¡'ARIS. — IMPRIMERIE V'' P. LAROUSSE ET Ch
Rt'U NOTRk-r»AME-DE«-fIIAMPM , <>

MEMORIALE PRÆDICATORUM

EI VK

SYNOPSIS BIBLICA, THEOLOGICA, MORALIS, HISTORICA ET ORATORIA

COMMENTARIORUM

R. P. CORNELII A LAPIDE

IN SCRIPTURAM SACRAM

COMri.ECTE.XS

• ANALYSIM OMNIUM RERUM QU.E IN HISCE COMMENTARIIS ENUCLEANTI R

AUCTORE J. M. PÉRONNE

CANON. HONOJC. I.T PAROCHO OI.CANO IN OUECIAI SVIASlnNhNM. OUM CANOX THROl-OGO,

ET hCr.UTVlC.1l UKNLT.1i NIXNuN » LOGUENTl.W *VRK ritolTiAVUU.

TOMUS PRIMUS

EDITIO TERTIA.

LIBRARY
of the Missionaries of the S. Heart,
NATICK, R. I.

PARISHS

APUD LUDOVICUM VIVES, BIBLIOPOLAM EDITOREM

13, VIA M IGO PICEA PEIAMiniE, 13

M DCCC LXXVl

MEMORIALE

COMMENTARIORUM CORNELII A LAPIDE

F

IN SCRIPTURAM SACRAM

AD USUM PHÆSERT1M PKÆDICATORUM.

------ LIBRARY-------

oí the Missionaries of the S, Heart,
NATICK, R. 1.

AARON princeps ecclesiasticus tantum, minor Mose, *Psalm.* II, 9, 20. Aaron in quo fuerit Moysi par, X, 456, i. Quomodo Moysen juverit, I, 487, 2. Quare petierit inaures ad aureum vitulum conflandum, 722, 2. An vitulum aureum fieri permittens possit ab idololatria excusari, 723, 1 ; XVII, 176, 2. Aaron uxorern duxit e tribu Juda, XIX, 417, 1.

Aaron est per Moysen consecratus pontifex, X, 461, 1. Fuit pontifex in una familia Abrahæ, XIX, 412, 2. Ejus in sacrificando primitiae, earumque ordo el series, II, 51, 2. Ejus sacrificia ignis cœlitus missus absumpsit, X, 460, 2. Offerebat per se et suos Deo sacrificium carneum, et thymiama suaveolens, *ibid.;* 461, 2. Fuit sequester populi apud Deum, XI, 538, 2. In dubiis legem Dei interpretabatur, X, 462, 1. Quomodo populum benedixerit, 238, 1, 2. Quomodo fuerit propheta, 1. 4*7, 2.

Aaroni quomodo vitam Deus prorogarit, et honorem contra aemulos defenderit, XIV, 571, 2. Ei invidentes sacerdotium a Deo castigati, X, 462, 1. A Deo ejus gloria accumulata, *ibid.,* 463, 4. Ejus solius virga floruit et fronduit, *ibid.* Virga ejus florens, fuit alia a virga Moysis, II, 281, I. Fuit virga viatoria, *ibid.* 2. Fuerunt omnes virgæ simul tredeciin, 282, 1. Quomodo virga Aaronis floruerit et germinarti, *ibid.* Fuit amygdalina, *ibid.* Triplex in ea florento miraculum, *ibid.,* 2. An semper manserit florens, *ibid.* Quam apposito Deus amygdalina virga fuerit usus, *ibid.* Symbolice indicat hæc virga, qualis debeat osso custos, *ibid.* Allegorico significat Christum, 283, 2. Item B. Virginem, *ibid.* Quid anagogico significet, *ibid.* Omnes Levit® ejus ministerio addicti fuore : accepit a Doo vietimas. primitias, Cationes, X, 463, K El abunde et ad satiem (e annona Deus providit, *ibid* 2. Ingens ejus pro tentus, *ibid.* Sacerdopum illius familiae perenne promisit Deus. 456,2; 461, 1, 2. Qua gloria sit à Deo donatus, *ibid.* Solis ejus posteris pontifical ns fuit ab eo addictus, 460, 1. Ejus variae dotes, ¿mor Dei, veritas, pax et aequitas, zelus animarum, XIV, 571, 2, etseq.

Aaron fuit typus et figura Christi, I, 675, 1 ; X, 456, 2; 460, 2. Eum minorem esse Christo septem argumentis ostenditur, XIX, 413, 1. Ejus sacerdotium promittitur a Davide abolendum per sacerdotium Christi, 419, 1. Aaronici sacerdotes et sacrificia non poterant cœlum reserare, 437, i. Aaronici et Christus in quo differant, 422, 2. Aaron et Levit®, respectu Melchisedech et Christi, non sacerdotes, sed laici erant, 414, 2.

Quando et quoto anno mortuus sit, II, 301, 2 Ejus mortis vana privilegia, *ibid.* Octo encomia Aaronis, X, 463, 2. Aaron cum Moyse fratre comparatur Basilio et Nysseno fratribus, I, 488, 1.

ABADDON, rex locustarum, est dæmon venis. XXI, 20i, 1. Abaddon rex quid significet, et unde derivetur, 207, 1.

ABDEMELECH an nomen proprium, an appellativum, XII, 264, 1. Jaremiam e lacu eduxit, *ibid.* Solus ideo evasit cladem urbis, *ibid.*

ABDIAS, *quis fuerit,* XIV. 1, 1. An fuerit discipulus Eli®, *ibid.* An fuerit tertius pentacontarchus ab Ochozia ad Elam missus, qui Prophetas sub Achab latitantes aluit, *ibid.,* XV, 278, 2. An idem cum Abdia misso ad docendum in civitatibus Judæ, *ibid.* Abdi® prophet® duo fuerunt. XIV, 199, 2. Quando floruerit Abdias de quo agitur, XI, 59, 2. Fuit coævus Osee, Amos, Joeli, Mi-

rhææ. XIV, 2, 1. Quando cœperit prophetare, 1, i et no/. Sub tempore Jeremi® prophetavit, 2 1. An fuerit Idumæus, *ibid.,* 2. Fuit Sichimita, 3, 1. Ejus sepulcrum ubi, *ibid.* Fuit typus Christi, *ibid.*

Quid Abdias prophetet, XI, 43, 1; XIV, 1, 1. Est omnium Prophetarum minimus et brevissimus, XIV, 3, 2. Ejus brevitatis elogium, *ibid.* Abdi® pars magna in Jeremía continetur, XII. 3, i. Utrum cum Abdias in variis locis concinat cum Jeremia, in suos usus converterit Abdiarn, an Abdias Jeremiam. XIV, 2, I, *not.* Ejus hieroglyphics, XIII. 259, 2. Ejus adagia, 271, 1:

ADEL unde dictus sil, VI. 76. 1. Quid hebraico nomine et tropologice significet, 1, 114, 1 ; VIII, 13, I, Obtulit Deo victimas pingues, I, 114, 2. Præslantiores victimas obtulit quam Cain, XÍX, 473, 1. Ejus fides, I, 115, 1. Abel et Caini munera in eo discrepabant, quod ille cor suum Deo offerret, non hic, VI. 200, 1. Ejus sacrificium per ignem cœlitus demissum placuisse sibi ostendit Deus, *ibid.* Suo sacrificio præsignavit sacrificium Christi, I, 115, 1. Quare a fratro occisus, XX, 671, 1. An occisus in agro Damasceno, XIII, 542, 1, 2. Quo anno ætalis et mundi sit occisus, I, 113, 1, 2. Quomodo defunctos adhuc loquatur, XIX, 473, 2. Ejds sanguis clúmht vindictam, Christi misericordiam , 508 , 1. Abel moribus est Virgo; I, 114, 2. Ejus innocentia, virginitas, Sacerdotium et martyrium. XX, 574, 1. Full propheta. XI,43,1, Abel fuit typus Christi, XX. 574, 8. Fuit typus Christianorum, Cain JUdæorum, XV; 496, 2. Ei comparatur Gallus imperator. I. 115j 2.

ABELA oraculum sapientiae, III, 518, 2. Etat academia, *ibid.*

ABELANI hæretici quo rtSpectu ednjugibus abstinebant, I. 114, S.

ABESSAN, judex ot pfihceps Israelis, fuit Bethleemites, XIV, 112, 2.

ABIAS, rex Juda, quomodo tribus annis regnarit, 111, 632,1. Colit Rióla, 638. 1. Vincit Jeroboam in bello, *ibid.,* 2.

ARIATIIAR indirecte anlotus a pontificatu per Salomoneìti, 111, 554, 2. Est domen familia?, 469, 2.

ABIGAIL sua humili oHtionc irato Davidis lemvii, VI, 21.1; 519, 2. Nabato Vilam conservavit, X, 242, 1.

ABILINArrgioühtto didà,et ejus situs,XVI, 91,1.

ADIMELECH fuit commune nomen regum Palæstmœ, I, 271,1; *Psalm.* 1,208, in ¿rÿum. Abimelech rex GertIrllàHlm, quomodo a Deo punitus ob raptum Saræ, I. 237, 1. Full lile Vir bonus, *ibid.,* 2. Fuit alius ab eo ad quem tempore famis obiit Isaac, 271.1.

ABIMELECH filius legitimus Gedconis, III, 168,2. Regnum ambit malis artibus, ni, 1. Auspicatur o sacrilegio et fratricidio, 172, 1. Noh fuit verus princeps nec a toto Israel receptus, *ibid.,* 2. Ingioila morte justo punitus, 178, 2.

ABISAG cur data David, III, 545, 1. Fuit uxor Davidis, 546, I. Significat sapientiam "45,2.

ABNRGATIONIS definitio, XV, 375, 2. Quid si abnegarti Sdipsum, 374, 2. Abuega Ito sæcularnov in quo consistat, XIX, 332, 2. In abnogationecor cupiscendarum sila est perfectio, *ibid.* Abnegali stii necessaria, *Job,* 377, 2. Ejus dallé et fructus, *ibid.* Abnegatio sui interimit animi tristitiam, XIV, 370. 2.

ABNER non peccavit procurando Isbosetho regnum, III, 440, I.Sed peccavit procurando milites Joab ad duellum, *ibid.,* 2. Occasione contumelia) accepte ab Isboselh ejus regnum transfert ad Davidem, 443, 2. Juste occidit Asdelorn, 441, 1.

ABOMINATIO desolationis quæ dicatur, XIII, 130, 2 et seq. ; XV. 505, 1. Ea triplex est, XII, 133, 1. Abominatio desolationis fuit ¡dolimi ab Antiocho Epiphane in temploxollocalum. XIV, 753, 2, Abominationes in Scriptura vocantur idola et idolothyta. 456 1.

ABRAHAM. I. Abr aham! ortus et locus. — Abraham quando natus, I, 168, 1. Abraham natus est anno ducentesimo nonagesimo secundo a diluvio} Vili, 508-, 2. Fuit minimus natu fratrum, 179,2. Unde dictus Hcbræus, XIV, 35, Ii. Quamdiu cum Noe vixerit, VI, 445, 2. Cum Noe vixit 58 annos, XIX. 409, 2. Nunquam idola coluit, 1,180, 1, licet, juxta alios, antequam vocaretur a Deo, coluerit idola Chaldæorum, XI> 538, 1. Eo quod nollet adorare ignem ; mullas afilictiones passus est a Chaldæis, IV. 251.

IL Ejus vocat io. — Præ aliis Semitis Abraham Deus sibi elegit, X, 171, 2. Semel tantum vocatus fuit in Chananæam, I, 182, I.Est eChaldæa eduo tus, ne ab incolarum perversitate inquinaretur, XI, 177.1. Abraham secutus est Deum vocantem, XIV, 31.1. Ejus vocatio est typus vocationis gentium, I, 182, 2. Reliquit omnia sua omnesque cognatos in Chaldæa, 183, 1. Spe præmiorum suffultus fuit. Jot, 1,183} I. Ejus prompta obedienlia, 2; V, 474, 2. Legem tum naturalem, tum positivam exacte servava, X, 446, 2. Ejus fides abeuntis in Chanann, quinque in rebus eluxit, XIX, 476, 2. An eam illi Deus expresse nominarli, 475, 2. Scivit se vocari in Chanaan, sed nescivit ad quam ejus pariem, 1, 184, 2. Ob hanc nbedientiam ei septem benedictiones promissæ et præstite, I, 184, 2; XV1IÍ, 539. 2. In eo omnes gentes erant benedicendo, X, 4i7. 1. Quomodo benedicte in ejus semine omnes gentes, I, 185, 1, 2; XVIII. 539, 1. In Chanaan habitavit quasi advena, non incola, ideoque semper in mobili tabernaculo, XIX} 476, 1, 2. Bisex liaran ivit in Chanaan} I, 186,1. Apparet ei Dominus, *ibid.* An peccaverit in /Egypto dicendo Sarani; quia uxor erat, suam sororem esse, 187, 2. De divisione inter ipsum cl Lot facta, 190, 1. Abraham cedens Lot nepoti meliorem regionem Pentapolis, a Deu in Chanaan dilatus fuit, V, 371, 1. Quomodo in Chanaan non passum pedis vossedissu

dicatur, cum tamen ibi haberet sepulcrum, XVII, Hi, 2. A quo sepulcrum ement, an a filiisIleiñor, an ab Epliron 174, 1. Quomodo dominus totius terne factus sit, V, 526, 2.

111. Ejus della. —Quando ejus bellum contra Babylonios contigerit, I, 193. 1, 2. Contra cibos reges fuerit, 194, i. An habuerit justum titulum bolli, 196, 2. Cur in bello quod gessit vocetur Ilebræus, *ibid.,* 1. Ejus bellica fortitudo, *ibid., i.* Ejus victoria , *ibùi.* Ubi hoc bellum contigerit, 197, i. Ejus aliæ victoria», XI, 510, 2. Censetur ei datum, quod datum posteris, *ibid.t* 2. De iis quæ peracto hoc bello acta, I, 197, 1. Ejus generositas nihil ex hoc bello ex praeda volentis habere, 199, 2. Quibus do causis nihil habere voluit, *ibid.* Du® causæ ob quas Abraham dedit decimas et honoravit Melchisedech, XIX, 413, i. Decimas dans prægognovil Christi sacerdotium loro dignius Aaronico, 414, 2. In Melchisedecho honoravit Christum, *ibid.* Major fuit Aarone, sed minor Meichisedecho, XIX, 412, 1, 2. Undo probatur minor fuisse Melchisedecho, IV, 259, 2. Quomodo in ejus lumbis dicatur Levi fuisse, XIX, 413, 2. Quomodo se cum sua posteritate subjiciat Christo in persona Melchisedech, 414, 2.

IV. Ejus justificatio et foedus cum Di.o.—Quomodo fides ei dicatur ad justitiam reputala, I, 201. et seq. Cur petat signum post Dei promissionem, *ibid.* Si ei justitia obtigisset ex lege, jam promissio ejus esset abrogata, XVUI, 84, 2. Justificatus esi ex fido Christi venturi. 538, 2. In prima justificatione credidii in Christum, 79, 2. Justitiam et gloriam adeptus est, non ex operibus legis, sed ex fido, 79, 1. Qualis ejus fides fuerit, 79, 2; X, 447, 2. Per fidem adhuc magis justificatus est, XVili, 79, 1. Est exemplar justificationis lum impii, tum justi, 79. 2. Abrahæ fides bonis operibus cumulata fuit, XX, 127, 2. Quomodo ex operibus vere justificatus fuit, probatur quinque argumentis, 128, 2. Anionomastico dicitur justus ob 1res causas, XL 510, I, 2; 513, 1. Quare præscripta ei fuerit circumcisio, X, 447, 1. Circumcisionem accepit post justitiam, in signum justitiæ per fidem accept®, XVIII, 83, 1. Adhuc præputiatus justificatus est, non ex operibus legis, *ibid.* Dicitur paler, id est auctor circumcisionis, 83. 2.

Qualo ejus fœdus cum Deo, XVIII, 306, 1. Ter cum eo Deus fœdus iniit, X, 447, 1. Rationes cur vacca, aries et capra, quorum animalium caesione Deus fœdus cum eo sancit, significarent 1res generationes Ilebræorum, 1, 202, 2. Aves in hoc ædero non divis®, uti cælera animalia, sed integra in sacrificio oblata), quid significent, 203, 1. Quadrupedum dissectio quid significet, *ibid.* Cur Deus voluerit hæc animalia esse trium annorum, 203. 2. Quid hæc animalia tropologico et allegorico significent, *ibid.* De exstasi ejus in hoc fodere, 204,1«. Quid in ea viderit, etquid significant, *ibid.* De àcula quæ inter medium victimarum transui, 205, 2. Quid ea anagogice et allegorico significaret, 20u, <« Apparent ei 1res angeli, I, 220, 2. Suscipit cos, *ibid.* Ejus hospitalitas, 222, 1, 2. Quomodo cognosdteos esse angelos, 221, 1. Quomodo Abraham et Lot agnoverint angelos a se receptos, XIX, 514, 1. Quomodo eos adoraverit, *ibid.* Fuit eí reve* latum mysterium sanet® Trinitatis, XVI, 454, 1. Quomodo angeli ei indicent intentum Sodomæ, I, 223, 2. Quomodo pro Sodomitis deprecetur, 224,2. Fuit Atlas Sodomæ, XIV, 618, 1. Seipsum terram el cinerem vocat, Job, 332, 1.

V. Promissione* Adr giamo factæ.—De promissione ei facta futura prolis, I, 222, 2. Licet signum promissionis sibi facta a Deo petierit, tamen non dubitavit, sed firmiter ei credidit, XVIII, 88, I. Quomodo id signum petierit, *ibid.,* 2. Quomodo ero diderit sibi seni nascitura® prolem, 86, 2. An fuerit impotens ad generandum absolute, an vero tantum respectu Saræ, 1, 217, 1 et seq. El seni reddita vis generativa, XVUI, 88, 1. Ideoque emortuus genuisse dicitur, XIX, 477, 2. Abraham et Sara in hac promissione ridentes quid tropologice significent, I, 233, Í.

VI. Ejus obedientia et fides.—Jussus immolare Isaacum. credidii quod Deus eum immolatum a morte suscitaret, XVUI, 86, 2; XIX, 479,2 et seqq. Octo stimulis Deus Abrahamum pungit iu praeopto immolationis Isaac, I, 243.2 et seq. Ejus obedientia, el religio insignis in offerendo Isaac, XX, <27, 2; V, 474, 2 ; VI, 5i, 1,2. Abrahæ actus obodienti® el oblationis Isaac æslimatus est a Deo esse actus magna? justitiæ, IV, 421, 2. Ejus animus virilis, X, 447, 2. Sapientia roboravit Abrahamum, Vili, 502, i, 2. Ejus fortitudo inobediendo, *ibid.* Fuit martyr vivus et mortuus, X, 447, 2. In quo loco immolatio Isaaci debuerit fieri, 1,244,2. Quam longe hic locus dissitus a domo Abraham, 245, 2. Quomodo dicatur tantalus, otan a dæmone visibiliter, XIX, 479, 2. Passus est tentationem triduanam, I. 245, 2. An mentitus fuerit dicendo servis se cum Isaac reversurum, *fbid.* An in hoc actu ejus virtus fuerit inajur, an Isaaci. 247» i et seq. Quomodo a Deo in hoc actu impeditus, 248, I. •'ur iterato tunc vocatus, *ibid.* De ariete surrogalo in locum Isaaci, 249. 1. Significat hic aries Christum crucifixum, *ibid.* Abraham hac obediencia meruit fieri pater Christi, 1,250.2 ; XVUI, 542,2. Omnia ei promissa Deus servavit, quin el Messiam ex eo nasciturunl promisit, X, 447, I ; XVI, 42, 2; 17, I. Ex eo revera natus esi Christus, XVI, 54, 1. Benedictio ei promissa, fuit justitia et salus per Christum, XVIII, 159, 1. Fuit ea duplex, 2. Ejus benedictio quid anagogico fuerit, XIV, 588, 1, Promissam posteris a Deo benedictionem eorum nomino primus acceptavit, XVIII, 83, 2. Sua fide Deum glorificavi!, sibi persuadendo eum promissa sua et posse et velle implere, XVII1, 88, i. Multis modis ea impiota sunt. XIX, 405, i, 1. Ha> res est mundi per filios et per Christum, XV1LI

84, 2. Ei cur propheta Michæas det misericordiam, veritatem Jacobo, XVI. 131, 2, et 152, i.

1 Quomodo adjurabat famulum suum ut probam ^uxorem ex sua gente filio quæreret, I, 255, 1, 2. Cur noluit ut duceret Chananæam, 255, 1. Ipse tam sedulus in deligenda filio bona el proba uxore, propter sex causas significat Deum Patrem, 260, 2.

VII. Ejus nomen et posteritas. — Unde nomen acceperit, XIV, 151, 2. Abram nominis etymon et significatio, XVIII, 559, I. Abram cur addatur littera H, XII, 177. 2. Cur id nomen mutatum sit in Abraham, 1,213, 2. Id nomen est auctum, et dictus Abraham propter fidem, *ibid.Ex* Abram dictus est Abraham quia futurus erat pater multitudinis gentium, X, 446, 1. Ejus posteritas ex Isaac, non ex Ismaele ducenda, XIX, 479, 2; 555, 1. Hujus posteritas multitudo, gloria, fama, aeternitas est instar stellarum et arenæ maris, XVIII, 88, 1. Ejus posteritas duplex, carnalis el spiritualis. I, 202, 1. Ejus filiatione gloriabantur Judæi, XV, 101, 2 et seq.; 446. 1 et seq. Non omnes qui ex semine ejus rarnaliler sunt progeniti, eo ipso censentur filii ejus, XVIII. 159, 2. Veri filii ejus sunt qui ejus fidem et sanctitatem imitantur, XV, 102, 2; XVI, 42. 2. Est communis omnium Judaeorum paler, XIV. 575. 2 ; XVI, 42. 2 ; 47, 1. Fuit synagogæ fundator et pater fidelium, XV, 71, 2. Per fidem factus est parens multarum gentium, *Psalm.* II, 366, 1. Duas ob rationes est spiritualis pater gentilium credentium, XVIII, 83,2. Est pater fidelium et sanctorum, X, 447,2 ; et doctor sapienti®, *ibid.* Quomodo dicatur paler omnium fidelium, XVIII, 83, 2. Est pator credentium et fideliter expectanUum, XIX, 405, 2. Est pater omnium excelsorum cœlicolarum, 1, 214, 1.

Quo ætatis anno duxerit Ceturam, I, 263, 1. Ejus filii ex Celura fuere incoi® Arabi®, XV, 71, 2. Vit® ejus chronologia. I, 263, 1. Periodus vil® Abrahæ, *ibid.* Do ejus morte, *ibid.* Ejus epitaphium, 26i, 2. Non primus ivit ad limbum, *ibid.* Abrahæ sinus quis sit, XVI, 455, 2. Epulonis compassiono non movebatur, 225. 1.

Optavit videre Christum incduiaium, ot mundum per eum redemptum, XY1, 454,2. Quomodo ejus diem viderit, idque e limbo, *ibid.* Corpore mortuus Vivebat anima, 453, 2. An diem natalem Christi per duo annorum millia anhelavit, 455, 1. Qua ratione non cognovit posteros, XI, 735, 2; 736,1.

Vili. Abr am elogium. XX, 130, 1. — Vir fuit fidelis, VI, 51, 1. Non inventus illi similis in gloria, 446, I. Abraham dictus est dilectus Dei, XIII, 42, 2. Cur dictus amicus Dei, XX, 129, 2. Ejus cum Deo familiaritas, X, 446,1. Fuit propheta, XI, 43, 1; XIII, 220, 1; XVIII, 386, 2. Cur vocelur pelra, XI, 603,1. Pater fidei et spei dicetur, XVIII, 79. 1 ; 86, 2. Auclor fidei el consummator, XIX, 406, 1. Eo major eralChnslus, XVI, 453, 2, el seq. Cur Abraham, Isaac el Jacob præ cæteris paIriarrhis nominentur et c*' brenlur, XV, 224, 2 et seqq. Cur bis tribus Dous gloriaretur, 482, 2. Abraham cl Isaac sunt exemplum memorabile omnium sæculorum, XIX, 480, 1. Abraham symbo* lice ropræsenlat Deum, Sara Ecclesiam, XVIIÍ, 559, 1.

ABRAHAMIUS EREMITA.—Abrahamio eremita) vestes semper mansere integræ, quæ ejus rei causa, II, 433 1. Perpetuo gestavit cilicium, XV, 96. I c/ seqq. In summo senio vegetus mansit ad morteiy usque, *ibid.* Ejus erga neptem peccantem charitas et zelus, XIII, 329, 1 ; XVII, 315, 2. Ejus mansuetudo barbaros edomuit, XVI, 473, 1 ; 294. 1. Dæmonem mire contempsit, XVIII. 675, 2. Eum blandientem a se constanter repulit, 494, I.

ABRENUNTIATIOad salutem necessaria est triplex, I, 183, 1. Ejus decem sunl gradus, 287, 2. Abrcnuntiatio est crucis ac mortificationis indicium, XV1I1, 579, 1. Peream homo mundo crucifigitur, 580, 2.

ABSALOM filius Davidis ex Maacba filia regis Gessur, sed proselyte, III, 443, 1. Quare David cor suum verterit ad Absalom, 492, 1. Fuit in pericula idololatri® in Gessur, 493, 1. Non debuit occidi propter necem fratris Amnon, 494,1. Semel in anno tondebatur, find., 2. Non tamen erat Nazaræus, sed corn® studiosus , ideoque ex ea suspensus , *ibid.* Ducenti sicli pondus sunt, non pretium comæ Absalomi, *ibid.* Ejus unica filia Thamar fuit uxor Roboam, vel mater uxoris ejus, 495, 1, 2. Ejus ambitio et parricidium, 497, 1. Tyrannidem suam tyrannide patris excusat, *ibid.,* 2. Cur populus cum fuerit secutus, *ibid.* Per ingressum ad concubinas patris intendit excludere reconciliationem, 508, 1. Ingressus ille fuit publicus, sed non ipse actus turpis, *xbid.,* 2. Publicus ingressus aggravavit incestum, *ibid.* Plectitur in capite, quod contra patrem extulerat, 509, 2. Ejus pœna, congrua culpæ, 510, 1. Ejus cor congrue transfixum, *ibid.;* est damnatus, *ibid.,* 2. Ejus monumentum exeerabile, 511, 2. fuit typus Judæ, 498, 1.

ABSOLUTIO. — Absolvendi potestas non laicis, sed prælalis Ecclesiae competit, XVIII, 427,1 : *Cui autr.m aliquid donatis, el ego.* Absolutio nequit impendi super materiam incertam, XVI, 71, 2 : *El ul darent hostiam secundum quod dictum est in lege Domini,* Quomodo ea detur pœnilenti jam justificato per contritionem, XVI, 127, 2 : *Demitlunlvr ei peccata multa.* Absolutionem ab excommunicatione, et plenariam indulgentiam donavit S. Paulub incestuoso, XVIII, 427, 1 : *Ego quod donavi, si quid donavi,, propter vos in persona Christi.*

ABSTINENTIA a carnibus servala, IV, 523, 1. Abstinentia a cibis velitis cur dicatur sanctitas, id est puritas, II, 72, 2 : *Nec tangatis quidquam eorum. Sancti estote quia ego sanctus sum.* Abstinentiae encomia et fructus, I, 160, 1 : *Bibensque vinum inebriatus est.* Abstinenti® commoda, III, 193, 1 : *Erit enim Nazaræus Dei ab infantia.* Ad mulla utilis est, XIII, 12, 2 ; *Pueris au-*

m his dedit Deus scientiam, el disciplinam. Est humilitatis et cælerarum virtutum mater, XVIII, 337, 1 : *Castigo corpus meum.* Est soror scientiae, XX, 417, 1 : *In scientia autem abstinentiam.* Est funis quo ligatur dæmon ne nobis noceat, IV, 299,1. Avertit morbos, IX, 510, 1 : *Ante languorem adhibe medicinam.* Abstinentia a potu remedium est hydropisis, XVI, 194, 2. Nimia cibi abstinentia corpori et animæ nocet, X, 128, 2: *Somnus sanitatis in homine parco.* Abstinere vino et carno Christianos debere docuit fanaticus nuper hæreticus, XIII, 554. 1. Moderanda est, sicut chorda in cithara XIX, 150, 1 : *Noli adhuc aquam bibere, sed modico vino utere.* Abstinentia insignia exempla, I, 160, 2; XIII, 12, 2; 13, 1. Abstinentia Rechabitarum, XII, 250, 2. Abstinentia veterum eremitarum, XIX, 225, 1, 3. Abstinentia Judaeorum erat duplex, perpetua et temporaria, XVIII, 229, 2. Abstinentia ecclesiastica et monastica non damnatur ab Apostolo, XIX, 225, 1. *Vide* Jkjunium.

ABSTRACTIO a sensibus fieri potest vi morbi, vel virtute dæmonum, XVIII, 500, 1. Abslraclio animæ a sensibus et sensibilibus magna est ad prophetiam dispositio, XIII, 227, 1.

ABUNDANTIA sino securitate est plena timoris, *Psalm.* I, 465, 1 : *Quoniam confortavit seras portarum tuarum.* Abundantia et pax beatas faciunt civitates, *Psalm.* II, 345, 2«: *Dogate qua ad pacem sunt Jerusalem, et abundantia diligentibus te.*

ABYSSINI vocantur Æthiopes græce et latine, XIV, 304, 2. Abyssini reges unde se vocent filios Salomonis, X, 493, 2. Abyssini unde hauserint cognitionem Dei, an a Salomone descenderint, XV, 13,2. Crebro dimittunt uxores, 419, 13. Eorum ritus sacri ab apostolis accepti, XVIII, 20. Recens baptizatis dant lac et mei, XX, 277, 2. In templis nunquam sedent, XVII, 112, 2 ; XX, 102, 2. Quotidie in missa communicant, XVII, 102, 2 et seq. Abyssini Christiani cruces e collo pendulas gestant, monachi vero eas manu, XII, 5G9, 2. Abyssiuorum antistites cum cruce vas cinerum pneferri curant, XVII, 234, 2.

ABYSSUS, quid sit, I, 47, 1; 142, i, x, xr , 1; XXI, 199, 1; *Psalm.* 11,8, 1. Aquarum profunda significat, *Psalm.* II, 471, 1. Quomodo cum terra creala, I, 45, 2. Hanc pervidet et penetrat Deus, X, 377, 1. Abyssus triplex statui potest, V, 92,2. Abyssus vocatur aqua fundo carens, XIV, 42, 1. Quid allegorico significet, XXI, 199, 1. Abyssi gyro vallai© quænam inlelligantur, V. 134, 1. Abyssus vehemens vocalur mare Rubrum, XI, 607, 1, 2. Abyssus abyssum invocaro multipliciter inlelligi potest, *Psalm.* I, 275, 2.

ACADEMIA prima orbis fuit Cariath Sepher in Chananæa, III, 84,1. Academiarum quis fuerit auctor, X, 566, 1, 2. Quare instituía), 302, 2. Academia fuit constructa a Salomone in atrio templi, V, 245, 2. Ejus columnae septem denotant septem artium liberalium cathedras, *ibid,* lino cl ipsas artes. | 2 46, 1. An fuerit in parte templi orientali, *ibid.* Fuit hæc matrix omnium academiarum, *ibid.* Academia Hierosolymis an fuerit in porta secunda, XIV, 279r i. Academia theologorum, philosophorum, etsi sententiis differentium, non carpuntur ab Apostolo, XVIII, 252, 1. Academiam cur Plato loco pestilenti elegerit» 336, 1.

ACCARONITÆ victi a Machabæis, pacifice inter Judæos habitarunt, et Judæi inter eos, XIV, 456,2.

ACCEPTIO personarum quale sit vilium, XX» 97,1 : *Fratres mei, nolite in personarum acceptione habere fidem.* Ipsa vitium est contrarium justitia distributive, XVIII, 59, 2 : *Non enim est acceptio personarum apud Deum.* Apud Deum proprie noa est, *ibid.* Non esset in eo vitium, sed minus congrua ejus liberalilati, XVIII, 528, i : *Deus personam hominis non accipit.* Acceptio personarum invisa Deo, *Job,* 300, 2 : *Ipse cos arguet, quoniam m abscondito faciem ejus accipitis.* Acceptio personæ evertit justitiam, V, 564, 2 : *Accipere personam impii non est bonum,* 98, 1, 2. Dei et Christi judicium pervertit, V, 564, 2. Dat grave scandalum toti reipublicæ, *ibid.*

ACCIPITER, avis Ægyptiis sacra, dicta ab *accipiendo,* velocissima est. symbolumque celeritatis : vocatus sacra, XIII. 438, 1. Cur autem Ægyptiis sacra fuerit, variæ sunt rationes, *ibid.,* 2. Est inter aves fecundissima el vivacissima, jubar solis firmiter intuetur, visum et oculos habet acutissimos, *ibid.* Trigesimo quoque die feminæ solet conjungi, æque ac sol lunæ : recto cursu et meatu volare solet, *ibid.* Accipiter quomodo plumas innovet, *Job,* 745, 1. Accipiter severe educat pullos, X, 95, 2. Accipitres norwegi cur ad praedam festinent, XXI, 248, 1, 2. Accipiter est Dei symbolum» XVII, 328, 2. Est symbolum sacerdotis et sacerdotii, item gloriæ et victoriae, XIII, 438, 2. Est typus proficientium et perfectorum, *Job,* 746, 1.

ACCUSANS seipsum incipit esse justus, etsi sit peccator, V, 576, 12. *Justus prior est accusator sui.* Accusans peccatum, pœnam excusat, *ibid.* Accusatio sui est certa ad Deum via, IX, 495, t: *Confiteberis vivens, vivus* $anus *confiteberis,* Acgnsatio vitæ quumodo apud inferos non sit, X» 349, 2 : *Non est autem in inferno accusatio vit*.*

ACEDIA veluli somnus est, X, 50 1 : *Memento novissimorum.* Est voluti spiritualis paralysis, et utriusque analogia), XV. 241, 2: *Et surrexit, et abiit* in *domum suam,* Acedus in bono manum quodammodo habet aridam, 302, 1. Ejus comites et indices, V, 567, 2 : *Pigrum dejicit timor.* Acedia ejus qui psallit, indicat ab ipso parum amari cui psallit, *Psalm.* II, 41, 1 : *Elìdiate Deo adjutori nostro, jubilate Deo Jacob.* Aoediæ filiæ, XI, 147, 2. Acodi desideria inutilia, VI, 120, 2 : *Desideria occidunt pigrum.* Acedia significatur per leporem, II, 62, 2. Acedi emblema, XIV, 420, Acedi comparantur arbori nunquam ad maturitatem fruclus suos producenti, XX, 675, I.

Acediæ damna, IX, 577, I : *In lapide luteo lq-pidatus est piger,* XXI, 82, 1 ; *Utinam frigidi^ esses aut calidus.* Acedos quam acriter Christqs in die judicii correpturus sit, XIV, 493, 2 : *flecó-rum pretium quo appretiatus sum ab eis.*

Acediæ remedium est meditatio extremi judicii, II, 318. *i* ; IX, 357, i : *In die bonorum ne imme-vior sis malorum : et in dic malorum ne immemor sis bonorum,* XV, 442, 2 ¡ XXI, 3, I : *Et collyr\o inung> oculos tuos ut videas.* Acediæ spiritus non invadit do morte cogitantem, VI, 284, 1.

ACETUM unde dicalur, ad quid in nitro adhibeatur : suum acorem rebus omnibus ot polibus cpmmunical, VI, 280, 2. Terram fermentat et exasperat : aliæ ejqs vires, *ibid. Temperat et infringit* yim nitri, 281, 1. Est *symbolum* mœroris, *ibid. Aceto perfundere* est idem quod acriter perstringere, 282, i. Italicum acetum est prestane et acre, *ibid.* Terram sterilem reddit fertilem, 285, 2. Stuporem et dolorem affert dentibus, 306, 1. A vium datum Christo in cruce sitienti Iqco vini a milite, XV, 629, 2 ; idque quatuor de causis, *ibid.* Acetum sitim adauget, *ibid.* Vim habet penetrandi, *ibid.* Quomodo id datum Christp, 630,1.

ACHABrox Israel quomodo excelsa everterit, et in co peccarii, XVIII, 185, 2. Quomodo venundatus silui facerei malum, 123, 2. Inducit cultum Jovis Beli, III, 637, I. Ejus tempore homines scelestissimi, *ibid.,* 2. Ipso esi causa famis in Israel, 649, I. Subditum habet Bcnadad, 663, i, 2. Invadit vincam Naboth occisis omnibus filiis, pretenso juro fisci, 667,2. Servus peccati et uxoris, 666, i. Ejus poenitentia fuit attritio tantum, *ibid.,* 2. Cilicio Deum placavit, *Job,* 363, 1. Achabi et Jezabelis interitum Elias suis propibus a Deo impetravit, X, 507, 2. Mortem ei prædicit Michæas, 671, 1. Pseudoprophetas consulens, victoriam ex illorum verbis sibi spopondit, et tamen victus interiit, 516, 1. Punitur mendaciis pseudoprophetarum, III. 673, i. Mutat vestem, territus prophetia Michææ, *ibid.* Sagitta casu jacta ab homine dirigitur a Deo ad cum feriendum, *ibid.* Acliab posterorum sanguis cur in Jczraliel effusus est, XIII, 288, i.

ACIIAN quomodo perturbant totum Israel, XIII, 318. I, 2. Ejus furtum 400 aureorum, III, 45. I. Primo lapidatus fuit, deinde combustus, *ibid.* 2. Alii ^amnatum putant, alii palvum; dubitat Augustius, 44, 2.

ACI1AZ rex Juila omnes filios suos idolo Moloch ‹ msecravit, IV, 65, 1. Ei cur dixerit Deus ut sil mm peteret, XI, 189, 2. Cur recuset signum pelero. *ibid.* Quomodo noluerit lentaro Dominum, WUI, 63, I, 2. Cur ei signum propositum nascituri Mes iæ.XÎ, 190. 191. bique anno regni ejus tertio, 196, 2. Peccavit diffidens Deo et confidens in homme, IV, 65, i. Idolis Damasis erexit altare in templo Hierosolymitano. *ibid,* z; XI 668, i. Contemnit Deum et ejus altare. IV, 65, 2. Diruit septum quod dividebat laicos a sacerdotibus ox contemptu, IV, 66, 2. Anno 14 æfatis su® genuit Ezechiam, 72, I. Combussit libros legis, 81, 1,2, Impius sino exemplo, 182, 2.

ACIIIACHAHUS nepos Tobi® senioris, IV, 269,1. Ab Amqno quodam in farno pt yire discrimen conjectus, 310, 2; 311, 1.

ACIIIOR quis, IV, 271, 2. Magnificans polen* liam Dei Israel bilem movet Iloloferni, ab eoqi morti destinatur, 327, 1, 2. Cur eum Ilobræi nc. adhibuerint suis consiliis, 328, 2. 01) factum Judith relicto gentilismo fit Judæus 349 2.

ACHITOPHEL. — Achilophe|is prudentia, *sc(* diabolica, III, 503, 1. Ac|iilppljelis consilium dissipatum est, *Job,* 138, 2. Typus fuit Judæ proditoris, III, 506, 2.

ACUOR vallis ubi sita, ejus fertilità^, et undo dicalur. XI, 748, I. Quid mystice significet, *ibid.*

ACIES rite disposita prævalet incondire multitudini, VI, 220, I et seq. Quomodo ca sit instruenda, *ibid.* In acie tria ^unt providenda, sol, yenlus, pulvis, X, i70, 1. Acies instruclæ dum ad congressum veniunt quid obseryandum, IV, 456, 1. Acies in cœlo visa) imminentes belli prognosticæ, 518. 1, 2. Acies angelorum etdæmonum sunt plurima), XIII, 165j. 1. Acies fidelium testium Dei recensetur, 441, 1.

ACTA. — Actohum apostolobum libri quod sit argumentum, XVII, 38. 2; ¡0, I. Est Evangelium Spiritus sancti, *ibid.* Ejus nomen est actus, 39, 2. Quot annorum gesta contineat, 40, I. Duæ ejus partes, *ibid.* Ejus interpretes, 2. Ejus scopus et finis, *ibid.* Docet præ cætcris Christi nostramque resurrectionem, 41, 1. Acta sub quibus imperatoribus contigerint, 253. 2.

ACTIO, ACTUS. — 1. Dk I îbebt at k actuum iiumanobum.— Actus externus in se non pst liber, sed libertatem suam trahit ab inorno actu bono wl malo, IV, 5422. Actum an cum Deus prescit, necessario ille fieri debeat, XVII, 05, 2 : *Hunc definito consilio et prsscjenlia traditum.* Actus liber spectatur ut est *in fieri* et *in facto,* XIII, 96, i. Actus voluntatis ad fidem necessarius est, XVIII, 178, 1 : *Corde creditur ad justitiam.* Actum patiens, sed non consentiens, rninimo peccat, XII!, 182, 2, et seq. : *Si enim hoc egero, mors mihi est.* Actus liberi sunt contingentes, XI, 47, 2.

II. Dk f ini, actuum iiumanobum. — Actionum nostrarum Deus principium et finis est, X\ I, 443, i. *Dixit cis Jesus . Principium qui et loquor vobis.* Actus omnis sapientia! in nobis et angelis est elicitus, talem et habuit Deus ab æterno, IX, 55, 2 ; *Prior omnium creata est sapientia, et intellectus prudentia ab xvo.* Actiones nostre omnes a Din. *providentur* antequam liant, 610, i : *Capita^ tus pr.Tscientiæ avertit sensum,* X, 111» 2: *Domino enim Deo antequam crearentur, omnia sunt agnita.* Actiones omnes hominis patent Deo, V, 483, t : *Omnes vix hominis patent oculis ejus.* A Deo *disponuntur, ordinantur, stabiliuntur,* VI,

75, 1 : *A Domino diriguntur gressus viri* A 1 actiones omnas nostras Deus *concurrit,* XVII, 934, 2 : *In ipso enim vivimus, movemur et sumus.* Ipso liberos sanctosque actus justorum peculiari sua gratia *pmvenit,* et ad perfectionem *dirigit;* et pravos impiorum *dirigit,* no nimis exorbitent, V, 519, 1 : *Sortes in sinum mittuntur, sed a Domino temperantur.*

III. De relatione actuum nostrorum ad deum. >-Actiones nostre sunt agendae ex mento et voluntate Dei, V, 123, 4 : *Omni custodia custodi cor tuum.* Actiones nostras omnes directioni Dei committere debemus, I, 302, 1 : *Experimento didici, quia benedixerit mihi Deus propter te.* Ea ut a Deo dirigantur postulare debemus, 736, 2 : /n *quo enim scire poterimus invenisse nos gratiam in conspectu tuo, nisi ambulaveris nobiscum.* Eæ per sapientiam ordinandae. V, 227, 2 : *Dominus possedit me in initio viarum suarum.* Debent dirigi a recta ratione, XV, 310, 4 : *Dico autem vobis, quoniam omne verbum otiosum,* etc. Actus sunt consilio, non oventu metiendi, X, 160, 2 : *Fili, sine consilio nihil facias.* Veritas actionum et vitae quid sit, XVIII, 635, 1 : *Veritatem autem facientes.* Actio indumentum virtutis est. *Job,* 571, 2 : *Justitia indutus sum et vestivi me sicut vestimento.* Ad actiones identidem nobis reflectendum est. XX, 349,4. Earum regula est conspectus Dei, 581, 1,2: *Et in conspectu ejus suadebimus corda nostra.* Sunt a Deo inchoandæ, X, 259, 1 : *In hù omnibus deprecare Altissimum ut dirigat in veritate vias tuas.* Earum initio sunt Deo otTerendæ, et quibus do causis, I, 736, 2; XIX, 108, 1 : *Omne quodeumque facitis,* etc. Actio omnis ab oratione inchoanda, XIX, 193,1 : *Obsecro primum omnium fieri obsecrationes.* Suntagondæ duce Christo et cum Christo, XVI, 391, 2 : *Voluerunt eum in navim accipere, et stalim navis fuit ad terram.* Actiones nostre Christi meritis unitæ, Deo sunt oflbrendæ ; ita fient ei gratiores, magisque meritoria?, X, 220, 2 : *In omni dato hilarem fac vultum tuum, cl in exuitalione sanctifica decimas tuas.* Actus omnis virtutis relatus ad Dei honorem, est actus religionis, XIX, 521, 2 : *Talibus enim hostiis promeretur Deus.* Quomodo actiones hominis a Deo prosperentur, V, 492, 2. Actiones ad Dei honorem referens, impletur gratia et virtute a Deo, 82, 2 : *Et implebuntur horrea tua satietate, et vino redundabunt torcularia tua.* Actiones justorum a Deo diriguntur, impiorum infausta) sunt. 347, 2 : *Non roborabitur homo ex impietate, et radix justorum non commovebitur.*

IV. Dk moralitatb actionum humanarum. — Actus boni vel mali oriuntur ex corde physico ol effectivo, X. 260. 2: *Verbum nequam immutabit cor, ex quo quatuor partes oriuntur, bonum et malum, vita et mors.* Actionos bona) vel malæ sunt testes sanctitatis vel improbitatis in homine, 1,303, 1 ; *Respondebilque mihi cras justitia mea.* Actus edam minimi ben* agendi, XVI, Stt, î : *Surgit d cana (Jesus)* <1 ponti *vestimenta ma.* Acini» ót semper compositus et decorna, IX, M3,1 : *Amielui corporis, et ingressus hominis enuntiant di ilio.* Actio viri probi ei videtur reçu, ac sæpe Deus in oa aliquem defectum deprehendit, VI, 95, 1 : Omni) *via viri recta libi videbitur, appendit autem corda Dominus.* Actio nulla tam est prava, quin alicui pravo recta videatur, *ibid.,* 2. Actiones omnes justi non aunt peccata, 55, 1 : *Quis potest dicere : Mundum est cor meum, purus sum a peccato.* Actiones inutiles cavendæ, otites ei ex ju*-liüa debilæ assumendo, X, 2*7,2 : *Qui minoratur actu sapientiam percipiet.* Actiones preclare semper occupandae, XIX. 338, 2 : *Curent bonis operibus prxexse qui credunt Deo. Ácüo* honesta fructus est cognitionis Dei, XVIII, 5Í, 2 : *Cum cagno vissent Deum, non sicut Deum glorifiea veruni.*

Actus, ne sit otiosus, debet referri ad *finem* honestum, XV, 309, 2 et seq. ; *Dico autem quoniam omne verbum otiosum,* etc. In actionibus oporte esse providum, XVII, 267, i : *Consideransque Petrus venit.* Agenda sunt sollicite praemeditanda, V, 492,2 : *Cor hominis dupanit mam suam.* Aedonum nostrarum finis sitgiona Dei, XVIII, 43i, 1: Smm *enim vivimus, Domino vivimus.* Actus nostri sunt boni vel mali ab intentione quam voluntas his pretigit, X, 227, 1 ; 228, 2 : *Donec reddat hominibus secundum opera Ad*, et secundum przsumplionem ejus.* Subtilitas sanctæ actionis est intentio, VII, 442, i : *Spiritus intelligenti*, sanctus, muJtiplcx, subtilis.* In actionibus nostris cœlesfaa spectanda sunt, XVI, 315. 4. Actus internus virtutis cujuslibet est Deo gratior, quam externa sa* orificia, V, 490, 1 : *Accepta est apud Deum (justi» ha) magis quam immolare victimas.* Actio in se levis gratior est Deo facta excellenter, quam excellens in se facta negligentes XIV, <36, 1 : *Et soir licitum ambulare cum Deo tuo.*

Actus humani *speciem* sumunt ex objectis, XII, 405, I : *Facti sunt abominabiles sicut ea qu* di* texerunt.* Actus per metonymiam sæpe significa! objectum. XX. 64,1. Actus\irtutum includuntur in fuga vitii contrarii, X, 214, 2: *Depreccato pro peccahs recedere ab injustitia.* Agendum nihil ex in vel odio et dolo, V, 423, 1 : *Impatiens operabitur stultitiam.*

V. De MERITO ACTIONUM NOSTRARUM.— ActlODCS nostre si in se precise spectentur, inutiles sunt ad promerendam Dei gratiam et gloriam, XVI, 232,1 ; *Dicite: Servi inutiles sumus,* X Vili, 188,1* Omnem valons dignitatem habent a gratia et a promissione Dei. *ibid.* Actps fidei a gratia habet quod sit supernaturalis et meritorius; a libero arbitrio quod sit liber, 281, 1: *Quis mim te discernit?* Actus humani nec ex gratia, noe ex Domini cooperatione merentur justificationem, nec ad illam dant jus, sed §unt nudæ dispositiones ad justificationem, XVIII, 188, 2 : Si *autem gratia, jam*

ton ex operibus. Ex merito actionnm noatrarum habitus earum supematurales statim Deus augel et intendit, XV, 531, 1 : *Abiit qui quinque talenta eruperat, et operatus est in eis, et lucratus est aha quinque.* Actus intensiores virtutum supernaturahum secum afferunt augmentum charitatis et grati®, IX, 84, 2 : *Sapientia enim et disciplina timor Domini.* Actus charitatis ferventer excitati adaugent meritum et gloriam, XV, 443, 2 : *Voca operarios et redde illis mercedem.* Sunt omnes chantatis et amoris actus informandi et vivificandi, X, 488, 2: *De omni corde suo laudavit Dominum.* Actus vit® spiritualis semper innovandi, IX, 423,2 : *Da et accipe, et justifica animam luam.*

VI. Dr ACTIBUS *ET* HABITIBUS PECCAMÏNOSIS.— Actus interior peccati æque ac externus est vetitus, XitfII, 119, 2 : *Concupiscentiam nesciebam, nisi lex diceret : Non concupisces.* Actus peccati transiens post se relinquit maculam habitualem in anima, quæ formaliter eam peccatricem Deoque exosam constituat, XII, 31, 2: *Maculata es in iniquitate tua,* XIII, 405, 1, 2: *Et facti sunt abominabiles sicut ea quæ dilererunl.* Actus multi panimi habitum, IX, 524, 2. *Qui spernit modica peulatim decidet.* Actus peccati excitat ad sui iterationem, X, 28, 1 : *Leo venationi insidiatur semper, sic peccata operantibus iniquitates.* Actus unus peccati perfectus peccatores cœlo excludet, XVIfI, 293,2 : *Neque fornicarii, neque adulteri.,, regnum Dei possidebunt.*

ACTIV/E VÌT.E proprietates describuntur, I, 294, 1 Activa vita primus status estanim® Deum amantis, VIII, 442, 1. Postponitur contemplationi, XVI, 157, 1, 2. Illius actus, 158, 2. Sternit viam id contemplationem, 159, i. Nocet aliquando contemplationi, X, 288, 1, 2. Actio prestai speculationi et paril experientiam, 287, 2. Actio quando assumenda sit, quando contemplatio, 287, 2. Actio comitem habere debet contemplationem, V, 20, 1. Precedere debet contemplationem, 109, 1, 2. Actio contemplationi miscenda est, VI, 179. 2 et seq. Sancti assiduo in vita actione Deum laudant, 423, 1. Activa* vit» typus est S. Petrus, X\I

ACZ1B fuit nomen proprium urbis iu tribu Judæ, XIV, 7G, 1« Fuit et alia Achscph vel Acziba, urbs potens et maritima non longe a Tyro, *ibid.*

ADAD, Idumææ rex, fugit in Ægyptum, III, 614, I. Recuperat regnum suum, *ibid.,2.*

ADAD, deus Assyriorum, undo dictus, XI, 76.1, 2.

ADAD civis Remmon occisus in Mageddo, an omnium planctum excitant, XIV, 513, 2.

ADADREMMON urbsquæ, et ubi sila,undo dicta sit, XIV, 512, *i.*

ADAGIA et adagiones quæ dicantur, V, 24, 1. Adatta minorum Prophetarum, XIII, 268, 1, 2 et » jq. Adagia Evangelica umma recensentur, XV. 4k ! et seq»

ADAM. L Adami creatio.— Cur is Dei fuisse dicatur, XVI, 99, 1 et seq. Adam quomodo formatus, 1, 79, 1. Adæ corpus fuit quasi lyra, membra quasi fistili®, in quæ Deus creator inspiravit spiraculum vitæ, XII, 758, 1. Adam factus est anima vivens, XVIII, 411, I. Ubi creatus, I, 80, 2. Creatus est extra Paradisum, XX , 445, 2. An a Deo creatus in agro Damasceno, ex terra rubra, XIII, 542, 1. Quadruplicitor terrenus dicitur, XVIII, 412, 1. Quomodo dicatur animalis, 265, 1. Adam et proprium est nomen protoplasti, et commun© omnium posterorum, XIX, 227, 2. Littore nominis ejus continent quatuor plagas mundi, I, 73, 2; XVI, 335, 2. Dictus est homo absolute, et quia Christus ex eo natus por matrein, et hinc dicitur Filius hominis? XV, 231, 1. Adam protoplastus, cur, VIII, 498, 1. Adam protoplastus non fuit gigas, III, 78, 1, 2. Est paler orbis terrarum, VIII, 498,2. Adam fuit arbor generis humani, XIII, 56,1. Ex eo sunt omnes homines prognati, XVI, 315, 1. E carne ejus non trahunt omnes homines aliquam carnis particulam, XV, 354, 1. Ejus exstasis, I, 92, i. Deus ei costam et carnem adhærentem sustulit, XVIII, 664, 1. Ante costam sublatam non fuit monstrosus, nec post ablatam mutilus, *ibid.* Judæi fingunt ei duas a Deo datas uxores, XIX, 178, 2.

II. Adami dotes et prerogativa.— Fuit Adam vclut Dei vicarius in terra, Vili, 486, 2. Ipse omnes homines excellit origine, creatione, dominio, X, 531, 2. Fuit civis totius mundi, *ibid.* Adam est in gratia creatus, et in justitia originali, VII, 279,1 ; XIX, 206, 1. Quanta scientia fuerit ei indila, I, 92, 2. In creatione accepit scientiam omnium rerum naturalium, I, 478, 2. Ei indita est scientiae medicina, X, 370. 1. Fuit doctissimus philosophus et absolutus theologus, IX, 480, i. Adam cur rebus indiderit nomina natur® earum opposita, 208, 1. An Salomone sapientior fuit, V, 5, 2. An prænoverit Filii Dei incarnationem, IX, 481, 1. 2. Adam fuit propheta, XI, 152, 2. Fuit primus vates qui prophetavit de Christo ot cruce ejus, XVIII» 667, i. Animalia quomodo Deus adduxerit ad eum, I, 92, 1. Adæ dominium in cælcra animalia ante peccatum, qualo erat, VII, 294, 1. Ei obedicbanl fer® in statu innocenti®, XX, 150,2. Innocens innoxie cum bestiis in paradiso egit, XV. 670, 2. In statu innocenti® nulli fuit morbo innoxius, XIX, 376, 2. Ei esus ligni scienti® boni cimali vetitus fuit, cælcra concessa, XVIII, 233, 1. In paradiso mansit virgo, I. 113, 1. Non fuit hermaphroditus, I. 731; V; 567; XV, 419, 1. Bonum fuit ei matrimonium, sed jam est continentia melior, 1, 91,2.

III. Adami lapsus. — Peccavit e superbia, IX, 312, 1 ; 313, i, 2. Triplici tentatione fuit a diabolo lentatus, XV, 121, 1. Quomodo dicatur non seductus, XIX, 206, 1. Est velul puer pomo allectus et deceptus, XIII. 622, I Quomodo dextram suam

diabolo dederit, XIV, 382,1. Amisit fidem, ctetiam serpenti credidii, 1, 401, 1; XIX, 206» 1. Primus insipiens fuit, XVIII, 71,2. Adam el Eva primi a serpente interempti, *Psalm.* II, <83, 1. Ejus lapsus describitur, IX, 497, 2. Hunc permisit Deus ob bonum finem, 447, 3. Inter prospera beatiludinis statu excidit, X, 356, 1, 2. Quo dio peccaverit, I, 111, 1.

IV. Peccati kjüs gravitas.— An gravius quam Eva peccaverit, I, 103, 1. An ejus peccatum fuerit gravissimum, 412, 2. Peccati sui culpam tacite in Deum retorsit, VI, 5. 2. Ejus peccatum cæterorum peccatorum fuit causa, IX, 312, 1 ; 313, 1, 2. Ejus octo peccata, I, 102, 2. In eo quomodo omnes peccaverint, XII, 631, 1. In eo omnes homines contenti et censi peccaverunt, XVIII, 99, 2 et seq. Aliud est in Adamo peccare, aliud est peccatum Adam in omnes pertransire, 100, 1, 2. Adam fuit causa primaria uti generationis, ita et peccati originalis ejusque propagationis, 97, 2. Ex eo peccatores nascimur, non proprio actu, sed ipsius Adæ, XVIII, 97. 2. Ab eo traditi sumus peccato, 123, 1. Ipso vitiatus vitiavit totam suam progeniem, XV, 302, 1.

V. Adami peccati effectus et poena,— yuomodo oculi ejus aperti, 1,103, 1. Carnis rebellionem sensit ob inobedientiam, VI, 6, 2. Mox ut superbivit contra Deum, sensit stimulum carnis, XIII, 354, 1. Ei proplerea animalia parere recusarunt, VI, 125, 1. In uno peccato quid perdiderit, VII, 329, 2. Adam peccando vulneratus est natura, XX, 445, 2. Adam denotatur in homine qui descendit ex Jerusalem in Jericho, el vulneratus est, XVI, 152, 2. Omnes parabola; parles huic adoptantur, *ibid,* etseqq. Per peccatum spoliatus est bonis gratuitis, et vulneratus in naturalibus, 153, 1. Peccando Dei imaginem non amisil, XVIII, 641, 2. Post peccatum mansit liberi arbitrii, IX, 449, I.Ejus perizomata quæ, I, 103, 2. Cur post lapsum fuerit vestitus pellibus, 110, I. Ipse verecundus fuit, sed Adamitae sunt inverecundi, I, 95, 1, 2.

Ejus pœna post peccatum, I, 111, 1. Adam ob colloquium cum serpente ad labores subeundos damnatus est, V, 509. 1, Illo post culpam statim ejectus est de paradiso, cur, VIII, 499, 2. Quo dio e paradiso expulsus fuerit, 1,111, 1. Quale jugum ei Deus post illud intentarli, X, 324, 2; 325, 1, 2. Sex pœnæ ei et posteris, I, 112, 1 et seq. Ejus peccatum in posteris castigatur multipliciter, X, 324, 1, 2 ; 325, 1, 2. Ei quomodo Deus peccandi viam obstruxerit, XIII, 308, i. Habitavit in Judrca, XI, 182, 2. Habitavit haud procul ab Eden, XIII. 542, 1. An centum annis abstinuerit usu conjugii, 11,113, I.

Adam in Calvari» monte sepultos, cur, VIH, 499, 2; XVIII, 655, 2. Resurrexit cum Christo, Vili, 500,1, An salvus sil, 499, 1. Est traditio eum esse salvatum, I, 126, 1.

VI. Ad\mi i apsus r epar at io.—Adam fuit forma, typus et figura Christi venturi, XV, 53,1 ; XV II 101, 2. Adam et Christi mira inter se dependentia, XVIII, 101, 2. Adami, Christi et Angelor nu contradependentia , 598, 1. Adamas et Christus velut duo reges, ille regnavit in regno mortis, Christus in regno vitæ, 105, 2. ülriusque aliæ antitheses, 103, 2 et seq. Nisi Adam peccasset, Christus non eral nascilurus, 597, 2. Qua dio creatus, et qua hora pomum vetitum comedit, eadem Cbrihstus monens, et culpam expians, eum quasi recreavit. XV, 621, 1 ; 622, 2. Ejus peccatum extensione manuum Christi ad lignum crucis fuit expiatum, 618, 2.

Adam lunæ comparatus, quia mutabilis, X, 31, 1, 2. Velut luna est, Christus sol, XIV, 608, 2. Adam et Eva quomodo sint principes infideles, XI, 117, 1. Ejus animam in Paulo fuisse somniarunt hæretici , XIX, 186, 1. Adæ peccati chirographum an sit liber signatus Joanni in cœlo visus, XXI, 120. 2. Adam lex quid, III, 464,2. Ab Adam el Cain usque ad diluvium mille sexcenti anni, VIII, 500, 2.

ADAMAS. Adamantis natura, V, 86,2; XII, 523, 1, 2. An eadem gemma quæ carbunculus, XXI, 55, 2 ; XIII, 513, 1 , 2. Sunt ejus quatuor species, el dotes septem, XII, 524, 1, 2; 525, 1. Quinam prestantissimi, XXI, 387, 1. Adamanti an quid ferro possit inscribi, XU, 136, 2; 137, 1. Cur dicatur unguis, 137, 1. Est ferro durior, *ibid.* Ejus durities non est tanta quin malleo cedat» XH, 524, 1,2; 525, 1. Acuminatus nascitur, et a magnete abstrahit ferrum» hircino sanguine mollescit, pretiosissimus est; an post Christum naturam mutarit, *ibid.* Adamas cur omittatur in gemmis rationalis, I, 679, 2. Ejus pretium, 680, 1. Ipse symbolum est duritiei, XII, 523, 1, 2. Adamas symbolum est duri judicis ac rigidæ el inevitabilis vindici», item rigidorum et ad misericordiam inflexibilium, XIH, 613, 1. Adamantis an Scriptura tantum memineril in malum, XII, 523, 1, 2. Meminit aliquando etiam in bonum, *ibid.* Symbolum est etiam adversa patienter ferentis, XV, 589, 1. Adamantes in adversis simus oportet, XI, 599, 1, 2. Ei assimilalur concionator, XII, 523, I, 2. An conjuguai amorem foveat, V, 530, 2. Repræsentat incarnationis mysterium, XXI, 388, i, 2. Adamantinam crucem in pectore cur gestet Pontifex, 164, 1.

ADEPS. Adeps est melior et subtilior pars carnis, X, 483, 1,2. Indo adeps Hebræis vocatur quod in qualibet re est lectissimum el optimum, XI, 650, 2. In hoslia pacifica solus adeps Deo adolebatur, X, 483, 1, 2. Adeps est exsanguis, etsi e sanguine gignatur, ali» ejus proprietates, *ibid.* Ejus esus Judæis interdictus, cur, 11,23, 2. In omni sacrificio Deo cremabatur, X, 218, I. Est symbolum optimi principis, 481 1. Ejus et Davidis regis analogi», 483, 2 et seq. *Adipem claudere* significat non misereri, *Psalm.* I, 84. 1.

ADOLESCENTIA, ADOLESCENTES, JUVE^S, jrVENTPS. 1. AnoLEScp>TiÆ et Juyp$TüTis pf-docks.—Adolescentia yopatur æslas et messis, VI, 279, 1 : *Qui cqngrcgat* <n *messe filius sapins est.* Juventus est quasi verælatum, YHJ, 309, 2; *Et non prælcreql pos flos tempopis.* Quot apnq§ comprehendat adolescentia, XVII, 184, 2; *Secus pedes adqlcsccptis, qui vocqbatur Saylus,* Adolescenti® dies quales, *Job,* p65, 1. *Siepi fui in diebus adp(es-ccnlix mex.* Adolespentia est y¡a ipcognila, pur, Yl> a30, 2 : *Triasunt difficilia mihi, et quartum penitus ignoro...viQin ujri \n gdolcsçentiq.* Adqlescentia libera, stulta, inconstans est, XVI, 206, 1 : *Dixit adolcsccnlior ex fllis palpi.* Ejus instabilitas, nihil jn ea firmimi, V/. 451, 1, 2. Yjifiis çrforjbus exposita est adolescentia, X, $57, 2: *Cum adhuc junior essem, priusquam oberrarem, quæsxvi sapientiam.* Ambiunt docti nomon, 3ÇIX, 295, 2. Est omnium ætalqip periculosissima, Y, 24, 2 : *Ut detur adolescenti scientia et intellectus.* Adplescenlibus maxinjo diabolus insidiatur, VI, 144, 1: *Adolescens juxta viam suam, etiam çum senuerit, non recedet ab ea.* Eorum yitia? XIX, 295, 2 : *Jupenilia desideria fuge.* Cur dicantur perversi et refrænantes, XI', 319, 1: *Et non erit opus quod faciat incurvantem! ef refrpnaptcm.* Si dissoluti, ægre rusipiscapt VI, 452, I. Eorum vitia et virtutes in senium psque hoRjjni adbærcnl, Y, 279: 0UÍ *flertjt astate, filiis copfutfo-*RM, IX, 347, 2: (?ui *existant in malisf convenesçunt in malo.* Adolescentum veçofdia, 187? 2: *Confiderò vçcordem juvenem.* Juyent||tis æstus çtcalor, XIX, 249, I : *Modico vino utere.* Quanta sit ejus lascivia, VI, 159, 1. *Stultitia colUgatq est ip cordo pueri.* Juvenes nugis et vitiis assucti, difficile$apientiain percipiunt, V, 408, 2 : *Qua rit depisor sapientiam, et non invenit.* Juventus aqdaxesl, cur, IX, 579, 2: *Patrem cl vjrum confundit aifdax.* Juventutis incqq|ip cmbleipa, V, 187. 2. Juyenis hicro-Blypliiçiim, similis est equo iooomilp. X, 92 , 2 : *Equus indomitus çvadet durus, et filiuf remissus evadet prxeeps.*

Juvenum amantium vesania (Iescribiti)f,V, |95,1; 196, 1,2 et scq. : *Irretivit eum mullis sermonibus, et blapdiliis tabiprum protraxit illum.* Juvenes sollicitati a fœrpjna quid agant, 194, 2. Juvenis non uxoratus est similis avibus vagabundis, et cavendus ut error et latro, X, 244, 1, 2 **Quis credit ei qui non habet nidum?* Juvenes si labantur in amores meretricios, labuntur volui in foveam, VI, 201, 2: *Fovea enim profunda çst meretrix.* Sæpo mortem corporis incurrunt, *ibid.,* 2. Juventutis vjgor cl decus pent fornicando, V, 136, i : *Ne des alums honorem tuum, et annos tuos crudeli.*

Juvenes cur præccllanl ingenii acumine,V, 13. 2. Sæpe præstant senibus, X. 232, 1 : *Nemo aflolescm iam tuam contemnat.* Sunt corona senum, cur, V, 513, i, 2: *Corona dignitatis senectus.* Eorum sunt vires et opera, 672, 1,2 : *Qux \n juventute non congregasti.* Juventus pstdisriplin® capa^ YI, 14?, Adolescens promus ct maturus quae sit lau(|ab¡l¡s, j52, 2. Jnvcpibus cur visiones dami® dicantur, non senibus, XIII, 508, 1: *Juvenes vestri vfsioncs vidcbpnt.*

Quomodo se gerere debeant erga adolescentes. Non sunt nimis laudandi, ob periculum depravationis secuturæ, VI, 343, 1 : *Qui benedicit proximo suo voce grandi.... maledicenti similis erit.* Juvenum consilia fugiendi), 111,619, I, 2: *Dereliquit consilium senum ct adfiibuit adolescentes.* Juveni luxurioso dans pecuniam, jus non habet earp repelpndi, VI, 3Q3j 1 : *Qui nutrit scorta, perdit substantiam.*

II. Adolescentüm officia. — Jnyentutis et sonectutis divprsq sbidiqet officia, utraque habet suas dotes, VI, 88, 1 : *Exullatio juvenum, fortitudo eorum, et dign^as senumcanities.* Altera altorius ope vicissiin habet, *ibid>,* 2. Ulriusquo elogia, *ibid.* Juypntulis institutionis maxima habenda est raijo. XXI, 378, 1. Est edocenda præ senectute et çur? V, 215, 2 : *Qui mane vigilant ad me, invenient me.* Ea dicanda Deo, non vitiis, IX, 579, 2: 494, 2: *Non demoreris in errore impiorum, ante mortem confitere.* Adolescentes a puero se debent Deo dicayg. I; 527, 1 : *Erit autem agnus... anniculus.* Juventus fleçtenda et castiganda est, X, 94, I : *Curva ccpuiccm ejus in juventute.* In ea studendum virtuti et sapienti®, 569, i : *Operamini opus vestrum ante tempus.* Ei sapientia necessaria est, VI, 32 4,2. Juvenes discant sapientiam, ut ejus fructus in senectute edere possint, X, 206, 1 : *Fili, a juventute tua excjpe doctrinam,* X, 279, i ; III, 545,1, 2. Audiant disciplinam, VI, 196, 1 : *Audi, fili mi, et esto sapiens.* In ea laborent pro senectute, V, 155. 2 : *Parat in xstate cibum sibi,* 158, 2 ; 279, 1. Ex juyentuto oriuntur mores reliquæ ælatis, VI, 143, 2. Adolescentia est index futur® senectutis, *Job,* 421, i. Adolescentium sapientia quadruplex, V, 24, 2 : *Ut detur adolescenti sapientia ct intellectus.* Eorum quatuor thesauri, *ibid.,* 1. Eorum sapientia in temperaplia et continentia præsertim sila est, VI, 396, 1 : Vir *qui amat sapientiam, Ixlifical patrem.* Iis a quibus abstinendum, XIV, 330, 2 : *Jupcnes similiter hortare, ut sobrii sint* Bobur suum expreeant, eo utantur ad reipublic® bonum, YL 88F 1. Sit ipsis id stimulus ad virtutis opera, *ibul.*

Adolescentum officium erga superiores, XX, 386, i : *Similiter, adolescentes, subditi estote senioribus.* Senem honorent, et eum interrogent, V, 514, i : *Corona dignitatis senectus,* 512. 2; *fn medio magnatorum* (loqui) *ne prasumas,* X, 152, 2. Adolescentes deferre debent senioribus, *ibid.,* 1,2: *Audi tacens, et pro reverentia accedet tibi gratia bona.* Non se æquent dignioribus et magnatibus, *ibid.* Senioribus deliris et imbecillis non insultent, IX, 120, 1 : *Et si defecerit sensu, veniam da,* 266, 1, 2 : *Ne spernas hominem in sua senectute.*

Adolescentes decot verecundia, X, 152,2; 154, 1, 2. *Ante verecundiam pn ibit gratia.* In merina sint taciturni et pauciloqui, *ibid.,* 1. Finito mensa statini surgant, 155, 1. Sobrietati studeant, IV, 332, 2; 333 I. Vino abstineant, XIX. 330, I; 249, 2. Juvenes olim sapienti® studiosi vino abstinebant, Vf, 210, I : *Oculi tui videbunt extraneas, et cor tuum loquetur perversa.*

Hi nubant, non seniores, IX, 245, 1 : *Trade filiam ct grande opus feceris.* Adolescenti!m conjunctio licet improba ad filiorum procreationem non tamen est diffurenda usque adætotem virilem, IV, 270, 1.

Adolescentum multorum victoria* do diabolo et do carne, XX, 543, 2: *Scribo vobis, adolescents, quoniam vicistis malignum.* Adolescens in Nairn a Dornino vito redditur, XVI, 119, 1. Iste adolescens quot peccatores denotet, XV, 249, 2 et s**qq. Juvenis quidam perditus a 8. Joanne apostolo ad meliorem frugem conversus, totus sanctus effectus est, XII, 43, 2. Juvenibus quomodo sol occidat in meridie, 126, 2 : *Occidit ei sol cum adhuc essel dies.*

ADOMMIM. Addommim vel Adammim erat locus inter Jerusalem et Jericho latrociniis infestus, XVI, 151, 1. Ejus descriptio, *ibid.*

ADONIAS. Adonias ambit regnum , idque ex consilio Joab, 111, 546, 2; 552, 2. Contra legem petit Abisag uxorem, ideoquo potuit occidi a Sulomono, 553, I. Justo occisus est a Salomone, i.

ADONIBESEC. Adonibcsec septuaginta regulis pollices ampularat, 111, 114, 2. Punitus est perna talionis, *ibid.* Videtur pceniluisse, 115, 2.

ADONIS. *Adonai* ont quid sit, idem est qui Adonis, XII, 561,2 ; 562, 2. Undo Adonis dicatur, *ibid.* Adonis, amasius Veneris, quomodo et quare n mulieribus et viris libidinosis plangeretur, *ibid.* Inter lactucæ folia cur fingatur n Venere sepultos, *ibid.* Adonidem quaro plangeret Venus, et is planctus quotannis recoleretur, XIV, 513,2. Adonis quamdiu steterit in sancta spelunca Belldoem ab Adriano imperatore erectus, 114, 2.

ADOPTIO DIVINA. Adoptamur in justificatione a Deo in filios, XI11T 296. 2; 297, 1 : *In loco ubi dicetur: Non populus meus vos, dicetur cis Filii Dei viventis.* Adoptio nostra in filios et bæredos, COntigit nobis in ipsa justificatione, XVIII. 140. 1 : *Nos ipsi primitias spiritus habentes.... adoptionem filiorum Dei expectantes:* 551, I : *Ut adop- 'loncm filiorum Dei reciperemus.* In quo hæc cita, 134, I : *Accepistis spiritum adoptionis (iliorum.* Adoptivi filii Dei sumus, longo pericotins quam sint adoptivi filw hominum . VIII . 297, 1, 2 et seqq. Adoptionis 0». filiationis nostr® causa. XVIII. 551, i. Adoptio animæ perfectissima sequitur ex communicatione ipsiusinet persona* Spiritus sancti ct divinitatis, XIII, 297, i, 2. Cur appropriente Spiritui sancto, XVIII, 234, 1. Adoptio nostra virtute duplex est: *prima,* qua in filios Dei per cbaritatom creatam adoptamur ; a/tora, qua per gratiam adipiscimur Spiritum sanctum, «jusque naturam divinam, XIII, 297, i, *i.* Utraque hic inchoatur per gratiam, in cœlo perficietur per gloriam ætnrnam, *ibid.* Adoptio divina quam inaestimabile bonum sit, 296, 1.

ADORATIO. Adoraro quid proprie sit juxta Lipsium, VI, 243, 1. *Adoro* id**m est quod *ad ora applico,* XIII, 455, 2. Adoratio varios actus et species complectitur, XVII, 404. 2. Adorado crvilis et religiosa in quo consistat, 238, 1. 2, Adoratio significat omnem Dei cultum, XVI, 465, 2. Adoraro Dominum et comm Domino, *Psalm.* I, 126, 2. Quæ sit adoratio in spiritu et veritate, XVI, 361, 2 ct seqq.; XVIIT, 435, 2. Adorari homines ab hominibus quo sensu Scriptura intelligat, XXI, 73, I. Adorationes tres SS. Trinitatis, IX, 623, 2. Adorationis osculum datur altaribus, reliquiis et imaginibus sanctorum, VI, 241, 2. Adorari pro diis multi reges voluere, IV. 372, 1, 2. Adorationis Persie® ritus. 373, 1.

ADRIANO^ IMPERATOR. Adrianos quomodo Jerusalem reædificavil. XII, 234. 1. Gentium coloniam Jerusalem deduxit, et in ea templum Jovi ¿edificaci curavit, agre id ferentibus Judæis, XIII, 134,2 Omnes Judaeos cJudæa exire jussit,imo vetuit no quis eam vel eminus aspiceret, XV, 508, 1. Quomodo Judæos docimarit, XI, 184, 1. Quantum debitum Romano populo redemerit. XIX. 90, 1. Ejus comitas et facilitas. XV. 424, 2. Ejus pæderastia infamis, XI, 127, 1. 2. Fjus dictum do medicis, X. 270, 2. Vix mori potuit, sæpius invocala morte, XII, 143, 2. Inedia se confidi justo Dei judicio, X. 43, 2. Quomodo monens suam sit animam allocutus, XIX. 375, 1.

ADULATIO, ADULATORES. I. AntLtTioxis r t inuLiTORUM n a t u r a.— Adulatio esi melleus laqueus, XIX, 120, 1, 2 : *Neque aliquando fuimus tn sermone adult tionis.* Adulatoris mores, XI. 138, 1 : *Populе meus, qui te beatum dieunl, te decipiunt.* Adulatores sunt duplici animo. XX. 44. 1 : Hr *duplex animo, inconstans est.* Duplicem habent linguam, SI, 38 4. I : *^ut corripit hominem, gratiam postea inveniet, magis quam ille qui per lingua blandimenta decipit.* Eorum effigies et descriptio, V, 421, 1 : *Innocens credit omni verbo.* Adulatores palam laudant, occulto vituperant. 156. 2 : *Ex ipso ore procedit maledictio et benedictio.* Adulatores plerumque etiam sunt calumniatores, XIX 553, 2 : *Lapsus falsa lingua, quasi qui* in *pavimento cadens.* Sunt arrosores non orrisores, 633, 2 Adulationes sunt spin®, VII, 2i6. 2: *Sicut sonitus spinarum ardentium sub olla, sic risus stulti.* Adulatores proximum decipere moliuntur. V, 319, 1, 2,; *Simulator ore decipit amicum.* Ficto amicum subinda carpunt, XII, 377, 1 : *Viderunt autem tibi assumptiones falsas.* Ficte hominem laudant ideoquo ei nocent, VI, 344 , L Annuunt oculis

V, M5, 1. 2 : *Qui annuit oculo, dabit dolorem.* In > eunda fortuna manent, in adversa amicum dejerunt, 424, 2 et seqq. : *Amici divilum multi.* Laudant vitia et vitiosos, 532, 2 : *Qui justificat impium et qui condemnatjustum, abominabilis est uterque.* Ad nutum ejus cui adulantur, verba et vultus suos mutant, 546, 2 : *Qui vertit linquam, incidet in mala.* Eorum verba sunt plena veneno, 566, i : *Verba bilinguis quasi simplicia.* Eaque sunt quasi vulnera, *ibid.* Nunquam magis adulantur, quam cum objurgant, *ibid.* Lingua mendaci corrogant opes, VI, 100, 2: *Qui congregat thesauros lingua mendaci, vanus et excors est.* Adulatio noxia, *Job,* 475, 1. Non amici sunt, sed hostes. VI, 394, 2 : *Homo qui blandis fictisque sermonibus loquitur amico suo, recte expandit gressibus ejus.* Cur verbis blandis utantur, 395, i. Quibus signis dignoscantur a veris amicis, 321, 1 : *Labiis suis intelligilur inimicus, cum in corde tractaverit dolos.* Amant homines molles et crodulos, VI, 323,2: *Lingua fallax non amat veritatem.* Sæpe sunt odio iis quibus adulantur, V, 546,2.

Adulatio in regum aulis frequens est, IX, 402, 1, 2 : *Dives locutus est, ct omnes tacuerunt,* XVII, 271, 1. Purpuram magis colunt quam Deum, XIX, 120, 1,2: *Adulatores regum et principian vulpes sunt,* XII, 590, 1. *Væ prophetis insipieiitibus... quali vulpes in desertis.* Adulantur mali principibus plerumque, VI, 8, 1, 2. Adulatores principum, omnia eorum vitia laudant et colorant, V, 302, 2 : *Quasi per risum stultus operatur scelus.* Adulatio principibus quam noxia sit, XIII, 61, 2. Reges et principes magis perdit quam hostis, 381, 1 : *Dies regis nostri extendit manum suam cum illusoribus.* Sunt regum ruina, V, 497, 1 : *Voluntas regum, labia justa.* Sunt regibus probro, VI, 8, 1, 2 : *Mulli colunt personam potentis.* Cur sorices palatii dicantur, V, 497, 1 ; XIX; 120, 2. Tandem odium regum incurrunt, V, 497, 1. Item populi, VI, 241, 1 : *Qui dicunt impio : Justus es , maledicent ei populi.* Sunt a rege submovendi, VI, 257, 2 : *Aufer impietatem de vultu regis, et firmabitur justitia thronus ejus.*

11. Comparantur adulatores: Hirundinibus, IV, 274, 1. Polypo, V, 285, 1 ; 5, 2. Corvis, *ibid.* Lume planetis, 546, 2 et seqq. Lupis, V, 497, 1. Vulpibus. canibus, cercopithecis, V. 566, 1 ; XII, 590, 1. Hyæn®, oleo et heiiotropio. VI, 241, 1. Corvis, X, 124, 2. Pulvinaribus mollibus et cervicalibus, XII, 593, 1, 2; et 595, 1, 2. Meretrici ct corvo, XIX, 120, 1, 2. Adulatione deceptum significabant Ægyptii per cervum cum tibieine, XIII, 587,1. De adulatione apologus, VII. 246. 1. Adulationis vanitas emblematibus depicta, 246, 2. Hac de re insignia dicta, 11, 318, 2.

III. Adulationis effectus,—Adulatio et ejus effectus, VII, 245.1,2: *Melius est a sapiente corripi, quam stultorum adulatione decipi.* Quam sit perniciosa, II 218, 2 , XI, 137, 2 : *Populе meus, qui te beatum dicunt, ipsi* (e decipiunt Adulationis mala, III, 619, 2 : *Qui dereliquit consilium senum et adhibuit adolescentes.* Quam sint noxii adulatores, VI, 352, 1 : *Quomodo probatur in conflatorio argentum, sic probatur homo in ore laudantis.* Præserlim sacerdotes et consiliarii, XH. 159 2 *Ego (e dabo in pavorem, tc et omnes amicos tuos.* Adulatio falsa pudefacit laudatum, V, 277, 2 : *Verbum mendax justus detestabitur.*

Adulatores sunt cavendi, VI,344, 1. Adulatio cavenda tam adulato quam adulanti, cur. V,394, 2.

Exempla. — Adulatio aulici Henrici Vili, Angliæ regis, qui ei in peccato incestus applausit, III, 553. 2; VI, 40, 1.

ADULTERIUM. I. Ejus natura et gravitas. — Adulterium a fornicatione quomodo distinguatur, XIII. 305, 2 : *Ut auferat fornicationes suas a facie mea, et adulteria.* Adulterii enormitas ex Scripturis et veterum dictis, II, 215, 1. Id quam Deo displiceat, *ibid.,* 2. Adulterium iniquitas maxima, *Job,* 613.1 : *Hoc omne nefas est et iniquitas maxima.* Adulterium cur vocetur furtum , V, 265. 2 : *Aqux furlivx dulciores sunt, et panis absconditus suavior,* VI, 456, 1 : *Talis est via mulieris adultera , qui comedit, et tergens os suum, dicit : Non sum operata malum.* Est etiam nocentius et gravius furto, V, 179, 2 : *Non grandis est culpa cum quis furatus fuerit, furatur enim ut esurientem impleat animam.* Adulterium est supergressio et circumventio, XIX, 128, 2 : *Et ne quis supergrediatur, neque circumveniat in negotio fratrem suum.* Adulteræ culpa quintuplex, IX, 612, 1 : *Primo enim in lege Altissimi incredibilis fuit, secundo in virum suum deliquit* Non potest adulterari, etiamsi maritus vel filii ei dent ad hoc facultatem, *ibid.* Est maledictum et probrum hominum et saeculorum, *ibid.* Adulteri cæcitas, V , 180, 2 : *Qui autem adulter est, propter cordis inopiam perdet animam suam,* IX, 606, 2 : *Omnis homo qui transgreditur lectum suum contemnens animam suam ct dicens : Quis me videt.* Ejus inopia mentis in quo sita sit, V. 180, 1. Pejor est bruto, et vipera deterior, *ibid.* Est similis porco, 587, 1 : *Qui tenet adulteram, stultus est et impius.* Adulimi homines liment non Deum, IX. 607. 1. 2 : *Et non intclligit... quoniam expellit a se timorem Dei.* Adulterium colare adultera cupit, VI, 452, 2; 456, 1 : Adulter amat caliginem, *Job,* 501, *Oculus adulteri observat caliginem dicens : Non me videbit oculus.* Est timidus et fugax, *ibid,* et seq. Maritus adulterio uxoris connivens, vel illud dissimulans, impius est, V, 586,2. Adulteri uxor fit adultera, VIII, 342, 1 : *Mulieres eorum insensata.* Adulteram dimittere; non consilii tantum, sed et præcepli est, V, 586, 2. Sed pœnitens a marito in gratiam admittenda, si velit agere clementer, 587, i. Ab adultero conjugo divertero licet parti innocenti, XV, 167, 1.

II. Adulterii effictus.—Quanta ex eo mala

proveniant, H, 215. 2. Omnia mala sccum trahit, V, 585, 2. Ejus damna, V,67, 2 : *Relinquit ducem pubertatis sux, cl pacti Dei sui oblito est.* Adulterium solvit matrimonium quoad thorum, non quoad vinculum, XV, 420,2 *:Quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem.* Adulterium thorum, non vinculum solvere, Patres et concilia docent, XVIII, 303, 2 : *Quod si discesserit, manere innuptam.* Adulterium est velut ignis in sinu, V, 176, 2: *Numquid potest homo abscondere ignem in sinu suo, ut vestimenta illius non ardeant : Sic qui ingreditur ad mulierem proximi sui,* 175, 4,2. Ipsum tandem erumpit, et adulterum infamat, 176, 2 Adulterium passim male audit, X, 362, 2 : *tib amicis [cave) de sermonibus improperii.* Adulterorum pavor et pœna, IX, 610, 2 : *Hr in plateis civitdiis vindicabitur.* Quintuplex ejus pœna, 612, I. Adultera plerumque venefica. V, 350, 1 : *Putredo in ossibus ejus, quæ confusióne res dignas gerit.* Adulterium est sæpo causa caedium et parricidiorum, II, 215, i, 2. Adulter sæpe modem incurrit ob suum adulterium, V, 136, 1. 2; 176, 2; 180, I. Adulteri saepe in flagranti delicto moriuntur, V, 198, 1 : *Slatini eam sequitur,... donec transfigat sagitta jecur ejus... et nescit quod de periculo animæ illius agitur.* Animæ su® salutem prodigit adulter, V, 176, 2; 180, 1. Ejus culpa est per poenitentiam delebilis, sed non infamia, V, 181, 1. Adultera statuit spurio hærcditalcin ex alieno matrimonio, IX, 652, 1 : *Ex alio viro filios statuit sibi.* Adulterini filii sæpe sunt male morati, dignitatibus arcentur, et ad sacerdotia sunt inhabiles, Y, 143, I : *Deriventur fontes lui foras.*

111. Adulterii poena legalis et supplicium. — Ejus antiqua pœna est mortis supplicium, I, 271, 2: *Qui tetigerit hominis hujus uxorem, morietur.* Mullae gentes illud morte plectebant, XVI. 432, 2 : Praesertim combustione, 1.347, 2; V; 176, 2; ISO, I. Quomodo illud puniverint Ægyptii, Arabes. Parthi, Cumani, *ibid.* Quomodo Romani, quomodo Saxonos,Turc® et Brasilienses. *ibid.* Adulteras /Egyptii naso truncabant, XII, 670, 2. Adulterii pœnæ qualis ætale Jobi, *Job.* 613,2. Per urbem mediam in Creta traducebantur, XV, 66, 2 et seqq. Nullis in veteri loge hostiis poterat expiari, V, 182, 2. Apud Judæos adulter® lapidabantur ct comburebantur, II. 130, I; XII, 616, 2; XVI, 432. 2. Adulterium miraculose probatum in lege Moysi, II, 214. 1. In probatione adulterii quæ maledictiones olim super aquas zelolypiæ prolatæ , II , 214, 1, 2. Quis ejus ritus ct ordo, *ibid.* Rumpebatur uterus adultera si esset rea, *ibid.* Causæ hujus probationis per aquas, *ibid.* Apud omnes gentes adulteri sunt infames, V, 181, 1. Adulteri pœna mortis digni sunt, XIII, 185, i. Id probalur exemplis, *ibid.*

Adulter Deum experietur \indicem, XIX, 515 : *Fornicatore? enim et adulteros judicabit Deus.* Adulterium semper punivit Dous, IX, 610, 2; 611. 1 et seq. Quæ ipsis in primitiva Ecclesia poenitentia prescripts, V, 180.2. Adultera absolvitur a Christo, tum in foro poli, tum in foro fori, XV! 135, 1. Inspiravit ei Christus contritionem de peccatis, *ibid.*

Adulterii in muliere vari® sunt causæ, IX, 691,1 ; *Non des aqux lux exitum, nec modicum, nec mu» lien nequam veniam prodeundi.*

Adulterium Davidis allegorico Christi erga Ecclesiam amorem indicat, XVIII. 101, 2. Allegoria quæsila in adulterio Davidis non est propria, III, 477, 1. Adulteram quare Osee jubeatur domurr suam abducere, XIII, 325, 1, 2. Quæ et qualis hæc fuer I, *ibid,* et seqq. Adulteri spirituales quinam sint, XX, 175, 1,

ADVERSITAS, ÆRÜMNÆ, AFFLICTIO, TRIBULATIO. I. Natur.e definitio .—Afflictio etiam labor dicitur, V, 510, 1 : Xntma *laborantis laborat sibi.* Tribulatio est lenlalio, XX, 15, 2 : *Omne gaudium existimate, cumin varias tentaliones incideritis.* Cur tribulatio dicatur mors ct mortificatio Christi, XVIII, 441, 1 : *Semper mortificationem Jesu in corpore nostro circumferentes.* Tribulatio duplex quæ dicatur, XIV, 166, 1 : *Non consurget duplex tribulatio.* Ærumnæ hujus vitas vari® ob peccatum Ad®, X, 326, 2: *Jugum grave super filios Adam.* Afflictio durissima quæ sil, VII, 149, 1 : *Vidi sub sole in loco judicis impietatem.* Afflictio magna incumbens sapienti quæ sit. 291, *Mulla hominis afflictio, quia ignorat preterita, et futura nudo potest scire nuntio.* Afflictio summa hominis est mors, *ibid.* Tribulatio patientem semper sequitur. non antevertit, XVIII, 441, 1 : *Persecutionem patimur, sed non derelinquimur.* Adversa* res et prospera Leva et dextra significantur. VII, 566, 2: *Leva ejus sub capite meo, ct dextera illius amplexabitur me.* Tribulationes aquilone denotantur, VI. 346, I. Tribulationes mundi sunt flagella Ninive, XIV, 188,2.

II. Afflictionum cause. — Afflictio homini a Deo data unde ortum habuerit, VII, 140. 1 : Fidi *afflictionem quam Deus dedit fihis hominum.* Afflictiones variis de causis homini immittuntur. XV, 674,2. Mystice tribulationes sunt «estas, V, 279, i ; *stertit ¿state, filius confusionis.*

III. Utilitas afflictionum et motiva ad eas FORTITER FERENDAS. — *Primo, VOTÌ9 uHlilaleS.* Adversa sæpe magis prosunt quam prospera, IX, 345, 2 : *Dona et mala, vita et mors, paupertas et honestas Deo sunt.* Afflictionum utilitas, I. 367, 2 : *Merito hxc patimur,* XX, 18V, 1 : *Et lugete et pio» rate.* Quam sint utiles tribulationes. XIV, 476, 2 : *Et Dominus faciet nives, et pluviam imbris dabil eis;* P faciunt ut homo ad externa se non effundat; 2* ut convertatur ad cor secuinquo habitet, et in eo profundas virtutum figat radices; 3*casirngalpiis d cœlestibus cogitationibus, 523, 1, 2 : *Et ducam ter» tiam partem per ignem;* XV11I, 506,1 : *Nam virtus in infirmitate perficitur.* Tribulatio quantum boa includat, XX, 14, 1: *Omne gaudium existimata*

cum in *tematwnes varias incideritis.* Tribulationis dia elogia, XX, 17. 1 ; 18, 2.

Secundo: i Afflictiones sunt propria Christi discipulis,* XX, 363, 2 el seq. : *Nolite peregrinari in fervore qui ad tentationem vobis fil.* Per cas conformamur Christo, XVHI, 441, 2: *Ut et vita Jesu manifestetur in corporibus nostris.* Christo crucifixo nos assimilant. XX, 16, 2. Adversa omnia sunt volui sigillum Christi, XIV, 351, 2: *Ponam te quasi signaculum.*

2* *Afflictiones sunt signa amoris Dei.* I, 322,4. Tribulationes a Deo immissa? proficiscuntur ex amore ejus, et ad majus bonum nostrum, VI, 333, 2 : *Meliora sunt vulnera diligentis,* etc. Tribulationes sunt donum perfectum, XX. 64, 2: *Omne datum opiimum, et omne donum perfectum.* Sunt signum filiationis, electionis et praedestinationis Dei, X, 23, 1. Afflictio est indicium et causa salutis, XVIII, 628, 2. Tribulatione Christus justos velut sponsas sibi despondet X, 23, I.

Tertio pro peccatoribus. I0 *Ærumnæ hujus vitx sunt causa et materia compunctionis.* V, 415, 1 : *Cor quud novit amaritudinem anima sua, in gaudio ejus non miscebitur extraneus.* Tribulatio est velut pila quo Deus peccatores tundit, ut poenitentiae gemitus effundant, XIV, 280, 2 : *Ululate, habitatores pila.* Est quasi malleus conterens cor, XII, 547, 2: *Contrivi cor eorum fornicans.* Est telum Dei quo fugientes ad se retrahit, XIII, 36., 1,2: *Percutiet et curabit nos.* Est quasi reto Dei, XII, 362, 2 : *Expandit rete pedibus meis.* Tribulatione tamen multi fiunt pejores, 663, 1 : *Omnes ish as et stannum, et ferrum et plumbum in medio fornacis, scoria argenti facti sunt.*

2“ *Tribulationes dantur a Deo ad concupiscentiam coercendam el puniendam,* XVIII, 92, 1 : *Scientes quod tribulatio patientiam operatur.* Tribulatio osi concupiscenti® domitrix, XIX, 498, 2: *Fili mi, noli negligere disciplinam Domini*, XX, 16, 2. Est velut aratrum quod malarum herbas cogitationum evellit, XIII, 362, 1 , 2. Afflictiones sunt r - medium superbi®, *Job.* 646, 1 : *Aperit aures virorum. ut avertat hominem ab iis qua facit, el liberet eum de superbia.* Est optima ad morbos animi sanandos medicina, XI, 377, 2. Tribulatione domatur lingua, XX, 153, 1 : *Linguam autem nullus hominum domare potest.* Ærumnis Deus peccatori peccandi viam obstruit, XIII, 308, 1 : *Propter hoc sepiam viam luam spinis.*

3* *Adversitates faciunt hominem sapere,* XIII, 64, 2 : *In ipso tempore sensus meus reversus est in me.* Tribulatio est disciplina et doctrina, V, 85, 1 : *Beatus homo qui invenit sapientiam.* Est castigatio et disciplina Dei eam permittentis, XIX, 498 2. Tribulationibus Deus nos erudit, 499, 1 : *Flagellat autem omnem filium quem recipit.* Perversitatis el tribulationis amarities per fellis imantudinem denotata qmd præstet, IV, 294, 1. Erumnæ hujus vita? sunt causa el materia compunctionis, V, 415, 1 ; *Cor quod novit amaritudinem anima sua.*

Quarto pro justiis. 1° *Afflictio non semper ob culpam venii. Job,* 130, 1. Afflictio temporalis non est signum vitiositatis, 638,1. Tribulationis justorum et injustorum discrimen, 366, 2 : *Factus es fortitudo egeno in tribulatione sua, spes a turbine, umbraculum ab astu,* 256, 1. Ærumnæ magis impios cruciant quam pios X, 327, 1. Tribulatio osi fornax piis aurea, impiis forrea, XII, 97, i : *Eduxi eos de fornace ferrea.* Tribulationes quomodo hominem justum tentent;, 1,243. 1 : *Tentavi! Deus Abraham.* Cur eas Deus immittat sanctis in hoc mundo, varia? sunt causa, I, 321, 2; IV, 305. Ex adversis colligi nequit aliquem non bonam babero causam, XII, 105, I, 2. : *Justus quidem tu es, Domine.* Omnes tribulationes sanctis cooperantur in bonum, XVHI, 143, 1,2: *Scimus quoniam diligentibus Deum omnia coopt ran tur in bonum.*

2° *Afflictiones justos purificant el probant.* Tribulationes non lædunt, sed purgant et perficiunt tribulatos , I, 322, 2, ; VI, 89 1 ; 90, 2 : *Livor vulneris abstergel mata,* 430 , 2 *: Omnis sermo Dei ignitus* ; XII, 31,2 : *Si laveris le nitro.* Afflictio est fornax expurgans, XX. 363, 2 et seq. Est fornax el conflatorium, XI, 118, 1 : *Excoquam ad purum scoriam luam.* Est caminus Dei ad excoquendos suos, XIV, 590, 2 : *Ipse enim quasi ignis conflans.* Tribulationibus quasi camino exploratur robur justorum. V, 496, 1 : *Pondus el datera judicia Domini sunt,* 524,1; *Sicut igne probatur argentum,et aurum camino; ita corda probat Deus,* XX, 20,2. Adversis ut igne aurum electi probantur, XIV, 523, 1, 2 : *El ducam tertiam partem per ignem,* VIII, 335, I ; *Tanquam aurum in fornace probavit illos,* XII, 487, 2 ; *In medio animalium splendor ignis.* Tribulationibus nævi ¡occatorum expurgantur in justis, XX, 370, 1 : *Tempus csl ut judicium incipiat a domo Dei.* Ipsi pii a Deo colantur, XIV, 592, 2 : *Purgabit filios Levi, tl colabit eos quasi aurum.* Tribulatio est .mima dealbatio, purgatio et electio, XIII, 156, 2 : *El de eruditis ruent, ut conflentur, et eligantur, et dealbentur.* Adversitas justis prospera fit, *Job,* 184, 2. Adversa res justis subserviunt ad gloriam, 769, 2. Ærumnis unguntur electi, 359, 2.

Tribulatio csl lapis probationis, IX, 208, 1 : *Quasi lapidis virtus probatio erit in illis.* Est tritura Dei, XI, 332, 2 : *Tritura mea el filii area mea,* XX, 17, 1. Probat justos, X, 22, 2 : *Vasa iguli probat fornax, el homines justos tcnlatio •ribulationis.* Excoquuntur velut vasa lutea, *ibid.* Tribulationes sunt vehit lapides pretiosi quibus sancti lapidentur, XVHI, 136. 2. Tribulatio est probatio virtutis, XXI, 217, 1 : *Hic est patientia et fides sanctorum,* IX, 292, 2 : *Accedens ad ser' vilutem Dei, prxpara animam tuam ad tenlalionem,* 98, 2; 157, 2: *In tentatione ambulat cum eo.*

3* *Afflictiones virtutem vivificant, roborant*

augni!, illustrant. Tribulatio dat exercitium, probationem el premium, XIII, 363, I : *Percutid ei curabit nos.* Non enecat hominem, sed vhificat, 472. I : *Convrrlcntut* sedentes in umbra ejus, vivant tritico.* Tribulatio quomodo operetur patientiam, XX, 23, 1, 2 : *Probatio fidei vestfa patientiam operatur.* Tribulatio patientiam et virtutem probat, conservat, auget, et perficit. Adversa non movent virum fortem, IV, 305, 2 : *Quia acceptus cras Deo, necesse fuit ut tentatio probaret te.* Ostendunt ex colluctatione virtütein, 421, 2 : *Abraham nonne in tentations inventus est fidt lis.* In iis vir foriis perseverat immotus, VI, 233, 1 : *Septies enim cadet justus, et resurget.* Tribulationibus crescit virtus et clarescit, XXI, 257, 4. Per tribulationem additur homini robur, fit Christo crucifixo similior, per eam crescunt virtutes, 466,1. *Vidi alterum angelum... habentem signum Dei* vivi. Tribulatio interiorem hominem confortat, XVHI, 443, 1 : *Licet is qui foris est, noster homo corrumpatur, tamen is qui intus rd, renovatur de die in diem.* Per hanc viri fortes fortiores evadunt. Per adversa Deus disponit ad martyrium sanctos suos, XIX, Mi, 2 : *Omnis disciplina in presenti quidem viddur non essegaudii, sed mafaris.* Tribulationes fortiter tolerata* animam fidelem Deo de novo uniunt, XX, 308, 2 : *Exultabit super le* in *laude*

4° *Afflictiones ab amore sxculi avocant et ad Deum nos confugere faciunt,* XVI, 558, 2 : *Omnim (palmitem) qui fert fructum, purgabit, ut fructum plus afferat,* XX, 16, I. Ærumnæ corporis et anima* cogunt nos ad mortem anhelaro, XIX, 14, 2 : *Desiderium habens dissolvi et esse cum Christo.*

5° *Afflictiones ad cerium nos* (frdt/ctinLTribulaliones sunt porta; ad mortem ct vitam, X, 562, 2 : *Et liberasti me... de portis tribulationum.* Sunt via et quidem rectissima ad cœlum. V, 292, 2 : *Qui increpationes relinquit, errat ;* XVII, 294, 1 : *Per multas tribulationes oporlet noi intrare in regnum Dei.*

6* *Afflictionum brevitas.* Justorum afflictiones parvæ Sunt duralionis, sed perennem partant gloriam, XVIII, 444, I : *Id enim, quod in pratenti est momentaneum et leve tribulationis nostr.v,* XX, 18, 1 ; 249,1 ol seqq. : *In quo exaltabitis modicum nunc si oportet contristari;* XIV, 610, 1,2: *Orietur vobis timentibus nomen ejus, sol justitur, el sanitas* in *pennis ejus.* Post adversa sequuntur prospera, IX, 366, 2 et seq. : *In* dtt *malorum ne sis im memor bonorum.* Afflictio justorum in morte linitur V, 319, 1 : *Justus de angustia liberatus est* Aspera post hanc vitam in dulcia mutabuntur, IX. 336, 2. Tribulatio presens futurum parit gaudium, XVI, 581, 2 : *Tristitia vestra vertetur in gaudium.* Parit coronas ælrrnas, XXI, 179, 2 : *Ih sunt qui venerunt de IHbulatioñt magna.*

1 Ad eds tolerandas auxiliatur Dtus.* Tribulationes viribus tum nature, tum gratiæ Deus admetitur, V , 496, 1 : *Pondus et statera judicia Dei sunt;* Similitudines duro quibus probatur neminem tribulari aut tenían ultra vares, XVIII. 243 2 : *Fidelis Deus esi qui non patietur vos tentaci supra quod potestis.* Afflictos juvat, fovet et consolatur Deus, VI, 402, 1 ; XX, 17 , 1. n tribulationibus Deus vicinus adest suis, XIV, 43, 1 : *Terra vectes concluserunt me... et sulle-vabis de corruptione vitam meam,* XXI, 27, I: *Ego Joannes frater vester et particeps in tribulatione.* Tribulatio est locus Dei, XX. 21, 2. Tribulatio est laus Dei, XI, 576, 1 , 2. Docet oraro efficaciter XIII, 156 2. Afflictis consolatio est videre quod Deus ipsorum injurias ulciscatur, XIV, 163. 2 • *Bonus Dominus et confortans in die tribulationis.* Tribulationes cum lubel. aufert Deus; X. 412, 1, 2: *In sermone ejus siluit ventus.*

8à Duodecim argumenta incilantia ad patientiam in afflictionibus , afferuntur ab Apostole XVHI. 136,2 et seq.

III Media ad fortiter ferendas afflictioxhs. — I0 *Ad Deum recurrendum est.* In tribulatione non est de Dei ope desperandum. XVI. 489, 2 : *Nunc scio quia quacumque poposceris a Deo, dabit tibi Deus.* IX, 353, 2. In omni afflictione Deo fidendum est, I, 557, 2 : *Dominus pugnabit pro* 00^4 et *vos tacebitis.* Afflicti Deo so commendare (!• bent, XX. 373,1: FtdWi *creatori commendent animas suas.* In tribulatione unicum remedium ad Deum recurrendum. XIII. 44, 1: *Angelus autem Domini descendit... in fornactm.* Adversa in prosperis premeditami*. 97, 1 : *Timor quem timebam evenit mihi, et quod verebar accidit.* Afflictionibus nostris angeli boni compatiuntur, mali congaudent, XIX. 2*2, 2 : *Spectaculum facti sumus mundo, el angelis ct hominibus.* Tribulatione instante orandum est, XVI, 590. I : *Sublevatis oculis in calum, dixit (Jesus): Paler, venit hora.* Tribulatione crescente, crescat spes m Deum, XX , 449, 2 : *Novit Dominus pios de lentatione eripere.*

2° Dum ingruit tribulatio, gaudia beatorum in memoriam revocanda, IX, 336, 1 : *Immortalis est enim memoria illius.*

3° *Patienter afflictiones toleranda sunt.*—In tribulatione constantia est necessaria, X. 353. I : in *Itslamtnlo tuo, el in illo colloqucr't.* Tribui.-hones perdunt eos qui in iis non sunt patientes patienter vero eas ferentes tuentur, 1,322,2. Ads orsa non sunt molesta patientibus, sed pati nolentibus, XVIII, 241, 2 : *Semper mortificationem J»su in corpore nostro circumfertnt<s.* In adversis non est cadendum animo, XV, 272. 2 ; *Ne ergo timueritis eos.* In die tribulationis mens omnes suas vires colligai ad resistendum, VI, 225, 226, 1 : Si *desperaveris lassus in dic angustia , imminuetur fortitudo* (ua.Simus in eis adamantes et insuperabiles, XV, 689, I : A/ii *aulam palmas in faciem ejus dederunt.* Affliction^!! quo animo feramus, si nos vo.untali Dei resiguemus, I, 677, 2. Iribulatio

pro Christo libenter toleranda, XV, $77, 1 : *Et qui non accipit crucem suam.* Et generoso animo excipienda, 574, 1 *: Surgite, camus, ecce appropinquavit qui me tradet.* Alacri etiam animo accipienda, XVIII , 92 , 1 : *Scientes quod tribulatio patientiam operatur.*

4* *In tribulatione gaudendum.* In tribulatione gaudere vere magnum est, XIX, 1(7, 1 : *Excipientes verbum in tribulatione inulta, cum gaudio Spiritus sancti.* In adversis gratias agere est actus horoicæ patienti® et perfectionis, IV, 274, 1,2: *Sed immobilis in Dei timore permansit agens gratias Deo.* In tribulatione gaudere debent Christiani, XVII, 156, 2 : *Ibant gaudentes a conspectu concilii,* XX, 248, 1. In iis æquo ac prosperis Deo gratiæ agendæ, XXI, 177, 2 : *Benedictio et claritas et gratiarum actio.*

5« *In ea gloriandum.* Afflictio propter Christum gloriosa est, XIX, 148, 1, 2 : *Ut glorificetur nomen Domini nostri Christi in vita.* In ea gloriandum est, XVI, 648, 2 : *Hoc autem dixit, significans qua morte clarificaturus esset Deum,* XVIII 91, i : *Non solum autem, sed gloriamur in tribulationibus.* Tribulationes sunt ambiendæ, X, 22, 2; 23, 1 : Vasa *figuli probat fornax, et homines justos tenlatio tribulationis.*

6® *Adversitati a teneris assuescere utile est,* XII, 393, 1, 2 : *Bonum est viro, cum portaverit jugum ab adolescentia sua.*

IV. Exempl a. Sancti omnes tribulationem salutarem esse consuerunt, XIII, 362,1,2. In tribulationibus imitari oportet constantiam Abrabæ, XVIII, 87. Æquanimitas Tobiæ senioris erga uxorem sibi mulla improperantem, IV, 284, 1.

V. Quomodo nos gerere debeamus erga afflictos. Afflictis omnia videntur esse caliginosa, imo volvi et involvi, XI, 281,1 : *Stella cali, et splendor earum non expandent lumen suum.* Afflicto non est addenda afflictio, *Job,* 312, 1. Afflicto insultare ferinum est, 280, 1. Afflictum affligere crudelitatis est, 411, 2. Afflictos qua ratione debeamus consolari , 1 , 475, 2 : *Reversusque esi Moyses ad Dominum.* Afflictis non sunt carmina læliliæ accinenda, VI, 281, 1 : /Iccium *in nitro qui cantat carmina cordi pessimo.* Sunt lamen per ea curandi, *ibid.*

ADVOCATUS. Advocatus quomodo a patrono dííTerat. XX. 533, 1. Advocati subtiles leges civiles suis tricis miro eludunt, V, 549, 2. Si injustam causam defendant, lingua mendaci congregant thesauros. VI. 100, 2. Advocati injusti cuilibet causæ patrocinantur, X, 167, 2. Advocati pauperes opprirnentes suggillantur, XIII, 582, 2. Advocati pro pauperibusRumæ spedalini designali su ni, VI, 25,1.

ÆGER, ÆGROTUS. Æ griludo mentis aegritudinem pari carnis, IV, 277, 1, 2.Ægroti ultra septidiium sino cibo omni esse possunt, XV, 118, 2. A*, irò languido mors suavis est, X, 348, 1. Ægrorum presos est S. Raphael, IV, 282, !•

Ægcr pro salute Deum primo procetur, X, 273. î. Commendet se identidem Domino, XX 2(6. 1. Primo Deum sibi conciliet, deinde medicos adhiberi, X, 262, I ; 270, 1. Sacerdotes pro se oraro jubeat, 277, 1. Peccata poenitentia expiet, X, 273, 2. Pro sanitate recuperanda oderat sacrificium. /Egri omnia adimplent. VIII, 115, 1, Etiam modicum advocet in morbi periculo, idquo crebro, 276, (.Quomodo magi et sagæ ægros sanent, X. 270, 1.

Ægroti visitandi, IX, 256, 1. 2. Et aliis officiis donandi, *ibid.* Ægrolos quam pium sit visitarc, el eos bonum visitari a sanctis, XI, 483, 2. Ægrotis potius serviendum subinde quam pietati, XVI. 529, 1, 2. Ægrorum cura habenda est hilariter, XVIII, 208,1.

ÆGYPTUS, ÆGYPTII. Ægyptus quando habitari cœpta, undo dicta Mesraim, I, 510, 2 et seqq. Undo dicta Ægyptus, *ibid.* Dicta est terra Chain et Mesraim. XII, 547, 1 ; XXI, 179, 2. Ægyptus et Tyrus hebraice nomen habent affino, ab eadem radice descendens, XII, 713, 1. Cur in obeliscis et nummis per Ibim designetur, XIII. 438, 2. Est triquetra , *ibid.* Ægyplii cur in Scriptura vocentur Assur, XII, 724,1. Cur vocentur muscæ, XI, 207, 2. Eius reges cur Pharaones vocantur. I, 361 , 2, 432. 1. Ægyplii a Noe servituti addicti. XIV, U9, 2.

Ægyptus est ultra ÆtbiopHni sila, XìY, 304, i. Judææ ad austrum est, 430, I. In ea non pluit, sed vice pluvi© esi Nilus exæstuans, 541, 2; XIII, 628, 1. Omnem utilitatem, fertilitatem et felicitàlem suam debet Nilo, IX, 661, 1. Tota aquis irrigatur, XII, 627, 2. Attamen in Ægypto nunquam pluere falsum est, I, 512, 2 Abundat calamo et junco, XI, 317, 1. Præstans proferì linum, *ibid.,* 2. Abundat lateribus, quia luiosa est, XII. 281, 1. Lepræ est obnoxia, ob calores ingenies, XVI, 232, 2.

Ægyptus superstitionis et idololatriæ fuit inventrix et magistra, idcoquo Judæis vicinis infesta, et vicinia sua noxia, XIII. 527, 2. Ægyplii erant idololatriæ dediti usque ad insaniam, XII, 614, 1. Eorum dogmata constabunt symbolis. XIII, 223, 1, 2. Sua mysteria repræsentabant et celabant per hieroglyphica, V, 16. 2; XIV, 341. 2. Quibus hieroglyphicis Deum exprimerent, XI, 81,1 ; XIII, 576, 1,2; XIV, 391, 1; XIX, 390, 1. Pingebant Deum quasi circulum, XVI, 602, 1. Dei providentiam quomodo depingerent, XII. 18, 1; XXI, 109, 2. Quomodo solem pingerent, XII, 282, 1, 2.

Eorum quam fuerint portentosa numina, XII, 173, 2; XV, 272, 1. Et ridicula, XVIII, 52, 1, 2. Et inania, XI, 130, 1, 2; 413, 2. Primi omnium solem et lunam ut deos venerati sunt, XII, 282, (, 2 , 563, i. Ægypliis hircus sacer erat, XIII, 101, 2. Colebant Jovem tam sub specie hirci, quam arietis, tbtd. Coluere bovem, canem, felem, accipitrem, ibim, sopidolum, et oxyrinebum, XIII, 436, I.Co*

inerunt Apim Pl Serapim, I, 363, 1 et scqq. Colebant oves ot capras, II, 242, 2.

Ægyptiorum sacerdotes quam essent sobrii, I, 160, 2 : XIII, 14, 1. Eorum sacerdotes salo abstinebant ad castitatem, X, 316, 2. Tunicas lineas, dum sacrificarent, induebant, XIV, 274, 1. Olirn Ægyplii circumcidebantur, XII, 86, 2. Et circumcisio illis magno in honoro fuit, XVIII, 604, 1. Kerens natos cur in frigidam aquam immergant, XII, 606,1. In morbis resectum capillum pro sospitate diis vovebant, XIV, 79. 1. Quare nefas et abominabile censerent esse comedere cum Ilebræis, I, 732, 2. Cranium mortui in conviviis circumferebant, IX, 260, 2. Cadavera mira arto dessiccabant, XVI, 625, 1. Eorum mos mortuos aromatibus condiendi, I, 415, 1. Valebant equorum roboro et copia, XII, 468.2. Quotannis arbores et pecora rubrica illiniebant adversus incendium et alia incommoda, XIV, 178, 2. Undo oa superstitio hausta, *ibid.* Veterum Ægyptiorum sapientia qualis esset, I, 441, 1. Quis eos litteras docuerit, *ibid.* Primum in tabulis arboris quæ papyrus dicitur scribere cœperunt, XIV, 224, 1. Eorum academiæ quæ essent, XII. 442 1.

Ægyplii impostura celebres erant. XVII, 385. 1. Credebant so hominum primos ortu, XI, 318, I. Et ab heroibus prognatos, *ibid.* Quantopere terne sum fertilitate superbirent, XII, 714, 1. Ejus roges Nilo ita superbiebant, quasi nec cœlo, nec Jove indigerent, *ibid.* Eorum fastus, luxus et nequitia, 716, 1. Apto comparantur arundini, *ibid.* Sororibus in conjugiis miscebantur, II, 114, 2. Eorum abominationes quam oderint Hebræi, I, 505, i. Quid hæc tropologico significent, *ibid.*

Ægyptus cur vocetur domus servitutis, XIV, 129, 2. Career Hebræorum fuit et typus Babylonis carceris Judæorum, et uterquo fuit typus peccali, mortis et inferni, cui quasi carceri mancipati erant homines peccatores, 262, I. Ægyplii quare Hebreos afflixerint, I, 431, 1. Eos spoliari ab Ilebræis quomodo Heus jusserit, 461, 2; XIII, 281, 1,2. Timebant Moyscn prodigia operantem, X, 452.

Ægypti plaga recensentur, I, 497, 1; 498, 1; XXI, 228, 2; 297, 1. Quid por eas tropologico denotetur, I, 498, 1. Mystice exponuntur, XXI, 228, 2. Cur fuerint decem, I, 498, 1. In eis fuerunt Ægyplii puniti per omnes creaturas, *ibid.,* cl in omnibus bonis cl sensibus, *ibid. ;* eæ fuerunt præludium gehennæ, 2. Quomodo symbolice a Deo infligantur, *ibid.* Quando et ubi sint inflictæ, *ibid.* Quanto tempora durarint, et a quo inflictæ, 499, I. Ob quem finem inflictæ, 2. Ab his fuerunt immunes Hebræi et advenæ, *ibid.*

Prima plaga, omnes aquæ vertuntur in sanguinem, I, 497, I. Qil» sil hujus ratio, *ibid.* Fuerunt in hac mulla miracula, 2. Tunc Hebræi hauriebant ex eodem puteo aquam, et Ægyplii sanguinem, *ibid,* Accommodatur transgressoribus primi præcepti Decalogi, *ibid.* Undo magi habuerint aquam ad eam in sanguinem convertendam, 497, 1.

Secundo plaga fuit ranarum, 1,501,1 Occupabant hæ omnia loca, 2. Cruciabant omnes sensus, 501,1. Accommodatur loquacibus clamosis, item philosophis cl hæreticis, *ibid.;* item impuris poetis, *tbid.>* item luxuriosis, *ibid.*

Tertia plaga erat ciniphum, I, 502, 2. Quales fuerint ciniphes, 503, 2. Tropologice significant sophismata haereticorum, 503, L Opponitur tertio precepto Decalogi de Sabbato sanctificando, *ibid.* Cur ciniphes magi non potuerint efficere, 2.

Quarta plaga erat muscarum, 1.504, 1. Fuit hæc una ex gravissimis, 505, 1, 2. Quales hæ muscæ fuerint, 504, 1. Hæc plaga significat inhonorantes parentes, cynicos, causidicos, litigiosos, maledicos, et inquietas curas desideriorum carnalium, 2.

Quinta plaga era pestis, 1, 507, 1 Invasit hæc Ægyptiorum animalia, *ibid.* Accommodatur transgressoribus quinti præcepti Decalogi, *ibid.* Ab hac libera erant animalia Hebræorum, *ibid.*

Sexta plaga fuit vesicarum et ulcerum, I, 507, 2, quam excitavit sparsa favilla et pulvis, *ibid.* Quis fuerit hic pulvis sparsus, 508, 1. Quales hæ vesicæ fuerint, *ibid.* Tropologice quid significet hæc pia :a. 2. Accommodatur transgressoribus sexti præcepti, *ibid.*

Seplimaphgb fuit grandinis, 1. 504, 1.Quinque in ea sunt miranda, 2. Accommodatur hæc transgressoribus septimi præcepti, 512, 1. Fuit hæc typm ignis infernalis, *ibid.*

Octava p'aga fuit locustarum, I. 514, I.Quid mystice signified, 2. Accommodatur transgressoribus odavi pr ecepli Decalogi, *ibid.*

Nona plaga fuit tenebrarum palpabilium, I, 517,2. Quænarn fuerint harum causæ, *ibid.* Octo horribilia erani in iis. *ibid.* In his Ægyplii erant quasi vincli, et omni lumine privati. 518, 1. Hæ tenebras tropologico significant caecitatem mentis Ægyplioruin, *ibid.;* item idololatriam, obscuris divinæprovidenliæ rationes, item tenebras infernales, 2.

Decima plaga cædes est primogenitorum, 1 520,2. Fuit hæc acerbissima omnium, quinque de causis, *ibid.* An facta fuerit per angelum bonum, an per malum, *ibid.* Quinam hic vocentur primogeniti, *ibid.* Quid hæc cædes primogenitorum tropologice significet, 521,2. Applicatur næc plaga transgressoribus decimi præcepti, *ibid*

Ægyplii ohm in mari Rubro ad unum omnes sunt submersi, X, 314, 2 ; XIV, 17, 1. Quomodo in mari submersi, I, 561, 2 et seq. Deus in cos ejaculatus est fulmina , el ad unurn omnes perierunt, 562, 1. Quot numero perierunt, 562, 1. Si qui cum Pharaono mortui in peccato, descenderunt in tartara, XIV, 166, 2.

A quibus postea Ægyptus vastata sit, XI, 316. f. Ægypti cum Tyro commercia, XI, 348, 1 Quomodo data sil Chaldæis in inercedem pro expugnatione Tyri, XI, 349, 1: XII, 718, L Quomodo post cladem Nabuchodonosor restituta, XH, 294, 2. Quomodo et a quo restituta sit post captivitä-

tem Babylonicam, est incertum, XIÎ, 716, 2. Videtur id factum a Cyro anno primo regni sui, *ilid.* Sub Ptolemaeis regibus ad pristinam suam gloriam rediii, *ibid.* Ejus reges post Alexandrum recensentur, XIII, 148, 1. Quantum Ægyptii Jeremía» prophelæ tribuerint, XII, 286, i. Prædicitur ad Christiana sacra convertenda, XI, 319, i, 2 el scq. Quando a Romanis, et per quem subacta, XIV, $30, I.Ægyptus abundabat Judæis, cur, IV, 496, 1, 2. Ægypli nomine cur vocetur impia Jerusalem, XXI, 229.

Quo tempore Christus in Ægyptum fugerit, XV, 82, 2. Cur in Ægyptum fugerit, et non alio, 83, 1. Ejus idola «id Christi ingressum corruerunt, XI, 316, 2; XIV, 333, 2. Balsamum a Christo tunc recepit, ex quo B. Virgo eo concessit. IX, 644, 1 ; XV, 83, 2. Ægyptii mulli, visa sanctitate B. Virginis et Josephi apud so habitantiuxn, verum Deum cognovere, *ibid.* Facta est Ægyplus postea Dei templum et paradisus, XI, 316, 1. Postea Iuit feracissima virorum sanctorum, et monachis abundavit, XV, 83, 2. Quomodo in ea floruerit monachismas. XI, 320, 2 ; 455, 1. Ejus jam christianæ urbes multæ plures habebant monachos quam cives. XII. 841,1.

ÆLAM. Ælam est regio Persidis, XIII, 100, 1. Pars Persile, unde ita dicta, XII, 314, 1. Urbs etiam ejusdem regionis, XI, 337, 2. Ælam nomino multi olim populi continebantur, XI, 269, 2. Postea .Eiamitica regio contractior fuit, *ibid.* Ælamitæ omne suum robur ponebant in arcubus, XII, 314,1. Ælamitæ sunt duplices, XVII, 91, 1.

ÆNIGMA. Ænigma quid proprie sit, X, 494, 1 ; XII, 623, I. Ænigma est quæslio quæ cum involucris verborum proponitur, XVIII, 38 4, 2. Ænigmala in Scriptura vocantur *parabola,* XIX, 480, 2. Ænigma est species parabojæ, V, 17, 1. Ænigma, proverbium, parabola, in Scriptura quoad significationem sæpe confunduntur, XII, 623, 1. Ænigmatibus cur utantur prophelæ, XIII, 232, 1,2. Enigmatibus gaudebant prisci, V, 29, 2. Ænigma solis, VII, 41, 2. Temporis, VII, 129, i. Ænigmata senectutis, et quot sint, 379, 2. Ænigma quoddam hebraicum do voce viros et mulieres significante, X, 9, i. Aliud de anno lunari, 394, 2. Do dio ac nodo, *ibid.* Do ñivo, 402, 2; 407, 1. Do glacie, 409, 1. De mente, X, 559, 2; XX, 88, 2. Ænigma cordis a dæmone procusum, VI, 200, i. Ænigma quoddam Bononiense, XI, 80, i. Ænigma do floro hyacintho, 81,1. Sphingis do homine, i&id.elXIV, 268, I. Ænigma sophistæ Ægyptii, tbid. Ænigma de lillera, XII, 256, 1. De die ac noctoj 172, 2. Ænigma de Deo Patre, XIII, 92, 1, 2. Ænigma do somnio, 18, 2. Ænigmata o minoribus prophelis simul collecta, 265, I, 2. Ænigmata Evangelica omnia enumerantur, XV, 45, 1 et scq. Ænigmata varia Ausonii et Thaletis, V, 29, 2. Ænigmata septem Ven. Bedæ, 507, 1.

¿¿QUITAS. Æquilas, judicium et justitia qui differant, V, 21, 1, 2 : *Ad suscipiendam... justitiam, cljudicium et ¿quitalem.* Sæpe idem sunt, *ibid,* et seqq. Æquus quis dicatur, XIX, 214,2: *Oporlcl episcopum esse... non percussorem, modestum* (græce .77/uum). /Equitas divina justitia» suæ nullam pra> 1er seipsam, rationem habet, XII, 637, 2 ; /Vum-*quid via mea non est ¿qua* ^Equilas propria sapienthedosest, V, 211, I : *Meum est consilium el aquilas.* /Equitatis symbolum, et hieroglyphicum apud Romanos quid esset, XIII, 73, I : *Appensus es in statera.* Æquilas in judicando servanda oí t, XIX, 249, 1 : *II.TC custodias.... nihil faciens in alteram pariem judicando.* Ipsa est in omni ro, tam in judicio quam in distributione onerum ct bonorum servanda, V, 312, 1 : *Statera dolosa abominatio apud Deum, et pondus xquum, voluntas ejus.* Æquilas ponderum et mensurarum esso dobet cordi principibus el magistralibus, XII, 843, 1 : *Statera justa, el ephi justum, el balus justus erit vobis.*

AER, ÆTIIER. Aer interdum per cœlos intelligitur, XI, 448, 2; XVIII, 500, 2. Aer initio mundi non fuit creatus purus, IX, 621, 2. Aer pellucidus et luce splendidus apparct candidus, IV, 361, 2. Aeris rubor vespero indicat nubes esse raras, ideoquo noctu dissipandas, ac consequenter mane fore serenum, XV, 361, 1 etseqq. Aeris quanta in inferiora silvis, XX, 484, 1. Esi in montibus purior, in vallibus impurior, 191, 2.. Aer dat sanitatem vel morbum, XXI, 196, 1. Æther quid proprie dicatur, V, 235,1. Æther est ignis non elcmenlaris, sed coelestis, X, 393, 1. Ælheris miracula, V, 235, 1. In aere equiles visi et armorum sonitus aliaque signa belli prognostica, IV, 518t 1, 2..Quomodo in colaudotur Deus, V, 239, 2.

Aer usque in diem judicii plenus est dæmonibus, XVIII, 600, 2; 674, 2 ; XX, 391, 2; 444, 2. Quis sit princeps aeris, XVIII, 600, 2. In acre condensato, varia potest dæmon representare, XV, 126, 1. Per aera raptalus est Christus a diabolo in pinnaculmu templi, 125, 1. Aerem verberaro est frustra laborare, XV111, 335, 1.

ÆSOPUS. Æsopus quando vixerit, IX, 385, 1, 2; X, 42, 2. Undo dictus Æsopus, IX, 385, 2. Rogatus quo ¡ret, respondit se nescire, VI, 74, 1 ; X„ 314, 2. Quid responderit Soloni Crœsum redarguenti, IX, 385, 2. Cui Nectonabum regem cum suis assimilarli, XI, 543, 4. Qua; Cono filio precepto vike dederit, X. 5, 2. Ejus nox et vindicta apud Dolphios, X, 224, i. /Esopi elogium, IX, 25, *I.*

ÆTAS. Ætas in Scriptura vario capitur, XII, 459, 2. Ætas hominis post diluvium paulatim accisa elimminuta est, IX, 477, I.Ælas hominis quanta Davidis ac Moysis tempore, *Psalm.* II, 107. Ætas inlegra et dimidia hominis quæ sil, XIV, 242.1. Ætatis cuique lempus esta Deo assignatum, XVII, 329, 1. Ætas humana cito labilur et transit, VI, 451, 2. Ætatum quatuor hominum symbola, VI, 437, 2. Ætatum singularum proprii affectus, IX, 205, 1

Ætas maturior aut junior, in morum severitate aut Invitalo nita, XIX, 246, I.

Ælate quavis semper bone agendum, VII, 373 1 Ætas quæhbet ad Deo serviendum apta est, XVI. 188, I. Ætas mystica virtutis, et virtute præditi IX 69, 2. Ætas tenera flectenda est, non senilis, X 94, I. Ætas juvenilis flori comparatur, XX, 47,1 Ætas puerilis discipline est capax, VI, 31. 1. Ætas senilis velut corona est, V, 513, 1. Quo magis ætalo crescimus, eo beatitudini fimus propiores. XVIII. É24. 2. Æiates sex mundi, XX. 352, 1.

Æ l'EHNII'AS, .^TERNUM. I. Quid sit æt I bmt as, II. 189, I, 2; A Vili, lio, 2:—*Gratia autem Dei vita a terna.* Æternilas qualis, *Job,* 689. 2; G90 1 : *Numerus annorum ejus imrslimabilis.* Ælcrnilatis definitio, et etyma, X, 118,2 : *Erit illi gloria sterna.* Ipsa quid sil, quomodo sit objectum in quod Deus inspicii, X. 380, 1. Quod sit aeternitatis hodie, XIX, 356, I : *Ego hodie genui te.* Est ipsa incomprehensibilis, XVI, 295, 2: *In principio » rat Verbum.* Ejus concipienda» modus, IX, 504, i : *Numerus dierum hominum ut multum centum anni, quasi gutta aquae maris deputati sunt, el sicut calculus arens, sic exigui anni in dic svi.* Ætcrnitalem quomodo imaginemur, XX, 494, 2 : *Ipsi gloria el nunc et in diem x1ernitalis.* -Eternila tem concipimus velut ingentem, sed definitum annorum numerum, XIV, 97, 2: *Ambulabimus innomini Domini in sternum et ultra.* Non habet finem aut principium, XIV, 118, 2: *Egressus ejus a diebus stcrnitalis.* Est duralio quæ nullum habet terminum, 253, 1 : *incurvati sunt colles mundi ab itineribus xternitatis ejus.* Est initium sino initio, XVI, 293, 2; XX, 506, 1 . *Quod fuit ab initio.* ¿¿tornitati cur detur principium, *ibid.* Ælernitas est cpiasi punctum indivisibile, semper durat unum idomque, VI, 231, *i:Ante colles ego parturiebar.* Æiormlatis longitudo, I, 570, 2 : *Dominus regnabit in xternum el ultra,* IV, 503, 2. Ejus descriptio, XIV, 619, 2. Æternitalis conditiones, XI, 458, 1. Ælernilatis symbola, XII, 510, 2. Repraesentatur per rotas currus Dei triumphantis, *ibid.* Ætermtatis symbolum est oliva, XXI, 226, 2.

Æternilas soli Deo convenit, V, 87, *I: Longitudo dierum in desierà ejus,* Job, 247, 2 : *Numquid sicut dies hominis dies Iui.* Separat Donni ab omni re (reata, IX, 629, I : ,lò *initio cl anle sxcula creata sum.* Deus est ipsa ælcrmias in se, XIV, 251, 2. Ælernitas est intrinseca mensura vite et existenthe disimi», XI\, 118, 2, Ducationem et quasi ætatem Dei quæ infinito tempore eo extenditur, colligit in momonlilm, *ibid.* Ejus origo est immutabilitas Dei, *ibid.* Ælernitas Dei, XVI, 455, 2 : *Antequam Abraham fu ret, ego sum.*

Æternum quomodo interdum Scriptura accipiat, I, 28, 2 : XIV, 2, I ; XIX, 352. 1, 2. Æternum Ilebrada significat. quod in genere suo magnum est, | item et misericordem, XIV, 212, 2 : *Numquid non tu a principio^ Domine* ? Æternum quandoque non | absolutam perpetuitatem, sed respectivam et ¡imilatam significat. IV, 422, 1 : *David consecutus esi sedem regni in saecula.*

Ævum, tempus, .cternitas comparantur, I. 458,2, *Ego sum qui sum.* Æk-mitatia et ævi distinctio, Ævum unde dicatur, X. 53, 1 ; *Et esi ante xwm,* X, 118, 2; 504, 1. Ævum habet principium, sed caret fine, XIV, 188, 2.

Ælernitas est causa et origo omnium temporum elsæculorum, XIV, 118, 2 ; 353, 2. Ælernitas temporum qua* sit, *ibid.* Ælernitas est axis sæculorum et centrum temporum, X, 312, i : *A sáculo enim usque in sxculum respicit,* XIV 253, *i.* Ambit omnia tempora instar circuli, XIX, 276, I : *Qux data est nobis in Christo Jesu ante tempora macularia.* Non ambit totum tempus toti tempori simul coesistendo, IX, 57/2 : *Et inUllectus prudentix ab xvo.* Ælernitas Dei temporibus omnibus dominatur, XXI, 216, 2 : *Et juravit per Viventem* in *sxcula suculorum.* Ælernitas temporum est durans, XX, 479, 1 • *I'nus dies apud Dominum sicut mille anni, et mille anni sicut dies unus.*

An æternitatem suam ante mundum habuerint angeli, XIX, 320, 2. *Quam promisit Deus.... ante tempora sxculana.* Ælernitas e^I in rebus animatis vite perpetuitas, V, 87. L Ælernitas Dei ct sanctorum quam sit longa, XX, 480. 2 : *Ante omne suculum, el in omnia satcula suculorum.* Ævum sanctum est sæculum futurum, non præsens, IX, 667, 1 : *Et non desinam in progenies illorum usque in arvum sanctum.* Ævum pene quoddam sternum sequetur post finem temporis, id est post mundi consummationem, XXI, 216, 2 : *Tempus non erit amplius.* Æternilas pœnarum infernalium, XI. 362, I • *Et post multos dies visitabuntur,* 441» 2: *Quis habitabit ex vobis cum ardoribus sempiternis* ? XVI, 226, 2 • *Et* in *his omnibus, inter nos et vos chaos maçnuin firmatum est.*

IL ÆtERMTATIS MEDITVTIO QUAM UTILIS.— Ipsa æternilas est radix justorum. V;348. I : *Dadix justorum non commovebitur.* Herum contrariis constat (cternitas, X, 178. 1. *El sic intuere* in *opera Aliissimi. Duo et duo, et unum conira unum.* Ælerna sunt singula quæ operamur. 183, 1 : *hi omnibus o¡>eribus tuis prxccUeTis esto.* Ætrnulas pendet a momento. XVIU, 577, 2: *Ergo dum tempus habemus, operemur bonum.* Æternilas felix est linis omnis sapiential et virtutis, X. 570. 1 : *Dabit vobis merct dem suam in tempore suo.* Ejus crebra meditatio stimulus est ad virtutem, XVI, 5(9, 2: *Et scio quia mandatum ejus vita xlerna est.* Ælcrnitalis est utilis consideratio, *Job,* 276, 1. Ejus memoria efficax, XI, 768, 1, 2; 769, 1, 2: Dermu r *•rum non morietur.* Æterna semper præ oculis habenda, X. 570, 2; 571, 1. Æternilas præ oculis habenda peccantibus. IX. 238, 2: *Vindicta camis impii, ignis el vermis.* Ætermtati debemus operari. X» 183. I Æternorum recta intentio, studiosa meditatio, limpida contemplatio, cbaritativa afleo

no. occulta revelatio, expérimentais quædam præ- gustatio, meritoria operatio, sunt septem mystica itinera æternilatis, ad ingrediendum intrinsecum secretum et ælernum, XIV, 255, I, 2. Ad aeternitatem quomodo suspirandum, I, 763, 1.

ÆTH10PES, ÆTHIOPIA. Æthiopia Scripture nota, fuit pars Arabiæ, XV, 72, 1. Sita est trans Ægyplum, XIV, 293, 2. Vicina et adjacens est Alexandria?, XIV, 193, 1. — Æthiopia Africana duplex est, XIV, 292, 2. Undo sic dicta, *ibid.* Æthiops, Vulcani filius, Ælhiopiam denominavit, XIV, 30$. 2. Ælhiopes duplices, Orientales, scilicet Madianite; et Occidentales, *scilicet* Abyssini. 256, 1. Æthiopia est terra cymbali alarum, XI, 310, i, 2. Cur cymbalo alarum assimilelur. *ibid.,* el 311, 1. Cur Æthiopcs muscis comparantur, 310, I. Quomodosunl populus post quem non est alius, 311,2; 312, 1. Quomodo dicatur gens expcctans, *ibid.*

Æthiopia fecunda est hominum, XXI, 210, 2. Ælhiopes olim regebantur a feminis. XVII. 20$, 1. Suas copias in Ægyplum mittebant. XI, 311, 1. Æthiopcs Judæis amici, 310, I. Magnam habebant cum Judæis familiaritatem et in religione consensionem, XVII, 203, 2. Æthiopcs Judæis ob coloris differentiam et singularitatem quasi quid rarum et mirabile, in pretio et deliciis fuere, XIII. 640, I. Ælhiopis quando infesta fuerit Judæis, XIV, 293.2. Ælhiopum clades, XI, 313, I, 2. Ælhiopiam vastavit Nabuchodonosor post excisam Judæam, item Cyrus el Cambyses, XIV, 293, 2.

Ælhiopes unde hauserint notitiam Dei, XV, 513,2. Quomodo Deum vocent, XIX, 500, 2. A quibus ad fidem Christi conversi, XI, 313,2; XVII, 203, 2 et seq. Apud eos miro floruit christianismus, XI, 313, 2. Ælhiopes recens baptizatis dant lac el mei, 20i. 2. Recens baptizatis dant Eucharistiam, XIV, 47$. 2. Sexta Januarii aquis se immergunt in memoriam baptismi Christi, XV, 110, 1.

Æthiops pro improbo aliquando capitur, XII, 261, 1. Ælhiopes sunt symbolum servitutis, ac olim a Noe servituti addicti, XIII 640, 1. Iis cur assimilenlur Israelite, ibid., 2. Ælhiopem lavare qui dicantur, *ibid.* Æthiopes typi sunt dæmonum et impiorum, XIV, 256, 1. Ælhiopis forma dæmon BæpCMinclis viris apparuit, XIV, 293, 1. Ælhiopes tamen dærnones el Judam pingunt albos; sanctos vero et angelos pingunl nigros, quia suus ipsis placel culor. *ibid,* el VII, 493, 1.

AFFECTIONES, AFFECTUS. I. Affectuum definitio et divisio.— Affectuum diversitas in homine. XX, $3, 2 : Fir *duplex animo, inconstans est in omnibus viis suis.* Tres eorum pro objecto habent bonum, alii 1res qui habent malum 1$, 2 : *Omne gaudium existimate.* Affectus hominis est finitus et limitatus, IX. 192, 2 : *Consiliarius sil ubi unus de mille.* Affectus sunt pedes mentis, XV111, 680, 2 : *El calceati pedes in preparations Evangeli.* Per renes denotanlur, VI, 193, 2 : *Et ejullabunl renes mei, cum locuta fuerint rectum labia mea.* Affectus per renes significantur, cogitationes por cor, *Psalm.* I, 78, 2 : *Insuper et usque ad noctem increpuerunt me renes mei.*

II. Quomodo si: exterius prodant. — Affectio animi per sympathiam in corpus seso diffundit, IV, 277, 1,2: *Tunc Tobias ingemuit, et capit orare cum lacrymis.* Affectiones animi indicantur vultu, naso, oculis, fronte, IX, 541, 2; 542, 1 : *Amicius corporis, el risus dentium et ingressus hominis enuntiant de illo.* Affectus indices sunt præsorlim oculi, VII, 107, I : *Et omnia qux desideraverunt oculi mei, non negavi eis,* X, 8, 1 : *Dominatio mulieris in extollentia oculorum, et in palpebris illius agnoscitur,* V, 530, 2 cl scq. : *in facie prudentis lucet sapientia,* VI. 148, 1. Affectus odii et amoris per signa subindo, id est verba et opera, erumpunt, 351, 1 : *Quomodo in aquis resplendent vultus prospicientium, sic corda hominum manifesta sunt prudentibus.* Affectiones bonæ, bona proferunt verba; mal®, mala, XV, 308, 2 : *Bonus homo de bono thesauro profert bona.* Affectus vehemens verba incidit, XIX, 13, 1 : *Quod si vivere in carne mihi fructus operis est, et quid eligam ignoro.*

II. Bonorum affectuum excellente. — Affectus et intentiones perspicit Deus, X, 378, 1, 2 : *Cognovit enim Dominus omnem scientiam.* Affectu sincero omnia nostra fiant, XVIII, 417, I : *Omnia vestra in charitatefiant.* Affectus quantitatem ponderat Deus in operum patratione, V, 483, 2 : *Spirituum ponderator est Dominus,* $85, 1 : *Bevela Domino opera tua, et dirigentur cogitationes luæ.>* Affectus mentis vim addit orationi, IX, 231, 1 : *Non iteres verbum in oratione tua.* Affectus pius* est anima orationis, XV. 184, 2 : *Orantes aulemi nolito mullum loqui.* Affectus interior quo sancti viri pro aliis orant, major ost omni externo sermone, XVIII, 142, 2 : *Spiritus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus.* Affectus maxime eleemosynam commendat, XV, 709, 1 : *Vidua hxc pauper plus omnibus misit.* Affectu addiscere volentis. emitur sapientia veluli pretio dato, X, 566, 2: *Quid adhuc retardatis? Animx vestrae sitiunt vehementer.* Affectus sincerus meretur a Deo ulterius illustrari, XV, 321, 2 elseq. : *Qui enim habet, dabitur ei, el abundabit.*

III. Malorum affectuum mali effectus.—Ai fretus excæcat rationem, IV, 277, 1, 2; 278. 1. Affectus vitiosus sæpo bonurn opus vitiat. VI, 48$, 2.

IV. Affectus moderandi. — Affectiones omnes carnis sunt naturales, nec in eis est peccatum, nisi ex negligenlia procedant, XX, 57, 2 : *Concupiscentiarum conceperit, paril peccatum.* Affectibus animi quomodo imperandum, I, 701, 2 : *Sumes adipem el duos renes.* Affectus sunl sapientia regendi, V, 126, 1 : *Dirige semitam pedibus luis.* Affectus cum fervore edomandi, 569, 1 : *Qui mollis est el dissolutus m opere suo, frater est sua*

opera dissipantis. Affectus autem mali sunt contrariis superandi virtutibus, X, 265, I : *Fili, in cita tua, tenta animam tuam.* Allectus carnalis subesse debet rationi, non præesse, VI, 457, 2 : *Per tria movetur terra, et quartum non potest sustinere.* Affectus inordinati erga terrena sunt mortificandi. XVI, 525 1 ; 527, i : *Quod ego facio, nescis modo, scies autem postea.* Affectus erga parentes, superandus, duco Christo, XVIII, 523, i : *Cum autem placuit ei qui me segregavit... continuo non acquievi carni et sanguini.* Affectus nimios viri temperet uxor, VI, 21, 1 : *A Domino autem proprie (datur) uxor prudens.* Affectui carnalium non est credendum, X, 259, 2 : *Noli consiliari cum socero tuo.* Affectus vincens polior est viro forti, V, 514. 2 et seq. : *Melior est patiens viro forti, et qui dominatur animo suo, expugnatore urbium.* Et velut civitas bene murata, VI, 292, 2 et seq.. *Sicut urbs patens et absque murorum ambitu, ita vir qui non potest... cohibere spiritum suum.* Affectibus imperans princeps est, IX, 294, 1 : *Judex sapiens judicabit populum suum.*

Affectus alterius quomodo explorandus, VI, 124, i : *Inlellige qux sunt proximi lui ex tcipso.* Ex affectu nostro alienus erga nos metiendus, VI, 350, 2.

AGAPES. Agape quale esset convivium in primitiva Ecclesia. V, 462, 2. Ejus descriptio prout post Eucharistiam fieri solebat, IV. 328. 2; IX, 290, 2; X, 149, 2; XVII, 105. 1 ; XVIII, 358, 1. Agape olim erat epulum omnibus fidelibus commune, in signum et fomentum çbarilatis, XV, 554, 2. Erat mensa sacra, quomodo, XVII, 162, 2. Agapæ quæ essent olim convivia, XX, 458, G73, 1. Cum in eis abusus secutus, tunc ab Ecclesia vetitae fieri, XVIII. 358, 1. Eæ Christianorum conventus olim claudebant. 395, 2. In iis olim musica adhibebatur, 659, 2. Agapen instruendi ritus in sepultura defunctorum, IV, 286, 1, 2; X, 400, 2.

AGAR. Agar fuit Abrahæ uxor secundaria, I, 207, 1. Curet quomodo ejecta a domo Abrahæ, 240, 2 et seq. Ismaelem Isaaco illudentem non repressit, XVIII, 559, 2. Quid allegorico significet. I, 210, 2. Agar testamentum vetus et servile significat, X4 111, 556, 1: 558, I. An sit idem qui mons Sina, 556, I. Agar symbolice typus synagogæ est, 641, 1 . I.

AGATHA (S.). S. Agatha praetulit Christi servitutem regum opibus, I, 135, 2; 536, 1; XX, 87,2. Quid præsidi responderit, servilem Christianorum vitam objicienti, XIII, 508, 2. Ex amore Christi ambii! tormenta, XVIII, 153, 2. Ejus martyrium, XXI, 50, 2. Ejus in lormenlisgenerosilas, I, 409, I; XX. 400, 1. In tormentis gavisa est, XVI, 133, 2. Amputata mamilla, constanter Quintianum præsidem est allocuta, XIX, 489, 1. Ejus in lenlaliono constantia usquo ad mortem, XXI, 50. I.S. Agath.emonentis oratio, XIX, 310, 1. Ejus corpus et animam curarunt angeli, 363, 1. S. Agathæ epitaphium posuerunt angeli, XI, 637, 1 ; XX, 95, 2. S. Agatha apparens S. Dignæ virgini Hispana» cum lilio et rosa eam ad virginitatem et martyrium invitavit, XIII, 171, 2. S. Agatha cur sit patrona Melitensium, XVII, 435, 2.

AGESILAS. Agésilas, Lacedæmoniorum rex, adhuc puer, loco se indigno collocatus, non tulit indigne. VI, 260, 1. Quam religioni addictus fuerit, XII, 372, 1. Athenienses victos ad templum Minervas confugientes violari vetuit, II. 283,2. Rogatus quæ dos ducem belli maxime exornaret, quid responderit, IV, 438, 1. Hern interrogatus qua ratione duci pararetur gloria, 457, 1. Ejus modestia, II, 462, i Sine pompa incedebat, *ibid.* Mendacium maxime abominabatur, V. 529, i. Ejus de aliorum laudatoribus aut detractoribus dictum , XII, 82, 2. Ejus munificentia, XVHI, 602. 1. Cum filiolo repuerascebat, 555, 1. Ejus durities et continentia in victu et vestitu, I, 666, 1. Ejus in vitæ rigoro constantia, X, 34, 1. Ejus generosa vox in podagra doloribus, XIX, 466, 1 ; XX, 18, 2.

AGGÆUS. Acgæus propheta quis, quid ejus nomen sonet, XIV, 213, 1; 314, 1, 2. Qua aetate floruerit, XI, 60, 2. An fuerit angelus incarnatus, XIV, 331, 2. Cur vocetur nuntius Domini, 327.2. Est natus in Babylone. 314. 1. Ejus vita» synopsis, *ibid.* Juvenis rediit cum cæleris Judæis in Jerusalem, *ibid.* Qua ætato prophetaril, et prophetia ejus argumentum, XI, 60. 2 ; XIII, 256. 2 ; XIV, 313, 1; 316, 1, 2. Ejus prophetia partitio, XIV, 314, 1. Ejus hieroglyphic*, XIII, 260 , 2. Ejus adagia, 273, 2. Quot annis ejus prophetia de Christo eum antecesserit, 313, 2. Ejus inçens animus, *ibid.* An psalmos aliquos composuerit, an vero lanium populus eos cecinerit, Aggæo præeunte, XIV, 314, 1. Quando Judæos ad templi fabricam sil adhortatus, 316, 1.

AGNES (S). S. Agnes baptismi sui vastem magni fecit, XVIII, 548, 1. Juvenem opulentum repudiat et post mortem parentibus apparet, XX, 178. 1. Christum sponsum omnibus aliis præposuil, XIV, 577, 1, 2. Statura exili fuit. 405, 2. Ejus spiritualis ornatus. XII, 612, I. Ad lupanar damnataillæst exiit, XXI, 325 2. Ejus fortitudo. XIII. 257, 2. In igné illaesa mansit, X, 553, i; XIX, 421, i. Ejus morienlis ad carnificem generosa vox, I, 407, 1. Martyrii et virginitatis suæ coronam, Deo acceptam referi, XVI, 115, 1, 2. Post mortem parentibus gloriosa apparens, prohibet no se mortuam lugeant, VII, 470, 1 ; XII, 761, 2; XX. 178, 2 ; XXI, 275, 2.

AGNUS. Agnus paschalis immolandus quærebalur decimo dio, el in urbem solemni pompa inducebatur, idque quatuor de causis, I. 525, 2. Allegorico hoc Christo accommodatur, *ibid,* et XV, 460, I. Agnum cur Deus sibi voluerit offerri r. n

vitulum, J, 526,1. Debebat esse sinp macula, *ibief* et XX, 478, 1. Quid hoc tropologice significet, I, 526, 2. Et masculus, *ibid.* Quid hoc tropologico significet, *ibid.* Item anpjculus; quid hoc symbolice cI tropologice signified, 527, I.Qup tempore ct qua vespera debebat immolari, 528, i, 2 et soq. Quo ritu immolabatur et edebatur a Judæis, II, J532, i : XV, 550, 2; XVIII, 365, 2. Domi a quolibet familiaspatre immolabatur, XV, 550. 2. Ejus esus duo significat, I, 532, L Quare comedi debuerit cum lactucis, 531,1. Qualis hæc lactuca fuerit, *ibid.* Debebat igne assari et cur, 531, 2. Idquo in formam crucis, *ibid.* Significat hoc modo Christum in cruce fixum et assatum, *ibid.* ptX, 478. 1. Non poterat ex eo quid crudum comedi, et quid hoc tropologico significet, I, 531, *2.* Cur debebat a caleatis comedi, I, 532, 1. Item a stantibus, *ib'ú.* Quid hoc symbolice significet, 2. Ejus sanguin? lincti postes Hebræorum, I, 536. 2. Cur in eo Deus ossa frangi vetuerit, 543, 1. Ejus cæremoniæ accommodantur Christo et Eucharisliæ, 543, 2 et seq. Agno paschali comeso, psalmos canebant Judaei, X, 156. 2. Quomodo Agnus paschalis factus sit in laqueum Judæis. Will, 190, 2.

Agnus paschalis quomodo figura Christi. XIV, 458, 1. Agnus voro fuit Christus, XI, 632, I; XVIII, 288 2. Ejus \icloria leonina, *ibid.* Agnus Moab est Christus ex Ruth prognatus, XI, 301, 1,2. Agnus Dei cur dicatur Christus, XII, 100, 1 ; XVI, 317, 2; 319, 1 ; XX, 264, 2 ; XXI, 124, 1. Agni figura olim depictus est Christus, XXI, 124, 1.

Agnus ab origine mundi occisus quomodo sit Christus, XVII, 123, 1 ; XXI, 256, 2. Agnus quomodo ab origine mundi occisus dicatur, cum tunc nondum cxLiret, XIV, 117, 1. Cur sil slans, cum sit mortuus, XXI, 124, 2; 126, i. Quomodo sit tanquam occisus, 125, 1. Quomodo acceperit librum de manu sedentis in throno, *ibid.* Agnus est templum Beatorum, cur, 401, 2 et seq. Nupliæ Agni perficientur in cœlo, XVI, 333, 1.

Agni significant frneles, XVI, G>5, 2. Agni parabilem dant escam et vestem, VI, 357, 2. Eos pascere est facile, *ibid.* Symbolum sunt innoccntiæ, V, 9'*, 2 et seq. Agnos et castos amat Christus. XI, 632. 2 ; XXI, 268, 1.

Agni benedicti origo, VII, 317, 2. Agni cerei antiquus usus, XII, 100, 2. Agni cerei benedicti a summo Pontifice benedicuntur, XXI, 124, 2. Agnus cereus olim recens baptizatis dabatur loco vestis candida? quam deponebant, XVIII, 238, 1. Per agnos benedictos qua ratione lugetur dæmon, I\, 298, 1.

AGON. Agon et cursus quomodo distinguantur, XIX, 310, 1. Agones celebres in Grecia erant quatuor, IX. 168, 1. Agon Olympicus olim quam celebris in Gracia, XXI. 89, 2. Agon quinquennalis quis, IV, 514, 2. Celebrabantur in honorem Herculis, *ibid.,* 2. Agones Capitolini quando numerari cœpti, XVII, IV, i. Quahs sit agon militis christiani, XIX, 26!, 2. Agon çhristianorum est conatus ad salutoni vel gehennam, XV, 209, 2.

AGRI, AGRICOLÆ, AGRICULTURA. Ager etiam oppidum vocatur, XV, 717, 2. Ager emptus non retinebatur ultra annum jubilæi, VI, 170, 2. Ejus termini non transferendi, *ibùl. : Ne transgrediaris terminos antiquos quos posuerunt patres lui.* Agrorum limites olim erant lapis, aut erecta columna, aut titulus, XIII, 366, 2 : *Facti sunt principes Judo quasi assumentes terminum.* Agri bonedictio sita est in tribus, I, 280, 2 : *Sicut odor agri pleni cui benedixit Dominus.* Commendabilis esta bono vicino, VI, 341, 1 : *Melior est vicinus juxta quam frater procul.* Diligenter colendus est, 369, 1. Agrum seminari diverso semine fuit Judæis a Deo inhibitum, II, 123, 1 : *Agrum tuum non seres diverso semine.* Quænam hujus præccpli causæ, *ibid,* et seq. Quæ sit hujus rei tropologica causa, 2. Ager bone cultus dominum locupletat, V, 396, 2 : *Mulli cibi in novalibus patrum.* Quæ agro noceant, *ibid.* Ager fidelis quis dicatur, XI, 307,2: *Plantabis plantationem fidelem.* Agri quando sitiro dicantur, XIII, 306, 2. Agris per hiemem conducit serenitas, in vere pluvia, XIV. 477, 1 : *Et pluviam imbris dabit ris.* Agricolæ per formicas denotantur, VI. 4G2, 2. Agricolarum summa felicitas, I, 404, 2: *fssachar asinus fortis, accubans inter terminos.* Agricolæ in republica sunt necessarii, X, 289, 1: *Qui tenet aratrum, et qui gloriatur in jaculo.* Eorum lites , ut sopiantur ct dirimantur, curet princeps, VI, 365. 1. Quod eorum studium, *ibid.* Agricolæ ante dominos fructus sunt participes, XIX, 284, 1 : *Laborantem agricolam oportet primum de frudibus percipere.* Agricolæ Dei cultum, templa, missas et festa negligentes puniuntur sterilitate, XIV, 323, 1,2: *Seminastis multum, ct intulistis parum.* Agricolarum opera Deo accommodantur, XI, 400, 2 : *Numquid tota die arabit arans ut serat?*

Agriculturæ antiquitas, antiquissima artium est, I, 892, 1. *Tulit ergo Dominus Deus hominem ct posuit eum in paradiso ut operaretur,* X, 289, 2: *Cor suum dabit ad versandos sulcos.* A Deo instituta est in statu innocentiæ, IX, 233, 1 : *Non oderis laboriosa opero, et rusticationem creatam ab Altissimo.* Agriculturæ dignitas, I, 158, 1 : *Capit Noe vir agricola exercere terram.* Artium optima est, IX, 233, 1. Fuerunt ei dediti mulli viri principes, I, 159, 1 ; VI, 243, 2: *Præpara foris opus tuum, et diligenter exerce agrum tuum.* Agriculturæ laus, III, 321, 2 : *Et ecco Saul veniebat sequens boves de agro.* Ejus utilitas, quanta sil, VII, 208, I. Diligenter est exercenda, I, 272, 1 : *St vit Isaac in terra illa, ct invenit in ipso anno centuplum.* Quæ ejus præcepta, X, 289, 2. Qui ejus labores et fructus, I, 159, i ; IX, 206, 2; 207, 1 : *Quasi is qui arat et seminal, accede ad cam.*

AGRIPPA. *Vide* HERODES.

ALÆ. Alte et manu* inter so comparantur, XII,

35, 2. Alas quatuor unumquodque animai Ezechiehs habebat, 484, I, 2. Ab bis illorum manus tegebantur, *ibid* Hæ signabant eorurp agilitatem et angelorum, 487, 1. Alæ tegentes femora notant casptateii), *ibid.* Ake Seraphim cur addantur, XI, 169. 2; 170, 1 Curitem sex, 170, 1.

Alæ duæ aquilæ dat® mulieri, quid significent, XXI, 248, el seqq. Alas quot haberent animalia Joannis ct Ezochielís Cherubim, 110, 1. Quid illorum alæ significarent, *ibid.*

Alæ dantur ventis ob velocitatem, NIÍT, 349, 2. Alæ sex symbolical Seraphim operibus nostris addenda), ut a terra cœlum eyolent, X, 183, 1. Alæ quibus ad Deum evolemus, quæ siqt, XI, 170, 1.

ALCIMUS. Alcimus pseudoponlifex fuit apostata et proditor Israelis, IV, 447, L Hic invidens Jud® pontificatum, eumdem petiit et obtinuit a Demetrio, *ibid^* 1. Accusat Nicanorem apud regem, *ibid.,* 2. Jerusalem frustra obsidet, 455, 1. Murum interjacentem inter atrium sacerdotum et laicoruni cur destruxerit, 460, 1. Et alia prophetarum opera, *ibid.* Sed a Deo percussus paralysi propter templi profanationem, graviter tortus interiit, *ibid,* et XIV, 504, i.

ALCORANUS. Alcoranus quid significet, et unde dictus, XIX, 459, 2. Alcoranum Mahometanorum ox fabulis Judæorum et aliis novis consarcinatum est, XIV, 309, 2. Alcoranus jubet Tureas armis seciam suam propagaro, 428, 2.

ALCUINUS. Alcuinus Flaccus, Bpdæ discipulus, Caroli Magni fuit magister, VII, 463, 2. Alcuinus sacras litteras cum laude docuit Eboraci, I, 11, 2. Quando in Apocalypsim scripserit, XXI, 23, 2. Ejus diligentia et studium in rebus bonis, V, 276, 1.

ALEXANDER MAGNUS. T. Ejus natales spu-.n, XIII. 101,1, 2.—Quomodo fuerit spurius, XIV, t55, 1. Cur voluerit haberi filius Jovis Ammon, IV, 412, 2; XIII, 101, 2. Cur sibi cornua assumpserit, XXI, 259, 1, 2. Traditus fuit a patro Philippo Aristoteli erudiendus, XIII, 10, 2. Ejus complexio fervida, et indoles ignea, 25, 2. Ejus transversus obtutus et forma, 102, 1.

II. Magnitudinis ejus presagia adimpleta, XIII, 24, 2 et 25, 1.— Ei imperium portendit aquila, XII, 624, I.Qua via orbis imperium sibi pararii, XIV, 208, I. An mare Pamphylias sicco pedo miraculose transierit, I, 5GI, 1;XIV, 482, 2. Dicitur venisse ab occidente, quia Macedonia occidentalis est respectu Asiii',XIIL 102, 2. Victoriam suam contra Persas ex prophetia Danielis præscire potuit, XII, 59, 2. Quadraginta millibus veteranorum prostravit Darium mullis centenis millibus militum instructum, IV, 426, I. Anno sexto regni sui, ad Arbellam Darium profligavit, eoqúo occiso, monarchiam Persarum transtulit ad Græcos, IV, 412, 1. Ejus victoria) varile in Asia, XIV, 450, 1, 2. Cyri sepulcrum aperiri jussil, XII, 731. 2. Fuit pugnacissimus, XIII. 24, I. Ejus celeritas in conficiendis bellis et victoriis, 102, 2. Fuit belli fulmen, XIV. ?03, 1. Quanta in omnibus robis spe niteretur, XIX, 226, 2. Nou inulle irrisus fuit ab Arimaza petram abscissara msidento, IV, 545, 2. Cilharæ modulis ad anna concitabatur, XXI, 129, 2. Cur suos milites bar* bam radere jusserft, XI. 598, 1. Laboriose Tyrum subegit, XIV, 450, 1. Quo nomine Gazam expugnant, 455, 1. Jaddurn pontificem Judæorum veneralqs est et primus adoravit, X, |57, 4; 523, 2 ; XIII, 103, 2; XIV, 347 , 1; 423, 1; 456, 1 ; 457; 463, 2. Ejus propensio in Judæos, XIV, 347, 1. An ossa Jeremue transtulerit Alexandrie, XII, 1, 2 An ei monumentum illustre excitarit, *ibid.* Quomodo dicatur Alexandri® conditor, cum eam tantum illustrarli, XHL 25!, 1. Alexandri® non fuit conditor, sed nomenclator. XH, 72 !, 2. Muros novæ Alexandri® ad Tanaim per longitudinem stadiorum sexaginta erexit spatio septemdecim dierum, IV, 244, 1, 2. Ejus gloria quanta fuerit, XIII, 89, 1. Ejus fama omnes percelluit, 24, 1. Dominatus est pene universæ terr® nostrati, *ibid.* Vocari se voluit regem terrarum et mundi, 25, 2. Ejus constans felicitas, I, 288, 2 ; XIII, 25, 1. Ejus miseria, XUI, 104, 2. Ejus gloria et casus 103, 1.

III. Alexandri brevis vita, XIII, 102, 1.— Presagia mortis ejus, 101, 1. Ei Deum so credenti et in morbum incidenti insultat Anaxarchus philosophus, XI, 472, 2. Mors ejus describitur, XIII, 104, 1. Ejus morienlis ultima verba, *ibid.* An provincias suas moriens suis distribuerit, IV, 412, 2. Quo anno aetatis mortuus, idque morte violenta XIII, 103 1. Creditur veneno extinclus ab Antipatro ejusque filiis, 104, 2. Ejus cadaver mansit insepultum ad quadraginta dies, IV, 413, L Vari® de eodem gnom® philosophorum ad funus ipsius accurrentium, *ibid.* eIX. 449, 2 XIX i49, 2. Vitæ ct gestorum ejus breve compendium chronologicum, XIII, 103, 2. Ejus successores, 105, 1; 148, 2. Successorum ejus Ptolemaeorum libido, 27, 2 ; 28, L

IV. Alexandri typi et figure.—Alexander vocatur hircus caprarum. II, 282; VI, 466, 1. Vocatur hircus caprarum in Scriptura, quia erat adhuc juvenis, XIV, 195, 2. Est hircus ob decem analogias, XIII, 101 2. An per pardum repraesentetur, XII, 52, 2. Cur pardo comparetur, XIV, 208, 1. Comparatur pardo sive panther® per omnes hujus bclluæ proprielales, XHI, S3, 1, 2. Pavoni confertur, 89, L Aeri comparatur, 24, 1. Vocatur rex foriis ab Angelo, 148, 2. Non inlelligjtur per virum inter myrteta stantem, XIV, 366, L Nec ejus successores per equos rufus, albos, varios a Zacharia visos, *ibid.* Au fuerit Gog, XIX. 163.2.

V. Ejus virtutes et vitia, XIII. 88, 2.—Ejus incredibilis mentis vigor, ingens solerlia, el mentis furliludo, 25, 2. I jusdem crudilio, el in doctos amor ct lavor, 26, 1, 2, Illius cum gpuuo-

•ophistis decem quos bello ceperat, dissertatio, XIII, 27, 1. Ejus comitas et liberalilas, II, 320, 1 ; 248, 1 ; X, 391, 2. Ejus magnanimitas, XIII, 26, i. Illius in victos clementia et in omnes, etiam in hostes fides, VI, 66, 1. Quantis beneficiis Persas a se victos affecerim IV, 473, I. Sibi diadema detrahit vulneri obligando, quod in fronte Lysimachus acceperat, VIII, 23, 1. Ejusjustilia, æquilas, 26, 1,2. Ejus continentia, II, 22, 1; XIII, 26, 1. Cur noluerit uxorem Darii a se cæsi videre, IV, 364, 2. Deum se prædicantibus, unde diceret sc hominem videri, IV 138, i; XIII, 342, 2. Amicum Ilephælionem dixit esso Alexandrum, ob magnam cum ¿0 necessitudinem, XIX, 129, 1. Alia multa in eo admiranda, XIII, 27, 1. Fuit miraculum nature, *ibid.* Fuit fidelibus datus in speculum et colem virtutis, tMd. Ejus axioma, 27, 2.

Alexandri superbia. IV, 372, 2. Voluit haberi Jovis filius, 412, 2. Sibi adulantibus aures dabat, IX, 402,2. Cur Apelles eum pinxerit quasi fulmen manu tenentem, 413, 1 ; XII, 655, 2; XVI, 341, 2 ; XVII, 34, 1, 2; XIX, 449, 2. Fuit speculum vanitatis, IV, 413, 1. Illius ambitio insatiabilis, VI, 442, 1 ; XII, 559, 2; XIII, 88, 2; XIV, 221, 2. Et immensa gloriae cupiditas, IX, 223, 2. Ejus aviditas prædandi, XIII, 101, 2. Fuit prædo magnus, XII, 153, 1. Turbo orbis el miseriarum gurges fuit, XII, 688, 2; XIII, 102, 2. Ejus ebrietas, II, 250, 2 ; XIII, 102,1. Fuit vinosus, et vinositate omnes suas virtutes obscuravit, VI, 211, 2; XI, 158, 2. Potando se occidit, X, 340, 1 ; XIII, 27, 2. Gloriam suam obscuravit iracundia, X, 108, 1. Quod iræ domandae remedium acceperit ab Aristotele XVIII, 644, 2. Iracundiam vincere non potuit. V, 515, 2. Clitum amicum temulentus et ex ira occidit, VI, 169, 1; 483, 2. Etiam Parmenionem suum, 256, 2. Quare Callisthenem do medio sustulerit, IX, 392, 2. Ejus vilia familiares imitabantur, 383, 1.

ALEXANDER VELES. Alexander Veles, fratris sui Antiochi Eupaloris necem ulturus, Ptolemaidam occupat, IV, 464, 1. Cujus filius fuerit, *ibid.* Magnis insignibus ornat Jonathan ob auxilium ipsi presiitum, 467. 4»

ALEXANDER JANNÆUS. — Alexander Jannæus, Simonis Machabæi nepos, simul rox et pontifex esse voluit : fuit inimicus pharisæorum, X, 572, 1. Urbem Gazam cepit et diruit, XIV, 45 i, 2.

ALEXANDER SEVERUS. Cur Alexander Severus Alexandri nomen acceperit, XIII, 148, 2. Voluit esse Alexander, *ibid.* Ab Ulpiano ethicam et politicam didicit, IX, 2, 2. Ei sortes imperium denuntiarunt, XIV. 34. 1. In larario suo habebat imagines Abraham et Christi, XIII, 331,2. Natura sua erat demons, I, 416, 2; 739, 1; X, 316, i ; XI, 521, 2; XV, 424, 2. Ejus bencficenlia. XI, 431, 2. Ne quid lemuneratuni relinqueret,munera quæcumque contulisset, scriptis deligenter mandabat. IV, 379, 1. Id fures erat durus el severus iisque oculos eruere digito volebat, 1, 740, Z ait disciplinas militaris valde tenax, II, 481, 1.

ALEXANDRIA. Alexandriæ cognomen est Amon, XII, 293, 2; 294, 1 ; XIV, 190, 2; 192, 1. Dicitur quoquo *No,* XII, 294, 1 ; 721, 2; XIV, 191, 1. Ejus silus, *ibid.* Ejus splendor, opes, forma, magnitudo, munitio, celebritas. XIV, 192, 2; 192, 2. Prodigium in ejus structura quod contigerit, ejus portus, qui ejus proventus o vectigalibus et annona, XIV, 32, 2. Ad Tanaim spatio seplemdecim dierum muro sexaginta stadiorum cincta, IV, 244, i, 2. Abortu el occasu cingitur Nilo, XIV, 192, 2. Abundat aquis circumquaque, quantæ ei accedant inde merces et lucra, 193, 1. Vicinos habet Ælhiopes, Abyssinos et Libyos, *ibid.* Ejus ædificia superba, 191, 2. Ejus tempore Ezechielis magnitudo, XII, 721, 2. Coluit idolum Tammuz, XIV, 191, 1.

Quando a Nabucbodonosoro eversa, XIV, 191, 2. Deinde restituta et amplificata fuit ab Alexandro Magno, et Alexandria dicta poslea, etsi per anticipationem sic eam vocet interpres latinos, XII, 721, 2. Alexandrini loquebantur græce, XV, 665, 2. Alexandrini senatum populumquo romanum rogarunt ut Ptolemæi Epiphanis pueri ab Antiocho Magnooppressi, curam susciperet, XIII, 150, 2. Cur ei, licet hostili, pepercerit imperator Augustus, I, 725, I XIV, 192, 2.

S. Marcus urbem istam Christian® fidei asseruit, scholam ecclesiasticam illic instituit, I, 10, 1; XIV, 191, 2. Alexandrina Ecclesia per S. Petrum in S. Marco præsidentem facta palriarchalis, XX, 13, 1. Alexandrina sedes palriarchalis cur per hominem denotetur, XXI. 107, I. Alexandria ob plebis sanctimoniam dicta est paradisus Domini, XIV, 191, 2. Schola S. Scriptura a S. Marco instituía quam preclaros viros habuerit, XIV, 192, i ; XV, 665 i ; X\ II. 3'2, 1.

ALFONSOS ARAGONLE REX. Alfonsus quanti sapientiam fecerit. XII, 440, 2. Ejusdeimmortalilato animæ sententia. VII, 158. 2. Quanti faceret libros et studia, I, 651, 2. Ejus de rege discere nolenti sententia, V, 25. 2. Ejus studium in sacris litteris, I, 21, 2. In omnes doctos liberalis, solos astrologos præteriit, XII, 82, 2: XVII, 356, 2. Quid do miseria regum censeret, II, 44, 1. Quid do regibus censeret ab aliorum nutu pendentibus, X, 181, 1, Ejus dictum de bonis consiliariis, V, 443, 2. Quid de hypocritis sentiret, IX, 86, 2. Adulatores assimilabal asibus bolo inhiantibus, XIX, 120,2. Ministros suos avaros, harpyas aulæ vocabat, 515, 2.

Cum cogitaret bellum, per suos tacite rumorem spargebat, cur ipse hoc suscipere deberet, XIII, 380, 1. A solo Deo victoriam sperabat, I, 590, 2. Ejus animus invictus, 395, 1. Pericula nulla horrebat, I, 729, I. Pericula prælulil vitæ voluptuosas, VI, 295, 2. Ejus in periculis securitas, XX, 29, 1. Abstinet a cibo, jejuno exercitu, XIX, 52, 2.

Ejus modestia, auditis suis laudibus, VI, 326, 2.

Ejus modestia in cultu, XI, 145, 1. Sino pompa cl stipatoribus incedebat, II, 4G0, 2. Sustulit asinum rustici lapsum, 477, L. Propriis manibus labo-! raro non recusavit, V, 354, 1, 2, Ejus lenitas, II, 417, 2; VI, 86, i. Ejus clementia in devictos, I, 739, I; XI, 192, 2 Ejus beneficentia, XI, 431, I; XIX, 521, 2. Fuit etiam in ingratos beneficus, II, 299, 2; XVII, 389, I. Inimicos beneficiis vincebat, IX, 378, 1. Injuriam illatam æquo animo tulit, el læsionorn in oculo, I, 577, 2.

ALLEGORIA. Allegoria quæ figura rhetorices sit, XVIII, 155, 2. Quis sil allegoricus Scripture sensus, 22, 2. Non est sensus litteralis, 329, 2. Subindo is æque et magis intentus a Spiritu sancto, quam litteralis , XIX, 357, 2. Allegoriis utitur Scriptura in contrarium sensum, XVIII, 101 2

ALLELUIA. Alleluia vox undo dicatur, et quid contineat, XXI, 332, 1. Alleluia vox laudis, exaltationis el jubili, idem est quod *Laudale Dominum*, IV, 308, 2. Alleluia an primus in Jerusalem cantaril Aggæus, XIV, 314, 2. Ejus usus frequens. XXI, 333, 2. Alleluia canticum Beatorum, XVIII, 661, 1. Hoc olim monachi ad Deum laudandum vocabantur in templum, *ibid.* El martyres ad certamina animabantur, *ibid.* Coenobium Alleluia in ditione Torrelana, *ibid.* Id pueri olim balbutientes primum sonare docebantur, XVIII, 6G0, 1.

ALOYSIUS (S.) GONZAGA. B. Aloysius Gonzaga vultu et moribus erat angelicus, XVII, 1G9, 2. Ejus castitas, XX, 259, 1. Caruil sensu libidinis, VI, 57, I. Qua arto sermones do rebus piis induceret, V, 2G0, 1. Nullam in oratione mentis evagationem sentiebat, XX, 259, I. Nullum in morio scrupulum sentiebat, 583, 2. Hinc de morio loquebatur, quasi do migratione ex uno loco in alium, sed meliorem, XVIII. 447, 1 ; XX, 426, 1.

ALPILEUS. Alphæus fuit conjux Maria? Cleophæ, XV, 257, 1. Genuit ex ea Jacobum el Judam Thaddæum el Salomen, per quam fuit avus S. Jacobi Majoris el Joannis Apostolorum, XVI, 276, 1. Fuit marlvr, *ibid.*

ALTARE. Altare sibi voluit olim Deus erigi de terra, voi ex lapide impolito, non ex auro, marmore. voi argento, I, G04, 2 et seqq.; 608, I, 2. Quæ hujus rei symbolic», quæ allegorica, quæ tropologica causa, *ibid.* Altari locus quis a Deo deputatus esset, 606, I. Altare de lapide insecto etiam Deus permittit, *ibid.* Altare unde dicatur, II, 9,

Altare lateritium Judæis vetitum, XI, 745, 1. Altare extra tabernaculum licebat «edificare, dummodo non fierei ad sacrificandum, III, 99, 1 ; 152, I. In altari apud Hebreos offerebantur carnes et vinum, XI, 750, I. Ad altare quomodo per gradus Deus vetuit ascendero, 11, 141, 2. Altaria et sacella in montibus locisque excelsis erigebantur, X!1I, 416, L. Altaria Judæis excelsa dicta, ea non licebat evertere. XVIII. 185, 2. Altare qualo Judæi erexerint tempore captivitatis Babylonicae, XIII, 42, 2. Altare an fuerit post eversam Jen>alem. XII. 428, 1, 2.

Altaria duo in tabernaculo quid mystice et tropologice significent, I, 665, 1. Altaris holocaustorum descriptio, 664, L. Erat sub dio et ex lignis selim, *ibid.* Ejus longitudo et laüludo. (Md.et XII, 827, 2. Erat quadratum, XII, 827, 1- Interius eral cavum,665,1 .Tegebatur craticula,*ibid.* Item habebat arulam vel foculum craticula?, *ibid.* Habebat fenestellam, per quam immittebantur ligna, *ibid.* Habebat quatuor annulos. et duos vectes, *ibid.* In eo quotidie immolabatur juge sacrificium, *ibid.* Allegorice significat crucem Christi, *ibid,* et XII,827, 1. Tropologice est cor hominis se per poenitentiam macerantis, 665, 2; XII, 803, 2; XIII, 500, 2. Quid significet tropologico, quod factum sit de lignis setini, I, 665, 2. Quid altitudo, longitudo, cornua, cavum, el arula ejus» 666, 1. Cur haberet cornua, XII, .827, 1. Lebetes cinerum in eo quid significent, I, 66G, 2. Quid annuli, et vectes, et varia? in eo immolata? victima?, *ibid.* Craticula in altan hoc quomodo sita, 667, 2. Arulae vel foci altaris hujus descriptio, *ibid.* Ejus dedicatio describitur 11,225, i, 2. Ejus substructiones, 1,608, 1. Ad id gradibus ascendi vetuit Deus, et cur, 2 et seq. Id semper victimis fumabat, II, 38, 2. Vocatur Ariel, id est mons el leo Dei, quare,826, t; 827, I. Altare holocaustorum significatur per altare, sub quo animæ sanctorum requiescere dicuntur, XXI 147, 2.

In altan thymiamatis quid et a quibus offerretur, I, 709,1. Erat ex lignis setim inauratis, *¡bid. et* XIX, 436, i. Erat silum in sancto, el ¿anctosanctorum obversum, I, 709, I et XVI, 9. L Cur vocetur altare oraculi, 1,709. 1. XIX, 436. L Cur ineo voluerit sibi Deus odores adoleri, 1. 709, i. Habebat quatuor cornua, coronam auream, ct craticulam: item quatuor annulos el vectos, iMd., 2. Ipsum describitur, XII, 814, I. Tropologice significat vitam perfectorum. I, 709. 2.Omnes ejus <piahlai*\s ipsis adaptantur, *ibid.* Mystico sensu est mens suspirans ad cœlum, XII, S03, 2. Cornua ejus qualia orant, 711, L Do craticula hujus altaris, *ibid.* Ritus adolendi thymiama in hoc altari, *ibid* , 2. Lustratio hujus altaris fiebat semel in anno in die expiationis, *ibid.* An fuerit in Sancio sanctorum, 761, 2. Vocat illud Apostolus Ihuribulum, el quare, 762, I; XIX. 433, 2. Cur vocetur mensa, XII, 814, I. In alturi thymiamatis non ardebal ignis, XXL 191, 2. Allegorico designat orationem. XVIII, 462, 2; XIX, 436, 2. Altari ihymiamalis adumbratur altare cadeste in quo proprie animæ requiescunt, XXL 148. 1, 2.

Altare ct templum correlativa sunt. XXI, 356, 2. Altaria semper in ecclesia fuerunt, quæ hærelici demoliuntur. XIX, 519, 2. Altare symbolum cultus Dei, XI, 180, 1. Altare est mensa Dei, V, 250, 2; XV1Í1, 347, 2. Altaria olim super martyrum sepulcra construebantur, V, 203, 2, XVI, 119, I. Altare vocabatur sepulcrum Marisris, Martyrium et con-

fessio, XI, f80, 1; XXI, (47, 2. Non consecralur altare nisi illatis martyrum reliquiis, XXI, 147,2. Altaria nostra sunt schema præsepis in quo reclinatus est Christus, XIV, 115, 2. In iis ut in pr®-sepe, per consecrationem (piasi nascitur el immolatur Christus, XVI, 60, 2. Altare et ignis hosti® Christian®, XVIII, 201, 2. Do altari eucharistico edere non habent potestatem qui tabernaculo deserviunt, XIX, 518, 2 Altaria habent tutores et custodes angelos, XXI, 188, 2, Altaria sunt justorum niduli, *Psalm.,* II, 57, 2.

ALTITUDO, ALTUM. Altitudo et profundum idem sæpo significant, IX, 553, 2; XVIII, 196, I; XXI, 59, 1,379, 1. Altitudo et profundum a quibus se Paulus ait a cruce non separandum, quid sint symbolice, XVIII, 153, 1. Altitudines lerr® spiritualiter quid sint, XIX. 55, 2. Altitudo diei pro divino judicio sumitur. /Wm. 1,364, I. Alta exposita sunt ruin®, XIV, 378, 1. Alta a fulmine feriuntur. 40Ì, I. Altum so cingere proprio sacerdotum est. XXI, 30, 2. In alta enitendum ad beatitudine™ tendere volenti, 372, 2.

AMALEO» Amalee nepos Esau, ter jussus a Deo deleri, III, 35i. I, 2. Qualis fuerit, I, 588, i. Fuit causa belli cum Moyse, *ibid.* Cur contra Amalee Deus tam duram tulerit sententiam, 590, 1. Jussus dolori» quia Hebr eos recenter Deo copulatos voluit ab co avertere, III, 354, 2. Non omnes Amalecil® interfecti a Saule, 356, I. Amalee tropologico significat tentationes carnis, I, 588, 2.

AMAN. Aman erat Arnalegila do stirpo Agag, sed patria Macedo, 111,362, I ; IV,371, I, 2; 402,2. Eum quasi minorem Doom in terra ab omnibus voluit Assuerus adorari, IV, 372. 1. Ejus superbia ot crudelitas, 373,2. Sortem adhibuit ex superstitione gentilium quæ cum decepit, 373, 2; 374, 1. Cur crucem potius (piam aliud tormentum parari jussent» 378. 2. Omnem ejus vindiciam in ipsummet retorsit Deus, 379. 2. Dolores maximos habuit in exaltatione Mardochæi. 380, 1, 2. Aman repente factus miser, *Job,* 126, 2. Cur operuerint faciem ejus, IV, 382. t.Dbi suspensus sit ctquomodo, *ibid.* et 2. Ejus septuplex catastrophe, 385, 1, 2. Cur vocelur Bugæus, 394, i.

AMANTES. Amanti'» anima magis est ubi amat, quam ubi animat, XIII, 405, i, 2. Amantes perdite in suo corpore velut mortui sunt, *ibid.* Amantes pr® amoris excessu verba confundere et quasi inepte loqui solent, VII, 473, 2. Amantium cor unum et anima una, XVII, 132, 1. Amantibus omnia communia, vita et mors. XVIII, 464, 1. Amanti defectum amati vel verbo indicare satis est. XVI, 328. 2. Amans persuadebit quidlibet cuilibet, V, 506. i. Amantibus ml difficile est. IX, 208, i, 2. Amantes transfiguntur sagitta doloris el amoris, ejusque multiplie % V, 197, 2. Similes sunt servis stolidis, *ibid.* Sunt amentes, 149,2 ; 180.1. Amantium insanii et stupor. IX, 284, 2. Amasii versi in hostes pœua meretricum, XII, 354, 2. Amantes cur maxime oderint amatas post copulam, ratio naturalis, III, 489, 2. Halio providonli® divin®, *ibid.* Amasi® sæpo occidunt adulteros, V, 198, (.Amantes cito senescunt, XVI, 212, 1. Amantium duorum in continentia et castitate viventium exemplum, IV 284, 1. (Tide Amicus, Amor.)

AMARITUDO. Amaritudo tollit sapientiam dupliciter, IX, 568, 2. Quid proprio sil amaritudo, *ibid.* Amaritudo contraria dulcedini, tam in saporii)® quam in moribus, XVIII, 647, i. Amaritudo voluptatis, VII, 47, 1. Amaritudo sapientium quæ sit, 244, 2 et seqq. Amaritudinum nomine sæpe in Scriptura peccata vocantur, XIII, 580, I. 2.

AMASIAS REX JUDA. Amasias rex Juda bonus initio regni, IV, 58, 1. Permisit tamen subditis idololatriam, ibid. In senio in eamdem incidit, *ibid.* Idque post victos Idumæos, *ibid.* Vincit auxilio Dei Idumæos, *ibid.* Quod non agnoscit, sed victoria elatus provocat Joam regem Israel ad bellum, 58, 2. Justo a Deo punitus, probabiliter tamen post pœnilen(iam, 59, 2.

AMASIAS. Amasias pontifex idolorum in Bethel cur accuset Amos apud Jeroboain regem, quasi regni perturbatorem, XIII, 6(4, 2. Suadet Amos ut Bethel relicta transeat in Judam, 615, i. Ejus uxor fornicala est, Deo eum puniente, 618, 2. Ali® ejus pœnæ, *ibid.*

AMBITIO. I. Amritionis natura et proprietates.— Ambitio est peccatum Luciferi, XI, 292, 1: *Sedebo in monto Testamenti.* Ambitio insatiabilis est, 111, 70, 1 : */lex Jericho unus,* VI, 445, 1 ; VII, 207, 2 : *Excelso excelsior est' alius el super hos quoquo emincnliores sunt alii,* XVI, 448, 1 : *Dic ut sedeant hi duo filii mei, unus ad dexteram.* Ambitionis symbolum sanguisuga, VI, 444,2. Quam audax ambitio, XV, 448, 1. Quid non agat, XIX, 10, 2. Ambitionis quanta sit vis, IV, 516, 1 : *Et Menelaus amotus est a sacerdotio,* IV, 516, 1 ; XIV, 221, 2: *Propter hoc ergo expandit sagenam suam.* Via est quæ videtur homini recta, sed novissima ejus deducunt ad mortem, V, 416, 1. Omnibus so opibus immiscet, VI, 445, 1. Ambitio ut evehatur, p; ius se dejicit, XV, 127, 1 : *Hxc omnia Iibi dabo, si cadens adoraveris me.* Ejus el ignis analogi®, VI, 444, 2. Est velut statera dolosa, XIII, 459, 2. Ambitio præponderat concupiscentiae carnali, *ibid.* Ambitiosorum cum pueris papilionem sequentibus comparatio, IV, 378, 2. Ambitiosi in gratiam regum se omnibus modis insinuant, idque per aricil magicas, X, 159, 2. et seq.

II. Auditionis peccatum it consectaria.— Ambitio quantum sit malum, XII, 276, I. Dedocet in omni re, XVI, 195, i : *Dicebat autem tI ad invitatos..., intendens quomodo primos accubitus eligerent.* Ambitiosi roges non regnant ex Deo, XIII. 392, 2: *Ipsi regnaverunt, et non cime.* Ambitio cos pravitatis, XX, 546, 2. Ambitio quam sit res periculosa et tumultuosa, II, 275, 1, 2: *Ecce autem Core.%.\Dalhan... et Abiron... surrexerunl*

conlrtTNoysen. Variis modis ambitiosi jactantur, I XI. 292, 1. Vento pascuntur, XIII. 445, ! : *Ephraim pascit ventum.* Ambitiosi sunt infruniti, IX. 598,2: I *Anima irreverenti et infrunit.r ne (radas me.* Ambitio quasi vinum inebriat hominem, XIV, 228, 1 : I *Qui dilatavit quasi infernus animam suam.* Ambitio oxcærpl etiam pnelatos, HI, 497, 1. Hem ambitio regnandi, 636, 1. Ambitio regnandi nihil non molitur, IV, 370, 2: *Irati sunt... duo eunuchi, vofueruntquc insurgere in regam, et occidere eum.* Ejus mala varia, X!, 155, 2. Ejus damna et cruces, IX, 222, I : *Noli querere a Pomino ducatum, neque a rege cathedram honoris.* Ambitio ambientium crux, IV, 397, 2 : *Jussit parari excelsam crucem.* Ambitiosorum funestus exitus, X, ¡480, 2. Ambitiosi dejiciuntur, IX, 55, 2 : *Est pro-* I p'cr *gloriam minoratio, et est qui ab humilitate* I *ovabit caput.* Ambitio turbat pacem el concordiam, IX, 670, 2: *In tribus placitum est spiritui meo...* I *concordia fratrum.* Suscitat rixas. XVIII, 570, 2. I *Non efficiamur inanis glorias cupidi, invicem pro-* I *vocantes.* Parit invidiam et indignationem adver- I sus competitores, XV, 451, 2. *Audientes decem, indignati sunt de duobus fratribus,* XVIII, 570, 2. Est causa lilium, ruinæ et contritionis, V, 545, 2 : *Qui meditatur discordiam, diligit rixas, et qui exaltat ostium suum, quxril ruinam.* Ambitio est mater bellorum, V, 384, I : *Inter superbos semper jurgia sunt.* Est pernicies rerum publicarum, XV, 451, 2. Ambitione interna post in externam erupta, I respublica Romanorum pessumiit, IV, 451, 2; 452, 1. Ambitio est inalerei fons hæresium, XI, I 155, 2; 292, 1; XVII, 371, 2 : *Intrabunt lupi rapa-* I *ces,* XIX, 192,1. Aerius,episcopatu frustratus, factus est hæreticns, et docuit presbyteros pares esse episcopis, XIX, 192, 1 : 322, 2. Ambitio de cœlo I excludit, XV, 398, 2 : *Quis putas, major est in regno cadorum.* Ambitio clericorum el religiosorum de honore contendentium scandalizat seculares, 401, 2. Ambitio magisterii a S. Jacobo cur reprehendatur, XX, 134, I : *Nolite pigres fieri magistri.* Ambitiosis variis modis viam ad honores I obsopit Dons, XIII, 318. 1.

AMBROSIUS (S). S. Ambrosius necdum baptízalos esi electus et consecratus episcopus, XIX, 190. I; 215, 2. Puer præhisil so fore sacerdotem, VI, 59, 1. Ejus eloquentia ex tenera ætato divinitus pramonstrata. I, 465, 2. Ejus adhuc pueri ori insederunt epos, V, 508. 1 ; IX, 333, 1. Eo Romam veniente, quid impio sed fortunato hospiti contigerit, I, 724, 2; V, 54, 2; VI, 341, 2. Pueri voce designatus est archiepiscopus Mediolanensis, XIV, 693, 2; XX, 382, 2. Fugit episcopatum, XI, Í92, 2.

Cœlilus edoctus el illustratus est, XX, 34, 2. In sacra Scriptura commentons visus est angelum Habere scribenda inspirantem, I, 14, 2. Citat el probat librum quartum Esdra, IV, 263, 2. Scripsit librum do Tobia contra fœneralorcîj, 266, 2. Quo* modo in Salomonem scripserit, V, 12, 1. H>a verone sit commentarius in Paulam ei ascriptus, XVIII, 31, 1 ; 305, 2. Ejus an sit commentarius in Apocalypsim, ejus nomine inscriptus, XXI, Ii, X- Grace ipse optime calluit, hinc ex Basilio et Ori* geno multa est mutuatus, XVIII, 31, i. Sacra Seri* plura commentationi, scilicet Psalmi LIII explicationi immortuus est, NIX, 232 , 2; X, 374, 2. Ejus in supputatione annorum mundi error, XXI, 354. 2. Scripta sua censura Sabini subjicit, V, 361, L Ethicam totam paucis est complexus X, 35, 2.

Ejus constantia adversus Imperatorem Theodosium, I, 352, 2. Quam intrepide Theodosium coarguerit, X, 516, 1; XIX, 274, 2; 498, 1J; *Job,* 459, 1. Illi jussit de choro excedere, X, 542, 1. Quam fortitor Valentiniano imperatori «jusque matri Justinæ restitent templum dari Arianis petentibus, XII,2!.2;XV, 37!, 1. Defendit azvlum ecclesiasticum, II. 3*6, 2. Pro templo Dei stetit usque ad mortem, I, 637, 1 ; II, 277, 1. Jussit Ticinensi Ecclesiæ servare depositum contra imperatoris rescriptum, IV, 510, 1. Judex causanim fuit et injusta imperatoris judicia irritavit, XVIII, 292, 1, Theodosio imperatori suasit ut sententias mortis differret vi 40o. 2 XX. 76. 2.

Ejus facilitas in aliorum rebus audiendis, XVII, 399, 1. Quoscumque lacile admittebat, et ad bonam frugem reducere satagebat, V, 343. 1. Fuit ita secretum servans, ut ne fratri quidem suo id revelaret, V, 332, 2; IX, 277, 2; 534, 2. Penitentes audiens, iis collacrymabatur, XIVt 592, i. Lugebal mortem senum sanctorum, X, 496, 1. Monitus a quoquam, gratias monitori agebat, XIV, 552, 1 Quosdam ordinaro noluit, co quod dissolute incederent, XIX, 212,2. Cur sustulerit ritum veterem parentandi defunctis, IV, 286, 1 ; X, 101,1. S. Ambrosius habebat aliam formam in Extrema Unctione conferenda, XX, 215, 2; 218, 1. SS. Gervasii et Protasii reliquias inventas sub altari recondidit, XXI, 147, 2.

Ejus in morte fiducia, V, 441, 1; IX, 66, 2. Spe prandi in morte mullum solabatur, *Job,* 183, I. Quomodo et qualiter expirant, XXI, 282, 1. Ejus morienlis vox, XIX, 14, 1.

AMBULARE CUM DEO. Ambulare cum Dec quid sil, I, 127, 1; *Job,* 653, 2. Ambulare coram Deo quid, *Psalm.* II, 280,2; XIV, 136, 1; XIX, 127, I; 471, 1, 2. Ambulatio significat Ilebrais agendi consuetudinem, XVIII, 600, 2; 622, 1. Ambulare capitur pro continuatione alicujus rei, XX, 473, 2. Ambularo in spiritu idem esi quam proficere, VI, 52, 2. Ambulandi cum Deo sollicitude quid requirat, XIV, 134, 1,2. Praxis et modus ita ambulandi per sex alas, <36, i. Quomodo huc homo perventurus sit, *ibid.,* 2. Exempla eorum qui coram Deoambulaxerunt, I, 127,!.CumDeoambulavit Henoch, XIX, 127, I; 471, 1 Ambulare in circuitu esi hæreücorum el cacodæmonis, XX,394,2.

AMEN. Amon qualis sit vox, unde formetur, II, 498, I ; XVI, 338, 2. Partim nomen, partim adverbium est. 338, 1. Dum adverbium est, significat vere, stabiliter; dum nomen, idem est quod veritas, stabilitas. XVIII, 423, 2. *Amen* est vox non jurantis, sed affirmantis rem a se dicandam, vel confirmantis jam didam, XV, 505, 1 ; XVIII, 392, 2; 242,3, 2. Cum orationi postponitur est asserentis, concedentis vel optantis, et signaculum orationis, est triplex, pupillum, subreplitiumct sedilo,XVIII, 392, 2. *Amen, Amen* cur Joannes ingeminet, XVI, 338, 1; 289, I. Dictio familiaris est Joanni, XXI, 413, 2. Arnen est epithelum Christi, XXI, 79, 2. Id olim in Missa post consecrationem populus acclamabat, XVIII, 390, 2. Id jam vico plebis sacerdoti respondet minister Sacri, 391, 1.

AMETHYSTUS. Amethystus gemma qualis sit, ejus descriptio, XXI, 396, i ct seqq. Nomen undo derivetur, vires quas habeat, *ibid.* Est filius sardii, 95, 2. An in adamanti verti possit, *ibid.* Amethystus gemma in rationali pontificis significat Zabulon, et S. Mathiam humilem; ejus color,natura, etymon. I. 683, 2.

AMICITIA. I. **AMICITIÆ DEFINITIO ET DESCRIPTIONES**, IX, 197, *i:—Amicus si permanserit fixus, erti libi quasi coaqualis.* Una naturalis est, alia supernaturalis, 204 : *Qui limei Deum, aque habebil amicitiam bonam.* Amicitia vera cur vocelur unanimis, 197, 1 : *Si humiliaverit se contra le, unanimem habebis amiciliam bonam.* Amicitia proprie non est inter hominem elbrula, V.352, 2: *Novit justus jumentorum suorum animas.* Amicitia symbolum est ignis, VII, 180, 1 : *El si dormierint duo, fovebuntur mutuo.* Ejus imago est speculum, IX, 376, I, 2 et seq. : *Non credas inimico tuo in xternum : sicut enim stramentum, struginal nequitia illius.*

II. Amicitiæ origo, IX, 192. 2.—Amicitiæ eteoncordiæ fons est SS. Trinitas, VII, 182, i : *Funiculus triplex difficile rumpitur.* Vera est illa quæ Deo nititur, IX, 199, 2. : *Amicus fidelis, protectio fortis,* 203, 1 ; *Qui limei Deum, xque habebit amiciliam bonam.* Amicitia cum Deo omnes homines reddit amicos, V, 491, 1 : *Cum placuerint Deo vix hominis, inimicus quoque ejus convertet ad pacem.*

III. Cum quibus ineunda sit amicitia.—Amicitia sit inter pares, IX, 384, 2 : *Pondus super se tollet, qui honestiori se communicat.* Amicitia sit cum paucis, 192, 2 : *Multi pacifici sini tibi, ct consiliarius sit libi unus de mille.* Non est cum bilioso ineunda, VI, 168, 2 : *Noli esse amicus homini iracundo.*

IV. Amicitiæ leges et officia varia.—Octodecim enumerantur, IX, 200, 1 ; 201, 2. Quibus motivis ineunda sit, honestatis, non utilitatis causa, V, 542, 2 : *Omni tempore diligit, qui amicus est.* Nascitur in prosperis, sed in adversis exploratur et solidatur, *ibid.* Virtute nitalur, non rebus caducis. IX, 195, 2 : *Et est amicus, qui odium et risam et convicia denudabit.*Amicitia oliansquæ, IX, <96,1: *Est autem socius mensx, ct non permanebit in die necessitatis.* Quæ ad veram amicitiam requisita: aequalitas, mutua benevolentia, singularitas et unio, VII, 431, 1 *: Quo qui usi sunt, participes facti sunt amicitias Dei.* Ad germanam amiciliam quæ requirantur, IX, 192, 2. Amicitiæ prima lex, 194, i: *Si possides amicum, in tcnlalionc posside illum.* Amicitia sil non verbosa, sed operosa, XX, 579, 2: *Non diligamus verbo, neque lingua, sed opere et veritate.* Amicitia sit constans, V, 542, 2. Est dos nobilissima, proinde est inviolata servanda, VI, 262, 2: *Gratia et amicitia liberant, quas tibi serva, ne exprobrabilis fias.* Si adsit ratio, non rumpenda violenter, sed paulatina dissuenda, V, 558, 2 : *Occasiones quaerit qui vult recedere ab amico.* Nunquam in odium vertenda, VI, 236,1 : *Cum ceciderit inimicus tuus, ne gaudeas.* Amiciliam dissolvere cupiens, quaeret causas ob quas id juste facere videatur, V, 558, 1. Amicitiæ specie decipere maxima iniquitas, *Psalm.* I, 218, i. Amicitia gratuitam opem amico egenti præslandam postulat, IV, 452, 2: *Et prxlianlibus* (Judæis) *non dabant* (Romani) *neque subministrabant triticum, arma,* etc. Amicitia sit usque ad aras, IX, 194, 2 : *Si possides amicum, in tcnlalionc posside illum.* Ea est moderato sicut mello utendum, VI, 274, 2; 276, 1 : *Mei invenisti, comede quod sufficit libi, ne forte satiatus, evomas illud.* Qua re maxime tedatur, IX, 590, 1. Quinque vilia abrumpunt amicitiam, *ibid.: Excepto convicio, et improperio, et superbia, et mysterii revelatione, et plaga dolosa : in his omnibus effugiet amicus.*

V. Amicitiæ gradus.—Variis gradibus (sex) ad amicitiam perveniendum, IX, 204, 1. Amicitia tres gradus, 192, 2. Ejus summus gradus est pre amico mori, V, 371, 2 : *Qui negligil damnum propter amicum, justus est.* Amicitiæ quatuor affectus, VIII, 464, 2.

VI. Amicitiæ vers commoda et elogia, IXf 199, 1 et seq.— Amicitiæ ct societatis bonum et utilitas, VII, 175, 1,2: *Melius est ergo duos essi simul, habent enim emolumentum societatis sux.* Amicitia vera quanti facienda, VI, 340, 1, 2: *Melior est vicinus juxta, quam frater procul.* Amicitia vera unde noscatur, *Job,* 71, 1. Amicitiæ et cbarilalis fraternæ vis, VII, 181, 2. Est fortis protedio et panoplia, IX, 199, 1. Est auro potior, 239, 1 et seq. : *Noli prxvaricari in amicum peculiam differentem.* Eam colens magis juvabit amicum quam frater, V, 588, 1,2: 1'ir *amabilis ad societatem, magis amicus erit quam frater.* Ipsa velul quædam fraternitas, *ibid.* Amiciliam semper coluerunt inter se vicini principes, etiam ethnici, XI, 485, 1. Variae do amicitiagnomæ, V, 588, 1,2, IX, 204, i.

VII. Quæ amicitiæ vitande.—Amicitiæ privai® regum non sunt ambtendæ, VI, 256, 2 : *Catum sursum et Urrà deorsum, et cor regimi inscritta**

bile. Sunt periculosa;, \ !, 256,2, Amicitia quorum-*dora* magis pestilens est quam inimicitia, 317, 2; *Sicut noxius est qui mittit* sagittas.... *in mortem; ita ct vir qui fraudulenter* nicet *amico suo.* Amicitia humana fallax, *Job,* 168, I : *Fratres nui pnle-Tierunt me , sicut torrens qui raptim transit in convallibus.* Amicitia mundi quæ dicatur, XX, 175, 2. : *Amicitia hujus mundi* inimica *est Dei.* Amicitia feminea quæ sil, IX, 195, 2: *Et est amicus qui odium, ct rixam, et* convicia *denudabit.*

AMICUS. I. Amici definitio et proprietates. — Stricto sensu, amicus est alter ego, V, 558, 1. 2: *Vir amabilis ad societatem, magis* amicus *erit guani frater.* Amicus est medius inter inimicum et adulatorem, X, 247, 1 : *Omnis amicus* dicet: *Et ego amiciliam copulavi, sed* est amicus *solo nomine amicus.* Lato sensu amici diligendi nomine intelligilur omnis homo, II, 122, 1 : *Diliges amicum sicut leipsum.* Amicus est quivis proximus qui nobis natura conjunctus est, XX, 111, 2: *Diliges proximum tuum sicut teipsum.* Amicus interdum capitur pro marito, XIII, 326, 1 : *Dilige mulierem dilectam* amico. Amici veri proprietates, XIV, 608, 1. Qui sint veri amici, IX, 197, 1 ; 199, 2; 201, 2; 202, 2. Amici veri typus est sol, *ibid.* Amicus amicum juvans per cervum repraesentatur, V, 145, 1: *Cerva diarissima et gratissimus hinnulus.*

II. Qui et quomodo seligendi amici. — Lato sensu amici multiplicandi sunt, VI. 262, 2. Sed stricto sensu pauci seligendi, IX, 192, I. Pluribus amicis simul satisfacere impossibile est, *ibid.,* 2. Amici quales diligendi, XIX. 38, 2: *Neminem? enim habeo lam unanimem.* Amici sibi similes quomodo habeantur, X, 143, 2. Amici æquales sint, IX, 196, 2; 197, 1. In cis quatuor probanda sunt, X, 249, 1 : *Sodalis amico condolet causa ventris.* Primo probandi sunt in rebus parvis et adversis, IX, 193. 2. Amici animus explorandus ex animo proprio, X, 256, 1 : *Cum viro sancto assiduus esto... cujus anima est secundum animam tuam.* Amici mulli sunt divilum, pauperum pauci. VI, 6, 1 : *Divitia' addunt amicos plurimos.* Amici pauperes non despiciendi, V, 424, 2: *Etiam proximo suo pauper odiosus erit.*

III. Qua: sint officii amici, IX. 592.2. — ® *Eadem cum amico sentit et vult,* 376, 2. Debet esso unanimis cum amico, X. 250, 1 : *Non obliviscaris amici in animò luo.* Cum eo sunt negotia communicanda, VI, 261, 2: *Causam tuam (racta cum amico tuo.* Cum eo non fraudulenter agendum, IX. 589, 2.

2° *Amicorum omnia sunt communia.* XVIII. 459, 2 : *Os nostrum patet ad vos, o Corinthii.* Amico nihil negandum, X. 71, 2 : *Perde pecuniam propter fratrem et amicum tuum.* Ei ex opibus benefaciendum, IX, 420, 1 : *Ante mortem benefac amico luo.*

3® *Amicum despiciens, ostendit se esse insipienlem,* V, 320, 2 : *Qui despicit nmieiim suum, indigens corde est.* Ei injuria non est irroganda, X, 358, 2 : *Erubescite... a socio et amico de injustitia.* Ab amicis etiam intimis maledicta et maleficia toleranda, IV,276. I, 2.

4" *Ab amico Ixsus, eum ipso clam rem componat, extraneo injuriam non narret,* VI, 261, 2: *Secretum extraneo non revela, ne feerie insultet tibi cum audierit.* Amicus verus non facile concipiet odium, IX, 195. 2.

5° *Pro amico multa subeunda,* X, 246, 2 ; 249, 1. Tam diligendus est in adversis quam in prosperis, X, 250, I. Amicus verus in adversis no>citur, V, 543, 2 : *Frater in angustiis comprobatur.* Amicus verus adest amico adversis oppresso, IX, 374, 1 : *Non agnoscetur in bonis amicui.* Ejusque malis condolet, 387, 1. Juvat amicum in adversis, V, 542, 2. Ejus causa bona propria negligenda sunt, *ibid.* Si amicum juvat, magis amat quam frater, 587, 2 : *Vir amabilis ad societatem, magis amicus erit quam frater.* Amicus pro amico vitam periculo potest subjicere ex chántate, 371, I : *Qui negliga damnum propter amicum, justus est.* Pro amico vitam ponere maximus est amicitiæ actus, XVI, 565, 1, 2: *.Majorem hac dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis.*

6* Amicus *amico amicitix jure debet correctionem,* IX, 535, 2: Corri, e *amicum ne forte non. intellexerit.* Amici veri corripiunt, falsi blandiuntur, 193, 2. Amicum corripiendo majorem ei amorem ostendit, quam ejus errata dissimulando. VI, 331, 2; 333. I. 2: *.Meliora sunt vulnera diligentis, quam fraudulenta oscula odientis.* Vulnera amici sunt èuavia, 332. 1. Quomodo eum corripere debel, *ibid.*

7° *Amicus vetus et notus non facile dimittendus,* VI. 339, 2 : *Amicum tuum ct amicum patris lui ne dimiseris.* Cur amicus amicum subinde dimittat. *ibid.* Amicus vetus novo est melior, IX, 286, 1 et seq.: *Ne derelinquas amicum antiquum, novus enim non erit similis illi.* Amici non facile mutandi, *ibid.* Non est deserendus in re tenui ab altero locuplete, IX, 249, 2. Non facile ob amici mores amiciliam dissolvant, 195, 2 : *Et est amicus qui convertitur ad inimicitiam.*

8° Jmtct *secreta non prodenda.* IX, 590, 1 : X, 36, I et seq.: *Qui denudai arcana amici, fidem perdit.* Amici etiam secreta consilia celanda, IV, 305. I : *Sacramenta regis abscondere bonum est.* Ejus vilia tacenda, virtutes evulganda*, VI, 69, i : *Ei qui revelat mysteria ne commiscearis,* IX, 589, 2.

9“ Cum *amicis discrete agendum.* Amici cauto diligendi sunt, VI. 246, 2. Amico usquequaque non est fidendum, 7. 2 : *Multi colunt personam potentis, et amici sunt dona tribuentis.* Eo non est abutendum per nimiam familiaritatem, 274, 2, 276. 1: *Subtrahe pedem tuum de domo proximi lui, ne'*

quando satiatus oderit te. Nimis multa ab co petenda non sunt, VI, 276, *2.* Non est nimiis postulationibus vel querelis urgendus, VI, 473, 2 : £)r/i *fortiter premit ubera ad eliciendum lac,* cx*primit butyrum.* Amico nemo nimis se subjiciat, X, 180, i : *Amico non des potestatem super tc in vita tua.* Amici nos deserent in bora mortis, id probatur exemplo, XII, 365, 2; 36G, i : focari *amicos meos, et ipsi deceperunt me.* Amicus amici causa nihil faciat pravi, IX, 163, 1 ; 188, i.

IV. Amici veri pretium, IX, 200,2 *Amico fideli nulla est comparatio,* X, 2¡8, 1. Licet subindo cum amare magis quam proprium pairen;, IX, 200, 2. Quantum id sil bonum, IX, 202, 1, 2; 677, 2 : *Beatus qui invenit amicum verum.* Præstal consanguineo, *ibid.* Est medicamentum vit® et immortalitatis, IX, 201, i. Datur a Deo, *ibid.* Amicus benevolus quomodo animum oblectet, VI, 338, 2. Amicus fidus magnum hujus vil® solatium, X, 250,2. Amicorum affectus ægrorum solatium ost, *lob,* 409, 2: *Miseremini mei, saltem vos, amici mei.*

V. Exempla. — Amicorum fidorum multa paria recensentur, V, 588, I. Amicorum verorum exempla, IX, 199, 2. Amici qui pro amicis vitam subjecerunt, V,371, 1 ; XX, 577. Amicis legabatur olim pars hæreditalis, IX, 591, 2. Amici amicorum effigiem in pala annuli sculptam gerebant, IX, 485, 2 ; XII, I' 1

VI. Falsi amici.— Amici ficti signa, VI, 321, 2; *Labiis suis intclligitur inimicus, cum in corde tractaverit dolos.* Job, 405. 2. Amici ficti qui sint, IX, 188, 1 : *Improperium hæreditabit..... omnis peccator invidus et bilinguis,* 195, 1, 2; 196, 1 : Amicus secundum tempus quis sit, IX, 195, 1. Amici infidi cum torrente comparati, *Job,* 167, 1. Non permanent in tribulatione, 168, 1. Amici ollares et gui®, 196, 1 : *Est autem amicus socius mensi.* Amici ollares sequuntur fortunam, VI, 6, i : *A paupere et hi quos habuit separantur.* Amicus ollaris et mensalis est plerumque infidus, X, 249, I. Amici fastidiosi et insolentes carpuntur, IX. 190, 2. Amici sunt pauci in adversis. *Job,* H, 2. Amicus falsus amicum deserit in adversis, IX, 379, 2. Ejus doli, 380, I : *Una hora permanebit tecum, si autem declinaveris, non supportabit.* Amici ficti damnosiores sunt inimicis publicis, V, 99, 1 : Ac *moliaris umico tuo malum, cum ille in te habeat fiduciam.* Hi amicitiam nonnisi ob commoda colunt, V, 424, 2 : *Eliam proximo suo pautar odiosus erit, amici autem divilum multi.* Siali es sunt hirundinibus, 425, i.

In amico perfido spem ponens, qu® damna sentiat, VI, 278, 1, 2 et seq. : *Dens putridus et pes lassus qui sperat super infideli in dic angusti#.* Ab amico vexari, vexatio gravissima est, XIV, 519, 2: *Ilis plagatus sum in domo eorum qui diligebant me.* Amicus fraudulentus pe¡or est manifesto inimico, *Psalm.,* I, 359, 1. Si *inimicus meus maledvxxsset mihi, sustinuissem* utique. Amicus fictus occulto machinatur amico dolum, X,39,1 : *fn conspectu oculorum tuorum condulcabit os suum, ct super sermones suos admirabitur, novissime aulì m pervertet os suum.* Omnibus imponit sua simulatione, *ibid.* Ejus fictio apud amicum, *ibid.,* 2. Ejus doli in caput ejus recidunt, 40, I : *Qui foveam fodit, incidet in eam.* Hic amico applaudit commodi sui causa, alioqui in corde eum subsannat, 167, 2; 168, 1 : *Equus emissarius, sic ct amicus subsannator, sub omni suprasedente hinnit.* Affert alteri mortem, 247, 1. Et mox ei fit inimicus , *ibid.* Talis primum ex orco prodiit, 248, 2 : *O præsuinplio nequissima, unde creata es cooperire aridam malitia et dolositate illius.* Quam acerbum talis sit malum, *ibid.* Est mox tranfuga, *ibid.* Quomodo amici noxii ablegandi, V, 558, 2.

AMMON, AM MONILE. Ammon fuit frater uterinus Moab, XII, 684 , 1. Ammonilarum origo, 309, 1. Cognati sunt IsraehTarnm, 750, 2. Ammonitic® partem quam bello cis ademerat rex Basan, Hebræi occuparunt ct licite possederunt, III, 74, 2; 184, I. Ammonii® et Moabit® quomodo non possent intraro in Ecclesiam Ìlei, IV, 260, 1. El in cœtum populi Israel nisi cum dispensatione, 350, 1. Circumcidebantur quidem, sed non passim, XII, 87, 1, 2. Aminobit® (piando tdumæos invaserint, XIV, 10, 1. Quando a reliquiis Judæorum deleti sini et ad veri Dei cultum compulsi, 292, i. Eorum excidii causa, XII, 309, I.Eos laxavit Cyrus, *ibid.*

AM NON. Ainnon quare post copulam exosam habuerit sororem Thamar quam oppressit, III, 489, 2. Quomodo plus peccarii ejiciendo Thamar quam opprimendo, 490, 1. Debebat cum castigaro David, sed non necessario morte, *ibid.*

AMOK. 1« *Amons natura cl origo.* Amor est impulsus et motus quo anima ferlur in rom amatam, ciquo so unit, XIII, 405, 1, 2: *Facti sunt abominabiles sicut ea quæ dilexerunl.* Amor ct benevolentia qui differant, IX, 199, 2: *Multi pacifici sint tibi.* Amor procedit ex pulchro ct bono, XX, 597, 2. Eum conciliat similitudo, iqque in omni re, IX, 396, i : *Omne animal diligit simile sibi, sic et omnis homo proximum sibi.* Amore trahuntur homines, bestia? funibus, XIII, 492, 2 : *In funiculis Adam traham eos, in vinculis charitalis.* Ex amore nascitur dolor, et ex dolore amor, IX, 547, L Ex amore do dolore ferri judicium potest, et vice versa, XII, 361, 1 : *O vos omnes qui transitis .... attendite ct videte si est dolor sicut dolor meus.* Amoris et invidi® antitheta, VIII, 221, 1 : *Foriis est ut mors dilectio, dura sicut infernus aemulatio.* Amor hominis valde limitatus csl> IX , 192, 2. Amoris sedes est j »cur, IV, >19, I : *Et contremuerunt renes ejus.* Amor cordo designatur, V, 507, 1 : *Cor sapientis erudiet os ejus.*

2° *Amoris emblema* est alveolus apum,V, 132.1: *Favus distillons labia meretricis.* Alia emblemata, VHI, 222, 1 ; 224, 1 : *Lampades ejus, lampades*

ignis atque flammarum, XVI, 130, 2. Amor in igno repræseiiliilur, V, 175, 2 : *Numquid potest homo abscondere ignem in sinu suo?* Amor vocatur ignis et clibanus accensus, quia ciet motum cordis vehementem qui causal calorem et æstum in homine, XIII, 381, 2: *Applicuerunt quasi clibanum cor suum.* Et sphinge, 193, 2 et seq.: *Irretivit eum mullis sermonibus.* Morti comparatur, Vili, 218,1. Amor coronis aureis cinctus olim pingebatur, XX HO, 1.

3° *A moris proprieties.* Amor est omnis ponderis libramentum et pondus animæ, V, 484, 1 : *Spiritum ponderator esi Dominus,* 252, 1 : *Ibi abscondita est fortitudo ejus: Si nolueritis ponere super cor.* Amor movet affectum cordis, V, 58, I : *inclina cor tuum ad cognoscendam prudentiam.* Amoris est amaro alterum, 588, 1. Amor dilatat cor, phantasiam et mentem, VII, 488, 1 : *Introduxit me rex in cellaria sua.*

Amor illex est amoris, V, 532, 2 : *Qui celat delicium, quxrit amicitias.* Est magnes amoris, VI. 351, 1; VIII, 70, 2: *favus distillare labia tua,* XIII, 429, 2. Amor amorem provocat, V, 146, 1 : *In amore ejus* (uxoris) *delectare jugiter,* IX, 450, 2: XX, 572, 2 : *Il&c est annuntiatio ul diligatis alterutrum.* Animum amati dilatat et cogit redamare amantem, V, 575, 1 : *Donum hominis dilatat viam ejus.* Amor mutuus causa est concordile, IX, 669, 2 : *In Iribus placitum est spiritui meo... Concordia fratrum.* Omnia unit et concordat, IX, 670, 1. Amor transformat amantes, 205, 1. Transformat amantem in similitudinem amati, etiam quantum ad operationes arduas, XIV, 255, I. Amor quomodo amantes conglutinet, XII, 34, 1 : *Desperavi, nequaquam faciam : adamavi quippe alienos, ct post cos ambulabo.*

Amor gaudium causât, V, 414, 4 : *Cor quod novit amaritudinem animoc sux, in gaudio ejus non miscebitur extraneus.* Amor animam portat, ejus alæ cogitatio ct desiderium, *Psalm.* 11, 70, 1 : *Letifica animam servi tui, quoniam ad te, Domine, animam meam levavi.* Amor eximius parilexlasin, V, 241,1 : *Delicis meæ esse cum filiis hominum.* Amoris summus gradus est amentia : *Vulnerasti cor meum, soror mea sponsa* Estvelul quaedam ebrietas, XIII, 485,1 : *Exprrgiscimini ebrii.* Amor omnipotentem reddit quasi impotentem, VII, 614, i, 2. Amor impotens dum in queiclas erumpit, est amoris redintegratio, XII, 161, 2. Amor dignitatis nescius reverentiam nescit, VII, 466, 1 : *Osculetur me osculo oris sui.* Amor ct potestas ex mquo pr.rsumunt, ac cum auctoritate ct imperio libere loquuntur, VII, »66, 1. Amor facit vigiliam, IX, 152, 2*. *Qui vigilaverint ad illam, complectentur placorem ejus.* Quisquis est talis qualis est ejus amor, XIII, 405, 1,2: *facti sunt abominabile^ sicut ea qux dilixerunt^* Amoris quanta vis ct potentia, V, 193, 2; VII, 588, 2; 611. 1; XX, 60, 1, 2; XXI. 311, 1 : Amor omnia vincit et quomodo, hoc symbolice a gentilibns expressum, XIV, 236. 2.

AMOR DEI (CHAHITAS, DILECTIO). L Amor is Dei definitio et giivdus.—Charatas summa et increata est Deus, XX, 591. 2. 592, I : *Charitas ex Deo est.* Dilectioe>I Deus, XX, 594, 1 : *Deum nrmo vidd unquam.* Ex Deo quomodo charitas esse dicatur, XX, 591, 2. Densest charitas formalis in se, causalis in nobis, 597, 1. *Deus chantas est.* Charitatem activam et passivam dedit nobis Deus, 562, 1 et seq. : *Videte qualem charitatem d'-dit nobis Deus.* Charitas nostra an sit ipso Deui, XVIII, 91, 1 : *Charitas Dei diffusa at in cordibus nostris.* Chantas est amicitia hominis cum Deo, cur, VIII, 431, 1, 2; *Quo qui usi sunt* (thesauro) *participes farti sunt amicitis Dei.* Charitas in quo distinguatur a charismatibus. XVIII, 377, 2 : .4d-*huc excellentiorem viam vobii demonstro.* Quomodo charitas a philautia differat, XIX, 299, I : *Erunt> homines seipsos amantes.* Amor duplex est, concupiscentiae et amicitiæ, XX. 583, 1 : *Et ea qux sunt placita coram eo facimus.* Quomo lc utrumque erga Deum exercere possumus. *ibid.* Amor Dei est summas cultas. II, 495, I : *DitigSS Dominum Deum tuum ex (olo corde,* etc. Amore boncupiscentiæ et amicitis maxime Deum laudamus, XXI, 133, 1: *Omnes auditi dicentes: Sedenti in throno, et Agno, benedictio et honor.* Ejus septem actus, *ibid.* Dilectio in spiritu tria significat, XIX, 73, I: *Manifestavit dilectionem vestram in spiritu.* Charitas est rectitudo amoris, VII, 492, 1 : *Ilcch diligunt te.* Amor quo Deus amatur est idem cum eo quo proximos, V, 543, I. Chantas Dei extendit se ad proximum, V. i 0, 2: *Cum placuerint Domino vix hominis, inimfros quoque ejus convertet ad pacem.* Charitatis Dei et proximi novem actus, XVIII, 212, 2. Amor Dei est idem cum timore Dei. IX, 69, 1 : *Initium sapientis, timor Domini.* Chantas sumitur aliquando pro re chara et pretiosa, VIII, 18, 2: *Media choritata constravit propter filias Jerusalem.* Item pro effigio seu statua charitatis, Vili. 19, I. Charitas perfecta Dei quæ dicatur, XX. 535, 2: *Qui autem servat verbum ejus vere in lu>c charitas Dei perfecta est.* Charitatis 1res radices, XIX, 179, 2 : *finis prxctpli est charitas de corde puro, et conscientia bona, et fide non ficta.* Amorem accendero solent tria qutein Deo repcriunlur./Wm. 1,273, L AT/ivi/ *anima mea ad Deum fortem vivum.* Talis charitatis qui sil gradus, XX, 535, 2. Ejus viros, *ibid.* Quæ sit charitas veritatis, XIX, 158, 2: *Eo quod charitatem veritatis non receperunt, ut salvi fierent.* Amoris divini tres gradus, srilicet, amor vulnerans, amor ligans, amor languescere faciens, VII, 565, 1 : *Amore langueo.* Ejusdem quatuor gradus, VII, 161 , 1. Ejusdem soptem gradus, IX, 248, 2 : *In omni virtute tua dilige cum qui te fecit.* Charitas crescit sicut ignis in viris sanctis, VI. 223, 1. Ejus gradus quomodo augendi, sint, XV, 530, 2 : *Abiit qui quinqué tríenla acceperat,*

AMO

et operatus est in eis. Amor Dei crescit, crescente timore, IX, 680, 1: *Timor Dei, initium dilectionis ejus.* Amor Dei causal timorem, et hie ilium, *ibid.* Amor Dei et timor poenarum sunt duo primarii sanclæ Scriptum et sapienliæ elTectus, XXI, 248, 2: *Et data sunt mulieri alal dux.*

II Amohis dei præceptum et necessitas. — Amor cordis Deo dandus, VI, 200. I et seq. : *Prxbe, fili, cor tuum mihi.* Nullus sine charitale polesl esse ' amicus Dei, XVIII, 379, i et seq. : *Si habuero omnem fidem,..... charilatem autem non habuero, nihil sum.* Amore ad Deam accedimus, XX, 182,1: *Appropinquate Deo, el appropinquabit vobis.* Charitas est lex regalis, 109, 2 et seq. : *Si tamen legem perficitis regalem.* Charitalis lex est aurea, XXI, 30, 1 : 31, I : *Et prxcinclum ad mamillas zona aurea.* Charitas est virtus sino qua nulla est integra virtus, X. 133.1. Pnecedit observationem præcepti, 263. 2 : St *prxeepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea.*

111. Amoris divini proprietates, effectus.— I0 *Amor hei est causa omnis pulchri et boni,* VII, 635. 1 : *Ecc< tu pulchra es, amica mea.* Chapitas est tessera justitiæ, IX, 114, 1 : *Natio* (justorum) *obedientia ct dilectio.* Est tessera filiationis Dei. XX, 572: *In hoc manifesti sunt filii Dei et filii diaboli.* In ea præcipue consistit justitia, IX, 75, 1 : *Religiositas custodiet et justificabit cor.* Quanta charilas est in homine, tanta est ejus justitia, XVIII. 379, 2; 636, 2 *Augmentum corporis facit* tn *aedificationem su'* tn *charitate* Amoris Dei proprietates quatuor, XVIII, 533, 2 Vivo *autem jam non ego, vivit vero in me Christus.* Sex ejus actus, IX, 251, 2 *In omni virtute tua dilige eum qui te fecit.* Charitalis octo doles, II, 423, 1 et seq. ; *Diliges Dominum Deum tuum.* Ejus bona, fructus, officia. I, 782. 1 Effectus amoris Christi, XVII. 19. 2. Ejusdem sex effectus, XVI, 602, 2. Novem effectus. XX, 600, 1 et seq. : *Qui manet in charitate. in Deo manet.* Charitalis dimensiones spirituales, XVIII. 619. 1.

2' *Dilectio Dei prxvia meretur remissionem peccatorum,* XVI, 127, 2: *Remittuntur ei peccata mulla, qnoniam dilexil mullum.* Actus dilectionis Dei super omnia peccatorem justificat, XX, 356. I : *Charilas operit multitudinem peccatorum.* Chatitas quæ operiat priora peccala, 228, 1 : *Et op'riel multitudinem peccatorum,* 355. 2. El quæ peccata, XX, 356, 1 et seqq. Amor Dei est mensura et modulus dolorjs pro peccatis, IX, 547, I : *Quam bonum est correptum manifestare pœnilcnliam.* Per charilatem possunt bona opera pœnilenti prodesse etiam ante reconciliationem, XVII!, 379. i. Chapitas praecipuum est inter dona a Chi isto in terras effusa, *Psalm.,* I, 433, 2 : *Etenim non credentes inhabitare Dominum Deum.*

3* *Amor Dei, chantas est virtutum centrum, anima, regina et nodus.* V, 484, 2 ; VI. 217, 2 : *Sapirntia xdificabùur domu<* IX, 256. < * *Non le pigeal visitare infirmum, ex his enim in dilectione firmaberis,* XV, 333, 2 : *inventa una pretiosa* (margarita), *abiit et..... emit cam,* XVIII, 223, 2: *Plenitudo ergo legis est dilectio,* 378, 1 : *Si linguis hominum loquar ct angelorum,* 385, 2. *Major autem horum est charilas,* XIX, 105, 2 : *Charilatem habete, quod est vinculum perfectionis.* Charilas Dei virtutes omnes complectitur, *Psalm.,* II, 157, 2 : *Qui diligitis Dominum, odite malum.* Chapitas vexillum erigit virtutum, VII, 560, 2 : *Ordinavit in me ritatem.* Quatuor virtutibus constat ejus quadriga, XVIII, 382. 1. Huic Deus annexuit justitiam amicitiam et filiationem Dei, 589, 1 : *Prædestinavil nos in adoptionem filiorum.*

& Amor Dei inter exteras virtutes prxcellit, X, 151, 1, 2 : *Gemmula carbunculi in ornamento auri,* 335, 1 : *Vinum et musica ludificant cor; et super utraque dilectio sapienti^.* Est primaria omnium virtutum, V, 124, 1 : *Omni custodia custodi cor tuum, ex ipso enim vita procedit.* Est primus et nobilissimus fructus Spiritus sancti, ac parens cæterorum, XVIII, 568, 2 : *Fructus autem spiritus, est charitas.* Cæteris omnibus Dei donis clarior est, IX, 678, 2 : *Timor Dei super omnia se superposuit.* Esi via excellentior ad Deum, XVIII, 377, 1. Est plena castitas animæ, XX, 269, 1: *Animas vestras castificantes in obedientia charitalis.* Est sapienti® principatus, V. 30, 1, 2. Est sanitas cordis, 435, 2: *Vita carnium sanitas cordis.* Charilas perfecta vehementissime timet no in aliquo dilectum offendat, *Psalm.* I, 204, 2 : *Timete Dominum, omnes sancti ejus.* Charitalis verus spiritus molestius fert injuriam Dei quam propriam, *Psalm.,* II, 331, 2: *Vidi prevaricantes, et tabescebam.*

5® *Charitas virtutes perficit et auget.* Tria singularia tribuit fidei et cæteris virtutibus, XVIII. 562, 2 : *In Christo Jesu neque circumcisio aliquid valet, neque præpulium : sedfides qux per charitalem operatur.* In ea continua sita perfectio est, X, 488, 1 : *De omni corde suo laudavit Dominum, et dilexil Deum qui fecit illum.* Charilas hominis sancti reddit opus bonum eximium vel pretiosum in oculis Dei, V, 483, 2 el seq. Bonum alienum facit suum, VIII, 21, 2. Charitalis affectus in singulis operibus æslimanda sunt, XVII, 378, 1 el seq. Charitas viam sternit ad eminenliora, XII, 794, 1, 2# Charitas omnia faciliora reddit, XI, 251.2: *Compu-trescet jugum a facie olei.* Charilas castitatem puriorem reddit, VI, 152, 2 : *Qui diligit cordis munditiam, habebit amicum regem.* Hominem impellit ul legem perfecte adimpleat, XVI I, 223, 1.

6° Quanta in nobis operolut amor Dei, XVIII, 283, 2; 295, 2. Amor divinus quid possil. III, 459, C 2: *Et ludam, et vilior fiam, plusquam factus sum.* Amoris Christi robur, VIH, 223, 2; 224, 2: *Aquæ multx non potuerunt exlinguere charilatem.* Ejus orliludo, XX, 621, 2 et seq.: *El malignus non*

tangi! eum. Ipse potentior quam timor, XX, 298, I. Expers est timons, 604, I *: Timor non est in chántate.* Varium pellit timorem, 602, 2 : *Charilas foras mittit timorem.* Amor trahit plusquam timor, III, 658, 2 ; 659, I. Charilas in Deum ardens •radix confidenliæ in eum, *Psalm.* 1, 152, 1.

Amor divinus nos unit Deo, et per eum cum Deo unum sumus, XVI, 600, i : *Sicut, tu Paler, in me\ et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint.* Animam /)eo marital, XVIII, 490, 2 : *Despondi enim vos uni viro.* Amor conjugalis animæ erga Christum, XVIII, 678, 2. Chantas desponsationis dupliciter accipi potest, XII, 25, 1 : *Recordatus sum... charitatem desponsationis luæ.* Amor Dei quomodo animam mox immutat, XIV. 66, 2 : *Valles scindentur sicut cera a facie ignis.* Animam ol corpus liquefacit, XIX, 250, 1. Amor divinus extasim facit, XIII, 245, 2. Amoris divini ebrietas, XVII, 92, 2 : *Musto pleni suiti isti.* Iste satiat mentem. VI, 35, 1. Dilatat hominis viam ad Deum, V, 576,1. Hominem transformat quasi in Deum, XX, 36, 1 ; 597, 2 : *Qui manet in charitate, in Deo manet, et Deus in eo.* Triumphat de Deo, VII, 511, 2. Omnipotentem reddit quasi impotentem, 614. 2. Amor et humilitas sunt duo brachia a quibus Deus tenetur, XVIII , 204, 2. Cœlo dominatur, VII, .512, 2. Ejus rotis in coelum sublevamur, X, 511, 1. Eo emitur regnum cœleste, XX, 50, 2 : *Accipiet coronam vitx.* 107, 2 : *Hxredes regni quod repromisit Deus diligentibus se.* Charitati respondet gloria. XV, 78. 2 : *Qui recipit justum in nomine justi, mercedem justi accipiet.*

Charitas nulla est sino patientia, XX, 26, 1 : *Patientia autem opus perfectum habet.* Charitas esse debet laboriosa, XIX, 116, 1 : *Memores operis fidei veslrx, et laboris et charitalis,* 179, 2. Optat pro Deo dura pati, XV, 172. 1. Excitat amantem ad semper laborandum et patiendum pro Deo, X, 33,2. Charitalis latitudo quanta est, tanta esse debet longanimitas et patientia in operibus patientia*, et rallarum virtutum, XII, 791, 2. Dilectione hac superantur omnia, II, 426, 1. Ejus passionum descriptio, XVIII, 152, 2: *Certus sum quia neque mors, neque vita,* etc.; 385, 2. Amor Dei exigit a Christiano contemptum mortis, constantiam ol puritatem virgineam, XVUI, 678, 2.

Amor Dei est gladius ûdelium, VIII, 12, 1: *Omnes tenentes gladios, el ad bella doctissimi.* Amor Dei est remedium acediæ, V, 464, 2. Eo in anima refrigescente, putrescet anima, 48j, 2: *Nomen impiorum putrescet.* Amorem amori ¿liristi qui rependant, XIV, 519, 2. Quomodo is rependendus, 520, 1, 2. Amorem Dei depurare in dies debemus, ¡X, 435, 1. Amore Dei sauciari quam sit optabile. VÌI, 565, 1. Amoris Dei delicia?, II, 426, 1. Diligentibus Deum et vicissim dilectis a Deo omnia cooperantur in bonum, XVIII, 143, 2. Charitas in sanctis ob concupiscentiam sæpo refrigescit, XIV, 533, 2. Charitas potest amitti, XVUI, 152, 1.

IV. Amoris Dei signa.— Hic probatur observalione mandatorum, XVI. 549, 2: *Qui habet mandata mea, et servat ea ille est qui diligit* Charitalis incipientis, proficientis et perfectae signa, Vili. 225, 2. Puri amoris Dei quod sit signum, IX, 345, 2 : *Paupertas et honestas Deo sunt.* Dilecti nis ferventis Dei tria signa, XVI, 602, 1. An in amore Dei homo sil, est incertum, VII, 305, I, *Nescit homo utrum amore an odio dignus sit.* Charitatis signum est. Deum sine intermissione laudare, *Psalm.* II, 332, 2 *Septies in die laudem dixi tibi.* Charitalis magnum indicium est, miseratio erga peccatores, *Psalm.* II, 317, 2. *Defectio tenuit me, pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam.*

V. Amoris Dei duratio. — Quomodo nunquam excidat, XVUI, 82, 2 : *Charitas nunquam excidit.* Sola charilas manet in patria, 383, 1 ; 38i. 2. Amoris mors est mors pro Domino, XXI, 282. i. *Reati qui in Domino moriuntur.* Amor Dei perficietur in cœlo, XVI, 158» 1 : *Optimam partem elegit, qux non auferetur ab ea.* Amor beatorum erga Deum, XX, 565, 1 : *Cum apparuent, similes ei erimus.*

VI. Amoris Dei modus.—De modo dilectionis Dei. 11. 423, 2 et seqq : *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo.* Diligitur Deus ex toto corde tripliciter, XV, 483, 2. Amorem amori Christi qui rependant, XIV, 519, 1, 2. Quomodo is rependendus, 520, 1, 2. Charitalis robur in ordine consistit, \ II. 559, 1. *Ordinavit in me charilatem.* Chantali est oratio jungenda, XX, 684. 1 : *Vosmelipsos in Dei dilectione servate.* Operibus debet foveri, 125, 1,2: *Fides si non habeat opera, mortua est.* Dilectio mira fuit primorum Christianorum erga Christum, 252, 1, 2 : *Quem cum non videritis, diligitis.* Amoris Dei paradoxa et axiomata, V, 214, 2. Tria charitalis consequenda? media, XII. 60«, I,

VII. Amoris Dei emblemata et piguræ.— Ejus pulchra effigies, VIII, 19, 2. Significatur per ignem, II, 39, i ; 53, 1 et seq. Ejus quam sit vahemens ignis, II, 106, 1. Est flamma animarum, ejus oleum sunt bona opera, XV, 525, 2; 527, 1. Significatur per carbunculum gemmam in rationali, I, 682. 1. Charitas oloo repraesentatur, VI, 117, 2. Collo comparatur, VIII, 51, 1. Palma repraesentatur, IX, 637, 2. Est caput aureum Ecclesia?, Vili, 121. I. Est velul uxor proba. X, 15, 1. Est turris sive arx, Vili, 51, 1. Charilas Dei pura el ignita aurum est. quo pretio illa comparatur, XI. 649, I ; XV. 81, 2. Cur dicatur ignis el aurum. XXJ, 85, 1; 191, 2. figuratur per portam templi ad meridiem silam, quia igne amoris ardet, XII, 798, 1. Per zonam designatur, XIII, 138, 1. Malogranato as>imilatur, XIV, 537, 2. Est monile Christi et pretiosa margarita, XV, 233, 2. Est tunica Christi inconsutilis, XX, /62, 1. Clypeus est veritatis, 162, 1. Charilas Dei et proximi mystice sunt mensæ bmæ,

XII, 800, 1, 2. Charitas dicitur fimbria aurea. *Psalm.* I, 299, 1.

AMOR PROXIMI. I.Dr f íNít io et char act er es. — Dilectio proximi præsuppoml dilectionem Dei, XIV, 4i0, 2: *Misericordiam el miserationes facite.* Amor proximi nascitur ex amore Dei, IX. <16, 2. Diligens Deum diligit proximum et *vice versa,* XX, 606, 1, 2: *In hoc cognoscimus quoniam diligimus natos Dei, cum Deum diligamus.* Charitas incipit a seipsa, 577, 1.

Dilectio sui ipsius omnibus innata, et talis proximo impendenda, XV, 18$, I, 2: *Diliges proximum tuum sicut teipsum.* In quo sensit charitas ordinata exigat ut quisque magis se'ac sua commoda quærat quam aliena, XIX, 21, 2: *Non quæ sua sunt singuli considerantes, sed qux aliorum.* Charitas per catachresin subinde accipitur pro amore illicibili, IV, 336, 1. *Percuties eum labiis charitalis tux.* Charitas in triplici hominum genero repentur, IX, 668, 2: *In Iribus placitum est spiritui meo : Concordia fratrum, et amor proximorum, et vir et mulier sibi bene consentientes.* Ejus signa duo, XVIII, 376, 1: *Et si quid patitur unum membrum, compatiuntur omnia membra.*

II. Amor is pr oximi pr æcept üm. — Charitalis et dilectionis proximi praeceptum exponitur, II, 122,1 : *Diliges amicum tuum sicut teipsum.* Ejuspræccptum quomodo sit velus, XX, 537, 2 : *Non mandatum novum scribo vobis, sed mandatum vetus.* Quomodo vero novum, *ibid,* el seqq. : *Iterum mandatum novum scribo vobis,* XVI, 535, 2 : *Mandatum novum do vobis.* Dilectio mutua est præceplum Christi antonomaslice, 564, 2 : *Hoc est przceptum meum, ut diligatis invicem.* Eam Christus suis maxime commendat, XX, 110, 1 : *Si tamen legem perficitis regalem.* Ejus debitum est perpetuum et indissolubile, XVIII, 221, 2 : *Nemini quidquam debeatis, nisi ut invicem diligatis.* Dilectione Dei et proximi continentur omnia Decalogi præcepta, XV, 484, 2. In ea lex omnis instauratur et impletur, XVIII, 221, 2; 222, 1 ; 223, I. Sola facit Christi discipulos, XVI, 536, 2 : *In hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis, si charitatem habueritis ad invicem.* Est tessera filiationis Dei, XX, 572, 1 : *In hoc manifesti sunt filii Dei et filii diaboli.* Quanta illa sil momenti, XVIII,221, 2.

III. Amor is pr oximi pr opr iet at es, condit iones, hf ect us. — Charilatcm qualem erga se invicem habere debent Christiani, XX, 355, 1 : *Ante omnia, mutuam in vobismetipsis charitatem continuam habentes.* Qualis illa esse debeat, XVIII, 209, i. Ejus bases quinque, XIII, 545, i, 2. Ejus conditiones septem, *ibid.,* 2 : *Dilectio sine simulatione.*

!• Debet esse ut dilectio Christi erga nos, XVI, 536, i : *Sicut düexi vos, ut et vos diligatis invicem.* Atque haec nobis esso debet ceu stimulus ad invicem diligendum, 536, 2. Cur dilectio Christianorum summa esse debeat, 535, 2.

2fl Dilectio nostra quomodo debeat se extendero, XX, 270, 2 . *In fraternitatis amore simplici ex corde invicem diligite attentius.* Erga omnes homines se extendat, VI, 180, 2. Jubet diligi amicos et inimicos, IX, 676, 1 ; XV, 176 2; XVI, 567. 2 : *Si enim diligitis cos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis?* Charitas perficitur dilectione inimicorum, XX, 595, 2. In amore servandus est ordo charitatis, XVI, 151, 1 : *Quis est meus proximus?* Meliores semper præponit in aíTeclü, sed non in actu, VII, 561,1. Charitas justorum quam sit ampla, V, 531, 1 : *Os Justorum liberabit eos. Vide* Inimicor um dil ect io, Injur iar um condonat io.

3°Non respicitquæ sua sunt, IX, 473, 2; XVIII, 381, 1. Ea reddit cultores servos ob obsequia, XVIII, 565, 1 : *Per charitatis spiritum servite in*' vicem.* Amor proximi debet esso non mercenarius, sed gratuitus, V, 543, 2. *Omni tempore diligit, qui amicus est.*

4° Charitas proximi sit rcalis et operosa, non verbalis, XX, 579, 2 : *Non diligamus verbo, neque lingua, sed opere.*

5° Charitas perfecta nihil non in amico tolerat, IX, 590, 2. *Non agit perperam,* XVIII, 381, 1, 2. Nihil putat vile aut indecorum, *ibid.* Cum videt proximum recte vivere, non invidet, sed quasi do augmento proprio profectus gaudet, *ibid.* Omnia suffert et credit, *ibid.* Est patiens, quia phliehtiaifl parli, *ibid.* Charitas delicia excusat el celat, et lites fugit, V, 287, 2 : *Universa delicta opcril charitas,* XX, 320, 2. Mutuas offensas remittit, 356, 2, 357, 1. Offensas præsentes et futuras etiam abolet, 358, 2. Ejus lex impletur portando onera proximi, XVIII, 57 i, 2 : *Alter alterius onera portate, et sic adimplebitis legem Christi.* Est mater concordi®, IX, 670, 1.

6° Charitas in correptione peccantis requiritur, XV, 407, 1 : Si *autem in te peccaverit frater tuus, vade et corripe eum inter le et ipsum solum.* Illa sola movere nos debet ad proximum corripiendum, XVIII, 571, 2 : *Si preoccupala* fuerit homo in aliquo delicto.... hujusmodi instruite in spiritu lenitatis.* Vulnerat ut medetur, VI, 332, I. Quis amor absconditus dicatur, 330, 2 : *Melior est manifesta correptio, quam amor absconditus.* Charitas perfecta consistit in animarum conversione, XX, 227, 2 : *Qui converti fecerit peccatorem ab errore vix sux.* Ea tamen debet osse circumspecta, 687, d. Amor ingeniosus miros excogitat modes ad animas salvandas, V, 108, 1.

IV. Char it at is pr oximi excellentia et fr uctus.— Charitalis actus nobiliores sunt actibus religionis, XIII, 369, 2. Virtutibus omnibus corona tur, XVIII, 382, 1. Est spiritus et anima Ecclêsi®, 636, 2 et scq. Fidelium vinculum est, XIV, 353, 1. Est unio membrorum Ecclesia?, XVIII, 636, I Est compago membrorum Ecclesiæ et Christi, XX, 359, 1. Dilectio hominum provocat dilectio nem Dei erga nos, XVI, 563, 2. Amor fraternus

Ja < hominum gratiam conciliat; ok eo quæ bona)rovenianI, XIII, 5*5, I, 2. Charitas communionis tn beaiis viget, XXI, 401, i.

X. Modus dilkctionis phoximi, et media.—Modus amoris proximi quis sil, XX, 355, i. Chántate ut homo ametur, qualiter considerandus sil, IX, 373, 1 ; *Da misericordi el ne suscipias peccatorem.* Charitas fovetur vit® communione, XVII, 407, I : *Habebant omnia communia.* Quomodo firmetur visitatione infirmorum, IX, 256, I ; *Non te pigeat visitare infirmum, ex his enim in dilectione firmala ris.*

VI. Ciiahit at is exempl a. — Charitas priorum Christianorum, XVIII, 200, i ; XX, 5*0, i ; Exempla amoris proximi, II, 422 1 . Charitas fraterna inter çhristianos diu viguit, XVII, 132. 2. Chantas multorum .sanctorum, XX, 539, 2.

AMOR PROPRIUS. Amor sui est odium sui, XIX, 199, I. Amor proprius est fons el origo detractionis, X, 61, 2. Est auctor intrinsecus inimicitias, 248, 2. Amor proprius non intelligit quæ sunt Dei, XV, 374, 2.

AMOR TERRENORUM. Amor mundi et terrenorum adulterium est,'XX, 175, 1. Amor terrenorum exuendus Christum sequi volentibus, XV, 430, 1. Amor a terrenis evocandus el mortificandus, XV, 374, 2; W ¡I. 96. 2.

AMOR TURPIS. Amor turpis res impotens est, alteri emancipala, vilis sibi, XIII, 405, 1, 2. Est passio vacantis cura. X, 9, 2. Est negotium otiosorum. V, 357, 2; VI, 121, 2. Quæril latebras, XI. 330, 2. Ejus emblemata, V, 138, I. Hic etiam in ecclesiasticos se sensim insinuat, X. 370, 2; 373, 2. Amoris carnalis vis, XXI, 137, 1. Facit impudentes. *ibid,* Amoris impuri remedium esi absentia, IX, 282, 1.

AMORRILEI. Amorrhæi inter omnes Chananæos proceritate el viribus excellebant, XII, 685, I. Elsævitie etiam eminebant, XIII, 583, 2.

AMOS. Amos propheta quando floruerit, XI,58,2. Quando prophetavit, el quid prophetet. XIII, 255, 1; 630, 1, 2. Ejus hieroglyphics, 258, 2. Ejus aenigmata, 266, 2. Ejus adagia, 270. 2. An idem sit cum patre Isaiæ , negatur, 530, 1. Fuit Thecuiles, *ibid.* Fuit rusticus, armentarius, bubulcus, caprarius, hinc crebro sumit similitudines a ruro, *ibid.,* 615, 1, 2. Fuit Osce coævus, ideoque in nonnullis codicibus secundus inter duodecim minores prophetas ponitur, 530, 2 Directe prophetat ad Israel, obiter quoquo ad Judam, 629, 2. Ulrique captivitatem prædicit, scelera Israelis incusat, sed Israelitas promissione Messi® consolatur, 530. 2. Percussus fuit ab Amasia, sacerdote Bethel, 531, 2. \ octe per tempora transfixus est in Bethel, sed in Thccue exspiravit, *ibid.* Quæ causa martyrii ejus. *ibid.* An por biennium tantum prophetant, *ibid.* Quid nomon ejus sonet, 533, I. Pastorali moro loquitur, 536, I. Proabus avertit cladem ab Israel, 609, 2; 610, 1. Cur ei Amasias suadeat ut o Bethel in Judam transat, et .. db < argum 1.2 Cur et quomodo se Prophetam osse neg t. iW. 2. Ab armentis subite raptes est a Deo, facliisque prophela, 616, 1. Ejus nominis quod eh mon, *ib'd.* Quomodo se humiliando, a Deo exaltai ssit *ibvi.* Victitabat sycomoris, *ibid* , 2. Degebat in Beth I, el prophetabat contra \ ¡lulos, 623, 2.

AMRL Amri rex Israel quinque .annis pugnavit cum «Tintilo Th“bni, IIÍ, 636, 2. Transfert regia fD ex Thersa in Samariam, *(bid.* et 637, 1. Idololatriam sæpo a Deo succisam renovavit et amplificaci XIV. 139. I.

ANABAPTIST E. Anabaptislarum quis sit auctor, XXI, 301.2. Cur parvulos non baptizent ante usum rationis, XIV, 6!, t. Male pueros arcént a baptismo. XV, 426, 1. Volunt spinlum privatum cujusque esse judicem controversiarum fldtí, XIX, 428. 2. Aiunt Christum corpus suum e copio detulisse, XVIII 550, 2. Magistratibus omnibus potestatem omnem judiciariam auferunt, 215, 2; 221, 2; 292 , 2. Contemnunt prelates omnes, XVIII, 251, 2. Ne a judice quidem coacti, volunt jurare, XV, 168, 1. Docent Christianos omnes esso debere ab omni tribulo liberos XV 396. i. Eorum error circa bonorum possessionem, XVII, 133,2. Ili quomodo in Moravia incommuni agant. 106.2 Censent medicis non esse utendum, X, 269,2.

AXACIIORETÆ. Unde anachoreta? dicti sunt ascetæ, id est exercitatores, XIV, 20, I. Anachoretae silentium et absconsionem sectabantur, V. 289, i. Anachoreta in deserto similes fuere Silonis, cur, XVII. 394, I. Eorum abstinentia. XIX, 225, 1, 2 Abstinebant vino, VI, 210, 1. Hinc multi fuero longævi, V, 89. 1 ; 549, I : XX. 79, 2. Toti erant in appetite suo refrenando, VI, 293, 1. Vivebant dactylis, XIX. 491, 2. Cibum vespere non per diem sumebant, VI. 500, I Quomodo asperas pœnilentias subirent, X, 161. 2 Abstinebant medicis. 276. I. Eorum plurimi habueruni donum prophetia', X, 258, 2 , XIII, 227. 2. Stimulabant se ad laborandum præmii cœleslis intuitu. X 570, t. Invicem occurrente mortis memoriam refricabant, IX. 417, 1. Eorum mullos tradidit Deus peculiari angelorum cure, VI. 190, 2.

ANANIAS. Ananias quid sonet hebraico, XIII, 12, 1. Per Ananiain cujus filium se nominat Raphael angelus, quid inlelligalur ; vana significat, IV, 289, 1, 2. Fuit vere unus ®vo Tobiæ vir fido delis el pius Israelita Tobiæ cognitus, IV, 290, L

ANANIAS baptizans Paulum, quis fuerit ; ejus martyrium, XVII, 215, 2. Cur manus Paulo imposuerit, 219.

ANANIAS princeps sacerdotum cur cum Paulo vincto Cæsarcam verni, XVII, 402, 2.

ANANIAS et SAPPIIIRAquid proprie vox sonet, XVII, 141, 1. An fecerint votum paupertatis, *ibid.* Quomodo fraudarent do pretio agri, 145, 2 et soq. Mentiuntur Spiritui sancto, *ibid.* Vendiderunt agrum ante votum, 146, 2; 147, 1. Eorum

peccatum erat sacrilegium, *ibid.* Quomodo sint «ortui, 147, 2. An sint damnati, et cur occisi, *ibid.*

ANATHEMA. Anathema quid sit, II, 187, 1. Apud Hebreos erat triplex, 304, 1. Anathema est res quæ cum exccratione separalur et destinatur ad extremum exitium, XVIII, 417, 2. Quinam dicerentur anathemata gentibus, 284, 1. Anathemata in templis dicanda Deo, III, 38, 1, 2. Anathematis impiorum et bealorum quæ sit differentia, XIV, 619, i.

ANAXAGORAS. Anaxagoras dixit solem esse lapidem ardentem, et ideo exsilio est mulctatus, X, 392,2 ; XIV, 607,2. Dei creatoris fuit assertor, IX, 4, 2. Filii mortem generose tulit, X, 348, 1 ; XII 165, 1.

ANCILLA. Ancillæ moratæ decus sunt dominarum, IX, 242, 1. Ancilla alicnæ uxoris non est scrutanda, nec sollicitanda, X, 362, 1. Ancillæ quasi filiæ tractandae ab hera, XIX, 289, 2. Ancillæ etiam Spiritum sanctum accipiunt, XIII, 508, I. 2. Ancillas honoratas vocant Itali *Cameriere, IV,* 334,1. Ancilla dominam subvertens resesi intolerabilis, VI, 457, 2. Ancillarum convicia dominisobjecla quantum has excrucient, IV, 280,1,2. Ancillæ quibus comitata Esther Darium iratum accessit, mystice quæ, IV, 400, 1. Ancillæ missæ a sapientia ut vocarent ad arcem, sunt divers® facultates, quæ in academia arcis Sion tradebantur, V, 246, 1. Quæ sint ancillæ ejus miss® ad invitandum omnes ad ipsius convivium, 254. 1.

ANDREAS (S.). S. Andreas quando el quomodo a Christo vocatus sit, XV, 131, 2 et seqq. Quid nomen ejus sonet, \32, 1 ; 256, 2. Quam ardenter Christum audierit, XVI, 320, i. Etiam fratrem suum Simonem ad eum adducit, 320, 2. An fuerit eo senior, incertum, *ibid.* Exarsit desiderio videndi Messiam, *ibid.* Maxim® inter reliquos Apostolos erat auctoritatis, 508, 1. Quale pascha quotidie celebrarit. XVIII, 289, 2. Quotidie missam celebrabat, XXI, 125, 2. S. Andreas sapphiro assimlatur. ejus sapientia, 385, 2. Ejusdem charitas, *tnd.* Terrenorum contemptus et fortitudo, 386, 1. Crucem ardenti animo concupivit, XII, 571, 1 ; XVI, 183, 2 ; 648. 1 ; XVIII, 534. 1 ; XXI, 385, 2. Visa cruce exultavil, XXI, 55, 1, et seq. Ejus elogium, XV, 256. 2. Ejus typus fuit Nephthali, XXL 397, 1. Quando mortuus, XVH, 6, 2.

ANGELI. I. Angelorum natura, creatio, numerus, HIERARCHIE, NOMINA, FIGURdS.

!• Angeli non sunt corporei, IX, 236, 2. Quomodo dicuntur spiritus, XIX, 359, 1 et seq. : *Qui fácil angelos suos spiritus.* Angelica natura qualis. *Job,* 115 2. Angelus idem est quod angarus. per commutationem littera m /, XV, 173, 2. Eorum natura describitur, XIII, 93 2.

2* Angeli quo dio creati sunt, I. 46, 1. Cur creationis eorum non fiat mentio in Genesi, *ibid.* Angelinon mullis smculis ante mundi creationem, sed cum mundo creati sunt, IX, 56, i. Non redemerunt nec crearunt mundum, XIX. 76.1 : *In ipso condito sunt universa,* 320, 2. Conditi sunt non in coelo empyreo, sed in firmamento, XI, 288, 2 ; XX. 445,2. An in sua creationo jussi sint adorare Christum XIX, 358, i. *Et cum itsrum introducit primoge* nilum.... dicit : Et adorent cum angeli ejus.* Sunt creatura et quasi filii Dei, IV, 296, 1. Angeli boni vel mali non fonm filii Dei qui genuere gigantes, X, 440, 1.

3o Angelí sunt innumeri, superantque numerum hominum omnium, XV, 579, 2 : /In*putas quia non possum rogáre Patrem meum et exhibebit mihi modo plusquam duodecim legiones angelorum.* Eorum ingens multitudo, XIII, 93, 2; XXI, 243, 1 : *Millia millium ministrabant ei, et decies millie centena millia assistebant ei.* Eorum multitudine fortitudine, gloria. Dei majestas repræsenlatur, XXI 103, 2.

4° Angelorum vari® liierarchi® et ordines, IV, 282,1 : *Missus est angelus Domini sanctus Raphani,* XVIII, 596,2 : *Constituens* (Christum) *supra omnem principatum, et potestatem, el virtutem,* etc. Inferiores illuminat Deus per superiores, XIX, 364, 2. Angelorum inferiorum a superioribus illuminationes et allocutiones, XIII, 107, I : *Et audivi unum d„ sanctis alteri nescio cui loquenli.* .Mirus in cœlo est eorum ordc< XIX, 84, 2 : *Gaudens ct videns ordinem vestrum. (Vide* Ahchangelus, Cher ubim, Seraphim.)

5° Angelorum nomina an sint plura quam illa tria .Michaël, Gabriel, Raphaël, IV, 263, 1; XII, 478, 1 ; XVI, 14, 2. Angelorum nomina quæ adjudicat Ecclesia, XXI, 21,1, 2. In se non habent nomina, sed ca sortiuntur ratione ministerii quod inter homines habéant, IV, 289, 2. Eorum nomina quæ* dam, gradus et distinctiones hic incognita, nobis in cœlo revelabuntur, XVIII, 597, i : *Constituens.... super omne nomen quod nominatur non solum in hoc sxculo, sed etiam in futuro.* Angeli cur vocentur filii Dei, *Job,* 21, 2; 710, 1. Cur angelus aliquando vocetur Deus, XIV, 383, 2 : *El dixit Dominus ad Satan.* Cur angeli vocentur *Elohim,* XVI, 480, 2: *Nonne scriptum est in lege vestra, quia ego dixi: Dii estis;* Psalm. I, 45,2. Angelus mortis in Scriptura dæmonem significat, V, 498. i. Per angelos pacis quinam mtelligantur, XI, 439, 2. Angelus vocatur vigil ob quatuor causas, XIII, 57, 1. Cur angeli vocentur oculi, XIV, 390, 1. Angeli quatuor tutores Jerusalem et Judææ cur vocentur fabri, XIV, 369, 2. Per angelos pacis quinam intelligantur, XI, 439, 2.

6° Cur pingantur angeli nudipedes, I, 455, 1 XVIII, 689, 2. Cur pingantur alali, VIII, 111, 1. Symbolice sunt nubes, XVI, 574, 2. Cur dicantur esse in nubibus, *Psalm.* II, 94, 1. Montibus comparantur, VII, 571,2. Et ventis, XIII, 86, 1 ; *Psalm.* II, 297, 2. Optime depinguntur quasi fulgura, X II, 139, 1, 2. Sunt vine® florentes, VII, 586, 1. Sunt

quasi figurati, 512, 1. Sodales Christi, quo pacto, 506, 2. Lucernis assimilantur, XIV, 398, 1. Dici possunt piscatores et venatores, dum in fine mundi ossa sanctorum o sepulcris colligent, XII, 134, 2. Angelorum quatuor exercitus an in curru Cherubim exprimantur, 498, 2. Ii habent pedes rectos, tres ob causas, 483, 2. Sunt armentarii templi, 783, 2. Eorum symbola sunt ignis, lampades, steli©, fulgura, XIV, 408, 1. Per aquilam denotantur, XV, 512, 1. Significantur per aves cadi, *Psalm.* I, 45, 2. Sant quasi cursus triumphalis Dei, XVIII, 62G, 1, 2. Angeli aurig© currus Dei, *Psalm.* I, 93, I. Angelus in Scriptura est symbolum principii üv regni, XIII, 728, I. Eorum, Adami et Christi dependentia, XVIII, 598, 1.

II. De attribut is angelorum. !• *De statu gratin in quo creati sunt.* Creati sunt in gratia, XII, 798, 2; 709, 2 : *Tu Cherub extentus, posui te in monte sancto Dei... Perfectus in viis a die conditionis tibv.* An eis Christus meruerit gratiam, XVIII, 597, 2 : *El ipsum dedit caput supra omnem Ecclcsiam.* Est cis data gratia et gloria secundum naturam, XV, 530, 1 : *Et uni dedit quinque talenta.... unicuique secundum propriam virtutem.* An suam gloriam et gratiam meritis Christi attribuant, XX, 256, I, 2. *In quem desiderant angeli prospicere,* 344, 1 : *Profectus in cadum, subjectis sibi angelis.* An pro eis etiam mortuus sitChrislus, XIX, 370, 1 : *Videmus Jesum gloria et honore coronatum,ut gratia Dei pro omnibus gustaret mortem.* Angelos sua morte non redemit Christus, XXI, 109, 1. A Christo Banclificari potuerunt, XIX, 372, 2 : *Qui enim sanctificat ct qui sanctificantur,ex uno omnes.* Sunt pAr merita Christi justificati, XVIII, 103, 2 : *Ita per unius obedilionem justi constituentur multi.* Eorum gratiam potuit Deus propter Christum intendere, 597, 2. An adhuc incerti sint de sua saluto et beatitudine, XIV, 128, i : *Audiant colles vocem tuam.... Audiant montes judicium Domini.* In statu viæ exercuerunt plures operationes bonas et meritorias, XII,709, 2. Non proficiunt in merito et præmio, X, 319, I : *Sunt spiritus qui ad vindictam creati sunt, et in furore suo confirmaverunt tormenta sua. Omnes* sunt beati et impeccabiles, XV, 403, I : *Angeli eorum in calis semper vident faciem Patris mei.* Sua sorte contenti sunt, IX, 491. I. Angeli non alterantur, X, 32, 2. Quando mutari dicuntur, VII, 145, 2 : *Didici quod omnia opera qux fecit Deus, perseverent in perpetuum.* Non sunt mundi cum Deo comparali. *Job,* 340, 1 : *Ecce inter sanctos ejus nemo immutabilis et cali non sunt mundi in conspectu ejus.*

2 De intellectiva potentia angelorum.* Rorum scientia el perspicacitas, XIV, 283, 1 : *Scrutabor Jerusalem in lucernis,* XXI, 109, 2: *Quatuor animalia plena oculis ante et retro.* Toti sunt intelligentes pi lucidi, XX, 66, I : *Omne datum optimum descendens a Patre luminum.* Dei essentiam et divinitatem plene pernoscere non possunt. X. 420,1,2: *Gloriantes ad quid* i *alebimus : ipse enim omnipotens super omnia opera sua.* Naturaliter nequeunt hominum cogitationes vel intentiones nosse, nisi signo aut voce prodantur, XII, 141, I : *Esi cor hominis inscrutabile.* Ignorant secreta cordium el conscientiarum, XXI. 164, 1. 2. Quomodo gentium vocationem ignoraverunt, XVIII, 613, 2. Quomodo ab hominibus et Ecclesia illuminentur, 613. I; *El innotescat principatibus et potestatibus per Ecclesiam multiformis sapientia Dei.* An didicerint a S. Joanne secreta Verbi incarnati, XVI. 288, i. An cognoverint Christum ess« regem glori©, 23,8: *Quis est iste rex glori,r.* Multa a S. Joanne didicerunt, XX, 499, 2. Praedicantibus apostolis, innotuerunt eis mult© mysteriorum circumstanti©, causa», species, effectus, modi, XVIII, 613, 1.

3° *Eorum vis, agilitas, aciivilas, subtilitas, XÌV,* 283, 1; XIX, 359, 2. Eorum perennitas el velocitas quanta, XIII, 193, 2: *Apprehendit eum angelus, posuitque eum in Babylone.* Nequeunt quid pati, XX, 19, 2. Nunquam fatigantur, *Psalm.* II, 192, 1 Eorum voluntas quomodo sit inflexibilis. XX, 443, 1. Angelus est invincibilis, IV, 547, 1 : *Convaluerunt, animis non solum homines,* etc. Ei nihil est impe* nelrabile, nihil impossibile, *ibid.*

4° *Angelorum relationes ad invicem.* Mira inter eos est concordia. IX, 471, 1,2. Quomodo invicem concordes sini, el tamen interdum a se mutuo dissentiant, XIII, 142, 1 : *Princeps autem Persarum restitit mihi.* Invicem nihil naturale celare possunt, sed tantum quod liberum est, XVHI, 378, 2 : *Si linguis hominum loquar et angelorum.* Quomodo loquaniur ad invicem, XX. 74, 1 : XXI, 359, 1. Uno verbo tantum dicunt, quantum homines mille, V, 296, 2 : *Qui moderatur labia sua prudentisiimus est.*

III. Dr statu angelorum ablative ad Deum. 1* *Angeli distinguuntur inter assistentes et ministrantes,* IV, 306, 2 : *Ego enim sum Raphaël... unus ex septem qui astamus ante Dominum,* XI, 177, 2 : *Et volavit ad me unus de Seraphim,* XIII, 93, 2. Angelos in cœlopræcedet Ecclesia, et B. Virgo, *Psalm.* 1, 297, 1 : AHtli/ *regina a dextris luis.* Angeli astant Deo seplupliciter, IV, 306, 1. Angeli Deo astantes cur modo dicantur quatuor, modo septem, XII, 503, 2. Existentes in terra etiam aslant Deo, XVI, 12, 2 : *Ego sum Gabriel qui asto ante Deum.* Angeli stando, assistunt sanclæ Trinitati, IX. 624, 1.

2° *Semper Deum vident facie ad faciem,* XV, 404, 1. Eliam dum coflo exeunt, ïfrïd. Cum Deum vident, non rapiuntur, XVIII, 499, 2. In solum Deum intenti sunt, V,256, 2. Deum contemplantur admirantes, et admirando ejus dulcedine et bonitate perfruuntur, XVI, 34, 2 : *Et exultavit spiritus meus.* Mire delectantur visione humanitatis Christi, XX, 255, 2. Angelorum cibus Deus est, IV, 307, I, 2: *Ego cibo invisibili.... utor.*

3’ *Angelorum assistentium quod sit officium*

XXI, Hi, 1, 2 : *fiequiem non habebant die ac nocte, dicentes : Sanctus, Sanctus.* Angeli ad laudandum Deum maxime idonei, *Psalm.* II, 181, *1 : Benedicite Domino , omnes angeli ejus.* Angeli semper laudant et glorificant Deum, XI, 273, 2. Exiliter tantum laudant et glorificant Deum, V, 316, 2. Laudant mysterium incarnationis, *Job,* 710, 2 : *Cum mt laudarent simul astra matutina, et jubilarent omnes filii Dei.* Quomodo Deum orent et adorent, X. 660, 2. Coram Deo contremiscunt. IX, 467, 2: *Ecce catum, et cali calorum... in conspectu illius commovebuntur.*

4° Angeli sunt Dei ministri, XIV, 408, I : *Septem isti oculi sunt Domini,* XIX, 362, 2: *Nonne omnes sunt administratorii spiritus.* Eorum officium est *servire* Deo, IX, 152, 2. Eorum est mitti, XXI, 19, I. Angelos ab initio mundi fuisse divinae proxidentiæ administros et exccutores probatur, YII, 203, 1 : *Ne dicas coram angelo : Non est provide ntia.* Sunt administri divinæ justiliæ. X,318, *Sunt spiritus qui ad vindictam creati sunt.* Per cos omnia sua judicia exercet Deus, XXI, 337, 2 et seq. Angeli assistentes an ministrantes mittuntur, XIX, 363, 2. Assistantes rarius mittuntur, 364, 2. Quid sit eos mitti. 362, 2. Quomodo assistant Deo, et quomodo sint in loco, *Job,* 22, I, 2. Sunt legati Dei, XIV, 6, 2 : *Legatum ad gentes misit.* Eorum celer obedientia ad nutum Dei, XII, 493, 2: *Cum fieret vox... stabant et submittebant alas suas.* Voluntati Dei plenissimo obediunt, XV, 189, 2: *Fiat voluntas tua sicut in calo et in terra,* XX. 260, 2: *Quasi filii obediente#.* Nunquam desunt officio suo, *Psalm.* II, 192, i.

5° *Sunt subjecti Christo homini,* XVIII, 697, I : *Omnia subjecit sub pedibus ejus.* Parent Christo ad nutum, quia ipso est eorum Dominus, XVI, 324, 1, 2: *Videbì 's angelos Dei ascendentes et descendentes super Filium hominis.* Christo tum in passione, tum alias,'sæpe ministrarunt, XIV,332, I. Angelos omnes obsequentes habuit, XV, 124, I : *Angelis suis mandavit de te,et* in *manibus suis tollent te.* Ei in Evangelio subsers ierunt, XV, 4, 1.

IV. De angelorum potentia ad TRANSEUNTES actiones efficiendas. Angelorum mira potentia, *Psalm.* I, 204, 1 : *Immittet angelus Domini in circuitu timentium eum.*

!• Angeli annon sint in loco nisi per operationem, XIV, 65, 2 : *Ecce Dominus egredietur de loco suo.* An ab extremo in extremum transire possint, non transeundo medium, XVIII. 410, 2 : *Surge! corpus spiritate.* Angelus in punctum loci se contrahit. XIII, 119, 1. Omnia corpora pervadunt et penetrant angeli, XVI, 15, 2 : *Et ingressus angelus ad eam, dirti.*

& Quomodo appareant hominibus, XVIII. 494,1: *Jp»e enim Satanas transfigurat se in angelum lucis.* Cur cum carrant manibus, eæ tamen iis altribuantur, XV, 124, 1. Quamlibet formam induere possunt, XIV, 303, 1 *Et ecce vir.... et ipse stabat inter myrteta.* Angeli apparentes in corporibus qualia assumant corpora, I, 221, 2. Eorum nulli incarnati fuere, XIV, 585, I : *Ecce ego mitto angelum meum.* Eos an fuerit possibile carnem assumere, 547. I. An desiderant unionem hypostaticam Christi cum angelica natura, XX, 256, 1 : *In quem desiderant angeli prospicere.* Quomodo fiant semi-homines, XIV, 215, 2. An incitantur in libidinem, XVIII, 355, 1 : *Debet mulier potestatem habere supra caput propter angelos.* Sœpo induunt speciem et personam clientum, XVI, 269,I. Qualis eorum in assumptis corporibus comesi io, I, 222,2; *Cumque comedissent....* Revera non edunt, etsi edere videantur, XVI, 282, I. Quomodo loquantur, XVIII. 378, 1 : *Si linguis hominum loquar et angelorum.* An quisque linguam propriam habeat, an mentiri sua natura possunt, *ibid,* et 2. Angeli loquuntur homini in phantasia per motum humorum et spirituum animalium, XIII, 246, 1. Angelus loquebatur per os asinæ Balaam. XX, 462, I et seqq.: *Correptionem habuit sux vesanix, subjugate mutum animal hominis voce loqucns.* Multa audiunt et pauca loquuntur, XVIII, 114, I. In cœio assument corpora speciosa ex ælhere quibus pascant oculos beatorum, XI, 453, I, 2. Id probatur quinque argumentis, *ibid.*

3° *Angeli prxsunl orbibus caelestibus,* IX, 471,1. Stellas movent et dirigunt, X, 398, 2 : *Species cali gloria stellarum.* Præsunl planetis septeni, XXI, 19, 1 : *Et a septem spiritibus qui in conspectu throni ejus sunt.* Angeli boni abstinent maledicentia, XX, 455, 2; 456, 1 : *Ubi angelí fortitudine et virtute cum sint majores, non portant adversum se exccrabile judicium.* Angeli singuli præsunl elementis singulis, XXI, 298, 2 : *Et audivi angelum aquarum.* Cœli portas custodiunt, ne quis immundus illuc penetret, XXI, 374, 1 ; 412, I, 2.

4° *Per cos Deus orbem moderatur,* XXI, 162. 2 : *Post hxc vidi quatuor angelos... tenentes quatuor ventos terra, ne flarent...* Eorum magna vis et potentia est in omnes reges et regna, XIV, 370, I. Eorum conspectus quam olim esset terribilis, *ibid.* Per se non possunt edere miracula, IX, 483, I : *In unamquamque gentem praeposuit rectorem.* Lapides convertere in panem non possunt subitoci immediato, XV, 120, 2. Per eos Deus tempestatem et malorum impetum moderatur, XXI, 162, 2.

V. De angelorum ministeriis circa homines. Angelorum duplex munus, Deum laudaro, et salutem hominum curare, XXI, 189, 1 : *Et alius angelus venit et stetit ante altare.* Eorum varia munia octo enumerantur, XV, *03, I. \ aria angelorum circa homines ministeria, *Job,* 22, 2. Eorum munia ina : purgare, illuminare, peilìcero, XIV, 573, 2 ; XV, 403, 2.

Angeli ad custodiam gentium d hominum sunt deputati. Angeli 1res llebræorum curam habebant, XIII, 137, 2. Angeli tutelares Judæonnn an per quatuor quadrigas denotentur XIV, 426, I. Angeli

quatuor tutores Jerusalem et Judææ cur vocentur fabri, XIV, 369, i. Angeli septem primarii tutores Ecclesia) sunt, XIV, 390, 2. Quando eorum Scriptura primum meminerit, 391,I. Hi per septem lampades, sivo luminaria, et per septem agni oculos repræ<cnlantur, 108, 1. Angeli tutelares sunt murus igneus Ecclesiæ et quorumdam fidelium, 374, 1. Illi verisimiliter exercent judicium particulare cujusquo, 511, 1.

Angeli, id est ultimi ultimæ bierarchiæ, sunt custodes singulorum hominum, IV, 282,1; XIII, 142,1. Nonnullis tamen personis eximiis et eminentibus dantur ex ordino arcbangelorum, XV, 402, 2. Angeli illustriores dati sanctis in virtute progredientibus pro custodia, item preialis et principibus, XXI, 61, 2 : *Dabo illi stellam matutinam.* Sunt angeli custodes hominum et regionum, *Psalm.* II, 122,1: *Quoniam angelis suis mandavit de te.* Angelum custodem habet quislibot homo, XVII, 268, 2 : *Dicebant : Angelus ejus est.* Angelos custodes esse singulis hominibus deputatos etiam creditum fuit ævo Tobiæ, IX, 290, 1 *: Angelus ejus comitetu/ vobiscum.* Quo sensu concives et contribules dici queant, IV, 296, 1. Dantur in custodes hominum, tam infidelibus et improbis quam fidelibus et justis, XV, 402, 2. Mira eorum dignatio qua dignantur hominum curam gerere, IV. 282, 2. Angeli proprii religiosorum et anachoretarum, VII, 202, 2. Angeli custodis officia quinqué, I, 623, 2 ; *Ecce ego mittam angelum meum qui prxcedal te, et custodiat in via et introducet in locum quem parat i. Observa eum et audi vocem ejus, nec contemnendum putes, quia non dimittet cum peccaveris, et est nomen meum in illo.* Erga homines sunt benefici, *Job,* 648, 1. Angelus custos cuilibet homini ea beneficia præstat quæ Raphael Tobiæ, IV, 304, 1, 2. Angoli custodes quæ et quanta hominibus prestilerunt, docetur exemplis, *ibid.* Angelorum custodia in nocto qualis, *Job,* 672, 1 : *Qui dedil carmina in node.* In hominum custodia nec morantur noe doìicrentur, XIV Is, L

1® *Per eos Deus suos e periculis liberal,* XVII, 266, 2 : *Nunc scio quia Dominus misit angelum suum et eripuit me de manu Herodis.* Præsunl cl adsunt angeli sanctis et castis heroica destinantibus, IV, 347, 2: *Custodivit me angelus ejus, cl hinc euntem, et ibi commorantem, et inde huc revertentem.* Sanctos in tormentis corroborant, XIII, 60, 2. Angeli custodes præsunt exercitibus fidelium, I, 623, 2. Suis in bello dant opem et viclo- riam, mu . i;:», i.

2° *Per eos Deus docet et illuminai homines,* XXI, 15, 2 : *Mittens per angelum suum servo suo Joanni.* Preceptores sunt hominum, *Job,* 121,2: Poca *ergo, ti est qui tibi respondeat, et ad aliquem sanctorum convtrlere.* Multis sanctis apparuere, et cos direxero, præsertim virgines, IV, 347, 2. Quomodo prophetis oracula inspirarunt, XI, 49, 1, 2.

3* Aror *juvant contra] dxmones,* XVIII, 675, 2 : *Accipite armaturam bti,* ut *possitis resistere* tn *dic malo.* Eorum opo vinci possunt dæmones, XXI, 235, 1. Angelorum proprium est extricare, IV, 293, 1 : *Fumus ejus extricat omne genus demoniorum.* Angelus unus vicemexercitus supplet, *Psalm.,* I. 204.

4° *Offerunt Deo preces hominum,* XXI, 190, 2 ; *Et ascendit fumus incensorum de orationibus in manu angeli coram Deo.* Sæpc in templis sigilare conspecti sunt, XIV, 353. 1. Angeli astant sacrificio et orantibus, IX, 390, 2; XVI, 9, 2 : *Apparuit illi angelus Domini, stans a dextris altaris incensi.* In templo singulorum habitum, gestus et vota explorant, intersunt sacrificio miss®, XVIII, 355, 1, 2. Assistunt sacerdoti celebranti, id variis exemplis probatur, XXI, 183, 2 et seq. Miss® sacrificio assistunt et ministrant, quod exemplis docetur, I, 707, 1 ; II, 53, 1; 210, 2; X, 513, 2; XV, 651, 1 ; XX, 257, I ; XXI, 135, I. Aliquando ministrarunt sanctam Eucharistiam, II, 138, 1; XXI, 189, 1. Inter eos versatur sacerdos, XIV, 387, 1 : *Et custodies atria mea. et dabo tibi ambulantes de his qui nunc hic assistunt.* Probabile est eos nostras preces perferre ad animas in purgatorio existentes. IV, 56i, 2. Angelorum presentía attentionem et devotionem in oratione conciliat. *Psalm.,* II, 409, 1, 2 : *In conspectu angelorum psallam libi.*

5° *Angelus custos quomodo pro nobis postulet,* Will, 141, 2.

6° *Deo jubente, tam puniunt malos, quam prxmiant bonos,* XII, 573, 2. Angeli boni etiam nocere possunt, Deo jubente, XXL 162, 2. Angeli deserunt animam impiam quæ eorum inspirationes neglexit. XII, 327, 1 : *Curavimus Babylonem et non est sanala, derelinquamus eam.*

7° *Inducunt ad poenitentiam,* Job, 650, I : *Respiciet homines c(dicet : Peccavi et vere deliqui.* Nos ad Deum convertunt, *Job.* 649, I : *Si fuerit pro eo angelus loqucns unum de millibus ut annuntiet hominis xquitatem, miserebitur ejus,* etc. Gaudent super poenitentia peccatoris, V, 414.2; XVI, 204 etseqq.: *Gaudium erit incalo super unopeccatore poenitentiam agente,* 210, 2 et seqq. Eorum vinum sunt lacrym© pœnitentium, XVIU, 468, 2. Gaudent do hominum commodis et salute. XXL 135, 1.

8° *Curant parvulos et humiles,* XV, 403, I. 2. Eorum humilitas et charitas, *ibid.* Intuentur justos in bono, non temerarios, XV, 124, 1. Sunt castitatis amatores et tutores, XIII, 46, 2. Sunt paredri virginum, unde eas a vi et a petulantia tyrannorum defendunt, XVIII, 320, et seqq. Gaudent sanctis colloquiis, V, 297, 1 ; XIV, 311, 1.

9. *Afflictis presto esse solent,* XIV, 362, 1 Consolantur omnes qui instar Christi fortiter vincunt diabolum. \V. 12st 2.

10” *Animas in catum conducunt.* XVI.221, 2: *Factum est ut moreretur mendicus et portaretur ab angelis,* XIX, 363, I. Sunt ductores et recep-

tores animarum sanctarum in cœlum, XXI, 374,2. Interdum sanctos sepelierunt, X, 279, 1. Peragunt particulare judicium, XVII, 185, 1. Possunt esse simul advocati et judices, XIV, 380, 2.

11« *Angelorum visitationis signum.* Angelo viso, hominem moriturum vulgi opinio apud Hebreos male fundata et falsa, III, 154, I : *fíeu mi, Domine Deus, quia vidi angelum Dominii* Angeli boni signum est si post se relinquat quietem, mali si horrorem, IV, 306, 2 : *Diritque eis angelus : Par vobis, nolite timere.* Dum apparent, animam exhilarant, et gaudio replent, XV, 652, 1, 2, Angeli boni primo terrent, deinde corroborant, XIII, 140,2; XVI, 9, 2 : *El Zacharias turbatus est videns,* 64, 2 : *Et timuerunt timore magno.*

12° *Erga angelos custodes officia.* Angelis nostris quid debeamus, XIX, 363, 1. Quomodo iis spectaculum fiamus, XVIII, 282, 2 : *Spectaculum facti sumus mundo et angelis.* In eorum conspectu agimus quidquid agimus, XIII, 94, I.Ob quos angelos se velaro debeant mulieres, XVIII, 355, 1. Sunt omni studio venerandi, *Job,* 122, 1. Venerandi sunt ut æternæ salutis administri, XIX, 94, 1, 2. Cum iis crebro agamus, XV, 404. 1. Sunt in omni periculo et afflictione in auxilium invocandi, 579, 2. Angelorum ope nitantur duces in bello et periculis, I, 506, 2. Est eorum nobis perfectio imitanda. XV, 403, 2. Quam religionem angelorum damnat apostolus, XIX, 93, 2 et seqq. Angelici hærctici ponebant angelos mediatores, 95, 1. Unde illorum origo, *ibid.* Fuerunt hærctici particulares, 96, 1. Angeli non sunt mediatores hominum, 69, 1; 95, 1.

VI. Angelorum apparitiones ouæ in Scriptvra referuntur.— Angeli apparentes Abrahæ quales fuerint, 1, 220, 2. Sunt latenter ab hospitalibus hospitii recepti, XIX, 513, 2. Tres significant Christum cum Moyse et Elia, I, 220, 2. Repræsentabant tres SS. Trinitatis personas, XIX, 265,1. Angeli Gabriel et Raphael an ad Sodornam excidendam missi. Representaban! hi Dei Filium et Spiritum sanctum, 1, 226, 1,2 et seq. Eorum præsidium circa Jacob et Elieæum, I, 313, 1. Angelus luctans cum Jacob quis fuerit. 314, 2. An bonus Angelus fuerit, *ibid.* Quare cum eo luctaretur, 315, 4. Quid haec Angeli lucta significant, *ibid.* De nomine hujus angeli, 317, 2. Quare illud ipse aceat, *ibid.* Angelo quomodo prævaluerit Jacob, XIII, 447, i. Angelus qui Abrahæ, Isaac, etc. apparuit, fuit typus Christi.

Angelus Moysi apparuit, non Deus, sed tamen in persona Dei, I, 451, 2. Fuit hic angelus Michael, *ibid.* Quis fuerit angelus Hebraorum dux, I, 623,2. De angelo volente Moysem occidere,!, 478,1,2. Cur voluerit occidere Moysem, *ibid.* Angelus in corpore humano loquebatur ox propitialorio, II, 102, 2 ; XIX, 433, 2. Angelus bonus fuit qui pestem populo Israel inflixit, HI, 535. 1. 2. Quomodo eam nDixerit, 537. 4. Angelorum dispositio quæ fuerit In danda logo, XVII, 179, I. Angelus Decalogum immediate toti populo promulgavit, at leges cæremoniales et alias Moysi tradidit, ut is cas populo promulgaret, XVIII, 544, 2. Quis angelus Hebreos in deserto afflixerit, 342, 2. Angelus in columna nubis et ignis castra Hebræorum deducens, quomodo vocetur equus, XIV, 262, 2.

Angelus Mariæ apparens es! figura Christi, XI, 233, 1, 2. Angeli percellunt Philistinos et juvant Davidem in prælio, et alios multos, III, 452, 1, 2. Quisnam angelus illo, qui direxit Judith ad tantum facinus perpetrandum, IV, 347, 2. Angelus castra Sennacherib cædens an 'fuerit bonus, XI, 468, 2. Angeli veloces qui mittendi in Judæam, XII, 311,2. Angelus tetigit os Jeremiæ ob quatuor causas, XII, 17, I. Apparuerunt Judæ Machabæo, IV, 506, 2. Et sub specie equi et equilis, ac duorum juvenum Heliodoro, 510, 2. Pro Juda et populo fideli dimicarunt, 545, I. Angelus tripliciter ora leonum in lacu conclusit, ne Danieli nocerent, XIII, 81, i. Angelorum Gabrielis et angeli Persarum pugna quomodo peracta sit, XIII, 142. 1, 2. Quid quisque in causæ suæ propugnationem allegarit, *ibid.* Angelus Græxirum quid a Deo petierit, certantibus Gabriele et angelo Persarum, XIII, 145, 1, t. Angelus inter myrteta Zachariæ cur appareat, XIV, 362, 2 et seq. Quomodo mystice inter myrteta esset, *ibid.* Fuit hic S. Michael, 366, 1. Angelus an Zachariæ loqueretur interius montali vel imaginaria inspiratione, 366, 2.

Angeli apparuerunt pastoribus ea ipsa hora qua natus est Christus, XIV, 332, 2. Angelus pastores nato Christo compellens, qualiter iis apparuerit, et quis fuerit, XVI, 63, 2. Angeli Christum recens natum adorarunt et mirali sunt, XVI. 58 , 2. Idque magno numero, 65, 1. Angelus Joannis Baptist® curam suscepit in deserlo, XVI, 51, 1. Angelus unde cognoverit Herodis intentionem de necando Christo recens nato, XV, 83, 1. Angelos omnes Christus obsequentes habuit, 124, 1. In deserto post victoriam de lenlalione ministrarunt, 670, 2. Christum o monte in suum desertum in quo jejunarat transtulero, vehit dominum suum, 128, 1. Testimonium perhibuero Christo, XX. 612, 2. Quomodo et quando visi ad eum descendisse et ascendisse, et cur ea visio facta sit, XVI, 325, 1. Qui angelus certo tempore aquam piscinæ movens, 373, 1. Angelus Christo oranti in horto apparens, tantum in ultima oratione apparuit, confortans eum, 264, 2. Quis fuerit hic angelus , *ibid.* Quomodo eum confortaverit, *ibid.* Quale ei gaudium proposuerit, XIX, 496,2. Angelus terremotimi circa sepulcrum Domini excitavil, et cur, XV. 647, 1 et seq. Apparuit mulieribus ut juvenis, 647, 2. Cur lapidem revolverit, *ibid.* Et super cum sederit, 648, 2. Cur S. Lucas eum stetisse dicat, *ibid.* An sederit extra sepulcrum super lapidem, an vero intra ipsum visus sil, *ibid.* Cur aspectus ejus fuerit ut

fulgur, 649,1. Cur vestis candida, 649, 2 et seqq. Terruit custodes sepulcri, 650,1. Quid dixerit mulieribus, 650, i et seqq. Angeli occurrerunt Christo cœlos penetranti, XVII, 58, I. Tribus do causis apparent apostolis post Christi ascensionem, 62,1.

Angelus corporaliter visus est Cornelio centurioni quatuor do causis, XVII, 232, 1, 2. Angelus quare subito Philippum ab eunucho rapuerit, 206,1. Angelus quis Petrum o carcero liberavit, el quomodo, 151. 2; 2G2, 2. Quando is eum carcere eductum dereliquerit, 266, 2. Angelus adest Paulo naufraganti, XVili, 13, 2. De angelis mira in raptu suo audivit Apostolus , XIX , 502 , 1. Eos adorare voluit Simon Magus, XVIII, 613, 2.

Angelus fortis Apocalypseos, cap. V, an ad litteram sil Osee propheta, XIII, 277, 1. Angelus habens signum Dei vivi, quis sit, variæ expositiones, XXI, 163, 2. Est verus angelus, 168, 2. Ab ortu solis quomodo dicatur oriri, *ibid.* Angelus foriis apparens Joanni circa apertionem libri signati quis esset, 121, 2. Cur dicatur fortis, *ibid.* Quos is denotasset, *ibid.* Angelus fortis descendens de coelo amictus nube et iride, quis, 213, 2 el seqq. Cur pedem dextrum in mari ponat, 215, 1. Angelus thuribulum habens quis sit, 188, i. Angelus falcem aculam habens, quis sit, 284, 2. Angelus denuntians Babylonis excidium, quis, 323, 1,2. Angelus quidam præest inferno, el habet elavem inferni, 344, 1. Angelus martyres vindicaturus in fine sæculi, cur de altari exeat, 285, 2. Angelus cur a Joanne adorari noluerit, 335, 2 el seqq. Angeli septem tubarum, qui, 187, 1. Angelus secundus tuba canens, ejusque plaga, quid sint, 193, 2. Angelus tertius tuba canens, ejusque plaga absinthii, quæ, 195, 1. Quartus angelus tubam tenens quid, et quæ plaga quæ post ejus tubæ canium sequitur, 196, 1. Angelus sextus tuba canens quis sil, 207, 2 ; el 209, 1 Angeli sepium cum phialis iræ Dei qui sint, 293, 1. Quinam sint mystice el symbolice, 304, 2. Angeli quatuor ligati in fine mundi solvendi, quinam sint, 209, 1. Angeli quatuor super quatuor angulos Icrræ stantes et ventos tenentes, quinam sint, 161, 1. 2. An mali sint, quia nocent? negatur 162, 1, 2. Angeli intelliguntur per septem spiritus in conspectu throni stantes, 19, 1, 2. Angeli quatuor præsunt quatuor veniis, eos omitientes vel relinentes, 161, 2.

Angelus psallens duodecim psalmos cum ora-'ionum interjectione, docuit eumdem psallendi modum Ægyplios monachos, XI, 172, i. Angelus Prælexlalam corripit crinem virginis Deo sacrata? 'ullius pectentem, XIX, 140, 2. Angelus S. Thcophilam a procacia juvenum defend.t, 320, 2. Angelus attulit S. Cæciliæ cl Valeriano ejus sponso coronas e rosis et liliis contextas. XIII, 172. I. Angeli accinuerunl B. Virgini Romæ : *Regina cali , ¡talare,* IV, 377, I. Angeli pro populo Dei dimicare consueverunt. 426, 1. Pro Theodosio juniore contra Saracenos, *íbid.* zEdein B. Virginis ex Palaestina transtulerunt Lauretum, 504, 1. Angelus Romæ gladium visus est in vaginam recondere, corn civitas ad vitæ emendationem rediisset, in inguinaria lue. XIV 51, 1. Angelus qualis Lutberum docuerit, XVIII, 518. 1.

VII. Quodnam er it officium angelorum in fine mundi. — Tempore Antichrist! constanter fideles et electos signabunt signo crucis, XII, 569,1. An per se fideles in fronte signo crucis signaturi sint, XIX, 164, 1, 2. An ad signa judicii obstupescent, ef proinde intelligantur per virtutes cadorum iunx, movendas, XXI. 156, 2. In fine mundi præliabuntur contra Luciferum et angelos ejus pro christiania, cosque animabunt, 246, i, 2. Quid in die judicii facturi sint, XIX, 132, 2. In die judicii mortuos excitabunt tubæ sonitu, eosque corporatos judicio sistent, XV, 516, 1. Erunt tunc velut messores, 332, 2. An precedent Christum ad judicium, XIX, 145, i. Cum Christo e cœlo exibunt, eumque in corporibus splendidis comitabuntur, XV, 533, 2 et seqq. Angeli cœlos moventes sunt virtutes coelorum, 513, 2 et seqq.

Vili, De malis angelis. — Quomodo dicantur mali, XVIII, 342, 2. Angelorum apostatantiura peccatum in quo situm sil, XXL 242, 2. An fuere ex principibus, XX, 660, 2. Aliqui ex iis ceciderunt etiam ex principalibus et potestatibus, XVIII, 404, I. Primitus non fuerunt beati. 661. 1. An ii sint tertia pars reliquorum angelorum. XXI, 242,2. Angeli praevaricantes noluerunt pœnitere. XX, 443, i. Angelos lapsos Chnstus non reparavit, XIX, 376, 1. Angelos malos dum Scriptura significare vult, id ex aliquo adjuncto vel circumstantia satis intelligitur, XVIII. 162. 2. An angelum malum quisque habeat, eique a Lucifero assignetur, XIV, 382, 1, 2. Angeli mali significantur. per pisces maris, *Psalm.* I, 45, 1. *Vide.* Demon.

ANGLI Angli conversi sunt per S. Augustinum,® S. Gregorio illuc missum, XXI. 202,2 et seq; 233, 2. Anglicana Ecclesia est Babylon, cur, 312, 2. Anglocalvinistæ quam in Pontificem Romanum ex Apocalypsi injurii, 12. 2; 202. 1; 265, 2; 317, 2 ; 376 I.

ANIMA. I. Definitio anime. — Anime rationalis definitiones septem. 1,81,2 Anirua unce dica» tur 61, 1 : *Dominus Deus..... inspiravit in faciem ejus spiraculum vit*.* Animam putant aliqui dici ab àvtpo;, id est ventus, Vili. 305. 1 : *El spiritus diffundetur quasi mollis aer.* Anima ex se quid sit, VII, 312, 2 : Vtrrn/ex *enim sciunt sc esse morituros, mortui vero nihil noverunt.* Anima quare el quomodo dicatur *unica,* Psalm. I. 217, 1,2 : *Residue animam meam... a leonibus unicam meam.* Anima sæpo significat anima' desideria el consilia, VI. 399, I : *Viri sanguinum oderunt simplicem, justi autem quxrunt animam ejus.* Anima voluntatem significat, oculus intellectum, venter memoriam. *Psalm* I, 178, I : *Conturbatus est in ira oculus meus, anima mea et venter meus.* Anima pro homine sæpe usitata in Psalmis,

Pw/m. I, i27, I : *Et anima mea illi vivet,* 32, ¿0 : Animo *nostra sustinet Dominum.* Anima sumitur interdum pro corporo, XII, 607, 1 : *Projecta es super faciem Ierra in abjectione anima lux.* Anima per anliphrasin aliquando ponitur pro cadavere, XIV, 344, 1 : *Si tetigerit pollutus in anima.*

II. Onioo ant mx?» Animæ non extitero anta corpora in cœïo, XIX, 416, 1; XVI, 458, I; 464, 2: *Quis peccavit hic, aut párenles ejus ut cxcus nasceretur... In peccatis natus cs totus;* Psalm. I, 197, I : *Qui finxit singillatim corda eorum,* Animam primi hominis cum Deus creavit, non creavit in confuso omnes animas, *ibid.* Animas angelos olim fuisse censebat Orígenes, I, ¿85, 2 : *Viditque in somnis scalam stantem.* Anima non est ex traduco, YJ, 27, Î ; *Ad interfectionem autem ejus (filii) ne ponas animam luam,* 70, 1 : *Qui maledicit patri suo et matri, extinguetur lucerna ejus in mediis tenebris,* XVHI, 100, I : *In quoomnespeccaverunt.* XIX, 413, 1 : *Adhuc enim in lumbis* pa/rù *erat 'Levi), quando obviavit illi Mclchisedech* Sed sua singulis infunditur, et solum a Deo, Patro spirituum, XVHI, 100, 1, S: XIX, 501, 1 : *Non mullo magis obtemperabimus Patri spirituum el vivemus.* Animto origo cœleslis est, XVI, 336, 2 et seq.: *Ipse enim sciebat quid esset in homine.* An sit divin® substanti® particula, negatur, f, 81, 2 ; XX, 68, 2. Animæ omnes quomodo sunt Dei, VII, 632, I : *Omnes anima mea sunt.* Anima est Adamo indita per spiraculum, XVI, 632, 2. Cur eam Deus primo homini insufflarli, I, 81, 1. Quomodo et quando creetur, infundatur el uniatur corpori, XIX, 416, I. Animarum transmigrationem docebant pliant®), 43, 4.

III. Animæ natura. Anima est spiraculum hominis et spiritus, VI, 831 : *Lucerna Domini spiraculum hominis.* Quomodo dicatur spiritus, XIX, 359, 2. Animad spiritus in homine quomodo differant, XVI, 35, ! : *Et exultavit spiritus meus.* Anima est forma formarum, IX, 247, 2 : *In tota anima tua dilige Deum.* Anima est una in homine rationali, sed virtute triplex, VIII, 582, 2 : *Ignoravit qui se finxit, et qui inspiravit illi animam qua operatur.* In homine una tantum est anima qu® simul est rationalis, ct sensitiva, et vegetativa, invicemquo contraria, XVIII, 125, 1 : *Condelector legi Dei secundum interiorem hominem,* 565, 2: *Caro concupiscit adversus spiritum.* Vari® philosophorum de anima sententi®, VII, 304, 2. Nonnulli philosophi dixerunt animam esso ignem vel igneum quod, unde hebraico *isch,* id est vir. derivant ab *esch.* id est Ignis, Vili 30 4, 2. Eam divinitatis esse participem consuero veteres philosophi, XIII, 247, i, 2. Anima magis propendet in sensum quam in rationem, XX, 56 I ; *Unusquisque lentatur a concupiscentia sua abstractus et illectus.* Animæ quæ sit lingua, XIII, 246, 1. Animæquatuor facultates an per quatuor animalia Joannis ropræsenlantur, XXI, 107, 1. Anima est tropologico currus, et qui sint ejus aqui, XIV, 258, 2. Anima similis igni, IH, 419, 3, 2 : *Et qu.vrunt exlingucre scintillam meam qua relicta est.* Vento assimilalur, XII, 758, 2. Anima in laborando magis patitur et fatigatur quam corpus, V, 503.

IV. Animæ proprietates et prærogativæ, tum NATURALES, TUM SUPERNATORALES. — I0 *Eju\ Spiritualilas.* Anima non osi corporea, XVI, 224, 2. Nec habet simulacra membrorum, *ibid.* Est immaterialis, XIX, 415, 2. Ejus dimensiones spirituales, XVIII, 619, 1. Eam Tertullianus dicit osse corpoream, XVII, 397, 2; XVHI, 443, 2. Habet in so radicem sensus el sensationis, XVIII, 443, 2. Ipsa sola vitales ot animales actiones elicit, ct consequenter sola quoquo eas recipit, 28, 2. Anima separata a sensibus fit apta ad impressiones Dei, angelorum vel dæmonum recipiendas, ac per eas ad accipiendam notitiam futurorum, XIII, 247, 2.

2° *Anima immortalitas.* Animæ immortalitas docetur et demonstratur, I, 343, 1 : *Descendam ad filium meum lugens in infernum,* III, 647, 2 : *El reversa est anima pueri intra cum,* VII, 403, I, 2 : *Et spiritus redeat ad Deum qui dedit illum,* XII. 438, 2 : *Audi nunc orationem mortuorum Israel,* XIII, 586, 2 ; XV, 482, 2 ; *Ego sum Deus Abraham,* etc. Illam esso immortalem quomodo probet Christus, I, 455, 2. Anima immortalis est, hinc optat semper vivere in memoria hominum, X, 354, 2 : *Curam habe de bono nomine,* 439, 2 : *El nomen eorum vivit in generationem.* Illam esse immortalem exemplis ostenditur. VII, 157, I. Mortalem esso asserit Galenus, ct immortalem cæleri philosophi, *ibid.* et seq. Animæ immortalitatem ali<jui ethnici cognoverunt, I, 342, 2. Anima est immortalis, hinc exigit corporis resurrectionem, IV, 554, 2 : *Nisi enim cos qui ceciderant resurrecturos speraret, superfluum videretur ct vanum orare pro mortuis,* Ejus immortalitatem credebant Judæi, XVI, 490, 1 : *Scio quia resurget in novissimo dic.* Animæimmortalitatem crediderunt gentiles, et inde resurrectionem corporum, XIII, 167, 1 *Mutti evigilabunt, alii in vitam xternam, ct alii in opprobrium, ut videant semper.* Ejus immortalitatem negant hærelici, XX, 463, 2 : *Pelliciunt in desideriis carnis luxuria eos qui paululum effugiunt.* Eam mortalem se habero putant voluptuarii, XI, 339, 1 : *El non suspexistis ad eum qui fecerat eam.*

3° *Anima unio cum corpore.* Quomodo creetur, infundatur ct uniatur corpori, XIX, 416, I. Quomodo in corpus ingrediatur et egrediatur, quæ vult corpora animat, XVI, 341, 2. Anima est lotam ipialibet corporis particula, XIII, 219, 1. Anima habitat in corde, IX, 575, i : *In corde sapientium os illorum.* Quomodo in Immine corporaliter habitaro dicatur, XIX, 87, I : *In ipso inhabitat omnis plenitude divinitatis corporaliter.* Animæ non ma-

Indicunt suæ incorporationi juxta hæresim Grigonis, XII, 16f, 2: *Maledicta dies in qua natus sum.* Corpus non est animæ sepulcrum, XVIII, 448, 2 : /n-*g¿miscimus gravati, eo quod nolumus e ipolinri.* In corpore anima volui in ergastulo agit, X, 325, 2. Ejus career est corpus, XVIII, 622, I : *Ego vinctus in Domino.* Colligatur corpori quasi cadaveri, XIX, 13, 2: *Coarclor autem c duobus, desiderium habens dissolvi,* etc. Anima naturaliter ad corpus propendet, IV, 554, 2. Anima in corpore vcr>alur quasi angelus, XII, 387, 1.

4° *Animæ dignitas et pretium.* Ejus prosapia, nobilitas et virtus, I, 135, I : *Noe vir justus;* XI, 616, 1 : *Gratis venundati estis, et sine argento redimemini.* Animæ (pianta sit dignitas, IV, 282, 2 ; XV, 377, 2 : *Quid enim prodest homini si universum mundum lucretur, anima: vero sua detrimentum patiatur.* Animæ pretium, XII, 130, 2; Si *separaveris pretiosum a vili,* XX, 227, 1 : *Qui converti feceritpeccatorem.... salvabit animam ejus a morte,* 265, 2 : *Pretioso sanguine quasi agni immaculati Christi (redempti estis),* 685, 1 : *Aliis autem miseremini in timore.* Amina una, etiam vilissima, quanti sit pretii, V, 343, 1 : ()ut *suscipit animas , sapiens est.* Anima viri unde dicatur pretiosa, 174, 2 : *Mulier autem viri pretiosam animam capit.* Anima nostra imago Dei quoad essentiam et personarum Trinitatem, *Psalm.* 1,27 4, 1 ; *Transibo in locum tabernaculi admirabilis, usque ad domum Dei.* Omnibus potior est. *Job,* 31, 2. Ejus duplex pulchritudo, VII, 536, 1 : *Eccc tu pulchra es, amica mea, ecce tu pulchra es.* Rebus omnibus est præfcrenda, *Job,* 56, 2: *Cuncta quæ habet homo dabit pro animo sua.* Animæ jactura nulla rationo recuperabilis est, XV, 377, 2 ct seqq. Animas pluris facit diabolus quam peccator, *Job,* 56, 2. Animarum quanta habenda sit ratio, XX. 2 Ji, 2.

5° *Animæ unio cum Deo.* Animam adhærereDeo quid sil, et (pianti faciendum, *Psalm.* I, 401, 2: *Adhasit anima mea post te, me suscepit dextera tua.* Deus animæ vita est, IX, 394, 1 : *Omni vita tua dilige Deum,* XIX, 237, 1: *Quæ in deliciis est, vivens mortua est.* Anima anima' quare vocetur Deus, IX, 247, 2 : *in tota anima tua Ume Dominum.* Magis a Deo pendet ct sustentatur quam a seipsa, 248, 1. Hinc tota Deo debetur. *ibid.* Deus vocatur animæ servator, VI. 228. 2 : *Qui inspector est cordis, ipse intelliffit, ct servatorem animæ lux nihil fallit.* Triplici vinculo Deo colligatur, honestato ct promissione quasi fune; timore inferni quasi clavis; amore quasi glulino, XIII, 305, 2. Ligatur Deo fide, spo el chántalo, IX, 107, I : Ia *dissolutis corde qui non erodunt Deo.* Animæ summa cum Deo unio ac (piasi deificado, undo sequatur, XIII, 298, 2 : *Erit in loco ubi dicetur cis : Filii Dei viventis.*

In anima tabernaculum spirituale construentes, •o completo, a Deo benedicuntur, 1, 759, 2 ; *Postquam Moyses cuncta vidit completa, ben'dirit* eíjr, V, 248, 1 : *Sapientia .edificavi! sibi domum,* XII, 780, 1,2. Qua ratione Lato templum fiat. *ibid,* et XV, 465, 2 : Fit temflum Dei ct coelum XVI, 551, 1. *Si quis diligit me..... Pater meus diliget earn, et ad cum uniemus, et mansionem apud cum faciemus;* XVHI, 461. 2: *Vos enim estis templum Dei vivi;* XXI, 113, 2; XIV, 576, 2 : *Contaminavit Judas sanctificationem Domini.* Est tabernaculum Dei,I, 656, 2. In ea Deus præsens est. et præsidet, XIV, 354 1. In ea non minus Deus volis, sacrificiis et oblationibus colitur, quam in templo, *ibid.* In ea Deus substantialiter habitat, *ibid.* Quomodo anima a S.Trinitate habitetur, XVI, 551,1. Est thronus Dei, XII 41, 1. Anima sancta p'ena est gloria Dei, XI, 174, - • *Piena est omnis terra gloria ejus.* Anima justi est sedes sapienti®, IX, 76, 1. Anima digno communicantis fit triclinium sapienti® æternæ, V, 248, 2. Animam decet sanctitudo, XIV, 352. 2. Sit pura instar templi. III, 593, 2. Animæ puritas quantopere sit curanda I, 74, 2. Spiritus sanctus imprimit ei sanctitatem, XVII, 594, 1 : *Signati estis spiritu promissionis sancto.*

Anima sancta quam chara, pretiosa, XII, 109. 1, *Pastores multi demoliti sunt.....portionem meam desiderabilem.* Anima sancta est sponsa Dei, X, 148,1 ; XIII,314, 2; XVI, 327.2; XVIII; 295. 2: (h/i *adhaeret Domino unus spiritus est,* $89, 2 : *Despondi enim vos uni viro.* Hoc ejus connubium non impedit ejus disparita*, XVHI. $91, 2. Ejus sponsalia in hac vita aguntur, thalamus in futura, 490. 2. Animæ sanet® sunt membra Christi , 294, 2. Anima sancta est velul uxor bona, X. 2, 1. El velul pulchra mulier, 241, 2. Anima sancta est accubitus Christi, VII, 525, 2: *Dum esset rex* in *accubitu suo.* Ejus pius somnus qualis, 568 , 1 : *Adjuro vos.... ne suscitetis.... dilectam.* Anima sancta Christo reddit bonum. VI, 494, 1 : *Reddet ei bonum et non malum.* Christum decorat quasi corona, V. 349. 1 : *Mulier diligens corona est* viro *suo.* Anima charilnte fragrans est ferculum Christi , YIII 16, 1 : *Ferculum fecit sibi rex Salomon.* Anima sancta est regina pulcherrima. X11, 356. 2. Ejus candida vestis est innocentia , XXI, 414, I. Animæ ornamenta aurea el argentea quæ sint. XII, 611 . 2. Anima fidelis quo sensu dicatur nigra ct formosa, VII, 49$. 2 : *Nigra sum. sed formosa;* 496, 2 et seq. Qua fortitudine el decore induatur, VI, 517, (: *Fortitudo ct decor indumentum ejus.* Quomodo operclur lanam el linum. 496, 2. Est velul navis do longe annonam comparans, 498, 2. Animam sanctam quomodo Deus visitet, VII, 600, 2. Anima sancta est cœlum, XH. 368, I; XIV, 393, 2. Ab angelis sæpc visitatur, XIV. 353, I.

Anima sancta est paradisus voluptatis, I, 85, 1; IX. 660, 2 ¡ 646, 2 : *Et plantabo eas super humum*

Anima sancta est allegorice terra desiderabilis, XIV, 601,2. Anima pia est lilium inter spinas, VII, 550, 2. Anima sancta dicitur lux, cur, V. 382, 1 : *Lux justorum letificai, lucerna autem impiorum ¿ztinguetur.* Lucerna ejus non extinguitur, VI. 50$, 1 : *Non extinguelur in node lucerna ejus.* Portio animæ illustrata quomodo pro nobis postulet, XVIII. 142, I. Anima calida quæ vocetur, IX, 60$, i et seq. : *Anima calida quasi ignis ardens.* Est voluti ferrum ignitum, X, 293, 2. Animæ fidelium sunt voluti vasa sancta, XII, 801, !. Anima cujusque est velut urbs, XIII. 579, 1. Ejus muri sunt gratiæ, XII. 372, I.

Animæ sanctæ septem states, XX,543,1. Animæ Deum amantis quatuor status, VII, 461, 1. Animans Deum fit spiritualis, angelica, divina, et in Deum quodammodo transit illi inhærendo, XUI, 405, 1. Anima ad cœleslia anhelans est virgula fumi, VIII, 7, 1. Animæ cupientis trahi ad Deum pia suspiria, VII. 487, 2. Quomodo anima sancta debeat quaerere Deum, 607, 1, 2. Anima sancta parit conscientia) quietem, X, 98, i : *Non esi oblectamentum super cordis gaudium.*

V. Anima peccatrix. — Quomodo a Deo discedat; anima per peccatum moritur, XX. 62, 1 : *Peccatum vero cum consummatum fuerit, generat mortem;* 575, 1,2: *Qui non diligit, manci in morte* ; 675, 2 : *Arbores autumnales, infructuosas, bis morluæ.* Anima peccans morte morietur, tum temporali, tum spirituali, XII, 636, 1 : *Anima quæ peccaverit, ipsa morietur.* Per peccatum animæ moriuntur, per gratiam vivunt, XX, 226, 2 : *Qui converti fecerit... salvabit animam ejus a morte.* Animæ vita est pietas, quam tollit mors, id est impietas, XIV, 420, 1.

Animas Dei oblitas quomodo Deus deseret et denudet, XIII, 306, 2 : *Ne forte expoliem eam nudam, et statuam eam secundum diem nativitatis su9.* Anima quando adulteretur, XVIII, 489, 2. Deserto creatore, creaturas amans, adultera est, XUI, 326, 2 : *Vade, ct dilige mulierem dilectam amico el adulteram.* Virgo est conditione naturæ, quomodo fiat meretrix etquomodo castitatem recuperet. XIII, 486, 2; *Plange sicut virgo accincta sacco.* Peccando, quam se dedecoret, XII, 29, 1 *Filii : Mempheos constupraverunt te usque ad verticem.*

Anima, peccando, e cœlo gratiæ descendens, fit putida et abjecta, imo pecuina, XII, 359, 1 : 368, 2. Dum peccat, diabolo incurvatur, ct venditur vili pretio, XI, 616, I: *Gratis venundati estis ;* XV, 123, 2 : *Venundatus sub peccato.* Quomodo ei daemones dominenlur, XII, 356, 2 : *Facti sunt principes ejus velut arietes.* Peccando regnum suum dat concupiscentiae, 35!, 2. Anima quæ erat domus Dei, peccando lit domus scelerum et diaboli, XIII, 579. I Anima sancta est «caballum Dei, peccans diaboli. XII, 359, 1. Ejus hinc miseria et squalor, XIII, 486, 2. Item cloaca et latrina 395, 2 : *Israel factus est quasi vas immundum.* Animæ peccatricis fœtor ingens, *Job,* 185, 2 : *Induta est caro mea putredine ct sordibus pulveris.* Quomodo ipsa arida, squalens et sitiens dici queat, XIV, <01, 1. Anima arida non parit nisi monstra et venena vitiorum, XIII, 307, 1 : *El fitiorum ejus non miserebor, quoniam filii fornica* lionum sunt.* Est quasi terra arida, *Psalm.* II, 440,1: Jnima *mea sicut terra sine aqua tibi.* Animæ sterilitas duobus modis accipitur, *Psalm.* I, 215,1. Per peccatum quomodo desoletur et evertatur, XI, 743, 2. Est velut urbs eversa, XIV, 94,2: *Propter hoc, causa vestri, Sion quasi ager arabitur.* Ejus miser status, XII, 349, 1 ; 353, 1.2: *Princeps provinciarum facta est sub Iri uto.* Anima carni serviens misera. *Job,* 594 2 : *Comparatus sum luto el assimilatus sum favilla et cineri.* Ejus jactura per peccatum, XII, 357, 2: *Viderunt eam hostes, et deriserunt sabbata ejus.* Anima peccatrix est plena mendacii, XIV, 187, 2 : *Væ, civitas sanguinum, universa mendacii dilaceratione plena.* Cur per peccatum fiat instabilis, XII, 358, 1 : *Peccatum peccavit., proplerea instabilis facta est.* Sæpe non recordatur novissimorum, 359, 2 : *Ncc recordata est finis sui.* Ei voluptates preterito vertuntur in amaritudines, 353, 1, 2. Anima peccatrix per ollam succensam designatur tropologice, 19, 2. Animæ peccantium sunt sicut ficus et grossi in os diaboli cadentes, XIV, 194, 1. Anima sanctificata ad peccatum reversa est similis sui circulum aureum in naribus habenti, V, 333. 2.

VI. Anima poenitens.—Quomodo ad Deum se convertat. XIII,308,2. Animaequam ægro convertantur, XXI, 239, 2 : *In utcrohabens clamabat parturiens, et cruciabatur ut pariat.* Ejus conversio est partus difficilis, XVI 583, 2 : *Mulier cum parit, tristitiam habet.* Anima pœnitens quomodo ad Deum redeat, ejus curandæ rationes, X', 528, 1,2 : Ponam *offendiculum coram* eo, XII, 308, 2 : *Propter hoc sepiam viam luam spinis.* Animæ salus nemini datur sino præveniente, comitante et subséquente gratia Dei, *Psalm.* I, 198, 1 : *Fallax equus ad salutem.* Anima peccatrix opem divinam quam primum imploret, XV, 357. 2. Animam effundere in so tribus modis accipi potest, *Psalm.* I, 274, 1 : *Effudi* in *me animam meam.* Et si inquinatissima, potest redire in gratiam cum sponso, XII, 439, I : *Coinquinatus es cum mortuis,* etc. Vulnera animæ per contritionem et pœnitenliam sunt sanabiles, VIII, 293, 1 : *Sanobilcs fecit nationes orbis terrarum.* Anima peccatrix per pœnitenliam Christo nubit, II, 474, 2. Dum convertitur, quodammodo iranfiguraAur, XV, 381, 1. Et Deo tum æque grata est, XIII, 311, 1 : *Propter hoc, ecceego lactabo eam.*

VII. Animam quomodo quisque urgere debeat, VI, 468, 2. Animæ suæ quinam misereantur, X, 105. 1 : *Miserere animx luæ placens Deo.* Ejus salus procuranda hujus vilæ tempore. XV111,

313, 2. Singuli Deo animam suam commendent, XX, 373, 2 : *Fideli creatori commendent animas suas in benefactis.* Earum apud Deum commondatiooptima est quæ fit opera virtutum exercendo, XX, 375, 2, Totam so uni det Deo, VI, 492, 2. Anima per virtutes templum sibi fabricat, XVI, 335, 1, 2. In quibus sila ejus perfecta oblatio, XVIII, 201, 2 : *Exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanciam, Deo placentem.* Animam servare volens, perdet eam duplici sensu; qui eam perdet, inveniet eam, XV, 377, 1 ; XVI, 508, 2 et seqq. Anima quo magis destituitur carnalibus bonis, eo facilius ascendit ad cœlestia gustanda, *Psalm.* 1, 400, i: *In terra deserta, et invia, et inaquota, sic in sancto apparui tibi.* Animam in manu portare qui dicantur. *Job,* 304, 2 : *Quare animam meam porto in manibus meis ?* Eam possidet sapiens, XVI, 258, 1 : *In patientia vestra possidebitis animas vestras.* Anima sicca sapientissima, VI, 45, I : *Luxuriosa res vinum..... quicumque his delectatur, non erit sapiens,* XVIII, '659, 1. *Nolite inebriari vino, in quo est luxuria,* XIX, 324, I : *Oportet episcopum..... esse sobrium.* Ejus vita et mors o lingua oritur, V, 583, 2 : *Mors ct vita in manu linguæ.* Animæ somnus excutiendus, XVIII, 224. 1 : *Hora est jam nos de somno surgere.* Animæ cæcitas ct surditas duplex, una inchoata, altera perfecta, ejus triplex causa, XI, 528, i : *Quis cæcus, nisi servus meus,* etc. Anima nostra scala aptissima ad cognoscendum, *Psalm.* 1,274, 1. Animæ alimentum est doctrina et disciplina, V, 198, 1. A verbis Dei expurgatur «t penetratur, VI, 430, 1, 2: *Omnis sermo Dei ignitus.* Anima quomodo pro fratribus ponatur, X, 48, 2. Animam pro amico ponero an sit maxima omnium chantas, XVI, 565, 1, 2.

De animæ cultura morale, I, 90, I : *Tulit ergo Dominus Deus hominem, et posuit cum in paradiso, ut operaretur.* Anima colenda est ut terra, V, 357, 2 : *Qui operatur terram suam, satiabitur panibus.* Anima quævis allegorico vinea est, VII, 500, 2 et seq. ; XIII, 411, i, 2 et seq. : I'tfü *frondosa Israel;* 646, 2. Est velut vinea cuique colenda, XV, 442, i et seq,: *Simile est regnum calorum pairi/amilias,* etc.; XIII, 646, 2. Ejus cultor osi velut cultor viuoæ, VI, 247, 1, 2 : *Per agrum pigri hominis transivi, el per vineam viri stulti.* Animæ tum propri®, tum alien® cultura nostra est rusticatio, IX, 233, 1 : *Non oderis.... rusticationem creatam ab Altissimo.* Hujus cultores æstirnantur diligentia, fervore et spiritu, XY, 442, I et seqq. Est excolenda præceptis Dei et adversitatibus, XI, 154, 2.

Anima per virtutes et cruces calanda el expolienda, XIV,393, I : *Ego calabo sculpturam ejus.* fisi in ea duplex el contrarium regnum peccati «t pistiliæ, XVIII, ili, 1 : *Non regnet peccatum tn vestro mortali corpore.* Ejus contentio ob luctum oppugnetur et propugnetur, XII, 531, ! : *Sume tibi laterem , et pones eum coram te.* Quomodo exerceatur el proficiat tribulationibus el tentalionibus, VI, 500, 2. Qui sint ejus hostes, X, 105, 2. Ejus 1res hostes, 5»S, I : *Duas gentes odit anima mea. tertia autem non est gens quam oderim.* Animæ diversis illusionibus et artibus a dæmone decipiuntur. XIII. 38$, I, 2: *Factus est Ephraim quasi columba seducta non habens cor.* Quomodo anima lumbos succingat ct roboret brachium suum, VI, 502, 2 : *Accinxit fortitudine lumbos suos, el roboravit brachium suum.* Ejus castra spiritualia quæ, II, 200, 2. Anima tentalionibus pulsata est velut navis in mediis fluctibus, XV, 234, 2 et seq. Anima solis, id est tentationum ardore decolorata, opem Christi implorat, VII, 5(>3, 2 : *Indica mihi quem diligit anima mea. ubi pascas, ubi cubes in meridie.*

Vili. Anima in morte, et post mortem.— Quid de anima in morte senserit Plato, IV. 310, i : *In hora autem mortis suæ, vocavit ad se Tobiam filium suum.* Animæ de corpore exitura aliquando futura cognoscunt, IV, 310, L Animæ e corporo migrantis quæ sint lelonia, VII, 377, 2. In morte a Christo laudabitur ob opera quæ vivens pnestitit, VI, 533, i, 2. Anima videtur esse ibi ubi remansit dum suum destituit corpus, XII, 758. 2. Quo pergat a morte, *Job,* 517, i. Animam hominis ire sursum docelur ct probatur, VII, 156, 1: *Quis novit si spiritus filiorum Adam ascendat sursum.* Anima a corpore separata an sciat siine beata, sive damnata, VII, 313, 1 : *Mortui vero nihil noverunt, nec habent ultra mercedem.* Animæ apparentes quorum, VIII, 60S, 2 : *Sonitus descendens perturbabat illos, et persona tristes illis apparentes.* Animæ defunctorum quomodo viventibus apparoani, XVI. 227, 2. *Rogo ergo (e, pater, ut mittas eum in domum patris mei.* Animas censebant gentiles post mortem quiescere et veluti dormire, et habere corpora tenuia, X, 100, 1. Animas defunctorum vocabant gentiles præsides, IV, 286, 2. Aminas heroum ubinam habitare finxerunt prisci, XX, 406, 1.

Animas suorum monentium excipit Dominus, XVII, 185,1 : *Domine Jesu, suscipe spiritum meum.* Animæ pura an ignem transeant in coelum euntes, XV111, 270, 2 : *Dies enim Domini in igne revelabitur.* Quomodo illas purgari per Angelos docet Simon Magus, XIX. 95, 1. Animas sanctorum detineri in inferno in promptuariis, donec impleatur numerus electorum Dei, est error Vigilantu et Calvini, falsiquo impingitur libro quarto Esdra, XVIII, 447, 1 : *Scimus enim, quoniam si terrestris damus nostra dissolvatur, quod ædificationcm ex Deo habemus,* XIX, 14. I: *Esse cum Christo multo magis melius.* Animæ ante Christum dicebantur esse in promptuariis in limbo expectantes Christum: post illum dicuntur esso sub altare thymiamatis in cœlo,

cœlnm docent Calvinistas, XIV, 461, 1 : *Emisisti vinctos tuoi de lacu.* Anima» beatorum ducuntur ad Cirium per angelos, reproborum ad tartera per (hemones, XV, 540, I; XVI, 222. 1 *:•Factum est ut moreretur mendicus et portaretur ob angelis.* Animæ sanctorum pleno a peccatis purgat© stalim ad visionem Dei admittuntur, IX, 358, I : *Facile est coram Deo in die obitus retribuere unicuique secundum vias suas,* XVIII, 447, I; XVI, 271, 2: *Amen dico tibi : Hodie nucum eris in paradiso.* Anima in fruitione visionis beatificæ an activo, an /ero mere passive se habeat. XVfI, 334, 2 : */n ipso civimus, movemur ct sumus.* Animæ beatæ sanies erit triplex, XIV, *61*0, 2. Animæ an cœlo egredi queant.etquaro, etquando. XVII, 334,2. Animæpro Christo interfectorum in cœlo expectant corpus gloriosum, XXI, 149, 1 : *Vidi sub altare animas inkrfeclorum propter Verbum Dei.* Anima? propter Christum occisorum, sunt velut.reges, principes et judices XX, 348. 2: *El vidi sedes, ct sederunt super cas, et judicium datum est illis.*

Animæ multæ sanctæ aliquam maculam habentes ad Dei conspectum nolunt et nequeunt admitti, XXI, ¡03, 2 : *Non intrabit in eam aliquod cor inquinatum.* Animæ in purgatorio pœna damni miro torquentur, imo aliqua» solam desiderii pœnam habent, V, 387, 2 : *Spes quæ differtur affligit animam.* Juvantur precibus fidelium, XVIII, 376,1 : *Si quid patitur unum membrum, compatiuntur alia membra.* An orent pro nobis, IV, 554, 2. An sint invocando), *ibid.* Animarum e purgatorio ereptarum gaudium, X, 228, 2 ; *Donec judicet judicium plebis sim rI oblectabit justos misericordia sua.* Animæ a viventibus o purgatorio liberat® sunt adjutores, postea sœpe visibiliter defenderunt, X.76, 2. Ipsa? gaudent do consolatione vivorum parentum, X. 228, 2.

Animæ damnat© quomodo ignem inferni sentiant, XV11I, 443, 2. Sentiunt in se gehenna» tormenta quæ sentirent in corporo, si illud haberent, XVI, 224,2d seq.: *Crucior in hac flamma.* An inferno egredi queant, XVII, 334, 2.

Animæ quomodo dicantur ad corpus ventura) a quatuor veniis, XII, 758, 2. Omnes simul cum corpore ad vitam immortalem resurgent. XVIII, 402, 1. Anima martyrum habet stolam candidam, corpus habebit candido-purpuream, XXI, 172, i. Anima» eorum qui ante resurrectionem generalem ad vitam suscitantur, non sunt judicat©, XV, 248, 2: *Decedite, non est enim mortua puella, sed dormii.*

¡X. Ammmium cura. Earum zelus et conversio, ¿st opus Deo gratissimum ct divinissimum, XV, 657. 2,664, L Eas convertere quam sil gloriosum, XX, 227, i, 2 Eas convertens operit peccata, *ibid.* Animarum conversio, nobilissima Dei victima et gratissima, XI, 765, i. *Adducent fratres vestros de cunctis gentibus donum Domino.* Illas convertens majus donum Deo offert quam si templum ei constituerez XII 431, i. Eas qui a mundo ad Deum evellit, quasi pretiosum separat a vili XII, 130, 2 : *Si separaverit pretiosum a vili.* Ea. convertere, vel scandalizare, est Ecclesiam ornar, vel dedecorare, XI, 590, 2. Earum conversio sola* tur sanctos in hac vita, alioquin ad Deum anhelantes, XIX, 15, 2. Animas fornicantes ct sordidas qo convertunt et depurant, æmuli sunt Osee fornicariam ducentis, XIII, 287. 1. A imas afilíelas, oppressas, emeas et scrupulis implicatas suscipiunt sublevant et illuminant sancti, V, 343, 1 : *Qui suscipit animas, sapiens est.*Animas (jui curant, a Da periculis eximuntur, XIV, 45, I, 2. Earum conversores, etsi aliquid sibi sordium in conscientia contrahant, fructus tamen colligunt uberiores, V, 405, 2: *Ubi pluriime segetes, ibi manifesta est for* litado bovis.*

Animarum onus ingens est, X, 105. 1. Cura animarum suscepta deberet gemitum in animis suscipientium excitare, non plausum, V, 544. 1 : *Stultus homo plaudet manibus suis, cum spoponderit pro amico suo.* Anima quæ per negligentiam pastoris perit, requiretur ab ea, XII, 735. 12 : *Sanguinem ejus de manu speculatoris requiram.*

Animas lucrandi (pia» sit ratio, XX, 226, 2. Eas convertere volens, siren sit oportet, XIV, 71, 1. Animarum ad Christum convertendarum quanta tempore Christi fuerit copia, XIII, 645, I.

AMMALIA. Adamo peccanti parere noluerunt, VI, 125, I. Animalium omnium curam gerit Deus, XVIII, 329, 2. Animalia parva mirum mngnumque Dei artificis opus sunt et artificium, XIII, 60S, 2. Etiam minutissima Dei potentiam et magnificentiam tam bono subindo declarant quam magna, 1, G6, 2. Animalia parva astutiora magnis, V, 24. I. Animalia parvum cor habentia magnanima et generosa sunt, quæ vero magnum, timida, XIII. 218, 1. Animalium minim® sunt aves, terrestria mediocria, maxima sunt pisces, X, 413, 2. Omnes animalium species quæ sunt in terra, proportiônalitor sunt ct in mari, XIV, 214, 2. Animalia quæ et quomodo venerint ad arcam Noe, I, 139, 1. Animalia post diluvium quomodo venerint ad insulas mari separalas et novum orbem, 150, I. Animalium (livers® speciei congressum Deus Judæis inhibuit, II, 122, 2. Quænam hujus legis causa sint. *ibid.* Quæ animalia in Ægypto quinta plaga pestis necata, quæ non, I, 507, 2.

Animalium variorum natura describitur, I, 64. 2; 67, 1, 2. Animalia noxia etiam instato innocenti© producta, 56, 2. Animalia venenata ct noxia quomodo utilia sint hominibus, VII, 146, 1 ; X, 176, 2. Animalia carnivora habent curtas cervices; quæ gramine vescuntur, longiores, I, 68, 1. Animalia nares breves habentia, sunt infirma; at latas el longas, fortia, VI, 12, 2. Animalia ploraqtie mortili pugnant, V, 512, 1. Eorum arma sunt den es, ungui©, cornua, VI, 278, 2. Animalium robur in cornibus situm, XII, 302, 4; XVI, 46, 1. Animalia unicornia habent cornu inter OCidos, XIII, io2, 2,

Omnia horrent pericula, VI, 250, 1. Ammalia omnia timent hominem, X, 477, i. Omnia liment leonem, VI, 16, 1. Maxima pavent a minimis, VI, 461, I. Omne animal diligit sibi simile, IX, 272,1,2. Non omnia cum omnibus exercent inimicitias, X, i77, 2. Ammalia timida diflìculler cicurantur, X, 201, 1.

Animal omne haoet lactum, IX, 575, I. Carent loquela et voce articulata, 478, 2. Diriguntur ab intelligônlia non erranto, X, 257, 2. Omnia fœtus buos diligunt, 89, 2. Cur in fœtus jus vitæ et necis habeant, VI, 27, 2. Animalia ob aqua? polum carent morbis et catarrhis, X, 80, 2. Eorum quædam sola aqua nutriuntur, X, 81, I. Quædam certis herbis medentur suis morbis, 271, L Quædam animalia vomant, VI, 419, 2. Eorum naturales obsecrationes, quibus tacito ab auctore natura* Cibum et polum sibi congruum pelant, XIII, 199, 2. Animalia in pavore et periculis condensantur, cur, XIV. 539, 2. Animalia quæ ejusdem generis sunt, periculum mortis sentientia, in unum agmen congregantur, XIII, 336, 1.

Animalia quædam lege Moysis, ut immunda, quam convenienter vetita, II, 61, I. Animalium horum qualis esset immunditia, *ibid.* Quæ animalia essent Judæis immunda, XIV, 438, 2. Animalia ruminantia , et quæ habent ungulam fissam sunt munda, el quare, 11, 61,2. Quid hoc tropologice significet, *ibid.* Animalia quatuor immunda, lepus, camelus, chærogryllus, sus, significant quatuor vilia opposita quatuor virtutibus cardinalibus, 62, 2. Animalia reptilia septem erant lege veteri immunda, et quæ ejus rei symbolica causa, 72, 1. Significant homines terrenos, *ibid.* Non poterant ea tangere Judaei, *ibid.* Animalium mundorum et immundorum distinctio fuit ante Moysem quoad sacrificia, I, 140, 1. Animalia immunda pleraque in vase lineo S. Petri, XVII. 234, 2. Quid ea denotarent, *ibid.* Erant vera animalia, non depicta, 235, I. Sub Messia nulla erant animalia immunda, *ibid.,* 2.

Animalia certa segregavit sibi Deus in sacrificium in lego Moysis, ct quare, II, 4, 2. Qualia debebant ea esso, 5, 2. Animalia quædam offerri poterant voluntario amputatis auribus et cauda, non tamen pro voto offerri, 143, I. Quid hoc tropologico significet, *ibid.* Debebant animalia immolanilia certo tempoto apud matrem monere, ct quid hoc tropologice significet, 141. I. Non poterant animalia immolari cum fœlibus suis, cI quid hoc significet, *ibid.* Animal immolabile qui mactabat, debebat illud facere apud templum, si Hierosolymis habitaret, 445, I. Quid faciendum si alibi habitaret, 2. Animalia Judæi cremabant exira castra quatuor do causis, XIX, 519, 2.

Animalia duo, in quorum medio cognoscendum Christum Propheta ait, quid sint et quid significent, XIV, 2>4, 2 ct seq. Animalia quatuor Ezechielis denotant quatuor Evangelistas, XVI. 12, 1

2 et spq Animalia Ezechiele quadriformi! quatuor Christi denotant formas, XIX, 26, 2. Quatuor animalia, currus Dpi. quas providentiæ divinæ virtutes designent , XXI. 22 2. ILcc quomodo essent in medio sedis el in circuitu ejus. XXI, IOk I ; 110, 2. Qualis eorum sil forma, *ibid* et seq. An fuerint hæc animalia lota el integra talia, qualia a Joanne describuntur. 105, 1. An habuerint tantum capita animalium, ct quoad castora membra speciem humanam, 2. An eadem «animalia fuero Ezechieli visa, quæ Joanni in Apocalypsi, 104, i ; 106, 2 et seqq.; 110,1. Quæ inter utraque diversitas, 106, 2 ; 111, 1. Quid eadem significent, 107, t et seqq. Alio ea ordine ponit Ezechirl, alio Joannes, 60, 2. Per illa Evangelistas non indican ad litteram probatur, 60,1. Sunt quatuor primarii angeli Ecclesiam regentes, 61, 1. 2. Redemptionis Christi portant insignia, 109 1. An sint Michael, Gabriel. Raphael, Uriel, *ibid.* Per hæc videntur adumbrari angeli assistentes, *ibid* Quomodo et cur plena sint oculis, 2. Cur quartum animal habens faciem hominis, dicatur tamen animal, *ibid.* Singula habebant alas senas, 110, 1. Quid iflæ senæ alæ represen tarent, *ibid.* Quid Ipsa animalia tropologico significent, 2. Habebant pcchs humanos, *ibid.* Eorum descriptio compendiosa, *ibid.* A*sdue Deum laudabunt, 111. 1.

ANIMUS. Animus sensitivus ascribitur, V, 436, 2. Animus hominis quodammodo statera est, 313, i. Ei unde debeatur virtus, 327, 1. Animo magno nihil est magnum, XI, 613, 2 : *Et dix runt animx tuæ : Incurvare.* Animus sanus facit corpus el carnem sanam. V. 436, 1. Suam sanitatem, quietem, lætitiam et ægritudinem, turbationem et mœstiludinem communicat corpori, 2. Animus aliquando gaudet, cum corpus dolet, *Psalm.* I. 21Í5, L Animus celsus et erectus nihis metuit, XX. 590. 1.2: *Major csttqui in vobis est. quam qui in mundo.* Animus intrepidus ad evangelizandum designatur per calceos, XVIII, 680, 2. Animus Deo adineren* tyrannos et omnes persecutiones nihili facit, 150,2 : *Quis ergo nos st parabit a charilate Christi f* Animus virilis facile omnia mala sustinet. \. 573.1 • *Spiritus viri sustentat imbecillitatem suam...* An? mus divos debet esse, non arca. *Psalm.* I, 205, 1 *Timete Dominum^ omnes sancti ejusi quoniam non est inopia timentibus eum.* Animus facile ad superna sustollitur. X, 560, 1. Animus coelestis emblema est avis manucodiata, 382. 1. Ammus divinus in Cado est, XIV, 271.2. Animus non omnino quærlt Deum, dum aliquid habet in terra, quod amet, *Psalm,* I, 267, 1.

Animi tristitia est pene incurabilis, V, 547, 2 : *Spiritus tristis exsiccat ossa.* Animus ægor etatllictus non loquitur consequenter, XII, 161,2 ; 162,1,2. Animus fucatus diu tegi nequit, VI. 320, 2 (h/o- *modo si argento sordido ornare velis vas fictile, sic labia lununtta ehm pessimo corde sociata.* Ejus descriptio, *(bid..* 32L 2. Animus inordinatus

sibi pœna est, *Job,* 199, 2 : *(Juare posuisti me contrarium libi, et factus sum mihimetipsi gravis?* Animi cruciatus longe gravissimus est, IX. 681, 2: *Omnis plaga, tristitia cordis est.* Animi impetus in re aliqua efficienda non est stalim totus exprimendus, sed per partes dispensandus, VI, 400, 2: *Totum spiritum profert stultus, sapiens differt et reservat in posterum.* Ejus sensa non sunt temere loquendo effundenda, V, 554. 2: *Qui moderatur sermones suos, doctus et prudens est.* Animi demissione mitigatur Deus, *Job,* 31 i, 2: *Contra folium quod vento rapitur, ostendis potentiam tuam.*

ANNA. Annæ interpretatio, HI, 257, 2. Anna jrlom est quod gratia XVI, 79, 1, 2. Significat Ecclesiam et vitam contemplativam. III, 257, 2. Annæ votum fuit de filii Nazareatu, si ei daretur, 259, 2. Quia flens inconditos gestus edebat, ebria reputabatur, 260, 1. Ejus modestia, *ibid.* Iram omnem quam contra Phenennam conceperat, coram Deo effudit, 260, 1, 2. Ejus animi magnitudo, IX, 679, 1; X, 39, 1. Accipit fiduciam preces suas exauditas esse, 111,260, 2. Non tenebatur lege puerperii dc primogenito redimendo, quia Levita, 262, 1. Donum prophetia; accepit, 266, 1. Anna mater Samuelisquam erga Deum grata exlilerit, XIII. 407, 2. Anna primo Deum nomine Sabaoth compellavit, XI. HO, I XIX, 145, 1.

ANNA uxorTobiæ senioris maritum irridet, cur, IV, 275, i

ANNA PERENNA, quæ dea vocata ab annis quibus præsidebat, fuit soror Didonis, in Numicum amnem se dedit præcipitem, XI, 750, 2. Quomodo in ejus sacris veteres biberent, *ibid.*

ANNA (S.) socrus fuit S. Joseph et soror Jacob patris ejus, ergo ejus amila, XVI, 96,1, 2 et seqq. Nonnisi unicum habuit maritum Joachimum, et ex ea prolem solam B. Virginem, XVI, 315, 2; XX, 497, 1.

ANNA vidua prophetissa erat et doctrix juvencularum, XVI. 79, 2. Fuit illustris vidua, XIX, 237, 2. Ejus elogium, XVI, 80, i. Ejus triplex castitas, frequentabat assidue templum, *ibid.* Ejus jejunia et obsecrationes, *ibid.* De Christo honorifice loquebatur, 80, 2. Annæ prophelissæ locutio nihil facit pro loquela mulierum in templo, XVIII, 396, 2.

ANNAS. Annas quando esset pontifex. XVII, 426, I. Summæ orat auctoritatis apud Judíeos, XVI. 91. 2. An ad Annam, an ad Caipham, primum fuerit ductus Christus, XV, 582, 2 et seqq. Cur ad eum Christus primum ductus sit, X\ I, 608, 1. Annas et Caiphas fuero pastores perversi, XIV, 497, 2. Annas omnes filios vidit pontifices. XVII, 426. 2. 393, 1, 2.

ANNULUS, ANNULI. Annulus quem gestat rex, quid significet. I, 360. 2. Annulus aureus est index hominis liberi, quid mystice significet, XVI, 211,1 Annuli præferebant sæpe deorum imagines. XII, 438, 1. Eos quaro veteres gestarent, 177, 2. Gestabantur in digito quarto manus sinistræ, *ibid.* Annutis obsignabant veteres quæ fideliter servata volebant. XVIII, 211, 1. Annulum aureum gestabant divites, et signum id splendoris, XX. 100, 1. Annoio ferreo olim usi Romani, postea auro, XIV, 180,1. Eo edicta, litteras, arcas, secreta, testamenta obsignabant; prat hoc sigillum annuli in pala jaspidi aut alio gemmæ incisum. 3*8, 1. In digito cur is gestaretur, *ibid.* Dabatur legalis missis ad exieras gentes, tum honoris, tum auctoritatis et fidei eis conciliante causa, item victoribus et triumphantibus, sed maxime amicis, *ibid.,* 2. Annulo donari a rege apud Persas signum amicitiæ eral, IV, 384, 1. Annulus symbolum est amoris, fidei, auctoritatis, honoris et excellenliæ, XIII, 261. 1. Annulum sponsæ cur daro soleat sponsus, Vili, 216. 1. Annulus sponsalis est symbolum fidei conjugalis et signum conjugii et mutui amoris, V, 185, 1 ; XIV, 348, i. Annutis solebat incidi effigies sponsi vel amici, *ibid.:* et VI, 267, 2. Annulus dabatur olim virginibus Deo consecran lis in signum nuptiarum, XVIII, 396. 2. Priscis habitus est ut symbolum et causa prudenti®, XIV, 348, 1. Varii annuli tum magici, tum artificiosi recensentur, *ibid.* Annulus Josepho datus quid mystice denotet, IX, 214, 4. Annuli memoria; et oblivionis Mosis, quas comminiscuntur Rabbini, sunt fabulosi, I, 444, 2. Annulus a S. Arnulpho in Mosellam projectus, et redditus in signum remissionis peccatorum. III, 156, i.

ANNUS. Anni etymon. VII, 43, 2. Annus dicitur quasi annulus, XX, 180, 2. Ejus symbolum est serpens actus in gyrum, XX, 147, 1. Annum Hebræi vocant *iainiin,* id est dios, cur, XIII, 328, 2. Annus hebræus et chaldaus quot haberet dies, XXI, 225, 1. Annus apud Hcbræos subinde incipiebat ante, subinde post æquinoctium vernum, II, 354. 2. Annus lunaris solari est minor undecim diebus, I, 524, 1. Anno lunari {utebantur Judaei, quomodo eum anno solari æquarenl, XIV, 316, 2; 347, 4. Annus embolísmate quis sit, I. 524, 1. Annum in quot menses diviserint Romulus et Julius (tesar, IX, 584, 1. Anni Juliani quando incipiant, XVI, 54, 2. Annus Julianus quomodo Ilebræo posset adaptari, X\I. 225, 1.

Annus communis a sacro quando cœptus distingui apud Hebreos, I. 524, 2. Annum sacrum et vulgarem a quo mense inciperent Hebræi, I 622,1; XIV. 316, 2; 317. 1. Anno sacro utitur Scriptura, I, 524, 2. Qui anni sacri Judæis, XVIII, 553, 1. Hi annum et menses duplices habebant, XIV, 316, 2 ; 317, 4. Anno sacro utebantur ad festa et res sacras, *ibid.*

Annus Platonicus, VII, 60, 1. Annus climatéricos quis et qualis sit, VII, 365, 2. Annus magnus quis mathematicis sit. Vili. 300, 2.

Annum septimum Deus jubebat esse sabbaticum, II, 167, 1. Quando is numerari cœptus, 2. Ejus quatuor privilegia, 168, 1. Annorum sabbaticoruin el jubiteorum ordo, 2. Annus septimus Ilebræis erat annus remissionis, et totus sacer, XIII, 625, i.

Annus septimus apud Judæos erat celebris, I, 609, 2. Erat is sabbatum terræ, 595, 2. Quityis do causis, *ibid.* Do anno jubilæi, quis sit, II. 170, 1 , XVIII, 515,1. Est annus remissionis, XVI, 103, 2. Annus sabbaticus incipiebat a Septembri, XII, 208, 2. Annos sabbaticos Sodecias rex instauravit, 247, 1.

In annis rcconsendis Scriptura sæpe tantum integros numeros exprimit, 1,169,2. Quot anni fluxerint ab Adam usquo ad diluvium, I, 125, 2. Anni CXX quomodo homini præslituli ad vivendum ante diluvium, I, 133, 1. Anni priscorum ante diluvium æquales fuerunt nostris, I, 125, 2. Cur veteres tot annis viverent, 126, 1, 2. Anni quot fluxerint a diluvio usquo ad Abraham, 181, 2. Ab Abraham et Davide usquo ad Christum, XV, 54, 1. Quo anno mundi Christus sit incarnatus, XV, 16, 1 ; XVI, 1, 42. Anni CCCCL, quibus Hebræis facta promissio de terra Chanaan possidenda, quomodo computandi, XVII, 280, 2. Annos quadringentos servitutis et peregrinationis Ilebræorum quomodo supputet S. Stephanus, cum fuerint plures. XVII, 173, 1. Anni quadringenti triginta, post quos ala est lex, sunt computandi ab anno 75 Abraham, quo evocatus est a Deo e patria, XVIII, 543, 2. Anni XLVI ædificalionis templi quomodo sint computandi, XVI, 334, 2 et seq. Annus sabbaticus an fuerit annus illo secundus quo pomis vesci Ezechias jubetur, XI, 468, 1. Annus edite prophetiae do Virgine paritura ad Achaz, 196, 2. Annus quo Theglalphalasar Samariam vastavit, Damascum cepit, et Phaceo est occisus, 213, 1. Anni Prophetarum, quibus, et quibus regibus prophetaverint, 84 et seqq. Annorum omnium quibus propheta? prophetaverint, subductio, XIII, 254, 1, 2 et seqq. Templum desolatum est undecim annis post captivitatem Babylonicam, XIV, 316, 2. Anni LXX desolationis templi et urbis quando incipiant et finiantur, XII, 210, 1, 2; XIV, 367, 2 otseq. Annus tertius Joakim quo Nabuchodonosor in Jerusalem venit, an sit undecimus ejusdem, XII, 8, 1, 2 et seq. Anni quibus Jerusalem Nabuchodonosor evertit et captivos abduxit, XII, 335, 2. Anni septuaginta captivitatis Babylonica? diversimode computantur, IV, 262, 1 ; XIII, 67, 1, 2. Aliqui eos inchoant a decimo tertio Josiæ, XII, 210, 1, 2. Refelluntur, *ibid.* Ahi ab undecimo Sedeciæ, 211, 1. Hebræi ab anno quarto Joakim, *ibid.* Sed optimo alii ab anno undecimo Joakim, *ibid.* Quæ sententia probatur, *ibid.* Illi LXX anni tropologice est poenitentia hujus vilæ, 211, 2. Annui CCCXC iniquitatis Israel ct XL Juda quinam sint, et unde numerandi, 535, 1, 2 et seqq. Incipiunt a primo anno Roboam et Jeroboam, ct finiuntur ultimo Sedeciæ, 537, 1. Annus primus Sedeciæ fuit quartus hebdomadis sabbatica?, 207, 1. Annus regni Sedeciæ idem est qui transmigrationis regis Joachin, 477, 2. Annus obsessa? Hierosolyma? aNabuchodonosore consignatur, 675, 1. Anni gestorum Apostolicorum subducuntur, XVII, 1,1.2, An tot anni futuri sint post incarnationem Christi, quot ante eam præccssere, XIV, 243, 1. Anni quot restent a nostra ætate usque ad mundi finem, XXL 355, 1. Quot usquo ad tempora Antichrisli, 353, 2. Anni an plurimi restabunt post cæsum Anticbrislum, 342, 2 ; 346, 2.

Anni Græcorum, juxta quos Machabæorum acta consignantur, undo initium sumant, IV, 405, 1 ; 413, 2. Dupliciter computantur, ac proinde vocantur nunc Judaici, nunc Macedonici, etc.; nunc Syriaci, Chaldaici, etc., 548, 12. Incipiunt ab anno 12 Seleuci, regis Syriæ et Asiæ, XIII, 105, 1. Annus primus Cyri rogis Persarum quis hic intelligendus, IV, 204, 1, 2.

Annus sæpe capitur pro clade insigni quæ tali anno contigit, XIV, 242, 1. Annus cum hominibus bene cedit, tum et pisces bene degunt, 216,1. Auspicium anni varium fuit apud varias gentes, I, 524, 2. Variantia anni tempora quid nos moraliter doceant, 57, 2. Anni vitæ cuique a Deo determinati sunt, IX, 477, 1. Anni vitæ tam longævitalem quam sanitatem significant, V, 72, 1. Anni corona vocatur copia frugum, XVIII, 369, 2. Anni vitæ computandi qui beno exacti, III, 331, 1, 2. Anni vitæ soli sunt in quibus Deo vivimus, XI, 754, 1, Quomodo quis perfectus fieri possit uno anno, XV111. 50, 2.

ANTICHRISTDS. Antichristus nascetur ex tribu Dan., II, 164, 1; XII, 78, 1; XIX, 161, 2. Hinc et Danitæ adhærebunt, XVHI. 194, 2. An sit in Babylone, an in Corozain nascilurus, XIV, 422, 1; XV, 290, 2. Humili nascetur loco, et ubi, XIX, 161, 1. Quando juxta hærcticos incoeperit, 156, 1. Necdum hodie venit, sed venturus est. XX, 589, 1. Quare eum missurus sil Deus, XIX. 158, 2. Venturus est ultima mundi ætate, XX, 549, 2. Ejus saeculum quale erit, VII, 253, 2. Eum putant aliqui fere diabolum incarnatum vel in carne apparentem, alii e virgine opera dæmonis concipiendum, XIX, 157, 1. Non erit diabolus, sed homo, XIII. 91, I. Erit unus homo singularis, XIX. 150, 1; 160. 1. Ejus ortus, educatio et vita satanica, XIX, 156. 2. Nomen ejus est ignotum, XIX, 161, 2. Numerus nominis ejus quis futurus, XXI, 262. i. Cur triplici senario constet, 2. Ejus nomen quale futurum, 263, 1,2. *Avttpo; an sit nomen ejus futurum, *ibid.* Numerus nominis ejus efficiet DCLXVI; 2. Ejus jam nati signum ont Niniva? eversio, XXL 320. 2; 321, 1 ; 366, 2. Ordo rerum ab eo gerendarum non veniet, nisi everso Romano imperio, XIX. 160, 2.

Ejus praecursor quis fuerit, XXI, 259, 1. Qui ejus fuerint apud Judæos prodromi, XIII, 497, 1, 2. Suos habebit præcursores, XIX, 153, 2. Et unum primarium 162, 2.

Quam potestatem diabolus ei facturus sit. XXI, 254, 2. Judæos primum sibi conciliabit et eorum opera flet rex, XVHI. 161, 2. Regnaro incipiet m Babylone, *ibid* ; XIV, 422,1 ; XXI, 306, I. Regnuir

suum per totum orbem propagans, flet sensim orbis monarcha.VI, 473,1, í ; XVIII, 162,1; 256, 1;XXI, 320,2. Pro eo et cum eo certabit Lucifer cum angelis suis, XVIII, 246,1,2. Ejus sedes regia erit Jerusalem, non Roma, XIII, 161, 1 ; XIX, 152, 1 ; 162,1; 229, 1; 312, 2. Cur sedem regiam in Jerusalem constituturus sit, XIII, 347, 1. Locus solii ejus erit Apadno, 162, 1. Erit ei locus juxta Sion, *ibid.* Tres reges initio debellabit, mox reliqui ei se subdent, XIII, 161, 1; XXI. 242, 1, 2. Cur Idumæis, Moabitis, et Ammoniti* parcilurus sit, XIII, 161, 2. In Orientem el Aquilonem se conferet, audiens ibi bella contra se consurgere, *ibid.* Ipso Romam comburet et evertet per reges sibi subjectos, XXI, 312, 2; 319, 1. Imperium Romanum ex Europa in Asiam transferet, 320, 1.

Ejus mores et vita, XIII, 159,1, 2; XVIII, 162, 2; XXI, 267, 1 el seq. Ejus impietas, ipse est caput cl rex impiorum, XXI, 31 i, 2. Erit alheus, occulto tamen colet Deum Maozirn, XIII, 159, 1, 2; XIV, 220,1 ; XIX, 150, 2. Cur vocaturus sil eum Maozim in plurali, non Maoz, XIII, 160, 1. Habebit locum iiliquem occultum idoli sui, quem ab co el a munitione vocabit Maozim, *ibid,* et 2. Suum habebit angelum custodem, XV, 402, 2. Habebit daemonem assessorem Maozim, XV, 451, 1; XIX, 162, 2. Sánelos conierei, abolebit festa omnia et omnem legem, tam Christi quam Moysis, XIII, 97, 2. Tollet juge sacrificium, missam scilicet, cur, XIII, 175, 1; XVIII, 367, 2; XIX, 160, 2. Dicitur abominatio desolationis in templo futura, *ibid.,* 2; et 131, 1. Templum Judaicum finget inilio se in gratiam Judaeorum extruere velle, sed illud sibi ædificabit, 135, 2. Volet adorari ut deus. XIII, 160, 1, XIV, 497, 2; XIX, 150, 2elseq., 163, 1; XXI, 256, 1. Faciet quæcumque volet, *ibid.* Erit blasphemus el alheus, *ibid.* Haberi volet ut Messia», XIX, 152, 1. Christi honores sibi decernendos asseret, XXI,256,1. A quibus adorandus sit, *ibid,* et XIX, 151,1. An in templo Salomonis sit deitatis sibi solium erecturus, XIII, 175, 1, 2. Quomodo in templo Dei sedere dicatur, XXI, 151,1. In templo Jerusalem instaurato adorabitur ut deus, elquamdiu, XVIII, 162, 1. Erit omni deo adversarius, XIX, 151, 2 ; 160, 2. Erit Christo ex diametro contrarius, *ibid.* Sub illo pio–rique homines erunt impii, XXI, 230, 1. Characterem suum suis imprimet, cl quis hic character futurus, XIX, 163, 1; XXI, 261, 2¡262, 1.

Ejus humana prudentia et sapientia, superbia et virtutis simulatio per oculos hominis denotantur, XIII, 91,1. Ex sceleribus conflatur, *Job,176,* 1. Erit hypocrita, XIII, 154,1. Erit dolosus, XXI, 254, 1. Ent magus, XIX, 162, 2. Ejus doctrina, 163, 1. Licentiam dabit omni libidini, *ibid.* In eo erit recapitulatio univers® iniquitatis, *ibid.* Erit mulierosus, se tamen castum simulabit, XIII, 159, 1, 2. Summus erit impostor et seductor, XV, 502, 2. Imitabitur mysterium SS. Trinitatis, *ibid.* Ejus miracula tria, *tbid.¡* item alia, 260, 1. Aptissimum diaboli erit ad mala omnia instrumentum, XIX, 157, 1. Ejus miracula cur sint mendacia, et qualia patraturus sil, 2 ct seq. Faciet prodigia qua: do Christo scripta sunt, *ibid.* Quibus artibus ulclurad homines decipiendos, 158, t. Maxime veniet ut Judaeos decipiat, *ibid.* Duplici do causa dabitur ei tanta potestas, 156, I. Ejus potenti® mulli concionalorcs cedent, XII. 768, 1.

Eum in lino mundi dabit Deus Judæis et improbis in furore suo, XIII, 459,2. In christianos saevus, in Judæos benignus futurus est, ejus mors el scelera describuntur, XIV, 497, 2. Eum Judæi avide accipient, XVI. 387, 2. Judicis erit angelus testamenti, sed falso, XIV, 422, 2; 587, 2. Ejus persacutio quam gravis futura sit, XIV, 526, 1,2; XXI, 153, I ; 264, 2. Hujus typus fuit Antiochi el Pharaonis persecutio, XIV, 527, 1. Ejus nequitia, ipso superabit crudelitate priores tyrannos, 265, 1. Septies amplius persequelur Ecclesiam quam rclii qui omnes superiores tyranni, 318, 1. Dæmones eum agent el possidebunt, el per cum truculentiam suam in sanctos exercent, 217, 1. Ejus persecutio quanta futura, quia tunc solvetur Satanas, XIX, 162, 2. Ejus persecutio erit duplex, coget omnes ferro suum characterem, *ibid.* Ejus ministri qui futuri, 2. Ejus exercituum magnitudo, 164, i. Occidet Eliam et Henoch, 161,1. Ejus persecutio erit ultima, XH, 773, 2. Supervivet Eli® el Henoch triginta diebus, XXI, 231, 2.

Regnabit 1res annos cum medio, XIII, 97, 2; 175, 1, 2; XIX, 162, 2; XXI, 223, 1 ; 224, 2; 248, 1, 2fc6, 1. Hoc tempore durabit ejus desolatio, XIII, 175, 1; XIV, 404, 1. Juxta Jerusalem cum fidelibus confliget ao cædetur, XII, 767, 1. Nec aliquis poterit ei auxiliari, XIII, 163,1. Non gladio, sed fulmino occidendus, *ibid.* Eum et impios quomodo Christus in fino sæculi per plagas horrendas perditurus sil, XIV, 257, 2; 539, 1. Ejus regnum evertetur totum, XII, 770, 2. Ejus imperium erit ultimum, XIX, 161, 1. Occidetur ante diem judicii, 156, 1. Quomodo sit a Christo occidendus, XXI, 337, 2. Ejus mors qualis futura, II, 279, 2. Occidetur a Christo, ct quidem violenta morte, XIV, 422, 1 ; XXI, 257, 1. Fulgure afflabitur, XXI, 338,1, 341, 2; 357, 2 el soqq. Occidel cum Christus spiritu oris sui, XI, 271, 1; XIII, 109, 1. Ut probet se Christum, finget so mori, ct post mortem ad vitam resurgere, sed a Christo deturbabitur in tartara post fictam resurrectionem, XIII, 163, 2; 164, 1, 2, XXI. 341, 1; 255, 2. Ascendet in montem Oliveti, volens in coelum ascendere: undo eum daemones in aera attollent; sed per S. Midiaciem deturbabitur, ac luncdæmones eum rapient in tartara, XVII, 67, 1; XXI, 341, 1. An vivus illuc descensurus sil, 2, XIX, 156, 2. Ejus socii el milites quomodo occidendi, *ibid.* Quo dio occidendus sil, 242, 1, Occidetur finitis bacchanalibus, 242, 2. Quot post ejus mortem supererunt dies usque ad judicium, XXI, 242,1. Post ejus mortem plures erunt dies,

imo menses, usque ad diem judien, XIX, 135, 1 ; 156, 1, 2. Eo sublato, fideles libero fidem profitebuntur, XIII, <76, i, 2. Post ejus mortem dabuntur 46 dies ad poenitendum, 176, I ; XXI, 154, L Eo eroso, juxta alios dabuntur multi anni lapsis ad poenitendum, XII, 771, 1.

Antichrist! typus fuit Nabuchodonosor, XIV, 422, 2. Antiochus Epiphanea, IV, 413, 2. A Judæis recipiendus denotatur in electione Barabba) repudiato Christo, XV, 604, 2. Anlichrislus aliquo modo vocari potest ventus urens, XIII 466, 2. Cur bestia sil quæ ascendit de abysso, XXI, 217, 1, Repraesentatur in cauda draconis rufi, 253, 2. Per bestiam maris inlelligilur. XXI, 252, 1 ; 253, 2. Cur vocetur bestia, *ibid.* Oritur cl succrescit de mari, quomodo, *ibid.* An per maro cum ingenti classe venturus, *ibid.* Cur comparetur pardo, 254, 1. Ejus in orbo subigendo celeritas : ejus pedes cur similes ursinis, *ibid.* Ejus imperium futurum leoninum, superbum, immane el ferox: est designatus in quatuor bestiis Danielis, *ibid.* Est capitum bestiæ caput præcipuum, *ibid.* Ejus plaga an sil revera futura mortifera, el artis humana respectu insanabilis, 255, 2. Ejus typi varii, 306, 1 ; 312, 1. An sil bestia coccinea super quam sedet mulier meretrix, 312.1. Estunus o septem capitibus bestiæ coccineæ, id est regibus, et tamen octavus est, 318, 1. Est futurus homo peccali, filius perditionis. XIX. 149, 2. Ejus nomen non convenit Romano Pontifici, XIX, 249, 2 et seqq. Non significai vicarium Christi, sed contrarium Christo, *ibid.*

ANTIGONUS. Antigonus, rex Macedonia), deos rogabat ul se ab amicis luerelur, cicur, IX, 198,1; 229.2. Consilium suum tacitum servavit, 276,1. Ejus do regno dictum, XV, 452,1. Antigonus filio roganti quando castra moveret, quid responderit. IV, 305. i. Quomodo responderit Pyrrho Epirotro ad singulare certamen provocanti. XIII, 102, 1. Ejus clementia, VI, 86. 1. Ejus illiberalitas, mullum promittebat, nihil dabat, X, 391, 2; XVI, 116, I. Ejus erga petentem aliquid cavillus, XX, 38, 2.

ANTIOCHIA. Antiochia metropolis Syriæ, a Justiniano dicta Theopolis, sic appollaia ab Antiocho, a quo condita, IV, 444, 2. Dicta Ernalh hebraico, XIII, 694, 2. Ejus silus, *ibid.* Cur ab Amos dicta magna, *ibid.* In se quatuor urbes complectitur; qui eam condiderint, XIII, 595, 1. Eadem civitas vocatur nunc Antiochia, nunc Epiphania, nunc Roblaiba, *ibid.* Euit terminus Terræ sancito ad septentrionem, *ibid.* Eam Salomon valde communivit, obtinuerunt eam deinde Syri, *ibid.* Postea ab Alexandro Magno occupala est et ab Antiocho illustrata, *ibid.*, 2. Antiochia) varisi sunt civitates, XVII, 274, 1. Urbes decem sunt dietro Antiochia nomino, find. Antiochia quoque dicta Hebrroia *Chama* el *Chamma,* id est sol, XIII, 595,1 .Quomodo Ernalh ponatur aliquando intra fines Damasci, *ibid.* Antiochia Syriæ dicitur absolute Antiochia; reliqua» cum addito, XVII, 347, 1. Ejus splendor ct potentia, XI, 245, 1. In ea primum sedit Sanctus Petrus, ibique primum fideles appellati sunt Christiani, IV, 414» 2. Hæc postea Neslorn broresim amplexa ingenü lerræ motu concussa osi, XI I, 535. 2.

Antiochena cathedra cl Ecclesia a sancto Petro quando fundata, XVII. 224. 1; 245,2. EjusFedis dignitas, *ibid.* Ecclesia Antiochena undenam facta patriarchalis, XX, 13, 1. Antiochena sedes palnarchaliscur per vitulum rcpræsentelur, XXI, 107, i.

Antiocheni loquebantur græce, XV, 666, 1. Antiocheni Christiani ad Apostolos legatos miserunt, dubii do servandis legalibus, XVIII, 32 4, 1. Libero idolothyta comederunt proposita a Juliano, *ibid.,* 349, 1.

ANTIOCHUS. Antiochi a factis et victoriis cognominati sunt Soteres, Epiphanes, Ceraunii» etc., IV, 418.2. Eorum successio el punitio, 481,1.438,2.

ANTIOCHUS I, filius Seleuci, cur Soteh sit cognominatus, XVII, 157, I. Amans Slratonicam novercam, eam a patre oblinet, III, 489, 1. Antiochi Soteris penlalpha ominosum, XXI, 26, 1.

ANTIOCHUS II unde diclusTucos: feliciter contra Plolemæum Philadelphum dimicavit, XIII» 149,2.

ANTIOCHUS 111, dictus Magnus, viciusa Romanis, pacem cum iis iniit, filio suo Antiocho Epiphane obsido dato, XIII, 105, 1. Totam Syriam Plolemæo Philopatori adimit proditione Theodoli, 150, 2. In prælio contra Philopatorem infeliciter pugnans peno captus est. *ibid.* Quas conditiones cum eo inierit, *ibid.* Melius pugnavit contra Plolemæum Epiphanem, *ibid.* Sed a Romanis victus est. *ibid.* cl 151, 1. Scopam ducem Ægypliorum obsedit, 151, 1. Judæam invasit, *ibid.* cl 2. Filiam suam Cleopatram Piolemroo Epiphani uxorem dedil, quod sperarei ab hac illum occidendum, sed contra ac* cidil, *ibid.* Multas cepil insulas, *ibid.* Contra Romanos in aciem eduxit centum viginli elephantes, IV, 451, 1. Vincitur a Q. Scipione, *ibid.* Cur non crediderit Hannibali recte consulenti, *ibid.* Pacem a Romanis petit, 152, I. Quibus conditionibus ea ei data, *ibid,* cl 2. Obsidcm dedit filium suum Antiochum Epiphanem, 413, 2; 446. i. Quam moderato regni amissionem tulerit XII, 679, 2 In regni jactura modestiam didicit, 11, 24 4, 1. Iterum a Romanis eroditur, XHI, 152, 2. Occiditur in prælio contra Elimroos, 153, 1. Ejus filii, *ibid.* Ejus Chi et nepotes per ducentos annos de Asia inter se certarunt. IV, 405, 1, 2; 406, 1.

ANTIOCHUS IV. dictus Epiphanes, fuit Clius minor natu Antiochi Magni. Posteris Alexandri in regno Asiæ et Syriæ, sicilicel fratri Seleuco Philopatori in regno Asiæ et Syriæ succedit, excluso Seleuco filio Demetrio legitimo haerede, fugiens Roma clam ubi obses erat, IV, 413, 2; XIII. 105, 1; XIV, 463, 2. Undo dictus Epiphanes, XHI, 153, 2. Verius Epimanes, id est insanus; cur ita dictus, IV, 413, 1; 50G, I, 2. Cur vocet Lysiam tutorem suum íratrern, IV, 548, 2. Cur a Lysia vocetur paler, *ibid.* Cur accipitris cognomen occeperit, 438, 2*

Ejus scurrilis et inimica indole^ ¿esciibilur, el mores, XIII, 153, 2 el seq. Ejus simulala hypocrisis, <54, 1. Ejus vita describitur, 159, I, 2. Fuit mulierosus, 159, i, 2. Ejus victori®, 105,1. Quomodo Ægyplum subegerit, <54, 2, Ejus calliditas, *ibid.* Non potuit Philometorem plano subjugare, *ibid.* Bis in Ægjplum venit, cur el quando, IV, 414, I; XIII, 155, 1; 161, 1. A Popilio tenate Ægyplo excedere jubetur, IV, 414, 2; XIII, 155, 1. Alexandriana? obsidionem relinquere coactus,omnem iram in Judæos effudit, IV, 414, 2; XIII, 155, 1. Per duces urbem Jerusalem afflixit, 155, 2. In Judæos quomodo sit grassatus, 705, 2. Quibus de causis Judíeos suspectos habuerit, el ex illis occiderit octoginta millia, XIII, 519, 2. Deum quomodo ad bellum provocavit, 106, 1. Deum Judaeorum sprevit et perscculus est, 159, 2. Parvi fecit deos suos patrios, *ibid.* An ipse induxerit abominationem desolationis in templo, 131, 1, 2. Jovis Olympii simulacrum in templum induxit, 106, 1; 156, 1; <60, 1. Ejus superbia, XI, 289, 1, 2. Ipse præ fastu so Deum putabat et voluil coli ut deus, IV,414, 2; 416, I;Xin, 159, Î. Sacrificia omnia sustulit 106,1. Templum Salomonicum quomodo honore privavit, aliaque ejus gesta conlra Deum, *ibid.* Cur in urbes Judææ idola invexerit. XIII, 160,1. Judæos ad impietatem compulit, IX, 516, 1. Quomodo dicatur colere Maozim in loco suo, 159, 2; 160, 1. An in Libyam et Ægyptum prædandi causa excurrerit, 161, 2. Rumor de defectione Judæorum quomodo eum terruerit, *ibid.* Ejus persecutio quamdiu durarit, 107, 1, 2. Fuit modici temporis, XIV, 428, I. Quamdiu Jerusalem et arcem Siun occupant, XIfi, 174, 2. A Deo perculsus, Dei justam vindictam in se agnovit, XI, 465, 1; XXI, 158, 1. Sero pœnitet, sed simulate, XIII, 541, 1, 2. Licet vere pœniluisset, non tamen fuisset exauditus, *ibid.}* 2. Ejus oratio Deo abominabilis fuit, VI, 369, 2. Graves Deo pœnas dedit, et a Dei ipsius manu interficitur ct cadit, IV, 422, 2; IX, 516, 1; XIII, 109, 1, Ejus mors unde potissimum ortum habuerit, et quam ea letra fuerit, XIII, 109, 1, 162, 2; 541, 2; XIV, 322, 1 ; 504, 1 ; 538, 2. Ubi el quando mortuus, IV. 441; 542, 1, 2. A vermibus consumptus, XI, 768. 1, 2. Antiochus Epiphanes an et quomodo iicatur cornu parvulum, 105, 1. An sit Gog, XII, 764, 2, 765, I. An designetur per panium, *ibid.,* 5. 2, 2. In multis fuit typus Anlichrisli IV, 413,2; 542, 2 ; XIII, 118, 2; 153, 2 ; XIV, 153, 2. Hircus non immerito dici potest, 109, 2. Quia fratris filium regno paterno exclusit, hinc perpetua bella fuere inter ulriusquo posteros, 54 , 1. Totam ejus stirpem Deus sustulit, 481, 1.

ANTIOCHUS V, Eipatoh diclus, pacem cum Judæisinit, eamque cito ruptam iterum renovat, IV, 444, 1, 2 VIX biennum regnavit, 446, 1, 2. Occisus est a Demetrio, *ibid.* Bclhsuram deditione capit, 557, i. Superatus bello a Juda cum eo pacem init ct honoribus auget, *ibid.,* 2.

ANTIOCHUS VI, Titeos diclus.)

ANTIOCHUS VII SiDETES,undo ila cognominatus IV, 488, 2. Propter incestum fuit punitus, *ibid.* Judæam vexans repente divinitus laetus, foedero inilo, recessit, XIV, 504, 1. Pacem cum Simone et Judæis inire postulat, cisquo ampla privilegia concedit, 489, 1, 2. Secundo obsidet Tryphonem in Doralo, 490, 1. Multa Simoni Machaban)concessa repetit, 490, 2. Quomodo Deus fecerit eum ebullire de Perside, 498, 2. De ejus nece vari® sententi®, *ibid.,el* 499,1. Fuit occisus in templo Nane®, *ibid.* Quo prætexlu templum expilaro cogitaverit, 499,1.

ANTIOCHUS VIII, Ghyphüs diclus, lunæ se maritum jactavit, IV, 499, 2.

ANTIQUITAS. Antiquitas fidei examinanda, XVHI, 518, 2. Antiquitatis doctrina? telo jugulantur omnes haeretici, XIX, 144, 1, 2. Antiquitas dogmatum sapienti® quæ sunt in Ecclesia, VII, 407, 1. Antiquilas consulenda, *Job,* 206, 2.

ANTONINUS. Antoninus imperator ethicam percalluit, inde diclus philosophus, IX, 2, 1. Ejus clementia, XI, 522, 1. Delatores si non'probarent crimen, capitali pœna affecit, II, 121, 1. Ejus in adulteris uxoris Faustin® lenocinium. V, 587, 1 ; XIII, 283, 1. Cur pateretur adulteria Faustinæ, IX, 689, 2. Quartam in Christianos persecutionem concitavit, XXI, 141, 2. Quam graviter in Christianos desævierit, XIX, 489, i. Ejus do Christianis sententia XX Í95, Í

ANTONIUS CARACALLA imperator animum Alexandri Magni in so transmigrasse dicebat, XIII, 149, 2. Fratrem suum Getam a se occisum inter deos retulit, XV, 494, 2. Antonini cognomen vit® turpitudine infamavit Heliogabalus, X, 354, 2.

ANTONINUS (S.). S. Antoninus, archiopiscopus Florentinus, corporo perquam fuit exiguus, monstrum tamen memori®, doclrin®, sanctitatis, XIV, ¡05, 2. Adhuc vivens a pontifico Nicolao V ut sanctus est declaratus, XII, 589, 2. Ejus in morto exultatio. IX, 67, 1.

ANTONIUS (S.). S. Antonius ad Christum quomodo sit conversus, V, 209, i; XVIII, 25, 2. Audita Christi voce in Evangelio de omnibus relinquendis, ea reliquit, ct Christum secutus est nudus, II, 3, 2; XV, 8, I ; 427, 2; XX, 86, 2. Quoto ælatis anno in eremum concesserit, XIX, 303, 2. Semper in virtutibus crovit, V, 153, I. In quoquo fratrum, virtutem in qua eminebat, contemplans, eamdem imitari satagebat, XIX, 21, 1. Aurum fugit quasi pestem, XV, 260, 1. Paupertas ei fuit causa virtutum, XV, 428, 1. Per integras noctes orabat, I, 710, 2. Ipse identidem in cœlum aspiciebat, XVII, 62, 1. Ejus vultus in oralione radiabat, I, 747, 2. Theodidactus fuit, XIX, 429, 2. Rei quam ignorabat, per orationem gnarus fiebat, *ibid.* Studuit in mundi libro, XVHI, 51, i. A Deo petivit et impetravit sapientiam, XX, 34, 1. Ejus in dicendo el persuadendo gratia et efficacia, 1, 692, 1. Fuit columna lih U. iu ^33, quo suos slimulq

ad perfectionem animarci, XX, 249, 2. Monebat suos, ut semper cogitarent, hodie incepisse servire Deo, XIX, 382, 2. Omnem vitó diem cogitabat esso extremum, IX, 418, 2. Suos monuit, ut seinper sibi persuaderent illum diem vitó ultimum foro, XIV, 294, 4; 619,2. Qua consideratione suos ad vitó rigorem animaret, XX, 33, 2. Vultu semper hilari erat ex continua lætitia mentis, V, 547, 2; VI, 531, 1 ; X, 31, <; 405, 2; XI, 522, 2 ; XIX, 60, 1. Item ejus monachi. VI, 392, 2, lisdem lætiliam spiritualem identidem commendabat, X, 104, 1 ; 20, 1,2. Iram deponendam suadebat, XVIII, 544, 1. Quomodo Ammonem ad patientiam el mansuetudinem cflbrmaril, XII, 101, 2. Oleo a so benedicto ægrotos curabat, X, 278, 1. Fuit orbis miraculum, XI, 221, 2. Dux anachoretarum, XVII, 135, 1. In aulam Constantini vocatus, ire noluit, I, 450, 2. Litteras Constantini Mbgni ad se missas parvi fecit» IX, 391, 2. Ejus generositas in contemnendo imperatore, XI, 687, 2. Otium aversatus est, I, 474, 1. Cœlitus jubetur aut oraro, aut laboraro, XIV, 471, 1. Videt lotum mundum laqueis obtensum, Vil, 576,2. Audit in spiritu ab humilibus mundi laqueos posse evitari, XV, 399, 2. Tenlatus Dei opem patienter expectabat, IX, 95, 1. In Deo confidens dæmonum spectra non curabat, V, 284, 2; 535, 2. Solus dæmonum conflictum non fugiebat, sed omnes ad duellum provocabat, IV, 456, 4. Ejus cum daemone congressus, XX, 22, 4, 2. Cum dæmonibus luctabatur, XIV, 308, 1. Eum certantem aspexit Christus, XIX, 308, 1 ; XX, 21, 2. Illi cum dæmonibus periculoso certanti occultus aderat Christus , VII, 576, 2. Cognovit daemonis imbecillitatem, XV, 305, 2. Dæmonom apparentem sibi in varia forma irrisit, XI, 385, 2. Virtute crucis dæmonum monstra et terricula superavit, XI, 592, 2. Diaboli technas detegebat, modumque eas dissipandi suggerere discipulis solebat, XVIII, 428, i; 673, i. Quam hærelicos, el speciatim Arianos detestabatur, XIX, 289, 4 ; XX, 636, 2. Fuit in summo senio vegetus, II, 538, 1. In morbo de austeritate nihil remittebat, X, 276, 2. Ejus confusio viso S. Paulo cremila, IX, 161, 2. Cum illo quales sermones miscuerit, XX, 360, 2. Quantopere ad martyrium anhelant, XV, 275, 1. Ejus ad suos ultima verba, XVI, 534, 2. Moribundus ad spiritus renovationem suos animabat, XVIII, 203, 1. Secreto sepeliri voluit, X, 427, 2. Uh monomi occurrerunt angeli, XIII, 143, 4. Ejus vitó lectione quam inulti sint conversi, XVII, 205, 4. Eum invocantes peste liberantur, XVIII, 377, 1.

ANTONIOS DE PADUA (S.). S. Antonii de Padua studium in sacris Litteris, I, 18, 2. Vocatus a Summo Pontifice arca testamenti, eo quod totam Scripturam calluerit, III, 455, 1; IV, 201, 2; XVII, 217, 4. Patrem falso cædis patrat® accusatum pueri necati confessione a morte liberat, II, 469, 2 ; X, 516, 4. Fuit fervidus concionator, X. 505. 1. XII. 342, 2. A variis nationibus intellectus est m una lingua loquons, XVI, 88, 2. Ezelini tyranni munera rejecit suo bono, XVII, 373, 4. Omnes vita sua ad perfectionem animabat, XIII, 230, 2. Monens B. Virginem invocavit, IX, 67, 1. Monenti Christus apparuit, XVII, 185, 2. Cantans mortuus est, XVI, 282, 2. Ejus lingua diu past mortem integra reperta est.V, 299, 2 ; X, 565, 2 ; XII,342, 2.

AOD. Aod, secundus Israelis Judex, III, 128, 1. Fuit ambidexter, tbid., et 2. Ejus gladius habebat duas acies, *ibid.* Dei instinctu Eglon occidit, 130, 1. Evasit per posticum, *ibid.*9 el 2.

ANUS. Anuum quæ sint virtutes; pessimæ sunt amorum conciliatrices, XVIII, 2. Anus sunt bibaces, IX, 7, 2.

APADNO. Apádno quæ civitas, ubi sita, et quid proprie significet. XIII, 162. 1. Id nomen indetur primum loco tempore Anlichrisli, ibid., et 2. Erit juxta Sion, *ibid.*

APELLES. Apellis pictoris casus in pingendo, VII, 323, 2. Cur pinxerit Fortunam sedentem, XI, 749, 2. Semper quotidie aliquid pingebat, XIX, 229, 1.

APELLES ILERETICUS. Apelles haereticus ab angelo malo fuit eruditus, XVIII, 518. 1. Apellis blasphemia de Prophetis priscis, XIII, 232, 1.

APES. Apes quid nos doceant. IX 332,2. Sunt animalium sapientissima, *ibid.* Quæ in iis homini sunt imitanda, V, 160, 1. Earum natura, arma, pastio, varius labor describuntur, *ibid.* ; IX, 333, Earum respublica, consilia, mores, duces, pugna?, 334. 1. Regem habent, eumque aculeo carentem et placidum, VI, 15, 2. Apes sibi et aliis laborant, docent homines facere eleemosynam, V, 159, 1. Non sunt maleficæ nec ignavæ, VI, 230, 2. Detestantur inertes et segnes, V, 159, 2. Earum in cellis construendis industria, IX, 333, 2. Apum industria in parvo corporo, XIII, 218, 1. Unde favos, mella et ceram conficiant, XI. 352, 1, 2. Mei legunt e floribus odoratis, V, 508. 1. Id in favis condunt el cera incrustant, *ibid.t* 2; 161, 1. Parvae mei optimum conficiunt, VI, 229, 2. Mei non conficiunt o floribus, sed rore aeris : nec id faciunt, sed confectum exportant, V, 159, 2; VI, 229, 1. Tempore pluvi» intra alveare se continent, 138, 1. Hiemo non comedunt, XV, 119, 1. Sunt agricolis magnus quæslus, IX, 333, 2. Sunt caslæ, VI, 229, 2. Copulam carnalem nesciunt, sed virgines concipiunt pariuntquo VII. 515, 1. Earum quæ sil generatio, XI, 352, 1, 2. Sunt pacificae, unde sint apes dictó, VI, 229, 2. Earum pugn® cum ursis, III, 347, 2. Fugantur a fumo, VI. 230. 2. Analogia apis ct leonis, 111, 209, 2. Apes libenter mellificant in ore animalium, 199, I.Vocantur divin®, V, 160, 1. Sunt symbolum Christi el B. Virginis, V, 159, 2; IX 335, 4. Item prædicatorum ct religiosorum, V 159, 2 ; 160, 1 ; IX, 335, 1. Apis est symbolum sapienti®, clhicæ, (Economica?, politic® IX, 29G. i 333, I • 334, 1.

APIS BOS. Apim bovem coluerunt Ægyplii ct Hebræi, Ægyplo degentes, quin et hi in deserto: renovavit hunc Jeroboam rex, XIII, 4<4, 1, 2; 18, 4, 1. Ejus forma, 414, 1, 2. Vitulus quem Hebraei in deserto formarunt, est Apis, 393, 1.

APOCALYPSIS. Apocalypseos libri dignitas, ¿Jusque materia,XXI, 2. 1. Est liber ultimus Bibliorum, 2. Ejus auctor, *ibid.* Ejus auctorem nonnulli putarunt Cerinthum, ideoque rejecerunt eam, XVIII, 401, 2. An sit liber canonicus : cur a quibusdam rejiciatur. XXL 5, 1. Probatur quod sic, *ibid.* Ejus auctor Joannes apostolus, non alius Joannes presby ter, 2. Scripta est greco, *ibid.* Scripta est diu post excidium Jerusalem per Titum, *ibid.* Item post relegationem auctoris ejus in Palmos, 6, 2. Anto Evangelii scriptionem, *ibid.* Quod ejus argumentum el materia, *ibid,* el seqq. Ejus duæ partes et earum objecta, XIX, 164, 2. Est continua prophetia, XVI, 579, 1. An sil continuum ænigma, XXI, 7, 2. Est prophetia de futuro, *ibid.* Apocalypseos multe propheliæ adhuc future sunt; eas particularibus eventibus accommodaro error est, XIII, 352, 1. 2. An duos habeat sensus litterales secundum Alcazarem, XXI, 18, 1. In ea aliquando est hysterologia, sed rarior, *ibid.,* 9, 1; 278, 2. Ejus acoluthia quæ, 9 1. Ejus argumentum est duplex, 2. Ejus finis el scopus, *ibid.* ; 416, 1, 2; XVII, 10, 2. Ejus series et ordo, 10, 1. Apocalypseos difficultas, XI, 52.1. Est omnium librorum S. Scriptura difficillimus el obscurissimus, 2. Ejus visiones non describuntur ordine temporis, XXI, 11,1. Est plena allusionibus ad Veleris Testamenti loca, historias et figuras, *ibid.* Est primo revelata Christo in ejus incarnatione, 15, 1. In ro est Apocalypsis, sed in modo et phrasi est epicalypsis, id est occultatio, 2. Cur eam rejiciat Lutherus, *ibid.* Ejusrovelalio quomodo Joanni facta, *ibid.* Cur vocetur Evangelium, *ibid.* Ejus septem visiones, eorumqne varia expositio, 91 el 93. Ipsa est liber signatus quem vidit Joannes, 120, 1. Tota occupatur circa descriptionem libri et septem ejus sigillorum, 2. Ejus duæ partes, *ibid.* Ejus pars secunda ubi incipiat, 221,1. Quædam illius cito posi Joannem contigero, 409, 1, 2 el seq. Quomodo ei Joannes subscribat el auctoritatem addat, 410, 1, 2. Ejus succincta chronotaxis el ordo, 416, 1 el seqq. Esi ipsa salis connexa, consequens el ordinato, *ibid.* Quater lantum in ea ordo inversus, *ibid.* Apocalypsis S. Pauli liber apocryphus, confectus a Cajanis haereticis, XVHI, 502.' i.

APOLLINARIS. Apollinaris hæresis quid traderet, XII. 108, 2. Apollinaris Christo homini ademit mentem ct animam rationalem, XVII, 334, 2; XIX, 25, 2. Docebat corpus Christi esso divinitati consubstantialem, XVI, 68, i. Et animam Christi esse ipsam Verbi divinitatem, XVI, 306, I ; 308, 1 ; 475, 2.

APOLLO. Apollo cur pingeretur imberbis, XII, 503, i Est sapientia? pra ses, quomodo a Soar- | Unis effingeretur,et quæ mystica eJus picluræratio, XII, 484, i, 2. Cur^olim dictus Pythius. XVII, 311, I. Apollo Delphicus quomodo illusorii Pyrrho do victoria cum consulenti, IV, 340, 1. Apollinis fanum in Daphne, IV, 516, 1. 2. Apollo quadrimanus et quadriauris quid denotaret, V, 124, I. Apollo Dépliions fuit mendax, X, 258, 2. Et fas* sus est so subinde mentiri, 197, 2. Quid dixerit esse deum, XIX, 511, 2. Apollinis et citharam et sagittas tenentis quod sil hieroglyphum, XIV, 520.1.

APOLLONIUS TYANEUS. Apollonius quando Rumam venerii, XVII, 8, 1. Ejus gesta, 10,1. Apollonius magus ab Apostolo perstringitur, XIX,85, 2. Ejus pervicax silentium, XI, 416, 2; XII, 392, 2. Nonnisi aquam bibebat, X, 80, 2. Vidit absens necem Domitiani, XVII, 23, 1. Ejus do Vespasiano augurium, XXI, 65, I. Ejecit dæmones arte magica, XV, 304, 1. Habuit scholam magicam Ephesi, XVII, 351, 2. Ejus prestigia, XVII, 152, 2. Quoto anno mortuus sit, XXI, 6, 2. Impostor finxit so in cœlos abreptum occulte monendo, II, 357, 2. Statua donatus, intor divos relatus fuit, XVIII, 253, 2.

APOLLONIUS DUX. Apollonius, dux Cœlesyriæ a Demetrio constitutus, cognominatus est Deus, IV, 407, 2. Ejus nominis fuerunt varii, *ibid.* Cæsus est a Jonalha et Simone, 468, I, 2. Prodidit Seleuco thesauros templi, 510, 1. Apollonius missus ab Antiocho Epiphane ad affligendos Judæos, quis, 520, 1.

APOLOGUS. Apologus est species parabolarum, V, 17, 1. Apologus 1res habet partes, pùOov, TrpopiùOtov el iffiptâtov, XII, 558, 1, 2. Apologis utitur sæpo S. Scriptura, IX, 25, I. Per eos olim ethica tradebatur, iisquo usi prisci philosophi, *ibid.,* 2. Elogium apologorum, *ibid,* Iis usi sunt Patres, tam gracl quam Ialini, *ibid.* Et alii, 26, 2. Non sunt mendacia, sed voracitas, *ibid.* Movent efficacius quam præcepla, *ibid.* Parco iis utendum, 27, 1. Apologis cur frequenter utantur prophète, XIII, 243. 2. Apologus primo propositus a Joalham Sichimilis ante omnes gentium apologos, III, 172, 1. Ejus explicatio, 173, 1, 2. Apologi morales S. Cyrilli elegantes sunt et ad moros formandos accommodati. V, 13, 2 . I ⟍ 24, 2.

Apologus vulpis el corvi, 26, 1. Prædonum, 41, 1. Ursi et bovis, 40, 1. Alius vulpis et corvi, 43, 1. Sanguisuga? el formica?, 47, 1. Ovis et cervi, 112.2. Elephantis et vipera, 138,2. Passeris ct turturis, 146, 2. Cicadæel fonnicæ, 158, 2. Muscæ et aranea!, 173, 2. Porci cl felis, 182, 1. Hominis ct satyri, 209, 2. Corvi ct vulpis et simiæ. 261, 1. Serpentis cl agricola?, 268, I. Pavonis el erinacii, 289, 1. 2. Salyri cl chamæleontis, 2. Aucupis cl vipere, 316, I. Vulpis el fonnicæ, 324, 2. Araneæ cl bombycis, 328, 1 cl seq. Pavonis et corvi, 336, 1. Lupi el bovis, 355, 1 Simiæet vulpis, 355, í. Piscalorum 366, 1. Crocodili el aviculæ. 379. 1 Cu-

APO

curbitæ, oleæct palm®, 386, 1. Agrieoi® ol Oliorum, 396, 2. Vulpi» el animalium, 417, i. Voluptatis ct doloris, 418, i. Bovisct porci, 421, L Simi® ct vulpis, 472, 2. Capre® ct Iconis furentis, 498, 2. Vulpis ol galli, 558, 2. Simi® cauda carentis, 566, 1.

Apologus equi ct bovis,VI, 4, 2. Pueri et matris, 28, 2. Corvi ct serpentis, 100, 2. El cassitæ, *ibid,* Apis et araneæ, 102,1, Olei et oquæ, 114, I.ürsi, agni, columbro, 148, 2. Cameli cornua ambientis, 186,2. Apis el bubonis, 211,2. Firmamenti etSalurni, 259, I. Galli et vulpis, 327, 1. Do ventato omnibus invisa, 384,1, 2. Vulpis et mustela?, 444, 1, 2. Muscarum vulnera lingentium, 445, 2. Testudinis et muris, 508, 2.

Apologus solis, id est beneficentia) velocis, VII, 41 2. Apologus profusa) libcralilalis, 54, 2. Ejus modus, 55, 1. Exempla, *ibid.* Apologus gulosi, 85, 1, 2. Deliciarum, 108,2. Apologus temporis quis, 130, 2 et seq. Societatis, 180, 1. Apologus avari ex talpa, 212, 1. Ex chamæleonlo. *ibid.,* 2. Apologus do opum noxa, 215, 2 et seq. Divitis avari, 223, 2. Adulationis, 246,1.

Apologus struthionis, do hypocritis, IX, 85, 2. Frumenti et libido patientia, 93, 1. Spina)el ficus, de sinceritate, 106, 1. Vipere, de filiis ingratis. 122, 1. Solis et Mercurii, do modestia, 125, 2. Murium el felis, do periculo, 135, 1, Arundinis el oliva), do cedendo potenlioribus, 167, 2. Leonis el asini, do pauca loquendo, multa agendo, 171, i. Asini ct Iconis, do extollentia, 188, 2. Rhinocerotis, do superbientibus ob robur, 189, 1. Erinacei el vipere, do amicitia, 193, 2. Alaudæ et heri, do amicitia ficta, 198, 2. Canis et lupi, do fideli amico, 201, 1. Sirniæ el vulpis, do arrogantia, 222, 2. Pavonis regnum ambientis, do eligendis melioribus. 223, 1. Asini, Iconis, vulpis, do societate cumpotcnliori non ineunda, 261, 2. Equi ct muli, do audacibus, 273, 1. Vulpis et sirniæ, do sociolate assumenda, 296, 1. Et alius, do imprudentia principimi, 292, 2. Corvi el vulpis, do avaritia, 305, 1. Aeris et terre, do humilitato, 316, 1. Arundinis el cano®, do gloriatione, 323, i. Culicis ol leonis, do parvorum vi, 331, I. Leonis el vulpis, de non contemnendis parvis, *ibid.,* 2. Hirci et ericii, do inani gloriatione, 337, 1. Ovis catulam lupi lactantis, do malum sibi parantibus, 363. 1. Cassitæ ct aucupis, do dolosis, 365, 2. Gruis ct lupi, do improbis benefaciendo, 372, 2. Vulpis el aspidis, do inimico cavendo, 375, 3. Cacabi ci oil®, do impari sociotato, 385, 1. Cameli, do mansuetis, 389, 1. Philomel®, fonnicæ et apis, do superbis, *ibid.* Philomela) , fonnicæ ct accipitris, do principo aulicos subvertente, 393, I. Lupi ol agni, do polonio pauperem opprimente, 397, i. Onagri ct simia), do invidia, 413, 2; 418, 2. Mortis et vitae, pavonis el philomelæ, do Borlo data bono utenda, 491, 2. Vulpis el corvi, do leviter credendo, 530, 1. Columbio ot corvi, d»í secreto, 532, 2. Oculi el auris, de oxlonoie compositione, 543,1. Hirundinis et cycni, de silentio, 544, 2. Galli et vulpis, do jactantia solerti®, 570, 2. Bovis et lupi, do pigritia, 578, I. Cervi el hinnuli, de timore, 588, 1. Noctuæ et lucis, de peccatis nocturni», 611, 1. Apologus palm®, ficus, oliva» et lauri, de justi viri perfectione. 637. 2.

Apologus de pudore in hominem ingredi non aodante, amore presente, X, 10. 1. Galaxia?, asbesti, synocbilis et carbunculi, de constantia, 34,1. Philomelæ et aucupis, de revelatione secretorum amici, 37,2.Cancri et serpentis, de dolosis subversis. 40 1. Et ahi do eadem materia, 41, 2. Leonis, asini el vulpis, de impari societate, 42, 2. Lupi el vulpis, de calumnia cadente i calumniatorem, 43, 1. Panthere et pastorum, de afflictis juvandis, 43, 2. Equi et apri, do injuriarum vindictas appetentia, 46, 2. Aqnîlæ, felis, opri, de bilingui sibi malum creante, 54, 2. Columbæ el luti, de detractore, 55, 1. Corvi et rana», de lingua frenanda, 64, 2. Terre et aeris, do liberaliler dando, 72, 2. Adolescentis et grypborum, de veris opibus, 97. 2. Vulpis, sirniæ, elephantis» hyæn®. galli, castoris, de opum damno, 1(4. 1. Vulpis elporci, oe gula. <26, 1, Muscarum, do eadem re, 127, 1. Struthionis et gaiioæ, depræsumptuoso, <53, 2. Asinici equi, de sorte data amanda. 185» 2. Asini dominos mutantis» de priori sorte diligenda pre secunda, 186, 1, Aquila) et phœnicis. de liberali, 221, 1. Scarabaei et aquil®, de justa vindicte, 224, 1. Corvi el vulpis, de infido consilio. 252» 2. Senis optanlis mortem, de vita cupiditate, 347, 1. Cœli et terra, do magnatibus beneficis. 387, I, 2. Solis el noctis, de libet alitate, 391,1. Lun® el sirniæ, de amore ælernorum, 396,1« Nubium el terra?, de tumultu superbiae, et paca humilitatis, 404, 1.

Apologus do luscinia capta ab aucupe eique illudente, XII, 77, 1. Apologus de vulpe et pardor 590, 2. Do tibicine piscibus tibiis canente, 737, 2, Do leone et vulpe in præda capta dividenda, 640, 1

APOSTASIA, APOSTATA. Apostasia a Deo est origo omnis superbie. IX. 311, 2. Eidem repentur in omni peccato, IX, 312. 1. Est prima superbi® species, 312, 1. Apostasia est mera vanitas, VI» 432, I. Quomodo ad eam perveniatur, 1, 576, 2, Apostasia a fido cl a Deo est peccatum gravissimum, XIX, 402, 1, 2; XX, 346, i. Quomodo sit pcccaturn ad mortem, XX, 619, 1. Ex ea sequuntur omnia peccata, *ibid.,* 2. Quam difficilem habet veniam, XIX, 461, 1. Apostasia a fido signum est reprobationis, XV, 509, 2. Apostat® a fide sunt cæteris peccatoribus deteriores, 315, 2. Apostat® partes el munia, V, 163, 2. Is nihil facit Deo placens, *ibid.* Idem est Salomoni qui impius, 41,1, Apostat® a fide quantopere displieoanl Deo, XIX. 467, 2. Quomodo dicuntur non esso ex nobis, XX 551, 2; 552, 1. Eorum punitio, XIX, 385, 2. Eos quantopere solent Deus punire, mullis docetur exemplis, 11, 457, 1. Difficulter ad poenitentiam revertuntur, quia obdurati, XIX, 401, 2. Dicuntur

filii vel viri Belial, XVIII, 461, 2. Apostatis a fide et religione adaptari possunt omnia quæ de roge Tyri dicuntur, XII, 711, L Aposlatæ acerbis uvis et fumo repræsentalur, V, 307, 2. Aposlatæ a fide et religione sunl voluti Tons pedo turbatus, VI, 289, 2 et seq. Comparantur angelis apostatici^, XX, 660, 2. Aposlatæ a fide et a religione sunt onagri solitarii, XIII, 390, 2. Apostat® sacerdotes et monachi obdurati sunt, XIX, 401. 2. Sunt irrisores Christi et christianismi, 402, 2.

APOSTOLATUS. Apostolatus nomen est summa dignitatis in Ecclesia, non modo legationis et missionis, XVIII, 42, 2. Ejus duo sunt genuina signa, 607,1,2. Apostolatus quatuor causæ, XIX, 320,1. Apostolatus cur dicatur sors, XVII, 67,1.

APOSTOLI. I. Eorum vocatio et electio. Apostoli quomodo a Christo primum vocati. XV, 431, 2 et seq.; 132, 133. Et quando, 131, 2 et seq. Fuere plerique o decem tribubus, XIV, 463, 2. Quomodo do Sion exiverint, XI, 63, 1. Omnes fuerunt Judæi, nulli Gentiles, XVII, 71, 1. Eorum plerique ex Zabulon et Nephthali prognati, XII, 294,1. Erant Galilæi, ac proinde ignobiles, XVI, 321,2. Hinc postea insimulati sect® Galilæorum, XV, 395, 2; XVI, 185, 2; XVII, 155, 1. Erant piscatores, XVI, 108, 1. Non fuerunt uxorati, præter Petrum, ante apostolatum, XVIII, 328, 2. Vocantem Christum exacte secuti sunt, XIV, 31, 1. Relictis omnibus, Christum secuti sunt, XV, 133, 1. Alii etiam præter duodecim a Christo vocatos, vocati Apostoli, XVIII, 39, 1 ; 242, 2. Apostoli quoque sunt Paulus et Barnabas, XV, 256, 2. Evangelium facit Apostolos, 9, 1.

Eorum electio et auclorisatio, XV, 254, 1. Eos Christus assumpsit instinctu Spiritus sancti, XVII, 47, 1, 2. Cur præcisc sint duodecim electi, XV. 255, 2. Eorum ordo subinde ab evangelistis variatur, 255, 1 et seqq. Denotantur per duodecim gemmas Apocalypsis, 257, 1 et seqq. Sunt a Christo eorum singuli combinati, 258, 1. Sunt in iis tria fratrum paria, *ibid.* Cur multi inter eos Christi consanguinei fuerint, *ibid.* Inter eos sunt tres primarii, 258, 2%

II. Præcepta a Christo illis data. — Quæ præcepta ipsis Dominus dederit, XV, 258, 2; 259,1; 260. 1 ; 264, 1, 2; 265, 2 et seq. Gratis accepta dona, gratis jubentur prestare, 259, 1 et seqq. Cur pecuniam gestare velentur, et quidquam pretio æstimabile possidere, 260, 1 et seqq. An semper mendicato vixerint, 260, 2 et seq. Qualem virgam gestare prohibeantur, 263, 2 et seq. Apud quos hospitari debeant, 264, 1. Eos rejicere quam sit grave scelus,265,2. Mittuntur ut oves inter lupos, 266,1,2. Jubentur esso simplices et prudentes, 267, i, 2 et seq. Qui eos affligit, Christum affligit, V, 553, 2. Qui eos recipit, recipit Christum, XV, 278, 1. Eos alens, mercede® Apostolorum accipiet, IX, 369, 2. Vetantur esse solliciti quid apud judices responsuri sint, XV, 268, 2 et seqq. Quomodo exstimulentur ad constantiam in persecutione, 271, 1; 272, 1, 2. Mysteria regni coelestis oculis et auribus mentis capiebant, 322, 2. Sciebant, postquam aliquousque cum Domino vixerant, eum osse unigenitum Dei Eilium, 347, 2; 365, 2. Petrus primum id claro et diserte confessus est, 365, 2. Undo cognoverunt Christum esso Filium Dei, XVI, 413, 2 Quomodo mortem Christi ignoraverint, XV, 699, 1 et seqq. Cur volentur a Christo predicare quod ipse esset Messias, at illo mortuo id luculente fecerunt, 372, 1,2. Evangelizantes uno loco repulsam passi, jubentur silentes alium adire, XVI, 142, 1. Et ire per orbem bini, et quare, 145, 1, 2. Cur dicantur pusillus grex, 172, 1. Cur timere non debeant no quid ipsis desit, 2. Salo doctrinæ et sanctitatis mundum salire debebant, 202, 2. Ad Judæos missi ab eis occidendi prædicuntur antequam gens excidatur, XV, 496, 1. Putabant urbis et orbis excidium et diem judicii pariter imminere, 502, 1.

III. Eorum apostolatus et vita: I0 Usque ad MORTEM, RESURRECTIONEM ET ASCENSIONEM CHRISTI. — Ægros ungebant oleo, non tamen sacramentaliter, XV, 688, 1. Quales anto conversionem fuerint, XVIII, 527, 2. Eorum zelus indiscretus in prohibendis illis qui dæmonia in Christi nomino ejiciebant, 700, 1. Propter unum Judam tempestato jactati sunt, XIV, 32, 2. Apostoli tres qui transfigurationi interfuere, quid mystice denotent, XV, 381, 1. Cur timeant m Christi transfiguratione, 389, 2 et seq. Cur hi jubeantur silere gesta in ca, 390, 2. Cur Dominum hic de venturo Elia interrogent, 390, 2. An solverint tribulum Capharnai, et unde, XV, 396, 2. Metuebant cum Christo in Judæam abire, sed ipse cos animat, XVI, 485, 2 et seqq. Cur quærant a Christo quis sit major in regno cœlorum, XV, 398, 1. Undenam petitionem duorum filiorum Zebedæi intellexerint, 451, 2. Contristati sunt audientes ab uno e suo cœlu Christum prodendum, 552, 2. Cur non sint turbali ad institutionem Eucharistiae, 555, 1. Fuere a Christo baptizali ante ejus mortem, XVI, 527, 1. Sunt consecrati sacerdotes in ultima cœna, XV, 557, 1 et seq. ; 688, 1 ; XVIII, 367, I. Sunt a Christo ipso immediate ordinati episcopi, XX, 12, 2. Quomodo non potuerint venire quo ipso abiret, XVI, 535, 1. Quomodo in electis sedes et mansio a Christo preparanda dicatur, 540, 1. Quomodo ineo Deum Patrem cognoverint, 543, 1. Promittit se eos non relicturum orphanos, 548, 2. Et eos suo discessu mœstos solatur, 552, 1, 2 et seqq. Quomodo sint per ejus verba purgati, 559,1. Quomodo eos dilexorit, 562, 2. Cur se invicem amare deberent, 565,4. Quomodo non sint Christi servi, sed amici, 566, {. Gratis præ aliis hominibus a Christo sunt electi, 567, i et seqq. Monentur a Christo instantis persecutionis, 568, 2; 573, 1 et seq. Et odii mundanorum, 569, 1. Dicuntur a Gentibus mactandi ut victima, 574, i. Quomodo non omnia a Christo dicenda tunc potuerint portare, 577, 2. Cur eorum

dolor, absente Christo, comparetur dolori parturientis, 583, 1. Erant a Deo praedestinati, 595, 2 cl seq. Pro iis solis oravit Christus ante passionem, 596, 1. Cur instante passione, jubeantur sumere sacculum, peram et gladium, XVI, 263,1. Quomodo in Christo nocte passionis passi sint scandalum, XV. 563, 2. Cur id Deus permiserit, 564, 1 ct seq. Quomodo non crediderunt Christo eorum lapsum prædicenti, 565, 2. Cur tres Apostolos qui transfigurationi interfuerunt, assumit Christus in testes suæ Irisliliæ, 566, 2. Cur Christo eunte ad passionem dormirent, XIV, 33, 1. Apostoli reliqui, videntes Petrum pro Christo animose pugnare, idem tentare voluere, sed ab co inhibiti sunt, XV, 579, 1. Nulli tamen eorum tunc a Judæis comprehensi sunt, Christo id inhibente, 577, 1. Cur eos Christus a Judæis in horto tangi noluerit, XVI, 607, 1. Eorum fuga in passione Christi, XIV, 522, 2. Eo capto, illicite fugerunt, XV, 581, 2. Quid eos hic facere oportuisset, *ibid,* ct seq. In Christi passione fuere hinc ot inde dispersi, XVI, 635, 2. Fugiens pro se quisque, receperunt sein cœnaculum ubi paulo ante pascha cum Christo ederant, ct ibi cis Christus post resurrectionem apparuit, XV, 564. 2.

Do Domini resurrectione diu dubitarunt, XV. 395, 1. Christo vivo non inlelligebanl Scripturas do resurrectione ejus loquenles, XVI, 625, 4. An palparunt dio resurrectionis corpus Christi, XX, 508, 2. An post resurrectionem tetigerint manus et pedes Christi perforatos, XVI, 281, 1. Quomodo de ejus resurrectione dubitarent et eam crederent, *ibid.* Iis in Galilaeam profectis apparuit Dominus a resurrectione, XV, 652, 2 et seq.; XVI, 640, 1. Eos turbatos et pavidos quomodo Christus resurgens in spem erexerit, XIII, 319, 1. Cur piscati ibi sint, XVI, 640, 1. Post Pentecosten non amplius sunt piscati, *ibid.*, 2. Cur Christum non sint ausi interrogaro quis esset, post cum agnitum in captura piscium, 644, 2. Cur vocet eos Dominus fratres, 2G3, 2.

2J Post Spir it us sancti adventum. —Cur gauderent Christo in coelum elevato, XVI, 283, ct seqq. Quomodo Spiritus sanctus eos auctoraverit, VII, 47, 2. Cur eum especiare jubeantur, 52, 2. A quo sint baptizad, 53, 1. Expeclabant restitutionem temporalem regni Israel, 54, 2. Quibus virtutibus seso ad adventum Spiritus sancti disposuerint, 65, 1. Quomodo semper essent in templo, XVI, 284, 2. Orarunt antequam Malthiam in apostolum assumerent, XVII,72, 2.Curet quomodo sortibus usi in hac olccliono, *ibid.* Id fecerunt instinctu divino, 73, 1,2. Orarunlcum venit Spiritus sanctus, 80, 1. Quidnam per Spiritum sanctum acceperint, 81, i ; 82, 2. Quomodo super eos linguæ sedisse dicantur, 83, 2. Copiosum et vehementem Spiritum acceperunt, XVIII, 565, 2. Duplicem Spiritus sancti portionem præ aliis fidelibus ct prophetis acceperunt, XI, 720, 1,2. In Pentecoste acceperunt (lumina sapienliæ, IX, 660,1. Eorum fides adunato est in Pentecoste, misso in eos Spiritu sancto, XVT, 230, 1. Post adventum Spiritus sancti fuere in gratia confirmati, XVI, 597, 1 ; XVII, 84, 1. Sunt a Spiritu sancto confirmati ut non peccarent mortaliter, potuerunt tamen peccare venialiter, XVIII, 530, 1 ; XX, 527, 1. Post receptum Spiritum sanctum non commisere venialia deliberate, VI, 234,2. Dubitaro moraliter non poterant, quin haberent Dei gratiam, 264, 2. Iis data major fides et gratia extensius quam aliis, XX. 407, 1. Habuere donum linguarum, et quomodo, XVII. 87, 2. Spiritu sancto pleni, slatim cœperunl loqui variis linguis, et quomodo id fieret, 87, 2. An omnium linguarum totius orbis cognitionem habuerint. VII, 88, 1. Etsi donum linguarum accepissent, lingua tamen sua propria melius loquebantur. XV, 666, 1. Eorum ehrietas spiritualis, XVII. 92,2. Habebantpoteslatcmpermanentem faciendi miracula, 116, 1. Non tenebantur apostoli obediro Synagogae, 129, 1, 2. Paupertatis votum fecerunt, 142, 1. Quando septem diaconos elegerint, 159, 1 et seq. Quando ad Gentes sunt profecti, 158, 2; 190, 2; 244. 2. 245, 2; 257, 2. Ignorarunt primum mysterium vocationis Gentium. XI, 730, i. Dubitarunt aliquando an Gentibus liceret prædicare verbum Dei, XVIII, 182, 1. Fuit eis deinde peculiariter et clanus revelatum istud mysterium, 610, 2. Cur relictis Judæis ad Gentes suam prædicationem transtulerunt, 191, 1. Visa Judæorum obstinatione, convertentes se ad Gentes, doluerunl. XI, 439, 2. Ipsi pauci inter Gentes omnes justitiam et fidem disperserunt, XI, 247 , 2. Post dispersionem Christianorum factam Ilierosolymæ, manserunt in Judæa, XVII, 190 1. Curarunt et sepelierunt corpus S. Stephani, 191, i. An confirmarint chrismate, vel sola manus impositione, 197, 2 et seq. Ut plurimum per alios baptizabant, 243, 2. Apostoli quinam interfuerint primo concilio Hierosolymitano, 299, 1. Cur permiserint Judæis servare legem Moysis cum Evangehs ad tempus, XVIII, 230, 2. Post Christi mortem sæpejejunaverunt. XV, 245, 2. An comederint carnes et biberint vinum, XIII, 229, 2. In sua agape usi sunt musica, XVIII, 659, 2. Statuerunt ut in missa pro defunctis oretur, 273, 2. An mitras gestaverint. XX. 9, 2. Jussere suos principibus obedire, etiam infidelibus, XVII, 155, 1. Subdebant seipsos principibus gentilibus, etsi ad id non tenerentur, 412, 2. Cur toties inculcent principibus obediendum, etiam ethnicis, XIX, 335, 1.

IV. Quomodo Evangelium dil at aver int , 1, 660, I. Fuit eispræcepla prædicalio, idque sub peccato mortali, XIX, 321, 2 ; 331, i. Orbem convertendum eis partitus est Deus, XV11I, 486, 1. Eos per orbem Christus dispersil, XIV, 305, 2. Ipis Deus itor difficultatum pervium fecit ad orbem totum Evangelio subjiciendum, XIV, 262, 2; 482, 2. Par Iotum mundum non ovangelizaverunt, XV, 718, 1 Non simul omnes in provincias suas abieret

«ed pìerique, et alternativo, XVII, 259, 2. Orbem terrarum per partes Christo subegerunt, IX, 471,1. Quomodo e Judæa in Hispaniam mystice oxcurrent, atque indo in Africam, Brasiliani, Americani, Ælhiopiam, ut incolas Christo subjiciant, XIV, 49, I. Apostoli gentes vicinas Judææ Evangelio paulatiin subjecere: instar Jonæ missi in Niniven, missi sunt in orbem universum, cumque Christo subjecerunt, 28, t. Eos Græciam Christi fidei subjugaturos a prophetis prædicilur, 403, i. Cur primo adierunt urbes primarias, XVIII, 693, 1.

Quales fuerunt concionalores, V, 293, 2. Evangelizaverunl pacem, bonum et salutem ælernam animae el corporis, XI, 617, 2: 613, 1. Sapientiam Christi Gentibus prædicarunt, idque verbo el scripto, X, 307, 2. Doctrina sua mundum illustrarunt, XIV, 398, 2. Fuere successores prophetarum, viamque veritatis docuerunt, XI, 517, 2. Sunt satores æternilalis, XI, 360, 1; XVII, 39, 2. Erant præcones castitatis, XX, 311, 1. Plurimas ad virginitatem Deo vovendam animarunt, XXI, 275, 2. Orbi salutem et felicitatem praedicando peperore, 139, 2.

Specialiter sunt servi Dei, XIX, 319, 1. Quales Dei servi fuerint, 3, 1. Sunt ministri intelligentes Dei, V, 444, 2. Sunt testes fideles Dei, XIII, 4SI, 1 Fuero nuntii fideles Dei, V, 392, 1; VI, 269, I.EI boni nuntii, V, 476, 1. Fuerunt fideles Dei legati, VI, 269, 2. Igniti fuero et ardentes, XIV, 505, t. Eorum in predicando ardor, XXI, 139, 1,2. Quomodo porlarint equitem Christum, eorurnquo in predicando velocitas et patientia, 439, 2. Eorum sermones ardentes fuere quasi lapides fundæ, XIV, 464, 2. Eorum ovangclizantium vox fuit ceu tonitru, X, 406, 1. Eorum sonus exivit in omnem terram, V, 299, 1. In viis, portis el tribunalibus Christi fidem prædicarunt, 203, I. Eorum conciones erant catecheses, XVIII, 576,2. Omnia ofTicia hominis Christiani paucis scriptis sunt complexi, IX, 34, 2. Cum scribentes, duos citant prophetas simul, quasi unum eumdemque citant, XV, 670, 1. Quales esso debeant ex sagillæ proprietatibus osier r, xi >s3, 1.

Ilíorum pro animarum saluto labores, IX, 233, 1. Verbis ct opere prædicavcrunl, XIV, 318, I. Evangelium predicantes, nullam habuero requiem, sed passim a variis gentibus urbibusque cogebantur, ut pari modo apud se evangelizaverint, XIII, 615, 2. Quales virtutum cultores fuerint, XVI, 14, L Vitæ eorum typus et descriptio, XVII, 21, 2. Eorum fama est bonus odor, XV11I, 429, 1. In quo sapientiam, Christum, Deiparam imitentur, V, 160, 1. Erant egeni, XI, 375, 2. Eorum paupertas, XVII, 27, 1. Debebant babero paupertatem spiritus, XV, 141, 2. Dediles obibant pagos et urbes, XVII, 27, I. Baculo innixi ct pedibus orbem peragrarunt, XI, 617,2. 618, 1. Eorum calcei quahs essent, XVII, 264, 2. An extra Judæam gestarint calceos plenos, 2 et seqq. Gratis et sine alimonia evangelizare potuissent, si inde majorem gloriam apud Deum ct animarum fructum sporassenl, XVIII, 331, 2. Quomodo nihil habentes omnia possidebant, 459, I. Erant hospites terree, cives cœli, X, 83, 1. Fuero etiam morbis afflicti, XIX, 249, 2. Suam predicalionem obsignarunt patientia, VI, 12, 1. Erant ad agones et ad labores vocali, XII, 288, 1, 2. Fuerunt a Judæis flagellati, XVII, 156, 2. In suspicionem vocati sunt, quasi Cæsaris dominium abnuerent, XVIII) 219, 1. Gaudebant in tribulationibus et afflictionibus pro Christo, et eas superabant accensi Dei amoro, XVI, 181, 2; *Job,* 400, 2; XX, 15, 1. Eoriim animi celsitudo, XVII, 394, 2. Quomodo Christus eos animant et corroborant, XI, 609, 1.

V. Apostolorum potestas et dignitas, XIV, 464, 2. A Deo confortati mira præslitere, X, 341, L Fuero viri portenti, XI, 220, 2; XIV, 387, 2. In ostensione spiritus et virtutis duo ostendebant, XVIII, 260, 2. Cur eos majora opera facere Christus permiserit quam ipse fecerit, XVI, 515, 1. Instar Elisei viderunt absentio, XIX, 84, 1. Eorum potestas quanta, XI, 8!, 1. Potestatem a Christo in totum orbem accepero, XX, 379, 1. Apostoli primi Ecclesiæ filii toti orbi leges dederunt, quod nullus monarcha ante cos fecit, *Psalm.* I, 300, 2. Data eis potestas ejiciendi daemones, et curandi omnem languorem, XV, 255, 2. A Christo sunt missi, sicut ipso a Patro missus est, quo sensu, XVI, 632, 1. Data eis potestas remittendi peccata, 633, 1, 2. Apostoli legali erant Christi, et hoc ipso obtinebant summam auctoritatem in Ecclesia, el erant primi a Christo, XVIII, 42, 2. Quomodo subditi essent Petro, et tamen parem cum eo potestatem haberent, *ibid.*\ XV, 255, 1. Fuero S. Petro subjecti, ceu oves, XVI, 615, 2 ot seq. Eorum dignitas et tria munia, XV, 254, 2; XVI, 176, 1. Sunt velut pastores ct principes Ecclesiæ, XIV, 123, 1. Sunt duces gregis Christi, XI, 540, 2. Sunt cœmenlarii ct structores Ecclesiæ, XI, 590, 1; XII, 783, 2. Quomodo vocentur fundamenta Ecclesiæ, XVIII, 269, 2; 607, 1. Fuere Ecclesiæ lapides primarii et sancti, XIV, 465, 2. Sunt ossa Ecclesiæ, XI, 362, 2. Humeris eorum incumbit Ecclesia, XXI, 371, 2 et seqq. Sunt vertices Ecclesiæ, V, 203, 2. Sunt primi et caput Ecclesiæ, XVIII, 376, 2. Sunt Ecclosiæ ct lotius mundi fermentum, XI, 330, 2.

VI. PR.v.mcATioNis apostolorum fructus Verbo Dei reges ct tyrannos dejecerunt, XI, 513, 2. Dominati sunt cunctis gentibus, XII, 451, 1. Debellarunt mundum, et quibus armis, XVIII, 151, 2; 255, 1, 483, 1. Quomodo cis sil cooperatus Christus, XI Vt 400, 2. Ipsis Christus subjecit omnes gentes 373, I. Eorum do vitiis et idololatria victoria, 451, t, 2. Et sua sapientia insulsos mundi mores sapidos effecerunt, XV, 153, 1. Terram fœcundarunt, *ibid.* Errores hominum correxerunt, homines incorruplione servarunt, 2. Excitarunt sitim rerum cœleslium, vilia hominum momorderunt, pupugerunl elexcusserunt, 154,1. Animas vitiis corruptas

personarunt, *ibid.* Quomodo diabolum profligarunt, XVI, 577, 2. Sunt venatores, cur, XII, 13$, 1, 2. Sunt piscatores, V, 444, 2; XII, 852, 2. Quibus instrumentis orbem in sagenam Christi pertraxerint, XIV, 215, 2. Sunt velut messores, 366, 2. Sunt vinitores vine© Domini, XIII, 317,2. Eorum parius brevis ct simultáneos, XI, 760, 2.

VII. Qualitrr apostoli figurati in Scriptura sacra.—Sunt designati per Eliam, X, 502, I.Sunl dicti principes Zabulon ct Nephlhali, XI, 223,2. Sunt principes seminis Abraham, XII, 245, 2. Significantur per duodecim principes tribuum Israël, II, 194, 2 Maximo in vocatione, 195, 2. Sunt salvatores Israelis, cur, XIV, 20, 2. Quomodo sint duces Juda, XIV, 505, i. Ili et prædicalores significati per servum Abrabæ Rebeccam sponsam Isaaco quærenlem,' I, 260, 1. Sunt patriarch© novi Testamenti, XIV, 465, 1. Quomodo vero Judæi mystici fuerunt, 448 , 1. Quomodo familia ct domus David vocentur, 505, 1. Quomodo sint mystico filii Levi, 592, 1. Sunt principes filiorum Dei, XX, 172, 1. Apostoli duodecim et Patriarch© duodecim vel Prophelæ fuero 2$ Seniores, quos videt Joannes in circuitu throni et Agni, XXI,. 99, 2 et seqq. Fuere quasi grex electus a Deo, XIV, 46$, 2. Dici possunt filii sterilitatis, XI, 591, 1. Sunt pueri Christi, XI, 218, 2. Paranymphi Christi, XVIII, $89, 2. Sunt quadriga Christi, XIV, 258, 1; 428, 2. Pedes Christi, XI, 511, 1 ; XXI, 32, 2. Eorum pedes pulchri, XI, 617, 2; 618, i, 2. Eorum pedes a quatuor rebus possunt laudari, XVIII, 180, 2. Apostoli et Evangelist© sunt ubera Christi, III, 475, 2. Sunt germina Christi, XII, 745, L Fuere sortes juslitiæ, XI, 719, I. Fuerunt viri misericordi© dupliciter, X, »39, 1. Apostoli qualiter formosi, VII, 578, 1, 2. Cur vocentur onciliæ Dei, V, 254, 2. Mystico coelis assimilantur, XI, 609, 2; *Job,* 528,2. *Psalm.* I, <05, I. Sunt angeli, spiritus, ignis urens, XIX, 360, I ; XXI, 238, 1 ; 413, 2. Stellis comparantur, XIII, 172, 2; XVII, 78, 2. Ecclesia? ut stellai præfulserunt, XVIII , 409, 1. Significantur per lucernas tabernaculi, II. 161, 1. Nubibus comparantur, XII, 57$, 2. Sunt nives, nubes, venti, fulgura, XIV, 476, 2; 477, I. Fulminibus comparantur, *Job,* 529, 2. Per quadrifaciale i Cherubim Ezecliielis repræsentantur, VI, 363, 2. Apostoli dicuntur montes, *Psalm.* II, 340, 1. Cur cedris similes, *Psalm.* I, 16$, 2. Arcubus comparantur, XIV, 463 , 2. Sunt sagitt© Dei, XI, 583, 1. Sunt quasi sagitta? polentis, XIV, 463, 2. Fuero voluti sagillæ igne©, X, 503, 2. Montibus dulcissimum mustum stillantibus comparantur, XIII, 646, 1. Equo denotantur, VI, 131, 1, 2. Equis figurati sunt, VII, 512, 1 ; XX, KO, I. Equis generosis assimilantur, XIV, 478, 1. Per equos rufos mystico repræsentantur, $28, 1. Per equum album denotantur, XXI, 139, 1, 2. Per boves maris ©nel, 589, 2. Fuere velut arietes, VI, 472, 2. Sunt mystici corvi, *Job,* 734, I. Sunt voluti hinnuli cervorum, V, 149 1 similas sunt colum* bis, VII, 578, L Significati per'duas columnas, IIT, 588, i. Sunt carbuncuF, et sapphiri et jaspides, XI, 644, 1, 2. Quare sunt rotæ, XII, 503, 1. Globis assimilantur, XIV, 465, 2. Forum ordo quis sit servandus, ut eis gemma? civitatis cœlesüs accommodentur, XXI, 409, 2 ct seq.,et per ejusdem fundamenta, 374, 2 ; 397. 1, 2. Apostolos quomodo significent quatuor animalia, 107, 2. Apostoli fuere orbis deliri©, XI, 60», 2.

Vili. Eorum mens heroica, XVII, 1$, 2. Sunt digniores heroibus, *ibid.* Pro Evangelio vitam impenderunt, XVI, 562, 2. Omnes fuere martyres, XVI, Apostolorum principes cur permiserit Deus indigne a Nerone occidi, IV, 458 , 1. Apostoli et martyres, licet interfecti, de omni tamen tribulatione liberati sunt, *Psalm.* I, 206, 2.

Eorum loco sunt episcopi, XIX, 322, 2. Iis succedunt episcopi, Pontifex Petro, XXI, 40, 1. Apostoli novi duodecim an in fine mundi mittendi. XXI, 374, 1. Etsi pauperes, in die judicii condemnabunt divites superbos et iniquos, VI, 372,1,2. Erunt judices cum Christo, sed non soli, XV, 433, 1, 2. In die judicii etiam judicabuntur, sed simul cliam alios judicabunt, XVIII, 450, 2. Erunt principes regni Christi, XVI, 262, 2. Trahent post se coronam fidelium in dio judicii, XIX, 124, 1.

APOSTOLICI VIRI. Sunt venatores, cur, XI, 134, 2. Ob vitam et doctrinam margaritis confe-runtur. VI, 63, 2. Columnis comparantur, X, 15,2. Deo gratiores sunt, etsi in aliquos defectus labantur, quam solitarii el moniales, X, 373, 1. Linguis suis igneis, tam sibi quam suis omnibus vitam grati© et glori© conciliant, V, 583, 1. In compitis cl foris predicant, 45, 1. Sunt hospites terre, cives cœli, X, 83, 1. Jn quibus robus gloricnlur, XVIII, 497, 1. Tales ©talo nostra non desunt, *ibid.* Deo adjuvante, mira tentant, X, 341, 1. Sitiunt cruces el tormenta. XVI, 183, *i.*

Eorum officia. Sini moribus el vita angeli, XVII, 289, 2. Sint velut faces, XV, 155, 1. Ferventes osso debent, XI, 619, 1, Sint comes, XIX, 121, i. Omnibus sine discrimino opem ferant, XV, 252, 2. Excellant in inimicorum dilectione, XV, 177, 2 el seqq. Vitam parvi faciant, sed prodigent, XV, 266,2. XVII, 369, 2. Strenuo in vinea Domini usque ad mortem laborent, XVI, 194, 1. Sint oves, XV, 266, 1 ot seq. Prudentes sicut serpentes, 267, I et seq. Miracula patrantes non glorientur, XVI, 230, L Non sint do cibo solliciti, 365. 1. Cibus eorum ost conversio animarum, *ibid.,* 2. Quomodc in hospitiis so gerant, 154, i. Caveant munera et aurum, XV, 259, 2 ot seqq. Apostolica perfectio sita in potenti operatione Spiritus sancti, XVIII, 284, 2. Apostolic© vil© descriptio, 283, 2 lis unum relinquentibus o rebus et amicis carnalibus, centum meliores redduntur, XV, 435, 1 ot seq, Sunt Christo in judicio futuri proximi. XI\, 12|, 2. Apostrophe ad viros apostolices, XI, 588,2.

APPARITIONES, Apparitiones Dei in Veteri Tes-

lamento facte sunt per angelos, XI, 49, 1, 2. Accommodate fuere rebus ob quas apparuit, 165, 2. In apparitionibus Veteris Testamenti repréntalos fuit Filius Dei, XX, 607, 1. Apparitiones spirituum bonorum et malorum quales, *Job,* 112, 1. Apparitio Filii Dei in carne quomodo peracta, XX, 520, t et seqq. Apparitionis ab angelo mulieribus facte narratio el ordo, XV. 652. 2 et seqq. Apparitiones Christi varias post resurrectionem, 651,1, 2. Apparitio Christi Jacobo facta, quando contigerit, XX, 10, 2. Apparitiones Christi ct Sanctorum futuram resurrectionem demonstrant, 761, 2. Apparitio mira Christi et suorum Apostolorum Petri et Jacobi juveni cuidam ad Cistercicnsem ordinem vocato, sed jam intepescenti, VII, 521, 1.

APPETITUS. Appetitus naturalis creature inquid tendat VII, 164, 2. Appetitum naturalem visionis Dei home ion habet, XVIII, 263, 2. In appetitu rationali etia/n residet concupiscentia ; ejus naturalis nelinatio ad bona sensibilia, contraria legi Dei et » adoni est concupiscentia, XX. 55, 1. Appetitus inferior quomodo politico moveri dicatur, XVIII. 565, 2 ; XX, 58, 1. In appetitu concupiscibili homo maxime lasus est per peccatum, XII, 370, 2. Appetitus mali nobis est innatus, V, 106, 1. Appetitus hominis inconstantia, VII, 137, 2. Appetitus viri et mulieris diversi sunt, IX, 589, 1. Appetitus ïUnt quasi retia appetenti, XII, 597, 2. Appetitus duplex per Moab el Ammon significatur, 309, I. Appetitus quatuor hominis an in quadriga cherubica exprimantur. 498, 1. Appetitus terrenorum est pix anirnæ, IX, 384, 1. Appetitus cappari repræsenlatur, VII, 394, 1. Appetitus qui sequitur, belluis quodammodo obedit, XI, 456, 2. Appetitu expleto, res appetita vertitur in nauseam, VI, 335, i. Appetitus rationi pareat, V, 582, 2; VI, 293, 1 ; IX, 243, 1. Et tunc per uxorem morigeram denotatur, V, 586, 1. Appetitus per rationem et sapientiam sunt domandi, IX, 211, 2.

AQUA. 1° Aquæ elymon, XVI, 356, 2. Unde ditatur, XX, 612, 1. Juxta multos aqua dicitur quasi Equa, X, 407, 4. Aqua est aer crassior, XIV, B15, 1. Aqua quasi sanguis terre, VII, 50, 2 et seq. Cur terræ immixta sit, *ibid.,* 2. Cur dicalur vitrea et crystallina, XXI, 102, 2.

2a *Aqux creatio et produc'io.* Aquarum productio mirabilis, Job, 711, 2. Aqua nebulosa operuit terram initio mundi, ex qua deinde'reliqua creata producta sunt, IX, 622, 2. Aqua* initio creationis non tam aquae, quam vapores aquei erant, *Psalm.,* II, 198, 2. Aquæ supere sunt initio mundi divisa* ab inferis, VI, 91, 1, 2. Et tunc Deus eas omnes in unum locum congregavit, 426, I. Eas quomodo Deus initio mundi separavit, X. 311, 1, Aquæ super cœlos quæ sint et ad quid reservate, I, 143, 2. Aquæ super firmamentum qualiter et quare sint, X, 311, 1. Aquæ super firmamentum site vallate sunt sursum gyro cœli empyrei, et deorsum circulo cœli siderei, seu primi mobilis, V, 234, 1. Cur eæ ibi sint posite, *ibid.* Aquæ quomodo librentur, 235, 1, 2. Aquæ vere ct naturales super cœlos sunt, XXI, 408, i.

3° *Natura et proprietates aqux.* Aqua, secundum Thaletum, est principium universorum, XVIII, 573, 1; XX, 475, 1. Per eam terra consistit, 475, 2. A mullis habita ut Deus, 612, 1. Aqua non facit globum a terra separatum, V, 233, 2. Aquæ a terrae mari attrahuntur, VI, 426, 1. Aquæ omnes e mari oriuntur, X, 330, I. Non omnes tamen in mare et aquas redeunt, *ibid.* Ipsa ubique terrarum reperitur, si effodiatur terra, V, 235, 2. Aqua cur sursum ascendat, VII, 53, 1. Modus quo ascendit, *ibid,* 2. Quomodo per tubos o fonte ascendat, XVI, 357, I, 2. Quot modis ad homines transfundatur, IX, 663, 1. Variæ ejus proprietates et effectus, XVI, 356, 2. Aqua si effundatur, nihil ejus vasi adhærot, quia tota liquida el fluida est, XIII, 356, 2. Aqua per glaciem indurescit, X. 400, 2. Aquæ pluvia quomodo dicantur in nubibus ligari, XIII, 349, 2. Aqua faciem objectam referi, VI, 349, 1; 350, 1, 2. Aqua etiam rupes excavat, *Job,* 331, 2. Aquarum magna differentia, *Job,* 364, 2. Aquæ species sunt quinque, X, 81, 1, Quæ dicantur vivæ, quæ morluæ, II, 92, 2 ; VIH, 82,1, XVI, 357, 2; 373, 2; XX, 281, 2. Aquæ vivæ vocantur fontana, XIV, 534, 2. Aquæ quiete et stagnantes dicuntur morluæ, V, 286, 2. Aqua inilio mundi creala an dulcis vel salsa fuerit, VII, 54,2. Aqua mari salsa quomodo pisces nutriri queant, XIV. 214, 2. Aqua saliginosa in aeris lacubusque collecta durescit, IV, 472, 2. Aquæ fontium per venas fluentes quodammodo percolantur, V, 564,1. Aquæ fiunt medicæ quod per venas metallicas fluunt, *ibid.* Aquæ quomodo dicantur sanari, XII, 851, 2. Aquas salsas abbas Bessario dulcoravil, I, 573, 2.

4° *Aqux necessitas cl utilitas.* Aqua ost homini necessaria, X. 316, 1. Ejus polus esi maximo salutaris et sanus, X. 80, 2; XV, 343, 1, 2. Ejus elogium, X, 80, 2; XX, 612, 1. Cui rei «quæ polus serviat, X, 80, 2; 81. 1. Triplicem ad usum bibitur, *ibid.* Aqua sanitatis vel mali causa esso solet, XXI, 196, 1. An nutriat, X, 81, 1. Aquam calidam conviviis bibebant veteres, *ibid.* Aliæ ejus utilitates, iHd. Ejus tamen potus cruditates pani et tristitiam, 128, 2. Ea vinum debet dilui, 138, 1. Aquam vino mixtam bibere cur sanum, IV, 567, 1, 2. Quando ipsa sit bibenda, quando vinum, *ibid.*

5° *Aqux effectus supcrnaluralcs.* Aqua spiritualis quænam, *Psalm.* I, 129,2. Aqua est materia baptismi, XVI. 339, 2. Aquæ sunt in baptismo Christi sanctificate ct donate vi vivificandi, XII, 852. 2; XV, 107, 2; 114, 1,2. Aqua baptismi est aqua purgans et emendans, XIX, 470, 1. Aquæ baptismi peccatores dulcorant et fructiferos reddunt, XII, 851, 2.

Aqua benedicta prefigurata in veteri loge, II.

Î94, I. Aqua cincralis typus fuit sanguinis Christi et aquæ lustralis, XIX, 440, 2. Aquæ lustralis antiquus ritus, Jo¿, 241, 2. Per aquam lustralem quomodo fugetur daemon, IV, 298, 1. Aquæ ad purificationem manuum olim ponebantur ante fores ecclesiarum, XIX, 201, 2. Ejus loco jam est aqua lustralis, *ibid.* Miracula per aquam benedictam mulla facta, et adhuc hodie fiunt, II, 291, 1 et seq.

6° *Varix aqux significationes et symbolismi.* Quid aqua symbolice designet, 612, 1. Quid spirituali1er denotet, XX, 613, 1 et seqq. Aqua viva spiritualis quintuplex est, XVI, 427, 1. Aqua refert Deum Patrem, XX, 612, 1. Aqua vocatur scaturigo et soboles, XI, 573, I; 612, 1. Aqua bona est mater, IX, 122, 1. Aquæ cur populum repræsenlent, XIV, 181, 1, 2; XXI, 310, 1. Aquæ assimilantur milites, XII, 627, 2. Aquæ et gratiæ analogia', XVI, 356, 2; 358, 1. Aquæ comparantur gratia et bonorum abundantia quæ a Christo per sacramenta dimanat, XII, 752, 2. Est symbolum gloriæ ælernæ, IX, 482, 2. Ejus et sapiential analogiæ, IX, 661, 2. Aqua symbolum fœcunditalis et abundantiæ, *Job,* 341, 1; 288, 2; 466, 1. Aqua hieroglyphicum tribulationis, *Job,* 469, 2. Per aquam significatur tribulatio, unde paradoxum illud: *Ex aquis sol,* IV, 391, 1; *Psalm.* 1,188, 1,2. Aquæ furlivæ cur sint dulciores, V, 265,1. Aquas dividere in plateis quid metaphorice significet, 143, 2. Aquam in clepsydra dimittere est darò licentiam perorandi et mitium, 539, 1.

7° *Aqux de quibus historice loquitur Scriptura.* Aquæ quæ super cœlos sunt depluerunt in diluvio, XX, 476, 2. Aquarum terram et summos montes operientium copia unde prodierit, I, 143, 1 el seq. Aqua Ægypti per Moysen versa in sanguinem quid lilleraliter significaret, I, 464, 2. Aquæ maris Rubri transeuntibus Hebræis utrumque volui pendentes fuero et divisai, X, 311, 2; 314, 1. Aquæ ex petra elicit» per Moysen non tantum Israelitas in deserto seculæ, sod propter eas perpetuo fluentes Arabia facta est habitabilis, cum antoa ob sitim esset inhabitabilis, XI, 536, 1. Aqua potra Mosaic» erat typus sanguinis Christi, XVIII, 339, 1. Hanc longo tempore seculam Ilebræos quidam putant, 2. Aqua expiationis apud Judíeos tollebatur omnis immunditia legalis, XIV, 517, 2. Est hæc typus sanguinis Christi, *ibid.* Aquam omnem effundunt Judaei homine moriente, cI quare, 11,295, 1. Aquarum porta urbis Jerusalem versus orientem a collectione aquarum sic dicta, IV, 237, 1. Aquæ templi Salomonici mystico significant baptismum, gratiam cl doctrinam Christi, XII, 849, 2. Aquæ ductus in templo ad quid essent, 849, 1. Eorum operositas, *ibid.* Aquæ ductus Judæorum et Romanorum fuerunt ut orbis miraculum, *ibid.* 1; XIV, 534, 2. Aquæ ductus Hierosolyrnæ cxiruxil Ezechias rex, X, 517, i. Aquæ Siloe denotant stirpem David et Salomonis, cur, XI, 215, 4. Abierunt in proverbium, denolantquo animi quietem et tranquillitatem, *ibid.* Aquas steriles Eliseus sanavit per salem, I, 573, 2. Juxta aquas cur suas visiones videant Ezechiel ct Daniel, XII, 477, 1. Quæ ejus rei causa mystica, *ibid.* Aquas redundantes quas viderit Ezecbiel, XII, 850, 1, 2. Aquæ torrentis sensim crescentes Ezechieli visæ quid significent, 850, 1, 2. Aquæ quomodo Jonam pervaserunt et penetrarunt, XiV, 41,2. Aqua crassa tempore Nehemi» in ignem versa, IV, 501, 1.

Aquæ quomodo arserunt Christo veniente ad nos, XI, 755, 1. Aquæ a Christo in vinum mutalæ miraculum quotannis renovatum ait Epiphanius, XVI, 326. 2. Hæc mutatio an fuerit primum Christ miraculum. 332,1. Quæ ejus causa litteralis, symbolica, allegorica et tropologica, *ibid,* et 2. Quando aqua piscinæ ab angelo moveretur, XVI, 373, 1. An ea haberet vim sanandi, *ibid.* Aquæ Jordanis et Siloo quam sini salutares, ex quo Christus eas tetigit, 461. 2. Aqua ct sanguis quomodo e Christi latere, et qua parte effluxerint, XVI, 620,2 etseq. Et quidem simul et non naturaliter, 621, 1. Aqua el sanguis cur effluxerunt a latere dextro Christi perfosso, XII, 852, 1; XVIII, 652, 2. Aqua et sanguis probabant Christum esse hominem Deum, XX, 609, 1, 2. Aquæ vari» e Salvatore manantes, Xt 274, 1, 2.

Aqua miscenda vino in missa, et cur, XI. 116, 1; XVI. 621. 2; XVIII, 369, 2.

Aqua omnis in fine mundi vertetur in sanguinem, XXI, 298, 2. Sed id non erit diuturnum, *ibid.* \n hæc plaga fidelibus sit nocitura, *ibid.* Aqua facta sanguis Unquam mortui quomodo intelligatur, 298, 1. Aquæ flumen quod evomat draco in mulierem, 250, L Aquæ vil» fluvius in cœlo quis sit 405, 4.

AQUILA. Aquila Ponticus, Pauli adjutor erat in arte scenofactoria cum uxore Priscilla, XVII, 341,1 Aquila et Priscilla scenopegi, Roma a Claudio ejecti, eodem dein redierunt, XVIII, 242, 1.

AQUILA. Aquilæ interpretis S. Scriptura editio ab Hebræis probalur. XIII, 10, 1. Aquilæ cur versio non sit satis bona) fidei, I, 17, 2. Cur ab Ecclesia ejectus, XVII, 356, 1.

AQUILA. 1® *Aquiix varia acceptio, Job.,* 743, i. Aquila vox unde deducatur, XX, 497, i. Aquila est rerum princeps, et regiam majestatem pra so fert. XII, 623, 1, 2. Aquilarum \ari» sunt species, *ibid.*

2° *Aquilarum mirabilis natura,* I, 597, 1. Aquilæ natura el nidificandi ratio, *Job,* 746, 1. In montibus an nidificent, XIV, 7, 2. Iis assimilantur sapientes superbi, X1H, 8, 1. Pullos suos educant mire et severe. VI, 192, 2; IX, 457, 4. Pullos plumescentes quomodo doceat volare, X, 95, 2. Mirabilis amor in pullos, ol in homines, præscrlim virgines el beneficos, I, 597, 1. Hac do re exempla et profana ct sacra, *ibid,* et seq. Sunt nonnullæ in parentes piæ, ali» dura, 450, 1.

Earum magnitudo ex historiis docetur, II, 65, 2. Aauil» velocius, XII, 417, 4. Volant e» celerrime,

VI, <85, i, Î. Altissimo cætêris avibus supervolant, VI, 184, 2 et seqq. Mirum quid de earum pennis, 185. 1, 2. Earum celeritas, robur, dominium. V!. *ibid.* Earum rapacitas, XIV, 210, I, 2, Non edunt carnes fulmino lactas, VI. 240, i.

Earum aliæ proprietates,VI, 185,1.2. Aquila cornicum obstreperos garritus contemnit, XXI, 207.2. Aquila* vulturín© an clangant, XIII, 390, i. Earum vox cæteris avibus terribilis, *ibid.* Bæin Scriptura non raro aquila* vocantur, *ibid.* Aquila vera pone muta est, et vix vocalis, idquo ex animi magnitudine qua fame et siti superior animæ affectus regero novit, *ibid.* Non cadaver, sed vivam prædam quærit, *(bid.*

Quomodo aquila senescens ipsa renovetur pennis. XI, 503, 2; 504, 2: XXI, 208, 1, *Psalm.* II, 188, 2. Aquila toto corpore depilatur cum senescit, XIV, 79, 2. An solo capite decalvetur, *ibid.* Cum ei defluunt pennæ, infirma est, et se abscondit, *ibid.* Ipsa se depilans et renovans symbolum est pienitentiæ, *ibid.* Et peccatoris ac resurgentium ad gloriam, *ibid.* Earum fel meile mixtum acuit visum, XXI 208, 1.

3° *Cujus usus essent aquila apud varias gentes.* Eas in funere imperatorum cur omitterent Gentiles, I, 598, 1. Interdum mortis signa attulerunt, I, 598, 2. Quare apud Judæos ad esum essent immundae, II, 64, i. Aquila colubrum vel draconem unguo gestans, cur a Danitis in vexillo pro serpente pingeretur, XII, 499, 1. Eas Chaldæi et postea Romani in vexillis ferebant, XI, 566, 2; XII, 19), 1; 319, 623, 1, 2; XIV, 210, i, 2. Aquilifer vocabatur Romanis ipse signifer, XIV, 210, 1, 2. Earum ala dextera in agro defixa ab eo avertit grandinem ; in imperatorum apotheosi ipsæ in cœlum evolabant, quasi eorum anima, XXI, 197, 2. Multos neci eripuere, *ibid.* Achemenes Persa aquilæ fuit alumnus, XXI, 197.2.

4" *Aquilæ varix significationes symbolic» et tropologica.* Aquila représentai regem Nabuchodonosorem, XII, 625, 2. Ejus symbola aptata Chaldæis, XII, *ibid.* Aquila S. Joannem designat, XV, 12, 2. Cur aquilæ assiimlelur S. Joannes, XXI, 197, 1. Aquilæ facies quomodo esset desuper quatuor animalia Ezechielis, XII, 486, 2. Aquilæ facies in rotis currus cherubici quid symbolice significet, XII, 509, 2. Aquila in cœlo volans quæ sit, varie exponitur. XXI, 197, 1. Ei comparantur concionatores, *ibid.*

Aquila significat Dei celsitudinem et sapientiam, XXJ, 108, 1, 2. Aquilæ sunt typus Christi et in quo, VI. 453, 1 ; 454, 1. Cur sunt symbolum Christi, XV, 611, 2. Christi divinitatem significant, XXL 108. 1.

Aquila est symbolum veritatis et angelorum, XV, 512, i. Ejus et sanctorum analogi©, XI, 504, 2; 505, 1. Per eam justi et sancti repræsentantur per varias analogias, XIV, 511, 2 etseqq.; XIX, 55, 2. Aquilæ ala? attribuuntur caneth, XI, 503, 2; 504, 1. Aquil© significant sanctos in cœlo, I, 598, 1; XI, 502, 2; 506, I. Denotat quoquo agilitatem bea* lorum, eorumquo item beatam œtormtatom, XI, 812, 2.

Aquila est symbolum hominis contemplativi, *Job,* 747, 1. Aquila cœlum capite respiciens, el pedibus terram tangens, cum fulmino a sinistra, lauri rame a dextra, est emblema pii principis, XII. 625, L Aquila symbolum altissimæ sapienti©, 504, 1, 2. Item perspicacitatis, 502, i; 506, 1. Aquila spirita* iis qualis, *Job,* 747, 2.

Aquila est symbolum regni et regis, XII, 623,1,2. Ipsa in mullis imperium pQrtendit, id probatur exemplis, 624, 1. Aquilæ symbolum sunt imperii et tyrannidis, II, 502, 1. Item victori© violenta» et magnifie©, XII, 305, 2. Aquilæ pugnantes symbolum sunt vicloriæ, XII, 620, 2 ; 627, 1.

AQUILO. Aquilo quod habet etymon, X, 406, 2. Aquilo quasi aquas ligans, VIII, 84, 1. Cur vocetur dexter,VI, 346, 1. Ejus intensum frigus, X, 499, 1; XII, 20,1,2. Est ventus acerrimus, X, 406,2. In septentrionalibus locis acer est, fugat nubes ol pluvias, in meridionalibus eosdem parit, VI, 286, 2. In Judæa humores o niari adducit, VI, 286, 2. Asper, siccus et horridus est, 287, 2. Judæis erat infaustus et infestus, XII, 317, 2. Eo gaudent qui in calidis locis habitant, VI. 346, 1. Aquilo serenat acrem et terram, *Job,* 704, I ; VI, 287, 1. In æslu quandoque grandinem, fulmina el tonitrua ciet, VI, 287, L Est arboribus saluberrimus, Vili, 84, I. Aquilo Rom© salubris et vitalis, cur, VI, 216, 1; XIV, 248, I. Quare ibi per ©Blatero auram frigidam inducit a montibus nive opplolis, VI, 268. 2.

Aquilonis symbola, VIII, 85, I; XIV, 531, 1. Aquilo symbolice est diabolus, XIII, 512, I; XII, 792, I. Significat mystice regnum diaboli, XII, 41, 2. Aquilone mystice denotantur gentes vel peccatores, 797, 2. Aquilo est sinistra pars mundi, et symbolum infelicitatis et malorum, quia frigidus, XIV, 248. i. Cur tristia et Dei vindictam significet, XII, 20, 1, 2. Aliquando lenitatis est symbolum.

Aquilonis pars in castris llebr.uorum significat gentium multitudinem, II, 200, 2. Aquilonari* illo tyrannus, quem significat Joel venturum contra Jerusalem, quis sit. XIII, 501, 2. Ostenditur esso Ilolofernem el cur, 502, 1. Aquilonares reges dicuntur reges Syri©, 150, I. Aquilonares qui ad exscindendam et vastandam Babylonem a Persis sint evocati. \II. 317, 2.

ARABES. Arabes dicuntur filii Orientis, XIII 683, i. Arabes gr©ce vocantur nomades, quare IV, 552, I. Arabos nomades describuntur, XIII, 312, I, 2. Arabes scenitæ de loco in locum migrant, habitantquo in tentoriis, XI, 281, 2. Ara*, bos vocant suos reges Solymannos vel Solymos, XIX, 409. I.Etiamnumreges ipsorum magnam uxorum copiam habent, IV, 370, 2. Sunt servituti assueti, 556, 1. Semper latrociniis dediti fuere, XII, 38, i; 53, <; XIV, 208, 2. Deum appellant Sabim.

XII, 62, 1. Adulteros capite plectunt, I, 348, i. LiCOl feri ct barbari, tuentur sepulcra patrum et ducum suorum, IV, 233, 2. Sua pleraque a Syris acCeperunt, non contra, IX, 47, 2. Ipsi et Galaadit® cur medica arte excelluerint, XII, 79, 2. Apium hortense vocant *carfs,* quod idem est curn hebræo *carpas,* IV, 362, 2. Attondentur in rotundum, XII, 86, 2. Genarum pilos evertere solelnnt, XII. 87,1. Arabissæ femin® totam faciem tegebant, XVIII, 35G, 1. Arabes præteritum pro futuro usurpant, IX, 216, 1, Arabes juverunt Chaldæos in vastatione Moab, XI, 299, 1. Dicti sunt Cedarcni, sunt boni sagittarii ct feri, a Turea cohiberi nequeunt, XL 334, 1, 2. Vastati sunt a Nabuchodonosoro, *ibid,* Arabes an futuri sint Gog el'MagOg, XXL 357, I. Arabuin in fino mundi conversio, VID, 177, 2.

ARABIA. Arabia triplex, XI, 525, 1. 2. Arabi® Felicis fertilitas et feracitas, Vili, 177,2; XI, 703,2. Arabia Felix auro, thure et myrrha abundat, XV, 72, 2; 80, 2. Arabia Pclræa dicta ab urbe Petra, XI, 301, 2. Arabia Sabæa quantum distet a Jerusalem, est extrema regio terræ ad mare Indicum, XV, 313, et seqq. Arabia Judææ erat ad Austrum, XIV, 248. I. I am Scriptura vocat nomino Ælhiopiam, XIV, 304, 2. Ejus flumina, *ibid.* In ea floruit olim Christiana religio, XI, 525,1,2; 703, 2.

Arabica lingua hebrææ est affinis, IX. 209, 2. Arabica proverbia a quo collecta, et quando, IX, 47, 2.

ARABICA VERSIO. Arabica interpretatio Bibliorum duplex est, Antiochena et Alexandrina, quas latine convertit et adornavit D. Sergius Risius, archiepiscopus Damascenus, XI, 190, 2; XIII, 222, 2. Arabica versio Ecclesiastici parvæ auctoritalis est, et parum sincera, IX, 24, 1. Arabica Evangeliorum versio Rom® est impressa cum traduclione Ialina, XV, 13, 2 et seqq. Arabica versio ApoCnlypseos exlat in Vaticana Bibliotheca, XXI, 12, i.

ARANEA. Aranea tactum habet acutissimum, IX, 575, 1. Est cibus stellionis, VI, 453, 1. Aranearum quoddam genus, quod alios edendo cogit cinori, alios flendo, desiderio suorum, XIII, 383,2. Aranearum texentium Thebis quod fuerit prodigium, XXI, 95, 2: 33i, 2.

Aranea laboris est symbolum, VI. 459, 2; 462, 1. Symbolum est etiam tabitudinis, Illius tela res fulilis, *Job,* 211, 1; 212, 42. Aranearum telas sibi texunt, superbus, gulosus, avarus et quilibet peCcalor, XI, 692, 1, 2; XIII, 392, 2.

ARARE. Arare Ilcbrads idem est quod operari el colere, XIII, 420, I. Arcte in bove el asino quomodo Déus velet, el quare, II, 478, 2. Rei hujus tropologia, *tbid.* Aratores in Ægyplo ad cœlum quare non respiciam, XII, 711. 1. Aratio tria donotat in peccati analogia, VI. 93, 1. Arare mendacium idem quod dicere, fabricaro, IX, 229. 2; 221,1.

ARATU?. Aratus quis poeta fuerit, et quæ scripserit, XVII, 335, 1. Quomodo ex ejus scriptis sua dogmata confirmant Apostolus, XVII. 335, 2.

ARBACES. Arbaces Medi® prefacios cur rebel* Iaril Sardanapalo regi «uo, IV, 314, 2. Euii ret Assyriorum post Sardanapalum, XIV, 52, 1, 2. Ab Arbace primo Medi® rege cæteri nomen suum acrj*pero, et cognomina' 316, 2

ARBITRIUM LIBERUM. Arbitrii Ubertatem (ollit Calvinus, XVIII, 125, 1. Ipsum aperitor; homo liberum arbitrium habet. XV, 212, 2. XVIII, 401, 2: *Abundantius illis omnibus laborad, non ego* ov/em, *set! gratia Dei meeun.* Arbitrii I«bertas, *Psalm.* 11,260, I. Arbitrium libefnm habet aliquam partem in opere bono, XV!, 252, I : *Una tua decem mnns acquisivi!.* Id habet homo, eliam in supernaluralibus, XVIII, 321, 2 : (hri *statuii incorda suo firmus, non habens necessitatem, potestatem autem habens sux voluntatis.* Ipsum contra Calvlnum in gratia admittenda vel repudianda astruitur, XVI, 305, 1, 2: *Quotquot autem recurrunt eum,* dedi/ *eis potestatem filios Dei fieri;* 397. 1, *IiEum qui venit ad me, non ejiciam foras.* 560,1,2et«^qq. Kjus cooperatio est a gratia Dei, XVI, 560, 2 : 5i- *CUl palmes non p H fructum a <' '* niri *manserit in vite; sic* el vos, *nisi (n me maw-*

Id non amittitur peccando , 561, 1. Arbitrio nostn ineat salus et damnatio nostra, XIV, 619, I. In arbitrio cujusque est/quamdiu vivit, vel bene agere el mereri gloriam ; vel male, itaque reprobari, XIII, 436, 2 : *In medio tui sanctus,et non ingrediar civitatem.* Fide Liber t as.

ARBOR. Arbor fblhtâ parum fnictlfnra , IX, 425, 2. Arbores gaudent suis similibus,'X. 396, 1. Arbores aquilone Armantur, austro fatiscunt; io iis ali® sunt mares, aliæ feminæ. XV, 698, 2. Laborant morbis ut homines, dant homini cibum illaboratum, *ibid,* et seqq. Arbores etiam in mari crescunt, X. 413, 2. Arbores et herba? in flore sibi sticoedunl, \x. 17. 2. Arboris oultm ostendit fructum, et qualis ipsa sit, X. 21, L Arbor e fructu cognoscitur,XV,308, I. Arboresaqul^ irrigat®creseunt,frondent, florent, fructiftrant, X. 81, 1. Arbores amisso cortice exarescunt. XIII, 185, 2. Arbores rosinosæ sponte sudant resinam, IX, 647, i. Arbores incisa? in Brasilia dant potum, XIII, 307, 2. Arbor in Ægyplo juxta Ilermopolim salubris describitur, XVI. 275,1. Arbores autumnales quæ dicantur,XX,G75, Iot seq.Quæ sint bismorluæ.676, i. Arbores quomodo vivant et moriantur, *Job,* 323, L

Arbores olim diis erant sacræ, XII, 30,2. Arbores sacræ sunt cedrus, cupressus, palma et olea, IX, 632, 2. Arbores quomodo Deo circumciderenMr, XIX, 88, 2. Arborum fructus primis quatuor annis in torra promissionis inhibiti erant Judæis, II, 123, 2. Quare Deus hac cæremonia voluerit coli, *ibid.* Ejus rei allegorica causa, *ibid.* Item tropologica causa, II, 125, 1. Arborum fructus benodicuntur die Assumptionis B. Virginis, XV1H, 193, t.

Quid arbores mystice et tropologice significent. Arbor symbolum est hominis, XX, 675, I. Arboris et hominis analogiæ novem, XV, 696, 2. Arbores crescentes mystice sunt fideles aquis baptismi loti et rigati, ut proferant poma, id est virtutum fructus, XII, 851, 1, 2. Arbores fidelium et Ecclesiæ sunt typus, XIX, 219, 1. Arbor in hiemo monens, in vere revirescens el reviviscens est symbolum resurrectionis, XII, 759, 2. Qualis sit arbor virtutum, V, 340, 2. Quæ ejus folia et fructus, *ibid.* Arbore denotatur Nabuchodonosoris imperium gloriosum, late patens et robustum, XIII, 56, 1.

ARDOR SCIENTLE DONI ET MALI. Qualis arbor ista fuerit, I, 87, 2 et seq. Putatur fuisse ficus, I, 88, 1 ; XIII, 617, 3. Vocatur lignum offensionis, X, 114, 2. Fuit hieroglyphicum liberi arbitrii, I, 88, 1. Item obedicntiæ et inobedienliæ, 2.

ARDOR V1TÆ. Arbor vitæ qualis fuerit, I, 85, 2. Qualis ejus vis fuerit, *ibid.* Quomodo homini vitam prorogasse!, *ibid.* Qualis aeternitas ex ea futura fuisset, 86, 2. Ex ea orta fabula de nectare et ambrosia deorum, 87,2. Quid ea symbolice, et allegorice et tropologice denotet, *ibid.* Arbor vitæ repraesentat virtutem in genere, qua in re, V, 91, 1. Ea describitur, hæc mystice est ipsa justitia et sapientia, item sapiens el justus, V, 342, 2; XX, 437, 1. Arbor mystica est Christus in cruco, V, 340, 2. Arbores cœlesles omnes dant fructum vitæ et immortalitatis, XXI, 406, 1. like quid significent, *ibid.*

ARCA NOE. Arca Noe fuit composita instar cistæ, I, 136, 1, 2. Ex cedro fuit facta, *ibid.* Cur fuerit oblita bitumine, non pice, 137, 1. De ejus longitudine, altitudine et capacitate, *ibid.* De ejus tecto, 2. Habuit tres contignationes, *ibid.* In ima erat sabura et sentina, *ibid.* In secunda erant animalia per cellas distributa, 138. In tertia erat annona *ibid.* In summo tabulato erat locus hominum et avium, *ibid.* Erant in ea spiracula, *ibid,* et 2. Arcæ Deus gubernator erat, VIII, 502, 1. Arca allegorico et tropologico quid significet, *ibid.* Arca Noo cum Ecclesia confertur, XX, 341, 1. Quomodo ad eam venerint omnia animalia, I, 139, 1. In ea tantum octo homines servati, 141, 1. An in ea fuerit sibylia, *ibid.* De corvo ad arcam revertente et non revertente, 149, 2. Quid moraliter hic corvus significet, *ibid.*

ARCA FOEDERIS. Arcæ fœderis descriptio, I, 637, 1 el seq. Erat quasi cista, *ibid.* Unde arca dicatur, XIX, 434, 1. Ejus longitudo erat duos cubitos et semis, I, 638, 2. Erant in ea tabule Moysis, 637, 1. An præter tabulas aliquid contineret, XIX, 434, 1. Tegebatur propitiatorio, I, 637, 1. Habebat coronam et duos vectes; item quatuor globulos quasi rotas, *ibid.* Cur dicatur testimonii, vel testaménti, I, 639, 2 ; XI, 223, 1. Arca erat Dei scabellum, quomodo, I, 640, 2. Arca dicta est gloria Israel, XII, 511, 1 ; XIV, 374, 2. Erat Judæorum gloria, quia Dei gloriam el Dolentiam referebat, XV11I, 158, 1. Fuit gloria Israel tripliciter, XI, 149, 1. Arca quare vocetur arca fortitudinis, III, 597, 1. Arcæ testamenti quasi currum bellico suæ gloriæ Deus cherubim stipatus incedebat, XIV, 257, 2. Erat hæc velut quadriga, *ibid.* Præcedebat castra Ilebræoruin et quare, H, 246, 1. Portabant eam Levitæ, *ibid.* Arca fœderis ordinarie portabatur a Caathitis, ac in re gravi a sacerdotibus, III, 17, 2. Ilebræorum in ea fiducia, I, 638, 2.

Arca stetit in medio lordano, non in ripa, dum Josuo cum suis transiret, III, 19, 2. Arca bis mille cubitis in transitu Jordanis distans, quid typice el symbolice denotat, XXI, 353, 1, 2. Reverentia Ilebræorum erga arcam, III, 18, 1. Arca ante melificatum a Salomone templum erat in Silo, urbe tribus Ephraim, XII, 68, 1. Arca cur capta a Philistæis, III, 287, 1. Arca ponitur juxta Dagon tanquam ab eo debellata, 289, 1. Illam injuriam vindicat Deus, 290, 2. Arcam nudarunt Belhsamitæ, el ideo sunt percussi, 297, 1. Arca Dei transfertur a Gabaa ad arcem Sion, 454, 1. Vehebatur plaustro errore Davidis vel Levitarum peccato, *ibid.* Solis sacerdotibus licebat eam tangere, idque sub pœna mortis, et ideo percussus Oza, *ibid.,* 2. Ponitur in domo Obededom, 455, 2. Quæ domus ideo benedicitur, 456, 1. Unde eam David adduxit in Sion, *ibid.* Non tamen iterum in plaustro, sed in humeris Levitarum, *ibid.* Fuit postea translata in templum Salomonis, I, 637, i. Arca fuit in castris Joab obsidentis Rabba, III, 477, 2. David fugiens eam remittit Jerosolymarn ne sccum exulot, 498,1. Arcam posuit Salomon in Sancta Sanctorum, 578, 1. Solam arcam posuit in templo, cætera vasa templi innovavit Salomon, 593, 1. Arca quoties et quo translata, 299, 1.

Arca translata fuit sub Manasse vel Amon in templo, in domum Sellum propter idola, IV, 194, 1. Postea in locum restituta a Josia, *ibid.* An fuerit in secundo templo reædificato post reditum a Babylone, 504, 2; 505,1. Non fuit in templo Zorobabelis quia fuit a Jeremía in urbis excidio ablata et absconsa, IV, 504, 2; 505, 1 ; XII, 814, 2. Ejus depositio in monte Nebo, 1,637,1; IV, 504, 2; 505,1. An fuerit inventa cum igne sacro, *ibid.* Apparebit in fine mundi, IV, 505, 1. Symbolice in arca com tenta significabant tria attributa Dei, I, 638, 2.

Arca testamenti est typus Ecclesiæ militantis^ III, 458, 1; XI, 149,1. Ecclesiæ etiam triumphanti, typum gessit, III 458, 2; XIII, 527, 1. Arca fœderis significat corpus et humanitatem Christi, III, 18, 1; 458, 2; XXI, 190, 1; 232, 1. Arca fœderis scabellum pedum, 98, 5. In cœlo visa Joanni quæ sit, 241, 2 el seq. Symbolum est B. Virginis, I, 637, 2; III, 455, 2; XXI, 232, 2. Significat etiam beatos in cœlo. I, 637, 2; III, 18, 1. Est symbolum sacræ Scripturæ et viri in ea eruditi, III, 455, 2.

ARCANUM. Arcanum consiliorum el decretorum Dei liber est involutus, cstquo scriptus intus ct foris, curis sit involutus, XII, 518, 1. Arcana Dei

consilia do privata vocationo hominum et gentium, XVIII, 589, 3. Arcana Dei judicia non sunt scrutanda, XIII, 203, 1. Quænain arcana in cœlo Paulus audierit, XVIII, 502, 1, 2. Arcana cordis et intentiones novit Deus, 279, 1. Arcana ab ebriis denudantur, VI, 207, I ; 208, I ; 209, 2. (Fide Secretum.)

ARCHANGELUS. Archangoli sunt custodes provinciarum, XIII, 142, i. Arcliangehis mortuos omnes in fine mundi suscitaturus, voce magna inclamabit, XVI, 496, 4. Archangelus in judicio tubam inflans, quis futurus sil, XIX, 132, 2. Ejus vox mortuos non tantum colliget, sed ct excitabit, 131, I. Eadem est cum tuba Dei, *ibid.*

ARCHELAUS. Archelaus filius Herodis quamdiu regnavit, cur ab illo sibi Christus metueret, X\ I, 55, 2. Cur ab Augusto tetrarchia sua sit dejectus et in exilium pulsus sit, ct quando, 55, 2; 90, 1. Sævus erat, ideo ab Augusto in exilium missus, XV, 90, 1, 2. Cum fratre Antipa de regno contendit, *ibid.*

ARCHIDIACONOS* Archidiaconi qui dicerentur Romæ, XVII, 163, 2. Archidiaconi veteres præerant diaconis, XVIII. 208, I. Archidiáconos inter cardinales quæ sit dignitas, XXI, 22, 2. Archidiaconi hodierni veterum diaconorum munus retinent, XIX, 246, 2.

ARCHIEPISCOPUS. Archiepiscopum quomodo benedicant suffragane! qui minores sunt , XIX, 413, 2. Archiepiscoporum pallium quid designet, XVII, 370, 2. Archiepiscopatus quatuor sunt in Calabria. i»1. 2.

ARCHIMEDES. Archimedes suæ mathesi quam intentus esset, XII, 33, 1. Sua mathesi solus Syracusas contra Romanos diu propugnavit X, 297, 2

ARCHIPPUS. Archippus fuit doctorColossensium, XIX. 342, 1, 2. Colossis habitavit in domo Philemonis , *ibid.* Factus est deinde ibi episcopus, 112, 2.

ARCHITECTUS. Architectorum quod sil studium et opus, X, 289, 2. Architecti libello cur utantur. XIV, 369, 1. Architecti cum historico comparatio, IV, 507, 2.

ARCHITRICLINUS. Architriclini quod esset officium in conviviis, XVI, 331, i. Erat idem qui symposiarcha, X, 141, 1. Quomodo probarit vinum a Christo ex aqua conversum, XVI, 331, 2.

ARCHONT1CI Archonlicorum hæresis ml circa resurrectionem, XIX, 289, 2. Opus conjugale diabolicum esso dixero, 225, 1.

ARCTURUS. Arcturus quæ sil stella, an Pleiades et Vergili.!', an Cynosura, an Sucula', an Ursa minor; auctor censet osse stellam ingentem in sidere Bootis post caudam Ursæ majoris, XIII, 580, 2; 581, I. Quando oriatur; suo ortu el occasu grandines el procellas ciet, 581, 1. Ei Ecclesia comparatur, 582, I. Arcturus est symbolum cœleslis gloriai, *Job,* 723, 2.

ARCUS. Arcus capitur in Scriptura pro viribus et armis, XIII, 290, 1. Arcus magni pedibus intenduntur, XIV, 462, 2. Arcus quem docuil David filios Juda est planctus incipiens a nomine arcus, III, 335, 1.

ARENA Arena dicitur ab arido, vel haerendo, XV, 216, 2. An multitudine arena* in parvitate et in potentia, Dei elucet sapientia, IX, 53, 1. Arenarum quis numerus, 54.1. Sunt innumerabiles, 54,2. Arenai Cyrenaicæ quam densæ, XI, 328, 2. Arena portari nequit nec constipata, nec divisa, VI, 328, 1. Arena est symbolum hominis inconstantis, XV, 216, 2. Item vanae gloriae, 217, L Arena* symbolo denotantur impii, utpole steriles et terreni, XXI,

AREOPAGUS. Areopagus quis locus Athenis, et unde dictus, XVIII, 322. I. Unde ibi tribunal, el a quo institutum, iòid. AreopagiLe quando instituti, lJ, 245, 1, 2. Areopagiku cur noctu judicarent, XIV, 575, 1. Quam integri el sinceri, XVIH. 322,1.

ARETAS. Aretas.rex Arabum, socer fuit Herodis Antipæ quem et bello vicit» XV, 689, 1 ; XVIII 498,2. Fuit infestus Judaeis, XI, 206, 1. Voluit Paulum comprehendere, *ibid.*

AREUNA. Areuna, rex Jebusæorum, factus proselytus, III, 537, 2. Ejus area cur electa ad sacrificium pro peste a\orienda, *ibid.* Est symbolum Ecclesiæ gentium, 533, 1.

ARGENTEUS, Argenteus olim fuit medium sicli, ct duplum denarii, XII, 238, 2; XIV, 492, 2; XV, 547. 2. Argentei triginta quibus venditus Christus, cujus sint pretii, XV, 547, 2 et seq. Argentei Judæ cur vocentur merces iniquitatis, XVII, 68, i.

ARGENTUM. Argentum omne Dei quomodo sit, XIV, 338, I, 2. Argentum electum quod sit, V, 297, 1. Ejus eruendi et purgandi ratio, *ibid.* Ei c fodinis eruto admixta sunt plumbum, stibium,stannum, VI, 320, 1. Igno exploratur, 352, 2. Quomodo a scoria per plumbum expurgetur, XII, 63, I. Ejus bonitas unde colligatur, VI, 352, 2. Igne evadit nitidius, 353 2. Ejus candor el nitor, ejus pre-* tium, V, 298, I. Ejus soliditas, el puritas, 2. Eju. sonus, 299, 1. Quando id cœperit, 298, I. Argentum ad cerlu n pondus olim appendebatur, XV 545,4. Argeo umquando signari cœptum, I, 712, L Argentum a bello victis per iter spargi solitum, cur, IV, 431, 2. Argenti libra una valet 50 æris, X, 495, 2.

Argentum quid mystico significet, VII, 257, 2. Argentum sunt eloquia Doi, XI, 576, I, 2. Argentum vocari possunt pura relìgio, Dei lex, doctores, 115, 1, 2.

ARIEL. Ariel est altare, id est mons el leo Dei, XII, 826, i, 2. Item Jerusalem,ct cur sic vocetur, *ibid.,* 2. XI, 403, 1, 2; 404, 1. Ariel est idem quod maledictionis arces, XII, 826, 2. Idem est quod Uriel, *ibid* Christus nobis est Ariel allegorico, *ibid.*

ARIES. Aries generose incedit, gregeniquo ducit, VI 467, 2. Est in rivales ferox et pugnax,

VI, 471, 2. EJus comua terreni elephantes, et ficui prosunt, *ibid.* Ejus antipathia et belluin cum lupo, VI, 472, 1. Arieles sunt in venerem propensi. V, 196, 1. Ejus pelli indormientes prisci captabant oracula, 472, 1.

Aries est prudentiæ et providentiae symbolum, VI, 471, 2. Item misericordi® et beneficenti® divin®, item heroum, *ibid.* Item patientiæ et martyrii, 2. Item sacerdotum, *ibid.,* et seq. Arios inago est ducis et regis, XIII, 100, 1. Per arietem repraesentatur rex Persarum, *ibid.,* 2. *(Vide* Peiisæ.) Arietes sunt symbolum bonorum, XII, 743, 2.

ARIES machina bellica describitur, XII, 5*32, 1 ; 689, 1 ; XIII, 101, 2. Ejus auctor Epeus, 532, 1. Arietem in obsidione urbium agentes latebant sub testudine; ejus forma, XIV, 480, 2.

ARISTIDES. Aristides quam fuerit justus, XI, 719,1. Aristidis post multa preclare gesta paupertas, I, 385, 2.

ARISTIPPUS. Aristippus philosophus aulas regum sectabatur, XIV, 277, 1. Aristippus regibus adulans vocatus est *canis regius,* XIX, 120,1. Aristippus a Dionysio tyranno loco convivii in imo collocatus non tulit inique, VI, 260, 1. Quid dixerit de uxore ducenda, 528, 2. Quomodo cum Æschine in gratiam redierit, XI, 639, 1,2. Post naufragium ob geometriam liberaliter a Rhodiis est habitu», XIII, il, 4.

ARISTOBÜLUS. Aristobulus Simonis Machabæi filius, nomen regis primus assumpsit, IV, 493, 1, 2; 497, 2. Matrem et fratrem occidit, *ibid.* Tyrum expugnavit, XIV, 453, 2.

ARISTOTELES. Aristoteles erat balbus, IX, 381, 2. Cur mulus a Platone dictus, XI, 105, 2. Ei traditus est Alexander Macedo a patre erudiendus, XIII, 10, 1. Ejus elogium, IX, 5, 1. Est ingeniorum apex, XIII, 101, 1. Ethnicam philosophiam a Socrate acceptam expolivit, IX, 5, 1, Do ejus doctrina censura ; de Dei providentia quid sentiat, *ibid.* Multa ab Ilcbreis didicit, 5, 2. Ejus errores in doctrina, 10, 2. Euripi vicissitudinem inlclligere non potuit, XX. 42, 2. Ejus paradoxa absurda, 167, 2. Ejus sententia de pygmæis rejicitur, IV, 155, 1, 2. Ejus errores vel dubia octo, I, 5, 1, Hermi® concubin® sacrificavit, XVHI, 53, 2. Ejus morituri vox, XIX, 374, 2.

ARIANI. Ariani quid asserebant; Filium Dei non esse Deum, sed creaturam, IX, 55, 2; XVIII, 5,2; XXI,143,1. Christi divinitatem elæternllatemnegabant, XIV, 117, i; XVI, 298, 1, 2. Eum docebant este Patre minorem,XVI, 553,1 et seq.; 558, 1. Et ab eo in substantia differre, 561, 2; 593, 1. Contutantur, XVHI, 198, 2. Aliquot epistolas Pauli densarunt, 4, 1, 2. Jubebant orthodoxos rebaptizari, 624, 2. Eorum libros vetuit logi concilium Nicænum. XIX, 289, 1 Arianorum quis fuerit in orthodoxos furor, XII, 773, 2. Orbis se mirabatur esse Arianum, XXI, 144, 1. Olim baptizatis a suis in Africa chirographum dabant, 260* 2. Arianna thronum S. Athanasii confringens, e fragmento ejus occisus, III, 293,1. Arianus episcopus templum S. Pauli invadens, ab eo excæcatur, XVIII, 14, 2. Eorurn schisma juxta quosdam, cœlesli prodigio prænotaluin fuit, illud, scilicet, præsignificavit cometes, XII, 652, 2; XIV, 529, 2. Ariani per equum nigrum Joannis visum representantur, XXI, 143, 1.

ARIGLI. Arioli qui proprie sint, XIII, 18, i. Arioli semper mentiuntur, nec iis creditur, etsi vera dicant, X, 193, 1. Quomodo et quare verum dicant, *ibid.* Ariolorum et aruspicum vanitas, XI. 516, 1.

ARIUS. Ario hæresim suam diabolus inspiravit, XIX, 222, 2. Ejus hæresis quid doceret, XII, 108, 1.2. Docebat Filium esse Patre minorem, XV, 220, 2. Ecclesiam Dei laceravit, XX, 681, 2. Quare ab ea desciverit, 453, 2. Arii scintilla neglecta totum orbem incendit, IX, 365, 2. Arius Christi divinitatem negans fuit instar cornu Ecclesiam impetentis, succisum id a concilio Nicæno, XIV, 361, 2. Ejus feralis et dira rnors, animam in latrinis effudit, II, 165, 1; XIV, 539, 1; XVIII, 681,2; XX, 412, 2 ; XXI, 342, I.

ARMA. Arma priscorum erant fustes et tela, XV, 574, 1. Brachia, ungues et instrumenta ruralia, III, 334, 1; 339, 2. *Anna* vox pro *instrumenta* usurpatur subinde, XVHI, 112, 1. Arma militis sunt duo, gladius et sagitta, XI, 582, 2. Arma cur ungantur, XI. 330, 2. Arma et vexilla benedicendi mos, IV, 565, 1. 2. Arma hostium bello capta Judaei æquo ac chrisliani suspendere solent Deo, ut illi victoriam acceptam referont, XIV, 103, 1, 2. Arma ab atheis ducibus inter deos relata, IV, 564, 1. Arma gestaro Apostolos vetuit Christus, X V, 263, 2.

Arma Dei sunt fulgura, tonitrua, etc., III, 116,2. Arma lucis quæ sunt, XVHI, 225, 1. Quæ sint arma carnalia, 482, 1. Arma Apostolorum qualia fuerint, iHd. Quam fuerint efficacia ad omnium conversionem, 2. Arma dextere et sinistre, sunt prospera et adversa, 458, 2. Quænam sint arma adversus dæmonis insidias, 673, 1. Arma sua in falces quomodo peccator vertat, XI, 124, 1.

ARMAGEDON. Annagedon hebraico quid significet, et ubi is locus sit, XXI, 302, i. Est nomen loci novum, quod illi ab eventu imponetur temporo Anlicbristi, *ibid.* Hic locus futurus est juxta Jcru' salem el vallem Josaphat, 2.

ARMENIA. Armenia undo dicta, I, 148, 1 ; XII, 699, 1. Armenia hebraico dicitur *Aram* vel *Harmon,* ab Aram filio Som, primo incola ejus, XIII, 568, 2. Ipsa montosa est, ct omnium terrarum altissima, in ejus montibus primum quievit arca Noe, eslquo provinciis omnibus excelsior, *ibid,* cl XII, 699, 1. Armeni negant dari coronam meritorum anto ultimum judicii diem, XIX, 311, 2.

ARMILLA. Armilla quid, *Job,* 767, 1. Armili® ornamentum brachiorum, et undo dicantur, XI, / i. Armili® in manibus, aut potius juxta manus

in brachiis significant mutuam stipulationem, contractum ol fidem, XII, 611, 1. Quales eæ essent, *ibid.* Quid tropologico nolent, *ibid.*

AROMATA. Aromata sacra erant galbanus, myrfba, stacte, thus, ¡X, 632, 2. Aromata etiam dicuntur fructus odorati ct medicali, XII, 700, I. Aromatibus et floribus aspergunt meretrices lectum suum, V, 192, i. Quæ et quando magis redoleant, VI. 339, 1. Aromata cremabantur in funere, XII, 247, 1. Aromata doctores el confessores significant, Vili, 90, 2. Arómala septem cantici sunt septem Ecclesia; status, 78, 2.

ARPIiAXAD, rex Medorum,qua occasiono excusserit jugum Xerxis et Persarum, XIV, 316, 1,2. Ejus etymon, *ibid.* An ipse ædificavoritEcbatanam, el quomodo, *ibid.;* 317, 1. Expugnatur el jaculis confoditur a Nabuchodonosoro, 318, 1, 2.

ARRH A. Arrha et pignus differunt, XVIII, 694,2. Arrham fidejussionis sua» Christus nobis dedit in resurrectione et ascensione, XIX, 420, 1.

ARROGANTLY. Arrogantium species quatuor, *Job,* 637, 2. Arroganti» proprietas, *Psalm.,* I, 66,1. Arrogans omnis Deo exosus est, V, 380, 1. Est æmulus Dei, *ibid.* Sed mox ab eo punitur, *ibid.* Omnia sibi licere el deberi ¡estimai, VI. 97, 1, 2. Eorum doctrina infiala, Job, 639, 1 ; 643, 1; 678, 1. Arrogantia non ferenda quæ, VII, 261, 2. Arrogantia suggillalur, IX, 222, 2. Arrogans quidam quomodo humiliatus sil a Deo, XV, 491, 1. *(Vide* Superdia.)

ARS, ARTES. Ars virtuti cognata est, X, 297,1. Ars naturæ est simia, XV, 201, 2. Ars fabrilis directa a mathesi stupenda efficit, *ibid.* Artes sunt duplices, undo utræquc enata), IX, 2, 1. Arlos mechanica) etiam dona Dei sunt, IX, 31, 1; X, 297, 1; XIV, 331, 1. Artis mechanic» sunt pars el umbra sapienti», X, 288, 2. Reguntur ab ea , 287, 2. Artes mechanica; sunt a paupertale adinventæ, VI, 134, 1. Artes quisque suæ dictamina sequens, in ejus exorcilio non errabil, V, 494, 1. Ars comparanda ante uxorem. VI, 244, 1. Aries pravæ non locupletant, V, 384, 2. Artes vetito sunt mystice aquæ furtivas, 266, 2. Ars artium esi ars regendi homines. XIX. 212, 1, 2. Anibus quibus imbutus sil Moyses in /Egyplo, 483, 1,2.

ARSEN1US (S.). Arsenins fuit pædagogns Arcadii et Honorii imperatorum, V, 418, 2; X, 87, 1. Arsenii anachoreta; facli quies et silentium. I, 589,1 ; XI, 516, 1. Jugiter pne desiderio ccoli Jacrymabalur, I, 662, 2 el seq.; V, 415, 1. Per integras noctes orationi incumbebat, I, 710, 2. Ejus continentia, H, 221. Malo olentem aquam semper penes se asservabat. V, 193, i

ARTAXERXES. Artaxerxes do quo primi*Esdrz,* cap. VI, vers. 14, el cap. VII, quis, IV, 219, I, 2. Artaxerxes erat nomen commune regum Persarum, 393, i. Ejus etymon, 219, 2; 361. 1. Artaxerxes idem sonat quod magnus bellator, XIII, 76, 2. Artaxerxes Longimanus an fuerit Darius is sub quo prophetavit Aggæus, XIV, 346, 1. Sextus rex Persarum fuit. *ibid.* Vilium suæ manus dextras benigne est interpretatus, H. 225, 1 ; 414, 1; V, 49, Í. De sua longa manu quid dixerit, IX, 171,2; X. 67, 2. Ab eo incipiunt septuaginta hebdomade» Da« niella, IV, 203, 1; 221, 1; 232, 1. Cur benevolus fuerit Judæis, 232, 1, 2. Cur voluerit Nehemiatn osse suum pincernam, *ibid.* Dedit Esdræ copiam reaedificandi Jerusalem anno regni sui septimo, XIII, 125, 2. Ad templum Hierosolymitanum sumptus el oblationes misit. XIV, 437, 1. Quas pœnas ducibus qui deliquissent statuerit, IV, 358, L k sili bibens aquam putrem, praetulit eam vino, VI, 335, 1. Sub eo non contigit historia Esther, IV, 362, 1.

ARTIFEX. Artifex non patietur inopiam, VI, 172, 2. Artifex unus acuit ahum: quisqne enim habet suas rationes et modos artis, quos alter non habet. 3i7, 2.

ARUNDO. Arundo est inconstanti» et inconstantis typus, XV,283,1. Item aliorum, *ibid.,* et 2. Arundini apte comparantur Ægyptii, XII, 716, 1. Arundo symbolum assentatorum, *Job,* 763, 2. Arundo Christo in manus tradita qualis fuerit, XV, 611, 2. Quid ea symbolice designet, *ibid.;* XVI, 612, 2. Cur arundine caput Chnsti fuerit percussum, XV, 612. 2.

AS. As vel assarion erat nummus æreus, decima denarii pars. XVI, 168,1. Triplex est,XV, 164, 2. *(Vide* Denarius.)

ASA. Asa rex Juda pius ex impia matre, ID, 632, 2. Eam amovet a sacerdotio Priapi, *ibid.* Ejus pietatem remunerat Deus, 634, 1. Fuit in fide perfectus, sed in inultis aliis peccavit, *ibid.,* 2. In quo contra pietatem peccarii, X. 525, 2. Milhoncm Ælhiopum cecidit, et an hujus victoria; meminerit Abdias, XIII, 641, 1. Regnavit 41 annis propter pietatem, III. 634» 2.

ASARHADDON. Asarbaddon rex Assyriorum an fuerit Sardanapalus, XIV, 52, 1, 2 ; 172, 2. Asarhaddon filius Sennacherib victus est a Merodach Baladan, fuitque ultimus Assyriorum rex, 174, 2. Sobolom regni successorem non reliquit, I6J, 1.

ASCALON. Ascalon urbs qua* et qualis esset, XII, 296, 2. Ascalon a Jonalha Machabæo incensa, poslea reædificata fuit. Ex ea naius Herodes infanticida, hodie etiamnum Saracenorum propugnaculum est, ejus muros Richardus Angforum rex restituit, *ibid,* et XIV, 455, I. Quam Ascalonii» infideles Christianis olmi infensi fuere, XIV, 455,1.

ASCETÆ. Ascelæ qui dicerentur, XVII, 405, 1. Asceta vox quid signified, XXI» 185, 1. Asceta; Vocantur olim monachi, X» 224, 2. Cur eremita) sunt dicti, XIX, 34, 1. Eorum exercitia quænam fuerint, 500, 1. Ascetæ prisci vino abstinebant, VI, 110, 1. Abstinebant modicis, X, 276, 1. Multi habuere donum prophetis, 258. 1, 2. Continuo in virtutibus proficiebant, V, 276, L(IWe Anat CUQMKTj K.)

ASER. Aser quid significet, I, 293, 2, Symbolice est vigor disciplinai, 300, 1. De benedictione Aser, 407, I, 2: H, 532, 2. Quid ca allegorico signified, I, 407, 2. Aser tribus quieta, robusta, dives annona, XVI, 79, 2. Aser patriarcha typus est S. Simonis apostoli, 397, 2.

ASIA. Asiæ partis orbis lerliæ descriptio, XVII, 91, I. Asia Minor quæ dicatur, 307, 2, Asia quæ in Aclis, an inlelligatur per eam e qua dicuntur Judæi venisse Jerusalem, 91, 1. Cur in Asia Paulus vetatur a Deo prædicare, 307, 1. Asia Minor olim paradisus, jam in multis locis inculta squalet, XIII. 616, 1. Asiæ principes quo ritu inaugurarentur, XXI, 35, !.

ASIANI. Asiani Judæi in Paulum lurbas concitarunt, XVIII, 584, 1. An Asiani omnes fuerint ab eo a\ersi, XIX, 280, I. Ii scilicet qui Romæ agebant, *ibfd.* Et a quibus instigati, *ibid.* Asiani dum quem honorare volunt, in lerram se prosternunt, 276. J.

\SINTS. Asini etymon, X, 186, i. Asini descriptio, 185, 1. Asinus animal pigrum, vorax et lascivum. XIV, 247, 1. Asinorum genitalia sunt maxima, XII, 609, 2. Freno eLcamo opus habet, VI, 297, 2. Mire formidat leonem, 155, 2. Asinus asina est in remissione operis deterior et pigrior, XIV, 459,1. Ejus patientia, X, 185, 2. In quo beatior sit homine, *ibid.* Asinorum pro equis usus apud Judæos, I, 548, 2. Asini Palæstinæ sunt vivaces et generosi, VI, 297, 2. In Palaestina equis pares sunt velocitate eundi, et eadem officia prestant quæ equi et muli, XIV, 459, 1. Mullo valentiores ct meliores sunt nostris. XV, 459, 1. Asinus vocatur lapis molaris inferior, 401, 2.

Asinum proximi sub onere jacentem jubet Deus elevari, II, 477, 1. Mystico quid hoc significet, *ibid.* Asinum cur Deus e jumentis solum sibi exegerit, et tamen eum sibi vetuit immolari, I, 548, 2. De asinis quæ fabulentur Gentiles ex odio Judæorum, I. 549 , 1. De asino Mosis rabbinorum fabula, I. 467. 2

Asinus in Scriptura Gentium symbolum est, XI, U5. 2. Asinus symbolum est pigri, V, 568, 2, Et sapientis, VI, 219, 2. Significat etiam acedos, gulosos, lascivos, XIV, 247, 1. Symbolum est adulterii Pt libidinis, IX, 676, 2. Item servorum et discipulorum, X, 184, 2. Est emblema pauperis, 399,2. Asini Maurusii symbolum sunt initio ferventium, post intepentium. V, 385, 2. *Asino-cameli* pro\erbium in quos dicatur, VI, Í03, 2. Asina typus est Judæorum oneri legis assuetorum, XIV, 459, 1. Item anima mitis et humilis, *ibid.* Asini aenigma, XIII 86, 2.

Asina Balaam quomodo locuta est, II, 314, 1,2. An fuerit proprie locuta, *ibid.* An per propria organa, el an ea ad id suffecerint, II, 314, 2. Quid tropologice significet, 315, 2.

Asinus et bos a quo adducta in staburum in quo Christus natus est, XIV, 245. 1. 2. Super asinam Christus sedit in suo triumpho, XIV, 458. 2. Sedit super asinam et soper pullum successivo, 459, 1.

ASMODÆUS. Asmodæus quis, IV, 279. 1. Est dæmon exagitans homines ad libidinem, et liberatos mulctans, *ibid.* Cur vocelur Asmodæus, IV, 280, 1. Est rex dæmonum et præsos luxuriæ, 282, 2. Quibus modis et quamdiu religatus fuerit in deserto IV, 298, 2; 299, 1. Asmodæus ligatus a Tobia in deserto habet tamen suos per mundum ganeones, XXI, 209 2.

ASPALATIIUS. Aspalalhus arbustum describitur, ejus virtutes, IX, 642, 2; 643, I. An sil sandalium rubrum, an lignum Rhodium, *ibid.*

ASPECTUS. Aspectus Dei animam venustat, *Job,* 679, 1. Aspectus Christi est efficax ct operosus, XVI, 248, 1. Aspectus sanctorum admodum salutaris est. XVII. 115, I. Aspectus mortuorum nos erudit, *Job,* 459. 2.

Aspectus et auditus peccati illices, *Job,* 3, 2. Aspectus mulierum quam sit periculosus et perniciosus, IV, 359, 1 : *Et erat in oculis eorum stupor, quoniam pulchritudinem illius mirabantur nimis.* Aspectus meretricis cavendus, X, 361, 1: *Erubescite.... a respectu mulieris fornicariæ.* Item cujuslibet conjugatae et virginis, IX, 281, 2 : Ffr*qinem ne conspicias, ne scandalizeris in decore illius.* Aspectus mulieris quantum peccatum sit, XV, 165, 2 *:.Omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam. jam machatus est eam in corde suo.* Aspectus virorum mulieribus interdictus, IV,

ASPERGILLUM. Aspergillum quo aspergebatur leprosus in sui mundatione, quale erat, II, 92, 1, 2. Quid ad litteram ct symbolice significet, *ibid.* Quid allegorice, *ibid.* Quid tropologice, *ibid.*

ASPIS. Aspidum natura, cis assimilantur voluptates et peccala, XI, 413, 2. Edunt ova ad instar reliquorum serpentium, 691, 1. Harum morsus insanabilis, *ibid.,* 2. Aspis anhelitu suo obvios, impotentes reddit, IX, 363, 2. Etiam beneficiis mitescit, 377, 2. Aspidis cujusdam gratitudo, XI, 106, I. *Aspidis morsus* proverbium in quos dicatur, XI, 691, 2. *Aspis a vipera* proverbium in quos quadret, 692, 2.

ASSAMONÆI. Ab Assamonæo avo /el abavo Mathalhiæ, Macbabæi dicti sunt Assamonæi, IV, 404, 2. Assamonæi idem est quod optimales, *ibid.* Quando et in quo desierit Assamonæorum stirps, 493, 2.

ASSIDÆI. Assidæi qui, IV, 420, 2. ita dicti ab assiduitate, quasi assidui in Dei cultu, *ibid.* An sint iidem qui Esseni, *ibid.* Fuere addicti bello, non choro, *ibid.,* 2. Fuerunt milites belli sacri, *ibid.* Et precipui sub Juda Machabæo, *ibid.* Undo vocentur Assidæi, 421, 1. Est vox Hebrea, *ibid.,* 1. Fuerunt viri honorati ct primarii in Israel, ibfd, Cæsi sunt ab Alcimo pseudoponlifice, 447, 2. De his vaticinatus est David, in psalmo xvnb

ASSUERUS. Assuerus quid sit et qnls, XIII, **ill,** 1. 2. Fuit proprio agnomen commune regibus Persarum, Modorum et Babyloniorum, IV, 214, 4 ; XIII, **ill,** 2. Ejus etymon, IV, 214,4. Hebraice et chaldaico idem est quod magnum caput, 363, 2. Assuorus ctCyaxares anidem sit rex, XIV,173,1,2. Assuerus qui cum Nabuchodonosore Ninivem destruxit, quis, IV, 314, 1. Assuerus maritus Esther mystico designat Christum, 356, 4; 363, 4. Quis illo fuerit, 357, 1. Probabiliter fuit DariusIlystaspis, 358, 1; XIV, 363, 1. Suspicatur Amanum velle Esther opprimere, cur, IV, 381, 2. Erat in tributa propensus, 389, 1. Ferox ac cholericus, 399, 2. Sed mansuefactus ad aspectum collabentis reginæ, *ibid.* Assuerus habebat septem principes sibi proximos et astantes, XJV, 122, 2. *(Vide* Dar ius Ht st aspis.)

ASSUR. Assur quis sit, an Ninus, I, 468, 4. Assur quosvis tyrannos significat, XI!, 724,1. Assur vocantur monarchæ et tyranni, XI, 214, 1, 2; 244, 4. Assur litleraliter et allegorico Judæis quis fuerit, 244, 1, 2.

ASSYRII. Assyrii respectu Judææ ad aquilonem siti sunt, XIV, 293, 1. Eorum reges varii post Sardanapalum recensentur, XIV, 154, 4. Eorum monarchia quot annis steterit, 475, 2. Ipsi cum Babyloniis sæpe ab historicis confunduntur, 473, 4. Assyriorum corruptissimi mores, IV, 343,2.Eorum principes in quantum gravitatem suam servarent, 350, 2. Assyriorum avis cur dicatur columba, XIII, 439, 4. Cur columbam colerent, XIV, 298, 4. An flamma ct tabe consumpti in castris Sennacherib, XI, 246, 4. An in clade ista sint illæsis vestibus et armis occulto igne consumpti, XIX, 511, 4. Cladem et caelestem vindictam Sennacherib quomodo expresserint, XIII, 397, 2.

Assyrii undo dicantur hypocritæ, XI, 440, 2. Cur dicantur apes, 207, 2. Fuerunt Judæis novacula, *ibid.* Cur sint typus tyrannidis et tyrannorum, 616, 2; XIV, 107, 1; 121, 2. Sub specio locustarum aliquando prophetis demonstrati, XIII,608, i. Significant quoquo quoslibet hostes Ecclesia;, item dæmones, XIV, 107, 1; 122, 1. Eos intelligit Micbæas per filium latronis et latrones, 107, 1, 2. Recensentur, cur equis rufis comparentur, 427, 2. Cur a Propbeta spinis assimilentur, 167, 2. Cur comparentur leonibus, 184, 2.

ASTRA. Astra an animata, an habeant oculos ct aures, XII, 88, 2. Non sunt animata, IX, 129,1. Quando ct undo dicantur egrodi, IV, 239, 1. Astra matutina casui proxima quomodo Deo magis placeant, *Job,* 711, 2. Asira sunt virtutes, XI, 122,2. Ea esso signum futurarum actionum consuit Orígenes et alii, XII, 89,1. Quomodo facta sint in signa, *ibid.* Quomodo sint innovanda secundum qualitates, non secundum substantiam, XI, 449, 2. Astra cœli an sint virtutes cœlorum in fino mundi movendae, dicunturque militia cœli, XXI, 156, 2. Astra coluero Judæi et Plato, XVIII, 52, 1; XIX, 94, 2.

ASTROLOGIA. Astrologiam judiciariam damnat Scriptura, XII, 89, 4. Astrologia judiciaria **explo**ditur. XVII, 356, 4, 2. Astrologorum horoscopw refellitur, X,378,2. Astrologorum sciolorum **ineptia** ridetur, XII, 89, 2. Astrologorum præsagia fiunt œ experientia, XV, **74, 2.**

ASTRONOMI. Astronomi multis imponunt, ampla promittentes, XX, 189, 2. Astronomici annuli ad quid formentur, XIV, 349, 4.

ASTUTIA. Astutia duplex est, bona et mala,?, 23, 4. Ea in bellis est necessaria, 2 et seq. Sæpe capitur pro cautione, solertia, consilio, V, 207, <• Astutias hominum penetrat et pervestigat solos Deus, X, 377, I. Astutus malus aliis prodest, sibi obest, X, 264, 4. Astutiæ Dei quæ dicantur, IX, 61, 4. Astutos nemo plene cognoscere potest, *ibid.*

ASTYAGES. Astyages filius Cyaxaris regnavit post patrem in Media, XIII, 188, 2; XIV, 475, 2. Astyages fuit pater Darii Medi, et avus Cyri per filiam Mandanem, XIII, 76, 4. Naturaliter obiit, Cyro adhuc existente puero, *ibid.,* 489, 4.

ASYLUM. De asyli urbibus in lege Moysis, II, 382, 1. Mystica asyla quinque, *ibid.* Gentiles an habuerint jus asyli, 2. Asyla habebant olim bomicidæ solum, scilicet involuntarii, *ibid.* Asyli jus quoad templa est novum, et olim non usurpatum, XVII, 384, 4. In lege nova asyla sunt templa, coemeteria, monasteria, ac alia loca sacra, II, 383, 4. In quatuor differunt ab asylis Judæorum, *ibid.* Asylis qui criminosi non gaudeant, *ibid.* Asylorum in Novo Testamento fundamentum et causa, *ibid.*

ATHALIA. Athalia nepotes suos ex ambitione occidit, IV, 49,4, 2. Occiditur circa palatium, 51,1. Ei similis Brunichildis, *ibid.*

ATHANASIUS (S.). S. Athanasius divinitus declaratus est B. Alexandro archiepiscopo Alexandrino successor, XIX, 490, 4. Fugiens episcopatum ad eumdem vi raptus est, XIV, 31, 2; 593, 2. Præfuit scholæ Alexandrinae, 192, 4.S. Athanasius quasi Atlas Ecclesiæ, unus stetit pro fide contra Arianos, XIII, 441, 1. Pene solus contra orbem Arianum per 46 annos depugnavit, XII, 427, 4; XIX, 190, 2; XXI, 144, 4. Intrepide toti orbi restitit, VI, 362, 1. Præcipuus faber fuit in ariana hæresi contemnenda, XIV, 371, 4. Ejus intrepidus animus et constantia, IX, 686, 1 ; X, 33, 2. Nulli cessit, sed omnes adversarios superavit, X, 165,2. Dictus est veritatis tuba, 434, I.Vere vir fuit, XII, 52, 4. Est imago et idea boni et Christiani pastoris, XII, 745,2. Secedens in exilium quomodo suos soletur, I, 444, 1. Fugiens catholicis consuluit, XV, 270, 4. Quadraginta annis loto orbe ob persecutionem Arianorum vagatus est, VI, 336, 2; 389, 1 ; XX, 48, 2. Omnem pene vitam in exilio egit, XVII, 21, 2. 364, 4. Continuo in fuga et latebra vixit, XXI, 371, 2. Quam libere Constantinum imperatorem arguerit, XI, 111,2; XIX, 274,2; XXI, 228,1. Ejus elogium et benignitas, XVI, 383,1; XVIII, 458, 1. An sit auctor libri *Qu&lionum ad Antiochum,* XVIII, 294, 4. Tam modico flexu vocis

faciebat sonare lectionem psalmi, ut pronuntianti vicinior esset quam canenti, .XIII, 587, 2.

ATHEI. Athei censent Deum otiosum esse, XI, 162, *{.Qui dicitis: Festinc^et cito venta!opus ejus, ut videamus.* Negant se a Deo videri, XII, 561, 2: *Dicunt enim : Non videt Dominus nos.* Putant animam esse mortalem, sed in morte secus component, XIII, 586, 1, 2. Ab atheis non est petendum consilium, X, 253, 1 : *Cum viro irreligioso Irada de sanclUate.*

ATHEISMUS. Alheismus tollit Deum, XIX, 474,1 : *Credere enim oportet accedentem ad Deum quia est.* Summum est peccatum, XVIII, 71, i : Aon *est intelligent, non est requirens Deum.* In eum desinunt harases, aut evanescunt, 359, 2; 301, 1. Alheismus est centrum impiota lis et peccati, V, 31,1. Atheismi causa, III, 276, i; 277,2. Ejus causa sunt opes et voluptates, VI, 435, *{.Tribue lanium victui meo necessaria, ne forte saliatus illiciar ad negandum.* Alheismus hærelicoruin modernorum, XX, 451, 2. Maxime Calvini, 46$, i, 2. Alheismus philosophorum, XVII, 221, 1. Huic Calvinus viam sternit, 09, 1,

ATHENS. Athen® erant soholæ eloquentia et sapienti®, XVII, 319, {. Earum elogium, *ibid.* Athon® fuere academia Græciæ, XII, 442.1. Athene eloquenti® laude semper claruerunt, XHI,2$, 2. Athenis peperdt Sylla, ob idque semper gavisus, W, 519, I.

ATHENIENSES. Athenienses facile credebant delatoribus, II, 121, i. Eorum in suos duces ingratitudo, II, 299, I ; XVII, 389, 1. Capite mulctarunt Themagoram, cur, IV, 373, 1. Miro fuerunt novorum avidi, XYU, 322, 2. Non bene magistratus sorto creabant, XIV, 33, 2.

ATHENODORUS. Athenodorus præfuit scholæ '.andrina*, XIV, 192, 1.

ATHENODORUS. Athenodorus philosophus Augusti Casaris magister fuit, XHI, 10, 2. Quod Augusto ad iram domandam monitum dederit, VI, 400, 2; XVHI, 647, 1; XX, 76, 2.

ATHERSATA. Alhersata idem osi quod pincerna regis; ejus etymon, IV, 210. 2. Ita vocatus est Nehemias, unde, 248, 2. Non est nomen hebrmum, d chaldæum, *ibid.*

ATIILET.fi. Athleta perfectus qui dicitur, XX, 2. Athleta) in Olympicis certaturi castos se serant, cur, IV. 351,2 ; XVHI, 333, 2; XXI, 90. 1. uuui vicius dimensus erat, XVHI, 333, 2. Cur se ungereni oleo et luto, VII, 82, 2; XIV, 229, i; XXI, 226,2. Athlelæ cur lumbos præcmgant, XVI, 17$, 2. Eorum labores el patientia, XXI, 181, 2. Alhlotæ acrochirislæ qui dicuntur, XII, 69G 2.

ATRIUM. Atrii tabernaculi descriptio, I, 668, 1. Alnum dicitur quasi «Wptov, 2- Quid denotet mystice, 2.

Alna tria sacerdotum, laicorum et immundorum. III, 5>0, 2; XVI, 9. 2; 477, 2. Atrium erat templum laicorum, V, 245, 2. Atrium sacerdotum et atrium laicorum quomodo distinguebantur, IV, 460, 1. Atrium sacerdotum non intravit Christus sed atrium gentium, cum vendentes templo ejecit, XV, 46$, 2. Qualo hoc esset, tW, 1, 2. Atrii Judaeorum in templo descriptio, XVII, 118, 1 et seq. Atrii gentium descriptio, 118, 2. Cur dicatur porticus Salomonis, *ibid.* Atrium feminarum distinctum fuit ab atrio virorum in templo judaico, XVIII, 386, 2. Atrium gentium non potest dici sanctum, XIX, 431, 2. Atria singula erant unum allero altius, et ex uno in aliud per gradus ascendebatur, XII, 785, 1. Atriola separata erant varia per quatuor angulos in atrio laicorum, in quibus erant culinæ ad coquendas partes victimarum.pacificarum laicis offerentibus debitas, 848, 1.

Atrium ante frontem mystico significat charitatis amplitudinem, XII, 796, 1. Atrium utrumque cingebat totum templnm, 782, i. In atrio erant tres porlæ, orientalis, australis, et borealis, *ibid.* Atrium templi designabat mundum sublimarem, 805, i. Item plebem Christianam, *ibid.* Atrium exterius quod sil, 816, i. Id mystico denotat vitam saecularium, 797, 2. Est scilicet templum laicorum, uti interius erat templum sacerdotum, 781, 2. Atrium gentium cur prius non moliatur angelus in templo Ezechielis, cum tamen id esset externum, 785, 1. Atrium interius erat atrium sacerdotum, cur id dicatur interius, 559, 2. Atrium sacerdotum paucis describitur ut est atrium laicorum, gentium, feminarum, 781, 1. Erat utrumque atrium cinctum porticibus, *ibid,* 2 ; XVI, 477, 2. Atrium sacerdotum non orat quadrangulum, sed quadratum, omnibus lateribus isopleuron et æqualo : ejus descriptio, 790, 1.

ATTENTIO. Attentio cordis est modus acquirendi sapientiam, Y, 57, 1, 2. Attentio summa in oratione requiritur, XV, 18$, 1. Attentionem summam requirit Deus ut nobis loquatur, *Psalm.* I, 331, 1. Attentio Jobi in orando, *Job,* 366, 2.

ATTILA. Attila rex Hunnorum S. Lupo quærenti quis esset, respondit so esse flagellum Dei, IV, 841, 2; $21, 2; XI, 244, 1. Spe lotius orbis obtilinendi devormbal imperium ; sed tandem a Deo por feminam occisus est, IV, 346, 1.

ATTILIUS REGULUS. M. Attilii Reguli in summa dignitate paupertas, I, 385 1. Fido servata Carthaginonsibus notus, XII, 271, 1.

ATTRIBUTA. Attributa omnia in Deo habent verum esse, in creaturis umbram essendi tantum, XHI, 606, 1. Attributa in Deo sunt unum ct idem cum ejus essentia, IX, 50, ! ; XV, 26, 1; XVI 82. 2. Omnia in eo sunt paria. XV, 220, 2. Attributa essentialia sunt tribus personis SS. Trinitatis communia, al non nolionalia, XV. 518, I. Attributa septem Dei in quibus consistit integra Providentia) perfectio, XXI. 22, 2. Attributa quatuor divin® providenti® an denotentur per quatuor Joannis animalia, 107, I. Attributa Dei naturalia naturali discursu cognoscuntur. XIX, 278. 1. Attributa Dei

notissima et obscurissima, *Psalm.,* lì, 4! 6, 2. Quænnni sint attributa Dei spiritualia, XVIII, 50, b Attributa Dei eadem sunt ejus sanctitas, XV, 187, 2. Attributum Dei nobilissimum sanctitas, III, Î66. 1 Attributum nullum Dei majestatem magis admirandam facit el reverendam, quam æternitas, XIV, 25$, 2. Attributa Dei quindecim imitanda sunt, XIII, 497, 1, 2 et seq.

Attributa Dèi in Christo attribuenda sunt homini, M hominis Deo, cur, XV, 23, i. Attributa divinitatis et humanitatis quomodo S. Scriptura attribuat Christo, XVI1L 401, 2. *(Vide* Deus.)

AUCTORITAS. Auctoritas non debetur annis sed moribus, *Job,* 636, 1. Auctoritas vita magis paranda quam verbo, XIX, 232, 1. El pastoribus non pompa, sed laboribus, XVHI, 496, 1.

AUDACES. Audaces describuntur, IX, 272 et seq. ; 273, 2 ; 579, 2. In mille pericula se conjiciunt, X, 159. 1. Facile ruunt in cædem, IX, 273, 2. Vocantur pestis et pestilentes, VI, 120, 1. Saepe impingunt. VI, 87, 2. Eorum consortia vitanda, et cur, IX. 272, 2.

AUDACIA. Audacia contraria est timori, TX, 80, 1. Nascitur ex cupiditate ct aviditate, 579. 1. Et ebrietate, X, 138, 2. Undo dicatur, *ibid.* Proprio juvenum est, *ibid.* Audacia adversus hostes dos maximo exornans belli ducem, IV, 438, 1, 2. Audaces dæmon timet, XX, 39, 2, 1.

AUDITOR, AUDITUS. Auditores a Deo moventur, ut persuadeantur, V, 481, 2 : *Hominis est parare animam, et Domini gubernare linguam.* Auditorum doctrinæ quæ simparles, VI, 491 : il-ei// *agua profunda, sic consilium in corde viri; sed homo sapiens exhauriet illud.* In audiendo velocitas includit etiam velocitatem obediendi, XX, 72, 2 : *Sil autem omnis homo velox ad audiendum.* Audire ct silere faciunt sapientem, 73, 1. Auditio pant scientiam, *ibid.* Auditus sensus est disciplinæ, V, 505, 2 ; IX, 216, 2 ; XV, 252. 1. Quia eo sapientia ct doctrina percipitur. VI, 196, 1: *Audi, fili mi, ct eslo sapiens, el dirige in via animum tuum.* Parat sapientiam, 25, 2 : *Audiens sapiens sapientior erit.* Auditor legis divinæ qualis esso debeat, XV, 136, 2 : *Videns Jesus turbas, ascendit in montem.* Auditor verbi sic ct factor, XX, 82, 1 : *Estote autem factores verbi, et non auditores tantum.* Audire non salis est, sed oportet agero, XIX, 6, 2. Auditor simplex verbi ct factor, melior crudito malo vivente, VI, 2, 2. *Audire audiendo,* idem csl quod recto tenore, 60, 1. Auditores verbi Dei sunt triplices, XX, 84, 2 el seqq. Auditor bonus verbi Dei totum so ei attemperat, XV, 326, ! : *Qui vero in terram bonam seminatus est, hic est qui audit verbum et intclligit ct fructum affert.* Auditores jure naturali el divino tenentur alero suos doctores, XVI, 147, I : *Dignus est enim operarius mercede sua.* Auditoribus discendi et audiendi avidis proferenda sunt sensata, non alias, X, 150, 1 : *Ubi auditus non esi, non effundas sermonem.* Auditores pauci sint instar inultorum, XVII, 237, 2 el seqq Auditorum lacrym» laudes sunt concionatori^ XVIII. 261,1.

AUGURES, AUGURIUM. Augures dicti omnes divinatore*, XI, 571,2. E quibus divinarent, 65$, 2. Augurium quid sil, et unde dicatur, 127, 1. Auguria plerumque mendacia sunt, X. 193, 2.

AUGUSTINUS. !• *Ejus vita ante, conversionem.* Laudat parentes quod se supra vires rei familiaris in studiis aluerint, XHI. 11,1. Cum malis erat inalus, et eorum consortio flebat pejor, XII, 279, 2. Deplorat quod juvenis frequentant malos, XVII, 104. 1. Furatus est pira non ob pira, sed ob artem quæ erat in furto, V, 2«C. 1. Sua hæresielsuis peccatis mairi suæ fuit micron, V, 271, 2; 552, 2. Etiam ante conversionem judicii recordabatur, XX, 111, 2. A puero fuit devotus nomini Josu, XIX, 29. 2. Ejus errores In juventute, X. 557, 2.

2* *Ejus conversio.* Non disputando convertendus erat, sed orando et lacrymis matris, XIX, 253. 2. Per matris lacrvmas ad fldem catholicam transit, XXI, 239, 2. Dei instinctu forte Biblia apeniit, V, 519, 1. Ejus conversio a libidine debetur S. Pauli lectioni, I. 4,1; XVIII. 4,1; 10,1; 225, i, 2. Et S. Antonii vit® lectioni, V. 209, 1; XXI. 88, I.Quam difcile malam consuetudinem deposuerit, XI, 161, 2. Quam difficulter se a concubinatu expedient, XHI, 419. 2. Quomodo concubinatum ct amasiarum consuetudinem excusserit, XIV, 88. 1. Quomodo exemplis infirmorum confirmatus, XVIII, 505, 2. Quam Deo gratus ob suam conversionem, XXI, 177, 1, 2. Quomodo sil per baptismum a mala vita immutatus, XII, 752, 2. Ejus poenitentia et compunctio, 348, 1, 2. Ejus de poenitentia sententia, IX, 177, 2 ; XII, 382, 1, 2.

3e *Ejus vita post conversionem.* Recens conversus Isaiam prophetam ab Ambrosio legere jussus, non intellexit, XI, 61, 1. Difficultate deterritus, prophetam istum legere distulit, I, 10, 2. Fugit mulierum habitationem, II, 344, 1. Solus cum feminis agere nolebat, XVI, 145, 2. Nullam feminam, ne cognatam quidem, in domum admisit, XIX. 212, 2. Fugit episcopatum, XI, 292, 2; XIX, 209, 1.

Ejus in episcopatu sedula sollicitudo, XII, 742, 2 Sollicitus fuit speculator, in gregis commodum excubans, 528, 1. Ejus paupertas 741, 1, XVIII, 459, 1. Et supellex vilis, XII, 664, 1. Ilæreditates a nonnullis Ecclesiæ suæ oblatas recusabat, ut inde eorum parentes alerentur, XIII, 369, 2 ; XV, 351, 1. Vasa templi vendidit, ut inde pauperibus succurreret, I, 657; II, 401, 2. Ejus frugalitas, XVII, 28, 2; XVIII, 459, 1. Alimenta ut medicamenta sumpsit. XIX, 228, L Ad nulla accedebat convivia, VI. 182, i. Cur ad mensam lectionem et disputationem adhiberet, *ibid.* Inimicus fuit di' caritatis mensalis, XIV, 168, 1. Detractores sua mensa proscripsit, 11,254, 1 ; IX, 290, 2. Ejus lucta contra concupiscentiam, XVIII, 125, 2 et seq. In afflictione gaudebat, XX, 18, 2. Passionem

Domini identidem recolebat, XX, 305, 2. In cruce Domini esc gloriatus, XII, 570, 2. Improperia non curat, modo tuta sit conscientia, XVIII, 422. 2. A quolibet edoceri et discere voluit, V, 26,1. Quæ esset ejus oratio, VI, 423, 1 ; 424, 2. Quæ tria videre optarit in vita, XVI, 322, 2; XVII, 417, 1 ; XVIII, 553. 2.

4° *Ejus scripta.* Quis ejus sit sermo et scribendi ratio, V, 448, 1. CXXX1V tractatus *in S. Joannem* scripsit, XVI, 291, 2. Inchoavit commentarium in *Epistolam ad Romanos,* sed difficultate deterritus abstinuit, XVIII, 6, 2; 32, 1. Delectatur novis sensibus et piis, XIX, 274, 2. Sæpo sensu litterali leviter insinuato, inhæret mystico et spirituali, XVI, 401, 2. Quomodo dicat Semei inclinatum a Deo ad peccatum, XVIII, 26, 1, 2. Ethicam totam pana summa tradidit, IX, 35, 2. In tribus quoad mendacium ab Hieronymo dissensit, XVIII, 529,1. Non favet hærclicis dicentibus Pontificem Romanum esse anlichrislum, XIX, 149, 2. Ut Platonicus, dixit charilatem nostram esso Deum, XVIII, 94, 1. Augustinus et Pelagianus ojus antagonista eodem anno in diversis locis nati sunt, XIII, 76, 2. Interdum liberum arbitrium prædicat, et contra interdum ilium deprimit, et gratiam extollit, XVIII, 21, 1. Ejus tria monita saluberrima, 314, 1, 2. Ejus aureum dogma de senectute et pueritia, IV, 269, 2. Dubitavit an anima hominis crearetur a Deo, an vero esset ex traduce, XIX, 415, 2. Putabat cœlum etasira esse naluræ igneæ, X,557,2. Dubitavit an sol et astra nobiscum sint beanda, XII, 88, 1. Consuit dæmones pasci nidore victimarum, 69, 2. Quare librum *de Retractationibus* scripserit, XX, 138, 1. An sit auctor libri *de Continentia,* XVIII, 126, 1. Ejus linguam in concione flexit Deus ad conversionem cujusdam Manichæi, V, 482, 1 ; XVIII, 394, 2. Si Deus esset Augustinus, dicerem: *Esto tu Deus, ego sim Augustinus.* Quo sensu id debeat intelligi, XII, 560, 1, 2.

5* *Ejus mors.* Quam ardenter ad cœleslia desideria anhelaret, XXI, 414. 1, 2. Quomodo se ad mortem pararii, II, 322, 2. Ejus in obsidione Hipponensi volurn, XII, 382, I, 2. Quomudo eum in morte pœnitueril, X, 275, 1. Ejus mors qualis, XXI,282,1, Ejus elogium, VUI, 474, 1; XII, 709,4.

AUGUSTINUS MARLORATUS. Augustini Marlorati hæretici catena in Joannem consarcinata est ex interpretibus hæreticis, XVI, 292,2. In gloriam sepultura Christi et Christianorum injurius, XI, 636, 1. Ob seditiones in Gallia excitatas suspensus est. XX. 301, I.

AUGUSTUS CÆSAR. Undo dictus Augustus, XVI, 54, 1. Augusto aquilæ pugnantes cum corvis fuere symbolum vicloriæ contra Lepidum et Antonium, XII, 627,1. Eidem imperium promisit aquila, 624. 1. Quomodo occupant Ægyplum, XIf 271, 2. Græcorum in/Egypto monarchiam extinxit, XIV, 430, 1. Samariæ et Damasi regna occupavit, XI, 206, 1. Judææ tetrarchiam adjecit ad Syria) præsidis provinciam, XVI, 90, 1. Eo in Syriam profecto concepta est B. Virgo Maria, V, 232, 2. Orbem pene totum sub suo habuit imperio, XVI, 41, 2. Orbis monarcha, Christi fuit praenuntius, XIV, 460, 1. Ejus quod fuerit insigne, XIV, 348, 1. Cur orbem describi edixerit, 54, 1. An B. Virginem in Capitolio viderit, *ibid.,* 2. Vidit Virginem Deiparam infantem ulnis gestantem; cur puero hebræo nascituro aram in Capitolio erexerit, 333, I. An Christum in visione sibi ostensum adorarit, XIII, 32, 2. An Jani templum 1er clauserit, XIV, 333, I. Cur amplius Dominus noluerit nominari, *ibid.,* 2; XIII, 320, 1. Videtur Herodi veniam dedisse infantes occidendi, XV, 86, 2. Ejus filium Archelaum misit in exilium, 90,1.

Ejus clementia et benignitas praesertim in Cinnam mortem sibi machinantem, I, 738,2; V, 500,1. Ejus clementia in captam Alexandriani, et quibus de causis, I, 714,2; XIV, 191, 2. Obtrectantium sibi linguas spernebat, XV, 145, 1. Ejus in fabricando modestia, XII, 172, 2. Ejus frugalitas, IV, 363, 2. Ilie ad concilium privatum etiam adhibebat amicos, V, 324, 1. Ægro tulit Romanos palliatos incedere, XIV, 277,11. Quomodo nepotes erudiri curarit, XIII, 11, 1. Filiam ac nepotem assuefecit lanificio, VI, 496, 1. Quid responderit Antonio ad duellum provocanti, XIII, 102, 1, 2.

Divinos ambiit honores, XI, 291, 2. Fuit in prolibus infelix, IX, 119, 1. Ejus libidines et sordes imitatæ sunt duæ Juliæ filia et neptis, XIII, 345, 1, 2.

Ejus obitus, XIII, 239, 2; XVIII, 282, 2. Ejus ossa legerunt primores equestris ordinis, tunicati ct distincti, pedibusque nudis, XIII, 602,1. Augustus habuit oculos claros et nitidos, XVII, 392, 2. Tonitru mire percellebatur, IX, 405, 1. Cur dicatur rex Assur, XI, 214, 1.

AULA. In aula vigent doli, fraus invidia, simulatio el fictio. VI, 463, 1; X, 39, 2. In aulis discitur conversatio cum quolibet hominum genere, X, 301, 2. Earum damna, IX, 268, 1. Eæ abundant hypocritis, IX, 5H, 1. In eis quomodo versandum, IX, 268, 1 ; XIII, 78, 2. Ab aula so tempestive unto casum abducendum, IV, 382, 2. Aula Romana quam varia, XI, 358, 2.

AULICI. Aulici qui vere sapiant, XIII, 81, 1. Eorum miserite quanta) sint, XIII, 80, 2. Eorum misera mors, IX, 288, 2. Aulici recta dent principibus consilia, V, 497, 1. Per stellionem denotan* tur; quid ab eo debeant discere, VI, 463, 1.

AURELIUS. Aureliano imperatori imperium portendit aquila, XII, 413, 2. Quomodo Romam auxerit. XIV, 48, 1. Quæ monita dederit vicario suo, XVI, 93, 1. Fuit militaris disciplina) mire obscrvalor, II, 481, 1,2. Aureliani imperatoris do uxoris ornatu aureo sententia, XI, 144, 2; 145, 1. Aureliani imperatoris ira mitigata, III, 416, L In ciernentiam fuit pronus, I. 739, 1. Acriter tamen estChristianos pewecutus, XIX. 489. I. Novam in Chri-

stlanos persecutionem movit, XXI, 142, 1. Sed ea non fuit execulioni mandata ob ejus morlem, XX, 373, 1 ; XXI, 253, 1, 2. Aureliano scabelli loco usus est Sapor rex Persarum, XV, 486, 1.

AUREOLA. Aureola quid sit, XIII, 171, 2. Unde sic dicta, I, 649, 1. Aureola: in cœlo sunt tres particulares, XX, 385, 2. Aureola virginalis parliculaiis XI, 660, 1.

AURES. Aurium etymon, VII, 58, 2. Aurium silus, forma et numerus docet nos debere multa audire, XX, 74, 2. Aures per synecdochen Hebraei ponunt pro loto corporo, XIX, 453, 2. Auris corporis in Scriptura significat aurem mentis, puta voluntatem, XIII, 237, 2. Aures apud Judæos servis perforabantur, *ibici.* Auribus medetur acetum nitro mixtum, VI, 281, 1. Auribus apprehendero canem tutum non est, 316, 1. Hæ illi rigent, dum rixatur, alioquin delicatæ sunt, 314, 1. Aures equi ejus animum indicant, IX, 171, 1.

Aures sunt instrumentum sapienti© parandæ, V, 575, 1. Auribus percipitur disciplina, IX, 478,2. Earum usus, 479, 1. Aures occludendae detractoribus. V. 525, 1 ; X, 60, 1. Aures occludendo no quid os temere effutiat, IX, 171, i. Aures comparantur vineæ, X, 60, 1 : /lures *audiendi habens, audiat.* Quid per hoc denotaro velit Christus, XV, 413, 2; *Job.* 109, 1.

AUREUS. Aureus Francicus valet 12 regales hispánicos, XV, 413, 2. Aureus Romanus quanti sit pretii, 529, 2. Aureus Romanus continet decem Julio . XVI. 69, 1.

AURICHALCUM quid sit,undo dicatur,undo eruatur, ox eo erant facta vasa templi, XII, 479. 1 ; 387, 2. Aurichalcum ardens similo est carbunculo, XXI, 387, 2. Ejus pretium, XII, 479, 1. Id undo fieret, *ibid.*

AURORA. Aurora undo dicatur, V, 116, 2. Aurora roseos fingitur habere digitos, IX, 638. I. Hinc dicitur rosea et punicea, X, 385, 1. Aurora palpebrae quales, *Job,* 83, 2. Auroræ amœnitas, XVII, 151,2. Auroræ proprietates et justi comparantur, V, 116, 1. Aurora sapientiae amica est, IX, 126, 2. Aurora quid significetur in Cantico, Vili, 154, 2. Auroræ comparatur Christi ortus, tum divinus, tum humanus, XIII, 366, 1. Auroræ et Deipara analogia, VIII, 154, 2. Aurora solis justiliæ quæ, *Job.* 714, 2.

AURUGO. Aurugo est morbus segetum cum culmi ox nimio humore marcescunt et pallescunt in modum auri, XII, 217, 1 ; XIII, 571, 1. Idem dicitur do ictericis, XII, 217, 1. *(Vide* Rubigo.)

AURUM. Auri etymon, XX, 199, 2. Aurum infectum quid dicatur, quid factum, quid signatum, XII, 309, I. Aurum optimum est quod in tenuissimas bracteas duci el extendi potest, 91, I. Ejus bonitas undo colligatur, VI, 352, 2; 353, 1, 2. Aurum paz quid, VIH, 119, 2. Aurum Ophaz est aurum obrizum et optimum, V, 218. 1, 2. Aurum Cur sil pallidum, IX. 409,2; XIV, 183, I; XXI, 145, 2. Aurum inauratum quid sit, id ad splendo» rem facit, XXI, 313, 1. Aurum est argento dignius et durabilius, XIII, 21, 2 Ejus septem dotes XX, 250, 2.

Auri el argenti proventus qualis, *Job,* 545, 1. E terra eruitur, X, 493, 2. Aurum in India eruunt forrnicæ ex arena, V, 157, 1. Auri venæ indicia quæ sini, VI, 58, 1. Aurum igne examinatur, V, 496, 1. Aurum expurgatur per plumbum, non per stannum, XIV, 406, 1. Cur aurum igne non crematur, Vili, 335, 2. Aurum vere contrahit aurugicem, XX, 199, 1, 2. Unde contrahat sordes, *itnd.* Auri libra valet centum aureos, IV, 485, 2. Ejus libra una valet decem argenti, X, 495, 2.

Auri ramenta capillis inspergebant nobiles Hebræi, XII, 413, 2. Aurum per iter spargi solitum a bello viciis, cur, IV, 431, 2. Aurum reges Persarum voluerunt esse sibi proprium, 473, 2. Aurum cur veleres nonnisi regibus et viris divinis attribuerent, XXI, 99, 1. Quando primo Romam invectum, XIV, 183, 1. Aurum defodiunt Babytaceni, 182, 2. Aurum cur Magi Christo obtulerint, XV, 81, 1 et seq. Eo denotatur chantas et paupertas, *ibid.* Aurum templi vocatur quod gazophylacio injiciebatur, XV, 492, 1.

Auri quanta sit vis, V, 543, 2 el seq. Cur omnipotens dicatur, *Job,* 480, 1. Aurum deorum omnium polentissimum. V, 290, 2. Omnia expugnat, XIII, 439, 1 ; XIV, 281. 2. Etiam animas regum oppugnat, *Job.* 683, 2. Aurum est occultus hominum lyrannus, XII. 450, 2. Aurum avaris sole gratius, *Job,* 622, 1. Aurum est avari idolum, XJV, 281, 1, 2.

Aurum ct argentum quam vana sint, XIX. 257,1. Aurum non homini, sed domus gloria est, *Job,* 88, 2. Non satiat hominem, *Job,* 11, 1.

Auri cupiditas quam sit detestabilis, II, 313, 1. Ea de re exempla, *ibid.* Auri cupiditas mentem degravat, XV. 207, 2. Auro pervertitur æquilas et justitia, IX. 262, 2 ; 263, 1. Auro judices corrupti, IV, 516, 2. Aurum multos habet casus et præcipitia, X, 113, 1; 115, i. Quid sit post aurum abire, X. 115. 2; 117. 1. In auro sperare el non sperare quid sit, X, 115, 2; 117, 1. Aurum spernentium exempla, 11, 330, 2.

Aurum in Scriptura varia significat. XXI, 31, 1% 392, I. Septem doles auri justo adaptantur, XX, 250, 2. Aurum pretio ditissimum nobis reprasenlat Deum, IV, 561, I. Per aurum ignotum quid inlelligatur, XXI, 84, 2. Aurum est symbolum sapienti» et divin» cognitionis, XII, 407, 1, 2. Aurum Jerusalem quod obscuratum dicatur, *ibid.* Est symbolum divin» sapienti», *Job,* 545.1. Auruiu charilatis emitur oratione, lacrymis, poenitentia, bonis operibus, XXI, 85, I. Hem sanguine Christi, *ibid.* Quomodo sit cœleslis civitas aurum mundum, XXI, 380. 2. (Ftifc Opes, Avar it ia.)

AUSTER. Auster unde dictus, XII, 702, 2. Auster dictus quod aquas hauriat, Vili, 84, 1 ; X#

406, 1. Auster unde hebraico dicitur Theman, VI, 346, 1; XIV, 247, 2. Auster qualis sit ventus, I, 516, i. Generat ranas et locustas, *ibid.* Auster arboribus noxius, *ibid.* In Italia noxius ct pestifer est, XIV, 248,1. Est ventus vitalis, calidus et fœcundus, *ibid.* Cur dextera pars mundi vocetur, 247, 2. In locis aquilonaribus generat pluvias, in australibus affert siccitatem, VI, 286, 2, Est jucundus, gratus et bumidus, 287, i. Cur sit calidus, *Job,* 701, 2. Austri interiora qualia, 225, 2; 699, 2.

Austri symbola, VIII, 84, 1, 2; 369, 1, 2. Illi confertur Nabuchodonosor, XII, 702, 2. Cur teta et Dei opem significet, 20, I. Tropologico notat Spiritum sanctum, 702, 2. Et ferventes spiritu, 797, 2. Symbolum est felicitatis et bonorum, XIV, 248, I.

Australis pars in castris Ilobræorum quid significet, 11.200, 2. Australium provinciarum conversio ad Christum inScriptura praedicta est, XIV, <9, 1. Austri reges dicuntur reges Ægypti, XIII, 50, 1.

AUSTERITAS. Austeritas vitæ nonnisi perfectis convenit, XV, 26, L Austeritates sunt recta ad salutem via, XVIII, 369, 2. Austeritas una quam usurpamus, via estad aliam, V, 85, 1.

AUXILIUM. Auxilium sufficiens quisque habet ad vincendas tentationes, saltem mediate, XVIII, 343, 2. Auxilium necessarium ad bene operandum Deus homini promisit et dat, IX, 448,1. Auxilium suscipere in Scriptura est labenli succurrero, VIII, 320, 2. Auxilium cœlesto majus est, quam vires adversariorum lentantium, XX, 589, 2 et seqq. Auxilium Dei facile, *Job,* 482, 1. Auxiliis divinis utendum, XVIII, 32, 2.

AVARITIA. I® Natura, proprietates et ttpi avaritle. — Quis avarus proprio dicatur, XVIII, 290.1: *Si quis aut avarus aut rapax.* Avarus dicitur quasi auri avidus, IX, 113, 2: *Qui aurum diligit, nonjustificabitur,* XIII, 631,2. Avaritia est dilatatio cordis, VI, 97, 1 : *Exaltatio oculorum est dilatatio cordis.* Est quoque lucerna impiorum, *ibid.* Avari sunt lati anima, quia multa capiunt el rapiunt, 385.2 : *Qui se jactat el dilatat.* Quæ avaritia mala dicatur a Propheta, quæ bona dicatur, XIV, 230,1: *Vx qui congregat avaritiam malam.* Ea quando «it peccatum mortale, IX, 303, 2 et seq. Avariti® quanta vis, XIV, 221, 1, 2 : *Propter hoc ergo expandit sagenam suam.* Avaritia in capito omnium, quia omnibus dominatur, omnes possidet, XIII, 633,2. Avaritia propria mercatorum est, XIV, 20 1. Avarus hypocrita est quasi dolosus mercator, XHI, 449, 2: *Chanaan, in manu ejus statera dolosa.* Sœpe praecedit superbiam, tum intentione, tum executione. XIX, 259, 1.

Avaritte et avarorum proprietates ex Pa'ribus afferuntur, XIII, G35, 2 et seq. S. Augustini septem axiomata de avaritia, S. Ambrosii sex do eadem, *ibid,* et XIX. 659, 1, 2. Avari perpetuo somniant de sua pecunia, XIV, 21, 1. Avaritia quasi vinum inebriat hominem, XIV, 228, 1,2: 0tri *dilatavit quasi infernus animam suam,* Avariliæ munia, IX, 305, 1, 2: *Avaro nihil est scelestius.* Quam cupida, avida et cffrænis avaritia, III, 45, 1: Iìdi *enim inter spolia, pallium coccineum , regulamque auream.* Ejus insatiabilitas, V, 523. 2; VI, 444, 1 ; *Fallax obtemperat labiis mendacibus. Tria sunt insaturabilia el quartum quod m di* cil; Sufficit,* VII, 209, 2 ; *Avarus non implebitur pecunia,* Job, 433, 2 : *Nec est saliatus venter ejus, et cum habuerit quæ concupierat, possidere non poterii;* II', 667, 2 : *Dixit ergo ad eum Jezabel, uxor ejus..... Ego dabo libi vineam Naboth;* XVIII, 477,1; 652, 2 ; XX, 200, 1. Semper thesaurum adaugent, XX, 201, 1. Avaritia est cisterna vetus ct rimosa quæ nunquam impleri potest, XII, 28, 1 : *Foderunt sibi cisternas dissipatas.* Nihil ei sufficit, VI, 434, 2: *Tribue tantum victui meo necessaria,* XI, 155. 2; 156, 1 : *Væ qui conjungitis domum.* Avarus et fraudulentus mille habent artes capiendi et attrahendi opes aliorum, et ita quidem occulti, ut hi sua damna, nisi depauperati, non sentiant, XIII, 621, 1. Avariliæ et avarorum tenacitas, malunt condita corrumpi quam aliis dare,XX, 197, 2; 199, 2 : *Diviliæ veslræ putrefacte sunt.* Ferunt ægre do suis cibis comedi, VI, 187, 1, 2 : *Ne comedas cum homine invido;* X, 121, 1; 122, 1: *Non dicas sio: .Mulla sunt quæ super illam* (mensam) *sunt.* Avari promittunt multa ct donant pauca, V, 528, 1 : *Non decent stultum verba composita.*

Avaritia comparatur terræ et vulpi hydropicæ, VI, 444, 1, 2. Inferno, igni, *ibid,,* 446, 1; 447, 1 ; XIII, 636, 1 ; XIV, 137, 2: *Adhuc ignis in domo impii;* IX, 604, 1 : *Duo genera abundant in peccatis.* Sanguisugio, VI, 444, 1,2: *Filix dicentes: Affer, affer;* XX, 173, 2. Persphingem denotatur, IX 349. 2 Comparatur monedulæ, 410, 1. Dips®, serpenti, XIII, 635, 1. Hydrae, Briareo centimano et Scyliæ omnia sorbenti, 636, 1. Ejus oculi, aures, pedes quales sint, *ibid.* Hydropico propter quinque rationes, XVI, 194. Rubigini et ærugini, XHI, 484, 1 ; 636, 1. Vespere, XII, 694, 2. Amphore, XIV, 423, 2 et seq. Avari vocantur asini ct muli, IX, 409, 1, 2. Ejus typus, III, 667, 2; VII, 212, 1. Avariliæ ct avarorum typus est gaza, XIII, 547, 2. Avarus caput aspidum sugit, *Job,* 429, 2.

II® Motiva ad avaritiam fugiendam, ubi aliai ejus proprietates, simul cl aUi effectus cipo nuntur.

Primo, *quantum ad Deum,* avaritia est injuria Deo, IX, 304: Avaro *nihil est scelestius.* Avaritia es* idolorum servitus, XHI, 393, 1 : *Argentum et eurum suum fecerunt sibi idola;* 634, 1: Ava* *riha in capile omnium;* XIV, 281, 2; XVIII, 567, 1. Avari sunt idololalræ el truculenti, *Job,* 282, 1, 2 : *Abundant tabernacula prædonum, et audacter provocant Deum ;* 537, 2 : *Hæc est pari hominis impii apud Deum.* Dei cultum negligimi, VI. 435, 1 : *Mendicitatem el divitias ne dederis*

♦ni/it Cur præ aliis vitiis dicator /aritia idolorum servitus, XVIII, 652, 2 : Jvdrtn *quod est idolorum seredus.* Auri cupiditas quam sit detestabilis, II, 313, !» 2: *Pcrrcccrunlque.... habentes divinationis pretium.* Avarus cor habet in nummis, *Job,* 429, L

Secundo, *quantum ad proximum.* Avaritia est' fons, radix, causa omnis mali, ct malitiae metropolis. IX, 307, 2; XIII, 634, 1; XVI, 169, I, 2; XIX, 259, 2. Avaritia multa mala concipit, est ruina Ecclesia? et Relpublicæ, XIÍ, 662, 1,2: *F.cce complosi manus super avaritiam tuam.* Avaro nihil est scelestius, IX, 363, 2 et seq. Avariliæ injustitia, iniquitas, crudelitas. Avaritia pervertitur æquilas cl udicium, 262, 2 ; 263, 1 . *Ne contendas cum viro ocuplcte.* Avaritia est iniqua ob sex rationes, 414,2: *insatiabilis oculus cupidi.* Avarus est hypocrita. /06,534, 1. Est injuria Reipublicæct omnibus hominibus quos defraudat et expilat, IX, 304. 1, 2. Justiliæ sæporepugnai, XVIII, 687, 2 : *Semetipsos tradiderunt.... in avaritiam.* Avaritia expellit omnem virtutem, *Job,* 433, 2. Avari oculi nequam sunt, X, 121, 2 : *Malus est oculus nequam.* Non mutuat nisi cum usura, 71, 2 : *Propter mandatum assume pauperem;* IX, 552, 1. Avari sua tenacitate multos oíTendunt, VI, 109, 2 : *Munus absconditum exlinguit iras.* Plerumque sunt invidi, 393, 1 : Fir *qui festinat ditari et aliis invidet ;* IX, 408, 2: 1*'iro cupido ct tenaci ad quid aurum;* X, 122, 2 : *Nequius quid oculo creatum est.* Replent domum suam litibus, jurgiis, murmuratione subditorum.V. 471, 2: *Conturbat domum qui seciatur avaritiam.* Semper jurgia concitant, VI, 386, 1 : Çui *se jactat ct dilatat, jurgia concitat.* Omnibus sunt exosi, 8, 2: *Mulli amici sunt dona tribuentis;* XX. 308, 1 : *Nihil esi iniquius quam amare pecuniam.* Omnes vulnerat, ct tam animæ avari quam corpori proximi sæpo lotbale vulnus infligit» XHI, 635, 1. Est etiam in consanguineos crudelis, V, 327, 1 : *Qui autem crudelis est, etiam propinquos abjicit.* Ab eo si quid acceperis, fit maleficium. IX. 552, I : *Exigua dabit et mulla improperabit.* Avari sunt pauperum sepulcra, XI. 159, 2: *fíeplela esi terra argento.* Devorant pauperes, *Job,* 433, I. Avaroum inhumanitas et status destestandus, *Job,* 428,2; 65. 2 : *Abstulisti enim pignus fratrum tuorum ine causa et nudos spoliasti vestibus.*

Tertio, *quantum ad ipsum avarum. Primo,* avaritia est insania ; decem stultitias avari, IX, 409, 2. Ejus damna novem, VII, 212, 1. Avarorum phrenesis triplex, IX, 349, 1, 2 et seq. *El nescit quod tempus praderiel.* Est inopia montis, X, 19. 1 : *Propter inopiam mulli deliquerunt.* Avari stulti cl pauperis sapientis antithetis. VII, 229, i: *Quid habet amplius sapiens a stulto T*

Secundo, est summa paupertas el miseria* Ejus vita quæ, VII, 220, 1, 2 Quam sil sordida, XIX, 515, 2. Axiomata sapientoni» *ibid.* Avari etiam sibi vitæ alimenta denegant, V, 327, 1 ; *Benefacit aniTMiux* vir *misericors.* Etiam proprium defraudant genium, VI. 37. 1 . *Abscondit piger manum suam sub ascella , nec ad os suum applicabit illud.* Avari divites sunt qui inopiam simulant, no cogantur splendide vivere. V, 379, 3 : *Est quasi pauper, cum in multis divitiis sil.* Sunt vere pauperes, etsi sint diviles, VI, 34, I : *Homo indigens misericors est,* IX, 672, 1 : *Tres species odivit anima mea : Divitem mendacem,* etc. Non audent uti habilis ct cupitis, XX, 173, 1 : *Concupiscitis et non habetis.* Avaro omnia desunt, XIX. 516, 1, 2: *Sint mores sine avaritia.* Eorum miseria, IX, 409, 1, 2 ; Firo *cupido et tenaci sine ratione esi substantia.* Avari infelicem agunt vitam, XIX, 260, 1 : *inseruerunt se doloribus mullis.* Sæpo laboribus se conficiunt, V, 509, 1 : *Anima laborantis laborat sibi.* Cur sua in pauperes erogaro timeant, V, 426. 2 : *Qui despicit proximum suum peccat.* Cur mœreanl el paveant, VI, 111, i : *Pavor operantibus iniquitatem.* Avaritia est injuria frugibus, IX, 304, 2.

Tertio, est servitus. Avarus ab opibus possidetur, X, 564, 1 : *Possedi cum ipsa cor ab initio.* Ab opibus injustis quasi captivatur, V, 317, 2 : *In insidiis suis capientur iniqui.* Est auri servus, XV, 198, 2: *Nemo potest duobus dominis servire.* Avarus non est dominus, sed custos ct servus divitiarum, *Job,* 540, 1. Avari quomodo auri seni et mancipia, imo servis sint deteriores, VII, 123, 2. Quid faciant ut ditent filios et hæredes. *ibid.* Animam suam vendit diabolo, X, 304. 1 ; XIII, 635. 2. Avaritia duriora imperat suis sectatoribus quam suis jubeat Deus, IX, 415, i : *Non satiabitur donec consumat arefaciens animam suam.* Avaritia? tyrannis magna, *Job,* 282, L

Quarto, pœnam maximam habet, et !• corporalem ct temporalem. Avariliæ fœtus pestilentes, *Job,* 436, 1 : *Cum satiatus fuerit, arctabitur, xstuabil, el omnis dolor irruet super* Avaritiæ pcenausl egestas, XIV, 569. 2 ; *Mittam in vos egestatem.* Causa est inopiæ, XV. 200» i, 2: XX, 198, 1. Avari justo Dei judicio penuria puniuntur, XIII, 626. 1 : *Quando transibit mensis, el mus frumentum.* Avari opes male pereunt. *Job,* 128, I : *Cujus messm famelicus comedst.* Ex avaritia non evadunt diliores, sed pauperiores, V, 335, 2 : /Dii *rapiunt non sua, ct semper in egestate sunt.* Eis opes suæ substrahunlur, 82, 2 : *El implebuntur horrea tua.* Avari opes Deus derivat in liberalem, VI, 369,2: *Qui coacervat divitias USUFÛ.* Quod avido congessit avarus. luxuriosus bæres siepe prodigit, XIII, 636, 1. Ei omnes maledicunt, VI, 3SS, 2 : *Qui despicit proximum, sustinebit injuriam.* Ab omnibus suggilla–tur, X, 132. 2; 133, 1 : *Nequissimo in pane murmurabit civitas.* Avari supplicium, VII. 215, I : *Est et alia infirmitas pessima quam vidi sub sole ; diinli.r conservata in malum domini sui.* Ejus excruçialio et pœna, VII, 122, 2. Ayari cruciatus

et infelicius, 211, 1 ; 215, 2. Ejus conditio et miseria, 228, 1 : *Omnis labor hominis in ore ejus, sed anima ejus non implebitur.* Avarorum spinæ et laquei, VI, 140, 1,2: *Arma ct gladii in via perversi.* Avari quo plus habent, eo plus torquentur, XVI, 169, 1, 2. In varias incidunt ærumnas, lites, damna, VI, 388, 2 : *Qui despicit deprecantem.* Avari chimæras sibi fingunt, *Job,* 434, 1. Eis dat opes Deus a<l supplicium cupiditatis, XIV, 337, 1; VII, 122, 1; 2 et seq. : *Quid enim proderit homini de universo labore suo et affectione spiritus qua sub sole cruciatus est,* etc. Avarus suas opes cernens, nec ventrem, nec mentem pascit, VII, 211, I : *Quid prodest possessori nisi quod cernit divitias oculis suis.* Avarus degit et versatur in tenebris, 218, 2 : *Cunctis diebus vilæ suæ comedit in tenebris et in curis multis.* Quod lumen habeat nocte, *ibid.* Cur complicaro manus, et edero carnes suas dicatur, 170, I. Cur sepultura decenti caroat, 224, 2. Cur frustra natus sit, 226, 1. Est abortivo infelicior, 225, 1.

2* Poenam spiritualem et aeternam avaritia mentem obtenebrat et excæcal, XV, 196, 1. Ubi Christus ipse Iribus argumentis avocat homines a studio divitiarum, *ibid.* Avaritia hominem in ruinam ot exitium agit, X, 21, 1 : *Si non in timore Domini tenueris te instanter.* Fidem et gratiam perdit avarus, XIII, 636, 1. Avaritia est bonorum ariditas operum, 635, 2. Avari sunt pauperes virtutibus, VI, 388, 2. Eos clamantes Deus non exaudit, 109, 1 : *Qui obturat aurem suam ad clamorem pauperis.* Caducis inhiantes amittunt ælerna, 73, 2.

Avari tres haeredes post mortem, IX, 311, 1, 2: *Cum morietur homo, hœredilabit serpentes, et bestias, et vermes.* Nil proderunt tunc thesauri avaritia acquisiti, V, 271, 1; 272, 2 : *Nil proderunt thesauri iniquitatis.* Dum aliena invadit, non evadet supplicia, 330, 2 : *Manus in manu non erit innocens malus.* Avari spes in morte perit, 318, 2: *Mortuo homine impio, nulla erit ultra spes.* Avari in judicii dio acerrime punientur, XIII, 519, 2. Defuncti torquentur auro, XX, 200, 1, 2. Avaritia excludit a regno cœlorum, XVIII, 652, 2. Quænam, 293, 2. Avari inexplebili opum cupidine et in gehenna siti laborant, XII, 555, 1,2: *Argentum et aurum eorum non valebü liberare eos in die jurons Domini.* Avariti® ignis justo punitur igne gehennæ, XX, 200, i : *Manducabit carnes vestras sicut ignis.* Triplici ardent igne avari, *ibid.*

III Media ad avar it iam f ugiendam.—Avaris Deus misericorditer sepit viam ad lucra, VIII, 308, 1 : *Sepiam viam tuam spinis.* Quomodo ad Deum se convertant, XIII, 467, 2. Avaritia vincitur ab eleernosynario, VI, 150 ; *Qui pronus est ad misericordiam benedicitur.*

IVa Exempl a. — Ex avaritia Iliel ¿edificavi! Jericho, ejus punitio, III, 637, 2. Avari cujusdan mortui cor in arca nummaria repertum, XIII, 385, 2; XIV, 281, 2 : *Dispcricrunt omnes involuti argento.* Avaritia Judam perdidit, \V, 598, 1. Exempla avarorum qui per aurum occisi sunt, XX, 200, 2. Avaritiæ dediti fuerunt Judæi, XIX, 515,1. Aurum spernentium exempla, II, 313, I, 2 330, I. 2.

AVE. Avo formatur ab hobræo *Chava.* I, 109, 2, XVI, 15, 2 et seq. Ave salutationis forma, XX, 637, 1. Quid significet, *ibid.* Erat olim matutina salutatio, XVI, 16, 1.

AVERSIO. Aversio vultus est contemptus signum, X, 361, 1. 2. Aversio significat praevaricationem in iis quæ perlinent ad Deum, XII, 572, !. Aversio voluntaria a fide est causa malitiæ, XIX, 168, 1. Avertitur impius a Deo, Deique lege, limoro et disciplina, V, 53, 2. Et ipse alios avertit, *ibid.*

AVES. Aves fuerunt primum vivens animal creatum a Deo, IV, 262, 2. Sunt inter animalia, minima, X, 172, I. Quælibet aves subindo a Latinis nominantur passeres, IV, 273, 1, 2. Aves in quibus conveniant cum piscibus, I, 63, 2. Avium variarum miraculosa natura, 64, 2 et seq.; 67, 1,2. Aves aliquæ sunt semipiscos, quia volant in aere, et natant in aqua, XIV, 215, 2. Aves pono omnes cum sole occidente dormiunt, cum oriente canere incipiunt, 609, 2. Aves libenter cur collo resupinent, V, 264, 2. Aves puellos voce ot cantu suo ad canendum crudiunt, VI, 210, 2. Aves Canari® docuerunt musicam, I, 65, 2. Canendo excitant homines ad laudem Dei, X, 379, 2. Ayes Canaria) stato et modico canunt tempore, garrulae perpetuo garriunt, XX, 74, 1. Allio ad pugnam incitantur. VI, 296, 2. Tamdiu in nido manent donec pulli cibum sibi quærero queant, 337, 1. Ex eo alio volantes in varia incidunt incommoda, i!>ïd.,2. Pullos suos mire diligunt, X, 89, 2. Quæ aves pullos severo educent, 192, 2. Nonnullae ex arboribus nascuntur, 296, 2. Aves ab avibus decipiuntur, V, 199, 1. Aves stolidae temere so in retia dant, 42,2 etseq. Aves cum sui similibus volant, IX, 26,2; 27, 1. Aves docuerunt homines medicinam et pœnitentiam, XII, 76, 2. Earum sagacitas per exempla ostenditur, 75, 1, 2. Aves omnes cicurantur et discunt humanum sermonem, XX, 151, 2.

Aves quænam mundæ in lego Moysis, II, 64, 1 el seqq. Eæ recensentur, *ibid.,* el seqq. Erani numero viginti, 67, 2. Qua do causa, *ibid.,* el seqq. Significant viginli vilia polentoni, et eorum qui habent spiritus sublimes, *ibid.* Aves non divisa) ab Abraham in fœdoro , quid mystico et moralité! significant, I, 204, 1.

Avos gentibus pro numinibus erant, XVIII> 52, 1. Angeli symbolici aves cur dicantur, XIV, 215, 2. Aves sunt imago virtutum, IX, 26, 2; 27. 1. Avis paradisiaca est symbolum animi cœ« leslis, X, 382, 1. Aves sunl symbolum vagorun\

BAB

244t 1, 2. Avis imago diaboli est, XXI, 241, 1.

AVI. Avi cur nepotibus magis coronentur, quam patres filiis, V, 527, 2. Cur magis eos diligant, quam hi filios. VI, 194, 1.

AVIDITAS. Aviditas spiritualis undo ortum habeat, IX, 655, 1. Aviditas quanta sapienti® in nobis osse debeat, 137, 1.

AXIOMATA. Axiomata vocantur principia scientiarum, V, 17, 2. Axiomata multa Christi, philosophis paradoxa, XX, 290, 2. Axioma quo docetur quid agendum in veris divitiis multiplicandis, VII, 224, i. Axiomata vilæ prudentis traduntur in Ecclesiaste, 6, 1. Axiomata sex philosophorum fidei vere repugnantia, XIX, 86, 1. Axioma ducis cujusdam de generoso milite, IV, 457, 2.

AZAEL. Azael rex Syriæ Israelitas yictos ferreis plaustris tritura vit, XIIIn 540. 1.

AZARIAS. Azariasquid hebraico significet, XIII, 12, 1. Azarias quem se vocat S. Raphael angelus, quis, IV, 289, 1, 2. Variæ nominis versiones, *ibid.* Apud Ilebræos fuit nomen magnum, ideoque magnorum rogum, principum, pontificum, etc., 290, 1. Est nomen non tam proprium quam appellativum, *ibid.,* 2. Vere ævo Tobiæ fuit Azarias filius Anani®, *ibid.* Azarias fuit Jesus Christas et Apostoli 299, 1.

Azarias sacerdos libere increpavit Oziam regem, XII, 179, 1.

AZAZEL. Azazel hircus quis sit, II, 104, I.Est verisimile esse diabolum, quia sagis hirci specie colitur, 104, 2. Nomen hoc diabolus aliquis postea assumpsit, *ibid.*

AZYMA. Azymorum dies qui dicebantur, XV, 549, 2; XVI, 521, 1; XVII, 260, 2. Quando inchoabantur, II, 149, 1. Azymorum usus incipiebat cum Paschale, XV, 549, 1. Quatuor in illis observabantur, *ibid.* Do victimis in illis offerri solitis, *ibid.* Quales erant, quando celebrandi, et quid mystice significent, I, 535, 1 et seq. Primus et septimus dies erant festi, II, 149, 2. Quid tropologice septem dies azymorum significent, I, 536, 2.

In azymo consecravit Christus, non in fermentato, ut docent et faciunt Greci. XVI, 521, 1. Azymus panis est panis afflictionis, cur, II, 455, 1. Septem diebus in paschate comedebatur, *ibid.* Panes azymi quid denotent, XVIII, 288, 1. Azyma sinceritatis et veritatis quæ sint, 289, 2. Quid sit azymis vesci spiritualiter, 289, f.

BAAL. Baal hebraicequid significet, XIII, 310,2. Baal hebraico idem est quod dominus, herus, possidens, XII, 559, 1. Pœnis idem est quod dominus, XIII, 55,1. Baal quis deus; Ilebræis generalo deorum nomen erat, XII, 71, 1; XVIII, 187, 1. Baal, Baalim, Bol, Baí, Bolus, erat Jupiter Belus, primus deus Chaldæorum, III, 637, 1 ; XIII,309,1; 340, i, 2. Baal, idoluni positum in templo a Manasse, ablatum a Josia, repositum sub Joakim et Scdecia regibus, VII, 559, 2. Positum fuit in parlo aquilonari templi, *ibid.* Baal comedit labores peccatorum, XII, 42, 2. Baal cur multis urbibus proponatur a Scriptura, VIII, 234, 1. Baal-Ilamon quid, 235, 2. Baal-Pharasim quis sit locus, XIII, 340, Î.

BABEL. Babel quid hebraico sonet, XX, 551,2. Do exirucliono turris Babel, I. 173, 1. Babel turris exlruebatur duco Nemrod, Vili, 502, 1, 2. Anno centesimo septuagesimo a diluvio, crovitquo usque ad annum ducentesimum nonagesimum secundum, 502, 2. Fabrica turris Babel processit nativitatem Abrahæ centum vigiliti duobus annis, *ibid.* Do ejus altitudine, 1, 173, 2. An eam eximentes peccarim, *ibid.* Peccarunt vanitalo et superbia, *ibid.* Bancoxtructioncm cur Deus permiserit, *ibid.* Ad eam videndam descensus quid significet, I, 174, 2. Procellis fuil dejecta, 176, 2

BABY LOX Babylon duplex fuit, una m Chaldæa, altera in ¿Egypte, XX, 400, i. Babylon condita a Nemrod, aucta est a Semiramide, post eversa; sed resiliuta et magnificentissimis operibus adornata est, XI, 268, 1 ; XIII, 62, 2 ; 251, 1. Ejus amplitudo, murorum spissitas, habita fuit ut orbis miraculum. XI, 329, 1 ; XIII, 63, 1 ; 75» 1; XIV, 49, 1 ; XXI, 364, 2. Babylon qualuorne urbes uno murorum ambitu complexa sit. XI, 245. 2. Cur dicatur mons caliginosus, XI, 279, 2; XII, 194. 2. Sita est in loco palustri, *ibid.,* et 294, I. Ejus horti pensiles, XI, 279, 2. Vocatur orbis ad frequentiam. 281, 1. Erat constructa ad delicias, *ibid.,* 2. Cur dicatur mare, 326, L Cur item desertum, 327. 1. Alluitur a Tigri et Euphrate, 535. 2. Cur dicta profundum et mare, 545, 1, 2; XXI, 310. 2. Ea quomodo Ilierosolymæ esse dicatur ad aquilonem.cum potius ad orientem sit. XI. 587. 2; XII, 452, 2. In Babylone mons fuit, ut satrapa porta; urbis præsidens neminem in urbe ingredi permitteret, nisi prius statuam regis adorasse!, XIII, 38, 1, 2. Babylonis structura quomodo et cur superbiret Nabuchodonosor, XIV, 230, I.

Igne destruenda a Persis dicitur, XI. 571, 2. Et deserenda a suis negotiatoribus, 572, 2. Babylonici excidii causa. XII, 32, 1. Fuit calix aureus propter opes ct luxum, 326, 2. Dicitur esso in manu Domini, *ibid.* Ipsa quasi calix propinavit aliis gentibus iram et supplicia Dei, *ibid.* Idem calix notat opes, luxum et idololatriam, quam ipsa aliis gentibus invexit, *ibid.* Cur dicatur mons pestifer, cum esset sila in monte humili ; ejus magnitudo, 329, I ; 332» 2. Quare vocetur area tritura Persarum, 330, 2. Ipsa sedes impietatis est, XIV, 416, 2. Item domus idololatriæ et scelerum,

XTV, 422, 2. An futurus Antichristi locus natalis. XIX, 161, 2.

Babylon quomodoa Cyro illaqueata sit, XII,321.1. Quomodo sit capta a Persis el quando, *ibid.;* XIII,75,1,2. Quia, scilicet, Deus aperuit armarium suum, facta derivatione Euphratis in alveos, XII, 321,I. Babyloniorum stupor adventante Cyro rege Persarum, XI, 280, 1 2. Per Cyrum subacta Judæi liberali sunt, XVIII, 47, I. Quando a Dario Hystaspis expugnata, XIV, 373,1, 2. Quomodo ea expugnatio perada, *ibid.,* 2. Ejus vastationem perfecit Alexander, XI, 281, L

Babylon meretrix magna cum qua fornicali sunl reges terræ quæ sit, XXI, 305, i, 2. Babylon Chaldæorum metropolis an intelligatur per meretricem magnam in Apocalypsi descriptam, 306, 1. Babylon an coetus impiorum, 305, i, 2. An mahometismus, 306,2.. An Conslanlinopolis et Babylon Chaldæorum regum sedes, *ibid.* Est Roma ethnica qualis fuit olim, el tempore Anlichristi futura est, 314, 1. Babylon capilur pro Roma a S. Pelro, XX, 400, 2. Illam non adiit S. Joannes jam senex, 637, 2. Quid sit bestia coccinea super quam sedet, 311, 2. Ejus poculum aureum quod sit, 313, I. Babylonis Chaldaicæ excidium et ruina fuit typus exordii Babylonis Romanæ, XII, 322, 2 ; XXI, 324, 1 ; 352, 2. Quanta ejus futura vastitas, XXI, 324, 1. Cur Babylonis nomine eam vocet Joannes, *ibid.* Cur id excidium describat, tWd, In ea punientur ¡cl Romæ elhnicæ persecutiones, 2. Cum ea occidet orbis, *ibid.* Vocatur meretrix, mcrcalrix, caupona, 325, 1. Ejus dolici®, 329. 1 Mercatura el avaritia, 330, 2. Ejus veneficia, 331,1. *(Vide.* Ro ma.)

BABYLONII. Babylonii in vexillis et labaris columbam præferebant et inde exercitus eorum dicitur columba, XII, 199, 2. Babylonii cur in bello vestibus rubris uterentur, XIV, 428, 2. Babyloniæ virgines et sponsæ stupro et ejus pretio Venerem colebant, XII. 462, I ; XVIII, 54, i ; 677,2; XXI, 317,1. Babylonii ea nocte occisi qua epulabantur ct convivabantur pervigilium agentes cuipiam deorum suorum, XIII 75, 2. Quomodo a Cyro oppressi, *ibid.* Babylonios subactos cur Xerxes juscrit voluptatibus indulgere, XIII. 341,2.

BABYLONICUM IMPERIUM. Babyloniorum imperium incipit a Baladan, IV, 761, 1. Cur vocetur caput aureum, XIII, 21,2. Quia fuit cæteris diuturnius et antiquius, *ibid.* Item quia in Chaldæorum imperio eflloruit sapienti® pretium et æstimatio, XIII. 22, 1. Item quia blandius et suavius, *ibid.* At potius quia fuit felicissimum, gloriosissimum, famosissimum, amplissimum, *ibid.,* 2. Item quia primum tempore, *ibid.* Item quia Babylonii auri erant studiosissimi, 23, 1. Item quia crerit ex hostium inertia el luxu, *ibid.* Quamdiu id steterit, 30, I.

BACCI1IDES. Bacchidcs a Demetrio cum copiis missus contra Iudam, IV, 447, 2. Jerusalem frustra obsidet, 455, <• Ipsi contra Judam Machabæum victoria cessit, sed cruenta ct pudenda, 456, t, 2. Cauto ictum Jonathæ declinavit, ¡59, 1, 2. Bethbessen frustra obsedit cæso Odore duce suo, 460,2; 461, 1. Hinc iram vertit in apostatas Judæos, *ibid.,* 2. Pacem cum Jonatlia facit, *ibid.*

BACCHUS, BACCHANALIA. Bacchus priusquam nasceretur, habuit cornua ct cur, XXI, 259, 1, 2; 279, 1, 2. Bacchum cur enulnisse dicantur Pardales, XIII, 88, I. Ejus navis describitur, ejusque instrumenta el remiges, VI, 210, 2. Baccho post victoriam præmium fuit templum magnificum, XXI, 371, 1. Bacchus cur dictus ignigena, XI, 158, 2. Bacchus nocturnus el cornus quis fuerit Deus, XVIII, 225, 1; 507, 2. Cur dicatur crudelis, VI, 484, 1. Bacchus colebatur per forninas potius quam per viros, X, 7, 2. Hedera coronabatur, 147, i. Ei canebatur hymnus in mensa, 149, 2. Baccho cur litaretur caper, quasi vilis vastator, XIII, 102, 1. Bacchum coluit Salomon, III, 613, I. Bacchus bacchantes suos ideo hedera coronavit, ut minus a vino læderenlur, hedera suo frigoro ebrietatem restinguente, XII, 673, 1, 2. Bacchus et Venus consumunt opes multorum, 422, 2. Ejus quatuor filile et noxæ, VI, 204, 2. Bacchus vites inveniens est noster Noe, XIV, 32. 1.

Bacchanalia sunt dies stultorum, IX. 454, 2; 516.1. Bacchanalia festa quomodo celebrari solita, IV, 522, 1. Sunt probrum christianismi. IX, 527,2. Bacchanalibus grassatur impietas; hinc eo tempore viri boni Dei indignationem precibus avertero satagunt, 423, 2. Bacchanalia suggillanlur, 503, 2.

BALADAN. Baladan rex Babylonis, idem qui Nabonassar, XI, 484, I, 2. Ejus filius Merodach cur legatos ad Ezcchiam miserit, *ibid.*

BALAAM. Balaam an fuerit propheta Dei, an diaboli, II, 311, 2. Undo fuerit oriundus, 312 1. Quomodo dicatur ex Bosor, XX, 461, 2. Oracula sua pretio vendens, item benedictiones ct maledictiones suas, simoniacus fuit, II. 312, 2; XVII, 200.1. In quo deliquerit, XX, 674. 2. Ejus avaritia, 461.2. Ejus caecitas, 462, 2. Quare cum asina contenderet, *ibid.* Balaamum diabolum consulere volentem prævenit angelus Dei, X, 480, 2. Erexit aras non* Deo, sed Baal, H, 318, 1. Quomod) eum Deus direxerit ut debuerit benedicere Israeli, 317.2. Israelilis non tam maledixit quam benedixit, V, 480, I; XXI, 52, 1. Mansit tamen adhuc in im* pietate, II, 320, 1. Eis male benedixit, VI, 3 ¡4, L In qvofuerii filiis Israel scandalum, XVIII, 324, 1. Impium ejus consilium, II. 331, 1, 2; 377, i, 2. Quid suaserit regi Balac ad perniciem Israelis, Vr 268, 1, 2; XIV, 131, 1; XXI, 52. 1. Prophetat Christo cl de stella apparitura sub ortum Christi II, 322, t;XV, 75, i. Prophetat do Romanis, IL 335, 2. De Amalee, 336,1. Do Cinæissivo posteris J^Ihro 336, 1. Ejus mors, XX, 462, 1. Est schema hærelicorum, XX, 671, 2.

BALÆNA. Balæna undo dicatur, X, 413, L Earum mira vastitas, 413, 2. Balæna ducitur a pisciculo musculo, XX, 152, 1. Balænæ aquarum montes evoinunl, XXI, 151, 1. Balæna miro amat fetus suos, X, 90, 1. Balæna captu difficillima, Jot, 767, i. Non cicuratur, 770, 1. Balæna non fuit cetus qui Jonam devoravit, XIV, 38, 1.

BALNEA. Balneorum pericula, quûmquo cauto ea adeunda. XIII, 182, 1, 2.

BALSAMUM. Balsamum ubi noscatur, IX, 644,1. ludææ proprium fuit, VII, 94. 2. In Engaddi copiosum fuit et juxta illam solam urbem colligebatur, *ibid.* eLIX, 635, 2. Et vilis putatur, VII, 580,2. Quomodo et a quo a Judæa in /Egyptum translatum, IX, 614, 1 ; XII, 852, 2. Balsamum secuin in Ægyptum traxit Jesus eo fugiens, et quomodo id illic proveniat, VII, 94, 2; XV, 83, 2. Balsami hortus non dat ox so fructum in Ægypto, nisi irrigante fonte virginis, XXI, 405, i. Quomodo colligatur, IX, 644, 2. Inter aromata excellit, stillat opobalsamum, iòid., 1. Ejus odor masculam ct fortem habet virtutem, *ibid.,* 2. Ejus pastu vipera? venenum amittunt, 645, 1. Putredinem arcet, cujus rei sit symbolum, V, 282, 2. Quomodo id adulteretur, IX, 647, 2. Sinceri balsami virtutes, tòni.

BALTASAR, sou BALTHASAR. Baltasar rex Babyloniorum convivium instituens, quis fuerit, XII,' 317, 4; 430, 1; XIII, 67, 1, 2; 68, 1. Fuit idem qui Merodach et Evilmerodacb, dicitur item Labonitus et Nabonilus, *ibib.* Quot annis régnant, XIII, 68, 1. Fuit ultimus Babyloniorum rex, XII, 430,I.Ejus vecordia ol præfidentia.XIH.68,1. Ejus superbia, XI, 291, 1. Quomodo relusa, *ibid.*,2. Ejus mater sapientissima fuit femina, XIII, 79, i. Sententia in eum vesperi in convivio lata, eadem nocte execution! mandata est, 75, 1. Baltasaris fatum, *Job.* 155, 1 ; 447, 2. Repente a Deo fuit castigatus. XII, 18, 2. Turpiter a Cyro vicius est, XI, 286, I. A Cyro cæsus factus est fabula omnibus gentibus, XIV, 229.1. Interfectus est a Persis, non vero benigno habitus, contra Josephum, *ibid.* Ob sacrilegium est punitus a Deo, *ibid.,* 2. Projectus in fossam promiscuo cum aliis, XI,293, 1,2. Ei nemo do stirpo patris successit, *ibid.* Ejus filii occisi, *ibid.* Compotatione sua perdidit monarchiam Babyloniorum quam Nabuchodonosor erexerat, V,369,1.

BALTASSAR. vol BELTSASAR. Baltassar vel Beltsasar quid sonet. Mil, II, 2. Erat id nomen apud Chaldæos regale ac divinum, 55, 2. Ita est dictus Daniel, 11,2.

BAPTISMUS. IoBaptismi definitio et nomina. — Baptismum et baptismus dicilur, XVII, 241, I : *Vosi baptismum quod prxdicavil Joannes.* Ejus lignitas et nomina, XX, 341,2 ; 342, I : *Salvos fatit baptisma, non carnis depositio sordium, sed wnscicnliæ bonæ interrogabo in Deum.* Baptismus aon significat doctrinam. XVII, 350, 1,2: *In quo ergo baptizali estis.* Quomodo dici possit verbum Dei vivi, XX, 271, 2: *Penati non er semine corruptibili. sed incorruptibili per verbum Dei vivi.* Cur dicatur regeneratio, XV, 433, I. Est renovatio ct lavacrum regenerationis, XIX, 337, 2; *Salins nos fecit per lavacrum regenerationis et renovationis Spiritus sancti.* Cur dicatur illuminatio, XVI. 461, I; XIX, 75,1 : *Quieripuif nos de potestate tenebrarum,X* I, 400, I : *Impossibile est enim ens,* çui *semel sunl illuminali,* 462, 2 : *fíenemoramini pristinos dies in quibus illuminati,* XX 66, 1: *Omne datum optimum ct omne donum perfectum, desursum csl, descendens a Patre luminum.* Baptismus est professio christianismi ct logis evangelica?, IV, 349, 2 ; *Tunc Achior videns virtutem quam fecit Deus hrael,relicto gentilitatis ritu, credidit Deo et circumcidit carnem prxpulii* tui, XVili, 561, 1 : *Testificor omni homini circumcidenti se, quoniam debitor est universa: legis faciendæ.* Unicus est tantum baptismus, 624, It: *Unus Dominus, una fides, unum baptisma.* Cur Christus mortem suam vocat baptismum, XVI, 183, 1 : *Baptismo autem habeo baptizari.* Quid sil baptizari pro mortuis, XVIII, 406, 2 : J/ioçuinçuid *facient qui baptizantur pro mortuis, si omnino mortui non resurgunt.*

II0 Baptismatum distinctio. — Baptismus est duplex, aquæ et sanguinis, XVI, 621, *Et continuo exivit sanguis ct aqua.* Etiam triplex est, fluminis, flaminis, ct sanguinis, XV, 105, I : *Ipse vos baptizabit in Spiritu sancio et igne,* XVII, 54, L For *autem baptizabimini Spiritu sancto,* XIX, 399, 2 : Aon *rursum jacientes fundamentum... baptismatum doolrinx.* Baptismus Spiritus sancti vocatur ejus effusio in Pentecoste et differt a baptismo aqua?, XVII, 53, 2, el seqq. Baptismi votum in defectu baptizantis vel aquæ sufficit, XVI, 340, U

III* Baptismi institutio. — Quando baptismus sit a Christo institutus, XV, 107, 1: *Tunc venit Jesus a Galdxa* in *Jordanem ad Joannem ut baptizaretur ab* eo, XVI, 340, 1 : Aisi *quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu sancto, non potest introire* vi *regnum Dei.*Quando institutus et obligaro cœperit, XVII, 53, 2: *Joannes quidem baphzaiil aqua, vos autem baptizabimini Spiritu sancto.* Eum instituit Christus, jam a Joanne baplizatus, sed ejus suscipiendi necessitatem indixit post mor< lem in Pentecoste, XV, Iii, 1; XVI, 340, I Anto mortem tamen Christi vim habebat expiandi peccata, \VI, 347, 1, 2: *Post luce venit Jesus,., in terram Judxam, et illic morabatur... el baptizabat.*

IV0 Baptismi materia et forma. — Ejus materia est aqua, XVI, 339, 2: Aui *quis renatus fuerit* «r *aqua.* Ejus forma, XV, 657, i, 2 : *Docete omnes gentes, baptizantes eos in nomino Patris, et Filii, el Spiritus sancti.* Ejus forma uon est deprecatoria, sed consecratoria et sacramvnlalis. XVUI, 662, i : *Christus dilexil Ecclesiam ct seipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret, mundans lavacro agux*

in *verbo vit*.* Ejus formam aut materiam variam baptisma evertit, XVIII, 624, 1. Baptismus in nomine solo Christi an valeat, XVII, 102, 2: *Baptizetur unusquisque vestrum in nomine Jcsu Christi,* XVIII, 106, *2: Quicumque baptizad sumus in Christo Jesu.* Baptizari in nomino Christi quid sil; 252, 1 : *Numquid in nomine Pauli baptizad estis.* In Christo dupliciter baptizamur, 106, 2,

V0 Baptismi ritus. —Ejus ritus, XIX, 337, 2. Baptizandus interrogandus an velit baptizari, XX, 341, 2 : *Salvos facit baptisma, non carnis depositio sordium, sed conscientix bonx interrogatio in Deum.* Baptizandi olim recitabant symbolum fidei ob spem aeternitatis et resurrectionis, XVIII, 406, 2. Baptismo praemitti non debet pedum ablutio, XVI, 524, 2 et seqq. *Despondit Jesus, el dixit ci* (Petro): *Quod ego fìicio, tu nescis modo, scies autem postea.* Baptizandi olim oculos ct manus in cœlum elevabant, XX, 341, 1, 2. Baptizali Christum mortuum et sepullum représentant, XVIII, <07, 1 : *Quicumque baptizad sumus in Christo Jcsu, in morte ipsius baptizali sumus.* Baptismus est figura mortis Christi, et figura crucis, hinc baptizandus cum Christo crucifigatur, 109, 2 : *Hoc scientes quod vetus homo noster simul crucifixus est.* Baptismus solemnis celebrari solet in sabbato sancto, XVIII, 106, 2. Hinc représentât sepulturam Christi et peccatoris, *ibid,* et XIX, 87, 2: *Consepulti ei in baptismo.* Quare baptizali oleo ungantur, XV11I, 334, 1. Cur olim induebant calceos albos, et vestem candidam, 107, 2; XX, 276, 2 : *Sicut modo geniti infantes;* 300, 1 : *Quasi liberi, el non quasi velamen habentes malitix libertatem;* 686, 2 : *Odientes et qux carnalis est, maculatam tunicam.* Item coronabantur, 286, 1 et seqq. : Vos *autem regale sacerdotium.* Cur recens baptizatis olim daretur vinum, lac et mei, VIII, 71, 1 : *Favus disdltans labia tua, sponsa, met et lac sub lingua tua,* XI, 650, 1. *Venite, emite absque argento, el absque ulla commutatione, vinum et lac,* XVIII, 268, 1 : *Tanquam parvulis in Christo, lac vobis polum* dedi. Baptizatis olim mox a baptismo dabatur Eucharistia, XIV, 474, 1. Quamdiu is mos duraril, *ibid.,* 2. Baptizali olim cum vestem candidam in baptismo acceptam deponerent, cur ejus loco agnum cereum acciperent, XII, 101, 1 : *Et ego quasi agnus mansuetus,* XXI, 121, 2. Baptizali dicuntur nomen dare Christo, unde eorum nomen catalogo fidelium inscribuntur, XI, 541, 1 2 : *Iste dicci ; Domini ego sum, el ille vocabit* in *nomine Jacob.*

VI» De Baptismi ministro .—Baptismus abhærcticis collatus validus est, et baptízalos sanctificat, VIII, 280, 2: *Spiritus sanctus disciplinx effugiet fetum,* IX. 444, 1 : *Non est speciosa laus in ore f'catoris,* X, 193, 2 : *Ab immundo quis mundatur,* ¿10, 2 : Oui *baptizatur a mortuo el iterum langd quid proficit lavatio ejus?* V. 269- 2; 473, 2 : *Victima impiorum abominabiles Domino,* XVI, 464, 2 : *Scimus autem quia peccatores Deus non audit.* Baptismum infidelium osse mendacem et vanum docebant Donatisi®, XII, 129, 2 : *Plaga mea..... facta est mihi quasi mendacium aquarum infidelium* Baptizari a mortuo quid sit, X. »10, 2.

VII0 De Baptismi subjecto .—Baptismus omnes obligat, et est ad salutem necessarius, non tamen parvuli eo obligantur, XV, 718, 2 : *Qui crediderit et baplizalus fuerit, salvus erit,* XVI, 403, 2. Est infantibus fidelium non minus necessarius quam aliis, XVIII. 192, *i: Quod si delibatio sancta est, et massa.* Baptismum cur olim mulli differrent, XX, 531,2: Si *dixerimus quoniam non peccavimus, mendacem facimus eum.* Quæ ad eum requiratur dispositio, XX, 341, 2. Est pactum inter Deum et baptizatum, *ibid.* Baptismi sacramentum non confert gratiam ficte suscipientibus, nisi sublata per poenitentiam Celione, VIII, 280, 2 : *Spiritus sanctus disciplinx effugiet fictum.* Baptizandi majores dolere debent do peccatis admissis, XVIII, 195, 2: *Sine pandentia sunt dona et vocatio Dei.* Baptismus requirit in adultis attritionem, XVII, 102, 2: *Pandendam, agite et baptizetur unusquisque vestrum.* Non indiget pœnitentia satisfactoria, XVIII, 195, 2. Baptizali adulti sunt pueri multorum dierum, XI, 753, 1, 2: *Non erit ibi amplius infans dierum.*

VIII0 De effectibus Baptismi. — Baptismi vis el efficacia, XII, 752, 1 : *Effundam super vos aquam mundam et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris;* XVII, 151, 1 : *Qui curabantur omnes;* XVIII, 107, 1 : *In morte ipsius baptizan sumus,* 547, 2: *Quicumque in Christo baptizad eslis, Christum induistis,* XX, 342, 1. Undo ea vis el efficacia manarit, XII, 852, 1 : *Et erunt pisces mulli salis, postquam venerint illuc aquto islx.* Baptismi effectus novem, XII, 752, 1. Justificat parvulos ex opere operato, XIV, 61, 1 : *Et ego non parcam Ninive civitati magna, in qua sunt plusquam centum viginti millia hominum, qui nesciunt quid sit inter dexteram et sinistram suam.* Non operatur ex opere operantis, sed ex operatof XVIII, 252, 1 : *Numquid in nomine Pauli baptizad eslis?* Non est tantum juslitiæ signum contra novantes, XVIII, 547, 2; 662, 2. Plane per eum peccata remittuntur, XVIII, 82, 1: *Beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum.* Baptizali plano justificantur, sino ulla peccati reliqua, XVIII, 130,1 : *Nihil ergo damnationis est iis qui sunt in Christo Jcsu.* Baptismus est velut uterus Ecclesia», IX, 72, 2. Initium sapienti® timor Domini, oleum fidelibus in vulva concreatus est, 71, 2. Est mors criminum el vita virtutum, XII, 752, 1, 2. In eo spirilualiter ronascimur, XVI, 339, I : *Nisi quis rena-*

1 Hic in memoriam revocare utile ducimus verba Scripturi quit hic el alibi in eodem sensu proteruntur, dedisse locum di (frullali bus quae conira acritatem hic assertam afferuntur,

rus furrit ex aqua cl Spiritu sancto, Ineo incorporamur Christo, et per eum volui iterum creamur, XVIII, 603, i: *Ipsius enim sumus factura, creati in Christo Jcsu in operibus bonis.* In baptismo aliquando visibiliter datus Spiritus sanctus, XVII, 197, i : *Orava uni pro illis ut acciperent Spiritum sanctum, nondum enim in quemquam illorum venerat.* Per eum semper datur ejus gratia, XVII, 243, 1.

Per baptismum infantibus induntur virtutos, XX, 276, 2. Baptismus ascribit in Ecclesiam, esi tessera Ecdesiæ. XV, 107, 1. Quomodo ineo signati sumus, X\ III, 424, 2 : *Qui unaH nos Deus, qui el siffnavd nos.* Baptizali omnes, sive boni, sive mali, sunt in Ecclesia, XV 111, 375, I : *Jn uno Spiritu omnes nos in unum corpus baptizad sumus.* Baptismi dies est dies redemptionis, XVIII, 647, 1 : */n quo signad estis in die redemptionis.* Baptizali non sunt laniationum expertes, ut docet Jovinianus, *Juu.* 180, 1 : *Mditia csl vita hominis super terram.*

IX0 De typis vehi Baptismi,—Baptismus per arcam Noe repræsenlatur, XX, 340, 2 : *In qua* (arca) *pauci, id est, octo animas salva facte sunt per aquam, quodr/ vos nunc similis fornix salvos facit baptisma.* Confertur cum diluvio, *ibid.* Quomodo ejus typus est maris Rubri transitus, XV111, 338, 2 et seq. : *Omnes in Moyse baptizad sunt in nube et in mari,* XXI, 290, 2 : *FA vidi tanquam mare vitreum.* An dici possit mare vitreum, XX, 290, 2; 102,1. Baptismi ablutio præsigniûcala, XI, 113, 2: *Lavamini, mundi estote.* Cur nubi comparetur, XI, 316, I : *Fece Dominus ascendet super nubem levem.* Baptismus an sit fons patens domui David, XIV, 516, 1 : *Erit fons patens domui David et habitantibus Jerusalem, in ablutionem peccatoris. (Vide* Circumcisio.)

X0 De ijaptismo Joanms. — Baptismus Joannis qualis esset, et in quo a Christi baptismo differret, XV. 98, I : *El baptizabantur ab eo in Jordane con/dentes peccata sua.* Euii diversus a baptismo Christi, XVII, 350, 2: *His auditis baptizad sunt.* Ille huic præludebat, XV, 104, 1 : *Ego quidem baptizo vos in aqua in poenitentiam.* Disponebat ad baptismum Christi, XVI, 316, 2*. *Ego baptizo in agua, medius autem vestrum stetit quem vos nescitis.* Illius quæ fuerit forma, XV, I0S, 2; XVII, 350, 2. Denotat doctrinam el omnem prædicalionem ejus, XV, 468, 1. Quamdiu durarit, XVII, I I

BARABBAS. Barabbas insignis fuit latro, huic tunen Christus postponitur, XV, 602, 2 et seq.; 605, 2. Quid vox sonet, 602, 2 ; 604, 2. Per culicem a pharivæis excolalum denotatur, XV, 493, 2.

BARAC. Barac non fuit consanguineus Debbono, sed externus, III, 134, I.

BARACHIEL. Barachiel quid proprie significet, XXI, 21, 2. Ejus emblema, 22, 1.

BABBA. Barbam radere Judæis velitum, 11, 126, 2. Barbam cur non raderent sacerdotes Judæi, XII, 834, 2. Barbam alicui prescindere apud veteres ingens erat probrum, XI. M8, i ; XII, 540. 1. Barba est decor viri et symbolum virilitatis. XI, 598, i ; XII, 540, 1. Ea decet viros, II, 126, 2. Multarum rerum csl symbolum, *ibid.* Barba intonsa erat symbolum pœnilentiæ, V, 151 , 1. Barba tenus philosophus et cordatus vir sunt Deo exosi el ludibrio hominibus, XII, >40, 2. Anicetos Pontifex clericis barbam non vetuit, II, 126, 2. Eam prisci clerici alebant, el Apostolorum icones barbam præferùnt, 127, 1.

BARBARI. Barbarus vox græca est, et a Græcis per onomatopœiam facta, XVIII, 45. 1; 389, 2. Sic (fictus omnis qui aliam quam græca et romana lingua loqueretur, *ibid.* Barbari etiam symbolis inscientiis suis usi, XIII. 223, 2. Barbarorum omnium vitium commune misceri cum matre, filia, aurore, etc., IV, 343, 2. Barbari nonnulli filios occidunt, II, 27, 2.

BARC11OC1IEBAS. Barchochebas, vi est filius «lella», fuil insignis sub Adnano imperatore impostor; ad rebellandum Romanis Judæos excitavit. XII, 541,2; XV, 73, 2; XVI, 387,2; XXI. 677, 1. Finii: so esso Messiam, XV. 509, 1. Fuit stultus Judaeorum pastor, XIV, 497, 2.

BARLAAM EREMITA (S.). S. Barlaam eremita non alios vitæ annos computabat, quam quos Deo dedicasse:, XIV, 329,2. Quo astu ad Josaphal adi-\ tum sibi parant et eum converterit, V, 575, 2, XVII, 315, 2. Per apologos Josapbatum regem docuit, IX, 26, 1. Oblatam a Josaphal pecuniam rejecit, XV, 260, 1. JosaphalO suasit ut semper cogitaret so hodie empisse Deo servire, et hodie (ruiturum. III, 551, 1 ; IX, 203, 1; XLX, 382, 2.

BARNABAS (S.). S. Barnabas prædiî venditi pretium ad pedes Apostolorum posuit, XVII. 138. 2. Ilictus est et Joseph, *ibid.* Cur dictus filius consolationis, *tbid.* Nominis Barnabæ etymon, 139, 1. Fuit Lévites, 2. An fuerit Cyprius, *(bid.* Ejus prosapia, *ibid.* S. Paulum ad Apostolos introduxit, eum ut suspectum habentes, 222, 1. Fuit condiscipulus et socius S. Pauli, 250, 1 ; XVIII, 473. 1, 2. Non minus fuit Apostolus quam .ilii, XV11I, 39, 1. Latuit in persecutione Herodis. XV IL 273, 1, 2. An fuerit episcopus, 276,1 Cura S. Paulo discessenl. an m Italiam venerit : in Cypro pro Christo martyr occubuit, 304, 2 el seqq. Cur a Lycaoniis vocetur Jupiler, 289, 2. Judaice se gessit, Will, 530, 2. S. Matlhæi Evangelium propria manu descriptum circumtulit, W, 9, 2; 49, i. Cur Evangelium S. Mallhæi secum sepeliri voluit, X Vili, 46, 1. Ejus elogium, XV1L 249, 2; 275, 2 ; XXI, 129, 2.

BAUSABAS. Barsabas quid proprie signified. WH, 70, 2. Undo vox formetur, ibid. Ab insiguy vitæ sanctitate et justitia, æque ac frater ejus, vocatus est Justus, *ibid.*

BARTHOLOM.EDS (S.). Bartholomæi nominis etymon, XV 237, 1. An ipse sil Nathanael, id videtur esse probabile, XVI, 322, X; XXL 391, 1.

Non fuit sponsus in Cana, nec ortus e regibus Ægypti. XV, 157, 1. Evangelium S. Matthæi secum ad Indos detulit, 902; 491. Quando sit occisus, XVII, 9, i. Cruci affixus et capilo truncalus fuit. XVÍ1Í, 534, 2. Cur sardio gemmæ comparetur, XXI, 391, 1. Ejus typus fuit nubes, XXI, 397, 1.

BARTIMÆDS vocatus est cæcus illo juxta Jericho, XV, 704, 2. Triplex vocis hujus etymon, *ibid.*

BARUCH. Baruch propheta qua astato floruerit, *ibid.* Ejus nomen quid sonet, XII, 426, 2. Ipse fuit nobilis, ejus frater fuit Saraias princeps, XII, 426. 2. Ejus majores qui fuerint, et an fuerint propheto, *ibid.* Scriba Jercmiæ fuit, 255, 2. Quid scribat, XI, 60, i. Prophetias Jeromiæ diverso tempore editas collegit, neglecto ordine ct tempore, XII, 31, 2; 333, 2. Iis clausulam addidit. 333, 2: Nec non 'quaedam ex se, et praesertim caput ultimum, 335, i. Scripsit post eversam Jerusalem, XII, 423, 4. Ejus liber an sit canonicus, 426, 1. De fide ostesse canonicum, *ibid.* Ejus libri argumentum, *ibid.*} 2. Ejus auctor Jeremías, Baruch nonnisi ejus scriba, *ibid.* Cur doluerit, 287, I, 2.* Quomodo quaesierit sibi grandia, *ibid.* ct2S8, 1. A Judaeis creditus favere Chaldaeis, 281, 1. Per omnia Jeromiæ assecla est, 426, 2. Vasa templi quæ ditiores Judæi a Chaldæis pretio redemerant, in Jerusalem remisit, 429, 1.

BASAN. Basan fuit regnum Og gigantis, XI, 429, 1, 2. Ejus limites ot felicitas, *ibid.* Basan erat locus compascuus, XII, 772, 1.

BASILICA. Basilica quid proprio diceretur, XIV, 484, 2. Basilica græce est domus rogis, IV, 377, 1. Basilicae dicta sunt templa a regibus, vel in palatio, vel juxta palatium aut alibi pro toto regno, sumptu regis ædificata, XIII, 615, 1. Basilicæ Bethlehemiticæ descriptio, XIV, 444, 2. Suitanus Ægypti eam expoliare non est ausus, 115, 4. Turcis ot Saracenis etiamnum est venerationi, *ibid.* Basilicæ priscæ Romæ adhuc supersunt, palatiis oversis, V, 416, 1. Basilica S. Petri in Vaticano quam magnifica ot celebris sit, XX, 235, 1, 2. Basilica S. Petri Romæ quotidio renovatur ot expolitur, XVI, 335, i, 2. Basilica S. Pauli Romæ, in quam corpus ejus illatum, magno in honore fuit, XVIII 16, 2. Eadem magnis donis ornata a S. Gregorio et Sergio pontificibus, 17,1. Basilicæ aliæ S. Paulo ædificatæ, *ibid.* (*Vidi* Ti.mpl im.)

BASILIDES. Basilídeá hæroticus omnipotentem Deum portentoso nomino *Abraxas* vocavit, XIX, 268, 1. Per angelos mundum bominesque fabricatos asseruit, 94, 2. Negabat veram Christi humanitatem et carnem, XX, 501, 2. Docebat Chri* sium tempore passionis in Simonem Cyrenamm mutatum, etSimonem pro eo crucifixum, XV, 614. 2; XIX, 53, 1 ; 78, 2. Fuit magister luxuriæ, XVIII, 336, 2. Ejus dogmata passim refutat apostolus Pauius. 19. 1.

BASILISCUS Basilisci serpentis descriptio, VI, 208, 2 et seq., IX, 402, 2. Basilisci serpentis forma, virulentia et incessus, XII, 78, 2. Enecatur a speculo, V, 208, 2. Est invidi typus et imago, V, 438, 1 ; IX, 412, 2. Item aeternitatis, IX, 504, I. Item feminarum, X, 379, 2. Ei comparantur Chaidæi Judæos invadentes, XII, 78, 2.

BASILICS (S.). S. Basilius laudatus quod corra ptos academiæ Atheniensis mores devitari!, IV 270, 1. Athenis non noverat nisi suas plateas unam ad templum, alteram ad scholam ducentem, X. 558, I ; XVI, 82, 2. Ejus silentium tredeconne, XX, 75, 2. In eremo orationi et sacrarum litterarum studio vacavit, I, 10, 4; XIII, 313, 2. Sacræ Scripture impense studuit, X, 301, L Preparatici S. Basilii ad contemplandum, X, 287, 1.

Basilii sermo fontem peronnom representa!, V, 563. 1. Ejus efficacia in docendo, XV, 218, I. Ejus vox erat tonilru, quia vita ejus erat fulgur, XVI, 384, 1 ; 599, 1 ; XXI, 4, 2. Ejus sanctitas ostensa S. Ephrem, II, 232, 2, S. Ephrem linguæ græèæ cognitionem impetravit, XVII, 88, 2. Ejus pallor et macies e jejunio, V, 551, 1 ; VI, 409, 2 ; Non peragebat sacrificium nisi divina visio ei ostenderetur, II, 53, 2. Ejus in sacris obeundis majestas, X, 541, 2 ; 542, 1. Ei visus est Spiritus sanctus insidere in specio columbæ igneæ, dum in Jordane sacra perageret, XV, 112, 2. Magnam ægrorum curam gessit, IX, 256, 2.

Basilii constantia in Dei cultu et honore tuendo XIII, 83, 2. Ejus in periculis constantia animi, XX, 48, 2. Erat adamas et magnes, XII, 524, 4. In quo Achilli comparetur, V, 80, 2. In quo fuerit similis arieti, VL 472, 1, 2. Ejus libertas adversus Valentem imperatorem, XIII, 83, 2. Vultu suo angelico Valentem terruit, XVII, 168, 2 et seq. Valenti imperatori mortem minitanti quid responderit, X, 34, 2. Quam heroico restiterit Valentis imperatoris presidí, XII, 22, i. Prefecto necem minitanti constanter respondit, mortemquo in volis habere sa ait, XVIII, 151, 1. Peregrinum in hoo mundo so credidit, XIX, 478, 2. Fuit cosmopolita, I, 184, 2. Ei cœlum patria erat, XVI, 105, 1. Demostheni coco de theologia disputaro volenti quid responderit, VI, 300, 4 ; IX, 128, 2.

S. Basilius Isaiain commentario illustravit, XI, 99,4,2. Scripsit in Apocalypsim, XXI, 11,1. Omnia ethica praeopta in breve redegit compendium, IX, 35, 1. Ejus exhortatio ad pastores, XII, 134, 2. S. Basilius quam in morto fuerit validus. II, 524, 2. Ejus elogium, II, 232. 2; IX, 52, 2: 113, 2, X» 445, 2. Comparatur cum fratre Moysi et Aaroni, I 488, 1.

BASILIUS IMPERATOR. Basilio Macedoni imperatori aquila supervolans imperium promisit,XII, 624, 2. Michaolem III imperatorem temulentum de nocte interfecit, XI, 339, 2. Basilius imperator Constantinopolis Saracenos Dei auspicio cædil, V, 218, i. Ejus ad Leonem filium insigno monitum, IV. 300, i.

BATÜS. Balus quæ esset mensura, XVI, 216.1; 330, 2. Batus ot ephi erant pares mensura, sed ha?C aridorum, illa liquidorum, XII, 843, 1, 2. Ülraquo 1res modios continebat, *ibid.*

BEATUS. *Vide* Beat it udo.

BEATI !• Beati soli scribuntur ih libro cœlestls Jerusalem, XI, 147, 2 : *Omnis qui relictus fuerit in Sion.... sanctus vocabitur.* Cursu triumphali ibunt incœlum, XII, 456, 1. Omnia ipsis Deus complanabit, *ibid.* Eorum præmii doles septem, XXI, 183, 1, 2: *Et deducet cos ad vita fontes aquarum.* Octo doles beatorum, XII, 455, 1, 2 el seq.

2* Beati vident essentiam Dei in se, XX, 564, 2 : *Scimus quoniam cum apparuerit, similes ci erimus, quoniam videbimus cum siculi est.* Ejus speciem in mente sibi elformant, 565, L Soli attributa Dei cognoscunt, XVIII, 383, 2 : *Ex parte enim cognoscimus, et ex parte prophetamus.* Deum videntes, non rapiuntur: vident eum per essentiam. non per speciem mediam, 449, 2; 500, i: *Per fidem enim ambulamus, ct non per speciem.* Vident Deum non per vires natura», sed graliæ, XX, 594, 2 : *Deum nemo vidit unquam.* In cœlo non comprehendunt divinam essentiam, XIX. 64,2: *Sequor si quomodo comprehendam in quo el comprehensus sum.* Norunt omnia quæ Deus continet eminenter, X, 376, 2: *Nonne Dominus fecit sanctos enarrare omnia mirabilia sua?* In visione Dei summa perfruentur pace, XIII, 525, 1. Qui viventes Deum ardenter videro desiderarunt eo possesso summo delectantur, V, 397, 2 : *Desiderium si coinpleatur, delectat animam.* Deus erit eis quasi loco solis, XII, 456, 2. Erunt quasi dii per gloriam, XX, 414,1 : *Ut per Ime efficiamini divina consortes natura?*, 565, 1. Beantur illapsu divinitatis in ipsos, *ibid.* In Deum non transformabuntur, XVI, 595, 2.

3° Eorum amor erga Deum, XX, 565, 1. Eorum reverentia erga Deum, XXIt 186, 1.

4° Semper Deum dilaudant, sed id adaequate facere nesciunt, X, 422, i : *Exaltantes eum replemini virtute, ne laboretis: non enim comprehendetis,* XIII, 527, 2 : *Judaa in sternum inhabitabitur.* Quibus nominibus Deum assidue laudent, XIV, 555, 2: *Magnificetur Dominus super terminum Israel.* In cœlo serviunt Deo labio uno electo, 304, 1 : *Reddam populis labium electum, ut invocent omnes in nomine Domini.* An lingua hobræa Deum laudent. 304, 1. Beatis nova indetur lingua, et omnibus linguis loqucnlur, XVIII, 383, i: *Sive lingua cessabunt.* Quos Deo ibi hymnos concinant, XIV, 268, 1,2: *El supir excelsa mea deducet me victor in psalmis canentem.* Palam profitebuntur se servos Dei esse, XXI, 409,1. Stupent Dei gloriam silendo, XIV, 235, I, 2: *Dominus autem in tempto sancto suo ; sileat a facie ejus omnis terra.* Eorum musica, eorum gloria el voluptas describitur, XVIII, 116, 2; 446. I. Quomodo saliant, et quo sensu. XIV, 612, 1 : *Et salictis sicut l ilU-H de armanto.* Eorum chori et chore®, *ibid*

5“ Beatorum gaudia quanta sint, XI, 370, 2, 371, 1;XX, 253, 1 : *E-ruitobitis latilia inenarrabili et glorificata.* Eorum publica et festiva laetitia, XIX. 507,1: *Accessistis ad Sion montem.... et mullarum millium angelorum frequentiam.* Cur non recordentur dolorum et laborum praesentis vitae in Cœlo, VII 222, 2: *Non enim salis recordabitur dierum vita: sua, eo quod Deus occupet deliriis cor ejus.* Non obliviscuntur tamen omnium tribulationum hujus vilæ, ad majus eorum gaudium. ¡X, 339, 1 : *Malitia hors oblìi ionem facit luxurias magna. Quam* suavis eorum requies in cœlo, XIX, 387, *ì'.Jlaque relinquitur sabbatismus populo Dei.* Mire gaudent quod post mundi angustias salvi ad portum salutis appulerint, XI. 752, 2 : *Oblivioni tradita sunt angustis priores.* A Deo aluntur, m3, 1 : *Panis ei dolus esi, aqua ejus fideles* Eorum gaudium per manna significatur, I, 585. 2. Eorum gaudium et gloria per escam et potum corporalem designatur, XV, 562, 1 et seq. Saliantur gloria Dei, X, 382, 1 : *Et quts satiabitur videns gloriam ejus?* Eorum in cœlo voluptas in hgno vilæ quæ sit. XXI, 406, 2 : *In medio platea ejus, et ex atraque parte (luminis lignum vita, affictas fructus duodecim.* Ipsi dici nequeunt arboras >ilæ, 407 1. Omnes creatura ipsos delectant, XII, 456,2. Omnia in cœlo etiam minima eas recreant, XXI, 407. 2 ; 408, 1. Erunt non minus beati gloria aliena quam propria, XI, 370, 1; 371, 1, 2. Eorum spes do vindicta nihil minuit de beatitudine ipsorum, XXI. 151, 1 : *Lsquequo non judicas et non vindictis sanguinem nostrum?*

6° Beatorum splendor et gloria XII. 455. 2. Eorum quanta futura sit claritas. XV, 383, t. Eorum stola quam futura sil gloriosa IX, 640, *A: Stola gtorix veste! illum.* Beati in cœlo nulla veste, seu sola gloria vestiuntur, XVII, 61, I : *Lee* duouri astiterunt juila illos* in icjliòus *albis* Sunt anathema misericordia? el gloria»divina?,XIV,619.1.1. Eorum nomen novum, XII, 655. t. Sunt stella*. XV 111, 409, 1 : /I/ii *claritas stellai um.* Sunt aquthe, XI. 505, i| 2: *Assument pennas sicut aquila.* Similes sunt angelis, quia non nubunt neque generant, XVI, 256, 1 : *Æguales enim angetis sunt.* Quomodo io cœlo futuri sicut angeli Dei, XVIII, 632, t : *Donec occurramus omnes.i. in virum perfectum.* Sunt impeccabiles, XVI, 451, i; 554, 1. Sunt roges et domus mundi, V, 526, (. Sunt reges tolius orbis, XV, 143, 1 : *Ipsorum est regnum ca>lorum,* XXI, 132, 1 : *Eecxslt nos Deo nostro regnum... et regnabimus.* Sunt populus Dei, XXI. 369, 2: *Ipsi populus ejus erunt.* Deu» esi jugiter cum eis, *ibid* Sunl peculium Doi, XIV. 603, 1 : *El erunt mihi, ait Dominus,* in *peculium.* Sunl Olii Dei, XVI. 256, 1 : *El filii sunt Dei cum sint filii resurrectionis^* Stant ante thronum Dei. X\I, 170, 2: *Stantes ante thronum et m conspectu Agni.*

?• Beati in cœlo vivent in æternum, X, 264, I : *Vita viri in numero dierum; dies autem Israel innumerabiles sunt,* XX, 564, 2. Eorum præmium essentiale, XVIII, <15, 2: *Gratia autem Dei vita ¿tema.* Cur eorum præmium vocetur vita æterna, non opes et honores et deliciæ, *ibid.* Sunt de gloria securi, XIV, 604, 2. In cœlo coronabuntur immarcessibili gloriæ corona, XI, 607, 2. Illorum voluptas jugiter renovatur, XXI, 407, 2.

8° Alia Beatorum proprietates et prærogativæ. Beatorum quantus sit numerus, XII. 456, 2 ; XXI, 407, 2. Eorum ætas significatur anagogice per castra Hebraeorum, II, 201, 2. Eorum unio et communio in cœlo, XXJ, 369, t : *Ecce tabernaculum Dei cum hominibus.* Iis omnia bona et gaudia sunt communia, XVI, 213, 1 : *Tu semper mecum es, et omnia mea tua sunt.* Quomodo in cœlum invicem loquantur, XXI, 359, 1. /Uter alterius vident arcana, 381, 1 : *Ipsa vero civitas aurum mundum, simile vitro mundo.* Non habent spem, VI, 238, 1. In cœlo non jurant, V, 407, i: *Testis fidelis non mentitur.*

Quomodo terram intueantur, XI, 443,1 : *Cernent terram delonge.* Beati admirantur non terrena, sed cœlestia, XXL 186, 1. Semper yident damnatos in tormentis, XVI, 223, 2. Tamen eos juvare nec possunt nec volunt, 226, 1, 2 : *El in his omnibus inter nos et vos chaos magnum firmatum est.* Non condolent, nec consolantur damnatos in inferno, XI, 769, 2 : *Et erunt ad satietatem visioni omni cami.*

Beati in cœlo, an in frontibus cruce velut tessera insigniendi sunt, XII, 571, 2 : *Signa Thau super frontes virorum gementium.* Non sunt in globum transformandi, XV, 333, 1 : *Tunc justi fulgebunt sicut sol.*

9° Beatorum regnum etiam corporale gloriosum erit in cœlo, XIII, 98, 2; *Magnitudo regni qux est subter omne cœlum, detur populo sanctorum.* Quando id sit inchoandum *ibid.* Beati expectant in cœlo redemptionem corporum, *Psalm.* II, 357, 1 : *Converte, Domine, captivitatem nostram sicut torrens in austro.* Resurgent in aetate perfecta, XI, 753, 2 : *Non erit ibi amplius infans dierum.* Habebunt corpus cœlesle, XVIII, 448, 1 : *In hoc ingemiscimus, habitationem nostram qux de cœlo est, superindui cupientes.* Quomodo sint filii resurrectionis, XVI, 256, 2: *El filii sunt Dei, cum sint filii resurrectionis.* Post resurrectionem in cœlo erunt similes angelis, XV, 481, 2. Item Deo, *ibid.*

Apparent ea specie et forma qua volunt, XV, 649, 2 : *Erat aulem aspectus ejus sicut fulgur, el vestimentum ejus sicut nix.* Possunt se subito reddere invisibiles, 456 , 2. Mutant se et sua corpora prout volunt, et prout necessitas exigit eorum quibus apparent, XVI, 637, 1. *Venit Jesus januis clausis.* An ab extremo in extremum transire possint, non transeundo medium, XV111, 410, 2: *Seminatur corpus animale, surgel corpus spiritale. {Vide* Beat it udo , Coel um, Sanct i.)

BEATITUDO HUJUS V1TÆ. Beatus dicitur quasi bene auctus, X, 115, 1; XV, 137, 2. Beatus quis vere, IX, 427, 1,2 : *Beatus qui in sapientia morabitur, cl qui in justitia sua meditabitur, et in sensu cogitabit circumspectionem Dei.* Beati quinam in hoc sæculo, *Psalm.* II, 58, 1 : *Beatus vir cujus est auxilium abs te.* Bealitudinem in quo Gentiles ponerent, XVI, 541, 1. Vera beatitudo hujus vitæ in quo consistat, *Psalm.* I, 9,1 : *Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum,* ele.; XV, 137, 2 : *Beati pauperes spiritu,* etc. Beatitudo est nosse Deum, XIII, 334, 2 : *Non est veritas, et non est scientia Dei in terra.* Consistit in hac vita, in fide et amore Christi, XV, 366, 1 : *Beatus es, Simon Barjona, quia caro el sanguis non revelavit libi.* Consistit in adimplenda logo Dei, XX, 88, 1 : *Qui autem perspexerit in legem perfectam libertatis, non auditor obliviosus factus, sed factor operis, hic beatus in facto suo erit.* Beatiludines novem hujus vitæ, IX, 675, 1, 2: *Novem insuspicabilia cordis magnificavi, et decimum dicam in lingua hominibus.* Beatitudo hujus vitæ Evangelio invenitur, XV, 7, I. Beant nos innocentia, beneficentia, justitia, IX, 406, 1 : *Beatus vir, qui non est lapsus verbo ex ore suo, el non est stimulatus in tristitia delicti.* Beatus est qui suis laetatur, VII, 3û2, i. Nemo ante mortem beatus est, IX, 359, 2 : *Ante mortem ne laudes hominem quemquam.*

BEATITUDO COELESTIS. Beatitudo cœlestis consistit in visione Dei, IX, 211, 1 : *Quibus autem cognita est* (sapientia), *permanet usque ad conspectum Dei;* XIII, 245, 1; XX, 256, 1, 2: *Spiritu sancto misso de cœlo in quem desiderant angeli prospicere.* Cur dicatur regnum, XV, 143, i: *Ipsorum est regnum calorum.* Cur terra, 144, 1 : *Ipsi possidebunt terram.* Apte vocatur cœna, et quidem cœna magna, XVI, 197, 1 : *Homo quidam fecit canam magnam.* Cur vocetur cœna, non prandium, XXI, 335, 1 : *Beati qui ad canam nuptiarum Agni vocati sunt.* Convivii lucidissimi nomino indicatur, est velut lignum vitæ, 47, 1 : Vin* *centi dabo edere de ligno vitx.* Denotatur per arborem vitæ, I, 87, 2. Pacis etiarn nomino denotatur, XVI, 50, 2: *Ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.* Beatitudo cœlestis per Ecclesiam triumphantem ex sapphiro et smaragdo fabricandam significata, IV, 308, 2. Beatitudo Judæorum et Mahumetanorum in quo consistat, III, 412, 2: *Caro et sangui: regnum Dei possidere non possunt.*

Beatitudo cœlestis qualis, *Psalm.* I, 223, 1, 2 : *Inebriabuntur ab ubertate domus tux.* Erit spiritalis, angelica el divina, XX, 245, 2 : *In hxredilalem incorruptibilem, et incontaminatam, el immarcescibilem.* Item immarcescibilis, tum substantia, tum sapore et gustu, 246, 1. Ea erit omnibus communis, 106, 1 : *Nonne Deus clc-*

ÿft *pauperes in hoc mundo, divita in fide el hxredes regni.* Eaquam magna sit, XX, 365, 1 : *Communicantes Christi passionibus gaudete, ut et in revelatione ejus gaudeatis exultantes.* Beatitudini* ælerna? dulcedo quanta sit, IX, 6i3,1,2: *Agnoscent qui derelicti sunt quoniam... nihil est dulcius quam respicere in mandatis Domini.* Ejus suavitas et voluptas, XVIII, 262, 2: *Scriptum est : Quod oculus non vidit, nec auris audivit,* etc. Ejus dimensiones, 619, 2: *Ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis, qux sit latitudo, et longitudo, et sublimitas, et profundum.* Qualis in ea futura æqualilns, et inaequalitas, 473, 1 : *Qui mullum non abundavit, et qui modicum non minoravit.* Beatitudo cœlestis beatos absorbet, XV, 387, 2. Ea animam non exsatiat, sed sui desiderium semper exacuit. VI, 275, 2.

Beatitudo æterna eíTectus est prædestinationis, XVIII, 147, 2 : *Quos autem prædcstinavil, hos et vocavit, el quos vocavit, hos el justificavit ; quos autem justificavit, illos et glorificava.* Non obtingit sola fide, sed ex bonis operibus, laboribus et passionibus, XIX, 50, 1 et seq. : *Ad destinatum persequor, ad bravium supernx vocationis Dei in Christo Jesu.* Eam bonis operibus inoremur ex condigno, 313,1: *Deposita est mihi corona justitix, quam reddet mihi Dominus* in *illa die justus judex.* Non in Veteri sed in Novo Testamento reperilur, 492, 2 : *Deo pro nobis melius aliquid providente, ut non sine nobis consummarentur.* Bealitudinem justis Deus conservat. *Psalm.* I, 78, 1 : *Tu es qui restitues hxreditatem meam mihi.* Beatitudo cœlestis promissa filiis parentum sanctorum, VI, 53, 1 : *Justus qui ambulat in simplicitate sua, beatos post se filios derelinquet.* Bealitudinem assequamur, si quatuor præslemus, *Psalm.* II, 133, 2 : *Quis ascendet in montem Domini?.... Innocens manibus et mundo corde,* etc. Eam semper sperat justus el sapiens, X, 568, 1. Beata aeternitas quam sit optanda, XI, 370, 2 ; 371, 1. Beatitudini* desiderium ejusdem pignus est, *Job,* 415, 2 : *In novissimo dic de terra surrccturus sum. {Vide* Coelum, Beati, Sancti.)

BEATITUDINE^ EVANGELICHE. Cur S. Lucas quatuor tantum bealitudines evangélicas ponat, S. Mallhæus octo, XVI, 113, 1. Bealitudines octo sunt quasi octo paradoxa mundi, XV, 138, 2. In carum singulis intelligitur vox *spiritu,* 139, 1. Cur duabus, primæ et ultimae, regnum cœlorum promittatur, 151, 1. Ipsum tamen omnibus præmium est, sed alio et alio nomine et titulo, *ibid.* Earum ocioseáis, 151, 1. Suntea omnes inter se connexae, *ibid.,* 2. Earum inter so ordo, *ibid.* Omnibus justis conveniunt, suo quodam modo et gradu, *ibid.* Bealitudines quas Christus enumerat, patientiam includunt, XVili, 380, 2.

BEDA (Venerabilis^ Beda venerabilis ab anno ætalis septimo in religione educatus est, XIX, 303, 2. Augustinum passim et subindo ad verbum consectatur, XVI, 292, 1. Ejus est commentariut in Proverbia S. Hieronymo ascriptus, V, 121, 1. An sit ejus liber *de Divinatione mortis et vitx,* XIV, 34,1. In Apocalypsim commentarium edidit, XXI, 11, 2. Ne in morbo quidem a docendo et scribendo cessabat, el scribendo mortuus est, XX, 374, 2. Evangelio S. Joannis immortuus est, XV, 9, 2; XIX, 232, 2. Quando el quomodo mortuus sit in festo Ascensionis Domini, XVII, 511, 2. Ejus in morte vox, V, 441,1. Cantans *Gloria Patri el Filio,* etc., in vesperis spiritum reddidit, X, 422, 2.

BEELPHEGOR. Beelphegor quis fuerit deus, XVIII, 341, 2. Quale fuerit idolum, II, 339, 1. Ejus forma, *ibid.* Quomodo pingeretur, XII, 299, 2. Ejus colendi ritus, II, 339, 2. Colebatur fornicando juxta ejus idolum, XIII, 552, 2.

BEELZEBUB. Beelzebub deus musca, IV, 3,1,2. Erat idolum Accaronilarum, unde ita dictum, XV, 271, 2.

BEGARDI ET BEGUINÆ. Begardi et Béguin® solis nature viribus ac lumine, Deum ab homine videri posse docebant, XVIII, 115, 1. Censebant se reddi posse impeccabiles, XX, 528, 1. Docebant perfectos non obligari ad bona opera, XVI, 559, 1.

BEIIEMOT. Behemot quid significet, *Job,* 754, 1. Typus Antichristi, 759, 1. Typus diaboli, 755, 1.

BELGÆ, BELGIUM. Belgium habet formam leonis, XI, 152, 1. Dicitur leo, 404, 1. Ob luxum vestium punitur, 145, 2. Belgæ catholici cæsi ab Hollandis apud Neoporlum ob ordines non servatos, VI, 220, 2. Belgii provinciarum precipua elogia, XIV, 7, 3. Belgica lingua an sit antiquissima, I, 172, 1. Belgæ osculo excipiunt hospites, XVI, 127, 2. Belgici belli origo el occasio, III, 518, 1. Eo duranto viginti duæ militum regionum rebelliones ob tardata stipendia, *ibid.* Belgium hortus deliciarum fuit olim, nunc vallis lacrymarum, XII, 168, 2.

BELIAL. Belial quid significet, XVIII, 461, 1, 2. Belial vox unde derivetur, V, 163, 1. Quam varia significet, *ibid.* Filii Belial qui dicantur, 2. Significat hominem legis jugum excutienlcm, VI, 39. 2.

BELLATOR. Bellator longævus, inopiam patiens, res miseranda est, X, 16, 1. Bellatores aliquot eximii, quia procero et valido corporo æque ac animo, IV, 426, 1.

BELLUM. !• *Delium unde dictum,* VII, 138, 2, XX, 171, 1, 2. Dicitur per anliphrasim quasi minimo bellum, vel quasi belluinum a belluis, *ibid.* Vel dictum a Belo, rege Assur, *ibid.* ; X, 316, 1. Bellum *tenupha,* vel praecipuum, quid sit, XI, 422, 2. Belli descriptio, XIII, 520, 2.

2® *Deliorum causx el conditiones.* Belli justi ex Scriptura referuntur causa? duodecim. II, 365, 1, 2. Bellum sanctum quod dicatur, XIII, 402, 1. Belli causa, superbia et dominandi libido mullis exlitit, IV, 317, 2; 318, 1 : *El gloriabatur quasi potens in potentia exercitus sui, et in gloria quadrigarum suarum.* Orilur ex cupiditate. XX, 171, 1. 2 : *Unde*

bella et lites in *vobis? Nonne hinc... ex* concupii* *ccntìis* vestris. Bellum pœna peccati, III, 633, 2, Bellum vìx carel a peccatis, XX, 471, 2. Bolla ebristianis sunt licita, I, 696, 2 : *Manus solii Domini, el bellum Domini crii contra Amalee a geno* ratione in generationem.* Bollum non movendum ut aliena bvadantnr, XI, 471, 2. Injüslum regibus cavendum si pacifice regnare velint, VI, 482, I : *Ne dederis divitias tuas... ad delendos reges.* Belìum Irrecô'»ciliabilo gesserunt aliqui, IV, 537, 2.

3* *Quid requiratur ad felicem belli eventum.* Belli directio similis directioni navis, VI, 67, 2 : *Cogitationes consiliis roborantur, el gulamaculis tractanda Sunt bella.* Bellum pendet a duce, XI, 134, 4. fn eo plus valet ars quam robur, VI, 67» 2. Plus etiam astutia quam fortitudo, V, 24, L In co triplex requiritur dispositio, VI, 219, 21 *Qdia cum dispositione initur bellum, ct erit salus ubi multa consilia sunf.* Belli duces periti, si delicati, non ponendi, III, 663, 2 : *Amove reges singulos ab exercitu tuo el pone principes pro eis. A* bellis debere abesse formidolosos docclur exemplis, iI, >71, I : *Quù est homo formidolosus, el corde pavido? vadat el revertatur in domum suam ne pavere faciat corda fratrum suorum.* Belli ducum magnanimorum aliquot exempla, IV, 474, 2. In bellis ducum probitas quantum possit, docetur exemplis, 11, 470, 1 : *Si exieris ad bellum, contra hostes tuos... non timebis eos, quia Dominus tuus tecum est.* In bello celeritas valet plurimum, III, 605, f. : *Eligam mihi duodecim millia virorum, el consurgens persequar David hac nocte.* Belli duces specie honoris amovendi. III, 518, 1. Bellandum diu non est cum iisdem hostibus, ne discant bellare, XII, 116,2.

Omnis victoria in bellis est a Deo, I, 590, 2. Id docclur exemplis, *ibid.* Bellum sanctificare quid sit lilleraliter el tropologice, XIII, 520, 2 : *Clamate hoc in gentibus : Sanctificate bellum.* Beata Virgo in bellis insignem gloriam consecuta est, V, 217, 2.

4® *Deliorum signa et prognostica.* IV, 518, 1, 2. Bellorum siragos sæpo præeunt el praenuntiant locusta}, bruchi el erucæ, XIII, 482, 2. Ejus signum priscis Romanis erat templi jam portas perfringere, XIII, 623, 4.

5° *Quæ mala belli tempore committantur,* XIX, 495, 2. In bello capti quasi mancipia detondebant, XIV, 78, *1.* Bello victi spargunt aurum ut effugiant, hostemque insequcnlem morentur, IV, 431,2. De anathematibus in bello a victoribus suspensis varia exempla, II, 365, 1, 2.

6® *De bella spirituali,* I, 591, 2. Bellum spiritus adversus carnem, XVIII, 566, 1 : *Caro concupiscit adversus spiritum, el spiritus adversus carnem.* Bellum habemus expers induciarum, *Job,* 180, 1 : *blititia est vita hominis super terram.* Bellum irreconciliabile unusquisque gerat cura Lucifero, came et mundo, IV, 537, 2 : *Convocatis autem ifachabxus septem millibus, rogabat ne hostibus reconciliarentur.* Bellum spirituale quam sit utile, XX, 20, 2 î *Omne gaudium existimato cum in ten* taliones varias incideritis.* Bellarum tria genera, el quomodo sedentur, XIX, 195,

DEL, BELUS. Bel sive Bolus fuitNemrod primus rox et tyrannus in orbe el conditor imperii Babylonici, XII, 317, 1; XUI, 190, 2. Belus Assyriorum primus rox bello vicinos impelili, XX, 171, t. Belus armorum ferreorum est auotor, X, 316, 1. Belus et ejus posteri obtinuerunt regnum Assyriorum simul el Chaldæorum, XII, 55, 1.

BEL numen erat Chaldæorum, XII, 331,2; XIV, 220, 1. Bolus qualis fuerit, I, 167, 2. Ab ipso idola dicta sunt Bel, Baal, Baalim, *ibid.;* XII, 317, 1. Ejus fani magnificentia. XIII, 190, 2. Ejus statua aerea auro tecta, *ibid.* Cur vocetur sagena Nnbuchodonosoris, XIV, 259, 2. Bol quomodo confusus sit, XII, 317, 4, 2.

BENADAD. Benadad rex Syri®, filius Adad rebellis. III, 662, 1. Quo jure petierit aurum, ntc., Samari®, *ibid.* Est typus diaboli, 664, I. Subdidit sc Achobo, *ibid.* Reus est mortis, *ibid.,* 2. Benadad temulentus occisus, XI, 339, 2. Benadad commune nomen regum Syriæ a primo ejus rego Adad **XIII. 841, 2.**

BENEDICERE, BENEDICTIO. 4® *Definitio et varia verborum* benedicere *ct* benedictio *acceptio.* Benedicere *pro salutare* in Scriptura sæpo accipitur, II, 221. 1 ! *El benedicto rege, egressus est foras.* Benedicere quis potesl diversimode, V. 336, 2 : *Anima qux benedicti impinguabitur.* Donedlceto in Scriptura tripliciter sumitur, Vf, 812. 2: *Qui benedicit proximo suo voce grandi.... maledicenti similis erit.* Significat etiam valedicere, *Job,* 18, 1 : *Ne forte peccaverint filii mei, et benedixerint Deo in cordibus suis.* Benedictio terræ quæ, XIX, 402, 1: *Terra enim sxpe venientem super se bibens imbrem, el generans herbam opportunam..,, accipit benedictionem a Deo.* Benedicere sumitur interdum pro *benefacere,* X, 282, 1; XI, 747, 2. Benedictionis nomino vocatur iinbor copiosus, XIV, 699, 2 : *Et e/fudero vobis benedictionem ad abun^ dantium.* Benedictio sæpe capitur pro rerum affluentia, V, 820, 1,2 : *Benedictione justorum exaltabitur civitas.* Non tantum beneficentiam, bonum et donum significat, sed el largitatem at abundantiam bonorum, XVIII. 586, 1 : *Benedictus Deus..., qui benedixit nos in omni benedictione:* 473, 1, 2: *Qui seminal in benedictionibUr; Psalm.* II, 383, 1: Vtdwnm *ejus benedicens benedicam.* Item adhuc pro beneficentia, *ibid.* Benedictio tam in rebus quam in verbis consistit, V7, <47w 2 ot seq.: *Qui pronus est ad misericordiam, benedicetur.* Et qua) utraque, VI, 382, 1 : Vtr *fidelis multum laudabitur.*

Benedictionis efficacia. Benedictio Dei qualis, *Psalm.* II, 275, i : *Benedicti vos a Domino qui fecit colum et terram.* Benedicere Dei semper est efiicax et remedium, XVII, 121, 1 : *In semine luo*

prnrrtîffn/ur *omnes familix tcrrx,* Benedictio Dei eat etlieax et roalis, IX, 132, i, Benedictio signifia cot omnem prosperi tolueni, II, 500,1,2; *Benedictus tu in civitate, ct benedictus in ogrn.* BuneJictio Christi «st multiplex et qualo», X\ III, 586. I ; *Qui benedixit nos in omni benediçlione spirituali in Christo.* Benedictio er>t copia bonorum, II, 221, 1 : *Sic benedicetis filiis Israel ; Ihnedicat (ibi Pominus.* Benedictionis sacerdotalis vis, 221, 2:/n-*vocabunlque nomtn meum supe» filios Israel, el ego benedicam* cis. Benedicta) Dei causât progrèssum virtutum, ¡X, 362, 2 ; *Bmediclio Dei in merccdnn justi festinat, el in hora* loci *processus illius fructificat.* Benedictio, id est, bojii procatio justorum, civitatibus prodest, V, 320, t, 2. Benedictio sacerdotum et patriarcharum magnai erat virtutis, X, 545, 2.

3« *Quibus obveniat Dei benedictio.* Benedictio ct bona dantur a Deo piis, XIV, 347, 1; *Numquid jam semen in germine est ; et adhuc vinea et ficus, etc... non floruit. Es ista die benedicam,* Benedictio sequitur timentes Deum, IX, 153, 2: *Ex quo introibit* (sapientia), *benedicet Deus.* Benedictio qualis veniat super sapientes et pios, X, 263, i : Vir *sapiens implebitur benedictionibus.* Quomodo benedicantur olecü a Deo, <73, 1 ; <74, i ; <76, <: *Ex ipsis benedixit el exaltavit,* etc. Quam abundans sit benedictio Dei super fideles et pios, X, 313, 1 : *Benedictio illius quasi fluvius inundabit.* Benedixit Deus olito bonis temporalibus amicos suos, XX, 649, 2 : *De omnibus orationem facio prospere te ingredi et valere, sicut prospere agit anima tua.* Benedictio filiorum patres honorantium est stabilis, et quomodo in novissimo ipsorum maneat, IX, <18, 2: *Benedictio patris firmat domos filiorum.* Benedictio religiosa! vitæ quæ sit, XIV, 353, 4.

40 Víirüi *benedictionum forma.* Benedictionis sacerdotalis formula in logo Moysis, II, 211, 1. Fit per SS. Trinitatem, *ibid.* Quali benedictione utantur Hobræi, XIX, 226, lot seq. Benedictio Aaronici pontificis qualis esset, X, 239, i, 2 : *Secundum benedictionem Aaron dr populo tuo.* Quid ea populo apprecaretur, et quo ritu, 544, 2 ; 545,1 : *Tunc descendens, manus suas extulit in omnem congregationem filiorum Israel.* Benedicens Christus signum crucis formabat super eos quibus benedicebat, XVI, 284, 1 : *El elevatis manibus suis benedixit eis.* Benedictio omnis in Ecclesia fit per sinum crucis, XVII, 57, 2. Benedictio portarum el Burorum urbium a priscis fieri solila, IV, 236, 1 : *'sdificavcrunt portam gregis, ipsi sanctificaverunt nm.* Benedictionis armorum el vexillorum mos X ritus, 505, <» 2 : *Accipe sanctum gladium, minus a Deo, in quo dejicies adversarios populi mei Israel.* Item crucis ct exercituum, *ibid.* El militum, *ibid.* Benedictio mensæ erat apud veteres in usu, X\ III, 350, I : «STtw *manducatis, sive bibitis... omnia in gloriam Dei facite.* Vocatur hæc gratiarum actio, verbum Dei et oratio, XIX, 217, 2 et seq.: *Sanctificatur enim per verbum Dei et ora-Honcm.* Per eam frangitur dæmonis poneste* in cibos, 228, 2.

5* *Quid sit benedicere Deum.* Benedicere Deum angelicum et sanctorum est, XX, 241, 2 : *Benedictus Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi.* Bem-dicere Deum ad quos pertineat, *Psalm* II, 121,1: *Quis loquelur potentia Domini.* Benedicere Dominum in omni tempore, quid sit, *Psalm.* It 202, I : *Benedicam Domipum in omni tempore.* Benedictio Dei et maledictio proximi ex eodem ore prodire non debel, XX, 155, i, 2; 156, 2; <58,1 : *In ipsa benedicimus Deum et Patrem, et in ipsa maledicimus homines.*

BENEDICTUS (S.),S. Benedictus ætatis anno 12 Domino servire cœpit, XIX, 303, 2. A carne lentatus in spinis se volutavit, IX, 638, 2. Vidit m raptu lotum mundum quasi parvum globum in radiis solis colkctum, I, 13. 2; IX. 465, I , X, 258,2, XL <04, i; XII, 757,1 ; XX, 480, 2 ; XXL 359, 2. Ejus \irga formidabilis dæmoni» IV, 298, 2. Monachum a dæmone vexatum virga libe–ravit. VI, 192, 1. Ejus regula visa esse via quædam lucida, XI, 419, 2. Regulis suis quidquam a quoquam addi y cluit, VI, <72, i. In regula quid do hospitibus statuit, IV, 303. 1. Pueros passim ad suum ordinem admittebat, XII 393, 2. Monachos licenlioris vitæ reformare cupiens, magnum odium incurrit, <27, 1. Suos defendit ab incursu Longobardorum, XVII, 430, <. Quænam prædixerit Totilæ Gothorum regi, XII, 773, 2 Quomodo prædixeril Romam nunquam ab infidelibus eversam iri XXI, 3<0, L Vidit animam S. Germani in colos subvehi, XIX, 363, i, Quomodo sit inter orandum mortuus, XVII, 19, 2. Fuit Deo et hominibus dilectus, X, 451, 2. S, Benedicti in caelum euntis via \I, 542, 2.

Benedicti Ordinis quantae fuerint divitiae, V, 301,1. Ipso per quos celebratus, V. 320, 2. Benediclini monachi ob nimias upes a primæva sanctitate deciderunt, XIII, 315, i.

BENEDICTUS PAPA Vili. Benedictus Vili Henrico imperatori Romam ingresso pomum aureum cruce aurea desuper eminente dono dedit, dicens illum sic mundo imperare debere, ut illum crucis vexillo subderet, qui illud dein monasterio Cluniacensi consignavit, XHI, 621, 2.

BENEDICTUS IX. Benedictus IX, papa, el dein antipapa, post mortim apparuit in form ' asini et ursi, \II, 2.

BENEDICTUS XI. Benedictus XI, quam fuerit memor obscuri genens sui, I. 372, 1. Malrem pauperem non erubuit, XII, 83G, 2.

BENEDICTUS XII. Benedictus XII nullum o suis propinqui* ad ullum Ecclesiæ munus prumo \ it. XII 836. 2.

BENEFACERE, BENEFICENTIA BENEFICIA. ♦ *Definitio.* Benefaccro tria notat, VI, 143. 2: *Et*

cognovi quod non esset melius nisi... facere bene in vita sua. Beneficentia in Scripturis vocatur justitia, VI, 121, 2: *Qui autem justus esi tribuet, el non cessabit.* Vocatur gratia, XVIII» 470, 1, 2: *Perficiat in vobis etiam gratiam istam.... ut cl in hac gratia abundetis.*

2* *Obligatio, motiva, commoda beneficentia.* Beneficentia est virtus divina, XX, 645,2: *Qui benefacit et Deo est.* Beneficentia proximi accedimus ad Deum, VILF, 445. 2 : *Est in illa spiritus.... benefaciens.* Facit quasi Doos, IX, 148, 2 : *In judicando esto pupillis misericors ut pater, ct eris tu velul filius Altissimi obedient.* Benefacere divinum est, XVII, 375, 1 : *Beatius est magis dare, quam accipere.* Beneficus, divinus, imo deus terrestris vocatur, VI, 28, 1. Benefici sunt quasi Deus ei cui benefaciunt, XX, 35, 2: *Postulet a fìco qui dot omnibus affluenter.* Benefici homines a Gentibus in Deo relati, 168, 2 *: Quæ desursum est sapientia.... plena misericordia ,* 667, 2.

Beneficentia* encomium et laus, V, 97, 2 ot seq.: *Noli prohibere, eum qui potest; si vales, cl ipse benefac;* XIX, 339, 1 : *Curent bonis operibus præesse qui credunt Deo.* Benefici ab omnibus laudantur. X, 132, *2 : Splendidum in panibus benedicent labia multorum.* Beneficentia homines ct Deus conciliantur, VI, 7, 2 : *Multi.... amici sunt dona tribuentis.* Beneficiis devinciuntur et trahuntur homines, XIII, 429,1 : *In funiculis Adam traham cos, in vinculis charitalis.* Beneficentia egeno exhibita provocat Dei in nobis beneficentiam, VI, 224, 2.

Beneficus beatior est beneficium accipiente, XVII, 374, 1 : *Beatius est magis dare quam accipere.* Beneficus spargendo dona fit ditior, et a Deo benedicitur, V, 335, 2: J/it *dividunt propria, cl ditiores fiunt.* Beneficentia larga videtur esse latitudo cordis, æquo ac domus et familias, 575, 2 : *Domus hominis dilatat viam ejus.* Est quasi fons, V, 287, 1 : *Vena vitæ ac justi.* Est quasi ager olcemosynarius perennes germinans fruges ex semino eloemosynæ, XVIII, 480, 1 : *El augebit incrementa frugum justitia vestra.* Beneficium ælato fit debitum, IX, i40, I : *Deus prospector est ejus qui reddit gratiam.* Cur beneficentia torqui adaptetur, V, 74, 1 : *Misericordia et ventas te non deserant, circumda eas gutturi tuo.* Beneficentia facit fortes ct est fortitudo, X, 68,1 : *Qui facit misericordiam fceneratur prorimo suo; et qui prævalet manu, inandata servat.* Beneficentia certum est indicium sanctitatis, 436, 2 *: Illi viri misericordia sunt, quorum pietates non defuerunt.* Proximo benefacere negligens ei nocet, XV, 677, i : *Licci sabbatis benefacere, an male?*

Beneficentia est propria principum virtus, IX, 294, 1; 303, I : *Regnum a gente in gentem transfertur propter injustitias el injurias;* X, 68, 1; XIV, 489. 2.

3a *Quomodo el quibus benefaciendum* Bonnfaciendum est proximo propter Deum. IX, 367, 1, 2i *Si bénefeàeris, scito cui feceris, et erit gratia in bonis tuis mulla* Beneficium personæ congruum sit oportet, 368, I. Beneficii gratia cI decus in quo consistat, *ibid.* In eo quatuor sunt observanda, *ibid.*, 2. Indignis quandoque benefaciendum, 368, 2. Ordinario in eo justus semper praeferatur injusto *: Da misericordi, et no suscipias peccatorem.* Et dignior indigniori, 372, 1. Non est dandum indo pçccandi occasionem sumentibus, 37!, I, Eliam in tribulantes ostendatur, XX, 374, *i*. Fideli Creatori suo commendent animas suas in benefactis.* Beneficia æqualitor danda lam gratis quam ingratis, XVII, 241, 2 : *Qui pertransiit benefaciendo el sanando omnes.* Benefaciendum est mimicis et persecutoribus, XX, 373, 2 ot seq. Benefacere injurianti difficilius est quam ab eo acceptam injuriam farro, XV, 174, 1 et seq.: *Qui petit a te, da ci ; et volenti mutuari a te, ne averlaris.*Bcncficiis inimicos vincere divinum est, XI, 192, 1. Beneficentia de inimicis amicos facit, XIV, 489, 2.

Beneficentia sit celer ut placeat, IX, 144, 2: *Non protrahas donum angustianti.* Benefaciendum est cito, nec donum differendum, V, 98, I : *Nc dicas amico luo: Vade cl revertere, cras dabo tibi, cum statini possis dare.* Beneficentia sit hilaris, cur, IX, 507,1 : *In omni dato, non des tristitiam verbi mali.* Beneficium datum non exprobrandum, X, 362, 2: *Cum dederis, nc improperes ;* XX, 38, 2 : (Deus) *dat omnibus affluenter el non improperat.* Beneficentia nostra, morto tantum finiatur, 374, 1. Benefici omnes esso volunt, VI, 33, 1. Beneficentiam mulli ore predicant, opero preslant pauci, VI, 50, t : *Mulli homines misericordes vocantur, virum autem fidelem quis inveniet.* Beneficus beneficium ostendat, non seipsum, IX; 486, 2 : *Eleemosyna viri quasi signaculum cum ipso.* Varia beneficorum apophlhegmala , XVIII, 375, 1. Varile de beneficentia gnomæ, XIX, 521, 1.

4° *Quomodo beneficia acceptanda el compensanda.* Beneficia cito oblivioni traduntur, IX,300,1: *Omnis injuria proximi nc memineris.* Beneficia pulveri, maleficia marmori inscribuntur, sed illa marmori, hæc pulveri inscribenda, XVIII, 217, 1 ; 648, 2 : *Donantes invicem, sicut et Deus in Christo donavit vobis.* Eorum oblivio refricat veteres injurias, et novas suscitat, V, 538, 2. Beneficia pauperum negliguntur, VII, 327, 2 : *Inv ntus est.,., vir pauper ct sapiens, ct liberavit urbem per sapientiam suam, ct nullus deinceps recordatus est hominis illius pauperis.* Benefacta calumniari et sinistre interpretari Judaicum est, XVII, 127, *I:Si nos hodie dijudicamus in benefacto hominis istius.* Beneficia accepta majoribus sunt compensanda, VI. 247, 2.

BENEFICIA DEI. Dei est benefacere, Vili, 315, L Dei beneficentia in terram, IX, 313» 1 : *Benedictio illius ournì fluvius inundabit.* Beneficiorum Dei

summa quæ sil» *Psalm.* I, 370,2 : *Magnificóla esi usq 'C ad calos misericordia lúa.* Beneficia omnia divina quomodo duplicia sint, *Psalm* II. 488, i: *iïe-ncdic, anima mea9 Domino.* Beneficia Dei in nos omnem gratiarum actionem superant, XXI, 176, 2; *iJencdiclio cl claritast et gratiarum aclio.* Ob sua beneficia Deus summe laudandus, XI, 175, 1. Beneficia Dei tum generalia, tum peculiaria, quam a nobis gratiarum actionem exigant, XIV, 268, 1, 2. Beneficia Dei celebranda, *Psalm.1,* 67, 2 *.Cantabo Domino, qui bona tribuit milii.* Beneficia Dei quæ pauci agnoscunt, *Psalm.* II, 458, 2. Beneficiis divinis ingratus duplici pœna castigabitur, IX, 550, 2 : *Esi datum, quod non esi utile; et est datum Cujus retributio duplex.* Beneficiorum Dei recordatione nos animaro debemus, no in adverris animum despondeamus, XI, 531, 4, 2.

BENEFICIA ECCLESIASTICA. In beneficiis aclesiasticis dandis illicita sors est, XIV, 33, 2. Ad beneficia ecclesiastica variis portis acceditur, XVI, 469, 1. Ad beneficia ecclesiastica ineptum promovens, ad restitutionem damnorum secutorum tenetur, VI, 41, 1. Beneficia et officia non conferenda amicis ot consanguineis, sed dignis, docetur exemplis, II, 351, 1 ; XV, 448. I. Beneficia plurima possidentes ecclesiastici injurii sunt in Deum et in Christum, in Ecclesiam particularem, in populum el fideles, in ipsos eorum fundatores, in canones omnes antiquos, in Ecclesiam universalem, in Episcopos et Patres omnes priscos el sanctos, XII, 740, 1, 2 el seqq.

BENEPLACITUM DEI. Beneplacitum propositum ct consilium Dei idem sunt, XVHI, 5S9, 2 : *Qui praedestinavit nos secundum propositum voluntatis sua.* Beneplacitum Dei quid sil, *ibid9i* 622, 1 : *Cum autem placuit ei qui me segregavit ex utero.* Beneplacitum Dei est fundamentum omnium bonorum, *Psalm.* II, 474, 2 : *Beneplacitum cet Domino in populo suo.* Beneplaciti divini est electio ad gloriam, vel reprobatio, X, 172, i, 2: *Ex ipsis benedixit et exaltavit.... et ex ipsis maledixtly ct humiliavit.* Huic omnes so accommodaro debent, 348, 2. Id nemo mutaro potest, *ibid.*

BENEVOLENTIA. Benevolentia regia soli lucenti comparatur, V, 499, 1 : *In hilaritate vultus regis vita.* Item pluvi® vernæ, *ibid. : Et clementia ejus quasi imber serotinus.* Est regnorum firmamentum, VI, 8, 1. Reges decet ct rectores, 257. 1 : *Aufer impietatem de vultu regis, el firmabitur justitia thronus ejus.* Auro el argento præslal, 132, 1 : *Super argentum cl aurum gratia bona.* Vultu so prodit, 413, 2: *Multi requirunt faciem principis.* Benevolentia subditorum conciliatur lenitate, 476, I. Benevolentia sil erga omnes, amicitia erga paucos, IX, 192, 2 : *Mulli pacifici sint libi, el consiliarius sit libi unus de mitte.*

BENIGNITAS. Benignitas etiam in bencfacieudo servanda. XVHI, 568, 2: *Eructus autem spiritus est.... benignitas.* Est indicium sanctitatis, *ibid.* Qualis benignitas Christiano conveniat, XVIII, 648. 1,2: *Estote autem invicem benigni.* Benigni corpus et anima sana sunt, XIX, 105, 2: *Induite vos ergo sicut electi Dei,.... benignitatem.* Benignitas docet rogos VI, 257, 1. Benignus in pauperes a Deo benedicitur, etsi nihil eis det, 148, I : *Qui pronus est ad misericordiam benecl\celar.* Benignitatis in vivendo exempla, I, 683, 1. Benigni non sunt nimis acriter objurgandi, VI, 475, I: *Qui autem fortiter premit ubera ad eliciendum lac, exprimit butyrum.*

BENJAMIN. Benjamin quid symbolice significel, I, 300, 1. Do ejus nativitate, 330, 2. Fuit patri charissimua, *ibid.* Fuit sexdecim annis Josepho junior, *ibid.* Significat allogorice S. Paulum. I, 331, 1 ; 373, 1 ; 412, 2; et II, 529, I. Nascens in Belhleem, est typus Christi, I. 331, 1. Est filius dextra', 330, 2. Quot annorum fuit quando oum fratribus, petente Joseph, in Ægyplum ductus fuit, 371, 1. Cur ei a Joseph quinque partes amplius datæ>372,2. De benedictione ejus, 412.1; II, 518.2. Quid ea allegorico significet, I, $12, 2. Fuit ejus tribus minima numero el infamis, 111,311, i. Ium robustissima ob templum suum, II. 528, 2. Benjamin et Judæ sors cur commutentur in descriptione et dimensione tribuum apud Ezechielem, XII, 862, 1. Benjamin tribus cum Juda in unum rompublicam et Ecclesiam coaluit postea, XIV, 378, 2. Benjamin vocabatur una e portis Jerusalem Aquilonem versus, IV, 237. 1.

BEN-SIRA. Ben-Sira alius est a Siracide, IX, 2I,I; 692, 2. Quando vixerit, IX. 21,1. clX, 572, 1. Ejus filius el nepos fuere sapientes, IX, 21. 1 ; X, 572, 1. Habet nonnulla erronea, X. 572. 2. Is qui modo circumfertur scatet fabellis judaicis, *ibid.* Aliquot gnomæ recensentur veri Ben-Sira. IX, 32, 2 el seqq. Problemata ei ascripta sunt apocrypha, excepto alphabeto Proverbiorum : ejus slirps cl doctrina, X, 572, 1, 2.

BERENGARIUS. Berengarius primus publice docuit non esso verum Christi corpus in Eucharistia. Damnatur ejus error; qui convictus suam hæresim abjuravit: Ejus professio catholica circa veritatem eucharisticam, XV1I1, 360, I. Huic adslantem cacodæmooem vidit S. Fulbcrtus Carnolensis, XIX, 222, 2. Solus ex omnibus hæresiarchis resipuit, 402, 1.

BERENICE. Baronie® plures illustres femin® fuerunt, uti uxor Ptoleinæi Lagi, rogis .Egypti, el alia, filia Ptolemæi Philadelphi, XVH, 414, 2. Berenice Plolemæi Philadelphi filia nuptui traditur Antiocho Theo, sed a Laodice priore ejus uxore cum filio el conjugo el fautoribus veneno e\tinguilur, XIII, 150, 1. Sic quoquo vocata mulier quæ Christo euoli ad crucem sudarium dedit ad sudorem extergendum, alio nomino Veronica dicta, XVII, 415, 1. Vox Berenice seu Berenice unde formetur, *ibid.* Berenice regis V?r»op.e soror radipes

ante Fiori præsidia tribum* stotlt. I, Uó4, 2; *15. 2. Berenice Herodis Agrippa) sonioris filia, fratris sui fuit concubina, XVII. il#. I. Nupsit Polemoni regi Cilicia, postoa quoquo nupsit Tito imperatori, *ibid,*

BERNARDINUS (S.). 8.Bernardini adhuc juvenis sanctitas quanta esset, XVII, 74. 2. Munera ducis Mediolanensis sibi missa in pauperes distribuit, 373, 1, 2 Ejus sermones ubi asserventur ipsius manuscripti, 81, 1, 2.

BERNARDUS (8.). 9. Bernardi ortus prœsignatus per catulum latrantem, quoin mater visa sibi in utere gestare, I, 465, *i* ; XI, 663, 2; XII, 14, I. Juvenis pudicitiæ sua fuit sedulus custos, VI, 103, I. Quam fugerit mulieres, II, 34i, 4. Ejus incessus et habitus fuit modestus ct disciplinatus, V, <89, 2. Ejus gratia et modestia, XIX, 61, 2. Sororem suam splendidius ornatam ad se venientem videre noluit, XI, <44. 4. Omnes pene notos ad religionem coegit, X, 504, 1.

S. Bernardus sederis meditabatur, III, 463, S; XVII, 80, I. Illi orat familiare sedere. XV, <37, I. Cella visa ei écelum esse, X, HI, 1. Quam esset a contemplatione spiritualium absorptus, XI, 251, 2. Quomodo a coelestibus deliciis absorberetur, XXI, 54, 1,2. Cum Deo in nube versabatur et habitabat, XVII, <9, 2. Quantopere amore Jesu flagraret, XIV, 337, 1,2. Ex vulneribus Christi omnem gratiam hauriebat, XX, 306, 1. Ejusad Jesnm jubilantis ardor, XXI, 414, 2. Euii 9. Jud® devotus, XX, 649, 1.

S. Bernardus orando sanciam Scripturam intellexit, XIII, 333, 2. Studuit in libro mundi, XVIII. 51, 1. In Scriptura sacra magistros habuit arbores ct sylvas, 1,14.1. Quam in ea fuerit versatus, 18,2.

Sua dicendi agendique gratia schisma Petri Leonis sustulit, V, 320, 2. Quomodo invehatur in clericos Ecclesia opibus incrassatos et lascivientes, XII, 744, 2. Quibus in libris ethicam tradat, IX. 36, 1. Est in stylo suavis et mellitus, V, 418, I. Dum de Verbo incarnato agit, totus melleus Ost, XVI, 59, 2 Lacte B. Virginis suavissima) nastus dicitur, VII, 477, 2. An sil auctor sermonis *it Miseria humana,* VI, 4i3, <.

Singularitatem et admirationem fugiebat, seque umiliabal, XII, 16, 2. *Vocatus abbas Clarxvallis,* piomodo dici et nuncupari ex humilitate voluit, <VIII, 39,1. Ejus abstinentia et frugalitas, X,3I7, 2. Stomacho laborabat, XIX, 249, 2. Pugna percus-5US, ulcisci volentes inhibuit, II, 264, 2.

Mulierem a daemone incubo liberavit, IV, 294,2. Paralyticum cruce signatum sanitati restituit, XV, 241, i.

Quæ monita morions suis fratribus dederit, I. 1t8. i ; V, 467, 1. Quid post mortem apparens dixerit XVI 542,2.

BERNARDUS DE QUINTA VALLE (S.). S. Bernardi de condonatis injuriis in morio lætilla, IX, 66. 2; X. 491. Cur dictus sit hirundo, X, 244, 2. Ejus morientis vox, 283, 2.

BIÍR8ABEB. Bombee qualis urbs fuerit, I, 14<, 2; 275, <. Undo sic dicta, *ibid.,* 579, 2. Ultima urbs erat Terno sanctæ, et ejus terminus ad meridiem, XIII, 579, 2. Ponitur inter urbes Juda, *ibid.* Ejus descriptio, *ibid.* Quid allegorico et anagogico significet, L 275, i,

BESELEEL. Deseleol quis fuerit, I, 719, 1. Beseleol artifex fuit a Dep donatus orto, X, 444), 2. Beseleel et Ooliab significant SS. Petrum et Paulum, I, 719, 2.

BESTLE. Earum genera diversa in mari reperirò est, X, 413, 2. Bestiarum quoque fit raritas, vastatis urbibus ol locis, XIV, 273, <, 2. Bruta phantasia instinctum sequuntur quasi logom naturalem sibi inditam a Doo, XIII, 637, 2. Bruta quomodo jejunent, et cur, in publica poenitentia, XIV, 53, 2. Bestia fœtus suos mire diligunt, X, 89, 2. Eliam musica capiuntur, <50, <. Bestiæ nos superant in externis omnibus, XII, 86, 1. Bestiæ invid® quam sint, IX, 413, t. Bestiæ sua quoquo tempora observant, *Job,* 474, < ; 509, 2. Bestiarum silentjum, XI, 416, 2. Bestiæ carent liberiate', IX, 449, 1.

Bestiæ etiam adulterium vindicant, II, 215, 2. Per bestias optime punitur impiorum violentia et tyrannis, X, 320. 2. Bestias feras immittit Deus in castigationem malorum, XII, 544, 1. Bestiæ sanctis obsequuntur, *Job,* 147, 1. Sanctos subinde sepelierunt, X, 279. 1 ; XI, 267, 2.

Bestiis similis est impius, IX, 585, 2. Bestiis tradimur cum vitiis tradimur, XII, 544, 1. Bestiis variis assimilantur vitia et eis dediti, XIII, 419, 2. Brutis ii similes sunt qui do peccatis non ingemiscunt, et si quid ventri desit, dolent et anguntur, 490, 2. Bestiáliter vivens, juste, Deo permr lente, fit bestia, 60, 1. Bestiæ symbolum sunt hominum barbarorum et immanium, 321, 1. Quomodo in corde hominis nefarii enasci dicuntur, XI, 456, 2.

Bestiæ quatuor Dnnielis quomodo Antichristum repraesentent, XX, 254, 1. Bestia coccinea super quam sedet meretrix magna, quæ sit, 311, 2. Significat cœtum impiorum et mundanorum, 312. 1. Cur dicatur coccinea, 312, 2. Bestia e mari ascendens, qua sit, 252, 1 et seqq. Non esse imperium Romanum ostenditur, XXI, 252, I, 2. Bestia do terra quanam sit, 258, 1 et seq. Proprie est precursor et prisco Antichristi, 25, 19. Ejus duo cornua similia Agni quæ sint, *ibid.*

BETHANIA. Bethania et Bolhabaræ etymon, videtur unus ol idem fuisse locus, vel vicinus unus alteri, alia est Bethania a Bethania Martha et Laznri, XVI, 317, I. Cur in Bethabara Joannes baptizaret, *ibid.* Et ibi multi crederent in Christum. 481, 2 el seq.

BETHANLE significatio el etymon, XVI, 484, I. Erat Marthæ et Mari® habitatio, *ibid.* Quantum distarei a Jerusalem, 283, 2; 488, 2. Cur illuc venerit Jesus paulo ante mortem, 503, I cl seqq.

BETIIAVEN. Belhaven vocantur decem tribus schismatic©, cur, XIII, 220, 2. Ignobilis urbs Judææ fuit, 347, I fla vocatur Bethel por anliphrasin, *ibid.*

BE I BEL. Bethel quæ sil urbs, ot ubi fuerit sita, i 290, t; 291, i; XIV, 443, 1, An íuorinl duæ Bellici, I 291, I. Unica fuit Bethel, caque in confinio tribus Ephraim ol Benjamin, III, <16, 2; XIII, 347, I. Esl limes regni Israel, III, 621, 1. Bellici fuit urbs celebris, primo çanclilçtQ ot miraculis, poslea idolis et idololatria, XII, 30i, I; XIII, 347, I. In ea Jeroboam posuit vitulos aurons» XIII, 347, I ; 632, 2. Quinci ipse sua manu iisdem incensum adoleverat, ibi quoquo reges postçri commune regni sui fanum erexerant, 632, 2, Primo a nucum et amygdalarum copia dicta est Puja; sed a Jacob çatriarcha dicta Bethel, *ibid.* Bethel et Belhaven sunt loca distincta, sed a prophetis per anliphrasin ab cultum vitulorum Bethel dicitur Belhaven, id est Ilomus iniquitatis vel domus nihili, III, 50, 2; IX 104,2; XIII, 347, 1. Quid allegorico significet Both/, scilicet Ecclesiam, I, 289, 1. Tropologico Bethel hi Belhaven, cum regnum, populus, urbs a fido et cultu Dei ad hæresin desciscit, aut anima a Dei gratia per peccatum excidit, XIII, 347, 1.

BETHLEEM Belhleem duæ dictæ fuoco civitates, XVI, 70, 1. Una in Juda, altera in terra Zabulon, XIV, 108, 1. Belhleem terra Judæ quantum distarei a Nazareth el Jerusalem, XVI, 5^ 2 et seqq. Belhleem Judæ ad austrum est mspoctu Jerusalem; in oa nnscilurus prædicitur Christus, XIV, 2¡8, 2. Belhleem, id est domus panis, hoc nomino nuncupata est, partim a fcrlililato loci, parlim a suo principo Bethleem, I, 331, i; XIV, 107, 2. Bethleem princeps oppido Belhleem nomen suum qua occasione imposuerit; ejus parentes et stirps numerosa, XIV, 107, 2. Ejus situs et amoenius, *ibid.* Tampoco Mosis necdum Belhleem vocabatur, cur vero ita in Genesi nominetur, *ibid.* Juxta eam est spelunca in qua natus est Christus, 108» 1. Erat respectu Jerusalem quasi ruralis pagus et vicus, *ibid.* Cur dicta Ephrata prius, *ibid.* otXV, 78, 2. Quatuor fiabuil nomina, XIV. i Quomodo minima sit, et non minima, 109, 1. Quare a Propheta dicatur *parvulus es,* masculino, non *parvula,* feminino, *ibid.* el 2 Quomodo sil parva in millibus vel principibus Juda, HO, I. Belhleemi cives mulli illustres •econscnlur, 112, 1. Ipsa fuit slirpis regite seminarium, in oa Samuel unxit David in rogem, *ibid.* Unde vocetur civitas David, *ibid.* Esl lotius terr© horreum, quia in ea naius ost panis mundi, <13, I. In ea nascitur Christus, ol cur, XV, 78, 2; XVI, 66, 2ct 3cqq. ; 383, 1 ; 428, 1. Inoa fuit unum lautum diversorium, XV, 80, 1 ; XVI, 62, 2. Ejus ck'britas, XV, 79, I. Ejus gloria el majestas ex hoc suo civo, XIV,I. SS. Pairos eam miris laudibus colobrant, *ibid.* ot seqq. In Belhleem apparuit stella slelitquo apparens Magis, 11 4, 2. Esl mundi oriens, el orbis metropolis, *ibid.* Eam Adrianos imperator profanavit erecto ibidem Adonidis simulacro, *ibid.* Ejus schema aunt templa Christianorum, H5, 2. Quomodo omnes nos fieri possimus Bethleem, <Md.

BETHLEEMITÆ ob inhumanitatem in Deiparam prægnantom ostensam puniti strage puerorum , XV, 88, <.

BBTIISABEE. Bethsabee neptis fmt Aehitophd, III, 476, I. Etiam ejus pater unus ex fortibus David, 531, 2, Betbsabee nominis omen, VI, 420, 2. Adulterii pœnitens fuit, deinde mulier proba, 479, 2. Postea David fuit uxor, XV, 58, i. Et claruit spiritu prophetico, V, 479, 2; XV, 45, 2. Quanto affectu filio monita dederit, VI, 480, t, 2. Eum ipsamel lactavit, *ibid.,* 2. Cur eum vocet filium votorum, *ibid.* et seq, Non fuit natura sterilis, 48i, 1. Dat filio Salomoni præcepta regendi, 479, 1. Cur monita ejus dicantur visio, *ibid.* Prævidit filii mulierositatem et vinolentiam *ibid.,* 2 et seq. Dissuadet fiho vinolentiam, V, 482, 2. Ejus pro Adonia politio a Salomone filio, quomodo adornata fuerit. XV, 447, 2.

BETHSAIDA. Bdhsaid® urbis descriptio, etymon, XV, 290, 2; XVI, 321, 1, 2. Belhsaida urbs erat juxta mare Galilææ, vicina Caphamao; erat patria trium Apostolorum, XVI, 321, 4, 2. Quid in ea Christus fecerit, XV, 290, 2. Quid ei interminatur Christus, 291, 1. Modo summe deserta est» XV, 290, 1. Belhsaida item dicta est piscina Probatica, vel Bethesda, vel Belhchesda et singulorum etyma et significationes, XVI, 371, 2.

BETHSUIIA. Belhsura fuit munitio extracta a Juda Machabao contra Idumæos, IV, 557, 1. Hebraico idem esl quod domus rupis, *ibid.* Capitur ab Antiocho, 444, 1. Quantum distet a Jerusalem, 557, i.

BETHULIA. Belhnlia urhs Galilææ sita erat e regione maria Tiberiadis, XIII, 502, I. Hebraice idem est quod virginitas Dei, IV, 317, 2; 356, 1. Licet esset propria tribus Zabulon, tamen tribus Juda eam sibi vindicavit, 327, 2.

DEZA. Beza» in Christum blasphcnnæ. XX, 434, 2. Ejus blasphemia circa clamorem Christi, XIX, 394, 2. Negat Christum ad inferos descendisse, XVHI, 627, L Imperite per baptismum Joannis Baptista) accipit ejus doctrinam, XVII, 320, 2 elseqq. Negat epistolam ad Ilebræos Rom© scriptam, XIX, 52», 2. Ejus sententia de auctoritate epistola) ad Hebreos rejicitur, 443, 2. Calvinum semper doolfesimum interpretem vocat, 240, 1. Ejus circa curiositatem incuria, XVHI, 628, 1; XIX, 340, I, 2. Ejus blasphema circa invocationem sanctorum, VI, 305, 2, XVHI, 187, 2. Ejus arguti© el stupor, XVHI, 603, 1 Est in S. Franciscum stigmatibus notatum injurius et blasphemas, 582, 2. Ejus error do auctore Apocalypsoos, XXI, 6, 2. Ejus scomma de cardinalibus, 313, I. Ejus cenotaphium, XX, 460, 2.

BIBACITAS. Do bibacilale nemo se jactet, X, 134, 1. Bibacitas mulierum, 7, t. Bibacitas nonnullorum, XIV, 233, 2. (fide Ebiuktas.)

BIBERE. Bibendum initio refectionis non est, X, 125,1. Bibendi leges præscribebnt olim in conviviis symposiarcha, 142, 1. Ad bibendum aliquem cogere est contra naturam, IX. 363, 1, 2. Bibero ad sanitatem et ad id cogere est tyrannicum, *ibid.* Biberent quomodo satrapas Babylonis secundum aetatem suam quisque, XIII, G8, 1, Î. Bibendi post gratias unde mos manarit, XI, *50, 2.

BIBLIA. Biblia non restituit Esdras post captivitatem Babylonicam, XII, 374, 1. Bibliorum interpretatio septuaginta interpretum Alexandrite procurante Ptolemæo rego adornata est,XIV, 192,1. Biblia olim immensa apud Hebræos exponebantur, V, 251, I. Biblia sunt liber sacerdotalis, XIV,572,2. Biblia multa Flandrica auferunt Christo nomen Dei in sua versione, XI, 235, 2. *{Vùle* Scr ipt ur a SACRA.)

BIBLIOTIIEC/E. Bibliothecæ vari® erectæ, IV, 505, 2. Bibliotheca Alexandrina quot millia librorum habuerit» a quo instituta et aucta, XIV, 192,1.

BIGAMIA. Bigamia ante baptismum est impedimentum sacerdotii, XIX, 212, I.

BILINGUIS. Bilinguis quis sit; est maledictus,X, 64, *2: Susurro el bilinguis maledicius, mullos enim turbabit pacem habentes.* Bilingues duplici sunt corde, V, 56G, 2: *Verba bilinguis quasi simplicia, el ipsa perveniunt usque ad interiora ventris,* XX, 44, I et seqq.: Vir *duplex animo inconstans est in omnibus viis suis.* Bilingues non sunt constantes in dictis, IX, 181,2: *Omnis peccator propalar in duplici lingua.* Sunt velut serpentes biuulci, 184, *Ì: Lingua imprudentis, subversio esi illius.* Et ut fures, *ibid.* Bilinguis est susurro, adualor, murmurator, V, 565, 2. Bilingues Deo sunt Jdibiles, V, 209, 2 : *Arrogantiam, el superbiam, et tiam pravam, et os bilingue detestor.* Et proindo Iomini fugiendi, *ibid. {Vide* Dktr actor . Lingua.)

BILIS. Bilis est amara et acris, et mordax, X, 138, 1 : *Vinum mullum potatum irritationem, el iram, el ruinas mullas facit.* Bile carentes sunt kmgævi, II, 538, 1 ; V, 436,1 ; *Vila carnium, sanitas cordis, putredo ossium,* invidia, X, 108,1 : *Zelus et iracundia minuunt dies ; et ante tempus senectam adducet cogitatus.* Bilis atra ct flava multos necat, IX, 792. Bilis peccatori excitanda non est, 269, 2 : *Non incendas carbones peccatorum, arguens cos.* Bilis cos est virtutis, V, 158, 2. Cur cum bilioso non sit ineunda societas vel amicitia, VI, 168, 2 et seq. : *Noli esse amicus homini iracundo.*

BLANCA (S.). S. Blanca regina filium Ludovicom sanctum reddidit, V, 271, 2; X, 871. Quid Clio suo crebro inculcaret, IV,270, 2. Regno S. Ludovici miro profuit, V,402, 1.

BLANDILOQUI. Blandiloqui sunt plerumque deceptores, X, 69, 1,2: *Donec accipiant, osculantur manus dantis.* Cavendi sunt, VI, 395. 1: *Homo qui blandis fictisque smnonibus loquitur amico sug, rete 'Tpandit gressibus tjus.* Blandiloquentia h.rroticorum errorum esi palli mi, XVIII, 634,2: *El jam non simus parvuli fluctuantes, et circumferamur omni vento erroris.*

BLANDI MENTA plus nocent quam tormenta, V, 36, 2 : *Si te lactaverint peccatores, no acquiescas eis.* Recto oleo comparantur, 132, 2: *Favus enim distillons labia meretricis, el nitidius oleo guttur ejus.*

BLASPHEMIA. I0 *Quid sit blasphemia.* Blaspliemia idem est quod graeco ftwfTqifa, sed usu ecclesiastico sumitur pro convicio jactato in Deum vel sanctos, IX, 121,2; XII, 543, 2; XVII, 167,1; XVLII, 283, 2; XIX, 336, 1 ; XXI, 48, 2 et seq. Etiam quamlibet oxeerationem et imprecationem significat, XX, 455, 1. Blasphemia in Spiritum sanctum quæ sit, XV, 306, 2 et seqq.; XX, 620, 1. Vix remittitur, XV, 307, 2.

2° *Blasphemia quale sil peccatum,* Job, 685, 2. Est peccatum horrendum, III, 667, 1. Est summus Dei contemptus, XI, 408, 1. Aperiam habet Dei inhonorationem, IX, 601.2. Blasphemia erat exosa Judæis. *ibid.* etX, 35, 2. Eam miro exhorrebant, XV, 586, 1. Blasphemiam no nominabant quidem, III, G67, 1. Ea audita, vestes scindebant, XVII, 292,1.

3° *Qualiter blasphemia punitur.* Blasphemi puniebantur pœna mortis, XV, 586, 1, Lapidibus obrui solebant apud Judæos, vel **in saxa** præcipitari, XVI, 106, 2; 456, 1.

Blasphemia in Deum ab eo punietur, **X, 42,1.** Blasphcmos quam acriter Deus puniat, XI,465,**1,2.**

Exempla blasphemorum morto punitorum, II, 165, 1 et seq.; 415, 2. Blasphemia punita in Nicanore, IV, 448, 1. Bibo quidam Germanus in Deum blasphemus quam graviter punitus, XI, 340, 2. Item alius uxori pregnanti daemonem in ventre imprecatus, a monstro quod illa peperit, venenosis ictibus interiit, 235, 2.

BOANERGES. Boanerges, id est filii tonitrui dicti duo filii Zebedæi, quid ea vox sil, et unde formetur, XV, 678, 2 ct seq. Quomodo Boanerges sint apostoli Joannes et Jacobus, XII, 488, 1.

BOETIUS. Boetius per mathesin mira operatui est, X, 297, 2 et seqq. Carceri inclusus, spe meliorum so solabatur, IX, 357, 2. Apud Theodosium regem Gothorum fuit falsi accusatus, X, 552, 1, Inique necari jussus a rego Theodorico, IX, 309, 2: XVII, 339, 2. Boetii severum elogium, 297, 2 ct B i XXI, 291, 2.

BOMBYX. Bombycum natura, XI, 552, 2. Bombycum curatrix una alit totam domum, V. 402, 1. Bombyces frixi olim erant cibus Germanorum, XV, 97, 1. Bombycinum quid sit, XII, 610, 2. Bombyx symbolum justi viri in quo, V, 420, 1. Ejus transformatio est typus resurrectionis, *ibid.,* I, 65, 2.

BONUM SUMMUM. Bonum est idem quod perfectum, XV, 426, 2 : *Unus est bonus, Deus.* Bonum summum quas conditiones habeat. XIV, 298. 2.

Summum bonum summe est misericors et beneficus, XIII, 369, 2. Boni omnis ratio in solo Deo est, *Psalm.* II, 278, 1. Bonum orano est in Deo, XV, 424, Î. Bonum infinitum est Deus, XVI, 543, 4 : *Ostende nobis Patrem, cl sufficit nobis.* Bonum Dei est bonum cujusquo et totius universi, X, 418, 2 : *Consummatio autem sermonum, ipse est* trt *omnibus.* Bonum orano omnium creaturarum in Deo totum collectum est in simplicem unitatem, idque infinite, XIII, 293,1. Boni immensi possessio Deus, XI, 370, 2; 371, 1. Bonum Dei minimum pluris æstimandum quam omne bonum creaturarum, IX, 153, 2.

BONA TEMPORALIA, p *Quæ sint.* Bonorum omnium auctor est Deus, *Psalm.* I, 26, 1 : *A fructu frumenti, vini ct olei sui multiplicati sunt.* Bona Dei alia sunt externa, alia interna, XV, 522, 1 : *Super omnia bona sua constituet eum.* Inter bona sunt quidam gradus, X, 568, 2 : *Assumite disciplinam in multo numero argenti , ct copiosum auruin possidete in ea.* Bona natura) et fortuna) sunt indifferentia,, XV, 194, 2. Bona hujus vita; vana sunt et malis permixta, III, 494, 1 : *Porro, sicut Absalom, vir non erat pulcher in omni Israel.* Bonum orano permixtam habet amaritudinem, IX, 638, 2. Sic sæpe immixti dolores, V, 418, 1 ; IX, 355, 2 : *In die bonorum ne immemor sis malorum,* XII, 712, 2. Bona præsentis vitæ levia sunt, et eos qui sensu parvuli sunt, oblectant; sapientibus autem qui coelestia sapiunt, contemptibilia sunt, XIII, 620, 2. Sunt umbra veri boni, *Psalm.* I, 251, 1 : *Verumtamen in imagine pertransit homo.* Imperfecta sunt, nec satiantia, XI, 650, 2 : *Quare appendicis argentum non in panibus, el laborem vestrum non in saturitate.* Bona mundi hujus vix uno dic durant, et filia noctis vocari possunt, XIV, 59, i. Non dant veram felicitatem, V, 70, 2. Buna hujus vitæ per sinistram denotantur, ælernæ per dexteram, 88, 1 : *Longitudo dierum in dextera ejus, el in sinistra illius diviti# et gloria,* VII, 566, 1 : *Leva ejus sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me.* Cur bonum et felix vocatur dextrum, V, 126, 2: *Vix enim quæ a dextris sunt, novit Dominus, perversa vero sunt qua a sinistris sunt.*

2® *Honorum temporalium distributio.* Bona temporalia Judæis promisit Deus, sed spiritualia Christianis, V, 55,1 ; *Qui autem mc audierit, absque terrore requiescet, el abundantia perfruelur ,* 70. 2; 87, 2; 273, 2 : *Non affliget Dominus fame enimam justi,* IX, 39, 2. Sæpo illa Deus dat hostibus suis, negat amicis, XIV, 204, 2 : *Impius pr.vvalel adversus justum, propterea egreditur judicium perversum.* Bona quandoque Deus sanctis tribuit, quandoque aufert, *Psalm.* I, 288, 2. Non est nocosso ea a Deo petere, quia ultro nobis adjicientur, si primum regnum Dei potamus, X , 194, 2; 202, 2. Bona temporalia cur data Salomoni, IU, 610, 2.

3® *Dona temporalia quam sint periculosa.* Bona sensibilia meptem humanam magis movent quam spiritualia, X, 561, 12: *Colludala est anima mea* ín *illa* (sapientia), *et in faciendo illam confirmatus sum.* Bona, eis si abutamur vertuntur in malum, 138, 1 : Bona peccantibus convertuntur in malum, 315, 2 : *Bona bonis creala sunt ab indio, sic nequissimis bona el mala,* 318, 1 : *Hæc omnia sanctis* in *bona, sic et impiis el peccatoribus in mala con* rrrfcnfur.Bonis praesentibus et futuris frui, est perdifficile, XVI, 114, 1 : *Vz vobis divitibus, quia habdis consolationem vestram.* Fuere Salomoni causa lapsus, III, 612, 1 : Bona impii ab eo ad justum evolabunt, V, 341, 2 : *Qui conturbat domum suam, possidebit ventos.*

4 *Quomodo istis bonis utendum.* Bonis præ ' sentibus tantum utimur, aeternis fruimur, XIX» 265, 1. Fruendum honestis, utendum utilibus, VIII, 308, 1 : *Utamur creatura lanquam in juverduta celeriter.* Bona minora pro majoribus expendenda, *Job,* 545, 2. Temporalia bona pro salute animæ deserenda. *Job,* 55, 1 : *Pellem pro pelle, et cuncta quæ habet homo dabit pro anima sua.* Bona terrena debent fideles a so abdicare, XXL 223, 1 : *Atrium autem quod est foris templum , ejice foras.* Bona temporalia ex charitate negligi possunt ob majus bonum amicitiae, at non spiritualia, V, 371, 1 : *Qui negligil damnum propter amicum, justus est.* (*Vide* Divit i e. Opes.)

BONA SPIRITUALIA. Quæ sunt vera bona, XV, 137,2. Bonorum omnium principum est lumen Dei, *Psalm.* L 98, 1 : *Tu illuminas lucernam meam. Domine.* Quæ bona nobis præstet 3t praestiterit Christus, XIV, 467, 2. Quæ bona nobis impetrarli Pontifex Christus, XIX, 439, 2 : *Christus autem assistens Pontifex futurorum bonorum.* Tria bona data Christianis per Christum, 459, 1. Bona spiritualia quæ per Christum Israel acceperit, XII, 751, 2 : *Adducam super vos homines, populum meum Israel, et hxivditate possidebunt te.* Bona spiritualia a Judæis in Gentes collata, XVIII› 240, 2 : Sí *spiritualium eorum participes facti sunt Gentiles.* Bonorum spiritualium quanta futura sil copia tempore Evangeli», XIII, 645, 2: *Et com* prehendet arator messorem.* Bona Ch isti et animæ illi desponsate fiunt communia, XVIII, 490. 1 : *Despondi enim vos uni viro.* Bonum quod Christus nobis præstitit, majus est quam malum quod intulit Adam, 102, 1 : *Non sicut delictum , ita el donum.* Triplex bonum animæ justi donat Spiritus sanctus, 134, 2: *Ipse Spiritus testimonium reddit spiritui nostro quod sumus filii Dei.* Bona spiritualia Ecclesia) et animæ sanclæ quæ peccando ipsa amittit, sunt præcepta, exercitia, virtutes, charismata, XIII. 490, 2 : *Ignis comedit speciosa deserti.* Bona ineffabilia quæ Christus dat in hac vita, et præsertim in allora. XI, 739, 2 ; 740, 1 : /1 *sxculo non audierunt, neque auribus pcrcepe- runl ; oculus non vidit, Deus, absque te, qux prx-*

parasti cxpcctantibus te. Quæ sint bona invisibilia nobis a Deo preparata pro malis praesentibus, XVIII, <40, I : *Spe enim calci farli sumus.* Hæc omne desiderium superan!, 262, 2 : *Oculus non vidit,* etc. Bona spiritualia divos non curat, sed justus ; et caduca et temporalia hic negligi!, ille in pretio habet, V, 671, 2 : *Substantia divitis urbs roboris ejus.*

BONUM MORALE : 1® *Quid sit et quoluplex.* Boni et non boni definitio, *Job,* 665, 2. Bonum significat tam bonitatem et honestatem virtutis, quam jucunditatem et felicitatem, IV, 233, 1 : *Quare vultus tuus tristis est, cum te ægrolum non videam? non est hoc frustra, sed malum nescio quod est in corde tuo.* Bonum capilur pro jucundo et lælo, IX, 403, 2 et seq. *Bona est substantia, cui non est peccatum in conscientia,* V, 492, 1 : *Melius est parum cum justitia, quam multi fructus cum iniquitate.* Bonum triplex, honestum, utile ct delectabile, Vili, 273, 2 : *Sentite de Domino in bonitate,* IX, 613, I : *Nihil melius est quam timor Dei.* Bonum est difTusivum tui, XX, 35, 2. Bonum appropriatur Spiritui sancto, X, 386, I : Bonum virtutis majus est quam vite. XX, .777, 2.

2° *Qualiter bonum faciendum.* Bonum ex integra causa constat, X, 193, 1 : *Ab immundo quid mundabitur,* XIV, 345, 1. Debet totaliter bonum esse, non partialiter, XX, 112, 2 : *Quicumque lotam legem servaverit, ofiendal autem in uno, factus est omnium reus.* Bonum difficilius execution! mandatur quam malum, VI, 222, 2 : *Qui cogitat mala faccre, stultus vocabitur.* Bonum illud suspectum quod non Dei beneplacitum, sed sola hominis voluntas dictaverit, IX, 518, 2 : *Post concupiscentias tuas non eas.* Qui bonum operantur ut inanem gloriam et quæstum sordidum aucupentur, ventum seminant et turbinem metent, XIII, 394, 2 : *Ventum seminabunt, ct turbinem mêlent.* Boni honesti intuitu beno agendum est, XX, 328, 2 : *Et quis est qui vobis noceat, si boni æmulatores fueritis* ? Ob bona sua cur non superbiant sancti, XXI, <14, 2 : *Mittebant coronas suas ante thronum.* Bonum in nullo prohibendum a quocumque fiat, XVI, 140, 1 : *Vidimus quemdam in nomine tuo ejicientem demonio, el prohibuimus eum.* Bonum pro malo hostibus reddendum est, VI, 285, 2 : *Si esuneril inimicus tuus, ciba illum.* Bona nunquam in pejorem partem interpretanda, *Job,* 28, 2. Bona mulla fecit Deus in homine quæ non facit homo, nulla Vero facit homo, quæ Deus non facit ut faciat homo, XIII, 457, 2 ; *Perditio lua, Israel, tantummodo in me auriliunl tuum.* Bonum omne ost a Deo, XX, 63, 2. Bona Deus proprie providet, intendit et coronat, mala tantum statuit permittere; impedire posset ellet, XVI11, 25, 1.

BONUS. Quis sit vir bonus VI, 472, 2. Est lelut fcx viva, XIII, 397, 2 : *Scribam ei multiplices leges meas qux velut alien* computat* sunt.* Bonum oportet esse tum sibi, tum aliis, XXI, 64, 2: *Scio opera lua, quia nomen habes qund vivas, et mortuus esi.* Boni viri proprium est opus suum non destruere, sed perficere, XIII, 497, I. Bonum esse inter malos, immensi est precordi, IV, 269, 1, 2: *In caplicilale lamen positus, viam veritatis non deseruit.* Boni non debent cubitum concedere, nisi prestito bono, V, 11 >, 2 : *Non enim dormiunt, nisi malefecerint.* Bonus vir se non ulciscitur, XX, 31, 2. Videt Deum quomodo, 646, I : *Qui malefacit, non vidit Deum.* Boni soli amant seipsos, VI, 9, 2.

Boni nesciunt adulari, hinc pauciora a principi bus oblinent, VI, 8, I, 2.

BONAVENTURA (S.). S. Bonaventura undo si< dictus, X, 507, I. Quam esset moribus amabilis, XX, 159, I. Mira fuit innocentia. IX, 406, 2. Ejus modestia, XX, 324, 1. Quoto ætalis anno sit factus religiosus, XIX, 303, 2. E cruce Christi maximam sapientiam hausit, XVIII, 256, 1. Dictus doctor Seraphicus, X, 505, 1 ; XI, 169, I. Pie visitatur a S. Thoma AqiiinalÔ, ot de suo precipuo libro interrogatur, VII, 555, 2 el seqq. Ejus memorialis ethica, IX, 36, 2; 37, I. S. Bonaventure angelus communionem dedil, II, 211, 1. Ejus lingua diu post moriera integra reperla, XX, 154, 2. Ejus elogium, X, 446, 2. S. Bonaventura el D. Thomas Aquinas comparantur duabus olivis, \\I I.

BONIEACIUS (3.). S. Bomfacius Germania? apostolus quanti S. Petri epistolas faceret, XX. 231, L Evangeliorum codicem ubirpio secum circumferebat, et hoc ense dissecto, nulla tamen littera dissecta fuit, I, 11, 2; XV, 9, I. 2. S. Bonifacii do presbyteris ejus ævi sententia, quomodo questus de sacerdotibus ligneis, XII, 741, 2; XIV, 592, 2. S. Bonifacius construendo monasterium fuit occasio urbis oxlruendæ, IX, 459, 2. S. Bohifacius an sit angelus habens Evangelium ælernum, XXI, 27s, 1.

BONITAS. Bonitatis definitio, XVIII, 569, 1. Idem est subindo quod beneficentia, XVIII, 95, 2. Bonitas etiam capilur pro beneficentia et benignitate, XX, 274, 2. Item pro virtute qualibet et honestate, *ibid.*

BOOZ. Booz tantum fuit unus, et non plures, XV, 55, 4. Booz castitas, III, 244, 2. Ejus laudes, 2 47, I, 2.

BOS. Bos vocatur Cherub, quasi *rocheb,* id est *trahens currum,* XII, 577,2. Bos animal est stolidum, V, 196, 1. Innocens, 405, I. Aliis laborat, non sibi, *ibid.* Est validus, *ibid.* Cibi frugalis, *ibid.* Boves in calidis regionibus communiter sunt rufi, XIV, 362, 2. Boves conjunclim lupum impetunt, IX, 670, 2. Bobus olim arabant, 229, 1. Boves validi requiruntur ad colendam terram, V, 404, 2. In incessu et aratione lenius est, sed exactus, 405, 2. Boves in Palatina et Canariis insulis triturant, XVIII, 329, <• Bovis quinque commoda^ 615, 1.

Bovem quare Deus sibi immolari voluit, Ii, 5,1. Bovem alios occidentem cur Deus vetuerit comedi, I, 624, *t.* Bovis fur cur quinliipliciter debebat restituero, 615, 1. Bovi trituranti quomodo est nou alligandum, II, 488, 1.

Bos significat symbolice Dei patientiam, justitiam, religionem ot cultum,XXI,108, 2. Item Christi sacerdotium, *ibid.* 1. Boa sacerdotii, sacrificii, utilitatis et beneficenti® est symbolum, XII, 484, 1 ; 509, 2. Bos significat mystico doctoren), I, 615, 1. Erat priscis orationis et fertilitatis symbolum, 404, 2. Ejus dotes quadrant doclon ot concionatori evangelico. Typus est laboris, *ibid.;* IX, 577, 2; XII, 578, I. Cur bovis figura didrachmis insculperetur, IX, 577,2. Est symbolum religionis ot martyrii, V, 403, 2. Bos osi etiam symbolum pigri, IX, 577, 2. Bos jugo assuetus significat Judæos legi subditos, XI, 435, 1,2; XIV, 246,2. Et sua indole stupidos, obstinatos, lævos, *ibid.* Bos symbolum S. Lucie, XVII, 42, 2.

Inter bovem et asinum in præsepio ruciinatus est Christus, XI, 106, i, 3 ; XIV, 246, 1; XVI, 60, 2. Quem bovem sibi fingant Judæi ali in tempus Messim, XIX, 178, 2. (Eidd Vitulus, Gheuub, Ammalia.)

BOSRA. Bosra duplex orat, una Idumaeorum, alia Moabitnrum, XI, 730, 2; XII, 310, 2. Bosra metropolis Idumææ, unde dicta sit, XI, 450, i, 2. Ea por metathesin dicitur Byrsa arx Carthaginis, 731, I.

BOTRUS. Botrus Cypri quid, VIT, 530, 1. Eucharistiam repræsentnt, 533, 2. Botri Cypri varia symbola, *ibid,* et seq. Botri sunt symbolum reproborum. XX 1.285, 2.

BRACHIUM. Brachia hominis sunt quasi al®, XIV, 215, 2. Brachiorum oxtonsio est mensura statur® cujusque hominis, XV, 200, 2 Brachiis nudatis incedebant veteres, XII, 533, 1. Brachium projicere est iratorum, XIV, 570, 2.

Brachium sumitur pro fortitudine, XII, 239, 2. Significat potentiam, *Psalm.* I, 57, 2. In Scriptura est symbolum roboris et potenti®, XI, 605, 2; XVI. 40, 2. Brachium significat mystice Filium, secundam in Deitate personam, I, 482. 2. Brachium Dei triplex, XI, 605, 2. Brachium Domini vel est ipse Christus, vol potentia quam ipso Deus in Christo ostendit, et fortitudo quam Christo communicavit, 624, 1. Biachium est laboris symbolum, IX, 252, 1. Brachia et crura ænea angeli Danieli apparentis significant fortitudinem et armorum splendorem, XIII, 140, 1.

BRAVIUM. Bravium quod sil stadii spiritualis, XVIII, 331, 1. Quomodo bravium accipiat unus ct pltfres, 332, 2. In bravium jugiter intendero incitat ad i-ursti.n, XIX. 50, 2.

BREVITAS VITÆ. hde Vita.

BRIGHTA (».). S. Brinila fuit In viduitate constantissima, XIXf 237, I. Fuit desponsata Christo, VIII, 199, 1. Multa per revelationem a B. Virgine accepit, IX, 652. i. Ejus revelationes, cujus sint auctoritatis, XX, 501, 1 : Cur Rom® vivero et mori voluit, XI, 766, 1 ; XX, 402, 2. Ei prim®, cum canonizaretur, concessum est ut It ejus honorem officium recitaretur, X, 429, i.

BRIXIUS (S.). S. Brixius, S. Martino adversarius initio, postea ei in episcopatu successit, XIV, 493, L S. Brixius falso foraicationis accusatus, infantis ipsius oro absolutus est, II, 469, 1,2; XIII, 185, 2.

BRUCHUS. Bruchus quod genus insecti sit, XI, 438, I. Bruchus hebraico *ùlsc* dicitur, id est *lujurio,* quod herbas lingat et rodat, 478, 2. Interdum vox hæc vertitur *comosior,* 479, 1. Quale animal sil bruchus, *tbid.* et 2. Variis varia sentientibus, auctor sentit esso parvam locustam sive pullum, locust®, *ibid.* LocusLis majoribus grandia depascentibus, bruchi, eorum pulli, minima germina quaeque usque ad radices stirpitus depascuntur, *ibid.* Bruchus semper peno jungitur cum locusta, quasi proles cum matre, *ibid.* Vox *bruchus* formatur vel a ppvxta, vel a ppugM, vel a *ibid.,* 2. Ejus forma, *ibid.* Nomon bruchi subindo extenditur ad alias locustarum species, *ibid.* Quaro vocetur aculeatus, 480, 1. Bruchus significat infimam et minimam locust® speciem, cum c®ter® species omnes enumerantur; cum vero ill® sublicontur, pro illis substituitur, ut bruchus pro attaco, pro ophiomacho, pro locusta ipsa sumatur, *ibid.*

BRUNO (S.)< S. Bruno qua occasione sit conversus, XX, 372< L Ejus conversionis occasio fuit condemnatio doctor^ cujusdam Parisiensis. XHI, i 16, 2; XXI, 289, 1, 2. Qua voco ordinem Carthusiensem instituerit. IX, 87, L Secessit in montes Carthusiœ, ibique Carthusianorum ordinem instituit. IV. 520, 2.

BUCCELLA, Buccella sicca cum gaudio melior est quam domus plena victimis, V. 520, 1, 2. Quomodo id nnslice accipiatur. 522, 1.

BURGUNDIONES. Burgundiones undo dicti, IV, 163, i ; V, 569,2. Sio dicti a Burgis, id est turribus et arcibus in quibus degebaut, XVI, 200, 1. Burgundiones primi e Qalliis fidem Christi suscepere, XII, 606, 2. *Durgundio salitus* adagium undo habeat originem, *(bid.*

BYSSUS* Byssus quid fuerit veteribus, I, 634, 1, 2 ot seq. Byssus veterum fuit linum præstantissimum, VI, 511, 2; 514, 1; XII. 610, i, 2. Igni resistebat, VL 515, 2. Byssi pretium et splendor. XII, 834, i. 2. Est symbolum opum, glori® ao deliciarum › *ibid.* Est symbolum pudiciliæ et castitatis, VI 511, L Représentât purissimam conversationem sanctorum, item felicilatem, XXI, 334, I ; 339. 2. Byssus tabernaculi terram sigm-

CABALA. Cabala vetus fuit tradita, qua a patribus accepta mysteria ore ad os per successionem tradebantur, velus indubitata fuit, sed recenliorum Judæorum est ficlitia, XIX, 185, 1. Cabalisi® quomodo sententias, syllabas et litteras singulas separation expendant, XIII, 74, 2. Cabala litterarum nominis Adam, 101, 1.

CADAVER. Cadaver per antiphrasim vocatur anima, II, 133, 1. Cadavera cur vocentur ruinæ, XII, 824, 1, 2. Sunt coinquinata, tum naturaliter, tum legaliter, XII, 439, 1. Cadaveris tactus tangentem inquinabat oliin, XII, 546, 2; XVIII, 406,2. Cadaverum contactu contaminabantur tum templum, tum omnia loca sacra, XII, 824. 1 ; XIV, 344, 2. Cadavera Ilebræi, Græci, Romani, ct generation veteres comburebant, additis aromatibus, et injectis annis, vestibus rebusque charissirnis, XII, 247, 1 ; XIII, 600, 2. Hac de re divers® sapientium fuere sententi®, XIII, *ibid.;* et 601, 1. Christiani cur ea sepeliant in terra, *ibid.* Idem etiam fecerunt Judæi, *ibid.* Regum vero corpora etiam cremabant, *ibid.* Israelita etiam plebeiorum ossa cremabant, *ibid,* et 2. Cadavera olim extra urbes exportabantur et in agris sepeliebantur, ne eas contaminarent, XVII, 293, 2. Cadavera suspensorum ante solis occasum de cnice deponi debebant, XVI, 619,1, 2. Sudario est involvendum, X, 279, I. Cadaver hominis serpentes, bestias et vermes generat, IX, 311, 1. Cadavera a mari ejiciuntur ad latus, X, 414, i. Cadaver ligneum cur Ægyplii in convivium circumferrent, XVII, 292, 2. Cadavera peccati sunt typus, XIX, 441,1.

CADES. Cades quis locus.sil, an alius a Cadesbarne, II, 298, 1. In eo quæ contigerunt, 2. Undo diclus, *ibid.* In eo moritur Maria soror Mosis, *ibid.* Cades desertum idem est quod Sin, palmis abundabat. IX 635, J

CECILIA (S.). S. Cæcilia parva corpore extitit, XIV, 405, 2. Omnia mundi blandimenta Christi amore contempsit, XVI, 176, 1. Gaudia futur® vit® praeposuit præsentibus. 582, 2. Sua oratione inulta promeruit, 582, 1. Quam sollicite cum angelo custode el Deo ambularli, XIV, 135, 2. Fuit angelis familiaris, hinc puritatem et vitam angelicam didicit, XVHI. 168, 2. Evangelium semper gerebat in pectore, XVHI, 46. i ; XIX, 107, 2. Cilicio usa est. 1, 342,1. Fuit mulier diligens ct corona viro suo, V, 319, 2. Novem ejus coronæ, *ibid.,* 2. Convertit sponsum suum Valerianum ejusque fratrem ad fidem, V, 586, 1, XI, 197, 1; 660, 2. In quo apes sit imitala, IX, 333, 1. Valerianum sponsum Christo lucrata est per fragi antissimum castitatis odorem quem sensit in conclavi sponsæ, euniquo una cum fratre fecit martyrem, XVIII, 301,2,306,2, 318, 2; 429, 2; XIX, 205, 1. Quantam curam gerei castitatis, XX, 178, 2. Eam cum suo sponso ad castitatem direxit angelus, IV, 347, 2. Cum eo in castitate vixit, XVIII, 301, 2. Quid responderit rogantibus cur ælatem et vitam pro Christo prodigeret, XX, 331, 2; XXI, 380, 2. Ei ejusque iponso Valeriano coronas floreas o cœlo attulit angelus, XXI, 115, 1. S. Cæcilia in igne illæsa permansit, XIX, 421, i. Ejus corpus diu post mortem integrum repertum, XI, 268, 2; XVHI, 301,2. Et eliamnum integrum est, XI, 659, 1.

CÆC1TAS CORPORALIS. Cæcitatis corporalis dolor est assiduus, XV, 455, 2. Cæcilas a nativitato ægre curatur, secus si accidentaria sit, XVI, 438. 1. Cæcilas corporalis patienter quomodo ferenda et parvi æslimanda, I, 277, 1, 2. Fuit a viris sanctis expetita et amala, IV, 274, 2; 275, 1. Illa non turbavit Tobiam seniorem, 276, 1, 2. Cæ-, citatis bona et amatores, XII, 303, I.Cæcorurn laudantium Deum exempla, IV, 274, 2; 275, 1. Caeci oculis vident mente, XV, 250, 1. Cæcilas fuit curata naturaliter per fel in Tobia, IV, 303, 1, 2. Cæco ponere offendiculum quid sit tropologice. II, 118, 2. Caeci cur dicantur vincli, seu clausi, XVI, 102, 2.

Cæcos et claudos quare Jebuzæi constituerint in arce Sion, et qui illi cæciet claudi, III, 449, 2. Occisi a Davide quia eum odiebant, 450, 1. Sunt figura scribarum et pharisæorum, el infidelium, hærclicorum, ct fidelium male viventium, *ibid.,* 1,2.

Cæcos duos an unum Christus veniens in Jericho curavit, XV, 454, 1. Et an is idem cum eo quem Lucas ab co Jericho ingrediente curatum ait, *ibid.* Horum cæcorum allegorìa et tropologia, *ibid.* Eorum importunus clamor, 432, 2. Sex cæcos curavit Christus, 455. 2.

Cæcos natus el a Christo curatus, quomodo vocatus sil, XVI, 458, 1. Cur ei cæcilas immissa, 2. Est illuminatus per sputum, 459, 2. Curad fontem Siloe missus sit, 460, 2. In eo ablutus vidit, *ibid.* Ejus fides el obedienlia, 462, 2. Unde sciverit nomen Christi esso Jesum, 462, 2. Cur ad pharisæos sit adductus, *ibid.* Ejus parentes etiam examinantur, 463, 1. Quam caule ipse respondeat pharisæis, 2. Ejus constantia in tuendo suo curatore, 464, 1. Ejicitur domo et synagoga a pharisæis, 463, 2. Sed benigno suscipitur a Christo, el in mento illuminatur, 464, 1 ; 458, 2; 463, 1. Ejus vita el mors, 465, 2.

C/EC1TAS SPIRITUALIS. Cæcitas est peccatum, et pœna et causa peccali, XI, 528, 1 : *Quis excus nisi servus meus? Quis cxcus nisi qui* irnundalus *est? Qui vides, mulla nonnr custodies ?* Est ingens pœna præcedentie peccali, H, 502, 1 *Percutiat te Dominus... ut palpes in meridie sicut palpare solet cxcus in tenebris,* XV, 321, 1.

Cæcilas mentis est non tantum simplex carentia lucis, sed ct offectus pravus, quo quis illustrationes divinas libero repellit; est ea magnum peccatum, XVIII, 25, 1,2. Est signum obslinalæ mentis, 190, 1, 2: *Dedit illis Deus,..oculos ut non videant.* Cæcilas spiritualis est error in fido vel in moribus, XV, 251, 1 ; 454, 1 ; 455, 2 : *Et ecce duo czci sedentes secus viam.... Dicunt illi . Domine, ut aperiantur oculi nostri.* Cæcitas mentis est quoddam peccantium profundum, sequitur ea ex consuetudine, V, 561, 2: *Impius, cum in profundum venerit peccatorum, contemnit.* Cæcitas duplex . XI, 182, 1 : *Exczca cor populi hujus.* Causa ejus triplex, *ibid.* Cæcitas est caligo peccatorum, V, 118, 2< *Via impiorum tenebrosa, nesciunt ubi corruant.* Ejus curandae ratio, XI, 182, 1.

CÆLIBATUS. Cælibatus commendatur exemplo Judith, IV, 355, 2. Non damnatur ab Apostolo, XIX, 225, 1 : *Discedent quidam a fide, atiendentes... doctrinis daemoniorum... prohibentium nubere.* Cælibes Apostolus non hortatur ad conjugium, XVIII, 300, 2 : *Propter fornicationem autem unusquisque suam uxorem habeat.* Cælibatus prestai rixoso conjugio, VI, 104, 2 : *Melius est sedere in angulo domatis, quam eum muliere litigiosa in domo communi.* Cælibatus sacerdotum a Siracide non reprobatur, X, 245, 1 : *Quis credit ei qui non habet nidum et deflectens ubicumque obscuraverit, quasi succinctus latro exsiliens de civitate in civitatem.*

Cælibatus in cujusque est potestate, si Dei gratiae cooperari velit, XVIII, 303, 2: *Unusquisque proprium donum habet ex Deo,* 311, 2: *De virginibus przceplum Domini non habeo, consilium autem do,* Cælibatus est homini possibilis, qua ratione, XV, 422, 2 : Aron *omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est.* Item facilis, *ibid,* et seq. Non præcipitur, 424, 1.

Cælibalum colentibus ot religiosis promittitur nomen gloriosius el diuturnius quam ex filiis habere nossent, XI, 658, 1, *ÏL'.llæc dicit Dominus eunuchis : Qui custodierint sabbata mea, dabo eis... nomen melius a filiis et filiabus, nomen sempiternum dabo eis, quod non peribit.* Perenne in Ecclesia nomen habent, *ibid.* Eorum proles spirituales quæ, *ibid.* Cælibatus fructus el commoda. XVIII, 314, 2: *Si nupserit virgo, non peccavit, tribulationem tamen carnis habebunt hujusmodi.* Est aptus ad omnem scientiam acquirendam, 320 ,1,2: *Porro hoc ad utilitatem vestram dico, non ut laqueum vobis injiciam, sed ad id... quod facultatem przbeal sine impedimento Dominum obsecrandi.* Cælibes despondent sibi sapientiam, X, 245, 1. Cælibes quasi dicti cœlites, *ibid.* Cælibatus in Ecclesia primitiva plurimus, VII, 484, 2 : *Oleum effusum* nomrn *tuum, ideo adolescentulx dilexerunl te.* Magna cælibum in Ecclesia multitudo osi, XVIII, 225, 2.

CÆREMONIÆ. Cæremoniæ exteriores sunt folia conferentia salutarem instructionem et medicinam, XII, 853, 2. Cæremoniæ ecclesiasticæ in administratione sacramentorum stabiliuntur, XVI, 362, 1. Cæremoniæ non sunt res otiosae, 633, 2. Cæremoniæ et sacramenta quibus Ecclesia catholica decoratur, sunt velut folia arborum vilæ, XXI, 408, 1.

Cæremonialia quænam in deserto Hebræl servaverint, scilicet expiationes et sabbatum, 11,136,1,2. Cæremonialia quædam in fœdere legali sanciendo habet Paulus, quæ Moyses omisit in Exodo, XIX, 443, 1. Cæremonialia præcepta sunt externa, non in se, sed in rebus Novi Testamenti quas adumbrabant, IX, 482, 1. Cæremoniæ Judæorum dici possunt seryilusel militia, XI, 489, 1, 2. Cæremoniæ legales umbra sunt futurorum per Christum, XIX, 92, 1. Cæremoniæ veteris legis finem in Chnsto acceperunt, hoc denotat veli templi scissio, XV, 633, 2. Cur non slatim a morte Christi abrogata.» sini, XVIII, 230, 2. Eæ desiere, non lex moralis, aut naturalis Decalogi, 532,1.

CÆSAR. Cæsaris etymon quod sit, XV, 478, 2; XVII, 411, 2. Cæsar erat nomen commune imperatorum Romanorum, IV, 214, 1. Cæsares unde dicti, XVII, 411, 2. Primus dictus Cæsar esi avus Julii Cæsaris, *ibid.* JuliusCæsar prodigium natura, 412, 1. Cæsar undenam Africa se potiturum sil ominatus, XII, 657, 1. Dlius erga Catonis liberos humanitas, 689, 1. Ejus victoriae vari®, celeritas, triumphi; primus Romanorum fuit monarcha, XVII. 412, 1. Julii Cæsaris occidendi præsagium, V, 123, 2. Cæsares rempublicam Romanam perdiderunt, VI, 474, 1.

CÆSAREA. Cæsarea Palæslinæ quæ sit urbs, diversa est a Cæsarea Philippi, XVII, 206, 2. Caesarea Philippi est eadem cum Dan et Paneas, XV, 248, 1 et 2. In Cæsarea Palæslinæ quæ memorata digna contigerint, XVU, 206, 2. Erat sedes Presidís Judææ, 379, i; 402, 2; 411, 2. Eral ampla civitas, facta est deinde Ecclesiarum Palæslinæ metropolis. XVII. 229, i.

CÆSARLES *(Vide* Capilli, Coma).

CAIANI. Caiani hæretici asseruere homines ab angelis créalos, XIX, 295, 1. Confinxerunt librum qui inscribitur *Pauli revelatio,* XVIU, 502, 1.

CAIN. Cain quando genitus et ubi, I, 113, 1. Interpretatio el etymon nominis ejus, XX, 573, 1. An derivari possila *kana,* id est *selari,* 173, 2; 670, 2. Non obtulil Deo terra fructuum primitias, I, 114, 2. Una cum dono cor suum Deo non dedil, VI, 201, 2. Exodio et invidia fratrem occidit, XX, 573, 1, 2. Quo anno occiderit Abolero, I, 113, 1. Ira Caini duos perdidit, VIII, 500, 2. Noluit seipsum accusare, el ideo permissus diabolo, V, 578, 1, 2. Cain impoenitens, Vili, 500, 2. Ejus desperatio et in pœnis obduratio, 1, 119, 2; XX, 671, I.Ejus pavorelmala conscientia, 1,120. 1 Signum ejus fuit tremor corporis, I, 120, 2 ; VI, 38, 2. Ejus sex pœnæ, 1, 121, 4. Septem ejus peccata

123. 1. Cain orbem perdidit diluvio, I, 121, 2; Vili, 500, 2; 502, 1. Caimis a Lamech in venatione casu occisus, Vili, 501. 1.

Cain prima mundi ætalo emn suis et giganlibus pos àiâixit, XIX, 154, 2 ; XXI, 317, 1. Quid significet mystic?, I, 113, 2. Est typus haereticorum, XX, 670, 2. Fuit haeresiarcha primus, 671, 1. Ei comparatur Julianus Apostata, I, 115, 2.

CAINAN. Cainan an in chronologia interjiciendus post Arphaxad : respondetur negativo; Septuaginta qui eum interjiciunt, hoc loco corrupti sunt, I, 177, 1 et seq. Interjicitur in S. Luca, quia textus ejus a quodam sciolo conuplus, 178, 1. Evincitur id variis rationibus, *ibid,* et seq. An sit tn Christi genealogia inserendus, necne? inserendum censet jam auctor, etsi alias negarli, XVI, 98, 2 et seqq.

CAIPHAS. Caiphas quod habeat etymon, XVI, 499, 1. Fuit pontifex toto triennio gubernationis Pilati, 608, 1. Ejus impium de Christo necando judicium, quo hominem mori expediret, no tota gens pereat, 499, 2 et seq. An in eo fuerit prophetia, 500, 1. Vero non prophetavit, etsi Spiritus sanctus id per os ejus insinuant, XV, 214, 2. Non erravit in eo contra fidem, sed contra justitiam ct pietatem, XVI, 500, 2. Ad ejus domum primum ductus est Christus, quod in ea convenisent scriba?, XV, 582, 1. Ejus domum Judas non videtur ingressus, XVI, 608, 1. Cur auditis testibus surgeret, XV, 584. 2. Adjurat Christum ut dicat an ipse sit Dei Filius, 2. Cur et quomodo vestes suas sciderit, alias id ei erat illicitum, 585,2. Dlasphemiæ crimen Christo impingit, 586, 1. Non judicem agit, sed accusatorem, *ibid.* Mano convocat concilium ad Christum damnandum, 5S7, 1; 595, 1. Caiphas mortem manu propria sibi conscivit, XVII, 2, 1; 126, 1.

CAIUS. Caius quis cui scribit S. Joannes tertiam epistolam, XX. 639, 1. An fuerit Hispanus et Mediolanensium episcopus, *ibid.,* 2. Caius iste videtur fuisse hospes S. Pauli Corinthius, 640, 1. An idem fuerit cum illo Caio ad quem extant S. Dionysii Areopagita? quatuor cpistolæ, *ibid.* Caius hospes Apostoli, et convenientium Christianorum, commendatur ab hospitalitate ct misericordia, XVIII, 244, 1.

CAIUS CALIGULA. Caius imperator unde dictus Caligula, XVII, 264, 1. Caligula? imperatoris insolentia, IX, 402, I; XII, 39, 1. Voluit arroganter coli ut Deus, IV, 373, 1 ; XI, 289, 2; XVII, 253, 1. Adulatori Vitellio quam stolido auscultarli, XII, 595,2.Ejus saeva vox, 462,2. Ejus vestes gemmata? erant, IX, 440, 2. Inter auri acervos volutabatur, XIII, 634, 1. Ejus insania in fabricando, XII, 172,2. Ejus crudelitas ct immanitas, XII!, 540, 2 ; XXI, 35, 1, 2. Jovem ad duellum provocavit, XIII, 573, 1, 2. uam in nobiles Romanos injuriosus fuerit, XIV, 106, I. Judæos persecutus est, cl cur, XVII, 3,1. Ob sævitiam exosus factus omnibus, caesus

est, VI, 477, 2; XVII, 3, 1. Ejus imperium an per equum album significetur, XXI, 137, 2.

CAJETANUS. Cardinalis Cajetanus libere verba textus aliquando contorquet, XVII, 174, 1. Ejus error circa motus concupiscentia? primos, XX, 57, 2. Ejus sententia do duobus Eliis refutatur, IV, 169, 2. Ejus sententia do mendis Scriptura rejicitur, III, 521, 2. Ejus error do cœlo e r.pyreo, XVIII, 500, 2.

CALAMITAS. Calamitates sunt justis n.:-r'in, impiis supplicia, V, 503, 2. Calamitas est vectigal concupiscenti®, XX. 63, 1. Eas adauget prior felicitas, V, 139, 2. Calamitates a peccatis causantur, *Job,* 129, I. Picta? sunt calamitates hujus vit o respectu futurorum, *Job,* 676, 1. Calamitas opportuna estad audiendum verbum Dei, XIV, 361, 3. Calamitas publica per jejunium avertitur, 439, 2. Calamitosum est fuisse felicem, *Job,* 563, 1. In calamitate publica publice orandum ac poenitendum, IV, 324, I.Ob calamitates olim totus populus pervigilabat in templo, 328, 2. Doloris signa varia in calamitate fieri solita, 397, 1.

CALAMUS. Calamus qu;e mensura sit, XXI, 375, 2 et seq. Capitur etiam pro virga mensoria, XII, 784, 1, 2. Quot esset cubitorum, XXI, 221, 2. Non est mensura hominis, *ibid.* Cur esset similis virga?, *ibid.* Calamus mensura? dicitur calamus maximus, qui sex cubitos haberet, XII, 818, 1. Calamus quem habebat angelus in manu, quot contineret cubitos sacros, quot vero communes, 784. 2. Calamus mensorius mystico sunt Dei judicia; calamus sacer continet sox cubitos, novem pedes, duos passus, excepto pede, 784, 2; 855, 2; 861, 2.

CALAMUS idem est quod arundo et culmus herba, XV, 630, i. El hic fuisse videtur, quo Christo porrectum in cruce acetum, *ibid* Calamus quassatus non confringendus, *Job,* 312, 1. Calamus est symbolum assentatorum, *Job,* 763, 2.

Calamus aromaticus quid sit, I, 715, 2; XI, 536, 2; XII, 62, 1. Non est cinnamomum. XII, 760, 1.

CALCEUS. Calcei Palæstinorum superne patebant, X, 479. 1. Calcei militares sunt ocrea?, X\ III, 680, 1. Calcei crepitantes carpuntur, XI, 139, 1. Calceos clavis capitatis inter punctos gestandi mos, *ibid.* Calcei immissione olim capiebatur possessio, XIII, 644, 2.

Calceus typus peccati, VIII, 104, 2. Calceus signum est libertatis, possessionis, lælitiæ, constanti®, XII, 609, 1. Calceus quem Joannes solvere se indignum reputat, denotat humanitatem Christi, XV, 104, 2. Calceamenta quid denotent in parabola prodigi, XVI. 211, 2. Calceamenta cur prohibita Apostolis, XV. 263, 1. Eorum tropologia, *ibid.* Calceorum depositio quid symbolice el tropologico significet, I, 455, 1. Calceus quatuor rorum est symbolum, XVIII, 679, 2 el seqq. Calceus hyacinthinusl Ecclesiæ symbolum est triplicium

ornamentorum et virtutum ejus, 681, i. Cur ei datus talis, XIX, 55, 1. Calcei militis Christiani qui sini, *ibid,* et seqq. Calceos albos induebant olim baptizati cur, X\. 300, <.

CALCULUS. Calculis olim sortes jaciebantur, V, 517, 2. Calculis in urnam jactis judices ferebant sententias condemnationis vel absolutionis, VI, 6G, 2; XII, 387, 2. An calculi numerarii intolligantur per acervos lapidum, VI, 304, 2; 305, 2.

Calculus quo Isaias mundatus, quis et quid fuerit, XI, 177, 2. Fuit symbolum pœnitentiæ, graliæ Spiritus sancti et propheliæ, *ibid.,* 1, 2. Amoris et zeli, 179, 1.

Calculus candidus quis vincenti promittatur, XXI, 55, 1. Quis proprio sit calculus, *ibid.,* 2. Calculus candidus quatuor res priscis denotabat, *ibid.*

CALEB. Caleb fuit legatus fidelis a Moyse missus. VI, 269, 2. Caleb fortiter rebellionem totius populi superavit, X, 473,1; 474, 1. Ejus constantia, laus et prærnium, II, 260, 2. Quot annorum fuerit, dum Hebraei fuerunt numerali ante ingressum in terram promissionis, 3*7, 2. Caleb ex Ephrata uxor primogenitum habuit Bothleem, XIV, 108, I. Calchi senectus prærnium virtutis, III, 77, 1. Ejus pictas, 78, 2. Ejus robur in senio, X, 474, 1, 2. Sepultos est in Hebron : quid nominis ejus etymon significet *ibid.*

CALENDÆ. Calendæ unde dictæ, III, 391, 2; IV. 415, 2. Calendæ quid apud Hebræos fuerint, II, 354, 2. Non erant proprio festum, sed celebres clangore et victimis, *ibid.* Unde eæ Romanis dictæ et calendaria, 355, 2.

CALIDA. Calida vitam revocant et conservant, VI, 338, 2. Cur dein fiant Rigidissima, 512, 2. C - lidæ potus ad quid conducat, XXI, 83, I. Calidi, frigidi, lepidi quinam spirilualiter sint, 80, 1, 2.

CALIGO. Caligo quod habeat etymon, X, 405, 2. Cur Deus in ea dicatur habitare, IX, 53,1. Caligo divina velut nubes est, in qua quasi in throno residet Deus, 623, 2. Caligo repræsental gloriam Domini, XII, 575, I. Caligo Ophel symbolice significat celsitudinem ct caliginem Dei, XIV. 99, 1.

CALIGULA (Fide Caius Cal îg v î.a).

CALIX. Calix idem atque hæralitas, porlio et pan, *Psalm.* 1,61, 2. Calix significat sortem cujusquo kctain vel tristem, XI, 611, 1, 2. Calix sortis adversa) vel prospera) per metaphoram, undo in Scriptura ortum habuerit, X, 112, 1. Calix est justa mensura vindictæ Dei, et unde sic dicatur, XII, 195, 1. Calix vocatur mensura pœnæ a Deo commensa sonti, 671, 1,2. Calix aureus aliquando Mipplicium, aliquando splendorem et luxum significat, XXI 313, 2. Calix aureus Babylonis significat ejus opes, luxum «t idololatriam, XIII, 22, 2. Calix voluptatis in calicem follis transit, XIV, 14, I. Calix tremoris quis el unde dicatur, XI, 611, 2. Calix vini meri quid sil, X, 7.

In calice eucharistico aqua est vino miscenda, V, 252, 1. Calix laids dari non debet, XVI, 404, E Nec iis præccplus est, *ibid.,* 2.

Calix benedictionis quis sit, XVIII, 344, 2. Quis calix daemoniorum, 347, 1, 2. Calix sanguinis non est typus sanguinis Christi, ut dicunt hærelid, 345 , 1. Tropologice martyrium dicitur calix, 442, 2.

CALLIONVMUS PISCIS Caliionymi piscis descriptio, IV, 292, 1.Abundat felle quod valet ad albugines ex oculis extergendas, alioque nomine vocatur uranoscopos, *ibid.* Est vorax et stolidus, *ibid.* An cor ipsius fuget daemones, et qua vi, *ibid.,* 2.

CALOR. Calor naturalis quomodo in homine agat, I, 87, 2. Calor causa agilitatis, magnanimitatis, fervoris, V, 567, 2. Hic si intermittatur, oritur tepor, VI, 512, 2. Calor subitu> vincit teporem, XVIII, 401, 1. Calor quid conferat ad aliquid componendum el concipiendum, XIII, 247, 1. 2.

CALUMNIA. !• *Calumnia quidproprie sil,* VII, 162, 1 : *Verti me ad alia, et vidi calumnias qua sub sole geruntur.* Calumnia Hebræis est oppressio a quocumque vim aut injuriam faciente, XIII, 357, 2 : *Calumniam patiens est Ephraim.* Est stuprum innocentia?, IX, 546, 2 : *Concupiscentia spadonis devirginabit juvenculam : sic qui fácil per vim judicium iniquum.* Calumniatoris lingua armata, *Job,* 141, 1, 2 : *Salvum faciet egenum a gladio lingua eorum.* Calumniantium mores et arma, *Job,* 412, 2 : *Quare persequimini me sicut Deus, ct carnibus meis saturamini ?* Calumnia? causa est invidia, VII, 169, 1.2: *Rursum contemplatus sum omnes labores hominum, el industrias animadverti patere invidia proximi,*

2° *Calumnia quantum malum sit, Job,* 145, 2: .1 *flagello lingux absconderis, et non timebis calamitatem cum venerit.* Calumnia quam sit detestabilis, II, 121, 1 : *Non eris criminator, nec susurro.* Varia de calumnia apophtbegmaU, *ibid.* Calumnia morteci inferno pejor est, X. 58. 1 ; *Reatus est qui tectus est a lingua nequam.... Mors illius, mors nequissima, el utilis polius infernus quam illa.* Calumniator perinde facit ac si proximum gladio confoderet, V, 363, 2 : *Est qui promiltit, el quasi gladio pungitur co?iscientix.* Calumnia mendax imprimis timenda est, X. 4, 1 : .4 *tritus timuit cor meum, ct in quarto facies mea metuit. Delaturam civitatis, el collectionem populi, calumniam mendacem.* Calumniam mendacem cxecralur justus, V, 377, 2: *Verbum mendax justus detestabitur.*

3° *Calumnix effectus,* VII, 162, 1. Calumnia conturbat sapientem, 248, 1 : *Calumnia conturbat sapientem et perdet robur cordis illius.* Quæ ejus rei causa, *ibid.* Calumnia uxoris turbavit Tobiain seniorem, IV, 277, 2. El ancillal Saram filiam Raguclis, ac S. Monicam, 280, 1, 2 Calumniator insipiens est, sibiquo malum creai, V, 204, 1 : *Qui profert contumeliam insipiens est,*

Sibi affert mortem, vitam vero calumniam æquo animo patienti, V, 58$, i : *Mors et vita in manu lingux.* Datsæpe calumnia; suæ poenas, VI, 10, 2 : *Falsus testis non erit impunitus, et qui loquitur mendacia peribit.* Calumnia redit in calumnianlem, et quid operetur in calumniato, III, 500, 2 ; X, $2, 1 : *Qui faveam fodit, incidet in eam.*

; 4° *Quomodo toleranda, superanda et refellenda til calumnia.* Calumniarum et persecutionum morbo quæ medicina facienda, *Psalm.* 1, 231, 2 ▮ *Pecela Domino viam luam et spera in eo, et ipse* / *faciet.* Vis ct noxa calumniæ in sensu patientis consistit, VII, 249, 1. Quomodo refelli debeat, 248, 2. Quomodo in calumnia considerandum quid intendat Deus, III, 501, 1. Et in memoriam revocanda propria peccata, *ibid.,* 2 : *Dimittite eum, ut maledicat ; Dominus enim prxcepil ei ut maledicerel David.* Calumnia magnanimitate superanda, *Job,* 146, 1. Calumniæ maledicentium parvi faciendæ, XX, 644, 2 : *Commonebo ejus opera, qux facit, verbis malignis garriens in nos.* Calumniam retundit sancta vita, 332, 1, 2 : *Conscientiam habentes bonam, ut in eo quod detrahunt vobis confundantur.* Calumnias dulcorat Dei solatium, VII, 249, 2. Eam patientes fortiter, mirifice a Deo illuminantur et consolantur, X, 4, 2. Calumnias æquo animo ferre docet nos Christus, XV, 586, 2.

Calumniatoribus non facile erodant principes, III, 500, 2. Calumnia non est iteranda, IX, 531, 2: *Ne iteres verbum nequam et durum.*

CALVARIÆ MONS. Calvaria est cranium hominis carne nudum. XV, 615, 1. Calvari® mons unde ita dictus sit, *ibid.* Calvaria; mons videtur quasi idem cum monto Mona, 615, 21 ; XIV, 444, 1 Calvaris mons et mons Sion sunt quasi duo ejusdem montis juga, VIII, 57, 2. Olim erat extra Jerusalem ad occasum, jam intra urbem est, XII, 243, XIV, 528, 1, 2. Is terræ motu fuit discissus, monente Christo, XV, 634, 2. Juxta eum Titus nrbem Obsedit, XIV, 529, 1. In eo olim templum ab Helena extractum, XII, 243, 2. Calvariæ montis elogium, I, 126, 1. In eosepultum esse Adami cranium est communia Patrum opinio, *ibid.,* 655, 2.

CALVINUS. Calvinus fuit stigmalizatus propter Sodomiam, XIX, 223, 2. Dæmonem paredrum et familiarem se habere fatetur, XIX, 223, 1 ; XX, 482, 2. Ejus Deus est Satanas, XX, 464, 1 el seqq. Ejus superbia, qua ae roosque omnes Christo præfert, XIX, 395, 2. Dixit se esse lapidem reprobatum factum in caput anguli, XV, 471, 2. Ejus imperitia ostenditur, XI, 320, 1. Ejus placita merae sunl insani®, XIII, 562, 2. Ejus impostura in mortuo ad vitam excitando, XI, 45, 1. Miraculum facere volens, e vivo fecit mortuum, XV, 214, 2; XX. 126, 2. Quas turbas el rebelliones in Gallia excitant, XX, 450, 2. Calvinum quomodo traducant alii haeretici, XX, 453, 2 et seqq. Quomodo ait Antichrulus, XVI, 312, 2. Ulblasphemus justo Dei judicio a pediculis consumptus, ejus mors feralis, II, 322, 1 ; XI, 768, 2; XII; 591, 2; XVI!, 271. 2; XX, 444, 1 ; 457, 1 ; XXI, 342, 1.

Calvini impia dogmata, et qum ex iis secuta sint mala, XV, 211, 2. In plurimis Paulo el Augustino maligne est abusus, XVIII, 5, 1.

!• Circa Deum. Manicbæos impietate superat dum Deum facit auctorem peccati et erroris, IX, 446, 2; XVII, 94, 2 ; XVUI, 167, 1 ; XX, 51, 1 ; 261, 1. Quomodo docet Deum creasse impios ut damnaret, XX, 432, 1. Rejicit in Deum omnia hominum opera tam mala quam bona, VI, 5, 1. Quid de præscienlia et praedestinatione Dei censeat, XVII, 96, 2. Unde dogma suum do prædeslinatione et reprobatione hauserit, XVIII, 166, 2. Ejus fatum, *ibid.* Ejus blasphemia et impia opinio do Deo impios obdurante, I, 488, 1 et seq; III, 68, 2; XVIII, 25, 2; 168, 1. Exploditur dum Deum excæcare docet, XI, 238, 1. Ejus error blaspbemus de Deo vilium non imputante ad culpam, III, 13, 1. Atheismo viam sternit, XVII, 99, 1. Ejus alheismus, XX, 452, I.

2’ *Circa Trinitatem.* Nomen S. Trinitatis exosum habet, XX, 263, 2. Deum trinum blasphemat, 46$, 1. Arianizat, XX, 263. 2 ; XI, 172, 2.

3» *Circa Christum.* Adimit Christo infanti usum rationis, XI, 204, 1, 2. Ejus blasphemia dicentis Christum fuisse vere peccatorem, XX, 304, 2. Ejus blasphemia de Christi responso ad juvenem, XV, 427, 1. Ejus argumenta negantis veritatem corporis Christi dissolvuntur, 554, 2. Sæpe judaizat et Judæis favet, XI, 635, 2. Judæoruin passim patronum agit, XII, 231, 1. Ejus blasphemia circa riamores et orationes Christi, XIX, 394, 2. Est blasphemus dum ait Christum sensisse dolores et desperationes inferni, XI, 631, 1. Ejus blasphemia in Christum agonizantem, XV. 569,1; 570, 1. Impio ait eum in cruce desperasse, 628, 1. Negat Christum personaliter ad inferos descendisse, XVIII, 627, 1; XX, 335, 2. Ejus effugium negantis Christum, clauso sepulchro, resurrexisse, XV, 648, 1. Negat Christum ex oculis discipulorum evanuisse, XVI, 279, 1. Negat Christum ad apostolos januis clausis ingressum fuisse, 630, 1. Christi exaltationem por crucem interpretatur eius Evangelii praedicationem, 344, 2.

4* *Circa D. Virginem.* Negat beatam Virginem in partu fuisse virginem, XI, 194, 1, 2. Eam dicit incredulam fuisse ad verba angeli, XVI, 21, 1. Et saltum Joannisad ejus adventum fuisse naturalem, 29, 1.

5* *Circa Ecclesiam.* Ejus impius paralogismes de Ecclesia, XVII, 29, 3, 1. Idem de Romana' Ecclesie excidio, XI, 404,2; 405, 1. Negat Ecclesiam esse firmamentum veritatis, aitque eam errare posse, XIX, 219, 2. Docuit in Ecclesia nullos esse malos, 293, 2. Contra cardinales el episcopos sanio est, XI, 116 1. Orieinom et continuationem fidei suæ ostendere non potest, XVIII, <86, 2.

6« *Circa Scriplurx interpretationem.* In Musen est injurius, I, 475, 1. Ejus temeraria opinio do

magis Ægypti, I, 509» 1. Dicit Deum magis Pharaonis esse cooperatum, 494, 1. Docet illos omnia quæ fecerat Moyses, pariter effecisse, sed falso dicit, 509, 1. Inepte blasphemat, dum Danielis abstinentiam ridet, XIII, 12, 1. In cum est injurius, 34, 2. Abstinentiam Rechabitarum carpit, 251, 2. Ejus inepta expositio de ea maledictione qua Jeremías maledicit dici nativitatis suæ, 161, 2. Ejus blasphemia in Habacuc prophetam, XIV, 313, 2. Est injurius in mulierem homorrhoissam, XV, 685, 2. Cum Juda Magdalena) factum improbat, 546, 1. Ejus error circa possessionem bonorum primorum Christianorum, XVII, 133, 2. Est in S. Philippum injurius, XVI, 322, 2. Ejus sententia de epistola ad Hebreos rejicitur, XIX, 347, 1; 443, 2; 444, 2.

Circa hominem. Ejus error circa liberum hominis arbitrium, XVIII, 124, 2; XIX, 427»* 1. Adimit homini liberum arbitrium, XVI, 4¡5, 2. Item circa eflicacem Dei vocationem, XVUI, 250, 1. Duplicem comminiscitur hominem, 124, 2. Negat homini cuilibet angelum datum, 268, 2. Docet neminem in hac vita vere esso justum, VI. 56, 1. Ejus paralogismus, dum probaro tentât omnia opera infidelium et impiorum esse peccata, XIV, 345, 1. Ejus blasphemia de inquinatione omnium operum nostrorum quantumlibot Sanctorum, I, 435, 2. Censet motus rationem prevenientes esse peccammosos, XVIII, 119, 2, Negat meritum pii operis, 58. 1, 2. Quomodo opera ad salutem requiri doceat, XX, 123, 1. Negat Dei mandata posse servari, XIX, 211, 2. Ejus do hoc capito tria blasphemi axiomata, XVIII, 61, 1. Ait Decalogi observationem minime esse necessariam, 532, 2. Ejus error circa animam o vita abeuntem, VII, 458, 2.

8° *Circa sacramenta.* Sacramenta catholicorum suggillans reprehenditur, XI, 479, 2. Baptismo adimit vim justificandi, et simul ejus necessitatem, XVI, 339, 1. Putat filios fidelium immunos esse a peccato originali, IX, 72, 1. Negat proinde infantibus fidelium osso necessarium baptismum, XVIII, 192, 2; 307, 2. Item negat Eucharistiæ mysterium, XI, 194, 1, 2. Ejus argumentum contra Missam enervatur, XIX, 457, 2. Nogal in logo nova esse proprio dictum sacerdotium et sacerdotes, XI, 719, 2. Docet vetera sacrificia æquo justificasse ac nova, II, 7, 2. Negat potestatem absolvendi datam esso Apostolis, XVI, 622, 1. Opera satisfactoria elidit. II, 36, 2.

9a *Circa vota.* Vota monastica suggillat, XI, 321,1. Ait licere promittere continentiam Ecclesiae, saltem tacito et indirecto, ergo et directo, XIX, 243, 1, 2.

10° *Circa imagines.* In sacras imagines injurius est, II, 410, 1 ; 411,1,2. Ejus error circa adorationes imaginum, ejusque refutatio, VIII, 554, 2. Quomodo nescicua imagines veneretur, XVIII, 368, 1.

11® *Circa infernum.* Qualem infernum fingat et asserat, IX, 234, 1 ; XXI, 202, 2. Qua pœna damnatos in inferno torqueri asserat, XI, 423, 2. Negat infernalem ignem, XX, 461, 1. Negatinsulse principi daemonum Luciferi nomen imponi posso, XI, 287, 1.

12a *Circa animas justorum post mortem.* Censet animas justorum dormire usque ad diem judicii, IX, 358, 1, 2 Censet animas sanctorum non videre Deum ante diem judicii, XIX, 491,1. Negat limbum patrum, XIV, 461, 1.

CALVINISMOS. Calvinismos in publicum civitatum ct provinciarum grassatur incendium, XIII, 445, 2.

CALVINISTA. Calvinista sirniæ sunt pseudoapostolorum Corinthiorum, XVIII, 494, 1. Donatislis deteriores sunt, quod altaria sacra dejiciant, XIX, 519, 2. Sunl paganis et Tureis deteriores, XX, 461, 1, 2. Eos dæmon agit et impellit ut sua organa, *ibid.* Falsum Deum adorant, quo sensu, XVI, 361, 1. Dicunt Eucharistiam esso panem mysticum, non verum corpus Christi, XVI, 401, i et soqq. ; 411. 1 cl seqq. Hæc verba : *Hoc est corpus meum,* ad figuram significandam detorquent, et quæ hinc inconvenientia sequantur, XVIII, 5, 2. Calvinista censent Eliam, quem in fine sæculi venturi prædixit Malachias, esse Joannem Baptistam, XV, 391, 1. Cur recipiant Apocalypsin, cum Calvinus eam rejiciat, XXI, 5, 1. Mensæ benedicentes pileo os contegunt, quasi secreto orantes, XV, 184,2. Peccantes suos publice in Ecclesia infamantes, graviter contra charilatem peccant, 409, 2. Calvinistarum fraus et lechnæ, XII, 590, 2. Eorum barbara crudelitas ct sanguinaria immanitas, XIII,i 158. 1; XX, 671, 1.

CALVITIES, CALVUS. Calvities capitis deformitas, IV, 101, 2. Libido ejus causa, 11, 1. Calvitium in usu apud veteres in luctu, XI, 298, 2 ; XII, 554, 1. Erat Judæis signum maximi luctus et lugentium, XIII, 629, 1 ; XIV, 78, 2. Calvitium est proprie capitis, XIV, 79, 1, 2. Calvities honorabilis est, IX, 673, 2. Calvitium urbis quod dicatur, XII, 296, i.

CAMBYSES. Cambyses Cyri filias chaldaice vocabatur Assuerus, persico vero Artaxarxes, IV, 214, 2. Patre apud Lydos el Massagetos occupato, domi imperii rebus præerat, *ibid.* Fabricam templi a patre permissam impedivit, *ibid.* Cambyses ct magi Persarum reges templi restaurationem impedirò volentes, monti magno comparantur, XIV, 401, 1. Cambyses quando vaslarit Ægyptum, XII, 716, 2; 718, 1, 2. Cambyses Amasis regis Ægypti jam defuncti cadaver effodi et Oagris cædi jussit, XIII, 549, 2. Fuit Judæorum hostis et parricida, quomodo a Deo punitus, IV, 214, 2. Monitus a Præxaspeuno o chanssimis ut parcius biberet, quam ingratus fuerit monitori, II, 315, 2 ; IV, 381, 1.

CAMELUS. Cameli natura et etymon, XI, 703,1. Est stolidum animal, unde dicatur, IX, 389, 1. Est tamen mansuetum, *ibid.* Quod mystico designet, XI, 703? 1 Significat tropologice superbiam,

H, 63, 1. Mercibus onustus symbolum est divitis et divitiarum, VI, 186, 2.

Camelus per foramen acus quomodo transeat, XV, 431, 2. Quid hoc mystice denotet, *ibid.* Quid allegorico, 432, 1. Quid symbolice, *ibid.* Camelum per foramen acus ducere potest Deus, XVIII, 363, 1. Camelum glutiro, et culicem colaro, quid sit. XV, 493,1.

CAMPANÆ. Undo dici® campana?, II, 235, 2; XIII, 499, 1. Campana? sunt propri® Christianorum, et bæ inilio fuere minores; paco Ecclesiæ reddita, paulalim grandiores faclæ, *ibid.* Campanis cur utatur Ecclesia loco tubarum, II, 235, 2. Earum usus varius, *ibid.* Campan® ab Ecclesia benedici® qua vi fugent daemonem, procellas et lent' pestâtes excitantem, IV, 298, i.

CANA. Cana civitas Galilææ duplex erat, una in superiore, altera in inferiore, XVI, 327, 2; 328, 1. Cana quantum a Capharnao distarei, 368,1 et seqq.

CANDELA. Candela ardens in baptismo quid significet, XVII!, 2S8, 1. Candela? cereæ accensæ in die Purificationis quid innuant, XVI, 74, 1. Dantur fidelibus moricntibus in manus, cur, 175, 2 (Vide Cer ei-?).

CANDELABRUM. Candelabri in tabernaculo descriptio, I, 650, 1. Erat ductile, ex auri talento el seplifidum, *ibid.* Habebat 1res ordines scyphorum, sphærularuin, ct liliorum, 2. Illuminabat Sanctum noctu, ibid.; XXI, 28, 1; 102, 1. Habebat sua emunctoria, erat obliquum ct unum, *ibid.* Erat typus septem planctarum, *ibid.* Quidnam allegorico significant *ibid.* Ordo scyphorum, sphaerularum el liliorum In co quis fuerit, 653, 1. Eorumdcm Omnium ordo In hastili, *ibid.* Ita in tabernaculo dispositum erat, ut mensam panum propositionis illuminaret, II, 227, 1, 2. Candelabrum septicops erat in tabernaculo Mosis, in templo Salomonis erant decem candelabra, XIX, 432, 1, 2; XXI, 28, 1; 102, 1. Illo designantur septem planci® : id Christum denotat, *ibid.*

Candelabrum quod Zacharias vidit non erat idem cum Mosaico, in quo ab co differret, XIV, 398, 1. Erat unum o Iribus præeipuls vasis templi, *ibid.* Ipsum describitur, 396,1, 2 et seq.; 407,1.2. Erat octocalamum et octolustro, 396, 1. Ejus luccrnæ. calami. Infusoria, *ibid.,* ct 2. Quænatn ejus expositio simbolica, 397, 2 ct seq. An per ipsum repræsentetur solutio captivitatis Babylonico?, *ibid.* An restauratio rcipublicæ per Zorobabcl, nn templi reædiCcallo, 398, 1. An prophetia el Spiritus Dei, ibid. Proprie repræsentat Deum, ejusqtio providentiam, *(bid* Ipsum item est symbolum vilæ, divina? generationis, animi puritatis, amoris, fama? ct gloriae, item divinitatis, *ibid.* Repræsentat quoquo ip-um templum restaurandum, et cum templo rempublicam Jud;vorum, ibfd., 2. Fuit candelabrum n Tito Judæis ademptum, *ibid.* Candelabri aurei effigies cernitur Romæ in arca triumphali Titi. IV, 505,1. Cur ipsum Zacharias extra templum videat, XIV, 399,1. Allegorico repræsentat Christum ejusque Ecclesiam, *ibid.,* 2 et seq.; 395, 2; XXI, 21, i; 28, 1; 98, 1. Ejus septem calamorum orificia, in culmine eorum exstantia, habebant speciem oculorum, XIV, 407, 1, 2. Ejus rostra quæ dicantur, et eorum situs, 409, 2.

CANDIDUS, CANDOR. Candor est verus color ct expressus, X, 407, 2. Est color perfectissimus, XV, 384, 1. Candor mirus alabastro exprimitur, XII, 414, 1. Candor sumitur pro splendore, 411, 2, Candor sæpc splendet ct splendor candet, XV, 384, I. Candor candidus est lælus, XX, 100, 2. Color in nive undo oriatur, X, 407, 2. Candor nimius purpurascit aliquando, XXI, 171, 2. Candidus color, quarum rerum sit symbolum, 171, 1; 293, 2; 33 4, 4; 358, 1. Convenit Deo et divinis, 337, 1. Candor candidi et sinceri animi est symbolum, nigror maligni, XIII, 640, 2. Candor cum quo Angoli apparent quid significaret, IV, 547, 1. Candida vestis honoratorum erat, XX, 100, 2. Erat nobilium olim, ct magistratum ambientium, XVII, 239, 2. Candidas vestes olim induebant in diebus festis et lælis, IV. 384, 2. Candida vesto cur vestiantur baptizati, XX, 276, 2 ; 300, 4.

CANDOR MORUM. Candor morum placet Deo, IX, 87, 1. Candor morum virginum est, XXI, 276, 2. Candor placet regibus, VI, 153, 1, 2. Mira ejus vis, V, 284, 1, 2. Candore quantum prælali et principes evincant. XIV, 489, 2. Candidi ct sinceri sint oportet senatores, XXI, 101, 1.

CAMS. Ejus natura describitur, XX, 467, 2 et seq. Canum sagacitas et fides, I. 67, 2. Sæpc homicidas dominorum prodiderunt, II, 474, 1 ; VI, 381, 1. Canum est latraro ct fures latratu arcere, XI, 603, I. Eorum impudentia ct ingluvies, *ibid.* Canes rabidi non latrant, sed silenter mordent obvios, etiam dominos, *ibid.,* 1 Viso moveri lunam, canes latrant, *ibid.,* 2. Canum luxuria et Imputi lilia, V, 196, 2. Proverbia ab iis deducta, *ibid.* Canis vomitum procurat, et eum resorbet ex Innata ingluvie, *tbld.* Cauda ostendit suos affectus, VI, 313, 1. Maxime irritatur si auribus apprehendatur, quia eas habet delicatas, 316, 1. Canis venaticus describitur, 3 40, 1. Canis silvestris fera Syri® particularis, XII, 409, 1. Canis immundum est animal, IX. 399, 1 ; 680, 1. Canis abominanda viciima est si Deo immoletur, XI, 759, 2. Canes Lazari ulcera lingentes, sponte veniebant quasi ad spirans cadaver, XVI, 2'21, 1.

Canis Tobiæ præcurrens doctores exprimit Ecclesia? IV, 303, 1. Canis symbolum est iræ el invidi®, IX 684, I. Item impudentium, 399. I ; 680, I. Canes symbolice mull laborant argcntanglnn, XI, 663, 1. Canis vivus cur melior leone mortuo, VII, 310, i. Canis e>t peccator, et doo est justus, quomodo, *ibid.,* 2 et seq. Canis vivus quid signified mystice, 311, 1, 2. Canis reversus ad vomitum

symbolum est peccatoris peccata aua iterantis, V, 3H, 2 ; XX, 467, 2 ot seq. Est symbolum insolenti®, rit©, foeditatis, impudenti©, VI, 354, i. Sunt symbolum obstinatorum, XV, 207, 1, 2. Canibus comparantur hærelici, XIX, 41, 1. Canes qui cœlo excluduntur, quinam sint, XXI, 412, 2.

CANITIES. Canities dicta est a candore, VI, 8G, 2. Canities est senibus instar coron©, V, 513, 1. Est eorum dignitas, VI, 86, 2. Est symbolum prudenti®, VIH, 3Gi, 2. Exempla, *ibid.* Canities ropræsonlatur amygdalo, VII. 391, 2.

CANON, CANONES. Canon litteraliter est regula mensoria geometrorum, XVIII, 486, 1,2. Canon Miss® cur nonnisi martyrum nomina contineat, X, 429, 2. Canones Apostolorum quando ab iis editi, XVII, 158, 2. Cnnones concilii Nicaeni, item Apostolorum, cur ita discrepent a se invicem quoad numerum, IX, 23, 2. Canones conciliorum quanta in auctoritate habendi, XIX, 323, 1. Canones Pontificii adsiruuntur, XVIII, 397, 1. Ut non edantur plures canones ad clericorum vitam spectantes, provideant episcopi, XVI. 564, 2. Canones prohibuere probam criminis ferro candente, XVIII, 272, 1. Canones 1res conciliandi diversa tempora, III, 632, 1.

CANONIZAT1O. Canonizatio undo ortum habuerit, X,429, 4. Qui In en ritus serventur, *ibid.*Canonizatio id est sanctis, quod diebus festivitas, 170,2.

CANTARE, CANTICA, CANTORES, CANTUS. Cantus olim conviviis adhibebatur, IX, 149, 1. Qui ejus ritus et ordo, *ibid.,* 2 Is convivium exhilarat, X, 150, 2; 151, 1. Digestioni ciborum conducit, 451, 1. Cantus infringit mœstitiam animi, VI, 281, 2. Cantus, etsi lugubris, hoc ipso quo canius, aures delectat, XIV, 82, 2. Cantus mollis animam effeminat, *Job,* 446, 2. Cantus feminei vis et illecebra, IX, 281, 1. Cantus meretricius quam sil noxius, V, 132, 1, 2.

Cantores templo adhibebantur ad canendos psalmos, IV, 211, 1. Cantatrices adhibebantur templo ad laicas cantationes, *ibid.* Canlores prophet® dicuntur, XVIII, 353; 388, I. Cantorum præfeclos, cur vocetur hebraico *mcnalseach.* Caniorum vanita- \ II. 102,2.

Cantica sacra olim Christiani canebant, non amatoria, X VIH, G60,1, Cantaro Deo canticum novum et vetus, quid sit, *Psalm.,* II, 471,1. Cantaro in tympano et psalterio, quid sit, *ibid.* Cantaro non dccot magnatos, sed omnino dccot in divinis, IH. 460, 2.

Cantica Doi quomodo canenda et audienda, *Psalm.* I, 272. *in tilul.,* II, 406, 1. Canticum graduum pauci ex cordo cantant. *Psalm.* II, 337, 2. Canticum votus veleris hominis est, novum novi, *Psalm.* I. 193,2. Canticum novum virginum quid sit, XXI, 273, 2. Canticum novum quod canant vigtali quatuor seniores, 131, 2 et soqq. Canticum Mosis et agni quod sil, 295, 1, 2.

Contus ecclesiastic» fructus. XII, 316. 2. Canius ecclesiasticus sit gravis, non lascivus, X, 149. 2; XIII, 537, 1. Cantui respondeat affectus, XIII, 587, 2. Is audiendus cum reverentia, X, 152, 4. Cantores templorum no nimia festinatione verba in cantu præmordeant, sed gravitatem in eo servent, nec omnem devotionem in voce canora aut subtilitalo modulandi collocent, XIII, 587, 2.

CANTICUM CANTICORUM. ICanlicum canticorum an metro sit conscriptum, VI, 252, i. Est carmen metro astrictum, quod nonnulli elegiacum esse censent ex hexametris et pentametris versibus conflatum, VU, 458, 1. Canticum canticorum est instar dialogi, in quo interlocutores sunl sponsus Christus, sponsa Ecclesia, sponsi sodales (puta Apostoli cl animæ perfocl®), adoîescentulæ comites sponsæ, id est animæ in virtute tener® et crescentes in virtute, 459, 4. In Cantico sicut in Parabolis duplex est sensus : *Idleralis,* nempe grammaticalis, qui est corticis litter®; et *melaphoricus.* sive parabolicus, qui est rei per metaphoram vel parabolam significai®, VII, 458, 1, 2. In Cantico iis nominibus appellatur Deus, quæ cum suavissima sint, amorem spons® excitant, fovent, acuunt et augent, *ibid,* 1. Commentarius in Canticum, qui inter opera S. Thorn® oxtal, an sil ipsius angelici Doctons, VII, 464, 4, Commentatores Cantici quam mulli et quales, 463, 1 ; 464, 1, 2.

CAPI1ARNAUM. Capharnaum civitas erat Galli®® superioris, cur dicta Gentium. XV, 429. 2. Erat emporium Iotius Judææ celeberrimum ; nominis ejus etymon, *ibid.* ; XII, 768, 4. Ibiincœpit Christus prædicaro, multaque patrant miracula, XV, 130, i. Cur vocetur civitas Christi, 238, i« Quid ei interminctur Christus, 291, 2. Quam ea modo deserta sit, 292, 1.

CAPILLI, CRINES, COMA. Capillus dicitur quasi capitis pilus, XV, 274, 1. Capilli aurei commendantur, XII, 413, 2. Capilli heroum flavi. VIII, 33, 1. Coma flava signum est ingenii, 122, 1. Coma nigra maximo laudatur in regionibus calidis, *ibid.* Purpurea in Cantico quid significet, 185, 2; 186, 2; 187, 4, 2. Capilli cani decorant senes, VI, 86, 2. Docent oos moderationem passionum et affectuum, *ibid.*

Comam in coronam circumtendere erat apud Græcos signum ludibrii, VI, 125, 2. Comam Gentiles tondebant in rotundum, el quare, iMd. Capillos alicui evellero magn® est ignomini®, IV, 261, 2. Hos sibi ipsis lacerabant veteres in calamitate constituti, IV, 397, 1. Capillos resectos veleres diis consecrabant, XIV, 79, 1. Coma intonsa signum erat pœnitenll®, V, 151, t.

Capillorum concinni quam sint detestabiles, II, 123, 2 et soq. Sunl cynædurum el meretricum, *ibid.* Delectatur iis diabolus, *ibid.* Coniam ulero effeminatum viro, XVIU, 357, I. Eam aliqu® gentes aluerunt, *ibid.* Capillorum ornatus studere solent mulieres, XX, 312, 2. Capilli crispi dedecent viros, *ibid.*

Capillos Deus babel in numerato, eosque cus-

fodit, XV, 274, !• Gapilli sont excrementa et simul ornamenti natura, ¿rgo cum iis resurgemus, XVI, 258, 1. Capillos suoi Magdalena dedicat pœnitentiæ el Christo, 123, 2; 505, 1.

Capilli quid tropologice et allegorico denotent, XV, 274, 1. Capillis verecundia et pudicitia exprimitur, VIII, 34,1. Capilli sunt contemplativi, 35,1. Capilli sunt sancte cogitationes, VIII, 34, 2; XV, 274, 1. Capilli Ecclesiæ quinam, VIII, 34, 1. Capillis Christi quinam significentur, 122, 2. Capillis divites pii et religiosi comparantur, 34, 1, 2; 35, 2. Cani capilli quarum rerum sunt symbolum, XXI, 31, 2.

CAPPADOCIA. Cappadocia quomodo vocetur insula, XII. 295, 2. Caphtor, an Cappadocia, an Cyprus, *ibid.* Cappadoces iidem sunt cum Mosoch, *XIX, 164, 1. Sunt mendaces at perversi quod a Gabaonitis prognati, 325, 2. Cappadoces occuparunt Palæstinam, exclusis ab ea Hevæis primis incolis, XIII, 641, 1.

CAPREA. Capreæ animalia acutissimo vident, XVII, 225, 1. Capreæ pascendo ascendunt, VIII, 33, 2. Summa montium juga petunt, V, 145, 2. Brevis sunt vitæ, 196, 2. Caprea difficillimo capitur, IX. 271, 2. Amat perdices, 364, 1- Caprarum solertia, X, 52,1. Capra capitur pro foelore gravi, 123, 2. Caprarum natura lubrica et mobilis, XIII, 101, 2. Symbolum est libidinis, XXI, 227, 1. Caprea cur abstinerent sacerdotes prisci Romani, 39, 2. Capreae vel hirci specio colueruntGentiles suos Faunos et Silvanos, XII, 547, i. Capreæ et hinnulo comparatur Christus, VII, 573, 1. Capreæ sunt symbolum amoris et benevolentiae, XVIII, 225, 2.

CAPTIVITAS. Captivitas Babylonica fuit triplex, XV, 56, 1. Captivitas prima quinque tribuum Israelis in Assyriam sub Teglatbphalasar, IV, 63, 1. Secunda reliqui Israelis sub Salmanasar, 69, 1. Multi eam evaserunt, *ibid.'* 2. Prædicta fuit a Prophetis, *ibid.* Captivitas BabylonicA tribus Judæ a quo incipiat, 88, 1. Secunda captivitas, *ibid.* Tertia captivitas, *ibid.* Captivitas Hebraeorum duplex, 200, 1. Do posteriori agitur in libro Esdræ, *ibid.* Captivitas Babylonica fuit celeberrima et universalis, 326, 2. Captivitatis Babylonicæ anni septuaginta unde inchoandi sunt, XII, 210, 1, 2; 211, 1, 2; XIV, 367, 2. Cur ea tamdiu durav t, XII, 212, 2. Eam se soluturam promisit Deus, el mullo magis spiritualem, XII, 241,2; 243, 1; 245,2. Captivitas Babylonica figura captivitatis generis humani sub peccato, *Psalm.}* II, 406, 2. E captivitate Babylonica multi Israelite cum Judæis mixti redierunt, XIII, 451, 1, 2; 461, i, 2. Captivitatem Ægypliam cur Scriptura passim inculcet, X!, 616, 2. Fuit imago captivitatis generis humani sub peccato, *ibid.*

CAPTIVUS. Captivi cujusdam vincula tum solvebantur, cum uxor pro eo sacrificium offerri curabat, XIII, 115, 2. Captivi victarum gentium, qui Romam ducebantur in triumphum, post triumphum jugulabantur, 637, 2. Captivos liberare Deo gratum est, XII, 265, 1. Captivæ puellæ sunt plerumque virgines, ideo raptores iis magis inhiant, V, 266. 1.

CAPUT. Caput sedes est sensuum ot mentis, XVIII, 216, 2. Caput significat quod in quaque re primum ac summum est, 608, 1. Caput sunt principes, XI, 108, 2; 109, 1. Caput in omni hominum congregatione necessarium est, XXI, 207,1. Caput maximo sentit totius corporis noxam, XIV, 13, 1. A capite derivatur sanitas vel infirmitas corporis, V, 499, 1. A capite ruinam trahunt monasteria, collegia, ordines, respublicæ, XIV, 216,1.

Capite nudo incedebant Romani et Hebræi, XIII, 599, 1. Capitis præcipua vis est in actione et eloquio, IX, 381, 1. Capitis moderata inflexio humilitatem modestiamque testatur, VII, 516, 2. Caput non est verberandum, sed curvandum, X, 94, i.

Caput languidum quid Isaiæ sit, XI, 108, 2. Caput et cauda quid sint Isaiæ, 279, 1. 2.

CARBONES. Carbones sunt indicium thesauri reperiendi, V, 60, 1. Carbones symbolum sunt flabellorum ira, VI, 319, 1. Carbonibus nobilis assimilatur, IX, 269, 2. Carbones ignis super inimici caput quomodo et cur congerendi, XVIII, 216, 1. Carbo Isaiæ fuit carbunculus, XI, 178, 1. Carbo in igne est humanitas in Verbo, 179, 1, 2. Item Eucharistia, *ibid.'* 2. Item potestas clavium, *ibid.*

CARBUNCULUS. Carbunculus cur dicatur calculus candidus, XXI, 55, 1. Est gemma eadem quæ Chalcedonius, 386, 2 et seqq. Unde dicatur^ 387, 1. An adamas sit, *ibid,* et seqq. Pretiosior est adamante, XI, 178, 1. Qualis gemma sit describitur, XXI, 387, 1. Respuit ignem, XI, 178, 1. Est coloris stibii, 644, 1. Quam fulgidum Lusitaniae rex habeat, XXI, 387, 1, 2. Carbunculus, sapphirus, jaspis in fundamentis Ecclesiæ mystice exponuntur, XI, 644, 2. Carbunculus gemmæ in Rationali Pontificis significat Dan et S. Jacobum, fratrem Joannis, ob ardorem charitatis, I, 682, 1. Est imago Christi el Christianorum opprobriis ct injuriis appetitorum, XI, 644, 1.

CARCER. Career vocatur tumulus ct sepulcrum, XII, 757, 2. Carceros horridi longam mortem præferunt, XII, 261, 2. Carcer pœnilontium in quo sancti olim sponte peccata sua expiabant, XII, 115, 2. Carcer Mamertinus Romæ quis esset, XVII, 261, 1, 2. Carcer S. Petri Ilierosolymæ, ubi situs, 265, 2. Ejus januæ an revera aperte Petro agrediente, *ibid.'* ct 151,2. Carceris Melitensis S. Pauli lapides vi magna pollent, XVIII, 14, 1. Et carcer ejus Romanus est in honore, 15, 1. Carcer Joannis Baptiste fuit in arce machcruntina, XV, 689, 1.

CARDINALES. Cardinalium nomen coepit tribui sub Silvestro I primariis presbyteris et diaconis, XII, 609, 2. Cardinalium quis sit nupnHíí elordo, XVII, 163, 2. Cardinalem diaconum suum quæque regio urbis Romanse'habebat, qui sub se alios ha-

beret diaconos, *ibid.* Quod eorum esset munus, *ibid.* Numerus cardinalium hujusmodi erat octodecim, *ibid.* Cardinales diaconi septem cur Romano Pontifici assistant, XXI, 22, 2. Eorum numerus quando auctus, *ibid.* Cardinales septem episcopi in basilica Lateranensi olim erant, 39, 4. Cardinales septcrn diaconi, el cardinales septem episcopi videntur instituti ad imitationem septem oculorum quos Zacharias lapidi incisos vidit, XIV, 391, 2. Ad cardinales solos spectat electio novi Pontificis, XVII, 163, 2. Ex iis creatur Pontifex, XII, 609, 2. Quis Pontifex hoc decretum tulerit de non eligendo Papa, nisi ex corpore cardinalium, XVn, 163, 2. Cardinales quibus coloribus utantur, XII, 609, 2; XIV. 178, 2. Cujus rei colores illi eos moneant, XII, 609, 2. Debent stare pro Christo et Ecclesia, ejusque honorem ad sanguinem usque defendere, *ibid.* Sunt Ecclesiæ columnae, VIII, 44,2. Cardinalibus innititur tota Ecclesia, IX, 468, 1. Primi cardinales fuere peno omnes martyres, *ibid.* Quomodo et cur primum data eis purpura, *ibid.* Cardinalium qualis vita esse debeat, XIV, 392, 4. Cardinalis Alexandrini Pii V nepotis, de sublimi statu sententia, XXI, 65, 2. Cardinales omnes cur sint brevis vitæ, 52, 4. In eos injurius est Beza, 313,4.

CARD1NEA. Cardineam deam coluerunt Romani, XIII, 633, 4.

CARDINES. Cardo dicitur quasi cor ostii, VI, 314, 2, XIII, 633, 1. Cardinescœli qui. *Job,* 470,2. Cardines terræ qui vocentur, V, 233, 1. Cardines torræ sunt sancti, III, 271, 2.

CARIATHAIM quæ urbs, videtur duplex fuisse civitas, XII, 298, 2. Cariati) Arbe urbs unde dicta, *ibid.* Cariati) Sepher fuit Academia Palæstinæ, X, 566, 1. XII, 298, 2; 442. 4.

CARMEL1TÆ. Carmelita) a monte Carmelo dicti, VIII, 483, 2. In monte Carmeli cœpitordo Carmelitarum, XI, 466, 2. Carmelitarum an institutum a Prophetis cœperit, XIX, 490, 1. Carmelitarum ordo ortus ox Elia, III, 652, 4. Ejus laus, *ibid.* Patroni Elias et Eliseus, *ibid.* Adhuc hodie speluncam Eliæ in Carmelo inhabitant, *ibid.,* 2.

CARMELUS. Carmelus mari imminet, XII, 293,2. Est duplex, unus in sorte Ephraim, alter in tribu Aser, uterque fuit fertilis, 111, 414, 2; XIII,536, I. Carmelus vocatur exercitus, cur; abiit ob fertilitatem in proverbium, XI, 246, 2; 303,2, 466, 2. Carmelus significat Judæam, quia mons est in Judæa fertilitate notus, 408, 2. Carmelus in Scriptura aliquando nomen proprium, aliquando pro quovis loco amœno et fertili accipitur, XII, 26, 2. Carmel, id est agnus circumcisus et occisus, VIII, 483, 4. Carmelus symbolum fertilitatis est. abundantiæ et læliliæ, XIII, 536, 2; XIX, 511. 1. Carmelusdomicilium Prophetarum, XIX. WO, 2.

CARMEN, CARMINA. Quale fuerit olim llebræorum carmen, VI, 488, 1, 2; XII, 346, 4. Carmen funebre solebat continere victorias el virtutes defunctorum, XIII, 239, 4, 2. Carmina gxoXwl, id est obliqua,qn» dicerentur, XITI, 598, 2. Carmina valent ad curandas animi aegritudines,VI, 284, i, 2. Carmen in nocte est laetitia in tribulatione, *Job,* 2. Carminis filiæ quæ, VII, 389, 2. Acrostichis quale genus carminis, XII, 346, 4, 2. Carmen quodnam dicat Ezecbiel scriptum in libro involuto quem vidit, 517, 4, 2.

!• CARO. 4* *Varia acceptiones verbi* car o *materialiter sumpti.* Caro saepe capitur pro toto homine, per synecdochen, V, 149, 4 ; XIII, 507, 4, 2 ; XVI, 306, 2. In Scriptura significat propinquos, V, 326, 2. Caro hebraico vocatur propinquus, tum consanguineus, tum quilibet homo, XI. 678, 2. *Caro brachii* dicuntur fratres et cognati, 241, 4. Caro accipitur in Scriptura subinde pro femina, XVI, 306, 4, Carnalem esso el hominem esse aliquando pro eo* dem in Scriptura, *Psalm.* II , 350 1. Caro aliquando significat externam speciem et gratiam, XVIII, 28, 2. An carnis particulam unam habeant homines singuli ex Adamo, XIX, 445, 2. Camis humanae vilitas, XVI, 307, 2. Caro humana præ carne aliorum animalium est sordida, ærumnosa, misera, XIV, 385, 4. Caro et natura humana quam misera et infirma sit, XX, 510, 4. Est quasi fœnum, IX, 424, 4. Caro est figulina animæ, IX, 496. 2; XVIII, 29, 4. Caro est animæ servus, X, 185. 4; 489, 2.

2° *De usu carnium.* Carnibus ante diluvium, et vino abstinuerunt prisci homines, I, 73, 2; VI, 358, 1 ; XIII. 229, 2; XVI, 640, 2. Earum esus post diluvium permissus, non præceptus, I, 153, 2. Earum usus an fuerit ante diluvium licitus, 454, i. Carnes comederunt Apostoli, XIII. 229, 2. Eas non prohibet Ecclesia die jejunii quia malæ sunt, sed ad refrænandam gulam et exercendam mortificationem, XV, 352, 2. Carne parce vescendum est, X, 266, 1. Carnes create sunt non pro gulonibus, sed pro sanctis, XIX, 226, I. Carnes alienas comedere aut sanguinem sitire est signum summi odii et crudelitatis, XI, 241, 2. Caro cervina febribus carere facit, IX, 89, i.

3’ *Prohibitiones legales.* Caro a bestiis pregustata cur lego Mosis vetita comedi, I, 648, 1,2. Quid boo tropologice significet, iMd. Caro immunda omnes tangentes coinquinabat, sancta nullum sanctificabat, IX, 585, 4. Carnes sanctæ quomodo non auferant malitias, XII, 98, 1.

4* *Caro symbolice sumpta.* Caro symbolice est dives mendax, IX. 671, 2. Carnes quas capiant pastores iniqui, sunt hæreditates, quas per fraudes et iniqua judicia captant, XII, 740, I. Carnes asinorum quæ dicantur, 669, 2. Carnes suas edere quid sit, VII, 470, 2. Caro quomodo dicitur sitire Deum, *Psalm.* I. 399, 4.

II* CARO *sumpta pro carnali sensu.* 1’ *Varia acceptiones.* Caro in Scriptura sumitur pro carnali sensu, XVI, 412, I : *Spiritus est qui vivificat, caro non prodest quidquam.* Quid significat spiritualiter, XII, 644, 2 *Fornicata es cum filiis Ægypli*

vicinis luis magnarum carnium. Caro in Scriptura aliquando carnis corruptionem, aliquando concupiscentiam, aliquando homines carnales significat, XVIII, 28, I ; 412, 2. *Caro el sanguis regnum Dei possidere non possunt,* 565, 2. *Caro concupiscit adversus spiritum.* Caro et sanguis quid in Scriptura significent, IX, 496, 2 : *Quid nequius quam quod excogitavit caro et sanguis* 1 Caro et sanguis significant tentalionos carnis et homines carne el sanguino constantes, XVIII, 523, 1 : *Continuo non acquievi carni et sanguini,* 673, 2 : *Non est nobis colluctatio adversus carnem el sanguinem.* Carnis prudentia est sapero carnalia, 131, 2: *Qui secundum carnem sunt, qux carnis sunt sapiunt.* Carnis concupiscentia est gula et luxuria, el concupiscibile, cibus delicatus cl mulier, XX, 53, 2 et seq. : *Unusquisque leniatur a concupiscentia sua, abstractus el illectus.*

Carnales homines proprio quinam sint, XVIII, 268, t : *Cum sil inter cos :elus el contentio, nonne carnales estis?* Qui secundum carnem ambulent, 482, 2 et seq. : *Qui arbitrantur nos tanquam secundum carnem ambulemus.* Post carnem alleram abire, quid sit, XX, 662, 1 : *Sicut Sodoma cl Gomorrha exfornicat.v abeuntes post carnem alleram.* Carnales homines similes sunt talpae, 419, 1,2; *Cuienim non pr.rsto sunt h.tc, excus est et manu lentans.* Ollis assimilantur, XII, 675, 2. In ollis habitabunt, 582, 2 : */Ixc esi lebes, nos autem carnes.* Echineldi assimilantur, XVII!, 124, 2: *Scio quia non habitat in me, hoc est in carne mea, bonum.* Carnales homines vocantur lutei, *Job,* 117, 1 : *Quanto magis qui habitant domos luteas... consumentur velut a linea,* 594, 2 : *Comparatus* sum *luto,assimilala? sum favillx el cineri*

2° *Carnis et carnalis peccati actus el fructus,* Caro et sanguis quomodo nequiora diabolo, IX, **496, 2.** Caro est instrumentum diaboli ad nos oppugnandos, *ibid.* Est velut nequam mulier, 683, 1 : *Non est eapul nequius super caput colubri, et non est ira super iram mulieris.*

Coro qunin intolerabilis sit Dominus, XIV, 21, t : *Et tunc erit Domino regnum.* Caro gravissimus hostis noster est, XVIII, 335, 1,2: *Castigo corpus* meum *et* tn *servitutem redigo.* Motus concupiscentiæ juvat et fovet, 29, 1.

Carnis peccatum abominabile, *Job,* 393, 2 : *Aspergatur in tabernacula ejus sulphur.* Est putredo, *Job,* 185, 1, *hulula est caro meo putredine el sordibus pulveris.* Carnalia vitia immunda sunt, XX, 78, 1 : *Propter quod abjicientes omnem immunditiam.* Obscurant et hebetant verbum Dei, 85, 2 : *Consideravit enim se el abiit, el stalim oblitus esi qualis fuerit.* Carnales, licet otiosi, Deo vacare non possunt, *Psalm.* I, 305, 2 : *Vacate el videte, quoni' iii ego* itim *Dominus.* Carnales homines non habent cor hominis, sed illud in brutum velut mutatum est, XIII, 385, 2 : *Faclus est Ephraim quasi columba seducía non habens cor.* Caro ol carnalis allectus infirma sunt ad resistendum persecutioni, XV, 572, 2 : *Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma.* Fructus ejus osi dolor et tristitia, XVIII, 567, 1, 2 : *Manifesta sunt opera carnis.* Caro libidinosi dolet, *Job,* 333, 2 : *Attamen caro ejus dum vivet, dolebit.* Ejus tealatlo viros pios maximo humiliat, XVIII, 504, 1 : *Ne magnitudo revelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis mex.* Delicatius nutrita fit congeries sordium, ot cloaca vermium, IX, 528, 1, 2: *Putredo el vermes hæredilabunt illum.* Caro delicato nutrita, post mortem magis fœtot quam alia, XI, 286, 2 : *Subter te sternetur tinea, et operimentum tuum erunl vermes.*

Quomodo caro et sanguis regnum Dei non possidebunt, XVIII, 413, 2. Ob carnis vitia plurimi damnantur, IX, 237, 2 : *Quoniam vindicia carnis impii, ignis el vermis.*

3* *Adversus carnem bellum suscipiendum, eaqu» edomanda.* Carnis bellum intestinum, *Job,* 181, 2.* *Militia est vita hominis super terram.* Caro lascivit superbiente spiritu, IX, 125, 1 : *Quanti magnus es, humilia te in omnibus.* Bellum carnis adversus spiritum, XVIII, 566, 1 : *Caro concupiscit adversus spiritum.* Caro el spiritus sffipo diversa requirunt, XIII, 241, 2 : Carnalium et spiritualium diversa studia, XVIII, 131, 1 : *Qui secundum carnem sunt, qux carnis sunt sapiunt.*

Quid carni rebelli opponendum, XVIII, 566, 2. Ei nunquam credendum, IX, 377, 2 : *Non credas inimico luo in xternum.* Bonum est ut ei resistatur, XVIII, 127, 2: *Igitur ego ipse mente servio legi Dei, came autem legi peccali.* Caro nostra est exactor rigidus, et est cum discretione regenda, *Job,* 736, 2 : *Clamorem exactoris non audii.* Spiritus debet subjici, IX, 675, 1 ; 676, 2. Cum per spiritum ad altu contemplanda super so assurgit, attenuatur, XIX, 250, 1. Carnales deliciæ in quo a spiritualibus distent, XIII, 423, 1, 2: *Arastis impietatem, iniquitatem messuistis.* Caro domanda jejunio et asperitate, VI, 409, 1,2; *Qui delicate a puerilia nutrit servum suum, postea sentiet eum contumacem.* Carnem laceraro qui dicantur, *Job,* 304, 1 : *Quare lacero carnes meas dentibus meis.* Carnem ejusquo concupiscentiam vincit obedlons, VI, 124, 2 et seq. : Vir *obediensloquelurvictoriam.*

CAROLUS BORROMÆUS (S,). Sancti Caroli labor assiduus in divino obsequio, XV, 358, 2. Stationes Romanas obiens nominem in via resalutabat, X, 360, 2. Quam attento sacra Biblia legeret, I, 18, 2. In volvendis Prophetis orat assiduus, XI, 54, 1. Ejus pia praxis proficiendi In virtutibus, I, 574, 2. Actionum suarum duos inspectores habero voluit, XIV, 232, 1, XX, 324, 2. A quolibet do defectibus moneri expetebat,, IX, 322, 2. Ejus humilitas, X VI, 529, 2. Voluptatibus omnibus bellum indixit, quo castitatem lucretur. XXI. 372, 2. Cum feminea etiam consanguinea non egit, nisi adessent testes, XVI, 145, 2; 629, 1. Ejus abstinentia mira, XIH,

13, 2. Quam in vestitu ol supellectile fuerit simplox, XII, 664, i. Quomodo domesticis suis operas parlirohir, I, 220, 1. In pauperes miro liberalis fuit, V, 472, 2. Quomodo pro gloria Dei nullis laboribus pepercerit, II, 704,1. Quam certam de Dei opo spem imberci in Dui causa, XIV, 327, I. Jurisdictionem eocloslosIicam intrepide luebatur, II, 377, t. Diœcesi sua» optimos pnefecit pastores, V, 28, 1. Ecclesiam Mediolanensem sanctam reddidit, 256, 1. Fuit in diœcesl sute obeunda admodum sedulus cl indofossus, XII, 743, 1. Vitam suam pro ovibus tomporo pestis exposuit, XVI, 473, 2. Quoto rotalis anno sil mortuus, XXI, 282, 2. In cilicio et cinero mori voluit, I 343, t; X, 275, 3; XV, 96, 3.

CAROLUS MAGNUS. Quando creatus el coronatus sit imperator, IV. 230, 2. Pontifices Romanos mirifice coluit, IX. 251, 2, XI, 592, 2. Ejus in Ecclesiam Romanam nflbetus, ideo quater Romam perogrinatus est, IV, 230, 2; XI, 766, 2. Quantopere sacris Litteris deditus fuerit, 1, 11, 2. Sub obitum etiam dedit sestudio sacrarum Litterarum, XV,9, t. Ejus zelus, XX, 290, i. Labore assiduo quam valetudinem lutatus est, XII, 579, 1. Ejus lenitas, I, 416,2. Ejus de mansuetudine dominorum decretum, XI, 521, 2. Maxima cura educavit filios et filias, X, 87, I. Suos filios artes mechanicos discere voluit, et filias lanificium, XIX, 169, 2. Regnum Longobardorum oxtinxil, XX 290, 1. Eo Saracenos devincente stetit sol, X, 470, 2. Vasto validoquo fuit corporo tequo ac animo, IV, 425, 1. Caroli Magni merita an vero appensa in statera, XIII, 73, 3. Mira posterorum ejus sanctitas el Gloria. VIH, 41!, 2 el seq.

CAROLUS IMPERATOR IV, Carolus IV miro erga litteras afficiebatur. I, 651, 2; V, 26, 1.

CAROLUS QUINTUS IMPERATOR. Caroli Quinti modestia, IX, 2*8, 2. Fuit miro felix, fructum summum cepit ex lectione librorum Regum, 1, 301, I; IH, 201, I. Fjus animus invidus, 1, 395,1. Est a Deo maximis periculis ereptus, IX, 299, 2. Celeriter bellum Germanicum confecit, X, 131, 2; XIV, 208, 2. Eo ducerti Snxonutn debellanto narratur stetisse solem, X. 470, 2. Novel quadrantem lior® curis vacuum habuit loto tempore regiminis tui, VI, 284, 2. Omnium gentium ingenio so actommodabat, III, 517, 3; VI, 310, I. Cur urbes ingredieris respiceret ad horologia, templa, plateas, Item ad tria 1'., XI, 134, 2. E Iribus P. P. P. bonum rcipublicro regimen colligebat, VI, 522, 1; XV, 154, 1. Ejus de Gallis cl Hispanis inquietis sententia, XIV, 192, 2. Quid dii veterano milito censeret, V, 647, 2. Ejus gnomo do mundi Letitia, 419, 1. Memor fuit sortis el vicissitudinis human®, X, 284, 1. Quid do regum infelicitato cl miseria censeret, 11. 244, I ; IX. 309, 1. Ei festum S. Mallii® n»i ominosum et felix, XVII, 71, 2. Regno el imperio sponto nbdienvit, resignans Clio suo regna, indeque in locum solitarium se recepii, cl in eo ad mortem usque perduravit, I, 450, 2; II, 323, <; IX, 310, 2; XII!, 313, <.

CAROLUS BURGUNDI E DUX. Carolus Burgundiædux quam diro perfidiam luerit I, 336, *2,* Carolus Audax dux Burgundi® ordinem Velleri» aurei instituit, VI, 473, 1.

CAROLUS FLANDRLE COMES. Caroli comitii Flandriro in farno communi liberalius, XH, 633, 3. Monopolia frumentariorum inhibens martyr occu< btiit, XIII 625, S. A dardanariis quibusdam fru« montanis Brugis caesus est, V, 338, 1.

CARPOCRATIANI. Carpocrali.ini Evangelium S. .M.itlhroi depravarunt, XV, II, 1. Carpocralianorum fœda dogmata, XX, 164, 2. Carpocratiani cauteriati in auro erant : aversabantur procrcalionet liberorum, XIX, 223, 2.

CARPUS (3.) S. Carpus indignans contra gentiles a Domino correplus est. el lenitatem edoctus, XH, 726, 2. Ejus zelus indiscretus contra peccatores, XIV, 57, 2. Vidit in spiritu voraginem inferni, 531, 2. Vidit Christum dicentem sibi, iterum so esso paratum pro hominibus salvandis pali, XVIII. 571, 2; XIX, 314, 2. An fuerint duo Carpi, XIX, 314, 2. S. Carpus an fuerit episcopus Pergamenus, XXL 51. 1. Potius videtur fuisse Thyatirensis, *ibid.; 57,* I.

CARTIIAGINENSES. Carthaginenses orti a Phoenicibus retinuerunt Unguam eorum in mullis, XI, 345, 1, 2. Carthago colonia Tyriorum navibus abundabat, 346,2 Unde hoc nomen formetur, XI, 345, !. 2, XII, 697, 2 ; XVII, 141, 1. Carthago fuit filia el colonia Tyri, XH, 697, 2. Ejus descriptio, tbiil. Cur dicatur urbs nova, tbid. Carthago Hebrœis vocatur Tharsls, XIV, 29. 2.

Carthaginienses a Baal suos duces denominarunt, XIH, 55, 1. A Carthaginiensibus in cruces agebantur imperatores, si prospero eventu, prava consilio rem gessissent, X, 161, 1. Filios suos 6a« turno immolabant. VI, 27, 3. Carthaginienses pen lldinm suorum probantes poenas tandem dederunt. I. t!6, 2.

Carthaginiense imperium non full designatili» per ventrem et femora ronca staturo Nnbuchodonosoris, XIH . 34, 1. Ejus ideo non mcminil Daniel, quia nullum aut nullius momenti fuit, XIH, 86, i.

CARTHUSIANI. Carthusiensls Ordo ob silonlium, solitudinem et visitationem superiorum in luo vigore permansit. XIII, 315, I. Carlhuslano ut vitam tueatur, an carnibus vesci liceat, XVII!, 348, 1. Cnrlhusianl ex volo abstinentes carnibus mori malunt quain eis vesci, IV, 420, 1, 2: 533,2.

CASI.MIRU3(S.),9. Cadmirus, Poloni® regis filius, sanitatis recuperanda* causa noluit uxorem ducere, XX, 245, 2. Mori maluit quam virginitatem perdere, IV, 523, 2; XIV, 473, 2; 601; 2; XXI, 97,2. Fjus erga venerabilem Eucharistiam affectus, breve vitro ejus compendium, el miracula, XIV, 473, 2.

CASLEU. Casleu mensis Hebraeorum responda-

bit nostro pirtim novembri, partim decemhri, IV, 231, 1; 415, 2; 433. 2; XIV, 438, 1.

CASSIANUS. Cassianus caute legendus circa Operum distractiones ab oratione, XX, 528, 2. Cassiani error dicentis licitum esso aliquando mentiri, XVIII, 529,1,2. Consuit vitiis singulis præesso dæmones, 673, 2.

CASTIGATIO. I0 Castigationes Dei exemplares solent esso repenlinæ et subit®, XIII, 75,1 : *Eadem node interfectus esi Ballassar.* Deus praemonet antequam castiget, 558, 2 : *Numquid ambulabunt duo pariter, nisi convenerit eis ?* Castigatio nubi cur assimiletur, XII, 17, 2 : *Virgam vigilantem ego video.*

2® Cur Deuscastigctsuos,XXI,87,1,2 : *Ego quos amo, arguo el castigo.* Castigatio filiorum qualis, *Job,* 411,1. *Miseremini mei.... quia manus Domini tetigit me.* Deus nos castigat, ut pater filios, XIX, 499, 1 : *Flagellat autem omnem filium, quem recipit.* Castigantur improbi ad exemplum aliorum, XX. 662, 2 : *Sodoma et Gomorrha.... fadxsunt exemplum, ignis xlcrni panam sustinentes.* Castigatio scelerum signum est electionis peccantis, XXI. 58, 2 : *Ecce mittam eam in lectum et qui moechantur cum ea, in tribulatione maxima erunt, nisi poenitentiam ab operibus suis egerint.* Castigatio Dei bonos secernit a malis, germanos Dei filios probal, XIX, 500, 1 : *Quod si extra disciplinam estis, cujus participes fadi sunt omnes, ergo adulteri, et non estis filii.*

3° Castigatio quanti sit meriti et boni, V, 84, 1 : *Quem enim diligit Dominus corripit, el quasi paler in filio complacet sibi.* Castigationis effectus, IX, 94, 2 : *Inclina aurem tuam et suscipe verba intellectus, et ne festines in tempore obductionis (Vide* Afflictio, Adversitas).

4° Castigatio patris quantum filio prosit, V,399,1,2: *Qui parcit virgx, odit filium suum; qui aulem diligit illum, instanter erudit.* Castigatio filium emendat, etiam contumacem, VI, 27, 1 : *Erudi filium tuum, ne desperes.* Ejus negligentia est causa damnationis filiorum, VI, 492, 2 : *Nuli subtrahere a puero disciplinam..... tu virga percuties eum, ct animam ejus de inferno liberabis.* Castigatio convenit etiam servo, X, 184, 2: *Ciboria , el virga, et onus asino; panis el disciplina, eZ opus servo,* 186, 2 : *Operatur in disciplina, el quxrit requiescere ; laxa manus illi, et quxrit libertatem (Vide* Pater).

5* Castigatio sit moderata, VI, 159,1 : *Stultitia est colligata in corde pueri, el virga disciplinas fugabit eam.* Eam superior mollibus verbis condiat, 242, 1: *Labia deosculabitur, qui reda* verta *respondet (Vide* Correptio).

CASTITAS, CASTUS. P *Castitatis definitio.* Castius quid sit, VII, 402, 2. Castitas dicitur a castigatione, XXI, 272, 2. Cur dicatur sanctitas, XIX, 127, 1 : *Uxc esi enim voluntas Dei, sanctificatio vestra.* Castitas quomodo differat a continentia, XVIII, 569, 2: *Fructus autem Spiritus est.... continentia, castitas.*

2® *Castitatis natura el excellentia.* Castitas est magna virtus, XV, 423, 1, 2: *Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est.* Est virtus princeps, regalis et divina, XXI, 271,2 : *Cum eo.... centum quadraginta quatuor millia habentes nomen ejus, et nomen patris ejus scriptum in fron* libus suis,* Job, 291, 1 : *Balteum regum dissolvit, el prxeingit funе renes eorum.* Est speciale donum Dei, 11,76,1. Est incorruptio spiritus, XX, 314,1 : *In incorruptibilitate quieti cl modesti spiritus.* Castitas est velul martyrium, XIII, 443, 1, 2. Castificatio animarum quæ sit, XX, 268, 2: ¿/lima; *vestras caslificanles in obedientia charilalis.* Castitatis 1res gradus, VII!, 154, 1: *Qux est ista qux progreditur quasi aurora consurgens, pulchra ul luna, electa ut sol?* Castitatis pulchritudo, V, 182, 1: *Qui autem adulter est,.... turpitudinem el ignominiam congregat sibi.* Ejus laudes, II, 73, 2 et seq. Castitas nec igne concupiscenti©, lædi potest, nec igne corporali, XIX, 421, 1: *Talis enim decebat ul nobis esset Pontifex, sanctus, innocens, impollutus.*

3® *Castitatis symbola.*Castitas myrrha denotatur, XV, 82,1. Percingulum repræsentatur, XX, 258,1: *Propter quod succincti lumbos mentis veslrx.* Castitatem el castos amant oleæjeæ castitatissyrnbolum sunt, IX, 641, 2: *Quasi oliva speciosa in campis.*

4® *Castitatis fructus el commoda.* Castitas est veræ religionis comes, IV, 414,1. Est custos ver® fidei et veræ religionis, VIII, 44, 2: *Sicut fragmen inali punici genx lux, absque eo quod intrinsecus latet,* IX, 607, 1 : *Tenebrx circumdant me, d parietes cooperiunt me, el nemo circumspicit me.* Est nota veræ Ecclesiae, undo non invenitur apud hæreticos, XVIII, 458, 1 : *Exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros.... in castitate.* Impossibilis est apud hæreticos, 54, 2 : *Mercedem erroris sui in semelipsis recipientes.*

Casti mire placent Deo, VI, 153, 1, 2 : *Qui diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum suorum habebit amicum regem.* Castitatis index et vindex Deus, XIII, 187, 2. Id probalur exemplis, *ibid.,* et 188, 1. Castitas reddit hominem sanctum, *Job,* 607, 2: *Quam enim partem haberet in me Deus desuper, et hxredilatem Omnipotens de excelsis?* Ubi castitas, ibi omnis puritas, sinceritas virtus, VI, 152, 2. Castitas grata est angelis, XI, 168. 1, 2. Castitas nos angelis assimilai, XV, 481, 2: *Erunt sicut angeli Dei in cado.* Casti sunt hæreditas Dei, *Job,* 606, 1. Casti Deo assimilantur, XVI, 652, 1,2; XX, 413, 2: *Ulper hxc efficiamini divinx consortes naturx.*

Castitas ipsa soror est sapienti®, V, 186. 12 : *Dic sapicnlix: Soror mea es,* XX, 165. i ct seq. : *Qux autem desursum est xnptcriiia, primum quidem pudica est.* Juvat ad scientiam comparandam f 165, 2.

casrrtas nell formosos, Vili, 4M, 1 : *El cum* ej- *snn magis bonus , veni ad corpus incoinquinatum.* Affert candorem ct decus, X, 496, 2 : *Dedisti maculam in gloria tua, et profanasti semen tuum.*

Castitas est causa fortitudinis, IV, 351, 2 *: Quia fteisti viriliter, et confortatum est cor tuum,* ro *quod castitatem amaveris.* Ea reddit fortes, VI. 502, 1 : *Accinxit fortitudine lumbos suos.* Corpus roborat, XVIII, 333, 2 : *Omnis qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet.* Castitas est funis quo ligatur dæmon no nobis noceat, IV, 299, Î.

Ob castitatem jus primogenitura datum Josepho, ablatum ob incestum a Ruben, III, 76, 1. Castos Deus ab igne inviolatos conservat, id docetur exem-1 plis, II, 76, i. Casiorum præses est S. Raphaël archangelus, IV, 272, 2.

5° *Castitatis observando possibilitas ct media.* Castitas est homini possibilis, XV, 422, 2. Eam haeretici impossibilem censent. XVIII, 320, 1. Ejus dignitatem omnes quidem capere possunt, sed no- lunt, 312, 4.

Castitatis studioso quid facto opus sit, III, 475,1 : *Accidit ut surgeret David de strato suo post meridiem.* Ejus scutum duplex, memoria Dei, et fuga occasionum, I, 353, 1, 2 : *Delicto in manu ejus pallio, fugit.* Castitas per humilitatem custoditur, VI, 157,2 et seq. : *Fovea profunda, os alieno, cui iratus est Dominus, incidet in eam.* Est praemium humilitatis, XVIII, 54, 2. Studium servat castitatem, VIII, 343, 2. Ejus custos est vestium honestas, II, 477, 1 : *Non induetur mulier veste virili, nec Vir utetur veste feminea.* Castitatis tuendæ in puella media, IX, 243, 2 : *Filix libi sunt, serva corpus illarum.*

6* *Castitatis exempla.* Castitas exacte servata, IV, 523, 2. Castitas morti prælala, 332, 2; 333, 1. Exempla eorum qui pro ea servanda occubuerunt, IX, 607, 1. Ob castitatem occisa sancta Dymphna a fratro, III, 553, 2. Castitas Booz, 244, 2. Castitas Judith quam fuerit eximia, IV,351,2.

CASTRA. Castra figendi modus, III, 55, 1. Castra aggere, vallo cl fossa muniri solent, XIV, 211, 2. Castra sino duco, quasi populus sino rego, IV, 349, 1, 2. Castra duodecim tribuum io deserto quomodo essent disposita, XX, 374, 1. Castra Judaica suas habebant portas, XIX, 520, 1. Castramotationis duodecim tribuum descriptio, XII, 863, 1, 2.

Castra juxta etymon sint casta, III, 286, 2. Castra dicta ut casta, hinc iis arcendæ mulieres, XX, 672, 1. Castra Israel elejus insignia quatuor, an in Cherubim quadriga ropræsontentur, XII, 499, i. Castramela lio duodecim tribuum mystico el anagogìe* deducitur, 863, 1, 2; et 864, 1. Castra sanctorum Vocantur latibula el receptacula Christianorum tempore AntlubrUii. circa Jerusalem vel aliqua castra militaria, XII, 766, i ; XXI, 357, 1. Chori castrorum, in Cantico canticorum quid innuant, Vili, 164,1.

CASUS. Casus quid proprie »t, VTT 324. Casus providentiae opponitur, 203, 2. Ille quibus dorninetur, 321, 2. Casus dominatur in rebus dubiis et incertis, V, 579, 2. Obtendit Dei providentiam, *ibid.* Casos fortuitos Deus permittit ad emendationem aliorum, XVI, 186, 2.

CATARACTA. Cataractis cceli quæ dicantur, I, 142, 2. An in coelo sint cataracte, XIV, 599, 2. Cataracte vocantur aquæ ex alto defluentes magno impetu et fragore, ul ruero videantur, item loca in quibus aquæ retinentur et e auibus exeunt, XIV, 599, 2.

CATECHIS1ÍUS, CATECHISTA. Catechismus, catechista quid sunt, XVIII, 575, 2. Catechismi origo ct antiquitas, *ibid. : Communicet is qui calechizatur verbo, ei qui se oatechizat, in omnibus bonis.* Catechismi commendatio, XVII, 32, i : *Tanquam parvulis in Christo lac vobis potum dedi.* Eum docuere Apostoli, 205, 2 : *Aperiens autem Philippus os suum, et incipiens a Scriptura ista, cvangelizavit illi Jesum.* Catechismi quinque capita catechumenis proponenda, XIX, 399, i, 2: *Quapropter intermittentes inchoationis Christi sermonem, non rursum jacientes fundamentum panitentix.* Catéchiste matres imitentur, V, 507,2: *Cor sapientis erudiet os ejus, el labiis ejus addet gratiam.*

CATECHUMENUS. Catechumenus quid sil f XVIII, 575, 2. Catechumenus sua bona cum catechista communicet, *ibid.* Catechumeni cur olim hora nona baptizarentur, XVII, 232, 2.

CATHARINA MARTYR (S.). Sancta Catharina Alexandnna fuit, et ibidem decollata, lac pro sanguino dedit, XIV. 192, i.S. Calharinæ corpus ab angelis in Sina translatum est, ibique ab eis sepulten, XIX. 363, 1 ; XI. 266, 1.

CATHARINA SENENSIS (S.). Sancta Catharina quanta cum fiducia oraret. XX, 49, LOb levem in oratione distractionem a Christo fuit reprehensa, XVI, 559, 1. Ejus preces quam fuerint efficaces, XIII, 114, 1. Undo tantam sapientiam acceperit, XX. 165, 2. In Dei providentia fidendum aiebat, XH, 95, I, 2. Voluntati divinæ sein omnibus conformabat. XV, 190, i. Cur Pontifici bellum ut Turcis inferret, suaderet, XIV, 192, 2.

Duo perfectionis praeopta a Christo accepit, XX, 63, 1, 2. Jussa est a Christo semper ejus recordari, XIII, 292, 2. Visibiliter accepto annulo sponsali, a Christo desponsa fuit, 322, 2. Ejus undo cum eo familiaritas, 1, 460, 1 ; V, 100, 2; XIII, 322 2; XIV, 473, 1. 2. Ejus cor abstulit Christus atque ejus loco ei suum dodit, II, 425, 2; XI, 753, 1 ; XVIII, 533, 2. Quomodo divinis consolationibus perfunderetur, XXI, 54,2. Ejusdem pius languor, VII, 563, 2 Ejus cor pra amore ussum est, XIV, 469, 1; 473, 1. Vehementia amoris mortem sibi acceleravit, XXI, 282, 2.

Ejus orexis erga venerabilem Eucharistiam, XIV, 469, 2. Quos ea jn ipsa offectus ediderit, 473, 1.

Quotidians communione vires animi ot corporis reparabat, XXI, 47, i. In qualibel communione peculiarem gratiam consequebatur, X, 217, 2. Ex unica communione dominium animæ adepta est, VI, 178, 1. Vi sacrae synaxeos sine cibo corporali ullo vivebat, IX, 438, 2 ; XV, 121,2. Diu sola Eucharistia vixit, VI, 274, 1 ; XVI, 395, 2. E Christi manibus aliquando communicavit, II, 138, 2 ¡ XXI, 191, I.

Spurcis cogitationibus agitata, post victoriam meruil videre Christum, XIV, 308, 1. Tanl.e puritatis erat, ut cum occulto fornicatore agens, ojus faetorem senliebat, IX, 528, 2. Naros occludebat cum libidini obnoxius occurreret, XVIII, 429, 2.

Quam esset sobria, XIII, 13, 2. Duabus sibi a Christo oblatis coronis, aurea una, spinea altera, hanc elegit, Vili, 27, 1 ; XI, 232, 2 ; 608, 1 ; 725,2 ; XV, 611,1; XVI, 114, 1 ; 225, 2; XX, 49, 2. Habuit etiam quinque in corporo stigmata, XVIII, 582, 2,

Ejus alloquio omnes ad sanam mentem redibant, VI, 519, 2. Crucem argenteam pauperi dedit, II, 494, 2. Illius in pauperem Christi specie apparentem liberalilas, XII, 634, I ; XVH, 226, 1. Hinc ab eo tempore quo tunicam pauperi dedit, nunquam Irigus sensit, XV, 183, 1; XVII, 22G, 1.

Cur voluerit Roma* vivere et mori, XI, 377, 2. Ejus elogium, XXI, 275, 2.

CATHEDRA. Cathedra Moysi est auctoritas docendi ct jubendi, XV, 488, 1. Cathedras in templo habebant principes sacerdotum, XXI, 98, 1. Cathedram S. Jacobi Christiani Hierosolymis extulere ante obsidionem, XX, 9, 2. Cathedra S. Jacobi a Christianis Hierosolymis Pellam est translata ante urbis excidium, XV, 605, 2. Cathedram Antiochiae S. Petrus quando fixerit, et quomodo hoc sit intelligendum, XVII, 224, 1 ; 245, 2. Romanam Cathedram quando S. Petrus constituerit, 3, 1, 2.

CATHOLICI. Catholicum idem est quod universale, XX, 1,1. Unde dicatur, *ibid.,* 2. Ctflholici in doctrina concordes erunt ct sunt, hæretici semper varii, XI, 270,1. Catholicorum doctrina, in qua ab eis dissident haeretici, diu fuit ante S. Gregorium secus ac calumniantur hæretici, XXI. 203, 1. Catholici inter hærelicos degentes signo aliquo externo suam fidem produnt, XI, 542, 1. Catholici in Anglia, Scotia, et Saxonia in quo imitentur Tobiam seniorem, IV, 269, 2. Catholici pali non debent (juxta auctoris sententiam propriam) ut suam apud se hæresim hæretici exerceant, XII. 597, 2. Catholici gaudent do catholicorum victoriis, V, 393, 2. Catholici cum hæretica matrimonium an et quibus in locis liceat, XVIII, 322, 1. Quomodo el quando catholici pietatem pro quæslu habent, XIX, 255, 2. Catholici veritatem Christi in Eucharistia credentis securitas in dio judicii, XVHI, 361, 1. Catholici plures un salventur quam damnentur, XX, 116, 2 et seq. Jllic sentire videtur auctor majorem partem catholicorum damnari propter multas rationes). Catholicorum longo major pars salvatur, ct cur, XXI, 378.1 el seq. Catholicus malus est voluti nunlius piger, V, 307, 2.

CATO SENIOR. Culo cur dictus àfûatrroç, XX, 52, 1. Cato distichorum moralium auctor quis fuerit, IX, 32, 2; 554, 2. Is amicorum secreta colabat, X, 37,1. Do tribus in hac vita dolobat, VIII, 557,2; X, 412,2; XIV, 144, 1; XVII, 431.2; XVHI,9,2. Quomodo ad censuram oveclus sit. XIV, 480, 1. Cato senior gulosi cur familiaritatem detestaretur, XIII, 343, i. Ejus vinea quantum vini quotannis daret, XIII, 411, 2. Quid responderit Munatio amico parum civiliter nh eo repulso, VI, 276, 2.

CAIO UTICENSIS. Calo Uticensis constantia) speculum fuit, 1,671, 2; XX, 34, 1. Arenas Libycas primus ingrediens, milites ad se sequendum animavit, IV, 438, 1 ; X, 145, 1. Cur de Dei providentia dubitaret, XIV, 203, 2. Cato Romanorum sapientissiiuus quo pacto seipsum occiderit, IV, 561, 2. Seipsum occidens pusillanimus fuit, IX, 10,1.

CAUDA. Cauda in canibus est valde sensibilis, elea omnem affectum indicat, VI, 315, 2. Cauda est index animi in leone, IX, 171, 1. Cauda piscibus velut temo est, XIV, 215, 2. Caudæ scorpionum maximo noxiæ sunt, XXI. 199, 2; 205. 2.

Cauda canis Tobiæ finem homo operationis insinuat, IV, 303, 1. Caudæ cur assimilonlur hæretici, XI. 239, 2. Caudæ dus titionum vocantur rex Israel et rex Syriæ,XI. 187, 2. Caudæ capitals equorum visorum Joanni denotant gladios militares, qui instar caudarum retro exstant, el cnpulos instar capitis habent, XXI, 211, 2. Aut pedissequos militares, 212, 1.

CAUPONES. Caupones non sunt a mendacio liberi, X, 17, 1. Caupona est imago ct origo cultus idololatrici, XXI, 3.5, I. Cauponæ meritori®, habille semper impudici», XIX, 486, 1. Cauponari verbum Dei quid sit, XVIII, 430, I.

CAUSA. Causa vocatur a casu, VI, 310, 2.Causa interdum accipitur in Scripturis pro occasione, I, 31,1. Cau>a prima debet supplere defectum causarum secundarum, V, 519, I. Has disponit Deus, unamquamque juxta conditionem suam, VI, 5, 2. Causæ secunda* defectus tribuendi sunt, non primae, *Psalm.* II, 419, 1. Causa; second® sine Deo nihil possunt, *Psaltn.* II, 200, 1. Causa impellens ad peccatum, peccat, XVHI, 168, 1. Causæ duas ad idem opus meritorium concurrunt, naturalis ct supematuralis, 432, 2.

CAVERNA MACEREE. — Caverna maceri® in Cantico canticorum est sacra Scriptura,VII, 588,1,2-Est coelus beatorum, 589, 1. Uterus Deipari» et Hcthleem, item uterus Elisabeth : «tram sepulcrum Christi, *ibid., i.*

CEDAR, CEGAREN!. Cedar quid, VII, 492, 2. Eilius fuit Ismnelis et pator Arabum, sive Nomadum, *ibid.* Quam regionem denominari!, XII, 313,1.

Est Arabi® Petrææ pars, *ibid.* Bogin Arabia) unde dicta, 700, 1. Cedaroni Arabi® incoi®, connu mores, XI, 334, 1,2; 704, I. Unde dicti sint, 334 1, 2; XII, 313, 1. Eorum perilin sagittandi, XI, 33$, 1.2. CodàrenùB crut Judæis barbarus, 525, 1. Habitabant in tabernaculis, el incertis sedibus vagabantur, *ibid.* Eorum mores et domus describuntur, XII, 313, I. Eorum dcpeculaliones, *ibid,* el 2.

CEDRON. Cedron est vox hebrea, non greca, dicta ab obscuritate, XVI, 606, 1. Cedron torrens est inter Jerusalem el montem Oliveti, qui per vallem Josaphat in longum decurrit. XIV, 280, 1, 2.

CEDRUS. Cedrus alta est et amat alta, enodis est ct recio, el solida, ampla est, odorata, cariem nescit, semper frondet, picem fundit, fructum fert suavem, ejus pix dolores dentium sedal IX, 633, I; XII, 724, I, 2. Ejus fructus, IX, 633, 2. Ejus succus fugat serpentes, *ibid.* Resinam habet laudatissimam quæ variis morbis medetur, *ibid.* Aliæ ejus proprietates, XII, 724, 1, 2. Cedrus describitur, 627, 1. Medetur putredini, V, 282, 4. Cedro alligabantur libri veterum et membranæ, ut diu conservarentur illæsæ, XII, 517, 1. Cedri Libani quænam, *Psalm.* 1,164, 2.

Codro comparatur familia David, XII, 628, 2. Et Christus, 629, 1. Tres ejus dotes totidem Christi dotes denotant, *ibid.* Cedrus cur vocetur Pharao, 724, 1, 2. Cedrus est symbolum aeternitatis el immortalitatis, V, 282, 2; XIII, 470, 2. Cedri symbolum sunt pontificum et principum, XIV, 486. 1.

CELERITAS. Celeritas necessaria in duce, III, 62, 1. Est dos una ducis, IV, 391, 2. In bellis maximo necessaria est et ad prælia conficienda multum valet, X, 131, 2; XIV, 208, 1, 2. Celeritas nimia suggillatur, V, 385, 2 et seq.

CELLA. Cella et Cellarium dicuntur a *celando,* VII, 488, 2. Coll® bona varia, XIII, 314,1,2.Celi® propri® commoda, X, 82, I el seq. Colla continuata dulcescit, *Job,* 578, 1. Est nidus religiosorum. *Job,* 577, 1. Cella vinaria Cantici quænam, VII, 556, 2. Coll® 1res sponsi, aromatica, unguentaria et vinaria, 557, 2. Coll® et promptuaria animarum quæ sint post mortem, XXI, 149, 1.

CELLARIA. Cellaria Cantici quænam, VII, 488,2; 489, 1, 2. Sunt secreta divinitatis, 488, 2. In cellariis Dei exultât anima sancta, 490, 1. Cellariis, sacra Scriptura, mysteria incarnationis, mortis el resurrectionis Christi, cœlum, paradisus terrestris, revelationes, visiones, raptus, consolationes spirituales, sacramenta, precipue Eucharistia, adumbrantur, 489, 1, 2. Cellaria sunt attributa divina. *(bid.,* 2 et seq.

CELSITUDO ANIMI. Celsitudo animi promittitur Deum cotoniibus, XI, 687, 1. Facit tranquillos el beatos, *ibid.* Regnum fnrtunæ despicit etiam in doloribus, *ibid.,* 2. Celsitudo animi sancti omnia terrena despicientis, IX, 153, 1.

CENSUS. Censum certum Deusa singulis Hcbræis exigebat, I, 712, L Quibus de causis, *ibid.*K 2. Bumdem censum Vespasianus Judæis devictis indixit, *ibid.* Consus Judæis indictus a Romanis, erat didrachma ; quæ illius causa et origo, XV, 395, 1, 2. Solvebant æquale pretium in censu hoo pauperesct divites, et quare, 1,714, I. Quid census pretium anagogico significet, I, 712, 2.

CEN I RUM. Centrum terre triplex, VII, 33, <. Centrum torre non multiplex physice, 34, 2. Centri gravitatis lerræ a cenlro rotunditatis differentia, *ibid.* Centrum lerræ an recte vocetur *caput pulce* rum lerræ,* V, 233, 1. An id vocari queat, abyssi, *ibid.* 2. Centrum est symbolum peccati inveterati, 561,2.

CENTUPLUM. Quid sit centuplum promissum omnia relinquenti propter Deum, V, 525, 2; XV, 435, 2 et seq. ; XXI, 56, 2. Centuplum reddit Deus eleemosynanis, VI, 261, 2.

CENTURIO. Centuria quot milites contineret, XVII, 230, 2. Centuno cujus puerum Christus sanavit, quis fuerit, an fuerit Hispanus cognomento C. Cornelius, XV, 222, 1. Centurio cujus servus infirmabatur Capitarmi), alius fuit a regulo, XVI, 368, 1. Primo per Judæos et amicos Christum compellavit, tandem ipse eum adiit, XV, 222, I. Difficultas occurrens in ejus petitione el seniomm ab eo missorum enodatur,*ibid., let* seq. Christum credidit esso Deum, ideoque so coram eo humiliter gessit, XVI, 223, 1. Ejus heroic® virtutes, *ibid.,* 2. Quomodo ejus fides major omnium fuisse a Christo dicatur, 224, 1 ct seq. An petierit ut Christus in domum suam veniret, XV, 118, 1. Ejus domum non videtur Christus ingressus, sed in loco ubi ei centurio occurrit, servum curasse, 227, 1.

Centurio qui Christum mortuum confessus est esso Filium Dei, quis fuerit, XV. 636, 2. Quid de eo confessus sit, et qua occasiono, *ibid.*

CEPHAS. Cephas idem est quod petra, vel Petrus, sic dictus Simon, XV, 132, 1; 256, 1; XVI, 321, 1. Cephas in Epistolis B. Pauli idem est qui Petrus apostolus, XVIII, 528. 2 (Vide Pkt aus).

CEREBRUM. In cerebro cujusque est aliquid basti®, XII, 486. 1. Corebrum spiritus animales suppeditat homini. “53, 1. E cerebro oritur semen naturale, V, 138, 1. In cerebro maxime viget Sensus tactus, XV, 610,2. Cerebri vulnera memori® officiunt, XVHI, 189, 2. Cerebri propria commenta populo non sunt venditanda, XIII, 226, 1.

CERETIIIM. Cerethim vox undo deducatur, et quid significet, XIV, 289, 2. Corethim quæ gens, XII, 684, 2. An omnes Philistini vocentur Cerotbirn, an certa eorum regio ad meridiem sita, *ibid.* Ha vocali milites pretoriani Davidis, *ibid.* Cur essent hi asciti ad custodiam regii corporis, III, 469, 2; XII, 684, 2. An ab his habitata sitei nominala insulft'Creta, an vero Corelbiin orla a Cretensibus. XIV, 288, 2; 290, 1. Coloniam duxerunt in Cretam, et unde iidem sunt Cretenses qui Cerethim, XII. 684,2.

CEREUS. Cerei accenduntur in templis ad recitationem Evangeli!, XV, 2, 1. Cur cum cerei duodecim in officio majoris hebdomadæ extinguantur, unus accensus maneat, IV, 504, 2. Per cereos benedictos quomodo fugetur daemon, 298, 1. Cerei in Deipara; honorem accensi in Ecclesia S. Maria; Majoris, olim in pondero non minuebantur, V, 204. 2.

CERINTHUS. Cerinthus quando hærescs spargere coeperit, XVII, 9, 1. Cerinthus miscere volebat legem cum Evangelio, XXI, 59, 2; 60, 1. Miro exaltabat angelos, cosque præferebat Christo, XIX. 95, 2; XXI, 336, 1. Ponebat illos vclul minores deos, et Christo nobiliores, XIX, 94, 2. Tamen angelum Judæorum dicebat esse malum, 95, 1. Docebat Christum non esse Deum, hinc a Joanne jugulatur in Apocalypsi, XXI, 10, 1. Christum et Deum a Jesu dividebat, XIX, 53, 1, 95, 2. Eral hostis crucis Christi, et Epicureus, 53, 2. Impie docebat B. Virginem c Josepho concepisse, XII, 839, 2. Quæ do Ecclesiæ felicitate prædicta erant ad terrenam et delicias corporis referebat, XVIII, 401, 2. Fuit pater Chiliastarum, *ibid.* ; XX, <244, 2. Resurrectionem negavit, XVIII, 401, 2. Pugnabat pro Judaismo et lege Mosis, XVII , 246, 2; 298, i. Adversarius Pauli erat; judaizans quæslionem movit de servandis legalibus Mosis simul cum christianismo, XVHI, 19; 482, 1. An sit auctor Apocalypseos, 401, 2. Cur ei Apocalysis attributa, XXI, 6, 1; 346, 1, Pervenit ad annum Christi CLXVI.

CERTAMEN SPIRITUALE. Certamen nostrum incursu consistit, XIX, 495, 1 : *Per patientiam curramus ad propositum nobis certamen.* Certandum et laborandum semper Christiano, XII, 579,1, 2. Certandum Christianis post baptismum assidue, XVIII, 338, 1 : *Sic currite ut comprehendatis : omnis qui in agone contendit,* etc. Certandum eis in cœlum pertingere volentibus, XI, 368, 1 ; XXI, 378, 2 : *Et faciet Dominus ... in monte hoc convivium pinguium, convivium vindemiae.* Certantes ct laborantes soli coelos subeunt, V, 276, I : *Manus... fortium divitias parat.* Certantibus datur bravium, non otiosis, XV, 449, 1,2: *Potestis bibere calicem quem ego bibilurus sum* ?

Certandum pro veritate et salute animae, IX, 168, 1 : *Usque ad mortem certa pro justitia.* Certandum est contra vitia incipienti ad meliora converti, 91, 4: *Accedens ad servitutem Dei., praepara animam tuam ad tenlalionem.* Certare quam acriter pro fide Christiani debeant. XX, 655,2 : *Deprecan* supercertari semel tradita sanctis fidei.* Certaminum spectator Deus, *Job,* 237, 1. Certantes adjuvantur a Deo, 397, 2: *Deus autem omnis gratiz ... modicum passos ipse perficiet, confirmabit, solidabilque.*

CERTITUDO. Certitudinem qualem habere gratiae possimus, XX, 584, 2: *In hoc scimus, quoniam manet in nobis, de Spiritu quem dedit nobis.* Certiludo conjecturalis justitia; et sanctitatis cur nobis sufficere debeat, XVIII, 136, 1 : *Accepistis Spiri* tum adoptionis filiorum, in qua clamamus: Abba, Pater.* Certitudo promissorum Dei, XIX, 485, 1 : *Invisibilem enim tanquam videns sustinuit.* Certitudo fidei catholic», XVIII, 518, 2 : *Licet nos} aut angelus de calo cvangelizel vobis prxtcrquam quod evangelizavimus vobis, anathema sit.* Undo hæc oriatur, XIX, 122, 1 : *Accepistis illud, non ut ver» bum hominum, sed sicut est vere, verbum Dei.* Certitudo divinæ spei, XVIII, 92, 1 : *Spes autem non confundit, quia charilas Dei diffusa est in cordibus nostris.* Certitudo mercedis expeclanda pro laboribus, XIX, 286, 1, 2: *Fidelis sermo, nam si commortui sumus, et convivemus.* Certitudo do beatitudine adipiscenda mire hominem recreare debet, VI, 289, 1 : *Aqua frigida anima sitienti, et nuntius bonus de terra longinqua.* Qualem certitudinem in hac vita habere possimus prædestinalionis nosiræ, XVIII, 593. 2; *In quo signati estis Spiritu promissionis sancto, qui est pignus hxreditatis nostrae.* Certitudinem gralke novantes sibi promittunt, 195, 2: *Sine pœnilenlia sunt dona el vocatio Dei.* Certitudinem tantum conjecturalem habent perfectiores de sua saluto, 134, 2: *Ipse Spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus filii Dei.*

CERVUS. Cervi proprietates et natura describitur, V, 146, 2; *Psalm.* I, 120, *in litui.* Unde dicatur græce Da?o;. 147, 2. Dicitur græce Daço;, *ab extrahendo serpente,* quod habitu suo serpentes e cavernis extrahat, VII, 573, 1 ; XIV, 150, 2. Cervorum longævitas, IX, '79, 2. Cornu dexirum ex invidia intra terram abscondunt. 413, 1. Eorum in trajiciendis amnibus industria in sustinendo cornuum pondere, XVIII, 573, 1. Amore cervæ ardet, ideo a venatore facile capitur, V, 197, 2. Ejus stoliditas, *ibid.* Musica capitur, X, 336, 1. Cervus mas cum pinguerit, cur secessum petat, XIV, 266, 2. Natura degener est, *ibid.* Quamdiu vivat, V, 147, 2.

Cervæ velociores sunt cervis, cur, XIV, 266, 2. Prudentia cervarum in quo consistat, *ibid.* Cervæ difficillimo pariunt, XVII, 35 2: XVIII, 554, 2; 732, 2. Pariunt tonante cœlo, IX, 467, 1. Cerva præ aliis bestiis amat fœtus, XII, 120, 2. Quomodo pullos ad cursum exerceant, X, 95, 2. Hinnulum assuefaciunt quo refugere debeat; quomodo pro oo pugnent, XIV, 266, 2.

Per cervos et capreas Cantici quinam intelligantur, VII, 569, 1. Cervus est symbolum Christi, V, 148, 2. Et Ecclesiæ, ct amici, 149, 1. Cerva est symbolum amoris conjugalis, 145, 2 et seq. Cervis comparantur conjuges, XVIII, 554, 2. Corvi cum amatore Dei similitudo aptissimo, *rsalm.* I, 273, 1. Cerva comes et nutrix fuit S. Ægidii, V, 145, 2.

CETIIIM. Cethim filius Japhel primus occupavit Cyprum, XII, 26, 2. Cethim esl Cyprus et Macedonia, IV, 412, 1 i XI, 347, 2. Cethim undo ha-

braice dicatur Italia cl Cyprus, H, 336, 2 Cethim est urbs in Cypro, Cyprus inde cl aliæ insula» vocìitæ Cethim, *ibid.* Cethim Judæis varia denotai loca in mari Mediterraneo sita, XII, 693, 2.

CBTURA. Cetura uxor et ancilla Abrahæ, an eadem sil cum Agar, I, 263. i. Quid vox hæc signified, *ibid.* Fuit serva, *ibid.* Quoto anno ætatis cam Abraham duxerit, *ibid.* Quot ex ca genuerit proles, *ibid.*

CETUS. Cetus quid proprie sit, XIV, 33, 1, 2. Cdus quid signified, *Job,* 766, 2. Cur a Deo creatus sit, 772, 1. Non facile potest ab homine capi, 770, 2. Potens in vorando, 778, 1 ; 782, 1. Terrel navigantes, 779, 1. Ceti mira durities, 778, 2. Illius sternutatio qualis, 776, 2. Cetum excoriare difficile esl, 774, 5. Celi homini parent, IX, 477, 2. Ob magnitudinem vocantur belluæ, X, 413, 1. Eorum vastitas, descriptio, variæ species: giudent luce et sole, *ibid.* Amant profundum maris, XIV, 41,1. Et loca montosa, 42, 2. Quomodo fœtus terræ adhærentes liberent a periculo, *ibid.* Eorum oculi, *ibid.* Ceti nomen est commune ad omnes pisces grandes et cetáceos, 38, 1, 2.

CILEROGH1LLUS. Chærogrillus quale sit animal, II, 62, 1 el seqq. Non esl hericius aut cuniculus, *ibid,* et seqq. Significat injustitiam. 62, 2.

CUALANNE. Chalanne urbs fuit potens juxta Babylonem condita a Nemrod, quæ postea a Parthis aucta, ad ex hauriendam Babylonem et Seleuciam, dicta est Clesiphon, XIII, 594,2.

CHALCEDON1US. Chalcedonius quæ sit gemma, an idem qui carbunculus, unde dicatur, an dicendus Carchedonius, XXI, 386, 2. Dicitur pyropus etap\rausla, *ibid.* Ejus color, viros, descriptio, an idem qui onyx, *ibid.;* 387, I. An interdum candeat, itaque sil adamas, 387, 1.

CHALCOLIBANUAL Chalcolibanum quidnam sil, XXI, 32, I. An sil thus, an aurichalcum, *ibid.*

CIIALD.EA. Chaldæa cur in libro Machabæonun vocelur Persia, IV, 499, 2. Chaldæa vocatur Channan. quia mercaluræ erat dedita, XII. 625, I. Israeli est ad orientem septentrionalem : undo nunc orientalis, nunc aquilonaris dicitur, 628. 1.

CHALDÆI. Chaldæi prædones, *Job,* 36. 2. Chaldæi milites utebantur purpura ad legendum vulnera, IV, 432, I. Solebant alienigenis, ac præserlim Hebræi9, cum in urbem velxiulam asciscerentur mulare nomina, 368, 2. Undo acceperunt ritum præforendi ignem suis regibus, XI, 288, I; XII, 487, i. Et castris, XII, 47, !• 493, 1, 2. Chaldæi reges habebant coronam radiis solaribus distinctam, et solis nomino salinari volebant, 288, I. Nomina sibi indebant a diis suis, 562, 2 ; XIII.55.2. Clialdæis an in conviviis usitatum, ul aliorum se crapula, nudilato ac feditale oblectarent, XIV, 232, I, 2.

Litteras liquidas inter se commutant, XIII, 17, 1. Rarius duali, plerumque vero plurali, etiam pro duali utuntur, XIII, 17, i, XIX, 160,2. Iu vocibus hebraicis S litteram commutant in T, X1ÏÎ, 330, 2. Vocantur astrologi et genelhlialici, XII, 18, 1.

Chaldæi monarchiam Assyriorum ad se translulerc, XIV, 121, 2. Eorum imperium ex quo tempore cœperit, XII, 55, 1. Cur equis rufis assimilenlur, XIV, $27, 2. Chaldaeorum regnum cur leænæ comparetur. XIII, 86, 2.

Forum invadentium Jerusalem descriptio, XIII, 493, 1.2 ; 494, 1. 2. Per quam portam irruperunt in Jerusalem, XII, 269, 1, 2. Per portam Piscium primum in urbem irruperunt, XIV, 278, 1, 2. Quomodo sanclificati sint a Deo contra Jerusalem, XII, 171. 1,2. Bellum Chaldaeorum contra Jerusalem erat sanctum tripliciter, 59, 1. 2. Quomodo sint sacerdotes Dei in strage Judæorum, XIV, 276, 1. Quomodo vocentur milites, exercitus Dei, XIII, 495, 1, 2. Dei voluntatem do punienda per Chaldaeos Jerusalem intelligere potuerunt ex prophetia Jeremiæ et aliorum Prophetarum, XII, 59, 2. Quomodo suae ambitioni el Dei voluntati in occupanda Jerusalem satisfecerint, *ibid.* Comparantur aquilis ob celeritatem, 47, 1; 625, 2. Locustis comparantur Judæam depascentes, I, 516, 1 ; XIII, 485, 2. Eorum dexterius et exercitatio in pugnando, saltando, etc., et audacia. XIII, $94, 1, 2. Judæorum ritus el sabbaU irrisere in excidio, XII, 357, 1, 2. Jerusalem el templum incenderunt, X, 526, 2. An omnes libros Veleris Testamenti cum templo exusserint, IV, 201, 1, 2. Eorum saevities, rapacilas, voracitas, XIV, 210.2. Comparantur leoni, pardo, lupo, *ibid.* Quomodo Tyrum expugnarunt, 211, 2. Chaldæi dicti orientales vastarunt provinciam AmmoniUrum, XII, 683, I. Quomodo vastando Moabitas non peccassem, 301, 1. Cur vocentur hamus .Egypliorum, 715, 1. Cur vocentur piscatores et venatores, 588, I. Cur vocentur Chananæi, *ibid.,* el 626, I. Eorum Niniven expugnantium viva bypolyposis, XIV, 177, 2; 178, I. 2 el seq.; 187, 2. Chaldaeorum 1res reges quibus serviero Judæi, qui sint. XII, 204, 2.

Chaldæi vastatores Jerusalem vastabuntur a Persis, XII, 366, 2. De nocte oppressi a Persis ebrii et dormientes, eorum insolentia dum obsiderentur. 331 i, 2. Eorum imperium corruit in Baltasare, XIV, 211. 2. Chaldæi primo excisi ob crudelitatem. XI. 569, 2 Deinde ob fastum, 570, I. Tertio, ob incantationes, *ibid.,* 2. Ob eas male audierunt, *ibid. (Vide* Babyloni!).

CHALDÆUS PARAPHRASTES. Chaldaica? paraphraseos in Biblia quinam auctores, XIII. 222,2. Chaldteus paraphrastes fab dosus, IV, 107,2. Chald.Tus paraphrastes subinde judaizat, XIV, 264, 2. Chaldæus paraphrastes Cantici quisnam. VII, 463. I.

CHAM. Cham quid signified, I, 136, 1. An if arca usus conjugio. 161, I. Quomodo dicatur per aulicipationcm pater Chanaan. 158, 2. Do eo pa

(rem irridenti, et ejus punitione, 1, iGi, I, 2. Fuit medius filiorum Noe, *ibid.* Fuit primus rex Ægypli, 166, 2; XIV, 270, 2. Indo .Egyplus dicta est terra Cham, el Saturnus appellatus est Ægyptius, XII, 517, 1 ; XIV, 270, 2. Jupiter Hammon, *ibid.-,* XII, 547, 1. An fucrit inagiæ Inventor et propagator, I, 492,2.

CHAMÆLEON. Chamæleon qualo sit animal, et unde dicatur, II, 70,1. Mutat colorem, et quomodo, *ibid.* An vivat sine cibo ex aero, *ibid.* Non vivit ex aero, sed ex roro et muscis in aero volantibus, Vili, 596, 1 ; XV, 99, 2. Chamæleon symbolum est pravi et inconstantis, IX, 136, 1. Item ambitiosi, V, 277, 1. Significat tropologico eos qui se vento honoris et deliciarum pascunt, Ii, 70, 1.

CIIAMOS. Chamos fuit deus comessationum, XII, 299, 1. Fuit Bacchus, 111, 613, I ; XII, 299,1. An idem cum Beelphegor, idcsl Priapo, XII, 299,2. Ejus sacra per meretrices exercebantur, *ibid.* Chantos cultus a Moabitis, XI, 298,2.

CHANAAN. Chanaan an natus in arca Noe, I, 258, 2. An ipse una cum patre Noo avum suum irriserit, 161, 1. Chanaan hebraico sonat mercatorem, XI, 351, 1; XIV, 284, 1. Quia Chananæi ohm in mercatura celebres erant, XIV, 546, 1. Chanaan nomino curvocenlur Israelita impii, XIII. 449, 1, 2. In Chanaan Christus natus est et mortuus, et hinc veteres in ea sepoliri voluere, XIX, 482, 2.

CHANANÆA. Chananæa fuit inter posteros Jacobi divisa, X, 449, I. Chananæa jure hærcditario eral Hebræorum, III, 9, 1. Chananæa Hebræis data quoad dominium, 92, 93, 1. Chananæa non omnino tola a Josué subacta, 68, 1, 2. Idcoquo per jubilan buccinas expugnato Jericho, 34, 1. Chananææ termini ad quatuor mundi piagas qui, I, 625, 1. Ejus longitudo ct latitudo, fuit minor Belgio, III, 70, 2. Chananæa a Ileo Hebræis data pertingebat usque ad fines Damasci, XII, 854,2. Ejus divisio describitur,*ibid,* et seq. Satrapie PhilLsliim ad Cbananæam perlinent, nec eas Ilcbræi possederunt, nisi furto exiguo tempore, 111, 73, i, 2. Tyrus el Sidon ad eam quoque pertinent, quas Ilebræi lamen nunquam possederunt, *ibid.* Ejus promissio quid significet, I, 192, 2.

CHANANÆA MULIER. Quomodo Christum ad filiæ suæ cnergumenæ miserendum excitavit, XV, 355, 2. Unde noverit eum esso Messiam, *ibid.* Tam in via, quam in domo Christo supplicavit. 356, 1. Ab eo semel repressa fortius institit, tiid. Comparai se cani, 2. Et Christum sua ipsa sententia stringit, Hnd. Docet illa nos oraro, *ibid.* Magna ejus fides a Chnslo celebratur, 357, i.

CHANANÆI. Chananæi erant Phœnices, III, 27, 1. Chananæus idem est quod mercator, XIV, 20, 1, Chananæi naulicæ rei et mercaltiræ fuere peritissimi, XII, 442, i. Erant mercaturae addicti, 625, 2. Cbananañ terreni el avari ob maris vicinium mercatura, el in ea fraudibus el dolis vacabanl, XHI, 449, 1, 2. Lingua eorum allinis hebraicæ, II, 399, 2; 111, 14, I. Cur nunc septem, nunc undecim gentes ex iis numerantur, 1, 206,1,2.

Chananæi peste, fulgetris, et igneis sagittis protriti auto adventum Hebræorum, XIV, 252, 2, Eorum peccata ob quæ ox sua terra expulsi, I, 205, 1 ; II, 118, 2 elseq. Eos Deus tribus de causis jussit stirpitus deleri, H, 371, 2. Chananæi non fuero unquam penitus ab Hebræis excisi, XV, 355,1. Cur a üeo non tolaliler ejeeti de terra, IH, 124, 1. Cur inter Hebræos aliqui relicti, 1, 625, 1. Mulli ejus incolæ patriam deserentes ob timorem Josué, varias mundi partes habitarunt, 111, 67, 2. Tempore Salomonis non debebant occidi, 601, 1. Non fuerunt omnos damnati, X, 172, 2.

CHAOS. Chaos quid sit, el qualo inter infernum el coelos sil interjectum, XVI, 226, 1. Chaos primo mundi die creavit Deus, XIX, 472, 2.

CHARACTER. Character Confirmationis et Baptismi, XVHI, 424, 2; 425, 1. Est indelebilis, 647, 1. Character Baptismi nos consignat Christo, XI, 655, 2. Character Antichristi (*Vide* Anti-cimtsTUs).

CHARIENTISMUS. Chariontismus est figura rhetorices, et quis ejus usus, XIII, 253, 2. Ejus exempla aliquot in sacra Scriptura dantur, *ibid.*

CHARISMA. Per charisma quam gratiam significet Apostolus, XIX, 273, 2. Quæ vocet charismata meliora, 377, 1. Charismata Spiritus sancti varia sunt. XVIII, 205,2.

CIIARITAS *(Vide* Aston Dei, Aston proximi).

CHARITES. Charites quomodo ab ethnicis pingerentur, quævoearum nomina el significatio, XVHI, 476, 2; XIX. 107,1. Charites 1res Horarum sunt sorores, cæ matrimonio necessariae, V, 585. 2 et seq. ; X, 12,1. Suntfiliæ Joviset Veneris, 305, 2. Curet ipsæ et Horæ sorores fingantur, IX, 369, 1. Sunt pedissequa} Veneris, X, II, 2. Charilum trium svmbola, IX, 369, I. Charites tres fidelium sunt sanctitas, lælilia, spes, 408, 2.

CHARTA. Chartæ usus olirn incognitus fuit, XIV. 224, 1 ; 413, 1. Unde fiat, 224, I, 2. Papyro veterum successit, *ibid.* Chartas plicandi mos varius fuit apud veteres, XII, 517, 1.

CI1EREM. *Chereni* votum vocatur anathema, quo res Deo consecrata in ælernum separatur a domino suo et usibus profanis, XVIII, 157, 1. *Ghermì* quid significet, *ibid.,* IV, 355, 2; 437, 1.

CHERUB. Cherub vox hebraico unde derivetur, I, 645, 2; XII, 503, 2; XXI, 105, I, 2. Quid ea significet, 708, I. Cherub idem est quod equitans, auriga, princeps, currus, XIX, 435, 2. Cherub cum gladio ante paradisum positus, quis fuerit, 1,111,2.

CHERUBIM, CHERUBINI. Cherubim duo supra arcam, quidnam fuerint, 1,641, I etseqq. An habuerintspcciem quatuor animalium Ezcchielis, *ibid.¿.* Sunt generis neutri et caruerunl sexu, I, 642, I; XIX, 435, 1. Qualis eorum fuerit bilus circa arcam et propiüalorium, I. 642, 2. Cherubim duo ex pro-

pitiatorio prodeuntes ipsum obumbrabant, XIX 435, 2. Huic currus speciem dabant, *ibid.* Cherubini Mosaici el Salomonis quales essent et qualiter collocati, 578, 2; 579, i. Quales ct quo situ fuerint Cherubini Salomonis in templo, *ibid.* Cherubim erant in altari thymiamatis, sed duo tantum, IV, <37, 2. Cherubim duo qui erant super arcam in propitia* torio, an recto vocqgfurduo animalia, XIV, 244, 2. Cherubim an fuerint in acre penduli, I, 642, 2. An insiterint are® uno vol ulroquo pede, 643, I. An steterint in pavimento Sancti sanctorum, *ibid.* Erant tabernaculi velis et cortinis intexti, 658, 1. Quo fino positi sint super arcam,quid ve significas crint,64 », I. Erant currus gloria? et viatori® Dei. *ibid.;* XVHI, 626, 1; XIX, 435, 2. Significabant angelos, qui sunt stipatores Dei, I, 644, 2. Significabant allegorico Ecclesiam, *ibid.* Anagogico cœlum, *ibid.* Quo sensu Deus dicatur sedere vel vehi super Cherubim, 645, i. Sunt symbolum sapientia», I. 6*6, 2; XX, 31,2.

Cherubini cur videat Ezechiel, Seraphim Isaías, XI, 169, I. Cherubim in curru Ezcchielis non unam sed quatuor habebant facies, XII, 480, 2 el seq. Erant hi Mosaicis non per omnia similes, 482, 2. Erant faciebus ornati el vestiti, *ibid.* Eorum schema varium fuit, non tamen monstrosum, *ibid.* Cur exuvias potius leonis, bovis, aquila? el hominis assumant, quam aliarum ferarum, *ibid.* Ex iis didicerunt Gentiles eïïormare suas sphinges, 483, i. Habebant pedes rectos, cur, *ibid,* cl 2. Eorum pedes erant pennati el vitulini, *ibid.* Eorum pedes qualos scintillas omitterent, 484, 1. Quoi singuli haberent manus, *ibid,* el 2. El cur tot haberent, *ibid.* Facies ct al® eorum quot essent, el quomodo sil®, 485, I. Penna? eorum alterius quomodo junclœ essent ad alterum, *ibid,* et 2. Quid hæc alarum junctura designaret, *ibid.* Illorum moins erat naturalis, *ibid.* 2. Hunc motum quomodo nos imitemur, *ibid,* cl 486, 1. Quomodo coram facio sua quodque ambularet, 437, 1. Ab igne intermedio igniro videbantur, *ibid* 2. Ibant et reverlebantur, Deo jubento, instar fulguris, *ibid.* Erant ad currum Dei, non in curru, 488, i. Oculi eorum an veri fuerint, an symbolic!, 492, 1, 2. Duplex eorum erat motus, 493, 2. Hi Cherubim similes erant Mosaicis clSalomonicis, 495, ¿olseq. Item Soraphinis Isai®, sed in quibusdam dissimiles, 496, 2. Similes quoquo fuere animalibus Joannisin Apocalypsi, 497, 1. Item angelis Danichs, *ibid,* Sunt hi qualuor principes angeli, 503, I. Cur pingantur imberbes, *ibid.* Ut perpetua juvenius eorum significetur et aeternitas, XIX, 435, I. An luerint ex ordino Thronorum, verisimilius cos fuisso ex ordino Cherubim. 503, 2; 504, I. Non tantum Deo assistunt, sed el fbras mittuntur, *ibid.;* 364, i.

Cherubim an in templo præcise vigiliti quatuor merini, itaque 24 seniores Apocalypsis repnosentent, XII, 814 I ;XXI 99, 2. Cherubinorum perspicacitas, 110,2 Cherubini Ezechielis habebant ungulam fissam, non Hem animalia Joaniiis, íbíd.Eorum perfecta idea, *ibid.* Illi describuntor, 104,1, 2; 107, I. Cherubim an sint Theraplnm, XIII, 330,2. Judæis in veneratione erant, 332, 1.

Cherubim quadriformes repraesentant quatuor Christi stemmata, XIX, G, 2; 355,1. Cherubim aunt symbola victoriæ, XII, 813, 2. Eorum sculptura dimidiata erat in parietibus templi, *ibid.* Plures ii habebanl facies, *ibid.* Cherubim Ezcchielis facies qualuor symbolice explicantur, VI, 363, 2. Denotant hi qualuor virtutes cardinales, 468, 2. Cherubim fuere typus Apostolorum, XVII, 82, 2. Cherubim Ezechielis denotant uualuor Evangelistas, XV, 12, 2.

CHILIASTA^. Chiliaslarum an parens Cerinthus fuerit, XVIII, 401, 2. Chiliaslarum parens Papias, quis corum error do aurea cl gemmea Jerusalem restauranda, XII, 156,2. Chiliasta? fingebant sanctos per mille annos felicitatis post diem judicis in terra acturos, V, 70, 2; XII, 771, 1; XIII, 98, 1, 2; XVHI, 553,2 ; XXI, 345, 2. Chiliaslarum delina ot somnia, XHI, 524, I, 2. Eorum error refutatur, 346, 1 et seq. (Fida Mil l enar ii),

CHILON. Chilon antequam ad cœnam invitatus condiceret, convivarum sciro volebat nomina, X, 140, 2. Ejus sententi® ethic®, IX» 30 2. Cujus ros pœmterel, XVII, 405, 2. Præ gaudio mortuus csl» XXI, 83, 2.

CHOLERA. Cholera morbus quod genus morbi sit, X, 266, 2. Corpus miro cruciat et pungit, 126, 2.

CHOLERICI. Cholerici sunt pusillanimes, V, 434, 1. Inepti sunt ad regendum, 555, 2. Non sunt nimis acriter increpandi, VI, 475, 1. Cholerici quia celeris ingenii volocisquo consilii bello utiles, IV, 418, 2.

CHOREA. Chorea quid sil, ¡V, 281, 1 : A'un*quam cum ludentibus miscui nw.* Chorea? descriptio, XI, 452, 2 ; XIV, 612, 1. Chorea* quænam licita) elsancì®, VH, 133, i, 2: Tmnpui*plangendi t i tempus saltandi.* Modus in eia adhibendus, itid., 2. Chore® sunt illicia virorum, IX, 280, 2: *Cum saltatrice ne assxduus sis (Vide* Sal t a no, Sal t at r ix).

CHOSROES. Chosroes Persarum rex coli voluit ut deus, inde ojus currus pluvius, sed a Deo coeli luit castigatus» XI. 190, 1.

CHRISMA. Chrisma conficituroxoleoel balsamo, IX, 644, 2. Chrisma adhibebant Apostoli in conlirmatione, x\ n, 197, 2,

CHRISTIANISMUS. Christianismus cur dicatur sors. XVU» 67, I. Ejus quanta dignitas, 285, 1. Ejus antiquitas, XXI, 31, 2. Est professio sanctitatis, et vil® perfecke, ol chantatis, el vil® cœlestis, IX, 109, i; XVI, 40, I; 181, I; XX, 64, I, ; 269, I ; 270, 1. Item castitatis, ct esi detestatio libidinis, XIX, 129, i. Docet omnem puritatem el castimoniam, XX, 164, 2 ut soq. Quam sit ad mores immutando'» potans, XI, 263, 2. Nihil docet turpis ' t absurdi, XX, 167, 1. Non adversatur

regimini politico, XV, 396, L Æquat divites pauperibus, XX, 99, 2. Imo in eo pauperes tenent primas parles, XIV, 506, 2. Est imitatio divin® naturæ, VI, 178, 2 ; VIH, 72, 1 ; XVI, 48, 1 ; XX, 413, 1, Est imago crucis, XX, 346, 1. Ejus voluptas in quibus sita esset, XVII, JOS, 2. Cur a mullis vilipendatur, XX, 45, 1, 2.

Ejus elogia ct officia, XVIII, 145, 1. Christianismus est opus arduum et magna Dei gratia ad cum opus est, XVI, 201, 2. Quid a nobis requirat, X, 563, 2. Nihil rodest se circumcidentibus, XVIII, 504, 1;

Christianismus fuit a Prophetis revelatus, cumque prædixerunt, et avidissime oxpectaruni, XX, 254. I. Maximo viguit in Ægypto, XI. 321, 1. Adhuc florebit post cæsum Anlichristum, XII, 771,1.

CHRISTIANI PRIMI. *Eorum sanctitas,* christiani primi sanctissimi fuere, XI, 248, 1 : *Consummatio abbreviala inundabit justitiam.* Eorum summa sanctitas, XX, 94, 2 ; 261, 2 et seqq.: *Secundum eum qui vocavit vos sanctum, el ipsi in omni conversatione sancti silis.* Sua sanctitate olim plurimos Gentiles convertebant, 332 , 2 : *Conscientiam habentes bonam, ut in eo quod detrahunt vobis, confundantur,* XXI, 101, 2: *El* de *throno Dei procedebant fulgura, el voces, el tonilrua.*

2° *Eorum religio.* Erant velut religiosi, XX, 88, 2 : Si *quis autem putat se religiosum esse, non refrxnans linguam suam... hujus vana est religio.* Religiosæ vitæ jecerunt fundamenta, XVII, 106, 2. Vetabantur Deum in imagine colere, 327, 2 : *Deus qui facit mundum, non in manufactis templis habitat, nec manibus humanis colitur.*

Eorum tria exercitia, XVII, 105, 1, 2 et seq. : *Erant autem perseverantes in doctrina apostolorum, et communicatione fractionis panis, et orationibus.* Solebant cancro hymnos antelucanos, XII, 319, 1 : *Consurge, lauda in nocte, in principio vigiliarum,* XVIII, 395, 1 : *Cum convenitis, unusquisque vestrum psalmum habet...* Item per diem, 660, 1,2: *Loquentes vosmetipsis in psalmis, et hymnis, el canticis spiritualibus.* Noctu orabani vigilantes, XVII, 312, 1 : *Media autem node, Paulus el Silas orantes, laudabant Deum.* Eorum zelus et fervor, 40, 2. Pro regibus infidelibus in mysteriis orabant, XIX, 194, 2 : *Obsecro primum omnium fieri obsecrationes... pro regibus, et omnibus qui in sublimilate sunt.* Lavabant manus ante orationem, 201, 2: *Volo viros orare in omni loco, levantes puras manus.* In concione ct lectione sedebant, in orationc flectebant, XX, 103, 1 : St *introierit in conventum vestrum vir aureum annulum habens tn veste candida... ct dixeritis ei : Tu sede hic bene.*

Quotidie in Missa communicabant, XVIII, 3 *7, 2 *Non potestis mensx Domini participes esse , et mens* dxmoniorum.* Maxime tempore norsecutionis, XIX, 518, 2. Undo Eucharistiam domum deferebant, *ibid.* \ XVIII, 347, 2. Eorum in communicando ritus, XVIII, 369, 2 : *Calera, autem, cum venero, disponam.* Quos hymnos instituebant ante sacram synaxim, 659, 2. Oscula iis usitata olim, maximo anio sacram communionem, 512, 2 : *Salutate invicem in osculo sancto,* XX, *03, I, Post Eucharistiam sumptam , hymnos canebant, XV, 562, 2: *Et hymno dicto, exierunt in montem Oliveti.* Eorum gaudium undo oriretur : *El frangentes circa dumos panem cum exultation*.*

3® *Eorum amor erga Christum.* Eorum mira erga Christum dilectio fuit, XX. 252, 1 : *In revelalatione Jcsu Christi, quem cum non videritis, diligitis.* Omnia sua cum fido Christo obtulerunt, imo vol oculos dedissent, si fieri potuisset, XI, 555, 2 : In carne candentibus notis Jcsu nomen aut signum crucis curabant sibi inuri, 541, 2: *Iste dicet : Domini ego sum... et hic scribet manu sua : Domino,* XXI, 165, i : *Nolite nocere... quoadusque signemus servos Dei nostri in frontibus eorum.*

4° *Qualiter persecutiones pro Christo passi sunt.* Eorum pro fide constantia, XIX, 448, 2 : *Alii vero ludibria experti,... lapidati sunl, secti sunt, in occisione gladii mortui sunl.* De baptismo currebant ad martyrium, XI, 753, 2. Vitæ suæ prodigi, veram et æternam expectabant in cœlis, XVI, 176, I : *El vos similes hominibus expectantes dominum suum.* Christiani expositi in signum persecutionis, *Job.* 360, 2. Christiani Judæi bonis sunt spoliati, XVIII, 416, 1 ; 469, 1,2. Suos semper contribules infensos habuere, *ibid.* Christiani primi Jerusalem et Judææ varie afflicti fuere, XIV, 161, 2 : Ex iis plures occisi una cum S. Stephano Hierosolymis, XVII, 187, 1 ; 189, 1 : *Facta csl autem in illa die persecutio magna in Ecclesia.* Jubebantur ante presides maledicere Christo, XVIII, 372 : *Nemo* in *spiritu Dei loquens, dicit anathema Jcsu.* Damnati magis gaudebant quam absoluti, XIX, 180, I. Ad mortem damnati gratias agebant, *Job,* 142, 2; *Beatus qui corripitur a Deo : increpationem ergo Domini ne reprobes.*

Persecutiones christianis ab imperatoribus ethnicis indicix. Christianorum persecutio ab imperatoribus illata describitur, *Psalm.* I, 285, 2 cl seq. Quare a Gentilibus persecutione premerentur, XVI, 574, 1 et seq.: *Venit hora ut omnis qui interficit vos, arbitretur obsequium se prestare Deo.* lis quæ crimina a Gentilibus impingerentur, XX, 295, 1, 2 : *Conversationem vestram inter gentes habentes bonam, ut in eo quod detrectant de vobis lanquam de malefactoribus.... glorificent Deum.* Fuerunt insimulati inobedientiæ erga reges, 296, 2 : *Subjecti igitur estote omni creatura;,* 357, i. lis aspersa labes quod principibus inobedientes essent, XVIII, 219, 1 : *Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sil.* Non erant adversarii Rom® et Romanorum imperatorum, XXI, 324, 2. Infantium sanguinem bibere Insi-

malati sunt ab ethnicis, XVII, 303, 1. Christiani Romani primi vivebant in assidua persecutione, XVI, 201, 2. Christianos afflictos ox Diocletiani persecutione quomodo Deus per Constantinum imperatorem juverit, XIII, 319, 1. Ob peccata traditi sunt Decio ot Valeriano tyrannisa Deo, 112, 2: *Tibi, Domine, justitia, nobis autem confusio facici; sicut est hodie,* XIV, 590, 2. Eorum constantia conira Julianum imperatorem. XVIII, 323,2 : Urgente persecutione ex oriente et occidente, adibant sepulcra Apostolorum, 16, 1.

5° *Eorum dilectio erga proximum.* Miro unanimos inter se fuere, XX, 321, 2 : *In fide autem omnes unanimes ... fraternitatis amatores.* Eorum imor et unio, XVII, 132, I et seq. : *Multitudinis autem credentium erat cor unum el anima una.* So appellabant mutuo fratres, 66, 2; 133, 1. Christiani viri olim fratres vocabantur, feminæ sorores, XVIII, 200, t ; 209, 2; 243, 1 ; XIX, 242, 1 ; 379, 1. Hospitalitas eis erat in usu, XIX, 513, 4 : *Hospitalitatem nolite oblivisci.* Mira eorum hospitalitas, XX, 359, 2 : *Hospitales invicem sine murmuratione.* Mira eorum in martyres Christi causa vinctos, chantas, XIX, 463, I : *Nam el vinctis compassi estis.* In primitiva Ecclesia habebant omnia communia, XIV, 394,2; XVII, 106, 2 : *Et habebant omnia communia.*

6° *Eorum paupertas,* XV, 141, 1 ; XX, 44, 2 : *Glorielur autem frater humilis in exaltatione sua,* 102, 1 : *introierit autem et pauper in sordido habitu.* Studiosiores fuere sanctitatis et paupertatis quam pompai et splendoris, I, 680, 1 .Omnia sua vendebant et pretium redactum ad Apostolorum pedes ponebant, XVI, 172, 2. Cur sua venderent, XVII, 108, 1. *Possessiones et substantias vendebant.* Abdicabant rerum proprietatem el dominium, 133, 2. Cur paupertatem amplecterentur, *ibid,* et seqq. Votum fecerunt paupertatis, 141, 2: *El fraudavit dc pretio agri.* Item castitatis et obedientiæ, 142, 2 et seq. Religiosa) vitæ jecerunt fundamentum, *ibid.*

7° *Eorum mortificatio.* Primorum Christianorum frugalitas in conviviis, IV, 328, 2. Qualis eorum esset mensa, V, 250, 2. In agape sua lectionem sacram habebant, X, 149, I. Item concentum musicum, *ibid.* Finita mensa, orabant, 156, I, 2. Eorum jejunium, XV, 128, 2 ; 245, 2 : Icnien/ *autem dies, cum auferetur ab eis sponsus, ct tunc jejunabunt.* Usque ad vesperam jejunabant, XV, 225, 2. Post mediam noctem in dio Pascine solvebant jejunium et lætitiæ signa dabant, 645, 2. Eorum xerophagia, XIII, 36, 2. Eorum puritas corporalis, iv. ' ' i.

8° *Eorum obedientia.* Quam essent Apostolis Obedientes, XX, 260, 2: *Quasi filii obcdienliæ, 'Aon configurali prioribus ignoranti# vestræ decideriis.*

9° *Quantus in cis amor veritatis.* Eorum sinceritas, XX, 472, 1 : *Vestram excito in commonitione sinceram mentem.* Mon malebant quam met> tiri, vel semel, XVIII, 643, 1 : *Propter quod deponentes mendacium, loquimini veritatem.*

10° *Eorum usus varii.* In cavernis subterraneis habitarunt, IX, 490, 2. Caruere calceis, sed utebantur pallio, XV, 262, 2. Initio operis se cruce signabant, XVIII, 350. 2. In triduo passionis Christi strepitus edunt, IV, 388. 2. In sepeliendis mortuis effusas faciebant impen^.-X VI. 622. 2 Ad sepulcra defunctorum epulas ponebant, X, 100, 2. Item ad sepulcra martyrum, *ibid.* Osculo sancto se invicem salutabant, XV, 575, 1. Floribus coronari nolebant, V, 349, 1; XII. 300, 2; XV, 610, 2; XXI, 114, 2. Quatuor ob causas istis coronis abstinebant. XI, 718, 2. Ritum coronandi mortuos repudiarunt, quod nihil cum gentibus ipsum facientibus habere vellent commune, XII, 300, 2. Ordinandorum nomina publico proponebant, XIX. 216, L Christiani sacerdotes in primitiva Ecclesia non radebantur, sed tondebantur, cur : at jam nihil absurdi faciunt qui ad aliquid sacrum significandum caput radunt, XII, 834, 2. Taxantur Christiani primi quod deficiente luna acclamarent, ut ex hoc suo quasi animæ deliquio ad se et lucis suæ plenitudinem rediret, 68, 2; 69, 1. Christiani ditiores olim pauperes opprimentes trahebant eos ad tribunalia etiam infidelium judicum, XX. 108, 2 et seq.

!!• Quid fecerint instante excidio Ilicrosolgmx. Christiani Hierosolymitani urbis excidium evaserunt secedendo in urbem Pellam, VI, 116, 1; XV. 505, i et seq.; XVII, 8, 1. Quando Hierosolymis fugere cœperinl, XIII, 133, 1, 2. Christiani Judæi e Judæa fugientes per varias regiones dispersi erant, XX, 238, 1. Ab exteris juvabantur eleemosynis quas exteri iis mittebant, XVIII, 253, 2.

CHRISTIANUS. I. D* f init io et var ia nomina. — Unde el ubi Christiani primum sic dicti, XI, 752, t : *El servos suos vocabit nomine alio.* A gentibus perperam dicebantur Christiani, XVII, 250, 2 : *Ita ut cognominarentur primum Antiochi# discipuli, Christiani.* Quam nomen Christiani sil honorificum, 250, 2. Christiani nomen gloriosum est emptus, XVIII, 297, 1 : *Empti estis pretio magno.* Christiani cur vocentur nomina, X XI, 69,1 : *Sed habes pauca nomina... qui non inquinaverunt vestimenta sua.* Unde dicti sunt fideles, et quando, XVII. 250, I, 2. Quomodo vocentur a Paulo electi ad gratiam et sanctitatem, XVIII, 24, 1; XX, 632, t. Cur dicantur sancti et justi, licet non sint, XI, 713, 1 : *Populus autem tuus omnes justi,* XIV, 516, 2; XVII, 224, 1 : *Factum est ut Petrus deveniret ad sanctos.* Vocatione sunt sancii, XVIII, 43, I : *Omnibus qui sunt Horn#, vocatis sanctis.* Cur dicantur discipuli, XVII, 225, 1. Dicuntur filii Novi Testamenti, et cur, 122, 1. Kos *estis filii Prophetarum el Testamenti.*

II. Chr ist ianor um dignit as, excell ent ia, kt pr ivil eg ia eis a Deo coll at a. — Eorum quanta sil dignitas, XII, 447, 1, 2. Christianus minimus

in Ecclesia, major Joanne Baptista, et sublimior, XV, 285, 2 ; *Qui autem minor est in regno calorum, major est illo.* Christianum esse quantum sit beneficium, XVIII, 371. i : *Scitis quoniam cum gentes essetis, ad simulacra muta, prout ducebamini, cuntes.* Sunt populus Dei electus, IX, 628, 2: *In electis meis mitte radices.* Sunt peculium Dei, XIX, 165, 2 ; *Vocavit vos per Evangelium nostrum in acquisitionem gloria.* 427, 2 ; *EI ero cis in Deum, ct ipsi erunt mihi in populum,* XX, 288,2 : For *autem... gens sancta, populus acquisitionis.* Sunt gens nova ot aurea, *XYIII,* 580, 2 : *In Christo neque circumcisio aliquid valet, neque præputium, sed nova creatura.* Sunt sors et pars Dei, IX, 630, 1, 2. Sunt templum Dei, XII, 760, 2 : *Dabo sanctificationem meam in medio eorum in perpetuum.* Sunt metonymice regnum Dei, XVili, 233, 1 : *Non est regnum Dei esca et potus.* Sunt Dei discipuli, ovos, palmitos, membra, sponsæ, templa,victima», filii Christi, XX, 289,I et seqq. Sunt servi Christi, XI, 527, 1,2. Christianus coæquatur moraliter Christo Filio Dei primogenito, X, 236, 1 : *Miserere plebi tuæ.... et Israel quemcoaquasti Primogenito luo.* Est hæres Dei, cohæres Christi, *ibid.* Christiani omnes sunt sacerdotes, III, 280, 2 : *Suscitabo mihi sacerdotem fidelem.* Sunt reges et pontifices, cum sint sancti, XXI, 132, 1 : *Fecisti nos Deo nostro regnum et sacerdotes.* Quare in baptismo ungantur, XX, 553, 2 : *Sed vos unctionem habetis a sancto.* I Christiani omnes non sunt sacerdotes proprio dicti, sed mystici, XXI, 23, 2 : *Et fecit nos regnum et sacerdotes Deo et Patri suo.* Quomodo in terra regnaro dicantur, 132, 1. Christiani omnes probi quomodo sint reges, I, 599, 2 : *Et vos entis mihi in regnum sacerdotale.* Sunt veri filii Abrahæ et Isaaci, el hi in sternum manebunt, X, 438, 1 : *Et filii eorum propter illos usque in aternum manent. Sunt* veri filii promissionis et Abrahæ, et Isaaci, XVIII, 159, 1, 2. *Non enim omnes qui ct Israel sunt ii sunt Israelita:,* 163, 1, 2. Credendo in Deum, benedictionem Abrahæ, id est justitiam sunt adepti, 168, 2. Sunt præ Judæis electi ex libera Dei dignatione et electione, 164, 1,2. Quanta præ Judæis beneficia receperunt, XI, 535, 2 : *Ne memineritis priorum et antiqua ne intueamini.* Sunt domini Judæorum, VI, 145, 1, 2: *Qui accipit mutuum, servus est fœnerantis.* Mossero Judæorum comedent, *Job,* 128, 2. Eos ubivis terrarum Deus protegit ct manu ducit, XI, 513, 1 : *Ft suscepit te dextera justi mei.*

III. Christianorum officia. — Eorum officia. Mogia et axiomata varia, XVII, 251, 2. Christiani fori ejusque morum vera descriptio, XII, 145, 2; 146, 1. Christiani philosophi elegans descriptio, I, 695, 1, 2.

1« *Qualis debeat esse eorum religio.* Adorent Deum in spiritu et veritate. XVI, 361, 2 ct seq. : Ven *adoratores adorabunt Patrem in spiritu ct veritate,* XVIII, 435,2: *Dominât autem spiritus est.* Eorum est Deum semper laudaro et gratias agere, XI, 273 I : *Confitebor tibi, Domino, quoniam iratus es mihi.* Mano adiro templum debent, I, 706, 2. Eorum holocausta sunt sacrificia eucharistica, XI, 6G2, 2: *Holocausta eorum cl victim,reorum placebunt mihi super altari meo.* Eorum in templis suis lætitia, 662, 1 : *Lælificabo cos in domo orationis meæ.* Christo sunt obstricti, ejusque religioni et cultui, 657, 2 : *Qui custodierint sabbata mea, dabo eis in domo mea, et in muris meis locum.* Eis in oro et in cordo semper osso debet Christus, XII, 447, 1, 2. Deos gentium no nominare quidem debent, XVIII, 326, 2: Nec cæremonias ct ritus legis servaro sub poena mortis, 433, 2 : *Littera enim occidit, Spiritus vivificat.* Non sunt sub lego veteri, sed sub loge tenentur, 118, 2. Pædagogo, id est, lego non egent, 547, 1 : *Ubi venit fides, jam non sumus sub pedagogo.* Non sunt sub lego servili, sed filiali, XX, 87, 2: *Qui autem perspexerit in legem pertectam libertatis.* Suos habere debent sacerdotes ct sacrificia, XVIII, 393, I : *Omnis namque Pontifex ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur.* Doo serviunt amore filiali, XVI. 47, 2: *In sanctitate et justitia coram ipso omnibus diebus nostris.* Eorum servitus longo præstat regum opibus et superbia, XIII,508, 2: *Super servos meos et ancillas effundam Spiritum.* Quomodo suas venerantur imagines, quomodo sua idola gentes, XI, 543, 2.

2® *Quæ debeat esse eorum fides, spes, charitas.,* Qualis debeat esso eorum fiducia ct libertas in professione fidei, XIX. 380, I : *Si fiduciam cl glo~\ riam spei usque ad finem firmam retineatis.* Qtio-¡ modo suos mortuos sepeliant, X, 280, I : *Propter delaturam autem amaro fer luctum illius uno dio, et consolare propter tristitiam.* Eos nimiopere ploraro non debent, *ibid.* Nec mortem timere, 350, 1 : *Non est autem in inferno accusatio vilæ.* Christiani ficti subducunt se in periculis pro lido imminentibus, at sinceri in eis mori se exponunt, VI. 136, 2 : *Callidus videi malum, ct abscondit se: innocens pertransiil, cl afflictus est damno.* Mortem pro fide discant sustinere Christiani oxemplo Eleazari, IV. 443, 2. Christianus verus est confessor et tostis fidelis Dei, XIII, 441,1,2 : *Judas autem testis descendit cum Deo, et cum sanctis fidelis.* Christiani omnes por Christum ducem morti insultant. et eam in infernum vincunt, 463, 2 : *Erh mors tua, o mors; morsus tuus ero, inferno* Christianis mors ludus est. XI. 599, 2: *Dominus Deus auxiliator meus, ideo posui faciem meam ut petram durissimam.* Christiani qui in odium Christi necantur a Judæis vel hærcticis, sunt martyres ox ipso opem martyrii, XII 226, 2 : *Quiescat vot tua a ploratu, ct oculi tui a lacrymis, quia est merces operi tuo, ait Dominus.*

3° *Sint sancti,* X, 14, 2 : *Lucerna splendens*

super candelabrum **sanctum,** XI, 147. 2 *Omn>s gui relictus fuerit in Sion, ... sanctus* **vocabitur.** Quam sancti esso debeant, XVI, 599, I : *Sanctifica ens in ventale.* Esse debent sancii vocatione, baptismo, debito, officio, professione et obligatione, XVIII, 585. I : *Paulus... omnibus sanctis qui sunl Ephesi,* XIX, 3, i; 379. 1 . *Ende, fratres sancti, vocationis caleslis participes.* Quæ debeat esse eorum sanctitas, XVIII, 651, 1 : *Omnis immunditia... nec* **nominetur** *in vobis, sicut decet sanctos.* Eorum sanctimonia et verba (pialia esse delæant, XXI, 101, I, 2. Vilæ sanctitate infidelibus sint exempla, XVI, 202, 2. Exemplo debent prælucere ethnicis, XIX, 336, 1 : *Admone illos... non litigiosos* **esse,** *sed modestos, omnem* **ostendentes** *mansuetudinem ad omnes homines.* **Eramus enim** *aliquando et nos* **insipientes...** Virtutum odorem Christianus spargat, XVIII, 429, i : *Christi bonus odor sumus.* Vita sua debet relcgero tenebras impietatis ct alios illuminare, 654, 2 : *Omnia* **autem** *qux arguuntur, a* **lumine** *manifestantur.* Christiani stellæ instar refulgeant, XIX, 37, 1 ; /n-*tcr quos lucetis sicut luminaria in* **mundo.** Sint voluti soles, X, 390, 2 : *Sol* **in** *aspectu annuntians in exitu, vas* **admirabile,** *opus Excelsi.* Debent esse in omnibus sol mundi, VII, 38, 2. Iu orbe sunt quasi anima in corpore, XX, 285, i.

4* *Sint perfecti, et qua perfectione.* Quam doceant osse perfecti, XX. 64, 2 : *Omne donum perfectum desursum est.* Qualiter vivere debeant, XVI, 48, 1 : *Vl... serviamus illi* in *sanctitate ct justitia.* Vivant digno vocatione sua, XX, 287, 2 : *Vos autem* **regale sacerdotium, gens sancta.** Vivant digne suo nomino, XVII, 251, I.Toli vivant Doo, XX, 272, 2 : *Penati non ex semine corruptibili, sed* **incorruptibili per verbum Dei vivi.** Crescant quotidie in virtute et via Dei, 408, 2 : *Gratia vobis et pax* **adimpleatur in cognitione Dei** *et Christi.* Tendere debent ad perfectionem sui status et officii. XV, 177, 1 : *Estote ergo vos perfecti sicut* **et** *Pater* **vester** *ccelestis* **perfectus** *est.* Semper debent ad majora ascendere, XI, 123, i : *Venite et asccndamusad montem Domini.* Exquirant quid do se exigat Deus, et qua in re Deo maximo placere possint, XV11I. 653, 2 ot seq. : *Probantes quid sil beneplacitum Deo.* Eorum est non slare, sed semper progredi in via virtutis, XIX, 127. 2: Sic *ct ambuletis ut abundetis magis.*

5* *Imitentur Deum Patrem et rtaum ejus vnrisium.* Christianus imitare debet divina attributa, XV, 178, 2. Patroni suum imitentur Deum Christiani, ejusquo mores, XIII. 296. 2 : *Et* **erit** *inloco ubi dicetur : Non populus meus vos, dicetur eis : Filii Dei viventis.* Sint imago Christi, VI, 178, 2. Christianus sil quasi alter Christus, XVIII, 226, I : *Induimin Dominum Jrsum Christum.* Debent, ut pueri, puero Christo assimilar!, XIX. 374, 1 : *Ecce ego cl pueri mei, quos dedit mihi Deus.* Christo sunt concorporati, 382, 2 : *Participes* **enim** *Christi effecti sumus.* Eorum vita debet esso expeclatio Christi, XVI, 176, 2 : *Et cos similes hovmibus expectantibus dominum suum* Ejus est optare adventum Christi, XIX, 137, i. Sapidum de se epulum Christe chrisliani præbeant, VI, 178. 2. Quæ vilia eis potissimum cavenda. XVIII, 226, I, 2 In baptismo Satanæ et omnibus operibus ejus renuntiant, 107, 2 : *Quicumque baptizan sumus in Christo Jesu, in morte ipsius baphzati sumus,* 678, 2. Imitentur Cherubinos Ezechielis, XII, 508, 1.

6® *Se invicem diligant ut fratres,* XIX, 129, t : *De charilate autem fraternitatis non necsse habemus scribere vobis.* Omnes invicem fratres sunt, XX, 45, I : *Glorietur autem frater humilis.* Quare se invicem diligerò debeant, XIV, 576, i : *Numquid non pater unus omnium nostrum?* XVI. 535, 2 et seq. : *Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem;* XXI, 132, 2 : *Et cantabant canticum novum.* Magis ad amandum tenentur quam casieri homines, *ibid.* Quam inter se uniti esse debeant. XVI, 601. 2 : *Sicut tu, Paler, in me, et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sini,* XVIII, 209, 2: *Charilate fraternitatis invicem diligentes,* 623, 1 : *Solliciti servare unitatem in vinculo pacis ; unum corpus et unus* **spiritus,** *sicut vocati estis in una spe vocationis vestrx.* Per sacramenta invicem connectuntur, 206, i : *Multi unum corpus sumus in Christo.* Licet mulli sint, charilate sunt unus, 94, 2 : *Charitas Dei diffusa est* in *cordibus* noj-*tris, per Spirdum sanctum qui datus est nobis.* Qualis Christiano benignitas conveniat, 648, 4 : *Estote autem invicem benigni.* Affabilitas decet Christianos, XX, 322, 1 : *Omnes unanimes, compatientes. fraternitatis amatores, misericordes, modesti, humiles.* Ferant mores et vilia proximorum, XI 521, I, 2 : *Calamum quassatum non conterei, et linum fumigans non exhnguet.* Non Letentur, nisi cum vident fralrcm in charilate, XVIII, 651, 2. Christiani taxantur qui ideo eleemosyna et donis proximum juvant, ut eo abutantur, XII, 619, 2.

7° Sin/ *humiles cl infantes* tn *malo,* XVIII, 393, 1 : *Nolite puen effici sensibus, sed malitia parvuli estote.* Pueros simplicitate imitentur. XX, 276, 2 : *Sicut modo geniti infantes, rationabile sine dolo lac concupiscite.* Non sibi sapiant, XV III, 212, 2 et seq : ;Von *alta sentientes, sed humilibus consentientes*

8* Sini *peccato et mundo mortui.* Esse debent peccato mortui, XVIII, 106, 1: 0ui *enim mortui sumus peccato, quomodo adhuc vivemus in illo?* Qua raüonemortiii essodebeanl, XI\ 102, lelsequ *Mortui enim estis, et vifa vestra abscondita est cum Christo in Deo.* Caveant peccata pristina, XVIII, 110, 2 : *Christus resurgens jam nonmordur, mors illi ultra non dominabitur.* Sunl vclul resurgentes, quomodo, XX. 343, 1 *:Per resurrectionem Jesu Christi, qui est in dextera Dei.* Sunt in boc

mundo peregrini, XII, <22, 1. *Quare quasi colonus futurus es in terra* ?XV, 640, 2; XVI, 308, Ì; XÏX, 478, 2: *Confitentes quia peregrini et hospites sunt super terrain*, XX, 291, 1, 2 et seqq. : *Obsecro vos tanquam advenas el peregrinos, abstinere vos a carnalibus desideriis.* Assimilantur Israelitis in deserto agentibus, XIII, 313, 1: *Ducam eam in solitudinem.* Mundo crucifixi esse debent, XX, 346, 1: *Christo igitur passo in carne, et vos eodem cogitatione armamini.* Quomodo Christo debeant concrucifigi, XVIII, 579, 2 : *Per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo.* Christiani vita tota crux est, XII, 386, 1,2: *Misit in renibus meis filias pharetræ.* Eam quotidie petat, *ibid.*

Iis vivendum non secundum carnem, sed secundum spiritum, XVIII, 133, 1 : Si *secundum carnem vixeritis, moriemini.* Eorum est austere vivere, XX, 457, 2 : *In corruptione sua peribunt, voluptatem existimantes diei delicias.* Eorum vita est in abstinentia, X, 109, 2: *Splendidum cor et bonum in epulis est; cpulx enim illius diligenter fiunt.* Eos decet pallor et macies, XVIII, 1, 2: *Castigo corpus meum ct in servitutem redigo.* Spolia terrena relinquant, IV, 431, 2: *Dixitquc Judas: Non concupiscatis spolia, quia bellum contra nos est.* Quomodo affectum erga parentes et animam propriam relinquero debeant, XVI, 200, 1 : *Si quis venit ad me, cl non odit patrem suum,* etc. Cur iis fugienda unguenta ct deliciosi odores, V, 67, 2.

Eorum vitamilitia esse debet. Sunt certatores, et ad luctam uncti, XIX, 125,1 : *Nemo moveatur in tribulationibus istis, ipsi enim scitis, quod in hoc positi sumus.* Iis semper incumbunt tentationes, 302, 2: *Omnes qui pie volunt vivere in Christo, persecutionem patientur.* Semper ad bellum se parent, 302, 1, 2. Milites sunt Christi sui ducis, 190, 1: *Hoc præceptum commendo tibi.... ut milites in illis bonam militiam.* Semper est contra hostes pugnandum, XIV, 20, 2. Cur ct quomodo debeant esso masculi, XXI, 243, 2 et seqq.: *Et peperii filium masculum.* Sint magnanimi, XVII, 26, 2. Sint animo regio, et quomodo, XX, 64, 1 ct seq. Operibus bonis certaro debent, XIX, 338, 2: *De his volo te confirmare, ut curent bonis operibus prxesse qui credunt Deo.* Cur certare debeant, XVIII, 151, 1, 2. *Quis nos separabit a chántate Christi.... an persecutio, an gladius ?*

Christianus philosophus aoversis solidatur, XV, 216, 1 : *Descendit pluvia, et venerunt flumina, el flaverunt tenti, el irruerunt in domum illam, cl non cecidit; fundata enim erat supra petram.* In crucibus florent Christiani, ab eis liberi marcescunt, XX 303, 1, 2: *Christus passus est pro nobis, robis relinquens exemplum,* 374, 1 Eorum virtus in pace languescit, crescit in persecutionibus, XV, 150, 2 : *Beati qui persecutionem patiuntur prori' iostitiam.* Per certamen debent coronam cœ-

(Ostem promereri, IX, 93, 1 : *Fili, accedens ad sei*' vitutem Dei,.... prxpara animam tuam ad tentationem.* Inter cruces solantur de spo bonorum coelestium, V, 55, 1 : *Qui autem me audierit, absque terrore requiescet, ct abundantia perfruetur, timore malorum sublato.* Agonizcnt pro cœlo, XV, 209, 2 : *Intrate per angustam portam....* Quid eis imitandum in afflictione positis, 275,2: *Filii sanctorum sumus, et vitam illam expectamus.* Christiano homini quid dicendum a septem fratribus Machabæis Judæis, IV, 530, 1. Ad cruces so animare debent cogitando vincula Pauli, XIX, 112,2: *Memores estote vinculorum meorum.* Masculo sint animo in patiendis adversis, XVI, 582, 2 : *Mulier cum parit, tristitiam habet.* In angustiis et periculis constituti, Dei opem implorent, IV, 457, 2; 458,1 : Frequentes gralias agant, etiam in adversis, XIX, 139, 2 : *In omnibus gratias agile.* Christiani est in tormentis gaudere, XI, 147, 2. Quomodo inter tot ærumnas semper gaudere possit, XIX, 60, 1, 2 : *Gaudete in Domino semper; iterum dico, gaudete.* In victoria nunquam sit securus, XVIII, 676, 2: *Propterca accipite armaturam Dei, ut possitis resistere.... et in omnibus perfecti stare.* Christianis est vigilandum semper, XI, 331, 2: *Super speculam Domini ego sum.* Et laboribus insistendum, XII, 579, 1, 2.

10° *Sint obedientes.* Christiani non sunt liberi ab omni lego positiva superiorum XVIII, 564, I : *Vos enim in libertatem vocati estis.* Eorum sub quovis prælato obcdienlia, XI, 262, 1, 2 : *Et parvulus minabit eos.* Subditi regibus etiam ethnicis eorum robur sunt, XVIII, 219, 2: *Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit.* Sua submittunt Dei providentiae, XX, 193, 1: *Pro eo ut dicatis, si Dominus voluerit.*

11° *Quæ sil eorum spes et merces.* Iis potius quam Judæis sapientia vitam æternam, veras divitias et gloriam confert, V, 88, 1 : *Longitudo dierum in dextera ejus, et in sinistra illius divitiæ ei gloria.* Est ipsis promissa terra viventium in cœlis, 309, 2 : *Justus in ælcrnum non commovebitur.* Miseri sunt, si Çhristus non resurrexerit, XVIII, 401, 2 : Si *Christus non resurrexit, vana est fides vestra.* Eorum olim contemptus, sed postea gloria futura in judicio, XI, 584, 2 : *!Lrc dicit Dominus ad contemptibilem animam.* Finito christianismo, beabuntur, XV, 517, 1 : *Non prxlcribil generatio hac, donec omnia hac fiant.* Motent pro ratione seminis, XVIII, 576, 2 : *Qua enim seminaverit homo, hac et metet.* Eorum sepulcra debent esse gloriola, XI, 266. 1, 2.

12° Vflrit *Christianorum usus.* Orant conversi ad orientem, XIV, 528, I. Cur, XII, 563, L Quia Christus crucifixus faciem conversam habuit ad occidentem, XV, 62!, 1. Orant genuflexi, 183, 2. Christiani ab olim formant signum crucis in fronte, XII, 570, 2. Hujus rei dantur rationes, *ibid.* Ad lùangelium assurgunt, reverentis causa,

IV, 2i8, 1. In funero propinquorum dant opulum pauperibus, XII, 133, 2. Dant infantibus nomina patrum vel cognatorum illustrium, XVI, 43. 2. Eorum quis esset vestitus, XX, 101, I. Eorum modestia et abjectio, 45, I » 2. Christiani in Ægypto quibus vestibus vestiebantur olim, VII, 317, 1. Iis quare annulus permittatur, XX, 100, 1, 2,

13° *Eorum varix inScriplura figurx.* SuntSion et Jerusalem mystica, IX, 630, 2. Libano comparantur, 633, 1. Sunt voluti virides sationes, X, 337, 2. Christiani cur dicantur vermis, XI. 513, L Sunt oves, 497, 1. Sunt pueri quadrupliciter, 218, 2; 219, 1, 2. Cur citharoedis comparantur, XXI, 280, 1. Christianus mystice vocari potest separator. XIV, 455, 2. Christiani sunt velut pisces. XVI. 132. 2.

14° *Varia ad Christianos pertinentia.* Eorum acies errantes quam miraculose in Terra sancta ab angelo fuerunt dcductæ, I, 558, 2. Christiania Saracenis in Terra sancta circumsessi jejunium solemne etiam pueris, infantibus ot pecoribus indixerunt, et victoriam adepti sunt, XIV, 53, 2. Christiani quo viso animati Jerusalem do Saracenis ceperint, 530,1. De iisdem virtuto venerabilis Eucharistiae insignes victorias retulerunt, 470, 2. Christiani in Tartaria precibus suis montem transtulerunt, XV, 393, 2. Christiani in India regibus parenliores sunt quam ethnici, XX, 297, 2 Regnanto Antichristo confluent ex toto orbo Ilierosolymam ut Eliam et Enoch in ea concionantes audiant, XII, 766, 1. Christiani lapsi sub Antichristo, eo cæso ad Christum redibunt, 773, 1. Tempore Antichristi cruccs gestabunt publice, cur, XXI, 164, 1. Eorum multi fine sæculi cur Jerusalem confluxuri sint, 357, 2. Quam mulli tunc adhuc futuri sint, 374, I (Victo Cr edent es, Fidel es, et ubi do singulis Christianis virtutibus spedalini agitur).

CHRISTINA (S.). S. Christina) virginis ot martyris mirablilis constantia, et crudele martyrium a proprio patro inflictum, 1, 117, 2. S. Christina dilacerata ferreis uncis, ab angelo in carcero sanitati priori restituta, XIII, 51. 1, 2. S. Christina mirabilis cur ad vitam jam defuncta redire voluerit, XVII. I 7 I

CHRISTOPIIORUS. (S.)S. Chrislophorus verus fuit sanctus et martyr, non est emblema pugilis cujusvis Christiani Christum portantis laborando et p itiondo, VI, 305, I

CHRISTUS *(Vide* Jesus Chr ist us).

CHRONOLOGIA, CHRONOTAXIS. Chronologiæ mosaic® certitudo et veritas astruuntur, 1, 179, I. Chronologia ælatis Josué, HI, 106, I. Chronologia Judicum annorum 356, vel 360, 110, 1,2. Anni servitutis Hebræorum, includendi annis quibus Judices præfuerunt, 126, 1. Canon pro chronologia sacræ Scriptura), *ibid.* 2 et seq. Chronologia Israelis ex /Egyplo ad templi aedificationem, 480 annorum singulis principibus partit®, 126, 1, 2 et seq. Chronologia Salomonis, V, 4, 2.' Chronotaxis Tobiæ senioris et junioris, IV, 266, 2. Chronologia expugnationis Ægypti, Tyri, Ammon, Moab, etc., XII, 716, 1. Chronologia Ezechielis, 468.1,2. Item quatuor Prophetarum majorum, *ibid.* Chronologica harmonia duodecim Prophetarum, XI, 84 et seqq. 1 usque ad 92, 1,2; XIII, 254, I, 2. Chronotaxis oraculorum, sive ordo capitum et gestorum Jcremiæ, XII, 6 et 7. Chronologia vita Nabuchodonosoris, XIII, 171,2. Chronotaxis Seleucidarum post Alexandrum Magnum in Syria regnantium, IV, 405, 1,2. Ptolemaeorum in Ægypto, *07, 1, 2. Item Machabæorum qui populo pr.efuero ut pontifices et principes, 407, 1, 2; >08, 1, 2. Item pontificum ab Alexandro Magno usque ad Christum, *ibid.* Chronotaxis gestorum apostolicorum. XVII. 1, 4 et seq.

CHRYSOLITHUS. Chrysolithus qualis sit gemma, XII, 575, 2. Chrysolithi gemmæ natura et color describitur, XH1, 138, 2; XXI, 391, 2. Alius est a chrysolica, *ibid.* Quam lato nomen ejus pateat, ejus color, 391, 2 et seqq. Ejus dotes et vires, 392. 1. Chrysolili gemma, quia coloris marini est, ab Ilebræis dicta est Tharsis, XIV, 29,1. Quomodo quasi chrysolithus fuerit corpus angeli Gabrielis apparentis Danieli, XHI, 139, 1. Et quid tali forma iis apparens denotet, itid.

CHRYSOPRASUS. Chrysoprasus gemma est species topazii, XXI, 393, 1; 394, 1. Ea describitur, ejus species, nomen, vires, 394, 4.

CHRYSOSTOMUS (S.). S. Chrysostomus unde sic dictus, IX, 215, 1. Fuit a S. Paulo edoctus, I, 14, 1. Ejus in dicendoci persuadendo gratia et efficacia, I, 693, 1. Chrysostomum inaugurandum columba supervolavit, XI. 705, 2. Episcopatum fugit, 292, 2. Inter celebrandum vidit angelos, II, 210, 2. Quæ ct qualia pro Deo passus, 1,704, 1,2- Ejus constantia, 352, 2; 637, 1. Eum fratrem vocat Innocentius i Pontifex, 119, 1. S. Chrysostomus moriens, albas ut martyr induit vestes, VII, 318, 2. Chrysostomus consolator insignis, *Job,* 355. 2. Ejus memoriae lapsus, I, 214, 1.

CHUS. Chus, filius Cham, cum filiis Arabiam incoluit, non Abyssimam, XIV, 304, 2. Eorum posteri tamen se per Abyssiniam propagarunt, *ibid.*

CIBUS, COMESTIO, COMESSATIO. *Ciborum quis detectus licitus aut illicitus sil.* Cibus omnis quem Deus praescriberet, alere posset, XV, 121, 2 : Aon *in solo pane vivit homo.* Cibi creati sunt in usum sanctorum, XIX, 226, 2 : *Omnis creatura Dei bona est. et nihil rejiciendum quod cum gratiarum actione percipitur.* Cibus sanctificatur per verbum Dei el orationem, 227, 1.

Cibus in so mundus, fuit immundus, quia erat loge vetitus, cl quis, XVIII, 232, 2 : Scio *et confido in Domino Je^u, quia nihil commune per ipsum.* Cibos mundos ab immundis cur Deus in lege Moysi segregavit. 11, 60. 1 : *Hxc sunt animalia qux comedere debetis.* Cibus per cor animam non inqui-

nat. nt volebant Judæi, XV, 353, 2 : *Non íntelligitis quia omne quod in os intrat, in venirem vadii.* Cibi immundi immunditiem non aillant anima». XV, 352, I; 354, 2 : *Non quod intra! in os coinquinat.* Cibus idolo immolatus non afflatur divinitate, nec fit deterior, XVIII, 324, I : *De iis autem quæ idolis sacrificantur, scimus.* Eum rudiores putabant esso sanctum, 323, i. Ob cibos lege vetitos dissensio erat inter neophytos ethnicos et Judæos, 227, i el seq. : *Infirmum autem in fide assumile, non in disceptationibus cogitationum.* In delectu cibomim non debent fideles se invicem judicaro, 229, 1 : *Tu quis es, qui judicas alienum servum? Domino suo stat aut cadit;* 231, i : *Qui manducat, Domino manducat.* Do ciborum delectu error Judæorum, Manichæormn, et MarcioniUrum, XIX, 224, 2: *Prohibentium nubere abstinere a cibis quos Deus creavit ad percipiendum cum gratiarum actione.* Cur cibi a muliero forti in domesticos dispertiti, vocentur præda, VI, 499, 1, 2 : *Dc node surrexil, deditque prædam domesticis suis.*

Cibus certus per so indifferens, accedente praecepto, necessarius fil, XVIII, 233, 1 : *Non est regnum Dei esca et potus.* Ciborum delectus in jejunio adhibendus est, XIII, 136, 2 : *Panem desiderabilem non comedi, et caro el vinum non introierunt in os meum.*

2* *Quomodo cibus sumendus sit.* Cibus et labor invicem attemperari debent, X, 130, 2: *In omnibus operibus luis esto velox, el omnis infirmitas non occurret tibi.* Hic augendus, ille minuendus, *ibid.* Cibi antequam sumantur, benedicendi sunt, 266. 4. Unum genus cibi salubre est, XVI, 154, 2: *Sollicita cs el turbaris erga plurima.* Cibus modicus homini sufficit et expedit, X, 125, 2: *Quam sufficiens est homini crudito vinum exiguum* Cibis vilibus vescentes, sunl robustiores el vegetiores delicatis, 128. 2 : *Somnus sanitatis in homine parco.* Cibus delicatus est panis mendacii, VI, 181, 1 : *Ne desideres dc cibis ejus, in quo est panis mendacii.* Cibus avide ante alios invadere indecens est, et gulæ indicium, X, 120,1; *Supra mensam magnam sedisti? Non aperias super illam faucem luam prior.* Iu mensa non omnia discendendo nec voranda, 124, 1 : *Utere quasi homo frugi, his quæ libi apponuntur, ne cum manducas inultum, odio habearis.* A cibis liquidioribus ordiendum prandium, 125, 2. Cibus a sitienti humectar! nequit et comodi, IV, 340, 2. Comedero citra satietatem, salubre est, X, 128, 2. Cibus nimius vesperi noxius est, 130, 2. Cibi nimis indigesti ejiciendi vel vomitu, vel per alvum. 129. 2: *El si coactus fueris in edendo mullum, surge e medio, evome, et refrigerai il te, et non adduces corpori luo infiimitatem.* Cibi nimii et indigesti quæ mala creent, i 27, 1; 128, 1. Alia eorum damna, *ibid.* Comedere prius cesset conviva, honestatis causa, 124, 2: *Cessa prior causa disciplina ; et noli nimius esse ne offendas.*

3° *Ciborum effectus.* Cibus integer in stomachum transmissus eum onerat, VI. 80, i. Quomodo comestio sit labor, VII,83,2. Cibus nobis incorporatur, VI, 180, 1,2. Cibi triplex digestio el egestio, XV, 353, 2. Qua» ejus pars por poros evanescat el in secessum abeat, *ibid.* Cibus delicatissimus pessimo post egestionem fœlet, XV, 355 el seq.

4° *Excessus in cibo quid, seu comessaliones vitanda.* Comessationos sunt convivia quæ gulæ causa fiunt, XVUI, 225, I : *Honeste ambulemus, non in comessationibus et ebrietatibus,* 567, 2 : *Mani* fesla sunt opera carnis.... comessaliones el his similia.* Comessari undo dictum, *ibid.* Comessatio cur juveni cavenda, VI, 196, 1, 2: *Noli esse in conviviis potatorum, nec in comessationibus eorum qui carnes ad vescendum conferunt.* Comessationes mentem homini eripiunt, cl libidinem inflammant, XIII, 3»2, 2: *Vinum cl ebrietas auferunt cor.* Comessatio filiorum cadit in parentum probrum, VI, 368, 1. Comessationos quomodo puniat Deus, XI, 339, 1: *Comedamus et bibamus: cras enim moriemur. Et revelata est in auribus meis vox Domini exercituum : Si dimittetur iniquitas hæc vobis.*

5* *Cibus spiritualis.* Cibus animæ ante omnia quærendus, XVI, 392, 1,2: *Operamini non cibum qui perit, sed qui permanet in vitam xlcrnam.* Quis sit cibus permanens in vitam ælernam, operando nobis comparandus, *ibid.* Cibus et sapientia inlei se conferuntur, IX, 437, 1 : *Cibabit illum pano vitx et intellectus.* Cibi ct sermonis analogiæ, X, 129, 2. Cibi spiritualis penuriam siepe patiuntur gulosi el divites, XIII, 629, 2: *Millam famem in terram, non famem panis, neque sitim aqux, sed audiendi verbum Domini.* Cibus pauperis sapientis, VII, 229, 2. Cibus quem porrigat Christus, XI, 650, 1, 2 : *Qui non habetis argentum, properale, emite et comedite (Vide* Convivium, Epulæ).

CICEHO. M. T. Ciceronis eloquentia et vis permovendi, XX, 142, 2. In adversarios benignus fuit, VI, 285, 2. Ciceronis in Verrem jocus et mycterismus, XI, 68, 1, 2; XIII, 239, 1. Senescens in Tusculo philosophatus est, 315, 2. Naturam accusavit quasi in homines crudelem, XVIII, 98, I. Idola colenda docet ob metum logum politicarum, 52, 1. Conjugium ad philosophandum ineptum osse dixit, 320, 1.

CICONIA. Ciconia avis eadem quæ herodion, II, 67, 1. Ciconia pietatis cultrix, *Job,* 738, 2. Unde dicta *chasida* a pietate, *ibid.* Earum moros el natura describuntur, I, 65, I. Ciconia quia pia, symbolum est pietatis, XIV, 421, 2. Est etiam symbolum hospitis vagi, XII, 74, 2.

CIDARIS *(Vide* Corona)*

CILICIA, CILICES Cilicia cur vocetur Tharsis, XIV, 29, 1. Cilices populi orti sunt a Tharsis, nepote Japbet, 29, 1. Cilices habebant Hierosolymis suam

synagogam, XVIII, I66, *i.* Cilices græco, sed corruptius (juam alii Greci loquebantur, 30, 1. Cilices pessima natio erant, XIX, 325, 2.

CILICIUM. Cilicium quid, *Psalm.* I, 216, 1. Cilicium priscum qualo ossei, XI, 323, L Cilicio usus quam sit antiquus, I, 342, 1 ; *Job,* 363, 2. Cilicio usi pœnilenles, IV, 34, 2. Cilicium sivo saccus tertium symbolum pœnitontis, 251, 1. Est habitus pœnitontium, XII, 387, 2. Et vestis obsecrationis, 450, 2, Euii etiam vestis exterior prophetarum, XIII, 228, 2; XIV, 518, 2. Domat stimulos voluptatis, IV, 332, 2. Exempla sanctorum qui eo usi sunt, I, 342, 1 otseqq. Cilicium erat vestis Joannis Baptislæ, XV, 96, I. Ejus usus erat frequens apud anachoretas, *ibid.*

CIMBRI. Cimbri ex quo orti, I, 165, L Cimbri Mim formidabiles erant galeis suis quas ferarum îxuviæ efferabant, XII, 482, 2.

CIMMERIA. Cimmeria regio erat dura et aspera, XIV, 18, i. Cimmerius Bosphorus ubi silus, 17,2. Ejus latitudo, 18, 1. Cur in Cimmeria inferni sedem collocent poetæ, *ibid.*

CINCINNI. Cincinni cur Judæis velili, II, 126, 1. Sunt cinaedorum et meretricum, *ibid.* Cincinnatulus nomen diaboli, *ibid.*

CINEAS. Cineas Pyrrho regi orator et consiliarius fidus fuit, V, 443, 2. Hujus dominandi libidinem scite repressit, *ibid.*

CINGULUM. Cinctio vestium docet compositos mores, XV, 96, 2. Cingi, succingi, præcingi, accingi quomodo differant, XVII, 263, 2. Cingulo se accingunt laboraturi, profecturi, pugnaturi, VI, 502, I. Id erat Palaestinis in usu, idquo acu pictum, 514, 2.

Cingulum quarum rerum sit symbolum, XX. 258, 1. Cinguli symbolum quintuplex et ejus usus. XI, 260, 2; XVUI, 677, 1. Cingulum signum el symbolum est virginitatis, VI, 502, 1 ; XII, 462, 2. Symbolum est etiam pœnilenliæ el morlificalionis, VI, 514, 2. Cingulum cilicinum gestarunt sancti, XVI, 174, 2. Cingulum est nola amoris militaris el conjugalis animæ erga Christum, XVIir, 678, 2. Cingulum est etiam symbolum fortitudinis, glori.»*, prompti obsequii. XII, 112, 2; 113, L Cingulum byssinum quid denotet symbolice, 610, I. Cingulum Dei cur sit Israel, 112, I. Cinguli cujusdum prodigium ad testandum Christum resurrexisse o sepulcro lapido obsignato, XI, Î60, I.

CINIPIIES (seu Sciniphes). Ciniphes qualos sint nuscæ, I, 502, 2. Cur cos efiicoro non potuerint ungi -IJgyplii, 503, I. Quid hi tropologico significent, *ibid.* Ciniphos sunt typus inquietudinis, *Job,* 459, 2.

CINIS. Cinis cum mello oculis inspersus eorum cali inom dispellit, IV, 274, 1. Cinis ox herba quadam Arabica combusta quas habeat vires ad purgandum, XIV, 491, 2. In cineres ex alta turri præcipilalio quod genus supplicii, IV, 556, 2. Cinero vilulaj asper>us immundus expiabatur, XIX, 440, 2.

Cinis erat olim signum lucius, XII, 387, 2. Représentât animam in qua charitas emortua est, IX, 305, 2. Symbolice est memoria mortis, 306, 2. Cinero caput aspergere, symbolum est pcenilcntis, IV, 251, 1.

CINNAMOMUM. Cinnamomum unde dicatur, IX. 643, 2; XII, 62, L Cinnamomum valde odoratum est, odoremque habet delicatum et subtilem; unde dicatur, IX, 643, 2. Symbolum est sapienti^, pnidcntiæ, humilitatis, Vili, 80, 2.

CIRCENSES. Circensium aurigarum factiones orant quatuor; quinam earum quatuor colores: quas apud Romanos et Græcos turbas excitarint, XIV, 429, 1; XXI, 138, 2. Eorum coloribus repræsenlantur quatuor elementa, eorumquo dissidia et pugnœ, XIV, 429, 1. Horum ludorum origo *ibid.*

CIRCULUS, arrearas est perfectissima figura, V, 63, 1. Circuli figura pingebant Ægyptii Deum, XVI, 602, 1. Circulus esi s\mbolurn perfectionis el aeternitatis Dei, XVII, 332, L Est paradigma amoris Dei el proximi, IX, 396, 2. Circulus aureus in porco, est forma* venustas in lasciva, V, 332, *Ì.* Circulus rerum humanarum, 310, 2.

Circuli quadratura quomodo sciatur, et quomodo nesciatur, VII, 303, 2. Circulus lacteus in cœlo cur nitescat crasso lumine, XXI, 406, 1. Circulus orbem solis ambiens visus est paulo ante ortum Christi, XIV, 332, 2. Circulari figura ostenditur ventas corporis Christi, XV, 556, 2. Circuli lineis ad centri punctum deductis, ostenditur Christi oxistentia in quolibet hostia» puncto, 431, 2.

CIRCUMCELLIONES. Circumcelliones seipsos necabant cœloslis vilæ spe, XVI, 509. I. Carpebant salutetionem *Peo gratias,* XIX, 139, 2, Suis dolis periero, X, 42, 1. Imperatorem in catholicos irritare conati, eum vindicem senserunt, VI, 15, i.

CIRCUMCISIO, *I9 De quibus causis esi instituta.* Circumcisio mullis do causis est instituta, I, 214,2. Erat signum memoralivum et conditio fœderis inter Deum et Abraham initi, I, 214, 2; XX, 447, 1.2 ; XVII, 173, 1. Erat etiam signum repræsenlalivum fidei Abraham, et justitiæ per fidem illi coliate», idquo non solis Judæis, sed etiam Gentibus sectantibus vestigia fidei Abrahæ, I, 214, 2; XVIII, 83, I, 2. Distinguebat Judæos ab aliis gentibus. 1, 214, 2. Significabat baptismum, *ibid.* Delebat peccatum originale, ut probabile est, *ibid.;* XVI 67,2. Imponebatur in ea nomen, uti jam in baplisuio. 1. -14,2.

2° *Circumcisionis obligatio pro Judris.* Est ab Abraham inducta, XVI. 422, 1, 2. Ad ram etiam Ismael el Esau obligabantur, I. 215, 1. Eliam servi emptilii ad circumcisionem fuerunt obligati, *ibid.,* 2. Do pœna circumcisionis omissæ, 216, 1. Circumcisio in deserto omissa ob incerIltudinem quando castra movenda erant, IU, 28, *1.* Ipsa orat

professio judaismi, XVII, 298, i; XVIII, 561, 2. Cujus rei illaJudæos commoneret, ct quid designaret, XVIII, 6 i, 2. Ejus lege Christus non obligabatur, XVI, 67, 2 *{Vide* Christus). Cur Judæi circumcisio dicebantur, XVIII, 604, i. Pro tota logo Mosis capitur. XVII, 243, 2. Per hanc intelligil D. Paulus omnem legem veterem, XVIII, 8», 1.

3° *Circumcisionis ritus.* Cur in membrum quod est absconditum, instituta, IX, 447, i, 2; XVIII 66, 2. An fiebat cultro lapideo, I, 215, 2; 111. 27,2. Circumcisio etiam domi peragi poterat, XVI, 43.2. Etiam sabbato peragi potest, $22, I, 2. Precìse octavo die peragitur, *ibid.* Cur dilata in octavum diem, 1. 245, 2.

4° *Circumcisionis usus apud alias (jentes.* Eam receperunt etiam quædam gentes, I, 215, 1; XII, 86, 2. In quanto honore fuit Ægyptiîs, XVIII, 60$. 1.

6° *Circumcisionis abrogatio.* Ea jam illicita est, XVIII, 527, 2. Si baptismo jungatur, christianismus nihil proderit, 561, I. Licuit tamen Judæo Christianis per aliquod tempus, non Gentibus conversis, *ibid.* Eam aliquando B. Paulus probavit, aliquando improbavit, XVII, 307, 1. Non prodest, nec obesi ad salutem Christiano de judaismo converso, XVIII, 310, 1. Quomodo Christus minister sit circumcisionis, 237, 2.

6° *Quæ circumcisio Deo placeat,* XII, 86, 2. Circumcisio cordis suadetur, 45, 2. Quid ad eam requiratur, *ibid.-,* XVIII, 65, 2. Circumcisio cordis et carnis quæ sit, 832, 2. Circumcisio spiritualis quæ sil, X4 I, 68, 2. Circumcisio spiritualis triplex, 1

CIRCUMSPECTIO. Circumspectio magna dos est, IX, $27, 1, 2 : *Deatus vir qui.... in sensu cogitabit circumspectionem Dei.* Pars est sapientia», 216,1 : *Si accommodaveris animum tuum mihi, sapiens eris.* Ipsa in verbis adhibenda est, 593, 1 : *Quis dabit ori meo custodiam el super labia mea signaculum certum ?* Circumspectio in verbis, actus est magnæ prudenliæ, XX, 137, 2: *Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir.* Circumspectione •temper nobis in hac vita opus est, XII, 510, I, 2: Ga opus est in valetudine tuenda, X, 131, 2 : *In munibus operibus tuis esto velox, el omnis infirmitas non occurret tibi.*

CISTERN/E. Cisternae erant crebre in Judæa, et eæ cœnosæ et profunda*, erantque loco careens aliquando, XU, 263, 2. Cislcrnæ varia; symbola, V, 140, 1, 2. Cislcrnæ dissipata; sunt idola, XII, 28, I.

CITHARA. Cibane etymon, huic comparantur opera pietatis, X, 310, 2. Cithara sola magnitudine distinguitur a cinyra. II, 43$, 1. Cithara symbolum felicitatis. *Job,* 601, 2. Citharis cur dicatur vox virginum similis. XXI, 272, 1. Cithara* seniorum et phiala: quid significent, 129, I, 2 et seqq. Citharas in cado fore probatur, 128, 1. Earum suave melos, *ibid.* 2. Cithara mysticequid sint, 273, i.

CIVIS. Cives semper invident civibus, cur, XV, 338, I ; XVI, 104, 2. Cives concordes urbem tutantur el propugnant, V, 580, 2. Por leporeni denotantur, XI, 463, I. Civium commodis studeant duces et presides exemplo Nchemiæ et aliorum, IV, 2 $2, 1. Civium salutem prodii qui hostos captos vel capiendos dimittit, 5*4, 2. Cives vita functas precibus juvare honestum el probum, 55$, 2. Cives Chris'i sunt Judæi, qui eum agnoscere noluerunt, et illo mortuo fidem ipsius prædicari vetuerunt, XV, 530, 2. Civium Romanorum sex jura, XVII, 394, 1.

CIVITAS. Civitatum constructio Doi inventum est; multiplicatio, ejus donum, IX, 459. 1. Civitatum ædificatio celebre nomen facit, X, 334, I. Civitas est quasi musicus concentus, XXI, 272, 1. Civitates limilaneæ semper esse solent munitissimae, XII, 68$, 1. Civitates inulto diruto, postea non eodem loco, sed alio vicino ædificato sunt, XIV, 505, 2.

In civitate sua singuli censeri debebant in censu, XVI, 56, I. Civilitas est jus civitatis, XVII, 390, 2. Civitas omnis habere debet pauperes ct divites, VI. 135, I. Civitates laborant inedia, cum pauperes oppressi artes suas deserunt, 365, 1, 2. Civitates integras subvertit lingua nequam, X, 55, 2. Civitatis florentis decus consistit in senum gravitalo ct prudentia, et juvenum vigore, XII, 423, 2. Civitates maritimæ et mercaloriæ malo morato sunt, XI, 353, 1; XIV, 325,2. Civitates Israel non consummandas antequam veniat Filius hominis, quomodo intelligatur, XV, 270, 2.

Civitas David cur vocetur arx, V, 255, i. Civitas inferior Jerusalem cur dicalur filia Sion, XIV, 279, 2, Jerusalem quare vocetur civitas sanctificationis, X, 236, 4. Item civitas requiei Dei, *ibid.* Civitas dilecta etiam tempore Antichristi erit Jerusalem. WI. 357, 2.

CLADES. Clades omnes quas Deus Israeli immisit. ante denuntiavit quam infligeret» XIII, 558, 2 ; 560 2. Clades piis paratas subeunt iniqui et impii, VI, 115, 1, 2. Pii sæpe evadunt clades communes reipublicæ, *ibid.* Clades publica nos movere debet ad poenitentiam, XVI, 186, 1, 2. Clades Christianorum in Hungaria contigit ob eorum in persequendis Tureis fugientibus inordinationem, VI. 220, 2.

CLAMOR. Clamor utilis in bello, III, 36, 1, 2. Clamandi mos in magnis calamitatibus apud Persas, IV. 375, 1. Et apud Judæos pio cum tempore, 399, 2. Clamore suo excitabant deos suos Gentiles quasi dormientes, XIV, 23$, 2.

Clamor in Scriptura aliquando est omno peccatum quod clamat in auribus Dei eumquo excitat ad vindictam, XI, 155, 1. Clamoris nomino intelliguntur violentia», rapinae, fraudes, ote., 677, 2. Clamaro in coelum peccata quomodo dicantur, XX, 307, 1. Clamor in auribus Dei est etiam vehemens orantis desiderium, 1,558, 1. Clamor noster filialis ad Deum

testatur nos esse filios ejus, XVIif. 13$, 1, 2. Quis sit clamor montis, 551, 1. Clamant ad Deum etiam bestia;, eumquo ad misericordiam movent, XIV, 53, 2, Clamor do nocte nuptiis sponsi denotat clamorem et tubam Archangeli fideles mortuos excitantis, XV, 526, ct seq.

CLARA (S.). S. Clara futura sanctitas est per mmon demonstrata, Ii, 333, 2. Jugiter Christi passionem meditabatur, XIV, 512, 1, 2. Quomodo passionem Christi recoleret, XX, 307, 2. Gestavit per tiginli et octo annos cilicium o solis porcini, licet lifirma, XV, 96, i.

CLARA (S.) de Monte Falco. S. Clara de Monto Falco cordi crucifixi Christi figura insculpta fuit. XI\ ,512,2. Ejus sanguis subsilire solet, cum aliquid caliimilali"imminelreipublicæchrisIianæ. XI,762,2.

CLARAVALLUM, Claravallensis coenobii silentium. XI, $15, 2; 416, i. Claravallcnses monachi olim de defectu aliquo monili, pro reprehendente ac monente orare solebant, XIV, 352, 2.

CLAUDIUS. Claudius imperator quando ad imperium assumptus, XVII, 3, 1. Ei aquila portendit imperium, XII, 625, 1. Mulla deorum sacrificia et festa Romæ sustulit, XIII, 32, 1. Ejus mores, XVII, 341, 2. In quantum mentis stuporem per voluptates Tenent, XII, 32, 2. Ad solum nomen novi regis per- Wlebalur, XVII, 317, 2; 341, 2. Ejus mors, 5, 1 : 263, 2.

CLAUDUS. Claudum cur primo S. Petrus sanaverit, XVII, 116, 2. Is quare cum teneat, 117, 2. Is an una cum Petro incarceralus sit, 126, 2. Quamdiu fuerit claudus, 129, 2.

Claudus pedibus symbolum est nuntii stulti, et eum mittentis, VI, 301, 1. Claudicatio mystica qua* et qualis, XVII, H7, I. Claudicandum non est in salutis via, XIX, 502, 2. Claudicans, per melalepsin, idem est quod dolens, fatigatus, atlliclus. XI\ 98, I.

CLAUSURA. Clausura est seps et murus religionis, XI, 684, 1 : *Et vocaberis* j *dificatorsepium, avertens semitas in quietem.* Claustra regularium sæcularibus videntur carceres mortis, at religiosis sunt portus, XIV, 43, I : *Tcrr? vectes concluserunt me in ¿-ternum.*

CLAVIS. Clavis symbolum prelatura, cur, XI, ’ »3, I. Notat quoque dexteritatem regendi, *ibid* Claves aliæ manu, aliæ humeris gestantur, *ibid.* ¿laves optimæ in crucis formam sorratæ sunt, 343, 2. Clavis scienliæ quam abstulero pharisæi, q XII. 165, 2.

Clavium S. Petri origo, XI, 343, 1. Claves regni cœlorurn Petro sunt datai, non Ecclesia', XV, 370, 1. Et in eo Romanis Pontificibus Petri successoribus, *ibid.,* 2. Quid per hac denotetur, *ibid.* Per has denotatur summa eorum potestas, *ibid.* El quidem in spiritualia, 371, 1. Quid claves tropologice denotent, *ibid.*

CLEMENS ALEXANDRINUS. Clemens Alexandrinus sæpo utitur apologiis, IX, 26, 1. Ejus error) docentis Paulum fuisse conjugatum, XXIH, 329, 1. Ejus de immortalitate animæ sententia. VII, 158,1. Ejus libri vitiati sunt ab hæretiris, XVII, 258, 1.

CLEMENS I, PONTIFEX (S.). S. Clemens a S. Petro conversus, XII, 398, 2. Perpetuam virginitatem coluit, XXI 275, 1. S. Domilillarn ad virginitatem et martyrium pro ea subeundum animavit, XI, 661,2; XXI, 275,1. Fuit egregius in gentilibus ad Christum adducendis, XXL 293, 1. Precibus fontem elicuit agno indicante, XVII, 12, 1; XXI, 275, I. Ejus pro fide martyrium et miraculum annuum in retrocessione maris usque ad ejus sepulcrum, XVII, 12, 2; XXI, 275, 1. Ejus liber *Recognitionum* inter apocryphos est relatus, XVIIt 269, 2. An scripserit epistolam *ad Hebrxos,* XIX, 348, 1. An vero sil interpres ejus in Græcum, XVIII. 373, 2. Elegantissime eam vertit, XIX, 348, 1. Ejus epistola *ad Corinthios* cum hac qua* dratel stylo el sensu, *ibid.*

CLEMENS ANCYRANUS. (S.). S. Clementis Anci rani in tormentis 28 annorum constantia, IX, 352, 2; XVni, 444, 1 ; XXI, 54. 2. Hinc erat semper ad nova pro fide certamina promptior, XIX, 498. i.

CLEMENS IV, PONTIFEX. Clemens IV quam in sua dignitate memor fueril suæ obscuritatis el paupertatis, 11, 351, 1.

CLEMENS V, PONTIFEX. Clemens, instigant* Philippo Pulchro, Francia* rege, Templarios extinguit, IV, 434, 2. Quomodo expirarit, XII, 14$, I.

CLEMENTIA. I0 Ouid *sit clementia.* Clementi* est affectus sapientia*, VI, 519, i. Clemens dicitur, quasi colens mentem, V, 329, i. Est quiddam divinum maximo decens principes, I, 738, 2 et seqq. Regibus optimum satellitium est, VI, 85, 1. Regibus maxime necessaria est, V, 453, 2; XI, 521, 2; XIV, 481, 2. Clementia vindictam temperet, imo superet, XIV, 21. 1. Clementia cum severitate temperanda. *Job,* 583, 2. Est vera clementia impios castigare in tutelam piorum, VIII, 283, 1.

2° *Clementi? laus,* III, 619, 1. Clementia in Dec omnium ejus attributorum summum, IX. 110, L Elucet in omnibus Dei operibus, *Job,* 199, 1. Clementia Dei in hostes captivos, IV, 184, I. Clementia Dei in Judæos prævaricalores justitia temperata, 225, 2. Clementia excelht inter opera justitia?, V, 329, 1. Ex ea omnis bonitas el sanctitas promanai, *ibid.* Omnium bonorum est mater, VI, 85, 2. Qui clemens est, virtutum se capacem reddit, V, 329, 1.

CLEOPATRA. Cleopatra grace idem est quod decus cl gloria patris et patria?, IV, 466, 2. Cleopatranim series el origo, *ibid.*

Cleopatra tertia nomine Demetrii senioris uxor, marito capto, Antiochum ad regnum el conjugium suum invitat, IV, 488, 1. 2, et 489, 1. Habuit ilaquo simul duos fratres viventes maritos, *ibid.* Veneno quod filio propinami necata est, *ibid.* Trium Syria* regum fuit uxor, *ibid.*

Cleopatræ quintæ nomino luxus et pompa, XXI, 313, 2. Ejus uniones duo quanti constiterint, *ibid.;* 399, 2. In convivio suo in rosas expendit talentum, hoc est sex millia coronatorum francicorum, Vili, 310, 2; X, <47. L In ejus navi remi ad tibi® el fistulæmodulos movebantur, XI, 311, i. Cleopatra balsamum Judææ invidens, id in Ægyptum transtulit, concedente id Antonio amasio, XII, 852,2. Devicto M. Antonio ab Augusto Cassare, no in manus victoris veniret, aspidum morsu so necavit. IV. 407, 2; XVII, 437, 1.

CLEOPIIAS. Cleophæ nominis etymon, XVI, 413, I. Alio nomine dictus est Alphæus, XV, 337, 1. Cleophas fuit frater S. Josephi, et pater el avus Apostolorum quatuor, XV, 316, i ; 337, 1 ; XVI, 97, i; 276, 2, An fuerit S. Jacobi frater, an avus, XX, 6, <. Fuit unus e discipulis abeuntibus in Emmaum, XVI, 274, 2. Fuit martyr. 276. 2.

CLERICUS. I. Cl er ici unde sic dicti, II, 289,1; XII, 741, I, 2; XVII, 67, 2; 73, 2. Clerici sunt sors Domini, XX, 381, 2. Aliam sortein non habent in terra quam Deum, XII, 837, 2. Sunt idem quod LeviUc, II, 289, i. Clerus capitur pro ecclesiasticis, XX, 382, I et seq. Clerici virtute prestantes olim dicti sunl Papa?, X, 428, I.

II. Cl er icorum officia et munia. — <® Eorum officium est verbo, magis vita docere, XII, 741, 2: *Vx pastoribus qui pascebant semetipsos,* Eorum munus est prædicaro regnum cœloruni, *ibid.* Sunt satores ælcrnitatis, *ibid.* Eorum duo munia, doctrina ct ministratio, XVIII, 206, 2: *Habentes..,, sive prophetiam secundum rationem fidei, sive ministerium in ministrando.* Clericus relieto sacre Scripture studio vanis scientiis dans operam, est cisterna rimosa, XII, 28, 1.

2* Secessum et quietem colant, II, 173, i : *Suburbana autem eorum non veneant* (Levita?), *quia possessio sempiterna est.* Non tractent saecularia, IX, 366, 2 : *Admitte ad te alienigenam, et subvertat te in turbine, el abalienabit te a luis propriis,* XVI, 168, 2 : *Homo, quis me constituit judicem aul divisorem inter vos?*

3° Devitent consortia mulierum, XVI, 363, 2 : *Et mirabantur quia cum muliere loquebatur,* XIX, 212, 2: *Oportet episcopum esse.... pudicum,* 235, 1 : *Obsecra.... juvenculas ut sorores, in omni castitate.*

4« Clerici auro inhiare non debent, XIV, 281, 2 et seq. : *Dispcricrunt omnes involuti argento.* Caveant avaritiam et simoniam, XV, 259, I : *Gratis accepistis, gratis date.* Turpo lucrum non sectentur, XIX, 216, 2: *Diaconos similiter.... non turpe lucrum sectantes;* 324, I ; *Oportet enim episcopum.... non* (esse) *turpis lucri cupidum.* Ecclesiasticus mi opes quas ex beneficio percepit, relinquat a gnatis laicis, eosque inde locupletet, peccatum tuertale esse censentplerique, XIII, 634, 2.

5* Clericos decet hospitalitas, XIX, 513, i, 2: *Hospitalitatem nolite oblivisci.* In pauperes essu liberales cur debeant, XX, 579, 1: *Qui habuerit substantiam hujus mundi, ct viderit fratrem suum necessitatem habere.*

6° Clerici affectum erga cognatos moderari debent, XII 835, I, 2.

7° Clerici minores obcdianl senioribus, XX, 386, 1 : *Similiter, adolescentes, subditi estote senioribus.*

8° Quibus in rebus clericis gloriandum, XVIII, 497, 1.

III. Cl er icorum vit ia. — Clericus quidam biasphemus fulgure interiit, IX, 329, 2. Clerici superbientis funestus interitus, V, 303, 2. Clerici prelaturas ambientes a S. Bernardo taxanlur, XIII, 392, 2. Eorum mores et vestitus inordinatus suggillantur, V, 230, 2. Eorum avaritia taxatur, XI, 155, 2; XII, 662, 1, 2; 740, 1, 2; 831, I ; XIII, 634, 1, Invectiva in eos qui beneficia beneficiis accumulant, XIII, 634, 2. Sua avaritia domum suam conturbant, ct scandalizant Ecclesiam, V, 472, 2. Ecclesiastici so suosque ditantes suggiilantur, 472, 1. Eorum cupiditas fovet avaritiam sæcularium, XIII, 634, 1. Clerici otiosi laborem pii operis formidantes, ipsum ideo omittunt,\ I, 156, 1. Clericorum vilia el dissolutio causa fuere hæreseon, et cur hodie catholicis haeretici insultent, et in sua baresi magis obdurentur, XI, 556, 2. Clercis malis surrOgandi boni, 344, 1 *(Vide* Ecclesiastici Sacerdotes, Pastores, Episcopi, Concionatores).

CLODOVÆÜS. Clodovæusrcx Francorum, quomodo in bello a Christo adjutus, XI, 374, I. E Scriptura petiit auspicium expeditionis suæ bollicai toiitra Alaricum regem Gothorum, 224, 2. S. Petro Parisiis basilicam erexit, XIX, 238, i.

CLOTHARIUS. Clotharius, nimis credulus malis consiliariis, uxorem a bono opere revocare conator, XII, 286, 2. Clotharius rex filium rebellem Dei auxilio profligavit, I, 590, 2. Ad pedes S. Lupi Senonensis episcopi provolutus est, XI, 592, 1.

Clotharius alius Cbilpcrici filius sanum S. Columbarii secutus consilium, duobus regnis est auctus, Xil. Í87, i, 2.

CLOTILDIS (S.). S. Clotildis regina maritum suum una cum regno ad Christum convertit, V, 402, I; VI, 514, i; X, 13, 2; XVIII, 306, 2; XIX, 205, 1, 2. Vidua in sanctitate vixit, XIX, 238, 1.

CLYPEUS. Clypeus regum ungi solebat, et quo fine, III, 437, 1. Clypei el arma o turribus olim suspensa. Vili, 47, 2. Clypeus bellicæ fortitudinis insigne, 48, 2.

COCCUS. Coccus quid sit, I, 633, 2; XI 114, 1. Coccus nobilium, imo regum est vestis,XIV, 178,1; XXL 312. 2. Coccineus color cl purpureus prope idem est, XV, 609, 2. Coccineus color meretricius olim eral, XI, 114, 1, 2. Item color erat militaris, XIV, 178, 1. Et cur, *ibid.* Coccus charilalem figurat, Vili, 42, 2. Coccus in tabernaculi cortinis, iguem significat, XIX, 432, i.

CŒLUM (visibile). I. *Cali etymon et definitio.* Cœlum vox undo derivetur, I, 53, 2. Vel a celando, quod omnia celet et negat, ve) cœlum dicitur quasi xoDov, id est cavum, *ibid.,* XV, 468, 2. Juxta alios dicitur cœlum quasi stellis cælatum, X, 290, 2; 385, 1,2; XIV, 393, 2. Cœli et cœlum idem sunl, XII, Í7, I.

Quid in Scriptura nomine cali intelligitur, cl quoi sint cali. 1® Scriptura aerem vocal cœlum, XV11Í, 500, 2; 2* Æthereum vel sidereum, *ibid. ; 3°* empyreum in quo Beati habitant, *ibid.* Cœlum in Scriptura est etiam omne quod supra nos expansum est, XX, 484, 2. Cœlum sæpc capitur pro aero, 484, t. Cœli cœlorum sunt cœli superiores, quibus subjecti sunt cœli inferiores in quibus nubes concrescunt, el aves volant, *Psalm.* II, 470, 2. Cœli nomine dicitur Deus, XIII, 181,1 : *Everterunt sensum ut non viderent calum.* Quid in Genesi in ejus creatione cœli nomine intel–ligatur, juxta Cornelium; probabile est esse summum, scilicet empyreum, quod Paulus vocal cœlum tertium, I, 44, 2 et seq. Cœlorum unum invisibile ct æternum, aliud visibile et corruptibile, XX, 483, 2.

II. *Calorum creatio, materia, forma, ornatus, a terra distantia, motus, ordo et concentus, commotio ct apertio, influxus, transitio, mutatio.* Cœlum primarius est effectus potenti® Dei, *Psalm.* I, 194, 2 : *Verbo Domini cali firmali sunt, ct spiritu oris ejus omnis virtus eorum.* Cœlum cur opus digitorum Dei, non brachiorum, *Psalm.* I, 44,2: *Videbo calos tuos, opera digitorum tuorum.* 1° Cœli cx aquis conditi, ideoque hebraico vocantur, *scammaim,* XX, 476, I : *Cali erant prius et terra, de aqua et per aquam consistens verbo Dei.*

2° Cœli an sint fluidi, an solidi, IX, 131, 1. fn quo sensu dicantur solidi, *Job,* 702, 1 : *Tu forsitan cum eo fabricatus es cœtos, qui solidissimi quasi are fusi sunt.* Cœlum an habeat aliam materiam specio distinctam a materia sublunarium, I, 45, 2. Cœlum non est igneæ naturæ, sed cœleslis, X, 393, 2. Cœlum empyreum constat ©there, XX, 483, 2. Cœlum extenditur super vacuum, *Job,* 522, !. Est clementis praestantius, quia aliius, V, 468, 2.

3» Cœlum empyreum an sil quadratum, an vero spbæricum, XIX, 423, 2 ; 376, 1, 2. Cœlum esse sphæricum juxta Cornelium probatur, VII, 42, 2. Cœlum jungi terno, nec esse sphæricum putavit Chrysostomus ct alii, XI, 280, t.

4® Cœlorum ornatus a Dco est, *Job,* 526, 2 : Spiritai *ejus ornavit cœlos.* Eorum ornatus, IX, 472, 1 : *Ornavit in æternum opera illorum.*

5 Cœlum stellarum seu sidereum quantum distet a terra, V, 468, 1 ; XVI, 226, 1 ; XVII. 60. 2. Ejus altitudo incerta est, VI, 255 ct seq. *Calum sursum, et terra deorsum, ct cnr regis inscrutabile.* Cœli empyrei altitudo, XV, 287, t : Cœli extremo quænam dicantur in Scriptura, IV, 231, 2: *Etiamsi abducti fueritis ad extrema cali.* Cœli magnitudo probatur variis, XII, 443, 1, 2.

b® Cœlorum motus perpetuus, IX, 422, 1. Noe sunl animati, *ibid.* Cœli omnes a Dco moventur Cjusque pneceplis parent, XII, 492, 2. Cœli cursu* nutu Dei sistitur, *Job,* 222, 2 : *Qui prxeipit soli e/ non oritur, ct stellas claudit quasi sub signaculo.* Cœlum obsignatur quasi liber, *ibid.* Steterun' cœli cum sole sub Josué, X, 469, 1. Eorum motus cessabit a die judicii, XI, 712, 2 : *Non occidet ultra sol tuus.* Cœlum empyreum est immobile, V, 234, I.

7® Cœli ordo mirabilis, *Job,* 724, 1 : *Numquid nosti ordinem cali, et pones rationem ejus in terra?* Cœlorumconcentus el consensus, IX, 473,1 ; 669, 2. Non tamen edunt harmoniam, X, 469, L Cœlorum sonus, non concentus corporalis, sed quid, *Psalm.* 1, 104, 2 : *In omnem terram exitii sonus eorum.* Cœli symphonia qualis, *Job,* 727, 2. £>UÛ *enarrabit calorum rationem, et concentum cali quis dormire faciei 1* Cœlorum concentus est mysticus, non musicus, V, 238, I : *Cum eo eram cuncta componens.*

Cœli enarrant gloriam Dei, XVIII, 182, 2 *: Et quidem m omnem terram exivit sonus eorum;* Job, 224, 1 : *Qui extendit calos solus.* Tribus modis praedicant Deum, *Psalm.* I, 104, 1. Cœlorum contemplatio ad Dei cognitionem ducit, *Job,* 669, 2 : *Suspice calum, sl intuere, el contemplare xthera quod altior te sil.* Cœli undecim modis laudant Deum, XIII, 49, i, 2 : *Benedicite, cali, Domino.* Cœli quomodo laudent Deum, *Psalm.* IL 470rl,2. Cœli quomodo a Deo exaudiantur, X1I1,323, L Et quomodo id mystico et symbolice fiat, *ibid.* el 2.

8® Cœli commotio quæ facta est nascente Christo, XIV, 332, 1 : *Adhuc unum modicum est, et ego commovebo calum ct terram,* 509, 1. Cœli in Scriptura raro aperiri dicuntur, XX, 741. Visi sunt aperiri post baptismum Christi a Joanna cur ct quomodo, XII, 477, 1; XV. III, I; XVII, 181, 2. Cœli apertio quam vidit Joannes Evangelista fuit tantum imaginaria. XXI, 93, 1. Cœlum quomodo recederò dicatur, 156, i: *El calum recessit sicut liber involutus.*

9J Cœli influxus an sit causa bon© fortuna), VI, 76, 2: *Quis autenn hominum intelligere potest viam suam* ? Juxta Cornelium ad illam disponit per accidens, X, 169, 2 : *Quare dies diem superai, et iterum lux lucem, cl annus nnum a sole?* Cœli el stellarum nulla vis ad danda et tollenda regna, XIV, 253, 1.

10» Cœlum empyreum quomodo dicatur domus et habitatio Dei. X, 386, 2; *Job.* 368, 1. *Ecce enim in calo testis meus.* Est Dei solium, *Job,* 523, 2 : *Qui tenet vultum solii sui, et expandit sup<r illud tubulam suam.* Dicitur templum Dei, *Psalm. [,* 94. I: *El exaudivit dc templo sancto suo vocem meam.* Quaro in cœlo Deum esso in orationo dicamus, XV, 186. i : *Pater noster, qui es in catis.* Quomodo in cœlis ludat Deus, V, 239, 2. Empyreum

cœlum est locus in quo creali sunt angeli, XX, 445, 2. In eo empyreo vidit Slephanus Jesum, XVII, 182, 2,

I I0 Cœlum et terra quomodo transibunt, XV, 617, I. Idque in fine mundi, *ibid.* Cœlum quomodo in die judicii commovendum, XIII, 523, 2 : *Et movebuntur cati et terra.* Quomodo complicandi sunt, XI, 418, 1,2: *Complicabuntur sicut liber, cali.* Cœli quomodo peribunt, cum sint ¡eterni, XIX, 362, 1 : *Opera manuum tuarum sunt cali, ipsi peribunt', Psalm.* II, 184, I. Quomodo dicantur futuri ælerni, XI, 448, 1,2; 449, 1, Cœli priores quomodo perierint diluvio, XX, 476, 2. Cœli siderei an igne sint comburendi, 483, 1 el seqq. : *Adveniet dies Domini.... in quo cali magno impetu transient, elementa vero calore solventur.* An in fine mundi liquandi et fluidi futuri sint, 484, 2; 485, 2. Cœli in fine mundi a suis polis et cardinibus convellentur, XV, 514, 1 : *Et virtutes calorum commovebuntur.* Quomodo incorruptibiles sint, et tamen aliquando corrumpendi, 484, 1. 485, 2. Non sunt immutabiles, *ibid.* Non mutabuntur substantialiter, sed tantum accidentaliter, XJ, 449, 1, 2. Juxta alios tamen in fino mundi mutabuntur etiam substantialiter, et qui cœli, XX, 483, 1; 486, 2, 489, 2. Cœlum post diem judicii innovabitur, XXI, 366, 1: *Vidi sanciam civitatem Jerusalem novam.* Cœli novi et terra nova qui sint, XI, 765, 2: *Quia sicut cali novi et terra nova quæ ego facio stare coram me,* 356, 1. Erunt deinde perfectiores, et perfectiorem habebunt formam et materiam, XX. 485, 1, 2; 489, 2.

12° *Quarum rerum cali sint figura.* Cœli pulchritudo repraesentat Dei pulchritudinem et gloriam, X, 386, 1. Cœlo comparantur sancti ob octo analogias, 609, 1 et seqq. Allegorico denotant Apostolos et præcones Evangeli!, XVIII, 182, 2. Quare. *Psalm.* J, 104, 2. Cœlum est typus animai ardentis chántate, XVIII, 382, 2. Quomodo cœli dicantur Dei milites, XIX, 190, 2.

II. CŒLUM (invisibile) seu CŒLESTIS GLORIA. 1» Coelestis gloriæ descriptio. Cœli gloria describitur pluribus, XI, 448, 1, 2 et seqq.: Jn *excelsis habitabit, munimenta saxorum sublimitas ejus,* etc. Cœlestis gloriæ magnitudo el ejus insignis descriptio, 1, 638, 1, 2; 662, 2 ; XII. 864, 1, 2 : *Et nomen civitatis ex illa dic. Dominus ibidem.* Cœlestis gloriæ et vitæ hypolyposis, XX, tO, 1; 684, 2; XXL 171, 1 ; 409, I, 2. Quam sil ingens et fulgens cœli gloria, 11. 329, 1. Est inenarrabilis, XX, 253, 1 : *Exultabais Ixlilia inenarrabili el glorificata.* Pura est ab omni labe et sorde, 245, 1 : *In hxredilalein incorruptibilem et incontaminatam.* Non potest ulla labe infici, iW. Ejus pulchritudo unde colligatur, XXI, 382. 1.

Cœli gaudia. III, 605, 2 : *Prati viri lui, et beati servi lui qui stant coram te semj er.* Cœlestis gloriæ læülia, IX, 101, 2 : Qui *limetis Dominum, sperate in illum, et in oblectationem veniet vobis misericordia ;* 492, t : *In partes vade, saruii sancti, cum vivis et dantibus confessionem Deo.* Cœlestis gloriæ jucunditas, XIII, 525, 1,2: *Et scietis quia ego Dominus vester, habitans in Sion.* Ejus amœnilas, XV. 144, 1. Ejus immensa felicitas, XVIII^ 127, 2. Civitatis cœlestis opes ot beatitudo, beni fundata est, XX, 476, 2 : *Expeclabat enim funda* menta habentem civitatem, cujus artifex et con* ditor Deus.* Cœlum quot habeat bona, XV, 535,1,2: *Possidete paratum vobis regnum a constitutioni mundi.* Cœlum habet centuplo meliora quam terra, 437, 2 : *Qui reliquerit domum.... centuplum accipiet, et vitam xlcrnam possidebit.* In cœlo es(quidquid concipero possimus, XI, 370, 2; 371, I. Cœlum est terra viventium, XV, 144, 1. Cur vocetur benedictio, XX, 326, 2 : *In hoc vocali estis, ut benedictionem hxrcditale possideatis.* Cœlestis gloria est epulum beatorum, XVI, 644, 4, 2 : *Dicit eis Jesus : Venite, prandete.* Coelestes cpulæ beatorum quam sint suaves, XI, 367, 2 : *El faciei Dominus.... in monte hoc convivium pinguium.* Vocantur vinum el lac, 765, 2.

In cœlo fugantur omnes umbræ vanitatis, V, 571, 2. In eo non est nox, XXL 279, 2. Ejus sol est Dei claritas, claritas Agni est quasi luna, 402, i : *Civitas non eget sole neque luna; nam claritas Dei illuminavit eam, et lucerna ejus est Agnus.\b* non erit doctrina neque discentia, X\ III, 383, 2 : *Sive scientia destruetur.* In cœlo perficietur rectitudo animae, XIV, 226, 2.

In cœlo est unio et concordia, XVI, 157, 2. In eo omnia communia, XXL 248, i : *Proplerea lætamini cali, et qui habitatis in eis.*

Cœlestia constantia sunt, IX, 351, 2. Civitas Dei cur æterna stabilitale solidatur, *Psalm.* I, 304, I : *Fluminis impetus letificai civitatem Dei (Vide* Æternitas).

2° Coeli coelestisque gloriæ typi et figuræ. Ad cœlum 42 viæ significantur per mansiones 42 in deserto, quæ per quas, II, 371, 2 et seqq. Cœli typus est Jerusalem terrestris, XVII, 52, 2. Anagogice per Sionem significatur, XXL 269, I. Cœlum empyreum cur dicatur Judaea. id est, confessio el laus Dei, XIII, 527, 2. Cœli idea, gloria Salomonis, III, 610, 2. Significatur per templum, 577, I. El per cochleam templi, *ibid.* El per Sanctum sanctorum, 579, I. Cœlum est Sanctum sane* torum, cur el reliquæ hujus partes adaptantur anagogice, XIX. 436, i. Cœleste templum anagogice describitur in templo quod delineat Ezechiel, XII, 780, 1. Cœlum vocatur tabernaculum, XXI, 368, 2. Ejus templum Deus est. non aliud, 401, 2. Ejus typus fuit Sellini, XIII, 527, 2. Cur vocetur symbolice mons umbrosus et Pharan, id est os videntis, XIV, 249, 1. Cœlestis gloria est sanctis quasi gemma pretiosissima, V, 531, 2. Mensæ comparatur, 253, 2. Melius potu quam cibo denotatur, XXI, 183, 2. In eo verus est fluvius

et poma, XXI, 408, i. Est quasi sapphirus primarius, 385, I. Ejus color cærulous proprie non est color, 385, 2. Ejus fundamenta cur gemmea, 382, L In eo sunt veræ genuine, *ibid.*

3° Media ad coelestem gloriam obtinendam.— P *Nonnisi per Jesum Christum oblineri potest.* Cœlum clausum erat ante Christi adventum, XI1L 832, 2. Ante Christum nemo ascendit in cœlum, XV, 336, 1. In id Iatro bonus non est admissus, sed in sinum Abrahæ, XVI, 271, 1 : *In quo et his qui in carcere erant spiritibus prædicavit.* Ejus aditus et beatitudo Christi tempore reservata, XIX, 491, 1: *Deo pro nobis aliquid melius providente, ut non sino nobis consummarentur.* Via in ipsum per Christi mortem nobis aperta fuit, XV, 633, 2 : *Et ecce velum templi scissum est;* XVI, 621, 2 : *Unus militum lancea ejus latus aperuit.*

2° *Cœlestis gloria nonnisi merentibus data.* Vocatur corona el palma, cur, XXI, 49, 2 : *Esto fidelis usque ad mortem, et dabo tibi coronam vitæ.* Cœlestis corona cur dicatur vitæ, XX, 49, 1, 2 et seqq. : *Accipiet coronam vitæ quam repromisit Deus diligentibus se.* Civium coelestium conditiones el signa, *Psalm.* II, 404, 1 : *Super flumina Babylonis illic, sedimus el /levimus, cum recordaremur Sion.* Comparari potest vili pretio, I, 662, 2.

1° *De calis semper cogitandum.* Cœlum in nobis semper ante oculos habendum, XXI, 367, 1. Ejus cogitatio quas habeat vires, 396, 2 el seq. Animat fideles ad heroica opera, XVII, 50, 1 : *Quibus et præbuil <eipsum vivum .... loquens de regno Dei.*

2° *Ad cœlestem gloriam suspirandum el quomodo,* I, 638, 2. Ad cœlestia quomodo affectus nostros dirigere debeamus, 633, 1. Ad cœlum aspirare identidem debemus, XVII, 59,1,2; 61.2: *Quid statis aspicientes in cœlum* ? Cœlum est domus nostra, *Psalm.* I, 152, 1 : *Unam petii a Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ.* Cœlum nostra respublica est, cives ejus sumus, XIX, 15, 2; 507, I : *Accessistis ad Sion montem, el civitatem Dei viventis.* Cœlum pro patria fideles habeant, XVI, 105, 1 : *Nemo propheta acceptus est in patria sua.* Cœlum semper intuentur sancti, el cur, XVII, 180. I : *Cum autem esset plenus Spiritu sancto, intendens in cœlum.* Cœlestis gloriæ dilalæ desiderium sanctos mire excruciat. V, 387. 1 : *Spes quæ differtur affligit animam.* Ad cœlum qui affectus dirigit, facile sperniljtemporalia, I, 61, 2. Cœlum spectanti sordet terra X, 386, 2. Cœlum docet amorem Dei, XVIII, 51, 2 : *Invisibilia enim ipsius a creatura mundi per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur.* Desiderium cœli est causa compunctionis. V, 415, 1 : *Cor quod novit amaritudinem animæ, in gaudio ejus non miscebitur extraneus.* Ad coelestia anhelantes mystice portam interioris atrii ingrediuntur, XII, 798, I. In cœlo quomodo habitet vir sanctus, 515, 1. Quomodo in cœlo

conversari debeamus, XIX, 54, et seqq. *; Nodra autem conversat o in colis est.* Per cogitationes cœlestis, per vitam cœlestem, per spem cœleslium, *ibid* Conversan in cœlis signum est prædestinationis, 55, 2 Cœliturn vitam nos hic mutari oportet, XX, 494, 2. Cœlestia quomodo sapiamus, XTX, 100, 1 : *consurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt sopite.* Cœlorum regnum n Chnsto promissum spernentibus quam graviter irascatur Deus, *Psalm.* II. 225, 1 : *Pro nihilo habuerunt terram desiderabilem.*

3« *Ad cœlestem gloriam per labores, virtutes ei xrumnas enitendum.* Cœlum est urbs fortium et fortitudinis, quia in illam parandus est aditus fortitudine, et quia in se est fortissima. V, 291. 1. Cœlum domus est fortium cujus typus fuit domus fortium Davidis, XXI. 90, 1 2; 368, 2 Ejus porta est arcta, et quæ sit illa, XV. 209, 2 : *Intrate per angustamportam.CtxAumhTÛluàine* expugnandum, HI. 528, i. Per labores et humilitatem comparandum, mercandum et emendum, VI. 50 L 1 : *Consideravit agrum et emit eum,* XVI. 262, 2 : *Et ego dispono vobis, sicut disposuit mihi Paler meus rtgnum,* XVII, 294. 1 : *Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei.* Pro cœlesti gloria quam generose certandum, XXL 90, 1 : *Qui vicerit, dabo ei sedere nucum in throno meo.* Quomodo vim patiatur, XV, 286, 1 el seqq. : .4 *diebus Joannis Baptistæ regnum calorum vim patitur.* Cœlum bæreditant mites ob toleratas injunas, 144, i. Quomodo ad laborandum pro ea S. Antonius suos hortabatur, 1, 662, -- Ibi erunt pruni novissimi, el novissimi primi XV, 437, 2. Cœlum creatum a Deo pro justis. V, 486. 2. Cœlum creatum est propter beatos et ab ætemo eis paratum. XV, .535, 1 : *Possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi,* Cœlum est receptaculum timentium Dominum. IX, 5. 2. *Omnem domum illius implebit a generationibus, et receptacula a thesauris illius.* Cœlum obedienti cedit. VI, 126. 2 : Vir *obediens loquetur victunas.* Cœlum deemosynanis promittitur, 150, 1 : (?ui *pronus est ad misericordiam benedicetur.* Eleemosyna emitur. X. 74. 2 : *Conclude eleemosynam* in *corde pauperis, et hæc pro te exorabit ab omni malo (Vide* Beati, Ecclesia TRiGMrHkNs. Afflictio, Skxct ! el varias virtutes quibus cœlum promeretur).

CŒNA. Cœnabanl veteres, non pr.inaebani, X, Ie. \ui. I' . w ». 2. Cœ quæ dicerentur, XIII, 398, 2. Cœnatorii lectuli quinam essent, 552. L Cœnæ sapienlum olim sapientibus sententiis condiebantur, V, 245, i; 251, 1. Cœna communis ohm Eucharistiæ promutlebalur, XVIII. 358, 1. Cœna triplex Christi, agni paschalis, ciborum communium, et Euch&risliæ, XV. 554, i;XVI, 522, 2. Cœnam vocant hrncici perperam Eucharistiam, *ibid.* 2. Cœna magna quam quidam paravit quæ sit, XVI, 197, L Cœnæ nuptiarum A^ni quæ sint fercula, XXI, 334. 2

CGENOBITICA VITA. Cœnobitica vita polior est eremitica, V, 581, 2. Ejus commoda, VI, 347,2.

COGITATIONES. I. Quid sint cogitationes et QUIBUS REBUS IN SCRIPTURA SIGNIFICENTUR. - *Cogito* est verbum frequentativum, a *Cogo,* V, 77,1. Cogitatio, meditatio, contemplatio quomodo differant, IX. 427, 2 : *Deatus qui... in justitia sua meditabitur, et in sensu cogitabit circumspectionem Dei.* Cogitare quomodo tribuatur linguae, *Psalm.* 1,345, 2: *Tota dic injustitiam cogitavit lingua tua.* Cogitationes per consilia significantur, *Psalm.* I, 56,1 : *Comprehenduntur in consiliis quibus cogitant.* Cogitationes per cor, desideria per renes significantur, *Psalm.* I, 78,2 : *Usque ad noctem increpuerunt me renes mei,* VI, 193, 2: *Et erultabunt renes mei. cum locuta fuerint rectum labia mea.* Sunt quasi vestes animæ, XIV, 581,2: *Operiet autem iniquitas vestimentum ejus.* Per capillos repræsonlantur, XV, 274, 1 : *Vestri autem capilli omnes numerati sunt.* Cogitationes tribuuntur cordi, XVIII, 263, 1 : *Nec in cor hominis ascendit qux prxparavit Deus.* Sunt cordis possessiones, *Job,* 379, 2 : *Cogitationes meæ dissipato: sunL, torquentes cor meum.* Cogitationes ali© descendunt in cor, ali© ascendunt, XVI, 280, 1 : *Quid turbati estis, st cogitationes ascendunt in corda vestra ?*

II. Quanti sint momenti cogitatione». — 1* *Deus eas pervidet el ponderat.* Cogitationes intimas ot secretissimas novit et prævidct Deus, XIII, 353, 2 : *Ego scio Ephraim, el Israel non est absconditus a me.* Omnes not© sunt Deo, *Job,* 314, 1 : *Observasti omnes semitas meas el vestigia pedum meorum considerasti.* Soli Deo not© sunt, V, 455, 2: *Infernus el perditio coram Domino, quanto magis corda filiorum hominum.* Cogitatio a solo Deo perspicitur et ordinatur, 483, 1 : *Omnes vix hominis patent oculis ejus ; spirituum ponderator est Dominus,* XI, 82, 2 : *Lucerna Domini spiraculum hominis, quæ investigat omnia secreta ventris,* X, 379, i : *Non prxteril illum omnis cogitatus, cl non abscondit se ab eo ullus sermo* Cogitationes hominum naturaliter sciri ab angelis nequeunt, XII, 141, 1: *Est cor hominis inscrutabile.* Cogitationes cordis novit Deus, casque cum voluerit sanctis revelat, X. 379, 1 : *Cognovit enim Dominus omnem scientiam... revelans vestigia occultorum.* Quomodo cogitationes in Christo revelentur, XVI, 78, 2 : *Ut revelentur es mullis cordibus cogitationes.* Cogitationes etiam a D“o castigantur, et premium accipiunt, X, 227,2: *Donec reddat hominibus secundum actus suos, et secundum opera Adx, et secundum prxsumptionem illius.* Bx cogitatione Deus metitur amorem, V, 470. 1. Humanas cogitationes facile subvertit Deus, VI, 31, 2: *Afultx cogitationes* in *corde viri ; voluntas autem Domini permanebit.* Earum judex et censor est Christus, XIX, 389, 2: *Discretor est cogitationum et intentionum cordis.*

2* *Cogitatane* bonx vel malæ sunt radices omnis boni vel mali,* V, 351, I : *Cogitationes justorum judicia, ct consilia impiorum fraudolenta.* In corde velut rex dominantur, VI, 222, 2. Deducunt ad cogitatorum desideria ct actiones, 193, 2. Sunt radices operum, *Job,* 214, I. Cogitatio talis est qualis esi homo, X, 22, 2. A cogitationibus primis qualibel in rc pendet copia vel inopia. VI. 98, 2. A primordiis cogitationum pendent opera diei, V, 170, 1 : *Cum ambulaveris gradiantur tecum* (præcepta mea)...*et evigilans loquere cum cis.* Testes sunt cogitationes in proprio cordis tribunali, XVIII, 63, 1 : *Inter se invicem cogitationibus accusantibus, aut etiam defendentibus in die cum judicabit Deus occulta hominum;* Job. 214, 1; 394, 2: *Deorsum radices ejus siccentur, sursum autem alteratur messis ejus.* Ergo circa cogitationes maxima cura adhibenda est, V, 470, 1. Quisque cogitationes suas non sequatur, VI, 31, 2.

111. Cogitationes bons. — *!• Quales sint.* Cogitationes probi et improbi quomodo differant, VI, 98, 2 : *Cogitationes robusti semper in abundantia, omnis autem piger semper in egestate est.* Item seduli et pigri, 99, 1. Cogitationes justorum quomodo sint judicia, V, 350, 1, 2. Quale* sint cogitationes justorum, 492, 2 : *Cor hominis disponit viam ejus.*

2° *Bonarum cogitationum fructus.* Cogitatio Dei ubique præsentis quanti sit momenti, V, 77, 1,2 : *In omnibus viis tuis cogita illum, et ipse diriget gressus tuos.* Cogitatio mirabilium Dei radix omnium bonorum, *Psalm.* I, 150, 1 : *Non intellexerunt opera Domini, et in opera manuum ejus.* Cogitationes bon© sunt filii et nepotes spirituales animæ, VI, 195, 2 et seq. Cogitationes bon© Deum et angelos oblectant, V, 371, 2 : *Abominatio Domini cogitationes malæ, et purus sermo pulcherrimus firmabitur ab eo.* Cogitatio matura ma 1er est consilii et judicii, IX, 673, I : *Quam speciosa veteranis sapientia, ct gloriosis intellectus cl consilium.* Cogitationes bon© excludunt pravos motus animi, V, 122, 2 : *Omni custodia custodi cor tuum.* Cur cogitationes collect© et strici© pariant abundantiam. VI, 98, 2 : *Cogitationes robusti sem per in abundantia.* Cogitatio probitatis colend© quomodo somnum auferat, X, 110, 2 ct seq.: *Vigilia honestatis tabefaciet cames, et cogitatus illius auferet somnum.*

3® *Cogitationibus bonis insistndum.* Cogitanda semper bona sunt, V, 539, 1, 2; VI, 224, 1. Cogitationes et inlenlioncs omnes montis ad voluntatis divin© nonnam componendo, XXI, 3G2,1. Cogitationes debent esse cœlostcs, XIX, 54, 2 : *Nostra autem conversatio in calis est.* Et sublimos, 471, I : *Fides sperandarum substantia rerum.* Cogitationes tet® sunt assumendo, X, 102, 1 : *Tristitiam non des animæ lux, et non affligas temetipsum in consilio tuo;* 105, 1 : *Congrega cor tuum in sanctitate ejus, el tristitiam longe expelle a te.* Cogitationes sanet® habend® ante somnum,

V, 169, 2 : *Cmn dormieris, custodiant te* (præcepta). Cogitationes exitum optatum non consequuntur, nisi previa consultatione, V, 467, 1 : *Dissipantur cogitationes ubi non est consilium.*

III. Cogitationes male. I0 *Quotes sint.* Cogitationes malæ sunt valut somnia malefacientium, X, 194, 1. Cogitationes malæ vocari possunt machinationes malæ, item simulationes, doli, fraudes, item obscœnæ et viliosæ, *V,* ¡70, 2 ct seqq. : *Abominatio Domini cogitationes mal*.* Cogitatio mala est quasi scintilla et quasi bacca, Vili, 277,2. Cogitationes impuræ sunt tela ignita diaboli, V, 114, 1. Sunt eæ maxime illecebrosae, 470, 1, 2 ol seqq. Cogitationes venéreas nomo non sentit, VI, 56, 2; 57. I. Cogitationes malæ crebre et destinat® animo, celari nequeunt, 222, 2.

2° *Cogitationes mal* sunt peccata.* Cur ea maxime Deo displiceant, V, ¡69, 2 et seq. : *Abominatio Domini cogitationes mal*.* Cogitationes moros®, quibus voluntas plano vel ex parte consentit, sunt peccata, etsi in opus non exeant, 470, i. Nuda cogitatio prava, nisi sit volila, non separala Deo, hæcsi volita sit, mortifera est, si ipsum opus mortiferum, VIII, 277, 2 : *Pervers* enim cogitationes separant a Deo.* Cogitationes obfirmat® signum sunt perfoct® inalili®, V, 512, 1: (M *attonitis oculis cogitai prava, mordens labia sua perficit malum.* Cur cogitans malum, id certius exequatur quam bonum, \J, 222, 2 : *Qui cogitat mala facere, stultus vocabitur.*

3* *Cogitationum malarum effectus,* 3T cogna- tiones evagari permittantur, oritur in mente distractio cl inquietudo, V, 539, 2. Cogitatio libidinosa in mento recepta paulatiin prorepit, X, 370, I : *De vestimentis procedit tinca, ct a muliere iniquitas viri.* Cogitatio impii quasi ignis qúi ipsum cogitantem adurit, XI, 440, i : *Concipietis ardorem, parietis stipulam.* Cogitatio turpis est velut ignis in sinu ardens, V, 175, 2: *Numquid potest homo abscondere ignem in sinu suo, ut vestimenta illius non ardeant.* Cogitationes suas sequens, semper aget male, ac do una ynpielato procedei ad aliam, 3¡G. I : Oui *confidit in cogitationibus suis, impie agit.* Ex cogitationibus impuris sequitur egestas sanctorum desideriorum, gratia! et virtutis, 162, 1, 2. Mentem inquinant, VII, 331, 2: *Musca: morientes perdunt suavitatem unguenti.*

4° *Cogitationum malorum remedium.* Cogitatio impia o cordo cito fuganda, no forte in impietatem anima prolapsa ignoratione moriatur, VII, 267, 2. Cogitationes prav® statini abigenda), dum incipiunt, Vili, 277, 2; XX, 524, 1 : *Qui spermi modica, paulatim decide!* lias sancii statini elidunt, stulti ol impii sequuntur, VI, 223, 2. Slatini sunt saffocand®, *ibid.* Earum radix examinanda, el hac cognita, eæ eradicanti®, V, 471, 2. Turpium cogitationum remedium, 175, 2. Sunt etiam oratione superami®, 471, 2. Cogitantes mala cavendi sunl, VI, 542, 1.

COGNATI. Cognati etiam cn-natos ob fidem persequuntur, XV, 269, if 2. Cur cognati Christi cum abducere in Nazareth vellent, 316, 1.

COGNITIO. 1. *Cognitio Dei.* Cognitio el agnitio quomodo differant, XVIII, 72, 2. Cognitio nostra de Deo qualis sit in hac vita, cl qualis in cœlo futura, 384, 1 : *Videmus nunc per speculum in .migmate, tunc autem facie ad faciem.* Ad Dei cognitionem duplici via pertingimus, via affirmationis et comparationis, et via negationis, XIV, 237,2. Cognitio Dei ex creaturis qualis, *Job,* 285, t : *Nonne auris verba dijudicat, et fauces comedenlit saporem.* Cognitio Dei naturalis, sine supernaturali et fide, ad salutem el justificationem non sufficit, XVIII, 62, 1: *Cum enim gentes, qu* legem non habent, naturaliter ea qux legis sunt, faciunt.* Cognitio Dei, Christi, grati® est lumen. XIX, 74, 2 : *Qui dignos nos fecit in pariem sortis sanctorum in lumine.* Cognitio perfecta Christi et veritatis potest vocari datum optimum, XX, 64. 2. Cognitio Dei in lege Evangelica exuberat, XI, 26 i. 1. *Depleta est terra scientia Domini, sicut aqu* maris operientes.* Plura de Deo cognoscenda, X, 420, 2 : *Glorificantes Dominum quantumcumque potueritis, supervalebit enim adhuc.*

Cognitio Dei quam affert lex nova, non est nuda, sed affectuosa, non tantum speculativa, sed practica : *Et non docebit unusquisque proximum uum, dicens: Cognosce Dominum.* Cogniti › Dei el ultimi finis est vera sapientia, XX, 30, 2 ; Si *quù aulem vestrum indiget sapientia.* Cognoscere Deum est yila æterna, XVI, 592, 2 et seq.: *Hxc est aulem vita sterna, ut cognoscant te, solum Deum verum.* Cognitio practicæ sapienti® perducit ad vitam æternam, IX. 211, 1: *Quibus autem cognita est,* (sapientia). *perman I usque ad conspectum Dei.* Cognitio Dei adducit spiritualem benedictionem, X. 231, 2: *Lì cognoscant ti sicut et nos cognovimus: quoniam non est Deus prefer te, Domine.* Est origo omnis boni, *ibid.* Cognitio Dei vera ol plena est summum bonum, XX, it8, I : *Hæc enim si robiscum adsint et superent, non sine fructu constituent* tn *Domini Jesu Christi cognitione,* 625. 1 : *Eilius Dei venit, ul cognoscamus verum Deum.* Cognitio Dei perfecta, beata vita est. XIII, 334,2. Cognitio veritatis primæ et increalæ suavissimus anim® cibus est, 390, 2 : *Me invocabunt : Deus meus, cognovimus te Israel.* Cognitione ipsa Deum laudamus, XXI, 134. 2. Cognitionis Dei fructus esi actio honesta, XVIII» 54, 2: *Sicut non probaverunt Deum habere in notitia, tradidit illos Deus in reprobum sensum.* Cognitio Dei parens est humililalis, XI, 176, 2 *Et dixi : V* mihi, quia tacui. CügiúÜQ Dei* mundis cordo pr® aliis addicitur, XV, 148, 2 : *Deati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.* Cognitio glori® cœloslis in hac vita homines recreat, XXI, 402, 1 : *Et ambulabunt Genhs in lumine ejus.*

11« *Cognitio sui.* Cognitio sui est conjungenda

cum Dei cognitione, X, 231, 2. Cognitio sui quam sit res præstans, II, 451, 2. Via estad cognitionem Dei, VII, 508, 2 : Sí *ignoras le, o pulcherrima mulierum,* XIII. 422,1.

Cognitio sui est altera regeneratio, 382, 1. Est difficillima, sed utilis, 227, 1 ; 328, 2. Est scientiarum maxima, 193, 1 : *El relevabor loqueas in strato meo,* 310, 2 : *Quantas habeo iniquitates cl peccata? scelera mea el delicta ostende mihi.* Est fundamentum virtutis, 708 , 2. Est gradus exaltationis, 707, 1 : *Accinge sicut vir lumbos tubs; interrogabo te ct responde mihi.* Cognitio status gratiæ pendet a mullis quæ possunt fallere, 235, 2 : *Etiamsi simplex fuero, hoc ipsum ignorabit anima mea.*

COHORS. Cohors quot esset militum, XV, 581, 1 ; XVII, 230, 2. Erat decima pars legionis: quæ cohors prælοria diceretur : hæc agebat in Jerusalem in arco Antonia, XV, 609, 1. Cohors Augusta quæ dicatur, XVII, 424, 1, 2.

COLAPHI. Colaphus ct alapa quo differant, XV, 587, 2. Colaphis fuit Christus a ministris percussus, *ibid.* Colaphi propria pœna servorum, XX, 302, 1, 2. Fuero iidem etiam olim martyribus impacti, *ibid.*

COLLECTA. Collecta fieri solebat in dio Dominica, XVIII, 417, 1. Collectam pro Hierosolymitanis Christianis Paulus sedulo fecit, et quamdiu illa duravit, *ibid.* Colleclæ dies quis esset in veteri Synagoga, XIII, 488, i.

COLLOQUIUM. Colloquiis bonisdelectatur Deus, VI, 230, 2 el seq.: *Comede, fili mi, mei, quia bonum est, ct favum dulcissimum gutturi tuo.* Colloquio pio interest divina sapientia, V, 209, 2; 209, 1 : *Ego sapientia habito in consilio, ct eruditis intersum cogitationibus.*

Colloquia in abdito stuprorum sunt causa, XIX, 213, 2: *Oportet episcopum esse... pudicum.* Corrumpunt bonos mores colloquia mala, XVI11,408,1. Colloquia feminarum cavenda sunt, V, 177, 1 ; XVI, 363, 2: *Mirabantur quod cum muliere loquebatur.* Colloquium cum muliere noxium est, V, 173, 1 (Fftfo Verba).

COLLUM. Collum animæ est oratio, VIII. 50, 1. Esi constantia*symbolum, *ibid.,* 2. Item charitatis, variis de causis, 51 , 1. Circumspectionem signal, VII, 517, 2. Hem fidem, purum intellectum, doctores, *ibid.* Collum est humilis et patiens obedientia, 516, 2. Est roboris et audaci» sym- / jlum, VIII, 48, 2. Collum crassum est signum irtitudinis, et collum erectum superbia*, *Job, fM,* L

COLONIA. Coloniarum origo et causa, qui dicti roloui, XVII 309, 2 el seq.; XVIII, 606, 2. Coloni wnre Ecclesia quos denotent, XV, 470. 2.

COLOR Color hebraice *oculus* dicitur, XVIII, 28, I. Colorum varietates omnes ex mixtione lucidi et opaci oriuntur, X, 337, i. Colores multi non iunt veri, sed apparentes, 399, 2. Coccineus color et purpureus prope idem est, XV, 609, 2. Color herbaceus et viridis qui differat, IX, 336, 2. Color viridis mire oculos recreat, IV, 361, 2.

Color ruber elephantos summopere proritat ad prælium,IV, 442, i. Color coccineus et purpureus animos in hostes commovet, XIV, 178, 1. Color coccineus olim meretricius erat, XI, 114, I, 2. Color purpureus amoris est symbolum, XIV, 513. 1. Croceus color species rubri, XII, 410, 1. Color hianthinus quid denotet, XVHI, 681, 1.Color rufus ardorem animis notat et acuit, ignis splendorem refert, XIV, 429, 1. Color hyacinthinus regius est et cardinalitius, XII, 609, 2. Colores precipui florum sunt tres, XX, 47, 2. Colores aurigarum circensium erant quadruplices, XX, 138, 2. Ilis denotabantur elementorum inter se pugna, *ibid.* Colores varios cur gestent equites in loricis, XXL 211, 1. Colores morum qui, XVIII, 429, 1.

COLOSSA. Colossa Phrygi» terre inotu concidit: hodie Chonæ dicitur, XIX, 69, 1. Ibi viguit hæresis angelorum, quæ correcta transiit in rectum et purum cultum angelorum, *ibid.,* et 95, 2. Colossenses non sunt Rhodii, 69, 1. His scribit Paulus non visis, *ibid.,* et 83, i.

COLUBER. Coluber gerit venenum in capite, IX, 683, 1. Est imago diaboli, *ibid.* Coluber est etiam typus Christi, VI, 453,1 ; 454, 1. Coluber tortuosus quid signet, *Job,* 527, 2.

COLUMBA. Çolumbæ etymon, VII, 579, 2; VIII, 31, 2. Çolumbæ quinque doles, VII, 537, 1. Columbarum mira stoliditas, V, 264, 2, IX, 388 1. Columba est excors, ct esto semper pulli sibi auferantur, semper ad cumdem nidum et columbarium redit, XIII, 383, 2; 384, 1. Ob objectam escam sponte in retia incurrit, et a columbis alterius columbarii illecta illuc se infert, *ibid.* Pellit patrem a consortio matris, 384, 2. Columba pro pullis se explumat, VII, 578, 1. In colorum varietate sibi mire placet, alis inter se collisis strepitum edens excitat accipitres, XIII, 385, 1. Natura recto et constanter volat, 439, 1. Timida est, et ad accipitris umbram celeriter avolat, *ibid.* Unice amat suum columbare, nidum, ac pullos, el abducta alio celeriter eodem revolat, *ibid.* Çolumbæ agrestes nidificant in foraminibus rupium et cavernis maceriarum, VII, 586, 2.

Columbas albas Persa ob lepra- odium detestabantur, el Syri, Palæstini ac Babylonii eas pro numine colebant, XII, 199, 1 ; XIII, 439, I. Columba quia salax, erat Veneri sacra; XII. 199, 2. Columbas in sinu Roma gestabant, in theatro aut in circo ludos spectantes, quas cum tabellis emittebant nuntiaturassi quid domi vellent, XIII, 439, 2. Maxime id verum est in columbis Syri® et Palæs* lina, *ibid,* lis utuntur mercatores, ut merces advectas, aliaque domi nuntient, *ibid.*

Columba est symbolum castitatis, quod multis docetur exemplis, II, 78, 1, 2. Simplicitatis, *Job,* 96. 1 : XV, 257, 2. Innocenti», VU, 537, 2. Çon-

templationis, VII, 579, 2. Çolumbæ comparantur fideles, XI, 704. 1, 2. Çolumbæ aptissimo comparator justus, *Psalm.* I, 357, 2. Columba; Apostolos ropræsentant, VII, 570,1. Çolumbæ sunt Indipetæ ob varias causas, XI, 705, L Unius çolumbæ nomine in Cantico intolligitur Ecclesia, Vili, 150, 2. Columba una humanitas Christi, 152, 1.

Çolumbæ vecordi assimilantur Israelita, XIV, 208, 2. Columba vocatur exercitus Chaldæorum, quia columbam gestabant in vexillis, XII, 199, 1. Columbarum venditores mvslici qui sint, XV, 405, 1.

Columba cœlestibus apparitionibus quam varie servierit, VII, 579, 2 cl seq. Coronam imponit S. Marin» martyri, *ibid.* In çolumbæ specie Spiritus sanctus in Christum descendit, et cur, XII, 199, 1, 2. Columba in Christi baptismo apparens an vera fuerit, XV, 111, 2. Fuit index et symbolum Spiritus sancti, *ibid.* Çolumbæ proprietates, *ibid,* et seqq. Auctoravit episcopos et doctores, 112, 1.

COLUMBANUS (S.). S. Columbam sanctitas per solem ante ortum est declarata, II, 333, 2; X, 390, 2. Rogem Theodoricum impium est generoso aversatus, X, 207. 1 ; XI, 687, 2 ; XVII, 373, 1.

COLUMNA. Columna nubis fuit dux viæ Hebræis in deserto, I, 451, 2 etseq.; X, 549, 2. Novem ejus proprietates. I, 551, 2 et seq. An castra ab æstu protexerit, 553, 1. Quomodo hoc faciebat, *ibid.,* 2. Qualis figuræ fuerit, *ibid.* Etsi solita esset precedere Hebreos, postposuit se eis dum Ægyptii eos insequebantur. 558, 2. Illuminabat Hebreos et obnubilabat .Egyptios, 553, i.Fuit sol boni hospitii, VIII, 621, i. Qualis fuerit, II, 231, 1. Eam dirigebat angelus, I, 551, 2; II, 231, 2. Fuit similis nubi, ab ea tamen differebat in rebus octo, H, 231, 2. Fuit eadem do die nubes, de nocte ignis, *ibid.* Non erat ignis ejus aliud quam lux, 232, 1. Quando in ilinero quiesceret, 233, 1. Quando desierit, *ibid.* 2; III, 18, 1.

Quæ de columna nubis Scriptura habet adaptantur Christo, Spiritui sancto, et sanolis, I, 552, 1 ; II, 232, 1. Tropologice fortes et illustres sanctos significat, 232, 1, 2. Quid hoc tropologico significat, quod illuminabat Hebreos, et obnubilabal Ægyplios, I. 559, I.Quid hæc columna significat, XI, 148, 2. Figura fuit stella; Magos ad Christum ducentis, XV, 76, 1 ct seq.

Column» templi Salomonis qua?essent, ¥,245, 2. Columnarum templi quæ fuerit mensura , XII, 791, 2. Qualis altitudinis fuerint, 335, 1,2. Quot eæ habuerint malogranata, *ibid.* Columna? duæ erant in porticu, III, 587, 2. Eorum nomina Bootis el Jachin quid significent, 586, 1 ; 587, 2; XII, 791, 2. Qua occasiono ante templum Salomonis erect», XXI, 76, I. Quid significent lilteraliter, allegorico, tropologice, XIX, 218, 2 et seq. Iis comparantur SS. Petrus et Paulus, XVHI, 17, 2.

Cur columna; fuerit Christus alligatus ut flagelaretur, XV, 606, 1. Ea describitur, ibid., 2. Ubi et qualis, sit, XI, 597, 2.

Oolumnæ octo sunt dotes, quæ in eis laudantur et spectantur, II, 232, 2; XXI, 76, 2. Columnas marmoreas habent templa Romana V, 244. 2. Columna Rhegiensis quo miraculo celebris reddita, XVn, 441, 2. Column® Trajani et Antonini adhuc Rom® supersunt, XVHI, 17, 2. Column» eriguntur ut trophæa victoriae, XXI, 76, 2.

Columna aurea denotat Beatam Virginem, VIH, 14, 2. Item viros apostólicos, 15, 2. Et omnem bonam mulierem, *ibid.,* 1. Quæ sint septem columnæ Ecclesiæ, V, 246, 2 et seq. Çolumnæseptem domus sapienti» quæ mystice, 247, I, 2 et seq. Column» Ecclesiæ sunt cardinales, Vili. 14, 2. Item doctores, *ibid.* Columna ut requies est bona uxor viro, X, 243, 1. Columnæ cœli quæ contremiscant. Job, 525,1. Columnæ lerræ (juænam, Job, 222, 1.

COMA (Fide Capilli).

COMESSATIO *(Vide* Cibüs).

COMETÆ. Cometæ sunt quasi gladii minitantes lerræ, XII. 653, 2 (juxta opiniones Cornelii tempore vigentes). Variarum cometarum diverso tempore apparentium exempla, *ibid.,* 2 et seq. Cometæ dum in Libra apparent, denotant rebellionem populi, XV, 74, 1. Cometes ultimus in quo cœlo apparuerit, XX, 483, 1.

COM MEMORATIO. Commemoratio sanctorum astruitur. XVHI, 211, 1: XIX, 516, 2. Maxime jam mortuorum, XIX, 516, 2. Eaque tam privata a quoquo fideli, quam publica a Iota Ecclesia, *ibid.*

COMMISERATIO. Commiseratio naturalis homini a natura est insita, at supernaturahs supernaturaliter ei inseritur, VI, 33, 2. Commiseratio post calamitatem opportuna. Job, 791, 2. Levat misero miseriam. IV, 284, 2. Commiseratio Christiob ploratum Marlhæ et Mariæ, XVI, 492, 1 etseq. Commiserationis affectus potissimo o passione Domini eliciendus, XIV, 511, 2; 512, 1, 2. Commiseratio Romanorum quæ esset in hostes victos, XII. 685, i (Fide Compassio).

COMMODARE, COMMODATUM. Commodare el mutuare qui differant, XVI, 161, i. De commodato qui i lege Mosis fuerit statutum, I, 616, 2.

COMMODUS IMPERATOR. Commodus imperator in Christianos satis fuit mitis, XI, ¡3, 2. Ejus statua erat in coma auri scobe respersa, XII, 413, 2.

COMMUNIA. Communia a natura data jure natura sunt omnium el singulorum, XII, 422, 1. Communia non sunt usibus privatis deputanda, V, 538. 1, 2.

COMMUNE. Commune Hebræis idem quod immundum, XV, 352,1 ; XVIII, 232, 2; XIX, 462,1,2. Hinc commune facere idem est quod profanare, *ibid.* Communis dicitur a Judæis cibus immundus, XVII, 235, 2. Commune Hebræis dicitur, quod sanctitatem amisit, XI, 569, 2; 570, L

COMMUNIO RERUM. Communio rorum quanta bona afferat, XVII, 106, 2; 107, 1. Fuit ea in primis Christianis cl nunc est in Religionibus, V, 40, 1; XVII. 137, 2. Communis vita in cœtu sectanda est, X, 144, 2. Communis vita in religioso probatur. XXI, 400, 1, 2 In communitalo cur aliqui odia seminent, IX, 18 í, 2. Communitas tota ob unius peccatum punitur, VII, 349, 1.

COMMUNIO SANCTORUM. Communio sanctorum qu.e dicatur, XX, 520, 2. Ea cur sit in Ecclesia. 126,1.

COMMUNIO SACRA, COMMUNICANS. 1« Communicans edit Christum, et editur a Christo, VI, 177, 2 ; *Quando sederis ut comedas cum principe, diligenter attende quæ apposita sunt ante faciem tuam.* Communicaro omnes missam audientes deberent, XVHI, 358, 2.

2' *Modus olim communicandi.* Ejus ritus antiquus, communicaturi olim tota dio jejunabant, XVHI, 369, S : *Cum convenitis ad manducandum, invicem eipeclalc.* Olim Eucharistiam non oro sed manibus excipiebant, ideoquoeas abluebant, XIX, 201, 2 : *Volo ergo viros oraro .... levantes puras manus sine ira ct disceptatione.* Cur olim martyres sub specie vini communicarent, XVIII, 370, 2. Quare olim daretur infantibus post baptismum, 346, 2.

3e *Quomodo communicandumsil.* Communicandi pia praxis, X, 217, 2 : *Non apparebis in conspectu Dei vacuus.* Communicans maximo linguam suam custodiat, XVHI, 369, 1. Luxum secoli repudient communicaturi, XIX, 529, 1, 2 : *Exeamus igitur ad eum, extra castra improperium ejus portantes.* Communicaturus a peccato omni, quantum potest, per confessionem se expiel, XVI, 405,2 : *Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, habtl vilain nternam.* Omnem simultatem prius deponat, XV, 163, 1 : *Relinque munus luum ante altare et vade prius reconciliari fratri tuo.* Cominuniounsmeditetur quo bono et dono donatus sit, XIV, 469, 1. 2. Post communionem mons intro recolligenda, VI, 178, 1. Post communionem fideles olim sacra canebant cantica, ct subinde arcana mysteria eructabant, XIV, 471, 2. Quo affectu communicandum sit, XVHI, 367, 2 : *Quotiescumque manducabitis panem hunc, el culicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis.* Communicantes qua se cogitatione pascere debeant, XV, 561, 2. Communicantium piæ orationes et suspiria sunt tropologico thymiama, XIV, 562, 2.

4“ *Communionis dign.v fructus.* Communionis Eucharistie effectus, XVIII, 345, 2 : *Calix benedictionis cui benedicimus, nonne communicatio sanguinis Christi est ?* XIX, 519, I : *Optimum est enim gratia stabilire cor, non escis, quxnon profuerunt ambulantibus* in *eis.* Communicans digno fit templum et domus sapientia», V, 248, 2: *Sapientia tdiflcavil sibi domum.* Per eam Deus quotidie nobiscum habitat, XVHI, 462, 2 ; *Inhabilobo in illis, ct inambulabo inter vos.* In communicantibus digne maxime fructum suum operatui Eucharistia, XXI, 46, 2 : *Vincenti dabo edere de ligno vit.v.* Communicantes assiduo et digne finn', casti, IX, 656, 2 : *Qui edunt me, adhuc esurient.* Frequens communio est causa ct signum pra'destinationis, XIV, 470, 1 : *Quid enim bonum ejus est, el quid pulchrum ejus, nisi frumentum electorum?*

5' *Communionis indigna effectus.* Communicantes indigne suggillantur, XVI, 367, 2 : *Quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indigno, reus erit corporis et sanguinis Domini.* Quam pœnanj incurrant, XVHI, 369, 1 : *Ideo inter vos mulli infirmi, et dormiunt multi.* Communio indigna affert mortem, XVI, 409, 1 (*Vide ut complementum necessarium hujus articuli,* Euchar ist ia).

COMPARATIO. In comparationibus sita erat elegantia prisci ævi, X, 529, 1. Comparatio frequens occurrit in Salomonis *Proverbiis,* V, 17, 1. In ea silus est lepos proverbii, 18, 1. A diversis rebus ea petitur, *ibid.,* 2. Comparatio dilecti cum cypro ct vineis Engaddi explicatur, ¥11, 93, 1. Viventium et mortuorum cum non natis, 164, 1. Curarum cum sermonibus multis, 197, 1. Ilemcuin insomniis, 198, 1. Comparatio cupiditatis hominis cum opum vilitate, 210, 2. Sapienti® cum ferro laboro exacuto, 343, 1. Detractoris cum serpente, 345, 1, 2. Avari cum abortivo, 225, I. Virtutis cum unguentis pretiosis, 238, 1. Risus stultorum cum flamma spinarum, 246, 2. Temporis cum umbra, 237, 1. Moilis cum vento, 291, 2 ct seq. Muscarum cum proditoribus, 231, 1. Comparationem duorum exprimunt Hebræi per affirmationem majoris el negationem minoris, XV, 27, 2.

COMPASSIO. Compatiendum afflictis, XII, 420, 1, 2. Compassio infirmitatum signum est perfectionis Christian®, XVHI, 574, 1 : *Aller alterius onera portale, el sic adimplebitis legem Christi.* Ejus molivum, XIX, 514, 2 : *Mementote vinctorum tanquam simul vincli, ct laborantium lanquam el ipsi in corpore morantes.* Compassio fidelium quanta esso debeai, XX, 322, 1 : *Omnes unanimes, compotientes, fraternitatis amatores.* Compassio levat dolorem afflicti, IX, 256, 1 : *Non desis plorantibus in consolatione, et cum lugentibus ambula (Vide* ComiiSEnATio, Aston pnoxnn).

COMPEDES. Compedes symbolic® sapientia), IX, 211,1, 2. Sunt b® insignia libertatis, 212,1, 2. Compedes aureas gestant aulici et amantes, V, 197, 1.

COMPENDIA. Compendia facere magni laboris est et industri®, IV, 507, 2. Compcndlatoris hislori® cum pictore fabricam constructam pingente comparatio, *ibid.*

COMPLEXIO. Complexionem suam trahunt plcrique a parentibus, VI, 439, 1. Complexio bona ct firma quantum vil® conducat, 34, 2. Complexionem animi ndicanl vultus, nasus, oculi, frons, IX,

541, 2. An complexiones quatuor hominis per quatuor insaturabilia Salomonis repræscnlenlur, VI, 447, 2.

COMPUNCTIO, b *Compunctionis naturaci proprictates.* Compunctionis spiritus quis sit, juxta Paulum, in *Epist. ad Hom.,* XVHI, 189, 1,2: *Dedit illis Deus spiritum compunctionis.* Compunctio Judæorum est eorum excaecatio et pertinacia in sua perfidia, quæ ipsos penetravit, *ibid.* Compunctio dr peccato est summus Dei amor, IX, 547, I : *Quam bonum est correptum manifestare panitentiam !* Procedit ex amore Dei, V, 414, 1. Ejus materia multiplex, 415, i. Ejus stimulus triplex, XII, 348, 2. Compunctionis descriptor est Jeremías, 347, 1. Per myrrham denotatur, IX, 645, 1 : *Quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris.* Item per nebulam, X, 402, 2 : *Propterea aperti sunt thesauri, ct evolaverunt nebulæ sicut aves.*

2° *Compunctionis motiva quatuor, Job,* 646, 2 : *Tunc aperit aures virorum, ut avertat hominem ab his quæ facit.* Ejus utilitas, 193, 1. Ejus elogium, XII, 347, 1. Compunctio de nocte exercenda, XVHI, 644, 1 : *Sol non occidat super iracundiam vestram.*

3° *Compunctionis effectus.* Quæ sint ejus filiæ, XII. 347, 1, 2. Humilitas, patientia, amor Dei, amor proximi, avocatio a terra, omnique concupiscentia terrena, *ibid.* Compunctio inducit poenitentiam, *Job,* 787. 1 : *Idcirco me reprehendo, et ago panitentiam in favilla et cinere.* Per compunctionem Deo appropinquamus, XX, 182, 2 et seq. : *Appropinquate Deo ct appropinquabit vobis.* Per compunctionem invenitur Deus amissus, XVI, 83, 1 : *Eccc pater tuus et ego dolentes quærebamus te.* Compunctio Deum cogit ad miserandum, 210, 2 : *Cum autem adhuc longe esset, vidit cum paten ipsius, ct misericordia motus est.* Ipsa sancta est, animamquo Deo conciliat, V, 413, 2. Semper in se mirum ct coeleste continet gaudium, V, 413, 2: *Cor quod novit amaritudinem animæ suæ, in gau» dio ejus non miscebitur extraneus;* XV, 145, 2: *Pcati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.* Certam affert spem beatitudini*, ct gaudii coelestis quasi præguslus, V, 414,2. Recreat Deum, angelos el sanctos omnes, *ibid.*

4° *Compunctionis exempla.* Compunctionis commoda et exempla, II, 186, 1 el seq. Per compunctionem ot lacrymas a Deo exauditi, IV. 278. 1 : *Tunc Tobias ingemuit, et capit orare cum lacrymis.* Qui sancti in compunctione excelluerint, XII, 347, 2; 348, I *(Vide* Contritio, Pcexitkntia).

COMPUTARE, COMPUTUS. Computus annprum gr.rcorum dupliciter fit, IV, 548, 1. Computus dierum qualis esset apud Romanos, XV, 312, 2. Computaro annos vitæ in dextera ol sinistra solebant veteres, V, 87. 2.

CONCEPTIO (IWe Jasus Christus, Maria).

CONCILIUM SANEDRIN!. Concilium Sanedrini unde ortum habuerit, 11,245, 1. Concilium Sanedoni convocavit mane Caiphas ad Christum damnandum : qui ei interfuerint. XV, 595, 2 et seq. Erravi' hoc in facto el fido. 796, 1.

CONCILIA ECCLESIE CATHOLIC.E. Conciliis generalibus semper præsunl Pontifices Romani vel per se, vel per legatos, XVHI, 527. 1; XIX, 160, 1. Illorum decreta non sunt anathema, XVHI, 519, 2 et seqq. Concilia (Ecumenica totam Ecclesiam repraesentantia errare non possunt, XV,596,1. Ea, uti et provincialia, a Spiritu sancto diriguntur, 412, 1. Codicem Evangeliorum insui medio statuebant, 2, 2.

Concilia quatuor Hierosolymæ an Apostoli celebrarim, XVII, 381,1. Concilium Hierosolymitanum a quibus celebratum, 299, 2. Et quo anno, X\TI, 4, 1; XVHI, 526, 1, 2. Idque causa quaestionis motæ a Cerintho de servandis legalibus una cum Christianismo, XVIII, 19.

Concilia generalia quinque priora quando celebrata, XVII, 300, 1. Concilium Romanum sub Vigilio papa damnavit errores Theodori Mopsuesteni, uti et Concilium Constantinopolilanuin II generale, XIII, 224, 1. Concilium Milevitanum probatum fuit ab Innocentio I, XVIII, 97, 2. Concilium Basileenso Eugenium IV deponens peccavit, XV, $10, 1. Concilium Tridenlinum quid sanciat de clericorum pensionibus, XII, 742. 1. E concilio episcoporum clamosi el contentiosi ejiciendi, VI. 151,2.

CONCIO, CONCIONATOR. — PR.EDICATIO, PR.ED1CATOR. I. Concionatorum dignitas, et PRXDICANDI MUNERIS EXCELLENTIA. 1® *ConCiOnatorum dignitas ex parte Dei mittentis,* XVHI, 269, 1 : *Dei enim sumus adjutores.* Complent opus cœptum a Christo, XIX, 81, I : *Cujus factus sum ego minister secundum dispensationem quæ data esl mihi, ut impleam verbum Dei.* Sunt quasi sigillum Dei, XIV. 352, 2: *Ponam te quasi signaculum.* Sunt gladii Christi, XXI. 3$, 2: *Et de ore ejus gladius ulraque parte acutus txibat.* Prædicatores non debent mitti a magistratu civili, sed a Deo immediate, vel mediate, XVHI, 180, 1 : (toomodo vero *prxdicabunt nisi mittanturl* Prædicatio non est laicorum munus, 238, 2 : *Audacius scripsi ad vos,.... propter gratiam quæ data esl mihi.* Esl praedicator mystico Christi mater, XV, 316, 2: *Quicumque enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in calis est, ipse meus frater et soror ct mater esl.* Praedicatores sunt angeli, 1, 287, 2: *Viditquc in somnis scalam stantem super terram, el cacumen illius tangetis calum; angelos quoque Dei ascendentes ct descendentes per eam,* XIV, 328, i: *Et dixil tgg.rus nutoiui Domini de nuntiis Domini.* Prædicatores cur dicanlur cœh. *Job,* 697, I ; *Psalm.* I, 104› 1,2: *Cali marrani gloriam Dei.* Sunt volui stella?, XX!, 34, 2: *El habebat* in *datera sua stellas septem,* 413, 1 : *Ego sum.... stella splendida et matutina.* Prædicatio est mystica liturgia, XIX. 3o, 1.

2* *Condonatorum dignitas ex fine ipsius præ-*

dicationis. Condonari verbum Dei quam sit prostans et meritorium, II, 156. 2. Prædicatores sunt velul ancillæ Dei, et ad Dei cultum et Ecclesiam omnes vocant, V, 254, 1, 2: *Misit ancillas suas ut vocarent ad arcem et ad mania civitatis.* Predicator est maxilla ecclesiæ, III, 207, L Predicatores doclrinæ vene et salutifera testes Dei sunt veraces, V, 430, 2 : *Liberat animas testis fidelis.* Sunl velul prophetæ. XVIII, 394, 2: *Prophelix (in signum sunt) non infidelibus, sed fidelibus.* Sunt animæ medici, X, 269, 1 : *Honora medicum propter necessitatem.* Prædicatores cur dicantur nubes, XI, 704, 2; 705, 1 : *Qui sunt isti qui ut nubes volant?* Novem analogiæ prædicalorum cum nubibus, XII, 574, 2: *Repleta est domus nube; Job.* 692, Î, 2: 5i *voluerit extendere nubes quasi tentorium suum.* Sunt mystice nives, venti, fulgura, XIV, 477, 2: *Petite abomino pluviam in tempore serotino, el Dominus faciei nives. et pluviam imbris dabit eis; Job.* 793, 1 : *Si voluerit.... fulgurare lumine suo, desuper cardines quoque maris operiet;* 696, 2; *Tonabit in voce sua mirabiliter* çui *facit magna et inscrutabilia.* Sunt velul sculptores qui ad conditoris sui imaginem animam humanam reforment, X 290, 2 : *Cor suum dabit in similitudinem picturx.* Item figuli, 294. 1 : *In brachio suo formabit lutum, et ante pedes suos curvabit virtutem suam, cor suum dabit ut consummet linitionem.* Item fabri ferrarii, 192, t: *Cor suum dabit* (faber) *in consummationem operum, ct vigilia sua ornabit in perfectionem.* Conciona* tores sunt velut sagitta teres, VII, 318, 2: *Sagitta ejus quasi viri fortis interfectoris.*

U. CONCIONATOHUM OFFICIA ET MUNERA.— *Qualcs esse debeant in generali.* Juxta S. Basilium, debent esse tanquam Apostoli, tanquam præcones codi, tanquam regula pietatis, tanquam oculus in corpore, XX, 361, 2 : *Si quis loquatur, tanquam sermones Dei.* Debent esse tanquam pastores, medici, parentes et nutrices. Dei adjutores, plantato* res palmitum Dei, ædificalores templi Dei, 378, i : *Pascite qui in vobis est gregem bei.*

Quæ conditiones in concionatore requirantur. 1° Pifa *exemplairs.* Non sola voce, sed opere predicci, IV, 55, 1; XIV, 818, 1 : *Factum est verbum Domini in manu Aggæi.* Opere suo doctrinam astruat, VI, 37, 1; 147, 2; IX, 170, 1 : *Noli citatus esse in lingua tua; ct inutilis el remissus in operibus tuis.* Mystice voces de quibus in Apocalypsi, sunt conciones, fulgura, miracula et vitæ exempla, XXI, 101, i: *Et de throno procedebant fulgura, et voces, ti tonitrua.* Bene vivat oportet, VI, 302 2: *Quomodo pulchras frustra habet claudus tibias,* lie *indecens est in ore stultorum parabola.* Magis lita doceat quam verbo, XV. 218, 1 : *Erat enim Jocans, sicut potestatem habens.* Si est malæ vitæ, est velut stultus habens parabolam in ore, VI, 309, 2 : *Quomodo si spina nascatur in manu temulenti,* lie *parabola in ore stultorum.* Sit potens in opero et sermone, XVI, 277, 4 : *Fuit* (Jesús) po*tens in opere et sermone, coram beo et omni po^pulo.* Sil sicut cilharœdus omnium virtutum consonantia excellens, XXI, 129, 1. Bene docens et nihil prestans similis est cupresso bene frondosa), sed infrugifera. XIII, 473, 2 : *Ex me fructus tuus inventus est.* Prædicalor habeat bonam virtutum famam, XVIII, 429, 1 : *Christi bonus odor sumus.* Debent cum Christo virtutum conscendere montem, XI, 496, 1 : *Super montem excelsum ascende tu qui evangelizas Sion.* Prius ardeat charilate el zelo quam aliis prædicet, XVI, 383, 2: *lile erat lucerna ardens ct lucens.* Ut Seraphim ardere debent charilate, XI, 169, I : *Seraphim stabant super illud.* Austeritate vitæ sibi auctoritatem parent, XVI, 51, 2 : *Et erat in desertis usque in diem ostensionis ad Israel.* Prædicationi dum insistitur, altera manu gladius mortificationis tenendus cur, IV, 239, 1 : *Ædificanlium in muro.. . una manu faciebat opus, el altera tenebat gladium.* Attamen videre est prædicatores minus sanctos sæpe pluies convertere, quam qui sanctiores sum, XXI, 72, 2 : *Ecce dedi coram te ostium apertum quod nemopotest claudere, quia modicam habes virtutem.*

2° *Scientia.* Concionalores pleni osse debent scientia, tam practica quam contemplativa, XXI, 108, 2: *Intus plena sunl oculis, ante ct retro.* Prædicalor verbum Dei ruminet assidua medilationo ut illud eructet, XII, 521, 1, 2: *Venter tuus comedet, et viscera tua complebuntur volumine isto.* Legat S. Paulum et S. Chi ysostomum, XVIII, 10, t. Concionalores multi abutuntur Scriptura sacra, XIII, 224, 2. Sit concha, non canulis, XX, 76, 1 : *Sit autem omnis homo velox ad audiendum. tardus autem ad loquendum.* Concionalores mystice sunt phialæ doctrina exuberantes, I, 649, 2. Sint ut Cherubim pleni coelesti scientia, XII, 507, 2. Bobus repræsenlanlur, quæ sint dotes bovis ot predica loris, V, 405, i, 2. Debent doctrinam recto secare, dividere, secernere, XIX. 287, 2: *Sollicite autem cura (eipsum probabilem exhibere beo.... recte tractantem verbum veritatis.*

3° *Oratio.* Sine Dei gratia frustra est omnis prædicatio, *Job,* 287, 1 : *Si destruxerit, nemo est qui ædificet; si incluserit hominem, nemo est qui aperial.* Sino spiritu et gralia prædicandi, concionator predicare nequii, XII, 15, 2: *Priusquam te formarem, novi te, et antequam exires de vulva, in utero sanctificavi te.* A Deo prædicatores informantur ad loquendum, IX, 439, 1, 2 : *In medio Ecclesia aperiet os ejus.* Igitur ante concionem orent prædicatores, XV, 269, 1 ; XVII, 163, 2 : *Nos vero orationi et ministerio verbi instantes erimus.* Studeant orationi, XVI, 590, 1 : *Ilxc loculus esi Jesus, ct sublevatis oculis in calurn dixit : Paler, venit hora.* Quare prædicalorem oraro oporteat, XV, 344, 1 : *Et dimissa turba, ascendit solus in montem orare.* Docturi alios prius m secreto vacent orationi, et in ea spiritum hauriant quem dein

in auditores effundant, XV, 942 . Rnif *Joa Daplista prxdicans in deserto,* 116. 2. Quæ in oratione a Deo privatiti! hauserunt, magno spiritu in populum effundent, XV, 319, 2 : *Ecce exiit qui seminat, seminare.* Quid ante concionem a Deo flagitaro debeant, IV, 397, i : *Tribue sermonem compositum in ore meo in conspectu leonis.* Oret Deum ut linguam dicentis dirigat, V, 48Î, 1 : *Domini* (est) *gubernare linguam.* Pro motione interiori Deum sedulo precolur, XVIII, 268, 2 : *Ego planta vi, Apollo rigavit; sed Deus incrementum dedit,* 394, 2 : *Si autem omnes prophetent, intret autem guis infidelis.... occulta cordis ejus manifesta fiunt.* Concionis fructus oralione impetrandus, 2(1, 1 : *Sermo meus et prædicatio mea non* in *persuasibilibus human# sapienti# vtrbis.* Sæpo se Deo commendent concionatores pro bono rerum successu, XVII, 307, 1, 2 : *Velati sunt a Spiritu sancto loqui verbum Dei in Asia.*

4° *Zelus pro animarum conversione.* Praedicator sit zelosus et fervidus, XVII, 249 : *Erat vir bonus ct plenus Spiritu sancto.* Quo studio suo munero fungi debeat, XVIII, 239, i : *Sanctificans Evangelium Dei, ut fiat oblatio Gentium accepta, et sanctificato in Spiritu sancto.* Concionatores per Bliam repraesentantur, X, 504, 1.

Isto zelus sese manifestat : !• *Nunquam cessando a prædicationc.* Fontem imitantur concionatores, doctrinam suam effundendo, etiamsi nemo sit qui eam hauriat, VI, 163, 1 : *Sapientia pulchra erit tibi cum servaveris eam in ventre tuo, et redundabit in labiis tuis.* Prædicalor non debet tacere, etsi audire nolint auditores, XII, 160, 2 : *Et dixi: Non recordabor ejus, neque loquar in nomine illius : et factus est in corde meo quasi ignis exxstuans, claususquc in ossibus meis.* In concionando non oportet tepescoro, etiamsi pauci aut nulli convertantur, XXL 44, 1, 2 : *Habeo adversum te pauca, quod charitatcm primam reliquisti.* Prædicalor tacens consumitur, *Job,* 309, 1 : *Quare tacens consumor ?* Praedicationis divina) necessitas , 700, 2 : *Frumentum desiderat nubes, ct nubes spargunt lumen.* Praedicatoribus in republica deficientibus, mala invalescunt, VI, 405, 1 : *Cum Propheta defecerit, dissipabitur populus.* Qui verbum Domini praedicaro possunt, id non refugiant, V, 559, 2; 560, 1. Praedicatione alios fraudare, est spiritualitor frumenta recondere, 338, 2 : *Qui abscondit frumenta, maledicetur in populis.* Canibus comparantur, XI, 663, 2. Prædicatores imperfecti meliores sunl iis qui sibi soli sancte vivunt, X, 406, 2. Praedicandum Evangelium quibusvis gentibus, XVIII, 179,2: *Quomodo ergo invocabunt* in *quem non crediderunt ?* Praedicatores imperfecti meliores sunt iis qui sibi soli sancte vivunt, X, 373, I.

2 *In reprehendendis vitiis ct peccatoribus.* Quomodo erga peccatores so gercre debeant concionatores, X, 509, 2. Sint speculatores, XII, 527, 2: *cm dedi te domui Israel.* No sil nimis blandus, sed sæpe vitia coarguat. V, 293, t : 0ui *increpationes relinquit, errat.* Mordeat, non aduletur, XII, 377, 1 : *Viderunt autem tibi assumptiones falsas.* Libere vilia carpat, non aduletur potentibus, VI. 334. I : *Meliora sunt vulnera diligentis, quam fraudulenta oscula odientis.* Ipsis necessaria acris mali increpatio, XI, 260, 1 : *Percutiet terram virga oris sui,* XVII, 178, 2 : *Dura cervice et incircumcisis cordibus.* Sint tuba, non tibia; carpant, non adulentur, XI, 675. 1 : *Clama, quasi tuba exalta vocem tuam.* Constanter pergant exemplo Aggæi in arguendis vitiis, nec cessent donec audientium animos permoveant ad illa exlirpandum, XIV, 329, 2. Prædicalor sit audax, fortis el constans, liber, qui nec pudore vincatur, nec metu taceat, aut pallescat, XII, 523, 1 : *Ut adamantem tt ut silicem dedi faciem luam.* Prædicalor sit velut columna sustinens infirmos, et murus æreus, 21,1 : *Dedite hodie in civitatem munitam, ct in columnam ferream, ct in murum #reum.* Dulciter et amorose corripiat peccantes, V. 506. t : *Qui dulcis eloquio, majora percipiet.* Ferant infirmitates auditorum suorum, XVII, 373, 2: *Omnia ostendi vobis, quoniam... oportet suscipere infirmos.*

3* *In vividis novissimorum repraesentationibus.* Concio viva est quæ novissima vive repraesentat, XII, 155, 1 : *Egredere ad vallem filii Ennom..... et prxdicabis ibi verba qu# ego loquor ad U.* Novissimorum terrores auditoribus incutiant, XIV, 51, 1 : *Adhuc quadraginta dies, et Ninive subvertetur.* Peccatores a somno viliorum excitent, XVIII? 654, 2 : *Surge, qui dormis, et exurge a mortuis.* Quomodo pathetice Creatorem contra peccatorem invocare debeant, XI, 104, 2 : *Audite, cali, et auribus percipe, (erra, quoniam Dominus locutus est.* Plus efficiunt terrendo quam blandiendo, XVII, 338, i : *Annuntiat hominibus ut omnes ubique pernitentium agant, eo quod statuit diem in quo judicaturus est orbem in ¿quítale.* Concionatores efficaces sunl mallei peccatorum, VI, 41, 2 : *Parata sunt derisoribus judicia, ct mallei percutientes stultorum corporibus.* Conciones molles sunt causa hæresoos, XI, 414, 2: *Loquimini nobis placentia videte nobis errores.* Praedicatio evangelica est vox tonitrui, *Job,* 722, 1 : (Juri *dedit vehementissime imbri cursum, et viam sonantis tonitrui?* Concionatores sunt velul nubes tonantes, XII, 93, 1 : *Ad vocem suam... fulgura in pluviam facit;* XV, 649, 2 : *Erat autem aspectus ejus sicut fulgur.*

5° *Dicendi peritia,* quæ elucet. !• *In deligendi concionis materia.* Seria ct utilia doceat concionator, XVII, 356, 1. Loquatur vera et sancta, XX, 360, 2: *Si quis loquitur, quasi sermones Dei.* Sil sincerus, 85, 2. Ei fugienda levitas, XVIII, 423. 2 : *Senno noster qui fuit apud nos, non est in illo, est ct non.* Ejus munus est, jam fugam viliorum , jam cœlostes proponere coronas , 100, 1. Sua lingua vitam graüæ et gloriæ audito-

ribus conciliet, V, 1583, 1 : *Mors et vita in manu lingua : qui diligunt eam, comedent fructus ejus.* Ex homine evellat regnum peccati, ut plantet regnum sanctitatis et virtutis, XII, 17, 2; *Constitui te hodie super gentes et super regna, ut evellas et destruas,.... ct ¿edifices el plantes.* Animas a fornicatione peccati conversas Christo despondeant, XIII, 286, 2 : Item illuminet, purget, perficiat, XVIII,612, 2 : *Mihi.... data est gratia hac, in gentibus evangelizare investigabiles divitias Christi, et illuminare omnes.* Vocantur fidei recta' satores et debellatores errorum, XII, 17, 2. Dobent esso satores aeternitatis, II, 235, 1. Concionalorum talium exempla, *ibid.* Dobent esso ædificatoros sepium, XI, 68 4, 1 : *Vocaberis ædificulor sepium, avertens semitas in quietem.*

2° *In prudentia qua omnia qua dicit, auditorum capacitati el dispositioni accommodat.* Prædicator sit prudens et discretus, XII, 523, 1. Quomodo conciones suas attemperaro debeat, XXI, 101, 2. Prædicator prius in se eorum quæ dicturus est affectum excitet, VIII, 70,2 : *Favus distillant labia tua.* Accommodet se loco, tempori et personis, V, 563, 1 : *Aqua profunda verba ex ore viri, et torrens redundans fons sapientia.* Opportuno sua dicat, VI, 263, 2 : *Mala aurea in lectis argenteis, verbum dictum in tempore suo,* 265,1. Opportunitatem commodam suos monendi el ad vitæ emendationem excitandi caplet, XIV, 317, 2. Publicis cladibus utatur ad salutem audientium, XVI, 186,1: *Nisipoenitentiam egeritis, omnes similiter peribitis.* Auditori se attemperet, XVIII, 434, 2 : *Non sicut Moyses ponebat velamen.* Concionatores debent esse ut nubes quæ a Deo directe unicuique secundum capacitatem cordis sui doctrinam tanquam aquam effundant, *Job,* 523, 1 : *Qui ligat aquas in nubibus suis, ut non erumpant pariter deorsum.* Quæque tempore congruo debent depromere pro captu audientium, XV, 335, 2 : *Omnis scriba doctus.... similis est homini palrifamilias qui profert de thesauro suo nova el vetera;* V, 559, 2 : *Non recipit stultus verba prudentis, nisi ea dixeris quæ versantur in corde ejus.* Sensim, non simul omnia documenta sua instillet, 564, 1. Cum rudibus et duris agens sensim eas imbuero debet, XIII, 617, 2: *Non stillabis super domum idoli.* Populo tunc minari, nunc blandiri debet, XX, 157, 1 In omnes affectus se transformel, V, 47,2; 48,1. Prædicatorum serba mystice sunt porte exteriores et interiores templi ab Ezechiele descripti, XII, 794, 1; 799, 1. Pnedicalionis et insitionis variæ analogia*, XX, 81, 1 : *Suscipite insitum verbum quod potest salvare animas vestras.*

3’ /n *forma concionum.* Concionandi apostolica ratio i dicacissima est, omnibus concionalonbus imitanda, XVHI, 261, 1 : *Ft sermo meus et predicalio mea non* m *persuasibilibus humana sapienti* verbis,* Prædicatio Christi quam efficacissima fuit, XI, 582, i ; *Posuit os meum quasi gladium acutum.* Concinnator imitetur seminantem, ventilando semen seminandum, alligando sibi saccum seminis, seu scientiæ docenda* ; sapientiam large spargendo et disseminando, V, 452, 2 : *Labia sapientium disseminabunt sapientiam.Còncìanator* a thesi ad hypothesim debet descendere, XV 111,6 12,2. Prædicator ut vitta coccinea debet esso tenuis, planuselfacilis; colligatus, connexus etconstriclus, concinnus, suavis ct gratus; sanguineum habens colorem, id est, tinctus sanguine Christi, VIII, 42, 1 : *Sicut vitta coccinea labia tua.* Qui nimis do externo ornatu verborum solliciti sunt, fructum et spiritum concionis amittunt, IX, 425, 2 : *Sicut folium fructificans in arbore viridi, alia generantur et alia dejiciuntur : sic generatio carnis et sanguinis.* Qui pomposus et verbosus est, est nubes sino aqua, XX, 674, 2 : *Hi sunt.... nubes sine aqua, arbores autumnales.* Doctrinam ex intimo cordis sensu depromat,nec recitet ad verbum, prout eam memoriter didicit, V, 452, 2. Ejus sermo sit sedatus, el non velox, XX, 72, 2. Sæpe eadem inculcet, 349, 1; 471, I *: Hanc eccc vobis... secundam scribo epistolam, in quibus vestram excito in commonitione sinceram mentem.* Concionos breves potiores sunt prolixis, V, 296, 1, 2: *Qui moderatur labia sua, prudenlissimus est.* Condonator loquax fructu carebit, III, 271, 1. Horam concionis excedens auditoribus tædium creat, sibi fatigationem, *ibid.* Animum non despondeat, nec serium concionandi modum mutet, etsi ab aliis non audiatur, at explodatur; non ideo suo fructu concio, nec ipse mercede carebit, XII, 738, 2 : *El es cis quasi carmen musicum, quod suavi dulcique sono canitur, ct audiunt verba tua el non faciunt ea.* Concio bona quæ sit, ex fructibus cognoscitur, 342. I.Concionjs Apostolorum erant catecheses, 205, 2; 240. 2.

6° *Fuga vanitatis ct proprii commodi in predicando.* Prædicator non suam, sed Dei gloriam quærat, XVIII, 277, 2 : *Hic jam queritur inter dispensatores ut fidelis quis inveniatur.* Non quærat plausum, sed planctum, XII, 342, 1. Fideles conquirat Christo, non sibi, XVI, 349, 2 : *Amicus sponsi qui slat et audit eum, gaudio gaudet propter vocem sponsi.* Laudatus, laudes ad Christum referat, 94, 1 : *Ego quidem aqua baptizo vos, veniet autem fortior me.* Concionator vanus fructu carebit, III, 338, 2; 330. Qui ex conciono plausum quæril damnationi so exponit, XVI, 115, I : K» *cum benedixerint vobis homines.* Dum plausum , lucra aut commoda aucupantur, prædicatorcs, filios spirituales non gignunt, et si quos genuerint, eos pro» movero nequeunt, XHI, 408, 1 : *Da eis, Domine. Quid dabis eis ? Da cis vulvam sine liberis ct ubera arentia.* Prædicatorcs sacram Scripturam praedicantes ad suam gloriam, ct qui impie vivendo populum scandalizent, furantur verbum Dei, XII, 187, 1 : *Eccc ego ad prophetas qui furantur verba mea.* Magni filprædicator, dum placentia dicit; vitia

taxans vituperatur, XVI, 104, i • *Omnes testimonium illi dabant, el mirabantur in verbis grati*.* Docens placentia carni, causa est ut populus multa scelera committat, 215, I. Verbo Dei abulons, panem et mensam Dei polluit, XIV, 559, i. Gloriari non debent praedicatores in fructu concionis suæ, nec animo cadere, si illius nullus fructus sequatur, sed patienter eum exportent, XV, 681, 2 et seq. : *Sic est regnum Dei, quemadmodum si homo Jaciat sementem in terram.... et semen germinet el increscat, dum nescit ille.* Non moveatur auditorum paucitate vel multitudine, V, 452, 2. Eadem alacritate doceat paucos ac mullos, rusticos ac nobiles, barbaros ac civiles, XVII, 237, 1, 2 et seqq. Prædicator se humiliaro debet, XII, 16, 2 : *Et dixit, ct ait: Nescio loqui, quia puer ego sum.* Doctrinam quam docet, eventilet ab omni cupidilate.V, 452, 2. Predicare verbum Dei gratis, est majoris perfectionis quam sumere alimoniam ab auditoribus, XVI, 640, 2 : *Dicit eis Simon Petrus : Vado piscari.* Vrædicalores munera respuant, XVII, 373, 1 : *Argenium el aurum aut vestem nullius concupivi.* Quomodo dicantur miscere vinum cum aqua, XI 115, 2: *Vinum tuum mistum est aqua.* Stent super amnia mundana erecti, XII, 515, 1 : *Sta super pedes.*

HI. Contionatorum I18MUNERATI0. I0 *Remuneralio temporalis.* Prædicator dignus est sustentaliono, XV, 263, 2 : *Dignus est enim operarius cibo ¡uo.* Alimentum eis debetur, XVI, 147, 1 : *Dignus csl enim operarius mercede sua.* Debent ali a fidelibus, V, 404, 2: *Ubi plurimx segetes, manifesta csl foriiluda bovis.* Speraro possunt alimoniam ex suis praedicationibus, XVIII, 330, 1 : *Debet in spe qui arat arare.* Per bovem triturantem designantur, 329, I. Eos alens quomodo eorum meriti particeps fiat, IX, 369, 2: *Denefac Justo, et invenies retributionem magnam; et si non ab ipso, certe a Domino.* Eos qui alunt, magnam a Deo mercedem excipient, XIX, 4, 2 : *Cum gaudio deprecationem faciens super communicatione vestra in Evangelio Christi.*

2° *Remunerano spiritualis.* Eorum gloria sunt auditores bene disciplinati, V, 528, I : *Corona senum, filii filiorum.* Eorum sanctitas elucet ex auditorum sancta vita, IX, 360, 1 : *In filiis suis agnoscitur vir.* Quo plus in alios docendo oflunilent, eo plus sapienti® et doclriiuc cœloslis recipient, XV, 321, 2: *Qui enim habet, dabitur el, it abundabit.* Sanctorum praedicatorum gloriam adauxere omnes quos conversos cœlo asseruerunt, 521, 2; 522, i. Magis sæpo merentur conciolatoros ubi nullus apparet fructus aut exiguus, XVIII, 269, I : *Unusquisque autem propriam mercedcm accipiet secundum suum laborem.* Doctores et prædicatorcs fulgebunt quasi stollro in perpetuas æternitates, XIII, 169,1 et seq, *(Vide* Doctor, Prelati s Pastor).

CONCORDIA. I. Natura et definitio. — Concordia unde dicta XXI, 127, 2 : Itainli *quatuor seniores ceciderunt coram agno, habentes singuli ci(horas.* Concordia cor facit unum cur, XVII, 132,2: *Miiltitudinij autem credentium erat cor unum el anima una.*

II. CoNCORbf.E BONA ET E7FECTC9. — Concordia quanta vis, V, 5S0, 2 : *Frater qui adjuvatur a fratre, quasi civitas firma, et Judicia guati vectes urbium,* XX, 320, 2 : *Omnes unanimes, compartientes.* Concordia fratrum valida ct Inexpugnabilis, V, 580, 2. Ea evadit potens instar regni *ibid.* Munimen est omni muro firmius, XIX, 20, I : *Unanimes, idipsum sentientes.* Unit familias ct munit urbes, XV, 304, 1 : *Omnis civitas vel domus divisa contra* non *stabit.* Quanta sustineat onera, XIV, 303, 1 : *Reddam populis labium electum ut,.....serviant ei* (Domino; *humero uno.*

Concordia quanta bona, V, 582, 2; IX, 668, 2 : *In tribus placitum est spiritui meo qui sunt pro* bala coram Deo et hominibus : Concordia fratrum....* Concordiæ bona, ejusque ditantis symbola, XI, 262, I : *Habitabit lupus cum agno.*

Concordia concentui musico comparatur, X, 386, 2 : *Tibix et psalterium suavem faciunt melodiam, ct super utraque lingua suavis.* Est musica Deo gratissima et hominibus, 152. t : *Sicut in fabricatione auri signum est smaragdi, sie numerus musicorum in jucundo et moderato.* Placet Deo præ sacrificio, XV, 162, 2 : *Relinque munus tuum ante altare, et vade prius reconciliari.* Concordia fratrum quam sil suavis, XIII, 545, 2. Concordia fratrum bona et jucunda, *Psalm.* II, 387, 2 et seq : *Ecce quam bonum ct quam jucundum habitare fratres in unum.* Quantum sit bonum. Deoque quam gratum, XV. 412, 2 et seq. : *Ubi enim duo vel 1res consentientes in nomine meo, ibi sum in medio eorum.* Concordia civium est victoria do hostibus. X. 494, 2 : Concordia nos unit Deo. XVI, 600, I : *Ut omnes unum sint, sicut lu, Pater,* in *me, et ego* in *te.* Concordiæ præmium, XVHI, 512, 1,2. *Pacem habete, ct Deus pacis erit vobiscum.*

HI. Concordi^ necessitas et obligatio.—Concordia prima et præcipua est virtus, ea in triplici hominum genere requiritur, IX, 668, I : *In tribus placitum est spiritui meo..... concordia fratrum^ el amor proximorum, et vir et mulier sibi tene consenticntcs'* Ea decet Christianos, VI, 229 ; Concordia Christianis commendatur, X\III, 237. : *Propter quod suscipite invicem, sicut ct Christu^ suscepit vos.* Est studiose conservanda, V, 580, 2. Est colenda cum proximis, domesticis et vicinis, XI, 462, t. Concordia et unio cur requirantur in religiosis, et clericis, virisque apOstolicis, XXI, 398, I ; 400, I : *Dundecim port* duodecim margarita sunt, per singulas.*

IV. Concordie causa, media, exempla.— Concordia» causa est amor mutuus, IX. 668, 1. Etiam ejus causa SS. Trinitas, 668, 2. Ejus duo inedia, XV I, 133, I. Exempla concordiæ in bove et vipera, *X, 3^3,2 : Amicus et sodalis in tempore coni eniades.*

Alia ejus exempla, gnoma? et apophlegmata, XIX, 50. 1 ; XX, 310, 2. In cœlcstibus quanta concordia, *Jnb,* 511. 1 : *Potestas et terror apud eum est qui facit concordiam in sublimibus suis (Vide* Amor proximi).

CONCUBINA, CONCUBINATUS. 1° Concubina quæ sit,quæ uxor, 1.268.2. Concubina? erani legitima» uxores, licet secondaria», VIH, 149, i ; IX, 434. 2. Earum filii videbantur spurii, quia secundani, XVI, 448, I. Concubinis non nimis credendum, IX,243,2.

2° Concubinatus vetandus non conjugatis, IX, 527, 2. Is in Hispania in nullo toleratur, *ibid.* Concubinatus sacerdotum est velut bæresis Nicolaitarum, XXI, 52. I.

3* Concubinalius in complexu concubino* fulguro sideratus, IV, 296, 2. Concubinarii impoenitentia in Italia, III, 613, 2. In ipso concubitu mulli occubuere, V, 198, I (Ficto Lupanaria, Libido, etc.).

CONCUPISCENTIA. I. Concupiscentiae definitio et natura, — Concupiscentia quid proprie sil, XX, 55, i ; 56, L Non est in homine aliqua substantia prava a diabolo producta qua* malos motus suscitet, XVIII. 601, 2, XX, 54, 2. Nec e>l peccatum originalo, XX, 54, 2. Nec est prava qualitas progenita a peccato originali, 55, I. Quibus nominibus a Paulo significetur, XVIII, 29, I. Cur vocetuf peccatum, X, 28, I; XX, 515, i. Jugiter hominem titillat, lentat ad peccandum, et una succedit alleci X, 28, 1 ; XX, 53. 2. Est causa intrinseca lentationis et peccati, oxlrinsccæ cau&æ sunt varia?, XX. 54, 1. Ipsa est semen et origo peccati, *ibid.,* 2. Est manubrium dæmonis, XVIII, 566, 1, Est filia dei alieni, XIV, 577, 2. Vocatur quoque morbidus affectus et affectionalis qualitas, XX, 56, i, 2. Non est quid superadditum potentiis anima*, *ibid.* Concupiscentia dicitur necessitas, *Psalm.* I, 143, i. Est serva rationis et spiritus, X, 189, 2.

II Concupiscence Mit proprietates* /9 *Ejus origo* Concupiscentia non est ex Deo sed ex peccato et diabolo, XX, 55, 2. Nata est in homine ex peccato, IX, 318, 1 : *Non est creata hominibus superbia.* Eam trahimus ex Adamo, sed per Christum illa lacta est materia luclœ et victoria*, XVIII, 103, 2 ; XX, 517. L Non est ex Deo, sed ex mundo, *ibid.* Eam peccato meruimus, hæc auferetur in resurrectione, XIII, 165, I. Conceptio concupiscentia» quæ et quando liat, XX, 56, 2. Ex concupiscentia mulieris concupiscentia viri nascitur, X, 370 : *Dc vestimenlis enim procedit tinea; et a muliere iniquitas viri.*

/a *Ejus universalitas.* Nemo ea carel, VI, 57, 1 : (Juto *potest dicere: Mundum est cor meum, purus sum a peccato* 7 Maxime erga res venéreas, *ibid.* 2 Ei traditi sumus «pinsi tyranno, etiam justi, XVIII, 123. 2 *Ego autem carnalis sum venumdatus sub peccato.* Quomodo in justis transeat reatu, maneat actu, 130. I : .Vi/uf *damnationis est in qui sunt* in *Christo* Jeju.Quo sensu puero sit colligata, VI, 158, 2 : *Stultitia colligata est in curde pueri.* / Il®c ei deforis advenit, *ibid,* Quatenus ab ea liberari petere liceat, XV, 194, L

3* *Ubi in homine resideat.* Non tantum residet, in appetitu sensitivo, sod eliam in rationali, XVIII. 565, 2; 601, I. Est etiam in Intellectu cl voluntate, XX, 55, 2. In membris potissime residet, 171, 2: *Unde bella ct lites* rn *vobis? Nonne ex hinc? Ex concupiscentiis vestris qvx militant in membris vestris* 7 Concupiscenliæ sedes ct instrumentum sanguis est, XIII, 335, 2.

4' *Quamdiu durat.* Concupiscentia nobis innata domari quidem potest, exlirpari non potest, XV, 179t 2. Ligat filios Adam per omnem vilain, VI, 15ò. 1, 2. Concupiscentia materialis, non formalis, est in mundo, XX, 543, 1.

5* *Quotuplex sil concupiscentia.* Est ea in nobis quadruplex, VI, 458, 1. Concupiscentia tripla est in mundo, XX, 515, I ; 546, 1. Concupiscenti; oculorum quæ sil. 545, 2. Quæ carnis, 54fl> 1 Idem sunt quod ipso mundus, 175, w

6* *Quales sint concupiscenti# caracteres.* Noh habet mentem, V, 180, I : *Qui autem adulter est, propter cordis inopiam, perdet animam suam* Est cæca et vitiosa, IX, 519, 1 : *Si prasles anunx lux concupiscentias ejus, faciet te in gaudium inimicis luis.* Esi stulta et clamosa, V, 263, I: *Mulier stulta et clamosa, plenaque illecebris, cl nihil omnitu sciens.* Opponitur vene sapienti®, V, 262. 2 Opponitur SS. Trinitati, XX, 545, I; 646, 1 Inter eam et rationem sunt assidua bella, VI, 458, 2. Militat adversus spiritum, XX, 171, 2. Concupiscat caro adversus spiritum quomodo, XVIII. 29, 1. Ejus et spiritus lucta, 125, 2 Quomodo nobis dominantur et non dominantur concupiscenliæ, XX, 171. 2. Suscitant bella in nobis, 172, 1. Concupiscentia sempor æruginat nequitiam, IX, 377, 2. Hæc sæpe exhalat fœdas imagines, VI. 57, 1. Insa' liabitis est, XX, 172, 1. Item instabilis, *ibid.,* 2* Blando irrepit ot enecat, 58, 1*

7* *Concujdscentiæ vis et violentia,* IX, 518, 1 . *Post concupiscentias tuas non eas, et a voluntate tua avertere.* Quam sit potens, X, 241, L *Supe omnem concupiscentiam hominis superducit dtsi^deriurn* (species mulieris), XX, 172, I. Ejus quanta sil vis, XIV, 204, 2. Concupiscenliæ feritas, X.Y., 59, 2. Concupiscentia muliebris est volui ignis, IX, 308, 2. Concupiscentia cuique innata difficulter superatur, VI, 439, 1. Eam mortificare quam difficile sit. XV, 166, 2. Quia nobis vitaliter inh.rret, sine magno animi dolore evelli nequit, XVIII 133, 2.

8* *Concupiscenliæ typi et emblemata.* Ejus emblema sunt sirenes, IX, 518,1. Diversimode est velut Eva, febris, vulpes, lena, prurigo, XX, 53, 2 54, I. Est velut bestia. IX. 213, 1. Ejus typus est limax, 519, I. RopræsenUitur concupiscentia per locustas, XXI, 199, 1, 2. Per sanguisugam ejus quatuor filia;, VI, 442, I. Idquo per varias analogias denotatur, *ibid.,1.* Concupiscentia» quomodo apte comparantur muscæ, VIL, 332, 1. Per renes denotantur,

VI, 193, 2. Concupiscenliæ p^i lepram adumbrantur, XVI. 232,2 Per febrim denotantur, XV, 228, 2, Hujus triplicis typi qui fuerunt Cam, Balaam cl Cure, XX, 673, I. Concupiscentia cupi lmi confertur cl ejus conditiones ct mor», GO, I. Est velut meretrix, V, 66, 2, 200, 1 ; 2G8, L I'st latro, VI, 203, I. Alienigenae comparatur, IX, 367, 1. Est turbo, VIH, 37i, 2. Concupiscentia camis osi volui nequam mulier, IX, 684, 2. Est velut senex fatuus, G72, 1. Est similis puero quoad tria, X, 92, i. Concupiscentia oculorum est velut dives mendax, IX, 672. 1. Concupiscenti® sunt mystica? fornicationes, XX. 175, L

IIIa Motiva ad coxcupisckstiam elgiexdaw — Ie *Concupiscentia pana ut peccali, el causa peccali, el peccatum,* XVIII, 123, 1. Dum consensum aliquem elicit, pant peccatum, XX, 56, 1 ; Zteindc *concupiscentia cum concept rit, parit peccatum.* Concupiscentia ex Adamo contracta mater et fons est omnis peccali, XIV, 419, 1. Concupite* ntia carnalis deliberata est peccatum mortale, XV, 165, 1: *Omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, jam merchatus esi eam* in *corde suo.* Concupiscentia repugnat legi naturali et divmæ, IX, 518, 2. Repugnat divin© societati, XX, 414, 2: *Fugientes qux in mundo esi concupiscentia. corruptionem.* Ob eam non potest homo semper ab omni veniali peccato abstinere, 136, 1 : *In multis enim offendimus omnes.* Concupiscentiam internam Judæi non putabant esso peccatum. II. 419, 2: *Xon concupisces uxorem proximi,* Concupiscentia omnis rei vetita est ob sex causas, 420, 1. Concupiscentiam rei alíeme velat decimum Decalogi præcoplum, *ibid.* Concupiscentia interna mulieris logo veteri fuit volila, V, 172, 2: Aon *concupiscat pulchritudinem ejus cor tuum, nec capiaris nutibus illius.*

Concupiscentiam involontaria® vetari, falso vult Calvinus, II, 420. L Motus ejus rationem praevenientes ot proinde mvolonlani, nulla sunt peccate, XX, 57, 1. Ejus motus sentire non est peccatum, sed consentire, IX, 517, 2: *Post concupiscentias tuas non eas, et a voluntate tua avertere,*

2* *Fugienda propter multiplias concupiscenti* noxias affectus.* Quam sil noxia, V, 66, 2 , 131, 2; 132, 2. 175, 1. Ejus adimpletio vana causal mala. IX, 518, 2.

Concupiscenliæ sæpe impediunt fidei acceptionem, XVI, 346, 1 : *bilcsrrunt homines magis lent bras quam lucem ; trant enim eurum mala opera.* Est obex sapienti.e acquirenda', ideo a nobis tollenda, IX, 59, 2: *Fons saputili* verbum Dei in excelsis.*

Concupiscentia exsecat omnem virorem virtutis, V, 279, I : *Qui stertit xtate, filius confusionis esi* Impedit bona opera, XIX, 494, 2 *Deponentes omne pondus et circumstans nos peccatum.* Quomodo impediat virtutum opera» X\IH, 566,2*- *Ilxc enim sibi adversantur, ut non quxeumque vultis illa fact* fii* Concupiscentia rerum terrinarum vacapdum precipue, *Psalm.* I, 305, I : *Vaca b rt ridete quantom ego iu t a Deus.*

Concupiscentiam qui sequitur, mancipium est, XX. 465, 1. *Ubertatem illi prominentes, cum ipsi serii* sini *corruptionis.* Conçupiscenriæ sunt laquei desideranti, XII, 597, 2 : *Ego Dominus respondebo eiin multitudine immundi!iorum suarum, ut capiatur domus braci in corde suo.* Concupiscens quomodo non habeat quod concupiscit, XX, 172, 1. 2. Possidetur ipse a re concupita, non eam possidet, *ibid.* Concupiscentur indulgens incidet in egestatem et ignominiam, V, 92. 1. Ei ob^queni omnium rerum possessione spoliatur, Vi, 66, 1 : *Suatis est homini panis mendacii, et postra implebitur os ejus calculo.* Et similis est urbi hostibus patenti, VI, 292r 2. Via concupiscenliæ spinosa est, VIH, 382, 1 : *Ambulavimus viai difficiles.* Ex ca oritur trislitia, X, 105, 2: *Congrega cor tuum* m *sanctitas ejus, et truliham longe expelle* a *te.* Ejus fihæ, IX, 518, 1.

Cito concupiscentia transit, XX, 547, 2 *: Et mundus trafisit, et concupiscentia ejus.* Interit una cum homine, IX, 426, 1 : *Omne opus corruptibile in fine deficiet, et qui illud operatur, ibit cum illo.* Ejus ignis ponitur igne gohennæ, 237, 1: *Vindicta carnis impii, ignis et vermis.*

3e *Propter bona concupiscentiam vincenti promissa.* Concupiscenliæ dominans, rex est, X, 430,1 : *Dominantes in potestatibus, homines magni virtute.* Eam domans ammara suam invenit, XVI, 509, 1 : *Qui odit animam suam* in *hoc mundo,* in *vitam xternam custodit eam.* Concupiscentiarum mortificatio est via arquirendæ arcta? unionis cum Deo, XVI, 602, 2: *Ego* tn *cis, et tu in me, ut sini consummati in unum.* Qui concupiscentia? ardorem vincit, vincet etiam ignem corporeum, X, 553. 1 : d *pressura flammee que circumdedit me, et in medio ii;nij non mm xduatus* Concupiscentiam vincentibus dantur consolationes. XXI. 54. 1 : Eínrenít *dabo manna absconditum.* Per luctem contra cara in inundo meremur liberari ab ea in cado. XVIIL 120, 2.

IV. Media ad coxcvpisckstiam mf bxmmdam. — *!• Contra illam bellando.* Concupiscentia refrenanda, IX, 518. *1.* Ei bellum est inferendum, XX. 58, 1 ; 169, 2; 175, 2. Cedendo augetur, et resistendo minuitur, 61, 1. Serio vincenda est non remisse, V. 569, 1. Vinci potest quatuor modis, 11,420, I Concupiscentia? prav® sunt per contrarias virtutes r\incendæ. X, 2t>. I *Fih,* in tifa *lua tent i animam tuam, et si fuerit nequam, non des illi potestatem.*

2" *Oratione.* Optimum contra nam remedium est oratio. XX, 58, 2. Concupiscentiam dum sentis, invoca B. Virginem, IV, 356, 1, 2. Concupiscentiam domat recordatio Dei. X, 50, 2: *Memorare timorem Dei. ct non irascaris proximo.* Exlinguilur passione Christi, IV, 294 1.

3* *Austeritate vitæ.* Concupiscentia est austeritate frangenda, X, 366, 2. Non debet deliciis indulgere, XI, II, 2: *Non decent stulíum dcliciæ, ntc tervum dominari principibus.* Concupiscentiam ru'rænat cibica Christiana per viam afflictionis, Ii noris, tristitiae, IX, 158, 2. Kefrænanda est vir;a timoris Dei et disciplina, 21!, 2: *Injice pedem tuum in compedes illius* (sapientiæ), 596, 1. Est tribulatione coercenda, V, 293, I : *Via vilæ cudodienli disciplinom.* Ea minuitur per afflictiones et tribulationes, XX, 16, 2: *Omne gaudium cj ùlimale, cum in t arias tentaliones incideritis.* Ir Dei signum est, si concupiscentia* nostræ vota concedat, misericordia? vero, si neget, Vili, 589, 2: *Pro quibus tormentis bene disposuisti populum tuum, quibus dedisti concupiscentiam delectamenti sui novum saporem (Vide* Cupiditas).

CONDITIO. Conditio sive vitæ status sua cuique 3 Deo datur, VI, 413, 1, 2: *Judicium a Domino egreditur singulorum.*

Conditio cum est impossibilis, etiam est impossibile id quod banc conditionem requirit, XVIII, 61. 2.

CONDITIONALLY. Conditionalium scientia in Deo ex multis probatur, III 404. 2 *(Vide* Deus).

CONDUCTUM. De conducto quid logo Mosis statutum fuerit, I, 617, L Conductum substantivo capitur pro domo conducta, XVII, 444, I.

CONFESSAIUUS. 1® *Quales debeant esse confessorii,* 594, 1, 2 et seq. Quomodo se munire debeant, ac eum peccatoribus agere, XX, 687, 1 : *Odientes ct eam quæ carnalis est, maculatam tunicam.* Confessarti sunt vicarii Christi in judicando, leviter hoc peragere judicium non debent, XiV, 591, 2 : *Et sedebit conflans el emundans argentum.* Confessorius quid sil erga peccata, peccatorum excantator, VII, 343, i. Confessorii sunt animæ medici. X, 269, I : Quales sint ex pœnitentibus agnoscitur, XIV, 591, 2. Apposito pœnitentibus iespondenles, videntur eis quasi osculum pacis imprimere, VI. 242, 2 : *Labia deosculabitur, qui Tecta verba respondet.* Sæpo penetrant fundum conscivnüæ suorum pœniUmtium, 351, 2: *Quomodo in aquis resplendent vultus prospicientium, sic corda hominum manifesta sunt prudentibus.* Confessarli indignos absolventes eorum pec* ‹< ta m se transcribunt, XIX, 248, 2 : *Manus cito nemini imposueris, neque communicaveris peccata alienis.* Confessorius quid agero debeat in perditione pœnitenüs sui, XVI, I2u, i. Pœnitentes nilu.is præceptis et pœnitenliis non gravent, VI, 476, 2. Adolcscentulis menstrua potius quam perpetua vota concedent, XIX, 246, 1 : *Volo ergo juniores nubere, filios procreare, matres familias esse. nullam occasionem dare adversario maledil Ii fratta.* Cur imponant manus in absolutione, 248,2. B«pe orent Deum, ut dirigat linguam ipsorum, V, 481, 2 et seq. *Uomini est preparare animam, cl Domini gubernare linguam.* Conscienliarum cognoscendarum donum confessarli a Deo identidem petant, VI, 351, 2. In confessione sacra* mentali secreti fides religiosa est, 37, 1.

Confessarli principum libero eorum vitia reprehendant, et sana consilia iis suggerent, XIII, 61,2: *Rex, consilium meum placeat Iibi. Peccata tua eleemosynis redime.* Confessarti magnatum sa*po conscientias suas commaculant, IX, 385, I : *Pondus super se tollet, qui honestiori sc communicat. Con* fessarius regibus Aragoniæ olim a regni Statibus assignabatur, XII, 664, 2: *Prophetæ autem liniebant eos absque temperamento.*

2rt *Quæ sint erga confessorios officia pernitentium.* Iis honor deferendus tanquam animæ medicis. X, 269, 1. Omnia animæ vulnera et lepræ detegenda, XIII. 460, 1: *Colligata est iniquitas Ephraim, absconditum peccatum ejus.* Iis aperiendæ orones cogitationes et animi motus, ad dolos Salame retegendos, XVIII, 428, 1 : *Ct non circumveniamur a Satana, non enim ignoramus cogitationes ejus,* 494, 1 : *Ipse enim Satanas transfigurat sc inangeturn lucis.*

CONFESSIO. T. **CONFESSIO SACRAMENTAOS** institutio. — Confessio sacramenlalis instituta est a Christo, XVI, 634,1: *Quorum remiseritis peccata, remittuntur cis, el quorum retinueritis, retenta sunl.* Ipsa a Christo instituta, sed eam denuntiavit S. Jacobus, XX, 221, 1 : *Confitemini ergo alterutrum peccata vestra.* Confessio particularis astruitur, cl sacramenlalis, XVII. 354, 1,2: *Mulli autem credentium veniebant confitentes el annuntiantes actus suos.* Confessio specialis melior esi generali, XX, 828, 2 : *Si confiteamur peccata nostra, fidelis est et justus, ut remittat nobis peccata nostra.* Facta laicis non est sacramenlalis nec præcepta, 220, 1. Hæc quando commendetur, *ibid.* 2. Confitenda mortalia sacerdotibus, laicis venialia, 528, 2. Quare confessio publica jam sublata OSl, XVni, 333. 2.

II. Confessionis sacramentaos necessitas. — Confitenda sunt peccala, IX, 166, 1. Confessio sacramenlalis mortalium est clirislianis præcepta a Chrislo, VI, 375, I : *Qui abscondit sedera sua, non dirigetur; qui autem confessus fuerit cl reliquerit ca, misericordiam consequelur.* Est necessaria peccatori propter quatuor rallones, XVI, 209, 2 : *Pater, peccavi in caelum el coram te.* Est ad salii* lem necessaria, XX, 221, i. Ejus vis, *ibid.* Sino ea nemo salvari potest, IX, 493, 1 : *Non demoreris in errore impiorum, ante mortem confitere.* Confessio sacramenlalis medium est necessarium ad justificationem, XI, 537, 2 : *Reduc me in memoriam, cl judicemur simul, narra si quid habes ul justificeris.* Ea peccatori usurpanda, si velit veniam el gratiam Dei consequi, VI, 375, i. Confessio communioni præmillcnda, XVIII, 368, 1 : *Probet autem seipsum homo, et sic de pane illo edat.* De confessionis sacramenlalis necessitate et fructu, II, 371. 2.

HI. Confessionis utilitas et salutares effectus.— Confessio sacramenlalis quam sil utilis, XX. 529, 1. Do fructu confessionis varia exempla, I!. 37, I. 2. Confiteri peccala laudabile est, V, 578, 2. Confessio peccatorum Deum glorificat, III, 44, 2: Ji/ *Josua ad Achan: Fili mi, da gloriam Domino Deo Israel.* Veritatem ac Deum honorat, V, 577, l : *Justus prior esi accusator sui.* Confessio humilis redarguenti reddita Deum iratum placat, 446, 2: *desponsio mollis frangit iram: Job*, 650, 1. *Despiciet homines, cl dicet: Peccavi, cl vere deliqui, et ut eram dignus non recepi.* Confessio humilis plus potest quam cadera? virtutes, XVI, 244, 2: *Dico vobis, descendit hic justificatus in domum suam ab illo.* Peracta cum doloro, pari! veniam, VI, 374, 1, 2 ct seq. Ipsa a culpa et pœna liberal, V, 578, I. Est vomitorium peccati, *Job,* G29, 2. Est initium emendationis, IX, 547, l : *Quam bonum est correptum manifestare poenitentiam! sic enim effugies voluntarium peccatum.* Disponit ad ardentem cbaritatein, XVi, 210, 2 : *Fac mc sicut unum de mercenariis.* Confessio peccatorum panacea et divinum aloes genus, *Job,* 306, 2 : Fías *meas in conspectu ejus arguam.* Refellit ac compescit dæinonem, ¥,578, I. Diaboli vires frangit, id probatur exemplis, XVII, 355, i. Ikcc peccatorem in divorum numerum transcribit, XVI, 211, 1 : *Cito proferte stolam primam cl induite illum.* Confessionis peccatorum encomia, IX, 166, 2 : *Non confundaris confiten peccata tua.* Confessionem peccatorum etiam laudarunt gentiles, II, 37, 1, 2.

¡V. Quomodo et quando confessio fieri debeat.— Confessio sil prima apud Deum ot apud homines, V, 577, 1. Sil spontanea, *Job,* 629, 2 : Sí *abscondi quasi homo peccatum meum, et celavi in sinu meo iniquitatem.* Procedat ex corde sincero, V, 578, 1. In confessione falsum dicens, in re parva peccat venialiter, XV, loá, 2. Ea fit vel laudando Deum, vel nos accusando, IX, 493, 1. Etiam laudem Dei ct gratiarum actionem involvit, *ibid.* Confessio debet fieri animo contrito el contribulato, *Job.* 190, l : *Loquar in tribulatione spiritus mei, confabulabor cum amaritudine animæ meæ.* Confessio includit 1res parles pœnilentiæ, quomodo vice Dei fungatur, est peccati retractatio, VI, 874, 1, 2 et seq.

Confessio sacramenlalis gratiam, veniam ut sa-V>/aclioncm vel in re vel in voto debet antecedere, ¥,578, I, 2. Ea facienda in sanitate, non in morbo, IX, 494, 2. Confessiones in morte eorum qui male vixere, vix bon» esse queunt, XX, 118, I.

V. Confessio in veteri lege.— Confessionis specialis peccati alicujus Judæis in quibusdam casibus fuit præcepta, VI, 374, I, 2 et seq. Ea non lanium Deo sed sacerdoti fiebat, IX, 493, I. Itane fieri debebat in sacrificio pro peccalo, IX, 252, I, 2- Confessio Judæorum ot Christianorum quomodo differant, XV, 98, 1. Confessionis particularis in lego veteri quis erat typus, II, 37, L Ejus apud Judæos ritus, 33, i. An ea a Salomone præ dicta sit, et a Spiritu sancio praevisa, XI, 374, 1 ; 375, 1. Designatur per calculum baiæ, 179, 2.

CONFESSOR. *Confiteri* et *profiteri* fidem quid sit, XVIII, 223, *i.* Confiteri suuntur subinde pro laudaro cl gratias agere, XV, 292. 2. Fidem suam confiteri palam oportet, XVI. 517, i, 2. Fides el religio vocantur confessio, XIX, 379,1 (lïc/e Fides).

Confessores in carcere mortis sententiam expectantes vocabantur olim martyres, XXI, 173, 2. Confessorum Christi in Africa ad exilium properantium animositas et constantia in pœnis et sordibus, XII, 164, 2. Quam indignis modis a Wandalis Arianis habili, 410, 1. Confessores in vincula et tormenta sedantes spe gloria æternæ sunt vincli spei tropologice, XIV. 462, i. Per equos varios repræsenlantur, 428, L Confessores pro Christi fide capii, qui sibi nimis fidunt, in tormentis deficiunt, 82, 2; 83, 1. Qualem confessionem Timotheus fecerit, XIX, 262, 1. Confessorum et Martyrum confessio quomodo differat, *ibid.,* 2. Confitentes Christum ab illo honorabuntur, XVI, 274. 2. Confessorum quanta copia in cœlo, XXI, 170, t. Confessorum tenlaliones torrenti rapidissimo similes, *Psalm.* II, 350, 2. Confessio capitur aliquando pro sepulcro marts rum in priscis Marlyrologiis, XXI, 147, 2 el seq.

CONFIDENTIA, CONFIDERE IN DEO. Confidentes in Domino qui sint, ct quod vere sini montes, *Psalm.* II, 353, l : *Qui confidunt in Domino, sicut mons Sion.* Confidentia io Deo est habeuda, XIX. 275, 2. Confidendum in Deo el sanclis, non in mundo vel amicis, XH, 36, 2; 139, 1, 2 : *Maledictus homo qui confidit in homine,* XX, 389, 2 ; *Omnem sollicitudinem projicientes in eum. quoniam* fpji *cura est de vobis.* Confidentia nostra in Deum eum excitat ad nobis providendum, 390, 1. Ea oritur ex mentis pace, XIX, 64, 1. Confidentia el spes Christianorum qualis, 465, l : *Nolite itaque amittere confidentiam vestram.* Confidentia in Deo est firma allegatio ad misericordiam impolrandain, *Psalm.* 1, 368, 1 : *Miserere mei Deus, miserere mei, quoniam in (e confidit anima mea.* Confidentia in Deo cooperationem nostram non excludit, I, 360. 2 : *Jacta super Dominum curam tuam, et ipse te enutriet.* Confidentes in Domino quam securi esse debeant, *Psalm.* II, 353, 2 : *Montes in circuitu ejus, ct Dominus in circuitu populi sui.* Conlidenliæ in Deum signum est calceus, XVIiI, 680, 1 : *Et calceati pedes in pr.rparalione Evangclii pacis.* Confidens in Deo arbori fructíferas assimilatur, *Job,* 166, 2 *(Vide* Fiducia, Spks).

CONFIRMATIO. Confirmatio est sacramentum, ojus minister est episcopus, XV11, 103, 2 ; 197, 2; XXI, 67. 1, 2. Ejus effectus et fructus, XVIU, 414, 2. In eo datur Spiritus sanctus, XVII, 103, 2; 197, 2. In eo datur robur el plenitudo Spiritus

Mâncti. XVIII. 94, 2. Id dicitur perfectio ot consumma(io, 261, L In eo datur plenitudo grati® in baptismo accept®, XVII, 198, 2 et seqq. Ejus vis, I5L 1. Confirmationis sacramenti effectus, IX, 644, I. In eo datur donum sapienti®, XX, 544, 1. In hoc sacramento quasi milites auctoramur ad certandum pro fide Christi usque ad mortem, XX, 346, 2.

Confirmationis sacramentum initio Ecclesi® dabatur mox a baptismo, XVIII, 91, 2 el seqq.; XIX, 337. 2; 399, 1. Iterari non potest. XIX. 401, I. Ad confirmationem chrisma requiritur, XVII, 103,2; 197, 1. In confirmatione varia aliquando membra inunguntur, XX, 346, 2. Confirmationis sacramentum ab Isaia significatur, XI, 367, i.

CONJUGIUM. 1® Conjugium dictum a Jujo,X,5,2: *Sicut boum jugum quod movetur, ita et mulier nequam.* Conjugium solius hominis est a Deo institutum inter unum masculum et unam feminam, XV, 419, 1 : *Non legistis, quia qui fecit hominem, ab initio masculum cl feminam fecit eos?*

2° Conjugium non reprehenditur nisi quatenus animus per id a salute revocatur, XVI. 198, 1 : *Alius dixit: Uxorem duxi, et ideo non possum venire.* Est id cuique liberum, XVUI. 320, 1. Conjugium olim interdictum militibus, XIX, 283, 1, 2.

3® Conjugium sit honorabile in omnibus, XIX, 514, 2 : *Honorabile connubium in omnibus, ct* I/io*rus immaculatus.* An conjugium nurus cum socero sit juro natur® irritum, III, 553, 2. Conjugia cum Chananæis Judæis vetita, cur; quo pacto permissa, IV, 224, I. Conjugia cum infidelibus perniciosa, 111, 630, 1. Conjugia catholicorum cum haereticis dissuadenda, XVIII, 322, 1 *:Quod si dormierit* (vir ejus), cui *vult nubat, tantum in Domino.* Conjugium requirit virilem ætatem, IV, 270, 1, 2 : *Cum vero factus esset vir, accepit uxorem Annam.* Conjugium dispar grave est onus, IX, 676, 2: *Dealut qui habitai cum muliere sensata,* XVUI. 461, I: *Qv* enim participolio juslilio! cum iniquitate, aut qux pars fideli cum infideli?* Conjugii actus quando peccatum veniale includat, 301, L

4* Conjugii sanctitas in fide mutuo servanda, X, 12, 2 : *Gratia super gratiam, mulier sancta et* pudorata. Conjugii fides servanda, IX, 611.1. Ejus lota felicitas consistit in mutuo conjugum amore, X H, 1

6 Conjugii bona caduca sunt et peritura, XVIII, 313, I : *Existimo »njo hoc bonum esse propter indunbm necessitatem,* Ejus voluptas fellea et epileptica, 314, I : *Tribulationem tamen carnis habebunt hujusmodi.* Conjugio polior est virginitas, 313, 2. Conjugati inferiores sunt dignitate ‹ tinenùbus.XII H08, 2 Matrimonium, Virginità^.

CONJUX. CONJUGES. I. Qux sint conditiones VT opiime conjungantur. — P *Sint pares,* VI, 147, I. Conditio par sit inter conjuges, 20, 2. Ob conjuges incongruos sibi multi damnantur k 19, 2. Si sit dispar, quid agendum sit ei qui inferioris est conditionis, 20, 2. Conjuges in quo pares sint, XVIII, 300. 2. Cur fidelis conjux non possit cohabitare infideli, 306, 1. Conjugi fideli ab infideli disccdero ob rixas, probra, etc., suadet Apostolus, 309, 1.

2° *Inter se habeant consensum, concordiam cL amorem.* IX, 670, 1 : *In tribus placitum est spiritui ineo....* Iïr *cl mulier sibi bene consentientes.* Conjux propter conjugem parentes deseral, XVIII, 295, L Sunl velut unus homo civilis, *ibid.* Amor est vinculum, nodus ct anima conjugis, VI, 21,2. Subindo so vocant mutuo fratres et sorores, IV, 399, 2; 400, 1 : *Quid habes, Esther ? Ego sum frater tuus.* Sunl duo in carne una, XV, 419, 1, 2 : *El erunt duo in carne una.* Quomodo sint duo in carne una, XVIII, 295, 1. Ament se invicem, V, 347, I ; XV, 419, 1, 2. Cur so invicem diligere debeant, XVUI, 665, I ; 667, 2: *Unusquisque uxorem diligat.* Conjugum amor quantus osso debeat, XIV, 580, 1 : *Nonne unus fecit, el residuum spiritus ejus est?* Amor erga conjugem nimius fit adulterinus, V, 146. 1, 2. Conjuges Deum ament et colant, itaque fiet ut inter so conveniant, VI, 21, 1. Sic Deum experientur fautorem, 104, 1,2. Conjugum par pacifice viventium Deo miro placet, 1, 274. 1.

3° *Caste el sobrie vivant in conjugio,* IV, 296,2. Quem finem intendere debent in copula, 295, 2: *Amore filiorum magis quam libidine ductus.* Conjugum donum electum est triplex, fides, proles et sacramentum, Vili, 346, 1. Sobrii sint, maximo cum generationi vacant, IV, 300, 2 : *Cum timore Domini nuptiarum convivium exercebant.* A mensa ebrietatem, detractionem, etc.,arceant, *ibid.* Delectationem copul® moderari debent, VI, 146, 2. Tempore public® calamitatis, pœnitenti®, supplicationis, quadragesim® ut abstineant copula, suadetur, XIII, 499, 2 ; *Egrediatur sponsus dc cubili suo, el sponsa dc thalamo suo.*

4® *Se invicem in conjugio opus habent,* XVIII, 356, 2 : *Vcrumlamen neque vir sine midiere, neque mulier sine viro, in Domino.* Mutuo onera conjugii ferant, V, 147, 1; VI, 494, 1. Statu suo contenti sint, XVIII, 302, 1, 2 : *Unusquisque proprium donum habet ex Deo.* Conjugibus bonis ann* sunt duplices, X, 2, 1. Mulieris bon® beatus vir, numerus enim annorum illius duplex.

II. Conjugum honorum exempla. — Conjuges Christiani sequantur exemplum Tobi® el Sara*, IV, 295, L Imitentur pacificum S. Josephi et Deipar®, XV, 64, 2. Conjuges multi in conjugio casto vixere, *ibid.,* I. Duorum in continentia viventum exemplum, IV 284, 1 ; XVUI, 301, 2. In eodem sepulcro miraculose condili, IV, 284. 1.

CONSCIENTIA. 1. Consci..ntle natura, ofpicium, vis et efficacia. — 1® Conscientia est vestis animæ, XIV, 581, 2: *Operiet autem iniquitas ves(imerdum tuum.* Conscientia cuique est instar li-

bri, in quo sua bona et mala opera legit, XXI, 362, I : /?/ çui *non invenius* es/ *in libro tila scriptus, missus est in sbujnum ignis.* Bala est a Deo cuique velut pædagogus, lex et nonna actionum, X, 162, 2 : *In omni op> re luo crede ex fidi anima tua, hoc est enim conservatio mandatorum.* Ejus dictamen, quatenus sequendum, 162, 2. Contra hoc dictamen aliquid faciens peccat, etsi ros in se non sil mala, sed bona, *ibid* Cur ejus dictamen vocetur fides, XVIII, 234, 2. Conscientia erronea etiam obligat, deponenda tamen est, 234, 2 : *Omne quod non est ex fide, peccatum est.* Conscientia est animæ stomachus, VI, 35, I. Umbilico rcpixesentatur, V, 80, I: *Time Deum et recede a malo, sanitas quippe erit umbilico luo.* Conscientia hominis est velut maro et abyssus, XII, 141, I: *Est cor hominis inscrutabile.* Ipsa quomodo siatera recta et dolosa sit, V, 313, 1 : *Staterà dolosa abominatio apud Dominum.* Conscientia Dei quæ dicatur, XX , 301 , 2 ct seq. : *Si propter Dei conscientiam sustinet quis tristitias.* Conscientiarum septem genera sunt, XXI, 42, 1 : *Hæc dicit qui tenet septem stellas in dex» lera sua.*

2° *Conscientia vis et efficacia,* I, 367, 2 : *Merito hxc patimur, quia peccavimus in fratrem nostrum;* 517, *2: Facta sunl tenebra horribiles in universa terra;* XII, 121, 1: *Si iniquitates nostra responderint nobis.* Conscientiæ vis et quies, XVIII, 422, 2: *Gloria nostra hxc est, testimonium conscientia nostra;* XIX, 180, 1 : *Finis autem prxeepti est charitas de corde puro, el conscientia bona.* Conscientia cuiquo sua est velut gallus assiduo cantans, XV, 592, 2. Conscientia homini sua peccata describit el aggerit, XIII, 71. 2: *Idcirco missus est articulus manus, qua scripsit hoc quod exaratum est.* Conscientia est actor in tribunali cordis, XVIII, 63, I : *Qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus suis, testimonium reddente illis conscientia ipsorum.* Est testis et judex malorum et bonorum operum, *ibid.* Conscientia nullum theatrum majus, 282, 2. Testimonium conscientiæ quod, *Job,* 486, 1. Conscientia urgento pœna menti culpam in memoriam revocat, IV, 441, 2, • *Nunc vero reminiscor malorum qua feci in Jerusalem.* Est frenum post peccatum et flagrum. XII. 121, 1.

Ipsa in hora mortis denudat cuiquo quid egerit, IX, 359, 1 : *Malitia horx oblivionem facit luxuria magnx, el in fine hominis denudatio operum illius.* Ejus potestas in die judicii, XII, 138, 1 : *Peccatum Juda scriptum est stylo ferreo* in *ungue adamantino, exaratum super latitudinem cordis eorum.* Ea in dio judicis peccatorem accusabit, XIV, 283, 1 : *Scrutabor Jerusalem in lucernis;* XVIII, 63,1 : *Testimonium reddente illis conscienda ipsorum, et inter se invicem cogitationibus accusantibus, aut etiam defendentibus, in du cum judicabit Deus occulta hominum.* Conscientiæ omnium in dio judicii patebunt, ut videamur tum sua, tum aliorum peccata, *ibid.*

II. CONSCIBNTÍX B05JK PRCCTÜ3 ET COMMODK. — Conscientia pura et cor purum sunt idem, XIX, 180, 1 : *Finis prxeepti est charilas de cordi puro, et conscientia bona.* Conscientia pura est magna cordis mundities, XV, 148, I : *beali mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.*

Conscientiæ bonæ elogium, XIV, 354, I, 2: *Ponam te quasi signaculum, quia te elegi.* Conscientia bona tessera est veri Christiani, XX, 464, 1,2: *Quod cl vos nunc similis forma salvos facit baptisma, non carnis depositio sordium, sed conscientia bona interrogatio in Deum.* Hac maximo colitur Deus, 94, 2. *Deligio munda el immaculata... hxc est... immaculatum se custodire ab hoc sxculo.* Conscientiæ pacem habens, Chnstum in animo habet, XIV, 122, 1 : *Et erit iste pax.*

Conscientia bona est remedium tristitiae, IX, 408, 2 : *Felix qui non habuit animi sui tristitiam, et non excidii a spe sua;* X, 102, 2: *Tristitiam non des anima lux, et non affligas temelipsum in consilio tuo.* Conscientiæ bonæ quies, securitas et gaudium, XVI, 157, 2 : *María optimam partem elegii, qua non auferetur ab ea;* V, 521, 2 : *Melior est buccella sicca cum gaudio, quam domus plena victimis cum jurgio.* Conscientiæ bonæ lætitia et jubilas, IX,75, i : *Religiosità* custodiet et justificabit cor, jucunditatem atque gaudium dabil ;* X. 98, 1 ; *Non est oblectamentum super cordis gaudium;* 109, 2: *Splendidum cor el bonum in epulis est, epula enim illius diligenter fiunt;* XVIII, 568, 2: *Fructus autem spiritus est charitas, gaudium, pax;* XX, 522, 1 et seqq.: *Hxc scribimus vobis ut gaudeatis, el gaudium vestrum sil plenum ;* 688, i. *Ei autem qui potens csl vos conservare sine peccato, el constituere ante conspectum gloria sua immaculatos...gloria et magnificentia; Job,* 216,2: *Donec impleatur risu os tuum, et labia tua jubilo.*

Bonæ conscientiæ pax omnem pacem superat, V, 72, 1 *: Fili mi..... prxcepla mea cor luum custodiat; longitudinem enim dierum, et annos vilx,et pacem apponent tibi.* Bonaconscienlia fiduciam etexultationem paril, II, 180,1,2 *Dabo pavorem in cordibus eorum , et terrebit eos sonitus folii volantis.* Dat fiduciam el securitatem, V,55, 2 *:Qui autem me audierit, absque terrore requiescet.* Ipsa summum est bonum hujus vilæ, 459, 2 : *Secura mens, quasi juge convivium.* Hæc magna est hominis consolatio» 395, 2 : *Peccatores persequitur malum, et justis retribuentur bona.* Est cubile justi, VI, 233, 2 : *Ne insidiens, et qu&ras impietatem in domo justi, neque vastes requiem.* Conscientia bona reddit hominem longævum, V, 549, 1, 2: *Animu* gaudens xtalem floridam facit.* Est fidei anchura, XIX, 191, I : *Habens fidem et bonam conscientiam, quam quidam repellentes, circa fidem naufragaverunt.* Est fiduciæ firmamentum. *Job,* 249. I : *Et scias quia nihil impium fecerim;* 297, 1 : *Sed ta-*

<0

men *ad Omnipotentem loquar, et disputare cum eo cupio;* 336, 4. Reddit audaces, 370, 1 : *Minam sic judicaretur vir cum Deo, quomodo judicatur filius hominis cum collega suo !* Dat fiduciam in oratione, XX, 58a, 1 : Si *cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum.* Conscientiæ bonæ confidentia ct securitas in morte, XVili, 311, 1 : *In reliquo reposita est mihi corona Justitia;* Job, 275, 1 : *Et habebis fiduciam proposita libi spe, et defossus securus dormies.* Undo ea oriatur, XVIII, 91, 1 : *Justificati ergo ex fide, pacem habeamus ad Deum per Dominum Jesum Christum.*

Conscientiae bonæ pax non decet stultos, sed turbatio, VI, 19, 2 : *Non decent stultum delicia.* Est fructus pœnilcntiæ, XVI, 129, 2 : *Fides tua te salvam fecit, vade in pace.*

III. CONSCIENTES MALÆ DAMNA. Conscienti® FûIDOFSU8 admisso jam peccato, IX. 562, 2 : *Quasi a facie colubri fuge peccata, et si accesseris ad illa, suscipient te.* Conscientiæ remorsus est vehit aquila rostro tundens, XIV, 204, 1; 281, 1. Conscientia mala estolla, XII, 675,2 : *Pone ollam..et mille ineam aquam.* Conscientiæ stimulus per spinam significatur, *Psalm.* 1, 187, 1 : *Conversus sum in serumna mea, dum configitur spina.* Conscientia peccati spina est, V, 543, 2 : *Spiritus tristis exsiccat ossa.* Conscientia criminis admissi quantus tortor, 395, t : *Peccatores persequitur malum.* Conscientia mala est sui carnifex, I, 116, 1 : *Siry autem male* (egeris). *stalim in foribus peccatum aderit:* Miro hominem excruciat,'VI, 283, 1 : *Sicut linea vestimento i et vermis ligno ; ita tristitia viri nocet cordi.* Maximo peccatorem, 284, 2. Strangulat reum, VIII, 612, 1 : *Semper enim prasumil sxva, perturbata conscientia.* Conscientiæ cruciatus morte acerbior, *Job, 553,* 1. Ejus angoribus cruciantur iniqui opum corrosone, VI, 101, 2 : *Dapina impiorum detrahent cos, quia noluerunt facere judicium.*

Conscientiæ mate comes et pœna est pavor, quod mullis insignibus sententiis confirmatur, U, 179, 2. Conscientia mala semper pavida el levis est, omnia timet, cur, Vili, 613, 12; IX, 587, 2: *Sicut pali in excelsis, el cementa sine impensa posita contra faciem venti non permanebunt ; sic et cor timidum in cogitationibus stultis contra impetum Umoris non resistet;* XV, 340,1 ; *Job,* 370 1. Conacientia militarium scelerum milites facit timidos, IV, 455, 1 : *El viderunt multitudinem exercitus, quia multi sunt, et timuerunt valde : et multi subtraxerunt se de castris.* Conscientia mala non potent babero lætitiam, XIII,-401, 2 : *Sacrificia eorum, quasi panis lugentium.* Conscientia cauteriata significat inlaman, corruptam, immutabilem et ardentem libidine, XIX, 224, 1 : *Cauteriatam habentes conscientiam.* Talem habent hærctici, *ibid* Conscientia mala est ions hæreseos, XII, 191,2 *: Uabcns fidem el bonam conscientiam, quam quidam repellentes, circa fidem naufragaverunt.* Conscientiæ remorsus in damnatis an vocetur vermis, IX, 239, 1 : *Vindicta carnis impii, ignis el vermis.* Conscientiæ remorsus tollit peccati consuetudo, XVIII, 638, 1 : *Desperantes, semetipso tradiderunt impudicitia.* Conscientiæ remorsu amittunt obdurati peccatores, V, 562, 2 : *Impius, cum in profundum peccatorum venerit, contemnit.*

IV. CONSCIENTIÆ QUANTA CURA HABENDA, XVII, 405, 2 : *Studeo sine offendiculo conscientiam habere ad Deum, el ad homines semper.* Conscientiam debemus Deo, proximo famam, XVIII, 214 1 : *Providentes bona non tantum coram Deo, sed etiam coram hominibus.* Conscientia cuique est colenda sicut vinea, XIII, 646, 2 et seqq. Conscientia hominis inertis repletur urticis cl spinis vitiorum omnium et dæmonum, ejus sepes quæ, VI, 246, 2: *Per agrum pigri hominis transivi, et per vincam viri stulti; et ecco totum repleverant urtica.* Ejus munditia magis curanda quam discoruin, XV, 493, 2, et seq. : *Mundatis quod deforis est calicis et paropsidis; intus autem pleni estis rapina et immunditia.* Testimonium conscientiæ præ omnibus consulendum, *Job,* 641, 1. Credendum conscientiæ quando et quomodo oporteat, X, 162, 2 : *In omni opere luo, crede ex fide anima tua, hoc est enim conservatio mandatorum.* Conscientia proximi non tedenda, XVIII, 349, 2 : *Si quis autem dixerit: Hoc immolatum est idolis, nolite manducare, propter illum qui indicavit, el propter conscientiam.*

V. De conscientiæ examine. — Conscientia quotidie examinanda, el hoc examen quam sit utile, XII, 399, 2 : *Scrutemur vias nostras, et quærainus el revertamur ad Dominum,* XXI, 362, 1. Gnomæ de eodem, XII, 399, 2. Conscientiæ esaminanda} ratio, *Job,* 192, 2 : *Delevabor loquens mccum in strato meo;* 308, 1 : Si *fuero judicatus, scio quia justus inveniar;* 310, 2 : *Quantas habeo iniquitates et peccata ? scelera mea et delicta mea ostende mihi.* Conscientia statuat sibi tribunal, IX, 510, 2 : *Ante judicium interroga leipsum , et in conspectu Dei invenies propitiationem.*

CONSECRATIO. Consecraro, initiaro, inaugurare, dedicaro, unum sunt, XIX, 442, 2. Consecrationis altaris holocaustorum ritus, XII, 828, 1, 2 Consecrationis templi : ritus sunt quinque, aspersio, inscriptio, inunctio, illuminatio, benedictio; illi Ecclesiæ cl religiosis domibus accommodantur, XIV, 352, 2; 353, 1. Consecrationes variæ variarum frugum cl ciborum, XIX, 228, 2.

Consecratio Eucbaristiæ dupliciter est enuntiatio practica, XVIII, 364, 1. Non significat primario terminum a quo, sed positionem termini ad quem, secundario tamen terminum a quo, *ibid.* Quomodo ejus verba sacerdos proferat, 365, 1. Tropico non sunt inlelligenda, 359, 1. Consecrandi potestas omnibus omnino sacerdotibus, etiam indignis, concessa est a Christo, V, 179,2; 180, 1. FideEvciuhisriA.

CONSENSUS.Consensum intentationes petimus ut Deus a nobis avertat, dum petimus in eas non induci, XX, 20, L Hic offert animæ mortem, 62. t.

CONSERVATIO. Conservatio divina non est aliud quam primee creationis vel actionis continuatio, X, 374, I ct 2; 381, i ; 560, 2; XVIII, 268, 2; XIX, 356.1.

CONSIDERATIO. Considerationis officia et partes, VI, 521, 2. Vocatur in Scriptura ignis, V, 298, 2. Consideratio vanitatis et brevitatis vitæ, bonorumque omnium temporalium reddit cor mundum, XX, 93, 1.

CONSILIA DEL Consilium, propositum et beneplacitum Dei sunt idem, XVIII, 589, 2. Consilium Dei absconditum, *Job,* 785, 1, 2. Consilia Dei sunt hominibus arcana, *Job,* 495, 1 : *Qui autem noverunt cum, ignorant (tics illius;* 498, 2. Consilia Dei omnibus ignota, XVIII, 197,1 : *Quis enim cognovit sensum Domini, aut quis consiliarius ejus fuit* ? Consilia hominum varia sunt et incerta, Dei certa et stabilia, VI, 31, 2 et seq.: *Mullx cogitationes in corde viri, voluntas autem Domini permanebit.* Sua horno divinis substernat, *ibid.* Consilium Dei mirabile in paucitate electorum suoruiu. *Psalm.* II, 210, 1,2.

CONSILIA EVANGELICA, consrna evangenta non habuerunt prisci Judæi, X, 184, 2. Consiliorum evangelicoruin auctor est Christus, XI. 235, 2. Consilia evangelica simul omnia recensentur, XV, 31, 1. Item alia quæ simul sunt præcepta, 32, 2. Item consilia solis data Apostolis, 33, 1, 2. Ea servantes,Tacilius vitam æternam consequuntur, quam servantes præcepta, 437, 2. Non tenemur ea adimplere, nequo ipso Deus ad ea nos obligat, 188, 1. Consilia Christi non capiunt mundani ct animales homines. VI, 49. 2.

CONSILIUM, CONSILIA. I Consilii necessitar. —Consilii donum quod sit, XI, 258, 1 : *Et requiescet super eum spiritus consilii.* Consilium solet esso arcanum, V, 466, 1. Ipsum potissimum prudentias pars est, X, 431, 2 : *Homines magni virtute, et prudentia sua prediti.* In eo habitat sapientia, V, 207, 2 ol seq. : *Ego sapientia habito in consilio.* Consilium viri aquæ profunda» comparatur, VI, 48, 2 ol seq. : *Sicut aqua profunda, sic consilium in corde viri.* Consilium amici similo aromati. 338, 2 : *Unguento cl variis odoribus delectatur cor; ct bonis amici consiliis anima dulcoratur.*

Consilium quanli referi in re agenda, V, 323, 1,2 ct seq. : *Salus... ubi multa consilia.* Ejus necessitas, X, 340, 1. Sine consilio nihil faciendum, IV, 287, 1 : *Consilium semper a sapiente perquire,* 159, 2; 160, 1 ; *Eili, sine consilio nihil facias, ct' post facium non panitebil.* Quod consilio fit, bene fit, nec do tali facto dolendum, *ibid,* et seq. Id requiritur præsertim in re ardua perficienda, V, 466, 1 : *Dissipantur cogitationes ubi non est consilium,* X, 256, 2 : *Cor boni consilii statue tecum.* Consilium dirigit actiones ol res ut prudenter fiant, sino eo nulla regna vigent el firma mint, 340: Jt/ri/m *et argentum est'constilutio pedum; super utrumque consilium beneplacitum.* Consilium in bello plus valet quam robur, VI, 67, 2 et seq. : *Cogitationes consiliis roborantur, el gubernaculis tractanda sunt bella.* Consilium et constantia omnia edomant, IV, 450, 2. Non propria consilia sed aliena, si modo bona sint; sequenda, V. 467, 2 : *Latalur homo in sententia oris mi.* Consilia propria soquen*, est stultus, et sæpe in mala el pericula incidit. VI, 387, 2 : *Qui confidit in corde suo, stultus est.* Consilio aliorum acquiescentes, pacem habent. V, 384, 1 : *Qui agunt omnia cum consilio, reguntur sapientia.*

IL Quæ sint bona consilia. Consilia proprio senum sunt, IX, 673, 1 : *Quam speciosa veteranis sapientia, el gloriosis intellectus et consilium.* Consilia senum bona, non juvenum, HI, 6<9, 2 : *Qui dereliquit consilia senum, et adhibuit adolescentes. qui nutriti fuerunt cum eo.* Consilia senum, vires juvenum probantur, XI, 325, 2. Consilii tarditas probatur, VI, 172, 2. Consultandum maturo, 73, 1. Consultandum in re gravi sæpo" est, X, 255, 1. Consilia modesta et matura, suaviora sunt ardentibus el temerariis, VI. 364, 1. Consilium etiam simplicium non spernenda, I, 594. 1. Consilia non numero, sed maturitate æstimanda, V, 323, 2. Non sunt ex eventu ponderanda, X. 161, et seq. Consilia tria S. Augustini in primis salubria, XVIII, 197, L Consilium bonum quomodo homo sibi dari possit, X.256, 1, 2; 257. 1.

Consiliis sanis non acquiescere, notium est, XII, 286, 2. Consilia a Deo sunt inchoanda, X. 159, 2 et seq. Tripliciter consilium Dei dirigimus, 305. 2: *Et ipse diriget consilium ejus et disciplinam, et in absconditis suis consiliabitur.* Deus orandus est ut ipso consilia nostra dirigat, VI, 31, 2. Consilia hominum penetrat el pernovit Deus, X, 377, ! : *Abyssum et cor hominum investigavit, et in* <u-*lutia rorum excogitavit.* Consilia agitanda mane, VII, 350, 2 : *tibi, (erra... cujus principes* marw *comedunt.* Quomodo bonum consilium sit capiendum, X, 257, 2 : J*nima viri sancti enuntiat aliquando vera, quam septem circumspectores sedentes in excelso ad speculandum.* Consilia jam capia, celeriter execution! sunt mandanda, X* 131, 2: /n *omnibus operibus suis esto velox, et omnis infirmitas non occurret libi.*

III. Quæ sint mala consilia. — Cum quibus consilium non sit ineundum, X, 255. 1 : *Cum impio de pietate, cum.inhonesto de honestate.... non attendas his in omni consilio.* Consilia hominum quam infida, I, 208, 2 : *Inique agis contra me, judicet Dominus inter me ct te.* Quod consilia sunt noxia, a Deo irato provenit, et proinde ipse iratus placandus est pœnitentia, VI, 92, 2. Consilia politica perniciosa, III. 620, 1. Consilium matum semper consultori pessimum, IV, 461, 2; XIII, 79, I : *Tunc principes et satrapi surripuerunt regi el sic*

loculi sunt ri. Consilia impia tandem fiunt manifesta, *Job,* 294, I : *Deus.... qui revelat profunda de tenebris, el produci! in lucem umbram mortis.* Consilium malum non est aliis dandum, X, 260, i : *Verbum nequam immutabit cor.*

CONSILIARII, CONSULTORES. — P *Consiliariorum necessitas.* Consultores sunt res sacra , X, 253, 2. Consiliarii sunt reipublicæ necessarii, 256, 2. Consiliarii boni quam principi necessarii, XI, 234, !, 2.

2° *Quales seligendi.* Consiliarii qualos sibi reges seligant, V, 443, 1 : *Acceptus est regi minister intelligens, iracundiam ejus inutilis sustinebit.* Consiliarii principum quales esso debeant, XXI, 100, 2 et seqq. Consiliarii in generali quales esse debeant, X, 160, 2. Et quales deligendi, 181, 1. Eorum dotes, 251, 1,2 : *Omnis consiliarius prodii consilium, sed es! consiliarius in semelipso* ; 255, 2; 261,1 : *Vir peritus multos erudivit,* Quid in iis cavendum, *ibid.* Quare mali consiliarii cavendi, boni subrogandi, V, 468, 1 imprudentes et fatui damna toti reipublicæ inferunt, 413, 2.

3® *Eorum dotes enumerantur.* Consiliarii dum consulunt, explorandi suntannon prop! io commodo studeant, X. 251, 1, 2. El annon sint in aliqua necessitate, *ibid.* 2. Consiliarii non se, sed rempublicarn locupletent, de hac re exempla, I, 385, 1 : *Ex eo tempore usque in prxsenlem diem in universa terra Ægypti, regibus quinta pars solvitur, et factum est quasi in legem.* Consiliarii principum munera oblata contemnant, XIII, 71, 1 : *Munera tua sint tibi, el dona domus luæ alteri da.*

Consiliarii aliquando plures audiendi, IV, 401. Et tamen ordinarie consiliarios oportet habere paucos, X, 192, 1 ; 193, I : *Mulli pacifici sint libi, el consiliarius sit libi unus de mille.* Consiliarii hominis tres sunl, 258, 2.

Consiliarii no præcipilent consilium, IX, 340, 1 : *Priusquam audias, ne respondeas verbum.*

Vera et sana dent consilia, V, 497, 1 : *foluntas regum labia justa ; qui recta loquitur, diligetur.* Prudentes quanti in omni re sint momenti, VI, 67, 2. Vere et sincere regum vilia carpant, el sana eis consilia suggerant, XIII, 61, 2.

Consiliarii secretum teneant, V, 466, 1. Et secreti sml tenaces, VI, 50, 1 : Sicut *aqua profunda, sic consilium* in *corde* trini.

Consiliarios sapientes sequi magna prudentiæ pars est, XI, 430, 1,2 : Aon *vocabitur ultra is, qui insipiens est, princeps.* Varia regum consiliariorum in exemplum afferuntur, *ibid.* Consiliarius quidam Elisabeth, reginæ Angliæ, monens vidit suam in gehenna sedem profundam, igneam, et alias juxta eam collegis suis paratas.

CONSOLATIONES SPIRITUALES ET DIVINÆ. L QUX CONSOLATIONUM SPIRITUALIUM CAUSA.— Consolator dicitur Deus, *Job,* 197, 2: Vûitus *cum dducuto, ei subito probas illum,* 356, 2. Consola- Uonis oceanus Deus, Will, 237, 4 : *Deus autem patientix et solatii del,* eie. Consolatio quæ per Christum allata, XI, 488, 1, 2: *Consolamini, consolamini, populе meus.* Consolatio Spiritus sancti quæ dicatur, et quanta sil, XVII, 223, 2 : *Ambulans in timore Domini, et consolatione Spiritus sancti replebatur.* Consolatio angelica quomodo a diabolica illusione secernatur, XIII, 227, 2. Consolationes sanctæ Scriptum et piorum librorum adhibere debet lentatus, IX, 94, 1 : *Et inclina aurem luam, et suscipe verba intellectus.*

IL Quando, quibus et quomodo dantur consolationes spirituales. 1® *Consolatio post desolationem sequitur,* IX, 354, I : *fiencdiclio Dei in mercedem justi festinat, clin hora velociprocessus illius fructificat;* XX, 18, i : *Omne gaudium existimate, cum in varias tentaliones incideritis,* XX, 22, I ; *Job,* 6¡8, 2. Consolationem in ærumnam submittit Deus, XXI, 14, 2, 2. Consolatio non datur nisi pnevia cruce, XII, 365, 1: *Torcular calcavit Dominus virgini filix Juda.*

2* *Consolatio divina quibus detur,* Psalm. I, 180,1, 2 : *Quam magna multitudo dulcedinis lux, Domine, quam abscondisti timentibus te !* Consolationibus terrenis carentes, reficiuntur coelestibus, et contra, II, 432, 1 : *Afflixit te penuria, ct dedit libi cibum manna.* Exempla eorum qui cas abundanter habuerunt, I, 585, 2 et seqq. Consolationes spirituales dantur vincentibus delicias ct concupiscentias carnales, XXI, 53, 2 et seqq. : *Vincenti dabo manna absconditum.*

3° *Quomodo detur consolatio divina.* Consolationes divinæ semper majores sunt passionibus, XVIII 421, 2 : *Sicut abundant passiones Christi in nobis, ila el per Christum abundat consolatio nostra.* Consolatio divina dolori carnis correspondе!, *Psalm.* II, 141 : *Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes lux Ixlificaverunl animam meam.* Consolatio divina prodit in externam, cl hæc ex quo agnoscitur, *Psalm.* II, 356, 1,2: *Tunc repletum est gaudio os nostrum, et lingua nostra exultalione.* Consolationes spirituales per manna significantur, I, 585, 2; XXI, 53, 2 et seqq. O.eo etiam denotantur/II, 117, 2. Sunt meile dulciores, VI, 275, 1. Sed nimias non sunt sectandæ, *ibid.* Consolatio el gratia divina omnia dura emollit. XI, 250,2 : *Computrescet jugum a facie olei.* Consolationes cœlosles et gratile hominem quam agilem reddunt, XIV, 267, 2 : *El super excelsa mea deducet me victor in psalmis canentem.* Quomodo eæ hominem vitiosum in religione mutent, VI, 117, 2: *Thesaurus desiderabilis, el oleum in habitaculo justi.*

CONSOLANDI SUNT AFFLICTI, ET QUOMODO. Consolari mœstos, etiam hostes, divinum est, exemplis probatur, XJ, 490,1. Consolandi munus quale, *Job,* 355, 1 t *Audivi frequenter talia: Consolatores onerosi omnes vos estis* , 356, 1 : *Cumque sederem quasi rex, circumstanteexercitu, eram tamen marentium consolator.* Consolandi modus

quis optimus, *Job,* 72, 1. Consolatio concinna ct vclut ad libellum composita afflicto adhibenda, VI, 281,2 : *Acetum in nitro, qui cantat carmina cordi pessimo.* In consolandis afflictis per carmina quis modus servandus, 281, 2. Consolatio afflicti trislitiæ onus sublevat, XII, 354, 1 : *Non est qui consoletur ram ex omnibus charis ejus.* Consolantes afflictum verbo vel ro, a Deo pariter consolationem recipient, V, 360, 2 : *De fructu oris sui unusquisque replebitur bonis.* Consolatores Jobi medici futiles, *Job,* 298, 1. Medici onerosi quales, 354. 1.

CONSORTIUM, CONVERSATIO. Consortium improborum et proborum magni est in utramque pariem momenti, V, 394, 1,2: *Qui cum sapientibus graditur, sapiens erit; amicus stultorum similis efficietur.* Conversatio crebra sua sensa et affectus instillat ei cum quo versatur, *ibid.* Consortia improborum noxia sunt, IX, 379, 1 : *Quis miserebitur incantatori a serpente percusso, et omnibus qui appropiant bestiis? Et sic qui comitatur cum viro iniquo, ct obvolutus est in peccatis ejus;* XI, 692, 2 : *Ova aspidum ruperunt.... qui comederit de ovis eorum, morietur.* Consortii mali damna quanta, *Job,* 2, 2 : *Virerai in terra Hus.... el eral vir ille simplex, el rectus.* Conversationis malæ incommoda, III, 277, 1,2: *Dormiebant cum mulieribus qux observabant ad ostium tabernaculi.* Conversatio cum mulieribus quam periculosa, IX, 365, 1 : *A scintilla una augetur ignis, et ab uno doloso augetur sanguis.* Conversatio cum muliere est velut ignis in sinu, V, 177, 1 : *Numquid potest homo abscondere ignem in sinu suo, ut vestimenta illius non ardeanl?* Est cavenda, 178, 1. Consortia improborum sunl cavenda, II, 87, 1 ; *Omni tempore quo leprosus est immundus, solus habitabit castra;* IX, 384, 1 : *Qui tetigerit picem, inquinabitur ab ea; et qui communicaverit superbo, induet superbiam* ; 584, 1 : *Cum stulto ne mullum loquaris, et cum insensato ne abiens;* XVII, 103, 2. *Salvamini a generatione ista prava.* Conversatio asperorum hominum est labendi occasio, V, 390. 2. Conversatio quæ causa periculi est fugienda, IX, 134, 2. *Qui amat periculum, in illo peribit.* Consortium infidelium cur fidelibus velet Paulus, XVJII» 461, 1 : *Qua enim participatio justitix cum iniquitate?* Conversatio quotidiana deterit do fama, XV, 338, 2 : *Non est propheta sine honore, nisi in patria sua, et in domo sua* (Pide Societas).

CONSTANTIA. I. Constantia natura, proprietates, EFFECTUS, SYMBOLA ET EXEMPLA. — 4°Constantia omnia adversa superat, X, 292, 1, 2; XV, 504, 2: *Qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.* Constantia superavit hostes, tam corporis quam anima», IV, 450, 2 : *Possederunt omnem locum consilio suo et patientia.* Ea proprio virorum est, VI, 34, 1. Constantis ct generosi viri descriptio, XI, 687, 1, 2: *Sustollam te super altitudines lerrx.* Constans vir nulli cedit, X. 34, 1. Constans vir est immutabilis, quasi deus terrestris, XIV, 696, 2: *Ego enim Dominus, el non mutor.*

2® Constant» animi mire hominem ad vitia virtuti contraria superanda confortat, V, 574, 2; *Spiritus viri sustentat imbecillitatem suam. Quomodo* pariat timorem Domini, VI, 138, 2. Ipsa invidi® est remedium, IX, 413,1. Constantia in Dei cultu felices et gloriosos facit, XIII, 83, 1 : *Porro Daniel perseveravit usque ad regnum Darii.* Constantia et perseverantia cuilibet morituro suavis est, XIX, 310, 2 et seq. : *Fidem servavi,* in *reliquo reposita est mihi corona justitix.* Constanti® aculeus terror judicis est, 456, 2 : *De extero, expectans donec ponantur inimici scabellum pedum ejus.* Constantia in tribulatione paril coronam vitæ æternæ, 17, 2: *In nullo terreamini ab adversariis qu* illis est causa perditionis, vobis autem salutis, et hoc a Deo.*

2® Constantia significatur per topazium, I, 681, 2. Ferro denotatur, X, 317,2. Ejus symbolum est cingulum, XVIII, 677, 1, 2: *State succincti lumbos vestros in veritate.* Item calceus, XIX, 679, 2. Constanti*® symbola sunt, alectoria gemma, amiantus lapis, salamandra, XIII, 442, 1. Constantes viri lapides, infirmi vero pulvis dicti, *Psalm.* II, 181, 2 : *Quoniam placuerunt serva tuis lapides ejus, et terrz ejus miserebuntur.*

4® Constantiae sanctorum exempla, XII, 21, 2. Constantia justorum in adversis. V, 305, 2: *Justus quasi fundamentum sempiternum,* VI, 233, I.Est mirabilis, *ibid.* Eorum constantia mentis, V, 350,2. Constanti® varia exempla et scite de ea dicta, I, 671, 1 el seq., IX, 182, 1. Constantia fidei Abrahæ in rebus fidei imitanda, XVIII, 109, 2. Constantia Nehemiæ in amando, et populi in fabricando, IV. 238, 1. Constantia Mardochæi in resistendo Amano scelestissimo, 377, 2. Constanti® mirum exemplum in Eleazaro, 5Î3, 1.

II. Constantia necessitas. —Constantia decet Christianos, XIX, 278, 1 : *Ob quam causam etiam hxc patior, sed non confundor.* Eam exigit amor animæ erga Deum, XVIII, 679, 1. Constantia in sua vocatione, gradu, officio et virtute homini est necessaria, IX, 351, 1: *Sta in testamento tuo,.... et in opere mandatorum tuorum veterasce;* 586, 2 : *Loramentum colligatum in fundamento xdificii non dissolvetur : sic et cor confirmatum in cogita* tione consilii.* Ea in virtute opus est, I, 670, 2 et seq. Ipsa quoquo in omni opero necessaria, IX, 352, 1. Constantia mentis el judicii sectanda, 182, 1. Item verborum, *ibid.* Constantia fidelium in perseculionoquanta esse debeat, XIII, 156,1, 2 : *El docti in populo ruent in gladio, et in fiamma, et in captivitate.*

III. Constantia adipiscenda media. Constantia quo pacto paretur, XX, 69, 1 : *Omne donum perfectum descendens a Paire luminum, apud quem non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio.* A Deo petenda est, IV, 336 : *Da mihi*

in *animo constantiam, ut contemnam ilium; it virtutem ut evertam illum.* Ejus media, V, 351, i,2 el seq. Ad constantiam in virtute stimali, VI, 33, I el seq.

CONSTANS IMPERATOR. Constantis imperatoris somnium ominosum, XIII, 65, 2. Item aliud ejusdem parricidium et cædcs, *ibid.* Quas pœnas dederit, XII, 176, 2.

CONSTANTINOPOLIS. Constantinopolis urbs sic dicta a fundatore Constantino, IV, 444, 2. Constantinopolis est B. Virgini dicata, V, 213, i. A triennali Saracenorum obsidione per B. Virginem liberata, IV, 356, !. Quo pacto divinam olim vindictam evaserit, XIV, 51, 2. Justo Dei judicio in festo Pentecostes a Tureis capta, VI, 79,4;XYII,77,2. An intclligatur per Babylonem in Apocalypsi descriptam, XXI, 278, 2; 306, 1. Conslanlinopolilana sedes patriarcbalis, cur per aquilam designetur, XXL 107, 1.

CONSTANTINUS MAGNUS. L Ejüs conversio. — Ei contra Maxentium pugnaturo crux ostensa de cœlo, XVIII, 255, 2. Aquilas in labarum crucis mutavit, et cur, IV, 565, 2; XH, 199, 2; XX, 346, 2. Quam miraculose Maxentium vicerit, XI, 709, 1,2. Per crucem obtinuit do Maxentio et de Byzantinis victoriam, XII, 571, 1. Pro eo certarunt Angeli, IV, 545, 2. Primus Christi Ûdem est amplexus, I, 593, 2. Clavo cnicis Christi frenos equi sui ornavit, XIV, 543, 1, 2. Ipse symbolice frenum est Domini consecratum, *ibid.*

II. ElüS mus PRO RELIGIONE CHRISTIANA. — Pacem plenam Ecclesia) attulit, XIV, 312,2; 313, 1. Persecutiones gentilium imperatorum præcedentium stetit el inhibuit, X, 230, 2. Publicum Christi cultum per imperium sanxit, XIII, 32, 1, 2. Ejus de Christiana sapientia judicium, XII, 440, 2.

Sanxit no quis Judæus Christianum servum habeat, XVIII, 310, 2. Fronti inustionem loge vetuit, XII, 568, 2. Magos morto mulclavit, XII!, 48, 2. Plecti capite jussit eos qui libros Arii occultassent, XIX, 289, 1. Quomodo suam efformari voluerit imaginem, 202, 4. Ejus lex do terminis agrorum, VI, 379, 4,2.

Sacerdotes honorabat, IX, 251,2. In ecclesia sedero nuluit, XX, 102, 1. Episcoporum criminationes audiro noluit , 357 , i. Ecclesiæ negotiis se immiscere noluit, XV, ISO, I. Episcopum so dixit esse extra Ecclesiam, II, 462, 1.

Ipse jam Christianus basilicas augüstissimas erexit, XIV, 321, 2. Fabricam templi S. Petri Romæ suis manibus juvit, I, 536, 2. Basilicam S. Pauli erexit, camque muneribus exornavit, XVIII, 47, 1. Corpora apostolorum electro inclusit, *ibid.* Hi ci apparente^ curationem a lepra promittunt, XVIII, I i. 2.

Cur erexerit templum *Ara cali* nuncupatum, XIV. 333, 4. Ipse et Justinianus imperator S. Micha» li vanas construxerunt ecclesias, XIH, 166.2. Convocavit omnes episcopos ad dedicationem templi Jerosolytmlaui, IV, 434, i. Cur templa nun [usquo adeo splendida Rom® construxerit, I, 680, 1.

Codicem Evangeliorum ornatum S. Nicolao misit, XV, 2, 2. Filios recte instituit, X, 87, I. Quam fuerit diligens, *Job,* 685, 2. Ejus mansuetudo in illatis injuriis ferendis, XI, 633, 1. Fuit vasto validoqtio corporo aeque ac animo, IV, 425, 4. Dei auxilio siepe vicit in bello, 426, 2. Quantopere adulatores detestaretur, XIX, 120, 2. Totas noctes saepe sino somno traduxit, IV, 379, 1 ; IX, 338, 1,2; 529, 2.

Crispum filium causa inaudita necari mandat, H, 468, 1 ; XII, 260, 2; XIH, 188,4. S. Athanasium e sedo ojccit, X, 496, 2.

Cur in porticu SS. Apostolorum sepeliri voluit, \ VI. I 19. 1.

An Constantinus denotetur per angelum habentem signum Dei vivi, XXI, 163, 4. Fjus imperio an ligatur Satanas, et post annos milio solutus, XX!, I.

CONSTANTINUS COPRONYMUS. Constantinus Copronymus undo dictus Copronymus cl Caballinus, XII, 554, 2. Stercoro et sordibus, carumquo odoro miro delectabatur, *ibid.* Ejus sordes, XXI, 327,1. Quam diro in orthodoxos sit grassatus, XIII, 158, 4. Punitus fuit ob inhonoratam Virginem, III, 455, 2. Iconoclasticam hæresîm propugnans regnavit ut leo, mortuus est ut canis, XII, 641, 2. Morions clamabat vivum seso adhuc igni inestinguibili traditum esse, 774, 1, 2. Fœda luo percussus animam efflavit. XIV, 322, I : XXI. 942, 1.

CONSTANTINUS ULTIMUS. Constantinus ultimus Graecorum imperator, in Spiritum sanctum injurius, Deo pœnas dedit, IX, 63, 2. Una cum vita imperium amisit, capite truncatus, cl pariter Orientis imperii finem fecit, XXI. 194, 4.

CONSTANTIUS CIILORUS. Constantius, Magni Constantini pater, undo dictus sil Chlorus, XXI, 144, t. Quomodo veros Christianos a fictis secreverit, IX, 203, 2. Ejus lenitas, I, 416, 2. Ejus verba morlentis ad senatum, II, 511, 2.

CONSTANTIUS CONSTANTINI MAGNI FILIUS. Constantius imperator patrem Constantinum intra basilicam S. Petri sepelire non est ausus, XI, 269, 1. Etiam delatoribus somniorum credebat, VI, 379,1,2. Militibus sacro viatico instructis Magnentium profligat, XIV, 470, 2. Postea factus Arianus, quam dirus el immanis fuit in orthodoxos : typus Antichristi fuit, XXI, 265, 4, 2 et seq. Quam audacter illum impium redarguerint S. Hilarius et S. Athanasius, XIX, 274, 2. Fr® inœrorè contabuit, quod a Juliano Apostata cognato suo imperio et vita sensim so excludi videret, XII, 773, 2. Sacro igno percussus interiit, XII, 476, 4 ; XIV, 322, 1. Ejus mors, et quid in morio deploraret, XXI, 2G6, *i* De Iribus in morte doluit, III, 621, t.

CONSTITUTIONES. Constitutiones monastic® et pontifici® non sunt fida religio, XIX, 98, 1. 2. Constitutiones monastic® omnes ex Evangelio accoptae sunt, XV, 8, 2t

CONSUETUDO. 1® Consuetudinis vis,—Consuotudo quantum possit sivo in bonum, sive in malum, VII, 73, 2 : *Perversi difficile corriguntur.* Consuetudinis quanta sit vis et efficacia, IX, 383, 2; 384, 1; XI, <6!, 1 : *Vx qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitati', et quasi vinculum plaustri peccatum;* XII, 69, 1 : *Sicut frigidam fecit cisterna aquam suam, frigidam fecit malitiam suam;* 117, 1 : *Si mutare potest Æthiops pellem suam, aut pardus varietates suas,* 582, 2. Est velut altera natura, XIII, 419, 2 : *Ephraim vitula docta diligere* fnVurain.Consuetudo peccandi affertquamdam mali necessitatem, V, 561, I : *Impius, cum in profundum venerit peccatorum, contemnit.* Inducit magnam resistendi difficultatem, non impossibilitatem, XII, 117, 1.

II. Consuetudinis malje alii effectus. — Ejus malum et periculum, V, 561, 1. Quam sil pessima, *Job,* 160, 2 : *Qux prius nolebat tangere anima mea, nunc prx angustia cibi mei sunt;* 288, 1 : 5i in*cluscril hominem, nullus est qui aperiat;* 388, 1 : *Immisit enim in rete pedes suos, et in maculis ejus ambulat.* Consuetudo peccandi quam sil noxia, IX, 227, 1 : *Neque alliges duplicia peccata, ncc enim in uno eris immunis;* XX, 620, 1, 2 ; *Est peccatum ad mortem, non pro illo dico ut roget quis.*

Consuetudo sensum mali adimit, V, 533, 2: *Plus proficit correptio apud prudentem, quam centum plagx apud stultum.* Est velut paralysis, XVI, 374, 1 : *Erat autem quidam homo ibi, triginta ct octo annos habens in infirmitate.* Consuetudo prava vix admittit verbum Dei, ct non sinit fructum agere, XV, 324, 2. Consuetudo mala est velut lectus peccare pergentium, V, 561, 1; VI, 314, 2 : *Sicut ostium vertitur in cardine suo, ita piger in lectulo suo.* Instar lapidis operculi est, XII, 404, 1 ; *Lapsa est in lacum vita mea, posuerunt lapidem super me.* Est quasi lapis molaris, XVI, 494, 2 : *Erat autem spelunca, cl lapis superpositus erat ei.* Est velut massa plumbea, XIV, 421,1 : *Et misit massam plumbeam in os ejus.*

III. Consuetudinis mal.e rvmpendæ necessitas et media. — Consuetudinis vincula rumpenda volenti e carcere peccati egredi, XIV, 88, 1, 2. Evinci quomodo queat, XII, 117, 1. Consuetudo consuetudini) vincitur, *xbid.* Consuetudo omnia lenit, XI. 251, 1,

CONSUMMARE, CONSUMMATIO. Consummaro in Scriptura aliquando est gloriosum facere, item consecraro, XIX, 371, 2. Consummatio aliquando est idem quod consumptio, IX, 567, I. Consummatio abbreviata quid sitad litteram, XI, 248, t. 2, Consummari civitates ante adventum Christi, quomodo intclligendum, XV, 270, 2. Consummatus quis, Vili, 372, 2.

Quomodo Dous consummatio sermonum osso dicatur, X, 415, 2; 416, 1,2. Item consummatio sapienliæ et virtutis, 413, 2.

Quomodo Christus sil passus in consummatione seculorum, XIX, 448, 2. Quomodo sit consumma-* tus, 397, 1. Ipse est consummatio legis, XVIII, 176, 1 Unica oblatione consummavit sanctificato» in aeternum, XIX, 456, 2. Consummationis tempus est dies consumptionis ct necis, X, 320, <• Eaque duplex, partialis et communis, tbfcL Consummatio significat etiam animæ corporisque beatitudinem, XIX, 491, 2. Consummati dicuntur pio defuncti 372,1.

CONTEMPLATIO, CONTEMPLATIVA VITA. I. Contemplationis natura. — Quid sii contemplatio, XIV, 253, i; XVI, 153, 2i *Maria optimam partem elegit, qux non auferetur ab ea.* Contemplatio, meditatio et cogitatio quomodo distinguantur, IX, 427, 2 : *Beatus vir qui in sapientia sua morabitur,* d *qui in justitia sua meditabitur, et* in *sensu cogitalnl circumspectionem Dei.* Contemplativa vita est secundus status animas Deum quærentis, VII, 461, 2. Ejus actus ot effectus, XVI, 158, 2; 159, i. Contemplativa vita describitur, I, 294, i. Ejusdem quindecim gradus, VII. 665, 1. Ejus summus gradus, 567, 2. Summus gradus in union* consistit, ct quid sit iila unio, 470, 2 : *Osculetur me osculo oris sui.* Contemplantes attente diu sino cibo vivere possunt, XV, 119, 1. Contemplatio consumit spiritus animales, hinc eget cibo, *ibid.* Contemplationis materia qualis, *Psalm.* I, 29, 2 : *Mane astabo tibi et videbo, quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.*

Contemplationi intendens sapphiro designatur, XXI, 386,1. Contemplativi sunt velut aves in sublime volantes, V, 41,2: *Frustra autem jacitur rete ante oculos pennatorum.* Contemplatio est mysticum sepulcrum, *Job,* 93, 2 : *Qui expectant mortem, et non venit.... gaudentquo vefumerder, cum invenerint sepulcrum.* Rachel typus est contemplativa? vitæ, Lia activo?, I, 294, 1. Ejus typus est etiam Joannes apostolus, XVI, 652, 1. Contemplatio per sapientiam in Proverbiis denotatur, VI, 186, 3.

11. CoMTEMPLATIONIS EXCELLENTIA, NECESSITAS et fructus. — 1® Contemplatio actione potior est, X, 2S7, 2. Octo de causis præstat actioni, I, 294, i. In cœlo perficietur, XVI, 157, 1.

2q Contemplatio est necessaria ad plenam sanctitatem et perfectionem, XVI, 155, 2: *Porro unum est necessarium.* Ea omissa labilur homo in peccata carnis, III, 211, 1, 2: Si *rasum (uerit caput meum, recedet a me fortitudo mea.* Contemplatio imperfectiones absumit, III, 63, 2.

3* Contemplationis fructus, VIII. 31, I : *Oculi tui columbarum, absque eo quod intrinsecus latet.* Contemplationi vacans inoratur in sapientia, IX, 428, I. Contemplatione gaudet prudens, VI, 554. I . *Qui moderatur sermones suos, doctus el prudens est, ct pretiosi spiritus vir eruditus.* Contemplatio Dei quam voluptatem afferat sanctis. XII, 33, 1. Contemplatio rerum coelestium quomodo dicatur manna absconditum, XXI, 53, 2 : Fmct/iti *dabo manna absconditum.*

Contemplativi omnes vires animæ Deo uniunt, IX, ±51, i, 2 : *In omni virtute tua dilige eum qui te fecit.* Mente conscendunt ad Dei caliginem, X, 454, 2 : *Audivit enim eum, et vocem ipsius, et induxit illum in nubem.* Contemplativi humiles divinam majestatem possunt contemplari, VI, 291, 2 et seq. : *Qui scrutator esi majestatis, opprimetur a gloria.* Contemplativis revelat Deus arcana sua, XVI, 566, 2 : *Omnia quæ audivi a Patre, nota feci vobis.* Ei arctissime uniuntur, 600, 1, 2: *Sicut tu, Pater, in me et ego in te, ut el ipsi in nobis unum sint.* Contemplativorum unio cum Deo quomodo fiat, et ubi, VII, 471, I.

III. CONTEMPLATIONIS ACQUIRENDA MEDIA, ET EA quomodo utendum,— !• Ad contemplandum quæ præparatio requiratur, X, 287, L Ei vacans sil mente vacuus ab omni cogitatione et cura terrena, •*ibid. : Sapientia scribx in tempore vacuitatis.* Requirit animum liberum a tumultu perturbationum rerum sæcularium, *Psalm.,* I, 305, 2 : *Vacate et videte quoniam ego sum Deus.* Ad eam per septem, imo per duodecim gradus ascenditur, VII, 490. 2 et seq. : *Introduxit me rex in cellaria sua;* XXI, 169, 1. Acquiritur per activæ vitæ opera, XVI, 159, I. Contemplatio sterilis est sine actione, V, 20, 1 : *Ad sciendam sapientiam et disciplinam.* Ea actione miscenda est, VI, 179, 1, 2; *Job,* 184, 2. Contemplativam vitam Christus junxit activæ, XV, 430,1.

CONTEMPTOS. I. Contemptus Dei et sacrobum. — Contemptus Dei oritur ab obduratione et contumacia peccantium, V, 562, 1 : *Impius, cumin profundum peccatorum venerit, contemnit.* Contemptus Dei et hominum signum est obstinatæ mentis, XVIII, 190, 2: *Dedit illis... oculos ut non videant, et aures ut non audiant.*

Contemptus sacrorum apud Judæos post reditum e captivitate undo provenerit, XIV, 565, 2 : *Et dixistis: Ecce de labore, et exsufflastis illud.* Contemptum sacrorum et sacerdotum punit Deus per lyrannidem principum, XIII, 460, 1 : *Dabo tibi regem in furore meo.*

II. Contemptus mundi.—Contemptus mundi calcat omnia terrena, III, 5, 2 : *Omnem locum quem calcaverit vestigium pedis vestri, vobis tradam.* Contemptus mundi omnem supprimit spem, XIV, 370,Î.Contemptus divitiarum est instrumentum omnis philosophiae, XII 66», I, 2. Contemnere laudes et verba hominum, perfectorum est, 146, I : *Et ego nonsurr. turbatus, te pastorem sequens; et diem hominis non desideravi.* Contemptum a mundo Deus corroborat, XII, 477, 2. Contemptum sii ubi ferre debeat sacerdos, ubi non, XIX, 232, 2 : *Nemo adotacentiam tuam contemnat.*Contemnentis temporalia premium. *Psalm.* I, 24, 2 : *Scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum.*

CONTENTIO. I. Contentio cum deo. — Contendere cum Deo temerarium, *Job,* 219, i ; 220, i : Si *voluerit contendere cum eo, non poterit et respondere unum pro mille;* 226, 2 : *Si venerit ad me, non videbo eum ; si abierit, non intelligam ;* 748, 2 : *Utique qui arguit Deum, debet respondere ei.* Contentio cum Deo perniciosa, *Job,* 749, 2 : *Qui leviter loculus sum, respondere quid possum ? Manum meam ponam super os meum,* 787, 2. Contentio cum Deo fugienda, *Job,* 177, 1 ; 178, 1 ; 242, 2 : *Ncque enim viro qui similis mei est respondebo ; nec qui mecum in judicio ex sequo possit audiri.*

II. Contentio cum hominibus. — I® *Contentio hominum unde nascatur,* XX, 161, 2 : *Nolite gloriari et mendaces esse adversus veritatem.* Contentiones sequuntur ex logomachia hæreticorum, XIX, 254, 2 : *Languens circa questione* el pugnas verborum, ex quibus oriuntur invidi#, contentiones.*

2° *Contentionis damna,* XX, 161, 2. Multorum malorum est causa, X, 51, 2 : *Abstine a lite, et minues peccata, homo enim iracundus incendit litem.* Quam sit mala contentio, *Job,* 177, 2 : *Desponde, obsecro, absque contentione.* Parit pugnam, X, 53, 2: *Certamen festinatum incendit ignem; et lis festinans effundit sanguinem.* Mentem hominis inquietat, 327, 2: *Furor, zelus, tumultus, fluctuatio, et timor mortis, iracundia perseverans, el contentio, el in tempore refectionis in cubili somnus nodis immutat scientiam ejus.* Contentioni semper socia est æmulatio, XVIII, 225, 2 : *Ambulemus.... non in contentione et xmulalione.* Contentionis auctor, auctor est litium omnium inde sequentium, V, 537, 2: *Qui dimittit aquam, caput est jurgiorum; et antequampatiatur contumeliam, judicium deserit.* Contentiones fratrum sunt irreconciliabiles, cur, 580, 1. Contentio do principatu fuit causa subactæ Judææ, IV, 452, 2.

3° *Contentio fugienda.* Contentio omnis esi Christiano cavenda, XV, 173, 1, 2 : *Et ei qui vult tccum in judicio contendere, ct tunicam tuam tol-1ère, dimitte ei et pallium.* Contentio verborum fugienda, IX, 340, 2 : *De ea re qua te non molestat, ne certeris.* Contendendum non est cum impiis, VI, 237, 1, 2 : *Ne contendas cum pessimis, nec æmuleris impios.* Contentionis remedium, XX, 162, 1.

CONTENTOS. Contentus suis, felix est, V,354,1 : *Melior est pauper ct sufficiens sibi, quam gloriosus etindigens pane.* Dives est, VI, 33. 2 : *Homo indigens misericors est, el pauper melior est quam vir mendax.* Contenti suis sunt divites, IX, 403, 2 : *Dona est substantia cui non est peccatum in conscientia ;* X, 80, 1 : *Initium vitx hominis aqua, ct panis, et vestimentum, ct domus protegens lurpiludinem;XIV*,218,2; XIX, 255, 2 : *Est autem quxstus magnus pietas cum sufficientia.* Sunt beati, IX, 490 : *Sta in sorte propositionis et orationis altissimi Dei.* Habent animi quietem, V, 379, i : *Est quasi dives, cum nihil habeat, et est quasi pauper, cum in mullis divitiis sit.* Contentus sua sorte, habet summum bonum, XVIII, 477, I : *Potens est*

autem idem omnem gratiam abundare facere in vobis. Est Deo et angelis similis, XIX, 65, 2 etseq. : *Ego enim didici in quibus sum. sufficiens esse.* 256, 2. Contentus quisque sil proprio dono, XVIII, 302, 2 : *Unusquisque proprium donum habet ex Deo. alius quidem sic. alius vero sic.*

CONTINENTIA. I. Continenti.?. natura. — Continens tria significat, Vili, 481, 2: *El scivi quoniam aliter non possem esse continens, nisi Deus dei.* Continentia est virtus generalis vitiis omnibus modum præscribcns, XX, 417, 2: *Vos autem omnem curam subinferentes, ministrale..... in scientia autem abstinentiam.* Continentia non contra libidinem modo, sed et contra quodlibet concupiscenti® motus luctatur, XVIII, 128, 1. Refrenat omnes motus ebullientes concupiscenti®, X, 105, 2 : *Miserere animes tux placens Deo. et contine.* Omnes complectitur virtutes, XVIII, 569, 2 : *Fructus autem spiritus est.... modestia, continentia, castitas.* Quomodo a castitate et a modestia differat, *ibid.*

II. Continentes possibilitas. — Continenti® donum quomodo sit in hominis potestate, XV, 422, 2 et seq. : *Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est.* Ejus donum omnes habent si velint, et oratione consequi possunt, XVIII,312,1: *De virginibus prxeeptum Domini non habeo, consilium autem do. tanquam misericordiam consecutus a Domino ut sim fidelis.* Continere omnes non possunt potentia propinqua, sed remota , 312, 4. Continentiam perpetuam ex mutuo consensu vovero conjugibus licet, 301, i. Ejus votum olim non irritabat matrimonium , XIX , 244, 2. Continentium variorum exempla, XX, 294, 1 : *Obsecro tanquam advenas et peregrinos abstinere a carnalibus desideriis, qux militant adversus jnimam.*

III. CONTINENTE? EXCELLENTIA ET FRUCTUS. — Continentia est ingens virtus, XV, 423, 1 Continere se inter delicias, magnum est, XIX, 66, 2 : *Scio ct humiliari, scio et abundaro ; et satiari, et esurire ; et abundare, et penuriam pati.* Eam voventes sunt spons® Christi, 244, 2. Continentia parit timorem Dei, opes, gloriam, VI, 138, 1,2: *Finis modestix timor Domini, divilix, et gloría et vita (Vide* Castitas, Coelibatus).

CONTRADICERE, CONTRADICTIO. — Contradictionem qualem sustinuerit a peccatoribus Christus, XIX, 497, 2. Contradictio Christo illata, velut gladius animam Deipara transfixit, XVI, 77, 2 : *Et tuam ipsius animam pertransibil gladius, ut revelentur ex multis cordibus cogitationes.*

Contradictio signum est Christi ct christianismi, XVII, 443, 2 : *De secta hac notum est nobis quia ubique ei contradicitur.* Contradictio quam utilis til eam patientibus, XVIII, 288, 2 : Çut *vero increduli fuerunt.., suscitaverunt et ad iracundiam concitaverunt animas gentium adversus fratres.*

Contradicere non oportet mendacii te conviucenlibus, IX, 165, 2: *Non contradicas verbo veritatis utlo modo.*

CONTRAPOSITIONES. Contrapositiones in omnibus rebus naturalibus et inanimis videre est, X, 177, 2 et seqq. : *Contra malum bonum est. et contra mortem vita ; sic et contra virum justum peccator. El sic intuere in omnia opera Altissimi. Duo et duo. et unum contra unum.* Harum origo ipsa SS. Trinitas est, 78, 2.

CONTRARIA. Contrarium unum præsente altero vim suam intendit, X, 177, i. Contrarium contrarii oppositum magis elucescit, XVI, 505, 2. Quare ea consociet el contraponat Deus, X, 176, 1. Eorum a se invicem contra dependentia et usus, *ibid.,* 2. Hæc universum ornant, 177, 1. Sic constat ®lernitas, 178, 1. Firmantur et excitantur a se invicem, 382, 1. Contraria contrariis curanda sunt, XIII, 624, 2.

CONTRITIO. I. Contritionis natola et proprietates. Contritio pro afflictione' dolore, et tristitia sumilur, XII, 375, 2. Contrilio Judæorum quasi mare quintuplex est, *ibid.;* 376, 1 : *Magna est velut mare contritio tua.*

Contrilio est tristitia secundum Deum, XVIII, 465, 1,2: *Qux enim secundum Deum tristitia est.* Attritio ct contritio qui differant, XVI. 128, 2. Contriti iidem qui confracti appellantur, XI, 717, 1: *Ut mederer contritis corde, el prxdicarem captivis indulgentiam.*

Contritio manat ex preveniente et excitante gratia, XX, 530, 2: Si *confiteamur peccata nostra, fidelis est et justus, ut remittat nobis peccata nostra.* Ad contritionem veram qu® peccatum deleat, necessarium non est ut pœnitens singula peccata in memoriam revocet, ac deinde do omnibus conteratur, XI, 481, 1 : *Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animx mex.*

II. Contritionis necessitas.— Illa est holocaustum mentis quo Deus delectatur el flectitur. XI, 536, 2 : *Non me invocasti, Jacob, nec laborasti in me, Israel; Psalm..* I, 342, 2 et seq. : *Sacrificium Deo spiritus contribulatus, cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies.* Contritio perfecta ante baptismum in adultis non requiritur, XVII, 102, 2; *Pœnitenliam agite, et baptizetur unusquisque vestrum.* Ipsa includit votum baptismi ante eum, 243, 1, 2. Ipsa est oranti necessaria, XVI, 535, 2 : Si *quid petieritis Patrem in nomino meo, dabit vobis.*

III. Contritionis effectus. — Contrition© cordis nihil melius, jucundius et sanctius, VII, 242,1 : *Melius est ire ad domum luctus, quam ad domum convivii.* Ejus effectus, XV1I1, 466, 1 : *Ecce enim hoc ipsum, secundum Deum contristari vos, quantam in vobis operatur sollicitudinem : sed defensionem, sed indignationem, sed timorem, sed desiderium, sed xmulationcm, sed vindictam.* Contritionis cordis efficacitas, *Psalm.,* II, 138, 1 : *Domine... auribus percipe obsecrationem meam 'n*

veritate tua, traudì me in tua justitia. Contritio -felci omnia peccala, III, 483, 1 : *Dixìtque Nathan ad David: Dominus quoque transtulit peccatum tuum.* Contritio justificat quasi ultima dispositio ad justitiam, XII . 636 , 2 : *Si, autem impius egent poenitentiam... vivet, et non morietur. Omnium iniquitatum ejus non recordabor.* Contritio abolet peccata, somperquo conjuncta ost cum infusione gratiae sanctificantis, XI, 415, 2 : *Si revertamini el quiescatis, salvi eritis.* Contritio etiam sino sacramento reipsa suscepto, cum solo ejus voto culpam abolet, VI, 374, 2 : *Qui.... confessus fuerit* (peccata) *el reliquerit ea, misericordiam consequetur.* Contritio perfecta quomodo justificationem adducat, XVI, 128, 2 : *Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum.* Contritionem quomodo consolatio subsequi debeat, *Psalm.,* U. 440, 2.

IV. Contritionis exempla. — Contritio Davidis quanta fuerit, *Psalm.,* II, 430, i et seq. Contritos corde quos Christus sanaverit, XI, 716, 2 (Pide Compunctio, Conversio, Peccatum, Poenitentia).

CONTUMELIA. 1. Contumelie origo, natura, gravitas. — Contumelia ex odio celato oritur, V, 294. 2 : *Abscondunt odium labia mendacia : qui profert contumeliam, insipiens est.* Contumelia fit palam, detractio clam, XVI, <65, 1 : *Magister, hæc dicens, etiam contumeliam nobis facis.* Contumelia quando sit peccatum veniale, quando mortale, XV, 162, < : *Qui aulem dixerit fatue, reus erit gehennae ignis.* Contumelia in quo sint echo similes, V, 625, 1 : *Malus obedit lingua iniqua, el fallax obtemperat labiis mendacibus.*

II. CONTUMELIA SUFPEREND.E, ET QUOMODO.— Contumelia toleratu gravissima, *Job,* 397, i, 2: *Uusquequo affligitis animam meam, et atteritis me sermonibus!* Contumeliam pati, quam sit præstuns, I, 683, 2. Contumoliæ innocentem non afficiunt, VI, 296, 1 ! *Sicut avis ad alia transvolans, et passer quolibet vadens, sic maledictum frustra prolatum in quempiam superveniet.* Contumelia Juvat nos, ideoquo ci gratia debetur, III. 502, 1 : *Dominus præcepit ei ut malediceretur David.*

Contumelie non est per contumeliam respondendum, V, 321, 1, 2 ‘ Hr *autem prudens tacebit.* Ei absolute non est respondendum, *Job,* 706, 2. Duo id contumeliarum patientiam stimuli, VI. 237,1,2: *Ne contendas cum pessimis, nec aemuleris impios: quoniam non habent futurorum spem mali, et lucerna impiorum exdnguetur.* Contumeliam de uno •udiens, eam alteri non narret, IX, 531, 2 : *Ne itera verbum nequam el durum, et non minoraberis.*

III Contumelia punita exempla.—Contumelia illata Abner nb Isbosctho occasio translati ab eo regni ad Dividero, iII, 443. 2. Contumelia illata Achitophel a David vitiante ejus neptem Bcthsabco per adulterium, fuit ratio quare conjuravit cum Absalomo, III, 476, 1; 503, i *(Vide* Convicia, Injuria).

CONVENTOS. Conventus publicos Christianorum commendat Apostolus, XIX, 460, i. Quis in iis olim ritus ossei et ordo, XVIII, 39o, 1. Conventus forenses quos scriba Ephesius inlelligat, XVII, 360, 2.

CONVERSIO PECCATORIS. I. Conversionis natura, et sicNA. — Conversio plena ad Deum quæ sit, IX, 565, 1 : *Qui limet Deum, convertetur ad cor suum.* Converti ad cor quid sit, XII, 467,2: *Convertere, Israel, ad Dominum Deum tuum.* Conversio ad Deum triplex, ex parlo modi, *Job,* 650,2. *Ecce hæo omnia operatur Deus tribus vicibus per singulos, ut revocet animas eorum a corruptione, el illuminet luce viventium.* Conversio peccatorii adumbratur in duobus discipulis missis ad adducendam asinam, XV, 458, 2. Conversus ad bonam vitam a mala, dici potest tropologice torris erutus do igne, XIV, 38 i, 2 : *Numquid non iste torris est erutus de igne.* Conversionis veræ signum esi zelus animarum, XV, 243, 2 : *Factum est, discumbente co in domo, mulli publicani et peccatores venientes, discumbebant cum Jesu et discipulis ejus.* Conversus, ex zelo etiam studet alios convertero, XVI, 364, 1 : *Reliquit ergo hydriam suam mulier, et abiit in civitatem, et dixit illis hominibus : Venite, et videte hominem, qui dixit mihi omnia quaecumque feci.*

II. Conversionis necessitas, causa et modus. I0 An obligemur primo instanti usus rationis converti ad Deum, XIV, 360, 2. Conversio animarum pendot a Christo, XVI. 441, 2. Ad conversionem peccatoris necessaria est Dei gratia , cl liborum arbitrium gratiæ coopérons, XII , 424 , *i,* 2: *Converte nos ad te, Domine, et convertemur : innova dies nostros, sicut a principio.* Conversio nostra incipit a Deo, Deique gratia praeveniente liberum arbitrium. 227, 2 : *Postquam enim convertisti me, egi panitentiam.* In hominis conversione elucet Dei virtus, XVIII, 596, 4 : *Ulsciatis... quæ sil supereminens magnitudo virtutis ejus in nos qui credimus, secundum operationem potentia virtutis ejus quam operatus est.* Conversio non eloquentiae concionaloris tribuenda, 261, 1 : *Et sermo meus, et praedicatio mea non in persuasibilibus humanas sapientia verbis, ut fides vestra non sit* <n *sapientia hominum, sed in virtute Dei.* In conversione hominis a «acculo Deus tria solet facere, I, 549, 2 et seq.: *Non eos eduxit Deus per viam terras Philisliim, quæ vicina est, ne forte pœniteret eum, si vidisset adversum se bella consurgere.*

2* Conversio ad Deum nullo modo differendo, V, <51, 2: *lpse morietur, quia non habuit disciplinam, cl in multitudine stultitiae suæ decipietur.* Non differenda ad finem viLæ, *Job,* 716. 1. Cito convertendum ad Deum per poenitentiam, IX, 79, i, 2 : Aon *tardes converti ad Deum, el ne dtf-*

/eras *de die in diem.* Converti volentes uiagis Ventantur, ct quare, 1, 474, 2.

111. CoN'VEnSIONíS I.FFECTUS, *Job,* 649, 2 ; /)*- *precabitur Deum, ct placabilis à erit: et videbit faciem ejus in jubilo, ct reddet homini justitiam suam.* Conversio quantam in pœnitente mutationem inducat, XVI, 204, 1. Omnes lælifical, maximo Deum,olosi omnium bonum, *ibid.:Dico vobis quod ita gaudium erit in calo super uno peccatore panitentiam agente.* Conversi magis gaudent de virtute, quam prius de vitio, XV, 437,1. Convertentes 3o ad Deum, quam consolationem experiantur, *Psalm.* II, 356, 1 : /n *convertendo Dominus captivitatem Sion, fucti sumus sicut consolali.* Conversio mira cujusdam sæcularis, XI, 113,1, 2.

CONVERSIO ANIMARUM. Conversio animarum quam sil gloriosa, XX, 227, 1, 2 el seq.: *Qui converti feceritpeccatorem ab errore* vir *suæ, salvabit animam ejus a morte.* El Deo placens, 229, 4 . Conversio animarum legit peccata, 228, 4,2: *El operiet multitudinem peccatorum.* Conversores animarum quomodo sint sacrificatores, XVIII, 239, i : *Ul sim minister Christi Jesu, sanctificans Evangelium Dei, ut fiat oblatio Gentium accepta.* Ili perficiunt corpus Christi, 598, 2¡: *El ipsum dedit caput supra omnem Ecclesiam, qux est corpus ipsius.* Cur justus iniquos convertero conciar. VI, 107, 2 et seq.: *E¡ cogitat justus de domo impii, ut detrahat impios a malo.* Convertere cor patrum ad filios quid sit, XIV, G12, 2 ct seq. Convertero volens animas, Deum roget ut coepta sua dingai, V, 482, 1 : *Hominis est animam preparare, el Domini gubernare linguam.*

CONVERSIO INFIDELIUM. Conversio Gentium ad Christum praedicta est a Tobia seniore, IV, 308, 2: *Jerusalem civitas Dei,., luce splendida fui gebis, ct omnes fines terra adorabunt to.* Praenuntiata ct promissa per Prophetas, XIII, 643, 2.

Conversio Indiarum Orientalium et Occidentalium ab Abdia prophetata fuit, XIV, 49, 1 : *El transmigratio Jerusalem , quæ in fìosphoro est, possidebit civitates Austri.* Conversio Gentium por Apostolos vocatur prædatio cl spolium , 578. 1 : *Ecce ego levo manum meam super cos, ct erunt prxdx his qui serviebant sibi,* Ilæc Deo accepta esi inter sacrificia , 4G4, 4. Conversio Gentium mira quatuor de causis, VIII, 3, 4. Conversio mundi por Apostolos fuit offectus et decus resurrectionis Chribli. XVI, 546, 1.

Conversio Judaeorum quanti sit gaudii occasio, XVIII, 192, 4, 2 : *Si enim amissio eorum reconciliatio est mundi, qux assumptio, nisi vita er mortuis* ? Conversio Judæorum fiet in tino mundi. XIV 431, 1 : *Et confortabo domum Juda, el domum. Joseph salvabo, ct convertam eos.*

CONVICIA. I. Convicii guwitas. — Convicii gravitas metienda ox affectu conviciantis, el dignitate personæ cui conviciaris, XV, 462, 1. Convicians aliis mulla mala facit, XVI. 242, 2. Gonviciator est vere insipiens. V, 194, 4 : *Qui. profert tumcliam insipiens est.* Conviciis assuetus, correo tionis et institutionis est incapax, IX, 603, 1 : *Indis* plicinalx loquela non assuescat os luum, est enim in illa verbum peccati.* Aquilone denotatur, VI, 346, 1, 2. Ejus et fumi quatuor analogiæ, IX, 59, 1, 2 : *Ante ignem camini vapor et fumus inaltatur, sic cl ante sanguinem maledicta, et contumelia, et mina.*

II. Convicii effectus. 4* *Pro conviciante.* Convicia in conviciantem recidunt, VI, 296, 2 : *Maledictum frustra prolatum in quempiam superveniet.*

2° *Pro ei cui conviciatur.* Convida exacuunt iram et indignationem, VI, 282, 2. Convicia etiam justis objecta eos excruciant, IV, 280, 1, 2: *Amplius ex te non videamus filium, aut filiam super terram, interfectrix virorum tuorum.* Attamen innocentem non tangunt, VI. 297, 1. Convicians in quo beneficium præstet, IX, 47,4: *Relinque proximo tuo nocenti te, et tunc deprecanti tibi peccata solventur.* Convicia inimicorum in qua re nobis prosint, VI, 235,*1.*

III. Quomodo sufferenda convicta. Ad convicia surdescendum, III, 319, 2 : *Filii vero fìclial dixerunt : Num salvare nos poterit iste? Ule vero dissimulabat se audire;* VU, 272, 1 : *Cunctis sermonibus qui dicuntur, ne accommodes cor tuum, ne forte audias servum maledicentem tibi.* Convicium convicio repellere, muliebre est, XV111, 644,2. Convicia metuens, timidior est hoste fugiente, XIII, 146. 2. Convicii victoria paratur modestia, culpæ confessione, aut miti responso, V, 446, 1 : *Responsio mollis frangit iram.* Illud tolerantium tres sunt gradus, quorum in exemplum sunt David, Job, S¿ Paulus. IX, 590, 3.

CONVIVIA. I. QUI ESSRNT VETERUM MORES IN conviviis. Conviviorum quis esset finis et scopus, X, 441, 2. Conviviorum prisca) leges, *ibid.* Conviviorum diei quinam Gentilibus essent, XX, 204,1. Conviviorum mos ultimo die anni et primo undo ortum habeat, XI, 748, 2. Convivis ohm pedes lavabantur, XVI, 127, i. Et osculum dabatur, *ibid.,* 2. Et manus cl caput unguento perfundebantur, 128, 1. Eos olim excipiebat, compellebat, disponebat et regebat modimperator, X, 441, 2 ; 145, 3* Symposiarcham suum muneribus et ferculis honorabant, et subinde mysticis, 448, 4. Olim convivæ accumbebant coronali, et quare, 146, 2; 147, 4. In conviviis olim adhibebantur unguenta ct flores, VI, 113, 2; 338, 2; 339, 1, 2. Conviva? coronabantur rosis, myrto, ct aliis floribus ct herbis, cur, XIII, 598, 2. Conviva) cur olim coronarentur primo fascia lanea vel linea, deinde sertis floreis, tum calidis, tum frigidis, XII. 673, 1, 2. In conviviis mos olim fuit circumlato myrti ramo convivas ad cantandum excitaro, XIV, 362, 2. Çonviriis olim musica adhibebatur, IX, 580, 1; X, 149, <; 450, 2; 151, 4. Cur, XIII, 598, 3. Convivia ohm

ex collectio symbolice instruebantur, X, 148, 1. Olim in mensa sapientes miscebant sermones, IV, 362, 2.

Convivium sacrum ex victimis Deo immolatis sacris lectionibus et sermonibus condiebantur, V, 25! ; 257. !.

Convivii funebris antiquitas, III, 344, 2.

Cur militibus olim convivium daretur, V, 255, 2.

II. QU.£ SINT REGULÆ IN CONVIVIIS OBSERVANDO.

<• Convivia sic appellantur a communione victus, cibici vitæ, XIII, 349, I; XIV, 168, 1. Convivia quæ bona sint, *Job,* 14, 2. Convivia Christianorum qualia osse debeant, XVHI, 659, 2 : *Nolite inebrian vino, in quo est luxuria, sed implemini Spiritu sancto.* Qualia erant convivia primorum Christianorum, XX, 674, i.

2® *Quid servandum quoad finem ob quem convìva invitandi sunt.* Convivium ex amore, non livore instruendum, V, 462, ! : *Melius est vocari ad olera cum charitate, quam ad vitulum saginatum cum odio.* Ejus forma et anima est amor et benevolentia, *ibid.* Convivium instruere amicis quatenus laudabile, qualem culpandum, XVI, 196, 1, 2 : *Cum facis prandium aut canam, noli vocare amicos tuos, neque fratres, neque cognatos, neque vicinos divites.* Convivia adeuntes timore Dei se præmuniant, XX, 674, 1 : *Hi sunt in epulis tuis maculx convivantes sine timore.*

3® *Quoad convivarum numerum et qualitatem.* Convivium sil inter paucos ; quot olim complecteretur, IX, 521, i : *Ne oblecteris in turbis nec in modicis,* XIV, 167, 2 Convivarum numerus sil decens, XV, 525, 1. Justi sunt convivio adhibendi, IX, 290, 2: *Viri justi sint libi convivæ.*

4® *Quoad tempus.* Convivia non noclis sed diei sunt opera, et per diem frequentanda, *Job,* 15, 1,2.

5® *Quoad loci electionem,* Job, 15, ! : *Et ibant filii ejus et faciebant convivium per domos, unusquisque in die suo;* XVI, 195, 2 el seq. : *Cum vocatus fueris, vade, recumbe in novissimo loco.* Quomodo convivæ sint in mensa collocandi, X, Ui, 1,2.

6* *Quoad mensæ frugalitatem.* Convivia sint frugalia, more priscorum Christianorum, IV, 328, 2. £I more primorum Persarum aliarumque gentium, ¿62, 2. Convivæ, more veterum, arceant a mensis ebrietatem, etc., 300, 2: *Sed et cum timore Domini nuptiarum convivium exercebant.* Convivv» non sunt cogendi ad bibendum, 363, I. Convivia ebriosorum desinunt in rixas et cædes, VI, 204, 1 : *Cui rixx, cui fovex, cui sine causa vulnera? Nonne his qui commorantur in vino et student calicibus epotandis ?* Conviviorum hodiernorum luxus reprehenditur, XVHI, 660, 1. Convivia soiemnia de communi ærario suggillantur a S. Jacobo, XX. 204, 1 : *Epulati estis, et in luxuriis enutristis corda vestra in die occisionis.*

"•*Quoad deemtiam et charitate™ per convivium observandam.* In conviviis ostenditur bona vel mala educatio, X, 125, 1. Conviva quomodo se in mensa gerere debeat, 120, 2: *Supra mensam magnam sedisti, non aperias super illam faucem tuam prior;* 121, 1, 2 : *Non dicas sic : Mulla sunt quæ super illam sunt : memento quoniam malus est oculus nequam;* 123, ! : *Ne extendas manum tuam prior, et invidia contaminatus erubescas;* 124, 2 : *Utere quasi homo frugi his quæ tibi apponuntur, ne cum manducas multum, odio habearis;* 125, 1, 2 : *Cessa prior causa disciplinx, el noli nimius esse, ne forte offendas; et si in medio multorum sedisti, prior illis ne extendas manum tuam, nec prior poscas bibere,* 129, 1, 2 ; 138, 2; 139, 2. Convivæ so invicem in patina non comprimant, X, 123, 2.

Convivæ maledici suggillantur, XIV, 168/4. Convivia vocantur spinæ Iribus do causis, 167, 2 et seq. : *Quia sicut spinæ se invicem complectuntur, sic convivium eorum pariter potantium.* In iis sæpo famæ alienæ detrahitur, IX, 537, 1. — Eruditis bonisque sermonibus condiantur, X, 148, 2; 149, 1 : *Loquere, major natu, decet enim te primum verbum diligenti scientia.* Convivia sunt occasio gaudii et lælitiæ, non tristitiae vel contemptus, 140, i : *In convivio vini non arguas proximum, et non despidas illum in jucunditate illius.* Convivii sæpo excidii causa fuero, XIV. 1G7, 2 :

III. Convivia aliena non frequentanda, et quæ præsertim vitanda. — Convivia aliena frequentaro dissuadetur, X, 8!, 2 : *Melior esl vicius pauperis sub tegmine asserum, quam epulx splendid# peregre sine domicilio.* — Convivia vix sine culpa celebrantur, XVI, 220, 2: *Epulabatur quotidie splendide.* Convivia egestatem pariunt corporalem et spiritualem, atque inde oritur dolor, VI, 114, 2: *Qui diligit epulas, in egestate erit, qui amat vinum et pinguia, non ditabitur.* — Conviviorum poslridianus dies doloris et pœnitontiæ, IV, 365. Convivia avari nihil dat voluptatis et honoris, sed doloris et dedecoris plurimum, et nauseam creat, VI, 188, 1,2: *Non comedas cum homine invido, el ne desideres cibos ejus..... Comede et bibe, dicet tibi; et mens ejus non esl tecum.* Convivia principum sunt periculosa, 174, 2 et soq. : *Quando sederis ut comedas cum principe, diligenter attende quæ apposita sunt aide faciem luam (Vide* Comestio, Ebriet as, Vinum).

COOPERATIO (Eide Gr at ia).

I. COR. Vocis cordis in Scriptura varis acceptiones. Cor in Scriptura tria significat, mentem, appetitum ct voluntatem, ct cor proprio dictum, XIII, 59, I. Significat etiam mentem, intellectum, cur, XII, 752, 2 ; XVHI, 178, 1 : *Corde crcdilur ad justitiam;* 263, 1 : *Oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deus.* Hinc ei tribuuntur cogitationes, *ibid.* Capitur etiam nonnunquam pro consilio, sapientia, prudentia cum animi magnitudine

conjuncta, XII, 704, I : *Dedisti cor tuum quasi cor Dei,* XIII, 384, 1 : *Factus est Ephraim quasi columba seducta, non habens cor.* Significat etiam interiora omnia, XII, 456, 2 : *Dirumpam interiora jecoris eorum.* Etiam sinum et ventrem significat, X; 564, 2 : *Venter meus conturbatus est quærcndo illum* (sapientiam). Sumitur etiam ista vox pro corpore, I, 222, I : *Ponamquc bucfllam panis, el confortate cor vestrum.* Pro toto homine, *Psalm.,* I, 233, I, 2 : *Fl trucident rectos corde.* Capitur pro anima, IX, 106, 2.

II. Cqrdis humani natura et proprietates TUM PHYSIC.E, TUM MORALES.

I0 Cor est sua substantia solidum firmumque, complexione igneum, figura pyramydale, XII, 153, 2. Cur situm in medio hominis, *ibid.* Ipsum semper agitatur, *ibid.* Cordis descriptio, el symptomata, IX, 106, 2. Id semper crescit aut decrescit, V, 299, 2 ; X, 564, 1. Cor sensitivum quale sit, 435, 2.

Cordis humani proprietates, V, 124, <; IX, 574, 1; 589, 1. Habet cum ore magnam affinitatem, V, 286, 2. Habet magnam sympathiam cum oculis, VI, 199, 2 ; 206, 2. Cordis et oculi analogiæ quinque, IX, 589, 1. Cor fons lacrymarum est, XII, 81, 1. Cur dicatur simul maximum et minimum, XIII, 385, 2. Cordis recens nati in puero pondus sunt duæ drachmæ, 438, 2. Cor maximum est signum parvi animi, parvum maximi, 88, 1. Cor parvum habent generosa animalia, magnum timida, XIV, 209, 1. Id habent silum pisces ut homo, 216, 2.

Cor generat spiritus vitales eosquo in singula membra immittit, V, 436, 2. Esl officina spirituum, XII, 753, 2. Est vitæ principium, VI, 94, 1 i XVIII, 47, i. Esl primum vivens el ultimum moriens, V, 588, 2; XII, 753, 2.

2* Cor esl origo omnium passionum, V, 548,1. Esl origo omnium actionum vitalium, tum naturalium, tum moralium, X, 260, 2. Est origo sensus communis, rationis, prudenti» et sapienti», XIV, 323, 1. Pertinet ad intellectum, est radix consilii el symbolum vitæ deiformis, *Job,* 279, 2 ; 367, 1. Cor esl sedes animositatis et audaci», IV, 419, 1. Ex corde lælitiæ motus exoritur, et in eodem desinit, XIV, 264, I. Corde sano corpus est sanum, XII, 753, 2. Cor voluntati subservit, 753, 1, 2. Cordis el voluntatis analogiæ, 753, 1. Omnes suas passiones et allectiones in reliquum corpus, cl præ¿e lim in faciem transmittit, IX, 404, I ; 589, 1 ; 689, 2. Cor gaudens faciem hilarem el decorem, V, 457, 1. Cordis deliquium quos causetur cffeclus, XIV, 184, t. Cor sibi conscius secreti moeroris non facile capitur solatiis externis, V, 412, 2 etseq. Corde qui carere dicantur, XIII, 385, I.

Cordis instabilitas, V, 122, 1 ; XII, 358, 1 : *Peccatum peccavit, propterea instabilis facta esl.*

Cor hominis est inscrutabile, XV, 182, 1. Pravum et inscrutabile, XII, 141, 1 : *Est cor hominis iniscrutabile.* Cor regum inscrutabile, VI, 256, 1. 2. *Catum sursum, et terra deorsum, et cor regum inscrutabile.*

Est quasi speculum humanarum affectionum, VI, 350. 2. Ipsum tamen sæpe fallax, *ibid.*

III. Quarum rerum cor sit symbolum, et quibus rebus comparatur. — Cor nostrum multarum rerum est symbolum, VII, 141, 1. Cordis forma symbolice exponitur, XVII, 233, 2. Cor symbolum estel sedes sapienti», V, 58, 1; 585, 1 Item prudenti» el magnanimitatis, IX 574, 1. Et secreti, *ibid.* Symbolum est mentis, sapienti» et amoris, V, 585, 1; X, 563, 2; XII, 56, 1 ; XIV, 617, 1.

Cor hominis velut mare est, voluntas navis, V, 27, 1. Est velut fons, 142, 1 ; 144, 1, 2, Fonti comparatur, maximo cor sapientis, 564, 1. Cor sapientis esl profundum, VI, 63, 2. Item crater sapienti», *ibid.* Cor sanctum ct sanctitate stabilitum, est instar rupis immobile, X, 15, 2. Corda sanctorum sunt velut desertum, XXI, 249, 2. Cor sapientis in dextera est, cor stulti in sinistra, VII, 334, 2. Corda doctorum sapienti» et scienti» divitiis plena sunt ceu gazophylacia, XII, 797, 1. Cor est velut bilanx, V, 313, 1. Quasi focus et arx corporis, XHI, 385, 2, Quasi molendinum, VII, 45, 2. Est bulla pectoris, XIII, 385, 1. Agro assimilatur. Cor pium tropologice estallare Dei, XII, 827, 1.

Cor carneum et lapideum quid sit tropologice, XII, 584, 1, 2. Quid cor novum sil. *ibid.* Cor carneum quomodo Deus det, et auferat cor lapideum, *ibid.,* ot 752, 2. Cor lapideum quid sil. 752, 2. Cor hirsutum el pilosum quinam habuerint, 753,1. Esl id signum hominum durorum, asperorum et crudelium, *ibid.*

IVe Quanti momenti sit cor custodire et vututibus ornare. — !• Ex corde vita procedit, physico et moraliter, XVHI, 47, 1. Est hominis principale, *Job,* 556, 1. Ex eo dependet an quis habendus dives vel pauper. X, 282, I : *Substantia inopis secundum cor ejus.* Ex eo bon» et make cogitationes procedunt, V, 129, 1 : *Omni custodia serva cor tuum, quia ex ipso* viia *procedit.* Cor malum cogitat malum, 165, 1; 167, *i:- Ses sunt quæ odit Dominus..... cor machinons cogitationes pessimas.* Quam in eo diversimode se gerat, *ibid.* Quale cor talo os, Vili, 70, 2 : *Favus distillons labia tua.* Cor ut est, ita loquitur lingua, XV, 308, 2 : *Ex abundantia enim cordis os loquitur.* Cor patet ex ore, VI, 351, 1.

Est ergo omni custodia custodiendum, V, 121,1. 436, 2 ; XV, 355, 1 : *De corde enim exeunt cogitationes malæ,* etc... *hxc sunt quæ coinquinant hominem.*

2° Ejus custodia majoris momenti el difficultatis quam lingote aut manus, V, 120, 2; VI, 234, 2. Esl custodiendum a triplici cogitatione, V, 121, 2. Semper bona cogitet, VI, 224, 2 : *Cogitatio stulii peccatum est.*

Í* Cor bonum vocatur pura ct sancta conscientia jucunda ct læta mens. V, 458, 2 et seq. : *Omnes dies pauperis*, ma/t: *secura mens quasi fuge convivium,* Cor bonum et optimum quid sit. XVI, 133, 1 : *Hi sunt qui in corde bono et optimo audientes,verbum retinen!,* üt flat bonum, cor debet excoli, ejus fructus est cogitatio et sermo, X, 24, 2 : *Sicut rusticatio de ligno ostendit fructum illius, sic verbum et cogitatu cordis hominis. Ager* cordis seminandus bono semine, non malo, V, 426, 2. Cor bonum dabit homini optimum consilium, X, 256, i : *Cor boni consilii statue tecum.* Ideo ipsum in duobus consulendum, *ibid.,* 257, 2.

4® Cor totum Deo super omnia tradendum est, ct quidem mane, X. 304, 1 : *Cor suum tradet ad vigilandum diluculo ad Dominum, qui fecit illum;* XIV, 445, 2. Cur cor hominis imprimis sibi Deus deposcat, VI, 200, I et seq. : *Prxbe, fili, cor tuum mihi.* Divinis inspirationibus est aperiendum, *Job,* 578, 2 *Radix mea aperta est secus aguas.* Est id orationi prorsus tradendum, aliis rebus tantum commodandum, X, 30T 2. Cor hominis solo Deo repleri potest, XVI, 513, 2 : *Ostende nobis Patrem, et sufficit nobis.* Cor quantæ sit capacitatis, X, 564, 2. Est id uniendum cordi Christi, V, 122, 2. Id eleemosynarii debent dare Deo primum, XVIII, 470, I : *Semclipsos dederunt primum Domino, deinde nobis.*

5® Ejus præparatio ad bonum pertinens ad salutem provenit a gratia Dei, V, 431, 1. Octo modis corda pulsat Deus ut ei sese præbeant, XXI, 88,1. Cor penetrat el pervidet Deus, X, 377, 1 : *Abyssum d or hominum investigavit, el in astutia eorum excogitavit ;* IX, 468, 1 : *Omne cor inItIligitur ab illo.* Cor Deo patet, *Job,* 609, 2 : *Nonne ipse considerat vias meas, el eundos gressus meos considerai!* 784, 1 : *Scio quia omnia potes, el nulla te alet cogitatio.* Corda omnium angelorum, daemonum et damnatorum, ct cor hominum Deus in manu sua habet, V, 456, 1 ct seq. : *Infernus el perditio coram Domino; quanto magis corda filiorum hominum ?* Cor regum in manu Dei est, XIV, 316, 2j *Job,* 294, 2 : *Qui immutat cor prindpum populi terra.* Est in manu Domini ut aqua, VI, 91, i et seq. : Sicut *divisiones aquarum, ita cor regis in manu Domini; quocumque voluerit, inclinaba illud.* A Deo Qectilur quocumque vult, *ibid.,* 256, 1, 2 : *Calum sursum, et terra deorsum ; et cor regum inscrutabile.* Cor regis in manu Dei esse, impletum in Cyro, IV, 206,2. Item in Assuero, 399, 2. Cor ab altero nequii perspici, VI, 349, 2, Ejus scrutatio ad plenam Dei providentiam spectat, V, 523, 2, VI, 95, 1 : *Omnis via viri reda sibi videtur , appendit autem corda Dominus;* 228, I : St *dixeris: Vires non suppetunt, qui inspector est cordis, ipse iniettigli, el servatorem animx tuæ ninil falla.* Quo igne cor a Deo probclur, V, 523,2 : *Sicut igne probatur argentum... ita corda probat Deus.* In cordo Deus tribunal constituit, XVIII, 63, 1 : *Testimonium reddente illis conscientia, d inter se invicem cogitationibus accusant ibu ¡aut diam defendentibus.* Id ei nequit mentiri, *ibid,* 2,

6® Quæ cordis munditia animum regis sibi conciliol, VI, 152, 1,2: *Qui diligit cordis mundiliam, propter gratiam labiorum suorum, amicum habebit regem.* Qua ratione id mundum reddere possimus, 154, I. Quo pacto ejus puritas paretur, XV. 148, 2. Cor mundum crearo quomodo dicatur Deus, *Psalm.,* I, 340, 2 : *Cor mundum erra in me, Deus.* Expurgatur verbo Dei, VI, 430, 1 : *Omnis sermo Dei ignitus.* Cordis munditia parit mundiliam ct honestatem verborum, 152. 1, 2. Cordis mundum est hostia Deo, cur, XX, 94, 1, 2: *Religio munda.... immaculatum se custodire ab hoc siculo.* Cor mundum etiam placet Christo, VI, 153, 1. Id quomodo circumcidendum sit, XII, 832, 2.

7® Cordi inscribenda est misericordia et veritas, V, 74,1,2. Cor homini debet esso patens et apertum, XXI, 381, 1. Cordis et linguæ concordia sit, *Job,* 262, 2. Hujus arcana cauto servanda sunt, IX, 277, 1. Cordis dilatationis effectus, *Psalm.,* II, 315, 1 : *Viam mandatorum tuorum cucurri, cum dilatasti cor meum.* Cor sit placidum et quietum, VI, 350, 2. Cor justi qui affectus suos modcralur, est regnum in quo regnat Dons, 94, 1, 2.

V. Quid sit con malum et dukum. Cor malum quod dicitur, VI, 280, 1, 2: *Aedum in nitro, qui cantat carmina cordi pessimo.* Tripliciter accipi potest, *ibid.* Cor malevoli recto comparatur vasi fictili, 320, 2 : *Quomodo si argento sordido ornare velis vas fictile, sic labia tumentia cum pessimo corde sociata.* Cor impiorum quomodo pro nihilo sit, V, 299, 2 : *Argentum electum lingua Justi, cor autem impiorum pro nihilo.* Quomodo id semper decrescat, *ibid.* Ex corde impio cI iniquo impietatis et iniquitatis fructus oriunlur, XIII, 423, }1 : *Arastis impietatem, ct iniquitatem messuistis.*

Cor durum est superbum, obstinatum in malo, impoenitens, IX, 133, 1 : *Cor durum male habebit in novissimo.* Cordis duri pulchra hypotyposis, XVIII, 57, 2 : *Secundum duritiam tuam el impoenitens cor, thesaurizas libi iram.* In novissimo a Deo frangetur, IX, 133, 2. Est fucatum, 135, 2 : *Cor ingrediens duas vias, non habebit successus.* Hujus et cordis sapientis antithesis, 137, 2 ; *Cor sapientis intelligitur in sapientia.* Corda quomodo obduret Deus, *Psalm.* II : *Hodie* si *vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra.* Cor superborum est ventus pestilens, XII, 325, 1: *Suscitabo super Dabylonem el super habitatores ejus qui cor suum levaverunt contra mof quasi ventum pestilentem.*

CORE. Core fuit consobrinus Mosis, filins Isaar, II, 274, 1. Quare Deus ejus murmur permiserit, 2, Quando id contigerit, *ibid.* Coro, Dathan, Abiron cur vocentur alieni, X, 462, 2, Coro blasphcrcavit, et quomodo, 11,278, 2. Ejus punitio, 2. Quomodo Core,

Dathan, Abiron a Dco sint castigati, X, 462, 2. An a dæmonibus flamina absumpti, *ibid.* Filii Core ab hac punitione excepti et miraculose servati sunt, 11 , 278, 2; 346 , 2. Cum suis est damnatus, 279, 1. An vivus pervenerit ad infernum, *ibid.* Core perditio præludium fuit perditionis hærelico-rum, XX, G72, 1, 2. Ipso fuit eorum schema, *ibid.*

CORINTHII. Corinthiorum sapientia, XVI11, 246, 1 ; 2G6, 2. Et superbia, 246, 2. Erant vita et moribus corrupti, 511, 4. Erant in Venerem et gu-lam et idola proclives, 297, 2; 341, 2; 352, 2. Erant in Paulum ingrati, 460, 1. El tenaciores, 331, 2; 493, 1. Eorum schismata maxime ex bap-tismo orta sunt, 25!, 2; 277, i. Jactabant so de Conis Spiritus sancti, 371, 1. Hinc ironico irriden-tur ab Apostolo, 280, 1; 281, 2. Eorum elatio ob sapientiam spiritualem, 282, i. Eorum schismata in corna eucharistica, 357, 2. Paulus fuit iis ceu pater, 284,2. Illorum mutatio ex ejus prædicationo, 431, i. Hic eos sibi adsciscit judices ad excommu-nicandum fornicarium, 286, 2. Corinthii diu post tempora apostolorum virgines suas velaverunt, 356, 1.

CORINTHUS. Corinthus duos habuit portus, a quo condita, dicta bimaris, XVIII, 246,1. Ejus po-tentia, diviti®, splendor, luxus, fastus, *ibid.* Fuit imperium celeberrimum lotius Græciæ, 392, 2. Erat metropolis Achaiæ el philosophis abundabat, XVII, 341, 1. Multos hic Apostolus convertit, XV1H, 246, 2 Pauli tempore nondum episcopum habebat, 292. 2.

CORNELIA. Cornelia quanti a marito aestima-batur, I, 94, 2. Cornelia, Gracchorum mater, filios suum esso dixit ornamentum, XIX, 207, 1.

CORNELII. Corneliorum familia et gens Rom® nobilissima fuit, multi Cornelii illustres referuntur, XVH,229, {, 2 ot seq.

CORNELIUS TACITUS. Cornelii Taciti error circa Judæorum originem, XIX, 326, 1. Circa an-num quo Agrippa mortuus est, XVII, 257, 4.

CORNELIUS CENTURIO. Cornelius centurio qualis esset, XVII, 230, 1, 2. An fuerit justificatus antequam Petrum accederei, *ibid.* Cur ergo ad cum missus S. Petrus, 231, 1. Ejus quatuor vir-tutes, 231, 2. Vidit visionem angeli corporalem, 232, 1. Servabat statuta orandi tempora, *ibid.* 2. Ejus frequentia jojunia, 233, 1. Ejus commendatio a Judæis, 236, 2. Adorat S. Petrum, et quomodo, 238, 1 et seq. Quomodo in eum ot domesticos ce-ciderit Spiritus sanctus, 243, 1. An dcin creatus episcopus Cæsariensis, 243, 2. Ejus domus ost in ecclesiam conversa, 244, 1. An ipso primus ex Gentibus sit conversus, *ibid.* Quoto anno Christi sit conversus, 245, i.

C. Cornelius centurio Capharnaumensis an ftierit Hispanus, ot Hispanis prædicarit, XVII, 244, 1.

CORNELIUS (S.) PAPA. S. Cornelius pontifex laudatur, quod gradalim, hoc est per singulos or-Àinum gradus ad pontificatus apicem conscondorit, VT, 260, 2; VIH, 12. 2 ; XIX, 217, 2. Pontificatum non ambivit, IX, 222, 1 ; XVI, 180, 2. Strenuum so confessionis ducem suis præbuit, XIV, 593, ! ; XIX, 274, 1, 2. Ejus martyrium et elogium, IX, 169, 1. Pingitur cum cornu a quo nomen accepit, XVI, 4G, 4; XVI!, 230, 1.

CORNELIUS MI7T1US. Cornelius Mutius, sacer-dos illustris in Hollandia, pro martyrio Deum ro* gavit, XVII, 230, 1. A S. Cornelio petiit ci it martyrio assimilar!, V, 253. 2. Ejus senis ab h® reticis interfecti martyrium describitur, XIII, 158/ Ejus cruciatus et patiens silentium, XI, 634, 1.

CORNELIUS JANSENIUS. Cornelius Janseniuf interpretandi solidilate excellit, XV, 14, 2. Solide et exacte in Joannem est commentatus, XVI, 292,2. Falso putat textum latinum *Ecclesiastici* græco esso adaptandum, ideoquo ubi ille uberior est, non esso genuina verba Siracidis, IX, 40, 2.

CORNELIUS A LAPIDE. Cornelius auctor horum Commentariorum filius agricolæ, IV. i 15, 2. Ejus in Commentariis in librum *Proverbiorum* methodus, V, 13, 1, 2. Cur prophetas exponero aggressus sit, ter Lovanis eos docuit, XI, 62, 1, 2. Ejus in hisco commentariis methodus, *ibid.,* 2 et seq. Ejus ad Deum oratio, 65, 2. Cur in minores prophetas com-mentarium scripserit, XIII, 222, i. Ejus brevitas, 224, 1. Ejus in Scripturis volutandis assiduitas, 235, i, 2. Suam in iis intelbgendis ob carum ob-scuritatem latetur inscitiam, *ibid.* Deo, si quid in eis potest, acceptum referi, *ibid.* Ejus ad SS. pro-phetas oratio, et aspiratio ad moricm pro Çhristo oppetendam, 494, 1, 2; 195, 1, 2. Ejus ad D. Paulum oratio, XVIU, <8, 2; XIX, 624, 2. Ejus in Deiparam affectus, veritatem in omnibus spec-tat. XI \ *, 2.

CORNIX. Cornix symbolum garrulitatis est, IX. 276, I. Est etiam amoris symbolum, cur, XII, 464,1. Cornicum volatus a gentilibus observatus, 463,1. Cur pueli® nubiles cornici opimas dapes offerrent, *ibid.*

CORNU. Cornu quid in Scriptura significet. *Job,* 363, 2. Cornu quatuor ros denotantur, XII, 369, 2. Cornu symbolum est regni potenliæ, victori® ct glori®, X, 491. t; 526, 1; XII. 718, 2; XVJ 46, i ; XVII, 230, 1 ; XXI, 242, 1; 259, 2 ; *Psalm** II, 385, 2. Symbolum est etiam divinitatis, XXI 259, i, 2. Cornu capitur pro forlitudino et arjiiK* sitato, XJH, 605, 1. In cornibus fortitudo tauro* rum est, *ibid.* Cornu est insigno regni, 102, 2. Cornu symbolum fortitudinis et virium, XIV, 25i, L Cornu capitur pro superbia, *Psalm.,* 1, 493, L Cornu superbi® æque ac comupctis resecanda, IV 424, 2.

Cornu dicitur Judæa propter 1res causas, XI, 153, 1. Decem cornua patrum Judæi a Scriptura eruunt, XII, 369, 2. Cornu David regnum Massi® dicitur, *Psalm.,* II, 385, 2. Cornua altaris erant quatuor, XII, 827,1. Per cornua altaris quid signi-ficetur, IV, 335, 2. Cornu salutis quod dicatur,

XVI, 46, I. Cornibus indicatif mysterium sanci® crucis, XI, 230, I. Cornu Christi est crux el fortitudo cnicis, XIV. 251, 1. Cornuum Christi fortiludo. II, 530, 2, Item charitas et humilitas, *ibid.* Cornuum quatuor crucis, altitudinis, profundi, longitudinis, latitudinis, analogia), XVIII, 618, 1. Cornua Moysis *(Vide* Motsbs).

Cornu modicum quid dicatur oriri post quartam bestiam variam, XIII, 90, I. Cornu parvulum Danielis est Anlichrislus, XIX, 154, 2. Cornu undecimum dicitur Antichristus, XIII, 96, L Cornua quatuor Zachariæ visa quid denotent, XIV, 369,1,2. Quid mystico, 370, 1, 2. Cornua decem bestia) maris quæ sint, et quomodo disponenda, XXI, 253, I, 2. Quid per ca inleiligant hæretici, 253,2. Cornua decem draconis rufi quid denotent, 241, 2 et seqq. Çornua duo similia agni bestiæ do terra ascendentis quæ sint, 259, I. Cornua septem agni quomodo in ejus capito essent disposila, XXI, <25, 2, Quid illa signiGcent, *ibid.)* et seqq.

CORONA. I. Coronæ definitio et acceptio varia. — Corona dicitur quasi *cohonora,* IX, 77,1 ; X, <46,2. Capitur pro rei apico, fine, consummatione, IX, 77, L Coronæ vocantur etiam pilei rotundi, XI, 678, L Corona accipitur pro galea aliquando, XXI, 203, 2. Coronæ proprio dici® forma est absolutissima, XIV, 433, 2.

II. Coronæ varii usus apud veteres.—1® Corona olim nulli nisi Deo dabatur, XXI, 114, 2. Coronae olim erant deorum, XIV, 433, 1 ; XVII, 291, 1,2.

2° Coronam gerebat rex quasi quidam deus terrestris, XIV, 433, 1. Corona erat insigne proprium regis, IV, 322, 1 ; 379, 2. Insigne erat principatus el potestatis, IX, 214, 1. Qualis erat olim regum corona, XXI, 99, i ; 338, 2. Coronas regum veterum erant fascia), I, 695, 2. Coronabantur olim reges myrto, XIV, 363, L Qualis esset corona regis Persarum, IV, 379, 2.

3® Corona aurea proprio sacerdotum erat olim sed provincialium duntaxat, XXI. 99, 1. Corona sacerdotum Judæorum qualis esset, XII, 678, 1. Coronulas habebat tiara Pontificis Judæorum, 1, 695, 2. Cidaris pontificis Aaronici describitur, X, 459, 1. Corona cujus rei regem et sacerdotem monebant, XIV. 433, 1. Corona erat praemium sapientiae, V, 34, 2. Debetur sapienti ut regi el sacerdoti, IX 215, 2; X, 147, 1. Coronas quinque dat sapientia, Vili, 1.

4® Corona circum altare quare efformata esset, XII, 825, 2. Ipsa describitur, 827, 1, 2. Coronis redimiebantur victim®, item sacrificantes et pressentes omnes, XVII, 291, 1, 2. Coronæ cur olim imponebantur victimis et donis offerendis, XII, 673,1,2.

5® Coronæ ovantium et triumphantium subindo fiebant ex myrto, XIV. 364, 2. Corona Olympica quam gloriosa erat, XXI. 89, 2. Hæc in eminenti loco suspensa ab agonislis manibus veloci cursu corripiebatur, 74, 1; 173,1.

6" Coronabatur olim princeps pastorum, Vîw 333, 2.

7° Coronabantur sponsi in signum amoris et concordi® el gaudii nuptialis, V, 348, 2; VIII, 22, 2. Item ut victoria do libidine innueretur, *ibid.* El regnum mariti in familiam, *ibid.* Item copia liberorum, *ibid.*

8® In conviviis corona dabatur modimperatori, X, 1 46, 2. Cur conviv® coronas herbeas et floreas gestarent, X, 147, l ; XII, 673, 1, 2. Quid coronæ illæ significarent, *ibid.* Coronæ dabantur convivis ad delicias, XIV, 168, 2.

9° Coronas in funere deponebant Græci et Romani, XII, 678, i. Coronæ imponebantur mortuis quas vivi geslarant, 300, 1, 2.

10® Coronis abstinebant primitivi Christiani ob quatuor causas, XI, 718, 2; XV, 610, 2. Sunt coronæ ab idololatris invent® in honorem idolorum, *ibid.* Attamen coronabantur olim baplizati, XX, 286, 1. Et h® coronæ ab episcopo benedicebantur, *ibid.*

II. Çoronæ symbola. — Quarum rerum corona sit symbolum, XXI, 114, 2. Corona gloriæ septem titulis ct nominibus significatur, 62, 2. Varias excellentias includit, *ibid.* Corona est triplicis dignitatis insigne el symbolum, V, 35, 2. Corona symbolum est perfectionis et cumuli, item victori®, 348, 2. Item laboris, strenuitatis et regni, *ibid.* Integritatis, virtutis et perfectionis, 349, l ; XII, 673,1, 2. Corona apud Ilebræos symbolum erat non tantum regni, sed et rerum abundanti® el copi®, XI, 349, 2; XIX, 369, 2. Corona gratiarum mystico est catena virtutum, V, 32, 2; 35,2.

Coronæ aure® in capito 24 seniorum, quid denotent, si per has sacerdotes inlelligantur, XXI, 99, 1. Coronæ tres tabernaculi repraesentant tres aureolas cœlestos, XX, 385, 2. Coronæ hæreticorum cur fingantur similes esso auro, non aure®, X XI, 201,2.

Corona Israelis quæ sit, XII, 607, t. Quid ea tropologice sibi velit, *ibid.* Corona Jesu Pontificis e denariis Judæorum facta, an e iribus partiali* bus coronis facta fuit, et cur, XIV, 432, i, 2.

III. Corona Christi. — Corona spinea Christi prædicla ab Isaia, XI, 393, 1. Corona Christi carnea et spinea, V,349, I. Corona spinea Christus coronatur, an ca ex junco marino , an rhamno fuerit contexta, XV, 610, I. An ea bis imposita: fuit cum ea crucifixus, *ibid.* Hæc ei acerbissimum inflixit dolorem et summam ignominiam, *ibid.* Cur fuerit eo coronatus, 2. Quid moraliter denotet, 610, 2 elseq.

Coronæ Christi sunt multiplices, Vili, 23, 2. Coronæ Christi sunt Rom®, 26, 2. Corona spinea est corona gaudii et lætiliæ, 27, 1. Christianos quales decent coronæ, XXI, 261, 2. Christianorum corona est spinea, non rosea, *ibid.]* VIH, 311, 2.

IV. Corona summi Pontificis. —. Corona triplici cur coronatur Romanus Pontifex, XIV, 433,1.

(Triplox corona tiaræ quid tropologice denotet, I, 696, 2. Repræscnlal regnum Christi, XIV, 133, 1. Undo vocatur regnum, 432, 1. Adumbrata fuit in corona Jesu pontificis, 433, 1.

V. Corona sumpta pro rkatitudink coblesti. — Coronæ nomino cur appelletur beatitudo, XXI, 49, 2. Corona cœlostis est propter hominem, non homo propter coronam, 74, 2. Coronis variis nos Deus coronal, XIX, 369, 2. Coronæ varia) in cœlo pro meritorum variatalo, XIX, 311, 2. Corona regni cœlostis debetur obedientibus, V, 33, 1. Corona glori® cœlostis quid continet, *Psalm.* II, 188, 2. Coronæ sanctorum sunt coronæ Dei, XI, 724, 2. Coronæ apostolorum, episcoporum el condonatorum sunt et erunt fideles conversi et populus commissus, XIX, 57, 1; 123, 2. Coronæ e cœlo sanctis osions®, XI, 725, 2. Corona* parata» martyribus sæpe vis® ab eorum custodibus, XIX, 313, 2. Corona præparata qui perdalur, et corona alterius qui capiatur, *Job,* 663, 1 (Vide Coelbotis gloria).

COROZAIN. Corozain urbis descriptio, silus, celebritas, XV, 290,?2. Postmortem Christi eversa el deserta fuii, *ibid.* Quid ei exprobret Christus/ *ibid.-,* et 291, i.

CORPORALE. Corporale linteum in sacro repræsenlat pannos et fascias quibus recens natus Christus est involutus, XIV, 115, 2. Repræsenlal etiam sindonem mundam qua corpus Chnsü fuit involutum, XV, 640, 1.

CORPUS CHRISTI (1'tde Jesus Christus).

CORPUS HUMANUM. L Corporis creatio. — Corpus hominis qualiter formatum, 1,79, i, 2: *Formavit igitur Dominus Deus hominem dc limo* /erra;, Job, 249, 2: *Manus lua fecerunt me elplasmaverunt me lotum in circuitu;* 250, 1 el 2; 251, 1 et 2. Ex quali terra formatus sit homo, 251,2. Mira et divina singulorum corporis membrorum structura, I, 79, 1; *Job,* 249, 2. Corpus aptum animæ motibus, *Job,* 249, 2. Est exemplar Optima syminetriæ , 250, 1. Corporis humani fabrica est instar mundi, I, 81, 2. Corpus humanum constat ex aqua et sanguino, XX, 609, 1,2: *Hic est qui venit per aquam ct sanguinem.* Non osi opus diaboli ut volunt Manichæi, *Job,* 181, 2. Corpus hoc nostrum arguit osso Deum, XVH, 330, 1, *Fccitquc ex uno genus hominum.....quxrere Deum, si forte attrectent cum, aut inveniant, quamvis non longe sit ab unoquoque nostrum.*

11. Corporis unio cum anima. — Cur vocetur anima, IX, 414, 2 : *Non satiabitur donec consumat arefaciens animam suam.* Cur vocetur tabernaculum, XX, 425, 2 et seq. : *Justum autem arbitror, quamdiu sum in hoc tabernaculo.* Est tabernaculum animai, *Job,* 392, 2 : *Avellatur de tabernaculo suo fiducia ejus, et calcet super eum quasi rex interitus.* Est vestis animæ, XIV, 581, 1 : *Operiet autem iniquitas vestimentum ejus.* Est vas, domus, officina animæ, XVUI, 447, 1 : *Scimus enim quomam si trrreskis domus nostra hujus habitationi dissolvatur* Corpore utitur anima sicut faber mal* leo, 29, 1. Corporis propria in hac vita sunt etiam propria animæ, 450, 2 ; *Nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis prout gessit.* An corpus recipiat sensationes in se, 28, 2. Corpus pulchrum e&t index animæ pulchræ, X, 386, 2.

HI. Corporis miseri.» et malus in animam influxus.

I0 Corpus nostrum est lutum et later, XIV, 194, 1 : *Intra in lutum el calca, subigens tene laterem.* Est domus lutea, *Job,* 116, 2 : *Quanto magis qui habitant domos luteas,* 251, I, 2 : *Memento, quxso, quod sicut lutum feceris m*.* Corpus nostrum plenum est sordibus, X, 80, 1. Corpus pulchrum saccus stercorum est, XI, 163, 1 : *El facta sunt morticina eorum, quasi stercus.* Corpus adeo mortis necessitati et ærumnis obnoxium est, ut videatur mortis cadaver, XVIII, 98. 2 ; XIX, 13, 2. Corpus humanum horologium habet quod hominem brevitatis vitæ commoneat, XI, 475, 2 ; 476, 1. In pulverem resolvendum, *Job, 251,* 2; 252, 1.

2* Quod dicatur peccati corpus, XVIII, 109. 2 : *Quis me liberabit de corpore mortis hujus ?* Quod corpus carnis, XIX, 13, 2. Quod corpus animale dicatur, XVUI, 410, 1 : *Seminatur corpus animale male.*

Corpus ost quasi career animæ, VII, 401, 1; XVIII, 622, 1 : *Ego vinctus* in *Domino.* XIX, 13. 2, *Job,* 117, 1 ; 191, 1 : *Numquid mare ego sum* out *cetus, quia circumdedisti me carcere ?* Est animæ career, nebulo, catena, X, 325, 2 : *Jugum grave super filios Adam, a die exitus de ventre malris eorum, usque in diem sepultura.* Est tunica gravis, XVIII, 448, 2 : *Nam et qui sumus* in *hoc tabernaculo, ingemiscimus gravati.* Corpus mentem aggravat, *Job,* 117, 2. Obnubilat mentem, multiplici de causa, Vili, 493, et seq. : *Corpus enim quod corrumpitur, aggravat animam, el terrena inhabitatio deprimil sensum multa cogitantem.* Non molo, sodamore corpus remoratur animam, 195, 1. Corpus comparatur remoræ, cur, tòid., 2.

IV. Corpus quomodo tractandum.

1® Animo subjici debet et ab co regi, VI. 1,2: *Non decent stultum delicia, nec servum dominan principibus.* Corpus justi est symbolice servii sensatus, IX, 242, 1, 2 : *Servus sensatus sil libi dilectus quasi anima tua.* Servus est et asintti animæ, quare domandum et tundendum, X, 185, 1: *Cibaria, el virga, el onus asino: panis, ct disci* plena, el opus servo.* Obsequio Dei mancipetur, XVIII, 297, 2 : *Glorificate Deum* in *corpore vestro.*

2® Id delicato non est enutriendum, VI, 409, 1, 2: Oui *delicate a pueritia nutrii servum suum, posici sentiet eum contumacem.* Ejus cura immoderala fugienda, XVIII, 226, 2 : *Carnis curam ne feceritis in desideriis.*

3* Corpus est duro habendum, XVIII, 334, 1 ; 335, !: *Omnis quiin agone contendit, ab omnibus se abstinet* Est laboro exercendum, XIX, 230, 2. Laboribus et pœnitentiæ subjiciendum, V, 357, 2 : *Qui operatur terram suam, satiabitur panibus.* Corpus labore vegetatur et roboratur, IX, 232, 2. Corporis exercitatio conducit sanctitati, X, 130, 2: *In omnibus operibus tuis esto velox, et omnis infirmitas non occurret tibi.*

4' Ejus fabrica docet hominem multa audire el pauca loqui, XX, 74, 1,2. Id facile frænabit qui Ànguam potest, 139,1 : *Si quis in verbo non offendit..... potest etiam frxno circumducere totum corpus.*

5* Corpus in castitate servandum. Castitate roboratur, libidine debilitatur» XVHI, 296, 2 : *Qui fornicatur, in corpus suum peccat,* 333, 2. Corpus incoinquinatum est tripliciter, VIII, 481, 1: *Et cum essem magis bonus, veni ad corpus incoinquinatum.* Corpi: integerrimum vivum Doi templum. *ibid.* Si .upollutum est, hostia vivens el sancta est. XVIII. 200, 2; 201, 1 : *Obsecro..... ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanctam, Deo placentem.*

6 CoVpora Christo velut capiti servire debent, XVIII, 294, 2 : *Nescitis quoniam corpora vestra membra sunt Christi.* Sunt membra Christi, *ibid.* Et ideo magni sunt facienda, 297, 1 : *Empti estis pretio magno. Glorificate et portate Deum in corpore vestro.*

V. Conpus resuscitandum. — Tres causæ cur sancti optent corporis dissolutionem, XIX, Ii. 2 *Desiderium habens dissolvi ct esse cum Christo.* bum corpus sepelitur, seminatur, XVIII, ¡09, 1 : *Seminatur in corruptione, surget in incorruptionc.* In resurrectione reformabitur, XIX, 56, 1: *Deformabit corpus humilitatis nostrx, configuratum corpori claritatis sux.* Corpora resurgent in statum perfectiorem, XX, 487, 1 ; 489, 2 et seq. Corpus animalo non erit in cœlo, XVHI, 412, 2: *Caro et sanguis regnum Dei possidere non possunt.* Sed gloriosum consimilo animæ gloriosæ, 409, 2 et seq. *Surget in gloria.* Corpora putrida resurgent ad majorem gloriam exemplo grani, 408, 2 : *Tu quod seminas non vivificatur, nisi prius moriatur.* Corporis resurrectio necessario cum immortalitate animæ connexa est, IV, 554, 2 : Afui *enim eos qui ceciderant resurrecturos iptraret, superfluum videretur el vanum orare pro mortuis.* Corporum translatio in dio resurrectionis non Gel in instanti, XVIII, 413, 1, 2 : *Ininomento,iniclu oculi...et mortui resurgent incorrupti.* Corpus nostrum idem numero resurget, 413, i *; Oportet enim corruptibile hoc induere incorruplionem.* Corpora sancloruiu nonnullorum eliamnum hodie integra conspiciuntur, XJ, 268, 2; XIII 44,2.

Qualuor dotes corporis gloriosi, VIII, 338, 1 : *Fulgebunt justi et lanquam scintilla in arundineto discurrent,* XI, 371, 2; XVIII, 410, 1, 2. Earum origo, Vili, 338 , 1. Causa agilitatis est munditia, indeque subtilitas, 449» 1, 2 : *Attingit autem ubique propter suam munditiam.* Subtilitatis origo, 411, 2. Quomodo corpus gloriosum potest esse simul subtilo et palpabile, XVI, 280, 2 : *Palpato ct videto quia spiritus carnem ct ossa non habet.* Corpora beatorum erunt lucida exterius et interius, XIII, 169, i, 2 : *Qui autem docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti.* Et tamen colorata, *ibid.* Corpora beatorum in die judicii gloria donabuntur, XIV, 379, 2. Corporis resurgentis sanitas ocluplex, 610, 2. Corpus gloriosum sanctorum anagogico est domus Dei, V, 249, 2.

Corpora damnatorum cur dicantur cadavera, XI, 767, 1 : *El egredientur, el videbunt cadavera virorum.* Scatent vermibus mortalibus in terra, immortalibus in gehenna, *ibid,* et seq. Corpora varia post diem judicii, damnatos in gehenna torquebunt, X, 321, 1 : *Ignis, grando, fames et mors, omnia hxc ad vindiciam creata sunt.* Corpora damnatorum inconsumpta, *Job,* 432, 2 : *Luet qux fecit omnia, ncc tamen consumetur.*

CORRECTIO FRATERNA, CORREPTIO, INCREPATIO. I. Correptionis præceptum et necessitas. — Correptio fraterna Judæis præccpta ecat, II, 121,2: *Non oderis fratrem tuum incordo tuo, sed publice argue eum.* Correctio fraterna a Christo præcipilur, XV, 406, 1 ; *Si autem peccaverit in te frater tuus, vade, ct corripe cum inter te el ipsum solum.* Lox de ea lata, *ibid,* et 2. Ncc solum ea locum habet in injuriis privatis, sed etiam in aliis peccatis in Deum admissis, *ibid.* An ea sit præcepti, an duntaxat consilii, 406, 2. Quos obliget, an omnes fideles, an solos sacerdotes ct superiores, 407, 1, 2 et seqq. Correptio proximi quibus incumbit, *Job,* 299, 2 : *Audite ergo correptionem meam, el judicium labiorum meorum attendito.* Ad cam omnes fideles lonontur, XV, 498, 1, 2. Ilæc de privata, non do publica correptione intelligenda sunt, *ibid.* Obligat solum in peccato mortali, *ibid.*

Quanta ejus sit necessitas, III, 340, 1, 2; XV, 408, 2. Eam docent elementa, XV, 408, 2. Sino increpatione homo in devia aberrat, V, 293, 1. Fia vite, *custodienti disciplinam : Qui autem increpationes relinquit, errat.* Correptio adhibenda etiam ei cui scitur non profutura, *Job,* 637, 2. Corripientium peccantes exempla, XV, 408, 1.

II. Correptionis commoda. — Quanta ea sit momenti, V, 346, 2 et seq: : *Qui diligit disciplinam, diligit scientiam : qui autem odit increpationes, insipiens csl.* Ejus utilitas, VI, 267, 1. Correctio vitiorum summum animæ bonum, V, 477, I : *Qui abjicit disciplinam, despicit animam suam ; qui autem acquiescit increpationibus, possessor csl cordis.* Est velut inauris aurea, VI, 267; 1, 2 ct seq.

Inauris aurea ct margaritum fulgens gui arguti sopientem el aurem obedienlem. Earn suscipiens cor possidet, *ibid.* Correptionem admittens æquo animo, gaudet animi pace, V, 345, I. Ex illa sapiens proficit, 269, 2: *Da sapienti occasionem, el addetur ci sapientia. Doce justum, cl festinabit accipere.* Ex ea gloriam consequitur, 392, 2 : *Qui...acquiescit arguenti, glorificabitur.* Acriscorreptio initio molesta est, postea vilia extergit, VI, 282, 2. Correptio aporta præstat amori abscondito, 330, 2; 332, I : *Melior csl manifesta correptio, quam amor absconditus.* Correptio amici molior est quam blanditia adulantium, *ibid.* Correptio inimici utilior est quam amor amici vilia carperò non audentis, 331, 2. Correptio sapientis est velut sal, VII, 245, 2 : *Melius est a sapientia corripi, quam stultorum adulatione decipi.* Si tempestivo adbibita, hominem passim abreptum sibi roddil, VI, 266, I. Ornat tan^corripientem quam correptum, *ibid.* 2 et seq. Est velut pharmacum hominem restituens sibi et menti, IX, 536, 2: *Corripe amicum, ne forte non intellexerit, ct dicat : Non feci ; aut si fecerit, ne iterum addat facere.*

III. Quæ conditiones requisita tum in conmPiENTE, tum in correptione. — 1° *In corripiente.* P Monitoris conditiones duæ, dilectio et scientia, XVHI, 238, 2 : *Certus sum ego de vobis, quoniam ct ipsi pleni estis dilectione, repleti omni scientia, ita ut possitis alterutrum monere,* IX, 338 .*Priusquam interroges, ne vituperes quemquam, el cum interrogaveris, corripe juste.*

2* Corripiens consideret an idem aliquando vitium non habuit, XX, 137, I : *Nolite plurcs magistri fieri.... scientes quoniam majus judicium sumitis ; in mullis enim offendimus omnes.* Corripiens aliquod vitium in proximo, debet illud prius in so corrigere, V, 577, 2 : *Justus prior est accusator sui;* XV, 206, 2 : *Quid autem vides festucam in oculo fratris lui, el trabem in oculo luo non vides ?*

3° Corripiens alios, examinet se ante correptionem an id ex amore faciat, XVHI, 284, 2 : *Non ut confundam vos hxc scribo, nam in Christo Jesu per Evangelium ego vos genui;* XIX, 307, I : *Argue, obsecra, increpa in omni patientia ct doctrina.* Non procedat ex ira, IX, 543, 2 : *Est correptio mendax in ira contumeliosi.* Damna quæ ex hac procedunt, 544, i. Quo affectu corripiendi sunt peccatores, 270, i : *Non incendas carbones peccatorum, arguens eos.*

4° Correctio errantis efficaciam accipit ab humilitato, XVIII, 238, 2: *Audacius scripsi vobis, fratres, ex parte, tanquam in memoriam vos reducens, propter gratiam qux data est mihi a Deo.*

2® *In correptione.* Quomodo correptor monere debeat, XIV, 552, 1. Sit angelus, *ibid.* Correptio amici qualis esso debeat, VI, 331,1, 2. Corripiendi modus ex S. Augustino, XVIII, 571, 2. Item regulas 1res, 572, I, 2. p Sit prudens et discreta, quis in ea servandus ordo, XV, 408, 2 : Si *autem te non audierit, adhibe tecum adhuc unum vel duos.* Is tamen certis casibus non debet exacte servari, *ibid.* Praeceptum Chri-Ii de ordine in errreptione servando non habet in haeretico locum, XIX, 339, 2 : *Ilsrreticum hominem post unam e! secundam correptionem devila.* Tres in correptione notandi canones, qui si serventur, non peccabitur in ejus ordine, XV, 409, 2. Ad correptionem req irilur cbarilos ct discretio, 407, 2.

2« Sit levis et blanda, VI, 268, 1; 391, I ; *Viro qui corripientem dura cervice contemnit, repentinus ei superveniet interitus.* Sit modesta et suavis, XX. 156, 2. B:andis lenienda est et condienda, VI, 282, 2; 323, 2. Correptio mansueta cur sit grata, IX,123, 2: *Fili, in mansuetudine opera tua perfice, et super hominum gloriam diligeris.* Fiat ex amore, IX, 535, 2; XII, 736, 1. Item leniter, tempestivo et opportune, *ibid.* Corripiens alium id faciat ex misericordia potius quam prr judicium duro increpando, XVIII, 571, 1, 2; *Si preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos qui spirituales estis, hujusmodi instruite in spiritu lenitatis;* XX, 122, 1. Corripiens ahum ox ira sibi ipsi dedecus parit, IX, 544, 1. Si id faciat prudenter et leniter, errantem a peccato divertit, 545, 1,2: 0uam *bonum est arguere quam irasci!* Corripiens impatienter damna sustinebit, VI, 30, *i.*

3* Correctio sit mixta severitate el lenitate, 111, 277, 2; IX, 164 ; *Nc reverearis proximum tuum* in *casu tuo, nec retineas verbum* m *tempore* j<i*lutis.* Correptio severa vocatur vulnus, VI, 331,1.2.

4° Corripiendi sunt peccantes secreto, IX, 535, 2. Melior privata quam publica, VI, 330, 2. Cur ea secreto facienda, V, :87, 2 : *Odium suscitat rixas; ct universa delicta operit charitas.*

5' Sit perseverans correptio, et in ea nec desperandum nec cessandum, XIX, 297, 1 : (Servum Domini oporlol) *mansuetum esse ad omnes.... cum modestia corripientem eos qui rcíi4tunl veritati, nequando Deus det illis panitenliam.*

IVI Quomodo sit accipienda correptio. — *!• Correptio est amanda,* Job, 300, 1. Correptores diligendi sunt. V, 84, 2. Corripiens est amicus ut modicus, \ 1. 129, 1.

2° *Correptio benigne accipienda est,* XIV, 552, 1, 2. Correptionem vir justus ct sapiens benigno admittit, VI, 128, 2: 17r *impius procaciter obfirmat vultum suum; qui autem rectus est, corrigit viam suam.* Sapiens eam libenter suscipit et amabit, V, 259, 1. *Argue sapientem, ct diliget (e,* 292, 2. Eam libenter audiens inter sapientes agero gaudet, et honorari meretur, 477, i.

3° *Correptus obcdtal corripienti,* VI, 2G6, 1, 2. Et agat ei gratias, *ibid.* Correptus so non excuset, sed culpam agnoscat, et do ea pœnileal, IX, 547,1. Correptus a superiore si culpam agnoscat, veniam statini oblinet, VI, 374, 2 : *Qui abscondit scelera*

5Î//T. *non dirigetur; qui autem confessus fuerit,el reliquerit ea, misericordiam consequetur.* Correctionem æquo animo admittens amat scientiam, morum honestatem et virtutem, V, 345,1. Correptus sapiens se emendat, stultus exacerbatur, 536, 2. Se corripi gaudens præstat obstinate correptioni obluctanlibus, VI, 391, 1, 2. Æquo animo tolerata, correptio in gloriam cedet in dio judicii, 322, 1, 2.

4° *Correptionem contemnentium quatuor sunt gradus,* V, 139, I, 2 : *El dicas : Cur detestatus sum disciplinam, et increpationibus non acquievit cor meum, nec audivi vocem docentium me, et magistris non inclinavi aurem meam.* Hi infelicem habebunt rerum exitum, 388, 1. Hi sunt fidelibus fugiendi ut pestis, 456, 2 : *Non amat pestilens eum qui se corripit, nec ad sapientes graditur.* Correptio molesta est impiis cupedias sectantibus, 454, 2: *Doctrina mata deserenti viam vilx ; qui increpationes odit, morietur.* Eam spernens per obdurationem male peribit, cur, VI, 391, !, 2: Viro *qui corripientem dura cervice contemnit, repentinus ei superveniet interitus.* Increpationem non ferens est exosus et desperatæ salutis, A »54, 2.

CORRUPTIO. Corruptio est filia voluptatis. XIII, 287, 2, Corrupti mente, sunt cupedinarii, XIX, 301, 1. Corruptor alienarum uxorum frustra ab uxore pudicitiam exigit, XHI, 345,2. Corruptio nature per gratiam Christi non sanatæ, XVIII, 70,2.

CORUS. Corus quæ esset mensura, XVI, 216,1. Corus mensura erat 30 modios Italicos continens, \ III. 626, 2.

COSMAS ET DAMIANÜS (SS.) SS. Cosmas et Damianus morbis incurabilibus medebantur cooperatione divina, X, 270, 1 ; 277, 2. J

CORVUS. Corvi vox undo formetur : an ab hebreo *oreb,* el cur, VI, 449, 2. Est avis rapax, atra, infausta. 449, 1. Et daemonis typus, *ibid,* 2. Corvi degunt juxta torrentes, 448, 1. Cur primo oculos invadant, *ibid.,* 2. Eis adversantur asinus et taurus, eorum longaevitas, *ibid.* Corvus est symbolum ingrati, el pullos deserit, *Job,* 730, 2. Sunt in pullos inhumani,VI, 4i8,1. A quibus in senio comeduntur, Vili, 448,1. Corvus cum lac non habeat, pullos suos sua carne et sanguino pascere ferunt nonnulli, VII, 476, 1. Corvus crocitando prædain suam amittit, V. 368, i. Corvorum pulli a Deo nutriuntur, *Job,*

Corvi emissi ex arca non reversio quid moraliter significet, 1, 148, 2. Corvi vox funera cl strages non raro presentii futuras, XIV, 294, 1. Corvi attulerunt cibum sanctis, III, 642, 2.

COTURNICES. Coturnices qualo nutrimentum, 11,246, 2. Uisllebreis in deserto datae, 248, 1. Quomodo a Dcoadductæ, *ibid.* Vocanlur orlygomelra, pl quare, 2. Eas quare Deus dederit, non anseres, *ibid.* Quantam earum copiam dederit, 249 , 2. Comederunt eas tam pii quam impii, 249, 1 et seq. Earum caro an medeatur epilepsia», *ibid.* Earum datio Hebræis ct natura quid mystico denotet, *ibid.*

CRABRONES. Crabronis etymon, VIII, 531, 1. Crabrones veros Deus immisit in Chananæos, cur. I, 624, 2; Vili, 531, 1. Crabronum ire exempla, Vili, *ibid.*

CRAPULA. Io *Crapula proprie quid sit,* XVI, 259, 1 : *Attendite autem vobis, ne forte graventur corda vestra in crapula ct ebrietate....* Crapulam sectans non potest servire Deo, XVIII, 294,2 : *Esca ventri, el venter escis, Deus autem el hunc ct has destruet.* Quam improvisa sit, IV, 345, I : *Ut autem sero factum est, festinaverunt servi illius ad hospitia sua.* Et insana, 363, 1.

2® *Crapula damna et dedecora,* V, 358, 1, 2: *Qui suavis est in vini demoralionibus, in suis* munitionibus *relinquit contumeliam.* Crapulæ mala, X, 125,12; 126, 2; 128, 1,2; 139, 2. Eam sequitur somnus et torpor, XIX, 328, 1, 2. Voluptas illius in sordes, vomitumf ot excrementa vertitur, XIV, 233, 1. Mater est infirmitatis, hebetudinis, libidinis et vitiorum, X, 128, 2. Ipsa evomenda est, 129, 1, 2 *(Vide* Ebr iet as).

CRASSUS. M. Crassus quantam servorum curam generet, II, 174, I. Crassus Dacorum secreta vino exploravit, VI, 484, 1. Crasso contra Parthos pugnanto prima aquila conversa est, XII, 306, 1. Crassus e templo trabem auream sustulit, IV, 510, 1. Spoliato templo Hierosolymitano, sacrilegii pœnas dedit, XIV, 504, 2.

CRASTINUM. Crastinum in Scriptura significat quodlibet futurum, VI, 325, 1. Crastinum sibi nemo polliceri potest, XVI, 459, 2. Do crastino solliciti esse vetamur, XV, 191,2. Sed crastinum do scipso sit sollicitum, 203, 1.

CRATER seu CRATES. Crateris Thebani impudentia et libertas, IX, 572, 2. In domos alienas irrumpebat, etquæ displicerent reprehendebat, XIX, 129, 2. Ejus paupertas, XVII, 136, 2. Aurum in inaro abjecit, ut melius philosopharetur, IX, 325,2 ; XV, 138, 2: XIX, 515, 2.

CREATIO. I. Crear e quid proprie sit secundum vocis etymologiam, I, 41, 2 et seq.; IX, 499,1,2. Creare Hebrei sumunt pro *facere, elicere, concipere, gignere,* V, 221, 2 et seq. ; IX, 55, 2 ; 56, 1. Item pro *possidere,* IX, *ibid.* Creari in Scriptura res aliqua misera dicitur cum renovatur, XI, 672, 2.

II. Creata quando, unde, a quo, ad quid et QUARE COELUM ET TERRA, I, 41, 1 Ct SCq. Creavit Deus jubendo, 43, 1. Quæ sintqualuor causo» creationis, 44,2. Creata a Deo omnia sunt propter juslos, V,487, 1. Creatio mundi ostendit Dei bonitatem et sapientiam, V, 93, 1, 2; VI, 424,2 et seq. Creatio universi ordinata fuit ad justificationem sanctorum factam a Christo per B. Virginem, IX, 618, 1. Inter creationem et Verbi incarnationem est mutua contradcpendentia, V, 224, 2. Creatio mundi et resurrectio Christi quomodo inter se convenían^

XXI, 92, 2 el seq. Creationis opus quid tropologice significet, I, 68, 2.

Deo creatio fuit facillima, etsi arduum sit opus, V, 231, 2. Omnia e nihilo solo verbo eduxit, X, 424, 1. Creata sunt omnia in Christo tripliciter, XIX, 76, 1. Quo sensu crearit Deus omnia simul, IX, 499, 2 ct seq. Cur omnia non simul creata et exornata, I, 46, 2.

III. Creatio per partes exponitur, X, 311, 1; I, 45, 1 et seqq. Creata sit quomodo primo die abyssus cum terra, I, 45, 2. Terra vacua hoc die ad quid, 46, 2. Spiritus quis super aquas ferebatur, 47, 1. Quæ fuerit lux quæ primo dio creata, 48, 1. Quis lucis hujus usus, iòni, 2. Quid tropologice significet, *ibid.* Quomodo diviserit Deus lucem a tenebris, 49, 2. Quid allegorico ea divisio significet, *ibid.* Lux in meridio est creata, 50, 1. An super cœlos ct firmamentum sint veræ et naturales aquæ, 51, 2. Ad quem usum ibi sint, 52, 1. Morale de firmamento, 52, 2. Ad quem locum dio tertio et quare congregata sunt aquæ, 53, 1. Quomodo, 54, 2. Hoc die mari salsedo indita fuit, et quare, *ibid,* 1. Hoc die montes facti et concavitates sub terra, *ibid.* Quomodo tum terra produxerit germina, 55,2. Hoc die paradisus plantatus, et bcrbæ venenosæ et spina? cum rosis producta, 56, 2 ot seqq. Hem mineralia, et quæ terram perficiunt, producta, *ibid.* Quarto die astra creata sunt, 58, 1. El unde facta, 59, 1. Sol in qua parle cœli, cum fuerit produclus, *ibid.* Ex qua materia aves dio quinto creata sunt, 63, 1. Do balænis hoc dio creatis, 64, 1. Quæ animalium terrestrium species sexto dio creata fuerint. 66, 1. Destiæ etiam venenata tum producta, *ibid.* Hoc die creata non fuerunt minuta animalia quæ gignuntur ex corruptione, *ibid,* 2. Nec animalia ex congressu diversarum specierum gigni solita, 67, 1 (lìde Homo, Mundus, Orbis, Sol, Stells, etc.).

CREATURA. I. Quid sit Creatura. — Creaturarum proprium nomon est: *Non sum,* idque quatuor do causis, I, 459, 2 : *Ego sum qui sum,* XIX, 24, 2 : *Semdipsum exinanivit, formam servi accipiens.* Creaturæ ad creatorem nulla osi collatio, *Job,* 218, 2 : *Vere scio quod... non justificetur homo compositus Deo.* Creaturæ quantumvis magna? collata cum Deo nihil sunt, *Psalm.,* 11, 471, 2 : *Exaltatum est nomen ejus solius.* Respectu creatoris sunt umbræ rerum, cl nihil, non vero ros, XIII, 605, 1. Creatura mundi quid sit Paulo, XVIII, 50. 2.

II. Creaturarum proprietates. — I° *Earum dependentia a Deo et ad eumdem relatio.* I0 Creaturæ sunt opera Dei, XI, 159, 1. Creaturis in omnibus quomodo sit Deus, XVI, 17. Omnes sunt el continentur in Deo et essentialiter ab eo dependent, X, 380, 2; 416, 2 ; 417, 1, 2 : *Consummatio autem sermonum, ipse est in omnibus.* Creaturarum omnium quæ fuerunt, sunt el erunt, perfectiones omnes, et insuper infinitas alias creaturis communicabiles continet Deus in se formaliter vel eminenter, XIV, 236, 1. Creaturæ singulæ ab oceano essentiae Dei guttam unam essenti» hauriunt, 235, 2. A Deo habent omnem suam essentiam et bonum, V, 487, 2. Suam a Deo bonitatem hauriunt, XX, 52, 2. Creatura omnis quia Domini est, munda et bona est, XVIII, 349, 1. In iis operatur Deus earum opera, X, 416, 2 et seq. Pendent el sustentantur a Deo, IX, 248, 1. Creatura in opere aliquo instrumentum est, Deus principaliter agens, XVIII, 269. 1 : *Neque qui plantat est aliquid, neque qui rigat, sed qui incrementum dat Deus.* Omnes creaturæ etiam non existentes Deo famulantes, ab eo evocantur, 86, 2 : *Vocat ea quæ non sunt, tanquam ea quæ sunt.*

2' Omnes creaturæ sapienti» et providentiae Dei commissæ, V, 238, 1 : *Cum eo eram eunda componens.* Earum ordo et dispositio a sapientia derivatur, 228, 2; *Ab ætemo ordinata sum, et ex antiquis antequam terra fieret.* Ab eo singulæ proprium sibi locum acceperunt, IX, 472, 1 : *Ornavit* (Deus) in *sternum opera illorum.* Illæ interciderent, et earum species evanesceret, nisi Deus sapienti» suæ sigillo eas continuo consignaret, IX, 64, 2 : *Et effudit illam* (sapientiam) *super omnia opera sua et super omnem carnem suam secundum datum suum.* In resurrectione non redibunt ad suum esse ideale quod ab ¡eterno habuere in Deo, XVIII, 405, 1, 2.

3* Creatura omnis refertur ad suum creatorem, V, 486, 2 : *Universa propter semelipsum operatus est Deus.* Appetitu naturali magis tendit in bonum Dei, VII, 164, 2. Ejus felicitas est quod Deum amet, colat et glorificet. V, 475, 1. Creaturæ sunt vestigia Dei, IX, 429. 1 : *Beatus qui excogitat vias illius in corde suo, el in absconditis suis intelligent, vadens post illam quasi investigator.* Nullæ præter hominem habent in se imaginem Dei, sed quoddam lanium ejus vestigium, I, 72, 1. Creaturæ demonstrant Deum, XVII, 329, 2 et seqq. Annuntiant creatorem suum, *Job,* 265,1 : Aïmtrum *interroga jumenta, et docebunt te; et volatilia cali, et indicabunt tibi,* 560, 1 : Prædicant Deum, V, 202, 2 : *Juxta portas civitatis in ipsis foribus loquitur.* Quomodo Deum laudent, XXI, 134, 1. 2 : *Et omnem creaturam quæ in calo esl,d sub (erra, et quæ sunt in mari, d qua in eo, omnes audivi dicentes,* etc. Muta voco laudant Deum creatorem suum. X, 421, 2; XXI, 134, 2. Quasi hymnis Deum laudant, *Job,* 284, 1. Omnes quasi naturali sensu creatorem sentiunt, venerantur ot timent, X, 488,1« Earum concentus el conspiratio cum suo creatore, XIH, 323, 2. Sensu naturali sentiunt vocem sui creatoris, et ejus offensam et ruinam, 627, 2 : *Numquid super isto non commovebitur terra?*

2° *Creaturarum innata qualitates.* I® Creaturis omnibus indita est lex et norma qua se tueantur et moveant, IX, 1. Quælibel amat suum esse e/ conservari. XVIII. 139, i : *Vanitati subjectu tsi*

creatura non *volens.* Omnes sunt in perpetuo motu, X) 414, 2 : *Propter ipsum confirmatus est itineris finis, et in sermone ejus composita sunt omnia.* Omnes ad diversos fines et diversa itinera tendunt, idque propter Deum et Deo duce, 415, 1. Earum genera singula habent suum oppositum, 381, 2; *Omnia duplicia, unum contra unum, cl non fecit quidquam deesse.*

2* Creatura quibus do causis sit vanissima, VII, 13, ! : *Vanitas vanitatum, et omnia vanitas.* Creatura? cur sint umbra? et vanitas essendi, 14, 2 et seq. Quare vanæ. cum a Deo sint facta?, 140, 4,2: *Cuncta fecit* (Deus) *bona in tempore suo.* Creaturæ omnes sunt instabiles, XX, 6!, I : *Apud quem* (Deum) *non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio.* Creata omnia veterascunt, *Job,* 580, 1. Quomodo omnes laborent. XIX. 170, 2. Gemunt, dum corrumpuntur et mutantur, XVIII, 439. 2 : *Omnis creatura ingemiscit ct parturit usque adhuc.* Finem malorum expectant, *ibid.;* Avido expectant tempus quo Filii Dei gloria donabuntur, 139, 1 : *Liberabitur a servitute Corruptionis, in libertatem gloriæ filiorum Dei.* In resurrectione non redibunt ad suum esse ideale quod ab æterno habuero in Deo, 405, 1 : *Ut sil Deus omnia in omnibus.*

3* *Creaturarum relationes ad hominem.* P Ad quid illæ creatae sunt; serviunt homini ut ct ipso serviat Creatori, X, 383,1.Sfinì ox dono Creatoris, I. 42, 2. Corpori et aniinæ nostra serviunt, XVIII, 275, 2 : *Omnia enim vestra sunt.... sive mundus, sive vita, sive mors, sive presentía, sive futura.* Libenter hominibus piis in usum cedunt, XIII, 310, I : *Et liberabo lanam meam et linum meum.* Omnes sanctis serviunt, J, 560, *\EI ingressi sunt filii Israel per medium sicci maris.* Docetur id variis exemplis, et qua ratione id fiat. *ibid,* et seq. Invito serviunt impiis hominibus, XIII, 309, 2. Creaturæ omnes beatos in coelis recreant, XII, 436, 2.

Speculum sunt per quas Deum videmus, XVIII,384, 1: *Videmus nunc per speculum in xnig*mute. Ex iis Deum nonnisi imperfecto cognoscimus. VI, $27, 1 : *Quod nomen ejus est, et quod nomen filii ejus, si nosti* F Creatura nulla esse potest, cui sit connaturale Deum Videre, XIX, 205.1.2: (toem *nullus hominum vidit, sed nec videre potest.* Ex iis tamen Deum gentiles potuerunt agnoscere. XVIII, 49, 2 : *Quod notum tst Dei, manifestum est in illis, Deus enim illis manifestavit.* Ad Creatorem nobis iter ostendunt, X, 380, 1, 2. Mystice nos faciunt accendere ad Creatorem, I, 53,1. Creaturarum silentium est scala qua ad Deum ascendamus. XIV, 237, 2. Creatura omnes excitent ad laudem Creatoris, *Psalm.* 1, 413, 2.

3* Creaturarum finis est Christus ut homo, XVIII, 276, i : *Omnia vestra sunt.... vos autem Christi, Christus autem Dei.* Creatura omnes sua commotione Christi humilitatem et exinanitionem in ejus incarnationi obstupuerunt, XIV, 334, 2 : *Adhuc unum modicum,ct ego commovebo marcet aridam.* Per eum restaurata? sunt, *ibid.* Creaturæ omnes Christo morionto velut obstupuerunt et turbala) sunt, XV, 633, 1; XVI, 513, 2.

4« Quomodo iis utendum. In earum singulis pii Deum agnoscant et laudent, V, 526,1. In illis solus Creator amandus est, IX, 345, 2 : *Dona et mala, vita et mors, paupertas et honestas Deo sunt.* Eas invitemus oportet, ut nos in graliis Deo pro beneficiis ejus agendis adjuvent, XIV, 269, 1, 2. Tripliciter nobis consideranda? sunt, I, 42, 2.

Creaturis moderate utendum ut sapiant, VI, 335, 2. Iis non fidendum nec adhærcndum, nam qui fidit in creaturis, ab iis decipitur, XIV, 298, 1: Kt *provocatrix et redempta civitas.... in Domino non est confisa, ad Deum suum non appropinqua vit.* Ipsis fidentès potius quam Creatori, pascua* ventos, V, 278, 2 : *Qui nititur mendaciis, hic pas cil ventos.* Sunt quoquo in jugi motu, XIV, 597, 1, Creaturæ non satiant, XV, 216,2. Non possunt hominem pleno satiaro. X, 417, 2; 418, 1. Iis adhærens fit instabilis. XX, 69,1, 2. Creatura omnis est infidelis, VII, 20, 1. Creaturæ sunt muscipula fatuis, VIH, 562, 1 : *Creaturæ Dei in odium factas sunt, el in lentationem animabus hominum, et in muscipulam pedibus insipientium.* Unde vertantur nobis in irritamenta concupiscenliæ, XX, 547, 1 : *Omne quod est in mundo, concupiscentia carnis est,* etc. Cedunt impiis in mala culpa? et pœnæ, X, 318, 1 : *live omnia sanctis in bona, sic et impiis ct peccatoribus in mala convertentur.* Omnes sunt instrumenta justitiæ ct misericordia? Dei, *Psalm.* II, 471, 1, 2.

5° Militant Deo ad vindictam impiorum, XX, 202, 1. Omnes sunt milites Dei, *Psalm.* I, 304, 2. Sunt Doi exercitus, sunt arma Dei, *Job,* 288, 2 : *Si continuerit aquas, omnia siccabuntur : ct si emiserit eas, subvertent terram.* Creaturæ impiis exprobrant sua scelera, VIII, 391, 1, 2. Quo sensu a Propheta vocentur in testes, II, 407,1. Dum impios puniunt, gaudent quodammodo hac vindicia, Xt 321. 2: *In mandatis ejus epulabuntur, et super terram in necessitatem præparabuntur.* Et ad hoc parala? sunt, cum ipsis Deus ad eas vindicandas uti vult, *ibid.* Ejus jussa stato tempore ct punctim perficiunt, 322, 1 : *Et in temporibus suis non prurit rient verbum.* Dei et Christi imperium ac do minium maximo agnoscent in extremo judicio, XX 134, 2. In lino mundi in impios insurgent, XIII, 310, 1 ; XIX, 461, 2 : *Terribilis autem quxdam eipcelalio judicii, ct ignis æmulalio, quæ consumptura est adversarios.*

CREDERE. I. Credo Ilebræis quid significet, XIII. 451, 1. Credere in Scriptura significat obodire, XVIII. 601, 1. Credere significat contactum spiritualem Ilebræis, XVII, 130, 1. Crederò Deo ct in Deum quomodo differant, XVIII, 30, 2. Crederò Deo, et in Deo, et in Deum, idem significant apud

Ilebrœqs, XVI, 336, I ; XVIII, 30, 2. Attamen Latinis credere in Doom plus significat, XIV, 51, 2. Crederò Christo ot in Christum diversa sunt, XVI, 399. 2.

II. Credere quæ non videntur, vera fides est, XVI, 638, I : *Beali qui non viderunt, cl credide-runt,* Credimus jam quæ postea ad oculum videbimus, XX, 160, 1 : *Perfede sperate in eam quæ offertur vobis gratiam, in revelationem Jesu Christi.* Credere quæ oporteat ad digne baptismum suscipiendum, XVili, 205, 2.

III. Non credentes condemnati sunt, XVI. 345,2: *Qui credit in eum, non judicatur; qui autem non credit, jam judicatus est.* Christo non credentes, quatenus peccarent, 412, 2. Credens in Christum habet in so Dei testimonium, XX, 615, 1. Credens in Christum quo sensu habeat vitam ©ternam, XVI, 352, 1 : *Qui credit in Filium, habet vitam æternam.* Et opera majora faciet quam ipse fecit, 545, i, 2. Credentes Christus benigne suscipit, nec ejicit foras, 396, 2 et seq. : *Eum qui venit ad me, non ejiciam foras.* Credens in Deo misericordiam diliget, V, 426, 1, 2.

IV. Credere Deo quam sit difficile, XX, 489, 2. Credere et non credere praedicationi Evangelii est opus gratiæ cl justitiae Doi, XV, 293, 1 : *Confleor libi, Pater, quia abscondisti hæc a sapientibus..... et revelasti ea parvulis.* Credere actu datur a sola Dei gratia, XVI, 397, 1 *(Vide* Fidrs).

CREDERE HOMINIBUS. Credendum non est temero neque facile, IV, 401,1. Non credendum adulatoribus, mala consulentibus, detractoribus, suspicionibus temerariis, VI, 421, i : *Innocens credit omni verbo; astutus considerat gressus suos.* Credulus linguæ detractoris amittit requiem suam, X, 56, 2. Credendi levitas taxatur, V, 420, 2 et seq. Credens cito decipitur, IX, 529, 1 : *Qui credit cito, levis corde est.* Levis est ct insipiens 530, 1, 2. Quibus credendum, quibus non, 530, 2. Credita sunt olim multa quæ nunc deprehenduntur falsa, XV, 99,2.Credereanimæ, id est conscienti©,quando et quomodo oporteat, X, {62, 2: *In omni opere tuo crede ex fide animæ lux.*

CREDITORES. Creditor habet in debitorem jus ct potestatem, VI, 145,2. Olim creditores habebant jus et potestatem in debitorem ceu mancipium etiam in ejus filios, 145,2 et seq. Eliam eum torquebant et secabant, *ibid.* Creditor mutuum reddere impotenti, non irascatur, sed patienter se gerat, X, 71, 1. Creditores commercia caveant extraneorum, VI, 65, 1.

CREPIDO. Crepido quid sit cl undo dicatur, XII, 726, 1. Crepido altaris eral duplex, *ibid.* Ea erat quadrata, sed superabat duobus cubitis altare sibi impositum, *ibid.* Crepido altaris novissima quæ esset, *ibid.*

CRESCERE. Crescere in spiritu ot Dei cogniliono nos semper oportet, XX, 279, 2 et seqq. : *Ut in eo crescatis in salutem;* 494, 1 : *Crescit* vero ingralia et in cognitione Domini nostri et Salvatoris Jesu Christi.* Crescendi in omni virtute praxis per fervida ejus desideria, V, 334, 2 : *Desiderium justorum omne bonum est.*

CRETA, CRETENSES. Creta insula an dicatur ab hcbræo *Carat,* XII. 684, 2; 685, I. An sil colonia Phœnicum, et nominata a Ceretbim gentes Philistæa maritima, XIV, 290, 1. Primitus habitata est, nullum habet animal noxium, optimi vini ferax est, *ibid.* Cretensium origo fuil o Palaestina, XII, 685, 1. Creta Judæis abundabat. XIX, 326,1. Erat frequens urbibus et populis, XIX, 322, 2.

Cretenses re nautica excclluerunt, item re bellica, XII, 685, 2. Filios habebant ceu servos, IX, 117, 2. Cretenses mendaces, XfX, 325, 1. Idque ob ingenitam mentiendi ot fallendi proclivitatem, *ibid.* Erani natura duri, pervicaces et perversi, 334, 1. Eorum luxuria et pæderaslia, 323, 2. Eorum archiopiscopus fuit Titus, 318, 1.

CRIMEN, CRIMINATIO. CRIMINATORES. Crimina sunt sentes, *Job,* 558, 1, Crimina aliena non sunt in jurgio publicanda, VI, 261, 2. Criminatio publica alicujus grave malum est, X, 4, 1 : *Delaturam civitatis.... calumniam mendacem, super mortem omnia gravia.* Criminatores falsi sæpe subeunt pœnam quam aliis parabant, VI, 10, 2: *Qui loquitur mendacia, peribit.* Criminationes a facie tristi dissipantur, 287, 1 : *Ventus aquilo dissipa! pluvias , et facies tristis linguam detrahentem (Vide* Accusatio, Calumnia, Detbactio).

CRIST.E. Crist© galearum quales essent, Xf, 696, 2. Cristas rubras cur gestarent in galeis milites, XIV, 178, 2. Cristam gallus intactam servat, VI, 469, 2. Crista bellatoris Christi fuit crux, XI, 696, 2.

CRITICI. Critici sibi Mini cæci, aliis oculatissimi, XV. 206,1. Apologus do iisdem, *ibid.*

CROCODILUS. Crocodilos habet Nilus , XII, 714, 1. Eorum descriptio, *ibid,* et 2. Magnitudo, hostes, tMd. Crocodilus quomodo ova sua in tuto ponat, VI, 138, 1.

Diaboli est typus, VI, 155, 2. Et ejus voracitas symbolum mortis, 440, 2. Crocodilus symbolum est tenebrarum, XX, 525, 2. Symbolum est etiam impudenti®, XII, 30, 1. Symbolum est crocodilus mulieris imperios©, IX, 280, 2. Crocodili lacrymal quæ vocentur, *ibid.*

CROCUS. Crocus quid sil, Vili, 78, {. Crocus febres refrigerat, 80,1. Ejus symbola, *ibid.* Crocus gaudet calcari et atteri, pereundoquo melius provenit. *ibid.,* 2. Crocus symbolum charitatis, fidei, sapienti© divin©, humilitatis, *ibid,* et seq.

CROESUS. Crœsus, Lydorum rex, neminem putabat beatum nisi divitem, II, 245, 2. In sua opulentia a Solone non est habitus felix, XXI. 281, 2. Ad rogum damnatus cur Solonem inclamaret, IX, 360, 2.

CROTONIENSES. Crotoniensium centum millia,

cæsa a quindecim millibus Locrensium, hujusque •tragis causa, III, 441, 2.

CRUDELITAS. Crudelitas dicitur a *cruditate,* et quare, V, 327, 2. Capitur subinde pro immisericordia, *ibid.* Crudelitas aliena a Deo est, XII. 425,2. Deo ct hominibus exosa est, XIII, 549, 2. Crudeles in pecora el bestias, etiam in homines sunt crudeles, IX, 242, 2. Crudelitas et superbia Amani in Mardochæum et Judæos, IV, 373, 2. Item Darii Hystaspis et Xerxis filii ipsius, 399, 1, 2. Crudelitas Herodis in necandis iis quo<? ^d regnum suum jus habere norat illiquo inhiare, a\, 78, 2, Crudelitas hæreticorum, XX, 670, 2.

CRUX, CRUCIFIXUS. I. Quin erat olim crucis supplicium. — Crucis supplicium apud Persas erat usitatum, ct ignominiosissimum, IV, 378, 2. Erat proprium supplicium seditionis et affectati regni, et ignominiosum, XV, 600, t ; 604, i. Non fuit apud Judæos supplicium ordinarium, sed tantum enormium criminum, II, 132, 2. In ea pendentes quare et quomodo dicantur maledicti, 475, 2; 476, 2. Crucifigendi olim crucem suam portabant, XV, 614, 1. Crux templo et pectori Serapidis erat insculpta, I, 364, 1.

II. Crucis præfiguratio et prædictio. — Ejus symbolum est arbor vitæ, I, 87, 2 ; V, 91, 2. Per iridem designatur, X, 401, 1. Item per virgam Moysis, I, 496, 1 ; 587, 2. Ejus typus fuit in postibus Ilebræorum sanguino agni linctis, I, 534, 2. Fuit ipsa figurata in serpente æneo, II, 305, 2 ; XVI, 344, 1. Designatur per ligneum altare holocausti, I, 665, 1. Præfigurabatur per vitulum et (fimum qui extra castra cremabantur, II, 108, 2. Jn Josué romphæa denotatur, X, 462, 2. Allegorico designatur per mensam sapientiæ, V, 251, 2. Sycomoro assimilalur, XIII, 617, 2; XVI, 247, 2; 250, 1. Crucis figuram multa naturalia repræsentant, XII, 567, i. Ejus symbola varia, X, 202, 1. Crucifixus Christus portentum est a sæculis inauditum, XIV, 519, 1, 2.

HI. Quæ in cruce Christus passus et operatus est .— !• *Crux Christi e quibus lignis compacta sit,* IX, 635, 2; XV, 619, 2. Crux Christi materiam fuisse ficum subindicat Belonius, VH, 585, 1. Crux Christi e palma fuit, Vili, 193, 1. Erat quadrangula, XV, 624, i

2* *Crucifixionis Christi modus.* Is S. Brigiltæ fuit revelatus, XV, 62!, et seq. Quomodo suam crucem Dominus portarii, 613, 2. An ea habuerit suppedaneum cui pedes inniterentur ; videtur inferno fuisse excavata, ut calces pedum in cavo hoc reciperentur, 616, 2 et seqq. Ejus acerbitas, 617, 2. Crucem Christi ita collocarunt Judæi, ut facies ejus occidentem, tergum orientem respiceret, XII, 152, 2. Crucifixus est Christus prima die Azymorum , XVI, 613, 2. Cruci astitit Deipara, 615, 1. Cur do illa Christus non descenderit, XV, 626, 4, 2.

3» *Christus cruce dxmonem debellavit, mortem, mundum.* Christus cruce diabolum vicit, XIV, 260, 2 : *Percussisti caput de domo impii.* Ea velut cornibus daemonem et mortem superavit, 251, 1, 2: *Splendor ejus ut lux erit, cornua in manibul ejus.* Crucis cornua fuerunt arma et cornua Christi: crux quomodo fuerit in manibus ejus, *ibid.* Quam potentia sunt, XXI, 126, 1. Crucis Christi hamo aduncatus est diabolus, IV, 298, 2. Fuit veluti arx Christi equa diabolum debellavit, XVI, 512, 2: *Et ego si exaltalius fuero a terra, omnia traham ad mt-ipsum.* Fuit plaustrum quo comminuit impios, XI, 370, I.Crux Christi fuit currus triumphalis gloriæ, patientiæ et obedientiæ, VI, 123, 4; XV, 619, 2; XVIII, 255, 2: *Quod infirmum est Dei, fortius est hominibus,* XX, 306, 2.

Crux Christi clavis est quam ipse homo gestavit, et qua cœlum aperuit, XI, 343, !, 2 : *Et dabo elavem domus David super humerum ejus.* Est velut clavis cœli, XXI, 71, 1: *Qui habet elavem David; qui aperit, et nemo claudit; claudit, et nemo aperit.*

Crux Christi quomodo vocari posset altare, XII, 827, 1. Ea est ara non templi, sed mundi, XIX, 520. 4.

Crux est scabellum Christi, XII, 369, 4 : *Non est recordatus scabelli pedum suorum in die furoris sui.* Fuit Christi crista, XI, 696, 2. Crucis columnae humilitas et obedientia, VIII, 15, 2. In ea quæ virtutes eluxerint, XXI, 22, 2. Crux est lectulus Christi, VII, 541, 2 et seq. Crux fuit ferculum Christi, VIII, 45,1. Crucifixus Christus est yolut surculus arbori insertus, XX, 80, 2.

Crux est symbolum vitæ et salutis. XII, 567, 1. Fuit velut arcus cœlestis, XXI. 96, 2 : *El iriserai in circuitu sedis similis visioni smaragdina.* Clamat illa misericordiam et reconciliationem, *ibid.* Est omnium inimicitiarum exactrix, XVIII, 606,1,2: *Ut.... reconciliet ambos in uno corpore Deo per crucem, inimicitias interfidens in semetipso.* Commode arbor vitæ dicatur, XXI, 407, 1: *In medio platea ejus, et ex utraque parte fluminis lignum vita.*

IV. Crucis gloria, sapientia et virtus. — Io *Crucis gloria.* Ejus encomia varia et elogia, I, 573, 2. Ejus gloria et encomium, XVIII, 256, 2. Ea multis visa probrosa, sed post Christum gloriosa facta est, XVI, 139, 4 : 59!, 2. Crux Christi cessit in gloriam et triumphum, IX, 214, ! : *Erunt libi compedes ejus xn protectionem fortitudinis, et bases virtutis, et torques illius in stolam gloria.* Est thronus, *Psalm.,* I, 52, 4, 2 : *Fecisti judicium meum et causam meam, sedisti super thronum qui judicas justitiam.* Fuit quasi solium regni Christi, XIV, 244, 4. Ea fuit summa exaltatio, XVI, 444, 2 : Gufi *exaltaveritis Filium hominis, tunc cognoscetis quia ego sum.* In ea scriptum nomen Christi regis, XI, 255, 2. Crux est margarita pretiosa, XV, 334, i.

In ea pendentes jan. jo i sunt maledicti, II, 475,2;

476, 2. Crucifixi Christi conspectus Christianis jucundissimus, etiam regibus, XI, 620, 2. Çrucem primi Christiani in viis loco Mercurii statuerunt, VI, 306, 2. Crucis sigillum Christiani prafigebant litteris suis et monumentis, XX, 12, 2. Erigebatur titulus crucis in nova ecclesia, XIX, 53, 1. Crux ob Christi contactum adoratur, et alia quaelibet, XX, 366, 2. Crucem gestant episcopi et pontifex.

Est signum Çhristi incarnali, cur illa die judicii apparitura sit, XV, 514, 1. Idque ad consolationem piorum, exprobrationem impiorum ; an ipsissima crux in qua is pependit, 514, 2. Portabitur ea ab angelis, *ibid.* Ea in cœlo apparebit quasi victorite trophæum, XXI, 407, 1. In cœlis quasi æternum Christi trophæum statuetur indie judicii, XI, 635, i, 2. Crucis signum erit ab igne conflagrationis mundi immune, XX, 488, 1.

2* *Crucis virtus.* Crux Judæis scandalum et Gentibus stultitia, XVIII, 253, 1 ; 254, 2. Sed ejus virtus et sapientia in se et prædicationo sui in sex admiranda eluxit, 255, 1. Item in aliis quatuor, *ibid.,* 2. Ejus virtus, XX, 268, 1 : *Qui suscitavit cum a mortuis, ut fides vestra et spes esset in Deo.* Lingua Chaldaica signifleat Dei sapientiam et virtutem, XVIII, 255, 1. Crux est signaculum fortitudinis, XII, 570, 1, 2. Cruce meruit Christus ut universalis Ecclesiæ potestas ei daretur, XI, 343, 1, 2. Crux Christi firmavit Romanum imperium, XIII, 377, 2. Crux est vexillum Christi, XIV, 378, 2 : *Ecccego levo manum meam super eos.* Sub ea omnes Christiani militant, XVI, 76, 2. Cruce cur insignirentur proficiscentes Palæstinam pro recuperanda Terra sancta, IV, 565, 2. Crux Christi martyrum robur, VII, 588, 2. Crucis signum quam sit dæmonibus terribile, II, 305, 2. Ab ea.pelendum remedium in cruce el adversis, X, 177, 1.

3° *Crucis sapientia.* Crux est doctrina ct bealitudo, V, 85, 1. Crux est fons sapienliæ , XVIII, 255, 2 : *Quod stultum est Dei, sapientius est hominibus.* Crux cathedra sapienliæ christianæ, sapientia in mysterio est Christus crucifixus, *Job,* 562, 1. Crux sanctitatis magistra est sanctis, XX, 307, 1 : *Peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum, ut peccatis mortui, justitia vivamus.* Quid liber crucis contineat, el quis ejus titulus, XVIII, 538, I : *Quis vos fascinavit non obedire veritati, ante quorum oculos Jesus Christus proscriptus est, in vobis crucifixus?* Est liber sapienti», XV, 619, 2. Est speculum omnis virtutis el perfectionis, *ibid.* Crucifixus erat liber S. Donaventuræ, VII, 555, 2 et seq. Ejus seria meditatio est funis quæ dæmon ligetur, IV, 299, 1.

V. Quæ sint Christianorum officia erga crucem.

t® *Crucis confessio el professio,* XII, 570, I, 2.

2° *Nobis in ea gloriandum est,* XVIII, 283, 1. Crux omnis Christiani gloria, XIV, 458, I. Ea pari! gloriam, XVII, 446, 1, 2; XVIII, 255, 1,2.

3® *Cruces nobis sunt ambiente;* XIV, 458, 1 , XVIII, 421, 2; XIX, 99, 2. In crucibus gaudendum Christianis, XVI, 648, 2 et seq.

4® *Crux Christianis generose propter Christum ferenda est, cur,* XV, 277, 1 : *Qui non accipit crucem suam et sequitur me, non est me dignus.*

1® *Varia motiva.* Per cruces Christo crucifixo conformamur, XVIII, 146, 2. Crux et tribulatio est character Christi, XXI, 271, 2 : *El faciet omnes habere characterem in manu.* Quomodo Christus eam elegerit præ gaudio et deliciis, XIX. 496, 2 : *Proposito sibi gaudio, sustinuit crucem confusione contempla.* Crux est sigillum Christi, XIV,35!, 2: *Ponam te quasi signaculum.*

2® Crux est signum electorum Dei, XXI, 163, 2: *Vidi alterum angelum ascendentem ab ortu solis, habentem signum Dei* vivi, 145. 2. Cruces sunt sanctis ab æterno decretæ, XVIII, 146, 2; XIX, 484, 1 : *Majores divitias xslimans thesauro Ægyptiorum, improperium Christi.* Cruces majores melioribus imponit Deus, XIX, 125, 1, 2 : *Nemo moveatur in tribulationibus istis, ipsi enim scitis quod in hoc positi sumus.* Eritea in fine mundi signum servorum et amicorum Dei. XII, 567, 2 et seq.

3® Crux est tessera militi® christianæ, XX, 344, 1, 2 : *Christo igitur passo in carne, et vos eadem cogitatione armamini.* Est panoplia hominis Christiani, *ibid.*

4® Crux via est in cœlum pro Christianis sicut fuit pro Christo, XX, 304. 1 : *Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ul sequamini vestigia ejus,* XVII, 294, 1 *Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei.* Propter Dei regnum cruces animose sunt ferendo?, XIX, 75, 1 : *Eripuit nos dc potestate tenebrarum ct transtulit in regnum Filii dilectionis sux.* Crux est scala per quam Christus et Christiani in cœlum ascendunt ot ascenderunt, I, 286, 2. Crucem ferentes salvantur, XII, 567, I. Crux est navicula qua littus patriæ cœleslis obtinemus, XV, 235, 2.

5® Crux quam sit dulcis et suavis, XX, 16, ! : *Omne gaudium existimate,... cum in tenlaliones varias incideritis;* 18, 1. Omnia amara reddit dulcia, I, 573,2: *Ostendit ei* (Dominus) *lignum, quod cum misisset in aquas, in dulcedinem vers* sunl.* Crux fidelium brevis est, XIII, 364, 2 : *Vivificabit nos post duos dies.*

5® *Crucem quotidie quisque tollere debet,* et in qua re id situm sit, XV, 376, 2. Quisque suam habet, *ibid.* el seq. In ea per Iotam vitam usque ad mortem perseverandum est, 377, 1. Crux in fronto, in cordo el brachio, quomodo, XXI, 164, 2.

6® *Crux quotidiana ferenda patienter,* II, 17, 2. Cruces patientem probant, impatientem destruunt, V, 279, 2. Crucem suam portare in angaria quid sit, XV, 614, 1. Crucem unam fugiens plerumque incidit in aliam, XII, 355, 1.

7® *Crucis amantium exempla.* XIV. 521, L Cru-

dflxorum cordo et corporo exempla, XVIIÎ, 634, i ct seqq. *(Vide* Chr ist us, Redempt io, Aef ijc t io).

VI. De crucis signo. — Cruce signasse videtur Christus panem ex quo Eucharistiam consecravit, XV. 555, 2. Per crucis signum suos benedixit, XVII, 57, Î. Crucis signum formatur in benedictione, XVI, 284, 1. Est crux passim efformanda, maxime in operis initio, ut eam efformabant primi Christiani, XVIII, 350, 2; XIX, 53, i. 2. Crux a Christianis sæpeper diem formatur, XXI, 164, I. Crucis signo frangitur potestas dæmonis in cibos, XIX, 228, 2.

CRYPTÆ. Crypt© cur in priscis templis Romæ conspiciantur, XXI, 148, I. Cryptas martyrum olim Roma» visitabai S. Hieronymus, XII, 783, 2. Cryplæ et cátacumb© sanctorum hodie a Christianis magna pietate Romæ coluntur, XI, 258, t. 2.

CRYSTALLUS. Crystallus quid sit, IV, 390, 2. Crystallus id est glacies, unde dicatur; crystallus gemma quid sit. X, 403, 2 ; 410, 1. Crystallus a ye/u gr¿ece, hebraico a *calvitie* nomen habet, XI, 643, 1. Crystalli materia el origo, XXI, 406, 1. Unde nascatur, X, 403, 2; 410, 1. Ea est duplex, una o gelu conglaciata, altera fossilis, ubi nascatur, *ibid.* Crystallus gemma est durae ct purus, XI, 645, L Alius est a chrysolitho gemma, XIII, 138, 2. Crystallus mirabilis in oppido Santareno in Lusitania, I, 686, 2.

CUBICULA. Cubicula in atria sacerdotum plurima orant, eaque dicebantur tum cxedræ, tum thalami, tum gazophylacia, tum pastophoria, XII, 781. 2. Eorum erant ordines duo, ot in singulis ordinibus triginta tria erant, XII, 807, 2.

In cubiculo cur oraro Salvator jubent,XV, 184, 1.

CUBITUS. Cubitus qualis mensura sit, 1,137,1 ; 639, I. Cubitus communis est pes, cum dimidio, XII, 855, 2. Vel continebat quinque palmos, 784, I, 2. Cubitus est sesquipes, XVI, 643, 1. Cubitu»», an quarta, an sexta pars staturæ hominis, XXI, 221, 2; 375, 2; 380, 1, 2. Cubitus est propria mensura staturæ human©, XV, 200, 2. Cubitus sacer profanum palmo excedebat, XII, 784, 1.2. 825, <.

CUCULUS. Cuculus cur sit avium probrum, II, 215, 1 Cuculi ova sua supponunt in aliarum aviun»n.d*i- sunt symbolum adulterorum, X, 2»4,1. Cuculus primus veris nuntius. VII, 580,2.

CUCURBITA. Cucurbita magnam ct frigidam facit umbram. XIV, 581.2. Cur pro cucurbita S. Hieronymus hederam verterit, *ibid.* Ejus umbra mundi vanitatem notat, 59, 1. Cucurbita) ænigma, XII, 495 I. Cucurbita symbolum praematuri incrementi. V, 385, 2 et seq.

CULPA. !• Culpæ Dominus non est auctor, sed justus ordinator, X, 175, 2: *Quasi lutum figuli in manu* Ipritu... rie homo *in manu illius qui se* pn/. Culpa gravior est eüam pœna gehennæ, 58. 2 : *Mors illius, mcjrs nequissima, el utilis potius infernus quam illa.*

2° Culpa sequitur peccantem, cumque jugiter pungit, V, 395, 1 : *Peccatores persequitur malum.* Culpa fit pœna, Vili, 517, ! : *Ut scirent quia per qux peccat quis, per lijjc et torquetur.* Culpa et pœna sunt fratres et comites, XII, 363, 1,2: Rifilavi/ *jugum iniquitatum mearum,* XIV, 212, 1. Culpa omnis sepluplicom habet pœnam, IX, 221,1: *Non semines mala in sulcis injustitia, el non metes ea in septuplum.* Culpæ et seminis similitudo, VI, 147, *2: Qui seminat iniquitatem, metet mala.* Culpa minor alia majore castigatur, V, 502, 2 : *Contritionem pr&cedit superbia, el ante ruinam exaltatur spiritus.* Pro culpa puniri est actus juslilliæf XX, 332, 2 et seq.: *Melius est enim benefacientes (si voluntas Dei velit)* pati, *quam male facientes.* Culpa peccati post actum remanens est vclut funis ejus, V, 150, 1 : *Iniquitates suæ capiunt impium, el funibus peccatorum suorum constringitur.*

3° Culpa per poenitentiam tollitur, sed non pœna, XIII, 493, 2: *scit si convertatur el ignoscat.* Ejus confessio reconciliat offendentem cum offenso, VI, 374, 2; *Qui.., confessus fuerit scelera sua, et reliquerit ea, misericordiam consequclur.* Culpa ob ingratitudinem peccatoris orga Deum plane non revocatur, XV, 415, 2 et seqq. Superala culpa non superbiendum, IV, 444, 1.

CULTUS. 1° A cultu Dei in omnibus rebus est ordiendum, X,219, 2 : *Bono animo gloriam redde Deo, et non minuas primitias manuum tuarum.* Cultus Dei fideli ante omnia quærendus, V, 491,1» Non est dolis impendendus, 136, 2. Cultus divinus mire Deo placet, X, 219, 2. Est basis et fundamentum rcipublicæ, 526, 1. Est signum electionis divinae, IX, G28, 1, 2. Cultus Dei est semen omnis felicitatis, XIV, 445, 2 : *Nunc autem semen pacis erit.* Cultores et curatores sunt qui jugiter Deo assistunt et famulantur, XIII, 488, 1.

2° Cultus Dei pulchritudine et decoro promovetur, X, 435, L Cultus Deo gratissimus consistit in peccatorum fuga et custodia legis, 213, 1 : *Qui conservat legem, multiplicat oblationem.* Non juvat in peccatis persistentes, 209, 2 ct seq. : *Unus orans, ct unus maledicens cujus vocem exaudid Deus? (Vide* Deus, Rel ig io).

3’ Cultus sacrorum non fuit Hierosolymis tam elegans post reditum captivitatis, quam fuerat ante, XIV 884» >*

4° Cultus Deipara) in orbo varius est ot multiplex, XVI, 37, 2. Cultus B. Virginis semper prodest, V, 243, 1, 2. Praeservat a peccato et perseverantia) donum efflagitat, IX, 657, i. Cultores B. Virginis bene de suo salute sperent, V, 227, I *(Vide* Mar ia).

CUNCTATIO. Cunctatio in consilio prodest, VI, 73. I : *Hxreditas ad quam festinatur a principio, in novissimo benedictione carebil.* Cunctatione opus est, cum periculum mora declinari potest, X, 1

I CUNEGUNDIS (S). S. Cunegundis imperatrix

fuit in matrimonio virgo» et super lgneas laminas ambulans, sunm virginitatem probavit, I, 453, I ; II, 76, i; Nili, 45,2} XVIII, 272, i; 301,2. Facta viduo, sancio in monasterio vixit, XIX, 238, 2. Quomodo usquo ad finem vitæ cilicio usa, ct in eo inori voluerit, I, 342, 1. Ejus mors et sepultura, XIII, 45, 2; XIX, 238, 2.

CUPIDITAS. I. Cupiditatis origo, diversa species et characteres.

I0 Cupiditas unde in homine nasentur, XVI, 494, 2.

2° Cupiditas in homine triplex est, VI, 386, 1.

3° Cupiditas est stulta, ctqui eam sequitur stultus est, VI, 387, 2 : *Qui confidit in corde suo, stultus est;* 400, i : *Totum spiritum suum profert stultus.*

4* Cupiditates quasi vinum inebriant hominem, XIV, 228,1 *:Et quomodo vinum potantem decipit, sic erit vir superbus.* Cupiditas est pix animæ, IX, 384, 1 *:Qui tetigerit picem, inquinabitur in ea.*

5° Cupiditas est insatiabilis, V, 69,2; XVI, 358,1: *Qui bibit e.v aqua hac, sitiet iterum.* Præserlim opum cupiditas, V, 461, 1 : *Melior est parum cum timore Domini, quam thesauri magni et insatiabiles.* Cupiditas est Charybdis insatiabilis, cl velut ardens febris, et fera effera, XIV, 228, 2. Cupiditas opum est belluina. V, 540, 2 : *Quid prodest stulto habere divitias, cum sapientiam emere non possit ?* Cupidus cur dicatur latus animus, VI. 385, 2 et seq. : *Qui se jactat, ct dilatat, jurgia concitat.* Omnia capero desiderat, *ibid.* Cupiditas est velut meretrix, 5, 268, 4.

6° Cupiditatis in homine per peccatum corrupto quanta silvis, IV, 516, 4.

II. Cupiditatis peccati gravitas. — Cupiditati obsequens crimino so obstringit, VI, 3, t. Cupiditatis opum coacervandarum quando sit peccatum mortalo, IX, 342, 2 : Fifi, *ne in mullis sint actus tui; ct si dives fueris, non cris immunisa delicto.* Cupiditatibus obsequi cupiunt impii, V, 393, 1,2. *Desiderium si compleatur, delectat animam : detestantur stulti eos qui fugiunt mala.* Cupiditas quævis charitali contraria significatur per ignem alienum, II, 55, 2. Cupidatos sunt aquæ furtivo), cur, V, 2G7, 1.

III. Cupiditatis effectus.

!• Cupiditas radix omnis peccati, XV, 139, 2 el seqq. Cupiditas radix omnium malorum ostenditur. *Psalm.* I, 305, 2. Cupiditas quænain sil radix omnium malorum, XIX, 259, 1 : *Hadix omnium malorum est cupiditas.* Nimia cupiditas opum et rerum delectabilium est causa malonim, XVIII, 638, 2: *Qui desperantes, semetipsos tradiderunt impudicitia, in operationem immunditia omnis, in avaritiam,* XIX; 258, I : (hii *volunt divites fleri, incidunt in tcnlatiorwm, et in laqueum diaboli,* etc.

2a Cupiditas est mater atticismi, Vili, 299, I : *Dixerunt enim cogitantes apud se non recte: Exiyuum et cum iodio est tempus vita nmtra, et* non *est refrigerium in fine hominis,* etc. Cupiditates sunt dii peccantium, XIII, 309, 1 : *Et argentum multiplicavi ei, et aurum qua fecerunt Paal.*

3° Cupiditati serviens rex vere servus est, V, 369, 2 : *Manus fortium dominabitur ; qua autem vernissa est, tributis serviet.* Ei serviens pessimis dominis servivit, X, 189, 2 et seq. Cupidi pro puncto voluplatisseefficiuntmancipiadiaboli, IV, 330, 2. Cupiditatibus addicti obturant aures suas disciplinæ et monitis salutaribus, *V,* 242, !•

4° Cupiditas inexplebilis est omnis tristitiae causa, XIX, 260, 2 : *Quam* (cupiditatem) *quidam appetentes, erraverunt a fide, el inseruerunt se do* loribus multis.* Cupiditates contrariis poenis punit Deus, XIV, 569-2.

5° Cupiditas causa audaci® est, V, 879, 1 : *Patrem ct matrem confundit audax.*

6* Cupiditas èst fons ct origo discordi®, IX, 670, 1. Est jurgiorum mater, VI, 387, 1 : *Qui se jactat, et dilatat, jurgia concitat.* Cupiditates sunt causæ perturbationum, V, 379, 1,2.

7° Cupiditas est mater paupertatis, VI, 387, I. Cupidus est pauper, V, 379, I : *Est quasi pauper cum in multis divitiis sit ;* IX, 405, 2: *Pona est substantia cui non est peccatum in conscientia, et nequissima paupertas in ore impii.* Cupiditates sunt quasi panis subcinericius, XIII, 382, 2.

8° Cupiditas seipsa perimit, V, 47, 1 : *Usquequo..... stulti ea qua sibi sunt noxia cupient ?* Est viaquæ videtur homini recta, et novissima ejus deducunt ad mortem, 416,2.Cupiditatum quibus quis vivens servivit, memoria etiam in morte recurrit, XX, H7, 2.

IV. Cupiditas refrenanda, et quomodo.— Cupiditas est nobis cohibenda, VI, 292,2. Cupiditates sunt nobis abnegando*, XV, 375, 1 et seq. : Si *quis vult post me venire, abneget semetipsum.* Cupiditas non debet dominari. sed famulari. X, 362,1. Cupiditatibus debent imperare Christiani, XX, 90, I, 2 : *Qui vicerit, dabo ei sedere mecumjn throno meo,* 244, 1. Si ei obsequaris, insolescit; si resistas, mitescit, VI, 160, t, Ilefræuaus eam, sapiens est, 400, I. Ejus resecatio veræ sunt Ófes, X. 98, 1 *: Salus animir in sanctitate justi* tiœ, melior est omni auro ct argento.* Cupiditas est inexplebilis, ideo debet esse moderata,VI,351,2 : *Infernus cl perditio nunquam implentur; similiter ct oculi hominum insaturabiles.* Cupiditatibus suis vim faciens, coronam in cœlo promeretur, XV, 286, 2 : *Pegnum coelorum vim patitur, et violenti rapiunt illud.*

Cupiditatis initiis est obsistendum, V, 417, I* Cupiditates strenue sunt debellando), *Job,* 182, I. Cupiditates dum morlilicaiitur» acrius exurgunl, IX, 91, 1 *: Pili, accedei^ ad servitutem Dei, prospara animam tuam ad tentationem.* Cupiditatis remedium unde petendum,XVI, 194,2 (VnfeAvA* RiriA, Libido, Passio, Concupiscentia).

CUPIDO. Cupido divinus, Vili, 22, *i.* Ejus effigies, i8,2. Cupidinis schema, V,263,1,2. Cupido summus deorum erat Gentilibus, XX, 598, 1. Ex concupiscentia natus, quomodo is piugatur, 60, L Ejus descriptio, *ibid.* ct seqq. Ejus varia nomina, 2. Ejus viset potentia, XXI, 311, 1.

CUPRESSUS. Cupressus arbor frondes habet capillatas, et in conum assurgentes; ejus utilitas, IX, 634, 2 ; X, 540, 1. Semper viret, nec rimas agit, IX, 634, 2 et seq. Ejus vis medica : succisa non recrescit,eratqueproindesymbolum mortis ct funeris, et dicta feralis, IX, 635, 1 ; X, 540, Í. Ex ca fiebant deorum simulacra,et heroum sarcophagi. IX, 635, L Eugat blattas et lineas, *ibid.* Ejus succincta descriptio, IX, 365, 1 ; X, 540, 1. Refert speciem capitis humani egregii comati et pexi, IX, 635,2 ; X, 539, 2. Cupressi pulchræ quidem sunt et sublimes,nullum tamen edunt fructum, XIII, 473, 2. Cur dicantur ælernæ, 470, 2. Cupressus arbor symbolum multa pollicentium, nihil præstantium, <1. 271.1.

CURA. Cura est vehemens sollicitudo, undo ita dicta, VI, 386, 2. Quæ dicatur cura diligens. Cune temporalium spinæ sunt, XV, 325, 1, 2.

Cura pungit ut spina, V, 548, 2. Cure hominem exedunt, X, 107, 2. Reddunt eum inquietum el vigilem, 112, 1. Cura implicat, quies explicat, VII 608, 1. Cura sollicitans animum quos producat effectus, 20, 2 et seqq. Cune mordaces, XI, 673, 1, 2. Curæ hujus vitæ non sinunt hominem do salute anirnæ cogitare, XVI, 259, 1.

Cura quanta habenda temporis, XVIII, 656, 1. Cura adhibenda in puerorum natura corrupta cohibenda, VI, 159, 1. Cura castitatis tuendæ hominem conficit, X, 11!, i. Cura immoderata corporis fugienda, XVIII, 226,2. Cura salutis omnium hominum habenda, etiam servorum, XIX, 341, 2. Curaro alios volens prius seipsum curet, XVI, 104, I.

Curæ anxiæ deponendæ, X, 102, 2. Et Deo resîgnandæ, *ibid. (Vide* Sollicitudo).

CURIOSITAS. 1° Curiositas et otium plerumque conjuncta, et quæ inde mala sequantur, XIX, 129, 2: *Operam detis, ut quieti sitis, et ut vestrum negotium agatis.* Curiositas magna est aliena secreta expiscari, IX, 276, 2: *Non omni homini cor tuum manifestes.*

2f Curiosorum vanitas, XIX, 171, 2 : *Audivimus enim inter vos quosdam ambulare inquiete, nihil operantes, sed curiose agentes.* Curiositas mulla et varia damna affert, XX, 368, 1.

3Q Curiositas hominum damnatur, VII, 236, 1 : *Quid necesse est homini majora se quxrerc, cum ignore! quid conducat sibi in vita sua?* Curiositas vetatur, IX, 340, 2: *be ea re qux te non molestat, ne certeris.* Item curiositas circumspiciendi, 283, 1 : .Voli *circumspicere in vicis civitatis, nec oberraveris in plateis illius.* Curiositas mulla videndi el experiendi, mortificanda est, 129, 2: /n *pluribus operibus ejus* (Dei) *nr fueris curiosus,* 351, 2. Curiositas in divinis scrutandis, Deo displicet, VI, 291,1 ; 292, 2: *Qui scrutator est majestatis, opprimetur a gloria.* Curiositas refrenanda silentium servaro volenti, XI, 417, 1, 2. Curiosi taxantur, ct ad curiosos acuta responso, XVII, 323, 1 : *Ad nihil aliud vacabant, nisi aut dicere, aut audire aliquid novi.* Curiosorum vanitas in regum consiliis indagandis laxatur, VI, 256, 2 : *Casium sursum, et terra deorsum, el cor regum inscrutabile.* Curiosorum sectatores Ephesi qui essent, XVII, 356, ! : *Multi autem eorum qui fuerant curiosa sectati.*

CURRUS. Currus belli qualos essent, XI, 330,2; 332, 1. Curruum falcatorum, ot ardentibus tædis instructorum usus olim in bello erat, XIV, 79, 1.

Currus Dei quadrijugus et quadriga apud Ezechielem cur tempestate involvatur, XIV,498,1. Quid hic designet, an Nabuchodonosorem, *ibid.* An quatuor orbis plagas, *ibid.* An quatuor ordines angelorum, *ibid.* An quatuor monarchias et castra Israolilarum, 499, I. An quatuor in quibus confidebant Judæi, *ibid,* ct 2. An quatuor Dei fœdera, *ibid.* An creaturas omnes, *ibid.* Optime vero Dei essentiam, beatiludinem, providentiam, potestatem et regnum, *ibid.,el* 500, 1. Currus Dei est orbis, et per omnos currus partes id ostenditur, 500, 1, 2. Notat item bellum et victoriam Dei, cur, 501,1. Currus hic fuit Dei bellantis et exscindcntisJudæos per Chaldæos, 501, I, 2. Currus cherubicus, quo Deum vehi conspexit Ezechiel, cur e templo in montem Oliveti evolare visus sit, 530, 2. Ilie currus sunt angeli et quatuor monarchiae, *ibid.* Allegorico est currus Evangeli! et Ecclesiæ, 502, 1. Anagogice est Ecclesia triumphans, *ibid.* 2, el 503, i. Quomodo hic ferretur agente spiritu, 491,1. Currus triumphalis Beatorum qualis sit, XII, 456,1.

Currus Dei sunt angelorum millia, XVIII, 625, 2. Item cherubim, XIX, 435, 2. Item cœli et mundus, 354, 4.

Currus et equi ignei quibus Elias raptus, quid sibi velint, X, 510, 2. Quid allegorico et anagogice. 5H, 2.

Currus animæ pœnitentis ct conversa), VII, 512,1. Currus tropologice est anima, XIV, 258, 2.

CURSORES, CURSUS. Cursores sunt iidem qui ministri regum et judicum, V, 161, 2.

Cursor Christianus alius currit viribus natura), alius gratiæ, XVIII, 166, ! : *Igitur non volentis, neque currentis. sed miserentis est Dei.* Quomodo se extendat ad anteriora, XIX, 48, 1 : *Qux quidem retro sunt obliviscens, ad ea vero qux sunt priora extendens meipsum.* Quæ in cursu ad bravium requirantur, XVIII, 333, 1 : *Sic currite ut comprehendatis.* Currentibus in stadio duo sunt cavenda, XIX, 495, i : *Deponentes omne pondus el circumstans nos peccatum, per patientiam curramus ad propositum nobis certamen.* Currendum est post Christum, nec solum eundum, quare, VII. 486, i : *Trahe me : post te curremus.* Cursus Christi qua-

is fuerit, XIX, <333, I. Cursus Pauli, qualis et quantus , 310 , 1 : *Bonum certamen certavi, cursum consummavi.* Currentibus Deus magnam gratiam, spiritum, nitfgnog animos et vires aspirat, XI, 506, 1, 2 et seqq. : *Current, ct non laborabunt; ambulabunt, ct non deficient.*

CUSTODES, CUSTODIA. PCustosIIebnris vocatur præfcctus, rex, dominus, XIV, 195, i *.Custodes Iui quasi locuslæ.* Custodia capitur pro vinclis, etiam pro custodibus et apparitoribus, XVII, 414, i. *I/I autem judicatum est.... tradi Paulum cum reliquis custodiis.*

2° Custodia Dei angelorum et sacerdotum qui Ecclesiam custodiunt triplici muro denotatur, XII, 78 4,1. Custodia angelorum et hominum est murus et antemurale, 373, 2: *Luxitquc antemurale, et murus pariter dissipatus est.* Custodia Dei firma, *Job,* 199; 1 : *Peccavi, quid faciam tibi, o custos hominum?* 373, 1 : *Libera me, Domine, et pone me juxta te, et cujusvis manus pugnat contra me.* Custodia Dei erga suos mira, XX, 247, 1 : 0ui *in virtute Dei custodimini per fidem in salutem.*

3® Custodes templi mystice sunt zelosi, XII, 802,1,2. Custodes domus quinam sint in homine, V11, 385, 1,2 : *Quando commovebuntur custodes domus, et nutabunt viri fortissimi.* Custodes civitatis in Cantico canticorum qui, VIII, 114, 1 : *Invenerunt me custodes qui circumeunt civitatem.* Custos de nocte venire quomodo intelligatur, mystice, XII, 802, 1, 2. *Ad me clamat ex Seir : Custos quid de nocte ?*

4° Custodia dicitur præceptorum et rituum observatio, XIV, 386, 2 : Si *in viis meis ambulaveris, el custodiam meam custodieris.* Custodia Hebræis vocantur leges per metonymiam, XII, 341, 1 : *Dominum dereliquerunt non custodiendo.* Custodia mystice est secretum, item status, gradus, ct officium, XIV, 223, I : *Super custodiam meam stabo.* Custodia sensuum nobis esso debet exactissima, XII, 85, 1 : *Ascendit mors per fenestras.* Custodia oculorum praesertim suadetur, VII, 107, 2 : *Et omnia, quæ desideraverant oculi mei, non negavi cis.*

5° Custodes sepulcri sunt ab angelis exterriti, XV, 650, 1. EI diffugerunt, 654, 2. Quid pontificibus nuntiarint, *ibid.* Eos fallero eral impossibile, 655,1. Corrumpuntur auro a pontificibus, *ibid.* Omnem tamen fucum et rem totam Pilato aperiunt, *ibid.* Sed plebi aliud persuaserunt, 655, 2 el seq.

Custos carceris Philippensis qua occasione ad fidem sit conversus, XVII, 312, 2. Custodes cartaria Petri, equo ipse liberatus, an occisi, 270, 1.

CUTHÆI. Cuthæi qui sint, XII, 224, 2. Cuthæi sunt Assyrii a Sahnanasar in Samariam translati loco Israelitarum abductorum, XIII, 294,2. Cum Deo vero etiam idola colebant, XIII, 294,2; XIV, 438, 2.

CYATHI. Cyathos quot in mensa biberent veteres, X, 135, 1. Bibebant veteres ad numerum, in honorem Fortunæ et Anna Percnnæ, XI, 750, 1. Cyathi in conviviis etiam coronabantur, X, 147, 1. Cyathi tabernaculi cui usui servirent, 1 619, 1 Eorum tropologica significatio, 650, L

CYAXAIIES. Cyaxares vox unde formetur, XIV, 173, I.Ejus pateret filius,iàùLQuamdiuregnarli, XIII, 23, 1,2.; XIV, 175, 1. Scythas e Media expulit, 173, 2. Despondit filiam <uam Nitocrin Nabuchodonosori, ut se in obsidio Ninives adjuvaret, XIV, 173,2. Cyaxares rex Medorum Niniven cepit cl evertit, XIi, 12, 2 ; XIV, 173, 1 ; 174, 2. Ejus imperium quos habuerit fines,XIII, 23,1, 2

CYPRIANUS (S.), martyr. S. Cyprianus primum magus, sed postea fidelis et martyr, suis incantationibus dæmonern excivit, cur, IV, 279, 2.

CYPRIANUS (S.), EPISCOPES CARTHAGINIENSIS. S. Cyprianus Caecilii nomen accepit a Cædlio presbytero a quo babtixatus est, XVHI, 37, 2; Quomodo sit per baptismum immutatus, XII, 752, 1 ; XVI, 130, 1 ; XVHI, 293, 2. Ad episcopatum assumptus omnem affectum erga uxorem et filias deposuit, XII, 836, L S. Cypriani modestia in vultu, XX, 325, 1. Fuit in hoc mundo peregrinus, I, 184,2.

Quanta illi fuerit cupido sacri sermonis, XIX, 308, 2. Suos quotidie docebat, et absens per epistolas, *ibid.* Unicuique hominum statim congruam dabat instructionem, XVI, 179, 2. S. Cypriani qualis sit stylus ct phrasis, V.447, 2. Ejus de Tertulliano judicium, IX, 29, 1.

S. Cornelii pontificis auctoritatem tuetur contra schismaticos, XIII, 392, 2. Quantopere hæreticos odisset, XIX, 289. i. Qua de causa tractatum de *Mortalitate* scripserit, XIX, 15, 2. Wandalorum excidium prædixit. XXI, 201, 1.

Ejus error de rebaptizandis haereticis, X, 2 H, 2 ; XVII, 250, I ; XVHI, 624,2. Ejus error de mundi ætate cl duratione, XX!, 354, 1.

Ejusresolulioinrespondendoproconsuliinstanti ad idola adoranda, XIII, ¡0, 2. Audita mortis sententia Deo egit gratias, et gavisus est, XIII, 464. 2; XVHI, 409, 2. Ejus ad tyrannum commiserantem intrepida vox, 1, 411, 2. Docuit suos ad mortem usque, et morti proximus adhuc eos hortabatur, XX, 374, 2. Carnifici suo jussit dari 20 vel 25 aureos, XV, 174, I ; XX, 374, i.

CYPRUS INSULA. Cyprus insula a Syria avulsa dicitur, X, 414, I. Cyprias virgines stupro ejusquo prelio Venerem colebant, XII, 462, 1. Cyprii ohm græco loquebantur, XVII. 278, 2.

CYPRUS ARBOR. Cyprus quid, VII, 78, 2. Qualis arbor, 350, 2. An sit balsamum, *ibid,* et seq. An vero ligustrum, *ibid.* Cyprus in Cantico quid significet, 529, 2. Ejus symbola, VIIIt 79, 2 et seq.

CYRENE. Cyrene duplex est : una in Libya, altera in Media, VIII, 442, 2; 542, 2 ; XVII, 91, 1.

Undo vox *Cyrene* formetur, *ibid.* Cyrene yari® sunt urbes, XV, 613, I. Cyrenensis Synagoga quæ esset Hierosolymis, XVII, 166, 2.

CYRILLUS ALEXANDRINUS. (S.) S. Cyrillus

Alexandrinus præfuit scholæ Alexandrinæ, XIV, 191, 1. Praecipuus antagonista Nestorii hærclici fuit 371, 1. Contra Nostorium a B. Virgine fuit armatus, V, 209, 1.

Cyrillus apologorum moralium auctor quis fuerit, el qua ætate vixerit, an tribui possint S. Cyriilo Alexandrino, IX, 14, 2. Isti apologi morales a quo editi, el quam sint elegantes, V, 13, 2. S. Cyrillus Alexandrinussymbolis et apologis gaudet, IX, 26,1. Scripsit in Prophetas minores, XIH. 222, 1. Egregie in Joannein commentatus est, sed ejus libri quatuor interciderunt, quos supplovit Judocus Cliclovæus, XVI, 291, 1. In Apocalypsin scripsit, XXI, 11,1.

CYRILLUS HIEROSOLYMITANUS. (S.) S. Cyrillus Hierosolymitanus catechista fuit, XVili, 676, i.

GYRINUS. Cyrinus, Syrko prases, quis fuerit, XVI, 56,1.

CYRUS. 1» *Cyri nomen et educatio.* Varia Cyri etyma, IV, 205, 1. Quid nomon ejus significet hebraico, IV. 205, 1, 2. Hebraico vocatur Messias, XI, 547, 1. Quid grace, *ibid.,* et 206, 1. Etymon ejus genuinum est Persicum, 206, 1. Lingua Persica significat solem, ct sic dictus est a solo, VI, 54,2; XI, 547,1, 2. Cur vocetur avis, XI, 566,1,2. Unde emanaverit eum a cano esso educatum, IV, 205, 1, 2. A cano nutritus, venationis fuit studiosus, VI, 466, 1. Cum avunculo Dario el familia Astyagis valdo conjunctus fuit, XIII, 76, 1.

2’ *Ejus labor et frugalitas.* Laborem suadebat, nec comabat nisi prius corpus exercendo sudassel, IV, 206, 2 ; 207, 1 ; XIX, 230, 2, Sua manu agros el hortos excoluit, IV, 301, 1, 2. Ejus frugalitas, 362, 2. Ejus de sobrietate sententia, XIII, 12, 2. Quid dixit cum vinum sibi propinatum bibere renuit, VI, 211, 2; XIII, 343, 1. Ipse asino et Persæ asiois assimilantur, XIV, 244, 2. Cur asinus et mulus in Scriptura dicatur, XI, 330, 2 ; XIV, 244,2. Cur vir bigæ equitum, XIV, 332, 1. Eral bellicosus el quietis impatiens, IV, 205, 1. Ejus vegeta senoclus, X, 474, 2.

Quomodo Persas suos ad labores eflbrmarit, XI, 368, 1. Ignavos milites exauclorabal, XXI, 82, i.

3« *Ejus vocatio.* Cyrus a Deo est electus, XI, 649, i; 577,1,2. Esi vir voluntatis Dei, XI, 566, 2. Fuit divinae vindicte administer, 577, 2. Cur Deus excitaverit ejus affectum et voluntatem, IV, 206,1. Do eo Isaiæ oraculum, *ibid.* el 2. Prophetavit de eo Isaías ducentis et decem annis ante, XI, 547,1. Ex Isaia prasciro potuit suas do Babylone victorias, XII, 50, 2- Ipso hanc prophetiam legens ea animatus sumpsit audaciam Babyloniam invadendi, *ibid.*

4» *Ejui religio et virtutes.* Deum verum agnovit, IV, 206, 2. Attamen verum Deum publico agnovisse non videtur, quia mansit in cultu idolorum, XI, 550, 1, 2. An publico Deum Judxorum professus sit, 547, 1. Exemplar fuit omnium regiarum virtutum, IV, 205,2. Nihil admirabatur, XXL 156,2; 315, 2. Cambysen filium admohult ut ad Dauni in omni tractatione confugeret, XIV, 321, 2. Ejus tessera belli quæ, 538, 1. ImporiutB a Deo iniit et cum eo vilam finivit, XX, 216, 2.

5° .4 *Cyro Babylonis eversio.* Cyfus et Darius quo astu Babylonem ceperint, XXI, 299, 2 et seq. Per prima sua castra brevi et facile Cyrus Babyloneic expugnavit, XII, 318, 2. Cepil hanc urbem diver tendo Euphratem, XIII, 75, 1. Illam occupavit nnlr Euphrate in varias lacunas derivato, XI, 271.2.Om nia Babylonis monumenta subvertit, 535, I. Idoli Babylonis contrivit ct avexit, 562, 1. Baltasarcni rogem per suos septem principes occidit, clJtulæos indo liberavit : septem ejus principes qui fuerint, XIV, 123, 1. Regnum Babylonis ad Persas transtulit, XII, 314, 2. Quando regnant in Perside, et quamdiu ut monarcha, XVI, 334, 2. Quo anno factus est monarcha, IV, 204, 1, 2; 205, 1. Quo anno coeperit regnaro ct Babylonem expugnavit, *ibid.* Anui monarcha regnaverit septem annis, *ibid.* Tantum triennio fuit monarcha, XII, 368, 1 ; XVI, 334, 2. Quid de sole sibi in somnis astanto somniavit de tempore vitæ suæ, X. 194, 2; IV, 207,1. Juro a Deo accepto monarchiam invadere potuit, etsi magis in eo servierit propriæ ambitioni, XI, 547, 1. Ex scorai pauper, sed a Deo factus est dives, IV, 205, 2. Ejus opes. XI, 549, 2. Ejus victori® et gloria, 549, 1 ; 577, 1, 2. Babylonem evertens dicitur beatus, XII, 300, 2. Sed ea eversa, postea fuit infelix, XI, 556, I. El factus est deinde Iro pauperior, 549, 2.

6’ *Judxorum e captivitate Babylonica a Cyr> liberatio.* Quo anno monarchi® solverit captività tern Babvlonicam, XIV, 368, 1. Favet Danieli e Judæis ob ejus de so vaticinia, XIII, 75, 1. Primuc rex Persarum Judaeos e Babylone liberavit, IV, 204, 1, 2; XVIII, 47, 1. A Judæis nullam accepit pecuniam, sed cani ipso potius dedit ad fabricam templi, XI, 616, 1. Quomodo Judæos extulerit, XII, 451, 2; 453, 2. Pacem Israeli dedit contra Assyrios, dum Chaldæos vicit victores Assyriorum, XIV, I2i, 2. Ejus edictum ut Judæi se invicem juvent in reaedificando templo, IV, 207, 1. Cur vetuerit secundum templum tam alto extrui quaitf prius, 218, I. Babylone eversa, tam aliis gentibus quam Judæis videtur redeundi ad sua libertatem dedisse, XII, 205, 8; 716, 2.

7° *Fuit typus Christi,* IV, 206, 1 ; XI, 545, 2 ; 547, 1 ; XIV, 225, 1. Quomodo et quaro vocetur Christus, XIV, 2G0, t. Christi et Cyri inter se comparatio, XI, 54'5, 1,2; 550, 1; 562. 1. Christi fuit imago, XVIII, 47, I ; XIX, 28, 1. Attamen non est Christus dux a Daniele prodictus, XIII, 126, 2. Cur comparetur terne germinanti, et pluviæ coelesti, XI, 551, 2.

8° *Ejus clades a Scythis et mors,* XIII, 24, 4. Est a Tomyri regina cæsus, quo astu, IV, 43i, 2 ; XIII, 87. 2. Ejus mors, XI, 548, < Credidit animæ im-

Dortalitatem, XI, *Abid.* Ejus somnium quo invila- ûatur ut ad doos asconderei, IV, 207, ». In ejus sepulcro quid fuerit inclusum, XII, 731, 2. Ejua | titulus, i6id. Eum ut numen suum colebant Persæ, ¡y, 205, 2.

D

DACTYLUS. Dactylus pabnro fructus digitis osi similis, XXI, 173, 1. Dactylis vivunt pionque in Oriento, VI, 491, 1, 2. Dactyli cibus erant anachoretarum, ol modo Afrorum, IX, 636,1.Eurum dulcor et salubritas,.*ibid.*

D.EMON, DIABOLUS, LUCIFER, SATANAS.

J. D.emonis **ET DIABOLI** vocis significationes, Djbiionis varia nomina. — Dæmonis etyma, IV, 279, 1. D.emon unde sic dictus, el vox dæmonis quid proprio significet, XVII, 321,2; XVIII, 324,1; XX, 163, 1; 392, 2. Dæmon dicitur a dci|iaiwiv9 id est *timere,* quia timorem incutit; licet verius dai-wv dicatur quasi id est *sciens, ibid.* Voces *dx mnnia, dæmones* malo sonant etsi etymon earum sit honestum, XI, 397, 2.

Diabolus vox unde deducatur a óiapáHw, id est *calumnior,* XX, 39i, 2. Diabolus idem est quod criminator vel accusator, XVI, 215,1 ; 414, 2; XX, 666, 1 ; XXI, 247 4. idem est qui zabulus, IX, 103, 2.

Hebraice diabolus vocatur *sair,* id est hircus, XX, 393, 1. Dicitur calumniator, malus anlonomastice, XV, 194, 1 : *Sed libera nos amalo;* XVII!, 645,1; XIX, 168, 2: *Fidelis autem Deus qui confirmabit vos et custodiet a malo.* Anlonomastice significat Luciferum, XV, 117, 1. Lucifer princeps dæmonum, 251, 1, 2 : *In principe dxmoniorum ejicit dxmonia.* Per contemptum vocalur Boclzebub, IV, 43, 1, 2. Diabolus cur dic alur *nemo,* VI, 360, 1 : *Fugit impius nemine perseguente.* Est Belial quem vicit Christus, XIV, 170, 2 ; *Non adjiciet ultra ut pertranseat in te Déliai.* Diaboli tria nomina, XXI, 240, 2. Vocatur draco, serpens antiquus, satanas anlonomaslico, XV, 305, 1, 2. Apio vocalur bestia, II, 112, 2. Dæmon vocatur leo, aspis, regulus, XL »16, 1.

11. In quo stato creati sunt dæmones.—- Dæmon est in cœlo creatus, XII, 707, i : *In deliciis parodisi Dei fuisti;* 445, 1, 2 : St *enim Deus angelis peccantibus non pepercit, sed rudentibus inferni detractos, in (artarum tradidit cruciandos.* Quomodo sit principium viarum Doi, *Job,* 769, 2 : *Ipse est principium viarum Dei.* Dæmones non sunt natura mali, XX, 660, 2: *Angelos vero qui non servaverunt suum principatum.* Creati sunt in gratia, XII, 708. 2 : *Tu Oherub extentus, ...* posui *te in monte sancto Dei;* XX, 669, 2. Ante lapsum fuerunt Cherubim, et pleni scientia, XII, 708, 2. Quomodo ante lapsum ambulaverit diabolus in medio lapidum ignitorum, 709, 2. Quoad tria signaculum fuit similitudinis SS. Trinitatis, 706, 2.

III. Dmmonum lapsus bt peccatum. — Quomodo diabolus in veritate non steterit,XVI, 449, 2 el seq. : *Die homicida erat ab initio, ct in ventate non stetit.* Is ab initio quomodo peccarit, XX, 569, 2 : *Ab mino diabolus peccai* Quale ejus peccatum fuerit, *ibid.* Dæmonum peccatum superbia, *Psalm.* II, 424, 1 : *Absconderunt superbi laqueum mihi.*

Rebellavit diabolus pro superbia, contra Creatorem, XII, 710, 1 : *In multitudine negotiationis luce repleta sunt interiora tua iniquitate, et ¡leccasti.* Invidit mysterium unionis cum homine Filio Dei, XI, 291,2, *Similis ero Altissimo.* Dæmonum peccatum fuit superbia, sed in quo ea sita fuerit, XX, 443, 2. In cœlo Lucifer ambo it unionem hypostaticam cum Verbo, XV, 120, 2 : *Si Filius Dei es, dic,* etc. Ejus lapsus in terram el infernum, XUt 710, 2 : *In terram projeci te ; 711,* 1. *Nihili factus es, et non eris in perpetuum.* De cœlo deturbatus est sicut fulgur, subito, violenter, velociter, manifeste, XVI, 147, 2 : *Videbam Satanam sicut fulgur decado cadentem.* Moro repræsenlatur, XVI,230, <♦

IV. Dæmonum locus, numerus, hiuur cml a. — I0 Vocantur militi® cœli, quia modo aere versantur, XI, 361,2: *Visitabit Dominus super militiam cali in excelso.* Eorum plurimi sunt in acre, XX, 661, i, 2 : *Non servaverunt suum principatum, sed dereliquerunt suum domicilium.* Iis aer plenus est, XVIII, COO, 2 : *In quibus aliquajido ambulastis .... secundum principem potestatis acris hujus,* 674, 1. Diaboli locus est aer, XI, 759, I : *Calum sedes mea, terra autem scabellum.* Proprie in cœlo aereo dominatur, XXI, 240, I : *Et visum est aliud signum in calo, cl ccce draco magnus.* Cur diaboli in hoc aere vagari gaudeant, XV,236,2: Ventai *huc tuite tempus torquere nos.* Eorum mulli non sunt in inferno, XVI, 134, 2. Illi gaudium est in inferno non relegari, *ibid.* Delectatur diabolus locis spurcis, el spurca assumit corpora, 134, 1. Cur ut in porcos ingredi permitterentur rogarint, 135, 2: *Ilogabant eum, ut permitteret eis in illos ingredi.* Quomodo porcos in mare egerunt, 136, 1. Cur umet porcos diabolus, XX, 469, 2. Cur dæmones adament sepulcra, XIt 745, 2 : *Qui habitant in sepulcris, ct in delubris idolorum dormiunt.*

2° Cur vocentur legio, XVI, 134, 2. Alii sunt Persici, Medici, Africi, alii australes, meridionales, etc., IV, 280, I.

3° Inter eos alii sunt principes, alii inferiores, XV, 251, 2 : *In principe daemoniorum ejicit damonta.* Inter cos alii potestates, alii sunt princi-

pes, eum servant quem in ctëlo habuerunt ordinem hierarchicum, XVHI, 600, 2; 674, i. Sunt aliqui minus validi et minus maligni, XV, 394, 1 : *Hoc autem genus non ejicitur nisi per orationem el jejunium.* Dæmonium lunaticum affligens non erat ex minimis, ideo ab Apostolis ejici non potuit, 393, 1. Dæmon superior raro ejicit inferiorem, 204, 1, 2. In terra inter se concordant, *ibid.* In iis cessabit post diem judicii subordinalio inferiorum ordinum ad superiores, X, 319, 2.

V. Quinam sint d.emones post lapsum,—*Primo erga Deum, i9 Sunt jurati Dei hostes,* V, 268, 1. Diaboli odium erga Deum, XX, 573, 2 ; XI, 244, 2.

2® *Diaboli superbia,* XI, 29!, 2. Dux est superborum, *Job,* 346, I : *Cucurrit adversus eum erecto collo.* Et rex superbi©, 783, 2 : *Ipse est rex super universos filios superbiti.* Diabolus superbus, mendax et multus est, maximo superbus, IX, 671,1,2 : *Tres species odivit anima mea,... Pauperem superbum, divitem mendacem, senem fatuum et insensatum.* Diaboli fastus, XV, 126, 2: *Hxc omnia libi dabo, si cadens adoraveris me.*

3* *Fuit princeps omnis apostasia et inobedientix,* V, 163, 1 ; XVIII, 461, 1, 2. Cur vocetur impius, VI. 122, 1. Est caput impiorum, *Job,* 768, 2. Et caput iniquorum, X, 234, 2 : *Contere caput principum inimicorum.* Quo sensu pater esset pliarisæorum, XVI, 447, 2 : Eoi *facilis opera patris vestri;* 449, 1 : Vos *ex patre diabolo estis.*

4° *Diabolus esl paler mendacii et hxreseos,* XVI, 450, 2 : *Cum loquitur mendacium, ex propriis loquitur; quia mendax est el paler ejus,* VI, 39, 2. Esl impostor, *Job,* 114, 2 ; 74, 1 : *Non parcam ei, el verbis potentibus, el ad deprecandum composais.* Omnes dæmones sunt mendaces VI, 307, 1. Diabolus esl testis injustus ot infidelis, V, 407, 2 : *Profert... mendacium dolosus testis.* Cur vocetur testis falsus, VI, 123, 1 : *Testis mendax peribit.* Hæreses procudit et adinvenil, XIX, 222, 2 ; *In novissimis temporibus discedent quidam a fide, attendentes spiritibus erroris.* Magister haereticorum est, XX, 149, 2 : *Infiammai rotam nativitatis nostri, infiammata a gehenna.* Diabolus exterminator quomodo præsideat haereticis, XXL 202, 1 : lìdi *stellam de calo cecidisse in terram, et data esl ei clavis putei abyssi,* Dæmones familiares sunt haeresiarchis, XVIII, 319, 2. Dæmon Dei simia est, XIII, 347, 1 ; XV, 684, 1 ; XVII, 195, 2. Satanas est Calvini Deus, XX, 464, 1.

5* *Esl omne malum,* V, 140, 1, 2. Esl fons nequiüæ et instili©, et apud eum est vena mortis, 260, 2.

Secundo erga Christum. I°In Christo non habuit quidquam, XVI. 554, 1 : *Venit enim in me princeps hujus mundi, ct in me non habet quidquam.* Impeditus est videre quid inter B. Virginem el Josephum ageretur, XV, 63, 2. Cognovit Christum fuisse Dei Filium, el Messiam, sed odio et superbia excæcatus, agre id credebat, XVI, 134, 1. Non ila clare et firmiter id cognoverunt dæmones, quin dia ex parte subindo dubitarent, XV, 678, 1. Adhuc ignorarunt finem et fructum mysterii Incarnationis; excæcabal eos quoque odiux Christi, *ibid.* Ideo eum velut hostem juratum per Judæos occiderunt, *ibid.* Dubitabat diabolus an Christus esset Dei Films, ideo eum lentatum venit, 120, 2. Cur eum de se testimonium ferro Christus permiserit, 671, 1,2. Quid dæmones de redemptione Messi© sciverint, XVIII, 261, 2 : *Sapientiam autem loquimur... sapientiam vero non hujus siculi, nequi principum hujus siculi.*

2° Tentavit Christum et Adamum assumpta corporis forma, XV, 120, 1 : *El accedens tentator, dixit ei.* Origo tentationis hujus, 121, 2. Quomodo Chrilum aggressus sit primo, *ibid.* Voluit cum pellicere simul ad vanam gloriam, et gulam, et avaritiam, *ibid.* Assumpsit Christum raptatum per aera, *ibid.* Non potuit illudere ejus phantasiae, *ibid.* Fuit ab ipso illusus, *ibid,* 2. Suadet ei ut so a pinnaculo deorsum mittat, 123, i. Christum in montem excelsum rapiens, ostendit ei omnia regna mundi, ct quomodo, *ibid,* et seqq. Quo pacto hæc ei repraesentant, *ibid,* 2. Taliter quoquo ea depingere potest in hominis phantasia, 126, 1. Quomodo potuerit dicere, se regna omnia mundi ei daturum, quasi propria, *ibid,* 2 et seqq. Simulat se esse Filium Dei, atque ut talis cupit a Christo adorari, *ibid;* In hac lentaliono eum sollicitat ad avaritiam, ambitionem et idololatriam; tacito vero explorat an ipse verus sit Dei Filius, 126, 2. Ejus pollicitatio Christo facta, fuit mendax, falsa, arrogans, dolosa, 127, 1.

An dæmon per uxorem Pilati Christi necem impedire voluerit, XV, 603, 1. An morienti Christo apparuerit, XVI, 272, i, 2.

3® Diabolum sua vi spoliavit Christus postquam in mundum venit, XV, 305, 1,2: *Quomodo potest quisquam intraro in domum foriis, el vasa ejus diripere, nisi prius alligaverit fortem, el tunc domum illius diripiet.* Fuit ligatus a Christo, *ibid.* Per Christum qualiter ligatus, IV, 298, 2 : *Apprehendit dxmonium, el religavit illud in deserto»* Hinc non potest nocero per suos quantum vellet* XV, 395, 1, 2. Diabolus fuit a Christo captus, *Job,* 770, 2: *Numquid illudes ei quasi avi, aut ligabis eum ancillis tuis* ? Quomodo post adventum Christi terræ pulverem voret, XI, 766, 2 : *Serpenti pulvù panis ejus.*

4° Quomodo diabolum dextruxerit Christus, XIX, 374, 2 : *Et per mortem destrueret cum qui habebat mortis imperium.* Christus sua morto eum mundo pepulit, XVI, 511, 2: *Nunc judicium est mundi, nunc princeps hujus mundi ejicietur foras.* Diaboli vis et arrogantia pacta dato Christo per ejus mortem, XI, 253, 1 : *Ecce dominator Dominus exercituum confringet lagunculam in terrore* XM, 148, 2; 511, 2; XX, 622, 1; *Omnis qui natus est ex Deo non peccat..... El malignus non tanget illum.* Ejus vis valde imminuta est, XXI, 315 t, 2^

Bestia quam vidisti, fuil, et non est, ascensura est de abysso, et in interitum ibit, Esl invisibiliter in crue© Christi crucifixus, XIX, 91, 1 : *Expolians principatus et potestates, traduxit confidenter, palam triumphans illos in semetipso.* Dæmones sunt per Christum sua potentia et tyrannide spoliati, XVI, 100, 2 : *Misit me... predicare annum Domini acceptabilem et diem retributionis.* Quomodo eos Christi victor in triumphum duxerit, XIX, 90,1. Lucifer in cruce vicius a Christo, detrusus est in tartara, ut ibi ligatus maneat usquo ad diem judicii, XV, 305, 1,2. In fine mundi suam vim rursum 'ecipiet, XXI, 315, 2. In uno mundi adorabitur ut numen Antcchrisli, 256, 1.

Tertio erga homines. 1* *Eorum nequitia et cru* delitas,* II, 118, 1. Dæmones sunt jurati ct acerrimi bcamum hostos, V, 137,1 ; *Ne des alienis honorem Usum, el annos tuos crudeli,* XV, 175, 2 : Dæmo-Ais adversus homines furor, *Job,* 38, 1, Ob Christum incarnatum maxima odia in Ecclesiam concepit, ot in homines, XXI, 235, 1. Cur magis nos oppugnat quam patres nostros, 248, 1, 2. Diabolus esl noster adversarius, XVIII. 334, 1 ; XX, 391, 2 : *Adversarius vester diabolus tanquam leo rugiens.* Diaboli in suos crudelitas, II, 118, 1. Nebulones nequissimi sunt, XVIII, 600,2; 674, I. Eorum summa voluptas est homines torquere et voxare, XV, 671, 2 : *Venisti perdere nos ?* Gaudet exitio hominum, XVI, 449, 1. Ideo nocet homini, quia nequii Deo, XV, 315, 1. Primus inimicitias suscitavit, X, 248, I, 2. Esl Dous dissensionis, XV, 149, 2. Hinc Christo adulatur, no ab oo ejiciatur, 684, 1 : *Adjuro te per Deum, ne me torqueas.* Byænæ assimilatur eo quod mortibus hominum pascatur, XIV, 210, I. Quomodo fuerit homicida ab inilio, XVI, 449, I. Ipso est primogenita mors, XVIII, 99, 1. Esl homini leo in hac vita, ursus in morto, coluber in gehenna, XIII, 586, 1 : *Quomodo si fugiat vir a facie leonis, et occurrat ei ursus, et ingrediatur domum..., et mordeat eum coluber.* Est sanguisuga qui semper sitit sanguinem, 379, 1. Sanguinis humani avidus homines sibi immolari petebat, 454. t. 2. *Ilis ipsi dicunt : Immolate homines vitulos adorantes.* Cur dicatur rufus, XXI, 240, 2. Esl ad nocendum promptus, *Job,* 34, 2. Omnia facit ut noceat, 1l 4, 2. An et quomodo impedierit Judæorum reditum e captivitate Babylonica, XIII, 144, 2. Templi fabricam impedire satagens, monti magno assimilatur, XIV, 401, 1. Quomodo per sagas el magos noceat bcsliis et pueris, IX, 293, 2. Dæmones eorum quos deceperunt, sunt carnifices, IV, 279, 2 : *Tradita fuerat septem viris, ct d.cmonium nomine Asmodxus occiderat eos.* Dæmonum proprium est intricare corpus, animam, variis doloribus scrupulis, sto., 293, 2. Morosus esl diabolus in tormentis nferendis, *Job,* 60, 1 : *Percussit Job ulcere pessimo planta pedis usque ad verticem.* Est faber omnis -rsecutionis et lentaliunis, XI, 646, 2 : *Ego creavi interfectorem ad disperdendum.* Lupus est. XVf, 474, 1 *Lupus rapit ct 'spergit oves,* Sæpe etiam se transformai in lupum, XIV, 210,1. Vocatur leo, XX, 392, 1 et seqq. *Tanquam leo rugiens circuit ; Job,* 107,2: *Rugitus leonis, et vox emx, el dentes catulorum Iconum contriti sunt.* Ceto voraci assimilatur, XIV, 215, 1. Fuit figuratus per piscem a Tobia occisum, IV, 292, 2. Per crocodilun. repræsentatur, VI. 155, 1, 2.

2a *Eorum erga nos insidia quanta,* XX, 391, * el seq. Cur in homines saeviant, V, 268, 1. Summo pero .saluti nostre invidet diabolus, VI, 187, 2 Invidia ci propria, III, 650, 1. *Incidebant se juxta ritum suum cultris el lanceolis.* Invidia esl scelus diabolicum, 381,'1. Quia ipse de cœlo cecidit, hinc omnes ad casum sollicitat, XV, 126, 2.

3» *Homines ad malum trahunt.* Diaboli natura fraudes, inores, sæviüa describuntur. XX, 393. i at seqq. Ejus fraudes, 181, 2; 394, 1. 2 Diabolus superbus mullos homines capii, III, 115, I. Dæmones sunl insidiatores, *Psalm.* L 155, 1.

Diabolus ad fallaciam cumpositus, *Job,* 191. 1. Terram perambulat, 24, 2: *Circuivi terram ct perambulavi eam.* Circuit eam ut explorator, 25, 1. Ejus sagacitas, XX, 395, 1 : *Circuit... quxrens quem devoret.* Vigilanlissitnus est in nostram perniciem. *Job,* 25, 1, 2. Nunquam donnit» 593, 2 : *Qui me comedunt, non dormiunt.* Daemones in malum conspirant, *Job,* 38, 1. Daemon precursor matutinus quis sit, V. 123, 2.

4* *Quomodo homines Conici diabolus,* I, 98, 1. !• Astutus tentator est. *Job,* 35, 2. Ejus tentaüoues variæ, XVII, 427. 2 el seqq. Daemonis ossa vocantur tentaliones. *Job,* 759, 2. Ejus artes 1res in tentando. XVIII. 672, 2 : *Induite vos armaturam Dei. ut possitis stare adversus insidias diaboli.* Omnis lenlalio ab co proprie non dicitur, sed sæpe a mundo el concupiscentia, et si filo subinde banc et mundanos homines suscitet ut nos lentent, him quasi anceps cuique suam objicit escam, XV, 120, I *Psalm.* II, 424, 1, 2.

Diaboli arma, astutia et malitia, *Psalm.* 293, 2 ; XXI, 241, 1 ; 2. Quomodo per omnia no> lontani, XX, 391, 2. Nos variis modis ad peccandum provocant. VI, 321, 2: *Quando submiserit vocem suam, ne credideris ei, quoniam stplem nequitia in corde ipsius.* Homines suis consiliis ad mala impellunt, 215, 2: *Ncxmutens viros malos... quia... fraudes labia eorum loquuntur.*

So cuique accommodat ut fallat. *Job,* 389, • : *Abscondita est in terra pedica ejus, ct decipula ipsius super amitam.* Observat cujusque propensionem, *Job,* 760, I. Utitur melancholia ad homines tenlandos, HI. 367, 2 : *Et excitabat cum spiritus nequam a Domino.*

Diabolus non lam est immissor quam inventor vitiorum, *Job,* 777, 2 : *Halitus ejus prunas ardere facit, et flamma dc ore ejus egreditur.* Dæmones el mundus per sensus nostros nooent nobis, XVHI,

335, 1. Quæ dæmonis tola ignea sunt, XVII, 682, i. Quomodo hominem exagitet, XV, 247, 2. Pugnat nobiscum per voluntates nostras, I!, <12, 2. Quomodo se gerat ut homines decipiat, VI!. 2 : *Sicut pisces capiuntur hamo, ct sicut ovos laqueo comprehenduntur, sic capiuntur homines in tempore malo,* XV, 127, 1 ; *Job,* 767, 2. Quomodo piscctur homines, XII, 715, 2. Ejus laquei varii, XIX, 297,2: *Besipiscant a diaboli laqueis, a quo captivi tenentur ad ipsius voluntatem.*

2» Comparatur variis animalibus et rebus, XXI, 241, 1. Est serpens, cur, 1,495, 1. Quomodo insidielur calcaneo, 167, 1 ot seqq. Undo vocetur draco et serpens, XXI, 240, 2; 247, 2. Vocatur serpens et scorpio, XVI, 149, î**îst serpens antiquus, XXI, 344,2 : *Et apprehendit draconem, serpentem antiquum, qui est diabolus et Satanas.* Cur vocetur Leviathan, XI, 384, 1, 2. Cur serpens vectis et tortuosus, *ibid.* Serpenti similis est, IX, 663, 1 : *Quasi a facie colubri fuge peccata.* Utitur forma sorpentum, cur, XIII, 191, 1,2: *Erat draco magnus in loco illo, et colebant eum Babylonii.* Draconis specie in Scriptura pingitur «ol vocatnr, 192, 1. Et saepe ea forma apparuit, *ibid.* Coto el draconi similis est, *Job,* 190, 2. Daemones in Cantico cur non vocentur leones, nce tigrides, sed vulpes parvulæ, VII, 592,1 : *Capile nobis vulpes parvulas, qux demoliuntur vineas.* Sunt lupi vespertini, cur, XII, 53, 2 : *Lupus ad vesperam vastavit eos.* Avi et perdici diabolus assimilalur, *Job,* 132, 1; 142, 2.

3» Ejus officium est decipere, III, 672, 1, 2. Deripit pseudoprophetas, 671, 1.

Mullis illudit specio boni, XIX, 98, 1. Sub specie necessitatis laxitatem inducit, *Job,* 778, 2. Sophisticus argumentator esi, X, 261, 2. Res viles ul splendidas proponit, *Job,* 777, 2. Suaviter cantando decipit, 760, 1. Peccati periculum et infamiam subterit dum tentât, at speciosum et gratum sensibus hominum objicit, V, 3 , : *Omnem pretiosam substantiam reperiemus, implebimus domos* noáírajipoltú.Primo nos exhilarat, dein affligit, IX, 158, 2 : *Timorem, el metum, el probationem inducet super illum.* Singulis multos spondei annos, XV, 519, 2. *Vigilate ergo, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit.* Diaboli paralogismus do vita longa, VII, 241, 2. Mortis memoriam nobis obliterare conatur. *Job,* 777, 1. Quomodo homines excæcet, XII. 270,1. Tenebris involvit omnia, *Job,* 764. 1 : *Protegunt umbra umbram ejus.* Poenas inferni extenuare conatur, 783,1 : *Æstimabil abyssum quasi senescentem.*

4* Semper hominem trahit deorsum, XV, 123,2 : Si *Filius Dei es, mitte tedeorsum.* Seciatur immunditiam, 27Î. 1. Gaudet spurcitie el immunditia, Deus castitate, XII, 463, 1 ; XV, 315, 1 : *Cum immundus spirilus exierit ab homine.* Quare daemones dicuntur immundi, XVII. 750, 2 : *Afferentes syros el vexatos a spiritibus immundis* ; XV, 265, 1 : *Dedit Uti potestatem spirituum immundorum.* Diabolus est auctor concupiscenliæ, XX, 547, 1 : *Concupiscentia... qux non est ex Patre, sed ex mundo est.*

5’ Peccanti pudorem adimit, confitenti restituit, IX, 166,1 : *Non confundaris confiteri peccata.* Hominem cur ol quando mutum reddat, XIV, 210, 1. Cur hominem quem occupat mutum reddat ol excæcet, XV, 303 1. Hinc eo pulso, homo loquitur o claro videt, 303, 2.

Peccatorem commisso peccato in desperationem præcipilat, XV, 597, i, *Peccavi (radens sanguinem justum ;* XIII, 319, 2.

5° *Quos prxserlim lentat diabolus?* 1» Adolescentibus maximo insidiatur, VI, 144,1. Teneris insidiatur, XV, 84, 2.

2° Semper peccatori insidiatur ul eum ad peccatum, et per illud in gehennam pertrahat, X, 28, 2: *Leo venationi insidiatur semper; sic peccata operantibus iniquitates.* Cur sit a dextris impiorum, XIV, 381, 2. Maximo se insinuat iracundis cogitationibus, et in eis illi datur locus, XVIII, 644, 2 *Nolite locum dare diabolo.*

3* Maximo iis insidiatur animabus quæ so convertere nituntur, VII, 594, 1.2: *Ecce ego ad pulvillos... quibus vos capitis animas volantes.* Tentai ad Dei cultum primo accedentes, IX, 9V, 1 et seqq. : *Accedens ad servitutem Dei.... prepara animam tuam ad tentatitfnem.*

4* Tentât otiosos, V, 156, 1; X, 560, 2. Amat otiosos, *Job,* 764, 1 : *Sub umbra dormii in secreto calami, el in locis humantibus.* Gaudent daemones otiosis verbis, V, 297, 1 : *In multiloquiis non deerit peccatum.*

5’ Eos solet tentare graviter quos prævidel foro eximios in Ecclesia, XV, 117, 2. Diabuìom contra so suscitant qui ad perfeelionom aspirant, *Job,* 82, 2. Dæmonis potentiam Daus reprimit, 261,1,2; 262,2. Diabolus electis maximo insidiatur, 23, 1. Justos imprimis ad peccatum sollicitat, VI, 290. 1 : *Fons turbatus pede, et vena corrupta, justus cadens coram impio.* Dæmoncs exultant si quem justum ad inchoandum peccatum induxerint, *Psalm.* 1,67,1 : *Qui tribulant me, exultabunt, ti motus fuero.*

6» Sanctis potissimum inhiat, *Job,* 781,1 et 2 ; *Sub ipso erunt radii solis ; el sternet sibi aurum quasi lutum.* Sanelioros magis infestat, XX, 181,1. Sanctos afflictione vexat et exagitat, ul triticum cribro agitatur, XVI, 263. 1: *Satanas expetivit vos ut cribraret sicut trilicum.* Sanctorum ocetu se ingerit, *Job,* 52, 1. Sæpo variis spectris sanctos terrere satagit, V, 536, 1. Quomodo opera sanctorum impediat, XIX, 123, 1 : Volutmur *venire ad vos... sed impedivit nos Satanas.* Paulum vexavit ut stimulus, XVIII, 503, 1, 2. An eum colaphizaril, *ibid.*

7’ Hominem in morte quomodo lentat el oppugnat, XX, 668, 2. In morte suivit, *Job,* 108, i ; 277, X

8a Ah quisque diabolum habeat a quo lentetur.

XIV, 382, 1, 2; XX, 392, 1. An ningulis vitiis sui præsideant dæmoncs, XVIII, 673 2 : *Non est nobis colludano adversus carnem cl sanguinem.* Eorum alii huic, alii illi vitio præsunt, et ad ea homines sollicitant, XIII, 34$, 1 : *Spiritus enim fornicationum decepit eos.* Septem dæmoncs an præpositi sint septem capitalibus viüis, XX, 19, 2.

6° *Dxmonum potentia cl imperium tyrannicum in homines.*

1® Dæmonis peculiaris conditio, potentia, viset robur explicatur, XVIII, 674, 2 : *Non est nobis colluctatio adversus carnem cl sanguinem,sed adversus principes el potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum;* XV, 534 1. Cur dæmoncs dicuntur mundi rectores, sed cum restrictione, XVIII, 600, 2; 674, 1. Sunt principes ssculi, 261, 2 : *Sapientiam vero* (loquimur) *non hujus iaculi, neque principum hujus sæculi.* An diabolus sit Dous hujus sæculi, 439, 1 : *In quibus Deus hujus sxculi cxcæcavil mentes infidelium.* Illius fortitudo in lumbis, *Job,* 757, 2: *Et virtus illius in umbilico ventris ejus.* Nullis armis obstinatio ejus cedit, *Job,* 779, 2 : *Deputabit enim quasi paleas ferrum, et quasi lignum putridum 9S. Non fugabit cum vir sagittarius,* ole. Ejus potestas in cibos ante Christum, XIX, 228, 2. Ejus in excommunicatos potestas, XVIII, 287, 1 : *Judicavi.,.. tradere hujus modi.... Satanxin interitum carnis.* Ejus potentia in animam peccatoris, XVII, 354,1 : *El insiliens in eos homo in quo eral dxmonium pessimum, el dominatus amborum invaluit contra eos.* Peccatorem ligai, *Job,* 288, < : *Si incluserit hominem, nullus est qui aperiat.* Eum vitiis suis alligat, XIII, 349, 2 : *Ligavit eum Spiritus in alis suis.*

2® Diabolorum regnum in anima tyrannicum, XIV, 21, I, 2. Est tyrannus Aquilonaris, cur, XIII, 502, 1. Est omnium tyrannorum princeps et choragus, VI, 378,2. Est primus et summus lyrannus, XII, 42, 2. Est tyrannus suorum cultorum, III, 121, 1. Ei traditur homo, ut humilietur, 124, 2. Abutitur anima peccatoris pro sua libidine ad omnem malitiam ot opprobrium. XIII, 486, 2 : *Plange quasi virgo accincta sacco.* Dicit animæ : *Incurvare,* XI, 613, 1,2: *Ei dixerunt anima tua: Incurvare.* Inducit egestatem spiritualem, *Job,* 778, 1 : *Faciem ejus prxccdil egestas.* Est vindemiator el racemator, XII, 60, 2. Diabolo convenit vindemia, XIV, 141, 1. SeplonIriono denotatur, IX, 407, 2. Est velul ventus durus, VI, 286, 2. Vento Typhon bene assimilatur, XVII, 427, 2. Suos clientes sinit perire inopia, nec veras eis dat voluptates, XVI>207,2; 208, 1 : *Et cupiebat impleri venirem de siliquis quas porci manducabant, el nemo illi dabat.* Diabolus Phoraoni similis. *Psalm.* II, 95, 1, 2. Cur dici queat Assur, XII, 730, 2. Significator per Madian, 111, 148, 1. Est fur, 168, 1. Significatur per Bonadab, IV, 36, 1. Ei servirò miserrimum est, ÍX, 677, 2 : *Beatus.... qui non servivit indignis se,* 4

Daemon suis nullam dal requiem, XTT, 422, 2 : *Cervicibus nostris minabamur, lassis non dabatur requies.* Crudeliter peccatores tractat, 133, 2 : *Servietis ibi diis alienis die ae nocte, qui nnn dabunt vobis requiem.* Quomodo fornicantibus singulis annis imponat, V, 151, 2 : *lpse morietur, quia non habuit disciplinam, el in multitudine stullilix sua decipietur.* Eo modo tractat peccatores quo adulter adulteram, XII, 668, 1 : *Ipsi dis cooperuerunt ignominiam ejus.* Quam abominandi suis cultoribus et haereticis persuadeat, XVHI, 494, 1 : *Ipse enim Satanas transfigurat se in angelum lucis.* Diaboli quomodo viros animæ enervent, XIII, 383, 2 : *Comederunt alieni robur ejus.* Omnes pietatis fruotus in ea evertunt instar locustarum, 486, 2. Habet diabolus imperium mortis ut tyrannus, XIX, 374, 2. Est piralæ similis, *Job, 781,*1. Est archipirata, 181, 1.

3® Dæmonum imperium et potentia in corpora. Quarc corpora possideat, XVII, 150, 2 ot seq. Sæpo se immiscet morbo lunatico, XV, 134, i. Sæpe corporaliter occupavit detractores, X, 65, 2: *Attendo ne forte labaris in lingua, cl cadas in conspectu inimicorum insidtanhum tibi, et sit tibi casus tuus insanabilis in mortem.* Maxime invadit melancholioos, XVI, 134, 1. Cur energumenos dire torqueat, XV, 355, 2 : *Filia mea malo a demonio vexatur.* Daemon obsidens puellam ab adolescente mago inoentatam, interrogatus a S. Hilarión© quid responderit, IV, 279, 2. Ilea se provolvens ad genua S. Antonii, *ibid.* Quomodo dæmon incubus prolem generet, 294, 1. Proprie ion amat feminas, sed amorem simulat, cur, 294, 2. Daemones poliero datum est a Christo Ecclesiæ, XVIII, 352,2. Eos ejiciendi potestas nota eminens est Ecclesiæ. XVII, 151, 1. Dæmoncs an fugentur per fumum jecoris callyonimi, ot qua vi, IV, 292, 2. An fugantur pulsu Campanarum ab Ecclesia benedictarum, 298,4. An etiam per radicem *baraas* a Salomone ostensam, *ibid.* Quomodo a coemeteriis arceantur, XVI 134, Î. Eis formidabilis est virga S. Benedicti, 298. 1.

7® *Dxmonum manifestatio et apparitiones.* Diabolum quasi animam idoli gentiles pro Deo coluerunt, quem tamen ex falsis oraculis non Deum, sed dæmonem esse agnoscere potuerunt, XVHI, 52, <; 348, 1. In idolis colitur, cur, XX, 626, 1. An pasceretur nidore victimarum, XII, 69, 2. Diaboli idolo assistebant quasi animæ idoli, dabantquo responsa, caque falsaci noxia, XIV, 518,1. Gentilibus dii erant minores, XVII, 321, 2. Eos consulebant divini el pythones, XI, 222, 2. A divinis consulti, plerumque ambigue respondebant, X, 196, 2 ; 516, I.Sæpe faciunt ul maniaci divinent,XIII, 248,1. In sortibus iis tribuitur prænotio futurorum, quæ soli Deo propria est, XIV, 33, 2. ünde prædiceot futura, X, 319, 1, Ignorant initia divinitatis, XI, 515, 1, 2. Diaboli opera potest quis alienari a sensibus, rapiquo tu oiUsim quasi naturalem, XIII,

Dæmones assumunt corpora ex aere, XI, 453, 1. Dromonum apparitiones in specie Christi ct angelorum, XVHL, ¿94, t. An visibiliter apparuerit diabolus Abrahæ immolaturo filium, XIX, 479, 2. An apparuerit in forma Samuelis Saille evocati per pythonissam, X, 419, 2. Dæmones in sylvis habitantes sub specie hircorum apparent. XI. 282,1,2. Sropeapparent pilosi in specio hirci, 452, i, 2. Onocentaurorum formam induunt ut homines terrificent vel ludificent, *ibid.* Diabolus quomodo steterit a dextris Jcsu pontificis, XIV, 381, 1, 2. Quomodo cum S. Michacle altercatus sit do Moysis corpore, XX, 666, 1, 2. Dæmones repræsentantur per Ælhiopes, XIV, 256, 2. EI tales hominibus apparent, 292, 2. Dum apparent, homines reddunt mœstos et anxios, XV, 553, 2. Dæmonia septem o Magdaleno ejecta an vera fuerint, an tantum mystica, scilicet vitia et peccata, XVI, 132, 2 et seq.

VI. Quomodo resistendum diabolo.

!• Cum diabolo irreconciliabile bellum gerendum, IV, 737, 2 : *Convocatis autem Machabxus septem millibus, rogabat ne hostibus reconciliarentur.* Omne cum eo commercium vitandum, XV, 672, I. Ei in baptismo Christiani renuntiant, XVIII, 107, 2. Ei non credendum, IX, 377, 2 : *Non credas inimico luo in xternum.* Quibus armis vincatur, XX, 395, 2 et seq. Resistentia, fortitudo, fides, *ibid.* Satanas quomodo conteratur, XVIII, 243, 2: *Deus pacis conterat Satanam sub pedibus vestris velociter.* Diaboli imbecillitas ct infirmitas, I, 503,2. Diabolus coram animosis est pavidus ut formica, timidis vero formidabilis ut leo, IV, 547,2 ;X, 485,1, Recto mynnicolion dicitur, cur, V, 158, 1 ; VI, 155, 1, 2; IX, 228, 1; XX, 181, 2, XXI, 239, 2. Formidant dæmones animos viriles, sæviunt in molles et effeminatos, XIII, 605, 1. Timidis insultat diabolus, XX, 181, 2: *¡¡esistite diabolo, et fugiet a vobis.* Quales nos reperiunt tales so nobis prrostant. XVIII, 673, L Nocere nobis nequeunt nisi volentibus. XX, 661, 2; 662, 1 ; XXI, 210, 1. Diabolus in nolentem nihil potest, XV, 125, 1. Est ex animæ regno ejiciendus, quia ejus pacem evertit, VI, 151, *t : Ejice derisorem, el exibit cum eo jurgium.*

2* *Ad orationem recurrendum.* Dæmones jejunio et oratione pelluntur, XV, 394 2. Diaboli cotam Deo contremiscunt, IX, 467. 2. Eorum intima rcreta Deus novit, V, 456, 1 : *Infernus et perditio Wam Domino.* Nihil enim potest diabolus in tentando sine permissu Dei, 111.672, 1,2; *Job,* 311,2; 32, 2; 38, 2; XV. 193,2 : *Et ne nos inducas in tentationem.* Illius potestatem Deus reprimit, *Job,* 761. i ct2; 762, 1 : *Qui fecit eum, applicabit gladium 'jus.* Ad invocationem nominis Jesu pelli solebat, XIX, 31, I ·. *In nomine Jcsu omne genu flectatur infernorum.* Dæmones timent vocabulum, patrocinium ct exemplum Marias, IV, 347, 1; VI, 517. 2.

• *Ad Saeranunta.* Profligantur daemon**. ocr Eucharistiam XIV, 470, 1, 2. Pelluntur per Confirmalionis sacramentum, XVII, 151, 1 ; 199, 1. Eorum molimina eluduntur, dum confessorio aperiuntur, XVIII. 494, 4.

4° *Quibus maxime S. Scriptura verbis effugetur,* II, 239, 1. Evangelia perhorrescunt dæmones, XV, 2, 2. Psalmodiam maximo exosam habet diabolus, XX, 213, 2: *Tristatur aliquis vestrum?oret; æquo animo est? psallat.*

5° *Quibus virtutibus, septem scilicet, quasi funibus ligetur diabolus,* IV, 299, 1.

Vincitur insuper humilitate ct patientia, V,517, I. Non fert humilitatem, XV, 172, 2 ct seq. Non potest prevalere humilibus, I, 486,1. Non robore, sed arte, scilicet patientia vincendus, *Psalm.* II, 444, 1, 2: *Benedictus Dominus Deus meus, qui docet manus meas adprzlium,el digitos meos ad bellum.*

Vincuntur dæmones ab obediente, cur, VI, 124, 1: Fïr *obedieñs loquetur victorias.* Diligunt inobedientem, cur, *ibid.*

Charilate hosti exhibita vincitur diabolus, VI, 285, 1, 2: *Si esurierit inimicus tuus, ciba illum: ....prunas enim congregabis super caput ejus.* Vulneratur hominum clementia, III. Dæmones vincuntur ab eleemosynario, VI, 150, 2: *Qui pronus est ad misericordiam, benedicetur.*

innocentia cordis el operibus bonis vincitur. Diabolus potens est nostra iniquitate, *Psalm.* I, 468, 2. Obediunt dæmones amicis Dei, V, 491, 2. Flagellantur per opera bona, XVIII, 679, 2 : *Et induti loricam justitia.* Vincuntur maxime gaudio spirituali, XX, 20,1. Roborantur per neglectum parvorum delictorum, ut ad majora hominem tentent, IX, 525, 1 : *Qui spernit modica, paulatim decidet.*

Constanter el vigilantor ei resistendum. Superatus diabolus magis timendus, *Job,* 780, 1. Daemonis constantia in lentando, 759, 2. Semel victus non cessat pugnaro, ot fugatus redit iterum, ilerumque, *Job,bi,* 1; XX. 181,2. Multos vincit continuando tentalionem, 111,211.1. *Deficit anima ejus ct ad mortem usque lassata est.* Cur agat in desertis, nullam habens requiem, XV, 315, 1. Vicius confugit ad insidias, XX, 181,2. Semel fortiter vicius in tcnlaliono aliqua, ad tempus discedit, sed dala occasione iterum ad similiter lentandum redit, XV, 128, 2.

VII. D.emonum supplicium.

1° *Eorum pana actualis.* Statim post suum peccatum igne gehennæ sunt cruciati, eo cruciantur etiam absentes, XV. 236, 2. Non sunl omnes in inferno, X, 318, 2 : *Sunt spiritus qui ad vindictam creali sunt.* Diaboli triplex maledictio, XXI, 262,2. Tormentum est ei relegari in infernum, cur, XV, 236, 2. Dromonum poena gravissima, IX, 681, 2 : *Omnis plaga tristitia cordis est.* Per seductionem hominum augent sibi pœnam accidentalem, non essentialem. X, 319, I : *Et in furore suo confirmaverunt tormenta sua.* Quo pacto ligentur in inferno ot egredi nequeant, IV, 294, 2. Quibus vinculis

ælcrnis ligati sint, XX, 661, 1, 2: *Angelos vero qui non servaverunt suum principatum, ...vinculis zternis sub caligine reservavit.*

* 2° *Eorum supplicium nunquam cessabit.* An aliquando diaboli salvandi sint, XVIII, 196, t : *Conclusit enim Deus omnia in incredulilate, ut omnium misereatur.* Nunquam salvabuntur, XX, 334, I; 444, 2. Poenitere nolunt peccati, 445, 1. Non potuerunt igitur resurgere per poenitentiam, 443, 1. Hinc per Christum mediatorem juvari non possunt, XVIII, 545, Î.

3° *Eorum pama crescet post judicium,* XX, 447, <; 663, 1. In judicio extremo intererunt in tetris corporibus, XV, 554, 1. Quomodo sancti eos judicabunt, XVIII, 291, I : *Nescitis quoniam angelos judicabimus ?* In fine mundi damnandi sunt publica sententia coram toto orbe, XI, 361, 2. Post diem judicii omnes in infernum compingentur, XX, **447, 4.**

4® *Quomodo in judicio peccatores accusabunt, et in inferno graviter torquebunt.* Dæmones accusabunt nos in die judicii, XV, 164, 1 et seq.; XVIII, 63, 2. Quomodo diabolus sibi consentientes coram Christo judice convicturus sit, XXI, 345, 1. Quam sint perspicaces dæmones, bine in judicio peccatorum occultissima quæquo pandent, XIV, 283, 1.

In fine sæculi, in forma equitum et equorum impios punient, permixti aliis equitibus impiis, XXI, 210, 2. Tum quoque speciem locustarum induent, sed novam ct monslrosam, ct ex variis animalibus commixtam, 204, 1 et seq.

Quomodo in gehenna peccatoribus illudant, V, 51, 1; 412, 1; VI, 213, 1. Sunt carnifices impiorum in inferno, et quomodo ad hanc vindiciam a Deo creati sint, X, 318, 2. Diabolus est gladius iræ Dei, vindex ct executor, XII. 653, 2. An et qualiter dæmones damnatos in gehenna excrucient, X, 319, 2. In horrendis formis torquebunt damnatos, IX, 311, 2; XXI, 288, 2; XX, 444, 1,2. In inferno habent corpora ignita, XXI, 287,1. Horrenda bestiarum forma so damnatis offerunt spectandos, XI, 453, 1. Sunt damnatis basilisci, XII, 78, 2.

D/EMONIACUS. Dæinoniacus evangélicas cur habitaret in sepulcris, XVI, 133, 2 el seq. Cur coram Christo prociderit, *ibid.* Cur ad ejus pedes Jederit jam liberatus, 136, 2. Praedicavit suis fidem m Christum, *ibid,* et seq. Dæmoniaci quare ploras tempore ovangelii quam legis, XVII, 150, 2.

DAGON. Dagon quis fuerit, ot unde dictus, XIX, >4, 1. Dagon an idem deus cum Derceto, XIV, 119, 2. Quomodo pingeretur, *ibid.* Dagon fuit deus Philistiim, XI, 562, 1, 2. Ejus forma, *ibid.* Dagon Philistinorum est Venus, III, 290, 1. Fatetur se victum ab arca, *ibid.,* 2.

DALILA Dalila non fuit Samsonis uxor, sed verius ejus concubina. III, 210, 1. Quomodo importunitate sua dicatur Samsonem occidisse, VI, <21, 1.

DAMA. Dama est caprea vel capreolus sylvestris. V, 153,1. Dama timida cur ægre capiatur, LX, 272, 1. Figura est pauperis, 398, 1.

DAMASCUS. Damascus urbs Syriae erat nobilis el antiquissima civitas, XII, 312,2; XIV, 452, I.Au ejus In agro creatus Adam ot Abel occisus, XIII, 542, 1, 2. Dicta urbs Jovis et Orientis oculus, XII, 312, 2. Ejus origo et etymon, *ibtd.* Erat caput Syriæ stricte sumptæ, IV, 322, 1 ; XIV, 452, 1. Damascus urbs pulcherrima describitur, IV, 25, 2. Elogium ejus, XIV, 452,1. Ejus fines, XIII, 592, 1; 595, 2. Quando illa requies Domini facta sit, XIV, 452, 1. Ejus texturæ et mercatores, XII. 312, 2. Ejus subactio, reges, fastus, restitutio, et alia do eadem, *ibid.* Damascus ab Assyriis quando eversa. XI, 305, 2. Quando rursus restaurata, *ibid.* Ejus excidium et strages facta a Teglalphalasar, XIII, 541,2. Cur vocetur vallis idoli, ab Amos, XII, 542,1. Damascus signat regnum peccati ob quatuor analogias, XI, 214, 1,

Damascus tempore Christi habebat suum regem, Judæi tamen ibi suis jus dicebant, XVII, 209. L Illuc cur fugerint Christiani Judæi in dispersione, *ibid.* Cur juxta eam Paulus percussus cucitale, *ibid.* Locus conversionis ejus ibi quam sit celebris, *ibid.,* 2.

DAMNATI, DAMNATIO. !• Damnationis cavia, non Deus, sed uomo.

!• Damnationis auctor non est Deus, X, 175, 2 : *Quasi lutum figuli in manu ipsius, plasmaro illud el disponere, omnes vix ejus secundum disposdionem ejus; sic homo in manu illius, qui se fecit, el reddet illi secundum judicium suum.* Damnatus nemo est ad damnationem creatus, XII, 637, 1 : *Numquid voluntatis mex est mors impii?* Damnationem impiorum decernit Dous ob praevisa peccata, V, 488, 2 : *Universa propter semelipsum operatus est Dominus, impium quoque ad diem malum.* Damnandi ante prævisa merita non sunt positi in serie damnandorum a Deo, et neminem reprobat Deus ex se ante praevisa demerita, XIII, **435, 1, 2.**

2® Damnatur nemo nisi volens, XVI, 478, 2: Fw *nnn creditis, quia non estis ex ovibus meis.* Damnatio est ex homine peccante, sequo in peccatis usque ad finem vitæ obdurante, XIII. 457. 2 : *Perditio tua, Israel, tantummodo in me auxilium tuum.* Quisque est sibi causa damnationis, IX, 446, 2: *Non dicas: Ille* (Deus) *me implanavit.* Damnationem impedii pœnilcntia, V. 510, 1. Sibi damnati imputari debent damnationem, non defectui graliæ, IX, 453, 2 ut seq. Suæ tribuant malæ voluntati, non Dei prædestinationi, quod damnati sint, XIII, 436, 1. Damnatio quomodo Deo ct homini tribuatur, XVIII, 25, 1. Damnati cur voccnlui gigantes, V, 267, 2 : *Et ignorant quod ibi sim gigantes, cl in profundis inft rni conviva ejus.*

IL Damnandorum numkhus. — An damnonoi sunt plures quam salvandi. XV, 210, 2 et seq. • *Quam angusta porta el arcta via est, gux ducit*

ad vitam; ei pauci sunt qui inveniunt eam. Damnantur plurcs quam salvantur, XX, 116, 2 et seq. Damnandorum in finesæculi quanta futura sit multitudo, XXI, 286, 2: *Et exivit sanguis dc lacu usque ad frenos equorum per stadia mille sexcenta.*

III. Damnatorum suppltcíum. — I0 *Quantum sit.* Damnatorum apud inferos pœna gravissima, IX, 681, 2. Summus eorum cruciatus, XV, 226, 2. Damnatorum pœna apud inferos quam sit atrox, IX, 237, 1. Puniuntur sino misericordia, *Job,* 643, 2 : *Et mittet super eum, el non parcet.* Statini a morte rapiuntur ad tartara, 450, 1. Damnatio est mors secunda, XXI, 356, 1. Damnari pejus est quam nunquam fuisse, VII, 164, 2; *Feliciorem utroque judicavi qui necdum natus est.*

2° *Quale sil eorum supplicium. Primo, pœna sensus.* Eorum cruciatus in corpore et inanima, XI, 453.1, 2. Per quas pœnas torquendi sunt, X, 321, 1 elsoq. : *In tempore consummationis effundent virtutem, ct furorem ejus, qui fecit illos, placabunt,* Quid oos maximo cruciet, IX, 358, *i.*

Cur igne crucientur, IX, 237, 1 et seqq.: *Vindicta camis impii ignis et vermis.* Non solum adurentur, sed etiam de facto ardebunl, XXI, 361, 2: *Qui non inventus est in libro vit# scriptus, missus est in stagnum ignis.* Sunt velut pisces in stagno gehennæ natantes, XIV, 217, 2. Sunt velut victim® ino Dei, XV, 701, 1 : *Et omnis vidima sale salietur,* XIV, 654, 2. Sunt in inferno velut in fascem colligati, IX, 567, 1 : *Stuppa collecta synagoga peccantium, ct consummatio illorum flamina ignis.* In singulis sensibus cruciabuntur, XXI, 326, 1 : *Quantum glorificava sc, d in deliciis fuit, tantum date illi tormentum.* Licet corpus habituri, erunt tamen sino veste, XVIII, 448, 1. Quem in inferno habeant situm, XXI, 287, 2. An lacrymentur damnati et strideant dentibus, XV, 226, 2 : *Ibi erit fletus ct stridor dentium.* Eorum lamenta. IX, 239, I. Eorum clamores erunt lamentabiles, XXI, 361, 2. Eorum desperatio et maledictio, ct quos maledicturi sint, *ibid.* Damnatorum do opibus acquisitis et voluptatibus habitis querimoniae, XII, 552.2.

Summa torquentur ira, invidia, tristitia, angore, st remorsu conscientiæ, V, 438, 1.

Eorum vermis, XI, 767, i; 768, 1, 2 et seqq. : *Vermis eorum non morietur.* A vermibus cruciantur, IX, 311, 2: *Cum enim morietur homo, h*~ reditabil serpentes, et bestias, el vermes.* Ab iis eos cruciandos in inferno probatur, XI, 767, 2; 768, 1, 2.

Se invicem in inferno cruciant, IX. 563, 2.

Quomodo creaturis omnibus cruciantur, X, 318, 1 : *Hxc omnia sanctis in bona, sio el impiis et peccatoribus in mala convertentur.* An per dæmones cruciantur, 319. 2.

Eorum insuper duplex pœna, carentia omnis solatii, el abundantia omnis miseri®, XIV, 604, 2. Bonorum priorum obliviscuntur, XII, 388, 1 : *Repulsa est a pace vita mea.* Frustra optant dies pristinos, *Job,* 568, 1. Eorum pœnæ augentur, quod nominem habeant consolatorem, XII, 354, 1 : *Non est qui consoletur eam cx omnibus charis ejus.* Quíneteos cruciat illustris fama quam apud homines habont, X, 344, 2. Parum do posteris sunt solliciti, *Job,* 465, 1 : *Quid enim ad cum perlinet dc domo sua post sc?* An subindo justos videant in gloria, XVI, 223, 2. Eorum opem potero non possunt, nec audent, 225, 1. In æternum ab eorum consortio et consolatione omni privati, sunt compacti in inferno velut in ferreo carcero, 226, 2.

Secundo, damnatio cum pana damni, XV, 226, 2. Sunt ab Ecclesiae regno exclusi, *ibid.*

3° *Quamdiu duraturum eorum supplicium.* 1® Ratio inter alias propter quam eorum supplicium futurum sit æternum. Non possunt resisterò Dei sententi®, noe quidquam boni deinceps agoro, XV, 476, 1 : *Ligatis manibus el pedibus ejus, mittite cum in tenebras exteriores.* Carent bono agendi libértalo, IX, 137, 1 : *Synagoga superborum non erit sanitas, frutex enim peccati eradicabitur initiis, et non intelligetur.* Nullum actum virtutis supernaturalis vel naturalis elicerò possunt, at bonum aliquod naturalo vello, XVI. 227, 2 : *Rogo ergo te, paler, ul mittas cum in domo patris md, habeo enim quinque fratres, ut testdur illis, ne et ipsi veniant in hunc locum tormentorum.* In iis non manent semina virtutum, V, 139, 2. Non amplius habont veram fidem, XX, 127, 1 : *Dxmones credunt d contremiscunt.* Coguntur Deum agnoscere'et revereri, XXI, 134, 1. In malo sunt obdurati, *Job,* 778, 2 : *Cor ejus indurabitur tanquam lapis, d stringetur quasi malleatoris incus.*

2® Damnati an aliquando ox inferno egredientur, XVII, 97, 1 : *Quem Deus suscitavit, solutis doloribus inferni,* 121, 1, 2; XVIII, 196, 1. Damnandorum misera sors apud ¡nforos in æternum duratura, XIV, 618,2 et seq. Erunt in æternum damnati, contra Origonem, XI, 362, 1 : *El post inultos dies visitabuntur.* Eorum pœnæ sunt perpetuo), *Job,* 433,2: *Luet quæ fecit omnia, nec tamen consumetur ; juxta multitudinem adinventionum suarum sic cl sustinebit.* Non habent spem, XI, 238, 1 : *Non habent impii futurorum spem.* Ex inferno nunquam liberabuntur, XIII, 464, 2: *Ero mors tua, omors; morsus tuus ero, inferne;* 513, 2 : 5i *exaltatus fuero a terra, omnia traham ad mcipsum.* Cur non sunl lugondi piis, IX, 583, 1. Damnati aliqui semel an a Christo ad inferos descendente liberati et salvati, XX, 336, 2: *El his qui in carcero arant, spiritibus prxdicavit.*

3® Damnati quomodo dicantur non esse ct non vivere, *Psalm.* I, 254, 2 : *Remitte mihi, ul refrigerer priusquam tabeam, d amplius non ero.* Nunquam morientur, IX, 417, 2 : *Memor esto, quoniam mors non tardat, et testamentum inferorum quia demonstratum est libi.* Eorum immortalitas, XI, 767, 2,

768, 1, 2 et seq. Mortom perennem patiuntur, et semper vivunt, X, 321, 2. In pœnis semper vivunt ul semper moriantur, *Psalm.* I, 361, i : *Tu vero, Deus, deduces eos in puteum interitus.* Mortem optant ut pœnas evadant, et mori nequeunt, XIII, 417, 1 : *Kl dicent montibus: Operite nos; cl collibus: Cadite super nos.* Moriuntur ubi vellent vivere, et contra, *Job,* 438, I : *Affligetur relictus in tabernaculo suo.*

IV. Damnationem aeternam optaro licet pro saluto reprobatorum, XVIII, 157,2: *Optabam ego ipso anathema esse a Christo pro fratribus meis.* Sio cam optavit Paulus, *ibid.*

DAMOCLES. Damocles in cœna Dionysii didicit regum vitam esse plenam ructu, VI, 175, 2 ; 360, 1. Damocles metuens ensem sibi imminentem, peccatoribus debet esso stimulus ad bene vivendum et sibi cavendum, XIII, 74, 2.

DAMONIDES. Damonides, Aristippi instar, loco indigno collocatus in convivio, non est indignatus ; quid responderit, VI, 260, 2.

DAN. Dan quid significet, I, 298, 1. Dan terminus Judææ aquilonaris versus Babylonem, XII, 47, 1 ; XIII, 579, 2. Ejus nomina, XII, 47, 1. Dan urbs unde dicta, vocata deindo Panons et Caesarea Philippi, III, 221, 2; XII, 700, 1; XV, 97, 2; 363, 2. Gur in eam Christus secesserit, XV, 363, 2.

De benedictione Dan, 1, 405, i; II, 531, 2 Dan patriarcha est typus S. Jacobi Majoris, XXI, 397,1. Danitæ qualo habuerint insigne in deserto, 1L 199, 1. Bx hac tribu fuit Samson, 1, 405, 2. Significat symbolice considerationem futurorum malorum, 299, 2. Danitarum captivitas quando, 111, 223, 1.

Ex Dan orietur Antichristus, ideoquo omnes Danit» ei contribuli suo adhaerebunt, I, 406,1 ; XXI, 167, 2. Gur Dan non signetur, XXI, 168, 1. Danitæ etiam aliqui juxta aliquos in fino saeculi salvandi. *ibid.* Alii tamen affirmant nullos Danitas in fine mundi ad Christum convertendos, sed eos adhaesuros Antichristo sue contribuli, XVIII, 194, 2 ; XIX, 161. 2,

DANIEL. I. Tempus quo Daniel floruerit, XI, 60, 1. Coævus fuit Jeremía», Astyagi, Cyro cl Phalaridi, XIII, 1,1. Danieles duo non fuero, *ibid.* et 193, 1. Eral 34 annorum, cl adhuc vivebat, cum de eo loquitur Ezechiol, XII, 599,1, 2.

II. Ejus obtus, patria, XIII, 1,1. Euii ex stirpo regia, *ibid.* Fuit do stirpo Juda, non Levi, 9, 2. Natus est anno 15 Josiæ, *ibid.* Ejus nomon idem VJnat quod judicium Dei, *ibid.*

III. Ejus vita in captivitate Babylonica.

Quando captus ct abductus in Babylonem. XIU, I, i.Cum sociis,prima Nnbuchodonosoriscxpcditio-io, in Judæam captivus abductus est, XIV, 219,I. Ejusaitas dum in aulam Ghaldæorum regis asciscerotur, XIII, 10,2.Ondo dictus Baltassar, 1 t,2;to, 1,2. An fuerit eunuchus, videtur non fuisse, 9, 2. Undo pingatur imberbis, *ibid.* Fuit virgo, tHd. Et vir sanctissimus, *ibid.,* 2. Cur recusant edere de cibis regiis, 12,1. An fuerit aridus aspectu, *ibid* ,2. Ejus sapientia fuit supernaturalis, 14. 2. Fuit propheta, 1, 2. Quando prophetare cœperilet desierit, XII, 468, 2. Cœpil prophetare Juvenis, XIII, i, L

In Chaldæa apud reges in gloria fuit usque dum Cyrus regnum invaderet, XIII, 15, 1, 2. Prophetavit etiam tertio anno Cyri, *ibid.* Toto tempore captivitatis in Babylone egit, *ibid.* An ipse cum sociis tribus fuerit postea legatus a Judæis in Jerusalem, XIV, 432, 1 ; 436, 2. Cur non sit cum aliis ariolis vocatus ad somnium Nabuehodonosoris de statua explicandum, XIII, 18, 1. Cur ad necem quaesitus sit, 19, 1. Quomodo revelatum ei nocto somnii regis mysterium, *ibid.* et 2. Deo propheti® donum acceptum refert, 20,1, Quomodo sit a Nabuchodonosore adoratus, 33,2. Non consensit in idololatriam, dum Nabuchodonosor ei offerre voluit victimas, quia eas impedivit et restitit, *ibid.,* et 34. 1. Fuit a rege proximus, et nemo sino ejus auctoritate ad regem ingrediebatur, *ibid.,* 2. Fuit gubernator imperii Babylonici. 1, 2, Cur ipse a satrapis non accusatus quod regis statuam non adoraret, 39, 2.

Sub Balthasare non ita fuit notus ul propheta, ac sub patre, etsi ab eo in honoro habitus, XIII, 70, 1, 2. Gur se subduxerit ab ultimo ejus in convivio, *ibid.* Libere increpavit regem Balthasarom, XII, 735. 2. Cur et quomodo servatus in clade urbis Babylonis. XIII, 75, 2.

Ductus est a Dario in Mediam, sed eo post annum expirante Babylonem ad Gyrum rediit. XIIIt 78, 1. Fuit familiaris Cyro regi Persarum, ejusque conviva, IV. 206, 2. Factus est a Dano Instates, XIII, 78, 1. Quomodo esset ex latere regis, *ibid.* Patuit satraparum insidiis, *ibid,* et I. Quam integro et fideliter regnum administraret, *ibid.* Templum versus se convertens Dominum orabat, 79. 2. Tribus per diem temporibus orabat, 80, 1. Sub Evilmorodach rege in lacum leonum conjectus est, XIV, 199, 2. Quomodo ei non nocuerunt leones in lacu, XIII, 81, 2. Daniel clausit ora leonum esurientium, XIX, 487, 1. Id miraculum adscribilur ejus castitati et jejunio, XIII, 83, 1. Quo anno aitati* in lacum missus sit, *ibid.,* 2. Fuit in eo vera justitia, non imputativa novantium, *ibid.* Cantandus est martyr, etsi illæsus e lacu exierit, 52. 1. Quomodo confisus sil Deo, 82, 2. Fuit deinde gloriosus quamdiu regnarunt Cyrus et Darius, 83. L

Quando viderit visionem quatuor bestiarum, XIII, 86, 1. An non fuerit revera Susis, sed in Babylone, cum vidit illam visionem, 99. 1. Gabriel angelus ei apparuit, 107, 2. Orat ul Deus captivitatem Babylonicam solveret, HI, 1. Jeremiæ prophetiam legit studioso, *ibid.* Cur dictus vir desideriorum, XII, 514, I ; XIV, 336, 2; *Job,* 592, 2. Fuit vir desideriorum dupliciter, XIII, 115. 2. Cur luxerit tribus hebdomadis, 136, I, 2. Jejunio impetrat visionem angeli, *ibid.* Cur solus ipse, non socii, viderit apparentem Gabrielem, <40, 2. Quid ei hic revolavit,

HI, L Cur animo deficiat illo viso, 140, 2; 143, 3. Quot annis ante predixerit prelia Scleucidaruin et PtAlemœonjmf <49, 2.

Ejus prima prophetia est historia Suzannæ, XHI, 1’9, 1, *i.* Quomodo spiritum ejus Deus suscitavit, 183, 2. Erat 24 annorum cum Suzannam liberavit, *ibid.* Quot esset annorum cum Belum evertit et in lacum missus est, <90, 1. Cur per fanum Beli cineres cribraret, 191, 1. Massa picea draconem «’reparo fecit 192, 2.

IV. QuoUSOUE VITAM EXTENDERIT, XIV, 432, 1. Vixit centum annis, quo anno Cyri mortuus, XIII, 1, 1, 2. Utrumque templum vidisso potuit, XIV, 330, 1. Emi vir miro zelosus el martyr, an capito plexus, XIII, 1, 2. Mortuus est et sepultas in Babylone, *ibid.* Qua dio occurral dies ejus natalis, *ibid*

V. Ejus elogium, XI, 60, 1, 2. Fuit portentum, 219,2. Aquila» cur comparetur, 42, 2. Ejus emblemata, 80, 2. Adhuc vivens quasi a Deo canonizatur, XII. 599, 1, 2. Est typus hominum continentium, 600, <, 2. Ejus celebratur sapientia, 704, 1, 2. Daniel, Noe et Job, cur apud Ezechiclem pre aliis sanctis populi tutoribus nominentur, 599, i, 2. Quid hi significent, *ibid.,* et 600,1, 2. In quibus fuerit typus Christi, XIII, 6, 1. Fuit tvpus Christi patientis dum in lacum leonum conjectus est. 84, 2. Idem redivivus, est typus resurrectionis, *ibid.*

VI. Ejus scripta, XI, 60, i, 2. Quid vaticinetur, XIII, <, 1. Ejus libri auctoritas, obscuritas, prestantia, 3, 1, 2. Scriptus ab ipsomet Daniele, 5, 2. Multa Chaldaica usurpat vocabula, 248, 2. Cur librum suum conscripserit partira Hebraice, partira cbaldaice, IV, 202, 2.

DANIEL STYLITA(S.). Daniel Stylila fuit assecla Danielis prophet®, XIII, 7, I, 2. Ejus patria, *ibid.* Nomen illud qua occasione illi inditum, *ibid.* Factus est hæres spiritus Simeonis Stylitæ, *ibid.* Ab co est ad labores el tolerantiam animatus, *ibid.* Stetit diu in columna, ejus vaticinia, miracula, *ibid.* Libere peccantes corripuit, ejus mors, epitaphium, *ibid.* Ejus sepultura prodigiosa, *ibid.* Ejus humilitas, *ibid.*

DANIEL ABBAS. Daniel abbas falso insimulatus adulterii a puero innocens esse declaratur, XIII, <86, I.

DAPHNE. Daphne locus a copia laurorum ita dictus, quis. IV, 516,1,2. Hinc sepultas fuit S. Babylas, S. Ignatius Antiochenus et Onias sanctus occisus, *ibid.*

DARDANIA. Dardania ob admissam Eutychetis lm resim terremota concussa; multa ejus oppida cum habitatoribus demersa, XIII, 535, 2.

DARE, DATUM. Datum idem est quod donum, XX. 63, 2. Dure proprium est Dei,.35, 1. Dare beatiu* est qwim ai cipero, IX, 171,2; XV, 147, 2; X IL 37». *I ah* ri *dabitur* sunt sororos, XVI. jiu, 2. Dans a Deu accipit, V, 336, 2. Danda Dui Deo, Cæsaris, Cassari, XV. 480,1. Dandum semper aliquid Deo, X, 216, 1.2 clseq. Dare animam, est se totum addicere, IX, 279, 2; 282, 2.

Quantum, quoties, quibus, quomodo dandum, VI. I »8, 1.

Danda petentibus honesta, et non nocentia, XVI <15. I.

Dandum cito, nec donum differendum, V, 386, 2

Datorem hilarem diligit Deus, XIII, 401,2. Dan< invitus, panem dal lapidosum, IX, 509, 1. Dans liberaliter servat mandata, quomodo, X, G7, I *(Vide* Eleemosyna).

DARIUS. Darii etyma, IV, 216, 1 ; 361, 1. Darius persico significat prudentem, XIV, 360, 2. Darii stirps duravit ab imperio Persico usque ad Darium Ochum (verius usquo adDarium Codomanum, qui ab Alexandro apud Arbellas devictus est, et regno spoliatus), IV. 216, 2. *Vide* Seriem priscorum regum Persarum, 202, 1,2; 203, 1, 2.

L Darius medus cum Cyro Balthasari succedens in monarchia Babylonica, quis fuerit, vari© sentón» liæ, XIII, 76, 1, 2. Fuit filius Astyagis el Cyri avunculus, *ibid.* Ejus nomen quid sonet, *ibid.* Ipso idem qui Cyaxarcs et Artaxerccs, *ibid,* et 2. Quo anno sit natus, *ibid.* Darius Medus praecessit Cyrum, non ergo sub eo Aggæus prophetavit, XIV, 315, 1, 2. Danielem sccum in Mediam duxit, XIII, 78, 1. Voluit adorari ut deus, 79, 2. Accusatores Danielis Iconibus juste objecit, 83. 1. An vero ad Deum conversus, *ibid.* Uno tantum anno regnavit, in Babylone, <11, 2 Cur cesserit Cyro nepoti regnum Persarum, 188, 2. Darius camelo, ct Medi quibusimperabat, camelisassimilanlur, XIV, 244,1.

II. Darius filius Hystaspis hinnitu equi electas est rex Persarum, XIV, <22, 2; 366, 1. Quando Babylonem expugnarit rebellantem post Cyrum, 375, 2. Ejus erga Judæos propitius animus, 313, 2. Darius sub quo prophetavit Aggæus, quis fuerit, at fuerit Darius Medus, an Artaxerxes Longimanus, 315, 1, 2. Quartus Persarum rex fuit, 316. L Ai> Darius Nothus, filius spurius Longimani, *ibid.* Fuk Darius Hystaspis, *ibid.* Dedil Judiéis e Babylone reversis facultatem reædificandi templi. ¡V, 203, i ; XIV, 15, 1. Vovit fabricare templum, IV, 215, 1,2. Ad ejus annum secundum intermissa fuit fabrica templi, *ibid.* Anno ejus sexto pars interior templi perfecta fuit ; nono vero tam interiores quam exteriores partes, 219, 2. Cur dicatur rex Assur, *ibid.* Solebat aquam et terram potero ab iis quos sibi subigere satagebat, 320, 2. Ipso fuit juxta quosdam, Assuerus maritus Esther. 358, 1. Erat rex Persarum atque Modorum, 361, 1. Fuit vini bibax, 380, I, 2. Ferox ct crudelis, 399, 2. Vocat se fratrem uxoris suæ Esther, *ibid.* Voluit festum Phurim etiam a Persis gentilibus celebrari, 402, 2. In Semiramidis sepulcro aurum inventurum so sperans, quam illusus fuerit, XII, 73, 2; XIV, 173, 2. A Græcis ad Marathonem protligatus est, XIV, 3G7, 1 (*Vide* Assuubus).

TIL Darius Ocnus vol Notus, inventor certi supplicii quo rei in cineres praecipitabantur, IV, 556, 2.

IV. Darius Codomanus, ultimus Persarum rex, arieti cur assimilotur, XIII, 100, 2. Ignavo luxu perdidit monarchiam Persarum, quam Cyrus virtute sua fundarat, V, 369, i. Ab Alexandro juxta Arbellam victus est, IV, 258, 1; XIII, 28, i, XIV, 630, I. Quot equitum el peditum millia in aciem eduxerit contra Alexandrum, IV, 321, 1. Bibens aquam turbidam, negavit se unquam bibisse jucundius, VI, 334. 2. Morions quid ad Alexandrum diceret, XIII, 104, 1. Do clementia cum Alexandro contendit, XVIII, 217, 2.

DAVID. L Davidis historia. — I0 *Ejus ortus, adolescentia.* David nomen undo derivatum, XVI, 697, 2. Ejus nomen est idem quod dilectus, III, 367, I; X, 484, I. David fuit Bethleemites, XIV, 112, 1, 2. Habuit septem fratres, III, 365, 1. Juvenis existons lconem et ursum occidit, el forsan sæpius, X, 484, 1. Ejus fortitudo fuit a Deo, *ibid.* Ejus dexteritas ot strenuitas, 484, 2. Fuit procerus corporo, III, 375, 2; 396, 2.

2° *Ejus unctio.* Cur dicatur adeps a carne separatus et a Deo electus, X, 483, 1. Erat optimus Israelitarum, *ibid.* Fuit vir secundum cor Dei. III, 337, 2. Fratrum abjectissimus si exteriora spectes, a Deo electus est, XIX, 361, 2. Cur in regnum do humili loco eligatur. *Psalm.* II, 26, 2. Unctus fuit secreto a Samuele coram patre et fratribus, III, 366, 1, 2. Unctus fuit vigesimo ætatis anno, 365, 2. Ex laetitia vultus agnitus, 366, t. Fuit ter uncius, *ibid.* In unctione accepit spiritum fortitudinis bellicae, animi regii, poetic® elmusicæ, prudentiae et spiritum propheliæ. idque stabiliter el subito, *ibid.* 2. Cithara ejus partim naturaliter, partim supernaluralitcr curavit Saülem, 369, I.

3° *Ejus certamen cum Goliath.* Instinctu Dei iniit certamen cum Goliath, III, 377,1. Fuit peritus fundibularius, *ibid.* 2. Goliathum juvenculus occidit, el quidem dextere, per lapidis jactum, X, 485, 2. Sed Dei ope, 486, 1. Magis arto quam robore vicit Goliath, *Psalm.* II, 144, 1. Goliath suo ipsius gladio occidit, III, 378, 1. Caput per urbes circumtulit, *ibid.* 2. Gladium Deo sacravit, *ibid.* Percussit totum exercitum Philistinorum percutiendo Goliath, 380, 2. Quanti hanc victoriam populus faccret, X, 486, 2. Et ideo ei regnum obtulit, 487,1. Philistinos contrivit, *ibid.* Omne suum robur et victoriam non sibi, sed Deo attribuit, *ibid.,* 2.

4® *Saillis invidia erga Davidem el persecutio.* Non potuit psallendo Saülem curaro, quia invidus manebat Saül, III, 382, 1. Septies eum persecutus est Saül, *ibid.* Ex omni persecutione gloriosior evasit, *ibid.* 2. Amovetur ab aula, *ibid.* Fit chiliarcha, 383, I. Duo quæ præstilil ut fieret gener rogis, sunt cædes Golialhi el centum præputia Philistinorum, 384, 2. Optime instruxit ad se convenientes, 400, 1. Quindecim ejus fugæ, *ibid.* 2. Non fuit causa occisionis sacerdotum, sed occasio, 402, 2. Moretur coronam civicam ob liberationem Ceilæ, 404, 1. Nunquam absolute voluit occidere Saülem, 407, 1. Conscientia eum mordet propter abscissionem chlamydis Saülis, licet non peccaverit, 407, 2. Gloriosior fuit ejus victoria de Saule, quam de Goliatho, 408, t. Regius ejus animus, tTnd. Saülem occidero ei non licebat juxta quosdam, *ibid.* 2. Secundum alios, licebat, *ibid.* Dicendum non docuisse, *ibid.* Appellat Saülem ad judicium Dei, 409, 1, 2. Non peccavit petens vindiciam Saülis, 409, 2. Vindictam in Saülem poscens, exauditus est a Deo, I, 155, 1, 2. Saül se ei submittit, et filiorum suorum se facit tutorem, III, 411, 1. Plura prestai Saüli David quam promiserat, *ibid.* Peccat jurando se occisurum Nabal cum tota domo, 416, I. Ne Nabalum occideret ab eo impetravit Abigail, X. 242 I. Non poterat juste occidere Nabal, III, 416, 1» David non erat omnino cerlus de regni possessione, 421, 1. Qua de causa ederit panes sanctos, XV, 300, 1. Mentitus est officiose coram Achimelech aV tutandam vitam suam, III, 395, 2.

Non peccavit fingendo stultitiam in Gcth ut periculum mortis evaderet, III. 398, 1; V, 359, 2. Nec recipiendo oppressos ære alieno, III, 400.1. Nec occidens Gessuritas, Gerzitas et Amalecitas dum esset apud Achis, 422,2. Cur David non yoluit manere in Gelh, 422, 1. Exit cum suis aulam regis Gcth propter periculum idololatria*, *ibid.* Ut eum tueatur Deus, inadvertentiarn immittit regi Achis, 423, 2. Nunquam intendit pugnaro contra Israelem. 424, 1. David muneribus devincit sibi animos tribulium, 429, 2.

5° *Defundo Saille, regno potitur David.* Amatecites mentitur se occidisse Saülem, III, 434, í. Detulit tamen diadema Saülis ad Davidem, 435, 1. Qua auctoritate David occiderit Amalecitam. *ibid.* Quomodo maledixerit montibus Gelboe. III, 436,1 ; XII, 163, 2; David regnanto Saül plus rexit populum quam ipso Saül, III, 448, 1. Ter est unctus in rogem, íWd., 2. Prima ot secunda unctio Davidis non est facta oleo sacro, sed sola tertia, 547, 1. Fuit junior Jonatha, 419, 1. Capit arcem Sion anno 38 ætatis, adjuvatur a Deo in prælio contra Philislæos, 451, 2; 452, i. Ejus tempore maximo floruit, imo cœpil gloria Israelis, XIII, 644, 2» Non peccavit ducendo in uxorem Maacham filiam regis Gessur, III, 443, 1. Quo sensu maledixerit Joab ob interfectum Abner, 444, 1. Quare non occiderit Joab, *ibid.,* 2.

6° *Arcam reducit in Sion.* Erravit David vel Levitai, dum arca Dei imponitur plaustro, III, 454, 1. Illectus benedictione Obededom per arcam, eam cx ejus domo adduxit in Sion, 456, I. Ante arcam seipsum vicit, IX, 162, 2. Quomodo se denudant coram Domino, XI, 323, 2. Fecit tabernaculum novum pro arca, III, 458, 2.

7® *David de edificando templo cogitat,* IU. 461, 1,2. Quando templi fabricam voverit, XVII, 177,1

Placuit id votum Deo quoad rem, non quoad personam, III, 462, 1. Quare non permissus a Deo templum ædiflcâre, IH, 462, 1, î; XIX, 367, t. Natbanem prophetam habuit in (¡ociorem el pædagogum, X, 482, 1, 2.

8° *Ejus bella et victori*.* Occupat Geth, et per hoc frenavit Philistæos III. 467,1. Per omnes mundi plagas victricia anna circumfert, *ibid.* Debellat Moabites, *ibid.,* 2. Quomodo Moabites mensus est funiculo, XI, 451, 2. Capit arcem Sion anno 38 ©tatto suæ, IV, 450, 1, Juste invasit Sobam, III, 468, 2. Fit famosus per diam victoriam, 469, I, Ejus prudens politia in ro militari, IV, 135, I, 2. Victor possidat Idumæam, 111,469, 1. Ejus filii quo sonsu sacerdotes, *ibid.,* 2. Rependit Hanon misericordiam quam a patro ejus Naas, rege Ammon, acceperat, Hanoi contra legatos Davidis contumelia afficit, 472, 1, 2. Quare David eum bollo aggressus, cecidit eum ad octoginta septem millia, 473, 2. Ob legatos suos violatos Ammonites serravit divisitquo cultris, XIII, 540, 2. Ex corona Molchom quomodo sibi fecerit diadema, III, 486, 1. Acerbo eos puniens excusatura peccato, 487,1, 2.

9* *Davidis adulterium cum Hethsabeeel homicidium Unse.* David adulter primo, quia otiosos, IH, 474, *[.Secundo,* quia aspexit mulierem seminudam, *ibid.,* 2. *Tertio,* quia nitnis prosper, *ibid. Quarto,* quia pracsumptuosus, 472, 2. Davidici peccati deformitates et circumstantiae, *Psalm.* I, 187, 1. Ejus adulterium allegorico Christi amorem erga Ecclesiam indicat, XVIII, 101, 2. Peccavit peccato injustice, dum vult suam prolem supponere üriæ, 111, 478, 1. El inebriando üriarn. *ibid.* Et homicidii, curando occidi üriam, *ibid.* Proditorie occidit Uriam, consummat homicidium, *ibid.,* 2. Cans© ob quas Deus permisit labi Davidem, 478, 2 et seq. Peccavit ducendo Delhsabee quam polluerat per adulterium, 479, 2. An multos filios habuerit ex Belhsabeo, V, <06, 1. Fuit novem mensibus in peccatis sine poenitentia, III, 481, i. Ejus peccata Deus publicavit, 482, ii

10* *Peccatum Davidis quomodo punitum,* III, 433, 2. Ei peccanti Deus remisit culpam sed non pœnam, XIII, 498, 2. Mors infantis ex adulterio concepti fuit poma temperata clementia, 484, I. Fuit qiunilus per gravem morbum, *ibid.* Punitur rjus adulterium per stuprum illatum Thamar ab Amnon, III, 489, 2. Peccavit non puniendo Amnon propter stuprum, 490, 1. Fuit punitus per rebellionem Absalonis. 497, 1, 2. Per maledicentiam Semei, 501,2. Per violationem concubinarum, 503, 1. Per seditionem Scbæ, 517, 2.

Ii Davidis pandentia,* III, 482, 1,2 et seq.Ejus post peccalum compunctio, XII, 348, I. Magna Knsso probatur exsecuta statim remissione, 111, 483, I. Per eam evasit pœmm talionis, *ibid.,* 2. Ejus satisfactio pro peccatis, 530, 1. In omni necessitato cdicium adhibuit, *Job.* 363, I. Ejus poenitenda etiam posteris profuit, X, 491, i. Posteris fuit exemplum divin© justiliæ et misericordi», *Psalm.* L 341, 1.

12° *Ilebcllio Absalonis.* Non peccavit in judicio Thocuilisdeprecanlisno filius suus fratricida occido* retar, III, 492, 2. Nec peccavit parcendo Absalomo fratricida), 494, 1. Cur fugerit Absalomum, 497, 2. Ejus ptetas erga Absalomum parricidam, 509, 1. Flet ©ternam ejus mortem, 511,2. Fames triennalis ejus temporis quare immissa, 520, 1.

13* *Peccavit David temere spoliando Miphiboseth* bonis suis, III, 500, 2. Auferendo dimidium bono* rum, peccavit injuste, et violavit amicitiam Jonathæ, 515, 2. Non peccavit tradendo posteros Salii Gabaonitis ad crucifigendum, 521, 2. Nec mandando ut corpora remanerent insepulta usque, dum plueret, 522, 1.

14* *Numerans populum peccavit superbia,* IIL 534, 1. Mordet eum conscientia, 535, 1. Ex tribus poenis propositis eligit pestem, 535, 1, 2. Ejus poenitentia ob numeratum populum, 537, 1, 2. Ex visione angoli et doloro populi percussi incurrit morbum incurabilem, 537, 4.

15° *Chronotaxis gestorum ejus,* III, 485, 1. Quatuor praelia ojus contra Philista'os quando contigerint, 522, 2. Ejus vires deficiunt in senio, quare ei succurrit Abisai, *ibid.* Adoodatus filius Saltus non est David, *ibid.* Domus ejus illustris et fecunda, 527, 1. Omnia ad votum Davidi procedunt, *ibid.* Cur recuset bibere aquam de cisterna Bethleem, 529, 2.

Gur ei data Abisag, causa litteralis ot moralis. Transfert adhuc vivens regnum in Salomonem, III, 548, 1. Non tamen omno jus regium, *ibid.* Tam vivens quam morions acria salutis ot sapienliæ monita dedit Salomoni, V, 105, 1. David moriturus ultima Salomoni dat monita, III, 551, 1, 2. Quomodo ad judicium Dei se præparot, XX, 489, 1. Cur non occiderit Joab, sed id mandant Salomoni, III, 551, 2. Per clomontiarn non statini occidit Semei, per justitiam autem jussit a Salomone occidi propter maledicentiam, 514, 2. Et in hoc mandando non peccavit, *ibid.* David moritur, 552, 1. Habuit magnificum mausolæum, X, 438, 2. Infelix fuit in filiis, III, 554, 1. Idque in pœnam adulterii, *ibid.* Relinquitur ci lucerna, 615, 2. Ejus regnum per varias rupturas cecidit, XIII, 643, 2. Fuit extinctuin sub Zorobabele, XII, 244, 2. Davidis regia stirps defecit in Jcchonia in Babylonem abducto, IV, 404, 2.

II. Davidi factæ promissiones. — Davidi promissio facta de regno in ojus posteris continuando, fuit conditionata, IV, 122, 2. Ejus regnum confirmavit Deus in æternum, X, 491, 2; 465, 1, 2. Ei promittit Scriptura quod in Christo implendum orat, XIV., 347, 2. Davidi facta promissio do regno ©terno in Christo completa, *Psalm.* II, 93, 1, Ei promissus fuit ex ejus semino nascitunis, XIV 347, 2; 517, 2 ; XV, 53, 2; 250, 1 ; XIX, 417, 2. David sancta fidelia quæ, XI, 651, 1. Fuit radix

Christi quoad 'humanitatem, Christus radix David quoad sanctificationem , el ideo fuit exaltatus, XVIII, 239, 1; XIX, 123,2. Ex co natus estChristus, X, 491, 2; 498, 2; 499, i. Ob ejus merita Salomoni ct posteris Deus tam potens et felix regnum concessit, 492, 1 ; 498, I. Quidquid honoris et dignitatis Judío concessum luit, id Davidis intuitu est concessum, 492, 1. Ejus bella filio pacem pepcrcre, *ibid.,* 2.

III. Davidis elogium et virtutes. Davidis elogium, X, 483, 2; 484, 1. Ejus elogium Apud Josephum, III, 552, 2.

i Ejus religio, amor et spes erga Deum.* Constituit ordines sacerdotum elLevitarum,IV, 129,1.Non ut rex, sed ut propheta, *ibid.* Distribuit sacerdotes in 24 classes, XVI, 7, 2. Adauxit gloriam pontificum, X, 465, 2. Publicos cantores instituit qui quotidio Deum lotius populi nomino laudarent, 489, 2. Musicam adhibuit ad Dei laudes, eamquo gravem, XIII, 597, 2. Quin et ipso cantoribus psalmos doxologiæ plenissimos dictavit ct tradidit, et dulces canendi tonos adinvonit, X, 490, 2. Salomoni cultum Dei commendavit, 413, 1. Ei tradidit opes, materiam et ideam templi aedificandi, X, 492, 2. Quantum opum ci tradiderit, 495, 2, Quam immensam summam filio Salomoni reliquit ad templi constructionem, I, 757, 1 ; X, 495. 2; XIV, 343, 1. Summa quam reliquit, 2,400 milliones, IV, 127, 1. 2.

Deum ex loto corde dilexit, X, 481, 2; 487, 2. Fuit quasi monachus, 488, 1. Fuit plenus laudo et amoro Dei, 489, 1; 491, 1. Ejus pietas, III, 404, 1. Quam sollicito cum Deo ambulavit, XIV, 135, 2. Deo ob accepta beneficia gratus fuit, XXI, 177, i. Passim orat a Deo in suis operibus dirigi, XIV, 81, 1. Dei erga eum providentia, III, 426, 1. In aurem ei Deus loquitur uti amicus amico, IV, 122, 2. Ei Deus omnes inimicos amicavi!, V, 491» 1. Ejus in Deum fiducia, 111, 405, 2. Ejus ad Deum recursus, 498, 1, 2. Gratiam habet Deo in fuga, 499, 1. Ejus oratio in monte Oliveti, 498, 2. In adversis ad Deum solitus erat confugero, *Psalm.* II, 69,in/i/u/. Ejus in adversis spes indo so educendum et regno donandum, XVIII, 68, 1, 2 ; 442, i, 2.

2° *Eximia ejus sanctitas.* X, 391, 1. Graviaejus peccata Deus condonavit, 491, 1.

3° *Ejus scius contra impios,* VI, 366, 2. Præ gelo deficiebat animo, *Job,* 441, 2.

4° *Ejus clementia et charitas erga inimicos juanla et qualis, Psalm.* I, 217, L Ejus clementia ot reverentia erga Saülern, III, 408, 1. Charitalo fregit duritiem Saillis, 410, 1. David injuriarum iminemor inimicum suum honoravit ot etiam ullus est, 447, 1, 2. Ejus heroica charitas erga inimicum SatU. III, 522, 1. Facile injurias alias in se commissas condonavit, X, 52, 2. Confisus est ducibus hostium sibi reconciliatis, IX, 377, 2. DaviJis clementia in devictos, XI, 192, 2.

&• Ejus humilitas et modestia, III, 368, 2; 384,1.

Ejus humilitas coram arca saltanto, 457,1. Eam pulchre ponderat S. Gregorius , *ibid.* , 2, et 459, 1. Ejus humilitas post numeratum populum, 537, 1,2.

6® *Ejus mansuetudo* quam fuerit fortfs, V, 515,2; IX, 122, 2. Hac solium suum firmavit, VIt 86, 1.

7* *Ejus patientia et resignatio*, III, 386, 1 ; 498, 4.

WEjus mortificatio et alta virtutes, in effusione aquæ de cisterna Bethleem, III, 530, L

IV. David typus Christi. Fuit expressus typus Christi, X, 487, 2; XX, 377, 2; XXI. 71, 1 ; *Psalm.* II, 97, 2. David typus Christi patientis in colore rufo, 111,366, 1. Ejus cithara typus crucis Christi, 370, 1. Ejus pugna cum Goliath, pugna Christi contra diabolum, 375, 2 et seq. Persecutiones ejus a SaUle, typus persecutionum Christi a Judaeis, 382,2. David typus est Christi benefaciens Salili, 386, 1, 2. Recipiens oppressos ære alieno, 400.1. Fugiens, 401, 1. Ducens Abigail uxorem, 418.1. In trina unctione, 448, 2. Et in regno quod trigesimo anno auspicatus est, et quadraginta annis administravit, 449, 1. In translatione regni ad arcem Sion, 451,1. Transferens arcam significat Christum transferentem Evangelium, 458, 2. Significat Christum judicem, 468,1. Christum regnantem in carnalibus cordibus, 469, 1. Çbristum contemptibilia mundi eligentem ut confundat fortia, 471,2. Christum inducentem peccatorem ad poenitentiam, 473.1. Christum auferentem regnum diaboli, 486.2. Christum transeuntem torrentem Cedron, 498, 1; XVI, 606, 1. Christum orantem in monte Olivarum, III, 498, 1, 2. Christum se immolantem pro peccatis nostris, 538, 1. Christum rejicientem synagogam, et desponsantem sibi Ecclesiam, 546, 1. David pastor bonus ot rex fuit imago Christi pastoris, XII, 744. 1. Davidis nomine sæpe in Scriptura intelligitur Christus, 322, 1. David cur vocet Ecclesiam filiam, *Psalm.* I, 297, 2. Cum Christo David in corpore resurrexit, XVII, 100, 1, 2.

DEBBORA. Debbora uxor Lapidoth, non Barac, 111, 133, 2. Non fuit judex; lites tamen composuit ex dono propheliæ, non vi jurisdictionis, Debbora ot Barac quid mystico significent, XX, 432, 1.

DEBELAIM. Dobolaïm fuit socrus Oseo, XIII, 287, 1 , 2. An fuerit quoque fornicaria, *ibid.* Nomen ejus quid significet, et quid symbolice, *ibid.*

DEBITOR, DEBITUM. Debitoris pauperis pignus ohm ante vesperam erat reddendum, VI, 65, 1. Oppigneratus tradebatur creditori nexus apud Romanos, 146, 1. Eliam torquebatur ot secabatur, et XV, 415, I. Debitorem esso apud Persas turpe esso ducebatur, VI, 146,2. Ejus miseria. *ibid.*

Debitum vocatur onus, XI, 678, 4. Debita non sunt petenda inter convivandum, X, 140, I.

Debitum nullum verum est in Deo respectu crea-

turarum. XIX,312. 1. Debitum in Deo oritur ex voracitate, *ibid.*

Debitum nostrum erga Deum multiplex est. XVI, 231, 1, 2 et seqq. Debitum charilatis perpetuum est et insolubile, XVIII. 221, 4.

Debitum conjugale honeste Apostolus circumscribit : in eo reddendo pctendoque conjuges pares sunt, XVIII, 300, 2.

DECALOGUS. Decalogi prima tabula Dei cultum spectat, altera jus proximi, IX, 482, 1. Decalogus virtute continet omnes leges mundi, *Psalm,* II, 327,2. Eum quomodo uno peccato quis transgrediatur, XX. 112, 2 et seq.

Decalogi præcepta naturalia juro vocari possunt æterna, IX, 482 , i. Decalogus semper obligat, quia est lex natura, XX, 87, 1. Decalogum ct præcepta moralia ct naturalia legis Christus non abolevit, XVII, 301, 1 *(Vide* Lex, Præcepta).

DECALVATIO. Decalvatio intentatur puellis Sionis : erat hæc habitus debellatorum, inde servorum et servarum, etiam apud Gentiles, XI, 139, 2. Decalvatio totius hominis magnum est probrum, XIV, 261. 1, 2. Depilatio apud Gentiles et Judæos erat signum lucius, 78, 1.

DECAPOLIS. Decapolisest regio decem urbium, et quæ lue essent, XV, 134, 2.

DECEMVIRI. Decemviri Romæ habebant jus imperandi alternis diebus, IV, 451, 2.

DECEPTIO, DECEPTOR. Deceptor dilatat labia sua, VI, 69, 2. Deceptores Deum non latent, *Job,* 289, 2. Deceptio a Christiano exulare debet, XVHI, G42, 2.

DECIMÆ. Decimæ triplices Judaeis prescript® erant, IX, 253, 2. Cur hæ vocentur initia sanctorum, *ibid.* Decimæ dandæ quibus do causis, V, 81, 2; XIV, 600, i. Decimas omnium frugum Deus exigit, II, 188, 1. Dandæ do meliori parte frugum, IX. 415, 2; XIV, 558. 1, 2. Decimæ ovium quomodo apud Judæos solutæ, II, 188, 2. Quorum animalium decimæ solulæ, *ibid.* Decimas laborum et operum etiam solvenda;, IV, 253, 2. Duplices quotannis dabant Judæi, II, 449, 1. Triplices dabant inno tertio, *ibid.* 2. Tertio anno quædam dabantur pauperibus, 492, 2. Cur a laicis decimæ dantur sacerdotibus, IV, 259, 2. Decimam decimarum dabant Levit® sacerdotibus, 253, 2. Decimam quam frugum juberentur Ilebræi iribus festis præcipuLs ad templum ferre, XIII, 569,1.

Decimam quomodo Abraham dederit Melchisedecbo, XIX, 413, 2. Eas dans est minor accipiente easdem, *ibid.*

Decimæ lege prescript® erant, sed eas etiam ex herbis Pharisæi exigebant, XV, 493, I.

Decimas quo jure teneantur Christiani solvere, II, 188. 2. Decimas dare detrectantes ct dare impedientes quomodo puniti, docetur exemplis, 290, 1. 449. 2.

DECIUS. Decius imperator septimam in Christianos persecutionem movit, XIX, 489, 1 . XXL 142, 1. Hanc persecutionem permisit Deus ad Christianorum torporem acuendum, XIV, 590, 2. Et revera hac persecutione olanguenles Christiani ad vigorem ressuscitât! sunt, XIII, 112,2. Decii in Christianos sævities et misera mors, XHI, 541,1 ; XIX. 489, 1.

DECOR. Decoro studendum in omni re, X, 435.1. Decor conversationis exlcrnæ tegit, ornat, servat decorem virtutum menti internarum, V, 420, I. Decor morum et form® conciliat mulieri gloriam, 326, 1.

Decor cur dicatur Jerusalem, XII, 198, 1. Decor Jerusalem quis sit, 356, 1, 2. Decor virga Zachariæ pastoris significat regimen suave per amorem et beneficia, XIV, 487, 1, 2. Quid ad litteram significet, *ibid.*

DECRETA DEI. Decreta Dei sunt æterna, *Job,* 690, 2 : *Numerus annorum ejus inxslimabilis.* Sunt immutabilia, 645, 1 : *Semel loquitur Deus, el idipsum non repetii.* Decretum Dei nemo potest impedire, 492, 2 : *Cum expleverit in me voluntatem suam, el alia multa similia prxslo sunt ei.* Decretum Dei prævium necessario impleri debet, quidquid agamus, XXI, 76, 1. Decreta Dei sunt conditionata, non absoluta, X, 269, 2. Decreta et judicia Dei penetraro difficile est, VI, 254, 1, 2: *Gloria Dei est celare verbum.* Cur ipso ea revelaro non teneatur, *ibid.* 2.

DEDAN. Dedan quæ sit regio et undo dicta, XII, 196, 1. Dedan est Rhodus insula, alia est Dedan urbs Idumææ, 698, 2. Dedan el Theman precipua; fuere Ismaelitarum provincia?, XI, 335, 1.

DEDICATIO. In dedicatione templi Salomonis quæ miracula, III, 599. 2. Dedicatio solemnis muri Jerusalem quando ct quo ritu perada, IV, 258,1,2.

Dedicationis Ecclesia) dignitas et solemnilas, IV, 434, 1. In dedicatione templi quinque fiunt, XVIII, 274, 1, 2. Dedicatio est quasi salus Ecclesiæ, XVI, 250, 1, 2 *(Vide* Templum).

DELECTUS. Defectus et excessus in omni re adjunctum habet vilium, VI, 58, 1. In aliquos defectus labens. leniter seipsum corripiat ct dirigat, IX, 324, 1 *:Fiti, in mansuetudine serva animam tuam.* Defectus obliterandi probis operibus, *Job,* 749, 1.

DEFUNCTI. Defuncti cur jam in templis, sepeliantur, XVI, 119, 2 et seq. Defuncti memoria recolendi, *Job,* 460, 2: *Ipse ad sepulcra ducetur, el in congerie mortuorum vigilabit.* Quomodo lugendi, XIX, 130, 1, 2 : *Non contristemini sicut et coleri qui spem non habent.*

Pro defunctis orare, pium ct honestum est, IV, 554, 2: *Sancta ergo et salubris csl cogitatio pro defunctis exorare ut a peccatis solvantur.* Est pro iis orandum ct sacrificandum, X, 279, 2; XIX, 130, 1, 2: *Secundum Judicium contege corpus illius, el non despidas sepulturam ejus.* Pro defunctis ut in Missa oretur, Apostolorum est institutum, XVIII, 273, 2: *Ipse salvus erit, sic tamen quasi per ignem.* Defundi non excommunicantur, nec ab

excommunicatione absolvuntur directo, sed indirecto, XV, 372, 1 : *Quodcumque solveris super terfam, erit solutum cl in calis.*

DITIAS *(Vide* Divinitas).

DEJOCES. Dojoces rex Medorum potentissimus, IV, 3i6, I, 2. Ipso (edificavi! Ecbatanam, *ibid.*

DELATOR. Delator seminat discordias etiam inter principes, V, 511, 2 : *Homo perversus suscitat Hies, cl verbosus separat principes.* Pungit eum quem accusat, 566, 1 : *Verba bilinguis quasi simplicia, et ipsa perveniunt usque ad interiora ventris.* Sermones factaque aliona ad alios deferens, similis est mercatori, VI, 68, 2 : *Ei qui revelat mysteria, ct ambulat fraudulenter, ct dilatat labia tua, no commiscearis.* Delator quidam iniquus quot malorum extiterit causa, VI, 30, 2 *(Vide* Lingua, Susurro).

DELECTATIO. Delectatio non est regula actionum nostrarum, XV, 309, 2. Delectatio hujus mundi falsa est, XVHI, 315, 2 : *Præterit figura hujus mundi.* Delectatio ex cibis quid procreet, VII, 84, 1 : *Dixi ego in corde meo: Vadam et affluam deliciis, et fruar bonis : et vidi quod hoc quoque esset vanitas.* Delectationes furtiva* maximo in Venere, cur suaviores V, 265, 2 : *Aquæ furtiva dulciores sunt, ct panis absconditus suavior.* Delectatio spiritualis major est carnali ob tria, at carnalis delectatio spirituali vehementior, X, 155, 2; 156, 1 : *El super his omnibus benedicito Dominum qui fecit te, et inebriantem te ab omnibus bonis suis.*

Delectaro nos debent futura et Dous, non praesentia, XIII, 448, 2 : *El Dominus Deus exercituum, Dominus memoriale ejus.* Delectationes terrenas spernenti animæ Deus offert suas, XI, 686, 1 : *Tunc delectaberis in Domino, ct sustollam le super altitudines terra.* Delectationibus abstinens carnalibus ct terrenis, donatur cœleslibus et mentalibus, XIII, 14, 2 : *Pueris autem his dedit Deus scientiam et disciplinam in omni libro et sapientia ; Danieli autem intclligcnliam omnium visionum el somniorum.* Delectabilia moderate sumenda, VI, 274, 1 : *Mei invenisti, comede quod sufficit libi, ne forte satiatus evomas illud.* Delectationes morosæ in agone mortis recurrentes, sunt mullis causa damnationis, V, 333, 2.

DELIBERATIO. Deliberatio remis agendis praemittenda est, VI, 376, 1 : *Dealus homo qui semper est pavidus.* Matura est signum prudentia?, 474, 1. Deliberandum est diu, X, 160, 1 : *Pili, sine consilio nihil facias, ct post factum non pamitebit.*

DELICATI. Delicati parant vermibus epulum de suo corporo, XI, 286, 2. Delicati et gulosi e cœlo excluduntur, XVIII, 233, 2 *(Vide* Gula).

DEL1CLE. I. Deliciarum corporalium natura. — Deliciæ maximo do escis intelliguntur, VI, 181, 1, 2. Delicia? sunt adiaphoræ, nec bona, nec mala ; sed gula, superbia, ctc., gulosis, superbis efficit mala, IX, 403: *Dona est substantia cui nnn est peccatum in conscientia.* Deliciæ corporeæ vino figurantur, VII, 475, 1 : *Meliora sunt ubera tua vino.* Deliciæ Romæ cthnicæ et luxus in quibus consisteret, XXI, 325, 2 : *Mercatores terra de vir* lute deliciarum ejus divites facti rant.*

II. Quam sint falsae et breves. — *Delicias corporales sunt mendaces,* VI. 181, 2 : *Turpitudinem ct ignominiam congregat sibi, et opprobrium illius non delebitur.* Deliciarum mundanarum fallacia, VII, 103, 1 : *Feci mihi delicias filiorum hominum.* Cur vana* sunt deliciæ ex mensa, 83, 2 : I° quia tenues sunt, breves et exiles ; 2° quia magno labore, curis et sumptu parantur ; 3® quia stomachum onerant, somnium impediunt, ac statim in sordes vertuntur; 4* quia mentem obruunt, hebetant, ineptam faciunt; 5° quia febres, morbos, et mortem creant, 6° quia detrahunt hominem in gulam, ebrietatem, crapulam et gehennam ; XIV,233.1. Sæpo m nauseam vertuntur, V, 420, 1 : Fiw raw *replebitur stultus.* Deliciæ peccati vertuntur in fel» *Job,* 426, 1 : *Panis ejus in utero illius vertetur if in fel aspidum intrinsecus.* Spinæ sunt, VI, 465, ii *Iter pigrorum quasi sepes spinarum.*

2® *Deliciarum corporalium celer transitus n fluxus,* XIV, 165, i: *Et in diluvio prxtereunle, consummationem faciet loci ejus.* Deliciarum postridianus dies doloris et pœnitentiæ, IV, 365, 2. Deliciæ seculi qua cogitatione teniperandæ sint,, IX, 356, 1 : *In die bonorum ne immemor sis malorum.*

II. Quam sint noxle.

4° *Deliciarum damna,* VII, 108, 2. Earum apologus. *ibid.;* XX, 202, 2 et seq. : *Epulati estis raper terram, et in luxuriis enutristis corda vestra in die occisionis;* XIII, 342, 2.

2® *Deliciæ effeminant animas viriles,* XII, 293, 1, 2 : *Mercenarii quoque ejus,,., quasi vituli saginati versi sunt, et fugerunt simul, ncc stare potuerunt,* XIII. 599, 1 : Enecant spiritum, VI, 114. 2. Ejus vigorem et vires dissolvunt, 224, 2 : Si *desperaveris lassus in die angusties, imminetur fortitudo tua.* Deliciæ enervant virtutem ejusque robur auferunt, V, 105, 1 ; XXI, 173, 1, 2. Iis detrahere optima est ratio augendæ virtutis, XIX, 67, 1.

3° *Deliciæ immodicæ rationi viam obstruunt^* XIX, 237, 1 : *(juæ in deliciis est, vivens mortua est.*

4f *Deliciæ viam ad libidinem sternunt,* V, 191,1.

5° *Deliciæ contrarias sunt compunctioni,* X, 79, 1.

6® *Delicias sequitur saturitas, deinde violentia,* XIII, 599, 2: *Nihil patiebantur super contritione Joseph.* Deliciosi sæpo crudeles, III, 362, 2.

7° *Peccatori in hora mortis in dolores el angores vertuntur,* XIII, 629, 1. Deliciosorum corpora magis fœtent quam sobriorum el castorum. Y.282,1: *Nomen impiorum putrescet.*

DI. Dkl iciauüm spir it ual ium nat ur a.—Inter delicias corporales el spirituales quodnam sil discrimen, XIII, 423, 1, SyXVI, 219, 1. Delicia spirituales semel gustate acuunl famem, IX, 655, 2 : 0uí *edunt* me, *adkuc esurient, el qui bibunt me, adhuc sitient.* Delici® vera in solo Deo sunl sii®, VII, 103, 2. Delici® Dei cum hominibus quadruplices sunt, V, 240,1 : *Detiene mex esse cum filiis hominum.* Deliciis spiritualibus abundabunt colentes sahuatum, XI, 636, 1.

DELICTUM. Delicium ot peccatum quomodo differant, X, 17, 2: *Dus> species difficiles ct periculosx mihi apparuerunt: difficile exuitur negotians a negligenlia, el non justificabitur caupo a peccatis labiorum ¡* XVIII, 600, 1 ; *Cum essetis mortui deliciis et peccatis vestris.* Delicium est peccatum omissionis, IX, 407, 2; *Beatus vir qui non est lapsus verbo ex ore suo, et non est stimulatus in tristitia delicti.* Aliud discrimen est, quod delicium est eliam quod ignoranter vel per oblivionem, præeerlim juris etpra copli committitur, XVIII, 600, 1. Delinquere variis modis accipitur, *Psalm.* I, 121, 2 ; *Bongo a saluto mea verba deliciorum meorum'.* Delinquerò in semelipao quid, *Psalm.* I, 221, 1 . *Dixit injustus ut delinquat in semolipso.*

Delicium nemo non cummillil, IX, 400,1. Delicta Omnia notantur a Deo, *Job,* 312,2.* *Scribis enim contra* me *amaritudines.* Cur delicium Ad® ab Apostolo dicatur ruina el offensio, XVIII, 102, i : *Sed non sicut dcliotum* (f««pwrtü>¡ia), Da *et donum.* Ob delicium levo Moyses exclusus o terra sancta, populus vero gravius peccans introductus est in eam, cur, Vili, 398, 2¡ *Exiguo enim conceditur misericordia, potentes autem potenter tormenta patientur.* Delinquenti suum illico tortorem creat et destinat Deus, XIII, 76, 2.

Delictum aliorum qui celat, facile pacem conciliai inter dissidentes ; qui vero id refricat, separai el a seipsoela so invicem amicos, V, 532,2: *Qui celat delictum, guarii amicitias; qui altero sermone repetit, separat fadcralos.* Fama proximi inde pendet, *ibid. (Vide* Peccatum).

DELPHICUM ORACULUM. Delphicum oraculum siluit sub urium Christi, XIV, 333, 2. Dapbidas oraculo Delphico quomodo illudat, XI, 418, 1.

DEMADES. Demades orator, Philippum regem Macedoni® corripiens, cum sapere docuil, VI, 331,*1.*

DEMARATUS. Demaratus quam aequanimiter tulerit increpantem so, XII, 159, 2.

DEMETRIUS. 1. Demet r ius Seleuci, Philopatoris Clius, Romanis obses datus, quomodo Roma fugiens regnum Syri® adierit, IV, 446, 1, 2. A patruo Antiocho Epiphane regno Asi® pellitur, XIII, 153, 2. Cognominatus esi Soler, IV, 447, 2. Cur noluerit videre Eupalorem ot Lysiatu, *tbid.* Judæis quæ al qualia induisent, 465, 1. Beneficia ingentia duodedm promillil Demetrius Jonalh®, si suas partes sequi vehl, 466, 1, 2. Occiditur ab Alexandro Veles por auxilium Jonalh®, 166, 2. Ejus posteri diu cum Antiochi successoribus do imperio decertarunt, XIII. 153, 2.

II. Demet r ius Nicat or vel Nicanor , filiusDemelrii Soteris, pacifico in Syria regnans se otio dedit, ct regno expulsus fuit, IV, 472, 2. Exosum eum habebant milites palrii, cur, 473, 1. Fidom Jonalh® dalam fefellit, *ibid. 2.* Vincitur a Tryphone capir Antiochia, tóùi. Quo anno caplus ab Arsacu Parthorum rego fuerit, 498, 1. Esi a Cleopatra uxore interfectus, V, 182, 2.

III. Demet r ius Phal er eus quid monuerit rogem Plolomæum Philadelphum, XXI, 101,1. Quid adolescentes doceret, XIX, 330, 1. Ejus do eloquentia sententia, XI, 697, 2.

DEMOCRITUS. Democritus moralem scientiam a magis Persis didicit, IX, 4. 2 et seq. Fuit irrisor vanitatis, VH, 18, 2. Ejus de muliero gnoin®, XXI, 58, 1. Quibus rebus vitam ad dies aliquot pertraxerit, VI, 230, 2.

DEMOSTHENES. Demosthenis vis in dicando, XX, 143, i. Elaborata pronuntiabat, V, 473, 2. Ejus do actione oratoria judicium, XV, 109, 2. Atiroa corona «6t ab Atheniensibus donatus, IX, 216, 2.

Aqu® potui assuetus erat, X, 80, 2. Secreti sorvanlissimus fuit, X, 363, 2. Prelii enormitato deterritus, a Thaide recessit, XIII, 341, 2.

Demosthenis argentangina, XI, 663, 1, 2.

Demost hbni, coco Valentis imperatoris sacra tractanti, quid responderit S. Rasilius, XIX, 206,2.

DENAIHUS. I. Denarius quuulum valet, XVII, 357, I. Denarius nummus valet rogalem Hispanicum et juliuin Romanum, undo sit dictus : multus continebat sub se species nummorum, XV, 164,2; 341, 2; 414, 2; 440,1; 547,2; 713,1; XVI, 125,2; 162, 2. Is erat pro censu solvendum, sod duplex, XV, 473, 1. Denarius est pretium diurni laboris, XXI, 142, 2 ; 143, 2. Est quasi pars sicli, 144, 1.

II. Denarius est numerus multitudinis et universalis, XV, 526, 1; XVI, 251, 2. Est symbolum decalogi, XVI, 644, 1. Donarius numerus cur Hobneis venerabilis, XVIII, 187, 1. Significat læta, XIV, 414, 2. Perfcclionom ct finem denotai, X, 220, 2; XII, 459,2 ,797 1 ; 818, 2; XIV, 414, 2; XXI, 49, 2; *Job,* 398, 2.

DENTES. I. Dentes plurss habet homo, no priores ad cibi scissionem el masticationem acutos, XIV, 216, 2. Dentes gemelli qui, Vili, 37, 2. Dentes ferri aciem respuunt, VI, 278, 1. Catharri in eos decidentes acres dolores cient: si putidi sint, aspirant gravem faetorem, *ibid.* 2. Dentibus quoddam inest virus, *ibid.',* IX, 376, 2; XX, 85, 2. Vicinis afflant situm malum, *ibid.* Denles in se exprimunt temporum differentias, *ibid.* Tria præstant bona homini, *ibid,* et seq. Doutes obstupesounl comedentibus uvas asechas, XII, 631, 1, 2. Demos fame, contrahentibus se gingivis ot nervis, hebetantur el obstupescunt, XIII, 670, 1.

Cornuta ammalia careni dentium superiori ordine, VII, 39, 1. Dentes leoni grandævo, sæpo comminuuntur vel excidunt, XIII, 485, *Î.* Animalia qu® habent dentes constipatos sive densos, diu vivunt, Vili, 39, 1, 2. Denlos locust® non in oro habent, sed in scapulis, XXI, 20G, 2. Dentes lupini sunt salutares, IX, 397, 2.

II. Denlos animae sunt meditatio el consultatio, Vili, 40, i. Denlos sunt religiosi, *ibid.,* 2. Dontibus assimilantur prædicatores, XII,387,1. Denles leonis cur dentur locustis, id est oxorcitui daemonis iu tino mundi, KiII, 485, 2.

DERCETO. Derceto quæ et qualis; do eadem fabula, IV, 552, 2. Darcelo Semiramidis mater an in piscem conversa, quomodo pingeretur, cl ejus templum, XIV, 219, 2. Dorcoto fuit ¡dolum humana facie, oælcra piscis, XII, 764, 2. An idem sil qui Dagon, *ibid,* el XIV, 419, 2. Erat dea Syrorum, XIV, 220, 1.

DERISOR. Derisor in Proverbiis sæpn est idam quod impias et nefarius, VI, 420, 1. Statini in iracunda verba prorumpit, *ibid.* Seminat liles, 151,1. Esi velut simia, 69,1. Derisor bene monentium est abominabilis, VI, 223, 2.

Derisor este ccelu ejiciendus, VI, 151,2. Derisorem qui erudit, se suaque ludibrio exponit, el sibi notam imprudentiis accersit, V, 258, 1. In «ausa csl ut derisor gravius peccet, ct irritat eum ut similia in erudiantom vilia regerat, 25S, 2 (Vide Impius, Smultus).

DESCRIPTIO. Descriptio orbis cur ab Augusto indicta, et quando, XVI, 64, 1.Quando prima descriptio facta sit, 55, 2. Tros faci® sunt ab Augusto, *ibid.*

DESERTUM. I. Deserti Sinai, per quod Hebræi profeoli in terram promissam, octo qualitates et difficultates, II, 236,2. Desertum istud in quo Judæi quadraginta annis ambularunt, quarodicatur imago ct umbra morris, XII, 26,1. Desertum Sina Ilebræis desertum non fuit, sed paradisus deliciarum, XI, 613, 2; 614, 1.

II. Desertum in quo Christus jejunavil, describitur, XV, 116, 1. Deserti Joannis descriptio et celebritas, 94, 2; XI, 492, 2. Desertum Belhsaldæ fuit juxta Bethsaldam in eadem ripa, XV, 340, 2.

III. Desertum semper ambierunt viri contemplativi, quia ipsum schola paradisi, XI, 492, 1. Desertum orationi el paci spiritus accommodum esi, XV, 116, 1. In eo se disponit homo ad agendum cum proximo, *ibid.,* 2. Desertum signum esi libertatis, XII, 649, 1, 2. Doserlum potius est uxore rixosa, cur, VI, 116, 2. Ejus bona, *ibid.* Desertum habitatio daemonis est, XV, 315, 1. Deserti varia symbola, VIII, 5, 2. Deserto similis est mundus, 6, 2.

DESIDERIUM. 1. Quin sit desiderium. — Desiderium est in anima quod fames in stomacho, V, ¿31,2: flemma *gratissima, expectalio prxslolaníú.* Desideria animarum sunt velut verba, XXI, 149, 2: Vidi animae *interfectorum propter verbum Dei..... et clamabant voce magna.* Desideria animae mystice sunt gazophylacia cantorum, XII, 801, 2. Desiderium boni est triplex, honesti, utilis, delectabilis, V, 335, 1 : *Desiderium justorum* omne bonum *est.* Desiderium tribuere et similia, quid, *Psalm.* 1,114,1 *:Dcsidcriumcordisejustribuistiei.* Desiderii adimpletio miro animam satiat, VI, 526, 1,2: *Desiderium, si compleatur, delectat animam.*

II. BONORUM DESIDERIORUM FRUCTUS.

!• Desideria pia sunt anima vita, Job, 592, 2 : *Abstulisti quasi ventus desiderium meum.* Sunt signum grati», 485, 2 : fluía *mihi imbuat ut cognoscam et inveniam illum, et veniam usque ad solium ejus.* Desiderium, secundus contemplationis gradus, VII, 491. 1. Desiderium rei bon® justis a Deo venit et adimpletur, V, 303, 2 ; *Desiderium suum justis dabitur.* Desiderium rerum spiritualium identidem renovandum cl acuendum, VI, 336, 2 : Aniwa *saturata calcabit favum; et anima esuriens etiam amarum pro dulci sumet.*

2- Desiderans Deum ipsum, invenire meretur, XVI, 320, 2 : *Invenimus Messiam (quod est interpretatum, Christus).* Desideranti Christum ipsa se mox ultro offeret, XVI, 248, 1 : *Suspiciens Jasus, vidit illum, et dixit ad* cum *: Zachxe, festinans descende.* Desiderium requiritur ad sapientiam comparandam, V, 57, 2 : *Fili mi.....ut audiat sapientiam auris tua, inclina cor tuum ad cognoscendam prudentiam.*

3° *Desiderium virtutis alicujus, est praxis in ea proficiendi,* V, 334, 2. Desiderium in virtute proficiendi auget profectum, XX, 33, 1 : Si *quis autem vestrum indiget sapientia, postulet a Deo. Desiderium* insatiabile perfectionis miro incitat ad cursum, XIX, 51, 2 : Desiderium proficiendi semper habet justus, XV, 146, 2 : *Beati qui esuriunt, et sitiunt justitiam.*

4' *Desiderium rerum atomarum nascitur ex amare Dei et salutis, et timore panorum,* XXI, 262, 1. Desiderium patriæ cœlestis est causa et materia compunctionis, V, 415, 1. Item videndi Dei, *ibid.* Desiderium coelestium pellit triaiitiam, VI, 284, 1 : *Sicut tinea vestimento, et vermis ligno, ita tristitia viri nocet cordi.* Desiderium cali et Christi cogit sanctos ad mortem anhelare, X1X, 15, 2 : *Desiderium habens dissolvi et esse cum Christo.* Desiderium coelestium non repetitur in carnalibus, *Job,* 549, 2 : *Non calcaverunt eam filii institorum, nec pertransivil per eam lesena.* Nec in avaris, 550, 1.

III. Desideria mala qujs sint et quantum noceant.

1» *Desideria sxcularia quas sint,* XIV, 332, 2 : *Apparuit enim gratia Dei Salvatoris nostri, omnibus hominibus, erudiens nos, ut abnegantes impietatem et sxcularia desideria.* Desideria carnalia quæ sint, XX, 294, 1 : *Obsecro tanquam advenas et peregrinos abstinere vos a carnalibus desideriis.*

î* *Desideria carnalia cogitationes nostra* perturbant,* XV, 45$, 2: *Turba autem increpabat eos* (catóos) *ut tacerent.* Sed ea obtundenda sunt, *ibid,*

3° *Desideria impiorum rebus terrenis non satiantur,* V, 400, 2 : *Justus comedit, et replet animam suam, venter autem impiorum insaturabilis.* Desideria impiorum nunquam explentur, *Psalm.* J, 65, 1 : *In circuitu impii ambulant.* Desideriis carnis non est acquiescendum, IX, 377, 2 : *Non credas inimico tuo in xternum ; sicut enim xramentum æruginat nequitia illius.* Desiderium homo tonformet voluntati divinœ, VI, 31, 2 : *Multx cogitationes in corde viri, voluntas autem Domini permanebit. (Vide* Concupiscentia).

DESIDIA. Desidiæ tres gradus, VI, 314, 2, Desidiae damna, X, 131, 2. Desidia parit indigentiam, XIX, 129, 2. Desidiæ Christianorum imputanda dilatio resurrectionis, XXI, loi, (Fide Otium).

DESOLATIO. Desolari idem quod solum relinqui, ad solitudinem redigi, destrui, vastari, XII, 27, 1. Ündenam ea vox derivetur, *ibid.*

Desolatio Judæorum in quo fuerit sita, XII, 352, 1, 2.

Desolatio jQdæorum extrema fuit et gravissima, idque quinque do causis, XIII, 128, 2. Eaquo erit perennis, 134, 2. Desolatio Judæorum ct templi ob occisum Christum adhuc durat, et durabit, XII, 776, 1 ; XIII, 629. 2. Desolatio Romani imperii ct pontiûcalus præibit adyentum Christi, XIX, 152,1. Desolatio extrema, quibus phrasibus a prophetis exprimatur, XXI, 158, 2. Desolatio civitatum est Dei flagellum. *Job,* 347, 2. Desolationis tempus vacuum, 183, 2. Desolatio post consolationem sequitur, IX, 355.1.

DESPERATIO. 1. Dwmration in rrrus temporalibus.

Desperatio tentans sæpe stimulus et causa victoria est, XIII. 319,4, 2. Desperatio sæpe est causa spei, *ibid.,* XVI, 489, 2. Desperati milites acerrime pugnant, quod confirmatur exemplis, III, 441, 4. Cum desperatis pugnare periculosissimum ol. IV, 432, 2.

Desperato humano auxilio, adest divinum, IV, 467, 2 : *Cum ignoremus quod agere debeamus, hoc solum habemus residui, ut oculos nostros dirigamus ad te.* Desperatis in rebus succurrere Deus solet, X, 555, 1 : *Eruis sustinentes te, Domine, et liberas eos de manu gentium.* Non est igitur desperandum de Dei ope in rebus afilictis, XVI, 489, 2 : *Nunc scio quia quxeumque poposceris a Deo, dabit libi Deus.*

11. Desperktio in rebus spiritualibus.

!• *Desperationis qux causa,* IX, 407, 1,2: *Beatus tir qui non est stimulatus in tristitia delicii.* Nascitur ex Dei contemptu ct obduratione, V, 562, I : *Impius cum in profundum venerit peccatorum, contemnit,*

2* *Desperationis mala,* XVII, G8, 2 : *Et suspensus crepuit medius.* Desperatio noxia csL IX, 407, 1,2: *Felix qui non habuit animi sui tristitiam, et non excidit a spe sua.* Est noxia in adversis et in peccatorum recogitatione, VI, 225,1,2. *Si desperaveris lassus in dic angustia, imminuetur fortitudo tua.* Miseriarum omnium miserrima est, X, 347, 1. Desperatio veniæ et salutis est profundum peccatorum, V, 562, 1. Quomodo sit maximum peccatorum, 225, 2. Semper animam, sæpe corpus strangulat. VI, 396, 1. Parit vitam infernalem, V, 562, 1. Desperati vident subinde daemones, et locum ubi cum eis erunt in inferno paratum, 56?. 2. Non desperet peccator do veniæ impetratione, IX, 227, 1 : *Neque alliges duplicia peccata, nec enim in uno eris immunis.*

DESPICERE, DESPECTIO. Despicere significat deorsum aspicere, XVII, 327, 2. Despicere quid proprie sit, V, 167, 1: *Sex sunt qux odit Dominus.... oculos sublimes....* Dospicere pios et quam spernere, 49 , 2 : *Despexistis omne consilium meum, el increpationes meas neglexistis.* Despectio omnigena monacho ct Christiano optanda, XII, 145, 2; 146, 4 : *Et eg* non sum turbatus, te pastaran sequens.*

DESPONSATIO. Desponsatio animæ perfectissime fit per virginitatem et vota religionis, XVIII, 491,1. Item per charitatem, 490,1,2: *Despondi enim vos uni viro virginem castam exhibere Christo.*

DETRACTIO. I. Quin sit detractio. — Detractio clam fit, contumelia palam, XVI, 165, 1 : *Magister, hæc dicens, etiam contumeliam nobis facis.* Ejus varia sunt genera, XX, 276, 1,2: *Deponentes igitur omnem malitiam.... et omnes detractiones.* Fit quinque modis, 186, 2 : *Nolite detrahere invicem.* Detractores quales, *Job,* 81, 2 : *Maledicant ei qui maledicunt dici ;* 407, 1 : *Stulti quoque despiciebant me, et cum ab cis recessissem, detrahebant mihi;* 411,2: *Quare persequimini me sicut Deus, el carnibus meis saturamini.* Detractorum descriptio , IX, 105, 2: *Vx duplici corde.* Detractio in quo manna? sit similis, V, 525, 1 : *Malus obedit lingua iniqua , et fallax obtemperat labiis mendacibus.* Detractio proprio vocatur nigredo. XIII, 640, 2 : *Numquid non ut filii Æthiopum vos estis mihi, filii Israel?* Detractor negotiatori assimilatur, V, 322, 1. Aquilone denotatur, VI, 346, 1, 2.

II. Quam sit odiosa et gravit peccatum detractio.—1° *In sua origine.* Ejus origo quæ sit ? Amof proprius, X, 61, 2 : *Sepi aures tuas spinis et tin guara nequam noli audire.* Detractio est filia mur muralionis, VII, 288, 2. Detractor est perversus lin gua, V, 546, i / *Qui perversi cordis est, non inve niel bonum.* Cnr vocetur detractio coinquinata 554, 1 : *Ef liberasti me..... de altitudine venirii inferi, cl a lingua coinquinata, et a verbo mendacii.* Detractio propria stultorum est, IX, 575, 2: *Susurro coinquinabit animam suam, et in omnibus odietur : cl qui cum eo manserit, odiosus erit: tacitus et sensatus honorabitur.* Detractor vero est

stultiloquium et vanitas, VI, 431, 2: *Vanitatem rt verba mendacii longe fac a me.* Ea gaudentes pascunt ventos, V, 278,2: *Qui nititur mendaciis pascit ventos.*

2° *in se ipsa.* Detractio quam sit grave peccatum, V, 403, 2 : /n *ore stulti virga superbia,* VI, 287, 2. Quam grave sit malum, IX, 184, 2 : *Super furem enim est confusio et pœnilentia, et d/notatio pessima super bilinguem;* 533, 2: *Audisti verbum adversus proximum tuum, commoriatur in te, fidens quoniam non te disrumpet ;* XX, 186, 2. Ea cur Deo abominabilis, *ibid.* Ejus malitia, 147, 2. Detractio est constupratio justitiæ, IX, 546, 2: *Concupiscentia spadonis devirginabit juvenculam : sic qui facit per vim judicium iniquum.* Detractor quomodo judicare legem dicatur, XX, 187, 1, 2: *Qui detrahit fratri, aut qui judicat fratrem suum, detrahit legi, el judicat legem.* Item Deum, *ibid.*

3* *In mediis quibus utitur.* Detractor cur vocetur adulterator, VI, 238, 2 : *Cum detractoribus ne commiscearis.* Res aliter narrat ac gestæ sunt, 61, 1. Detractores similes sunt proditoribus, IX, 533,2. Sunt proditores, XII, 82,2 : *Extenderunt linguam suam quasi arcum mendacii et non veritatis.* Alios el seipsos laudantes, habent duplex cor et duplicem linguam, IX, 105, 2: *Va duplici corde et labiis scelestis.* Detractoris lingua triplex est, X, 55, 2 : *Lingua tertia mullos commovit.* Semper inter narrandum crescit, IX, 531,2: *Ne iteres verbum nequam el durum.*

Detractor est serpens, VII, 345, 1 : St *mordeat serpens in silentio, nihil eo minus habet qui occulte detrahit.* Caeno porcorum detractores comparantur, V, 377,2 : *Verbum mendax justus detestabitur, impius autem confundit et confundetur.*

III. Quam noxia sit detractio.

1® *Detractionis mala.* X, 54, 2: *Susurro et bilinguis maledictus : multos enim turbabit pacem habentes;* 56. 1 : *Lingua tertia mulieres viratas ejecit, cl privavit illas laboribus suis,* XII, 83, 1, 2. Detractio quam sit detestabilis, ct quot secum afferat incommoda, II, 253, 2 el seq. Detractor sua lingua tres uno occidit ictu, et in ea triplex velut committitur homicidium, V, 583, 2: *Mors el vita in manu lingua;* XII, 83, 1 ; XX, 576, 2 : *Omnis qui odit fratrem suum homicida est;* Job, 141, 1; 175, 1. Detractor suscitat jurgia, VI, 151, 1, *Ejice derisorem, et exibit cum eo jurgium.* Quantum ex detractione malum sequntur, praesertim in religionibus et congregationibus, in quibus non raro peccatur, non lanium venialiter, sed cl mortaliter in hac materia, eoque periculosius quod detrahentes idipsmn non advertant, vel prælexlu zeli excusent, XII. 83, 1,2.

2° *Specialiter noxia est ei cui detrahitur.* Detractor est velut latro, XII, 652, 1 : I iri *detractores fuerunt inte ad effundendum sanguinem.* Detractio csl velut sagiltalio, IX, 534, 2 : *Sagitta infixa femori carnis, sic verbum in corde stulti;* XII, 83,1 : *Sagitta vulnerans lingua rorum, dolum locuta est.* Detrahentium linguæ instar sagitta», longe feriunt, *Psalm.* I, 369, 1,2: *Filii hominum, dentri eorum arme et sagitta.* Verba detractoris sunt quasi verbera el vulnera, V, 566, 2 : *Verba bilinguis quasi simplicia; et ipsa perveniunt usque ad interiora ventris.* Detractorum linguæ dentes vocantor. XV, 100, 1. Habent dentes leoninos et serpentinos, XXI, 201, 2 el seq. Detractorum virulentia vipera denotatur, XV, 99, 2 : *Progenies viperarum, quis vobis demonstravit fugere a ventura ira ?* Detractor canum naturam imitatur, lacerando famam proximi, XIII, 549, 1. Edit carnes proximi sni, VI, 197, 2 : *Noli esse..... in comessationibus eorum qui carnes ad vescendum conferunt.* Detractor cur vocetur locusta, XIII. 485, 2 : *Dentes ejus ut dentes leonis, el molares ejus ut catuli leonis.*

3* *Deinde ei qui detrahit.* Detractor sibi et alus nocet, VII, 347, 1 : *Labia insipientis przcipdabunt eum.* Detractor se in futurum obligat, V, 388, 2 : *Qui detrahit alicui rei, ipse se in futurum obligat.* Detractor affert sibi mortem, vitam patenter calumniam patienti, 584, 1. Detractor apud omnes male audit, VI, 223, 2 : *Abominatio hominum detractor.* Detractores omnibus exosi sunt, IX, 575, 2 : *Susurro coinquinabit animam suam, et in omnibus odietur.* Detractores sæpe praesenti morte puniti, semper æterna. X, 65, 2 : *Attende ne forte labaris in lingua, et cadas in conspectu inimicorum insidianiium libi, ei sii casus tuus insanabilis in mortem.*

4° Detractorem audienti gravis etiam imminet ruina, VI, 239, 2 : *Repente consurget perditio eorum ; et ruinam utriusque quis novit?*

IV. Detractio cavenda et impedienda.

!• Quam sit fugienda. XX, 188, 1,2. Preter rationes supra positas, cavenda tribus de causis. Vili, 288, 2. Eam qui cavet, cum Deo el hominibus pacem habebit, V, 389. 1.

2° *Non est audienda.* Detractioni non sunt prebenda» aures, V, 124, 2 : *Remove a te os pravum, et detrahentia labia sint procul a te.*

39 Impedienda, et quomodo. Detractionis impediend® sex remedia, X, 61, 1, 2. Quomodo retundendus detractor, VI, 239, 2. Impeditur vultu severo, 286. 1,2: *Ventus aquilo dissipat pluvias, et facies tristis linguam detrahentem.* Si auditor sit superior, sufficit ei faciem tristem ostendere; si œqualis vel inferior,verbis est arguendus, 287,1.2.

4* Semel ex uno audita detractio non est referenda aliis, IX, 531, 2 : *Ne iteres verbum nequam et durum, et non minoraberis.*

DEUCALION. Deucalionis diluvium quando contigerit, 1, 157, 1. Deucalione et Pyrrha jacientibus post tergum lapides, homines reparatos esse dicunt poetæ, XV, 102, 2.

DEUS. A\ fi. Quæ de Deo in hisco commentariis ex Scriptura dicuntur el evolvuntur, claritatis et utilitatis causa, in sex capita distribuimus.

CAPUT PRIMUM.

DEI DEFINITIO ET EXISTENTIA.

I. Dius quid rît definitur, XVI. 362, 2 et soqq. Variæ de Deo ex philosophis definitiones, *ibid. : Spiritus est Deus: et eos. qui adorant cum, in spiritu et veritate oportet adorare.* XX, 36, 2 ; 37, 1 ; 597, 1 : *Deus charitas est.*

II. Dei existentia. — Deum esse non est per so notum, sed opus est discursu, XVIII, 50, 2 : *Invisibilia enim ipsius a creatura mundi per ea quæ ficta sunt, intellecta conspiciuntur.* Nature lumino cognoscitur esse, *Job.* 283, I : M'mírum *interroga jumenta et docebunt te ; et volatilia cali, et indicabunt libi. Loquere tcrrx, et respondebit tibi, et narrabunt pisces maris.* Deus ex creaturis investigatur, IX, 429, I : *Beatus vir... qui excogitat vias illius in corde suo, ct in absconditis suis indiligens. vadens post illam quasi investigator, el in viis illius consistens.* Ejus magnificentia colligitur ex terne et coeli fabrica, XIII, 638, 2. Deus ordinis auctor est et amator, *Job,* 724, 2 : *Numquid nosti ordinem tali, ct pones rationem ejus in terra?* Sapienti» suæ leges toti mundo praedicat, V, **202, 2.**

CAPUT SECUNDUM.

DEI ESSENTIA.

Essentia Dei metaphysics constituenda videtur in eo quod sit ens a se ac independens, seu in existentia *a* se, quæ *assellas* dicitur. Solus est ipsum esse per essentiam, VII. 14, 2. Ipse solus essentialiter habet naturam divinam, XX, **iii,** 1. Esse est ei proprium novem de causis, I, 459, 1 : *Ego sum qui sum.* Est per essentiam constans fons omnis essenti», IV, 336, 2 : Est essentiale, verum æternum ens, XVI, 303, 1. Habet vitam a sua essentia, est fons omnis vitæ. et vitæ dominus, 380, 2 : *Sicut enim Pater habet vitam in semelipso, sic.* etc. Substantia Dei qualis, VIII, 598, 1, 2 : *Substantia enim tua dulcedinem luam quam in filios habes, ostendebat.* Deus in nullo est predicamento, XIII, 606. 1. Attributa omnia in eo habent verum esse, *ibid.* Est ens entium, essentia essentiarum omnium, actus actuans potentias rerum omnium, V, 417, 1 : *Consummatio autem sermonum, ipse est* in *omnibus.* Est basis, fundus, quantitas, et substantia rerum omnium, *ibid.,* 2. Est ipsum esse, tum suum formale, tum causale rerum omnium, XIII. 583, 1 : *Dominus* (hebraico *Jehova) nomen est ejus.* Essentia ejus per se præstat sola quod in creaturis præsiant bonitas, sapientia, aliæque plurimo: virtutes, sed modo eminentissimo et illimitato, 293, I.

CAPUT TERTIUM.

ATTRIBUTA DII.

ARTICULUS PRIMES.

ATTRIBUTA DEI IN COMMUNI.

Attributa Dei sunt unum elidem cum ejus essentia et simplicissura natura, IX, 49, 2; 110, 4 : *Secundum enim magnitudinem ipsius, sicci misericordia illius cum ipso est.* XV, 26, 1.

Perfectiones omnes in eo insunt augustissimas et perfoctissimæ, XIV, 236, I. Est prin.^ ens perfectissimum a quo omnia dependent. XVHI. 50, 1. Est superperfeclus, XX, 52, 2. Cur dicatur ter maximus, ter felix, 1er sanctus, XIII, 538, I. Ejus natura et proprietates describuntur, XVII, 325, t el seq. Dei pulchra descriptio. VIII, 273. 1. Ejus plena descriptio, XII, 328, 2. Ejus elogia el descriptio, IX, 9, I; 608, 2; X, 204, 2; 219, 2; 238, I ; 418, 1; 420, 1. Ejus descriptio compendio tradita, XIV, 237, 1. Ejus attributa septem, II, 515, 1.

ARTICULUS 5ECURDCS.

ATTRIBUTA DEI QUÆ MAGIS AD DEI SUBSTANTIAM D SK SPECTATAM REFERUNTUR.

I. DEI UNITAS.

I0 *De Dei essentia est ut sit unus,* XII, 559, 2 et seq. Est unus et idem, non duo, XVHI, 546, 1 : *Deus autem unus est.* Eum esse unum docetur sex rationibus, II, 422, 4, 2 et seq. : *Audi, Israel : Dominus Deus noster. Dominus unus est.* Hanc unitatem etiam gentiles cognoverunt, I, 460, 1. Densest (piasi unitas in numero, VIII, 547, 2 : *A magnitudine enim speciei, et crcalurx, cognoscibiliter poterit creator horum videri.* Ex mundi opificio cognosci potest cum esse unum in essentia, XVI, 304, 2 : *Mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit.* Deus Pater quomodo subinde, in Evangelio dicatur unus et solus, XV, 24, 2. Deus unus est actu, tres virtute, id est unus essentia, 1res in personis, IX, 488. 2 *{Vide* Tr init as).

2* *Errores circa Dei unitatem, ubi depolytheismo et idololatria.* Dei gentium plurimi ct multiplices, XI, 669, 1 : *In multitudine vix lux laborasti, non dixisti : Quiescam.* Dii gentilium in Scriptura aliquando citanlur, VI, 305, 1. Dii gentium fuere homines quos ars vel beneficium datum deos fecit, XII, 461, 1, 2. Dii haberi et ut tales coli voluerunt varii reges et principes, 703. 2. Dii montium unde, HI, 663, 1. Deus praesides urbium esse rati gentiles, multa iis ubique delubra extraxere, XI, 427, 2. Deos tutelares urbis, gentiles eam obsidentes carmino aliquo evocabant ut ad so transirent, XIV, 66, 1. Dii erant mera vanitas et inania; colebantur sub figura utriusquo sexus, III, 290, 2. Diis gentium talia a ministris exhibebantur qualia dominis a famulis, XVII. 327, 2 : *Deus qui fecit mundum, non in manufactis templis habitat, nec manibus humanis colitur.* De Deo varii philosophorum errores, I, 478, I. Eum qualem fingant ethnici, hæretici, carnales, IX, 291, I : *In sensu sil libi cogitatus Dei.* Eum ethnici velut ignem concipiebant, XIV, 590, ! : *Ipse enim quasi ignis confions.* Deorum filios se esse mulli gentiles aclabanl, XX, 563, 2 et seq. Veteres homines bene de Republica meritos in deos referebant, I, 604, 2. Deos omnibus cupidinibus suis præficiebant, XX,

348, 1 : *Sufficit prssteritum tempus ad voluntatem gentium consummandam his. qui ambulaverunt in..... illicitis idolorum cultibus.* Diis suis ascribebant gentiles scelera sua» IX, 447, I. Deus cuique id est a quo vitam et viUe necessaria expectat, X VIH, 652, 1.2: *Hoc scitote intelligentes quod omnis fornicator, aut immundus, aut avarus, quod est idolorum servitus, non habet hereditatem in regno Christi el Dei.* Dii gentium vani deiculi, *Dsalm.* II, 151, 1,2: Omn«s *dii gentium dæmonia, Dominus autem calas fecit.* Dii non fiunt ab idoloplnstis, sed a cultoribus cos invocantibus, XIII. 512, I. Dii quilibet vocabantur ab Hebræis in plurali Haalim, 428, 1,2: *fíaalim immolabant, (I simulacris sacrificabant.* Quam hi impotentes essent, 330, 2 ct seq. Cur toties Deus in idola invehatur, XÍ, 565, 1 : *Cui assimilasti* me?* Per Prophetas conatus est Israelem ab idololatria revocare, XIII, 219,1. Dies Baalim quomodo visitaro dicatur, I, 310, 2 : *Et visitabo super eam dies Daalim.* Del veri el Deorum falsorum antithesis, *Psalm.* H, 274, 1 (I*'ide* Idololatria).

II. DEI SIMPLICITAS.

Deus eslpurissimus spiritus, non corporeus,XVI, 362, I, 2 : *Spiritus est Deus, et cos qui adorant eum, in spiritu ct veritate oportet adorare.* Eum qualem spiritum fingerent stoici, XVH, 320, 2 et seq. Ei quomodo Scriptura tribuat membra, 1, 629, 1 : *Et viderunt Deum Israel, ct sub pedibus ejus quasi opus lapidis sapphirini.* Deus non vere et proprio, sed metaphorice habet oculos, auros, etc. quomodo dicatur habere lentos pedes, longas aures, fortes manus et latas naros, XIX, 307, 1, 2. Ejus manus quid sit. VII, 305, 1 : *Sunt Justi atque tapiantes, et opera eorum in manu Dei.*

III. DEI INDE!1' NUENTIA.

Deus nullius auxilio eget, 518, 2 : *Cujus adjutor es ? numquid imbecillis ? el sustentas brachium ejus qui non est foriis?* Non opus habet nostro consilio, *M,* 655, I. Est summe sibi sufficiens, I, 477,1 : *Ego Dominus* (hebraico *beet saddari. in Deo liberali);* XVIII, 477, 1.

IV. DEI INFINITAS.

In attributis omnibus et singulis est posture infinitus, XIV, 236, 2. In infinitum transcendit non lanium ros creatas oarumquo perfectiones el dotes, sed el res omnes possibiles et imaginarias, qua' sunt infinitæ, æquo in infinitum, *ibid.*

V. DEI IMMENSITAS, INCOMMENSURABILITAS ET INCOMPREHENSIBILITAS.

1*» *Deus immensus est,* VIH, 522,2.Ejus immensitas, XVIII, 617, 1 : M *possitis comprehendere..... qux sit latitudo, ct longitudo, et sublimitas, ct profundum.* Est omnibus excelsior, profundior, latior, longior, 616, 2. Ejus immensitas describitur, XVII, 331, 1: *In ipso enim vivimus, movemur et sumus.* Est locus locorum, *ibid.* Ipse nos totos permeat, *ibid.* Omnia universi loca permeat et occupat, X, 417, 1. Ejus essentia est in singulis loci el spatiis tota, et ejus vis sapientia versatur circa res singulas, IX, 54, 2; 55, 1. Locus possessionis ejus quam sit vastus, XII, 443, 1 : *Magnus est ct non habet finem.* Deus in spatiis vacui, III, 598, 1 : *Si enim cali calorum te capere non possunti quanto magis domus hxc quam edificavi.* Est in cœlo, supia cœlum, infra cœlum, et ultra in immensum, XI, 497, 2. Ejus sedes quomodo sit cœlum, terra scabellum, 758. 1, 2 : *Cadum sede» mea, terra autem scabellum.* Ipso loco el templis non continetur, XVII, 337, 1. Replet omnia, *Job,* 267. 1 : *Excelsior calo est, ct quid facies? profundior inferno, et unde cognosces? Longior terra mensura ejus, et latior mari.* Ejus immensitatem quam nemo evadere potest, quomodo Job exprimat. *Job,* 267,1; XIII, 637,1 : St *descenderint usque ad infernum, inde manus mea deducet eos.* Quomodo omnia suo numine, substantia et operatione compleat, XVII, 335, 2. Quomodo super omnes, per omnia et in omnibus, XVIII. 625. 1. Ubi esset Deus, cum nihil vel nulius locus esset in rerum natura,XX, 520.1: *Annuntiamus vobis vitam xlernam qux erat apud Patrem, et apparuit nobis.* Omnia agit intra se, XIX, 76,1 : *Omnia per ipsum el in ipso creata sunt.* Ipse est sphaera et circulus- XVIII, 617, 1 (Vide *infra* Omnipr æsentia).

2° *Deus incomprehensibilis est.* Job, 266,1 *i Porsitan vestigia Dei comprehendes, et usque ad perfectum omnipotentem reperies?* 688. 2; 689, 1 : *Quis polcst scrutari vias ejus?* Est invisibilis et per gloriam incomprehensibilis, IV, 290, I; XI, 171, 1. Ejusincomprehensibilitas, XVII. 326, 1, 2. Est absconditus et inaccessus in se, XI, 557. L 2 : *Vere tu es Deus absconditus.* Invisibilis est, *Job.* 226, 2 : *Si venerit ad me, non videbo cum : st abierit, non intelligam;* 488, 1 : *Si ad orientem tero, non apparel; si ad occidentem, non inlelligam eum;si ad sinistram, quid agam? non apprehendam eum; si me vertam ad dexteram, non videbo illum.* Quomodo sit invisibilis, *Psalm.* II, 155, 2: *Nubes et caligo* <n *circuitu ejus.* Est lux sibi, nobis caligo, 1.604, 1 : *Moyses autem accessit ad caliginem,* tn *qua erat Deus;* XX, 646, 1 : *Qui malefacit, non videt Deum.* Ejus obscuritas et caligo. XIV. 99. 1. Cur habitaro dicatur in caligine et nube, IX, 53, 2. Ad Deum caligat omnis creatura, III, 560, 1 ; 575, 2; 597, 1 *Non poterant sacerdotes stareel ministrare propter nebulam.* Occultus est el ineffabilis, *Job,* 704, 1 : *Digne eum invenire non possumus, magnus fortitudine, ct judicio, ct justitia, et enarrari non potest.* Non potest ulla imagine exprimi, XX, 595, i: *Deum nemo vidit unquam.* Eum nomo vivens videi, nec audit, XVI, 313, 1 : *Deum nemo vidit unquam; unigenitus Pilius, qui est in sinu Patris, ipse enarravit;* 385, 1 : *Neque vocem ejus unquam audistis, neque speciem ejus vidistis,* XX, 594. 2. Quomodo Deum videro nemo possil, XIX. 265, 1 ; *Quem nullus hominum vidit, sed nec videre potest. Claro* mundo a nobis cognosci ncouit.X Vit, 319.2;

fecitque er uno omnc genus hominum.... quaerere Deum, si forte attrectent tum, aut inveniant. Ejus essentia plane cognosci nequit, VI, 417, 1. Deum quomodo nunc videamus, *Psalm.* I, 113, 2: *Apud le est fons vitae, et in lumine luo videbimus lumen.* Quo plus cognoscitur, eo plura cognoscenda demonstrat, X, 420, t : *Gloriantes ad quid valebimus ? Ipse enim omnipotens super omnia opera sua,* 426, 1. Deus fugere videtur a contemplativis, sicutnavigantibusfugere videntur montes et sylvæ, cum juxta eas navigant, Vili, iti, 1, 2 : *Pessulum ostii mei aperui dilecto meo: at ille declinaverat atque transierat.*

3'Dei opera sunt incomprehensibilia, IX, 130, 2; 13!, 1 ; *Plurima enim super sensum ostensa sunt tibi.* Incomprehensibilius operum , consiliorum ct substantiae ejus, XII, 240, 1 : *Incomprehensibilis cogitatu.* Sapientia ejus incomprehensibilis, IX, 53, 2 : *Sapientiam Dei praecedentem omnia quis investigavit ?* 502, i. *Non est minuere, neque adjicere, nec est invenire magnalia Dei.* Multa ejus arcana homines scrutari nequeunt, VI, 253, 1 ; I 254, 1.

VI. DEI ÆTERNITAS.

!• Deus astemus est, Job, 247, 2; 248, 1 ; *Numquid sicut dies hominis lui, et anni tui sicut humana sunt tempora ?* IX, 629, 1 : *Ab initio et ante saecula creala sum.* Est æterna, immensa ct essentialis sapientia, XX, 33, 2. Ejus æternitas, XIV, 118, 1 : *Egressus ejus ab inilio, a diebus esterniiatis* XXI 216.2: *Juravit per viventem in saecula sacculorum.* Domus Dei est æternitas, II, 533, 1 : *Habitaculum ejus sursum, cl subter brachia sempiterna^* Quam aeternitatem habitet, XI, 670, 1,2: *Excelsus cl sublimis habitans aeternitatem.* Est æternus et immutabilis, XVI, 295, 2 : *In principio erat Verbum;* 455, 2: *Antequam Abraham fieret, ego sum.* Deus solus æternus, quia immutabilis, el cur immutabilis, *Psalm.* II, 184.1 : *Tu autem idem ipse es, el anni tui non deficient.*

In Deo non est ulla distinctio temporis, sed instans semper durans, unum c» idem, V, 231, 2 et seq. : *Nondum erant abyssi, et ego jam concepta eram,... ante colles ego parturiebar.* Ipse nullo tempore aut loco crealo mensurari potest, XI, I 670, 1. 2. Omnia tempora præsentia, prælerita, futura, infra se labcnlia ct circulantia fixus el immotus consistens contemplatur, *ibid.* Quomodo eo dicatur. *Fuit, est, erit,* XXI, 17, 1, 2 : *Gratia* I ♦oòù *et pax ab eo qui est, el qui erat, et qui venturus est.* In eo idem est præteritum, præsens el futurum, XIX, 356, i. 2: *Filius meus es tu, ego hodie genui te.* Omnia tempora in momento pervidet, XX, 479. 1 : *Unus dies apud Dominum sicut mille* unni, *et mille anni sicut dies unus.* Est primus el novissimus, a et w, XI. 511, 2, 512, 1 : I *Quis haec operatus est, et fecit, vocans generationes ab exordio7* XXI, 25, 1 ; *Ego sum a et* w, *principium et finis ;* 412, 1» Est idem penlalpha. 26. 1. I Quomodo dicatur regnaro ultra æternum, I, 570, 1 et seq. : *Dominus regnabit in aeternum et ultra.* Æternitatis longitudo, *ibid.,* 2. Est Dominus æternitatis, XI, 503, 1 : *Deus sempiternus Dominus.*

2* *Quomodo dicatur rex sarculorum,* X, 238, 1 : *Sciant omnes qui habitant terram, quia tu es Deus conspector sarculorum;* XI, 512, 2; XIX, 188, 2: *Regi sarculorum immortali, invisibili, soli Deo; honor et gloria.* Esi rex sæculorum, preses temporum, dominus et gigas æternitatis, XIV, 253, 1,2: *Incurvati sunt colles mundi, ab itineribus ademi-(alis ejus.* Est gigas sæculorum, XI, 670, 2. Est ævum œvorum, I. 450, 1 : *Ego sum qui sum;* XIV, 254, i. Ejus æternitas est causa cl origo omnium sæculorum et temporum, *ibid.* Est princeps temporum quasi sol, XIII, 576, 1, 2. Ejus æternitas omnia tempora ambit et complectitur, XX, 505, 2: *Quod fuit ab initio..... annuntiamus vobis.* Deus auctor temporis et super omne tempus, *Job,* 495, 1 : *Ab Omnipotente non sunt abscondita tempora ; qui autem noverunt eum, ignorant dies illius.* Cur dicatur vivus, XIX, 266, 1 : *Divitibus hujus sarculi praecipe..... sperare in Deo vivo qui prestai nobis omnia abunde ad fruendum.* Est vivus et originalis vita omnium aliarum vitarum, XX, 281, 1,2: *Ad quem accedentes lapidem vivum;* 518, 1 : *Quod perspeximus, el manus nostras contrectaverunt de Verbo vitar.* Est vita increata et causa vitæ omnium angelorum, hominum et animalium, tum naturalis, tum supernaturalis, XXI, 83, i : *Cum darent illa animalia gloriam et honorem, el benedictionem viventi in sarcula sarculorum.*

VII. DEI IMMUTABILITAS.

! Deus est constans el immutabilis,* X, 29, 1 : *Uomo sanctus in sapientia manet sicut sol.* Semper manet idem, variatis rebus aliis, XIV, 254, 1. In oo non est ulla variatio, vel successio visionis rerum, IX, 57, 2 : *Prior omnium creata csl sapientia, el intellectus prudentiae ab ævo.* Apud eum non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio ; XX, 67, 1.

2° *Ejus immutabilitas in quo consistat,* XIII, 497, 1. Est immutabilis diversimode, XX, 67, 2. Est immutabilis oclupliciter, XIV, 595, 2 : *Ego enim Dominus, cl non mutor.* Nihil ei unquam accrevit aut decrevit, X, 379, 2 : *Qui csl ante saccu-lum, el usque in sarculum, neque adjectum esi, neque minuitur, cl non eget alicujus consilio.* Nulla re turbatur, sed in omni re el eventu aequanimis est, XIII, 498, 1. Deus solus immortalis et immutabilis, XVIII, 67, 2 : *Numquid incredulitas eorum fidem Dei evacuabit ?* 195, 2 : *Sine poenitentia sunt dona cl vocatio Dei;* 546, 1 ; XIX, 189, 1 ; 2G4, 1 ; 286, 2 : Si *non credimus, ille fidelis permanet, negare seipsum non potest.* Hujus immutabilitatis variæ causæ, XIV, 595, 2. Natura ejus plenitudo et perfeclio, 596, 2. Est actus purus, nihil habens admixtum polentialilatis, *ibid.* Esi sim-

plicissimus, XIV, 696, 2. Est ipsum esse, *ibid.,* 2. Quod vult, hoc ab aeterno voluit, *ibid.* Omnia ei sunt præsentia, *ibid.* Est immutabilis, licet interdum mutet sententiam latam contra peccatores, I, 724, 2 et seq. : Dimitte me, *ut irascatur furor meus contra eos.*

3® *In mente Dei ab ¡eterno fuerunt omnia veritatis xlernx dictamina*, IX, 51, i : *Omnis sapientia a Domino Deo est. ct cum illo fuit semper, el esi ante xvum.* Ejus motus et decretum immutabile est, nec retractari potest, XII, 485, 2 : *Non revertebantur* (quatuor animalia) *cum incederent.* Ejus dispositio firma et inconcussa est, IX, 686, 2. Ejus consilia certa et slabilia sunt, VI, 31, 2 et seq. : *Multx cogitationes in corde viri, voluntas autem Domini permanebit.* Quod ipse statuit, certo evenit, *ibid.*

ARTICCLCS TIBT1ÜK

ATTRIDUTA DEI QUÆ AD DEUM, UT CAÜSALITATEM ABSOLUTAM SPECTATUM, REFERUNTUR.

I. DEI OMNIPOTENTIA QUÆ MUNDUM CREAT ET CONSERVAT.

!• Deus est omnipotens, XV, 481, 1 : *Erratis, nescientes Scripturas, neque virtutem Dei.* Quam sit omnipotens, XIII, 637, 2 : *Dominus Deus exercituum qui tangit terram et tabescet;* Job, 135, 1: *Qui facit magna cl inscrutabilia absque numero;* 268, 1 : *Si subverterit omnia, vel in unum coarclaverit, quis contradicet ei ?* Nomen ejus potens, XVI, 38, 1, 2 : *Fecit mihi magna qui potens est.* Ejus potentia ct magnificentia describitur, XIV, 162, 1, 2; 163, 1, 2. Est solus potens el dynasta, XIX, 263, 2 : *Quem* (adventum Christi) *suis ternioribus ostendet beatus el solus potens.* Deus deorum quomodo dicatur Dominus, *Psalm.* 1,328, 1,2: *Deus deorum Dominus locutus est.* Cur dicatur Dominus absoluto, *Psalm.* II, 117, 1, 2 : *Dicet Domino : Susceptor meus es tu.* Qua rationo sit altissimus, *Job,* 469, 2 : Xnnon *cogitas quod Deus excelsior cato sil, el super stellarum verticem sublimetur?* Vocalur Dominator Dominus, XX, 658, 1: *El solum Dominatorem et Dominum nostrum Jesum Christum negantes.* Ipso csl omnium Dominus, X, 322, 2. Deus solus magnus est, *Psalm.* I, 203, 1 : *Magnificate Dominum mecum.*

2° *Deus est principium omnium rerum;* XVI, 442, 2 : *Dixit cis Jesus: Principium, qui et loquor vobis.* Omnium entium est causa, 328, 1 : *Cum ipse det omnibus vitam,et inspirationem el omnia.* Est omnia ct omnium causa finalis conservans et efficiens, XIV, 235, 2. Est prima causa efficiens, exemplaris cl finalis rerum omnium, V, 487, 1 : *Universa propter semelipsum operatus est Deus.* Deus eminenter omnia in so continet, *Psalm.* I, 331, 2: *Cognovi omnia volatilia cali, el pulchritudo agri mecum est.* Est fundus et fundamentum vmnium reruin cui omnia innixa recumbunt, XIV, »36, 1. Quomodo vocet ea quæ non sunt, Unquam ea quæ sunt, XVIII, 86, 1, 2. Dei vocare esi, creare et facere, *ibid.* Ejus dicere, idem est quod facere, 539, 1. Dei vocis est efficacia, *Psalm.* I, 163, 2 : *Vox Domini super aquas, Deus majestatis intonuit.* Ejus jussio est efficax, XV, 220, 2: *Volo, mundare.* Verbo creavit omnia, et quidem ex nihilo, X, 424, I.Deus cur omnia fecerit verbo, *Psalm.* I, 195, 2: *Ipse dixit, el facta sunt.* In Deum Scriptura omnia referi el quare, III, 278,2. Omnia ei sunt possibilia, XV, 220, 1 ; 431, 2; XVI, 25, 1 : *Non erit impossibile apud Deum omne verbum,* XVI, 411,1. Est plastes et opifex universi, XIe 542, 2 : *Numquid est Deus absque me, et formator quem ego non noverim?* Deus dicitur mundus exemplaris, Xni,57Crt

3° *Qux facit perfecta sum,* At 342, 1, 2. Ejus opera summe perfecta sunt, IX, 501, 2: *Non est minuere, neque adjicere, nec est invenire magnalia Dei.* Quæ Dei sunt, et maxima et perfectissima sunt, XIV, 471, 2; XVII, 176, 1. Ejus opera sunt perfecta tripliciter, II, 514, 2: Dei *perfecta sur# opera, et omnes vix ejus judicia.* Ejus opera r dicantur mirabilia, IX, 337, 2 : *Mirabilia opera (issimi solius, el gloriosa, et absconsa, et invisa opera illius.* Deus io minimo eminet maximus, XIII, 218,1, 2. Non minor esi in verme quam in cœlo et in sole, X, 375, 1 : *Memor ero igitur operum Domini, et qux vidi annuntiabo.* Ejus est de minimis facere maxima, XI, 255,2. Ejus effigies in omnibus operibus ejus apparet, X, 376, 2 : *Nonne Dominus fecit sanctos enarrare omnia mirabilia sua, qux confirmavit Dominus omnipotens stabiliri in gloria sua?* Potest adhuc plura efficere, et de novo creare el perfectiora, 423, 2 : *Mulla abscondita sunt majora his* (operibus): *pauca enim vidimus operum ejus.* Tria sunt quæ non facere potest meliora, XII, 228,2. Cur noluerit condere mundi opera omni ex parte perfecta, VII, 142, 1 : *Cuncta fecit bona in tempore suo, et mundum tradidit disputationi eorum,ut non inveniat homo opus quod operatus est Deus a principio usque ad finem.* Omnia creata perfectiora reddere potest, IX, 61, 2: *Radix sapientix cui revelata est, et aslulias illius quis agnovit?* Cur mundum quasi pilam pulchram hominum obtutibus objecerit, VII, 141, 2. Jam de nihilo nihil creat do novo, XV, 341,1, 2. Opera sua etiam ornavit, IX, 472, 1 : *Ornavit in sternum opera illorum.* Magna gaudet imminuere cl contrahere, XIII 218, 1, 2. Universum Iotum in homine collegit, dum cum microcosmum fecit, *ibid.* Cur homineir microcosmum fecerit, VII, 141, 1. Creavit hominem cum consilio, X, 160, 2. Quasi osculando Adamum fecit, VII, 468, S: *Osculetur me osculo oris sui.* Quomodo animam hominis inspirat, dum eam creat, XI, 671, 1, 2 : *Quia spiritus a facie mea egredietur, et fiatus ego faciam.* Deus volens fidem hominis probaro quid in ejus creatione fecerit, VII, 154, i. Ejus sumus per creationem el fidem, XVIII 276, 2 : Kox *autem Christi, Christus autem*

Pei, XX, 12, 1 : *Jacobus, Dei ci Domini nostri Jesu Christi servus.*

4° *Quid in rerum creatione spectari?,V,* 487,1 : *Universa propter semetipsum operatus est Deus.* Operatur omnia propter suam gloriam increalam, non propter creatam, 488, i. Est ultimus omnium rerum finis, V, 487, 2; X, 415,1,2 : *Propter ipsum confirmatus est itineris finis, el in sermone ejus composita sunt omnia.* Item medium, *ibid.* Est rerum omnium consummatio, X, 416, 1. Esl omnium rerum utcl nostrum, et actionum nostrarum initium et finis ultimus, XVI, 156, 2 ; 321, 2 ; 443, 1. Dei opera omnia ex misericordia profecta sunt, *Psalm.* 11,399, *in litui.* Mundum creavit propter electos, XI, 610, 1 : *Posui verba mea in ore tuo ut plantes cœlas. el f^ues terram.* Non quæril commodum suum, sed bonum creaturarum, XIII, 498, 1.

5° *Ejus omnipotentia ad omnia se extendit,* III. 345, 1 : *Non esl Domino difficile salvare vetin multis, vel in paucis.* Ejus omnipolentiæ quinque mensuræ, X, 423, 2 et seq. Imperat veniis et mari, XV, 235, 1,2. Ei tribuitur concussio terræ, 634, I. Quomodo verbo virtutis suæ ferat omnia, XIX, 354, 1 : *Portansque omnia verbo virtutis suæ.* Currus esl portans lotum mundum, *ibid.* Est mundi Atlas, XI, 497, 2. Est adamas mundi, XIX, 76, 2. Est anima mundi metaphorice, XVIII, 641,2. Stellas vocat ex nomino tripliciter, XI, 502, 2. Potest cœlos mutare, XX, 484, 2. Ejus potentia ct majestas per fulmen et tonitru ostenditur, X, 402, 1 : *Imperio suo acceleravit nivem, et accelerai coruscationes emittere judicii sui.* Omnes mundi partes intuetur el tremore concutit, IX, 466, 2 : *Montes simul et colles, et fundamenta terræ: cum conspexerit illa Deus, tremore concu-* lientur. Distantia inter Deum et mundum, XI, 499, 2: *Omnes gentes quasi non sint, sic sunt coram eo, et quasi nihilum ct inane reputata sunt ei.* Omnes creatura) sunt coram infinito ejus oculo 'quasi unus atomus, IX, 465, 2 : *Non dicas:* J *Dto abscondar, et ex summo quis mei memorabitur? In populo magno non agnoscar : quæ est enim anima mea* in *tam immensa creatura ?* Res creatæ possunt oo jubento in nihilum resolvi, XX, 475, 1.

Solus miracula facere potest, XIX, 157, 1. Rerum naturalium ordinem potest invertere ct evertere. XV, 555, 2. Potest angelum in puncto existen- te™ dilataro, et corpus per spatium expansum contrahere in punctum, XVIII, 363, 1, liem facit in corporibus, *ibid.* Deus non faciei miracula ad confirmationem falsæ doclrinæ contraria) suæ, XV, 214. t et seq. : *Domine... nonne in nomine luo prophetavimus, el in nomine tuo virtutes mullas fecimus? (Vide* Mir acul a.)

6* *Dominium habet perfectissimum super omnia,* Job, 268, *i : Si subverterit omnia vel in unum coaicluverit, quis contradicet ci?* Deus dominatur tam ovio quam terræ, IV, 326, 2. Habet æquale imperium in ea quæ non sunt, et in ea quæ sunt, XVIII, 170, 1 : *Voluntati enim ejus qui resistit* Solus omnipotenti» suæ manu Umet voluntates singulas, tum hominum, tum angelorum, XII, 585,1 • *Auferam cor lapideum, eldabo eis cor carneum;* XVIII, 26, 2. In anima occulte quod vult operatur, XVI, 341, 2: *Spiritus ubi vult, spirat.* Operatur in creatis omnia eorum opera, X, 417, 2. Dei cogitatio una el simplex continet eminenter omnes cogitationes, *Psalm.I,* 196, I: *Consilium autem Domini inætcrnum manet, cogitationes cordis ejus in generatione et generationem.* Eminens imperium ejus in omnia, XIV, 162, 2. Est dominus omnium rerum, homo vero solum habet usum ad vitam, II, 172, 1, 2 : *Terra quoque non vendetur in perpetuum, quia mea est, et vos advenæ cl coloni mei estis.* Est dominator vitæ, IV, 595, 1 : *Domine Paler, et dominator vitæ ineæ.* Est vitæ et necis dominus, VI, 27, 2. Vocatur fortis per antonomasiam, X, 226, 2: *Dominus non elongabit, sed judicabit justos, et fortissimus non habebit in illis patientiam.*

Ipse solus regna dat et imperia, XIV, 253, 1, 2. Dat regibus jus regendi et regnum, V, 211, 1 : *Per me reges regnant, el legum conditores justa decernunt.* Est primus et summus legislator, V, 494, 1. Potestatem omnem ordinavit, XVIII, 220, 1 : *Quæ autem sunt, a Deo ordinatas sunl.* In manu ejus est ut hunc potius creet principem quam alium, IX, 298, 1 : *In manu Dei potestas hominis.* In ejus manu cor regum est, VI, 87,. 1 ; XIV, 316, 2. Rogandus est ut pios det reges et principes, XIV, 316, 2.

7® *Potentia sua esl fortitudo nostra, ct quomodo,* XIV, 266, 2 : *Deus Dominus fortitudo mea.* Ejus proprium est nos adjuvare, XVIII, 141, 1 : *Spiritus adjuvat infirmitatem nostram.* Est prolector potentia), X, 202, 2 : *Protector potonliæ, firmamentum virtutis, tegimen ardoris,* etc. Item firmamentum roboris ct suorum hypornspiles, 203, 1. Triplicem iis adhibet custodiam, *ibid.* Est idem tegimen ardoris, el umbraculum meridiani, *ibid.* Item deprecatio offensionis ot adjutorium casus, *ibid,* et seq. Animam exaltat ct illuminat, 204, 1. Dat sanitatem el benedictionem, *ibid.* Se Deum constantium ct robustorum exhibet, 206. 1 : *Dominus solus sustinentibus se in via veritatis cl justiliæ.* Est robur ot sanitas nnimæ, XI, 108, 2. Quare dicatur salus nnimæ, *Psalm.* I, 212, 2 : *Dio animai meæ : Satus tua ego sum.* Anlonoinaslicc cur dicatur salus, XIV, 265. I : *Ego autem in Domino gaudebo, cl erultabo in Deo Jesu meo.* Semper suis adest per opem, NI. 202, 1. Quomodo sit sanctorum spes et fortitudo, 524, I : *El Dominus spes populi sui.* Protegit justos, 149, 2: *Super omnem enim gloriam protectio. El tabernaculum cml in umbraculum diei ab æslu.* Pios tueiur ab astu ol machinationibus impiorum, VI, 381, 2. Adest suis in tribulatione,

XXI, 27, 1. Præsens adest suis etsi non videatur, 28, 2. Est piorum murus, VI, 306, 1. Juvat injuriam patientes, 74, 1,2 : *Expecta Dominum, el liberabit le.* Est justorum refugium, V, 569, 2 : *Turris fortissima, nomen Domini, ad ipsum currit Justus ri exaltabitur;* 471, 1. Noster Mars el azylum est, XIV, 163, 2 : *Bonus Dominus, ct confortans in dic tribulationis.* Dei protectio in tribulatione, *Psalm.* 1, 24, 1. In calamitatibus suos immunes prestai, XIV, 263, 1 : ham *fecisti in mari equis tuis, in luto aquarum mullarum.* Suos confirmat, perficit, solidat diversimode, XX, 399, 1. Sanctos luetur qui iu ipso omnia adversa contemnunt, XVHI, 148, 1.

8® *Deus quibus armis se defendit, el suos protegit, Psalm.* I, 212, 1 : *Apprehende arma et scutum, et exurge in adjutorium mihi.* Ejus panoplia describitur, XI, 696, 1 : *Indutus est Justitia ut lorica, et galea salutis in capite ejus,* XV111,696, 2 : *In omnibus sumentes scutum fidei.... El galeam salutis assumite, el gladium spiritus quod esl verbum Dei.* Deus prolector justorum etelypeus, *Psalm. U,* 119, 1. *Scuto (e circumdabit veritas ejus,* X, 200, 1, 2. Et scutum inexpugnabilo, *Job,* 134, 2: *In sex tribulationibus liberabit te, et in septima non tanget te malum.* In persecutionibus hostium ct conscienti» anxietate suis auxilium et scutum est, XVHI, 148, 2 : Quù *accusabit adversus electos Dei? Deus qui justificat, quis est qui condemnet?* Ejus quæ sint cornua, XIV, 230, 2 : *Splendor ejus ut lux erit, et cornua in manibus ejus. Ejus* robur ct potentia vocatur equus et quadriga?, 257, 2: *Qui ascendes super equos tuos, et quadriga lux salvatio;* 262, 2: *Viam fecisti* (n *mari equis tuis.* Deus cur aquilæ et gallinas comparetur in Scripturis, *Psalm.* 11, 118, 2 : *Scapulis suis obumbrabit tibi.* Deus est nobis robur, petra, arx munitissima, munitio, scutum, clypeus, cornu salutis, *Psalm.* 1, 93, 1, 2. Deus petra cur dicalur, *Psalm.* 11, 98, 2. Dei protectio est velut tentorium. *Psalm,* 1, 30, 2 : *Domine, ut scuto bona voluntatis lux coronasti nos.* Omnes creature sunl ejus exercitus, XII, 576, 1. Deus creaturas transformat ad commodum piorum; exempla, Vili, 638, 1, 2 : *Tanquam enim equi depaverunt escam, el tanquam agni exultaverunt magnificantes te, Domine, qui liberasti illos.* Descendit cum angelis in auxilium fidelium, XIV, 532, 2 : *Et veniet Dominus Deus meus, omnesque sancti cum co.*

9’ *Illius potentia maxime se ostendit, ubi maxima est infirmitas,* XVIII, 506, 2 : *Libenter fgilur gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in mc virtus Christi.* In infirmis robur suum ostendit, XIV, 506, 2 : *Salvabit Dominus tabernacula Judo, ut non magnifice glorietur domus David.* Sæpe infirmos roborat, ut prævaleanl fortibus, XIII, 583, 1 : *Qui subridet vastitatem super robustum.* Pupillos luetur, $69, I : *Ejus qui in te est, miserebitur pupilli.* Est Dater uauperum, *Job,* 572, 2. Est patronus egenorum, *Job,* 140,2 : *Porro salvum faciei egenum a gladio oris eorum, el de manu violenti pauperem;* 142, i : *El erit egeno spes;* 621, 2 : *Si levavi super pupillum manum meam, etiam cum viderem me* in *parta superiorem.* Est viduarum protector, XIX, 237, 1 : *Qux cere vidua esl et desolata, speret in Deum.*

10® *Tunc maxime adest cum res videntur plane desperalx,* XII, 263, 2 : *Descendit itaque Jeremías in canum;* 759, 1 : *Ipsi dicunl : Aruerunt ossa nostra, ct periit spes nostra, et abscissi runiujj* XIII, 319, 2; XVI, 489, 2 : *Nunc scio quia quxcumque poposceris a Deo, dabit tibi Deus;* XVII, 151, 1, 2 el seq.; XX. 2!, 2; 390, 1. Quæ hujus rei causæ, XIII, 319, 2. Deus adest in desperatis, tam facile potest suam potentiam, opem et victoriam applicare paucis, quam malus militibus, IV, 426, i : *Facile esl concludi mullos in manu paucorum, et non est differentia in conspectu Dei liberare in mullis el in paucis.* Cur sæpe paucos elegerit ut multos prosterneret, *ibid.* Solet afflictos ad extremum usque redigere, ac tum demum succurrit, XI, 440, 1 : *Nunc consurgam, dicit Dominus, nunc exaltabor, nunc sublevabor.*

!!• *Omnem humanam potentiam sibi adversam subridendo sternit,* XIII, 583, i, 2. Ejus potentia in dejiciendis regibus, XI, 501, 2: Qui *dal secretorum scrutatores quasi non sini.* Dissipat conatus impiorum, *Job,* 138, i : Qui *dissipat cogitationes malignorum, ne possent implere manus eorum quod cerperanl.* Quomodo comprehendat sapientes in sapientia sua, XVIII, 275, 1 *; Scriptum est enim; Comprehendam sapientes in aslulia eorum,* XIV, 30, 2. Variis modis infatuat Deus consilia prudentium. III, 499, 1«

12* *Ejus potentia in Veteri Testamento,* XVI, 40, 2 : *Fecit potentiam in brachio suo.* Ejus poten* lia exprimitur per sessionem super Cherubim, XIV* 435, 2. Dei polenti» laudes. *Psalm.* I, 162, 1.

11. OMN1PRÆSENT1A (vel actus permanens entis divini, ojusque omnipotenti» in omnibus temporibus, locis, entibus).

!• *Deus ubique præsens est,* **XU. 183, 1; XVUt** 333, 1 ; XX, 328, 1 : *Oculi Domini super justos, el aures eJus in preces eorum.* In omnibus openbus suis intime est præsens per essentiam, presentimi!, potentiam. X, 380, 1 : Quam *desiderabilia opera ejus, et tanquam scintilla, qux est considerare.* Quomodo habitatio ol domus ejus sit cœlum empyreum, IX, 622, 2 : *Ego in ollissimis habitavi.* Ipse est in omnibui, et est omnia, X, 416, 1 ct seq. : *Consummatio autem sermonum, ipse est in omnibus.* Ubique præsens est, omnia intuetur, XVI, 323, 2 : *Priusquam Philippus It vocaret, cum esses sub ficu, vidi te.* Esl supra et intra omnia, ut omnia contineat ct sustentet, X, 380.2. Ut in aliquo loco operetur, eo se non transfert, XII. 782, 2 : *In vision bus Dei adduxit me in terram Israel.* Dei presentía quid operetur,*Psalm.* I,

94, 1. Quibus modis præsentiam suam manifestet, *saJm.* II, 445, 2.

2* *Omnibus nobis ubique intimus et prxsens 1st,* XIII, 448, 2. Non longe est ab unoquoque nostrum. et quomodo, XVII, 330, 1. In eo quomodo ipsi simus, 330, 2 et seq.; 332, Î. Quomodo sit nobiscum, XI, 20!, 2. Si ipse non esset in loco, nos in eo esse non possumus, XVII, 331, 2. Est quasi aura qua respiramus, *ibid.* Sub ejus dominio et jurisdictione vivimus, 332, 1. Est nostra vita el anima, *ibid.* In eo vivimus non formaliter, sed effective, XVII, 335, 2. Solus menti illabi potest. XIII, 507, 1. Est realiter in anima sancta, *ibid.* Variis modis est in justis, VIII, 16, 2 et seq. Substantialiter noro modo inest justo, XIII, 298. 1 : *Et erit in loco ubi dicetur eis: Non populus meus vos; dicetur eis: Filii Dei viventis,* XIV, 354, 1. Deus habitat in tabernaculo sapientiae, IX, 626, 1 : *Qui creavit me, requievit in tabernaculo meo.* Quomodo maneat in anima, XVI, 550, 2 : *Ad eum veniemus, et mansionem apud eum faciemus.* Habitat in nobis quadrupliciter, XII, 66, 1 : *Habitabo vobiscum in loco isto.* Habitat in ornanto et justo, XX, 598, 2 : *Qui manet in diaritate, in Deo manet, et Deus in eo.* Quos tunc ibi producat effectus, 600, 1. Quomodo semper apud Christianos sit, XI, 275, 2 : *Exulta el lauda, habitatio Sion; quia magnus in medio lui sanctus Israel.* Deus prope est malis per justitiam, bonis per auxilium, *Psalm.* II, 331, 1 : *Prope es tu, Domine; et omnes vix lux veritas.* Peccatores eum latere non possunt. XVIII, 438, 1 : *Abdicamus occulta dedecoris.*

3° *Qualiter ejusprxsentia ubique nobis fingenda sit,* X, 488, 2 : *De omni corde suo laudavit Dominum qui fecit illum.* Presentía ejus semper ob oculos ponenda, I, 212, 1 : *Ambula coram me, et esto perfectus;* V, 77, 1, 2 : *In omnibus viis tuis cogita illum, el ipse diriget gressus tuos;* XX, 492, 1,2: *Propter quod, diarissimi.... satagite immaculali el inviolati inveniri ei.* Semper habendus in memoria, 111, 275, 2 : *Porro, filii lieti, filii Déliai, nescientes Dominum;* IX, 427, 1: *Beatus vir qui.....in sensu cogitabit circumspectionem Dei;* XI, 565, 2 : *Dedite, prxvaricatores. ad cor.* Ejus memoria quantum boni afferat, XII, 389,1,2: *Scrutemur vias nostras, el quxramus, ct revertamur ad Dominum.* Quis fructus memorat® praesentiae Dei, I, 212, 2 et seq.; XIII, 299, 1. Ejus presentía? cogitatio est remedium omnium peccatorum, I, 136, 1 : *Noe vir justus atque perfectus fuit in generationibus suis, cum Deo ambulavit.* Seria ejus memoria passiones omnes refrenat, X, 50, 2 : *Memorare timorem Dei, et non irascaris proximo.* Dei memoria plus delectat quam presentía carnalium voluptatum, *Psalm.* II, 15,1: *Renuit consolari anima mea; memor fui Dei, el delectatus sum.*

111. OMNISC1ENTIA (quæ est veluli omnipresente intellectualis Dei).

§ I.— NATURA KT PROPRIETATES SCIENTIA DIVINA.

!• Est in Deo veri nominis scientia, eaque perfectissima, III, 267, 2: *Deus scientiarum Dominus est.* Deus scientiarum Dominus, *Job,* 285, 2: *Apud ipsum esi sapientia el fortitudo, ipse habet consilium el intelligentiam,* 463, 1 : *Numquid Deo potest comparan homo, etiam cum perfecta fuerit scientia?* Deus est omniscius, XIV, 299, 2.

2' *Dei scientia qualis,* III, 456, 1 : *Quid ergo addere poterit adhuc David, ul loquatur ad te? Tu enim scis servum tuum, Domine.* Ejus scientia ot sapientia infinita, VI, 423, 1; 424, i, 2 et seq. : *Non didici sapientiam, el non novi scientiam sanctorum,* 427, 2. Est sapientia increata, omnia sciens, XII, 444, 2 : *Quis ascendit in calum, cl accepit eam* (sapientiam), *cl eduxit eam de nubibus?* Psalm. II, 146, 5: *Magnus Dominus noster, el magna virtus ejus, el sapientia ejus non est numerus.* Ejus scientia omnem creatam transcendit, propter rationes undecim, XVHI, 196, 2 cl seq. : *O altitudo divitiarum sapientia ct scientia Dei.* Est lux increata ct immensa, XVI, 518,1. Scientia Dei est simplex, immutabilis et infinita, VIII, 440, 2: *Est enim in illa spiritus intelligcntia, sanctus, unicus, multiplex,* etc. Est fons lucis et cognitionis angelicæ et humanæ, XIII, 19, 2: *Sapientia ct fortitudo ejus sunt,... ipse revelat profunda ct abscondita, et novit in tenebris constituta.* Deus quaro fons sapienti® et scienti®, *Psalm.* 1,223, 2 : *Apud (e est fons vilx, et in lumine tuo videbimus lumen.* In Deo non est memoria, sed intuitus, 11,236, 1; XIV, 602, 2. In memoria sua conscribit singulorum lacta ct dicta, XIV, 602, 2. Ejus oculus solo lucidior est. IX, 608, 2; 609, 1 : *Et non cognovit, quoniam oculi Domini multo plus lucidiores sunt super solem, circumspicientes omnes vias hominum, el profundum abyssi, el hominum corda, inluentes in abcondilas partes.* Ejus oculi soli comparantur, XIII, 365, 2 : *El vivemus in conspectu ejus.*

3* *Scientia Dei, inluilus ejus el recordatio est operativa et efficax,* XII, 421,1, 2: *llecordare, Domine, quid acciderit nobis : intuere el respice opprobrium nostrum;* VIH, 438, 1,2: *Omnium enim arlifex docuit me sapienlia;V,* 233, 2 el seq.; 237, 2. *Quando prxparabat calos, aderam; quando certa lege el gyro vallabat abyssos... cum eo eram cuncta componens.*

§ IL— OBJECTUM SCIENTIJF. DIVINA.

!• Deus seipsum perfecte cognoscit el comprehendit, XVIII, 263, 2: *Spiritus omnia scrutatur, etiam profunda Dei.... Qux Dei sunt, nemo cognovit, nisi spiritus Dei.* Deus in eo beatus, quia se videt siculi est, *Psalm.* I, 196, 2.

2 *Quis in Deo sit ordo cognitorum,* IX, 59, 1. In eo est universitas objectorum ct inlelligibilium, *ibid.* Deus solus tria rerum genera cognoscit, XIII, 11,9, 2 : *Ipse revelat profunda, el abscondita, el*

novit in tenebris constituta, et lux cum «o est.

3* *Omnia intuetur, etiam abdita,* V, <49 , 2 et seq,: *Despicit Dominus vias hominis, et gressus ejus considerat ;* 487, 1 : *De fenestra enim domus mex per cancellos prospexi.* Ejus oculus omnia inluelur, VI, 60, i : *Aurem audientem, et oculum videntem, Dominus fecit utrumque;* 154, 2: *Oculi Domini custodiunt scientiam* ; X, 312, 1 : *Opera omnis carnis coram illo, et non est quidquam absconditum ab oculis ejus, a sxculo enim* tnçue *in sxculum respicit.* Nihil ei absconditum, *Job,* 521 » <: *Nudus est infernus coram illo, et nullum est operimentum perditionis.* Est totus oculus omnia perlustrans, *Job,* 301, 2; 471, *i: Et dicis: Quid enim novil Deus? et quasi per caliginem judicat. Nubes latibulum ejus, nec nostra considerat, et circa cardines cali perambulat.* Sol est omnia lustrans, XIX, 389, 2. Totus est oculus, X, 202, 1 : *Oculi Domini super timentes eum;* XII, 492, i ; 508, 2; 509, 1 ; XIV, 390,1 : *Super lapidem unum septem oculi sunt.* Intuetur secretissima quæque, unde 0:6; græce ab *intuendo,* VIII, 287, 2: *Quoniam renum illius testis est Deus, el cordis illius scrutator est verus, et linguae ejus auditor.* Deus speculator est omnium, I, 312, 2. Omnia videt, *Job,* 246, 2: *Numquid oculi carnei tibi sunt, aut sicut videt homo, et tu videbis?* 609, 1 : *Nonne ipse considerat vias meas, el cunctos gressus meos dinumerat]* 301, 1, 2: *Aut placebit ei quem celare nihil potest, aut decipietur ul homo vestris fraudulentiis ?* Quomodo videro possit omnia, XI, 493, 1.

4* *Actiones omnes et intima hominum perspicit,* V, 483,1 : *Omnes vix hominis patent oculis ejus ¡spirituum ponderator est Dominus.* Omnium operum, tam bonorum quam malorum, pondus mensurat, 484, 1. Operum nostrorum fundum penetral, VI, 95, I : *Omnis via viri recta sibi videtur : appendit autem corda Dominus.* Malos æquo ac bonos intuetur, XII, <89, 1. Novii intima inferni, dæmonum, damnatorum secreta, uti et arcana cordis humani, V, 455. 2 : *Infernus et perditio coram Domino; quanto magjs corda filiorum hominum?* Immittit eis cogitationes et volitiones qualos voluerit, 456, 1. Minutissima quæquo videt, penetrat, el in numero habet, IX, 54, 2; 55, 1. Pernovit et perspicit corda hominum, el cognoscit occulta cordium, XII, 102, 2: *Tu aulem, Domine Sabaoth, qui judicas juste, et probas renes et corda;* XVII,71, 2 ; Oui *corda nosti omnium, ostende quem elegeris.* Deus esi cardiagnostes ct verus cordium scrutator et ponderator, III, 365, 1 : *Homo enim videt ea qux parent, Dominus autem intuetur cor;* V, 523, 2 : *Sicut igne probatur argentum, et aurum camino, ita corda probat Dominus;* VI, 95, 1; 351, 1 ; *Job,* 784, 2 : *Scio quia omnia potes, et nulla te latet cogitatio:* XVHI, 279, 1 : *Quoadusque veniat Dominus, qui el illuminabit abscondita tenebrarum,* XIX, 389, 2 : *Discretor est cogitationum el inlen- tionum cordis.* Pervidet intimas et secretissimas menlium cogitationes, propensiones et intentiones, XIII, 353, 2 : *Ego scio Ephraim, et Israel non est absconditus a me.*

5* *Deus cognoscit omnia possibilia,* XVIII, 86 • *Vocat ea qux non sunt, tanquam ea qux sunt.* Quanta ejus sit rerum etiam possibilium cognitio, IX, 51. 1, 2. Idquo vi cognitionis esscnliæ. *ibid. : Omnis sapientia a Domino Deo est, et eum illo fuit semper, et est ante xvum.* Cognitio abstractiva possibilium in Deo est intuitio exislentium, 51, 2. Ejus notiones sunt sigilla rerum creandarum, 64, 2 : *El vidit, et dinumeravit, et mensus est, el effudit illam super omnia opera sua.*

6* *Deus distincte cognoscit omnia praeterita, prxsentia et futura, sive necessaria, sive contingenlia et libera.* Omnes temporum differentias intuetur, el quidquid in eis agitur, X, 312,1 : *Non est quidquam absconditum ab ea, a sxculo enim usque in sxculum respicit ;II,* 522, 1, 2: *Nonne hxc condita sunt apud me, et signata in thesauris meis ?* XIX, 390, 1 : *Non est ulla creatura invisibilis in conspectu ejus, omnia autem nuda et aperta sunt ocu* lis ejus;* VIII, 471, 2 : *Scit* (sapientia) *prxterila, el dc futuris xslimat.... signa el monstra scit antequam fiant, et eventus temporum el szculorum.* Preterita ct futura videt perfecte, objective, X, 312, 1, 2.

Novit quibus signis praeviis res omnes et recula commutentur, unaque alteri succedat, X, 378, 1 : *Cognovit enim Dominus omnem scientiam, el inspexit in signum xvi, annuntians quxprxlerierunt, el qux superventura sunt, revelans vestigia occultorum.* In ejus præscienlia decursus unius regni, imo totius sæculi, unus quasi idemque est, XI, 320, 2. Ab asterno simul et semel omnia futura cognovit, XIV, 220. 2. Praevidet ct providet omnia, XIII, 497, 2. Facta hominum novit antequam fierent, IX, 610, 1 : *Domino enim Deo, antequam crearentur, omnia sunt agnita; sic el post perfectum respicit omnia.* Ejus præscienlia, claritas el distinctio, XVHI, 86, 1. Ejus præscienlia el omniscienlia indicatur, XVIII, 279, 1; XIX. 389, 2. Deus solus novit certo futura contingentia el libera, XI, 515, 2 : *Annuntiate qux ventura sunt in futurum, et sciemus quia dii estis vos.* Kalio curca videat, esi ejus infinita vis inlelligendi, *ibid.* Mulla non statuit, nisi previsa libera hominum actione, XX. 194. 1.

7° *Deus certo et infallibiliter cognoscit futura contingentia conditionala.* Deus cognoscit futura libera, etiam condilionalia tantum el nunquam eventura, eo quod hypothesis vel conditio non ponatur, nec eveniat, XII, 266, 2 ; 267, <: Si *profectus exieris ad principes regis Babylonis, vivet anima tua, et civitas hxc non succendetur igni : el salvus eris, tu et domus tua.* Id probatur Iribus exemplis, *ibid.* El etiam his verbis libri *sapientix,* cap. IV, 11 : *fíaptus est, ne malitia mutaret intellectum*

e/ttf, *aut ne fictio deciperet animam illius,* VIII, 367, I. Undcnam Deus cognoscat conditionata futura, et quænam hujus rei ratio, XII, 267, 1 ; el XV,291, I: *Quia si in Tyro et Sidone faclæ estent tirtules quæ faclæ sunt in vobis, olim in cilicio et tiñere poenitentiam egissent.*

§ 111.— MEDIUM SCÎENTLB DIVINAL

Deus novit omnia per supremas causas, IX, 61,1. Omnia videt et prævidol ob infinitam efficacitatem oculi sui divini, 57, 2 : *Prior omnium creala esi sapientia, et intellectus prudenti* ab xvo;* 465, 1 : *Non dicas: A Deo abscondar, et ex summo quismei memorabitur ?Inpopulo magno non agnoscar : quz est enim anima mea in tam immensa crea'ura ?* 607, 1 : *Et non intelligil quoniam omnia videt oculus illius* (Dei); 608, 2; 609, 1 ; *El non cognovit, quoniam oculi Domini mullo plus lucidiores sunl supra solem.*

Omnipotentia aeternaliter vivens et activa fit principium Providentiae divinæ, unde

IV. PROVIDENTIA.

§. L — EST IN DEO PROVIDENTIA.

Providentia Dei quid proprie sil, XVII, 55,1, 2. Eam stoici appellarunt fatum, *ibid.* Ei opponuntur fatum et fortuna, VIII, 203, 1. *Neque dicas coram angelo:Nonest providentia.* Deo nihil est fortuitum, sed omnia provisa et prævisa, XV, 24, 2; XVI, 186, 2. Fato non agit, nec agitur, XVIII, 374, 1 : *Dividens singulis prout vult.* An curaret res humanas cur multi dubitarmi, XIV, 203, 2. Errores circa providentiam, VIII, 400,1,2 ; 558, i ; XII, 104,1,2 et seq. Providentiam negare quid proprie sil, VII, 203, 1, 2. Eugiliyi providenliæ Dei quid, VIII, 606, 2. Providentia est do essentia divinitatis, 533,2 : *Non est enim alius Deus quam tu, cui cura est de omnibus.* Deus regit mundum, *Job,* 657, I : *Quem conitituil alium super terram ? aut quem vosuit super orbem quem fabricatus est?* Omnia in mensura, numero ct pondere disponit, Vili, 519,2. Deus est auriga mundi, I, 6, 1. Est ejus centrum, *ibid.* Hoc modo providentiam io Deo esse docet Scriptura, Vili, 460, I, 2 et seq.: *Attingit ergo a fine usque ad finem fortiter, el disponit omnia suaviter.* Deus nauclerus mundi per suam providentiam, 558, 1 : *Tua autem, Pater, providentia gubernat.* Prosidentia Dei astruitur, XII, 105, 1, 1; 106, 1. Ljus demonstratio, VII, 204, 2. Ejusdem officia, *ibid.* Gubernat omnia, *Job,* 129,1: *Nihil in terra sine causa fil, el de humo non oritur dedor:* 138, 2 : *Qui apprehendit sapientes in astutia eorum, et consilium pravorum dissipat;* 492, 2: *Cum expleverit in me voluntatem suam, el alia multa similia prxsto sunl ei.* Casus ostendit provideotiain, Vili, 321, 2. Sustinet universum, *Job,* 52î, 2; 693, 1. Proxidenliæ duæ partes sunlmens et voluntas, pula sapientia et decretum, sivo præordmaüo el execuUo, XIV, 427, 1. *Ecce quatuor quadrig* egredienlcs de medio duorum montium*

§ IL — PROVIDENTIA PHYSICA SRU NATURALIS.

I0 *Providentia omnia creata conservat,* XVII, 330, 2; 331, 1. Per oam omnia conservantur, consistunt et gubernantur, XVIII, 625, 1. Dei requies a creatione tacite significat rorum creatarum conservationem, I, 77, i. Eodem modo operatur eum vacat et cum operatur, *ibid.,* et 2. An possit operari sine providentia, VII, 203, 1, 2. Creata conservando, continuo quodammodo ea creat, X, 380, 2. Omnia a Deo pendent in sui conservatione, III, 39, 1. Deus conservat res quadrupliciler, Vili, 525, 2 : *Quomodo autem posset aliquid permanere, nisi tu voluisses? aut quod a le vocatum non esset, conservaretur^*

¿0 *Providentia operatur omnia naturalia concurrendo effective cum omnibus causis secundis,* XVI1I, 373, 1 : *Idem vero Deus, qui operatur omnia in omnibus.* Causas secundas quomodo disponat, VI, 5, 2. Permittit causas secundas suo cursui, IV, 457, 2. Et uniuscujusque mori in suo opero et exercitio, *ibid.* Regit fleclitquo voluntates, omnesque causas secundas, et eas inter se ita componit, ut una alteri ox æquo respondeat, XII, 238, 1. Providentia Dei reservat sibi quatuor claves, elavem pluviarum, elavem vitæ, elavem alimonia^ elavem sepulcrorum, I, 297, 1.

3® *Ad qux se extendat providentia.* Omnia curat, magis tamen necessaria, VI, {9,1. Habet Deus providentiam universorum, IX, 472, 2. Providentia Dei omnia creata regit, el occultissima penetrat, 427, i. Ejus providentia et numino omnia in particulari reguntur, XII, 398, 1, 2. Creatis singulis suum numerum, speciem et gradum elargitur, X, 417, 2. Rerum magnarum peculiarem curam habet, VI, 130, 1 : *Equus paratur ad diem belli: Dominus autem salutem tribuit.* Ejus cura generalis de minimis qualis sit, XIV, 220, 2. Providentia mira Dei erga animalia, *Job,* 730, i : *Numquid capies lexnxprxdam el animam catulorum ejus implebis, quando cubant in antris, el in specubus insidiantur ? In* corvos, 730, 2 : *Quis préparai corvo escam suam, quando pulli ejus clamant ad Deum, vagantes eo quod non habeant cibos? Psalm.* II, 471, 2. Ei est cura do bobus cæterisquo animantibus, XVIII, 320, 2 : *Scriptum est in lego Moysis : Non alligabis os bovi trituranti.* An habeat curam particularem piscium, XIV, 220, 2. Non tantam habet curam piscium quantam habet hominum ex parto effectus, *ibid.* Elementa regit el contemperat ut auriga, 429, 1 : *Isti sunt quatuor venti cali, qui egrediuntur, ut stent coram dominatore omnis terrx.* Tempora anni varie disposuit, X, 170, I, 2. Deus summus est medicus, 269, 1. Ab eo est omnis curalio el medicina, 270, 2. Est sanitatis auctor et reparator, 274, I : *Pili, in tua infirmitate non despidas teipsum, sed ora Dominum, el ipse curabit te.*

§ III. — PROVIDENTIA MORALIS

Io *Dei providentia dirigit omnia humana,* V, 518, 2 : *Sorta mittuntur in sinum, sed a Domino temperantur.* In Deo est triplex liber, primus creationis et creaturarum; secundus legum et obligationum ; tertius providenti» particularis erga quamlibet creaturam, maxime hominem et angelum, XII, 518, 1, 2. Nihil nobis evenit cujus auclor non sit Deus, 398, 1, 2. Curat humana quam perfectissime, ct omnia ita ut singula, 105, 1, 2. Curat studia, affectus et opera hominum in hac vita, VI, 77, 1 : *Quis autem hominum inlclligcrc potest viam suam?* Ejus providentia erga nos, XI, 201,2; XIII, 470, 2. Ejus providentia et cura circa nos transcendit omnem cogitationem et spem nostram, XVIII, 87, 1,2. Omnibus necessaria providet pro mensura providenti», 472, 2 : *Qui mullum, non abundavit, et qui modicum, non minoravit.* Succurrit ad necessitatem, non ad voluptatem, XV, 342, 2. Non deesi in necessariis, nec redundat in superfluis, III, 30,1 : *Dcfccitquc manna postquam comederunt de frugibus terræ.* Dei providentia erga homines, XV, 274, 1. Providentia erga hominem miranda, *Job,* <96, 1 : *Quid est homo quia magnificas eum?* Quam de nobis sit sollicitus, XIV, 134, 1, 2. Singulos æquo ac omnes luelur, videt ct curat, IX, 465, 1. Providentia Dei est sol omnia lustrans, *ibid.* Cur Deus vocetur custos hominum, XIV, 195, 1. Abeo pendei quidquid habemus vel speramus, XVII,332,1 elsoq. Ah co sempor pendemus, *ibid.,* cl 336, 1. Eo omnes indigemus, 336, 1. Ab eo pendei omne bonum nostrum, XIV, 135, I. Potest nos pascere omnibus rebus, II, 432, 2 el seq. : *Dedit tibi cibum manna..... ut ostenderet tibi quod non in solo pane vivat homo, sed in omni verbo quod egreditur de ore Dei.* Est servator animæ noslræ, VI, 228, i : Cui *inspector est cordis, ipse inlelligil, ct servatorem animæ tuæ nihil fallit.* Etiam gentium curam gerit, licet corruplissimæ sini, XIV, 28, 1 : *Surge, ct vade in* Ainivrn,

2° *Quorum potissimum providentia Dei curam habeat,* V, 519, 1. Quantam curam suorum habeat, I, 313, 1 : *Jacob quoquo abiit itinere quo caperai, futrunlquc ei obviam angeli Dei;* 230, 2 : *Eccc etiam in hoc suscepi preces tuas, ut non subvertam urbem pro qua loculus es* ; 237, 2; 286, 2; 309,1,2; XVII, 432, 1. Providentia Dei erga suos et obe-•¿vmles. 1, 281, I. Quam ea mirabilis sit, probatur exemplo conversionis sancii Ephrem, I, 368, 1,2 ; <V, 202, 1. Quanti electos suos facial, XXI, 169, 1. Suos mire custodit, XX, 247, 1 : *Qui in virtute Dei custodimini per fidem in salutem.* Custodii el diligit suos ut pupillam oculi, Y. 185, 1 ; 214, 2: *Qui de mane vigilant ad me, invenient me.* Timentes so peculiariter protegit, regit, intuetur, æstimal, videt, eorumque preces exaudit, IX, 96, 2; 99, 2 : *Crede Deo el recuperabit te, el dirige viam tuam, et spera in illum* ; 106, 2; 454, 1 : *Oculi Domini ad timentes eum, el ipse agnoscit omnem operam hominis,i,* 465, t; 505,2; 607, 1,2. In protegendis suis el fortis el clemens est, XI, 426, 2. Esi simul eorum adjutor ct protector, X, 551, 2 : *Confitebor nomini luo, quoniam adjutor el protector factus es mihi.* Ejus providenti» alæ;est aquila, ob quinque rationes, II, 516, 2 et seq.. *Sicut aquila provocans ad volandum pullos suos.* Ejus providentia recte comparatur aquilæ, I, 597, 1 : *Vos ipsi vidistis quomodo portaverim vos super alas aquilarum, el assumpserim mihi.* Deus vigilat pro justis, *Psalm.* I, 206, t, 2 : *Oculi Domini super justos, et aures ejus in preces eorum.* Aliter vigilat super justos, aliter super injustos, *ibid. : Vultus autem Domini super facientes mala, ul perdat de lerra memoriam eorum.* Quem amat Deus securus est, 202, 2 el seq. Providentia Dei singularis erga justos, 235, 1 *: Apud Dominum gressus hominis dirigentur, el viam ejus* volet. Ejus providentia testudo sanctorum est, XIV, 181, 1. Dirigit justos in naturalibus et supernaturalibus, VI, 35, 2 ct seq. tDeus pastor, *Psalm.* I. 129, i : *Dominus regit me, el nihil mihi deerit.* Dirigit ¡1er sanctorum, XVI, 73,1 : *Et venit in spiritu in templum.* Qui ab oo moventur, non indigeni consultarono, X, 253, 2. Dirigit gressus justi ut boni sint el felices, VI, 77, i, 2. Esi pupillorum custosct vindex, 190, 1,2: *Ne attingas parvulorum terminos, et agrum pupillorum non introeas, propinquus enim illorum fortis est]* 371,1. Ejus providentia in alendis pauperibus, I, 581, 2.

Curat suos ab utero usque ad canos, quomodo, XI, 563, 2 : *Usque ad senectam ego ipse, et usque ad canos ego portabo. Suos* curai jam inde ab utero per omnem vitam, X, 546, 1 : *Et nunc orale Deum omnium... qui auxit dies nostros a ventre matris noslræ, el fecit nobiscum secundum suam misericordiam.* Filiis suis providero non cessabit, XV, 202, 1, 2: *Scit enim Paler vester quia his omnibus indigetis.* Nunquam suos deserit, *Job,* 255, 1 : *Licet hac celes in corde luo, tamen scio quia universorum memineris.* Providentia Dei ergaTobiam etSaram, IV. 278. 2. Erga Tobiain patrem fugientem excidium Ninives, 311, i. Erga Estherem, 390, 1, 2; 391, 1.

3° *Divinæ providentiæ gubernatio qualis,* XI, 578, 1 : *Ego Dominus Deus docens te utilia, gubernans tc invia qua ambulas.* Ejus adinventiones el vi® vari», XII, 240, 1 *: Magnus consilio et incomprehensibilis cogitatu; cujus oculi aperti sunt super omnes vias filiorum* Adorn.

Dei providentia tota oculata est. XII, 18, 1. Providentia Dei est mundi oculus, XIV, 390, 1, 2; 418, 1. Per candelabrum repræsentatur, XIII, 261, 2; 576, 2, XIV, 399, 1. Significatur ejus potentia el providenlia per virgam vigilantem XII, 18,1. Pingitur quasi oculus baculo innixus, cur, *ibid.* Item quasi virga «ole exornata, *ibid* Item ul ba-

culos stans, XIII, <3,1. Providcntiæ biecoglyphicum est sol, XXI, 35. <.

Providentia Dei est tam mansueta quam potens et efficax, X, 509, I. Cuilibet nature congruenter agit, *Job,* 130, 1 : *Homo nascitur ad laborem, et avis ad volatum.* Res humanas sinit agi suis molibus, XIU, 149,2. Providentia Dei componit occasiones, XVII, 55, 1,2: *Non est vestrum nosse tempora cel momenta quæ Pater posuit in sua potestate.* Se suaquo oracula attemperat conditioni hominum, el cuique pro suo statu accommode apparet, XIII, 503, 1 : *Senes vestri somnia somniabunt, et juvenes veslri visiones videbunt.* Providentia Dei quatuor habet facies: fortis est ut Ico; velox ct penetrans ut aquila; suavis et amabilis ut homo; longanimis el patiens ut bos, XII, 499, 2. Quomodo ei adapletur rota iu medio rotas, *ibid.*

§ IU. — PROVIDENTIA SUPEBNATUfiALIS.

Deus intellectualibus creaturis præter providentiam moralem quæ dici potest naturalis, aliam addidit supcrnaturalem. Et hinc oriuntur mysteria mulla occulta divina? sapientiæ quæ io hujusmodi rerum providentia evenire videmus. Ex quibus sunt, *vocatio, distributio bonorum el malorum, justorum afflictio in hac vita, iniquorum autem prosperitas, el tandem prxdeslinalio,* quæ lotam Dei providentiam quodammodo in so complectitur.

<• *Quolupliciler suos vocet,* XVIII, 147, 2. Vocat generationes, unam post aliam, XI, 511, 2 : *Quis hxc operatus est, el fecit, vocans generationes ab exordio ? Socles* hominum distribuit, XVI, 228, 2. Cur hominum sortes et status voluerit esso diversos, X, 171, 1 : *In multitudine disciplina Dominus separavit eos, el immutavit vias eorum.* Vocat suos diversimode, V, 48,1. Parva et abjecta eligere gaudet, IX, 332, 1 : *Non laudes virum in specie sua, neque spernas hominem in visu suo.* Magna a parvis orditur, XIV. 404, 1 : *Quis enim despexit dies parvos?* Cur hos el non illos vocat, et unam nationem ante aliam, XVIII, 593,1 : *Sorte vocali sumus secundum propositum ejus, qui operatur omnia secundum consilium voluntatis suæ.* Quod unum præ alio selegit, soli ejus voluntati est attribuendum, X, 170, 1,2; 173, 1 ; 174, 1 ; 175, 1. Familias honorat, et iis benedicit, dum aliquos ex W ad religionem vocat, XII!, 554, 1 : *Et suscitavi ìe filiis vestris in prophetas, el de juvenibus vesIris naxarxos.* Semper sibi separavit aliquos ut essent sibi peculiariter chari ac fideles, X, 171, 2: *Ex ipsis benedixit et exaltavit : el ex ipsis sanctificavil, et ad se applicavit.* Deus cum quempiam elegit, dat ei symbola ad illud necessaria, IV, 566 1. Cuique in officio adest, X, 172, 2. Cum aliquem vocat ad officium et statum cujus instilu- I im e^t va are saluti proximi, ei dat gratiam ct media ad hunc finem, et necessaria,et commoda. XIV, 45, I, 2. Deus ministros Ecclesiæ ante omnia labuit sua gratia, cosque sibi amicos reddit. XII. 15, 2 : *Antequam exires de vulva, sanctificavi le* Ejus vocationem si fugiamus, majus ab eo fugientibus instat periculum, XIV, 46, 1. Quos vult exaltaro. prius humiliat, IV, 391, 1 : *Parvus fons, qui crevit in fluvium, et in lucem solemque conversus est, cl in aquas plurimas redundavit, Esther est.*

2* *Homines diversimode docet,* V, 48!, 2. Sapientiam suam creaturis communicavit, cl rebus omnibus creatis indidii, IX, 64,1 : *Et effudit illam super omnia opera sua, et super omnem carnem secundum datum tum.* Multipliciter nos erudit, *Job,* 673, 2 : *Qui docet nos super jumenta terra, el super volucres cali erudit nos.* Hominis verba ordinat et disponit, V, 480, I.EsI auriga cordis, oris ct operis, 482, 1 ; 484, 1. Quam bene mentem intus doceat et illuminet, XVI, 399, 2 et seq. *Est scriptum in Prophetis : El erunt omnes docibiles Dei.* Qualem et quomodo suis doctrinam indat, IX, 440 1. *Et adimplebit illum spiritu sapientiæ el intellectus.* Sua secreta sanctis mentibus revelat, XVI, 566, 2 : *Omnia quæ audivi a Patre, nola feci vobis.* Dat petentibus sapientiæ spiritum, X, 304, 1 : *Si enim Dominus magnus voluerit spiritu inlelligenliæ replebit illum.* Deus est origo ethicos supernaluralis, IX, 2, 1. Deus per angelos solet docere et illuminam homines, XXI, 15, 2 : *Mitlens* (Deus) *per angelum suum servo suo Joanni.* Tripliciter loquitur iis el Prophetis, *ibid.* Deus ordinario per vicarios suos regit ct docet, *Psalm.* II, 9,2: *Deduxisti sicut oves populum tuum, in manu Moysi el Aaron.* Deus ul nobis loquatur, attentionem exigit, *Psalm.* I, 331, 1 : /ludi, *populus meus, el loquar; Israel el testificabor tibi.* Saepo voluntatem suam per sortes patefacit, et tunc potissimum eas dirigit, V, 519, i; XIV,33,2. Sortes tripliciter temperat,V, 518, 1, 2 : *Sortes in sinum mittuntur, sed a Domino temperantur.* Sortes nautarum Jonæ direxit in bonum, XIV, 34, 1. Item sortes Philistinorum et Saiilis, ct cur, *ibid.*

3* *Cuique suam fortunam dispensat,* V, 585, 2, Fortuna bona et mala ab eo proficiscitur, VI, 77,1,2. Quem vult facit felicem aut infelicem, X, 168, 1 : *Quare dies diem superat, ct iterum lux lucem, el annus annum a sole?* Ejus consilio hic est pauper, ille divos, VI, 135, ! ; *Dives el pauper obviaverunt sibi, utriusque operator esi Dominus.* Est rector forlunæ, hinc nihil ei fortuitum, *ibid.* Ejus est dare divitias, IX, 343, 2; 344, I, 2 . *Si enim secutus fueris, non apprehendes : el non effugies si præcucurreris.* Ab eo omnis prosperitas datur, 298, 2 : *In manu Dei potestas hominis, ct super faciem scribx imponet honorem suum.* Subito potest pauperes ditare, 353, 1, 2 : *Facilo est enim in oculis Dei honestare pauperem.* Nulli dat omnia bona simul, I, 295, 1 : *Videns autem Dominus quod despiceret Liam,aperuit vulvam ejus, sororesleriIi permanente-,* IX, 330, 2. Partitur sua bona, dans singulis aliquid,non omnibus omnia, III. 494. 1: *Porro sied Absalom vir non erat pulcher in omm Israel.*

4* Suos *providentia Dei probat adversis,* IX 92, I; 93, í; 157, 2: *Quoniam in teniamone ambulat oum eo* 244, 2. Suos exercet et mortificat, XII, 538, 2. Etiam dilectis suis se abscondit. *Job,* 254, 2. Suos maxime punit el probat, XX, 370, 4 : *Tempus est ut judicium incipiat a domo Dei.* Duo habet dolia, unum fellis, alterum mellis, XI!, <89, 2. Est in mundo velut modimperator, cuiquo in suo calice admetiendo, 195, 4 : *Sume calicem* tini *furoris hujus de manu mea : et propinabis de illo cunctis gentibus ad quas ego mittam te.* Alternando, modo dat lucem, modo tenebras afflictionis immittit, XI, 551,1 : *Ego Dominus... formans lucem, ct creans tenebras.* Quasi agricola, nunc serit, nunc metit, nunc triturat, 400, 2. Disponit omnia mala quibus sui affligantur, XX, 372, 2 : *Itaque el hi qui patiuntur secundum voluntatem Dei.*

Suos quomodo adversis probei, XIII, 458, 2 : *El de eruditis ruent, ul conflentur, cl eligantur usque ad tempus prxfinitum.* Tribus modis nos solet rogare vel tentare, II, 446. 4, 2 et seq. : *Tentât vos Dominus Deus vester, ut palam fiat utrum diligatis eum, annon.* Adversa admetitur cuique pro viribus, IX, 208, 4 : *Quasi lapidis virtus probatio erit in illis, et non demorabuntur projicere illam.* Suos postea exhilarat, 459, 1. Spem dans mox quaedam permittit fieri, quæ possunt esso causa desperationis, I. 474, 2. In sanctis, qui majores tentationes vicerunt, permittit nonnullas exiguas, IX, 94, 4.

Cur Deus permittat justos affligi, IV, 274, 4, 2 : *Hanc autem tentalionem ideo permisit Dominus evenire illi, ut posteris daretur exemplum palientix ejus, sicut et sancti Job ;* 305, 2 : (h/ùi *acceptus eras Deo, necesse fuit ut tentatio probaret te,* XXI, 87, 4 : *Ego quos amo, arguo et castigo.* Quem diligit, castigat, XIX, 499, 1 : *Quem enim diligit Dominum, castigat.* Quare sinat bonos paupertate affligi, VII, 126, 2. Deus quarc dicatur protector bonorum, quamvis tribulatione eas permittat probari, *Psalm.* I, 404, 2 : *Protexisti me a conventu malignantium.* Cur in tribulatione suorum dissimulet, XIV, 307, 2 : *Noli timere : Sion, non dissolvantur manus lux. Dominus Deus tuus* in *medio tui fortis...., silebit in dilectione sua.* Cur sanctos el amicos suos nonnunquam deserat, XVII, 433, i. Cur diabolum suscitat contra nos, *Job,* 772, 4,2: *Non quasi crudelis suscitabo eum, quis enim resistere potest vultui meo?* Non permittit diabolo quod vult, J}73, 4. Cur suos ad peccata tenían permittat, IX, 596, 2 : *Extollentiam oculorum meorum ne dederis mihi.* Permittit lentari nos, sed facit ut tentado hæc bene eveniat, XVIII, 343, 2 : *Fidelis Deus est, qui non patietur vos lentari supra id quod potestis, sed faciei etiam cum tentations proventum.* Castigat suos quatuor do causis, V, 83, i et seq.: *Quem enim diligit Dominus corripit, et quasi pater in filio complacet sibi.* Ex amore sagittat, ob sex causas, XII, 386, 2 : *Misit in renibus meis filias pharetrx tux.* Tribulatione veduti medica* mento vitia nostra curat, XIII, 361, 4, 2. Medicus est dum tribulat, *Job,* 143, 4 : *lpse vulnerai, el medetur : percutit, el manus ejus sanabunt;* 157,1: *Sagiltx Domini in me sunl, quarum indignatiti ebibit spiritum meum.* Etiam dum ferit, pater est, 68, 2 *: Si bona suscepimus de manu Dei, mala quare non suscipiamus7* Nos ut linum carminat, indeque sibi quasi cingulum astringit, XII, 143, 4 : *Vade, el posside tibi lumbare lineum, et pones il* lud super lumbos tuos.* Ul pigmentarius, animam tentalionibus et tribulationibus conterit et humiliat, VIII, 5, 4. Suos redigit ad arcta ut eum invocent, XIV, 40, 4 : *Et oravit Joncs ad Dominum.* Ejus frænum est beneficentia et tnbulatio, XI, 575, I, 2: *Laude mea infrenabo te, ne intereas.* Non est incusanda providentia ob justorum afflictionem, impiorum prosperitatem, V, 518, 1. Cur permittat stultos dominari, VII, 339,4 : *Est malum quod vidi sub sole... positum slullum in dignitate sublimi.*

4' *Voluntas Dei quoad salutem hominum, el prxdeslinalio.*

Primo. *Deus omnes salvos vult fieri,* IX, 446. 1 : A'on *dixeris : Per Deum abest, quxenim odit, ne feceris.* Neminem vult damnari, sed omnes salvari, XX, 4SI, 2: *Non tardat Dominus promissionem suam sed patienter agit propter vos, nolens aliquos perire, sed omnes ad poenitentiam reverti,* V, 488, 4 : *Universa propter semelipsum operatus est, impiumquoque ad diem* maium.Deus cur, Vili, 526, 4 ; 527, 4 : *Parcis autem omnibus, quoniam tua sunl, Domine, qui amas animas.* Omnium hominum, etiam peccatorum, salutem cupit, XII!, 436, 4, 2. Est salvator omnium, maxime fidelium, XIX, 231, 2 : *Speramus in Deum vivum, qui est salvator omnium hominum, maxime, fidelium.* Ex parte sua serio cupii omnium salutem, ad eamquo cuiquo sufficientia dal media, 197, I : *Qui* ^Deus) *omnes homines vult salvos fieri.* Quomodo velit omnes salvos fieri. 496, 2. Prædestinati soli non sunt oves Christi, XVI, 469, 2 : *Et oves vocem ejus audiunt;* 474, 2 : *Ego sum pastor bonus, el cognosco oves meas;* 478, 2: Vos *non creditis, quia non estis ex ovibus meis.* Pro iis solis Chnstus non est natus ol passus, XVI. 596, 4 : *Non pro mundo rogo, sed pro his quos dedisti mihi, quia lui sunt.* Gentes tenebris infidelitatis concludi permisit, ut eos ad fidem vocaret, XVIII, 496, 1 : *Conclusit enim Deus omnia in incredulitate, ul omnium misereatur.* Utrosquo vult salvari, et Christum fecit amborum mediatorem, 546, 1. Deus quomodo Judæos salvare voluerit, 496, 2.

Secundo. *Quid consequenter fecerit Deus.* Non decreverat crearo mundum, Angelos, Adamum, ejusquo lapsum p nnillere, nisi simul decernendo Christi incarnationem ad restaurandum Ad.e lapsum,V,224, 2. Decrevit ab æterno Christum pali ol crucifigi, XIX, 496, 2 : *Proposito sibi gaudio, susli-*

nuit crucem confusione contempta. Decrevit Deus Judæis Christum objicere, ct permittere ut ipsi eum Occiderent, ut sua morte genus humanum redimeret XIV, 521, 2; XVII, 95, I, 2 el seq.: *Hunc definita consilio el prxscicntia Dei traditum, per menus iniquorum affligentes interemistis.* Ejus cum Christo pactum de nostra gloria et gratin, XI, 637 2 : St *posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longævum, et voluntas Domini in manu ejus dirigetur.*

Tortio. *Quid sil prædestinatio,* XVIII, 589,1: *Qui prxdistinavil nos in adoptionem filiorum per Jc-*um Christum in ipsum,* XIX, 290.2. Prædestinavit nos Deus ut similes illi simus in gloria, XVIII, 147, i : *Quos prxscivit, et prxdcstinavit conformes fieri imaginis Filii sui.* Dei decretum, consilium, praedestinatio et propositum quid sil/ 14i, 1 : *Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, iis qui secundum propositum vocali sunt sancti ;* 589, 2 : *Qui prxdestiiuivit nos.,, secundum propositum voluntatis suæ;* 591, i : *Ut notum facerei sacramentum voluntatis suæ.* Ejus decretum firmum fundamentum est, XIX, 290, 1 : *Firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc: cognovit Dominus qui sunt ejus, et discedat ab iniquitate omnis qui nominat nomen Domini,* Prædeslinationis el electionis Dei quod sil signaculum, XIV, 352, 2 : *Ponam te quasi signaculum.* Praedestinationis duo signacula, XIX, 290.1; 291, 1. Prædeslinationis gratia vocatur sors, *Psalm.* 1,78, t : *Funes ceciderunt mihi in præclaris.* Prædestinatio quomodo differat a communi grati® præparoliono, XIX, 290, 2. Prædestinatio et gratia efficax quomodo differant, XVII, 96, 2. Prædestinatio ad gratiam non pendet ab ea quæ est ad gloriam. XX, 552 1 : *Et nobis prodierunt, sed non erant ex nobis.* Tria vora signa praedestinationis, 423, 1 : *Magis satagite, ut per bona opera, certam vestram vocationem et electionem faciatis.* Signum ejus est libenter audire verba Dei, XVI, 452,1 : *Qui ex Deo est, verba Dei audit.* Ejus signum est devotio assidua erga B. Virginem, IX, 628, 2 : *Et dixil mihi : /n Jacob inhabita, ct in electis meis mitte radices, hem* affligi, X, 497, 2, Pnedestinatus veru quis vere, et quis non dicendus, XX, 422, 1. Prædestinatio quomodo dicatur liber, XIX, 59, I : *Quorum nomina scripta sunt in libro vitæ.* An per librum signatum septem sigillis designetur, XXI, 119, 2 : Vu/i in *dextera sedentis supra thronum, librum scriptum intus el foris.* Ejus liber est liber vibe, XVI, 149, 4; XXI, 359, 2 : *Et alius liber opertus est qui est vitæ.* Prædeslinatorum numerus cur dicatur fasciculus viventium, XIII, 639, 2.

Quarto. *Quotuplex sit praedestinatio.* Est duplex, una est ad gratiam, alia ad gloriam : iterum alia inchoata. alia completa est, hæcque distinctio est antiqua, XVIII, 24, I ; 589,1 ; X, 171, i. Licet una sit, mulla tamen involvit, XVHI, 589, i. Prædestinatio completa ad gloriam, est justitiae complementum, X, 171, I. Quam praedestinationem Dei prædicct Ephesiis Apostolus, XVIII, 583,2. Est duplex iterum, absolutaeteonditionata, XVI, 149, 2. Prædestinatorum dupiex ordo, XV, 445, 2: *Mulli enim sunt vocati, pauci vero electi.*

Quinio. *Prxdestinationis causa.* Afferuntur sex causa» prædeslinalionis, XVIII,589,1,2: *Prxdesli*navit nos in adoptionem filiorum per Jesum Christum in ipsum,* Prædostinationis origo est in Deo, X, 172, 2 et seq. : *Ex ipsis benedixit et exaltavit :el ex ipsis sanctificavit, et ad se applicavit : el ex ipsis maledixit ct humiliavit.* Ea tribuitur Deo Patri, XVI, 867, 1. Prædostinationis fidelium causa originalis est Dei beneplacitum. XV, 293, 1, 2: *ita, Pater, quoniam sic placitum fuit ante te.* Electionis alicujus Deus habet phires causas nobis incognitas, XIII, 437, 1, 2. Electorum prædestinatio describitur, X, 174, 2; 175, 2: *Quasi lutum in manu figuli, in manu ipsius plasmare illud el disponere, omnes viæejus secundum dispositionem ejus : sic homo in manu illius, qui se fecit, el reddet illi secundum judicium suum.* Non pr®r cise coronarum numerum praedestinavit, sed in genero et in communi, ut tot essent corona?, quot essent futuri in agone victores, XX, 175, 1.

Prædestinatio est actus grati® et miscricordiæ divina», X, 173,1. Prædostinationis non datur vere causa, sed conditio sine qua non, v. g., ignorantia in Paulo XIX, 183, 2 : *Sed misericordiam Dei consecutus sum, quia ignorans feci in incredulitate.* Eleclioet prædestinatio non cadit sub moritura nostrum, *Job,* 773, 2 : *Quisante dedii mihi, ut reddam ci* ? Dei electio versatur circa paria æque digna vel indigna, XVIII. 161,2:6'um *nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent, aul mali, ut secundum electionem propositum Dei maneret.* In electione ad salutem comparatur figulo, homo luto, 170, 1, 2; 171 , 1 : *Numquid dicit figmentum ei qui se finxit?* Aliquem non elegit ad gratiam quia dignus et fidelis est, sed eligendo facit eum fidelem, 161, 2: *Non ex operibus , sed ex vocante dictum est ei: quia major serviet minori.* Prædestinatio non est ex præviis praedestinatorum meritis, sed ex Deo praedestinante, XIII, 457, 2. An prædoslinatio et reprobatio, saltem quoad primum effectum, sit ante omnem prævisionom operiset poccatileti«im originalis, XVHI, 1G3, 2 et seq. : 0'tcu/ *scriptum esi : Jacob dilexi, Esaü autem odio habui.* Prædeslinatio singulorum non est ex operum prævisiona, sod ex sola Dei voluntate, 25, 1; 164, 2; 165, 1; 592 : *In quo sorte vocati sumus secundum propositum ejus.* Prædestinatio an sil facta indopendenter a meritis Christi, 586, 2 : *Dcncdixil nos in omni benedictione spirituali in cœleslibus in Christo, sicut elegii nos in ipso ante mundi constitutionem.* Electio Christi facta ex solo Dei beneplacito; electio vero hominum cx meritis Christi, XVHI, 587,1. Prædestinatio Christi est medium,

finis, el exemplar nostra?, XVI. 563, 1 : *Sicut* di-*lexit me Paler, et ego dilori vos,* XVIII, 41, t: *Qui prxdcslinatus est Filius Dei.*

Prædestinati non sunt electi ad gloriam ante praevisa merita, ex inoro Dei beneplacito, XX, 420, 2 el seq. : *Satagite, ut per bona opera certam vesiram vocationem ct electionem facialis.* Prradestinatio pendet a cooperatione liberi arbitrii, licet illius non sil causa, XX , 422, 1. Praedestinationis firmitas partira in nobis, partira in Deo, XIX, 290, 2. Quomodo prædestinatio sit in nostra possiate, XIX, 293, I : *Discedat ab iniquitate omnis qui nominat nomen Domini.* Fuga iniquitatis complet praedestinationem, 292, 2. Praedestinatio filiorum pendet ab educatione parentum, VI, 193, 1. Praedestinationis sua* qui nuntium accepit, est quod gaudeat, V, 476, 2. De ea quomodo gaudendum sit, XVI, 149, i : *Gaudete autem quod nomina vestra scripta sunt in calis*

Sexto,*Prxdcstinationis effectus.* Quibus dare gloriam ante prævisa merita decrevit, hos pradestinavit ut merita ad eam promerendam acciperent, XVIII, 145, I. Praedestinationis effectus sunt redemptio, peccatorum remissio et glorificatio, 589.2 ; 148, 1 : *Qui etiam proprio Filio suo non pepercit, quomodo non etiam cum illo omnia nobis donavit?* Prædestinatio supponit hominem praedestinatum esse, vel futurum in rerum natura, IX, 247 I. Quos ipse amat, cos facit sibi in amore respondere, XX, 562, 1. Praedestinatus ad fidem, ad gratiam et justitiam, inchoat per hæc dona suam salutem, X, 171, t. Praedestinati possunt damnari, sed reipsa non damnabuntur, XXI, 74, I : *Tene quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam.* Prædestinati vere nequeunt in peccato modali mori, XX, 571, I : *El non potest peccare, quoniam ct Deo natus est.* Complote prædestinati semper manent prædestinati, *ibid.* Omnes prædestinati ad gloriam salvantur, XVI, 478, 2: *Ego vitam xlernam do eis, el non peribunt in xternum.* Prædestinatio an possit mutari, XXI, 66, I : *Non delebo nomen ejus de libro vitx.* An certus sit electorum numerus ante præscicntiam finalis perseve-hnliic, 74, t, 2. Prædoslinatis quomodo omnia, etiam peccata, cooperentur in bonum, XVHI, I 43, I. Dicentes: *Si sim predestínalas ad gloriam, non possum ab ea excidere,* refutantur, XIX. 293,2; 422, 1.

5" *Ilcprobaho.* Primo. *Deus neminem ad damna-Gonna destinat,* V, 488,2. Prædestinatio Calvinistarum refutatur, *ibid.* Neminem reprobat ex se ante pra*visa demerita, XIII 435, I. Nullum ob provisum peccatum originalo decrevit reprobaro, XVIII, 170, 2. Neminem reprobat antepranisum peccatum finale, 170, 2. Neminem reprobat aut maledicti, nisi propter ejus culpam, VII, 260, I : *Considera opera Dei, quod nemo possit corrigere quem ille despexerit,* X, 173, 1. Dous ox massa hominum peccatis respersa, non destinat alios ad gloriam, alios ad damnationem. XVIII, 170, 2. Nullum reprobat ideo ut peccet, sed omnem reprobum ideo reprobat quia peccavit, XIII, 455, 1.2: *Perditio tua, Israel, tantummodo in me auxilium tuum.* Lio*t in praedestinatis non sil causa cur praedestinentur, tamen in non praedestinatis est causa cur non praedestinentur, XHI, 457, 2. Non esi causa perditionis hominum, sed de ea dolet, et eam omnimodis avertere conatur, 367, 1 : *Quid faciom libi, Ephraim ? quid faciam libi, Juda ?* Non deserit hominem nisi prius ab eo deseratur, XVIII 250, 2 : *Fidelis Deus, per quem vocali estis in societatem Filii ejus Jesu Christi;* XIX, 467, 2: *Quod si subtraxerit se, non placebit anima mea.* Cur bos eligat, illos reprobel, X, 176, 1, Peccatori cuilibet sufficiens ad conversionem dal auxilium, XIII, 434, 2 ; 537, 2.

Secundo. *Deus ipse non reprobat nec excxcat, nec obdurat,* XVI. 516,2 : *Excscavit oculos eorum, el induravit cor eorum.* Quomodo hominem excæcaro dicitur, XI, 183, 1 : *Ercxca cor populi hujus, et aures ejus aggrava.* Deus quomodo errare faciat, excæcet, obduret, *Psalm.* II, 238, 2 : *Errare fecit eos in invio el non in via.* Cum excæcat, non tantum so habet negative, sed positivo, XVIII, 25, 2 ; <67, 2 . *Ergo cujus vult miseretur, et quem vult indurat.* Quatuor modis hominem Deus excæcat et obdurat, 25, 2. Permissive et negative se habuit in ¡nduratione Pharaonis el aliorum, 168, 1. Hunc induravit subtrahendo flagella, *ibid.* Quomodo cujus vult misereatur, et quem vult induret, 167, 1. Dum indurat peccatorem, ejus non miseretur, eumque in peccato relinquit, 167, 2. Quo sensu pervertat et despiciat impium, VII, 259, 1. Quo tempore det obduratis gratiam, VII, 259, 2. Dat obduratis gra* tiam sufficientem ad salutem, XII, 516, 1.

Tortio. *Quomodo dicatur Deus Judxos obdurasse^* XI, 73, 1. Dous non repulit totam plebem Judæorum, XVIII, 185, 1 : *Numquid Deus repulit populum suum? Absit.... non repulit Deus plebem suam quam prxscioit.* Eos vocavit ad Ecclesiam quos praescivit dignos fore, *ibid.* Item quos praescivit fidem el gratiam sponte sua complexuros, *ibid.* In his ejus promissa non exciderunt, 160, 2 el seq. Dei diviti®, sapientia el scientia in Judæis rejiciendis et gentibus assumendis eluxero, 196, 2 : *0 altitudo divitiarum sapientia et scientia Dei.* Hoc faciendo iniquus non fuit, 164,2: *Quid ergo dicemus? numquid iniquitas est apud Deum ?* Ejus volúntalo libera, rejecti Judæi, asciti Christiani, 161,2. Per Abraham denotatur symbolice eligendam Ecclesiam liberam, et rejiciendam synagogam servam, 559,1.

Quarto. Gentes infideles exclusit a gratia et a gloria, sic tamen ut communem providenti® suæ cursum, el gratiam non denegaret, IV, 392, 2. Ad omnium gentium salutem misit præcones suos, XVHI, 180,1 : *Quomodo autem audient sine predicanti? quomodo vero jsrxdirabuvt^nisi mittantur?*

V. BONITAS.

Fundamentum vel molivum omnium motuum divinæ voluntatis est amor, qui quidem relative ad creaturas est *bonitas, gratia, misericordia, fidelilas.*

I0 *Deus totus est bonitas,* XX, 52, i, 2. Ejus bonitas naturalis quæ sit, *ibid., I.* Deus est per essentiam bonus, ipsumque bonum, *ibid.* Solus bonus est per essentiam, XV, 426, 2 ct seq. *L'nus est bonus, Deus.* Deus cur absolute bonus, *Psalm.* II, 399, I, 2. Ejusessentia describitur et bonitas, XIII, 293, i. Est fons omnis boni, XV, 426, 2. Ejus bonilas, XV, 176, 1 : *Silis filii Patris vestri, qui in calis est, qui solem suum oriri facit super bonos el malos,* 178, 1. Natura sua dulcis est, IX, 653, 1 cl seq. : *Spiritus enim meus super mei dulcis* ; Vili, 527, 2 : *0 quam bonus et suavis est, Domine, spitus tuus in omnibus !*

2® *Bonitatis causa.* Dei erga homines affectus, IX, 149, 1 : *Miserebitur Iui magis quam mater,* 434, 1. Ejus in nos amor quantus sit, XIX, 337, 1 : *Cum autem benignitas el humanitas apparuit Salvatoris nostri Dei.* Ejus in nos charitas, XX, 592, 2; 593, 1 : *Deus charitas est. Ipso est* in so chantas formalis, in nobis causalis, XX, 592, 1 ; 597, 1. 2. Est centrum dilectionis, XVI, 536,2 : */n hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem.* Quomodo dilexeril mundum. XVI, 344,2; 345, *%: Sic enim Deus dilcxil mundum, ut Filium suum unigenitum daret.* Amavit nos abælerno, IX, 286, 2. Ipse prior diligit nos, XVI, 549, 2 : *Qui autem diligit me, diligetur a Patre meo.* Diligit in ûnem, XI, 671, 1. Vincitur ab amore, XX, 61, 1. Eum quomodo vicerit amor. Quam habeat rationem nos amandi, XIX, 337,1.

Deus affectu paterno nos amat, *Psalm.* II, 73,1,2: *Deus miserator el misericors, patiens el mullx misericordia:.* Credentibus et pœnitentibus est pater, XIII. 457, 1. Ejus amor in fideles ct filios, IX, 199» 1, i. Est amicus fidelis el fertis, *ibid.* Est ignis el ardens charitas, hinc ei ignis cl lampades præferuntur, XIV, 408, 1, 2. In dilectione sua stabilis est, 307, 2.

3° *Bonitatis divinat erga nos effectus.* Dei benevolentia radix omnium bonorum, *Psalm.* I, 30, 2 : *Domine, ul scuto bonx voluntatis lux coronasti nos.* Deus esi fons perennis gratia» el bonorum omnium, XII, 27. 2 : *Me dereliquerunt fontem aqux tivz.* Ejus in homines bonitatis cl pietatis officia, XIV, 360, 2. Quomodo hominem ad se trahat, XIII, 429, i, 2 : *In funiculis Adam traham eos,* fti *vinculis chat itatis.* Deus auctor est omnium bonorum, *Psalm.* 1, 26, 1. Dei es' benefacere cl dare, XVII, 375, i; *Beatius esi magis dare quam accipere.* Semper dal, non accipit, V, 49, 1. Dei libcrahlas, X, 391, 1, 2. Est liberalissimus, 68, 2. Liberala est et ex suo cornarmicat quidquid communicabile wit. XIII, 497, 2. Est sol immensus et beneficentissimuR, XVII, 328, 1 : *Cum ipse det omnibus vitam, et inspirationem, et omnia.* Dei respectus est causa omnium bonorum nostrorum sicut sol, *Psalm.* I, 33, 2. Ejus erga nos beneficentia, XIX, 368, 2. Ejus erga hominem creatum munificentia. IX, 475, 1, 2.

Quomodo sua dona donet, XX, 35, 1 : *Qui dat amnibus affluenter, et non improperat.* Omnibus seæqualem præbet, V, 564, 2. Omnibus benefacit, nulli male, VI, 494, i. Impios etiam a suis beneficiis non excludit, *Job,* 474, 1 : *Qui dicebant Deo : Decede a nobis.... cum ille implesse! domos eorum bonis;* XV, 176, 1 : *Solent suum oriri facit super bonos el malos.* Dives esi in omnes, XII, 688, 1. Ejus erga quaslibet gentes affectus, maxime erga electos, XV, 504, 2 ; 508, 2. Nihil dat nisi bonum, XX, 63, 2 et seq. : *Omne datum optimum, et omne donum perfectum desursum est, descendens a Patre luminum.* Est liberalis in remunerando, XVIII, 84, 2 : *Non enim per legem promissio Abrahæ,ul hxres esset mundi.* Non sinit se liberalitate vinci, X, 221, 2: *Da Altissimo secundum datum ejus.* Est semper sicut sol in benefaciendo sui similis, XX, 68, 1 : *Apud quem non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio.* Quomodo præslct nobis omnia ad fruendum, XIX, 266, 1. Cur dicatur multimammeus, XVII, 328 , 1. Ejus dona, sunt esca, fruges, et omnia bona naturalia, Vili, 505, 2 : *El comedetis vescentes, et saturabimini ; el laudabitis nomen Domini.* Deus quomodo escam omnibus impertiatur, el tamen quosdam esurire permittat, *Psalm.* 11. 454, 1,2: *Aperis tu manum tuam, el imples omne animal benedictione.* Deus non solum necessaria, sed etiam jucunda præbet, 200, 1 : *Ut educas panem de terra, et vinum txtificel cor hominis.* Inebriat nos donis suis, etiam non necessariis, X, 155, 2 : *El super his omnibus benedicito Dominum qui fecit te, cl inebriantem te ab omnibus bonis suis.*

Dei erga homines dignatio mira, IV, 282, 2 et seq.; XV. 185, 2 ct seq. Non tantum Christi, sed omnium est pator, XIX, 616, 1 : *Ei quo omnis paternitas in catis el in terra nominatur.* Est pater nobis quintupliciter, XV, 185, 2. Est solus vere et plene paler omnium, 490, 1 : *L'nus est enim Paler vester, qui est in catis.* Creaturis est paler ct mater, XVII, 336, 1 : *Ipsius enim el genus sumus.* Est palor animarum quia eas creat, format, sanctificat, perficit, XIX, 509. 2: *Non mullo magis ob-*

temperabimus Patri spirituum, el vivemus ? Nos genuit voluntario; quomodo, XX, 69. 2: *Voluntarie enim genuit nos Verbo veritatis.* Dei filiatio quæ sil et quantum bonum, XIII, 296, 2 et seq.: *El erit in loco ubi dicetur eis : Non populus meus vos; dicetur eis : Filii Dei viventis* Quomodo sil frater Israelis, V, 543, 2. Est pater simul cl dominus, XV, 292. 2: *Confiteor libi, Pater, Domine certi et lerrx.* Quibus titulis pater et dominus fidelium sit» XIV, 555, 2 : *Filius honorat fratrem, el servus do-*

minum *suum.* Rst paler tarn Judæorum quam Gentium, XVIII, 77, I : *An Judxorum Deus tantum, nonne* e/ *Gentium ?* Est paler nosier quadrupliciler, XII, 42, 1 : *Patrem vocabis me.*

Qualem vilain suis communicet, IX, 150,2 el seq.: *Sapientia filiis suis vitam inspirat.* Esi vita animæ, 394. 1 ; XV, 232, 2: *Sequere me, el dimitte mortuos sepelire mortuos suos.* Est vita essentialis cl increata, item vita prima, ælerna, super-5 ¡talis, 151. 1. Ejus erga nos charitas in justificatione, XIII, 297, 1, 2; /n *loco ubi dicetur eis: Non populus meus vos; dicetur eis: Filius Dei* vi*ventis.* Quomodo animam nostram dilectam fecerit, XVIII. 588, 2 : *Prxdcslinavitnos in adoptionem filiorum per Jesum Christum in ipsum.* Quomodo nobis dederit cor suum, VI, 200,1 : *Prxbe,fili mi, cor tuum mihi.* Quam ardenter cupiat esso cum hominibus, XIV, 473, 2. Ejus propensio ad so communicandum Filio et Spiritui sancto, tum angelis el hominibus, XX, 35, 2 ct seq. In justificatione seipsum animæ communicat, *ibid.* Ejus munificentia quintuplex est, 36, 2. Diversimode el multipliciter se homini communicat, *ibid,* et seq. Omnibus nobis proximus adest, 182, 1 : *Appropinquate Deo, ct appropinquabit vobis.* Vicinus est justis, V, 475, I : *Longe est Dominus ab impiis, cl orationes justorum exaudiet.* Talem se hominibus ostendit, quales ipsi sunt, XII, 598, 1, 2. Amat vicinos mento non loco, 824, 2. Pios jugiter in oculis el mente habet, XIII, 365, 2 : *FA vivemus in conspectu ejus.* Sitit sitiri, XI, 649, 1 : *Omnes sitientes venite ad aquas,* XXI, 85, 1. Est rex mentium, VI, 93, 1. Est animæ sponsus, V, <48, 1 : *Ubera ejus inebrient te, et amore ejus delectare jugiter.* Ejus cum anima connubium, XVIII, 295, 2 : *Qui autem adhxrcl Domino, unus spiritus est.* Quadrupliciter in ea ambulat, 462, 2 : *Quoniam inhabitabo in illis, el inambulabo inter vos.* Piis interest colloquiis el lectioni, V, 209, 2 : *Ego sapientia habito in consilio, ct eruditis intersum cogitationibus.* Potest menti cui ¡liabitur certa sus presentía) signa dare, XV, 345, 2 et seq. Quomodo el quid animæ devote loquatur, XIII, 246, 1 ;313, 1 : *Ducam eam in solitudinem, et loquar ad cor ejus.* Suos in silentio cl a turba secretos alloquitur. 316,2; 317, 1. Dat plura quam rogetur, et antequam rogetur, XX, 37, 4. Quomodo suos laciet, XIII, 311, I, 2: *Propter hoc, ecee ego lactabo eam.* Nullum malum immittit suis, nisi prius de co eos moneat per prophetas cl praedicatores, 280. 1; 558, 1,2: *Numquid ambulabunt duo pariter, nisi convenerit cis?* Patitur cum suis patientibus, XVII, 481. I, 2. Deus non minus est bonus cum flagellat, quam cum parcit, *Psalm.* I, 352, 2 : *Voluntarie sacrificabo tibi, et confitebor nomini tuo, Domine, •juoniam bonum est.*

VI. GRATIA DEI *(Vide* Gr at ia).

VII. VERITAS DEI, ET FIDELITAS IN SERRANDIS PROMISSIS

1® *Deus veritas est,* XVI, 610, t ; *Ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati.* In eo veritas est, XI, 357, 2. Veritas prima ct summa Deus est, XX, 580, 2 : *In hoc cognoscimus, quoniam ex veritate sumus.* A pr'ma veritate Dei manat omnis veritas, IX, 54, 4 : *Omnis sapientia a Domino Deo est, et cum eo fuit semper, et est ante min.* Deus est ventas veritatum, VII, 5,2; 44,2 Veritas Dei quanta sil, *Psalm.* I, 222, 2: *Domine, in calo misericordia tua, et veritas tua usque ad nubes.* Dei veritas et judicia quam profunda 194, 4: *Decium est verbum Domini; et omnii opera ejus in fide;* 222, 2 : *Justitia tua sicut montes Dei, judicia tua abyssus mulla;* II, 438, <: *Auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua.* Veritas divina seipsa nititur, XII, 637,2 : *Numquid via mea non esl xqua ?* Deus mentiri nequit, IV, 342,1‘ *Hzc mihi dicta sunt per providentiam Dei.*

2° *Odit Deus fraudulentosel dolosos,* VI. 403,4,2. Omnem duplicitatem aversatur, 453, 2. Odit detegit hypocritas, quia ipse est prima veritas, IX, 86, 2 : *Accessisti maligne ad Dominum, et cor tuum plenum est dolo et fallacia,* <68, 1 ; 230, 1. Detestatur hypocrisin et hypocritas. XV, 482, I. Cur dolosos aliis perniciem machinantes detestetur, X, 40, 4. Et punit eos graviter, íHd.,2 et seq.

3° *Veritas passim significat fidelitatem servandi promissa,* Psalm., II, 264, 4 : *Opera manuum ejus veritas et judicium ; fiQelia omnia mandata ejus.* Deus est verax, fidelis, solus immortalis el immutabilis, XVIII, 67, 2 : *Est autem Deus verax, omnis autem homo mendax;* <95, 2 ; *Sine pernitentia sunt dona et vocatio Dei,* 545, 2; XIX, 264, < ; 286, 2 : *Si non credimus, ille fidelis permanet ; negare seipsum non potest.* Deus fidelis in promissis servandis. III, 2, 2 ; 5, 2. Est fidelis in promissis, licet homo sit incredulus, XVIII, 67, 2. Est justus in promissis, 75, 2 : *Et sil ipse justus, et justificans eum qui est ex fide Jesu Christi.* Plura prestai quam promittat, 586. < : *Benedictus Deus.... qui benedixit nos* in *omni benedictione.* Dei promissa qualia, *Psalm.* I, 64,2: *Eloquia Domini, eloquia casta, argentum igne examinatum , probatum lerrx, purgatum septuplum.* Quomodo sua dicta et oracula signet, XVI, 351 , 4 : (/ui *accepit ejus testimonium, signavit quia Deus verax est.* Promittendo bona temporalia, si ea non præslct, dat cœlestia, XVHI, 669 , 2. Deus in se sperantes non fallit, IX, 388, 4 : *Humiliare Deo, el expccla manus ejus.* Decipere alienum est a Deo. III, 672.1 : *Et ail Dominus : Quis decipiet Achabt* Cum aliquid Ecclesie, aut synagoga?, quantumvis universalibus verbis promittat, id do bonis Unium intelligitur, fœdus et amicitiam cum Deo initam servantibus. XI, <**4 2- 125 <

Vili MISERICORDIA.

<• *Definitio, natura, objectum^ misericordiat tivin**

Primo. Misericordia quid sit proprio t *Job,* <67, L Misericordia a miseratione quomodo differat, *Psalm.* I, 140, 1 : *Reminiscere miserationum* tuorum, *Domine, d misericordiarum tuarum qux a siculo sunt.* Misericordi® nomen omnia beneficia complectitur, 1, 382, 2 : *Adjutor meus, tibi psallam, quia Deus susceptor meus es; Deus meus, misericordia mea.*

Secundo. In Dec est proprius actus misericordi® et aliarum virtutum, XIII, 297, 1. Est Deo connaturalis et intima, X, 553, 1. Proprio est in Deo, non tamen eo modo quo in nobis est, 229, 1. Misericordia in Deo est, non qua passio, XIII, 292.2. Misericordia est virtus divina et propria Deo, IX, 463, 2: *Secundum misericordiam suam^sic correptio illius hominem secundumoperasua judicat;* XIII, 3G9, 2 : *Misericordiam volui d non sacrificium.* In Deo eminet præ cæleris, *Job,* 167, 2. Inter reliqua ejus attributa excellunt fortitudo ot misericordia, IX, 501, 2 : *Quis adjiciet enarrare misericordiam ejus ?* Misericordia ot veritas sunt itinera œternitalis et æterni Dei, XIV, 254, 2. Deus Dominus misericordiae, cur, VIII, 485, 1, 2: *Deus patrum meorum, d Domine misericordia.* Ejus proprium est misereri, parcere, ct benefacero, punirò alienum est, cur, VI, 51, 2; X, 553, 1 : *Liberasti me, secundum multitudinem misericordis nominis lui;* XII, 566, 2; XIV, 66, 1, Dei suavitas, misericordia et mansuetudo, *Psalm.* II, 70, 2: *Tu, Domine, suavis d mitis, d multa misericordia omnibus invocantibus te.* Ejus ad miserendum propensio, XII, 51, 1: *Circuite vias Jerusalem, et aspicite, et considerale, et quirite in plateis ejus, an invenietis virum facientem judicium, d quxrentem fidem: et propitius ero ei.* Olim in lego veteri terribilis orat, secus in lege nova, quæ est lex amoris, XIII, 140, 2. Dei misericordia in quo potissimum consistat, *Psalm.* II, 327,1: *Fac cum servo luo secundum misericordiam tuam.* Misericordiae est tollero miseriam et defectum, *Psalm.* 1, 194, 2. Misereri Deum alicujus, est ei dare gratiam congruam cum qua videt illum salvandum, XVIII, 165, 1 : *Non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei.* Misericordia Dei est constituero in fide justitiam, 169, 1, 2: *Ergo cujus tuli misereiur, d quem vult, indurat.* Misericordia perfecta solius Dei propria est, *Psalm.* I, 194, 2 : *Misericordia Domini plena est terra.* Cur dicatur pater misericordiarum, et non judiciorum, XVili. 421, 1 Misericordia in solius Dei sinu requiescit, *Psalm.* II, 374, 1 : *Apud Dominum misericordia, <1 copiosa apud eum redemptio.*

Tertio. Objectum mlscricordiæ est miseria, V, 442.2. Deus est misericors in miseros, II, 449, 2. Dei opera sunt misericordia, vera et justa, IV, 278, 2 : *Omnes vir lur misericordia,d veritas, d judicium.* Indo cupit in omnibus actionibus nostris inesse misericordiam, veritatem et judicium, tbid.Ejusin ignoscendo benignitas, XI, 652, 2; 653. 1. Libeoter peccatoribus ignoscit, X, 48, 1, 53, 1. Sibi peccatorum remissionem reservat, judicibus inferioribus vindictam scelerum committit, IX, i 10, 2. Peccatores ad reconciliationis osculum invitat, quanto studio, VII, 468, 2; XII, 637, 2: *Quare moriemini, domus Israel?* Avidior est ipse reconciliationis quam sint ipsi peccatores, 39, 2. Gaudet do conversione peccatoris, XVI, 204, 1. An de uno peccatore poenitentiam agente magis gaudeat quam do nonaginta novem justis, *ibid.* Ejus in peccantem amplissima benignitas, XIII, 496, 1, 2: *Benignus el misericors est, patiens, el multe misericordte, el prxstabilis super malitia.* Tegit peccata cum ea condonando abolet, XVIII, 81,2 : *Reati quorum remissa sunl iniquitates,el quorum tecta sunl peccata;* XV, 413, 1. Benignus est etiam iis qui cum graviter offenderunt, XIII, 497, 2. Nihil a quoquam supra vires in poenitentiis exigit, sed paucis lacrymis, gemitu, imo cordo dolente contentus est, 498, 1. Dei misericordia erga pios et impios, *Psalm.* Jt 222, S: *Homines et jumenta salvabis, Domine, quemadmodum muUiplicasti misericordiam luam, DeuSi* Misericordia Dei in peccatores est ejus vindicta quam do iis sumit, XIV, 302, 1. Magis hæc patet in homine a peccatis preservando, quam lapsum ex illis educendo, IX, 447, 2. Deus ost summo misericors super timentes eum, XVI, 40, 1. Cur misericordia indigeant justi, et ab ea coronentur, IX, 111, 2. Hæc subvenit opportune homini tribulato, X, 228. 4, 2.

2® *Misericordia divina; qualitates.*

Primo. Dei misericordia multiplex, I, 743, 1 : *Dominator Domine Deus, misericors el clemens, patiens el mullos miserationis, ac verax, qui custodis misericordiam in millia.* Una generalis est, caque triplex et immensa, alia particularis et innumerabilis, X, 229, 2.

Secundo. Dei Misericordia el clementia summa, IX, 110, 1: *Secundum enim magnitudinem ipsius, sied misericordia illius cum ipso est.* Misericordia Dei expenditur, XII, 653, 1,2: *Derelinquat impius viam suam, quoniam multus est ad ignoscendum.* Quam sit speciosa, X, 228,1, 2. Misericordia Dei maxima et immensa est, XX, 241. 2 el seq. : *Secundum misericordiam suam magnam regeneravit nos in spem vivam.* Quanta sit, IX, 110, 2, Est opus divinum, *ibid.* Est infinita, 111, 1. Hæc quanta sit triplici e capito perspici potest, IX, 495,1 : *Quam magna misericordia Domini, d propitiatio illius convertentibus ad se.* Misericordia cur torqui assimilctur, totum mundum complectitur, V, 74, 2. Misericordi® divin» nfiluentia, *Psalm.* I, 337, 2 : *El secundum multitudinem miserationum tuarum, dele iniquitatem meam.* Hæc et hominum inter se comparantur, IX, 505, 2 : *Miseralio hominis circa proximum suum, misericordia autem Dei super omnem carnem.* Quam magna cl quanta erga pius el impios, *Psalm.* I, 222, 2 ct seq..Misericordia latius patet quam justitia. I, 494, 2.

Misericordia Dei magnaest diversimode, XX, 242,1.

Tertio. Misericordia Dei peccata dimittit irrevocabiliter, XV, 415, 2 el seq. Pœnilonlibu» offensas etiam gravissimas condonai .ita ut nunquam earum recordetur, XIII, 497, 2 ; XIV, 307, 2 ; *Silebit in dilectione sua.* Quod semel condonavit, non revocat, IX, 177,1. Peccatorem tam diligit post reconciliationem quam si non peccnsset, X, 37, 2.

Quarto. Dei patientia, longanimitas erga peccatores, XX, 339,1 : *Qui increduli fuerant aliquando, quando erpcctabant Dei patientiam in diebus Noe,* XXI, 197, 2. Quam potens et patiens sit, XIII, 497. 2; X, 311, I. Ejus potentia in parcendo peccatoribus elucet, *ibid.* Ejus in peccatores clementia el dignatio, XIII, 434, 1, 2 : *Non faciam furorem iræ mcx. non convertar ut disperdam Ephraim, quoniam Deus ego, et non homo,* 496, i, 2; XVI, 210, 2. Undo hæc in eo oriatur, XII!, 497, 1. Est longo dementior etiam homine sancio, XIV, 6!, 1 : *Tu doles super hederam, in qua non laborasti, neque fecisti ut cresceret... Et ego non parcam Ninive civitati magna,* etc. Ejus clementia quot numeris jusliliæ præstet, XIII, 496, 2. Impios longa patientia ad poenitentiam expectat, XIV, 204, 1. Ejus clementia in Judaeos prævaricalorcs, IV,225,2 : *Domine Deus Israel, justus es tu : quoniam derelicti sumus qui salvaremur sicut dte hac.* Magnos peccatores cur interdum patienter tolerat, est sumine patiens quia omnium est potens, IX, 110,2. Deus in sibilo auræ tenuis représentât suam longanimitatem, III, 657, 2: *El post commotionem ignis : Non in igne Dominus. El post ignem sibilus aurx tenuis.* Misericordia cl justitia Dei significatur jaspido ot sardio quem referebat Dqus in throno sedens, XXI, 95, 1.

Quinto. Aliquando non parcit et punit ex misericordia, XII, ¿43, 2; 617, 1,2: *Auferetur zelus meus, nec -irascar amplius, non parcet oculus meus, el non miserebor.* Omnia videt et punit, simul lamen longanimiter, IX, 175, 1; 605, 1, 2: *I'idil prasumplionem cordis eorum quoniam mala est.... ideo adimplevit propitiationem suam in illis.* Deus semper ex clementia vindictam temperat ot superat, XIV, 414, 2. Iram suam temperat misericordia, X, 229, 1,2; XII, 390,1 : *Misericordia Domini, quia non sumus consumpti.* Misericordia adhuc elucet in vindicta, XXI, 295, 1. Quomodo sit in eo ira el misericordia, X, 229, 1, 2. Sibi vim jacit dum punit, XI, 388, 1 : *Indignatio non esi mihi, quis dabit me spinam ct veprem?* Invitus iram ot furorem induit, XII, 396, 2 : *Non enim humiliavit ex corde suo, et abjecit fdios hominum.* Misericordia magis utitur quam justitia, XX, 116,2: *Superexaltat autem misericordia judicium.*

Sexto. Misericordias Domini sibi collutas quisque recogitet, ct pro eis gratias agat, X, 229, 2. Misericordia præ vita diligenda, *Psalm.* II, 400, 1,2; *Melior esi misericordia tua super vitas.* Misericordiam Domini imitari debemua *J.* <4£. 2* *ûuoniam misericordia tua ante oculos meos est* Imilanda ct sequenda nobis est, II, 15, 2. Est propria virtus sanctorum, 487, I. Misericordi© encomia et exempla, 49, 1, *i.*

IX. SANCTITAS.

Voluntas divina, cum per amorem mundo se manifestat, *sanctitatem* et *justitiam* constituit. Sanctitas in sensu negativo est aversio absoluta ab omni malo; in sensu positivo est bonum ipsum in se consideratum. Justitia est sanctitas seso extenua revelans et mundum judicans.

1» *Sanctitas Deo essentialis.* Deus est essentialiter sanctus, X, 471, 2 : *Audivit illum magnus et sanctus Deus.* Est sanctus perfectissime, XVI, 39. 1 ct seq. : *El sanctum nomen ejus.* Ejus sanctitas et dignitas immensa, XI, 499, 2; XIV, 213, 2; XV, 178, 1 ; XX, 94, 2; XXI, 112, 2 : *Requiem non habebant, dic ac nocte dicentia : Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus omnipotens.* Est sanctus Israel, XI, 108, 1 : *Dlasphemaverunt sanctum Israel.* In quo ct undo sit sanctus, X, 472, 1. Quomodo vere sit sanctus, XI, 173, 1. Est abyssus sanctitatis ex qua suam Christus, Angeli, homines hauriunt, *ibid.,* 1. Sanctitas est ejus nobilissimum attributum, 111, 266, 2 : *Non est Sanctus ut est Dominus ;* I, 693, 2 : *Facies et laminam de auro purissimo, in qua sculpes opere calatoris Sanctum Domino.* Deum sanctificari in Scriptura, quid sit, XII, 772, 2 *'.Cum sanclificatus fuero in eis in oculis plurimarum gentium.* Quomodo sanctus sit in omnibus operibus suis, X, 231, 1 : *Sicut enim in conspectu eorum sanclificatus es in nobis, sic in conspectu nostro magnificaberis in eis;* XXL 112,2. In eo non sunt peccala, XVIII, 198, 1. Expers est iniquitatis, *Job,* 232, 1 ; 246, 1 ; 654, 2 : *Absit a Deo impidas, et ab Omnipotente iniquitas.* Natura sua impeccabilis est, XX, 687, 2: *Ei autem qui potens est vos conservare sine peccato.* \rio ejus est virtus, IX, 107, 2. In eo sunt omnes virtutes, humilitato excepta, 337, 2.

2° *Omne bonum ei placet, omne malum ei displicet,* XIII, 497, 2 : Ut sanctitatem amat infinito amore, ita peccatum mortale odio odit infinito, XIV, 213, 2 : *Mundi sunt oculi tui, ne videas malum.* Deus quibus placeat, quibus non placeat, *Psalm.* L 193, L Dei amici et inimici quinam, 83, 1 : *Domine, a paucis de terra divide eos in vita eorum* Valde peccatum odit, XVIII, 75, 2. Odit impios cl impietatem, X, 475, I.Ambularo cum peccatore non potest, si ille peccatum defendat, XIII, 559, 1. Est spiritus purissimus, ideoquo amator castitatis el castorum, IV, 351, 2. Mira in eo est puritas, hinc extremo odit peccatum, IX, 96, 2. Puritate delectatur, XV, 94,2. Gaudet castitate, XII, 463, 1. Quo virtutum odoro delectetur, XVIII. 650, 2. Gloriatur in sanctis suis, *Job,* 26, 2. Castitatis est vindex et judex, probatur exemplis, XIII, 187, 1. Ignis consumens est, hinc sollicite cum eo ambulemus vportet, XIII,

3S0, 2; XIV, 135,1,2 : *Facere judicium, ft sollicitum ambulare cum Deo tuo.*

3° *Deus non est causa vel auctor peccati, ut vult Calvinus; NI.* 5, 1, 2: *Stultitia hominis supplantat gressus ejus; el contra Dominum fervet animo suo;* 446, 2 : *Non dicas : Ille me implanavit;* 454, 2 : *Nemini mandavit impie agere, et nemini dedit spatium peccandi;* 455, 2; XVII, 94, 2: *Hunc definito consilio et prxscientia Dei traditum;* XVIII, 167, 1 ; 343, 2 : XX, 51, ! : *Nemo cum tentatur. dicat.quoniam a Deo lentatur.* Quadnipliciler intentator malorum est, XX, 51, 2 : Neque malorum operum, X, 173, I. Nullum fecit malum, IX, 447,1 : Quomodo creant errorem ct tenebras, 347, 2 : Error *et tenebrx peccatoribus concreata sunt.*

Auctor malorum non est Deus, sed ea permittit, 1,378,1 : *Non vestro consilio, sed Dei voluntate huc missus sum.* Peccata permittit, non intendit, III, 119, 1 : *Quamobrem nolui delere eos a facie vestro, ut habeatis hostes, et dii eorum sint vobis in ruinam ; III, 672. 1 : FA ait Dominus : Quis decipiet Achab ?* XI, 244, 1 : *Contra populum furoris mei. I mandabo illi ut auferat spolia.* Dicitur subindo facere quod tantum permittit fieri, XV, 193, 2 : E/ *ne nos inducas in tentalionem.* Est in eo duplex voluntas et providentia circa peccata, I, 415, 2 : *Nolite timere ; num Dei possumus resistere voluntati ?* Ejus providentia in homicidiis permittendis, 612, 1 : *Qui autem non est insidiatus, sed Deus illum tradidit in manus ejus; constituam tibi locum in quem fugere debeat.* Cur ct quomodo peccata permittat, I, 415, 2; 478, 2; IX, 447, 1, 2; 454, 2 : *Nemini mandavit impie agere.* Duplici de causa permissive se habet erga peccantes, XVIII, 171, 2: *Quod si Deus volens ostendere iram, et notam facere potentiam suam, sustinuit in multa patientia vasa irxapta in interitum; ut ostenderet divitias glorix sux in vasa misericordias quæ prepararti in gloriam.* Aliter Deus permittit malum, aliter homo, 26, I, 2. Cur permittat calumnias et scelera violentorum, VII, 208, I. Simeoni ad vindicandum Dinæ stuprum dedit fortitudinem, ct obstetricibus mentientibus domos, cur, IV, 335, 1, 2. Permittit violari Thamar ab Amnon fratre in pœnam adulterii David. IH, 489, 2. Quare ct quomodo Semei præcepit ut malediceret David, 501, 2. Quomodo commovit David ut numeraret populum, 533, 1 : *Commovilque David in fis dicentem : Vade, numera filios Israel ct Juda.* Tyrannos permittit tanquam lictores ut malos castiget, 125, 1. Quomodo confortet tyrannos adversus populum Hebraeorum, 126, 1, 2. Cur vocet gladios Chaldæorum suos, XII, 722, 2 : *Et scient, quia ego Dominus, cum dedero gladium meum* in *manu regis liabylonis.* Quomodo Chaldris potestatem dederit invadendi Judæos, XII, 59, 2 : *San ehficaie super* eam *bellum.* Quomodo pmtes varias Nabuchodonosori tradiderit, 204, 2. Quare templa et res sacras ab hæreticis ct impiis profanari sinat, XIII, 106, 2 : *Robur autem datum est ei contra juge sacrificium propter peccata.* Quomodo immittat spiritum discordile, III, 167, 1 : *Misilgue Dominus spiritum pessimum inter Abimelech et habitatores Sichem.* Concedit quod mala petitur, in vindiciam petentium, 507, 2: *Audi vocem eorum, et constitue super cos regem.* Cur permittat viros sanctos labi in aliqua minora peccata et occidi, IV, 458, 1. Deo mala sunt bona, X, 322, 2 : *Non est dicere : Hoc illo nequius est ; omnia enim in tempero suo comprobabuntur.* Bona elicit o malis, XIX, 345, 1 : *Forsitan enim ideo discessit ad horam a te. ut æternum illum reçu peres.*

X. JUSTITIA.

i Deus est justitia increata et ab eo manat omnis creala justitia hominum ct angelorum.* V, 539, 2. Est prima justitia, IX, 1G8, 1 : Solus habet perfectionem justitiæ et potentiæ. 502 et seq. : *Deus solus justificabitur, ct manet invictus rex in æternum.* Est justus per antonomasiam, *Psalm.* II, 329, 1 : *Justus es, Domine, et rectum judicium tuum.* Deus est summo justus, XIII. 497, 2. Hem in omnibus rectus, XIII, 497,2 ; XX, 569,1 : *Qui facit justitiam, justus est. sicut el ille justus est.* Dei rectitudo in quo consistat, *Psalm.* II. *Juslilia et judicium correctio sedis ejus.* Est velut in solio judicii sedens, VI, 55, 1 : *Hex qui sedet in solio judicii, dissipat omne malum intuitu suo.* Gaudet justitia et judicio, VI, 110, 2 : *Gaudium justo est facere judicium.* Est decor justitiæ tripliciter, XII, 318, 1: *Peccaverunt Domino decori justitiæ.* Ex se est misericors, justus esse cogitur ob scelera, VI, 85, 2. Est major judex quam sit conscientia, XX, 58, 1, 2. Est gloriæ suæ zelotes, quomodo, XIII, 505, 2 ; XX, 177, 2.

2° *Dei justitia varie accipitur.* Ejus triplex significatum, scilicet, qua juste retribuens justis praemium impiis supplicium, aut qua verax est in promissis, aut qua bonus est et benignus hominibus propter Christum, XVIII, 46, 1, 2. In Deo est justitia vindicativa, commutativa ot distributiva, XIX, 311, 2. Estira Dei duplex : prima est odium quo peccatorem odit quasi hostem suum ; secunda esi qua pœnilentem licet reconciliatum, non vult relinquere impunitum, XIV, 147, 2 : *Iram Domini portabo. quoniam peccavi ei.*

3° *Dei justitia duo continet, punire impios ct benefacere piis,* XI, 528, 2. Deus praemiator bonorum, et malorum ultor, VIII, 272. 2. Bonus ot clemens est piis, malus et rigidus impiis, XIV, 84, 1 : *Nonne verba mea bona sunt cum co qui recto graditur?* Ejus libéralités in pios, vindicta in impios, III, 109,1. Duo habet tribunalia, unum clemenliæ in Austro, alterum severitatis in Aquilone, XII, 20, 2 : *Ab Aquilone pandetur malum super omnes habitatores terrx.*

Justitiam Deus exercet in pios, eos sua gratia cumulando el propagando ; sicut in impios eos con-

terendo, XI, 248, 2. Deus facit vindictam doctorum suorum, XVI, 239. 2- Deus remunerat opera bona ex justitia, *Psalm.* I, 97t 1 : *lielribuet mihi Dominus secundum justitiam meam.* Aliter punit electos, aliter reprobos, XII, 711, 2. Nocentes ct innocentes diversimode flagellat, VI, 41, 2. Innocentes cur Deus puniri sinat, *Psalm.* I, 288,2. Sæpo aufert justos o vita no videant impendentia et proxima mala, XI, 66G, 1,2 : *A facie enim malitia collectus est justus.*

Nullum peccatum impunitum justitia Dei relinquit, XIII, 453, 2 : *Et opprobrium ejus restituet ei Dominus suus.* Omnem vindicat injustitiam, XVI, 239, 2 el seq. Licet peccatori pœnilenli condonet culpam, non tamen illico condonat omnem pœnam, XIII, 498, 2; XIV, 147, 1, 2. Ejus bonitati, veritati et justitiæ repugnat captaro materiam puniendi, I, 514, 1 : *Ego enim induravi cor ejus... ut faciam signa mea hxc in eo.* In peccatores animadvertit, X, 44, 2. Avertitur ab eis qui a se avertunt, V, 45G, 2. In duros est durus, VI, 109, 1 ; 371, 1. Peccatum minus majore castigat, VII, 126, 1, 2. Peccatori non raro aufert dulcia et prospera. XIII, 485, 1 : *Exporgiscimini, ebrii, el flete, qui bibitis vinum in dulcedine.* Sæpo castigat minus peccantes ad exemplum cæterorum, XVI, 186,1. Superbos humiliat ct sternit, IV, 346, 1 ; 458, 4 ; V, 503, 1,2; XIII, 64, 2; 534,2. Esijustus superbîæ et injustitiae judex et vindex, IV, 379, 2. In blaspbemos quam rigide animadvertat, XI, 465,1, 2. In cervicosos et duros maxime animadvertit, IX, 462. 2 : *Et sicut sexcenta millia peditum, qui congregali sunl in duritia cordis sui, el si unus fuisset cervicatus, mirum, si fuisset immunis.* Urbium excidio ulciscitur injuriam templis suis illatam, VII 492, 1 : *Custodi pedem tuum ingredient domum Dei.* Castigat perjuros et mendaces, 7, 1 : *Testis falsus non erit impunitus, et qui mendacia loquitur, non effugiet.* Quam sit perfidi® ultor, XII, 271,1. Quomodo volifragos puniat, VII, 204,1. Ejus providentia el justitia venatur tyrannos Olimpios, XIII, 560, 1 : *Numquid auferetur laqueus de terra, antequam quid ceperit ?* Ejus zelus contra tyrannos, XIV, 159, 1 : *Deus .emulator, cl ulciscens Dominus.* Est acerrimus vindex hæresum, XVIII, 563, 2: *Qui autem conturbat vos, portabit judicium.* Quomodo gaudere et delectari dicatur vindicta impiorum, V, 50, 2 : *Ego quoque in interitu vestro ridebo.* Ridet suos irrisores, *ibid.* Duas ob causas separat impios ab invicem, XII, 114,1 : *Dispergam eos, virum a fratre suo, cl patres et filios pariter.* Quomodo dicatur abuti impiis, 153,2: *In (empore furoris lui abutere eis.*

4° *Dei juslitix caracteres et dotes.*

Primo, *est summe potens el ineluctabilis,* XIV, 30,1. Ejus omnipotentia ct vindicta quovis adamanto fortior est, XIII, 613,1 .Ipse iratus, certo irrogat quod comminatus est, IV, 333,2: *Non enim quasi homo, sic Deus com inabUur.* Quomodo vocetur burribilis ct terribilis, XII, 493, 1. Ejus ira iit impios quam sit æstuans, XIV, 302, 2 : /n *igne enim zeli mei devorabitur omnis terra.* Ira ejus comparatur lea> næ, cur, XIII, 359, 2 : *Quoniam ego quasi lexna Ephraim.* Rugit turn per se, tum per Prophetas, durn in impios insurgit, 535, 2 : *Dominus de Sion rugiet.* Ejus stridor in peccatores, 555, 2 : *Ecce ego stridebo subter vos, sicut stridei plaustrum onustum fœno.* Ejus sola judicia timenda, XVIII, 278, 1 : *Mihi pro minimo esi ut a vobis judicer, aut ab humano die.* Ejus forma et irrevocabilis sententia de puniendis Judæis, XII, 401, 1.

Secundo, *justitia Dei est xqua et incorruptibilis.* Deus est justus judex, *Job,* 158,1; 630, 2; 631, 1 : *Quis mihi tribuat auditorem, ut desiderium meum audiat omnipotens, el librum scribat ipse qui judicat.* Deus judicum judex, 618, 1. Etiam justitias judicabit, 232, 1 ; 240, 1 : *Verebar omnia opera mea, sciens quod non parceres delinquenti. Qui etiamsi habuero quidpiam justum, non respondebo; sed meum judicem deprecabor.* Non potest corrumpere judicium, 657,1; 659, 1 : *Qui dicit regi, Apostata; qui vocat duces impios; qui non accipit personas principum.* Ejus justitiæ repugnat injustum aliquem pro justo habere, XVIII, 60, 2. In homine vere reputat quod in eo est, non quod in eo non est^ 81,1. Quomodo alicui justitiam imputet, *ibid.* Nou est acceptor personarum, XIII, 498, 1 ; XVIII, 59, 2 ; 179, 1 : *Non est distinctio Judxi et Grxci;* 428, 1 : *Deus personam hominis non accipit ;* XX, 98, 1 : *Nolite in personarum acceptione habere fidem Domini nostri Jesu Christi.* Muneribus non capitur, X, 223, 1 : *Noli inspicere sacrificium injustum, quoniam Dominus judex esi, et non est apud illum gloria persona.* In mente retinet omnium hominum tum bona, tum mala opera, XXI, 359, 1 : *El libri aperti sunt; et alius liber apertus est, qui est vil».* Deus laborem oppressorum et opprimentium furorem considerat, *Psalm.* I, 57, 2: *Vides, quoniam tu laborem et dolorem consideras.* Deus cur dicatur examinare, cum non egeat examine, *Psalm.* II, 415, 1 : *Domine, probasti me el cognovisti me.* Omnia 'ponderal, XIII, 73, 1 : *Appensus es* in *statera, el inventus es minus habens.* Nunquam aflligit aliquem injuste, *Job,* 492, 1. Reddit cuique pro meritis, 655, 1 : *Opus enim hominis reddet ei, et juxta vias singulorum restituet cis. Vere enim Deus non condemnabit frustra, nec omnipotens subvertet judicium.* Unicuique secundum opera propria retribuirvi, 147, 2: *Qui seminat iniquitatem, metet mala.* Pœnam fingit adæquatam culpæ, XIII, 606, 2. Quasi mensor cuique ex delicti gravitate pœnam admetitur, XII, 118,1: *Hxc sors tua parsque mensura tua.* Impios damnat non ex odio, sed zelo justitiæ, XV, 476, 1 : .4*mice, quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem* ?Non bis punit in idipsum, XIII, 498,2; XIV, 166, 2 : *Non consurget duplex tribulatio.* Id

eodem ordino, nam in diverso næpo punit bis jCIV, 167, 1. Punit citra condignum, XII, 533, i XV, 206, 1 : *Et in qua mensura mensi fueritis remetietur vobis.* Deus cum punit, causam revelat, VIII, 628,2 : Vùionci enim, *quæ illos turbaverunt, prxmonebant, ne inscii, quare mala patiebantur, perirent.* Quas in hac vita punit, non punit et in futura, XIV, 166, 2. Etiam infidelium opera remuneratur, XII, 718, 1 : *Dedi ei terram Ægypli, pro eo quod laboraverit mihi, ait Dominus Deus.*

Tertio, *sæpe innoxios cum noxiis punit, ct tam multos quam paucos,* IX, 460, 1 : *In synagoga peccantium exardebit ignis, et in gente incredibili exardescet ira.* In populo innoxio peccata aliquorum occulta punit, XIV, 35, 2. Propter peccata regis punit populum, III, 520, 1 : *Facta csl quoque fames in diebus David tribus annis jugiter... Dixitquc Dominus: Propter Saul, et domum ejus sanguinum, quia occidit Gabaonilas.* Deus potest punire patres nocentes in filiis innocentibus, 52i, 1. Quare voluerit occidi posteros Saül, *ibid.* Parentum et maritorum peccata punit prolium et uxorum peccatis, XIII, 345, 1. Quomodo dicatur punirò peccata parentum in filios, II, 413, 2 ; *Ego enim sum Dominus Deus tuus, Deus ¿emulator, reddens iniquitàlem patrum super filios, in tertiam et quartam generationem.* Deus nunquam jubet occidi filios ob peccata parentum mortuorum, III, 461, 2.

Quarto, *Dei ultio celer est el imminens,* XII, 18, 1 ; XIV, 413, 2. Ea vigilat ad peccata, XII, 18, 1, 2. Non semper minatur, sed aliquando effundit iram, *Psalm.* I, 40, 1 : *Deus judex justus, fortis, cl patiens; numquid irascitur per singulos dies?* Ei ulcisci proprium est, XVIII, 215, 1 : ó'críptum esi enim: *Mihi vindicia, el ego retribuam.* Dei mira in puniendis impiis celeritas, et aliquando tarditas, II, 156,1 ; *Psalm.* I, 217, 1 : *Ignis ante ipsum precedei, el inflammabit in circuitu inimicos ejus.* Dei indignatio igni comparatur, *Psalm.* II, 30, 1 : *Usqucquo, Domine, irasceris in finem ? Accendetur velut ignis zelus tuus?*

Quinto, *sxpe vindiciam differt, sed tandem eam inftigit,* I, 393, 1. Vindictam differens,dormire videtur, XIII, 426,1:¿Tcut *mane transiit, pertranuit rex Israel.* Deus quo sensu dormiat, *Psalm.* II, 25, 2 : *El excitatus est lanquam dormiens Dominus.* Sera ejus vindicia et tolerantia peccantium, XVIII, 57, 1 : *An divitias bonitatis ejus, et patientis, et longanimitatis contemnis?* Deus ad tempus Sinit quosdam impunitos, VII, 295, 2. Cur differat peccatorum vindictam, 296, 1 : *Etenim quia non profertur cito contra malos sententia, absque timore ullo filii hominum perpetrant mala.* Peccantibus mensuram statuit, ut ea repleta regna et respublicas puniat, XIX, 122, 2 : *Qui cl Dominum occiderunt Jcsum, et Deo non placent, el omnibus hominibus adversantur, prohibentes nos gentibus loqui, ut salvx fiant* ; ut *impleant peccata sua semper.* Cuique genti ct homini certam mensuram proscribit peccatorum, ut nonnisi illa impleta puniat, II, 414, 1;XIV, 416, 2; XV, 495, 2: *El vos implete mensuram patrum vestrorum.* Suas injurias lento, sed acriter punit, IV, 514, 2: *In leges enim divinas impie agere, impune non cedit.* Ipso tardus ad vindictam, sed tarditatem supplicii gravitato compensat, XIV, 158, 2. Dum peccatorem non punit, grando ei malum est, XII, 617, 1 : *El requiescet indignatio mea in te: cl auferetur zelus mew, a te, ct quiescam, nec irascar amplius.* Cum rempublicam vel animam sibi relinquit, so ei irasci ostendit, XIII, 612, 1. Quomodo peccatorem puniat, dum eum in alium hominem mutat, XI, 118, i: *Et convertam manum meam ad te, el excoquam ad purum scoriam tuam.* Cum parcit peccatoribus, dicitur tegere peccata ; cum punit, ea aperiro et aspicere, IV, 238, 1,2: *Ne operias iniquitates eorum, el peccatum eorum coram facie tua non deleatur.* Clades immissurus, eas pronuntiaro solet, XXI, 154, 1. Aliquando celat judicia sua, idquo spectat ad majestatem et gloriam ejus, VI, 254, 1,2: *Gloria Driest celare verbum, elgloria reguminvesligare sermonem.* Gravis ejus punitio est dum doctores et Prophetas a populo aufert, XI, 407, 1,2: *Claudet oculos vestros, Prophetas et principes vestros, qui vident visiones, operiet.* Cum vult urbes punire, sapientes eis vel aufert, vel cxcæcat, XII, 310, 1 : *Periit consilium a filiis.* Ejus potestas et ultio in gentibus transferendis ct evertendis, XIII, 640, 3.

Sexto, *quæ sint juslilix Dei instrumenta.* Solet interdum Deus impios per impios punire, I, 195, i. Utitur etiam impiis ad punienda peccata justorum, III, 501, 2: *Dominus enim prxeepit ei ut malediceret David.* Ejus milites sunt impii ad castigandos impios, XIII, 459, 1, 2; 495, 1, 2: *Dabo libi regem in furore meo.* Ordinavit tyrannidem Nabuchodonosoris ad punitionem Judæorum, XI,76,1,2, Quomodo Chaldæos cxcitarit contra Judíeos, 77, 1. Quomodo eis potestatem dederit invadendi Judœos, XII, 59, 2. Quomodo sanctificant Chaldæos venientes contra Jerusalem, 171, 1. Yindictam post castigationem Convertit in auctores, XIV, 368, 2 : *Quia ego iratus sum parum, ipsi vero adjuverunt in malum.* Judicia sua per angelos exercet, XIII, 163, 2. Subinde castigat peccatores per angelos bonos, IV, 511, 1. Per angelos ita vim fulminum, tonilruorum, ventorum, ol aliarum procellarum moderatur, ut hunc, non illum tangant, impios, non pios, XXI, 162, 2: YWi *quatuor angelos.... tenmlcs quatuor ventos lerrx ne flarent super terram, neque super mure, neque in ullam arborem.* Ei militant adversus impios ct hostes suos omnes creature, XIV, 161, 1 : *Dominus in tempestale ct turbine vix ejus.* Dei currus, equi, auriga», gladius, arcus, sagiltæ, quæ, *PsalmA,* 40, 2: *Nisi conversi fueritis, gladium suum vibrabit : arcum suum tetendit, et paravit illum ;* 95,1

212, 2, Ejus jacula ol sagittæ sunt morbi, XII, 386,2: *Misit in renibus meis filia: pharctrx sux.* Quomodo dicatur mandaro pesti, gladio, fumi, pisci, XIII, G37, 2 : *Et si celaverint se ab oculis meis, in profundo maris, ibi mandabo serpenti,* etc. E thesauris su® potanti® vocat plagas hominum, XVIII, 86, 2: *Vocat ea qux non sunt, tanquam ea qux sunt.* Quomodo per vilia animalada potentes domet tyrannos et reges, XIII, 608, 2, Quid plagis quas urbibus et privatis hominibus immittat, spectet, 360, 2 : *Vadens revertar ad locum meum, donec deficiatis, et quaratis faciem meam.* Mala tum publica, tum privata ipse infligit, 561, 2: *Sierit malum in civitate, quod Dominus non fecerit?*

Septimo, *Dei justitia in die judicii.* In die obitus unicuique retribuit operum mcrcedem, IX, 358, 2 : *Facile csl coram Deo in die obitus retribuere unicuique secundum vias suas.* In dio judicii scrutabitur arcana cordium, XIV, 282, 1,2: *Scrutabor Jerusalem in lucernis.* In judicio omnia exactissimo inquiret el rigidissimo puniet. XV, 164, 2: *Non exies inde, donec reddas novissimum quadrantem.* In dio judicii exprobrabit impiis quod data gratia sint abusi, XX, 39, 1. Ejus in fine judicii formidabilis ira et pôtentia, XXI, 158,1. Ejus ira in iniquos, IX, 514, 2: *Memento irx in die consummationis, et tempus retributionis in conversatione faciei.* Cuique ad lineam meritorum vel demeritorum dat præmium vel pœnam, XI, 312, 2. Reprobos in dic judicii a se repellet exprobrans,XV, 528, i. 2. Quo jure puniet peccata priscorum Romanorum in fine mundi, XXL 330, 1 : *Exulta super eam, cœlum, cl sancti Apostoli, et Prophet*; quoniam judicavit Deus judicium vestrum de illa.*

XI. MAJESTAS DIVINA ET GLORIA.

Ex unione potenti® absolute Dei, intelligenti®, libertatis, amoris, bonitatis, sanctitatis et justili® oritur *majestas divina et gloria,* cui consociatur mundi imperium.

1° *Dei summa majestas,* XVIII. 212, 2. Ejus gloria, XVII. 171, I : *Deus glori* apparuit patri nostro Abrahæ.* Quanta sit ejus magnitudo cl majestas. XVI, Gl, 1, 2. Quomodo dicatur Pater glori®, XVIII, 595. 1 : *Deus Domini Jesu Christi Pater glori*.* Eum esso Deum. Dominum vol rogem glori®, aliud est quam osso Patrem glori®, 595, 1. Immensam gloriam habet in se cl in Trinitelo, V, 216, 2 : *Mecum sunt diviti* et gloria, opes superbi» ct justitia.* Dei pulchritudo, X, 386, 1: *Altitudinis firmamentum pulchritudo ejus est, et species cali in visione glorix.* Est unum pulchrum bonum, *ibid.* Est essentialis ol immensa pulchritudo, V, 64, 1. Potenti® el majestatis ejus insignis descriptio, XI, 497, 2otseq. : *Ecce gentes quasi stilla situi*, et quasi momentum statera reputat* sunt;* 564, 2. Quæ Dei sunt, sunt maxima, X, 385, 1. Dei esso dicunlur quæ magna el mirabilia sunt, XII, 477, 1. Ejus majestas potius casto silentio quam exili nostro præconio veneranda csl, XIV, 235, 1 : *Dominus autem in templo sancto suo ; sileat a facie ejus omnis terra.* Majestas Dei a nobis exigit timorem ot reverentiam, 35, 2.

2® *Qu* dicatur gloria ejus objectiva,* X, 382, 2 : *Et quis satiabitur vident glor am ejus.* Qu® formalis, *ibid.* Est in Deo triplex celsitudo, I, 477,1. Est altissimus quintupliciter, 567, 2. Deus quomodo magnus juxta quadruplicem dimensionem. *Psalm.* II, 451, 1 : *Magnus Dominus, et laudabilis nimis, et magnitudinis ejus non est finis.* Deus jungit summum et imum, cœlum et humilem, ælernitatem et contritionem, XI, 670, I.

3* *Per lucem gloriam suam manifestare solet,* XVI, 64, 1 : *Et claritas Dei circumfulsi! illos.* Est increata et fontalis lux, X, 478. 1 : *Cognitus est in verbis suis fidelis, quia vidit Deum lucis.* Est claritas increata, XXI, 402, 1 : *Civitas non eget soU neque luna ; nam claritas Dei illuminavit eam.* Sol ejus typus est, X, 388, 2 : *Sol in aspectu annuntians in exitu, vas admirabile, opus Excelsi.* Est sol immensus claritatis et glori®, a qut singuli homines et angeli radiolum unum lucis et vitæ emendicant, XIV, 235, 2; 236, 1. Dei triumphus et currus triumphalis, XVIII, 625. 2 et seq. : *Ascendens in altum captivam duxit captivitatem**

XII. DEI BEATITÜDO.

Ex intima penetratione, concordia, et aeterna possessione omnium harum perfectionum, constituitur Dei *beatitude.*

!• *Ipse summum bonum est,* XIV, 298, 2. Est omnia, XVII, 328, 2. Est summe sibi sufficiens, I, 477, 1 ; XVIII, 477, 1. Est omne bonum, tam suum, quam nostrum, XIII, 390, 2 : *Projecit Israel bonum.* In eo non est inopia, nec sufficientia, sed redundantia, XIX 65. 2.

2® *Sufficit suis, guia est ipsa sufficientia,* XVI, 543, 1 : *Domine, ostende nobis Patrem, et suffici! nobis.* Est nobis res sufficientissima, I. 212, 1 ¡ VI, 245,1. Nihil prætar eum potest nos satiare, eo quod in eo sunt omnia bona, I, 212. 1. Solus animam saliat,VI. 35, 1. Solus ipse animam implet. V, 86, 4; XI, 649, 4: *Omnes sitientes, venite ad aquas,* XX, 253, 2. Deum possidens, possidet totum mundum, V, 526, 1. Est omnia, hinc omnia amittit qui peccat XIII, 606. 1. Deo carens caret omnibus, XVI, 207, I : *Postquam omnia consummasset, facta est fames valida in regione illa, el ipse cupit egere.* In solo Deo quies, III, 299, 2 : *Et requievit omnis Israel post Dominum.* Ipse plenum parit cordis gaudium, XII. 455, 1. In Deo solo qui verum est cordis gaudium, lætandum, IV, 398,1, 2 : *Et nunquam Ixtala sit ancilla tua ex quo huc translata sum, usque in prxsentcm diem, nisi in te, Deus Abraham.* Est suis secura possessio, V, 92, 1 : *Lignum vitx est his qui apprehenderint eam; el qui tenuerit eam, beatus.* Ejus fruitio quantum sit bonum, XI, 370,1,2. Eum habere patronum quanta felicitas, XIII. 295, 4. Suis est centuplum, et quomodo, XV, 435, i, 2.

3« *Deui est futurus beatitude nostra in cado,* **XIX, 477, 1.** Est beatis omne bonum et gloria, X, **418,** L Est merces et beatitud© sanctorum, I, 201,1 : *Ego protector tuns sum, et merces tua magna nimis.* Est sors et pars justorum, XII, 391, 1 : *Pars mea Dominus, dixit anima mea, propterca expectabo eum.* Est in cœlo hæredilas nostra. XX, 24 4,2: *Ingeneravit nos in spem vivam..... in hxreditatem incorruptibilem, el incontaminatam, et immarcescibilem.* Ipse est præmium sapienti® et virtutis, IX, 31, 1. Est in cœlo beatis omnia in omnibus, XIII, 528, i. Quomodo in cœlo erit omnia in omnibus, XVIII, 405,1 : *Ut sit Deus omnia in omnibus.* Est cum beatis in cœlo jugiter, XXI, 369, 2: *El ipsi populus ejus erunt, ct ipse Deus cum eis.* Deo quomodo fruemur in cœlo, *Psalm.* I, 223,1,2: *Inebriabuntur ab ubertate domus lux, ct torrente voluptatis tux potabis eos.* Est beatis sol, ct omnia ipsis complanabit, XII, 456, 1, 2. Videtur Deus a beatis se solo per essentiam, non per speciem mediam, XVIII, 449, 1 : *Per fidem enim ambulamus, el non per speciem.* Deus nunc Yidotur in tabernaculo, in cœlis videtur in domo propria, *Psalm.* I, 105, 1 : *In sole posuit tabernaculum suum.* Ipse est templum cœli, XXI, 401, 2 : *Templum non vidi in ea: Dominus enim Deus omnipotens templum illius est el Agnus.* Deum videntes similes sunt Deo, nunquam videntes semper dissimiles, *Psalm.* I, 196, 1, 2 : *Deata gens cujus est Dominus Deus ejus.* In altera vita lætantium et dolentium sortes commutabit, IX, 356, 2.

Beat i, Beah t udo *(Vide* Cœl um).

AITI(LULUI TKRTIU8»

ATTRIBUTA METAPHORICA.

Per attributa metaphorica intelliguntur sensus, passiones, actiones quæ in Deo esistere finguntur.

!• In Deum non cadit passio. V, 50, 2. In eo nulla est passio, sed sola virtus, XIII, 292,1. Passionibus subdi non potest, *Psalm.* II, 203, 2. In omnibus quas assumit passionibus, suam in se servat eminentiam, XII, 494.1,2. Dei tranquillitas, *ibid.*

2° *Ejus zelus quid,* II, 413, 2: *Ego enim sum Dominus Deus tuus, Deus emulator.* Cur dicatur zelotes, XII, 559, 1,2; XX, 177, 2 : *Ad invidiam concupiscit spiritus qui habitat in vobis.* Est glori® suæ zelotes, XIII, 505. 2.

3° *Quomodo dicatur latori, dolere et oblivisci, Psalm.* II, 203, 2; 379,1. Dicitur lætari super, vel in populo, quando populus ejus praeceptis obedit, XI. 240, 2 : *Propter hoc super adolescenlulis ejus non Ixtabilur Dominus.* Quando item tristari, *ibid.* Gemitus ei cum datur, non est signum animi imbecillis, sed infensi el excitantis se ad plagam, XIII, 554, 2. Non affligitur peccatis impiorum proprie, XIV, 581, 2 : *Laborare fecistis Dominum in sermonibus vestris.* In eo non est oblivio, quomodo tamen oblivisci dicatur, XIII. 292, 1 : *Oblivione obliviscar eorum.* Deum hominem recordari quid sit, *Psalm.* 1,45,1 : *Quid est homo, quod memor a ejus?* Deum memorem esse nostri, magnum beneficium est, *Psalm.* I, 170, 1.

4° *In Deum non cadit pernitentia,* XIV, 55. 2 : *Quis scit si convertatur et ignoscat Deus?* Ejus poenitentia non propria, sed antropopathos, IH, 356, 2: *Panitcl me quod constituerim Said regem.* Aliter pœnitere dicitur, aliter homo, 1,135, 1 : *Painituit aim quod hominem fecisset in terra.*

5° *In eo non est proprie ira,* XII, 553, 2 ; 554, I: *Ira enim mea super universum populum;* XV, 677, 1 : *El circumspiciens eos* (Jesus) *cum ira.* Deum furere et irasci quid sit, *Psalm.* I, 15, 2: *Tunc loquetur ad eos in ira sua, et in furore suo conturbabit eos.* Antropopathos datur ei ira et furor, XII, 69, 1 : *Ecce furor meus.... conflatur super locum istum.Deus* est dominus iræ suæ, XIV, 159, 1 : *Deus emulator el ulciscens Dominus, habens furorem.* Deus cum irascitur, quid operetur, *Psalm.* I, 94, 2 : *Fundamenta montium conturbala surd, el commota sunt, quoniam iratus est cis.* Judicat tranquille, sine ira, XX, 77, 1 : *Ira enim viri Dei justitiam non operatur.* Deus respicit aliquem cum ei placatur, avertit oculos cum irascitur, *Psalm.* II, 35, 1. Deus a nobis oculos avertit, cum nos ab eo faciem avertimus, *ibid.,* 2. Deus quando non videt, nec audit, 371, 2 : *Fiant aures lux intondentes in vocem deprecationis mea.* Facies ejus dicitur esse ubi hominibus se suamque potentiam ostendit, XIV, 30, 1 : *Surrexit Jonas, ut fugeret in Tharsis a facie Domini.*

6° *Deijuramentum quid sit,* Psalm. II, 256, 1 : *Juravit Dominus, et non pernitebit eum.* Quatenus olim jurarit el juraro posset, XV, 169, 1.

7® *Quomodo Deus sedeat, Angeli stant,* XI, 169,2. Quomodo sedent super Cherubim, *Psalm.* II, 164,1. Subindo dicitur sedere, subinde equitaro, et quare, XIX, 435, 2.Quomodo dicatur do cœlo descendere, XIV, 65, 2 : *Ecce Dominus egredietur de loco suo.* Sibilus ejus quid sit, XI, 207, 1, 2 : *Sibilabit Dominus musex, qux est in extremo fluminum Ægypti.*

CAPUT QUARTUM.

NOMINA DEI.

Deo varia nomina vario tribuit Scriptura, VII, 458, 1. Nomina ejus varia erant apud Hebræos, et quid ea significent, XV, 68, 2. Varia ejus nomina, XI, 617, 2 : *Sciet populus meus nomen meum in dic illa.* Deus nomina decem habet, I, 477, 1 : *Ego Dominus qui apparui Abraham.... el nomen meum Adonai non indicavi eis.* Quod ejus sil nomen, VI, 426, 2 : *Quod nomen est ejus, el quod nomen filii ejus, si nosti?* Ejus nomen proprium quid sit, XXI, 17, 1. Ejus nomen est ens, VIII. 543, 1 : *Et de his qux videntur bona, non potuerunt inlelligcrc cum qui est.* Dei nomen telragrammaton cur vocetur ineffabile, 1, 4'8, 1 ; VI, 427,1. Id quam venerabile Hebræis fuerit, I, 478, 2. Quæ vocales ei subji-

eiendæ, I, 479,1. Quid hoc nomen signified, 480, 1 el seqq. Quomodo signified essentiam Dei,ïbtd.,2. Quomodo hoc nomen primo Deus dicatur indicasse Moysi, *ibid,* d seq. Nomen hoc symbolice quid signified, 482, 1. Nomen quadrilatcrum pleraque gentes Deo tribuerunt, *ibid.,* 2. Dei nomen quare sanctum d terribile, *Psalm.* II, 165,1 : *Confiteantur nomini luo magno, quoniam terribile el sanctum esi.* Temere nominandum non est, IX, 600, *I: Nominatio vero Dei non sit assidua in ore luo.*

Deus vox an derivetur ab hobræoPai,XIX.65,I,2; XX, 35, 1, 2. Ejus nomon est ipsemet Deus, XIX, 27, 2 : *Donavit illi nomen quod esi super omne nomen.* Deus grace, latine, et hebraico dicitur a divitiis, XXI, 133, 2. Cur dicatur *Saddai,* id est abundans, XIX, 65, 2. Cur sæpius vocetur Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob, d cur interdum ter Ime nomen Deus repetatur, I, 455, 2. Deus vocatur hebraico *Abbir,* cur? 409, 2. Ejus trinitas insinuatur tribus litteris hujus nominis, *ibid.*

Ejus nomen est æternus et sanctus, XII, 450, 2; 451, 1 : *Ego enim speravi in xlernumf el veniet mihi gaudium a Sancto. Ejus* nomen est admirabile, I, 569, 1 : *Quis similis tui in fortibus, Domine ? terribilis atque laudabilis.* Deus Sabaoth undo dicatur, n, 209, 1 ; IX, 617, 1 , XI, 110, 1 : XVIII, 86, 2; *Psalm.* I, 135, 2. Deus cur vocetur *Bophe,* IV, 281,2. In Scripturis vocatur el invocatur Maoz, XIII, 160, 1. Cur vocetur cœlum, XV, 468,2: *Baptismus Joannis unde erat ? e calo an ex hominibus?* Vocatur cœlum increatum, XIII. 181, 1 : *Everterunt sensum suum, ct declinaverunt oculos suos ut non viderent calum.* Deus vocatur aliquando noster amor, timor, spes, patientia passive, XIV, 176, 2.

CAPUT QUINTUM.

DEI APPARITIONES ET SYMBOLA.

1* *Apparitiones varix. Primo,* vario apparet Deus, Vili, 276, 2 : *Invenitur ab his qui non lentant illum; apparet autem eis qui fidem habent in illum.* Apparet accommodo rebus, XI, 165, 2 : *Vidi Dominum sedentem super solium excelsum et elevatum.* Quomodo olim apparuerit, I, 29, 2; 30,1. Olim apparebat terribilis, II, 421, 1 : *Quid est omnis caro, ul audiat vocem Dei viventis, etc., ct possit vivere ?*

Secundo, solebat Deus in igne apparere, III, 649, 2 : *Deus qui exaudierit per ignem ipse sit Deus...* Passim in Scriptura so exhibuit per ignem, XIX, 510, 2 : *Etenim Deus noster ignis consumens est.* Cur per ignem potius quam in alia figura , 511, 2. Est ignis et lux, XVI, 181, 2 : *Ignem veni mittere in terram,* 302, 2 ; *Non erat ille lux; sed ut testimonium perhiberet de lumine.* Cur dicatur ignis deyorans, XI, 441, 1 : *Quis poterit habitare de vobis cum igne devorante ?* Ejus symbolum est ignis, IV, 502, 2. Ignem mittit in signum quod sa* crificium sit ei gratum, III, 538, 2. Ejus ignis quia erat in Sion, hinc Hierosolymam protegebat, XI, 426, 2.

Tertio, quare appareat in nube, XII, 574, 1. Ejui glori® symbolum est fumus et caligo, XI, 175, 2. Quoties in Veteri Testamento in nube se ostenderit, XII, 574, 1. Deus quomodo dicatur locutus in columna ct nubo, *Psalm.* II, 166, 1 : *In columna nubis loquebatur ad eas.*

Quarto, m veteri lege semper per Angelos, nunquam per so hominibus apparuit, III, 5, 1 : *Factum est post mortem Moysi.... ut loqueretur Dominus ad Josué filium suum.* Angelus vice Dei apparens representaba! Filium, non Patrem aut Spiritum sanctum, 6, 2. In imagino apparuit hominibus, XI, 500, 2.

Quinto, an cum hominem crearet, induerit formam humanam, XVIII, 641, 1 : *Induite novum hominem qui secundum Deum creatus est.* Adamum formans non assumpsit formam humanam, IX, 476, 1 : *Deus creavit de terra hominem, et secundum imaginem suam fecit illum.* Ejus vox perambulantis m paradiso qualis fuerit, I, 103, 2. Bis apparuit Jacob patriarch®, XIII, 448, 1. Qua forma senioribus Israel apparuerit, I. 628, 2 : *Et viderunt Deum Israel, el sub pedibus ejus quasi opus lapidis sapphirini, et quasi calum cum serenum est.* Deus per so locutus'Salomoni. III, 613, 1, 2. Quomodo visus sit Isaiæ sedens in solio, XI, 165, 2 ; 166, 1. Qualia ejus fuerint firmata, quid ea significent, 168, 1. Ezechieli se spectandum prebuit forma humana, blanda ac benevola, XII, 514. 2. An sederit vel steterit in solio quod vidit Ezechiel, 494, 1, 2. Verisimilius est eum sedisse, *ibid.* Ejus corpus in cursu cherubico sursum erat ex electro, deorsum ex igne, 494, 1, 2. Non est visus Amos prophet® in fonna corporea, cum is se Dominum vidisse ail, XIII, 632, 1. Deus Pater non insedit in throno quem vidit Joannes, sed Deus prout est communis Ioli S. Trinitati, XXI, 94. 2. Deus in carne appariturus an ab Atheniensibus cultus, XVII. 326, 1.

2* *Dei symbola et figura.* Deum per rerum corporearum imagines repræsentat Scriptura, XV, 25, 2, Ipso lumine optime repræsonlalur, XX, 65, 1 : *Omne datum optimum .. descendens a Patre luminum.* Quot modis dicatur Pater luminum, *ibid.,* 2 et seq. Ejus et lucis analogi® , 523, I : *Deus lux est, et tenebra in co non sunt ulta.* Est ad intra lux increata ct originalis, 65, 2 ct seq. Est auctor omnium luminum, 66, 1. Ejus imago est in viro, angelo el femina, XVHI, 641, I. Sita est in hominis mento. Cur vento comparetur, XVII, 326. 2. Est similis figulo, XII. 150. I, 2 : *Ecce sicut lutum in manu figuli, sic vns in manu mea.* Maxime ob resurrectionem el retigulalionem corporum, *ibid.* Quod Dei hieroglyphicum apud Ægyplios, XIII, 274, I Mystice columba est, XII. 199, 2 : *Facta esi terra eorum in desolationem r ¡acie* i>z *co-*

lumia, eta facie ira furoris Domini. Dei essentia beatitudo, potestas, providentia, perquadrigamCho rubinornm exprimuntur, et pluribus id ostenditur XII, 500, 1, 2. Passim in Scriptura inducitur quas eques et auriga, vectus carruca cœlorum vel Cherubinorum, 497, 1. Ejus victoriam el bellum repraesentat eadem quadriga Cherub, item ejus triumphum, 501, 1, 2. Ejus stemmata sunt quatuor, 504, i, 2. Ejus emblema antiquum, 505, 1. Ipse osi circulus ct qualis, 508, 2. Cur cum ut rotam et figura orbiculari pingerent Ægyplii, *ibid.* Cum irido confertur, 512, i.

CAPUT SEXTUM.

OFFICIA ERGA DEUM*

I. Cognoscere Drum.— Deum cognosci ab hominibus quam admirabile sit, *Psalm.* II, 445, 1 : *Domine, quid est homo, quia innotuisti* et? Dei cognitio summum est bonum hujus vitæ, 625,1 : *Dedit nobis sensum, ut cognoscamus verum Deum.* Eum nosse beatitudo est. XIH, 334, 1, 2: *Non est scientia Dei in terra.* Ejus cognitio est causa humilitatis, XI, 176, 2; 177, i.

Tripliciter a nobis cognoscitur, XI, 81, 2. Ejus cognitio naturalis ad salutem sine fide non sufficit, XIX. 474, 1 : *Credere enim oportet accedentem ad Deum quia est, et inquirentibus se remunerator sit.* Non cognovit eum mundus practice nec speculativo in mundi fabrica, XVIII, 254, 2 ; *Quia in Dei sapientia non cognovit mundus per sapientiam Deum.* Ejus cognitio in sola Judæa erat, XI, 377, 1. Deus quando ab omnibus cognoscetur. *Psalm.* II, 55, 2 : *Et cognoscant quia nomen tibi Dominus,* Deus ut pro nobis pugnet, neccsso est ut nobis innotescat, I, 213, 1 *(Vide* Cognitio Dei).

II. Avare Deum (Wde Amor Dei). —Deus est nobis super omnia summo et sincerissimo amore diligendus, 11, 423, 1, ot seq. : *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde luo, el cx lota anima tua, et ex tota fortitudine tua,* IV, 227, 2 ; XIV, 237. I. Summe meretur diligi, XV, 484, 1. Ex loto diligendus est, IX, 212, i. Solus totum cor hominis babero vult, ejusque imperium occuparo, III, 601, 4; IX, 103, i; 104, 1; 193, 4; XI, 399, 1, 2: *Coangustatum est enim stratum, ita ut alter decidat.* Amandus qualiter Deus in omni fortuna, IX, 345, 2.

III, In Deo confidere.— De Deo semper optime sentiendum ot sperandum, XVIII, 87, 1. Quomodo nos oi totos credere debeamus, X, 162, 2 : *In omni opere tuo crede ex fido anima tua.* Deus delectatur nostra de se confidentia, XX, 389, 1, 2: *Omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum, quoniam ipsi cura est de vobis.* In quolibet rerum eventu ei fidere et ad eum recurrere debemus, XII, 398. 2 ; 399, 4. In eo collocanda fiducia vero agendi felici successu, V, 504. 2 : *Qui sperat in Domino, beatus est.* Soli Deo innitendum, *Job,* 481, 4 : *Tunc super Omnipotentem deliciis a, flues, ct elevabis ad Deum faciem luam,XN,* 201, i Providentiae divin® nitatur homo in omnibus op* ribus suis,V, 486, 4 ; VI, 3, 1, 2. A Deo quomoj semper pondero debeamus, XII, 95,1 ; XVI, 171,2. Est rupes, et quaro, II. 315, 2, et seq. Ejus presidio quomodo fidendum docetur exemplis, I, 409, 2; IV, 458, 1. Ejus ope ut auxilio quomodo nitendum, 11,533, I, 2. Ei ita nitendum ost, ut tamen humana non nogligamus media et auxilia, XIII, i 43,3» Ad Deum in rebus arduis confugiendum, XVIII, 88, 2; 72, 1. Ad eum confugiendum in periculis, III, 241, i : *Ad quem venisti et sub cujus confugisti alas ?* Deus in periculis unicum refugium, *Psalm. I, 351,* 1, 2. Non patitur se nostra fiducia vinci, XV, 227f : *Dixit Jesus centurioni : Vade, et sicut credidisti, fiat tibi.* Prospicit fidentes in se, XII, 95, 1, 2. Amicos in se sperantes non confundit, XVIII, 93, 1, 2 : *Spes autem non confundit.* Est totus consolatio, XVIII, 237, 1 : *Deus autem patientia et solatii det vobis idipsum sapere.* Est Oceanus consolationum, *Job,* 138, 1 : *Ponit humiles in sublime, et mœrenlcs erigit sospitate.* Quomodo suos consoletur, XIII, 317, 1. Consolationem ot afflictionem temperat, XI, 149, 1 : *Et creabit Dominus..,. nubem per diem, et fumum el splendorem ignis.* Ejus dulcedo omnia amara dulcorat, VIII, 527, 2 ; *0 quam bonus et suavis est, Domine, spiritus tuus in omnibus.* Dei solatia dulcorant calumnias, VII, 249, 2 *(Vide* Confidentia, Spes).

IV. Timere Deum. — Deus cur solus timendus, *Psalm.* I, 195, 2 : *Timeat Dominum omnis (erra... quoniam ipse dixit, cl facta sunt.* Quomodo sit limor noster, XVIII, 451, I ; *Scientes igitur, timorem Domini hominibus suademus.* Ejus aspectus metuendus est ot terribilis, IX, 467, I. Quomodo sit hominum pavor, XI, 217, 4, 2: *Ipse pavor vester, cl ipse terror vester.* Ejus limor est causa virtutum, VII, 411, 2 : *Deum time, ct mandata ejus observa, hoc csl enim omnis homo.* Voluntatem timentium so faciei, XX, 582, 4. Deum qui timet, nihil nogligit, VII, 270, 1. Eum minus quam homines peccando formidamus, XVIII, 278, 1 *(Vide* Timor Dei).

V. Laudare Deum. — 4* *Deus ipse debet esse laus nostra,* XII, 445, 2 : *Sana me, Domine, ctsanabor , quoniam laus mea tu es.* Quantopere sit laudandus, II, 439, 2 : *Ipse esi laus tua el Deus tuus.* Ejus immensitas immensam poscit laudem, X, 421, 2: *Glorificantes Dominum quantumcumque potueritis : supervalebit enim adhuc, et admirabilis magnificentia ejus. Benedicite Dominum, exaltate illum quantum potestis : major est enim omni laude.* Superat omnem laudem el gloriam quam ct dare possumus. 420, 2 ctsoq Non plane et adacquate laudari potest, *ibid.* Ei competit summa laus, tum activa, tum passiva, IX, 445, 2. Duplici titulo summo est laudandus, XI, 175, L Deus cur summo affectu laudandus, *Psalm.* I, 494, i.

Dei perfecta laudatio nonnisi in patria exhiberi potest, *Piatoli.* II, 457, 1 : *Lauda, anima mea, Hominum; Laudabo Dominum in vita mea; psallam Deo meo, quamdiu fuero.*

2° *Deus semper est laudandus,* I, 566, 1, et seq.: *Fortitudo mea et laus mea Dominus;* IV, 287, 1 : *Omni tempore benedic Deum.* Eum laudare semper el exaltare Christianorum et Angelorum est, XI, 273, t. Assiduo Deum laudare quædam vita cœlestis est, 605, 1 : *Gaudium et lxlitia invenietur in ca, gratiarum actio ct vox laudis.* Satis laudari ab hominibus et Angelis non potest, XXI, 3, 2. Eum semper laudare quomodo quis possit, 112, 1. Deum semper laudat qui semper bene agit. *Psalm.* 1,219, 2: *El lingua mea meditabitur jusliliam luam, tota die laudem tuam.*

3° *Deus quomodo laudandus, Psalm.* I, 193, 1 : *Exultóte, justi, in Domino, rectos decet collaudatio.* Quomodo a nobis magnificetur Deus, II, 164, 1 : *Magnificetur ergo fortitudo Domini;* XVI, 32, 2: *Magnificat anima mea Dominum.* Dei laus quadruplex est, XXI, 333, 1. Diversimode a nobis est laudandus, IX, 445, 2 : *Sapientiæ enim Dei astabit laus, cl in ore fideli abundabit, ct dominator dabit eam illi.* Ejus laudandi varii sunt gradus, 420, 2. Septem ejus laudandi modi, XI, 273, 1. Deus laudandus ex cognitione creaturarum et ex revelatione divina, *Psalm.* I, 193, 2. Deus etsingillatim cl conjunctim laudandus est, *ibid.,* 1. Deus vult solum a parvulis el humilibus cognosci el laudari, *Psalm.* I, 44, 1 : *Ex ore infantium el lactentium perfecisti laudem tuam.* Eum quomodo inanima laudent, XIII, 491,1,2.Quo sensu eum mortui non laudent, XII, 433, 2: *Vide quia non mortui qui sunt in inferno.... dabunt honorem et justificationem Domino.*

V. Colere Deüm.—*1° Deus est summe colendus, el cur,* IX, 247, 2; 248, I : *Intota anima tua time Dominum, cl sacerdotes illius sanctifica.* Ei immensa debetur reverentia, cultus, amor et latría, XIV, 23G, 2; 237, 1; 555, *2: Si ergo Pater ego sum, ubi est honor meus ? et si Dominus ego sum, ubi est honor meus ?* Omni amore, cultu et reverentia dignissimus est, IX, 88, 2; 207. 1. Ei infinite gradite infinitis modis debentur, XIV, 268, 2. Deo quinam honor debeatur, *Psalm.* 1, 163, 1: *Affcrtc Domino gloriam el honorem, afferte Domino gloriam nomini ejus. Deo* quid reddere debeamus, VII, 382, I : *Memento creatoris lui in diebus juventutis luv.* Ei reddenda quæ sunt ejus, XV, 418,2. Ab ejus cultu in omnibus rebus ordiendum est, X. 219, 2: *Dono animo gloriam redde Deo, el non minuas primitias manuum tuarum.* Quomodo Deum colere, et in quo imitari debeamus, XXI, 113, 1. Vult solus coli, cæteris exclusis, X, 202, 1. In altari ejus fortitudo, cultus et majestas maxime relucent, XI, 404, 1. Quando primum et qua occasione Judæis præcepenl ut sibi soli sacrificarent, XII, 69.2 : *Non prxcepi eis in die qua eduxi eos de terra Ægypli,* •- *verbo holocautomatum.* An in deserto Judæis quidem sacrificia indixerit; sol ea vim obligandi habere noluerit antequam Chanann Ingrederentur, XII, 70, 1. Ejus servitus et cultus apud Judæos consistebat in observatione praeceptorum non moralium, sed cæremonialium, XIX, 438, i : *Munera el hostia offeruntur.... solummodo in cibis et (n potibus, et variis baptismatibus, et justitiis carnis usque ad tempus correctionis impositis.* In anima sancta, religioneel Ecclesia quomodo colatur, XIV, 354, 1. Eucharistia summo honoratur, 564, 1, 2. Deus colit colentes se, V, 202, 2.

2® *Deus jussit diem unum esse festum præ alio* X, 168, 1 : *Quare dies diem superat, et iterum lui lucem, et annus annum a sole?* Diem septimum ab initio creationis mundi sanctificavit, XIX, 386, 1 : *Dixit enim in quodam loco de die septima sic: Et requievit Deus dic septima ab omnibus operibus suis.* Die septimo quievit exemplantor el formaliter, *ibid.* Gaudet diebus festis, quod illis a fidelibus magis colatur, quare ipse pariter cupit ut fideles die festo gaudeant, IV, 248, 2 : *Sanctus dies Domini est, et nolite contristari : gaudium etenim Domini est fortitudo nostra.* Præter requiem sabbati, aliam habet requiem quam hominibus praeparavit, XIX, 386, 1 {*Vide* Dies Dominica, Sabbatum).

3® *Deus vult coli certis locis,* I, 289, 1 : *Quam terribilis est locus iste, non est hic aliud nisi domus Dei.* Cur aliqua loca, templa, imagines, sanctos eligat, in quibus miracula patret præ aliis, XVIII, 377. 1 : *Numquid omnes habent gratiam curationum?* Propter fideles Judíeos elegit locum Judææ, IV, 519, 2: Aon *propter locum, gentem; sed propter gentem , locum Deus elegit.* Designat locum templi, III. 538, 2. Olim in templo Salomonis habitans, erat quasi centrum mundialis sphæræ et omnium animorum, ut lino® et orationes ab hominibus ducerentur in templum, ubicumque ipsi existèrent, XIII, 79, 2 : *Daniel.... ingressus est domum suam, et fenestris apertis in emaculo sue contra Jerusalem, tribus temporibus* in *die flectebat genua sua.* In templo exhibet sibi nobis aurem suam, XH. 433, 2 : *Respice, Domine, de domo sancta tua in nos, et inclina aurem luam.* Cur in templo liberalis sil orantibus, V1Î, 192, 1 : *Custodi pedem tuum ingrediens domum Dei, et appropinqua ut audias.* •

VI. Orark Deum. — !• *Deus vult orari,* XVI. 587, 1, 2. Diligendus simul ct invocandus est, IX, 394, 1 : *Omni vita tua dilige Deum, et invoca illum in salute tua.* Quam ei grata sil sui invocatio, XIII, 512,1 : *Omnis qui invocaverit nomen Domini salvus erit.*

Dei auxilium implorandum recto loqui ct bene vivere volenti, IX, 595, 1, 2 : *Domine Pater cl Dominator vitx mese, ne derelinquas me in consilio eorum : nec sinas me cadere in illis.* Deus est sæpe invocandus a rectoribus omnibus, V, 28, 2 et seq.

Opera nostra sunt illi commendanda, ut illa prosperent, V, 485, 2 et seq.: *fietela Domino opera tua, ct dirigentur cogitationes lux.*

Est invocandus Deus ut optimus conciliator in rebus dubiis, VI, 31, 2; X, 258, 2: *Et in his omnibus deprecare Allissimum, ut dirigai in ventate viam tuam*, X, 163, 1 ; 167, 1 : *Qui interrogationem manifestal, parabit verbum, et sic deprecatus exaudietur.* Invocandus esl in necessitato, *Job,* 432, 2.

Ì Quomodo Deus a nobis orandus,* VII, 196, I : *Ne tenure quid loquaris, neque cor tuum sil velox ad proferendum sermonem coram Deo, Deus enim in cœlo, el tu super terram ; Psalm.* II, 455, 1 : *Prope est Dominus omnibus invocantibus cum, omnibus invocantibus eum in veritate.* Ejus flectendi rationes, XII, 433, 1. Hominis audit linguam si mundam habeat conscientiam, IV, 278, 1 : *Tunc Tobias ingemuit, el capit orare cum lacrymis.* Ejus invocatio cum debita fide spe contritione et charitate fieri debet, XVIII, 179, 1,2: *Quicumque invocaverit nomen Domini, salvus erit.* Sæpe fidei el fiduciæ defectum in orantibus supplet, XX, 43, i : *Non ergo xslimcl homo ille* (qui bæsilat) *quod accipiat aliquid a Domino.* Non delectatur oratione verbosa, VII, 196, 1 : XV, 184, 2. Requirit pluralitatem personarum, XV, 412 : *Ubi enim sunt duo rei 1res consentientes in nomine meo, ibi sum in medio eorum.*

3® *Quam abunde suorum preces exaudiat,* XIII, 113, 2; 114, 1 : *Adhuc me loquenlc in oratione, ecce vir Gabriel... cito volans tetigit me.* Rectis adest se invocantibus, XIV, 146, 1. Pios ad se clamantes quantocius exaudit, XVI, 239, 2 et seq. : *Deus autem non faciet vindictam electorum suorum, clamantium ad se die ac nocte ?* 495.1. Exaudit invocatus, *Job,* 482, 1. Ligatur piis piorum precibus quasi vinculis, XII, 68, 1 : *Tu ergo noli orare pro populo hoc.* Non patitur suos in oratione affligi, 535, 1. Deus in arctis ab homine invocatus adest, XIII, 41, 2 : *Clamavi de tribulatione mea, ct exaudivit me.* Deus aliquibus modis suos exaudit in tribulatione, *Psalm.* I, 24, 1 : *Cum invocarem, exaudivit me Deus juslilix meos;* XII, 437, 1 : *Et nunc, Domine omnipotens, Deus Israel, anima in angustiis el spiritus anxius clamat ad te, audi, Domine, et miserere.* Suorum famulorum vota exaudit etiam per miracula, 212, 1, 2: *Et invocabitis me, el ibitis, et orabitis , el ego exaudiam vos; quxrelis me et invenietis.* Talem se exhibet oranti qualem se orans exhibet illi, IX, 513, I : *Ante orationem praepara animam tuam, et noli esse quasi homo qui tentai Deum.* Exaudit preces pauperum, 144, 2; 146, 1. Sæpe initio preces non exaudit; sed perseverantia vincitur, XV, 356, 1 : *At illa venit, et adoravit eum dicens: Domine, adjuva me.*

4° *Non passim omnes exaudit, Job,* 674, 1 : *Ibi clamabunt, el non exaudiet, propter superbiam malorum.* An peccatores orantes exaudiat, XVI, 464, 1 : *Scimus autem quia peccatores Deus non audit.* Deus quando orantem contemnat, *Psalm.* I, 29, 1. Omni petenti dat semper aliquid, V, 98, 2 : *Ne dicas amico tuo: Vade et revertere, cras dabo libi, cum slatini possis dare.* Cur sæpe fideles non exaudiat temporalia petentes, XX, 42, 1. Et tunc negando petila misericors est, tribuendo iratus, 174, 2: *Petilis, ct non accipitis, eo quod male petatis.* Audit orationem non ad nostram voluntatem, sed ad salutem, XV, 208, 1 : *Omnis enim qui petit accipit; et qui quxril invenit* (*Vide* Oratio).

VII. Servire Deo. — I0 *Deo serviendum ct quo* modo.* Ei quam debeamus attento servire, II, 432,1: *Omne mandatum, quod ego prxeipio libi hodie, cave diligenter ut facias.* Jugiter curat an homines legem a sedatam etiam observent. IX, 482,2: *Et dixit illis : Attendite ab omni iniquo; et mandavit illis unicuique de proximo suo.* Dux est eorum qui ipsum sequuntur, 614,2: *Gloria magna est sequi Dominum.* Multa ei debemus, XVI, 231,1,2: *Cum feceritis omnia qux prxcepla sunt vobis, dicite : Servi inutiles sumus, quod debuimus facere fecimus.* Vult nos quam proxime et frequentissimo ad se accedere, IX, 392, 1 : *Ne longe sis ab eo, ne eas in oblivionem.* Est unum necessarium, XVI, 155, 1, 2. Deo serviendum in veritate, IV, 310, 2 : *Servile Domino in veritate, et inquirite ut facialis qux placita sunt illi.* Vult a nobis serviri in lætilia, 249, 1 : *Gaudium etenim Domini esl fortitudo nostra.* Omnia debent ad ipsum referri, V, 487, 1 : *Universa propter semelipsum operatus est Dominus.* Ad ejus gloriam et obsequium nostra fiant oportet, XVIII, 231, 2 : *Sive ergo vivimus, sive morimur, Domini sumus.* Et an id sit praecepti, 350, 1 : *Sive manducatis, sive bibitis, sive aliud facilis, omnia in gloriam Dei facite.* Ei nonnisi excellentia opera offerenda sunt, X,183,2: *In omnibus operibus tuis prxccllens esto; ne dederis maculam in gloria tua.* Semper petit optima el perfectissima, XIV, 566, 2 : *Maledictus dolosus qui habet in grege suo masculum, ct votum faciens immolat debile Domino.* Ei offerenda sunt optima, XVI, 504, 2. Non considerat in operibus nostris, quantum, sed ex quanto, XIV, 136, 1. Affectum offerentis, non personam aut munus intuetur, X, 223, 2 : *Noli offerre munera prava, non enim suscipiet illa.* Dei gratia indignus est qui solum ei k prosperis servit, IV, 305, 2. Deo serviant urbes o' regna, 326, 1 : *El non fuit qui insultaret po* puto isti, nisi quando recessit a cultu Domini De sui.*

2® *Dei directioni in omnibus acquiescendum,* 1 736, 2. Hac do re exempla, *ibid* et seq. Dei vocalio oxpectanda et sequendo, IV, 439, 1 : *Ipsi autem non erant de semine virorum illorum, per quos salus facta est in Israel.* Dirigit actiones nostras si ei nos obsequamur, V, 78, 1 : *In omnibus viis luis cogita illum, el ipse diriget gressus tuos.* Ei vo-

tanti obodiendiim est, XIV, 30, 2. Eum fugere non licet, XIV, 32, 2 : *Dominus autem misil ventum magnum in mare, et facta est tempestas.* Deo in arduis parendum, III, 346, 1. Voluntatem facit hominis obodientis ci, VI, 127, 1,2: Vír *obedient loquetur victorias,* XIII, 113, 2; XX, 581, 1, 2: *Et in conspectu ejus suadebimus corda nostra.* Manet in obediente quintupliciter, XX, 584, 1 : *Qui servat mandata ejus, in illo manet, et ipse in Dco.* Ejus inspirationes, monita quanti facienda sint, XIV, 317, 2.

3® *Deus quomodo quxrcndus,* VII, 607, 2 : *Quotivi quem diligit anima mea, quxsivi. et non inveni.* Quomodo sit quærendus, et ubi, XI, 652, 2 : *Quirite Dominum dum inveniri potest.* Non invenitur in foro, VII, 608, 2 . *Per vicos et plateas quzram quem diligit anima mea; quxsivi illum, el non inveni.* In triplici creatura invenitur, 608, 1. Sincero cordo quærendus, VIII, 276, 1. Quærendus actione et contemplatione, *Job,* 133, 2. Modi ei appropinquandi, XX, 182, 1. Quomodo prope sit, et inveniri queat velut obvius, XI, 652, 2. Modus quidam facile ascendendi ad Deum datur, XII, 500, 2. Non abhorret hominum vilium consortium, IX, 385, 2. Deus quando quaeratur, *Psalm.* I, 53, 2: *Non dereliquisti quxrentes te, Domine.* Deum pro Deo suo quis habeat, *Psalm.* I, 196, 2 : *Beata gens cujus est Dominus Deus ejus.*

N. B. Quoad omnia quæ ad Dei generationem, vel personas sanctissimae Trinitatis spectant, *vide* Tr init as.

DEUTEROCANONICI LIBRI. Deuterocanonici libri sacra Scriptura qui vocentur, IX, 15, 1 ; XX, 496, 1.

DEUTERONOMIUM. Deuteronomium est repetitio legis ; ubi et quando ea a Moyse facta sit, et cur ea facta, II, 391, 1, 2. Ipsum est velut perpetua concio, *ibid.* Id Moyses primo dixit, postea scripsit, *ibid.* Idquo paulo ante mortem suam, *ibid.* Totum Deuteronomium non dixit Moyses una vico, 510, 1, 2. Deuteronomium regi dabatur in inauguratione, IV, 50, 2.

DEVORARE. *Devorare* verbum priscis fuit in usu,VI, 78, 1. *Devorare* sæpo sumitur pro *spoliare,* 78, 2. Qui devoraro preces, vola, verba dicantur, 79, I, 2. Quid sil orationem, quid nomen devorare, *ibid.* Quid devoraro sanctos, ct qui id faciant, 78, 1, 2 ot seq. Devoratores pauperum sunt summo crudolos, 438, 1, 2.

DEVOTIO. Quid sit devotio, X, 218, 1. Devoti olim qui dicerentur, *ibid.* Devotio est quasi adeps victimæ, *ibid.* Significatur per adipem, II, 2», 1. Devotio offerentis, victimam Dco gratam facit, X, 218, I, 2: *Oblatio justi impinguat altare, et odor suavitatis est* in *conspectu Altissimi.* Devotio est pinguedo mystico, XII. 800,1. Ejus causa intrinseca esl meditatio, *ibid.* 2. Quadruplex ejus causa, memoria peccatorum, recordatio pœnarum, consideratio peregrinationis, desiderium vitæ perennis» *ibid.* Devotionis mater est compunctio, V, 415, 2: *Cor quod novit amaritudinem anima sua,* in *gaudio ejus non miscebitur extraneus.* Devotio vera nonnisi suspiriis el lacrymis obtinetur, illius pabulum fletus, *Job* 96, 1, 2 : *Antequam comedam, suspiro , et tanquam inundantes aqua sic rugitus meus.*

DEXTERA. Dextera sumitur in Scriptura pro parte australi, XIV, 248, 1. Dextera pars potior sinistra, cur, V, 87, 1. Per dexteram fides datur et sancitur, 87, 2. Dexteram dare est ritus ineundi fœderis, IV, 548, 2. Dextera aliquando Christum significat, *Psalm.* II, 289, 2. Dexter locus decet Deum ct Angelos, XII, 573, 2. Dextra et sinistra occupatio in regno Christi, quam filii Zebedæi petebant, præeminentiam aliquam significat, XV, 451,1. Quomodo ad dexteram Patris dicatur Christus sedere, XIX, 355, 1. Ad dexteram Christus statuet in judicio electos, 852, 2.

Cujus rei dextra el sinistra sint symbolum, VII, 565, 2 et seq. ; XV, 534. 2. Dextera in Scripturis variarum rerum esl symbolum, I, 389, 1 ; V, 88, 1. Dextera symbolum est potenti®, constanti®, fidei, auxilii, XIX, 101,1, *Job,* 327,12. Item significat prosperitatem, bonum, amicos, honores, V, 126, 2; VI, 346, 1. Item symbolum est egregii alicujus conatus et operis, XIV, 381, 2. Dexter oculus et manus scandalizantis ot jussus erui, quid sint, XV, 166,2.

DIABOLUS *{Vide* Dmmo n).

DIACONUS, DIACONI. !• *Diaconi quando el qua occasione in primitiva Ecclesia ab Apostolis creati et instituti,* XVII, 159, 1; 162. 2; 141, 1; XXI, 22, 2. Diaconatus an sit sacramentum, XVII, 163, 2 el seqq.; 165, 2. An a Christo sit institutus, 162, 2. Cur diaconi sint creati septem, 161, 1. Cur pleni Spiritu sancto, *ibid.* Quibus ritibus praviis sint ordinati. 165, 2. Diaconi quomodo ordinentur, 162, 1. Diaconi primi cur essent Grad, 163.2; 164, 1.

2° *Officia diaconorum,* VIII, 53, 2; XHIt 161, 1; XVHI. 376, 2; 473,2; 630,1; XIX,216,1. Fuero sacri ministri, XVII, 161, 1. Iis commissa cura rerum Ecclesiæ, 163. I, 2. Quibus in rebus Apostolis subservirent, XVIII, 630, 1. Iis commisero Apostoli externa munia, 207, 1. Diaconia externis occupatur, ejus triplex functio. 207,2. Diaconi alii erant eleemosynarii, alii hospitalarii, alii præfecli, *ibid.* Episcoporum et sacerdotum ministri el oculi sunl, XVIII, 207, 2; XIX, 216, 1. Cum sacerdote offerebant sacerdotium, XIX, 216,2. Significantur per Levitas, II, 201, 2. Eorum digni* las, 210, 2. Diaconus quomodo pro populo postulet, XVIII, 141, 2. Diaconi in necessitalo an sacramentaliter possint absolvere XX,220,2. Possunt absolvere ab excommunicatione, *ibid.* Diaconi cardinales Romæ, qui el quot essent, ct quod eorum munus, XVII, 163, 2. Diaconico Romana» qualos essent olim el modo sint, *ibid.*

3® *Diaconorum doles,* XIX, 276 etsoq.; 20, 2«

Diaconi indigne assistentes sacrificio missæ quomodo a Deo puniti, II, 138, I; 140, 2. Sæpe diaconi Ecclesiæ exempla fidei el constanti® dederunt, XVII, 162, I. Diaconi Roman® Ecclesia quatuor servientes martyribus, facti sunt martyres, XVI, 521, 2. Quidam lascive mulieres aspicientes in causa fuero, cur celebrantes divina visione carue-
rint, XVIII, 355,2. Diaconi hinnulis comparati, cur, **Vili, 53, 2.**

DIACONISSÆ. Diaconis® laic® erant, et quales osse debeant, XIX, 217, 1. Diaconissarum qualia erant officia, XX, 632, 2. Tria earum erant munia, XVII, 166, 1 ; XIX, 240, 1. Olim juxta templum habitabant, XVI, 80, 1. Diu fuero in ecclesiaGræca, Latini statini eas abolevero, XIX, 240, 1.

DIADEMA. Diadema quid, el unde dicatur, IV, 379,2; Vili, 23, i; XII, 658, 2. Diadema olim qualo esset. XII, 658,2. Diadema regum non erat corona, sed fascia, I, 695, 2 ; XXI, 338, 2. Diadema regium insigno quis primus invenerit, VIII, 331; XXI, 338, 2. Diadema Christi quintuplex, **Vili, 23, 2.**

DIALOGI. Dialogi convivales priscis in usu fuere, V, 3, 1. Cur ii sint succincti, *ibid.,* 2. Dialogi Severi Sulpitii titulo Postumiani ot Galli aunt inter apocryphos relati, XIX, 153, 1.

DIANA. Diana undo dicta, est luna, eadem est Lucina el Juno, ejus arma, forma, XVII, 358, 2. Est luna, et hebraico dicitur *Carnaim,* I, 195, 1. Cur dicatur regina cœli, XII, 68, 2. Cur dicta 'Apv»ni;, XVII, 358, 2, Dicta Opis, *ibid.*

Diana unde semper virgo manserit, XIX, 171,2. Erat gentibus pudicili® ac viarum præses, V, 204, 1. Dian® Mullimamme® templum Ephesi celeberrimum, XVIII, 583, 1; XXI, 42, 1. Dian® Solvizoni® templum eroi Athenis, XVIII, 677, 2.

DIARIA. Diaria sua exacto conscripsero Judæi, IV, 258, 1. Item Pers®, 379, 1, 2.

DICTAMEN. Dictamen sapienti® quod sit. IX, 51,1. Ipsum a Deo manat, ibid. Dictamen conscienti® *(Vida* Conscientia).

DICTAMNUS. Dictamnus herba describitur, medetur ea cervis sagitta ictis, V, 198, 2. Est pœnilcnn® symbolum, ibid. Item virginitatis et B. \ irginis : unde dicatur virginale, 199, 1.

DICTATOR, DICTATURA. Dictator Rom® quando crearetur, IV, 451, 2. Dictatores Rom® fuero extraordinarii magistratus, XXI, 317, 2. Dictatura non erat annua, IV, 451, 2. Dictatura perpetua Romam perdidit, VI, 474, 1.

DICTERIA. Dicteria mordacia sæpe morbis animi medientur, VI, 90, 2. Exacuunt cordis malitiam, iram el indignationem, 282, 1. Dicteriis hominum frangi pusilli est animi, fortis aulem ea sustinere, IV, 544, 2. Dicteriis dicaces non sunt impetendi, IX. 264, 2.

DIDO Dido undo derivetur, XI, 350,2, XII, 697. i. Didoou arg* Sichæum conjugem amor, I, 94. K

DIDRACHMA. Didrachma Hebræum cujus erat valoris, cujus tetrachmum Atticum, 1, 713, 2 Didrachma argenti sunt duo regales, IV. 515, 1. Didrachma auri sunt duo aurei, *ibid.* Didrachma erat medius siclus, ipsum solverunt Judæi templo in populi censu, XV, 395, 1 ; 478, 2 el seqq.

DIDYMUS. Didymus præfuit scimi® Alexandrina), XIV, 192,1. Didymus Alexandrinus in Epistolas Canonicas commentarium scripsit, XX, fi, 2. S. Hieronymi preceptor fuit cascus, IV, 275, I.Didymum cæcum quomodo S. Antonius sit consolatus, XI, 490, 1. Didymus quaro in sua excitate sit beatus, XII, 85, 2. Didymi in sua eccitato patientia, I, 277, S.

DIES. 1° *Varia verbi* diei *acceptiones in Scripturis.* Dies apud Hobræos sæpe significat annum, XIII, 569, 1. Capitur dies *pro judicio* phrasi Tarsensi, XVIII, 30, 1; 278, 1. Dies pro *calamitale* sumitur, *Job,* 396, 1. Item pro *clade* insigni el calamitosa qu® tali die contigit, XIV, 242, 1. Dies antonomaslice vocatur dies excidii urbis Hierosolymitana sub Tito, XIX, 460,2. Dies anlonomaitico indicium extremum, *Job,* 229,1.

2' *Varix verbi* dici *cum adjunctione significationes.* Dies Domini dicitur dies ultionis qu® aliquas gentes perdet, XI, 129, 1 ; XIV, 242, 1. Dies mortis et judicii est etiam dies Domini, XII, 720, 1 XIV, 12, 2 *(Vide* Judicium). Dies visitationis qu® dicatur, XX, 296, 1, 2. Quis dies redemptionis vocetur, XVHI, 647, 1. Dies revelationis est dies judicii, XX, 252, 1. Dios correptionis qu® dicatur, XI, 463, 2; 464, 1. Dies nubis est dies vindici®, *Job,* 229, 1. Quem diem Christi ol quomodo viderit Abraham, XVI, 454, 2 el seq.

Dies hominis quis et quomodo is non desideretur, XII, 146, 1 ; XVIII, 30, 1 ; 278, 1. Dies hominis est quo homo prosperatur ot potens est, el honoratur el deliciatur, XII,146,2. Quam dies is vanus sit, *ibid.* Dies vanitatis est dies hujus vil®, VII, 262, 2.Dies animæ sunt virtutes, *Job,* 350, 1. Dies numeri Hebræi idem est quod pauci et facile numerabiles, X, 263, 2 et seqq. Dies sæculi quomodo dicantur innumerabiles, IX, 54, 1. Dies Baalim tropologico qui dicantur, XIII, 310, 2. Dies juventutis synagog® qui vocentur, 320, 2.

Dios quatuor peccatoris quinam sint, XVI, 488,1. Dies delictorum quintuplices sunt, IX, 516, 1 el seq. Dies peccati detestanda, *Job,* 77,1, 2; 79,1. Dies peen® datur pro anno culpæ prælorit®, XII, 536, 2.

3' l'aria *diei et umbra symbola,* VII, 598, i. Diei el noctis ænigma, X, 393, 1. Dios prosperitatis, nox tribulationis tempus aliquando significat, *Psalm.* 1,78,2. Dies vit®, nox mortis tempus etiam significat, *Psalm.* I, 121, 2. Dios splendorem, opes cl felicitatem significat, XI, 755, 1. Hem metonyuiico denotat victoriam et cladem eo die peractam, XI. 231, 1. Diei assimilalur fidos et Evangelium, XX, 434, 2. Hem bealiludo coelestis, 435, 1. Dies

estpræscns tempus Evangelii quo sol Chnstus suæ grati© radios toto orbo diffudit, XVII!, 224, 2. Dies uomo quomodo tropologico fiat, XIII 237, 2. Dici parvi el magni qui dicantur, XIV, 403,2. Die parvi dicuntur dios humiliationis ot angustia), XIII, 300,2. Dios fabrica* templi cur vocentur parvi, XIV, 403,2. Dios magnos quos Romani vocarent, XIII, 303, 2. Dies laeti quinam Ilebræis fuerint, quos proinde festos habuerint, 30!, 2. Dies boni dicuntur felices tum hujus, tum futura vilæ, XX, 327, 2. Dies alcyonis vocantur dies sereni et placidi, XVI, 57, 1. Dies maledicta dicitur mola cl misera admodum, XII, 162, 1, 2. Dies 390 decubitus Ezechielis in latore sinistro. 532, 2. Portendunt totidem dies obsidionis Jerusalem, 536, 2. Dies excidii Hierosolymitana est typus diei mortis ct judicii, XIII, **492, 2.**

4« *Dies vitæ hominis quales.* Vit® dies mali sunt, el tristes, et æruinnosi, XVHI, 657, 2; 675, 2. Dies hujus «©culi dios peregrinationis ol doloris, *Psalm.* II, 7!, 1. Dies sustinentia) sunt proprie nostri, *Job,* 77,2. Dies nostri dios mercenarii similes, 182, 2. Dies vit© cursori similes, 238, 2; 320, 2. Dies quisque suam homini affert molestiam et curam, XV, 203, 2. Dies una an sit melior altera, IX, 168, 1 ot seq.; 170, 1.

5® *Qualiter unumquemque diem sanctificare, et eo uti debeamus.* Diei primitiæ Deo et orationi dandae, XV, 673, 2. Dies cum oratione inchoandus et finiendus, XVII, 152, 1. Dies antiqui recogitandi, *Job,* 460, 2. Quom diem quis quotannis recolere el celebraro debeat, XIII, 302, 2. Dies nativitatis a mundanis celebratur, *Job,* 78, 2. Dies tempus est ambulandi el negotiandi, V, 169, 2. Diem omnem judicat Deus, XVII!, 229, 2.

6° *Dominica dies prx aliis sanctificanda.* Dies unus præ alio festus et sanctior est, X\ 111,229,2. Dies dominicus fuit primus diei mundi, I, 50, 2. Die 25 mariti mundus creatus est ot recreatus, X, 220, 2. Diem septimum, jam indo ab initio Dous sanclificavit, XIX, 386, 1. Dominica dios dignior sabbato, XVI, 112, 2. Et oi fuit substituta, et quando, osi, 636,1. In oa Christus fuit natus, 57, 2. Dominica dios cur dicaturprima sabbati, XV,645,1. Cur dicta Dominica, *ibid.* Dominicum diem recusaro celebrans videtur negaro Christi resurrectionem, XII, 148,1,2. Dominici diei præstanlia, XVHI, 416, 1. Dominic© diei cultus quam sil antiquus, XXI, 27, 1. In ea oramus stantes, XV, 183, 2. Do-Jiinica dio cur fiat sacerdotum ordinatio, XVII, 276, 2. Olim dominica Quinquagesima jejunium sacruin inchoabatur, XIX, 326, 2. Dominica in albis undo dica'ur, XVIII, 288, 1. Judaica diorum observatio egena sunt elementa, 552, 2; 533, 1.

7® *Dies mortis et judicii.* Dies mortis ob quid debeat pr.efcrri diei nàlivitatis, VII, 239, 2. Dies mortis sanctorum est felix, *Job,* 77, 2. Dies quælibel cogitanda ul extrema, X, 183, 2 i 283. i- 2.

Diem mortis cur nos latere Deus voluerit, XII, 795, 2. Cur diem judicii incertum nobis esse voluerit Deus, XV, 519, 1. Dies mortis aut judicii dies malus est, XVIII, 675, 2. Dies judicii cur vocetur nox, XVI, 236, 2. Dies Domini quomodo in igne revelabitur, XVIII, 270, 2. Dies in inferno nulla est, sed nox perpetua, XXI, 358.1. Dies continuus erit post judicium peractum, XIV, 533, 2. Dies mundi finiendi a secreto Dei dependet, et proinde incertus est, sed moraliter sciri potest, XXI, 355, 1. Diem consummationis sæculi quatenus sciat et non sciat Christus, XV, 518, 1 el seq. Inter diem judicii et signa prævia intercedet aliquod quieti temporis spatium, 519, 1. Dies ©ternilalis erit piis lucida et clara, impiis frigida et tenebrosa, XIV, 533, 2 {*Vide* Judicium).

8® *Dies pro spatio horarum* 12 *sumptus.* Dies unde in duodecim horas divisus, XX, 550, 1. Quomodo diem compularcnl Romani, XV, 312, 2. Quomodo ali© nationes, *ibid.* Eum Ilebræi in quatuor parles dividebant, 716, 1. Diei apud Hebreos parles ct horæ erant quatuor, XX, 549,2. Dies triplex apud Judæos erat, XV,543,1. Dies transeundo el fluendo quomodo permanere dicantur, *Psalm.* II, 322, i. Dies Palaestinus longissimus est ! 4 horarum, X, 469, 2. Dies Josuo quo sol stetit, quot horarum fuerit, *ibid.* Dies Josuanus 28 horarum, III, 63, 2. Longior Ezechiano, 64, 1. Dies decimus quarius criticus in morbis, XV, 61, 1. Quot diebus lugendi sunt mortui, X, 280, 1. Dies septem luctui praefiniti erant, IX, 583, 2.

9® *Dies historici magis celebres in Scriptura memorati.* Dios sortium sive Phurim Persis, fuere Judæis diei Phurim, IV,387,2. Mystico dies Phurim fuero dies passionis Christi, erilquo dies judicii, *ibid.* Quo die celebratæ sunt nuptiæ in Cana, XVI, 226, 1. Dies octava scenopegiæ erat festa, dicebaturque dies cœtus, vel collect©, 426, 1. Dies prima Azymorum quando inciperet, XV, 549, 1 , XVI. 521, 1. Quo die Christus in cœlum ascenderit, XVII, 63, 2 cl seq. Dies certa dandi Spiritum sanctum cur a Christo non indicata, 54, 2. Dies vit© Christi, VII, 503, 1. Dies actorum Christi initio vocationis Apostolorum digeruntur, XVI, 321, I, 2; 326, 1. Dierum ultimorum vit© Christi neta recensentur,XV, 464, 2; 467, 1; 549, 1; XVI, 503, 1. Dies festus sacrorum apud Persas, VII, 185, 2.

Dies milio trecenti triginta quinque post mortem Antichrist! quinam inlelligantur, et quomodo computandi sunt, XIII, 175. 2. Dios quot superfuturi sint cæso Anlichristo, XXI, 342, 2. Diebus decem quomodo duratura sil tribulatio, 49, 1, 2. In diebus 1260 quibus Eliti et Henoch predicabunt. explicandis, ut Anlichristum Pontificem Romanum faciant, quomodo se torqueant Lutherani et Calvinist©, 224, 2 et seqq. Hi dies idem sunt cum 42 monribus, et tribus annis cum dimidio precise, *ibid.*

DIFFICULTATES. Difficile sœpo impossibile dicitur, XVIII, 312, 2. Difficultas rei habendæ ejus adauget desiderium, V. 266, 1, 2. Difficultates oriri solent in conversione hominum, XIX, 277, 2. In iis gaudere nos oportet, 278, I. Difficultates in via virtutis magis hominem deterrent, quam quæ in vitiorum via occurrunt, X, 56!, 2. Difficultates in via virtutis occurrentes generose sunt perfringendæ, eæ spinis comparantur, V, 463, 2; 46$, 1, 2; XIV, 88, I. Difficultates rei sæpo minuuntur in ejus susceptione, XX. 277, 1. Difficultates graves superantes vincunt quasi Icones. X, 485, 1. Difficile nihil est Deo, IX, 312, 2.

DIFFIDENTIA. Iô *Diffidentia a beo.* Diffidentia aliquando sumitur pro *incredulitate*, XVIII, 88, 2: *In repromissione etiam bei non hxsitavit diffidentia.* Diffidentia oritur ex defectu fidei, quam illa Deo contumeliosa sil, XIV, 298, 1 : Fa? *provocatrix et redempta civitas,,... In Domino non est confisa, ct ad Deum suum non appropinquavit.* Diffidentes Deo sunt duplices corde, IX, 103, 2: *Vx duplici corde ct labiis scelestis.* Diffidentia in oratione displicet Deo, XX, 40, 2 ot seqq. : *Postulet autem in fide nihil hxsitans; qui enim hxsitat, similis est fluctui maris, qui a vento movetur et circumfertur.* Diffidenti» hominum do Deo tres sunt effectus, XII, 139, 2: *Maledictus homo qui confidit in homine et ponit carnem brachium suum.... Erit enim quasi myrica in deserto, et non videbit, cum venerit bonum : sed habitabit in siccitate in deserto.* Diffidentiae duo jacula elidit Paulus, XVIII, 148, 2: *Quis accusabit adversus electos Dei? Deus qui justificat, Quis est qui condemnet?*

Diffidentia de victoria animum remissum reddit, VI, 225, 1. *Si desperaveris lassus in dic angusti*. imminuetur fortitudo tua.*

Diffidentia sui quam sit utilis, II, 434, 1.

DIGITUS. Digitus annularis quis, XIV, 348 2. Digitus auricularis quis, ct cur in eo annulus gestatur, XX|, 100, 1. Digitum extendero quid sit, XI, 680, 2. Digitum elevandi mos unde profluxerit, IV, 482, 1. Digito medio summus ostenditur contemptus, V, 16$, 2. Digito medio ostendi grave probrum erat apud veteres, XI, 680, 2.

Digiti decem refricant decem prœcepta decalogi, V, 185, 2. Digitus significat Spiritum sanctum, I, 482, 2. Digitus Dei quis in miraculis Moysi. I, 603, 2.

DIGNA VIRGO. Digna virgo Aquileionsis ab Hunnis ad stuprum rapta, in flumen se, tuendæ virginitatis ergo, præcipitem dedit, XIII. 183, 2.

DIGNA VIRGO. Digna virgo Hispana fuit a S.Agatha ad virginitatem ct martyrium invitata, 171, 2.

DIGNATIO. Dignatio mira Dei ct Angelorum erga genus humanum, IV, 282, 2. Et nominatiti) S. Raphaels, 290, 1. Dignatio Christi summa est erga genus humanum, XIII, 507, 1, 2.

DIGNITAS. Dignitatem quisque sibi optat potius quam fratri, IV, 516, i. Dignitas non est danda stulto, quia ea ab ipso sordidatur, VI, 303, 1 ; 30$, 1 ; 306, 1,2; 307, 2. Dignitas in indigno est ornamentum in luto, V. 334, 1. Dignitates auro divendit» mala afferunt plurima, VI, 377, 2. Dignitates hujus sæculi aureus quidam vapor sunl, XIII, 426, 2 (Vide Honor, Officium.)

DII GENTIUM (Fide Dei unitas).

DILECTIO *(Vide* Amor).

DILIGENS, DILIGENTIA. Diligentia opus estad beneficia Dei percipienda, XVI, 373, 1 et seqq. : *El qui prior descendisse! in piscinam post motionem aqux, sanus fiebat a quacumque detinebatur infirmitate.* Diligens nulli parcit labori, VII, 269, 2: *Qui limet Deum, nihil negligi!,* Diligenti® mater est timor, *ibid.* Diligentia commendatur ministris Ecclesiæ, XVU1, 330, 2.

Diligentium fundi accurato coluntur, V, 464,1. Diligentia parat divitias, 162,1. Diligentes sua strenuitate parant sibi opes et dominium, V, 275,2: *Egestatem operata est manus remissa; manus autem fortium divitias parat;* 369, 1 : *Manus fortium dominabitur, qux autem remissa est, tributis serviet,* 373, 1 : *Non inveniet fraudulentus lucrum; el substantia hominis erit auri pretium,* VI, 99, 2: *Cogitationes robusti semper in abundantia, omnis autem piger semper in egestate est.* Diligentia in operando conservat valetudinem ct pellit timorem, X, 131, 2 : *In omnibus operibus tuis esto velox, el omnis infirmitas non occurret tibi.* Diligentiam homo discat a formica, V, 155, 2 ; *Vade ad formicam, o piger, el considera vias ejus, ct disce sapientiam,* 158, 1, 2.

DILUVIUM. 1° Diluvii duplex fuit causa, I, 143, 1 ; X, 445, 1. Diluvium Deus ex summa ira in peccatores immisit, X. 313, 2 ; *Job,* 289, 1. Diluvium fuit Dei patientia, XX, 339, 1,2.

2° Quo anno mundi contigerit, X, 444, 1. Id cœpit in maio, et quare, 1, 141, 2.

3° Diluvii aquæ undo ortum habuerint, ct quanta earum vis ad id fuerit opus, I, 143, 1 et seq.; 14$, 1. Quæ catatad® cœli in eo fuerint aperi©, I, 142, 2. An in eo omnes omnino montes fuerint obruti aquis, I, 145,1. Ejus quantus fuerit horror, 2. Ventus ejus aquas siccavit, 147, 1. Quamdiu duraverit, 150, 1.

4° In diluvio an aliqui pœnituerint, I, 134, 2. Diluvio mersi non fuerunt omnes damnati, XX, 337. 2 ; 338, 2.

5° Diluvii et arc© totius historiæ allegoria, I» 149, 2. Diluvium est figura baptismi. XX, 340, !• Diluvium Ogygis et Deucalionis in Græcia, I, 157, 1. Diluvium Noë transformarunt Gentiles in diluvium Ogygis, IV, 427, 2. Diluvium Deucalionis finxerunt poet® e diluvio Noo, XIV, 32, 2. Diluvium triplex, iniquitatum unum. alterum adversitatum hujus vitæ, tertium calamitatis gohenn®, XIV, 164, 2,

DIMIDIUM. Dimidium plus loto est, cur et quando, VI, 352, 1 ; X, 334. 2. Dimidium in duI biis melius est toto, XIV, 218, 2.

DINA. Din© raptus, I, 323, 2. Quot annorum erat in raptu, *ibid.* Tropologice esi anima curiosa, *ibid.*

DIOCLETIANUS. Diocletianus haberi voluit ul fratrem solis, XI, 289, 2. Decimam in Christianos persecutionem edidit; ea quam immanis fuerit, XXI, 142, i. Quomodo Christianos sil perseculus, XIX, 489, 1. Edictum edidit nc quis quidquam Christianis venderet/ nisi thura prius diis adolevissent, XXI, 261, i. Quam atrociter Christianos sil persecutus, XIII, 157, 1. Uxorem Serenam, necnon cognatos, Caium Pontificem, ejusque fratrem Gabinium, cum filia S. Suzanna, quia Christiani, jussit necari, XV, 269, 2. An in sexto sigillo repræsentetur, XXI, 138, 1. Sub eo fuere duo milliones martyrum, 170, 1. Maximianus et Diocletianus Christi fidem se exlirpaturos jurarunt, vel imperium deposituros; præsiilerunt secundum, quia primum non potuerunt, XIV, 504, 2. Diocletianus abdicato imperio agriculturas se dedidit, V, 357, 1. Ejus mors terribilis, XI, 289, 2.

DIOGENES. Diogenes unde diclus Cynicus, V, 196, 2 ; IX, 399, 1 ; XI, 604, 1. Ejus in loquendo ct carpendo libertas, XI, 604, 1. Erat adulatorum hostis, XIX, 120, K Libere reprehendens reges, in honore fuit apud populum. VI, 241, 1. Sic AJexandri Magni ambitionem carpsit, 372, 1. Ridebat unguento delibutos, I, 718, 1. Quam vestium luxum et levitatem carperei. XIV, 277, 1. Cur juvenes insulsos betæ assimilare!, XXI, 82, 2. Ejus gnomæ de gula, crapula el lurconibus, VI, 197, 1 ; XIII, 342, 1. Avaros hydropico aiebat esse similes, XIX, 515, 2. Cur meridie, accensa lucerna, homines quæreret, XI, 492, 2 ; XII, 48, 2; 51, 2.

Quomodo Demosthenem irriserit, XI, 680, 2. Platonem de ideis genericis el specificis disputantem ridebat, XIX, 229,1.

Quam constanter Antistheni adhæserit, XIX, 499, 2. Ejus amor laboris, I, 671, 1. Non libenter peregrinabatur. X, 81, 2. Tamen dicebat se mundi civem, 531,2. Diogenis captivi libera vox, I, 433, 1 ; 651, 2; IX, 321, 2; 322, 1. Cur simulacra adire, et aliquid ab cis petere soleret, XIII, 377, 2.

Diogenes van® gloriæ mancipium fuit, *Job,* 211, 1. Alexandro Magno se prætulit, IX, 391, 1.

DIOGENES JUNIOR philosophus ob maledicentiam a Vespasiano imperatore capite esi mulctalus, XVII, 9, 1.

DIONYSIUS TYRANNUS. Dionysius Tyrannus quomodo omen adversum In bonam suam partem sil interpretatus, XIII, 72, 2. Euii irrisor idolorum, III, 329, 1. Suos exactionibus nimiis exhausit, VI, 365, 2. Cur scelerum pœnas non dederit in vita, V, 271, 1.

Dionysii Tyranni junioris de doctrina judicium, I, 651, 2.

DIONYSIUS AREOPAGITA (S.). S. Dionysius Areopagita eclipsin passionis Christi vidit in Ægyplo, et quid ea visa dixerit, XVI, 627,2. Ejus conversionis occasio et annus, XVTÎ, 339. 1. Synopsis vitæ ejus et martyrium, 339. 2 ; II, 2. Fuit episcopus Athenarum, 338, 2 Diu vixit, XVIII, 19. Eum Christus ad instans martyrium animavit, XVII, 185, 2. Ad martyrium anhelavit, XV, 275, 1. Christus in carcere suis manibus ei sacram communionem dedit, II, 211, 1 ; XXI, 191, 2. De sua morte revelationem accepit. XVII, H, 1. In crucem primo actus, deinde ei caput amputatum, XVIII, 534, 2. Capite plexus, caput truncatum manibus ad duo mdliaria portavit, V, 33, 2; XII, 762, 4.

Qualis fuerit, quid scripserit, ejns sapientia, XVII, 338, 2. Gloriatur se a S. Paulo accepisse altissima sacramenta, et utramque hierarchiam suam, XVIII, 3. 2 ; BOt, 4. Brevem theologiam Hirothei explicavit, IX, 80, 1. Ejus opera tria primaria, XV, 3, 1 et seqq. Librum suum *nominibus* Timotheo dedicavit, XIX, 283,4.1. Virginem pene Deum censuisset, VI. 532,4,2.Primas Joannem Theologum nuncupavit, XXI, 1,1. Dictus est volucris cœli, X, 434, 4.

DIONYSIUS ALEXANDRINUS. (S.) S. Dionysius Alexandrinus in *Apocalypsin* scripsit, **XXI, 14, 1.** Ejus in persecutione Ubertas in respondendo, **XIX,** 406, 4.

DIONYSIUS CARTHUSIANUS. **Dionysius Carthusianus quænam uno ante mortem anno carmina cum lacrymis decantarli. XI,** 503, 2.

DIONYSIA MARTYR (S.) S. Dionysia matrona filium expallescentem ad tormenta, metu gehennæ speque gloriæ martyrem fecit, XV, 273, 2. Quam intrepide Arianis tortoribus responderit, XIX, 466, 1 ; XX. 49,1. Quam generose filium ad martyrium animant, quem in tormentis extinctum ipsa domi cum gaudio sepelivit, XII, 164. 2.

DIOTREPHES. Diolrephes an fuerit episcopus, an vir aliquis potens et arrogans, XX, 644, 1. Fuit episcopatu dejectus, *ibid.* 2. Ejus insolentia, *ibid.*

DIPSAS SERPENS. Dipsas quis sil serpens, II, 434, 1. Dipsas serpens in iis quos mordet, sitim accendit, VI, 207, 2. Qui ab eo percussi sunl inexlinguibili sili enecantur, nec silire desinunt, elsi flumina epotarent, XIII, 635, 1. Symbolum avarili® est, IX, 379. 1 ; XIII, 635, 1. '

DIRECTIO DEI. Directio Dei supernaturalis est multiplex, VI, 76, 1, 2 : J *Domino diriguntur gressus viri,* Direclio Dei in omnibus est postulanda, I, 736, 2 : *In quo enim scire poterimus, invenisse nos gratia n in conspectu tuo, nisi ambulaveris nobiscum ?* Dirigimus consilium Dei tripliciter, X, 305, 1, 2 et seq. : *Si enim Dominus magnus voluerit.... el ipse diriget consilium ejus el disciplinam.*

DIPLOIS. Diplois est vestis mulieris, XII. 453, 1. Diplois jusliliæ qua* dicatur, 452, 2.

DISCALCEATIO.Discalcealio signum est virtutis, captivitatis, cessionis juris sibi debili, XII, 609, 1; XVIII, 680, i. Est etiam signum lucius, *tbtd.*

DFSCfRF Discere ptibs est qiiain facere, XIX, <66,1. Discenda minora ante magna, IX, 183,2: *Si rt/ Ubi intellectus. responde proximo; sin au-lcm. ni inanus tuà super os tuum, ne capiaris* tn rr*rbn indisciplinato.* Discendum semper et a quolibet V, 26. 1 : *Audiens sapiens, sapientior crii, ct intelligens gubernacula possidebit.* Discere volentium exempla, XVII, 348, I. Discere Christum est discere omnes virtutes, XVIII, 638, 2 : Fo$ *autem non ita didicistis Christum.*

DISCIPLINA. !• *Discipliné definitio et natura.* Disciplina vana significat, X, 166, 2 : *Qui interrogationem manifestat, parabit verbum, cl sic deprecatus exaudietur, cl conservabit disciplinam, cl tunc respondebit.* Disciplina proprio est viliorum passionumque castigatio, V, 20, 1 : *Parabola Salomonis.... ad sciendam sapientiam ctdisciplinam.* Disciplina pro *castiga!io,* XI. 630, 2 : *Disciplina pacis nostrasuper tum.* Disciplina paterna, castigatio, *Psalm,* I, 99,1, 2: *El disciplina tua correxit me in finem, el disciplina tua ipsa me docebit.* Disciplina virtutem prudenti® aliquando significai, *Psalm. II, 319, í : Donitalem ct disciplinam, ct scientiam doce me.* Disciplina in Scriptura significat rerum agendarum prudentiam, XIII, <0, 2: *Pueros..., eruditos omni sap entia,cautos scientia, et doctos disciplina.* Discip'na sapientiæ quænam dicatur, IX, 61, 2 : *Dis iplina sapientia cui revelata esi, ct manifestata.* Disciplina, sapientia, scientia quomodo differant, 346, 2 : *Sapientia cl disciplina ct scientia legis apud Deum.* DIsclplinæ Dei erga nos. et parentum carnalium, duplex antithesis, XIX, 50!, i : *El illi quidem in tempore paucorum dierum secundum voluntatem suam erudiebant nos, hic autem ad id, quod utile est in recipiendo sanctificationem ejus.* Disciplina per inaurem denotatur, VI, 268, i : *Inauris aurea, ct margaritum fulgens, qUi arguii sapientem, et aurem obedientem*

Disciplina sapientiæ Christianas sæpe in humilitate sita est, XIX, 26, 2. Vocatur exercitatio, 501, 1. *Podea autem frudum pacalissimum exercitatis prr eam reddet justilix.*

2* *Quotuplex Dei d iciplina.* Disciplina Dei multiplex, V, 81, 1, 2 : *Disciplinam Domini, fili mi, nc abjicias; nec deficias, cum ab eo corriperis.* Quæ sit disciplina ducens ad perfectionem, XIX, 499, I: *In disciplina perseverate.*

3 Disciplina bona et commoda.* Disciplina; laus, VI1L 340, 2: *Sapientiam enim el disciplinam qui abjicit. infelix est.* Disciplina magnum Dei donum <?bl XIX, 498, 2 : *Oblili estis consolationis, quæ* coH tanquum *filiis loquitur : Fili mi, noli negligere dudplinain Domini.* Disciplina est gemma ccrestis præstaotisïinia, V, 531, i: *Gemma grali. vmo, expectalio* pra *dolantis; quocumque sc* vertit, *prudenter inl'Uigil.* Disciplina; bona, 399, i : *Qi. ; ardi 'iryx, odit filium suum. qui autem* ¿*.'i;il d/u a, *irutunUr erudit.* Ea quantum boni homini aderat, V, 477, 1 : *abjicit disciplinam, despicit animam suam; qui autem acquiescit increpationibus, possessor est cordis.* Disciplina in presenti est gravis, sed postea dulcescit; ejus fructus, XIX, 501, 1, Î: *Omnis autem disciplina in prasenti quidem videtur non esse gaudii, sea maroris, postea autem fructum pacalissimum..... reddet justitiæ.* Disciplinam ligneam renuens, habebit ferream in judicio, XII, 20«, I : *Catenas ligneas contrivisti, et facies pro eis catenas ferreas.*

V Quibus specialiter competat disciplina. Incipientibus competit, V, 19, 2: *Ad sciendam sapien tiam et disciplinam,..... ut detur parvulis astutia adolescenti scientia ct intellectus.* Detur pueris, nor senibus. VI, 143, 2: *Proverbium esi : Adolescen juxta viam suam etiam cum senuerit, non rea de. ab ca* Utilis est discipub et correpto, 267, 1. Disciplina attentio adhibenda, 191, 2 : *Ingrediatur ad doctrinam cor tuum, el auris tua ad verba scientia.* Ea in omni congregatione servanda, 522, I. Disciplinae bon© in urbo vel collegio tria indicia, *ibid.*

Disciplinæ monasticae observantia in monasterio quantopere alios ad imitationem alliciat , XIV , 4t8, 2 : *in diebus illis.....apprehendent fimbriam viriJudxi, dicentes: Ibimus vobiscum ; audivimus enim quoniam Deus vobiscum est.* Disciplina; monastic® abjectio quomodo a Deo puniatur. XIII. 624, 2 : *El stridebunt cardines templi in dio illa, dicit Dominus; mulli morientur, in omni loco projicietur silentium.*

DISCIPULI. !• Discipuli regendi sunt disciplina, ul asini, X, 184, 2 : *Cibaria,ctvirga, clonus asino; panis, et disciplina, et opus servo.* Discipuli superant in vitiis magistros suos, XV, 492, 1 : *Circuitis more el aridam, ut faciatis unum proselytum ; ct cum fuerit factus, facitis cum filium gehenna duplo quam vos.* Discipuli boni magistrorum mortuomm sunl velut imagines, X, 89, 1 : *Mortuus est pater ejus, el quasi non est mortuus; similem enim reliquit sibi post se.*

2' Discipulorum munia quæ, TX, 470, 1 : *Audi me, fili, et disce disciplinam sensus, et in verbis meis attende in corde luo.* Discipulorum est abdico, docentis loqui, XX. 73, i : *Sil autem omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum** Eorum docilitas, obedientia, profectus, magnam doctori atfert voluptatem cl utilitatem, IX, 678, 1 *Dcalus is.... qui cnarrat justitiam auri audienti.* Suum magistrum affligens sibi probrum el infelicitatem uccersit, VI, 39, 1 : *Qui affligit patrem et fugai matrem, ignominiosus est et infelix.* Discipulus patienter magistrum audiat, V. 12, 1: *Doctrina* ciri per *patientiam noscitur; cl gloria ejus est iniqua prælergredi.* Discipulus qui magis verborum diligit ornatum quam scientiam, nihil reportal fructus, VI, 9, 2 : *Qui tantum verba sectatur, nihil habebit.* Discipuli stant, magistri sedent, XVH, 387, t : *Ego sum vir Judæus... nutritus... secus*

prr/es *Gamaliel!* eruditus juxta veritatem paterna legis.* Discipulorum est staro vel assidere in scamno, XV, 137, I: *Et cum sedisset* (Jesus), *accesserunt ad tum discipuli ejus.* Olim discipuli magistros osculabantur, VI, 241, 2: *Labia deosculabitur, qui reda verba respondet.*

DISCIPULI CHRISTI. Qui discipuli Christi cum •0 nuptiis interfuerint, XVI, 328, 1,2. Iit hi in cum ‹ veliere post visum primum miraculum perrexerunt, 322, 1.

Discipulorum septuaginta duorum nomina non sunt nota, XVI, 144, 2. Eiguræ eorum, *ibid.* Eorum Cilicium, *ibid.* Qua in re Apostolis servirent, XVIII, 630, I. Iis correspondent sacerdotes, *ibid.* Cur tot sint electi, 146, 1. Cur bini missi, *ibid.* Discipuli septuaginta duo. subindo Apostoli vocantur, XV, 284, L Iii de panibus vel omissis, vel corporalibus inter se agentes a Domino corripiuntur, 363, 2. Quaro eon potuerunt dæmonem ejiccro c lunatico, 392, 1 et seqq.

Discipultis patrem sepelire volens qui fuerit, XV, 232, 1. Et an pater hic vivus fuerit, an mortuus, *ibid.*

Ex discipulis Christi multi cum deserunt propter sermonem de carne ejus sumenda, ct qui hi fuerint, XVI, 412, 2. An ex iis fuerit S. Marcus. 413,1.

Discipuli duo missi ad asinam adducendam qui fuerint, XV, 457, i. Discipulorum Christi fuga significata in eo quod in festo expiationis solus pontifex esset in tabernaculo, II, 107, 1. Qui discipuli dc Christi resurrectione dubitarmi, et quando, XV, 6 .'., 2.

Discipulorum duorum in Emmails euntium historia, XVI, 27$, 1. An in ea Lucas differat a Marco, 274, 2. Quinam hi duo fuerint, *ibid.* El quaro in Emmails ierint, *ibid.* Emmails etymon iis adaptatur, 273, 4. Cur Christum non agnoverint, 2. Cur iis alia effigio appareat, 276, 1. Cur lecto loquantur, *ibid.*, 277, 1. Eorum vana spes et diffidentia, *id.*

Discipulorum Jonnnis Christum audientium, in eo audiendo ardor, XVI, 320, L Quaro hiem moverint cum discipulis Christi super baptismo, 348, 1, 2 et seqq. A Joanne docentur Christum se esso majorem ol digniorem, et so nonnisi ejus esso indicem, XVI, 348, 2 ct seqq. Discipuli Joannis ad Christum transiere XV, 340, 1. Eorum jejunium, WI. 243, 2; 24». 2.

DISCORDIA, DISSENSIO. P Discordia affinitatem habet cum invidia et superbia, V, 545, 2 : *Qui meditatur discordias, diligit rixas.*

2° Discordi® pater est Lucifer, IX, 670, Litem cupiditas, *ibid.* Discordiam seminantes sunl filii diaboli, XV, 149, 2 : *Deali pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur.* Sunl socii diaboli ol Antichrist), V, 168, 2 : *Sex sunl quæ odit Dominus, cl septimum detestatur,.....cum qui seminal inter fratres discordias.* Discordias seminant imph, 163, 2 : *Pra-*

to *corde mnchinatur malum, et omni tempore jurgia seminat.* Dissentiens ab altero alium ab co affectum habet, qui est canna litium, VI 318, 2 : *Cum defeeerinl Ugna, exstinguetur tgnú ; et susurrane subtracto, jurgia conquiescent.* Quæ sint discordi® faces, V, 511, 2 : *Jlomo perversus suscitat lites, el verbosus separat principes.*

3* Discordia fraterna a Deo sæpe graviter punita, XIII, 544, 2. Dissensionibus offenduntur Angeli, XV, 404, I et seq. D >sidta inter sanctos homines ct voluntatum dissensiones interdum oriuntur, XIII, 142, 2 : *Princeps autan regni Persarum restitit mihi viginti el uno diebus.* Dissensio inter sanctos potest esso sine peccato, XVII, 30$, 2 : *Facta est autem dissensio, ita ut discederent ab invicem.* (Paulus el Ilamabas). Discordia in cœtu bene structa destruit, X, 209, 2 : *I/hus zdificans, el unus destruens, quid prodest illis nisi labor?* Discordia est certa ruina reipublic®, XL 135, 2 : *Et irruet populus, vir ad virum.* Discordia perdidit Romanam rempublicam, XV, 30$, 1 : *Omne regnum divisum contra sc desolabitur : et omnis civitas, vel domus divisa contra se, non stabit* Discordia et ambitio principum sacerdotum apud Judæos quanta postea fuerit, XII, 541, 2. Discordi® castigatio, XVUI. 512, 1, 2: *Pacem habete, el Deus pacis erit vobiscum.*

DISCRETIO. *Quid sit.* I0 Discretio est species prudenti® , V , 20, 2. Ea digitis denotatur, V, 185, 2 : *Liga eam* (legem) *in digitis luis, scribe illam in tabulis cordis lui.* Etiam sale denotatur, X, 317, 2 : *Initium necessari;? rei vitæ hominum, agua, ignis el ferrum, sal, lac, el panis similagineus, et md, el botrus* ut'*, *et oleum, et vestimentum.*

2° *Quibus in rebus discretio sit adhibenda,* X, 239, I : *Omnem escam manducabit venter, et est cibus cibo melior. Fauces contingunt cibum ferx, fl cor sensatum verba mendacia.* Discretio in correctione fraterna imprimis necessaria est, XV, 407, 2 : 5i *autem peccaverit in te frater tuus, vade, d corripe cum inter tc d ipsum solum.* Discretio est virtus principum, VI. 221, 1 : *Cum dispositione initur bellum ; cl erit salus ubi mulla consilia sunt.*

3° *Discretionis commoda et elogia,* VIH, 181, 2. Pacem inter homines conservat, XV, 702, 2 : *Pacem habete inter vos.* Discretionis commendatio, XVIII, 201, 2 : *Italionabile obsequium vestrum* Discretio est auriga virtutum, II, 19, I Velut sepes est in audienda detractione, X, 60, 2 : *Sepi aures tuas spinis, et linguam nequam noli audire.* Mire \ alet ad perfectionem virtutis, V, 217, 2 : *Sapientia ædlficabilur domus, et prudentia roborabitur.*

DISCRETIO SPIRITUUM. Discretio spirituum quid sit, XVUI, 373, 2 : *Alii* (datur) *discretio spiri-» tuum.* Magnum Dei donum est, XX, 587, 1 : *Nolili omni spiritui credere, sed probate spiritus si es Deo sint.* Donum discretionis spirituum muía

Uncti habuere, XVII, 289,1 : *Qui* (Paulus) *intuitus eum, et videns quia fidem haberet, ut salvus fieret.* Discretio spirituum est confessariis et animarum rectoribus a Deo petenda, XVIII, 373, 2.

DISCUS. Discus quale athletarum instrumentum esset, XIV, 404, 1. Disci exercitatio quæ, IV, 414, 1. Discus solebat per palaestram circumferri, 514, 2. Discum ferreum jacere solebant luctatores, IX. J07t 2.

DISPENSATOR. Dispensatoris munia : ejus precipua virtus fidelitas et prudentia, XVIII, 277, t, 2 : *Sic nos existimet homo ut.... dispensatores mysteriorum Dei. Hic jam quxrilur inter dispensatores ut fidelis quis inveniatur.* Dispensatores tantum sumus donorum Dei, XVI, 215, 1 : *Homo quidam erat dives, qui habebat villicum,* 217, 4. Dispensator cuique suum pro meritis distribuat, 179, 1 : *Quis putas, est fidelis dispensator el prudens, quem constituit Dominus super familiam suam.*

DISPUNCTIO. Dispunctio verborum, capitum ct sententiarum sacre Scriptura multum valet ad ejus genuinum sensum capiendum, XIII, 252, 2.

DISPUTATIO. Disputationes scholares acuunt ingenium, VI, 346, 2 et seq. : *Ferrum ferro exacuitur, et homo exacuit faciem amici* sui. Cum quibus disputandum sit, el qua modestia, XIX, 286, 2: *Noli contendere verbis, ad nihil enim utile est nisi ad subversionem audientium.* Disputationes quomodo instituenda?, *Job,* 178, i : *Respóndele, obsecro, absque contentione, ct loquentes id quod justum est judicate.* In disputatione quæ a catholicis servanda, XIX, 254. 2 : Si *quis aliter docet.... superbus est, nihil sciens, sedlanguens circa quxs-Iiones el pugnas verborum, ex quibus oriuntur invidia, contentiones,* etc. Disputare do fide non est laicorum rudium, XX, 656, 1 : *Deprecans supercertari semel traditx sanctis fidei.* Disputare cum Deo quid, *Job,* 297, 2: *Ad Omnipotentem loquar, et disputare cum Deo cupio.*

DISSIMULATIO. Dissimulans multa, aptus est ad regendum, V, 55, 1, 2 : *Qui moderatur sermones suos, doctus el prudens csl.el pretiosi spiritus vir eruditus.* Dissimulat in lapsu alieno vir sapiens, VI, 14, 1: *Doctrina viri per patientiam noscitur, et gloria ejus est iniqua prxlergredi.* Dissimulatio peccatorum noxia, *Job,* 98, 1 : *Nonne dissimulavi? nonne silui? nonne quievi? et venit super me indignatio.*

DISSOLUTI, DISSOLUTIO. Dissoluti corde sunt pusillanimes, IX, 106, 2: Far *dissolutis corde qui non credunt Deo, el ideo non protegentur ab eo.* Dissoluto inter sanctos viventes, quam merito culpandi, XI, 377, 1, 2: *In terra sanctorum iniqua gessit, et non videbit gloriam Domini.* Dissolutionem monasteriorum quomodo puniat Deus, XIII, 61$. 1.

DISTRACTIO. Distractiones tu oratione cavenda, XV, 184, 1: *Tu autem cum oraverxs, intra in cubiculum tuum, et clauso ostio, ora Patrem tuum in abscondito;* 249, I : *Et cum ejecta esset'turba. intravit et tenuit manum ejus, et surrexit puella.* Ob distractionem in oratione verba ejus non sunt iteranda, IX, 231, 2 : *Non iteres verbum in oratione tua.* Involuntaria distractio non est peccatum, *ibid. (Vide* Or at io).

DIVINATIO, DIVINI. 1® Divinatio vox undo derivetur, V, 493, 1. Sic olim vocabatur judicium rei obscuræ, V, 494, 2. Divini vocantur conjectores, VI, 473, 2. Vocantur somniatores, XIV, 477, 2. Divinandi ratio apud Assyrios et Ægyptios, I, 375, 1. Divinandi ratio per baculum in sublime jactum in usu fuit apud veteres, XII, 656, 1, 2.

2° Divini somnia diversimode exponunt, undo eorum vanitas elucet, X, 195, 1. Eorum responsa obscura sunt, 195, 2. Per dæmonem sæpo vera prædicunt, 319, 1. Divinatio erronea a diabolo profecta res mendax est, 193, 2. Divinatoria sors quæ et quatenus illicita sit, XIV, 32, 2 et seq.

3® Divinatio et prænotio futurorum contingentium non fit naturaliter, sed propria est divinitatis, XII, 55, 2. Divinationis veritas est testimonium divinitatis el sanctitatis, X, 258, 1. Divinitatis testis est veritas divinationis, XI, 515, 2. Divinare prophetias adhuc futuras quatenus liceat per accommodationem, omen divinum el novam prophetiam, XIII, 252, 1, 2. Divinant subindo morituri, IV, 310, 1. Divinandi vis non est in anima moribundi vel mani-iei. XIII, 847, 4, 2.

DIVINITAS. 1° Divinitas in Deo est ejus gloria objectiva eiquo intrinseca, X, 382, 2 : *Quis satiabitur videns gloriam ejus?* Divinitas una numero est, XIX, 23, 2 : *Qui cum tn forma Dei esset.* Divinitas omnes doles ct perfectiones in se continet, XIII, 293, 1. Divinitatis puritas, amor, ardor , trinitas personarum , æternitas duplex , XIV, 254, 1 : *Incurvati sunl colles mundi ab itineribus ælcrnilalis ejus.* Deitas est velutsol, XXI» 236, 2: *Signum magnum apparuit in calo, mulier amicta sole cl luna sub pedibus ejus.* Divinitatis dulcedo non potest capi nisi a mentibus Beatorum» VI, 291, 2.

2® Divinitas effigiari et representan nequit, XVII, 337, 1 : *Genus ergo cum simus Dei, non debemus ¡estimare auro, aul argento, aut lapidi sculptura artis et cogitationis hominis, divinum esse simile* Divinitatis quod sit hieroglyphicum et ænigma, XIV, 254, 1. Divinitatis symbolum est ignis, IV, 502, 2. Divinitas lucerna notatur, VI, 70, 2 el seq Ejus symbolum est amiantes lapis, XX, 245,1. Repræsenlalur per jaspidem et sardium quorum colorem Deus in throno sedens habere credebatur, XXI, 95, 2.

3® Divinitatem ambit diabolus. XV, 126, 2 : *Hxc omnia libi dabo, si cadens adoraveris me.* Divinitatem ambientes punire solet Deus, IX, 174, 2 : *Ne sequaris* tn *fortitudine tua concupiscentiam*

eordis tui, et ne dixeris : Quomodo potui, aut quis me subjiciet propter facta mea? Ejus tamen omnes appetentes sunt, IX, 505, I, 2: *Vidit prxsumplionem cordis eorum, quoniam mala est.* Divinitatem ambientes phthiriasi consumpti, XVII, 271, 2: *Confcslim autem percussit eum angelus Domini, eo quod non dedisset honorem Deo.* In divinitatem injurii sunt hærctici, XX, 451, 1 et seqq.

4* Divinitas possedit humanitatem Christi per unionem hypostaticam, V, 224, 1 : *Dominus possedit me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret a principio.* Humanitas ei subordinala est, 228,2 : *Ab eterno ordinata sum.* Divinitas arboris trunco assimilalur cui humanitas inserta est, XX, 80, 1 : *In mansuetudine suscipite insitum Verbum, quod potest salvare animas vestras.* Tota et plena in Christo inhabitavit, idque corporaliter, XIX, 86, 2 : *In ipso inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter.* Divinius Christi ostenditur, astruitur et probatur, XV, 220, 1 : *Ecce leprosus veniens, adorabat eum, dicens: Domine, si vis, potes me mundare.* Divinitas Filii ct Spiritus sancii probaturex visione Isaiæ, XI, 166,2; 167,1; XVI, 479, 2 ct seq. : *Ego ct Pater unum sumus;* XX, 504, 1, 2 et seq. : *Quod fuit ab initio, quod audivimus, quod vidimus oculis nostris.... et manus nostra contrectaverunt de Verbo vitæ,* 506, 2 ; 608, 2 et seqq. : *Quis est qui vincit mundum, nisi qui credit quoniam Jesus est Filius Dei ?* 611, 1 : *Tres sunt qui testimonium dant in calo : Pater, Verbum, el Spiritus sanctus, el hi tres unum sunl;* 624, 2 et seq. : *Dedit nobis sensum, ut cognoscamus verum Deum ct simus* in *vero Filio ejus; hic est verus Deus et vita æterna.* Qui hærelici eam negarinl, XVI, 295, 1. Divinitas Patris el Filii una et eadem est, 544, 1,2: *Pater autem in me manens, ipso facit opera.* Divinitas Christi ejusque humanitas per a et œ mystice repraesentatur, XXI, 26, 4 ; 37, 2.

Divinitatem non potuit Christus mereri, utpole quam haberet antequam nasceretur, XXI, 133, 1. Eam quomodo Agnus accipere dicalur, 133, 2 : *Dignus est Agnus qui occisus est, accipere virtutem el divinitatem.* Divinitas erat causa efficiens verborum ot operum Christi , XVI , 544 , 2 el seqq. Christus divinitatem suam cognosci petit, 591, 1 : *Clarifica Filium tuum, ul Filius tuus clarificet te;* 595 1 : *Nunc clarifica me, lu, Pater, apud temdipsum,claritate quam habui,priusquam mundus esset apud te.* Ipse eam in transfiguratione Apostolis non ostendit, XV, 382, 2 : *Et tranfiguratus est ante eos, ct resplenduit facies ejus sicut sol.* Divinitas in passione inlegra permansit, XVI, 622,2 : *Facta sunt enim hæc, ut Scriptura impleretur: Os non comminuetis ex eo.* Divinitas eum in tormentis sustentabat, XV, 628, 2. Divinitas Christi o patientia ejus colligi potuit, VI, 13, 2. Divinitas Christi non est passa, XX, 345, 1 : *Christo igitur passo in carne, cl vos eadem cogitatione armamini.* ITæc in illius morte emicuit, XVI, 534,1,1 : .Si *Deus clarifícalas est in eo, el Deus clarificabit eum in stmtlipso : et continuo clarificabit eum.* Divinitas Chnsti semper, et etiam in morte, mansM tam corpori quam animæ ejus conjuncta, XIfI, 364, 1, 2 ; XV, 641,4.

Divinitas Christi in Eucharistia est causa resurrectionis nostra, XVI, 407, 15 et seq. : *Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem,* tn *me manet, et ego in illo.* Nobis assidue dat vitam gratiae, 409, 2 : *Sicut misit me vivens Pater, el ego* vivo *propter Patrem ; el qui manducat me, el ipse vivet propter me.* Divinitas Christi carni unita summa est claritas, 601, 1 : *Et ego, claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis (Vide* Eucharistia, Incarnatio, Jesus Christus).

DIVINOS, DIVINA Divini quomodo fieri possimus,XIII,497, 4, 2. Deiformes quomodo evasuri sumus, XIV, 255, 2.Divinum est animarum conversioni studere. XX, 227, 2.

Divina concipimus ut humana solemus, V, 221,2. Divina arcana abscondenda sunt, VI, 252, 2 et seq. : *Gloria Dei est celare verbum.* Non sunt nimis curioso scrutanda, 29!, 4 : *Qui scrutator est majestatis, opprimetur a gloria.* Sed possunt ab hominibus inquiri, *ibid.,* 2.

DIV1TLE. DIVES, OPES. 4° Divitiarum, opum **DEFINITIO, NATURA, ET EARUM IN SCRIPTURA VARI* acceptiones.** — Dives dictus quasi divus, VI, 151, I. Divitias sumit Paulus pro copia per catachresin, XVIII, 57, 4 : .4n *divitias bonitatis ejus, et patientis, el longanimitatis contemnis ?* Item pro immensa Dei misericordia, *ibid.* Divitis ita dictae quia mentem dividunt, XV, 199,4. Opes dicuntur ab ope quam afferunt. IX, 409, 1 : Tiro *cupido et tenaci sine ratione est substantia, el homini livido ad quid aurum?* Opes ab Hebrais vocantur spolia, VI, 492, 2: *Confidit in ea cor viri sui, et spoliis non indigebit.* Opes vocantur in Scriptura propagines, XIV, 177, 2 : *Vastatores dissipaverunt eos, ct propagines eorum corruperunt.* Opes cur vocentur mammon, id est tenebra, XI. 550. 4 : *Dabo tibi thesauros absconditos, et arcana secretorum.* Cur vocentur impiae, V, 271, 2 : *Nil proderunt thesauri impietatis ; juslilia vero liberabit a morte.* Quare vocentur mammona iniquitatis. X, 205, 4, 2 : *Immolantis ex iniquo oblatio est maculata, et non sunl beneplaciti subsannationes injustorum.* Cur dicantur injuslæ cl iniquæ, VI. 434, 2; IX, 172, 1 : *Noli attendere adpossessiones iniquas;* XVI, 317, 2 ; *Facite vobis amicos de mammona iniquitatis.* Cur dicantur alienæ, 218,2 et seqq. : *Et si in alieno fideles non fuistis, quod vestrum est, quis dabit vobis ?* Diviüæ terra quo sensu divitiæ et non diviti® sint, VII, 209, 2 *: Avarus non implebiturpecunia.* Quæ bon», quæ malæ, IX, 403, 1, 2 : *Bona est substantia, cui non est peccalum in concupiscentia.* Non sunt malæ, sed earum cupiditas, *Job^* 30, 4. Sunt res indifferentes, X, 19, !•

Diviti® per sinistram sapienti® repræsenlanlur, V, 88, 1 : *Longitudo dierum* in *defiera ejus, el in sinistra illius divilix et gloria,* Cistern® assimilastur, 140, 1,2: *Ilibe aquam de cisterna tua, tI fluenta putei lui.* Aquilis comparantur, VT,184,1: *Ne t rigas oculos tuos ad opes quas non poles habere, quia lacient sibi pennas quasi aquilæ, et volabunt in cadum.*

II. Origo, Distributio, Fixis divitiarum. — *!• Dilui solus ¡leus,* V', 301, I : *Hencdictio Domini divites facit.* Divili® donum Doi sunt, hinc dat eas sœpe non sollicitis, negat sollicitis, IX, 344, 2 : *Esi homo,,, egens recuperatione, plus deficiens virtute. tí abundans pauperlaïc, El oculus lici respexit illum in bono.* Sœpe proveniunt ab uxore bona. X, 212, 2: (Ji/i *possidet mulierem bonam, inchoat possessionem,*

1" *Divilix a Deo danlur dignis,* V, 336, 2 : dnimaqux *benedicit, impinguabitur; el qui inebriat, ipse quoque inebriabitur.* Proprio sunt proborum el justorum, 220, 2 : *In viis Jusliiix ambulo, in medio semitarum judicii, ul ditem diligentes me, el thesauros eorum repleam.* Justis proveniunt ex lavoro Dei, 301, Í. Ineptis cum cedunt, injuriam quodammodo sibi fieri putant, 420, I, 2 : *Corona sapientium, dicilix eorum.* Ditet quando suos Deus, IX, 357, 2. Diviti® laindlu oberrant donec ad justum Unquam ad legitimum dominum perveniant, VI. 102, 1 : *Popina impiorum detrahent eus, quia noluerunt facere judicium.* Opes avari justo Dei judicio in liberalem derivantur, 368, 2 : *Qui coacervai divitias usuris el ficnorc, liberali in pauperes congregat eas,* A Deo dat® afferunt animi quietem, secus opes mundanas, V, 301. 2. Sapientem instor coronai decorant,, 420, i, 2 cl seq.: *Cuionx sapientium, divilix eorum.* El pium maxime, non impium, *ibid.*

3* *Divitiarum finis,* X, 116, 2. Dives a Deo impletur divitiis, ul probelur an iis non sil abusurus. 118, I : *Eni illi gloria xlcrna, qui potuit transgt di. tI non est transgressus.* A Deu dantur ul nlc expendantur, V, 429, 2.

4* *Dii iliorum utilitas* in *quo tila sit,* V, 290, I : *Substantia divitis. urbs furtdudinis ejus.* Eorum commoda, VI. 144. 2. Eorum necessitas, V, 429,t,2. Dnc> putat se per opes invictum lutum ct securum esse. 290, *i;* 669, I. Diviti® sunt diviti quasi munimentum el vallum. V, 290, i. Sunt lurtitudo divilum, *31, I Addunt diviti animos el robur, 380, 1 : *lledemplio animx viri, diviti;* >ua. Tacile hominem a quolibet malo liberant, 4**0, 2. Parant diviti amicos mullos, VI, 6, I : *Dudix addunt amicos plurimos.* Dives semper in p ent, V, 438, 1 *: Omnes dies pauperis moli; ictuiu* iwm fuori *juge* convivium.

iL Divnuuv i acuuuit io. — i" *Quid citandum i,,* u iliurwfi acquinone. Primo. Divitiu in *hac vda inni <ri inhiandum,* XIX, 236, 1. *Nihil enim «..luhmuj* m hunc mundum; haud dubium *quod nec auferre quid possumus.* Nimiæ non sunt optando), VI, 432, 2 : *Mendicitatem et divitias no dederis mihi.* E® quæ vires superant, non sunt expetendæ, 184, 2. Superant hæ omnes avari studium et conatum, <85,-i. Divitia) non sun* multiplicand®, IX, 342, 2 : *Si dives fueris, non eris immunis a delicto.* Alimenta necessaria, non opes nimiæ a Deo sunt petendæ, VI, 433, I, 2. Ad quid habeantur et haberi desiderentur, XIX, 257, 2. Divitiis non caret, qui divitias non desiderai, *Psalm,* II, 69, I. Divitias coacervaro quando sil peccatum mortale, XVI. <14. 1 : *vobis divi-Ulnis, quia habetis consolationem vestram.* Divitiarum comparandorum nimium studium est jugis animæ cruciatus, et homines ad illicita compellit, VI, <82, 2: *Noli laborare ul diterjs, sed prudenti? lux pone modum.* Ditescendi nimium studium tabefacit carnem hominis, X, 110, 1 : *Vigilia honestatis* (græce ¿XoGtov) *tabefaciet carnes, ct cogitatus illius auferet somnum.* Hoc avertit montem ejus a Deo, *ibid.,* I.Eamquo inquietat, *ibid.,* 2. Ditescendi cupiditas causa est iniquorum contractuum, 20,1 : *Sicut in medio compaginis lapidum palus figitur, sic ct inter medium venditionis cl emptionis angustiabitur peccatum, conteretur cum delinquente delictum.* Ditescendi medium paradoxum, 254, 2: *Cum emptore* (tracta) *de venditione.* Opibus studentes sæpo justitiam ct Dei legem violant, VI, 182,2. Divitiarum cupiditas morbus insanabilis, XIX, 260, 2 : *Quam* (cupiditatem) *quidam appetentes inseruerunt se doloribus mu'tis.* Quando sit peccatum mortale. IX, 342. Ditescendi nimium studium moderandum ed. VI, 184,2.

Secundo. *Divitix non sunt compcrund,v im diis injustis.* Diviti® injustopartæ non dilantjV, 101,1,2: *Egestas a Domino in domo impii.* Iniquo part® non perennant, sed dillliiunt, IX, 366, I f *Qui edificai domum suam impendiis alienis, quasi qui colligit lapides suos in hieme;* Job, 348, 2: *Non ditabitur, nec perseverabit substantia ejus, ncc mittet in terra radicem suam;* 427, 1 : *Divitias quas devoravit evomet, el dc ventre illius ea trahet eas Deus.* Opes fraudo partie cito pereunt, V, 41, 2; 328, 2. *Impius facit opus instabile;* 369, 1,2: *Manus fortium dominabitur : qux autem remissa est, tribulis serviet;* 371, 1 : *Qui negligi! damnum propter amicum, justus est, iter autem impiorum dectpul eas;* 372, 1, 2 : *Non inveniet fraudulentus lucrum ;* 384, I, 2: *Substantia festinata minuetur; qu.v autem paulnlim colligitur manu, multiplicabitur.* E® cito avolant, 276, 2 : *Qui nititur mendaciis, hic pascit ventos ; idem autem ipse sequitur aves volantes ;* XII, 141, 2 : *Perdii fovit qux non peperii , fecit divitias et non in judicio; in dimidio dierum suorum derelinquet eas.* Opes iniquorum affluunt cito, et rcffuunl, el pereunt cum strepitu, X, 331, I ; 332 : *Nepotes im, iorum non multiplicabunt ramos,cl radices immunda super cacumen pr i a sonant.* Male part® non sunt diuturnæ, XIII,

394, 2; 396, 1 ; *Ventum seminabunt, ct turbinem metent; culmus stans non est in eo, germen non faciet farinam; quod el* j i *fecerit, alieni comedent cam.* Eas paler ad filium non transminei,V,341, 2: *Qui conturbat domum suam, possidtbil ventos;* 451, 2 : *Domus justi plurima fortitudo, et in fructibus impii conturbatio. Opes* impiorum disturbantur el pereunt, 451, 2. Quin ct ipsi cas inutiliter consumunt, *ibid.* Cur divitias malo part® affligant et inquietant, 271, 2. Cur cilopart®, cito diffluant, 384,1,2.

2» *Quibus mediis comparand^ divitia,* Sunt parand® per artes et industriam, VI, 183, 1 ; 18», 2. Proficiscuntur ab industria , 493, 1 : (Jmwtvil *lanam cl linum, et operata est consilio manuum suarum.* Sunt homini comparand® ante fabricam domus, 243 , 2 : *Propara foris opus tuum, et diligenter exerce agrum tuum, el postea edifices domum tuam.* Ditescere volens etiam minima lucra captet, V, 275, 2 : *Egestatem operata est manus remissa, manus autem fortium divitias parat.* Laboro part® proprio sunt chariores hæreditate relidis, 372, 1. Labore part® præslanliores sunt nobilitale, 354, 2. Opes moderatus sibi quisque laborando parol, VI, 144, 2. Justis arlibus parami® sunt, 182, 2. Opes modic® justæ præstant magnis injustis, V, 492, 1 : *Melius est parum cum justitia, quam multi fructus cum iniquitate.* Dives debet esse animus, non arca, *Psalm.* II, 264, 2 : *Gloria cl divilix in domo ejus, et justitia ejus manet in sxculum saeculi.* Ditescendi optima ratio est justitia, liberalitas el eleomosyn® studium, VI, 182, 1. Opes justorum stabiles sunt et firm®, V, 347, 2: Aon *roborabitur homo ex impietate, et radix justorum non commovebitur.* E® civitatem exaltant, 320, 1 : *BcnedicJionc justorum exaltabitur civitas.* E® a Domino benedicuntur, 370. I.

IV. Divitiarum possessio. — 1Q *Divitiarum possessio dare non potest felicitatem, sed e contrario miserum facit.* Primo, *quia sunt* vini®, VII, 103,1 : *Coacervavi mihi argentum el aurum, et substantias regum ac provinciarum.... vidi in omnibus vanitatem;* 211, 1 : *I bi multa: sunt opes, mulli et qui comedunt eas. Et quid prodest possessori, nisi quod cernai divitias oculis suis?* 215, 1: *Est et alia infirmitas pessima, quam vidi sub sole: divitia conservala in malum domini sui.* Sunt el vocantur vanitas, VI, 100, 2 : *Qui congregat thesauros lingua mendacii vanus et excors est.* Earum descriptio ct vanitas, VII, 68, I, 2 et seq. Quid sint secundum Gregorium Nazlanzenum, *ibid.* Sunt bonum infimum, VI, 132, 2. *Melius est nomen bonum, quam divilix mulla.* Carent successu ot felicitate, 72, 2 : *H,creditos ad quam festinatur in principio, in novissimo benedictione carchil.* Van® sunt et indigli® quibus homo cor apponat. XIV, 182, 2: *Diripite argentum, diripite aurum : El non est finis divitiarum ex omnibus vasis desiderabilibus.* Earum vanitas ct pernicies, XVI,170,2. Sino sapientia sunt vanæ et noxiæ, V, 540, 2 : *Quid prodest stulto habere divitias, cum sapien* tiam emere non possit?*

fecundo, *quia divilix possidentem non satiant,* V, 460, 2 : *Melius est parum cum timore Domini, quam thesauri magni et insatiabiles ;* VI, 183, {; 215, 1, 2 : A*'e xmuleris viros malos, nec desideres esse cum eis.* Non explent mentem, IX, 343.1. Fugiunt sequentem, *ibid.* Non exlinguunt habendi sitim, 379, 1 ; *Job,* 622, 2.

Tertio, *quia faciunt hominem miserum et a nullo malo cum liberant ;* X, 113, 2: *Multi dati sunt in auri casus, et facta est in specie illius perditio illorum.* Non prosunt, sed obsunt possidenti, V, 272, 1; VI, 371, 2: *Sapiens sibi videtur vir dives; pauper autem prudens scrutabitur eum.* Opes quas afferunt turbationes, liles, angores, V, 461, 1. Divitibus sunt tormentum, VII. 215, 1. Divili® curas pariunt, *Job,* 432, 2. Non habentur sine amaritudine, 361, 2. In quo divites paupere infeliciores sunt, IX, 555, 2 ; *Est qui velatur peccare prx inopia, et in requie sua stimulabitur.* Dives æger miserior paupero bene sano, X. 96, 2: *Melior est pauper sanus, el fortis viribus, quam dives imbecillis el flagellatus malitia,* Huic diviti® sunt inutiles, 100, 1 : *Bona abscondita in ore clauso, quasi appositiones epularum circumposi1st sepulcro.* Non prosunt ægris divitibus, 100, 1. Dolores sunt et spina*, XV, 3:5, 1 , XIX, 260, 1. Cur vocanlur a Christo spin®, VII. 219, 2. Cur hominem affligant ct inquietant, V, 272, 1. Senectutem accelerant, *Job,* 443, I : *Quare ergo impii vivunt, sublevati sunt confortalique* græce *senuerunt) divitiis?* Divites cur non diu vivant, XVI, 170,1 : *Dicam anima mea: Babes multa bona posita in annos plurimos, requiesce, comede, bibe, epulare.*

Quarto, *quia sunt fallaces, umbraticae, instabiles el lugaces,* V, 541, 1; *Psalm.* I, 205, I : *Divites egueruntet esurierunt ; Job,* 347. 2, Flux® sunt, el non in nostra potestate, 451, 2 : *Vcrumtamen quia non sunt in manu eorum bona sua, consilium impiorum longe sil a me.* Avolant cito et collabuntur, VI, 184, 2 el seqq.; 216, 2. Oculorum avari aciem eludunt, 185, I. Idque ad modum aquila avolantis, *ibid,* Peregrinantur ab alio ad alium, 102, 1 : *llapinx impiorum detrahent cos, quia noluerunt facere judicium.* E® transeunt a patre m filios el nepotes, V, 451, 2. Earum incertitude, XIX, 265, 2 : *Divitibus hujus sxculi praecipe non sublime sapere, neque sperare in incerto divitiarum.* Diviti® fluunt dum affluunt, *Psalm.* 1,397,2: *Solile isperare* in *iniquitate, et rupinas notile concupiscere.* Flori fami comparantur, XX. 46, 2 : *Glocietur... dives,,,* m *humilitate sua, quoniam si> ut fins fieni transibit.* Variis ca>ibus subjacent. VI, 356, 1. Suoi fragiles tumlauirnlum (iduet®, *Job,* 622. 2 : ó'í *putavi aurum robur meum, et obruo*

dixi: Fiducia mea. Qui in iis confidit, inani nititur fundamento, V, 340, i : 0uí *confidit in divitiis, corruet; justi autan quasi virens folium germinabunt.*

f Divitiarum possessio periculis abundat. Primo. *Divitiarum mala et damna,* VI, 436, 1, 2: *Divitias ne dederis mihi... ne forte satiatus, illiciar ad negandum, et dicam: Quis est Dominus?* X, 114, I: (ton *aurum diligit, non justificabitur;* XVI!, 134, I, 2; XIX, 260, 2 : *Quam* (cupiditatem) *quidam appetentes, inseruerunt se doloribus multis.* Diviti® sunt causa mullorum malorum, XIV, 138, 1, 2 : *Numquid justificabo stateram impiam, et saccelli pondera dolosa. In quibus divites ejus repleti sunt iniquitate...* Quare malæ sunt, X, 116, 2 : *Dealus dives... qui post aurum non abiit, nec speravit in pecunia et thesauris; quis est hic, ct laudabimus eum ?* Divitiarum pernicies, XI, 156,1, 2 et seq.; *In auribus meis sunt hac, dicit Dominus esercituum :Nisi domus inulta deserta fuerint, grandes el pulchra, absque habitatore.* Divitia» mullis sunt exitio, X, 113,1,2. Diviliæ multis periculis sunt exposita», *Psalm.* I, 205, 1.

Secundo. *Divitia mullorum peccatorum sunt causa,* X, 113, 1 ; 116, 1. Diviti® vitiorum fomes sunt, XIII, 338, 1 : *Secundum multitudinem eorum sic peccaverunt mihi,* XX, 107, i. Sunt arma iniquitatis, *Job,* 346, 1 : *Cucurrit adversus eum* (Deum) *erecto collo, el pingui cervice armatus est.* Earum affluentia est illecebra peccandi. XVI, 170, I.Sunt viliorum ministra», VI, 372, 1 ; 435, I. Dives cadit in omnia vilia, *ibid.* Diviti® sunt laqueus et retia diaboli, XIX, 258, 2 : *Qui volunt divites peri, incidunt intentationem, el in laqueum diaboli.* Dominis sunt compedes, laquei et pedic® mortis, VI, 100, 2 et seq.: *Qui congregat thesauros lingua mendacii, vanus et excors est, et impingetur ad laqueos mortis.* Et ab iis sæpe deorsum trahuntur, f01, 2. Ditescendi nimium studium est jugis animæ cruciatus, et homines ad illicita compellit, 182, 2. Dives in auro uon peccans rarissimus est. X, 115, 1.

Tertio, *Divitia sapientia studium et virtutis amorem imminuunt,* VI, 183, i. Dives opibus sæpe est inops virtutibus, V, 380, 1 : *Est quasi dives, cum nihil habeat : et est quasi pauper, aim in mullis divitiis sil.* Dives opibus non est semper dives in gratia, VI, 134, i, 2. Divites sunt steriles virtutum, *Job,* 351,2: *Ignis devorabit tabernacula eorum qui munera libenter accipiunt.* Qui valde divites sunt, non sunt viri boni, XIX, 259, 1. Divitum Christianorum non est quod se pauperibus praeferant, quia majora habent virtutum impedimenta quam pauperes, XIV, 506, 2 : *Salvabit Dominus tabernaculum Juda, ut non magnifice glorielur domus David.* Opes diviti non tam commodo sunt, quam oneri et impedimento ad virtutem, XV, 43*t* I : *Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum cadorum.* Quam difficulter amare Deum queant, XX, 107, f. Mentem opes obtundunt, *Job,* 347,1. Divitum cæcitas in amandis opibus, V, 571, 2 : *Substantia divitis, urbs roboris ejus, et quasi murus validus circumdans eum.* Sunteæ causæ inquietudinis conscienti.®, VI, 65, 2 : *Suavis est hominis panis mendacii. et postea implebitur os ejus calculo.* Sunt probalio et lentalio, X, 118, 1. Sunt occasio peccandi et benefaciendi, *ibid.* Quando prosunt el obsunt saluti, *Job,* 29, 2 : *Nonne tu vallasti eum', ac domum ejus, universamque substantiam per circuitum ?* Nocent stultis et insipientibus, IX, 550, 1, 2 : *Est datum quod non est utile: et est datum, cujus retributio duplex.*

Quarto. *Divitiis agnata est superbia,* V, 587, 1,2: *Cum obsecrationibus loquitur pauper, et dives e/fabitur rigide.* Inflant divitem, XX, 108, 2 : *Nonne divites per potentiam opprimunt vos.* Pariunt superbiam, 45. 1. Ob eas tumide et imperioso loquitur dives et dure respondet, *ibid.* Diviti® non perdunt hominem sed superbia, *Psalm.dï,* 1. Earum vermis est superbia, XIX, 265, 2. Divites putant sibi opes suas sufficere, IX, 174,1 *: Ne dixeris : Quomodo potui, aut quis me subjiciet propter facta mea ?* Earum fastus et rapina intolerabilis, *ibid.* Omne robur suum ponunt in domibus et upibus, XIV, 284, 1 : *Erit fortitudo eorum in direptionem, ct domus eorum in desertum.* Divitiarum abundantia parit mentis crassitudinem ot arrogantiam. *Job,* 347, i : *Operuit faciem ejus crassitudo; el de lateribus ejus arvina dependet.* Divites dominari volunt pauperibus ob opes, VI, 144, 2: *Dives pauperibus imperat.* Sunt plerumque duri et immites, XVI, 221, 2; 223, 2.

Quinto. *Divitiis cognata sunt fraus, usura, injustitia, pravitas,* VI, 21,2: *Melior est pauper, qui ambulat in simplicitate sua, quam dives torquens labia sua.* Dives, dolosus, plerumque injustus, impius, pravus *ibid.* Divitias coacervare studens, vix erit immunis a peccato, 382. 1, 2: *Qui... festinat ditari, non erit innocens.* Opes sunt iræ et litis fomites, X, 53, 1 : *Secundum enim tigna sylvx, sic ignis exardescit; et secundum virtutem hominis sic iracundia illius erit, el secundum substantiam suam exaltabit iram suam.* Divitibus non convenit cum pauperibus, IX, 399, 2 ; 400, 1 : *Qua pars divili ad pauperem ?* Quæ inter eos sil differentia, *ibid,* et seq. Ab invicem dissident, VI, 134, 2. Divitum nonnullorum immisericordia, XII, 744, 1 : *Nonne salis vobis erat pascua bona depasci ? insuper et reliquias pascuarum vestrarum conculcastis pedibus vestris: et cum purissimam aquam biberetis, reliquam pedibus vestris turbabatis.* Plerumque opprimunt pauperes, IX, 385, 1 : *Quid communicabit cacabus ad ollam ? quando enim se colliserint, confringetur;* 386, 2 : *Dives injuste egit, el fremet ; pauper autem lxeus tacebit ;* 399, 2 ; 400, 1 *: Venatio leonis, onager in eremo : sic el pascua divitum sunt pauperes.* Mulla eis promit-

lunt, ut eorum opera utantur, IX, 387, 2: *Si necessarius illi fueris, supplantabit te, et subridens spem dabit, narrans tibi bona, et dicet : Quid opus est tibi ?* Labores pauperum devorant, 387, 2: *El confundet te in cibis tuis, donec te exinaniat bis et ter.* Divites qui pauperes opprimunt, vocantur sepulcra pauperum, XII, 55, 2: *Pharetra ejus quasi sepubrum patens.* Divites iniqui cur dicantur leones, *Psalm.* I, 205, 1. Divites suggillantur qui in pauperes sunt duri, XX, 579, 1 : *Qui habuerit substantiam hujus mundi, et viderit fratrem suum necessitatem habere, et clauserit viscera sua ab eo, quomodo charitas Dei manet in eo ?*

Sexto. *Divitix sunt causa oblivionis Dei, et damnationis xlernx,* XI, 155, 2; 156, 1 : *Vx qui conjungitis domum ad domum... usque ad terminum loci! Numquid habitabilis vos soli in medio terra ?* 669, 1 : Pilam *manus lux invenisti, propterea non rogasti.* Divites terrena praeponunt coelestibus, VI, 336, 2 : *Anima saturata calcabit favum.* Cur divitiæ ducant ad atbeismum, 435, 1 : *Divitias... ne dederis mihi; nc forte satiatus illiciar ad negandum et dicam: Qui: est Dominus ?* Cur Deum neget dives, *ibid.* Opes suas amant divites et colunt quasi idolum, *ibid.* \ et XI, 157,1. Divitiæ sunt idolum, rapina, robur, spes, requies, XIII, 450, 2: *El dixit Ephraim : Verumlamcn dives effectus sum, inveni idolum mihi.*

Tertio. *Diviti felici et vegeto mors ejusque memoria gravis est,* X, 345, ! ; 346, 1 : *O mors, quam amara est memoria tua homini pacem habenti in substantiis suis; tiro quieto, et cujus vix dircctx sunt in omnibus, et adhuc valenti accipere cibum.* Talis duplici moritur morte, 345, 1. Dives impius licet æger, melius habet hic vivens, quam post mortem, 99, 2 : *Melior est mors quam vita amara.* Divitiæ non prosunt in die judicii, ¥.316, 1,2: *Non proderunt divitix in die ultionis ; justitia autem liberabit a morte.* Non liberant hominem a Dei ira, morte, gehenna, XII, 554, 2 : *Argentum eorum foras projicietur, et aurum eorum in sterquilinium erit.* Qui in iis confidunt et consolationem suam quaerunt, infuturo plangent, XVI, 114, 1 : *Vx vobis divitibus, quia habetis consolationem vestram.* Divites ægre cœlum ingrediuntur, IX, 389, 1 ; XX, 107, 1. Divites hic et in futuro cruciabuntur, XX, 196, 1: *Agile nunc, divites, plorate ululantes in miseriis qux advenient vobis.* Quare plorare el ulularo debeant, 196, 2 et seqq. : *Divitix vestrxputrefactx sunt ;el vestimenta vestra a tineis comesta sunt.*

3® *Quomodo se gerere debeant divites in divitiarum possessione.* Septem præcepta divitibus dat Paulus. XIX, 266, 1, 2.

Primo. *Quis vere dives dicendus sit? qui nihil appetit, modicis suis contentus,* V, 514, 2; XXL 48, 1. Modicæ divitiæ prosunt, nimiæ obsunt, VI, 275, 1 : *Mei invenisti, comede quod sufficit (ibi, ne forte satiatus evomas illud.* Modicæ faciunt modestos ct humiles, immodicæ audaces ct superbos, V, 46!, 1 : *Melius est parum cum timore Domini, quam thesauri magni et insatiabiles.* Hæ sunt damnosæ, illæ diuturnæ, *ibid.* Quæ sunt minus noxiæ, *Job,* **li,** 1 : *El fuit possessio ejus septem millia ovium, et tria millia camelorum, quingenta quoque juga boum, et quingenlx asinx.* 1

Secundo, /n *opibus non est diviti gloriandum^* XII,85, 2: *Nongloriclur fortis in fortitudine sua, el non glorielur dives in divitiis suis.* Ne suis divk tiis divites insolescant, IX, 354, 2 : *Ne dicas : Quid est mihi opus? el qux erunt mihi ex hoc bona? Ne dicas : Sufficiens mihi sum, et quid ex hoc pessimabor ?* Opes dant honores, VII, 223, 1 : *Vir cui Deus dedit divitias, el substantiam, el honorem, el nihil deest animx sux ex omnibus qux desiderat.* Ab omnibus divites coluntur et suspiciuntur, IX, 402, 1 : *Dives loculus est, ei omnes tacuerunt, cl verbum ejus usque ad nubem perducent.* A plerisque timetur diveset amatur, VI, 7,2: *Mulli colunt personam potentis el amici sunt dona tribuentis.* Divitiæ quas in animo cogitationes producant, XX, 104,1: *Factieslisjudicescogitalionum iniquarum.* Homines appretiantur pro divitiarum ratione, V, 380, 2. Divitiis omnia conceduntur, 99.2. Divites solent eligi in magistratus, VI, 144, 2: *Dives pauperibus imperat.* Merito in eum cooptantur. 365, 2. Divites cur ab omnibus juvantur, IX, 399, 2; 400, 1; 400, 2; 401, 1. Divitias solas magnifaciunt mundani, 325, 2 : *Pauper gloriatur per disciplinam el Umorem suum, et est homo qui honorificatur propter substantiam suam.* Eas magnifacientes contra naturam operantur, X, 116.2. Divitum splendor in quo silus, XX, 47, 1,2: *Sicut fios fani transibit. Exortus est enim soleum ardore, et arefecit fanum, et flos ejus decidit, et decor vultus ejus deperiit : ita et dives in itineribus suis marcescet.* Divites non timentes Deum, vero honoro carent, IX, 325, 2 : *Qui autem gloriatur in substantia paupertatem vereatur.*

Tertio. *Divitix contemnendx sunt.* Eas conlemnero res maxima est, X, 116, 1, 2 : *Dealus is.....qui post aurum non abiit, nec speravit in pecunia et thesauris. Quis est hic, el laudabimus eum? fecit enim mirabilia sua.* Per so non sunt honorandæ, XX, 103, 1. Divitiæ quaro sint conlemnendæ, 104, ! et seqq. Opes sunt vilissimæ, IX, 304, 2. Dicuntur lutum ob vilitatem, XIV, 229, 1 : *el qui multiplicat non sua! usquequo el aggravat contra se densum lutum?* Job, 428, 2. Item quia iniquo collect® mentem conspurcunl. XIV, 428, 2. Nubem exhalant sordidarum affectionum, Jbÿ,468,1. Opes apud Lacedaemonios viles erant, ct in nullo pretio, XII, 588, 2. Earum contemptum suadet brovitas vilæ qua iis utimur, carum vilitas et mors, XIX, 256, 2 : *Nihil enim intulimus in hunemun* dum; haud dubium, quod nec auferre quid possumus.* Diritte veræ silæ sunt in carum contemptu, X, 117, 1. Tros rationes cur sint recusandæ, VI, 435 1. Sunt speruendæ no invidiam ot nomon

avari affiant. VI, 132, 4. Eæ ne aspicfotidæ qnidom, IX, 173, I : Aolî *attendere ad possessiones iniquas.* Cogitatio ab illis est avocanda, VI, 183, 1.

Quarto *Divitiis cor non apponant divites, neque in iis confidant,* XVT, 238, 2. Illis cor non apponere magnum et rarum Dei donum est, X, 115, 1 : *Dealus dives, ... qui post aurum non abiit, nec speravit in pecuniis suis.* Dives >n aurum non sperans, beatus est, *ibid.* Perfectus est si non peccet, i 18, 2 : *Qui probatus est in illo* (auro) *ei perfectus est, erit illi gloria sterna.* Divitiarum affectus exuendus est, 345, 2. Divitias temporales qui diligunt, seinper egent, *Psalm.* I, 205, i : *Divilcs eguerunt ct esurierunt.* Dives non ponat spem sunm in opum copia, vel artis suæ excellentia, X, 359, 2: *Erubescite..... de discubitu in panibus, el ab obfuscationc dati et accepti.* Divitiis fidero stultum est, *Job,* 44, 2 : *Nudus egressus sum de ulero malris mex, el nudus revertar illuc.* Divitiis aut potenti® fidero, vanum et stultum est. *Psalm.* I, 321, 2: *Qui confidunt in virtute sua, el in multitudine divitiarum suarum gloriantur, et relinquent alienis divitias suas, ct sepulcra eorum domus illorum in xternum.* Qui divites dici possunt pauperes spiritu, XVI, 113, 2. Divitias relinquere longe i ..j.i* est quam affectum ab iis vellere, XV, 428, J. 2: *Si vis perfectus esse, vade, vende qu:e habes cl da pauperibus.* Eas parlim relinquere, parlim relinere non oportot, *ibid.* Cur opes relinquendae, 196. 1. Divitum et pauperum voluntariorum mors el vita quam sit differens, XXI, 48, 2 : *Scio tribulationem tuam el paupertatem luam, sed dives es.*

Quinto. *Veras divitias appetant et exquirant.* Opt s vero' quæ sint, X, 98, I : *Non est census super censum corporis, cl non est oblectamentum super cordis gaudium,* Quæ diviti® spirituales et veni» sint, VI, 218, ! : */n doctrina replebuntur cellario, universa substantia pretiosa et pulcherrima,* 133,2. Opescœ'ostes sunt vera», slabileset ælernæ, XV, 196, I, 2 *: Thesaurizate vobis thesauros in ca!->.ubi neque xruyo, neque linea demolitur.* Opes vcî.î sil i* sunt non in copia auri, sed fidei et virtutum. V, 380, 1,2. *Ed quasi dives, cum nihil ka' r d ; cl t st quasi pauper, cum* in *mullis diviliis sd.* Diviti® vene sunt virtutes, 101, 1; 105, t : Aï - *I 'iis elegii pauperes in hoc mundo, diviles in fide?* Op'-¡dríblales grati® et virtutum semper dat icnlii. 216, 2 : *Mecum sunt divitix ct gloria, vpcs >upc>'bx fl justitia.* Divitia» cadeste» \ 'n* ; « iîit-'I homini propria», XVI.216, ¿.Quis dives Deo, xcl in Daurn dicatur, VI, 145, 1 ; .XVI, 70 2 . Sic *est qui sibi thésaurisai, et non est in Drum* dim • XXt 315» ¿ ; yui *absconditus est tordis homo, ... qui est in conspectu Dei locuples.* Qui» vere dives dicendus sit, X, 568.1 : disumile *a se ptínaai* in *multo numero argenti, et copiosum aurum* put *!ttr.* ni *ea.* Divites dum Deum non liuent, inopes fiunt, *halm.* 1,105, i.

V. Divitiarum usus. — 1° *Divitiarum bonua usus faciendus.* Opum nostrarum nonnisi dispensatores sumus a Deo constituti, quarum dispensationis exactam is à nobis rationem poscet. XVI. 216, I, 2 ; 117, 1, 2, 218. 2 : *Qui fidelis est in minimo, cl in majori fidelis est, et qui in modico iniquus est, et in majori iniquus est.* Divitiæ bon® sunt bono utenti, mal® sunt abutenli, X, 493, 2 : *Collegisti quasi aurichalcum aurum, el ut plumbum complesti argentum.* Opibus uti nesciens pauper est; qui uti novit, dives, V, 526, 1. Earum bonus usus est donum grati® Dei, VII, 220, 2: *Omni homini, cui dedil Deus divitias, atque substantiam, potestatemque ei tribuit ul comedat ex cis, et fruatur parte sua, ct lxtetur de labore suo, hoc est donum Dei.* Diviliis bono utendi gratia, *Psalm.* II, 263, 2 : *Dispersit, dedit pauperibus, justitia ejus manci in sxculum sxculi.* Opes a sapientia regi debent, V, 540. 2 : *Quid prodest stulto habere divitias, cum sapientiam emere non possit?* Iis uti et parcere posse suo tempore, magna ost prudentia, 379. 1.

2® *Qualis usus faciendus.* Primo. *Tum Deo, tum Domino in usum cedant,* IX, 415. 2; 416, 1 ; *Fili, si habes, benefac tecum* (tibi), *et Deo dignas oblationes offer.* Opes suas prudenter expendant divites ad peccatorum suorum expiationem, XVI, 216, 2. Opes suas templis et personis Deo dicatis offerre, Deo quam sit gratum, XIV, 436, 2 : *El corona erunt llclem, et Tobix, cl Idaix..... memoriale in templo Domini.* Diviliis fruendum in vita, nam post mortem in usum aliis codent, IX, 421, 1 : *Nonne aliis relinques dolores el labores tuos in divisione sortis ?* Opes reconditas servare quid sit, VII, 215, 1 : *Est ct alia infirmitas pessima, quam vidi sub sole : divilix conservala in malum domini sui.* Opes abscons® mortem animæ afferunt, X, 72, 2 : *Perde pecuniam propter fratrem et amicum tuum , el non abscondas illam sub lapide in perditionem.* Opes ab hominibus recto in ipsorum usus ct eleemosynas expenduntur, V, 451, 2 : *Domus justi plurima fortitudo, ct in fructibus impii conturbatio,* in res vanas oxpens®, minuentur, 38 4, 1. Si in convivia opes impendat divos, nd paupertatem redigetur, VI, 113, 2 : *Qui diligit epulas, in egestate erit; qui amat vinum cl pinguia, non ditabitur.* Diviti® nostræ quo sensu tropologico dentur in manus dæmonum, cl impiis terr®, XII, 556, 1 : *Dabo illud in manus alienorum ad diripiendum, el impiis terra* in *prxdam, et contaminabunt illud.*

Secundo. *Ex opibus primum solvenda sunt debita* IX, 422, t : *Da el accipe, et justifica animam tuam.* Pauperibus debita solvero differentes peccant contra justitiam el chariutem, 147, i: *Declina pauperi sine tristitia animam tuam, el redde debitum tuum.*

Tertio. *Divilix sunt dandx pauperibus per eleemosynam,* XX, 497f 2. Divites sua communicent,

XVili, 166,1,1: *Divitibus hujus sæouli prxoipe... bene agere, divites fieri in bonis operibus, facile tribuere, communicare.* Divitis bonitas in eleemosyna sita est, VI, 371, 2. Ejus est ex divitiis eleemosynas facero, X, 119, 2; 120, 1. Non possunt divites osso justi, nisi in pauperes benefici sint, IX, 402. 1. Divitum superflua debentur pauperibus debito charitatis, 112, I : *Fili, eleemosynam pauperis non defraudes.* Opes dum in pauperes effunduntur, relinentur, V, 144, 2 : *Sil vena tua benedicta.* Divitiæ confluunt ad eleernosvnarios sicut lac ad ubera, XI, 682, 1 : *Eris quasi hortus irrigans, cl sicut fons aquarum cujus non deficient aqux.* Divites pauperibus succurrentes dici possunt mensa solis, XXI, 37, 1 : *Et facies ejus sicut sol lucet in virtute sua.* Opes avarorum fallaces sunt et mendaces, misericordiam vero fideles et constantes, XI, 682, 1, 2. Divitum bonis cur alieni (ruantur: *Regionem vestram coram vobis alieni devorant.* Plus a paupero accipiunt quam ei dant, XVI, 218, 1 *(Vide* Eleemosyna).

Quarto. *Ament pauperes, ct illis modeste imperent divites,* XI, 136, I ; VI, 145, 1. Dives et pauper uterque a Deo conditus, VI, 134, i, 2 : *Dives et pauper obviaverunt sibi, ulriusque operator csl Dnminus.* Dives ct pauper sibi invicem necessarii sunt, IX, 39, 2. Invicem egent alter alterius ope, VI. 133, 2. Dives paupere eget ad sustentationem vit®, XI, 135, I, 2. Divites non oportet proferri pauperi, XX, 97, 1 : *Fratres, nolite in personarum acceptione habere fidem Domini nostri Jesu Christi.* Id faciens, posset peccare aliquando mortaliter, 103, 1: *Pauperi autem dicatis: Tu sta illic, aut sede sub scabello pedum meorum.* Qui opes pauperibus negant, sæpe eas extraneis congerunt et asservant, V, 396, 2 : *Mulli cibi in novalibus patrum, ct aliis congregantur absque Judicia.* Dives si pauperes opprimat, ad egestatem redigetur, VI. 167,2: *Non facias violentiam pauperi, quia pauper est, quia* (Dominus)... *configet eos qui con-Rxerunt animam ejus (Vide* Avauus, AunUM, P.v - PER, Pecunia).

DIVORTIUM. I0 Divortium matrimonii, non tantum thori, incero cum infideli conjugo, certo casu licet, XVIII, 306, 2; 307. 2 : *Quod si infidelis discedit, discedat; non enim servituti subjectus csl frater aut soror in hujusmodi.* Divortium fidelis ab infideli non debet quæri per desiderium mutandi statum, 309, 2 : *Unumquemque sicut vocavit Dous, ita ambulet.*

2‘ Divortium nb uxore Christianis licet, quoad thorum, VI, 18, t : *Tecta jugiter perstillantia, litigiosa mulier.* Divortium thori solius fornicationis causa licet, IX, 692, 1, 2 : *Si non ambulaverit* (mulier) *ad manum tuam..... a carnibus tuis abscind' illam, ne semper le abutatur;* XV, 167. 1, 2: *Omnis qui dimiserit uxorem suam, excepta fornicationis causa, facit eam ma diari; cl qui dimissam duxerit, adulterat,* Quanquam etiam ob alias causas, tamen fornicatio est matrimonio propria, *ibid.* Concubitus omnis illicitus causa est justa divortii, *ibid.,* 2.

3* Divortium thori, etiam licitum, non solvit matrimonium, XVIII, 305, 1,2: *lis qui matrimonio juncti sunt, preripio non ego, sed Dominus , uxorem a viro non discedere : quod si discesserit, manere innuptam.* Divortium quoad vinculum ost contra naturam et contra Dei institutionem, XV, 419,2: *itaque Jam non sunt duo, sed una caro. Quod ergo Deus conjunxit, homo non separet.*

DOCIBILIS, DOCILIS. Docibiles Dei quid sit, ot qui sint, XVI, 399, 2 : *Est scriptum in Prophetis : Et erunt omnes docibiles Dei.* Docilitas est pars prudenti®, XX, 342, 2. Qui est docilis, omnibus placet, V, 390, 2: *Doctrina bona dabit gratiam,* tn *itinere contemptorum vorago.* Docilis docetur cum videt alios castigari, VI, 106, 2 : *Mutatalo pestilente, sapientior erit parvulus.*

DOCTORATUS. Doctoratus est gradus in Ecclesia, XX, 135, 1 : *Nolite plures magistri fieri, fratres mei, scientes quoniam majus judicium sumitis.* Doctoratus gradum.velut testimonium scientis, non vetat Dominus, XV, 489, 2 : Vos *autem nolite vocari Rabbi : unus est enim magister vester.* Doctores cum creantur, pilo ot torque ornantur. X, 264, 2. Illis dum creantur, porrigitur liber in ea facultate quam profiteri volunt, XII, 517, 2 : *Ecce manus missa ad me, in qua rrat involutus liber : et expandit illum coram me.* Doctorum insignia quatuor, IX. 215, 2 : *Torques illius* (sapienti® erit) *in stolam gloria. Decor enim vita est in illa, el i iacula ejus alligatura salutaris. Stolam gloria indues eam, el coronam gratulationis superpones libi.* Doctores cur coronantur. V, 35, i : *Addatur gratia capiti tuo, et torques collo tuo.*

DOCTOR. I. Doctokis munus quam srr excellens et necessarius.— *Doceo* vox unde formetur, XVI. 519. I. Si alios quis doceat, signum est magn® perfectionis, VI, 193, 2 olseq. Doctores sunt janitores sapienti®, V, 242. 1 : *Realus homo qui audit me, et qui vigilat ad fores meas quotidie, cl observat ad postes ostii mei;* IX, 429. 2 : *Reatus vir qui.... respicit per fenestras illius* (sapienti®), *el in Januis illius audiens.* Sunt velut ancili® Dei, ct cur, V, 254, 2 : *Misit ancillas suas, ut vocarent ad arcem et ad mania civitatis.* Doctores sunt tigna Ecclesia), VII, 543, 2: *Tigna domorum nostrarum cedrina, laquearia nostra cypressina.* Doclorduni cor audientis ad bona opera distendit, palmum so Inhere in labiis ostendit, XII, 801, I ; *El labia eorum palmi unius, reflexa intrinsecus per circuìtum.* Doctores divina oracula nuntiantes sunt nobis ceu Mercurii, VI, 307, 2. Doctores sunt quasi sigillum Dei, XIV, 352, S.

Veritas sino doctore non discitur, V, 109, I, 2: *PrtncipiHm sapientia, posside sapienliam; et in omni possessione tua acquire prudentiam.* Doctor

matos docens homines sapero, est cadaver, VII, 242.3.

IL Doctoris veri et falsi differentia.—Doctor sapientia a Deo mitti debet, IX. 443, 2 : *Non est speciosa lavs in ore peccatoris, quoniam a Deo profecta est sapientia.* Doctores falsi amoro lucri quidvis docent, et quibuslibet so accommodent, X. 467, 2: *Equus emissarius, sic et amicus subsannator, sub omni suprasedente hinnii.* Doctores perversi loquuntur lingua dæmonum, XX, 149. 2 : *Lingua.... inflammata a gehenna.* Doctores falsi aleatoribus similes sunt, XVIII, 634,1, 2: *Jam non simus parvuli fluctuantes, et circumferamur omni vento doctrinæ in nequitia hominum.* Doctores mali quales, *Job,* 292, 2: *Commutans labium veracium, el doctrinam senum auferens.* Supeiborum doctorum ingenium cl fraus ut se corrigi petunt, cum bene so dixisse sciant, *Job,* 6G6, 2 : Si *erravi, tu doce me: si iniquitatem loculus sum, ultra non addam.* Doctor bonus non potest nisi bona opera proferre, non vero prava. XV, 212, I : *Omnis arbor bona fructus bonos facit; mala autem arbor malos fructus facit.* Doctor bonus vel malus designatur per arborem bonam vel malam, *ibid.* Doctores Judæorum cur dicerentur argentum, XI, 115, 2 : *Argentum tuum versum est in scoriam.*

III. Qi.e sint doctoris officia. — Sex doclori sunt necessaria, I, 650, t, 2. Doctoris Evangelici quæ sit imago, XVIII, 457, 2: *In omnibus exhibeamus nos sicut Dei ministros.* In docendo quis ordo servandus, IV, 221, 1, 2: *Esdras enim praeparavit cor suum, ul investigaret legem Domini, ct faceret, el doceret* in *Israel praeceptum et judicium.*

1® *Doctor prius faciat, quod alios docturus est* XIV, 318,1 ; XV, 217, 2 et seq. : *Erat enim docens sicut potestatem habens, et non sicut scribae eorum et Pharisxi,* XVII, 46, 1,2. Doctor aliorum, verborum suorum sit ipse exemplum, XV, 136, 1 : Fidens *autem Jésus turbas, ascendit in montem.* Doctoris munus quale, *Job,* 643, I : Si *potes, responde mihi, el adversus faciem meam consiste,* XVII, 4GI, 2 : *Cirpit Jesus facere et docere.* Non faciens quæ docet, pudefit, V, 510, 1 : 4mma *laborantis laborat sibi, quia compulit eum os suUm.* Doctor bona docens et nihil faciens, similis est cupresso, XIII, 473, 2. Doctor sit primus in opere, IX, 170, i : *Noli citatus esse in lingua tua; et inutilis et remissus in operibus tuis.* Doctores exemplo docere debent, *Job,* 413, 2. Debent esso forma el speculum suis discipulis, XIX, 330, 2 : *In omnibus Dipsum prxbe exemplum bonorum operum.* Docens alios, docet seipsurn, V, 505, 2 : *Qui sapiens est corde, appellabitur prudens.* X, 262, 1,2 : *Est sapiens animi lux sapiens: el fructus sensus illius laudabilis.* Si bona habeat verba, nulla facta, nullam a Deo referet mercedem VI, 9, 2 : *Qui tantum verba sectatur, nihil habet.* Doctor debet esse expeditus ab omnibus terrenis affectibus, 1, 455,1. Doctor beno docens, sed malo vivens, sepultura asihi sepelitur, XII, 175, 2. Doctor impurus ct verbosus significatur per seminifluum, II, 97, I, 1, E priscis Ecclesiæ doctoribus quam multi religiosi, VII. 521. 2.

2® *Doceat nemo alium nisi qui plene didicerit,* V, 506, 2 : *Fons vitæ eruditio possidentis : doctrina stultorum fatuitas.* Doceri ab imperito periculosum, *Job,* 399, I : *Nempe, etsi ignoravi, mecum erit ignorantia mea;* 673, 2; IX, 132, 2; 183, 2: 5i *est libi intellectus, responde proximo; sin autem, sit manus tua super os tuum ; ne capiaris in verbo indisciplinato, ct confundaris;* 339, 2: *Priusquam audias, ne respondeas verbum;* X, 166, 2: *Qui interrogationem manifestat, parabit verbum.* Doctor sit concha, non canalis, V, 564, 1 : Jgun *profunda verba ex ore viri; el torrens redundans fon> sapientias;* IX, 439, 2 ; *Adimplebit illum spiritu sapienlix et intellectus,* XIX, 330, 1. Item ut fons fluens et affluens, IX, 652, 2: *Transile ad me omnes qui concupiscitis me, el a generationibus meis implemini.*

Doctores sunt stellæ, XV, 76, 2; XXI, 413, 1 : *Ego sum.... stella splendida el matutina.* Doctores sancii sunt sicut Lucifer et stella Veneris, X, 179,1. hem velut hvades, *ibid.-,* XIII, 582, 1. Doctores Christiani in quo lucem imitentur, XVIII, 612, 2 : *Mihi.... data est gratia haec... illuminare omnes quæ sit dispensatio sacramenti absconditi a sxculis in Deo.* Per stellas repræsenlantur sex virtutibus ceu radiis fulgentes, X, 537, 2 : *Quasi stella malulina in medio nebulx, el quasi luna plena in diebus suis lucet, et quasi sol refulgens, sic ille effulsit in templo Dei.* Doctores tropologico sunt lucerna?, II, 161, 1.

Doctores sunt linguæ Ecclesiæ, XVIII, 376, 2 : *Quosdam posuit Deus in Ecclesia, primum Apostolos, secundo Prophetas, tertio Doctores.* Cur dicantur propheta), XII, 15. 2 : *Et Prophetam in gentibus dedi te-,* XV, 211, 2: *Attendite a falsis Prophetis;* XVIII, 386, 2 et seq. : *Æmulamini spiritualia, magis autem ul prophetetis.* Vocari possunt spiritus, XX, 586, 1 : *Notile omni spiritui credere.*

Doctores quatuor Ecclesiæ Latin© designantur in quatuor facies Cherubinorum, XII, 508, 2. An per quatuor animalia Joannis repræscnlari possunt XXI. 107, 1.

3’ *Doctor consulat Dominum per orationem,* X, 167, 1 : Çui *interrogationem manifestat, parabit verbum, et sic deprecatus exaudietur, el conservabit disciplinam, et tum respondebit.* Docet frustra, nisi intus doceat Spiritus sanctus. XX, 595,1 : *Non necesse habetis ut aliquis doceat vos, sed* «icul *unctio ejus docet vos de omnibus.*

4® *Doctor sit erga discipulos benevolus,* IX, 652, 1, 2. Doceat cum amore, V, 507, 2 : *Cor sapientis erudiet os ejus, el labiis ejus addet gratiam.* Cur sint rol®, XII, 503, 1.

5* *Doctor sapienti* nullis minis vel blaniilih a veritate docenda avocari debet,* V, 47, 2 : *Convertimini ad correptionem meam: en proferam tobis spiritum meum, et ostendam vobis verba mea.* Doctores Christiani sunt nubes tonantes, XII, 92, 2 : *Ad vocem suam.... elevat nebulas ab extremitatibus lerrx : fulgura in pluviam fácil.* Doctores Ecclesiæ repræsentanlur per septem columnas domus sapienliæ, V, 247, I: *Sapientia xdificovit sibi domum, excidii columnas septem.* Item per duas columnas templi, 111,588, I.Suut columoæ argenteæ ferculi Christi, Vili, 15, 2.

G® *Fidelitas insuper requiritur a doctore.* Docens non esso mandata servanda, etiamsi ea ipse observat, castigabitur, XV, 158, 1 : *Qui ergo solveril unum de mandatis istis minimis, et docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno calorum.* Ad Deum omnia sua referat, VI, 167, 1 : *Ecce descripsi eam libi tripliciter, ut ostenderem tibi firmitatem et eloquia veritatis, respondere ex /i illis qui miserunt te.*

1 Humilitas cl patientia.* Docloribus necessaria humilitas, no sua doctrina insolescant, XVili,6311,1 *Ipse dedit quosdam quidem Apostolos, quosdam autem Prophetas, alios vero Evangelistas, alios autem pastores et doctores, ad consummationem sanctorum in opus ministerii.* Item comitas,XIX, 121, 1 : *Facli sumus parvuli in medio vestrum, tanquam si nutrix foveat filios suos.* Doctor superbus aquilis assimilalur, XIV, 8, 1 : *Si exaltatus fueris ut aquila, etsi inter sidera posueris nidum tuum, inde detraham te, dicit Dominus.* Doctor arrogans convertitur in arcum pravum, XIII, 387,2 : *Facti sunt quasi arcus dolosus.*

Doctor sit patiens, VI, 12, I : *Doctrina viri per patientiam noscitur.* Quomodo agero debeat cum iis qui contradicunt, XIX, 296, 2 : *Servum Domini non oportet litigare, sed mansuetum esse ad omnes, docibilem, patientem, cum modestia corripientem eos qui resistunt veritati.* Cur doctor apud suos soleat vilipendi, XV, 338, 1 : *Non est propheta* (doctor, prædicalor) *sine honore, nisi tn patria sua, el in domo sua.* Ejus patientia capiuntur homines, XVIII, 457, 2 : *Exhibeamus nos sicut Dei ministros in mulla patientia {Vide* Concionator, Prædicator sub unico titulo Concionator).

8* *fìonam* tn *docendo servet methodum,* X, <66, 2 ol seq. Docendi modus Dei qualis, *Job,* 646, 2 : *Per somnium in visione nocturna, quando irruit sopor super homines..... tunc aperit aures virorum, et erudiens eos instruit disciplina.* Doctores tantum in proximum effundunt, quantum a Domino receperunt, V, 143,2; *Deriventur fonles tui foras, et in plateis aquas luas divide.* Doctor imitetur seminantem, 452, 2 : *Labia sapientiam disseminabunt scientiam.* Hominum corda explorat el probat, V. 524, I. Doctores sunt mystice agricolæ, X, 289, 2 : *Qui tenet aratrum..... cor suum dabit ad versandos sulcos.* Por modica præcepta doceat sapientiam, non simul omnia effundat, Vf 564, 4.

IV, Quæ sit doctorum retributio et merces. — <• *Doctor et sibi et aliis prodest,* VI, 6, !, 2: *Videte quoniam non soli mihi laboravi, sed omnibus exquirentibus veritatem;* X, 179, 2 : *Respicite quoniam non soli mihi laboravi, sed omnibus exquirentibus disciplinam.* Doctores sancti mullos pariunì amicos, VI, 6, 2 : *Diviti* addunt amicos plurimos.* Doctori salutis quadruplex osculum debetur, 243, I : *Labia deosculabitur, qui recta verba respondet.* Quomo doctores accipiant a Deo honorem ejus, IX, 298, ! : *in manu Dei potestas hominis, et super faciem scribæ imponet honorem suum.*

2* *Doctorum in calo ingens gloria,* XX, 385, 2 : *Cum apparuerit princeps pastorum, percipietis immarcescibilem glori* coronam.* Fulgebunt quasi stellæ, XVIII, 409. 1 : /4/ia *claritas solis, alia daritas luna, el aha claritas stellarum;* XIII, 169, 2: *Qui autem docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti, et qui ad justitiam erudiunt multos, quasi stellæ in perpetuas ¿eternitates.* Doctores an præ ahis justis fulgebunt, *ibid.* Ii intelliguntur per doclos, 170, 1. Scilicet praclici, non specu- Ialivi, *ibid.,* 2. Doctores optimi, quique ut stellæ lucere dicuntur, sunt qui alios excitant ad constantiain el martyrium. 171, 1. Hinc erit eorum gloria major, tum accidentalis, tum essentialis, *ibid.* Eorum aureola qualis futura, XX, 440, 2 : *¿dimplebit illum spiritu sapienti*, et stola glvri* vestiet dium,* XIII, 171, 2.

V. Doctor justitiæ qui a Joele promittitur. — An Ezechias, an Josias : ulrumque negatur, sed ostenditur fore Messiam, XIII, 503, 2. Quanquam alludat ad prophetas Judæorum post captivitatem Babylonicam futuros, 504, L

DOCTRINA. I. Doctrina divina generaliteb sumpta. — !• *Quid sit.* Doctrina, scientia, sensus, quomodo differant, IX, 164, 2 : *In lingua enim sapientia dignoscitur ; et sensus, et scientia el doctrina in verbo sensati.* Doctrina et prudentia qui differant, V, 20. i, 2 : *Parabol* Salomonis... ad intclligenda verba prudenti* , el suscipiendam eruditionem doctnn*.* De doctrina quid senserit Aristoteles, 24,2: *Ut detur parvulis astutia adolescenti scientia el intellectus.* Doctrina cur Hebræis vocetur ros vel pluvia, XIII, 169, I, 2: *Ero quasi ros, Israel germinabit sicut lilium;* 503. 2 : *Filii Sion, eruttate et I*tamini* in *Domino Deo vestro, quia dedit vobis doctoran* (hebraico, *pluviam) jus* liti.r;* X, 566. 2 : *Quid adhuc retardatis* > *et quid dicetis in his* (id est *de his) : Anim* vesir* sitiunt vehementer?* XIV, 477, I : *Petile a Domino pluviam in tempore serotino, et Dcminus faciet nives, el pluviam imbris dabit eis.* Doctrina moralis est velut fons, V, 141, 2 *: Bibe aquam de cisterna tua, et fluenta putei tui.* Est velut mensa, 252, 2 ol seq. : *Sapientia,,..... immolavit victimas*

4VO3, *miscuit vinum, el proposuit mensam suam.*

& Doctrina excellenda. Doctrina est \ero inaimi, Y. 205, 2. *A udite quoniam de rebus magnis locutura sum , d (¿perientur labia mea, ut recta præ~* dicent I jus pulchritudo in quo sita sit. VI, 162, i, 2: *Pulchra erit libi* (doctrina inca), *cum serva veru tam in ventre luo, el redundabit di labiis luis.* Doctrina vera et divina polior esi omnibus argutiis philosophicis, X, 257, 2 : *Anima viri sancii enuntiat aliquando vera, quam septem circumspectores redtnies in excelso ad speculandum.* Sapientem mal tanquam aureus annulus, IX. 572, 2 *Ornavnlum aureum prudenti doctrina, el quasi brachiale in brachio dextro.* Doctrina sana est cana et trisca, XIX, 268, 2: *Depositum custodi, devitans profanas vocum novitates.* Doctrina sana et cana est velut mater grandæva, VI, 198, i : *Audi patrem tuum gui genuit le, cl ne contemnas, cum senuerit mater tua.* Sæpo latet in deformi corpore, IX, 332,2: *Brevis in volatilibus est apis, cl inilium dulcoris habetfructus illius.* Doclrinæ sacræ neglectus mala affert rcipublicæ, VI, 405,2: *Cum prophetia defecerit, dissipabitur populus.*

3” *Doctrina acquirenda csl ci cui alios docere incumbit, ct quomodo.* Doctrina et veritas sacerdoti cuilibet necessaria est, XVI, 310, I. Doctrina acquisita prodit inscitiam, IX, 502, 2: *Cum consummaverit homo, lune incipiet; ct cum quieverit, operabitur [máius* cum Romanis *aporiabitur, àr.o-*potrai, id est perplexus erit dubius, anceps).

Doclriua vera redolet humilitatem, *Job,* 643, 1. Non est temere ostentanda. 623, 2 : 5t *Letatus sum super mullis dividis, el quia plurima reperii manus mea.* Eam plus æquo jactans, sæpo ignominiam sibi accersil, V, 541. 2: (lui *altam facit domum mam, guarii ruinam ; et qui evitflt discere, incidet in mala.*

L3 Doctrina consentiat cum opere, XIV. 318, I. Eat vita probanda, VI, 147, 2. Doctrina ornatur a sancta vita, X, 15!, i. 2 : *Gemmula carbunculi in ornamento auri, ct comparatio musicorum in convivio vini.* Chántate et virtutibus mixta prodest anim e; sine illis inflat, V, 641. i ; 231, I. Doctrina bonis operibus destituta damnabilis est, XVIII. 64, I : ()ui *ergo alium doces, dipsum non doces ; qui predicas non furandum, furaris.*

5* *Doctrina prxdicanda est, el quomodo.* Doctrina non debet abscondi, sed in apertum produci, L\, !, 2: *Sapientia absconsa, el thesaurus invisus, qux utilitas in utroque?* Doctrina sino eloquentia parum aliis prodest, V, 506. 1 : *Qui sopiens cd corde appellabitur prudens, cl qui dulcis doquii, majora p<rcipict.* Doctrina non est temero effundenda, *Job,* 523, i : *Qui ligat* (Deus) *aquas in nubibus* iuù, ul non *crumpant pariter deorsum.* Doctrina spiritualis per modum nubis tenuis instillanda, *ibid.* Captui auditorum accommodanda, 581, 2: Çui *meaudiebanl, expeclabant st-nandam mcam^cl intend tacebant ad consilium meum Superiiles* (doctrina mea) *cum servaveris eam in ventre tuo, cl redundabit in labiis tuis.* Doctrina sancta et sapiens docentem ct discipulum Deo et hominibus reddit acceptum, V, 390, 1 : *Doctrina bona dabit gratiam.*

II. Doctrina Christiana. ^ *DoC.rina Christi qualis,* XV, 217, 2; XVI, 440, i. Doctrina Christi et scribarum quomodo differat. XV, *ibid.* Ejus doctrino: octo characteres, *ibid.* Cur doctrinm evangelica: summam Malthieus inilio prædicationis Christi proposuerit, 137, 1. Doctrina) Christi paradoxa, XIII, 251,2. Doctrina Christi poi lontosa XIV, 388,1. Est certa ct infallibilis, XIX, 338, 2: *Fidelis serma esl,el de his volo (c confirmare.* Doctrina Apostolorum est fundamentum Ecclesiæ, XVIII, 607, I : *Sed estis cives sancturum el domestici Dei, supe riedificati super fundamentum Apostolorum.* Triplici ratione Mosaica) præferlur, XIX, 350, I : *Mullifariam,muldsque modis olim Deus loquens patribus in Prophetis, novissime diebus istis loculus csl nobis in Filio.* Doctrinam suam Christus multis confirmavit, tum hominibus in dativo, lum argumentis in ablativo, XIII, 129, i, 2: *ConfirmaM autem pactum mullis hebdomada una.* Documenta quædam Christus dedit pro solis Apostolis, quædain pro omnibus fidelibus, XVI, 178, 2 : *Ait autem ei Petrus: Domine, ad nos dicis hanc parabolam, an el ad omnes?* Doctrina Christiana est bonum depositum, XIX, 279, 2 : *Bonun\ depositum custodi, per Spiritum sanctum qui habitat in nobis.*

2⇓ *Doctrina Christi fructus el commoda.* Esi sola salutifera, XIX, 303, 2: *El quia ab infanda sacras litteras nosti, quæ le possunt instruere ad salutem.* Argento designatur, V, 297, 2: *Argentum electum lingua justi.* Ea in omnibus non parem fructum parit, XV, 319, 1 et seq. Doctrina evan-

6« *Doctrina ab auddoribus accipienda, el quomodo.* Doctrina ingreditur in aures ct mentem auditorum, VI, 191, 2 etseq. : *Ingrediatur ad doctrinam. cor tuum, el auris tua ad verba scitndx.* Doctrina pueris molesta est, IX. 209, 2 : *Sapienda enim doclrinæ secundum nomen csl ejus, el non est mullis manifesta.* Horn stultis, 571, 2: *Compedes in pedibus, slullo doctrina, cl quasi vincula manuum super manum dextram.* Doctrina prudentium est facilis, V, 408, Í : *Quærit derisor sapiendam, el non invenit; doctrina prudentium facitis.* Ejus fructus dulcis, labor difficilis,V I, 62, 2: *Matum esi, malum est, dicit omnis emptor : el cum recesserit, tum gloriabitur.* Doctrina ruminanda est post auditionem, 162, 2 : *Pulchra erit Ubi* (doctrina mea) *cum servaveris eam in ventre tuo, cl redundabit in labiis tuis.* Doctrina sancta et sapiens docentem ct discipulum Deo et hominibus reddit acceptum, V, 390, 1 : *Doctrina bona dabit gratiam.*

geiica moribus Mt exprimenda, XVIII, 113, 2: *Gratias autem Deo, quad..... obedulis... ex curde in eam formam doctrinæ, in quam traditi estis.* Doctrina Christi omnibus est sequenda» XVI, 436. 2 : *Qui sequitur me, non ambulat in tenebris, ct habebit lumen vitæ.* Doctrina Christiana quam afferat libertatem, XVI, 445, 1 ct seqq. : *Si vos manseritis in sermone meo, vere discipuli mei eritis, el cognoscetis veritatem, et veritas liberabit vos.* Deducit ad beatam immortalitatem , *ibid. , 1.* Simplex doctrina do Christo dicitur lac. XVIII, 267, 1,2: *Tanquam parvulis in Christo, lac vobis putum dedi, non escam.* Doctrina evangelica lacti similis est. XX, 277, 2: *Sicut modo geniti infantes, rationabile sine dolo lac concupiscite.* Doctrina legis divinæ et Christian® lacto designatur, V, 36, 1. Doctrina evangelica mentem impinguat, est pluvia cœleslis. XI, 154, 2. *Nubibus mandabo ne pluant.* Pluvi® comparatur, V, 139, 1, 2. Et cistern®, 140, i. Doctrina Christi et Apostolorum an sit fons patens domui David quem describit Zacharias, XIV, 516, 1, 2.

Doctrina est lux Ecclesiæ, I, 651, 1, 2. Candelabro Dei denotatur, XIX, 432, 2 ; 436, 1. Se etiam velut lux ad remotissimas gentes extendit, IX, 665» 1 : *Quoniam doctrinam quasi antelucanum illumino omnibus, el enarrabo illam usque ad longinquum.* Hæc vocatur aurora, *ibid.* Paulatim se diffudit, *ibid.* Doctrina evangelica semper in una lingua floruit, XIV, 303, 2 : *Tunc reddam populis labium electum, ut invocent omnes in nomine Domini.* Doctrina praeconum Evangeli! in Ecclesia est necessaria, XIX, 428, 2 *(Vide* Sapientia).

HI. Doctrina falsa. Doctrina lallacium ct mendacium semper suspecta est, V» 390, 2 : *Doctrina bona dabit gratiam; in ilinere conhmptorum vorago.* Doctrina falsa est vere loquela comparata morti, IX, 602, 1 : *Est ct alia loquela contraria morti, non inveniatur* in *hxreditate Jacob.* Doctrina erronea est mystico adultera, V, 587, 1. Doctrinæ sapientium et stultorum discrimen, 506. 2: *Fons vitæ eruditio possidentis; doctrina stultorum fatuitas (Vide* Error).

Doctrina haereticorum et Gentilium falsa est et amara, XII. 853, 1. Doctrina fellita hominum animas interimentes sunt hæretici, XIV, 432, 2: *qui potum dat amico suo, mittens fel suum, el inebrians ul aspicial nuditatem ejus.* Doctrina incoila, curiosa, pomposa vani docloris est velut fœnum, stipula, XVI11, 270, 1 : Ai *quis superantif-cal super fundamentum hoc, aurum, argentum, lapides pretiosos, ligna, fanum, stipulam, uniuseugusqus opus manifestum erit.* Doctrina nova examinanda est an concordet cum antiqua Ecclesia? fi le, GI8, 1 : *Licet nos, aut angdus de calo evangelisti vobis, prætcrquam quod cvangelisavimus vobis, anathema sil (Vide* ILeresis).

DOCTUS. Doctus ab indocto qui differat, V» 105, 2. Docti sunt plerumquo modesti et taciturni, V, 556, 2 : *Stultus quoque, si tacuerit, sapiens reputabitur; et si compresserit labia sva,intelligens.* Docti mulli hera difformes corpcre, IX, 32* *V* Docti sed immundæ vita!, comparantur sui annulum aureum habenti in naribus, V, 333, 2. C ui festinato satagunt evadere docti, nihil vel parum proficiunt, 385, 1, 2 : *Substantia feslmala minuetur; quxaulem paulatim colligitur manu. multiplicabitur* Docti sint comes et humiles X.454,1: /n *fide et lenitate ipsius sanctum fecit illum.*

Docti viri sermo quam sil efficax. V, 508, 1, 2: *Favus mellis composita verba ; dulcedo animæ sonitas ossium.* Quia eum mira arte condit et instruit, *ibid.* Docti in dubiis sunt consulendi, X, 197. 2 : *Sine mendacio consummabitur verbum tegis, et sapientia in ore fidelis complanabitur.* Ab iis capienda sunt consilia, 253, 2. Docti fulgebunt ut splendor firmamenti, XIII» 169, i. Quales ii docti sint, ibid., 2.

DOGMATA. Dogmata sapienti® divinæ cur vocentur mysteria, IX, 209, i : *Sapientia enim doctrine secundum nomati est rjus. et non est multis manifesta.* Dogmata Christi fuero parœona et parabola», el cur, V, 18, 2. Dogmata sublimia Exangelii, XX, 7, 2. Dogmata sapientia* quæ sunt in Ecclesia, sunt antiqua, VII, 407, 1 : *Verba sapientium sicut stimuli, el quasi clavi in alium defixi, quæ per magistrorum comitium data sunt a pastore uno.*

DOLOR. 1« Dolores Ilebræi cur vocent funes, XVII, 97, 2 : *Quem* (Christum) *Deus suscitat solutis doloribus inferni.* Dolores vocantur ab Apostolo infirmitates, XIX. 390, 2 . Aon *enû » habemus Pontificem, qui non possit compati infirmitatibus nostris.* Dolor quodvis accusat et detestatur quod ad rem de qua dolet quoquo modo allinet» XII, 163, 1. Dolor vehemens stuporem sensibus et menti indurii. XI, 611. 2. Dolor vehemens loquelam adimit» XIII, 585, 1 : *Ideo prudens in tempore illo tacebit, quia tempus malum est.* Acerbitatem doloris solet Scriptura exprimere per obscurationem solis, luna? el stellarum. XII, 729, 2 : *El operiam, cum 'xtinclus fmris. calum, el nigrescere faciam stellas ejus.* Dolor animi creat dolorem corporis, IV, 277, I ; *Tunc Tobias ingemuit, el capit orare cum lacrgmis.* Doloris varia signa externa, 397,1. Doloris signa externa cum \irtu o consistunt. *Job,* ii, 2; 96, i. Dolor sapientoni quis sil, VII, 245t U *Calumnia conturbat sapientem, et perdet robur cordis illius.*

!• Doloris ongo est inexpectalio, XII, 165, i. Dolor nascitur ex iniquitate, \, 365, 2 : *Dolus* (hebraico potosí verti dolor) *in corde cogitantium mala; qui autem pacis ineunt consilia, sequitur cos gaudium.* Doloris comes csl voluptas, et voluptatis dolor. IX, 491. 1. Dolores avaritiam sequi soliti, XIX, 260, 1 : *Quam* (cupiditatem) *quidam appetentes... inseruerunt se doloribus mullis.*

3m Dolorem animæ suæ premit sapiens. V, 413.1'

Cor quod novit amaritudinem animæ su, in gaudio tjus non miscebitur extraneus.* Nullus dolor justum contristat, V, 366, t : *Non contristabit justum quidquid ei acciderit.* Dolor levatur compassione, IX, 255, ! : *Non desis plorantibus in consolatione, et cum lugentibus ambula.* Dolores vitæ hujus quid modicum sunt, XVIII, 444, 1, 2 : *Id enim quod in presenti est momentaneum et leve tribulationis nostr* {Vide* Afflictio).

DOLOSOS, DOLUS, i® Dolus quid sit, unde dicatur, XX, 274, 2: *Deponentes igitur omnem malitiam elomnem dolum.* Dolus ex natura sua est indifferens, et ex fine quem refertur, malitiam accipit aut bonitatem, IV, 338, 2. Dolus malus in jure prohibitus, *Job,* 170, 2. Dolosus per Proleain designatur, VI, 103, I : *Perversa via viri aliena est; qui autem mundus est, rectum opus ejus.* Ejus via quam aliena sit, *ibid.* Induit formas variorum animalium, *ibid* Dolosi sunt bicordes, ut perdices, XII, 584, 1. Dolosi in sua lingua confidunt, *Psalm.* I, 64, I : *Qui dixerunt: Linguam nostram magnificabimus, labia nostra a nobis sunt.* Dulosus multos conatur decipere, X, 240, I : *Cor pravum dabit tristitias, el homo peritus resistet illi.* Ore blando tegit internam cordis malitiam, VI, 320, 2 etseq.: *Quomodo si argento sordido ornare velis vas fictile, sic labia tumentia cum pessimo corde sociata.* Quam blanditi» ejus sint noxiæ, 323, 2 et seq. : *Lingua fallax non amat veritatem; et os lubricum operatur ruinas.* Dolosorum nequitia, IX, 363,2 et seq.: *Sicut perdix inducitur in caveam, et ut caprea in laqueum , sic el cor superborum , et sicut prospector videns casum proximi sui.* Dolosi sunt plerumque otiosi. V, 369, 1. Dolus Deo displicet , 470, 2 : *Abominatio Domini cogitationes mal*.*

2® Dolosus suo dolo capi meretur, X, 40, 1 : *Qui foveam fodit, incidet in eam. El qui statuit lapidem proximo, offendet in eo. El qui laqueum alii ponit, peribit in illo.* Incidit in fraudes ct dolos, Deo permittente, quos justo struxit, VI, <03,1.370,2 Ctseq. *Qui decipit justos in via mala, in interitu suo corruet.* Dolum luet tandem hic vel in futuro, X. 40, 2 In viis et actionibus suis non prosperabitur, VI, 381, 2 : *Qui ambulat simpliciter, salvus erit; qui perversis graditur viis, concidet simul.* Dolosorum ct mendacium merces justi, *Psalm.* I, 267. 2 : *Si ingt ediebatur ut videret, vana loquebatur; cor ejus congregavit iniquitatem sibi (Vide* Fkacdli ntis).

DOMESTICI (significat generaliter ejusdem habitatores domus). Domesticorum vinculum, est amor et concordia, IX, 668, 2 et seq. Domestici imprimis docendi et curandi, XIX, 239,1 : Si *quis autem suorum, maxime domesticorum, curam non habet, fidem negavit, ct est infideli deterior.* Domesticis non est usquequaque fidendum, X, <62, 2 : *Et a filiis tuis cave, et a domesticis tuis attende.* Domestici sunt maxime inimici hominis, XI, <44, 1, 2. Domestici Pontificum quales esso debeant, XIV, 387, 2 *(Vide* Famulus, Servus).

DOMINARI, DOMINATUS. Dominatus lucerna denotatur, VI. 61, 1. Dominandi libido multis extilit causa bolli, IV, 317,1 : *El gloriabatur quasi potens in potentia exercitus sui.* Dominatus impotens et arrogans domum el rempublicam perturbat, VI, 456, 2 et seq. : *Per tria movetur terra, et quartum non potest sustinere : per servum cum regnaverit,* etc. Dominari meretur qui beno servivit, V, 572, 2, t : *Antequam conteratur, exaltatur cor hominis : cl antequam glorificetur, humiliatur.* Dominans sibi rex est, X, 430, 1, 2.

DOMINICUS (S.). IeS. *Dominici ortus et puerilia.* Ejus eximia sanctitas matri declarata prægnantj per visum catulum facem ore gestantem, I, 266, 2; 465, 2; II, 333, 2; X, 503, 1. Indo factus est totus igneus, X, 504, 1. Fuit facula sui ordinis, <4, 2. Ejus adhuc pueri in ore sederuni apes, V, 508, 1. Visus est adhuc puer in fronte, gestare stellam, XIII, 172, 2; XV11I, 409, 1. Fuit theodidactus, XIX, 429, 2.

2® *Ejus virtutes. Primo.* Deum assidue in mente habebat, XI, 565, 2, Jugiter aut cum Deo, aut de Deo loquebatur, XX. 361, 1. Quidquid a Deo petiit impetravit, 40, 1. Ejus raptus et oxstases, XVIII, 534, 1.

Secundo. Quam insignis fuerit virginitatis custos, II, 343, 2. Fuit velut angelus terrestris suo ævo, XIII, 229, 2. Quomodo cuidam donum castitatis obtinuerit, <14. 1.

Tertio. Singulis noctibus ter se ferrea catena usque ad sanguinem cædebat, IX, 366, 2. Martyrii fuit cupidissimus, XV, 275, 2.

Quarto. Ipse etS. Franciscus de humilitate inter se contendebant. XV, 108, 2.

Quinto. Ejus singularis in proximum charitas, II, 122, 1. Adhuc juvenis suos in communi fame Hispani» distraxit libros, XH, 632, 1. Salutis illorum quam esset avidus, 420, 2. Ipso prædicabat libro charitatis, VIH, 21, 1. Miti tolerantia censebat bæreticos convertendos, XI, 633, 2. A beata Virgine contra Albigenses pugnaturus fuit instructus, V, 209, 1. Auctor est Rosarii beatæ Virginis, IX, 640,1.

Sexto. Ejus studium in Scripturam, I, 18, 1. Evangelium S. Malthæi semper circumferebat, XVt 9, 2. S. Pauli Epistolas memoria tenebat, hic ei apparuit suum illi offerens librum ad condonandum, XVIII, 10, 1.

3® *Ejus miracula et mors.* Ex uno quindecim millia dæmonum pepulit, XVI, <34, 2. Miraculose ejus fratribus providet Deus de cibo, 390, 2. Cum in Missa Christi corpus purissimis manibus in altum elevaret, cunctis qui aderant spectantibus, visus est cubili unius altitudine a terra sublevatus, VIII, <44, 1. Visio scalæ circa mortem S. Dominici, quæ indicabat successum et progressum ejus ordinis, I, 288, 2.

Dominici morienlis monita ad suos. IX, 241, 2; XVI, 534, 2.

DOMINICOS LORICATUS (S.). Dominicus Loricatus lorica ferrea carnem domuit, XV, 96, 2. Semper in austeritatibus crevit ct quotidie pœnitenlias duriores exercebat, V, 378, 2 ; X, 33, 1 ; XIX, 34, 1. Quotidie per integrum Psalterium disciplinas faciebat, IX, 232, 2 ; X, 366, 2.

DOMINICANI. Dominicani primi quos libros legerent ad pnedicandum, XVIII, 10, 1. Dorninicanorum primorum fervor et devotio, XII, 411, 2. Dominicanos Ecclesiam in fine sæculi maxime propugnaturos contra antichrislianos, prædixit S. Tesia, X\I 224, 1.

DOMINIUM. I0 Dominium Dei in res omnes negant bæretici, XX, 451,1. Dominium supremum et jus in Deo quomodo sit cum debito, XIX, 312, 2.

2° Dominium est triplex, summum et divinum, infimum et humanum, et medium, quod est Christi qua homo est, XV, 601, 1. Hoc superat caítora regna et dominia, *ibid.* Dominium Christi ut hominis in res creatas et omnes omnium hominum et angelorum actiones erat summi cujusdam ordinis, V, 212, 2. Dominium Christi in omnes homines, XVII, 161, 2. Dominium plenum inanimalia soli Christo compotit, XIX, 368, 1. Dominium pecuniarum datarum habuit Christus in communi, XVI, 506, 1, 2.

3 ' Dominium hominis in cæteras creaturas, XIX, 367, 2. Dominium in bestias quale habeat homo post peccatum, I, 153, 1. Dominium nostrum in res, nonnisi temporale est, XVIII, 276, 2. Dominium molestum quid sit, VII, 294, 1. Dominium viri in mulierem, XVIII, 354, 2. Dominium uxoris in virum unde ortum habeat, IX, 279, 2. Dominium cordium promittitur viris apostolicis, XV, 434, 1.

DOMINUS. Dominator et Dominus quomodo differant, XX, 657, 2. Dominus proprium epithelum Dei est, XII, 1: *Dominus exercituum et rex glori?.* Soli Deo in Scriptura tribuitur. *Psalm.* I, 135, 1. Dominus, titulus erat Cæsarum, XVII, 417, 1, 2 ; XIX. 26'», I.

Domino suo quisquis stabit aut cadet, XVIII, 229, 1. Domino adhærens unus spiritus est cum eo, 295, 2. Dominus fidelium quare sit Deus. XIV, 556,1. Dominis duobus nemo servire potest, XV, 497, 2 el se jq

Domini quales so erga famulos præbere debeant, VI, 348, 2. Dominus asperior in servos sibi ipsi et familiæ noce» IX, 564, 1. Dominorum fastum retundit Apostolus, XVIII, 671, 2. Inter dominos malos et servos, distat solum nomen, X, 190, 1. Domini mulli a servis et domesticis proditi fuere, IX 1.

DOMITIANUS. PDomilianus quando ad imperium evectus, XVII, 9, 2. Ejus imperium an per equum pallidum significetur, XXI, 137, 2 Vana ejus gesta, XVII, 10, 1. Quam esset sagittandi peritus, XII, 835, 2. Ejus inutilis occupatio et crudelitas in captandis musc», IX, 242,2; XIV, 221, 2 ; 310,4L

2° Domitiam superbia el arrogantia, XX, 12, L Se appellari jussit Deum, I, 509, 1 ; XIII, 79, 2.

3* Secundam in Christianos persecutionem excitavit, XXI, 141,2; 255, 1. Ilæc persecutio quanta fuerit,XIII, 157, 1, XVII, 10. 1; XIX, 488,2. Jubet interfici omnes de stirpe David progenitos, XVII, 11,1. Eos exagitare desiit eo quod mechanici essent, XIX, 170, 1. Joannem Evangelista^ in dolium ferventis olei misit, XIII, 157, 1 ; XVII, 10, 2.

4" Domitianus erat pavidus el suspicax, VI, 17,1. Porticuum, in quibus spatiari consueverat, parietes sphengile distinxit, ut ejus splendore per imagines, quidquid a tergo fieret, provideret XXI, 373, 2. Duæ sortes ei interitum denuntiarunt, XIV, 34, {.Quam necem ei minarentur Romani, XIII, 102,1. Ejus mors violenta, XVH, 11, 1. Ob saevitiam invisus suis, tandem a domesticis est interfectus, V, 498, 2.

DOMITILLA (S.). S. Flavia Dominila virgo a Domitiano in insulam relegatur, XVII, 11, 1; 12, 2. Martyrium pro virginitate obiit, *ibid.,* XX. 311, 1.

DOMINUS VOBISCUM. *Dominus vobiscum* primus usurpavit Booz pro salutatione, III, 240, i, 2.

DOMUS. {♦ l'aria? vocìidomus tn *Scriptura ac» ceptiones.* Domus Hebraeis significat quemvis locum qui aliquod corpus ambit, IV, 233, 2. Apud Hebraeos significat etiam thecam, VII. 478,1. etWpa inter se significato differunt. V, 575, i. Domus servit homini ad tegendam turpitudinem, X, 80, 1. Domus aliquando ponitur pro sobole domum incolente, XIII, 181, 2. Significat sobolem, posteritatem el familiam, I, 247, 2.

2® locis domus *mystica vel allegorica significa» Hones.* Domus Domini symbolice erat Israel et Juda, XIII, 389, 2. Domus Dei vocari potest tota terra Israel, 408, 2. Domus Israel el Juda quosnam symbolice denotet, XIX, 426, 1. Domus David vocantur posteri Datidis eorumque familiæ, XIV, 506, 1. Allegorico Apostoli virique apostolici, *ibid.* Domus gloriæ Dei est templum Salomonis olim, nunc Ecclesia Christi ejusque templa, XI, 704, 1, 2. Domus David et Salomon vocalur templum , 343 , 1. Domus genitricis Ecclesiæ est synagoga, VIII, 612, 2. Item Ecclesia Romana, sacra Scriptura, mons, VII, 611, 2 et seq.; 613 1. Domus matris animæ, pia est meditatio, VIII, 209, 1. Domus aestiva el hiemalis quid sint mystice, 565, 2. Domus vulgi quæ dicatur, XII, 270, 1. Domus fortium in urbe Jerosolymilana quæ, IV, 237, I. Domus exasperans quæ significatur proprie, XII, 516, 2. Domus luctus mystice quid sit, VII, 242, 1. Ad domum figuli ire, est consideraro originem suam o luto, XII, 149, 1, 2. Domus pulveris est terra, item corpus nostrum mortale, XIV, 72, 1,2. Domus sapientiæ quænam sit, V, 244. 2. Domus sapientiæ, ejusque partes et celte quæ sint. IX. 76, 1. Mystico designat corpus humanum quod Filins Dei sibi assumpsit, V, 247, 1, 2. Hem mun-

dom. ibid. Item uterum B. Virginis, *ibid,* 2, Ehnimam sanctam, *ibid,* Domus et vinea? spirituales Ecclesiæ *quæ sint,* XI, 755, 1. Ecclesia domus magna esl, **XIX,** 218, I ; 293, 2; 459, 1, Domus orationis est Ecclesia, XI, 662. I.

3® Ion> *domus de qua specialiter in Scriptura agitur.* Domus primæ Patriarcharum erant tabernacula pellicea. XII. 48, L Domus saltus Libani, non in Libano, *III,* 584, 2, Domus eburnea qualis ab Achab extracta, XIII, 565, 2. Domus regia Herodis magnificentior fuit templo ab eodem ædificato. XIV, 342, f. *Domus* Zachariæ *in* Emmaus describitur, XVI, 28, 2. Domus vocatur stabulum *in quo* natus est Christus. XV, 80,1. Domus S. Petri erat Bethsaidæ vel Capharnai, 228, I. Domui Zachæi quomodo facta salus, Christo eam ingrediente, 249 , 2. Domus in qua Christus agnum paschalem edit, videtur fuisse Joannis Marci, 551, 2. Domus B. Virginis ab angelis Lauretam translata, 467 , 2. Domus S. Pauli Horna? in Ecclesiam mutata est, XVII, 444,2. Domus Philemonis Colossis in templum mutata, XIX, 341, L

4® *legis Mosaica prascripliones circa domos.* Domus quomodo leprosæ aut pestilentes fiant, II, 87, Domus leprae in lege Moysi qualis olim fuerit, II, 87, 2 el seq. Domus urbium apud Judæos divendite in anno jubilæi non redibant ad priorem dominum, siepi alia immobilia bona, II, 172, 2. Quaro Deus hanc legem sancivoril, *ibid.* Excipiebantur ab hap lege domus Levitarmi), quæ in jubileo redibant ad priorem dominum, *ibid.* Tropologice quid hæc lex significet, *ibid.*

Domus in quibus immane aliquid scelus est patratum solent destrui usque ad fundamenta, XIV, 416, I.

5® *Domus tum materialis lum civilis, sive familia bene instituenda, necessitas d ratio.* Sapiens domus constitutio qualis esso debeat, V, 245, 1 ; *Sapientia adificavit sibi domum.* Domum altam Edificantes sibi ruinam accersunt, 541, I : *Qui altam facit domum suam, quaril ruinam.* Domorum ©qualis altitudo urbis servit eleganti© et vicinorum commoditati et paci, 545, i : *Qui meditatur discordias, diligit rixas: et qui exaltat ostium suum, guarii ruinam.* Domus nimis alta pra aliis eminens causa est litis, 545, 4, 2. In iis ædificandis spectanda aura elaer. VI, 216, 4 ; *Sapientia xdificabilur domus, el prudentia roborabitur.* Domus propri© commoda varia, X, 81, 2 : *Melior est victus pauperis sub tegmine asserum, quam epula splendida peregre sitie domicilio.* Domus vidui et proximi crebro non esl frequenhda. VI, 276,2 : *Subtrahe pedem de domo proximi* Mi, nc *quando satiatus oderit te.*

Domusest quasi magnus homo civilis, XIV, 261,4; *Denudasti fundamentum ejus usque ad collum.* Dumus quoque symbolice esl familia et respublica, XIV, *ibid..* Domus prudentia, arte, virtute œdiheatur, VI, 216, 1,2, Item præparalur, instauratur. *ibid.* Item absolvitur ol roboratur, 216,1,2. Ejus optimum regimen quid sit, *ibid.* In domo justi omnia sunt ordinala et quieta, I, 220, 1, Qui rite domum suam moderatur, bono reget Ecclesiam, XIX, 214. 2 : *Oportet Episcopum esse*..... suæ *domus bene præposilum.*

Domus turbatur por impotentem dominatum, VI, 457, 2. Domus impiorum cjlo deletur, V, 404, I ; *Domus impiorum delebitur; tabernacula vero justorum germinabunt.* Domus impiorum tinea consumitur, *Job,* 213. 1 : *Jnnitelur super domum suam, et non stabit; fulciet eam, el non consurget;* 393, 2 : *Habitent in tabernaculo illius socii ejus qui non est : aspergatur in tabernaculo ejus sulphur,* 539,1 : *Ædificavit sicut tinea domum suam, et sicut custos fecit umbraculum.*

Domus spiritualis quæ cl quomodo adificanda. Donpis spiritualis quæ dicatur, XX, 282, 2 *Et ipsi tanquam lapides vivi superxdificamini, domus spiritualis.* Domus spiritualis quænam si» el ejus paites, V, 402.1 ; XIII, 646, 2; XV, 215, 2t Domus spiritualis quomodo ædifiuanda el perii* cionda, I, 653, 1 : *Inspice el fac secundum exemplar quod tibi in monte monstratum esl;* Psalm. II, 360, 1 : *Nisi Dominus adificaveril domum , in vanum laboraverunt qui xdificant eam.* Domus spiritualis fundamenta, parietes el tectum quæ sint, XIV, 325, 4 : *Ascendite in montem, portale ligna, el edificale domum, el acceptabitis mihi ehi, et glorificabor, dicit Dominus.* Domus spiritualis o virtutibus construitur, et quæ ejus partes, XV, 215,2 ; *Omnis ergo qui audit verba mea hæc, cl facit ea, assimilabilur viro sapienti qui ædificavit domum suam supra petram,* Job,197, 1. Domus animae spiritualis quibus exlrui et ornari debeat, VII, 93, 1 : *Magnificavi opera mea, edificavi mihi domos, el plantavi vineas.* Domum spiritualem (edificando, non magis fidere debemus quam orationi, *Psalm.* II, 361, 4 : *Vanum esl vobis ante lucem surgere; surgile postquam sederitis, qui manducatis panem doloris.*

7° *Domus coelestis cogitanda et extruenda.* Domus duas habet homo, terrestrem ot cœlestam, XVHI, 450,1 : *Scimus enim, quoniam si terrestris domus nostra hujus habitationis dissolvatur, quod xdificalionem ex Deo habemus, domum non manufactam, xternam in catis.* Domus ædificandæ in cado duratura, non in terra, mox casura, XIV, 50, 4. Domum qui relinquere intelligantur. XV, 435, 1, 2: *Omnis qui reliquerit domum,... propter nomen meum, centuplum accipiet, el vitam xIrr* nam possidebit.* Domus cœlestes sunl vilroæ et pelluddæ, XXI, 380, 2 : *Ipsa vera civitas aurum mundum, simile vitro inundo* Domus cœlestes ex auro mundo sunt, el quinam beati per has intelligantur, 401, 2: *El platea civitatis aurum mundum, tanquam vitrum pellucidum.*

DONATISTÆ. Donatisi© volebant baptismum ab haueUuM collatum esse invalidum, XIX, 294, L

Proinde censebant ab bæreticls baptiza^ i» baptiza míos, X, i 93, 2; 211, 2. E qua Scriptura suæ secta? in Africa natae patrocinium quærorent, XIV, 218. 2. Putabant a sacerdote pondero gratiam sacramenti, XIX, 199, i. Altaria catholicorum lignea dejiccro non sunl ausi, etsi nlioquin in illorum sacra injurii, XIX, 519, 1, 2. Donatista? schismatici instar Jeroboam, III, 621, 1. Donato hæresiarchæ adaptatur casus et superbia regis Tyrii, XII, 703,2.

DONUM. I. Qui donorum usus apud antiquos. — Dona olim coronabantur, XII, 673, 1, 2. Donis olim sponsi apud Ilebræos, Græcos et Romanos uxores sibi coemebant, XIII, 327, 2. Quæ hinc vocabantur dona sponsalia vel jugalia, *ibid.* Donaria deorum et templorum data olim meretricibus, XIV, 69, L Donativum erat donum ab imperatoribus militi datum, XVII!, 414, 2.

II. Dona Dei hominibus facta. 1® *Qux sint dona Dei generaliter sumpta.* Omne donum, tam nalurnlequam supernaturale, a Deo et Christo est, XVIII. 280, 1 : *Quis enim te discernit? Quid autem habes quod non accepisti?* XIX, 322, I : *Tito dilecto filio secundum communem fidam, gratia ct pax a Deo Patre ct Christo Jesu Salvatore nostro.* Dona Dei optima et perfecta sunl, XX, 63, 2 ct seq.: *Omne datum optimum, et omne donum perfectum, desursum est, descendens a Patre lumi-num.* Donum perfectum quid sil, et intelligatur, 64, 4, 2. Dona Dei omnigena vocantur hominis substantia, XVI.206, 1 : *Dixit adolescentior ex illis patri : Pater, da mihi portionem substantia quv me contingit.* Dona Dei sunt immutabilia et perennia, IX, 3 48, 1 : *Datio Dei permanet justis, et profectus illius successus habebit in a ternum.*

2° *Dona Dei sunt varia, gratia, natura, fortuna,* XV, 529, 2 : *Uni dedit quinque talenta, alii autem duo, alii vero unum.* Nemo tamen est qui nullum habeat, *ibid.* Dona Dei sunt duplicia et quomodo unusquisque proprium donum habeat ex Deo, XVIII, 303, i, 2: *Unusquisque proprium donum habet ex Deo.* Id partim habet a Deo, parimi a <e, 302, 2.

3° *Quomodo Deus dona sua, tum naturalia, rum supcrnaturalia, distribuere soleat.* Dona Dei divisa sunt per singulos, V, 13, 2. Dona sua Deus inaequaliter dispertii secundum propriam virtutem, robur et vires, XV, 529, 2 : *Uni dedit quinque latento, alii autem duo, alii vero unum ; unicuique secundum propriam virtutem.* Cum alicui donum aliquod permanens dare decernit, prius dat ei capacitatem, aut meritum, *ibid.* Dona gratiæ gratis data) subindo distribuit ob arcana sua judicia, *ibid.* Dona fidelium varia sunl, XVHI, 206, 1 : *Habentes autem donationes secundum gratiam, qux data esl nobis differentes.* Singulis non confert sua dqna secundum meriti sui modum, *ibid.* Ea dat Deus prout et cui vult, IX, 346. I. Ea non dantur torpentibus, sedulis, sed vigilantibus, XI,615,1 *: Consurge, consurge, induere fortitudine tua.* 4'w* · XVI, 373, I : *Et qui prior descendisset in phdnam aqua, sanus fiebat a quacumque delinebatur infirmitate.* Dona Dei qua ratione in se agnoscant sancti, XIII, 20, 1, 2 : *MiM quoque non in sapientia, qux est in me plus quam in cunelis viventibus, sacramentum hoc revelatum esl.*

4® *Qux sint prxserlim dona supernaturalia 4' quomodo in fideles effundantur.* Dona spirituali* tempore Messia? ubertirn danda prædixerunt Prophetæ, XVI. 426, 2 et seqq.: *Qui credit in me, sicut dicit Scriptura, flumina de venire ejus [luent aqux viva.* Dona quæ Christus in cœlum ascendens hominibus de hì, sunl dona Spiritus sancti, XVIII, 627, 1 : *Propter quod dicit: Ascendens in altum.... dedit dona hominibus.* Dona Spiritus sancti septem, XI, 257, 1 : *El requiescet super eum spiritus Domini; spiritus sapientia el intellectus ; spiritus consilii et fortitudinis ; spiritus scientia et pietatis; et replebit eum spiritus timoris Domini.* Non distinguuntur a virtutibus, *ibid.* Ea per columnas domus sapientiae denotantur, V, 247, 1 *; Sapientia xdificavit sibi domum, excidii columnas septem.* Ea appropriantur septem beatiludinibus, XV, 152,1. In columba representantur, XV, 112, 1, 2 et seqq. Dona Spiritus sancti an intel'igantor per septem spiritus in conspectu throni stantes, XXI, 18, 2 : *Gratia vobis et pax ab eo qui est. et qui erat, et qui venturus est ; et a septem spiritibus qui in conspectu throni ejus sunt.*

Donorum spiritus sancti copia ct ubertas in Apostolos ct fideles effunditur, XIII, 506, 1, 2 : *Et erit post hoc: Effundam spiritum meum super omnem carnem.* Ea ipse indifferenter in omnes effundit, XIII, 507, 2. Quamdiu et quando hæc ejus dona visibilia collata fiierintin baptismo, XVIII, 59 i. 1 : *fn quo* (Chri<to).... *et credentes signati estis Spiritu promissionis sancto...* Dona novem in anima operatur Christi baptismus el gratia, XI, 752, 2: Primo. *Effundam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris...* Secundo. *Et dabo vobis cor novum, et spiritum novum ponam in medio vestri.* Tertio. *El auferam cor lapideum de came vestra, ct dabo vobis cor carneum.* Quarto. *Et spiritum meum ponam in medio vestri.* Quinto. *Et faciam ut in prx-C'plis meis ambuletis, et judicia mea custodiatis et operemini.* Sexto. *Et habitabitis* fn *terra quam dedi patribus vestris.* Septimo. *El eritis mihi in populum.*Octavo. *Et ego ero vobis in Deum.* Nono. *Et vocabo frumentum, et multiplicabo illud, et non imponam vobis famrm,* etc. Donum Spirilus sancti accipere quid sil, XVII. 103, 1 : *Accipietis donum Spiritus sondi.* Donatio gratiæ ab æterno in Doo est absoluta, XIX. 276, 1 : *Qua* (gratia) *data esl nobis in Christo Jesu ante tempora sanitaria.* Dona Spiritus sancti roborant prælatos Ecclesiæ et fideles. V. 247,1.

5® *Donis Dei quomodo utendum.* Donis a Dooao-

debet, XVIj 2<7, 1. Quia torum non domini, sod dispensatores sumus, XV, 215, 1; 217, I. lis anuientes gravi digni sunt castigatione, 53i, i : *Qui autem unum acceperat, abiens fodit in terram, et abscondit pecuniam domini sui.* At iis recto utons, meretur alia accipcro , 533, 1 : *Omni habenti dabitur.* Dona Dei occultanda, IV, 5, 1,2. In donis Dei acceptis communicandis simus liberales, XVII, 116, 1 : *Argentum et aurum non est mihi; quod autem habeo, hoc tibi do.*

III. Dona Deo ah hominibus oblata.—Donum ut Deo gratum sit, octo conditiones requiruntur, X, 222,1 ; *In omni dato hilarem fac vultum tuum, et in equitatione sanctifica decimas tuas,* etc. *Prima,* ut offeratur injustitia, ab homine justo el sancio; *secunda,* ut offeratur animo bono; *tertia,* ut donum sit integrum; *quarta,* ut offeratur animo hilari; *quinta,* ut sit præcellens et eximium; *sexta,* ut sil largum et liberalo; *septima,* ut munus non sit pravum; *octava,* ul munus non sit iniquum, sed justo partum, *ibid.* Donum quia Deo oblatum, sanctificatur extrínseco, XV, 492, 1, 2 : *Stulti et cxci, quid enim majus est, aurum an templum, quod sanctificat aurum ?* Dona et sacrificia quomodo differant, XIV, 393, 1 ; *Omnis namque pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis qux sunt ad Deum, ut o/ferat dona cl sacrificia pro peccatis.* Dona iniquorum Deus reprobat. X, 206, 2 : *Dona iniquorum non probai Altissimo*, nec respicit in oblationes iniquorum;, nec in multitudine sacrificiorum eorum propitiabitur peccatis,* 210, 2. Unus orans, unus maledicens, cujus vocem exaudiet Deus? Ex iis nihil lucrantur, *\bld.*

IV. Dona quæ ab hominibus inter se sunt facta.— Donum modicum cum hilaritate præstat magno cum tristitia dato, V, 462, I, 2: *Melius est vocari ad olera cum charilate, quam ad vitulum saginatum cum odio.* Dona conciliant gratiam et accomuni judicis vel principis, V, 530, 1,2; 575, 1 : *bonum hominis dilatat viam ejusf.cl ante principes spatium ci facit.* Quo sensu dilatant viam dantium, *ibid.* Provocant item amorem, *ibid. (Vide* Munera).

DORCAS. Dorcadis diclæ Tabithæ quinque dotes. XVII, 225, 1,2 et seq. Ad vitam revocatur, *ibid.* Certa fuit de salute, *ibid.*

DORMIRE. !• Dormire necessitatis est, diligere dormitationem, pigritiae, VI, 60, 2. Dormire quid impediat, VII, 213, 2. Dormientes non sentiunt nec Veccipiunt tempus quo dormiunt, XII, 538, 2. Dormientium plures annos exempla referuntur, *ibid.* Dormientes multi interempti, XI, 331, 2.

2' Dormire Dei quid sit, *Psalm.* I, 39, 1. Dormisse et excitatus a somno quomodo dicatur Deus populo suo, XIV, 379, i. Dormit Christus negligentibus, VII, 570, 2.

3* Dormire pro mori usurpatur subinde, Will, 411, 2 ; 369. i. Dormitare et dormire quomodo discantor homines, *Psalm.* 11, 340, 2. Dormientium primitiæ, quomodo sit Christus. XVIII, 402, 2. Dormientes dicuntur qui voluptatibus indulgent, XIX, 138, 1. Dormitantia pastorum quam nocca! gregi, XXI, 67, 1 ; 68, 1. Dormiens est imago peccatoris, IX, 582, 2. Dormire in lectuli plaga quid sit, XIII, 563, 2. Dormire solum mystico quid sil, VII, 180, 2. Dormire in sepulcris genus divinationis apud ethnicos, XI, 745, 2 *(Vide* Somnus).

DOROTHEA (S.). S. Dorothea quomodo Tfieophilum advocatum converterit, ad martyrium abiens illi promisit rosas tempore brumæ ex horto sponsi sui, et revera tempore hiberno e cœlo rosas Theophilo misit, I, 85, 2; 671, 2; XI, 762, 2; XIII, 172, 1; XVII. 268, 1 ; XXI, 402, 2. Quomodo ad cœlestes delicias in tormentis anhelaret, XXI, 408, 2. Accepta mortis sententia gavisa est, 335, 2.

DOROTHEUS (S.). S. Dorolheus quale dederit præceptum suo discipulo Dositheo, XII, 453, 2. Dorotheus qui vitas et mortem Prophetarum scripsit non fuit episcopus ille Tyrius et martyr sub Juliano, XIII, 232, i. Dorolheus Tyri episcopus grandaevus martyr obiit, XIV, 1,1.

DOS, DOTES. !• Dotes viduarum et pupillorum etiam apud ethnicos deponi solii®, IV, 510, 1.

2° Dolem quisque a Deo accepit in quo alios praecedat, XIX, 20. 1. Dos sapienti® et sapientis quæ, VII, 282, 2. Dotes prophet®, robur, judicium el efficacia, XIV, 92, 1 Doles sacerdotum recensentur, XII, 838, 1, 2.

3° Dotes octo Beatorum, XH, 455,1, 2 et seqq. Dotes Beatorum ex visione Dei manantes anagogice vocari possunt fontes, XIV, 535,2. Dotes corporis gloriosi quatuor, XVIII, 410, 2. Eorum numerus duplici e causa deducitur, *ibid. (Vide* Beati, resurrectio).

Dotes gloriosæ repress® sunt a Christo duin in erra viveret, XV, 383, 1. Qu® repressio fuit continuum miraculum, *ibid. (Vide* Jesus Christus).

DOXOLOGIA. Doxologia SS. Trinitatis quando in usu in Ecclesia esse coeperit, XVIII, 199, 1. Doxologia SS. Trinitatis fugati dæmoncs, XI, 174,1. Doxologia S. Francisci do Deo, X, 422, 2.

DRACHMA. Drachma auri vel argenti cujus ponderis, quanti pretii esset, 1,713, 1,2; IV, 290, 2 ; XV, 529, 1, 2. Drachma argenti est julius sive regalis Hispanicus, IV, 315, 1 ; IX, 46, 1 ; XVI, 205, 1; 251, 2. Drachma auri est unus aureus, XV, 315, 1. Ejusdem est pretii cum coronato Gallico, IX, 46,1. Drachm® mille argenti ad quantam summam excrescant, IV, 554, 1, 2. Drachm® perdilæ parabola explicatur et applicatur, XVI, 205, 2.

DRACO, DRACONES. I0 Draco est serpens grandior et sævior, XXI, 240, 2. Dracones dicti sunt a *videndo,* IV, 391, 2. Sunt natura monstrosa, forti, ct pervigili, Nili, 191, 1, 2. Angusta habent ora, XIII, 192, 2 Aliquorum draconum immanitas et magnitudo, XIII, 191,1, 2. Dracones ignivomi

inveniuntur, XXI, 240, 2. Draconis cum elephante pugna ct planctus, XIV, 70, 1. Dracones Arabici volant, XI, 295, 2. Draconis grati exemplum, (06, 2. Alia mira de draconibus referuntur, XIII, ¿91. i. 2.

2® Draco magnus, id est crocodilus, cur vocetur Pharao rex Ægypti, XII, 714, i. Dracones imago hominum carnalium, XI, 536, 1. Sæpe draco pro numine adoratur a Gentilibus, XIII, 191, 2. Etiam bæretici nonnulli in draconis specie dæmonem coluerunt, 192, i. Cur draco ad pedes S. Sylvestri pingatur, *ibid.* Draconibus a priscis assignata custodia ædium, adytorum, oraculorum, thesaurorum, heroum infantiae; sunt quoquo symbolum prudentiae, sapienti® ct vaticinii, *ibid.* Dracones sunt insignia et stemmata militum et ducum, IV, 391, 1, 2. Eorum doles et symbola, *ibid.* Dracones eliamnum vocantur milites fortissimi, 392, 1. Draconarii olim vocabantur, qui nunc vocantur vexilliferi, *ibid.*

3® Draconis forma an sit futurus Antichristi character, XXI, 260, 2. Draco rufus habens capila septem ct cornua decem in cœlo apparens est diabolus, 240, 1. Hoc nomine intelligitur Lucifer, *ibid.,* 2. Cur rufus dicatur, *ibid.* Ejus septem capita quæ, 241, 2. Ejus cauda repræsontat Antichristuin, 242, 2. Ejus praelium cum Michaelo Archangelo, 345, 2 et seqq. Dicitur draco magnus, 246, 2. Cur steterit super arenam maris, inter mare et terram, 252, 1 (Victe Dæmon, Diabolus).

DROMEDARII, DROMADES. Dromedarii et dromades pulli camelorum undo dicantur, sæpo sitim quatriduo ferunt, XI, 703, 1. Dromades sunt cameli velocissimi, XIV, 75, 2.

DRUSIANA. Drusiana an fuerit illa electa ad quam S. Joannes secundam Epistolam scribit, XX, 632. 2.

DRUSILLA. Drusilla, filiæ Agrippæ regis senioris, cujus fuerit neptis, trium reguin fuit sponsa, XVII, 407, 1, 2. Eacla est deinde Gentilis, itod.

DUALITAS. Dualitas est numerus accommodatus divisioni, X, 177, 2. Dualitas opposita reperitur in rorum creatarum generibus, 381, 2. Dualitas est mater omnis discordiae et belli, XVI, 156,2 ¿I seq., *Job,* 13, 1.

DUELLUM. 1® Duello non sunt injuriæ vindicandae, X, 48, 2: *Ipse* (homo) *cum caro sil, reservat iram, et propitiationem petii a Deo. Quis exorabit pro peccatis illius?* Duella cur non sint ineunda, XIII, 102, 1, 2. Duellum aliquando licitum, III, 374. 1 : *Eligite ex vobis virum, el descendat ad singulare certamen.* Duella quatenus licita el illicita sint, X, 486, 2 : *Invmavit Dominum omnipotentem, ei dedit in dextera ejus tollere hominem fortem in bello.*

2® Duellum Christi et diaboli, XIV, 385, 2, Duellum Christi cum Paulo, XVII, 214, 1.

DULCEDO, DULCOR. 1® Dulcedo nauseabunda est, VI, 275, 2: *Mei invenisti, coined» yuod suffi-cil litti, ne forte satiatus evomas illud.* Dulcia su^ noxia stomacho, XXI, 196, 1. Aliæ ejus proprie-» tales, VI, 276, 1. Dulcor el suavitas dislinguuntut IX, 286, 2; *Vinum novum amicus novus; veteras» cet, et cum suavitate bibes illud.* Dulcor ¿tiam i> verbis locum habet, 380, 1 : *In labiis suis in» dulcat inimicus, d in corde suo insidiatur,* u *subvertat te in foveam.* Dulcia sunt gravia quam terrea, VI, 276,1. Iis citius saliamur, *ibid.* Dulcedo impii desinit in vermes, *Job,* 506, 1 : *Obliviscatur ejus misericordia, dulcedo illius vermes.*

2® Quanta dulcedo sit sapientiæ, X, 336, 1 : *Tibia tI psalterium suavem faciunt melodiam, et super utraque lingua suavis.* Dulcedo christianismi et sanclæ vitæ, XX, 280, 1 : *Sicut modo geniti infantes, rationabile sine dolo lac concupiscite, ut in eo crescatis in salutem, si tamen gustastis quoniam suavis est Dominus.* Dulcedo est amica naturas el velul mei, X, 336, 1. Dulce quomodo fiat verbum Dei concionatori, XH, 521, 1, 2: Venter *tuus comedet, el viscera tua complebuntur volumine isto... El comedi illud, el factum est in ore meo sicui mei dulce.*

DULIA. Dulia non impedit, sed includit latriam, XVHI, 44, 2: *Testis enim mihi esi Deus, cui servio in spiritu meo.*

DUNSTANUS (S.). S. Dunstanus Cantuariensis episcopus, malis clericis bonos substituit, XI, 344, 1. Edwinuin Angliæ regem precibus ab inferno liberavit, XIV, 509, 1.

DUODENARIUS NUMERUS. Duodenarius numerus universitatem et perfectionem significat, maxime si sil quadratus, XXI, 167, 2; 271, 1; 379, 2. Item omnia, 102, I. Duodenarii numeri perfectio ct symbolum, XV, 255, 1. Symbolum est perfect® reipubiieæ et universitatis, XH, 858, I. Alia ejus mysteria referuntur, 859, 2. Is numerus sacer est in Scriptura, *ibi(J.*

DUPLEX, DUPLICITAS. I® *Duplex* in quo dir ferat a *simplex,* XVIII, 208, I et seqq. *Duplex* sæpe capitur pro *multiplex, magnus, validus,mul» tus, gravis,* X, 515, 1 ; XI, 489, 2; 720, i, 2; XH 148,1 ; XIV, 462, 1. Duplex tribulatio quæ dicatur, XIV, 166,1. Duplicia bona quæ suis reddidit Christus, 462, 1. Quomodo omnia duplicia creata sunt, X, 381, 2.

2® Duplicitas triplex notatur, cordis, oris, manuum, IX, 104, 1 : *Vx duplici corde, tI labiis scelestis cl manibus malefacientibus.* Duplices cordo qui dicantur, IX, 103, 1, 2; XX, 183, 2: *Emundate manus, peccatores : et purificate corda, duplices animo.* Duplicitas in oratione quæ sit, 43, 2 el seqq.: *Vir duplex animo inconstans est in omnibus viis suis.* Quæ ejus origo et radix, *ibid.* Duplices et psoudoprophelæ vocari possunt scorpiones, XII, 516, 2 : *iXe Umeas eos, neque sermones eorum metuas ; quoniam increduli el subversores sunt tecum, et cum scorpionibus habitas.* Duplices OXOsi, *Job,* 263, 1 : *Dixisti enim ; Purus*

W "rimi mdH, e/ *mundus sum in conspectu tuo:* i 117, 2: *Quare ergo nunc dicitis: Persequamur eum,* r/ *radicem verbi inveniamus contra eum?* Duplicitas oxocrabilis, *Job,* 170, I : *fnvolulæ sunl lenHtf gressuum eorum ; ambulabunt in vacuum, et peribunt.*

DORATIO. Duralio est triplex, tempus, ævuin, ffternitas, XIV, 118, 2. Duralio operum Dei undo proveniat, VII, 145, 2. Duralio terræ quæ Bit, 80, î

DURITIES, DURUS. 1® Dura pati fortius est quam fortia agere, V. 516, t : *Melior est patiens tiro forti, et qui dominatur animo suo, expugnatore urbium.* Dura decent Cttdi aulicos, I, 285, I : *Cumque venisset ad qUemddm locum, et vellet in eo requiescere posi solis occubitum, tulit de lapidibus qui jacebant, el supponens capiti suo, dormivit* fIt *eodem loco,*

2® Durities cordis describitur, IX, 133, i : *Cor durum male habebit in novissimo.* Hæc est aperta ad damnationem via, 133, 2. Duricordes quinam sint, et duri hi sunt increpandi, XII, 515, 2; 516, t : *filii dura facie el indomabili corde sunl ad quos ego millo le:* XX, 174, 2. Duri duro tractundi, V, 278, 1; XII, 208, I : *Calenas ligneas contrivisti, el facics pro cis catenas ferreas.* Durities mentis per petrosam terram denotatur, XV,320, t. Ea vix bonas admittit admonitiones, 324,2. Durities luda»orum, XV, 035,1.

DUX. 1® *Dux m omni republica, exercitu, congregatione necessarius esi,* XXI, 207, i : *El habebant super se regem angelum abyssi.* Dux unus præstans quantum possit, I, 728, 2 i *Fcccrunlquc filii Levi juxta sermonem Moysi, cecideruntgue m dic illa quasi viginti tria millia hominum.* Ejus consilio regitur exercitus, Vf, 219, 2 : *Cum dispositione initur bellum; el erit salus ubi mulla consilia sunl.*

2° *Dux belli peritus qualis esse debeat,* VI, 67,2 : *Cogitationes consitus roborantur, et gubernaculis tractanda sunl bella.* Qui eligendi sint in duces, X, 144, 1. Ducum dotes præcipuai tres, IV, 391, 2.

Primo. *Dux belli prudens sit poUUsquam fortis,* XVIII, 428, I ; 672, t *: Inducite vos armaturam Dei. ul possitis resistere in die mido.* Non sil festinus, VI, 4, 1, 2: *Ubi non est scientia animæ, non esi bonum, el qui festinus est pedibus offendet.* In acie instruenda, solem a tergo ct ventum habere curet, et in hostium oculis utrumquo collocaro, 111, 63, 2. Iracundia vacet, XVIII, 648, t. Duces belli prístanles» paucos, sed vcloranos milites seligunt ad res magnas, IV, 426, 1. Duces Vello victi, aurum et argentum spargunt ul hostem msequeutem morentur, 431, 2.

Secundo, *hucis myilunlia quantum prosit,* IV, 239, 1: *Ego* autem, et *fratres mei,el pueri mei, ti ‹ uslodej, qui erant post me, non deponebamus t'shm^nta n slra* bxplor.ilhostium animos an sin meUculusi, 438, I : SÍ (rannnit *ad nos prior, non poterimus sustinere eum, qdia polens poltrii adversum nos. Si vero timuerit transire, et posuerit castra extra flumen, transfretemus ad eos, ct poterimus adversus illum.* Paco inita,summo laboraro debeant ut milites contineant, IV, 651, I.

Tertio. *Ducis audacia hostes percellit,* IV, 433.I. Ducum insignium stralagcma ut ox improviso in hostes irruant, 537, 1. Ducum constantia ct audacia quantum in bellis rebusque arduis valeat, declaratur exemplis, 471, 2 : *El reversus est Jonathas ad cos in prxlium, ct convertit cos in fugam, el pugnaverunt.* Dtices nunquam docet cessaro aut prodesso sibi, aut nOccro hostibus, III, 206, 2. Milites suos ad ardorem accendunt, et eorum mentem explorant, IV, 647, 2: *Convaluerunt animis: non solum homines, sed et bestias ferocissimas, et muros ferreos parati penetrare.* Pulchrum pro patria fortiter pugnando occumbere 456, 1, 2: *Moriamur in virtute nostra proplci fratres nostros, et non inferamus crimen glorias noslræ.* Talium aliquot exempla, *ibid.* Impossibile Osi ul ita semper pugnent ct vincant el nunquam vincantur, 457, I. Duci generoso turpo est fugere, ¡55, *2: Absit istam rem facere, ul fugiamus ab eis.*

Quarto. *Cum fortitudine bellica Dei Umorem, cultum el pietatem conjungant,* IV, 432, 2 : *Dixit autem Judas el fratres ejus : Ecce contriti sunl inimici nostri, ascendamus nunc mundare sancta.* Dux belli uni Deo nitatur, 111, 10, 1 : *Sicut obedivimus ili cunctis Moysi, ita obediemus ct libi; tantum sit Dominus Deus tuus tecum, sicut fuit cum Moyse.In* Deo potissimum spem collocet, VI, 130, I *Equus paratur ad diem belli ; Dominus autem salutem tribuli.* Ducum inobedicnlia punita, IV,438,1 : *Audivit Josephus Zachurix filius, el Azarias princeps virtutis, res bene gestas, el prxlia qux facta sunt, et dixit: faciamus ct ipsi nomen, el camus pugnare adversus gentes quæ in circuitu nostro sunt.* Duces athei sua arma fecero numina,

L

Quinto. *Dux prxeat exemplo,* III, 381, I : *El egrediebatur* (Da\id), *el intrabat in conspectu populi.* Quis sit verus exercitus dux juxta Alberluni Austria) ducem, scilicet, qui præil exercitui, IV, 438, 2. Præeal in periculis, III, 24, 1. Duco fugiente, fugiet totus populus, IV, 243, 2 : *Et dixi : Num quisquam similis mei fugit?*

Sexto. *Dux victoria utatur,* III, 6b, 1 : *Ite, el ponite pedes super colla regum istorum.* Milites a pneda cohibeant, et in acie armatos contineant, IV, 431, 2: *Dixitque Judas : Nun concupiscatis spolia, quia bellum contra nos est.* Duces multi subditos expilant ut se ditent. 242, 1. Obtenta victoria, duces belli spolia m egenos distribuant, exemplo Judæ Machabæi, 538, I, 2: *Miscricurdem Domnium postulabant, ut* m *finem servis* iuli *reconciliaretur, ¿quam portionem debilibux,* I */ ujpdhs el viduis, sed el umoribus facientes.*

ËfiDA (S.). S. Ebbe abbatissa so cum omnibus Suis naso ot labro supcriore truncavit, ut castitatem tuerotur, IV, 337, 2; M, 618, 2.

EBINUM. Ebeni protium; ubi id nascatur, cjus natura, descriptio, XII, 699, I.

EBION, EBION IT/E. Ebion hebraico significat inopem, XVIII, 4, 1, 2. Ebion hærelicus recto sic dictus, id ost pauper, juxta S. Ignatlum, quia pauperrimo et tenuiter do Christo sentiebat, \ 1, 33, 2.

Legem et legalia miscere volebat cum Evangelio, XXI,59,1.Nullos post Moyson admittebat prophetas, XI, »3,1. Negabat Christum ab «eterno fuisse Deum, XVI, 295,2; XX, 5üI, 2 : 50G, 2. Impio docebat IL Virginem filium ex Josepho concepisse, nec illum fuisse auto virginem, XII, 830, 2; XVIII, 40, i ; XXI, IO, i. Jugulatur a S. Joanne per exordium Evangelü : *In principio, etc.* Quid do Ebione dixerit Joannes, XVI, 052,2. Ebion hære>iarcha adversarius fuit S. Pauli, X\ II, 98, 1. Paulum legis sua» hostem, apostatam ot Grœcum per contumeliam vocabat, XVIII, 4, 1, 2; 482, i. Quando hæroses sp ir ut, XVII, 2t, 2.

Ebioniiæ depravarunt Evangelium S. Matlhæi, XV, 11,2. Ab animatis el corno abstinebant, nuptias damnabant, XIX, 225, I. Aquam meram m calice oflercbanl, XX, 609, 2 ct seqq.

EBIUETAS, EBRIOSI, EUHIUS. L Edhiet vt is definitio ET NATURA. — *!• Ebrietas quid* JI7, variæ definitiones o Patribus oxoerplæ, L 234, i. Est intemperantia potus, pr.esertim cum tanta est, ut homini usum rationis adimat, XVI, 259, i : *Attendile autem vobis,* ne *forte graventur corda vestra in crapula el ebrietate ;* VI, 44, 1; 483, t; X, 139, L Ebrietas est dæmon voluntarius, VI, 211, I ; 39, I ; XI, 158, 2. Ebriolas opus diaboli est, X, 136, 2 : I inum in *jucunditatem creatum est, et non ad ebrietatem ab initio.* Ebriolas sæpo capitur pro liberaliore potu, mentem exhilaranto, XVI, 331, 2. *Omnis homo primum bonum vinum ponit, ct cum inebriati fuerint, tunc id quod deterius est.* Sæpo capitur etiam pro unitalo el allinentia, el rerum abundantia, V, b6, 2: Anima *qua benedicit, impinguabitur; ct jui inebriat, ipse quoque inebriabitur;* XIII, 47 L 2 ; Ebrietas animi qua* sit, XIX, 138, I *Qui* <mm *dormiunt, nude dormiunt, d qui ebrii sunt, nocte cbPii sunl.*

2 *Ebriosorum characteres et eorum ingluvies,* VI, *»• I> 2. Eurum assidua potatio, 205, 2 et seq. : *Cui* Tino caiua *vulnerat Nonne his qui commorantur* in vino, *et student calicibus epulandis* F Paludibus similes sunt, *ibid.* Post somnum iterum vina quærunt, 213, 2. *Quando evigilabo, et rursus vina reperium t* Ebriurum moros, XU, 302, 2. *Inebriate eum, quoniam contra Dominum erectus est; et allidet manum Uoab in vomitu* ruo, *el erit in derisum etiam ipse.* Eorum oculi rubent, livent, ardent, caligant, VI, 205, 1,2; 209,1, 2.Ebriis omnia videntur moveri, el apparent duplicia, XIV, 502, 2. *Ecco ego ponam Jerusalem superliminare crapula omnibus populis in circuitu.* Cespitant, nec recto incedunt, VI, 204, I. Do sapore non recta judicant, XVI, 331, 2. Ebriosorum vomitus el sordes, V, 358, 1 : *Qui suavis est* in oim *demorationibus. in suis munitionibus relinquit contumeliam,* \1 2H, *i.*

II. Ebr ir t as qual e peccat um. — Quando ebrietas sil peccatum mortale, XVI, 259, 1. Ebrietas una perfecta peccatum mortale est, XVIII, 293, 2: *Nolite errare : neque fornicarii... neque ebnosi... regnum Dei possidebunt.* An sil semper culpa mortalis. XVIII, 5t î 2: *Manifesta sunt autem opera carnis: qu*, rune fornicatio, immunditia... ebrietas, comessationes, et hii similia, qux prxdico vobis, siCi I predisi : quoniam qui talia agunt, regnum .^ri non consequentur.* Quando ab ea excusetur, 293, 2. Quare ebrius in corpus suum peccat, 296, 2. Ebriosi sunt filii Belial, III, 260, 2. Ebrietas Lotb fuit peccatum vernale, I, 233. 2.

III. QUOS MAXIMK DKÜECEAT EBRIETAS.— Ebrietà® dedecet reges et doctores, VI, 483, 1, 2: Aoli rtgíbus,o Samuel, noli regibus dare vinum. Ebrietas m muliere maxime probrosa est, X.7, 1 : *Mulier ebriosa, ira magna; et contumelia, et turpitudo illius non tegetur.* Dedocet diaconos, XIX, 216,2: *Diaconos similiter pudicos, non bilingues, non multo vino deditos.*

IV. Edbiktat is bffkctus. — <• *Qui sini effectus ingenerali,* I, 234, 1, 2; 373,1,2: VI, 44,1 ; 205. 1.2; 206,1, 2; 208, 1 ; 209» 1. 1; 484,2; X, 139,1. Ebrietà lis mala et dedecora, 111, 478, 1 : Poca- *vil tum David ut comederet coram sc el biberet, el inebriavit eum;* V, 358, i; 212, 1; 213, t, 2; X, 7, I ; 128, 1 ; 139, 2: *Ebrietatis animositas, imprudentis offensio, minorans virtutem, et faciens vulnera;* XVIII, 293, 2; 659, 1, XX, 259, 1 : *Propter quod succincti lumbos mentis vestra, subrii perfecte sperate in eam qua offertur vobis gratiam.* Ebrietatis damna octo, XIII, 68, 2 et seq. : *Prjeccpil ergo jam Umulentus ut afferrentur vasa aurea el argentea qux asportaverat Nabuchodonosor paler ejus de templo quod fuit* vi *Jerusalem, ul biberent in eis rex et optimales ejus, uxores et concubina illius.* Scilicet : !• ebrietas rationis usum oxlinguit; 2* pravas animi cupiditates excitat; 3* omnia sensuum organa lacii amarissimas oi foedissimas voluptatis cloacas; 4° luxuriæ dat locum , 5® sensum mentis uiagis ac ma^is obtundit;

es animalibus ebrios reddit; 7« ebrios opro humani generis, per indecoros et fœdos fadt; 8e puteus est, in quem ebrius se suaomnia demergit, XIII, 68, 2 et seq. Ebrietas est ater malitis virtutisque inimica, fortem virum ignavum reddit, etc., IV, 344, 1, 2: *Dibitque vinum* (Holophernes) *mullum nimis, quantum nunquam biberat in vita sua.*

Primo. *Quinam spedalini effectus el quot incommoda ebrietatis.* Primo. *Homini rationem adimit,* VI, 43, 2 : *Luxuriosa res vinum, et tumultuosa ebrietas ; quicumque his delectatur, non erit sapiens.* Ebrietas facit hominem ridiculum, *ibid.* Ebrii omnia et omnes rident, *ibid.* Ebrietas voluntaria insania est, XIII, 343, 2 : *Vinum et ebrietas auferunt cor.* Ebrii sunt typus stulti, VI, 308, 1,2: *Quomodo si spina nascatur in manu temulenti, sic parabola in ore stultorum.* Eorurn protervia et insania, 461. Sepeliunt se et rationem, 204, 2. Sunt vivum cadaver, et dæmone pejores, *ibid.* Similes sunt dæmoniacis, 209, * • 213, 1. Ebrietas obruit sapientiam, XI, 39 ⁄: *Verum hi quoque prx vino nescierunt.* Servi sunt ebrii, ebrietatis et vini, VI, 208, 1, 2; XIX, 329, *Anus similiter in habitu sancto, noh criminatrices, non mullo vino servientes,* ib 'ridentur omnia recta, tametsi prava. VI, 207, 1 : *Ne intuearis vinum, quando flavescit, cum splenduerit in vitro color ejus; ingreditur blande, sed in novissimo mordebit ut coluber, el sicut regulus venena diffundet.* Sunt similes navarcho dormienti, et in mari fluctibus jactato, 210, 2; 212, 1 : *El eris sicut donnichs in medio mari, et quasi sopitus gubernator, amisso clavo.* Eorum mores inconditi similes sunt insanis, 208, 2. Corpus nudat ebrius, multa dicit agitque insulsa, V, 358, 1. Ebrietas inducit stuporem, XI, 664, 2 : *Venite, sumamus vinum, et impleamur ebrietate: ct erit sicut hodie, sic et cras, el multo amplius.* Ebrii sunt insensibiles ad plagas, VI, 213,1. *Et dices: Verberaverunt me el non dolui; traxerunt me, ct ego non sensi.* Rerum omnium obliviscuntur, VI, 484,2 : *Etne forte bibant, et obliviscantur judiciorum, et mutent causam filiorum pauperis.* Ebrietas esi lagana, mentis inops, vino gravis et saburrata, XII, 408, i : *Filii Sion reputati sunt in vasa testea.*

Secundo. *Luxuria dat locum ebrietas.* Eam sequitur libido, XVIII, 293,1 ; 659, 1 : *Nolite inebriari vino in quo est luxuria.* Ebriosi nunquam casti sunl, 658, 2. Si aliquando non sunt luxuriosi, ratio est quod vino sopiunt hebetantque orexin ad venerem, XIII, 28, 1. Ebrietas est mater luxuñ V tumultus el omnium viliorum, VI, 43,2: *Luxuriosa res vinum.*

Tertio. *Pejores animalibus ebrios reddit,* VI. 209,1: In *novissimo mordebit ut coluber, el sicut regulus venena diffundet. Oculi lui videbunt extrañe is,d cor* tuum *loquatur perversa.* Sunt quasi, imo piu* kuam porci, IV, 3C3, 1. Sunl lividi, luridi, morosi, et varias bestiarum species induunt, VT, **204, 1.**

4° *Ebrietas hebetat discretionem,* XIV, 288, 2. Linguam moderari nesciunt ebrii, VI, **204, 1.** Eorum temeritas, **484,** 2. Nudant secreta, V, 322, 1 ; 358, 1 ; VI, 207, 1, 208, 1 ; 209, 2; 483, 2 et seq.: *Nullum secretum est ubi regnat ebrietas.*

Quarto. *Ebrietas facit iracundos et furiosos,* VI, 483, 2. Destruit amicitiam charitatis. XIV, 288, 1. Ebrii sunt tumultuosi, VI, 44, 1. Verberant sino causa el verberantur, 204, 2 : *Cui vx? cujus patri vx? cui rixx ? cui fovex ? cui sine causa vulnera? cui suffusio oculorum? nonne his qui Commorantur in vino, et student calicibus epotandis?* Ebrius plerumque rixas excitai, X, 138, 2 : *Vinum mullum potatum, irritationem el iram, el ruinas multas facit. Amaritudo anima mullum vinum potatum;* 139,2: *Ebrietatis animositas, imprudentis offensio, minorans virtutem, el faciens vulnera.* Ebriorum irascibiiilas, 139,2; 140, 1: *In convivio vini non arguas proximum.* Ebrius comparatur aquæ cui ferrum intingitur, 134, 2 : *Ignis probat ferrum durum, sic vinum corda superborum arguet, in ebrietate potatum.* Comparantur ebriosi basilicis, VI, 208,2: *In novissimo mordebit ut coluber, et sicut regulus venena diffundet.* Excandescentia est temulentia species, **44,2.**

Quinto. *Ebrii consumunt opes et vitam decurtant.* Consumunt opes, XIV, 288, 1. Uxorem el filios ad inopiam redigit ebrius, V, 358, 1. Ebriosus destruit fortitudinem corporalem, el vitam decuriat, XIV, 288, 1 ; X, 135, 2 : *Qux est vita ei qui minuitur vino? Quid defraudat vitam?Mors.* Ebrietas dat occasionem hosti invadendi et capiendi arces et urbes, V, 358, 1.

Sexto. *Ebrii quam sint probrosi el infames,* VI, 44,2; 213, 2. Omnibus horrori sunt, VI, 208, 2. Sunt humani generis opprobrium el puteus inferni, XIII, 68, 2. Ebrius sæpe ob nuditatem suam se omnium ludibrio exponit, XIV, 232, 1, 2 : *Vx qui potum dat amico suo, mittens fel suum, ct inebrians ut aspicial nuditatem ejus!*

Seplimo. *Ebrii pravos procreant filios,* IV, 300, A generatione abstineant ebrii, *ibid.*

V. Ebriorum punitionis exempla, II, 250, 2 : *Vocatusque esi ille locus, Sepulcra concupiscentix: ibi enim sepelierunt populum qui desideraverat.* Item eorum qui in ebrietate poenitenda admiserunt, 1, 234, 2.

VI. Ebrietatis remedia externa. — Ei resistunt unguenta , VI, 338, 2 : *Unguento et variis odoribus delectatur cor.* Verberibus c cerebro pellitur, VI, 213, i. De ebrietate tria apophthegmala. *Primus* calix, inquit Anacharsis, bibitur sanitatis ; *secundus* voluptatis ; *tertius* ebrietatis, injusliliæ et insani©, I, 373, 2 *(Vide* Biber e).

VII. De ebrietate spirituali. Ebrietas spiritualis alia est a corporali. XVII, 92, I : /1/ii *autem irridentes dicebant : Quia musto pleni sunt isti.*

Utriusquo analogi® el effectus, *ibid.* Ebrietas spiritualis quæ sit ot quam optanda, XIV, 323, 2 : *Comedistis, cl non estis saliali ; bibistis, cl non estis inebriali.* Ebrietas montis quartus contemplantium gradus, VII, 491, 1 : *Introduxit me rex in cellaria sua; exultabimus el lxtabimur in te, memores uberum tuorum super vinum.* Ebrietas contemplantium, VIII, 95, 2 : *Comedite, amici, et bibite, et inebriamini, diarissimi.* Ebrietas spiritualis ab Eucharistia, quænam, *ibid.*

EBUR. Ebur cur antonomaslice dicatur os, XII, 613, 1, 2. Olim minio tingebatur, 414, 1. Vetustate rubescit, *ibid.*

ECBATANA. Ecbatana nomen indeclinabile urbis Medorum, IV, 289, 1. A quo et quando ædificata, 413, 1. Quando vastata, 311,1.

ECCLESIA. Omnia quæ ad Ecclesiam tum militantem, tum triumphantem perlinent, in septem partes vel capita distribuimus.

CAPUT PRIMUM.

QUID SIT ECCLESIA, QUOMODO HÆC VOX SUMATUR IN SCRIPTURIS; ECCLESIÆ VARIEE FIGLILE ET ALLEGORLE.

I. *Quid sit Ecclesia,* XVIII, 249, 1. Undo dicatur, cl ejus etymon, XIII, 512, 1. Ejus nomen quod sit, XI, 724, 1 : *El videbunt gentes nomen tuum, el vocabitur libi nomen novum.* Ejus nomen vero est Dominus, XII, 8G3, 1. 2 : *El nomen civitatis ex illa die Dominus ibidem.* Cur vocatur regnum cœlorum, XII, 502,2; 503,1; XV, 328, 1, 2. XY1I, 285, 4; Eam Apostolus exprimit per *cœlestia,* XIX, 447, 1, 2 : *Necessc est ergo exemplaria quidem coelestium his mundari, ipsa autem caleslia melioribus hostiis quam istis.* An sit orbis lerræ futurus, 3G6, 2 : *Non enim angelis subjecit Deus orbem terrx futurum.* Est cœlum terrenum, XI, 122, 2: *Et dicent: Venite ot ascendamus ad montem Domini ct ad domum Dei Jacob.*

II. Ecclesiæ *vox significat congregationem, V,* 139, 2 : *Pene fui in omni malo, in medio Ecclesia synagogx.* Congregatio ct coelus quilibet homi- in etiam Ecclesia est, IX, 570, 1 : *Os prudentis xritur in Ecclesia.* Pro sapientum cœtu et consumitur, X, 295, 1 : *El non inhabitabunt, nec mbulabunt, ct in Ecclesiam non transilient.* lius cœlum fidelium significat quam concio, IX, 439, 1 : *In medio Ecclesia aperiet os ejus.* Per Ecclesiam quid significatur, dum dicitur Ammonius non posse intraro Ecclesiam, IV, 260, 1. Ecclop.a quævis (ut ædificium) vocatur abusivo marly-<nni. XXI, 147, 2 ; 148, 1.

III. *Quibus rebus in Scriptura significetur Ecclesia* (hic non dantur figuræ el comparationes quæ melius ad varias Ecclesiæ nolas referuntur). Ecclesia significatur mystico in descriptione terræ el civitatis Jerusalem, XII, 855, 2; 858, 1, 2, XIV, 592, 2. Per Sion et Jerusalem intelligitur, XIII, 512, 1 : *Quia in monte Sion et Jerusalem erit salvatio;* XV, 459, i : *Dicite filise Sion: Ecce rei tuus venit ;* XVIII, 22, 2. Ecclesia tam militans i| terris quam triumphans in cœlis vocatur Jerusalem, XX, 79,1 : *El scribam super cum nomen Det mei, et nomen civitatis Dei mei, nova Jerusalem,* Psalm. II, 183, 1 : *Et annuntient in Sion nomet Domini, el laudem ejus in Jerusalem.* Cur dicatur similis Jerusalem et Thersæ urbibus, Vili. 145, *Pulchra es, arnica mea, suavis, et decora sicilJl Jerusalem.* Est velut Jerusalem, X, 236, 1 : *Miserere civitati sanctificationis tux Jerusalem, civitati requiei tux.* Cur sit turris gregis et Ophel. sivo Jerusalem el Sion, cur vocetur filia et Sion, XIV, 98, 2; 99, 1 ; 100, i : *Et tu. turris gregis, nebulosa filix Sion, usque ad le veniet;* 307, 1 : *Lauda, filia Sion; jubila, Israel; lxtare el exulta in omni corde, filia Jerusalem.* Ecclesia est velut Sion, id est speculatio, IX. 23G, 2 ; XI, 709, 1 : *El vocabunt le civitatem Domini, Sion, sancii Israel.* Sioni comparatur, XI. 495, 2 : *Super montem excelsum ascende, tu qui evangelizas Sion.* Vocatur Sion ob varias rationes, XVHI, 558,2 : *Illa autem qux sursum est Jerusalem, libera est, quæ est mater nostra;* XIX, 506, 2: Jcceuijlix *ad Sion montem et civitatem Dei viventis, Jerusalem calestem.* Cur vocetur Jacob, Israel, XI, 697, 2 : *El* (cum) *venerit Sion redemptor, et eis qui redeunt ab iniquitate in Jacob.* Est vera Sion et Israel, XII, 760, 1 : *Faciam eas in gentem unam, in montibus Israel:* XIV, 555, 2 : *Magnificetur Dominus super terminum Israel.* Per Israelem designatur, X,548,1. Cur dicatur mons Sion, latera aquilonis, civitas Domini virtutum, *Psalm.* I, 313,1 : *Fundatur exuilatione universa terrx mons Sion, latera Aquilonis, civitas regis magni;* Psalm, II, 167, 2: *Exaltate Dominum Deum nostrum, el adorate in monte sancto ejus.* Vocatur rus Judaeorum ob 1res causas, XII, 182, 1,2: *Ego congregabo reliquias gregis mei de omnibus terris, ad quas ejecero eos illuc: el convertam eas ad rura sua.* Ecclesia est mystico domus David, XIV, 517, i : *In die illa, erit fons patens domui David.* Cur eam vocet Psaltes filiam David, *Psalm.* I. 297, 2 ; 298, i : .ludí, *filia, et vide, el incluía aurem tuam.* Templo el judaica synagogl designalur,V,245,1. Tabernaculo fœderis et Sancti sanclorum denotatur, XV111, 462, 1, 2 : I'<m *estis templum Dei vivi ;* XIX, 423, 2 : *Talem habemus pontificem, qui consedit in dextera sedis magnitudinis in calis; sanctorum minister ct tabernaculi veri quod fixit Dominus, et non homo;* 432, I. Ipsa est amplius el perfectius tabernaculum per quod Christus transivit, 440, 1 : *Christus autem assistens pontifex futurorum bonorum, per amplius et perfectius tabernaculum.... introivit semei in sancta.* Eam repræsentat arca fœderis, maxime triumphantem, XXI, 232, 2 : *El visa est arca testamenti ejus in templo ejus.* Denotatur

pet candelabrum templi Judaici, XIX, 43Î, 1,2; XXL 28. h

Ecclesiæ catholicæ typus fuit Esther, IV, 376, S. Repræsentntnr per hortum in quô habitum fiiit concivium Assueri, 364,1. Ecclesiæ Imago Suzanna est, XIII183,1. Symbolice cum beata Virgihe comparatur, XI, 192, f. Rcpræsenlatur per mulierem amictam sole, maximo Ecclesia quæ erit in fino saeculi, XXI, 234, 2. Allegorico Alexandria populorum est, XIV, 192. 2.

Ecclesia vocatur hortus plantationum, IX, 664,1 : *Dixi: fìigabo hortum* metihi *plantationum, et inebriaba prati mei fhictum.* Est hortus conclusus et fons signatus, VIII, 73, 2. Dicitur flos campici lilium convallium variis de causis, VII, 517, i. Pnlmæ asslmilntur propter multas analogias, IX. 636, I, 2. Est terra desiderabilis, XIV, 600, 2 : *Eritis enim vos terra desiderabilis.* Ecclesia cur columba sit, *Psalm.* I, 29 *in litui.* Januæ nssimilalur, IX, 429, i : *Dealus.... qui reSpiàïl per fenestras illius et in januis illius audiens.* Cur chrysoprato gemmae assimilclur, XXI, 39$, 2. Esi quasi domus pœnitentiæ, XIV, 72, 1 ‘ *In domo pulveris pulvere vos tOhspergitc.*

Ecclesiæ typus est firmamentum, X, 386, 2 : *Altitudinis firmamentum pulchritudo ejus est.* Item luna, 30. 1,2; 395, 2 : J *luna signum dici festi.* Soli, lunæ, iridi Comparatur, *Psalm.* 11, 100,2 : *El thronus ejus sicut sol in conspectu meo, et sicut luna perfecta in ælernum, el testis in calo fidelis.* Fulget ut sol et luna, XX, 436, I. Arcturo sideri assimilatur, XIII, 582, 1. Auroræ comparatur, *Job,* 84, i : *Erpeclel lucem, el non videat, rue ortum surgenlis aurora.* Fuit diluculum et aurora, XII, 390, 1,2: *Novi diluculo, multa esi fides tua.* Est scabellum Del. XI, 759, 1 : *Calum sedes mea, terra autem scabellum.*

CAPUT SECUNDUM.

ECCLESIÆ INSUTUTIO ET NECESSITAS.

I. *Ecclesia ante Christum.* Ecclesia vetus cl nova, Judæorum etChrislianurum, eadem est, XI\\ 307, I. Ejus instaurationem cl reformationem petit Psaltes, in *Psalm.Ci.* XIX,362,1 î *Tu* tn *principio, Domine, terram fundasti.* An in solis Elia, Eliseo el paucis sacerdotibus Eliæ tempore constiterit, XV111, 186,2 : *Domine, prophetas tuos occiderunt, altaria tua suffoderunt : el ego relictus sum solus, et qurrunt animam meam.* Ecclesia vera cur olim in tribu Juda fuerit, XII, 40, 1.

II. *Ecclesia formatio a Christo.* <• *Quomodo formata de carne et assibus Christi,* XVIII, 663, 2 el seq. : *Membra sumus corporis ejus, de corne ejus, et de ossibus ejus.* Est formata ex latere Christi dormientis in cruce, XII, 853, I. Sub arbore malo esi suscitala, Vili, 213, i : *Sub arbore inalo suscitavi te.* Quomodo desursum esso dicatur, XV 111, 558, 1 : *Hia autem qu« sursum* esi, *Jerusalem mater nostra.* Cur dicatur do cœlo descendere, XXI, 79, 1. Orta tantum post Christi recessum, sicut luna post solis occasum, XIV, 259. 2. Ecclesiam veterem rcædIIIcavil Nehemias, novatn nidificavi! Christus, IV, 230, 2.

2® *Ecclesia est a Christo prudenter ¡edificata ct roborata,* VI, 217, 1 : *Sapientid ædificabitur domus.* Fundáínenta et fabrica ejus, XI, 044, 1 : *Ecce egosternnm per ordinem lapides tuos, el fundabo te in sapphiris. Ejus* lapis fundamentalis est Christus, XVI, 73, 2 : *Ecce positus est hic in ruinam el resurrectionem multorum in Israel,* XVIII. 269, 2 : *Fundamentum enim aliud nemo potest ponere, preter Quomodo preíala sil synagoga et Christus Jesús Fundata est,* XIV, 328, *Slabelnt plantabo eas super humum.* Ecclesiæ fundamenta quæ, *Psalm.* II, 75, 1 : *Fundamenta ejus in montibus sanctis.* Ecclesiæ ædificatio ex quibus lapidibus, *Psalm.* I, 451, 1 : *Deus salvam faciet Sion, ct itdificabunlur civitates Juda.* Ejus fabrica describitur juxta descriptionem templi Salomonis, XII, 792, 1. Symbolice delineatur in templo quod Ezechieli demonstratum est, 779, 1, 2. Quam augusta do ea apud Ezochielem dicantur, 779, 1. Ejus fabrica sæpe in Scripturis comparatur îabricæ domus, XV, 471, 2. *Nunquam legistis in Scripturis: Lapidem, (¡ucm reprobaverunt xdificanles, hic factus csl in Caput anguli.* Ejus locales et spirituales dimensiones, XVIII, 619, i. Ejus quadratura tropologico exponitur, XXI, 376, 2: *El civitas in quadro posila est, longitudo ejus lania esi quanta el latitudo.* Ejus structores et perfectores qui, XIV, 402, 1. Ecclesia cur dicatur fundari, non fundata, *Psalm.* I, 313, 1 : *Fundatu: exultalione universæ terr.v mons Sion.*

3° *Ecclesia csl a Christo in monte Sion caepia erigi,* V, 246, 2; XIV, 343, I : Ecclesia Christiana cœpil, in Jerusalem in Sion, do qua vaticinatus est Tobias, IV, 308, 1 : *Jerusalem civitas Dei.... luce splendida fulgebis, et omnes fines terrx adorabunt te.* Ejus hieroglyphicum ct exordium, XIII, 260, i. Ejus infantia fuit ab oriu Christi usquo ad Pentecosten ; inde vero incipit ejus adolescentia, V1I, 604, 2. Ecclesia Dei duobus capitibus mirabilis apparet : *primo,* quod ex incredibili varietate gentium convenit in unius fidei el sacramentorum unitatem; *secundo,* quod süper Petrum ita fundata luit, ut portæ inferi adversus eam prevalere non possint, *Psalm.* I, 313, 1 : *Magnus DominUs et laudabilis nimis, in civitate Dei nostri, in monte sancio ejus.* Ecclesia primitiva dicta faodus populorum, XI, 585, 2 : *Dedi te in fadus populi, ut suscitares terram, cl possideres hereditates dissipatas.* Ecclesia Græca prima peno in orbo ofilornit dodllque primos præstanlissimos doctores, XIV. 463, 2 : *El suscitabo filios tuos, Sion, super filios tuos, Grecia.*

pedes éjus in die illa super montem Olivarum, qui est contra Jerusalem ad orientem. Potior est synagoga Judumrum, VI; 104, 2 et seq. Ejus major gloria est quam synagogæ, XIV, 3 il, 2 : *Magna erit gloria domus* istius novissima) plusquam *print#,* Ecclesia velus Judæorum per multas rupturas cecidit, XIII, 643, 1 : *In die illa suscitabo tabernaculum David, quod cecidit.* Ecclesia condita, templum fuit velut dirutum, et fundamenta evulsa, imo mons cui insidebat abscissus, XII, 779, 1,2. Conflata est ex Judicis ot Gentibus, XVI, 475, 2 : J/iai *oves habeo qux non sunt ct hoc ovili, el illas oportet me adducere.... el flet unum ovile, cl unus pastor.* Vestis est cujus pars detrita est synagoga, pars integrior Ecclesia nova Christi. XVIII, 518,1. Ecclesia ex gentibus colligenda significatur per ircam Arcuna Jcbusæi, 111,538, I. Ecclesia cur dijalur yas lineum omnigena animalia continens, XVII, 234, 1. Ecclesia gentium palmes est Christo viti insertus et non insectus, VIII, 4, 2.

III. *Ecclesiæ necessitas.* Extra eam non est salus, XII, 853, I : *In Ultoribus autem, tl in palustribus non sanabuntur.* Are® Noe comparatur, XIX, 191, 1 : *Quam* (conscientiam) *quidam repellentes, circa fidem naufragaverunt.* Ecclesiæ et arcæNoe analogiæ, XX, 340, I : *Cum fabricaretur arca in qua pauci, id csl octo anima salva fad# sunt per aquam.* Qui ab ea discedit a Christo disjunctus Ost, XVIII, 249, 2; XX, 233, 2: *Ecclesiæ Dei quæ esi Corinthi.*

CAPUT TERTIUM.

QUÆ SINT KOTÆ ECCLESIÆ A CHIUSTO FUNDATÆ.

I. Visibil it as. — Ecclesia est visibilis, XX. 283, I : *Et ipsi lanquam lapides viví superxdificamini, domus spiritualis.* Ecclesia dicitur mons, IX, 111,2 : *Et crii in novissimis diebus prxparalus mons domus Domini, in vertice montium.* Est in vertice montium, el ad eum fluent omnes gentes, *ibid.* Est domus Domini super montem ludificata. XIV, 96, 1 : *El erit : In novissimo dierum erit mons domus Domini praparatus in vertice montium ; et fluent ad tum populi,* XII, 783, I : *Et dimisit me super montem excelsum nimis super quem erat quasi .rdificium civitatis.*

N. It. Aliunde visibilis esi Ecclesia Christi in membris suis; in eoruiiidcin membrorum conventibus, in actibus religionis quos adimplent, el in sua hierarchia.

II. Unit as. — Ia *Unitas fidei.* Esi eadem ubique, XVIII, 219, 1. In ea sola orina osi sol veritatis, graliæ et justiliæ, XI 701, I, 2 : *Ambulabunt gentes in lumine luo, et reges in splendore ortus tui.* Adeam unitatem servandam obligati sunt Christiani, XVIII, 251, I : *Obsecro vos, fratres, pernomen Domini nostri Jesu Christi, ut idipsum dicatis omnes, el non sint in vobis schismata : silis autem perfecti* in *eodem sensu cl in cadtm sententia ;* XVIÎÎ, 631, 1 : *Ipse dedit quosdam apos» lotos..... donec occurramus omnes in unitatem fidei.* Ecclesia est una et sola, XIII, 312, 2, Non est schismate scindenda, XVI, 614, 2 : *Erat aulem tunica inconsutilis, desuper contesta prr totum.* Quam ei noceant schismata, XX, 681, 2; 682, I : *Ili sunt qui segregant semelipsos, animales, spiritum non habentes.*

2' *Undas communionis.* Ecclesia est ovile Del, XVI, 468. 1 : (/ui *non introi per ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur esi et latro.* Habet in se vana pascua, 471, i. 2. In ea omnes sunt concordes, etsi natura, gente el moribus dispares, XI, 756, 1,2 : *Lupus et agnus pascentur simult leo cl bos comedent paleas.* In ea lupi habitant cum agnis, IX, 398, 1, 2. Ab Ecclesia Romana pendent omnes Ecclesia particulares. XI, 496, i : *Super montem excelsum ascende tu, qui evangelizas Sion.u. Dic civitatibus Juda : Ecce Deus vester.* Ecclesia est velut fasciculus Dei una Domini religione constructus, XIII, 639, 2 : *Qui ædificat incalo ascensionem suam, el fasciculum suum super terram fundavit.*

3° *Unitas capitis.* Ecclesiæ caput est unum, et ipsa una, X. 460, 2 : *Non est indutus illa* corona) *alienigena atiquis, sed tantum filii ipsius solis el nepotes ejus per omne tempus.*

111. Sanct it as. — Quomodo dicatur sancta el sine ruga, XVIII, 663. 1 : *Christus dilessi Ecctesiam, et seipsum tradidit pro ea ut illam sanctificaret, mundans lavacro aquæ in Vertu) vita, ut exhiberet ipse sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam aut rugam, aut aliquid hujus modi, sed ut sil sancta et immaculata.* Cur Deo complaceat, XI. 726. I : *Vocaberis colunias mea in ea.* Quomodo sil Deo fidelis. 118. 2: *Post hssc vocaberis civitas justi, urbs fidelis.* Per Christum incarnatum facta est habitaculum justitia, mons sanctus, XII, 231,2 : *Benedicat tibi Dominus, pulchritudo juslitiæ, mons sanctus.* Eam implet Chrislus, implet sanctitate cl justitia. XI, t38, 2 : *Et erit fides* in *temporibus suis, divitia salutis,sapientia el scientia : limor Domini ipse est thesaurus ejus.* Cur sil sancta, a sancio Spiritu regime, XXI. 394. 2 : Cur dicatur civitas sancta. XI, 615, 1 : *Consurge,... induere vestimentis glunæ lux, Jerusalem, civitas sancti.* Cur dicatur terra .sanctorum, \1.377, i : *In terra sanctorum iniqua gessit, non videbit gloriam Domini.* Pecca lis offenditur. IX, 636, I. Exea quando et quomodo impietas expelli dicatur in Babylonem, XIV, 423, I. Dicitur pix jusliti® el honor pietatis, .XII, 453, 1, 2 : *Nominabitur enim tibi nomen tuum a Deo in aempittrnum ; Paæ Jusliliæ et honor pietahs.* Ejus .mima est fides et charitas, XIX, 293, 2 et seq. Ejus vita est martyrum mors, XVIII, 442, I : *Ergo mors in nobis operatur, vita autem in vobis.* Sancta semper mansit, XI, 109, 1 ; 147, 2 : *Et crii: Omnis qui rehclus fuerit in Sion..,, sanctus voca-*

bitur. Ipsa non est Babylon, ut volunt hærotici, XXI, 307, 2; 312, 1, 2.

IV. Catholicitas. — Ejus precipua nota est quod sit catholica, XX, 1, 2.

I0 *Ecclesia quomodo sil propagata,* XI, 591, 1 : *Adhuc dicent in auribus luis filii sterilitatis lux : Angustus est mihi locus, fac spatium mihi ul habilem,* Quomodo so paulalim diffuderit, VI, 501, 2. Brevi tempore propagata est, *Psalm.* II, 254,2: *Virgam virtutis lux emittet Dominus ex Sion : Dominare in medio inimicorum tuorum.* Significatur allegorico per aquas torrentis sensim crescentis Ezecbieli visas, XII, 850, 1. 2. Cur comparetur grano sinapis, XV, 328,1, 2.

2® *Ecclesia per omnes orbis partes diffusa est,* IX, 647, 2; 648, I : *Ego quasi terebinthus extendi ramos meos, et rami mei honoris et gratto.* XI, 641, i : /Id *dexteram et ad tovampenetrabis.* Ejus semen possidet gentes et terras desertas, 641, I : *Et semen tuum gentes hæreditabil, et civitates desertas inhabitabit.* Quam lato so diffundat, XVI, 556, 2. Comparatur areolæ hortorum, IX, 664, 1. Ecclesia quaro et quomodo magna, *Psalm.1,*217, 2: *Confitebor tibi in ecclesia magna.* Quanta sit ejus amplitudo et capacitas, XIV, 373, 2 : *Absquemuro habitabitur Jerusalem, prx multitudine hominum el jumentorum in medio ejus.* Ecclesiæ et regni Christi propagatio, *Psalm.* I, 467, i : *El dominabitur a mari usque ad marc, et a flumine usque ad terminos orbis terrarum.* Quomodo dilatanda, XI, 713, 1, 2 : *Minimus erit in mille, ct parvulus in gentem fortissimam.* Ecclesia Christi quaquaversum propaganda, XII, 234, 2; 235, 1. Per omnes gentes fundanda Ecclesia, aliquanto tempore apud eas stare debet antequam veniat mundi finis, sed quamdiu, incertum est, XV, 505, 1.

3* *Ecclesia facunditas.* Ecclesia ex gentibus diu sterilis, *Psalm.* II, 268, 2: *Qui habitare facit sterilem in domo, matrem filiorum txtantem* Initio exigua et sterilis respectu synagogæ, et deserta a Deo, fide, gratia; at postea his omnibus magis fœcundala est quam synagoga, XI, 640, 1, 2. Cur mater fœcunda dicatur, XVIII, 558, 2. Ejus partus fœcundus, XI, 760, 2 : *Numquid parturiet terra in dic una, aut parietur gens simul?* Quam multos pepercrit Deo, XVIII, 558,2: *Letare, sterilis, qux non paris, erumpe el clama.* Est virgo virtutibus, mater prolibus, 559, 1. Quomodo pariat Deo filios masculos, XXI, 243, 2: *El draco stetit ante mulierem qux erat paritura, ut, cum peperissd, filium ejus devoraret.* Ad eam venere ex omnibus genübus, XI, 533, 2; 534, 1 : *Noli timere, quia ego tecum sum: ab oriente adducam semen tuum, et ab occidente congregabo te. Dicam Aquiloni : Da ;el Austro: Noli prohibere; affer filios meos de longinquo, cl filias meas ab entremis terrx.* Ad eam quomodo omnes gentes confluxuræ sint, 122,1: *Erd,.... pr.rparalus mons Domini in vertice montium, cl devabdur super colles, el fiuenl ad cum omnes gentes.* Quod signifient tria: <• flumina pòpulorum fluere contra naturam, sursum in nltissisimum montem ascendendo; 2° eorum affluentiam et rapidum cursum ; 3° eorum cursum spontaneum, XI, 122,1. Ad eam terrenas gentes venire quam sit miraculosuin, *ibid.* ; XIV, 96,1,2. Ecclesia comparatur oleæ et olivæ, XII, 98, 2: *Olivam uberem, pulchram, fructiferam, speciosam vocavit nomen tuum.* Vocatur oliva propter varias analogias, XIII, 471, 1 : *Ibunt rami ejus, et erit quasi oliva gloril ejus, et odor ejus ul Libani;* XVIII, 193, 1 : Tu *autem cum oleaster esses, socius radicis cl pinguedinis oliva factus es.* Christo facta est in cornu Clio olei, id est oleatum, olei ferax, oleo abundans et plenum, XI, 152, 2.

Ecclesia vine® comparatur, XI, <52, 2; XII, 304, 1 ; 601, 2 ; XV, 470, 1; XVII, 272, 2. Ejus fecundus proventus, XI, 455, 1, 2. Producit bonos fructus, etiamsi malos habeat pastores ct doctores, XV, 471, 1 : *Vineam suam locabit aliis agricolis, qui reddant ei fructum temporibus suis.*

V. Apostoijcitas *(Vide* verbo Apostoli, et infra Constitutio Ecclesiæ).

CAPUT QUARTUM.

QUÆ SINT ECCLESIÆ DOTES.

I. Perpetuitas. *Ecclesia erit perpetua,* X, 264,4; Fila *viri in numero dierum: dies autem Israel innumerabiles sunl ;* XI, 641, 1: *Dilata locum tentorii lui, etpelles tabernaculorum tuorum extende, ne parcas : longos fac funiculos tuos, ct clavos tuos* consolida. Ejuscontinualioetduratio, XVIII, 187,1. Ecclesia Romana perpetuo futura est, XI, 405, 1. Ecclesia catholica stabit usque ad finem mundi, XXI, 348, 1. In æternum durabit, ct semper habebit suos cives, XII, 751, 2: *Adducam super vos homines, populum meum Israel, el hxrcditate possidebunt te : ct eris eis in hxreditatem, ct non addes ultra ut absque eis sis.* Durabit in æternum, donec in beatum statum mutetur, XIV, 537, 2; 538, 1 : *Habitabunt in ea, cl anathema non erit amplius; sed sedebit Jerusalem secura.* Est solida, æterna et cœleslis, XIX, 357, 2. Ejus pax ct longævitas, XIV, 444, 1 : *Adhuc habitabunt senes* d *anus in plateis Jerusalem; ct viri baculus in manu ejusprx multitudine dierum.*

II. Indefectidilitas, id est, identitas perpetua! permanenti® in sua natura. 1® *Ecclesia an possit deficere?* In æternum tota non deficiet, XI, 663, 1. Non potest omnino deficere, nec deficiet, XVIII, 186, 2. Ecclesia gentium susceptam fidem nunquam deseret, XIV, 527, 2: *El stabunt pedes ejm in die illa super montem Olivarum.* Sub Antichrp sto non deficiet, XIX, 163, 2. In æternum durabit ejus decor, XI, 615, 2; *Non adjiciet ultra ul pertranseat per te incircumcisus et immundus.* Ejus constantia in fide, doctrina, moribus, persecutionibus, martyriis, XXI, 237, 2. *Mulier amicta sole9 et*

hma sub pedibus ejus. Lucerna ejus non extinguí- | frir, VI, »03, 2; 50'», 1 : *Non cxtinguclur in nocte lucerna cjus,* ibid.

III. AUCTOMTAS IN DOCENDO, SEU MAGISTERII. — Ecclesia repletur doctrina praedicationis evangelica?, XI, 264, 1,2: *Repleta est terra scientia Domini, sicut aqua maris operientes.* Successu temporis crevit ad perfectionem agnitionis mysteriorum fidei, XVI, 288, I ; 578, 2 : *Cum autem venerit ille Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem.* Didicit multa per traditiones, XIX, 279, 2 : Formam *habe sanorum verborum, qua a me audisti in fide et in dilectione in Christo Jesu.* Superat omnes Judæorum et philosophorum scholas, VI, | 624, 2: *Multa filix congregaverunt divitias; tu supergressa es universas.* Item transcendit omnes doctrinas, leges, instructiones, religiones Judæorum et philosophorum, XIV, 96, 1, 2 : *Et erit : In novissimo dierum, erit mons domus Domini praeparatus in vertice montium.* Ejus sapientia et firmitas significatur per duas columnas. ¡II, 588, I.Kjus septem columnae quæ, V, 246, 2 el seqq. Quam sit clemens in docendo, VI, 520, 2 : *Os ejus aperuit sapientiæ, et lex clementia in lingua ejus.*

Ecclesia custos et doctrix est sacræ Scripturæ, XVIII, 207, 2. Ejus est definire quæ sint genuina? Scripturæ, quis sil liber canonicus, quis apocryphus, item quis sit genuinusScripturæ sensus, XV, 48, 1, 2 ; XVI, II, 1,2. Ecclesiæ communis oratio a tota Ecclesia approbata, examinari non debet, XVIII. 391, I. Est judex controversiarum fidei, XI, 647, 2 : *Omnem linguam resistentem tibi in judicio, judicabis.* Ad eam in dubiis est confugiendum. XVIII. 5, 2. Ab ea in dubiis fidei petenda est stabilis resolutio, XIX, 219. 1, 2. Ab Ecclesia Romana veritas fidei et apostolica? traditionis petenda, XVIII, 5. 2; 6, I ; 44, 2: *Fides vestra annuntiatur in universo mundo.*

IV. iNFALLiniLiTAS. I0 *Ecclesia est columna cl firmamentum veritatis,cur,* XIV, 443, I : *Habitabo in medio Jerusalem; et vocabitur Jerusalem civitas veritatis ct mons Domini exercituum, mons sanclificatus,* XIX, 218, 1, 2: *Ut scias quomodo oporteat tc in domo Dei conversari, qua est columna et firmamentum veritatis.* Non potest errare in fido, *ibid,* ct seq. Omnis simul erraro non potest XI. 663, I. Ei semper do oraculo voræ fidei Christus prospicit, XVI, 263, I : *Ego autem rogavi pro te, st non deficiat fides tua.*

2° *Cui debeat hanc prarogalivam.* In Ecclesia Christiana habitat cl requiescit SS. Trinitas, IX, 627, I. *Qui creavit me, requievit in tabernaculo tico,* XV, 269, {. A Spiritu sancto assistitur. Aon *enim vos qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis.* Petro ut vicario Christi vo- Ail fundamento innixa ct solidata, in fide erraro eon potest, 369, 1, 2: *Tu es Petrus, et super sana petram adificabo Ecclesiam meam, et porta mferi non pravalebunt adversus eam.* Ipsa esi | peculium Christi, qui in ea semper habitat, fX, 631, 1 . *El radicavi in populo honorificato, el* tH *parte ÏM mei haréditos illius, et in pientiudir* Sanctorum detentio mea;* XV, 658, 2 : *Et ecco biscum sum omnibus diebus, usque ad consumma* tionem sxculi.* Ejus umbella Christus est, XI. 149,2: *Creabit Dominus super omnem locum montis Sion, el ubi invocatus est, nubem per diem, el fumum et splendorem ignis flammantis in nocte ; super omnem enim gloriam protectio. Et tabernaculum erit in umbraculum diei ab astu, el in securitatem.* Est tabernaculum Davidis, id est Christi et Christianorum, XIII, 642, 2; 643, 1. Exinde quod Deus cl Christus cum Ecclesia inhabitent, dicitur civitas Dei, XV, 658, i. Esi regnum Dei, 285, 2 : 0ui *autem minor est in regno calorum, major est illo;* XVII, 49, 2. Est mystice templum Dei, XIV, 587, I : *Et statim veniet ad templum suum dominator;* XVIII, 461, 2 : *Vos enim estis templum Dei vivi.* Cur dicatur sanctuarium Dei, XII, 760, 2 : *El erit tabernaculum meum in eis: et ero eis Deus, ct ipsi erunt mihi populus.* Est thronus gloriæ Dei, 113, 2 : *Solium gloria altitudinis a principio, locus sanctificationis nostra;* XIII, 92, 2 : *Thronus ejus flamma ignis;* XXI, 94, i : *Et ecce sedes posita erat in calo, et supra sedem sedens.*

CAPUT QUINTUM.

ECCLESIÆ CONSTITUTIO.*

I. *De anima Ecclesia, ubi de Ecclesia pulchritudine.* Omnes ct soli justi pertinent ad Ecclesiae animam ; variis quidem hominibus per peccata mortuis, sed per gratiam reviviscentibus conflatur, et in Christo coalescit. XII, 759, 2: *Sume libi lignum unum, cl scribe super illud : Juda ct filiorum Israel sociorum ejus; ct (olle lignum alterum, ct scribe super illud: Joseph ligno Ephraim ct cuncta domui Israel, sociorumque ejus. Et adjunge illa unum ad alterum, tibi* in *lignum unum, et erunt in unionem in manu tua.* Consurgit o fidelibus cruce et mortificatione expolitis, XIV, 353, I, 2. Ejus pulchritudo, Vili, 2. i, 2: *Qua est ista qua ascendit per desertum sicut virgula fumi tx aromatibus myrrha, ct thuris, ct universi pulveris pigmentarii.* Ista pulchritudo duplex, interna ct externa, VII, 535, 1 : *Ecce (u pulchra es, amica mea, ecce tu pulchra es.* Exterius deformis, introrsum pulchra est, XIV, 503, 1. Ejus splendor, XI, 644, I. Ante Christum pauper, fuit ab illo splendida el divos facta, XI, 643, 2. Odori aromatorum fumo cur comparata, VIII, 4, i. Cur dicitur terra desiderabilis, ct caprea amabilis, XIV, 600, 2: 601, 1. Ecclesia stellis coronatur in capite, XIII, 172, 2. Cur stellifera Joanni apparuit, XVUI, 409, 1 ; Est corona gloriæ Dei, XI, 724, I, 2 : *Et eris corona gloria in manu Domini.* Quatuor bona ejus spiritualia sunl, præcepta, exercitia, virtutes ol charismala. XIII 490. 2. Est plenitudo, mun Dd donis |

impletor, XIX, 78, 1 : *In ipso* (Christo) *complacuit* (Patri) *plenitudinem inhabitare.* Ejus vestimenta guænam, Vili, 71, t : *Odor vestimentorum tuorum ficui odor thuris;* Psalm., I, ¿97, 2: *Astitit regina f dextris tuis in vestitu deaurato, circumdata va-Titiate,* Ejus tunica quænam, Vili, <04,2.* *Expoliavi me tunica mea, quomodo induar illa? Cur* ei 6etur calceus ianthinus, XIX, 55, f.Eam ornant varii religiosi ordines, XVIII, ¿52, 1.

II. *Ecclesia intima unio cum Christo.* Ecclesiae anima el vita Christus est, XVIII. 632, 2; 633, ‹ : *Donec occurramus omnes in unitatem fidei, el agnitionis Filii Cei in virum perfectum, in mensuram alatis plenitudinis Christi.* Ejus societas est cum Christo et Deo, XX, 521, 1 : *Societas nostra sil cum Patre, et cum Filio ejus Jesu Christo.* Est corpus Christi, XV, 512, 1 . *Ubicumque fuerit corpus, ibi congregabuntur el aquila ;* XVIII, 37$, 2 : *In uno Spiritu omnes nos in unum corpus baplizali sumus.* Christus caput est Ecclesie, et Ecclesia est complementum Christi Ianquam sui capitis; XVIII, 353, 2 ; *Volo autem vos scire, quod omnis viri caput Christus est : capul autem mulieris vir; capul vero Christi Deus;* 697, I ; *El ipsum dedit caput supra omnem Ecclesiam;* 598, 1, 2 : *Qux csl corpus ipsius, et pleniludo ejus, qui omnia in omnibus adimpletur.* In eam Christus summam potestatem habet, XXI, 71, 1, 2 : *Qui habet elavem David ; qui aperit, el nemo claudi!; claudit, el nemo aperit.* Ecclesia Christi est, non Pontificis, XX, 379, I : *Pascite qui in vobis est gregem Dei»* Est novus mundus cl regnum Christi, XI, 753, I : *Ecce ego creo calos novosel terram novam,* XV,398,2; 600, 2; 601, t. *Jesus autem stetit ante prasidem, el interrogavit eum prxtes, dicens: Tu es rex Judæorum ? Dicit itti Jesus: Tu dicis,* XVI, 20, 2; 21, 1 : *El regnabit in domo Jacob in alerninn, ct regni illius non crii finis.* Materialiter cl roipsa est regnum Christi, I XIII, 644, I. Ejus regnum adiit Christus in cruce, dum de morto el inferno, peccalo et mundo triumphas il, XV, 462, 2 el seqq.

Ecclesia est sponsa Christi, *Psalm.* I, 297,2: *Astitit regina a dextris luis.* Curdicalur sponsa el sponsus .et qua ratione. XI. 711, 2: *Induit me vestimentis salutisti indumento justitia circumdedit me, quasi sponsum decoratum corona, et quasi sponsam ornatam monilibus suis.* Ejus cum Deo matrimonium, 642, 1 : *Ul mulierem derelictam el marentem spiritu vocavit te Dominus, el uxorem ab adolescentia abjectam, dixit Deus tuus.* Eam sibi Christus copulavit ul conjugem, XIII, 286, 2. Christus ejus sponsus est, XVIII, 667, i : *Sacramentum hoc magnum est, ego autem dico in Christo et* in *Ecclesia.* Ejus epithalamium canil Psaltes *Psalm.* XLIV,XIX, 360, 2. Est Agni sponsa in hac vita, in futuro erit uxor, XXI, 934, I : *Et uxor ejus prsparavit se fel datum est illi ut cooperuit ss byssino splendenti el candido; byssinuus* sxum *justificationes sunt sanctorum.* Eam quam ardenter Christus amet, XIV. 336, 2. Amor Christi erga earn adulterio Davidis comparatur, XVIII, 101.2; 10! 1. Christo sponso suo reddit bonum, VI, 494,1 : *lledet ei bonum, ct non malum, omnibus diebus vita sua.* Sub umbra Christi quomodo quiescit, VII, 554, I : *Sub umbra illius quem desideraveram sedi, et fructus ejus dulcis gutturi meo.* Est Christi palmetum amoenissimum, IX. 636,1.

III. *De Ecclesia corpore.* 1® *Quibus coalescat corpus seu pars exterior Ecclesia.* A fidelibus inter so consociatis constituitur, XVI, 353, i, 2. Est velut magna familia ct domus, XIX, 214, 2: *Oportet Episcopum esse.... sua domui bene præposiluin.* Ad corpus Ecclesiae seu ad visibilem Ecclesiam spectant omnes Christi fideles, tam justi quam peccatores, tam boni quam mali, XV, 334. 2 : *Simile est regnum coelorum sagena missa in mare, et et omni genere piscium congreganti.* In ea tam sunt polluti ct peccatores, quam justi et sancti, XI, 457, i, 2. Item, tam electi quam reprobi secus ac Calvinus docet, XIX, 293, 2: /n *magna autem domo non solum sunl vasa aurea cl argentea, sed et lignea el fictilia.* Sunt in Ecclesia etiam haeretici ct schismatici, in eo sensu quod ejus jurisdictioni subsunt, licet ejus boni sint privati, XVIII, 290, 2. Ecclesia similis est arem in qua plures sunt palea quam trilici grana, XV, 106, 1 : *Cujus ventilabrum in manu sua, et permundabit aream suam ct congregabit trilicum suum in horreum, paleas autem comburet igni inestinguibili.*

Ecclesiae membra mystica quæ sint, XVIII, 376, I, 2. *Vos autem estis corpus Christi et membra de membro;* 636. 2 : *Ex quo totum corpus compactum et connexum per omnem juncturam submi-nistrationis, secundum operationem in mensuram uniuscujusque membri, augmentum corporis fácil in adificalionrm sui in charilate.* Ei conveniunt sex proprietates corporis et membrorum, 376, 1,2: *Vos autem estis corpus Christi, cl membra de membro.*

IV. /n *quas classes qui Ecclesiam conficiunt, distribuantur.* 1° *Corpus Ecclesia suo ordine est compactum,* XVIII, 630,2: *Ipse dedit quosdam quidem Apostolos, quosdam autem Prophetas, alios vero Evangelistas, alios autem Pastores ct Doctores, ad consummationem sanctorum.* Ejus fortitudo, puh chriludo, consistit in ordino hicrarchiço, VIII, 146, 1 : *Pulchra es, amica mea, suavis, el decora sicut Jerusalem : terribilis ul castrorum acies ordinata.* Ecclesia? hicrarchiæ praesunt angeli extremi ordinis, XVHI, 355, 2: *Ideo debet mulier potestatem habere supra caput propter angelos** Nemo in Ecclesia ministrat, qui ad tale ministerium non habet titulum, 207, 1. *Habentes autem donationes secundum gratiam, qua data est nobis, differentes, sive ministerium in ministrando, sive qui docet in doctrina.* Nomine Ecclesiæ cui peccantes obstinati denuntiari jubeclur, inteiliguntur ejus pastores et

rectores, XV, 409, 2: *Quod* H *non audierit eos* i (testes) *die Ecclesia.* Ejus rectores qui affligit, Christum affligit, V, 583, 1 : *Non est bonum damnum inferre Justo, nec perculere principem qui recte Judicat.*

2* *Ecclesia caput visibile.* Ecclesia super Petrum est fundata et aedificata, XV, 366. 1 : *Tu es Petrus, et super hanc petram adificabo Ecclesiam meam.* Duodecim privilegia uni 8. Petro respectu totius Ecclesia) a Christo concessa : *primum,* quod a Christo creatus sit petra cl fundamentum Ecclesi® ; *secundum,* quod Petrus fuerit capul, superior, rector el judex omnium Apostolorum; fer- *Hum,* quod fuerit hierarcha, quodque ab eo omnis ordo hierarchies descendat ; *quartum,* quod Christus S. Petro ejusque successoribus promiserit et dederit assistendam Spiritus sancti ad regendam Ecclesiam et docendam veram fidem; *quintum,* quod Petrus el Pontifex quilibet Christi personam et auctoritatem repræsentet ; *sextum,* quod S. Pe- Irus ejusque successores Romani Pontifices toti Ecclesia) praesint quasi monarchic; *septimum,* quod jus el imperium Petri non tantum sublimius, sed ct amplius sit quam quorumvis regum et imperatorum; *octavum,* S. Petri jus el imperium non tantum in terram, sed et ad inferos el superos pcrlinet; *nonum,* S. Petri potestas propagatur in posteros, et cæteris patriarchis deficientibus, inconcussa perdurat et durabit usque ad finem mundi; *decimum, S.* Petri potestas el dignitas superat potestatem Abrabæ, Mosis, Aaronis, Molchisedech, omniumque veterum pontificum, patriarcbarum et prophetarum; *undecimum,* S. Petrus per discipulos a so missos fundavit per totum orboni Ecclesias; *duodecimum,* non ita cœlum splendescii, quando radios suos sol demittit, sicut Romanorum urbs duas illas lampades (Petrum et Panium) ubique terrarum effundens, XX, 232, 2 et seq. Ejus regimini necessaria est subordinado episcoporum, sacerdotum, el fidelium omnium sub uno Pontifice, XV, 255,2: *Duodecim autem Apostolorum* nomina *sunt: Primus, Simon, qui dicitur Petrus,* eie.Ecclesia)regimen estmonarchicum, X\ 1,616, 1: *Dicit ct* (Petro); *Pasce agnos meos.* Est regnum saccrdotalo, et regale sacerdotium, XX. 285. 2: Vos *autem genus electum, regale sacerdotium,* XXI. 132, 1,2: *Fecisti nos Deo nostro regnum, ct sacerdotes, ct regnabimus super terram.* Ecclesia? caput osculantur reges in Pontifico qui est Ecclesia) caput, XI, 691, 2; 591, 1, 2 : *Vultu in terram demisso adorabunt te* (reges) *ct pulverem pedum tuorum lingent.* Ecclesia Romana caput est omnium Ecclesiarum, XX, 232, 2.

3° *Ecclesiastica potestas csl immediate a Deo,* XVIII. 220, 1 : *Non csl enim potestas nisi a Deo.* Ecclesia duplicem habet potestatem, unam spiritilalem el alteram temporalem, XV, 677, 2. Ilæc duplex potestas figuratur per duos gladios, *ibid.* In ea duplex est regnum, unum quantum ad spiritualia, alterum quantum ad temporalia, XTT, 819, 1. Non evertit regna mundi, XVili, st9,1 *t Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sil.* Ecclesia non judicat paganos et cur, 190, 2: ()u(d *mihi do* <û *qui foris sunt judicare?*

Non omnia ad ejus regimen spectantia Christus constituit, sed multa reliquit successoribus. XIX. 323,1 : *Hujus rei gratia reliqui te Creta, ut ea qv-t desunt corrigas, el constituas per civitates prctby* feros, sicut et ego disposui tibi.* Ecclesia) ohm regebantur, non jurisdictione distincta, sed communi presbyterorum consilio, labore et spiritu, 3, 2: *Paulus ct Timotheus, serui Jests Christi omnibus sanctis in Christo Jesu. qui sunt Philippis, eum episcopis et diaconibus.* In Ecclesia est potestas peccata retinendi el absolvendi ; hoc significatur per sardineum el jaspideum coloram Dei sedentis in throno, XXI, 95, 2 : *El qui sedebat, similis erat aspectu lapidis jaspidis el sardinis.* Ecclesiastica immunitas a jurisdictione civili, quando introducta, XVII, 412, 1, 2 : *Dixit aulem Paulus : Ad tribunal Casaris sto, ibi me oportet Judicari.* Ecclesiasticis superioribus csl obediendum, XIX, 522, i : *Obedite praposilis vestris, el subjacete eis.*

4® *Ecclesia varii ritus el usus ab ea statuti vel observati.* Quos ritus prise» Bcclesiæ adhuc observet et retineat, XVIII, 395, 2. Octo ritibus Eo closim antiqua successerunt octo ritus modern®, *ibid.* Cur preces et responsoria iteret. IX, 231,1; *Non Heres verbum* in ornfione *tua.* Semper laudat 98. Trinitatem, 445, i : *Sapientia enim Dei astabit laus, et in ore fideli abundabit, et Dominator dabit eam illi.* Semper orat pro summo Pontifice, XVII, 261, 2 : *Et Petrus quidem servabatur in carcera. Oratio autem fiebat sine intermissione ab Ecclesia ad Deum pro eo.* Multos ritus ex *Zacharia* et Jpoca/i/pri el similia symbola rerum sacrarum mutuata est in officiis ecclesiasticis. XIV, 391, 2. Utitur quarto libro *Esdra* in introitu Missæ, et in officio *de Martyre,* IV, 263, I. Cur pr» sanctis Veteris Testamenti celebret festum septem fratrum Machabœorum, 529, 2. Quomodo peccatoribus defunctis adhibeat suffragia, 554, 1 : *Rogaverunt ut id quod factum erat delictum oblivioni traderetur.* Omni ratione satagit adjuvare animas fidelium defunctorum, *ibid.* Votat carnes causa sanctitatis. XIX, 226. 2 : *Omnis creatura Dei bona eslfsl nihil reji* ciendum, quod cum gratiarum actione percipitur.* Quando et quare præcepit Eucharistiam jejunis sumi. XVHI, 358, 1. 2: *Unusquisque enim suam cernam prasumit ad manducandum. Et alius qui* dem esurit, alius autem ebrius est.* Cur votuit matrimodum Christiani cum haeretica , el irritavit Christiani cum pagana, 322, 1 : *Quod si dormierit vir ejus, liberata est, cui vult nubat, tantum in Domino.*

Ecclesia quot choros spirituum agnoscat, VII, 271. I : *Sapientia confortavit sapientem super deccm principes civitatis.* Aai nulla agnoscat et colat

nomina angelorum præter tria, IV, 363, 1 ; XXI, 21. L Ecclesia Abyssina etiamnum servat ritus apostolic"" Will. 20.

Ecclesia toleravit initio in Judæis conversis aliquos errores, XVIII, 230, *3: Nam alius judicat diem inter diem, alius autem judicat omnem diem, unusquisque ergo in suo sensu abundet.* Olim episcopos ct presbyteros in hæresim lapsos recipiebat quidem ad pœnitentiam, sed privabat officio sacerdotali, et sæpo redigebat ad communionem laicam; sed postea invalescente lapsorum numero, multos in pristinum sacerdotii gradum restituit, XII, 833, 2. CurOrigencm damnarit, XIII, 235, L

CAPUT SEXTUM.

ECCLESIÆ MILITANTIS STATUS, CONDITIO, PROBATIONES, VICTOREE, CUM REGIBUS ET HOMINIBUS RELATIONES.

I0 *Ecclesia habitat hic in tabernaculum quasi hospes,* XI, 641, I : *Dilata locum tabernaculi tui, el pelles tabernaculorum tuorum extende.* Significatur per dispositionem castrorum Hebraicorum in deserto, II, 199, 2 : *Singuli per turmas, signa atque vexilla el domos cognationum suarum castrametabuntur.* Duas habet vitas, unam qua laborat in terra, altera qua remuneratur in cœlo, XII, 801,2 : *Et extra portam interiorem, gazophylacia cantorum in atrio interiori.* Quando dicatur laborare siti, 420,2: *Majores miserunt minores suos ad aquam: venerunt ad hauriendum, non invenerunt aquam, reportaverunt vasa sua vacua: confusi sunt ct afflicti.* Sino bello esso nequit, cum sit militans, XIV, 122, I. Per navem significatur, XII, 701, 2. Navis est in mediis tentationum fluctibus, XV, 234, I : *El eccc motus factus est in mari, Ha ut navicula operiretur fluctibus.* Navis est Petri, XVI, 109, i : *Accendens autem in unam navim qui erat Simonis, rogavit cum a terra reducere pusillum.* Continuo luctatur cum Lucifero ejusque asseclis, XXL 235, i. Ecclesiae lucius qualis, *Job,* 357, 2 : *Nunc autem oppressit me dolor meus, el in nihilum redacti sunt omnes artus mei.*

2* *Ecclesia persecutionibus semper obvia fuit.* Ecclesia vix nata in Abel persecutionem patitur, *Psalm.* II, 368, I : *Sxpe expugnaverunt me a juventute mea, dicat nunc Israel.* Ecclesiæ varia cum Jiversis certamina, XXI, 146, 1 Ecclesia lilium nier spinas infidelitatis, hæresis, cI malorum Christianorum, VII, 550, I : *Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias.* Semper in medio persecutorum est Ecclesia, *Psalm.* II, 254, 2 : *Dominare in media inimicorum tuorum.* Ejus prima» persecutiones a Romanis imperatoribus excitatæ, XXL 141, 2; 142, 1. Ejus persecutores an sint Gog et Magog, XIL 765. 2. Ecclesiae primitivae persecutio quamdiu durant. XXI, 185, 1. Ecclesia» Ilierosolyinitanæ quanta dispersio fuerit, XV111, 190, 4: *Facia esi autem in iUa die persecutio magna in Ecclesia, et omnes dispersi sunt per regiones Judn.*

3® *Persecutionum Ecclesiæ causa.* Ecclesiæ pugna adversus hostes, Deo praecipue auctore, *Psalm.* I, 388, 2. Eam Deus ob fidelium peccata graviter sinit affligi, XII, 653, I. Persecutionibus agitatur sæpo ob peccata fidelium, XIII, 112, 2: *Tibi, Domine, justitia, nobis autem confusio faciei, sicut est hodie.* Ob scelera impiorum turbatur et punitur, 318, 2. Ejus afUictæ lamentationes, XII, 349, 1, 2.

4° *Ecclesia semper in persecutionibus auxilium a Deo, victoriam et augmentum, accepit.* Quantam ejus curam habeat Deus, XVI, 499, 2. Eam, quam sublimiter, et potenter ct magnifico Christus pascat ac tueatur, XIV, 120, 2 : *El stabit, et pascet in fortitudine Domini, in sublimilate nominis Domini Dei sui.* In ea confidit Deus et Christus, et facit eam fortem et stabilem, VI, 492, 1 : *Confidit in ea cor viri sui, cl spoliis non indigebit.* Ejus murus et antemurale quæ sint, XI, 373, 2: *1'rbs fortitudinis nostri Sion salvator, ponetur in ea murus cl antemurale.* Eam quam validis vallis Deus communiat, XIV, 456, 2: *El circumdabo domum meam ex his qui militant mihi euntes cl revertentes.* Pro hujus saluto et tutela nihil reformidandum, IV, 230, 2. Quæ sit ejus fortitudo, XIV, 463, 2: *Extendam mihi Judam quasi arcum, implevi Ephraim: ct suscitabo filios tuos, Sion, super filios tuos, Grida: ct ponam te quasi gladium fortium.* Licet exagitata persecutionibus, semper tamen loco suo firma mansit, 505, 2. Ejus solemnitas, firmitas, charismata, munimen, XI, 442, 2: */n excelsis habitabit, munimenta saxorum sublimitas edus.* In persecutionibus sperat liberationem, VI, 503, 2; 504, I. Ecclesia primitiva in persecutionibus divinis consolationibus abundabat, XVIII, 139, 2 : *Sed el nos ipsi primitias spiritus habentes, ct ipsi intra nos gemimus, adoptionem filiorum Dei expectantes.* Est semper invicta, XV, 369, 2 ct seq. : *Porti inferi non pr& valebunt adversus eam.* Ecclesiæ contra inimicos victoria mystice designata, *Psalm.* I, 388, 1 ; *Quis deducet me in civitatem munitam ?quis deducet me usque in Jdumxam?* Ejus restauratores quovis sæculo semper Deus excitavit, XIV, 326, 2; 327, L Eam utcœpil Deus, ita et promovebit, XXI, 25, 2. Ejus custodes sunt Angeli, XI, 726, 2: *Super muros tuos, Jerusalem, constitui custodes, in dic illa ponam duces Juda sicut caminum ignis in lignis, ... et devorabunt ad dexteram et ad sinistram omnes populos in circuitu : cl habitabitur Jerusalem rursus in loco suo in Jerusalem.* Exscindere eam tyranni voluere, sed non potuerunt, XIV, 102.2: *El nunc congregati sunt super te gentes multi, qux dicunt: Lapidetur: el aspiciet in Sion oculus noster. Ipsi autem non cognoverunt cogitationes Domini, et non intellexerunt consilium ejus, quia congregavit eos sicut fanum arei.* Est allegorico lapis oneris quem cuncti tollero et abjicere voleme*

malo periere, 604, 2 : *Ponam Jerusalem lapidem oneris cunctis populis.* Eam persequentes a vermibus sunt consumpti, II, 322, 1. Eam quomodo et quando Deus sit consolatus, XIII, 316, 2. Adversis et persecutionibus promovetur, XV, 347, 2. Crevit persecutionibus, XVII, 159, 2: *In diebus autem illis, crescente numero discipulorum.* Hæreses convellit, in adversis magis effulget, XXI, 394, 2 ; 395, 1. E persecutionibus gloriosior exurgit, 38,1 : *Fui mortuus, et ccce sum vivens.* Ejus jura quomodo Deus quotidie propagel, XIV, 347, 2.

Ecclesiæ felicitas quando futura, XXI, 346, 2; 357,2; 358,1. Ei magna pax promittitur, X1,707, i : *Aperienturporlx luxjugiter : die ac nocte non claudentur.* Ejus pax sita in assidua cum hostibus suis lucta et victoria, 237, i : *Multiplicabitur ejus imperium, elpacis nonerii finis.* Ei pacem quomodo Christus attulerit, XIV, 122, 1. Ejus magnus dies quis sit ot fuerit, XIII, 302, 1. Ejus felicitas m quo sita sit, XIV, 307, 2 : *Avertit* (Dominus) *inimicos tuos, rex Israel Dominus in medio tui.* Ejus septem status an solum in *Apocalypsi* describantur, XXI, 7, 1. Ultimum ejus bellum cum Antichristo, 146, i. In fino mundi parici suos filios magnis doloribus, 239, 1 : *El in utero habens clamabat parturiens, et cruciabatur ut pariat.* In fine mundi aletur in solitudine a pastoribus verbo Dei, loto tempore Anlichrisli, 249, 2 : *El datx sunt mulieri alx dux aquilx magnx, ul volaret in desertum, ubi alitur per tempus, et tempora, et dimidium temporis.* Ejus gloria et imperium aeternum ad Christi gloriam spectat, 24, I : *Fecit nos regnum ct sacerdotes Deo el Patri suo; ipsi gloria, et imperium in sxcula sxculorum.*

& Ei conferre plurimum reges et principes debent el possunt. XI, 710,1 : *Suges lac gentium ct mamilla regum lactaberis.* Ecclosiæ gloria summa fuit, quod Roma cl imperatores Romani ei caput subdiderunt, 708,1,2: *El venient ad te curvi filii eorum qui humiliaverunt te, et adorabunt vestigia pedum tuorum.* Ejus opes ei a principibus collate?, 710, 1, 2. Quomodo ornamenta regum sibi approprici, 643, 2 ; 644, I : *Ecce ego sternam per ordinem lapides tuos.* Ecclesia licito possidet opes et prædia, XVII, 115, 2. Ecclesia pauper coruscabat miraculis, jam opibus luetur auctoritatem, *ibid.*

6° *Quid sil Ecclesia pro fidelibus.* Ecclesia est velut mater nostra, V, 32, I : /ludi, *fili mi,disciplinam patris lui, et ne dimittas legem matris lux.* Est nidus fidelium, X, 245, 1 : Çuû *credit ci qui non habet nidum, el deflectens ubicumque obscuraverit, quasi succinctus latro exsiliens de civitate in civitatem.* Est cerva charissima, V, 149, I : *Cerva charissima, et gratissimus hinnulus. Ubera ejus inebrient te in omni tempore, in amore ejus delectare jugiter.* Per apem denotatur, 160,2: Per pulchram mulierem designatur, X, 241,2: *Species mulieris exhilarat faciem* viri sui. Est instar mulieris sodulæ, V, 349, 1: *Mulier dili gens corona est viro suo.* In muliere forti ali* gorice describitur, VI, -488,2; 490, 1 : *Mulierem fortem quis inveniet ? procul et de. ultimis finibus pretium ejus.* Ejus pretium, 490, 2. Quomodo operetur lanam el linum, 497 , 1. Lana est pietas, linum carnis maceratio, *ibid.* Est velut navis mercatoria, de longe portans annonam, 498, 2. Quomodo de nocte surgere dicatur. 500, 2 : Qua duplici veste vestiatur, 508, 2; 509, 1. Ejus vestis byssus et purpura, id esi castitas ct pura charitas, 511, 1. Quomodo vestiatur fortitudine el decore, 517, 1. Velut mensa est, 176,1. Habet semper instructum convivium, XV, 474, 2 et seqq. Cur dicatur esse vidua, V, 469. 1,2: *Domum superborum demolietur Dominus, el firmos fociel terminos* vidua?. Allegorico domus justi est, 451, 2. *Domus justi plurima fortitudo.* Est domus discipline, X, 566, 2 : *Appropiate ad me, indoeli. ct congregate vos in domum disciplinx.* Est regnum fidelium in quo rex Christus, pater Abraham. XVIII, 84, 2. Est in incipientibus ul aurora, in proficientibus ut luna, m perfectis ut sol, V, 118, 1 : *Justorum autem semita, quasi lux splendens : procedit el crescit usque ad perfectam diem.* Dc cœlo descendit et eo ducit, XVII. 236, 1 : *Hoc facium est per ter, et statini receptum est vas* in *calum.* Laudabitur in cœlis a Christo cl a sanctis, VI, 523. 1 : *Surrexerunt filii ejus, ct beatissimam praedicaverunt; vir ejus, el laudavit eam.*

CAPUT SEPTIMUM.

ECCLESIA TRIUMPHANS.

Ecclesiæ triumphantis descriptio, XI. 443, 1.2- *Respice Sion civitatem sotemnilatis nostrx.* Ecclesiæ triumphantis stemmate quatuor anagogice notantur in quadrifonnibus cherubini* XII, 508. 2: Ecclesiæ militantis et triumphantis typus. XIX, 406, 2 ; 407, 1 : *Quam* (spem) *sicut ancisorum habemus anima lutam ac firmam, ct incedentem usque ad interiora velaminis.* Ecclesia militans pendet a triumphante, V. 93, 2. Cur Ecclesia triumphans dicatur Sion. XIX, 506, 2 : *Accessistis ad Sion montem, el civitatem Dei viventis, Jerusalem calestem.* Ecclesiam triumphantem nulli adversarii affligere, nulli omnimodo polluere potuerunt, XIII, 525, 1 : *Et scietis quia ego Dominus Deus vester, habitans in Sion.* Ecclesia triumphans et cœleslis describitur in typo civitatis quam vidit Joannes descendentem do cœlo, XXI, 363, 2. Sua insignia sumit a militante, 364, I. Ejus doles ex ordino recensentur, *ibid,* cl seqq. Ipsa cur dicatur sancta el nos a, 365, 2: *Et vidi catum novum, et terram novam.* Ejus elogium, 366, 1. Quomodo de cœlo descendere dicalur, 367, 1 : Fidi *sanclan Jerusalem novam descendentem de calo a Deo.* Quomodo descendero simul ct stare dicalur, *ibtd.* Est sponsa ornata viro suo, 368, I : *Paratam, sicut sponsam*

omatam viro suo. Est civitas fortium, victorum cl triumphantium. XXI. 368,2. Vocatur tabernaculum ob quatuor causas, 369, *{ : Et audivi vocem magnam de throno dicentem : Ecce tabernaculum Det cum hominibus.* Cur dicatur sponsa Agni, 372, 1 : Pent, *et ostendam tibi sponsam uxorem Agni.* Ejus porta» duodecim quod denotent, 373,2 ; *Habebat murum magnum et altum, habentem portas duodecim, ct nomina inscripta, quæ sunt nomina duodecim tribuum filiorum Israel.* Quanta fuerit portarum ab invicem distantia, 374, i. Ejus porlæ quomodo dispositi *ibid.* 2. Ejus fundamenta duodecim habobantinscripla nomina duodecim Apostolorum, *ibid.* Aureo calamo eam rnetilur Angelus, 375, 2. Quadrangula est, 376, I.Ejus longitudo et latitudo, 377, 1 : *Longitudo ejus tanta est quanta el latitudo.* Ejus ambitus, *ibid.* Ejus latitudo, longitudo et altitudo quomodo æqualia sunt, 378, 2 et seqq. Ejus murus quam sit altus, 379, 2 : *Et mensus est murum ejus centum quadraginta quatuor cubitorum mensura hominis, quæ est Angeli.* Ejus domus quales sint, 380, 2. Est ex auro structa, quomodo, *ibid.: Ipsa vero civitas aurum mundum, simile vitro mundo.* Quomodo sit aurum, *ibid.* Ejus fundamenta erant ex gemma, et gemmis ornata , 38i,2; 382, 1 *:Et fundamenta muri civitatis omni lapide pretioso ornata.* Ejus porlæ cælatæ ex margaritis, 398, i : *Duodecim porlæ duodecim margarita sunt, per singulas.* Ejus plateae et domus ex auro pellucido sunt, 401, 1 : *Et platea civitatis aurum mundum, lanquam vitrum pellucidum.* Ejus claritas est a Deo el Agno, *ibid.,* 2 : *Et civitas non eget sole neque luna ; nam claritas Dei illuminavit eam.* Ejus frequentia, nobilitas, opulentia, 402, 2 : *Et reges terra aflerent gloriam suam et honorem in illam.* Quomodo ejus portæ non claudantur dio ac nocte, *ibid. : Et porta ejus non claudentur per diem, nox enim non erit illic.* Nihil inquinatum illuc ingreditur, 403, 1 : *Non intrabit in eam aliquod coinquinatum.* Ejus fluvius, quis, 405,1 : *Et ostendit mihi fluvium aquæ vita splendidum lanquam crystallum, procedentem de sede Dei et Agni (Vide* Coelum).

ECCLESIASTES. Ecclesiastes qui sit, el unde eie dicatur liber Salomonis. V, 1, 1 ; VII, 2, 1 ; K, 27, 1. Cur hebraico feminine vocetur *eoheleth,* XIV, 327, Î. Hic liber an scriptus a Salomone post lapsum in idololatriam, et ab eo pœnitento, V, 248, 2; VII, 2, 1. An carmino scriptus, V, 252, 2; VII, 4, 2. Hujus libri argumentum, VII, 2, 2 et seq. Mystico Ecclesiastes est Christus, 11, 2. Ecclesiastes liber prolocanonicus, 1, i. Ejus interpretes quinam, 6, 2. Ejus scopus et finis, 5, 1.

ECCLESIASTICI LIBER. Ecclesiasticus liber an sit canonicus, IX, 15, 1. Id negant haeretici, et unde, *ibid.* Probatur hunc librum esse canonicum, *ibid.,* 2. Citatur a variis Patribus Græcis et Latinis, 16, 1, 2. Olim exlilit hebraico, et habitus est canonicus a Rabbini», X, 572,1. Ejus auctor non est Salomon, sed Jesus, filius Sirach. IX, 17, 2. Cur Salomoni sit ascriptus, V, 10. I ; IX, 18, I. Annectitur ut plurimum libris Salomonis, *ibid,* et 2. Numeratur inter libros prophetico^ 19, 1. Quando sit scriptus. 19, I, 2. Et quidem hebraico, vel potius syriace, 21, 2. Hebraico non extal, 39, 1. Ejus latinus interpres quis fuerit, 42, 1. Cur Gnectis textus ita sit varius, 23, 2. Ejus varii interpretes et commentatores, *ibid.,* el 24, 1. Siepe utitur apologis, 25, 1. Quare dicatur Ecclesiasticus. 27, I. Cur vocetur «aváprroc. In quo præstét Proverbiis Salomonis, *ibid.* Tres ejus libri partes, *ibid.,* 2. Cujuslibol virtutis officium particulariter recenset, el omnes partes moralis doctrinje, 29, 1. Mulli presides eum assiduo legunt, *ibid.* Methodus hujus libri, *ibid.,* et 2. Tractat ethicam lain naturalem quam supernaturalem, *ibid.* Sententiarum ejus ordo sæpe in Græcis alius est quam in Vulgata, *ibid.,* 2. In præccplis moralibus tradendis ethicos omnes superat, 32, 2. Ejus stylus, 37, In eo sæpe reticetur verbum *est* aut soni; item scopus ot finis senlentiæ, 39, 1. Ejus sententi» non significant quid semper, sed quid plerumque contingat. *ibid.,* 2. Non servat in iis ordinem aut connexionem, *ibid.* Sæpe ab una re transit ad aliam el vicinam, *ibid.* Omnigena præcepta compleclitur, *ibid.* Ejus libri scopus est agere do sapientia tum in genero, tum in specie, 206, 1. Ecclesiasticus non texit elogia omnia virorum illustrium. \IV, 548, 2.

ECCLESIASTICUS, ECCLESIASTICI. Ecclo. siasticorum duo munia doctrina et ministratio, XVIII, 206, 2. Quibus in rebus eis gloriandum, ct quid in die judicii Christus ab cis exiget, 497, 1. Ecclesiastici sæcularia non tractent, XVI, 168, 2. Fugiant mulieres, XIX, 235,1, 2. Ecclesiastici non debent esse caupones et mercatores, X, 17, 2. In pauperes liberales cur esso debeant, XX, 579,1,2. Caveant avaritiam et simoniam, XV, 259,1. Eorum avaritia carpitur, XI, 155,2. Ecclesiasticorum pensionariorum avaritia reprehenditur, XII, 740, 1,2. Ecclesiastici so suosque dilanies suggillantur, V, 472,1. Domum suam conturbant el Ecclesiam scandalizant, *ibid.,* 2. Ecclesiasticus si opes quas beneficio percepit, relinquat cognatis laicis, eosquo inde locupletet, peccatum mortale esse censent pleriquo, XIII, 634, 1. Invectiva in cosqui beneficia beneficiis accumulant, *ibid.* Eorum cupiditate fovetur valdo avaritia laicorum, *ibid.* Ecclesiastici affectus erga cognatos moderari debent, XII, 835, 1, 2. Ecclesiastici principes quomodo fundant sanguinem animarum, XII, 664, 1 *(Vide* Episcopus, Pastor, Sacerdos).

ECD1C1A. Ecdiciam S. Augustinus reprehendit quod inscio marito laicam vestem deposuisset ut habitum monachæ assumeret, IV, 397, 2; XIX, 236, 1.

EGDICIUS. Ecdicius senator Burgundi» in fame mulla millia pauperum aluit, XII, 2.

ECHINUS. Echinus in globum convolutus, h pus osi innocenti®, V, ¿84, 2. Intra spinas suas latitans hostem non timet, VI, 138, 1. Echinus terrestris ex invidia suum corium corrumpit, IX, 41 I.

ECHO. Echo quid, ejus causa, VIII, 617, 2. Echo septem vocum ubi, XX!, 215, 2.

ECLIPSIS. Eclipsis solis facta in passiono Christi, allegorico indicata per Amos, XIII. 629,1. Eclipsis solis facta moriente Christo, visa est a S. Dionysio Areopagita, XV, 77, 2. Quæ in ea sint miracula, 627, 1 et seqq. Fuit ea per totam terram, *ibid.,* 2. Eclipsis nulla fit in plenilunio, 627, 1.

ECNEPHIAS. Ecnephias ventus quis sit, et undo dictus, XIV, 211, 1; XVII, 427, 1, 2. Quam in Italia sit procellosus, XIV, 211, 1. Ejus præsagiuin, XVII, 427, 1, 2.

EDEN. Eden regio, in qua situs erat paradisus terrestris, luit in Mesopotamia ct locis vicinis, XIII, 542, 1. Eden regio Syri® amoenissima erat juxta Damascum, XII, 700, 1, 2.

EDGARUS. Edgarus Angli® rex quam esset pacificus, I, 274, I. Ob parvitatem corporis contemptus, hostem veniam petere coegit, VI, 461, 1.

EDMUNDUS (S.) ANGLLE HEX. Edinundi Angli® regis et martyris in tormentis tolerantia, XI, 634, I. Ejus corpus quomodo post mortem integrum repertum et loculum, 762, 2.

EDMUNDUS (S.) CANTUARIENSIS ARCHIEP1SCOPUS. S. Edmundos quomodo a matre puer ad virtutem efformalus, XII, 394, L Cum Christo puero puer familiariter conversabatur, 448,1. Quantum horruerit peccatum. XIX. 498, 1. Maluit mori quam Deum offendero, I, 352, 2 Illectus a femina ad concubitum, illam virgis cecidit, V, 194, 2. Sacræ Scriptur® studio quantopere deditus. I, 18, 2.

EDMUNDUS (S.) CAM PIANOS. S. Edmundos gaudebat audita mortis sententia. XX, 17, 2. Ad crucem damnatus cecinit pr® gaudio, V, 441, 2 ; XVII, 157, 1. In loco supplicii proclamai it: *Spectaculum facti sumus,* etc. Ejus in opprobriis constantia, 26, 2; 403,2. Edmundos Campianus societatis Jcsu martyr fuit portentum, XI. 221, i.

EDMUNDUS AUGER1US. Edmundus Augerius Societatis Jesu celebris condonator evasit, lectione Pauli et Isaiæ, XI, 54, i.

EDUARDOS III (S.) ANGLLE REX (dictus Confessor). De S. Eduardo memorabile exemplum, cum conjugo sua Editha virginitatem perpetuam coluit et servavit, Vili, 142, 2 el seq ¡ XV, 64, 1 ; XVIII, 301, 2. S. Eduardus pecuniam ex populi exactione redactam abominatus est quasi diabolicam, XII, 174, 1. Nemini petenti eleemosynam in nomino S. Joannis, eam negabat ; qui ct ei mortem per alios prædixit, XVI, 642, 2. Quemdam pedibus claudum sanitati restituit, XVII, 116, 2. A S. Joanno in cœlum est evocatus, XXI, 276, 1.

EDWINUS ANGLLE REX. Edwious rex precibus S. DuusUuiiab inferno Uberatus, XIV, 509,1.

EDUCATIO. !• *Educationis bon* neceuitas et fructus.* Educatio m utramque partem quam sit tenax, XII, 392, 2: Bonum *est viro cum porlaierit jugum ab adolescentia tua.* Educatm filiorum maximi momenti. *Job,* 445, 2; 416, 1: *Egrediuntur quasi greges parvuli eorum, et infantes eorum eruttar! lusibus.* A prima pueritia inchoanda est educatio prolium, III, 262, 2. Educatio prolium et indoles a matre maxime pendet, XIII. 2«5, 1 : *Vade, sume tibi uxorem fornicationum, et fac tibi filios fornicationum.* Educatio bona quam sH praestans bonum, I. 4*1, 1 : *Accipe, ait, puerum istum, ct nutri mihi; ego dabo tibi mcrccdem tuam. Suscepit mulier, et nutrivit puerum; adultumque tradidit fili* Pharaonis.* Educatio bona maximus est thesaurus, XVIII. 670,2 : *Patres, nolite ad iracundiam provocare filias vestros, sed educate illos in disciplina, el correptione Domini.* Est quasi plena generatio, elcompleta filiorum formatio, XIX, 206, 2: *Salvabitur autem per filioru* i *generationem, si permanserit in fide, el dilectione, tisanefieatione, cum sobrietate.* Educationis severioris utilitas, III, ¿77, 2; VI, 27, 1: *Erudi filium tuum, ne desperes; ad interfectionem autem ejus ne ponas animam tuam.* Hæc facit strenuos, el robustos, et sanctos, VI, 192, 2; 193, 1 : *Noli subtrahere a puero disciplinam: si enim percusseris eumvirga, non morietur; tu virga percuties eum, el animam ejus de inferno liberabis;* 489, 1. Educatio dura fortes facit et long®vos, XII. 393, 1, 2. Educatio bona filiorum est bonæ reipublic® seminarium, X, 86, 1, 2 : *diligit filium suum, assiduat illi pagella, ut Latetur in novissimo suo, el non palpet prorimorum ostia.* Educatio mollis cavenda, et nimia severitas, VI, 27, 2.

2° *Educationis pr*v* mala,* VI, 143, 1. *Proverbium est : Adolescens juxta viam suam etiam cum senuerit, non recedet ab ea.* Educationis liberorum neglectus quam sil noxius, *Job,* 18. 2; 19, i: *Cumque in orbem transissent dies convivii, milleba! ad cos Job, el sanctificabat illos, consurgensque diluculo, offerebat holocausta pro singulis. Dicebat enim: Ne farle peccaverint filii mei, el benedixerint Deo in cordibus suis.* Mala educatio viros effeminat, *Job,* 423, 2 : *Ossa ejus implebuntur vitiis adolescenlíx ejus, el cum eo in pulvere dormient.* Educatio delicata multa parit mala, VI, 409, 1 ; (?ui *delicate a puerilia nutrit servum suum, postea sentiet eum contumacem.* Educatio mollis vires montis el corporis enervat. IX, 243,2 : *Filii tibi sunt ? erudi illos et curva illos a puerilia illorum ;* V, 271, 1 : *Filius sapiens txlificat patrem; filius vero stultus mastilia est matris su*.* Educatio mollis facit contumaces, IV, 552, 1 ; X, 92, 2 : *Equus indomitus evadet durus, el filius remissus evadet prxeeps.* Educatio servilis facit serviles, VI, 28, 1 (Fida Adolescens, Filius, Institutio, Mater, Pater, Puer).

EFFEMINATUS. Effeminati quinam el quala» es-

Mint, XIII, 345, 2 : */psi cum meretricibus conversabantur, et cum effeminatis sacrificabant.* Cur ita dicerentur, *ibid.* Erant Priapo consecrati, *ibid.* Effeminati, id est scorta mascula in Judæa sub Roboam, III, 630, 2 : *Sed et effeminati fuerunt in terra.* Effeminatus vir magnum est probrum, IX, 689, 2 : *Mulier, si habeat primatum, contraria est viro suo.* Effeminatus vir turpe est monstrum, XX, 311, 2 : *Mulieres subditæ sint viris suis.* Effeminato Salomone, Idumæam suam recuperat Adad rex. *III.* 6! i. 1,2.

EFFICAX (gratia) .Efficax gratia summum Dei donum est, X.173,2: *In multitudine discipline Dominus separavit eos el immutavit vias eorum, ex ipsis benedixit, ct exaltavit; et ex ipsis sanctificari!, cl ad se applicavit.* Ejus elogia, *ibid. (Vide* Gr at t a).

EFFUNDERE, EFFUSIO. Effundere cor suum coram Deo quinquo significat, XII, 379, 2 : *Effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum Domini.* Effundi turpitudo quomodo dicatur, 616, f, 2: *Effusum est os tuum, el revelata est ignominia tua in fornicationibus luis.* Effusione sanguinis omnis in proximum injuria denotatur, XI, 661,1 *: Civitas effundens sanguinem in medio sui.*

Effusio sanguinis Christi est pretium pro peccatis Iotius mundi, XX, 526, 2 : *El sanguis Jesu Christi filii ejus emundat nos ab omni peccato.* Effusio donorum Spiritus sancti vocatur in Scriptura baptismus, XIII, 506, 1 : *Et erit post hxc : effundam Spiritum meum super omnem carnem.* Quanta ejus donorum copia sit, *ibid.* Effusio Spiritus sancti quam necessaria mundo fuerit, *ibid.* (Jïde Jesus Chr ist us, Spir it us sanc t us).

EGESTAS. Egestas cur proprie a prophetis vocetur maledictio, XIV, H0, 2 : *Mittam in vos egestatem.* Egestas accedit Deo maledicente, V, 301,2 : *Benedictio Domini divites facit, nec sociabitur cis afflictio.* Egestatem corporalem et spiritualem patiunt epute, VI, <14,2 : *Qui diligit epulas, in egestate erit; qui amat vinum ct pinguia, non ditabitur.* Animo patienti egestas quietem, imo copiam parit, XVHI, 440. 2 : *In omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur ; aporiamur, sed non destituimur (Vide* Pauper , Paupert as).

EGLON. Eglon roboratur a Deo ad bellum Israeli inferendum. III, 126, 4, 2.

EGREDI, EGRESSUS. Inter *egredi sermonem* et *egredi hominem,* quæ sil differentia, XIV, 117, 2. Egressus solis est ejusdem ortus, X, 387, 1 et seq. Egressus civitatis Jerusalem qui vocentur. XH, 862, 2. Quomodo cœlo Deus dicatur egredi ad aliquid operandum, XIV, 65, 2. Egressus Christi triplex est, a.lcrnus, temporalis, et partira temporalis, partira æternus, <16, 1. Egressio triplex Abrahæ nponilur. 1, 183, 1.

ELATIO. Elatio animi nostri ex bono opere solet B Deo deprimi, VI, 95, 2: Omnis tria viri *recta tibi videtur: appendit autem corda Dominus* (Vide Paæsumpt io, Super bia),

ELEAZAR filius Aaronis. Eleazar pontifex dignior Josué, III, 75, 2; 76, I. Do eo nihil eximium narrat Scriptura, X, 464, 1.

ELEAZAR frater Juda? Machabæi. Eleazar Abaron an vero fuerit frater Judæ Machabæi, IV, 443,1» Cur sil vocatus filius Saura, *ibid.,* 2. Quo fino pugnavit cum elephante, *ibid.* Directe intendebat mortem regis, indirecto suam, *ibid.* Sub elephante quem prostraverat, occumbit, *ibid.,* 444, 1. Ejus elogium, 443, 2.

ELEAZARUS senex. Eleazarus et septem fratres Machabæi, quod carnem porcinam edere noluerunt, excruciali, IV, 415, 2. Magister erat horum septem fratrum, 522, 2. Ejus etymon, *ibid.* Simularo noluit in suilla carne edenda, XVIII, 179, 1. Ab Antiocho Epiphane in tympano extensus est, XIX, 487, 2. Sic distentus in tympano typus fuit Christi in cruce distenti, IV, 523, 1. Ejus constantia pro observanda lego Dei, *ibid.* Fortitudo in tolerandis tormentis, *ibid., 2.* Peccassct mortaliter, si porcinam carnem comedisset, *ibid.* Senex præclarum juventuti exemplum dedit observanti® legum paternarum, VI. 88, 2. Ejus elogia, IV, 524, 1, 2 Quomodo fuerit primiliæ martyrum Veteris Testamenti, *ibid.*

ELEAZARUS filius Oniæ. Misit septuaginta interpretes ad Plolcmæum Philadelphum, IX, 19, 2.

ELEAZARUS filius Simonis. Dux fuit zelolarum, templum insedit in urbis odsidione, XV, 509, 1 ct seq.

ELECTA. Electa cui S. Joannes scribit an sit aliqua Ecclesia particularis, XX, 631,1. Verius est fuisse matronam aliquam, 632, 1. An proprium nomen ejus fuerit Electa, *ibid.* An habuerit sororem sibi cognominem, 638, 1, 2. Ejus fili© fuero virgines, 633, 1.

ELECTIO, ELECTUS. V *Quotuptex electio Dei.* Electio duplex est : una ad fidem et gratiam, altera ad gloriam; rursus alia absoluta et efficax, alia inabsoluta et conditionala, rursus electio dividitur in inchoatam, el completam, XVIII, 24, 1 ; XX, 420, i : *Magis satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem ct electionem faciatis.* Omnes veri Christiani sunt electi completo ad gratiam, inchoate vero ad gloriam, XVHI. 24, i. Electi sunt duplices, ad gratiam omnes, ad gloriam soli salvandi, XV, 508, 1: JVtsi *breviati fuissent dies illi, non fieret salva omnis caro; sed propter electos breviabuntur dies illi.* Electio Dei est plano contraria electioni mundi, 293, 1 : *Confiteor tibi, Pater.... quia abscondisti hxc d sapientibus el prudentibus, el revelasti ea parvulis.* Electis quibus S. Petrus scribal, XX, 237, 2 : *Petrus Apostolus Jesu Christi, electis advenis dispersionis Ponti,* etc. Electi cur dicantur diaconi ot episcopi, 632, 2. Electionis vas quomodo fuerit Paulus. XVII, 216, 1 : Vaj *electionis est mihi iste ut portet nomen meum coram gentibus.*

2° *Quomodo fiai electio Dei.* An electio prædesti-

catorum facia fuerit onto vel posi praevisum peccatam originale, IX, 247, i, 2. An electio ad gloriam silex prævisis cujusquo meritis, XX, 421,2. Electio cflicax hominum ad gloriam, an facta sit a libera et mera Dei voluntate ante opera prævisa, XVII, 284, 1 et seq.: *El crediderunt quotquot erant præordinali ad vitam xlcrnam.* Electi, non sunt ante prævisa merita ad gloriam pncdestioali, XIII, 435, I. Electio efficax cujusquo electi ad gloriam non est a Deo facta anlo prævisa ejus merita ex mero Dei beneplacito, X, 172, i. An electi efficaciter ad gloriam dici possint vasa misericordiæ, XVHI, 172, i : *Quod si Deus volens ostendere, cl notam facere potentiam, sustinuit in mulla patientia vasa iræ, apta in interitum, ut ostenderet divitias gloriæ suæ in vasa misericordiæ quæ prxparavit in gloriam.* Electi quomodo sint a Deo prædcstinali et benedicti, 173, 1; 174, 1; 175, 1 ; 176, 2. Electio Christi facta est ex solo Dei beneplacito, hominum vero ex meritis Christi, 537, 1 : *Sicut elegii nos in ipso, ante mundi constitutionem.* Electio unius præ alio esso nequit, nisi sit distinctio in ipsis electis, 161, 1: *Cum nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent, oui mali; ut secundum electionem propositum Dei maneret.* Electio Isaac! el Jacobi non fuit ex meritis prævisis, nec Ismael el Esau repulsa ex demeritis, 169, 1, 2 : *Ergo cujus vult miseretur, cl quem vult indurat.* Cur Deus hos eligat, hos reprobet, X, 175, 1 : *Quasi lutum figuli in manu ipsius plasmare illud cl disponere; omnes vix ejus secundum dispositionem ejus; sic homo in manu illius qui sc fecit, el reddet illi secundum judicium suum,* 176,' 1. Electio graliæ opponitur electioni ex operibus legis vel naluræ, 188,1 : *Reliquia', secundum electionem graliæ, salvæ faci* sunt.* Circa electionis divinad negotium tria notanda. 250, 2. Electio Dei prima non pendet ab hominis dispositione, 588, 1 ; *Elegii nos ante mundi constitutionem, ul essemus sancti.* Electio ad gloriam quomodo sil in nostra potestate, XIX, 293.1 : *Firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc : cognovit Dominus qui sunt ejus.* Electio certa facienda cuilibet por bona opera, XV, 476. 2: *Multi enim sunt vocati, pauci vero electi,* XX, 420, 1, 2 el seq. Electa oportet ul sint opera nostra, non qualiaqualia, IX, 426, 2 : *Et omne opus electum justificabitur : et qui operatur illud, honorabitur in illo.* Electi sunt signati in Dei præscienlia, 291, 2. Electi etiam inter gentes inventi, *Job,* 4, 2 : Kir *erat in Ierra Hus, cl erat vir ille simplex, cl rectus ac timens Deum, et recedens a malo.*

3° *Electos suos quanti faciat Deus,* XI, 476, 2. Quam Deo sunt chori, XIV, 603,2 ; 604, 1 : *El erunt mihi, ait Dominus exercituum, in dìe qua ego facio, in peculium.* Sunt peculium Christi, *ibid.* Sunt sors sanctorum cl regnum Christi, *ibid.* Electi ovibus comparantur, XV, 534, 2 : *El statuet oves quidem a dextris suis, hædos aulem a sinistris.* Electi Dei sunt oves, *Psalm.* I, 129, 1: *Dominus regit me, cl nihil mihi deerii; in loco pascux, ibi me collocabit.* Eorum cœlus vinculo charitalisin terra, ct vinculo prædestinalioûis in mente Dei colligatus, est velul fasciculus, XIII, 639, 2: *Qui edificai in calo ascensionem suain, et fasciculum suum super terram fundavit.* Sunt filii Dei, XVIII, 42, 1. Vocantur benedicti Dei, XV, 535, 1 : *Venite, benedicti Patris mei.* Electi reliquia? sunt Christi, *Psalm.* I, 115, 2. *Quoniam pones eos dorsum, in reliquiis luis præparabis vultum eorum.* Electorum salus est Christi merces, *Psalm.* II, 361,2: *Cum dedehl dilectis suis somnum, ecce hæredilas Domini, filii merces, fructus ventris.* Electis Deus multa bona præstat. *Psalm.* I, 129, 1. Electi possunt peccare, sed resurgunt, XV, 509, 2: *Dabunl signa magna el prodigia, ita ul in errorem inducantur (si fieri potest) etiam electi.* Fieri non potest ut elecli damnentur in sensu composilo, non diviso, *ibid,* et seq.

4® *Quæ sint electorum labores, probationes cl merces.* Hic marcescunt, ut in aeternum floreant, *Job,* 593, 1 : *Nunc aulem in memetipso marcescit anima mea, el possident me dies afflictionis.* Carent hic deliciis, ul habeant eas in cœlo, XV!, 225, 2 : *Fili, recordare quia recepisti bona in vita tua, et Lazarus similiter mala ; nunc aulem hic consolatur, tu vero cruciaris.* Post patientiam adversitatum, dabitur piis corona gloriæ, cl béatitude æterna, XV, 514, 2: *Tunc parebit signum Filii hominis in calo.* Eorum spes inconfusibilis, XVHI, 96, 1,2: Si *enim cum inimici essemus, reconciliali sumus Deo per mortem Filii ejus, mullo magis reconciliati, salvi erimus in vita ipsius.* Considerant ea in quibus ab aliis superentur, XIX, 21, 1 : *In humilitate superiores sibi invicem arbitrantes.* Electorum propria qualitas ct nola, *Psalm.* II, 406, 2 : *Adhæreal lingua mea faucibus meis, si non meminero lui , si non proposuero Jerusalem in principio læliliæ meæ.* Electi quomodo in fine mundi per angelos signo crucis signandi, XXI, 165, 1, 2: *Nolite nocere lerræ cl mari.... quoadusque signemus servos Dei nostri in frontibus eorum.* An in eorum frontibus vere apparitura sil crux in dic judicii, XV, 514, 2: *Tunc parebit signum Filii hominis.* Tunc illi gaudebunt, plangentibus impiis, 515, 1 : *Tunc plangent omnes tribus lerræ.* In dio judicii prospicient in tarlarmi). XIV, 531, I. Excipient magna lætitia et demissione sententiam Christi judicis, XV, 535. 2. Non flectentur tunc misericordia erga reprobos, sed iis exprobrabunt negligentiam, 527, 2 : *Responderunt prudentes* (virgines): *Ne forte non sufficiat nobis et vobis, ita potius ad vendentes, et emite vobis (Vide* Phæ* destinatio).

5® *Electio humana.* Electionis in re dubia tres regulæ, X, 257, 1. *Prima.* Quid vir prudens in hoc casu judicaret faciendum ? *Secunda.* Si amicus meus meo loco ot casu constitutus a me consilium posceret, quodnam vi darem? *Tertia.* Quid m hora

mortis, quid in die judiai, bac in re mo fecisse optabo? *ibid.* Electionem matrimonii vol cælibalus cojusque arbitrio plerumque relinquit Deus, XVIII, 302, 2. Electores regem eligant iræ potentem, non iracundum, VI, <5, 2. Electores S, Romani imperii in inauguratione imperatoris quæ imperii insignia gestarent. XIII, 631, 2.

ELECTRUM. Electrum quid sit, XII, 478, 2. An sil ambra, *ibid.* Est aurichalcum, 479, 1, 2. Est ergo æs, *ibid.* Electri pretiositas, XVIII, 17, 1. Electrum ignitum repræsentat majestatem Dei, *cur? XII,* 512,1. Repræsentat humanitatem Christi deitati unitam, *ibid.,* 1, 2. Item sanctos viros, *ibid.*

ELEEMOSYNA. I. Quid sit eleemosyna et quomodo vocetur in Scripturis. — Eleemosyna tæpe nomine justitiae in Scripturis dicitur,V, 21,1; 316, 2: *Non proderunt divilix in dio ultionis, justitia autem liberabit a morio;* 329, 1; IX, 422, 1. *Da et accipe, et justifica animam luam;* 485,2: *Eleemosyna viri quasi signaculum cum ipso;* XIII, 599, 2. In Scripturis eleomosynarius peculiariter dicitur justus, V, 280, 2 : *Benedictio super caput jusli.* Cur elemosyna vocatur nomino justiliæ, VI, 111, 1 : *Gaudium jusli est facere judicium;* XVII, 240, i : *Qui timet eum, el operatur justitiam, acceptus est illi;* XVIII, 477, 2 : *Justitia ejus manet in sxculum sxculi.* Quare eleemosyna vocetur hebraico pietas, X, 119, 2. Varia ejus species, IX, 143, 1. Eleemosyna spiritualis quæ sit, 373, i. Melior, polior, el dignior est corporali, VI, 149, *I;* X, 75, 1.

II. Eleemosynm praeceptum. — Propter cleemo•ynæ præceptum senatum vel neglectum, multi salvandi vetdamnandi, XV, 535,2etseq.: *Venite.... possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi ; esurivi enim, el dedistis mihi manducare,* eto. Istud præceptum sæpo el multis modis in Evangelio intimatum, XVI, 92,2 : *Qui habet duas tunicas, det non habenti, et qui habet escas, similiter facial ;* 163, 2 : *Verumtamen quod superesl, date eleemosynam, et ecce omnia munda sunt vobis.* (Vide *infra* varia motiva, el textus sacra Scriptura qui camdein necessitatem variis modis declarant.)

Eleemosyna est subinde consilii, subinde præcepli, XV, 174, i, 2 : *Qui petit a te, da ei ; et volenti mutuari a le, ne avertaris. Epis* lex obligat in gravi necessitale, XX. 578, 1, 2: *Qui habuerit substantiam hujus mundi, et viderit fratrem suum necessitatem habere el clauserit viscera sua ab eo, quomodo charilas Dei manet in eo?* Sino ea quidam salvari nequeunt, XIII, 62, 1 : *Peccata tua eleemosynis redime, et iniquitates tuas misericordiis pauperum.* Ab ea nemo se, lameLsi pauper, excusari potest, XI, 678, 2 : *Frange esurienti pan/m tuum, et carnem luam ne despexeris.* Hanc etiam pauperes erogare possunt, el quomodo, XVII, 227, 2. Exemplum Christi incilans nos ad eleemosynam, XVIII, 470, 2 : *Scitis enim gratiam Do* mini nostri Jesu Christi, quoniam propter vos egenus factus est, cum esset dives.* Eleomosynarius obedit Evangelio et consiliis Christi, 480, 2 : *Per probationem ministerii hujus glorificantes Deum in obedientia confessionis vestrx, in euangelium Christi.* Eam crebro suis inculcet concionator, XIII, 62, 2.

III. Motiva ad eleemosynam faciendam. — 1® *Motiva generalia.* Ad eam invitatio et motiva, X, 215, 2. Ejus laus et exemplum, et fructus, I, 648, 2. Ejus vis et laus, V, 576, i ; IX, 140, 2; 149, 2. Ejus commendatio, IX, 464, 2. Stimuli ad eleemosynam dandam, 146, 1. Eleemosyna quæ bona pariat, *Psalm.* II, 265, 2. Elcemosynæ sex fructus, IV, 281, 2. Ejus insignes fructus viginti et unus, II, 492, 2 et seqq.

2° *Natura nobis misericordiam erga pauperes ingeneravit.* Nihil magis proprium homini quam humanitas, II, 493, 1.

3° *Deo nos eleemosyna quodammodo assimilai.* Eleemosyna est Deo familiarissima, VI, 150, 2. Habitu reginæ in somnis apparuit S. Joanni Eleemosynario, IV, 285. I ; V, 150, 2. Est regia virtus, II, 493, 1. Facit hominem similem Deo, *ibid.* Facit nos homines divinos, V, 426, 1. Dantes facit quasi deos, IX, 148, 2; 149, 1: *Esto pupillis misericors ut paler, el eris lu velut filius Altissimi obediens.* Eleemosyna quanti sit apud Deum momenti et meriti, 149, 2; 486, 1 : *Eleemosyna viri quasi signaculum cum ipso, et gratiam hominis quasi pupillam conservabit.*

i9 Eleemosyna honoral Deum. Eleomosynarius honori Dei consulit, V, 81, I : *Honora Deum de tua substantia.* Est instar sacrificii, II, 493, 1; V, 337,1: *Anima quæ benedicit impinguabitur ; et qui inebriat, ipse quoque inebriabitur.* Est genus sacrificii, *Job,* 621, I. *Si despexi pereuntem, eo quod non habuerit indumentum, el absque operimento pauperem ; si non benedixerunt mihi latera ejus.* Eleemosyna sacrificium est, XX, 93, I : *Religio munda et immaculala apud Deum el Patrem hxc est: Visitare pupillos et viduas in tribulatione eorum.* Elcemosynæ vocantur initia sanctorum et sacrificium, IX, 254, 1 : *Datum brachiorum tuorum, et sacrificium sanctificationis offeres Domino, el initia sanctorum.* Triplex sacrificium in se includit, X, 216,1, 2 : *Beneplacitum est Domino recedere ab iniquitate, el deprecatio pro peccatis, recedere ab injustitia.* Est sacrificium odoratum Deo el sanctis, XVIII, 240, 2 : *Proficiscar in Jerusalem ministrare sanctis.* Est victima laudis quadrupliciter, X, 215, 1, 2 : *Retribuet gratiam qui offert similaginem, et qui facti misericordiam, offert sacrificium.* Deo csl gralior el homini utilior quam sacrificium, V, 489, 1 : *Initium vix bonx facere justitiam; accepta est autem apud Deum magis quam immolare victimas;* XIH, 369, 2 ct seq.: *Misericordiam volui, el non sacrificium;*

XIX. MI, 4, 2 : *Per ipsum ergo offeramus hostium laudis semper Deo.... Reneficentix autem el communionis nolite oblivisci, talibus enim hostiis promeretur Deus.* Eleemosyuarius est sacerdos mysticiis, V, 337, I.

5® *Debitum eleemosyna solvit proximo,* IV, 305,2: *Dona est oratio cum jejunio el eleemosyna, magis quam thesauros auri recondere.* Debetur pauperi, IX, 142,1 : *Fili, eleemosynam pauperis ne defraudes ;* 147, 1: *Declina pauperi sine tristitia aurem luam.* Ex eleemosyna vita pauperis pendet, 143,1,2: *Oculos tuos ne transvertas e paupere.* Eleemosynam dans dat eam Deo do suo, XIV, 339, 1 : *Meum est argentum, et meum est aurum, dicit Dominus exercituum.*

6° *Quidquid pauperibus datur, Deo el Christo offertur.* Eleemosynam pauperi datam sibi reputat Christus, II, 494, I. Eleemosynas famulorum suorum ratas habet Christus, XVII, 225, 2 et seq : *Circumsteterunt illum* (Petrum) *omnes vidux flentes, el ostendentes ei tunicas ct vestes quas faciebat illis Dorcas.* Cur eleemosyna vocetur actus justillo. X\III, 477,1.

7® *Eleemosyna viam homini ad Deum sternit, V,* 575, 2: *Donum hominis dilatat viam ejus.* Eleemosynarium Deus facile admittit, 280,2. Deum sibi conciliat, VI, 150, i. Variæ elcemosynæ victori®, *ibid.* Vincit avaritiam, et peccata, aurum, opes, daemones, Deum, *ibid.* Exorat Deum pro dante, X, 274,1,2 et seq. : *Conclude eleemosynam in corde pauperis, ct hxo pro tc exorabit ai omni malo.* Dantis causam agit apud Deum, IX, 121, 2: *Eleemosyna in dic tribulationis commemorabitur tui.* Pugnat apud Deum pro eleemosynario, II, 494, 2. Est præparalio quædam ad orationem, IX, 514, 2 : *Ante orationem prxpara animam tuam, et noli esse quasi homo qui lentat Deum.* Affert opem orationi, II, 494, I. Ejus vis et potentia, X, 74, 2. Ipsa velut pennata et levis, *ibid.* Est instar columbæ redeuntis ad arcam NoB. II, 493, 1

8° *Eleemosyna peccata delet ct expiat.* Facit ut Deus eleemosynariis misereatur, VI, 24, 1, 2 *Funeratur Domino qui miseretur pauperis, et vicissitudinem suam reddet ci.* Impetrat eleemosynario gratiam et peccatorum poenitentiam, ¡X, ¡85, I, 2. Provocat Dei misericordiam, V, 425, 2: *miseretur pauperis, beatus erit.* Liberata morte et purgat peccala, IV, 284, 2; 285,1 : *Eleemosyna ab omni peccato et a morte liberat.* Liberal a peccato, II, 493, 2. Tollit peccatum, Job, 150,2: *Visitans speciem tuam, non peccabis.* Est quasi secundus baptismus, IV, 285, I. Assimilalur aquis baptismi, IX. 139,1: *Ignem ardentem estingua aqua, ct eleemosyna resistit peccalo;* XIII, 62, 1. Quid corrigat el expiet, VII, 269, 1 : *Donum est te sustentare justum, sed el ab illo ne subtrahas manum luam.* Peccata expiat, V, 473, 1 : *Per misericordiam cl fidem purgantur peccata ;* IX, 138,1, 2. Quomodo hominem mundet, XX, 113, 1, 2. Omnia mundat el quo sensu, XVI. 164, *2. Verumtamen quod superesl, date eleemosynam; el ecce omnia munda sunt vobis.* Eleemosyna est anim.e redemptio, V, 382, 1 : *Redemptio animx viri divifix sux.* Redimii peccata tripliciter? *primo,* peccatorem disponit ad gratiam, el ad peccati remissionem; *secundo,* remissa culpa, meretur ex condigno remissionem pœn® roliquæ ; *tertio,* etiamsi non mereatur semper culpæet pœnæælcrnæ, tamen temporalis pœnæ remissionem fero meretur, XIII, 62, 2: *Peccata tua eleemosynis redime, et iniquitates tuas misericordiis pauperum.* Eleemosyna satisfaciendum pro peccatis contra Calvinum, 61,1. Est magnus fructus pœnitentiæ, clad omnem virtutem iter sternit, XVI. 92, 2: *Interrogabant eum turbx: Quid ergo faciemus? Respondens autem dicelal illis : Qui habet duas tunicas, del non habenti, el qui habet escas, similiter faciat.*

Dantem pauperi a lapsu in periculum ct peccata eleemosyna præserval, IX, 140, I: *Deus prospector est ejus qui reddit gratiam; meminit ejus in posterum, et in tempore casus hic inveniet firmamentum.* Diligenter el curiose conservai gratiam, 485, I : *Eleemosyna..... gratiam hominis quasi pupillam conservabit.* Est maximus recessus ab injustitia, X, 216, 1 : *Beneplacitum est Domino recedere ab iniquitate; et deprecatio pro peccatis, recedere ab injustitia.* Est funis quo ligatur dæmon, IV, 299, 1. Avaritiam el rapinam sanai, XVI. 164.2. Expedii ab amore divitiarum, V, 317, 2: *Justitia justorum liberabit eos, et in insidiis suis capientur iniqui.*

9* *Eleemosyna est signum prxdestinalionis.* Est propria virtus sanctorum, II, 494, 2. Item confirmatur exemplis, *ibid.* Est quasi torques aurea filiorum Dei, 495, 1. Cur vocetur signaculum Dei, IX, 484, 2 et seq, : *Eleemosyna viri quasi signaculum cum ipso.* Hinc semper ejus recordatur, *ibid.* Eleemosyna quanti sil meriti apud Deum, IV, 289, i. Ejus gratia confertur gratiae miraculorum, IX,486, t. Eleomosynarius charitatem tum Dei, tum proximi habet, X, 67, i : (/tri *facit misericordiam, funeratur proximo suo, cl qui prxvalet manu, mandata servat.* Domus Christiani est eleemosyna) officina, II, 162, 1. Eleemosyna auget merita, 493. 2. Quot fructus in misericorde proferat, V, 340,1. 2: ()Ui *confidit in divitiis, corruet, jusli autem quasi virens folium germinabunt.*

10° *Eleemosyna homini in morte subvenit,* IX, 484, 2. Eleomosynarius non moritur impœnilens, V, 426, 1 : £hri *credit in Domino, misericordiam diligit.* Vix malo perit qui eleemosynis est dddilus, II, 495, 1. Dat magnum solatium morituris, 493, 2. Eleomosynarius est nunc beatus in spe, re futurus in cœlo, V, 425, I, 2: *Qui..,, miseretur pauperis, beatus erit.* Eleemosyna in morte est quasi stella matutina, XI, 679, 1 : *Tunc erumpet quasi mane lumen tuum, cl sanitas tua citius orietur,* 682, 1,2.

11• *Eleemosyna a morte xterna liberal, el ca-*

lum *aperit.* Adstat pro nobis tribunali Christi, II, 493, 1. A morte æterna liberat, IV, 284, 2. *Eleemosyna ab omni peccato et a morte liberal, et non patietur animam ire in tenebris;* V, 316, 2: *Non proderunt divilix in dic ultionis; justitia autem Uberabit a morte.* Claudit et quasi oppilat os gehennæ, IV, 285, 1. Eleemosynarius evadet omnia supplicia, V, 330, 2: *Manus in manu non erit innocens malus, semen autem justorum salvabitur.* Juvat dantem in allero sæculo, et aperiendo cœlum, XVI, 217, 1, 2 : *Facile vobis amicos de mammona iniquitatis, ut cum defeceritis, recipiant vos in æterna tabernacula.* Recte ad regnum coelorum perducit, V, 317, 1 : *Justitia simplicis diriget viam ejus, et in impietate sua corruet impius;* 451, 2: *Domus Justi plurima fortitudo; clin fructibus impii plurima conturbatio.* Cœlum pandit, XI, 680, 1. *Frange esurienti panem tuum, el carnem tuam ne despexeris. Tunc erumpet quasi mane lumen tuum, ct sanitas tua citius orietur, et anteibit faciem justitia tua, ct gloria Domini colliget te.* Ædiûcat æterna tabernacula, II, 493,2. Emit cœlum vili pretio, V, 291, 2 : *Substantia divitis. urbs fortitudinis ejus.* Eleemosynarius dat panem et accipit paradisum, X, 74, 2. Eleemosyna est immortalis, XVIII, 477, 2 : *Dispersit, dedit paupenbus, justitia ejus manet in sxculum sxculi.* Est velut paradisus producens fructus immortales et optimos, X, 333, 1, 2: *Gratia sicut paradisus in benedictionibus, el misericordia in xternumpermanet.* Ælernum danti nomen parit, 524, 1 : *In omni ore quasi mei mdulcabilur ejus memoria, et ut musica in convivio vini.*

12**Eleemosyna est depositum apud Deum, quod Deus reddit cum usura.* Eleemosynarius quæ in pauperes confert, in sinum Dei custodienda deponit, IV, 284, 2: *Quomodo potueris, ita esto misericors... Premium enim bonum (ibi thesaurizas in die necessitatis.* Collocat opes in tuto loco, II, 493, 2. Facit opes sanctas, 494, 1. Eleemosynam dantes nihil amittunt, V, 144, 2 : *Sil vena tua benedicta.* Sod ditantur, 82, i: *Honora Dominum de tua substantia, et implebuntur horrea tua saturitate, et vino torcularia tua redundabunt;* 275, 4 : *Egestatem operata csl manus remissa, manus autem fortium divitias parat;* 335, 2 : dhï *dividunt propria, et ditiores fiunt ; alii rapiunt non sua, ct semper in egestate sunt;* 336,2 : *Anima qux benedicit, impinguabitur : et qui inebriai, ipse quoque inebriabitur;* VI, 149, 2 : *Qui pronus est ad misericordiam, benedicetur; de panibus enim suis dedit pauperi ;* X, 68, 1, XI, 681, 2 ; 682, 1 : *Cum effuderis esurienti animam luam, el animam afflictam repleveris, orietur in tenebris lux tua ct tcnebræ lux erunt sicut meridies; et requiem libi dabit Dominus semper, el implebit splendoribus animam tuam, ct ossa tua liberabit ; et eris quasi hortus imguus, et sicut fons aquarum, cujus non defleant aqux;* XVI/ HO. 2; *Dale cl dabitur vobis.* Eleemosyna ditat, avaritia depauperai, XX, 198.1 : *Agite nunc, divites, plorate, ululantes in miseriis vestris, qux advenient vobis. Divilix vestrx putrefacte sunt, el vestimenta vestra a tineis comesta sunt.* Eam dans plus, el quidem a pauperibus acci-» pit quam dat, IX, 508, 2 : *Nonne ecco verbum super datum bonum? sed utraque cum homine justificato;* XIX, 339, 1. Quo plura damus, eo Deus erga nos erit liberalior, II, 162, 1. Eleemosynarium assiduo ditat Deus, ut habeat semper quod eroget, XVIII, 478,1,2: *Qui autem administrat semen seminanti, ct panem ad manducandum prxstabil, el multiplicabit semen vestrum, ct augebit incrementa frugum juslilix vestrx.* Eleemosynario Deus opes multiplicat, II, 497, 2; VI, 25, 1 ; XIII, 626, 1, 2. Eleemosynarii non timeant inopiam, IX, 146, 2, Deo providento, eleemosynarius farno non emorietur, V, 274,1.

Eleemosyna est ingens tenus, XV, 147, et seq.: *Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequenlur.* Est fenus fructuosissimum, VI, 24, 2 et seq.: *Faneratur Domino qui miseretur pauperis; el vicissitudinem suam reddet ei.* Dans Deo quæ ejus sunt, m persona pauperis, recipit pro eo tenus ct lucrum, 26, 1, 2 ; 368, 2 : *Qui coacervat divitias usuris et femore, liberali in pauperes congregat eas.* Pro eleemosyna se Deus astringit ad usuram solvendam, 25, 2. Eleemosyna est ars omnium quæsluosissima, XVIII, 479, I, 2. Est ingens fructus et census, VI, 33, 1 : *Homo indigens misericors est ; el melior est pauper quam vir mendax.* Cur dicatur fructus, XVIII, 241,1 : *Cum assignavero eis fructum suum.* Est quasi seminatio, V, 335, 2. Est semen magnæ messis, XX, 93, 2. Eam seminans, bis molet, XVIII, 479, 2. Ejus triplex fructus, *ibid.,* 1. Eleemosynarius est colonus Dei, 480, 1. Eleemosyna fructum stabilem producit, V, 328, 2 : *Impius facit opus instabile, seminanti autem justitiam merces* /Melu.Eleemosyna est instar fontis, 336, 1. Est puteus aquarum viventium, VIII, 83, 2. Ejus quantus sit proventus et redhibitio, XIII, 421, 1, 2 : *Seminale vobis in justitia, et metite in ore misericordia.* Est velut sacculus pecuniæ, IX, 485, 2. Eleemosyna opes stabilit, X, 119, 2: *Ideo stabilita sunt bona illius in Domino, el eleemosynas illius enarrabit omnis Ecclesia sanctorum.*

13° *Eleemosyna est pignus certum omnium benedictionum temporalium.* Elcemosynariis semper Deus prospicit et benefacit, IX, 139, 2: *Deus prospector est ejus qui reddit gratiam.* A Deo omnia petila impetrant, 485, 1. Sunt in oculis et mente Dei, *ibid.* Eleemosynarii filio Christus a Patro dalur curator, et de uxore divile prospicit, 139, 2. Remunerantur fecunditate ct numero filiorum, 121, 1 : *Eleemosyna enim patris non erit in oblivione; nam pro peccato matris restituetur libi bonum, et in justitia xdificabilur tibi.* Eleemosynarii licet iniqui, raro in hac vita castigantur, IV,

284, 2. Sæpo merentur vitam longam, V, 342, 2 : *Fructus justi lignum vitæ; ct qui suscipit animas sapiens csl.* Eleemosyna conciliat hominum amo-5 rem, X, 73, 1, 2. *Pone thesaurum tuum in præceptis Altissimi, ct proderit libi magis quam aurum.* Eleemosynarius ab omnibus amatur et benedicitur, 68, I ; 132, 2: *Splendidum in panibus benedicent labia mullorum, ct testimonium veritatis illius fidele.* Eleemosyna vincit eam accipientem, VI, 150, 1 : <?ut *pronus est ad misericordiam, benedicetur.* Eliam apud hostes gratiam invenit, IX, 486, 1 ; X, 68, 1. Est lancea el scutum contra hostes, X, 75, 2 : (Eleemosyna) *super scutum potentis, et super lanceam, adversus inimicum tuum pugnabit.*

14° *Elecmosynx prosunt animabus in purgatorio detentis,* IV, 286, 2 ; 287, 1 : *Panem tuum ct* vinum *tuum super sepulturam justi constitue;* X, 102 ct seq. : *Sona abscondita in ore clauso, quasi appositiones epularum circumposite sepulcro.* Non prosunt damnatis, IX, 486, 2 : *El poslea resurget, el retribuet illis retributionem unicuique in caput ipsorum, cl convertet in interiores partes lerræ.*

IV. Ex QUIBUS FACIENDA SIT ELEEMOSYNA.— Non est facienda ex usura ct rapina, X, 205, 1 : *Immolantis ex iniquo oblatio est maculata;* 206,2: *Dona iniquorum non probat Allissimus, nec respicit in oblationes iniquorum.* Est danda eleemosyna non ex alieno, sed ex proprio, XVI, 164, 1. Est danda ex superfluo, 163, 2: *Vcrumlamcn quod superesl, date eleemosynam.* Ex opibus a Deo acceptis facienda est, IX, 415, 2 : *Fili, si habes, benefac tecum, el Deo dignas oblationes offer.* Est facienda ex optimis bonis, II, 162, 1, 2.

V. Eleemosynæ conditiones, scilicet, quibus, quando, quoties, et quomodo facienda sil, VI, 148, 1, 2; X, 119, 2 cl seq.; XVHI, 208, 1 : I0 *Quibus cl qualibus specialiter danda sil,* XIX, 404, 1,2 : *Non enim injustus Deus, ut obliviscatur operis vestri, ct dilectionis quam ostendistis in nomine ipsius, qui ministrastis sanctis, cl ministratis.* In omnes effundenda, X, 119,2. Tam proximis quam alienis vir misericors benefacit, V, 327, 1, 2: *Benefacit animæ suæ vir misericors; qui aulemkrudelis est, etiam propinquos abjicit.* Reprobis ct infidelibus fieri potest, XV, 537, I : *Quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis.* Quomodo et quando peccatori danda, IX, 370, 4, 2 ct seqq. : *Da misericordi, el non suscipias peccatorem ;* 373, 2 : *Da bono, et non receperis peccatorem; benefac humili, et non dederis impio. Nam duplicia mala invenies in omnibus bonis quacumque feceris illi.* Magna danda pio, parva impio, 371, 2.

2° *Quando el quoties danda sil.* Est in vita molior quam in morto, IX, 419, 2 : /inte *mortem benefac amico luo, ct secundum vires luas exporrigens da pauperi.* Cito danda est, 144, 1, 2 el seq. : *Cor inopis afflixeris, et non protrahas datum angustianti.* Ejus perfectio et meritum consistit in prompliludino voluntatis, XVIII, 471, 2 : *Si enim voluntas prompta est, secundum id quod habet, accepta est, non secundum id quod non habet.* Semper est danda, VII, 373, i : *Mane semina semen tuum, el vespere ne cesset manus tua, quia nescis quid magis oriatur, hoc aut illud; et si utrumque simul, melius erit.* Eleemosyna semper nos amiciri oportet, V, 74, 1 : *Misericordia et veritas te non deserant, circumda eas gulluri luo, el describe in tabulis cordis lui.*

3° *In quo statu facienda sil.* Eleemosyna non juvat manentem in peccalo, VI, 122, 2: *Ilostix impiorum abominabiles, quia offeruntur ex scelere.* Sola non servat, si reliqua præcepta violentur, 112, 1 : *Quicumque totam legem servaverit, offendat autem in uno, factus est omnium reus.* Nón liberate gehenna graviter peccare pergentem, IX, 454, 2 : *Nemini mandavit impie agere, el nemini dedit spatium peccandi.* Parum juvat in peccati statu data, disponit tamen ad pœnitenliam, 370, 1 : *Non csl enim ei bene qui assiduus est* in *malis, ct eleemosynas non danti : quoniam et Allissimus odio habet peccatores, el misertus esi pernitentibus.*

4° *Quo affectu, et qua intentione.* Danda est eleemosyna cx amore et honore Dei, X, 215, 2: *Sacrificium salutare est attendere mandatis, el propitiationem litare sacrificii super injustitias, ct deprecatio pro peccatis, recedere ab injustitia.* Fino non bono facta, non placet Deo, VI, 50, 2 : *Multi homines misericordes vocantur; virum autem fidelem quis* inveniet?Danda est magno affectu commiserationis, XX, 578, 2 : (hri *habuerit substantiam hujus mundi, el viderit fratrem suum necessitatem habere, el clauserit viscera sua ab eo, quomodo charitas Dei manet in eoi* Eleemosynarius pauperes impenso amet el foveat, X, 74, 1 : *Conclude eleemosynam in corde pauperis.* Eleemosyna debet pauperem reficere ct consolari, *ibid.* Eleemosyna etiam parva Deo placet, si ex affectu detur, II, 79, i el seqq. Illa magna csl, quæ magno datur affectu pietatis, XV, 709,1 : *A men dico vobis, vidua hxc pauper plus omnibus misit .... Omnes enim ex eo quod abundabat illis, miserunt; hxc vero de penuria sua omnia quæ habuit, misit totum vicium suum.*

5° *Quomodo facienda sit,* VII, 362, 1 : *Mitte panem tuum super transeuntes aquas, quia post mulla tempora invenies illum.* Eleemosyna secreta sit, XV, 182, 2 : *Te autem faciente eleemosynam, nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua.* In occulto erogata oxlinguit iram Christi judicis, \ I, 110, I : *Munus absconditum extinyuil iras, et donum in sinu indignationem maximam.* Esi concludenda in sinu pauperis, el quomodo, X, 73, 2: *Conclude eleemosynam tuam* in *corde pauperis.*

Detur animo hilari, IX, 507, 1 : *Fili, in bonis non des querelam, cl in omni dato non des tristi-*

Ham verbi mali; X, 220, f : *In omni dato hilarem fac vultum tuum, et in exultatione sanctifica decimas tuas;* XVIII, 208, 2 : *Qui miseretur, í hilaritate.* Modica cum hilaritate, melior est magna cum tristitia, V, 522, 1 : *Melior est buccella sicca cum gaudio, quam domus plena victimis cum jurgio.* Si sit hilaris, supplet quæ cætcris actionibus desunt, VI, 149, 2.

Liberalis sit et larga. Eleemosyna magna valídam requirit manum, X, 67, 2 et seq. : *Qui facit misericordiam, fancratur proximo, el qui prxvalet manu, mandata servat.* Liberalis eleemosyna vocatur benedictio, idquo triplici do causa, XVIII, 475, 1, 2 : *Necessarium ergo existimavi rogare fratres, ut prxveniunl ad vos, et préparent benedictionem hanc paratam esse sic, quasi benedictionem, non tanquam avaritiam.* Heroicus actus est eam darò supra vires, imo darò omnia, 472,1. Est in manu justi quasi fons vitæ, V, 287, i : *Vena vitx, os justi, et os impiorum operit iniquitatem.*

N. Hi BBMOSTNJE QUOMODO DISTHIBUr.DAMUn IN Ecclesia. — Eleemosynas fidelium diaconi curabant, XVII, 163, 1 : *Considerate viros ex vobis boni testimonii septem, plenos Spiritu sancto et sapientia, quos constituamus super hoc opus;* XVIII, 207, 2: *Habentes autem donationes, secundum graliant qux dála est nobis, differentes.... sive minisUrium in ministrando.* Eleemosynas quomodo olim fieri solebant in sepultura defunctorum, et qua ratione, IV, 286,1,2: *Panem tuum el vinum tuum super sepulturam justi constitue.* Quomodo nunc fiunt, *fbtd* , 2.

ELEMENTA. 1° *Elementorum natura et figuri.* Elementis animam dedit Orígenes, XVIII. 139, I. Elementaria corpora non recte vocantur abyssi, V, 234. 1. An sint insaturabilia, VJ, 446, 2. Eorum concordia conservat ipsum universum, IX, 669, 2. Singula habent angelum præsidem, XXI, 298, 2. Elementa nostra non habent primævam puritatem ct simplicitatem in qua condita sunt, sqp mullis terrestribus rebus permixta sunt, XIV, 215, 1. Elementorum trium, puta ignis, aeris et aquæ, colligaliu, quæ in terra quasi basi ct centro fundata sunt, vocatur fasciculus, XIII, 638, 2. Elementa quatuor in quadriga cherubica repræsenlantur, XII, 500, 2. Item per byssum retortum, hyacinthum, purpuram, coccum bis linctum, 693,2. An in quatuor Joannis animalibus denotentur, XXI, 107, 1. Elementorum dissidia repræsenlantur per quatuor colores aurigarum in ludis circensibus, XIV, 429,1; XXI, 139, 1. Elemonla quatuor quadruplicem représcntant concupiscentiam, XX, 545, 2. Post judicium purgata erunt, XIV, 534, 1. In fine mundi quæ a quomodo solvenda sint calore, XX, 487, i. Non sunl divolvenda, sed tantum extenuanda ct bquanda, 489, 2.

V *Elementorum usus in presenti tempore.* Elementis quatuor pascuntur animalia, V, 458, 1, 2. Uomo elementorum vitia Uabil, Vili, 420, 2. Elementa saluti hominum ot Dei gloriæ libenter inserviunt, III. 612, 1. Omnia elementa Deum prædicânt, V, 202, 2. Elementa sunt quasi evangelia, *Job,* 283, 2; 559, 2. Ad quæ elementa redirent Galatæ, XVIII, 552, 1. Hæc erant principia sapienliæ legalis et mundanæ, 549, 2. Ea docuit lex vetus, *ibid.*

3* *Elementa sunt instrumenta justitia Dei.* Elementa omnia in perniciem Ægyptiorum conspirabant, VIII, 596, 2. Omnia elementa impios in hac vita, ct damnatos in gehenna cruciant, X, 320, 2 ct seq. Exigentibus peccatis, in hunc usum a Deo convertuntur, 321, 2. Omnes creatone, omniaquo elementa in die judicii insurgent in impios, Vili, 391, 1. Quomodo temporo judicii ct post, in impios sævitura sunt, XIX, 461, *i.*

ELEPHAS. Elephanti natura describitur,!, 68,1. Elephas qualis bellua, *Job,* 754, 2 ot seq. Est princeps inter animalia, V, 221, 2. Biennio in matris utero gestatur, Vili, 174, 2 et seq. Ad naturam hominis accedit præ cætcris, *Job,* 754, 2. Est animal voracissimum, 762, 2. Quo cibo vescatur, 756,2. Ejus bibacitas magna, 764,1,2. Illius cauda qualis, 758, 1, 2. Illius robur in quo silum sit, et ejus vis ex umbilico, 757,1. Elephantes quibus locis delectantur,763, i. Quomodo capiantur,765, 2. Sunt turrigeri, voraces ct bibaces, 757, 1; 764,1. Elephantus timet cornua arietum, VI, 471, 2. Illum terret porcus grunniens, XIII, 81,2. Elephas lenius est ad iram, VI, 273, 1. Symbolum esl moderationis linguæ, V, 297, i. Elephantos ab hominibus cicurantur, IX, 477, 2. Elephantis mira castitas, VIII, 175, 1. Adulteris est infestus, *ibid.,* 2. Senectutem honorat, X, 153, 1. Cur dicatur *bos luca,* XVII, 42, 2. Diu vivit, ct quare, VIH, 174, 2 et seq.

Elephantes Indici sunt maximi el robustissimi, longequo Libycos superant, IV, 442, 1, 2. Cur iis ostendatur sanguis, vel liquor rubeus instar sanguinis, *ibid.* Cur iis prisci usi sint in præliis, *ibid.* Sunt fœtidi, *ibid,* Præ cætcris animalibus sunt dociles, ïMd.Cur detur eis vinum ad potandum, *ibid.* Elephantes Africani vix sex vel septem armatos portant, 443, 1.

ELESBAAN. Elesbaan, Ælhiopum rex, angeli auxilio retulit victoriam do Ilomcrilis, XIII, 145,1,2. Elesbaan el Abrahamus, Arabes reges, Justino et Justiniano imperatoribus, contra infideles magno auxilio fuerunt, XI, 704, i.

EL1ACIHM, ELIACIM. Eliachim et Joachim idem significant, scilicet Dei stator, IV, 323, 2.1

ELIACIM PONTIFEX tempore Judith, etiam bellorum curam gessit, XIV, 432, 1.

ELIACIM quando Sobnæ in templi pnepositur subrogatus, XI, 342, 2. Est typus Christi, 343, 1. Cur paxillo assimiletur, *ibid.^ì.* Non est ductus in Babylonem, 344, i.

ELIAS. L Bl l k vit a. — Ejus nominis etymon, HI, 639, 1; X, 502, i; XX, 224, 1. Elias grace

sonat *solem,* III, 640,1. An sil Phineos nepos Aaronis, XX, 224, 1, 2. Non videtur fuisse sacerdos, III, 641, 1. Ejus habitus, IV, 4, i. Inter homines vivens, fuit vestitus vesto pilosa seu cilicio, XI, 323. 2: XXL 225, 2; 226, 1. Elias et Eliseus cur usi melotis, XIX, 489, 2. In montibus versali sunl, 490, 1, 2.

Elias missus fuit ad tollendum schisma Jeroboam, XIV, 6!5, 1. Missus est ad Achab ut impedirei idololatriam, III, 639, 1. Eaclus est dominus aeris, 641, 2; 642, 1. Cur famem Israelitis el sterilitatem terræ induxit, X. 505, 1. Cœlum oratione clausit, *ibid.,* 2. Fugit Achabum, III, 642, 2. Pascitur a corvis pane ct carnibus, III, 642, 2 ; XIX, 490, 1. Propter ejus gloriam ægrotat filius Sareplanæ, III, 645, I. Cur incubuerit mortuo filio, vari» causæ, *ibid.,* 2. Primus mortuum ad vitam revocavit, 647,2; X, 507,1. Ejus libertas in arguendo Achab, III, 649, 1 ; 668, 1. /Edificavil altare in Carmelo, 650, I. Prædicit Achabo pluviam, 651, 2. Tertio anno pluviam terræ reddidit, X, 505, i. Ponit faciem inter genua ex humilitate el attentione, III. 65!, 2. Honorat regem suum Achab, 653, 2. Quomodo Dei cultum miraculo stabilieril, X, 500,2. Ullus est injurias Dei occidendo pseudoprophetas, *ibid.* Ipse idololatriam maxime sistit, 502, 1. Esl angustiatus a Jezabele, XIX, 490, 1. Permittitur timero Jezabelem ad custodiam humilitatis, III, 655, 2. Ejus pusillanimitas, XVIII, 186, 1. Mortem fugiens a Jezabele infligendam, optat mortem a Deo ut finem miseriarum, el no occisus a Jezabele, victa putetur religio, III, 655, 2 ; 656, 1 ; XII, 163, !. Quid per sibilum auræ tenuis a Deo edoctus, X, 509. 2; 510,1. Fuit a Deo ob nimium vindictae zelum reprehensus, 507,1. Quomodo Uazalecm et Jehu unxisse dicatur, *ibid.* Reges quatuor potentes ob idololatriam el scelera morio mulctavit, 507, 2. Ochoziæ mortem prænunliavil, 480, 2. Morte eum punit ob consultum dæmonom, IV, 3, 2. Ignem o cœlo evocat in vindiciam Deo ct sibi allai», 4, I, 2.

Elias vult occultaro suum raptum, IV, 5, 1. Quis ejus duplex spiritus, 6, 1; X, 51>, 1. Spiritum suum in Elisco reliquit, X, 513, I, 2. An sit ob nimium zelum raptus in cœlum. XX, 224, 2 el sóq. Ob zelum cœleslem raptus est in cœlum, XIV, 615, 2. Ejusraplusquomodoconligerii, X,5IO, 1,2. Raptus o>l ab angelis in specio currus et equorum igneorum, cur, IV, 6, 2; X, 510, I, 2 el seq.; XVIII, 320. 1. Ejus doctrina erat cœlostis, ejus raptus fuit quasi triumphus, *ibid.* Quomodo in cœlum vectus, IV, 7,1. Quo anno et die raptus, 8, 2; X, 508, I. In quem paradisum raptus sit, 440, 2 et seq. Ipsoot Henoch in paradisum sunl translati, XIX. 473, 1,

Ejus vita jam qualis, IV, 7, 2 Incertum ubi sit, *ibid.,* 1. An mereatur nec no, esl problema, 7, 2 el seq. E paradiso scribit litteras ad Joram, et quas litteras, IV, 169, 1,2. X,508, I. Elias raptus gessit curam gentis suæ, X, 508, 1. Cur ipso cl Moyses apparuerint in transfiguratione Christi, XIV, 6t 5, Î; XV, 385, 2 et seq. Idque in propria persona et gloriosa, XV, 386,1. Quid cum eo sint locuti, *ibid.* Non est idem cum Joanne Baptista, sed Joannes e< Elias mysticus, 39!, I. Similis in officio, zelo, praedicatione ct sanctitate fuit ci Joannes Baptista, XIV, 586, 2; 616, 2. Christus creditus est esse Elias, XV, 364, 2. Ei se comparat Christus, XVI, 105, £ Eum vocari a Christo moriente et dicente Eli, pu* Carunt milites Romani, XV, 629, I ct seq.

II. Eme vibtutbs et miracola.— *!• Ejutelogia el virtutes,* III, 639. i ; 640, ! ; XX, 224. 2 ct seq. Euit vita angelicus. XX. 224, 1. Euii virgo, XIV, 615, 2. Illius castitas el paupertas, III, 652,2. Ejus in oratione fiducia, XX, 224. 2. Orationis ejus vis, *ibid,* el 225, 1. In verbis ct in operibus erat efficax, X, 502, 2. Ejus zelus inflammatus pro honore Dei, III, 657, 1; X, 510, 2; XIV, 615, I; XX, 224, i. Hic zelus fuit justithe potius quam clementi» ad peccatores convertendos, X, 502. 2. Igni comparatur et facul», *ibid,* et seq. Ardcbal charilate Dei, *ibid.* Quomodo igne nutritus dicatur, el vestiri videtur, III, 641, 1; X, 502, i, 2. Præco fuit ardens, XI, 169, i. Ignem gehenna* pcccatoribusintenlavit, X, 512, I, 2. Euit prophetarum dux el antesignanus titulis mullis, XIV, 615, 2. Euit Israelis custos, doctor, prolector, *ibid.* Est auctor religio–sorum, Vili, 35, 1. Ex eo ortus est ordo Carmelitarum, IV, 622, i; XIX, 490, I. Est cum Eliseo patronus Carmelitarum, IV, 652, 2.

Zelus ejus pro honore Dei fuit typus Christi zolaniis pro domo Dei, XVI, 334, I. In quo typus Christi fuerit, X. 506, 1. In quo fuerit typus gloriosæ ascensionis Christi in cœlum, XIV, 6!5, 2; GI6, I. Euit typus Apostolorum in linguis igneis, X, 502. i, 2; 506. I. Ei Paulus confertur, XVili, 11,1. In quo fuerit typus sacerdotum, X. 506, i. Exemplum est cl typus beat» resurrectionis, XIV, G16, 1. Elias cl Enoch sunt indices resurrectionis mortuorum futur», 46, 2. Elias soli cl phœnici assimilatur, 615, 2. An intclligatur per angelum habentem potestatem supra ignem ct exeuntem do altari, XXI, 285, i. An rcpræsentelur per angelum habentem signum Dei vivi, 163, i.

2® *Ejus miracula varia, X,* 506, 2 et seq. Excitavit apud idololatras incendium, tum lamis, tum ignis, 502, 1, 2. Ter ignem o cœlo dejecit, 505, 2. Euit cœlipotens el ignipotens, *ibid.* Jejunio patra* vil miracula, 50G, 2.

III. Eme reditus in fine mundi. Elias in fin* mundi promittitur venturus, XIV, 613, 2 el seq. An hoc nomino Joannes Baptista sil intelligcndus. 614, 1. Ostenditur verum Eliam esse venturum, *ibid,* ol seq. Est futurus præcursor secundi adventus Messia.», nec primi fuit, XIV, 61 4, I ; XV, 390, 2 et seq.; XVI, 316, 1. Eum Judæi magni faciunt et venturum avide expectant, XV, 288, L Elias adhuc vivit el veniet contra Anlichrislum, 386, I. Cur ipse potius quam alius quis in fine mundi venturus

sit, XIV, 615, <. Veniet cum Antichrislo decertatorus, X, 440, 2 el seq.; 442, 2; 443, 1,2; SOl, 2; 512, i. Quomodo cor patrum ad filios sit conversurus, XIV, 616, 1, 2 el scq. In fino mundi omnes ad pœnitcntiam excitabit, X, 44,1, 2. Judæis tunc maiimo prædicabil, íMd., 512, 2 cl seq. Cur ipso ad hoc maximo delectus, 442, 2. Judæos ad Christum quoque in fine mundi convertet, XIV, 617, 1. Faciet pacem inter Judæos et Gentes, erit refor-
mator cieri et populi, *ibid.*

Eliam et Henoch in fine sæculi venturos negant Calvinista; Angli, XXI, 223, 2. Certum tamen ost et indubitatum, *ibid.,* et 224, 1. Ubi nunc degant, 224, 1. Quem Ecclesia statum ambo repræsentent, *ibid.,* 2. Quando in fine mundi praedicabunt, XIX, <62,2. Contra Antichristmn certabunt, 152,1 ; 473, I, 2. Quamdiu prædicabunl in fine sæculi contra Anlichrislum, XIX, 162, 2; XXI, 224, 2 ct seqq. Quomodo tam brevi tempore por universum mundum prædicaro poterunt, XXI, 225, 1. 2. Quomodo eos Antichrislus non statini occidet, sed permittet ut contra se prædicent, *ibid.* Vestientur ciliciis ot cur, *ibid.,* et 226, I. Cur comparentur olivis, 226, 1,2. Repræsentantur a Zacharia in persona Zorobabelis, et *Jesu* filii Josedoch, iWrf.Cur vocentur Cherubini, 226, 2. Cur vocentur candelabra stantia in conspectu Domini, 227, 2. Dabunt oleum Ecclesiæ, el ardebunt ipsi sanctitate, *ibid.* Ignem in adversarios suos evocabunt, el is devorabit cos, *ibid.* Anlichrislum el ejus asseclas libere arguent, 228, 1. Imperio suo prohibebunt pluviam, *ibid., 2'.* Aquam vertent in sanguinem, percutient terram plagis quotiescumque voluerint, *ibid.* Eorum mors quando 1 continget et quomodo, XIX, 162, 2. Peracto hoc officio, et spatio temporis sibi a Deo decreto, sinent se occidi ab Anlichristo, XXI, 229, !. Idque Hierosolyma;, *ibid.* Eorum corpora per 1res dies insepulti jacebunt in plateis Jerusalem ; sed iis exactis, cum gloria resurgent, 229, 2 ; 230. L Publico coram omnibus ascendent in cœlum, *ibid.*

ELIAS episcopus Hierosolymitanus precibus famem Palæslinæ induxit, XX, 225, 2.

ELIAS abbas qua ratione donum castitatis a Deo obtinuerit, XIV, 45, 2. Ejus victoria de tentati me carme, x\ in. 128, 2.

ELLASIB. Eliasib pontifex et Clius Joachim, IV, 227, 2; 236, 1, 2. Tobiam Ammonium contra 1cgem gazophylacio præfecil, 260, 1,2.

ELIEZER. Eliezer Abrahæ procurator, qualis fuerit, L 201, 1. Cur dictus Damascenus, *ibid.* Ejus elogium, X, 446, 2.

EL1G1US (S.). Eligius episcopus Noviomensis quando floruerit, XV, 539, 1. Ejus mater quo presagio cum magnum fore virum didicerit, XII, II, 2. Dei ope aunfaber insignis evasit, X, 297, 1. Monentis exultaüo, IX, 66, 2. Monenti apparuit Christus visibilis, XYLI, 185, 2. Ejus ultima verba, XVI, 565, i.

ELIMELECH. Elimelecb, maritus Noemi, fuit Bethleemilcs, XIV, 112, 2.

EUPHAZ. Eliphaz Themaniles, amicus Job, quam fuerit sapiens, XII, 442, I. Illius secunda disceptatio cum Job, qualis, *Job,* 335, 2 ct seq. Ejus error quajis, *ibid.,* 463, 2; 479, 2.

ELISABETH. Elisabeth quid hebraico sonet, XVI, 8, I ; 10, 2. Sunt Elisabeth vari® sancì®, 8.1.

ELISABETH (S.) sancti Joanms Baptist.e mater. S. Elisabeth fuit filia sacerdotis, XVI, 7, 2 el scq. An oriunda fuit ex tribu Juda, XIX, 417,1,2. Fuit consobrina beatae Virginis et neptis S. Annae, XVI, 97, 1. Quomodo fuerit cognata beatae Virginis, cum fuerit o diversa tribu, II. 388, 1. Fuit sancta et prophetissa, XVÌ, 8, 1. Erat natura ot complexione sterilis, 8, 2. Erubuit in uterum ferens, sed in secreto cordis gaudebal, 14, 1. Quando a beata Virgine fuerit salutata, et qua de causa, 27,2. Quomodo et quare ab ca sit salutata, 29, 1. Repleta est tunc gratia gratiam faciente, et gratis data, 30, 2. Accepit quoque tunc donum propheli©, *ibid.* Undo exclamavit voce magna, 31, 1. Cognovit, inspirante Spiritu sancto, beatam Virginem concepisse Filium Dei, *ibid.* Cognovit \tem eam credidisse angelo Christi conceptionem nuntianti, 32,4. Illius humilitas, 32, 1. Trimestri apud eam Deipara egit; quæ ci obsequia impenderit, 42, 2. Illi etiam adfuit post parium, 43, 1. A Spiritu sancto cognovit nomen filio imponendum, 43, 2. Cum filio fugit in desertum, el ibi mortua est, 51, 1.

ELISABETH (S.), REGIS HUNGARLE FILIA, uxor Landgravi® ¡Thuringi®. Ei apparuit Christus visibilis, XVII, 185, 2. Elisabeth ex aspectu Christi crucifixi ad vitam perfectum conversa est. XIV, 508, 2; 512, 1 ; XX, 307, 1. Precibus adolescentem vanum ad religionem impulit, XIV, 509, 1. Ejus de mundo sententia, XI, 359, 1. Ejus humilitas et sui abjectio, XVI, 262, 2. Lavit pauperum pedes, 527, 2. Nongentos pauperes quotidie convivas habuit, 196, 2. Pauperi suum donans pallium, illud marito suo in pertica restitutum ostendit, XII, 634, 1. Lanam et linum operata est, VI, 496, 2. Quam illustris fuerit vidua, XIX, 237. 2. Ejus in injuriis tolerantia, XI, 633, 2. Inimicis suis beneficia a Deo postulabat, X, 50, 2. Ex ejus corporo post mortem oleum miri odoris fluxit, XI, 762. 1.

ELISABETH (S.), LUSITANIÆ REGINA. Elisabeth falso fuit adulterii accusala, X, 43, 1. Nummos vertit in rosas ad tegendas eleemosynas, 538, 2. Regno suo mirifice præfuit, V, 402, 1.

ELISABETH ANGELE REGINA. Quomodo catholicam fidem initio regni subverterit. XIII, 380,1. Hæresim in Angliam invexit, quo regnum sibi stabile faceret. <.

ELISEUS. Eliseus oriundus ex Manasse, III, 659, 2. In ejus nativitate mugiit vitulus aureus, *ibid.* Erat dives agricola, 660, 1. Solus Dei jussu, in prophetam ab Elia unctus est, XIII, 228,2. Pelui Eli® spiniuiu duplicem, id est multiplicem,

XVIII, 11, 1 ; XIX, 247, 1. Factus est hæres spiritus Eliæ, X, 513, L An eo majorem habuerit, 514, 1. Negatur, sed habuit eumdem, *ibid,* ct seqq. Quare duplici spiritu opus habuerit, 515, 1. Prophetavit per annos sexaginla, mortuusquo est anno ©latis suæ centesimo sexto, IV, 9, 1. Fuit Nazareus, 11,2. Cur ursos immiserit in pueros sibi illudentes,X,90,2. Nazareatuin ci exprobrant pueri idololatra) in Bethel, IV, 12, 1, Ideo pueris maledixit, et illos affecit morto corporali, IV, <2, 1 et III, 659, 2. Fuit cælebs, III, G60, 2. Fuit octoginta annis Religiosus, IV, 56, 1.

Eliseus quomodo responderit Bonadab regem ægrolantem foro sanandum et moriturum, IV, 341, 1. Pallium Eliæ ei relinquitur in solatium; aquæ Jordanis prima vico non divis© no superbiret, *ibid.* Luget Eliam, *ibid.* Ejus intrepida libertas et constantia, 15, 1;516, 1. Nihil veritus principum iras, Dei veri cultum libere prædicavit, X,515,2. Recolligit so dum psaltes psallit, IV 15,1. Erat necessariis contentus, el superflua spernebal, 20, 1. Gestabat baculum, *ibid.,* 2. Ejus pauportas, *ibid.,* 1. Osculo puerum mortuum suscitavit, VIII, 472, 2. Non communicat immundis, IV, 25, 1. Ab aula abstrahitur ut Deo vacet, *ibid.* Contemptor fuit terrenorum, *ibid.* Contemnit munera, 26, 1. Idquo cum fructu, *ibid.* Relictis Israelite, Naaman gentilem a lepra mundavit, XVI, 106, 1. Absens videt peccata Giezi, IV, 29, 1. Norat omnia arcana, caque per spiritum propheticum revelabat, X, 516, 1. Syros percutit cæcitale, IV, 32, 1, 2. Excusatur a mendacio, 33, 1. Charitas ejus erga inimicos, *ibid.* Consilium dedit do Samaria obsessa non tradenda, 34, 2. Non acceptavit munera Benadab, 38, 1. Pator fuit Israelis, 55, 1. Significat se vita functum etiam auxiliaturum Israel, *ibid.* Orat et prædicit Joas victoriam contra Syros, *ibid.,* 2. Ejus corpus sepultura vitæ mortuum reddidit, X, 517, 1. Varia ejus miracula, *ibid.* Ejus sepulcrum horrent dæmones, IV, 56, 2. Ejus ossa mixta ossibus brutorum per Julianum, *ibid.* In fine sæculi contra Antichristum an sit venturus, XXI, 224, I.

Eliseus est typus Christi, IV, 12, 2 ; 21, 2 ; 22, 2 ; 33, 1 ; 56, 2. In quo sil typus Christi, XIX, 25, 1. FuitetS. Pauli typus, XVIII, 11,1. Est exemplar religiosorum, III, 660, 2.

EL1U. Eliu quis et qualis, el cur Jobo indignetur, *Job,* 634, 2. Jaciat suam sapientiam, 635, 1 ; 643, 2. Zelo indiscreto movetur, 635, 2. Thrasonico agit, 639, 1. Loquendi cupidissimus ct scientia turgidus, *ibid.*

ELOCUTIO, ELOQUENTIA. Eloquentia sapienti© necessaria est, V, 505, 2 et seq. : *Qui sapiens est corde, appellabitur prudens, ct qui dulcis eloquio, majora percipiet.* Auro pretiosior est, VI, 62, 2: *Est aurum ct multitudo gemmarum; vas autem pretiosum labia scienti*.* Elocutio etiam propositorum ad eloquendum, proyenit a Dei gratia, V, 481, 1 : *Hominis est prxparore animam, et Hominigubernare linguam.* Eloquium mysticum quod dicatur, XI, 134, 1, 2: *Auferet Prophetam, ...et prudentem eloquii mystici.* Ei jungenda prudentia est, 471, 2. Ea pollent multi sapientes, V, 447, I : *Lingua sapientium ornat scientiam : os fatuorum ebullit stultitiam.* Illa eos proprie decet, *ibid,* et seq. Eloquentia cuique Patri Græco propria, *ibid.*,2. Eloquentia Latinorum, *ibid.* Eloquentia semper claruere Gricci, XIII, 24, 1, 2. Ejus quanta sit vis, X, 336, 1, 2: *Tibix et psalterium suavem faciunt melodia™, ct super utraque lingua suavis.* Ipsa varia est et multiplex, V, 447, 2. Eloquenti© sapientium el stultorum discrimen, IX. 574, 2 : /n *ore fatuorum cor illorum, el in corde sapientium os illorum.* Eloquentia illa bona est quæ spirat sapientiam, *ibid.* Eloquenti© ventos© apologus, Vili, 432, 2 el seq. : *Mihi autem dedit Deus dicere ex sententia, ct presumere digna eorum qux mihi dantur; quoniam ipse sapienliæ dux est, ct sapientium emendator.* Eloquentia vana est velut thesaurus impietatis, V, 273, 1. Mundana eloquentia cur abstinuerit Paulus, XVIII, 264, 2: *Loquimur non in doctis human*sapienliæ verbis, sed in doctrina spiritus;* 493, 1 : *Nam eslsi imperitus sermone, sed non scientia.* Vana illa est et haereticorum propria, 253, 1 : *Non misit me Christus baptizare, sed evangelizare non in sapientia verbi, ut non evacuetur crux Christi.*

ELOQUIA DEI. Eloquia Dei in Scriptura argento repræsentantur, V, 297, 2: *Argentum electum, lingua justi.* Eloquium Dei cur dicatur ignitum, *Psalm.* IL 339, 2 : *Ignitum eloquium tuum vehementer, et servus tuus dilexit illud.* Eloquium Dei est scutum, *Psalm.* I, 98, 2: *Eloquia Domini igne examinata, protector est omnium sperantium in se.* Eloquia Do quæ credita sint Judæis, XVIII, 67, 1 : *Quid ergo amplius Judxo est? aut qux utilitas circumcisionis? Mullum per omnem modum, primum quidem, quia credila sunt illis eloquia Dei.*

BLPIDIP1IORUS. Elpidiphorus apostata a Marina diacono suggillatur, XVIII, 108, 1.

ELUL. Elui mensis sextus Ilebneorum, nostro panini augusto, partira septembri respondet, IV ¿44, 1 . \IV. 317, 2,

ELXAI. Elxai hæresis quæ esset, XX, 614, 2; G26, 2. Elxai quas Christo dimensiones affinxerit, XV11I, 616, 2.

ELYMA1S. Elymais alio nomine dicta est Persopolis. IV, 441, 1.

ELYMAS. Elymas quid proprio sonet, IX, 209,2. Elymas magus confutatur a Paulo, XVIII, 14, I. An resipuerit, XVII, 279, 2.

ELYSII CAMPI. Elysii campi ubi siti, XII, 694, i.

ELZEARIUS (S.). S. Elzearius, comes Ariani, quam probo familiam instituerit, I, 471, t. Momoria dominie© passionis iram domuit, V, 362, 1 Ad omnes injurias erat immotus, VL 273. 1 ; VII,

M8, 1 Quo intuitu orones injurias acquo animo perferret, XIV, Bit, S; XV, 145, t. In vulneribus Christi tantum inveniri volebat, 521, 4; XVIII, 103, I.

EMATH. Emath urbs Syriae, unde dicta, ubi «ita, quotuplex fuerit, XIII, 594, S. An duplex, altera major, altera minor, *ibid,* et 595, I, 2; III, 468, 2; XI, 245, 1. Emath urbs vel est Antiochia, vel Epiphania, sic dicta ab Antiocho Epiphane, XIV, 452, 2.

EMBLEMA, Emblema invidi®, VII, 167, 2. Industrie, 344, 2. Emblema Platonis de homine, 413, 1. Quibus emblematibus adulationis vanitas depingitur, 246, I. Emblemata omnia Evangelii recensentur, XV, 43, 1,2.

EMBRYON. Embryon an in utero matris respiret, VIH, 420,2 ct seq,

EMENDATIO. Emendationis propositum vehit laqueus est, V, 154, 4: *Fili mi, si spoponderis.... illaqueatus es verbis oris lui, et captus propriis sermonibus.* Non est procrastinanda, XIV 294, 2: For *cantantis in fenestra, corvus in superliminari.* Emendatio vitæ legit peccata, XX, 358, 1, 2: *Cbarilas operit multitudinem peccatorum* {*Vide* Conversio, Poenitentia).

EMERICUS (S.). S.Emerici historia, VIII, 347,2 el seq. Ejus mira virginitas, *ibid.* Dissolvit nexus ferreos quos peccator quidam Conradus pœnitens ad carnem astrinxerat, XXI, 273, 2.

EMERE, EMPTIO. Emptio ct venditio sunt correlativa, X, 36C, 1. Emptionis finis est possessio rei empi®, XII, 111,1. Non est consulendum cum emptore de venditione, X, 254, 1. Ementes rem extenuant, vendentes extollunt, VI, 62, 1. In emendo intercurrit peccatum, X, 19, 2. Ementes vili pretio sæpe aliam jacturam patiuntur, IX, 551. 1. Tempore Antichristi, emero nemo poterit qui characterem Antichristi non habebit, XXI, 260, 2 et seq.

Emptus est gloriosum Christiani nomen, XVIII, 297,1.

EMERSIO. Emersio hominis jam baptizati ex aqua significat Christi emersionem o morte et sepulcro, XVIII, 99, 1.

EMINERE. Eminere aliis volens, omnium incurrit odia, V, 545, 1 et 2 : *Qui exaltat ostium suum, quxril ruinam.* Eminentes in sæculo, erunlin cœlo ultimi, non tamen omnes, XV,437,2 ct seq.: *Mulli autem erunt primi novissimi, el novissimi primi* (*Vide* Superbia).

EMMANUEL. Emmanuel quid significet : el ipse esi Jesus Christus, XI, 197,2; 198, 1, 2 ; 199,1,2; 200 cl seq. Christus est Emmanuel qujnluplicitcr, 201 ,2. Est uobiscum Deus, XV, 68, I. Emmanuel mystice quomodo dicatur comedere butyrum et mei, XI. 202, t, 2, Emmanuelis pueri adhuc fortia facta, 212, 2; 213, i. 2.

EMMANUEL SA. Emmanuel Sa breviter in prophetas minores scripsit, XIII, 222, 1. Judicium do ejus In prophetas commentariis, XI, 61 , 2.

EMMAUS. Emmaus ubi Christus duobus discipulis apparuit, postmodum dicta Nicopolis, quantum distet a Jerusalem, IV, 427, t. Cur dicta a Romanis Nicopolis, XV, 717, 2; XVI, 275, 1. In ea videtur habitasse Zacharias, XVI, 28, 2 et seq Alia est Emmaus juxta Tiberiadem, IV. 427, i.

EMPEDOCLES. Empedocles convivio præfectus, postridie reus fuit in judicio, cur, IV, 363, I.Quaro ipse symposiarcham in jus vocarit, X, 142, 2. Quomodo ventos noxios stiterit juxta Suidam.V, 277, 2 In Asinam insiliil, volens Deus haberi, VI, 153, 1

EMMELIA (S). S. Emmelia mater S. Basilii, moribus erat composita. V, 79,1.

EMYGDIUS (S.). S. Emygdius episcopus Asculanus, caput recisum et manu sublatum ad trecentos passus gestavit, V, 34,1.

EMPUSÆ. Empusæ quæ dicantur, XII, 409, 2. Quæ spectra sint, XI, 452, 2. Quales sint larvæ, XXI, 327, 1.

EMPYREUM (FW« Coelum).

ENALLAGE. Enallage personae, numeri, generis et suppositi, nominis et verbi, verbi pro adverbio frequens prophetis, XI, 71, 1. Enallage modi numeri et personarum in Scriptura frequens, I, 33,1 ; X, 568, 2 ; XVII, 594, 1. Enallage pPrsonæ Hebræis frequens est, item temporis, XIV, iII, 1; 193, 1. Enallage præpositionum, conjunctionum ct adverbiorum frequens apud Paulum, XVIII, 26, 2 et seq.

ENCÆNIA. Encænia unde dicantur, XIX, 458, 2. Qua occasione sint instituta, XVI, 477, 1. Vocabantur scenopegiæ Casleu, IV, 497, 1. Quando et quomodo celebrent Judæi, 433, 2; 497, 1; 544, 1. Mense decembri celebrantur, XIII, 302, 2; XVI, 477, 1. Quid mystice per id festum significetur, IV, 433. 2.

ENCRATITÆ. Encratitarum parens Tatianus est, el undo dicti, XIX, 224, 1. Damnabant nuptias, quasi diaboli inventum, XVI, 328, 1. Prohibebant nuptias, el docebant vino et cibis abstinendum, X. 136, 2 ; XX. 664, 2. Foris vivebant castissime , domi turpissime, ideoque damnabant nuptias, XIX, 223, 2 ; 224, 1. Tres Pauli Epistolas sustulere, XVIII, 4,1, 2.

ENCYCL1CÆ. Encyclicæ epistolæ quæ olim dicerentur, XX, 1,1.

ENERGUMENI. Energumeni loquentes nesciunt quid dicant, XIV. 158, 1. Eis olim ab anachoretis dabatur panis vel oleum a se benedictum, IV, 298, 1. Quomodo exorcizandi, 292, 2.

ENGADDI. Engaddi quid, VII, 532, 2. Significat *fontem incisionis, oculum tentationis, oculum vel fontem felicitatis, ibid.* Engaddi, id est *fons hxdi,* baptismi symbolum, 533, I.Engadditæ nvæ delicatissimae, 531, 2. Engaddilanum vinum, VII, 531,2; XIII, 317,2. Engadditanum balsamum, VII,532, 2. Engaddi urbs prius dicta est Asasonthamar, IX, 635. Erat juxta Cades, *ibid.* Civitas ost juxta mare

Mortuum, XII, 852, 2. Apud cam crescebant baisamum et palmro, *ibid.*

ENG AIJJM. Eogallim vicus vel urbs crai in principio maris Mortui, ubi scilicet Jordanis influit in mare, XII, 852, 2.

ENNÆÆ. Ennæas Valentini sæpo perstringit Apostolus, XIX, 76, 1.

ENNIUS. Ennius poeta, coævus Judæ, Jonnlhro, ct Simoni Machabæi, IV, 405, 1. Quare dictus sil tria habere corda, X, 563, 2.

ENOS. Enos quid significet, I, <23, 2. Enos coepit primo invocaro Deum speciali et publico cultu, *ibid.* Enos homo quomodo dicatur, XII, 146, 1.

ENS. Ens nomen est solius Dei, X, 276, 1. Ens omne sino Deo nequit subsistere, et in eo continotur, 416, 2.

BNTHÜSIASMÜS. Enthusiasmus quadruplex est, X, 307, 1. Enthusiast® docebant contemplatione submergi hominis humanitatem in deitatis abyssum, XX, 410, 2.

ENT1TAS. Entilas omnis creata essentialiter manat ab entilato increata Dei, IX, 52,1.

EPAMINONDAS. Epaminondas multiscius ct pauciloquiis, *Job,* 299, 1. Fuit cælebs, XI, 659, 4. Osor et hostis fuit deliciarum, XIII, 599, t. Ejus paupertas, XVII, 136, 2. In festo urbis cur squalidus incesserit, II, 147, 1, 2. Ejus in regum munerибus repudiandis constantia, I, 385, 2. Ejus obsessi ab hostibus præfidentia, XIII, 68,1. Laudatur ob vigilias, III, 446, 4. Excusat se ob occisum vigilem dormientem, *ibid.* Ipso fuit murus Thebanorum, quo sublato periit corum gloria, I, 696, 1 ; 729, 1. Ejus gloria, XI, 659, 1. Expertus est suos ingratos, II, 265, 2; 299, 2. Ejus erga suos ingratos, gratiludo, XVII, 389, 1. Ejus in prællô hasta trajecti responsum, IV, 457,1. Morions Bæotis suasit ut pacem cum hosto quavis conditione componerent, XI, <34, <.

EPAPIIRAS. Epaphras a Colossensibus ad Paulum missus, ut ei in vinculis serviret, XIX, 69, 1 ; 73, I. Hinc dicitur servus Ecclesiae Colossensis, 73, I. Factus deindo episcopus Colossensis, simul curam gerebat Ecclesiæ Laodicensis ct Hierapolit.in.i*. 346, 2.

EPAPHRODITUS. Epaphroditus Philippensium episcopus, a suis Romam ad Paulum vinclum missus, ibi in morbum incidit, sed convalescens rediit ad suos cum epistola Pauli, XIX,39,4,2. Eum n quinque Paulus commendat, *ibid.* Quomodo Philippensium dicatur apostolus, *ibid.* Quo artlore ad suos consolandos redire optarit, 39,2. Paulo vincto cum vitio periculo servivit, *ibid.*

EPHA. Epha regio unde dicta, XI, 703, <.

EPHA, EPHI. Epha continebat tres modios Italicos, eratquo decima pars cori, et idem quod medimnus Atticus, XIII, 626, 2.

Ephi et batus pares erant mensurro, sed ephi erat aridorum, batus liquidorum, XH. 843, 2. Tres modios continebant, *ibid,;* XVI, 216, I.Ephi erat communis Hebræorurn mensura, hinc sæpe pro mensura in genere capitur, XIV, 416, 2.

BPIIEB1A, EPHEBI. Bphcbia est prostibulum pulcherrimorum juvenum, item ganea et propina ad comessandum, IV, 513,1, 2. Ephebiam qualem Jason impius pontifex Hierosolymis excitant, XIV, 503. 1. Ephebi sunl prostituti pueri, IV, 513,1.2. Ephebi prostituti aliquando apud Judaeos, XI, 127, 1, 2.

EPHESUS, EPHESII. Ephesus philosophis abundavit, fuit Asiæ Minoris metropolis, dedita idolo lalriæ el magicis artibus ; erat ibi celeberrimum Dianio templum, ibique residebat Asiæ proconsul, XVIII, 417, 1. Ephesus a quo condita, XXI, 42, 1. Ejus celebritas : ibi plerumque habitavit S. Joannes, XVII, 346, 2 : 351, 2. Ephc-u docili et facili erant ingenio, XIX, 334, i. Eorum in fide suscepta constantia, *ibid., t* ; XVIII, 584, 2. Cur ibi Apostolus diutius manere statuerit, 417, L Ibi biennio mansit, hinc tota Asia notus, XIX, 83, 1. Ephesinae Dianie templum trabes habebat cedrinas, IX, 632, 2.

EPIHALTES. Ephialtes quod genus morbi sit» X, 329, <.

EPHOD. Ephod descriptio,!, 676, 1; X, 458, L Erat instar thoracis, I.67G, <. Erat duplex, *ibid.,*2. Ejus'-ra, *ibid.* Ejus onychini, *ibid.* Erant ei insculpta nomina duodecim patriarcharum, et quare, 677,1. Erat primaria vestis pontificis, XIII, 350,<. Ephod pontificis erat typus cœli siderei, XIX, 195, 2. Ephod lineum vestis erat Levilarum, II!, 276, 2. Ephod significat obedienliam Christi, I, 677, 2. Item jugum Domini* *ibid.* Item obedientiam hominum, ti*7, 2 et seq.

EPHRAIM. 1« *Ephraim fttius Joseph.* Ephraim quid significet, I, 363, <. Significat *frugiler. cres^cens, muUiplioans,* XIII, 466, 1. Junior Manasse præferlur in benedictione Jacobi, el quare, 1,389,1. Est typus Ecclesiæ gentium el animæ Banche, *ibid.**, XVI, 500, 2 et seq. Successit Josepho, Manasse, Levi, II, <95, <.

2° *Ephraim Iribus.* Ephraim tribus fuit regia, X, 498, I, 2. Ephraim tribus inter decern eral fortissima, XIV. 481, 2. Eral major reliquis tribubus, XIX, 481, 1. Ephraim tribus primum dedit regem Israel, el multos ejus successores, XIII, 354, 2. Ephraim tribus dicitur et Joseph, cur,XXI 169, 1. Ephraim est typus S. Mattbæi apostoli, 397, 2. Ephraimilæ blæsi erant, XI. 396, 1 ; XVIII, 394, 1.

3° *Ephraim regnum Israel.* Ephraim sunl decem Iribus, vel regnum Israel, XI, 392, 4, 2; XH, 759, 2. Ephraim cur dicantur decem tribus, XIII, 220, 2. Ephraim in oppugnando Juda semper fuit conjunctus Syris ot Damascenis, XI, 306, 2.

4° *Ephraim urbs.* Ephraim et Ephrem quænarn sil urbs, et ubi sita, XVI, 500, 2.

EPHRATA. Ephrala uxor Caleb fuit abavia

Bethloem, XIV, 108, L An eadem sit cum Maria sorore Mosis, *ibid.*

Ephrata dicta est prius Bethloem, XIV, 108, 1. Ejus etymon, *ibid.* Imo tota regis n fertilitate dicta Ephrata, *ibid.*

EPI1REM (S.) S. Ephrem pueri ex orc visa prodire yilis quid denotaret, I, 266, 2. fpsi per visum apparuit vitis fructifera. IX, 648, 2. Item sapientia, 652. 1. Conversus fuit quodam mirabili exemplo Providontiæ, I, 368, 1 et seq. Qualiter per meretricem sit instructus, V, 134, 1; X, 361, 1; XVI, 73, I. Vidit, columbio specie, Spiritum sanctum capiti S. Basilii insidentem, XV, 112, 2. In sua paupertate fuit sufficiens, XIX, 256, 1. Nunquam cum aliquo Christiano contendit, 287, 1 ; 296, I. In mentis tranquillitate rogabat sibi certamina restitui tentationum, XX, 22, 2. Cruccrn gestabat in fronte, XII, 5G9, 2. Assiduo judicii recordabatur, XX, 115, 2. Compunctionis habuit spiritum, XII, 348, 1 ; XVIII, 367, 2 ; XX, 184, 2. Ejus consolationes spirituales, XI, 251, 2; XVII, 19, 2; XXI. 51, 2. Ejus ad suos ultima verba, XVI, 534,2. vetuit funebrem sui laudem, X, 427, 1.

Ea quæ loquebatur, Spiritu sancio suggerente loquebatur, XII, 517, 2. Dictus est sonora lyra Spiritus sancti, X, 434, 1. Cæteros Patres spiritu timoris et compunctionis antecellit, IX, 90, I. In omnibus scriptis suis luget, XV, 145, 2. Scripsit sua syriace, non græco. Ejus commentaria in universam sacram Scripturam, IX,23,1. Aliam versionem Syriacam citat, quam est moderna, *ibid.* Modo consentit cum textu græco, modo cum Latina Vulgata, modo ab utroque dissentit, *ibid.,* 2. Ethicam evangelicam paucis sententiis tradidit, 36, 1.

EPHRON. Ephron fuit triplex, IV, 438, 2. Cur expugnata a Juda Macbabæo, ct quando, *ibid.* Ephronis pater fuit binomius, XVII, 174, 2.

EPICTETES. Epicletes totam ethicam duobus verbis est complexus, IX, 31, 1. Ejus documentum de patientia,XVIII, 457, 2. In paupertate tranquillam vitam duxit, X, 249, 1. Initio nascentis Ecclesiæ, fidei Christi, falsa piotalo obesso voluit, XVIII. 253, 2.

EPICURUS. Epicuri vita et mors, XVII, 319, 2. Do futuro non fuit sollicitus, XVIII, 408, i. Tollit Dei providentiam, voluptatem deam facit, 138, 1; XIX, 85, 2. Epicuri sobrietas, XIII, 14, 1. Voluptatis animi assertor fuit, non corporis, IX, 5, 1. Ejus dogmata et axiomata, XVII, 319, 2. Epicuri imaginem ejus discipuli in annulis gestabant, XIV, 348, 2.

EPICUREI. Epicureorum mores, XVI, 220, 2. Epicureorum dogmata mortem præsentem ct aeternam afferunt, V, 389, 2. Cur multi ex aliis seclis ad Epicureos deficerent, ex iis ad alios nemo, XIII, 342, 2; XIX, 299, 2. Epicuream vitam agebant Cerinthioni, XIX, 53, 2. Epicurismus nvaluit suggerente Calvino, XX, 464, 1.

EPILEPSIA. Epilepsia communis dæmoni est

ascribendo, XV, 391, 2. Epileptici sunt qui nati sunl interlunio, 134, 1.

EPIMENIDES. Epimenides Cretensium propheta; sacerdos fuit solis, scripsit librum do oraculis, XIX, 324, 2 et seq. Ejus carmen citat Apos* lolus , *ibid.* Quamdiu in specu dormierit, XII, 538, i.

EPINICIA. Epinicia vocantur publica festa oh adeptam victoriam, IV, 538, 2.

EPIPHANES *(Vide* Antiochus Epiphanes).

EPIPHANIA URBS. Epiphania urbs an sitEmath minor, XIII, 594, 2 et seq. Quatuor Epiphani® sunt in diversis provinciis, 595, 1.

EPIPHANLE FESTUM. Epiphani® festum undo dicatur, XIX, 276, 2. Cur tanta celebritate celebretur, XV, 78, 1. In eo festo tria miracula simul recolit Ecclesia a Christo facta, XVI, 326, 2. In ejus vigilia Christiani Græci aquas haurire solebant, cæquo diu manebant incorrupt®, 110, 1. Quin et fontes in vinum tum conversi, *ibid.*

EPIPHANIUS (S.). S. Epiphanius Cypri quam pacificus esset, XVIII, 643, 2. Mortem suam praedixit. II, 534, 1, 2.

EPIPHANIUS (S.) episcopus Ticinensis. Ejus elogium, X, 446,2.

EPISCOPUS. I0 Episcoporum nomen, institutio, dignitas. I0 *Episcopus unde dicatur,* XI , 48, 2; 208, 1. Episcopus græco est idem quod superintendens, IV, 255, 2. Idem est ac speculator, 735, 1, 2: *El tu, fili hominis, speculatorem dedi te domui Israel ;* 743, 1. Eorum nomen quot annis ante Christum in Scriptura expressum, XI, 711, 1 : *Et ponam visitationem luam pacem, ct prxpositos tuos justitiam.* Apud Gentiles episcopi dicebantur a Romanis magistratus annonæ provisores, XX, 92, 1, 2. Olim episcopi vocati sunt Papæ, X, 428, 1 : *Laudemus viros gloriosos, el parentes nostros in generatione sua.* Per eos significantur subindo parochi et presbyteri, XVIII, 206, 2 ct seq.: *Habentes autem donationes secundum gratiam qux data est nobis, differentes..... sive ministerium in ministrando,* etc.

2° *Episcoporum institutio, dignitas et prerogative.* Episcopos constituit Christus in Apostolis, XVII, 84, 1. Duodecim Apostolis successerunt, XVI, 144, 2. Sunt dignitate inferiores Apostolis, XV, 254, 2. In quo iis successerint, et non succès scrini, 255, 2. Episcopalis cura a Spiritu sancto instituta, XVII, 370, 2 cl seq.: *Attendite vobis, el universo gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit episcopos regere Ecclesiam Dei.* Episcopi quando et quaro a presbyteris distingui coeperunt, XVIII, 252, 1 : XIX, 3, 2; 322, 2. In quo sacerdos sit episcopo par, in quo dispar, 3, 2. Sacerdos episcopo suberat tempore Pauli, *ibid.* Episcopi sunt in celebrioribus oppidis constituendi, 322,2 : *Hujus rei gratia reliqui te Crete, ul ea qux desunt corri* gas,cl constituas per civitates presbyteros.* Epis» copi plures in una civitate non sint, XX, 133, 2 :

Nolite plures magistri fici i, fratres mei, scientes quoniam majus judicium sumitis.

3° *Episcoporum dignitas,* XXI, 40, 1 : *Septem stcllx, angeli sunl septem Ecclesiarum,* Episcopatus non tantum est functio,.sed etiam dignitas episcopalis, XVIII, 42, 2 : *Per quem* (Christum) *accepimus gratiam el apostolulum adobediendum fidei in omnibus Gentibus pro nomine ejus.* Episcopi jus habent suffragii in conciliis, XVII, 299, 1 : *Statuerunt ul ascenderent Paulus et llamabas, ad apostolos el presbyteros in Jerusalem, super hac questione.* Novos canones condere possunt, XVIII, 397, 1, 2: Si *quis videtur propheta esse aut spiritualis, cognoscat qux scribo vobis, quia Domini sunt mandata.* Horum solum est conferre confirmationis sacramentum, XVII, 197, 2. *Tunc imponebant* (apostoli) *manus super illos, et accipiebant Spiritum sanctum.* Habent angelum illustriorem pro custodia, XXI, 40, 1.

Olim erant judices in causis etiam civilibus, II, 459, 2; XVI, 168, 1 ; XVUI, 292, 1. Sed postea judicium causarum sæcularium ad sæculares judices rejecerunt, 292, 2.

II. Episcoporum vocatio, electio, consecratio. — Non bene appetitur Episcopatus, nisi quis a Deo ad cum vocetur, XIX, 208, 2 et seq.; 393, 2. Olim creabantur per designationem Dei, 190, 1 : *Uoc prxeeptum commendo tibi, fili Timothee, secundum precedentes in tc prophetias, ul milites in illis bonam militiam.* Sæpe a columba designati fuere, XV, 112,2. Episcopi cur constituerentur quos populus elegisset, XVII, 66,1. Olim o monachis et contemplativis eligebantur, XX, 640, 2. Episcopus ab aliis episcopis ordinatur, qui ordinando manus imponant, XIX, ¿33, 1 : Aro/i *negligere gratiam qux in (e est, qux data est tibi per prophetiam, cum impositione manuum presbyterii.* Cur gestent crucem in pectore ex auro vel argento, XII, 523, 1 ; XX, 376, 2 : *Seniores obsecro, consenior ct testis Christi passionum;* XXI, 164, 1. Cur annulum in digito gestent, XX, 100, I. Desponsant sibi Ecclesias suas, XI, 721, 2 : *Induit me* (Dominus) *vestimentis salutis, cl indumento justitiæ circumdedit me, quasi sponsum decoratum corona, et quasi sponsam ornatam monilibus suis.* Eorum corona populus est, XIX, 57,1, 2: *Fratres mei diarissimi ct desideratissimi, gaudium meum cl corona mea.*

III. Episcoporum officia. — <• *Episcopatus quam sil grave onus,* V, 544, 1 : *Stultus homo plaudet manibus suis, cum spoponderit pro amico suo;* XVI, 180, 2: *Omnis cui multum datum est, mullum quxrctur ab eo, ct cui commendaverunt multum, plus petent ab eo.* Est onus angelicis humeris formidandum, XIX, 208, 2. Est opus arduum, *ibid.* Olim erat ad martyrium gradus, *ibid.* Qui sancti eum fugerint, 209, 1, 2. Ammonius cremila aurem sibi præcidit, no episcopus fieret, XIt 292, 2. Alia exempla, *ibid.* Episcopatus olim non honores et opes, sedum* inafljdebat ideo cum multi refugiebant, XX, 380, 2. Episcopatus nomen est operis, non dignitatis, XIX, 208, i : *Si quis episcopatum desiderat, bonum opus desiderai.*

2» *Eorum munia el paries qux sint,* XII, 742, 1, 2. Eorum virtutes neptem, X, 540.1 : *Quasi oliva pullulans, cl cupressus in altitudinem se extollens, in accipiendo ipsum stolam gloriæ, et vestimentum in consummationem virtutis.* Eorum Ina sunt munia, XXI, 60, 2. Eorum dotes, eos quomodo figurent qualuor animalia Joannis, 107, 2.

Quantus ct qualis esse debeat episcopus, XIX, 210.1 : *Oportet episcopum irreprehensibilem esse.* Episcopi debent esso perfecti antequam ad episcopatum assumantur, *ibid.* Scxdecim in episcopo dotes exigit Apostolus, decem affirmativas, decem negativas, XIX, 210, 1 etseq.

3* *Episcopi prima dos, scientia,* XIX, 214, 1 : *Oportet episcopum esse doctoran.* Episcopatu arcendi qui carent scientia sacra Scnpturæ, XIII, 337.2 : *Quia tu scientiam repulisti, repellam (e, ne sacerdotio fungaris mihi.* Pro episcopo inepto respondens, omnium animarum ejus culpa pereuntium reus est, VI, 41, I. Episcoporum inscitia mire afflixit Ecclesiam, V, 568, 2. Qualis debeat esse episcopi doctrina, XIX, 331, 1 : *In omnibus teipsum prxbc exemplum bonorum operum, in doctrina,* etc. Esse debet licentiatus in theologia vel jure canonico, 214, 1. Episcopi consecrandi respondent se scire ulrumque Testamentum, I, 17, I. Quare episcopi vocentur propheta», XVII, ¿7», 1.2: *Erant autem in Ecclesia, qux erat Anliochix. propia tx cl doctores.* Sunl custodes doctrina) per manus tradita*, XIX. 267, 1,2:O *Tini)! positum custodi.* Advigilent ne novi Scripturæ sensus proferantur, XIII, 226, 2. Avcrsenlur hæretico- XIX, 300, i.

4° *Ad prxdicandum episcopus jure divino tenetur,* XIX, 306, 1 : *Testificor coram Deo cl Jesu Chrislo.... prxdica verbum, insta opportune, importune, argue, obsecra, increpa in omni patientia ct doctrina.* Ejus potissimum munus est predicare, 179, 2. Idque verbo ct opere, resistero pseudoaposlolis, cl sanam doctrinam lucri, XVUI, 252, 2 el seq. : *Non misit me Christus balizar sed evangelizare, non in sapientia verbi, ut non evacuetur crux Christi ;* 331, i ; *mihi est, si non evangelizavero;* XIX, <89, 2 ; 270, I ; 286, I ; 308, 1 : *Tu vero vigila, in omnibus labora, opus fac cvangclislx. ministerium tuum imple.* DeberJ prædicare Evangelium, XII, 734, I. ProponanL suis Episcopi mensam docirinæ ct Eucharistia*. X, 148, 1, 2 : *Curam illorum habe, el sic conside, et omni cura tua explicita recumbe.* Episcopi non aspernentur, sed doceant servos obedire lieris, etiam infidelibus, XIX, 252, 1 clseq. Doceant suos calechismum, XV1U, 576, 1 : *Communicet is quis calcchizatur verbo,* ei *qui se caUchizal, in omnibus bonis.*

& Quomodo sua sanctitate suis prxlucere dc-leant, XIV, 499, 2. Eorum quæ sit obligatio ad sanctitatem vitæ, XXI, 40, 2. Sua debent sanctitate populum suum protegere, XI, 343, 2. Esse debent instar solis et angeli, XIX, 210, 1. Dicuntur angeli, XXI, 39, 1, 2. Episcopus debet esse sino crimine infami, XIX, 323, 1 : Si *quis sine crimine est.* Debet esse exemplar bonorum operum, 330, 2 : /n *omnibus teipsum prxbe exempium bonorum operum.* Animata lex sit populo. 232, 1 : *Nemo adolescentium luam contemnat, sed exemplum esto fidelium, in verbo, in conversatione, in charilate.* Episcopi in Ecclesia debent esse quasi stellæ ob varias analogias, XXI, 33, 2 et seq.: *Et habebat* in *dextera sua stellas septem.* Quomodo in dextera Christi dicuntur esso, 34, i, 2. Episcopus magis prosit quam præsit, XIX, 208, 2. Episcopi sint moribus compositi. 212, 2 : *Episcopum oportet esse.... ornatum.* Ardere debent cbaritate ut seraphim, XXI, 99, 2.

6° *Sint casti et pudici,* XIX, 208, 2 el seq. üt monogami sint oportere ostenditur contra Novantes, 210, 122 et seq. : *Oportet episcopum esse.....* unfui *uxoris virum.* Post ordinationem uxore abstinebant,XI, 211,1. Olim fuero conjugati, sed postea sanctissimi et doctissimi quique fuero cœlibes, XIX, 211,2. Quare episcopus filios habere debeat fideles, et non luxuriosos, 323, 2 : *Unius uxoris vir, filios habens fideles, non in accusatione luxurix, aut non subditos.* Ab omnibus animi perturbationibus sit alienus, 324, 1: *Oportet episcopum esse.... continentem.*

7» *Episcopus sit comis et mansuetus,* XIX, 121,1 : *Cum possemus vobis oneri esse ut Christi apostoli, sed facti sumus parvuli.* Non sit percussor, 214, 1. Quomodo Episcopus agere debeat cum iis qui se contradicunt, 296, 2 : *Servum Domini non oportet litigare, sed mansuetum esse ad omnes, docibilem, patientem, cum modestia corripientem eos qui resistunt verilati.* Episcopi cujusdam indiscreta acerbitas in sacerdote quodam irregulari excommunicando, quænam indo sint mala secuta, XII, 736,1, 2.

8* *Episcopus non sit avarus,* XIX, 324, 1 : *Oportet episcopum sine crimine esse, sicut Dei disptnsalorcm, non turpis lucri cupidum.* Olim episcopi erant pauperes, XXI, 48, I : *Scio pauper-tatem luam, sed dives es.* In ejus domo, omnia debent esse simplicia, contemptumque vanitatis præ •e ferentia, X11.664, 1, 2 : *Principes ejus in medio* illius, quasi *lupi rapientes prxdam ad effundendum sanguinem.* Episcopi avari suggillantur. XX. 381, 1,2 : *Pascite qui in vobis est gregem Dei, providentes non coacte, sed spontanee secundum Deum; neque turpis lucri gratia.* Sint hospitales, XVII, 310, 2; XIX, 213, 2 : *Oportet episcopum eue.... hospitalem.*

9* *Episcopi esse debent speculatores, et saluti animarum invigilare,* XII,735, 1, 2. *Speculatorem dedi te domui Israel;* XX, 309, 1, 2 : *Conversi estis nunc ad pastorem et episcopum animarum vestrarum.* Eorum officium quod sit ex vi nominis, XX, 379, 1, 2; VI, 54, 2. Episcopi quam oculati esso debeant, XXI, 57, 1 : *IIxc dicit Filius Dei, qui habet oculos lanquam flammam ignis, el pedes similes aurichalco.* Eos babero oportet pedes similes aurichalco, *ibid* , 2. Sunt oculi Ecclesiæ, VIII, 177, 1 : *Oculi lui sicut piscina in llesebon, qux sunt in porta filix multitudinis.* Sint vigiles et attenti, XIV,499,1, 2. Sint vigilantes, prudentes et fideles, XV, 521, 1 : *Quis putas est fidelis servu. el prudens, quem constituit Dominus super familiam suam, ut det illis cibum in tempore?* Episcopo quare detur in Ecclesia locus altior, *Psalm.* II, 360, 2 : *Nisi Dominus custodierit civitatem, frustra vigilat qui custodit eam.* Episcoporum quanta debeat esse cura, XXI, 65,1 : *Scio opera lua, quia nomen habes quod vivas el mortuus es;* 67, 1 : *Esto vigilans, et confirma extera qux moritura erant.* Quomodo ordinandos examinare debeant, et quare, XIV, 593, 1 : *El sedebit conflans ct emundans argentum, et purgabit filios Levi, et colabit cos quasi aurum et quasi argentum.* Sunt fidejussores pro salute subditorum, V, 153, 2 : *Filimi, si spoponderis pro amico luo, defixisti apud extraneum manum tuam, illaqueatus es verbis oris tui, et captus propriis sermonibus.* Episcopus circumeat, visitet et instruat populum sibi commissum, IV, 324,1,2: *Tum Eliachim sacerdos Domini magnus circuiva omnem Israel, alloculusquo est eos.* Crebro visitent parochias suas, XVII, 223, 2 et seq. : *Factum est ul Petrus, dum pertranslret universos, deveniret ad sanctos qui habitabant Lyddx;* 304, 2 : *Dixit ad Barnabam Paulus; Devertentes visitemus fratres per universas civitates.* In paræciarum visitatione inquirere debent nn hospitalitas rite exerceatur, XIX, 513,1 : *El hospitalitatem nolite oblivisci, per hanc enim latuerunt quidam, angelis hospitio receptis.* Episcopi longo abesse ab episcopatu suo non debent, *Psalm.* II, 246, 2. Non curent temporalia subditorum, XVII, 160, 2 : *Considerate, fratres, viros ex vobis boni testimonii septem, plenos Spiritu sancio, el sapientia, quos constituamus super hoc opus.* Episcopi qui se immiscent sæcularibus, similes rhamno, III, 174, 2. Episcopus vigil et prudens, beatus a Domino dicitur, et ideo majore gloria donabitur, quam privati fideles, XV, 521. 2 ct seq.: *Beatus ille servus, quem cum venerit dominus ejus, invenerit vigilantem ; amen dico vobis, quoniam super omnia bona sua constituet eum.*

Eorum munus est oraro pro se et suis, XIX, 193, 1 : *Obsecro primum omnium fieri obsecrationes.*

Pauperum et vilium personarum curam suscipere debent, XIX, 332, 1. Pauperum, orphanorum et viduarum jura tueantur, IX, 148, 1,2 : *In judicando [eíí# pupillis misericors ut paler, el pro viro mali i*

illorum; d *cris tu veliti filius Altissimi obedient.* Eorum est facere judicium cl justitiam in terra, XII, 183, 2. Olim viduas curabant, XIX, 236, 1 : *Viduas honora, qux vere vidua sunt.*

10® *Episcopus quasi pugil pro Christo decertet,* XIX, 283, 2 ; 284, I : *Nemo militans Dèo, implicai sc negotiis specularibus, ut ei placeat, cui se probavit.* Quæ sit episcoporum militia ct agon, 190,2; *Hoc præccplum commendo tibi, ul milites in illis bonam militiam.* Sint duces ad bellum cum haereticis, vitiis, tyrannis el (hemonibus ineundum, 274j 1 : *Non enim dedit nobis Deus spiritum timoris, sed virtutis el dilectionis.* Sæviente persecutione apud suos maneant, 16, 2: *Hoc confidens scio quia manebo el permanebo omnibus vobis ad profectum vestrum et gaudium fidei.* Eorum gloria est crux Christi, 275, 2 : *Noli erubescere testimonium Domini nostri, neque me vinctum ejus.* Episcopo necessaria est fortitudo, charitas, sobrietas, prudentia et continentia, 212, 1, 2; 274, 1. Debet libero arguere peccantes, XII, 735, 2 el seq. Episcopos sanctos audiant reges et principes, X, 482, 1. Episcopis subsint reges in rebus spiritualibus, XX, 297, 1, 2: *Subjecti igitur estote omni creatura propter Deum : sive regi, quasi prxcellenli; sive ducibus, tanquam ab eo missis.* Non debent so pati despici a nobilibus, XIX, 334, 2: *Hæc loquere, ct exhortare, et argue cum omni imperio. Nemo te contemnat.*

I1° *Malorum episcoporum castigatio,* XV, 522,2 : *Vcniel Dominus servi illius in die qua non sperat, cl hora qua ignorat, et dividet cum, parlemguc ejus ponet cum hypocritis.* Episcopi perversi qualos, *Job,* 292, 2 et seq. Quando el quomodo subditis fiant role, XIII, 552, 2 : *Audite hoc, sacerdotes, quoniam laqueus facli estis speculationi, el rete expansum super Thabor.* Quot testibus episcopus accusari debeat, XIX, 247, 2 : *Adversus presbyterum accusationem noli recipere, nisi sub duobus aut tribus testibus.* Episcopi cujusdam simoniaci punitio etiam in hac vita, XVI!, 201, I.

12® *Varii usus ab episcopis olim observati.* Quomodo Ecclesiæ initio benedicerent, X, 238, 2. Episcopo celebranto solenініler cur diaconi ex utroque latero flabella teneant ad muscas abigendas, I, 204,1. Olim alium invisentes ad verbum divinum faciendum invitabantur, XVII, 280, 1 ; XX, 642.1. Episcopi surgere tenentur in Evangolii recitatione, XV, 4, 2.

13® Enría *de quibusdam episcopis de quibus spccialim agitur in Scriptura.* Episcopus Pergami cl Thyatiræ in *Apocalypsi* redarguuntur quod permiserint idolothyta, XVIIL 324, 1. Episcopi septem Asiae ad quos Joannes scribit, planetis assimilane tur, XXI, 33, 2; 39, 1; 42,1. Episcopus Ephesi ad quem S. Joannes scribit, an fuerit S. Timotheus, 42,1. Episcopus Smyrnæ an S. Polycarpus, 47, 2. Episcopum Pergamenum verisimile csl fuisseS. Carpum, 51, 1. Cur a Christo castigaudus moneatur, 52, 2. Episcopi Thyatirensis imprudentia, 57, L Quis illo fuerit, *ibid.* Episcopus Sardensw cui scribit Joannes, an fuerit S. Melilo, 64, I. Cujus raí moneatur, *ibid.,* 2. Ejus quod fuerit peccatum, *ibid.* Ejus opera quomodo non plena, 68, 1. Episcopus Philadelphensis an fuerit S. Quadratus, 70,2. Quid ad eum scribatur, *ibid.* Episcopus Laodicensis quis fuerit, 79, 2. Ejus peccatum, 81, 2. Episcopus quidam Arianus templum S. Pauli invadens ab eo obcæcatur, XVIII. 14,2. Episcopus Ostiensis, quomodo Papam benedicat, XIX, 413, 2. Episcopus aliquis apostata videtur futurus Anticbristi precursor, XXI, 259,1. Episcopi primi Siciliæ, XVII, 439, 1.

EPISTATÆ. Epistatæ Athenis habebant jus imperandi alternis diebus, IV, 451, 2.

EPISTOLA. 1. Epistola Veteris Testamenti. — Epistola Mardochæi quando scripta, IV, 493, i. Epistola Jeremiæ ad captivos in Babylonem abductos, XII, 459, 1, 2. An ea missa ad abductos, non ad abducendos, *ibid.* Epistola Ilebræis vocatur fiber, XIV, 158, 1. Epislolæ, historiæ etprophetiæ sacre, quomodo differant, *Psalm.* I, 291, 1, 2. Epistola sive liber secundus Machabæorum a Judæis in Judæa ad alios in Ægyplo degentes, quando et cur scripta, IV, 496, 1, 2. Quis ejus auctor, 497.1,2. An fuerunt una vel dum, *ibid.* An habeat auctoritatem sacre Scripture, 498, 1.

IL Epistola Novi Testamenti. <• *Epistola Paulina.* Epistola est velut apostola, XX, 502, 2. Epislolæ B. Pauli quo ordine, loco, lempore script®, XVIII, 20. Non extant eo ordine quo script® fuere, XIII, 222, 1. Omnes haeretici consentiunt has epistolas esse Pauli, non alterius, XVIII, 4, 2. Quod Epistolarum Pauli sit signum, XIX, 172, 2 et seq. Earum argumenta et subjectum est dogmaticum et ethicum, XVUI, 3, 1. Continent medullam fidei el religionis Christian®, *ibid.* Tria mysteria maxime inculcant : primo, Christi oeconomiam el gratiam, Christumquo solum esse redemptorem nostrum, a quo omnis gratia, justitia el salus ælerna petenda ct expeclanda sil;*secundo,* judaismuin el cæremonias Judaicas abrogatos esse per legem novam Christi; *tertio,* cavendas esse hæreses jam tum supputantes quas sæpe hic constringit et réfutai, XVIII, 19. Quibus epistolis Judæi et hærelici impugnentur, quibus fides el mores doceantur, *ibib.* Epistolarum Paulinarutu difficultas, XX. 493,1. Ad eas intelligendas, investigandus est scopus scribentis, XV11I, 2, i. In epistolis, non est necesso, imo non potest sæpo unum caput alteri connecti, 228, 1. Pauli vincli Epislolæ sunt aliis (erventiores, 583,2. Sunt velut hortus virtutum auctoris sui, 7, i. Eas memoriter tenebat S. Dominicus.

1® *Epistola ad Romanos.* Epislolæ ad Romanos duae parles, XVIII. 34, i. Ejus distributio quintuplex, *ibid.* Quando scripta, ot cur primo loco ponatur, 34, 2. Non latine, sed grece scripta, grecuuiis abundat, 35, i. Ad litteram a Urlio ex greco

fn latinum translata, *ibid.* Hinc hiulca est et obscura, *ibid.,* 2. Scripta fuit anno Christi quinquagesimo octavo, 3542. Corinthi missa per Phoeben, *ibid.* Cur in ea B. Petrum non salutet, *ibid.*

2® *Epistola prima ad Corinthios.* Hujus epistolae argumentum, XV1IJ, 246, 2. Est scripta Ephesi, missa per Timotheum, 247, 1, 2.

3* *Epistola secunda ad Corinthios.* Hujus epistolae argumentum et objectum, XV11I, 419, i. Ubi scripta et per quem lata, *ibid.,* 2.

4® *Epistola ad Galatas.* Est quasi compendium epistolae ad Romanos, XVIII, 514, 2. Ejus argumentum, *ibid.* Ubinam scripta, 515, 1,2.

5® *Epistola ad Ephesios.* Hujus epistola) argumentum, XVIII, 583,1. Prior epistolae pars dogmatica tractat do praedestinatione ; posterior pars est ethica, *ibid.* Ubi el quando scripta, *ibid.,* 2. Qua occasiono scripta, *ibid.*

6° *Epistola ad Philippenses.* Hujus epistolæ argumentum et scopus, XIX, 1, 4. Quando ct ubi scripta, *ibid.,* 2.

7® *Epistola ad Colossenses.* Hujus epistola) argumentum, XIX, 69, 1, 2. Est affinis epistolae ad Ephesios, cur, *ibid.,* 2. Quando, ubi, et unde scripta et per quos missa, *ibid.,* 2.

8® *Epistola prima ad Thessalonicences.* Hujus epistolae scribendæ occasio, ejus argumentum, XIX, H4, 1. Ubi et quando scripta, *ibid.,* 2. Est prima omnium epistolarum Pauli, si tempus scriptionis spectes, XVH, 341, 1 ; XIX, 114, 2.

9® *Epistola secunda ad Thessalonicenses.* Hujus epistolæ argumentum, XIX, 143, 1. Ubi el quando scripta, *ibid.,* 2.

10® *Epistola prima ad Timotheum.* Hujus epistolæ singulorum capitum argumenta, XIX, 174,2. Ubi et quando scripta, 175, 2. Qui in eam scripserint, *ibid.*

11* *Epistola secunda ad Timotheum.* An scripta fuerit hæc epistola e secundis vinculis, XIX, 270, 4, 2i 309, i. Respondetur affirmative, *ibid.-,* 1 ' \\ II 364, 2 el seq.

12® *Epistola ad Titum.* Hujus epistola) argumentum, XIX, 218,4,2. Ubi et quando scripta, *ibid.,2.* Est compendium duarum epistolarum ad Timotheum missarum, *ibid.,* 4.

13® *Epistola ad Philemonem.* Hujus epislohe argumentum el occasio, XIX, 341, i. Quando scripta, XVII, 6, 1. Scripta fuit non dictante Spiritu sancto, secundum hæreticos, XVIII, 4, 2.

4 4® *Epistola ad Hebræos.* An hæc epistola sit canonica, dubitarunt nonnulli, XVIII, 4, 2. Eam esse canonicam probatur contra hæreticos veteres et novos, XIX, 347, 4. Ejus auctor D. Paulus, ascripta fuit olim S. Barnabæ, *ibid.* Cur nomen ei suum Apostolus initio non praefixerit, *ibid.,* 2.Qua lingua ab eo scripta, 348, 4. Scripta Hebraica lingua, non tamen pura, tbid. Cur in ea citentur Scriptura juxta Septuaginta 348, i. An Syriacus ejus Uxlus, sil ipsum Pauli autographum, *ibid.* et seq. Textus Hebraeus purus, hic spurius est, 349, 4. Hujus epistolæ quodnam sit argumentum, *ibid.,* 2. Romæ scripta fuit, et quando, *ibid.*

Epistola Pauli ad Laodicenses est apocrypha ; esc brevis, frigida, exilis, hinc suppositia colligitur, XIX, 112, 2 et seq. Quænam illa cujus ipse mcminit, *ibid.*

Epistolæ Seneca) et S. Pauli an sint genuinæ, XII, 344,1.

2® *Epistolæ catholic# quæ sint et dicantur,* XX, 1, 1. Eædem dicuntur canonica), 2, 4. Sunt Scriptura canonica*. 2, 2. Earum inter so consensus, *ibid.* Quis earum sit ordo, 4, 4, 2. Scriptæ sunt grace, 5, 2.

1® *Epistola S. Jacobi.* Hæc epistola ab hærclicis rejicitur, cl cur, XX, 4, 1. Ostenditur esso canonicam, *ibid,* ct seq. Cur aliis epistolis in serio praeponatur, *ibid.* Ejus argumentum, 4, 2 et seq. Est canon fidei et vitæ Christiana),5, i. Quando scripta ab eo, *ibid.* Scripta est græco, 5, 2. Uter Jacobus eam scripserit, 6. 4. Epistolis, Dei, S. Trinitatis aut Christi nomen praefigebant Christiani, 12, 4, 2. An in ea erasum nomen Apostoli, 43, 4.

2® *Epistola prima S. Petri.* Hæc epistola canonica est, scripta Romæ ct quando, XX, 230, 1. Qua lingua, *ibid.* Scripta primario ad fideles dispersos Judæos, *ibid..* 2. Ejus argumentum, 231, I.

3® *Epistola secunda S. Petri.* Hæc epistola stylo dissidet a prima, XX, 404, 2. Est Scriptura canonica, *ibid.* Extat etiam svflace, *ibid.,* 2. Ejus auctor S. Petrus, *ibid.* Quando ab eo scripta, et ubi, *ibid.* Ejus quod sit argumentum, 405, 1. Triplex est, *ibid.,* et 2.

4® *Epistola prima S. Joannis.* Canonica est, XX, 496, 1. Ejus auctor, 2. Ejus argumentum quod sit, 501, 2. Scripta est ad Parthos, 502, 1. Scripta est grace, *ibid.*

5® *Epistola secunda S. Joannis.* Hanc epistolam esse canonicam Scripturam S. Joannis probatur, XX, 629, 4, 2.

6® *Epistola tertia S. Joannis.* Hæc tertia epistola ejusdem est auctoris et auctoritatis ac secunda, XX, 629, 4, 2.

7® *Epistola S. Judæ.* Canonica est, XX, 649, 2. Cur do ea aliqui dubitent, *ibid.* Fuit græce scripta, *ibid.* Ejus laus et elogium, *ibid.* Ejus argumentum, 650, 4. Ejus qui fuerint interpretes, 2. Valdo similis est epistolæ secundæS. Petri, ibid. Cur ultimo loco in ordino biblico posita, *ibid.*

EPITHALAMIUM. Epithalamium Christi cum Ecclesia est *Psalmus* XLIV, XX, 360, 4.

EPITAPHIUM. Epitaphiorum sunt causæ, XIII, 239, 4, 2. Epitaphium orbis universi, et commune omnium prophetarum quod sit, *ibid.* Epitaphium quoddam patheticum regis cujusdam Francorum, XII, 690, 2. Epitaphium coci, 675, 2.

EPULARI, EPULUM. 4® *Epularum antiquus et religiosus usus.* Epulo solemni festa celebrabantur, XVIII, 289, 4. Violimæ pacifice el sacrificii

ejus erat complementum, II, 45, 2 ; XVIII, 323,2; 324, 1 ; 347, 2 ; 365, 2. Ideo in templis instruebatur, XVIII, 32G, 2. Epula» ad sepulcra gentium apponebantur, X, 100, 2. Epulandi mos ad sepulcra et memorias martyrum, IV, 286, 2. Item in sepultura defunctorum quorum dubia erat salus et gloria, *ibid.,* 2. Sublatus per SS. Ambrosium et Augustinum, *ibici.* Epulum funebre pauperibus et amicis instituendum est, X, 279, 2. Epulandi mos initio anni apud varias gentes unde profluxerit, XI,748,2. Epulumjugc spirituale Christianorum, XVIII, 289,2.

2® *Epularum damna,* IX, 523, 1,2; XX, 202,2; 203, 1. Epulæ quam diversa significent, XX, 202,2. Scatent mendaciis, adulationibus, fraudibus, VI, 181,2. Epulæ lautæ hominem ad libidinem pertrahunt, V, 491, 2. Pariunt inopiam, VI, 113, 2; 114, 1, 2. Maximo spiritualem, 114,2. Epulæ conjuncta; sunt cum immisericordia, XX, 202, 2 el seq. Sæpc sunt ferales et cruenlæ, V, 462, 1. Epulari, ex adjunctis sæpo est peccatum mortale, XVI, 22.1, 1.

EPULO. Epulonis vel inali divitis historia apud Evangelium vera est, ejus nomen quod sit, XVI, 220, 1. Fuît Judæus; an Christi vixerit tempore, ejus fastus et mollities in vestitu, *ibid.* Illius in epulis splendor el luxus, 2. Ejus immisericordia, 221, 1 el seq.; 226, 1. Sepultus est in inferno, 222, 2. Sortis ejus mutatio, 223, 1 ; 224, 1. Est damnatus, 223, 1. Quodnam ejus peccatum sit, *ibid.,* et 2. Vidit a tormentis Lazarum in sinu Abrahæ jucundo quiescentem, et cur, 223, 2. Cur invocet Abrahamum» *ibid,* cl seq. Lazan opem exposcit, 224, 1; 227, 1. Ejus silis in tormentis, 224, 1. Epulo in inferno non habuit linguam quam petiit refrigerari, IX, 236, 2 et seq. Quomodo ejus anima dicalur habere linguam, XVI, 224, 2. Quare ab Abrahamo dicalur filius, nec tamen exaudiatur ab eo, 225, I. Quare ei maneat memoria et cognitio, *ibid.* Ejus cruciatus apud inferos, 226, 1 et seq. An ei ostensus locus Beatorum in cœlo, *ibid.* Judæos superbos designat, 227, 1. Quomodo Lazarum ad fratres mitti roget, *ibid.* Quomodo fratrum salutem optare possit, ct quare, 2. Cur mortuum aliquem ad eos mitti roget, *ibid.*

EQUITATUS. Equitatus Pharaonis in *Cantico* quid significet, VII, 510, 1; 511, 1. Equitatus el equorum copia Judæis vetita, XIII, 468, 2. Excellunt equitatu Turcæ, Poloni, Persie, XXI, 210, 2.

Equitatus angelicus, XII, 512, 1. Equitatus apostolicus, *ibid.* Equitatus animæ sanclæ, *ibid.,* 2; :.| i. i.

EQUES. Equos interdum accipitur pro equo, XII, 698, 2. Equites in bello validissimi sunt, VI, 129, 1,2. Equili olim pro stipendio dabatur drachma IV, 426, 2. Equites Jerosolymilani quando el quare instituti, 434, 1, 2. Equites habuisse non leguntur Judæi, nisi tempore Joannis, Simonis filii, 492, 1. Equites dracones hodie qui, 392, 2. Eques an pedes Paulus Damascum ierit, XVII, 210, L

Equilis et equi speciem assumpsit angelus, IV, 510, 2. Equites discurrentes per aera cladem Judææ imminentem portendunt, 518, 1, 2. Eques apparens Judæ et Judæis an fuerit S. Michael,547, L Cur apparuerit in veste candida, *ibid.* Equitum exercitus in fine mundi quam numerosus futurus» XXI, 210, 1,2. Unde hi prodituri sini, *ibid..* 2. Hic equitum exercitus viam pandet Antichristo, 211, 1.

EQU1TIUS (S.). S. Equitius cœlitus donum prædicationis accepit, XX, 34, 2. Ab angelo consecratus fuit prædicator, *ibid.*\ IX, 609,1. Quomodo ab angelo sit castitatis dono donatus, XHI, 47, 1.

EQUUS. 1® *Equus est animal bellicosum, Job,* 742, 1 ; 743, 2. Equi omnibus animalibus bello utiliores, XXI, 138, 2. Eorum dotes, *ibid.,* et 139, 1. Albi sunt abis celeriores, 337, 1. Equi in circulum coacti hostem impetunt, IX, 670, 2. Equi bellici veloces sunt pernicitate, et sanguine effuso gaudent, XIV, 210, 2. Equorum Chaldaeorum generositas, *ibid.* Equis adornandis prisci nobiles d milites dediti erant. XIV, 179, 1 ; 543, 1.

2® *Equus est animal luxuriosum,* IV, 294, 2. Equi emissarii et trahentes qui sint, XII, 54. 1. Equi fortes et proni in feminas ex Arabia prodibant, *ibid.* Eorum in equas ardor, *ibid.* Equus impotenter in venerem ruit, 669, 1.

3® *Equus a natura indomitus educatione doman potest.* Equus indomitus fit intractabilis, X. 92. 1. Equi Persici feroces sunt, et quasi stimulos habent a natura, XIII, 330, 1 ; XXI, 211, 2. Hinnit \el ex amore, vel ex ira, 167, 2. Mire limet flagella, VI, 298, 1. Equus quidam ex timore concepto ferociam exuit, 139, 2. Equus stupefit calcans lupi vestigium, *ibid.* Equa carunculam in pulli fronte innatam, devorat, IX, 413, 1.

4® *Equorum usus apud Judíos.* Equorum usus an fuerit Judæis inhibitus, II, 460, 2. Equorum copia Judæis vetita. XHI, 468, 2. Equos Judæis cur Ileus vetuit multiplicari. XI, 128, 1. Equos potero Judæi solebant ex Ægypto, XIII, 468, 2. Equorum porta urbis Jerosolymitanæ unde ita dicta, IV, 236, 2. Equi multi hostium a Machabais in capite percussi et excæcati sunt, XIV, 505,1.

5® *Equus multarum el diversarum rerum symbolum est,* XIV, 362, 1. Significat homines carnales cujus sessor est dæmon, I, 556, 1. Est symbolum libidinosi, XII, 669, 1. Symbolum etiam est fastus, 11. 461, 1.

Equo comparatur humanitas Christi, cur, XIV, 258, 1. Equa anima el humanitas Christi adumbrata, VII, 512, 2. Ea repræsenlatur Ecclesiæ ve* locitas, obedientia, amplitudo, fecunditas, 510, 2 Equis vehi cur fingantur angeli, XIV, 426, 1. Eqil symbolice vocantur apostoli, 258, 1. Equus hieroglyphicum apostoli, virique apostolici. 478 L Equus mystico est mens contra vitia certans, itet hominis anima et corpus, VI, 130, 2. Item pas* siones et virtutes, 131, 1, 2. Equa animæ justi

symbolum, VII, 512, 2. Est symbolum Christi militum, Jot,743,1. Equus symbolum est belli, XXI, 138, 2. Item imperii et victori®, <39, i. Equi albi denotant victoriam et triumphum, 336, 2; 339, I.

Equo rufo cur insideat vir Zachariæ apparens, XIV, 362, !• Equi rufi, albi ot varii Zachariæ visi quas gentes repræsentent, 365,1, 2. Quos angelos denqtent, 366, i. Equi albi monarchiam Græcorum représentant, 428, 1. Equi rufi an monarchiam Romanorum denotent, an potius Assyriorum ct Chaldæorum, 427, 2. Quid egerint hi, incertum est, 428, 1. Nigri Persas repræsenlant, *ibid.* Varii Ronanos, non Ægyptios, *ibid.* Rufi denotant mystico apostolos et martyres, 427, I. Nigri, prophetaret doctores, *ibid.* Albi, virgines, *ibid,* Varii, confessores, *ibid.* Quid hi quatuor aliud repræsentent, 428, 2.

Equi quatuor Joanni in *Apocalypsi* visi, libri signati sigillis apertis prodeuntes quid significent, XXI, 136,1. An significent quatuor imperia, 137,2. Equi quatuor designant quatuor universales Ecclesia? persecutiones, XIV. 371, i. Albus Judaeos, et rufus Gentiles, *ibid.* Niger hæreticos, pallidus Turcas, *ibid.* Aliter equus albus sunt apostoli, JÍXI, 139, 2; 140, 1, 2. Rufus quid proprie significet, 141, 2 et seq. Ejus sessores qui, 142, 1. Niger quid proprie significet, 143, 1. Ejus sessor cstdiabolus, vel hæresiarcha, *ibid.* Pallidus quos significet. 114, 2 ot seq. Reprasenlal Mahometanos, 145, 1, 2.

ERASMUS. Erasmus Roterodamus de variis fidei articulis dubie loquens ova posuit quæ postea Lulherus et novi Ariani excluserunt, XVIII, 32,2; XIX, 23,1. Arianismi novi semina jecit, XV, 365,2; XVII, 371,1. Viam stravit Pelagianis et Zuinglianis, XVIII, 97, 1; 99, 2 Arianizat pene ubique, XX, 625, 2. Filium Dei perperam vocat sermonem, 614. 2. Omnia Scripturæ loca do Christi divinitate agentia aut enervat, aut detorquet, XIX, 220, t. Ejus de Christi divinitate insulsa dubitatio in loco lucidissimo, 360, 1. Eius expositio do propheta Deo Patro exploditur, XX, 433, 1. Ejus sententia do *Epistola ad Hcbrxos* rejìcilur, XIX, 443, 2; 444, 2. Asserit scriptores sacros interdum memoria lapsos, XVHI, 4, 2. Aposlolalus dignitatem carpit, 42. 1, 2. Ejus impudentia do virginibus sugillatur, 804. 2. Ejus indocta impostura do hærelicis de medio tollendis. XIX, 339, 2. Concilium Milevilanum sugillat, XVIII, 97, 2. Ejus in theologos sarcasmus, XIX, 339, 2. Attamen se velle discerpi pro Eucharisti® veritate dixit, XVHI, 359, 2; 363, 1. Ejus efficax nro ca argumentum, 2.

ERASTUS. Erastus quæstor quis fuerit: epis--npusdein creatus, XVII, 357, 1 ; XVHI, 244, 1.

EREMITA. Eremitica vita ab Apostolo nondam^tur, XIX, 93,2; 225,1. Eam malo reprehendunt Novantes, 460, 1, 2. Eremitarum abstinentia, cl in corpore edomando studium, XVHI, 337, 2; XIX, 225, 2. Eremitæ in deserto etiam alios docebant, proximoque proderant, IX, 559, 2. Die Dominica ad sacras synaxcs el preces in ecclesiam convenio-bant, XIX, 460, 2. Eremitæ particulariter sunt Deo cur®, III, 643, 1. Eremitæ plurimi fuere longævi, IX, 79, 2. Eremitic® vit® bona, dolici® et encomia, XIII, 313, !, 2. Eremitæ veteres mulli recensentur, dono lacrymaruin insignes, XH, 402, 1, 2.

Eremitæ varila dæmono decepti sunt, XVIII, 494, 1, 2. Eremitæ cujusdam poenitentia, quod infernalia supplicia volveret animo, XI, 441, 2.

ERICIUS. Ericius quod sit animal, XIV, 294, 1. Est symbolum furis, *ibid.*

ERMBLINDIS (S.). Ermelindis virginis castitas ab angelo protecta, XIII. 47, 1. S. Ermelindis ab angelis sepulta, XI. 266, 2.

EROSTRATUS. Erostratus cur templum Dian© Ephesi® incenderit, XVII, 359, 1. Erostrali nomen erat abominandum apud Græcos, X, 354. 1.

ERRARE, ERRATUM. Erramus sicut oves dum peccamus, XI, 631, I. Errati excusatio prona, poenitentia difficilis, II, 59, I, 2. Errantes a via doctrinæ el justitiæ damnabuntur cum dæmonibus,VI, <12, 2. Errata subditorum moderato sunt castiganda, VI, 192, 1, 2 *(Vide* Peccata).

ERRICUS. Errici regis Westgothorum ad filium Alaricum ultima verba, II, 511, 2.

ERROR. I0 *Quid sit error.* Error est filia præcipitationis, VI, 73,1,2. Erroris sedes est inlollcclus, VII, 339, 1 : *Est maluni quod vidi sub sole, quasi per errorem egrediens a facie principis : positum stultum in dignitate sublimi.* Errorem in cognitione sequitur error in actione, XVIII, 54 2 : *Sicut non probaverunt Deum habere in notitia, tradidit illos Deus in reprobum sensum, ut faciant ea qux non conveniunt.* Error peccantium est practices, id est erronea electio ct operatio mali culpæ, V, 427, 2: *Errant qui operantur malum : misericordia et verilas préparant bona.* Habet tamen ordinario comitem vel antecessorem errorem in intellectu, *ibid.* Error praclicus in omni peccato continetur, IX, 347,1,2: *Error et tenebrx concreata sunt: qui autem exultant in malis, con* senescunt in malo.* Error capitur interdum prq id<b Iolatria, X, 557,1: *Cum adhuc junior essem,priu/ quam oberrarem, quxsivi sapientiam palam oratione mea.*

2° *Error duplex est, fidei el morum,* XX, 226, 2: *Fratres mei, si quis ex vobis erravcrl a veritate.* Error in numeris qui aliquando it Scriptura occurrit non spectat ad fidem, vel ad bonos mores, IV, 171, 2. Error in fido vel moribul est spiritualis cæcitas, XV, 251,1. Error in mori< bus est, quo quis licitum ct honestum putat, quo(illicitum ct inhonestum est, V, 417, 1 : *Est* vit *qu& videtur homini justa : novissima autem ejus deducunt ad mortem.* Error hominum circa Deum ante Christum, XVIII, 49, 1,2: *Develatur enim ira Dei de calo super omnem impietatem cl injus»*

tiliam hominum eorum qui veritatem Dei in injustitia detinent. Error insignis hominum quo so non cognoscant, VII, 456. 1 : Ouù *novit si spiritus filiorum Adam ascendat sursum, et spiritus jumentorum descendat deorsum ?* Errores aliquos in Judæis recens conversis toleravit Ecclesia primitiva, XVIII, 230, 2: *Unusquisque ergo in sensu suo abundet.*

3° *Erroris effectus.* Error parvus initio nisi statini corrigatur, quid eveniat, VII, 329, 2 : *Melior est sapientia quam arma bellica; et qui in uno peccaverit, mulla bona perdet.* Error quicumque in viciis et potu nocet corpori et animæ, X, 128.2. Error omnis diu non subsistit. XIX, 301, 1 : *Sed ultra non proficient, insipit ntia enim illorum manifesta erit omnibus.*

ERUCA. Eruca vermis est qui post pluviam nascitur ac per caules, olera arborumque folia repit, eaquo exitiali morsu arrodit, XIII, 478,1. Unde nomen *eruca* derivetur, *ibid.* An vermiculus sit, qui crescens fiat bruchus, ac deindo locusta, 484, 2.

ERUBESCERE. Erubescenda quæ sint,X,357,2. Quinam erubescant veritatem confiteri, IX, 160,2: *Pro anima lua ne confundaris dicere verum.* Erubescens Christum confiteri, vicissim ab eo non agnoscetur, XVI, 139, 1 : *Qui me erubuerit cl meos sermones, hunc Filius hominis erubescet, cum venerii in majestate sua.*

ERUDITIO. Eruditione doctrin® quid proprio denotetur, V, 20, 2 : *Ad inteliigenda verba prudenlix, cl suscipiendam eruditionem doctrin*.* De ea vari® sententi®, 24, 2 *(Vide* Doctrina, Scientia).

ESAU. Esau quomodo a *quercu* dicatur a Philone ôpΐûtvoç, vel *quercinus,* I, 267, I ; XIII, 553, 2. Fuit typus improborum duodecim do causis, 2. Pulmento vendidit jus primogeniture, I. 268,1. An peccaverit vendendo hoc jus, *ibid.* 2. Ipse vendens fratri primogenita peccavit peccato simonia? et gulæ, I, 268,2 ; XIX, 503, 2. Item intemperanti®, 501. 1. Item contemptu primogenitorum, I, 269, 2. Quæ luerint illa primogenita quæ vendidit Jacobo, XIX, 394, 1. Quomodo vocetur profanus, 182, I ; 503,2. An recto vocetur fornicator, 503, 2. Duxit uxores contra parentum voluntatem, I. 275, 2. Ideoquo punitus, *ibid.* Cur adeo expeliit benedictionem patris, 281,2. Impietas ejus et stultitia fuit sextuples, 282, 2. Fuit quasi a familia Abraham exclusus, 284, 1, 2. Fuit exclusus a benedictionibus Abrahæ et Isaaco a Deo datis, IX, 449, 1. Illum pre Jacob secundum litteram odio habitum a Deo quomodo intelligatur, XIV, 552, 2: 2; XVIII. 166, I. Cur ejus Deus misereri noluerit, XVIII. 163, 1. Est odio habitum propior peccata, XIII, 458, 1. Ipso auctor reductionis preputii, an ideo a Deo odio habitus, XVHI, 309, 2. Hoc odium de posteris ejus intelligitur, 163, i. Idquo ob eorum peccata, 161, 1. Esali non reprobatus a salute sterna, sed benedictione paterna. XIXt 504, 2. Verisimiliter salvatus est, et aliquot ejus posteri, XVIII, 163, 1. Esaüilæ et Idumæi multi salvati sunt. XIV, 553, 2. Esali dum viveret, potentior ot ditior fuit Jacobo fratre, XIII, 446, 2. Cessit Chananæam Jacobo, I, 333, i. EÓü odium in Jacob ad posteros propagavit, V, 582, 1. Dc ducibus el regibus ex prosapia Esaü, I, 333,2. Esali cur dictus est Edona et Seir, XII, 748, 1 ; XIV, 5,1 ; 554, I.

ESCA. Esca quomodo non commendet Deo, XVHI, 326, 1. Ob eam non est frater scandalizandus, 294, 1 ; 326, 1. Esc® a Deo miss® sunt sapidiores, \ III, 589, 2.

Esca metaphorice solidam doctrinam denotat, XVHI. 267, 1, 2.Esca eucharistica *(Vide* Euchar istia). Esca et hamus quo capiuntur homines, est voluptas, VII, 325, 2.

ESDRAS. Bsdras cujus filius fuerit, IV, 200, 2. An idem qui Malacbias, XIV, 547, 2. Non fuit Malachias propheta, et quæ fuerit occasio hoc aliquibus suspicandi, IV, 201, 1. An fuerit propheta, *ibid.* Instinctu divino scripsit hbruin primum Esdræ et alia, *ibid.* 2. An sacram Scripturam restaurará, *ibici.* Non reparavit Scripturam sacram in excidio urbis combustam, XH, 257, 1. Eam digessit et correxit, et quæ in singulis libris deerant, supplevit,IV, 202, I.Simulque novis characteribus conscripsit, IV, 202, 1. IX, 298, 2. Inventor est litterarum hebraicarum, quibus eliamnum utimur, IV, 202. 2. Esdræ ipsius manuscriplus codex servatur Bononiæ apud Dominicanos, H, 523, i. An Esdras auctor libri primi sit idem cum eo de quo libro 11. cap. xii, 257, 1. Esdræ liber quarius cujus sil auctoritatis, XII, 10, i» 2. Esdras auctor est cabal® bon®, non Judaic®, XIX, 185, i.

Esdræ actas el anni, XIV, 548, 1. Ei quinam propheli? co®vi fuerint, el quinam sub eodem florin lint tam ex historicis quam ex philosophis. IV, 202, 2. Legis Mosaic® erat peritissimus, et inter scribas eminebat, 220, {, 2. Vitam pero egit m Babylone, iuitquepincerna Artaxerxis, XIV, 548,1. Fueritno scriba Concilii collecti a Judæis, *ibid.* Cur non meminerit Malachi®, *ibid.,* 2. Quando Jerusalem venerit, *ibid.* Idem cum Malachia populo suasit, 549, 1. Constitutus est visitator Judieorum, IV, 221, 2, Potestatem necis habuit in prævaricatores, *ibid.* Alienigenas uxores abstuht a Judæis e Babylone reversis, XIV, 383, i. Admiratur immensam Dei clementiam in Judæos, IV, 225, 2. Ejus pro iisdem ad Deum oratio, *ibid.* Confitetur et deflet peccatum populi, ejusquo personam et peccatum in so suscipit : in quo fuit typus Christi, 227. 1. Pro Israelis bono bis Babylonem adiit» bis in Jerusalem rediit, 230, 2. Interprolatur legem populo, 248, I, 2. Prius templum vidit, elquamdiu vitam prorogarii, 202, 2; XIV, 330,

ESQU1LLNUS MONS. Esquilinus collis quis esset Rom e, XXI, 316, 1. Esquilinum montem cur beata Virgo elegerit, V, 203 2. Ejus elogium» *ibid* et seq.

ESS.Eï vol ESSENI (Fide Assidei). Essæortim nomen quod sit, undo sic dicii, XVII, 143, 2; XX, 262, i >. Essenorum vita describitur, XVII, 143,1, Set seq. Eorum studia el mores, *ibid,* et seqq. Eorum sanctitas, XX, 262, 4. Vitam sanctiorem profitebantur, XIX, 42, 2, Eorum preces, opera, prandia, *ibid.,* 2. Fuerunt studiosi sacræ Scriptune, X, 300, i. Rimabantur ejus sensus allegoricos ct symbolicos, 301, 2. Essæi de dio laborabant et studebant, noctu modicum cibi et somni capiebant, V, 115,1. Eorum abstinentia et sapientia XIII, 44,1. Essæi Alexandrini quotidie jejunabant, 229, 2. Vino abstinebant Esseni, VI, 210, 1. Anto cibum precabantur, XIX, 228, 4. Edebant cum sacra lectione, IX, 149, 1. Essenorum mirum silentium, XII, 392, 2. Eorum continentia el modestia, XX, 262, 1. Quaro connubio abstinerent, X, 9. 2. Cur olim fuerunt longævi, V. 549, 4, 2. Essæi Christianos favebant, imo Christiani effecti sunt. XV, 99,1. Primi fuero religiosi, XV, 664, I; XVII, 143, 2 cl seq

ESSENTIA. Essentia Dei infinita est, X, 242. 1 Essentia Dei infinit® virtutis est, XIII, 293, 4. Idenlificatur cum actibus et potentiis divinis, tum circa se, tum circa creaturas, *ibid.* An essentia divina intelligalur per invisibilia Dei, XVIII, 9, 2. Essentia divina una et eadem est in Christo et Deo Patre, XVI, 381, 4; 543, 2. Essentiam divinam nemo videre potest vivens, XX,594, L Eam vident Beati, 564, 2 ; 565, 2. Essentiam divinam Christi Apostoli in transfiguratione non viderunt. 428, 2el seq. Ancam in raptu viderit Paulus, XVIII, 502, 1.

EST, ESSE. Esso proprium Dei est, XVI, 296,1. Esse soli Deo competii, *Job,* 492, L Esso omne in Deo est, XIV, 236, 1. Est potius non esse, quam male esse, XV, 553, 2 *(Vide* Dei essentia et incompreiiensibilitas).

ESTHER. Esther quid mystice significet, IV, 499, 2; 357,1. Quo tempore ejus historia contigerit, 357, 2; 358, 1. Quando vixerit, an fucrit uxor Darii Hystaspis, XIV, 363, 1. Est oriunda ex tribu Benjamin et stirpe regia Saülis, IV, 367,1,2. Dicta est lladasa, vel Edissa, id est myrica, ob gratiam el pulchritudinem, 368, 4 ; XIV, 363,1. Fuit typus beata*. Virginis,IV, 368,1, et 369,1. Estberis etyma, *ibid.,* 2. An rite nupserit regi infideli, 369,2. Rara ejus jam reginæ obedientia, 370,2. Item fortitudo, pietas et charitas, 375,2. Est typus Ecclesiæ, 376,2. Ex primo aspectu regis deliquium animæ passa corruit, 377, 1. Prudenter regem secundo vocavit ad convivium, *ibid.,* 2. Ejus magnanimitas in accusando Amanum præsenlem, 381, 2. Qua methodo usa ul flecteret regem ad irritandas litteras de Judæis occidendis scriptas, 384,1, 2. Prudentia sua Judaeos omnes morti eripuit, X, 242, 1. Apto comparatur fonti, 390, 2; 391, 1. Et soli, *ibid.* Magna ejus animæ puritas, sanctitas, sinceritas, etc., 398,2. An vere sit deliquium animi passa, 399, 2. Ipsa audiens cum duabus ancillis iratum Assuerum représentât beatam Virginem, 400. L

ESURIES, ESURIRE. Esuries spiritualis est ottima dispositio ad sapientiam, IX, 655, 2. Esuries justitiae quæ sit, XV, 146, 1 et seq. Quatuor ejus gradus, *ibid.* Esurientes justitiam sunt beati, XIII, 340.1. Esuries spiritualis, cibi corporalis nauseam inducit, XVI, 365, 1. Esurientes a Deo pascuntur el replentur, 41, 2.

ETHELWODOS (S.). S. Elhelwodus, Ecclesiæ Venían® Episcopus, clericis dissolutis inoratos surrogavi!, XI, 344, 2.

ETHICA. 4° *Ethica naturalis.* Ethica naturalis human® natur® coæva est, IX, 1, 2. Ethices naturalis cum sacra analogia?, antiquitas et origo, 2, 1. Regibus est necessaria, 2, 2. Ejus auctores et discipuli : inter scientias ci palmam dederunt prisci, 4, 2. Ejus elogium, *ibid.* Sola sapienti® nomen meretur, V, 19, 2. Diversimode a Salomone nominatur, 25,1, 2. Multas ea paries complectitur, *ibid.* Est velut fons, 179,1. Ejus officia ct materia, G, 1. Vilia castigat, et judicium hominum de agendis reformat, 8, 2 ; 9, 2. Est princeps scientiarum, 11.1. Ejus et jurisprudentiae connexio ct subalternado, 11, 2. Ostendit viam ad beatitudinem, *ibid* Olim per apologos el fabulas docebatur, 25, 1. Ethica mythica quam sit antiqua, IX, 385, 2. E> perfecte in *Ecclesiastico* traditur, 27, 4 ; 29, L Etiam ad politicam et oeconomicam so extendit, X, 298, 4. Ethicam prisci carmine tradidere, cur, 434, 4. Ethica philosophorum fuit tantum van® virtutis cultrix, V, 10, 4.

2° *Ethica supernaluralis.* Ethica supirnaturalis et Christiana qu® sil, IX, 1,4. Ejus origo, fructus el præstantia, 2,2. Ejus antiquitas apud Hebraeos, 5,2, Ejus officia, materia, argumentum, 6, 4. Ejus in docendo vis, 6. 2. Mentem et intellectum miro illustrat, 8, 2. Vilia domat ct expellit, *ibid.* In Deum desinit, *ibid.* Damnat philosophorum ethicam, 10, L Ad beatitudinem suos asseclas deducit, ejusque amorem iis indit, 13, 4.

ETHNICI. Ethnici etiam sua in templo quasi in asylo deponebant, IV, 510, 4. Ethnici etiam sex millia annorum duration*! mundi assignarunt, XXI, 354,4. Velato capite diis suis sacrificabant, XVIII, 354, 2. Iis fideliores sunt principibus suis Christiani, 249, 2. Ethnici ab Ecclesia non judicantur, 290, 2.

EUB.EA. Eubæa insula a Bœolia avulsa est, X, 444, 1.

EUCHARISTIA. Pars prima. Euchar istia quatenus SACRAMENTUM.

II. Var ia Euchar ist ie nomina.—!0 *Ex quibusdam actionibus quæ in ipsius con[celione adhiben* tur dicitur.* Ex benedictionibus calix benedictionis, XVHI, 344, 2: *Calix benedictionis cui benc- dicimus,* nonne *communicatio sanguinis Christi*

1 Verisimilior eu etimologia qua nomen Ewzrf drduclt a ra- ¿ ce aramaiex ramiiif, cujus verbum Icpwavrii;, «U ilturulli vextux

? Ex gratiarum actione vocatur Eucharistia, XIV, 864,1,2; XV, 655,1; XVIII, 344,2. Subinde vocatur a Patribus oratio et liturgia, XIV, 561, 1. Ex panis fractione voaatur fractio panis, XVIII, 34G, 1. *Panis quem frangimus, nonne participatio corporis Domini est? Ex* oblatione dicitur oblatio, XIV, 562, 2; 563, 1 : *in omni loco sacrificatur el o/fertur nomini meo oblatio munda.* Ex immolatione vocatur sacrificium, XV, 558,1 : *Hic est enim sanguis meus Novi Testamenti, qui pro mullis effundetur in remissionem peccatorum ;* XVIII, 365, 1,2: *Hoc est corpus meum quod pro vobis tradetur.* Ex sumptione et ex communi omnium fidelium unione dicitur communio, XVII, 104, 1,2: *Erant autem perseverantes in doctrina Apostolorum, ct communicatione fractionis panis;* XVIII, 344, 2; 346, 1.

2° *A materia ex qua Eucharistia conficitur :* Vocatur frumentum, XIV, 467, 1, 2: *Quid enim bonum ejus est, ct quid pulchrum ejus, nisi frumentum electorum, et vinum germinans virgines?* Vocatur panis, V, 257, 1,2: *Venite, comedite panem meum, el bibite vinum quod miscui vobis.* Cur vocetur panis, XVI, 395, 2 : *Ego sum panis vitæ.* Pascit Christianos ad instar cibi, 41, 2. In ea Christus ut cibus apponitur, IV, 364,1. Eucharistia alimur velut pane, XI, 443, i : *Panis ei datus est, aqux ejus fideles.* Panis dicitur per hebraismum, XVIII, 346,1 ; 361, 2.

3* *A re quæ in Eucharistia continetur.* Eucharistia dicitur corpus el sanguis Christi, caro et sanguis Filii hominis, *(Vide* infra, ubi do institutione el praesentia reali). Dicitur umbra Christi. VII, 554,2: *Sub umbra illius quem desideraveram sedi, cl fructus ejus dulcis gutturi meo.*

te A tempore institutionis. Dicitur cœna, XVI, 197.1 : *Homo quidam fecit canam magnam ;* XV, 554, 1 : *Ccenantibus autem eis, accepit Jesus panem, et benedixit,* etc.; XV11I, 357, 2: *Convenientibus ergo vobis in unum, jam non est dominicam canam manducare.*

5® *A loco institutionis.* Dicitur mensa, XVIII, 347, I : *Non potestis mensa Domini participes esse, el mensa dxmoniorum ;* V, 250, 2 : *Immolavit victimas suas, miscuit vinum, el proposuit mensam suam.*

11. **VARIÆ EUCHARISTIÆ FIGÜRÆ, PRAEDICTIONES** et promissiones. — I0 *Figura.* Quomodo Eucharistia vocetur antilypa, XX, 340, 2. Eucharistia denotatur cl designatur allegorico in arbore vitæ, I. 87, 2 ; V, 91, 2 : *Lignum vita est his qui apprehenderint eam, et qui tenuerit eam beatus.* Est volui lignum vitæ, XVI, 395, 2.

Expressus Eucharistiæ typus esi manna,V,257,2; Vili, 323, 2: IX, 438, 2. Est volui manna, XIV, 565, t. Cum manna confortar, XVIII, 339,2. *Omnes eamdem escam spiritualem manducaverunt.* Ei adaptantur proprietates manme, I, 584, 2 ot seq. Excellentior ipsa manna, XV, 192, I ; XVI, 394, 2: *Non Moyses dedit vobis panem de calo, sed Pale? meus dat vobis panem de calo verum.* De Eucba* ristia allegoria ex roro manna tegente, I, 579.1.

Eucharistia significatur per panes propositionis, I, 648, 2 et seq. ; II, 162, 2; XVII, 106, 4. Significabatur per *mincha,* II, 15,1.

Eucharistiæ sacrificium per sacrificia prisca denotatur, X, 542, 2 : *Oblatio Domini* in *manibus ipsorum, coram omni synagoga Israel, elconsummatione fungens in ara, amplificare oblationem, excelsi regis, porrexit manum suam in libatione, el libavit de sanguine uvx. Effudit in fundamento altaris odorem divinum excelso principi.*

Eucharistia significatur per farinam quam Elias multiplicavit, III, 645, 1. Significatur etiam per panem Eliæ subcinericium, 656, 2. Ejus symbolum dedil Eliseus, IV, 22, 1 *: Incubuit super puerum, posuitque os suum super os ejus.* Ejus typus fuit convivium ab Assuero inslilutum. 363,2. In mensa sapienti® adumbratur, V,252,1. Per mensam principis repræsenlatur, VI, 177,1,2. Est velut balsamum, IX, 644, 2. Est ferculum Salomonis, VIII, 14, 1. Ceu ficus est, VI, 349, 1 : *Qui serval ficum, comedet fructus ejus; el qui custos esi domini sui, glorificabitur.* Est botrus Cypri, VII, 533, 2; *Botrus Cypri dilectus meus mihi, in vineis Engaddi.* Est favus mellis, Vili, 92, 2: *Comedi favum cum melle meo, bibi vinum meum cum lacte meo.*

2° *Prxdictiones.* Eucharistia a prophetis fuit prænuntiala. Varii textus prophetarum ad Eucha* ristiam spectantes passim infra reperiuntur.

3° *Promissiones.* Eucharistiam promisit Christus, XVI, 394-414.

III. Euchar ist iæ inst it ut io .—!• Cur eam Deus instituerit, XIV, 565, 1. In ea instituenda mirabile fuit Dei consilium, XI, 235, 1. Est hæredilas Christi Ecclesiæ testamento relicta, 688, 2 : *Cibabo te hxreditatc Jacob patris tui.* Quatuor causæ instituendae Eucharistiæ, XV, 599, 2 otseq.

2« *Quando sit instituta.* Eam Christus instituit paulo ante mortem velut summi amoris tesseram, XVI, 522. 1.2: *Cum dilexissel suos qui erant inmundo, in finem dilexit cos.* Quo die a Christo sit instituta, XV, 549, 1, 2: *Prima autem die Asymorum, accesserunt discipuli ad Jesum, dicentes: Ubi vis paremus tibi comedere pascha?*Est instituta post cœnam agni et usualem, et cur» idque sub horam noctis secundam, 554, 1 2: *Comantibus autem cis, accepit Jesus panem, cl benedixit ac fregit,* etc. Ejus institutio an præcesseril prædictionem proditionis Judæ. XVI, 529, 530, 531, 532.

4° *Quomodo sit instituta.* Eam Christus instituit in azymo, 1, 535, 2. Eam in cœna primus Christus sumpsit, VIII, 93, 1. Eam cum cæteris sumpsit Judas, XV, 551, 2 el seqq. Quinque Chrisli inca actiones, XVIII, 358, 2 : *Ego enim accepi a Domino quod ct tradidi vobis, quoniam Dominus Jesus in qua nocte tradebatur, accepit panem, ei*

ffraWuagtni fregit et dixit; Accipite et manducato, hoc est corpus meum.

IV. Pn.BSRNTIA HBALIS ClïR!STf IN EUOBARISTIA. —<• *Prxientix realis veritas asseritur,* XVII, IÎO, î; 421,4. Ejus mysUrium negat Calvinus, sed eontra ipsum asseritur, XI, 494, 1,1; 201,2. Btiîharistia reipsa eshibet verum Christi corpus, quod negant haeretici, Vili, 324, I ; XVIII, 345, I et seq. In ea est vere Christi corpus secus ac sentiant hæretici, XV, 554, 2 et seq. Non est in ea Christus figurato, XVIII, 362, i. In Eucharistia vera Christi caro manducatur, el sanguis bibitur, XVI, 402, 2: 5» *quis manducaverit ex hoc pane, vivet in xlernum, et panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita.* Vere in ea esso corpus Christi demonstratur rationo theologica, physica, mathematica, XV, 555, 2 et seq. : *Accipite el manducate, hoc est corpus meum.* In ea non esso panem colligitur ex manna, siquidem manna ut typus corporis Christi, rei vere existenlis. non autem chimeric® fuit symbolum, I, 584,2. In ea edimus carnem

læ Virginis, IX, 656,2. Quomodo in ea sit panis verus et cœlestis, XVJ, 395, 1 : *Non Moyses dedit vobis panem de calo, sed Paler meus dat vobis panem de cœlo verum.* Eucharistia est requies Christi, XI, 265, 1 : *Et crii sepulcrum ejus gloriosum.*

2* *Transsubstantiatio panis et vini in corpus el sanguinem Christi.* Panis in Eucharistia non manet, sed transsubstantiatur, XVIII, 363, 1. In ea substantia panis et vini consumitur, IV, 4, 2. Christus est ibi instar angeli, XVIII, 361, 2.

3° *Modus præsentix realis.* Christi caro in pano, et sanguis in vino solum ponitur, reliqua utrobique per concomitantiam. XVIII, 365, 1. in Eucharistia Christus jugiter nobiscum est, XV, 658,1, 2. Tamdiu in Eucharistia Christus jam sumplus in nobis est, quamdiu species supersunt, iis consumptis caloro stomachi, adest per gratiam, XVI, 406, 2 et seqq. : *Qui manducat meam carnem el bibit meum sanguinem*, fn *me manet el ego in illo.* Corpus Christi in ea tangibiliter non editur nec discerpitur, 410, 2 : *Multi ergo audientes ex discipulis ejus dixerunt: Durus est hic sermo, et quis potest eum audire* ? In ea Christus ejusque corpus nihil patitur, sed tantum species, XVHI, 363.1.

V. Euchar ist ia sümendæ pr aceptum, nécessitas et modus. — !• *Præceptum.* Ejus manducatio præceptum est, sed nonnisi adultos spectat, XVI, 403, 2. Sine ea, vita spiritualis diu retineri nequit, 405, 1. Ad Eucharistiam omnes invitantur, V, 257, 1 : *Insipientibus locuta esi; Venite, comedite panem meum, el bibite vinum quod miscui vobis.*

2* *Que modo olim dabatur el nunc administratur.* Quomodo dabatur viris et mulieribus, VII. 317,1. Diu data est fidelibus in manibus, jam datur in os, XV, 555, V. XVHI, 359, 1 ; XIX, 201, 2. Ea olim cur a Christianis in domum deferebatur, et privalimsumebatur,XIV. 470, 1; 548, t ; XVII, 105,1, 108, I ; XXI, 47, I. Olim omnes fideles communicabant in Missa, XVIII, 347, 2. Oliin dabatur vespero post exhortationem, XVII, 364, 2, Olim ejus sumptioni cama praemittebatur, XVIII, 358, t. Olim cur infantibus et a baptismo daretur, XIV, 474, 1, 2; XVI, 401, 1; 403, 2 et seq.; XVIII, 346, 2; XX, 278, 1. Lacti confertur, *ibid.* Olim ad amicos absentes mittebatur, XVIII, 347, 2. Eam aliquando angeli ministrarunt, XXI, 189, 1. Laicis danda sub una specio, XVI, 404, 1, 2. Cur tempore persecutionis sub specie vini perciperetur, XVIII, 370, 2. A jejunis est sumenda, XV, 554, 1; XVHI, 358,1.1.

VI. EUCHARISTIA ÎN COMMUNIONE SUMPTA EFFECTUS. — I0 *Effectus in generali.* Eucharistiae effectus admirabiles, ubi etiam decem miracula Eucharistia) exponuntur, V, 254, t, 2; VI, 178, i, 2. Eucharistiæ operationes, XIV, 468, 1,2 et seqq. Effectus ejus varii, XV, 561, 1; XVI, 394, 2; 405, 1, 2. Ejus fructus et effectus ex panis et vini effectibus sunt colligendi, XVI, 405, 1, 2. Ejus viset effectus, XVII, 105, 1. Ejus mirabilia et arcana, XXI. 119, 1.

2° *In communione Christo unimur.* Carni Christi realiter et substantialiter unimur, XVI, 406, 2 : *Qui manducat meam carnem cl bibit meum sanguinem, in me manci, et ego in illo.* In ea Christus se nobis dat totum, VI, 179j 1. In ea Christus nobis inseritur, XX, 80, 2 : *Abjicientes omnem immunditiam, et abundantiam malitve, in mansuetudine suscipite insitum verbum.* Cur vocetur communio, XVII, 101, 2 : *Erant perseverantes in communicatione fractionis panis.* Per eam fimus divin© naturæ consortes, XX, 413, 1 : *Per quem* (Christum) *maxima el pretiosa nobis promissa donavit, ul per hæc efficiamini divinæ consortes naturæ.* Cur Eucharistia vocetur commixtum, XI, 420, 1. In ea Christus non mutatur in nos, sed nos mutamur in illum olei incorporamur, XVHI, 346,2: *Unus panis, unum corpus mulli sumus, omnes qui de uno pane participamus ;* 664, 2 : *Membra sumus corporis ejus, de carne ejus, cl de ossibus ejus.*

3° *Eucharistia est symbolum societatis ct unitatis,* XVI, 401,2 ; 404, 1 ; 600, 1. *Ut omnes unum sint, sicut tu, Pater, in me, ct ego* tn *te, ulel ipsi in nobis unum sint,* G01, 2: *Ego in cis, el lu in me, ul sint consummati in unum,* etc. Cur dicatur sacramentum unionis, XV, 163,1. Est vinculum charitatis, unde vocatur synaxis, XVIII, 346, 2. Est vinculum amoris Christianorum, XXI, 131, 1.

4° *Eucharistia vitam dat animæ,* X, 13G, I. De cœlo descendit, et dat vitam mundo, XVI, 395, 1 : *Panis enim Dei est, qui de calo descendit, cl dat vitam mundo.* Est panis vit®, VI, 498, 2. Panem cœlestem manducandum exhibet sub specio panis tritici, XHI, 471,2 : *Convertentur sedentes in umbra ejus, vivent tritico, el germinabunt quasi vinea; memoriale ejus sicut vinum Libani.* Est panis

Iranssubstanliatus el supersubstantialis ot divinus, XIV, 468, 2. So comodantes vivificat, XVI, 401, I. Dal vilam Eucharistia earn rito suscipientibus, 109,1,2: *Sicut misil me vivens Paler, et ego vivo propter Patrem; et qui manducai me, el ipse vivet propter me.* Præslat omni cibo, 408, i, 2. Renovantibus proposita est lignum vita», XXI, 46, 2 : *Vincenti dabo edere dc ligno vitæ.* Vinum validissimum est, XVI, 557, t : *Ego sum vilis vera.* Ea fideles spiritualiler inebriantur, XIII, 471, 2. Cur vocetur convivium, XVI, 197, 1 : *Homo quidam fecit camam magnam.* Est convivium pinguium, XV, 474, 2 el seqq. Cur dicatur opulum pinguium et medullatorum, XI, 367, 2 : *El faciet Domrinus exercituum omnibus populis in monte hoc convicium pinguium, convivium vindemiæ, pinguium medullatorum vindemiæ dcfæcalæ.* Est convivium Christi in quo nobiscum convivatur, VI, 177,1, 2; XIV, 468, 1, 2. Virtus illa vivificandi quam habet corpus Christi non tam manet a carne quam a spiritu Verbi, XVI, 411, 2 : *Spiritus est qui vivificat, caro non prodest quidquam.*

Eucharistia etiam corpus nutrit et vegetat. XVI, 395, 2. Vires corporales adauget, XIV, 470, 1. 2. Mulli ejus solius sumptione vitam duxerunt, *ibid.,* 471. 1. Sæpo morbos et morbi pericula depellit, XVI, 405,2. Sumenti impetrai sanitatem, X, 275,2. Esi viaticum Christianorum, XX, 2.

5° *Eucharistia roborat animam el invidam reddit.* Reddit nos adversus diabolum terribiles, V, 255, 2; XII, 230, 1 : *Jugum oneris ejus, cl virgam humeri ejus, el sceptrum exactoris ejus superasti, sicut in dic Madian.* Ejus vi fideles vim dæmonum elidunt, XIV, 470, 1. Ea tanquain fune ligatur daemon no nobis noceat, IV, 299. I. Facit juvenes validos, XIV, 470, 1. Dat opem in præliis ct conflictibus, *ibid.* Ea olim martyres se muniebant in certaminibus, *ibid.* Animat Christianos ad mortem pro Christo appetendam, ideo ohm tempore persecutionis Christiani omnes quotidie communicabant, XV, 560, i, 2. Est idea vitæ et passionis Christi, *ibid.,* 1. Est quasi nova Christi incarnatio, el viva repræsentatio mortis Christi, XIV, 468, 2. Ad Eucharistiam fugiendum in periculis, 111,346,2.

6*» *Eucharistia sedat el compescit omnes vitiosos anima motus.* Minuit acerbos iracundiae, invidia), uxuriœ, etc., motus. IV, 299. I. Sedat famem vitiorum, item animæ ad eam anhelantis, et non raro famem corporis, V, 274, 1 : *Non affliget Dominus fame animam justi.* Reprimit libidinem. XIV, 471, 1, 2 : *Quid enim bonum ejus est, el quid pulchrum ejus, nisi frumentum electorum, et vinum germinans virgines?* Æstum concupiscentia restinguit, XV, 228, 2 : *Vidit socrum ejus* (Petri) *jacenlrm el febricitantem, el tetigit manum ejus, el dimisit eam febris.* Medetur morbis animæ, X, 275, 2. Debito sumpta, adducit nauseam aliarum voluptatum, XVI, 396, 1 : *Qui venit ad me non esuriet, el qui credit in me, non sitiet unquam.*

1* *Ad omnes virtutes acquirendas Juvat.* Eucharistia rito suscepta puritatem el castitatem valde adauget, IV, 364, 1. Germinat et efficit virgine*, XIV, 472. 1, 2. Cur rori comparetur, XIII, 469, 2 : *Ero quasi ros, Israel germinabit lievi lilium, et erumpet radix ejus ut Libani.* Cur dicatur ros lucis, XI, 381, 2 : *Expergiscimini, el laudate qui habitatis in pulvere; quia ros lucis, ros tuus.* Est summa claritas, XVI, 601,1 : *Ego claritatem quam dedisti mihi, dedi eis.* Ejus effectus in oculis mentis aperiendis, 279, I : *Dum recumberet cum eis, accepit panem, et benedixit, ac fregit, el porrigebat illis. Et aperti sunl oculi eorum, et cognoverunt cum.* Per eam fimus spirituales, sancti et divini, ct in dies magis ac magis, 407, 1, 2î *Qui manducat meam comem et bibit meum sanguinem, in me manci, ct ego in illo.*

8® *Eucharistia csl gratia gratiarum, ei summum amoris Christi testimonium.* Est gratia gratiarum, ot per eam omnis gratia cum suo auctoro ad nos derivatur, XIX, 510: *Itaque regnum immobile suscipientes, habemus gratiam, per quam serviamus placentes Deo;* XIV, 564, 2; 260, 1 : *Perfecte sperate ineam qui vobis effertur, gratiam;* XX, 657, 1 : *Subinfroierunl enim quidam..... Dei nostri gratiam transferentes in luxuriam.* Est complementum bonorum, XIII, 332, 2 : *Pavebunt ad Dominum et ad bonum ejus.* Est omnium sacramentorum complementum, XVHI. 664. 2. In ea bonitas et pulchritudo Christi ostenditur, XIV, 467,2; 468, 1 : 0utd *enim bonum ejus est, el quid pulchrum ejus, nisi frumentum electorum, et vinum germinans virgines ?* Christi charitas in Eucharistia elucet, XVIII, 361, 2. In ea Christus charilatis igne succensus quasi immolatur el consumitur, XII, 244, 2. Est calculus ignitus, XI, 179, 2: *Et volavit ad me unus de seraphim, el in manu ejus calculus, quem forcipe tulerat de altari. Et tetigit os meum, et dixit : Ecce tetigit hoc labia tua, cl auferetur iniquitas tua, cl peccatum tuum mundabitur.* Cur ei faces præferanlur et ante eam ardeant lampades, XIV, 408,1. Eucharistia est forma amoris, XX, 597,1,2. Est funiculus amoris, XIII, 430,1: *Jn funiculis Adam traham cos, in vinculis charitatis.* Passim el ubique cuilibet patet et obvia est, VI, 180, 1. In ea Christus ubera sua nobis sugenda præbet, VII, 475, 1 : *Meliora sunt ubera lua vino.* Delicia* infert anima), ot est manna absconditum, XXI, 53, 2: Ffaeenlt *dabo manna absconditum.* Lætificat, et beatificat animam, I, 407: *Aser pinguis panis ejus, et prxbebit delicias regìbus.*

9. *Eucharistia esi pignus viti [eterni.* Dat nobis sanguinem Christi ut arrham pacti de æterna hæredilato nobiscum inili, XVHI. 367, 1 : *Hic calix novum testamentum est in meo sanguine, hoc facite in meam commemorationem.* Datur in ea pignus gloriæ cœlestis, XV, 561, 1. Fácil ut a Deo eligamur ad vitam aternam, XIV, 470, I. Est cibus permanens in vitam æternam, XVI, 392, î:

Opiramini non cibum qui perit, sed qui permanet in vitam zlernam. Durai in perpetuum, 400, 2 : *Qui credit in me, habet vitam xtemam.* Dat nobis jus ad æternam hæreditatem in cœlis, XV, 558, 2. Ad vitam æternam conducit per gratiam quæ in ca datur, XVI, 405, 2: *Qui manducat ineam carnem, et bibit meum sanguinem, habet vitam æternam.* A morte liberat, 400, 2. Est alimentum immortalitatis, XV, 561,1,2: Est causa resurrectionis, XVI, 406, 1,2: *Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem... ego resuscitabo eum in novissimo die.* Ejus virtute resurgemus, XIV, 472, 1. Per eam quoque corpori semen morale immortalitatis inseritur, XVI, 407, 1, 2.

VU. Ad Eucharistiæ manducationem prerequisite dispositiones.—Quomodo sumenda docetur ex agno paschali, I, 544, 1, 2.

I0 *Fides.* Quaro Eucharistia dicatur mysterium fidei, XIX, 210, 2 clscq. : *Diaconos similiter pudicos.... habentes mysterium fidei in conscientia pura.* Est mysterium, VIII, 523, 2. Est miraculum miraculorum, XIV, 564, 1, 2. In ea Deus omnia vetera miracula renovat et superat, 468, 2. In ca fit quasi nova mundi creatio, *ibid.* Est compendium omnium mirabilium operum Dei, *ibid.* In ea latet Christus absconditus, VI, 179, 1 : In ea vere latet Deus, XI, 557, 2 : *Vere tu es Deus absconditus, Deus Israel salvator.* In ea Christus stat post parietem, prospiciens per cancellos, VII, 575, 2. In ea crediturChrislus. non videtur,XX, 252,2 ct seq. : *In quem nunc quoque non videntes creditis, credentes autem exultabilislælilia.* In ea sensus nostri falluntur, 1,280,1; VI, 177,1,2. Fides in ea maxime necessaria est, XVI, 392, 2 et seq.; XIX,459,1,2: *Accedamus cum vero corde in plenitudine fidei, aspersi corda a conscientia mala.* In ca summa requiritur attentio, discretio et fides, VI, 177,1 : *Quando sederis ut comedas cum principe, diligenter attende quæ apposita sunt ante faciem luam.* In ejus sumptione qualiter præsenlia Dei fingenda sit, X, 488, 2. Est ore tum corporali tum spirituali comedenda, V, 257, 1, 2. Quæ aliæ virtutes in ca exerceantur, fides, spes, religio, etc., XIV, 468, 2; 565,1 ; XV, 560, 3.

2* *Status gratte.* Qua animi dispositione ad eam accedendum, XVIII, 368,1,2: *Probet autem seipsumhomo,etsic de pane illo edat,ct de calice bibat.* Quam puro sit accipienda, III, 455, 1. Non est in odio Dei suscipienda, V, 462,2. Ad eam suscipiendam quanta requiratur puritas vitæ, II, 140,1; XI, 561, 2. Eam indigno sumentes, quantopere a Deo puniti multis docetur exemplis, II, 140, 1 et seq.; XV, 554, 2; 561, 2. Præmitti ei debet pœnitontia et mundities conscientiae, XVI, 522, 2 : *Deinde mittit aquam in pelvim, el capit lavare pedes discipulorum, el extergere linteo quo erat prxcinctus.* Ei praemittenda confessio cum operibus pœnitentiæ, I, 531, i Quomodo sil panis arctus, XI, 419,1 : *El dabit tvbuDuminus panem ardumct aquam brevem.* Indigno communicantibus fit panis impietatis, V, 115, 1, 2 : *Comedunt panem impietatis, et vinum iniquitatis sumunt.* Eam iniquo sumentes, polluunt mensam Domini, XIV, 559, 1 : *Offertis super altare meum panem pollutum, el dicitis: In quo polluimus te? In eo quod dicitis : Mensa Domini despecta est.* Mors est malis ot indignis, vita bonis, XVI, 409, 1 ; XVIII, 429, 2. *Aliis quidem odor mortis in mortem, aliis autem odor vitæ in vitam.* Vim infert corpori Christi qui illud indigno sumit, VIII, 368, 1 : *Quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indigne, reus erit corporis el sanguinis Domini.* Quam poenam incurrant indigno communicantes, 369, 1 : *Ideo inter vos multi infirmi, ...et dormiunt mulli.*

3° *Reverentia.* Eucharistia quam reverenter colenda, III, 457, 1. Quam eam revereantur angeli, XIV, 564, 1, 2. Ei astant angeli, XV, 561, 1. In ea Christum adorant angeli, XX, 256, 2; 257, 1 : *In quem desiderant angeli prospicere.*

4® *Desiderium el amor.* Quo affectu sumenda sit Eucharistia, XVIII, 367, 2: *Quotiescumque manducabitis panem hunc el calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis donec veniat.* Ejus fames et desiderium optima ad eam dispositio, XIV, 469,1,2. Quanta ad eam aviditate accedendum, *ibid.*

5° Quomodo post Eucharistiam sumptam se gerere debeat homo, XIV, 469, 2; 470, 1. Post eam sumptam non statim ad res externas declinandum est, IX, 420, 2 : *Non defrauderis a die bono, et particula boni dati non tc prxlercat.*

Pars secunda. Eucharistia quatenus sacrificium.

I. Eucharistia est verum proprieque dictum sacrificium. 1° Eucharistia non tantum est sacramentum, sed et sacrificium, XIV, 561, 1 : *In omni loco sacrificatur cl offertur nomini meo oblatio munda.* Est proprii nominis sacrificium, 1, 198, 1. Sacrificium verum et proprie dictum extat in Ecclesia Dei, *Psalm.* II, 256, 1,2: *Juravit Dominus et non pernitebit eum: Tu es sacerdos in xlernum secundum ordinem Melchisedech.* Missæ sacrificium in Psalmis innuitur, I, 126, I : *Apud tc laus mea in Ecclesia magna, vota mea reddam in conspectu timentium eum.* Eucharistia est sacrificium, XV, 559,1, 2. *Hic est sanguis meus Novi Testamenti, qui pro mullis effundetur in remissionem peccatorum;* XVII, 275, 1 : *Ministrantibus autem illis Domino..... dixit Spiritus sanctus;* XVIII, 239, 1 ; XIX, 130, 1 ; 519, 1,2; 520, 2. Sacrificium Missæ contra haereticorum argumenta astruitur, 457, 1, 2 ct seq. Non est abominatio, ut conatur evincere Lutherus, *ibid.* Quam temere Missas privatas hæretici calumnienlur, XVIII, 358, 2 : *Unusquisque enim suam canam prxsumit ad manducandum.* Missa sacrificium est, et quidein secundum ordinem Melchisedech, XIV, 418, 2: *Tu es sacerdos in ælernum, secundum ordinem Melchisedech.* Eucharistia sacrificium in specie panis el vini m-

stilatura a Christo, cur, XIH, 400, 2; 401,1 *;Non libabunt Domino vinum, ct non placebunt ci: sacrificia corum quasi panis lugentium.*

2° *Missæ sacrificium est idem cum sacrificio crucis, re el representa Hone,* XVIII, 22, 1 ; XIX, 421, I *: Non habet* (Jesus) *necessitatem quotidie quemadmodum sacerdotes* (Levitici) *prius pro suis delictis hostias offerre, deinde pro populi; hoc enim fecit semel, scipsum offerendo;* XXÍ, 190, 2. Missa est sacrificium juge, sed incruentum, XVI, 403, t : *Et panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita.* Missæ sacrificium csl commemoratio sacrificii crucis, XVIII, 367, 1. Est applicatorium redemptionis, 22, 1 ; XIX, 421, 2. In eo renovatur oblatio Christi in cruce. XXI, 125, 1 et seqq.: *Et vidi... Agnum stantem tanquam occisum.* Cur iterari debeat, non vero sacrificium crucis, XIX, 452, 2.

3° *Ejus essentia.* Sacrificii Missæ essentia in consecratione consistit, XVIII, 367, 1. *Est* in consecrationis verbis significat inslanlaneam mutationem, eamque constantem. 364, 2 : *Hoc csl corpus meum, quod pro vobis tradetur.* Non videtur esse de essentia consecrationis, omitti tamen non potest sine peccato gravi, *ibid.* Eucharistia} mysteria in dies repetita, uti dicuntur plura sacramenta,ita non una soil piares dicuntur hostia?, XIX, 447, 1, 2 : AV-*c'ssc est ergo exemplaria quidem coelestium his mundari, ipsa autem calestia melioribus hostiis quam istis.*

II. Sacrificii Missæ excellentia et efficacia. — I0 *Quomodo complectatur in se tres species sacrificii Judæis præscripli,* XIV, 563, 1, 2. Eucharistia triplex est sacrificium, holocaustum, victima pacifica, et victimo pro peccato, XV, 559, 2. Est simul *mincha* et victima, X, 275, 2: *Da suavitatem et memoriam similaginis, et impingua oblationem.* Continet orationes, postulationes, obsecrationes et gratiarum actiones, XIX. 193, 2.

2° *Præslat omnibus sacrificiis veteris legis,* V, 522, 1. Ejus praestantia ex seipso, *ibid.* Est hoc præsiantissimum Aaronico, XIV, 594, 2: *Et erunt Domino offerentes sacrificia, in justitia. El placebit Domino sacrificium Juda ct Jerusalem, sicut dies sæculi, ct sicut anni antiqui.* Imo est omnium præstanlissimuin, 468, 2. Sacrificia Judaeorum valebant ex opere operantis ; eucharisticum, ex opero operato, V, 433, 2; 490, I ; X, 206, 2; XIV, 557, 2 ; 560, 2. Sacrificium eucharisticum quam præclarum sit, XV, 559, I. Quomodo sil sacrificium mundum, XIV, 563, I. Est oblatio munda, quam ubique gentium Deo offerendam praedicit Propheta, 561, 1, 2. Tripliciter dicitur munda, 563, 1, 2.

3° *Sacrificium eucharisticum est summum sacrificium quo Deus summe honoratur,* XIV, 468, 2. Est ministerium soli Deo debitum ct proprium, XVII, 275, 1. Cur dicatur liturgia, *ibid.* Per Eucharistia' sacrificium summus Deo exhibetur cullus, XV, 559, 2. Eo summe honoratur Deus octo de causis, XIV, 564, 1, 2 et seqq. Cur vocetur incensum ct thymiama,562,2 Missæ sacrificium miro nomen Dei celebrat, 561, 1, 2 et seqq. Est laus realis summi Dei, X. 423,1. Est hostia laudis sive gratiarum actio, XIX, 520, 2 : *Per ipsum ergo offeramus hostiam laudis semper Deo.* Sacrificium Missæ est Deo gratissimum, XXI, 128, 1.

4° *Missæ sacrificium est propitiatorium pro vivis et defunctis,* XIX, 12,2. Pro omnibus offertur, exceptis excommunicatis, XX, 574, 2 : *Jpse est propitiatio pro peccatis nostris, non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi.* Non est expiatorium, sed applicatorium redemptionis,457,2. Illud pro vivis et defunctis offerri, el tali ritu el ornatu, traditio est, XVIII, 369, 2; XIX, 130, i. In missa ut pro defunctis oretur, apostolorum est institutum, XVUI, 273, 2.

5° *Quid nobis impetret sacrificium Missæ,* XIX, 458, 1. Impetrat mediate remissionem culparum mortalium, XV, 559, 2 et seq.: *Hic est enim sanguis incus Novi Testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum.* Eucharistiam sumentes participes fiunt sacrificii eucharislici, XVIII, 347, 2 : *Non potestis calicem Domini bibere ct calicem dæmoniorum ; non potestis mensæ Domini participes esse, et mensæ dæmoniorum.* Per illud participat tam offerens quam assistens omnia merita Christi, XIV, 564, 2.

6« *Sacrificium Missæ offerre quantæ sit dignitatis.* II, 53, 1 Missæ ministrasse angelos probatur multis exemplis, 210, 2. Aliæ visiones ante eam vel in ea visæ, 53. 2; 210, 2. Id offerunl angeli Deo, XXI, 188, 2 et seq. : *Et alius angelus venit, el stetit ante altare* (thymiamatis), *habens thuribulum aureum.* Eucharistiam interdum miraculose angeli, vel ipso Christus erogavit, vel miraculo alio sancti eam acceperunt, 11, 138, 2; 210 2.

7° *Sacrificii Eucharistiæ duratio.* Dicitur jugo sacrificium, XIII, 175, 1 : *Cum ablatum fuerit juge sacrificium.* Durabit usque ad tempora Anlichristi qui illud abrogabit el auferet, XI, 727, 2 : *Juravit Dominus in dextera sua, et in brachio: Si dedero triticum tuum ultra cibum inimicis tuis;* XII, 244, 2 : *El de sacerdotibus el Levilisnon interibit vir qui incendat sacrificium, et cædat victimas omnibus diebus;* XVIII, 367, 2 : *Quotiescumque manducabitis panem hunc, et calicem Domini bibetis, mortem Domini annuntiabitis donec veniat;* XIX, 160, 2. Illud Anlichrislus auferet publice tantum, nam privaliiu illud tollere non poterit, XI, 727, 2.

8 *Missam audire quotidie quam sit utile, quot et quales fructus ex ea reportentur,* II, 53, 2 el seqq. Haede re exempla, *ibid.* Quidam adolescens falso accusatus adulterii cum Elisabeth regina commissi mirabiliter sospes evasit, per devotionem erga Missæ sacrificium, X, 43,1. S. Anselmas coni ob senium facere sacrum non poterat, delatus ía

oratoriam, qaotìdie missam audiobat, I, 706, 2. E Missa non recedendum nisi post actas gratias, XV, B62, 2 : *EI hymno dido, exierunt in montem Oliveli.*

III. Sacrificii Missæ antiquitas bt ritus. — Missæ sacrificium in usu fuit tempore S. Augustini, XIX, 193, 2. Item ab initio Ecclesiæ, 160, L Missæ olim celebrabantur in Dominica, XVII, 364, 2 : *Una autem Sabbati cum convenissemus ad frangendum panem.* Quare mano hora prima, 94, 1. Missæ olim celebrabantur super sepulcra vel corpora martyrum, X, 429, 2. Missæ canon sola martyrum nomina continebat, *ibid.* Cur latino dicatur, XVIII, 399, 1. Quos ex ea fructus populus percipiat, licet eam non intelligat, *ibid.* Cur in Missa olim omnes presentes communicaro voluerit Anacletus Papa, XIV, 470, 1. Missa S. Jacobi quam antiqua sit, quantæque auctoritatis, XX, 8, 2.

EUCHERIUS EUISSENUS. Eucherius Emissenus an auctor bomiliarum quæ ejus nomino circumferuntur? XIV, 44, 2.

EUCHERIUS (S.) LUGDUNENSIS EPISCOPUS. Quam insignis mundi et rerum mundanarum fuerit contemptor, XIV, 190 2. Ejus sancta familia ot miracula. *ibid.*

EUCHERIUS (S.) AÜRELIANENSIS EPISCOPUS. Ejus mater ipsum in utero ferens quam caelitus benedictionem acceperit, XII, 13, 1. Quare a Carolo Martello in exilium relegatus, II, 290, 2.

EUCIHTÆ. Euchitæ volebant semper orare, nec unquam manibus laboraro, XVI, 238, I ; 392, 1,2. Eorum error do obligatione semper orandi, XVHI, 684, 2.

EUCLIDES. Euclidis Megarensis patientia, XX, 29,1.

EUDOCIA. Eudocia in 6. Stephanum beno affecta et pia fuit, XVII, 193, 1, 2. Vincula S. Petri exaltavit, 262, I.

EUDOXIA. Eudoxiæ Augusto tumulus quando agitari desierit, et qualiter, XII, 762, 2.

EUGENIA (S.). S. Eugenia virgo apparens matri dixit se cum patro, coelesti gloria donatam, XII, 761, 2.

EUGENIUS. Eugenii tyranni adversus Theodosium imperatorem insurgentis exitus, X, 42. 1.

EUGUBINUS. Eugubinus docuit hominem mori naluræ necessitato, XVIII, 132, 2.

EULALIA (S.). S. Eulalia sponte ad mortem properavit, 1, 407, 1. In tenera state agonem suum igne consummavit, XVI, 182, 2. Ejus anima, specie çolumbæ, in cœlum evolavit, XI, 706, 1.

EULOGIUS (S.). Eulogius presbyter et martyr Cordubensis; ejus patientia in injuriis; columba ejus corpori insedit, XV, 172, 2 etseq.

EUMENES. Eumeni regi Persarum optima ropones Antiochi per Romanos dalæ. IV, 451, 1. Volebat a fratribus adiri ut rex, non ut frater, IX, 392, 1

EUNICE. Eunice, mater Timothei, erat Judæa, XVII, 306, 1; XIX, 174, I. Christiana fuit, licet e Judæis oriunda, 174,1. Quid hæc vox latine sonet 272, 2.

EUNOMIUS. Eunomius negabatSpiritum sanctum a Patre procedere, sed a solo Filio, XVI, 570, 2, Docebat Filium non esso Verbum, XX, 520, 1. Asserit solis naturæ viribus Deum a nobis videri posso, XVHI, 115, 1. Ejus hæresin inspiravit dia* bolus, XIX. 222, 2.

EUNUCHUS, EUNUCHI. Eunuchus in aulis regum quid sit, I, 343, 1. Eunuchus capitur sæpo pro *princeps,* XVII, 204, 1. Eunuchi olim regibus familiares erant, et principes gynæcei ot aulæ, ao presides provinciarum, XIII, 9, 1. 2. Erant aulæ praelecti, primi apud reges, imo eorum cubicularii et secretorum conscii, IV, 137, 1 ; 343,1,2 ; 367, 1. Eunuchi vocantur omnes aulici et palatini, cur, XII, 210, 1; XUI, 9, 1,2. Eunuchi sunt imberbes, *ibid.* Eorum frigiditas, X, 101, 2. Eorum vilitas el vilia III, 306, 2. Commissas habebant virgines, sed his sæpe abutebantur, IX, 546, 1. Eunuchi sunt in Venerem proniores, XIX, 564, 1. Infamos erant in lege veteri, XI, 657, 1. A populo Dei arcebantur apud Judæos, II, 482, 1 ; XIII, 9, 2. Non referebantur in censum aut familias, 657, 1. Iis comparatur populus gentilis, *ibid.*

Eunuchi triplices a Christo assignantur, XV, 423, 2. Eunuchi spirituales ct voluntarii qui sint, idquo propter regnum cœlorum promerendum; iis promittitur nomen gloriosius et diuturnius, quam possent habere a filiis suis, XI, 658, 1, 2; XIX, 311, 2.

Eunuchi duo in carcere cum Joseph, quorum unus suspensus, alter liberatus, sunt typi salvandorum et damnandorum, I, 357, 1, 2. Cur duo eunuchi voluerunt insurgere in regem Assucrmn, IV, 370, 2; 371, 1. An eunuchus fuerit Daniel, et socii, XIII, 9, 2.

Eunuchus Candacis reginæ an esset gentilis, an proselytus, XVII, 203, 2. Ejus pietas, *ibid,* et 204, 1. Baptizatur a Philippo, 205, 2. SuosÆthiopes convertit, et martyr occubuit, XI, 313, 2; XVII, 206, 2.

EDPATOR (IWc Antiochus Eupator).

EUPHEMIA (S.). S. Euphemia virgo et martyr toto corde frixa fuit in sartagine, IV, 527,1. Er ejus corpore copiosus effluxit humor rubeus, XI, 762, i.

EUPHRASIA (S.) MARTYR. S. Euphrasia Antiochena virgo quomodo mortem elegerit pre defloratione sui corporis, XIII, 183, I.Quo strategemate martyr effecta, et castitatem servarli, I, 353, 2.

EUPHRASIA. Euphrasia illustris vidua Romana in solitudinem Thcbæam concessit, XIX, 237, 2.

EUPHRATES. Euphrates fuit limes Ierræ sanctæ, statutus a Deo ad orientem, IV, 234, 1 , XIV, 448, 1. Cis Euphratem usque ad Judæam omnes fere geutes erant æmulæ Judæorum, IV, 234, 1.

Euphrates juxta Babylonem in varios se dividit rivos, XII, 476, 2. Ejus latitudo, XIII, 75, I. Eo ducto in varios rivos, Babylonem occupavit Cyrus, XI, 271,2. Quare in fine saeculi ab angelo sitoxsio randus, XXI, 299, 2. Euphrates voluptatum est symbolum, 207, 2.

EUPHRAXIA (S.). S. Euphraxiæ tempore Theodosii imperatoris vita, et lætus ad cœlum transitus, I, 663, 1.

EURIPIDES. Euripides a Demetrio Phalæreo reprehensus, quod dixisset mundi gloriam unum tantum diem durare et statini extinguí, dum debuisset dicere non unum diem, sed unum temporis punctum, XI, 150,1.2.

EURIPUS. Euripi fluxus et refluxus, XI, 173,1,2. Septies per diem fluit et refluit, X, 414, 1. Symbolum est inconstanti®, XVII, 117, 2; XX, 42, 2.

ventus, XVII, 426, 1. Cur ita vocetur, 427, 1. Quis ventus Euro-notus, *ibid.*

EUROPA. Europae terminus ad occidentem est Hispania, XIV, <9, 1. Majori ex parte mari alluitur, *ibid.,* 2.

EUROSIA (S.). S. Eurosiam invocantes in quacumque tempestate, a Christo exaudiuntur, XVIII, 308, 2 ot seq.

EUSEBIUS CÆSARIENSIS seu PAMPHILI. Primus martyrologium scripsit, X, 523, 1. In Isaiam commentatus est, XI, 99, 1. Historicus refellitur, 206, 2.

EUSEBIUS EMISSENUS. Eusebius Emj^sonus episcopus non est auctor homiliarum quæ sub ejus nomino circumferuntur, XII, 412, I ; XVI, 270, 2.

EUSEBIUS NICOMEDIENSIS. Eusebius Nicomediensis episcopus Constantinum magnum S. Alhanasio reddidit infensum, IX, 362, 2.

EUSEBIUS (S.) SAMOSATENÜS. Eusebii Samosateni episcopi contra Constantinum imperatorem Armnum generositas, XX, 48, 2.

EUSEBIUS (S.) VERCELLENSIS. S. Eusebius Vercellensis episcopus quas et quam patienti animo injurias ab haereticis acceperit, XI. 598, 2. Maluit fame mori quam ab Ariano cibum sumere, XX, 636, 2. Ab Arianis occisus est, XV, 89, 2.

EUSEBIUS ANACHORETA. Eusebius parvum delictum, scilicet parvam in audienda sacra lectione negligontiam acri poenitentia in se punivit, IX, 518; 2 ; XX, 85, 1. Ejus alacritas in infirmitate toleranda, IX, 78, 1. Catena ferrea collum inclusit, XII, 363, 2; XX, 294, 2.

EUSEBIUS 1NÆGYPTO EPISCOPUS. Eusebius eo quod ecclesiam in Pelusio, ex oppressionibus pauperum ædifleasset, a beato Isidoro Pelusiota suggillatur. XIV, 92, 2.

EUSTACII1US (S.). S. Eustachium nec non et alios sanctos qui in hac vita mulla passi sunt, ut S. Job, S. Apolloniam, S. Rochum, S. Nicolaum, S. Leonardum, S. Valentinum, S. Susannam in infortuniis invocamus, XIX, 378, 2.

EUSTHATIUS (S.). S. Eusthatius quam parvi idola faceret, XII, 92, 1. Quomodo martyrii sui omen ceperit. 657, 2.

EÜSTOCIIIUM. Eustochium illustris matrona Romana, Romæ Bethleem prælulit, XIV, 113,2.

EUTHYMIA. Euthymia Democriti seu animi tranquillitas quæ sit. V, 459, 2,

EUTHYMIUS (S.). S. Euthymius abbas sacrificans sæpo vidit angelos, II, 53, 2. Ejus morientis monitum de hospitalitate, X, 84, 2. Quando sit mortuus, *ibid.* Ex ejus corpore oleum fluxit, XI 762, 1.

EUTHYMIUS COMMENTATOR. Euthymius, qui cum Theophylacto fuit S. Joannis Chrysostomi quasi discipulus et assecla, sua breviter ex aliis Patribus collegit, XVI. 291, 2.

EUTHYMIUS PUGIL. Euthymius, semper Olympi® victor ct semel victus, consecratus est vivus sentiensque, XXI, 90, Í.

EUTRAPELIA. Eutrapelia quæ sit virtus, quænam ei adversentur, XVIII, 651,1.

EUTROPIUS EUNUCHUS. Eutropii potentia cl intolerabile regimen, ejusque ruina, IX, 677, 1. Quam impotenter sit dominatus, VI, 457, 2. Fuit effeminatiti, 496, 2. Ecclesiarum immunitatem infringere conatus, ad easdem tamen in necessitate confugero coactus est, XI, 708,2. Ad imum lapsus, e summo bonorum gradu précipitâtes, XIX, 265,1 ct seq. Capitis est damnatus, II. 385, 2 el seq.

EUTYCHES, EUTYCHIANI. Eutychetis quæ fuerit hæresis et circa quid potissimum versaretur, XII, 108, 2; XXI, 196, 1. Eutyches in Christo unam divinam naturam ac personam ponebat, XVHI, 454,1. Dicebat Verbum incarnatione transformatum esso in carnem, XVI, 307, 2 et seq.; XIX, 26, 1. Eulychiani docebant humanitatem Christi a deilate fuisse consumptam, XX, 410, 2. Eutyches unam naturam in Christo conslituens velut cornu fuit Ecclesiam impetens: damnatus is fuit a concilio Chalcedonensi, XIV, 371, 2. Eulychiani quanta crudelitate Proterium Alexandrinum patriarcham interfecerint, XIII. 158, 1.

EUTYCHIANUS (S.j. S. Eutychianus Pontifex mullos martyres manibus propriis sepelivit, XVII, 191, I.

EUTYCHUS. Eulychus a S. Paulo vitæ restitutus, faclus csl deinde in Hispania martyr, XVU, 365, 1.

EVA. Eva significat feminam, IX, 683, 2. Bsv mater viventium, cur, VII, 499, 1. Eva est creata sexto die, I, 91, 1. Quomodo ex costa Adæ, 92. 2. Ejus formatio est proprie, non metaphorice inlelligenda, XVIII, 664, 1. Est mariti sui filia, XII, 39,2. Est a Deo, separato in loco ab Adam, formata, et ac eum deducta, X VIII, 664,1, 2. Est condita in Para* diso, I, 93, 2. Ejus primum peccatum fuit superbiat el unde, i00, 2 seq. Quam omniscienliain appolio* rii, 101. 1. Ejus quinque peccata, *ibid.* A serpente decepta çolumbæ assimilatur, XIII, 384, 2. Quo

sensu seducís dicatur, non Adam, XIX, 206, 1. Fuit occasio peccati Adæ, *Job,* 315, 2. An Eva sola peccans Glios infecisset peccato originali, IX, 690,2; XVHI, 97, 1. Per eam factum est initium peccati, IX, 690. 2. Mater fuit ploratus et perditionis, XV, 653, i. Peccatum confiions veniam invenit, V, 578, L Ev» et Maria? antitheses, VH, 580, I.An resurrexerit resurgente Christo, XV, 636, 1.

EVAGRIUS PHILOSOPHUS. Evagrius philosophus post mortem apparens dixit sibi ob eleemosynas abunde satisfaclum, VI, 26,2 et seq.; XVHI, 479, 1.

EVAGRIUS ABBAS. Ejus do silentio gnomæ, XX, 138, 1, 2.

EVAGRIUS DIACONUS. Euin dæmon voluit decipere, XVHI. 676, 1.

EVANGELIUM. 1® *Quomodo vocetur, ejus materia, natura, methodus.* Evangelium cur dicatur sanctum, XV, 47, 1. Evangelium regni cur dicatur, 134, 1, Vocatur verbum gratiæ, XVII, 289, 1. Evangelium gloriæ, id est gloriosum, quinqué ob causas dicitur, XIX, 182, I, 2.

Cur vocetur ælernum, XXI, 278, 1. Id fuit ab æterno, in secreto divinitatis consilio, XVIII, 244,2. Evangelium de Christo etiam Abrahæ tempore notum, 538, 2.

Ejus materia, auctor, methodus, XV, 3, 1,2. Ejus materia est Christus, tum qua Deus, tum qua homo, *ibid.* Evangelium quomodo latum, et quomodo simul angustum, I, 2, 2. Est breve præceptis, amplum rebus, XI, 249, 1. Evangelica doctrina de moribus tradita est a Christo per breves gno-5nas, XV, 23, 2. Est legis compendium, XVHI, 173, 1. Est compendium totius theologiæ et (doctrina? vitæquo Christian®, XV. 3, 1. Ad ipsum omnes alii Novi Testamenti libri inferuntur, ut ad basin; est velut sol inter planetas, 3, 2. Non consistit syllabis, sed litteris, XII, 233, 1.

2» *Evangelio procellentia, dignitas ct elogium,* XV, 2, 1. Ejus perfectio, 47, 1. Est integrum ct perfectum, 6, 2 et seqq. Plenam docet justitiam ct perfectionem hominis, nec ei alia lex successit, XVHI, 173, 1. Evangelica perfectio longo major esteaquam Judæi sectabantur, X, 184, 2. In eo revelatur vera justitia quæ est el proficit de fido in fidem, XVIII, 46,2. Ejus doctrina quam præstans est, XV, 4, 2. Ejus sublima doctrina, 7, 2. Norma esl sanet® doctrina?, XIX, 182. 1. Continet doctrinam symbolicam, XV, 3, 1. Promittit coelestia, non terrena, 5, 2 ; 6. 1. In eo rudiores inveniunt quo doceantur, sublimia ingenia quod speculentur, 3, 2. Cuique hominum ætati, sexui, gradui convenit, 6, 1,2. Tradit præcepla simul ct consilia, ct ex utrisque mixta, 7, 1. Evangelica consilia et præcepla murenulis aureis indicata, V, 520, 1. Doctrina evangelica quasi gemma ornat mentes hominum, XIX, 79, 2. Evangelica doctrina allegorico significatur per aquas torrentis sensim crescente^ XII, 850, 1, 2. Est velut pluvia serotina, XIV, 477, 1. Quomodo sit frumentum et vinum, 467, 1.

Evangelium est terminus legis, XV, 6, 1. Est Veteris Testamenti supplementum, XVI, 295, 1. Est id veritas, lex vetus umbra, XIX, 451, 1. Esl conformatio et obsignatio legis ct prophetarum, XVIII, 72, 2. Esl prophetia resignata, XI, 56, 2. Ejus et legis Mosaicæ harmonia, V, 484, 2. Ejus et legis Mosaicæ antitheses, XV, 4, 1, 2, usquo ad 10, 1,2. Ejus et legis veteris 1res imo el sex differentiae, XVI, 47, 2; 535, 2. Una cum praecepto proponit voluntati gratiam ad id implendum, XV, 8,1.

Evangelium velut lumen est, V, 171, 1. Ejus tempus diei assimilatur, XVIII, 224, 2. Quomodo dividat'flammas ignis, *Psalm.* 1, 165, 2. Est velut speculum ad quod suam quisque faciem el alienam intueatur et poliat, XV, 10, 1, 2.

Evangelium pacis quod sit, XVIII, 681, 2 et seq. Ipsum est lex pacis amoris et concordi®, XIV, 97,1. Evangelii tempus est et gratiæ, XVIII, 456, 2.

Evangelium est proprie bonus et lælus nuntius, XIV, 588, 2; XV, 47, 2. Est nuntius amoris, lex libertatis et charilalis, XV. 5, 1,2. Evangelii libertas duabus in rebus sita est, XVIII, 558, 1. Id non facit Christianos liberos ab observatione mandatorum, XX, 87, 1.

Evangelii vis ct efficacia ad animos permovendos, XV, 8, 1,2. Ejus vis in hominibus et nationibus barbaris, *Psalm.* I, 164, 1,2; 165, 1,2. Operatur salutem mentis ct corporis, XVHI, 46, 1. Ejus auditus non confert vitam, ut volunt Novantes, 662, 1, 2. Evangelium facit apostolos, XV, 9, 1,2. Facit reges cœlestes, 130, 2.

Evangelii lex quamdiu duratura sil, XXI, 353,2. Evangelium datum est omnibus gentibus, ct durabit semper, XV, 6, 1.

Evangelio rebelles et obsistentes vel injurios punit Deus, ct quomodo, XI, 707, 1 ; XIV, 125, 1.

3® *Evangelii prædicalio.* Evangelium primo pastoribus annuntiatum fuit. XVI, 64, 2. Evangelizare per lotum orbem apostolis sæpo fuit injunctum a Christo, XV, 7'3, 1. Ipsum prædicandum dicitur quibusvis gentibus, XVIII, 180, 1. Quomodo, quando id fiet, vel facium sil, 182, 2. A Jerusalem per totum orbem diffusa esl doctrina evangelica, XIV, 535, 1, 2. Id per meridiem exieras orbis plagas pervasit, 19, 1, 2. Ante excidium urbis per omnes provincias non fuit prædicatum, XV, 504,2. Sed id fiet ante finem orbis, *ibid.* Quomodo dicalur prædicatum omni crealuræ,XIX,78, 2. Multis adhuc gentibus prædicatum non est, XXI, 353, 2. Quid sit Evangelium implere ct sanctificare, XVHI, 238, 2. Evangelii prædicalio est quasi sacrificium, XIV, 464, 1, 2. Non est unicum in Ecclesia sacrificium, XIX, 79, 1. Evangelium prædicandum in deserta gentium multitudine repræsentat Joannes in deserto prædicans; ipsum prædicare et conscribere, et miraculis confirmaro, munus esl aposto-

torum, XV, 254, 2. Evangelii præparatio est calfeus militis Christiani, XVIII, 680, 2 et seq.

Evangelii prædicalio dicitur vox Domini, Pjo/m.I, 164. 1 et seq. Quam sii sonora el potens, XXI, 33, 1. Ejus vis el energia, XIV, 464, i, 2. Fuit ceu vox tonitrui, X, 406, I. Orbem pervasit quasi fulgur, XIX, 79, 1. Evangelii prædicalio, gratia et vocatio esl arcus Christi, XXI, 140 1. Cur grano sinapis comparetur, XV, 328, 2 et seq. Cur fermento comparetur, 330, 1, 2. Cur thesauro abscondito, 333, 2. Per omnem terram ditTundendum ostenditur per lucernam super candelabro positam, 155, 2. Cur sagome comparetur, 334, 2. Ejus prædicalio semini assimilatur. 319, 1, 2. Ejus prædiratio et doctrina sensim crevit, Christo quasi in cœlis dormiente, et nesciente, 681, 2. Cur non parem ubique, et in omnibus fructum proferal, 319, 2 et seq. *(Vide* Apostolorum prædicvho).

4° *Quanta reverentia Evangelio exhibenda.* Dum ••ecitatur, cerei accenduntur, ejus reverentia, XV, 1. Dum in templo legitur, assurgunt Christiani, everenliæ causa, IV, 248, 1 ; XV, 4, i, 2. Idem ei lonor referendus qui cruci Christi, XV, 4, 2. Est 'adoni reverentia audiendum qua Christus ipse, 4,1. Evangelia in concilio Ephesino posita sunt in subsellio, VII, I 49, 2. Per ipsum evangelium solemniter juratur, XV, 2, 2. Est in honore hærelicis cl dæmonibus, per id plurima patrata sunt miracula, *ibid.,* et seq. Evangelii scriptus codex ægrolis applicatur, sæpo morbos eorum sanat, XVIII, 46, 1.

5° *Evangelia quæ sint legitima et canonica.* Evangelia olim varia scripta ab hærelicis, et ascripta apostolis, XV, 11, 1. Quatuor tantum sunt legitima : sunt ea probata ab apostolis et Ecclesiæ auctoritate, *ibid.* Cur sint quatuor, *ibid,* et seq.

Evangelium S.Mallhxi. Mallhæus primus scripsit evangelium, XV. 48, 2. Nou scripsit græce, sed lebraice, *ibid,* llebræus tamen textus modo intercidit, 49, 1. Quo tempore scriptum, XV, 49, 1, el XVII, 2.2. Scriptum jussu apostolorum, XV. 49. 1: XVII, 3, 1. Conversum mox est in linguam græcam ab aliquo apostolorum, XV, 49, 1, 2. Id Hebraicum a Sebastiano Munslero editum, spurium est, XIX, 349, 1. Ejus partitio, XV, 50, 1. In quo id aliis Evangelii* præcellal, 50,1, 2. Videtur S. Mallhæus sententias Veleris Testamenti juxta Hebraicam veritatem citasse, sed interpres Graecus in sua transitione substituit versionem Septuaginta, 49, 2. Siepe ordinem rei gestæ in suo Evangelio immutat, 227, 2; 252, 2. Plerumque in eo servando accuratos, 269, 2. Sæpo multa simul conglobat, 581, i. h quo a S. Luca differat, 137, 1 ; 146, 1 (Fida S. Matthæüs).

Evangelium S. Marci. S. Marcus scripsit Evangelium, Petro narrante el confirmante, XV, 663, L Quo anno Evangelium scripserit, 663, 2. Qua lingua scripserit, 665, 1. Putatur Græce scripsisse, 2, idque patriciis et nobilibus, *ibid.* Forte græce et latino scripsit, 666,1. Non curat ordinem rei gestæ, 667, I, 2. S. Marci Evangelium llora» conscriptum est, XVIII, 134, 2. Semper habitum fuit pro Scriptura canonica, XV, 667, 1, 2. Ejus cum Matthaeo æqualio, 664,2. Commentarius Chrysostomi in Marcum non est ejus genuinus partus, 667, 1. Uti nec alius S. Hieronymo ascriptus,*ibid.(VideS.* Marcos).

Evangelium S. Lucx. S. Luc» Evangelium quando conscriptum fuit, XVI, 2, 2; XVII, 6, 1. S. Lucas scripsit græce suum Evangelium Græcisi XVI, 1, 2. Scripsit id contra apocrypha aliorum Evangelia, *ibid^* 6, 1. Scripsit id acceptum exuro Pauli et apostolorum, *ibid.* Quæ fuerit ei causa scribendi, 3, 1. Quænam habeat in suo Evangelio peculiaria, quæ alii tres non habeant, *ibid.* Plusquam alii misericordiam Dei commendat, 3, 2. In gestis Christi narrandis aliquando non servat temporis ordinem, 219, 2 el seqq. Subinde utitur recapitulatione, 190, 2. Evangelium orsus a templo, in devotione templi concludit, 284. 2. Commentatores S. Lucæ qui, 3, 2 *(Vide* S. Lucas).

Evangelium S. Joannis. S. Joannes inter Evangelistas est ultimus, XVI. 288, 1. Quando, ubi, quare Evangelium scripserit, 287, 1. 2. Ejus scribendi occasio, præstanlia ejus et præparatio. XVII, 11,2. Scripsit Evangelium contra novos hæreticos, XVI, 652, 2. Scripsit praemisso communi Ecclesiæ jejunio, el tonitruis ac fulguribus præviis.287,1,2. Cæteros Evangelistas sublimitate superat, 288, i. Ejus materia et argumentum est excellens, *ibid.* Ejus stylus, 289, 1. Celebriores Christi condones el disputationes fusius enarrat, *ibid.* Duorum priorum annorum prædicalionis Christi historiam praecipuo texit, 289,1 ; 390, 1. Res graves per affirmationem et negationem contrarii asserit, 290, 2. Asserit Christum aliqua dixisse, quæ ipse Joannes non narravit, brevilati studens,291,1.Solus narrat multa ejus miracula, *ibid.* Cur a Verbi divinitate incipiat, 294, 1, 2. Cur *amen, amen* ingeminet, 338, 2. Ejus auctoritas el revelationes, *ibid.* Delectatur nomino veritatis, *ibid.* An ante ultimum caput Evangelium suum finire voluerit, 638, 2. Evangelium S. Joannis gestare el legere unde inductum, XVIII, 46, 1. Commentatores S Joannis qui, 291, 1 (Iu/eS. Joannes).

6« *Evangelia apocrypha.* Evangelium seurndum Hebræos cujus sit auctoritatis. XV, (1. i. Non est canonicum, XV, 11,2; XVIII, 400, {. Idem quoquo dicitur Nazaræorum, quia hi eo utebantur, *ibid.* Evangelium Nicodemi apocryphum est, XV. 684,2. Evangelium S. Jacobi est supposililium, XX, 9, I.

EVANGELISTA. Evangelist» qui sint, XVIII. 630, 1. Inter eos quis sil ordo, XXI, 108,1. Eorum præcipuus quomodo sit Joannes, 2, 1. Evangelists opus quod el qualo, XIX, 308, 1. Per quatuor fabros Zachariæ visos repræsenlari queunt, XIV, 370, 1. Iis quatuor adaptantur quatuor animalium et chorubinorum proprietates, XII, 507, i; XV, 12, 1, 2; XXI, 107,2.

Quo ordine el tempore illorum quisque scripserit,

XV, 19, 1. Eorum differentia quoad initium Evangeli!, XV, 669, 2; XXI, 108,1. Omnes inter so conMOtfont, quod comm habet unus habet et alius, quod hic subticet, ille supplet; quod hic obscuro, illo clare enuntiat, XV, 13, 2. Cur subindo inter se dissonant, *ibid.* Verbis discordant, sensu concordant, 23, 1, 2. Non omnia gesta Christi scripserunt, XVII, 46, 2. Narrant gesta et dicta Christi, pauca e multis, sed non servant ordinem temporis in iis recensendis, XV, 23, 4. Quia brevitatis studio rem gestam involvunt, hinc subindo repugnantia dicere videntur, 29, 2; 30, 1, 2.Qu® sinlsingulorum in scribendo proprietates, 25, 2. Prophetas subindo citant, non quoad verba, sed quoad sensum, XIV, 495, 2; XV, 29, 2. Sæpo ludunt in verbis eleganti® causa, et idem nomen vel verbum statino aliter atque aliter accipiunt, XV, 27,2 ct seq. Sæpo novas formant voces, ubi res est nova, 191,2. Græco scribentes mullas Latinas voces usurpant quasiGræcas, XVII,70, 2; XVIII, 348, 2. Ethicam supernaturalem in Evangeliis tradunt, IX, G, 1. Assiduo quomodo Deum laudent, XXI, IH, I. Eorum capila quomodo olim Patres Græci el Latini distinxerunt, XIII, 253,1 (Vide Mattbzbus, Marcus, Lucas. Joannes).

EVANGELIZARE. Evangelizantes æquum est ex Evangelio vivere, XVIII, 329, 1. Evangelizare gratis consilium est evangelicum, 330, 2. Evangelizantium, id est apostolorum pedes laudantur, 180, 2 (*Vide* Concionato^ Prxdicator).

EVENTUS. Eventu actus non sunt moliendi, X, lGO 2 et seq. Eventus fortuitos regit Deus, V, M9, 1.

EVERGISTUS (S.). S, Evergisto archiepiscopo Coloniensi S. Gereonem laudanti applausero sancti do tumulis suis, VI, 373, 2 et seq. Per contactum sacrorum pulverum Thebæorurn martyrum a dolore capitis liberatus est, XI, 382,1.

EVIRARE. Evirare est effeminare, X, 55, L Evirantes se Romæ gravissimo puniebantur, XVIII, 375,2.

EVOD1A. Evodia rem Christianam Philippis promovit. XIX, 58, 2.

EVODIÜS Evodius primus post S. Petrum Antiochi® episcopus, XVII, 3, 2.

EXACTORES. Quos eo nomine intclligit Isaías, XI, 137, 2. Cur a Christo didrachma non petant, sed ab apostolis, XV, 395, 1, 2 et seq.

EXAMINARE, EXAMEN. Examen menüs divin» perspicit corda hominum, V, 523, 2. Dei particulare examen tribuit Apostolus igni Purgatorii, XVIII, 273, 1. An id per ignem in Cnomundi revelandum exponi queat, 271, 1.

Examinet quisque opus suum non voro alterius, XVIII, 575, 1. Examinandi sunt spiritus a fIdelibos, X\, 586,2.

Examen particulare quantum conducat, XII, 399 2; XIX, 50, 1, 2. Examen conscienti® facit ad animæ purgationem el profectum, VI, 521, 2. Ante peccatorum confessionem est instar judie ü . et domestici, XI, 537, 2. Quomodo et quanin tuendum, *ibid.* Examen quotidianum consciente, III, 326, 1,2; XI, 754, 2. Gnomæ de eodem, XII, 399, 2; 490,1. Examen operum est labium mensarum reflexum mystice, XII, 801, 1.

BXCÆCATIO. I0 Excaecatio cordis quid sit, XI, 182.1. Est pravus affectus, indeque carentia luminis, *ibid.* Ad eam duo requiruntur, *ibid.* Dupliciter contingit, *ibid,* et 183 I.Excæcatio tribuitur tum Deo oxcæcatum deserenti, tum homini seipsum proprio oxcæcanli, XV, 322, 2. Deus quatuor modis excæcat hominem, XVIII, 25, 2. Excæcat se homo directe, Deus indirecte, XI, 183, 1. Excaecationis su® causa est ipse homo sua malitia, XVI, 516.1.

2° Excæcatio Salomonis, III, 016, 2. Jeroboam regis Israel, GIG, 1 ; 624, 2. Hielisqui Jéricho reædificavit, 638,1, 2. Regum Israel, 63G, 1. Jehu, IV, 48, 1, 2. Josi® regis, 55, 2 et seq. Judæorum, XVI, 51 G, 1. Excæcalio Judæorum mystico fuit denotala in volatione faciei Domini, XV, 588, 1.

EXCALCEATIO. Excalcealio duplex : alia in poenam, alia in signum cessionis juris, III, 246, 2.

EXCELSA. Excelsa in Scripturis quid significent, III, 557. 1. Erant duplicia, *ibid.,* 2; XI, 122, 1. Erant fana ct altaria diis dicata, XIII, 344, 1 ; 614, 1. Quænam Judæis essent, XII, 546, 1. Excelsa dicuntur templa in locis excelsis erecta, VI, 221, 1. Sunt templa ab Ilebræis dicata Deo, contra suum præceptum, IU, 63 4, 1, 2. Cur dicantur altaria, XII,70,2 ; XVIII,185, 2. An ea licuerit evertere, XVIII, 185, 2. Cur in veteri lege velabantur,X,526,1. Excusantur pii reges qui excelsa tolerarunt, III, 558, 1. Fuere illicita post templum aedificatum, *ibid.* Excelsa Isaac quæ vocet Amos, XIII, G14,1. Excclsia animi quæ sint, XII, 546,2.

EXCESSUS. Excossus et defectus in omni ro, habet adjunctum vilium, VI, 58, 1. Excessus in omni, re, etiam bona, noxius est, X, 266, 1 ; 2672.

Excessus mentis quid sil, et quorum, XVIII, 452, I, 2. Aliquando fit sino alienatione a sensibus, XIII. 545, 2.

EXCIDIUM. Excidium urbis Jerosolym® prodictum a Tobia seniore, IV, 308, I. Ninives item, 310. 1. Quando hoc advenerit, 311, 2. Excidium Jerusalem per Titum quam fuerit atrox et horrendum, XV, 507, 1. Causa hujus atrocitatis fuit Christicidium, *ibid* (*Vide* Jer usal em).

Excidium mundi repraesentatur excidio Ninives, XIV, 183, 1. Excidium Babylonicum typus fuit excidii mundi, ejusque regis diaboli, XI, 280, 2. Excidii sæculi figura fuit eversio regni Samariæ, et eversio Jerusalem, XXI, 158, 1. Excidium Jerusalem est præludium et typus excidii orbis, XV, 506, 1. Excidium orbis propheta; et Christus semper jungunt cum aliis excidiis quæ ejus fuero tantum præludia, et ab his ad illud saliunt, 512, 2 et seq.

EXCOMMUNICATIO. Excommunicationis figura. Ìli, 624, 2. Ilæc gladio Petri denotatur, XV, 577, 2. Repraesentata est in repentina morto Anani® et Sapphiri, XVII, 147, 2. Excommunicandi potestas laicis non est danda, sed Ecclosiæ, XVIII, 286, i. Excommunicationis et peccati analogiæ,XV, 411,1. Excommunicationis finis, XVIII, 287, 1. Est non ¡id perditionem, sed ad emendationem peccatoris, XIX, 191, 2. Peccanti infligitur, non ut pereat,sed ut emendetur, XV, 410, 2.

Excommunicati quare dicuntur tradi Satante, XVIII, 286, 2. Dicuntur possideri a dæmono, XIX, 191, 2. Hinc olim ab eo corporaliter vexabantur, XVIII, 287, 2. Dicuntur absolvi, non voro iis dicitur condonari, 437, 1, 2. In excommunicatione dorun tus, non potest ab Ecclesia vel Pontifice absolvi, XV, 372, 1, 2.

Excommunicatio non est leviter infligenda, XI, 693, 2. Ea est sobrie exercenda, XVIII, 484, 2.

EXCUSATIO. Excusatio adumbrat peccatum, *Job,* 764, I. Non valet apud Deum, *Job,* 463, 2 : *Numquid Deo potest comparari homo, etiam cum perfects fuerit scienliæ?* Deo exosa est, III, 336, 2: *Locutusque est ad eum* (Safilcm) *Samuel : Quid fecisti? Respondit Saul: Quia vidi quod populus dilaberclura me, cl tu non veneras juxta placitos dies.... Necessitale compulsus, obtuli holocaustum.* Excusationes calvæ peccantium, VII, 202,1: *Ne dederis os tuum, utpeccare facias carnem tuam.* Excusationes mendaces conscientia) Deus disperdit el revelat, XVIII, 63, 2: *Testimonium reddente illis conscientia ipsorum, et inter se invicem cogitationibus accusantibus, aut defendentibus, indie cum judicabit Deus occulta hominum.* Excusationes frivola) impotenti® vel infirmitatis sunt symbolice panni laceri, VI, 197, 2. Excusatio frivola illius qui temero votum emisit, VII, 201, 2. Excusationum squama) lollond® sunt, XVII, 219, 2. Excusatio invitatorum ad prandium deducitur, XVI, <97, 2 ; 19S. 1, 2.

EXECRATIO. Exocralionem Hobræi per euphomismuin tam horroris quam boni ominis causa, bld licent, XIII, 627, 2.

EXEDR.E. Excdræ, gazophylacia, el paslopho-.1, idem, 111,581, 1, 2. Excdræ vocantur cubicula rii, undo, el exedra quid significet, XII, 781, 2. edræ erant cubicula ædificala in appendicibus moli in quibus quiescere poterant sacerdotes, ot pellex templi recondebatur, 251, 2.

EXEMPLUM, *i'Exempli vis et potentia.* Exempla quantum possint in ulramquo partem, XX, 208,1: *Exemplum accipite, fratres, exitus mali, laboris et patienti#, prophetas qui loculi sunt in nomine {lomini;* 645, 1: *Noli imitari mulum, sed quod bonum est.* Exemplorum vis major quam verborum, III, 161, 2 : *Quod facere videritis, hoc facile; XV,* 488, 2: *Omnia ergo quxeumque dixerint vobis, servate et facile : secundum opera vero eorum nolite facere : dicunt enim, el non faciunt;* XX. 295,1: *Conversationem inter genia habentes bonom, ut in eo quod detrectant de vobis lanquam de male* factoribus, ex. bonis operibus vos considerantes, glorificent Deum.* Exempla plus movenlquam praecepta, IX, 27, 1. Exempla veterum fulciunt infirmos, XII. 265, 1, 2. Exempla fortium docent fortitudinem, XX, 207, 2 el seq. Exempla principum reipublicaî statum fundant, XIV, 403, i. Exempla visa quam ad movendum potentia sunt, 448, 2 : *In diebus illis.... apprehendent fimbriam viri Judxi, dicentes : ibimus vobiscum, audivimus enim quoniam Deus vobiscum est.* Exempla quantum ad imitationem excitent, XXI, 40, 2. Exempli boni vis quanta sit, XIII, 52, 2. Exempla sancta miro prosunt ad virtutem ingenerandam, V, 398, 1 : *Multi cibi in novalibus patrum : el aliis congregantur absque judicio.* Exempla majorum animant in rebus arduis, IV, 422, 2: *Mementote operum patrum, quæ fecerunt in generationibus suis; el accipietis gloriam magnam, et nomen æternum.... Vos ergo filii, confortamini et viriliter agile in lege, quia in ipsa gloriosi erilis.* Exempla sancta velut mens® sunt, V, 253, 1. Velut lauri altiles, *tbid.* Sunt velut mei, VI, 232, 1 : *Comede, fili, mei, quia bonum est, el favum dulcissimum gutturi tuo : sic et doc* trina sapienliæ animæ tuæ, quam cum inveneris, habebis in novissimis spem.*

2° *Exempla diversarum virtutum.* Varia biblica exempla cum Romanis et Græcis comparantur, I, 20, 1, 2 et seq. Exempla multorum Gentilium pro gloria dimicantium, IV, 456. 2 et seq. Exempla eorum qui mortem fortiter tulere, Gentilium el fide* lium, 12, 680, i, 2 et seq. Exempla militum ex desperatione pugnantium, IV, 477, 2. Exempla per quæ ostenditur quomodo Deus adsit per opem suis, XI, 202, 1. Exempla actuum heroicorum. VII, <81, 2. Exempla eorum qui clades ct malam fortunam æquo animo tulere, XII, 680, 4, 2 et seq. Exempla do laboro, 578, 2. Exempla eorum qui consuerunt melius esse cito mori, VII, <65, 2. Exempla de immortalitate anirnæ, 157. 2. Exempla fortitudinis martyrum. XIX. 406, 2. Exempla aliquot feminarum martyrum, filios ad martyrium incilantium, IV. 532, 1. Exempla eorum qui in juventute el paupertate floruerunt sapientia, Vil, 184,1. Exempla principum temperantium, V, 352, 2. Exempla sobrietatis, XIII, 3, 1, 2 el seq. Exempla conjugum in conjugio continentium, XVIII, 301, 2. Exemplum conformantis so voluntati divioæ, 20S, 1. Exempla oblivionis injuriarum, 217, 1a Exempla pœnilenlium, 467, 4, 2. Exempla eorum qui non depauperati, sed ditati sunl per eleemosynas, 478, 2 ct seq. Exempla fugientium episcopatum, Vili, 106, 2 (1'tde varias virtutes do quibus hic agitur).

3" *Exempla varix punitionis.* Exemplo Salii in posteris puniti, discant patres non peccare, 111, 521, 1, 2. Exempla punitionis indigna communicantium, XVIII. 369, i. Exempla punitorum supersLitum plus movet quam non vivorum, *111,* 114, 1«

4® *Exempta bona ob ocutos ponenda, cl alíenle wsideranda.* Exempla et virtutes sanctorum veti lucernæ sunl, XIV, 283, 2; XVI, <75, 1 : *Sint vmbi vestri prxcincli el lucerna ardentes in ma-1bus vestris.* Exempla patrum defunctorum sunl rieri spirituales, X\ III, 680, 2. Exempla bonorum ante oculos sibi statuat oportet qui bonus evadere cupit, XIV, 127, 2. Cur exemplo docendi alii, XVIII. 7, 1.

EXEQUIÆ. Exequiarum primorum Christianorum ritus, XVII, i, 2 ctxeq. *[Vide* Funus, Sepultura).

EXERCITATIO, EXEkCITIDM. 1® *Exercitium corporale* moderatum sanitati conducit, X, 97,1,2; <30,-2. Exercitium corporis ante cibum confert ad valetudinem, XIX, 230, 2. Exercitatio militibus necessaria est, IV, 551, 1, 2.

2® *Exercitia spiritualia virtutum.* Exercitio virtus omnis addiscitur, magis quam studio, XIX, 229, I. Exercitia pietatis torpidi ob difficultatem abliorrescunt, VI, 156,1. Non sunt facile mutanda, 337, 2. Crebra mutatio profectui valdo contraria, VII, 606, 2. Exercitia pia hora certa destinata fieri, non sunl facile omittenda, X, 841, 2. Exercitia olim octo erant conventuum Ecclesiæ, XVIII, 395, 2. Exercitia a professione aliena suscipienda non sunt. IX, 366, 2.

EXERCITUS. Exercitus ob exercitatione nomen accepit, IV, 551, 1, 2; XIV, 20, 1. Exercitus est unus collective, sed mullus distributivo, XIV, 177, 2. Exercitus etiam significat multitudinem, 20, i. Exercitus Dei sunt angeli, XVI, 65, 1. Exercitus robur in ordino consistit, VII, 559, 1. Exercitus cervorum duce leone est fortior exercitu leonum duce cervo, IV, 474, 2.

Exercitus Niniven et Assyrios invadentium vocatur diluvium, cur, XIV, 164, 1, 2. Exercitus barbarorum an repraesentetur per locustas in fine sæculi o puteo abyssi prodeuntes, XXL 203, 1, 2. Exercitus Romanorum Jerusalem obsidentium, an esset abominatio desolationis, XIII, 132, 1. Exercitus Theodosii imperatoris ab angelo Raphaële Ravennam ductus Joannem tyrannum profligavit, IV, 388, 2. Exercitus in terram sanctam missi, olim a Pontifice benedici soliti, 474, 2. Exercitus Antichristi erunt Gog ct Magog, XIX, 163, 1. Venient ad cum in Jerusalem, 164, 2 et seq.

EXHORTATIO. Exhortatio et consolatio species est propheliæ, 207, 2. Exhortationes acres initio moleste sunt, postea vero menti prosunt, VI, 2*2, 1, 2. Exhortationes aliquot matrum filios ad martyrium incilantium, IV, 522, 1.

EXODUS. Exodus undo dicatur, I, 424, 1. Do ejus auctore, *ibid.* Quorum gesta el quot annorum pertractat, *ibid.* Quodnam sit ejus argumentum, 424, 2. Ejus finis u««adruplex, *ibid.* Ejus chronologia. 424, I.

EXORCISMOS, EXORCISTA. Exorcistas habebant Judæi ante Christum, XVII, 352, 2. xorcista? Judæi arto a Salomone tradita pellebant dæmones, XV, 304, 2. Exorciste cur energumenis colaphos impingant, ridiculaque simulacra o collo suspendant, IV, 292, 2. Exorciste Ephesoni cur m nomino Jesu quem Paulus prædicabat, dænionern ejicere lentarent, XVII, 353, i. A dæmono corripiuntur, *ibid.,* et 354, 1. Exorcizantur sal, aqua, etc., quomodo, II, 407, 2.

EXPECTATIO. i® Expeclaro aliquando pro fi*mere* capitur, XIV, 225, 1. Expcctaliu tam bonorum quam malorum miro animum discruciat, X, 326, 1, 2: *Occupalio magna creala est omnibus hominibus, el jugum grave super filios Adam.., Cogitationes eorum, el timores cordis, adinventio expectations, ct dies finitionis.* Especiando nobis vita dilabilur, *ibid.* Expectalio inhiantium cupiditatibus in morte peribit, V, 318, 1 : *Mortuo impio, nulla erit ultra spes; ct expeclatio sollicitorum peribit.* Expectalio instantium plagarum ipsis plagis gravior est, XXI, 159, 1, 2. Expectalio creatura) qualis, *Job.* Expectalionis adimpletio quam sit grata, bona expeclanli, V, 531, 1 : *Gemma gra* lissima, expeclatio prxstolanlis.*

2® Expeclare Dominum quomodo debeamus, XVI, 175, 2 et seq.: *El vos similes hominibus expedantibus dominum suum, guando reverterit a nuptiis, ul, cum venerit, el pulsaverit, confeslim aperiant ei.* Expectantibus Deum quæ datur merces, X, 237, 2 : *Da mcrcedcm sustinentibus te, ul prophetas lui fideles inveniantur.* Expcctandum a Deo auxilium lentato, IX, 95, 1, 2 : *Sustine sustentalionem Dei; conjungere Deo, et sustine, ul crescat in novissimo vita tua.* Expeclatio gloriæ in creaturis qualis sil, XVIII, 138, 1. 2 : *Nam expeelatio creatura: revelationem filiorum Dei cxpcctat.* Expectalio justorum læta est, quare, V, 308, 1 : *Expectalio justorum Ixlilia : spes autem impiorum peribit.* Odorationi comparatur, 2. Expectalio est substantia justorum, *Job,* 163, 1 ; 416, 1.

EXPERIENTIA. Experientia rerum magistra est, *Job,* 338, 2 : *Et senes et antiqui sunt in nobis mulle vetustiores quam patres lui,* X, 198, I, 2; Vir *in mullis expertus cogitabit multa, et qui nulla didicit, enarrabit intellectum. Qui non est expertus, pauca recognoscit.* Experientia in senibus reperitur, V, 513, 2 : *Corona dignitatis senectus, qua in viis justitia reperietur.* Experientia quam Deus fecit do fide el spe hominum, VII 151, 2 et seq.: *Dixi in corde meo de filiis hominum, ul probaret eos Deus, el ostenderet similes esse bestiis.* Experientia generat fidem humanam, non divinam,XVIII, 264, 2 : *Nos non spiritum hujus mundi accepimus, sed spiritum qui ex Deo est.*

EXPIATIO. Expiatio olim ubi fiebat, II, 106. ! Quæ fiebat in Sancto sanctorum, quid tropologia significet, 107, 1. Expiatione annua pontificis ¡..daici omnia populi peccata condonabantur; <vn$ ritus, XIX, 436, 2 ct seq. Festum exi a- | tio ms).

Expiatio templi facta per Judam Machabæum, IV, 433, 1,2.

EXPLORATORES. Exploratores qui, et quibus necessarii, VII, 358, 2. Exploratoribus utatur dux militi©, IH, 12, 1. Ars detegendi exploratores hostium, *ibid.*

Exploratores quando missi in terram promissionis, II, 258, 2 et seq. Do iisdem portantibus uvam in vecte, 259, 1, Allegorico quid hoc significet, iíú/., 2. Qui bajuli hujus uvæ fuerit, *ibid.* Expio ratorum quinque peccata et mendacia, 260, 2 et Wq. Ideo subita morte puniti fuerunt, 268, 1. Exploratores in Hierichontom missi qui fuerint, XXI, 131, 2 Plseq.

EXPROBRATIO. Exprobratio dati beneficii, res erubescenda est, X, 362, 2 : *Erubescite..... ab amicis de sermone improperii, el cum dederis, ne improperes.* Est beneficii linea, XX, 38, 2 : *Dat* (Deus) *omnibus affluenter, et non improperat.* Exprobratio Christi judicis ad reprobos, XIII, 168,1,2; XVIII, 58, 1.

EXSECUTIO .OPERIS. Exsecutio operis optata a solo Deo provenit, V, 481. 1, 2; VI, 130, 1. Est ea in omni re difficilis, pr.Tparalio facilis, VI, 430, 1. Exsequi pro *absolvere* et *perficere* aliquid sumitur, adeoque illud accurato agere, IV, 507, 1.

EXTA. Exla in victimis quænam dicerentur, II, 13, 2; XII,657,2. Per ea Gentiles divinabantur, 657, 2.

EXTASIS. Extasis est animae somnus, VII, 569, 2. Differt a prophetia, et quid proprie sii, XIII, 245, 2. Quomodo fiat, Vili, 143,2. Aliquando contingit sino alienatione mentis a sensibus, XIII, 245, 2. In extasi qualis vox audiri soleat, XVII, 235, i. Extasis 1res causæ, Vili, 143, 2. Summa et maxima amoris proprietas, XVIII, 533, 2. Extasis mentis capitur etiam pro admiratione, XVII, 117,2.

EXTERI. Exteri in censu et descriptione profitebantur subjectionem Cæsaris, XVI, 56. 1. Sæpe gratiores sunt indigenis, et quare, 234, 2. Sæpo fidem excipiunt avido, quam domestici fastidiunt, 368, 1.

EXTERMINATOR, EXTERMINIUM. Exterminator angelus an fuerit S. Michael, XVIII, 342, 2. Exterminii quod sit medicamentum, Vili, 293, 1.

EXTERNA. Externa nihil prosunt, si non sequatur vita bona, X, 210, 1; 213, i, 2. Non sunt spectanda, nec secundum ea judicandum, IX, 330, I ; 332, 2; 335, 1 ; 336, 2.

EXTOLLENTIA. Extollentia nocet proximo, el amicitiam dissolvit, IX, 188, 1.

EXTRANEUS. Extranei non sunt facile in domum admittendi, IX, 366, I : *Admitte ad te alienigenam, et subvertet te in turbine, et abalienabit te a luis propriis.* Nec eis secreta committenda, 275, 2 et seq. : *Coram extraneo ne facias consilium, nescis enim quid pariet.* Cum extraneo est anceps negotiatio. VI, 64, 2 : *Tolle vestimentum ejus qui fidejussor extitit alieni; et pro extraneis aufer pignus ab eo.* Extranea mulier est adultera, V, 65, 2.

EXTREMA. Extrema cceli et terne quæ dicantur, IV, 231, 2; XV, 516, 1. Extremum judicium aliquo modo repraesentatur in judicio quo Deus Poter Christo Filio regnum adjudicabit, XIII. 92, 2. Extremorum utilis cogitatio, *Job,* 229, 1.

Extrema hominis Deus excutit. *Job,* 716, 1. Extrema gaudii quomodo luctus occupet, ostenditur in Holoferne, IV. 344, 2. Item in convivio Assucri, 365, 2. In extremis consistit vilium, XXf 79, 2.

EXTREMA UNCTIO. Extremæ Unctionis sacramentum quando a Christo institutum, XV, 688, 1. Ejus proprietates et effectus, ibid. : *Et ungebant oleo mullos agros el sanabant.* Id sacramentum negarunt mulli hæreüci, XX, 214, i. Ostenditur sacramentum esse, et de eoS. Jacobum agere in *Epistola,* ibid. : *Infirmatur quis in vobis, inducat presbyteros Ecclesiæ, el orent super eum, ungentes cum oleo in nomine Domini.* Negat id Calvinus, *ibid.* Adhibendum id periculose laborantibus, *ibid.,* t. Non sanis, non mortuis, *ibid.,* 215, I. Sed compotibus mentis, *ibid.* Adhibendum non perceptis aliis sacramentis, *ibid.* Conferendum a sacerdote non a laico, *ibid.,* 2, A pluribus valide confertur, *ibid.,* 2. In eo oratur manibus impositis pro ægro, *ibid.* Ejus materia est oleum olivarum, 215,1; 216, 1. Ejus form© quæ sit vis. 217, 1. In id recipiente requiritur fides. 216, 2 : *El oratio fidei salvabit infirmum.* Quomodo ægrum salvet in corpore et anima, *ibid.* Non esi differendum usque ad extremum halitum, 218, 1. Ejus effectus in anima, ibid. : *Et alleviabit eum Dominus, et si in peccatis sit, remittentur ei.* Sex ejusdem fructus, *ibid.* Tollit reliquias peccati, 218, 2. Cur non sit negligendum. ihid.,et 219, I.Quis proprius ejus sit effectus, *ibid.* Repetitur licito aliquoties per annum, quando quis in periculum mortis incidit, *ibid.*

EXULTAT1O. Exullalio animæ et mentis quid sit, XVI. 34, 1. Exultare capitur etiam pro *sxvire,* XX, 142, 1. Exullatio justi qualis, *Psalm.* I, 193. 1.

EXUPERIUS (S.). S. Exuperii episcopi Tolosani in egenos liberalitas. XII, 632, 2. Ejus charilas erga proximum, XYIL 36, 2. Ejus paupertas, XVIII, 459, 2.

EZECHIAS. Ezechias fuit pius rex, IX, 518, 2. Fuit pietatis el rerum sacrarum studiosus, VI, 252, 1. Parabolas Salomonis dispersas in unum codicem transcribi jussit. VI, 250, 1, 2 el seq.; XI, 477, i. Pie evertit excelsa et abstulit materiam superstitionis. IV, 72, I, 2; XVIII, 185, 2. Contemptum serpentem ænoum appellat Noheslan, id est ©mulum, *ibid.* Secundum Anastasium Nicænum abstulit libros Salomonis do plantis, *ibid.* Nullus rex Juda ei similis, in quo, IV, 73, 1. Oslendens thesauros suos Babyloniis, monetur ab Isaii iis

privandus, quia peccavit aliqua hic vanitate, et superbia, XI, 485, 1. Ejus æquanimitas et humilitas audiendo thesauros suos a Chaldaeis diripiendos. *XII,*680,1. Fisus Deo, rebellatcontra Assyriam, IV. 73,1. Cur aquas fontis Siloe derivarti io puteos urbis Jerusalem, 234,2. Urbem Jerusalem quomodo munierit, aquam in eam per canales induxit, IX, 617, 1. Imminentibus urbi Assyriis, domos paupe-rum muris vicinas destruxit, XIV, 92, 2. Cur vo-tuerit respondero Rabsaci, IV, 73,1.

Quo anno ægrotarit, XI, 472, 1. Cur in morbum incidero eum Deus permiserit, 471, 1. Curad parietem faciem converterit, *ibid.* Cur fleverit audita morte, *ibid.* Cognovit diem mortis sum, 473, 1. Oculis suis vidit umbram in horologio Achaz reduci, *ibid.,* 2. Laborabat ulcere, 483, 1. Ejus sanatio miracolosa fuit, non ficubus attribuenda, *ibid.* Ejus carmen eucharisticum, recuperata valetudine, quod publice æri incisum propositum, 477, 1. An ipso ejus auctor, *ibid.*

Ezechias quando solemne Pascha suum instituerit, XIV, 170,1. Fuit Philistois quasi basiliscus, XI, 295,1. Non est is dominator quem nascilurum in Bethleem prmdicit Miclneas, XII, 112, 1. Micbmam prophetam reveritus est, ejusque oraculis compunctus, XIV, 65. i. Ipo et Job sunt exempla pœnilenliæ, *Job,* 190, 1 ; 622,1.

EZECHIEL. Ezechiel non fuit Pythagoras, XII, 466, 1,2. Ejus cum Pythagora similitudine, *ibid.* Rabones o quibus convincatur non esso Pythagoras, *ibid.,* 2. Fuiteo prior, 467, 2. Quando floruerit, XI, 60, 1. Ejus patria, pater, XII, 467, 1. An filius et servus Jeremiæ, *ibid.* Ejus nomen hebraico quid sonet, *ibid.* Fuit sacerdos de tribu Levi, *ibid.* el 824,1. Fuit propheta, doctor el martyr, ac proinde typus Christi, 467, 1.

Quando cceperit prophetaro et quoto ætatisanno, XII, I, 1; 468, 1. Quamdiu prophetarit, 468, 1. Quoto anno mundi cceperit prophetare, *ibid.,* 2. Eo anno quo prophetare desiit, incœpit Daniel, *ibid.* Ejus idem argumentum quod Jeremiæ, 470, 1. Uli ccepit a templo, ita finit a templo, 778, 1. Tres partes sunt prophetiæ ejus, 470, 1. Ejus prophétisé non sunl ordino temporum editae, 717, 1, 2. Missus est ut in Babylone prophetaret suis, *ibid.* Omnes omnino homines ad Dei cultum el Christi obsequium allicit et invitat, 471, 1. Ejus oraculum do partu Virginis an authenticum, *ibid.,* 2. Ejus sublimità# et obscuritas quanta sit, XII, 471, 2 ; XI, 61, £ An in eo tradita sit lex secreta Dei, XII, 471, 2. Er sacrae Scripturæ oceanus et labyrinthus, 467,1. Cu» tanta sit ejus obscuritas, 472,1. Consignat oracula sua per initium regni Chaldæorum, 475,1,2. Annos suos consignat a transmigratione Jechoniæ, 717, 1, 2. Cur ejus principium et finis ab Ilebræis ante trigesimum annum non legeretur, 471, 2; 777, Ejus interpretes varii, 472,2.

An rovera viderit primam visionem, an vero lum symbolice ea ejus phantasia objecta sit, 476, 2; 477, 1. Cur juxta aquas prophetet, 477, Visa visiono gloria Dei, cur cadat in faciem, 614,1. Vocatur filius hominis tribus do causis, *ibid.* Al prævideril Deum incarnandum, *ibid.* Quomodo comederit librum, 521, i. Et quomodo is in oro ejus factus sit dulcis, *ibid.* Raptus est ab Angelo a flumine Chobar in corpore ad pagum vicinum, 525,2. Quomodo dicatur osso speculator, 527,1, 2. Cur a Deo lacero jubeatur, 528, 2 et seq. Creditus est a suis ut amens et emoto mentis, *ibid,* et 2. Quaro siluerit, *ibid.* An rcalem acceperit sartaginem, 532, 1. Quomodo dormierit el recubuerit multis diebus in latere sinistro, et mullis in dextro, 532,2. Vmctusno a suis ut amens, an vero a Deo, 533,1,2. Panem vilem ct secundarium cur comederit, ibid., 2. Ejus potus etiam fuit exiguus, *ibid.* Cur jussus stercoro boum vesci, XIII, 284, 1. Stercus non comedit, sed eo coxit panes, XII, 534, I.Sua portenta fecit non imaginario, sed reipsa, aliis videntibus, *ibid.* Loco stercoris bumani usus est bovino, 535,1. Revera decubuit per trecentos nonaginta dies, 537, 2. Id factum Dei speciali ope, *ibid.* Cur ita dormierit, 538, 1. Cur barbam raserit, 540, 1. Rapitur in spiritu in Jerusalem, et quid ibi videat, 658, 2. Cur exportetur humeris bajulorum oculis velatis, 587, 2. Mors uxoris ejus, 677,2. Quo anno viderit visionem do templo, 782,1.

Occisus est Ezechiel Babylone a duce populi sui, et quare, 467,1. An raptatus, excerebratus et equis distractus, *ibid.* Ejus miracula et potentia, ibid, IX, 527, 1. Fuit portentum, ubi el in quibus, XI, 219, 2. Factus est Dei jussu portentum suis, XIL 528, 2. Ejus encomium, IX, 527, 1. Per hominem designatur in Cherubim, XI, 42, 2. Ejus emblemata, 80, 2.

FABA. Faba notat judicium, judicumquosuffranura, IX, 340, 2. Fabæ apponebantur ad sepulcra «mliliutn, X, 100, S.

FABEU. i» Faber nomen generalo ad varias artes «tenditur, dignoscilurquo ex adjuncto, X, 291, 1. »aber conununiter ferrarium significat, nisi vox àstinguens addatur, XIV, 370, 1. Faber ferrarius etiam multiplex esi, X. 291, 2. Ejus descriptio-*ibid.,* 2. Fabri 'ferrarii primi an fuerint cyclopes, *ibid.* Eorum industria, *ibid.,* 1, 2. Olim remoti a coetu populi habitabant, 294, 2.

2° Fabrilem artem exercuit Christus adolescens et juyenis, XVI, 85, 2 cl seq. Fabor lignarius videtur fuisse, XV, 335, 2 et seq. Hinc sæpo a ro lignaria petit similitudines, *ibid.,* et 336, 1.

V Fabri turris Babel fuero finura Judaeorum iin-

pietatem suam et Antichristum exaltantium super basin, XIV, 422,1, 2. Fabri quatuor Zacbariæ visi, sunt angeli Judææ ct Jerusalem tutores, 369, 2. Fabri mystici quinam appellandi sint, 370, 1, 2- Faber fortuna quisqun sibi est, XI, 750,1, 2.

FABER STAPULENSIS. Jacobus Faber Stapu-lcnsis docuit non peccatum, sed lanium pcenam peccati transisse in omnes homines, XVUI, 97, i.

FABIANUS (S.). S. Fabianus a columba capiti suo insidente pontifex designatur, VII, 580, 4; XII, 705, 2; XIV, 593, 2; XV, 112, 2; XVII, 72, 2; XIX, 190, 1.

FABIUS MAXIMUS, Fabius Maximus a cunctatione laudatur, III, 505, 2. Ejus cunctatio proficit Romanis, VI, 4,1, 2. Quid responderit Annibali ad pugnam provocanti, XIII, 102, 1.

FABIUS GURGES. Fabius Gurges undo dictus, VI, 197, 1.

FABIOLA (S.), S. Fabiolæ publica confessio, quod vivo marito repudiato, alteri nupsisset, IX, 493, 2; XIII, 487, 1 ; XVI, 210, 1.

FABRICA. 1’ Fabrica coepta perficienda, V, 5G8, 1. Fabrica exhaurit opes regias, UI, 601, 2. Fabric® priscæ Romance quam sint ox arto construct®, VI, 216, 1. Fabrica templorum quam Deo placeat, XIV, 347, 2 et seq. Fabrica patris dicitur Hebræis filius, XVIII, 632, 2.

2» Fabrica templi per novem annos intermissa, quando resumpta, IV, 215, 1, 2. Ea perfecta est sub Dario, urbis vero Jerusalem sub Artaxerxe, 218, 2 et seq. Fabrica templi Salomonis a Juliano reincœpta, est cœlitus disturbata, XIII, 134, 2. Fabric® Iotius templi expositio mystica ex Nicolao do Lyra, XII, 819,4, 2 et seqq. Et alia ex S. Gregorio Pontifice, 792, 4, 2 ct seqq.

3° Fabrica domus spiritualis quomodo sil construenda, XIV, 355, 4, 2. Fabrica spiritualis meritorum in anima ex quibus construatur, IV, 239, 2. Fabrica virtutum et animæ, XVUI, 609, 1.

FABULA. 1» Fabularum vocabula Hebrea cur subindo ab interpretibus in linguam Grecatn el Latinam transferuntur in sacra Scriptura, IV, 354,1,2. Fabula 1res partes habet, fabulam, profabulalionom et affabulationem. XIII, 558, 1, 2. Ad fabulas poeticas subindo alludunt prophet®, 244,4,2. Fabulosa ethica quam sit antiqua, IX, 385, 2. Fabularum utilitas, XIII, 244, 1, 2. Fabulis delectantur insipientes ct stulti, IX, 554, 4, 2. Eas vitis sanctorum Immiscere ingens est temeritas, XIX, 179,1.

2° Fabula Argonautarum occasione velleris Gedeonis, 111,456,2. Herculis ox historia Samsonis,213,I. Uti cI pleraque Gentilium fabulæ, *ibid.* Fabula Æaci ex historia Samuelis, 328, 1. Item fabulæ do heroibus ex historia fortium David, 532, 4, 2. Fabula poetarum do Titanibus, IV, 354, 1, 2. Hæc facta et ficta est ex historia gigantum *Genesis,* cap. vi, *ibid.,* 2. Pro diversis fabulis in decursu commentariorum enarratis (Fide Apologus).

FABULÆ RABBINICHE. Fabula rabbinica de Phinecs elyaleb exploratoribus Jerichootis refutata, III, 11, 2. Alia da invisibilitate sacerdotum, 13, 1. Alia de Borea qui non flavit quadraginta annis peregrinationis Hebraeorum in deserto, 28, 2. Ali» quod Judæis non licuerit expugnare Jerusalem, 86, 1, 2. Error eorum de filia Jcphta non immolata, sed facta religiosa, 488, 1, 2. Fabula obscœna do Samsone molente apud Philislæos, 213, 2 et seq. Alia do statione solis impetrata ab Elimelech, 235, 1. Alia de nomine Samuelis, 262, I. Alia de duobus ultimis filiis Annæ exoratis a Phenenna, 270, 4. Alia do Davide in senio non calefacto vestibus, ob abscissionetn oræ chlamydis Salli, 407, 2; 544, 2; 545, 1. Alia de castitate Phalti el Michol, 418, 2. Alia quod Salii seipsum non interfecerit, 430, 1. Do occisore Salilis, 434, 1. Alia de freno Isaac, 466, 2 et seq. Alia de libello repudii dato uxoribus a militibus ad bellum euntibus, 476, 2. Alia do Sara, 519, 4, 2. Alia de Salomone intelligente voces brutorum, 561, 4. Aha de sanguine Janni vermiculi, secante lapides templi, 576, 2. Alia de apertis ct clausis portis templi,599, 2. Alia dc bove Baalilarum fugiente ad Eliam, 649, 2. Alia de aqua manante do manibus Elix, 650, 2. Alia de zona Eliæ, IV, 44, 4. Alia do Ezechia volente occidero filium Manassem, 79, <. Alia de Doribus natis in sepulcro prophet® Dei in Bethel, 85, 2. Alia de Elimelech sistento solem, 401, 4, 2. Alia do portantibus arcam, 419, 2. Alia do anima Naboth, 164, 1. Fabula Talmudicorum de piscibus, mari el femina, ac bove maciandis in adventu Messia-, 262, 2. Fabula do solio Salomonis, 361, 2. Hem do regina Yasthi, 364, 2. Fabulis scatet doctrina Judaeorum, XIV, 309. 2. Fabulæ Judæorum quæ et quales, XIX, 478, 1, 2. Fabulæ Simonianorum, 229, 4. Fabulæ Gentium cl Judæorum, et haereticorum quæ, XX, 428, 1. Fabulationes sunt hæreticorum colloquia, *Psalm.* II. 322,1.

FABRICIUS. Fabricii Romani constantia, IX, 482, 2; 586. 2.

FACERE. Facere Hebrai sumunt pro *perficere,* XII, 585, 1. Item pro *sacrificare, X,* 221, 2 ; XII, 828, 2; XIII, 309, 4. *Facere caput* Hobreis quid sit, XI, 318, 2. Quid sil facere justitiam legalem, XVIII, 476, 2 Facero veritatem et mendacium in Scriptura quid sit, XIII, 377, 2.

Facero nihil possumus sino Doo, XVI, 561, 4. Facienti quod in se est, non deesl Deus, XV, 533, 4. Facero omnia ad Dei gloriam parlim esi pra-ceptum, partim consilium, XIX, 407, 2 et seq,

FACIES. I0 Facies Hobreis idem est per synecdochen. quod persona, IX, S98, 4; XII, 19, 2. Facies maximo spectabilis pars in homine est, XIV, 575, 1. Facies speculum est mentis, index cordis et conscientiæ, IX, 404, 2; 405, 2, 689, 2; XIV, 5G0, 4 ;* *Job,* 480, 2. Facies sua singulis est ab aliis diversa, VI, 349, 2 et seq. Facies destituta cordis influxu pallescit ol nigrescit, XIV, 184, 2. Faciei aspectus ad amorem, commiserationem el

odium multum movet, *ibid.* Facies in speculo videtur, non ejus imago, XX, 83, 2. Facies tristis dissipat criminationes, VI, 287,1, 2. Aquiloni comparatur, *ibid.* Facies piorum serena est, impiorum nigra, XVII, i68,1, 2. Facies decora, puritas fidei et operuin, VII, 590, 1. Facies aliquando in hebreo ponitur, pro *ira, Psalm.* II, 145, *i. Ad facies,* apud Hebreos, prioritatem temporis quando denotat, *Job,* 337, 2. Faciem abscondere cl ostendero quidîJoô, 31!, 1. In faciem cadere est ritus adorantium, XII, 514,1.

2® Facies Dei coram qua oraro jubet *Ecclesiasticus* varia significat, IX, 489, 1. Facies, id est presentía Dei, cur dicatur esso in templo et in Judæa, XIV, 30, 1. Faciem avertere quomodo dicatur Deus, *Psalm.* I, 287, 2. Faciei Dei absconsio significat et reipsa adducit omno malum, ot illuminatio vel ostensio vultus omno bonum, XI, 642, 2. Facio ad faciem quomodo nobiscum judicetur Deus, XII, 649, 2. Facies Christi qualis, VII, 591, 1. Faciei Christi fulgor omnes rapiebat, XV, 243, I. Hæc in transfiguratione assumpsit ingentem splendorem, quasi divinum, 382, 2. Duplici de causa fuit a Judæis velata et palmis cæsa, 588,1, 2. Facies Christi judicis justis erit lumen, impiis supplicium, XIX, 145, 2. Facio ad faciem in cœlo videbimus tam humanam quam divinam Christi naturam, XVili, 384, 1,1.

3® Facies illius cui olim rex offensus erat, cur velaretur, IV, 382, 1. Item reorum ad mortem damnatorum, ac hodie capito mulclatorum, *ibid.,* et XII, 400, 2. Id probatur exemplis, *ibid.*

4® Facies pueri an fuerit in curru Cherubico, XII, 577, 2 et seq. Facies quatuor cherubim significant quatuor stemmata Dei, 504,1, 2. Item quatuor ejus primarias virtutes et dotes, *ibid.* Facies quatuor cherubim quatuor Christi designant formas, XIX, 354, 2 ; 355, 1. Facies leonis quomodo dicatur fuisse a dextris, et facies bovis a sinistris quatuor animalium, XII, 486, i, 2. Facies eadem in omnibus et singulis quid significet, *ibid,* et 487, 1. Facies fulgurans Gabrielis apparentis Danieli significat gloriam angelorum ct zelum contra impios et hostes fidei, item resurrectionem, XIII, 139,1.

FACTA. Facium omne a nobis æternum est, X. 183, 1 : *In omnibus operibus luis præcellens esto.* Facta respondeant doclrinæ, XIV, 318, I, 2. Respondeant dictis, VI, 302, 2 : *Quomodo pulchras frustra habel claudus tibias ; sic indecens csl in orr stultorum parabola.* Factum priusquam fiat examinandum, item cum jam factum est, X, 160,2 : *Pili, sine consilio nihil facias, et post facium non pernitebit.* Facta preclara sunt occultanda, XV, 249, 1. Facta facilius a mendacio excusantur quam verba, XVIII, 530, 1. Facta aliorum non sunt curiose indaganda, nec eorum ducatus ambiendus, IX, 341, i *Fili, ne* in *mullis sint actus tui.* Facta Christi etiam parabolae fuerunt, XV, 321,1.

FACTIO. l' actioms tolletidæ unica ratio est, caput et ducem tollere, XIII, 600,1. Factiones aurigarum circensium quadruplices erant, XXI, 138,2. Factiones 1res Hierosolymis fuere tempore obsidionis, XV, 509, 1. Factiones priscæ Alborum et Nigrorum, Guelforum el Gibellinorum diu totam Italiam turbarunt, X, 52, I.

FACULTAS. 1® Facultas de divinis disserendi studio parta, non prophetia est, sed scientia, XVIII, 387, i. Facultas exsequendi non erit in inferno, licet futura sint desideria mala, *Psalm.* I, 373, 2.

2° Facultates temporales sunt homini ut pellis, caro, ossa, XIV, 90, 2. Facultates sunt divilum robur el fortitudo, 103, 2. Facultates non sunt tradendae filiis ante mortem, sed in morte, X, 181, 1,2; 184, 1. 2 (Ftrfe Divit iæ).

FACUNDIA. Facundiæ vanitas, VII, 137, 1.

FÆCES. Faeces a vino cur amoveantur, XIV, 283, 2. Fæces sunt otium et deliciæ, XII, 301,2.

FALLACES, FALLACIA. Fallacia ea quæ comitatur creaturas, VII, 20, 1. Fallacia mundanae voluptatis, 19,2. Fallacia deliciarum, 103, 1. Fallacia mulieris sunt ejus blanditi®, fictiones artes et fraudes, V, 130, 1. Fallacia haereticis est usitela, XVIII, 634, 1. Fallaces sæpe patent aliorum dolis et contumeliis, V, 525, 1 *(Vide* Fhaudulenti).

FALS1TAS, FALSUS. Falsitas una non tantum veritali, sed et alteri falsitali opponitur, V, 365, 1. Falsitas angulos quærit, XIX, 282,2. Falsi fratres Christianos produnt, XV, 504, 1. Falsitas voluptatis terrena*, VII, 10, 2.

FALX. Falx significabat apud zEgyplios, tempus omnia demetens, VII, 129, 1. Est symbolum punitionis, stragis, excidii, XIV, 413, 1. Falx acuta in manu Fili: hominis quid sit, XXI, 284, 1. Falx quoque est cultellus vindemiatorum, *ibid.,* 2. Falces in gladios vertuntur tempore belli, XI, 123, 2.

FAMA, i* Fama sæpo major est vcrilalo, IV, 450, 1 : *El audivit Judas nomen Romanorum, quia sunl potentes viribus, et acquiescunt ad omnia quæ postulantur ab eis.* Fama cur alata pingatur, XIX, 117, 2. Fama hominum parvi csl facienda, XII, 146, 1, 2: *Diem hominis non desideravi, tu scis.*

2® Fama bona idem est quod innocentia, *Job,* 532, 2 : *Donec deficiam, non recedam ab innocentia mea.* Famæ bonæ odor optimus, *Jeb,* 277, 1. Ejus claritas lucerna designatur, VI, 69, 2 : *Qui maledicit patri suo et matri, exlinguetur lucerna ejus in mediis tenebris.* Post mortem crescii et perennat, VI, 132, 2.

3® Opibus præstat, VI, 132, 1, 2: *Melius est nomen bonum, quam divitix multe.* Præstanliorest unguentis, VII, 238, 2. Melius est nomon bonum quam unguenta pretiosa. Fama virtutum et sanctorum exemplorum et operum recreat audientes, V, 475, 2 : *Lux oculorum Letificai animam, fama bona impinguat ossa.* Item cum qui ea habet, *ibid.* Famam cordati magnifaciunt, VI, 532, 2. Famæ maxima habenda est ratio, idque per filios, X,

351» 1 : *Filiorum peccatorum perit hxreditas, et cum semine illorum assiduitas opprobrii.* Fama parentum est fama filiorum, et vice versa, V, 528,1 : *Corona senum, filii filiorum : et gloria filiorum, patres eorum.* Quibus maximo curanda est fama, X, 355, 1 : *Curam habe de bono nomine; hoc enim magis permanebit tibi, quam mille thesauri pretiosi et inagrii.* Quomodo quærenda, *Job,* 395,2. Quomodo bonam famam rex et judex assequetur, X, 522, 2. Famam venanti duci mors parvi facienda, XIV, 178,1. Fama mala et infamia fideli devitanda, V, 157, 2. Qui famam negligiti in proximi salutem crudelis est, ea ei debetur, XVIII, 214, 1 : *Providentes bona, non tantum coram Deo, sed etiam coram hominibus;* 474, 1 : *Providemus bona, non solum coram Deo, sed etiam coram hominibus.* Quare ad famam p isci, tam fideles quam infideles ita anhelarinl, X, 354, 1. Hoc oritur ex animæ immortalitate, *ibid.,* 2 et 439, 1, 2: *Corpora ipsorum in pace sepulta sunt, et nomen eorum vivit in generatione ct generationem.*

3° Fama superborum peribit, *Jub,* 303, 2 : Memoria *vestra comparabitur cineri, et redigentur in lutum cervices vestra.* Fama impiorum cessat post mortem, X, 1 : *Luctus hominum in corpore ipsorum; nomtK lutem impiorum delebitur.*

FAMES. 1* Fames sævKh xt ferro, IV, 323, 2. Fames durissimum telum, *Job,* 390, 2. Cruciat et enecat spiritum, VI, 121,1, Fames suadet violare Sabbatum, X V, 300, 1. Fames est malesuada et scelerum auctrix et causa, *Job,* 390, 2; 391, I, 2. Fames adducit pestem, XVII, 253, 2. Fames sequitur ex olio, VI, 23, 1. Fames apta pœna deliciarum etgulæ, XXI, 328, 1.

2° Quoad bonos effectus, fames homines cogit laborare, V, 509, 2. Parii saporem ciborum et dulcorem, VI, 334, 2. Labore paratur, XIX, 230, 2. Est magistra virtutis, *Job,* 145, 1.

3° Famem sæpius Israelitis ob idololatriam Deus immisit, XIII, 570, 2. Fames Judæ® septem annorum quam Eliseus sub Joram rege prædixit, an a Jocle significata sit,481, 1, 2. An fames biennalis quam prædixit Amos, *ibid.* Ulrumque negatur, *ibid.* Fames Jerusalem tempore obsidionis per Romanos, XI, 133, 2; 159, 2; 593, 1. Famem cur predici a Christianis voluerit Deus sub Claudio, XVII, 253, 1. Cur ea orbi immissa, et quando ea facta, *ibid.,* 1, 2. Fames Rom® obsess® a Wnndalis sub imperatore Honorio, XII, 543, 1. Famem Anglicana® prævius ostendit cometes (juxta opinionem tunc temporis pervulgatam do cometarum influxu), 653, 2. Fames in Athenienses unde immissa, XIII, 87, 1. Famis patientissiini sunt ursi, *ibid.*

4° Fames spiritualis quæ dicatur, V, 274, 1. Unde nascitur, IX, 655, 1. Fames venerabilis Eucharisti®, optima est ad eam suscipiendam disposino, XIV, 469, 2.

FAMILIA. !• Familia est magnus quidam civi% homo, XIV, 261, i. Familiae Hebraeis sunt domui XIX, 454, 1.

2’ Familia quænam sit optima, VI, 20, i. Quæ» nam felicissima, II, 177, 2. Familia ædificatur et roboratur prudentia, item arte, industria et virtute, VI, 216, 1, 2; 217,1 : *Sapientia adificatur domus, et prudentia roborabitur.* Familiae stabiliuntur per filios parentibus honorem deferentes, IX, 118, 2: *Denediclio patris firmat domos filiorum; maledictio autem matris eradicat fundamenta.* Familiæ splendor, dignitas, nobilitas a parentibus ad filios transmittitur, VI, 19, 1 : *Domus et divitia dantur a parentibus ; a Domino autem proprie uxor prudens.* In familia adhibendus est ordo, 218, 1 : *In doctrina replebuntur cellaria universa, substantia pretiosa el pulcherrima.* Familiæ su® providere debet paterfamilias, 462,1. Familiæ cura non excusat ab eleemosyna, 26, I.

Insigne speculum familiæ est, in qua pater velut sol, mater ut luna, filii quasi steli®, I, 340, 1 : *Ait* (Joseph) : *Vidi per somnium, quasi solem, cl lunam, el stellas undecim adorare me.* In qualibet familia est imago SS. Trinitatis, maxime in familia Verbi incarnati, IX, 669, 2; XV, 64, 1. Familia S. Josephi erat coelum terrenum, XV, 64, 1.

3° Familia impiorum cito delebitur, V, 416, i : *Domus impiorum delebitur, tabernacula vero justorum germinabunt.* Familiæ mult® potentes, sed impi® sæpo justo Dei judicio, ad nihilum redigentur, XIV, 416, I : *Veniet* (maledictio) *ad domum furis, el ad domum jurantis in nomine meo mendaciter : el commorabitur in medio domus ejus, cl consumet eam, et ligna ejus, el lapides ejus,* Familiæ etiam regi® ob peccatum overs®. III, 627, 2 : *Et propter hanc causam peccavit domus Jeroboam, et eversa est dc superficie terra.*

4° In familia Heber mansit cultus Dei et lingua Hebraea, quæ et vocatur labium electum, XIV, 303.2. Familia David tempore Christi plebeia erat, XI, 255, 1. Ver familiam David quæ in morte Christi planxerit, intelligi possunt proceres : per posteros Levi, sacerdotes cl pontifices; per Semel familiam, doctores et scriba», per familiam Xathan, prophet®, XIV, 513. 2. Cur e® plangere debuerint, 514, 1. Familia Esther cur myrlelis comparetur, 363, 1. Familiæ sub Cornelia plures Rom® censebantur. W II, 229, i, 2

FAMILIARIS. Familiares impii regem depravant, VI, 257, 2 (Fide Amic i).

FAMILIARITAS. I0 *Qux familiaritas ambienda.* Familiaritas cum Deo parit donum prophetia*, XVI, 566, 2 : *Jam non dicam vos servos, quia servus nescit quid faciat dominus ejus. Vos autem dixi amicos, quia omnia quacumque audivi a Patre meo, nota feci vobis.* Quo quis Deo familiarior, eo magis so despicit, 25, 2 : *Dixit autem Maria : Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.*

Î» *Qux familiaritas vitanda.* Familiaritas infidelium cavenda, XVUI, 460, 1,2: *Nohtc jugum ducere eum infidelibus.* Familiaritas mulierum est velut ignis in sinu, Y, 477, 1 : *Numguid potest homo abscondere ignem in sinu suo, ul vestimenta illius non ardeanl? Aut ambularo super prunas, ul non comburantur plantas ejus? Sic qui ingreditur ad mulierem proximi sui, non erit mundus* cum *tetigerit eam.* Est ea cavenda, cur, *ibid.,* 2 el seq. Familiaritas cum principe est periculosa, IX, 288, 2 : *Longe abesto ab homine potestatem habento occidendi; et non suspicaberis Umorem mortis.* Familiaritas nimia parit contemptum apud principes, nec non et apud alios homines, IX, 603,1 : *Memento patris el mains lux; in medio enim magnatorum consistis; ne forte obliviscatur te Deus in conspectu illorum, el assiduitate lua infatuatus, improperium patiaris, et maluisses non nasci, et diem nativitatis lua: maledicas;* XV, 338, 2 : *Jesus autem dixit cis : Non est propheta sine honore, nisi in patria sua, et in domo sua* {*Vide* Consortium).

FAMULI. Famuli otiosi locustis comparati, strenui vero florere faciunt familiam; famulorum ergo delectus habendus, *Job,* 12, 1, 2; 13, 1. Ad quid habendi famuli, 11, 2; 12, 1, 2. Famulis qualiter utendum, 619, 1: *Si contempsi subire judicium* cum *servo meo et ancilla mea,* cuín *disceptarent aduersum* me.... *numquid non in utero fecit* me, *qui* el *illum operatus est, cl formavit me in vulva unus?* Eis stipendia sunt persolvenda, 183,2. Famuli obsequentes solent a dominis ad altiora promoveri, et mulla dona accipere, VI, 348, 1, 2: *Qui servat ficum, comedet fructus ejus, el qui custos est domini tui, glorificabilur.* Ad vilissima se dimittant, *ibid. (Vide* Servus).

FANUM. Fanum a *fando* dicitur, I. 636, 2 ; VII, 324, 1. In fanis ethnici ex sacrificio olim epulabantur, xvni, 326, 2.

FAR. Far dicitur a *frangendo,* VI, 354, 1, 2. Far erat victima priscorum Gentilium, XIV, 563, 1.

FARAOTES. Faraotcs Indorum rex agros coluit, V, 357. 1.

FARO (S.). S. Faro episcopus puerum cæcum confirmans illuminavit, XVII, 199,1.

FASCIA. Fascia candida olim erat regum corona et diadema, XII, 658, 1, 2. Fasciœ quibus marmile stringuntur, symbolum sunt illibati pudoris, 35, i. Fascia pectoralis spons® cujus rei eam moneat, XVIII, 677, 1. Fasciis stringuntur et confirmantur corpuscula infantium, XII, 606, 2. Fasci® Christi mund® furrunt, in earum honorem dies festa instituta, XVI, CO, 1. Fasci® sepulcrales quænam estent, 496, 2.

FASCICULUS. Fasciculus Dei quis dicatur, XIII, 63s. *i* Mundus sublunaris el globus terr® septupbcitar fasciculus vocatur, *ibid.* Mystice est Ecclesia, et anagogice electorum cadus, 639, 2. Fasciculus viventium est numerus prædeslinatorum, cur, *ibid.* Fasciculi varii impiorum an faciendi in judicio juxta varia scelera, XI, 362, 1. Fasciculus myrrh® Christus in Eucharistia, VII, 527, 1. Christi passionem el mortificationem designat, 528, 1, 2. Fasciculus myrrheua contexitur ox illusionibus Christi, XV, 589, 2.

FASCINATIO, FASCINATOR. Fascinario quid, Vili, 370,1 : *Fascinatio* enim *nugacitatis obscurat bona.*

Fascinator fascinum maximo gestat in oculis, VI, 148, 1 ; 206, 2. Quid el quomodo fiat fascinum, XVIII, 537, 1 : *O insensati Galalæ, quis vos fascinavit non obedire veritati, ante quorum oculos Jesus Christus proscriptas est, in vobis crucifixus?*

FASTUS. Fastus oculis so prodii olatis, V, 467, 1 : *Sex sunt qux odit Dominus... oculos sublimes.* Fastus peccato sequenti deprimitur, 502,2: *Contritionem procedit superbia, et ante ruinam exaltatur spiritus.* Fastus animi quo pacto retundendus, 503, 1, 2. Fastus hærelicorum, XXI, 201, 2: *El similitudines locustarum similes equis paratis in prolium, et super capita earum lanquam corono similes auro.*

FATUA. Fatua Fauni rogis Latii uxor, (a marito virgis cæsa usquo ad mortem, eo quod vinum bibisset, X, 7, 2 el seq.

FATUA. Fatua Dea unde dicta, VII, 155, 2.

FATUM. Fatum quid vere sit, XII, 500, 1. Fatum gentilium quid, II, 104, 1. Rejicitur, *ibid.* Fuit philosophis Deus, vel Dei providentia: huic omnia, tam bona quam mala tribuebant, VI, 5,1,2. Opponitur providenti®, VII, 203, 2. Fato tribuebant omnia pharisæi, XIX, 43, 1. Fatum ox siderum cursu et dispositione constitui finxere veteres, XII, 285.1.Fatum non noscitur ex astris, XV, 74,1. Et præserrim ex stella quæ Magis apparuit, *ibid.* 2 ot seq. Deum fato subjiccro est eum spoliaro sua divinitate, XVUI, 374, 4. Fatum Stoicorum quam violentum, XVII, 320, 1. Id refutatur. 55, 2. Fatum Calvini est violentius fato Stoicorum, hominem in desperationem adigit, XVIII, 167, 1. Refutatur, tollitur el rejicitur, XII, 637, 1 ; XVII, 94,2; 95,1 ; 96.1. 2; XVIII, 167,1. Fato Christus non fuit subjectus, XVI, 440,1. Fata Dei viam inveniunt, XIX, 479.1. Fati vi fortuna semper agitur, XI, 749, 2.

FATUUS. Fatui non loquuntur nisi stulta, V, 447, 1. Fatuos honorant Turc®, IX, 275, 2. Fatuum vocaro proximum quam gravo sil peccatum, XV, 162, 4. Fatuus dicitur cibus insipidus, 154, 4 (Pide Stultus).

FAUCES. Fauces sunt etiam stridi ingressus vallium aut collium, XIII, 72, 2. Fauces hiantes signum famis, *ibid.*

FAUNI. Fauni in sylvis habitantes sunt dæmones, XI, 282,1. Horum specie aliquando apparent daemones, 452, 1, 2. Fauni ficarii qui sint, XII, 322, 1. Undo illi dicantur, *ibid.*

FAUSTINA. Faustina, Marci Antonini philosophi imporaloris uxor, infamis fuit «tupris, XIII, 283,1.

FAUSTINOS et JOVITA (SS.). 9. Faustinos el i S. Jovita martyres, in carcero clausi ab angelo panem acceperunt, ox quo Eucharistiam conficerent, quam Secundo militi baptizato darent, XII, 21 1,2.

FAUSTUS. Faustus Socinus negavit Christum hic in terra fuisse sacerdotem et redemptorem, XVIII, 258, 1 ; XIX, 424,2. Quæ hinc absurda sequantur, *ibid.*

FAVILLA. Favilla in plagis Ægypti sparsa creant ulcera, I, 508, 4. Fuit symbolum ardentium pustularum, *ibid.*

FAVOR. Favor praestat auro, VI, 132, 2. Favor humanus quam vanus, XII, 146, 2. Favor humanus parvi faciendus, *Job,* 441, 2.

FAVORLNUS. Favorinus sapienter cessit impe- 'um Adriano, cui erat infensissimus, IX, 262, 4.

FAVUS. Favus dictus est a *fovendo :* est apum loinus et cellula), V, 231, 2. Arte insigni ab iis construitur, 508, 2. Favi sunt melliti, et sæpo toti cum meile eduntur, VI, 231, 2.

Favus mollis est sermo sanctorum. VIII. 70,4,2. Favi varia symbola, 93, 1, 2 etsoq. Est symbolum Christi, XVI, 282, 1.

FAX. Fax vocatur in Scriptura etiam lampas, XV, 155,2. Faces in nuptiis proferebantur sponsis, 524, 2 et seq. Faces imperatori praeferri solita? quomodo distinguerentur ab iis quæ imperatrici ct patriarch® proferebantur. XIV, 408, 2. Faces in portubus accendi solita?, ut navigantibus prælu- ceant, XIX, 37, 2. Cur in baptismo accendantur, 400, 1.

FEBRIS. Febris dicitur a *fervendo,* XV, 228, 1. Febris proprietates, *ibid.,* 2. Febres varia?, 229, 1. Febris omnia fortia edomat, XI, 472. 1.

Febris est typus ignis concupiscentia), XV,228,1. Febris amoris quam noxia, XIII, 341, 2. Febres nos ad inferni cogitationem admonent, *Job,* 326, 1.

FEL. I0 *Fellis natura et proprietates.* Fol est sedes iræ et furoris, IV, 419, 1 ; XVIII, 178, 1, 2. Fol valet ad dispellendam caliginem oculorum, IV, 274. I. Et nominatim piscis callyoniini qui in co abundat, 292,1. An illud illuminavit oculos Tobiæ, 293, 2. Fel curavit Tobiam a cæcitato naturaliter. 303, 1, 2. Eximebatur olim fel, dum in connubiis Junoni pronubæ sacrificabatur, V, 146, 2; XVIII, f»67, 2. Fel aspidum mortiferum, *Job,* 426, 4. Fello potatus fuit Christus ante crucifixionem, XV, 516, 4.

2« *Fel quid mystice et symbolice.* Fel mystice est amarities tribulationis, quæ oculos mentis mello voluptatis oxcæcatos aperit, IV, 494, 4. Fel est symbolum amaritudinis, *Job,* 361, 1. Fel amaritudinis Simonis Magi quod dicatur, XVII, 202,1. Fel peccati quod sit, ct quare Domino Judæi fol in cruce propinarmi, *ibid.*

FELICITAS. 1" *Felicitas vera quxnam,* Psalm. II, 447, 2: *Beatum dixerunt populum cui l\xc surd; beatus populus cujus Dominus Deus ejus.* Felicitas vera in quo sita sit, VII, 3, 2. Illam ostenditur non nsistere in cibis, 228, 1 ; *Omnis labor hominis in ore ejus : sed anima ejus non implebitur.* Non est in opibus sita, X, 96, 4 : *Melior esi pauper sanus, et foriis viribus, quam dives imbecillis et flagellatus malitia.* Felicitas vera sila solum in Doo, VII, 281, 1 : *Solummodo hoc inveni, quod fecerit hominem rectum, et ipse se infinitis miscuerit quxstionibus. Quis talis ut sapiens est? el* quii *cognovit solutionem verbi?* Felicitas summa est ad Deum accedere, XIV, 298, 2 : *Non audivit* vocem, *et non suscepit disciplinam : in Domino non est confisa, ad Deum suum non appropinquavit* Felicitas summa hominis est, si Deus in eo regnet 21,4: *Ascendent salvatores judicare montem Esail et tunc erit Domino regnum.* Felicitatis omnis semrf est religio et cultus Dei, 445, 2 : *Ante dies illa merces hominum non erat, nec merces jumentorum erat; neque introeunti, neque exeunti erat pax prx tribulatione,... Nunc autem non juxta dies priores ego faciam reliquiis populi hujus.... sed semen pacis erit.* Felicitas sequentium Deum ac Christum, el fidelium, XIII. 474, 4, 2 : *Quis sapiens, el intelliget ista? quia recise vix Domini, justi ambulabunt in eis.* Felicitas justorum solida est et perdurat, impiorum modica ot brevis, V, 382, 2 : *Lux justorum Ixtifleat; lucerna autem impiorum extinguelur.* Felicitas justorum recreat omnes, V, 319, 2 : *In bonis justorum exultabit civitas, et in perditione impiorum erit laudatio.* Felicitas in beato causa est misericordi», XIX, 182, 2. Felicitas vita ætorna, XVIII, 146, 1 : *Stipendia enim peccati, mors. Gratia autem Dei vita xterna in Christo;* XIX, 400. 2; 476, 2 : *Expectabal enim fundamenta habentem civitatem, cujus artifex et conditor Deus.* Felicitas lucerna repraesentatur, VI, 71, 2. Felicitatis symbolum est byssus, XXI, 334, 2 : *Datum est illi ul cooperiat se byssino splendenti et candido. Byssinum enim justificationes sunt sanctorum.*

2° *Quid sit felicitas humana.* Quam sit inconstans, XX, 42, 2. Felicitas mundana cito pertransit, *Psalm.* II, 179, 1 : *Defecerunt sicut fumus dies mei, et ossa mea sicut cremium aruerunt.* Felicitates sæculi somnia sunt dormientium, XVUI, 655,4 : *Propter quod dicit: Surge, qui dormis, et exurge a mortuis.* Felicitati sæculi non est fidendum, quia fugax, IX, 228, 2 : *Non irrideas hominem in amaritudine anima? sux; est enim qui humiliat et exaltat circumspector Deus.* Felicitas mundana syllabro unius mutatione facileimmulatur, XIV, 497, 4. Felicitas semper miscetur infelicitati in hac vita, V, 517, 2. Felicitas terrena deducit ad ruinam et interitum, 417, 1. Felicitas nimia multis est causa lapsus, X, 496, 2: *Dedisti maculam m gloria tua, el profanasti semen tuum.* Nimia felicitas est mali ominis, *Job,* 125,2 : *Ego vidi stultum firma radice, et maledixi pulchritudini ejus stam tim. Est* ruinæ proxima, 426, 2. Quid in regibus causare soleat, VII, 485, 1: *Melior est puer pauper*

r *sapiens rege tene el stulto qui nescit previdero* in *posterum.* Felicitas aliquando custos virtutis, *Job.* 563, 2 : *Quis mihi tribuat ul sim juxta menses pristinos, secundum dies quibus Deus custodiebat me?* Felicitas veteris legis erat in bonorum obundantia sita; evangelica in carentia temporalium, X, 484, 2. Felicitas terrena Judæis semper promittitur, Christianis cœlcstis et spiritualis, 2, L

3° *Felicitas impiorum et iniquorum.* Felicitas impiorum et superborum est peccatum, VI, 97, 2: *Exaltatio oculorum est dilatatio cordis : lucerna impiorum, peccatum.* Felicitas impiorum est lapis offensionis mullorum, *Job.* 357, 2; 376, 2 : *Stupebunt justi super hoc. et innocens contra hypocritam suscitabitur.* Felicitas iniquorum est magna tantalio. *Psalm.* I, 232, 1 : *Noli amulari in eo qui prosperatur in via sua. in homine faciente injustitias.* Est futilis, *Job.* 476, 1 : *Nonne succisa est erectio eorum, el reliquias eorum devorabit ignis?* Est momentanea, 210, 4 : *Cum adhuc sit in flore* (carectum), *nec carpatur manu, ante omnes herbas arescit. Sic vix omnium qui obliviscuntur Deum9 ct spes hypocrita peribit*; 538,1: *Si multiplicati fuerint filii ejus, in gladio erunt, ct nepotes ejus non saturabuntur pane.* Felicitas impiorum non diu durat, IX, 287, 4, 2. *Non zeles gloriam et opes peccatoris; non enim scis quæ futura sit illius subversio.* X, 331,2: *Substantia injustorum sicut fluvius siccabuntur, et sicut tonitruum magnum in pluvia personabunt.* Eaquo in tormenta transit. IX, 288, 4 *(Vide* Beatus, Prosperitas).

FELICITAS (S.). S. Felicitas martyr filios ad martyrium animavit, I, 407, ! ; V, 149, 1; 508, 2; XII, 393, 2. Septem filiorum mater, similis matri septem fratrum Machabæorum, IV, 534, 1. Esta leopardis discerpta, quia idola gentium coiero noluit, XII, 92, 4,2; 465, 2. Ejusdem præconia, IV, 534, 4.

FELICULA (S.). Ejus in tormentis constantia, VII, 563, 2. Læla toi menta subiit, IX, 68, 1. In tormentis so Christi passi consideratione firmabat, XV, 620, 1.

FELIX PRÆFECTUS. Felix præfectus Jud®® qua occasione factus fuerit, XVII, 400, ! ; 404, 2. Ejus gesta in præfectura, 402, i, 2. Ejus praenomen, 403, 1. Fuit adulter, 408, I. Fuit injustus, iMd.Eum vi verborum percellit Paulus, XV111,9,2. Est Romam vinctus missus a Festo successore, XVII, 408, 2; 440, 2.

FELIX EPISCOPUS (S.). In martyrio S. Felicis episcopi Africani luna conversa est in sanguinem, XXL 455, 2.

FEMINA *(Vide* Mulier).

FEMORALIA. Femoralia unde habeant nomen, L 698, I. Iis non utebantur Judæi laici, sed soli sacerdotes, UL 473, I; XV, 623, 1. Iis non utebantur veteres sacerdotes Græci el Romani, XVII, 263. 2 el seq. Femoralia veteres sacerdotes gestabant, cl cur, I, 07, 1,2. Erant prima pontificis vestis, X, 458, 4. Quid ea tropologico significent, I, 698 4. Femoralia pontificis linea quid significarent, XIX, 495, 2.

FEMUR. Femur quid significet, I, 381, L Femur perculere, tropologico est voluptatem carnis estinguerò, XII, 227, 4. Femorum symbola,Vili, 168. 2 cl seq. Femur Christi quatuor res notat, XX, 310, 4.

FENESTRA. Fenestra templi quales, III, 575,2, Quales essent,et cur vocentur obliqua?, XII, 812,1. Erant hæ cancellis quibusdam transversis obducta) et quasi clausæ, *ibid..* 2. Null® erant in Sancte sanctorum, et quare, 111,575, 2. Earum silus mystico exponitur, *ibid.* Mystice sunt doctores Ecclesiæ, III, 575, 2 et seq.; XII, 813, 1. Item Christ! vulnera, *ibid.* Feneslræ obliquæ in cubiculis sunt mystice donum contemplationis in fidelibus, XII 796, 1, 2.

Per fenestras in *Cantico* quid intelligatur, VII, 577, 1. Quæ feneslræ mystic® sint, per quas Deus videri possit, IX, 429, 1, 2 et seq.

FERA. Fer® obediebant Adamo in statu innocenti®, XX, 154,1. Quomodo omnes rationem hominis agnoscant, I, 153, 4, 2. Hominem timent et ab eo domantur, IX, 477, I, 2. Mull® non cicurantur, sed domanlur, XX, 152, 1. Deo et sanctis serviunt, XIV, 38, 1. Mull® in homines benign® fuere, 151, 1. Sanctis sunt pacific®, *Job.* 448, 4. Catulos suos efformant ad omnes actiones natur® su® congruas, VI, 198, 4. Solent corpus capi® prædæ usquo ad cor findere, ipsumquo cor primo devoraro, XIII, 456, 2. Quomodo venerint ad insulas, et ad novum orbem, I, 150, I, 2 et seq. Quædam etiam habent peritiam natandi, *ibid..* 2. Fer® tropologico significant dæmones, ct homines ferinis moribus, II, 412, 2.

FERCULUM. Ferculum Salomonis quid, VIII, 13, i, 2 el seq. Ferculum tria significat, 13, 4, 2. Ferculum csl Romana Ecclesia, 14, 1. Ferculum csl Eucharistia, *ibid..* 4, 2. Ferculum deitatis est humanitas, 15,1. Ferculum Christi fuit crux, *ibid.,2.* Ferculum Christi, *primo,* mens pia ; *secundo,* cor exercitatum in virtute; *tertio,* mons zelosa, 16,1,2. Quid sit symbolice ferculum Salomonis, 47, 1, 2.

FERDINANDUS II IMPERATOR. Ferdinandus II malleus haereticorum fuit, V, 424,2.Acre hro* resi bellum indixit, VI, 361, 4. Ab hærelicis exagitatus eos miro exagitavit, 371, I. Ejus responsum cuidam religionis libertatem poscenti, V, 443, 1. Qua arte Silesios ad fidem catholicam pellexerit, VI. 446, 4. Ejus felicitas, potentia, gloria, V, 443, 1. Ejus resignado, III, 498, 4, 2.

FERDINANDUS I REX CASThiXÆ ET LEGIONIS (dictus Magnus). Ferdinandus morions anno 1065 ad templum se deferri curavit, ibique Deo regnum ab eo acceptum reddidit, II, 332, 1.

FERDINANDUS ¡V. Ferdinandus IV (dictus r.4journ¿), quosdam inauditos necari jubens, ab ÜS ad tribunal Dei citatus mortem subiit, I, 155, 2.

FERDINANDUS, ARAGONUM REX ET NEAPOLIS. Ferdinandus aequanimiter suorum militum clatlrin tulit, XII, G80, 1.

FERDINANDUS A SALAZAR. Ferdinandus a Saíazar in *Proverbia* scripsit, do ejus commentario judicium, V, 13, i.

FERDINANDUS MAGALIANÜS. Ferdinandus Magalianus orbem totum triennio circumnavigavit, X. 413, 2.

FERIA. Ferite in Ecclesia unde dicantur. XIX, 298, 2. Ferias omnes dies quare vocet Ecclesia, II, 147, I. Feria sexta Christus conceptus et mortuus est, XVI. 57,2. Feriæ quarlæ jejunium unde coeperit, XV, 543. 1.

FERMENTUM. I0 Fermentum dicitur a *fervendo,* XV, 330, 1. Fermentum in sacrificiis Deus vetuit, et quare, II, 18, 4. Fermentatum nihil inferri poterat altari, poterant tamen panes fermentati afferri quasi donaria pro sacerdotibus, XIII, 569, 2.

2° Fermentum subinde pro malitia capitur, V, 283, 4. Mystice significat vitium et astutiam, II, 18, I ; XIII, 569, 2. Fermenti qualitates competunt corripi nolenti, V, 283, 4. Fermentum pharisæorum et Herodis erat eorum doctrina legi divina) contraria, XV, 695, 4. Fermentum Pharisæorum occidebat animas, XI, 693, 1. Ab hoc cavero suos jubet Christus, non quatenus legem docebant, sed quatenus eam suis vanis traditionibus vitiabant, XV, 362, 2 et seq.

FERRANDUS FLANDER. Ferrandus Flander dum sibi de Gallis victoriam spondet, post oracula divinorum, vinctus Parisios adducitur, XI, 516. 1.

FERRUM, FERREUS. I0 Ferri usus et necessitas, est optimum el pessimum vitæ instrumentum, X. 316. 4. Ferrum et æs quomodo præparentur, *Job,* 546, 4. Ferrum chalybe durescit. VI, 317. I. Ferrum ignitum aquæ intinctum indurescit, X, 434, 2. Ferrum lima exacuitur, VI, 347, 2. Ferreis plaustris triturabant Ilobræi, XIII, 540, 4, 2. Talo plaustrum describitur, *ibid.* Ferro candenti olim proba criminis fiebat, XVIII, 272, 4.

2® Ferrum symbolum est dura» servitutis, X, 58, I. Item constantia', 317, 2. Valons est etiam symbolum, XIV, 369, 2. Ferro denotatur bellica vis Romanorum et eorum duritia in continuis latioribus, XIII, 28,1 Ferrei sæculi descriptio, XIV, 1»2. I.

FERREOLUS (S.). S. Ferreolus martyr post mullos annos a morte inventus est integer illæsus, XII. 761, 1.

FERVERE, FERVENS, FERVIDUS, FERVOR. Fervens natura apta sublimi virtuti, XVIII, 521, 2; 522, 1 : *Persequebar Ecclesiam Dei, et ezpuijnabam illam, el proficiebam in judaismo.... abundantius emulator existent paternarum mearuta traditionum.* Fervor ad omne opus bonum consistit, 210, I : *Spiritu ferventes, Domino servientes.* Fervido exiliuntad bona opera, III, 458, 4: *Et David saltabat (otis viribus ante Dominum.* Fervidi serviunt Deo cum gaudio, V, 162. 2: *Si vero impiger fueris, veniet ut fons messis tua, el egestas longe fugiet a te.* Fervor mentis omnia superat et non deficit, XI, 501, 1, 2 : *Assument pennas ul aquila, current, et non laborabunt, ambulabunt, el non deficient.* Ferventis spiritu descriptio, XVIII, 210, 2. Fervidi spiritu per austrum notantur, XII, 798, 2. Fervor Deo servire incipientium velut viridis seges, X, 337, 2: *Gratiam et speciem desiderabit oculus tuus, el super hae virides sationes.* Fervor necessarius ad docendoj subditos legem Dei, III, 7, 2 et seq. : *Non recedat volumen legis hujus ab ore tuo, sed medilabrris in eo diebus ac noctibus, ul custodias el facias qua scripta sunt in eo.* Fervor S. Petri se in mare mittentis, XVI, 642, 2 et seq.

Ferventes sæpe fiunt tepidissimi, VI, 512, 2. Fervores noviliorum intempestivi cito consumuntur, V, 385, 2 et seq. Fervores nimii initio non probantur, VI, 401, i : *Totum spiritum profert stultus : sapiens differt el reservat in posterum.* Primus fervor Ecclesiæ refrixit, XVIII, 395, 2.

Fervor spiritus quomodo excitandus, XIX, 273,1,2: *Propter quam causam admoneo te ul resuscites gratiam Dei qua esi in le, per impositionem manuum mearum.* Ad fervorem acres stimuli, XXI, 86, 2 et seq. : *Suadeo libi emere a ma aurum ignitum probatum ul locuples fias.....cl collyrio inunge oculos luos ul videas.*

FESTA. 1® Festa genekaliteh sumpta.—Festis diebus gaudet Deus el fides, cur, IV, 248. 2; 249. I. Festorum dierum, et annorum, et non festorum distinctio undo ortum habeat X. 163, 1, 2. Festa corroborant hominem, 111.596, 1. Festa bonis operibus impendenda, XVI, 419, 1. Festo die mala faciens gravius peccat quam aliis diebus, XV. 677 1. In festis majoribus cur homines deteriores sint, XVIII. 260, 4.

II. Festa Judaica.— 4® *(juolupticia erant.* Festa apud Judæos orant septem instituta a Deo, alia quatuor ab ipsis Judæis, II. 147, 2.

A Deo instituta sunt Sabbatum, Pascha, Pentecostes, festum Tubarum, festum Propitiationis siso expiationis, festum Tabernaculorum, festum Cœtus sive colleclæ. Addi debet octavum, id est festum Neomenia).

A Judæis instituta sunt quatuor festa: festum Sortium, festum Encæniorum, festum recepti c cœlo Ignis sacri, festum ob cæsum Nicanorem, *ibid.*

Aha erant majora, alia minora, X, 170, 2. Inter festa a Deo instituta erant tria principalia festa Paschalis, Pentecostes el Tabernaculorum, 1, 622, 1,2. Tria hæc festa quid allegorico significent, *ibid.* Erant apud Judæos stata festa quatuor temporum anni, p Mia festum Veris, videlicet Pascha ; festum /Estatis, scilicet Pentecostes; festum Autumni, nimirum festum Expiationis; festum Hiemis, videlicet Encænia, XVIII, 553, 4, Festa Judaica instituta in gratiarum actionem pro beneficiis olim per patres

acceptis, XIII, 30î, î ; XXI, 175, a. Festa Judaica sunt typus festorum Christianorum, XIV, MO, 2. Festorum Judaicorum mystica, allegorica et tropologica significatio, II, <¿8, 2 el seq. Festa Judaica vocantur elementa, XVHI, 519, 2 el seq. Festa Judaica quare et quomodo Deus oblivioni tradirte-lii!. XII. 371, 2.

2» *Quomodo Judxi sua festa celebrabant.* Unumquodque festum habebat suas cæremonias, II, 117. 2 el seq. Fiebant în eo tria. *ibid.* Festa nonnulla Jodaica incipiebant nona die, sed a luce, X, 168,2. El reliqua omnia incipiebant a vespere precedente, II, 157,1, 2; 170.2; XVI, 521,1. Festum duas habebat vesperas,XVII, 365,1. Festa futura apud Judaeos publica præconis voce publicantur,XIII,520,2.

Primum festum erat Sabbatum, II, 147, 2.

Secundum, Pascha, II, 148, 1, 2 (Fide Pascha).

Tertium, Pentecostes, II, 150, 2. Quo die compuenturdies Pentecostes, *ibid. (Vide* Pentecostes).

Quartum festum, Tubarum, II, 156, 1. Erat id memoriale immolationis Isaac, *ibid.* Mystice significabat tempus grati® ct apostolorum prædicationom, *ibid.,* 2, 157,1.

tfuíníum *festum erat Expiationis,* II, <57, 1. Festum Expiationis quando et cur fuerit institutum, <01, I. Quæ fuerit occasio cl causa ejus, *ibid.* in eo summus sacerdos ibat in sanctuarium, et quid hoc significet, 101, 1, 2. Pontifex utebatur tunc vestibus minorum sacerdotum, eratquo hoc foslum figura nostre Parasceves, 103,1. Tunc super duos hircos mittebantur sortes, quorum unus immolabatur, alter in desertum ejiciebatur, *ibid.* Quid allegorico el tropologice utrumque significet, 103, 2. Quid anagogice, 109, 2. Quæ afflictio esset Judæis in hoc festo prescripts, 108, 2. Significabat expiationem Christi in cruce, Christianorum in Paschale, et electorum in dio judicii, 109, 1. Judaeorum fabula de sortibus unicuiquo in hoc festo a Deo diribui solilis, 103,1,2.

Sextum festum erat Tabernaculorum, II, 157,2. Tabernaculorum festum apud Judæos quod esset, XVI, 417,1. Hujus fosti origo, *ibid.* Ejus descriptio et altera causa, *ibid.* Festum Tabernaculorum celebrabatur per septem dies, 510. 2; XVI, 423, 2. In hoc festo portabant Judæi citrum, palmas, myrtum et salices, II, 158, 2. In eo extruebat quisque Judæus tabernacula vel in urbe, vel foris, XVI, 419, 2. Quid hoc significaret, 14, 1 ; 432, 1. Erat typus resurrectionis cl gaudii Beatorum, 421, 6. Festa Christianorum cur a Zacharia vocenlur nomine festi Tabernaculorum, XIV, 540. 2. Festum Tabernaculorum significabat allegorico festum natftriUÚs Christi, 11,159, 2.

Septimum festum erat Coetus, 11, 157, 2. Ratio hujus festi, 158, 2. Vocabatur Exodium, et quid boc sit, ïôtd. Festum Cœtus quid esset apud Hebraeos, XI, 111, 2.

Octavum festum Neomenia, H, 354, 2. Neomenia apud Htbræos erat prima dies mensis, non erat festum ex precepto Dei, *ibid.* ;XI, 112, 2; XIV, 355, 1. Et ita dicebatur ipso mensis, XIV, 624, 2. In ea tubis clangobant, *ibid.* Non semper incipio* bat eadem hora qua novilunium, *ibid.* Eam cur Judæi celebrarent, XI, 761, 2. Eam'Deus in lego Moysis instituit : *primo* ad recolendum beneficium gubernationis divin®, 355, i. *Secundo,* ut Ilcbræi dependerent primitias tam temporis quam frugum, *ibid. Tertio,* ut initio mensis deprecarentur fausta, *ibid. Quarto,* ad legem Dei pro menso sequenti audiendam, *ibid.*

Festa instituta a Judæis. Primo. Festum Phurim seu Sortium quod erat, ol unde sic appellatum, IV, 387, 2. Phur an sit vox Hebrea, an Persica, 373,2 ; 374, 1. Idem est quod sors, a qua dictum est festum Phurim, *ibid.* Phurim dies Persis fuero Judæis dios Phurim. 387, 2. Mystice sunt dies passionis Christi, ct dies judicii, *ibid,* ot 388, 1. Illud festum mystico agunt sancti, quando, 388, 2. Huic festo addi potest festum pridie Mardochæi, IV, 448, 2.

Secundo. Festum Encmiorum. Encænia templi Hierosolymitani qua occasiono sint instituta, XVI, »77, 1. Festum Encæniorum quando et quomodo celebrandum, IV, 433, 2. Menso decembri celebrabatur, XVI, 477, 1 et seq.

Tertio. Festum recepti e coelo Ignis. Festum dall ignis cur instituerint Judæi. IV, 258, 2.

Quarto. Festum ob esesum Nicanorem, H, 147, 2 ; IV, 448. 2 ; 566, 2.

HI. Festa Christiana.— Festa Christiana non sunt inventa Romanorum pontificum, XVHI, 20, *Argum.* Pauli tempore nondum erant instituta, 230, 1. Hinc ipso ea damnaro nequit, 553,1 ; XIX, 91, 2. Festa Christiana celebrala epulis solemnibus, XVIII,289, 1. Festum ox festo quolidio in Ecclesia est, et praesertim Rom®, XI, 765, 2. Festi pars in hac vita estincœlo lotum festum, XIX,91,2. Festa Christiana violantes quomodo puniti docetur exemplis, H, 272, 1. Ea colentium premia, ot violantium punitio, 417, 2. Ea quomodo celebraro debeant Christiani, 147, <; 155, 2. Festa catholicorum merito rident infideles et h.erolici, cum illis isti lasciviendo abutentur, XH, 357, 2.

Quæ festa duplicia vocenlur ab Ecclesia, XVI, iII, 2. Festum nativitatis Christi cum festis sequentibus significabatur allegorico per festum Tabernaculorum, II, 159, 2. Festum Luminum quod sil apudGræcos, XV, 114, 2. Festum Corporis Christi quaro institutum post Pentecosten feria quinta, XVII, 105, 1.

Festa sanctorum publice celebrari jubentur in eorum canonizatione, X, 429, 1. Ab initio Eccl&si® hæc cœpta celebrari, el quo ritu, *ibid.,* 2. Festum Decollationis S. Joannis quando celebrandum, XV, 691, 1. Festum S. Slephani sancitum fuit ab apostolis, XVII, 187, 2. In festo Conversionis S. Pauli, natorum saliva serpenlum morsibus an medeatur, 211, 2.

FESTUCA. Festuca quid sit el ad res minimas refertur, XV, 206, 1, 2.

FESTINARE , FESTINATIONE , FESTINOS. Festinatio signum est imprudentiæ, VI, 4, i: *Ubi non esi scientia anima, non est bonum;* et *qui festinus est pedibus, offendei.* Festinaro signum est etiam trepidationis, XVIII, 174, *t.* Festinatio præpropera quam nociva sit, VI, 73, 1 : *Uxreditas ad quam festinatur in principio, in novissimo benedictione carebit.* Festinatur ad bærcditatom tripliciter, 72, 2. Festinatio nimia non est durabilis, V, 383, 2 et seq. : *Substantia festinata minuetur; qux aulem paulatim colligitur manu, multiplicabitur.* Feslinatæ divitia) non sunt stabiles, 385, 1. Festinus semper ad defectum et penuriam tendit, VI, 98, 2 ot seq. : *Cogitationes robusti semper in abundantia ; omnis aulem piger semper in egestate erit* (hebraico, *el omnis festinus vere ad defectum).* Festinans plus æquo sero ad finem pervenit, VI, 4,1. Festinatio in calamitato periculosa, *Job,* i03,1. Festinatio capitur pro pudore et confusione, II, 398, 2 : *Idcirco hxc dicit Dominus : Qui erudierit, non festinet.* Cum festinatione cur abierit beata Virgo ad cognatam, XVI, 281, 2.

FESTUS, Festus preses Judææ mentitur m causa Pauli, XVII, 416, 1. Cur ejus appellationem approbaret, 413, 2.

FESTUS AVIENUS. Festus Avienus fabulas conscripsit, X, 385, 2.

F1ACIUUS (S.) S. Fiuurii monasterium femina nulla immunis ingreditur; quædam id tentaos a Deo punitur cæcitate. XI, 685, 1, 2.

FIBULA. Fibula aurea fuit ornamentum militare, IV, 468, 2.

FIBER. Fiber animal amphibium est homini inimicum, XIV, 294, I.

FICTILIS. Fictilis porta urbis Jerusalem ab arto figulina quam circa eam figuli exercebant, sio dicta, IV, 236, 2.

FICTIO, FICTUS. Fictio dedocet principes, ot maximo sacerdotes, VIII, 281, 2. In sacerdote est peccatum sacrilegii, *ibid.* Ficti pauperes, mites, lugentes ct pacifici qui sint, XV, 150, 1.

Fictio non est semper peccatum, III, 398, i, 2. Fictio Christi apud discipulos euntes in Emmaus, non fuit mendacium, XVI, 278, i.

FICUS. 1° *Ficus etymon et natura,* VII, 583, 2 cl seq. Ficus arbor describitur, XVI, 187, 2 et seq. Ficus sunt arbores bifore, priores fructus sapidiores dant in julio, posteriores in scplombri, XIV, 141, 2. Ficus ost bifera, nec dat flores, VI, 348, 2. Exiguam exigit culturam, 348, 2. Stercoratione fecundatur, *ibid.,* 2. Viti cur jungatur, VU, 583, 2 et seq. Nonnisi instanto calore frondes emittit et grossos, ejus dulcor, XV, 516, 2. Ei prosunt cornua arielina, VI, 471, 2. Ficuum aliro dant fructus semel, alia bis in anno, XII, 190, 1. Ficus .Egyptia quæ dicatur. XIII. 616, 1. Ficus fatua ot Ægyptia eadem arbor cum sycomoro, XVI, 247, i. Ficum consent fuisse pomum Adamo votitum, VII, 585 1 ; XVI, 247, 2; XV, 598. i.

2° *Ficus fructus.* Ficus in Palæstina non sunt omnium fructuum primi, XIV, 141, 2. Sepe ficus fert fructus demum tertio anno, XVI, 188. 1. Ficus prirn® dicuntur flores ficulneas, 193, 2. Ficus junü mensis meliores sunt autumnalibus, XII, 190, 1. Ficuum dulcedo, 189, 2. Ficus dicta bursa mellis, VII, 584, 1. Ficus fructus quam dulcis, sapidus, integer, VI, 348 i. Primus fructus ejus decutiendus, 348, 2.

3 Quid sit ficus usus.* Fictis viles olim in massas contundebantur ad usus mancipiorum, VI, 354, 2. Ulceri per so an prosint, an obsint, XI, 483,1. Alias ejus proprietates, XV, 516, 2. Fuit causa excidit Carthaginis, *ibid,* ot seq. Cur ficus Dominus maledixerit, 467, i. Quid ea arefacta denotet, *ibid.,* 2. Ex ficu se Judas suspendit, 598, 1. Earum raptores dicti sunt sycophantæ, VI, 379, 1. Ficu crucem Christi fabricatam opinatur Bellarminus , VII, 585, <.

4° *Varix ficus allegorica vel tropologica significationes.* Ficus de Christo exponitur, VU, 585, I. Ficus omnium fidelium est Christus, ojusquo passio, cvangelium, sacramenta, grati», consolationes, XIV, 594, 2. Per ficus cur intelligantur homines, XII, 189, 1. Ficus bona? erant Joachim cum suis obediens Deo. malæ erant Sedecias cum suis inobediens Deo in captivitate suscipienda, *ibid..* 2. Ficus bonæ tropologico sunt justi el electi, malæ improbi ct impii, *ibid.* Item aliter tropologica capiuntur, *ibid,* et seq. Sex dantur analoghe justi el ficus, 190, i, 2. Ficus geininæ (quas Debchim significat} quid tropologico et litleraliler denotent, XIII, 287, 1, 2. Per ficus denotantur apud prophetas Judæi et Judæa, 486, 1. Ficus infrugífera aptum est symbolum synagogæ Judaicæ, XVI, 187, i. Ficus est avari regis typus, *Job,* 467, 2. Ficus, præcoquæ ol primæ, quia avido expetuntur, abierunt in proverbium, significantque rem valde desiderabilem, XIII, 404, 2.

FIDEJUSSIO, FIDEJUSSOR, SPONSIO, SPONSOR. I0 Fidejubere quid sil, X, 79, 2 : *Recupera proximum iuum secundum virtutem tuam, et allende libi ne incidas.* Fidejussor duplex est, 76, 2 : *Gratiam fidejussoris ne obliviscaris : dedit enim pro (e animam suam.* Mancipio fidejussor similis est, 79, 2. Quæ esset olim formula jussionis, 75, 2 el seq. : Fir *bonus fidem facit pro proximo suo.* Sponsor pro alio suscipit in se obligationcic solvendi alienum debitum, V, 5H, 1 ; *Stultus homo plaudet manibus suis, cum spoponderit amica suo.*

2* A fidejubendo sibi cavet justus, V, 325, 2 : *Affigetur malo, qui fidem fácil pro extraneo; qui autem cavet laqueos, securus erit.* Quid in fidejussione cavendum, X. 771, 2. Fidejussor pro extraneis non sit temerarius et præceps, VI. 64, 2 : *Tolte vestimentum ejus qui fidejussor extitil alie-*

ni; *et pro extraneis, avfti pignus ab co.* Fidejubendum non est supra quam solvendo sis, IX, 271, 1,2: Mm *spondeas super virtutem tuam: quod si spoponderis, quasi restituens cogita.* Fidejussio prudens est opus bcnoficenliæ, temeraria vero cavenda, V, 153, i : *Fili mi, si spoponderis pro amico tuo, defixisti apud extraneum manum tuam, illaqueatus es verbis oris tui. et captus propriis sermonibus.* Fidejussio pro allero quantum sit beneficium, 75, 1, 2; 76, 1, 2. Fidejussor triplici cautela sibi caveat, X, 76, 1, 2. Fidejussio temeraria quæ causclur mala, 78, f : *Repromissio nequissima multos perdidit dirigentes, et commovit dios quasi fluctus maris.* Fidejussor liberet so quantocius ab obligatione sponsionis, V, 15$. 1. Quare discurrero ot anxius esso dobcat,et amicum stimulare, *ibid.: Fac ergo quod dico, fili mi, et temetipsum libera, quia incidisti in manum proximi lui Discurre, festina, suscita amicum tuum; nec dederis somnum oculis tuis, nec dormitent palpebre tu*.* Fidejussor mullis molestiis afficitur el damnis, 325, 1 : *Affligetur malo, qui fidem facit pro extraneo: qui autem cavet laqueos,-securus erit.* Rarum exemplum fidejussionis, X, 77, 1 : *Gratiam fidejussoris ne obliviscaris; dedil enim pro te animam suam.*

3* Fidejussori est satisfaciendum, X,77, t, 2. Fidejussoris an pignus tolli licitum fuerit, VI, 65, 1 : *Tolle vestimentum ejus qui fidejussor exlitil alieni; el pro extraneis, aufer pignus ab eo.* Cum fidejussorious non esi familiariter agendum, 170, I : *Noli esse cum his qui defigunt manus suas cl qui vades se offerunt pro debilis; si enim non habes und' restituas, quid causx est ut tollat operimentum de cubili tuo?*

FIDELIS. !• Qui sint fideles ct quomodo vocentih in ScniPTunA. — Cur dicantur Christiani fideles, XIX, 72, I : *Paulus Apostolus Jcsu Chrisii... sanctis ct fidelibus in Christo.* Fideles populi quomodo vocentur *commutandi el lilia,* Psalm. I, 291, tn *litui.* Fidelis vir quis dicatur, VI, 51, 1 : *Mulli homines misericordes vocantur, virum autem fidelem quis inveniet?* Tales viros fideles aliquot recensentur, *ibid.* Tales requirit Deus, *ibid.* cl 52, i, 2. Cur vocentur Ecclesia ct exercitus, IX, 617. 1 : *Sopientia laudabit animam suam, el in Deo honorabitur, el in medio populi sui gloriabitur et in Ecclesia Attissimi aperiet os ejus, el in conspectu virtutis ejus gloriabitur.* Hi dicuntur Giù Israel, XV, 43$, 2. El sub virginibus sponso occurrentibus inlclligunlur, 525, 2 ct seq. Cur dicanrcr pusillus grex, XVI, 172, 1 : *Notile limere, pnillui grtx* Cur dicantur fundamentum, XIX, 2'K), 2 : *Firmum fundamentum Dei stat, habens xignarulum hoc Cognovit Dominus qui sunl ejus, et discedat* ab *iniquitate omnis qui nominal norr en Domini.* Olim scribebant »e esse Christianos h servos Jesu Christi, XI, 541, 2 : *Iste dicet : Domani ego sum; el ille locabit in nomine Jacob, el hic scribet manu sua: Domino.* Fideles sunt fit|. promissionis, XVIII, 160, 2 : *Non qui filii canin, hi filii Dei, sed qui filii sunt promissionis *slimantur in semine.* Membra sunl unius corporis, id est Ecclesia?, 206, i cl seq/ *Sicut enim in uno corpore mulla membra habemur, omnia autem membra non eumdem actum habent; ita mulli unum corpus sumus in Christo;* 636, 2 : *Crescamus in illo per omnia, qui est caput Christus, ex quo lotum corpus compactum el connexum per omnem Juncturam subministrationis, secundum operationem in mensuram uniuscujusque membri, augmentum corporis facit in xdificationc sui in chántale.* Fideles sunl cives cœli, cl hospitos lerræ, XX, 228, 1 : *Petrus, Apostolus Jesu Christi, dedis advenis dispersionis Ponti, Galati*,* etc.

Fideles comparantur nubibus cl columbis od varias causas, 70$, 2 : *Qui sunl isti, qui ul nubes volant, et quasi columb* ad fenestras suas ?* Fideles aliquo modo significantur per boves el oves, *Psalm.* I, 45, 1, 2: *Omnia subjecisti sub pedibus ejus, oves, et boves universas, insuper cl pecora campi.* Fidelis est lilium ob septem analogias, XIII, 469, 2 : *Ero quasi ros, Israel germinabit sicut lilium.* Fidelium 1res gradus repræsentantur per sanguinem, aquam ct Spiritum, XX, 614, 1 : *Tres sunl qui testimonium dant in terra, Spiritus, el aqua et sanguis.* Fidelis et lapidis vari® analogia), XX, 282, 1 : *El ipsi tanquam lapides vivi super*difleamini, domus spiritualis.*

II* Fidelium excellentia et prærooativæ. — 1* *Quantas gratias Deus ipsis dederit.* Christus eorum singulos in essentia vidit cum pro iis ante passionem oravil, XVI, 599, 2 : *Non pro eis autem rogo tantum, sed et pro iis. qui crediturl sunl per verbum eorum in me.* Eos agnoscil Christus, turn speculative, tum practico, 47$, 1 : *Ego sum pastor bonus, el cognosco oves meas, et cognoscunt me me*.* Et vicissim ipso ab eisdem cognoscitur, *ibid.* cl seqq. Eorum nomina novit Deus, XXI, 69, 1 : *Habes pauca nomina in Sardis qui non inquinaverunt vestimenta sua.* Omnem suam gratiam a Christo mutuantur, XVI, 310, ct seqq.: *Vidimus gloriam ejus, gloriam quasi Unigeniti a Patre, plenum grati* el veritatis.* Per baptismum regenerati sunt nova Christi creatura, cl cur, XX, 71, 2 : *Voluntarie enim genuit nos verbo veritatis ut simus initium aliquod creatur* ejus* ; XXI 80,1 : *H*c dicit : Amen, testis fidelis, et verus, qu est principium creatur* Dei.* Fidelis quisque suair habet mensuram fidei ac graliæ, ct charisma a Deo acceptum, et eo utitur, XVIII, 205, 2 ; 206, 1 : *Non plus sapere quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem; et unicuique sicut Deus divisit mensuram fidei.* Eos Deus semper benedixit el exaltavit, X, 172, i : *Ex ipsis benedixit, el exaltavit ; el ex ipsis sanclificavil, et ad se applicavit.* Eorumcœlus est vMul areola hortensis, IX, 661 1

DM: Pigabo hortum meum phntationum, r/ *ini briabo prati mei frudum.* Ipso Daus difficultates omnes complanat nd extirpando vitio inolita, XIV, 401, 1, 2. Fideli nihi! mali obvenit, nisi ex certa Dei praescientia el voluntate, IV, 274, 1 : //ane aulam *tenlationem Deo permisit Dominus evenire illi, ut posterit daretur exemplum patienti* ejus.* Fidelis n Deo in omnibus prosperatur, VI, 381, 1 : Vir *fidelis multum laudabitur* Graliæ obediens est filius graliæ, XVIII, 188, 1. Fideles singuli animantur et vivunt Spiritu sancto, XI, 698, 2 *Hoc [adus meum cum* eü, *dicit Dominus ; Spiritus meus qui est in te, et verba mea, qu* posui* in *ore tuo, non recedent de ore luo, et de ore seminis tui, ct de ore seminis seminis tui... amodo et usque in sempiternum.* Quomodo in Christo vivant, XVI, 490, 2: *Qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet, et omnis qui vivit ct credit in me, non mori/tur in xternum.* Fidelibus promittitur non carentia inopiæ, sed consolatio spiritualis, *Psalm.* I, 207, I ; *Mult* tribulationes justorum, et de omnibus his liberabit eos Dominus.*

2° *Fidelium unio cum Deo el Christo.* Fideles sunt creatura* Dei, X, 237. 2 : *Da testimonium his qui ab initio creatur* tu* sunt.* Sunt grex Dei, XIV, 464, 2: *El salvabit eos Dominus.... ut gregem populi sui.* Sunt oves Christi, XVI, 468, 2 el seqq.; 473, 1 ; 478, 2 : *Vos non creditis, quia non estis ex ovibus meis; oves mex vocem meam audiunt.* Fideles peculiariter sunl populus, el peculium Dei sunl, XIX, 165, 2 : *Vocavit vos per Evangelium nostrum in acquisitionem glori* Domini nostri Jesu Christi.* Fideles sunl sigillum Dei dupliciter, XIV, 351, 2 : *Ponam te quasi signaculum.* Fidelis est templum Dei, XVIII. 461, 2: Foj *enim estis templum Dei vivi;* XX. 683, I Foí *autem..,, suprrxdificantcs vosmetipsos sanetissimx vestræ fidei.* Fideles quomodo sacerdotes Dei dici queant, XI, 719, 2 : *Vos autem sacerdotes Domini vocabimini.* Tropologice, sunl sacerdotes mystici et reges, XIV, 592, 2; XX, 285, 2: l'oj *autem genus electum, regale sacerdotium* XXI, 23, 2 : *Fecit nos regnum et sacerdotes Deo et Patri suo.* Fideles sunl in manu Christi, XVI, 479, 1 : *Ego vitam xternam do eis; et non peribunt in xternum, et non rapiet eas quisquam de manu mea.* Quam sint ei chart, 647,1. Fidelis Deo obediens est Christi frater adoptivus, XV, 316, 2 : (luicum*que enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in cedis est, ip» meus frater, et soror, cl mater est.* Fideles coæquantur Christo primogenito Dei, X, 236, t : *Miserere plebi lux, super quam invocatum 9St nomen tuum; el Israel quem coxquasti primogenito tuo.* Sunl socii Dei el Christi per fidem, spem et chariUilcm, XX, 521. 2: *Societas nostra sit cum Patre, el citm Filio ejus Jesu Christo.* OrnnoH corpori Christi realiter uniuntur, cum eoquo fiunt unum in Eucharistia, XVIII, 346. t, 2 : *Quoniam unus panis, unum corpus mulli sumus, omnes qui de uno pane participamus.*

3' *Quam superiores sint fideles aliis hominibus.* Fidelis major est toto mundo, XX. 590. 1 Vo/or *est qui in vobis est, quam qui* m *mundo.* Fideli servit Iotus mundus, V, 526. I. Fideli Iotus mundus divitiarum est, 526, 1 ; XI. 670, 1 : *Qui autem fiduciam habet mei, hxreditabit terram;* XVIII, 275, 2 : *Omnia vestra sunt, sive Paulus, die Apollo, sive Cephas, sive mundus, sive vita, sive mors, sive pr*lentia, sive futura.* Fideles hinim habent sub pedibus, et omni rerum temporalium mutabilitate superiores sunt, XIII, 355, 2. Fideles sunl soli capaces veræ sapientiæ el practica?, IX, 617, 1. Fideles sunl Christi corona, V, 513, 2 Sunl corona doctorum X, 148. 1 : *Curam illorum habe, et sic conside.... ut Ixterii propter illos, el ornamentum grati* occipias coronam, el signationem consequaris corrogationis.* Fideles erant corona et gloria Pauli, XIX, 123, 2: *Qux est enim nostra spes, aut gaudium, aut corona glori* › Nonne vos ante Dominum f* Fidelis ab omnibus laudatur, IV, 382, 1 : *Vir fidelis multum laudabitur.*

HI. Quæ sint fidelium officia. !• *Sint religione pleni.* Fidelis omnis baptismo consecratus est Domino, XIV, 546, 1. Fideles sæpn per diem Deum dilaudent, X, 369, 1 : *Quasi Libanus odorem suavitatis habete.* Fidelis quem diem magni facere debeat, XIII, 302, 2. Fideles deberent omnes ergi beatam Virginem osso affecti, IX, 656, 1, 2. Sint subditi Romano Pontifîci, XVI, 645. 2.

2° *Fide, spe, charitale sint prxddt* Contra spem natura? credant in spem divina? omnipotence, XVIII, 87, 1 : *Qui contra spem* tn *spem credidit, ut fieret pater multarum gentium.* ChnritaC durn flagrant, sunl quasi coccinei, XIV,178,2. Cbanl ite armati vincent mundum, XX, 607, 2 : Omnr *quod tuitum est ex Deo, vincit mundum.* Quæ fidelium debeat esso chantas erga fratres, et inter se unio. XVIII, 376, I, 2 : *Vos autem estis corpus Christi, el membra de membro.*

2* *Fideles sint sancii el alieni ab omni percato.* Fideles Dei el Christi sanctitatem debent imitari, XVI, 48, 1 : *Serviamus illi in sanctitate et juUii* j *coram ipso, omnibus diebus nostris.* Imitentur vh tam cœhlum, XX, 494, 2. Sint sancti in verbis d operibus, XIII, 473, 2 : *Dirigam eum ego ut abic» Inn virentem; ex me fructus tuus inventus est.* Fidelis quisque sex alas habere debel, XI, 170.1,2 Fideles non jurant nec mentiuntur, V, 407,1 : *Testis fidelis non mentitur, profert autem mendacium dolosus testis.* Si operibus carvant. sunl ficus folíale sine fructibus, XV, 467, 2. Sibi cl aliis operari debenl, XVIII, 206, 1. Cum tremore salutem operentur, 424, 2. Fidelis arcana celat. VI, 69, 1. Mundo utitur ad necessitatem el ad salutem, non ad luxuriam, 526. 1, 2. Quoad officia circa Continentiam, matrimonium. Vide Castitas. Continentia, Matrimonium.

4° *Fideles sini in tribulationibus constantes.*

Quid fideli in angustiis posito imitandum, IV, 276,2. Sæpo ab infidelibus cognatis ct consanguineis ratione fidei exagitantur, XV, 276, 2 : Fani *enim oarare hominem adversus patrem suum, el filiam adversus matrem suam, et nurum adversus socrum suam.* Fideles infidelium esca, *Psalm.* II, 30» 1 : *Comederunt Jacob, et locum ejus desolaverunt.* Fideles etiam ob peccata sua persecutionibus exagitantur, XIII, 112, *i: Tibi, Domine, justitia, nobis autem confusio faciei, sicut est hodie.* Eos maxime Deus vexat, et cur, XX, 366, i, 2 : *Si exprobramini in nomine Christi, beati eritis, quoniam quod est honoris, glorix et virtutis ejus, el qui est ejus Spiritus, super vos requiescit.* In persecutionibus debent esse constantes ct longanimi, XXI, 251, 1, 2 : *Iratus est draco in mulierem, cl abiit facere prxlium cum reliquis de semine ejus, qui cuslodiunl mandala Dei, el habent testimonium Jesu Christi, el stetit supra arenam maris.* Fideles sint velut granum piperis vel sinapis, XV, 329, i, *i.* Per fidem et spem promissæ liberationis, ærumnas i omnes fortiter tolerant, XIV, 226,1,2. In afflictione fidelis sit instar incudis, XX, 16, 2. Fidelis in Christo ejusque lego et amore stabilitur, non curat persecutiones nec ullas minas, XV, 216, 1 : *Deseendit pluvia, el venerunt (lumina, el flaverunt venti, et irruerunt in domum illam, et non cecidit; fundata enim erat supra petram.*

IV. Qui sint fideles salvandi. — Fideles possunt excidero a gratia, justitia et fide, XX, 652, 2 : *Ex nobis prodierunt, sed non erant ex nobis; nam si fuissent ex nobis, permansissent utique nobiscum.* Fideles omnes non sunt praedestinati, quia fides accepta semel potest amitti, XVIII, 285, i : *Crediderunt quotquot erant prxordinali ad vitam xlcmam.* Si sint infructuosi, exscindentur; fructuosi, excolentur, XVI, 558. 2: *Omnem palmitem in me non ferentem fructum, tollet eum ; et omnem qui fert fructum, purgabit cum, ul fructum plus afferat.* In Christo per fidem ot charilatem non manentes, post mortem mittentur in ignem infernalem, 561,2: Si *quis* tn *me non manserit, mittetur foras sicut palmes, et arescet, el colligent tum, d in ignem mittent, et ardel.* Eorum nemo salvari potest nisi per Christum el fidem in ipsum, 471, 2. *Dixil ergo eis iterum Jesus : Amen, amen dico vobis, quia ego sum ostium ovium.* Fideles soli salvantur, non tamen male viventes. 190, 2: âtf *autem illi quidam: Domine, si pauci sunt qui salvantur ? Ipse autem dixit ad illos : Contendite intrare per angustam portam; quia mulli,* dico *vobis, qwrrent intrare, et non poterunt.* An eorum plures salventur, an damnentur, problema est, *ibid.* Fidelium plures videntur salvandi quam damnandi, XV, 211, 1. Quod eorum aliqui pereant, ipsis non <*st Deo imputandum, XVI, 478, 2.

V. Fidel es phimi (Fide Chr ist iani phimi).

FIDELITAS. Fidelitas est soror veritatis, XVIII, 676, 1 : *State succincti lumbos vestros in verilate.* Ejus signum est cingulum, 677, 1 ; XX, 258, 2 : *Propter quod succincti lumbos mentis veslrx, sobrii perfecte sperate in eam, gux offertur vobis gratiam.* Fidelitatis descriptio, XV¡U> 671, 2: *Cun bona voluntate servientes sicut Domino, d non sicui hominibus.* Ea rarius invenitur quam miseri* cordia, VI, 50, 1, 2; 52, 1,2: *Mulli homines misericordes vocantur, virum autem fidelem quis inveniet ?* Ilæc præcipua dos dispensatoris, 277, 2: *Hic jam quxrilur inter dispensatores, ul fiddis quis inveniatur.* Item servi, 671. 2. Fidelitas servorum in quo sita s¡t, X, 188, 1,2: *Si est libi servus fidelis, sit libi quasi anima tua : quasi fratrem tuum sic eum Irada.* Fidelitas miro ornat Christianos, XIX, 679, 2. Fidelitas decet reges, V/ 529, 1, 2: *Non decent stultum verba composita, nec principem labium mentions.* Eos fidelitas in verbis contra calumniantes tuetur, VI, 85, 1 : *Misericordia d veritas custodiunt regem.* In fidelitatem peccat qui amici arcana delegit, X, 36, 1 : *Qui denudat arcana amici, fidem perdit, et non inveniet amicum ad animum suum.* Fidelitas et lenitas sanctificant hominem, 453, 1 ; *In fide et lenitate ipsius sanctum fecit illum.*

FIDERE, FIDUCIA. I® *Fiducia in Deo quid sil,* XIX, 392, I ; *Adeamus trgo cum fiducia ad thronum gratiæ.* Fiducia aliquando pro libertate capitur, 217,2: *Qui enim bene ministraverint, gradum bonum sibi acquirent, et mullam fiduciam in fide, quæ est in Christo Jesu.* Fiducia Christianorum esi libertas in professione fidej, 380, i : *Domus* (Christi) *sumus nos, si fiduciam d gloriam spei usque ad finem, firmam retineamus.*

2° *Fiducia in Deo habenda,* III, 377, i : *Tu venis ad me cum gladio, et hasta et dypeo, ego autem venio ad te in nomine Domini exercituum,* XVIII, 87, 1. Fiducia in Deum in omnibus operibus adhibenda, X, 183, t. Fidere debemus Deo, nobis vero diffidere, et de hac re exempla, I, 434, i, 2: *Postquam afflixit ac probavit, ad extremum misertus est lui, ne diceres in corde tuo : Fortitudo mea, d robur manus meæ, hæc omnia mihi prxstilerunl.* Fiducia in Deum sanctorum, propria, *Job,* 134, 2.

Fidendum Deo iu adversis, XXI, 371, 2. In rebus arduis elucet in Deum fiducia, Job, 303, 1 : *Etiamsi occiderit me, in ipso sperabo,* 359, 2. Fidendum Deo, nam suos ad extrema quidem redigi permittet, non tamen deseret, XHI, 319, 2. Fidendum ergo in Deum, etiam in rebus desperatissimis. XIX, 479,1 : *Fide obtulit Abraham Isaac, cum lentaretur.* Fiducia in Deum est excitanda in malis ao laniationibus, XV, 235, 2 : *El dixit* (Jesus) *cis : Quid timidi estis, modicx fidei ?*

2* *Fiduciæ in Deum fructus,* XVIII. 47, 2: Fidentes Deo semper juvantur, XIII, 319,1. Fiducb in Deum animam dilatat, VI, 386, 2 et seq. Causi est fortitudinis, V, 431, 1,2: *In timore Domini fiducia fortitudinis, el flius ejus erit spes.* Fidens Deo totum possidet mundum, V, 525, 2 et seq.

Fiducia in Drum Ienlalionis optimum remedium est. IX, 99, 2 : *Crede Deo, ct recuperabit le, ft dirigo viam tuam, spera in illum.* Fiducia oranti necessaria. XX, 39, 1, 2 : *Postulet autem in fide nihil hxsilans.* Undo hæc oriatur, 40, 1. Est nervus orationis, IX, 227, 1,2: *Noli esso pusillanimis in animo luo: eiorarc ct facere eleemosynam ne despidas.* Fiducia magna magna impetrat, XV, 227, i : *Dixit Jesus centurioni: Vadr, et sicut credidisti, fiat libi. El sanatus csl puer in illa hora.* Fiducia qualis sanctorum ad patranda miracula, Will, 431, 2 et seq. : *Fiduciam talem habemus per Christum ad Deum.* Fiducia vitæ liene aclæ quanta. *Job,* 243, 2 : *Auferat a me virgam suam, ct pavor ejus non me terreat; loquar, ct non timebo eum; neque enim possum metuens respondere.*

3° *Fiducia in rebus creatis.* Fiducia in perfido fidentem destituit, VI, 278, i : *Dens putridus elpes lassus, qui sperat super infideli in die angustiae, cl amittit pallium in die frigoris.* Fiducia in potentia propria aut in divitiis vana ostenditur, *Psalm.* I, 321, 2 : *Qui confidunt in virtute sua, el in multitudine divitiarum suarum gloriantur.*

FIDES. I. Var i.e vocis FIDEI significationes, DEFINITIONES ET FIGURE. — I0 FidOS in DOO est fidelitas et constantia in promissis, XII. 391, i : *Novi diluculo, mulla est fides tua,* XHI, 322, I : *Et sponsabo te mihi in fide. Fidei* vox in homine, subinde capitur pro credulitate humana et probabili, XX, 40, 2. Fidei etymon quod sit, 124, 2 : *Fides, si non habeat opera, mortua est.* Fidei vox tria denotat:*primo,* constans fiducia in Deum; *secundo,* donum intrepide profitendi cl praedicandi fidem; *tcrlio,* intelligontia magna mysteriorum fidei ad ea contemplandum el explicandum, XVIII, 373, 1,2; *Alteri* (datur) *fides in eodem Spiritu.* Interdum accipitur in ultimo sensu pro intelligentia divinarum rerum el aliis, 207, 1 : *Habentes autem donationes secundum gratiam qux data est nobis, differentes, sive prophetiam secundum rationem fidei.* Fides sæpo idem sonat quod conscientia, 233. 2 elseqq. : *Tu fidem habes ? penes temetipsum habe coram Deo,..... Qui autem discernit, si manducaverit, damnatus est, quia non ex fide. Omne autem quod non est ex fido, peccatum est.* Fides operum quæ, 234, 2 : *Qui discernit, si manducaverit, damnatus esi, quia non ex fide.* Subindo fides capitur pro rectitudine cl constantia, X, 357, 2 : *Non omnia omnibus beneplacent in fide.* Sæpo capitur pro charilale et gratia, XVHI, 206, 1 : *El unicuique sicut Deus divisit mensuram fidei.* Fidos catholica qu© dicatur, XX, 1, 2. Fidos in *Christo* tripliciter accipitur, XIX, 184, 2 : *Superabundant gratia Domini nostri cum fide ct dilectione, qux est in Christo Jesu.* Fides beneplaciti qualis, *Job,* 378, 1.

2® Fides ot «pes quomodo differant invicem, XX, 40, 1. Ipsa a charilale separatur, sino ea esso potest, prodesse non potest, XVHI, 379, 1 : St *haburro omnem fidem, ita ut montes transferam, charitalem autem non habuero, nihil sum.*

3® Fides significabatur per velum tabernaculi Moysis, I, 661, 2. Fides cur comparetur portæ orientali, XII. 798, 1. Fides invisibilium est altitudo sanctorum mystice, 801, 1. Fides perfecta comparatur grano sinapis, XV, 328, 2; XVI. 230, 1. Fides non denotatur in Evangelio vesto nuptiali XV, 476, 1, 2. Radici comparatur. XX, 129, 1. Navi assimilatur, XIX, 191. 1. Schemati et dioptras comparatur, 471, 1. Fidei antiquitas candore denotatur, XXI, 172, I. Cithara comparatur, 272, 1 (*Vide* Pr opr iet at es f idei).

III. Quæ sit natura et objectum fidet.—Fides csl credere quod non vides, XIX, 254, t; 471, i : *Est autem fides sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium.* Credit quæ non videt nec capit, XVI, 403, 1, 2 : *Quomodo potest hic carnem suam dare ad manducandum* »638, i, 2: *Beati qui non viderunt el crediderunt.* Multa ejus mysteria captum hominum superant, VI, 253, 2 : *Gloria Dei est celare verbum, et gloria regum investigare sermonem.* Fides nostra suo modo videt et videtur, XVII, 17, 1. Fides etiam versatur circa res timendas, et apparentes, el evidentes, XIX, 471, 2. Ad fidem non requiritur intellectus, XVII, 166, 1 : *El verbum Domini crescebat..... mulla etiam turba sacerdotum obediebat fidei.* Fides non csl fiducia in voluntate, sed assensus intellectus, XVHI. 88, 2: *In repromissione etiam Dei non haesitavit diffidentia.* 362, 2; XIX. 471, 2. Fides nostra esi eadem quæ Dei, XIV, 226, 1, 2. Fides nostra est subjectivo. Dei objective, XVHI, 47, 2. Eadem semper est quoad objecta generica et formalia, diversa secundum materialia et specifica, 48, I. Fides Christiana quæ præscribat credenda, XVII, 312, 2.

Fides operationis Dei quænam sit, XIX, 88, 1 : *In quo et resurrexistis per fidem operationis Dei qui suscitavit illum a mortuis.* Fides miraculorum quæ sit, XV, 238, 1, 2 : *El eccc offerebant ei paralyticum jacentem in ledo. Et videns Jesus fidem illorum, dixit paralytico: Confide, fili, remittuntur (ibi peccata lua.* Est do Dei omnipotentia, 250, 2 : *Dicit cis* (cæcis) *Jesus : Creditis quia hoc possum facere vobis ? Dicunt ei: Utique, Domine,* ilæc fides absolute potest esso sine charilale, 393, 2. Debet osso humilis, sed acris ac vehemens, et talis transferí montes, *ibid.* Qualem fidem Christus sanaturus ægros primo ab eis requirere solebat, 25, 1.

IV. Fidei gr atuit as, et media ad eam adipiscendam.— Fides est gratia Dei, non ex nobis, XX, 105, 1 : *Nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo, diviles in fide?* 267, 2 : *Per eum* (Christum) *fideles estis in Deo, qui suscitavit eum a mortuis el dedit ei gloriam, ul fides vestra et spes esset in Deo,* 400, 2 : *Per Silvanum fidelem fratrem vobis, ut arbitror, breviter scripsi, obsecrans et conieslans, hanc esse veram gratiam Dei in qua statis.* Fides

est donum Dei, XV, 321, 1 : *Vobis datum est rosse mysteria regni calorum.* Respectu accipientium datur sorte, id est gratis, XX, 407, 2 : *Simon Pe-lrus, servus et apostolus Christi, iis qui coxqualem nobis sortiti sunt fidem injustitia Dei nostri. Videi* salulisquo initium non est ex libero arbitrio, XVIII, 432, 1 : *Non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis, sed sufficientia nostra ex Deo csl.* Fidei initium, sivo vello credere, donum Dei est, indequo incipit initium salutis, in adulto, XIX, 17,2: *Vobis donatum est pro Christo, non solum ut in cum credatis, sedut etiam pro illo patiamini.* Item fidei custodia. 168, 1, 2: *Fidelis autem Deus est qui confirmabit vos, et custodiet a malo:* 279, 2 : *Do-num depositum custodi, per Spiritum sanctum, gui habitat in nobis.* Fides est donum Dei, et ta-men pendet ab arbitrio nostro, XVI, 305, 2 : *Quot-quot autem receperunt eum, dedit cis potestatem filios Dei fieri;* 396, 2 et seqq. : *Omne quod dat mihi Pater, ad me veniet, cl eum qui venit ad me, non ejiciam foras,* 468, 1, 2. Quomodo sit donum Dei, ct tamen in nostra sit potestate, XIX, 168, I : *Orate pro nobis.... ut liberemur ab importunis ct malis hominibus: non enim omnium est fides.* Fides ex auditu et prædicatione, XVIII, 181, 2: *Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi.* Quibus discursibus et rationibus fidei mys-teria probarit Apostolus, 264, 2 : *Qux cl loquimur non in doctis humunx sapienlix verbis, sed in doc-trina spiritus, spiritualibus spiritualia compa-rantes.* Plura ejus mysteria viva voce, non scripto tradebantur, 575, 2: *Communicet is qui catéchisa-tur verbo, ci qui se catéchisai, in omnibus bonis.* Ad fidem nemo pertingit, nisi suas concupiscentias generose superet. XIX, 168,1.

V. Fidei necessitas ad justificationem et salutem.—Sine fido Deus cognosci nequit, IX, 680, i : *Timor Dei initium dilectionis ejus : fidei autem initium agglutinandum est ei.* Sine fido impossibile est placere Deo, XIX, 474,1 : *Sine fide autem impossibile est placere Deo, credere enim oportet accedentem ad Deum quia csl, el inquiren-tibus se remunerator sil,* Nemo sino fido Deo ac-ceptus est, nulla vita recta, XVIII, 59, 2 : *Gloria autem el honor et pax omni operanti bonum, Ju-dxo primum, et Grxco.* Fides in Deum et Christum est via recta ducens ad vitam œlernam, XVI, 593, 1, 2: *Hxc est autem vita ¿terna, ut cognos-cant te sotum Deum verum, et quem misisti Jc-sum Christum.* Fides implicita Christi ct obser-vatio legis charitatis fuit necessaria semper ad salutem XVIII, 62,1, 2. Fides requisita jam ad justi-tiam, est fides in Christum, 80, 1 : *Credidit Abra-ham Deo, ct reputatum est ei ad justitiam.* Fides explicita Christi necessaria est ad salutem, XVII, 128, 2 : *Non est in alio aliquo salus, nec enim cliud nomen esi sub ccelo datum hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri,* 131, 1. Sine fide Christi omnes sunt sub maledicto, XVHI, 540, 1 *:Scrip-tum est enim : Maledictus omnis qui non per-manserit in omnibus qux scripta sunt in libro legis.* Fides est ceu ostium ovilis, XVI, 468, 1 : Jmen, *amen dico vobis, qui non intrat per os-tium in ovile ovium, sed ascendit aliunde, HU fur est cl latro.* Cur fidei tribuatur salus, XVIII, 22, 1.

Fides vera est initium justificationis, XX, 70, 2 *Voluntarie enim genuit nos verbo veritatis,* ut *simus initium aliquod creatura ejus.* Fides in-choans justitiam csl proprie fides in Christum re-demptorem, XVIII, 48, 2 : *Sicut scriptum est : Justus autem ex fide vivit.* Fidos est in suo ge-nero adæquata causa juslitiæ, 22, 1; 178,1 : Si *confitearis in ore tuo Dominum Jcsum, et in corde tuo credideris quod Deus illum suscitavit a mor-tuis, salvus cris.* Hæc in fide est fundata, 176,1,2. Fides justificans non est illa specialis qua ero-dam mihi in particulari remissa esse peccata, 178, 2 : *Corde creditur ad justitiam, ore autem confessio fit ad salutem.* Quia hæc stulta est præ* sumptio bærelicorum, 264, 1 : *Nos non spiritum hujus mundi accepimus, sed spiritum qui ex Deo est, ul sciamus qux a Deo donata sunt nobis.* Quomodo fides perducat ad spem, poenitentiam ot gratiam, XVIIit 562, 1 : *Nos enim spiritu, ex fide, spem justitia cxpectamus.*

Fides sola non justificat, est tamen principium justificationis, XVIII, 5, i ; 45, 2 : *Non enim cru* bcsco Evangelium, virtus enim Dei est in salutem omni credenti,* 47, 1 ; 75, 1 : *Quem* (Christum) pro *posuit Deus propitiationim per fidem in sanguini ipsius;* 76, I : *Arbitramur hominem justificari per fidem sine operibus legis;* 140, 2: *Spe enim salvi facti sumus, spes autem qux videtur, non est spes, nam quod videi quis, quid sperat?* 166. 1; 334, 2 : *Omnis qui in agone contendit, ab om-nibus se abstinet,* 379, 1 : *Si linguis hòminum loquar, el angelorum, charitalcm autem non ha-beam, factus sum velut xs sonans, aut cymba-lum tinniens,* 562, 1 et seqq. : *Nos enim spirila, cx fide, spem juslilix cxpectamus,* XX, 4, 1; 122, 1 et seqq. : *Quid proderit, fratres mei, si fidem quis dicat se habere, opera autem non ha-beat ? Numquid poterit fides salvare cum ?* 127, 2 : Fis *autem scire, o homo inanis, quoniam fides sine operibus mortua est. Abraham paler noster nonne cx operibus justificatus csl?* 342, 1,2 : *Salvos facit baptisma, non carnis depositio sordium, sed con-scientia bona interrogatio in Deum.* Acceptatur ad justitiam, quia est justitia inchoata, XVIII, 79,1 : *Credidii Abraham Deo, et reputatum est ei adju> stitiam.* Fidem reputari ad justitiam quid, *Psalm.* 185, 1, 2: *Beatus vir, cui non imputavit Domi-nus peccatum.* Sub fide Paulus non solam fidem, sed spem, charitatcm el opera comprehendit,21.2 ; 603, 2 : *Ipsius enim sumus factura, creati in Christo Jesu in operibus bonis, qux prxparavil Deus ut in illis ambulemus,* XIX, 343, 1 : *Co:n-*

municatio fidei lux evidens fiat, in agnitione omnis operis boni, quod est in vobis in Christo Jesu. Fides est tantum inchoatio salutis, complenda per bona opera, XIX, 147, 2 : *Dignetur vos vocatione sua Deus noster, et impicat omnem voluntatem bonitatis ct opus fidei in virtute.* Fides prisca patrum Veteris Testamenti non fuit nuda, sed operosa, 473,1 : *Fide plurimam hostiam Abel quam Cain obtulit Deo.* Qui fido Veteris Testamenti ad finalem pœnitenliam pervenerunt, 486, 2 etseq. : *Per fidem vicerunt regna, operati sunt justitiam, adepti sunt repromissiones.* Fides viva includitopera, XVIII, 47,1 : *Justus autem ex fide* vwi/.Superædiflcatei aurem ot argentum, qui bona opera superaedificat,270, 1. *Si quis superxdifical super fundamentum hoc aurum, argentum, lapides pretiosos, ligna, fœnum, stipulam, uniuscujusque opus manifestum erit.* Fides nuda peccata non remittit, sed formata bonis operibus, XVI, 129, 2 : *Dixit autem ad mulierem : Fides tua te salvam fecit ; vade in pace.* Et talis est velut lucerna accensa, 175, 1 : *Sint lumbi vestri prxcincli, et lucerna ardentes in manibus vestris.* Ipsa sine bonis operibus non prodest, nec ad salutem sufficit, XV, 215, 2 : *Omnis ergo qui audit verba mea hxc, cl facit ea, assimilabilur viro sapienti, qui ¿edificavi! domum supra petram;* 427, 1 : *Si autem vis ad vitam ingredi, serva mandata,* 522, 2 et seq. ; 657, 2 : *Euntes ergo, docete omnes gentes.... docentes cos servare omnia quxeumque mandavi vobis;* 718, 2: *Qui crediderit, cl baplizalus fuerit,salvus erit; qui vero non crediderit, condemnabitur;* XVI, 155, 1 : *Sollicita es, el turbaris erga plurima: porro unum est necessarium.* Fides languida et mortua causa est damnationis, IX, 680, 1. Fidos vera potest esso sine operibus, XX, 123, 1. Sed paulatim tunc perit, 124, 2; 125, 2. Et hæc diabolica est, 127, 2. Et mortua, 124, 2 et seq.: *Fides si non habeat opera, mortua est. El tunc est risu ct probro digna, idcoque explodenda.*

Fides est necessaria aliquid a Deo impetraro volentibus, XV, 467, 2: *Amen, amen dico vobis, si habueritis fidem et non hxsitaveritis, non solum de ficulnea facietis, sed et si monti huic dixeritis: Tolle cl jacta te in mare, fici.* Fides triplex orationi necessaria, XX, 39, 1 : *Si quis autem vestrum indiget sapientia, postulet a Deo..... Postulet autem* in *fide nihil hxsitans ; qui enim hxsitat, similis est fluctui maris qui a vento movetur et circumfertur.* Quæ fides in oratione necessaria sit, XVI, 584, 2 et seq.: *Si quidpetieritis Patrem innomine meo, dabit vobis.* Est ejus basis et fundamentum, 240,2: *Verumtamcn Filius hominis veniens, putas inveniet fidem in terra* ? Quæ fidos in miraculis necessaria sit, 234, 2 : Ji7 *illi : Surge, vade; quia fides tua te salvam fecit.* Fides requiritur ad dænionem ejiciendum , XV, 392, 1 et seq. : *Obtuli eum* (filium meum lunaticum) *discipulis luis,et nonpotuerunt varare eu in* Et undo hæcorialur, *ibid,* el seqq.

VI. Fídei PR.WEPTCM. — 1® *Datur præceph^ interius credendi,* XVI, 394, 1 : *Respondit Jésus el dixit eis : floc est opus Dei, ut credatis in eum quem misit ille ;* 538, 1 : *Creditis in Deum, et in me credite;* XX, 583, 2: *Et hoc est mandatum ejus, ut credamus in nomine Filii ejus Jesu Christi.* Fidem allatam respuere, quam grave sit scelus, XV, 265, 2 : *Amen dico vobis, tolerabilius erit terrx Sodomorum el Gomorrhxorum in die judicii, quam illi civitati.*

2® *Datur præceptum interius non subtrahendi assensum veritati revelate,* XV, 718, 2: *Qui crediderit..... salvus erit; qui vero non crediderit, condemnabitur ;* XIX, 467, 2: *Justus autem meus cx fide vivit ; quod si subtraxerit se, non placebit animxmex.* Quomodo omnium non sit fides, 167,2: *Orate pro nobis,.... ut liberemur ab importunis hominibus : non enim omnium est fides.*

3® *Datur prxceplum non negandi exterius fidem,* XV, 276, 1 : *Qui autem me negaverit coram hominibus, negabo et ego cum coram Paire meo, qui in coelis est;* XIX, 286, 1, 2 : Si *commortui sumus, et convivemus ; si sustinebimus, el conrtgnabimus; si negaverimus, negabit nos ; si non credimus, ille fidelis permanet, negare seipsum non potest.* Articulum unum fidei pertinaciter negans, veram fidem evertit, XVIII, 624, 1 : *Unus Dominus, una fides, unum baptisma.*

4° *Datur prxceplum aliquando confitendi exterius fidem.* Fides exigit etiam fidei professionem, XVIII, 178, i, 2. *Si confitearis in ore tuo Dominum Jesum, et in corde luo credideris quod Deus illum suscitavit a mortuis, salvus eris. Corde enim creditur ad justitiam ; ore autem confessio fit ad salutem;* 442, 1 : *Habentes autem eumdem spiritum fidei, sicut scriptum est : Credidi, propter quod locutus sum, et nos credimus, propter quod et loquimur;* XX, 597, 1,2: *Quisquis confessus fuerit quoniam Jesus est Filius Dei, Deus in eo manet, et ipse in Deo.* Fides est intrepide confitenda, IX, 160, 2: *Pro anima tua ne confundaris dicere verum,* 164, 1,2: *Nec relincas verbum in tempore salutis. Non abscondas sapientiam luam in decore tuo.* Confitenda est semper, non autem semper profitenda, XVIII, 234, 1 : *Tu fidem habes? penes temetipsum habe coram Deo.* Fidei professio constans Deo donante fit, V, 48!, 1, 2 : *Hominis csl animam prxpararc, et Domini gubernare luguam.* Prædicnro fidem magis est quam credere, V, 505, 1 : *Qui sapiens est corde, appellabitur prudens; et qui dulcis eloquio, majora percipiet.* Fides initio Ecclesiæ maxime inculcanda fuit, XIII, 322, 1. Ejus arcana quibus communicanda, XIX, 283, 1 : *Qux audisti a me per mullos testes, hxc commenda fidelibus hominibus, qui idonei erunt etalios docere.* In fido novitii etiam juvenes, el pueri, intrepido acturi promillunlur cum idololalriset tyrannis, XI, 263,1,1 : *Delectabitur infans ab ubere super foramine aspidis.* Fidei contra-

rium nihil doceri potest, XVIII, 518, 1, 2 at seqq. : *Sed licet* nor, *aut angelus de calo evangelisti vobis, prxterquam quod evangelizamus vubis, anathema sii.* Fidei limites quos patres fixere non sunt transgrediendi, VI, 171, 2 : *Ne transgrediaris terminos antiquos, quos posuerunt patres tui.*

VII. Fidei proprietates et conditions. — Sex habere debet dotes, XX, 131,1,1. Fides perfecta raro invenitur, XVI, 241, 1. Ejus solitudo in Ecclesia est, cum apud hærelicos et idololatras sil multitudo, XIII, 312, 2.

(• Debel esse una et vera. Fides vera una est, non plures, XVIII, 632, 2 : *Unus Dominus, una fides, unum baptisma ; IUI,* 4,2: *Obsecro vos, fratres, per nomen Domini nostri Jesu Christi, ut idipsum dicatis omnes, ct non sint in vobis schismata, sitis autem perfecti in eodem sensu et* in *eadem sententia.* Quomodo non sil triplex, fides historica, miraculorum, justificans, sed unica, XIX, 469, 1. Fidei veræ et divin© signum, *Psalm.* II, 161, 2. Omnium fides quomodo sit œqualis, XX, 407, 1 : *Simon Petrus.... iis qui coxqualcm nobiscum sortiti sunt fidem.*

2* *Debet esse certa et firma.* Fidei Christianae inconfusibilis certitudo, XVIII, 174, 2: *Omnis qui credit in cum, non confundetur.* Fides Christiana omnino est credibilis, *Psalm.* II, 134,2: *Testimonia tua credibilia facta sunl nimis.* Fidos est basis et fundamentum certum rerum sperandarum, XIX, 469, 2:£j I *autem fides sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium.* Fides columna est, spes anchora, 406, 2: *Qui confugimus ad tenendam propositam spem, quam sicut anchoram habemus anima tutam ac firmam.* Fides recta est, instar amussis, XIX, 52,1 : *Verumlamen ad quod pervenimus, ut idem sapiamus; ct in eadem permaneamus regula.* Fides luci comparatur, XVI, 302, 1 : *Lux in tenebris lucet, et tenebra eam non comprehenderunt.* Est velut fax, 175, 1 : Sint *lumbi vestri prxcincti, el lucernos ardentes in manibus vestris;* 436, 1 : *Qui sequitur me, non ambulat* in *tenebris, sed habebit lumen vitæ;* XX, 129. Fidei tempus aurora comparatur, infidelitas tenebris noctis, *Psalm.* I, 304, 1,2: *Deus in medio ejus cognoscetur, adjuvabit eam Deus mane diluiulo.* Fides haereticorum specialis quæ sit, VII, 106, 1 ; *Nescit homo utrum amore an odio dignus til.* Horum fides qua sibi remissa certo credunt peccata, est vana imaginatio, XV, 250, 2.

3® *Debet esse integra.* Corpus fidei suis membris perficitur, XIX, 126, 1 : *Nocte ac die abundantius orantes, ut videamus faciem vestram et compleamus ea qux desunt fidei vestra.* Ipsa suis articulis integratur et componitur, XVIII, 62$, 1.

V *bebet esse constans.* Ab ea nunquam deficiendum, XIX, 385,1. Fides est stabilis, XVHI, 532, 1 : 5i enim *qux destruxi, iterum hæc ¿edifico, praevaricatorem me constituo.* Permanendum in fido somni KUhcepU, nec do ea ulterius inquirendum/ XIX, 58, 1 : *Itaque, fratres mei diarissimi et desideratissimi..... sic state in Domino,* 85, 1 : *Sicut ergo accepistis Jesum Christum Dominum, in ipso ambulate,* 125, 1. *Misimus Timotheum fratrem nostrum..... ad confirmandos vos ct exhortandos pro fide vestra, ut nemo moveatur in tribulationibus istis; ipsi enim scitis quod in hoc positi sumus.* Fides antiqua praestat novoe, 287, 1. Novam profilenti cito non esl credendum, 529, 1 : *Qui credit cito, levis corde est.*

5° **Debet esse humilis.* Fides hominem requirit vero humilem, *Psalm.* II, 281, 1, 2 : *Credidi, propter quod loculus sum, ego autem humiliatus sum nimis.* Fides humilis requiritur praesertim in erodendo Eucharistiae mysterio, XVI, 412, 1 : *Verba qux ego locutus sum vobis, spiritus el vita sunt; sed sunl quidam ex vobis, qui non credunt.*

6° *Debet esse charilale formata.* Fides sanctorum charilale informala est, IX : *Initium sapienti^ Iimor Domini; et cum fidelibus in vulva concrea'us est.* Fides charilale (ormata non speculativa mere est, sed practica, XVIII, 73, I : *Justitia autem Dei per fidem Jesu Christi in omnes el super omnes qui credunt in cum;* XIX, 116, 1 : *Gratias agimus Deo semper pro omnibus vobis.... memores operis fidei vestrx, ct laboris et ckaritalis, el sustinentia spei Domini nostri Jesu Christi.* Fides per dilectionem operans ornat doctrinam, X, 151, 2.

7° *Fidei duralio.* Fides et spes cessabunt in cœlo, XVIII, 383,1. *Sive prophetia evacuabuntur, sive lingua cessabunt, sive scientia destruetur.* Fides non manet in daemonibus et damnatis, XX, 127, 1: *Tu credis quoniam unus est Deus, benefacis, ct dxmones credunt, ct contremiscunt.* Altero sensu fides et veritas in aeternum stabit, X, 331,1 : *Omne munus et iniquitas delebitur, ct fides in sæculum stabit.* Fides est cibus permanens in vitam aeternam, XVI, 392, 2 et seqq.

VIII. Fidei excellentia et fructus. 1° *Fidei quanta sit virtus et præstanlia,* XIV, 226, 2 : *Ecco qui incredulus est, non crii recta anima ejus.* Fides Deo placet, IX, 451, 1 : *Si volucris mandata servare, conservabunt te, et in perpetuum fidem placitam facere.* Est opus sanctum, XVI, 39$, I. *Hoc est opus Dei ut credatis in eum quem misit ille.* Est velut sigillum quo obsignamus dicta Dei, 351,1 : *Qui accepit ejus testimonium, signavit quia Deus verax esl.* Fidei lumen est admirabile, XX, 290, 1, 2: *De tenebris vos vocavit* (Deus) *in admirabile lumen suum.* Superat omne lumen philosophorum, *ibid.* Fides est anima Ecclesiæ, XVIII, 636, 2 et seq. Fides apostolorum el prophetarum est fundamentum Ecclesiæ, 607, 1 : *Edis cives sanctorum, superaedificati super fundamentum apostolorum et prophetarum.* Fidos est initium bonorum el donorum omnium, IX, 680, I, 2. Fides corrigit naturam ct conditionem servilem, XVIII, 674,1. Cur Christus fidem apud apostolos extollat, XVI, 230, 2 : *Si habueritis fidem sicut granum*

rthopfr, *dicetis huic arbori moro t Eradicare, et transplantare in mare. et Mediet vobis.* Fides babel prohifesionein vitæælermi‘,XX,615,2etseqq.: *Et hoc esl testimonium, quoniam vitem ætemam dealt nobis ficus, d ture vita* in *Filió ejus esl.*

2° *Fidei fructus pro regnis et rcbuspubticis.* Fides vera esl omneregnorum firmamentum, XIII,377,2. Fides esl relpubliC® fundamentum ; rjus neglectus excidium, 111, 109, !• Ejus bona etiam politica, XI, 683, 2.

3« *Fidei fructus pro singulis hominibus,* IX. <01, 1 : *Qui timetis Dominum, credite Uti, et non evacuabitur mertes vestra.* Fidei præmia, 99, 2 : *Crede Deo, el recuperabit te.* Fidos est fundamentum aliarum virtutum, XIX. 147, 2: *Dignetur vos vocatione sua Deus noster, et impleat omnem voluntatem bonitatis el opus fidei in virtute.*

Primo. *Per fidem ad veritatem venitur,* XIX, 200, 1 : *ín quo positus sum ego prxdicalor et apostolus (veritatem dico, non mentior}, doctor gentium in fide ct veritate.* Meretur cognitionem mysteriorum regni Doi, XV, 321,1, 2: FoMe *datum est Posse mysteria regni calorum, illis autem non esl datum.* Procul posita ct futura facit praesentia, XIX, 470, 2: *Fides esl..,. argumentum non appoti n Hum.*

Secundo. *Fides est religionis fundamentum,* XX, 90, I. Est fundamentum omnis sanctitatis, XIV, 335. 1,2.

Tertio. *Fides sustentat spem,* XIX, 469, 1 : AXr *autem fides sperandarum substantia rerum.* Est bi anima credentis et sperantis quasi basis quite eum sustentat, *ibid.,* 2. Fidei sanguis est spes, 470, 2. Fidei fortitudo parit fortitudinem spei, \ 1, 225, 2. Fides acuit el elicit timorem et amorem Dei, IX. 680, 1. Fides esl fulcimentum in adversis, XVt, 539, I : Aon *turbetur cor vestrum. Creditis in Deum, et in me credite.*

Quarto. *Fides fundamentum est domus spiritualis,* XIX. 283, < : *Firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc: Cognovit Dominus qui sunl ejus; ct discedat ab iniquitate omnis qui nominat nomen Domini.* Fides esl initium substantia* Iostræ spiritualis, 382, 2 : *Participes <nim Christi e/Jccli sumus, si tamen initium substanti# ejus usque, ad finem firmum retineamus.* Fides viva esl radix vitæ spiritualis gratiæ, XVIII, 47, I.

Quinio. *Fidei robur ct efficacia,* XVII, 12, 2. Quomodo ei tribuatur salus mentis ct corporis, XV, 25, I. Tunc sub ca omnes alia? virtutes intclligunlur, *ibid.* Ei quomodo tribuantur miracula, XVII, 119, 1 : *El in fide nominis ejus hunc quem vos vidulis ct nostis, confirmavit nomen ejus: et fides quæ per eum est, dedit integram sanitatem istam in conspectu omnium vestrum.* Fides thanmalurga ex oratione provenit. XIV, 508, 2 : *Effundam super domum David spiritum grati# et precum.* Fidei heroica) quanta sil virtus, XVII, 119. I. 2. FidùR excitat fideles ad quidvis nudendum, XX, 247, 2 ; *Qui in 'virtute Dei custodimini per fidem, in solutam páratam revelari* in *tempore* notuMimo. Est fidelium custodia, *ibid.* Fides operosa et dimicans vincit mundum, 608, I *: El h#e est victoria quæ vincit mundum, fides nostra.* Vincit quoque Deum omnipotentem, 608, 2. Ea optime diabolus vincitur, 396, < : *Cui* (diabolo) *rt utile fortes in fide.* Fides tribulationibus exploratur, 250, i : *In quo eiultabitis, modicum nunc sì operiti contristari in variis lenlalionibus ; ut probatio Veste# fidei mullo preliosor auro* (quod per ignem probatur) *inveniatur in laudem, et gloriam, et honorem in revetatiorte Jesu Christi.* Qui fidei agon dicatur, XIX, 261, 2: *Certa bonum certamen fidei, apprehende vitam ætemam, in qua vocatus es, et confessus bonam confessionem coram mullis testibus.* Pro fide pali quam sil gloriosum, XX, 19, 1 : *Omne gaudium eristimalê... cum in varias lentaliones incideritis.* Fides Christi, quia initio erat nova el paradoxa, hinc a Judæis et Gentibus exagitati fuere ejus præcones, XV, 269, 2 : *Eritis odio omnibus propter nomen meum.*

IX. Fidei perfects kt imperfects exempla—Fides Abrahæcelebratur, XVIII, 86, Í. Qualis ea fuerit, 79, 2. Fides propria fuit ci imputata. 81, L Ejus fides exeuntis in Chanaan illustratur simili exemplo, XIX,476,1.Ea inquinque punctis illuxit, *ibtd.,* 2. Fides ejus in filio offerendo, 479, 1. Fides donluriohis magna fuit, sed habuere ahi majorem, XV, 224, 1,2: *Audiens autem Jesus miratus est, ct sequentibus se dixit: tfon* intani *tantam fidem in Israel.* Fides parva reguli a Chrislo arguitur, XVI, 368, 2 : *Disit ergo Jesus ad eum : Nisi signa et prodigia videritis, non creditis.* Fides S. Magdalena? pœnilenlis, 124. 1. Fidos in diaconis septuplex eral. XVII, 164, 2. Fides in apostolis defecil in nocte passionis. XV, 563, 2. Cur Id factum sit. *ibid.* Fidei defectus in terra, XVI, 240, 2. Ea deficiet maximo sub finem mundi, 241, 1 : *Verumtamen Filius hominis veniens, putas inveniet fidem in terra* f

X. Fidei prj-dicatio. — Fidei prædicalio cœpit per apostolos in Jerusalem, *Psalm.* 11. 254, 2: *Virgam virtutis tu# emittet Dominus ex Sion.* Cur sensim crescere debuit, XVI, 545, 2 : *Qui credit in mc, opera qu# ego facio, et ipse faciet, el majora horum faciet.* Paulatim per Europam diffusa es^ XVIII, 593, L (Vide Apostolorum prxdicatio).

XI. Fides humana pro fidelitate, dona fidb i T fiducia sumpta. — Fides est safictissimum hominis bonum, V, 529, 2. Fides est amicitiæ basis et custos, 543. I. Fides ellam hostibus servanda, 111, 58, 2; XII, 271, I ; 628, 1, Fidei obstringenda) signum, VI, 507. I. Major fides ei adhiberi solet qui prior suam causam exposuit, 576, t.

Fides principi necessaria, XI, 260, 2; 261, 1: *Et erit Justitia cingulum lumborum ejus, et fides cinctorium renum ejus.* Fides quam ab hominibus oxulot, XII, 52, i : *Circuite vias Jerusalem, el as-*

picite, et considerai^, el quærite in plateis eJus. an inveniatis virum facientem judicium, et quærenlem fidem. Fidem qui Deo non servat, nec homini servabit, XIII, 378,1.

FIDES (S.). SS. Fides, Spes, Chantas, tres filiæ S. Sopbiæ, fuere martyres, X, 308, 2. Sorores fuerant martyrio et sanguine, XIII, 546, 1.

FIGULUS. Primus figulus fuit Deus, X, 293, 1, 2 et seq. Vasa diversa formans, est symbolum Dei, X, 174,2; 175, 1, 2; XVIII, 170, 1, 2; 171, 1, 2. Figuli in opero suo industria, X, 293, 1, 2 et seq. Est symbolum prædicatorum, 294, 1. Figulina? officinæ in Jerusalem erant in vallo juxta Tophet, **xii, 149, i.**

FIGURA. Figura substantia Patris quomodo sit Filius, XIX, 352, 2. Figura sæculo tribuitur, quia transitoria, XVIII, 202, 2.

Figuris rhetoricis variis interdum utitur Scriptura, ut Prolepsi, I, 28, 1. Enallage, 28, 2. Synecdoche, 29, 1. Melonymia, *ibid.* Hypallage, 31, 1. Liptote, 31, 2. Hendiadi, 33, 2.

FILIA, PUELLA. 1« *Quæ sint earum vilia.* Puellarum tria prædpua vitia, superbia, procacia, libido, XI, 138,2 : *Elevate sunt fitte Sion, et ambulaverunt collo extento, el nutibus oculorum ibant, típlaudebant, ambulabant pedibus suis, et composito gradu incedebant.* Puellæ quomodo plaudere dicantur, 139, 1. Puella basiliscus est, 138, 2. Puellæ innuptæ sua tegunt vitia, V, 585, 2. Filia inverecunda salax est, X, 9,1 : *Ab omni irreverentia oculorum ejus cave, el ne mireris si te neglexerit.* Filia dissoluta et audax infamat se et parentes, IX, 579, 1, 2 : *Patrem et virum confundit audax* (filia); *el ab impiis non minorabitur; ab utrisque autem inhonorabitur.*

2° *Quid facere debeant, el quomodo custodiendx.* Filia una quomodo sit melior altera, X, 240, 2 : *Omnem masculum excipiet mulier, et est filia melior filia.* Filia est viri conspectum fugere, 7, 2 : *In filia non avertente se, firma custodiam : ne inventa occasione utatur se.* Puellæ pro castitate servanda, quantum sobrietati studere debeant, IV, 332, 2 et seq. : *Habens* (Judith) *super lumbos suos cilicium, jejunabat omnibus diebus vite suæ prætcr sabbata.* Filia prudens bæreditateni viri accipit, IX, 579, 1 : *Filia prudens hæreditas viro suo: nam quæ confundit, in contumeliam fit genitoris.*

Puella indiget duce et custode, cur, G7, 2 : *Et reliquit ducem pubertalis suæ, et pacti Dei sui oblita est.* Fili? omnis patri custodienda, X, 3G8, I : *Filia patris abscondita est vigilia, ct sollicitudo ejus aufert somnum, ne forte in adolescentia sua adulta efficiatur, el cum viro commorata odibilis fiat.* Maxime lasciva et procax, 8, 2; 369, 1. Filiarum quæ cura babeada matribus, XIX, 207, 2 : *Salvabitur autem* (mulier) *per filiorum generationem, si permanserit in fide, et dilectione, et sancii» ficalione cum sobrietate.* Sunt matris imitatrices, IX, 360, 1 : *In filiis suis agnoscitur vir.* Filiæ quomodo casto servandae, 243, 2 : *Filte tibi sunt f serva corpus illarum, el non ostendas hilarem faciem tuam ad illas.* Elocatio carum quoto anno facienda, 245, 1 : *Trade filiam, el grande opus feceris, el homini sensato da illam.* Puellæ nubentes limen domus Romæ olim non tangebant, XIII, 500, 1.

3® *Fitte de quibus spccialim in Scriptura vel Commentariis agitur.* Filiæ Jobi cum fratribus hæredilatem cernunt; suæ ætatiserantpulcherrimæ: sunt typus animæ perfecto, et tres status repræsentant, *Job,* 795, 2.

Filia Jain an defuncta sit patro adhuc domi agento, XV, 247,2 et seq. Cur eam dormire dixerit Christus, 248, 1,2. Denotat peccatores lapsos ex ignorantia vel infirmitate, 249, 1.

Filiæ quatuor Philippi erant virgines et prophetissæ, XVII, 379, 1. An fuerint moniales, *ibid.*

Puellæ cujusdam Alexandrin® baptismum petentis angeli fuere sponsores, XIII, G33, 1, 2. Puella quædam Tullensis triennio toto omni cibo abstinuit, XIV, 471, 1.

4° *Vox* Filia *in figurato sensu sumpta. Filix carminis* quæ vocentur, VII, 389, 2. Filiæ vocantur urbes metropoli subjecto, XII, 618, 1 ; 688, 2. Per filias Jerusalem in *Cantico* quinam intelligantur, VII, 493, 1 : *Filix pharetræ* dicuntur sagitto, XII, 386, 1. Filia Sion dicitur Jerusalem, 356, 1. Et quidem civitas inferior Jerusalem, XIV, 279, 1. Filia cur dicatur Sion vel Jerusalem, XI, 110, i. Filiæ Jerusalem quæsint, *Psalm.,* 1,316,1 : Filia Babylonis est ipsa Babylon, 568, 1. *Filia latronis,* idem est quod latrociniis dedita, XIV, 165, 1, 2. Quas gentes peream Propheta intelligat, *ibid.*

FILIATIO DIVINA. Filiatio Dei quanta sit dignitas» XIII, 296, 2; 297, 1,2: *Et erit in loco ubi dicetur eis : Non populus meus vos ; dicetur cis : Filii Dei viventis. Quomodo* hæc fiat,tiud. Fit per Spiritum sanctum, qui personaliter datur filiis Dei, *ibid.* In quo hæc sita sit, XVIII, 134, 1 : *Accepistis spiritum adoptionis filiorum , in quo clamamus : Abba, Pater.* Filii Dei fiunt omnes per graliam, XVI, 24, 2. Et omnes fideles, 305, 1* Quomodo nascantur ex Deo, *ibid.,* I : *Qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt,* XX, 563, 1,2. Filius Dei est honorificus titulus Christianorum, XIX, 37, 1 : *Ul silis sine querela, ct simplices filii Dei.* Filiatio diyina quantum sit bonum, XVI, 305, 1 : *Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus.* Est donum Dei, *ibid. ;* Provenit illa ex Deo. 306, 1. Filiatio Dei bonis operibus stabilienda,XVIIIt 136, 1 : *Si autem filii, et hxredes : hæredes quidem Dei, coheredes autem Chrisli; si tamen compatimur, ul et conglorificemur.* Filiatio Dei est stimulus ad heroica opera, XX, 563, 2 ot seq. : *Videte qualem charilalcm dedit nobis Pater, ut filii Dei*

nominemur *st simus.* Nos sumus filii Dei maxime imitatione ejus, XV, 177, 2: *Estote ergo vos perfecti, sicut cl Pater vester coelestis perfectus est.* Filiorum Dei tessera sunt justitia et chariias, XX, 672,1 et seq. : *In hoc manifesti sunl filii Dei, et filii diaboli : Omnis qui non esi justus, non est ex Deo, et qui non diligit fratrem suum.*

FILIUS DEI (Fide Jesus Christus).

FILIUS. I. Varix vocis FILII significationes in Scriptura.—Unde derivetur vox *Filius,X,* 89.1. Vox *filii* quid denotet Hebræis cum aliquo addito, XV, 225,1. Filius cum jungitur genitivo præmii vol pœnæ, apud Hobræos idem est quod dignus ; cum vero genitivo virtutis aut vitii, idem est quod studiosus et discipulus, IX, 413, 1 : *Filii sapienti^, ecclesia justorum;* XVI. 256, 2 : *Filii sunl Dei, cum sint filii resurrectionis;* 597, 2 : *Quos dedisti mihi, custodivi; ct nemo ex cis periit, nisi filius perditionis;* XVIII, 601, 2 : *Eramus natura filii irx.* 632, 1; XIX, 149, 2 : *Quoniam nisi venerit discessio primum, el revelatus fuerit homo peccati, filius perditionis;* XX, 461, 1,2: *Ili vero.... maledictionis filii.* Filius dilectionis est filius dilectus, XIX, 75, 2 : *Eripuit nos de potestate tenebrarum, et transtulit in regnum filii dilectionis sux.* Filii vocantur ab Hebræis omnes descendentes in linea recta, XV, 53, 2.

IL Quid sit filius respectu patris. — Filius Hebræis dicitur fabrica patris, V, 374,1 ; XVIII, 632, 2. Filius est peculium ct possessio patris, IX, 117, 1 : *Qui limet Dominum, honorat parentes: cl quasi dominis serviet his qui sc genuerunt.* Filius so habet ad patrem ut radix ad arborem, *Psalm.* I, 346, 3 : *Proptcrca Deus destruet te in finem : evellet (e, el emigrabit te de tabernaculo tuo, ct radicem luam de terra viventium.* Filii vita ex vita parentis traducitur, VI, 70,1. Filii a patre moriente quasi lampades vitæ, virtutis, opum et gloriæ accipiunt, V, 500, 2. Filius est parentum porlio, VI, 53, 2. Filios ex uxore accipere, Hebræis idem est quod procreare, XIII, 284, 2. Idem filius an possit ex aliis parentibus nasci, IX, 246, 2 cl seq. : *Memento quoniam nisi per illos* (patrem et matrem) *natus non fuisses.* Filii inter humanas felicitates primo loco numerandi, *Psalm.* II, 447,1 : *Quorum filii sicut novcllæ plantationes in juventute sua.* Filii parentum memoriam perpetuant, XVI, 588,1,2. *Mulier cum paril, tristitiam habet, quia venit hora ejus: cum autem pcpercril puerum, jam non meminit pressura propter gaudium, quia naius est homo* in *mundum.* Filii multi propagant nomen patris, X, 334, 1, 2: *Filii, et adifioatto civitatis confirmabit nomen.* Filii sunt corona decus et gloria parentum, V, 349, 1 ; XI, 590, 2 ; *Job,* 401, 2 : *Spoliavit me gloria mea, el abstulit coronam de capite meo.*

IU. Fil ii boni. — Filiorum bonorum gloria cur lucerna? comparetur, X, 91, 1 : Quis sapiens filius Salomoni dicatur, VI, 271, i : *Filius sapiens Lrlificat patrem, filius vero stultus mastitin est matris lux.* Filius sapiens est decus ot doctrina patris, 374, 11 *Filius sapiens, doctrina patris.* Imo is sæpe patrem docet, *ibid.,* 2. Patrem afficit lætilia et honore, 527, 2 : *Corona senum, filii filiorum, el gloria filiorum, patres eorum,* V, 199, 1 : *Eruttai gaudio pater justi, qui sapientem genuit, lxtabilur in eo,* 342, 1 : *Stude sapientia, fili mi, et letifica cor meum, ul possis exprobranti respondere sermonem.* Habet longam posteritatem, VI. 70, i, 2. Parentibus est consolationi, voluptati, ornamento, V, 464,1; VI, 404, 2 et seq. : *Erudi filium tuum, el refrigerabit te, el dabit delicias animae lux.* Imo eis longævitatem affert, V, 527, 2 et seq. Filii bono morati decus parentibus afferunt, 143, 2 ; *Deriventur fontes lui foras, et in plateis aquas tuas divide;* IX» 675, 2 : *Homo qui jucundatur in filiis, vivens et videns subversionem inimicorum suorum.* Eorumque ductum et consilium sequuntur, V, 143, 2. Pater do taliuin filiorum bono vel malo gaudet vel dolet, præsertim quia tales superstites relinquit, IX, 675, 2. Filii sancti sunl benedictio patrum, X, 437, 1 : *Cum semine eorum permanent bona, hæreditas sancta nepotes eorum.* Proborum filiorum præmium est habere patres diu superstites, V, 527, 2. Modum servans in expensis est sapiens, at qui prodigus, confusione se et parentes dolore afficit, VI, 204, 1 : *Cui vx? Cujus patri vx?Cui* rurar? *Cui fovex? Cuisine causa vulnera? Cui suffusio oculorum ? Nonne his qui commorantur in vino, cl student calicibus epotandis!*

IV. Fil ii nequam. — Quod sint impii, sæpe provenit a vitiato parentum semine, X 352; 2, *vobis, viri impii, qui dereliquistis legem Domini Altissimi I El si nati fueritis, in maledictione nascemini : ct si mortui fueritis, in maledictione erit pars vestra.* Filii multi scelesti e bono patre fuerunt oriundi, XVIII, 314, 1. Filii sæpo parentibus degeneres, III, 304, 1 : *Non ambulaverunt filii illius* (Samuelis) *in viis ejus; sed declinaverunt post avaritiam, acceperuntque munera, et perverterunt judicium.* Principum filii degeneres, VIH, 492, 2. Filii magnorum virorum plerumque sunt degeneres, X, 95, 1 : *Doce filium tuum, el operare in illo, ne in turpitudinem illius offendas.* Filius improbus dedecus est patris, IX, 457, i : *Ne jucunderis in filiis impiis, si multiplicentur : nec oblecteris super ipsos, si non est timor Dei in illis.* Parentes despicit el negligil, rttd., 2. Filius stultus deridet correptionem patris sui, V, 450, 2 : *Stultus irridet disciplinam patris sui.* Filius stultus est mœror parentibus ob indocilitatem, VI, 18,1 : *Dolor patris, filius stultus.* Hem ignominiae, *ibid.* Filius perversus patrem provocat ad iram, matrem ad dolorem, V, 552, 2 : *Ira patris filius stultus, et dolor matris qux genuit eum.* Eorum sæpo indignationem incurrit, *ibid.* In causa est ut patri adversa contingant, VI, 18, 1. Imo citam ei affert mortem, V, 528, I. Filii improbi sæpo matrem mœrore euecanÇ

V, *Iii,* 1 : *Filius vero stultus est mastitia* maths *tux.* Filü sæpe decoquunt avare a parentibus congesta, 384,1 : *Substantia festinata minuetur, qux-autem paulatim colligitur* manut multiplicabitur. Si sequuntur parentum peccata, non erunt impuniti, 330,2 et seq. Uti culpæ, sic et pœnæ parentum sunt participes, *Job,* <27, 1 : *Longe fient filii ejus n salutent conterentur in porta, et non erit qui eruat,* 454, 1 : *Deus servabit filiis illius dolorem patris, et cum reddiderit, (uno sciet.* Filii sæpe luunt sua simul et parentum peccala, XV, 495, 2 : *Itaque testimonio estis vobismelipsis, quia filii estis eorum qui Prophetas occiderunt. El vos implete mensuram patrum vestrorum.* Non tamen puniuntur gravius quam propria peccata mereantur, XV, 495, 2 ; XIX, <22, 2. gui (Judæi) *el Dominum occiderunt Jcsum, et Deo non placent, el omnibus hominibus adversantur, prohibentes nos gentibus eloqui ut salvx fiant, ut impleant peccata sua semper.*

V. Fan spur ii et adul t er ini. — Filii alieni dicuntur spurii, XV, 31 i, 2. Qui filii immundi sint, et qui sancti juxta Apostolum, XVIII, 307, 2. Filii adulterini imperfecti sunt ob duplicem causam, Vili, 349, 1 : *Filii autem adulterorum in inconsummatione erunt.* Apud omnes sunt infames, V, 181, 1 : *Turpitudinem ct ignominiam congregat sibi* (adulter), *cl opprobrium ejus non dclebilür.* Non sunt plerumquo longaevi, Vili, 349, 2, IX, 612, 2 : *Itec* (adultera) *in ecclesiam adducetur, ct in filios tjus non respicietur. Non tradent filii ejus radices, d rami ejus non dabunt fructum.* Vel sunl steriles, *ibid.* Vel si diutius vivunt, eo magis sunt inhonorati et dedecorati, VIII, 350, 2 : *Et si quidem longa vite erunt, in nihilum computabuntur, el sine honore erit novissima senectus illorum.* Filii a-lulleri juxta canones non sunt sacris VIH i. 2.

VI. Qu.e sint officia filiorum erga parentes. — <• *Parentes ct avos delito honore prosequantur,* V, 527, 2 et seq. Variis de causis cos honorare debent, IX, 112, 4; 115, 2 et seq.; 116, 2. *Qui ionoral patrem suum jucundabitur in filiis,* 117,1: Qui limet *Dominujn honorat parentes.* Quem modum generalem honorandi parentes observare debeant, 117, 2: *In opere d sermone, el omni patientia honora patrem tuum.* Sub honore a filiis parentibus debito quatuor comprehendit Scriptura, XVIII, 669, I : *Honora patrem tuum, ct matrem tuam, quod csl mandatum tuum in promissione.* Materni juris filius semper sit memor, VI, 198, 1 : /ludi *patrem tuum, qui genuit te, ct ne contemnas, cum senuerit mater tua.* Filii patres honorantes præmianlur prole numerosa quæ similiter ipsos honoret, IX, 121, 2; *Fili, suscipe senectam patris tui, et* n *dt fecerit sensu, veniam da. Et ne spernas eum in virtute tua.* Filius parentes honorans dignus e>L longa vita, XVIII, 669, 1. Filius magistratum gerens, privatum patri, non publicum honorem deb<'t III, 653, 2: *Venit ergo I/cthsabee ad regem Salomonem,.... et surrerii rex in occursum ejus, adoravitque eam,*

2® *Filii parentibus obediahi, et cur,* IX, 115, I : *Judicium patris audite, filii, el sic facile, ul salvi silis. Deus enim honoravit patrem in filiis, el judicium maths exquirens firmavit in filios.* Filii adsint sacrificiis parentum, *Job,* 567, 1. Setviant parentibus amore filiali, 117, 2. No velint iis videri potiores nut sapientiores, <19, 1 : *Ne gloheris in contumelia paths lui, non est enim tibi gloria ejus confusio.* Filius patrem semper audire debet, eiquo auscultaro, et quoad potest obedirc, VI, 39, 1 : *Non cesses, fili, audire doctrinam, nec ignores sermonem scientur.* Filii proprium est erudiri doctrina patris, V, 373, I, 2 et seq. : *Filius sapiens, doctrina patris.* Filius ad omnem vocem patris fremat, X, 91, 1 : *Pro animabus filiorum colligabit vulnera sua, cl super omnem vocem turbabuntur viscera ejus.* Ejus profectus est gaudium patris, VI, 193, 2 : *Fili mi, si sapiens fuerit animus tuus, gaudebit tecum cor meum. Et erullabunt renes mei, cum locuta fuerint rectum labia tua.* Matres filii non negligant, IX, 115, 2. Hoc si faciant, expiant peccata, 116, 1: *Qui diligit Deum, exorabit pro peccatis, et sicut qui thesaurizat, ita qui honorificat matrem suam.* Et obedientes sentient ipsi filios suos, 116, 2. Ii qui parentibus obediunt vita donantur longa, opulentia et sanctitate, V, 33, 1 : *Audi, fili mi, disciplinam patris lui, el ne dimilds legem matris lux, ut addatur gratia capiti luo, cl torques collo tuo.*

3® *Filii párenles amare debent.* Quid patri debeat filius, IX, 118, 1. Parentibus omnia debet, VI, 448, 1. Hinc si cos non amet et despiciat, meretur in crucem agi, *ibid. : Oculum qui subsannat patrem, et qui despicit parium matris sux, effodiant eum corvi de torrentibus, ct comedant cum filii aquila.* Filii pro patro mori volentis exemplum, X, 89,1.

4° *Curam filii habeant parentum,* XVI, 616, 2 : *Cum vidisset ergo Jesus matrem, ct discipulum stantem, quem diligebat, dicit matri sux: Mulier, ecco filius tuus. Deinde dicit discipulo : Eccc mater tua.* Quid parentibus prestare debeant, IX, 119, I. Filii sunt baculum senectutis parentum, IV, 301 : *Heu, heu me, fili mi, ul quid to minimus peregrinari, lumen oculorum nostrorum, baculum senectutis nostra, solatium vite nostra.* Filius religionem ingredi non potest in grati eorum necessitato, XV, 351, 1 : *Deus dixit : Ignora patrem tuum et matrem.....* Vos *autem db cilis : Quicumque dixerit patri vel matri: Muh^s quodeumque est ex me, libi proderit. Et non honorificabit palrem suum, aut matrem suam.* Lege natura cos alere tenetur, *ibid.* Filius non inhiet opibus pains ante ejus mortem, VI, 72, 2 : *Iterediias ad quam festinatur in principio,* <n *novissimo benedictione carcbil.* Si paloma bona sulfuretur, an sit socius homicidæ, et quatenus ad restitutionem le-

neatur, VI, 385, 1 : *Qui subtrahit aliquid a patre suo et a maire, et dicit hoc non esse peccatum, parliceps homicida est.* Filiorum ingratitudo suggella* tur, IX, 122,2: *Quam mal* fam.r est qui derelinquit patrem ; et est maledictus a Dco, qui exasperat matrem.* Filius qui sua protervia patrem oíliigit, cl matrem domo fugero cogit, ignominiosus plane est, V!, 38, I : *Qui affligit patrem, cl fugat matrem, ignominiosus est et infelix.* Est natura hostis, ct honestatis inimicus, 38, 2. Regno et dominatu exuetur, 71, 1 : *Qui maledicit patri suo tl matri, cxlinguctur lucerna ejus in mediis tenebris.* Immorigoros habebit filios, 4i9, L

VII. Parentuíí broa filios munera.—I0 *Filiorum vitia aut virtutes parentibus imputantur.* Filiorum decus aut dedecus redundat in parentes, IV, 300, 1. Filiorum virtus aut vitium in parentes proxime redundat, V, 271, 1. Vanum est in filiis gloriari, III, 498, Í. Filius et pator quasi una persona sunt, X. 90, 1. Actiones filiorum tribuuntur parentibus, V, 627, 2 et seq. Eorum probitas vel improbitas pendet a parentibus, X, 351 1 : *Filii abominationum sunl filii peccatorum, el qui conversantur secus domos impiorum.* Filii bonorum parentum Deo sunt cura, VII> 52, 2. Filii impiorum cito moriuntur, *Job,* 349, 2 : *Non ditabitur* (impius), *nec perseverabit substantia ejus, nec mittet in terra radicem suam : ramos ejus arefaciet flamma.* Filii plerumque patrissant, *Job,* 126,2. Parentes ut plurimum imitantur, IX, 360, 1 : *In filiis suis agnoscitur vir.* Sequuntur inoros parentum, VIII, 341, 2 cl seq.: *Mulieres eorum insensata sunt, ct nequissimi filii eorum.* Magis matrem quam patrem imitantur, V, 271, 1. Iis sa'po Deus maledicit propter impios parentes, X, 352, 2; 353, 1. Sæpe etiam ob parentum integritatem honorantur, et ab aliis benedicuntur, VI, 53,1 : Jiuit/s *qui ambulat in simplicitate sua, beatos post se filios derelinquet.* Filii quomodo in parentibus sanctificare dicuntur, XVIII, 192, 2 : *Quod si delibatio sancta est, cl massa; et si radix sancta, et rami.* Filii castorum parentum felix sortiuntur conjugium, V, 144, 2.

2° *Filiorum magna cura habenda,* Job, 18,1,2. *Primo.* Sunl bone instituendi el docendi, X, 94,1 : *Doce filium tuum, el operare in illo, ne* in *turpitudinem illius offendas.* Filius dives, non bene institutus, nescit opibus uti, VI, 308, I : *Qui custodii legem, filius sapiens est; qui autem comcssatores pascit, confundit patrem suum.* Filios malo educatos praslat esse pauperes quam divites, XIX, 207, 2. Do filii institutiono non est desperandum, esto sil hobes,VI,27,2: *Erudi filium, ne desperes; ad interfectionem autem ejus ne ponas animam tuam.* Filius indulgenter habitus, postea parentibus timorem incutit, X, 93, 1 : *Lada filium tuum, et paventem te faciet; lude cum eo, el Contristabit te.* Filiis non nimis credendum, Ô5, 2. Iis non est danda possessio ante mortem, sed in morte, 180, 1, 2 : *Filio et mulieri, fratri et amico non des potestatem super le in vita lua; et non dederis alii possessionem tuam; ne forte paniteat te, et depreceris pro illis;* 18$, 2 : *in die consummationis dierum vitx lux, et in tempore exitus tui distribue hxrcditatein tuam.*

Secundo. Filii sunl castigandi, nec libertas iis indulgendo, X, 366, 2. A paterna castigatione el educatione pendet filiorum salus, VI, 193, 1: *.Voli subtrahere a puero discipîinmi ; si enim percusseris eum virga, non morietur; tu virga percuties eum, et animam ejus de inferno liberabis.* Si a patro non castigatur filius, fit segnis et rebellis, V, 399, ! : *Qui pareil virgx, odit filium suum; qui autem diligit illum, instanter erudit.* Dum a patre castigatur, beneficium accipit, VI. 333, i : *Meliora sunl vulnera diligentis, quam fraudulenta oscula odientis.* Quomodo castigandus filius improbus, IX, 458, 1 : *Ne jucunderis in filiis impii<, si multiplicentur; nec oblecteris super ipsos, si non est limor Dei in illis. Melior esi enim unus timens Deum quam mille filii impii, et utile est mori sine, filfa, quam relinquere filios impios.* Non est nimis aspero tractandus, XVIII, 670, 2: *Patres, nolite ad iracundiam provocare filios vestros, sed educate illos in disciplina cl correptione Domini.* Castigandus est moderate, VI, 28, 1,2 et seq. Nec est contumelia ad indignationem provocandus, *ibid.* Nec est lædeudus, nec mutilandus, *ibid.* Nec interficiendus, *ibid.* Id (pii facit seipsum plectet, 29, i: Ouï *impatiens est, sustinebit damnum; el cum rapuerit, aliud apponet {Vide* Parentes, Pater, Puer).

Vili. Filii de quibus speciatim agitur in Scriptura vel Comment unis. — Filii Jacob dyscoli, et Jobi unanimos, *Job,* 13, 2, I 4,1. Quo pacto Judæi filios abjecerint quos ex alienigenis uxoribus suscepissent, IV, 227, 2. Filii Agar negotiatores erant, ac fallendi peritissimi, XII *42,1. Filii Osce cur vocentur filii fornicationum. MU, 282, I. 284,2. Eos non ndscivil ab alio procreatos, sed ex legitimo cum fornicaria matrimonio ipse procreas it, *ibid.* I ilius meretricis quis in Osco dicatur, 28$, 2.

Filii prodigi parabola exponitur, XVI, 206, 1. Filii duo, prodigus, cl alter frugi murmurans, quos denotent, *ibid.,* 209, 1. Filio prodigo in gratiam recepto cur detur annulus, XIV, 348, I.

Filii Christiani a Tureis olim empti Manduchi vocabantur. XVIII, 297, 1.

Filii supplices parentum pedibus provolvebantur, I, 470, I. Filii primogeniti apud veteres erant sacerdotes ct pontifices, XIX, 39$. I ; 412, 2.

IX. Filius in Figurato sensu sumptus. Filii provincia) qui dicantur, IV, 35$, I, 2. Filii Titan qui, cl quid Scriptura sacra per eos intelligal, *ibid.-,* X11Í, 244, 2. Qui dicantur filli mutationis vel trap* situs, VI, 487, 2. Filii maris qui dicantur, XÍ1I, 437, 2. Filii Orientis in Scriptura quos depolenU XI, 270, 2; XII, 313, 2; XV» 71, 2. Filii olei du?

Hint. Jesus et Zorobabel, XIV, 410, 2 et seq Qui filii prophetarum et quodnam coroni officium, XIII, 23!, 2; XIV, 514, 1 ; XVIII, 353, 1; 387, !. Filius hominis cur vocetur Ezechiel, XII. 514, 1, 2.

Filii promissionis qui dicantur, IV, 209, 1. Filii promissionis sunl hærcdcs fidei Abraham ct Jacob, XVIII, 159, 2 : *Non enim omnes qui ex Israel sunt, ii sunt Israelite, neque qui semen sunt Abrahx, omnes filii.* Ili prefigurati in Jacob, sunt Christiani; filii carnis Judæi quorum typus Esali, 161, 2. Filii inclyti Sion qui dicantur, XII, 408, 1 : *Filii Sion inclyti et amicti auro primo; quomodo reputali sunl in vasa testea, opus manuum figuli?* Filii Sion sunt omnes filii Ecclesiæ Christi, fideles ct Christiani, XIII, 508, 1, 2. Filii regni dicuntur Israelita), XV, 225,1 : *Filii autem regni ejicientur in tenebras exteriores.* Qui filii sponsi dicantur, 245, i : *Numquid possunt filii sponsi lugere, quamdiu cum illis csl sponsus '* Filii timoris Dei sunt filii summe timentes Deum, V, 431, 2: *In timore Homini fiducia fortitudinis, et filiis ejus crii spes.* Filii viri qui dicantur, XII, 51, 2 *Circuite vias Jerusalem, ct aspicite, el considerate, et quxrite in plateis ejus, an inveniatis virum facientem judicium.* Filii Sadoc sunt fideles justi mystice, 802,2 : *Isti sunl filii Sadoc, qui accedunt de filiis Levi ad Dominum, ut ministrent ei.* Filii sapienti® qui dicantur ab *Ecclesiastico,* IX, 113,2 ; 114, 1 : *Filii sapienliæ, Ecclesia justorum, el natio illorum obedienlia ct dilectio.* Filii matris me® in *Cantico* quinam dicantur, VII, 499, 1 : *Filii matris mex pugnaverunt contra me.* Filius masculus quem draco vorare parabat, quos denotet, XXI, 243, 2: *Et draco stetit ante mulierem qux erat paritura, ut cum peperissel, filium ejus devoraret. El peperii filium masculum.* Filii spirituales sunt gaudium et decus suis patribus, X, 90, 2. Filii spirituales Christi perpetuo duraturi, XI, 637, 2 : *Si posuerit pro peccato suo animam suam, videbit semen Îongævum.*

Qui filii obedientiæ, diffidenti®, superbi®, XIII, 285, 1. Quinam filii diffidenti®. XVIII, 60!, 1 : *Spitus qui nunc operatur in filios diffidentix.* Quoodo filii ire natura simus et olim fuerimus, 1, 2: *Et eramus natura filii irx.*

FIMBRIA. Fimbria» Judæorum quæ et quales, quas et ipso Christus gestavit, II, 272, 1, 2; XV, 684, 2. Cujus essent coloris, IX, 215, 1. Erant violacea?, ct quales, II, 272, 2. Pharisæorum longiores erant in veste, XIX, 43, 1, 2. Earum usus est adhuc hodie apud Judæos, II, 272, 2. Addebant eis aliqui acutas spinas, *ibid.* Exlimæ vestium Judæorum quid denotarent, IX, 215, I. Dei in solio sedantis quales fuerint,ct quid significent, XI. 168,1. Fimbrie Christi tactu ægri sanabantur, XV, 848,2.

FINIS. I* *Finis sumplus pro limite.* Do finibus agrorum sæpc populi certarunt, VI, 170, 2 et seq. Finos fidelium et sanctorum latiores et meliores quam impiorum sunl, XIII, 596. 1, 2.

V *Finis sumplus projessatione.* Finis quomodo pereat, juxta Jeremiam, XII, 388, 2. Finis orationis cur melior sit principio, VII, 250, 1. Finis nullus scribendi libros ad quid dicat hoc Salomon, 408,2. Finis pedalis præcisionis quid sit, XII, 327,2. Fines sæculorum qui dicantur, XVIII, 343,1. Finis vilæ a Deo attenditur, *Job,* 716, 1. Finis impiorum perditio, 277, 1. Finis mundi quando futurus sit, XV 517, 2 et seq. Finis instat mundi, ot quo sensu XX, 549, 1, 2 etseq.

3° *Finis sumplus pro scopo ad quem tenditur ct etiam pro perfectione, consummatione.* Finis esi principium agibilium, IX, 257, 1 : *In omnibus operibus tuis memorare novissima tua, et in æternum non peccabis.* Finis in omni ro spectandus est, V, 411,1: *Sapientia callidi est intelligcre viam suam.* Fines miseriæ human® quod sit, VII, 151, 1, 2. Finis libri *Ecclesiastici* quis sit, 5, 1.

Finis legis est Christus, X, 233, i : *Festina tempus et memento finis ut enarrent mirabilia tua;* XVIII, 176. 1 : *Finis enim legis est Christus, ad justitiam omni credenti.* Item totius universi, ¡03, 2. Finis legis triplex respectu triplicium hominum, 104, 2 et seq.: *Lex autem subintravit ut abundaret delicium.* Finis mortis ct mediationis Christi, XIX, 442, 1 : *Ideo Novi Testamenti mediator est, ut morte intercedente, in redemptionem carum prxvarícalionum qux erant sub priori Testamento repromissionem accipiant, qui vocali sunl, xlernx hxreditalis.* Finis Evangeli! est chantas, 179, 2 : *Finis autem prxcepli csl charitas de corde puro, el conscientia Lona, cl fide non ficta.* Finís consummationis diversimode a Patribus intclligitur, *Psalm.* II, 323, 2: *Omnis consummationis vidi finem, latum mandatum tuum nimis.*

Firmamentum varie accipitur, *Psalm.* I, 469, 2. Firmamenti cœlestis distantia a terra, 1,60, 2 et seq. Ejus concava el convexa superficies quantum distet a terra, V, 468, 1 ; IX, 5$, 1. Octo milliarium milliaribus distat a terra, XII, 443, 2. Ejus spissitudo, octoginta millionum est, *ibid.* An sit igne® nature, 393, 1. Firmamenti cœlestis volubilis celeritas, XIII, 193, 2. Est decus cœli, X, 385, Unde dicatur exaltatio lotius mundi, *ibid.,* 2. Est typus Ecclesiæ et cœli empyrei, 386, 2. Firmamentum super capita quatuor animalium instar crystalli quid sit. XII, 493, i. Id quid significet, 511, 1.

FISCUS. Fiscus sicut lien est, II, 461, 2. Fiscus rapit quod non accipit Christus, VI, 161, 1.

FLACCIANI. Flaccianorum impia dogmata, XX, I i. 1.

FLAC1THEUS. Flacilheus Rugorum rex secutus sanum consilium S. Severini, insidias hostium evasit, XI!, 287, 2.

FLAGELLA, FLAGELLATIO. Flagellabantur olim in rota torti, VI, 81, 1. Flagellatio apud Romanos fuit vile servorum supplicium, XV, 606, 1. Flagellatio per angelos Heliodoro deposita o templo

auferre cônanli, facia act ioi fuit omni flagellatione hominum, IV, 510, 2; 511, I.

Flagellatus est Christus antequam damnaretur ad mortem, XV, 606, 1. Iclque tantum semel, sed od columnam ligatus, *ibid.,* 1, 2. Idquo atrociter, COG, 2 ot seq. Ejus modus fuit S. Birgiltæ revelatus, 607, 2. Flagellatio Christi excutitur, XVI, 612. 1 *(Vide* Chr ist us).

FLAGELLUM. *Flagellorum* nomine cur vocentur tribulationes, XIV, 187, 2. Flagella omnia quibus flagellamur ad Deum sunl referenda, VI, 164, 1. Flagella quibus a Domino castigamur, *Psalm.* 1!, 347, 1. Flagella Dei salutaria, *Job,* 161, 2; 410, 2 486,2; 596, 2. Flagella docent sapero, ¡X, 580,1,5 Flagellanti Deo homo se subdat oportet, XII 268,1. Flagellanti Deo gratiæ debentur, *Job,* 143,1. In flagellis Deum laudare difficile est, 162, 2.

Flagella Dei sunt tyranni, XI!, 320, 2. Item flagella orbis, XI, 244, 1. Flagellum Dei luit Attila Hunnorum rex et alii, 421, 2. Flagella Dei cur vocentur scorpiones, XII, 216, 2. Flagella vilis quæ dicantur, XI, 303, 2.

FLAGITIUM. Flagilium aliquod consuli aut juberi dum videtur in Scriptura, id non proprie, sed figurato et mystico accipiendum est, XV, 261, *1.*

FLAMEN. Flamen Dialis ct Flaminica Romæ nihil mortuum tangebant, II, 136, t. Flamen Dialis hederam tangero non poterat, XIV, 59,1. Flamini Diali Romæ non licebat jurare, XX, 211, 2,

FLAMINIUS. Flaminii consulis arrogantia quomodo repressa, XII, 715,1. Quod cladis suæ omen acceperit, XX, 139, 1.

FLAMMA, FLAMMESCERE. Flamma capitur pro *vastatio,* XII, 370, 1. Flamma imago ct figura estlinguæ, IX, 59, 1. Flammescere quomodo dicantur facies, XI. 280, 2.

FLAMMEUM. Flammeum virginum erat sacrum velum, XVIII, 356, 2. Flammeum erat velum sponsarum in nuptiis, VI, 511, 2. Flammei nuptialis etymon, VIII. 29, 1.

FLATUS. Flatus Domini ignem infernalem acuens quis sit, XI, 4 '3, 2 : *Flatus Domini sicut torrens sulphuris succenlens eam.*

FLAVEDO. Flavedo signum naluræ docilis ct lis, XII, 413, 2. Hinc sicut David ct Salomon, Christus sub flavo fuit capillo, *ibid.*

FLAVIA (S.). S. Flavia Domicilia maritum Clementem Deo lucrata est, XIX, 205, 1, 2. Quia Christo volata ut virgo a S. Clemente, suasu SS. Nerei et Achillæi, idcirco fuit cum his martyrio affecta, XV, 273, 1. Licet neptis Domitiani imperatoris, ab eodem ad martyrium damnata fuit, XVI. 274, 1.

FLAVIA (S.). Alia S. Flavia virgo ct martyr nuda suspensa fuit, XV, 618. 1.

FLAVIANUS (S.). S. Flavianus martyr spe gloriae tormenta contempsit, XV. 273, 2.

FLAVII. Flavii dicti a */lava coma,* XII, 413, >• Flavii omnes excisa Hierosolyma misere perierunt, XI, 613, 1.

FLAVUS COLOR. Flavos color e tribus aliis componitur, placet is oculis, VI, 206, 1, 2.

FLECTERE. Flectendi Deum ad misericordiam septem rationes, XII, 433, 1, 2.

FLERE, FLETUS. Fletus in Scriptura sæpe ponitur pro signo fletus, *Psalm.* I, 445, 2 : *El* ope* *rui in jejunio animam meam* (hebraico, *et flevi in jejunio animam meam).* Fletus est pœnitentiæ con dimenlum, *Job,* 96, 2 : *Antequom comedam, suspiro; et tanquam inundantes aqux sic rugitus meus.* Fletus Jobi quales, 364, 1 ; 365, 2 : *Facies mea intumuit a fletu, el palpebrx mex caligaverunt.* Fletus et jejunia veræ pœnitentiæ signa. *Psalm,* Ii, 179, 2. Flendum assidue Christiano, XX. 185, 1, 2 ct seq.: *Lugete et plorate; risus vester in luctum convertatur, et gaudium in marorem.* Flere non posso, maxima (lendi causa, XIII, 337,1 : *Nocte tacere feci matrem tuam.* Fletus cur tribuatur nocti; lætitia vero dici, *Psalm.* 1,170,2: *Ad vesperum demorabitur fletus ct ad matutinum Ixlitia.* Fletus Christi super Jerusalem quæ fuerit causa, XVI, 253, 1, 2 : *Et ut appropinquavit, videns civitatem, flevit super illam (Vide* Lacr ymx).

FLORA. Flora meretrix opes immensas corporis quæstu corrasit, IX, 283, 1. Populum Romanum scripsit hæredcm ; qua occasione dea florum facta sit. XIV, 69, 2. Flora et Xtapi; eadem dea florum, XXI, 144,1.

FLORALIA. Floralia quæ festa sint Romanis, XII, 552, 2.

FLORENUS. Florenus Brabanlicus ejusdem est pretii cum statere sive siclo, XII, 843, 2.

FLORENTIA. Florentia structa in medio Apennini XVI, 106, 1.

FLORIAM. Floriani liæretici negarunt resurrectionem, XX, 474, 1.

FLOS. 1 Flores dicuntur quasi *fluores* quod cito decidant, Vili, 311, 2. Flores primo erumpentes in calico suo tutiores ct nitidiores videntur, VII, 574, 2. Quando floros magis redoleant, VI, 339,1. Floribus ct bonis odoribus reficiuntur vires, VII, 562, 1, 2. Flores sunt propter fructus, Job, 351, I. Flores ct fructus in arbore simul non existunt, X, 649, 1. Flores quam brevis sint vitæ, XX, 46, 2 et seq. Flores cur lectis convivalibus el mensis ohm inspergerentur, VI, 265, 2. Floribus cur coronarentur convivæ, X, 146, 2 et seq.

2* Floribus et malis *Cantici* quid signiflcelur, VII, 485, I ; 662, I, 2. Flos vilæ est typus et symbolum, XI, 494, 2 ; 495, 1,2; XVIII, 316, 2 et seq. Flos est etiam symbolum virginitatis, 649, 1. Flores spirituales virtutum quinam sint, XIII, 647,1,2.

FLUCTUATIO. Fluctuatio animi miro hominem lancinat, X, 327, 2.

FLUMEN, FLUVIUS. P Fluminum nomino Scriptura etiam fossas comprehendit, XIV, 304, 2. Flumen subindo vocatur fluxus aquarum, 41, 1, 2.

nomina «æpe denotant provincias adjacentes, XI, 215, 2. Flumen exundans dicunlur copi® hostiles, XII. 107. 1.

«• Fluminum origo est maro, VII, 50, 2. Flumina ex mari orta eodem redeunt, VI, 92, 1 ; X, 330, i. Flumina pleraque oriuntur vel valde increscunt nive liquata, 407, I, 2. Qua ratione redeant ad suas origines, VII, 49, 1, 2. Plus reddunt mari quam homines Deo, 55, 2. Flumina sunt supplementum pluviarum, *Job,* 136, 1. Flumina sunt quasi plate® terrarum, V, 232, 2. Flumina sunt terræ oculi et lux, IX, 660, i. Fluviorum ductilium commoditas, XIV, 534, 2. Fluvios adorarunt Gentiles, XI, 526, 2. Flumina quomodo metaphorice dicantur confundi, XIV, 82, 1. Quomodo findi et dividi dicantur, V, 93, 1.

3® Flumina quatuor quæ ex paradiso fluxerunt, qualia fuerint, I, 82,2 el seq. Cur flumina sacra sint Euphrates, Tigris, Pinson, Oeon, IX, 632, 2. Quatuor paradisi fluvii denotant quatuor virtutes cardinales, V, 91, 1. Fluvius turbidus cur vocetur Nilus, XIII, 606, 2. Flumina ab exercitu Xerxis fuere siccata, IV, 354, 1.

4® Flumen est symbolum verborum sapientis, X, 563, 2 el seq. Fluminis el sapienti® analogi®, IX, 661,2. Flumen aquæ vivæ quid sit, XI, 444, 2. Flumina aquæ vivæ quæ dicantur, XVI, 426, 2. Quando ea fluere in fideles cœperint, 428, i. Flumina grati® per Christum ubique fluxerunt, XI, 420, 2. Fluvii impetus omnia sternens dici potest efficacia prædicalionis Christi etaposlolorum, 697,1,2. Fluvius aquæ vil® est visio beatifica, XII,853, 2. Fluvius coelestis quis sit, XI, 444, 2; XXI, 405, I. Fluvius coelestis civitatis describitur, 404, 2. Est instar solis pellucidus, 406, 1. Fluvius igneus ex ore Dei egrodiens, est sententia summi judicis efficacissima el celerrima, XIII, 92, 2 ; 93, 1. Angelis accommodatur, *ibid.* Flumina Babylonis bona sunt temporalia, *Psalm.* II, 404, 1.

FLUXUS. Fluxus maris cessavit in solstitio Josuano, III, 63, 2. Fluxus mortis quis dicatur, X, 555, 2. Fluxus rerum humanarum ct mundanarum, I >, L

FOECUNDITAS. Fœcunditos in Deo immensa el fœcundissima, XI,761,1. Fœcundilasesl donum Dei et fructus timentium Deum, *Job,* 10,1. Fœcunditas spirit is uberrima, \\ ; I.

FŒDUS. 1® Vox *fœdus* unde dicta sit, XX, 469, 2; XVIII, 366, {. Fœdera cur dicantur perculi, XII. 760, 2. Quomodo sanciri solita apud Romanos, quomodo apud Hebreos, I, 027,2. Fœdera sanxerunt veteres cagione et divisiono victimarum, 1, 203, 2 cl seq. ; 627, 2. Et transibant per cæsas victimas, 206, 1. Ohm Romani fœdera sanciebant mutuum sanguinem potando. XVII, 303, 1. Apud vebrvs sanguine feriebatur fœdus, XVIII, 366, I Fœdus a Juda Machabæo cum Romanis initum an causa subactionis Judæ®,IV, 452, 2. Fuit prudenter initum, 438. i. Fœdus imil Jonalhas cum Bacchide, 461, 2. Fœdus inire cum idololatris quando licitum, quando non, 452, 1, 2. Fœdera cum impiis toti regno perniciosa, III, 671. 1; 672, 2; 674, 1. Fœdus cum morto qui percutiant moraliler, XI, 396, 2.

2° Fœdus Dei cum Abraham, XVIII, 30G, 1 Hujus signum fuit circumcisio, 83, 1. Fœdus duplex Dei cum Noe el Abraham, an repræsentelur per duas virgas Zaehariæ, XIV, 487, 2. Fœdus novum Dei quod sit, 698, 1, 2. Fœdus quod Messina cum genlibus initurus prædicitur, spirituale erit, cl ad ejus redemptionem gentes spectant, XII, 221, 1. Fœdus aliquando voco *testamentum* exprimitur, XVIII, 366, 2. Fœdus novum Christus suo sanguine sanxit, *ibid,* Fœdus sempiternum vocatur lex Dei. XI, 356, I, 2.

FŒNERARI, FOENUS. !• Fœnus cur hebraico vocelurab *elevando,* VI, 145,2. Fœnerari in Scriptura nliquandosignifical mutuare simpliciter clsino fœnore, iX, 270,2 : *Nolifœnerari fortiori te; quod si fœneraveris, quasi perditum habe;* 552,1 : *Hodie faneratur quis, ct cras expetit : odibilis est homo hujusmodi,* Fœnerari tam est mutuaro quam dare ad usuram, VI, 24, I : *Fœneralur Domino qui miseretur pauperis;* 144. 2 : *Qui accipit mutuum servus est fanerantis.* Fœnerator diam vocari potest mutuator, sive creditor, XVI, 125, 2 : *Duo debitores erant cuidam fancratori.* Fœnora cur dicantur fasciculi, XI, 678, I : *Solve fasciculos dc~primentes, el omne onus disrumpo.* Fœnus dabatur apud Hebreos ad calendas, XHI, 625. 1.

2° Fœnerari tam pauperi quam diviti prohibetur in Scriptura, II, 483, 1, 2: *Non funerabis fratri tuo ad usuram pecuniam, ncc fruges, ncc quamlibet aliam rem, sed alieno.* Fœnerari est (piasi occidere, 482, 2 et seq. Fœneraloris insatiabilitas, VI, 144, 2. Fœneralarius fit servus fœneranlis, 145, 1. Fœnus Ilebræi vocant vulnus ct morsum, XHI, 633, 2. Est animæ funus, 449, 2. Fœnus liberale quod vocelur, VI, 368, 2 : *Qui coacervat divitias usuris et fœnorei liberali in pauperes congregat eas (Vide* Usur a).

FOENICULUM. Fœniculum oculorum aciem acuit, V, Û0, 2.

F0ENÜM. 1° Fœnum dicitur a *fœnore,* XX, 47,1. Fœnum aliquando capitur in Scriptura pro *frumento spicato, manipulis tritici,* XIV, 102,2. Fœnum a Deo venusto vestitur, quanto is magis vestlid homines? XV, 201, 2. Fœnum montanum præstat eo quod ex vallibus colligitur, VI, 357, 2. Fœnum *cordum* quod sit, XHI, 609, 1.

2® Fœno vita nostra comparatur, IX, 424, 1. Fœnum symbolum inundan® gloriæ, *Job,* 210, L Fœnum est omnis caro, XI, 494, 2; 495, 1, 2.

FOETOR. Fœtor orilur convivarum arcto sedonlium numero, IX, 123, 2. Fœtor Judæormn nativus, baplismo tollitur, XIII, 395, 2. Fœtor in elephantis quam gravis, IV, 442, 2.

FULTUS. Fœtus sexto menso vitalis osi, vegetus

cl Gruma, XVI, 25, 4. Fœtus m utero materno gestatur decem mensibus, VIH, 418, 2. Fœtus abortivi graciliores sunt; cæci sæpo nascuntur, XVIII. 400, 1.

FOLION, i" Folium unde dicalur, IX, 425, i, 2, Folia arborum prisci diis adurebant, cur, XII, 564, 1, 2.

2« Folia quid symbolice significent. V, 420, I. Folia symbolics hominum quæ sini, IX, 190, 2. Foliorum el hominum analogiae variae, 425, 1, 2. Folia septem mystic® \itis, quæ anima esi, XIII, 412, i. Folia arboris virtutum qua^ sint, V, 340, 2 ct seq. Quæ arboris vitæ, id est Christi in cruco erecti, *ibid.*

FOMES PECCATI. Fomes peccali omnibus inhæret, VI, 57, 1 : *Quis polcsl dicere: Mundum est cor meum, purus sum a peccato ?* Fomitem concupiscentia» habent omnes qui habent peccatum originale, XVI, 30, i, 2. Is maxime in rebus veneréis cernitur, *ibid.* Fomes peccati, ceu sopitus, occasiono legis sibi adversas excitatus, exarsit in omnigenos pravos motus, XVIII, 120, 1 : *Peccatum occasione accepta, per mandatum seduxit me, cl per illud occidd.* Fomes peccati est tinea animæ, *Job,* 117, 2 ; *Quanto magis hi gui habitant domus luteas, qui terrenum habent fundamentum, consumentur velut a linea.* Fomes peccati vocatur aliquando mors; hic in resurrectione el gloria coelesti auferetur, XIII, 465, I : *De manu mortis liberabo eos {Vide* Concupiscentia, Peccatum).

Fomes peccati et concupiscenti® in Deipara fuit exlinctus, dum primo a matre conciperetur, XII, 823, 1, 2: *Et cccc gloria Dei Israel ingrediebatur per viam orientalem.... el Ierra splendebat a majestate ejus,* XVI, 30, i *{Vide* Mahia).

FONS. 1° *Fontium natura el proprietates.* Fons dicitur *& fundendo;* idem dicitur vena, V, 563, 2. Fontium proprietates, *ibid.* Fontium el siphonum distinctio, VII, 54, t. Fontes in terra sunt a Deo librati, el quomodo, V, 235, 1. Fontes quidam quaro ex altis montibus erumpunt. 52, 2 et seq. Fontes ordinario non dant simul dulcent et amaram aquam, XX, 157, 2. Sunt aliqui tales, sed eam dant diverso tempore cl loco, 157, I. Fons vitæ est qui jugiter aquas limpidas effundit, V, 235, I. Fons quomodo turbetur, M, 289.1, 2. Fontes terno velut ubera sunt, XII, 151, 1. Fons est quasi ocuhis Ierræ, IV, 390, 2. Fontis el solis analogia', *ibid.* Fontes olim et flumina pro numinibus a gentibus habebantur el adorabantur, XI, 526, 2; XII, 30, 2.

2° *Fontes historici de quibus in Scriptura vel in Commentariis mentio fit.* Fons qui irrigavit universam terram ¡n principio mundi quis fuerit, 1, 78, L Fons Draconis in urbe Jerusalem cur ita dictus, IV, 234, 1, 2. Fons juxta Bvtlmliam in quo se la\il Judith adhuc exlal, ¡43, L Fons signatus quis. VIII, 73, t. An fons regius, *ibid.* Fons Hortorum qualis, 81, 2. Item sabbalicus, 82, i. Fontes plurimes habuit Jerusalem, XIV, 534,2. FoosÆlhiopis quis sil locus, XVII, 205, 2.

3» *Fontes miraculosi.* Fons olei sub nativitaleir Christi Rornæ scaturii!, e quo per integrum dieir continuo oleum manavit, VII, $82, 1; XIV.333, 2 517, I. Fons Jesu locus celebris in Egypte, ad irrigationem horti balsamorum, IX, 644, t. Cbinam silus, XIV, 541,2. Fons elicitus in carcere Romano precibus S. Petri ad baptizandum Processum el Marlinianum.quieliamnum supcrest,XVII, 26!, 1.2. Tres fontes elicuit cervix Pauli recisa et saltans, XVIII, 12, 1. Fontes nonnulli in festo Epiphani® in vinum conversi, XV, HO, I.

4° *Fontes qui ul singulari virtute prediti, plus minusvc probabiliter habili sunt.* Fons quidam in Ilalesina regione ad modos musicos et tibias intumescit, X, 150, I. Fons Cupidinis Cysici potantes facit amorem deponere, XIV, 473, 1; 517, 2; XX, 61, 1. Fons Gelopum bibentes enecat, VI, 274,1. Quis fons solis apud Troglodytas, X, 313, 2.

5° *Fons allegorici el mystice sumptus.* Fontes mystici sunt varii, V, 141, 2. Fons sapienli.e Verbum Dei estel quod, IX, 58, I. Fons patens domui David quis sit. ostenditur esse Christum incarnatum, XIV, 516,1,2. Fons de domo Domini sanctos inebrians, quis sit, XIII, 526, 1. Fons bonorum omnium Deus est. XII, 27, 2. Fons di\ini eloqui abundanlissimus est, IX. 652, 2. Fons est symbolum cordis, V, 563, 2 cl seq.

FORAMEN. !• Foramina varia erant in nerve ct equuleo, quare, XII, 58, 2. Foramina auri quæ dicuntur, 707, 2.

2° Foraminis symbola, VIII, 106, 2, 107, I, 2 108, 1, 2. Foramen anima) est voluntas, 106, 2. Foramina peine quinque sunt vulnera Christi, VII, 587, 2. Foramina eadem quatuor Evangelia, 588, 2. Foramina aspidis dicuntur obsessi a diabolo, XI, 262, 2. Foramina peccaturis quæ sint. VI, 197,1,2.

FORMA. (• *XoxForma* unde derivetur. IX, 282.1. Form® mulieres studios® sunt, XX. 312, I, 2: *Similiter cl mulieres subditx sint viris suis.... Quarum non sil extrinsecus capillatura, aut ci)cumdalio auri, aul indumenti vestimentorum cultus.* Forma est rete feminarum, 283, I : 4ceric *faciem luam a muliere compta, et ne circumspicitis speciem alitnam.* Forma allicit ad libidinem, 281, 2 ct seq.: *Cum saltatrice ne assiduus sis, nccaudias illam, ne forte pereas inefficacia illius.* Forma corporum est illecebrosa, X, 337, I : *Gratiam cl speciem desiderabit oculus tuus, et super hxc virides sationes.* Forma muliebris illicium, IX, 687, 2: *Ne rcspicias in mulieris specùm, cl non concupiscas mulierem in specie.* Quam ea sit ille< ccbrosa, V, 172, 2 : A'on *concupiscat pulchritudo nem ejus cor tuum, ncc capiatur nutibus illius.* Quam sit potens ct efficax, VI, 529, I : *Fallax gratia, cl vana csl pulchritudo.* Ipsa c^t velut ignis, V, 176, 1 ; *fi'umquid potest homo abscondere iqnnn in sinu suo. ul vtshmcnla illius non ut-*

deanf? Aut ambulare super prunai, ul non comburanlur plantx ejus? Sic qui ingreditur ad mulierem proximi sui, non erit mundus cum tetigerit eam. Forma muliebri nemo debet inescari, V.I30,2: *Ne attendas fallacis mulieris.* Forma mulieris viro ex animo est eradenda, 176. 1. Est bonum fugax, et proinde viro spernenda, IX, 330, 1, 2:Aron *laudes virum in specie sua, neque spernas hominem in visu suo.* Form© mulieris brevitas, VI, 630, 1. Forma moderata in uxore probatur, 687,1 *(Vide* Mul ier , Pul chr it udo).

Forma Dei est natura Dei, non tantum specimen Dei, XX, 23,1 : *Hoc sentite in vobis quod et in Christo Jesu, qui cum in forma Dei esset.* Forma deitatis Christi est charactor, quo signatus esta Paire, XVI, 393, 1 : *Hunc enim Paler signavil Deus.*

3° Forma tribuitur novitate mentis, qua significatur rerum spiritualium permanentia, XVIII, 202, 2 : *El nolite conformari huic sxculo, sed reformamini in novitale sensus vestri.*

4°Forma baptismi, ©jusque significatio ot vis, XVUI, 662, 2 ; *Christus dilexit Ecclesiam, et seipsum (radidit pro ea, ut illam sanctificaret, mundans lavacro aqux in verbo vilx.* Non est deprecatoria, sed consecratoria ot sacramentalis, *ibid.* Forma baptismi Graecorum, 252, i : *Numquid in nomine Pauli baptisati estis?* Forma consecrationis calicis expenditur, XV, 558, 2 et seq. : *Hic est enim sanguis meus, novi Testamenti, qui pro mullis effundetur in remissionem peccatorum.* Forma poenitentiae virtutis a Patribus antiquis proscripta, XVUI, 467, 1.

FORMATS LITTERÆ. Format© litteræ quænam dicerentur olim, XIX, 513, 1 ; XX. 642, 1.

FORMICA. 1° Unde formetur vox *Formica,* V, 155, 2. Formicarum natura describitur, 156,1,2; 460,1. Temperamento siccæ sunt, carent sanguino, laborant assidue, 156, 2 ot seq. Habent oculos, invicem se amant et juvant, 157, 1. Tetros odoros fugiunt ct oderunt, *ibid.* In senio volant, *ibid.* Et tunc fortificantur et crescunt; onera multiplici arte reddunt facilia portatu, 158, 1. Avino statini inebriantur, *ibid.* Rectam sequuntur semitam, licet obliquando viam, 158, 2. Tempestatem et serenitatem praesentiunt, 156,1. Sunt mortis prænuntiæ (quod in dubium rovocari licet), 158,1.

Parant in ©stato sibi cibum pro hiemo, V, 155, 2. Hieme fruunlur cibo reposito, 158, 2. Frumentum deferunt in suas cellas, 155, 2 et seq. Grana incidunt, arrodunt oculos seminis, grana seligunt meliora, 156. 2. Aurum eruunt in India, 457, 1. Bilis est ipsis laboris stimulus, 158, 2. Earum sapientia in quibus eluceat; earum ordo, asluaa, opera, V, 159, 1; VI, 464, 1.

2* Formicarum doles homini sunt imitano®, V, 155, 2. Qua in re nobis sunt imitanti®, VI, 461, 2 et seq. Sunt typus agricolarum, 463, 2. Item humilium, 464, i. Item ChrisU 465, 1. Ægypüis erant symbolum trium illustrium dotum, V, 158, L

FORMICALEO. Formicaleo qualis bestia sit, *Job,* Í08, 1.

FORMIDO. Formido pro terriculamento , XI, 360, 2; XII, 464, 2(Pufc Pavor , Timor).

FORMULA. Formula antiqui Testamenti, XIX, 444,2. Formula stipulationis Dei Christianis, 444, 1. Formula fœderis feriendi apud Romanos, XVIII, 366, 1. Formula vilæ liber S. Bernardo ascriptus, an ejus proprio sit, IX, 36, 1, 2, Formula confessionis, pœnilenliæ el deprecationis, V, 468, 2.

FORNICATIO. 1° *Quid sil fornicatio, cl an sit prohibita.* Fornicari dicitur a fornicibus meretricum, V, 68 2 : *Inclinata est ad mortem domus ejus, et ad inferos semitx ipsius.* Ejus actus idem cum actu conjugii, XVIII, 299, 1. Fornicarius Corinthius fuit potens el dux factionis inter cives; an habuerit patris vivi uxorem, XIX, 285, 2 ct seq.

Fornicatio simplex, id est soluti cum soluta, est juro naturæ et divino vetita, II, 419, 1. Licitam eam putabant ethnici, sed revera illicita est, XIX, 503, 2 : *Nc quis fornicator, aut profanus, ut Esaü;* 515,1 : *Honorabile connubium in omnibus, ellhorus immaculatus ; fornicalores enim et adulteros judicabit Deus.* Ab initio mundi votita fuit; est contra legem naturo, quæ mala sccum includat, ejus punitio, XVIII, 293, 1,2 : *Neque fornicarii, neque adulteri,* etc, *regnum Dei possidebunt.* Dispensaro an possit Deus ut fornicatio sit licita, et in quibus præceplis dispensaro possit, XIII, 281,1,2. In Novo Testamento est prohibita, sicut in Veteri fuit, juro naturali et divino, 281,1 : *Vade, sumo libi uxorem fornicationum.* Fornicari Osee a Deo non jubetur, 280, 2; 284, 2. Ejus interna concupiscentia etiam lego veteri vetita fuit, V, 172, 2 : *Non concupiscat pulchritudinem ejus cor tuum, nec capiaris nutibus illius.* Cur nominatine vetita ab Apostolis gentibus ad Christum conversis, IV, 285, 1,2: *Attende libi, fili mi, ab omni fornicatione, et prater uxorem tuam, nunquam patiaris crimen scire te.*

2° *Fornicatio quam criminosa cl probrosa.* Omnis fornicatio, etiam simplex, peccatum mortalo est, XVII, 302, 1, 2: *Propter quod ego judico..... scribere ad cos ut abstineant se a contaminationibus simulacrorum, ct fornicatione.* Fornicato! cur in corpus suum peccat, XVIII, 296, 2 : *Omni peccatum quodeumque fecerit homo, extra corpus est; qui autem fornicatur,in corpus suum peccat.* Is violat templum Spiritus sancti, 297, i : *An nescitis quoniam membra vestra templum sunt Spiritus sancti, qui in vobis est, quem habetis a Deo, el non estis vestri ?* Fornicator veram retinens fidem membrum est Christi et Ecclesiæ,294, 2 : *Nescitis quoniam corpora vestra membra sunt Christi? Tollens ergo membra Christi, faciam membra meretricis? Absit.* Quomodo unum cum meretrice corpus efficiatur, *ibid. : Qui adhxret meretrici, unum CQP*u*tL¿/iciiur. Erunt enim, inquit, duo in carne*

una. Fornicationis turpitudo ct ignominia, V, 181, 2: *Turpitudinem et ignominiam congregai sibi, ct opprobrium ejus non delebitur.* Fornicaria stercori comparatur, IX, 284, 2 : *Omnis mulier, qux est fornicaria, quasi stercus in via ab omnibus conculcabitur (Vide* Mer et r ix). Fornicatio est res probrosa ct erubescenda, maxime apud parentes, X, 358, 1 : *Erubescite a patre et a matre dc fornicatione.* Ab ca sex argumentis dehortatur Apostolus, XVIII, 297, 2.

3® *Fornicationis damna et punitio.* Fornicationis damna, IX, 282, 2 : *Nc des fornicariis animam tuam in ullo; ne perdas tc et hereditatem luam.* Ejus sex damna, V, 133, 1, 2 : *Novissima autem illius amara quasi absinthium, ct acuta quasi gladius biceps.* Reddit hominem effrontem et impudentem, 526, 2 : *Vinum el mulieres apostatare faciunt sapientem el arguent sensatos; et qui se jungit fornicariis erit nequam.* Suadet multa alia scelera, *ibid.* Ejus alia damna, 528. 1, 2. Fornicarii sensim putrescunt, *ibid: Putredo et vermes hzreditabunt illum, cl extolletur in exemplum majus, et tolletur dc numero anima ejus.* Eorum congrua pœna est fcctor et dolor, *ibid. (Vide* Luxur iosi). Fornicarii non satiantur libidine. 605, 2 : *Homo nequam in ore carnis suæ, non desinet donec incendat ignem.* Sunt velut effrenes, 606,1 : *Homini fornicario omnis panis dulcis, non fatigabitur transgrediens usque ad finem.* Frequentata fornicatio pellicit ad continuum concubinatum, XIV, 132, 1. Fornicatio Israelilarum cum filiabus Moab etMadianitibus quam continua fuerit, XIV, 131, 2. Fornicatio turn corporalis tum spiritualis (id est infidelitas ct idololatria) hominem facit vecordem, et cur, XIII, 341, I : *Fornicatio, el vinum, el ebrietas auferunt cor.*

Fornicatio juvenum punitur per uxores molestas, III, 481, 2 : *Ecce ego suscitabo super te malum de domo lua.* Ejus congrua pœna est àrcxvta, XIII, 407, 2 : *Da eis, Domine. Quid dabis cis? Da eis vulvam sine liberis, et ubera arentia.* Fornicatio est causa separationis uxoris a marito, XV, 167, 1 : *Omnis qui dimiserit uxorem suam, excepta fornicationis causa, facit eam machari* Non tamen formicatio spiritualis, id est peccatum, 167, 2.

Fornicalores undo ægre resipiscant, V, 268, 2: *ux furtiva dulciores sunt, el panis abscondi- suavior. El ignoravit quod ibi sint gigantes, el profundis inferni conviva ejus.* Fornicator omodo in peccato moriatur, V, 151, 1,2 : *Ipse morietur, quia non habuit disciplinam, cl in multitudine stiilhlix sux decipietur.* Ob eam picriquo damnantur, IX. 284, 2 : *Speciem mulieris aliena multi admirati, reprobi /acti sunt.*

Fornicationi quæ esset in primitiva Ecclesia poenitentia præscripta, V, 180, 2 ct seq.

4° *Media ad fornicationem vincendam.* Fornicationis spiritum et tenlaliones quomodo quidam monachi superarint, II, 246, 2. Fornicatio ex olio facile nascitur^ X, 9. 2. Fornicationis tentado la* boribus vincenda, III, 375, 2, Ipsa laqueus est quem dæmon omni hominum generi lendit, V, 172, 1,2: *Mandatum lucerna est, ei lex lux, et* ne *vita increpatio disciplina. El custodiant te a* mu* *Here mala, et a blanda lingua extranea.* Fornicationis tenlaliones per cordis custodiam excludantur, V, 1 : *Omni custodia serva cor tuum, quia ex ipso vita procedit.* Ejus remedium unicum est fuga, 155, 2 : *Eruere quasi damista dc manu, el quasi avis de manu aucupis.* Considerandum quod ipsa sit brevis, 175, 1 : *Prelium enim scorti vix est unius panis; mulier autem viri pretiosam animam capit.* Fornicarii cujusdam mira conversio, XI, 113, i, 2. Fornicarium quemdam S. Bernardus ad bonam frugem quomodo perduxerit, XII, 118, 1.

5. *Fornicatio spiritualis quid?* Fornicatio apud Prophetas significat idololatriam, XIII, 280. 2; 283, 1 ; 287, 1 ; 306, 1 ; 417, 2; XIV, <88, 1. Fornicatio mystica est idololatria vel hæresis, XVI, 448, 1 ; XXI, 58, 1. Fornicaria Osee uxor notat Judæorum idololatriam, XVIII. 101, 2.

FORTIS, FORTITUDO. !• Fortitudo ut virtus moralis.—!• *Fortitudinis definitio et natura. Ejus* definitio, XVUI, 380, 2. Quæ sint parles integræ fortitudinis, Vili, 471, 1 : *El si justitiam quis diligit, labores hujus magnas habent virtutes ; sobrietatem enim et prudentiam docet, et justitiam, el virtutem, quibus utilius nihil est in vita hominibus.* Fortitudo vera consistit in sapientia, XIX, 73, 2 et seq. : *Ambuletis digne Deo per omnia placentes :..... in omni virtute confortati secundum potentiam claritatis ejus, in omni patientia el longanimitate cum gaudio.* An sit major virtus patientia, V. 514, 2 : *Melior est patiens viro fotti.* Fortitudo consistit etiam in sapienti consilio, directione, arte, VI, 218, 2: Ftr *sapiens, fortis est; cl vir doctus, robustus el validus.* Propria est sapienti», V, 211, 1, 2 : *Meum est consilium, et aquilas, mea est prudentia, mea est fortitudo.* Aha in agendo, alia in sustinendo sita est, 515,1. Fortitudo aliquando pro clementia capitur, XI, 388, 2 : *Quis dabit me spinam el veprem ? In prxlio gradiar super eam, succendam eam pariter? An potius tenebit fortitudinem meam ?* Fortitudo ad liberalilalem requiritur, X, 71, I : *Verumlamen super humilem animo fortior esto, et pro eleemosyna non trahas illum.* Fortitudo et opus quid, XI, 119, 2: *El erit fortitudo vestra ul favilla stuppa, et opus vestrum quasi scintilla.* Fortes jusliliæ qui sint, 719, 1 : *Et vocabuntur in ea fortes justitia, plantatio Domini ad glorificandum.* Fortitudo gentium ad Ecclesiam ventura quæ sit, 702, 2 : *Tunc videbis et afflues quando..... fortitudo gentium venerii tibi.*

2° *Fortitudinis causa, characteres et efficacia** Fortitudo nostra Deus est. et quid hæc ojus fortitudo in nobis faciat, XIV, 266, 2 : *Deus Dominus forti* ludo mea : el ponet pedes meos quasi cervorum.*

Et super excelsa mea deducet me victor in psalmis canentem. Fortis Deus, fortium proprio Deus est, X, 206, 6 : *Dominus solus sustinentibus se in via veritatis et juslitiæ.* Fortitudo justi fundatur in fide, *Job.* 743, 2 : Fortitudo Ecclesiæ ac animæ piæ oritur ex ejus pulchritudine, Vili, 146, 2: *Pulchra es, amica mea. suavis et decora sicut Jerusalem, terribilis ut castrorum acies ordinata.*

Fortitudo enitet sui victoria, *Job,* 744, I.Fortos probantur adversis, IX, 92, 1 : *Fili, accedens ad servitutem Dei... praepara animam tuam ad tentalionem;* 98, 2 : *In igne probatur aurum et argentum, homines vero receptibiles in camino humiliationis;* 208, -i : *Quasi lapidis virtus probalio erit in illis, et non demorabuntur projicere illam.* Fortitudo rnanet perfecta et constans in adversis et prosperis, VI, 219, 2 et seq. Crescit laboribus et piis exercitiis, 225, 1 ; 226,1 : Si *desperaveris lassus in die angustia, imminuetur fortitudo tua.* Fortes adversis roborantur, et evadunt fortiores, X, 177, 1. Fortitudo sanctorum adversitatibus crescit, XI, 365, 2 : *Super hoc laudabit le populus foriis, civitas gentium robustarum timebit te.*

Fortitudine animi omnes dæmonis tentationes vincuntur, XV, 124, 2 et seq. .Fortes fortuna adjuvat, XXI, 371, 1 : *Qui vicerit, possidebit hsec.* Fortitudo Christiana quanta sit, XI, 273, 1 : *Confitebor tibi, Domine, quoniam iralus es mihi.* Fortitudo passiva fratrum Machabæorum et Eleazari, IV, 52G, 1, 2 et seq.; 524, 1, 2. Fortitudo invicta Christi et S. Petri, XIII, 614, 1. Fortium laus et gloria apud homines, V, 515,1.

3° *Quibus praesertim competat fortitudo.* Fortiludo prima dos est prophet®, XIV, 92, 1 : IV-*rumtamen ego repletus sum fortitudine spiritus Domini, judicio ct virtute.* Fortitudo prælatorum virtus, VIII, 9. 1, 2: *In lectulum Salomonis sexaginta fortes ambiunt ex fortissimis Israel.* Fortitudinis virtus deest peccatori, III, 435, 2. Tentatus a Deo eam petat, *ibid.* Fortitudo et prudentia omnibus necessari®, 588, 2; 589, 1. Fortitudine cœlum expugnandum, 528,1.

bp Fortitudinis symbola. Fortitudinis symbolum est cingulum, XII, 112, 2; XVIII, 677,1,2: *State succincti lumbos vestros in veritale,* XX, 258. 1 : *Propter quod succincti lumbos mentis vcslrx, sobrii perfecte sperate in eam quas offertur vobis gratiam.* Fortitudinis symbolum est armus, II, 46,1.

II. Fortitudo bellica. 1° Fortitudo bellica gratis data, III. 126.2: *Qui (Deus) confortavit adversus* eoi *Eglon, regem jfoab.* Fortitudo est una ex præ-dpuls dotibus ducis, IV, 391, 2. Fortitudo militum consistit in innocentia et justitia, 554, 1 : *Fortissimus Judas hortabatur populum conservare se sine wccalo.* Cum fortitudine bellica, timor Dei, cultus et pietas conjungenda, 432, 2 : *Dixit autem Judas et fratres ejus : Ecce contriti sunt inimici nostri, ascendamus nunc mundare sancta.* In Iortiludine non est homini gloriandum, XII, 85. 2 : *Non qIo' vietur fortis in fortitudine sua.*

2° Fortium ducum exempla, I, 394, 2 ct seq Fortitudo Judæi Machabæi, IV, 455, 2: 456. Eam imitati sunt primi gentilium duces, 486. 3 Fortitudo angelorum et Machabæorum, significatur per brachia amen angeli Danieli apparentis, XIII, 140, 1. Fortes David quinam ot quales essent, el eorum domus et palaestra ubi esset, XIV, 507,1,2.

FORTUITA. Fortuitum nihil est respectu Dei, IX, 299,1 : *In manu Dei potestas hominis, ct super faciem scriba imponet honorem suum.* Fortuita etiam a Deo reguntur, V, 518, 2 et seq.: *Sortes mittuntur in sinum, sed a Domino temperantur.* In fortuitis Dei subsidium implorandum, 519, 1,2.

FORTUNA. Io Fortunam veteres ut deam invocabant, V, 518, 2; VII, 324, 4 ; XI, 751, 1. Ei mensa el convivium a gentibus instruebatur, XI, 750, 1. Dicitur dæmon, 751, 1. Fortume Germania quis deus, 748, 2. Cur eam veteres coluerint, *ibid.* et 749, 1. Quæ ejus forma, *ibid.,* 2. Rot® insistens, *ibid.* Item sine pedibus, vitrea, alata, equo velocissimo insidens, *ibid.* Cornu copiæ ei additur, *ibid.* Pingitur aurea, 750, 1. Eam miro coluit Servius Tullius, ct cur. 750, 1 ; XIII, 155, 2. Fortunam viscatam coluere Romani, XIII, 155, 2. In imperatorum cubiculis olim servabatur, *ibid.*

2° Fortuna nihil est Deo dirigente omnia, V, 518, 2. Non est causa felicitatis vel infelicitatis, VI, 77, 1. Providenti® opponitur, VII.203, 2 et seq. Ostendit Dei providentiam. 321, 2. Fortuna ca?ca, insana, et inconstans, *Job,* 126, 1; 625, 2. Ejus rota est instabilis, VI, 82, 1. Fortun® rotatio dat spem oppressis, XX, 147, 2. Qui fortunam suam impendio exaltaro vult, accersit sibi ruinam, V, 541, 1. Fortuna impiorum cito convertitur, 352, 2. Fortuna contraria utilior prospera, III, 613, 4 (*Vide* Dei Providentia, Sors).

FORTUNATUS (S.). Per aquam benedictam pa travit miracula, II, 294,1.

FORUM. Forum dictum a *fando,* VI, 310,2. Forum statui solet in media civitate, cur, IV, 375, 1. Subinde est furum, VII, 609, 1. Furum venatilium est locus impostorum, X,20,1. Plures urbes dici® sunt *Forum,* XVII, 442, 2. Forum Appii urbs undo dicta, ejus descriptio, *ibid* In foro concionanlur zelosi concionatores, XVII, 319, 1.

In foro sponsus seu Christus non invenitur, VII, 608,1.

FOSSA. Fossa erat circum altare nd excipiendum defluentem sanguinem victimarum, XII, 825, 1, 2. Ejus descriptio et modus, *ibid.*

Fossa) sunt plerumque habitacula meretricum^ VI, 201, 1. Fossa profunda per catachresin denotat perniciem extremam in quam incidit meretricum sectator, 157, 1.

FRACTIO PANIS. Fractio panis significat in Scriptura quodvis convivium, in Novo Testament»

appropriatiircœnæ Eucharistic®, XVI.278,2 et seq.; XVII, 104, 2 ; XVIII. 346, 1. Fractio corporis dominici in Sacramento significatio esi passionis, 365, 2 (Fide Evciiahistia).

FRAGILITAS. Fragilitas humana Dei commiseratione dignn, *Job,* 319, 1: *Dignum ducis super hujuscemodi aperire oculos tuos, et adducere eum tecum in judicium.* Fragilitatis qui conscius est, merito timet, 163, 2 : *Quæ est enim fortitudo mea, ut sustineam? Aut quis finis meus, ut patienter agam ?* Fragilitas etiam sanctorum virorum, X, 491, 2.

FRAMEA. Framea telum oblongum, est, et unde dicatur, XIV, 522,1.

FRANCI. Franci an o Germania oriundi, XVIII, 514, 1. Francorum lex prisca circa ebrios, VI, 204, 1.

FRANCISCA (S.). S. Francisca Romana illustriorem pro custodia habuit angelum, XXI, 61, 2. Ejus cum angelo suo familiaritas, XIII, 139, 2.

FRANCISCANI. Franciscanorum ordo Deo curæ est, V, 253, 1. Franciscani summam paupertatem profitentur, XVI, 506, 2. Sino censu, Deo providento, commode tamen ex eleemosynis fidelium vivunt, XV, 143, 1. Iis multis collectis providit Deus de cibo per angelos, XVI, 390,2. Franciscanis equi interdicuntur, XVII, 27,1. Franciscani cujusdam cautela in feminis adeundis, X, 373, 2. Frandscanus quidam cæsus ab hæretico, scite ei par pari regessit, VI, 300, 1.

FRANCISCOS ASSISIUS (S.). 1* *Ejus ortus el vita antequam Christi paupertatem profiteretur.* Mater eum in stabulo facili partu enixa est. XVI, 60, 2 et seq. A patre ob datas eleemosynas apud episcopum accusatus et protractus ut cederet bonis, non tantum iis cessit, sed cl vestes patri resignavit, XV, 173,1. Hinc vovit se nunquam potenti eleemosynam negaturum, 175, 1.

2° 5. *Francisai paupertas.* Fuit pauper sensu et spiritu, et ideo in honoro, VI, 3, 2. Ejus de paupertate elogium, XV, 142, 2. Ejus gnomo de pecunia, 260, 1. Quomodo socium suum Bernardum ad omnia sua relinquenda induxerit, 427, 1. Ejus suos nd paupertatem adhortnntis oratio, 437, 1. Vetuit suos in crastinum quid servare, sed in diem vivere jussit, XVI, 172,1. Cur in Paschale ab ipsis fratribus eleemosynam petierit. 270. 1. Suos sine viatico praedicatum mittebat, XV, 202,1 ; 261, 2. Voluit suos habere pauperes domos, XVII, 342, !. Mortem usque fuit pauper, ct in paupertate mortuus est, XV, 141, 1.

2° *Ejus humilitas,* IX, 126, 2; 441, 2 et seq.; XIII, 65, 1; XIV, 405, I. Ejus humilis de se sensus, V, 449, I. Se apud Deum nihil esso opinabatur, XVI, 314, 2 ct seq. Quantopere sacerdotes suspiceret, XIV, 574, 2. Ejus humilitas quanta fuerit, XII, 710, 1. Dicebat se esso maximum peccatorem, XIX, 186. 2. Vocavit se fatuollum Christi. XVIII, 283, i. Noluit suos ad ecclesiasticas dignitates proloveri, XIII, 65. 1. Cur Ordinis sui superior's vo* cari voluerit *ministros,* XV, 451, 2. Cur suos dici voluerit *Minores,* XIII, 217, 1. Ejus in parendo minoribus humilitas, XI, 262,1,2. Doctor fuit humi' litatis, XV, 490, 2. Ejus documentum contra præsumptionem, III, 476,2. Ejus obedienlia, XVI,85,1. Jugiter inquirebat quid in se Deo esset placitum, IX, 108, 1. Quomodo per humilitatem sit elevatus, XI, 293,1 ; XVII, 59,2; XX. $5, 2. Propter suam humilitatem meruit fulgentissimam in cœlo sedem, XII, 710, 1 ; XV, 438, 1, 2; XVI, 262, 1.

3° *Ejus mansuetudo et patientia.* Ejus in maledictis tolerantia, XX, 326, 2. Ejus mansuetudo, IX, 127, 2, Quid ex ea sit consecuius, *ibid.*

4° *Ejus mortificatio.* Quomodo sensualitatem vinceret, XII, 387, 2. Horrebat vestis mollitiem, asperitatem amabat, XV, 284, 1. Corpus tractabat ut asinum, X, 185, 1. Rigore in corpus fiebat valentior in spiritu, VI, 225, 1. Suo spiritus robore carnem infirmam sustinebat, V, 573, 2 et seq. Spe futur® gloriæ omni pœna delectabatur, IV, 275, 2. Spe gloriæ se in pœnis solabatur, V, 308, 1. Ejus in spiritu lætilia, XX, 253, 1, 2. Ejus de persecutione sententia, XV, 152,2. In crucis opprobrio perfectionem posuit, XVIII, 256. 1. In cruce gaudebat, XX, 18, 2. Ejus do passionum tolerantia apophthegmata, XVIII, 137, 2 et seq. Fuit portentum contemptus mundi, XI, 222, 1. Quantam lingua' custodiam a suis vellet observari, VI, 30, 1.

5° *Ejus castitas.* Quomodo tenlalionem carnis edomuerit, V, 178, 2. Quomodo scortum expugnant immissum ab imperatore, XI, 533, 1. Suos a feminis voluit cavere, XV, 166, 1. Timuit pericula fratribus suis o cura Clarissarum imminentia. X, 373, 2.

6® *Ejus scientia divinitus hausta.* De rebus divinis cl de Deo disserebat perfectius quam ullus theologus JX, 78,2. Fuit tbeodidactus.XIX. 430.1. Fuit doctus divinitus el dono prophetiae clarus. X, 257, 2 el seq. Undo sacram Scripturam intellexerit, XIII, 233, 2. Studuit in libro mundi ul Deum cognosceret, XVI11,51.1. Diaboli technas fratribus patefecit, itaque mullos ab ejus lenlalione liberavit, 428, 1. Audiens aliquam Dei inspirationem, subsistebat, tolumquo so rccolligebal ad eam percipiendam, XI, 400, 2; XVI, 515, 1. Pnedeslinalionis su® revelationem accepit, XXI, 56, 2. Do ea factus certior, ad aliquot dies mira exultavit lætilia, V. 476,2; VI, 289, 1.

7° *Ejus oratio et extases.* Quæ ejus oratio esset, VI, 423, 1. Noctes et dies quid oraret, XIII, 50,1. Aliud non oravit quam nosso Deum el so, XX, 63, 1,2. Ejus ardens oratio, X, 200, 2. Concinnavit paraphrasin Orationis Dominic®, XV, 194, 2 et seq. Composuit hymnum Solis ad laudandum in solo Deum ejus opificem, X. 390, 1. Crebro rtpe-w< tebat *Gloria Patri,* etc., 422, 1. Ejus doxologia quam Horis canonicis præmitlebat,iMd. Oranselevabatur in cœlum, XV, 384, 2. Visus est loto cor-

poro sublevatus a terra, nubecula fulgente circumdatus, VIII, 144, 1. Assidue cœlum spectabat, XVII, 62,!. Perpetuo ad cœlum aspirabat, X,422,1.

3® *Ejus amor erga Deum el Christum.* Ejus cl aritas erga Deum, XX, 60!, 1. Erat amore Dei ebrius; canticum amoris ejus, V, 24!, 1/ 2. Ex vehementia amoris crebras patiebatur extases. XXI, 282, 1. Omnes amore Dei incendebat, X, 504, 1. Per Seraphim calculo amoris Dei accensus fuit, XI, 179, 1. Quomodo erga nomen Jesu et Domini alliceretur, 376, 1. Nonnisi cum suavitate nomen Jesu pronuntiabat, X, 524, 1. Mira devotione cum parvulo de Bethleem in typica sua Bethieem est dissuaviatus, XIV, 115, 2; XVI, 59, 2. Erga sacram synaxim valde flagrabat, XVII, 108, 2. Ejus devotio erga venerabilem Eucharistiam, XIV, 469, 1. Quo eam affectu sumeret, 472, 1. Erga Michaelem archangelum mire affectus erat, XIII, 1 S3» 1. Ejus fervor et renovatio mentis assidua, XXI, 44» 1. Suos ad spiritus fervorem et vitæ renovationem exhortabatur, XVIII, 203, 1. Jam senex gestiebat ad noviliatus rediro fervorem, XXI, 392, 2 ot seq. Intrepide fidem Christi coram sultano Babylonico prædicabat, XV, 269, 1. Mire ad martyrium anhelavit, hinc ter in Orientem ejus potiundi spe profectus est, 87, 2 et seq. ; 275 2.

9® *Ejus zelus pro salute animarum.* Ardens fuit præco evangclicus, XI, 169, 1. In latrones incidens, dixit se esso præconem magni Dei, V, 381,2; XIX, 199, 2. Omnes ad cœlum vocabat, V, 468, 2. Concionabatur tam ferventer ad paucos atque ad mullos auditores, 459, 1. Qualia præcepta suis concionaloribus præscriberet, X, 504, 2. Quomodo suos ad laborandum pro veritate adhortaretur, 568, 1. Quomodo vita sua omnes ad cœlum vocaret, XIII, 230, 1. Ejus aspectus intuentes compungebat, XVII, 115, 1. Carminibus per fratres suos cantatis dissidentes invicem reconciliavit, VI, 395, 1, 2.

10® *Ejus charitas erga proximum.* Ejus [pauperis io pauperes effusio, IX, 142, 2. Vestiens militem pauperem, a Christo palatii ampli haeredem se fore inaudiit, XI!, 634, 1. In eleemosynas effusus fuit, XVII, 226, 1.

Benedixit hospiti, a quo benigno hospitio exceptus, ejusque progenies, VI, 434, 2. Ejus visio do micis panum, XV, 359, 2.

Inimicus erat detrahentium, XX, 187, 1. Detrahentes aliis acriter castigabat, X, 6!. 1.

1!» *Quomodo ordinem Franciscanorum instituerit.* Quare suum institutum hausit ex Evangelio, XV, 262,1. Quaro suum ordinem fundaverit in paupertate, VIL 230, 1. Qua visione sil ad tria vota religiosa animatus, X, 27, 1. Haec obtulit Deo sub specio trium aureorum, 217, 2. Visus est Innocente ill Pontifici tabentem Ecclesiam suffulcire, XI, 683, 1. Visus per visionem Pontifici eruentem basiheam sustentaro. XIV, 327, 1. Triplicem ordinem fundavit, *ibid.* Tria templa instauravit, *ibid.* i amisit Dominus sui ordinis perpetuitatem, XXI, 75, !, 2. Ejus epistola do recipiendis lapsis ct benignitate superiorum, VIII, 144, 2 ct seq. Miraculum continuum in ejus ordine, XV, 143, 1.

12® *Quem affectum gerebat erga ipsa animalia.* Pium se erga ipsas bestias ostendit, V, 356, 1. Lupum cicuravit, IX, 398. 1. Pro lupo Eugubinis respondit, X, 77,1. Avibus imperavit ut hominibus^ 485, 1. Videns vel nominari audiens agnum, solvebatur in lacrymas, XI, 632, 1. Delectabatur pueris et agnis ob innocentiam, XV, 400, 2. Delectabatur avibus, præsertim alaudis, undo ei morluo hae etiam parentarunt, 200, i.

13® *Ejus miracula.* Quæ mira Deus per cum effecerit, X, 390, 1. Absens suis apparuit quasi sol in curru igneo, XIV, 616, 1. Instantem mortem militi, suo hospiti, prædixil, XV, 279,1. Per impressa sibi stigmata Christo crucifixo conformis effectus est, 620, 2. Cur tantopere erga montem Arverniæ aflicerctur, 635, 1. Ejus raptus mentis apparente sibi Seraphim : tum quinque Christi retulit stigmata, XVHI, 534, !. Qualia illa fuerint, 582, 2. Stigma habuit in latere dextro, non sinistro, XVI, 620. 2. /Eger audivit angelum scitissime citharam pulsantem, XXI, 128, 2. Dumetum in rosetum signo crucis convertit, IX, 638, 2. Bonaventuram languidum sanitati restituit, X, 507,1.

14® *Ejus mors.* Mortis nuntium gratulabundus excepit, X, 346, 2. Ejus ad suos ultima verba, XVI, 534, 1 et seq. In morte laudes Dei cecinit, XVIII, 415, 1. Desiderio Dei et cœli languens moritur, VII, 765, 1. Ejus in morte jubilus, IX, 66, 2. In inorle nudum soin terra prostravit, XV,618,1. Ejus monentis vox, V, 44!, 1. Cur in alieno sepeliri voluerit, 640, 2. Assisti monumentum gloriosum habet, ejus epitaphium : post mortem integro corpore, stat respectans in cœlum, X, 439, 1. Ipse et Franciscani cur denotentur per angelum habentem signum Dei vivi, XXI, 163, I.

FRANCISCOS DE PAULA (S.). S. Franciscus do Paula anno tredécimo ætatis Deo famulari coepit, XIX, 303, 2. Parvam ecclesiam aedificaturus, jussus est in somnis illam multo grandiorem constituere, XI, 683, 1. Cur suos dici voluerit *Minimos* XVI, 262,1. Ejus in Ludovico X! Francia; rego alloquendo libertas : eum ut ad bene moriendum so disponeret est adhortatus, XII, 665, 1,2. Ejus vaticinium do tribus ordinibus sub finem mundi orituris ex Simone de Limona, XXI, 322, 1. 2.

FRANCISCUS SALESIUS (S.). S. Franciscus Salesius instituit congregationem religiosorum ægris inservientium, XVI. 28, 1.

FRANCISCUS XAVERIUS (S.). 1® *Ejus zelus pro animarum conversione,* II, 122, 2. Quibus modis animas converterit, VI, 108, 2. Omnibus fiebat omnia, ut omnes Christo lucrifaceret, V, 560, 1. Ubique, etiam in navi, evangelizabat, XVI, 154, 1. Visione coelesti vocatus est ad labores Indicos. XVII, 218, 2. Sine ullo viatico in Indiam proieo-

tus est, XV, 261, I. Qualibus cum nautis in Japona») profectus sit, XIV, 34, 2. Qua industria concubinasa concubinariis avelleret, XVII, H5,2. Per Indorum filios sæpo parentes convertit, V, 374, 2. Per pueros in India mira patrabat, XI, 263, 2; XVII, 32, 2. Doctrina) Christiana capita Indico carmino Indis proponebat, X, 434, 1. Quam Joanni Lusitaniæ, et in eo omnibus principibus meditationis materiam proposuerit, XIII, 621.2.

2° *Ejus oratio el vita calesiis.* Eliam dormiens orabat ex diurna orandi consuetudine, II, 427,1. Dormiens cum Christo colloquebatur, X, 24, 2. In conscientia examinanda diligens crat, XII, 400, 1. Fuit velut homo cœlestis, et angelus terrestris, XIII, 230, 2 et seq.; XVII, 30, 2. Habuit donum linguarum, XVII, 87, 2; 88, 1.

3* *Ejus humilitas, obedientia, castitas, prudentia.* Ejus summa humilitas ct modestia, etsi Legati Apostolici dignitate insignitus, XV, 453, 1 ; XVI, 529; 1. Ejus obedientia, VI, 125,2. Ejus obedientia etin periculis securitas, XVII, 342, 2. Mulieres fugiebat, XVII, 29, 1. Ejus prudentia, 34, 1.

4° *Ejus mortificatio et tribulationum pro Christo amor.* Quantus in eo ardor patiendi, XVII, 22,1. Quotidie de passiono Christi meditabatur, XX, 306, 1. In tribulationibus adhuc majores optabat, XXI, 166, 1. Quotidie pro cruce orabat, nec ulla liberari volebat nisi graviore immissa, XVHI, 421, 2. Vitæ suæ prodigus erat, XV, 266, 2. Gaudebat in tribulationibus, XX, 17, 2. Inter aerumnas deliciis abundabat, XI, 251, 1. Quomodo coelestibus consolationibus perfunderetur, XXI, 54, 1.

5’ *Ejus fortitudo animi*, IX, 106, 1. 2. Ejus animus intrepidus in periculis pro nomine Dei suscipiendis, XIV, 45, 2. Spe in Deum concepta magna suscepit, XVIII, 87, 2. In tentationo maxime cavebat diffidentiam, V, 226, 1. Præfeclum Malacensem in vallem Josaphat citavit, XIII, 517, 1. Cur Malacæ pulverem do calceis excusserit, XVII, 286, 1. Magnum ejus apud Indos nomen et opinio, XX, 8, I.

6° *Ejus mors.* Moliens Sinarum conversionem mortem obiit, IV, 458, I. Qualiter mortuus sil, XXI, 282, 1, 2. Corpus ad hæc usque tempora illaesum et integrum est, XII, 761, 2.

FRANCISCUS BORGIA (S.). Primo doctus est loqui: *Jesus, Maria,* XV, 466, 1. Inferni consideratione ad mundi despectum animabatur, XI, 424, 2. Ejus humilitas, IX, 233, 2. Quotidie mori discebat, 260, 1, 2. Ægcr dentibus pillulas masticabat, ut earum amaritudine diu affligeretur, X, 271, 2.

FRANCISCUS ARM0RICÆ DUX. Franciscus a fratre Ægidio, quem necari jusserat, ad Dei tribunal citatus, intra quadragesimum diem defunctus est, I, 156, 1.

FRANCISCUS SFORTIA. Franciscus Sfortia dux a trologos semper contemptu habuit, XVII, 356,2.

FRANCISCUS VALESIUS. Aruspicinæ adstipulatus censuram judicis Romæ incurrit, I, 204, 1.

FRANCISCUS FORERIUS. Franciscus Forerius e prophetis hausit omnem suam concinnandi gratiam, XI, 54, 1. Isaiam commentario elucidavi! 100, i.

FRANCISCUS LUCAS. Franciscus Lucas linguarum cognitione excelluit, XV, 14, 2. In Joanoem totus litteralis est, sed litteram trahit ad pios affectus, XVI, 292, 2. Apologiam scripsit Targum Chaldaici, XIII. 223, 1.

FRANCISCUS RIBERA. Franciscus Ribera persequitur ininutiin sensum moralem duodecim prophetarum, XIII, 222, 1. In Joannem brevis est, sed rarus et eruditus. XVI, 292, 2. Præclare in *Apocalysin* scripsit, XXI, 12, 2. Ejus elogium, XI, 61, 2.

FRANCISCUS T1TELMANÜS. Franciscus Titelmanus singulos *Physic** suæ libros pro hymno concludit, X, 374, 1.

FRANCISCOS TOLETUS. Francisci Toleti commentarius in Joannem quo nomine laudetur, XVI, 292, 2.

FRANCISCUS VATABLUS. Francisci VaUbii versio rejicitur, I, 727, 1. Ejus error circa ordinationem presbyterorum, quasi manuum impositio a laicis fieri possel, XIX, 233, 1. Falso ab bæreticis ad ipsorum sensus detortus, IX, 24, 1 Ejus commentarium ab haereticis depravatum, XI, 183, 1.

FRATER. FRATERNITAS, i* Vocis *fratris* varia? in Scriptura acceptiones. Fraternitas summus conjunctionis gradus post parentes, V, 582, 2. Fratres Hcbræi vocant omnes consanguineos, IX, 668, 1 : *In Iribus placitum est spiritui meo, qux sunt probata coram Deo el hominibus : concordia fratrum...*XVII, 65, 2 : *Hi omnes erant perseverantes unanimiter in oratione cum mulieribus ct Maria matre Jesu et fratribus ejus.* Frater ile–brais etiam cognatus est, item soror, XIV, 576, 2: *Quare ergo despicit unusquisque nostrum fratrem suum* ? Frater quis quadrupliciler dicitur, natura, gente, cognatione, affectu, XV, 64,2.Fratres unum sumus origine, fido el religione, X, 72, 1 : Perth *pecuniam propter fratrem ct amicum tuum, <t non abscondas illam sub lapide in perditionem.* Fratres invicem suinus, XV, 185, 2: Sic *ergo orabitis : Pater noster, qui es in calis.* Frater subinde usurpatur pro *marito,* IV, 399, 2 : *Quid habes, Esther ? Ego sum fraler tuus.* Frater est fere alter, XIII, 545, 1, Fraler idem est subiudequod similis, V, 578, 1 : *Qui mollis esi et dissolutus in opere suo, frater est sua opera dissipantis.* Fratres olim so vocabant Christiani, XVII, 219. 1: *Saule fraler, Dominus misit me Jesus,... ut videas et implearis Spiritu sancio;* XVIII, 242, 1 : *Commendo vobis Phaben sororem nostram ;* XIX, 72,1 : *Paulus apostolus Jesu Christi, sanctis el fidelibus fratribus in Christo.* Fraternitas spiritualis Christianorum, XVIII, 209, 1,2 : *Charilale fraternità-*

Hi *invicem diligentes;* XX. 123, 2 : *Si autem frater et soror nudi sint ct indigeant vieto quo-Odiano ;* 397. I : *Scientes camdem passionem ei quæ in mundo est, vestræ fraternitati fieri.* Christus cur apostolos vocet fratres, XVI, 263, 2. Fratres quare Petrus vocet apostolos, XVII, 66, 2. Quinam fratres de Italia intelligantur salutaro Hebreos per Paulum, XIX, 524, 2 : *Salutant vos de Italia fratres.*

2« *Quispecialim fratres Christi dicantur,* XV, 315, 2 et seq.: *Adhuc eo loqucnte ad turbas, eccc mater ejus et fratres stabant foris, quxrenles loqui ci.* Hi sunt patrueles ejus el consobrini, 316,1: 336.1: *Nonne mater ejus dicitur Maria ; ct fratres eJus Jacobus, el Joseph, et Simon, el Judas?* XVI, 333, 1 : *Post hoc descendit Caphamaum ipse et mater ejus, el fratres ejus, cl discipuli ejus ;* XVHI, 329, 1 : *Numquid non habemus potestatem mulierem sororem circumducendi, sicut el caleri apostoli, el fratres Domini, el Cephas?* XX, 648, 1, 2. Fratres Christi dixerunt ei ut in Judæam transirei, XVI, 417, 2 : *Dixerunt autem ad eum fratres ejus: Transi hinc et vade in Judæam.* Quid eos moverit, *ibid. : Ul el discipuli lui videant opera tua, quæ facis.* Non credebant in eum, 418.1 : *Neque enim fratres ejus credebanl in cum.*

3® *Quid lex Mosis prxscribcrel fratri cujus frater sine liberis defunctus erat ?* Frater jubetur in lege Mosis fratri mortuo suscitare semen, II, 488, 2 el seq.; XVI, 95,1. Obligabat hæc lex non cognatos, sed fratres, eosquo singulos, II, 489, I. An suscitandum ei qui reliquerat filiam, *ibid.* Quænam causæ fuerint hujus legis, *ibid.,* 2. Quænam allegorica causa, *ibid.* Nolens id facere, discalceatur et conspuitur, et quare, *ibid.*

& Fratrum officia, XIII, 545, 1, 2. Fratri nil negandum, X, 72, 1. Frater adjutus a fratre est quasi civitas firma, V, 580,1. Fratri in nos peccanti semper dimittendum est, XV, 412, 2: *Domine, quoties peccabit in me frater meus, et dimittam ei? usque septies ? Dixit illi Jesus: Non dico libi usque septies, sed usque septuagies septies.* Fratrer fratrem in adversis juvare debel, V, 542, 1,2: Omni *tempore diligit qui amicus est, frater in angustiis comprobatur.* Frater verus adversitate maxime se fratrem ostendit, *ibid.* ater sæpe minus juvat fratrem quam amicus, 340, i. Fratrum quoquo gratia rara est, V, 340, 1 ; *Job, Wt, i: Fratres meos longe fecit a me, et noti mei quasi alieni recesserunt a me.* Fratrem despicere grande scelus est, VI, 447, 2 : *Qui despicit parium matris suæ, effodiant eum corride torrentibus,* et *comedant eum filii aquila.*

5® *Inter fratres unionis bona.* Fraterni amoris bona el suavitas, XIII, 545, 2. Ejus bases quinque, *ibid.* Fraternam societatem colentes validi et fortes sunt, XIV, 552, 1. Fratres pauci uniti ¡equivalent mullis avibus urbem propugnantibus, V, 580, 2; 581, 2» Fratrum amor en prevalent amori corum, 588, 2 : *Vir amabilis ad societatem, magis amicus erit quam frater.*

6® *Distensionis el odii inter fratres gravitas el punitio.* Inter fratres sæpo sunt simultates, VI, 340, 2: *Melior csl vicinus juxta, quam frater procul.* Frater fratrem oditel supplantat dum agitur do honoro ct ambitione, IV, 516, 1 : *El Jason quidem, qui proprium fratrem captivaverat, ipse deceptus, profugus in Ammanitoli expulsus estrogionem. El Menelaus amotus est a sacerdotio.* Fratres pro imperio certantes, IV, 405, i. Fratrum odia solent esso acerbissima, I, 338, 2. Fratrum lites sunt gravissimae, cur, V, 580,1 ; 582, 1. Fratres invicem contendentes sunt velut urbes hosti perviæ, 582, i. A fralro affligi durius est quam ab extero, IV, 241,1, Fratricidarum exempla, 111,72,2: *El occidit fratres suos Jcrobaal septuaginta viros super lapidem unum.* Fratres Josephi in ipsum inimici, ab eo afflicti sunt, X, 42, 2. Fratres in fratrem injurii acriter a Deo puniti, XHI, 544, 2 ; >45, 1.

FRATRES MACIIABÆ1 *(Vide* Nachabjbi).

FRAUDULENTUS, FRAUS. 1° *Fraudulentorum indoles.* Omnia sua agunt per dolos, V, 350, i : *Cogitationes justorum judicia, cl consilia impiorum fraudulenta.* Sunt perversi lingua, 546, i: *Qui perversi cordis est, non inveniet bonum; cf qui vertit linguam, incidet in malum.* Eorum laquei varii, VI, 101, 1 : *Qui congregai thesauros lingua mendacii, vanus el excors est, cl impinge* tur ad laqueos moriis;* 323, 2: *Lingua fallax non amat veritatem; cl os lubricum operatur ruinas.* Sermonibus speciosis legunt odium cordis, 320, ! : *Quomodo si argento sordido ornare velis vas fictile, sic labia tumentia cum pessimo corde sociata.* Subindo detegunt suam virulentiam, 320, 2. Fraudes initio sunt suaves, postea tam dicentem quam audientem cruciant, 66, 1, 2. Fraudulenti annuere sociis oculo solent, pede plaudere, et digito loqui, V, 164, 2 : *Homo apostata, vir inutilis graditur oro perverso, annuit oculis, terit pede, digito loquitur.*

2° *Fraudulentorum crimen el punitio.* Fraus ipsa Deo maximo exosa est, V, 329, 2 : *Abominabile Domino cor pravum; cl colunias ejus in iis qui simpliciter ambulant.* Fraudulenti omnibus odio sunt, 316, 1 : *Simplicitas justorum diriget eos; et supplantatio perversorum vastabit cos;* VI, 322, 2 : *Qui operit odium fraudulenter, revelabitur malitia ejus inconcilio.* Fraudulenter amicum lædens gravissimo ei nocet, 317, 2 et seq.: *Sicut noxius est qui millil sagittas ct lanceas in mortem, ila vir qui fraudulenter nocet amico suo, el cum fuerit deprehensus, dicit : Ludens feci.* Fraudulentus amicus pojor est inimico manifesto,*Psalm.* I, 358, 2 : *Quoniam si inimicus meus mah dixissd mihi, sustinuissem utique.... Tu vero, homo una* nimis, dux meus, el notus meus.* Fraus a Christiani Axularo dobel, XVIII, 642, 2 et seq. : *Propter quoti*

deponentes mendacium Joqu¡mini veritatem unusquisque cum proximo suo.

Fraus causal tristitiam, V, 365, 2 : *Dotus in corde cogitantium mala, qui autem pacis ineunt consilia, loquitur eos gaudium.* Fraudulenti nequeunt diu latero, semper sunt pavidi, el doin fiunl confusi, 284, 1 : *Qui ambulat simpliciter, ambulai confidenter : qui autem depravat vias suas, manifestus erit.* A testimonio ferendo repelluntur, 363,1 ; *Qui quod novit loquitur, index juslilix est; qui autem mentitur, testis est fraudulentus.* Fraus causa est egestatis, 275, 1 : *Egestatem operata est manus remissa.*

FREDERICUS II, GERMANIÆ IMPERATOR, Froderici imperatoris horrenda blasphemia, II, 465, 1. Franciscanos vario exagitavit, X, 83, 1. Quam falsus propheta ct augur fuerit, XI, 125, 2. Ejus schisma quamdiu durarii, XXI, 352, 1.

FREDERICUS BOIIEMLE REX. Fredericus a Bolcslao II triplici prælio vicius; quo pacto eumdem vicerit, IV, 431, 2.

FREDERICUS SAXONIÆ DUX. Fredericus Saxoniæ dux quam fuerit pacis tunaos, XI, 125,2.

FRENUM. <• Frenum undo dictum, XX, 139, 2. Frena aurea olim faciebant milites, XIV, 543, 1. Frena sua clavo Christi Constantinus ornavit, *ibid,*

2° Frenum Dei est beneficentia, XI, 575, 1. Frenum dæmonis et potestatem qua peccatores regit, Dous auferet, XI, 422, 1. Qualia frena ori facienda, X, 63, 2.

FRIGIDUS. Frigidus spiritu est moderatus in loquendo, V, 553,2. Frigidi apti sunt ad regendum, 555, 1,2. Frigidi, calidi, tepidi, quinam spintualiter sint, XX. 80, 1,2 et seq.

FRIGUS. I0 Frigus nlbodincm inducit. X, 407, 2. Qua raliono urat. 410, 2 et seq.; XIII, 571, 1. Frigus causa est timoris et torporis, V,567, 2. Famem hebetat ot sedat, VI, 36, 1,2. Frigus ex phrenesi vel apoplexia contractum pellitur per calida fomenta, 285, 1, 2. Quod frigus nivis in restate sit, 268, 2. Quam id gratum sil, *ibid.,* 2 et seq.

2° Per frigus designatur nuntius fidelis. VI, 269,1. In Scriptura symbolum est calamitatis el afflictionis, XIV, 533,1. Frigus torporis nocet vinote animæ, VII, 592, 2.

Frigus an sit in inferno, propter quod dicatur futurus stridor, XV, 226, 2 et seqq. Frigoro etiam torquendos damnatos in inferno censent mulli, XIII, 517, 1, XX, 445, 1.

FRONDES, FRONDATOR, FRONDOSA. Frondes dicuntur a *ferendo,* IX, 425. 2. A foliis quomodo differant, *ibid.* Frondosa vitis quæ dicatur, XIII, 410, 1, 2. Frondator tripliciter accipi potest, 616, 2.

FRONS. Frons unde dicatur, ipsa public® professionis est symbolum, XXL 163, 2. Frons indicat animi passiones el affectiones, IX, 542, I. Animi csl janua, erat sacra genio et pudori apud veteres, XII, 522. I, 2. In fronto cur ungantur fideles in Confirmatione, XX, 560, I. In fronte signandi electi in fine mundi, XXI, 163,2. In ea cur signandi anlichristiani, 262, 1. Fronti inscriptum olim nomee meretricum, 314, 1.

Frontes vestibuli templiquæ dicantur. XII,786,1. Quid illa) tropologice significent, 797. 1,2.

FRONTALIA. Frontalia præcepta ot liminaria Judæorum qualia essent, II, 428, 2. Eorum frontalia superstitiosa, I, 549, 2.

FRUCTUOSUS (S.) S. Fructuosus martyr mori maluit quam idola venerari, I, 458, 2.

FRUCTUS. I0 *Fructus naturales.* Fructus arboris quomodo præpulia vocarentur, XIX, 88, 2. Primi sunt insalubres magis posterioribus, 89, 1. Fructus temporanei et serotini qui dicantur, XX, 206, 1. Qui fructus pretiosi terne, 205.2.Qui fructus in *Ecclesiaste* per pomum intelligantur, VII, 94, 1. Fructus Italici et varii et sapidi, XXI, 329, 1.

2® *Fructus spirituales.* Fructus qui arboris vitæ, id est Christi in crucem erecti, V, 341, 1. Fructus mortis Christi, XVI, 508, 2 : *Amen, amen dico vobis: Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet; si autem mortuum fuerit, mullum frudum affert.* Fructus spiritus sunt habitus vel actus virtutum , XVIII, 568, 2: *Fructus autem spiritus est: Charilas, gaudium, pax, patientia, benignitas, bonitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia, castitas.* Fructus Spiritus sancti ascribens spiritui immundo, blasphemat in Spintum sanctum, XV, 307, 1, 2 ; Cui *autem dixerit* (verbum) *contra Spiritum sanctum, non remittetur ei neque in hoc sxculo, neque in futuro.* Fructus divin.e impunitatis el longanimilatiserga impios, VII, 297, 1 : *Attamen peccator ex eo quod centies facit malum, ego cognovi quod erit bonum timentibus Deum, qui verentur faciem ejus.* Fructus quos ex lucrosi Deus provenire permittat, XVIII, 357, 2 : *Oportet '¿¿crests esse, ut et qui probati sunt, manifesti fiant.*

Fructus sapientia) qui sint externi et interni, V, 218, 2 ; *Melior csl enim fructus mçus auro, et lapide pretioso, et genimina mea argento electo.* Fructus sapientiis varii, el quomodo hos anima percipiat, IX, 207,1 : *Quasi is qui arat, etseminat. accede ad eam, et sustine bonos fructus illius. In opere enim ipsius exiguum laborabis, et cito edes de generationibus illius.* Fructus et flores sapienti® ac doctrinæ iidem sunt, 648,1 : *Ego quasi vitis fnidificavi suavitatem odoris, et flores mei fructus honoris ct honestatis.* Fructus ejus sunt qualuor, 649, 1, 2. Sunt ii sinceri, firmi, solidi, X, 262. 1. 2 el seq. : *Esi sapiens animx sux sapiens: ct fructus sensus illius laudabilis.* Fructus virorum justorum sunt virtutes, XII, 853, 1 : *Et super torrentem orietur in ripis ejus cx utraque parte omne lignum pomiferum, non defluet folium cx eo, d non deficiet fructus ejus d erunt fructus ejus in cibum, et folia ejus ad medicinam.* Item

open, tum verba sunt folia, *ibid.* Quos vocet Apo Slulus fructus justitiae, XIX, 8, 1: *Silis sinceri, repleti fructu juslilix per Jesum Christum in gloriam et laudem Dei.* Fructus arboris virtutum qui tint, V, 340,2 el seq. : *Jusli.... quasi virens folium germinabunt.* Fructus verborum et operum ad suum redit auctorem, 360, 1. 2: *De fructu oris tui unusquisque replebitur bonis, et justa opera manuum suarum retribuetur ei.* Fructus obedientiæquis, VII, 288, 2: *Qui custodit præceptum, non experietur quidquam mali.* Fructus dilectionis proximi, XVIII, 223, 1 : *Plenitudo ergo legis esi dilectio (Vide* Dil ect io, Obkdibntja, Sapient ia).

Quid fructus verbi Dei centesimus, sexagesimus, et trigesimus denotet, XV, 326, 1. Quos denotet status, *ibid.,* 2. Fructus seminis dispar undo proveniat, 319, 1, 2. Fructus laetificat præcones evangélicos, XI, 228, 1 *(Vide* Ver bum Dei).

Fructus elcemosynæ qui sint, IV, 284, 2: *Eleemosyna ab omni peccato el a morte liberat,* X, 333, 1, 2: *Gratia sicut paradisus in benedictionibus, el misericordia in sxculum permanet. Fructus* bonorum temporalium et spiritualium Deus eleemosynariis répondit, XVIII, 479, 2 : *Qui autem administrat semen seminanti, et panem ad manducandum præstabit, el multiplicabit semen vestrum, el augebit incrementa frugum justiliæ vestræ (Vide* El eemost na).

Fructus digni pœnitentiæqui sint, XV, 101, t, 2; XVI, 120, 2; XVIII, 465, 2 *(Vide* Poenit ent ia).

Cur sacrificium vocetur fructus, X, 461, 2: *Ipsum elegit ab omni vivente, offerre sacrificium* (græce xápzüjcu, a xàpzoç, id est fructus) *Deo, incensum el bonum odorem, in memoriam placare pro populo suo.* Quos fructus populus ox Missa percipiat, licet cam non inlelligat, XVIII, 390, 1,2: *Si orem lingua, spiritus meus orat, mens autem mea sine fructu est (Vide* Sac r if ic ium).

Fructum mendacii comedit omnis peccator, XIII, 423, 1 : *Arastis impietatem, comedistis fructum mendiicií.*

FRUGALITAS. 1® *Frugalitatis commoda.* Frugalitas adhibenda in mensa, X, 124, 1; 125, 2: *Itere quasi homo frugi his qux tibi apponuntur, ne cum manducas mullum, odio habearis.* Frugalius præstat mensæ opiparæ cum jurgio, V, 521,1 : *Melior est buccella sicca cum gaudio, quam domus plena victimis cum jurgio.* Sanilati conducit, X, 97, 2: *Alelior esi pauper sanus, et fortis viribus, quam dives imbecillis et flagellatus malitia.*

2® *Frugalitatis exempla.* Frugalitas primorum parentum. IX, 79, 1 : *Initium vilx hominis aqua, et punis, el vestimentum, el domus protegens turpitudinem;* X, 317, 1 : *Initium necessaria vitæ hominum, aqua, ignis, et ferrum, sal, lac, el pans simdagineus, el mei, el botrus uvx, el oleum, ? ç'duneidum.* Frugalitas priscorum, III, 241, 1 : *Dixilque ad eam Boos : Quando hora vescendi ¡uci'it, veni huc, cl comede panem, cl inti.ige buecellam luam in aceto,* XVII, 50, 2. Frugales erant Apostoli et prisci, XVI, 282, 1 : *At illi obtulerunt illi partem piscis assi, el favum incilis;* 641, 1 : *Dixit ergo eis Jesus : Pueri, numquid pulmentarium habetis?* Frugalitas primorum Christianorum in conviviis, IV, 328, 2. Frugalitas priscorum Romanorum, VI, 358, 1,2: *Sufficiat libi lac caprarum in cibos tuos, el in necessaria domus tuæ, et ad vicium ancillis tuis (Vide* Gul a, Sobhiet as, Temper ant ia).

FRUI, FRUITIO. Fruimur re ex qua fructum capimus, XIX, 345, 2 : *Ego te (ruar in Domino.* Fruí solo Deo licet, uti creaturis, XVIII, 240, 2 : *Cum in Hispaniam proficisci capero, spero quod prxleriens videam vos, el a vobis deducar illuc, si vobis primum ex parte fruitus fuero.* Fruitio Dei in cœlo est velut fons vitæ, XXL 183, 2: *Deducet eos ad vitæ fontes aquarum.* El lignum vitæ, 47, 1 : *Vincenti dabo edere do ligno vitæ, quod csl in paradiso Dei mei.*

FRUGES. Frugum primiliæ levabantur in altum cum offerebantur Deo, XII, 840, 2. Pro frugum proventu instituta quatuor temporum jejunia, XIV» 447, E

FRUMENTARIUS. Frumentarius olim erat qui nunc veredarius vel nuntius appellatur, XIV, 16,1. Frumentaria) rei præfecti sunt Rom® et alibi, IV, 332, 1.

FRUMENTUM, TRITICUM. 1® Frumentum quomodo Hebræi vocent, I, 365, 1. Exigit solum crassum et pingue, VI, 501, i. Triticum quomodo degeneret, XI, 667, 2. Frumentum optimum est ejusdem cum aqua ponderis, XXI, 143, 2. Frumentum et pabula, antequam inchoetur bellum, congreganda, IV, 323, 2. Frumentum sub mensura semper adaugetur, VI, 419, 1. Cur frumentum carius circa tempus messis, XIII, 625, 1, 2. Illud abscondere, vel omne coemero ut carius vendatur, inhumanum est, et contra charitatem ot justitiam legalem, V,337, 1, 2. Avaro servatum, el pauperibus denegatum sæpo malo perit, 338, 1. Sed tempore famis illud aliis distribuens, Dei et hominum gratiam acquirit, *ibid.* Trilicum bibitur in cerovisia, XIII, 471, 1. Frumento cocto vesci catholicis suasit S. Theodorus martyr potius quam idolothytis, XVIII. 3'3, 1, 2.

2® Frumentum et spica quid moraliter denotent, XV, 581, 2. Trilici acervus fertilitatis symbolum, Vili. 473, 1, 2. Frumentum electorum proprio quid sil, XIV, 467, 2; 468, 1,2 el seq. Frumentum mystice abscondero qui dicantur, IX, 164, 2.

FUCATUS, FUCUS. Fucatus ac duplex fugiendus, *Job,* 417, 2. Fucus haereticorum» XXI, 201, i,

FUGA, FUGERE. 2® *Vurix acceptiones verbi* fugere. Fugere sæpo idem est quod celeriter abire, IV, 338, 2. Sumitur pro *festinare,* Vili, 240, 1. Et pro *invadere, ibid.,* 2.

2® *Fuga in bello,* I ugere turpo esi generoso

duci, IV, 455, 2. Fugero dum non potest miles, neor ci stimulus ad pugnandum adhibetur, 459, 1.

3° *Fuga Christi in Ægypto.* Quando fuga Christi in Ægypto contigerit, XV, 82, 2: Non fuit ca formidinis, sed fortitudinis, 83, 2.

4° *Fuga in persecutione.* Fuga in persecutione quando ct quibus sil licita ct illicita, VI, 389, 1 : *Cum surrexerinl impii, abscondentur homines; cum illi perierint, multiplicabuntur jusli.* Eam fugero quando sit præceptum, quando permissio, quando consilium, XV, 270,1 : *Cum autem persc-qucnlur vos in civitate ista, fugite in aliam.* An hoc præceptum fuerit perpetuum, *ibid.,* 2. Fugere tyrannum in persecutione licitum est, XIV, 32, 2. Fuga in persecutione licita est, XVII, 409, 2 ; XXI, 371, 1. Fuga persecutionis sæpe est occasio fidei propagandæ, XV, 270, 1, Fugere quam citissime cur suos Christus jubeat excidium Jerusalem, 505, 1,2. An fuga Apostolorum capto Christo licita fuit, 581, 2.

5° *Fuga mundi et peccati.* Fuga iniquitatis est signaculum prædeslinalionis, XIX, 291, 2 ; *Firmum fundamentum Dei slat, habens signaculum hoc: Cognovit Dcminus qui sunt ejus ; el discedat ab iniquitate omnis qui nominat nomen Domini.* Complet cam, *ibid.,* 2. Fuga peccati est nobile sacrificium, X, 214, 1,2: *Sacrificium salutare est attendere mandatis ; el propitiationem litare sacrificii super injustitias, cl deprecatio pro peccatis, recedere ab injustitia.*

Fuga mundi suadetur, XIV, 375, 2: *0, o, fugite de terra Aquilonis.* Fuga sæculi hominem ab eo immaculatum serval, XX, 95, 2 : *Beligio munda el immaculata apud Deum el Patrem hzc est..... immaculatum se custodire ab hoc szculo.* Fugiendum nobis o Babylone tropologico quomodo, XII, 326, 1 : *Fugite de medio Babylonis, et salvet unusquisque animam suam.* Fugiunt dignitates devoti, studiosi S. Scripluræ et veri humiles, 111, 474, 2.

G° *Fuga libidinis solum eam vincendi remedium.* Fuga unicum remedium fornicationis, V, 135, 2: *Longe fac ab ea* (meretrice) *viam luam, el appropinques foribus domus ejus,* XIII, 342, 1. giendo libido sola vincitur, XVIII, 296, 1 : *Fufornicationem.* Fuga occasionis est optimum dium peccati fugiendi, IX, 225, 2. Fuga filiæ ori suo consulant, X, 8, 2 : *In filia non averte se, firma custodiam ; ne inventa occasione tur se.*

FULBERTUS (S.). S. Fulbertus episcopus Carnotensis lacto beatae Virginis Deipara) sibi ab eadem instillato sanatur, VII, 477, 2. Vidit dæmonem Berengario hæretico adstanlem, XIX, 222, 2.

FULGENTIUS (S.). S. Fulgentius quo motivo religionem professus sit, XIV, 376, 4, 2. Per vim creatus est Ruspensis episcopus, XI, 292, 2. Ejus in dicendo et persuadendo gralia el efficacia, 1, 693, i. Quid ægrolans a Domino pelerei, II, 322,2 S. Fulgentius mylhologus an sit episcopus pensis, VI, 204, 2.

FULGUR, FULMEN. !• Fulgur unde fiat, et tam cito videatur, XV, 510, 2. Unde nascatur, XXI, 102, 4. Fulmina igne sulphureo constant, et sulphur olent. 361,2. Fulguris descriptio, XV, 649,1. Ejus proprietates describuntur, XVI, 148, 1. Per fulgur videtur cœlum aperiri, XV, 111, 2. Fulgur cur vocetur phantasia, XIV, 476, 1. Fulgura quare trisulca vocentur et pingantur, I, 511, 4.

2° Fulgura sunl Dei prænuntia, eumque præcedunt, XIV, 408, 2. Fulgura el tonitrua pnesenliam Dei maxime demonstrant, *Psalm.* II, 445, 2 et seq. Magnificentiam el majestatem Dei derotant, IX, 466, 2; XXI, 100, 2. Sunt sagittæ Dei, *Psalm* I, 96, 1. Sunt arma Dei, quæ in inimicorum suorum caput ejaculatur, XIV, 163, 1, 2.

3® Fulgur in Scriptura symbolum est lerroris, XIV, 180, 4. Symbolum est etiam belli acris el celeris, et bellatorum ardentium, XIII, 139, 2. Fulgur symbolum promptæ obedientiæ, *Job,* 725, 2. Est symbolum superbiæ etvanæ gloriæ, XVI, 148, 1. Fulgur angelorum naturam el dotes optime repraesentat, XV, 649, 1. Item eorum gloriam, item quatuor doles corporis gloriosi, *ibid.* Item zelum, terrorem el iram ipsius angeli contra impios Judæos el milites sepulcri custodes, *ibid.* Item ignem gehennæ, *ibid.* Fulguribus et tonitruis comparantur apostoli, XIV, 476, 2. Fulmini assimilalur S. Joannes, XXI, 4,1. Instar fulguris veniet Dominus ad judicium, XVI, 236, 4. Fulguro occidetur Antichrislus, XXI, 337, 2; 341, 2.

FULICA AVIS. Fulica avis describitur, V , 195, I, 2. An eadem sit cum herodio, II, 67, 1.

FULM1NATRIX LEGIO. Fulminatrix legio Christiana sitienti exercitui Antonini imperatoris pluviam precibus impetravit, XXI, 141, 2.

FUMUS. 1® Fumus a vapore quomodo differat, XIII, 509, 1. Recto ascendens similis palmœ, Vili, 1, 2. Elicii oculis lacrymas, V, 306, 2, 2. Fumus cordis piscis callioni mi quomodo expulerit dæinonem, IV, 292, 2. Aliquid physico efficiebat quo fugabatur dæmon, 298, i. In fumo sæpo apparuit Deus, XII, 575, 4.

2® Fumus olim symbolum erat gloriæ Dei, XI* 175, 2 : X1L 575, 1. Fumus a majestate Dei prodiens quid denotet, XXI, 295, 2 Fumo aromatum bone odoro Ecclesia comparatur, el quare. VIII, 4, 1. Fumus mystice est oratio nostra valori meritorum Christi subnixa, IV, 303, 2.

3® Fumus est symbolum peccati; ejusque proprietates peccato adaptantur, V, 307, 1. Item symbolum est cxcæcalionis, XII, 575, 1. Fumus hiero* glyphicum inanitatis ac defectionis, *Job,* 592, 1 Fumi el convivii analogia), IX, 591, 2.

FUNDA. Funda jaciuntur lapides, VI, 304, t. Funda capitur et pro pala annuii, *ibid.* Item pro crumena, *ibid,* et seq.

FUNDAMENTUM. i® Fundamenta terne sunt

ejus centrum, V, 137, 1. Sunt ipsa terra in seipsa a Deo fundate, XII, 500, 2. Fundamenta solida alUe domui sunt necessaria, V, 541, 2.

Fundamenta etiam templi Salomonici a Chaldæis eversa, XIV, 325, 1. Ea Herodes tantum solvit, cum templum Zorobnbelis ampliaret, 342, 2. Ea Judæi cur conservarent, *ibid.* Fundamenta templi secundi quando jaci cœperint perfecto, 347, 2.

2® Fundamenta Ecclesiæ quæ sint, XI, 643, 2 ; 644, 1 : *Ecce ego sternam per ordinem lapides tuos.* Fundamentum Ecclesiæ est Petrus, XV, 366, 2; 367, 1, 2 : *Et ego dico tibi : Quia tu es Petrus, et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.* Fundamentum Ecclesiæ Christus ot Apostoli alio censu, XVIII, 269, 2 : *Fundamentum enim aliud nemo potest ponere, prsler id quod positum esi, quod est Christus Jésus ;* 607, 1 : *Estis cives sanctorum..... supertdificali super fundamentum Apostolorum et Prophetarum;* XXI, 374, 2 et seq.: *Et murus civitatis habens fundamenta duodecim, el in ipsis duodecim nomina duodecim Apostolorum Agni.* Istud fundamentum in cœlo ponit Augustinus, XVIII, 608, 1.

Fundamenta sæculorum sunt sedes cœlestes quarum ruinas implebuntcleemosynarii, XI, 6S3, 2 : *Ædificabuntur in te deserta sæculorum, fundamenta generationis et generationis suscitabis.* Fundamentum œdificii spiritualis, XVHI, 609, 1 : *In quo* (Christo) *omnis xdificatio constructa crescit in templum sanctum* m *Domino; in quo et vos cozdificamini in habitaculum Dei in Spiritu.* Quid sit fundamentum firmum Dei stans, XIX, 290, 1,2: *Firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc; Cognovit Dominus qui sunt ejus.* Quæ ejus signacula, 291, 1. Quod fundamentum bonum divitibus comparandum, 267, 1 : *Divitibus hujus sxculi prxcipt....bene agere, divites fieri in bonis operibus, facile tribuere, communicare, thesaurizare sibi fundamentum bonum, ut apprehendant vitam sternam.* Fundamentum hominis terrenum, *Job,* 117, 1 : *Ecce qui serviunt ci non sunt stabiles... Quanto magis hi qui habitant domos luteas, qui terrenum habent fundamentum, consumentur velut a tinca.* Fundamenta impiorum cum ipsis pereunt, 473, 1 : *Sublati sunt ante tempus suum, el fluvius subvertit fundamenta eorum.*

FUNDATORES ORDINUM. Fundatores ordinum sapienter familias suas fundarunt, VI, 217,1,2. Voluero suos habere bona in communi, XV,231,1. Statuerunt ut sui exirent bini, XVI, 145, 1. In quo Deum, Christum cl Deiparam imitentur, V, 227,1,2. Es ascribitur omnis asseclarum virtus et opera, *iM.*

FUNDIBULARII. Fundibularii olim in prima acie stantes, primi prælium inibant, XIV, 464. 1.

EUNDUS. Fundos suos solebant veteres lapido in erraci defosso, vel columna erecta, vel titulo limitaro, XIII, 356, 2.

FUNEBRIS. Funebris pompa in quibus consisteret, XVII, 191, 1. Funebris orationis origo et antiquitas, XII, 728,1.

FUNICULUS. Ie Funiculus significat regulam ad construendum cl destruendum, XII, 372, 2. Funiculus est caementariorum, 783, 2. Funiculus architectorum quem usum habeat, XIV, 372, 1. Funiculi spatia itinerum Ægyptiis sunt, XIII, 526, 1. Funiculis pro virgis mensoriis ad terram dividendam olim utebantur, 357, 1; 618, 2; XII, 854, 1. Hinc funiculus significat sortem bærodilariam quæ cuique sortito obtigit, XII, 372, 2; 618, 1 ; 854, 1 ; *Psalm.* II, 415, 2; XIV, 289, 1 ; 487, 2. Funiculus coccineus Christianis pueris olim ex collo suspendebatur ad avertendum fascinum el alia pericula, XIV, 178, 2.

2® Funiculus coæquans terne quis, III, 467, 2. Funiculus triplex quid sil, VII, 18!, 2. Quid moraliler significet, 182, 1. Quid mystice cl tropologice, *ibid,* el 2. Funiculus argenteus quid sit, 396, 2. Quid symbolice, 397, 2. Funiculi Adam quid proprio significent, XIII, 420, 1 el seq. Funiculus significat item cœtum et congregationem, XIV, 487, 2.

FUNIS. Funibus et clavis Christus cruci est affixus, IX, 21$, 1. Funibus astrictum fuit corpus Christi in cruce, XV, 616, 2. Funes meretricum Babylonicarum quinam essent, XII, 462, 1, 2.

Funibus quibus est ligandus diabolus, IV, 299, L Funes peccatorum qui sint, XX, 569, 2. Funes peccati triplices, XI, 161, 2.

FUNUS. Funus undo nomen acceperit, XVII, 191, 2. In funeribus cur veteres adhiberent lamentatrices el tibicines, XIV, 82,2. In funeribus Judæi deponebant coronas, vcslesquo lugubres induebant, XII, 678, 1, 2. In funeribus Gentiles et Judæi cæsariem tondebant. XIV, 78, 2. Funera floribus el pompa ornabant olim divites, XII, 300, 1. Incedebant nudis pedibus, volabant os, 678, 1, 2.

FUR, FURARI, FURES, FURTUM. 1" *Furti definitio ct quale sit peccatum.* Fur dicitura *furvo,* id est atro, V, 37, 2 ; XV, 520, 1, 2. Furfures dicti videntur a *furari,* V, 265, 2. Furtum orilur ex otio, VI, 61, 1 : *Noli diligere somnum, ne le egestas opprimat; aperi oculos tuos, el saturare panibus.* Fures solent sociis annuero, V, 285, 2. Furtum rei notabilis est peccatum mortale, 179, 1 : *Non grandis est culpa, cum quis furatus fuerit : furatur enim ut esurientem impleat animam.* Quomodo dicatur a Salomone non grandis esso culpa, *ibid.* Est minus adulterio, 179, 2. Furium quomodo mendacio minus gravo sil, IX, 559» 2 et seq.: *Potior fur quam assiduitas viri mendacis, perditionem autem ambo hxrcditabunt.* Furari rem barbari est contra legem cbarilatis, XVIII, 221, 2. Furium cavendum in patrio solo, ct quam id infame, X, 359, 1 : *Erubescite... de loco in quo habitas, de furto.* Furtum pauperi facium est tacitum homicidium, 209, 1 : *Qui aufert in sudore panem, quasi qui occidit proximum suum** Fur bonorum

patris est socius homicida), quo sensu, Vi, 385, i : Çui *subtrahit aliquid a patro ct a matre, ct dicit hoc non esso peccatum, particeps est homicides.*

Furium idolorum olim Judæi» vetitum, IV, 553, 2. Furtum illud committentes milites Judæ an peccarim mortaliter aut venialiler, 55$, 1.

2° *Furti complicitas.* Furti societas multiplex est, VI, 414, 2 ot seq.: (?ui *cum fure participat, odit animam suam; adjurantem audit, el non indicat.* Furis socius etiam furti reus est, *ibid.*

3° *Furti punitio legalis.* Fur bovis quinque restituere debebat, ovis quatuor, cur, I, 618, 1. Fur nocturnus poterat occidi, non diurnus, et quare, *ibid.* Furem quomodo Salomon septuplum redditurum pro furto dicat, secus ac lex jubeat, V, 179, 2 : *Deprehensus quoque reddet septuplum, et vnnem substantiam domus suæ tradet.*

Fures quam severe puniverit Alexander Severus imperator, I, 615, 2. Furti cujusdam occulta detectio facta divinitus, IX, 608, I. Fures parvi suspenduntur, magni vero evadunt, II, 70, 1.

4° *Furti effectus.* Fur sibi ipsi damnum creat, VI, 30, 2. Furta furi sunt velut retia quæ ipsummel illaqueant, V, 43, 1, 2 el seq.: /pii *quoque contra sanguinem suum insidiantur, cl moliuntur fraudes contra animas suas. Sic semita omnis avari animas possidentium rapiunt.* Fur sæpe est parjuras, VI, 412, 1. Furari parentibus solitus, fit postea dilapidator, 385, 1. Furto ablata malo perire solent, 37, 1.

5° *Cum furibus quomodo agendum.* Furum insidia) quomodo frustra sint, si velimus, V,41,1. A furibus ot furacibus non potandum consilium,X,253,2.

6° *Fures allegorica sumpti.* Fures ovium, id est fidelium, qui sint, XVI, 468, 2 : *Qui non intrat per ostium, sed ascendit aliunde, ille fur est el latro.* Veniunt hi ut mactent, 472, 1 : *Fur non venit nisi ut furetur, et maciet, cl perdat.* Veniet Christus sicut fur, dum minimo expectatur, XV, 520,1.2.

FURLE. Furiarum quæ sil pictura el imago, iXI, 208, 2. Furi® 1res impiorum sunt peccatum, tristitia, desperatio. IX, 608, 2.

FUROR. I0 Furor cl ira qui differant, X, 4$, 1 : *Ira el furor, utraque exsecrabilia suni, et vir pee calor continens erit illorum.* Furor quadruplex eat, X, 307, 1,2: *Adhuc consiliabor, ut enarrem; ul furore tnim repletus sum ;* XVIII, 652, 1. Est etiam sacer, X, 307,1, 2. Capitur pro zelo justitia?, XII, 61, 1 : *Ecce verbum Domini factum csl eis in opprobrium, et non suscipient illud. Idcircs furore Domini repletus sum.* Furor triplex, sacci* dotum, valum el amantium. XIV, 573, 2. Furoc naso flammante se prodit, XI, 131, 1 *: Quiescite ergo ab homine, cujus spiritus in naribus ejus est.* Furor ot primus indignationis impetus cur cohibendus sil, VII, 252, 1 : *Ne sis velox ad irascendum; quia ira in sinu stulti requiescit (Vide* Ir a).

2a Furor el ira quid in Deo, *Job,* 602, 2 : *Jratus est contra me furor ejus, el sic me habuit quasi hostem suum.* Furor Dei in hac vila solum stillat, *Job,* 676,1 : *Nunc enim non inferi furorem suum, nec ulciscitur scelus valde.* Furorem excitat Deus dum acres in impios plagas immittit, X, Î32, 1 et seq.: *Excita furorem, el effunde iram; tolle adversarium, et afflige inimicum.*

FUBS.EUS (S.). S. Fursæi pœnilenlia, XVIII, 131, 1, 2. Quos viderit ignes mundum succendentes, XI, 601, 2; XVIII, 240, 2. Accusatus ad tribunal Christi est, quod peccantes non corripuisset. XIII, 584, 2.

FURTIVA. Furtiva Venus cur magis delectet. V, 265,1,2. Furtiva omnia magi» delectant, *ibid* etseq.

FUSUS. Fusus unde dicatur, VI, 505,2. Tria représentai. 506, 1, 2. Est virorum dedecus. 496.2.

FUTURUM. !• Futurum junctum participio vel gerundio ejusdem verbi Hebræis significat actus vehementiam ot continuationem, seu consuetudinem actionis, XII. 287, 1 ; 338, 1. Sæpe usurpatur pro imperativo, XX, 559,2. Futurum tempus recto convenit ætcrnitali, XVI, 880, 1.

2 Futura simplicia et condilionata, *Vide* Dei Scientia.

3° Futurorum bonorum quorum Pontifex sil Christus, XIX. 439, 2. Futura non cogitantes, sunt insensati et fatui, IX, 469, 4. Futurorum nimia fiducia cavenda, VI, 325, 4.

GABAA. Gabon hebraico significat terram clivosam el montosam, IV, 322, 2.

GABAITÆ. Gabaitarum stuprum in uxorem Levita» contigit slatim post tempora Josuo, vivente adhuc Caleb sub Othonielo, quod diversimode probatur, XIII, 417, 1, 2.

GABAONITÆ. Gabaonilæ postulantes omnes posteros Saül ad crucem, non excusantur ab injustitia, nisi forte per instinctum Dei, 111, 521, 1 ol seqq. Gabaonitæ damnati ad servilia templi ministeria. XIV, 546, 2.

GABBATHA. Gabbatha quid sit: ad id multis gradibus scandebatur, XVI, 613, 1.

GABRIEL !• *Gabrielis etymon,* XI, 236, 1; XIII, 11$, 2; XVI, 264, 2; XXI, 21, 2; 121, 2. Hebraico est idem quod *fortitudo Dei,* IV, 289, 2 ; XIV, 480, 2; XV, 617,2; XVI. 13, let seq.; 14,2; 38, 2. Ejus emblema, XXI, 22, L

2® *Gabrielis dignitas, cujus sit ordinis inter angelos,* XIII. 114, 2. Anno sit de numero Scraphinorum, 11$, 2. Eum esse inter Seraphinos primum probalur ocio rationibus, 115, 2. Id tamen

auctori displicet» *ibid.,* 2. Est tamen juxta illum ex ordine Seraphinorum, XVI, 13, 1; XXI, 22,1. Non est ex ordino Principatuum, XIII, 115, 1.Quomodo dicatur Archangelus, XIII, f 15» 2. Gabriel astat Deo, cstque e septem primariis angelis, XVI, 12,2 et seq.

3* *Ejus missio et officium inter homines.* Gabriel angelus assistens etiam legatus missus legitur, XIX, 36i, 2. Danieli apparuit, XIII, 107, I. Idem est qui missus est ad Daniele© nuntiaturus do septuaginta hebdomadibus, et qui Deipara* incarnationem nuntiavit, 114, 1, 2. Ipso augusta *forma* Danieli apparens notat victorias Machabæorum, Christi et Christianorum, 137, 2 et seq.

Fuit incarnationi Verbi nuntius et custodire beatæ Virginis deputatus, IV, 347, 2. Velut bonus nuntius salutem hominibus el toti orbi attulit,V, 392,1. Fuit fidelis Dei legatus, VI, 269, 2. Et bonus nuntius, 288, 2. Quomodo ad Mariam sit ingressus, XVI, 15, 2 ct seq. Expcctabal ejus consensum, 25, I.Quamdiu cum illa manserit, 27, 2. Eam flexis genibus salutavit, *ibid.* Gabriel fuisse videtur angelus qui pastores ad Christum in præscpio jacentem adduxit, 63, 2. An ipso Christum in horto orantem confortaverit. XIII, 115, 2; XVI, 264, 2. An is per triduum custodierit Domini sepulcrum, XV, 649, 1.

Gabriel angelus est curator populi Dei, XIV, 372,2. Hominum præliis præfeclus est, IV, 282,1,2; XVI. 14, 2. Gabriele© angelum invocare conducit ad constantiam in virtute, et quæ illius rei sit ratio, X, 33, 2.

GADARA. Gadara est alius locus a Gcrosa, XVI, 432, 2. Data erat ad habitandum Syris a Cæsare, 435, 2.

GADATAS. Gadatas ot Gobrias transfugae Babylonis Cyro Babylonem prodidero, ct in regiam eum duxero, XI, 328, 1 ; XIII, 75, 4, 2. Iidem Balsasarem regem occiderunt, XIV, 123, 4.

GAD, GADDITÆ. Gad quid significet, 1. 298,2. Symbolice est vigor abstinentiae, 300, 4. De benedictione Gad, 406,2; II, 531, 4. Quid allegorico significet, 406,2. Gad patriarcha typus est S. Petri, Gaddilæ jubentur praire ad prælium, cl quaro, 368, 4, 2.

GAD cl GOD. Gad et God erat deus Mars vel Fortuna, XI, 748, 2. Varias ejus significationes, *ibid.*

GADES. Gades condiderunt Tyrii, XI, 350,1,2. Cur dicantur Gadir, id csl septum, *ibid.* Gadir unde derivetur, *ibid.*

GAGATES. Gagates accenditur aqua, oleo restinguitur, XXI, 257, 2. Gagates gemma an virginitatem prodat, 11, 363, 2.

GAINAS. Gainas Arianus Joanni Chrysoslomo honoris causa, licei inimicus, longo ilinero obviam processit, XI, 592, 2.

GALAAD. 4* Galaad undo dicta, 1, 311, 2. Galaad mons erat lerræ sanctæ, qui cessit in sortem tribubus Ruben et Gad. in eo ¡edificala civitas dicta quoquo est Galaad, cratquo civitas refugii, in eaquo multi sacerdotes habitabant, facta deindo metropolis idololalriæ, XIII, 372, 1; 452, Í. Galaad mons, principium et nobilissima pars Libani : ejus feracitas , unde dicatur; is significat stirpem rogum Juda, XII, 170. 2 ct seq. Erat mons fertilis, Vili, 33, 1. Mons Galaad abundabat opobalsamo, XII, 291, 1. In civitate Ramolh-Galaad erant aromata optima et medici, XIII, 376, 2.

2* Galaad pars Arabiæ, resin© proventu nobilis, XII, 79, 1. Ibi quoquo viguit medicina, *ibid.,* 2.

CALATÆ. Galalæ a Gallis oriundi sunt, el an Galli Senonenses, XVIII, 514, 4. Locuti lingua Trevirensi, an orti e Germanis, *ibid.* A Christianismo ad judaismum devoluti sunt, 517, 1, Hoc carpit in iis Apostolus, 231, 1 ; 514, 1. Erant indociles, vecordes el Iardi, 536, 1,2.

GALATIA. Galati© termini, XVIII, 514, 4. Galatia sub quod tempus a Romanis subacta, IV, 450, 1. Galatia sectarum prodigiosarum ferax, XVIII, 536, 1, 2.

GALBA. Galbæ imperatori imperium portenderunt aquilæ, XII, 624, 2. Quo signo perduelles neci dandos oslonderit, XXI, 257, 2. Breve habuit imperium, XVII, 8, 2.

GALBANUM. Galbanum est resina fruticis qui dicitur ferula, IX, 646, 1.

GALEA. 1° Galeæ votorum cristal©, XI, 696, 2. Galeis cur crisi© rubræ adderentur, XIV, 478, 4. Cur fulgetra. 180, 1.

2° Galea Dei est salus, XI. 696, 4. Galea militis Christiani est salus allata a Christo, vel potius spes salutis, XVIII, 682, I, 2. Item spes, at caput est finis, seu intentio, *ibid.,* 2.

GALENUS. Galeni sententia do morlalitalo animæ refellitur, VII, 457, 2.

GALGAL. Galgal urbs ubi sita, ct ad quam tribum perlineret, XIII, 346, 4, 2; 452, i. Fuit miraculis et religione patrum sancta et illustris, 346, 2. Quæ mira in ea contigerint, *ibid.* In Galgal Israelii© abjecerunt omne regimen Dei, tam politicum quam sacrum, 408, 4.

GALGANUS (S.). S. Galganus per equum loquenlem convertitur, II, 315, 1. Post annum austeritatis cœlo donatus est, X, 568, 1.

GALIENUS. Galienus imperator quomodo in mangonem gemmarium animadverterit, IX, 8, 2 et seq. Huic mortem pro merito pepercit, I, 19, t.

GALILÆA. Galilæa unde nomen acceperit, XIII, 520, I. Vox *Galilza* idem sonat quod *volubilis,* vel *transmigratio,* el *revelatio,* XV, 43U. 2: 656, 2. Erat duplex: superior et inferior, III, 72, 1; XI, 227, 4 ; XV, 429, 4. Erat valdo populosa, 130, 2. Cur Judæis esset contemptui, et parvi ducerelur, XI, 226, 2. Dicta terra Chabul, 227, L

Galilæa est patria Prophetarum, XVI, 429, 2. Galilæa Gentium quæ proprio sil, XI, 227, 4. Galilæarn Gentium quomodo Christus sit prædalus, 225, I, 2. In ea Christus transfiguratus est, XV, 381, 4. Cur in cam post resurrectionem ire Apostolos jussent, 651, 2 et seq.; 654, 1. Quæ fuerit ejus rei causa symbolice, 652, I.

GALILÆI. 1° Galilæi erant ignobiles ct pauperes præ Judæis, XVI, 321, 4. Erant stupidi, sed pugnantes cl bellicosi, XVII, 61, 2; 90, 2 ct seq. Galilæi quinam a Pilato cæsi, et qua do causa, 485, 1.

2° Galilæorum secla quæ esset, XVII, 455, 4 ; XX, 296, 2. Est hæc exorta sub tempora Christi, XVI, 185, 2. Elcazarus Judæus coryphæus sectæ Galilæorum, XIX, 335, 2. Galilæorum sectæ pervicacia, XVII, 455, 4. Diu ea inter Judæos viguit, *ibid.* et 2. Docebat non debere Judæos subesse Gæsari gentili, noe Judæos ethnicis parere, XVI, 485, 2 ; XIX, 335, 4. Omne vectigal ct dominium Cæsaris abnuebat, XV, 395. 2; XVIII, 219, 4,2.

GALLA (S.). S. Galla Euchciii uxor totam so pœnitentiæ cl rigori dedit, XIV, 490, 2.

GALLA (Symmachi consulis Hornam filia). Galla vidua juvenis quam generose secundas nuptias respuerit. XIX, 238, 4. Monasterium ingressa est, amica fuit luminis, *ibid.,* 2. Apparet illi B. Petrus, a quo dimissa peccata sua audivit, *ibid.* Quam pie et feliciter ex hac vita migravit, II, 321, 1. A S. Petro in coelum vocata est, XX, 414, 1.

GALLA PLACIDIA imperatrix, uxor Theodosii imperatoris. Galla Placidia Romam properavit, ul sacra apostolorum limina visitaret, XVIII, 16, I.

GALLI. Galli antiquius a corporis candore GalaUe nuncupabantur, XVIII. 517, 2. An olim germanice locuti, 514, 4. Galli olim sapientes suos vocabant Druidas, IV. 220, 1. Galli cum Attalo pugnantes per iter aurum el argentum sparserunt, 431. 2. Galli quando dicti indociles, XVIII, 536, 1. Galli ct effeminati, probrosa vocabula, XIII, 345.2. Galli per /res, id est *1er,* significant superlativum, 538, 1. Facile R in S commutant, XI. 350, 2.

GALLIA. Gallia dicta Galatia, XIX. 313, 2. Gallia comata undo dicta, 357, 1. Gallia cur Judæis sil Sarepta, XIV, 17, 2. A quibus ad Christum sit conversa, *ibid.* Gallia ut sana sit et pacifica, sanguinem quolibet decennio mittat oportet, <92, 2

GALLICANUS (S.). S. Gallicanus consul Christi Causa pauper factus est, XVII, 135, 2. Gallicanus ob uxore ad fidem conversus, operibus misericordia* Iotum se addixit, cl martyr occubuit, XIX, 237, 2. Ejus humilitas, charitas cl martyrium. XI, 483, 2. S. Gallicani prædia qui invasore, a dæmono sunl correpti, 379, 2.

GALLICIA. Gallicia ob regem hæresi Ariana infectum, passim a lepra correpta est, H, 85,1.

GALLINA. Gallinæ sollicitus amor in pullos, XV, 498, I. Infirmatur pro iisdem, *ibid.* Voco ** iis accommodat, *ibid* , 2. hamum rnlæ sub alis habens tuta est a fele; est fœcunda cl vigilans, *ibid.* Pro pullis toto corpore dimicat, 499, 4. Est typus Ecclesiæ et sacerdotum, 498,1. Ejus ova salubria sunt el medica, *ibid,* et seq. Gallinæ caro consumit aurum. XXI, 328, 2. Quid hoc, si verum est juxta Plinium, symbolice significet, *ibid.* Gallina mortua cur melior cane vivo, VII, 311, 2.

GALLUS. Galli incessus generosus, VI, 465, 2, 467, 2 ; 469, 2. Est animal salax, 467, 4. Est irnmemor, *ibid,* et 2. Ejus descriptio, *ibid.,* et 469, 2. Regem ejusque partes repraesentat, *ibid,* et seq. Est terror leoni. 470, 2 el seq. Ejus amor in pullos, 469, 2. Ejus zelotypia et amor erga gallinas, *ibid.* Est ingenio præsago et soiers, *ibid.* Galli intelligentia qualis, Job, 726, 2 ; 727, 1. Ejus in pugna magnanimitas,VI, 470, 4, 2. Miram habet cum solo sympathiam, cumque in omni coeli parte salutat, 474, I. Pluviam cl tempestates præsagiL 474, I. Acuti est visus, ibid. Oriente luna gestit, *ibid.* Bis de nocte cantat, XV, 565, 1. Non pugnat nisi ut gallinas suas tuealur, VL 471, 4, 2. Gallus gallinaceus cur dicatur vir, XI, 341, 2.

GALLUS (S.). S. Gallus incendium perEvange liorum codicem extinxit, XV, 2, 2.

GAMALIEL. Gamaliel fuit doctor D. Pauli in sacris, XVIII. 1, 2. Suis præscripsit ut una cum sacris Litteris opificium manuale discerent, XIX, 169, 2. Gamaliel fuit pharisæus, fuitne Christianus? Est inter sanctos relatus, XVII, 153. 2. Ejus consilium pium pro apostolis, 155, 2. Corpus S. Stophani in villa sua sepeliri curavit. 191, 1.

GAMMADENCES, GAMMADINL Gammadences non sunt certa aliqua gens, XII, 696. I. Î. Gammadini, id est gigantes cubitantes et pugnaces, undo dicantur, *ibid.,* et 697, 1. Eorum robur, *ibid.* Gamphasantcs populi Ælhiopiæ non sunt Gammadini, 696, 4.

GANEA. Ganea est tropologico superliminare crapula*. XIV. 503, 1.

GANGES. Ganges fluvius aurifer est, an idem qui Phison, IX, 659, 2.

GARCIAS. Garciæ regi Navarra successit filius ex vulnerata» malris utero excisus, XII, 14,4.

GAREB. Gareb, collis situs juxta Jerusalem, XII, 234, I. 2.

GARIZIM. Garizim mons ubi silus, II, 497, 4. Urbi Sichem imminet, XVI, 360, 2. Ejus celebritas, *ibid.* Habuit nobile templum Samaritanorum quod stetit ducentis annis, II, 497. 1 ; XVI, 460 4. Templum Garizilanum Samaritanorum ab Antiocho Jovi Hospitali dedicatum, IV, 522. 1.

GARRULI, GARRULITAS. <• *Garrulorum indoles.* Garrulitas signum est insipienti®, XX,74,2: *(lutem omnis homo velox ad audiendum, lar» dus autem ad loquendum.* Propria stultorum es^ IX, 573. 2; 574, I : *Labia imprudentium stulta narrabunt: verba autem prudentium statera ponderabuntur.* Garruli ostendunt suam insipientiam

V. .556, 5: *Stultus quoque, si tacuerit, sapiens reputabitur; el si compresserit tabia sua, intelligent.* Raro garruli sunt sapientes, IX. 547, 2 : *Est tacens, qui invenitur sapiens: el est odibilis, qui procas est ad loquendum.* Garruli oratio in oro nascitur non in corde, 674,Í. Est quasi parturiens, 534, 2 : *A facie verbi parturit fatuus, tanquam genitus partus infanlis.* Abortienti garruli similes sunt, Vf, 408, 2 ; *Vidisti hominem velocem ad loquendum? Stultitia magis speranda esi, quam ejus correptio. Nerbz* inconsiderate effundunt, XX, 89, I : *Si quis autem putat se religiosum esse, non refrxnans linguam suam, sed seducens cor suum, hujus vana est religio.* Quomodo tecto carero dicuntur, V, 283, 2 : *Sapiens corde prxeepta suscipit; stultus exditur labiis* (Septuaginta : *Qui autem non tectus est labiis, obliquans supplantabitur).* Garruli comparantur cisternis dissipatis. XII, 28, 1. Secreta amicorum produnt, VI, 69, I : *Ei qui revelat mysteria, et ambulat fraudulenter, ct dilatat labia sua, ne commiscearis.* Ægre ad taciturnitatem reducuntur, 407, I, 2. Sunt plerumque adulatores, nihil cis condonatur, 408. t.

2* *Garrulitatis effectus,* VII, 197. 1 : *In multis sermonibus invenietur stultitia.* Est inimica sapientiae, IX, 276, i. Garrulitas noxia est, 170, ! : *Noli citatus esse in lingua tua; el inutilis et remissus in operibus tuis.* Nocet tam loquenli quam audientibus, VI, 474, t : *Est qui stultus apparuit, postquam elevatus est in sublime ; si enim intellexisset, ori suo imposuisset manum.* Garrulitas otiosa parit egestatem, V, 428, 2 : *In omni opere erit abundantia; ubi autem verba sunt plurima, ibi frequenter egestas.*

3° Garrulitas Christiano et fideli est cavenda, XIV, 310, 2; 311, 1. Garrulitas reprehenditur. XVn, 8I, 2. De garrulitate apophlhegmata varia, II, 97, 2 et seq.

GASPAR BARZÆÜS. Gaspar Barzæus Armuzii Samson, *III,* 214, L Quam charusot venerabilis orat ArmuziíD Saracenis, XX, 8, 2. Quam stupenda per pueros Armeni® patrant, XI, 263, 2. Discordes)d unionem redigerò in primis studebat, XV, J49, I, 2. Ejus amor erga socios omnes, XVII, 872, 1.

GASPAR SANCHEZ. Gaspar Sanchez docto et eleganter in ¡satani scripsit, XI, 100,1, 2. Scripsit etiam in Prophetas minores, XIII, 222, 1.

GAUDERE, GAUDIUM. *Ï9 Gaudium generaliter sumptum.* Gaudium spiritus vitales et animales multiplicat, excitat ct acuit, IV, 249, 1. Gaudium perlecte novit is qui post dolorem ejus fit compos, V, 413, 2: Cor *quod novit amaritudinem animx in gaudio ejus non miscebitur extraneus.* Gaudium e re inexpectata el nova ortum, mentem adhuc reddii anxiam et dubiam, XVI, 281, 2 : *Adhuc autem illis non credentibus, ct mirantibus prr gaudio dixit : Habetis hic aliquid quod manducetur?* Præ gaudio, presentai repentino, multi obieruni, XIV. 261, 1; XVI 35. I. Gaudere etiam dicuntur res inanimai®, X, 321, 2.

2d *Quodnam gaudium sit verum.* Gaudium in Domino et verum quodnam sit, II, 175, 1, 2. Gaudium Domini quid sit, X, 99, 1 : *Non est census super censum salutis corporis : et nnn est oblectamentum super cordis gaudium.* Gaudere in sæcutô, et gaudere in Domino quid sit, XIX. 59, 2 : *Gaudeto in Domino, iterum dico vobis, gaudete,* Gaudium Domini accipitur active et passive, IV, 248, 2: *Nolite contristari : gaudium etenim Domini est fortitudo nostra.* Quomodo in Domino semper gaudere possimus, X, 99. 1. Christianorum gaudium quadruplex est, II, <75, 1, 2.

3 Unde oriatur verum gaudium.* Gaudii quæ vera causa, XIX, 59, 2. *Gaudete in Domino.* Gaudium verum est in bona conscientia et sanctitate, X, 99. 1 ; 103. 1. *Tristitiam non des animæ tuæ, el non affligas temetipsum in consilio tuo,* 109, 1. *Splendidum cor et bonum in epulis est, cpulæcnim illius diligenter fiunt,* XX, 522, I, 2 et seq. : *El lute scribimus vobis ut gaudeatis, et gaudium vestrum sit plenum.* Gaudium perenne est bona conscientia, IX, 408, 2: *Beatus vir qui non est lapsus verbo ct ore suo, et non est stimulatus in tristitia delicti,* X, 98, 1, 2. Gaudium solum est in salute et tranquillitate, V, 521, 1 : *Melior est buccella sicca cum gaudio, quam domus plena victimis cum jurgio;* VI, 396. 2 et seq. : *Peccantem virum iniquum involvet laqueus, et Justus laudabit atque gaudebit.* Gaudium solidum nascitur e sola virtute, IIi, 2: *Gaudium justo est facere judicium, et pavor operantibus iniquitatem.* Id excitat limor Dei, 34, 2: *Timor Domini ad vitam, et in plenitudine commorabitur absque visitatione pessima.* Gaudium justorum in hoc mundo comes est virtutis corum, XI, 608, 1 : *Letitia sempiterna super capita eorum, gaudium et lætitiam tenebunt, fugiet dolor et gemitus.* Gaudium sanctorum est Christus, XVII, 206, 1. Gaudium do Dei gloria et majestate, unde in nobis oriatur, XIV, 237, 1. Quod gaudium fructus sit Spiritus sancti. XVIII, 568, 2 : *Fructus autem spiritus est: charitas, gaudium, par, patientia, etc.* Gaudium Spiritus sancti est fructus pœnitentiæ, XV, 129, 2 : *Dixit autem ad mulierem: Fides tua te salvam fecit : vade in pace.* Gaudium timentium Deum, IX, 440 2. Id nulla mala estinguere queunt, X, 99, 1. Quod gaudium Christus pro premio discipulis afferat, XVI, 563. 2 et seq. ; *Hxc locutus sum vobis, ut gaudium meum in to bis sit, ct gaudium vestrum impleatur.* Est id tam suum quam discipulorum, 564. 1. Quomodo id impleri ct perfici possit, 564. 2. Gaudia virginum sunl earum proles, XI, 660, 1, 2. Gaudendum quare sit in tribulatione, XX, 16, 1, 2 et seq. : *Omne gaudium existimate, cum in varias tentaliones incideritis, scientes quod probatio fidei vestrx patientiam operatur.* Ita gaudent viri solidæ virtutis, 17, 2; 48, 1, 2 el seq.: *Beatus qui*

tu(ferì lentationem, quoniam cum probatus fuerit, accipiet coronam vita*. Gaudiurn Deus admiscet tribulationi, *Job,* 672, 1 : *Et non dixit : Ubi at Deus qui fecit me, qui dedit carmina in nocte?* Gaudere in tribulatione admirabile est, XIX, 117,1: *Et vos imitatores nostri facti estis el Domini, excipicnics verbum in tribulatione multa, cum gaudio Spiritus sancti.* Gaudium in tribulatione quam sit heroicum, XVII, 156, 2 : *Ibant gaudentes a conspectu concilii, quoniam digni habiti sunl pro nomine Jesu contumeliam pali,* Media ad gaudium assequendum, II, 444, 2.

4° *Gaudii veri el spiritualis fructus et cnaracteres.* Gaudii spiritualis fructus, II, 444, 2: *Et comedetis in conspectu Domini Dei vestri, ac letabimini in cunctis, ad quæ miseritis manum, vos et domus vestrx in quibus benedixerit vobis Dominus Deus vester.* Gaudium spiritus quam sit suave, XVII, 108, 2 ; *El frangentes circa domos panem, sumebant cibum cum cxultalione el simplicitate cordis.* Gaudia justorum quanta sint, V, 303, 2 : *Quod limet impius, veniet super cum; desiderium suum justis dabitur, Job,* 216, 1 : *Deus non projiciet simplicem, nec porriget manum malignis, donec impleatur risu os tuum el labia tua jubilo.* Gaudium comes est confidentiae, securitatis, animositatis, VI, i 10,2. Id renibus denotatur, *71,2. Gaudium cordis mirifice ad contemplationem confert, V, 456, 2 : *Oor gaudens exhilarat faciem : in marore animi dejicitur sapiens.* Gaudium daJmonis tentaliones evincit, XX, 20, 1. Gaudentibus de Deo novam gratiam, vires ac robur suggerit Deus, IV, 249, 1. Gaudii actu quomodo Deum laudemus, XXI, 135, 2. Qualo sit gaudium sapientis, X, 396, 1. Gaudium sapientis moderatum est. V, 416, 1. Gaudium sapientis perenno, 567, 2 : *Videte oculis vestris quia modicum laboravi, el inani mihi multam requiem.* De gaudio spirituali insignia documenta, II, 444. 2.

5° *Gaudia beatorum in cœlo, Vide* Ubati, Coelum.

6® *Gaudium mundi el impiorum quale sit.* Gaudium et risus mundi quid sit, VII. 88, 2 : *Risum reputavi errorem, et gaudio dixi : Quid frustra deciperis ?* Gaudia mundana sunt levia ot inconstantia, X, 30, 1. Gaudia mundi dolore mixta sunl, V, 417, 2 ot seq. : *Risus dolore miscebitur, el extrema gaudii lucius occupai.* Quænam hujus rei causa, *ibid.* Gaudium impiorum ct sanctorum cur differantquoad durationom ot premium, XVIII, 459, 1 : Ouiui *tristes, semper autem gaudentes.* Gaudia impiorum do peccatis falsa sunt, XI, 673, 2 : *Impii autem quasi mare fervens, quod quiescere non potest, el redundant fluctus ijus in conculcationem ct lutum.* Gaudium mundi trevo est, XVIII, 315, 2 : *Preterii figura hujus S\undi.* Horn impiorum, IV, 460, 2 : *El mortuus 1st Alcimus in tempore illo cum tormento magno.* Gaudium impiorum vertitur iu XJJ $52, 1 : *Et amputabitur f rtullatio multitudini, ejus, et gaudimonium ejus erit in lucium.* Gaud>| mundi vertuntur in lucium sempiternum, XVI 581, 2 : *Amen, amen dico vobis, quia plorabili vos, mundus autem gaudebit : vos autem contristabimini. sed tristitia vestra vertetur in gaudium.*

GAULUS. Gaulus insula quomodo sita, XVII, 427. 1. Ejus nomina, 428, 1, 2.

GAZA. Gaza undo dicatur, XIÍ, 295, 1 ; XIII, 543, 1 ; XIV, 288, 2. Pomponii Mete in ejus etymo error, XIII, 543. 1. Gaza urbs fuit duplex, una in Persida seu Media, altera in Philistaea, *ibid.-,* XVII, 203, 1, 2. Gaza Pbilistææ eversa, ct altera non procul inde (edificata, *ibid.,* 2.

Gaza a Josué capta mox occupata a gigantibus, III, 66, 1,2. Quomodo a Pbaraono Ephres vastata, XII. 295, 1. Quando contra cam prophetaril Jeremías, *ibid.* Ejus potentia eam vastarunt Nabuchodonosor et Alexander Magnus ; postea refloruit, et hodie floret, *ibid.* Ejus capiendae ab Alexandro qualo portentum evenerit, XIV, 454. 2. Alte ejus expugnationes, *ibid.* Ejus idolum fuit Marnas, 454, 2.

GAZAPA. Gazarti urbs ubi sita, IV, 482, 2. Per earn non intelligitur Gazer, 490, 2.

GAZOPIIYLACIUM. Gnzophylacia templi quæ dicantur, XII, 788, 1. Gazophylacium erat locus publicus et amplus; ipsum describitur, XVI,499.2. Erat arca pecuniaria templi ; sic quoque dicta porticus, in qua illa servabatur, XV, 708, 2. Gazophylacia quid mvstico denotent, XII, 788 , i ; 797. 1.

GEBIIARDUS. Gobhardus abbas, brachium miraculose sanatum feminæ devotae osculandum praebens. idem rursus sensit obrigescere, V, 193, 2.

GEDEON. Gedeon quare et undo dictus Jcrobaal el Jerubaal, XIII, 359, 2 ; 424, 1. Dictus est etiam Arbol, 424, 2. Gedeonis fortitudo, 111, 149.2. Licite petit signum ab angelo. 150. I.Non sacrificavit dum carnes angelo obtulit, 150, 1, 2 elseq. A Deo factus est sacerdos, 153, 2. Accepit donum fortitudinis, 153, 2. Non peccavit petendo signum roris in solo vellere, 153, 2 ; 154,1. Qui instar canum biberunt, manu aquam injicientes, a Gemono electi in milites. 158, 2 et seq. Gedeon apposite significatur per panem hordeaceum, 159, 2. Ejus fides, XIX, 486, i. Ejus fides promerita est victoriam contra Madian, 163, 1. Gedeon molli response et humiliando se Ephraimitas sibi iratos reconciliavit, III, 164, 2 ; V, 446, 1. Ejus peritia in bello, 166,1. Offertur ei post debellatum Madian monarchia, quam non habebat, el recusat, 166, 2. Epho; quod fecit fuit vestis Pontificalis, 167, i, 2. Serarius opinatur oum etiam post victoriam per se sa* crificasse, *ibid.,* 2. ityn peccavit faciendo ephod, nisi forte venialiter, ob eamquo culpam punitus est deletione posterorum, i7/idM2, et 168. t. Mortuu, est in senectute bona, 168, Î. Gedeon fuit lypu CUruli, 111, 163, 2; XL 229. L 2 el soq.

GFDOR. Gedor, quæ el Gador civitas, ubi sita, IV. Wi, 1, 2.

GEHENNA. Gehenna unde dicta, hujus vocis etymon et significatio, II, 117, 1, 2; XV. 162. 1 ; XX, <50, I. Gehenna cur dicatur infernus inferior, *Psalm.* II, 72, 2. Gehenna an creata a Deo dio secundo mundi, XI, 423, 1. Sex ejus proprietates, *ibid,* et 2. Cur dicatur habere caminum, XV, 332, 2 et seq. Gehenna significatur per arborem Absalon, *III. 540.*2.

Gebennæ scintilla est libido, ira, ambitio, XI, 601, 1, 2. Gebennæ timor ab anima peccata propellit, IX. 81, 2 (IW- Isternus).

GEHON. Gehon fluvius ex paradiso oriens qualis sit, I, 82, 2 et seq. Gehon fluvius an sit Nilus, JX, 660,1 et seqq.

GEIZA. Gciza dux Hungariæ non permittitur a Deo ædificaro ecclesiam, III, 462, 2.

GELASIUS. Gclasii Cæsariensis nomine circumferebantur olim commentaria in Paulum Ambrosio adscripts, XVIII, 31, 2.

GELBOE. Gclboo montes ubi siti, III. 436, 1. Eis *videtur malediccro* David, *ibid.* Sed non sono maledixit, *ibid.* Sunt mullis in locis steriles. *ibidti* 1 Sed super cos aliquando pluit, *ibid.* Significant superba Judæorum corda, *ibid.* Item tepidos et irreligiosos, *ibid.*

GELU. Gelu descriptio, X, 408, 1, 2.

GEMELLI. Gemelli ejusdem sexus habent easdem secundinas, 1, 348, 2 et seq. Gemelli sæpe moribus el amoribus sunt invicem similes, XVI, 487, 2. Gemelli fœtus *Cantici* quinam, Vili, 39, 2 et seq.

GEMINATIO. Geminatio distributionem significat, XII, 847, 1. Geminatio verbi ejusdem apud Hebraeos significat actionis vehementiam et gradum superlativum, XIV, 207, i.

GEMINI STELLA. Gemini stella cur a nautis observetur, XVII, 438, 1, 2.

GEMITUS. <• Gemitus et suspirii causa est spiritus angustia ct respirandi difficultas, Vili. 380,1. Gemitus est animi muliebris, XX, 207, I.

2* Gemitus inenarrabiles qui sint. XVHI, 142, 2. Gemitus apostoli Pauli, *ibid.* Gemitus pœnitentiæ sunl carbones igniti, 216. 2. Gemitus praelatorum sub onere regiminis, dum suos labores irritos esse vident. XIX, 522, i.

GEMMA. !• Gemmarum pulchritudo, pretium, spLndor; undo dici®, XXI, 382, i. An congrue vorentur steli®, 34, 1. Omnes sunt siccæ ct frigid V, 396, L Earum in pretio qui sint gradus, 399,1. Earum fabulosa? virtutes. 384, 1,2. Gemma? prisca? uonnullæ interiere, earum nomina mutata, novæ lubnatæ aut substitut®, 382, 2 et seq. Gemmas plores gestabant antiqui in annulis,95, 1. Gemmas de naso portant Indi, XI, 140, 2. Gemmæ debent tuo loco collocari, VI, 303, 2.

2* Gemmæ duodecim Rationalis adaptantur duodecim Apostolis, el duodecim tribubus Israel, I, 680, 1 el seqq. In his gemmis insculpta fuerunt nomina duodecim tribuum, non stemmata, 685,1. Gemma? Rationalis recte vocantur lapides igniti, cur, XII, 709, 1. An iis splendentibus Deus suum erga populum favorem et opem significaret, *ibid.* Gemmæ Rationalis vocantur lapides plenitudinum, XVIII, 239, 2. Quid denotarent symbolice, XIX, 195, 2.

3° In ccelis ver® futur® gemmæ, XXI. 382, 1. Gemmæ duodecim civitatis coelestis significant •duodecim Apostolos, el duodecim Symboli articulos, 375, I ; 383, I. Hæ in quibus a gemmis Rationalis differant, et conveniant, 382,2 et seq. Gemmæ duodecim in cœleslis Jerusalem fundamento posit® quos quaeque apostolos designent, XV 256, 4.

GENA. Genæ quomodo similes areolis aroma* tum, VIII, 126, 1. Earum symbola, 44,1; 46,1,2; 127, 4. Genis recta intentio comparata, 551, 1. Genæ purpure» notant virgines, 44. 4. Item martyres,'45, 2.

GENEALOGIA. 1® Genealogiarum libros exactissime conscribebant Hebræi, idque dio circumcisionis cujusquo infantis, XV, 86, 2. Cur eas tam operoso pertexerent, XIX, 178, 2. Quam bene eas callerent, 339, 1. Genealogiæ Judæorum ab Apostolo suggillantur, 178, 1. In genealogiis Scriptura aliquorum generantium nomina sæpo tacet, III, 248, 2. Genealogiam Melchisedechi et aliorum Dei amicorum cur non recenseat Scriptura, XIX, 410, 1, 2.

2° Genealogia Christi o Matthæo ct Luca conciliatur, XVI, 94, 2 et seqq.; 96, 1, 2 et seqq. Quam ea sit nobilis, 99, 2. Per genealogiam Joscphi cur texatur Christi genealogia, XV, 56, i, 2.

3° Genealogia peccati quæ sit, XII, 463, 2; XVIII, 98, 2 et seq.

GENERARE, GENERATIO. !• Generatio in Scriptura varie capitur, XII, 459. 2; 460, 1. Generatio est proprie spatium centum annorum, I, 205, 1. Ftvtà et sæculum ct generationem significat, IX, 456, 2 ; 471, 2. Generatio capitur subindo pro fructibus. 157, 1- Generatio est species resurrectionis, X, 88, 2. Generatio renibus representatur, VI, 218, 1. Generandi vis umbilico denotatur, V, 80, 2. Gignatur quando femina a viro, quando mas, IX, 330, 1. Generationem vitabant in congressu Manichæi, XIX. 224, 2. Generandi vis emortua, divinitus Abrah® in senio reddita est, XX, 88, 4. Generationes ad Abraham usquo ad Christum sunt XLII, divis® in 1res tesseradecades, et cur, XV, 60, 2; 61, 2. Aliæ earum generationes 61, 2 Cur generatio una Jechoni® sit omissa in genealogia Christi, 56, 1. Generatio Christi a S. .Matthæo, texitur usquo ad Abraham, 51, 1. Generationes omnes virginem Mariam dicant beatam, XVI, 27, 2. Generationes omnes præteretinI 400, 4, 2. Quæ quatuor generationes pravæ, VI, 438, 4, 2. Earum pœna congrua juxta rabbinos, 446, 2.

Generatio duplex Filii Dei, VI, 428, 2; XIV,

889» 1. Generatio Christi ætcrna, XVII, 281, *ì.* Generatio Christi, lum æterna, tum temporalis, rori assimilatur ob multes analogias, V, 117, 2 et seq. ; XI, 551, 2; 552, 1, 2. Utraque cum aurora comparatur, XIII, 366, 1, 2. Generatio vera in Deo est, XIX, 356, 2. Generationis divin® et human® antithesis, XVI, 305, 2 et seq. Generatio el spiratio in Deo sempiterna et invariabilis est, 356, 1. *Gignere* et *genuisse, gigni* et *genitum esse,* idem sunt in divinis, V, 231, 2. Generatio Filii Dei esta Deo Patro peracta ut principium viarum ejus in opera ejus, 223, 2 et seq. Generatio Filii Dei est naturalis, non libera, est immutabilis, pura, XIX, 352, 2. Generatio Christi enarrari non potest, XI, 634, 2.

Generatio Christi ex Virgine fuit supernaturalis simul el naturalis, XV, 60, 1. In generatione Christus et Melchisedech conveniunt, XIX, 411. 1,2 *(Vide* Jesus Christus).

3° Ad generationem spiritualem quid requiratur, XVIII, 134, 2. Generatio spiritualis ct divina similis est carnali, XX, 561, 1. Gignimur a Deo ter, 70, 1. Et quomodo hæc generatio peragatur, 70, 2. Generatio naturalis non fácil ad veram Abrah® posteritatem, XVIII, 159, 1, 2 el seq.

4° Generatio sua tribuitur virtuti et peccato, X, 353, 1. Generatio peccati el virtutis, XX, 62, 1, 2.

GENEROSITAS, GENEROSUS. Generositas indolis a parentibus descendit, VI, 429, 1. Generositas omnes difficultates exsuperat, XX, 398, 1,2: *Deus autem amnis gratiæ, gui vocavit nos in xlernam suam gloriam in Christo Jesu, modicum passos ipse perficiet, confirmabit solidabitque.* Generosus facile tolerat suam infirmitatem, V, 573, i : *Spiritus viri sustentat imbecillitatem suam.* Item aliam quamlibet, *ibid.;* 574, 1. Iræ dominatur, VI, 272, 2 : *Patientia lenietur princeps, ct lingua mollis confringellduriliem.* Generosus iram domat, el injuriam parvi fecit, XVIII, 644, 2. Generosus est similis leoni, VI, 155,2. Generosi est insidias ct pericula præcavere, IV, 560, 2. Generositas ad heroica operad profectum, incilat ad cursum in vita Christiana, XIX, 49, 2 : *Unum autem, qux quidem retro sunt obliviscens, ad ea vero qux sunl priora extendens mcipsum, ad destinatum persequor, ad bravium superna vocationis in Christo Jesu.*

GENESARET11. Genesarelh est alius locus a Gcrasa, XV, 347, 2. Est idem qui Cenerei, vel Ceneroth : ab ea dictus est lacus illi adjacens stagnum vel mare Genesarelh, 348, 1. Terra Genesar est eadem cum Genesarelh, XVI, 390, 2 ol seq.

GENESIS. Genesis quid contineat, 1,37, 1. Ejus chronologia, *ibid.,* et 419, 1, 2. Quinam in eam scripserint, 37, 1, 2.

GENESIUS (S.). S. Gene>ius martyr suo sanguino baptizalus est, V, 441, 2.

GENETHLIACI. Gonelhiacorum quam frivola sit scientia, XVII, 356, 1, .

GENIMEN. Genimine (de hoc) vitis se non bibilurum amplius dixit Dominus, non in cœna Eucharistica, sed in cœn<i agni paschali*. XV. f. x. *Genimen vilis* a Christo vocatur id quod erat nun in calice Eucharistico, sed in calice agni par. chalis, *ibid.*

GENNADIUS. Gennadius commentatus est *Apocalypsin,* XXI, 11, 1.

GENOVEFA (S.). S. Genovef® cereus fuit ab angelo reaccensus: ejus sanctitas illustris: * t Parisiensium patrona, VI, 503, 1, 2.

GENSERICUS. Gensericus Wandalus Afric/ . et Romam diripuit, XXI, 200, 2. Cur dictus sit ro* gum omnium felicissimus, *ibid.* Primus Wandaloruin regum Arianus fuit, a Bonifacio comite primu est in Africam vocatus, 201, 1. Gensericus an sjj nomen Antichristi, 263, 2.

GENTES. 1» Gentium *vocis definitio, earu m varia in Scriptura nomina, origo, indoles, usus.* Vox *Gens* deducitur a *genus,* IX, 471, 1. Gentes aliquando significant per catachresin genera. 471,1. Cur vocentur dispersio, XI, 662,2. Peregrini vocantur, 706, 2. Gentes el vari® nationes ex quibus ori®, I, 163, 2 et seq. Gens quaelibet in terra sua ~ habet generationem, successionem, processum finem, IX, 472,1. Gentes nonnulla; naturaliter aliis quibusdam certis adversantur, VI, 326, 1. Gentibus, apud quas circumcisio viguit, non fuit ea communis, sed privata aliquorum et paucorum, XII, 86, 2. Gentes valedicebant defunctis, offerentes cis cibos, 461,1. Sepeliebant suos principes cum armis, sceptro, vestibusct auro, 73, Un luctu incidebant se, 133, 2. Gentes Judæis vicinas cur a Chaldaeis excidi voluerit Deus, 196,1,2.Gentes 1res exos® Judæis erant, X, 547, 1, 2. Quas hæ designent, *ibid,*

2° *Gentium idololatria.* Earum vesana in effermandis et fabricandis diis superstitio, XI, 500,1.2. Fabricando et colendo simulacra lignea el lapide . colebant idola, non Deum, sed Deum iis similam faciebant, *ibid.* In idolis ligneis non adorarti. Deum quasi in imagine ut faciunt Christiani, co; Calvinum, XII, 465, i. Adorarunt el sacrificarunt montibus, fontibus, fluviis, XI, 526, 2. Colebant astra quasi animata, XII, 88, 1, 2. Cur adorarmi solem ct stellas. 74, 1. Putabant lunam in defectu a dracone apprehendi, 69,1. Etiam vitia morbosque in deos retulerunt, XI, 662,1,2. Idola sua quomodo conira Deum tuerentur, 512,2. Gentium crudelitas in immolandis hominibus, ac potissimum filiis, II, 117, 2. Tripliciter errarunt ox proborum infortunio, et improborum felicitate, XII. 105, 1, 2. Eas erraro quomodo permiserit Deus, XVII, 293, 1. Gentes Judæos el Juduismum irridebant, XI, 410, 1, 2. Gentes cur Judæos spernerem, XVI!, 239,1. Gentes plurimæ sunl ad Judaismum conversa}, XU» 135, 2. Auditis mirabilibus victoriis Ilebræorum, agnoverunt Dei potentiam, eumquo timuerunt, XIV, 539, 2. Earum adolescentia quando fuerit, qu® confusio ot viduitas, XI, 641, 2: *Quia confusionis adolescentia lux oblivisceris, el opprobrii viduitatis lux non recordaberis.*

> *Gentium conversio ad Christum.* Gentium conversio prædicilur, I, 162, 1; XI, 409, 1 : *El audient, in die illa, surdi verba libri, et de tenebris et caligine oculi cxcorum videbunt;* XIII, 295, 2; 296, 1 : *El erit numerus filiorum Israel quasi arena maris, qux sine mensura est, el non numerabitur;* 306, 1 : *Congregabuntur filii Juda et filii Israel, et ponent sibimet caput unum.* Gentium conversio quomodo a Sophonia prædicta sit, 293, 1, 2: *Horribilis Deus super cos, el attenuabit omnes deos terrx : el adorabunt eum viri de loco suo, omnes insulse gentium;* 305, i : *Ultra /lumina Æthiopix, inde supplices mei, filii dispersorum meorum deferent munus mihi.* Earum propheta quales essent, XI, 50, 2. Earum vocationem insinuat Christus, XV, 224, 2 : *Mulli ab Oriente et Occidente venient, et recumbent cum Abraham, et Isaac, et Jacob, in regno calorum.* Erant c.Tcæ et surdæ ante Christum, post ejus adventum et videre et audire coeperunt, 456, 1 : *Tunc aperientur oculi cxcorum, el aures surdorum patebunt.* Item claudæ et muta, sed eo veniente, salient et loquentur, *ibid.,* 2 : *Tunc saliet sicut cervus claudus, el aperta erit lingua mutorum.* Pro gentium ab idololatria ad Christi fidem conversione Siraeides oravit, X, 230, i, 2 : *Immitte timorem tuum super gentes qux non exquisierunt te, ut cognoscant quia non est Deus nisi tu, et enarrent magnalia tua.* Gentes quæ et qualem ortum Christi desiderarim. XIV, 336, 2. Gentes omnes commota eunt tempore Christi, XIX, 509, 1, 2: *Adhuc semel, el ego movebo non solum terram, sed et cu-lum.* Gentes omnes quomodo Christus suo ortu commoverit, XIV, 334, 2 : *Adhuc unum modicum est, et ego commovebo caelum el terram, et mare, et aridam : El movebo omnes gentes, et veniet desideratus cunctis gentibus.* Eas quando respicere Deus cœperit, XVII, 337, 2 : *El tempora quidem hujus ignorantix despiciens Deus.* Gentes cl Samaritae prius ad Ecclesiam venero quam Judæi, XII, 621, 1, 2; 622, 2. Eas adiri ab apostolis se vivente vetuit Dominus, cur : sed post passionem passim ipsis evangelizalum est, XV, 258, 2 : *In viam gentium ne abieritis...sed potius ite ad oves qux perierunt domus Israel.* Ad eas quando abierunt Apostoli, XVII, 158, 2; 258, 2. Publico quando eis Apostoli praedicare coeperunt, 244, 2. Iis quomodo Paulus loqueretur ante apertum Gentilibus ostium Evangelii per Petrum, 222, 2 : *Loquebatur quoque gentibus* (Paulus), *et disputabat cum Grecis, illi autem quxrebant occidere cum.* Se invicem hortatæ sunt ut ad Ecclesiam Christi transirent, XIV, 97, 1 : *Et dicent : Venite, ascendamus ad montem Domini, et ad domum Dei Jacob, et docebit nos de viis suis, et ibimus in semitis ejus.* Gentes turmatim ad Ecclesiam convolarunt, 444, 1,2: *Hxc dicit Dominus exercituum : Ecco ego satvabo populum meum de terra Orientis, et de terra occasus solis.* Gentium ad Deum conversio, *Psalm. 11,* 71, 2 : *Omnes gentes quascumgus fecisti, venient, et adorabunt coram (e, Domine, et glorificabunt nomen tuum.* Gentium conversio mira quadrupliciter, VHI. 3, I : *Qux est ista qux ascendit per desertum sicut virgula fumi ex aromatibus myrrhx et thuris, et universi pulveris pigmentarii* ? Gentes sub Christo sapero coeperunt, XI, 430, 1 : *Cor stultorum intelligel scientiam, el tingue balborum velociter loquetur ct plane.* Earum vires et sapientia cesserunt Evangelio, XIV, 454,2. Gentes quomodo so coram Judæis et postea coram Christianis se humiliarint, 150, 1 : *Lingent pulverem sicut serpentes, velut reptilia perturbabuntur in xdibus suis : Dominum Deum nostrum formidabunt, et timebunt te.* Visis doctrinis paradoxis Ecclesiæ, ab ea refugiebant, at interiori pulchritudine ejus visa, eam amare coeperunt, 502, 2. Quin et eam promoverunt, 437, 1 : *Et qui procul sunt, venient, ct xdificabunt in templo Domini.* Visa Christianorum sanctitate, obstupuerunt, XI, 556, 2 et seq. Audita tuba Evangelii quomodo fugerint, 739, 1 : *Cum feceris mirabilia, non sustinebimus, descendisti, et a facie tua montes defluxerunt.* Gentes conversæ ad Christnm omnes suas opes in Ecclesiam contulere, item omnes scientias et artes, XIV, 539, 2 et seq. : *Congregabuntur divitix omnium gentium in circuitu, aurum, et argentum, ct vestes mullx salis.* Gentes dum in Christum credunt, sunt veri fideles et Judæi, X, 235, 1. Gentes ascita per fidem in familiam Abrahæ, benedictionum et promissionum illi a Deo factarum, inter quas prima est effusio Spiritus sancti, justificatio, et adoptio, facta sunt participes et hæredes, XIII. 295, 2; 507, 2; 603, 2: 643, 1, 2. Servi et ancillæ erant ante Christum, sed per Christum in filios cooptata sunt, 508, I, 2. Gentes omnes, tam fideles quam infideles, sunt Christi hæreditas, *Psalm.* I, 16, 2 : *Postula a me, cl dabo libi gentes hxreditatcm luam, ct possessionem tuam terminos terrx.* Gentes fuero Ecclesiæ et Deo gratissimae, XI, 533, 2 : *Dedi propitiationem luam Ægyplum, Ælhiopiam et Saba pro te.* Ipsæ jam conversæ ad legem non tenebantur, XVII, 382, 1. Ex gente qualibet ad cœlestom Jerusalem confluent aliqui, XXI, 374, 1. Ipsæ omnes prius sunt conyertendæ, quam sit futura orbis consummatio, XV, 270, 2. Gentes pleræquo deficient a Romano Pontifice ct imperio ante diem judicii, XIX, 149, 1, 2 : *Quoniam nisi venerit discessio primum, el revelatus fuerit homo peccati, filius perditionis* {*Vide* Gentiles).

GENTILES. I. Eorum idololatria. — 1® *Quos deos adorabant.* Gentiles mulli fuere cœlicolæ, eorum religio est cultus idolorum, V, 442, 2. Et solicolæ, XIV, 275, 4. Gentiles adorabant solem orientem, XII, 562, 2. Adorarunt homines ut deos, XX, 667, 2. Res ex quibus commodum cupiebant, ut deos venerabantur, X, 128, 1. Variis rebus varíos deos præficiebant, II, 491, 4. Quid do diis suis

eroderent et quomodo eos orarent, VII, 195, 2 et seq. Diis suis ascribebant sua scelera, IX, 447, 1. Singulis cupiditatibus el vitiis deum aliquem praeficiebant, X, 205, 1. Putabant deos suos habere corpora, ct proinde eos subinde dormire, el a somno excitari debere, XIV, 234, 2. Hinc oraturi, prosarlim mane, eos inclamando excitabant ul preces suas audirent, *ibid.* Gentiles thyrsos dicabant Baccho, IV, 352, 2. In ædificatione urbis sacrificabant Gentilos Libero patri, cur, 236, 2. Apud eosdem portæ cl muri sacri erant, *ibid.*

2° *Gentilium usus religiosi.* Quam essent in victimis seligendis et adornandis diligentes, XIV, 557,2. Victimas inter domesticos el amicos absentes distribuebant, XVIII, 347, 2. Post sacrificia ludos agebant, 341,2. Lotis el extensis manibus orabant, XIX. 201, 2 et seq. In oratione adhibebant battulogiain el mulla verba eíTuliebant, IX. 231, 2; XV, 184, 2. Cibum sumpturi, consecrabant diis primitias, XIX. 228, 1. Mensa? benedicebant, eaque finita, diis libabant ct sacrificabant, X, 157. 2; XV, 563, I. Sua opera deorum invocatione ordiebantur, X, 259, i. In propositis addebant : *Si dii volent, diis volentibus,* XX, 293, 2 et seq. Eliam pretiosa sua in templo deponebant. IV, .510, i.

Gentiles quomodo manibus suis parentarent, IV, 287, 2. Cur coluerunt Libitinam ut mortis prasidem, VII, 274, 2. Cur obolum lanium in ore mortui imponerent. 218, 1. Censebant animas posi mortem quiescere, et quasi dormire, X, 99,1. Hinc apponebant eis cibum el polum, 100, 2. Sepulcra suorum per manium evocationem turbabant, 438,2. Fingebant roges post mortem suam in deorum numerum referri. IV, 548, 2.

3° *Gentilium errores et vilia.* Vivebant in tenebris, XVUI, 224, 1, 2. Veritatem Dei in injustitia delinebant, seris iniquæ voluntatis, 49. 1, 2. Quare naturam ul novercam accusarent, X, 326, 1. Opinabantur somnia a Deo vel genio suo immitti, 191, 1. Sorte quasi divinatione ulebantur ad scrutanda occulta et periculosa, IV, 374, 1. Hostium deos pariter hostes suos æstimabant. et ut hostes concidebant. VIV, 68, 2. Eorum quæ sunl fabulæ, XX, 428, I. Solebant libros sacros Judæorum abuti ad superstitiones suas ol ritus gentilitios. IV. 427,2. Profanabant sacras historias traducendo eas ad deorum suorum fabulas, 427, 2; XIV,32,1. Variæeorum transformationes, IV, 427,2. Multa a Salomone dogmata mutuati sunt, V, 6, 1 ; 10, 2. Eorum mulli sacram Scripturam græco jam conversam legerunt, X, 306, 2. Gentiles Judæorum sirniæ fuerunt in multis ritibus, XIV, 79, 1. Eorum libri sacræ Scripturæ debent ancillari, V, 10, 2. Eorum scripta quomodo Christiani citaro, et logoro debeant, IX, 29, 2. Gentiles discreto et modico et quando a Christianis citandi, I 648,1. Eorum scientia non est proponenda sacræ, V, 568,2. Sunt symbolum seductoris hominum, VI, 103, I.Sunl hostes Dei et vene sapienti©, IX, 622, 1. Cur vocentur maro, XX, 215, 1, 2.

Gentiles se odorant invicem, XVIII, 605,2. Injurias ulcisci solebant, IX, 302, I. Censebant injurias vindicaro esso signum magnanimi, tolerare pusillanimi, X, 48, 2 el seq. Humilitatem abominati sunt, IX, 317, 2. Eorum impuritas, XX, 164. 2. Eorum festa quam obsccena essent, XVIII, 553, i. Eorum cæcitas in iis quæ repugnant natura 653, 1. Avidissime omnem immunditiam sectabantur, 638, 2. Habuero tantum fictas virtutes, IX. 7, 1: 9, L 2.

IL An et quatenus Gentiles Deux verum agnoverint, et virtutem coluerint. — !♦ Gentiles pauci in lege veteri Deum verum agnoverunt, XIV, 561, 1. Eorum nonnulli ohm verum Deum agnoverunt el coluerunt, I, 237, 2; XVII, 231, I : Vir *autem quidam erat in Cxsarea, nomine Cornelitis... religiosus ac timens Deum cum omni domo sua,...el deprecan* Deum semper.* Deum «creaturis agnoscere potuerunt el debuerunt, XVIII 49, 2 et seq.: *Quod notum est Dei, manifestum est in illis, Deus enim illis manifestavit. Invisibilia enim ipsius a creatura mundi, per ea qux facta sunl, intellecta conspiciuntur; sempiterna quoque ejus virtus et divinitas.* Item agnoverunt eum cuncta intueri, XIX, 389, 2 : *Discretor est cogitationum el intentionum cordis.* Quomodo Deum in simulacris coluerint sapienliores Gentilium, XVIII. 52, I: *Mutaverunt gloriam incorruptibilis Dei, in similitudinem imaginis corruptibilis hominis et* volucrum, etc. Gentiles docuit Deus per naturalia, *Psalm.* II, 467, 1,2: *Non fecit taliter omni nationi, et judicia sua non manifestavit eis.* Gentiles ipsam resurrectionem non damnabant, XVII, 107. 1 : *Hi ipsi dicant si quid invenerunt in me iniquitatis.». nisi de una hac solummodo voce, qua clamavi inter eos stans : Quoniam de resurrectione mortuorum ego judicor hodie a vobis.* Gentilium regum pietas, IV, 221, 2 : *Sed et extera, quibus opus fuerit in domum Dei lui, quantumcumque necessc est ut expendas, dabitur de thesauro, el de fisco regis, et a me.* Primum Salomonis templum honorarunt potiusquam secundum Zorobabelis, nam hoc profanaverunt, XIV. 341, i. Nonnunquam oblationes obtulerunt in templo Hierosolymitano, 378, 2. Eorum nonnulli etiam ad diem festum Pascine ascendebant, XVI, 507,2 elseq. : *Erant autem quidam Gentiles, ex his qui ascenderant ul adorarent in die festo.* Cur per Philippum aditum adChristum sibi parent, 508, 1 : /i *ergo accesserunt ad Philippum, qui erat a Dethsaida Galilxx. el roga* bini eum, dicentes : Domine, volumus Jesum videre**

2° Eorum sapientes suam doctrinam ordiuntut a Deo, Deique religione, IX, 89, I. Etiam inimicos dilexeruitt, XV, 176, 2 : 5i enim *diligitis eos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis T Nonne* d *publicani hoc faciunt T* Injurias illatas condonarunt, 173. 2. Gentiles etiam nonnulli paupertatis studiosi fuero, XVII, 136, 2. Eliam novissima præ oculis habebant, IX, 260, 2 : *In omnibus operibus luis memorare novissima tua, et in æternum non*

peccabis. Sæpo melius vivunt quam Christiani, XV, 189, 1.Gentilium matronarum castitatis exempla, IV, 332, 2. Mullorum pro gloria dimicantium exempla, 456,2; 457, i.

3* An naturali Dei cognitione, el naturaliter recta vita, vitare damnationem possint, XVIII, 59, 2: *Gloria autem, et honor, et pax omni operanti bonum, Judxo primum et Grxco.* An sine fido, qui inlcr eos probi fuere, salvati sint, 62, 1 et seqq.: *Cum enim Gentes, qux legem non habent, naturaliter ea, quæ legis sunt, faciunt, ejusmodi legem non habentes, ipsi sibi sunt lex.* Possunt aliqua praecepta legis implere sine fide, el non omnia, 62, 2. An opera nioraliter bona possint facere, 235,1. Unde omnia eorum opera non sunt peccata, V, 442, 2; XVIII, 235, 1. Quomodo si legem non habeant, contra eam peccent, 61, 2; 62,1, 2. Habent legem naturalem, quam faciunt, et contra quam peccant, *ibid.* Redemptore indiguere, non obstantibus operibus moralibus, XVIII, 34,. 1.

III. Gentilium cum Jud.eis relationes.—Cur vocarentur *Græci* a *Judæis,* XV, 693, *2; XVII,* 160, 1 *: In diebus autem illis, crescente numero discipulorum, facium est murmur Grxcorum adversus I/ebrxos.* A Judæis habebantur ut canes, et per contemptum canes vocabantur, IX, 399, 1 : *Qux communicatio sancio homini ad canem ?* XV, 356, 1 : *Non est bonum sumere panem filiorum el mittere canibus;* XVIII, 183, 2 : *Primus Moses dicit: Ego ad xmulalioncm vos adducam in non gentem, in gentem insipientem in iram vos mittam.* Vocabantur a Judæis dispersi, XVI, 425, 2 : *Quo hic iturus est, quia non inveniemus eum ? numquid in dispersionem gentium iturus est, el docturus gentes?* Eos Judæi vocabant alienigenas, VI, 326, 1 ; *Laudet te alienus, et non os tuum: extraneus, et non labia lua.* Erant Judæis infesti, et velut extranei, IX, 276, 1,2: *Coram extraneo ne facias consilium, nescis enim quid pariet. A Judæis* vocabantur etiam peccatores, XVIII, 53!, 1 : *Nos natura Judæi, non ex gentibus peccatores.* Item præputium, 604, 1 : *Propter quod memores estote, quod aliquando vos gentes in carne, qui dicimini præputium ab ea, qux dicitur circumcisio in carne manufatta.* Item gentes in carne,*ibid.* Item immundi el scelerati, XIX, 88,2: *El vos cum mortui essetis in deliciis ct prxpulio carnis vestrx.* Iis communia, Judæis erant immunda, XVIII, 232, 2. Arcebantur ab atrio templi Judaici, XIX, 431, 1. Cur riderent Judæos, X, 82, i. Gentiles olim per Judæos bello capti, an recte jussi sint circumcidi, IV, 421, 1, 2: *El circumciderunt pueros incircuncisos quotquot invenerunt in finibus Israel,et in fortitudine.* Dominati sunt Judæis, et ad Christum conversi hceredilalem Ecclesiæ cum eis diviserunt, V, 523, i : *Servus sapiens dominabitur filiis stultis, cl inter fratres hxredilalem dividet,* Iis præcellebant Judæi in possessione Scripturarum et eloquiorum Dei, XVIII, 67, i : *Quid ergo amplius Judxo estl.^Pri* mum quidem, quia credila sunl illis eloquia Det.*

IV. Gentilium ad Christum conversio. — Jis praedicandum Evangelium, est a Prophetis prædictum, XVIII, 182, 2; 237, 1 : *Dico.... gentes autan super misericordia honorare Deum, sicut scriptum est : Proptcrca confitebor tibi ingentibus, Domino. Iterum dicit : Letamini, gentes, cum plebe ejus. Et rursus Isaías ait : Erit radix Jessc9 et qui exurget regere gentes.* Ipsi quam benigno a Christo vivente habili, XVII, 244, 1. Eorum vocatio revolata primum Paulo, XVili, 4, 1. Gentiles nonnulli ad fidem anto Cornelium conversi sunt, XVIII, 244, 1, 2. Eorum plurimi ad fidem convertendi erant, XVI, 643, 2: *Ascendit Simon Petrus, et traxit rete in terram, plenum magnis piscibus centum quinquaginta Iribus,2ii,* I.Sed nondum omnes ad eam sunt vocati, 199, 2. Sed tandem omnes convertentur, XI, 435, 2. Non sunt rejiciendi ab Ecclesia, XVII, 300, 2 : *Qui novit corda Deus, testimonium perhibuit, dans illis Spiritum sanctum sicut el nobis, et nihil discrevit inter nos et illos, fide purificans corda eorum.* Sunt ab Apostolis ad Deum conversi, X, 306, 2 : *Sapientiam ejus enarrabunt gentes, et laudem ejus enuntiabit Ecclesia,* Iis etiain prædicavit S. Petrus, XVIII, 528, 1 : *Creditum est mihi Evangelium prxpulii, sicut et Petro circumcisionis.* In tenebris errorum sedentes, a Christo illuminali sunt, XVI, 74, 2 : *Viderunt oculi mei salutare tuum quod parasti, ante faciem omnium populorum. Lumen ad revelationem gentium ct gloriam plebis lux Israel,* 458, 1. Non erant ejus oves, sed cos ipse oves fecit, 475, 1,2: *El alias oves habeo, quæ non sunt ex hoc ovili; el illas oportet me adducere, el vocem meam audient.* Undo pro illis quoquo mortuus est, 500, 1, 2 : *Cum esset pontifex anni illius, prophetavit* (Caiphas) *quod Jésus moriturus erat pro gente. El non tantum pro gente, sed ut filios Dei qui erant dispersi, congregaret in unum.* Quomodo dicero queant se a Deo non fuisso vocatos, XV, 443, 1 : *Quid hic statis tota die otiosi? Dicunt ei: Quia nemo nos conduxit.* Laboratum venerunt hora undecima, Judæi vocati hora prima, 443, i ct seq. Prius indigni, postea dignos se fido et Evangelio reddiderunt, XVI, 213, 1. Sunt in Ecclesiam admissi, Judæis venire renuentibus, XV, 28, I ; 103, 2; 357, 2; 475, 1 et seq. : *Nuplix quidem paratx sunt, sed qui invitali erant, non fuerunt digni. Ite ergo ad exitus viarum, cl quoscumque inveneritis, vocale ad nuptias.* Rejectis Judæis, fidem amplexi sunt, XVI, 465, 2 et seq. : *In judicium ego in hunc mundum veni, ut qui non vident, videant, el qui vident, cxci fiant ;* 105, 2 : *Et ait dominus servo : Exi in vias el sepes, et compelle intrare, ul impleatur domus mea;* 305, 2 : *Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus;* 425, 2. Quia majore vi prædicationis vocandi

erant, hinc dicuntur compulsi intraro, 199, 2. Non fuit indignum eas praeferri in Christianismo Judæis, XVIII, 159, 1 : *Non autem quod exciderit verbum Dei, non enim omnes qui ex Israel sunt, ii sunt Israelitx.* Cum Judæis in una Ecclosiamixti fuero, id denotatum in asina ot pullo ejus, XV, 460, 1. Gentiles in Lazaro repræscntanlur, XVI, 227, 1. Elin Zachæo, 250, 1. Sunt ideo justificati, quia fidem ot gratiam Christi amplexi sunt, XVUI, 34, 1,2; 155, 1, 2; 173, 2 : *Quid ergo dicemus ? Quod Gentes, quæ non sedabantur justitiam, apprehenderunt justitiam : justitiam autem qux ex fide est.* Sunt vocali ad fidem ut Judæi excitarentur adsum salutis desiderium, 191, 1 : *Illorum delicto salus est gentibus, ul illos xmulentur.* Oleastro comparantur, 193, 1 : *Tu autem, cum oleaster esses, socius radicis ct pinguedinis olivx factus es.* Facti sunt haeredes salutis Abrahæ, inserti radici et fidei sanctorum Patriarcharum et Judæis prælali, 161, 2; 173, 2 ct seq.; 193, 1 ; 611, i : *Quod* (mysterium) *aliis generationibus non est agnitum, sicut nunc revelatum est sanctis Apostolis fiet Prophetis in spiritu ejus, gentes esse coheredes, st concorporales et comparticipes promissionis ejus, in Christo Jesu per Evangelium.*

Gentilitas quomodo fioritura sit tempore Christi, XI, 455, 1,2 : *Lxtabitur deserta ct invia, el exullabii solitudo, et florebit quasi lilium.* Gentilitas sterilis quam præclaros fructus virtutum dederit, et etiam hodie det, 514, 1,2: *Ponam desertum in stagna aquarum, cl terram inviam in rivos aquarum. Dabo in solitudinem cedrum, ct spinam, el myrtum, el lignum olivx : ponam in deserto abietem, ulmum et buxum simul.* Gentilium conversio est sacrificium ct oblatio Deo, XVIII, 239, 1 : *It sim minister Christi Jesu, sanctificans Evangelium Dei, ut fiat oblatio gentium accepta, cl sanetificata in Spiritu sancto.* Tunc resurrexerunt quodammodo ad novam vitam, XVI, 76, i : *Ecce positus est hic in ruinam et resurrectionem mullorum in Israel.* Ex non plebo facti sunt plebs Dei, XVIII, 172, 2: *Sicut in Osee dicit : Vocabo non plebem meam, plebem ineam, ct non misericordiam consecutam, misericordiam consecutam.* Eorum Ecclesia quam uberem attulerit fructum, XVI, 500, 2. Magis Deum diloxcro quam Judæi, V, 589, 1, 2. Gentiles cur non potuerunt circumcidi, Christiani jam effecti, XVili, 561, 1 : *Ecce ego Paulus dico vobis, quoniam si circumcidamini, Christus vobis non proderit.* Scandalizabantur videntes Christianos inter se do cibis cI delectu ciborum contendero, 232,2 ot seq. : *Noli cibo luo illum perdere, pro quo Christus mortuus est. Non ergo blasphemetur bonum nostrum.* Cur iis videretur gravis lex Christi, XXI, 59, 2. Gentilibus Christianis laborantibus promissa merces spiritualis longo nobilior quam fuit promissa Judæis, XV, 439, 2.

GENU. 1° Genua respondent genis, XVII, 376, 1, 2. Genua tangere fuit symbolum adorationis, I, 469, 2. Quæ et quot hujus ritus sint causæ, 470, 1. Genua languescunt in cordis deliquio, XIV, 184, 1. Ea cur læütia et mœror slatim occupet, 264, 1, Genua labantia signum sunt pusillanimitatis et pavoris, quæ ejus rei causa, *ibid.*

2® Genu utrumque flectendum in oratione, III, 598, 2; XV, 183, 1. Genu unum curvare, est Deum orando velut irridere, aut ei minari, XI, 132, 2. Genua sæpe per diem flectebant prisci Christiani, XVII, 376, 1. Ea habuit S. Jacobus callosa, *ibid.*

GENUS. Genus Dei quomodo simus, XVII, 335, 1, 2. Genus humanum in Adam peccans est velut ovis centesima errans, XV, 404, 2 et seq. Genus humanum est cæcum a primo ortu, XVI, 457, 2 et seq. Quomodo a Christo sit illuminatum, 459, 2. Ejus lapsus Christo turbationem causavil in suscitatione Lazari, 493, 1, 2.

GEOMETRIA. Geometria apud Ægyptios orta ob Nili incrementa, XI, 312, 2.

GEORGIUS (S.). S. Georgius martyr Lyddæ est sepultos, et ibi ei templum aedificavit imperator Justinianus, XVII, 224, 1.

GEORGIUS SAX0NIÆ DUX. Georgius, Saxoniæ dux, quid do Luiherana fide sentiret, XVIII, 634, 2; XX, 127, 1.

GEORGIUS CASTRIOTTUS. Georgius Castriottus labiis præmorsis in prælium ruebat præceps, V, 512, 2.

GERARDUS MARTYR (S.). S. Gerardi corpus translatum humeris Ladislai regis Iluugariæ. XI, 267, 1.

GERARDUS (S.). S. Gerardus quomodo ad religionem Cislcrciensem sit vocatus, V, 49, 2. Ejus mors læta et felix, XIII, 464, i. In morte jubilabat, X, 484, 2. Mortuus est ridendo, XVIII, 415, I, 2.

GERASA, GERASENI. Gerasa alia est a Genesarelh, XV, 347, 2. Alius etiam locus est a Gadara, XVI, 133, 2. Geraseni cur rogarint Chrislum ut a finibus ipsorum recederet, 136, 2.

GERAS1MUS (S.). S. Gerasimus leonem mansuetum habuit, IX, 393, 1 ; 684, 2; X, 484, 2. Quam ei fuerit gratus, XI, 106, 2.

GEREON (S.). S. Geron martyr S. Evergistum archiepiscupum Coloniensem de sepulcro est allocutus, XX, 365, 2; XXI, 148,2.

GERMANI. Germani undo orti, I, 165,2. Germani orti ab Ascaniis Asianis. XII, 329, 2. Germani auspicia observabant olim ex duellis, III, 440, 2. Germani prisci, lucos sacros ingredientes, vinculis so obligabant, IX, 212, 2. Germani quomodo triturent el Galli, XIII, 418, 2. Germani mortuos oxlra urbes sepeliunt, XII, <56, 1. Germani prisci uxori ducendæ mittebant dotis nomino boves júnelos, equum frenatum et scutum cum gladio, et quid his designarent, XI, 435, 2. Germani cum veste fidem mutarunt, XIV. 277, 2. Germani cum multa Turearum millia cecidissent, præpropore ad spolia dilapsi ab iisdem cœsi, IV, 431, 2.

GERMANIA. Germania superior et inferior unde ita nominata, IV, 269, 1. Germania an sii Chananæa ex opinione judaizantium, XIV, 17, 3. Germania ante Christum erat inculta, XI, 683, 2. Germahi® civitates pleræquo et quidem magnificentissima juxta monasteria consiruclæ sunt, IX, 459, 1, XI, 710, 2.

GERMANICUS. Germanicus martyr bestiis fuit Objectus, XXI, 282, 1.

GERMANITAS. Germanitas Judæ ot Israel quomodo et quando dissoluta sit, XIV, 496, 1.

GERMANUS (S.) ALTISSIDIORENSIS EPISCOPUS. S. Germanus audivit loquentem do tumulo S. Cassianum, XXI, 282, 1. S. Germani miræ confidentia? in Deum exemplum, IV, 328, 1.

GERMANUS CONSTANTINOPOLITANUS EPISCOPUS. Germani Conslantinopolitani episcopi libertas in carpendo Leono Isauro, XI, III, 2.

GERMANUS (S.) CAPUANUS EPISCOPUS. S. Germani Capuani anima ab angelis in cœlum duci visa, XIII, 143. I. Ejus anima ad coelos subvecta in specie sphæræigncæ, XIX, 363, 1.

GERMEN, p *Gennen* vox Ilebræis late patet, XVI, 49, I. Germen erumpit, non radix quæ sub terra se abscondit, XIII, 470, 2. Germinibus in eformandis Dei providentia elucet mire, I, 56, 1. 2®Germen subindo dictus est Christus, ot cur, **XV, 92,1.** Germen quadruplex est Christus, XII, **744, 2** et seq. Germen cœleslo et terrestre est Christus, XVI, 49, t et seqq. Cur ipse germen nominatum vocetur, XII, 744, 2. Germen Judææ Christus quam gloriosum, XI, 146, 1,2.

GERONTIUS (S.). S. Gerontio episcopo jubento lac comitibus ipsius præbuit, V, 145, 2.

GERSON (Joannes). Joannes Gerson Cancellarius Parisiensis pueris erudiendis serio incumbebat, V. 257, 2; XV, 425, 2 ; XVIII, 576, 1. Quam errorem Ruisbrochio impingat. XVIII, 405,1,2. Triduo post completam suam in *Canticum* expositionem, vitam finivit, anno ætatis su® sexagesimo sexto, VII, **46i**, 2. Qualiter murtuus sit, XXI, 282, 1, 2.

GERTRUDIS (S.). S. Gertrudis quomodo signata Christo, Vili, 217, 2. Tribulatione facta est Christi sponsa, X, 23,1. Voluntatem suam divinæ semper accommodabat. XV, 190, 1. Ejus resignado indifferens in manu Dei, XII, 399, 1. Delici® spirituales Christi cum S. Gertrude, V, 240, I. Decies divinum osculum dulcissimum cum psalmodia? Iota intenderel, sensit, VII, 470, 2. Vidit mullas animas quæ spento so a Domini conspectu subducerent, XXI, 403,2. Cuiquo pia salutis monita dabat, VI, 519, 2. In sinum Christi sub mortem fecepta est, 518, 1.

GERUNDIA. Gerundia suis verbis juncta eorumsignificationem adaugent, et actionem complent, el indicant modum quo ea fieri solet, XIII, 237, 2.

GERVASIOS ET PROTASIUS (SS.). SS. Gervasii et Protasii martyrum constantia, V, 86, 2. Eorum corpora detexit S. Paulus S. Ambrosio apparens, XVII, 36, L Albati S. Ambrosio apparuerunt, XXI, 472, 2.

GESTA. Gesta Christi in Judæa fuere ultima vitæ ejus, XVI, 484, 1. Ubi ca Lucas narraro incipiat, 140, 2. Ubi gesta secundi anni prædicalionis ejus Joannes finial, XVI, 415, 2. Gesta terlii anni quæ sint, XV, 18, 2 et seq. Gesta multa Pauli S. Lucas silentio involvit, aut obiter prælerit, XVII, 361, 1 *(Vide* Jesus Christus).

GESTUS. Gestus inconditi quam sint irreprehensibiles, V, 164, 1. Gestus et vox Prophetarum qualis fuerit, XVII, 228, 2.

GETII. Geth duplex est urbs, una in Philislæa, altera in tribu Zabulon, XIV, 23, 2. Goth cur fidem Israeliti datam fefellerit, 75, 2. Geth, id est torcular, significat crucem Christi. III, 456, 1.

GETILEL Gothæi Davidis milites sic dicti non a loco nativitatis, sed a loco habitationis, 421, 2; 422, L Judæi erant, non Philistæi, 498, 1.

GETUL1US (S.). S. Getulii martyris in tormentis constantia, XHI, 43, 1, 2.

GIBLUS. Giblus quis sit locus, XII, 694, 1.

G1EZI. Giezi non suscitavit mortuum, quia inobediens, honoris cupidus ct irrisor, III, 21, 1, 2. Non fuit proprie simoniacus, munera petens a Naaman; IV, 28, 2. Peccavit simonia mentali, *ibid.* Quantam summam a Naaman Syro acceperit, I, 757, 1. Dat ei Eliseus quæ suo nomine a Naaman acceperat, IV, 29, I. Lepra punitur, et ab Eliseo dimittitur, *ibid.,* 2.

GIGANTES. 1® Gigas pro quo sumatur, *Job,* 362, 1. Gigantes unde dicti, et quales, 472, 1. Gigantes quomodo el undo nuncupati, I, 134, 1 ; II, 398, 2. Gigantes varii, II, 398, 2 ; XII, 696, 1, 2. Gigas in Scriptura tria significat, VI, 113, 2. Enacim gigantes unde dicti, II, 399, 1.

2° Cur gigantes dicti sunt terra filii, V, 267, 1 ; IX, 460, 2. Gigantes olim fuero vastissimi el robustissimi, IV, 425, I. Gigantes Scriptura vocat homines valde ímprobos, VI, 113, 2. Euenini superbi, IX, 460, 2. Erant gentibus gens impia deos negans, V. 2G7, 2. Etiam a Gentilibus habebantur ut contemptores deorum, II, 399, 1. Ob suam impietatem et libidinem a Deo diluvio puniti cum omni sobole, IX, 460, 1. In morte videntur ad Deum clamasse, sed frustra, *ibid.,* 2. Gigantes sunt principes et tyranni, *Job,* 520, 2. Gigantes cur dicantur morientes, XI, 379, 2.

3® Gigantes Scriptura collocat in inferno, V, 267, 2. Gigantum nomino vocantur dæmones a damnati, cur, 68, 1 ; VI, 112, 2. Gigantes qui sub aquis gemant, *Job,* 520, 1. Çur habere dicantur pedes serpentinos, V, 267, 2; 268, 1.

4® Gigantes o gentilibus (ransformali in Titanes, IV, 427, 2. Gigantum poeticorum fabula undo orta, I, 13$, i et seq. Peperit eos libido, *ibid.* Ad gigan<>tum fabulam alludit Scriptura in Judith, XIII, 244,1,2.

5® Gigantem Deum vocant Syri, XII, 383, 1.

Gigas saeculorum est nomen Dei» IX, 453, 1 ; X, 338, 1; 556, 4.

6» Gigantes mystici qui, IX, 460, Î. Gigas symbolum rari roboris et fortitudinis, IX, 435, L Gigantes prisci fuere typus luerolicorum, VI, 713,1 ; XX, 447, 2. Item diabolorum, XX, 226, i, 2. Sunt typus superborum, *Job,* 345, 2.

GUION. Gihon fons duplex est, superior et inferior, XIV, 534, 2.

GILIMER. Gilimer, Wandalorum rex, a Belisario victus et captus, argentea calera vinctus ad imperatorem mittitur, XXI, 200, 2, et seq.

GI31I. Gith quod seminis sit genus, XI, 401,1,2.1

GLACIES. Vox *Glacies* unde deducatur, X, 40o, 2. Glacies filia maris et aquæ est, XI, 350, 1. Glaciei concretio qualis, *Job,* 723, 1. Instar loricæ ferreæ dura est, X, 410, 2. Herbas et sala omnia velut adurit, *ibid.,* et 411, 1. Quomodo resolvatur, 411, 2. Ejus enigma, 409 1. Glacies symbolum superbia) est, VI, 140, 1.

GLADIUS. 1° Gladius dicitur quasi *cladius,* XXI, 35,1. Cur gladii vocentur laminæ, VI, 140, 1. Gladius sumitur pro *supplicio* el *vindicia,* Job, 417, 2; 761, 2. Gladio usi sunt Judæi in suppliciis reorum, XV, 615, 2. Fuit ordinarium Judæis supplicium, II, 132, 2. Gladio quando Judæi usi cœporunt in poenis reorum, XVII, 255, 2. Gladio tripliciter quis perculi potest, VI, 89, 2 et soq. Gladio aliquem mutilantes gladio peribunt, XV, 578, 2. Gladius quem Jeremías propheta Judæ Machabæo qualis, IV, 365, 1, 2. Gladius Petri non fuit culler, sed ensis, XV, 578, 1, 2 et seq.

2° Gladius in Scriptura quid significet, III, 536,2. Gladius suniinæ potestatis indicium est, XVIII, 220, 2. Gladius datur regibus cnm inaugurantur, IV, 239, 1. Est symbolum principis, mullis fuit omen mortis, XXI, 35, L

3° Gladius ct lancea Dei quid, *Psalm.* I, 213, 1. Gladius Dei quomodo inebriatus sil in cœlo, XI, 450, 1. Gladius Dei quomodo sit involutus, XII, 655, 2. Gladius anceps ex oro Dei egrediens quid significet» XIII, 93, 1. Gladius Dei, siccitas, fames, bella in Scriptura vocantur, XIV, 326, 2. Gladius Christum judicem decet, XI, 260, 2. Gladio Christi ex oro exeunto quid denotetur. XXI, 34, 2 et seq. Quem gladium venerit Christus in terram mittere, XV, 76, 1. Gladius flammeus ante paradisum quis fuerit, 1,111,2. Allegorico est ignis purgatorii, *ibid.* Gladius quis beatæ Virginis animam pertransiit, XVI, 77, 1 ct seqq. Gladius angelorum qualis, VIII, 11,2. Gladius anceps Veleris et Novi Testamenti, XIX, 389, 1. Gladius excommunicationis sobrio oxerendus est, XVIII, 484, 2.

4° Gladius verbi Dei et praedicationis, XI, 583,1. Per gladium aureum intolligitur sacra Scriptura, IV, 239,2. Gladius fidelium est amor Dei, Vili, 12,1. Super femur significat mortificationem appetituum carnalium, *ibid.* Gladius mortificationis adhibendus, dum orationi, aliisquo piis virtutum actibus insistimus, cur, IV, 239, 1. *Gladium a sanguine prohibere* mystico quid sit, et cur ille maledictus qui illud prohibeat, XII, 301, {.Gladius peccati typus osi, IX, 563, 1.

GLIRES. Glires hieme non comedunt, XV, 119,1. Glires Romanis in deliciis ad cibum, XI, 764, 1. Glis symbolum est acedi et obesi, *ibid.*

GLOBUS. {• Globus terræ vocatur fasciculus ob sex causas, XIII, 638, 2. In globum corpus nostrum in resurrectione non est transformandum, XV, 333, 1 ; XIX, 56, 2. Globus aurei coloris visus Romanis e cœlo in terram descendere, paulo ante ortum Christi, XIV, 332, 2. Globus aureus imperatori die inaugurationis in manu traditus cum cruce, quid significet, XIII, 621, 2; XTV, 407, 1.

GLORIA. I.Glorie Dernorio et vark acceptiones. — Gloriæ definitio, XVI, 591, 1 : *Paler, venit hora, clarifica Filium luum, ul Filius (uus clarificet le ; XX,* 688, 2. *Soli Deo salvatori nostro per Jesum Christum Dominum nostrum, gloria el magnificentia.* Gloria dicitur quasi *ciaría, ¥,* 216, 2: *Mecum sunt divili* el gloria, opes superba et justitia.* Gloria per lucernam repraesentatur, VI, 69, 2 : *Qui maledicit patri suo el metri, extinguetur lucerna ejus* in *tenebris.* Cingulo denotatur, XVIII, 678,1. Gloria sæpe sumitur pro *gratia,* XX, 409,2 : *Qui* (Çhristus) *vocavit nos propria gloria et virtute,*

11. Gloria Del — 4° *Gloria Domini qu* sit, Psalm.* II, 150,1. *Annuntiate inter gentes gloriam ejus.... : Quoniam magnus Dominus, et laudabilis nimis : terribilis est super omnes Deos.* Gloria Det duplex est, interna et externa, X, 382.2: *Quis satiabitur videns gloriam ejus?* Interna alia objectiva, alia formalis, *ibid.9I.* Extrínseca etiam duplex, objectiva cl formalis, 383, L Gloriam infinitam, et immensam habet Deus in se et apud semelipsum.XVI, 595, 1 : *Clarifica me, tu, Paler, apud temetipsum, claritate quam habui, priusquam mundus esset, apud le.* SS. ^Trinitas laudat seipsam gloria increata et essentiali, X, 422, 1 : *Benedicite Dominum, esaltate illum quantum potestis: major esi enim omni laude.* Propter gloriam suam creavit et operatus est Deus, V, 488, < : *I niversa propter semelipsum operatus est Deus.* Gloriam nullam Deo addere homines possunt, 487, 2. Gloria Domini quomodo terra sil plena. XI, 174, 2: *Piena est omnis terra gloria ejus.* Gloriam Dei sol praecipue praedicat, *Psalm.* I, 105.1: *In sole posuit tabernaculum suum.* Deus gloriæ idem est quod divina majestas, vel divinitas glonosa, XVIII, 595,1 : *Deus Domini nostri Jesu Christi, Pater glorix, det vobis spiritum sapienti^ el revelationis in agnitione ejus.* Gloria Domini, id est solium Domini, vel imago Domini electrina, XII, 566, 1,2: *Et gloria Domini assumpta est de cherub, quæ eral super eum ad limen domus.* Quam gloriam Dei viderit Isaías XVI, 516, 2 : //.re *duü*

isaias, guando vidit gloriam ejus, et locutus est de eo, XI, 165, 2 et seqq. Gloriam Dei quam Stephanus vidit. XVII, 180, 1, 2: *Cum autem esset plenus Spiritu sancto, intendens in cœlum, vidit gloriam Dei.* Gloria Dei est Verbum caro factum, XI, 493, 2 : *Et revelabitur gloria Domini, el videbit omnis caro pariter quod os Domini locutum est.* Item Dei misericordia el peccatorum condonatio, *ibid.* Gloria Domini quomodo dicatur benedicta do oco suo, XII, 526, 1 : *Benedicta gloria Domini de loco suo.* Gloria Domini quando et quomodo operuerit cœlos et allegorico, XIV, 250, 1,2 : *Operuit cados gloria ejus, et laudis ejus plena est terra. Glena Dei per* nebulam representatur, IX, 622, I. Gloria Domini comparatur in Scriptura luci, tenebris, fumo, XII, 575,1, 2.

2* *Gloriam Dei quxrere et ad cani omnia referre debemus.* Gloriæ suæ zelotes est Deus, XIII, 505, 2 (Vide Deus). Gloria competii sola Deo, XI, 524,1, 2 : *Gloriam meam alteri non dabo, ct laudem meam sculptilibus,* XX, 688, 2. Quænam gloria soli Deo tribuatur, XIX, 189, 1: *llegi sxculorum immortali, invisibili, soli Deo, honor ct gloria.* Gloria bonorum operum debetur Deo, Ili, 486, I : *Nunc igitur.... obside civitatem, et cape eam, nc, cum a me vastala fuerit urbs, nomini meo ascribatur victoria.* Gloria Dei sit tinis actionum nostrarum, XVHI, 231, 2 : *Sive enim vivimus, Domino vivimus, sive morimur, Domino morimur. Sive ergo vivimus, sive morimur, Domini sumus :* 25), 1, 2 : *Qui gloriatur, in Domino glorietur.* Gloria Dei est in nostris actionibus omnibus spectanda, V, 217, 1 : 484, 3; X. 182, 2: *In omnibus operibus tuis procellens esto, nc dederis maculam in gloria tua.* Gloria quam Deo omnes creature dant, ei omni jure debetur, et hæc tam patens est quam tacita, V, 488, 1. Cur tamen propter hanc nihil Deus sit operatus, *ibid.* Gloria danda primum Deo, deindo hominibus ob acceptam sapientiam, X, 560, 2 : *Danti mihi sapientiam, dabo gloriam.* Gloria Dei est nostris miseriis opponderanda, *Job,* 754, 1. Propriis commodis præhabenda, 92, 2. Gloriam Dei veram aptavit Judas Macbabæus, IV, 456, 1 : *Si appropiavit lempus nostrum, moriamur in virtute propter fratres nostros, el non inferamus crimen glorian noslrx.* Gloria Dei est precipue scopus sacerdotis, XIV, 569, 2 : *El nunc ad vos mandatum hoc, o sacerdotes ! Si nolueritis audire, el si nolueritis ponere super cor, ut detis gloriam nomini meo.*

Gloria Patri ct Filio ct Spiritui sancto, est laus mentalis Dei dignitatem adæquans, X, 422, 1 ; 423, 1 : *Gloria Patri,ole.,* quando primo (fici coeptum, XVIII, 199, 1. Explicatur, *ibid.*

111. Gloria Christi. — Gloriæ titulus competit Christo, XX, 99. 1 : *Nolite in personarum acceptione habere fidem Domini nostri Jesu Christi gloriae.* Qualem gloriam dederit Deus Pater Filio suo, XVI, 309,1 : *Vidimus gloriam ejus, gloriam quasi Unigeniti a Patre.* Gloriam a principio conceptionis habuit Christus in anima, in corporo vero, in actu primo, XVIII, 411, 2 : *Primus homo de terra, terrenus; secundus homo de calo, cœlesHs.* Gloria Christi in quo sita sit, XVI, 277, 2 : *Nonne hac oportuit pati Christum, cl ila intrare in gloriam suam ?* Per crucem ad eam ipsum pervenire oportuit, *ibid.* Gloria Chi isti ex operibus, XI, 147, I : *b dic illa erit germen Domini in magnificentia.Glorù* deitatis Christi per carnem assumptam quasi povelum apparuit, XVI, 309,1. Gloria animæ Christ: in corpus redundavit, X, 233, 2. Gloria Christi in transfiguratione in quo eluxerit, XX, 429, 1 : *Accipiens enim honorem et gloriam, voce delapsa o magnifica gloria.* Quam gloriam Christus a Patro ante mortem suam petal, XVI, 590, 2 et seq. : *Pater, venit hora, clarifica Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te.* Quæ sit gloria ejus post mortem, XI, 275, 2. Quanta sil gloria crucis el crucifixi. XIX, 369, 2 : *Gloria el honore coronasti cum, ct constituisti eum super opera manuum tuarum.*

IV. Quæ sit vera hominis gloria. — I0 Gloria vera hominis nonnisi apud Deum, quia immensa, interna, solida, fidelis, sincera est, XVIII, 486, 2 ct seqq.:(hri *gloriatur, in Domino glorietur.* Gloria sanctorum est Dei gloria, X, 428, 2 : *Mullam gloriam fecit Dominus magnificentia sua a sxculo.* Gloria vora hominis est limor Dei, IX, 319,1 : *Semen hominum honorabitur hoc, quod timet Deunx.* Ejus dignitas, 440, 1 : *Adimplebit illum spiritu sapienti^ ct intellectus, cl stola glorix vestiet illum.*

2® Gloria filia laboris, XV, 387, 2 : *Domine, bonum est nos hic esse; si vis, faciamus hic tria tabernacula: tibi unum, Moysi unum, cl Elix unum.* Gloriæ octuplicis scala, 151, 1, 2. Gloria paratur per ignominiam, XVI, 590, 2. Gloria spei Christian©, XVIII, (Christi) *domus sumus nos, si fiduciam ct gloriam spei usque ad finem, firmam retineamus.* Gloria est stimulus doctrinæ comparand©, XVI, 421, 1 : *Qui a semetipso loquitur, gloriam propriam quæril; qui autem quxril gloriam ejus, qui misit eum, hic verax est, cl injustitia in illo non est.*

3® Gloria propria dos el laus piorum, V,102, 2 : *Gloriam sapientes possidebunt : stultorum exaltatio ignominia.* Esi individua virtutis comes ot assecla, 216, 2 : *Mecum sunt divitix el gloria, opes superbx el justitia.* Gloria cur dedeceat stultum, VI, 295, 1 : *Quomodo nix in xslale, et pluvias in messe, sic indecens est stulto gloria.* Est ei quoquo noxia, *ibid.* Gloria sequetur humiles, 410, 1, 2: *Superbum sequitur humilitas, cl humilem spiritu suscipiet gloria.* Sequetur fugientes, IX, 336, 2. Ejus fuga via est ad gloriam, XV, 79, 1. Gloria piorum instar lucis omnes exhilarat, at impiorum brevis et exigua est, V, 382, 2 : *Lux justorum letificai; lucerna aulem impiorum exlinguetur.*

V. Quæ sir vana kt falsa gloria. — *i* Gloria

hujus mundi exilis est, fugax cl brevis, IV, 42!, 2\ i IX, 33G, l ; XI, 149, 2; XIV, 458, 4; XV, 460, 1. Gloria humana est parva, exilis, externa, infida, \ fucata, instabilis, XVHI, 486, 2 ct seqq. Fallax est ct caduca, *Job,* 317, 2; 318, 1 : *Qui quasi flos sgreditur et conteritur, ct fugit velul umbra, el nunquam in eodem statu permanet.* Gloria mundanorum est quasi flos fœni, XX, 46, 2 : *Glorietur autem frater humilis in exaltatione sua ; dives autem in humilitate sua, quoniam sicut flos feni transibit.* Gloria impiorum putrescet, V, 281, 1,2: I *Memoria justi cum laudibus; et nomen impiorum* I *putrescet.* Gloria inanis vento comparatur, el culmo evanido, XIII, 394,2: *Ventum seminabunt, ei turbinem metent, culmus stans non est in eo, germen* 710/1 *faciet farinam.* I

2° *Van» glorix damna.* Gloriam propriam aucupari, noxium est, at communitatis utile et honorificum, VI, 290, 2. Gloriam ex scelere quærere scelestum est, XII, 677, 1: *Sanguis enim ejus* I *in medio ejus est, super limpidissimam petram effudit illum: non effudit illum super terram, ut* I pos$i7 operiri pulvere. Vana gloria non semper est peccatum lethalo, XV, 181, 2: *Attendite ne justitiam vestram facialis coram hominibus, ul videamini ab eis ; alioquin mcrcedcm non habebitis apud Patrem vestrum qui in calis est.* Vim virtutis erodit, *ibid.,* 1. Secus si post clam irrepat, el se I ingerat, *ibid.,* 2. Quæ sint van® gloriæ damna, I 182,2. Per cam tentai diabolus quos gula superare non potuit, 122, 1 : *Tunc assumpsit eum diabolus, ct statuit eum super pinnaculum templi.* Gloria vana solo bono non vincitur, sed incilatur, X, 382, 1. Gloriam vanam et stolidam primi gentilium duces captarunt, IV, 456, 2. Vana gloria discipulorum Christi quod dæmoncs ejicerent, XVI, 147,2: *Reversi sunt autem septuaginta duo cum gaudio dicentes: Domine, etiam dxmonia subjiciuntur* I *nobis in nomine tuo.* I

VI. Var ia exempl a db gl or ia.—Gloria capitur I interdum pro tempio et pro Jerusalem, XII, 555,2. Gloria Jerusalem erat Deus et area fœderis, XIV, 374, 2. Gloria Israel orat arca, XI, 149, 2. Gloria Abraham in quo sila sit, X, 446, 1. Gloria pontiücis Aaronici erat similis gloriæ beatorum, 457,1. Gloria ei triplex a Deo addila, 463, 1. Gloria lempiorum Christianorum, XI, 704, 1, 2. Gloria viri quomodo mulier sil, XVIII, 354, 2. I

VÌI. Gl or ia coel est is. — 1° *Qux sit gloria bcalorum,* V, 217, 1. Gloria sanctorum in cœlo quanta futura sil, XX, 251, 2 : *Et probatio vestrx fidei.... inveniatur in laudem ct gloriam,et honorem* tn *revelatione Jesu Christi.* Longo major est quam bona sint et merita hominum, XXI, 326, 2. Gloriæ cœlestis proprietates et bona, XI, 434, 2 : *Et erit opus juslitix pax.* Gloria et salus qua re differant, XIX, 285, I : *Omnia sustineo propter electos, ut cl ipsi salutem consequantur, qux est in Chrido Jesu cum gloria valesti.* Gloria cœlestis | cur dicatur tabernaculum Dei, XXI, 368, 2 : *El audivi vocem magnam de throno dicentem: Ecce tabernaculum Dti cum t\ominibus,el habitabit cum eis.* Est revera graliæ, 370, 2 : *Ego sitienti dabo de fonte aquæ vilx gratis.* Omnis a Deo promanai, XX, 66, 2 : *Omne datum optimum, el omne donum perfectum, desursum est,descendens a Paire, luminum.* Gloria cœlestis continet dominium lotius mundi, V, 526, 1. Gloria sanctorum est incomprehensibilis, XIX, 146, 1 : *Cum venerit glorificari in sanctis suis, et admirabilis fieri in omnibus qui crediderunt.* Ejus ad terrenam comparatio, XVI, 591,2. Implet omne desiderium, 358, 2 : *Qui.... biberit ex aqua quam ego dabo ei, non silici in xternum.* Plenum affert gaudium, XX, 259, 2 : *Perfecte sperale in eam, quæ vobis offertur, gratiam.*

2* *Cur gloria calestis vocetur corona glorix,* XX, 386, 1 : *El cum apparuerit princeps pastorum, percipietis immarcescibilem glorix coronam,* Vocatur corona et palma ob tres causas, XXI, 49, 2 : *Esto fidelis usque ad mortem, ct dabo libi* coronnm *vit».* Hæc vocatur corona vitae, cur, XX, 49, 1 : *Beatus vir qui suffert tcntalionem, quoniam cum probatus fuerit, accipiet coronam* cite. Gloriæ cœlestis corona duo continet, Pj c Zip .II, 188, 2 : *Qui coronat te in misericordia el miseralienibus; qui replet in bonis desiderium tuum, renovabitur ut aquila juvenius lua.* Gloriæ corona parata est sanctis in cœlo, IX, 216, i : *Stolam glorix indues eam* (sapientiam), *el coronam gralulationis superpones libi.* Per denarium omnibus æqualiter datum intelligilur, XV, 441, 1, 2. Sed non eadem dalur omnibus, *ibid.,* et 442. 2. Ea unicuique erit in cœlo, sed pro meritis dispar, XVI, 539, I,2:Zn *domo Patris mei mansiones muli* sunt.* Quæ ad eam sint viæ, 541, et seqq.: *Dixit ei* (Thomæ) *Jesus: Ego sum via, veritas et vito.* Glori® quæ patientes manet, quanta sil magnitudo, I XIV, 205, 1. Gloriæ futura premium facit hominum omnia adversa tolerare, VH. 165, 2. Pro gloria æterna pati facile esi, XX, 48, 2. Gloria sanetorum incipit a dio mortis, VII, 239, 2: *Vetius t.u nomen bonum quam unguenta pretiosa, et dies mortis die nativitatis.* Ipsa est vestis qua induimur, XVHI, 448, 1 : *In hoc ingemiscimus, habitalionem nostram, qux de calo esi, superindui cupiatta, ri tamen vestiti, non nudi inveniamur* Gloria animæ esi stola alba, XXI, t51, 2: *El dalx sunt illis singul.r stola albx.* Gloriæ cœlestis beatitudo et complementum, XVHI, 115, 2 el seq.: *Stipendia enim peccati mors, grafia aulem Iki, vila ¿terna in Christo.* Qualis expeclatio glori® sit in creaturis, 138, I : *Nam expeclatio creatur» revelationem filiorum Dei expeclat.*

GLORIATIO. *!• Gloriatio non semper vitiosa^ Psalm.* I, 203, 1 : *In Domino laudabitur anima mea ; audiant mansueti et Ixtcnlur.* Gloriari licet. modo id graliæ ascribatur. XVIII, 281. 1 ; *Quid*

autem habes quod non accepisti ? Si autem accepisti, quid gloriaris quasi non acceperis. Gloriatio ea tantum quæ ex aliorum cdntemptu oritur, ab Apostolo suggillatur, *ibid.* Ubi, quando et qua in re gloriandum, 486, 2 : *Qui autem gloriatur, in Domino glorietur.* Quid sit gloriari in Domino, *ibid.* Gloriandum in cruce ct tribulatione, XVJ, 648. 2.

2« *Gloriari, quando malum,* Psalm. I, 203, I. Gloriari de innocentia nemo debet, VI, 56, 2 : *Quis potest dicere: Mundum est cor meum, purus sum a pecca!)* › Gloriandum non est in sapientia, viribus, opibus, XII. 85, 2; 86, 1 : *Non glorietur sapiens in sapientia sua, et non glorietur fortis in fortitudine sua, el non glorietur dives in divitiis suis; sed in hoc glorietur, qui gloriatur, scire cl nossc me, quia ego sum Dominus.* Gloriatio vana cavenda, 145, t : *Sana me, Domine, el sanabor; salvum me fac, el salvus ero; quoniam laus mea tu es.* Gloriatio superba mullis extitil causa belli, IV, 317,1. *El gloriabatur* (Arpliaxad) *quasi potens in potentia exercitus sui, et in gloria quadrigarum suarum.* Obeam punitur Arphaxad, 318,1,2.

GLORIFICATIO. Quæ sit glorificatio sui quam Christus a Patre petit, XVI, 590, 2 et seq.; 594, 1, 2 et seq. Glorificatur Deus fidei promulgatione, 562, 1, 2.

GLORIOSUS. Gloriosus multa promittens et ea non implens, similis est nubi a veniis pluviis coacta?, et pluviam non danti, VI, 270,1, 2: *Nubes ct ventus, et pluvia: non sequentes, vir gloriosus, et promissa non complens.* Gloriosum est injurias despicere, et quasi non videre, 14, 1 : *Doctrina viri per patientiam noscitur; el gloria ejus est iniqua prxlergredi.*

GLOSSA. Glossa triplex: Interlincaris,Ordinaria et Lyrani, qui singularum auctores, XVI, 292, 1. Glossæ ordinaria? auctor est Strabo, interlinearía Anselmos Lauduncnsis, XVIII, 32, 2. Glossa per se non potest jus condere, aut legem novam, 308,1.

GLYCERIA(S.). S. Glyceriæ martyris fronti nervis arcto crux fuit impressa, XII, 571, 1. Ejus corpus exstillat humorem instar sanguinis, XI, 762,1.

GNIDUS. Gnidus est in Asia extrema prope Halicarnassum el Rhodum, in extremo promontorio, quod respicit Cretam, IV, 467, 1. Gnidus est urbs Asia?, Cretæ objecta, XVII, 424, 2.

GNOMÆ. I0 Gnomæ proverbiales brovitato sua lectoris ingenium exercent, V, 327, 2. Per breves gnomas ethicam docuerunt prisci, tam Græci quam Romani, IX, 30, 1. Item Salomon et Siracides, 29, 2.

2° Gnoma? de religione primum stabilienda, XII, 372, 1. De Dei jugi memoria, XI, 565, 2; XII, 451, 2. Do Dei præsentia ubique, 185, 1. Do coeli magnitudine ex lerræ parvitate, 444, 2.

3° Gnomæ do sapientia, XII, 440, 2. Do prudentia rectorum, XI, 134. 2; 257, 2. Do principis in subditos amore, 429, 2,430, 1. De clementia I principum, 717,2. Do liberalilato principum, 431, 2- I De populo et subditis exactione non gravandis, I XII, 173, 2. Do vitæ probitate quæ in pastoribus I requiritur, 746, 2.

I 4° Gnomæ do hominis miseria et vanitate, XII, I 514, 2. Gnomæ do risu, VII, 88, 2. Do impunitatis I noxa, 296, 2. Do fortuna, 324, 2. De justitia, 377,1.

Do consolatione spirituali, XI, 250, 2; 251, I, 2 et I seqq. Do laboro, XII, 578, 1, 2. Do tribulatione, I XI, 332, 2. De doloro moderando, XII, 680, 4, 2. I Do murto aequanimiter ferenda, *ibid.* Do affectu I terreno erga parentes et filios moderando, 835, 1,2. Do laudo et fama hominum contemnenda, 146, 2 ; 147, 2. Do pulchritudinis periculo, 612, 2. Do superfluo ornatu corporis, XI, 142, 1, 2 ct seqq. De voluptatum turpitudine, XII, 32, 2. De impudentia, 39,1. Do divitiis, XI, 156, 2; 157, 1, 2 et seqq. Do pace, 125, 1, 2 ot seqq. Do sobrietate, XIII, 12, 2 et seq. De beneficentia ct clementia hominum, 192, 1, 2. De silentio, 215, 2; 417, 1, 2. Græciæ sapientium do breviloquentia, IV, 507, 1.2. Dc erudiendis liberis, XIII, 10, 2. Do aulica vita, 80, 2 et seq.

5° Gnomæ ethicæ Phocylidis, IX, 30, 1. Septem Græciæ sapientum, *ibid. i* ct seq. Pythagoree, *ibid.,* 2. Isocratis, 31, 1 et seq. Ben-Sira, 32, 2 et seq. 8. Gregorii Nazianzeni et Basilii, 34, 2 ; 35, I. S. Ambrosii, 35, 2, S. Augustini, *ibid.,* et seq. 8. Gregorii Magni, 36, 1. 8. Thomas Aquinatis, 36, 2. S. Bonavenluræ, 37, 1. Gnomæ philosophorum ad funus Alexandri Magni accurrentium, IV, 413, 1.

GNOSTICI. 1° Gnostici hærctici a Nicolaitis orli, XXI, 45, 2. Gnostici quales hærctici, XX, 428, 1. Ridebant Dei providentiam et judicium, 680, 1, 2. Quomodo Dei majestatem spernerent et blasphemarent, 665, 2 et seq. Proximo ad cthnicismum accedebant, 466, 1. Deum instar asini esso finxerunt, I, 549, 1.

2® Gnostici depravarunt suis additionibus Evangelium S. Matlhæi, XV, 48, 2. Docebant Christum corpus c cœlo attulisse, ct negabant cum revera carnem assumpsisse, XVIII, 411, 2; XIX, 288, I. Censebant omnes fideles sola fide salvari, XX, 528, 1. Docebant Christum in tormentis posse negari, modo ejus fides corde retineatur, XV, 275,4,2. Quomodo parabolam decem virginum exponerent, 526, 1.

3°Se jactabant do scientia, XIX, 83,2; 269,1,2« Suam jactantes sapientiam, erant ignorantes, XX, 494, 2; 674, 2; 674, 2. Eorum somnia, 663, 1» Eorum stolida superbia, 456, 2 ; 679, 2. Eorum murmura, 679, 2. Quæ et a quibus philosophis sint dogmata mutuali, XIX, 85, 2. Erant cauteriati in aure, 223, 2. Docebant solum Paulum ex apostolis cognovisse veritatem, XVII, 16, 2. Sæpe eorum hærcsis impugnatur ab Apostolo, XVIII, 19, L

4° Eorum deliciæ, XX, 458, 2. Luxuria, 459, 2; 460, i. Eorum sordes et obscœnitales, 91, i;

464, 2; 467, 2 el seqq.; 473, 2 ; 650, 1 ; 662, I ; 670, 1; 673, 2; 676, 1 ; 683, 2; 686, 2. Similes erant porcis, 469, i. Adulabantur potentibus, 680, 2.

GOAR (S.). S. Goar Trevircnscm episcopatum recusavit, XIX, 209, 1,2.

GODRIAS. Gobrias et Godala ad Cyrum transfugientes primi in Babylonem irruperunt, XI, 328,1. Gobrias ex invidia a rego Assyriorum spiculo trajéelos, IX, 223, 2.

GODEFRIDUS BAMBERGENSIS. Godefridus Bambergensis el Hcrbipolensis episcopus quomodo so ad omnem virtutem exstimularet, IX, 238, 2; 504, 2.

GODEFRIDUS BULLONIUS. Godefridus Bullonius fuit vasto validoque corpore, æquoac animo, IV, 425, 1. Ejus expeditio in Terram sanciam an predicta in *Apocalypsi,* XXI. 304,1. An is reprascntelur in angelo forti sustollente lapidem molarem, 330.2.Godefridus ope beata» Virginis Saracenos profligat, V, 218, I. Prelata in bello lancea, qua Christi latus perforatum fuil, victoriam insignem de Tureis retulit, XI, 709, 2. Eo Jerusalem oppugnante, stetit sol. X, 470, 2. Godefridus primus e Christianis Hierosolymorum rex noluit coronari regia el aurea corona in urbe, in qua Christus spinis coronatus est, VIH, 24, 2, 611, 2. Praesentem opem S.Slephani Hierosolymis sens'd, XVII, 194,1. Godefridus el Christiani principes qui Terram sanctam recuperarunt, an sint Gog et Magog, XII, 765. 1.

GODOLIAS. Godolias erat vir primarius Judæus, qui ad Chaldaeos ante captam urbem transfugerat unde ab cis Judææ præposilus fuit, XII, 273, I. Habitavit in Masphalh, 274, i. Detegitur ci conjuratio, *ibid.,* 2. Occisus est mero gravis, 276,1. Cum suis occisus est ab Ismaele, 737; 2.

GODRICUS (S.). S. Godricus eremita in Anglia S. Potro apostolo confessus, ct ab eodem absolutus est, XXI, 191, 1.

GOG et MAGOG. Gog ot Magog quinam sint, XII, 764, I. Non sunt Scythica» gentes, juxta Judæos, *ibid.* Non sunt Romanorum imperator ot Romanum imperium, *ibid.* Non prælia angelorum cl diaboli ; non Alexander Magnus el reges Syria? ac Ægypti, Alexandri successores, *ibid.* An sini Ponlifox Gregorius VH, et Godefridus Bullonius, 765, i, 2. An Papa, an Turcæ, *ibid.* Non sunt Gothi, nec. Getæ, ct Massagela», non hæresiarchæ et haeretici, nisi mystico, ut infra, *ibid.* Non omnes Ecclesiæ persecutores, *ibid.,* et 2. Gognonesldiabolus, *ibid.* Gog el Magog sunt certa» gentes suum habentes regem, XXI, 356, 2. Gogeril unus e decem regibus, qui tempore Antichristi in orbo dominabuntur, 357, 1. Quales ea» future sini, *ibid.* Gog el Magog futuri sunt tempore Antichristi, XII, 765, 2; XIX, 164, 1. Gog vidctuil esso ipso Anlichristus, vel ejus primarius dux, XII, 765, 2; XIX, 164, 1. Dicitur a Magog, crii enim princeps goniis Magog, XîI, 766, 2; XIX, 164, 1. Gog et Magog unde venturi, *ibid.* Sunt exercitus Antichrist!, quinam illi, 163, 1. Gog praelium est Antichrist! con* tn Ecclesiam, ct novissima persecutio, XII, 765,2; XIX, 164, 1. Videntur Gog et Magog foro reges, et gentes fortissimae ex septem illis regibus qui in fino mundi se sponte subdent Anlichristo, XII, 766, L Eorum exercitus venient ad Antichristum in Jerusalem, ul in ea lolaque Judæa fideles et Christianos deleant, *ibid.* Gog cædetur cum Antichrislo juxla Jerusalem, 767, 1, 2. Contra euna plures principes Christiani exercitus ducent. * cl cum co confligent, 770, 1. Ubi sepeliendus sit, 771, 2. Gog et Magog erunt exercitus Satana» el Antichrist!, 772, 2. Erunl innumerabiles, 773. I. In eorum exercitus pluet Deus lapides grandinis, pestem, ignem el sulphur, et mittet in eos terrae motum horribilem et terrorem panicum, *ibid.,* et 768, 2. Igne coelesti afflabuntur cum Antichristo, XXI, 357, 2 el seqq. Quanta eorum sit strages futura, 773, 1. Cædendi et sepeliendi juxta civitatem Amona in valle multitudinis Gog, *ibid.* In hoc prælio cædelur Antichristus. ejusque precursor, atque uterque deturbabitur in tartara, *ibid.* Erunt ante Antichristum. non vero post eum, *ibid..* 773, t, 2. Mystice Gog et Magog el Antichristi precursores, sunt el fuerunt hrerelici. *ibid.*

GOLGOTHA. Golgotha quænani vox, unde derivetur, XV, 615, 1. Unde ìncus ubi crucifixus est Christus, dictus sit Golgotha, iHd. Goata est Golgotha ubi crucifixus est Christus, XII, 234, i, 2. Golgotha petra scissa est monente Christo, XV, 634,2.

GOLIATH. Goliath jactabundus a Davide funda prostratus est. X, 485, 1, 2. An is lapide, an gladio occisus, *ibid.*

GOMER. Ex Gomer orti sunt Cimbri. I, i65, 1. Gomer sunt Galatæ, XII. 767, i.

GOMER. Gomer vocata fuit uxor Osea», XIII. 286, i. 2. Quid nomen id symbolice significet, *ibid., 2.* An post susceptas ex eo proles adulterata sit, 326, 1. 329, 1, 2.

GOMOR. Gomor qualis sil mensura. 1,580,1,2. Gomor exigua erat mensura diurni vicius sufficiens cuique, XII, 843, 2: XV, 202, 2.

GONDISALVUS. Gondisalvus Ferdinandus a Corduba quid responderit citanti se militi ad tribunal Dei, XII. 14*. 2.

GONSALVUS. Gonsalvus Sylveiriæ quam esset laborum et martyrii cupidus. XII. 288, 1, 2.

GORDIANA. Gordiana, Gregorii Magni amita, malarum in monasterio consuetudine seducta est XII, 280, I, 2. A religione defecit. XV. 476. 1,

GORDIANUS. Gordianus senior imperator natura mitis eral, V, 356, L

GORDIUS (S.). 8. Gordii martyris ad rogum damnati, ct simulare in rebus fidei nolentis, ad suos responsio, XVIII, 178, 2, Ejus in tormentis constantia, 1, 250, i.

GORGIAS. Gorgias, unus ex tribus ducibus Antiochi et Lysiæ, noctu invadit castra Judæ, IV, 430, 1. Sed ipsemct a Juda oppressus est, *ibid,*

GORGIAS SOPHISTA. Gorgias Sophista ridicula percontantem, et altorum ad illa absurde respondenlem risit, IX, 130,1; XIX, 229, I. Libenter moriebatur, X, 348, 1.

GORGO. Gorgonis Lacænæ responsum do Lacænarum imperio in viros, XIII, 285, I.

GORGOMA (S.). S. Gorgoniæ sororis S. Grogorii Nazianzeni nobilitas spiritualis, VI, 513, 2. Ejus eximia virtus. 524, 1. De sola animæ pulchritudine fuit sollicita, 530, I. Ejus elogium a modestia, XX, 316, 1; 324, 1. Ejus silentium, XIX, 205, 2. Fuit templum Spiritus sancti, XVII, 334,1. Ejus in pauperes libcralitas, VI, 507,- 1. Sumpta venerabili Eucharistia a morbo prodigioso et incurabili sanata est, X, 275, 2; XIV, 471, 1; XV, 348, 2; 684, 2; XVI, 405, 2. Ejus ultima verba quæ fuerunt, V, 441, 2; XX, 69, 2. Placido defuncta est, VI, 518,1.

GOROPIUS DECANUS. Goropii Decani acumen et labor malo impensus in etymis nominum sacra* Scriptura operoso ex lingua Belgica accersendis, I, 172, 2; 173, 1.

GORORANIS. Gororanis regis Persarum in Christianos immanitas, XIII, 157, 2.

GOTHI. Gothi ab Arianis ad fidem Christianam sunt perducti, licet antea catholici essent el orthodoxi, XVIII, 485, 2. Qua ratione Ariani facti sunt, XXI, 192, 2. Per trecentos annos, quia Ariani, Ecclesiam vexarunt, 143,1. Gothi, Roma expugnata ad basilicam S. Pauli confugientibus pepercerunt, XVHI, 17,1. Romanorum imperium miro auxerunt, postea ipsum varie attriverunt, XIV, 430, 2. Latinam linguam corruperunt, XXI, 96, 2. Gothi an sint Gog juxta S. Ambrosium, XH, 765, 1; XIX, 464. 1.

GRABATUM. Grabatum quis sit lectus, XVII, 450, 1. Grabatum erat exiguus lectus, XV, 241, 2.

GRACULUS. Graculus unde dicatur, IX, 395, 1.

GRADATIO. Gradatio prophetis frequens, XIII. 251, 2. Gradatio sil in honoribus, VI, 260, 1.

GRADUS. !• Gradibus an ad altare Salomonici templi ascenderetur, et qualibus, I, 608,1. Gradibus ab Oriente versus Occidentem ad altare holocaus-1 torum ascendebatur, XH, 827, 2. Gradus septem atrii mystico sensu sunt septem dona Spiritus sancti, 798, 1. lidem designant mystice virtutum incrementa, 768,2. Gradus el descensus in cryptas in templis priscis Romanis cur videantur, XI, 268,1; XXI, 447, 2 et seq.

Gradus orbis terrarum quot contineat stadia, IX, M, 4.

3* Gradus Ecclesiastici non cadunt sub meritum de condigno, XV11, 73, 2. Gradus scholastici licite admittuntur, XX, 135, I. Gradu suo quisque in quo a Deo in Ecclesia collocatus est, suaque gratia quam gratis a Deo accepit, contentus sit, XVIII, 377, 1.

4° Gradus abrenunliationis triplex, VII, 4, 1. Gradus quatuor ad ælernitatem, lectio, meditatio, oratio, contemplatio, XIV, 256, 1. Gradibus septem ad contemplationem ascenditur, VII, 90, 2 et seq. Gradus quindecim contemplationis, 565, 1.

Gradus peccati et peccantium sunt tres, XHI, 295 1. Et alii quatuor peccati, 548, 2. Gradus novem impietatis sunt, 374, 1.

GR.ECA LINGUA. I0 Græca lingua olim late se extendit, XV, 355, 2; 665, 2 et seq. Post tempora Alexandri magnam Orientis partem occupavit, XIV, 303, 2. Ejus erat olim magnus usus Romæ, XV, 665, 2. Græca lingua Judæis fuit perfamiliaris et usitata, XIX, 445, 2; XX, 5, 2. A Latinis Græci aliqua verba mutuali sunt vulgo trita, XVHI, 30,2; 348, 2. Vocabula Græca mulla in Syra delorla sunt, XIX, 445, 2. Græci sæpe mutant *i* in verbis Latinis, XV, 690, 1.

2° Græcæ linguæ cognitio interpreti sacræ Scriptura necessaria est, IX, 39, 1. Græcus textus in *Ecclesiastico* est latino concisior, 40, 2. Hinc minoris fidei quam hic, *ibid,* et seq. Græca latinis in *Ecclesiastico* adaptanda sunt, non contra, X, 443, 1. Græca exemplaria Bibliorum mire variant; quæ sint perfectissima, IX, 23, 2. Undo nata sit ea varietas in *Ecclesiastico,* ibid. Græci codices Bibliorum. ct Patres Græci, unde factum quod censeant Jonam dixisse in sua prædicaliono : *Adhuc tres dies,* cum dixerit : *Adhuc quadraginta dies,* XIV, 50, 2. An utraque lectio retineri possit, *ibid.* Græca lingua primum Apostoli propagaro cœperunt fidem Christi. XIV, 303, 2. Ea S. Marcus Evangelium scripsit, XV, 665,2. Ea omnes S. Pauli Epistolæ scriptæ sunt, prater unam ad Hebræos, XVIII 20, 35, 1.

GRÆCI. I0 *Grxcorum ortus et nomen.* Unde Græci orti sint, 1,165, i. Græcus idem Judæis quod Gentilis, XVII, 222, 2. Cur Gentiles dicerentur Græci, XV, 355, 1. Græci inter Gentiles celeberrimi ct notissimi erant Judæis, hinc universaliter pro ethnicis capiebantur, et Græci dicebantur a Judæis omnes idololatra, XVIII, 46, 1; 427,1 ; XXI, 2 i, 2.

2® *Eorum imperium juxta Prophetas.* Eorum imperium cur comparetur æri, XIII, 24, 1, 2. Eloquentia eorum ct bella, *ibid.* Eorum victoria ad Thermopylos, 372, 2. Cur regnum hoc ventri comparetur, 27, 2. Quamdiu steterit, 30, i. Eorum regnum, item comparatur pardo ob sex causas, 88, 1. Eorum inconstantia, XXI, 315, 2. Gracorum monarchia quando plane deleta sit, XIV, 430, 1. Repræsentalur per equos albos, 428, 1. Græci Judæis post reditum o captivitate continuo negotium facessivere, 463, 2; 504, 4. Græcorum princeps, id est Angelus, quid a Deo postularet, et cur eum Gabriel pro Judæis decertans timeret, XIII, 145, 4;

3* *Grxcorum usus.* Græci suis pergræcatiombus colebant Bacchum, quem e femore Jovis natum fingebant, IV, 522, I. Græci dormientes in pelle arietis Jovi immolati captabant ejus responsum, XIII, 552, 2. Græci lumen inferentes solebant bene apprecari, XI, 701, 1. Græcorum anni dupliciter computantur, IV, 548, I, 2.

Græci nomina sua imponebant ab eventu, I, 30, 2. Pueros elegantes et moratos coronabant, V, 35, 1. Item triennes et sexennes, quare, 35, 2.

Græci dicebantur sapientes, XVII, 248, I. Vocabant suos sapientes Philosophos, IV, 220, I. Ethicam tradebant per breves gnomas, XVIII, 19, I, 2. Græcorum sapientium gnomæ do breviloquentia, IV, 507,1.

Græci plerumque cœnabant, non prandebant, XV, 224, 2. Utebantur coronis in conviviis, X, 146, 2. Vino dediti erant, 137, 1. In conviviis quoque quæstiones doctas proponebant, 148, 2. Item canebant, 149, 1.

Græci milites an cocco induerentur, XIV, 178, 1. Græci sensim et taciturni in pugnam progrediebantur, barbari cum strepitu, XXI, 127, 2.

Græci Christiani, vel Ecclesia Græca.— Græci ab Apostolis Christo subacti fuere, XIV, 463, 2.

1° *Eorum schisma cl errores.* Græci primum schisma fecere in Ecclesia XVII, 160, 1. Eorum schisma do processione Spiritus sancti a solo Patre, XVI, 570, 1. Negant divinitatem Spiritus sancti, ideo a Deo excisi in festo Spiritus sancti, ct dio tertia Pentecostes a Tureis eversi, XVII, 77, XXI, 193, 2. Negant primatum Petri, XV, 255, I. Purgatorium concedunt, ignem tamen in eo esso negant, XVIII, 271. 2. In concilio Florentino Purgatorium confossi sunt, IX. 237, 1. Negant coronam justitia* ante ultimum dici judicium dari, XIX. 311, 2. Cur Christum aliter pingi vetuerunt quam specio humana, XIX, 124, 2. Græci in ordino Prophetarum dissentiunt a Latinis, XIII. 221, 2.

2° *Eorum usus.* Cur sacrificent in fermentato, XV, 549, 2. Dicunt Christum anticipando Pascha celebrasse dio decima tertia, ac proinde sacrificasse in fermentato, XVI, 521, 1. Baptizatis dant Eucharistiam, XIV, 474, 1 ; XX, 278, 1. Qua forma baptizant, XVIII, 252, 2. Quomodo mensæ benedicerent, et ea remota Deo gratias agerent, X, 157,1, 2. Eorum sacerdotibus uxores permittit Ecclesia, XIX, 212, 1. A quo tempore hi conjugio uti cœperint, *ibid.* Conjugio suo Pauli exemplum prætexcnles, ejus nomen inseruero apud S. Ignatium, XVIII, 329, i. Græci Pairos do gratia parco loquuntur, ut liberum hominis arbitrium extollant, XVI, 398, 1.

GRÆCISTÆ, GRÆCIZANTES. Græcistæ qui dicantur, XVII, 160, 1; 247, 2 et seq. Aliquandopro *gentibus* capiuntur, *ibid.* Græcizanles quos vocet Lucas, XVII, 22, 2. Græcari quid sil, XXI, 279, 1.

GRAMMATICI. Grammatici qui dicerentur, XVII, 125, 2 et seq. Grammatici olim nuncupabantur, qii litteras versabant el obscuras poetarum sententias explicabant, IV, 220, 2.

GRANDO. !• Grandinis etymon, X, 405, 2. Unde nascatur et formetur grando, 403, i. Plerumque sequitur post tonitru et fulgur, <54, 1. Quomodo nascalur, *ibid.* Fœcundat terram, 403,1. Grandinis magnæ varia exempla, I, 510, 2 et seq. Grandinis horribilis exempla, XII, 768, 2. Ab ea contriti sunt Chananæi, sub Josué, X, 471, 1. Ea punitur impiorum fastus et superbia, 321, 2.

2ȣ Grando quid symbolice denotet, X, 403, 2. Grando magna est symbolum ira Dei, XXI. 233, !, 2. Grando talentaris cadet in fine sæculi, 303, 2. Ea mystice inlelligitur, 304, 1. Grandine cur Deus in fine sæculi percussurus sit tertiam terra partem, non totam, 193,1.

GRANUM. Granum sinapis quid parabolice significet, XV, 328, 1, 2 et seq. Ejus et Evangeli! analogue, *ibid.,* 2.

GRATIA. I. Var is vocis *Grati** acceptiones. — Quid nomine *grati** intclligalur, XVI, 311, 2 et seq. : *De plenitudine ejus nos omnes accepimus, el gratiam pro gratia.* Gratia quibus nominibus a Paulo yocctur, XVHI, 29, 1. Gratia cur dicatur verbum, XVII, 372, 2 : *El nunc commendo vos Deo, et verbo grati* ipsius.* Gratia Dei cur vocetur semen, XX, 570, 1 : *Omnis qui natus est ex Deot peccatum non facit; quoniam semen ipsius in co manet.* Graliæ Dei Evangelium quid sit, XVII, 369, 2 : *Nihil horum vereor, nec facio animam meam pretiosiorem quam me, dummodo consummem cursum meum et ministerium verbi quod accepi a Domino Jesu, testificari Evangelium gralix Dei,* 372. 2. Gratia perfecta dici potest donum perfectum, XX, 64, 2. Gratia maxima est gradus perfectissimus, XXI, 55, 2 : *El dabo illi calculum candidum, ct in calculo nomen novum scriptum, quod nemo scit, nisi qui accipit.*

II. De GRATIÆ ACTUALIS NOTIONE AC DIVISIONE. — Gratia est duplex, alia creata, alia increata, XVHI, 513, 2 : *Gratia Domini Jesu Christi, el charilas Dei, el communicatio sancti Spiritus sil cum omnibus vobis.* Gratia alia est prævcniens, alia justificans, dantur ambo gratis, 73, 2: *Omnes peccaverunt, el egeni gratia Dei.* Gralia prævcniens quid, *Psalm.* II, 279, 2 : *O Dominet libera animam meam : misericors Dominus et justus, el Deus noster miseretur.* Gratia prævenit ul domina, sequitur ut pedissequa, X, 173, 2; 174, 1. Gralia excitans et operans prævenit voluntatem, XX, 415, 1 : *Vos autem curam omnem subinferentes, ministrale in fide vestra virtutem,* etc. Gralia operans et coopérons aut subsequens, quomodo distinguatur, XXI, 88, i et seqq. *: Eccc sto ad ostium, ct pulso.* Gratiæ pulsus qualis, *ibid.* Gratia excitans et comitans, bonorum operum causa, *Psalm.* II, 113, 1 : *Despice in servos tuos, el in opera tua, tl*

dirige filios eorum. Gralia efficax el sufficiens quid sit, tide infra. Gralia* Dei quatuor sunt parles, VJ8 .U

Graliæ gratis dal® dantur per actualem Spiritus sancti motionem, V, 482, 1 : *Hominis est animam prxparare, ct Domini gubernare linguam.* Grati® gratis datae plures sunt quam novem, XVIII. 374,1 : *Unicuique autem datur manifestatio Spiritus ad utilitatem. Alii quidem datur sermo sapientia, alii autem sermo scienti*; alteri fides in eodem spiritu, alii gratia sanitatum; alii interpretatio sermonum in uno spiritu; alii operatio virtutum, alii prophetia, alii discretio spirituum, alii genera linguarum.* Graliæ accoplæ in proximos communicandæ, XX, 360, 1 : *Unusquisque sicut accepit gratiam, in alterutrum illam administrantes.*

III. De gratus necessitate.—I0 *Gratix necessitas lum ut habeat homo initium salutis, tum ut ad Deum se convertat.* Do fido est gratiam Dei praevenire hominis arbitrium, adeo ut sino illa nil quod ad salutem conducat, efficere queat, VIII, 276, 2: *Invenitur (Deus) ab his qui non tentant illum; apparet autem eis qui fidem habent in illum.* A Deo est salutis nostra) initium, V, 480, 2. Gratia Dei est initium salutis, et boni sermonis, 242, 2; 243.1. Provenientis el excitantis gratiæ necessitas, XVIII, 655, 1 : *Propter quod dicit : Surge qui dormis, et exurge a mortuis, et illuminabit te Christus;* XVI, 398 2: *Nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me, traxerit eum.* Gratia ad salutem requiritur, et incipit a timore, IX, 679,2: *Beatus homo cui donatum est habere timorem Dei.* Verecundiam et timorem quomodo præcedat, X, 155, I : *Ante grandinem prxibit coruscatio ; et ante verecundiam prxibil gralia, el pro reverentia accedet libi bona gralia.* Graliæ prevenienti ascribendum est salutis initium, ct bona voluntas, V, 242, 2 : *Qui me invenerit, inveniet vitam, et hauriet salutem a Domino.* Gralia prævenil peccatoris conversionem, XII, 424, 1 : *Converte nos, Domino, ad tc, cl concertemur.* Gratia excitanti opus est ut peccator convertatur, XVI, 399, 1 ; 49G, 1: *Hxc cum dixisset, voce magna clamavit : Lazare, veni foras.* Peccatores Deus gralia sua primum movet, 497, 1. Gralia polens necessaria est ad quaerendum Christum, XV, 77, 2. Gratia sola homo se convertit, non nature viribus, XX, 409, 2 : *Quomodo omnia divinx virtutis sux, qux ad vitam el pietatem donata sunt.* Gratia prinia quæ est primus effectus prædestinalionis est pura gralia, X, 172,2; 173,1: t'x *ipsis benedixit et exaltavit; el ex ipsis sanclificavil, et ad se applicavit.*

2* *Gralix necessitas lum ut mata vitemus, tum ul bona agamus, tum ut vitam æternam apprehendamus.* b Gralia Cbristi omnes egent, X, 325, 2 : *Jugum grave super filios Adam, a die exitus de venire matris eorum, usque in diem sepulturae, in matrem omnium.* Gralia egemus, non lanium ut I bona faciamus, sod etiam ul mala vitemus, XVIII, 511, I : *Oramus autem Deum, ul nihil mati faciatis.* Gratia tam est efficax ut omne peccatum excludat, XX, 570, 2 : *Omnis qui natus est ex Deo non peccat, quoniam semen ipsius in eo manet; et non potest peccare, quoniam ex Deo natus est,* Gratia Dei pravam peccandi consuetudinem expugnat, XI, 118. 1 : *El convertam manum meam ad (e, cl excoquam ad purum scoriam luam, cl auferam omne stannum tuum.* Preservai a peccato majori, XX, 621, 2 : *Scimus quia omnis qui naius est ex Deo, non peccat, sed generatio Dei conservat eum, et malignus non tangit cum.* Gralia Dei scutum, *Psalm.* I, 30, 2 : *Domine, ut scuto bonx voluntatis lux coronasti nos.* Necessarium est divinum auxilium dirigens el protegens, provenions et subsequens propter multitudinem hostium qui nos ad peccata perirahero conantur, I. 30. i : *Domine, deduc me in justitia tua, propter inimicos meos, dirige in conspectu tuo viam meam.* Gralia Dei sola stabiles facit, *Job,* 116, 2: *Ecce qux serviunt ei non sunt stabiles, et in angelis suis reperii pravitatem.* Necessaria est ad linguæ moderationem, IX, 593, 2 : *Quis dabit ori meo custodiam, ct super labia mea signaculum certum, ul non cadam ab ipsis, cl lingua mea perdat me?*

2® Graliæ necessitas ad faciendum bonum, V, 127, 2 : Vtas *enim qux a dextris sunt, novit Dominus; pervers* vero sunt qux a sinistris.* A gralia est quod opus bonum operemur, XVI, 560. I : *Sicut palmes non potest ferre frudum a semelipso, nisi manserit in vite; sic ct vos, nisi in me manseritis.* Sino gralia nihil faccro possumus, 561, 1 : *Ego sum vilis, vos palmites : qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum mullum, quia sine me nihil potestis facere.* Gralia nisi legem adjuvet, et concupiscentiam reprimat, lex ad prævaricationcm pertrahet, XVIII, 85, 1 : *Lex enim iram operatur.* Deus per gratiam est auctor omnis virtutis et boni, VI, 76, 2; 95, 1, 2. Grati® Dei omnia sunt tribuenda, XVIII, 269, 2 : *Secundum gratiam Dei, quæ data csl mihi, ut sapiens architectus fundamentum posui.* Ab ea opus bonum omnem suam vim et virtutem habet XVI, 252, 1 : *Venit autem primus, dicens : Domine, mna tua decem mnas acquisivit.* Requiritur ut opera cogitata felicem habeant successum, V, 492, 2 et seq. : *Cor hominis disponit viam suam ; sed Domini est dirigere gressus.* Gralia subsequens magis necessaria ¿st quam gratia proveniens, *ibid.* Gralia polentior Spiritus sancti ad opera heroica exequenda requiritur, XVII, 126, 2 : *Tunc repletus Spiritu sancio, Petrus dixit ad cos;* 132, 1 : *Depleti sunt omnes Spiritu sancto, cl loquebantur verbum Dei cum fiducia.*

3® A gratia congrua pendet et nostra salus et felicitas æterna, VI, 76, 1 : *A Domino diriguntur gressus viri; quis autem hominum intelligerepotest viam suam?* Graliæ Dei donum est vita æterna,

XV, 445, 4 : *Tolle quod tuum est, ct vade; volo autem el huic novísimo dare sicut et tibi. Aut non licet mihi quod volo facere? an oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum?* Gratia est semen gloriæ, dispositio ad gloriam, et gloriæ connaturalis, V, 347, 2 : *Non roborabitur homo ex impietate, ct radix justorum non commovebitur,* XVI, 230, 2; XVIII, 58, 2 : *Reddet unicuique seeundum Optra ejus;* 137, 1 : *Non sunt condigna passionis hujus temporis ad futuram gloriam, qua revelabitur in nobis,* XX, 237, 2. Gratia ex natura non meretur vitam æternam, sicut peccatum ex natura sua meretur mortem, XVIII, 115, 1 : *Stipendia enim peccati mors, gratia autem Dei, vita sterna in Christo.*

IV. Gratis gratuitas et fons. —Deus nullius debitor, XVIII, 197, 2 : *Quis prior dedit illi, et retribuetur ei?* Nemini quidquam debet, *Job,* 773, I : *Quis ante dedit mihi, ul reddam ei? Omnia qux sub calo sunt, mea sunl.*Gratia non est nobis connaturales, sed a Deo infunditur. XX, 80, I : *Propter quod abjicientes omnem immunditiam, el abundantiam malitia, in mansuetudine suscipite insitum verbum, quod potest salvare animas vestras.* Gratia non a lego, sed a Christo datur ct ex ejus meritis, XV III, 540, 1 : *Quicumque ex operibus legis sunt, sub maledicto sunt;* 586, I : *Benedictus Deus el Pater Domini Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in coelestibus, in Christo.* Gratiarum ordo in quo Christus et beata Virgo primi sunt, est idea juxta quam Deus totius universi ordinem disposuit, IX. 618,2. Graliæ omnis vigor, qua spiritualior vivimus et crescimus, a Christo quasi a radice derivatur, XIII, 408, I. Ex Cliristi gratia manavit omnium sanctorum gratia, XVI, 310, 1,2: *Vidimus gloriam ejus, gloriam quasi Unigeniti a Patre, plenum gratia et veritatis.* Nullam dat gratiam Deus, nisi per merita Christi, XX, 407, 2 : *Petrus servus el apostolus Jesu Christi, iis qui coxquulem nobiscum sortiti sunt fidem, in justitia Dei nostri.* Quomodo gralia data sil nobis ab æterno in Christo, XIX, 276, 1 el seqq. : *Qui nos liberavit et vocavit vocatione sua sancta, non secundum opera nostra, sed secundum propositum cl gratiam, qux data esi nobis in Christo Jesu, arde tempora sxcularia.* Gratia prima non datur secundum naturales vires et inorila, XV, 529, 2 et seq. : *Uni dedit quinque talenta, alii autem duo, alii vero unum; unicuique secundum propriam virtutem.* Gratia prima est inora gralia, XVIII, 145, 1 : *Quos prxscivit et pr.rdestinavit conformes fieri imaginis Filii sui, ut sil ipse primogenitus in multis fratribus.* Gratia non tantum est favor Dei, sed et omne quod ex ea scquilur quo ad salutem homo dirigitur, XVIII, 43, 1 : *Gratia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Domino Jesu Christo.* Gratia praedestinationis dicitur sors, *Psalm.* I, 78, 1, 2 : *Funes ceciderunt mihi* M *prxclaris, etenim hxreditas prxclara est mihi.*

V. Gr at iæ dist r ibl t io, — Sua gratia omnibus adest Christus, XVI, 550, 2 : *Si quis diligit me, sermonem meum servabit, et Pater meus diliget eum, el ad eum ventemus, et mansionem apud eum faciemus.* Gratia omnibus Deum rite invocantibus promittitur, XVIII, 343, 2 : *Fidelis Deus est, qui non patietur vos lentari supra id quod potestis.* Deus dat ad salutem necessaria. 302, 1 : *Unusquisque proprium donum habet ex Deo : alius quidem sic, alius vero sic.* Deus cuique suum dedit charisma, 206, 2 : *Habentes autem donationes secundum gratiam qux data est nobis differentes.* Gratiam vc ><toni congruam Deus dare solet, IX, 440, I : *In medio Ecclesia aperiet os ejus, et adimplebit illum spiritu sapientia el intellectus, et stola gloria vestiet illum.* Gratia ante omnia imbuuntur ministri Ecclesiae, XII, 15, 2 : *Antequam exires de vulva, sanctificati te.* Gratiam propriam cuilibet statui dat Deus. XVIII. 303, 1. Eleam admolitur sæpo pro noslra dispositione 625, 2 : *Unicuique autem nostrum data est gratia secundum mensuram donationis Christi.* Gratia ad singulos aclus datur, V, 78, 2 : *In omnibus viis tuis cogita illum, cl ipse diriget gressus tuos.* Deus occurrit per gratiam anione se desideranti, XVI, 320, 2. Sua dona dat sedulis el diligentibus, 373, i : 0ui *prior descendisset* in *piscinam post motionem aqux, sanus fiebat a quacumque detinebatur infirmitate.* Gratia datur fervidis et alacribus, IX, 506, 2 : *Miseretur* (Deus) *excipientis doctrinam miserationis, el qui festinat in judiciis ejus.* Gratia ipsa super caput justi est, V. 280,1 : *Benedictio Domini super caput justi.* Gratiarum copia datur obedientibus, 33, I : *Audi, fili mi, disciplinam patris tui..... ut addatur gratia capiti tuo. et torques collo tuo.* Augmentum graliæ justo datur a Deo eodem instanti quo actum bonum elicit, IX, 354, 1 : *Benedictio Dei in mercedem jusli festinat, el in hora veloci processus illius fructificat.* Hæcque ab eo perficitur, 348, 1 : *Datio Dei permanet justis, et profectus illius successus habebit inxtcrnum.* Gratia pro gratia quid, XVI, 311, 1 et seq. : *De plenitudine ejus nos omnes accepimus, cl gratiam pro gratia.* Gratiam accipere pro gralia quid sil, XIV, 402, 1 cl seqq. : *El cxxquabil gratiam gratia ejus.* Graliæ auxilia varia, *Psalm.* I, 129, 2: *Deduxit me super semitas justitia, propter* nomen *suum.*

VI. GRATIS ACTUALIS NATURA ET DIVISIO HI ORDINE AD COOPERATIONEM LIBERI ARBITRII. — !• Gratia Dei quam sil efficax, 11,323, 1, 2. Gratia Dei quam sit potens, IX, 398, I. Ejus blanda vis el efficacia, XVI, 398, 2 : *Nemo potest venire ad mc, nisi Paler, qui misit me, traxerit eum.* Gralia Dei naturam superat, XI, 503, 2 : *Qui autem sperant* in *Domino, mutabunt fortitudinem, assument pennas sicut aquilx.* Gratiam Dei humana fragilitas non exæqual, 401, I. Graliæ efficacia in quo sila sil, XII, 585, 1 : *Auferam cor lapideum*

dr urne eorum, el dabo eis cor carneum. Gratia omnis est efficax in actu primo, IX, 453, 2 : *Multa lapientia Dei, et fortis in potentia, videns omnes tine intermissione.* Gratia efficax est gratia praedestinationis, estque summum Dei donum, X,173,2. Perducit hæc hominem ad salutem ct gloriam «ternam, *ibid.* Ejus elogia, *ibid.* Gratia Dei ct electio preservala lapsu in gravissima tentatione, XV, 510, i : *Dabunt signa magna, et prodigia, ita ul in errorem inducantur (si fieri potest), etiam electi.* Per gratiam efficacem vitia in Sanctis eradicantur, IX, 316, 2 : *Radices genLiWj superbarum arefecit Deus, et plantavit humtfes, ex ipsis gentibus.* Idem gratiae gradus in diversis diversos operatur effectus, XV, 531, H ; XVI, 252, I : *Venit autem primus, dicens : Domine, mna tua decem mnas acquisiva.* Gratia efficax propria prædestinalorum est, si semper efficax maneat, XVIII, 281, 2 : *Quis enim te discernit ? Quid autem habes quod non accepisti ?* Gratia predestinations est signata sigillo prescienti Dei, XIX, 291, 2 : *Firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc: Cognovit Dominus qui sunt ejus; et discedat ab iniquitate omnis qui nominat nomen Domini.* Gratia efficax non omnibus datur, XVI, 303, 2 : *Erat lux vera, quæ illuminai omnem hominem venientem in hunc mundum.* Gratiam efficacem dat Deus electis, reprobis sufficientem quidem, sed inefficacem, X, 173, 2 : *Ex ipsis benedixit, ct exaltavit ; el ex ipsis sanctificavit, cl ad sc applicavit ; et ex ipsis maledixit, et humiliavit, et convertit illos a separatione ipsorum,* Efficacem el congruam, ct cooperanlem habentes a Deo complete, trahuntur, XVI, 399, 1. Talis est necessaria ad salutem •X hypolhesi, *ibid.* Hæc a nobis assiduo petenda, *ibid.*

2* Gratia sufficiens datur et præparatur a Deo, etiam impiis, IX, 453, 2. Cur gratiæ tribuatur quod bi convertantur, quod non illi, XVIII, 188, 1 : *Sic ergo et in hoc tempore, reliquia secundum electionem gratiæ salvx faclx sunt.* Gratia quæ datur reprobis el predestinaos sæpe est physice æqualis, XIX, 291, 1. Gratia quando et quæ detur obduratis, VII, 259, 1 : *Considera opera Dei, quod nemo possit corrigere quem ille despexerit.* Gratiam sufficientem dat Deus in malo obduratis, ut convertentur, per quam, si convertantur, paulalim dat majorem, XII, 516,1 : Filii *dura facie, el i ¡domabili corde sunl ad quos ego millo te; el dices ad eos : Hæc dicit Dominus Deus.* St *forte vel ipsi audiant, el si forte quiescant, quoniam domus exasperans est.*

3* Gratia efficax et predestinado cum libero arbitrio quomodo concordel, XVII, 96, 1 : *Hunc definito consilio el przscientia Dei traditum, per manus iniquorum affligentes, interemistis.* Gratia non predeterminai actum liberum, XIX, 33, 2 : *Deus est qui operatur in vobis et velle, et perficere pro bona voluntate ;* 273, 2 : *Propter quam causam admoneo le, ut resuscites gratiam Dei, quæ est in te per impositionem manuum mearum.* Gratia adjuvans non tollit libertatem arbitrii, sed confirmat, *Psalm.* II, 30, 2 : *Adjuva nos, Deus, salutaris noster, et propter gloriam nominis lui, Domine, libera* nor. Gratiæ vis in opere bono polior est liberi arbitrii concursu, XVIII, 186, 1 : *Reliqui mihi septem millia virorum, qui non curvaverunt genua ante Daa(,* Aliter operatur Deus in homine, aliter in bruto, XIX, 35, 1 : *Deus est qui operatur in vobis el velle, cl perficere pro bona voluntate.* Operatur in homine politice, non despotice, *ibid.* In opero bono est principale agens, creatura instrumentum, XVIII, 269, 2 : *Neque qui plantat, csl aliquid, neque qui rigat ; sed qui incrementum dal Deus.* Quomodo operetur cogitare, vello ct perficere, XIX, 33, 1 ct seq.; 34, 2.

VII. Gr at is Dei cooperandum; quomodo ea OBTINENDA , CONSERVANDA ET AUGENDA EST. — I0 *Cooperandum Deo in nobis operanti,* X, 560, 2: *Consiliatus sum enim ut facerem illam : zelatus sum bonum, ct non confundar.* Liberi arbitrii cooperationem gratia requirit, XIX, 29!, 1 ; 427,2 : Gratia ex æquo et tolis viribus cooperandum est, 403, 2 ; 404, 1 : *Non enim injustus est Deus, ul obliviscatur operis vestri, ct dilectionis quam ostendistis in nomine ipsius.* Cooperationem nostram cum sua gratia quanti faciat Deus, XXI, 88, 2 : *Ecce sto ad ostium el pulso : si quis audierit vocem meam, et aperuerit mihi januam, intrabo ad illum, cl canabo cum illo, cl ipse mecum.* Nostra alacritate ad benefaciendum nobis provocatur, XI, 745,1 : *Quxsierunt me qui ante non interrogabant, invenerunt qui non quxsierunt me, dixi: Ecce ego, eccecgo ad gentem quæ non invocabatnomen meum.Concurrente* libero arbitrio, complet in nobis opus fidei, XIX, 147, 2 : *Dignetur vos vocatione sua Deus noster, el impleat omnem voluntatem bonitatis, et opus Dei in virtute.* Gratiam dat Christus ad mandata servanda, XX, 688, 2 : *Quis esi qui vincit mundum, nisi qui credit quoniam Jesus est Filius Dei ?* Qui majorem gratiam accepit, majorem reddere rationem debel, IX, 125,1 : *Quanto magnus es, humiliate inomnibus, el coram Deo invenies gratiam.* Pro mensura gratiarum neglectarum quisque acrius in dio judicii castigabitur, XV, 314, 1, 2 : *Regina Austri surget in judicio cum generatione ista, el condemnabit eam; quia venii a finibus terrx audire sapientiam Salomonis, et ecce plus quam Salomon hic.* Quidam gratiæ non cooperantur, XVI, 399, 1. Eam sæpo nonnulli in vacuum recipiunt, XV, 531, 1 : *Qui autem unum acceperat, abiens fodil in terram, ct abscondit pecuniam domini sui.*

2° *Gratia quomodo obtinenda.* Gratia non venit nisi per orationem et mortificationem, IX, 645, 2 : (htari *myrrha electa dedi suavitatem odoris,* X, 173, 2. Gratia ad bene vivendum a Deo postulanda wo, XX, 64, 1, 2. *Omne datum optimum, el omne*

donum perfectum, desursum est, descendais a Patre luminum. Eam semper postulantes, sunt pauperes spiritu, XV, <39, 2. Talis paupertas quatenus ambienda et agnoscenda, *ibid.* Gratiam magnam impedii parvus defectus, VII!, IH, 1: *Pessulum ostii mei aperui dilecto meo: at ille declinaverat, atque transierat. Anima mea liquefacta est, ul loculus est; quxsivi, el non inveni illum, vocavi, el non respondit mihi.* Privatio gratiæ argumentum superbia; est, at ejus copia et affluentia signum humilitatis, XIII, 408, I : *Da eis, Domino. Quid dabis eis? Da eis vulvam sine liberis, et ubera arentia* Mane excipienda oranti Dei gratia, VIII, 603, 2 : *Quod enim ab igne non poterat exterminari, slatini ab exiguo radio solis calefactum tabescebat; ut notum omnibus esset, quoniam oportet provenire solem ad benedictionem luam, et ad ortum solis te adorare.*

3° Gratia diligenter conservanda, IX, 486, 1 : *Eleemosyna viri quasi signaculum cum ipso, et gratiam hominis quasi pupillam conservabit.* Quanto cum tremore conservanda sit, VI, 376, 2 : *Beatus homo qui semper est pavidus; qui vero mentis est dur*, corruet in malum.* Qui gratiis abundat, gaudere lateat, 259, 2: *Ne gloriosus appareas coram rege, cl in loco magnorum ne steteris.* Conservatur ab Eucharistia, XVI, 406, 2 : *Qui manducat meam carnem, cl bibit meum sanguinem, habet vitam xlcrnam.* Eum diligenter conservat eleemosyna, IX, 486, 1.

4° Gratiam et merita quomodo augere semper possimus, XX, 583, 1 : St *cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum. El quidquid petierimus, accipiemus ab eo; quoniam mandata ejus custodimus, et ea qux sunl placita coram eo, facimus.* Gratia gratiam emimus majorem, XXI, 85, I : *Suadeo tibi cinerea me aurum ignitum probatum.* Gratia crescit per actus remissiores, XV, 279, 2 : *Quicumque potum dederit uni cx minimis istis calicem aqux frigida lanium in nomine discipuli, amen dico vobis, non perdet mcrccdem suam.*

VIII. De gratia sanctificante. — I® *Quid sil gratia sanctificans, seu justi*/fcanj.Gratia justificans per quam in filios Dei adoptamur, non est una simplex qualitas, sed multa Spiritus sancti dona, quin et ipsum Spiritum sanctum complectitur, XIII, 297, 1 : *El crii in loco ubi dicetur cis : Non populus meus vos, dicetur eis : Filii Dei viventis.* Gratia el Spiritus sanctus sunt correlativa, XVI. 604, i, 2 : *Et notum feci eis nomen tuum, ct notum faciam, ul dilectio, qua dilexisli me, in ipsis sit, cl ego in ipsis.* Gratiam sanctificantem ubique urget Apostolus, XVIII, 156, 1. Summum ejus opus est homini peccatoris justificatio, XIV. 152, 2 : *Deponet iniquitates nostras, et projiciet in profundum maris omnia peccata nostra. Dabis veritatem Jacob, misericordiam Abraham, qux jurasti patribus nostris a diebus antiquis.* Gratia sanctificans est causa formalis justificationis nostre ad gratiam et ad deificationem, XX, 412, 1 : *Per quem maxima et pretiosa nobis promissa donavit, ut per haec efficiamini divinat consortes natur*.* Ipsa non tantum imputative, sed intrinsece est nostra justitia, XVIII, 80, 2 : *Ei autem qui operatur, merces non imputatur secundum gratiam, sed secundum debitum. Ei vero qui non operatur credenti autem in eum qui justificat impium, reputatur fides ejus ad justitiam, secundum propositum grati* Dei.* Gratia sanctificans cur dicatur vitæ. XX, 319, 2 : Fin *similiter cohabitantes secundum scientiam, quasi infirmiori vasculo muliebri impertientes honorem, tanquam el cohxrcdibus grati* vit*.* Gratia infusa vocatur unctio, XIX, 361,2. Cur dicetur oleum unctio, XVII, 241, 1, 2. Oleo repraesentatur, V, 117, 2 : *Thesauros desiderabis, el oleum in habitaculo justi, el imprudens homo dissipabit itimi,* IX, 377, I. Gratia Spiritus sancti per unctionem declaratur, XX, 553, 1 : *Sed vos unctionem habetis a Sancio, el nostis omnia.* Gratia est vita animæ, *Job,* 253, 2; 25$, I : *Vitam el misericordiam tribuisti mihi, ct visitatio !ua custodivit spiritum meum.* Gratia est anima vitæ, peccatum mors, *Psalm.* I, 198, I, *Î: Eccc oculi Domini super metuentes cum, cl in eis qui sperant super misericordia ejus. Ul eruat a morte animas eorum, el alat cos in fame.* Per solam gratiam Christi justificati fuero qui justificati, XVII, 301, 1 : *Per gratiam Jcsu Christi credimus salvari quemadmodum el illi.* Decrevit nos Deus non justificare nisi post et per resurrectionem Christi, XVIII, 89,2. *Qui traditus est propter justificationem nostram.* Gratiam cur in salutatione, post Christ* ascensionem, paci addiderunt Apostoli, XXI, 17. i. Gratia Dei sanctificans, quo pretio ematur, XI. 649, 1,2 : *Qui non habetis argentum, properate, et emite, cl comedite: Venite, emite absque argento, cl absque ulla commutatione vinum cllac.* Gratis se anima peccato vendit, gratis a Deo redimitur, 616, 1 : *Gratis venumdati estis, el sine argento redimemini.*

2® *Proprietates et effectus grati* sanctificantis.* 1® Septem eju. e.Tcctus recensentur. XX, 411.1,2. I0 Expellit omne peccatum mortalo; 2* facit hominem gratum Deo ; 3® facit hominem rectum et sanctum ; 4® facit justum Dei filium cl hæredcm; 5® adducit omnes virtutes theologicas, et morales supernaturales; 6®est semen gloriæ; 7* est principium et causa tum satisfaciendi pro pra tentis culpis tum merendi augmentum gratiæ cl gloriæ *ibid.* Gratia reddit nos filios Dei adoptivos, XVI. 305, ! : *Quotquot autem receperunt cum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus.* Ipsa est causa accessus nostri ad Deum, XX, 182, 2: *Appropinquate Deo, cl appropinquabit vobis.* Gratiæ sanctificantis et aquæ analogia;, XVI, 356, 2 : *Si scires donum Dei, el quis est qui dicit libi : Da mihi bibere, tu forsi-*

m pelisses ab eo. et dedisset tibi aquam vivam. fist velut fons, V, 142,1 : *Dibe aquam de cisterna tua, ei fluenta putri tui.* Cur ca dicatur aqua viva, XVI, 356,2; 357. 1. Hæc velut ros est, X,411,2: *Medicina omnium in festinatione nebula; et ros obvians ab ardore vehementi humilem efficiet eum.* Gratia Dei in anima est velut aqua in terra arida, *Psalm.* II. 441, 1 : *Anima mea sicut terra sine aqua libi. Ipsa est* vena aquarum viventium, XII, 145, *i : Dereliquerunt venam aquarum viventium Dominum.* Animam rigat et inebriat, IX, 664, 2 : *Dixi: Rigabo hortum meum plantationum, et inebriabo prati mei fructum.* Est fons saliens in cœlum, 358, 2 et seq.: *Qui bibit ex aqua hac, silici iterum ; qui autem biberit ex aqua quam ego dabo ei. non sitiet in xternum.* Ejus varii effectus recensentur, *ibid.,* et seq. Gratia Spiritus sancti quos in anima effectus pariat, XIII, 526,S: *El fons de domo Domini egredietur, ct irrigabit torrentem spinarum.* 580, 2. Gratia sanctificans aecum affert aliquando auxilia prævenientia, XVI, 358, 1. Ejus elogia et effectus, VI, 132, 2 et seq.; *Psalm.* I, 77, 2 : *Multiplicáis sunt infirmitates eorum, postea acceleraverunt.* Gratiæ effectus in nobis el in Christo, XVI, 87, 2.

2* *Gratiæ abundantia sub lege Christi.* Gratia major Novi Testamenti quam Veteris, XII, 164, 1. Gratia major data homini lapso per Christum q ïam data Adæ in statu innocenti©, XIV, 343, 2. Eam Adam amisit peccando, sed eam Christus per Spiritum sanctum datum reparavit, XVI, 632, 2 : *Hccc cum dixisset (Jesus), insufflavit, el dixit eis : Accipite Spiritum sanctum.* Gratia Christi est uberior et potentior peccato Adæ, XVIII, 103,1, 2 *: Sicut per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt mulli, ita et per unius obeditionem justi constituentur multi.* Ea so etiam ad angelos extendit, qui per ejus merita sunt justificati, *ibid.* Ea superabundavit ut per cum regnum jusliliæ instauraretur, regno peccati destructo, 105, 2: *Ubi autem abundavit delictum, superabundavit gratia, ut sicut regnavit peccatum in mortem, ita el gratia regnet per justitiam in vitam sternam.* Qualis sit gratia el cognitio quam afferl lex nova, XIX, 428, 1 : *Non docebit unusquisque proximum suum, et unusquisque fratrem suum, dicens : Cognosce Dominum; quoniam omnes scient me. a minore usque ad majorem.* Gratia Salvatoris quæ sit et quæ nos doceat, XIX, 332, 1 : *Apparuit enim gratia Dei Salvatoris nostri erudiens nos, ut abnegantes impietatem et sxcularia desideria, sobrie, el juste, el pie vivamus in hoc sæculo.*

3* Gratia quanti sit, ejus pretium el dignitas, XVIII, 244,1,2: *Gratia Domini nostri Jesu Christi cum omnibus vobis.* Rebus omnibus polior est, cur. VI, 132,2 el seq Omnibus naluræ bonis præponenda est. X, 97,1 : *Salus animæ in sanctitate jvstiliæ, melior est omni auro et argento.* Oculos Dei et angelorum pascit, <1, 1. Gratiam et cbaritatem in bonis operibus maximo spectat Deus, V, 483, 2. Ejus decor et species, 241, 1, 2. Amœna est instar paradisi, 333, 1 : *Gratia sicut paradisus in benedictionibus, et misericordia in sxculum permanet.* Est decor el venustas animæ, IX, 486,1. Est vestis animæ, XVIII, 82, 1. Justum cumulat omni decoro, jucunditate et fructu spirituali, X, 333, 1. Gratia per mulierem speciosam repræsontatur, 241, 1, 2. Recto pupillæ oculi comparatur, *ibid.* Gratia Spiritus sancti per calculum Isaiæ designatur, XI, 178, 2.

4° Gratia lux est, peccata tenebra, *Psalm.* I, 170, 2: *Ad vesperum demorabitur fletus, el ad matutinum lælilia;* Psalm. II, 278, 2 : *Dilexi. quoniam exaudiet Dominus vocem orationis mcæ. Quia inclinavit aurem suam mihi, ct in diebus meis invocabo.* Gratia est lux animæ supernatural, VI, 83, 2 ot seq.: *Lucerna Domini spiraculum hominis, quæ investigat omnia secreta ventris.* Ipsa ei pro respiratione est, *ibid.* Luci recto comparatur, XVI, 302,1 : *Lux in tenebris lucet, ct tenebræ eam non comprehenderunt.* Est velut lux cœleslis, IX, 25, 2 : *Si sequaris justitiam, apprehendes illam ; el indues quasi poderem honoris. et inhabitabis cum ea, et proteget tc in sempiternum, et in die agnitionis invenies firmamentum.* Gratia Dei est dispositio ad sapientiam, 218, 2 : *El ipse dabit tibi cor ; ct concupiscentia sapient c dabitur libi.* Gratia et gloria est hæreditas sapienti©, 653,1 : *Spiritus... meus super mcl dulcis, et hæreditas mea super mcl cl favum.* Gratia naturam perficit, VI, 217, 2. Gratia est pinguedo animæ, *Psalm.* I, 401, 1 : *Sicut adipe ct pinguedine repleatur anima mea ; ct labiis exullalionis laudabit os meum.*

& Gratia est gloria inchoata, XVHI, 73,2; 233, 1 : *Non csl regnum Dei esca ct potus: sed justitia, ct pax, et gaudium in Spiritu sancto;* Psalm. III, 330,1. Finaliter est vita æterna, XVIII, 115, 1 : *Stipendia enim peccati mors; gratia autem Dei, vita æterna in Christo.* Gratiæ spiritus ex parto Dei est ælcrnus, cl cum justo manet in sempiternum, nisi ipso eum sponte excutiat, XI, 698, 1,2 : *Hoc foedus meum cum eis, dicit Dominus : Spiritus meus, qui est in tc, cl verba mea, quæ posui in ore tuo, non recedent de ore tuo, ct de ore seminis tui, et do ore seminis seminis tui, dicit Dominus, amodo et usque in sempiternum.* Ab ca non est redeundum ad peccatum, XVIII, 111, 2 : *Ita et vos existimate vos mortuos quidem esse peccato, viventes autem Deo.* Gratia gratum faciens tollitur peccato mortali, XV, 532, 2 : *Tollite itaque ab cn talenta, et date ei qui habet decem talenta;* XVI, 206. 1 : *Et dixit adolesccntior ex illis patri: Paler, da mihi portionem substantias quæ me contingit,* XX, Gratiæ lex quandiu duratura est, XXI, 352, 2 ; 352, 1, 2 et seq. *{Vide* Justificatio, Meritum).

3° *Gratiæ incertiludo et signa.* Primo. *Gratiæ in-*

certitudo, VI, 56; 2; *Quis potat dicere: Mundum est Cor meum, purus sum apeccato ?* Incerti sumus do statu gratiæ in nobis existente, VII, 305, 2 ; 306, 1, 2 et seq.: *El (amen nescit homo utrum amore an odio dignus sit.* Gratiæ status nemini perspectus absque revelatione divina, *Job,* 235, <: *Etiamsi simplex fuero, hoc ipsum ignorabit anima mea.* Justi non certo sciunt se osso in gratia, XVIII, 279, 1 : *Nihil mihi conscius sum, sed non in hoc justificatus sum.*

Secundo. *Gratiæ signa.* Ejus tria indicia *: primum,* odium peccati; *secundum,* mortificatio carnis et omnium malarum cupiditatum ; *tertium,* zelum salutis proximi ex amore Dei proveniens, XX, 575, 2 : *Nos scimus quoniam translati sumus dc morte ad vitam, quoniam diligimus fratres.* Gratia comitem habere debet veritatem, XVI, 88, 1,2; 310, i : *Vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti a Patre, plenum gratiæ cl veritatis.* Gratiæ sigillum, XVIII, 593, 2 : *In quo* (Christo) *credentes signati estis Spiritu promissionis sancto* ; 647, 1 : *Nolite contristare Spiritum* sit *netum Dei, in quo signati estis in* dic *redemptionis.*

te Qualis gratia fuerit in Christo, in beata Virgine, cl in quibusdam sanctis. I0 Gratia Christi fuit nostræ dispar quadruplicitcr, fuit ei naturalis, XVI, 87, 2. Quanta illa fuerit, 88, 1; 310, 1, 2. Gratiæ plenitudo animæ Chi isti infusa fuit in primo ejus conceptionis instanti, XIII, 366, 2. Christi ut hominis, gratia non fuit infinita, XVI, 351, 2 *(Vide* Jesus Chr ist us).

(•Gratiæ Dei plenitudo in beata Virgine fuit, IX, 631,1. Plenitudo gratiæ beatæ Virginis quanta,Vili, 456, 2. Gratia Deipara initio conceptionis superavit gratiam primi angeli, et quomodo semper ea accreverit, XVI, 17, i. Gratiæ omnes aliorum sanctorum in cani confluxere, 15, 2 el seq. Quomodo ipsa plena gratia, 16,2. Gratia beatæ Virginis quasi infinita, quo sensu, Vili, 455, 2 *(Vide* Mar ia).

3° Quæ gratiæ concessa) a Christo S. Mari© Magdalen©, XVI, 129, 2. In gratia an confirmati Apostoli accepto Spiritu sancto, XVII, 84, I. Gratia Pauli fuit efficacissima, 218, 1, 2. An gratiæ fuerit offectus quod Paulus non peccavit ex malitia, sed tantum cx ignorantia, XIX, 184. 1.

GRATIA (sumpta pro venustato, sive decoro ot concinnitate tum corporis, tum gestuum et actionum). Gratia corporis quid sit, VI, 527, 2; 528,1, 2 etseq.: *Eallax gratia cl vana est pulchritudo; mulier timens Dominum ipsa laudabitur.* Gratia tam form© quam morum in femina maximo requiritur, V, 325, 2 : *Mulier gratiosa inveniet gloriam, cl robusti habebunt divitias.* Quam ista gratia viro suo sit pretiosa, X, 241, I, *2 : Species luHeiis exhilarat faciem viri sui, et super omnem concupiscentiam hominis superducit desiderium.* Gratia in muliere etiam sedulitatem ct diligentiam significat, 10, 2 : *Gratia mulierif scdulx delectabit virum suum, st ossa illius impinguabit.* Ejus vis, *ibid.* Maxime se exent in ore et oculis, *ibid.* Utriusque qualitas, quibus censibus percipiatur, *ibid.* Gratia mulieris quadruplicitcr accipitur, 112: *Gratia super gratiam mulier sancta et pudorata. A* Deo habet suam originem, *ibid.* Gratia quomodo præcedat verecundiam, 153, 2 et seq : *Ante grandinem prxibit coruscatio; el ante verecundiam prxibit gratia, et pro reverentia accedet libi bona gratia.* Gratia dicendi reges ct principes sibi conciliat, VI, 152, 2 : *Qui diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum suorum amicum habebit regem.*

GRATIA (sumpta pro favore). Gratia principm paranda per industriam, VI, 462, 1.

GRATIA (S.). S. Gratia martyr Japonensis cum tota familia, XVI, 79, 2.

GRATIÆ. Grati© 1res, cur, VII. 182, 1. Gratiæ quomodo pingerentur, cI quid earum situs et ordo designet, IX, 369, 1. Gratiæ animos hominum capiunt et inescant, X, 10, 2. Dicuntur ridere, *ibid.* Gratias fingebant veteres alatas, quæ ad homines advolarent, V, 73, 2.

GRATIARUM ACTIO. 1° *Gratiarum actiones Deo agere omnes tenentur pro quibus et quando.* Gratias Deo agere quinam debeant, *Psalm.* II, 275, 1,2 : ¡Yo¡ çui vivimus *bentdicimus Domino, ex hoc nunc et usque in sxculum* Gratias ©quales Deo debent agere el pauperes el divites, 1,714.1: *Dives non addet ad medium sicli, et pauper nihil minitel.*

Gra ias agere debemus in rebus omnibus, XIX. 139, 2 *:Sine intermissione orale, in omnibus gratias agite.* Non tamen pro re futura, sed preterita, XVIII, 127. I. Gratiæ Deo sunt agendas pro omni opero bono, cl pro prosperis ©quo atque adversis, V, 485, 2 : *Devela Domino opera tua, cl dirigentur cogitationes tux.* Duo tituli quibus Deo gratias agere debemus, XVIII, 661, 1 : *Gratias agentes semper pro omnibus Deo et Patri.* Grati© agendas ob accepta beneficia, X, 545, 2: *Et nunc orate Deum omnium, qui magna fecit in omni terra, qui auxit dies nostros a ventre matris nostrx, et fecit nobiscum suam misericordiam.* Item pro sapientia obtenta, 304, 2 : *El ipse tanquam imbres mittet eloquia sapicnlix sux, el in oratione confitebitur Domino.* Item pro dono graliæ, XV III, 422, 2 : *Ex mullorum personis, ejus qux in nobis csl donationis, per mullos gratiæ agantur pro nobis.* Et pro Christianismo, 371, 2. Grati© agendas Deo ob datas escas, fruges et omnia dona naturalia, XIII, 505, 2 : *El comedetis vescentes, et saturabimini; et laudabitis nomen Domini.* Gratiarum actio in cibi sumptione usurpata a Judæis, XVII!, 231, 1 : *Qui manducat, Domino manducai.* Et priscis Christianis, XIX, 226, 1.2: *Omnis creatura Dei bona est, ct nihil rejiciendum quod cum gratiarum actione percipitur.* Gratiarum actio decorat convivium, maximo sacrum. X, 151, 1 : *Gemmula carbunculi in ornamento auri, et comparatio mu-*

ticorum in convivio vini. Christus ante consecrationem gratias egit Deo Patri, XVIII, 341,2 : *Calix benedictionis cui benedicimus, nonno communicatio sanguinis Christi est?* Ea etiam in .Missa usurpatur, XIX, 193,2: *Obsecro primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones.* Gratiarum actio est victima Novi Testamenti, XXI, 176, i, 2 : *Benedictio, el claritas, et sapientia, ct gratiarum actio, honor et virtus ct furlitudo Deo nostro.* Ea Deo gratissima est quæ in Missa fit, 128, 1. Hæc pro beneficiis a Deo acceptis vocatur sacrificium laudis, 176, I. Est unicum sacrificium quod Deo præstaro possumus et debemus, 176, 1, 2. Gratiæ agendas etiam pro adversis, XVIII, 660, 2; *Job,* 69, 1 : *Si bona suscepimus de manu Dei, mala quare non suscipiamus? Gratiarum* actio afflictiones allevat, 43, 2.

Gratias quas Deo mane et vespere agere Christianus debet, XIV, 556, 1 : *Si ergo Pater ego sum, ubi est honor meus? et si Dominus ego sum, ubi esl limor meus?* Gratiarum actio debet esse frequens Christiano, *XVHI,* 249, 2 : *Gratius ago Deo meo semper pro vobis in gratia Dei qux data est vobis in Christo Jesu.* Gratiæ infinitae Deo infinitis modis debentur, XIV, 268, 2.

2® *Gratiarum actionis motiva et fructus.* Ad eam excitamentum, II, 491, 2 ct seq. : *Adorato Domino Deo luo, epulaberis in omnibus bonis qux Dominus Deus tuus dedit libi.* De gratiarum actione documenta insignia, *ibid.* Ejus quatuor fructus, 492, 1. Est remedium contra tcnlaliones, I, 557, 2. Hac animi conciliantur, *ibid.* Id probatur exemplo, *ibid,* el seq. Gratiarum actio est optima ratio impetrandi a Deo donum perseveranti® ct pertingendi ad salutem, XXI, 175, 2.

Victima oblata pro gratiarum actiono eodem die debebat comedi, II, 44, 2. Quaro, et quid hoc significet. *ibid.*

GRATIOSITAS, GRATIOSUS. Gratiositas est maior auro et argento, VI, 132, 1 : *Melius est nomm bonum, quam divilix multa) : super argentum el aurum gratia bona* Ejus elogium, *ibid.* Arcet invidiam, parit amorem, *ibid.* Gratiosus in verbis ab omnibus amabitur, 242, 2: *Labia deosculabitur, qui recta verba respondet.*

GRATITUDO. Gratitudo ostendenda post acceptum beneficium, VI, 248, i : Gratitudo Deo grata est instar sacrificii, X, 215, 1 : *Retribuet gratiam, qui offert similaginem; ct qui fácil misericordiam, offert sacrificium.* Gralitudinis nota qualis, *Job,* 47, 4, 2 : *Dominus dedit, Dominus abstulit: sicut Domino placuit, ita facium est : sil nomen Domini benedictum.*

GRAVIS, GRAVITAS. Gravis ponitur interdum per enallagen pro *magno,* id est multo, XI, 461, 1 ; XIV, 187, 2; 229, 1. Gravitas etiam ad animum transfertur, VI, 327, 2 et seq.

Gravitatem lenitati patres misccro debent, X, 93, 1.

GREGORIUS THAUMA'I URGUS (S.). P S. Gregorius Thaumaturgus mirabiliter a Deo directus fuit, I, 737, 1. A S. Joanne, beat® Virginis jussu, edoctus fuit, V, 208, 2; XV, 288, 2. A S. Joanno in somnis accepit Symbolum quod Origcnislis opponeret, et ab eo in orthodoxa fido confirmatus fuit, XII, 517, 2; XXI, 5, 1.

2° Tota vita so credidit esse peregrinum, nihilquo proprium possidere voluit. II, 332, 2; XIX, 478, 2 et seq. Quantam animarum sibi creditarum curam gesserit, XX, 309. 2. Unicuique propria dabat documenta, XVI, 179, I, 2. Offlcio judicis functus est, XVIII, 292, I, 2. Moysen imitatus est, orans aliis pugnantibus, I, 588, 2.

3° In fuga a Domino liberatur, XIX, 415, 2. Ejus miraculum cæcitato persecutores suos perculicntis, I. 228, 2. Fido sua montem templi fabricam impedientem, transtulit alio, XV, 393. 2; XVIII, 379,.1. In monto orans, visus est velut arbor, XV, 697, 2.

GREGORIUS NAZIANZENUS (S.). PS. Gregorius Nazianzenus Alexandri® studuit, XIV, 192, 1. Athenis nullam norat plateam, nisi ad templum ol scholas, X, 558, 1. Corpore parvo fuit, XIV, 405, 2. Vidit in somnis castitatem et sapientiam quasi sorores sibi apparentes, I, 13, 1 ; V, 73, 2; 186, 2; VIH, 343. 2 ; IX, 68, 2; X, 27, 1 ; 563, 2; XVIII. 320, 2; XX, 165, 1. Ejus pater in pauperes effusus erat, X, 120, I. Ejus parentes in morbo, virtutoS. Synaxis convaluere, XIV,471,1 ; XVI,405,2.

2° Quomodo ad solitudinem aspirant, XI, 492, I. In solitudinem se concessit, XVI, 52, 2. Similis fuit Joanni Baptist®, XV, 94, 2. Ejus silentium, 416, 2. Quomodo se ob nimium silentium justificari!, XIX, 172, 1.

3° Primarius Macedoniorum adversarius fuit, XIV, 37!, 2. Quomodo suo ad haereticos convertendos Constantinopoli exemplo profecerit, XIII, 53, 1, 2. Docebat suos injuriis beneficia rependere, 1, 377, 1. Ejus in inimicum clementia, XI, 192, 2. Sæpo conqueritur de malo carnis su®, XVHI, 504, 2. Sale, aqua et pano vivebat, X, 317, 1, Quantum in eo pœnitenliæ studium, XII, 412, 2 Fratri suo suadet ut a Juliani Apostat® familia so subducat, XX, 95, 2. Raro Theodosium imperatorem accedebat, X, 180, 2. Legem sibi indixit nunquam jurare, XX, 212, 1.

4’ Ejus studium ut sui pacem colerent, cuti propter se turbati essent, XIV, 36, 2. Consilimr Reboce® secutus est, in so subducendo ob motus concitatos, I, 283, 2. Suo discessu episcoporum lites sedavit, V, 537, 2. Relicto patriarchatu Constantinopolitano, rus concessit, XXI, 66, 1. Omnem terram pro patria habuit, XV, 84, 1.

5* Sacram Scripturam ex majorum expositione inlelligebat, X, 301, 1, 2. In *Apocalypsin* commentatus est, XXI, 11, 1. Paucis versibus ethicen Iotam Christianam complexus osi, IX, 3£, 2. Frequenter utitur apologis, 25, 2. Ejus orAio rivum imitatur, V, 563, 1.

GREGORIUS TURONENSIS (S.). S. Gregorius Turonensis o sacra Scriptura didicit infelicem sortem Leudastis, XI, 224, I. In somniis accepit quomodo patrem suum aegrum curaret, IV, 303, 2. Perspexit cogitationem S. Grcgorii Magni, ab coque cathedra aurea donatus est, IX, 334, 2.

GREGORIUS I, MAGNUS (S.). !• S. Gregorius undo omen accepit do Angliæ conversione, XII, 657, 4. S. Gregorius visis Anglis juvenibus venustis, de Angliæ conversione cogitare cœpit, XVI, 512, 1. Anglos per S. Augustinum ad fidem adduxit, XXI, 203, 1 ; 233, 1. Audita eorum conversione in spiritu exullavit, XVI, 204, 2. In Angliam porgens locustam obviam habens, indo ominatus est esso sibi eo loco standum, et Roma redeundum, XI, 501, 2.

2 Pontificatum fugit, XI, 292, 2. Judicio fulgid© columba agnitus ad pontificatum evehitur, XIV, 593, 2; XIX, 190, 1. Factus Pontifex ob eleemosynas, VIII, 640, 2 ; X, 68,1 ; XV, 183,1. Suum raptum e monasterio ad pontificatum deplorat, V, 256, 2. Luget so o religioso facium Pontificem, X, 286, 2; XVI, 201, 1. Pontificatus negotia queritur sibi impedimento esso in sapienti® studendo, X, 286, 2.

3° S. Gregorii in pontificatu indefessum studium, cura, labor, XVI, 179, 2. Aras ct templa idolorum a Christianis dirui solita, expianda decernit, IV, 433, 1. Mauritium imperatorem [sua humilitate et patientia fregit, V, 320, 2; 435, 1. Communi luo beat® Virginis imaginem in supplicatione jussit deferri, eaquo cessavit, V, 204, 2; 320, 2. In inguinaria lue Litanias publicas indixit, et ita pestem avertit, XIV, 51, 1. Cantum Psalmorum in meliorem ordinem redegit, X, 433, 2 ; 489, 2. S. Gregorio celebranti astabat angelus, XXI, 189, 1. 2. Mortuum ab excommunicatione absolvit. XV, 371, 2. Quomodo Gregoriani, Augustae cubiculariam, potentem sibi dari do remissis peccatis certitudinem moneat, XVIII, 136, 1. Suo tempore acies in cœlo vis<i belli Longobardici prognostic®, IV, 518, 1, 2. Cur voluerit appellari Episcopus universalis, XX, 376, 2.

4° S. Gregorio libros scribenti visus est Spiritus sanctus specie columbæ ad aures ejus sedentis, I, 14, 2; XI. 705, 2; XV, 112, 2. Ethicam preclaro in *Moralibus* docet, IX. 36, 1. Excellit morali sensu, V, 448, 1. Cur simplici stylo utatur, IX, 37, 2. Scripsit *Commentarium in Ezechielem* Roma obsessa a Longobardis, XII, 472, 2. Eas ipso homilías pro conciono ad populum dixit, *ibid.* In Ezechiele magnam reperii difficultatem, XI, 61, 1. Ob clades Longobardorum et imminentem Roma? obsidionem ingemiscens, Commentarium hunc abrupit, 804, 1. Ejus expositio mystica de templo Ezechielis in nonnullis reprehenditur, 819, 1. *Moralia* sua ubi laterent, Tajoni archiepiscopo apparens revelavit, XI, 746, 1.

5° S. Gregorii elogium et virtutes, V, 430, 1. Ejus in pauperes chantas quanta. VITI, 19, Î. Mira ejus in pauperes effusio, IX, 119, 1. Illius in pauperes et templa liberalitàs et eleemosyna*, XII, 741,1. Bona Ecclesiæ in alimenta pauperum expendit, V, 472, Ecclesiæ opibus pauperes per orbem juvit, XVII, 116, 1. Sæpo duodecim pauperes rnensæ adhibebat, ot inter eos semel Christum excepit, XVI, 196, 2; XIX, 214, 1. Et angelos, XIX, 513, 2; XX, 93, 2. Ejus animi celsitudo. XI. 687, 2; XVII, 25, 1. Ærumnis pressus Deo gratias egH, XXI, 178, 1. Quomodo in omnibus providentia divina niteretur, XII, 95, 1. insignis fuit animarum zelator, XX, 309, 2. Ob nimium contemplationis et studii ardorem stomacho laboravit, XIX, 249, 2. Haereticis primus esl Antichristus, XVIII, 187, 1 ; XIX, 159,1 ; XX, 202, 2. Luthero est ultimus Pontifex, XIX, 159, 4. Is an denotetur per aquilam clamantem in cœlo : XXI, 197, I.S. Gregorius 1res habuit amitas, quarum dispar fuit exitus, XV, 476, 2.

GREGORIUS II. Gregorii Pontificis Maximi ad S. Germanum patriarcham Constantinopolitanum epistola, IV, 356. L

GREGORIUS VII (S.). Gregorius VII Pontifex gratia compunctionis fuit privatus ob contactum monile neptis suæ, V, 190, 1. Gregorius VII an sit Gog, XIII, 756, 1.

GREGORIUS XIII. Gregorius XIII Pontifex quatuor viros integros et special© virtutis Ecclesiæ regimini præûciebat, V, 38, 1. S. Cœlestinum mirifice coluit, X, 162, 1. In omnibus operibus prestare volebat. 182, 1. Opes Ecclesiæ in utilitatem Ecclesiæ et salutem animarum erogavit, XII, 741, 2.

GREGORIUS XV. Gregorius XV Pontifex quid cardinali Bellarmino annos plurimos ei apprecanti responderit, V, 514, 2.

GREGORIUS AGRIGENTINUS (S.). S. Gregorio Agrigentino in episcopum consecrando columba insedit, XI, 705,2. S. Gregorius Agrigentinus falso accusatus pro falsis testibus intercessit, II, 467, 2 et seq.

GREGORIUS BCETICUS. Gregorius Bœlicus fuit schismaticus, ac proinde ejus scripta parva? sunt auctoritatis, V, 11, 1,2.

GREGORIUS DE VALENTIA. Gregorius de Valentia malo sentit censendo Elisemi) negativo so habero erga politionem Naaman regis idololatriae in templo cooperaturi, IV, 27, 1.

GRESSUS. Gressus significant opera, studia, actiones el Iotum vitæ institutum, VI, 75, 2 : *A Domino diriguntur gressus viri; quis autem hominum intclligere polest viam suam?* Ii diriguntur a Deo, *ibid.* Gressuum directio a solo Deo provenit, V, 492, 2 ol seq. *Cor hominis disponit viam suam; sed Domini esl dirigere gressus ejus.* Gressuum exterior maturitas respondero debet interiori stabilitali mentis et animi, X, 15.1 : *Column* aurez super bases argenteas, et pedes fii mi superplantas*

tlabilii mulieris. Gressus proborum perficiuntur, *Job,* 489, î: Fwh'ÿfa *ejus secutus at pes | mais; viam eJus custodivi, el non declinavi ex ea.*

GREX. Gres proprie est minorum animalium, XIII, (»16, 1. Grex dominum quotannis ditat, VI, 356, 2. Grex dat pastori lac, lanam, carnes, XI!, 749, 1. Greges tempore brums in Palaestina etiam noctu in pascuis sunt. XVI. 63, i. Gregis porta urbis Jerusalem cur ita dicta, IV, 236, i. Ilæc erat versus Orientem, *ibid,,* 2.

GROSSUS. Grossus quidnam, VII, 583, 2. Grossi sunt ficus immature, XXI, 156, 1. Grossi duplices in Ccubus sunt, XIV, 193, 2. Grossis Judæi comparati, VII, 584, 1,2.

GROS. Gruum excubiæ et industria in volando, I, 64, 2. Grues tempestatem presagiantes a mari ad mediterranea loca devolant, VI, 138, 1. Ibyci interfectorem prodidere, 381,1.

Grues sunt symbolum concordiæ, quia vivunt concordes, IX, 670, 1, 2. Item cautolæ, 617, 1.

G HYLLUS. Gryllus est locusta cinerei coloris, XIII, 479, 2.

GRYPHES. Gryphes an extent in rerum natura, et qualia sint animalia, 11, 64, 2 et seqq. Gryphi emblema, quid moralitcr designet, XII, 505, 1. Gryphi tropologico significent principes rapaces, II, 65. 2. Gryphi sunt species parabolarum, V, 17, 1. Gryphus avis symbolum est divitis avari, IX, 400, 1.

GÜALTHERÜS. Gualtherus Franciscos episcopus Pictaviensis quomodo contra suum iniquum judicem ad Dei tribunal appellant, XII, 144, 1.

GUBERNATIO, GUBERNATOR. P Gubernatio Dei qualis, *Psalm.* 1!, 260, 1. Gubernatio Filii Dei erga omnia ostenditur, XIX, 353, 2 : *Qui cum sil splendor gloriti, el figura substantia ejus, portansque omnia verbo virtutis suti.*

2® Gubernator qualis esso debeat, XIII, 78, 1 : *Igitur Uaniel superabat omnes principes ct satrapas, quia spiritus Dei erat amplior in illo.* Gubernator reipublicæ est velut navis nauclerus, XII, 701, 2. Gubernator imitari debot nauclerum, V, 27, 2 : *Audiens sapiens, sapientior erit, et intelligent, gubernacula possidebit.* Gubernatio tota in sapientia sita est, IX, 293, 2 et seq.: *Judex sapiens judicabit populum suum, el principatus sensati stabilis erit.* Gubernatio nonnisi probo committenda, XXI, 60, 2: *Qui vicerit, et castodxeril usque in finem opera mea, dabo illi potestatem super gentes, et reget eas in virga ferrea.* Gubernatores abstineant vino, VI, 212, 2 : *Et eris sicut dormiens in medio mari, et quasi sopitus gubernator, amisso clavo.*

3° Ubi gubernator prudens est, ibi populus prospere agit, V, 323, 1 : *Ubi non est gubernator, populus corruet ; salus autem ubi mulla consilia.* Talis gubernator reipublicæ prodest, mali obsunt, 404. 2 : *Ubi non sunl boves, prr^p* vacuum *est ; ubi autem plurima segetes, ibi manifesta est fortitudo bovis.*

GUDWALUS (S.). S. Gudwalus sacrificans plerumque vidit coelos aperiri ot angolos descendero, II, 53, 2.

GUDULA (S.). S. Gudulæ lucerna oxtmcta, fuit ab angelo reaccensa, VI, 503, 2.

GUIDO. Guido Fabricius o Syriaco Novum Te» lamentum vertit Latino, id ipso censet ess» S. Marci. XVIII, 29; XIX, 349, 1.

GUILLELMUS (S.). S. Guillelmus, dux Aquita< niæ, conversus lorica ferrea carnem domabat, XV, 96, 2. Quid senserit do pœnitcnlia, vitæquo circumspectione, 210,1. Ejus do humilitato sententia, XVI, 25, 2.

GUILLELMUS LACÆUS. Guillelmi Lacaei martyris uxor quam laato animo bonorum jacturam passa sit, XIX, 464,2.

GUISLA. Guisla monialis Marciniacensis quam fuerit claustri tenax; illius fide incendium, quod monasterium occuparat, restinctum, XI, 684,2.

GULA, GULO, GULOSI, GULOSITAS. L Gul .£ DEFINITIO ET PROPRIETATES. Io Gulæ (pro gulosilatis instrumento sumptæ) summum fauces vocantur, extremum stomachus, XIII, 372, 2 et seq. Gulosus quid sit, VII, 85, 1,2: *Dixi ego in corde meo: Vadam ct affluam deliciis, et fruar bonis; et vidi quod hoc quoque esset vanitas.* Infrunitus in Scriptura idem est quod gulosus, IX, 598, 1,2: *El animæ irreverenti et infrunite ne tradas me.* Pro deo gulosi habent suam gulam, XIX, 53, 2 ct seq. : *Mulli enim ambulant, quos sæpe dicebam vobis (nunc autem et flens dico), inimicos crucis Christi, quorum finis interitus, quorum deus venter est.* Cur gulosus complicaro manus et odere carnes suas dicatur, VII, 170, 1 : *Stultus complicat manus suas, el comedit carnes suas, dicens : Melior est pugillus cum requie, quam plena ulraque manus cum labore el afflictione animi.*

2° Gulosi assidui sunt in epulis, IX, 397, 2. Similes sunt lupis, *ibid.* Gulosi in ollis habitant, XII, 582, 2 : *Fili hominis, hi sunt viri, qui cogitant iniquitatem, ct tradant consilium pessimum in urbe ista dicentes : Nonne dudum ædificatæ sunl domus ? hxc est lebes, nos autem carnes.*

3° Gula est inexplebilis, IX, 598,1,2. Gulosi non satiantur unquam, V, 400, 1 : *Justus comedit, et replet animam suam ; venter autem impiorum insaturabilis.* Gulosi venter est vitæ Charybdis, XIX, 54, 1.

4" Gulosi suntimpudentes, IX, 598,1,2. Semper jurgia concitant, VI, 385, 2 et seq.: *Qui se jactat et dilatat, jurgia concitat.*

5» Gula quam sit improvida, IV, 346, 1, 2 : *Porro Holofernes jacebat in lecto, nimia ebrietate sopitus... Et percussit* (Judith)6i'j *in cervicemejus, et abscidit caput ejus.* Quam sil insana, 363, 1, 2.

6» Gula per vcnlrosum bruchum denotatur, XII, 484, 1. Gulosi emblema qui : sit, 386, 2 *El non*

clamaverunt ad inc in corde suo, sed ululabant in *cubilibus suis; super trilicum cl vinum, rumina-bant, recesserunt a me.* Gulæ typus Damascus est, 547, 2. Gulaj imago ot symbolum sunl Philistilín, XIV, 20, i.

II. Gula peccatum est, ioeoque fugienda. — An gula in comedendo sil culpa mortalis, XVIII, 567, 2: *Manifesta sunt opera carnis: fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, idolorum ser-vitus, iræ, scctæ, comessationes.* Communiter tan-tum venialis, 568, 2. Gulosus quaro in corpus suum peccat, sicut fornicator, 296, 2 : *Omne peccalum extra corpus est; qui autem fornicatur, in corpus suum peccat.* Gula fuit primum Ad® peccatum, et ea homini refrænanda, X, 265. 2 el seq.: *Noli avi-dus esso in omni epulatione, el non tc effundas su-per omnem escam.* Gula est homini mortificanda, IX, 397, 2. Ea domando principio Christianis, XVIII, 335, 2 el seq. : *Castigo corpus meum el in servitutem redigo, ne forte cum aliis prxdicaverim, ipse reprobus efficiar.* Gula cavenda in convivio apud principem, VI, 175, 1, 2 et seq. : *Quando se-deris ut comedas cum principe, diligenter attende quæ apposita sunl ante faciem tuam; et statuo cultrum in gutture tuo, si tamen habes in potes-tate animam luam.* Gulosilas ct ingluvies convi-viorum carpitur, XI, 394, 2 : *Sacerdos el propheta nescierunt præ ebrietate, absorpti sunl a vino, er-raverunt in ebrietate, nescierunt videntem, igno-raverunt judicium. Omnes enim mensa repleta sunl vomilu sordiumque, ita ut non esset ultra locus.* Gula in exquisito praeparandis cibis per-stringitur, 11, 65, 2 el seq.

III. Gulæ effectus et damna. 1® *Quot secum gula afferat incommoda in generali,* I, 724. 1 : *Sedit populus manducare, el surrexerunt ludere.* Gulæ incommoda, 111, 129, 1, 2: *Erat autem Eglon crassus nimis.* Gula mater est aliorum peccatorum, quod probatur exemplo filiorum Beli, 276, I Ex gula eorum manabant, ignorantia officii sui ; rapina victimarum, invitis offerentibus, ct quidem ante-quam victima Deo fuisset immolata, *ibid.* Gula ¿st magnus hominis inimicus, VI, 322, 1 : *Quando sub-miserit vocem suam, ne credideris ei : quoniam septem nequitia sunt in corde illius.* Qui sint ejus proles et comites, 147, 1 : *Qui seminat iniquita-tem, melai mala, el virga iræ sux consummabitur.* Gulæ alia damna, X, 129, 1 : *Somnus sanitatis in homine parco : dormici usque mane, et anima illius cum ipso delectabitur.* Epularum damna sunt, *primo,* hebetudo mentis; *secundo,* capitis, stoma-chique dolores, febres, apoplexiæ, etc. ; *tertio,* epu-lonum paupertas; *quarto,* animi harmonia disso-luta ; *quinto,* quod hominem faciant ineptum ad vi-gilandum, laborandum, etc., XX, 202, 2; 203,1,2: *Epulati estis super terram, et in luxuriis enutris-tis corda vestra in die occisionis.*

2® *Gula hominem torpefacil el in brutum mu-tat.* VII. 85, 2; IX, 397, 2. Obtundit sensum, el subvertit intellectum, Vil, 85, 2; IX. 129, 2. Gula destruit virtutesanimæ, IV, 90,2. Gulosus non vivit, sed cadaver est poüus, XIX, 237, 1, 2: *Qux in deliciis est, vivens mortua, est.* Gulosus primo-genita animæ pro gula vendit, 504, 1 : *Ne quis fornicator, aut profanus ut Eiau, qui propter unam escam vendidit primitiva sua.* Gula esi velut sepulcrum et infernus, VI, 443, 2.

3° Gula est mater libidinis. XVIII, 294, 1 : *Esca veniri, et venter escis, Deus autem et hunc et has destruet,* 296, 1. Ordinarie est libidini unita, IV, 363, i, 2. Ducit ad libidinem, IX, 597, 2: *Aufer a me veniris concupiscentias, el concubitus concu-piscentix ne apprehendant me.* Gula fomentum esi luxuriæ, XXI, 52, 1.

3® Gula deducit ad paupertatem,et per quot gra-dus, VI, 196, 2 et seq. *Noli esse in conviviis pota-torum, nec in comessalionibus eorum qui carnes ad vescendum comedunt; quia vacantes polibus, ct dantes symbola consumentur, el vestietur pan-nis dormitatio.* Esi insatiabilis vorago, 197, i Gulosi rediguntur ad inopiam, inde dolorem animi contrahunt, 339, 2.

4° *Gula causal morbos,* II. 246, 2 : *Audivi vos dicere : Quis dabit nobis escas carnium! bene no-bis eral in Ægypto. Lt del vobis Dominus carnes, et comedatis non uno die. nec duobus..... sed usque ad mensem dierum, donec exeat per nares vestras et vertatur in nauseam;* X. 265, 2 el seq. : *Noli avidus esse in omni epulatione, et non te effundas super omnem escam. In mullis enim escis crii in firmitas, ct aviditas appropinquabit usque ad cho-leram.* Aliquando causal mortem, 266, 2 et seq. : *Propter crapulam mulli obierunt; qui autem abs-tinens est, adjiciet vitam.* Gulosi quot morbos contrahant, VI, 90, 1 : *Livor vulneris absterget mala ; et plaga in secretioribus ventris.* Gula est causa multorum malorum el morborum, X, 126, 1, 2 : FiÿiKa, *cholera et tortura viro in-frunito,* 129, 1, 2. Gulosi diu vivero non possunt, nec dormire; eorum insomnia gravia, 126, 2: *Somnus sanitatis in homine parco; dormiet usque mane, el anima illius cum ipso delectabitur,* 128, 1,2. In sordibus et vomitu suo gulosus com-putrescet, XIII, 489, 2 : *Computruerunt jumenta in stercore suo.*

IV. Gula quomodo a Dso punita, XI, 339, 2 ; 340, 2. Gula impiorum fame punitur, X, 321. 2. Concupiscentiæ gulosorum sepulcra. II, 250, 1,2: *Vocalusquc est ille locus sepulcra concupiscentia ; ibi enim sepeliemini populum, qui desideraverat.* Gulosis quomodo Deus ad cibum et ad potum viam obstruat, XIII, 308, 1 : *Propter hoc sepiam viam tuam spinis.* Sæpo gula punitur penuria cibi spiritualis, 629. 2 : *Mittam famem in terram; non famem panis, neque sitim aqua, sed audiendi verbum Domini.* Gulosi in gehenna, gravissima torquebuntur fame, XVI, 114, 1, 2.

V Gula remedia. — Gulæ efficax remedium,

intueri *sordes,* phlegmata, vomitus, nauseam» et calera quæ ex ea sequuntur, lJ, 246, 2 et seq. Gulorum varia exempla, VI, 197, 1 ; XI, 394, 2. Gu/æ vincendi modus, XII, 387, 2 : *Fregit ad numerum dentes meos, cibavit me cinere.* Gula vincitur, sicut libido, non tam resistendo, quam occasiones et illecebras fugiendo, VII, 91, 1 : *Cogitavi in corde meo abstrahere a vino carnem meam, ul animum meum transferrem ad sapientiam, devitaremque stultitiam, donec viderem quid esset utile filiis hominum.*

GUNDESINDÜS. Gundesindus episcopus Compostellanus, precibus matris a purgatorii poenis ereptus, XIV; 509, *i.*

GUSTUS. Gustus refugit insulsa, *Job,* 159, 2 : Gustus symbolum est discretionis, V, 33!, 2. Gustus primus contemplationis gradus, VII, 490,2 et seq.

GUTHLACUS (S.). S. Gulhlacus cœlesti prognostico ante ortum designatus est, XII, 14, 1. Ejus nomen quid anglico sonet, *ibid.*

GUTTA. Gutta est stacte, sive lacryma myrrhæ, IX, 646. 1.

Gutta capitur pro gemma pretiosa, *XII,* 699,1,2. Guttatus color est idem qui varius, XIV, 428, 2.

GUTTUR. Guttur in *Cantico* quid significet, Vili, 196, 2 et seq.; <78, 1, 2.

Guttur impiorum abominationem exhalat. XVIII, 72. i.

GYGES. Gyges per annulum magicum se faciens invisibilem, occidit Candaulem regem Sardorum, IV, 364, 2. Gygis annulus revera magicus fuit, XIV, 349, 1. Gyges uon est idem qui Gag, XXI, 356, 1.

GYMNASIUM. Gymnasiorum quanta sit antiquitas, XII; 442. 1. Gymnasium quid, qualo olim Judæi a vera religione apostatantes Jerosolymis ædificarint, IV, 413, 2 et seq. ; 513, i, 2.

GYMNOSOPHISTÆ. Gymnosophistarum Indorum abstinentia, XIII, 14, 1. Eorum continentia, II, 13, 1.

GYNÆCONITIS. Gynæconitîs dicebatur apud Græcos pars domus feminis deputata, XIV, 513, 2.

GYRUS. Gyrus spatium est gloriæ impii, V, 552, 1.

GYSUS. Gysum vocat Josephus murum interjacentem inter atrium sacerdotum et laicorum, IV, 460, 1.

HABACUC. *Habacuc* nomen significat *luctatorem cum Deo,* quam bene prophetæ nomen hoc conveniat, XIV, 198,1. (Juxta alios, nomen *Habacuc* est reduplicatio radicis Hebraic® *habac,*quæ significat *comprehendere, amplecti* cum amore.) Quando floruerit, XI, 58, 1. An fuerit bic filius Sunamitidis, quem Elisæus vitæ restituit, XIV, 198, 1. Unde ortus, el quando prophetant, XI, 59,2; XIV,198,1. Videtur esse unus do prophetis quos ad Manassen Deus misit, XIV, 198, 1. Quid scribat, XI, 59, 2. Ex professo prophetat contra Juda et Jerusalem, consequenter Chaldæorum per Persas interitum prædicit, XIV, 199, 1. A Cyro liberatore assurgit ad Christum, eiquo carmen insigne pangit, *ibid.* Canticum Habacuc an litteraliter» an allegorico, an mixtim accipiendum sit, in eo allegoricus sensus praecipue intentus est a Spiritu sancto, 238, 239. Ipsum est partim oratio, partim et magis canticum, *ibid.* An ipse in eo deprecetur veniam sui peccati, an vero peccatorum populi, 239. Quando conqueratur de sui œvi pravitate, 201,1. Cur Deum orans totius populi personam induat, 213,1. Prophetavit ante excidium Hierosolymæ: non est idem Habacuc qui ab angelo raptus Danieli in Babylonem prandium attulit, XIII, 193, 1, 2; XIV. 199, 2. An scripserit historiam de Daniele in lacum leonum misso, XHI, 193, 1, 2. Catalogo sanctorum ascriptus est, XIV. 199,2.

HABENA. Habena dicitur ab *habere,* XV, 327,1. Habenarum laxatio Dei irati signum est, XI, 575, 1, 2.

HABERE. 1° *Habere* pro *uti* sumitur interdum, XV, 322,1. Item pro *facere,* XX, 527,1. Item pro *posse,* 427, 1, 2. Item pro *tractare, ibid.*

2° Habendi modi varii, XIX, 434, 1. *Habere* significat actum continuatum, XVIII. 300, 2. *Habere aliquem in corde* est ejus recordari, ei eum amaro, XIX, 6, 2. *Habenti dabitur ;non habenti etiam quod habet auferetur,* quomodo intelligendum, XV, 321,1 ct seq.

HABET DEUM. Habet Deum episcopus oro obturato quomodo loqueretur, XI, 560, 2.

HABITARE, HABITATIO. De habitatione commoda sibi quisque prospiciat, VI, 461, 2. Habitaro Hcbræis est firmiter inhaerere, XIX, 278, 2. Habitare in civitatibus desolatis, quid, *Job,* 347,1 *(Vide* Domus).

HABITUS. 1® *Habitus sumptus pro* vesto, *seu* externa specie. Habitus est externa species, XIX, 25, 2. Habitus exterior prophetarum oral pallium cx pilis et setis animalium contextum et cilicium, XIV, 518, 2. Quis habitus ornatus in muliere, XIX, 203, 1, 2. Habitus vetularum qualis esso debeat, 329, 2. Habitum et vestem duram carpunt haere* lici, XI. 323,2 (Vide Vestis).

2° *Habitus sumptus pro habitudine.* Habitus sunt vestigia actuum præcedentium, *Job,* 490, 1 : Pesfígià *ejus secutus est pes meus ; viam ejus custo-*

diri, *et non declinavi ex ea.* Habitus peccandi ad peccatum inclinat, X, 28, 1 : /xo *venationi insidiatur semper ; sic peccata operantibus iniquitates.* Habitus peccandi sunt quasi funes peccatorum, V, 150, 2 : *Iniquitates suæ capiunt impium, et funibus peccatorum suorum constringitur.* Habitus mali ct vitia sunt hostes hominis, *Psalm.* I, 34, 2 : *Turbatus est a furore oculus meus, inveteravi inter omnes inimicos meos.* Habitudo bona animi reddit corpus habile et sanum, V, 435, 1,2: *Vita carnium, sanitas cordis; putredo ossium, invidia (Vide* Peccatum, Virtus).

HACELDAMA. *Haceldama* quid proprie sonet et qualis vox, XV, 598, 2; XVII, 69, 1.

IIADASA. Hadasa, sive Esther idem est quod myrtus, IV, 358, 2; 368, 1. Videtur esse Atossa mater Xerxis, *ibid. (Vide* Esther).

IIADRACII. Hadrach nomen est loci vicini Damasco, sed quis et ubi sit, incertum, IV, 451, 2. An sit oppidum Cœlesyriæ, 451, 2.

HADRIANUS imperator *(Vide* Adrianus).

HADRIANUS PAPA I. Hadrianus I Pontifex omnium diutissime Sedi Romano præfuit, XII, 642, 2 et seq.

HADRIANUS PAPA II. Hadrianus H quid de pontificatu sentiret, II, 244, 1.

HADRIANUS PAPA VI. Hadrianus VI quam in propinquos suos fuerit moderatus, II, 352, 1, 2. Ejus epitaphium quale, 489, 2.

HÆDUS. Hædus in lacte matris non coquendus, I, 622, 2 et seqq. Quid hoc tropologice et allegorica significat, 623, 1. HædoP/pascere facilius est quam armenia, VI, 358, 1.

Hædis immundæ cogitationes express®, VII, 510, 1. Typus sunt reproborum, et quare, XV, 534, 2. Hædus et vitulus, utpolo victim® pro peccato, sunt symbolum pœnilentiæ et mortificationis, XII, 852, 2. Hædi sunt typus poenitendum, \I 358 1.

II.EMORRHOIDES , HÆMORRHO1SSA. II®-morrhoides. communis Hebræorum morbus, XV, 605, 2. Hæmorrhoissæ expiatio in lego veteri, II, 98, 2.

Ilæmorrhoissa Evangelii fuit o Cæsaroa Philippi : fuit ibi a Christo sanata, et in miraculi memoriam ei imaginem erexit quotidianis illustrem miraculis, XV, 364, 1 ; 684, i. Non fuit Martha nec Veronica, 684,2. Ejus fides et reverentia, *ibid.,* ol 2. Cur tremens ante Christum prociderit, 685, 1, 2. Non habebat adhuc perfectam fidem in eum, *ilid.,* 2.

HÆREDITAS, HÆRES. !• *Hæreditas juxta Mosis legem.* Hæreditas cur dicatur calix, *Psalm.* I. 61, t, 2. Hæreditas per sortes olim dividi solebat, XII, 840,1,2; XVIII, 592, 2 ; XIX, 74, I, 2 ; 355, 2. Ilæredilates apud Judæos ex una tribu in aliam non derivabantur, XII, 238, 1. Hæreditalis successores apud Hebreos erant inares, non feminæ, H, 349, L

2* *Il.rreditas juxta aliorum populorum leges el morem.* Hæreditaria bona posteris transmittenda, III, 666, 2 : *Propitius sil miht Dominus, ne dem hæredilatem patrum meorum tibi.* Hereditas non tradenda ante mortem uxori, vel filiis, vel amicis, X, 180, 1 : *Filio ct mulieri, fratri et amico, non des potestatem super le* in *vita tua; el non dederis alii possessionem tuam ; ne forte paenileal te, et depreceris pro illis.* Hæreditas est æque dividenda, 365, 1 : *Ne pro his omnibus confundaris, el ne accipias personam ut delinquas. De lege Altissimi, et testamento, el de judicio justificare impium.de verbo sociorum et viatorum, el de datione hæreditalis amicorum.* Hæreditalis pars olim amicis testamento legabatur, IX, 591, i : *In tempore tribulationis illius* (amici) *permane illi fidelis, ul el in hxreditate illius coheres sis.* Hæreditas cito parta, successu et felicitate caret, VI, 72, 1, 2: *Hcréditas ad quam festinatur in principio, in novissimo benedictione carebil.* Hæreditas a patre relicta, non est nimis augenda. 171, 2 et seq.: *Ne transgrediaris terminos antiquos quos posuerunt patres lui.*

3° *Hæreditas spiritualis.* !• Hæreditas Dei Israelita: sunt, IX, 630, 1, 2 : *radicavi in populo honorificato, et in parte Dei mei hæreditas illius.* Quanta sit hæreditas Christi, XX, 355, 2 : *Tanto melior angelis effectus, quanto differentius præ illis nomen hæreditavil.* Quomodo, et quo titulo, et quorum haeres sit Christus, 35i, 2 : *Novissime diebus istis loculus est nobis* (Deus) in *Filio, quem constituit hæredem universorum.*

2* Hæres benedictionis Abrahæ quis sit, XVHI, 155, 2. Hæreditas Jacob quæ Deum colentibus promittatur, XI, 688, 1, 2 : *Et cibabo te hxreditate Jacob patris tui.* Hæreditas nostra qualis, XIX. 338, 1 : *Quem* (Spiritum) *effudit in nos abunde, per Jesum Christum Dominum nostrum, ut justificati gratia ipsius, hæredes simus secundum spem vilæ æternæ.* Hæreditas malorum et justorum, *Psalm.* I, 61, 1, 2. Hæreditas nostra non datur in hac vita, *Job,* 537. 2 : *Hxc est pars hominis impii apud Deum, el hæreditas violentorum, quam ab Omnipotente suscipient.* Hæreditas nostra est Deus etcœlum, XX, 244, 2 : *Regeneravit nos* (Deus) in *spem vivam, per resurrectionem Jcsu Christi ex mortuis in hæreditatem incorruptibilem, cl incontaminatam, et immarcescibilem conservatam* in *calis in vobis.* Et quidem incorruptibilis, incontaminata cl reservata nobis manet, 245, 1, 2; 246, 2. Hæreditas cœlostis est preclara soptupliciter, XII, 42, 1 : *Ego autem dixi : Quomodo ponam te in filios, et tribuam tibi terram desiderabilem, hæreditatem prxcleram exercituum gentium f* Hæreditas vit® ætemæ quam sit ampla, XV, 437, 1,2: *Omnis, qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter* I *nomen meum, centuplum aeexpiet, el vitam ¿1er-*

nam possidebit. Cur hæreditas sanctorum vocetur sors, XIX, 74, 1, 2 ; Cum *gaudio gratias agentes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in lumine.* Sita est in lumino Evangelii, *ibid.* Jus hæredilatis coelestis bonis operibus stabiliendum est, XVUI, 136, I, 2 : *Si autan filii, et hxredes; hxredes quidem Dei, cohxrcdes autem Christi; si tamen compatimur, ut el conglorificemur (Vide* Coelum, Gloria coelestis).

Hæreditas optima filiis relinquenda, est eleemosyna, XVIII, 478, *i: Qui autem administrat semen seminanti, et panem ad manducandum prxslabit, et multiplicabit semen vestrum, el augebit incrementa frugum justitia vestræ.* Hæreditantur vitia et virtutes, V, 105,1 : Hæredes tres superborum et avarorum, IX, 311, 2 ; *Cum enim morietur homo, hxreditabil serpentes, cl bestias cl vermes.*

ILERESIARCILE. 1° Hæresiarchæ episcopatu excidentes quem ambiebant, nova dogmata invenere, XVII, 199, 2 : *Cum vidisset autem Simon, quia per impositionem manus Apostolorum daretur Spiritus sanctus, obtulit cis pecuniam, dicens : Date el mihi hanc potestatem, ut cuicumque imposuero manus, accipiat Spiritum sanctum.* ILeresiarcha primus fuit Simon Magus, 195, d.

2* Hæresiarchæ plerique dæmonem habent parendomi, suggestorem et assessorem, VI, 113, 1 : J7r *qui erraverit a via doctrina, in cœlu giganlum commorabitur;* XVI, 451, 1 : *Cum loquitur mendacium* (diabolus), *ex propriis loquitur, quia mendax csl, el paler ejus;* XVUI, 319, 2; XIX, 222, 2 : *Spiritus autem manifeste dicit, quia in novissimis temporibus, discedent quidam a fide;* XX, 149, 2 : *Lingua ignis csl, universitas iniquitatis..... qux maculat lotum corpus, el inflammat rotam nativitatis nostrx, inflammata a gehenna.* Sunt pseudoebristi et seductores, XV, 509, 1, 2: *Surgenl enim pscudochrisli el pseudopropheta , el dabunt signa magna el prodigia, ita ul in errorem inducantur (si fieri potest), etiam electi.* Cur vocentur anlichrisli, XX, 587, 2 : *Omnis spiritus qui confitetur Jesum Christum in carne venisse, ex Deo est; cl omnis spiritus qui solvit Jesum, ex Deo non est, et hic est Anlichristus dc quo audiatis quoniam venit, cl nunc jam in mundo est.* Omnes hæresiarchæ fuere vol Epicuræi, vel Stoici, XVII, 321, 1 : *Quidam autem Epicurei et Stoici philosophi disserebant cum eo* (Paulo), *el quidam dic'banl; Quid vult seminiverbius hic dicere?* Hæresiarchæ inulti prophclæ nomen affectarunt, XI, 323, 2.

3* il eresiai charam superbia et obstinatio, VI, 112. 2 : *Vidisti hominem sapientem sibi videri ? Vagis illo spem habebit insipiens.* Nunquam ad Ecclesiam redeunt, XX, 552, 2 : *Ex nobis prodierunt, sed non erant ex nobis, nam si fuissent ex wbis, permansissent utique nobiscum, sed ut manifesti sini, quoniam non sunt omnes ex nobis.* Sudi,eorum resipuere, excepto uno Berengario, XIX, 402, 1 : *Impossibile est enim eos qui semel sunt illuminati, gustaverunt etiam donum cadeste, et participes fach sunl Spiritus sancti..... et prolapsi sunt, rursus renovari ad pœnitentiam.* Qua ratione aliquando convertantur, *ibid.*

4° Hæresiarchæ subito et misere utplurimum pereunt; id probatur exemplis, XII, 591, I, 2: *Kt erit manus mea super prophetas, qui vident cana, el divinant mendacium: in concilio populi mei non erunt, et in scriptura domus Israel non scribentur, nec in terram Israel ingredientur.* Peno omnes misero mortui, XX, 441, 2 : *Fuerunt vero el pseudoprophetx in populo, sicut et in vobis erunt magistri mendaces, qui introducent secius perditionis, el eum qui emit cos, Dominum negan^ superducentes sibi celerem perditionem.* Eorum funestus interitus, XXI, 341, 2 et seq. : *El apprehensa est bestia, cl cum ea pseudopropheta, qui fecit signa coram ipso, quibus seduxit eos qui acceperunt characterem beslix..... Vivi missi sunl hi duo in stagnum ignis ardentis sulphure. El exteri occisi sunl in gladio sedentis super equum.* Hæresiarchæ similes sunt cimicibus, quia vivi mordent, mortui fœtent, XV, 154, 2 : *Quod si sal evanuerit, in quo salietur? Ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur forus, et conculcetur ab hominibus (Vide* 1Leresis, ILeretici).

ILERESIS, ILERETICI. I. Quid sit h.eresis. — Hæresis et secta sonant idem ac *electio, factio,* XX, 441, 1 : *Fuerunt vero el pseudoprophetx in populo, sicut in vobis erunt magistri mendaces, qui introducent sectas perditionis* (græce alplaecc àxo)e(aç), *et eum qui emit eos, Dominum negant.* Hærelicus ergo est qui eligit quod credat, ideoquo non credendum quod docent Doctores et Ecclesia, *ibid.* Hæresis non semper includit schisma, 681, 2 : *ih sunl quiscgreganl semclipsos, animales, spiritum non habentes.* Hæresis est vestis peregrina quam assumunt Novantes. XIV, 277, 2 : *In die hostix Domini, visitabo super principes, ct super filios regis, el super omnes qui induti sunt veste peregrina.*

IL ILERESES OPORTET ESSE, ET QUARE.— *IIxreseon duplex csl causa, efficiens cl finalis.* 1« *Efficiens duplex : Prima* et remolior Dei justissima voluntas, qui sic verbi sui contemptum ulciscitur, el suos probat, XVIII, 357, 2 : *Nam oportet et hxrescs esse, ut el qui probati sunt, manifesti fiant;* XIX, 158, 1, 2 ot seq. : *Eo quod charitatem veritatis non receperunt, ul salvi fierent, ideo mittet illis Deus operationem erroris, ut credant mendacio. Secundam* propinquior causa, hominum ipsorum naturalis tum rebellio, tum cæcitas et ambitio, XVIII, 634, 1, 2 et seq. : *Ut jam non simus parvuli fluctuantes, el circumferamur omni vento doclrinx in nequitia hominum, in astutia ad circumventionem erroris.*

2® *Finalis causa duplex. Prima,* piorum probatio, nam hæresis probat orthodoxorum in fide

constantiam, H, 416, 4, 2 et seq. : *Si surrexerit in medio tui prophetes, aul qui somnium vidisse se dical..... el dixerit libi : Eamus, el sequamur d-os alienos quos ignoras, ct serviamus eis; non audies verba propheto illius aut somniatoris, quia tentai vos Dominus Deus vester, ut palam fuit utrum diligatis cum annon, in toto corde, et in tota anima vestra ;* V, 524, 2: *Sicut igne probatur argentum, et aurum camino, ita corda probat Dominus.*

Secunda, impiorum justa punitio, qui veritati Dei placido obediro ot acquiescere noluerunt. Quomodo a Deo puniendi sunt, XX, 455, 1 et seqq. : *Novit Dominus..... iniquos.... in diem judicii reservare cruciandos ; magis autem eos, qui post carnem in concupiscentia immundilto ambulant, dominationemque contemnunt, audaces, sibi placentes, sectas non metuunt introducere blasphemantes; ubi angeli fortitudine et virtute cum sini majores, non portant adversum se esecrabile Judicium ;* 442, 2 et seq. : *El multi sequentur eorum luxurias, per quos via veritatis blasphemabitur. El in avaritia fidis verbis de vobis negotiabuntur ; quibus Judicium Jam olim non cessat, cl perditio eorum non dormitat.*

III. Hæresis quantum et quale peccatum. — *{•Ifaretis quantum peccatum,* XIX, 339, 2: *Hærelicum hominem post unam ct secundam correptionem devita, sciens quia subversus est, qui ejusmodi est. el delinquit, cum sil proprio judicio condemnatus.* Est maxima iniquitas, 292, 2 : *Firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc : Cognovit Dominus qui sunl ejus ; et discedat ab iniquitate omnis qui nominat nomen Domini.* Hæretici sunt velut Sodomitas, XX, 448, 2 : *Et civitates Sodomorum ct Gomorrhxorum in cinerem redigens, exemplum eorum qui impie acturi sunt, ponens.* Hæresis est gravius peccatum peccato Sodomorum, 450, 1 : *Novit Dominus.... iniques... in diem Judicii reservare cruciandos; magis autem cos qui post carnem in concupiscentia immundilto ambulant.* Hæresis est abominatio desolationis, XIII, 134, I : *Et erit in templo abominatio desolationis.*

2° *Hæresis quale peccatum.* I0 H.eresis omnis est blasphemia in Deum, XIX, 191, 2 : *Habens fidem el bonam conscientiam, quam quidam repellentes, circa fidem naufragaverunt..... quos tradidi Satana, ul discant non blasphemare.* Eorum blasphemia, XX, 669, I : *Hi autem, quacumque quidem ignorant, blasphemant.* Quomodo Deum et sanctos blasphement, 454, 1, 2 : *Audaces, sibi placentes, sectas non metuunt introducere blasphemantes.* Blasphemant religionem, 442, 1 : *El multi sequentur eorum luxurias, per quos via veritatis blasphemabitur.*

2° Hæresis est impiolas. Hæreticorum impia consilia, XX, 671, 2. Eorum abominanda dogmata. 164, 2 : *Qux autem desursum est sapientia, primum quidem pudica est.* Eorum sacrilegia, 442, 1. Sunt volifragi, XIX, 192, 2. Sunl magia inlames, XX, 446, 1. Habent verba mortifera quibus iniquitatem loquuntur contra Dominum, XIII, 401, i, 2 : *Non libabunt Domino vinum, el non placebunt ei : sacrificia eorum quasi panis lugentium; omnes qui comedent tum, contaminabuntur: quia panis eorum anirnæ ipsorum, non intrabit in domum Domini.* Judæ sunt similes, XIX, 339, 2.

3» Hæresis est vera incredulitas. Hæretici negant Dei providentiam, XX, 451, 1. Item ejus imperium in res omnes, *ibid. : Dominationem contemnunt.* Ecclesiæ et Evangelio credere detrectant. XIX, 254, 1. Eorum patriarch® sunt philosophi. 85, 2 : *Videte ne quis vos decipiat per philosophiam et inanem fallaciam.*

4e Hæresis est vera idololatria, X, 525, 2 : *Pester David, et Ecechiam, et Josiam, omnes* (reges Juda) *peccatum commisenmt.* Hæresis est statua quam hæretici ornant et erigunt, XIII, 38, 2. Transgrediuntur terminos religionis a patribus sancitos, et hæresim assumunt quasi idolum, 357, 1 • *Facti sunt principes Juda quasi assumentes terminum.* Similes sunt, imo pejores idololatris, paganis et ethnicis, 410, 1, 2; XX, 446, 2.

5e Hæresis est spirituale adulterium, V, 183,1 ; IX, 612, 2. Hæresis nunquam est primum peccatum, sed semper necease est précédât vel superbia, vel libido, vel alia iniquitas, XIX, 292. 2.

IV. Ex quibus h.eresis nascatur. — *!• Hæresis nascitur ex diabolo,* XIX, 222, 2 : *Spiritus autem manifeste dicit, quia in novissimis temporibus discedent quidam a fide, attendentes spiritibus errorum, ct doctrinis dæmoniorum.* Ejus parens est diabolus, VI, 113, 1. Hæretici sunt filii diaboli, XX, 461, 2 : *Pellicientes animas instabiles, maledictionis filii.* Sunt lenones Salanæ, XVIII. 489,2. Pessimo dæmonum spiritu continentur, XIII, 446, 1. Multi habuero dæmones familiares, XX, 446, 1.

2* *Hæresis ex superbia oritur,* XVIII, 54, 1, 2. Superbias typhus est character et origo omnis hære>is. XIX, 253, 2 : SC *quis aliter docet, et non acquiescit sanis sermonibus Domini nostri Jesu Christi. et ei qux secundum pietatem est, doctrina!, superbus est, nihil sciens.* Ejus fons est superbia, XX, 453, 1 : *Audaces, sibi placentes.* Quod multis exemplis probatur, *ibid,* el 2. Hæresim peperii glori® appetitus, XVI, 421, 1 : *Qui a semetipso loquitur, gloriam propriam quant.*

5e *Hæreses natæ sunl ex nimis curiosa speculatione,* VI, 291, 1 : *Sicut qui mei multum conudit, non csl ei bonum , sic qui scrutator est majestatis opprimetur a gloria;* IX, 132, 1 : *Multos quoque supplantavit suspicio illorum, et* tn *vanitate detinuit sensus illorum.*

4° *Hæresis origò est libido,* V, 191,2 ; 268, 2 * *Aquæ furtiva dulciores sunl, el panis absconditus suavior. El ignbravit quod ibi sint gigantes, et in*

profundis inferni conviva ejus; VI, 113, 2 ; 157J: *Fovea profunda osalicnæ, cui iratus esi Dominus, incidet in eam.* Oritur a mala conscientia, XIX, 19!, 2 : *Habens fidem el bonam conscientiam, quam quidam repellentes, circa fidem naufragaterunt.* Mala vita desinit in hæresim ob quatuor causas, *ibid,* et seq.

5° Ilæretici plerumque ecclesiasticorum vitam prætexunt, suæ ab Ecclesia defectioni, V, 559, 1 : *Occasiones quæril qui vult recedere ab amico ; omni tempore erit exprobrabilis.* Hæresis maximo invadit impios, X, 59, 2 : *Qui relinquunt Deum, incident in illam* (linguam nequam flammæ comparatam), *cl exardebit in illis, et non exlinguelur ; el immittetur in illos quasi leo, et quasi pardus laedet illos.*

V. Quomodo sf.se diffundat hæresis. — Hæresis quomodo proserpat, et celeriter so diffundat, XXI, 202, 1. Ilæretici grassantur in cœlum, terras, purgatorium, infernum, quomodo, *ibid.* Hæresis est lepra, XV, 221, 2; XVI, 232, 2. Serpit ut cancer et ad quæ, et quare, XIX, 288, 2. Hæresis incipit a vilibus ministris, IH, 622, 1, 2. Hæreses propagato per mulieres, XVII, 285, 2: *Judæi autem concitaverunt mulieres religiosas el honestas..... ct excitaverunt persecutionem in Paulum et Bamabam,* XIX, 300, 2 : *Ex his enim sunt qui penetrant domos, et captivas ducunt mulierculas oneratas peccatis; qux ducuntur variis desideriis;* XXI, 58, 1 : *Permittis mulierem Jesabel, quæ so dicit propheten, docere et seducere servos meos.* Ilæretici per tumultus rem agunt, XVII, 317, 2: *Zelantes autem Judæi, assumentesque de vulgo viros quosdam malos, cl turba facta, concitaverunt civitatem, ct..... quaerebant eos* (Paulum et Silam) *producere in populum.* Eorum vanitas in sectandis asseclis, XVIII, 578, 2 : *Neque enim qui circumciduntur, legem custodiunt; sed volunt vos circumcidi, ut in carne vestra gloriantur.* Etsi ethnicos convertunt ad Christum, nihil ipsi prosunt, nocent potius, XIX, 10, 1 : *Quidam autem ex contentione Christum annuntiant non sincere, existimantes pressuram se suscitare vinculis meis. Quid enim, dum omni modo, sive per occasionem, sive per veritatem, Christus annuntietur ?* Quomodo, ct in quo ct quorum respectu proficiant, 303, 1 : *Mali homines et seductores proficient in pejus, errantes, el in errorem mittentes.* Hæresim politici principibus suadent, ut statum el principatum suum tueantur, XIII, 377, 1.

VI. Hæresis et hæreticorum indoles et mores.— *Hæreticorum vera idea,* quam sub triginta uno voluti capitibus ad vivum depingit S. Petrus, XX, 470, 2. Eorum gemina descriptio, XIII, 308, 2; 309, t. Eorum proprietates variæ, XXI, *01, 2 et seq. Cur vocentur locustæ. *ibidj*

!• Ilæretici sunt superbi, V, 469, 2 : *Domum superborum demolietur Dominus , el firmos faciei terminos viduæ:* XVII, 371, 2 : *Et ex vobis exurgeni viri loquenles perversa, ut abducant discipulos post se.* Hæreticorum genius est superbo agere, XIX, 92, 2. Superbi et mundani sunt, XX, 590, 2; *Ipsi de mundo sunt, ideo de mundo loquuntur, el mundus eos audit.* Sunt superbi ot theomachi, VI, ! 13, !. Eorum superbia, XX, 452, 2; 679, 2 : *lit sunt murmuratores, querulosi, secundum desideria sua ambulantes, et os eorum loquitur superba, mirantes personas quæstus causa.* Suntcihpidi, elati, tumidi, etc., XIX, 299, 1 et seqq.: *Hoc autem scito, quod in novissimis diebus instabunt tempora periculosa : cl erunt homines seipsos amantes, cupidi, elati, superbi, blasphemi, parentibus non obedientes, ingrati, scelesti,.... proditores, protervi, tumidi,* etc. Eorum impudentia, 41,1: *Videte canes, videte malos operarios.* Sibi ipsi magistri sunt, IX, 216, 2. In superbia sua, sententias suas et sectas traditioni Ecclesiæ et doctrinis sanctoruin Patrum præferunt, *ibid.* Omnia judicio suo ct naturali rationo volunt metiri, XIX, 254, 2. Vocant doctrinam suam altissimam, profundissimam, ot nulli alii quam sibi suisquo comprehensibilem, XXI, 59, 5 : *Quicumque non habent doctrinam hanc, et qui non cognoverunt altitudines Satana, quemadmodum dicunt.*

2® *Ilæretici sunt plerumque ignorantes et sim scientia.* Nihil sciunt, quia nihil vero credunt, XIX, 254. 1 : Si *quis aliter docet, el non acquiescit sanis sermonibus Domini nostri Jesu Christi..... superbus est. nihil sciens, sed languens circa quxstiones et pugnas verborum;* 300, 2 : *Semper discentes, el nunquam ad scientiam veritatis pervenientes.* Dant verba, non scientiam, XX, 462, 1 : *Hi sunt fontes sine aqua, ct ncbulx turbinibus exagitatx.* Jactant doctrinam et scientiam, sed non habent, 463, 1 : *Superba enim vanitatis loquenles, pelliciunt in desideriis carnis luxuriæ eos, qui paululum effugiunt, qui in errore conversantur.* Sunt nubes sine aqua, cur, 674, 1, 2. Eorum cæcitas, 462, 2 ; XII, 552, 1, 2. PerÆthiopes repræsentanlur, XIV, 289, 1 :

3® *Haeretici sunt mendaces et subdoli.* Quales eorum magistri, XIX, 307, 2 : *Erit tempus cum sanam doctrinam non sustinebunt; sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros prurientes auribus.* Sunt mendaces, XXI, 206, 2 : *Habebant loricas sicut loricas ferreas, cl vox alarum earum sicut vox curruum equorum mullorum currentium in bellum.* Haereticus mendaciis nititur, V, 277,1 : *Qui nititur mendaciis, hic pascit ventos, idem autem sequitur aves volantes.* Est mystice testis mendax, 430, 2: *Liberat animas testis fidelis; et proferì mendacia versipellis,* Ilæretici nituntur falsis fundamentis, *Job,* 788, 1 : *Iratus est furor meus in te, et in duos amicos tuos: quoniam non estis locuti coram me rectum sicut servus meus Job.* Hæresis est plena fallacia et impostum, item occulta, V, 266, 2. Contraria est veræ sapientiæ, 262, 2. Affert dolos et fraudes, XIII, 378, i : *(Jum*

lanare vellem Israel, reveíala est iniquitas Ephraim, ri malilia Samarte, quia operali sunt mendacium. Hærolicorurn impostura, earn detegit vera (idos et theologia, 319, 2 : *Simulator ore decipit amicum suum; jusli autem liberabuntur scientia.* Relicto doctrinas puro fonte in Ecclesia, fodiunt sibi cisternas coenosas falsorum dogmatum, XII, 28,1. Porrigunt auditoribus panem mendacii, VI, 66, 2 : *Suavis esi homini panis mendacii, et postea implebitur os ejus calculo.* Sunt fel amaritudinis, XVII, 202,1 : *In felle enim amaritudinis et obligatione iniquitatis video te esse.* Sunt pseudopropheta}, XX, 440, 1 : *Fuerunt vero et pseudoprophète in populo, sicut ct in vobis erunt magistri mendaces.* Errant a via doclrinæ, comparantur gigantibus, VI, 113, i : Fir, *qui erraverit a via doctrine, in catu giganlum commorabitur.* Fumo el aceto comparantur, V, 307, 2 : *Sicut acetum dentibus, et fumus oculis, sic piger his qui miserunt eum.* Tenebras sectantur, XIX, 282, 2. Per equum nigrum repræsenlantur, XXI, 143, 1. Ilæretici sunt subdoli et hypocritae, IX, 136, 1 : *Cor ingrediens duas vias, non habebit successus;* XX, 169, 1. Eorum hypocrisis, XIX, 300, 1 : *Habentes quidem speciem pietatis ; virtutem autem ejus abnegantes.* Sunt maxime sophistae, X, 262, 2 : *Qui sophistice loquitur, odibilis est, in omni re defraudabitur ; non est illi data a Domino gratia : omni enim sapientia defraúdalas est.* Sunt sidera errantia, XX, 676, 2 et seqq. : *Hi sunl.... sidera errantia quibus procella tenebrarum servata est in ælernuin.* Sunt velut planelæ oberrantes, 494, 1 : *Vos igitur, fratres, præscienles custodite, ne insipientium errore traducti, excidatis a propria firmitate.* «Similes sunt vaccis Basan, nam sagittis diaboli percussi, abeunt in latam viam quæ ducit ad mortem, XHI, 348, 2 : *Quoniam sicut vacca lasciviens declinavit Israel: nunc pascet eos Dominus, quasi agnum in latitudine;* 567, 1. Sunt Cbananæi, cur, XIII, 450,1. Sunt argentum adulteratum, XI, 115,2 : *Argentum tuum versum est in scoriam; vinum tuum mixtum est aqua.* Sunl arcus dolosus, cl convertuntur in arcum pravum. XIII, 387, 2 : *Ite-versi sunl ut essent absque jugo ; facti sunl quasi arcus dolosus.* Sunt velut corvi atri, garrula picœ, cl talpæ terrestres, XV, 512, 1. Libertatem conscientias crepantes, camdem suis sequacibus eripiunt, XX, 465, 2 : *Libertatem illis promittentes, cum ipsi sint servi corruptionis.* Zizaniis denotantur, XIV, 327, 2. Cur vocentur zizania, 331, 2.

4® *Ilæretici adulterant verbum Dei.* Quomodo puteos sacræ Scripluræ obstruunt, 1, 272, 2 : *Ob hoc invidentes ei Pateslini, omnes puteos quos foderant servi patris illius Abraham, illo tempore obstruxerunt, implentes humo.* Ilæretici Scripturam sacram depravaro conantur, V, 510, 1 ; XX, 493,2: *Sicut el charissimus frater noster Paulus secundum datam sibi sapientiam scripsit vobis. Sicut et in omnibus Epistolis, loquens in eis de his in quibus sunl quædam difflem . intellectu, quæ indocti ct instabiles depravant, sicut et cæleras Seri» pluras, ad suam ipsorum perditionem.* Verbum Dei depravant, sua somnia ei addendo,VI, 431,1,2: *Omnis sermo Dei ignitus, clypeus est sperantibus in se; ne addas quidquam verbis illius, et arguaris inveniarisque mendax.* Scripturam sacram addendo vel minuendo adulterant, XXI, 413, 2 ; *Contestor enim omni audienti verba prophetia libri hujus: si quis apposuerit ad hæc, apponet Deus super illum plagas scriptas in libro isto.* Sacram Scripturam ad mentem suam torquent, at ad sua sensa trahunt, exemplis probatur, XVIII, 454, 1 ; 627, 1, 2. Hæresis est sacræ Scripluræ alienos ab ejus mente el contrarios sensus affingere, XIII, 225, 2. Ilæretici quomodo furentur verba Salvatoris, XII, 186, 2: *Ecce ego ad prophetas qui furantur verba mea.* Scientia Scripluræ iis obesi, V, 541, 1 : *Quid prodest stulto habere divitias, cum sapientiam emere non possit?*

Ilæretici librum *Ecclesiastici* negant esse Scripturam canonicam, IX, 15, 1. Evangeli! codiceiM depravarunt, XV, 2, 2. Legem Christi magis evertunt Novantes quam Judaizantes, XVIII, 518, 2’ *quod sic tam cito transferimini ab eo qui* vos *vocavit in gratiam Christi, in aliud Evangelium : quod non est aliud, nisi sunl aliqui qui vos conturbant, el volunt convertere Evangelium Christi.* S. Pauli Epistolas rejecerunt. XVIII, 4, 1, 1 Ilæretici nostri temporis S. Pauli Epistolis errore» suos confirmant, sed vane. 4, 2 ; 6, I ; XX, 493,2. Quid per quatuor Joannis animaba inlelliganl, XXI, 107, L Quinam hæreticorum in *Apocalypsim* commentati sunl. 12, 2.

5® *iteretici sunl blandiloqui et seductores.* Sermonibus suavibus innocentes seducunt. V. 511, 2; Fir *iniquus lactat amicum suum, el ducit eum per viam non bonam,* Ilæretici sunl hirundines, qui dum blandiloquii sui suavitate demulcent, interiores oculus stercoribus suis excæcant, I\, 274, i. Eorum blandiloquentia, XVIII, 243, *V. Hujusmodi per dulces sermones ct benedictiones, seducunt corda innocentium,* 634, 2. Sunt in sermone blandi el elegantes, XX, 442, 1 : *In avaritia fictis verbis de vobis negotiabuntur.* Dogmata prava per eloquentiam suis propinant, XXI. 314, 1 : *El mulier erat..... habens poculum au^ reum in manu sua, plenum abominatione* A *immunditia fornicationis.* Quam escam ad deciendum suggerant, XX, 463, 2 : *Superba enim vanitatis loquenles, pelliciunt in desideriis carnU luxurte eos qui paululum effugiunt, qui in errore conversantur.* Pacifica omnia promittunt, sed paulalim occulta sua docent, el ul cancer serpit illorum dogma, XIII, 380, 1 : *Omnes adulterantes, quasi clibanus succensus a coquente*, quievit paulum civitas a commixtione fermenti, donec fermentaretur totum.* Eorum fucata oratio, XIX, 83, 2 : *Hoc dico, ut nemo vos decipiat in subii-*

mifatc sermonum. Diversi genii sunt, IX, 381, I : *Jn labili suis indulea I inimicus, et in conte suo insidiatur, ut subvertat te in foveam..... in oculis suis lacrymatur inimicus, et quasi adjuvans suffodiet plantas tuas.* Cur perdicibus assimilenlur, XII. 142, 1 : *Perdix fovit quæ non pepenl : fecit divitias, et non in judicio.* Sirenibus comparantur, XIV, 71, 1 : Hæreticorum praedicatio, lingua serpentium, *Psalm.* II, 423, 2 : *Acuerunt linguài suas sicut serpentis, venenum aspidum sub labiis eorum. Hæretici* vulpes sunt, cur, VII, 591, 2. *Capile nobis vulpes parvulas, quæ demoliuntur vineas;* XII, 590. I, 2 : *Va prophetis insipientibus qui sequuntur spiritum suum, et nihil vident. Quasi vulpes in desertis, prophet* lui, Israel, erant.* Ovium pellem induunt, 53, 2. In fido parum fideles seducunt, XX, 464, 2. Sunt aucupes animarum, 461, 1 : *Pellicientes animas instabiles, cor exercitatum avaritia habentes.* Hæresis est illecebrosa V, 264, 1 : *Mulier stulta el clamosa, plenaque illecebris et nihil omnino sciens.* Hæresis est meretrix, 191, 2 : *Quietis impatiens, nec valens in dumo consistere pedibus suis; nunc foris, nunc in plateis, nunc juxta angulos insidian?, apprehensumque deosculatur juvenem, el procaci vultu blanditur, dicens,* etc.; 200, 1 : *Nunc ergo, fili mi, audi me, et attende verbis oris mei : ne abstrahatur in viis illius mens tua, neque decipiaris semitis ejus. Multos enim vulneratos dejecit, cl fortissimi quique interfecti sunt ab ea;* 157, 2 : *Fovea profunda os alienx, cui iratus csl Dominus incidet in eam.* Eorum aliqui paralogismi. XVIII, 5, 1. Et sophismata, XIX, 225, 2.

6° *Hæretici semper in dogmatibus »uis variani,* XVIII, 634. 1, 2 : *Vl jam non simus parvuli fluctuantes cl circumferamur omni vento doctrina in astutia ad circumventionem erroris;* XIX. 518, 1 : *Doctrinis variis et peregrinis nolite abduci.* Hæresis est multivola, IX, 280, 2 : *Ne respicias mulierem multivolam, ne forte incidas in laqueos illius.* Est semper inconstans, XX, 163, 2 ; *Ubi enim zelus cl contentio, ibi inconstantia et omne opus pravum.* Hæretici in sua fide semper vacillant el variant, 44, 1 : *Vir duplex animo inconstans csl in omnibus viis suis,* 163, 2; 674, 1 : *Ili sunt..... nubes sine aqua quæ a veniis circumferuntur.* Eorum Ecclesia navi assîmilatur, XI, 445, 2 : *Laxati sunt funiculi tui, et non prævalebunl; lie crii malus tuus ut dilatare signum non queas.*

7® *Haeretici sunt novitatis amatores.* Novi sunt, XI, 566, 1 : *Recordamini prioris sæculi, quoniam ego sum Deus, et non est ultra Deus, nec est similis mei.* Semper novas opiniones comminiscuntur, XX, 452, 2 : *Audaces, sibi placentes, sectas non metuunt introducere blasphemantes.* Semper docent nova et inaudita. XIX, 268, 1, 2 :O *Timothee, depositum custodi, devitans profanas vocum noriales.* Dicunt nova, profana et falsa, 288. 1 : *Profana autem et vaniloquia devita, mullum enim proficiunt ad impietatem.* Argumenta nova producunt, dum argumentis objectis respondere nequeunt, XV, 468, 1. Hæretici oderunt dialecticam, XIV, 269, 1.

8® *Hæresis stulta est, necnon et hæretici stulti.* Hæresis est stulta, V, 263, 2 : *Multor stulta et clamosa, plenaque illecebris, ct nihil omnino sciens.* El vana, peregrina, demens ot avia, XIX, 518, 1. Hæreticorum figmenta insanire et deliria sunt, XIII 562, 2 : *Congregamini super montas Samariæ, et videte insanias multas in medio ejus.* Eorum dogmata quam sint vana, II. 113, 2 : *Novi recenlesquc venerunt, quos non coluerunt patres eorum.* Eorum qua) sint fabulæ, XX, 428,1 : *Non enim doctas fabulas secuti, nolam fecimus Domini nostri Jesu Christi virtutem.* Telas aranearum texunt, XI, 692, 1. Telas aranere texuerunt :..... *Telæ eorum non erunt in vestimentum, neque operientur operibus suis.* Qiiaro ventum seminare dicantur, XIII, 394. 2 : *Ventum seminabunt el turbinem metent.* Hæretici ebrii sunt, et emote mentis, XIX, 297, 1 : *Resipiscant a diaboli laqueis, a quo captivi tenentur ad ipsius voluntatem.*

9° *Hæreticorum schisma et divisiones,* XH, 559, 2. Hæresis est clamosa, X, 263, 1. Est velut mulier nequam, garrula el impudens, IX, 682,1, 2. Semper inter se habet jurgia, 384, 1 : *Inter superbos semper jurgia sunt.* Hæreticorum Ecclesia litigiis plena est, VI, 105, 1 : *Melius csl sedere in angulo domatis, quam cum muliero litigiosa in domo communi.* Hæretici sunt contentiosi, *Job,* 177, 2 : *Respondete, obsecro, absque contentione, el loquentes id quod justum est, judicate.* De omnibus quæsliones movent, XIX, 254. 1. Se invicem blasphemant et conviciantur, XX, 453, 2. Inter eos perpetua sunt schismata et jurgia qure parit superbia, XHI, 412, 1, 2: *Divisum est cor eorum, nunc interibunt.* Eorum bellum pax est catholicorum, VI, 367, 1; XVII, 396, 2; XX, 462, 2.

10° *Hxrtlicorum avaritia,* XX, 442,1, 2 : *Et in avaritia fictis verbis de vobis negotiabuntur,* 461, 1 : *Cor exercitatum avaritia habentes, maledictionis filii. Derelinquentes viam redam, erraverunt, secuti viam Balaam ex Rosor, qui mercedum iniquitatis amavit;* 670,l,2elseq. : *Væ illis, quia in via Cain abierunt, ct errore Balaam mercede effusi sunti* Hærelici similes Balsamo, 671, 2 el seq. Pietatem habent pro quæstu, XIX, 255, 1. *Ex quibus* (quresliouibus) *oriuntur invidiæ; contentiones.... conflictationes hominum mente corruptorum, el qui veritate privati sunt, existimantium quæstum esse pietatem.* Rident paupertatem evangelica»), IX, 404. 1 ; *Nequissima paupertas in ore impii.* Aucupantur gratiam potentium, XX, 680, 1 : *Mirantes personas quæslus causa.*

H* *Hærelicoram mala vita et libido.* Eorum mores etiam a Prophetis prædicii, XX, 656, 1, 2: i *Subintroierunl enim quidam hommes (qui olim*

præscripti sunt m *hoc judicium) impii, Dei nostri gratiam transferentes in luxuriam.* Abutuntur Christianismo ad luxuriam, *ibid.* Sapiunt terrena magis quam coelestia. <61, 2 : *Non enim csl isla sapientia desursum descendens, sed terrena, animalis, diabolica.* ¡Libent conscientiam cauteriatam, XIX, 223, 2: *Spiritus autem manifeste dicit, quia in novissimis temporibus discedent quidam a fide, attendentes spiritibus erroris et doctrinis dæmoniorum..... cauteriatam habentium suam conscientiam.* Hæresis comes est impuritas el libido, IV, 413, 2. Hæretici sunt carnales et mulierosi. XVIf, 196, 1. Hæresis pœna est libido infamis. XVIII, 54, 1.2: *Mcrcedem quam oportuit, erroris sui in semelipsis recipientes.* Sunt pæderastia infames, *ibid.* Molles sunt, XIX, 53, 2: *Mulli enim ambulant, quos sxpe dicebam vobis (nunc autem cl flens dico), inimicos crucis Christi ;* 299,2: *Erunt homines seipsos amantes...,protervi, tumidi, voluptatum amatores magis quam Dei.* Eorum peccandi ardor et licentia, XX, 671, 2. Eorum in vita corruptiones et vita delicata, 457, 2 et seq : *I/i vero velut irrationabilia pecora naturaliter in captionem, cl in perniciem in his quæ ignorant, blasphemantes, in corruptione sua peribunt. Percipientes mcrcedem injuslitiæ, voluptatem existimantes diei delicias ; coinquinationes cl maculæ, deliciis affluentes, in conviviis suis luxuriantes vobiscum.* Sunt velutbruta pecora, 456,1,2. Vocantur animales, 681, 1. Eorum libidines et sordes, 164, 2; 442, 1 : *Multi sequentur eorum luxurias, per quas via Dei blasphemabitur;* 448, 2: *El civitates Sodomorum el Gomorrhxorum in cinerem redigens, exemplum eorum qui impie acturi sunt, ponens;* 450, 2 : *Novit Dominus... iniquos in diem judicii reservare cruciandos; magis autem eos qui post carnem in concupiscentia immunditia! ambulant,* 656, 2. Eorum in epulis obscœnilates, 458, 1, 2; 673, 1, 2 : *Ili sunt in epulis suis maculæ, convivantes sine timore, semelipsos pascentes.* Hæroses sunt stercora, quia sicut veram fidem sequitur vitæ honestas et puritas, ita malam fidem, puta idololatriam et bæresim, sequuntur spurcitia et omnes sordes, XII, 546, 2.

Hæretici censent impossibilem osse continentiam, XV, 424, 1. Cur non possunt osse virgines, XVHI, 54, 2; 318, 2; 458, 1. Dissuadent virginitatem, 318, 2. Eam aversantur, XIX, 119, 2: *Exhortatio enim nostra non de errore fuit, neque de immunditia.* Hæretici aliquando orthodoxorum sapientiam, sanctitatem, castitatem ot miracula mirantur, sed fidem et mores sequi nolunt, XVI, 379, 1. Significantur per Ruben, I, 393, 1.

12° *Sunt pertinaces, el nunquam convertuntur, sed tandem fiunt athei.* Eorum pertinacia, XVHI, 361, 1. Sunt incredendo tardi, V, 421, 1. Sapientiam veram etsi quærant, non tamen inveniunt, quia extra Ecclesiam quærunt, et male, 408, 1 : *Quærit densor sapientiam, ct non invenit ; doctrina prudentium facitis.* baridi formata pauci redeunt ad veram fidem, V, 69, I : *Omnes qui ingrediuntur ad eam, non revertentur, nec apprehendent semitas vitæ.* Veritati perfracte resistunt, VI, 128, 2 : *Vir impius procaciter obfirmal ullum suum; qui autem rectus est, corrigit tiam suam.* Ipsa ejusque defensio pertinax est peccatum ad mortem, XX, 619, et seqq. : *Est peccatum ad mortem, non pro illo dico ul roget quis.*

Hæretici mulli tandem fiunt athei, Ili, 622, 2; XVHI, 359 2. Omnes hæreses tandem evanescunt, aut abeunt in alheisrnum, XIX, 301.1 : *Sed ultra non proficient; insipientia enim illorum manifesta erit omnibus sicut el illorum fuit;* XX, 441, 2 : *In col is erunt magistri mendaces, qui introducent secias perditionis, et eum qui emit eos Dominum negant.*

VII. Quid sint «.er et ici erga Ecclesiam et societatem civilem.— !• *Sunl rebelles filii Ecclesiæ,* VI, 449, 2 : *Oculum, qui subsannat patrem, et qui despicit parium malris suæ, effodiant eum corvi de torrentibus, et comedoni eum filii aquilx.* Quomodo sunt in Ecclesia. XVHI, 290,2 : *Quid mihi de iis qui foris sunt, judicare? Nonne de iis qui intus sunt, vos judicatis ?* Fuere alias catholici vel veri, vel ficti, XX, 551. 2 et seq. Quo sensu in *Cantico* sodales Christi appellentur, VII, 506, 1 : *Indica mihi quem diligit anima mea, ubi pascas, ubi cubes in meridie, ne vagari incipiam post greges sodalium tuorum.* Sunt eradicati a fido, Deo el Ecclesia, XX, 675, 2. Sunt arbores autumnales, similes sunt fungis, *ibid.,* I. Sunt arbores bis mortuae, *ibid..* 2. Si faciunt bona opera, ea non faciunl ratione fidei suæ. sed ox naturali propensione, XV, 212, 2: *Non potest arbor bona malos fructus facere, neque arbor mala bonos fruclus facere.* Ecclesiam matrem suam oppugnant, affligunt, decolorant, VII. 500, I : *Filii matris mae pugnaverunt contra me, posuerunt me custodem in vincis.* SuntsirnilesCore.XX. 672,2 et seqq. : *In contradictione Core perierunt.* Cur Samaritis assimilentur, X, 548, 1 : *Duas gentes odii anima mea, tertia autem non est gens quam oderim : qui sedent in monte Seir, el Philistiim el slullus populus qui habitat in Sichimis.* Allegorico significantur per Cham, I, 161, 1. Sunt symmisUe Anii-Christi, XIX. 161, L Ejus sunt precursores, XII, 765, 1 ; 773, 2; XXI, 256, 1.

2° *Hærelici non sunt missi, sed intrusi* in *munus apostolicen.* Hærelici a Christo non vocantur, sed per so vel per laicos intruduntur, XVHI. 39, I: *Paulus, servus Jesu Christi, vocatus Apostolus, segregatus* in *Evangelium Dei;* 516,1,2: *Paulus, Apostolus, non ab hominibus, neque per hominem, sed per Jcsum Christum el Deum Patrem.* Quia non mittuntur, apostoli sunt cacodæmonis, XI, 181, 2. Seipsos mittunt, XVHI, 493, 2 el seq. : *Nam ejusmodi pstudoaposloli sunt operarii subsoli, transfigurantes se in apostolos Christi.* Ab

ono magistro Christo desciscunt, XX, 134, 2 : Aójate *plures magistri fieri...., scientes quoniam majus judicium sumitis.* Non aguntur Spiritu sancio, ut jaciant, XVIII, 134, 2. Spermologi sunt, unde et se ministros verbi dicunt, XIX, 83, 2 ; 254,1,2; 288, 2. Fidei suæ continuationem ostendero nequeunt, XVIII, 186, 1, 2. Non patrant miracula in fidei suæ confirmationem, XX, 126, 2 ct seqq. : *Ostende mihi fidem luam sine operibus, el ego ostendam libi ex operibus fidem meam.* Nunquam pro sua fido miracula facere, XVIII, 307, 2: *Signa apostolatus mei facta sunt super vos in omni patientia, in signis, el prodigiis, el virtutibus.* Sunt pravi pastores, XVI, 469, 1 : *Qui non inlrat per ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est el latro.* Apud cos non est vera justitia, XI, 115, 1, 2 : *Argentum tuum versum est in scoriam; vinum tuum mixtum est aqua.* An valide baptizent, ct ab eis baplizati sint rebaptizandi, V, 453, 2 : *Victimar impiorum abominabiles Domino.* X, 211, 1, 2 : *Qui baptizatur a mortuo..... quid proficit lavado ejus?* XVI, 464, 2; XVIII, 624, 1, 2: An bæreticus recto administrans sacramentum prohibendus sit, XVI, 140, 1 : *Despondens autem Joanne;, dixit : Prxceplor, vidimus quemdam in nomine luo ejicientem dxmonia, cl prohibuimus eum, quia non sequitur nobiscum.*

3® *Hærctici sunt jurad hostes Ecclesixel catholicorum.* Patrem Deum dehonestant et matrem Ecclesiæ irritant, VI, 59, 1 : *Qui affligit patrem el fugat matrem, ignominiosus est el infelix,* lisque bellum indicant, 113, 1. Suis rixis evertunt domum Ecclesiæ, 18, 1 : *Dolor patris, filius stultus; et lecta jugiter perstillantia, litigiosa mulier.* Lacerant Ecclesiam et Tureis viam pandunt, V, 581, 1. Christum quodammodo lapidant, XVI, 480, 2. Pncdones sunt, XIX, 85, 1 : *Videte ne quis vos decipiat* (græco *deprxdelur) per philosophiam, el inanem fallaciam.* Dæmonem superant malitia et perfidia, VI, 113, 1, 2. Hominem excoriant ct exossant, XIV, 90, 2 : *Numquid non vestrum est scire judicium, qui odio habetis bonum, et diligitis malum ; qui violenter tollitis pelles eorum desuper cis, el carnem eorum desuper ossibus eorum* ? Sunt similes Caino, cur, XX, 670, 2 et seqq. : *Vx illis, quia in via Cain abierunt* / — Sunt veri animæ inimici, IX, 378, I ; *Non credas inimico luo in xtemum; sicut enim xramentum, æruginat nequitia illius.* Sunt inimicus dolosus, VI, 321, 2 et seq. : *Quando submiserit vocem suam* (inimicus), *ne credideris ei, quoniam septem nequidx sunt in corde ipsius.* Hæreticorum simulata humanitas, XXI, 143, 1 ; 208, 1, 2; 212, 1 : *Potestas enim equorum in ore eorum est, et in caudis eorum ; nam caudx eorum similes serpentibus, habentes capita: et in his nocent.* Sunt gladii, sagittæ, jacula acuta, VI, 277, 1 : *Jaculum et gladius, el sagitta acula homo qui loquitur contra proximum suum falsum Uslimonium.* Illi junctis viribus catholicos oppugnant, 367, 1. Iis dominantibus, fugiunt aut latent catholici ; cupiunt enim omnes sibi reddere similes, 389, 1,2: *Cum surrexerint impii, abscondentur homines ; cum illi perierint, multiplicabuntur justi.* Catholicos sacerdotes apud reges et magistratus calumniantur quasi perduellionis reos, XIII, 614, 2. Hærctici unius urbis desiderant hæreticos aliarum victoriis poliri contra orthodoxos, V, 359, 1 ; 393, 2. Sunt lupi, IX, 398, 1 : *Si communicabit lupus agno aliquando, sic peccator Justo;* XVI, 474, 1 : *Lupus rapit ct dispergit oves.* Lupi sunt ob octo analogias, XVII, 371, 1 : *Ego scio quoniam intrabunt post discessionem meam lupi rapaces in vos, non parcentes gregi.* Sunt lupi sub pelle ovina, XV, 211, 2 : *Attendite a falsis prophetis, qui veniunt ad vos* in *vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces.* Sunt lupi rapaces et vulpes, XX, 440, 2. Sunt lupi vespertini et nocturni, XII, 53, 2 : *Percussit eos leo de sylva, lupus ad vesperam vastavit eos;* XIV, 210, 2: *Leviores pardis equi ejus, el velociores lupis vespertinis, cl diffundentur equites ejus.* Sunt designati per vulpes Samsonis, propter undecim cationes, III, 205, 1, 2. Lamiæ sunt, XII, 409. 2. Sunt velut gigantes feri et tumidi, IX, 460, 2 : *Non exoraverunt pro peccatis suis antiqui gigantes, qui destructi sunt confidentes sux virtuti.* Tropologice accipiuntur per Amrnonitas, XII, 685, 1, 2. Hæreticorum persecutiones contra Ecclesiam repræsenlat equus niger a Joanne in *Apocalypsi* visus, XIV, 371, 1, 2. Cur olim frontes martyrum signarent cruce, XII, 571,2. Sunt porlæ inferi, XV, 369, 2. Sunt fluctus feri maris, XX, 676, 1 : *Illi sunt fluctus feri maris, despumantes suas confusiones.* Sunt spinæ, VII, 550, 1 : *Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias.* Erucis et bruchis repræsenlantur, XIII, 486, 1.

4° *Hxretici erga societatem civilem sunt turbulenti et seditiosi,* XX, 163, 2; 166, 1. Omnes magistratus et præpositos, tam sæculares quam ecclesiasticos, contemnunt, 450, 2 et seqq. : *Dominationem... contemnunt.* Hæresis rebellioni servit, eamque sequitur, V, 534, 1 : *Semper jurgia quxril malus : angelus autem Domini crudelis mittetur contra eum.* Sunt bellorum faces, et titiones gehennæ, 511, #•: *Homo perversus suscitat lites, et verbosus separat principes.* Hærctici potestatem sæcularem evertunt sub prælcxlu evangeliche libertatis, XVIII. 219, 1 : *Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sil.* Quæ mala orbi attulerint, XX, 1G3, 2. Hæresis Calviniaca quæ mala invexerit in Europam, XIII, 445, 2 ct seq. : *Ephraim pascit ventum, el sequitur xstum: tota die mendacium ct vastitatem multiplicat.* Hæreticorum suis principibus rebellantium funestus exitus, X, 472, 2 : *Impetum fecit contra gentem hostilem, et in descensu perdidit contrarios, ut cognoscant gentes potentiam ejus; quia conira*

Deum pugnare non csl facile. Ut excutiant jugurn fidei et catholicorum principum, Turearum opem implorant, sed ab eisdem opprimuntur, X1Í1, 397, 1.

Vili. IÎ.ERESIS EFFECTUS ET FRUCTUS. — Hæresis quæ aderat damna, XX, 441, 1. Ejus fructus est duplex, primus prava? doctrinae, secundus pravorum morum ol scelerum. XV, 211, 2 : *A frudibus eorum cognoscetis cos.* Hæresis est doctrina malo sana, XIX, 279, 1. Quæ vilia ex ea nascantur, XVHI, 65, 1 : *Sicut non probaverunt Deum habere in notitia, tradidit illos Deus in reprobum sensum, ut faciant ca quæ non conveniunt, repletos omni iniquitate, dolo et malignilate.* Mullis mortem animæ attulero, V, 583, 1 : *Mors et vita in manu linguæ : qui diligunt eam, comedent fructus ejus.* Eorum fama posthuma parit prolos sibi similes, 272, 1 (Vide supra, art. V, VI, alios hæresis fructus).

IX. ILer et ici quomodo a Deo puniuntur. — Opposuit illis Deus suos antagonistas, III, 639, 1 ; XXI, 225, 1. Sæpo prodigantur a fidelibus doctoribus, Vi, 119, 1 : *Civitatem fortium ascendit sapiens, cl destruxit robur fiduciae ejus.* Hærctici cum doctrina sua cito pereunt, 124. 1 : *Testis mendax peribit.* Eorum doctrina a Deo subvertitur, 15$, 2 : *Oculi Domini custodiunt scientiam, el supplantantur verba iniqui.* Ob hæresim a Deo j rivincite diversimode affliguntur, VI, 113, 1. Mulli hærelici fuero a dæmone suffocati, XX, 457, 1 : /n *corruptione sua peribunt.* Eorum bona sæpe Dei nutu cedunt catholicis, V,395.2 el seq.: *Donus relinquit hæredcs filios d nepotes, et custoditur justo substantia peccatoris.* Eos manet caligo ol procella, XX, 677, 1. A Deo deturbantur in tartara, VI, 113, i : Vir *qui erraverit a via doctrinae, in ccdu gigantum commorabitur.* Eorum locus est in profundo inferni, *ibid.* Hærelici negantis veritatem Christi in Eucharistia confusio in dio judicii, XVIII, 361, 1.

X. An et quomodo au Ecclesia et a potestate **SPECULARI REPRIMENDI SINT «.ERETICI. —** I0 Sunt ab Ecclesia rejiciendi, eo quod ejus pacem turbent, VI, 151, 2: *Ejice derisorem, d exibit cum eo Jurgium, cessabunlquc causæ d coniameli#.*

2« Si obstinati sint, vi pœnisque ad orthodoxam fidem a principibus sunt cogendi, juxta sententiam S. Augustini, V, 259, 2 : *Da sapienti occasionem, et addetur ci sapientia. Doce justum et festinabit accipere.* Quo pacto sint a principibus ad fidem orthodoxam cogendi, etiam pœna capitis vitæquo proposita, juxta curndem S. Augustinum, VI, 333, 1 : *Meliora sunt vulnera diligentis, quam fraudulenta oscula odientis;* 406, 2 ct seq. : *Servus verbis non potest erudiri, quia quod dicis, intclligit, el respondere contemnit.*

Quo pacto hæresis est impedienda, X, 525, i. Hæreticis non faveant reges pii, *ibid.* Lenitu exasperantur, asperitate edomantur, XI, 377, ! • *Misereamur impio, et non discet justitiam. A* regibus sunt exagitandi, VI, $72, 1. Sunt exlirpandi ct plectendi, XV, 332, 1. Quare sint plectendi, XIX, 339, 2. Ferro a magistratibus sunt succidendi, XVIII, 156, 1. Eos occidere licet, XI. 26$, 1. Eos morte plectere, non tantum licitum el sanctum, sed et praeceptum est a Deo, XIII, 518, 1.

XI. Quomodo cum hereticis agndum sit.— *!• Cum cis raro d quomodo disputandum.* H.ereses non sunt explorandæ et probandæ, XVIII, 586, 2 : *Omnia autem probate, quod bonum est tenete.* Non csl cum eis de Scriptura loquendum, VI, 189, 2. Perperam contendunt hæreses suas esse examinandas ad Scripturas, XVII, 318, 2. Eo pacto facile convertentur, si prius cis vitam honestam moresque caslos et sanctos persuadeas, XVI, 346, 1. Contra eos non tam argumentis quam puritate vitæ agendum, XIX, 191, 2. Orando sunt potius quam disputando convertendi, 253, 2. Eos acriter insectatus est S. Judas, XX. 650, 1, 2. Hæreticos Germanos sua obedientia vidt P. Canisius, VI, 125, 2 et seq. Jam conversus haereticus, desinit esse impius, V, 351, 2 : *Verte impios, d non erunt; domus autem justorum permanebit.*

2° *Hærelici vitandi sunt,* XVIII, 243, 1, 2 : *Dogo ut observetis eos qui dissensiones præter doctrinam quam vos didicistis, faciunt, d declinate ab illis;* XIX. 300, 1 : *Habentes quidem speciem pietatis, virtutem autem ejus abnegantes, d hos devita.* Fugiendi sunt jure nature et divino, XX, 636, 1 : Si *quis venit ad vos, d hanc doctrinam non affert, nolite recipere eum in domum, nec d dixeritis.* Inter eos periculosum habitare, III, 237, 2 : *Cui dixit Noemi : En reversa est cognata tua ad populum suum, d ad Deos suos.* Eorum familiaritas est periculosa, IX, 273, I : *Cum audace non eas in via, ne forte gravet mala sua in (e, ipse enim secundum voluntatem suam vadit, et simul cum stultitia illius peries.* Fugiendi sunt exemplo sanctorum ut pestis, XIX, 289. 1. Eorum commercia vitanda, XVI, 356, 1 : *Quomodo tu Judxus cum sis, bibere a me poscis, quxsum mulier Samaritana, non enim coutuntur Judæi Samaritanis ?* Cum hæreticis communia fugienda. IV, 213, 1,2: *Dixit cis* (hostibus Judæ et Benjamin) *Zorobabel..... non est vobis el nobis ul ædificemus domum Deo nostro, sed nos ipsi soli xdificabimus Domino Deo nostro;* XIX, 172, 2: *Si quis non obedit verbo nostro per epistolam, hunc notate, d nc commisceamini cum illo, ut confundatur;* 289, 1 ct seq. : *Profana autem d vaniloquia devita, multum enim proficiunt ad impietatem, d sermo eorum ul cancer serpit.* Quomodo agendum cum hærelico non pertinaci el formato, 339, 1, 2 : *Hxrdicum hominem post unam d secundam correptionem devita*, scie/M *quia subversus est qui ejusmodi est, ct delinquit, cum sit proprio judicio condemnatus.* Hærelici ne salutandi quidem, XX,

637,1« Eos salutare, videlur eis consentire, ïMd., 2 : *Quienim dicit UH: Ave, communicat operibus ejus malignis.* Hæreticos execranlium exempla, **I**, **683, 1,2.**

3® *Hæreticorum conjugia dissuadenda,* XIV, 680, I : *Nonne unus fecit, el residuum Spiritus ejus est? Et quid unus quærit, nisi semen bei* ? Hærelica uxor non est ducenda a catholico, cur, VI, 20, **I.** Iterelica uxor periculosa, **Iii**, 613, 1 : *Cumque jam esset senex (Salomon), depravatum est coi' ejus per mulieres, ut sequeretur deos alienos,.... Tunc ædipeavil Salomon fanum Citamos idolo Jfoab.... et Moloch idolo filiorum Ammon. Atque in hunc modum fecit universis uxoribus suis alienigenis, quæ adolcbanl thura, el immolabant diis suis.* Hæretici matrimonium cum catholica, in locis in quibus permixti habitant, quomodo liceat, XVII!, 322, 1.

4° *Eorum libri non legendi.* An eorum libros legi velit Apostolus, XIV, 141; 2: *Omnia autem probate, quod bonum est tenete.* Imo vetat, ut et concilium Nicaenum, 289, 1 : *Profana autem el vaniloquia devita, multum enim proficiunt ad impietatem.* Eorum libri aliquando laudabiliter comburendi, XVII, 356, 2 : *Multi autem ex eis qui fuerant curiosa sectati, contulerunt libros, et combusserunt coram omnibus.*

XII. II.EHESES ET HÆRETICI DR QUIBUS IN niSCE commentkriis agitur. — Cur plures sint hære<os in Christianismo quam in Judaismo, XX, 159, 2. Hæresium hodiernarum quanta sit multiplicatio, XII, 98, Í : *Secundum numerum enim civitatum tuarum, erant dii tui, Juda; el secundum numerum viarum Jerusalem, posuisti aras confusionis, aras ad libandum Baalim,* Hæresos quot post Lutherum enate, XX, 453, 1. Quo saeculo maximo invaluerit hæresis, VI, 437, 2 ct seq. Ea quomodo in Hollandiam invecta, XIII, 377, 1. Cur in Belgium inducta sit sub initium tumultuum ejus, 161, 1. Iterases priscæ omnes interiere, X, 306, 1. Iterases quas jugulet S. Joannes in Epistola sua prima. XX, 501, 2 ct seq. Nullus haereticus Pontifex Romæ sedit, VIII, 14,2.

XIII. Quæ fidei dogmata, vel discipline regulas **MAXIME IMPUGNARUNT HÆRETICI. — Ilæreses** prim® versate sunt pene omnes circa humanitatem vel divinitatem Verbi incarnali, XIX, 219, 2; 225, 1. Damnantes carnem, hoc ipso damnabant incarnationem Christi, 225, 1. Veteres omnes oppugnarunt Christi incarnationem, ac proinde ejus vel divinitatem, vel humanitatem, XX, 550, 2 ct seq. Pene omnes Christo adversate sunt, XXI, 143, 1, 2. Qui hæretici Christi divinitatem negarunt, XV, 295, **I.** Negant Christum varie, XX, 441, 1, 2(Vt<fc Jesus Christus).

Quidam consuerunt beatam Virginem esse deam, ac ut deam adorarunt, VII, 487, 2. Hæresis triplex fuit circa virginitatem beate Virginis, XII, 830, 2. Hæretici negant beatam Virginem in conceptu et pi* l4i Christi mansisse virginem, 231, 1. Iteratici multi nostri temporis in virginitatem Deiparæ injurii, XI, 193, I *(Wda* Mar ia).

Hæretici docent peccata baptismo tantum tegi, per justitiam Christianis imputatam, XIV, 151,2. Negant sacrificium novæ legis proprio dictum , 561, 2. Eorum argumenta contra Missam solvuntur, XIX, 457, 1 el seqq. Inepte errant circa veritalem Eucharistia*, XVHI, 360, 2. Horrent poenitentiam, 466, 2. Astruunt purgatorium etiam nescientes, XIX, 482, 2.

Iterelicorum dogmata do peccatorum justificatione, *Psalm.* I, 185, 1, 2. Quæ sit fides hæreticorum specialis, VII, 306, 1. Hæretici moderni credunt temero sibi esso remissa peccata per fidem, XVHI, 85, 1, 2; 195, 2, 385, 1. Dicunt nos mentit Christi justificari, 79, 1. Merita Christi omnibus applicant, XIX, 453, 1. Docent omnes non posso erodero, 167, 2. Docent fidem ad salutem sufficere, XX. 123. 1.

Sanctorum miracula calumniantur, XV, 625, 2. Miracula quæ etiam vident calumniari audent, XVI, 497, 2. Hæresis modernorum hæreticornm, qui vota rerum non imperatarum a Deo omnino contemnunt, refellitur, *Psalm.* H, 498, 2. Hæretici judaizantes vinum ot carnem dicebant a dæmono creata, XV, 352, 2.

Eorum calumnia in Pontificem Romanum, cl Ecclesiam refutatur, XXI, 202, 2; 253, 2 ; 255, 1 ; 307, 2; 312, 1; 317, 2. Dicunt Papam osso Anticbrislum, XIX, 161, 1. Volunt Antichristum incœpisso annum Domini sexcentesimum, 159, 2. Eorum in Societate Jesu nomen cavillatio, XVHI, 251. 1.

HÆSITARE. Haesitans in oratione diversis cogitationibus fluctibus jactatur, XX, 42, 1, 2: *Qui enim hæsilat, similis est /luctui maris, qui a vento movetur el circumfertur.* Idquo vel ex increduli - tate, vel ex diffidentia, 41, 2. Itesitalionis effoclus, *ibid.* Hæsitatio in fido triplex ab oratione amovenda, 39, 1,2: *Postulet autem in fide nihil hæsitans.*

HAI. Hai tempore Esdræ rcædificata, IH. 52, 2. Infideliter ejus excidium narrat Josephus, *ibid.,* el 53, 1.

IIAIMO. Ilaimo Isaiam commentario illustravit, videlur Hieronymi abbreviator, XI, 99, 2. Commentarium in *Apocalypsin* scripsit, XXI, 11, 2.

HALCEDO. Halcedo docet homines Deum sperare, I, 65,1.

HALCYON. Halcyones ponunt ova circa mare in solstitio hiemali, XVI, 57, 1. Halcyon avis est spei emblema, V, 77. 1.

HALITUS. Halitus ad dentes allisus efficit vocem et sermonem, V. 554, 2, Halitus validus facile fert onera gravia, 573, 1. Halitus languidus redit unguentis et odoribus suavibus, VI, 338, 2. Halitus foetidus Judæorum in proverbium abiit, XH1, 395,2. Halitus Dei indignantis vehemens, XI, 421, 2.

TÏAMDA. Ilnrnda magna urbs primaria Medorum. IV, 389» 2,

HAMMONIOS JUPITER. Hammoniu* Jupiter undo sic dictus, XII. 547, I. Colebatur specie capri, *ibid. (Kide* Jupit er).

HAMULA Hamula est vas infusoriuni, 111, 592, 1.

HAMUS. Hamus instrumentum aduncum est, cui esca appenditur, XIV, 218, 2. Hamus el laqueus hominum est voluptas, VII, 325, 2 el seq.

HAN AMI'LL. Hanameel patruelis Jeremía? vendidit ri agrum, XH, 238, 4.

BANANI. Banani cognatus Nehemfæ custos urbis Jerusalem constitutus, IV, 246, I.

HANANIAS PSEUDOPROPHETA. Hananias pseudopropheta Jeremía? catenas abstulit, XII, 207. 2. Quo anno sit mortuus, 208, 2.

HANANIAS PRÆFECTU3. Hananias prefectos palatii regis in monte Sion, IV, 246, i.

HANNIBAL. Hannibal quo stratagernato ceciderit Romanos, IV, 430, I. Hic in Asia copiosos elephantes eduxit, 442, 2. Quid consuluerit Antiocho Magno ad profligandos Romanos, XIII. 461, 2. Eum Capuana? deliciæ enervarunt et perdiderunt, IV, 472, 2. Ejus cum P. Scipione de pruslantissimis ducibus colloquium, XIII. 152, I. Hannibal ob immanitatem suam fuit exosus, XII, 6S5, 2. Hannibalis ejusque uxoris immanis el cruenta vox, 540, 2. Defuncta Romanorum ducum cadavera honorifico humanda curavit. XII, 686, 2.

HARAN. Iiaran qua? sit urbs, XVII, 172, 2. Est urbsPurIliiæ, XII, 400, I.

HARMONIA. I0 Harmonia quævis senibus obsurdescit. \ II, 389. 2.

2° Harmonía viri et uxoris in quo sita sit, VI. 19, 1, 2. Ea esi sextuplex, íóíd., 2 elseq.

3° Harmonia cœlestis, XI, 502, t, 2.

4° Harmonia inter Prophetas Majores et Minores, XIII, 238, 1, 2. Harmonia chronologies duodecim Prophetarum, 354, 1,2.

HARPAGUS. Harpagus proprios edero filios a rege Persarum jussus, dolorem dissimulavit^ IX, 3.86, 2.

HARPOCRATES. Harpocrates silentii emblema est, IX, 184. 1. Quis fuerit, *ibid.* Erat silentii Deus, *Job,* 442. 1. Harpocrates cultus a Gnecis in effigio viri labia comprimentis, XI, 417, I.

HASDRUBAL Hasdrubal cæsus a Romanis quo strategemate, IV, 410, 1.

BATTO. Halio, Archiepiscopus Moguntinus, pauperes vocans mures, a muribus comestus est, V, 338. I. Serarius hanc Ilattonis historiam refutat, dicilque fabulam ortam a Popielo, Polono principo, qui ob crudelitatem a muribus comestus est, XIX, 214. 2.

HAUSTUS. Ad æquales haustus non propinanabanl nec bibebant veteres, X, 142, 2.

HEBDOMAS. <• Hebdomada ejusque dies omnes a sabbato denominabantur, XV, 645, 2. Hcbdo* mada unde dicatur sabbatum XVH 364, 2. Hebdomas Paschali* el Pentecostalis erat Judæis fe-ita et celebris, XVI. 141, 2 et seqq.

2® Hebdomades septuaginta Danieli Den* revelat, X HI, 115r 2. Hebdomades septuaginta expresse luerunt revelata? Danieli, ante eum temen erant in mente hei decreta?, qui eas implicite ct confuge aliis Prophetis revelavit, XIV, 243. i. E® totidem sunt septem anni, XIII, 116. 1. Hebdomades sexaginla duae cur sint disjuncta? ab abis septem in septuaginta hebdomadibus Danielis, 126, 1. Dicuntur eæ abbreviata», id est breves ot pauca? decrol», 116, 2. Post eas expletas venturum Christum Messiam ostenditur contra Judæos, 118, 2 et seq. Ubi et unde sint inchoanda?. <23, 2. Eae sunt impleta? tempore Christi. *ibid.fei* 124. 1. Ineboandæ sunt ab anno septimo ejusdem. *ibid., Ì.* Non sunt septuaginta el una, sed sepluagiute hebdomades, 130, 2.

HEBE. Hebe uxor Herculis unde dicta.IV.51 Li.

HEBER. Heber undo sit vocatus, el quando natus, I. 170, 1. Beber una cum suis cum vera fide, religione, pietate, linguam primævam retinuit in confusione Babel. XVIII. 496. 1.

HEBES, HEBETUDO. Hebetes sunt duri et asperi, V 390, 2. EI indociles VI, 354. 2 : St' confu(ferii *stultum in pila quasi ptisanas feriente de*super pilo,* non *auferetur ah eo stultitia ejus.* Hebetudo mentis sæpe provenit a crapula. XX. 202, 2. Hebetes tropologice sunt pecora, non rejiciendi. sed patienter docendi, IX, 243. 1 : *Pecora tibi sunlt attende illis.* Hebetudini suorum compatitur justus. V. 355, 2 : *Novit justus jumentoru n suorum animas; viscera aulem impiorum crudelia.* * j

HEBRÆI, ISRAELITAS, JÜDÆI. *N. fì.* Sub eodem isto titulo quæ, tum ad Hobræos, tum ad Israelitas pro tolo populo Hebreo sumptos, tum ad Judaeos in Commentariis Cornelii a Lepido referuntur, collegimus et ex ordine disposuimus. In articulo IsaAi LiT.E. quæ ad Israelitas stricte sumptos, el in articulo: Jv d e i. quæ adJudæos modernos proprie spectant, distribuimus.

CAPUT PRIMUM.

HEBRÆI SEU JUDAICI POPULI NOMEN, ORIGO, DIGNITAS ET PRXROGAT1VJE.

I. IlKDn.Ei populi nomen kt origo.— Hebræi nominis radix el significatio, I. <95, 2; Will. 495.2 et seq. Hebræidicti ab avo suo Beber, <95, 2. Ilebræi nomen undo primo indictum. XIV, 35. i» Primo dictus est Abraham, *ibid.* Id nomen olim fuit gloriosum, *ibid.* Hobræus populus aliquando Judas, aliquando Israel dicitur. *Psalm.* H. 272,1. 2. Israel dicebantur omnes Ilebræi, XV. 625, I. Hebræi nunc Israel, nunc Jacob vocantur. X. 455.2. Judæi dicti a Judo Patriarcha, non a Juda Machabæo, Will. 65, 2. Nec ab Ida moule Crei©

XIX, 326, I. Sæpe in Scripturis vocantur nominibus gentium quarum mores, cultum ot vitam imitabantur, XIV, 300, 2. Judæorum origo falsa a Justino descripta, IV, 478. i, 2. Olim vocabantur sancti, X, 307, 2. Cur filii sanctorum dicerentur, XI, 377, 1.

II. Hebræorum dignitas et prærogativæ. — *!• Ilebræi fuerunt populus Dei electus in quo misil radices,* IX, 628, 1 ; X, 199, 1 ; 491,2. Ipsos ut peculium suum elegit Deus, XIV, 576, i ; 603,1. Israel Dei regnum, respublica et populus, IX, 483, 1. A templo et urbe sancta dicti populus Dei, populus sanctus et fidelis, XI, 563, 2. Ob id putabantur inexpugnabiles, 574, 1. Hinc dicuntur pars Dei, IX, 483, 2. Sunt et pars et hæreditas illius. 630, I.Et filius ejus primogenitus, X, 235, 2. Habebant domesticum Dei oraculum et legem, 236, 2, et seq. Hinc ei semper cur© luerunt, 516, 2. Sunt dilecta Deo gens, IX, 625, 2; 628, 1. Fuerunt gloria Dei, quomodo, XII, 113, 2. Sunt lumbare Dei, XVIII, 676, 2. Cur vocentur congregatio Dei collecta in Judæa et templo Hierosolymitano, XI, 662, 2.

Israel esta Deo ab utero electus, XI, 540 1. Fuit sanctus Domino, XII, 25, 3. Fuit item primitive frugum ejus, *ibid.* Quomodo sil hæreditas Dei, 93, 2. Israel peculiaris populus Dei erat, XIII, 557,1 ; 427,1.Quando primum sitorlus, XII,605,1. Ejus devirginatio, 667,1. Israel abjectus, quomodo a Deo curatus sil, 607, 1, 2. Quando fuerit nubilis el a Deo ornatus, *ibid.,* 2. Quando ab eo in sponsam electus, *ibid,* et 608, 1. Quomodo aqua lotus, *ibid.,* 2. Ejus tabernaculum et supellex sacra, *ibid.* Ejus ornamenta, 610, Í, 2, cibus, 611, 2. Ejus fornicatio, 613, 1, 2 et seqq. Quomodo Deo factus abominabilis, 614, 2. Cur dicatur aversatrix, 39,2. Ex Ægyplo vocatus fuit typus et figura Christi pueri indo redeuntis, XIII, 427, I. Erat typus fidelium ot sanctorum, 518, i.

2® *Eorum a Deo graliæ, cl prærogalivæ.* Eorum curam gessit Deus ab utero, id est, ab ortu Synagogue, XI, 563, 2; 564, 1. Israelite soli veram habebant sapientiam, X, 263,2. Hebreos Deus sæpius detendit et juvit, XVI, 41, 2. Eorum salvatores qui fuerint, XIV, 201, 2. Quæ privilegia præ gentibus habuerunt, 213, 2. Credita sunt iis divina eloquia, XVIII, 67, i. Cur dicantur filii regni el Testamenti, XV, 225, 1 ; XVII, 122, 1. Sunl invitati ad convivium cœleste per legem Mosis, V, 251, I. Iis etiam promissa fuit gloria cœlestis et comminata gehenna, 468, 2. Ipsis proprie fuit Christus promissus, XIV, 394, 1 ; XVI, 42, 2; 46, 1; XVII, 103, 2. Sub gravi legis onere pressi, magnis volis Christi nativitatem requirebant, XIV, 120,1. Eorum parentes sunl etiam parentes Christi, XVIII, 158,2. Mira eorum dignitas quod ex eis naius sil Christus, *ibid.* Gloriari Messia possunt quasi contribuli el consanguineo, XVI, 75, 1. Alia eorum gloria et prerogativa?, XVIII, 158,1. Ad eos primario missus est Christus, XI, 583, 1; XII, 621, 1. Ipsis potissimum Christus missus fuit, XIV, 517, 2. Ipsi fuero primo ad fidem el doctrinam evangelicam vocali, et per quos, XVI, 197, 2. Iis potissimum et primum annuntiatum est Evangelium a Christo et Apostolis, XVIII, 46, 1 ; 593, 1. In iis incredulis promissa Dei non exciderunt, 161, 1. Ut sanctificaretur, Deus ex se præstilit omnia, sed illi attendero noluerunt, XI, 528,1,2. Ilebræi fuerunt typus populi Christiani, X, 235, 2.

CAPUT SECUNDUM.

HEBRÆORUM RELIGIO, CULTUS, ET SACRI USUS.

I. Hebræorum preces et sacrificia. — 1® Preces. Judæicum gaudio et exullalione templum adibant, XI, 661, 2. Nudipedes erant in templo, cur VII, 199, 1. Orabant et sacrificabant stantes, XII 830, 1. Orabant lum stantes, tum genuílexi, XV, 183, 1; XVI, 241, 2. Orabant ad Occidentem, cur, XII, 563, 1. Orabant manibus lotis, XIX, 201, 1. Orantes manus extollebant in altum, *Psalm.* 1, 158, 2. Eorum formula benedicendi Deum, XI, 503, 1. Accepto aliquo beneficio, cancro solebant psalmum, *Confitemini,* etc. Tubæ sono ad publicam supplicationem populum convocabant, XIII, 498, 2.

2® *Sacrificia.* Ilebræi sacrificabant nudipedes, XVII. 264, 1. Cum mane immolanda esset victima, lotam noctem praecedentem cum lætilia et canticis transigebant, XI, 422, 1. Do oblatis sacrificiis comedebant, XVIII, 326, i, 2; 347, 2. Agnum paschalem edebant accincti renes, XVI, 174, i Eorum etiam servi debebant circumcidi et comedero agnum, I, 543, 1. Pro gratiarum acliono sacrificantes manibus gestabant ramos myrti ot palm® ex ^quibus mala Persica dependebant, XII, 564, 1. Cur Deo arietes immolarent, XIII, 100, 1. Erant in sacris superstitiosi, XVII, 118, 1, 2. Post dedicationem tabernaculi, nunquam vel raro obtulerunt solemne sacrificium in deserto, XIII, 588, 2 (Fide Sacrificia).

II. Eorum dogmata, festa, jejunia, etc.

!• Eorum dogmata. Credebant animae immortalitatem et corporum resurrectionem, XVJ, 490,1, Ilebræi prisci sua dogmata involucris quibusdam involvebant et quare, V, 16, 2. Credebant post mortem duo esso animarum receptacula, V, 469,1.

2® *Fesla.* In festis omnibus abstinebant cibo usque ad sextam, XVII, 94, 1. Prohibentur lugero et fiero in festo Neomeniæ, IV, 248, 2. Non coluerunt Bacchum in festo Scenopegiæ, XVI, 417, Î. Pentecostes diem quomodo expectorent, XVII, 77, 1 (Vide Festa).

3® *Animæ et corporis purificatio.* Baptismatibus frequentibus erant assueti, XVIII, 406, 1. Crebro totum corpus abluebant, imo vestes ct lectos, IV, 239, 2. Quam essent puritatis corporis amantes, 343, 1 ; XIX, 399, 2; 401, Î. Aqua expiationis

legaliter mundabantur, XIX, 440, 2. Judæis priscis in certis casibus præcepta fuit specialis fllicujus peccati confessio, VI, 374, 2 M soq. In Certis casibus debebant peccata sua sacerdoti confiteri, XV, 98, 1. Censebant immunda quæ erant gentibus communia, XVIII, 232,1.

4° *lilasphemia horror.* Blasphemiam Ilebræi exhorrebant, X, 35, 2. In blasphemia Deique injuria vestes scindebant, XII, 257. 2. Solebant in blasphemia et atroci scelere sicut in luctu, vestimenta scindere a capite usque ad pectus, XIII, 496, 1.

5° *Circumcisio.* Immundum eis erat preputium, XII, 45, 2. Quem ad finem circumciderentur» 86, 2 *(Vide* Circumcisio).

6® *Eorum jejunia.* Jejunium vocant humiliationem, IV, 396, 2. Eorum sanctificatio sila erat in jejunio et abstinentia, XIV, 439, 2. Varia eorum jejunia variis do causis, 446, 2. Eorum duplex erat abstinentia a cibis, XVIII, 229, 2. Quomodo solerent jejunare, IV, 332, 2. Pridie festorum suorum jejunare solebant, 388, 2. Et clamores precibus miscere, *ibid.* Et solaria conscendero, *ibid.* Annuum indixerunt jejunium ob excæcalum Sodeciam, XII, 270, 1. Jejunabant quotannis dio decima julii, quia ea dio templum fuit combustum a Chaldæis et urbs diruta, XIV, 439, 1. Templo restaurato, petunt num adhuc jejunare debeant, 439, !; 146, i, 2.

7° *Juramenta.* Judæis an olim fuit licitum jurare, XX, 211, I. Quale erat eorum juramentum, III, 238, I. In juramento subticent notam imprecatoriam, XI, 156, i, 2. Nec exprimunt quænam sibi imprccenlur. præ timore ot detestatione, ut pote alrocia, XIII, 573,1. Cum jurabant, honoris et graliludinis causa addere solebant Dei nomini epithelum liberatoris ex Ægyplo, XII, 134, 1.

8° *Hebræorum funera.* Eorum sepeliendi ritus, XV, 640, 1. Corpora mortuorum aromatibus inungebant, X, 279, 2. Suorum regum cadavera an comburerent additis aromatibus, videntur potius sepelivisse, 111, 431, 2; XII, 247, 1, 2. Sepeliebant principes cum auro, vestibus el armis, XII, 73, 1. Judæi extra urbem defunctos sepeliebant, XVI, 118, 2; 133, 2. Cur exlra urbem cadavera efferrent, XII, 156, 1. Eorum commune sepulcrum erat in vallo Cedron, juxla Tophel, XI, 159, 2, 160, 1; XII, 155, 2.

Quomodo mortuos suos plangerent, XVII, 191, 2. Mortuos nimis plangebant, X, 280, I. Gentiles imitati, in funero scalpellis incidebant lacertos, XII, 133, 2. In luctu comam tondebant, 70, 1. Caput operiré solebant, 120, 2. Caput aspergebant cinere, XI, 718, 1. Hebrea uxor, diebus septem plangebat maritum morluum, post quod tempus poterat alii nubere, III, 479, 1, 2.

Quomodo suis defunctis in epitaphiis apprecarentur, XIV, 249, I. Pro defunctis suffragia faciebant XVIII, 406,1.Juxta sepulcrum mortuorum epulum pauperibus instruebant IV, 286,1,2; X,100,2.

9® *Eorum Prophète (Vide* Propheta). Hebraei soli habuere dignitatem propheticam, X, 432, 2. Tota gens Hebræorum magnus propbeta, III, 251, 2.

10® *Hebræorum lex el doctrina moralis.* Duplicem in Scriptura legem comminiscuntur, unam in *Genesi* scriptam, alteram traditam Moysi et secretam do divinitatis specie, XII, 471,2. Legem Dei in phylacteriis descriptam gestabant, 37, 1, 2. Legis divins observantiam et memoriam externis quibusdam signis indicabant, XV, 489, I. Per legem Mosis rursus agnovere peccatum, quod ante obscuro nature lumine cognoverunt, XVIII, 72, 2. Scripture nihil addere voluere, XIX, 455, 1, 2.

Ethicam tradebant per breves gnomas, XVIII, 29, 2. Parabolas, proverbia, aenigmata, ct alias graves sententias inquirebant, X, 295, 2. Unde symbolis et parabolis sua exprimere assueverunt, XVI, 541, 1. Omnem sententiam insignem et acutam vocant parabolam, proverbium et aenigma, 228, 2. In parabolis ct strophis discipulos suos exercebant, V, 21, 1. Eorum gnomæ de quatuor bonis, III, 619, 2. Cur vocarent doctores suos *Sopherim,* IV, 220, 1. Eorum doctores manu ferebant virgam, XV, 263, 1. Israelitas soli habebant veram sapientiam, IX, 264, 1. In singulis urbibus majoribus, loco templi habebant synagogas, scilicet concionis et orationis locum, IV, 328, 2.

Inimicos oderant, IX, 676, 1. Eorum do inimico odio habendo sententia rejicitur, XVIII, 222. 2. Putabant non vetari concupiscentias mere internas, sed tantum conatum ad eas explendas, 119, 2. Non tolerabant meretrices, IX, 527, 1.

11® *Idololatria-apud Hebrxos.* Hebræorum ad idololatriam pronitas, XX, 667, 2 etseq. Erant in imaginum adoratione propensissimi, XIII, 330, 2. Eorum idololatria, VI, 667,1, 2; XII, 38, 2. Lætitiam vituli aurei epulo el ludo clauserunt. XVIII, 341, 2. Judæi vix olim habuere imagines, II. 412.2. In prosperitate ad idola defluxeruntJn tribulatione ad Deum redierunt, XI, 380, 1. Idolothytis pellecti sunl ad cultum Beelphegor, XVIII, 324, 1. Idolo Moloch se ornarunt ct unxerunt, XI, 668, 2. Cœlum et astra pro Deo coluere, XV, 463. 2. Judæi solem orientem adorantes, cur laureos ramos gestarent, et ori admoverent eos, quasi osculantes, VII, 564, 2. Sacrificarunt olim lunæ, XII, 68,2. Stellas coluerunt. XIX, 94, 2. Eliam in vallibus habebant lucos et idola, XIV. 128, 1. Dicuntur filii auguratricis, XI, 667, 1. Tempore Achaz et Ezechi.e valde erant in idola proclives, ideoque vastandi a Babyloniis, 565, I. In captivitate Assyriaca ad gentium ritus defluxere, XIX, 426. 2. Post captivitatem Babylonicam et tempore Christi, idola publico non coluerunt, X, 500, 2; 501. 2; XI, 128, 1; 390, 2; XII, 824, 1; XIII, 282, 2; 550, 1; XIV, 417, 1; XV, 320, 1; 361, 2; 584, 1; XIX, 194, 2. Sed in fine mundi sub Anlichristo ea colent, XI, 119, 2. Judæi idola colentes per contemptum vocantur gentes, XII, 515, 1«

CAPUT TERTIUM.

HBBRÆORUM STATUS POLITICUS, CIVILES ET DOMESTICI USUS, LENGUA, LITTERATURA, POESIS.

L Hr.BRÆORVM STATUS POLITICUS, REGES, r e l - l u m. — l® Israelis regimen tertio fuit mutatum, XV, 61, i. Tres eorum fuero politiae status, sub Judicibus, sub Regibus, sub Pontificibus seu Machabæis, XVI, 188. i, Deo providento, habuere perpetuam successionem regum et pontificum, X, 465, *1.* Eorum regnum erat politicum simul et ecclesiasticum, 432, *2.*

2® Eorum reges unctione consecrabant, XI, 547. î. Cæremoniæ quas observabant in unctione regis, 111,314, 2 Principes cur vocent judices, XI, VI, !•

3° Iis prohibitum erat pugnaro in sabbato, IV, 38,1. Vix habebant equites in exercitio, sed pedias, III, 287, t. Pugnabant ut plurimum pedites, XIV, 481, t, Eis vetitus fuit equitatus et equorum copia, XI, 461, 2. Equites in bello non leguntur habuisse, nisi in tempore Joannis filii Simonis, IV, 492,1.

II. HeBRÆORUM **CIVILES ET DOMESTICI USUS.** — *!• Tempus quomodo dividerent.* Tempus omne dividebant per menses et sabbata, XIII, 624, 2. Duplicem habebant annum et menses. XIV, 316, 2. Usi sunt annis lunaribus, XIII, 124, 1, 2. Tertio quoque anno mensem intercalabant, ul suos annos lunares solaribus æquarent, XII, 538, 2. Annum inchoabant a Paschatoet a mense paschali nisan, qui nostro martio respondet, 713, 1.

Utebantur mensis lunaribus, I, 524, 1, 2; IV, 212, 2; 228, i; 387, 1 ; 317, Usti menses lunares ab uno novilunio ad aliud decurrebant, XI, 571, 2 ; XVIII, 289, 1. Novilunium cur celebrarent, XI, 766, 2.

Dies civiles ab uno ortu solis ad alterum ; sacros a vespero in vesperum computabant, XV, 312, 2; 549,2; 644, 1 Diem dividebant in quatuor parles et boras, XIII, 80. I ; XVII, 112, 2. Sicut et noctem, XV, 716, 1. Noctem diviserunt in 1res vigilias, V, 120, 2. Noctem vocabant vesperam, XII, 53,1. Jama Romanis subacti, utebantur computo eorum in die et nocte disterminanda, XV, 312, 2.

2® *Ucbrxortim matrimonia.* Deo teste nuptias contrahebant, XIV,578, 2. Virgines eorum poterant viris alterius tribus nubere, III. 183, 1. Poterant ducere gentiles uxores proselytas, 556, 2; 557, 1. Velantur cum gentilibus amicitiam iniro et conjugia, IV, 225, 1. Eorum cum alienigenis matrimonia an siut irrita, 227, 2. Qua de causa uxores dimitterent IX, 692, I (Vide Divortium, Mvtrimonium).

3* *Qujj nomina filiis indiderint.* Ilebræi erant polyonomi, IV, 443, 1. Multi fuere binomii, XVII, 174, 2 et seq. Hcbræa nomina sæpe ab eventu imperila, 1, 30, i.Ilebræa nomina mulla significant, *UI,* 592, 2. Dei nomina sibi indiderunt, XIII, 55,1. Frequenter Græca nomina assumebant, XV, 132, 1,2; 256, 2. Nepotes quoslibet vocant filios, IV, 217, 1.

Filii eorum trienno lactabantur. III, 262, 1, 2. Pueris benedIcero solebant, XV, 424, 2.

4® */Iorum negotia.* Israelita) in portis civitatum conveniebant ad praecipua negotia agenda, *Psalm.* II. 343, 2.

5° *Usura apud Hebrxos.* Judæi erant natura avari et cupidi XX, 680,1. Apud eos frequens erat usura centesima, IV, 241, i.

6® *Eorum cum populis extraneis relationes.* Ilebræi, remotissima regna, sicut et omnes trans marinas regiones mari Mediterraneo a se discretos, nec non omnes Europeo provincias trans mare sitas,inaro ot insulas vocabant, quia navium et nauticæ artis erant inexperti, IV, 412, 1 ; XII, 20, 1; XIV, 29, 2; ¿92, I, 2. Ipsis incogniti erant populi aquilonares, XII, 20, 1. Censebant Æthîopes esso ultimos hominum, XIV, 305, 1.

Gentiles æstimabant viles et impuros velut canes, XV, 283, 1 ; 477, 2. Gentes e contemptu vocabant præputium el peccatores; so vero circumcisos circumcisionem, XVIII, 65, 1. Gentiles aversabantur, IX, 27G, t. Nullam habebant cum gentibus communionem, V, G, 1. In quantum abhorrerent a consortio gentilium, IV, 338, 1. Res a Gentibus profanatas contemnebant ct abominabantur, XII, 544. 2. Cur gentilium deos non irriderent, XVII, 360, 1.

Judæi gentibus omnibus erant invisi, XVII, 311, 1. Cur cæleris gentibus invisi essent, XIV, 287, 2. Gentibus orant ludibrio, X, 82, 1. Eos Gentiles irridebantobsibbali cultum, XII, 357, 1,2. Cur eos in /Egyptum abire ita Deus velaret, 279, I. /Egypliorum consortia quam noxia sunt, *ibid.*

Sæpo a gentibus sunt vastati, XI, 109, 2. Quibus olim gentibus servierint, XVI, 446, 1 ; 447, 2. Indigno ab Assyriis et Ægyptiis habili sunt, XI, 28, 2. Ab Assyriis afflicti ad Ægyptiorum opem confugiebant, 310, 2; XII, 29, i, 2; 36, 1. Quomodo zEgypto dederunt manus, 422, 1. Ægyptiis nitentes, quam vana spo nisi sint, 716, 2.

7° *Eorum inter se relationes.* Invicem obviam facti so osculari mutuo solebant, XVIII, 512, 2. Erat eorum salutatio : *Pax tecum,* 43, 1 ; 681, 2 et seq. ; 685, 2. Apud gentis su® homines peregrinantes divertebant, X, 82, I. Judæi per alias terras so diffundebant, vel sponte, vel abducti, XX, 25, 2. Quo ritu mendicarent, X, 86, L

8® *Hebræorum vestes cl domus.* Non solebant uti femoralibus sed tunicis longis, XI, 324, I ; XIV, 332, 2. Longas suas vestes zona succingebant, XV, 96, 2. Barbam non radebant, XII, 461, 1. Comam nutriebant, 554, 1, 2. Nefas cis erat in comam attonderi, 86, 2. In castris Xerxis militantes coma fuerunt attonsi 87, 2.

Tecta domus eurum erant plana, IV. 249. 2;

XII, 456, 2 ; 240, 2. Non habebant ceræ usum ad lumina. XV, 524, 2,

9® *Eorum cibus et convivia,* Judæi frumentum trituro tum non cribrabant, sod vannabant, XIII, 641, 2. Prisci Ilebræi mens» assidebant, non accumbebant, III, 311, 2. Postea in lectulis convivaturi jacebant, XIII, 552» 1. Ilebræi cœnabant coronati, præsertim in festis, X <47, 1 : XIII, 598, 2. Convivabantur a feminis separali, IX, 285, I. Ilebræi celebrant convivia vespero, non dio, XV, 225, 1. Musicam et cantiones conviviis adhibebant, XI, 357, 2; XVIII, 659, 2. Iis porcina caro velila, XI, 747, 1. Sua vina aqua diluebant, VI, 206, 1. Vinum vocant *mixtionem,* 205, 2 et seq. El colorem, *oculum,* 206, 2. Semper ad gulam fuero propensi, X, 266, 1. Post cibum sumptum, Deo gratias agebant, 156, 1 ; XVIII, 231, I ; 350, i. Quo ritu in festivis epulis Deo gratias agerent, X, <56, <•

10® *Hebrxorum mores et indoles,* Ilebræorum mores a Latinis et Græcis multum discrepabant, VII, 460, 1. Judæi erant duræ cervicis, XI, 377, i; XVII, 178, I, 2. Sunt indociles, duri, inobedientes, 574, 1. Eorum durities, pervicax obstinatio, XI,ç 745, I ; XVII, 178, 2. Fuerunt murmurationibus dediti, ct eorum propterea punitio, XIV, 491, I. Eorum mutatio cI variatio, 491, 1 ; 499, 2. Quaiu sunt pavidi, XI, 694, 2. Vocanlur nugæ a Proph.'ta. XIV, 309 1.

11° *Eorum complexio.* Judæi sicut et Arabos ex complexione fœlent, III, 515, 1. Ipsis post Christi mortem naturalia inest fcelor. XI, 141, 2. Hic tollitur baptismo Christiano, *ibid.*

III. Hk BRÆORUM LINGUA, LITTERATURA, POESIS.

t® *Lingua hebraica origo et historia.* Lingua hebraica fuit prima mundi, I 172, 1. Enni solus Hcber retinuit, 166, 2» Ilebræi in Babylone linguam hebræam corruperunt, IV, 202, 2; 214, <;248, 1,2; X, 572, 2; XII, 3, 2. Post reditum o captivitate semi-chaldaico seu hcbræo-syriaco loculi sunl cI ita tempore Christi loquebantur, XVII, 69, 1 ; XIX, 348, I. Hebraicas litteras quibus etiamnum utimur, invenit Esdras, IV, 20,2 2. An etiam puncta quæ Hebræis sunt loco vocalium, *ibid.* Usque ad tempora S. Hieronymi sine punctis sua scribebant. XIX, 481, 1. Hebraica lingua jam valdo accisa est, nec pura, nisi in sacra Scriplura rcporilur, XIV, 309, 2. Ex ea multæ voces aliis linguis immixke, I, 176, <: XXI, 328, 2.

Hcbrææ linguæ cognitio ad Scriptura) scientiam necessario, I, 10, 2 elseq. Hcbrææ linguæ in coelo an sil usus, XIV, 304, 1; XVIII, 378, 1 ; 383, 1.

2® *Lingua hebraica regula grammaticales et idiotismi.* Primo, *de litlcris hebraicis.* Lilteræ serviles non raro apud eos per enallagen inter se commutantur, XIV, 430, 1. Sæpe litteras quiescentes commutant, XIII, 106, 2. Solas consonantes in verbis attendunt, 173, 1. Subinde geminant suarum vocum radices, XX, 401, 2. In Scriplura habent *keri* et *ketif,* ut multis in locis aliter scribant, aliter legant, 206, 1.

Secundo, *de nomine.* 1® Femininum genus usurpant pro neutro, quo carent, XII, <29, î; XIV, 403, 2 ; *Psalm.* I, 188, L Cum omnia significaro volunt in aliquo genero, jungunt genus femininum cum masculino, XI, 79, 2; 481, 2. Geminatio ipsis copiam notat, præsertim si masculino jungatur femininum, XII, 370, 2. Nomina abstract i sæpe sumunt pro concretis, IX, 114. 1; X. 203, 2; XI, 77, 2; 511, I : XXI, 207, 1.

2® Hebræi carent casibus, VI, 64, 2; 68, 2; 145, 1 ; 153, 2; 466. 1 ; VIH, 18, 1 : IX, 534, 2 ; 659. 1 ; XIII, 393, 1; XX, 637, 2. Cum carrant casibus, idem usurpant pro quolibet casu, XI. 301, 2, 422, 1. Hebrea nomina quolibet casu verti possunt, V, 292, 2; 427, 2. Regimen genitivi capiunt pro nominativo. 495, 2. Regimen genitivi exprimunt per ablativum cum propositione tn, X, 209, 1 ; XII, 128, 1 ; XIII. 167, 1. *be* etiam cum ablativo sumunt pro regimen genitivi* X. 367. 2. Idem nomen iterantes in genitivo, significant in co genere eximium. XIV, 83, 2. Iis frequens est enallage casuum, modorum atque temporum, XI, 264. 1, 2. Aliquando sumunt nomina ul propria, simul et appellativa. 74, 1.

3® Nomina animalium apud eos mullis sunt communia, XI, 74, 2. Ilebræi cum addunt animali nomen matris in genitivo, significant ¡Uud tenerum esse et adhuc matrem sequi, XII, 828. I ; X1IL 101. 1. 2 ; XIV, 195, 2.

4® Numerum cardinalem usurpant pro ordinali, V, 166. 1; XIII, 537, 1. Utuntur enallage numeri, X. 42, 2. Viros numeri vocant paucos, XI, 217, L Summam alicujus numeri per partes enuntinnl, et minores numeros preponimi majoribus, XIII. 126,1 Exprimunt numerum, etsi aliquid ei desit vel supersit, item numerum definitum pro indefinito. XV, 27. 1, 2. Septenarius et denarius numerus ipsis familiaris est, XII, 126, 2.

Tertio, *de pronomine.* Ipsis pronomen absolutum el reciprocum idem est, VI, 394. 2 ; IX, 62, I ; 685, 2; XIII, 575, 1; XV. 113, <. Pro pronomine demonstrativo ponunt nomen antecedens, X! 312, 2. Antecedenti substantivo subnectunt pronomen demonstrativum, IX, 145, 2. Pronominis relativi vel demonstravi antecedens non exprimunt diserte, sed illud ox circumstantiis intelligendum relinquunt, XV, 281, 1. Repetunt relativum vei demonstrativum, ponuntque cum suo antecedente, XIII, 449, 1; XIV, 160, 2; 141, 1; XV, 308, 2. Sæpe subaudiunt relativum *qui,* IX, 659, <; X, 430, I. Relativum sæpo referunt non ad id quon expressum est, sed ad id quod quis tacite secum cogitat, XI, 79. 2.

Quarto,*de adjectivo, comparativo* el *superlativo* <• Concordant adjectivum cum substantivo proximiori, licet ad remotius referatur, XX, 475, i. Nun *omne* illis est *nullum* » IX , 230 4 1 Arti-

nlos multiplicant per pleonasmum, XIV, 340, i.

2° Hebræi gradibus comparationis carent, IX, 622, 2. Comparativo carentes, hinc eum exprimunt per negationem ejus quod minus est, ¥,207,1 ; IX, 371, 2; XV, 27, 2. Vice comparativi utuntur positivo cum præposiliono *plusquam. Ab* usurpant pro gradu comparativo, XVI, 244, i.

3® Similitudinem exprimunt nota similitudinis, verbi gratia, *sicut* apponendo utrique rei comparatas vel simili, XIII, 339, 2. Sæpe subaudiunt voculam *sicut,* et similes, IX, 215, 1;X, 391, 1; XI, 72, 2; XIII. 428, 1 ; XIV, 429, 2.

4' Res maximas et præstantissimas compellant pluraliter, XIV, 117, 1. Captum excedentia vocant fortiora, profundiora, IX, 129, 1.

Quinto, *de verbo in genere.* Hebraeorum verba activa sæpe non actionem sed actionis probationem significant, XVII, 282, 2. Eorum verba activa sæpe passionem vel permissionem significant, XVIII, 26,1,2. Sæpe non actionem et effectum, sed agendi virtutem, vim el potentiam notant, XIII, 243, 1. Hebræorum verba sæpe actum inchoatum tantum, non perfectum significant, puta propositum, destinationem, conatum, III, 104, 1; XI, 636, 1 ; XIII, 251, 2; XV, 25, 1 ; 362, 2; XVIII, 28, 1. Hebræorum verba sæpe duo significant, XIV, 91, 2; 482, 1. Sæpe usurpant verbum neutrum pro activo, IX, 626, 2; X, 203, 2; 232, 2. Sumunt verba pro verborum adverbiis, XIII, 352, 2; XVI, 263,2. Verbum idem cum geminant, significant actionis vehementiam, et gradum quasi superlativum, XIV, 207.1. Simplex verbum capiunt pro composito quo carent, V, 546, 1, XV, 100. 1 ; 288, 1. Verba accipiunt in actu non reali, sed mentali, X, 199,1. Verba realia pro mentalibus aut verbalibus usurpant, V, **223,** 2; IX. 56, 2; X, 117, 2; XII, 17, 2; XVIII, 29, 1 ; XXI, 256, 2; 326, 2. Verba realia sæpe per mentalia exponunt, XVIII, 276. 2. Verba contactus sive realis, sive mentalis, cum ablativo construunt, mediante propositione in ablativum vel accusativum regente, V, 559, 2 ; IX, 613, 1; X, 133, 2; 13 i, 1 ; 285, 2; 387, 2; 432,1 ; 495, 1 ; XIV, 205, 1 ; 275, 1 ; XV, 274, 1 ; XVIII. 29, 2 ; XX, 363, 2; 456, 2. Item cum *ex* vel *de,* XX, 595, 2. Verborum imperfectorum commutant ordines, XIII, 418, 1; 487, 2; XIV, 483, 2.

Sexto, de *verborum numeris, personis, modis ac temporibus.* 1® Ipsis frequens est enallage generis el numeri, XIV, 225, 2; 410. 2. Verbum concordant sæpe non substantivo proximiori, etsi ad remotum sit referendum, IX. 558, 2, Verbum plurale jungunt nomini singulari, cum pluralitas significatur. VI, 360, 1, Sæpe sublicent suppositum verbi, illudque ex circumstantiis supplendum relinquunt. IX, 658, 2 ; XI, 71, 1, 2; XIII, 412, 1; XVI, 47.1, 2; XX, 473,2. Sæpe sublicent verba eorumque supposita, et ea ex præcedentibus vel sequentibus. vel ex circumstantiis intelligenda relinquunt. 141,47,2,218, 1.

2® Sæpe ab una persona ad aliam transeunt, nec tamen eam nominant, aut distinguunt, X, 454, 2. Ipsis frequens est enallage generum et personarum. V, 409, 1, 2; 482, 2; XII, 208. 2; XIV, 193, 1; 301, 1; 512, 2; XX. 319, 2. Sæpo latentes commutant personas, XI, 370, 1. Dose loquuntur in tertia persona, ac si de alio aliquo loquerentur, XIII, 293. 2. Quem alloquuntur sæpo in tertia persona appellant, 375, 2.

3® Infinitivum usurpant pro quolibet modo, V, 466, 1. Imperativi et infinitivi eadem illis est vox, X, 367, 1. Imperativum ponunt pro futuro, cum ejus certitudinem significaro volunt, et vice versa, VI, 60, 2 ; XIII, 420, 2 ; XV. 264, 2. Sæpo infinitivum usurpant pro futuro, XII, 629, 1. Infinitivis utuntur pro preterito, XIII, 358, 1. Infinitivos sumunt pro nominibus et verbis quorumlibet modorum et temporum, XVIII, 26, 2. Futurum sæpe capiunt pro imperativo, V, 74, 1 ; XX, 24, 2. Futurum sæpe sumunt pro indicativo, XIV, 300, 1. Vel participium, XVIII, 26, 2 ; 206, 1 ; XX. 318, 2; 531, 1. Per futurum exprimunt optativum quo carent, VII, 466, 1 ; XX, 24, 2. Sæpe participia usurpant pro verbalibus in *bilis,* XX, 245, 1. Participio utuntur pro indicativo, quo carent, IX, 659, 1 ; X, 430, 1. Futurum usurpant pro participio,XIV,83, 1. Gerundia el nomina usurpant, tam active quam passive, XVIII, 27,2.

4® Sæpe mutant tempora, XI, 70, 1. Uno tempore exprimunt omnia, IX, 504, 2, XIV, 553, 1. Præteritum usurpant pro quolibet tempore, V, 104, 2. Quia carent verbo presenti, ideo illud exprimunt per præteritum, XIV, 595. 2. Sub preterito inlelligunt præsens el futurum, el vice versa, XXI, 281, 2. Sæpe per futurum non actum futurum, sed debitum, vel officium exponunt. XIV, 11,2. Sæpe, vice versa, futurum per debitum exponunt, *ibid.* Per futurum exprimunt rei constantiam, continuationem et consuetudinem , XIV. 187, 1 ; 309, 1 ; XXI, 17, 1 ; *Psalm.* 1, 20, 2.

Septimo, *de particulis. In* propositio iis generalis est. et pene sola frequens, XI. 72. 2. *In* sæpe pro *propter* usurpant, X. 353, 2. Ipsis propositio *in* sæpe significat meritum vel demeritum, idemque valet quod *propter,* XIII, 354, 2. *In* usurpant loco regiminis, XV, 671, I. Et loco accusativi, 687, I,2a Per in significant pretium, XIII, 453, 1. *In* ponunt pro regimine genitivi, XII, 128, 2. Instrumentum denotant per eamdem propositionem in, XV, 104, 2; XVHI, 676, 2 ; XXI, 257, 1. *In* sæpe capiunt pro *cum,* XX, 97, 1.

Librum inchoant ab ri, XI, 121, 1. Illustri sentential praefigere solent *ki,* id est *quia,* XIV, 121,2. Adverbia similitudinis usurpant pro rei assertione, XIV 26, 1.

Octavo, *hebraica lingua alii idiotismi.* Antecedentia et causas tacent, consequentia et effectus narrant, XV, 26, 2. Ex responsione colligendum relinquunt præviam interrogationem, *ibid,* et seq.

Silent nonnulla quæ lamen dicta esse, vel ipsi postea, vel alii dicunt aut insinuant, 27, i. Cum aliquid asserere volunt, idipsum interrogando enuntiant, XX, 341, i. Asseverationem confirmant per negationem contrarii, 559, <. Dum quid asseverare volunt, ipsum assertivo congeminant el negative triplicant, XVI, 315, 2. Sæpe dicta sua non ad proximo pnccedentia, sed ad remotiora, quæ anterius præcesserunt, referunt, XXI, 350, 1.

Gaudent similitudinibus, V, 74, 2. Apologis, IX, 26, 2. Metaphoris, XVIII, 269, 2. Verbis dant faciem per prosopopoeiam, XI 464, 1. Rebus inanimis metaphorice dant vitam, XIV, 241, 2. Valdo ærumnosa comparant mortuis, XII, 438, 2. Quamlibet terram vocant pulverem, XIV, 2i i, 2. Solem, astra vocant militiam Dei, IX, 471, 1. Urbes vocant vineas, et cives, vites, XII, 304, 1. Solent urbes ob speciem, gloriam, opes, vocare virgines, XIII, 578, 2. Faciem capiunt pro persona, XIV, 575, 1. Cur pupillam vocant filiam, vel viruncu-lum, 378, 1. Argumenta vocant ossa, XI, 514, 2. Per mei omnia dulcia designant, 202, 2. Salutantes pacem apprecantur, et nomino pacis omne bonum designant. 236, 2 ; XII, 243, 1 ; XVI, 280, 1 ; 631, 1. Filium vocant *ben.* quasi domum, XIV, 261, 1. Ventrem vocant quidquid a collo usquo ad inguinam est, 264, 1. Honestis verbis rem inhonestam declarant, XI, 461, 2. Praeceptum vocant omnem dispositionem, XIV, 33, 1. Ponunt potentiam pro objecto, IX, 330, 1. Per maledictionem intolligunt tantum optantis interjectionem q. d. *Ulinam hoc non fuisset.* XII, 162 2.

Ilcbraismi varii, I, 311. Hebraicis vocibus abundat S. Joannes, XVI, 288, 2. Hebraeorum vocum quæ in Commentariis reperire est, interpretatio, *vide* uniuscujusque tomi proprium indicem.

3® *Hebræorum litteratura et poesis.* 1° Eorum studium omne orat in sacris Litteris, nec alias fere norant, XVIII, 253 2. Linguam Græcam perdiscebant. XV, 665, 2. Intexendis genealogiis majorum quam essent exacti et quare, XIX, 178, 2; 339, i. Scribebant olim exacte suos annales et diaria, IV, 258, 1.

Olim non habebant libros distinctos per folia, sed membranam oblongam quam circa cylindrum convolvebant, VI, 250, 2 ; XIV, 412, 2. Hebraicorum codicum quanta sil varietas, VI, 311, 2. Hebraicus S. Mallhæi qui exlat lexlus, est suppositions. X V, 48, 2.

2® Ilebræa poesis periit, III, 578, 1. Solent Hebraei, in rhythmis præserlim el carminibus, priori hemistichio idem aut quasi idem dicere quod dixerant priori, V, 24,2; 32, 2 ; 53, 2, 136, 1 ; 205. 2 ; XIII. 551,2. In carmino et versu concise loquuntur, et multa subintelligunl lectori supplonda, 489, 2 (iii/e Psalmi).

CAPUT QUARTUM.

HEBRAEORUM HISTORIA PRACIPUA FACTA VEL DUBIA.

I. Prima periodos sub Motse — !• *Eorum commoratio in Ægypto.* Quando in Ægypto habitare cœperunl, XVIII, 543, 2. Quot primo in Ægyptum venerint, I, 428, 1. Eorum multiplicatio ibidem an fuerit naturalis, an vero supernaturalis, 428, 2 et seq. Quando eorum afflictio in Ægypto cœpcril, ct quamdiu durarit, 430, 1, 2. Cur Deus permiserit eos ibi ita affligi, 431, 1. Eorum in Ægypto sex afflictiones, *ibid.*. 2. Eorum opera et onera quatuor, *ibid.* Eorum in afflictione ad Deum clamor, 446, 1. Eorum quam fuerit gravis servitus in Ægypto, 523, 1. Quomodo justo titulo potuerint auro et argento Ægyplios spoliare, 538. 2 et seq. Non sunt mentiti dicendo se ea commodato accipere. 538, 1,2. Quot annis in Ægypto habitaverint, I, 540, 2 ; IV, 326, 1 ; 355, 2 et seq. Quomodo habitasse dicuntur quadringentis triginta annis in Ægypto, XII, 193,2.

2* *Exitus de Ægypto, el in desertum peregrinatio.* Quo anno mundi ex Ægypto exitus contigerit, I, 541, 2. Quo die sint egressi, *ibid.* Ægypto ©gradientes, calceati fuere, XVHI, 677, L Prima eorum post egressum mansio. I, 539,1, 2.Quanta eorum in exitu exultatio, *ibid.* Secunda mansio, 539, 2. Quomodo per mare Rubrum transiverint, 558, 2 el seqq. Mare Rubrum fido transierunt, XIX, 485, 2. Quam miraculosus fuerit hic transitus, I, 564, 2. Quam amœnus hic transitus fuerit, 560, 2. An ita transiverint mare, ut in pariem adversam, sive littus oppositum penetrarmi, 563, 2 elseqq. Quam hic transitus fuerit miraculosus, 561, 1. Quando in montem Sinai venerint, 597. 1. Quamdiu ibi manserint, *ibid.* Quomodo jubeantur ad legem accipiendam sanctificari, 600, 1. Israelita* sub pœna mortis arcebantur a monte Sina, XIX, 606, 1. Eorum idololatria, existente Moyse in monte, 1» 722, I et seqq. Eorum in hoc facto ingratitudo erga Deum et Mosem ducem suum, 722, 1. Quale ¡dolum turr adorarent, 723, 1. An fuerit vitulus, an vitula *ibid.,* 2. Qualis eorum in hac idololatria lusus fuerit, 724, 1 et seqq. Quomodo et cur vitulum suum postea biberint, 726, 2. Quid hoc mystice significet, *ibid.* Quomodo post idololatriam sint nudati, 727, 1,2.

Do eorum liberalilate pro tabernaculo, I, 749, 2. Post dedicationem tabernaculi et consecrationem Aaronis el filiorum ejus in sacerdotes, nunquam vel raro Deo obtulerunt sacrificium solemne in deserto, 588, 1. Sed ibi proniores fuere in murmura el ad idola quæ in Ægypto coluerant, rediero, *ibid.*

Haeserunt in Sina per annum, Ii, 236, 1. In deserto ter numerali sunl, 193, 2. Cur tertio in do-

serto numerati, 494, i, Cur inter eos pueri et feminæ non numerantur, *ibid.* Cur etiam nulli proselyti, aut Ægyptii, *ibid.* Fuerunt omnes vegeti et fortes, *ibid.* Inter eos primogenitus erat princeps tribus, 194, 1, 2. Ordothori in eorum numero servatur, 495, 4. Numeratorum in deserto tropologia, 196, 2.

De dispositione castrorum eorum in deserto, II, 198, 4, 2. Israel a Moyse in chilladas distributus erat, XIV, 4H, 1. Quæ insignia habuerint quatuor tribus primaria). II, 198, 2 et seq. Mystice quid significent hæc dispositio castrorum et insignia. <99. 2. Quid allegorico, 200, 2. Item eorum alia particularis allegoria, *ibid.* Quid significent tropologice ot anagogico, *ibid,* et seq. Quare ex illorum castris ejiciebantur immundi, 212, 1. Servabant in deserto judicialia, non cæremonialia, paucis exceptis, 212, 1, 2. In deserto, ex quo signo colligerent esse figenda castra, 233, I. Eorum tabernacula comparantur a Balaam valli nernorosæ, hortis juxta fluvios irriguis, tabernaculis quæ fixit Dominus, cedris juxta aquas, 328, 2 et seq. Anagogico hæc cœlum significant, 329, 1.

Erga eos Dei mirabilis providentia in deserto, II, 236, 2. Cur quadraginta annis in deserto errarmi, XIX. 387, 2 el seq. Quare eos per quadraginta annos circumduxerit, 11,237, i ; XIX, 388, i. Quot numero fuerint in deserto, II, 238, 2. Eorum rebelliones in deserto, XIX, 381, 1. Do eorum in deserto murmure, II, 240, 1, 2 et seqq. Quando contigerit, 241, I. Fuerunt ob hoc murmur igne puniti, *ibid.* Ob laborem viæ, et desiderium carnium exortum fuit, *ibid.,* 2. Eorum nausea super manna unde fuerit orta, 243, I. Hebræi aliqui in deserto manna non contenti fuero, sed emptis carnibus vescebantur, III, 8, 1, 2. Hebræi comederunt in deserto alios cibos preter manna, II. 505, i. Mittit iis Deus coturnices, 246, 2 et seq. Mittunt exploratores in terram Chanaan, 256, t. Murmurant ad relationem exploratorum terne promissionis, 263, 1. Eorum murmura punita sunt in deserto, VIII, 288, 2. Hebræi omnes in deserto ob murmurexploraturum puniti sunt, IX. 461, 2ctseq. Dispar pœna Hebræoruin murmurantium et Ægypliorum Vili,-591, 4. Omnes quomodo mortui qui fuerunt in Ægyplo, II, 263, 1. Decios Deum lentarunt in deserto, 265, 1, 2. Ob murmur a terra promissa exclusi sunt, 266,1. Sabbatum in deserto servarunt>272, i. Decorum murmura obaquas, 299,1. De aqua eis ex petra educta, 300, I.Iideni ob aliud murmur serpentibus ignitis puncti. 304, 2 et seq. Libidine peccant ex consilio Balaam, 337, 2 etseq. Eorum cum filiabus Moab fornicatio, XIV, 131, 2; 432 I. Eorum in hoc actu animi vilitas, II, 338, 1. Pleriquo tum peccarunt, 338. 2. Quomodo ob hanc fornicationem puniti, 340, 2. Quomodo judicialiter convicti, *ibid.* Eorum septem pl.igæ in libro Auwu-*ron m* relatæ, 341, 2. Numerati omnes a viginti 8QHÍ3 ot supra, antequam terram promssioms ingrederentur, 346, 1. Eorum bellum cumMndianitis, 362, 1* Occiderunt eorum parvulos, et quare, 363, 1, 2. Hem mulieres, virgines vero servarunt, 363, 2. Do preda in hoc bello ejusquo divisione, *ibid.,* 2 et seqq. Quadraginta duo eorum mansiones in deserto significant quadraginta dies jejunii, 370, 1. 2. Significant quadraginta duo vias in cœlum, 371, 2 et seq. Hebræorum vestes quomodo cum ipsis in deserto creverunt, 433, 4. Parvul eorum in deserto nati undo habuerunt vestes, 505, 1. Hebræi peregrini fuero in Ægyplo el Chanaan, XVII, 173, 1.

II. Secunda peiuodus sun judioibub. — Hebræi præ ignavia occupare aliqua loca sibi debita neglexerunt, III. 54. 1. Eorum prima servitus sub Chusan rege Mesopotamia^, ob idololatriam, 124,2. Variis servierunt tyrannis centum ot undecim annis, 127, 2. Inermes, armatissimos Sisane milites debellarunt, 138, 1.

III. Tertia periodus sun regibus. — Hebræi ob quatuor causas regem petierunt, HI, 304, 1. Sed peccarunt petendo, 304, 2 et seq. Israelitas petentes a Samuele regem, simul ab eo petierunt judices, quasi regis consiliarios, X1H, 459, 1. Interreges, Salii et David immediate a Deo jus regium nacti, non posteri Davidis, IH, 307, 1 (Reliqua, *vida* singulaüni, Reges Israel et Juda).

IV. Captivitatis peiuodus. 1® *Captivitatis causæ.* Ob peccata in captivitatem abducti sunt, XVili, 163, 1. Deo auscultare nolentes, a Chaldæis capti ct necati sunt. XII, 737, 2. Israelem quomodo Isaias coarguat, XI, 107, 2. Israelitæ quia Prophetis auscultaro noluerunt, in captivitatem abducti sunt, X, 405, 1, 2. A pastoribus suis decepti fucre, XIV, 477, 2 ; 486,1, 2. Quia simulacra coluerunt, in Assyriam abducti fuero, X, 500, 2; 517,2; XIV, 477, 2. In idololatria simul cœpla semper perrexere, 500, 2. Quomodo Chaldæos provocarunt in suum excidium, XII, 116, 4. Quia servos anno remissionis dimissos revocarant, hinc commeruere ut vicissim Deus Chaldæos revocaret ad eorum vastationem, 248. 2. Judæi prisci contemptores Prophetarum fuerunt typus Judæorum spernentium Christum, et excidium illorum per Clialdæos prefigurai excidium horum por Romanos XIV, 207, 1. Eorum pravitas el nequitia tompor Ilabacuc, 201,2. Eorum olim perversitas, XII 52,1 Cum veste peregrina sæpo Gentilium mores e idololatriam assumebant, XIV, 276, 2. A Prophetis vocantur Chananæi ob impietatem, 281, 1, 2. Ob vana terre bona a lego Dei recesserunt, 509, 2. Olim pæderastia infames, undo eam didicerint, XI, 127, 1. Israchlarum scelera in proximum, XIV, 84, 2 et seq.

2° *Excidii Jerusalem et captivitatis circumstanlix.* A Chaldæis obsessi fecerunt puteos et lacunas in urbe, in eosquo aquas ex fonte Siloe derivarunt. XI, 338, 2. Eorum fames et sitis in obsidione urbis quanta fuerit, XU, 533, 2. Eorum calamitates,

601, Î. Eorum in excidio, alii pesto ct fame, alii gladio absumpti, alii ve) in Babylonem sunt abducti, vel in Ægyptum fugerunt, ibi a Chaldæis interfecti, pauci vivi relicti el servati a vastatione in seminarium goniis, *ibid.* Pauci a Chaldæis in Judæa relidi sunt ad colendam terram, XIV, 441J. Por quas sunl provincias dispersi, XI, 269,2. Dum Chaldæos fugerunt, sparserunt se per Syriam, Persidem , Mediam , Ægyptum , XIV, 441 , 4 ; 444, 1 ; 481, 2. Mulli fugerunt in Ihspanias, 19, 2. puere viles et probrum omnium gentium , XI , 678, 2.

30 *Eorum in Babylone commoratio el agendi ratio.* In captivitate putabant se puniri ob peccata parentum, sed inaniter, XII, 232, I. Eorum vilia ministeria quæ in Babylonia heris præstabant, 410, I. In Babylone habuerunt pontifices, legem, judices, regem, principes, altare, sacerdotes, prophetas, XIII, 329, 2. Multi captivitate Babylonica afflicti resipuere, XIV, 151, 1. Judæi in captivitate legerunt studiose Jeremiam prophetam, 112,1. Eorum in captivitate pietas pro Nabuchodonosore sacrificare jubentium, XII, 430, 1. Cur id fieri jubeant, *ibid.* E Babylone redire quantopere optarent, et aggregari patribus suis in Palaestina sepultis, XIV, 263, 2. Eos cur Prophetic tam studiose horientur ul 0 Babylone fugiant, 375, 1 ; 376, 2; 417, 2. Per Cyrum e captivitate liberandi ab Ilabacuc prædicuutur,225} I. Cur de Cyro illis præclare prædici Deus voluerit, XI, 547, 1. Eorum a Babylone per Zorobabel liberatio prædicitur, XIV, 86, 1. Omnes pene in Babylone mortui, qui eo abducti erant, XII, 406, 2.

V. E captivitati: Babylonica Ili'bræohum reditúa. — Septuaginta annis in captivitate Babylonica manserunt; Cyro permittente, rediere, XIV, 313, 1 ; 316, l ; 420, 2. Aliqui Judæi mox utcœpit obsideri Babylon, ex ea fugerunt Hierosolymam, eam obsideri nuntiantes, XII, 321, 2. Eorum aliqui occisi de nocte, dum ea a Persis caperetur. 326, L Eos Cyrus benigne habuit, 451, 1. Quando in Jerusalem redierint, XIV. 444. 2. Eos per Orientem dispersos Deus in Jerusalem per Cyrum reduxit, 305, 1. Quo anni tempore 0 Babylone discesserint, IV. 212, 1. An post diem Pascila*, Babylone egressi sint, XII, 22 4, I. Numerus redeuntium 0 captivitate Babylonica, IV, 323, 1. Mulli per vastationem Judieæ in alias oras dispersi, sub Cyro et Muchabæis rediero, XIV, 19, 2. Eorum multi in Babylone manere quam in patriam redire, maluere, XI, 579, 2: XIV. 375, i. Quam bene a regibus Persis habiti. XI, 284, 2; 285, 2. Quieto et commode Babylone egressi sunt, 620, 1. Eis montes complanati in reditu 0 Babylone, et hostes eorum repressi, agento Deo, XII, »54, 1. Eorum in Jerusalem reditus fuit limissimus, IV, 211, 1 ; 432, 2. Eorum 0captivitate redeuntium, lætilia, XII, 4531. Eorum e Babylone redeuntium felicitates octo, 455, 1. Judæos remanentes in Babylone constituit Cyrus vectigales Judæis redeuntibus in Jerusalem, IV, 207, L Judæi e Babylone redeuntes in catalogo scripti sunl, XI. 147, *Í.* Israciitæ reliqui a captivitate junxerunt se Judæ, IV, ft'>, 2. Ipsis post reditum 0 captivitate Babylonica Deus tergum imbrem dedit, XI. 514. I. Ex captivitate in Jerusalem redeuntes, constituerunt ducem Zorobabelem filium Salathiel, XIV, 319. 1. Regimen summum ipsorum post captivitatem mansit penes pontifices, *ibid,* ct 387, 1 ; 432, L Cur in templo reædificando segnes fuerint, 320, 2. Ipsis templum reædificanlibus an dederit Deus opes el spolia gentium se mutuo conficientium, 341,2. Cur jactis templi fundamentis fleverint, IV, 212, 1. Nolunt cum Samaritis fabricare, cur, 213, 1, 2. Cur non accusarent Samantas apud Cyrum sibi faventem, quod fabricam templi impedirent, 214, 1. Quam pacifice tempi fai ricam absolverint, XIV. 343.2. Licete Babylone liberi, mansere tamen Cyro et Persis vectigales, IV, 215, 1; 221, 2. Jurant se abjecturos uxores alienigenas, et ex eis natas proles, ut Deo et legi obsequantur, 227, I. Eorum matrimonia cum alienigenis an fuerint irrita íMd., 2. Una manu operantur, altera gladium tenent, 239,1. Post reditum 0 captivitate restituerunt lapides terminales ab Idumaeis destructos, XIV, 465, 2. Aquæ ductus restaurarunt, 534. 2.

VI. Hebr.ei post rrditum e captivitate Babylonica. — Judæi a Babylone reduces a quibus postea profligati sunt, XII, 541, 2. Cum Græcis continuo ipsis negotium fuit post reditum e captivitate, XIV, 463, 2. Eorum decem vastationes. XI, 183 2; 184, I. Israelis seditiones sub Machabæis, el subsequenlibus temporibus, XI. 241,. I. 2. Judæorum afflictio sub Plolemæo Lagi, IX, 89. 1. Eorum imminutio per Ptolemæum L'agi, et Seleucum I Syriæ regem. X, 227, 1 ; 536, 2. Eorum mira multiplicatio, *ibid.* Ex eis primi qui e captivitate .Egypti sunt redempti per Ptolemæum Philadelphum, IX, 46. L

Judæi mulli proditores Antiochum contra patriam. cives ac legem accersiveruni, sed hos ipse vel in exilium egit, vel de medio sustulit, XII! 155, 2. Al Judæi sancti ct telosi ei restileruui *ibid.,* ol 156, 1. Quot eorum excisi sub Antiocho Epiphane, XIV, 526, 2. Eorum cædcs sub Antiocho pro patriis legibus, XIX. 488, 2. Molli ei partim metu, partim malitia consenserunt XIV, 503, t 526, 2. Qui Judæi Jerusalem obsederint et oppugnarmi sub Antiocho. 503, 2. Apostatantes a judaismo visis Machabæorum victoriis rediere, 306, 2. An sicco pede Bosphorum Thracium transierunt, 482, 2. Cur uxores post captivitatem rejicerent, et alienigenas contra legem ducerent, 575.2 ; 577, 2. Qua occasione Pompeio subacti fuere, 486, 2; 496, i. Quomodo Romanis subissent, et tamen essent liberi, XVI. ' ? , 1.

CAPUT QUINTUM.

JUDJTÛRÜM ADVENTANTE CHRISTO IMPIETATES, ERRORES, FALSÆ PRÆSLMPTIONES, DEIC1DIUM ET REPROBATIO.

P *Eorumvitia et impietates.* Israelitica? Ecclesiæ status, veniente Christo, erat afflictissimus, XVI, 72, i, 2. Judæorum Isaiæ et Christi tempore impietates, XI, 243, I. Erant degeneres ab Abraham, XVI, 447,1. Quo sensu Deum non nossonl, 454,1,2. Vivebant impio ct gentiliter, *ibid.,* 1. Erant iisdem vitiis implicati quibus Gentes, XVIII, 57, i. Judæi dissoluti, qui gentibus familiares erant, et gentiliter vivebant, vocantur in Evangelio peccatores, XV, 243, 2. Tempore Christi scelestissimi erant, 573, 2. Non tamen omnes erant mali, 596, 1. Judæi vocantur terra, quia terræ ejusque bonis inhiabant, XXI, 215, 2. Nonnisi bona temporalia sperabant, X, 109, 2.

2* *Eorum superbia et falsx praesumptiones.* Per Dei cultum in templo putabant se placare Deum, et omnia peccata sua expiare, XII, 66, I. Omnem suam gloriam et felicitatem templo ascribebant, 189, I. Erant immisericordes in proximos, at misericordes et propensi ad sacrificia et oblationes externas, XIII, 368, 2. Eorum victima? cur displicerent Deo, XI, 112, 1,2. Sibi persuadere non poterant templum el sanciam civitatem a Deo tradendam impiis Chaldæis, XIV, 207, 2. Eorum fabcllæ et commenta, XIX, 178, 1; 326, 1.

Arrogabant Messiam sibi solis esso promissum a prophetis, XV, 44», l ; XVII, 243, 2. Se solos vocandos a Messia putabant, XVIII, 172, 1 ; 182, 1. Qualem Messiam expectorent, et qualem eum futurum fingerent, XVI, 123, 2. Putabant eum non moriturum, sed mansurum in æternum, 513,2 i •t seqq. Putabant tantum unum foro adventum Christi, scilicet gloriosum, quem praecederet Elias, 316, 1.

Jactabant se justos, et Dei mandata non prælorivissc. dfed falso, XVI, 212, 2. Eianl sub lege velut servi, *ibid.* Eorum lestamentum et lex fuere servilia, XVIII, 557, t, 2. Gloriabantur libertate el ingenuitate ab Abraham accepta, XVI, 446, 1 ; 447, 2. Gloriabantur quod essent filii Abrahæ, XV, 102, I. Vocabant se populum sanctum, 243, 2. Israelita? carnales el spirituales quinam sint, *Psalm.,* II, 472, 2. Israelita? veri sunt qui Abrahæ fidem cl spiritum imitantur, XVIII, 333,2; 593, 1; XIX, 406, 1.

3* *Judxorum erga Christum incredulitas, odium et sxvilies.* Mysteria Chrisli fuerunt cis abscondita, XVI. 254, 1. Hinc visis Chrisli signis erodere noluerunt, 75, 2 ; 804, 2 ; 367, 2. Tros causa? cur in Christum non crederent, 290, 1 ; 451, 1 ; 515, 1,2. Eorum incredulitas in Chrisli aclis, XV, 392, 2. Eorum diversa do ipso opinio: alii credebant eum esso unum e priscis prophetis, pauci esse Messiam, 36$, 1, 2. Per praedicationum ejus facti sunt pervicaciores, XVI, 187, 1. Quaro ad Joannem Baptistam legationem miserint sciscitantes de Messia, 314, I et seqq. Christum Dei Filium so facientem lapidaro volunt, 479, 2. Ipsorum in eum ingratitudo, 480, I. Erant ex mendacio, 610, 1, Ob superbiam in divito epulone denotantur, 297, I et soq. Viso multiplicationis miraculo, quasi id contemnentes, aliud cœlesto a Domino petunt, 394,1. Visa Lazari resuscitatione quo animo ad Pharisæos abierunt. 497, 2. Volimi ct Laxarum interficere, cur, 507, 1. Christo docenti pauci credidere, XIII, 295, 2; 473. 2. Eorum in non recipiendo Christo obstinatio, XI, 182, 1, 2. Christus fuit ipsis lapis offensionis, XVIII, 174, 2.

Eorum in Christum odium, V, 39, 1. Linguis oxertis Christum irriserunt, XI, 667, 2. Emuni injuria in Christum sicut olim in Joromiam, XII, 416, 1, 2. Ad Christum capiendum missi, etiam post signum a Juda datum, eum non agnovere, percussi cæcitate, XV, 576, 2; 577, 1; XVI, 606,2. Sed mox resupini retrorsum in lerram cecidere, XVI, 607.1. Nullum pauperem et justum vendidisse leguntur, nisi tempore Christi, XIII, 550, 1,2. Eorum Christum ad necem pro Barabba potentium punitio durat usque hodie, XV, 604, 2. Eorum impietas duplex : idololatria et occisio Chrisli, XIV, 420, 1. Ipsi qui contribules erant Chrisli el fratres eum confixere, 5i 9, 4. Qui nesciebant Christum esse Dei I'ilium, eum crucifixerunt, XV, 622, 1. In quo Cainum sint imitati, et eum ut patremhabeanl, 496, 2. Adimplentes Scripturas do occidendo Christo, an peccarint, 579. 2. Imprecantur sibi et posteris culpam et vindiciam effusi a se sanguinis Chrisli, 605, I. Instanter eum in crucem agi petunt, 604, 2. Voluerunt eum infami morte ex odio afficere, 618, 1. Ei crucifixo probra ingerunt, 624, 2. Iis sol in meridie occidit in passione Chrisli, XII, 126, 2. Perperam scandalizati sunt in morte ot passione probrosa Messia», XIX, 441,2. Cur Christum urserint de crucc tolli, XVI, 619, 2. Etiam matrem Domini afflixero, el cnico astanti insultarunt, 78, 1.

4« *Eorum in Apostolos et primos Christianos odium el persecutio.* Primi Christianos sunt persecuti, XXI, 49, 1. Cur in Slcphanum frenduerint, XVII, 179, 2. Cur clamarmi audito Slephano, 183, 1. Fulgore faciei ejus obduruero, 168, 2. An ob necem Jacobi apostoli cladibus attriti, XVII, 6, 2. Eorum in Paulum odium, 411,1; 413,1. Quando devoverint se ut occiderent Paulum, XVII, 398, 2. Cur Paulum apud Arelam accusarinl, XVIII, 498, 1. Judæi Asiani in Paulum turbas concitavere, 584, I. Quaro præ cæteris familia» Lazari infensi fuerint, WIL 190, i.

5° *Judtorum ob necem Chrisli punitio.* Judæorum occidentium Christum peccatum fuit ad mortem, XX, 618, 2. Ob Chrislicidium cum omnibui bonis suis perierunt, XII, 42, 2. Per Chrisli occi-

sioncm sibi flagellum ct excidium accersiveruni, XI, 600, 2; XIII, 291, 1 ; 488, 2; XIV, 416,1, 2; 423, I. Ropudii ipsorum quæ sit causa, XI, 595, 1,2. Illorum sterilitas bonorum spiritualium ob cajsum Christum, XIV, 265, i ; 582, 2. Eorum clades per Titum ob Christum occisum contigit, XV, 507, I. Atque indo convinci possunt Messiam jam venisse, el esso illum quem occiderunt, *ibid.* In talionis pœnam, quia Christum Romanis tradidero ut ab cis necaretur, Romanis ot Tito traditi sunl, ut ab eo vastarentur et exscinderentur, 596, 2, Quia Christum in Paschale occiderunt, ideo in Paschale a Tito mactati doccisi sunt. XII, 557, 2; *Psalm.* I, 485, I. Ob cæsum Christum a Romanis ad stercora exporianda damnati, matularii et stabularii facti sunt, eorum lœlor, XII 395, 1.2. Ob opprobria Christo illata, omnium facti sunt probrum, XV, 589, I. Christo illudentes, in rege suo Agrippa post illusi sunt, X, 42, 2. Cur hodie desolati sunt, causa est nex Chrisli, XI, 128, I. Designantur per Idumæos priscos, quia sanguine Chrisli quem occiderunt, rubricati, X, 548, 1.

5° *Judaorum excidium per Tilum.* !• Quando Romanis rebellare cœperunt, XVII, 8, i. Non libenter solvebant vectigalia Romanis nec tribula, XV, 243, 2 ; 477, 2. An juste fuerint Romanis subjecti, 478, 2. Sponte se Romanis dediderunt, 479, 1. Quomodo Romanis subessenl, et tamen essent liberi, XVI, 446, t ; 447, 2. An iis subacti jus necis amisissent, XV, 609, 1. Habebant jus aliquem crucifigendi, XV, 596, 1. Quem censum Romanis penderent, XVI, 541. Didrachmain census ipsis pendebant, et qua occasione, XV, 395, 2. Eum solvebant inviti, sed a Vespasiano subacti ipsum quod templo alias pendebant, in Capitolium ferre jussi sunl, *ibid.* Judæi sunl a Tito excisi, quod nollent tribulum Romanis pendere, vel Cæsarem dominum vocaro, XVIII, 219, i; XIX. 335, 2.

2* Excidium eorum per Titum describitur. XI; 133, 2 ; 135, 2 ; 154, 1 ; 162, 2 el seq. ; 183, 2 , 184, 1. Eorum consumptio per Tilum a Prophetis praedicitur, ct tunc occupati fuerunt ab ira Dei, XVIII, 173, 1 ; XIX, 123, 1. Rorum fortitudo ct opes quomodo destruendæ dicuntur, XI, <19. 2; 120, 1. Judæi ct Galikei adventantibus Romanis, lurmatim Jerusalem confugerunt, putantes ibi se foro lutos, XV, 505, 2. Seditionibus mutuis lliero-solymiD corruerunt, XI, 241, 2. In obsidio illo quam fuerunt molles, ct languidi, el stolidi, 612, 2. Eorum fames tempore obsidionis Jerusalem, V, 273, 2; XII, 156, I; 184, 2; XII, 533, 2. Eorum angustio) in urbis eversione, XII, 354, 2. Eorum in excidio per Titum pavor ct calamitas, XIII, 416, 2. Super Judæos novissimos venerunt supplicia priorum, XV, 495, 2 el seqq. Eorum mulli tempore obsidionis, in templo flammis vel Romanorum gladio sunt absumpti, XI, 510, 1. Latitantes in sepulcris ct cloacis a Romanis extracti sunt ad necem, XI, 269, 1 ; XIV, 282, i. Eorum desiderabilia omnia versa sunt in ruinas a Tito ct a Romanis, XI, 743, I, 2. Eorum quot millia in excidio Jerusalem occisi ct capti tam a Chaldaeis olim, quam postea a Romanis, XIV, 326, 2; XV,807,1; XVH, 9. 1. Quot eorum millia excidio superfuerint, ct salvata sint, 508, 2. Eorum strages quæ fuerit sub Adriano imperatore, XII, 541,2. Eorum durities et pervicacia, XVII, 178, 2. Hinc in rebellibus aures amputari jussit Constantinus imperator, *ibid.*

Post excidium Titi, quotannis Hierosolymam venire solebant, ut lugerent urbis ct templi excidium ipso ejus diei anniversario, XII, 276, 2. Quomodo urbis et regni sui eversionem plangant, XIV, 286, I, 2. Ab excidio Hierosolyma; annos postea numerare cœperunt, XII, 428, 1. Modo suam æram in excidio per Tilum consignant, *ibid.*

Quoties templum suum rcædificare volucre, toties a Deo prohibiti sunt, et impediti, XII, 776, 1.2, XIV, 341, 1. Sunt a Deo impediti templum restaurare sub Juliano Apostata, qui tamen illis impie favebat, XV, 508, I. Eorum captivitas temporalis ct Romana erit perennis, et Messiam frustra expectant, XII, 220, 1, 2 cl seq.

6° *Eorum reprobatio.* Primo, eorum *reprobationis causx.* Ob incredulitatem a fœdere Chrisli ejusque bonis ab eo repellendi sunl et excæcandi, XII, 221. 2. Per infidelitatem el impietatem in Christum, a fido et a vita patrum suorum degenerantes, sunt ab eorum hæreditate exclusi, X, 438, t. Eorum propterea pœnæ, 59, I. Sunt vocati hora prima, gentes undecima, XV, 443, 2 et seqq. Quare iis praedicarent Apostoli. V, 258, I, 2. Ipsis ante omnes satisfecere Apostoli, antequam ad Gentes abierint, XVII, 259, I. Evangelia quomodo eis obsignata, XI, 218, 1. Evangelium repellentes ingrati ludinis arguuntur, XV, 265, 2.

Quia operibus legis superbe præfisi, fidem Christi respuerunt, postpositi sunl, XVIII, 34, 2; 155, t; 161, 2; <68. 2; 173, 2; XIX, 426, 2. Per hæc non meruero benedictionem, 166, t. Sectantes legem sua opinione justificantem, in legom vero justificantem non pervenerunt. 173, 2. Suam justitiam slatucre quærontes, justitiæ Dei non sunt subjecti, 176, 1. Quod quaerebant per opera legis, non sunl assecuti, 189, 1. Quia inhæsere suis justificationibus legalibus, el spreverunt, et rejecerunt justitiam veram a Christo allatam, ideo quasi immundi el infideles a Deo rejecti sunt, XI, 741, 2. Judæorum dispersionis causa fuit superbia, *Psalm.I,* 381, L

/Egre tulerunt gentes sibi aquari, imo præferri in Dei cultu, Evangelio, gratia et gloria, XV, 299, 2; 440, 2; 444. 1. Inviderunt gentibus salutem, ideoque a Christo aversi el rejecti sunl, XII. 621. 1.

Secundo. (?u.r *fuerit Judxorum reprobatio.* Eorum reprobatio et gentium vocatio prædicilur, XI, 409, I, 2. 35$, 1, 2. Deus pactum cum iis initum irritavit, 439, 2. Quando a Doo derelicti, XIV, 496, I. Deseri paulatina cœpere tempore Christi,

VF. 8. 4. Eorum consummatio quæ fuerit tempore Christi, XI. 248, 2. Sunt venu inda li et servi Dei, 527, 2. Quomodo a Deo excæcati sunt, X!, 182, 1,2. Eorum cæcilas, XI, 527, 2, 2; XVIII, 75, 2. Cur puniti a Deo oxcroca liona el obduratione, XII, 405, 1, 2. Quod increduli pr® Christianis credentibus repulsi sint, fuit ox voluntate Doi, XVIII, 469, 2. Quomodo deserti sunt a Deo, Christo et hominibus, XII 767, 2. Quomodo Deus privavit illos pano, XI, <33, 2. Quomodo ipsis mensa sua facta sit in laqueum, XVIII, 190, 4. Quomodo non possunt edero do corporo Christi, XIX, 519, 2. Illis relictis, gentes a Deo exculte et electe sunt, XII, 601, 2. Eorum bona cesserunt gentibus in sanguine Christi justificatis, et eorum mossero comedunt Christiani. *Job,* 128, 2. Eorum reprobationis typus fuit ejectio Ismaelis o domo, XVIII, 559,2 et seq.

Eoruro desolatio futura perennis, XIII, 434, 2. Eorum peccatum quomodo sit indelebile, XII, 137, i, 2. Ita contriti sunt, ut restaurari nequeant, 156, 2. Quomodo vocentur pecora occisionis, XIV, 486,4.

Tertio. *Quibus rebus eorum incredulitas, duri-ties, pervicacia et punitio designentur.* Ab Isaia cur bovi et asino comparentur, XI, 405,2. Repraesentantur per bovem, gentes per asinum, 435, 2. Cur dicantur jumenta austri, 413,1. Vocantur leo, vipera, regulus, 413, 2. Comparantur viperae ct aspidi, 691, 4, 2. Comparantur leoni rugienti. XII, 407, 2. Quomodo et quo sensu dicantur avis discolor el lincta, 107, 2 ; 108, 1. In grossis significantur. VII, 584, 1 ; 585,4. Per montes Bother, id est divisionis, significantur, 602. 4. Cur domui el horto comparentur, XII, 278, 2. Quomodo facti sint æs, stannum, ferrum, ct plumbum, 663, I. Eorum pervicacium proprietates adaptantur urbibus Pbilisliim, XIII, 543, 1. Idumæis assimilantur. **544,1.**

Quarto. *Non omnes tamen a Christo repulsi sunt,* XVIII, 485,4. Ante Christum, ex fide in venturum Christum justificati sunt, 76, 2. Eorum paucos elegit Christus, XI, 248, 2. Eorum pauci ad Christum conversi, XII, 40, 2; 41, I ; XIV, 523,2; 532,4 ; XVI, 643, 2. Eorum aliqui Christo credidere post ejus mortem in cruce, et visis prodigiis, XVI, 441, 2. Mulli eorum Christi in crucem acti commiseratione tacti, pectora percussere, XIV, 509, 2. Quomodo ejus mortem planxerunt, 510, 4. Israelite quando salvati, ct qui, ul propheta Osee promittit, XIII, 295. 2. Factum id sub Christo ct ab Apostolis, el in fine mundi fiet, *ibid.* Veri Israelite qui sint, 517, 2 el seq. Israelite veri sunt qui Abrahæ fidem et spiritum imitantur, XVIII, 159, 2; 593, I; XIX. '»05, 2. Cur tam pauci ad Christi fidem conversi, XVIII, 172, 2. Judæi in Christum credentes sunt semen sanctum, XI. **184, 2.** Eoruro postea multi in Ecclesiam collecti •uni, eletiamnum mulli colliguntur. XIU. 332. 2; XIV, 98, I. Judæi pii dolebant gentem suam electam. post a sanctitate et fide deficere, XI, 589, 2. Judæi Hispani, auditis prodigiis Christi et Apostolorum, legatum ad eos misero, qui aliquos ex iis ad sc mitti deposceret, XIV, 49, 2. Eorum tamen pauci in Hispania conversi, *ibid.* Judæis Hispanis an scripserit Jacobus, XX, 13, 2. Judæorum Ecclesia bona oliva fuit. *Psalm.* I, 308, 2. Ii qui Christo credidere, in excidio urbis, tam anima quam corpore servali, XIV, 496, 2.

Judæorum Christianorum curam proprie habuit S. Jacobus. XX. 6, 2 el seqq. Hi fuero quoque curæ S. Petro peculiariter. 230, 2. Hebræi Christiani profugi el dispersi per Asiam curro Petri el Jacobi erant commissi, XIX. 347, 2 et seq. Animantur a Paulo ad certamina el labores. 369, 2 et seq. Judæi Christiani dissidebant a gentibus Christianis quoad servanda legalia, XVII, 298, 1 ol seq.; 304, 4. Gentiles aversabantur etiam facti Christiani, 239, 1 ; 247, 1 ; 384, 1. Judæis Christianis assumere circumcisionem licuit, non vero gentibus, XVIII, 561, 1. Cur sæpe cum gentibus altercarentur, 227, 2. Erant superbi el ambitiosi.

Quinto. *Jsrael omnis in fine mundi salvus fiet,* XXI, 467, 1, 2. Evangelio erunt increduli usque ad finem mundi, XV, 260, 2 et seq. Sed tunc Christum agnoscent, quem eorum patres agnoscere noluerunt, 499, 2. Eorum reductio e captivitate peccati per Christum ad Ecclesiam maxime in fino mundi, XII, 216, 2, Videntes so in fino mundi ab Antichristo delusos, post illum erosum ad Christum convertentur, 772,1,2; XIII, 332, 2; 573,2 ; XIV, 98,1; XXI, 168, 2. Anlicbrislo adhaerebunt, quasi idolo impietatis, XIV, 423, 4. Sed in fino mundi ab eo discedent, ut ad Christum convertantur, *ibid.,* et 481,1 ; 617, 2. Convertentur ad Christum visa sui depressione, et gentium exaltatione, XI, 390, 2. Maximo ab Elia in fine mundi convertentur, X, 442, 2; 512, 4, 2. Judæorum sera conversio, *Psalm A,* 382, 1.

HEBRON. Hebron a Josué expugnata, mox recuperata a gigantibus, III, 65, 2. Est locus sanctissimus, 497, 2. In Hebron an sepulli sint Patriarch®, an in Sichem, XVII, 473, 2; <75, 4, Hebron erat civitas sacerdotalis in tribu Juda, sita in monte; on in ea habitaril Zacharias, XVI, 28, 2.

HECATE. Hecale aconitum invenit, V, 350, 1.

HECTOR P1NTUS. Hector Pintus succulente ii Isaiam scripsit, XI, 400, 1.

HEDERA. Iledera unde dicatur, X, 447, 4 ; XIV, 59, 4. Hederam vertit S. Hieronymus Hekrrouil verbum *kikaion,* et cur, XIV, 58. 2. Est quædant heder® species quæ non serpit, sed per se consistit, *ibid.* Hedera Baccho erat sacra, caque coronaban-; tur bacchantes, X, 446, 2; 147, 1,2; XIV, 58, 1 59, 4. Hedera cur dicata Baccho, (V, 522» I. Hederam sacerdotes Romani nec tangere, nec nominare poterant, et cur, XIV, 59, 1; XXI, 39. 2. Hedera cur coronentur potantes, XII, 673, 1, 2. Eju«

vis contra ebrietatem» X, 147, 1. Capitis gravedinem discutit, XIV, 58, 1. Est signum vini vendibilis, X, 147, 1, Hedera symbolum est vanitatis mundi, omnisque rei mondan®, XIV, 59, 1, Item voluptatum mundanarum, *ibid.*

HEDWIGIS (S.). S. Hedwips, Poloni® dudssa, mire erga pauperes fuit affecta, XV, 401, 1 ; XVI, i96, 2. Hinc eorum lavil pedes, 527, 2. Ejus humilitas, 262, 2. Quomodo sacerdotes et Pontificem honorant, XI, 592, 1. Quasi angelos sacerdotes venerabatur, XIV, 574, 2. Jugiter Christi passionem meditabatur, 512, 1, Ejus corpus purum liquorem emittit, XÏ, 762, 1.

HEIMERAMMÜS (S). S. Heimerammus sibi in tormentis constituto aquam neganti quam pœnam inflixerit, XII, 633, 1.

I1ELCI1ESEITÆ. Helcheseit® Ebioncm secuti in Paulum debacchabantur, XVUI, 4, i.

HELCIAS. Helcias paler Jeremi® an fuerit pontifex, XII, 2, 1. Negatur verius quam asseritur, *ibid.* Fuit sacerdos vulgaris, *ibid.*

HBLEM. Helem fuit unus e legatis a Judæis Babyloniis in Jerusalem ad aurum deferendum missis, XIV 436, 1. Alio nomine vocatur Holdai, *ibid.*

. HELENA LACÆNA. Helen® Lacænæ quod fuerit sigillum, XIV, 352, 1.

HELENA ADIABENORUM REGINA. Helena, Adiabenorum regina,ab Apostolis conversa, quando floruerit, XVH, 7, 2.

HELENA (S.). S. Helena Constantium filium ad Christi fidem convertit, V, 586, 1 ; VI, 19. 2el seq. Stabulum Christi basilica exornavit, XIV, <08. 1. Quomodo clavos Christi distribuerit, 543. 2.

HELENUS. Helenus, Priami filius, Troja eversa novam urbem condens vocavit eam Trojam, IV, 210. 1.

HELL Holi primus pontifex ex stirpe Ithainar, 111, 258, 1. Fuit simul princeps ecclesiasticus ct saecularis, *ibid.* Interpretatio nominis quadrat ejus moribus, *ibid.* Peccavit non corripiendo suos filios, 277, 2. Promisit Deus successionem pontificatus ejus filiis condilionnto, 279, I. Punitus fuit propter peccata filiorum. 283, 2. Nimia indulgentia in filios causa fuit ut populus traditus fuerit hostibus, VI, 405, 2. Resignat so in manibus Dei punituri, 284, i. Majorem habebat curam arc® quam filiorum, III* $87, 2 et seq. Aliqui asserunt damnatum, melius alii salvatum, 288, i, 2. In principatu ei succedit Samuel, in pontificatu Achitob, 288, 3.

HELL Heli idem qui Eliacim, sivo Joachim; fuit Bocer S. Jobophi, X\ I, 96, I.

HELIOCOLLIDES. Heliocollide perungebantur magi el Persarum reges : undo confecta, IV, 3G9, 1, 2.

HELIODORUS SELEUCI REGIS DUX. Heliodorus templi Hierosolymitani ærarium expilare lentans ab angelis cæsus est, IV, 510. 2; 511, 1 ; XIV, 5G4; i. Fit supplex Oniæ, IV, 511, 2. Heliodorus expilator templi Hierosolymitani , occidit regem suum Stflencurn Philopatorem : regnum invadere parans, ab Eumene el Attalo regibus pellitur, IV, MI, 2; XIII. <53, 2.

HELIODORUS EPISCOPUS. Heliodorus est auctor Commentariorum in Paulum Hieronymo ascriptorum, XVIII, 32, L

HELIOGABALUS. Heliogabalus inde dictus quod sol esse et vocari vellet, XI, 289, 2. A matre hausit suam spurcitiam, XIII, 285, 2. Quare omnes aranearum telas Roma colligi jusserit, 591, 2; XIV, 48, 2

HELIOPOLIS. Heliopolis qualis sit urbs, I, 362. 2. Heliopolis Ægypti urbs sic dicta a cultu solis, IV, 251, 1. Ejus situs, XI, 320. 2. In ea vigebat solis cultus, XI, 320, 1 ; XII, 722, I. Heliopoli qua occasione Judæi templum simile Hierosolymitano erexerint, XIV, 541, 2. Hriiopolitanum templum a quo constructum, IV, 496, I, 2. Hdiopolitanum templum Judæorum quando et quarc a Vespasiano demoliri jussum, XVII 9. L Heliopolis maxime initio Evangelio restitit, sed postea Christo cedens miro ei fuit addicta, XI, 339, L

HELIOTBOPIUM. Heliotropium animæ Christum amantis symbolum, VIH, 198, 2. Est etiam typus adulantium, VI, 241, <, 2.

HELLENICS. Hellenius abbas quam fideret Deo, XII. 140, 2.

HELLUO. Helluonis angusti® quales. *Job.* 435,1.

HELVETII. Helvetiorum robur consistit in montibus, XIII, 49, 2. Helvetii Catholici publice inter hæroticos gestant rosaria el cruces. XXL <64. L

HELVIDIUS. Helvidius hærelicus B. Virginis castitatem post partum negabat, el docebat Deiparam alios o Josepho filios suscepisse, XII, 330. 2; V. 315, 2; XVIII. 404, I.

HELVIUS. Helvio Pertinaci imperatori mortem portendit victima corde carens. XII, 753, L

HEMEROBAPTISTÆ. Hemerobaplist® erat genus quoddam pharisæorum quotidie sese lavantium, XV, 350, I, 2. Hemerobaptist® dicti quod quotidie baptizabantur, XIX, 42, 2.

HEMOR. Ilemor Sichimorum princeps qualis fuerit. I, 320, 2. Hemor a quo emit Abraham speluncam pro sepulcro alius fuit ab eo a quo Jacob emit agrum, XVH, <74. 2.

HENOCH. !• Henoch fuit septimus ab Adam, XX. 677, 2. Videtur fuisse sácenlos, 1,127,1. Fuit propheta, XI, 43. I ; XX, 677, 2. Nonnisi adultus Deum potuit cognoscere, XIX, 474. 2. Et ex hac cognitione editis actibus heroicis virtutum, a Deo transferri meruit, *ibid.* Ejus innocentia insignis, et unio cum iDoo, causa luit ejus raptus, 473, i, 2. Quomodo ambularti cum Deo, *ibid.,* 127, 1. Henoch non tantum sibi sancto vixit, sed et loti orbi sua sanctitate prœluxit, X. 439, 1,2; 443, 2. Non est Elia inferior, 443, 2. Repræsentat statum legis natur® el Patriarcharum, XXI, 224, 2. Ab eo descendunt omnes homines per Noo, 229, I. Fuit

gentilis ct omnium hominum parens est, X, 442, i.

2* Henoch nondum est mortuus, sed raptus a Deo, XXI, 224, 1. Calvini error Henoch esse mortuum asserentis, I, 127, 2. Certum est, contra Judaeorum dubium, eum non esso mortuum, XIX, 473, 2. Quo anno mundi raptus fuerit, et quot jam sil annorum, I, 128, 1. Quare a Deo in coelum sil translatus, I, 128, 1; X, 440, 1. Raptus est ut homines ad meliorem vitam provocaret, 443, 2. Alia causi ejus raptus, *ibid.* Fuit hic publicus et augustus, *ibid.* Quomodo translatus per fidem, XIX, 473, 1, 2. Translatus est in paradisum, et quidem terrestrem, I, 127, 2 et seq.; X, 440, 2 cl seq. An .et in cœlum, X, 440, 1. Etiamnum in paradiso degit, 441, 1. Ipse cl Elias sunt aeternitatis candidati, I, 128, 1; X, 441,2. Habent mortalia corpora, I, 128, 1. Ubi jam sint et qualem vitam agant, *ibid.* Vivunt sine cibo, 128, i, 2. An videant Deum, 128, 3. An mereantur, 129, 2. Henoch in magna animi ct corporis quieto et voluptate degit, cstque in gratia confirmatus, X, 441, 2. Non patitur ullos inordinatos fomitis motus, *ibid.* Maximis Dei consolationibus et divinis illustrationibus gaudet, *ibid.* Verisimile est ipsum Christum aliquando vidisse, *ibid.* Est tjpus resurrectionis, 442, 1. Fuit typus Christi, 443, 2. Henoch ct Elias primogeniti sunt nostræ resurrectionis, XIV, CI6,1. Henoch et Joseph patriarcha intor se comparantur, X, 529, 1,2.

3* Henoch et Elias redibunt in fine mundi ad communem vitam, ut se opponant Antichristo, I, 130.1.Cur Henoch in fine mundi cum Elia venturus sit,XX, 678, i. Henoch rediens, nullam uxorem ducere polorit, I, 130, 1. Cur ipso potissimum Antichristi tempore veniet, X, 443, 2. Certabit cum Antichristo, XIX, 153, 1 ; 473, 1, 2. In fine mundi omnes ad poenitentiam exstimulabit, 442, 2. Eo predicante in fine saeculi convertentur Judæi, XVIII, 195, 1. Quarndiu tunc praedicabit, XIX, 162, 1, 2. Quando morietur cl quomodo, *ibid.* Henoch et Elias occidentur, resurgent, et in coelum ascendent, 1, 130, 2.

HENRICUS. 1. Gkr manim imper at o r es. HENRICUS 11 (S.). Henricus H unde dictus *Claudus,* V, 205.2. Cum esset Bavarian dux, divinitus didicit, etsi nescius, se ad imperium evehendum, XIII, 72, 2. Quomodo ob simoniam castigatus, XVII, 200, 1. Ejus pœnitenlia, XV, 131, 1. Cum conjugo sua Cunegunde in matrimonio 'castitatem servavit, XV, 64,1. Virgo beatae Virgini charus fuit, V, 205, 2. Imperium beatæ Virgini subjocit, 214, 1. Ejus merita in statera appensa, XIII, 73, 2.

HENRICUS IV. Henrici IV imperatoris Ecclesiam affligentis mater, dum cum, in utero ferret, isa est sibi draconem virulentum gestare, XII, 14, 2. Bellum quod Ecclesiæ intulit, premonstravit cometes, 634, 1.

HENRICUS V. Henricus V imperator juri investiture renuntiavit, XXI, 345, 2.

II. t -.LIJE r eges. HENRICÜS IV. Henrici IV, Galliæ regis, dictum do lúcreseos extirpaliono, X, 525, 1.

HI. Angliæ regks. HENRICUS II. Henricus II, Angliæ rex, cædis S. Thomæ Cantuariensis reus quam poenitentiam subierit, XV, 131, 1.

HENRICUS VI. Henrici VI Angliæ regis regno exuti constantia, XII, 680, i.

HENRICUS Vili. Henricus VIII, Angliæ rex, an ex vi legis Mosaicæ de non ducenda uxore fratris defuncti, repudiare potuerit Calharinam uxorem suam, II, 115, 2. Quomodo cardinalem Polum exagitarit, XII, 609, 2; 610, 1. Ejus libidines, XX, 460, 2. Ejus palpo quid ei responderit, potenti quantum peccatum esset matrem el filiam cognoscere, III, 553, 2; XIII, 339, 1. Ob incestum cum Anna Bolena punitus fuit, III, 553, 2. S. Thomam Cantuariensem excanonizavit, et quo prætextu, V, 559,1. Sacras res omnes invasit, sed vindicem Dei manum sensit. VI, 393, 2. Ejus funesta catastrophe, XIV, 322, 1.

IV. Danorum reges. HENRICUS Danorum rex a S. Ansgario Christo assertus, XI, 707, 1.

V. Wandalorum reges. HENRICUS Wandalorum rex morbo pediculari punitus fuit, IV, 540, 2.

VI. HENRICUS ARCHIEPISCOPUS MOGUNTINUS. Henricus archiepiscopus Mogunlinus pontificatu injusto dejectus ad Christum judicem dum appellat, ejus iniqui judices omnes misere periero, XII, 144, 1.

VII. HENRICUS SUSO (B.). Henricus Suso a divina sapientia ad eam sectandam est animatus, IX. 68, 2. Vidit per raptum sapientiam puellæ specie, deindo adolescentis, VI, 202, 2 et seq.; IX, 619, 2 ; 649, 2. Eum sibi despondit sapientia, XX, 165, 1, 2.

VIII. HENRICUS WALPOLUS. Henrici Walpoli Angli martyris ardens votum, XIX, 15, 1,2.

IX. HENRICUS GARNETTUS. P. Henricus Garnetlus Societatis Jesu post martyrium in spica expressus conspicitur, XXI, 164. 2 et seq.

X. HENRICUS STEPHANUS. Henrici Stephani error erga *idolum,* XVIII, 325. 2.

HEPAR. Hepar an primum in homine formetur, XII 753,1,2. Sanguinem subministrat, quo corpus nutritur, *ibid.*

1IEPTACOMETÆ. Heptacometarum mei come-* dentes, ad insaniam redigit, VI. 274, 1.

HERACLAS. Heraclas scholæ Alexandrinae praefectus fuit, XIV, 192, 1.

HERACLEO. Heracleo imperator et uxor Martina quas pœnas dederint, XII, 176, 2.

IIERACL1ON. Heraclion quam ob hæresim ct libidinem a Deo graviter punitus sit, XII, 176, 2.

HERACLITUS PHILOSOPHUS. Heraclitus philosophus undo dictus sit obscurus, V, 29, 1, 2. Heraclitus nunquam risit, IX, 572,1. Semper mundi vanitatem deflevisse dicitur, VIL 18, 2. Quo adagio

hydropem significari!, XI, 313, 4. Ejus mors sub fimo bourn, *ibid.*

HERACLITUS PRÆTOR. Heraclitus Africae prælor, postea imperator, Phocam imperatorem imperio vitaquo privat, XI, 340, I.Ejus victoria*de Persis, cum esset catholicus; at cum Monolhelitas secutus est, omnia illi infeliciter acciderunt, 709, 2.

HERACLIUS. Heraclius, quia procero validoque corpore fuit æque ac animo, eximius fuit bellator, IV, 425, 1. Ope boat® Virginis Chosroam Persarum regem profligavit, II, 362, 2; V, 218, 4. Victo Chosroa, ignis ædem combussit, IV, 400, 2.

HERBA. 4* Herb® aquis irrigatae crescunt, frondent, florent, fructificant, X, 81, 1. Herbs omnes virorem diversum habent, 337, 1, 2. Nonnullæ mira vi pollent, *ibid.* Multæ ab iride suavitatem hauriunt, 400, L Variæ in mari crescunt, 413, 2. Herba fullonum maculas c lana eluens qualis sit, XIV, 591, 1. Herbarum nihil Judæis lego vetitum erat, XVIII, 228, 2.

2° Herba, spica, frumentum, virtutum profectui adaptantur, XV, 682, 1.

HERBIPOLIS. Herbipolis quam vino abundet, XI, {53, 1. Herbipolensium mulierum in vestibus simplicitas, 145, 2.

HERCULANUS (S.). S. Herculanus Perusinus episcopus tormenta gravia, præscribente Tolda Gothorum rege, passus est, XII, 773, 2. Ejus caput recisum post mortem corpori est unitum, 761.2. Multis post mortem diebus, ejus corpus integrum et incorruptum repertum est, V, 34, 2.

HERCULES. <• Hercules monstrorum domitor non alius est quam fortis Samson. XIV, 32. 1. Herculis duodecim labores, XVII, 35, 2. Abalæna devoratus est, et ex ea incolumis rediisse fingitur, XIV, 40, 1. Herculis bivium cum ambigeret, an sequenda esset via voluptatis, an virtutis, V, 262, 1. Mulieribus et Omphalæ amasias turpiter servivit, X, 496, 1 ; XIV, 580, 2. An corpore parvo fuit, IX, 331, 1. Fingitur habuisse cor adamantinum, XII, 525, t.

2°Hercules Syrorum ac proprius Tyroruin Deus: undo dictus Tyrius. IV, 515, i. In ejus honorem agon quinquennalis celebrabatur, *ibid.* Hercules, oraculo victimas hominum postulanto, Italis persuasit ut pro hominibus vivis cereos offerrent, XII, 71, 2.

HERI. *Heri* nec in sacra Scriptura, nec apud rofanos ælernilalem significat, XIX, 517, 1. *Heri* divinitatis Christi, *hodie* humanitatis, *ibid.* Quomodo ei adaptentur, *ibid.*

HERINAC1ÜS. Herinacius qualo animal sit, XIV, 294, 1 et seq.

HERLUCA (S.). S. Ilerluca, caecitate percussa, alterum oculum recuperat, euinque acutissime videntem, XII, 403, 2.

HERM.EA. Ilennæa et hennaces quid priscis essent, VI, 306, I ; 307, L

UERMANNUS CONTRACTUS. Hennannus con* tractus comes de Vemigen sub annum Domini <040, composuit antiphonam *Salve, Regina.* VII, 477, 2 el seq. Ejusdem votum sapientiae, V!IT* 427,4.

HERMANNUS PRÆMONSTRATENSIS ORDINIS (B). Hermannus Joseph a beata Virgine mirifice dilectus et adjutus est, IX, 436, 2. Ita bealæ Virgini fuit familiaris ut ab ea in sponsum assumptus fuerit, V, <00,2; IX, 640. *1.*

HERMAPHRODITUS. Hermaphroditi sunt qui utrumque habent sexum, V. 567, 1.

HERMAS. Hermas auctor est libri qui inscribitur Ptíí/or, XVIII, 243,1. (In excerptis cujusdam auctoris chrisliani qui anno 200 scribebat, et quæ a doctissimo Muratori nuper sunl reperta, legitur: *Pastorem vero nuperrime temporibus nostris in urbe Poma Herma conscripsit, sedente cathedra urbis Romz Ecclesia Pio episcopo frafre ejus.* Huic extrínseco testimonio concordant intrinseca probationes, et *Pastoris* auctorem esse Hermam Pii fratrem stabiliunt). Propter inspersos eidem a Novalianis errores de neganda relapsis pernitentia, a Gelasio papa inter apocryphos rejectus est, XVII, 375, 2.

HERMENIG1LDUS (S.). S. Hermemgildus Ariani* communicare nolens, martyrio affectus est, XX, 636, 2. S. Hcnneoigildus pro fide occisus, occasio fuit ut tota Visigothorum gens ad rectam fidem transierit, XVI, 508. 2.

HERMES. Hermes unde dictus ter maximus, VI, 165, 2.

HERMINIANL Henniniani haeretici suos igne baptizabant, XV, 105. <.

¡IERMODORUS. Hermodorus pro mercibus Platonis scripta vendebat, VI. 10, 1.

HERMOGENES RHETOR. Hermogenes quali fuerit sapientia puer, VII, 184, 1. Hermogenes Rhetor in adolescentia doctissimus ; senex factus, omnium est oblitus, XVIII. 489

HERMOGENES HÆRETICUS. Hermogenes negabat resurrectionem ; is Paulo est aversatus.XIX, 280, 2.

HERMON. Hermon quid, VIH, 60, 1, 2. Hermon mons unde dicalur. XII, 693, 4. Dicitur Hermon quia semper nive riget, II, 401,1. Alio notuit e dictus est Sion, IX. 634. 2. Hermon mons dicitur el Sanie, II, 40!, !.

HERO vel HIERO. Hero anachoreta sibi soli sapiens misere lapsus est, VI. 3<2. 2. Misere a diabolo illusus se in puteum praecipitat. XV, <23, 2 ; XVIII, 494, 1.

HERODES. Herodes etymon ct significatio, XVI, 7, 1. Herodes fuero quatuor: *primus.* Ascalonita; *secundus,* Antipas; *tertius,* Agrippa senior ; Anlip» ex fratre nepos* *quartus,* Agrippa junior, senioris filius, XVII, 255, I. (Addi potest ul *secundus* lie* rodes Archelaus, qui Herodi Magno in Jud.va succ - cessit. *vide* Ar c h el aus). Fuere omnes Cbnslo ot Christianis infensi> 414, J.

I. Herodes magxus, vcl Ascalontta. Herodes fuît Ascalonita. XIV, 455, 1. Herodis Ascalonii® brevis descriptio, XVI. 7, i. In familiam Hyrcani adscilus, ejus stirpem omnem extinxit, IX, 366, L Invasit regnum Judæorum, XIV, 497, I. In eo defecit sceptrum do Juda, XV, 70, i. Voluit haberi pro Messia, 70, I, 2; 84, 2. El fuit a nonnullis habitus, 477, L Libros genealogiarum Judaicarum combussit, XIX, 179, 2. Undo sperare et credere potuerit se fore Messiam; templum ideo magnificum extruxit. XIV, 341, 2. Prius templum tantum ampliavit, 342, I ; XVI, 335, 1. Id prioris templi fundamentis inædificavit, XIV, 330, i. Ne quidem unam Salomonis porticum instaurare potuit, 342, 2. Quo anno istud rcædificalionis opus cœpcril et absolverit, XXI, 335, i. Quot annos fabrica impenderit, *ibid.* Quid in eo struxerit, addidit atrio Judæorum in templo atrium gentium, XIX, 431, 1, 2.

Quomodo dicatur rex Samariae, XI, 205, 2. Ejus potentia, XIV, 342, 1. Ejus prodromus fuit Phacee, XI, 206, 1. Utriusque proprietates, *ibid.*

Cur turbetur nato Christo, XV, 78, 1, 2. Cur clam ad se vocari! Magos, 79, 2. Cur stella? apparitionis tempus ex iis didicerit ; fingit se Christum velle adorare, sed necaro destinat, *ibid.* Erat suspicax el crudelis, 83, 1, 2. Videns se illusum a Magis, iram in infantes effundit, 84, 1, 2. Cur occiderit eos a bimatu et infra, 85, 1. Et quomodo id tempus intelligatur, *ibid.* 92 et seq. Cur tamdiu cædem hanc distulerit, 86, 1, 2. Ejus ambitio el crudelitas, XI, 205, 2; 206, 1 ; XIII, 540, 2; XIV, 298. 1; XV, 78. 2. Joannem Baptistam adhuc infamem ad necem quaesivit. XVI, 51, 1. Agens doloso dolo suo captus esi, X, 41,1. Inter cesteros occidit cl filium quintiduo anle mortem suam. XV, 87. ! ; XVIII, 508, 2. Paucis ante mortem diebus, jussit occidi Judææ primates, alios in carcerem conjecit, eos occisurus si diutius vixisset, XV, 87, I, 2. Mox Dei vindiciam sensit, 87, 1, 2. Quas pœnas dederit ob infantes necatos, 84, 2. Ejus punitio el interitus, X, 43, 2. Misero mortuus est, XI. 205, 2. Morbo pediculari afflictus interiit, IV, 540. 2: XI, 206, 1. Herodes infanticida vocatur draco, rufus elignitus, XXI, 243, 2. Ejus filii inter se de successione in patris regnum contenderunt, XVI, 90. 2.

II. Herodes Antipas. Herodes Antipas fuit Ascalonii® filius, XV, 70, 2. Ei ab Angusto concessa Galilæa, 90, I. Cur vocetur rex cum esset tantum tetrarcha, 689, I. Postea datum ei nomen regis cum diademate, cur, 90, 2.

Herodes Antipas gener erat Aretæ regis, sed ejus filiam repudiavit, XVIII, 498. 2. ILrodiadem ducendo tripliciter peccavit. XV, 689, 2. Erat malignae indolis el Joanni infensus, *ibid.* Instigatione Pharisæonim Joannem incarceravi^ 129, I. Jussit eum decollari, 690, 2. Ob jusjurandum contristatus est, sed bete, quia volebat eum perire, 690,1, Herodes non fuit tunc Christo infensus, etsi id asse" rerent pharisæi, XVI, 190, 2. Cur vocetur vulpes, IX, 366, I ; XVI, 191, i. Putabat Joanncm in Christo resurrexisse, audiens ejus miracula el gesta, XV, 688, 2. Christum induit irrisorie vesto alba sicul fatuum. 602, i. Ab Arela rego Arabia?, cum quo bello decertabat, victus est, XV, 340, 1; XVIII. 498, 2. Pulsus est in exilium a Caio Caligula imperatore Lugdunum, XV, 691. 2. Lugduni mœroro contabuit, et mortuus est (juxta Josephum , Herodes in Hispania interiit; forsan alius exilii locus ei decretus fuit), XVII, 2, 2. Eral athous, XV, 69&, 1.2.

III. Herodes Agrippa senior. Herodes Agrippa fuit Ascalonii® nepos et hujus filius Agrippa junior, coram quo S. Paulus causam suam defendit, XV, 70, 2. Herodes Agrippa senior cur rex Judææ fuerit factus, et qua occasione, XVII, 255, 1. Quam esset Caio imperatori charus, *ibid.* Fuit crudelis, *ibid.* Quaro Jacobum Majorem apostolum occidi jusserit, 255, 1, 2. Cur S. Petrum apprehendero voluerit, 260, 1, 2. Cur eum post Pascha necaro distulerit, 261, 1. Ludos Caesare® pro Cæsaris salute celebrat, 270, 2. Ejus fastus et splendor o vesto argentea, *ibid.* Vesto ista regia superbiens, subito Deo pœnas dedit, IX, 336, 2. Percutitur ab angelo, et quo morbo, XVII, 271, 1. Mortis ejus præsagium, *ibid.* Cur ita sit punitus, *ibid.* Peccavit assensu ad blasphemam populi acclamationem, 271, 2 Ejus mors ad longum narratur, *ibid,* et seq. Ejus proles, 272, 1, 2. Quomodo eum mortuum Alexandrini iu comoedia repræsentarunt, *ibid.,* 2. Ille illusus eo modo est quo alias Christus a Judæis, XV, 612, 1, 2.

IV. Herodes Agrippa junior. Herodes Agrippa junior, rex Chalcidis, quam Claudius iinpcrator ei dederat loco Judææ, quæ sub Romanis præsidibus mansit, fuit senioris filius ; ejus tetrarchia, cur dictus ipso et pater Agripp® ; fratrem habuit Drusum, XVII, 414, I Ejus soror et concubina fuit Bernice, 415. 1. Erat bonæ indolis, 418, 2. An ad christianismum inclinari!. 421, 2.

HERODIANI. Herodiani undo dicti ; favebant bi Romanis tribulum exigentibus, XV, 477, 1. Herodiani Herodem Ascalonitam osso Christum dicebant, cl quaro, XIX, 43, 1.

HERODIAS. Herodias, Herodis Antipæ concubina, qualis fuerit, ct cujus uxor, XV, 689, 1, 2. Ei nubendo, incestum commisit, *ibid.,* 689, 2. Joannem Baptistam do medio tolli curavit, VI, 289, 2. Molita Joanni necem, etiam Herodem ad eam induxit, XV, 689, 2. Caput ejus in disco petiit. *ibid,* et seq. El ejus linguam acu perforavit, 691, 1, 2. Sed mox Dei punitionem sensit, *ibid.* Cur Joannis caput reliquo corpori mortuo conjungere sit verita, 310, 4.

HERODIUS. Herodius avis est ciconia, II, 66, 4.

HERODOTUS. Herodotus res judaicas depravat, HI 291. 2; 292, i. Historiam v. g. do cæsis di-

vinitus Assyriis sub Sennacherib, IV 189, 2. Item historiam de Pbaraone Nechao, <95, 1. Sennacherib milites a muribus fuisse extinclos tradit, XI 323 1 2.

HEROS, HEROICUS. HEROINAS. — !• Heroes per arietem designantur, VI, 472. 1. Heroes et viri illustres, cur in maximas, Deo permittente, aerumnas inciderint, XII, 711, 2 el seq. Heroes prisci nihil nisi aquam bibebant, X, 80, 2. Heroes multi parva staturæ fuerunt, XVI, 217, 1. Heroum filii ut plurimum degeneres, X, 95, 1. Ileroum animæ lucos habitaro dicebantur, XIV, 125, 2. Heroes veterum inter Deos relati, a suis credebantur, XI, 289, I, 2. Heroes diis sunt majores, XVII. 14, 2. Ileroum sepulcra erant in urbo quasi templa. XVI, 119. I.

2* Heroicus actus est pro amico mori, VII. 181, 1. Heroica opera calumniis exposita, HI, 165, 1/2.

3* Heroin® aliquot quæ Judith nomen, cl cum nomino virtutis meritum ambiero, IV, 356, 2.

HERUS Herus qualis esse debeat, IX, <70, 2: *Noli esse sicut Ico in domo tua, evertens domesticos tuos, ct opprimens subjectos tibi.* Domus suæ curam habeat et servorum, 242, 1 : *Serius sensatus sit tibi dilectus quasi anima tua, non defraudes illum libertate, neque inopem derelinquas illum.* Heri servis suis curam magnam impendant, XV, 227. 1. Heri decus et dedecus a servis suis pendet, IX, 242, 1. Quomodo se cum servo suo gerat herus, X, 184, I, 2 et seq.: *Cibaria, el virga, el onus asino;panis et disciplina ct opus* servo. Quod facit servo, sibi facit, 188, i, 2 et seq.: *Si est tibi servus fidelis, sit tibi quasi anima lua: quasi fratrem tuum sic eum tracta: quoniam* in *sanguine animæ comparasti illum.* Herorum durities servos ad necem cogit, 189. 2: *Si Ixseris eum injuste, in fugam convertetur: etsi extollens discesserit, quem quæras, et in qua via quæras illum, nescis.* Heris fidelibus melius serviendum est quam infidelibus, XIX, 253, 1 : *Qui fideles habent dominos, non contemnant, quia fratres sunt : sed magis serviant, quia fideles sunl cl dilecti.* Herus curet et sua jumenta, IX, 242, 2: *Pecora libi sunl? attende illis: et si sunl utilia, perseverent apud te [Vide* Dominus, Servus).

IIERVzEUS. Hervæi monachi an sint commentaria in Paulum Anselmo ascripta, XVIII, 32, L

IIESEBON. Hesebon quæ et qualis, Vili, 176, 2. lîtxsebon regia urbs regis Amorrhæorum, XII, 693. 1.

HESIODUS. Hesiodus in solitudine poeticam didicit, XII. 394, 1. Primus apologorum auctor fuisse dicitur. IX, 25, 2.

HESPERUS. Hesperus quæ stella, XI, 287, 1. 2. Hesperus eadem stella quæ Lucifer et Venus, sed diverso respectu, IX, 357, 2; XV, 643, 2 et seq. Hesperus stella culta fuit a variis gentibus, verbi gratia, a Saracenis ut Deus, 287, 2; 288, 1 ; XIII, 690, 2 el seq. Cujus rei symbolum sit, XI, 287, 2.

HESTERIA (S.). S. Hesteria virgo in tormentis beto animo fuit, XV, 620, i.

HE I ILLI. Hethæi vin pugnacissimi, IH, 6, 2 Helhajorum lascivia et impudentia. XII. 605, 1.

HETHALON. Helhalon urbs est in limitibus Judææ, XII, 854, 2.

HE VILA. Devila, filius Chus, versus Indiam habitavit, XIV, 304, 2.

HIATUS. Hiatus grandis montis Oliveti de qui Zacharias, quid parabolice et anagogice significet, XIV, 531, 1. Hiatus in suprema atris regione fieri potest, XVII, 182, i.

HIBERNIA, HIBERNI. Hibernia naturaliter ve* nenatis caret, XVII, 437, 1. Hiberni aliqui celerius currunt quam equi, HI, 440, 2.

HIEMS. Hiems in Judæa et Rotnæ modica est, XIV, 317, 2. In hieme constructa domus non est stabilis, cur, IX, 566, 1. Hiems incommoda fugæ est, XV, 506, 2.

Hieme legis Mosaic® rigor in *Cantico* indicatur, VII, 581, 1; 583, 1. Hiems mystica animorum esi torpor, XVI. 477, 1, 2.

HIER AEOLIS. HierapolisurbsSyriæ unde dicta, XII, 764, 1.2.

Ilierapolis in Phrygia terræ motu concidit, XIX, 69, 1.

H1ERARCHIA. 1« Ilierarchiarum angelicarum ordo, XVIII, 596, 2. Hiérarchisé prima angeli quænam Dei attributa représentent, XXI, 99, 2. Hierarchi® inflmæ angeli sunt gentium el hominum tutelaros, XIII, 142, 1. Ex omnibus hierorchiis aliqui cecidero, XVIII, 674, 1 *[Vide* Axgeli).

2® Ilierarchia ecclesiastica est velut rota in medio rotæ, XII, 509, 1, 2 (Vide Ecclesia).

HIERO SICULUS. Hieronem Siculum aquila indicavit aliquando futurum rogem, XII, 625, 1.

IHEROGLYPHICA. Per hieroglyphica veteres suam doctrinam tradebant IX, 209, 1, 2. Hieroglyphica tria quibus Deum Ægyplii exprimebant, XIII, 576, 1. Hieroglyphicum temporis stella el fax, VII, 129, 1. Hieroglyphicum prophetiæ, NUI» 223, 2.

IIIERONICÆ. Hieronica?, id est victores in olympicis aliisque certaminibus, præsertim sacris, veste alba, florida, triumphali et palmea, et subindo palmea corona donabantur, XXI, 173,1.

HIERONYMUS (S.). !• *In eo quantus ardor discendi.* S. Hieronymus parva statura luit, XIV, 405, 2; XVIII, 38, I Ejus studium discendi, XVII, 348, 2. Alexandri® studuit, XIV, 192, !. Studio sapientia) cl virtutis multas provincias peragravit, X, 199, 2; 301, 2 et seq. E stomacho laboravit, XIX, 249, 2. Assiduis in morbis impigre laborabat, XXI, 374, 2. Romæ cryptas martyrum visitabat, XII, 783, 2. Ad Christi tribunal citatus, acriter vapulavit, quod Ciceronem præ Scriptura legeret, VII, 416, 2; XII, 234, 2; 511, 2; XVI, 558, 2.

2e *IltIhletm se confert, ejus qualis* vita. Fuit

solitudinis amans, XII, 394, !. Tn solitudinem Belhleem se abdidit, et eodem alios invitavit, XIfï, 313, 2; XIX, 103, 1. Cur tantopere ad Belblcem anhelaret, XIX, 201, 2. Erga presepe Domini miro affectus fuit, V, 204, 1. Roma in Bethleem migravit, ut ad presepe Christi viveret, et eodem alias matronas et virgines Romanas vocavit, XIV, 247, I. Bethleem Romæ pretulit, 113, 2. Christum sibi semper ob oculos ponebat, XII, 447, 2. Nobiles matronas ad perfectionem instruxit, XX, 633, I. Peregrinos Romanos in suo hospitio excipiebat, IX. 362, 1. Insimulatus fuit quod virgines ad nimium rigorem et inediam in suis scriptis induceret, XII, 163,1. Clericorum vitia reprehendens eorum odium incurrit, 522, 2. Ab æmulis vexatus, quomodo gavisus sit, 164, 2. Compunctionis habuit spiritum, et passim in epistolis poenitentiam et austeritatem inculcat, 348, i.

3* *S. Hieronymi in sacram Scripturam labores* In sacris Litteris ad extremam canitiem consenuit, I» 10, 2. Quos ea de causa labores subierit, *ibid.* Auctor est versionis .Vulgatæ, non tamen omnes Bibliorum libros convertit, IX, 2 2, 1 ; 37, 2 ; XVIII, 25, 1. Novum Testamentum Latinum correxit ad Græcum autographum, et non vertit, sed tantum Velus, XV, 49,2. Cur novam Bibliorum versionem procuderit, XIII, 428, 1. Ejus versio Bibliorum ab Ecclesia communiter recepta, et approbata est, I, 17, 2; VI, 115, 2. Quare in versione Bibliorum fit simplicior, IX, 37, 2. Non temere* addidit aliqua verba cap. in » *Jud.,* vers. 16, III, 128, 2; Interpres libri *Proverbiorum,* in eo sæpe ab hebreo deflectit, V, 7, 1.2. In *Proverbia* non scripsit, 12, 1.

An in *Jcrcmiam* scripserit, XII, 5,1. De hoc commentario censura, *ibid.* Ejus an sit commentarius in *Threnos,* 349, 2, In *Ezechielem* scripsit, ot quidem Roma a Wandalis et Gothis obsessa, 472, 2. Templi Ezechielici obscuritate deterritus, commentarium in caput quadragesimum abrupisset, nisi Eustochium virgo eum pergere compulisset. 675, 1. Scripsit in omnes Prophetas minores, XIII, 222, 1. Scripsit in Epistolas *ad Galatas, ad Ephesios, ad Titum, ad Philemonem,* XVIII, 312 et seq. Non est auctor libri *de Locis Hebraicis,* II, 412, 2. Ad cum vari® quæsliones ex sacris Scripturis resolvendae mittebantur, VI, 166, 2. Tres ejus el Augustini dissertationes, XVIII, 529, 1 ct seqq.

in ejus commentariis duo observanda, XI, 62, 1. !• Solet litteralem sensum primo paucis perstringere, uti ab Hebræis eum accepit; deinde ad allegoriam et tropologiam transit, *ibid.* 2® In commentariis sæpe aliorum errores transcribit, ut sæpe Origenis, etc., et non refutat, 62, 2; XV1I1, 31, 2; 596, 1. Dum videtur sensum litteralem Scripturarum destruere. quomodo explicandus, HI. 515,1, 2; Seipsum reprehendit quid prinio sensum mysticum, Abdiam exponento attulerit, omisso litterali, cum secus fieri debeat, XIV, 3, 1. De brevibus in epistolas omnes commentariis ei ascriptis judicium, XVIII, 32. 1.

4* *Alia ejus scripta.* Est egregius ethices magister per omnes status, IX, 36, 1. Immerito suggillatur a Rufino, XVIII, 491, 1. Ejus sermo doctus el antiquitatis exemplis abundans, V, 448, !. An censeat Deum minimarum curam non habere, XIV, 220, 2. In Deo agnoscit unam hypostasm, et unam essentiam, nec audet dicero in eo esse 1res hypostases, XIX, 353, 1. Quomodo dixerit magis consuetudine quam divina institutione episcopos esso presbyteris majores, 322, 1, 2.

5® *Ejus mors.* S. Hieronymus *Commentario in Jcrcmiam* immortuus est, XI, 62, I. Ejus qualis fuerit mors, XXI, 282, 1. Ejus in morio vox, V, 441, 1. Fjus corpus Romæ juxta presepe Domini reconditum est, XIV, 256, I. Ejus elogium, XI, 62, 1 ; XII, 709, 1.

HIERONYMUS SICULUS. Hieronymus Sicilito rex publicum consilium nulla de re convocavit aut consuluit, V, 324. 12.

HIERONYMUS PRADO. Hieronymi Prado sententia de Cherubinis arcæ refutata, IV, 137, 2. Ejus *in Ezechielem Commentarii* sumptu regis excusi, XI, 61, 2. Quot annos Ezcchielis expositioni impenderit, XII, 472. 2.

HIERONYMUS SAVONAROLA. Hieronymus Savonarola quæ do Florentia et Italia prædixerit, quem exitum habuerit, XIII, 252, 1, 2.

HIERONYMUS OSORIUS. Hieronymus Osorius paraphrasim in Isaiam ed'dit, XI, 100, 1.

HIEROSOLYMA *(Vide* Jer usal em).

HIEROTHEUS (S.). S. Hierotheus an fuerit Atheniensis, an Hispanus, quando ad fidem conversus: ejus elogium, XVII, 4, 2; 339, 2. Hierotheus theologiam summulis brevibus est complexus, IX, 30. 1. *

HILARIA FESTA. Hilaria festa die marlii vigeimn quinta apud Romanos celebrabantur, X, 220; 21 XII, 840, 2.

HILARIA. (S.). S. Hilaria, S. Afræ martyris mater, martyr efficitur, IV, 369, 1.

HILARIA (S.) ROMANA. S. Hilaria, Claudii tribuni et martyris uxor, capta a paganis hilaris emisit spiritum, IV, 369, 1.

HILARIO (S.). I0 S. Hilario anno ætatis quindécimo in eremum concessit, XIX, 303, 2. Migrabat de loco in locum, X, 83, 1. Mundo obscurus fuit, 103, 1. Laudem ubique fugiebat, ubique tamen ejut sanctitas per miracula prodebatur, XVIII, 213, 2. Ejus diviliæ erat Evangeliorum codex, XV, 8, 2, Captus a latronibus, mortem non timuit, VI. 361, 1, 2; 381, 2. Ei quam varia specie diabolus se spectandum præbuit, XI. 385, 1, 2.

2® S. Hilarión!.* miraculum in aqua, I, 559, 2. Fide sua mare intumescens stitit, XV. 393. 2. Precibus pluviam impetravit, XX, 225, 1, 2. Signo crucis demonum terricula a se repulit, 566, 2. Quam potestatem adversus dæmones haberet,

xvn, 353, 2. Quam esset contra dæmones invictus, XX, 21, 1. Orionem a legione dærnonum obsessum liberavit, XVI, 135, i. Serpentes ei parebant, II, 305, 1. Cæcæ visum sputo restituit, XV, 696, 1.

3° Ab iis quos curabat nulla dona admittebat. XV, 259, 1, 2; XVII, 201, 2. Egregius munerum contemptor fuit, VI, <10, 1 ; XIII, 72, 2. Munera in pauperes distribuenda acceptare recusabat, IV, 26, 1. Hinc aurum sibi ab Orione oblatum ul in pauperes distribueret, admittere noluit, XV, 393,2-

4° Quomodo fuerit propheta, XII, 220, 1. Donum discretionis spirituum habuit, XVIII, 373,2. Cognoscebat ex solo odore an quis esset in hei gratia , et a quo quis vitio occupatus esset, XII, 259, 1 ; XVII, 353, 2. Etiam cum occulto fornicatore agens , nares ob fœtorem comprimebat, IX, 528, 2.

5® Morions quam fuerit pauper, XIX, 257, 2, Ejus timor in morte, 32, 1 ; 180, 1.

HILARITAS. Hilaritas cordis etiam ad exteriora se diffundit, X, 3, 2 : *Divitis automel pauperis cor bonum, in omni tempore vultus illorum hilaris.* Hilaritas animi vultum et corpus totum reddit pulchrum, V, 547, 2 : Jnimus *gaudens xlatem floridam facit, spiritus tristis exsiccat ossa.* Hilaritas est in danda eleemosyna necessaria, VI, 148, 2; XVIII, 476,2: *Unusquisque prout destinavit in corde suo, non ex tristitia, aut ex necessitate, hilarem enim datorem diligit Deus.* Ea quæ tractandis miseris necessaria, est in iribus sila, 208, 2 : *Qui miseretur in hilaritate.* Ejus commendatio, *ibid.* Hilaritas condecorat beneficia, cur, IX, 507, 2 : *Fili, in bonis non des querelam, el in omni dalo non des tristitiam verbi mali.* Est signum bonæ voluntatis, X, 220, 2 : *In omni dato hilarem fac vultum tuum, ct in exultatione sanctifica decimas luas.* Mullum addit virtuti, sanctitati et oblationi, 220, 1, 2. Hilaritas regis similis est rori, VI, 17,1,2 : *Sicut ros super herbam , ita el hilaritas ejus* (regis).

HILARIUS PICTAVIENSIS (S.). S. Hilarius episcopus Pictaviensis filiam suam Abram ad vitam religiosam capessendam induxit, XII, 836, 1. Quo nomine Constantium imperatorem vocarit, XI, 111, 2. Ei generose in faciem restitit el eum audacter corripuit, XIX, 274, 2; XX, 330, 1 ct seqq.; XXI, 228, 1. S. Hilarius, juxta S. Hieronymum, ex Origene versuum prope quadraginta millia in Bibliorum distinctione mutuatus est, XIII, 253, i.

HILARIOS DIACONUS. Hilarius diaconus Romanus, auctor Commentarii Ambrosiani, vocatus orbis Deucalion: quomodo ab Augustino vocetur sanctus, XVIII, 31, 2.

HILBURGIS. Hilburgis, pia matrona Mindensis, omnes opes templorum et monasterii fabrica) impendit. I. 636, 2.

HILDEFONSUS (S.). S. Hildefonsus Toletanus veste a beata Virgine donatur ob assertam scripto perpetuam ejus virginitatem, XI, 195, I.

H1LDEG ARDIS (S.). S. ihldegardis etiam non orantis preces Deus exaudiil, V, 303, 2.

HILLA. Hilla anabaplislica quam fanatico spiritu acta, XI, 44, 2.

HILLEL. Hillel fuitne auctor sectæ Pharisæorum, XVI, 72, 1.

HIN. Hin sexta pars duos sextarios Italicos continet, XII, 534, 1.

HIMULUS. Himulus est pullus caprarum elcervarum, V, 145, 2. Hirnulis quomodo apte ubera comparentur, VIH, 52, 2.

HIPPOCRATES. Hippocrates erga praeceptorem suum fuit gratus, X, 560, 2.

HIPPOMENES. Hippomenis in filiam in adulterio deprehensam insignis severitas, *Job,* 614, 1.

HIPPONE. Hippone post mortem S. Augustini a Wandalis capta fuit el incensa, XV, 501, 2.

HIRAM. Hiram rex Tyri Deum verum cognovit, 111, 569, 1. Urbium Galilææ fuit usufructuarius, 601, 1. Secundum Josephum urbes non acceptavit, *ibid,* et 2. Quot auri talenta Salomoni dederit, VII, 99, 1. Quomodo in monte sancto Dei positus fuisse dicatur, XII, 708, 2.

HIRCUS. 1® Hircus olim pro peccato offerebatur, XIX, 443, 1. Hircus in neomeniis immolandus pro peccato, et de ejus ritu, II, 355, 2 (Fide Sackificium). Hircus et vitulus extra castra immolati, a Levitis non comedebantur, XIX, 519, 2.

2° Hircus emissarius quare hebraico diceretur *A:a:el,* II, 104, 1 el seqq. Erat populi anathema el piaculum, 105, 1. In desertum ibat, ut ibi a feris devoraretur, 107, 2. Super eo sacerdos populi peccata confitebatur, et quid hoc significet, *ibid.* Quid lota hirci caeremonia tropologice denotet, 108, I. Hircus luplex in festo expiationis fuit piorum el impiorum figura, VI, 116, I.

3® Hircus caprarum est hædus, cur ita dicatur Alexander Magnus, XII, 828,1. Hircus esi Alexander et Greci ob decem analogias, XIII, 101, 1, 2. Hirci forma et natura describitur, *ibid,* el seq. Hircus ob fœtorem peccali est symbolum, XII, 828, i, 2 Hirci malos représentant. 743, 2. Hirci pili qui dicantur, XIII, 100, 2. Hircino sanguine an adamas comminuatur, 613, 2.

HIRUNDO. 1* Hirundinum industria, I, 65, 1» Hirundinum in nidificando sapientia. V, 501. 2. Earum reditus et nidificatio, vita perhiemem, XH. 75, 2. Hieme non comedunt. XV, 119, i. Cur dicantur aves libere, IV, 273, 2. Vix cicurantur, IX, 364, 1 ; XI, 75, 2. Earum prescienti^, XII, 75, 2 Sunt veris prænunliæ. *ibid.* Hirundinum pulli garruli et queruli, XI. 480, 1. Pulli earum excæcati chelidonia oculantur. IV, 273, 2; X, 95, 2. Mira de iisdem, IV, 273, 2: 274, 1. Earum siercus, quia siccum, calidum el uroqs, naturaliter excæcat, 273, 2.

2® Per hirundines garruli et susurrones, ingrati, spurci denotantur. IV, 273,2; IX, 364, i; XIX, 17*, 1. Mystice sunt adulatores, haeretici ac d»-

mones, IV, 274, 1; XII, 36, 2. Amicorum infidorum, ollarium et falsorum symbolum sunt, V, 425, I ; VI, 6, i ; IX, 184, 2 ; 196, i ; 379, 2 ; *Job,* 405, I. Dhitum avarorum typus sunt, IX, 396, 2.

Pietatis parentum (maxime Dei) in filios symbolum sunt, XII, 76, 1. Eis comparantur sancti ob duodecim analogias, *ibük* et 2.

HISPANI. 1° Hispani an orti ab Ibolis vel Iberis Ponti Euxini incolis, XIV, 18, 2. Eorum reges a Gothis praegnati sunt, quomodo sensim imperium suum propagarmi, 430, 2. Iis Paulum evangeli' in' se multi tradunt, XVIII, 240, 2. Dum aurum quærerent, veram fidem in Indias invexerunt, et novum orbem ad Christum converterunt, XIV, 19, 1; Jofr, 547, 1. Nullas habuere cum gentibus Orientis commercium, XIV, 19, 1. In præliis S. Jacobum invocant, XVII, 256, 2. Moribundi olim monasticam vitam profitebantur, cicur, XV, 131,1.

2* Hispani in Peru et Mexico urbibus suis nomina urbium Hispaniæ indunt, IV, 210, 1. Apud eos Mauri ad magistratus non admittuntur, 260,1. Cur ad bella extera vel novas colonias ducendas emittantur, XIV, 192, 2. Olim cum orarent, gladium ad manus habebant, ut hostes propellerent, ct etiam nunc Hispani rustici justa de causa gladiati incedunt, III, 131, 1; IV, 239, 1. Hispani qua reverentia olim salem exciperent, X, 316, 2. Hispani quos vocent Maranos, XVIII, 418, 2.

HISPANIA. 1® Hispania a rabbinis semper vocatur *Sepharad,* XIV, 18,1. Ponitur a geographis ultima pars orbis, *ibid.* In Hispania olim fuere auri et argenti fodina? feracissimae, IV, 450, 1,2. Et etiamnum ibi esse testantur inulti, *ibid.* Hanc quomodo Romani subegerint, *ibid.* In ea præclara Scipio Africanus el alii gessero, *ibid.*

2° Hispania S. Jacobo apostolo debet quod in fide orthodoxa perstet et hactenus perstiterit, XVII. 256, 2. Eam S. Paulus quando adierit, 445, 1, 2. Ejus reges cur Catholici cognominentur, 256, 2. Hispania an sit Tubal, an Anlichrislo subjicienda, XII, 766, 2.

HISTORIA. 1° *Historix commoda,* VIII, 471,2 : *El si multitudinem scicnlix desiderat quis, scit praeterita, cl de futuris zslimal.* Historiæ utilitas, *Job,* 208, 1 : *Interroga enim generationem pristinam, cl diligenter investiga patrum memoriam (hesterni quippe sumus, el ignoramus quoniam sicut umbra dies nostri super terram). El ipsi docebunt te; loquentur tibi, cl de corde suo profe-rent eloquia.* Historia est vitæ magistra, IX. 217,1 : *In multitudine presbyterorum prudentium sta; el sapientiæ illorum ex corde conjungere; ul omnem narrationem Dei possis audire, ct proverbia laudis non effugiant a te.*

2* *Historix saerx cl profana differentia,* III, 251, 1. Historias sacras quomodo dictant Spiritus sanctus, XIX, 30», 1 : *Omnis Scriptura divinitus inspírala, ulitis est ad docendum, ad arguendum, cd compundum, ad erudiendum in justitia.* Historiæ, prophetiæ et epistola) sacræ quomodo differant, *Psalm.* I, 291,1,2: *Eructavit cor meum verbum bonum, dico ego opera mea regi. Lingua mea calamus scribx, velociter scribentis.*

3° *Varix sacræ Scriptura) historia, de quibus aliqua quxslio exorta.* Historia Osee fornicariam ducentis vero contigit, XIII, 283,1, 2. Historia Judith quando contigerit, IV, 313, 1. Historia Judith contigit post captivitatem Babylonicam, regnante Cambyse, vel Dario Hystaspis, vel Xerxe ejus filio, XIII, 502, 1. Eslheris historia quando evenerit, IV, 357, 2. Historia Eslheris eliamnum legitur a Judæis decima tertia dio mensis Adar, 387, 1. Historia Beli et Danielis in lacum conjecti sub Astyage rege contigit, XIII, 188. 2. Et sub Balsasaro, 190, 1. Historia Suzannæ *(Vide* Suzanna). Historia Esdræ et Nchemiæ quando contigerit, IV, 202, 1. Item historia septem fratrum Machabæorum, 405,2. Historia Antiochi et Demetrii, 446, 1, 2.

Historia divitis epulonis et Lazari vera est historia, XVI, 220, 1. Historia duorum discipulorum in Emmaus euntium, 274, 1, 2. Historia S. Lucæ de Actis apostolicis quot annorum gesta contineat, XVII, 40, 1.

HISTORICUS. Historici cujus est historiæ fabricam construere, cum architecto comparatio, IV, 507, 2, Quod sit ejus officium, *ibid.: Sicut enim novx domus architecto de universa structura curandum est; ei vero qui pingere curat, qux apta sunl ad ornatum, exquirenda sunt, ita xslimandum est cl in nobis. Etenim intellectum colligere, et ordinare sermonem, ct curiosius paries singula: quasque disquirere, historix congruit auctori. brevitatem vero dictionis sectari, ct exsecutiones rerum vitare, brevianti concedendum csl.*

Historici gentiles imperfecte res Judaicas tractant, III, 642, 2. Historici prisci sæpe non errant in rerum narratione, sed super personis et temporibus, XIV, 164, 2.

HISTRIO. Histriones S. Ambrosius ab Ecclesia repulit, II, 481, 1. Eos ad sacramenta non admittebat Cyprianus, XVIII, 310,1.

11ISTKIX. Hislrix quomodo soin periculo immunem præstet, VI, 137. 2 ct seq.

HOBAB. Ilobab qualis fuerit, an Jethro, an ejus filius, II, 237, 1, 2. Ejus posteritas, *ibid.,* 2. Detinuit eum Moses ut eum converteret, 238, 1 *(Vide* Jethro).

HOC. *Hoc* in verbis consecrationis est adjectivum, idem, sed confuse significat, quod distincto significat *corpus meum,* XVIII, 363, 2.

HODIE. *Hodie* el *heri* quid in Scripturis, *Job,* 207, 2. *Hodie* significat tempus præsens vitæ, gratiæ et pœnitentiæ, XIX, 382, 1. *Hodie* omne tempus complectitur, 356,1. *Hodie* quomodo moriamur, X, 284, I. *Hodie* competit ælernitati. XVII, 282, 2.

HOLLANDE 1° Holland! urbes vastas obsidentes quo pacto eas ila vallo cingant ut illis succurri nequeat, IV, 244,2. Ilollandì frugales sunt, VI, 1 i4, 2.

?• Holland! uno voroque Ecclesiæ capite relicto, hodie acephali sunt, et inter se variis hærosibus digladiantur, XIII, 377, 1. Hollandi cujusdam in beatam Virginem Sichemensom blasphemi castigatio, II, 165, 1, 2.

HOLOCAUSTUM. 1* Holocaustum quid proprio sit, XV, 563, 2. Holocaustum proprio sacrificium quo tota victima cremabatur, latius sumitur pro qualibet hostia, IV, 223, 2. Holocausti victima debebat esse mascula, II, 142, 2; XIV, 566, 2. Holocaustum jugo erat agnus mano ct vespere, et per totam diem alia, II, 38, 2 ct seq. Holocaustum erat sacrificium laudis et gratiarum actionis, X, 215, 1 ; 216, 2. Holocaustum cur hebraico vocetur *ola,* XVII, 233, 1. Holocaustum gratius quodnam, *Psalm.* 1, HO, 1. Holocausta medullata quænam dicantur, I, 419,1. Holocausta vetera erant umbra sacrificii Missæ *(Vide* Sacr if ic ium).

2® Holocausta spiritualia, et oblationes quæ dicenda sint, *Psalm.* I, 343, 2. Holocaustum perfectum quid, I, 418, 2. Holocaustum mystico sunt, qui totum Deo dant, XII, 799, 2 ; 800, 1. Holocaustum inquinatum mystice quid sit, 799, 2.

HOLOFERNES. 1° Holofernes, quis, qualis ct quantus, IV,320, 1. Ejus etymon, *ibid.* Fuit natione Persa, 345, 2. Holofernes Judæos o Babylone reversos, ab alio quodam Nabuchodonosore Assyriorum rego invasit, XIII, 502, i. Quando hoc contigerit, *ibid.* Blasphemus quam graves pœnas Deo dederit, XI, 465, i. Captus de amore Judith, IV, 339, 2. Amoribus ebrius ac vino immersus obtruncatur, 344, 1, 2 ; XI, 339. 2.

2° Holofernes est typus diaboli, cujus caput beata Virgo contrivit, IV, 346, 2. Holofernes noster est gula, superbia, avaritia, etc., *ibid.*

HOMER. Homer mensura triginta modios continebat, I, 580, I ; II, 185, 2; XII, 843, 2. Idem orat corns, XII, 843, 2.

HOMERITÆ. Homeritæ sunt Arabiæ Felicis incoke, XV, 72, 2. Homeritæ martyres in Arabia, XL 525¿ 2.

HOMERUS. Homerus poeta sapiontissimus , quando natus, III, 616, 2; V, 4, 2. Homerus fuit longo Mose posterior, XXI, '»06, 2. Homerus Græcoruin Salomon, Salomoni coævus, IV, 91, 1. Caucus fuit, mento oculatissimus, XII, 403, 1. Cur dictus est vomere sua, VI, 420, 1. Homeri *Ilias* ita minutis litteris scripta fuit, ut tota codici nucis includeretur, IV. 607, I.

HOMICIDA, HOMICIDIUM. !• *Quid sit et quam grave sit scelus.* Homicidium Scriptura vocat sanguinem, 335, 1 : *Maledictum, ct mendacium, ct homicidium, ct furtum, et adulterium inundaverunt, et sanguis sanguinem tetigit.* Homicidæ viri sanguinum vocantur, *Psalm.* I, 148. 1 : *Ne perdas cum impiis, Deus, animam meam, et cum viris sanguinum vitam meam.* Homicidium quam grave Bit scelus, V, 157, 2 . Scj *sunl qux odit Dominus... ocutos sublimes, linguam mendacem, manus effundentes innoxium sanguinem* An eo gravlos sit su* surralio, 166, 1. Etiam fit per calumnias, VI. 380,1. *Hominem, qui calumniatur animx sanguinem,* il *usque ad lacum fugerit, nemo sustinet,* Homicidii nomine etiam verbera, ira, rixæ a Deo vetantur, II, 419, 1. Homicidium ejusque preludia a lege vetantur, XV, 159, 1, 2 et seqq.: *Audistis quia dictum est antiquis* : Aon *occides ; qui autem occiderit, reus eritjudicio. Ego autem dico vobis, quia omnis qui irascitur fratri suo, reus erit judicio. Qu\ autem dixerit fratri suo raca, reus erit concilio. Qui autem dixerit, fatue, reus erit gehenna ignis.* Homicidarum fratres mystici qui sint, X, 209, 1 : *Qui aufert in sudore panem, quasi qui occidü proximum suum ; qui effundit sanguinem, et qui fraudem facit mercenario, fratres sunt.* Sun! quatuor peccata in cœlum clamantia, quorum primum homicidium, I, 118, 1, 2; 119, 2: *Vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra,* XX, 202,1. Homicidium sui ipsius an et quando licitum, IV. 560, 2 ; 561, 1, 2. *Turbis autem irruere in domum ejus, et januam disrumpere, atque ignem admovere cupientibus, cum jam comprehenderetur* (Razias), *gladio se petiit, eligens nobiliter mori potius, quam subditus fieri peccatoribus, et contra natales suos indignis injuriis agi.*

2® *Homicidii ultio et pana.* Homicidas Dei ultio et pœna persequitur ad necem, 1, 556, i : *Quicumque effuderit humanum sanguinem, fundetur sanguis illius.* Homicidas ita persequitur Dei ultio, ac ai sanguis occisorum, ipsique occisi, aut occisorum larvæ vel furiæ eos persequerentur, XII, 748,1 : *Propterea, vivo ego, dicit Dominus Deus, quoniam sanguini tradam te, et sanguis te persequetur : ci cum sanguinem oderis, sanguis persequetur te.* Homicidas quomodo Deus puniat, detegat mirabiliter, multis docetur exemplis, II, 473, 2 et seqq. Homicida presente, quomodo cadaver emittat sanguinem, *ibid.* Justo Dei judicio pereunt gladio, ictu scrpenlum, aut morsu ferarum, XV, 579, 1.

Homicida omnium odio ct insectationi est expositus, VI, 380, 1. Semper diffugiet sibi maximo timens, 380, 2. Hominum piorum el angelorum opem frustra implorat, *ibid.* Nemo ei, etiam intra abditas cavernas, latibulum præbebit, *ibid.* Etiam in certum mortis periculum se conficit, vel etiam sibi ipsi manus infert, *ibid.* Eum omnes persequuntur, etiam bestiæ, id exemplis probatur, 381, i. Homicidas persequitur umbra occisi, V, 395, 1 : *Peccatores persequitur matum.* Homicidæ multi pœnitentes ad speluncas confugientes, ibi lota vita austeram egere poenitentiam, VI, 380, 2 et seq.

3* *Homicidiipoena legalis.* Homicidii pœna etiam apud Judæos erat pœna mortis, 1, 611, 2. Pro homicidio occulto mactabatur vitula, 11, 473, 1 ; 474, 2. Homicidas puniant principes ac judices, quam hæc vindicia pia et solutoris sil, XIH, 529, 1, 2. Homicidæ puniendi morio, nisi necessito, vel fortuito mortem intulerint, XV, 159, &

4» *Homicidx involuntarii apud Judæos quomodo habebantur.* Homicidae involuntarii qualia olim habebant azyla, II. 384, I, 2. Ititus judiciales circa hos homicidas, 384, 1. An eorum causa fuerit agitata in azylo an in loco criminis, *ibid.* In azylo manebant usque ad mortem pontificis, *ibid.* Ilomicidæ ad azyla confugientes quid mystice significent *ibid..* 2.

HOMILIA. Homilía de Absalomo inter opera 'Cbrysostomi, non videtur ejus, sed Latini auctoris, IH, 497, 2. Homiliæ nomine Eusebii Emisseni tritæ, cujus sunt auctoris, XII. 412, 1, 2.

HOMO, VIR. I. Hominis creatio. — De hominis creatione, I, 68, 2 et seqq. Hominis causæ quinque a Mose assignats?, efficiens, Deus; materia, limus terra»; forma, spiraculum vitæ; exemplaris, Deus; finalis, anima vivens, 79, i : *Formavit igitur Dominus Deus hominem de limo terræ, et inspiravit in faciem ejus spiraculum vitæ, el factus est homo in animam viventem.* Juxta aliquos physicos, homo est opus et fabrica siderum, XII, 88, J, 2. Hominis singulorumquo membrorum ejus graphica descriptio, 79, 2. Ejus structura mirabilis. *Job,* 252. 2 : *Nonni sicut lac mulsisli me, et sicut caseum me coagulasti ? Pelle el carnibus vestisti me : ossibus el nervis compegisti me;* 286, i. Ex hominis fabrica universa architectonica symmetria sumpta est, 779, 2. Ejus creatio quare a Deo laudata non sit, et de eo creato non dicatur : *Vidit Deus quod esset bonum,* I, 73, 2 et seqq. ; IX, 330, 1,2: *Non laudes virum in specie sua, neque spernas hominem in visu suo.* Cur ultimo loco sit creatus, I, 70, 1. An homines singuli in Adam fuerint, XVHI, 99, 1,2 : *Sicul per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, et per peccatum mors, et ila in omnes homines mors perlransiil, in quo omnes peccaverunt.* An ex eo aliquam carnis particulam habeant, XIX, 415, 2 : *Per Abraham, d Levi qui decimas accepit, decimatus est. Adhuc enim in lumbis patris erat, quando obviavit ci* (Abrahæ) *Melchisedech.* Hominis generatio quo pacto fiat, XVI. 305, 2 et seq. Homines omnes sunl ejusdem originis, VI, 228. 2. Hominum quam mira fuit statina a diluvio propagatio, I, 163, 1. Homines pauci sunt, respectu angelorum, XVI, 172, I : *Nolite timere, pusillus grex.* Respectu angelorum sunl pueri, XIV, 373, 1.

II. Hominis natura et dignitas quam in creatione accepit. — P *Homo tribus constat: anima, spiritu el corpore,* XIX, 142, 4 : *Integer spiritus vester, el anima et corpus, sine querela in adventu Domini nostri Jesu Christi servetur.* Hominis octo proprietates eximiae. *Prima,* quod habeat homo animum incorporeum et individuum ; *secunda,* quod anima hominis sil immortalis; *tertia,* quod eadem sit praedita intellectu, voluntate el memoria ; *quarta,* quod sil liberi arbitrii; *quinta,* quod capax sil sapientiae, virtutis, gratiae, beatitudini* et visionis bc* quod cunctis animalibus præesse possit; *septima,* quod in homine sint proportionality omnes rerum gradus; *octava,* quod homo sit imago sapientias Dei, XVHI, 641. 2. E cœlo constat et terra, IX, 451, 2. Est ex parte angelus, ex parte brutum, 518, 1. Est quasi conflatus ex angelo et bestia, X, 561, 1, 2; XX, 56, 1.

2° *Homo ad Dei imaginem el similitudinem formatus est,* I, 68, 2; 69, 1, 2 el seqq.: *Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram.* Quomodo ad imaginem Dei creatus, 70, 1 el seqq. Imago el similitudo Dei in eo quomodo distinguantur, 70, 2. In quibus imago Dei ineo sila sil, *ibid.* Imago Dei naturaliter peccato perdi non potuit, 71,2. Est etiam in eo imago Dei supernaturalis, *ibid.* In ejus corpore non est proprio imago Dei, sed in eo relucet, *ibid.* Moralis ratio cur imaginem Dei geslet, 72, 1. Homo Dei opus est et imago, et ei Dei effigies insculpta, X, 376. 2; XX, 155, 2: *In ipsa* (lingua) *maledicimus homines qui ad simililudidem Dei facti sunt;* Job, 642, 1: *Spiritus Dei fecit me, ct spiraculum Omnipotentis vivificavit me;* 673, 1. Est imago Dei et Deus terrestris el mortalis, XII, 494, I ; XIX, 369, 1 : *Minuisti eum paulo minus ab angelis, gloriad honore coronasti eum.* In quibus sit angelo minor, XIX, 368. 2. Est imago SS. Trinitatis, XVIII, 641, 2: *Induite novum hominem qui secundum Deum creatus esi, in justitia el sanctitate veritatis.* Hominis triplex gloria, XIX, 369, 2. Homo est imago cœli, I, 52, 2. Est mundi antistes, 69. 2. Est Dei tabernaculum, Job, 566, 1 : *Quis mihi tribual, ul sim juxta dies pristinos, secundum dies quibusDcuscustodiebalme.... sicul fui in diebus adolescenti^ meæ, quando secreto Deus erat in tabernaculo meo ?* Hominis magnificatio mira, 196, 2; *Quid est homo, quia magnificas eum, aut quid apponis erga eum cor tuum?* Homo est quasi arbor inversa, V, 340,2 ; XII, 759.2 ; XIII, 56, 1 ; XIV, 261, 2. Homo arbori assimilalur, XX, 675,1. Ejus et arboris novem analogia?, XV, 696,2. Piscibus comparatur ob varias analogias, XIV, 214, 1, 2 et seq. Homo quam Deo creatori gratus esse debeai, IX, 476, *i : Deus creavit de terra hominem, el secundum imaginem suam fecit illum.* Quibus stimulis ratione creationis ad virtutem se excitare debeat, IX, 479, 1 et seq.: *Consilium, cl linguam, cl oculos, cl aures, el cor dedit illis excogitandi, et disciplina intellectus replevit illos.*

3° Anima *rationali el libera prædilus est.* Dignitas hominis in ratione et natura rationali consistit, VI, 102, 2. Dignitas hominis supra belluas quoad animam, VH. 155, 2. Homo et brutum quomodo inter so differant, 154, 1. Homo similis bestiis corpore, non anima, *ibid.* Gustu el tactu cætera animalia antecedit, XX, 419, 1, 2. In se continet omnia animalia, XI, 536,1. An duas habeat anirnas, bonam et malam, item sensitivam et rationalem. XVHI, 565 2: *Caro concupiscit advtrsus spiritum, spiritus autem advrms carnem.* Homini jam inde ab inilio a Deo sapientia indila,

IX, <. Cum Dei notione homines in mundum veniunt, XV, 466, 2. Homo habet liberum arbitrium, IX, 448, 2 et seq. *Deus ab inilio constituit hominem, el reliquit illum* in *manu consilii sui.* Est velut centurio qui præest sensibus, viribus ot potentiis suis velut militibus, XV, 227,2. Homines aliqui non sunt cx natura boni, aliqui mali, sed habent liberum arbitrium ad producendum opera bonaauV mala, XV, 212, 2. Septem doles homini indit®, IX, 478, I. Item aliæ qualuordecim, 479, 1 et seq. Ejus dignitas in duodecim praerogativis consistit, I, 69, 1.

4° *Homo est finis el compendium mundi creati,* XIV, 335, 1 ; XVHI, 641, 2. Homo microcosmus factus, cur, VII, 141, 4; XIV, 261, 1. Homines sunl miraculum mundi, XX. 155, 2. Cur homo vocetur creatura sæculi, X, 296, 1 : *Creaturam* arvi *confirmabunt, et deprecatio illorum in operatione artis.* Dicitur omnis creatura, csl vinculum omnis creaturae, mundi miraculum el microcosmus, XV, 718 : *Predicale Evangelium omni creatura;* XVIII, 133, 2; XIX, 78, 2 et seq. Hominis encomium, IX, 480, 4; XVIII, 354. 1 : Fir *non debel velare caput suum: quoniam imago et gloria Dei* est.

5° *Homo habet in omnia creata dominium,* IX, 477. 1 : *Dedit UH potestatem eorum qux sunt super terram. Posuit timorem illius super omnem carnem, et dominatus esi bestiarum et volatilium.* Est velul rex, XVI, 369, 2. Ejus dominium in bestias quid doceat, I, 72, 1,2: *Faciamus hominem ad imaginem el similitudinem nostram ; et pr.vsit piscibus maris, et volatilibus cœli, et bestiis, universxque tetra, omnique reptili quod movetur in terra.* Id quale futurum fuisset in omnes creaturas in statu innocenti®, *ibid.* Quomodo id post peccatum imminutum fuerit, *ibid.* Tropologice dominium hominis in bestias quid significet, *ibid.*

6° *Hominis quoad naturam corpoream conditiones aliquæ.* Homines nonnulli bestias vultu referunt, XXI, 105,2 et seq. Homo sino somno nn vivere possit, VII, 302, 2 : *Esi homo qui diebus ac noctibus somnum non capit.* Homo septem diebus jejunans moritur, XV, 119, 1. K virorum uberibus aliquando lac expressum, VII, 473, 2. Viros eximios Deus corpore parvo formavit, XIV, 405,1,2. Homo mortuus in terram revertitur, X, 330, 2: *Omnia qux de terra sunl in terram convertentur, et omnes aqux in mare revertuntur.* Ex hominis sepolti cadavere bestiæ et vermes nascuntur, IX. 311, 1 : *Cum enim morietur homo, hxreditabil serpentes, cl bestias, el vermes.*

1 Hominis definitio et epitheta.* !• Hominis definilio secundum philosophos, VII, 18, 1, 2. Ho^ mini aenigma. XHI, 90, i.

2* Hominis epitheta, I, 80, 2. Homo a maleria dicitur *Adam,* sed posi peccatum et ærumnas dicitur *Enos,* id est obliviosus, et oblivioni cito indendus, ilem miser et ærumnusus, XII, 146, 1.

Homo designat plebcios, *vir* nobiles, cum sfanul ponuntur, XI, 160,1 : *El incurvabitur homo, el humiliabitur vir.* Vir, in Scriptura fortem strenuumque significat, V, 563, 1 : *Aqua profunda verba ex ore viri: et torrens redundans fons sapienti*.* Item probum, honestum, virtutis studiosum, VI, 95, 1 *: Omnis via viri reda sibi videtur.* Vir dicitur a virtule, XIII, 321, 1 ; XX, 48, 1 : *Beatus vir qui suffert tenlalionem.* Viri nomen qui vere mereantur, XH, 5!, 1, 2: *Circuite vias Jerusalem et aspicite, el considerate, et quirite in plateis ejus> an inveniatis virum facientem judicium, et quxrentem fidem.* Viri nomen merentur qui animo sunt virili et excelso, X, 426, 1 : *Laudemus viros gloriosos, et parentes nostros in generatione sua.* Viri el filii hominum in Scriptura sacra quomodo distinguantur, V, 205, 1, 2:0 ciri, ad *vos clamito, et vox mea ad filios hominum.* Vir cur vocari velit Dominus a synagoga, non Dominus, XIII, 320, 2 : *El erit* in *die illa, ait Dominus : vocabit me, Vir meus, et non vocabit me ultra, Baali.* Vir *dolorum, misericordia,* etc., quomodo ab Hebræis sumatur, XIII, 280t 2 ; XVIII, 502, 2. Vir *sanguinum* est latro el homicida. XHI. 335, 2. Viri *numeri* sunt viri paud, XI, 247, 2; 248, 1. Viri *mmsurx* dicuntur qui sunl vaslæ molis, XII, 696, 1. Viri *Belial* qui dicuntur, *Psalm.* H, <73,1.

111. Hominis conditio post lkpsvm. — Ie *Hominis post peccatum miseri* et corruptio,* VII, 151,1,2: *Dixi in corde meo de filiis hominum ul probaret eos Deus, el ostenderet similes esse bestiis.* Quomodo per Adamum redditus miser, infirmus el peccalo obnoxius, X, 325, i : *Occupatio magna creala esi omnibus; et jugum grave super filios Adam, a die exilus de ventre malris eorum, usque in diem sepulturr, in matrem omnium.* Homo nascitur in peccato el exosus Deo, *Job,* 340, 2 : *Ecco inter sanctos ejus nemo immutabilis, et costi non sunt mundi in conspectu ejus. Quanto magis abominabilis el inutilis homo, qui bibit quasi aquam iniquitatem ?* Homo mortuus per peccatum, UI. 646, 2. Homo post peccatum, est merum tentationum et calamitatum ludibrium, XIII, 394, 1,2. Homo omnis peccator est, VI, 277, 2. Seipsum exculiens. nihil nisi malum reperiel, X, 21,2 : Si *non in timore Domini tenueris te vistantar, cito subvertetur mens tua.*

Hominis vilitas el miseria, I, 224, 2 : Çuia sema. *caspi, loquar ad Dominum meum, cum sim pulvis el cinis;* XI, 494, 2 : Tox *dicentis: Clama. Ei dixi: Quid clamabo ? Omnis raro fanum.* Hominum vilitas respectu Dei, XX, 36, 2; *Job,* 515, t : *Numquid justificari polcst homo comparatus Deo, aut apparere mundus natus de muliere?* Compositus Deo non juslificalur, *Job.* 219,2 : *Vere scio quodita sit, el quod non justificetur homo compositus Deo.* Homo in so miseria et merum nihil, IX, 311,2; 318, 2; 503, 2 et seq.: *Quid est homo, cl qux est gratia illius? et quid est bonum, aut quid nequam*

illius ? X, <19t 2 ; XI, 498, 2 et seq. Est stilla situi®, XI, 498, 2 : *Ecce gentes quasi stilla silulæ, el quasi momentum slatcrx reputai# sunl.* Est velut unus pilus coram Deo, XII, 540, 1. Dei ludicrum, XI, 512, 2. Homo nihil, vanitas, mendacium, XVIII, 68, 1 : *Est Deus verax, omnis autem homo mendax.* Ex se nihil est, et nihil potest, *Job,* 165, 2. Homo universa vanitas, 269, 1 ; 270, 1 ; *Ipse enim* (Deus) *novit hominum vanitatem, et videns iniquitalem nonne considerat ?* Homo cur dicatur *vanitas* vanitatum, VII, 17, 2. Homo pulvis ct cinis est, XIV, 72, 2 : *In domo pulveris, pulvere vos conspergite.* Hominum cogitationes vanæ, XVHI,275, i, 2 : *Dominus novit cogitationes sapientium, quoniam vanæ sunt.* Illius miseria quanta sit, XII, 514, 2. Ejus vanitas fugacilas, cl fallacia, 1,109, 1 elseqq,: *Pulvis es, et in pulverem reverteris.* Est vas cinerum, *Job.* 332, 1 : *fìoborasli eum, ut in perpetuum transiret; immutabis faciem ejus, et emittes eum.* Licet habeat unum esse, habet tamen innumera non esso, I, 459, 2. Homo quid sit, cui similis, quot habeat socios, quot modis variabilis, VII, 17, 2. Est umbræ somnium, X1H, 30, 2. Est somniorum lusus, VII, 69, 2 : *Vidi cuncta qux fiunt sub sole, ct ecce universa vanitas et afflictio spiritus.* Hominum spes est velut somnium, *ibid.* Homo csl ipsa calamitas, *Job,* 401, 2. Est putredo cl vermis, 332, 1. Homo reptile est propter tres analogias, XIV, 218,1.

2° *Hominis ignorantia el insipientia.* Homo nascitur insipiens, quomodo, XVHI, 71, 1, 2. Homo nescii quid sibi prosit vel obsit, *Job,* 227, 2. Nihil novit comparatione Dei, VI, 423, 1 ; 424. 1,2: *Stultissimus sum virorum, cl sapientia hominum non est mecum.* Hominum scientia est docta ignorantia, VII, 78, 2: *In mulla sapientia, multa..... indignatio; ct qui addit scientiam, addit et laborem.* Homines ignorant Dei consilia, *Job,* 495, 1 : *Ab Omnipotente non sunt abscondita tempora; qui autem noverunt cum,ignorant dies illius;* 498, 2. Homo multis se miscet quæstionibus, VII, 281, 2 : *Solummodo hoc inveni quod fecerit Deus hominem rectum, el ipse se infinitis miscuerit questionibus.* Incertus est an Deo exauditus sit, *Job,* 232, 2 : *El cum invocantem exaudieril me, non credo quod audierit vocem meam.* Nescit an amoro, an odio sit dignus, quo sensu sil intelligcndum, VII, 303, 2.

3° *Ejus excitas.* Homo respectu Dei est cæcus, XVII, 329, 2. Hominum juxta prudentiam politicam viventium caecitas, XIII, 233, 1. Homo sibi apparens justus cl candidus per Tobiam cæcum adumbratur, IV, 303, 2.

4« *Ejus mutabilitas.* Homo est mutabilitati obnoxius, VI, 2; *Aperi os tuum muto, el causis omnium filiorum qui perlranseunt.* Ejus inconstantia et mutabilitas, IX, 351 e 1. Lunæ assimilatur, X, 32, 2 : *Homo sanctus in sapientia manet sicut sui; nam stultus sicut luna mutatur.* Quam mutabiles et variabiles sunt homines, XÎV, 597,1. Horno felix a se calamitoso diversus, *Job,* 72, 1» Homo ex Deo natus in sensu diviso potest peccare, XV, 212, 2. A fido et gratia Dei excidere potest, XVHI, 193, 2 : *Propter incredulitatem fracti sunl, tu autem fide stas; noli altum sapere, sed lime.*

5° *Hominis impotentia, infirmitas, cl fragilitas.* Homo perso intelligere nequit quid sibi sil agendum, quid in dubio eligendum, VI, 76, 2 : *Quis autem hominun\intelligere potest viam suam?* Homo per se solum non potest ad Deum converti, sino gratia praeveniente, V, 243, 1. Ejus in operando continua infirmitas, XV, 402, 1. Homo velut statera est, in qua anima et corpus sunt bilanccs, V, 313, 2. Homo mulla potest in iis quæ quasi instrumentum operatur, ulteriora voro tenions, frustra laborat, XI, 245, 2. Ejus fragilitas in hac vita, XVHI, 69, I. Est miser, fragilis et desperatus, XIX, 368, 2. Ejus fragilitas ad tabendum, IX, 495, 2 ; 496, 1 ; 497. 1, 2: *Quid lucidius sole? cl hic deficiet. Aut quid nequius quam quod excogitavit caro ct sanguis? ct hoc arguetur. Virtutem altitudinis cali ipse conspicit ; el omnes homines terra el cinis.* Fragilis est et mendax, X, 47, 2. Homines a diabolo mentiri didicerunt, XVI, 450, 2 : *Cum loquitur mendacium* (diabolus), *cx propriis loquitur, quia mendax est, cl pater ejus.* Quomodo dicatur pravus el fallax contra hæreticos, XII, 141,1 : *Pravum est cor omnium, cl inscrutabile.* Duplex homo non est integer, *Job,* 6, i. In peccatum facile labilur, nisi timore Dei retineatur, 21, 1. Folium est a vento raptum, XI, 742, 1, 2 : *Cecidimus quasi folium universi.* Quam aegre salvetur, XX, 118, 1.

6° *Hominis vitæ fugadlas el mortalitas.* Homo est fiuvius assidue in mortem defluens, VII,48.2. Homines arborum foliis similes sunt, IX, 425, I *etseq.: Sicut folium fructificans in arbore viridi: Alia generantur, el alia dejiciuntur; sic generatio carnis et sanguinis; alia finitur, cl alia nascitur.* Ut folia cadunt, *Job,* 311, 1 : *Contra folium quod vento rapitur, ostendis potentiam luam, et stipulam siccam persequeris.* Est herb© similis, 195,2; 316, 2. Homo flos ípxpoxakJ.l; uno dio transiens, 317,1 :Ouï *quasi flos egreditur cl conteritur, ct fugit velut umbra, et nunquam in eodem statu permanet.* Homo in imagine perlransit, 394, 2. Ut flos perit, 189, 1. Ut nubes evanescit, *ibid.: Sicut consumitur nubes, et perlransit ; sic qui descenderit ad inferos, non ascendet.* Homo bulla, 195, 2. Est vanitas et vnpor, 208, 1 : *Sicut umbra dies nostri sunt super terram.* Consumitur sicut vestimentum, 314, 2: *Qui quasi putredo consumendus sum, et quasi vestimentum quod comeditur a linea.* Homo quasi navis est, XII, 605, 2. Ejus vita quail brevis, fragilis el incerta, XIII, 621, L Omnes bar mines paulatim moriuntur, X, 555, 2 : *El prk morte defluente deprecatus sum.* Homo creatus cst immortalis, XVHI, 98, 1 : *Sicut per unum ha-*

tninem peccatum in hunc mundum intravital per peccatum mors, el ita in omnes homines mors pertransiit. Non cx natura, sed peccati necessitate morti osi obnoxius, 132, 1, 2 : *Corpus quidem mortuum est propter peccalum (Vide* Vit a).

IV. Hominis rkgknekatio. — I0 *Homo lapsus, per Christum relevatus est.* Hominibus, non angelis Christus gratiam ct gloriam meruit, XVHI, 597, 2. Quantum contulerit Christus, carnem assumendo, XX, 510, 1, 2. Homo factus bestia agnoscat Christum in præscpo collocatum, XV, 60, 2. Homines exaltati sunt, cum Deum incarnatum habent pro fratre, XVI, 59, I. Deo fratre gloriari potest homo, IX, 481, 2. Sunt servi Christi duplici título, XV. 533, 2. Quomodo a Deo diligantur, XIX, 368, 1. 2. Hominis obliviosi Deus memor cst, *Job,* 196, 2.

2° *Hominis regenerati quis sit finis?* Homo creatus ad beatiludinem, XXI, 243, 1. Ejus primum bonum quod sit, VII, 164, 2 etseq. Ejus vera felicitas in solo Deo sita cst, 281. 1. *Hoc est omnis homo,* quid sit, 412, 1 : *Finem loquendi pariter omnes audiamus. Deum time, cl mandala ejus observa ; hoc est enim omnis homo.* Homines ad Deum dirigere erat finis templi, III, 597, 1, 2. Hominis proprium est mento cœlum contemplare, quæ infra sunt posita, despicere, 292, 1. Homo recto corpore creatus ad cœlestia semper intendere debet, XVI, 489, 1. Homines æternis, non fluxis rebus incumbere debent, VII, 48, 2 ct seq. Homo duas habet domos, terrestrem ct coelestem, XVHI, 450, 1 : *Scimus enim quoniam si terrestris domus nostra hujus habitationis dissolvatur, quod xdificationem ex Deo habemus, domum non manufactam, sternam in coelis.* Hominis facies in rotis, quid ad litteram et allegorico significet, XI!, 509, 2.

3* *Homo istum finem quomodo assequi debeat.* Primo. *Homo quantopere Deo sil astrictus,* XVII, 90, 1. Quamvis conditus sit liber, habet tamen legem qua rcfrænelur, IX, 450, 1 : 5i *volueris mandata servare, conservabunt te, cl in perpetuum fidem placitam facere.* Hominis via quomodo non sil ejus, XII, 94, 2 : *Scio, Domine, quia non est hominis via ejus.* Solo naturæ lumine ct viribus Deum videre nequii, vel beari, XVIII, 115, 2. Nec in hac vita Dei essentiam videre, 501, 2. Sapientia divina ci se communicare quæril, VI, 429, 1 et seq. *Omnis sermo Dei ignitus, clypcus cst sperantibus in sc.* Gloria Dei est finis præcipuus quem intondere debeat homo, V, 217, I. Homines exiliter Deum glorificant, 216, 2. Minus Deo reddunt quam flumina mai i, VII, 55, 2. Hominis summum opus est sacrificium, HI, 649, 1.

Secundo. *Homo quomodo spiritualiter revivis-cat,* Job, 323, 2. Per Dei timorem spiritualiter renascitur, VII, 132, 1 : *Tempus nascendi* et tempus moriendi.* Homo mutandus, ut ejus opera mulentur, XV, 308, I : /luZ *facite arborem bonam, ct fructus ejus bonum; aut facile arborem malam, el fructus cjus malum; si quidem ex fructu arbor cognoscitur.*

Quis dicatur homo interior et exterior, XVTTI, 443, 1, 2: *Licet is, qui foris est, noster homo cor» rumpatur, tamen is (pii intus est, renovatur de die in diem;* 616, 2 : *Det vobis* (Deus) *secundum divitias gloria sux, virtute corroborari per Spiritum ejus in interiorem hominem.* Exterior homo quis sit ct quibus ab Apostolo nominibus vocetur, ejus proprietates, XVIII, 125.1 : *Condelector legi Dei secundum interiorem hominem,* ünus homo, ratione diversorum statuum, vocatur exterior vel interior, *ibid.* Ulriusque hominis exterioris et interioris septern incrementa cl ætales, 633, 2 etseq. Homo interior suo modo exteriori proporlionalur. XX, 257, 2. Absconditus homo quis dicatur. XX, 313, 1 : *Qui absconditus csl cordis homo, in incorruptibilitate quieti el modesti spiritus.*

Homo vetus et novus quis dicatur, XVHI, 109, 2: *Hoc scientes, quia vetus nosier homo simul crucifixus est;* 639, 2: *Deponere vos secundum pristinam conversationem veterem hominem;* XIX, 104, 2: *Expoliantes vos veterem hominem cum adibus suis.* Homo vetus dupliciter est cum Christo crucifixus, XVIII, 109, 2. El dupliciter corrumpitur, 639, 2 et seq. Homo ut a peccato reviviscat, confiteri debet homini, non angelo, XX, 219, 2 : *Confitemini ergo alterutrum peccata vestra.*

Tertio. *Homo ne in peccatum labatur, summopere cavere debet,* XVHI, 106, 1, 2 et seq. Homo peccans in uno multa perdit, VII, 329, 2 : *Melior est sapientia quam arma bellica: et qui in uno peccaverit, mulla bona perdet.* Ipse sibi per peccatum interitum creat, V, 42, 2: *Ipsi quoque contra sanguinem suum insidiantur, el moliuntur fraudes contra animas suas.* Homo in vilia defluens non est homo, sed quasi bestia, VII, 413, i ; XII, 48, 2 : *Intuitus sum, et non erat homo.*

Quarto. *Homo coram Deo se humiliare debet.* Quid debeat Deo, non superbiat, IX, 479, 1 et seq. Qua consideratione se humiliet, X. 348, 1.2 : *Memento qux ante te fuerunt, et qux superventura sunt libi; hoc judicium a Domino omni carni.* Coram Deo se gerat ut lutum, XII, 150, i :tEcce sicut lutum in manu figuli, sic vos in manu mea. Homo luto comparatur, Deus figulo, XVIII, 170, 1, 2; 171 , 1, 2: *Numquid dicit figmentum, ei qui se finxit : Quid me fecisti sic?* Hinc sæpe descendendum homini ad domum figuli, el originem suam, 171,2. Si habet homo unde se extollat, habet etiam unde se humiliet, XIV, 554, 1. Infirmitatem sum respiciens, non potest do contemplatione extolli, XII, 793, 2. Vilitatem suam si inspicia!, se dejiciet, XIII, 395, 2: *Devoratus cst Israel, factus est quasi vas immundum.* Homo superbus est vacuus, *Job,* 270, 2 : Hr vanu4 in *superbiam eri» aitur, et tanquam pullum onagri se liberum putat.* Hominis fastus quo aliquando assurgat. IV, 322,2: *Prxceperal enim illi Nabuchodonosor rex ut om» nes deos terra exterminaret, videlicet, ut ipsa solus diceretur Deus ab his nationibus.* Homo præ-

fidens sibi, fragilis est et labitur, XV, 590, 1. Cur majora el futura quærere non debeat, VII, 160, 2 el *seq.* Omnes homines sunt planlæ a Deo piantata*, XV, 353, i : *Omnis plantatio quam non plantavit Paler meus caleslis, eradicabitur.* Homo si se Deo moventi impellenlique accommodet, salutem suam in luto collocabit, XH, 510, 1, 2 *[Vide* Humilitas).

Quinto. *In omnibus homo se Deo subjicere debet.* Omnes homines in manu Dei sunt, X, 174,2; 175, 1 ; *Quasi lutum figuli in manu ipsius, plasmare illud el disponere. Omnes vix ejus secundum dispositionem ejus. Sic homo in manu illius qui se fecit.* Homini creata est, conservatur et servit omnis res creata, hinc ipse Deo obsequi el famulari debet, X, 383, 1, 2. Homo plus pendet a Deo quam a se, 417, 1; 418, 2. Omnes homines sunt Dei mendici, XV, 190, 2 : *Panem nostrum supersubstantialem da nobis hodie.* Homines rerum suarum non sunt possessores aut domini, sed solum usufructuarii, XVIII, 315, 1 : *Et qui emunt, lanquam non possidentes: el qui utuntur hoc mundo, lanquam non utuntur : Homo Deo se* subjicere debet in agonibus el laboribus pro Christo fortiter subeundis, XX, 377, 1. Qua ratione discat se plene Deo resignare, VII, 249, 1. Tribulationibus sil flexibilis, el obediensDeo, XVIII, 92, 1 : *Gloriamur in tribulationibus, scientes quod tribulalio patientiam operatur.* Virum probum et bonum cur sinat Deus allligi, IV, 305, 2 : *Quia acceptus eras Deo, necessc fuit ut 1 ntalio probaret te.* Non ad hominem, se i ad Deum confugiat, III, 655, 2. Hominum laus etjudidicia contemnenda sunt, XVHI, 278, 1 : *Mihi pro minimo estui a vobis judicer, aut ab humano die.* Sperans in homine magis quam in Deo, est quasi arbor diris et maledictionibus devola, XII, 139,1,2: *Maledictus homo qui confidit in homine, el ponit carnem brachium suum, et a Domino recedit cor ejus. Erit enim quasi myricx in deserto, et non videbit cum venerit bonum.* Homines Christiani in angustiis et periculis constituti Dei opem impiotimi, IV, 458, 1.

Sexto. *Omnimodo sanctitati suæ vocationi proprix homini studendum.* Quod unus homo alteri praecellat, non est a natura, sed a Dei voluntate el electione, X, 169, 1. Deus varios hominum ordines statuit ob tres causas, *ibid.* Homines justi quare in cœlo scribantur, cl vani in terra, VII, 63, 2. Qui homines lerræ, el homines cœli vocentur, VI, 112, 2. Eorum alii a Deo benedicuntur el exaltantur, alii maledicuntur el humiliantur, X, 174, 1 ; 175, 1; 177, <. Homines alii fortunali, alibinfortunali, I, 301, 1 el seq. Horum exempla, *ibid.* Unde talis disparilas contingat, 301, 2 : *Experimento didici quia benedixerit mihi Deus propter te.* Cur Deu» in hac vita hominum fortunas dispares efficiat, 301, 2. Id a Dei speciali providentia provonil. *ibid.* Viri insignes a puero electi. XV, 425, 1: ¿imk *purjutot, el nolite eos prohibere ad me venire; talium est enim regnum calorum.* Homines non sunt consulendi in Dei vocatione , XVIII, 522, 2 : *Cum autem ei placuit qui me segregavit ex ulero malris meæ, et vocavit per gratiam suam..... continuo non acquievi carni el sanguini.*

Homo sæpe seipsum interroget singula praedica» menta obeundo : tu quis es, quoad substantiam, quantitatem, qualitatem, relationem, actionem, passionem, locum, tempus, situm et habitum, XVI, 314, 2 et seq. Homo creatus est ad laborem, *Job,* 130, 2 : *¡lomo nascitur ad laborem, et avis, ad volatum.* Homo debet esse alatus ad laborem, sicut avisad volatum, 132, 2. Homo terrenus ad laborem, et spiritualis ad volatum nascitur, *ibid.* Homo nascitur ad laborem, non ul finem, sed ut medium, 133, 1. Qualem laborem a nobis exigat Deus, *ibid.* Deus quærendus ab homine par vitam activam ct contemplativam, 133, 2. Homo natus el renatus ad labores, *ibid.* Homo natus ad laborem, post et ob peccatum, VI, 509, 2 : *Anima laborantis laborat sibi, quia compulit eum os suum.*

Homo semper debet aliquid agere; si non bonum agat, necessario ad vana et mala deflectetur, X, 187, I, 2: *Mitte illum in operationem, nc vacet; mullam enim malitiam docuit otiositas.* Homini cur instanter operandum, VII, 319, 2 : *Quodeumque facere potest manus tua, instanter operare; quia nec opus, ncc ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos, quo properas.* Viri sibi opes labore parare debent, VI, 326, 1 : *Mulier gratiosa inveniet gloriam, el robusti habebunt divitias.*

Homo per virtutem fit sapiens, VII, 74, 1. Vir cogitationum quis dicatur, V, 422, 2 el seq. Vir sapiens quid agat quando vult aliquid inlelligcre, VII, 273, 2 : *Lustravi universa animo meo, ut scirem, cl considerarem, el quærcrcm sapientiam tt rationem; el ut cognoscerem impietatem slulli el errorem imprudentium.* Homo ab homine edoceri debet, XVH, 214, 1 : *Surge cl ingredere civitatem, el ibi dicetur tibi quid te oporteat facere.* Hominibus Deus utitur ad homines docendos, XXI, 278, 1. Homo perversus quo sensu incorrigibilis est, VII, 259, 2 : *Considera opera Dei, quod nemo possit corrigere, quem ille despexerit.* Ejus ornatus et virtus, 283, 2 : *Sapientia hominis lucet in vultu ejus.* Ejus ornatus sunt boni mores, non pretiosæ vestes, II, 881. Vir a puerili stultitia alienus est, et femineis vestibus non induetur, *Job,* 2, 2; 3, 1. Viri effeminati dicuntur feminæ, XII, 592, 1, 2. Cur felix qui contemnat opes, VII, 210, 2: *Qui amai pecunias, fructum non capiet ex eis.* Ul sit dives, quid illi sil agendum, 211,2 *(Vide* Christiani, Sancti).

Septimo. *Exempla hominum qui juxta virtutis ct sanctitatis regulas vivunt.* Viri sancti genuina descriptio, XIV, 466, 1,2: *Lapides sancti elevabuntur super terram ejus.* Vir sanctus my^Uce esi

rex et ponlifox» VII, 239, I. Vir justus est agricola Dei, XI, 402, 1, 2. Vir perfectus est domus Dei, *Job,* 197, I. Vir secundum cor Dei, quis, III, 337, 1 ; *Quxsivit sibi Dominus virum juxta cor suum.* Cur dicantur viri sancti viri Dei, XIX, 260, 2 : *Tu autem, o homo Dei, luee fuge.* Viri probi nd magistratus capessendos compellendi sunt, XIX, 209, i, 2.

Viri constantis imago, XI, 505, i, 2. Viri fortes nunquarn do malis queruntur, XII, 164, 1, 2. Vir fortis nullis cedit malis, V, 573, 2 : *Spiritus viri sustentat imbecillitatem suam.* Viri fortes cur gloriosam mortem ingloriæ vilæ anteponant, IV , 450, 2. Viri fortes quomodo se gerant in aliqua seditione, aut tumultu rcipubhcæ, XI, 216, i. Viri constantes lapides, infirmi vero pulvis dicti, *Psalm.* II, 181, 2 : *Quoniam placuerunt servis luis lapides ejus, et terr* ejus miserebuntur.*

Viri quidem illustres sunt Ecclesiæ el ordinis sui corona, V, 430, 1 : *Corona sapientium, diviti* eorum.* Viri illustres indicio columbæ sæpe designali, XI, 705, 1, 2. Viri illustres cur plerumque aerumnosi, XII, 711, 2. Viri magni semper in opero el motu sunt, 508, 2. Viri magni quomodo juxta Platonem fiant volucres, XI, 427, 1.

Octavo. *Hominis officia erga alios homines.* Omnes homines sunt invicem fratres, XV, 175, 2. Homo omnis nobis est proximus et quasi fraler, 484, 2 : *Diliges proximum tuum sicut teipsum,* XVI, 151, 2; 153, 2. Omnis homo altori communi creatione amicus est, XVII, 222, 1. Homo hominem amat, quia humanitatem suam amat, quam videt in altero, IX. 395, 1,2 : *Omne animal diligit simile sibi ; sic ct omnis homo proximum sibi. Omnis caro ad similem sui conjungetur.* Homo a natura a<l filiorum amorem inclinatur, ul eos gloriosos post se relinquat, III, 464, 2. Alter alterum in qualibel re exacuit, VI, 347. 2 : *Ferrum ferro exacuitur, el homo exacuit faciem amici sui.*

Homo hominibus ignoscat, X, 48, I : *Homo homini reservat iram ct a Deo qu*rit medelam.* Homo el Deus diversimode so gerunt in condonandis offensis. XIII, 434, 1 : *Non faciam furorem iræ mc* ; non convertar ut disperdam Ephraim; quoniam Deus ego, et non homo.* Homo immisericors, esi respectu Dei summo immisericors, XV, 415, 1, 2 el seq. Homines erga consimiles sunt bclluis immaniores, VI. 16, 2, Viri sanguinum et dolosi quomodo plectantur, *Psalm.* I, 361, 1, 2: *Viri sanguinum et dolosi non dimidiabunt dies suos (Vide* Ignoscere, Injuria).

Cum hominibus perversis non conversandum, IV, 286, 2 : *Noli ex eo* (pano luo) *manducare el bibere cum peccatoribus.* Malum est hominibus placendi studium, Job, 173, 1. Hominibus placentes, in gravia mala incurrent, VI, 412, 2; 413, 1 : *Qui limet hominem, cito corruet,* Psalm. I, 349, 1 : *Quoniam Deus dissipavit ossa eorum qui hominibus placent, confusi sunt, quoniam Deus sprevit eos.* Vir qui ab hæretico seduci se patitur, mulier haberi debel, non vir, XIX, 300.1. Vir a mulieris consortio patietur detrimentum, X 370. 1. 2 : *De vestimentis enim procedit tinea, et a muliere iniquitas viri.* Viri iniquitas quo sensu inelior sit benefaciente muliere, 371, 1, 2: *Melior est enim iniquitas tiri quam mulier benefaciens, et mulier confundens in opprobrium.*

Nono. *Qux sint officia viri erga uxorem.* Vir et uxor sunt una caro, IV, 284, 1. Vir el uxor sunt una persona politica, IX, 117, 1. Gloria viri quomodo sil mulier, XVHI, 354. 1 : *Mulier autem gloria viri est.* Vir naturaliter appetii feminam, XIX, 213, 2. Vir cur adeo appetat mulierem, XV, 419, 1 : *Qui fecit hominem, ab initio masculum el feminam fecit eos. Et dixit : Propter hoc dimittet homo patrem et matrem, et adhxrebil uxori su*. El erunt duo in carne una.*

Vir superat feminas judicio et ratione, XVHI, 396, 2 : *Mulieres* in *ecclesiis taceant, non enim permittitur eis loqui, sed subditas esse, sicut et lex dicit.* Est iis dignior, XIX, 205, 2 : *Docere autem mulieri non permitto, neque dominari in virum, sed esse in silentio. Adam enim primus formatus est, deinde Eva; et Adam non est seductus, mulier autem seducta in prævaricatione fuit.*

Vir non uxoratus adulteratur sæpe et fornicatur, X, 244, 1. Similis est avi nido carenti, *ibid.: Quis credit ei qui non habet nidum el deflectens ubicumque obscuraverit?* Vir diligenter advertat qualem ducat, 240, 1,2 : *Omnem masculum excipiet mulier, el esi filia melior filia.* Vir el uxor invicem consentire debent, IX, 668.2: *In tribus placitum est spiritui meo, qu* sunt probata coram Deo et hominibus: concordia fratrum, et amor proximarum. et vir ct mulier sibi bene consentientes.* Vir conjugatus sui corporis potestatem non habeC, XVIII, 300. 2: *Mulier sui corporis potestatem non habet, sed vir ; similiter el vir sui corporis potestatem non habet, sed mulier.* Non magis ab uxore divertero potest, quam hæc ab illo, 305, 2 : *Iis qui matrimonio juncti sunt, prxeipio non ego,sed Dominus, uxorem a viro non discedere.* Uxorem circumducat, non alias, 328,2. Uxori amore se accommodet, ejus alioqui est capul, X. 339,1 : /1 mirus *et sodalis in tempore convenientes, et super utrosque mulier cum viro.* Cur eam debeat diligere. XVIII, 663, 2 : Iïrt *debent diligere uxores suos ut corpora sua.* Ipse Christo, hæc Ecclesiæ comparatur, *ibid.* Ei competit amor, uxori limor el reverentia. 667, 2. Vir ne smal uxorem dominari, IX. 279, 2: *Non des mulieri potestatem anim* tu*, ne ingrediatur in virtutem tuam, et confundaris;* H0, 1 : *Filio et mulieri, fratri el amico non des potestatem super te* tn *vita tua.* Viro parcat uxor. XVHI, 691, 2 : 51 *non ambulaverit* (uxor) *ad manum tuam, confundet te in conspectu inimicorum.* Vir quietus ot tranquillus difficulter uxorem loquacem feri, IX, 686, 2:5ict4 *ascensus*

arenata in *pedibus veterani, sic mulier linguata homini quieto.* Viri esse debent in divinis docti, ut uxorum quæslionibus satisfaciant, XVIII, 396, 2; Si *quid volunt discere, domi viros suos interrogent.* Eam magis exemplo quam verbo doceat virtutes, X, 14, 2. Nec ei nimis mulla el magna committat, 15, 1. Vir infidelis per uxorem fidelem sanctificari potest, XVIII, 306, 2 : *Sanctificalus est enim vir infidelis per mulierem fidelem.* Vir bon® uxoris diutius vivet, X, i, 1, 2 : *Mulieris bonx beatus vir; numerus enim annorum illius duplex (Vide* Matrimonium, Uxor),

Decimo. Omnes homines coram Christo in dio judicii comparebunt, XV, 534, i : *El congregabuntur ante eum omnes gentes, el separabit cos ab invicem, sicut pastor segregai oves ab hxdis.* Homines quomodo judicandi secundum Platonicos, XI. 259, 2: *Non secundum visionem oculorum judicabit, neque secundum auditum aurium arguet.* An sint salvandi quot angeli ceciderunt, XXI, 242, 2 et seq. : *Et cauda ejus trahebat tertiam partem stellarum, el misit eas in terram.* Homines beandi partem angelorum lapsorum implent, *ibid.* Homines erunt post resurrectionem perfectiores quam modo, XX, 487, 1. Quo sensu occurremus omnes in virum perfectum, XVIII, 632, 1, 2 : *Donec occurramus omnes in unitatem fidei, cl agnitionis Filii Dei in virum perfectum, in mensuram vialis plenitudinis Christi.* Per virum perfectum intelligenda est tota Ecclesia, 632, 2 *(Vide* Judicium, Resurrectio).

HONESTAS, HONESTUS. !• Honestas in Scriplura sæpo significat *divitias,* IV, 351, 1. In *Ecclesiaslico* capitur pro *divitiis.* IX 648, 1 : *Flores mei. fructus honoris cl honestatis;* X, 110, 2 : *Vigilia honestatis tabefaciet carnes, ct cogitatus illius auferet somnum.* Honestatis tres hostes, gula, inertia, luxuria, VJ, 114, i : *Qui diligit epulas in egestate erit; qui amat vinum el pinguia, non ditabitur.*

2° Honestum bonum præslat utili, V, 542, 2. Honestatis omnis hostis est avara cupiditas, XVIII, 638. '2 : *Qui desperantes, semelipsos tradiderunt impudicitia m operationem immunditia omnis, in avaritiam.* Honestas muliebris velamen exigit, 353, 1 : *Omnis autem mulier, orans aut prophetans non velato capite, deturpat caput suum.*

HONOR, *i9 Quid sit honor.* Honor diversimode accipitur, V, 135, 2 et seq.: *Ne des alienis honorem tuum, et annos luos crudeli.* Honor mulla includit, XX, 300, 1 : *Omnes honorate.* Honor in Scriptura tria significat, reverentiam, obedicnliam, sustentationem personas condignam, IX, 251, 1 : *Honoro Deum cx tota anima tua. et honorifica sacerdotes* ; 324,2 : Fili, *in mansuetudine serva animam tuam, el da illi honorem secundum meritum tuum;* X. 268, 2 ; *Honora medicum propter necessitatem.* Honor est actus omnium virtutum, IX. 331. 2 et

2° *Quibus honor debeatur.* Primo. *Honor Dei in omnibus operibus maxime intendendus est.* V, 485, 2 el seq.: *Revela Domino opera tua. ct (Ungentur cogitationes lux.* Ad honorem Dei referenda sunt omnia verba nostra et opera, XV, 310, R 2. Quomodo ad honorem Dei in particulari omnia fa* cienda sunl, XVIII, 350, 2 : ÓTvo *manducatis, sive bibilis, sive aliud quid facilis . omnia in gloriam Dei facile.* Honorem Dei oporlct zelare, XVI, 333, 2: *Recordali sunl vero discipuli ejus, quia scriptum esi: Zelus domus lux comedit me.* Honor est Deo sacrificare et offerre, X, 216, 2; 217, 1 : *Non apparebis ante conspectum Domini vacuus. Hxc enim omnia propter mandatum Dei fiunt.*

Secundo. *Honor csl bonum commune, creatura rationali ob excellentiam debetur.* XX, 103, 1. Quis honor animæ debeatur, IX, 324, 1 : *Fili, in mansuetudine serva animam luam, et da illi honorem secundum meritum suum (Vide* Gloria Del)

Tertio. *Honor duplex presbyteris quis sil.* XIX, 246, 2 et seq. : *Qui bene prxsunt presbyteri, duplici honore digni habeantur, maximo qui laborant in verbo cl doctrina.* Ilonor est onus et tam honorem quam sumptum significat. 121,1: Cum *possemus vobis oneri esse ut apostoli; sed facti sumus parvuli in medio vestrum.*

Quarto. *Honor parentibus debitus commendatur,* IV, 284, 1 : *Honorem habebis matri luæ omnibus diebus vilx ejus; memor enim esse debes, qux cl quanta pericula passa sit propter tc* in *utero suo.* Ilonor parentum est basis familiæ cl felicitatis filiorum, IX, 118, 1, 2 : *In opere ct sermone, el omni patientia honora patrem tuum, ul superveniat libi benedictio a Deo.* Honorantes parentes suos benedictionem ipsorum ct Dei promerentur, *ibid.* Honor parentibus debitus, multa officia, præsertim tria vel etiam quatuor complectitur, IX, 117, 1, 2: *Qui limet Dominum, honorat parentes, cl quasi dominis serviet his qui $c genuerint;* XIV, 555, 2 : *Filius honorat patrem ;* XV, 350, 2 : *Nam Deus dixit: Honora patrem el matrem,* XVIII, 669. 1. *Filii obedite parentibus vestris in Domino: Hoc enim justum est. Honora patrem tuum cl matrem luam, quod esi mandatum primum in promissione.* Honor parentum honori et pietati in Deum subordinatile, IX, 116, I, 2: *Qui diligit Deum exorabit pro peccatis, ct sicut qui thesaurizat, ita qui honorificat matrem suam.*

Quinto. *Honor uxori a marito impertiendus quam mulla includat,* XX, 318, 2 et seq.; *Viri similiter cohabitantes secundum scientiam, quasi infirmiori vasculo muliebri impertientes honorem.*

Sexto. Ilonor pauperis ex timore Dei, el divitis ex opibus inter se comparantur, IX, 325, 1, 2: *Pauper gloriatur per disciplinam cl timorem suum, et est homo qui honorificatur propter substantiam suam.* Honor sapienti et stulto impensus qui differat, VI, 305, 2: *Sicut qui mittit lapidem in acervum Mercurii; Ha qui tribuit insipienti*

honorem. Honoratus est qui alios honorat, V, 514, 2.

3° *Quomodo a nobis considerandus sil honor, ul non avidius desideretur.* Honor hujus mundi papilioni comparatur, IV, 378, 1. Nunquam certam tenet viam, *ibid.* Honor cito perit, XI, 291, 2 et seq.: *Verumlamen ad infernum detraheris in profundum luci.* Ejus ambitus a Christo vetatur, XV, 489, 2 * Tos *autem nolite vocari Babbi; unus es! enim magister vester, omnes autem vos fratres estis.* Ilonor sequitur fugientes, fugit sequentes, X, 427, 1; XII, 658, 2 : *Hxc dicit Dominus: Aufer :idarim, tolle coronam ; nonne hxc est quæ humilem sublevavit, et sublimem humiliavit?* XV, 341, 1. Honor rebus ox longinquo major est, hinc a populo prophelæ, tum orationis el sanctitatis, tum etiam auctoritatis causa, secedebant, XIII, 231, 2. Romæ in templum honoris non patebat aditus nisi per templum virtutis, XV, 448, 2 : *Despondens autem Jesus, dixit: Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem quem ego bibilurus sum ?*

HONORES. 1° *Quid sint honores.* Sunt bona adiaphora, IX, 403, 1 : *Dona est substantia, cui non est peccatum in conscientia.* Quam sint periculosi, II, 275, 4, 2. Honorum et dignitatum pericula, III, 304, 1. *Factum est autem cum senuisset Samuel, posuit filios suos judices super Israel..... El non ambulaverunt filii ejus in viis ejus ; sed declinaverunt post avaritiam, accrperunlqtie munera, ct perverterunt judicium.* Honores alti non sunt tuti, VI, 259, 2 et seq. : *Ne gloriosus appareas coram rege, et in loco magnorum ne steteris.* Honores mutant mores, IV, 38, 1, 2.

Honores nimii sunl meræ adulationes, VI, 344, 1,2: *Qui benedicit proximo suo voce grandi, de nocte consurgens, maledicenti similis erit.* Honorum est celer transitus et fluxus, XIV, 165, 1 : *El in diluvio prxlcrcunte, consummationem faciet loci ejus.* Honores el pomp© mox ut natæ moriuntur. 59, 1 : *El præparavit Dominus Deus hederam , cl ascendit super caput Jonæ, ut esset umbra super caput ejus, et protegeret eum (laboraverat enim), cl Ixtalus est Jonas super hedera 'alitia magna. El paravit Deus vermem ascensu liluculi in crastinum, et percussit hederam, et ixaruit.*

2* *Quæ debeat esse erga honores adipiscendos, et in eis jam obtentis agendi ratio.* Primo. *Honores non sunl quxrendi.* IX, 222,1,2: *Noli quærere a Domino ducatum, neque a rege cathedram honoris.* Honores qui ambiunt, ruinam sibi accersunl, V, 541, 2 : *Qui altam facit domum suam, quxrit ruinam (Vide* Amnino).

Secundo. *Stultum non decent, sed sapientem ;* VI, 295, 1 : *Quomodo nix in astate, et pluvia in messi, sic indecens est stulto gloria;* 303, 1 «1 seq.: *Sicut qui mittit lapidem in acervum Mercurii, Ha qui tribuit insipienti honorem.* Ab eo sordidantur, 303, 1, 2. Imo ei sunt noxii, 295, 1. Honoros non sunt improbi- dandi nec procurandi. IX, 372. 1, 2: *Da misericordi, el ne suscipias peccatorem.* Debentur viris sapientibus, VI, 295, 2. Ad eos etiam aspirant infirmi, 462,1.

Tertio. *Ad honores gradatim ascendendum esi,* VI, 260, 1. Honores contumeliam sequi solent. IX, 355, I : *In die bonorum ne immemor sis malorum ; cl in die malorum ne immemor sis tonorum.*

Quarto. *Honores mores mulare non debent,* I. 372, 1. De hoc exempla, *ibid.* Honores non movent virum cordatum, sed cruciant, VI, 353, I ; *Quomodo probatur in conflatorio argentum, el in fornace aurum : sic probatur homo ore laudantis.* Ad honorem evectus, inferiores damno non afficiat, 322, 2 Ad honores subito evecti ne moliantur res novas, 474, 1 : *Est qui stultus apparuit postquam elevatus est in sublime; si enim intellexisset, ori suo imposuisset manum.*

HONORATUS (S.). S. Honoratus Ambianensis episcopus e Christi manibus communicavit, XXI, 191. 1.

HONORATUS ARCHIDIACONOS. Honorati archidiaconi Salonitanæ Ecclesiæ contra Episcopos res Ecclesiæ dilapidantes animositas, XV1L 163, 2.

HONORIUS IMPERATOR. Honorius imperator mullis victoriis cœlitus donatus fuit, I, 593» 2. Ejus vicloriæ de Gothis, XI, 709, 2. Cur ritum Judæoruin, crucem ligneam in contumeliam Amani circumferentium sustulerit» IV, 389, i, 2.

HONORIUS AUGUSTODUNENS1S. Honorius Auguslodunensis in Salomonem scripsit» V, 12. i.

IIOR. Hor mons est in Arabia situs, XIV, 148, 2.

HORA. 1® Horæ quod sit etymon, XI, 473, 1 ; XX, 550, 1. Hora quam late pateat, et ejus significatio, XXI, 73, 2. Hora capitur pro *alate el sxculo,* 549, 2. Item pro quavis temporis pario, 549, 2 el seq. Item pro anni temporibus, 549, 2. Hora et dies Evangeli! quæ dicantur, XIX, 224, 2. Hora novissima quæ dicatur, *ibid.,* 1, 2. Hora mortis cur anlonoinastico dicatur hora, IX, 358, 2 et seq. Hora mortis nobis abscondita, cur, VII, 140, 2.

2* Horæ diei duodecim undo invent©, XX, 550, 4. Horas diei quomodo Judæi computarent, XVII, 94, 1. Horas dies duodecim habebant Judæi, quas pro raliono temporis, vel breviabant, vtl producebant, XVI, 320, 1. Hora quælibel Jud.corum 1res nostrates complectebatur XV. 716,1. Horæ et Charites cur fingantur esse sorores, IX, 421, I.

3° Quomodo Christi hora ad miraculum in Cana patrandum nondum venisse dicatur, cl quæ, XVI, 329, 2. Hora Christi ad moriendum eral a Deo Patro decreta, 424, 1 ; 430, 1. An sil hora scala, on.terlia crucifixu*, 613, 1. Cur hora nona mortuus sil, XV, 632, 1. Hora nona olim catechumeni baptizabantur, XVII, 232, 2. Horarum quadraginta oratio m honorem sepultura) Christi instituía,

XVn, 261, 2. Hora meridiei apud multos meditationi vacatur in memoriam ascensionis Domini, XVII, 51, 1.

4° Horæ diei quibus vinitores illi evangelici laborarunt, quid mystice significent, XV, 4ii, 2. Horam laboris Deus dio consolationis compensat, XVII, 49, 1.

HORÆ CANONICÆ. Horæ canonicae prima, tertia, sexta, nona, undeortæ sint, XII, 379, 1; XVII, 112, 2 ct seq.; *Psalm.* II, 332, 2. Tres earum causae, H3, I. Hora orationis tertia, sexta, nona, XIII, 80, f. Quomodo h® horæ computarentur, *ibid.*9 2. Horarum Canonicarum antiquitas, II, 239, I. Eas bene psallere docuit angelus, 239, 2. Horis Canonicis cur præponatur *Deus in adjutorium,* etc., 239, 1. Horæ Canonie® quomodo recitandæ, *Psalm.* I, 193, 2 et seq.

HORATIUS COCLES. Horatii Coclitis scitum responsum, I, 118, <.

HORATIUS PULVILLUS. Horatius Pulvillus filii mortem æquo animo excepit, XII, 680, 2.

HORDEACEUS, HORDEUM. Hordeum et Hordeaceus panis orat servorum ct ancillarum, et pauperum, etiam adulterarum apud Hebræos, XIII, 328, 2. Id in cibis antiquissimumlest, *ibid..* 1. Hordeaceus potus in usu est in morbis febribus, etc., VI, 354, 1.

HOREB. Horeb est mons Sinai, III, 658. 1.

HORMISDA. Hormisda, nobilis Persa,quam constanter regi omnes facultates auferenti, responderit. II. 331, 1.

HORMISDAS. Hormisdas architectus imperatoris Constantii de Roma quid sentiret, XIV, 50, I.

HOROLOGIUM. Horologium primum schiatericum quod fuerit, in eo Plinii error, XI, 473, I. Latini serius iis uti coepere, *ibid.* Horologii origo, *ibid.* Horologia an dicantur Theraphim, XIII, 330, 2.

An in horologio Achaz sol retrocesserit cum sua umbra, an vero solum umbra, XI, 473, I et seqq. An decem gradus quibus retrocessit, sint decem horæ, 474, 2. Dies illa quot horarum fuerit, 475, 1. Quota diei hora sol regredi cœperit, *ibid.,* el 2. Qualo hoc horologium fuerit, tMd. An tunc quoquo cœli omnes retrocesserint, 476, 1. Cur sol retrocesserit. *ibid.,* et 2. Quid hoc miraculo Deus edocere voluerit, *ibid.* Moraliler, tropologice, anagogice, allegorico quid eo denotetur, *ibid.*

HOROSCOPUS. Horoscopus Christi quis Iuerit, XV, 74, I, 2. Horoscopus astrologorum rejicitur, X. 378, 2.

HORRHÆI. Horrbæi qui sint, an Troglodita?, II, 399, 1.

HORRENDUM. HORRIBILE. Horrendum capitur nonnunquam pro re stupenda et mira, XII, 493, I. Item pro eo quod venerandum est, *ibid.* Horribile item significat intprdiim reverendum et •aerum, XIV, 567, 2.

HORREUS. Horreus Romanorum et Iotius Orientis est Ægyptus, XIII, 628, i.

HORTUS. Io Horti coli coepti, colendi sunt, V» 568, i. Hortorum vanitates, VII, 95, 1, 2.

2° Horti pensiles Babylone a Nilocri regina constructi, orbis miraculum, ii describuntur, XI, 279, 2; XIV, 173, 2. In hortis Judæi luxuriam exercebant, XI, 763, i, 2. Colebant Priapum, 119, 2.

Hortus vicinus Gothsemani villæ describitur, XV. 566, 1. Hunc hortum do nocte Christus sex anlo mortem mensibus adibat, ut in eo oraret XVI. 432. 1. Cur in eo Christus suam passionem sit ortus, XV, 566, 2; 641, 2; XVI, 606, 2. Cur in horto urbi vicino sepeliri voluit, XVI, 623, 2.

3° Hortus in quo Assuerus convivium suum instituit, Ecclesiam repræsentat, IV, 364, 1.

Hortus Dei est anima sancta, XIII. 647, 2. Quomodo is colendus, *ibid.* Hortus conclusus quid, VIII, 73, 1. Hortus Chrisli est Judæa, 142,1. Hem anima sancta, *ibid..* 2. Item religio, *ibid.* Et beata Virgo, *ibid.* Hortus conclusus claustra religiosorum, 81, 1. Hortus nucum quis sitôt quid significet. VIII, 157, 1. Hortus Jovis, 74, 2.

HORUS. Horus idem quod sol, XI, 473,1.

HOSANNA. *Hosanna* quid sit, XV, 461, i, 2 el seq. Unde desumptum, *ibid.* Quid sibi velit, el quo referatur, XX, 462, 1. 2. *Hosanna* festi Tabernaculorum quid sit, 461. 2 et seq. *Hosanna filio David,* quid sibi velit, et quo referatur, 462,1.

HOSEE. Hosee, ultimus Israelis rex, ab Assyriis in captivitatem abductus est, XIII, 408, 2. Fœdus cum Assyriis iniit, deinde contra eos Ægypti opem imploravit, missis eo muneribus. 446, 1.

HOSIUS CORDUBENSIS. Hosii Cordubensis antistitis in corripiendo Constantino imperatore Ariano libertas, XIX, 274, 2. Quid Constantino responderit, XV, 371, I, 480, 1. Primus distinxit in SS. Trinitate essentiam a personis ut confutaret Sabellium dicentem in Deo esse unam hypostasin ct personam, IX. 488, 2; 489, 1. Hosius in senio minis Arianorum cessit, VI, 289, 2; X, 496,2.

HOSIUS CARDINALIS. Cardinalis Hosii de Andrea Dudecio episcopo superbo vaticinium, 1,13,2.

HOSPES,HOSPITALIS. Io*Motiva ad hospitalitatem exercendam.* Ad eam sex stimuli, XX, 643.2. Primo. *Hospitalitas in Velcri ct Novo Testamento commendala.* XIX, 513, I : *FA hospitalitatem nolite oblivisci, per hanc enim latuerunt quidam, angelis hospitio receptis.* Erat olim christianitatis nola, XX, 642, 1, 2 : *Charissime. fideliter facis quidquid operaris in fratres, et hoc in peregrinos, qui testimonium reddiderunt charilati tux* in *conspectu Ecclesia.* Eliam monachis olim usitata erat, 640, 2. Ejus tesseram frangere, signum ethnicis erat amicitia dissolut®, *ibid.* Hospitalitatis laudes el encomia, I, 219, I, 2 et seq. Hospitalitas laudata, III. 644. 1, 2; 645, 1. Quam deceat episcopos et clericos, ex SS. Gregorio, Hieronymo et Leone, XIX, 213, 2 et seq.: *Oportet ergo episcopum irreprehensibilem esse... hospitalem.* Est pro*

pria laus episcoporum, XX. 640, 2. Ea exercenda Christianis, 359,1 : *Hospitales invicem sine murmuratione.*

Secundo. *Hospitalitatis exempla.* Hospitalitas Jobi quanta, *Job,* 628, 2 : *Foris non mansit peregrinus, ostium meum viatori patuit.* Job et Abraham hospitalitatis magistri, *ibid.* Hospitalitas in primitiva Ecclesia viguit, XIX, 513, 1 ct seqq. Hospitalitas primorum Christianorum, VIII, 640,2. Hospitalitas Roman® Ecclesiæ ct urbis, XVII, 236, I, 2. Hospitalitas S. Petri in Romam transfusa, *ibid.* Hospitalitas cornicum, VIII, 640, 2.

Tertio. *Hospitalitatis fructus, merita, merces.* I, 219, I, 2 et seq.; XIX, 513, 2 ; XX. 359, 2. Plures sancti hospitales angelos receperunt, *ibid.* Hospitalitatem el eleemosynam sectantes etiam temporaliter remunerat Deus; exempla, VIII, 640, 1, 2: *Qui autem cum txtilia receperunt hos. qui eisdem usi erant justitiis, sxvissimis afflixerunt doloribus.*

Hospitalitas deducit ad Dei cognitionem, XVI, 279, 1 : *El aperti sunl oculi eorum* (duorum discipulorum), *et cognoverunt cum; et ipse evanuit cx oculis eorum.* Hospes propheto, ejus ct propheliæ meritum accipiet, XV, 278, 2 : *Qui recipit prophetam in nomine prophète, mercedem prophète accipiet; el qui recipit justum in nomine justi, mercedem justi accipiet.* Hospes martyris fit marlyr, 278, 2 et seq. S. Franciscus mortem instantem hospiti suo prædicit, 278, 2.

2° *Hospitalitas erga quos exercenda, cl a quibus accipienda.* Primo. *Hospitalitas sit discreta.* IX, 362, 1, 2: *Non omnem hominem inducas in domum tuam ; multe enim insidi* dolosi.* Hospes dolosus cavendus, 362, 2.

Secundo. .1 *quibus accipienda hospitalitas.* Ei qui quærit hospitium, quærcndus est potius hospes qui sit animo hospitali præditus, V, 462, 2 : *Melius est vocari ad olera cum charilate, quam ad vitulum saginatum cum odio.* Hospitenlur viri apostolici apud probos, XV, 264, Ü: *In quamcumque civitatem vel castellum intraveritis, interrogate quis in ea dignus sil, el ibi manete donec exeatis.* Hospitium no facile mutent, *ibid.* Qui Christi viventis hospites fuerunt, XIX, 513, 1.

3° *Hospitalitas qualiter exercenda.* Considerandum quam misera sæpo hospitum el peregrinorum sors et conditio, X, 81, 2 : *Melior est victus pauperis subtegmine asserum, quam epute splendid* in peregre sine domicilio. Vita* hospitandi nequam, 82, 1: *Vita nequam hospitandi de domo in domum; ct ubi hospitabitur non fiducialiter aget, nec aperiet os.* Eliam intraro compellendi sunl hospites, XX, 643, 1 : *Pro nomine enim ejus profecti sunl, nihil accipientes a gentibus. Nos ergo debemus suscipere hujusmodi, ut cooperatores simus veritatis.* Hospites debent reverenter excipi, I, 220, 2 : *Cumque elevasse! oculos* (Abraham), *apparuerunt ei 1res viri stantes prope eum ; quos cum vidisset, cucurrit in occursum eorum de ostio tabernaculi, ei adoravit* in *terram. Et dixit Domine, si inveni gratiam in oculis tuis, ne trait seas servum tuum; sed afferam pauxillum aqux. et lavate pedes vestros, et requiescite sub arbore, Ponamque buccellam panis, ct confortate cor vestrum, postea transibitis.* lis olim pedes lavare soliti, I, 372, 1 : *Et introductis domum, allulii aquam, et laverunt pedes suos;* XVI, 127, 1 : *Ei conversus ad mulierem, dixit Simoni* (Jesus): Vider *hanc mulierem ? Intravi in domum luam, aquam pedibus meis non dedisti; hxc autem lacrymis rigavit pedes meos, el capillis suis tersit;* XIX, 241, 1 : *Vidua eligatur... in operibus bonis testimonium habens... si hospitio recepit, si sanctorum pedes lavit;* 513. 1. Hospites osculis excipiebantur, XVI, 127, 2: *Osculum mihi non dedisti; hxc autem, ex quo intravit, non cessavit osculari pedes meos.* Hospitalitas non tam in epulis, quam in animo officioso consistit, V. 462, 1. Hospite adventante an liceat jejunium solvere, XIX, 326, 2. Hospites abeuntes quomodo dimittendi, XX, 642, 1,2: *Quos* (peregrinos) *benefaciens deduces digne Deo.*

HOSPITIUM. In hospitiis lup® non permittendae, IX, 527, 2.

Hospitium Christus in terra habuit, non domum propriam, XVI. 320, 1. Hospitium quomodo et quare parari sibi voluerit Paulus, XIX, 346, Î. Ejus hospitium Romæ in templum transiit, XVIII, 17,1; XIX, 346. 1.

HOSTIA. 1® *Hosti* legales.* Hostia? etymon, XVIII, 201, I. Hostia pacifica majori ex parte offerenti cedebat, V, 190. 2. Hosti® pacificae carnes ab offerentibus in loco sancio comedebantur, II, 453,2.

Hostia pro peccato quæ dicebatur, XIV, 563, 2. Hostia quæ pro peccato offerebatur, suscipiebat in se peccatum, XI, 638. 2. Hosiil piacularis fuit hircus emissarius et M. Curtius. 533, 1, 2. Hosti® veteres pro peccato non expiabant conscientiam, XIX, 437, 2.

2* Hostia sub parva contineri potest Christus, XV, 648, 1.

3° *Hosti* spirituales.* Hosti® spirituales qux dicantur, XX, 284, 1 : *El ipsi lanquam lapidei vivi superaedificamini domus spiritualis, sacerdotium sanctum, offerre spirituales hostias, acceptantes Deo per Jesum Christum,* Psalm., II, 131, 2. Hostiam spiritualem triplicem notat D. Thomas: *primam* . animæ, scilicet orationem ; *secundam,* corporis, scilicet mortificationem, jejunium, abstinentiam , castitatem; *tertiam,* operum, scilicet eleemosynam, XVIII, 201, 1 : *Obsecro itaque vos, fratres, per misericordiam Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanciam, Deo placentem.* Quomodo Christiani sint hostia vivens, 200, 2.

Frustra multi offerunt hostias in se bonas, sed propter offerentem Deo displicentes, XVIII, 201, 2. Ut hostia grata sit Deo. tria requiruntur : *primo*

ut offerens sit dignus; *secundo,* ut offerat hostiam probam et sanctam ; *tertio,* ut bona mente, bono fine, bona intentione illam offerat, V, **Iii,** 1. Quatuor conditiones Judaicæ victimo) debent spiritilaliter convenire hosliæ Christiana*, XVIH, 201, 2. Altare el ignis hosliæ Christiana*, *ibid.* Hosliæ impiorum triplicem habent defectum, V, <22, 1 : *Hosti* impiorum abominabiles, quia offeruntur ex scelere.*

HOSTIS.℗ *Hostespublici.* Hostis quid olim significant, et quid modo sonet, XI. 397, let seq. Hostium adventum non raro prœeunt et prænuntiant locuste, bruchi elcrucæ, XIII. 482. 2 et seqq. Hostes meticulosi facile vincuntur, IV, 438, I. Hostes in bello vincit obediens, quia cum in militia milites prompto obediunt capitaneo. capitaneus duci, fiunt invicti, gternuntquo hostes, VI, 125, 2. Hostium animas irritare blasphemando quam stultum sit. IV, 5*5.2. Hostis fugiens non est turbatis ordinibus persequendus, VI, 220, 1. Hosti danda est fugæ potestas, no clausus ex desperatione pugnei ; probatur exemplis, IV, 477, 2. Hosti fugienti aureus pons sternendus est, XIII, 319, 1. Hostes captos vel capiendos dimittens, civium salutem prodit, IV, 544, 2 et seq. Hostes olim bello capti servituti addicebantur, VI, 406, 2; X, 186, 2.

Hostes fidelium sæpe a Domino percutiuntur, X, 231, 1. Tres hostes fidelium, 548, I. Hostes Ecclesiæ cur vocentur Ægyplii, Assyrii, Chaldæi in Scriptura, XIV, 563, 2.

2℗ *Hostes privali [Vide* Inimicus).

2℗ *Hostes animæ spirituales.* Hostis nnimæ quis sit, X, 105, 2 : *Miserere anima lux placens Deo, el contine,; congrega cor tuum in sanctitate ejus, et tristitiam longe expelle a te.* Hostes nostri spirituales qui sint, XVIII, 127, 2; 201, 1. Tres hostes anima*. X, 548,1. Hostes tres fidelium, scilicet dæmon, caro, mundus, ranis comparantur, XXI. 301, I, 2. Inter acerrimos hostes nos ubique observantes ut supplantent, versamur, XIV, 135, I: Hi nos semper in timore esse jubent, XIX, 32,1, *Cum metu et tremore salutem vestram operamini.* Hostes Christi 1res, diabolus, peccatum, mors, XVHI, 404, 2 : *Oportet illum regnare, donec ponat omnes inimicos sub pedibus ejus. Novissima autem inimica destruetur mors.*

HUARTUS. Joannes Huartus docuit animam esso membratam, XVHI, 443, 2.

HUBERTUS (S.). S. Hubertus, Loodiensis episcopus, quid do aqua lustrali sentiret, II, 294, 2. S. Hubertus fuit martyrii avidissimus, XV, 275, 2 Ejus corpus diu mansit post mortem integrum, XII, 761, 4.

HUGO CLUNIACENSIS (S.). S. Hugo Cluniacensi» abbas quam seria dum viveret, tractaret, XIV. 311, i, 2.

HUGO GRAT1ONOPOL1TANUS (B.). B. Hugo Grationopolil tu nullam mulierem cx facie cognovit, X, 369,2/Jcuios cauto custodiebat, IX, 282, 1.

HUGO VICTORINOS. Hugo do S. Vieterò in Prophetas minores scripsit, XIII, 222, I. An sit auctor libri *de Spiritu et Anima,* XVIII, 415, 2.

HUGOLINUS. Hugolinus, factionis Guelphorum princeps , quas superbiens et insolescens dederit p<rn is. I, 724. 2.

HUMANA, HU.MAN/E RES. Humana omnia modica et parva sunt, IX. 503, 2 : *Quid est homo, el qux esl gratia illius ? et quid esl bonum, aut quid nequam illius* ?504, I : *Numerus dierum hominum ut multum centum anni, quasi gutta aqux maris deputala sunt! et sicut calculus arenx, sic exigui anni in diexvi.* Humana omnia umbra hederæsunt, XIII, 256 2 : *Et paravit Deus vermem, et percussit hederam, et exaruit.* Reguntur a vicissitudine et mutabilitate, ct cito pertransount, 355, 2 : *In Dominum prevaricali sunt, quia filios alienos genuerunt; nunc devorabit eos mensis cum partibus suis.* Humana omnia mera sunt vanitas et somnium, XIV, 619, 1. Humana omnia vanitas sunt, XVHI, 315, 2 etseqq. : *Preterit enim figura hujus mundi.* Humanarum rerum cursus dicitur torrens, *Psalm.* II, 257, 2 : *De torrente in via bibet, propterva exaltabit caput.*

Humana creatura dici possunt principes et magistratus ab hominibus creati. XX, 296, 2 et seq. : *Subjecti igitur estote omni creatura* Humana præsidia speranti in Deo non negligenda sunt, I, 313, et seq.

HUMANITAS. Humanitas esl homini congenita. VI, 33, 2 : *Homo indigens misericors esl, ct melior esl pauper, quam vir mendax.* Humanitas in bestias Judæis a Deo commendata erat, IX, 243, 1 : *Pecora tibi sunt ? attende illis.*

HUMANITAS CHRISTI *(Vide* Jesus Christus).

HUMATIO *(Vide* Sepultura).

HUMERALE. Humerale Pontificis describitur, X. 458, 1.

HUMERUS. Humerus arrogantiæ ct fastus symbolum est, IX, 212, 1. Item roboris ct fortitudinis, 224, 2. Hem obedienliæ, XI, 232, 1, 2.

HUMIDA. Húmida a luna regantur, ct noctu ea crescunt, X, 394, 2.

HUMILIARE, HUMILIATIO. *Quotuplici sensu in Scriptura sumatur, i℗ Humiliare se,* Hobræis idem est quod pali, dolere ct se affligere, IX, 97, 2; 98, I ; */n humilitati tua patientiam habe,* 511, I : *Ante languorem humilia te, ct in tempore infirmitatis ostende conversationem tuam :* Humiliare animam est jejunare, XI, 676, 1 ; *Humiliavimus animas nostras et nescisti. Humiliari* pro pauperem esse subinde capitur, XIX, 66, I : *Scio humiliari, scio et abundare.* Humiliari ad terram quid sit, *Psalm.* I, 287, 2 : *Humiliata est in pulvere anima nostra, conglutinatus est in terra venter noster.*

2℗ *Humiliationis necessitas.* Humiliare nos sub Deo oportet, VI, 259, 2 *: Ne gloriosus appareas coram rege.* Humiliare nos coram Dei majestate, el

deprimere nos in abyssum nostri nihili ot mis - ri® quuro debeamus, XIV 236» 2; 2 17, 1 : fiumi- lian valde debemus, el quibus rationibusf IX, 233, 2; 234, 1 : *Humilia aide spiritum tuum, quoniam vindicia carnis impii, ignis e.t vermis.* Humiliare hominem debet quod mi peccato obnoxius, XX, 531, 2 : *Si dixerimus quoniam non peccavimus, mendacem /acimuscum,* Humilians se in secreto coram Uoo, ol apud homines se publice •xlollcns, est apud Deum abominabilis, VI, 75, LJ: *Abominalio est apud Domtnuni pondus ci pondut ; stilerà dolosa non esl bona.*

3° *Humiliationis commoda el fructus.* Humiliatio ex tribulatione veniens magnum donum est. *Psalm.* II, 320, 2 : *Bonum mihi quia humih idi mc, u(discam Justificationes luas.* Humiliatio via est ad humilitatem, XIII, 495, 2; XIX, 396, 2, *El quidem cum enei Filius Dei, didicit (x iis qux passus esl, obedientiam.*

Humiliatio gradus et via est ad gloriam, V, 479, 2 : *Gloriam precedi! humilitas,* XVI, 195, 2 : *Cum vocatus fueris, vade, recumbe* in *novìssimo loco : ut, cum venerit qui te invitavit dit al libi : Amice, ascende superius. Tunc erit libi gloria coram simul discumbentibus.* Humiliati evallabuntur, XI, 359, 1 : *Propter hoc in doctrinis* (Septuaginta, *in vallibus) glorificale Dominum,* XV, 490, 2: *Quise humiliaverit. exaltabitur.*

b9 Exempla. Humiliatio superborum ac humilium exaltatio est argumentum libri *Esther,* IV, 357, i. Exaltatur humilis Mardo< h.uus, humiliatur superbus Aman, 380, I, 2 *(Vide* Humil is, Huvil it as),

HUMILIS, HUMILITAS. !• Def init io, Nat ur a, Gr adus. Actus, Sig n a, Symbol a humil it at is. Humilitatis definitio et nola, XVHI. 213, I : Von *alia sapientes, sed humilibvs consentientes,* XX, 325, I: *In fide autein omnes unanimes..... modesti, hu~ miles.* Humilis dicitur quasi humo acclivis. X, 225, i. Vel quasi humiliatus, X\HI, 629, i : *Cum omni humilitate ct mansuetudine, cum palienlia supporlanies invicem in chariUite.* Tripliciter quis humilis dicitur, IX, 328, 2. Humilis vere quis sit XX, 186, I. Humilis so ducit esse nihil el nullum, XVII, 195, 2 et seq. : *Simon qui ante fuerat* in *civilolt magus, dicens se esse aliquem magnum.* Humilis el hypocrita in opinione quam de se habent, dissentiunt, IX, 86, 2. Humilitas vera sita esse debet in animo, XIII, 50, I • *Deludidle, sancii ei humiles corde, Domino.* Juxta falsam opinionem superborum, humilitas esl vitium naturai tendens ad ejus depressionem ; quocirca humilitas apud Gentiles fuit exosa, imo incognito IX, 317, 2. Quomodo se humiliet humilis ob ea quie habet, XIX. 187, i. Recogitat præterita peccata, licet condonata. 187, I, 2 *Christus Jesus venit in hunc mundum i occatores salvos facere, quorum primus ego sum.* Humiles in so virtutes, ut Dei dona agnoscunt, et simul miu iii nihilum. XVI, 36, 2 : *Despexit humiltleilem ancith su.c.* Humilis íkl agnoscere in se dona Ilei, quítenos agnoscat v ea a Deo babero, XIII, 20, I, 2 ! *Mihi quoque non in sapientia, qux et! in me plusquam in cunelis virentibus, sacramentum Eoe rti elatum e d.* Humiles maxime laudant Deum, *ibid.* Humilis nemini so pneponit, omnibus s* postponit. hint vere sapiens est, V, 314. 2 ' *Ubi fuerit superbia, ibierft* e/ron- *lumelia; ubi autem esl humilitas. ibi sapientia.* Cogitat Alios esse se digniores et rnajorrs XIX. 20; 1,2 et seqq.Gloriarn sudm humile> cedunt «iheri et dn se snntiunt humiliter, VI, III, I. Suas op^s modesto legunt. V. 330, ! : *Ed qUUsi dives, cum nihil habeat ; et est quasi pauper, cum in mullis divitiis sit.* In gloria rnneni se humiliant, VI, II ! 1 et seq. In solo Deo confidunt. 46$, 2 ct seq. Humiles sunl in loquendo modesti, V. 5$5, 2: *Qui moderatur sermones suos, doctus et prudens est : el pretiosi spiritus vir eruditus.* Humilis irrisus tacet,ejus conatus promovet Deus. 3! 4,2. Humiles salutant non salutati, XVI, 29, t. Humilis gaudet sui contemptu, V, 31$, I, 2. Libenter se corripi sustinet, 345 i, 2. Humiles libenter aliorum consitis acquiescunt. 38», I : *inter superbot sci per jurgia sunl;\qui autan agunl omnia cum consilio, rtguntur sapientia.* Humiles solent esse miles, 50$. 2 : *Melius est humiliari cum mitibus, quam d videre spolia cum superbis;* XV, 143, 2 : *Dealt mites.Quo-* nmm ipsi *possidebunt terram.* Humiles mente el voluntate sunt pauperes spiritu, 139, I, 2 : *IDaii paut eres spiritu, quoniam ipsorum esl regnum calorum.* HutniliUs et paupertas soche el sorores sunt, XX, 44, 2. Humilium studia, moreselgestus VI, 464, f, 2. Humilitatis proprietates quinqu \\ III, M3, 1.

Iliimilil is plena qu® sit, quæ non, XVIÎ, 366. I.± Tox *scitis.... qualiter vdbiscum per omne tempus fuerim, sercims Domino cum omni humilitate* XXI, 68, ! : A>n *invenio opera (un píen coram Deo meo.* Humilitas nimia quæ sil, IX. 390. t : *Humiliare Deo, el experta manus ejus. Allende ne* je- *duclus in stultitiam humilieris Noli esse humilis in sapientia luo, ne humiliatus in stultitiam deducaris.* Humilitas superstitiosa quæ sil, XIX. 91. ♦. Humilitatis ficta»schema, IX. 539. 2. 540. I *Es! qui nequiter humiliat se, et interiora ejix. plena sunl dolo.* Humilitas in superba mente ha bitare nequit, XV. 231, I.

Humilitatis septem gradus, IX. 390, 2; XVIII. 2LT. !.Et alii duodecim, IX, 23$, 2 .WHI, 213, I, Ejus actus vani, XVHI, 213, 2. Decem ejus signa XX. 388, t, 2. Ejus duodecim indicia, XVHL 212. 2.

Humilitas capitur etiam pro vilitate el abjectione, XVJ, 36, i. Humilis ebani pauperem significat, XX. 45, I.

Humilitas significatur per passerem vivum el hyssopum in lepra? mundatione, 11,92. 2 etseq. Humiles per formicas denotantur, V!, 46$. I, 2. Item per cuniculos ct locustas, 464, 2. Item per <iellio-

hem, *ibid.* et seq. Humilitas est virgula fumi. Vili, 6, 1. Recto aspalalho confortar, IX, 643, I. Est pretiosa margarita, XV, 30$, 1 et seqq. Humiles significantur nomino lactentium et infantium , *Psalm* I. Ii, 1, 2.

II. Humil it at is necessit as, ad eam ampl ect en- dam MOTIVA, EJÜSQUE VABII FRUCTUS. P /7l<mt7i- *lalis motiva ex hominis conditione sumpta,* XVIII, 622, I, 2. Humilitas competit homini, IX, 337, 2 : *in vestitu ne glorieris unquam, nec in die honoris tui extollaris: quoniam mirabilia opera Altissimi solius, et gloriosa, et absconsa, et invisa spera illius.* Humilitas summa debetur Deo, 126, I: *Magna potentia Dei solius, et ab hominibus honoratur.* Propria est virtus divinæ majestati debita, 390, I. Deum summe honorant humiles se demittendo, XV, 400, 1. Humiliter agendum cum Deo, *Job,* 231, 1 : *Deus cujus irx nemo resistere potest, et sub quo curvantur qui portant orbem. Quantus ergo sum ego, ut respondeam ei, el loquar verbis meis cum eo ?* Humilitas proprie pauperum est, IX, 671, 1 : *Tres species odivit anima mea, el aggravor valde animæ illorum , pauperem superbum, divitem mendacem, senem fatuum el insensatum.*

2° *Præceplum et exemplum Christi.* Tres stimuli Christi ad humilitatem : primus, ex pœna superborum ; *secundus,* ex premio humilium ; *tertius,* ?x confonnitale humilis cum Christo, XV, 399, 2 ; 4*men dico vobis, nisi conversi fueritis el efficiamini sicut parvuli, non intrabilis in regnum coelorum. Quicumquc ergo se humiliaverit sicut parvulus iste, hic est major in regno calorum. El qui susceperit unum parvulum talem in nomine meo, me suscipit.* Quomodo Deus humilitatem nobis docuerit, cum humilitas non sit in eo, IX, 337, 2. Humilitas Filii Dei in carne, XIII, 95, 2: *Cum nubibus cali quasi filius hominis veniebat.* Humilitatem quantopere Christus tota vita dilexerit, XIV, 113, 1. Est prima et propria virtus Christi, IX, 315, 1.2; XV, 295, 2: *Discile a me quia mitis sum et humilis corde, ct invenietis requiem animabus vestris.* Cur ipsa tam chara Christo sit, XV. 295,1 et seq. Humilitas Christi in Eucharistia, VI, 179, 1. Christus est humilitatis speculum, XIX. 22, 1 et seq.: *Hoc sentite in vobis quod ct in Christo Jesu, qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se aqualem Deo, sed semetipsum irinonivil formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo.*

3* *Humilitas sola ad Deum et Dei gratiam accessum præslat.* Humilitas est preparado ad Dei iona excipienda, IX, 108, 2 : *Qui liment Dominum. præparabunt corda sua.* Humilis de se ipso rogitatio quantam bonum homini afferat, XI, 494, i. Per eam Deo appropinquamus, XX, 16, 2. Est via ad Deum, XI, 293, 1. Per eam recte aseendimus in Deum, XII, 629, 2 : *Et scient omnia ligna regionis, quia ego Dominus humiliavi lignum sublime et esaltavi lignum humile; el siccavi lignum viride, el frondere feci lignum aridum.* Gratiam Dei ad se provocat, XIX. 31,2. Est orationi necessaria, XVI, 585, 2 : *Amen dico vobis, si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis,* 587, 1, 2. Humilis oratio non revertitur vacua, *Psalm.* I, 215,2: *Humiliabam in jejunio animam meam, et oratio mea in sinu meo convertetur.* Humilis oratio a Deo exauditur, et cur. IX, 225, 2 et seq.: *Oratio humiliantis sc, nubes penetrabit ; et donec propinquet, non consolabitur ; el non discedet donec Altissimus aspiciat.* Humilitas quantopere sit grata Deo, I, 224, 2 : *Rcspondensque Abraham, ait : Quia semel capi, loquar ad Dominum meum, cum sim pulvis ct cinis;* X,225, 1, 2. Deo summopere placet, *Job,* 595, 2 *Clamo ad te, el non exaudis me ; sto, cl non respicis me.* Deo et hominibus grata et honorata, V, 314, I, 2. Ea Deus delectatur, XVI, 66, 1, 2. Humiles Deus respicit, *Psalm.* II, 268, 1 : *Quis sicut Dominus Deus noster qui in altis habitat, el humilia respicit in cado el in terra ?* Humiles soli gratiam merentur, V, 345, 1, 2 ; IX, 125, 1 : *Quanto magnus es, humilia te in omnibus, et coram Deo invenies gratiam.* Humiles et mansueti soli iram Dei lenire possunt, XIV, 288, i: *Quærile Dominum, omnes mansueti, qui judicium ejus estis operali; quirite justum, quirite mansuetum, si quomodo abscondamini in die furoris Domini.* Humilitas confessionis, confitenti et pœnilenti veniam petenti impetrat eamdem a Deo et hominibus, VI, 37$, 2 : *Qui abscondit scelera sua, non dirigetur ; qui autem confessus fuerit, cl reliquerit ea, misericordiam consequelur.* Humilitas optime cor purificat, XXI, 86, 1. Humiles ab angelis amantur, XV, 403, 2 : *Videte ne contemnatis unum ex his pusillis, dico enim vobis quia angeli eorum in cadis, semper vident faciem Patris mei qui in calis est.*

4° *Humilitas est congrua via ad scientiam divinam, et ad sui cognitionem,* XIV, $10, 2. Ad revelationem Dei accipiendam animam maxime disponit, XIII, 228, 1. Est mater sapientiæ, VI: $64, I, 2 et seq. Est clavis scicntiæ, XVI, 166, I , Fjd *vobis legisperitis, quia tulistis elavem scienlix; ipsi non introistis; fleos qui introibant, prohibuistis.* Humilitas capax est sapientiæ, V, 257, I : St *quis est parvulus, veniat ad me;* $08, 2 : *Quæril derisor sapientiam, ct non invenit ; doctrina prudentium facilis.* Humilis potest divina scrutari, VI, 291, 2. Divinam voluntatem scrutatur, *ibid,* cl seq. Humiles in Dei arcana penetrant, V, 555, 2. Optimo virtutem discunt, 229, 2 ct seq. Humilis est vere sapiens, V, 38$, 1 ; VI, 139, 1 ; 371, 2: *Sapiens sibi videtur vir dives; pauper autem prudens scrutabitur eum;* 464, 2 et seq. Est vere sipiens et sensatus, IX, 441, 2 : *Homines stulti non apprehendent illam* (sapientiam), *et homines sensali obviabunt illi.* In humilitato summa consistit astutia et prudentia, V, 24, 1.

Humilitas dat homini cognitionem «ni, XV, 400, i. Humilis corde etiam minimos suos naevos perspicit, V, 482, 2 : *Omnes viæ hominis palent oculis ejus; spirituum ponderator est Dominus.*

5° *Humilitas ad omnes alias virtutes parandas conducit,* V, 346, i : *Qui bonus est, hauriet gratiam a Domino ; qui autem confidit in cogitationibus suis, impie agit.* Est summa virtutum, XVII, 367, i. Est gemma virtutum, XXI, 396, 2. Est primum medium el ultimum in schola Christi, XIX, 26, 2 : *Humiliavit semelipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis.* Est fundamentum, radix cl parens timoris Domini. VI, 138, 2 *Finis modesti* limor Domini, divilix, et gloria et* vita. Est origo el mater mansuetudinis, IX, 127, 2; XVIII, 622, 1 : *Digne ambuletis vocatione qua vocati estis, cum omni humilitate el mansuetudine.* Est aliter mansuetudinis soror, XV, 296, 2 : *Discite a me quia mitis sum el humilis corde.* Est remedium ad castitatem, XVIII. 54, 2 Dat donum castitatis et minuit libidinis sensum, VI, 57, 1,2; 157, 2 : *Fovea profunda os alien* :* cui *iratus est Dominus, incidet in eam.* Humilitas remedium est invidia*, XX, 160, 2 et seq. Est mater, conciliatrix et conservatrix donorum el gratiarum coelestium, XIII, 408, 4. Est cortex el tegmen virtutum, 486,1 : *Posuit vineam meam in desertum, ct ficum meam decorticavit, nudans spojjfivil eam, el projecit, albi facti sunt rami ejus.* Humiles solvunt quod debent Deo, proximo, sibi, IX, 125, 1. Humilia sunt stabilia, V, 542, 1.

6* *Humilitas est propria sanctorum virtus, sanctitatis nota, .el przdestinationis signum,* XI, 292, 2. Est index sanctitatis, X, 126, 1, 2. Ex humilitate agnoscitur aliquis sanctus seu perfectus, XV, 109, 2. Humilitas est sanctitatis fundamentum, XIV, 363, 2. Ea dicitur omnis justitia, XV, 109. 2 ; H0, 4 : *Sic decet nox implere omnem justitiam.* Cur vocelur omnis justitia, XVII, 366, 1, 2 el seq. Humilitas, aliis virtutibus juncta, est evidens testimonium quod quis sit filius Dei, XVIII, 435, I : *Ipse Spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus filii Dei.* Praedestinationis est signum, XIX, 22. 2 el seq. Humilitas est via certa ad cœlum, XV, 399, 2 ; 451, 1 ; XXI, 372, 2 el seq. Humiles Deus usque ad cœlum attollit, XI, 671, 1 : *Hxc dicit Excelsus, et sublimis habitans xternitatem, et sanctum nomen ejus in excelso ct in sancio habitans, et cum contrito et humili spiritu; ut vivificet spiritum humilium, ct vivificet cor contritorum.* Humiles spiritu quomodo salventur, *Psalm.* I, 207, 1 : *Juxta est Dominus iis qui tribulato sunl corde, el humiles spiritu salvabit.* Humilitas est thronus Dei, XI, 759, 1 : *Qux est ista domus, quam xdificabitis mihi ?* Humiles sunt Dei templum, 758, 2. Humilis anima Dei el Christi velut jumentum est, XIV, 459, ! : 1'cnie/ *tibi justus el salvator ascendens super asinam, et super pullum filium asinx.*

7* *Humilitatis robur prxsertim contra diabolum et tenialiones,* IX. 189,1 : *Non tc extollas in cogitation» animx tux velut taurus , ne forte elidatur virtus tua per stultitiam, ct folia tua comedat, et fructus tuos perdat, el relinquaris velut lignum aridum in eremo.* Humilitas hominem exaltat, et diabolum vincit, I. 486, 1,2 : *bixitque Dominus ad Moysen : Ecce constitui te deum Pharaonis.* Humiles diabolus summopere edit, 1 295, 1, 2. Humilitas omnes diaboli laqueos evadi» el vincit, XII, 594, 2: *Ecce ego ad pulvillos vestros, quibus vos capitis animas volantes, et dirumpam eos de brachiis vestris; et dimittam animas, quas vos capitis, animas od volandum.* XVII, 196, 1. Humilis est quasi alter Michael, XI. 293,I. Mundi laqueos evadit securus, \ 11,576. 1,2. Humilitas est optima tenlationum vincendi ratio, IX, 93, 2: *Prxpara animam tuam ad Lenlalionem. Deprime cor tuum, el sustine.* Est animi sanitas, IX, 190, 1. Per eam homo acquirit passionum dominium, V, 516, 2.

8* *Humilitas est glonx fundamentum,* V, 315, I, 2: *Ubi fuerit superbia, ibi erit el contumelia , ubi autem est humilitas, ibi sapientia ;* 477. 2 : *Timor Domini, disciplina sapienti* ; et gloriam prxcedit humilitas.* Humilitas pnvcedil gloriam, I, 361, 1 : *Dixilquc Pharao ad Joseph : Ecce constitui te super universam terram Ægypti. Tulilque annulum de manu sua. el dedit eum in manu ejus ; veslivilque eum stola byssina, et cullo torquem auream circumposuit;* V. 477. 2 ; 478,1,1. Humilitas facit honoratos, XIX. 22, 1. Humilitas hominem attollit, superbia deprimit, XI, 291, 2 el seq. Humilitas gloriam sibi conciliat. V. 314, 2. Glorificat hominem, 572. 2 el seq.: *Antequam conteratur, exaltatur cor hominis; el antequam glorificetur, humiliatur.* Homo si humiliationem ferat modesto el patienter, exaltabitur, IX, 329, 1,2 : *Sapientia humiliati exaltabit capul illius. et* in *medio magnatorum consedere illum faciei.* Ludus Dei est humilitas, contemni homines patitur, affligi. vexari, ul si humiliter ea ferant, tanto fiant gloriosiores, quanto fuerunt abjectiores, I, 375, I. Humiles el sancti nutu Dei affliguntur, ct deprimuntur, at non ut ruant et con* terantur, sed potius ut exaltentur, V, 503, 2. Humiles a Deo exaltantur, depressis superbis. IX. 550, 2 : *Est propter gloriam minoratio; et tsl qui ab humilitate levabit caput;* Job, 482, 2: *Quit nini humiliatus fuerit, erit in gloria ;el qui inclinaverit oculos, ipse salvabitur.* A Deo eriguntur, *Job,* 119, L Humilitas coram Deo nos exaltat, 678, 1. *Deus po lenies non abjicit, cum el ipse sil potens; sed non salvat impios, el judicium pauperibus tribuit.* Sola exaltat, IX, 329, 2; 337, 4. Cur a Deo sempet oxallelur, XX, 45, 2 el seq.: *Gloriclur autem frater humilis in exaltatione sua;* 179, 2 cl seq.: *Propter quod dicit : Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam;* 388. 2 : *Omnes autem*

iwfeem *humilitatem insinuale, quia Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. Humiliamini igitur sub potenti manu Dei, ut cos exaltet in tempore visitationis.* Humiles exaltat Deus, quia solam illius gloriam quærunt,Jo&, 137,1: *Oui ponit humiles in sublime, et mœrenles erigit sospitate.* Humilitas est via ad celsa ct ardua, XII, 110,1. Est via od sublimitatem, XVI, 262, 1.

9e *Humililalis dignitas, magnitudo el meritum. Primo.* Humilitatis dignitas, XV, 295, 1. Decus est majestatis et ejus prærnium exaltatio, XVI, 66, 2; 63, 2 el seqq. Transcendit omnem principum dignitatem, V, 315, L Ejus elogium, XI, 127, 2; XV, 400, 1 ; XVI, 36, 2; 244, 2; 523, 2 et seq.; XX, 46, 1 ; 325, 1 ; 387, 1, 2. Humilitas est honor Christiani, XV, {08, 2, XVH, 367, 1.

Secundo. Humilitas vera est magnitudo ct magnanimitas, IX, 124, 2: *Quanto magnus es, humilia te in omnibus, ct coram Deo invenies gratiam.* Est vera animi magnitudo, XVH, 24, 2. Humilis magnanimitas, VI, 139, 2. Humilitas semper est animosa ot generosa, 360, 2 et seq. : *Fugit impius. nemine perseguente;justus autem quasi leo confidens absque terrore erit,* IX, 393, 2.

Tertio. Humilitas quanti sit monti, XVII, 59. 2. Humilis præblantior est eo qui virtutibus abundet, sed arrogans est, VI, 34, 1, 2 : *Melior est pauper, quam vir mendax.*

<0° *Humilitas quantum ad bonum societatis conducit.* Humilitas est concordile et pacis causa, V, 384, 1 : *Inter superbos semper jurgia sunl ; qui autem omnia agunt cum consilio, reguntur sapientia.* Nutrix est pacis et dilectionis, 504, 1 : *Melius est humiliari cum milibus, quam dividere spolia cum superbis;* XX, 166, 1, 2 : *Qita autem desursum esi sapientia, primum quidrm pudica est, deinde pacifica, modesta, suadibilis.* Radix est religiosæ pacis, quietis, sanctitatis, XXI. 400, 1. Est sedes pacis, XV, 295, 2. Inter humiles prestai agere quam inter superbos, V, 504, I, 2. Humilitatis merces est in alios dominium, VI, 139, 2 et seq. Humilitas evincit adversarium durum, XVII, 366, 1, 2. Adversarius humilitato placatur, HI, <64, 2.

Humiles regibus ct principibus miro placent, VI, 253, 2 ct seq. : *Ne gloriosus appareas coram rege, cl in loco magnorum ne steteris. Melius csl enim ut dicatur tibi: Ascende huc, quam ut humilieris coram principe;* IX, 391, {: *Advocatus a potente disced? ; ex hoc enim magis te advocabit.*

!!• Humilitas est homini summopere utilis, et ÜU tranquillitatem prxslat, V, 50 i, 1, 2. Quietem M pacem parit, IX, 404. I : *Cor hominis immutat 'aciem illius, sive in bona, sive in mala.* Humilis in omnibus operibus suis prosperator, VI. 385, 2. EM omnium anum ct corporis morborum medicina, XV, 295, I el seqq. : *Ducite a me quia mitis sum el humitis corde, cl invenietis requiem animabus vains* Ejus cultura longaevos reges facit, IX, 317, i, 2: *.Memoriam superborum perdidit Deus, et reliquit memoriam humilium sensu.*

III. Quinam specialiter ad humilitatem obligentur. — I0 Humilitas magna decet magnos, IX 124, 1 : *Quanto magnus es, humilia tc in omnibus.* Excelsior quo homo Ct, fleri debet humilior, XII» 817, 1. In honoro exercita humilitas est honor honoris, XIX, 27, 2. Quam deceat Prælatos et principes, XIV, 489, 2. Ejus officia etiam a Prtelalis obeunda sunt, XVI, 529, I : *Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita el vos faciatis. Amen, amen dico vobis, non est servus major domino suo, neque apostolus major est illo qui misit illum.*

2* Pastoribus necessaria est, ne in sua doctrina insolescant, XVIII, 631, 1. Humilitas cum doctrina magni est apud Deum, XIV, 8, 1 : *Si exaltatus fueris ul aquila, el si inter sidera posueris nidum tuum, inde detraham te. dicit Dominus.* Humilitas viri apostolici quanta esso debeat, XVII, 24, 1. Humiliter proferenda sunt sancta, XX, 368, 2 : *Si quis loquitur, quasi sermones Dei.*

3° Ex humili statu ad sublimem evecti semper memores sint prioris sortis, XII, 612, 1. Humilient so, fiantquo pueri, qui a Deo ad magna evehuntur, XI. 16, 2 : *El dixi : A, a, a, Domine Deus; ecce nescio loqui, quia puer ego sum.*

4° Humilis animus in discipulo requiritur, ut doctrinam traditam admittat, X, 355, 2 et seq. : *Disciplinam in pace conservale, filii.*

IV. Humilitatis exempla et axiomata.—I0 *Humilitas beata Virginis,* V, 210, 1. Humilitas ct celsitudo in beata Virgilio mire conjuncta fuero, X, 395, 2. Humilitas beat® Virginis Mari® mire Deo placuit, XVI, 19, 2; 21, 1.

2° *Humilitas sanctorum.* Humilitas Moysis, IV, 129, 2. Humilitas Josué, III, 94, 2. Humilitas Jesbaam ct sanctorum, 528, 2. Humilitas Miphiboseth coram David, 471, 1, Humilitas B. Juniperi Praflciscani, 654, 2. Humilitas S. Alexandri Carbonarii iiscopi, XII, 539, {, 2.

3° Do humilitate varia axiomata, V, 478, 2 ct seq. Gnorri» do eadem, XV, 401, 1, 2.

V. Media ad humilitatem adipiscendam et conservandam. — Quæ ejus via, I, 683, 2. Tria ejus comparand® media: *primo,* considerare peccata preterita ; *secundo,* perpendero passionem et humiliationem Christi ; *tertio,* intuere suos quotidianos defectus, tentationes, morbos et lapsus, XVIII, 213, 2: *Non alta sentientes, sed humilibus consentientes.* Humiliatio est via ad humilitatem, XIII, 495, 2; XIX, 297, t. Praxis et modus assequendas humililalis ex S. Basilio, IX, 127, 1. Humilitas convolvula est rudimentum nnim®, sicut flos convolvulus est rudimentum natur®, XIII, 219, 1. Humilitas conservatur a Deo in sanctis, per grati® substructionem, III, 655, 2 : *Timuit ergo Elias, et surgens abiit quocumque eum ferebat voluntas..... El perrexit in desertum, viam unius*

dici. Cumque venisset, et siterei super unam Juniperum, petivit animæ suæ ul morerelur (*Vide* Humiliatio, Mansuetudo, Modestia, Supérima),

HUMOR. Humores corporis quatuor continent in 90 quatuor démonta, XX, 609» 1, 2. Humores quatuor in sobrio valilo temperali sunl, X, 1 *il,* 1. Humor melancholicus, frigidus et ater tristes cogitationes et suspiciones pant, XIV, 86, 1. Humor radicalis deficit ex tristitia, V. 548, 2. Humor phlegmaticus, crudus, lentus et viscosus quomodo calorem naturalem alero valeat, ita ut sine cibo homo vivero queat, XIV, tti5, i. Humore vivunt aqueo pisces, aereo homine*, *(bid.* Humor dulcis multus in marinis aquis mixtus est, 214, 3. Humores mali jejuniosum dissipandi, IX, 511, 1. Quæ humores melancholicos minuunt, actionem el vexationem dæmonis infrigunl, IV, 293, i.

HUN. Hun, Britonum rex, Rom® pie peregrinatus est. XI, 766, 1.

HUNERICUS. Hunericus, Wandalorum rex, quomodo in orthodoxos sævierit, XXI, 200. 2. Illius Africanam Ecclesiam devastantis adventus multis portentis præsignificalus est, XII. 554, 2. Christianos Afros rebaptizari ab Arianis jubebat, rebaplizalisque suum chirographum dabat, 570, 1. Ejus castigatio, pœna el feralis intentus, II, 322, 1; XI, 593,2; XXI, 200, 2. A dæmono correptus, propriis se morsibus laniavit, XU, 774, 1 A vermibus scatentibus o toto corpore corrosus expiravit, 176. 2,

HUNGARI. Hungari ab aratro prosiliunt ad arma, IV, 239, i. Hungaroruni laus ob invocatum nomen Jesu ante conflictum, III, 162, 1. Hungari ad nomen beat® Virginis suppliciter caput inclinant, V, 213, 2. Hungari Breiiiensem Ecclesiam vastantes quum graviter a Deo puniti. XI, 594, I, 2.

HUNGARIA. Hungari® regis inauguratio quo ritu peragatur, XXI, 33, 1. Hungaria regnum beatæ Virginis appellala, V, 213, 2. Hungaria) pars tertia ad sacerdotes spectat, XI, 710, 2.

HUNNI. Hunnorum irrupliones in Romanum imperium præsignavil cometes. XII, 653, 2. Hunni, Alani, Gothi, Wandali, ot modo Turee, quasi eruca), locusta', bruchici rubigo sibi ordine succedentes, orbem Christianum depopulati sunl, et etiamnum depopulantur, XHI, 486, i. Hunni foedifragi quas pœnas dederint. XII, 271, 1. 2.

HUR. Hur avus Besoleol aurifabri quis fuerit, I, 719. I.

¡IUS. Hus, patria Jobi, ubi sita, ot qualis. *Job,* 3, 1,1 (ITde Job). Hus terra est regio Arabi® et Idumææ, aut certo ei confinis, XII, 195, 2; 419. 2.

HYACINTHUS. *Hyacinthus flos.* Hyacinthus flos undo maculosas notas habeat, cl undo nomen. XXI, 395, 2. Ejus vires, 396, 1. Hyacinthus flos duas habet in se litteras, A. J ; an in eum sil conversus Ajax, XII, 6Q9, 1. 2. Hyacinthus Hos Ina significai,!, 633, I.Quid tropologice significet,*ibid*

2° *Hyacinthinus color.* Hyacinthus color es regum color ut gestamen. IX, 215, 1. XII, 609, 2 Est color cœlestis et regius, XIX, 55, 1 ; 431. 2. Hyacinthina tunica Christi quid denotet, XXI, 30, I. Hyacinthinus Ecclesiæ calceus cur sit. XIX, 55, 1.

3* *Hyacinthus gemma.* Hyacinthus gemma qualis sil, variæ ejus species, colores, discrimen hodiernorum a prisas, XXf,395, i. Priscorum dotes, natura, vires, *ibid,* et seq. Hyacinthus gemma an amorem conciliet, V, 530, 1, 2. Hyacinthi moderni sunt chrysolithi, VIif, 129, I.

HYACINTHUS (S.). S. Hyacinthus in coelum a beata Virgine, ipso su® assumptionis die ducitur, VIII, 57, Í

HYADES. Hyades steli® dicuntur ab Gcr», quod pluvias adducant, V, 96. <. Hyades steli® symbolum sunl doctorum et paedicatorum, X. 179, 1.1; *Job,* 225. 2.

HYÆNA. !• Hyæna species lupi est, vel lupo affinis, ipsa describitur, IX, 398. 2; XIV, 208. Î. Noctu predas exercet, XIV. 208. 2. Ilyæfia Arabica qualis sit, 208, 2 et seq. Hyæna esto proprie non sit lupus, ad lupos tamen refertur, *ibid* Est lupo similis, an vocetur lupus vespertinus, *ibid.* Hyæna Pactionem servàvit. et circumfinxit XIII» 82. 1. Hyænæ astutia, VI. 377, 1, 1.

Hyæna adulatorum est typus, VI, Î41, 1. Hyæn® assitnilatur Jerusalem. XH, 108. 2.

HYANTIIIINUS COLOR. Ilyanthinus color fuil olim impudicarum, modo est conjugatarum, XI, 141, i.

HYBL.EÜM MEL. Ilyblanim met el apes hybkca' undo dicantur, XVII, 440, t. Hyblæi mellis præslantia. VI. 231, I.

HYBRIDES. Hybrides quæ sint animalia, etan a Deo create, I, 67,1.

HYDRA. HYDRUS. Hydra serpens erat inultorum capitum, quem per ignem Hercules expugnavil. IX, 221, 1, 2. An fuerit draco septem capitum, XXI, 241, 2. Hydrus serpens crocodilum interficiens, symbolum est resurrectionis Christi el nosti \Iil. 661, 2.

I1YDRAKG1RUM. Hydmrgiri origo, V, 297, Í. Hydrargirum quam venenosum sit. XX, 154. 2. Hydrargimm eplissimum est resurrectionis symbolum. XH, 758. 1.

HYDRIA. Hydria» unde dictæ. cur eis sit usus Christus in faciendo miraculo m Cana, X\ 1.330,1. Quid sex illæ mystico denotent, *ibid.* Earum mensura, *ibid.*

Hydria quæ conteratur super fontem, quid, VII, 399/h

HYDROPICUS, HYDROPS. 1◇ Hydrops qualis sit morbus, XVI, 193, i. 2. Ejus causa, effectus, remedia, curalio. VI, 444. 2; XVI, 194. 1, t.

Hydropici cujusdam inexpoctata curatio, XVI, 194, 2. Hydropicus a Christo sanatus an fuerit 1

Phariaco Christum invitante etiam invitatus el quare, 193, 2. Sanatus est contactu manus ejus, <94, 1 Non audebat ab eo remedium petere propter sabbatum, *ibid.*

2* Hydrops spiritualis quis sit, XVI, 194, 1. Hydropicus avari est symboium, VI, 444, 1, 2; IX, **414.** 2, NIX 515,2.

HYMENÆÜS. Hymenæus resurrectionem negavit, XVIII. 401, 2; XIX, 289, 2.

HYMNUS. I0 *Hymnorum usus apud antiquos idololalras.* Hymni deorum olim in conviviis canebantur. XIII, 598, 2. Hymni canebantur in honorem Bacchi et aliorum deorum in mensa, X, **<49,** 1. *2-*

2° *Hymnorum sacrorum in honorem veri Dei historia, origo, usus.* Hymnum suum tres pueri media in fornace composuerunt, XIII, 47, 1. Hymnus quem post cœnam Christus dixerit, XV, 562. 2 et seq. Hymnus a Christo decantatus an fuerit ante ultimum sermonem, an post eum, XVI, 605, 1, 2.

Hymnus a psalmo quomodo differat, XVIII, 659,1. Hymnodia Dei quintuplex,XXI,179.1. Hymnus omnipotentiae Dei, X, 424, 1. Hymni tres laudis SS. Trinitatis, XI, 173, 2; 174, 1 ; 175. 1, 2. Hymnus trisagius unde originem habeat. 173, 1. An hymnorum cœlestium harmoniam in raptu suo audierit Apostolus, XVIII, 202, 2. Hymnus solis S. Francisa, X, 390, 1. Hymnorum responsoriorum in Ecclesia quæ sit origo, XXI, III, 2. Hymnum *Regina cali, talare,* an beatæ Virginis accinuerunt angeli Romee, IV, 377, i.

Hymnos antelucanos Christo canebant prisci Christiani, II, 428, 1. 2; XVIII, 395, 1. Prisci Christiani Christum imitantes post cœnam hymnos canebant, XV, 563, 1 ; XVII. 110, 1. Hymnos Christo nascenti et resurgenti canit totus populus In Germania, X, 543, 2.

HYPALLAGE. Hypallage figura in sacra Scriptura sæpe occurrit, I, 31, 1 ; XVIII, 30. 2.

HYPANIS. Hypanis fluminis natura, XII,594.1 Hypanis fluvius voluptatis est symbolum, V, 418,2.

HYPERASPITES. Hyperaspites quid proprie sit, X, 203.1.

HYPERBATA. Hyperbatis cur abundet Paulus, XVUI. 29, 2; XIX, 370, 2 et seq. Hyperbata in *Apocalypsi* sunl frequentia, XXI, 288, I.

HYPERBOLE. Hyperbole S. Joannis quoad libros scribendos do Christo, XVI, 653, 1, 2.

HYPERBOREI. Hyperborei quidam an sint, XII, **20.** 1

HYPERDUL1A. Hyperdulue cultus beatæ Virgin» defertur, XVI, 37, 2. Hyperdulia beatæ Virgini debita omnes honores sanctis et angelis debitos transcendit, VI. 525, 2.

11YPERI VERTIGO. *Hyperi vertigo* proverbium quid significet, VI, 207, 1. %

HYPERICON. Hypencon dæmoms actionem et **vexaUuncm** ioiriogit, IV, 293, 1 ; 298, i

HYPOCRISIS, HYPOCRITA. I® Ht pocr isis natura bt pr opr iet at es. — I® *Hypocrisis quid, Job,* 211, I et 2 . *Sic vix omnium qui obliviscuntur Deum, et spes hypocritas peribit.* Est genus quoddam simulationis et vitium, quo quis, fictis el adscititiis operibus callido artificio usurpatis ad sanctimoniam in hominum luce oculisque ponen» dam, famam sibi el nominis existimationem aucupatur, *ibid.* Ejus descriptio, XV, 482, 1 : *Cum ergo facis eleemosynam, noli tuba canere ante te, sicut hypocritas faciunt in synagogis el in vicis, ul honorificentur ab hominibus.* Hypocrita est duplici cordo et animo, IX, 103, 2 : *Va duplici corde et labiis scelestis ;* XII, 584, 1 : *El dabo eis cor unum, el spiritum novum tribuam in visceribus eorum; XV,* 182, I ; XX, 44, 2 : Vir *duplex animo inconstans est in omnibus viis suis.* Est plenus dolo, IX, 540, 1 : *Est qui nequiter humiliat se, et interiora ejus plena sunt dolo.* Hypocrita quomodo dignoscatur, 541, 2 : *El est qui se nimium submittit a multa humilitate; et esi qui inclinat faciem suam, et fingit se non videre quod ignoratum est ; et si ab imbecillitate virium veletur peccare, si invenerit tempus malefaciendi, malefaciet.* Hypocrisis signa, VI, 321, <, 2 : *Labiis suis inlelligilur inimicus, cum in corde tractaverit dolos. Quando submiserit vocem suam, ne credideris ei ; quoniam septem nequitia sunt in corde illius.* Hypocrita sæpe impium denotat, XV, 522, 2 : *Veniet Dominus servi illius in die qua non sperat, et hora qua ignorat; et dividet eum, partemque ejus cum hypocritis ponet.* Hypocrita est impius et iniquus, *Job,* 533, 2 : *Sil ut impius, inimicus meus, el adversarius meus quasi iniquus.* Est futilis et stultus. *Job,* 211, 2 : *Non ci placebit vecordia sua, et sicut tela aranearum fiducia ejus.* Est falsus doctor, XV, 212, 2: *Non potest arbor bona malos fructus facere ; neque arbor mala bonos (ructus facere.* Hypocrita aliam el aliam personam induens est velut histrio, IX, 85, 2 : *Ne fueris hypocrita in conspectu hominum,* XV, 182, I.

Hypocrisis potentium, VII, 295, 1. Hypocritica pietas, XI, 676, I, 2. Hypocrisis hæreticorum, XXL 201, 2.

2® *Hypocrisis proprietates,* IX, 672, 1 : *Tres species odivit anima mea. et aggravor valde anima illorum; pauperem superbum, divitem mendacem, senem fatuum cl insensatum.* Ejus emblema et proprietas, XVII, 109, 2. Hypocritarum mores, V, 164, 1 : *Homo apostata, vir inutilis, graditur ore perverso; annuit oculis, terit pede, digito loquitur. Pravo corde machinatur malum, et omni tempore jurgia seminat.* Ovis est habitu, astutia vulpes, IX, 105, 2 el seq. Mystice est testis mendax, V, 430, 2 : *Liberat animas testis fidelis; et profert mendacia versipellis.* Hypocrisis est tropologice vestis peregrina, XIV, 277, 2 : *Visitabo super principes et super filios regis, et super omnes qui induti sunl veste peregrina.* Sunl sepulcra

dealbata, XVII. 394, i : *Percutiet te Deui, paries dealbate.* Hypocrita sibi sanctimoniam vindicat, VI, >38, 1 : *Generatio qux sibi munda videtur, et tamen non est lota a sordibus suis.* Hypocrita Deo servit in prosperis, in adversis praevaricatur, X, 165, 2: *Sapiens non odit mandata ct justitias, et non illidetur quasi in procella navis.* Hypotritæ oro præferunl amicitiam, callide celant odium, V, 293, 2 : *Abscondunt odium labia mendacia; qui profert contumeliam, insipiens est.* Amicitiam simulando, annuunt oculo, 286,1 : *Qui annuit oculo, dabit dolorem.* Hypocrita ficte laudat, VI, 344, 1 : *Qui benedicit proximo suo voce grandi, de nocte consurgens, maledicenti similis erit.*

3° *Hypocrita quibus similes.* Sunt Belo Babylonio similes, XIII, 191, 1. Sunt culmus germen non habens, 395, i : *Culmus stans non est in eo, germen non faciet farinam.* Lamiæ sunt, XII, 409, 2. Vulpes sunl, cur, 590, 1, 2: *Quasi vulpes in desertis, prophetx tui, Israel, erant.* Hypocritæ symbolum est struthio, IX, 85, 2. Item talpa et mulus, 86, 1. Scirpo comparatur, *Job,* 211, 2: *Numquid virere potest scirpus absque humore, aut crescere carectum sine aqua ?* 213,2 : *Humectas videtur antequam veniat sol, et in ortu suo germen ejus egredietur.* Sterquilinio similis est. 422, 1 : *Quasi sterquilinium in fine perdetur, el qui cum viderant, dicent: Ubi est?* Hypocritæ an per equum pallidum Joanni visum repnesentantur, XXI, 145, 4.

II. Hypocrisis crimen. — Est iniquitas maxima, *Job,* 1. Hypocrisis morum fugienda, XX, 385, l : *Non quasi dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex animo.* De hypocrisi apophlhegmaln varia, II, 67, 2 et seq. Hypocriseos squamæ auferendae sunt, XVII, 219, 2.

III. Hypocrisis quam noxia et perniciosa. — I0 *Noxia est aliis.* Hypocritæ fellei sunl, XVII, 202, l : *In felle enim amaritudinis el obligatione iniquitatis video te esse.* Insidiantur laboribus operantium, V, 158, 1. Hypocrisis est aperto odio deterior, V, 294, 2. Illorum regimen est pœna peccantium, *Job,* 663, 1, 2.

2® *Perniciosa ipsi hypocrita.* Hypocrisis a Deo alienat, *Job,* 214, 2: Si *absorbuerit eum de loco suo, negabit eum et dicet; Non novi (e.* Hypocrisis omnem veritatem, voramque justitiam et virtutem elidii, IX, 85, 2. Est pestis el linea sanctitatis, *Job,* 211, 2. Hypocritæ quam multos viliorum greges alant, XIV, 295, 2. Hypocrita sine fructu laborat, *Job,* 213, I : *Inniletur super domum suam, el non stabit, fulciet eam, et non consurget;* 741, 1, 2. Est diaboli martyr, 211, 2. Non habet fiduciam orandi, 536, 1 : /luf *poterit in Omnipotente delectari, et invocare Deum omni tempore?* 681, 1 : *Simulatores el callidi provocant iram Dei, neque clamabunt cum vineti fuerint.* Congregatio hypocritæ sterilis, 351, 1. Hypocrisis vanitas, VII, 295, 1 : Ftrfi *impios sepultos, qui etiam dum adhuc viverent, in loco sancio eroni, et laudabantur in civitate quasi justorum operum, sed el hoc vanitas est.* Hypocrita in se fragilis est, VI, 350, 1 ; *Quomodo* si *argento sordido ornare velis vas fictile, sic labia tumentia cum pessimo corde sociata.*

Hypocritæ mortem habent infelicem, *Job,* 681,1. Hic et in futuro sæculo miseri. 535, 1 : *Numquid audiet Deus clamorem ejus cum venerit super eum angustia* ? Operibus suis torquentur, 423,1,2: *Filii ejus alterentur egestate, el manus illius reddent ei dolorem suum.* In hypocritas cur ita sævial Deus, XX, 275, 1. Dum homines decipiunt, interponunt Deum ipsum Unquam sceleris mediatorem, *ibid.* Eos Deus delegit, IX, 86, 1, 2 : *Allende in iths, ne farle cadas, el adducas ansmx lux inhonorationem; ct revelet Deus absconsa sua, et in medio synagogx elidat te; quoniam accessisti maligne ad Dominum, et cor tuum plenum est dolo el fallacia.*

HYPOSTASIS. Hypostasis divina Christi omni natura humana major et potentior est, XVI, 479, 4. Ea humanitatem sanclificavit, 481, 4 (Fide Christus, Incarnatio).

HYPOTYPOSIS. Hypolyposis quæ sil figura, XIX, 279, 1.

HYPPOLITüS. Hyppolilus Phædræ noverca commisceri noluit, XVIII, 285, 1.

HYPPOLITÜS (S.). S. Hjppolilus ob doctrinam creatus episcopus Portuensis el statua marmorea donatus, et capitis damnatus, XXI, 1, \. *Apocalypsin* interpretatus est, *ibid.* Ejus elogium, non est idem cum B. Nonno. 66, 1.

HYPSICRAT EA. Hypsicratæa quantopere conjugem dilexerit, I, 94, 2.

HYRCANUS. Hyrcanus. Simonis Nachabæi filius, Idumæos ad circumcisionem compulit, XIV, 540, 1 ; 554, 2. Josephus narrat eum e Davidis sepulcro tria talentorum millia extraxisse, XII, 73,1. Cum Arislobulo de pontificatu cl principatu decertans in causa fuit, cur cum suis a Romann subactus sit, XIV, 486, 2 ; 49G, I.

HYSSOPUS. Hyssopus herba describitur, XV, 630, I. In lustrationibus Hebraicis adhiberi solita, 1, 628, i, 2 ; XIX, 443, 1, 2. Ejus vires et potentia, XV, 630, 2. Ejus usus in inundatione leprosorum. *ibid.* Huic circumpositum fuit acetum quod Christo propinatum, *ibid.* Hyssopus est charitatis el humilitatis symbolum, I, *628,2; XIX, 443,1.2

HYSTEROLOGIA. Ilysterologia in Jeremia crebra est, XII, 259, 2. Ilysterologia mortis Ebæ et Henoch in *Apocalysi,* XXI, 221, 2. Rara esi iu ea hysterologia, 9, 1 ; 278, 2.

I

IBERI. Iberi a Thubal orti sunt, I, !65, 1 Iteri aquilonares juxta Pontum sunt Thubal, XII, 766,2. Eorum fines el situs describuntur, *ibid.* Iberi Hispanici quomodo ad Deum conversi, XX, 298, 2.

IDICUS. Ibici poet® percussores gruam indicio Jeprehensi, II, 473, 2 cl seq.; VI, 381,1;

IBIS. Ibis qualis sil avis, II, 66, I. De hac avo Solini fabula, 66, 2. Ibis in Ægypto solum repentur, XIII, 438, 2. Ejus descriptio, *ibid.* Triquetram formam habet in rostro et in incessu, *ibid.* Erat sacra Mercurio, erat cordis symbolum; cordi miro confert, duas drachmas ponderat, æquo ac cor pueri recens nati. *ibid.* Ibicum natura et mores, ¿>6,732, I. Ibis lu: n non apparente non comedit, XIV, 269, 2. Ibis usum clysteris docuit, hinc sa* r.italis est symbolum, XIII, 438, 2. Serpentoni inimica est, *ibid.* Ibis in senio odorata est, IX, 268, . t ,3 ' t r '

ICHNEUMON. Ichneumon pestis crocodili ancipiti XI. 193. 2.

ICONOCLASMÜS, ICONOMACHI. Iconoclasmus csl abominatio desolationis, XIII, 434,'U Iconomachi bæresim suam o Scriptura confirmarunt. XVIII, 454, t (Fide Imaginum cultus).

ICTEIUSMUS, ICTERUS. Icterismus morbus est regius, XIII, 571, 1.

Icterus si spectetur, ictericos sanat, V, 262,1, 2; XX, 307, 1.

IDEA. I0 *Idea in Deo.* Idem in mente divina quid sint, XII, 5Í8. i : *Et vidi, et ecce manus missa ad me, in qua eral involutus liber.* Ideæ in Deo sunt ordinatissimæ, V, 228, 1 : *Ab aleno ordinata sum, 'I ex antiquis antequam lerra fiord.* Ide® divin» res omnes repræsenlant. *Psalm.* II. 419, I : *Imperfectum meum viderunt oculi lui, d in libro tuo omnes scribentur ; dies formabuntur, d nemo in eis.* Ide® omnium nostrum, juxta quas conditi sumus, proprie in Deo sunt, XVII, 332, 2 : *In ipso enim vivimus, movemur ct sumus.* Plato suam opinionem do ideis a Moyse accepit, I. 653, 1 : *Inspice, d fac secundum exemplar quod tibi in monte monstratum est.*

2® *Idea in homine.* Idea hominis an communicetur cuivis homini in particulari, eique communicet esse hominis, XVIII, 640, 2 : *Induite novum hominem qui secundum Deum creatus est in justitia el sanctitate veritatis.*

Idea Cherubim, currus et solii Dei quater in Scriptura iteratur, XII. 496, 1, 2 et seqq. Idea perfect® reipublicæ Judaic® ab Ezechiele describitor, non quæ fuerit, sed quæ esse debuit, 858. i, 2. Idea urbis et terra æquo ac templi Ezcbieli proposita, quare a Zorobabele et Judæis Babylone redeuntibus non fuerit opero piane completa, 840, 1 ; 842, i.

IDIOMA. Idiomato vulgari cur non dicantor divina officia, XVIII,801, 2.

IDIOMATA. Idiomatum natura divin® ct human® communicatio facta est in persona Christi, XVI, 306, 1, 2 (Fidi Incarnatio, Jesus Christus). Idiomatum communicatio inter Christum ot Ecclesiam, XVIII, 633, 4.

IDIOTA. Idiot® qui proprio sint, XVII, 129, 1. Idiota Paulo quis sit, XVIII, 391, 4. Proprio est quivis o plebe, *ibid.*

IDIOTISMUS. Idiotismus S. Joannis, XVI, 289,1 et seqq.; 290, 2.

IDITHUN. Idithun quis fuerit, *Psalm.* I, 249, *in litui.*

IDOLIA. Idolia prisca erant quasi cauponæ, XXI, 325, L

IDOLOLATRA, IDOLOLATRIA, IDOLUM. L Quin SIT IDOLUM ET QUOMODO VOCETUR IN SCRIptura. — I0 *Quid sit proprie idolum,* II, 411,1; XVIII, 52, 1; 325. 4. Idolum csl imago falsi Dei, VIII, 555, 2. Idola sunt imago rei fais®, XX, 626.1. Falso sic vocatur omne simulacrum numen aliquod representaos, XVIII, 325, 2. Error Honrici Stephani et Joannis Scapili®, dum in suis loxicis asserunt idolum apud scriptores ecclesiasticos vocari omne simulacrum, numen aliquod reprasentans quod honore et cultu dignamur, II, 411, 1. Sed proprie est imago Dei, qui quidem habetur Deus, et non est revera, *ibid.* Cum imagine non est confundendum, *ibid* Idolorum et veri Dei discrimen, XI, 558, 2. Nil habentInuminis, 516, 2. Idolum esi numen el deus mendax, XIII, 377, 1. Est idea et phantasia artificis, 455, 1.

'P>Quômodo vocetur in Scriptura. Cur Hebræis idola dicantor *Elilim* quintuplici etymo, II, 120, 1. Idola dicuntor *Haminonim,* a Jovo Hammonio, XII, 546, 2. Ea anlunomastico vocantur eiroros, X, 557, I. Idola cur animam babero dicantor, XI, 563.1. Angeli quomodo diei queant idola,XIX, 94,1.

II® IuOLOLATULE INITIUM, PROGRESSUS ET DEFLUXUS. — An idola fuerint nuto diluvium, VIH, 504, 1. 2. Quando illa cœp.orunt, 503, 2. Idololatria oœpit mox a diluvio, 566, 1. Ea ante Abnibanium viguit, VI, 437, 2. Idololatria fuit ante idola, ibid. Synopbanus primum filio idolum fecil, 567, i. Idolum publicum Ninus primus patri erexit, 566, i, 2. Olim per totum orbem invaluit idololatria, XX, 622, 2; 625, 2. Dii Græcoruin cl Latinorum vixere sub tempora belli Trojani, VIH, 568, 1. /Egyptii bestiolas coluerunk iisdemquoin genero, non specie puniti, 517, 1.

Idololatria Israelis, XII, 014,1, Î; 667, 2; 673,2, In eam inciderunt Judæi, etiam in Ægypto, II, IH, L Ba an coluerint in deserto, XIII, 589, i. Idololatriæ Israelis auctor fuit Jeroboam, X, 500, I. 'dola quam frequentia in Judina, XII, 97, 2. Idola invecta sunt in templum ob Aohaz, XI, 245, 1. Ipsis Judæi «edificabant domus et templa , enquo in basi collocabant, ut ab omnibus viderentur el colerentur, XIV, 42 2, 2. Idololal"* e tollenda) causa missi Prophétie, XI, 62, I, 2. Idololatriam arguere jst argumentum Minorum Prophetarum, XIII, 219, 1. Idolum positum in templo a Pilato tempore Christi an sit abominatio desolationis, XIII, 131,4. Lióla non coluerunt Judæi post captivitatem Babylonicam, XIII, 612, 1. Ea coluero aliqui Judæi tempore Christi, XI, 763, 2.

Idola pauperes c ligno fabricabant, X. 114, 2. Idola olim fabricata ex mercede meretricum, XIV, 69, 1. Cur ore patulo elformentnr, XI, ¿23, 1. Idola dantia oracula habebant os altum et patulum, XHI, 90, 2. idola colore rubeo lingebantur, cur, VIII, 553, 1.

Quomodo colerentur, XX, 626, 2. En omnes ethnici coluero, etiam philosophi, XVIII, 49, 1; 527, 2. Earum adoratores apud Gentiles triplices erani, XII, 465, 1. Idoli nomen inscribebatur acro in qua ei sacrificabatur, XII, 137, 2. Item ejus imago ex collo gestabatur in gomma vel tabula, *ibid.* Idololatra.' in collibus et silvis sub arboribus idolis suis immolabant, XII. 31, 2. In suis sac rificiis ct festis epulari ct polare, et inter præsenles vinum distribuero solebant, XIII, 326, 2. Idola comcshaUonibus et libidinibus culabantur, V, 69, 1. An ipsis colabantur dæmones, XX. 626, 1. An Gentiles in idolo adoraverunt Deum verum, VIII, 555, :

Idololatria cum idolis pncdicatioue Evangeli! defluxit, XI, 738, 1. Ejus excidium ubique peractum est per Christum ejusque Apostolos, XIV, 29J, I; 518, I. Idololatria mundi eversa, pullulavit fortiludo credentium, XII, 718, 2. Idololatria in fine mundi renascatur, sed eam postea veniens Antichristus evertet, volens adorari ipso ut Deus, XXI, Î12, 2; -29. 2.

III. Idololatria causa bt origo, VIII, 544, 1; 568, 1. Unde instituta füit, XII, 462, 1, 2. Provenit ex parle ab opum nimietate, VI, 435. I, 2. i\d idololatriam libido viam sternit, XXI, 276, 2. Figulus, idololatria) causa efficiens. VIII, 579, 2 et seq.

IV. Idolorumet idololatria vanitas et stul-nn\. — Idolum hebraico vocatur *vanitas,* XVIII, S25, 1. Idolorum vanitas et nihilum indicatur, III, 329, I ; VI, 432, 1 ; XII, 460, 2 et seqq.; *Psalm.* II. 71, 1, 2. Idoli vanitas et foeditas, XIII, 331, I, 2. Vocantur res vame, leviculæ, ludiera), deicidi, et dii leviculi, 614, 1. Idolum mœstum consolari noquit, *Job,* ¿98, 1. Sunt plorumquo muta et amentia, XI, 516, 2. Idola vani sunt dii ol vanus faciunUuos cultores, XII, 26, 1. Dupliciter vana sunt, XII, 90, I, 2; 91, 1, 2; 92, 1, 2; 93, 1. Sunt cisterme dissipane, 28, 1. Cur vocentur lalpæ et vespertiliones, XI, 130, 1. Idololatria vero stolida est. XX, 667, 2, Idololatra) sunt stupidi et trunci, suntidolis suis similes.

V. Idololatria quantum caiMPN. — Idololatria maximum peccatum, III, 147. I; X. 5Î«X 2. Idololatra* quomodo Deum blasphement, XI, 167, 2 seq. In Ih?o divinitatis nrrogjnliam carpunt, sua vero idola laudant, iisque suam prosperitatem ascribunt, 747, 2. Injusta quomodo dicantur idola 517, 1. Cur vocentur D û amaritudines, XHI, 453,1. Idololatria est quoddam spingale stuprum el fornicutio, X, 475, I; XII. 28,2; 30, J; 357, 2; 358, 1; 3^8, 2. Cur vocolur animæ fornicatio *el* ndullcrimn, 1.745, 1, 1;II, Ut, I; XI, 667, I, t XV, 311, 1; XVI, 4H, 1 ; XM, 310, 2. idotolatr.n sunt m yrctricts tropologie»?, XIV. 691, 2. Ido'a cur vocent Debra i abominationes, XIII, 156, 1. Sutil revera abominationes, XII, 543, I, 2. DieUntur stercora ct sordes, XII, 534, 2; 516, 2; 632, 2; XIII, 358, I; XIV, 81,1; 456, f. iHofis spiritus immundi assident, X\ III. 34i, 2.

Idololatria irrideturct reprehenditur, XI, 500,1,2 Idola votat Deus, non imagines, conti » Calvinum. XI, 128, 1. Eam cur Joannes vetuerit» XX, 615. 2. Adrianus simulalionorti exlrinsecam idololatrae male permitlil, IV, 27, I ; 46. 2. Idolorum (urtum ohm Judæis vetitum. IV. 533» 2: 534, 1. Cum ido-!o|alris fædus inire, quando licitum, quando non, 452, I. Eorum destructores non omnes sunt martyres XX, 626, i.

Idololatria omnis sceleris est cansa, VIII, 563, 1; 572, I. Est profundissima scelerum fovea. XIVf 461, 2. Est libidinis el obscœnilatis causa, XVIII, 54, 1. Quæ vilia ex ea nascantur, XII, 55, i.

VI. Idololatrias punitio: Idololatra non divinam. sed suam gloriam perdii, *Job.* 570, I. ïdo'olalrarum spes inter mortuos est, \ 111, 550, I. Idolum vocatur laboret dolor, quia laboris ct doluris causa, XIII, 356, I. Idola vocantur errores et angustile, XI. 538, I. Idola vocantur hostes et tyranni quando eorum retibus obsecundant Idolotatnv. XII, 648, 1.

VII. Idololvtria spiritualis. — idololatri spiritualis quadruplex est, XII, 563, 2. Idolum es cupiditas, VIII, 335, 2. Idolum superbi est honor avari pecunia, gulosi venter, obscœni «amasia, hæretici, hæresis, XII, 559, 2. Idolum est hæresis. XI, 667, 1, 2. Idolum zeli quid, XII. 559, 1. Idola scelerum relinquere signum cSt vehe pœnilenliæ. Tentalioiii, id est idolo resistendum, VIH, 569, J el sw|. Exempla, 570, I.

IDOLOTHYTA. Quid sint idolothyta et unde dk cautur, X\ 111, 323, I. Idolothyta in deorum cultum comodebanlur, Xt 359, i, 2. Idolothyta a<l macellum minebantur, XVIII, 349, 1. Ea vetuere Apostoli, XVII, 30¿, 1; XVIII, 823, I. Iis qhomudo

▼esci illicitum, quomodo licitum, *ibid.* et seqq. ; 349, 2. Idolothytis per se vesci licet, sed olim ob varias causas non licebat, XXI, 58, 2. Iis licet vesci materialiter, per accidens tamen non licet. XVIII, 348, i. Iis abstinendum ubi scandalum est, et praesertim in idoliis, XVIII, 324, 2; 326, I, 2. Eis Catholicos vesci jussit Julianus, 323, I, 2. Ea comedentes, accedentes deinde ad Eucharistiam, a Deo puniti, 347, 2. Illa qui comedunt, sacrificii idolatria participes fiunt, 347, i; 348,1.

IDUMÆA. Idumea dicta a parento suo rufo Edom, ab eodem piloso Seir, XI, 333, I; XIV, J48, 1. Edom quid significet, 730, 2. Unde dicta etiam Theman, XIV, 248,1. Sita est in montibus, el tota montosa est, XII, 311, 1; XIV, 554, 1 ; XVIII, 556, 2. Ejus metropolis Bosra, XII, 310, 2.

Idumæa perpetuo fuit æmula et hostis populi Dei, XIII, 527, 2 ; 644, 2 ; XIV, 146, 2. Quomodo ab eodem attrita, XIII, 644, 2; XIV, 2, 2. Quomodo eam conciderit Deus, XII, 311, 1. Idumææ excidium per Çhaldæos et Nabuchodonosorem factum est, XII, 748, 2. Post captivitatem deserta ct desolata mansit, XJV, 554, i. Postea unde homines in ea propagata sunt, *ibid.*

IDUMÆI. !• Idumaei quando et a quo jussi circumcisionem accipere, XIV, 16,2 ; 540, 1 ; 554,2 ; 555.1. Circumcisi erant non ex lege, sed sponte, I, 284.1, 2. Eos verisimile est non solitos circumcidi, XII, 87, 1, 2. Apud eos viguit sapientia, XIV, 40, 2. Quomodo veram sapientiam ignorarmi, XII, 442, 1. Cur in scissuris petrarum et cavernis habitabant, XII, 310, 1.

2° Idumæi primi habuere duces , mox reges, deinde iterum duces, IV, 95, 2. Regnum Idumææ non fuit hæredilarium, *ibid.* Job secundus rex fuit Idumææ, *ibid.*

3® Idumæi et Israeli!® quomodo sint fratres, et tamen hos exosos habuere illi, et cur, XIII, 544, 1. Judæorum fuerunt adversarii et antagonista^ XII, 748, i. Imo eorum acerrimi et perpetui hostes, XI, 450, 4. Cur dicantur a Propheta unicornes et tauri, 450, 2. Non sunt Romani, ul perperam Judæi interpretantur, XI, 450, 2; XIV, 5, 1. Judæos in vitia pertraxere, et afflictos deseruere, XII, 354, 1, 2. Quare infensi essent Israelitis, X, 447, 1. Sunl typus Judæorum modernorum X, 548,1. Idumæi designant iracundos, XIII, 548,1. Chaldaeis sejungentes Judæos afflixerunt el excinderunt, XII, 748, 1. Erant tamen eorum affines, 750, 2 et seq.

4° Idumæoruro excidii a Chaldaeis quæ fuerit causa, XIV, 5, 2,2. A Chaldæis excisi quia cladem Judæorum irriserant, XII, 419, 2. Hos adjuverunt in exscindenda Jerusalem, et ideo excisi sunl, XIV, 5, 1,2. Quando eos Chaldaei invaserint, *ibid.* Cur se invictos putarent, 7, 2. Quomodo penitus a Chaldæis expoliati et victi sunt, 9, 2; 11,2. Non plane ab eis excisi sunl, 11, i. Idumæi in captivitate Babylonica manserunt, XIV, 554, 1, 2. In captivitatem a Chaldæis, abducti, Deo permittente, in patriam non sunt reversi, XVIII, 163, 1. Præ Jacobæis, clianr ante peccata, neglecti a Deo fuerunt, postea tamen proprie non sunt derelicti, 162, 2. An plane perierint, XIV, 554, 2.

5° Idumæi transfigurati in Ammonites oppugnant Judam, IV, 167, 1. Idumæi invadere volentes fratres suos Judæos, vocabant se Ammonites, cur, 326, 1. Idumæi, perpetui Judæorum hostes, a Juda Machabæo cæduntur, 544, 2. Quando a Judæis sunt deleti, XII, HO, 2. Fuero deinde Judæorum servi el tributarii, XIV, 554, 2; XVIII, 161,1. Judæis a Tito obsessis venero in auxilium, XIV, 16, 1, 2; 555, 1. Ab Apostolis exculti et fidem edocti, XI, 270, 2. Quomodo evadent manus Gog et Magog Antichristi tempore, 12, 2.

IGNATIUS ANTIOCHENUS (S.). S. Ignatius, episcopus Antiochenus, Jesum vocabat amorem suum, unde Deifer el Christifer est appellatus, VIII, 16, 1 ; XII, 754, 1. Amorem suum aiebat esso crucifixum, XVIII, 553, 1 ; 579, 1. Ordo decorus in Ecclesia ei cordi fuit, XVIII, 397, 2; XIX, 84, 2. Audivit angelos alternis choris canentes, X, 172, 1. Inde psallendi ritum et chorum in Ecclesia induxit, X, 461, 1 ; XVII, 8, 2; XXI, 3, 2. Aversatus est haereticos, XX, 636, 2.

Ejus zelus el ardor ad lormenda ferenda, XI,599,2; XIV, 616, 1; XX, 330, 1. Quam ardenter Christum desideraret, XIV, 337, 1. Ad Deum incessanter suspirabat, IX, 291, 2. Quantopere ad martyrium anhelaret, XV, 275, 1 ; XIX, 12, 1. Ejus mansuetudo in injuriis, XI, 639, 2. Quam mitis fuerit agnus, XII, 101, 2. Fuit Romæ in amphitheatro leonibus objectus, XIX, 488, 2. Ejus tunc constantia, XV, 152, 2. Intrepido leones ad sui devorationem provocavit, VI, 362, 2 et seq. Mortuus est sub Trajano, XVII, 8, 2. An nomen Jesu ejus cordi aureis biteris inscriptum a morte sil repertum, XII, 754, 1. Ejus corpus Antiochiam delatum secus Daphnem scpultum, sed postea Romam fuil translatum, IV, 516, 2. Salutatione *Gralia vobii et pax* in suis epistolis usus est, XXI, 17, 1. Ejus exemplaria a Græcis fuere corrupta, XVIII, 329, 1.

IGNATIUS DE LOTOLA (S.). 1®S. *Ignalii conversio.* S. Ignatius lectis vilis sanctorum conversus. V, 209, 2; XVII, 205; 1 ; XXI, 88, 1. Multas dæmonis illusiones in studiis passus est, XVIII, 676, 1. Divinitus in éxtasi mysterium SS. Trinitatis edoctus est, Vili, 144, 1 ; XX, 34, 2.

2° *Societatem Jesu instituit.* Cum novem sociis secedens Societatem Jesu instituit, IV, 520, 2. Cur Societatem a se nominari voluit, XXI, 15, 1 Cur suos Ignatianos appellari noluerit, XVIII, 250, 2. Quare in Societate scholas instituerit, XX, 443, 1. E iribus indiciis, an in monasterio aliquo vel collegio bona esset disciplina, perspiciebat, VI, 522, 1; XI, 417, 2.

3® 5. *Jgnatii quantum in oratione studium, el erga Deum amor.* In solarium domus. ascendebat

cœlum contemplaturus, VI, 405,1. Cœlum cum lacrymis aspectabat, XVII, 62, 1. Præ dulcium Jacrymarum copia pono oculos amiserat, XVI, 54JL Totus fuit igneus, X, 503, i; 50$, 2. Saepe visus est flammam vultu evibrare, I, 747, 2. Per singulas horas se examinaro solebat, XII, 400, 1. Spiritum aquilæ cœlestis habuit, 7o/>, 748, 1.

4° *Ejus pro Dei gloriari animarum conversione scius.* Quam de Dei gloria adaugenda sollicitus esset, XVII, 227, 1 ; XX, 60$, 2. Quam animarum icio arserit, XX. 227, I. Varios modos adinvenil homines a vitiis retrahendi, VI, 108, 1, 2. Quam praxim suos docuerit mundanos convertendi. V, 560, 1. Ejus in peccantem proximum chantas, II, 122, i. Sua confessione sacerdotem impium ad confitendum induxit, II, 37, 2. Ejus in mulierculis a turpi quæslu evocandis sedulitas et studium, ct quid hanc curam velut inanem carpentibus responderit, XIII, 329, 1. Fuit efficax in concitandis hominum voluntatibus. XVIII, 218, 2.

5° *Ejus erga proximum charilas.* S. Ignatii erga œgrotos chantas, XI, 484, 2. Ejus charilas in morbido inimico visitando, IX, 255, 2. Ejus erga pecuniæ suæ compilatorem amor, XVIII, 218, 2.

6° *Ejus mansuetudo, obeditnlia.* Etsi natura holericus, iram miro perdomuit, VI, 439, 1. Ejus ìbedientia, XVII, 432, 2.

7* *Ejus castitas.* Feminas cur vitandas suaderet, X, 374, 2.

8® *Ejus mortificatio ct quantus in eo crucis amor.* Vigore animi morbos superabat, IX, 78, i. Quanti cruces et ærumnas faceret, XXI. 180, 2. Ejus in carcere gaudium, XVII, 158, 1. Quam in vinculis exultant, XVII, 422, 1, In continua vixit quasi persecutione, XV, 152, 1. Aiebat tamdiu Societatis rem bene processuram quamdiu adversis exagitaretur, XII, 127 1, 2.

9® *Quanta in eo spes in Deum.* Quid de spe in Deum senserit, XVIII, 87, 2. Ejus do spe in Deum gnomæ, XIV, 227, 1. In rebus peragendis Deo nitebatur, V, 505, 1. Spe in Deum nixus res arduas moliebatur, V, 431. 1. Ejus monitum circa prudentiam in rebus agendis, XIII, 143, 2.

10® *Ejus pradicalionis efficacitas.* Ejus sermo efficax eral, XVI, 218, 2. Publice pueris calechismum tradebat, XVI, 546, 1.

IGNATIUS AZEBEDUS. Ignatius Azebedus o Societate Jesu, a Calvinistas piratis cæsus, testatus est se cum suis pro fide Christi occumbere, XIII, 444,1,1.

IGNATIUS MARTINEZ. Ignatius Martínez, Sodelalis Jesu concionalo!*, occasiono linguæ S. Ancnini do Padua quam vidit, aliam concionandi methodum usurpavit, XII, 342, 2.

IGNAVIA, IGNAVUS (Fide Pigkr , Pigritia).

IGNIS. I. Ignis propriet it es kt usus naturalis.— Ignis nobilitas el proprietates, XIX, 511,1,2. Ignis an vivai cl vivax sil, VI, 70, 2, Ignis per dammam seso agitans, videtur vivero, IV, 297, 2. Ignis non satiatur, sed semper appetit ut ardeal, VI, 441, 2. Ignis utilitas maxima, *Job.* 546,1. Quos habeat offectus, XV, 105, 2. Quatenus hominum vitæ sil necessarius, X, 316, 1. Igne probatur auri argentique bonitas, VI, 352, 2. Ignis potentia et vis in auro confiando, XIV, 590, 1. Ignes in castris excitantur ad fallendum hostes, ¡V, 477, 1, 2. Ignis addebatur extensis in^tortura, VI, 81, 1. Ignis vocatur a poelis purpureus, cur, XIV, 178, 2.

II. Ignis usus sacer apud antiquos. — Ignem Persæ ul Deum coluerunt, cur et quomodo ei sacrificarent, II, 406, 2; IV, 502, 1; XIV, 590, 1. Templum igni fecit rex Persarum, IV, 502. 2. Per eurn gentes Deum repraesentarunt, XVIII, 511, 1. Ignis Stoicis erat pro Deo cl spiritu, XVII, 320, 2.

Ignis reges Persarum in hasta elatus instar vexilli præcedebat, XI, 571, 2. Præferri solebat regibus et principibus Assyriorum, el postea imperatoribus Romanis, aliquando in olla vel concha, IV, 322, 1; XI. 288, 1; XII, 19, 2 ; XIII, 493,1.2, 591, 2. Cur ohm regibus el imperatoribus praeferretur, I, 601, 1,2; XIV, 408, 1.

III. Ignis sacer apud Judxos. — Ignis duplex eral in alrio, sacer et profanus, II. 55, 1. Igne alieno quare usi Nadab et Abiu, *ibid.* Ignis ista alienus hæresim significat, 55. 2. Significat item cupiditatem charilati contrariam, *ibid.* Ignem alienum offerentes, quomodo a Deo puniti, *ibid.* Ignis missus a Deo hostias Aaron devoravit, et quare, 52, 1. Debebat hic ignis semper ali a sacerdotibus, *ibid.* Ita de festo dati ignis, *ibid.* De hoc igne Ile–bræorum fabula», *ibid.* Ignis hic quamdiu duravit, 52. 2. Non defecit in deserto, *ibid.* Mystice significat castitatem, *ibid.* Significat Spiritum sanctum et charitalem, ob seplemdecim rationes, 53, 1. Ignis sacer qui sacrificia prima Aaronis consumpsit, perpetuo in tabernaculo aliius est. X, 460.2; XIX, 511, 1. Ignis altaris erat perpetuus, XII, 790, 2. Ignis sacer a sacerdolibus in puteo absconditus, primitus Aaroni fuil datus, IV, 500, 1. Ignis sacer absconditus a Jeremía el Nehemia loco inventus quo fuit piscina, XVI, 372. 1. Quando missus Nchemiæ fuerit de cœlo, IX, 509, 2. Et cur Neherniæ præ ahis suis coævis, *ibid* Ignis sacer in secundo templo non defuit, XIV, 325, 2. Ignis sacer aqua non exlinguebalur, sed pascebatur et augebatur, XI, 738, 2.

IV. Ignis Dei symbolum est, item Dei voluntatis SIGNUM VEL JUSTITIÆ INSTRUMENTUM. — 1® Ignis cur Deo praeferatur, XIV, 408, 2. Ignis Deum docet, VI, 71, I. Ignis est majestatis Dei insigne el symbolum, I, 601, 1; III, 651, 1; IV, 502, 1 ; XVII, 86, 2. Ignis Dei ot angelorum aptissimum symbolum est, XVI, 181, 1. In quo sit symbolum Dei. XX, 523, 1, 2. Per ignem gentes Deum ropræsentarunt.

2* Quomodo Deus symbolice sil ignis consumens, II, 406, 2» Per ignem se Deus exhibuit in Scriptu-

ris, XIX, 510, 2. Per ignem ostendit sibi placem Abelis sacrificium, I. 115. 2; XIX. «73. 1. Idem sæpe in aliorum sacrificiis ostendit. I» i 15, 2; Iii, 538, 2: 649. 2; XIX, 473, i. Quomodo in rubo fuerit ignis el non eum combusserit, I, 452, I (Pid< Moyses), Per ignem auctorati sunt propheta?, XVII, 82, 2.

3* Igne id est peste percussi ab angelo Assyrii Jerusalem obsidentes. XI, 246, t, 2; 468, 1. Ignis o cœlo delapsus Judæos impedivit templum suum Hierosolyma* restauraro, XV, 508, I. Quis ignis in dio Domini revelandus, X Vili, 270, 2. An ignis tribulationum ut hæretici fingunt, 270, 2. Ignis conflagrationis mundi judicium præibil, XX, 476, 2 et seqq. Fjus effectus, 477, i. Erit iri noctu 482, 2. Ignis conflagrationis mundum impium comburet. IX, 452, 2. Ignis conflagrationis mundi a Christo præmittetur, ut omnem mundi concupiscentiam et peccatum perdat, XIII. 466, 2. Isto ignis judicii extremi symbolum, XI, 763. I. Quis ignis sæviet tam in mundi conflagratione quam in inferno contra reprobos, XVHI, 271, 2; XIX, 461. 2 Ignis potest cœlos Corrumpere, quo sensu, XI, i 49, I Ignis non potest agere in cœlos, XX, 484. 1. Quinam hoc igne interituri sunt, XIX, 145, 1. Quis ignis Christo assidet in judicio particulari, XVIII, 273, 1. Quomodo per ignem salvus quis erit, 272, 2. Quomodo uniuscujusque opus igni probari dicatur, *ibid.*

4° *Ignis inferni {Vide* Infernus).

V. Ignis varia acceptiones symdolica. — I0 Ignis symbolum est amoris carnalis et libidinis, V, 175, 2; X, 553, 1 ; XX, 685, 2. Symbolum est mulieris. X, 370, 2. Ignis in sinu quid sit, V, 175, 2. Ignem libidinis qui vicerit, facile corporeum ignem vincet, 173. 2. Ignis symbolum est ambitionis el ambitiosi, VI, 445, I. Item avaritia?, 445, 2; 446,1. Ignis symbolum est iræ, X, 54, 1. Ignis nomino peccata indicantur, XII, 552, 1, 2. Ignis imago est Apostolorum, XVII, 31.1, 2.

2* Ignis, Scripturæ phrasi capitur pro supplicio, excidio et strage, XIII, 541, 2; 544, 1 ; XIV,326, 2. Ignis nomino vocatur extrema et acerrima pernicies. XII, 601, 1. Ignis sumitur sæpe pro acri dolore et cruciatu, X, 553, 1. Ignis in visione prima Ezecbielis quid significet, XII, 497, 2. Designat Dei punitionem, et urbis ac templi inflammationem, 478, 1. Ignis in furnia hominis insidentis currui Cherubim, quid designet, 511, 2. Ignis in omnem domum Israel egrediens quis sil, 541.2. ignis super civitatem Jerusalem effusus quid denotet, 573, 1. Ignis est vindicta? quam Deus de Romanis, tam fidelibus quam infidelibus, diversimode sumpsit, symbolum, XI, 452, 2. Ignis optime exprimit ardorem luroris divini in damnatos, IX, 237, 2. Hinc pœnarum gehenna? symbolum est, **451,2.**

3® Ignis et animæ analogia, IX, 237, 2. Igni **comparatur amor** «tardori, XIII, 381, 2. Quoigno Deus corda probet, V, 523. 2 ; 52», 1. Ignis verhorum Dei, quam sil efficax, VI, 430, 1 *t* Ignis divini exempla in infidelibus, XVI 181, 2. Qmfrsil ignis quem venit Christus mittere in ton am, XVI. 181, 2. Quo sensu suos igne Christus baptizet, XV. 105, 2. Ignis Spiritus sancli/XI, 246, 2. Ignis zeli quis mystico sit, XIII, 260, 2. Ignis imago est Apostolorum, XVII, 31, 1. An vere super Apostolos descendit, 86, 1. Idem significat effectus Spiritus sancti in animas fidelium. item Iribulationen et lumen fidei. 82. 2; 83, 1. Ignis charit.itv symbolum, XXI, S5, I ; 191, 2. Horn symbolum sapientiæ, *Job,* 550, 2. Ignis quo sapiens examinai dicenda, est circumspectio, et gratia Christi et cha* ritas, V, 298, 2

IGNOBILIS. Ignobilis conditionis homines prosperitatem ferre nequeunt, VI. 409, 1.

IGNOMINIA. Ignominia sequitur superbum, V, 314, 1: *Ubi fuerit superbia, ibi erit cl contumelia;* VI, 410, 2. Nascitur propri ' ex peccato, V, 326, 2. Ignominia via ad gloriam est, XVI, 591, 2.

IGNORANTIA. 1° Ignorantia est orta ex peccato, XVIII, 141, 1. Est filia ct necessaria appendix peccali, XIX, 391, 2. Per eam peccatum omne denotatur, 437, I : *In secundo aulein* ^tabernacolo) *semel in anno solus Pontifex non sine sanguine, quem offert pro sua ct populi ignorantia.*

i9 Ignorantia alia invincibilis, alia vincibilis; alia crassa, alia affectata, XVI, 180, I. Ignorantia.* qua* tuor gradus, *ibid. : Ille autem servus, qui cognovit voluntatem domini sui, cl non preparavi!. et non fecit secundum voluntatem ejus, vapulabit mullis. Qui aulem non cognovit, cl fecit digna plagis, vapulabit paucis.* Quæ ignorantia peccatum excuset, 466, 2 : *Dixit eis Jesus : Si exci essetis, non haberetis peccatum, nunc vero dicitis*. Quia videmus, peccatum vestrum manet.* Ignorantia et neglectus Dei magnum est malum, XVHI, 54, 2 : *Sicut non probaverunt Deum habere in notitia, tradidit illos Deus in reprobum sensum, ut faciant ca qux non conveniunt.* Ignorantia crassa mandatorum Dei est velut scutum cordis, XII, 405,2: *Ileddes eis vicem, Domine, juxta opera manuum suarum. Dabis eis scutum cordis laborem tuum* Ignorantia affectata pessima, Job, 664, 1 : *Quiquasi de indus* tria recesserunt ab eo, et omnes vias ejus inietti'* gere noluerunt.* Ignorantia ot inconsiderado sem- per alicui peccato conjuncta est, XIV, 240, 1, 2. Ignorantia Judæorum Chi istum necantium nn fuerit excusabilis, XVII, 120, I ; *Auctorem vero vitæ interfecistis.... Et nunc, fratres, scio quia per ignorantiam fecistis, sicut el principes vestri.* Ignoranti i peccatum Pauli imminuit, non excusavit, XIX, 186, 2 : *Sed misericordiam Dei consecutus sum, quia ignorans feci in incredulitate.* Ignorantiæ haereticorum tres sunt causæ, XX, 669, 2: *Hi aulem, quxeumque ignorant, blaspho* mani.*

3- Ignorantia insignis hominum ignoraro so, VII 156, Í, Ignorantia sui sanctos scmpnr reddit pavidos, XIX, 32, I : *Cum mclu el tremar* salúüm vestram operamini.* Ignorantia docta est scientia hominis, VII, 78, 2; *Eo quod in multa sapientia, mulla sit indignatio, et qui addìi scientiam, addit el laborem,*

IGNOSCERE (Eide Injuiua).

IGNOTUS. Ignotus Deus Athenis quis esset, XVII, 24, *i* An Deus verus, 325, I ; 327, 1.

Ignoti domo non sunt excipiendi. IX, 326, 2: *Son çmnem hominem inducas in domum luam ; mu It* enim sunt insidi* dolosi.*

ILIAS. Ilias Homeri cortici unius nucis inclusa, IV. 507, 1.

ILLECEBRÆL Illecebra» ad lapsum procurandum potentes sunt, V, 36. 2: *Fili mi. si te lactaverunt peccatores, ncacquiescas eis.* Illecebræ meretricia». 188» 2 ; 189, 4 *(Vide* Mer bt aix).

ILLUMINARE, ILLUMINATIO. Illuminatio Dei duplex, II, 221, 1 : *Ostendat Dominus faciem suam libi, cl misereatur tui.* Illuminantur omnes a Christo, quantum in ipso est. XVI, 303, 2: *Erat lux vera, qux illuminai omnem hominem venientem in hunc mundum.* Illuminatio vitæ religiosæ quæ dicatur, XIV, 353, 1. Illuminanda quomodo dicatur Jerusalem, et quæ Jerusalem, XI. 700, 1,2 : *Surge, illuminare, Jerusalem. quia venii lumen tuum.* Illuminator pauperum est Deus, V, 402.1,2: *Pauper ct creditor obviaverunt sibi: ulriusque illuminator est Dominus.* Illuminatio mentis et intellectus a Deo petenda est, IX. 595, 2 : *(luis superponet in cogitatu meo flagella, cl in corde meo doctrinam sapienti*, ul ignorationibus eorum non parcant mihi, et non appareant delicia eorum ? (Vid'* Illustratio).

ILLUSIO, ILLUSOR. Illusiones quinque Christo a Pontificum famulis per tres noctis horas illatæ, XV, 539, L

Illusor vocatur omnis impius, et cur, V, 99, 2: *Abominatio Domini est omnis illusor.* Illusores illudet Deus, 102, I : *Ipse deludet illusores el mansuetis dabit gratiam.*

ILLUSIO (sumpta pro *mentis deceptione).* Illusio diabolica unde dignoscatur, XIII, 227, 1.

ILLUSTRATIO. Illustrationes sunt quædam gratia» prevenientes, XII, 247, I. Sunt identidem a Deo polendo), *ibid.* Illustrationes divinas sæpe sentiunt viri spirituales in oratione ; item peccatores, quibus in peccatorum suorum agnitionem veniunt, *ibid.* Illustratio peccatorem in justitia promovens et ad perfectionem deducens, ac præseriim donum perseveranti^, est velul imber serotinus, 504, 1, 2 : *Filii Sion, esultate et Lrtamini in Domino Deo vestro, quia dedit vobis doclorem justi/u , el descendere faciei ad vos imbrem mattilieum el serotinum.* Illustrationum divinarum sunt rapaces ii qui curis carent, XVII, 232, 2.

IMAGINATIO. !• Imaginatio in concipiendo quam sit forth, docetur multis exemplis, I, 304, 2 et seq. Viget in calore, 305,1. *

2® Imaginationes rerum ellam nunquam futurarum mire hominem torquent, X, 326. 1 : *Oecupolto magna creata esi omnibus hominibus,* r/ *jugum grave super filios Adam .... Cogttaltones enrvm. et timores cordis, adini ertiti rTpectrt<arts,'I dies finitionis.* Imaginatio a rumna; ipsamet æruenna gravior, *Job,* 194, 1 : *Terrebis me per somnia, el per visiones horrore concuties.*

3® Imaginatio fortis rei concupitae consensum paril, XX, 56,2 ! *Deinde eoneupisemlier cum conceperit, parli peccatum.* Ipsa cohibenda Untationes vincere volenti, 57, 1. Imaginationis viliatæ exempla, XIII. 58, 1.

IMAGO (sumpta pro *similitudine).* Ima20 et similitudo Dei ad quam homo creatus non di^inguitur. XVIII. 641, 1. Imago Delio quo in homine sila est, *ibid* , 1 : *Induite novum hominem, qui secundum Deum creatus est in JhSlilfa el sanetitnle* irritalis. Ea est tam in viro, quain in angelo el femina. *ibid.* Imago Dei in homine tum naturalis est, tum supernatural», XIX, 105. 2 *: Expoliantes cos velerem hominem eum aciibus suis.et induentes norum, eum qui renovatur in agnitionem secundum imaginem ejus qui creavit illum.* Imago Dei naturalis in hominis anima est, sed supernaluralis in gratia el virtutibus. IX. 475, 1, 2 el seq. : *be^is creavit de terra hominem, et secundum Imaginem suam fecit illum.* Imago Dei in homine manet, quamdiu est homo, 449, 2: *D'us ab initio constituit hownem, el reliquit illum in manu consilii sui.* Luogo Dei supernaluralis sita est in justificatione, gratia, sanctitate, visione Dei, XVIII. 641, 2 ol seq. Ab hominis volúntale dependet, 642, 1. In hapUsino accipilur, *ibid.* Imago Dei naluralis peccato amitti non poluil, *ibid.* Quomodo el quando portemus imaginem Christi. XVIII, 412, I : *Sicut portavimus imayinem terreni; portemus et imaginem caleslis.*

Imaginem suam quomodo pinxerit Deus in mento Daniolis. XIII. 92, 2.

Imago via mulier est, XVHI. 354, 2 : *Virnandebet vetare caput suum, quoniam imago el gloria Dei est; mulier aulem gloria vim esi.*

IMAGO (sumpta pro alicujus rei representaliona). I® *Imago quid sit,* XVIII, 325, 2. Imago dicitur *tmilago,* XI, 500. 2. Imago est quid reale et stabile, XVH, 150, 2. Imago et idola quomodo distinguantur, XX, 625, 2 ; 626, i ; Eas astrologi olim loquentns contlciebant. el quomodo, XIII, 330, 2.

2® *Imaginum usus apud Judxos.* Imagines sacræ Judæis votila; non erant, sed tantum profauæ el idololatriae, XIII, 330, L Eæ apud ipsos vix fiebant nisi idolis, 331, 1. Imagines rare erant apud Judaeos, H, 412, 2.

3® *Imaginum cultus.* Imaginum in ecclesia ct in altaribus ponendarum usus quam antiquus, I, 605, 2. Eæ ab initio in ecclesia fuere, XLX, 160, L

Imagines vetustissimarum ecclesiarum Christum quasi pastorem depingunt, XIV, 100, 1.

Imaginum cultus non est contra primum præceptum, II, 411, 1, 2. Imago Dei non cedit in ejus injuriam, *ibid.,* 2. Imagines Christianorum non sunt idola gentium, nec coluntur ut dii, nec a fidelibus adaequantur Deo, XI, 500, I, 2; *Psalm.* II, 27$. 2. Eas per Prophetas non carpit Deus, nec prohibet, *ibid.* Imagines sanctorum ot etiam Dei facere fas est, 565, 1. In ea Deus potest coli, XVII, 327, 2. Bas cur initio vetarent Patres, *ibid.* Imaginum usus licitus. XVI, 343, 2. Earum cultus astruitur, XIX, 425, 1. Aliter eas veneramur ac gentes, XVHI, 52, I. Eas cum veneramur, sanctos veneramur quorum imagines sunt, XIX, 482, 2. Hæretici quomodo eas tacite venerentur, 368, 1.

Imaginis ab hæmorrhoissa ereclæ vis, ea eversa suam ejus loco posuit Julianus Apostata, sed hæc fulmine icta dissiluit, XV, 68$, 1.

IMBER. !• Imbris dominatus apud Deum, *Job,* 523, i. Imber serotinus et matutinus in Scriptura qui dicatur, XII, 38, 2 ; XX, 206, 1. Imber temporaneus in Palaestina in autumno cadit jactis in terra seminibus; serotinus in vere cadit, ut segetes incrasset : dicitur ille temporaneus, quia est sementis, hic serotinus, quia est messis, XIII, 367, i; 504, 4, 2.

2® Imber errorum et viliorum, VII, 581, 1. Imber qua in re sapionüæ sit symbolum, X, 304, 2. Imber matutinus et serotinus quis sit allegorica, XX, 206, I *(Vide* Pluvia.

IMITARI, IMITATIO. Imitari qua in re possimus Deum, 649, 1, 2 : *Estote ergo imitatores Dei, sicut filii diarissimi.* Imitatione Dei fimus filii Dei, 135, I : *Ipse spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus filii Dei.* Imitari semper oportet primos, XIX, 52, 1, 2: *Imitatores mei estote, fratres, et observate eos qui ita ambulant, sicut habetis formam nostram.*

IMMENSITAS DEI, *vide* Dbus, cap. HI, art. II, § V.

IMMERSIO. Immersione in aquam baptismi configuramur Christo monenti, emersione resurgenti, win. 109, i.

IMMISERICORDIA. IMMISERICORS. 1® *Immisericordia crimen.* Immisericordiam Hebræi vocant impietatem. X, 255, I. Immisericors dicitur crudelis, V, 327, 1 : *Benefacit animæ suæ vir misericors; qui autem crudelis est, etiam propinquos abjicit.* Omnia sua abligurit, el in propinquos crudelis est, *ibid.* Non ad preces solum, sed el ad clamorem pauperum aures obturat, VI, 108, 2 : Qui *obturat aurem suam ad clamorem pauperis, t* ipu clamabit, el non exaudietur.* Quantopere ^misericordia Deo displiceat, XII. 685, 2. Immis ricordia nolentis proximo offensam dimittere, est pcccUum mortale, ideoque culpam remissam revocat, XV, 416, i el seqq.

2« *mmisericordue mala el punitio.* Immisericordiæ mala, viam sternit et parat ad libidinem» XII, 619, 2 : *Ecce hæc fuit iniquitas Sodomx,... superbia, saturitas panis el abundantia, ct otium ipsius el filiarum ejus; el manum egeno et pauperi non porrigebant.* Immisericordia est genuina voluptatis filia, XIII, 599, 2 : *Bibentes vinum in phialis, et optimo unguento delibuti, el nihil patiebantur super contrilione Joseph.* Immisericordia et crapula conjuncta plerumque sunl, XX, 202.2: *Epulati estis super terram, et in luxuriis enutristis corda vestra in die occisionis. Addixistis, et occidistis justum, et non restitit vobis.* Immisericors in pauperes a Deo non-admittitur, V, 280, 2 ot seq. : *Benedictio Domini super caput justi, os autem impiorum operit inquilas.* Quam pœnam sit subiturus, VI, 109, 1. Immisericordes non reperient misericordiam, *Job,* 497, 2 ; 506, 1 : *Oblivisca tur ejus misericordia, dulcedo illius vermes; non sil in recordatione, sed conteratur quasi li~gnum infructuosum.* Peribunl in die ine, 169, 1 : *Tempore quo fuerint dissipati, peribunl; et ut incaluerit, solventur de toco suo.* Immisericordes ob opera misericordiae neglecta damnantur, XV, 538, 2 : *Esurivi enim, et non dedistis mihi manducare; sitivi, el non dedistis mihi potum; hospes eram, el non collegistis me; nudus el non cooperujslis me; infirmus, et in carcere, el non visitastis me.*

Immisericors eliam seipsum lædit, V, 327, 1,2: *Benefacit animæ suæ vir misericors.* Alios experitur immisericordes, *ibid.,* 2. Cum immisericordo non est tractandum do misericordia, X, 255, i *(Vide* Eleemosyna, Pauper).

IMMODESTIA. Immodestia gestuum et morum suggillatur, V, 164,1. Immodestia in templis quantum malum sit, *Job,* 34, 1.

IMMOLATIO. Immolatio unde dicta sit, X, 542, 2. Immolatio Christi in cruce fuit pulcherrima ot Deo dignissima, XIV, 468, 1 *(Vide* Jesus Christus, Sacrificium, Victima).

IMMORTALITAS ANIMÆ. I°Immorlalitas animae ex creationis suæ modo probatur, VII, 403, 1, 2: *Revertatur pulvis in terram suam unde erat, et spiritus redeat ad Deum, qui dedit illum.* Deus creavit primos homines immortales, ita ul mori non possent, quamdiu in obedientia Dei et justitia persisterent, VIII, 293, 1 : *Deus mortem non fecit, nec Retatur in perditione vivorum. Creavit enim, vi essent omnia ; el sanabiles fecit nationes orbis terrarum; et non esi in illis medicamentum exterminii;* 295, 2 : *Justitia enim perpetua est, et immortalis ;* 324, 2 et seq.: *Deus creavit hominem inexterminabilem, et ad imaginem similitudinis suæ fecit illum.*

2® Immortalitas animæ juncta cum fide in Deum, el in ejus providentiam et justitiam, VII, 158, 2. Merces justorum est plenitudo immortalitatis, VIII, 331, 1,2: *Et si coram hominibus tormenta passi sunl, spes illorum immortalitate plena est.* Im-

mortalitati! stola sanctis in conio est parata, IX, 216, 1.

3° Immortalitas animæ o famæ appotilu patescit, X, 354, 2 : *Curam habe de bono nomine; hoc enim magis permanebit tibi, quam mille thesauri pretiosi el magni.* Eam optant omnes, 88, 2.

4* Immortalitatem animæ cognoverunt gentiles, XIII, 18, 2 : *Rex, in sempiternum vive,* tam negabant Epicurei, XVII, 319, 2.

5° Immortalitas animæ necessario cum corporum resurrectione conjuncta est, IV, 554, 2: *Nisi enim eos qui ceciderant resurrecturos speraret, superfluum videretur cl vanum orare pro mortuis.* Immortalitas est flos resurrectionis, XII, 758, 1 : *Hxc dicit Dominus Deus ossibus his : Ecce ego intromittam in vos spiritum, et vivetis.* Immortalitas animæ docet resurrectionem, XVIII. 407, 2 : *Alioquin quid facient, qui baptizantur pro mortuis, si omnino mortui non resurgunt ? Ul quid baptizantur pro illis? Ul quid el nos periclitamur omni hora?*

IMMUNDITIA, IMMUNDUS, i* *Immunditia e peccato contracta.* Immunditia tam avaritiam quam luxuriam significat, XX, 78, I : *Propter quod abjicientes omnem immunditiam el abundantiam malilix, in mansuetudine suscipite insitum verbum.* Immundum per se nullam rem inundare potest, X, 192, 2 et seq. : *Ab immundo quis mundabitur ?* Immunditiam vocat Paulus mollitiem qua se molles contra naturam polluunt, XVHI, 508, 2: *Ne iterum humiliet me Deus apud vos el lugeam multos qui ante peccaverunt, et non egerunt pcvnilentiam super immunditia, el fornicatione, et impudicitia quam gesserunt;* 567, 1 : *Manifesta sunt autem opera carnis; quxsunt fornicatio,immunditia, impudicitia, luxuria.* Immundities peccati ct adulterii, V, 176, 2 : *Qui ingreditur ad mulierem proximi sui, non erit mundus cum tetigerit cam (Vide* Luxuria).

2° *Immunditia legalis apud Judxos.* Immunditia legalis apud Judæos erat duplex, II, 97, 1. Regula do immunditia legali, *ibid.* Immunditia tactu maxime contrahitur, *Job,* 616, 1. Immunda tangentes in lege veteri, immundi habebantur, XI, 619, 2. Immundi erant Judæis qui mortuum tangebant, aut funeri intererant, aut ex epulo funebri comedebant, XIII, 401, 1. Immundi de Judæorum sacrificiis non comedebant, XII, 461, 1. Immunditia legalis per aspersionem aquæ lustralis tollebatur, X, 210, 2 et seq. Immundus quomodo cinere vitula* russa! expiaretur, XIX, 440,2 Immundorum contactus, quia inquinabat, hinc crebro Judaei se lavabant, XV, 349, 2, etseq. Qualem immunditiam adhuc hodie Judæi servent, II, 97, 1.

IMMUNITAS. !• *Immunitas sumpta pro impunitate.* Immunitatem maleficio concedentes, sæpe sibi ct domui suæ damnum creant, V, 514, 2.

2° *Immunitas sumpta pro exemptione.* Immunitas a tribulis aliisquo oneribus publicis, a rego Persarum sacerdotibus aliisque templi ministris concessa, IV, 221, 2. Immunitas ecclesiastica initio Ecclesia* non erat introducta, XVII, 412, 2.

IMMUTABILITAS, *(Vide* Deus, cap. HI, art. II, § vu).

IMPASSIBILIS. IMPASSIBILI!AS. Impatibilem quomodo se homo præbcre possit. VI, 179, i.

Impassibilitatis corporum beatorum quæ sii causa, XX, 487, I *(Vide* Resurrectio corporum).

IMPATIENS, IMPATIENTIA. !• *Quid sil impatientia.* Impatientis et patientis discrimen, V, 422, 2 et seq : *Impatiens operabitur stultitiam ; ct vir versutus odiosus est.* Alia eorum quoad iram antithesis, 434 2 : *Qui patiens est, multa gubernatur prudentia;qui autem impatiens est, exaltat stultitiam suam.* Impatiens possidetur ab ira sua et Satana, XVI, 258, 2 : *In patientia vestra possidebitis animas vestras;* XX, 26, 2. Impatientiam docet diabolus, 207, 1. Unde impatientia in adversis provenial, VI, 224, 2 : *Si desperaveris lassus in die angustia-, imminuetur fortitudo tua.*

2* *Impatienti* damna.* Impatientia temeraria urgens sæpe damnum creat. VI, 30, 2 : *Qui impatiens est, sustinebit damnum ; el cum rapuerit, aliud apponet.* Sibi est carnifex, *ibid.* Impatiens sustinebit damnum : ac si in impatientia ahum raptat et vellicat, majora damna incurret, 29. 2 el seq. Impatiens duplicat malum, malique sensum, VI, 13, 1. Impatiens in tenlatione non purgatur, IX, 98, 2: *In humilitate tua patientiam habe.* Impatientia extinguit in nobis Spiritum sanctum, X, 108, 2 : *Zelus el iracundia minuunt dies, et ante tempus senectam adducet cogitatus.* Impatiens a variis malis et hostibus vincetur, VI, 74, 2. Impatientiam expellit timor Dei, IX, 70, 1 *(Vide* Patientia).

IMPECCABILIS. Impeccabiles quomodo fien possimus, XX, 571, 2: *Omnis qui natus est ex Deo peccatum non facit ; quoniam semen ipsius in eo manet, et non potest peccare, quoniam ex Deo natus est.*

IMPERARE. Imperare qui vult, discat prius obedirc imperanti. XV, 223,2 *(Vide* Dux, Obedientia).

IMPERATIVUS (Iule Hebræa lingua).

IMPERATOR. !• Imperator pro duce usurpatus. — Imperator sedulus et non cessator quid efficiat, IV, 206, 2 el seq. Imperatoris bellici consilio el arto regitur exercitus, VI, 220, 2.

II. Imperator pro rege, principe sumptus.— *!• Imperatores prisci Romani vel alii.* Imperatores Græcorum in inaugurarono solemniter jurabant so veritatem dicturos, V, 529, 1. Imperatoribus olim lampas vel ignis proferebatur, el cur, V, 172, 1 ; XIV, 408, 2. Cur olim imberbes pingerentur, XIX, 435, 1.

Imperatores Romani prisci, recens creati nova nomina capiebant, XIII, 295, 1. Quam affectarent Alexandri Magni nomen et gloriam, 148, 2. Cur censum provinciarum fieri juberent, XVI, 154, 2. Quæstui et lucro etiain sordido serviebant, XXI,

3Î5, 2; 330, 2. Imperatorum Romanorum apotheosís, XX, 667, 2. In eorum apotheosi, ex pyra in qua eorum corpora cremabantur, aquila emittebatur, VI. 186, i.

Imperatores Romani dire et atrociter Christianos sunt persecuti. XVHI, 574, 1 ; XXI, 265,1 ; 306, 1. Imperatorum persecutio in Christianos describitur, *Psalm.* I, 285, 1, 2. Imperatores ethnici Christo el christianismo *se* opponentes , montibus magnis comparantur, XIV, 401, 1. Imperatores Ecclesiam persequentes initio, postea ad eam conversi, magis eam propagarunt, XI, 590, 1, 2.

2° *Imperatores Romani moderni.* Imperatori ¿um inauguraretur, frusta varia marmoris afferebantur ut unum ex his deligeret ad sepulcrum sibi parandum, II, 322, 2. Imperatores dum coronarentur, mortalitatis admonebantur, IX, 310, 1. Triplici corona coronabantur, XIV, 432, 2. Cur cum cruce m globo pingantur, XVII, 417, 2. Imperatores Romani olim sibi arrogabant et nominabant Romanum Ponliâcem, IV, 465, 1.

3' *Imperatorum officia, merces, poena.* Imperatores pii orbem lælificant. VI, 392, 2. Imperatores rebus sacris non se immisceant, XV, 480, 1. Imperatores qui templorum et pietatis curam habuere, opibus, victoriis et regnis a Deo donati sunt, XIV, 321, 2. Item qui Pontificibus Romanis morigeri fuere, 436, 1. Imperatorum impiorum et hæreticorum malo pereuntium exempla, XII, 176, 1,2. Imperatores impii ob libidines el fastum sobolo peno caruerunt, XIII, 407, 2 *(Vide* Principes, Reges).

IMPERFECTIO, IMPERFECTOS. Imperfecti o perfectis quomodo in motu et gestu distinguantur, IX, 543, 1 : *Ex visu cognoscitur vir, et ab occursu faciei agnoscitur sensatus. Amictus corporis, et rictus dentium, et ingressus hominis enuntiant de illo.* Imperfectorum semita) involuta). *Job,* 174,1 : *Invogli sunt semita gressuum eorum; ambulabunt in vacuum, el peribunt.* Imperfectiones aliquæ manent in homino ad ejus utilitatem, III, 121, 2 et seq. Imperfectiones propria* agnoscendae, XV111,505, 2. Imperfectiones proximi lolerandte, 573, 2: *Alter alterius onera portale, el sic adimplebitis legem Chrisii.*

IMPERIOSUS. Imperiosorum exempla, VII, 288,1 *(Vide* Superbus).

IMPERITIA. Imperitia proprie juvenum est, IX, 579, 2. Impernia vulgi quid agoro soleat, VII, 74. 1.

IMPERIUM. I0 Imperium a Deo descendit, XVHI, 220, 1. Imperia cur a Deo concessa subindo dicantur, XIII, 86, 1. Imperia omnia quem imbecilla sint, et quam parvo tempore durarmi, 30, i. Imperio delectati dure regunt, XV, 704, 2. Imperia cur bestiis assimilaniur, XIII. 86, 1. Imperii symbolum est equus, XVI, 137, 2. Imperium lucerna denotatur, VI, 71. 1. Per imperiorum conatus quibus opera Dei impedire satagunt, ea promovet Deus, XXII, 190, 1. Imperia omnia tandem cedere debent regno Christi, XIX, 154, 2 *(Vide* Regna).

2° Imperium Romanum desolabitur ante Antichristum, XIX. 152, 1. Adhuc stat, sed sensim deficit, XIX, 155, 2; XXI, 320, 2. Valde jam declinai, ipsum vero durabit usquo ad finem mundi, XXI, 306, 2; 354, 1. Id erit ultimum, et quando, et a quo evertendum, XIX 154. I ; 155. 1 ; XXI, 319» 2. J2ternum id foro opinati sunt Gentiles, etiam Christiani nonnulli, XXI, 320, 3. Id cadet eversa Roma ab Antichristo, 321, 2; 324, 2. Romanum imperium non est bestia ascendens do mari, 255, 1. Romani imperii polyarchia, 242, 1.

IMPIETAS. 1» *Impietas quid sil proprie,* VII, 293, 2 : *Neque salvabit impietas impium.* Impietatis quinque, imo novem gradus, XI, 107,2: l'æ *genti peccatrici, populo gravi iniquitate, semini nequam, filiis sceleratis,* XIII, 374, 1. Impietas Aquilone denotatur, VI, 346, 1. Impietas quando in Babylone sedem stabilem fingat, XIV, 417, 1. Impietas sedet ob 1res causas, 419, 2 etseq. : *Et ecce mulier una sedens in medio amphora. El dixit : Hæc est impietas.* Impietatis sedes in inferno, X, 351, I. Impietas iniquorum justis displicet, VI, 414 ; 2 el seq. ; *Abominantur justi virum impium-, et abominantur impii cos qui in recta sunt via.* Impietas semper est pavida, et iniquos pavidos facit, 360, 2 : *Fugit impius, nemine persequente : justus autem quasi leo confidens absque terrore erit.* Impietas armata consilio, est insuperabile, IX, 673, 2.

Impietas mira Hierosolyma?, XI, 110, 2 : *Nisi Dominus exercituum reliquisset nobis semen, quasi Sodoma fuissemus, el quasi Gomorrha similes essemus.* Impietas Israelis igni immisso comparatur, 240, 2 : *Succensa est enim quasi ignis impietas, veprem et spinam vorabit, el succendetur in densitate saltus, el convolvetur superbia fumi.* Impietas Judæorum duplex, idololatria ct occisio Christi, XIV, 420, 1 ; 422, 2.

2* *Impietatis effectus el poena.* Impietas dat malam conscientiam, VI, 361, 1. Ipsa animam occidit, XIV, 420, 1.

Ejus pœna insignis el vindicta quæ, VII, 300, 2 etseq. : *Est el alia vanitas, qua fit super terram ; sunt justi, quibus mala proveniunt, quasi opera egerint impiorum ; el sunl impii, qui ila securi sunt, quasi justorum facta habeant ; sed el hoc vanissimum judico.* Impietas etiam in posteris punitur a Deo, VI, 237, 2 et seq. : *Non habent futurorum spem mali, el lucerna impiorum exlinguelur.*

IMPIUS. I. Vox impius in Scriptura quomodo sumatur. — Dicuntur impii proprie qui peccati callum obduxere, V, 460, 2 : *Impius, cum in profundum venerit peccatorum, contemnit; sed sequitur eum ignominia et opprobrium.* Impii in Scriptura vocantur peccatores in peccato obdurali, qui

ox certa ot destinata malitia peccant, qualos sunt infideles et athei, qui impie negant omne numen, X, 353, 1 : *Vx vobis, viri impii, qui dereliquistis leqem Altissimi!* Quomodo distinguantur ab iniquis, V, 116, 1 : *Comedunt panem impietatis, et vinum iniquitatis bibunt.*

N. B. Plerumque vox *impius* in Scriptura, *improbum, injustum, iniquum, peccatorem, infamem, omnibus vitiis addictum,* magis significat.

II. IIIPiOiIUII MORES BT AGBND! RATIO. *!• Erga Deum.* Impius est apostata a Deo ot lege, V, 163, 1 : *Homo apostata, vir inutilis, graditur ore perverso.* Impii non reverentur Deum, *Job,* 473, 2 : *Qui dicebant Deo: Recede a nobis, el quasi nihil posset facere Omnipotens xslimabanl eum ; cum illo implesset domos eorum bonis.* Impius timorem Dei excussit, V, 402, 2: *Ambulans recto itinere, et timens Deum, despicitur ab eo qui infami graditur via.* Despicit timentes Deoio.et ipsum Deum, *ibid,* et seq. Dei timorem et sapientiam despiciunt impii, 31, 1 : *Timorem Domini principium sapienti#: sapientiam atque doctrinam stulti dispiciunt.* Dei el sanctorum amicitiæ renuntiant, et quo prætcxtu, 559, i. Solam mortem liment, 51, 2 et seq. Deum a se repellunt, *Job,* 450, 2 ; *Qui dixerunt Deo: Recede a nobis, cl scientiam viarum tuarum nolumus. Quis cst Omnipotens ut serviamus ei ? el quid nobis prodest si oraverimus illum ?* Negant se a Dep videri, XI, 408,1, 2 : *Vx qui profundi estis corde, ut a Domino abscondatis consilium: quorum sunt in tenebris opera el dicunt: Quis videt nos el quis novit* nor? XIII. 181,2: *Everterunt sensum suum, cl declinaverunt oculos suos, ut non viderent calum, neque recordarentur judiciorum justorum;* Job, 471,1 : *El dicis: Quid enim novit Deus? et quasi per caliginem judicat : nubes latibulum ejus, nec nostra considerat, d circa cardines cali perambulat;* Psalm. 1,56,2: *Non est Deus in conspectu ejus : inquinala sunt vix illius in omni tempore;* Psalm. II, 138, 2 ; *El dixerunt: Non videbit Dominus, nec intelliget Deus Jacob.* Impii Deum oppugnant, *Job,* 345, 1 : *Tetendit enim adversus Deum manum suam, et contra Omnipotentem roboratus est.* Eorum de Dei providentia querela, XIV, 582, 1: *Laborare fecistis Dominum* in *sermonibus vestris, et dixistis : In quo eum fecimus laborare?* Affligunt et delassant Deum, 581, 2. TamJiu Deum laudant, quamdiu eis benefacit, *Psalm.* I, 325, 1 : Xnima *ejus in vita ipsius benedicetur : confitebitur tibi, cum benefeceris ei.* Non cogitant Dei judicia, VI, 367, 1 : Pin *mali non cogitant judicium ; qui autem inquirunt Dominum, animadvertunt omnia.* Negant futurum judicium, XVI, 241, 1 : *Verumlamen Filius hominis veniens, putas inveniet fidem in terra ?* Vivunt adeo insolenter ut do morte non cogitent, quasi semper victuri, cl nunquam morituri, VII, 309,2 : *Hoc est pessimum inter omnia qux sub sole fiunt quia eadem cunelis eveniunt; unde cl corda filiorum hominum implentur malitia, el contemptu in via sua, et post hxn ad inferos drducentur. Lucem fidei* et grati® nolunt admittere, 302. 1 : *Et lux in tenebris lucet ; et tenebra eam non comprehenderunt* Negant vel carpunt miracula, etiam mortuorum resurrectionem, 228, \ : *Ait autem* (Abraham) *illi : Si Moysenet Prophetas non audiunt, neque si quis ex mortuis resurrexerit, credent.* Miracula Dei maghe ascribunt, IV, 513. L Imperium Dei excutere vellent, si possent, XVIII, <70, 1. Impii el insipientes hujus sæculi Deum esso negant, XI, 408, 2 *{Vide* Athei, Athrismis).

2« *Erga proximum.* Primo. *Ergo justos el sanctos.* Justos oderunt, VI, 414, 2: *Abominantur Justi virum impium, et abominantur impii eos qui in recta sunt via.* Visis sanctis indignantur. 262, 2. In probos probra et contumelias jaciunt, 560, 2. Nolunt justis auscultare, 300. I. Justos et sanctos a se abdicant, XII, 618, I . *Filia matris luxes tu, qux projecit virum suum d filios suos.* Semper piis nocere volunt, \ I, !40, 2 : *Arma cl gladii in via perversi; cusios autem animx sux longe recedit ab eis.* Eorum spin® el laquei passivi qui sint, *ibid.* Justos opprimere el bonis spoliare student, V, 359, 2 : *Desiderium impii munimentum csl pessimorum, radix autem justorum proficiet.* Pios student privare vita, 351, 1 : *Verba impiorum insidiantur sanguini, os justorum liberabit eos.*

Impii ante a se dissidentes, postea conspiratione simul facta, justos oppugnant, XI, 241, Î: *Inusquisque carnem brachii* sui *vorabit. Manasse* Ephraim, cl Ephraim Manassen, simul ipsi contra Judam.* Sunt m malo concordes, *Job,* 775, 2: *Corpus illius quasi scuta fusilia, compactum squamis se prementibus. Ena uni conjungitur, et ne spiraculum quidem incedit per eas; una alteri adhxrebil, cl tenentes se nequaquam separabuntur.*

Cur justos ad peccatum sollicitent, VI, 289, 2 : *Fons turbatus pede, el vena corrupta, justus cadens coram impio.* Cupiunt omnes reddere sibi similes, 372, 2 el seq.: *In exultalione justorum mulla gloria esi, regnantibus impiis, ruinx hominum.* Desiderant alios impios roborari, V, 359, 1. Cur vocentur scandala, XV, 332, 2 : *Mittet Filius hominis angelos suos, et colligent de regno ejus omnia scandala.* Eorum impietatem omnes assectantur, VI. 373, 1, 2.

Sibi ipsis, persequendo pium, magis nocont: VIII, 314, 2. Nec solum non obsunt, verum etiam prosunt pio, *ibid.* Impiorum mala illata justis impiis solum nocent, *Psalm.* I, 41, 1, 2 : *Lacum apo* ruit, cl effodit eum, el incidit in foveam quam fecit. Convertetur dolor ejus in caput ejus, et ih verticem ipsius iniquitas ejus descendet.* Justos affligendo, pœnas sibi adaugent, V, 319, 1 : *Justus de angustia liberatus est, et tradetur impius pro eo.* Dum justos offendunt, Deum potius offendunt, *Psalm.I,* 30, 2: *Judica illos, Deus, decidant a cogitationibus suis; secundum midlUudsncm*

impietatum corum expelle eos, quoniam irritaverunt te, Domine. Si in pios immites, n Deo acriter in die judicii punientur, XIII, 519, 1 ; 522, 2.

Secundo. *Erga pauperes.* Eorum superbia pauperes affligit, *Job,* 377, 1. Eorum in pauperes immisericordia , V, 535, 2. Sunt illiberales et duri, 287, 1 : *Vena viix, os justi; et os impiorum operit Iniquitatem.*

Tertio. *Erga omnes homines.* Impius est vir noxius, V, 163, 2 : *Homo apostata... pravo corde machinatur malum, et omni tempore jurgia seminat.* Est omnibus gravis et intolerabilis, IX, 585, t : *Super plumbum quid gravabitur ? et quod illi aliud nomen quam fatuus ?* Eorum ira quam si*, gravis, VI, 327, 2 : *Grave est saxum, et onerosa arena, et ira stulti utroque gravior.* Sunt quasi leo, *Psalm.* I, 84, 2 : *Susceperunt me sicut leo paratus ad prxdam, cl sicut catulus leonis habitans in abditis.* Similes sunt feris, II, 112, 2. Lupo assimilantur,IX,397, 1 : *Si communicabit lupus cum agno aliquando, sic peccator justo.* Sunl in alios iniqui et violenti, V, 375, 1. Sunt quasi procella, 30», 2. Sed id postea, Deo vindice, luent, *ibid.* Semper furorem in alios oxerere student, 334,1,2: *Desiderium justorum omne bonum est ; prxstolatio impiorum furor.* Et plura mala facere quam faciant, *ibid.* Scrutantur modos et artes proximo nocendi, V, 510, 2 et seq.: *Vir impius fodit malum, el in labiis illius ignis ardescit.* Ei etiam lingua et manu nocent, sed simul sibi ipsis, *ibid.* Per filios rebelles repræsentantur, VI, 450, 1.

3® *Erga seipsos.* Primo. *Sunt stulti et cxci.* Non sequuntur rationis ductum, V, 533, 1 : *Plus proficit correptio apud prudentem, quam centum plagx apud stultum.* Impium Salomon vocat stultum, 271, 1 : *Filius sapiens letificai patrem; filius vero stultus maestitia est matris sux.* Impii sunt stulti et ignobiles, *Job,* 588, 2 : *Filii stultorum et ignobilium, et in terra penitus non parentes.* Sunt alieni a recto, dignitate hominis, Deo, convictu hominum, seipsis, VI, 102, 2 : *Perversa via viri aliena est; qui autem mundus est, rectum opus ejus.* Non habent veram sapientiam practice praebeam, IX, 84, 1 : *Sapientia enim et disciplina, limor Domini.* Veram sapientiam haberonon possunt, V, 541, 1. Impius avide insulsas fabulas et nugas excipit, 458, 1 : *Cor sapientis quxrit doctrinam, et os stultorum pascitur imperitia.* Impii dolent ubi lætari deberent, et lælantur ubi dolere, 370, 2 : *Iler... impiorum decipiet eos.* In seipsos crudeles sunt, 356, 2.

Impiorum cæcitas, V, 561, 1 : *Impius, cum in profundum peccatorum venerit, contemnit.* Multiplex impiorum cæcitas: *prima,* quod voluptatem rationi, vitium veritati, bona caduca æternis proférant; *secunda,* quod per hæc mortem et gehennam sibi accersant; *Urlio,* quod credant hominem instar bestias in morte plane interire; *quarta,* quod Justum, puta Christum, oderint et

crucifixerint, Vili, 323, 1 : *Hxc cogitaverunt, et erraverunt, excxcavil enim illos malilia corum.* Hujus cæcitatis gravitas et effectus, *ibid.,* et 2. Error impiorum duplex . *ibid.,* 2 : *El nescierunt sacramenta Dei, neque mercedem speraverunt juslitix, nec judicaverunt honorem animarum sanctarum.* Impii omnes, mendaces esso convincuntur et cæci, *Psalm.* I, 373, 1 : Si *vere utique justitiam loquimini, recta Judicate, filii hominum.* Sibi dissimiles censent improbos, ac similes probos, V, 553, 1. Nil sublimo cogitant, V, 359, I. Nonnisi terrena bona spectant, 551,2: *In facie prudentis lucet sapientia, oculi stultorum in finibus (errx.* Carnem pascunt, ct animam negligunt, *Job,* 507, 1 : *Pavit enim sterilem qux non parit, et vidux bene non fecit.* Longissimo absunt a virtuto, V, 551, 2.

Secundo. *Impii sunt malo el omnibus vitiis pertinaciter addidi.* Impii cupiditatum æstu assidue jactantur, XX, 43, 1. Eorum voluntas variis cupiditatibus invaditur, V, 359, 1 : *Desiderium impii munimentum est pessimorum.* Plures occasiones beno agendi elabi sinunt, 2G0, 1, 2. Sequuntur vias suæ concupiscentiae, 551, 2. In quæ scelera proruat impius, 165, 2 et seq.: *Sex sunl qux odit Dominus, et septimum detestatur anima ejus: oculos sublimes, linguam mendacem, manus effundentes innoxium sanguinem, cor machinons cogitationes pessimas, pedes veloces ad currendum in malum, proferentem mendacia, testem fallacem, el eum qui seminat inter fratres discordias.* Sunt velut hclluoncs scelerum, VI, 40, 1 : *Os impiorum devorat iniquitatem.* Bibunt vinum iniquitatis ct edunt panem impietatis, V, 115, 1. Trahunt funes peccatorum, XI, 160, 2; 161, 1: *Vx qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis.* Impii sunt quasi bruta, IX, 585, 2 : *Arenam, el salem, el massam ferri facilius est ferre, quam hominem imprudentem et fatuum, cl impium.* Ex indole sua desiderant improbitatem, VI, 105, 2 : *Anima impii desiderat malum.* Arant impietatem, 98, 1. Sunt propensiores ad malum, quam pii potentes ad cos convertendum, 107, 2. Semper intenti sunt ut noceant, V, 114, 1,2: *Non enim dormiunt, nisi malefecerint; el rapilur somnus ab eis, nisi supplantaverint.* Toto mundo abutuntur ad suas concupiscentias, 526, 1. Excogitant modos implendi suas cupiditates, VI, 354,1 : *Cor iniqui inquirit mala.* Cogitationibus suis parent, etsi malis, VI, 223, 2 : *Cogitatio stulti peccatum est.* Sæpo delinquunt cogitatione, cum so ro mala pascerò nequeunt, *ibid.*

Ex malitia peccant et peccato gaudent, IX, 531, 1 : *Qui gaudet iniquitate denotabitur, et qui odit correptionem, minuetur vita.* Peccant ox malitia et obstinatione, V, 533,1, 2. Delectantur rebus malis, 393, 2: *Desiderium, si compleatur, delectat animam; detestantur stulti eos qui fugiunt mala.* Per risum operantur peccatum el scelus,302,1,2:

Quasi per risum stultus operatur scelus; sapientia autem est viro prudentia. Ipsum studio captant et quasi recreationis causa, *ibid.* Rident viam virtutis quia suo gonio inconvenientem, 560, 1 : *Non recipit stultus verba prudenti*, nisi ea dixeris qux versantur in corde ejus.* Gaudent videri ab aliis in sua impiotato, XI, 571, 1.

Tortio. *Impiorum verba omnem spirant iniquitatem,* V, 286, 2 ; 287, 1 : *Vena vitæ os justi; et os impiorum operit iniquitatem.* Habent os perversum, 320, 1. Quidquid in cordo habent, oro effutiunt, 300, 1 : *Argentum electum lingua justi, cor autem impiorum pro nihilo;* 473, 2 : *Mens justi meditatur obedienliam ; os impiorum redundat malis.* Sunt in verbis infidi, 529, 1 : *Non decent stultum verba composita, nec principem labium mentiens.* Loquuntur fraudulenta, 163, 2. Loquuntur insipientia et impura, 298, 1. Nonnisi vitiosa praeferunt, IX, 677, 2 : *Narratio peccantium odiosa, ct risus illorum in deliciis peccati.* Hinc mortem sibi accersunt, V, 300, I. Sua garrulitate sibi malum et ruinam creant, 359, 2 : *Propter peccata labiorum ruina proximat malo, effugiet autem justus de angustia.*

Quarto. *Sunl inconstantes et hypocritx.* Sunt inconstantes, V, 302, 2. Sunt instabiles et vagi, V, 452, 1,2: *Labia sapientium disseminabunt scientiam, cor stultarum dissìmile erit.* Impius vagus est in cogitationibus ct verbis, X, 167, i : *Precordio fatui, quasi rota carri, el quasi axis versatilis cogitatus illius.*

Vitia virtutum nomino palliant impii, V, 5i0, 1 : *Qui justificat impium, cl qui condemnat justum, abominabilis est uterque apud Dominum.* In omni peccato impius dissimulat et connivel, 377, 1, 2 : *Verbum mendax justus detestabitur ; impius autem confundit el confundetur.* Incedunt ut cancri oblique, 65, 1,2: *Quorum vix perversa sunl, el infames gressus cotum.*

Quinto. *Impius quasi diabolus est,* IX, 575, 1 : *Dum maledicit impius diabolum; maledicit ipse animam suam.* Semper habet diabolum in ore, *ibid.,* 2. Impii vocantur filii diaboli, cur, X, 353, 2 : *Omnia qux dc terra sunl in terram convertentur, sic impii a maledicto in perditionem;* XV, 332, 1 : *Zizania autem filii sunl nequam.* Appropinquant solio Luciferi, XIII, 597, 1 : *Qui separati estis in diem malum, el appropinquatis solio iniquitatis.* Eorum corpora ct mentes non sunt aliud quam dæmonum tentoria, XIV, 256, 2 : *Pro iniquitate vidi tentoria Ælhiopix.* Impii vocantur maledicti, 414, 2. Quo sensu in maledictione nascantur, X, 351, 1 : *Filii abominationum sunt filii peccatorum, el qui conversantur secus domos impiorum.* Quo sensu dicantur a Deo perverti, V, 259, 1.

Sexto. *Correptionem sustinere nequeunt impii.* Impii sunt indociles, VI, 354. 2 : Si *contuderis stultum in pila quasi ptisanas feriente desuper pilo, non auferetur ab eo stultitia ejus.* Impius odit correptionem et corripientem, V, 258, 2 : *Noli arguere derisorem, ne oderii te.* Vultum impii obfirmant in malum, VI, 128, 1 : *Vir impius procaciter obfirmat vultum suum; qui aulem recluí est, corrigit viam suam.* Reprehendentem non ferunt, d peccata sua tuentur, *ibid.* Antitheses sex justi el impii dum corripiuntur, *ibid.* Corripi recusant, V 282, 2 : *Sapiens corde præcepta suscipit, stultus exditur labiis.* Ideo cæditur labiis, id est plagas sibi accersit, *ibid.,* et seq. Configitur verbis hominis sapientis, magis quam sagittis, 410, 1: *Vade contra virum stultum, el nescit labia prudenti*.* Impius praeceptis obluctatur, et cum arguitur, obmurmurat, 474, i : *Mens justi meditatur obedienliam, os impiorum redundat malis.* Dum concionatores vitia quorum sibi sunt conscii, taxant, censent sibi injuriam fieri, XVI, 165, 1 : *Despondetis autem quidam ex legisperitis, ait illit Magister, hæc dicens, etiam contumeliam nobis facis.* Impiorum via est dura et sæva, et difficillime corrigitur; V, 390, 1 : *Doctrina bona dabil gratiam; in itinere contemptorum vorago.* Impius si sil obstinatus, cur non arguendus, 258, 2. Impii saeviores sunl ursa cum corripiuntur, 534, 2 : *Expedit magis ursæ occurrere raptis fadibus. quam fatuo confidenli in stultitia sua.* Ulrorumque analogia, 535, i, 2.

Septimo. Impii pene incurabiles sunt, VI, 37, 2: *Pestilente flagellato, stultus sapienlior erit; si autem corripueris sapientem, mlelligel disciplinam.* Quotidie impius fit deterior, V, 378, 1, 2 : *Justitia custodit innocentis viam; impietas autem peccatorem supplantat.* Usque ad mortem male agere non desinit, VI, 224, 1. In gravia mala et peccata impii facile incidunt, et vix resurgunt, 233, 2 : *Septies... cadit justus, el resurget, impii autem corruent in malum.* Impie vivendo, volunt aliquando pie mori, II, 320, 2 : *Moriatur anima mea morte justorum, el fiant novissima mea horum similia.* Abutuntur patientia Dei, *Job.* 507, 2 : *Dedil ei Deus locum panilenlix, cl ille abutitur eo in superbiam, oculi autem ejus sunt in viis illius.* Assiduo peccandi usu in profundum impietatis barathrum ditabuntur, V, 560, 2. Quibus gradibus in Iarlarum ruant, 562, 2. Si in peccatis perdurent, resurgere nequeunt. XV, 576, 2. Peccatis suis ignem inferni succendunt, XI, 601, 1 : *Ecce vos omnes accendentes ignem, accincti flammis, ambulate in lumine ignis vestri, et in flammis quas succendistis,* XIV, 606, 1 : *Ecce enim dies veniet succensa quasi caminus, et erunt omnes superbi, el omnes [facientes impietatem stipula, cl inflammabit eos dies veniens.* Flagellis indurantur, VI, 298, 1 : *Flagellum equo, cl camus asino, el virga in dorso imprudentium.* In oneribus quibus in vita gravantur, gustare incipiunt interni exilii instantis et carceris infernalis supplicia et angustias, XIIL 397, 1. Eorum sera poenitentia, V, 51, 2. Impii iu fine mundi, visis tot

signis nihilominus in ¿.celeribus persistent, XXI, 311, t: *El exteri homines qui non sunl occisi in his plagis, neque poenitentiam egerunt de operibus manuum suarum.*

III. Quantum impii Deo displiceant. — Deus nb iis longe adest, cur, V. 475, I : *Longe est Dominus ab impiis, et orationes justorum exaudiet.* Impiorum gloria el excellentia est peccalum, qualo, VI, 97, 2 : *Exaltatio oculorum est dilatatio cordis; lucerna impiorum, peccatum.* Eos et impiotalem detestatur sapientia, V, 206, 2 : *Veritatem meditabitur guttur meum, et labia mea detestabuntur impium.* Eorum victimæ ct oblata Deo placare nequeunt, V, 454, t ; 453, I : *Victim# impiorum abominabiles Domino, vota justorum placabilia;* X, 205, 1 : *Immolantis ex iniquo oblatio est maculata, et non sunl beneplaciti subsannationes injustorum;* 206, 2 : *Dona iniquorum non probat AUissimus, nec respicit in oblationes iniquorum; nec in multitudines sacrificiorum eorum propitiabitur peccatis ;* 210, L Nihil ipsi ex iisdem acquirunt, 209, 2 : *I nus ædtficans, et unus destruens, quid prodest illis, nisi labor? Unus orans, el unus maledicens cujus vocem exaudiet Deus ?* Imo ipsa dona destruunt, *ibid.* Eorum hosliæ triplex habent vilium, VI, 122, 1 : *Iloslix impiorum abominabiles, quia offeruntur ex scelere.* Cur Deo non placeant, *ibid.,* 2. Eorum victim® quo sensu mal®, VII, 193, 1 : *Mullo enim melior est obedientia quam stultorum victimx.* Impii aliqua opera bona non prosunt ad salutem ælernam, XII, 634, 2.

IV. Impiorum poena. — I0 *Impiorum pœna in hae vita.* Primo. *Pendent a Providentia divina, quæ eis utitur prout vult,* III, 50*, 1, 2. Quomodo Dei glori® serviant, V, 488, 2 : *Universa propter semetipsum operatus est Dominus, impium quoque ad diem malum.* Qua in re piis subserviant, 342, 1 : *Qui conturbat domum suam, possidebit ventos, el qui stultus est, serviet sapienti.* Eorum molitiones in pios a Deo evertuntur, 365, 2 : *Dolus in corde cogitantium inaici; qui autem pacis ineunt consilia, sequitur eos gaudium.* Eorum etiam corda in Dei sunl manu, IX, 455, I. Iis Deus interdum utitur pro flagellis, I, 325, 1. Sunt Dei lictores ad punienda peccata Justorum. III, 502, 1, 2. Sunt virga et flagellum Dei quibus piorum peccata quasi pater castigat, XIV, 20$, 1 : *Quia impius prævalet adversus justum, propterea egreditur judicium perversum.* Impii in pios, Deo protegonto, nihil poterunt, XVI, 146, 2 : *Ite, ecce* *0o *mitto* vos *sicut agnos inter lupos.* Impios per impios punire solet Deus, XII, 673, 2 : *Viri ergo jusli sunt* (Babylonii) ; *hi judicabunt eas judicio adulUrarum. et judicio effundentium sanguinem, quia adulterar sunt, et sanguis in manibus earum.* Impii a saens non defenduntur, sed puniuntur, 111, 287, 2. Puniti, Deum invocantes pro remissione pœnæ, non culpæ, non exaudiuntur, cur, V, 52, 1,2: *Tunc invocabunt me, et* non *exaudiam; mane consurgent, ct non invenient me. Eo quod exosam habuerint disciplinam, et (imorem Domini non susceperint, nec acquieverint consilio meo, et detraxerint universa correptioni mex.*

Secundo. *Cur impiis Deus in hac vita divitias et dominationem concedat.* Sæpo carent bonis tum temporalibus, tum spiritualibus, subindo tamen temporalibus abundant, V, 101, 1, 2 : *Egestas a Domino in domo impii ; habitacula autem justorum benedicentur.* Eorum prosperitas, XVIII, 47, 1. Cur hic prospero agant, V, 518, 1 : *Sortes in sinum mittuntur, sed a Domino temperantur.* Impii cur prosperentur, boni piique atlliganlur; propter duas causas, VII, 300, L Impiis noxia prosperitas est, 301, 1, 2: *Sunl impii qui ita securi sunl quasi justorum facta habeant; sed et hoc vanissimum judico.* Cur Deus iis. divitias concedat, 461, 2 : *Melius est parum cum timore Dei, quam thesauri magni el insatiabiles.* Diviti® iis non prosunt, cum ex iis non fiant sapieniiores, 540, 2 : *Quid prodest stulto habere divitias, cum sapientiam emere non possit ?* Suam hic habent diem, in eaquo habent pacem, XVI, 253. 2 elseq.: ò't *cognovisses ct tu, el quidem in hac die tua quæ ad pacem libi.* Bona in hac vita recipiunt, at coelestibus carent, 225, 1,2: *Fili, recordare quia recepisti bona in vita tua, et Lazarus similiter mala.* Impius, adepta mundana gloria, quam quæsivit, justo privatur cadesti quam non quæsivit, *Psalm.* I, 325, 2 : *Introibit usque in progenies patrum suorum, el usque* m *æternum non videbit lumen.* Impios hic non puniri, malum est signum, *Job,* 443, 2 : *Domus eorum sccurx sunt cl pacatæ, cl non est virga Dei super illos.* Impii a Deo tolerantur ut salventur, XVIII, 166, 2. Impiorum porlio maledicta, 504, 1 : *Maledicta sil pars ejus interra nec ambulet per viam vincaruig.*

Impios sæpo dominari, pios premi sinit Deus, cur, XIV, 203, 1, 2; 497, i, 2. Cur impius in impietate sua dominelur ct laudetur, VII, 295, 2 el seq. : *Etenim quia non profertur cito contra malos sententia, absque timore ullo filii hominum perpdrant mala.* Impii in hoc s®Ctllo justis, justi in luturo (dominabuntur impiis, *Psalm.* I, 324, t : *Et dominabuntur eorum jusli in mal alino, cl auxilium eorum veterascet* in *inferno a gloria eorum.* Quam brevi tempore regnent super justos, 1,353,2 et scq.: *Quia non relinquet Dominus vugam peccatorum super sortem justorum, ut non extendant jusli ad iniquitatem manus suas.* Sæpe fiunt supplices justis etiam in bac vita, V, 424, 1 : *Jacebunt mali ante bonos, el impii ante portas justorum.*

Tertio. *Impii miseri sunt, sive in prosperitate, sive in infortunio vitam degant.* Impios Deus interdum punii in media prosperitate, hac de re exempla, I '¡2*, 1, 2. In multis divitiis s.uu.icr uni

Iodateli, V, 220, 2. Anxio ducuntur, 301, 1, 2. Impii vita tota misera est, V, 458, 2 : *Omnes dies pauperis* (insipientis, impii), *mali: secura mens quasi juge convivium.* Ejus felicitati non est invidendum, VI, 194, 2 ot seq. : *Non xmuletur cor tuum peccatores, sed in timore Domini esto tota die;* 237, 1, 2: *Ne contendas cum pessimis, nec annuteris impios : quoniam non habent futurorum spem mali, et lucerna impiorum extinguetur.* Nunquam habent solidum gaudium, V, 411, 2 : *Risus dolore miscebitur, ct extrema gaudii lucius occupat.* Eorum fames non satiatur, el cur, 400, 1: *Justus comedit, ct replet animam suam; venter autem impiorum insaturabilis.* Impii no panem quidem securi comedunt, *Job,* 344, I : *Cum se moverit ad quxrcndum panem, novit quod paratus sil in manu ejus tenebrarum dies.* Commiseratione potius digni sunt, quam æmulalione, VI, 237, I, 2. Non habent spem, *ibid.,* ct 225, 2. Veta carent beatitudine etiam in hac vita, IX, 586, t. Impiorum desideria nunquam explentur, *Psalm.* I, 64,2; 65, 1 : *In circuitu impii ambulant.* Esto dominentur, in vita sua infelices et erupt, X. 507, 1. 2. Tunc miseri sunl, cum appetitui satisfaciunt; et tunc felices, cum puniuntur, IX, 586, 1 Ambulant vias difficiles, frigidas ct periculosas, VI, 140, 1 : *Arma et gladii in via perversi.* Magno cum labore partent iniquitatem, XVI, 583, 2, Impius, laborando sibi tormentum adauget, V, 292, I : *Opus justi ad vitam; fructus autem impii ad peccatum.* Impius magis non est quam est, ratio, VIII, 301,2. Vita impii est ipsa mors, 297, 2 : *Impii autem manibus et verbis accersicrunt illam* (mortem) : *el estimantes illam amicam, defluxerunt, et sponsiones posuerunt ad illam, quoniam digni sunt qui sint ex parte illius.* Sunt sine pace animi, XI, 579, 2: *Non est pax impiis, dicil Dominus.* A sua conscientia, velut a carnifice ct furiis nocto dieque torquentur, idqun probant fabulæ poetarum, 768,2 ; 769, 1. Impio omnia sunt adversa, V, 410.

Impiis plerumque mala occurrunt, non piis, X, 165, 1 : *Timenti Dominum non occurrent mata.* In tribulatione deficiunt, V, 524, 1. Adversis oppressi, Deum incusant, VI, 5, 1,2: *Stultitia hominis supplantat gressus ejus; et contra Dominum fervet animo suo.* Quomodo tradantur linguis maledicis, X, 59, 2: *Qui relinquunt Deum, incident in illam* (linguam nequam), *el exardebit in illis, el non extinguetur, et immittetur in illos quasi leo, et quasi pardus lxdet illos.* Deus sæpius eis torrores pánicos immittit, VI, 361,2 : *Fugit impius nemine perseguente : justus autem quasi leo confidens absque terrore erit.* Sunt ob peccata sua plerumque timidi, dolentes et pusillanimes, V, 551,1; VI. 96, 2; 360, 2. Impius malis suis circumdatur, sicut rex satellitio stipatur, *Job,* 344, 2: *Terrebit cum tribulatio, ct angustia vallabit eum sicut regem qui prxparatur ad prxlium.* Semper sunt timidi, IX 587, 1,2: *Sicut pali in excelsis, el cementa sine impensa posita contra faciem venti non permanebunt ; sic et cor timidum in cogitatione stulti contra impetum timoris non resistet.* Timent semper et ubique, V, 309, 1, 2: *Fortiiudo simplicis via Domini : et pavor his qui op+ranlur maium; Psalm.* I, 70, 2 ; 71, I : *Dominum non invocaverunt, illic trepidaverunt timore ubi non erat limor.* Cur trepidant timore ubi non est timor, *ibid.* Tres causæ metus impiorum, Vili, 615, 1,2: *Nihil enim est limor nisi proditio cogitationis auxiliorum.*

Quarto. *Impiorum consilia et studia fere nunquam prosperos successus habent,* V, 53, 1 : *Aurlio parvulorum interficiet eos , et prosperitas stultorum perdet illos ;* 317, 1 : *Juslilia simplicis diriget viam ejus, el in impietate sua corruel impius.* Eorum merces et fructus operis est mendax et evanidus. 328, 2 : *Impius facit opus instabile, seminanti autem justitiam merces fidelis.* Similes ergo sunt aranea?. *ibid.* Sunl arbores steriles, 340. 2: *Qui confidi!- in divitiis suis, corruet; justi autem quasi virens folium germinabunt.*

Quinio. *Eorum impietas etiam in terra secundum demerita castigatur,* V, 53. 1. Verbis non moventur, virgis et plagis corripiendi sunt, V. 533, 1 : *Plus proficit correptio apud prudentem, quam centum plagx apud stultum.* A Deo el hominibus castigantur, tum in hoc mundo, tum in alio, VI, 41, 1: *Parata sunt derisoribus judicia ; el mallei percutientes stultorum corporibus.* Nequitiæ suæ duplicem pœnam luunt. 140 1, 2; ¿Irma *ct gladii in via perversi; custos autem animx suæ longe recedit ab cis.* Prout in alios sævierunt, puniuntur a Deo vel judice, 147, 1, 2: *Qui seminal iniquitatem, metet mala, et virgx irx sux tonsumetur.* Incidunt in laqueum quem aliis tetenderunt, V. 315, 2: *Simplicitas fusiorum diriget eos, el supplantatio perversorum vastabit eos.* Tnbus suppliciis a Deo mulclantur, 89, 2 : *Livor vulneris absterget mala ; cl plagx* tn *secretioribus ventris.* Et gradatim majoribus. 90. LA tribulatione el clade abripitur impius, V, 304, 2. Exilii sedes propria est anima ct domus impiorum, VI, 101, 2: *Egrstas a Domino <n domo impii : habitacula aulem justorum benedicentur.* Impii quomodo in exilium pnecipilantur, ol qualis via illorum, *Psalm.* 1, 213, 2 : *Fiat via illorum tenebra et lubricum, et angelus Domini persequens eos.* Hegnis suis depelluntur, X, 174, 1. Exterminantur, *Job,* 21 i, 2. Impius a lege punitus, est lex viva inclamans cæteris ut impietatem fugiant, XIII, 1,2: *Scribsm ei multiplices leges meas, qux velut alienx computata sunl.*

Sexto. *Impiorum gaudium el vita brevia sunt.* Sæpo in hac vita prosperitas impiorum oxtinguitur, *Job,* 452, 1 : *Quolies lucerna impiorum extinguitur, el superveniet eis inundatio, et dolores dividet furoris sui t* Impiorum gaudium breve est, IV, 460, 2; VI. 404, 2 : *In multiplicatione impiorum multiplicabuntur scelera , et jusli ruinas eorum*

videbunt. Iniquorum prosperitas quasi somnium, *Psalm.* I, 479, 2 : *Velut somnium surgentium, Domine, in civitate tua imaginem ipsorum ad nihilum rediges.* Eorum sapientia, virtus, lætitia, prosperitas, lucernæ comparatur, V, 282, 2 et seq.: *Lux justorum letificai : lucerna autem impiorum exlinguetur.* Eorum gloria brevis est, V, 351, *Verte impios, el non erunt : domus autem justorum permanebit.* Et eorum subsistentia tenuis, quia mox evertuntur, ct cito deficiunt, 352, 1. Eorum regna brevia, III, 636,1. Habent civile tantum rerum suarum dominimi, V, 526, 2. Impius in *ahum elatus* ad infimum deprimetur, *Job,* 421, 1 : *Si ascenderit usque ad calum superbia ejus, et caput ejus nubes tetigerit, quasi sterquilinium in fine perdetur; et qui ea viderunt, dicent: Ubi est ?* Nequit esse stabilis, V, 347, 1 : *Non roborabitur homo ex impietate, et radix justorum non commovebitur.* Eorum vexatio quam parvo tempore durat, XIV, 405 2.

Impiorum vita brevis, V, 304, 1 : *Quasi tempestas transiens non erit impius, justus autem quasi fundamentum sempiternum ;* XII, 328, 1 : *Quæ habitas super aquas multas, locuples in thesauris, venit finis tuus pedalis prxeisionis lux.* Non implent dies suos, *Job,* 350, 1 : *Antequam dies ejus impleantur, peribit, et manus ejus arescent.* Plerumque præmature moriuntur, V, 374, 2: *De fructu oris sui homo satiabitur bonis: anima autem prævaricatorum iniqua.* Dies eorum transeunt ut umbra, VII, 299, 1 : *Non sil bonum impio, nec prolongentur dies ejus, sed quasi umbra transeant qui non timent faciem Domini.* Tacite pereunt, et subito succiduntur, *Job,* 118, 2; *De mane usque ad vesperam succidentur :et quia nullus intelligil, in æternum peribunt;* 119, 2 : *Qui autem reliqui fuerint, auferentur ex eis; morientur, et non in sapientia.* Sæpe repentina ruina opprimitur impius, V, 165, 1: *Huic extemplo veniet perditio sua, el subito conteretur, nec habebit ultra medicinam.* Sunt sicut paleae ante faciem venti, 453, 2 : *Erunt sicut paleæ ante faciem venti, et sicut favilla quam turbo dispergit.* Cur non mereantur diu vivere, V, 342, 2. Impiis Deus facit misericordiam, cum cito eos do hoc mundo tollit, *Psalm.* II, 401,2: *Qui percussit Ægyptum cum primogenitis eorum, quoniam in æternum misericordia ejus.* Eorum congrua pœna, VII, 298, 2. Pereunt quasi non fuerint, X, 435, 2 : *Et sunt quorum non esi memoria, perierunt quasi non fuerint, et nati sunl quasi non nati, et filii ipsorum cum ipsis.* Eorum fama post mortem oxlinguilur, V, 305, 1, 2. Eorum nomen non perennat, 281, 1: *Memoria justi cum laudibus, el nomen impiorum putrescet.*

Septimo. *Impii plerumque mala et acerba morte moriuntur.* Eorum mors ipsis acerba, piis autem læta accidit, V, 516, 2; 817 : *Non proderunt diviti* in die ultionis : justitia autem liberabit a morte,* Male pereunt, *Job,* 350, 1. Impiorum justa retributio est, ut male pereant, quia alios perdere student, *Psalm.* I, 346, 2: *Proplerea Deus destruet te in finem, evellet te, et emigrabit (e de tabernaculo luo, et radicem tuam de terra viventium.* In malitia sua impius sæpe expellitur do vita, V, 440, 1,2: *In malitia sua expelletur impius ; sperat autem justus in morlg sua.* Impii inviti a terra avelluntur utpote terrenis affixi, 71, 1 : *Impii vero de (erra perdentur ; el qui inique agunt auferentur ab ea.* Dum in vita Deo et Prophetis obsequi nolunt, obsequuntur moriendo, XII, 738, 1. Impiorum horrenda mors, XVI, 254, 2 : *Venient dies in te, et circumdabunt te inimici tui vallo, el circumdabunt le, et coangustabunt te undique ; et ad terram prosternent te..... eo quod non cognoveris tempus visitationis lux.* Quomodo maturi sint ut a falce divini judicii demetantur, XIII, 521, 2: *Millile falces, quoniam maturavit messis : venite ct descendite, quia plenum est torcular, exuberant torcularia ; quia multiplicata est malitia eorum.* In morte spem omnem priorem amittunt, V, 318,1 : *Mortuo homine impio, nulla erit ultra spes, et expeclatio sollicitorum peribit.*

Octavo. *Moriuntur illiberes, vel miseri sunl in posteris.* Sunt plerique illiberes, XIII, 407,2 : *Da eis Domine. Quid dabis eis ? Da eis vulvam sine liberis, et ubera arentia.* Nullos vel paucos relinquunt haeredes, eosquo miseros, V, 347, 2: *Non roborabitur homo ex impietate, el radix justorum non commovebitur.* Impii radix exscinditur, *Job,* 349, 1 : *Non ditabitur, nec perseverabit substantia ejus, nec mittet in terra radicem suam.* Impiorum filii egestate atterentur, *Job,* 127, 2 : *Longe fient filii ejus a salute, et conterentur in porla, el non erit qui eruet,* 423, 1 : *Filii ejus alterentur egestate, et manus illius reddent ei dolorem suum.* Sæpo thesaurizant justis, 128,1 : *Cujus messem famelicus comedet, et ipsum rapiet armatus, et bibent sitientes divitias ejus; 533,* 2 : *Si comportaverit quasi terram argentum, el sicut lutum prxparavcril vestimenta; prxparabit quidem, sed justus vestietur illis, et argentum innocens dividet.* Eorum opes non raro cedunt justis, V, 395, 2 : *Bonus relinquit hxredcs el filios, cl nepotes ; et custoditur justo substanda peccatoris.* Eorum posteri non perennabunt, 232, 2 ct seq. : *Nepotes impiorum non multiplicabunt ramos, el radices immundx super cacumen pelrx sonant.*

2* *Impiorum pœna post mortem.* Primo, *in judicio sive particulari, sive generali.* Sunt obnoxii vindictæ Dei, XVIII, 49, 1 : *Revelatur enim ira Dei dc calo super omnem impietatem et injustitiam hominum eorum qui veritatem Dei in injustitia delinent.* In dio judicii maxime a Deo plectentur, V, 51, 1 : *Cum irruerit repentina calamitas, el interitus quasi tempestas ingruerit ; quando venerit super vos tribulatio et angustia.* Impiis in dio judicii grave erit \idero flammantem faciem irati judicis, XII, 237, 2 : *Loquelur os ejus cum*

ore illius, et oculi ejus ocuns illius videbunt. Cur plangent mortem Christi in die judicii, XIV, 5i4, 2. Fulmina in die judicii insilient in reprobos, non voro in electos, VIII, 392, 2 : *Ibunt directe emissiones fulgurum, et tanquam a bene curvato arcu nubium exterminabuntur, et ad certum locum insilient.* Disrumpet eos Deus multipliciter, 386,1,2: *Quoniam disrumpet illos inflatos sine voce.* Quatuor acies insurgentium in eos, 39i, i : *Pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos.* Tabescent in judicio, *Job,* 454, 2 : *Videbunt oculi ejus interfectionem suam, et de furore Omnipotentis bibet.* Eorum in judicio stupor et confusio, XIX, 146, 1. Impiorum exilium hoc tempore in Judæis impletur, sed manifestius in die judicii, *Psalm.* I, 213, 2 (FÏÀ Judicium).

Secundo, *in inferno.* Impii quomodo scribantur in terra et in inferno, XII, 144, 2 : *Recedentes a te, in terra scribentur.* Quomodo transeant ad mortem primam et secundam, XXI, 352, 1. Nati ex maledicto parentum semine, in maledictionem gehennalem transibunt, X, 353, 2 : *Omnia, qux de terra sunl, in terram convertentur : sic unpii a maledicto in perditionem.* Eorum post mortem vita in tormentis, V, 51, 2. Non effugient supplicium Dei, 330, 1, 2. Pro suis sceleribus graviter in gehenna castigabuntur, V, 343, 2 : *Si justus in terra recipit, quanto magis impius et peccator.* Impius inferno gratus accedit hospes, *Job,* 461, 2 : *Dulcis fuit glareis Cocyti, et post se omnem hominem trahet, cl ante se innumerabiles.* Impii erunt in gehenna socii dæmonum, VI, 112, 2 : Fir *qui erraverit a via doclrinx, in catu gigantum commorabitur.* Quasi stuppa collecta, a Deo consumentur, IX 566, 2 ; *Stuppa collecta synagoga peccantium, ct consummatio illorum flamma ignis.* Sunt in gehenna colligati, *ibid.,* 2. In inferno quomodo futuri quasi cinis, XIV, 613, 1 : *Et calcabilis impios, cum fuerint cinis sub planta pedum vestrorum, in die qua ego facio, dicit Dominus exercituum.* Ad eorum supplicium omnes creaturæ conspirabunt, V, 487, 1. Quomodo habeant in inferno sua sepulcra, XII, 730, 2 : *Quorum data sunt sepubra in novissimis laci : el facta est multitudo ejus per gyrum sepulcri sui.* Lamenta eorum in inferno, VIII. 381, 2 : *Ergo erravimus a via zeritalis, el justilix lumen non luxit nobis, ct sol intelligenlix. non est ortus nobis.* Sibi ipsis subvenire nequeunt, *Job,* 118, 2 : *De mane usque ad vesperam succidentur ; et quia nullus inlelligit, in xtenxum peribunt.* Eorum vita in gehenna mors potius dicenda quam vita, XVI, 490, 2. Impii ol tyranni in inferno positi alios terrent adhuc viventes, XII, 731, 2 (Vide Infernus).

V. Quomodo cum impiis agendum. 1° *Impiorum conversatio fugienda,* IV, 286, 2 : *Noli ex eo* (pano tuo) *manducare ct bibere cum peccatoribus,* V, 114, 1 : *Ne delecteris in semitis impiorum, nec libi placeat malorum via. Fuge ab ea, nec transeas per illam : declina, el desere eam.* Eorum societas non est ambienda, VI, 215, 1 : *Ne æmuleris viros matos, nec desideres esse cum eis. quia rapinas meditatur mens eorum, et fraudes labia eorum loquuntur.* Cavenda sunt eorum consortia, VIII, 219, 2 : *Abstinet se a viis nostris tanquam ab immunditiis.* Eorum societas noxia, XI, 177. 1 : *Vx mihi... quia pollutus labiis ego sum, el in medio populi polluta labia habentis ego habito.* Iis servire periculosum est, IX, 677, 2 : *Reatus qui .... non servivit indignis se.* In iis non est ponenda spes, VI, 278, 1 : *Dens putridus et pes lassus, qui sperat super infideli in die angustix, et amittit pallium in die frigoris.* Quatenus odio prosequendi sunt, IX, 676, 1. Impium in judicio praeponere, grave scelus est, V, 5G4, 2 : *Accipere personam impii non est bonum, ut declines a verilate judicii.*

2° *Aliquando sunl plectendi et expellendi,* XIII, 219, 1. Eos princeps suo regno expellat, VI, 258, 1 : *Aufer rubiginem de argento, el egredietur vas purissimum: aufer impietatem de vultu regis, el firmabitur justitia thronus ejus.* Iis regnantibus pereunt respublicæ, 372, et seq. : *In exaltatione justorum multa gloria est : regnantibus impiis, ruina hominum.* Quærunl rebellionem, V, 534, 1 : *Semper jurgia quxril malus ; angelus autem Domini crudelis mittetur contra eum.* Malis suis consiliis, rixis, dolis, respublicas evertunt, V, 320, 2 : *Benedictione justorum exaltabitur evitas; et ore impiorum subvertetur,* Iis regnantibus fugiunt justi; at iis pereuntibus, multiplicantur, VI, 389, 1, 2 : *Cum surrexerinl impii, abscondentur homines : cum illi perierint, multiplicabuntur justi.* Eorum multitudo quam sit reipublicæ noxia, 404, 2 : *In multiplicatione impiorum multiplicabuntur scelera : el justi ruinas eorum videbunt.* Ob unius impii scelus, sæpe lotus populus castigatur, 327, 1 : *Grave est saxum, et onerosa arena: ct ira stulti utroque gravior.* Civitates reddunt desolatas, IX, 459, 1, 2 ; /16 uno *sensato inhabitabitur patria, tribus impiorum deseretur.*

IMPLERE. *I* Implere* capitur pro *continere.* IX, 659, 1. El pro *consecrare,* X, 460. 2 cl seq. Item pro *plenum afferre,* 85, 1. *Implere* Ilebræis sæpe idem est quod *piene dare,* V, 220, 1.

2° Impleri ab ore ad os quid significet, IV, 224,2. Implero arcum est plene intendero, XIV, 462, 2. Implero omnem justitiam quid sit, XV, 108, I. Implero peccata quid significet. XIX, 122, 2. Implero verbum Dei est pleno illud prædicare, 81,1. Quid sil implere Evangelium, XVIII, 239, 2.

IMPOENITENTIA. Impœnilcntiæ peccatorum describitur. V, 561, 2 cl seq. *(Vide* Peccator).

IMPONERE MANUS, IMPOSITIO MANUUM. Imponere manus idem est quod ordinaro, XVIII, 473, 2. Impositio manus est do essentia Ordinis. XVII, 165, 2. Per eam datur gratia, *ibid.* Ea in Iribus sacramentis adhibetur, 197, 2. Impositio

mannum super ordinandos quid significet, XIX, 233, 2. Peream unctio intelligitur, XVII, <98. I. Ea significat ordinationem, 276, t *{Vide* Ordinis Sacramentum).

IMPORTUNITAS. Importunitas ubique noxia, *Job,* 114,1,2. Importunitatis liieroglyphicum apud Ægyptios fuit musca, VII, 333, I, 2,

IMPOSSIBILIS, IMPOSSIBILITAS. 1« Impossibile sæpo vocat Scriptura, quod admodum est difficile, XV, 431, 1, 2: *Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum calorum,* XVIII, 312, 1, Item id quod raro aut nunquam fit, XIX, 402, t : *impossibile est enim eos qui semel sunt illuminali, gustaverunt etiam donum calesle... et prolapsi sunt, rursus renovari ad panitentiam.*

2' Deo nihil impossibile, XV, 43!, 1, 2. Impossibilium impotentia divinæ potentiae est argumentum, IX, 455, 2.

3° Impossibilitas duplex est : una actum antecedens, altera consequens. XVII, 95, 1, 2. Impossibilia aliquando videmus fieri possibilia, XIII, 604, 1 : *Numquid currere queunt in petris equi, aut arari potest in bubulis.* Impossibilia physice Deus non præcipit, XVII, 301,1 : *Nunc ergo quid tentalis Deum, imponere jugum super cervices discipulorum, quod neque patres nostri, neque nos portaro potuimus ?* XVHI, 343, 2 ; *Fidelis Deus est, qui non patietur vos lentari supra id quod potestis, sed faciei etiam cum tentatione proventum, ut possitis sustinere.* Impossibilitas resipiscendi annexa stupori mentis, 190, 2 : *Dedit illis Deus spiritum compunctionis, oculos ut non videant, el aures ut non audiant, usque in hodiernum diem.*

IMPOSTOR. Impostores, Evangelii causa, se in pericula non conjiciunt, XIX, 119, 2. Impostores Judæorum varii enumerantur, XV, 509, 1. Impostor quidam blasphemus in Peru sese redemptorem orbis esse jactabat, XXI, 259,1.

IMPRECATIO. Imprecari mala licet malis, VU, 298, 2. Imprecationes piorum exaudit Deus, 111, 170, 1. Imprecatio Pauli contra Ananiam prophetam qualis fuerit, XVII, 393, 2; 394, 1.

IMPROBITAS, IMPROBUS. !• Improbitas undo dicatur, *Job,* 353, I. Improbitas studio assumpta pejor est feritate naturali, V, 535, 2. Ejus natura et indoles describitur, VI, 105, 2 et seq.: Anima *impii* (hebraico rasca, improbi) *desiderat malum, non miserebitur proximo suo.* Improbi et probi tres nolæ, IX, 415,2: *Oculus malus ad mala, et non satiabitur pane, sed indigens, et in tristitia ont super mensam suam.* Improbus accipitur pro *importunus,* 391,2 : *Ne improbus sis,* n» ûnpingarù, *el ne longe sis ab eo, ne eas in oblivionem.*

2* Improbitas modica magnam virtutem inficit, ■mm contra, magna virtus parvam improbitatem bulare non possit, XIV, 345, 1 : *Si tetigerit pollutus in anima ex omnibus his, numquid contaminabitur? el responderunt sacerdotes, et dixerunt: Contaminabitur.* Improbis dulcescit malum, *Job,* 424, 2 : *Cum enim dulce fuerit in ore ejus malum, abscondet illud sub lingua sua. Parcel illi, et non derelinquet illud; ct celabit in gutture suo.* Improbitatis impotentia insatiabilis, IX,202,2 (Fide Impius, Malus, Peccator).

IMPROPERIUM. Improperium abrumpit amicitiam, X, 590,1, 2.

Improperium Christi quod respexit Moses, sunt opprobrium el tribulationes, XIX, 484, 1. Improperia Christi in Parasceve undo petita sint, XIV, 130, 1, 2.

IMPRUDENS, IMPRUDENTIA. Imprudentiam causât ebrietas, X, 139, 2 : *Ebrietatis animositas, imprudentis offensio, minorans virtutem, et faciens vulnera.* Imprudenti actus ct vitia, XX, 352, 2 : *Estote ergo prudentes, ct vigilate in orationibus.* Imprudens sibi præddcns, alios renuit consulere, V, 360, 2 : *Viri stulli recta in oculis ejus; qui autem sapiens est, audit consilia.* In suis actionibus sæpo impingit, VI, 3, 2; 4, 1 : *Ubi non est scientia animæ, non est bonum ; cl qui festinus esl pedibus, offendet.* In damna incidens, Dei providentiam accusat, non se, 5,1 : *Stultitia hominis supplantat gressus ejus; el contra Dominum fervet animo suo.* Tornero omnia effutit, el nihil secreti serval, 9, 1 : *Qui tantum verba sectatur, nihil habebit; qui autem possessor est mentis, diligit animam suam ; ct custos prudentia) inveniet bona.* Imprudens studiose congesta a parentibus stalim consumit prodigaliter, 117, 1, 2: *Thesaurus desiderabilis, el oleum in habitaculo justi, et imprudens homo dissipabit i.'lud {Vide* Stultus).

IMPUDENTIA. 1' Impudentia nascitur ex gula et libidine, IX, 598, 2 : *Aufer a me ventris concupiscentias, el concubitus concupiscentias ne apprehendant me, el animat irreverenti el infrunita ne tradas me.*

2' Ejus effectus et noxa. IX, 598, 2. Mater est impudiciliæ, X, 13, 1. Impudentia mater est scelerum, VI, 28, 1. Impudentia propria meretricum est, V, 264, 1. Abjicit pudorem et virtutem, V, 392, 2 : *Egestas et ignominia ei qui deserit disci* plinam ; qui autem acquiescit arguenti, glorificabitur.* Impudentia socia est incorrigibililalis, XV1I1, 190, 2. Impudenti® exempla, XII, 38, 2; 39, 1 : *Frons meretricis facta esl (ibi, noluisti erubescere.* Impudentia haereticorum, XXI, 203, I.

3« Impudentes aliter admonendi, aliter verecundi, V, 533, 2: *Plus proficit correptio apud prudentem, quam centum plagas apud stultum.*

IMPUDICITIA, IMPUDICUS (Vide Luxubia, Luxuriosus),

IMPULSUS. Impulsus Spiritus sancti vis, VII, 292, 2; *Non est* in *hominis potestate prohibere spiritum.* Impulsus cordis ad bonum assiduo a Deo petendus, IX, 5911, 2 : *Quis superponet in cogitatu*

meo flagellaci in turda meo doctrinam sapienti#, ut ignorationibus eorum non parcant mihi, et non appareant delicta eorum ?

IMPUNITAS. 1* Impunitas peccandi magnum malum ost, IX, 586, 1. Impunitas gravis Dei punitio est, XII, 540, 1. Impunitas luctuosa et gravis peccanti est, XIV, 201, 2. Impunitos infelicitatem affert, XVIII, 215, 2. Ipsa maxima peccandi illecebra est, XIII, 529, 2. Impunitas peccandi est peccatoris lectus, et signum reprobationis, XXI, 58, 2.

2° Impunitas impiorum plurimos offendit, /oft, 499, 1 : *De civitatibus fecerunt viros gemere, el anima vulneratorum clamavit, ct Deus inultum abire non patitur.* Impunitum nihil relinquit Deus, IX, 175,1 : *Ne dixeris : Peccavi, et quid mihi accidit triste?*

IMPURITAS, IMPURUS. Impuritas animi Deo placore nequit. VI, <8, 2. Impuritas comes hæresis et falsae religionis, IV, 414, 1. Impuri puros impuros esso judicant, VI, 3, 2.

IMPUTARE. Imputantur nobis Christi* opera quomodo, XVIII, 21,2. Imputare fidem *ad justitiam,* vel *pro justitia,* aliud est quam imputare justitiam, 81, 1. Deum non imputare alicui peccatum, est aliquem peccalo carere, 82. 1, 2 (Mete Fides, Justitia).

INANIMA. Inanima tribus modis se movent, XII, 462, 1. Inanima laudant Deum non oro, sed opere, XIII, 47, 2 ot seq.

INAURIS. I0 Inaures proprio quid sint, et cur primo adbibitæ, XI, 140, 2. Inauris super os erat monile o fronto in nasum dependens, XII, 611,1,2. Cur dicalur inauris, *ibid.* Inaures priscorum quales essent, VI, 267, 1. Eis insculpebatur nomen Dei vel rei summo amatae, *ibid.,* 2. Inaures deorum imaginibus ornabantur, I, 328, 1. Erant insigno nobilitatis, VI, 267, 2.

2a Inaures quid tropologico significent, XII, 611, 1, 2. Symbolum sunt correptionis, VI, 267 2. Item obediontiæ, VI, 268, 1. *Job,* 792. 2. Et pacis, *ibid.*

INCARNATIO (Vide Jesus Ciiiustus).

INCENDIUM. Incendia mulla modo sub terra latent, quæ in fino mundi erumpent, XXI, 204, 2. Incendium peccatorum qualo futurum in dio judicii, XI, 240, 2.

Incendium animæ quam noxium, XIII, 445, 2.

INCENSUM. Incensum idem ost quod thymiama; id Deo bis per diem offerebatur, X. 461, 2 Incensum sunt victim® incensa), XI, 112, 1. Incensum quomodo elevatio manuum vocotur, XIX, 202, 1.

1NCERTITÜDO. I0 Incertitude amoris el odi Dei, VII, 305, 1, 2: *Sunl justi atque sapientes, ct opera eorum in manu Dei, et tamen nescii homo utrum amora an odio dignus sit.* Incertitude gra* tiæ ct perseveranti®, XIX, 45, 2: *Vcrumtamen existimo omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam Jesu Christi Domini mei,.... ad cognoscendum illum et virtutem resurrectionis ejus et societatem passionum illius, configuratus mort ejus. Si quomodo occurram ad resurrectionem quæ est ex mortuis.* Incertitude gratiae et praedestinationis in Paulo, XVIII 335, 2 : *Castigo corpus meum, el in seroi lutem redigo : ne forte eum aliis prædicaverim. ipse reprobus efficior* Incertitude grati® magno, *Job,* 235, 1 : *Etiamsi simplex fuero, hoc ipsum ignorabit anima mea, el tædebit me vitæ mcæ.* Nemo potest sine speciali Dei revelatiónr scire se esso in gratia, *ibid.* Hæc incertitude semper pios timere cogit, XVIII, 343, I : *Qui se er> limat stare, videat ne cadat ;* XIX, 32, 1. 2: *1' que, charissimi mei, non vi in presentía mei tantum, sed multo magis nuno in absentia we cum metu el tremore vestram salutem operamini.* Ob grati® incertiludinem merito sanctos tædet vitæ hujus, *Job,* 235, 2 (Fitte Grat ia).

2® Incertitude voluptatis, VII, 20, 1.

3® Incertitude diei mortis, XIX 135, 2 et seqq.* *De temporibus autem et momentis. fratres, non indigetis ut scribamus vobis, ipsi* enim *diligenter scitis quia dies Domini sicvl fur* m *nocte, ifa venit i.* Incertitude mortis Dei timorem suadet, *Job,* 228. 2.

INCESSUS. Incessus magna cura habenda, quia ex eo colligitur animus, XIII, 594, 1. Incessus pompaticus a Prophetis suggillatur, *ibid. : Væqui opulenti* calù in Sion, *et confiditis in monte Samaria: optimales capita populorum, ingredientes pompático domum Israel* Incessus gravis vel vagus index esl animi maturi vel inconstantis, X, (5, 1 : Cotamitt *aurex super bases argenteas, et pedes firmi super plantas stabilis mulieris.* Incessus sit verecundus et modestus, IX, 543, 2: .4mirius *hominis ct risus dentium, et ingressus hominis enuntiant de ilio.*

Incessus bonus et felix quid denotet, VI, 467, 2. Incedentia feliciter quatuor, 466, 1. Quid denotent, 467, 2 : *Tria sunl quæ bene gradiuntur, el quartum quod inccdil feliciter; leo fortissimus bestiarum, ad nullius pavebit occursum : gallus succinctus lumbos suos: el aries, nec esl rex qui resistat ei.*

INCESTUS. Incestus habet quadruplicem enormitatem, II, 115, 2 el seq. Ex lego Moysis ei erat constituta pœna ignis, 130, 1. Ejus vindicati p*r parricidium et sui ipsius occisionem, exempla, *ibid.* Incestus a Deo punitus, IV, 488, 2. PuniP eum Deus sæpo orbitate, II. 131, 2.

INCIPERE, INCIPIENTES. Incipiendum a Deo, III,-29, 1. Incipienda sunt a Deo omnia, XVIII, 43. 2 : *Primum quidem gratias ago Deo meo per Jcsum Christum.* Sed bene inciporo non sufficit, nisi bono finiatur, 356, 1, 2. Incipiendum semper in studio virtutum, IX, 502, 2 ot seq. : *Cum consuno mavent homo, tunc incipiet; el cum quieverit, operabitur* ſ *2*

Incipientibus in via oorfeclionis, qu® sectanda,

XV, 428, 1. Incipientes in fide et virtute, quando prophetent moraliter, XIII, 508, 1 : *El prophetabunt filii vestri, cl filix vestrx ; senes vestri somnia somniabunt, et juvenes vestri visiones videbunt.* Incipientium tentalio est putaro so osse perfectos, XIX, 46, 1 : *Non quod jam acceperim, aut jam perfectus sim ; sequor autem, si quomodo comprehendam in quo et comprehensus sum a Christo Jesu.* Eorum status animalis est, proficientium rationalis, perfectorum spiritualis, XVIII, 265, 1 : *Qux et loquimur non in doctis human* sapienti* verbis, sed in doctrina spiritus, spiritualibus spiritualia comparantes. Animalis autem homo non percipit ea qux sunl Spiritus Dei.*

INCIRCUMCISUS. Incircumcisus in Scriptura idem est quod immundus, durus et ineptus, 11, ISO, 2. Incircumcisus et immundus quid mystico ct symbolice significent, XI, 615, 1, 2. Ab incircumcisis occidi probrosum erat apud Judæos, XII, 705, 1.

INCLEMENTIA. Inclementia in alios signum est animi imperfecti, XVUI, 574, i : *Alter alterius onera portate, el sic adimplebitis legem Christi.*

INCLINATIO. Inclinationes animæ quaro indagandae sunt, antequam quis alicui officio aut statui applicetur, X, 264, 2 et seq. : *Fili, in vita tua tenta animam luam : el si fuerit nequam, non destili potestatem.* Eæ noscendæ ad perfectionem aspirantibus, IX, 50, 1, 2. Inclinationes vitiosas sentire coguntur et justi, XVIII, 126, 1 : *Video aliam legem in membris meis, repugnantem legi mentis mex, et captivantem me in lege peccati.* Inclinatio hominum circa divites et miseros, VII, 177, 2.

INCLUSOR, inclusores qui dicantur, XII, 189, 1,

INCOGITANTIA. Incogitantia numinis est origo omnium scelerum, XI, 570, 1 *(Vide* Deus).

¿NCOGN1TUS. Incognitus nobis cur sit Deus, XVII, 326, 1 *(Vide* Deus, cap. III, art. II, § V). Incogniti multi mundo, noti sunt Deo, V, 289, 1 ; XVUI, 458, 2 : *Sicut qui ignoti, el cogniti.*

1NCÜMPREHBNSID1LITAS (Vide Deus, cap. III, art H. § V).

INCONSIDERADO. Inconsideratio et incontinentia loquendi sæpe causant peccatum, IX, 602, *Indisciplina!* loquelx non assuescat os tuum, est enir in illa verbum peccali (Vide* Lingua, Loquela).

INCONSTANS, INCONSTANTIA. I0 Inconstantia solis, ventorum et fluminum, VII, 57, 1.

2* Inconstantia hominum, 117, 387, 1. Inconstantia appetitus hominum VII, 137, 2 : *Tempus dilectionis el tempus odii, etc.; Job,* 318,*2 ct seq.: Qui *quasi flos egreditur el conleritur, el nunquam in eodem statu permanet.* Inconstantia quanta sit in homine cogitationum ct appetituum, XX, 371, 2 : Inconstantia mulieribus est familiaris, XIX, 295, 1. Item hrcreticis in suis dogmatibus, XVUI, 634, i, 3 : *Ut jam non simul parvuli fluctuantes, el circumferamur omni vento doclrinx in nequitia hominum,'in astutia ad circumventionem erroris.* Inconstantia hominum a peccato originali accessit, IX, 351, 2 : *Sta in testamento tuo, el in illo colloquere, el in opere mandatorum tuorum veterasce.*

3° Inconstantes similes sunt avibus vagis, X, 244, 1, 2 : *Quis credit ei qui non habet nidum, ct deflectens ubicumque obscuraverit, quasi succino tus latro exiliens de civitate in civitatem ?* Sunt velut lunatici, XV, 135, 2. Et similes arena, 216, 2. Sunt labruscæ, XI, 153, 2. Inconstanliæ typus, XV, 283, 1 : *Quid existis in desertum videre? Arundinem vento agitatam?* Inconstanliæ ct mutabilitatis adagia, IX, 182, 1 : *Esto firmus in via Domini, et in verilate sensus tui ct scientia, cl prosequatur te verbum pacis el juslilix,* XV, 283, 2. Inconstantes temporo Antichristi futuri, per atrium templi Salomonis denotantur, XXI, 222. 2.

4° Inconstantia ct temeritas quantopere vitandæ sint, II, 268, 1. Inconstantes in verbis sibi el aliis noxam creant, VI, 323, 2 : *Lingua fallax non amat veritatem : et os lubricum operatur ruinas.* Inconstantes misere pereunt, IX, 352, 1, 2.

53 Inconstantia ct instabilitas mundi ct mundanorum, VII, 29, 1; XII, 727, 1, 2. Inconstantia fortunæ et felicitatis hominum, VII, 186, 2 el seq. Inconstantia et instabilitas voluptatis hujus mundi, VII, 19, 1.

INCONTINENS. Incontinentes cur velit Paulus nubere, XVIII, 804, 1, 2.

INCORRIGIBILIS, INCORRIGIBIL1TAS. Incorrigibilitas signum est obstinalæ mentis, XVIII, 190, 2. Incorrigibiles etiam ad meliora trahendi, XX, 686, 1 : *El hos quidem arguite judicatos: illos vero salvate, de igne rapientes. Alus autem miseremini in timore, odientes ct eam, qux carnalis est, maculatam tunicam.* Incorrigibiles an et quando docendi ct corripiendi sint, V, 258, 1 : Qui *erudit derisorem, ipse injuriam sibi facit : el qui arguit impium, sibi maculam generat.*

INCORRUPT1O. Incorruptio est causa æternitatis, XIX, 188, 2.

INCREDIBILIS. Incredibilis sæpe in Scriptura sumitur pro *incredulus,* V, 558, L

INCREDULITAS, INCREDULUS. I. Lncr edÛUtat is causx. — 1° *Pusillanimitas,* I, 483, 1 *t Narravit ergo Moyses omnia filiis Israel, qui non acquieverunt ei, propter angustiam spiritus, el opus durissimum;* 557,1 : *Dixerunt ad Moysen:... Nonne est iste sermo quem loquebamur ad te in Ægypto, dicentes : Recede a nobis ut serviamus Ægypliis ? Multo enim melius erat servire eis, quam mori in solitudine;* IX, 106, 1, 2: Væ *dissolutis corde, qui non credunt Deo, et ideo non protegentur ab eo;* XX, 461, 1 : *Pellicientes animas instabiles.*

2* Cedías, XII, 56, 1 : *Audi,populе stulte, qui*

non habes cor; qui habentes oculos, non videllr ; et aures, ct non auditis. Mc ergo non timebitis, ait Dominus, cl a fade mea non dolebitis?... Populo autem huic fadum est cor incredulum et exasperans, recesserunt el abierunt; XVI, 465, 2 et seq.: *El dixit Jesus : In judicium ego in hunc mundum veni, ut qui non vident, videant, el qui vident, exci fiant;* 515, 2 ctseq.: *Propterea non poterant credere, quia iterum dixit Isaias : Excæcavit oculos eorum, ut non videant oculis, el non intelligent corde, el convertantur el sanem eos (Vide* CÆCITAS SPIRITUALIS).

3o 1'itfc *carnis,* XVIII, 653, 1 : *Nemo vos sedurti inanibus verbis, propter hæc enim* (fornicationem scilicet, immunditiam, etc.) *venii ira Dei in filios diffidentis.*

4° *Vana gloria,* XVI, 387, 2 : *Quomodo vos potestis credere, qui gloriam ab invicem accipitis ; ct gloriam quæ a solo Deo est, non quæritis?* 516, 2 : *Verumlamcn ex principibus mulli crediderunt in eum, sed propter Pharisxos non confitebantur, ut e synagoga non ejicerentur. Ditexerunt enim gloriam hominum magis quam gloriam Dei.*

II. Incredulitatis mala. — I0 *Incredulus ct injustus Deo displicet, veraque caret vita,* XVIII, 47, 2 : *Scriptum est : Justus autem cx fide* vtvif. Incredulitas est magnum peccatum, XIX, 383. 2 : *Quibus autem infensus est, nisi illis qui increduli fuerunt?* Increduli fidei sunt inimici Dei, XVI, 352, 2 : *Qui credit in Filium, habet vitam ælernam; qui autem incredulus est Filio, non videbit vitam, sed ira Dei manet super eum.* Hi a Christo in dio judicii accusabuntur, 518, 2 : *Qui spernit me, el non accipit verba mea, habet qui judicet eum ; sermo quem loculus sum, ille judicabit cum in novissimo die.*

2° *Incredulitas omnibus gratiis hominem destituit,* XV, 338, 2. *Et non fecit ibi virtutes inultas propter incredulilatem eorum;* 687, 1, 2 : *El non poterat ibi virtutem ullam facere... ct mirabatur propter incredulilatem eorum;* XVI, 385, 2 : *Et verbum ejus non habetis in vobis manens, quia quem misit ille, huic vos non creditis;* 442, 1,2: *Dixi vobis quia moriemini in peccatis vestris; si enim non credideritis quia ego sum, moriemini in peccato vestro;* XVIII 59, 1 : *Iis autem qui sunl ex contentione, et qui non acquiescunt veritati, credunt autem iniquitati, ira ct indignatio;* XIX, 382, 1 : *Videte, fratres, nc forte sit in aliquo vestrum cor malum incredulitatis, discedendi a Deo vivo ; sed adhortamini vosmetipsos per singulos dies,.,, ut non obduretur quis ex vobis fallacia peccati.*

3® *Incredulitas maximis pttnis punitur,Psalm.U,* 21, I, 2: *Ideo audivit Dominus, et distulit* (no tam cito in terram promissionis intrarent) ; *et ignis accensus est in Jacob, el ira ascendit in Israel, quia non crediderunt in Deo, nec speraverunt in salutari ejus;* V, 52. 2 et seq. : *Tunc invocabunt me, et non exaudiam; mane consurgent] et non invenient me, eo quod exosam habuerint disciplinam, et timorem Domini non susceperint ; nec acquieverint consilio meo, et detraxerunt univers* correptioni mræ;* Vili, 535, 2 : *Virtutem enim ostendis tu, qui non crederis esse in virtute consummatus, el horum qui te nesciunt, audaciam traducis ;* IX, 459, 1,2: *In synagoga peccantium exardebit ignis, et in gente incredibili exardescet ira;* XIX, 383, 2; XX, 659,2; 660,1 : *Commonere autem vos volo, scientes semel omnia quoniam Jesus populum de terra Ægypti salvans, secundo cos, qui non crediderunt, perdidit ;* 370, 2 : *Quoniam tempus est ut incipiat judicium a domo Dei. Si autem primum a nobis, quis finis eorum qui non credunt Dei Evangelio? El si justus vix salvabitur, impius et peccator ubi parebunt?*

III. Incredulitas Judæorum, XVIII, 181, 1, 2. Ob eam repulsi sunt a benedictione, 169, 1. Incredulitas Judæorum causa fuit eorum reprobationis, XVI, 478, 2 *(Vide* Hebræi. Judæi).

INCREPATIO (Vide Correctio fraterna, Correptio).

INCUBI. Incubi dæmones, qui, et an tales dentur, IV, 294, 1, 2. Incubus morbus unde oriatur, X, 329, 2.

INDI. Indi lapides et ligna pro diis colunt, XVUI, 52. 1. Indi pagani vere dici non possunt peccatum Adam imitati. 97, Lindi peccata sua scripto exarata in flumen jactant, ul æterna premantur oblivione, XIV. 151, 1.

Indi Brachinanes olim vocabant suos sapientes gymnosophistas, IV, 220. 1, 2. Indorum reges eliamnum mullas uxores habent, IV, 370, 2. Indorum reguli nonnulli sunl longævi, XIII, 12, 2. Ob exercitia sunt longævi. XII, 579, i.

Indi eliamnum in pradiis elephantis utuntur, cur, IV, 442, 2. Indi nonnulli parentes senio confectos mactant et devorant, IX. 120, 1. Indorum indocilitas el stupor, IX, 581, 1. Convivabantur coronati. X, 147, I. Indi aliqui celerius currunt equis, III, 440, 2.

Indi una cum auro e tenebris ignorantiae educti, *Job,* 546. 2. Indorum per baptismatis gratiam immutatio, XII, 752, 2. IndiThomæi aChaldæis Episcopum petunt, XVIII, 255, I.

INDIA. India Orientalis quomodo in Scripturis vocetur /Ethiopia, XIV, 304, 2. Ejus et regionum vicinarum conversio ab Abdia et Sophonia prædicta est, 305, 1. An ex India fuerint Magi Christum puerum adorantes, XV, 71, 2 et seq. Indi® Orientalis in valle una quam variæ sint linguæ XVII, 88, 2. India Orientalis quando ct quomodo aperta sil Vasco Gamæ, IV, 288, 1.

India Occidentalis an olim Hispaniae conjuncta, XI, 309, 2.

Indi® per christianismum mulla bona accessere,

XJ, 683, 2. India calm Virgini osi a Lusitanis dedicata, V, 214,1.

INDIFFERENTIA. Indifferentia opera media sunl inter virtutem el vitium, Vili, 21, 1, 2. In indifferentibus cuique liberum suam opinionem sequi, XVII!. 230, i.

INDIGENS (Fi* Pauper).

INDIGJiATIO. Indignatio significat aliquando justum Dei judicium, *Psalm.* I, 170, 1,2. Indignabu *Christi* Lazaren resuscilnluri oral in mortem et diabolum, et contra Judaicam perfidiam, XVI, 492, 1. Causa ejus erat Lazan mors, el sororum cl aliorum ploratus, 492, 2.

Indignatio indignantem non sinit quiescere, IV, 379, 2 (Fi* Ira).

INDIGNUS. Indigni non sunt ad prelaturas promovendi, VI, 301, 2: *Claudus pedibus, el iniquitatem bibens, qui mittit verba per nuntium stullum.* Indignum ordinans, ejus peccatorum fit particeps, XIX, 248, 2 el seq. : *Manus cito nemini imposueris, neque communicaveris peccatis alienis [Vide* Ordims sacramentum, Sacerdos). Indignis non sunt conferendi honores, IX. 372, L Indignis non est benefaciendum, 367, 2 : *Si benefeceris, scito cui feceris, ct erit gratia in bonis luis mulla.* Id tamen quandoque fieri solet, 3G8, 2.

INDISCRETOS. Indiscretus et nimius in corpore edomando el mortificando cur dici possit sacrilegus, XV111, 202, 1 : *Rationabile obsequium vestrum**

INDOCTUS, Indocti nomen meretur superbus, VI, 120, 1 : *Superbus et arrogans vocatur indoctus, qui in ira operatur superbiam.* Indoctis docendi munus committi non debet, 295, 2: *Quomodo nix in testale, cl pluvix in messe, sic indecens est stulto gloria.* Indocti pii potiores sunt doctis impiis, V, 353, 2. Indoctus probus melior est docto improbo, IX, 538, 2 et seq.: *Melior esi homo, qui minuitur sapientia, et deficiens sensu in Umore, quam qui abundat sensu, el transgreditur legem Altissimi (Vide* Doctus, Iqboiantia, Scientia).

INDOLES. Indoles prolium a matre potissimum pendei, XIII, 285, 1. Indoles melior an sit sortis melioris el forlun.e causa, X, 1.68, 1 : *Quare dies diem superat, cl iterum lux lucem, et annus annum a sole ?* Secundum suam indolem quisquo est regendus, 94, 2. Indoles in consilio ejus qui consulitur spectanda est,255, 2 ; *Cum viro sancto assiduus esto, quemcumque cognoveris observantem timorem Dei: cujus anima est secundum animam luam, el qui cum titubaveris in tenebris, condolebit tibi.*

INDUERE, INDUMENTUM. *Induere* Hebræis significat copiose aliqua re perfundi el imbui, XVIII, 27, 2; 547, 2; *Quicumque enim in Christo, baptizan estis, Christum induistis.* Verbum *indui* quid proprie significet, *Job,* 185, i : *Induta est caro mea putredine et sordibus pulveris.* Induere novum hominem veterem, Christumel Adamum,

quid sil, XVIII, 226, I : *Induimini Dominum nostrum Jcsum Christum;* 640, 1 : *Induite novum hominem qui secundum Deum creatus csl in justitia el sanctitate veritatis.* Indumentum Christiani est externa virtus, 226, L

INDULGENTI^. Indulgenti® ecclesiasticas astruuntur, XVIII, 427, 2. Non dabantur olim, nisi bona pars pœnitenliæ esset expleta, *ibid.* Dantur e thesauro Ecclesiæ, XIX, 80, 2. Indulgentias dare potest Romanus pontifex, XVI, 646. 2. Induigenti® dantur defunctis per modum suffragii, XV, 371, 2 el seq. Indulgentias cur multi non lucrentur, 320, 2.

INDUSTRIA. Industria et industrius quid proprie sint, V, 25, 1; Vii, 344, 1, 2. Industri® emblema, VII, 344,1, 2. Industria in bello plus valet robore, VI, 68, i. Ipsa domum (edificai, 216, 1. (Deindustria, *vide* Eccl., cap. xxxvin, vers. 28-36).

INEXISTENCIA. Inexislentia divinarum personarum, XVI, 646, 2 *(Vide* Trinitas).

INERS, INERTIA. Iners quis proprie sit, IX, 577, 1. Iners niavult mendicare, quam honesto labore victum sibi compararo, X, 343, 2 : Fir *respiciens in mensam alienam, non est vita ejus in cogilalions vicius; alit enim animam suam cibis alienis.*

Inertia corporalis et spiritualis est fugienda, V, 161, 2elseq. : *Paululum dormies, paululum dormitabis, paululum conseres manus, ul dormias. Et veniet libi quasi viator egestas, el pauperies quasi vir armatus.* Inertia quæ paret mala, X, 343, 2 : *In ore imprudentis conculcabitur inopia, et in venire ejus ignis ardebil.* Quam sit periculosa, IX, 516, 3 : *Ilomo sapiens in omnibus metuet, el in diebus delictorum attendet ab inertia.* Inertia hominis vires addit diabolo, XX, 395, 2 (Fide Otium, Pigritia).

INFALLIBILITAS. Infallibililas fidei orthodoxæ, XVIII, 518, 2: *Licet nos, aut angelus de calo evangclizcl vobis, prxtcrquam quod evangelizavimus vobis, anathema sil.*

INFAMIA, INFAMIS. Infamia impiorum putredo est, V, 281, 2 : *Memoria justi cum laudibus; el nomen impiorum putrescet.* Undo ipsa oriatur, *ibid.* Infamia ex lucro injusto contracta apud viros bonos nunquam eluitur, XIII, 449, 2. Infamiæ metus angit iniquarum opum possessores, VI, 101,1: *Ilapinx impiorum detrahent eos, quia noluerunt facere judicium.* Infamia parentum etiam in filios redundat, et vice versa, V, 528, I : *Corona senum, filii filiorum; et gloria filiorum, patres eorum.* Infames generant posteros serpentinos, V, 282, i. Infamiæ in honoro secuture memor osto, IX, 355, 1 : *Indie bonorumne immemor sis malorum; et in die malorum non immemor sis bonorum.*

INFANS, INFANTIA. I0 Infans quis proprio et abusivo dicatur, XX, 543, 2. Infans dicitur qui fari non potest, XV11I, 393, 1. Infans dierum quis dicatur litteraliteret mystice, XI, 743, 1, 2.

2* Infantes .Aristoteles docet in utero attrahere alimentum per umbilicum et inde nutriri et augeri, VIII, 421. 1 ; XII, 605, 1, 2. Infans nascens primo caput emittit. VIH, 42i, 2. Causæ vagitus infantium recens natorum, 422, i. Infantes masculi recenter nati juxta quosdam ingeminant A. quæ est prima littera Adæ; fcmellæ vero vagiendo ingeminant E, quæ est prirfoa littera Evie, XV, 653, 1, 2. Juxta Ariani Montanum infantes in quacumque gente vocem hebraicam itf/i, sonant, quod est nomen Dei, el abreviatura *Jehova,* XV, 466, 2. Prima infantium vox sil pia, XV, 466, 2. Infantes loqui nescii Christo triumphanti etiam acclamarunt, 466, 1. Infantes recens nati cur excipiat terra, XVI. 58, 1 ; XII, 607, 1. Romani pueros recens natos deponebant in terram quatuor do causis, Vili, 421, 1. Infans cur fasciatur, 422, 2. Infantes similes sunt ranis, in quo, I, 501,1. Infantes nutricum indolem et vitia sugunt, XIII, 285, 1, 2. Infantibus proprio nocet fascinum, XVIII, 527, 1 (I — Pubb),

3° Infantes nascuntur in peccato originali, XVI, 340, 2. In Adamo peccarunt, etsi non actualiler, XVIII,97, 2. Ejus peccatum actuale ipsis proprium, 450. 2 et seq. Infantes ob peccatum originale obnoxii pœnæ damni, 102, 1. Infantes in peccato originali mediam sententiam accipiunt, XV, 534.1,2. In judicio circa opera non examinabuntur, XVIII, 451, 1 *[Vide* Peccatum originale).

4° Infantibus fidelium baptismus non est rninus necessarium quam aliis, XVIII, 192, 2. InfanlCJ baptizandi sunt, licet rationis usu carentes. XVI, 339, 1, 2. Infantes per sacramentum Baptismi ex opere operato justificantur, XII, 226, 2. Infantes plures martyres, 226, 2; 393, 2. Olim eis dabatur Eucharistia, XV, 401, 2 ; 403, 2. Id jam vetitum est, *ibid.* Infantes fidelium olim *Alleluia* proferro docebantur, XXI, 333, 2. Infantes fuero siepe innocentiæ falso accusatorum judices, XIII, 185, 2. Infantes quaro Deus interdum in communi clade et strage interfici sinai, XII, 571, 2.

INFANS CHRISTUS. Infans Patris an Christus proprio dicalur, XXI, 124, 1. Liber Pc *Infantia Salvatoris* est apocryphus, XVI, 85, 2 (Fide Jusi B CIIIUSTUS).

INFANTES INNOCENTES. Infantes Bcthlohometici cur cæsi a bimatu, XV, 85, 1. Quantum hoc tempus complectatur, XV, 2. Eorum cædos contigit decimo quinio menso a nato Christo, *ibid.* In *Commentario in Lucam* Cornelius asserit istud in-'anlicidium duobus mensibus post purificationem <»ealæ Virginis contigisse, XVI, 81, 1. Quo pacto mines necati, 86, 2 cl seqq. Idque circa Pascha S7, 1. Occisi sunl qualuordecim millia, 87, 2 XXI, 271, 1 Sunt martyres, *ibid.* Innocentes martyres non habuerunt voluntatem martyrii, sed ex opero martyrii mercodem consecuti sunt, XII, 326, 2. Iis usus rationis non est acceleratus, XV, 88, 2. Fuere quasi agni paschales, quia circa Pascha cæsi, 88, 1. Et flores martyrum, *ibid.,* 2. Infanticidium Herodis a Jeremía describitur ad litteram, XII, 225, 2. Innocentium cædes fuit causa obsidionis Jerusalem, 676, 1.

INFERI. Inferi qui flectant genua Jesu XIX, 31, 1.

INFERIORA. Inferiora lerræ ad quæ Christus descendit, sunt infernus, non sepulcrum, XVIII. 627, t, 2. Quæ hæc sint spiritualior, XIX, 55f 2.

INFERNUS. 1« Varix vocis inferni in Scriptura acceptiones. — *Infami* nomino quid in libro *Job* significetur, *Job,* 325, I : *Quis mihi hoc tribuat, ul in inferno protegas me, el abscondas me donec pertronscat furca tuus ?* Infernus quinlupliciter dicitur, XII, 433, 2 : *Aperi oculos tuos et vide, quia non mortui, qui sunt in inferno, quorum spiritus acceptus est a visceribus suis. dabunt honorem el justificationem Domino.* Inferni nomine dicitur limbus, purgatorium et infernus proprio dictus, X, 58, 2 : *Mors illius, mors nequissima, el utilis potius infernus quam illa-,* XM1I. 627. 2 : *Quod ascendit, quid est, nisi quia et descendit pi imumtyl inferiores partes terri?* Psalm. I, 79, I : *Quoniam non derelinques animam nuam in inferno, nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.* An infernus el mors aliquando pro una ro sumantur, XIV, 228, 2 : Çui *dilatavit quasi infernus animam suam ; et ipse quasi mors, et non adimpletur.* Infernus el mors apud Oseam mortuorum statum significant, XHII, 462, 1,2: *Ero mors tua, o mors ; morsus tuus tro inferne;* XVIII, 414* 2: *Vbi csl, mors, victoria tua? ubi est. mors, stimulus tuus ?* Ipso cl mors velut socii peno semper conjunguntur, XXI, 360, 2 : *Ei mors e! infernus dederunt mortuos suos, qui in ipsis erant.* Quomodo dicantur missi in slagnum ignis, *ibid.,* 2: *Et infernus et mors missi sunl in stagnum ignis, Ilxc est mors secunda.* Infernus cur dictus gehenna et Topheth, XX. 336, 1. Cur vocetur orcus, XIV, 228, 1. Dicitur allegorico vallis ad orientem maris, XII, 771, 2. Ipse est anagogice pila, XIV. 281, 1. Anagogico Babilonesi, 422, 2. In *Apocalypsi* inducitur velut persona per prosopopœiam, XXI 38, 2. Inferni clavis quæ sil, 38, 1 , 73, L Infernus pro limbis sumptus, vocatur silentium, unda, X, 99, 2. Item profundissimus, *Job,* 383, 2 : *In profundissimum infernum descendent omnia mea.*

II. Infernus quando creatus, et ubi situs . 1° Infernus quomodo el quoto die mundi sit creatus, I, 49, 2; XI, 423, 1 : *Draparata est enim ab heri Topheth, a rego preparala, profunda, et dilatata.*

2* Infernus est ultima el ima pars mundi, V, 469, 1 : *Semita vita super eruditum, ul declinet de inferno novissimo.* Infernus esi in ccniro lerræ. XVI, 226, 1 : *In his omnibus, inter nos et vos chao magnum firmatum est, ut hi qui volunt hint transire ad vos. non possunt, neque indo huc transmeare.* Infernus esi sub terra, XX, 661, 2 *

tvro jvt non *sercaverunt suum principatum sed dereliquerunt suum domicilium, in judicium magni Dei, vinculis xternis sub caligine reservavit.* Ejus situs describitur, XXF. 287, 2. Inferos veros ct locales negant Lulhcrani mulli, XXL 202,1.

III. Inferni poknæ. — <• *Inferni pernx omnia mala omnesque dolores comprehendunt.* Inferni pœna duplex, XV. 333, 1 : *Ibi erit fletus et stridor dentium.* Ejus atroces pœnæ, V, 200, 2 : Fte *inferi domus ejus, penetrantes in interiora mortis.* Inferni pœnarum gravitas, XIX, <45, 1 : *In revelatione Domini Jesu de cœlo cum angelis virtutis ejus, in flamma ignis dantis vindictam iis qui non noveri nt Deum.* Ejus pœna major est deliciis bujus vitæ, XXI, 326, 2 : *Quantum glorificavit se, et in deliciis fuit, tantum date illi tormentum et luctum.* Infernus est lacus ira Dei, 286, 1, 2 et seqq. Est locus miseriae, confusionis et horroris, *Job,* 259, 2 et seq, : *Antequam vadam ad..... terram Kxiscrix el tenebrarum, ubi umbra mortis, et nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat.* Est officina dolorum, 326, 1. Comparatur torculari uvis et bo'ris pleno, XIII, 522, I. Olle assimilatur, XII, 675. 2. Ejus horror quantus, XXI, 288, 1.

2* *Pana i^nis.* Primo. *In inferno est verus ignis.* Non solo igne cruciabuntur impii in gehenna, X, 320. 2 ; 321 I : *Ignis, grando, fames et mors, om ia hxc ad vindictam creata sunl.* Sed is cruciatus primarius et essentialis est. *ibid.* Non fuit primario ad vindictam impiorum creatus, *ibid.* Primo et per se dæmonibus fuit paratus, postea consequenter etiam hominibus eos imitantibus, XV, 538, 1 ; *Discedile a me, maledicti, in ignem zternum, qui paratus est diabolo ct angelis ejus.* Ignis est in gehenna, XX. 149, 2; 663, 1 : *Sicut Sodoma el Gomorrha..... abeuntes post carnem alteram, factx sunl exemplum ignis xterni panam sustinentes.* Ignis verus in inferno damnatos torquebit, XI, 423. 2 : *Nutrimenta ejus* (Tophelh), *ignis et ligna mulla : flatus Domini sicut torrens sulphuris succendens eam.* Calvinus asserit, sed falso, damnatos in inferno non alio igne aut pœna torqueri, quam quod apprehendant Deum sibi esso offensum, IX, 235, 1 ; XIX, 195, 1. Ignis impiorum quintuplex, IX, 567, 1 : *Stuppa collecta synagoga peccantium, el consummatio illorum flamma ignis.* Ignis optime exprimit furoris divini ardorem in damnatos, IX. 81, 2; 237, 2, Hinc pœnarum gebennæ symbolum est, IX, 451, 2 : *Apposuit Ubi ignem el aquam : ad quod volueris, porrige manum luam.* Ignis apte peccatorum luxuriam castigat. X 321,2.

Secundo. *Ignis inferni qualis natura,* Job, 437 2 : *Devorabit eum ignis qui non succenditur,* XV, 537, 2. Ignis infernalis an corporeus sil, IX, 235, 1 et seq. : *Vindicta carnis impii, ignis ct vermis.* Esse corporeum mullis argumentis affirmatur, 236, 1 et seq. Quomodo agat in spiritus et animam adurat, IX, 237, I ; XVI, 224, 2 : *Mille Laxarum ul intingat extremum digiti sui in aquam, et refrigeret linguam meam, quia crucior in hac flamma,* XVIII, 443, 2. In distantissima agero potest, XV, 236, 2. Incendiorum gehennae descriptio, XIV, 163, 1. Quo sensu a quibusdam Patribus dicalur spiritualis, XX, 663, 1, 2. Ignis noster a quo differt a gehennali, IX, 236, 2. Incorruptibilis est, 237, 2. Est et sulphurous, cur, IX, 237, 2; XXI, 341, 2. *El apprehensa est bestia, et cum ca pseudopropheta..... Vivi missi sunt hi duo in stagnum ignis ardentis sulphure;* 361, 2 : *El qui non inventus est in libro vita scriptus, missus est in stagnum ignis.* Igni infernali quam vim Deus indiderit in dæmones et in damnatos, XXI, 209, 2. Est maxima pœnarum, IX, 238, 1. Ignis inferni et ignis purgatorii quomodo differant, XVIII, 273, 2 Inferni ignis est sine fumo, XXI, 279, 2. Inferni æslus et frigus qualia, *Job,* 504, 2; 505, 1 : *Ad nimium calorem transeat ab aquis nivium, et usque ad inferos peccatum illius.*

Tertio. *Ignis inferni est inextinguibilis.* Ignis æternus Sodomæ quis, XX, 602, *i.* Ignis inferni æternus et inextinguibilis, XI, 362, 1 ; XV, 106, 1 : *Paleas autem comburet igni inestinguibili.* Idem numero durat in æternum , XV, 106, 1 ot seqq. Reprobos non absumet, 539, 2 : *Ibunt hi in supplicium «ternum ; jusli autem in vitam sternam.* Erit velut sal corpora a corruptione præservans, 701, 1 : *Omnis enim igne salietur, et omnis victima sale salietur.*

3° *Pana vermis,* An in inferno sint veri vermes, XI. 762, 2. Esso proprie dictos vermes mullis argumentis probatur, XI, 767, 2 ; 768, 1,2: *Vermis eorum non morietur, et ignis eorum non extinguetur: ct erunt usque ad satietatem visionis omni carni.* In inferno probatur esse vermes corporeos, IV, 355. 2 : *Dabil enim ignem et vermem in carnes eorum ul urantur et sentiant in sempiternum;* IX, 238,2 ct seq. : *Humilia valde spiritum tuum, quoniam vindicta carnis impii, ignis el vermis;* 311,1 : *Cum enim morietur homo, hxredilabil serpentes, el bestias et vermes.* Tropologico, vermis est remorsus conscienliæ, 239, 1.

4° *Pana tenebrarum.* Infernus est regio tenebrarum, VIII, 616, 1. In eo nulla est dies, XXI, 279, 2. Inferni tenebra quadruplices, *Job,* 259, 2 : *Antequam vadam ad terram tenebrosam et opertam mortis caligine, terram miseria et tenebrarum.* Unde infernus sil tenebrosus, XV, 226. I : *Filii autem regni ejicientur in tenebras exteriores.* Quare vocentur tenebra exteriores, XV, 225, 2 et seq.

5* *In inferno sunt odia, rixa, pugna perpetua tam dxmonum quam hominum inter* VI, 374, 1.

6° *Infernus career est, XX,* 336, 1.

7° *Pœnx inferni sunt xtern.t.* Infernale tormentum inde adaugetur, quod nunquam inde egredi

liceat, XII, 17b, i : *In terrain, ad quam ipsi levant animam suam ut revertantur illuc, non revertentur.* Indo anima nulla egredi potest, nisi speciali privilegio, XVIII, 121, 1, 2. El tunc suum infernum secum fert, *ibid.* In inferno nulla est redemptio, V, 318, 1 : *Mortuo homine impio, nulla erit ultra spes: et exspectatio sollicitorum peribit:* XX. 336. 1. In eo non est poenitentia, X, 349, 2: *Non est autem in inferno accusatio dix.* Nomo ibi vitæ brevitatem vel longitudinem potest acc .- sare, nec ob eam damnabitur, *ibid.* Infernus est regio mortis, V, 199, 2 et seq. : *Vix inferi domus ejus, penetrantes in interiora mortis.* Cur dicatur perditio, 455, 1 : *Infernus et perditio coram Domino.* Infernus csl sepulcrum, XI, 159, 2 ct seq. Cur vocetur abyssus, XXI, 199, 2 : *Vidi stellam de cœlo cecidisse in terram, et data csl ei clavis putei abyssi,* 287, 1.

IV. Quales homines infehnus suscipiat. — Infernus non esi per se primitus institutus a Deo, sed post, ad punienda peccata hominum, VIII.295,2: *Non est in illis* (nationibus) *medicamentum exterminii, nec infernorum regnum in terra.* Infernus scopus impiorum est, V, 39, 1 : *Deglutiamo* sicut infernus viventem, et integrum quasi descendentem in lacum.* Domus est libidinosorum, 68, 1 : *inclinata est ad mortem domus ejus, et ad inferos semitx ipsius.* Et sentina malorum, 140, 1, 2. In inferno impietas cum omnibus impiis quasi in amphora constipata est, XIV, 421, 1. Infernales ignes mulli in vita sibi cl aliis paratos viderunt, XII, 732, 1, 2: *Dedi terrorem meum in terra viventium.*

V. Quam multos contineat infernus. — Inferni capacitas, profunditas, insatiabilitas describitur, XI, 159, 2: *Propterea dilatavit infernus animam suam, et aperuit os suum absque ullo termino:* 423, 1, 2 : *Preparata est ab Iteri Topheth, a rege prxparata, profunda, et dilatata.* Inferni anima csl capacitas sua, 159, 2. Ejus longitudo et latitudo quanta, XXI, 286, 2 : *Et exivit sanguis de lacu usque ad frenos equorum per stadia mille sexcenta.* Infernus cl mors sunl insatiabiles, VII, 46, 2. Infernus csl insaturabilis, VI, **441, 2.**

VI. Quibus mediis infernus vitari possit. — Ignis inferni quantopere sil timendus, I, 251, 1. Inferni consideratio est arx fortissima adversus peccatum, *Job,* 325, 2: *Quis mihi hoc tribuat, ul in inferno protegas me, el abscondas me, donec perlranscal furor tuus ?* Nos ad inferni cogitationem admoncnl montes ignivomi, *ibid.,* ct 326. 1. Item febres ct morbi, 326, 1. Ejus cogitatio stimulus esi ad vitiorum fugam el studium virluluin, XV, 540,1,2. Infernus ab obedienle vincitur, VI, 127,1. Ejus oolivio causa damnationis mullorum, *ibid.* Inferni pericula qui non advertant, *Psalm.* II, 279, 1 • *Circumdederunt me dolores mortis, et pericula inferni invenerunt me, tribula^nem et dolorem inveni.* Inferni dolores subir*» quidam optabanl justi, ul ex eo animas liberarent, Vili, 220, 2 : *Foriis est ul mors dilectio, dura sicut infimus Xmulatio.*

INFIDELITAS, INFIDELIS. !• Infideles veras virtutes non habent, IX, 10, 2. Omnia tamen eorum opera non sunl peccata, X, 207, 1 ; XIV, 345, 1 ; XVI, 561, 1, 2; XVIII, 235, I ; 350, 1.2; XIX, 327, 1. An nihil boni facere possint, XIX, 327, 2. Infideles solo concursu generali possunt do Jesu habere cogilalionem bonam, sed non prout ad remissionem peccatorum, gratiam el finem supernaturalcm necesse est, XVIII, 372, 1. Cur iis nullus cibus mundus, XIX, 327, 2. Infideles non perlinent ad fideles, in die judicii non justificabuntur, XV, 435, 1. Omnes damnationem incurrunt, XVI, 190 2. Infideles ab Ecclesia puniri vel excommunicari nequeunt, XV. 407, 2. Infideles mystico sunl Idumæi, XIV, 5, 2. Infideles sunl civitates diaboli, *Psalm.* I, 53, 1. Infideles fidem el fideles persecuti sunl. XVI, 181, 1. Infidelitas hominum Dei fidem non evacuat, XVIII, 67 2. Infidelitas per luxuriam punilur, V, 268, 1, 2. Infidelitatis pœna, libidinum monstra, XVIII, 54, 1, 2.

Infideles etiam angelum bonum custodem habent, XVII, 233, 1. Infideles per aquas baptismi sanitatem cl salutem mentis recipiunt, quam non habebant, XII, 852,1.

2« Infidelium commercia vitanda, XIII, 460, i. Cum infidelibus perversisquo hominibus non conversandum, IV, 286, 2. Quatenus odio prosequendi sint, el de eorum malo quatenus gaudendum, IX 676. 1. Pro iis orandum, XIX, 194, 2 (Fide Gentiles).

Infidelem uxorem non ducat Christianus, VI, 20, 1. Infidelis cum fideli conjugo juxta legem Ecclesiae habitare nolens, censetur hoc ipso velle discedere, XVIII, 308, 2. Quando infidelem conjugem liceat dimittere, 307, 2. Infidelitas jam impedit el dirimit matrimonium (Fide Matrimonium).

3f Infidelitas per oppositionem fidelitati sumpta. Infidelitas dicitur in Scriptura adulterium, XV, 311. t : *Generatio mala el adultera signum quxrit.* Infidelitas in omnibus creaturis invenitur, VII, 19. 2 et seqq. Infidelis pauper est, ehi totum possideat mundum, V, 525, i, 2. Infidelitas rempublicam evertit, 529, 2.

INFIDUS. Infidus fidentem in se fallit dio angusti®. VI, 278, 1. Nemo ei fidit, *ibid.* Infidus ob perfidiam in liles el graves pœnas incidet, Vt 546. 2.

INFIRMITAS, INFIRMUS. !• *Infirmitas sumpta pro xgriludine.* Infirmitas sæpo merita adauget. X, 273, 2: *Fili. in tua infirmitate non despidas leipsum; sed ora Dominum, el ipse curabit te,* 276, 2. Infirmitas docet hominem orare, XI. 669. 2. Quomodo infirmus corporaliler, spiritu sii firmus, el coelestibus se lotum addicat, XVHI,

506. I. Qnomodo Lazari infirmitas foil ad gloriam Dei, XVI, 485, 1. Infirmi non est medico praescribere modum quo curetur. *Job,* 143, 2 : *Ipse vulnerai et medetur: perculit, el* manus *ejus sanabunt (Vidt* Æoer, Mordus).

2a *Infirmitatem phrasi hebraica pro omni dolore sumit Paulus,* XVIII, 503, 1, 2. Infirmitas non est molesta patienti, sed pati nolenti, XVIII, 441,2.

3° *Infirmitates spirituales. Primo.* Infirmitates novem ori® ex peccato, 141, t : *Similiter autem et Spiritus adjuvat infirmitatem nostram.* Infirmitates quomodo placere debeant, 506, 1 : *Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis, ul inhabitet in me virtus Christi.* Earum utilitas, 506, 1. Infirmi vocantur quorum conscientia erronea, Xyill, 227, 1 : *Infirmum in fide assumite.*

Secundo. Infirmitates nostras in se suscepit Deus ul eas curaret, XVI, 510, 1 : *Nunc anima turbata est, et quid dicam?* Infirmitatum quatuor genera suscepit Christus, XIV, 391, 2 : *Non enim habemus Pontificem qui non possit compati infirmitatibus nostris, lentatum autem per omnia pro similitudine absque peccato.* Unde id colligatur, 394, 1, 2: *Qui in diebus carnis suæ, preces supplicationesque ad eum, qui possit illum salvum facere a morte, cum clamore valido el lacrymis offerens, exauditus est pro sua reverentia.*

Tertio. Infirma mundi elegit Deum, ut confundat fortia. XIII, 27,1.2; 616,1; 617, 1; XVII1.237,1. In infirmis Deus robur suum constituit, XIV, 506,2: *Salvabit Dominus tabernacula Juda, ut non magnifice glorietur domus David.* Infirmi contra cos quibus Deus irascitur, robusti sunt, XIII, 485, 2. Infirmi spem suam in Deo constituant, X, 473, 2.

Quarto. Infirmitates proximi ferond® sunt, XVI, 375, 1 : *Dicit ei Jesus: Surge, (olle grabatum tuum, el ambula:* XVIII, 573, 1 : *Alter alterius onera portale, et sio adimplebitis legem Christi.* Infirmitatem proximi sui portet fidelis, XIV, 353,2. Infirmitatem suorum ferant confessarli ct concionatores, XVII, 373, 2 et seqq. : *Omnia ostendi vobis, quoniam sic laborantes, oportet suscipere infirmos.* Infirmiores quomodo regendi, XVIII, 555, 1 : *Vellem autem esse apud vos modo, et mulare vocem meam.*

Quinio. Infirmitatis nostr® cum potentia Dei collatio, *Psalm.* II, 394, 2. Infirmitas humana etiam strenuissimos et peritissimo? artis suæ aberrare facit. IV, 457, 1, 2. Infirmitatis propri® agnitio est optima tentationes vincendi ratio, IX, 93, 2; 94,1. Infirmitatis propri® agnitio est fortitudo mentis, XVHI, 505, 2 et seqq. : *Nam virtus in infirmitate perficitur.*

INFORTUNIA. Infortunia dextre ferre est felicioris ingenii, quam ingentem prosperitatem regere prudentia, XIV, 204, 1.

INFRUNITUS. Infrunitus quid sit, et unde vox derivetur, IX, 598, i, 2; X, 126, i.

INFUSORIA. Infusoria candelabri erant parvi canales, per quos ox lampado oleum defluebat in lucernas; eorum numerus, silus, descriptio, XIV, 396, 2 et seqq. Septem infusoria mystico sunt septem sacramenta, 397, 1.

INGENIOSUS. Ingeniosi sunt verbis parci, sed factis efficaces, V, 297, 1 : *In multiloquio non deerit peccatum; qui autem moderatur labia sua, prudentissimus est.* Ingeniosi quæ sint signa, 551,1: *In facie prudentis lucet sapientia : oculi stultorum in finibus terra.*

INGENIUM. Ingenium a quo dicatur, VIII, 478, 1: *Puer autem eram ingeniosus, et sortitus sum animam bonam.* Ingenium in calore consistit, XIII, 248, 1. Ingenii vis, potenti® ct effectus, V, 25, 1. Ipsum est habitus prudenti®, *ibid.* Sæpo ex oculorum et vultus physiognomia cernitur, 551,1. Ingenium hominis in ira, calice, crumena agnoscitur, XVIII, 648, 1. Ingenii velocitas laudatur m inveniendis consiliis in subito periculo, VI. 173, 1 : *Vidisti virum velocem in opere suo ? coram regibus stabit, nec erit ante ignobiles.* Ingenia subtilia habent interdum aliquid amenti®, I, 12, 2. Ingenia præcocia raro ad maturitatem perveniunt, XIII, 395, i : *Culmus stans non est in eo, germen non faciet farinam.* Ingenium non est nimis vehementer urgendum, 475, 1 : *Qui autem fortiter premit ubera ad eliciendum lac, exprimit butyrum; et qui vehementer emungit, elicit sanguinem.* Ingenio et scienti® non est præfidendum, *Job,* 623, 1 ; *Si putavi aurum robur meum, el obrizo dixi: Fiducia mea. Si lætalus sum super multis divitiis meis, et quia plurima reperii manus mea.* Ingenii genius quis, Vili, 473, 1.

INGLORIUS. Inglorius qua re quis fiat, X, 475,2. Ingloria morte mortui, III, 178, 2.

INGLUVIES *(Vide* Gula).

INGRATITUDO, INGRATUS. 1° *Ingratitudini* vitium,* XVI, 234, 2 : *Respondens autem Jesus, dixit; Nonne decem mundati sunl ? cl novem ubi sunl ? Non est inventus qui rediret, el daret gloriam Deo, nisi hic alienigena.* Ingratitudo maximo infamo vilium, *Job,* 32, 1. Ingratitudo Israelilarum in Deum, 474, 2 : *Qui dicebant Deo : Recede a nobis; et quasi nihil posset facere Omnipotens æslimabant eum ; cum ille imploseci domos eorum bonis.* Ingratitudo Judaici populi suggillatur, XI, 105, 1,2: *Filios enutrivi, ct exaltavi : ipsi autem spreverunt me.* Ingratitudo nostra in non respondendo Christi erga nos charilali, XIX, 199, 2. Ingratitudo nostra fuit cx parte causa (risiili® quam Christus in borto passus est, XV, 568,2; 570, 2. Ingratitudo maximo æslioatur in quatuor peccatorum speciebus, scilicet in odio, apostasia, obstinatione et impoenitentia, 416, 2. Ingrati in benefactores columbis comparantur, XIII, 384, 2 : *Et factus est Ephraim quasi columba seducta non habens cor.*

2° *Ingratitudinis effectus et punitio.* Ingratitudo

siccat fluenta gratiarum, *Job,* 210, 2 : *Cum mihi ‹ Sil in pore, nec caquitur manu, ante omn herbas arescit. Sic* vi> *omnium qui obliviscuntur Deum, ct spes hypocrilx peribit.* Quanta animæ mala aïïernt, XIII, 108, 1. Ingratitudo post acceptam remissionem valdo peccatum adauget, quomodo peccata præterita revocet, XV, 416, 1. Ingratitudo peccatorum mortalium est causa, 416, 2. Ob ingratitudinem venialem Deus hominem in peccatum mortale labi sinit. XI, 736, 2: *Quare errare nos fecisti, Domine, de viis tuis; indurasti cor nostrum ne timeremus te?* Ingratitudo in beneficium a Deo punitur. V, 536, 1, 2 : *Qui reddit mala pro bonis, non recedei matum de domo ejus.* Ingratitudinem impiorum sanctis compensat Deus, III, 410, 2. Ingrato an benefaciendum, IX, 367, 1 ; 368, 2 : *Si benefeceris, scito cui feceris, et erit gratia in bonis luis mulla.*

INGUNDIS. Ingundis regina maritum ab arianismo convertit, X, 13, 2.

INGURGITATIO (ITde Gul a).

INIMICITIA, INIMICUS. !• *Inimicitia inter homines causa cl natura.* Inimicitia auctore diabolo in orbem prodiit, X, 248, 1,2: *0 prxsumplio nequissima ; unde creata es cooperire aridam malitia et dolositate illius?* Inimicitia est ærugo ob septem analogias. IX, 375,1 : *Non credas inimico tuo in aDrnum ; sicut enim zramenlum, rruginat nequitia illius.* Ejus virulentia, *ibid.,* cl seq. Est serpens et fera, 379, 1 : *Quis miserebitur incantatori a serpente percusso, et omnibus qui appropiant bestiis? et sic qui comitatur cum viro iniquo,et obvolutus est mpeccotis ejus'* fnimiciliæ fralernæ sunt aliis graviores, IX, 229. 2. Inimicitia inter amicos orta, est ii reconciliabitis» molestissima est et periculosissima, \ I, 262,1. Inimicus ex amico factus, est truculentissimus, X, 248, 1,2. Inirnici Dei sunl inimici justorum, *Psalm.* I, 39, 1. Inimico manifesto pejor esi fraudulentus amicus, *Psalm.* I, 358, 2; 359, 1. Inimici aperti minus nocent quam occulti, VI. 317, 2: *Sicul noxius est, qui mittit sagittas et lanceas in mortem; ita vir qui fraudulenter nocet amico suo, et cum fuerit deprehensus dicit: Ludens feci.* In quo nobis prosunt inimici, 235, 2. Prosunt etiam dum vilia nostra carpunt, 331, 1, 2: *Melior est manifesta correptio, quam amor absconditus.* Inimicos Deus justis amical, V, 490, 2. *Cum placuerint Domino vix hominis, inimicos quoque ejus convertet ad pacem,* V, 490, 2. Inimici justorum latraro possunt, mòrderò non possunt, *Psalm.* I, 21, 2: *Percussisti omnes adversantes mihi sine causa; dentes peccatorum contrivisti.*

V Quomodo cum inimicis agendum. Primo. *Non sunt odio habendi,* XVIII, 222, 2. Do eorum ruina quatenus laudandum, VI, 235, 1, 2: *Cum ceciderit inimicus, ne gaudeas, et in ruina ejus ne esuilet cor tuum, ne forte videat Dominus, ct displiceat ei.* Inimici de morte et malis non ost lætan

dum. IX. 267. 1 : *Noli de mortuo inimico tuo gaudere, sciens quod omnes morimur, ct in gaudium volumus venire.* Quando id liceat, *ibid.*

Secundo. *Inimici Sunt diligendi;* IX 676, 1; XI, 639, 1, 2 : *Et ipse peccala multorum tulit* et pro transgressoribus rogavit;* XVII, 37, 1. Inimicos diligerò jubet lex natura, XV, <75. 2. Lex de diligendis inimicis visa Genlilibus impossibilis, sed est valde rationabilis, et per Dei era tiam servari commode potest, *Job,* 686, 2. Elian lex evangelica, *ibid* Eam docet Chri>lus patiens, XV, 575, 1. 2. Inimici etiatri proximi nostri sunt. XVI, 153, 1, 2 et seq. Inimicarum dfleo lio animum excelsum cl regium facit, XX 111, 1/ St *tamen legem perficitis regalem secundum Seri» pturas : Diliges proximum tuum sicut tnpsum, bene facilis.* In eorum dilectione sita est perfectio, cl quare, XV, 177, 2: *El si salutaveritis trahes Vestros tantum, quid amplius ¡otitis ? Nonne el ethnici hoc faciunt ? Estote ergo vos perfecti, sicut et Paler vester ca festis perfectus est.* Inimicos diligere esi perfectionis cumulus, XIII, 498, t.

Tertio. Inimici quomodo diligendi. *Job,* 627, 1 : *Si gavisus sum ad ruinam ej s qui me oderat, et eruttavi quod inveniret eum malum. Non enim dedi ad peccandum guliur meum, ul ex, cierem maledicens animam ejiis;* 6s6. 2. Diligendi sunl sicul Deus suos diligit. IX, 614. t. *Ginno magna est segui bonanum ; longitudo chim durum metur ab co* Exempto Christi in Euchatislia nobis diligendi sunt, VI, 180, 1, 1 Amoris inimicorum novem sunt gradus, XV, 176, 1 Inimicorum di» leclioi ls i mblema est silex, 622, 2. Immicilix sini moríalos, amiciiiæ immollai* s, IX. 195. 2.

Quarto. Inimici beneficiis afficiendi sunl. VI, 285, 2: 5i *esurient inimicus tuus, cita illum; si silicnt, da ei aquam bibere; piunas enim congregabis super caput ejus, ct Dominus reddet hbi,* XVIII, 215. 2 cl seq. Inimici quomodo sint cibandi, *ibid.* Inimicum vincendi optima ratio est cum vincere amore vel beneficus, XIIi. 410, t ; *In funiculis Adam trai am cos. in cinndis chorilatis.* Vincendi sunt patknlia, XV III. 216, 2 A'oZi *vinci a mato, sed vince m tono mahtm.* Iniuiicis benefecero apex est patientias cl ebaritatis. XVI, 565. I, 2. Pro iis vitam exponere summa est charilas. *ibid.*

Quinto. *Pro inimicis orare nos oportet exemplo Christi,* XV, 622, 2. Oratio quæ pro inimicis efTfunditur efficacissima est. XVII. 187,1 : *Posilu autem genibus, clamavit* (Slephanus) *voce magna : Domine, ne statuas illis hoc peccatum.*

Sexto. *Ab inimico cavendum,* IX, 377, 2 *Non credas inimico tuo in «ternum; sicul enim xramentum, xruginat nequitia illius ; 313,*1 ; 380, 1.2: *Una hora permanebit tecum ; si autem declinavi ris, non supportabit. In labiis suis indulcal inimicus, el in corde suo insidiatur, ut subvertat te in foveam. In oculis suis lacrynalur inimicus 4*

ri invenerit tempus, non satiabitur sanguine; ct it *incurrerint tibi mala, invenies illic eum priorem. Inimici* quare cavendi sint, IX, 198,1, 2: *Ab inimicis tuis separare, cl ab amicis tuis attende. In malis* proximi gaudent, 374, I.

Inimico reconcilialo non facile credendum, IX, 375, I, 2. Ejus virus, 376, 2. Ei vero in amicum converso credendum, 377, I. Et si benefeceris, eum amicum reddes, *ibid.,* 2. Inimici in graliam ¡redeuntes se osculo excipiunt, XVIII, 512, 2.

l 3® Inimici Dei, Ecclesiæ cl animæ. Inimici sunl Deus et mundus, XX, 176, 1 : *Quicumque ergo voluerit amicus esse sxculi hujus, inimicus Dei constituitur.* Inimici nostri nihil magis oderunt quam Ecclesiæ propagationem. *Psalm.* II, 360, 2. Inimici animæ quinam sint, IX, 377, 2 *(Vide* Anima, Ecclesia, Nundus).

INIQUITAS, INIQÜÜS. 1° *Quid sint iniquitas el iniqui.* Iniquitas an plus significet quam peccatum, XX, 530, 2 et seq. : *Si confiteamur peccata nostra, fidelis est, et justus, ut remittat nobis peccata nostra, ct emundet nos ab omni iniquitate;* 567, 1 : *Omnis qui facit peccatum, cl iniquitatem facit, el peccatum est iniquitas.* Iniquitas sæpe pro peccato quolibet el scelere capitur, 621, 1 : *Omnis iniquitas peccatum est; et est peccatum ad mortem.* Iniquitas sæpe capitur pro effectu et pœna iniquitatis, V, 272, 1, 2 ; XII, 536, 2 ; 748,1. Iniqui et impii quomodo differant, VI, 115, 1 : *Pro justo datur impius, et pro rectis iniquus.* Iniquitates cogitare quid sit, *Psalm.* II, 423, 2 : *Qui cogitaverunt iniquitates in corde, lota die constituebant prxlia.* Iniqui fœno, justi palmæ, cedro comparantur, *Psalm.* II, 131, 1 : *Justus ut palma florebit, sicut cedrus Libani multiplicabitur.* Iniqui sunt corpus mysticum daemonis, *Job,* 7G2, 2. Iniqui inScriptura vocantur *divites,* justi vero *pauperes,* 456, 2 : *Iste moritur robustus et sanus, dives el felix, viscera ejus plena sunt adipe, cl medullis ossa illius irrigantur: alius vero moritur in amaritudine animæ absque ullis opibus , el tamen simul in pulvere dormient, el vermes operient eos.*

2® *Iniquitatis actus el indoles.* Iniquitatis origo in pauperibus et divitibus, *Psalm.* 1, 476, 2 : *Produi quasi ex adipe iniquitas eorum, transierunt in a/fedum cordis.* Iniquitates virum venantur, *Job ,* 204, 2. Iniquitas bibitur ul aqua, 340, 2. *Ecce inter sanctos ejus nemo immutabilis ;..... Quanto magis abominabilis el inutilis homo , qui bibit quasi aquam iniquitatem ?* Iniquitas est tenebricosa, 719, 1 : *Indica mihi..... in qua via lux habitet, el tenebrarum quis locus sil; ul ducas unumquodque ad terminos suos, el inlclligas semitas domus rjus.* Iniquitas subservit electorum probationi. 488, 2: *Ipse vero scii viam meam, el probavit me quasi aurum, quod per ignem transit.*

3® *Iniquitatis efledus et pana.* Iniquitas non prosperat, V, 347, 2 : *Non roborabitur homo ex impídale, el radix justorum* non *commovebitur.* Iniquitas parit dolorem. 365, 2 : *Dolus in cord* cogitantium mala; qui autem pacis ineunt consilia, sequitur eos gaudium; Job,* 106, i : *Quin potius vidi cosqui operantur iniquitatem, et seminant dolores, et metani eos ;* 288, 1. Iniquus semper dolet, 342, 2. Iniquitas semper est timida ; 343, 2 : *Sonitus terroris semper in auribus iltius. et cum pax sil, itle semper insidias suspicatur.* Iniquum mala conscientia perturbat et cruciat, 343, 1. Iniquitatis patratio facit ut non videatur bonum, V, 306, 2 et seq. : *Sicut acetum dentibus, el fumus oculis, sic piger his qui miserunt eum.* Ipsa impiorum viam reddit curvam, 317, 1 : *Justitia simplicis diriget viam ejus, el in impietate sua corruet impius.* Iniquus facile desperat, *Job,* 344, 1 : *Non credit quod reverti possit de tenebris ad lucem, circumspectans undique gladium.* Iniqui in alios, sævos etiam alios experientur, VI, 147, 1, 2 : *Qui seminat iniquitatem, metet mala, d virga irx suæ consummabitur.* Iniquorum finis, *Psalm.* II, 130, 2 : *Quoniam ecce inimici tui, Domine, quoniam ecce inimici tui peribunt, et dispergentur omnes qui operantur iniquitatem.* Iniquitas ælernam semper, el sæpo praesentem mortem affert, V, 328, 2 el seq. : *Clementia præparal vitam, el sedatio malorum mortem.*

4® *Quomodo cum iniquist agendum sil.* Iniqui quomodo odio habendi et diligendi, *Psalm.* II, 325, 2 : *Iniquos odio habui, el legem luam dilexi.* Inimicorum consortium meditationem verbi divini impedit, 326, 1 : *Declinate a me, maligni, el scrutabor mandata Dei mei.* Iniquorum insidiæ dicuntur laquei, *Psalm.* I, 93, 1 : *Dolores inferni circumdederunt me : præoccupaverunl me laquei mortis (Vide* Peccatum).

INITIUM. 1° Initium sæpo est idem quod origo et causa, IX, 313,2. *Initium* vocat Scriplura quod erat ante tempora, IX, 629, 1; XIV, 117, 2. Initium significat etiam *summam, præcipuum,* item *principatum,* X, 79, 2, 80, 1. Initia mundi quæ vocentur, IX, 470, 2.

2® Initium sapienti® est timor Dei, quo sensu, IX, 69, 1 et seq. Quæ initia sanctorum offerenda Deo, IX, 253, 2 : 254, L Initio operis Dei opem implorant servi Dei, XIV, 117, 2. Initia omnia sunt ardua, V, 489, 2.

INJURIA. 1® *Injuria natura el effectus.* Injuria interdum capitur pro superbia, XI, 393, I : *Vx corona superbia, ebriis Ephraim.* Injuria major est injuriam inierre, minor injuriam ferro, XIV, ¿01. 2 : *Usquequo, Domine, clamabo, el non exaudio ' Vociferabor ad te vim patiens, el non salvabis ? Quare ostendisti mihi iniquitatem d laborem* videre prædam d injustitiam contra me?* Injuriæ potenliorum pauperi ferendae, IX, 386, 1 : *Dives injuste egit el fremet, pauper aulem lasus tacebit.* Injuria a fratre illata yideluresse acerbior, cur, V, 582, i. Ab inimico illata gravis est, IX, 682,2, etseqp Injuriæ judicibus illatæ principi quodammodo infé*

tuntur, V, B53, 1 : *Non est bonum damnum infri re justo, nec percutere principem qui recta judicat.*

Injuria universis est periculosa, etsi facienti nihil alierai periculi, VI, 42, L Injuria prior subinde invitat, subinde vitat novam, 280, 2. Injuria solvit amores, V, 558, 2. Injuriarum illatio eversionis regnorum est causa, IX, 302, 2 : *Jlrgnum a gente in gentem transfertur propter injustitias et injurias, ct contumelias, el diversos dolos.*

2° *In injuriis acceptis quomodo nos gerere debeamus.* Primo. *Injurias repetere el referre pusillorum est,* Job, 400, 2. Injuria frangitur submissione milique responso, V, 445, 1, 2: *Desponsio mollis frangit iram, sermo durus suscitat furorem.* Qui injurias tacendo sustinet, Deum habebit defensorem, *Job,* 706, 2. Injurias vindicare dogma gentilium est, XI, 639, I. Eas vindicare putabant gentiles esse heroicum, X, 48, 2.

Secundo. *Injuria sunt contemnenda,* 111,319, 2: *Filii vero fìelial dixerunt: Num salvare nos poterit iste? El despexerunt eum, el non attulerunt ei munera; ille vero dissimulabat se audire;* 416, 1, 2 : *Ne ponat, orot dominus meus rex cor suum super virum istum iniquum Nabal, quoniam secundum nomen suum stultus est.* Sapiens injurias parvi pendit, VI, 14, 2 : *Doctrina viri per atienliam noscitur.*

Tertio. *Quomodo sint ferenda,* III, 411, 2. Injurias patienter ferro debemus, I. 308, I. Injurias allatas æquo animo perpeti gloriosum est, VI, 141, 2. Earum tolerantia quam sit heroicum quid, docetur exemplis, I, 515, i et seq. Ejusdem exempla etiam erga hostes. 515, 2. Eas perferre quam sit illustris sanctitatis, ac do ea re sententi», et exempla insignia, II, 252, 2 et seq. Injurias patienter ferens variam refert victoriam, sed eam non sustinens, vincitur, VI, 74, 1, 2: *Ne dicas: Deddam malum ; expccla Dominum, et liberabit te.* Injuriarum perpessio porta cœli est, X, 49, 2 : *Memento novissimorum, et desine inimicari ; tabitudo enim ct mors imminent in mandatis ejus.* Aliorum injurias toleraro, pacem in congregationibus conciliat, II, 244, 1, 2.

Quarto. *Injuria condonanda sunt,* XVIII, 648, 2 : *Donantes invicem, sicut ct Deus in Christo donavit vobis* Injuriæ condonami» septem stimuli, X, 44, *in synopsi;* 45, 1, 2 ; 46, I, 2 ; 47, I, 2 ; 68, 1, 2; 49, 1,2; 50, 1, 2; 51, 1, 2; 52, 1. 2; 53, 1 : *Qui vindicari vult a Domino inveniet vindiciam, el peccata illius servans servabit. Delinque proximo tuo nocenti te, et tunc deprecanti libi peccata solventur. Homo homini reservat iram, ct a Deo quzrit medelam ? quis exorabit pro delictis illius ? Memento novissimorum, et desine inimicari; tabitudo enim et mors imminent \n mandatis ejus. Memorare timorem Dei el non irascaris proximo. Memorare testamentum Altissimi, et despice ignorantiam proximi. Abstine (e a lite, cl minues peccata. Homo enim iracundus incendit litem, et vir peccator turbabit amicos, et* Oi *medio pacem habentium immittet inimicitiam. Secundum enim ligna silva, sic ignis exardescit, et secundum virtutem hominis, sic iracundia illius erit, el secundum substantiam suam exaltabit iram suam,* etc. Condonare debet peret o et injuriæ, qui sua petit a Deo condonan. X, 46 1; 47. 1; 48, 2 ; 51, 2. Injunas non dimittens peccatorum remissionem non obtinebit, XV, 193, 1 : *Di mille nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.* Injuriarum condonatio, vera magnanimitas, III, 410, 2 : *Quis enim cum invenerit inimicum suum, dimittet eum in via bona ? Sed Dominus reddat tibi vicissitudinem hanc, pro eo quod Modie operatus es in me.* Ignoscere injuriam inferenti, regium est, IX, 300, 1 : *Omnis injuria proximi ne memineris, el nihil agas in operibus injuria.* Injurias remittere divinum est, XIII. 434, 1 : *Non faciam furorem ira nuz ; non convertar ul disperdam Ephraim; quoniam Deus ego, et non homo.* Eas condonare, sancta est ultio. VI, 14, 1. Eas remittentium insignia exempla, I, 274, 1. Earum condonatio significatur per jubi-Lrum. II. 171. 1.

‘ Quinto. *Injurias acceptas oblivisci oportet.* Injuriæ accepte species oculis objecta animos it hostem acuit, XIV, 178, 2. Injuriæ memoria vindictam el iram in iracundo accendit, V, 372,2; 463, 1, 2 : Vir \racundus provocat rixas ; qui patiens est, mitigat suscitatas. Injuriæ memor est homo iniquus, cur, VI, 120,1 : *Superbus el arrogans vocatur indoctus, qui in tra operatur superbiam.* Injurias oblivisci heroicum est, IX, 299, 2; 300, 1; XVIII, 217,1 ; 644, 2: *Irascimini, el nolite peccare; soi non occidat super iracundiam vestram.*

3° Jb *injuriis abstinere, injuriaque affectum liberare debemus.* Injuria in amicum cavenda, IX, 589, 1 : *Pungens oculum deducit lacrymas, el qui pungit cor, profert sensum.* Ea est irreconciliabilis, *ibid.*

Injuria affectum liberare actus est insignis misericordi», IX, 147, 2 : *Libera eum qui injuriam patitur, de manu superbi, et non acide feras in anima tua.* Idquo faciendum generose, 148, 1.

INJURIOSUS (B,). Beatus Injuriosus quam graviter Clotharium regem sit allocutus, quod ecclesiis regni vectigal indixisset, XII, 174, 2.

INJUSTITIA, INJUSTUS. 1° Injustitia generaliter sumpta omne peccatum complectitur. X, 214, 1 : *Sacrificium salutare est attendere mandatis, cl propitiationem litare sacrificii super injustitias, cl deprecatio pro peccatis, recedere ab injustitia ;* XX, 621, I. Injustus est qui vel unum scelus admittit, V, 366, i : *Non contristabit justum quidquid ei acciderit; impii autem replebuntur malo.* Injustis gravia sunt verba justorum, *Job,* 203, 1.

2* Injustitia non est amico ot socio irroganda, X. 358, 2 : *Erubescite... a socio el •mico de injUi»*

tifia. IoJwtIUI in statera et pondero est carenda, X.365,1 : *Ne confundaris.., de aqualitale statere et ponderum, de acquisition* multorum et paucorum.*

3® Injustitia quæ damna pariat, VII, 149, 1 : Fidi *sub sole in loco judicii impietatem; et in loco justitia iniquitatem.* Injustitiae justus judex ct vindex est Deus, IV, 379, 2. Injusti opum corrasores a Deo castigantur, V, 272, 2 : *Nil proderunt thesauri impietatis, justitia vero liberabit a morte.* Injusti quæ pararunt, alieni rapiunt, *Job,* 612, 1. Injustitia regnorum et regum est ruina, V, 442, 2: *Justitia elevat gentem; miseros autem facit populos peccatum.* Injustitia causa est cur regna do gente in gentem transferantur, IX, 302, I et seq.: *Pegnum a gente in gentem transfertur propter injustitias et injurias, et contumelias, el diversos dolos.*

4* Ab injustis non est capiendum consilium, IX, 255, 1 : *Cum impio de pietate, cum inhonesto de honestate .. non attendas his in omni consilio.*

INNOCENS, INNOCENTIA. 1® *Quid sil innocentia.* Innocentia vera quæ sit, XII, 36, 1 : *El diaristi : Absque peccato el innocens ego sum.* Innocentia cordis in quo consistat, *Psalm.* II, 472, 2 : *Perambulabam in innocentia cordis mei, in medio domus mese.* Innocentia oculorum quæ, <72, 2 et seq. : *Non proponebam ante oculos meos rem injustam : facientes przvaricationes odii i.* Innocentia vitæ est velut candida vestis animæ, XX, 69, 2 : *Sed habes pauca nomina in Sardis, qui non inquinaverunt vestimenta sua; el ambulabunt mecum in albis, quia digni sunt.* Innocentia el robur raro conjunguntur, *Psalm.* I, 98, 2 ; 99, i : *Deus gui praecinxit me virtute, el posuit immaculatam viam meam. Innocens* per metalepsin subinde est quod impunitus, VI, 6, 2 : *Testis falsus non erit impunitus,* IX, 288, i.

2® *Innocentias symbola.* Innocentia tropologice significatur peronychem gemmam, 1, 684, 1. Ejus symbolum est salamandra. V, 28 4, 2. Ejus lemma, *ibid.* Innocentia lacte designatur, X, 317, 2; XVIII, 268, 4 : *Tanquam parvulis in Christo, lac vobis polum dedi, non escam,* XX, 277, 2 : *Deponentes igilur omnem malitiam, el omnem dolum,.....sicut modo geniti infantes, rationabile sine dolo lac concupiscite, ul in eo crescatis in salutem.* Innocentes Oriente designantur, XII, 797, 2.

3* *Innocentiae fructus.* Innocenti» encomium, I, 354, 2. Innocentia justos dirigit ne decipiantur, V, 315, 2 : *Simplicitas justorum diriget eos, el supplantatio perversorum supplantabit eos.* Innocentia nihil timet, sed confidens est, 283, 2 ot seq.: *Qui ambulat simpliciter, ambulat confidenter : qui autem depravai vias suas, manifestus erit,* innocens inter vitæ pericula securus agit, 309, 1 : *Fortitudo simplicis via Domini; el pavor his qui operantur matum.* Innocentes cur potentes sint et vocentur, XVIII, 512, 1 : *Gaudemus cium, quoniam nos infirmi sumus, vos autem potentes eslis;* Innocenti® quanta vis, X, 485, 1 : *Cum Iconibus lusit quasi cum agnis: et in ursis similiter fecit sicut in agnis ovium, in juventute sua.* Ipsa innocentia azylum est, VI, 167, 2. Est quasi galea, 168, 1. Innocens ab omnibus videri gaudet, XXI, 362, 2.

4® *Innocentes in probationibus qualiter se gerere debeant.* Primo. Innocentes cum iniquis cur Deus puniri sinat, *Psalm.* I, 288, 1. Innocenter pati præstat quam nocenter, *Job,* 371, 2 : *Non peccavi, et in amaritudinibus moratur oculus meus.* Innocentes hic mulli patiuntur, 237, 2. Innocentes pauci volunt pali, *Job,* 53, 1.

Secundo. Considerandum quod nemo coram Deo innocens est, IX, 223, 1 : *Non te justifices ante Deum, quoniam agnitor cordis ipse est.* De innocentia sua nemo vere gloriari oportet, VI, 56, 2 : *Quis polesl dicere ; Mundum esi cor meum, purus sum a peccato ?* Innocens non se jactet de innocentia, nec aliis peccata exprobret, XVI. 125, 2 et seq. Innocentia securitate torpenti, profertur ardens poenitentia, XVIII. 401, I. Innocentia semel amissa, irreparabilis est. XVI, 211, 1 : *Cito proferte stolam primam, el induite illam.*

Tertio. Innocenti® silentium vocalius est omni defensione, XV, 601, 2 : *El cum accusaretur a principibus sacerdotum el seniorum, nihil respondit.* Innocentes, quatenus ab impiis graviter læsi, possunt cum iis judicio contendere, VI. 237, 2: *Ne contendas cum pessimis, nec j muteris impios: quoniam non habent futurorum spem mali, el lucerna impiorum extinguelur.*

Quarto. Innocentiam tandem Deus tuetur ct ulciscitur, X, 58, 2 : *Perseverantia illius* (linguæ nequam) *non permanebit : sed obtinebit vias injustorum, el /lamina sua comburet justos.* Innocentem Deus damnare nequit, VIII, 534, 2 : *Cum ergo sis justus, juste omnia disponis; ipsum quoque, qui non debet puniri, condemnare, exterum astimas a tua virtute.* Innocentes sæpe vident suos oppressores pœnas dare Deo vindice, VI, 167, 2 et seq. : *Judicabit Dominus causam ejus, el configet eos qui confiaerunt animam ejus.* Innocentium liberatio est actus vene fortitudinis, 227, 1, 2: *Erue eos qui ducuntur ad mortem : el qui trahuntur ad interitum, liberare non cesses.*

INNOCENTLE STATUS. Innocenti® status doles septem, I, 95, 2. An innocenti® slatu iideiu numero futuri essent homines qui nunc prodestinati sunt, IX, 247, 1. Et an viri ct fcinin® pad numero tunc nascituri, 247, 2.

INNOCENTES MARTYRES *(Vide* Infantes innocentes).

INNOCENTIUS I. Innocentius I Pontifex ob Joannem Chrysostomum male habitum, Arcadium imperatorem excommunicat, I, 119, 1. Ante excidium Boni® per Gothos, a Deo ex hac vita ereptus, 229, 2. Ejus elogium, *ibid.*

INNOCENTIUS IV. Innocentius IV Pontifex cur primus galerum purpureum creatis a se Cardinalibus dederit, XII, 609, 2.

INNOCENTIUS. Innocentius quidam hospitalis miraculose a vulnero curatus, XI, 302, 2.

INNOVATIO (1'tt/e Renovatio).

INOBED1ENS, INOBEDIENTIA. P Inobedientia oritur a vitiis, XVIII, 653, 1 : *Nano* vos *seducat inanibus verbis, propter hxc enim venit ira Dei in filios diffidentix.* Inobedientia similis idololatria) et magüe, III, 359, I : *Quoniam quasi peccatum ariolandi est repugnare, et quasi scelus idololalrix nolle acquiescere.* Propria inobedientis voluntas ejus est idolum, *ibid.* Inobedientia signum est infidelitatis et hæresis, XX, 297, 2 : *Subjecti igitur estote omni creatura.* Inobedientes vocantur filii Belial, id est sine jugo, X, 567, i : *Collum vestrum subjicite jugo, et suscipiet anima vestra disciplinam ; in proximo est enim invenire eam.*

2* Inobedientiæ mala,*111, 359, 1, 2. Inobedientia inobedientem parte divina frustrat, XVI, 526, 1, 2: *Despondit ei* (Petro) *Jesus : Si non laverò te, non habebis partem mecum.*

Inobedientes sibi ipsis periculum creant, XII, 280, *i : Nolite intrare in Ægyplum ; scientes scietis quia obtestatus sum vos hodie, quia decepistis animas vestras.* Ejus mala tam in subditum quam in superiorem manantia XIX, 522, 2 : *Obedite proposili? vestris el subjacete eis, ipsi enim pervigilant quasi rationem pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc faciant, ct non gementes, hoc enim non expedit vobis.* Inobedientia punita, III, 625, 2; 626, i : *Qui cum abiisset* (proph»*la\ *invenit cum lco in via el occidit (Vide* ObeuuX-tia).

INOPIA *(Vide* Paupkrtas).

INSANIA *(Xide* Stultitia).

INSATIABILITAS. Insatiabilitas opum trisliti® omnis causa, XIX, 260, 1. Insatiabilitatis avariti® ratio, VII, 209 2 et seq. Insatiabilitas illicit® voluptatis, 19, I *(Vide* Avaritia, Divitik, Voluptas). Insaturabilia quatuor quæ sint, VI, 441, 1. Quid ethice cl symbolice denotent, 4 »2, 2.

INSCRIPTIO. Inscriptio legis et discipline religiosa) quomodo fiat in cinero a Christo, XIV, 453, I. Inscriptio templi Isidis inÆgypto, IX, 61,1.

INSECTA. Insecta undo dicantur, oleo irida emoriuntur, I, 65, 2.

INSENSIBILITAS. Insensibilitas non est virtus, *Job,* 165, 1. Insensibilitas voluptatis croalæ, VU, 19, 2 : Insensibilitas sequitur ex peccato consuetudine roborato, VI, 214, I, 2.

2° Insensibilitas Christi in Eucharistia tum passiva, tum activa, quanquam non supernaluraliler, VI, 179, 2. Eam ct homo consectari studeat, *ibid.*

1NSIDLE, INSIDIATORES. Insidia) impiorum adversus pium a Deo dissipanlur, V, 274, 1,2: *Non affliget Dominus fame animam justi, et insidias impiorum subvertet.* Insidia) quomodo nocent insidiatoribus, *Psalm.* I, 214,1: *Veniat illi laqueus quem ignorat; el captio, quam abscondit, apprehendat eum i el in laqueum cadat in ipsum* Insidiatores suis retibus capiuntur, *Job,* 139, 2: *Qui apprehendit sapientes in astutia eorum, el consilium pravorum dissipat.* Inridiatores cavendi sunt, et quare, XV, 267, *i : Cavete autem ab hominibus,* Insidiarum exempla, III, 50, 1.

INSIGNIA. Insignia illius quem rex apud Persas honorare voluisset, quæ, IV, 579, 6. Insignia regalia quæ milites Christo exhibuermt, XV. 612, L

INSINUARE, INSINUATIO. Insinuare quam variam habeat significationem, XX, 386, 2. Insinuare proprie quid sit, XVII, 316, 1: Insinuatio oratoribus quæ sit figura, XX, 386, 2.

INSIPIENS, INSIPIENTIA. Insipiens quis sit et dicatur in Scripturis, XVIII, 71, i. Insipiens a stulto quomodo discrepet. *Psalm.* I, 321, 2. Insipiens in *Proverbiis* capitur pro impio, V, 163, 2. Insipientes semper jurgantur, et proprium sequuntur cerebrum, 384, 1. Habent innatam loabliam, nec sinunt se ab ea avelli, ea gaudent el frmmlur, eamque aliis communicant, 423, 2. Insipiens est garrulus et graculus, VI, 10, 1. Dicitur saxeus igneusque Mercurius, 303, 1. Insipientia naiuræ human® peccato vilutæ, XVIII, 71, 2 *(Vide* Stultus).

INSERI. INSITIO. Inserantur quomodo fideles Christo, XV, 80. 1 : *¡n mansuetudine suscipite insitum verbum quod palesi salvare animat vestras.* Insitum verbum quod a nobis suscipi velit Jacobus, *ibid.* In insitione arborum quæ servanda sini, eadem in verbi divini in animam inslillaliono locum habent, *ibid.,* et 81, I. Insitio Gentium in Jud.cos duo cominci mira, XVIII, 194, I ; *Nam si tu ex naturali excisus es oleastro, et conlru naturam insertus es in bonam olivam, quanto magis* ii, *qui secundum suam naturam inserantur sux olivx ?*

INSPIRATIO. Inspiratio divina provenit a Spiritu sancto, XX, 82, 1. Inspiratio divina est verbum absconditum, *Job,* HO, I : *Porro ad me dictum est verbum absconditum, el quasi furtive suscepit auris mea venas susurri ejus.* Inspirationes sanci® murenulis aureis denotai®, VII, 520,1 : *Murenulas aureas faciemus libi, vermiculatas argento,* inspiratio divina tropologice stella est, XV, 76, 2. Inspirationes Dei quanti faciendæ sint, XIV, 317, 2.

2’ Inspirationibus divinis obediendum, III, 283,1: *Loquere, Domine, quia audit servus tuus.* Inspirationes sancias respuere grave est scelus, XV, 265. 2. Inspirationes Dei négligeas in gravia mulla labi permittitur, VI, 121, 2. Inspirationibus divinis obedire mulla parit bona, IX, 159, 1. Inspiratio Spiritus sancii illico auscultanda, XVI, 515,1, *Dum lucem habilis, credilo* in *lucem, ut filii lucis silis.*

INSTABILITAS *(Vide* Inconstantia).

INSTI! \ Insala proprio quid sint, XVI, 496, 2.

Testfte erat tenuissima fasciola stolæ extremitatem ambiens : qua utebantur matronæ honest®, V, <91. 1.

INSTITOR. Institor cur dicatur mercator, VI, 497. 2 et seq.

INSTITUTIO. Institutio pueri similis militum tirocinio, VI, 142, 2. Institutio parentum magni momenti csl in filiis, V, i68, et seqq. Institutio filiorum commendatur, IX, 243,1,2: ATZfi *libi sunt? erudi illos, el curva illos a puerilia illorum.* Ea quanti sit momenti, X, 86, 2 : *Qui diligit filium suum, assiduat illi flagella, ut lætelur in novissimo suo, el non palpet proximorum ostia.* Institutio bona reddit homines gratiosos, V, 390, i : *Doctrina bona dabit gratiam ; in itinere contemptorum vorago.* Hæc a puero inchoanda ost, 87, 2. Institutio cur debeat esse severior, XIX, 498, 2 : *El oblili estis consolationis, qux vobis tanquam filiis loquitur, dicens: Fili mi, noli negligere disciplinam Domini* (*Vide* Educatio. Fil ii, Parrntes, Puer i).

INSTRUMENTA. 1° *Instrumenta moraliter sum-'la.* Instrumentis et flagellis suis postquam usus cst Deus ad impios castigandos ipsamet punit, XI, 655, 2.

2* *Instrumenta musica.* Instrumentorum musicorum in sacris usus bonus et legitimus cst, I, 572, et seq. Variæ rationes, XVIII, 392, i. instrumentis omnibus musicis laudari se Deus praecipit, *Psalm.* II, 477, 4, 2. Instrumenta musica nisi sonum dent ut intclliganlur, nemini prosunt, XVHI, 389, 1. Instrumenta musica in cœlo fore probatur, XXI, 128, 1 (*Vide* Musica).

INSUFFLARE, INSUFFLATIO. Cur Christus in Apostolos insufflant, XVI, 632, 2 et seq. Quid hoc symbolice et tropologico significet, 633, I. Insufflatio qua Episcopus ordinatos insufflat, gratia quædam est, quæ per traditionem ordinalis infunditur, XIX. 233, 2.

INSULA. *Insula* undo dicatur, X, 412, 1. Insute in aquis vel firmæ consistunt, vel fluitant, 411, 2. Sunt in mari quodammodo plantatae, item firmatæ, cæquo sunt fertiles, 412, 1. Insulæ nonnullæ faclæ sunt, quæ antea continenti adhærebanl. 414, 1. Insulæ quomodo impleant mare, XI, 624, 2. Insulæ Hebræis vocantur omnes regiones remolæ trans maro sitæ, etiamsi essent lerræ continenti adhærenles, IV, 411, 2 et seq. ; IX, 494,1 ; XI, 499, 1; 510, 1; XII, 196, 1. *Insulæ maris* quæ dicantur in Scriptura, XI, 269, 2. Insulæ in fine mundi do loco movendæ sunt, XXI, 303, 2. An in fine mundi a mari, o quo enatæ, sint absorbendæ. 157, 2.

INSUPERABILE. Insuperabilia tria : Deus, angelus, vir christianus, XV, 216, 2.

INSUSPICABILE. Insuspicabilia cordis quæ vocentur, IX, 674. 1.

INTEGER. INTEGRITAS. Integer spiritus quis sil. XIX, 142, 1. Integritas est lutum asylum, VI, <67, 2 et seq.

INTELLECTUS. !♦ *Intellectus natura el operti Hones.* Intellectus est animæ potentia nobilissime., ejus operationes, XVI, 378, 2 : *Pater enim diligi Filium, et omnia demonstrat ei qux ipse facit.* Intellectus prior est voluntate et potentia. IX, 55, 2 : *Prior omnium creata est sopientia, cl intellectus prudenti* ab ævo.* Intellectus habitus sunt quinque, juxta Aristotelem, nimirum; sapientia, scientia, intellectus, ars et prudentia, V, 19. 1. Intellectus non tendit extra se, sed res intellectas per species et cogitationes sibi imprimit, XIII, 105, 2 : *Facti sunt abominabiles, sicut ea quæ dilexerunl.* Intellectus est animæ oculus, XV, 197, 1 : *Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebrosum erit.* Intellectus cordo significatur, XVIII, 178, 1 : *Corde creditur ad justitiam, ore autem confessio fit ad salutem.* Intellectus idem est cum sapientia apud *Ecclesiasticum,* IX, 57, 1. *Intelligere* in *Ecclesiastico* idem est quod *sapere* et prudenter agere, *ibid,*

2° *Intellectus ad errorem proclivitas.* Intellectus sæpe errat speculativo, V, 427. 2 : *Errant qui operantur malum; misericordia et veritas préparant bona.* Intellectus error fuit fons vanitatis Gentium, XVHI, 637, 2 : *Hoc igitur dico et testificor in Domino, ut jam non ambuletis sicut el Gentes ambulant in vanilate sensus sui; tenebris obscuratum habentes intellectum.* Intellectu difficilia sunt quatuor, VI, 450, 2 et seq. *Tria sunt difficilia mihi, cl quartum penitus ignoro; viam aquilæ in calo, viam colubri super petram, viam navis in medio mari, el viam viri in adolescentia.*

3° *Intellectus debilitas a Deo adjuvatur.* Intellectus ad omnia videnda et audienda a Deo sustolli potest, XXI, 359, 1. Intellectus justorum a Deo illuminatur, ut virtutis dignitatem magis cognoscat, V, 427, 2. Intellectus justorum a Deo illuminatur, ut virtutis dignitatem magis cognoscat, V, 427, 2. Intellectus donum olim in baptismo Christiani accipiebant, XX, 553, 2 : *Sed vos unctionem habetis a Sancto, et noslis omnia;* 558, 2: *Et non necesse habetis ut aliquis doceat vos, sed sicut unctio ejus docci vos de omnibus.*

INTELLIGENTIA. Intelligentia lux est, ea in impiis extinguilur, V, 382, 1,2: *Lux justorum letificai; lucerna autem impiorum exlinguetur.* Inlelligenlia spiritualis maximo in venerabili Eucharistia requiritur, XVI, 411, 2 et seq. : *Spiritus* er *qui vivificat: caro non prodest quidquam ; verb quæ ego loculus sum vobis, spiritus et vita sunt.*

INTEMPERANS, INTEMPERANTIA. Inlcmporantiæ damna tria, IX, 126, 2. Intemperantia phlegma adauget, et torporem inducit, XIX, 328, 1,2: Intemperans est hebes ut brutum, VI, 45, 1 (1'tde Ebriet as, Gul a).

INTENTIO. 1® *Intentio in omni opere ad Deum*

dirigenda; ÎT, 24, 1 : *Omnis adeps Domini erit jure perpetuo in generationibus, el cunelis habitaculis vestris;* X, 484, 1 : *Quasi adeps separatus a carne. sic David a filiis Israel.* Intentio recta in omnibus actionibus habenda, V, 77, 2 : *In omnibus viis tuis cogita illum, et ipse diriget gressus tuos;* 483, 1,2: *Devela Domino opera tua. et dirigentur cogitationes tux,* XII, 797» 1, 2. Intentio recta in studio sopicnliæ habenda, X, 359, 1 : *Ambulavit pes meus iter rectum, a Juventute investigabam eam* (sapientiam). Intentio bona absolute non requiritur no verbum sit otiosum, XV, 309, 2.

Motiva. Primum. *Intentiones secretas hominum novit Deus,* XVIII, 279, 1 : *Nolite ante tempus Judicare. quoadusque veniat Dominus ; qui et illuminabit abscondita tenebrarum, et manifestabit consilia cordium, et tunc laus erit unicuique a Deo.* Intentiones hominum trutinat Deus, *Job,* 232, 2 : *Qui etiamsi habuero quidpiam justum, non respondebo, sed meum Judicem deprecabor.* Intentio mentis a solo Deo providetur cl libratur, V, 483, 1,2: *Omnes vix hominis patent oculis ejus, spirituum ponderator est Dominus.* Intentionem secretam proximi dijudicantes usurpant judicium Dei, et peccant judicio temerario, XII, 102 et seq. : *Tu autem. Domine Sabaoth, qui judicas juste, el probas renes* cl *corda, videam ultionem tuam ex eis.*

Secundum. *Intentionis effectus tam pura quam impura?.* XV, 197, 2 : Sí *oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus tuus fuerit nequam, lotum corpus tuum tenebrosum erit.* Ipsa opus bonum reddere malum, indifferens reddero bonum malumve potest, V, 483, 1, 2. Quo ipsa melior» eo melius est opus, 484, I, 2. Dat operi formam ct animam, VI, 506, 1. Per fusum denotatur, *ibid. : Manum suam misit ad fortia, et digiti ejus apprehenderunt fusum.* Intentio mentis oculo repræsentalur, VII, 538, 1 ; XV, 197, 2; XVI, 163, 1 : *Lucerna corporis tui est oculus tuus.* Intentio bona ex actionibus indifferentibus facit bonas, XV. *310, 2. At mala totum opus bonum destruit, 181, 2: *Attendite ne justitiam vestram facialis coram hominibus, ut videamini ab eis : alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum qui in calis est.* Intentio mala vitiat illationem hostia? bonæ, VI, 122, 2: *Hostia impiorum abominabiles, quia offeruntur ex scelere.* Intentio prava cst velut statera dolosa, XIII, 450, 1 : *Chanaan, in manu ejus statera dolosa, calumniam dilexit.* Intentionem quam in Deum dirigere debebant, dirigentes ad creaturas, sunt arcus dolosus, XIII, 388, 1 : *Deversi sunt ut essent absque jugo; facti sunt quasi arcus dolosus.*

INTERIOR. Interior homo quis sit, quibus ab Apostolo nominibus vocetur, XVIII, 125, i. Ejus anima et operatio, *ibid. (Vide* Homo). Interiora colenda ante exteriora, VI, 3, 2.

INTERPRES. <• Interpretum quod Olim officium in Ecclesia, XVI, 283, 1. Interpretum officium olim in primitiva Ecclesia quadruplex, XVIII, 373, 2 ; 630, 1.

2° Interpres lalinus Bibliorum cur sæpe cum Septuaginta nomina propria decurtet, XI, 187,1. Sæpo cum iisdem alludit ad fabulas poetarum, 452» t.

3* Interpres Vulgate immerito ab hæretici» ut illalinus suggillalur, XIII, 490, 1. Interpres Vulgalæ adversus calumnias defenditur, XXI, 207, 4. Fidelis cl lalinus esi, XX, 271, 1.

4* Interpretes sacræ Scripluræ quam varii extiterunt, I, 17, 2. Interpretes qui scripserunt in librum *Esther,* IV, 359, 2.

Interpretes libri *Ecclesiastis,* quinam, VI, 6,2.

Interpres lalinus *Ecclesiastici* quis fuerit, IX, 22, 1. Ejus antiquitas, tMd.; 42, 2. Est in stylo simplex, durior, ct discrepat a versione aliorum librorum, 22, 2 ; 37, 2. Ejus versio Syris et Græcis est anteferenda, 23, 1, 2. Ejus pcrfeclio et sinceritas, 37, 2. Usurpat phrases el verba et nomina suo sæculo usilata, jam obsoleta, 38» 1 ; 41,1,2. Voces et phrases quas in nova significatione usurpat, recensentur, 38, 2. Quia græcizat, hinc videtur fuisse Græcus, *ibid.* Amplior et uberior csl græco textu, 40, 2 ; 49, 1 ; 74, 2 ; 89, 2 ; 102, 1 ; 109, 2 ; 167, 2; 172,2; 239, 1; 284, 1 ; 285, 2 ; 308, 1, 2; 419,2; 441,1 ; 450, i ; 470,1. Ad eum textus græcus est corrigendus, 41, 1 (Fide Ecclesiasticus).

Interpretes Prophetarum veteres ac receniiores, XI, 61, 2. Inlerprelum in Prophetis genus aliud judaicum, aliud allcgoricum. aliud medium, 61.1,2. Interpretes et commentatores varii *Jeremix,* XII, 4, 2 ; 5, 1, 2. Interpretes varii *Ezechielis* recensentur, 472, 2.

Interpres Evangoliorum non est S. Hieronymus, sed alius minus lalinus, XV, 49, 2. Ille idem verbum græcum diversimode vertit, praesertim dum una vox latina vim verbi græci non adæquat, 29, 2. In Marco græcizat, 666, 2 Qui sint interpretes Evangoliorum, 14, 1, 2, et seqq. Qui interpretes, in quo excellant, 14, 2. Eliam hæretici, *ibid.* Interpretes varii S. Lucæ, XVI, 3, 2. Et 5. Joannis, 2C1, 1, 2.

Interpretes *Epistolarum S. Pauli,* XVHI, 31,1.

Interpretes *Apocalypseos* varii quolibet sæculo, XXI 20i, 2.

INTERRASILE. Interrasile opus idem quod sculptura?. coronulæ et plectæ, HI, 59I, 1, 2.

INTERREGNA. Interregna fugienda in libris *Degum,* ut chronologia servetur, IV, 61, i. Interregnum ponendum in Israele, *ibid.,* 2 el seq

INTERROGARE, INTERROGATIO. !• *Interragare* Latinis est verbum forense, XVHI, 328. 2. Interrogaro in Scriptura sæpo probare el explorare significat, XX, 340, 2, et seq. Interrogatio per mt» talepsin pro responsione capitur, Mid., et 341,1. Interrogatio subindo ponitur pro flagellis el tormentis. IX. 600» 2.

î* Interrogatio sapiens animi sapientis indicium est, V. 556, 1 : *Stultus quoque, si tacuerit, sapiens reputabitur; et si compresserit labia sua. inietti-gens.* Interrogare sapienter tam docti es*, quam sapienter respopdcre, XV7, 82, 2 ej seq.: *Post tri-duum invenerunt illum* (puerum Jesum) *in templo pedentem in medio doctorum, audientem illos, et interrogantem eos.* interrogatio tota audienda, an-tequam responsum detur, IX, 183, 2: *Esto man-suetus ad audiendum verbum, ut intelligas; el cum sapientia proferas responsum verum.*

INTINCTUS. Intinctus panis Judæ porrectus, non fuit Eucharistia, sed panis residui buccella jusculo intincta, XVI, 531, 1 *(Vide* Judas).

INTOLERABILE. Intolerabilia quatuor quae sint, VI, 456, 2,

INTREPIDUS. Intrepidus quomodo quis ovadat. X, !63, 2 *(Vide* FohTis).

INTROITUS. Introitus ct exitus in Scriptura idem est quod forma et dispositio, XII, 817, 2.

INTUITUS. Intuitus omnis futurorum est in Deo ex vi comprehensionis essenti®, IX, 51, 2 *(Vide* Deus, cap. II, art. nt, § 3).

Intuitus fixus juvenis aut pueli® illecebrosus «st, X, 369, 2 (Tii/c Oculus),

IN VALETUDO. Invaleludo velut lenta mors est, X, 96, 2 el heq.

INVENIRE. *Invenire* sæpe idem est quod *impe-trare, eruere, comparare, assequi,* XV, 277, 2. *In-venire* capitur sæpe pro *esse,* XIX, 45, I ; XX, 251, I. *Invenire* et *videre* quomodo differant, XII, 377, 2 : *Invenire animam* quid sit. XV, 277, 2. *In-venire,* subinde idem est quud *quxrere,* 278, 1. Invenire gratiam in oculis Dei quid sit, XIV, 508,1.

INVENTA. Inventa an inventori cedant, an pau-peribus danda, X, 69, i : *Mulli quasi inventionem ashmaverunl fcenus, el prxslilerunl molestiam his qui se adjuverunt.*

IN VERECUNDUS. Inverecundus mulla facit ub qu® in confusionem incidit, X, 363, 2 ct seq. (Vide Impudóns).

INVICTUS. Invicta tria, Deus, angelus, justus, VI, 233 I.

INVIDIA, INVIDUS. I. Inviolé definitio, na-tura et proprietates. Invidia quid sit, VII,)67, i , IX, 616, 1. Unde dicatur, dolet de aliena prosperitate, 685, 2. Invidia dicitur quasi non vi-dens, *ibid.* Invidus dicitur, quasi invite videns, 412, 2. Quot modis accipiatur, VII, 167,1,2. Invi-diosus quisnam sit, 169, 2. Invidi® descriptio, IX, 412, 2. Invidi® bypotyposis XX, 573, 2 : Aon st-rui *Cam, qui ex maligno eral, el occidit fratrem suum. El propter quod occidit eum ? Quoniam opera ejus maligna erant, fratris autem ejus justa.* Invidi® epitheta, Vili, 326, t ; XX, 275, 1, 2. In-vidi® octo proprietates, I, 339, 1: *Videntes autem fruires ejus* (Joseph) *quod a patre plus cunctis fltis, amaretur, oderant eum, nec poterant ei iuidquam pacifice toqui.* E¡us conditiones, XX, 159, 2 et seqq. Invidi® et amoris antitheses, Vili, 221, 1 : *Foriis est ut mors dilectio, dura sicut in-fernus xmulatio.* Invidi el pacifici antitheses, X£, 275, 2. Invidia subinde capitur in bonam partem, XX, 177,2.

II. Invidus symbola bt emblemata. Invidiai emblema, VII, 167, 2. Ejus symbola varia, IX, 412, 2 ct seq. Invidia vipera, VII, 168, 1. Ejut symbolum est basiliscus, V, 437, i, 2. Invidia peí aspidem adumbratur, XIV, 370, 2. Invidia similii est ophthalmiæ, ct rebus valde splendidis et lucem tibiis offenditur et keditur, XIX, 10, 2. Invidi sh miles sunt muscis, ærugini, viper® ct panther®, X, 123, 1. Eorum imago sunt locust®, XXI, 204, 2. Invidos repræsontant Ammonii® , XIV, J89, 1.

ili. Invidle subjectum. 1° Invidia non cadit in Deum, sed in hominem, XX, 177, 1,2: /Di *putatis quia inaniter Scriptura dicat : Ad invidiam concupiscit Spiritus qui habitat in vobis* ? Invidia non est in cœlo, *Job,* 91,1: *Parvus et magnus ibi sunt.el servus liber a domino suo.* Angeli non sunl ¡PVidi, 124, 1.

2a An primum peccatum diaboli fuerit invidia, Vili, 325, 2 : *Invidia aulem diaboli mors introivit in orbem terrarum.* Est proprium diaboli pecca-tum, XX, 275, 1, 2. Invidia diaboli in homines, XX, 392, 1.

3» Invidia est vilium pusillorum, *Job,* 124, I : *Vere stultum interficit iracundia, el parvulum oc-cidit invidia.* Invidus omnis esi avarus, VI, 383, 1 : Jjr *qui festinat dilari, et aliis invidet, ignorat quod egestas superveniet ei.* Invidia esi comes avarili®, X, 122, 2 : *Nequius oculo quid creatum est? Ideo ab omni facie sua lacrymabi-lur, cum viderit.* Principum invidia quam sit noxia, V, 437,1. Invidia hærelicorum, XX, 670,1 *Væ illis, quia in via Cain abierunt.*

IV. Invidle objectum. — Invidia quosnam pe-ti t, VII, 167, 1,2: *Ilursum contemplatus sum om> nes labores hominum, cl industriai animadverti patere invidiar proximi.* Sicut cantharides rosis, sic virtuti invidia innascitur, XIX, 8, 2 et seq.: *Quidam quidem el propter invidiam et contentior nem, quidam aulem cl propter bonam volunlateir Christum predicant.* Sola Paulum occidit, 9, 2 Est comes virtutis, III, 401, 2. Invidia magnos in-vadit, II, 275, 1 : *Ecce aulem Core... el Ilathan atque Abiron... surrexerunt contra Moysen.* Ei quinam non sunt expositi, I, 340, 2. Absentia in-vidiam sopit, *ibid.*

IV. Inviolé causa, VII, 168, I.Eam causal ma-litia, XIX, 306, 1 : *Eramus enim el nos aliquando insipientes, increduli, errantes...in malitia et in-vidia agentes, odibiles, odíenles invicem.* Invidia ex hæreticorum logomachia sequitur, XIX, 254,2; St *quis aliter docet... superbus est, nihil sciens, languens circa quzsliones et pugnas verborum, ex quibus oriuntur invidia, contentiones, blasphc-*

mí.r, *tupiciones mala, conflictationes hominum mente corruptorum.*

V. Invidorum effigies, forma et mores. — *!• invidi effigies et forma,* V, 435, 2 : Fifa *carnium, sanitas cordis: putredo ossium, invidia.* Invidi virus in oculis maxime gestant, VI, i 48, I. Invidus livet, XX, 160, I. Invidi luleo «unicolore, XXL 3Oi. 2.

2* *Invidorum indoles el mores.* Invidus cur complicat manus, et edat carnes suas, VII, 169, 2 et seq.: *Stultus complicat manus suas, et comedit carnes suas.* Invidi multa suspiciosa imaginantur. VI, 187, 1 ; 188, 2 : *Ne comedas cum homine invido, el ne desideres cibos ejus; quoniam in similitudinem arioli el conjectoris, xslimal quod ignorat. Comede ct bibe, dicet libi, et mens ejus non est tecum. Cibos quos comederas, evomes ; et perdes pulchros sermones tuos.* Invidus incipientem converti acribus verbis, et subinde verberibus inseciatur. IX. 91, 2; 92, 1. Invidus in rebus alienis acutum cernit. XIX, 10, 2. Invidi palpant in meridie, *Job,* 140, 1 *: Per diem incurrent tenebras, el quasi in node sic palpabunt in meridie.*

VI. Invidiæ crimen. — Invidiæ malum, XVHI, 565. I : Si *invicem mordetis el comeditis, videte ne ab invicem consumamini.* Invidiæ nequitia, IX, 412, 2 : *Nequam est oculus lividi, el avertens faciem, el despiciens animam suam.* Quam sil nequam et maligna, 413, 2 el seq.; X, 123, 1 : *Ne ejltndas manum tuam prior, el invidia contaminatus erubescas.* Invidia est peccatum ad mortem, XX, 620, 2: *Est peccatum ad mortem, non pro illo dico ul roget quis.* Hominem reddil daemonem, XIX, 10, 2. Invidi sunt imitatores diaboli, el subito pereunt, *Job,* 56, 2: *Alioquin mitte manum tuam, et tange os ejus el carnem, et lune videbis quod in faciem benedicat libi.* Invidia esi scelus diabolicum, 111, 381, 2 el seq. Invidia est amarulenta, XX, 159,2: *Quod si zelum amarum habelis, et contentiones sint in cordibus vestris, notile gloriari, cl mendaces esse adversus veritatem.* Invidia mentem exefteat livore et odio, X, 327, 2 ; *Furor, zelus, tumultus, fluctuatio, et timor mortis, iracundia perseverans, el contentio, cl in tempore refectionis in cubili somnus nodis immutat scientiam ejus.* Invidia est ferina, non humana, IX, 413, 2. Est gravior ira et furore, VI, 328, 2 ; 329, 2: *Ira non habet misericordiam, nec erumpens furor; et impetum concitati spiritus ferre quis poterit ?* Invidi regnum Dei possidere non possunt, XVIII, 567, 1,2: *Manifesta sunt opera carnis, qux sunt... inimicilix, contentiones, ¿emutationes, irx, rixx, dissensiones, sectx, invidia... et his similia, qux prxdico vobis, sicut prxdixi, quoniam qui talia agunt, regnum Uti non consequcntur.*

VII. Inviolé damna, VI, 383, 1. 2; Vili, 326, 1. Omnium malorum esl causa, Vili, 326, 1 ; XV, 451,2; 452, 1 : *Et audientes decem, indignati sunt de duobus fratribus;* XX, 163, 2: *Ubi enim zelus et contentio, ibi inconstantia el omne opus pravum;* 275, 1. Invidia el odium nomine doloris cur. *Ptalm.* I, 41. 1 : *Ecce parturiti injustitiam, concepit dolorem, et peperii iniquitatem.* Invidia non lautum alus, sed el invido ipsi mala est, V. 437,1 Est pulredo ossiurn, 437, 2. Aliis invidet cnrnmoda quibus ipsa non Utitur. IX, 414, I. Est vipera et serra animæ, I. 339, 1. Ejus miseria el infelicitas, *ibid.* Zelotypi seu invidi fiunt maniaci, VI. 329, 1. Insidia hominem conficit et exedil, V, 435, 2 ; X, 107, 2 et seq.: *Mullos enim occidit tristitia, et non est utilitas* in *ea;* XX, 160, 1, 2. Hominem mire rodit et cruciat, in linea denotatur et ærugine, VI, 284, 2 el seqq.: *Sicut linea vestimento, el vermis ligno, ila tristitia viri nocet cordi.* Invidi gaudentes malo alieno, sæpe, Deo puniente, in illud incidunt, 236, 2: *Cum ceciderit inimicus tuus. ne gaudeas, el in ruina ejus ne exullel cor tuum, ne forte videat Dominus, el displiceat ei. et auferat ab eo iram suam.* Invidia suum possessorem destruit, *Job,* 123, 1 : *Vere stultum interferì iracundia, et parvulum occidit invidia.* Invidus esl sui interfector. IX, 412, 2. Invidia invidum ignominia afficit, IX. 188, 1 : *Improperium* enim *et contumeliam malus hxredilabit, el omnis peccator invidus ct bilinguis.*

Vili. Invidie exempla. — Invidia diaboli contra Deum. Vili. 325, 2. Caini conira Abelem, I, 116, I et seqq. Philistinorum conira regem Abimelech, 272, 2 IUcbelis contra Liam, 297, I. Filiorum Jacob contra Josephum fratrem, 339. 1, 2 el seqq. Aaronis et Maria? conira Moysen. H, 251. I, 2 et seq. Saillis contra Davidem. 111, 381, I, 2 el seqq. Amanis contra Mardochæum, IV, 377, 2 el >cq. Achitophelis contra Davidem, IV, 506. 2. Pnnci* pum el satraparum Darii conira Danielem, XIII, 78, 1,2 el seqq. Principimi sacerdotum, el scribarum conira Christum, XV, 466, 1 ; 604, I, 2; XVI, 498, I: XVII, 124, I, 2 et seq.; XVIII, 190, 1. Eorumdem conIra apostolos. XVII, 124. 1. 2 el seq. Invidia Judæorum propter gentium conversionem, XVHI, 183, 1.

IX. Invidie remedia. — <• *Remedia ad vincendam invidiam in nobismelipsis.* Invidia difficulter ex anima evelli potest, VI. 329, 1 2. Invidile remedia septem, 1.339,2; XV, 452, 1. Nibi! rerum humanarum magnum, aut supra naturam ;estimemus, non opes, non gloriam, *ibid* liemedium invidia? esl humilitas, modestia et gloriæ conlemplus, XX. 160, 2; 276, 1. Invidiæ remedium est terrenorum contemptus» *Job,* 125. 1. Invidia cavenda in amore amicorum, V, 588, 2 et seq.

2* *Remedia ad superandam aliorum invidiam* Invidiæ remedium eslanimi constantia el celsiludo, ut omnem calumniam, non tam dictis quam factis heroicis, confutes, IX, 413, 1. Tres modi vincendi invidiam, VH, 168,2. Triplici ratione invidiam superandam esse, scilicet humilitate, chariUte, auc-

torftflfe, S. Bernardus non tanrverbo' quam facto docebat, <69, i, 2. Invidiam superat qui timet Deum, *Psalm.* H, 266, 2. Efficax remedium ad eam in aliis superandam est unius Dei gloriam quærere, XIX, 10,1. Invidiam virtus ulciscitur, 237, 1. Invidi æmulos suos magis illustrent, quod exemplo Josephi probatur, I, 341, i.

X. Quomodo cum invidis agendum. — Cum invidis non comedendum, etsi invitent, VI, 187, 2; <89, 1. Nec ipsi sunt invitandi, 189, 1, 2. Sunt declinandi, non irati, cur, 329, 2. Iis non sunt aperienda consilia, X, 281, 1 : *Noli consiliari cum socero tuo, cl a zelantibus te absconde consilium.* Maximo de gratiis agendis, 254. 1 : *Cum viro irreligioso tracta de sanctitate... cum viro livido de gratiis agendis.*

INVISIBILIS. Invisibilia dicuntur a Paulo, non adhuc entia, æternæ raliones et idea rerum in mente Dei, et materia prima, et aquarum abyssus, XIX, 472, 2 : *Fide inlelligimus aptata esse sxcula verbo Dei, ut ex invisibilibus visibilia fierent.* Invisibilia Dei, quæ dicantur, XVIII, 50, I : *Invisibilia enim ipsius a creatura mundi per ea qux facta sunl intellecta conspiciuntur.* An Dei attributa spiritualia, *ibid.* Invisibilis est Deus, XIX, 189, I *[Vide* Deus, cap. III, art. it, § 3).

INVITARE, INVITATIO. 1® Invitatio Dei ad poenitentiam et vitæ emendationem, XII, 637, 2; 638, 1, 2. Invitantur,omnes ad Christum, XV, 294, 2.

2° Invitare amicos ad cœnam licitum est, imo meritorium, si Gat ex charitatc, XVI. 196, 1. Invitans ad convivium sæpo mentitur amorem, vel ad suum commodum, VI, 182, 1, 2 *[Vide* Convivia).

INVITATORIUM. Invitatorium Ecclesiastici officii unde desumptum, XIX, 189, 1,

INVITUS. Invitus dans, corrumpit beneficium suum, IX, 508, 1, 2 *[Vide* Beneficia, Dare, Datum). Invito nihil faciendum est, X, 265, 2.

INVOCARE, INVOCATIO. 1° *Invocare nomen Dei,* apud Hebræos significat omnem Dei cultum, publicamquo fidei vene professionem in ejus Ecclesia, XIII, 512, 1 : *FA erit: omnis qui invocaverit nomen Domini, salvus erit.* Invocare Deum nemo potest in quem non credit, XVIII, 179, 2 : *Quomodo ergo invocabunt in quem non credide-runt ?* Invocatio Dei opponitur fidei internae apud Paulum, *ibid.: Idem est Dominus omnium, dives in omnes qui invocant illum.* Deus semper invocandus, XIII, 512, 2. Invocatio Dei justo est velut turris fortissima, V, 570, 2 : *Turns fortissima, nomen Domini; ad ipsum currit justus,el exaltabitur [Vide* Decs). Invocare sapientiam quid sit, V, 58. 1,2 Si *enim sapientiam invocaveris ct inclinaveris cor tuum prudenti^.*

2 Invocatio beata; Virginis nunquam fit frustra. V 243. 1 2 *Qui me invenerit, inveniet vitam, el hauriet salutem a Domino [Vide* Maria).

3® Invocatio Sanctorum contra haereticos astruitur, XII, 599, 1 : *Et si fuerint 1res viri isti fa medio ejus, Noe, Daniel et Job, ipsi Justitia sua liberabunt animas suas, ait Dominus exercituum.* Invocatio sanctorum et Dei quomodo distinguatur, XVIII, 179, 2. Illos invocaro fas esse ostenditur, 241, 2 : *Obsecro vos ul adjuvetis me in orationibus vestris ad Deum.*

IPHIGENIA (S.) S. Iphigenia hortatu S. Matthaei virginitatem coluit, XVIII, 319, 1.

IRA, IRACUNDIA, IRASCI, IRATUS. I. Ins definitio et varie acceptiones.— *Irx definitio,* XV, 677, 1, 2: *Et circumspiciens eos* (Jesus) *cum ira, contristatus super excitate cordis eorum.* Ira differt ab indignatione, XVIII, 59, 1 : *Iis qui sunt ex contentione, ira et indignatio.* Ira el furor quomodo differant, X, 44, 1. Ira differt a furore sicut genus a specie et sicut imperfectum a perfecto, *ibid.* Ira furor brevis est et velut momentum, IX, 80, 2; 81, 1. Iracundia vocatur ipse iræ excessus, XVIII, 644, I : *Sol non occidat super iracundiam vestram.* Ira in sinu proprie quid sit, VI, 110, 1 : *Munus absconditum exlinguit iras, el donum in sinu indignationem maximam;* VII, 253, 2 : *Ira in sinu stulti requiescit.* Iracundus quare dicatur latus anima, VI, 385, 2 : *Qui se jactat et dilatat, jurgia concitat.* Ira pro mœroro ac animi (egritudine sumitur, *Job,* 154, 2. Ira melonymice pœnam et castigationem significat. XVIII, 220, 2 : *Dei.... minister est* (princeps) *vindex in iram ei qui malum agii;* Psalm. I, 170, 1 : *Quoniam ira in indignatione ejus, el vita in voluntate eJus.*

II. Variæ iræ species. — Iram ad quid nobis Deus dederit, XX, 32, 2; *Psalm.* I, 25, 1 : *Irascimini et nolite peccare.* Ira bona et mala quæ sit, IX, 161, 1. Quænam sii ira bona, et quænam præstal risu, VII, 242, 2; 243, 1 : *Melior est ira risu, quia per tristitiam vultus corrigitur animus delinquentis.* Si rationo regatur ira, cos ct acies virtutis est, 111,322, 1; XVII, 313, 2; XVIII, 643, 1; *Psalm.* I, 25, 1. Irasci quibus el quomodo liceat, XVIII, 643, 1 : *Irascimini el nolite peccare.* Quæ ira sit licita, quando sil peccatum, quando non, XV, 159, 2; 160, I. Ira aliqua laudabilis, 159, 2. Ira habet aliquid magnanimi, V, 445, 2. Irain in se ipsis excitant, qui res arduas aggrediuntur, XVI, 492, 1. Ira satelles rationis, 492, 2. Irasci peccatis laudabile est, non alias, X, 44,2 : *Ira et furor utraque exsecrabilia sunt, el vir peccator continens erit illorum.* Irascendum in sola vilia, XX, 76, 2.

III. Iræ effigies et forma, natura, proprietates et gradus. — 1° *Irx descriptio,* VI, 169, 1. Iracundi describuntur, IX, 274, 1 : *Cum iracundo non facies rixam, et cum audace non eas in desertum, quoniam quasi nihil est ante illum sanguis; ubi non est adjutorium, elidet* (e. Iratorum gestus, schema, imago, V, 361, 2: *Fatuus*

italim indicat iram suam, VI, 311, L Iræ sedes el materia est fel, XVII, 202, i. Iræ origo exanima, sed mox in corpus descendit, XVIII, 28, 2. Ira ex cordo in caput ct nares ascendit, V, 445, 1. Vultu et naribus maxime so prodit, VI, II, 2; XVIII, 622, 2. Iracundorum in vultu turpitudo, V, 337, i. Iratus dicitur corrugare nasum et suspendero, XIX, 307, 2. In ira cur oculi flammescant, XXI, 31, 2 : *Et oculi ejus tanquam flamma ignis.*

2° *Irx natura ct proprietates;* Psalm. I, 56, 1 : *Exacerbavit Dominum peccator ; secundum multitudinem iræ suæ non quærcl.* Ira omnium passionum est vehemenlissima, V, 515, 2. Ira est belluina, VI, 273,1. Per eam omnia animalia suam feritatem exasperant, 16, 1. Est quasi furia, *ibid.*

Ira est quædam ebrietas ct insania, VI, 311, 1. Ira ubi quiescat, in sinu stulli, VII, 253, 1. Ira est acuta, VI, 346. 2: *Ferrum ferro exacuitur, ct homo exacuit faciem amici sui.* Irati sibi invicem probra et vilia aiTerunt, 47, i : *Honor est homini qui separat se a contentionibus; omnes autem stulti miscentur contumeliis.* Injuriam sibi dictam aut factam assiduo ruminant, et Deo lites suscitant, V, 462, 2 : *Vir iracundus provocat rixas ; pii patiens est, mitigat suscitatas.* Iracundi ple-•umquo audaces sunt, IX, 273, 1 : *Cum audace ion eas in via, ne forte gravet mala sua in te.* irati cur labia sua mordeant, V, 512, 2 : *Qui at-'onitis oculis cogitat prava, mordens labia sua perficit malum.* Ira precipitai verba, XX, 76, 1,2.

3® *Quorumdam iræ proprietates.* Ira regum gravis est ct acerba, V, 498, i ; VI, 45, 2. *Indignatio regis nuntii mortis, et vir sapiens placabit eam.* Est similis rugitui leonis, VI, 15, 1,2: *Sicut fremitus leonis, ita et regis ira ; ct sicut ros super herbam, ita el hilaritas ejus.* Eam domare debent, 15, 1. Iram regis provocans in animam suam peccat, 45, 2: *Sicut rugitus Iconis, ita el terror regis; qui provocat cum peccat in animam suam (Vide* Rex).

Ira inter amicos sololcsso gravissima. VI, 169,1. Qualis ira in muliero damnetur, IX, 683, i. Ira mulieris describitur, 688, 2 *(Vide* Mulier).

!V.4°/re *gradus.* Qui sint iræ gradus, XVIII, 647, I : *Omnis amaritudo, cl ira, et indignatio, el clamor, el blasphemia tollatur a vobis cum omni malitia.* Ira per gradus paulatim increscit, VI, 328,2: *Ira non habet misericordiam, nec erumpens furor; et impetum concitati spiritus ferre quis poterit ?* Una alteram accendii, 346, 2.

V. Iræ stmdola. Ire quod sil hicroglyphicum, XXI, 207, 2 cl seq. Ira cur vocetur ignis, XIV, 285, 2. Igni similis est, X, 54, 1 : Si *sufflaveris in scintillam, quasi ignis exardebit, el si expueris super illam, exstinguetur : ulrague ex ort>jjrofi-ciscunlur.* Ira velat ignis calidus est, IX, 604, 2. *Anima calida quasi ignis ardens, non exlinguetur donec aliquid glulial.* Ira est sanguisuga insatia bilis, VI, 443, 2. Comparatur api, XV1IÍ, 644, 2. Iracundi viperis el apibus comparali, *Job,* 385, 2. Rubigini æquiparatur ira, XIII, 484, 1. Inferno denotatur, VI, 442, 1 ; 443, 2.

VI. Iræ causæ. Iracundia est filia superbia* et per peccatum inducta. IX, 318, 2: *Non est creala hominibus superbia, neque iracundia nationi mulierum.* Nascitur ex superbia alterius aut injuria, V, 445, 2 : *Desponsio mollis frangit iram; sermo durus suscitat furorem.* Iracundia ex ebrietate plerumque oritur, VI. 45, 1 : *Luxuriosa res vinum, et tumultuosa ebrietas; quicumque his delectatur, non erit sapiens.*

VII. Ira fugienda.—Ira frenanda est, XX, 77, 2. Est cohibenda, VI, 292, 2 : *Sicut urbs potens, et absque murorum ambitu, ita vir qui non potest in loquendo cohibere spiritum suum,* 475, 2. Ira deponenda est, X, 48, 2 : *Ipse* (homo) *cum caro sit, reservat iram, el propitiationem petit a Deo, quis exorabit pro peccatis illius 9* Ira in corde supprimenda, XV, 145, 1. Ira cita cur vitanda, VII, 252, 2 : *Ne sis velox ad irascendum, quia ira in sinu stulti requiescit.*

<• *Ira fugienda quia peccalum est.* Iram vetat lex, X, 51, 1 : *Memorare testamentum Altissimi, el despice ignorantiam proximi.* Ira externa et interna precepto homicidii vetatur. XV, 159, 2 et seq.; 160,1, 2: *Ego autem dico vobis, quia omnis qui irascitur fratri suo, reus erit judicio.* Ira quare non dicatur vitium corporale. XVIII, 296. 1. Ira est aliquando levis, aliquando gravis, XV, 161, 1,2 Et juxta ejus gravitatem vel levitatem punitur levius vel gravius, 161, 2. Ira quando mortalis sit el quando venialis, XVIII, 567, 2.

Ire pravitas, XV, 160, 2. Ire deformitas, XVIII, 647, 1, 2. Ira Spiritum sanctum contristat, X, 108, 2. Ira quomodo justitiam Dei non operetur, XX. 77, 1 : ò'tZ *autem omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum, el tardus ad iram. Ira enim viri justitiam Dei non operatur.* Est inimica justitiæ, *ibid.* Ira osi ara diaboli. VI, 219, 1 : *Sicut carbones ad prunas, et Ugna ad ignem, sic homo iracundus suscitat rixas,* Itati similes sunt dæmoni, 443, 2. kali videntur a diamone possessi, V, 423, 1, 2 : *Impatiens operabitur stultitiam ; et vir versutus odiosus est.* Iratus est velut dæmon incarnatus, VI, 410. 1; X\1II, 645, 2; XX, 5*0, 2 : *dicit se in luce esse, d fratrem suum odit, in tenebris est.*

2* *Ira fugienda propter ejus effectus el damna.* Primo. *Homini sapientiam, rationem el mentem eripit,* IX, 274, 1 ; X, 237, 1, 2 : *Furor, selus^ tumultus, fluctuatio, ct limor mortis, iracundia perseverans, et cuntenho, et in tempore refectionis in cubili somnus nodis immutat scientiam.* Ira insipiouUam hominis prodit, VI# 120, i, 2 : *Superbus*

e/ *arrogans vocatur indoctus, qui in ira operatur superbiam.* Per eam deperditur sapientia, VIL 252, 2. Rationi caliginem offundit, V, 206, 2 ; XVIII, 647, 2. Irato sol occidit mentis et rationis, XIII, 629, 1; XIV, 608, 2. Ira quomodo hominem dementet, XIII, 48$, 2 et seq. Ira dignitatem tollit, *Job,* 386, 1. Ira tria homini eripit, gravitatem, consilium, pacem, V, 463, 1. Ira paril insaniam el furorem, X, 64, 2. Ira est insania, XX, 542, 1 : *Qui autem odit fratrem suum, in tenebris est, ct nescit quo eat.* Possessorem suum destruit, ct vix distat ab insania, *Job,* 123, 1, 2 : *Vere stultum interficit iracundia, et parvulum occidit invidia.* Ab insania differt tantum mora, XVIII, 648, 1.

Secundo. *Ira varia parit peccata,* X, 51, 1, 2 , 52, i : *Abstine te a lite, et minues peccata, homo rnim iracundus incendii litem, et vir peccator turbalit amicos, et in mtdio pacem habentium immittet inimicitiam.* Iracundus incidit in mulla peccata, cordis, oris et operis, VI, 410, 1 : *Qui ad indignandum facilis est, erit ad peccandum proclivior.* Ira virtutes omnes pessumdat, *Job,* 123,2.

ergo viros orare in omni loco, levantes puras manus sine ira et disceptatione. Ira est velut animæ el vito laqueus, VI, 169, 1, 2. Ira occidit animam, *Job,* 123, 2 ; 385, 2 : *Qui perdis animam luam in furore luo, numquid propter (e derelinquetur terra, et transferentur rupes de loco suo?*

Tertio. *Quæ ex illa sequantur damna quoad proximum.* Iracundus meditatur semper vindictam, VI, 510. i : Vir *iracundus provocai rixas.* El veteres injurias in memoriam identidem revocat, *ibid.* Ira non sinit iratum quiescere, donec vindictam sumat, IV, 379, 2 : *Aman quippe interius atrium domus regix intraverat, ut suggereret regi, el juberet Vardochxum affigi patibulo.* Iracundus suscitat rixas, ct statim ad eas provolat, VI, 315,1: *Sicut qui apprehendit auribus canem, sic qui transii impatiens, et commiscetur rixæ alterius;* 319, 1 : *Sicut carbones ad prunas, el ligna ad ignem, sic homo iracundus suscitat rixas.* Ira stulti gravis est tum ipsimel. tum cæteris stultis, 327, 2 : *Grave est saxum, et onerosa arena ; el ira stulti utroque gravior.* Ilem sapientibus, cur, 327, 2 et seq. Ex ira procedunt clamores, jurgia, convicia, liles, maledicta, pugnæ, rapinæ, cædes, etc., 410!, i; X, 107, 2; 108,1; XX, 76, 1, 2.

Quarto. *Iracundus sibi ipsi maxime nocet,* Job, 385, 2. Ira et tristitia sunl comites, VI, 281, 2 el seq. Ira semper dolore mixta est, XV, 677, 2. Ira hominem exedil, X. 107. 2; 108, 1 : *Zelus ct iracundia minuunt dies, et ante tempus senectam adducet cogitatui.* Iracundus iracundiæ suæ damna illico sentit, VI, 29,1, 2 ; 30, 1 : *Qui impatiens est, sustinebit damnum; el cum rapuerit, aliud apponet.* Hominem ira in multa mala tradit, 311, i. Est quasi virga qua iratus in alius sævil, el per eam ipse plectetur, 147,1,2.(hn *seminat iniquitatem, metet mala, et virga* ira? *suæ consummabitur.* Ira a Deo quomodo puniatur, XV, 160, 1.

VIII. Remedia contra iram. I° *Quomodo intra et erga iram nos gerere debeamus.* Iram sapions celat, stultus statini prodit. V, 361, 1, 2 : *Fatuus statim indicat iram suam, qui autem dissimulat injuriam callidus est;* VI, 400, 1 : *Totum spiritum suum profert stultus : sapiens differt ct reservat in posterum.* Hi tripliciter a so invicem quoad iram differunt, *ibid.* Ira sapientis rationabilis est, 327, 2. Ira obedit rationi in sapiente, V, 361, 2. Is earn illico in animo refrænat, *ibid.* Eam premens est versutus, el proindo metuendus, 423, 1 : *Impatiens operabitur stultitiam : et vir versutus odiosus est.* In ira nihil præcipilanter agendum, I, 725, 1. In ira nemo corrigendus, IX. 270, 1 : *Non incendas carbones peccatorum, arguens eos : et ne incendaris flamma ignis peccatorum illorum.* Ira pervertit correptionem et reprehensionem, 543,2: *Est correptio mendax in ira contumeliosi : cl est judicium quod non probatur esse bonum ; et est tacens, ct ipse est prudens.* In ira facile excusationem admittere, animi heroici est, II, 58, 2 : *Respondit Aaron : Oblata est hodie victima pro peccato, el holocaustum coram Domino ; mihi autem accidit quod vides, quomodo potui comedere eam, aut placere Domino in exremoniis mente lugubri? Quod cum audissel Moyses, recepit satisfactionem.* Iracundi sapientia suam iracundiam trament, IX, 171, I : *Noli esse sicut leo in domo tua, evertens domesticos tuos ct opprimens subjectos libi.* Eatn vincere ingens est virtus et gloria, V, 446, 2. Cam domare quam sil heroicum, 515. 2 : 516, 2 el seq.: *Melior est patiens viro forti, cl qui dominatur animo suo, expugnatore urbium.*

2° *Quomodo vincenda, primo.* Per moram, VI, 400, 1, 2. Iram differre, estinguere est, 12, 1 : *Doctrina viri per patientiam noscitur, et gloria ejus est iniqua prætergredi.* Dissipanda est per moram, XX, 76, 1, 2 et seqq.: *Sil homo... tardía ad iram.*

Secundo. Gjus remedium est memoria Dei, X, 50, 2 : *Memorare timorem Dei, cl non irascaris proximo.* Ira coram Deo effundenda, III, 260, 1.

Tertio. Nullum efficacius remedium contra iram consideratione Christi crucifixi, V, 362, 1.

Quarto. Ira vincitur consilio et celeritate, V, 516, 2.

Quinto. Tra in charitalis sinu suffocanda, VI, 400, 1, 2. Vincitur amplexu inimici, non fuga, XX, 76, 2.

Sexto, Alia iræ remedia sunt : *primum,*, ut nobis primitus persuadeamus nullo modo, neque justis, neque injustis ex causis licere irasci; *fecundum,* est compescere linguam el manum; *tertium,* iræ deformitatem consideraro; *quartum,* si cogites iram rationi caliginem offundere ; *quintum,* si cogites rex vilitatem ob quam irasceris; *sextum,* si

cupiditates, ob quas ademptos irasceris, ex animo extirpes, XVIII, C47, 2 et seq.

Septimo. Iræ quinque remedia ex S. Gregorio Nazíanzcno, scilicet, oratio, signum crucis, humilitas, præsentia nihili ducere, probrum quod iratus in te conjicit, si verum, agnoscere; si ialsum, nihil (estimare, V, 446, 1.

3q *Iræ domanda gradui et exempla,* XVIII, 643, 2; 644. I. Eam lepido mitigavit Aurelianus imperator, III, 416, i.

IX. Quomodo erga iratos agendum. — *Eoi placare studeamus, el quomodo.* Septem modi iratos placandi, ex agendi ratione Abigail erga Davidein, III, 417, 2. Ira molli responso frangitur, duro exacerbatur, V, 445, 2 : *itesponsio mollis frangit iram, sermo durus suscitat furorem.* Ira per lepores, risum, jocos solvitur, VI, 282, i. Irati blandis sermonibus leniendi, sed post iram sedatam, *ibid.* Quando corripiendi, quando non. 299, 1. Corripiendi sunt post iræ motum, V, 423, i. Ira eorum tempore subsidero permittenda. VI. 272, 4, 2 : *Patientia lenietur princeps, et lingua mollis confringet duritiem.* Ira ferocium el magnatum lenitate et submissione supplici frangenda, I, 319, 1. Afferuntur do ea re exempla, *ibid.* Iram evellit munus in sinum emissum, VI, 110, 1 : *Munus absconditum exlinguit iras, et donum in sinu indignationem maximam.* Ira socii est toleranda, non excitanda, 168. 2. Ira superborum humiliter declinanda est, XVI, 456, 2 : *Tulerunt ergo lapides, ut jacerent in eum, Jésus autem abscondit se et exivit de templo.*

2* *Iracundorum societas et amiciHa fugienda.* Cum iracundo amicitia non est ineunda, cur, VI, <68, 2; 169, 1 : *Noli esse amicus homini iracundo neque ambules cum viro furioso; ne forte discas semitas ejus, el sumas scandalum anima lux.* Cum eo conversans, ejus lites el iras in so suscipit quas is habet contra tertium, 169, 1. Iracundus parum aptus est ad amicitiam, *ibid.*

IRA DEL 1* Ira Dei qualis sit, XII, 361, 1. Ira Dei, ail S. Augustinus» non perturbatio est ejus, sed judicium quo pœna peccato irrogatur, *ibid.* Ira igitur non est proprie in Deo, 553, 2; 55L 1 ; XV, 677, 1. Ira in Deo nonnisi metaphorice est, X, 229, I. ira in Deo est justitia et vindicta, IX. 463, 1. Deus est dominus iræ suæ, homo servus, XIV. 159, 1 (Vide Di us, cap. III, art. in, §5).

2° Ira Dei dupliciter accipitur, *Psalm.* I, 240, 1 : *Domine, ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripias me.* Ira Dei in peccatorem duplex est, XIV, 147, 1 : *tram Domini portabo, quoniam peccavi ci.* Ira Dei formidabilis. *Job,* 229, 2 : *Deus cujus ira nemo resistere potest, et sub quo curvantur qui portant orbem;* 622. 1 : *Semper enim quasi tumentes super me fluetus timui Deum, ei pondus ejus ferre non potui.* Ira Dei variis symbolis expressa, *Job,* 229, 2. Mari et vento comparatur, 106. 2 ; *Quin potius vidi eos qui operantur iniquitatem, et seminant dolores el metunt eos, flante Deo perisse, et ipirilu ira ejus esse conturbatos;* 713, 2. Hæc diluvio repraesentatur, et est velut hæres impiorum, X. 313, 2; *Quomodo cataclysmus aridam inebriavit ;sic ira ipsius gentes, qux non exquisierunt eum, hxredilabii.* Ira Dei apte comparatur leænæ, XIII, 359. 2 : *Quoniam tgo quasi lezna Ephraim.* Ira Dei quam sit æsluans, XIV, 163, 1 : *Ante faciem indignationis ejus quis stabit ? Indignatio ejus effusa est ul ignis ¡el pelra dissoluta sunl ab eo,* Iræ Dei hypolyposis, XI, 421, 2: *Ardens furor ejus et gravis ad portandum, labia ejus repleta sunl indignatione, el lingua ejus quasi ignis devorans. Spiritus ejus velut torrens inundans usque ad medium colli, ad perdendas gentes in nihilum.*

3° Iræ Dei in sceleratos varii gradus, VI. 90.1 : *Livor vulneris absterget mala ; et plaga* in *secretioribus ventris.* Ira Dei in impios tum in hoc mundo, tum in inferno, XXI, 211. I. Ira Dei gravis est cum bonum pelero velat, XII. 123, 1 : *Noli orare pro populo isto in bonum.* Iræ Dei evidens signum est cum ipse a republica vel anima cujusque abii, et eam deserit, XIII, nil. 1.

4° Ira Dei judicis timenda, XV, 100, 1, 2: *Progenies viperarum, quis demonstrabit vobis lugere a ventura ira* ? Ira Dei per præsenlem poenitentiam cavenda. 101, 1; 103. 1 : *Facile ergo fructus dignos poenitentia.* Ira Dei precibus placanda, VI, 271, 2.

IRA IN CHRISTO. Ira an in Christo fuerit, XX, 77. 2. Ea fuit in Christo, sed domila, XV, 677, I : *Et circumspiciens eos cum ira, contristatus super excitate cordis eorum (Vide* Jesus Christis).

IRENÆUS (S.) S. Irenæus an fuerit episcopus Thyatirensis, ad quem scribit Joannes, XXI, 57, 1. S. Irenæus in *Apocalypsin* scripsit, ii. 1. S. Irenæus græce scripsit, utpole Græcus, sed mox in Latmum conversum suadet styli Latini gravitas, XVIII, 35, 2. In suis scriptis sæpe apologis utitur IX, 25, 2.

IRENE. Irono imperatrix, pia uxor Leonis junioris iconoclasta}, ablatam a marito Ecclesiæ coronam reddidit, iconoclasmum sustulit, et pacem reipublicæ et Ecclesiæ restituit, XII, 641, 2; 96.2 el seq. Imperii jacturam æquo animo tulit, I, 577, 1. Ejus imperio exute constantia, XII, 680, 1.

IRIS. !• Iris unde dicatur, X, 400, 1, 2. Quii sit, *ibid.* Ejus causa quæ sil. 399, 1. Iris est speculum solis, XX. 85, 1. Ejus colores tres sunt invicem subordinati, *ibid.* Est instar arcus magni, et vidolur codi tona, 399, 2. Ejus amplitudo et constantia in coloribus, 400, L Ejus colores non sunl veri, sed apparentes, 400, 2. Ubi fiat plerumque, t'bid. Plures irides simul fieri possunt, *ibid.* Iris fuit etiam ante diluvium, I, 157, 1, 2.

2« Iridis operationes in hæc inferiora, 1,157,1,2. An hauriat et bibat aquas e mari, XUI, 583, 1.

Iris undo dicatur nuntia deorum et pluvi®, XVII, 290, L Iris matutina et vespertina quid portendat, X, 400, i. Est imbrifera, *ibid.* Confert ad generationem mellis aerii, *ibid.* Cur dicatur Thaumantis filia, *ibid,* et 2.

3* Iris fuit signum divin® clementias et pacti cum Noe, X, 400, 2. Ipsa quale signum a Deo sit post diluvium constitutum, i, 157, 2. Symbolum est clementi® Dei tribus do causis, 158, (. Symbolum est misericordi® et vindici®, XIII, 57, 1. Typus est SS. Trinitatis, X, 401. 1, 2. Item incarnationis Christi, IX, 642, 2. Allegorico significat legem evangelicam, baptismum Christi, Verbum incarnatum, octo do causis, I. 158, 1. Typus est crucis Christi, X, 401, 1, 2. Anagogico significat diem judicii, in quo Christus sedebit in iride, I, 158, 2. Iris in circuitu throni Dei quid ad litteram significet, XXL 96, 1. Proprie ejus misericordiam notat, 96, 2. Iris orat circa Deum sedentem in curru cherubico, XIL495,1. Sed iris sub pedibus ejus mystice quid designet : ejus colores vani Deo adaptantur, 512. 1. Tropologico iridis colores fidem, spem, charitatem significant, I, 158, 1. Vana ejus elogia, X, 400, 2. Est incitamentum ad Deum laudandum, 399, 1.

IRONIA. Ironia subindo a Scriptura sacra usurpatur, X, 253, 1.

IRRATIONALIA. Irrationalia muta voco Deum glorificant, V, 488» 1 (Vide Crkaturx).

IRREGULARITAS. Irregularitas ecclesiastica duplex est, XIX. 211, 2.

IRRELIGIOSUS *(Vide* Impius).

IRREVERENTIA. Irreverentia quæ in oratione et votis committitur, qualis sit, VII, 195,2 et seq. Irreverentia in sepulcra sanctorum irrogata, quam graviter punita, XL 268, 1, 2.

IRRISIO, IRRISOR. !• Irrisor omnes irridet, etiam amicos, X, 167, 2 : *Equus emissarius, sic el amicus subsannator, sub omni supra sedente hinnd.* Irrisores mores habent inconditos, V, 164, 1. Annuunt oculis, et irriso dant dolorem, et sæpo sibi, 285, 2. Irrisio alienæ miseri® odiosa est, IX, 228, 2 : *Non irrideas hominem in amaritudine animæ sux : etenim qui humiliat et exaltat circumspector Deus.* Hæc cavenda, *ibid,* et seq. Irrisoribus judiciorum Dei, ea maximo propter hanc culpam parata sunt, VI, 41, 1 : *Parata sunl derisoribus judicia; el mallei percutientes stultorum corporibus* (Vide Derisor).

2¡ Irrisio uxoris turbavit Tobiam seniorem, IV, 277, 2 et seq. Irrisor Alexandri Magni punitus, 545, 2. Irrisio regis Chaldæorum ab aliis apud inferos, XI, 285. 2. Irrisorum Jobi ferina indoles, *Job.* 585, 2; 586, 1.

3* Irrisionibus excipiendis se paret, qui so dat pietali, XV, 271, 2 : Aon *est discipulus super magislrum, nec servus super dominum suum; sufficit discipulo, ut sil sicut magister ejus, et servo sicut dominusjjus. Si patrem familiasBeelsebub* vocaveruni, *quanto magis domesticos ejus;* XIX, 302, 1,2: *Omnes qui pie volunt vivere in Christo, persecutionem pali» tur.* Irrisiones impiorum cenlemnendæ, *Job,* 377, I : *Stupebunt justi super hoc, et innocens contra hypocritam suscitabitur. El tenebit justus viam suam, el mundis inanibus addet fortitudinem.*

IRRITARE. Irritaro alium non oportet, ut tuarn ab eo læsus patientiam exerceas, XV, 173, 1.

ISAAC PATRIARCHA. I0 Isaac significat risum, I, 218, 1. Isaac fuit Abrah® filius promissus e', temporalis, XVIII, 159, 2 et seq. Cur fuerit risus patris el totius orbis, I, 239, 1. In hoc fuit Christi lypus, I, 239, 1. Fuit figura Christi Jesu etiam in quantum medius fuit inter Abraham et Jacob, XIV, 243, 2. Cur Issaeum Ismael irriserit, XVHI, 559, 2. Isaacum Deus pr® Ismaelilis elegit, X, 171, 2. Isaac meditationi fuit deditus, I, 259, 2.

2° Isaac immolandus quot annorum fuerit, 1, 246. 1. Quare fuerit ligatus, *ibid.,* 2. Ejus fides et obedienlia in sui immolatione, X, 448, 2. An ejus virtus in hoc facto major fuerit, an Abrahami, I, 247, 1 et seqq. Fuit hic martyr, *ibid.,* 2. Ejus immolationis imago esl antiquissima, I. 248,2. Fuit typus immolationis Christi, XVI, 455, 1. Isaac fuit figura Christi a Patro in mortem traditi et immolati, ac tertia dio resuscitati, XV, 54, 1,2; XVHI, 399, 1 ; XIX, 480, 1. Quomodo fuerit in parabolam, XIX, 480, 1. Erat (enigma, scilicet homomoriens et generans, 480, 2.

3° Isaac Christi typus fuit in uxorem Rebeccam accipiendo, I, 260, 2. Isaac visus ab Abimelech jocari cum Rebecca uxore, allegorico exponitur, XX.33. 1. Oravit viginli annis pro prole, 1,266, L Fuit speculum pacis et simplicitatis, 274, 1. Isaac puteos suos Gerarilis cedens, alium meliorem a Deo obtinuit, V, 371, 1. Cur Deus eum peregrinari voluit, 272, 2. Fuit per quadraginta et quatuor annos cæcus, 277, 1.

4° Cur petierit carnem ferinam sibi dari ab Esau ante benedictionem quam ei putabat dare, 278, 1. De éxtasi quam in hac benedictione habuit, 281,1. Quænam in ea viderit, *ibid.* An errant in persona Jacob» 281» 2. Fide filiis benedixit, XIX, 481, 1. Quot annis vixerit, I, 332, 1.

5° Isaac solus cum posteris secutus est fidem patris, XVIII, 160, 1. El ipse solus etiam cum posteris fuit hærcs omnium benedictionum Abrah® faclarum, et bonorum ejus, X, 448, 2 ; XVIII, 160, 1. Cur ipse, non Ismael, X, 448, 2 Ex eo non ex Ismaele ducenda erat Abrah® posteritas, XIX, 481, 1. Ex eo natus esl Christus, non ex Ismaele, X, 448, 2. Isaac patriarcha fuit propheta, XI, 43, 1, 2. Cur vocetur servus Dei, XIII, 42. 2.

ISAAC ADDAS. Isaaci abbatis continentia mira, II, 22, 1.

ISAAC MONACHUS. Isaac monachus sua p&-

tienda obsessum a dæmone liberavit, V, 517, i.

ISAACIUS MONACHUS. Iseacius monachus Valentem imperatorem ad bellum proficiscentem redarguit libero, eiquo interitum prædixit, XII, 7.36, 1. Absens ejus necis diem et horam praedixit, *ibid.*

IS/EUS. Isaei oratoris mutatio in melius, XII, 42, 2.

ISAIAS PROPHETA. *Isaix vita.* fsalaafuitfilius Amos, XI, 03, 1. Ejus stirps regia, *ibid.* Quando floruerit, *ibid.* Fuit conjugatus et habuit filium Jasub,93, 2; 187, i. Fuit vita sanctus, 94, 2. Fuit eximie sanctus præ aliis prophetis, X.518, 1. Hinc vocalur Propheta magnus, 519,1. An impetrarli precibus suis fontemSiloo,XI, 96, I; XVI, 460, 1, 2. Libere principum vitia carpsit, X, 519,1. Ejus zelus animarum, XI, 589, I.Fuit apostolus, 94, 2. Ipso et alii Prophet® velut apostoli a Deo ad Judæos missi sunt, XVHI, 282, 2. Fuit orbis portentum, 219, 2. An plane nudus per plateas Jerusalem incesserit, 323, 2. Probabile quod sic, *ibid.* Probatur id variis rationibus, *ibid,* et seqq. Ideo caruit hic subligaculis, 324, 1. Quare et quamdiu nudus et discalceatus per Jerusalem incesserit, XI, 324, 2; XIII, 284, 1; XIV, 70, 1; XVHI, 680, 1. Fecit hoc Dei jussu, et ideo non peccavit, XI, 324, 2. An triennio sic ambulant, 325, 1. Ambulavit quoque nudipes el discalceatus, *ibid.* Solem retrogredi jussit et regi Ezechiæ vitam restituit, X, 470, I; 519, 1. Lignea serra serratus fuit. XI, 93, 2; 95, 1; XV1Il, 183, i ; XIX, 488. 1. 2. Morte sua Christum praefiguravit, uti et nomine, XI, 95, I, 2; XIX. 488, 1, 2. Duplex causa ejus martyrii, XI, 95, I. 2. Sepultos est juxta fontem Siloe quam precibus suis impetra verat, XVI, 460, 1, 2. Ejus reliquia) translata) sunt Paneadem, XI, 96, 1. Ejus elogium. X, 519, 1.

2° *Isaías quando et quomodo prophetare incœperit et desierit*, XII, 468, I. Est a Deo creatus Propheta, XI, 93, 2. Ejus præcellentia unde pateat, *ibid.* A Seraphim factus est Seraphicus, *ibid.* Cur ct quomodo viderit Deum in solio sedentem, 165,2. Vidit eum trinum, *ibid.* Et quidem in templo coelesti, 167, 2. Apertissime cognovit, ct vidit SS. Trinitatis personas in visiono Seraphim. XVI, 516, 2. Vidit tantum duos Seraphim, XI, 171. 2. An Isa t visio qua vidit Scraphiuos, fuit Ianium imaginaria , an in ea auditus Ierræinotus quem Amos indicat, XIII, 534, t. Cur taceat auditis Scrnphinis, XI, 176, i. Tacet ob peccatum suum, *ibid.t* 2. Quodnam hoc ejus peccatum, *ibid.* Fuit id veniale, *ibid.* Carbone simul et gemma labia Bjus an angelo sunt purgata, 177, 2; 178, 1. Cur hoc calculo ea purgata sint, 178, 2. Ejus prima visio quæ fuerit, 179, 1. In visione Seraphim fuit compunctus ut n peccato purgaretur. 180, 1. Ejus in jussis Dei parendo promptitudo, 181, 1, 2. Prophetavit etiam sub Joatham rege, 186, 1, 2. Vidit mentaliter librum in qua visus 'sibi scribere, el testes adhibuit miæ scriptionis, 210, 1, 2. Plurimis annis prophetavit, 94. 2.

3° *hai.r vaticiniorum objectum et stylus.* Operis ejus argumentum. XI. 96, 1. Ejus libri duæ partes, *ibid.* Isaías prædixit ultima Christi et mundi tempora, 94, 1. Christi et Ecclesiæ tempora prædixit, X, 519, 2. Ultima tempora prænuntiat, *ibid.* Sua oracula miraculis confirmavit. XI, 94, 1. Quomodo dicatur consolatos lugentes in Sion, X. 519, 2. Isaías quando oraculum de Christo nascituro ediderit, XIV, 112, 2 Ardenti volo optat Messia» adventum. XI, 551, I. Prophetat de Cyro ducentis ct decem annis ante. 546. 2 et seq. An auctor sit cantici Ezechiæ. 477. 1. Integritas vaticiniorum Isaiæ, 97-99. *Annoi.* Alia ejus scripta, 97, i. An fuerit scriptor *Proverbiorum,* VI. 252, 1. An ex Isaia quædam oracula Jeremías deprornpS(rit XII, 299, 1.

Isaiæ stylus est eloquentissimi® et sublimissimus, XI, 93, 2. Eius prophetia est quasi Evangelium, 94, 1. De Christo tam clare scribit ut Evangelista, ita ut non tam Propheta quam Evangelista videatur, V, 476, 2; XL 597, 2; 598, I. Sæpiuf in Novo Testamento citatur, quam reliqui omnes Prophclæ simul. XL 94, I. In multis cum *Apocalypsi* Joannis coincidil. 362, 2.

ISAIAS ABBAS. Uaias abbas quomodo de inferno meditaretur, XI. 412. 1. Isaiæ abbatis do hominum cæcilale querimonia, XIII, 169, 1. Ejusdem lamentationes de anima peccatis subdita, XII 349. 1.

ISBOSETIL Isboseth rex Gessuri. III, 439, 2, Non tenebatur regnum Davidi cedere, 440, 1. Regnavit annis septem et dimidio, *ibid.*

1SDEGERDES. Isdegerdes rex Persarum quam dire in Christianos sævient, XIII, 157, 2.

ISIDORUS HISPALENSIS (S.). S. Isidori Hispalensis adhuc pueri in ore apes sederunt. V, 508. i. Initio tardioris ingenii, assiduo studio doctus evasit, IX. 243. 1. Studio et labore longo magnam doctrinam sibi paravit. XIII. 618, L

ISIDORUS AGRICOLA S.). S. Isidores agricola Deo vacando nihil ex opere diurno amittebat, IX, 343, 2.

ISIS. Isis est sapientia' coelestis symbolum, IX, 61, 1.

ISMAEL ABRAH.E FILIUS, ISMAELITA. Ismael quid hebraice significet, X\III, 556, I. Quomodo secundum carnem natus, 555, 1. Quomodo luserit cum Isaac, 1, 240, 2. Isaacum deridens, fmt typus persecutorum Ecclesia», 560,1. Isaacum Iratrotn oppugnans figura est carnis animam oppugnantis, IX. 91, 1. Quare a domo Abrah® pulsus sit, XIII, 545, 1. Ejus expulsio edomo Abrah® typus reprobationis Judæorum, X\ III, 560, 2. Cur verus Abrah® hæres non fuit. XVIII, 160. I; XIX, 479. 2. Quare non fuerit hæres promissionum Abrahæ patri suo factarum, sed solus Isaac, X, 448, 2, Fuit homo ferus, 1,209,2. Ismael an sit

MÌvatns, 247, 2. Ejus <1ubia est salus, XTTI, 489.2. Ismaelita' fuere Judæorum hostes, X, 436, 4.

ISMAEL FILIUS NATHANIÆ. Ismariis adversus Godóliam conjuratio unde ortum habuerit, XII, 174. 1. Ejus feritas, 276, 4, 1. Ismael do semine regio invidens Godoliæ principatum, eum cum plurimis ei sdbærentibas occidit, 644, 4.

ISOCRATES. Isocratis ethica pra*cepla Demonico data. IX, 31, 1 et seq.

ISRAEL. (Hic sumitur *Israel* præsertim *pro decnn tribubus Israel;* in quantum latius lotam Hebræorum gentem significat, *vide* Hr br æl)

<• Israel nominis etymon, I 316, 2; 447, 4. Quid hebraico sonet, XVI, 42, 4. Israel hebraico idem est quod *dominabitur Deus,* vel *dominans Deus.* IV, 288, 2. Cur dicatur iescühun, XI, 540, I. Israel ponitur aliquando pro Juda et Benjamin, alias pro decem tribubus quæ a Juda et Benjamin schisma fecerunt, IV, 209, 2. Israel interdum capilur pro Israele spirituali, id est conversis gentibus. XI, 238, 1.

2° Israel cur vocentur decem tribus, XIII, 220, 2. Israel et Juda post schisma Jeroboam distinguuntur usque ad captivitatem Babylonicam, post eam pro eodem sumuntur, 243, 4. Earum regnum a Deo accisum fuit, 290, 4, 2. Quomodo comparentur matul®, 395, 4, 2. Et onagro solitario, 396, 1. Quomodo Tyro urbi, 406, 2. Et vecordi columba?, 384, 2. A Roboam desciscendo et Jeroboam creando contra jus divinum peccarunt, 391,1. A primo rego Jeroboam usque ad ultimum Hosco continue idola coluerunt, 292, 2. Non tantum per vitulos Bersabee jurabant, sed et per viam qua ad eos ibatur, 630, 2. Erexerunt templum similo Hierosolymitano, 632, 1. Israelita; pii non pauci, Jeroboami idololatriam fugientes, et cladem Israeli instantem, ex Samaria fugientes in Judæam, ibi sedem fixerunt, 294, I. Multi quoque Deo vero Israel sacrificabant, sed imperfecte, 401,1. Eorum multi quando ad Deum redierint, relicta idololatria. 437, 2. Cur a prophetis Chanaan vocentur, 449, 1. Cur vocentur *non populus Dei,* 294,2. Eorum quæ sit nuditas, 306, 1. Arbori prius frondosae, at postea exarescenti comparantur, 410, 1. Hem viti nullas uvas proferenti, 410, 2; 411, 1. Earum excidium per adulteram quam Oseo jubetur diligere oenolalur, 325, 1, 2. Eas cur Deus cædendas in valle Jezrahel minetur, 288, i, 2.

3° Decem tribubus dispersis, Israelis nomen remansit in Juda, IV, 209, 2. Israelita in Assyriam deducti inde non rediere, sed eorum loco in Samariam remissi sunt. Cuthæi, quomodo tamen illi Israelita' vocentur et Ephraimilæ, XII, 224, 2. Israel interdum capitur pro omnibus Judæis e captivitate Babylonica reversis, XIII, 243, 1. Israelii® reliqui a captivitate junxerunt se Juche, IV, 86,2. Israel totus e captivitate Assyriacn non rediit, XIV, 445, 1 ; 459, 2. Mulli tamen ad Judam transierunt^ et cum eo in captivitatem abducti, et ex cadenp reversi sunt, 445, 1, 2. Israelita? multi cum Judæir sub Cyro in Jerusalem redierunt, XII, 621, 1. Is* raelis nomen post reditum e captivitate ad solas duas tribus transiit. 601, 1 *(Vide* Hebr æi, Jacob).

ISSACHAR. Issacbar quid significet, 1,299, 1,2. De ejus benedictione. 404, I. Symbolice est mentis gaudium, 300, 1. Issnchar patriarcha typus est S. Judæ Thadæi, XXI, 397. 2. Significat religiosum quinque de causis, I, 404. 2 et seq.

ISTRUII LUDI. Isthmiis in certaminibus victor pinea corona donabatur. XVIII, 333, 2.

ISTHMUS. Isthmus sive dithalassus quis sil, XVII, 431, 2. Isthmus est terra angusta inter duo freta. XIV, 48, 2.

ITALIA. Italia? feracitas, XII, 699, 2. Italia vinis excellit, XVI, 556, 2. Itali® deliciae et amoenitas, XXI, 329, 4. Ejus ficus bifer®, et ali® arbores toto anno virentes et fructus dantes, XXI, 406, 2.

ITALICUS. Italicus quo pacto in circensi certamine adversarium suum vicerit, IV, 565, 1.

ITALUS, ITALICUS. Itali anlonomaslice significaro possunt Romanos, XIX, 524, 2. Itali primi quaro ad fidem ante alios Europæos conversi, XVIII, 593, 4. Itali mullas voces a Græcis accipiunt, IV, 394, 2. Apud Italos in conviviis femina? a viris separai® sunt, IX, 284, 2. Halica cohort quæ diceretur, XVII, 230, 2.

ITER, ITINERARI. I0 Ad iter parati symbolun est zona, XVIII, 678,4. Hincranlium præsoscl pa* tronus S. Raphael nrchangelus, IV, 282, 2.

2° Iter sanctorum a Deo dirigitur, XVI, 73, 4. Iter cadeste Deus justis expeditum facit, XIf, 4.

3° Itinera ælernitatis quæ sint ad litteram. XIV, 253, 4, 2. Sunl itinera temporis, puta prælerilmn, præsens et futurum quæ sub æternilato decurrunt, *ibid.,* 2. Mystico autem misericordia et ve* ritas, 254, 2.

ITERATIO. Iteratio peccati novum est peccatum, X, 445, 2 *(Vide* Peccatum).

ITUILEA. Ituræa unde dicta ; ejus situs, XVI, 90, 2.

IVO (S.). S. Ivo dissidentes invicem conciliandi gratia valebat, 1, 274, 4. Fuit pauperum patronus, \1 : 1; 487,4.

IXIONIS. Ixionis amici Heliogabalo imperator quinam essent, XII, 510, 4.

IXIOS. Ixios avis est species vulturum, II. 449. 1

J

JABIN. Jabín rex Asor princeps aliorum Chananæ*® regulorum, 67, 1. Erat nomen commune omnibus regibus Asor, *ibid., i.*

JACHIN. Jachin el Boo/, columna?, quid litteralior, allegorico, tropologice significarent, XIX, SU»2clseq.

JACOB PATBIAIICIIA. 1® Jacob etymon, T, 267, 2 ; 268, I ; XV, 133, 2. Jacob undo dictus sil Israel, X, 263, 2; 562, 1 ; XIV, 567, 1 ; XVIII, 581, 1; XIX, 3, I. Cur vocetur sanctus, XIII, 42, 2. Jacob capitur interdum pro populo Christiano, XI, 539, 2.

2° Jacob an fuerit in utero matris sanclificatus, I, 266, 2 ; XII, 45, 2; XV, 58. 2. Nascens Esau plantas tenens, quid denotaret, unde vocatur supplantator, XIII, 446, 2; XX, 12, f.

3® Quomodo fuerit vir simplex, I, 267, 2. An peccaverit emendo jus primogeniture , 269, <• Non peccavit emendo primogenita, peccato simonías, XIX 504, I, 2. Quot fuerit annorum dum benedictionem Esau surnpuil, I. 277, 1. Indutus pellibus haedinis quid allegorico significet, 279, 1. Quomodo se vocaverit et dixerit esse Esau, *ibid.* Fuit hic mysterium, 2 et seq. In Eucharistia est vox Jacob, id est Christi, sed manus sunt Esau, 280, 1. Ejus benedictio a patre accepta est quadruplex, 280, 2 el seq.

4® Jacob fuit in exilio suo boatus, I, 284, 2. An Deus in terra ad scalam quam vidit steterit, 285, 2. Mystica ejus scala ad litteram mulla significat, *ibid.* Scala symbolum est divin» gubernationis, 286, 1. Scala» latera quid significent, *ibid.* Quid ejus gradus, *ibid.* Quid angeli ascendentes el descendentes, *ibid.* Angeli descendentes, felicem Jacobi habitum in liaran; ascendentes, felicem ejus reditum in Chanaan significant, *ibid.* Tria gravamina Jacobi levat Deus per 1res consolationes, *ibid,* et 2. Hæc scala allegorico significat Christi crucem, *ibid.* Item ejus incarnationem quinque de causis, 286. 2 ot seq. Symbolice, scala est anima, basis concupiscentia, caput est mens, I, 287, 2. Scala est inconstantia vilæ, rota forlunæ, *ibid.,* 2. Tropologice, scala sunt virtutes quibus in cœlum scandimus, *ibid.* Angeli in oa sunt predicatore», 287, 2. Significat etiam scalam perfectionis, ©jusque gradus, *ibid,* et seq. Scala significat etiam duo Testamenta, 288, 1. Cur nomo in hac substiterit, *ibid.* Significat disciplinam religiosam, *ibid.* Beata Virgo scala cœli, *ibid.,* 2. Anagogico significat varias sodés et choros sanctorum, *ibid.* Jacobo afflicto sex bona Deus promittit, 289, I. Erexit in hoc loco visionis titulum, quid hoc significet, *ibid.t* 2. Consecravit ibi oleo altare, *ibid.* Yovit Jacob Deo decimas el sarenum in Be'hel, 290

5® Jacob duxit Racbvlem post septennium uorvitutis. I, 294, 1. Jacobi duæ uxores quid tropologice significent, 294 1, 2. Duxit Hachekm post primos septem dies matrimonii Liæ, 294. 1. Jacobi matrimonium cum Lia et Rachele quid symbolice designet. IX. 83, 1 De pacto ejus cum Laban, 304, 2. Quo stratagemale eluserit astum Laban, 30i, 1. Juste hoc Mratagemale fuit usus. *ibid.* De mirabili ovium conceptu in hoc stratagemale, *ibid.* Hunc conceptum ipse a Deo sua sanctitate et precibus impetravit. 305, 1. Virgæ Jacob variegalæ significant exempla sanctorum varia, íMd. Jacob est exemplar vigilantis pastori», XIV, 499, 2.

6® De fuga ejus ex domo Laban. I. 308, 1. Angelorum præsidium circa Jacob, 313, 1. Ejus oratio, in qua quas virtutes exerceat, 314. 1. Vir cum Jacobo luctans quis fuerit, 314, 2. Cum angelo luctatur, 314. 2 et seqq. Angelus cum Jacobo luctans bonus fuit, typusque Christi. 315, 1. Cur luctatur angelus cum Jacobo, *ibid.* Quid esset hæc lucta, *ibid.,* 2. Jacob nomen Israel accipit ab angelo, cur, 316, 2. Quænain fuerit benedictio Jacobo ab angelo data. 317, 1. Lucta Synagogæ el Ecclesiæ, *ibid.* Lucta Jacobi orationem ejusquo efficaciam significat, *ibid.* Quid adhuc significet, X, 561. 1 ; XVIH. 153. 1. Ejus lucta exponitur de anima Deum amante, XVIH, 153, L Angelus Jacobi an vocatus sit *PeM,* I 317. 2. Angelus tacet nomen suum, cur, *ibid.* Quomodo Jacob viderit Deum facie ad faciem. XIX, 265, i. De claudicatione Jacobi, an manserit claudicans, 318, 2. Placat Esau fratrem muneribus, 319, 1 el seq. Cur septies in terram pronus eum adorarit, lòid., 2. Titulus altaris Jacob, 321, 2. Jacob purgai familiam suam ab idolis. 327. 2 el seq. Altare inscripsit Deo forti Bethel, 328, 2. Jacobo Deus tripliciter apparuit, 329, 1. Cur hic nomen Israel iterato Jacobo inditur, iòid. et 2. id ei iterum datur ex fortitudine el victoriis, 329, 2.

7® Quo anno ætatis Jacob in Ægyptum descenderit, L 377. 2. Quantopere gavisus fuerit audito quod Jus ph adhuc viveret. 378. 2 Do ejus itinere in Ægyptum, 380, i. Multis de causis illud iter timere poterat, *ibid.* De nepotibus qui cum eo fri Ægyptum descenderunt, *ibid.,* 2 et seq. Novem precipuæ ærumnæ el afflictiones Jacobi, 384, 1. Tribulatione a Deo probatus est, X, 23, 2. Cur Jacob in Chanaan sepeliri voluit. I. 386, 1. Quid hoc tropologico significet, *ibid.* Quid anagogica, *ibid.*

8® Jacob adoptat Ephraim ot Manassem, I 388 , 1. Do inanibus ejus iransversmi positif

389. I. Quomodo dicatur gladio obtinuisse agrum Sichem, 390, i. Jacob moriturus benedicit filiis suis, 391, t, 2 et seqq. Cum benedixit filiis, fuit simul Propheta, XI, 43, 2; XIX, 48!, 1. Jacob filio suo Joseph duplicem inter fratres hæreditalem dedit, XII, 854. 1,2. Quomodo adorarit ad lecti caput conversus, vel fastigium virgæ Joseph, XVIII, 23, ! ; XIX, 48! 1. Scilicet ut honoraret potestatem illi a Deo datam, XIX, 482, 1. In ea adoravit Christum, *ibid.,* et in eo typus fuit adorationis imaginum, *ibid.,* 2. Prævidit Christum in Chanaan nasciturum et resurrecturum, *ibid.,* Í. Morions quædam prædicit quæ paulo post, quædam quæ post longum tempus evenerunt, quædam in fino rundí eventura, XIII, 509, 2. Ejus duodecim filii 'duodecim fuere tribus, XX, 13, 2.

9° Jacobi mors, I, 413 2. Vitæ ejus chronolo-¿ia, I. 295, 2 ; 332, 1 ; 385, 2 ; 413, 2. Quot annis supervixerit Isaaco, 332, 2. Ejus anni quinam climaclerici, *ibid.* A Jacobo usque ad Christum quot sinl anni, 398,1.

10® Jacob quia a Deo dilectus fuit, hinc fuit prælalus fratri, et factus hæres patris Isaac, XVIII, 160 2. Eum fuisse dilectum præ Esau quomodo íntelligatur, XIV, 552, 2; 553, 1. Id de posteris ejus intelligitur, 163, 1. Idque ex gratuita Dei dignatione, *ibid.,* 2. Jacob representa t Judæos et Israelitas ejus posteros, hinc promissiones ei factæ ac posteris ejus adimplelæ sunt, XIV, 152, i. In eo firmum el ratum voluit Deus esse pactum a se initum cum Abraham et Isaac, X, 449, 1. Quomodo sit agnitus a Deo in benedictionibus, *ibid.* Fuit quater ab eo benedictus, *ibid.* Quomodo vivat dies innumerabiles, IX, 264, 1. Typus est sanctorum cl electorum. 628. 2. Resurrexit cum Christo et id prævidit, I, 386, I ; XIX, 482, 2.

JACOBITÆ. Jacobitæ Christiani signum crucis candenti ferro frontibus impressum gestant, XII, 569. i.

JACOBUS (S.) MAJOR. Jacobi tantum fuero duo. non 1res, XVIII. 524, 1 ; XX, 6. I; 12. 2. S. Jacobus Zebedæi filius transfigurationi Domini interluit, XV, 380, 2. Ejus zelus indiscretus in Samantas, XIV, 57, 2. In quo fuerit tonitru. XV, 678,2. S. Jacobus filius Zebedæi Hispaniæ apostolus fuit, 256, 2. Quando ad Hispanos iverit. XVII, 190, 2; 244 2 ; 245, 2 Quam paucos Hispanos ad fidem Christi converterit. XIV. 405, I ; XVII, 237, 2. Ejus gesta el fervor in predicando, XVII, 255, I, Carbunculo comparatur in *Apocalypsi,* XXI. 387, 2. Ejus charitas et fervor, 388, !. Eum cur H srodes præ cæteris apostolis occiderit, XVII, 255, 1. Quando sil occisus, 255, 2 ; 257, 1. Ad mortem \adens. sua beneficentia tortorem suum Chr >to lucrifecit, XVH, 255, 2; XX, 373, 2. Primus apostolorum martyr occubuit, XXI, 387, 2. Cur ejus festum celebretur die vigesima quinta julii. *ibid.* Vana ejus privilegia, 256, 1 el seq. Sæpe Hispanos in praeliis juvit, *ibid.* An scripserit Epistolam canonicam, 256, 2. Alia ejus gesta recensentur, *ibid.* Sæpe Hispanos in piæliis juvit, *ibid.,* I. Ejus typus fuit Dan patriarcha, XXI, 392,!.

JACOBUS (S.) MINOR, i® S. Jacobus filius Alphæi seu Cleopliæ est alius a S. Jacobo Majore Zebedæi filio, XV, 336, 1. Ejus genus, fratres, parentes, XX, 6, i. Fuit avunculus Majoris, *ibid.* Undo dicatur Minor, *ibid.;* XV, 257, 1. Cur dictus Oblias, XX, 7, 1. Cur frater Domini vocetur, XV. 257,2; XVIII, 524, 2; XX, 6, 2. Cur dictus sil Justus, XX, 6, 2. S. Jacobus Alphæi filius, an in ulero fuerit sanctificatus, XV, 58, 2 ; XX, 6, 2.

2° S. Jacobus frater Domini an idem cum primo Hierosolymorum episcopo, XX, 186, i, 2. Fuit reipsa episcopus Hierosolymorum, 6, i. Quomodo creatus fuit episcopus Hierosolymorum, XVII, 1,2; 159, 1 ; 184, ! ; XX, 7, 1. Fuit Nazaræus, vinum non bibit, nec carnes comedit, XIII. 229, 2; XX, 7, 1. An fuerit virgo perpetuus, el nudipes incesserit, XX, 7, i. Ejus continentia, 294, !. Erat is Christo similis, ejus vitæ austeritas, XXI, 393, 2. Callosa habebat genua, XVII, 376, 1. Cur topazio gemma? comparetur, XXI, 393. 2. Fuit fidei columna, el a Christo specialiter illuminatus, XX, 7, 2. Ejus vita sublimis, et sanctitas, *ibid.* Cur Simoni Mago imprimis se opposuerit, *ibid.,* 2 et seqq. An ei a Judæis concessum Sancta sanctorum ingredi, 11, 102, I ; XX, 7, 2 et seq. Charus erat Judæis, eliamnum Christianis, XX, 8, 1. Populi de Jacobo opinio, *ibid.* Primus Missæ sacrificium solciiinitcr celebravit, 8, 2. Gestavit laminam auream, 9, I. Ejus juramentum do non comedendo, nisi videret Dominum resuscilatum. an verum. 10, 2. S. Jacobo an visus sit Christus, XVIII, '»0Q, I et seq. An præfuerit concilio Hierosolymitano, negatur, XVII, 301, 1. Dixit sententiam post Petrum, *ibid.*

3° S. Jacobus martyrium subiit, et ejus historia, XX, 2. Causa martyrii ejus, 8, I; lO, I. Quando et quaro de pinnaculo templi dejectus martyrium obieril. XVH, 6, 2; 380, 2. Quo loco de pinna templi sil precipítalos,XHI, 280,¿.Quando sil mortuus. XX, 4, 2. Quot annos vixerit, 9, 2. Ejus sepultura, 10. 2. Ejus typus fuit Simeon patriarcha, XXI, 397, 2.

4® Quibus Epistolam suam scripserit, XX, 13. 2. El quando, 5, i; 111, 2. Qua lingua Epistolam suam scripserit, 5, 2. Evangelium S. Matllwi greco transtulit, *ibid.* Vere ipso est Epistolæ auctor. non Zebedæi filius, 6, I. Ipse el Paulus quomodo sint conciliandi quoad justificationem ex fido sola, an vero etiam ex operibus, 132, 2. Scripsit Epistolam suam pro operibus, ne quis ex Epistolis Pauli errarei, quasi omnia fidei tribuentis, XVIII, 76, 2. Paulo quoad hoc opponitur, *ibid.* Scripsit Epistolam omnigena perfectione plenam, XXI, 393. 2. Cur non se apostolum nominet. XX, 13, I. An fuerit unus ex duodecim apostolis, XVIII, 524, 2. Quomodo se Dei servum profiteatur, XX,

iî, 1 ; 13, 1. Fuit proprie pastor Judæorum, 7, 2; 13, *t* Cur viduarum et pupillorum curam commendet. 92, i, 2.

JACOBUS NISIBITA. S. Jacobus Nisibita in Persas agmina ciniphum precibus immisit, 1,502, 2. 5. Jacobi Nisibita? ossa urbem ab invasione Persarum conservarunt, IX, 459, 2.

JACOBUS EHEMITA. Jacobi eremite austeritas, IX, 78, 1. Jacobus eremita provocai ad certamen dracones, I, 577, 1;

JACOBUS ARAGONLE REX. Jacobus, Aragoniæ rex, concubinatu infamis, beato Raymundo monenti pie noluit auscultare, XII, 604, 2.

JACOBUS CARRARIENSIS. Jacobi Carrariensis Patavini principis generosum responsum, XII, 301, 2.

JACOBUS (Anabaptista). Jacobi cujusdam Anabaptist» impostura in Silesia, XX, 556, 1.

JACOPONUS (B.).Beatus Jacoponus quomodo gulam et orexin bubulæ vinceret, 11,247,1 ; XII, 387,2; XIII, 395, 2. Jacoponus ex cruce Christi mundo didicit stultesccrc; ejus cum Christo jocus familiaris, XVIII. 256,1,2. Beatus Jacoponus quam ardenter Deum diligeret, XX, 601, 1 Fuit speculum humilitatis, mortificationis, charitatis, X, 185, 2. Quare jugiter lacrymaretur, VI, 108, 1.

JACTABUNDUS, JACTANTIA. Jactabundus est omnibus odiosus, *Job,* 279, 1. Jactantiae sermo non decet imperitum, *ibid.* Jactantia sui ipsius insipida, 637, 2. Jactantia de peccatis est altitudo profundi peccatorum, V, 562, i *(Vide* Gl o r iat io, Super dia).

JACTURA. Jactura temporis quam gravis sit, ¥11, 290, 1 ; XIV, 320, 2 *(Vide* Tempus).

JACULA. Jacula tentationes aliquando significunt. *Psalm.* I, 98, 2.

JACULATORLE ORATIONES. Jaculatori» orationes in usu erant apud monachos Ægyptios, XIX, 200, 2 (Ft<Ze Or at io).

JADDUS. Jaddus pontifex fuit filius Jesu, XIV, 319, 2. Jaddus pontificalibus indutus occurrit Alexandro Magno, IV, 257, I. Fuit pontifex sub Dario Codomano et Alexandro, *ibid.,* 2. Alexandro Magno apparens eum ad bellum Persicum hortatus est, et Asiæ ei imperium addixit, XII, 59, 2.

JAGELLO. Jagello, Lithuania» princeps, suos ad fidem Christi convertit, et Polonos docuit legem Christi, III, 7. 2 et seq. ; X, 432, 1.

JA11EL. Jahel, non obstante pace, potuit Sisaran) occidere, 111, 135, 2. Id fecit instinctu Dei, *ibid.* Typus fuit Ecclesiæ et beate Virginis, 136 I 2

JA1R MANASSITA. Jair Manassitæ prosapia qualis, II, 369, 1. Qualis hic vir fuerit, *ibid.*

JAMN1A. Jamnia a Juda Machabæo exusta quantum distet a Jerusalem. IV, 552, 1. Hic milites Judæ delubra idolorum expilarunt, *ibid.*

JANICULUM. Janiculum collis Romæ fuit præ1er septem alios notiores, XXI, 316,*1.*

JANITOR. Janitorum templi magna dignitas, IV, 134, 1.

JANNE. Janne idem est qui Jannæos secundus Hyrcanus, XVI, 97. 2.

JANNES. Jaunes et Mambres qui et quales, et unde hæc nomina sumpserit Apostolus, XIX, 300,2.

JANUA. Cur post januam idololatriam veteres exercerent, XI, 76», 1. Janua sapienti» mystica quæ sit, IX, 419, 1, 2.

JANUARIUS (S.). S. Januarius qua ratione martyrii coronam adeptus sit, IV, 271, 1.

JANUS. Janus bifrons putatur esse idem qui Noe, I, 159, 2; X, 136,2, 444, 1. Janus biceps est Noe, qui vidit sæcula el quasi duos mundos, XÎV. 32, I. Quare bifrons dicatur, I, 159, 2. Janus bifrons circumspectionem denotat, XII, 510, 2* Janus priscis erat praeses januarum, IX, 429, 2. Janum an Augustus bis, an 1er clauserit, XIV, 333. 1.

JAPIIET. Japhelquidsignificet,I. 136, i; 162,2. Ex eo orli gentiles, *ibid.* Quam terra regionem occupant, *ibid.*

JAPONIA, JAPONI. Japoni. !• Japones a Sinis suam sapientiam el religionem accepere, XI, 588,2. Japones deos in adversis etiam flagellant. XHI, 602, 2. Filios quos alere nequeunt, occidunt. VI, 27, 2. Cur semper calidam bibant, XXI, 83. 1.

2' Japonii S. Francaci Xaverii ejusque socii patientia ad fidem amplectendam sunt permoti, XVIII, 457, 2. Japonii principes cur subditis Christianismi suscipiendi faciebant copiam, 219, 2. Japoniorum neophytorum in persecutione constantia, et in bonorum jactura el exilio generositas, XIX. 464, 1. Eorum in fido zelus et martyria, XI. 588, 2. Lento igne tosti constanter in fide perstiterunt, XV!, 182, I. Japonii martyres in fronte crucem ferro inustam a tyrannis gestarunt, XII. 568, 2. Japonia plurimos martyres habet. X. 393, 2.

JAPYGES. Japyges cum Tarentinis ob limites certarunt, VI, 171, I.

JARC1IA. Jarcha septem annulos Apollonio Thyanæo dedil, XIV, 348. 2.

JASON Eloazari filius. Jason Eleazari filius quem Judas Romam misit, quis, IV, 452, I.

JASON sive Jesus frater Oniæ. Jason sive Jesus Onia sancio fratre ejus ejecto, pontificatui; invasit, IV, 413, 2. Mala via pontificatum invadens, fuit pastor stultus, XIV, 484, 2 ; 497, I. Fuit dux Judæorum ad gentilismum aposlatantium. IV, 413, 2. Ephebiamqualem et prostibulum in Jerusalem excitarit, in qua libidini et crapulæ vacabatur, XIV, 503, i. Similiter pontificatu extrusus fuit a Menelao, IV, 509, 1. Misit trecentas didrachmas pro sacrificio Herculis, 515,1. Extrusus fuit a pontificatu per Menelaum, sed mortuo Epiphane rediens ex Ammonitide, Jerosolymam invadit, el expellitur, 515, 2; 519, I. Apud Spartanos laudem miser in exilio vitam finivit, sepullua j sepultura asini, IV, 519, 2; XIV, 504, Í.

JASON CYRENENSIS. Jason Cyrenensis fuse libri secundi Machabæorum historias scripsit, IV, 403, 2.

JASON, Pauli hospes. Jason Thessalonicensis Pauli hospes, quis fuerit, XVII, 317, 1. An idem qui Mnason, *ibid.* An postea episcopus Tarsensis fuerit, 317, 2. Ejus virtus, 318, I. Jason Thessalonicae pro Paulo olabente ad tribunal protractus fuit. XVIII, 116, 1.

JASPIS. !• *Jaspis* nomen unde dicatur. *Jaspe* hebraicos alius est a jaspide Latino, XXI, 383, 1. Ejus color, firmitas el vires, *ibid.* Quis præstantibsimus, *ibid.* Jaspis est lapis viridis, interdum etiam purpureus, 95, 1 ; 373, 1. Ipso non simpliciter viridis, sed maculosus, 383, 2. Ejus maculæ salutares sunt, estquo gemma antiquissima» *ibid.* Subindo opacus, subinde pellucidus ost, 384, I. /aspidum varia genera, XI, 644, 2.

2* Jaspis gemma in rationali pontificis significat Gad et S. Petrum ob robur fi lei, I, 682, 2. Jaspis ot sardius in throno Dei quid significent, XXI, 95,1. Designat Deum sua luco beatos recreare et confirmare, 373, 2. Cur sil in fundamentis muri coelectis Jerusalem, 380,2. Jaspidcsfaciunt propugnacula Ecclesia), XI, 644, 2.

JAVAN. *Javan* Græcia undo dicta, XII, 698, i. Quidnam ea vox significet, *ibid.*

JAZER. Jazor ultima civitas Moab juxta Jordanem. XI, 303, 2.

JECHONIAS. Jechonias tam dictus est pater Joakim, quam ejus filius Joachin, uterquo rex Juda, XV, 55, 2 el seqq.

Jechonk filius Joakim impius rex cur in flebræo diminute vocetur *Conias,* XIV, 410, 2. Vocalur aliquando *Conias* per aphæresin, ut significetur ejus dejectio, XII, 177, 2. Prænunliatur in Babylonem abducendus, *ibid.* Eum a so quomodo projecerit Deus, XIV, 349, 1. Non habuit e stirpo sua regem filium, inde dicitur sterilis, XII, <78, 2; XIV, 169, 2. In eo periit regnum et stirps regia Judæ, XIV, 319, 1. Fuit pator Salatliielis, ot avus Zorobabelis, 349, 1. In Babylone fuit in libera SQSt , XII. ¡28, 1.

JECUR. 1' Jecur est fons el officina sanguinis, V, 198, i ; IX, 296, 2; Joò, 361, 2. Jecur est sedes amoris, concupiscentiæ, ncc non el commiserationis, IV, 284, 2 ; 419. 1 ; V, 197, i, 2 ; IX, 286, 2; XII, 374, 1 ; XIII, 416, 2. Jecur si deesset extis, male ominosum habebatur, VII, 374, I. Jecur piscis callyonimi an vere fugarit dæmonem ex domo Itaguelis, IV, 292, 2.

2° Jecur est symbolum voluptatis et gloriæ, V, 198. 1. Jecur designat locupletes, *Job,* 361, 2. Jecur *effundi in terra,* quid sil, XII, 374, 1, 2. Ecclesia) jecur quando effundatur, Job, 361, 2.

JEDID1A, Jedidia fuit nomen Salomonis, X, 484, 1 (1'tde Salomon).

JEHOVA. Jehova erat tlebræu nomen Dei et azylum, V. 570, 1 Jehova uomen ineffabile proprium Dei, XXI. 17, I; 338, 2. Istud nomen Judæis orat ineffabile, X, 459, 1. Jehova nomon Dei quid significet, VII, 480, 1. Undo id compositum, XXI, 17,1 An id nomen sit idem cum *Qui est, qui eral, d qui venturus esi,* 17, 2. Jehova significat esso Det immensum, XX, 658, 2. Notat tum Dei essentiam, tum providentiam, 18, 1. An significet SS. Trinitatem, *ibid.* Jehova nomen continet in so SS. Trioilatom, cur duplex *he* conlineal, XIV, 326, 1. Jehova nomen qualiter numen effusum, VII, 480, I *(Vide* Dtus, cap. IV).

JEHU. Jehu bis unctus in regem Israel, IV. 41, 2. Dissimulat se unctum ne periculum vitæ incurrat, 41, 1. Est vindex Dei, 42, 2. Jubens occidi septuaginta filios Achab non peccavit, 45, 1. Invasit regnum Achab, XIII, 288, 1. Fuit probus ante regnum, IV, 46, 1. Initio regni dissimulat suam nequitiam et idololatriam, XIII, 378, 1. Excusatur a peccato ejus mendacium de colendo Baal, IV, 46, 1, 2; 47, 1. Ejus mira cæcitns, 48, 1, 2. Præmium occisionis Baalilarum a Deo ei datur per IJiseum, non per Jonam, 48, 2. Jehu non coegit populum ad colendos vitulos, sed permisit idololalras sensim virus idololalriæ suæ spargere, XIII, 376, 2. Eum Deus jussit extirpare idololatriam, qua do causa id ipso non fecerit, 276, 1, 2. Punitur propior vitulorum idololatriam, IV, 48, 2.

JEIIUDIEL. *Jehudiel* angeli nomen idem sonat quod laus Dei, XXI, 21, 2. Ejus emblema, 22, 1.

JEJUNARE, JEJUNIUM. I0 Jejunii definitio.— Jejunium late sumptum, est tam corporis mortificatio, quam Dei cultus, XVI, 80, 1, 2. Jejunium Ilebræi humiliationem vocant, IV, 396, 2; X, 564, 2. Jejunium cur vocetur statio, XV, 118, 1.

IIe Varia dk quibus in ihsce Commbntariis agitur jejunia. — 1 ' *Jejunium Judæorum.* Jejunia extraordinaria Judæorum quæ essent, quæ ordinaria, XIV, 446. 1, 2. Jejunabant Judæi nona die mensis quarti, ot decima mensis quinti quotannis per septuaginta captivitatis annos, quod eo die templum exustum el urbs diruta esset, 439, 1 ; 446, 1, 2. Dio tertia septimi mensis jejunabant, eo quod illo die Godolias occisus esset ab Ismaele, XII, 276, I ; XIV, 446, 1, 2. Cur Judæi jejunarent die decima mensis septimi, et decimi decima, XIV, 446, t. Alia erant jejunia variis do causis, 446, 2. Jejunabant olim m luctu, XV, 245,1. Jejunium indicium quotannis ob combustum Jercmiæ librum, XII, 256, I ; 257, 2. Jejunium anno quinio Joakim cur indictum, XII, 257, 2. Jejunare templo el urbf codificata cur eos noluerit Deus, XIV, 446, 2.

Jejunabant Judæi mane ad vesperarn, IV, 332,2, XI, 677, 1. Jejunio addebant cilicium et cinerem. Jejunium Elite per dies quadraginta fuit supernatural, XV, 119, 2. Jejunium discipulorum Joannis quale ossei, 244, 2. Jejunium quod inlelligil Lucas septimi mensis aut decimi, dum incommodam fuisse tunc ait navigationem, XVII. 425, 1,2.

1* *Jejunium Christi* Quando ¡eiunium suum

Christus coeperit, XV, 45, 1, 2. Qu® ejus fuerint causæ, 117, 2 ut seqq. Id fuit supcrnaluralo, 118,2. Sicutot aliorum qui ila jejunarunt, 119. 2. Jejunare quamdiu homo naturaliter possit, XVII, 431,1. Jo junare ct cilicio indui convenit Christo, prout est in membris suis, *Psalm.* I, 215, 2 (Fide Jasus christus).

3° *Jejunium ecclesiasticum.* Quare jejunia sint instituta, ot eorum auctoritas, XIX, 3I6, i. Non sunt inventa pontificum Rin.,unorum, XVIH, 20. Quadraginla jejuniorum dies mystice significantur per quadraginta Hebræorum mansiones in deserto, II 370,1,2. Jejunia quatuor temporum ab Ecclesia indicia, per quatuor solomnia Judmorum jejunia adumbrata sunt, XIV, 447, i. Jejunium ordinationi sacerdotum præniillitur, XVII, 365, 1.

Jejunium quadragesimale quando inchoandum sit, XIX, 3^6, 2. Jejunium in Dominica vetat lex Christiana, cur, IV, 248, 2. Quo titulo jejunia omittere aliquando liceat viris perfectis, XIX, 327, i. An ea solvero licéat adveníante hospito, 326, 2. Jejunium privatum solvere licet ob hospites, XV, 245, 2. In dio jejunii carnes comedens peccat, quia inobedienlia et intemperantia animam inquinat, XV, 352, 2,

Jejunium priscorum Christianorum quam esset rigidum, XV, 118, 1. Jejunium priscorum anachoretarum, XIX, 225, 2.

4° *Jejunium eucharisticum.* Jejunium olim ante sacram Synaxim pra»mittebalur, XVII, 365, i. A jejunis sumenda Eucharistia, XV, 554, t, 2; XVIII, 358, 2. Idquo ex traditione, XVIH, 369, 2.

111. Jejunii finis, fructus et commoda. — (Hic et in articulo scquênli agitur precìpue de jejunio Ecclesiastico vel naturali.) 1* Jejunii finis est ut corpus humilietur, ut subdatur anima, anima rationi, ratio virtuti et spiritui, ct spiritus Deo, XI, 676, 1, 2 olseq. Jejunii elogia, fructus ot commoda ex SS. Patribus 1, 746, I ; III, 300, 2 ; X, 506, 2; XIV, 439, 2 ; XIX, 230, h

2° Jejunium quant® fuerit efficaci® per exempla probatur, IV, 38Î, 2. Patrat miracula, X. 606. 2. Parit victoriam de hoslibus, III, 347, 2. Jejunium unius foinin® innumeros Assyriorum exercitus stravit, IV, 343, 1. Jejunium Esther sibi decorem, populo liberationem, Amano crucem comparavit, 376,1. Jejunia in clade et calamilate publica Deus conciliandus, XIV, 439, 2, Melius quam murus tuetur. IV,

3q Jejunium potens est ad pollendos dæmones, XV 394, I, 2. Est funis quo ligatu? dæmon no nobis noceat, IV, 299, I. Jejunium est optima ad pugnam spiritualem præparalio, XVIII, 335, 1.

4* Jejunio annata oratio quam potens sil apud Deum, IV, 303, 1, 2. Jejunium el saccus sunt »1® orationis, *Psalm.* I, 215, 2. Jejunium solvit debitum sibi, IV, 305, 1, 2. Jejunium gratiam orandi promeretur, XIII, 137, 1. Jejunium publicum el solemne est pœnilentis symbolum, IV, 251, i. Jo* jupia ab Ecclesia cum h.j.cuntnr, pariunt juste* tiam, ot gaudium Spiritus sancti, XVIII, 233, <•

5° Jejunii effectus naturales. Jejunium sanitati conducit, IX 510, 1 ; 514« 1; X, 167. 1. Jejunium in cholericis acuit bilem, XI, 676, 1. Facit hommes melancholicos et biliosos, XV, 195, 1. Languidis vertiginem capitis inducit, XI, 677, i. Jejunus stomachus malo olet, XI, <41, 2.

IV. Jejunii conditiones.—Quomodo jejunium institui debeat, XV, 195, i. Jejunium quale displiceat Deo, XI, 112, 2. Quod jejunium carpatur a Deo, 676, 1. Jejunii conditiones, XI, 677, 2; 678. 1, 2. Quale jejunium Deo placeat, XIV, 440, 1. Jejunium duplici modo sanctificatur, XIII, 487, 2. Jejunium tam a vicinis quam a cibis iit oportet, XI, 676, 2. Jejunium corporis jejunio animae condiendus, *ibid.* Qui sibi jejunent, XIVf 440, 1. Jejunans vultu maestitiam discutiat, XV, 195, 2. Est id dissimulandum coram hominibus, <95, tel seq. Dies jejunii erat olim dies precum, XI, 677, I. Jejunando caput operire quid sil, *Psalm.* I, 445, 2. Jejunantesolim parlim ex debilitate» partira ex pœnitentia capita demittentes, curvi incedebant, XI, 677, 2. Jejunium prudens esse debel. XVII, 28, 1.

JEPHTE. Jephte fuit filius Galaad et meretricis, HI, 183, i. Ejicitur a domo patema, et ab hæredilato ut spurius excluditur, *ibid.* Donum fortitudinis accipit, <85, t.Vovet immolare primum animal seu primum vivens, e domo sua sibi occursurum, ibid. Votum illud multi censent impium, *ibid.,* 2. Alii pltitti) *ibid.* Alii votum damnant, sed inventionem excusant, <86, 4. Quare oblatio Jephte Deo displicuerit, X, 205, 2» Mysteria latent in fili® Jephte immolatione, III. <86, 2. Threnus fili® Jephte, <87, 2. Cur filia Jephte circumit montes, 188, 1. Rabbini dicunt eam factam esse religiosam, sed confutantur, *ibid.* Jephlo typus Chnsli, ibid., t.

JEREMIAS, <• Jeremiæ nomen explicatur, XII, 2, 2 Jeremías filius fuit Holci® oriundus ex Analhulb, 2, I. Ejus paler an fuerit summus pontifex, <2, t. Videtur fuisse vulgaris tantum sacerdos, *ibid.* Jeremías qua notitia q Deo notus sil, <3, i. Fuit ab utero matris sanctificatus, IX, 72. 1 ; X, 526, 2; <2, 13, I ; XVI, K, <. Quomodo in utere matris sanctificatus, XII, 14, 2, Remissum ei fui! peccatum originalo, <4, 2; <5, 1. Cur id ila fac* lum, *ibid.* Negatur id tamen ab aliquibus, iML Factus propheta in utero matris, 14, 2. Omnis criminis per totam vitam expers fuit, ibid. Mansit lota vita virgo, XII, 2, <; <33, 1. Cur capillum tondere jubeatur, XH, 70, 1. An fuoril Nazancus, *ibid.*

2° Qua œtate floruerit Jeremías, XI, 59, <. Quando Jeremías prophetare cœperil et desierit, XII. 468, 2. Quoto anno ætalis prophelarit, I, I, 2. Circiter anno ælalis quindécimo prophetare cœpît, 16, 2. Prophetavit auto el posi IransuiigraÜunem ot excidium urbis, It, 2; <3, 1. Quo anno vident

rlrearn vigilantem, 12, 2. Quando et ubi prophetarit juxta Rabbinos. 3, 2; 4, 4. Sub quibus regibus, et quoto anno ante Christum, 1.1, 2. PrDphetivit sub quinque regibus, *ibid* Prophetavit annis quadraginta ad annum ætatis sexagesimum, *ibid.* Propheta fuit tani Judæis quam gentibus, 16, I Ejus os cur tetigerit angelus, 17, 1. Quomodo redditus a Deo ul civitas munita, el columna ferrea, et murus æneus, 21, i. Ejus fortitudo et libertas contra principes et reges ex Dei promissione dicen- ♦ib : *Ego tecum tum,* ortum habuit, *ibid.,* 2.

3° Jeremías, obstrepentibus Judæis a concionando cessans, pergere jubetur, XIX, 177, 2. Fuit a suis male habitus et afflictus. X, 526, 2 ; XVIII, 278, i. Quare incarceralus fuit, XII, 255, 2; 256, 1; 261, 1. Compingitur in nervum, XII, 458, 1, 2. Inde educitur in crastinum, 159, 1. Quomodo se a Deo seductum queratur. 159, 2; 160, 1. Peccavit aliqua veniali timiditate, dum statuit desisterò a prophetia excidii Hierosolymorum, cum per eam apud incredulos nihil proficeret, 460,2. Sannis Judæorum auditis, animum resumpsit ad verba Dei enuntianda, *ibid.* In eo lucta natura et gratiæ, *ibid.* Quo sensu maledicat diei nativitatis suæ, variæ ejus rei afferuntur expositiones, 161. 2; 163, 1. Satius erat ei mori quam vivere, a statu gratiæ abstrahendo, 163, 1. Quomodo maledicat nuntio nuntianti se natum esse, tMd., 2. An calicem vini furoris Domini rcipsa uribus Juda propina»it, 195. 1, 2. Ab Ahicam neci eripitur. 202, 2. Quando et quomodo geslaril catenas pur quindecim annos, ut iis portenderet captivitatem Judæorum. 204, 1. 2. An sciverit initio Hananiam esse pseudoprophetam, 207, 2. Hananiæ confringenti jugum ligneum minatur ferreum, id est captivitatem septuaginta annorum, et Hierosolymorum vastitatem, *ibid.* Gestavit ferreas catenas, 208, 2. Quando miserit epistolam ad reliquias Judæorum in Babylonem abductas, 210, 1. Fuit in carcere, sed libera custodia, 237, 1. Emit agrum a patruele decem et septem siclis, 238, 2. Unde tam parvi emerit, *ibid.* Fecit duo instrumenta emptionis, 239, 1. Quare urbe egressus sit ad possessionis suæ divisionem faciendam, 260, 1. Videtur flagellis cassus, *ibid.,* % Libere Scdcciam alloquitur, 261, 1. Cur in atrio careens fuerit, *ibid.,* 2. In comosum puteum per funem dimissus est, ut ibi præfocatus moreretur; illo vero usque ad collum mersus ibi manebat, 263. 1. 2. Ejus dentes quomodo in carcere lapido confracti, 387, 1, 2. Illi quomodo ibi affuerit Deus, 263, 1, 2. Ejus causam quomodo judicari! Deus, ¡04, 2. Ejus patientia, 264, 1. Ejus fames in lacu, *ibid,* et 2. Magna mi tum manu inde educitur, *ibid ,* 2. Videtur nudus aut seminudus in lacum missus, 263, 1. Quomodo vinctus ductus sit in Hama, 273, 1, 2. P. rmKsu Nabuiardan in Jerusalem rediit, *ibid.* Beiligoein captivitate a Nabuchodonosore el Nabuzirdno habitus. 1, 1. 2, 127, 2. Cur decem diebus perstitit in oratione, ut Dei voluntatem circa Judmo» rum fugam in Ægyplum intelligeret, 278, 2. Ejus prophetia de idolis Ægypti per Christum dejiciendis, 286, !. Prædixil omnia Ægypti simulacra collapsura, cum Virgo mater in /Egyptum cum suo infante ascenderet. I, 2. Spectavit præsens cladem urbis, 382, 2. Paulo ante urbis expugnationem secreto ex ea extulit arcam et altare thymiamatis, et ea in aliquo loco subterraneo occultavit, 336,1,2. An ipso arcam tulerit in monte Nebo, IV, 504, 1. Ejus vaticinium do arca non revelanda quando impletum, 505, 1. Abductus est in Ægyptum a Judicis eo fugientibus, focitque in Taphnis miracula, et prædixil ejus regem a Nabuchodonosore vincendum, XII, I. 2. An ob prophetiam do idolis Ægypti per Christum dejiciendis sit in Taphnis postea lapidatus, 286, 1, 2. Lapidatus fuit a suis Taphnis, et martyr occubuit, XII, 1,2; XIX, 488,1. Fuit martyr, XII, 3,1. Mors ejus in Scriplura tacetur, 15, 2. Aliqui censent eum vivero in paradiso, 3, 1. Cur ab Ægyptiis ejus sepulcrum in honore habitum, 1, 2. Ejus ossa an Alexander honorifico Alexandriani transtulerit, cisque monumentum aedificarit, *ibid.* Jeremías putatus est venturus cum Elia in fine mundi, XV, 36 4, 2. An reipsa in fine mundi cum Elia contra Antichrislum sit venturus, XII, 15, 2; XXI, 224, 1. Cur ipso præ aliis prophetis Judæ Machabæo apparuerit, IV, 565, 1. Non vero et rea li1er tradidit Judæ gladium, *ibid.*

I' Jcremiæ elogium, XI, 59, 2; 60, 1. Fratrum salutis fuit amator ardens in vita, et post ejus mortem, XII, 2, 2. Fuit figura Christi, quomodo omnes ad poenitentiam invitet, *ibid.* Fuit sacerdos, propheta, doctor, apostolus, 2, I. Fuit conslanlissimus typusque Christi crucifixi, 2, 2. Est typus Christi sæpius a Judæis tentati, 161, 4. Item a Judæis accusati quod esset destructor templi, 201, 1. Item Christi opprobria patientis, ot occisi ut agni, XII 100, i ; XIX, 484, 1 ; 488, 4. Ejus et Còristi similitudo et analogia, XII, 8, 1, 2 ; 9, 1, 2 ; 10, 1,2. Jeremías fuit portentum, XI, 219, 4, 2. In quo fuerit Pauli typus, XVIII, 284, 1. In quo fuerit Joannis Evangelista} typus, XXI, 220, 2. Ejus quinque virtutes martyri imilandæ, XII, 201, 1,2. Bovi confertur, XI, 45, 2.

5° Varia ejus scripta, XII, 2, 2. Alia eidem ascripta, *ibid.* An aliqua ejus scripta interciderint, 239, 2. Multi ejus libri periere, IV, 504, 1. Libri ejus quod sit argumentum, prædicit futura, vilia carpit, suos consolatur, scribit gesta sui ævi, XII, 3, 1. Dictavit hæc ipse, scripsit vera Baruch, *ibid,* cI 2. Videtur aliqua oracula sua non scripsisse, aut potius in schedis variis scripta in librum et volumen non digessisse, 255, 1, 2. Cur vocavit ad se Baruch ut prophetiam conscriberet, *ibid.* Dictavit oracula sua sine libro, 257, 1. Pura lingua hebræa scripsit, 3, 2. Ejus oracula ordine temporum digesta, 6, 1, 2; 7, i, 2. Jcremiæ el Ezechielis analogia*, 471, 1. Jeremías Fzechieii

Ejus discipulus an fuerit Piato, XII, 4 1. Philosophiæ incunabula in Ægyplo posuit, *ibid.* Ejus discipulus esse non potuit Plato, *ibid,*

Threnos scripsit post excidium Jerusalem, XII, 404, 2; 420, <. Quo loco eos diclarit, 341, 1. In *Threnis* ornnia lamenta conglobat, et omnes habenas lacrymis laxat, *ibid.* Est omnium Prophetarum calamitosissimus, *ibid.* Est pictor crucis el compunctionis, 347, 1. Quomodo in hostibus sit male precatus, 367. 1, 2. Pulabai urbe eversa se amplius non prophetaturum, 374, 1.

Jeremía descriptiones quænam dicantur, IV, 503. 1, 2. Sunt velut commentarii quibus ipso conscripsit ea quæ slatim post eversam urbem evenerunt, antequam populus captivus in Babylonem abduceretur, XII, 270, 2 ; 271, 1.

JEREMIEL. Jeremie! nomen angeli interpretatur *magnitudo Dei.* IV, 263, i.

JERIAS. Jerias quare Jeremiæ infensus eum comprehendat et cædat, XII, 260, 2.

JERICHO. Jericho quid hebraico sonet, IX, 638, 2; 639, 2; XV, 453, 2. Jericho est Ilierosolymæ ad Orientem. XIII, 373, 1, 2. Quantum distet a Jerusalem, XV, 453, 2. Jericho quid symbolice designet, *ibid.* Jericho urbs perditioni et anathemati fuit a Deo devola, IX, 461, 2. Jerichuntis descriptio, laus el etymon, III, 12, 1, 2. Cur Jericho combusta. III, 37, 2. Jericho ob fecundi tatem ab Hie! ædificata, 638. 1. Rosæ Jerichuntis quam eximiæ, IX, 639, t. An eædem cum amomo, t'Md.

JEROBOAM I. Jeroboam fuit ex tribu Ephraim, XII, 759. 2. Vocatur aliquando Ephraim quia ortus fuit ex tribu Ephraim, XIII, 454, 1. Jeroboam non est filius Semai, III, 615, 1. An a Salomone in filium sil cooptatus. IX, 241, 2. Fuit auctor rebellionis contra domum David, XII, 759, 2. Peccavit rebellando Salomoni, III, 615, 1. Est figura hærelirorum, *ibid..* 2. Mira ejus infidelitas, 616,1. Quare Deus ei suum cultum sic inculcet, *ibid.* Regnum Israelis a Juda distraxit, X. 498, 1, 2. Fuit datus Israeli in pœnam peccatorum, 111. 616, I. An luerit rex, an tyrannus, an a Deo creatus el populo, an vero a solo populo, XIII, 392, 1, 2. Populus eum creans peccavit, *ibid.* Ut et ipse regnum invadens, 392. I.

Fuit auctor schismatis a Roboam et stirpe David et Deo, XIII, 219, 1 ; 392, 1. Fuit origo idololatria* Israelis, X, 500, 1. An speculatores constituerit in Galaad, qui populum averterent a templo, et cogerent adorare vitulos, XIII. 351,2. Ejus consilium politicum do vitulis adorandis sibi el suis perniciosum, III, 620, 2. Ejus stoliditas el impietas, *ibid.* In quo fuerit filius stultus, V, 552. 2. Fuit princeps politicorum, X, 500, 1, 2. Est exemplar Machiavellistarum, 111, 621,1. Qua via primum vilulos el idola induxerit, XIII, 375, 1. Cur vitulos colendos proposuerit, III, 621, 2. Ejus idololatria el scandalum, 622, 1. Viles constituit sacerdotes, *ibid.* Se facit caput Ecclesiæ. *ibid.,* 2. Ejus obduratio, 624, 2. Expellit sacerdotes Aaromcos, 627,1. Quare fuerit cum stirpe excisus, X. 500, 2. Ejus familia eversa ob idololatriam, III, 627, 2. Et ejus filius ob eamdem causam occisus, 629, 1, 2.

JEROBOAM If. Jeroboam II rex fuit de stirpe Jehu, XIII. 288, 1. Quando regnare cœperil, ejus anni adaptantur annis Osiæ regis Juda, 534, E Sub eo prophetavit Osee. 279, 2.

JERUSALEM. !• *Ejus nomen el varia cognomina.* Jerusalem vox unde derivetur, XVIII, 557, 2; XIX, 408, *i.* An scribendum ejus nomen cum aspiratione, XVIII, 557, 2. Jerusalem urbis varia nomina, III 61, 2. Vocatur Libanus in Scriplura ob 1res analogias, XI. 129, 1 : XII, 125, 2 ; XIV, 233, 2 ; 484, 1, 2. Cur vocetur mons pinguis et oleatus, XI, 152, 1, 2. Cur dicatur vallis, cum sil in monte sita, XII, 168, 2 Cur dicatur vallis visionis, XI, 336, 1. Cur dicatur saltus. XII. 168. 2. Cur melonymice vocetur turris gregis , XIV , 99, 1, 2. Cur item nebulosa, í6id. Cur dicatur Tyrus vel rupes, XII, 168, 1. Cur vocetur *And,* id est leo Dei, XI. 403, 1, 2. Cur socetur leo, XIV, 184, 4. Cur vocetur leæna, XII. 639, 1. Sæpe vocatur vinca, XI, 683, 2. Jerusalem et Judæa a Michas ¡enigmatice dicitur Bethael-Sel et Maroth, XIV, 74, 2. Capitur interdum pro Judæis, XII, 621, i.

2* *Jerusalem urbis situs et descriptio.* Jerusalem condita fuit a Jebus juxta Vilalpandum, I, 169, 1. Verius tradit Josephus eam a Melchisedecho conditam fuisse, XIX, 408, 2. Jerusalem in loco alto et montoso sita erat. XIII, 521, 2. Jerusalem naturaliter laborat aquæ penuria. XIi. 120, I. Partiin australis, partim occidentalis, respectu Babylonis, XH. 650, 2. Jerusalem est umbilicus terra.*, ejusque medium esse censetur, VIII, 170, 2; XIII, 515, 2. Pertinet ad tribum Benjamin, sed juro belli a tribu Juda occupala est. HI, 83. 1. Aliqua ejus pars pertinet ad tribum Juda, sed polior ad Benjamin, 83, 1 ; 115, 1. Ejus descriptio, 61, 2. Ejus quis esset ambitus, XXI, 377, 1. Juxta templum, septentrionem versus, in 1res regiones erat distributa, quarum quæque suum habebat murum, XIV, 278, 2. Erat in duos vicos distributa, IV, 237, 2. In 1res vicos seu regiones divisa erat, XIII, 231, 2. Quinam in singulis habitarent, XIV, 279, 1. In secunda regione habitabant studiosi, XIII, 231, 2. Erat triplex civitas, singularum descriptio, XIV, 537,2. Super duos colles erat condita contrariis frontibus semel inspicientes, interveniente valle discretos, 279, 1. Erat præterea in vigiliti quatuor vicos seu plateas celebriores divisa, XII, 582, 1 ; XVII, 266, 2. Ejus munimenta, XII, 415, 1. Quot baberei portas, XXI, 373, 2. Duodecim habebat portas, ad singulas mundi plagas quatuor, et quænam illa?, IV, 236, 2 ; 237, 1. Porta gregis eral in Sion, el super eam turris, XIV, 99, 1. Au hæc dicatur turris gregis, *ibid.,* 2.

Cur dicatur filia Sion el gregis, 99, 2. Porla benjamín erat in hova urbe Jerusalem. 537, 2. Porla Piaciuto in Jerusalem qiiæ diceretur, el undo; ejus situs ; slid ejus nomina, an ad occidentem urbis sita, 278, 1, 2. Quæ porta secunda, *ibid.,* 2. Ad Jerusalem Incolendam declina pars plebis delecta, IV, 255, t.

3° *Jerusalem quanta esset prerogativa et gloriti.* Jerusalem eral quasi metropolis orbis, XIV, 230,1. Erat cor. umbilicus, caput et ccnlrum terræ, et quare. XX, 542, 2, 767, 2. Quomodo sit caput, cum sit in medio gentium. 542, 2. Erat sedes religionis, XVII, 165, 2. Fuerat a Deo electa, Iii, 630,1. Cur dicatur solium Domini, XII, 41, 1. Cur vocetur civitas sancta, IV, 236, I ; XV, 636, 2. Cur dicatur filia Sion, XII, 356, 1 ; XV, 459, 1. Cdr dicatur mater adolescentis, XII, 126, I. Fuit nutrix el parens omnium prophetarum, XI, 336, 2, Vocatur terra viventium ob tres causas, XII, 690,1. Tria elogia dantur Jerusalem, quod sit civitas sanctificationis Dei; quod sit Jerusalem seu visio pacis; quod sit civitas requiei Dei, X, 236, L

4* *Jerusalem varie obsidiones el expugnationes usque ad excidium per Chaldæos.* Fuit expugnata a Jusuc, sed non ejus arx, 111,86, I, 2, Combusta fuit ob rebellionem, et ut purgetur ab idololatria, 115, i;

Capitur a Sesac, III, 630, t. Cur eam Sesacinvaserit, IV, 155, L Diripitur, sed non evertitur, III, 630, 1.

Quomodo prædicatur a prophetis abradenda, XII, 540, 1. Jerusalem olim mira impietas, XI, 110, 2; XII, 618, 1; 619, 1, 2. Ejus impietas quanta esset ante excidium per Chaldæos, XII, 51, L Ejus superbia, 621, 2. Quomodo vocetur stirps Amorrhæa, 604, 2. Vocatur meretrix, XI, 115, 1. Cur ab Isaia vocetur Sodoma, XIV, 76, 1. Cur vocetur Sodoma et Ægyplus, XXI, 229, 1, 2. Ejus oblivio Dei, XII, 359, 2. Quomodo facta abominabilis, 365, 2. Quomodo in ea Jeremías unum virum justum quærat, 51, 2. Quæ cæteris urbibus magis peccavit, ideo ab ea incœpil plaga, 195, 2. Ejus iniquitas et pœna confertur cum Sodomitica ?œna ct iniquitate, 410, 2k Quomodo ponenda sit m superliminari crapulae, XIV, 501, 2 et seq. Quomodo id fecerit Deus, 502, 1, 2. An eteish a Chaldæls ob ma!.o habitum Jeretniam, XII, 2, 2. Fuit partiti) excisa ob injuriam Jeremiæ irrogatam, X, 526, 2. Excisa ob necatos prophetas Dei, XII, 415, 1. Et etiam propter idololatriam, 614,1; 616, 2. Fuit prophetarum carnifex, XV, 497, 2 ct X • I 1

Excidium ejus per Chaldæos, XI, 336, 1. Quo anno et die sil expugnata, unde ejus vastatæ nuntius serius ad Ezechielcm pervenerit, XII, 737, <. Quo anno regni Sedeciæ ct transmigrationis Joachim excisa sit XII, 690, i. Quomodo a Chaldæis oppressa el vexata, 330, 2. Quando ab eis capta sit, quando incensa, 269, 1 ; 353, 2. Ejus vastitas diu duravit, XI, 404, 2. Ipsa est in excidio suo, triplici decore spoliata, quomodo sedeat sola, XII, 352, 1,2. Vidua est tripliciter 352, f. Non est proprié vidua, sed quasi vidua, 353, 1. Facta est sub tribulo, *ibid.* Quomodo ploret in nocto, 352, 2. Quomodo hæreant lacrymæ in maxillis ejus, 354,1. Ejus chari qui dicantur, *ibid.* Quomodo filiarum suarum squalorem lugeat, 355. 2. Ejus principes quomodo facti sicut arietes, *ibid.,* 2. Ejus desidefa bilia quæ dicati tur, 357, I. Ejus sabbata quomodo cessarmi, *ibid,* et 2. Qdòmodo facta instabilis, 3Ô8,1. Ejus ignóminia et confusio. 359, I. Quomodo conversa sit retrorsum, *ibid.* Ejus sordos quæ dicantur in pedibus, *ibid.* Suas ipsamet deplorat aerumnas sibique ponit epitaphium, 360, 2. Quando vindemiata et racemata fuerit, 361, 1. Ignis in ossibus ejus quomodo sit missus, *ibid.* Quomodo ab amicis sit decepta, *ibid.* Ejus regnum et reges quomodo a Deo polluti sint, 369, 1, 2. Ejus fames in obsidione per Chaldæos, 375, 1. 2. Erat gaudium orbis, 377, 2. Jerusalem captiva dici potest serva, XII, 423, 1. Quomodo servi ei dominati sunt, *ibid.*

t>° *Jerusalem quomodo reaedificanda promittatur,* XII, 234, 2. De Jerusalem terrestri cl coeli vaticinatus est Tobias, IV, 308, 1, 2. Ejus reædificandæ quanta úinplitudo futura promittatur, XIV, 373, 1, 2. Sed sub hac promissione spiritualis icIligilur, XII, 234, 1. Post reditum o Babylone quomodo vocelür civitas veritatis, et mons Domini, XIV, 443, 1, 2. Ejus felicitas. 444, 1. Quomodo vocanda sil civitas Justi, XI, 118, 2. Jerusalem vetus fere semper in Scriptura figura est novæ, id est Ecclesiæ, XIV, 373, 2. An post captivitatem Babybhicam non amplius transmigrará. 420, I. In fine saeculi redibit ad splendorem pristinum ct regni el fidei, 1,2.

6' *Jerusalem frustra obsidetur a fìacchide el Alcimo,* IV. 455, 1. Quomodo Demetrius velit eam esse sanctam, IV, 465, 2. Et Antiochus Sidelcs, 489, 1. Quomodo sit sancta, 509, I.

7° *Jerusalem tempore Chrisli.* Jerusalem cur primo adierint Magi Christum stella duco quærénlcs, XV, 71, 1. Cur ea turbelur audiens natum regem novum Judæorum, 78, 1. Est Prophetarum necatrix, ideo et Christum in ea mori oportuit, XVI, 192, 2. In Christum mire fuit ingrata, 253, 2. Est filia Iatroills occidens Christum, XIV, 106, 2. Onde vocetur a Christo spelunca Iatronum, *ibid.* Ejus propterea punitio, *ibid.* Quia Christum interfecit, relicta, deserta el a Romanis expilata et excisa est, XV, 499, 1 ; 501, 2; XVI, 76, 2. Ipsa etiam punita ob prisca patrum peccata, XXI, 330, 2 ot seq. Jerusalem non amplius regia Davidis et pastorum ac Judæorum dicitur futura, XIII, 134, 2.

8° *Jerusalem excidii per Titum.* Hujus excidii quæ signa praecesserint, ctquæ prodigia præambula, XI, 406, 2 ; XV, 533, 2. Quando obsessa, capta, eversi

sit, XVII, 8,2. Jerusalem excidium contigit post septuaginta hebdomades Daniells. XIII, 128. 2. Quadragesimo anno a praedicatione Christi eversa est, XIV, 50, 2. Quomodo a Tito fuerit obsessa, XVI, 254, 1. Est obsessa a Tito el Romanis juxta montem Calvariæ, XIV, 529, 1. Ejus fames m obsidione Titi, XI. 159, 2. Laborabat aquarum penuria, XI, 187, 2; 338, 2. Ad quas reducta sit angustias, XVI, 254, 2. Tempore obsidionis tres in ea fuere factiones, et singulæ suos habebant duces, XV, 509, 1. Ejus filii seditiosi eam confecerunt, XI, 611, 2. Quomodo funditus subversa, XVI. 254, i. A Tito æquata fuit solo, et postea facta est urbs Gentium, dein Christianorum, ac postea Turearum, XV, 507, 2. Dicta deindo ab Adriano imperatore Ælia, 508, 1.

9° *Hierosolyma Christiana.* In Jerusalem cur coepit Ecclesia ; ejus Ecclesia est mater omnium fidelium, XII» 622, 1. Hierosolyma* cur datus Spiritus sanctus, XVII, 52, 1. Ad eam quare varia) undique Gentium Judæi confluerent, XVII, 89, 2. Cur ab ea cœperit Evangelii praedicatio, XVI, 283, 2. Ipsa est typus el symbolum Ecclesiæ, XII, 767, I ; XVII, 52, 2. Ejus restauratio spiritualis quæ fuerit, XI, 615, 2. Per eam cælerae gentes suxerunt fidem, sapientiam, gratiam, et salutem a Domino, XII, 768, 1. Ilterosolyinam an venerit Paulusstatim a conversione, XVHI, 523, I. Hierosolymitana Ecclesia patriarchalem dignitatem unde et quando acceperit, XX. 13. 1.

10* *Jerusalem moderna.* Jerusalem moderna alio est in loco quam fuerit vetus, XIV, 505, 2. Quam hæc deserta et iuculta sit, 416, 2. Jerusalem quoties mutant fidem el religionem, XXI, 309, 1.

1 I0 *Jerusalem in fine mundi.* In Jerusalem Anticliristus regiam suam collocabit, XII, 767, 1 ; 773, 1, XIV, 526, 1.2; XV, 507, 2, XIX, 152.1; 161, 1 ; 162, 2 ; VXI, 229, 1, 2. Magnus illuc erit confluxus, Antichristo in ea residente, *ibid.* Ibi Elias et Henoch contra Anlichristnin praedicabunt, ct Anlichrislus, Gog et Magog cædentur, XII, 773, I, 2. In ea occidentur ab Antichristo Enoch el Elias, XIV, 526, 1, 2. In ejus plateis occisa jacebunt corpora Eliæ el Henoch, XXI, 229, 2. Findetur m 1res partes paulo ante cædem Anlichnsli, 303, 1. Cur vocetur civitas magna, *ibid.*

12° *Jerusalem cœleslis.* Cur vocetur cœlum Jerusalem, XIII, 528, 1. Jerusalem cœleslis duplex, (XI, 366, 1. Jerusalem cœleslis describitur, XI, *12, 1, 2. Jerusalem cœlestis elogia varia; ejus cives soutient et gustabunt quod in ea et m ipsis habitet Deus per gratiam cl gloriam, iliisquo ibidem suas opes el magnificentiam communicet, XIII, 525, 1, 2. Ipsa est mons sanctus, tòid., 1. Cur dicatur sancta, *ibid.* Ejus delicia) et omnium bonorum ubertas, *ibid.,* 2. Ejus habitatio futura perpetua, *ibid* (Ptdc Coelum).

JESBAAM. Jesbaam filius Hachamoni princeps fortium David, III, 528, 1. Ejus sapientia, *ibid.* Ejus humilitas, *ibid.* Typus fuit Christi, *ibid*

JESSE. Jesse alio nomine vocalur Naas, III 507, 2. Nunquam peccavit mortaliter juxta Hebreos, *ibid.* Jesse suo nomine Christum praefiguravit XV, 55, 1.

JESUS CHRISTUS.

CAPUT PRIMUM.

JESU CHRISTI UT FILII DEI ET VERBI PATRIS ÆTERNA GENERATIO, A PATRE DISTINCTIO, EI CUM PATRE CONSUESTANTIALITAS.

I. Jesus Christus est Filius Dei et Verbum Patris. — Verbum dicitur Christus filius Dei, XVIII, 240; 2; 241, I : *Verbinn misil Deus filiis Israel^ annuntians pacem per Jesum Christum (hic csl omnium Dominus).* Verbum Dei est nomen Christi, XXI, 338, 1, 2: *Vocatúr nomen ejus* 1er* *bum Dei** IX, 58, 1 ; *Fons sapienti^ Verbum Dei* ii *excelsis.* Filius Dei passim m Scriptura vocalur Ver* bum Patris el quare, XVI, 296, 1, 2 et seq.; XX, 513, I etseq.: *Quod fuit ab milio, quud audivimus, quod vidimus Oculis nostris, quod perspeximus, el manus nostracontrectaverunt de Verbo* ci/a*. Rectius dicitur Verbum qlimi sermo, 5I 4, 2. Improprie dicitur sermo, *ibid.* Cur dicatur cl om c>. signnificationes ei adaptantur; XVI. 2j 6, 2 cl seq. Films Dei est primum unicumque Dei Verbum, XVII, 281, 2 Verbuih Dei est duplex, unum essentiale, alterum noliunale. IX, 38, 1,1; XVI, 297, 1 ; XX. 514, 2. Hoc videntur intellexisse Trismegistus, Plato, et philosophi, XX, 514, 2. Verbum potest etiam verti, *raho, definitio, causa, opus, virtus, (òrma, senno,* XVI, 296, 2; XX, 513, 2; 514, 1. Filius Dei est sermo vivus, idque ob 1res causas, XIV, 388, 1 : fivuj *est enim sermo Dei el efficax.*

II. Æterna Verbi generatio. — Filius Dei non est pura creatura, IX. 617, I. Filius Dei est genitus, non creatus, 619, 2 *Ego ex ore Altissimi prodivi, primogenita ante omnem creaturam.* Quo sensu creatus dicitur, V 222, I. Quomodo creari a Paire dicitur, id est gigni el produci, IX. 56, I : *Prior omnium creata csl sapientia, el intellectus prudentia ab a vo.* Ejus productio modo \ocalur generatio, modo creatio, V,522 2. Fuit ab æterno el increalus. *ibid.* I'l Deus, primogenitus est anlo omnem creaturam, IX, 619, i. Quomodo sit primogenitus Patris, *ibid.*

Verbi ælenn generatio divina est, XVI, 295, I. Generatio Christi fuit ab ælerno, XVI, 424, I : *Ego scio eum* (Patrem), *quia ab ipso sum, et ipse me misit.* Filius Dei a Patre exivit per exitum ster» num, 587. I : *Ipse enim PaUr amal vos, quia vos me amusiis, et credidistis quia ego a Deo txivL* A Patre semper gignitur, el genitus est, V, 231. I.t *Ante colles ego parturiebar.* Lusit ab æierno coram Patre, 240, 2 : *Delectabar per singulus dies, ludens coram eo omiii Itmpurc.* Quumudu appel-

letor adolescens aut puer coram Patre ludens, *ibid.*

Filii Dei generatio est naturalis, non libera, XIX, 352, Î. Procedit et gignitur non a natura divina sed intellectu Patris, IX, 619, I. Prodiit ab æterno ex oro Doi. *ibid.* Æterna ejus generatio per intellectum, V,231, 2. Verbum est mens Patris æterni, XVI. 296. 2 elseq. Est Patris sapientia, Verbum, conceptus mentalis, notitia, intellectus, IX, 49, 2: *Omnis sapientia a Domino beo est, et cum illo fuit semper, et est unie ævum.* Est Dei Patris meditatio, conceptio, eloquium, XIII, 574, 2; 575, i. A Deo patre accepit divinam essentiam, potestatem, scientiam, XVI, 377, 2. Quomodo Filius Dei dicator Patris pullus, V, 222, 2. Productus est in Spiritu sancio, IX, 62, 2; 63, i: *Ipse creavit illam* (sapientiam) *in Spiritu sancto.* Generationem divinam et æternam Christi cur Joannes enarret ante humanam, XVI, 294, 1, 2 et seqq. Verbi Dei filiatio exemplar est filiationis noslræ cum Deo, XIII, 296, 2.

Quibus rebus humanis assimilelur Filius Dei quoad generationem a Patre, XX, 515, 1. Gentiles id cognovere, 515, 2 el seq. In quo sit similo nostro verbo mentis, 516, 1 et seq. In quo sil dissimile, 517, 1. Cur Filius Dei vocetur fons e mente Patris emanans, IX, 58, 1.

III. Filii Dei a Patrr distinctio. — Verbum divinum est persona a Patro diversa, XVI, 297, 2 et seq.: *El Verbum erat apud Deum,* 313,1 : *Deum nemo vidit unquam; unigenitus Filius, qui est in sinu Patris, ipse enarravit.* Quomodo Verbum sil apud Patrem, XX, 520, i. Filius Dei csl medium inter Patrem el Spiritum sanctum, XIV, 243, 1. Qua Verbum, esi vita Patris ot Spiritus sancti, necnon omnium creaturarum, V, 500, 2.

IV. Filii Dei cum Patre æqualitas et consubstantialitas. — Filius Dei est coævus Patri et consubstantialis, VI, 428, 1. Verbi cum Patre conjunctio etutriusqueæqualilas, XVI, 297, 2 el seqq.: *El Verbum eral apud Deum,* 213, 1. Ipsum est Deus, XVI, 298, 2; 299, 1 : *Et Deus crai Verbum, hoc erat in principio apud Deum;* 311,1: *Joannes testimonium perhibet de ipso el clamat dicens : Dic erat, quem dixi; qui posi me venturus est, ante me factus est; quia prior me erat.* Filius Deo Patri æqualis est, non subditus ratione originis, XVI, 84.2. Pater el Filius sunt ambo unus et idem in essentia et divinitate, XVI, 543, 2, el seq.:PW-*lippe, qui videt me videt el Patrem.* Ilic esi in illo, el in hoc esi ille, 543. 1. Fuit ab ælerno, idque in sinu Patris, ejusdemque esi cum Patre essentiae, IX, 49, 2 : *Omnis sapientia a Domino Deo est, ft cum illo fuit semper, et est ante ævum.* Est consors imperii, potenliæ el essentiae paternae, XIX, 77, i. Ejus divinitos astruitur et probatur, XVHI, 153, 2: *Qui* (Christus) *est super omnia Deus benedictus in sæcula ;* 197, 2 et seq ; XXI, 18, 2.

Filius dicitur Patris imago, character, sapientia, V. 374, 1. Filius Dei est imago Patris, el quidem constans ot expressa, XIX, 353, 1: *Qui cum* si *splendor gloriæ. el figura substanti» ejus.* Esi 4 oo inseparabilis, *ibid.* Est splendor gloriæ Patris, 352, 1. Ei soli convenit nomon figuræ proprie ot personaliter, *ibid.*

V. Filius Dei est sapientix Patris, et omnia PER IPbUM ET IN IPSO CONDITA SUNT. — !• *JeSUS Christus, qua Deus, est sapientia increata it personalis,* IX, 617, 1. Filius Doi csl sapientia notionalis, ejus descriptio, 50, I.Est sapientia increata, personalis Patri quam ab ælerno possedit, ct per quem creavit omnia, V, 222, l : *Dominus possedii me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret a principio.* Verbum cur dicatur fons sapienti», IX, 58, 2 : *Fons sapienti», verbum Dei in excelsis.*

2° *Quomodo dicatur* a *et* u», *principium et finis,* XXI, 24, 2 et seq. Quomodo sil principium, XVI, 442, 2 : *Dicebant ergo ei: Tu quis es? Dixit* cis *Jesus : Principium qui et loquor vobis.* In ipso omnia creata et ordinata sunt, XIV, 243, 2. Quomodo in eo omnia creata sunt, XIX, 76, 1,2: *Omnia per ipsum et in ipso creata sunl.* Omnia per ipsum facta sunl, XVI, 298, 2 el seq.: *Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso facium est nihil quod factum est.* Quomodo, 299, 1, 2. Est forma omnium formarum superans omnia, 297, 1. Est idea rerum creatarum, 299, 2 ; 300, 2. Ad ejus ideam Pater omnia architectatus est, V, 231, 1,2. Est causa efficiens et exemplaris rerum creatarum, XXI, 80, l : *Qui est principium creatur» Dei.* Est fons vitæ, et in ipso vita est, XVI, 300, 2 : *In ipso vita erat, et vita erat lux hominum.* Est vita subsistens, et in ipso vita idealis, *ibid.* Item causa naturalis, 301, 1. Et causalis supernaturalis, *ibid.* Verbum vitæ quomodo dicatur, XX, 518, I. Ipsum est vita naturalis, *ibid.* In eo est vita nostra, tum grati®, tum gloriæ, 518, 2 et seqq. Est lux, el quidem prima, increata, naturalis cl essentialis lux, XVI, 301, 2; 303, i : *Erat lux vera, quæ illuminai omnem hominem venientem in hunc mundum.* Verbum est lux substantialis et increata, caque triplex, XX, 523, 1 : *Deus lux est, et tenebra in eo non sunt ullæ.* Ab initio mundi eral in co per essentiam præsentiam et potentiam, XVI, 304, l : *In mundo erat, el mundus per ipsum factus est.* Mundus per ipsum factus est, *ibid.* Filius Dei constitutus est a Deo princeps operum ejus, V, 223, I. Ab co creandi potestatem, et in creaturas dominium et jus accepit, *ibid.* Est finis totius univorsi, IX, 618, 1. Ipso est nodus, nexus, vinculum el centrum rerum omnium, XIV, 243, 2. Est principium, exemplar, nodus, finis, vinculum, centrum, vita, salus, felicitas totius universi. XIV, 334, 2. In eo est omnium rerum vita, vigor, duralio, conservatio, XX. 518, 2. Filio approprialur salus, liberatio et redemptio, XIII. 293, 2: *El saltabo eos in Domino Deo sufi.*

CAPOT SECUNDUM.

JESUS CHRISTUS PRÆNÜNTIATUS, PRÆFIGURATÜ8, apparens et expectatus.

I0 De Jesu Christo prædictiones et propiietiæ. — Christi incarnatio fuit patribus a Deo promissa, XVI 4?, 2 : *Suscepit Israel puerum suum, recordatus misericordi# sux, sicut locutus est ad patres nostros, Abraham et semini ejus in sxcula;* 4G, 2: *Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris* ct *memorari testamenti sui sancti. Jusjurandum quod juravit ad Abraham patrem nostrum, daturum se nobis.* Statim a peccato primi parentis futuram humani generis a peccati ac dæmonîs servitute liberationem Deus promittit, I, 106, 1,2: *Inimicitias ponam inter te et mulierem, ct semen tuum el semen illius; ipsa conteret caput tuum, ct tu insidiaberis calcaneo ejus.* Promisit Deus Abraham in ejus semine omnes gentes benedicendas foro, 1, 185, 1 : *in tc benedicentur omnes cognationes terrx ;* 250, 2 : *Possidebit semen tuum portas inimicorum suorum, et benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ.* Has promissiones Apostolus de Messia Jesu Christo exponit, XVIII, 538, 1,2: *Providens autem Scriptura, quia ct fido justificat gentes Deus, praenuntiavit Abrahæ, quia benedicentur in te omnes gentes.* Hæc promissio iterum Moysi facta est, II, 165, I, 2 et seq.: *Prophetam de gente tua et de fratribus luis sicut mc suscitabit libi Dominus Deus, ipsum audite... Prophetam suscitabo cis de medio fratrum suorum similem tui, ct ponam verba mea in ore ejus, loqueturque ad eos omnia, quæ prxeepero illi; qui autem verba ejus, quæ loquelur in nomine meo, audire noluerit, ego ultor existam.* Tempus adventus promissi Messiae Jesu Christi certo determinatum et prædictum est, 1, 39G, 2 ; 397, 1, 2 el seqq. : Aon *auferetur sceptrum dc Juda, cl dux dc femore ejus, donec veniat qui mittendus est. cl ipse erit expectalio gentium ;* XHI, 116, 1, 2 et seqq. : *Septuaginta hebdomades abbreviala sunl super populum tuum, super urbem sanctam luam, ul consummetur ævaricalio, cl finem accipiat peccatum, ct dentur iniquitas, ct adducatur justilia sempiterna. ct impleatur iisio9 cl prophetia, et ungatur Sanctus sanctorum.* Incarnationem Christi ex virgine prædixil Salomon, VI, 452, 2. Ejus utraque natura a Salomone .symbolice denotatur, 418,1. Incarnatio Christi per Isaiam ostenditur, XI, 456, i : *Ecco Deus vester ultionem adducet retributionis, Ikus ipse veniet, et salvabil vos (Vide* insuper passim precipuas Isaiæ do Christo prædictiones quæ ad singulas ejus vitæ parles referuntur). Cur de Jossæa tribu oriundus prædicator, XI, 255, 2 : *Et egredietur virga de radice Jesse, et flos de radice ejus ascendet.* Est radix Jesso ob qualuor causas, XVHI, 238, ! : *Et rursus Isaías ait : Erit radix Jesse, et qui exurget regere gentes.* Dicitur agnus Moab quia ex Ruth Moabilide prognatus, XI, 301, 1: *Emitte agnum, Domine, dominatorem terræ, de Petra deserti ad montem filix Sion.* Quomodo dicatur remissus dc Petra Moab, *ibid.* et 2. Est dominator m Israel, quem in Belhleem nasciturum prædixil Michæas, XIV, 112, i, 2. *El tu Belhiem Ephrata, parvulus es in millibus Juda, ex te mihi egredietur qui sit dominator in Israel, et egressus ejus ab initio a diebus æternitalis.* Ex Ægyplo revocandus ab Osee prædicitur, XIII, 427, 1, 2: *Quia puer Israel, et dilexi eum, et ex Ægypto vocavi filium meum.* Quam aperte de eo prophetet Zacharias, XIV, 357, 1. A prophetis cur Christus ul duellator inducatur, XI, 69, 2. Prophetia do passione Christi, VIII, 3! 4,1 ; XI, 621, 2.622, 1,2 et seqq.; 631, 2; 635, 1 el seqq.; *Psalm.* 1, 157, in *litui.;* 404, 1. 2 ct seqq.; 443, 1, 2 et seqq. Pene omnes prophetae in eodesinunl, XIII 240, 1,2. Ejus adventus promittitur Judæis in tribulatione positis, el quidem mox futurus, XIII, 363, 1, 2: *Vivificabit nos post duos dies, in die tertia suscitabit nos, et vivemus in conspectu ejus.* Qualis Judæis futurus dicatur, ubi in orbem veniet, XII. 622, 2. Legis cl Psalmorum est finis et scopus, XIV, 267, 2. Est finis totius legis, et populi cl mundi captivi liberator, XV, 61, t. Est finis legis ob qualuor causas, XVIII, 17G, 1 : *Finis enim legis Christus, ad justitiam omni credenti.* Legem non dissolvit, sed implevit, XV, 156, 2 : *Nolite putare quoniam veni solvere legem aut prophetas; non veni solvere, sed adimplere;* XVI, 522, 2. Christus est finis legis et prophetarum, X, 233, 1 : *Festina tempus et memento finis, ut enarrent mirabilia tua;* XII, 359, 2 : *Nec recordata* (Jerusalem) *est finis sui;* 566, 1 ; XIII, 210, 1, 2; 363, 1 ; 575, 1. Christus esi prophetarum scopus et suspirium, XI. 67. 2; 68, 1. Ab omnibus prophetis praedictus et praesignificabis est, 56. t, 2; 57. 1. Ipso nascens el morions omnium prophetarum prophetias implevit, XHI, 117. 2 : *Septuaginta hebdomades abbrrviatx sunt ut... impleatur visio ;* XIV, 402, 2. Est consummatio legis et prophetarum, IV, 567, 2. Christi incarnatio ot passio variis prophetarum figuris adumbrata fuit et representáis, XIII, 451. 2.

II. Jksu Christi typi et figuræ. !• *Person*.* Christus omnes legis figuras implevit, XIV, 402, 2. Ejus et Adami antitheses, XI, 236, 1. 2, Est novus Adam, cur et quomodo, VII, 277, 2. In Seth ot Sem repra?sentatur, X, 531, I. Assimllalur Joseph patriarchio; I, 341, 2 et seqq. A Moyse passim prefigurato* fuit, XVI. 388, 1, 2 Ejus vicloria do diabolo et mundo comparatur victoriæ Gedeonis do Madianilis, IH, 163. I; XI, 229. 1. Ulriusque similitudines et parallela, XI, 229, 1, 2. Per Samsonem adumbratus fuit, III, 199. 2; XIV, 608, 1 *(Vide* Samson). Varii judices liberatores populi

Iochici ojos typns fuero, IM. 125» 1; XIV, 199, L Christi typus fuit Othoniol, III, 126, I. Item Jephte, 188, 1. Item filia Jephte, 186, 2. Significatur per Eliam (Fide Elias); per Eliseum, IV,12, 1,2; per fsaiam, 78, 2; per Josiam, 85. 1 *(Vide* Elíseos, Isaías, etc.); per Tobiani patroni illuminantem, IV, 294, I. Ejus typus David *fide* David). Fuit in Salomone represéntalos, V, 1,2. Christi figura Salomon et ejus nomina, *Psalm.* II, 465, *inlilul (Vide* Salomon). Christi typus Jesbaam, III, 528, 2. Christum *Jesum* veteres prophotæ sæpe ad litteram repræsentant, XIII, 224, 1. Ei in quibus Daniel fuerit similis.6,1. Ejuspatientiselresurgentis figura est Jopas, XIV, 25, 1, 2; 33, 1; 39,1; 40,1; 43,1; 46,1, 2. item exeo quod columba est, 28,1. Quomodo domum et patriam suam cœlestem dimittens venerit in terram, 29, 2. Secutus est Patrem vocantem ad praedicandum et moriendum, 31, 2. Somnum ejus in navi orta tempestate, somnus Jonæ repræscnlat, 33, 1. Ejus resurrectionis optimus tostis esso poterat Joños, 46, 1, 2. Ejus typus est Ehacim propositas templi, XI, 343. 1, 2. Jesus filius Sirach fuit Christi typus, IX, 20. 2. Tres Jesus fuerunt Jesu Christi typi ; Josué, id est *Jescva,* seu Jesus repræ-Fpntavit Christi ducatum el regimen ; Jésus filius Josedeoh pontificis, sacerdotium et pontificatum Christi representavit; Jesus filius Sirach illum figuravit quatenus ipse fuit doctor et propheta mundi, *ibid.* Illum représentât el nomino el officio Jesus filius Josedech pontifex, XIV. 180, 1, 2; 388, i. Christus humana carne vestitus cur repnrsentelur per Jesum pontificem sordidis vestibus indutum, 385, 1. Instituens Eucharistiam, per Atsuerum magnum illud convivium instituentem represéntalos fuit, IV, 363, 2; 364, I. Designatur per virum inter myrteta stantem. XIV, 362, 2. An dici possit allegorico Jôzrahel, XIII, 289, 2. Extremam maledictionis sententiam proferens, prefigurarne per hominem qui hircum emissarium in eremum ducebat, II. 107, 2. Item peracta sententia, per pontificem in tabernaculum revertentem, 108, 1.

2* *Ree veteria Testamenti.* Jesu Christi typus luit arbor vitæ in medio paradisi collocata, I, 87, 2; XIV, 243, 2; 239, 1. Est agnus Dei occisus ab origine mundi, quare dicatur agnus occisus, et quomodo in priscis sacrificiis præsignalus, XII, <00, I, 2; XIV, 117, 1 , XVII, 123, i ; XIX, 448, 1, 2; XXI. 124. 1; 256, 2. Per agnum paschalem quomodo prefigúralos, I, 525, 2; XIV, 458, 1 (Vide Agnus). Ejus typus ovis et quomodo, XI, 203, 2. Ejus etiam figura apis, IX, 335, 1 ; XI. 293, 2. Per manna figuratur, XIV, 113, 1 (Vide Euchar istia, Manna). Est vero arca Novi Testamenti, IV, 505, I. Se»pens æneus typus fuit Christi, Vili, 591, 1. Christus adumbratur per duodecim gemmas rationalis, el cur, 1, 684. 2. Christus fuit lapis de monte, id est de beata Virgine. XIII, 32, 2. Est abscissus sine manibus, id est sino opera virili, *ibid. In domo pulvens* id est in utero Virginis, pulvere nostro sc involvit, XIV, 72, 1. Est germen cl quidem Patris, in terram per incarnationem transplantatum. XII, 133, 1 ; XIV, 388, 2. Qua homo, fuit germen cœli et lerra?, XI, 551, 2 Vocatur germen germinatum, XII, 744. 1. Quomodo vocetur planta, *ibid.* Ipso dici potest germen quadruplieiter, 744, 2. Est germen Judies XI, 146, 1, Est ramusculus tenor, ot quomodo excreverit, 255, I, 2. Est flòs, *ibid.* Dicitur Nozaræus el quasi floridus, cur, *ibid.* Dici quoque potesi virga, *ibid.,* 1. Ipse lapis cælatus csl in incarnationeel passione, XIV, 392, 2. Quomodo vocetur lapis stanneus allegorico, 406, 1 el seq. Designatur in littera tau, XII, 567, 2. Quomodo est allegorico petra, I, 587. 2. Per columnam nubis significatur II, 232. 1. Candelabrum tabernaculi Christum denotet, XIX, 432, 1,2 ; XXI, 28, 1 ; 102, 1. Hem candelabrum quod vidit Zacharias, XIV, 395, 2; 399, 1 ; XXI, 24, 1 ; 28, 1 ; 98, 1. Candelabrum est, XIX, 432, 2 (Vide Canqblabrçm). Symbolice cur vocetur arcus Judæ. XIV, 463, 1, 2. Quomodo et quare sil annulus Dei Patris, quem o Zorobabelis stirpe carnem assumentem, velut suo digito inseruit, 349, 2 et seq. Esi sigillum in manu Patris passivum et activum. 351, 1. Idquoquadrupliciler. qua homo, *ibid.* Est sigillum regni divini quintapliciler, *ibid.* Quomodo in quatuor animalibus Ezechielis adumbretur, XII, 506, I, 2. Ejus facies quatuor, *ibid.* Manus qualernæ et eæ sub alis quid in co repræsenlent. *ibid.* Ejus resurrectio representata in templi Salomonis instauratione, 779, 2.

Christus significatur per passerem offerri solitum in sacrificio leprosi. II, 92, 1, 2 et seq. Ejus corpus per tabernaculum Moysis significatur. I, 657. 1. Ejus caro significatur per velum tabernaculi, I, 661, 2. Per propilialorium, cl quibus do causis, 640, 2. Ejus corpus in cruce tostum significatur per vaccam rufam crematam. II, 293, L Ejus sanguis per aquam cineralem vacoe nifæ adumbratur, 294, 1. Ejus caro dilacerata fuit velut lepra, idque octo de causis, 89, 2 et seq. In cruce pendens significatur per uvam in vecte pendentem a duobus bajulis portatam, 259, 2. Ejus caro in cruce frixa significabatur per sacrificium *minchai* 17, 1. Christus significabalur per omnia animalia quæ ia lege Moysis sacrificabantur, 5, 2. Ei accommodantur ritus holocausti, *ibid,* el seq. Ejus juvenius per sacrificium vituli significatur, 8, 1. Christi passio per funiculum coccineum adumbrata, 111, 15,2. Elevatio clypei Josué fuit Christi crucifixi signum, 51, 2. Clavorum Çhristi typus, clavus ferreus quo percussus Sisara, 136, 2. Christi lypus petra Gedeonis, 151, 1. Item vellus ejusdem, 154. 2; 155, 1. Ejus crux designatur per Gelh. 456, 1. Ejus crux significata per Eliam puero resuscitando incubantem eiquo seipsum coarctando admelientem, 646, 2. Crux Christi perjuniperum significata,

455, Î. Ejuspastfo ct resurroclin per labrum mark mei significat©, 590, 1. In resurrectione sua per oblationem spicarum el primitias frugum significatur, H, <49, 2. Ipsius fuit figura piscis qui ad Tobiam de flumine ascendit, IV, 29$, i; 303, 2, Passionis Christi dies fuero dies *phurim,* 388, 1 *(Vide* ad suurn quemque locum, varios viros illustres , variasque res quæ in Veteri Testamento ut Christi figura accipiuntur).

III. Apparitiones Christi sub Veteri Testamento. In apparitionibus Veteris Testamenti repræscutatur Filius Dei, XX, 607, 1. Quandocumquo in Veteri Testamento dicitur apparuisse Deus, apparuit secunda persona, scilicet Filius, MV, 588, 1. Apparuit in omnibus Veteris Testamenti visionibus, XI. 08, 4. In apparitionibus Veteris Testamenti angelus apparens ejus personam gerebat, XII, 445, 2i 446, 1. Filii Dei similis in fornace apparens quis esset, XIII, 50, 4, 2.

IV. Jesus Christus a patridus expectatus. Jesus Christus summis volis a patribus sanctis fuit diu desideratus, XIV, 589, I, 2. Cur el quomodo sit desideratus cunctis Gentibus, XIV, 335, 2; 336, 4,2. Cur vocetur electa Gentium, 335, 2. Vocatur desiderium collium aeternorum, 1, 411, ! ; XIV, 335,1. Est summo desiderabilis, XIV, 336, I, 2. Omnia Gentium desideria pleno explevit, *ibid.* Miro desideravit salvaro omnes gentes, ac præsorlim electos ex Gentibus, *ibid.* In cado est desiderium beatorum cl angelorum, *ibid.* Est omno quod desiderari ab hoinino potest, 337, <. 337, 1. Christum d^lderantium varia exempla, I. MI, 1.

CAPUT TEHTIUM.

JESU CHRISTI INCARNATIO,

I. Incarnationis existentia, convenientia, et necessitas.—1® Christum in Messiam venisse pluribus ostenditur, XIII 118,2. Advenisse Messiam a Deo promissum atque a Judæis expeclalum jamdiu claps© epoch© a prophetarum oraculis determinat© luculentissimo ostendunt, I, 398, let seqq.; XIIf, 118, 2 et seqq.; XIV, 336, 1 et seq., 587, i, 2 cl seqq. Officia nc munia a promisso Messia juxta prophetas obeunda, eumdem advenisse ostendunt, *vide* articulos sequentes, ubi veterem cultum et sacerdotium Josum abrogasse probalur; nccnon omnes homines ad veri Dei cognitionem per Christum adducendas el revera adductas fuisse, ubique sacra Uttere enuntiant.

2° An Christus pnvdestinatus fuerit a Deo ante provisionem peccati originalis, affirmative probabilius respondetur, V, 22$, 1, 2: *Dominus possedit me in initio viarum suarum, antequam quidfuam (aceret a principia,* Christi incarnatio fuit finis, decor, forma et complementum creationis angelorum cl hominum, ac totius univorsi, *ibid,,* 2. Cei tum est respectu grati© el slalus supernaluralis, Christum fuisse prwroai lapsu Adæ el mundi creatione, íMd. Decretum creationi* mondi et permissionis lapsus Adae est quidem prius decreto incarnationis Verbi in genera causae materiatis, eo tamen est posterius in genere causa finali> el quasi formalis, *ibid.* Christus est principium omnium Dei operum, el primus omnium pradeslinatorvm, XIX, 45$, 2 Deus ab ætrrno creavit etpo'sedil eum, id est creare el possidere decrevit. íbú/., t. Incarnationem quomodo Deus prédestinant, XX. 267, 4. Christus predestínalos est ante mundi constitutionem, non autem ante provisionem peccati Ad©, vel anto provisionem et pradeslinationern constitutionis sive creationis mundi, fW.: Zte*dempti eslis..,, pretioso sanguine quasi Agni immaculati Christi, et incontaminati : precogniti quidem ante mundi constitutionem.* Si Adam non peccasset, non fuisset incarnandus, XX, 570, I: *In hoc apparuit Filius Dei, ut dissolvat opera dioboli.* Si vel unus homo pcriissel, pro co redimendo mortem Christus oppeteret, XV, 405, < : *Sic non est voluntas ante Patrem vestrum, qui in calis esi, ut pereat unus de pusillis istis.* Quomodo Christus praedestinatus est Filius Dei, XVIII, 40, I, 2: *Qui przdestinatus est Filius Dei ir virtute.* Christi non tantum natura, sed cl perbona predestinata dici potest, $1, 1. Ejus pnrdestìnflio Cbt medium, finis et exemplar noslræ prædeslînationis, *ibid.* Jesus Christus creari predestínalos est ut crearetur in tempore secundum humanitatem, et ab ©terno genitus est secundum divinitatem, IX. 56, 2.

II. Incarnationis cause et excellente. — Incarnatus quare Christus, XX, 507, 2 et seq., 509, *1* ; 511, I. Congruo, ul Deus, assumpsit nalurain humanam ut esset mediator Dei ct hominum, XIV, 243, 2. Non polest dici mediator ut Deus, sed ut Deus homo factus. XVIII, 545. I. Ob 1res causas fuit incarnatus: *primo,* ad faciendam misericordiam ; *secundo,* ul memoraretur et recordaretur sui pacti; *tertio,* ul faceret et impleret suum jusjurandum quo juravit Abrahæ in semine ejus so benedicturum omnes gentes, XVI, $7, 1. Quod fieri voluit homo, varia dantur causai : *primo,* ul nos in carne patiens el morions, a peccatis el gehenna redimeret: *secundo,* quia nobis consanguineus et frater, imo caro et sanguis noster Geri voluit ; *tertio,* ut hoc eílicacissimo amoris sui stimulo corda hominum algida pungeret, cosque ad se redamandum cogeret ; *quarto,* depressit se in terram et carnem, ut nos eveheret m cœlum, 59. i, 2. Incarnatio omne meritum antecedit, 20, I. Cur in mundum missus sil. ul quasi antistes mundi, Deo debitam gralitudincm ot cultum pro omnibus persolveret, et homines ad idem faciendum impelleret. XIV, 335, I. A Patre missus in carnem ul Ecclesiam veterem labantem restauraret, el in novam transformaret, IV, 230, 1. Missus fuit in salutem omnium gentium et totius mundi, XII, 621, I, 2. Missus est m mundum,

ot precatores salvos facerot, XVI, 250, 2 : *Venit enim Filius hominis quæ.rere et salvum facere quod perierat.* Suo adventu regnum diaboli evertit, cl veros Israelitas, id est fideles, eruit e captivitate, XIV, 224, 2. Suo adventu destruxit omne robur dæmonii et peccali, XIV. 307, 2. *Abstulit Dominus judicium tuum, avertit inimicos tuos: i rex Israel Dominus in medio tui, non timebis malum ultra.* Tribus de causis in mundum venit: *primo,* ut sua morte nos redimeret; *secundo,* ut sua prædicalione doceret; *tertio,* ut sua vita, sancta) vitæ daret exemplum perfectissimum, XX, 303, I. Cur ex Adam nasci voluerit, XV, 231, 2. Ipso se depressit, ut nos eveheret in cœlum, XVI, 59.1, 2. Factus est homo ut mori posset, XIX, 374, 2 : *Quia ergo pueri communicaverunt carni el sanguini, et ipse similiter participavit eisdem, ùt per mortem destrueret eum qui habebat mortis imperium.* Factus est homo utdarolin se exer-¿liuin omnium virtutum, XI, 234,1,2. Homo fieri voluit ul hominibus viam demonstraret per labores cl dolores, IX, 615, 1, 2: *Gloria magna est sequi Dominum, longitudo enim dierum assumetur ab eo.* In terras venit ut nobis esset redemptor, doctor. et vitæ exemplar, XV, 7, 2.

Incarnationis mysterium est omnium operum Dei maximo stupendum, el optime per modum stuporis consideratur, XIV, 241, 2: *Domine, audivi auditionem tuam et timui, Domine, opus tuum, in medio amorum vivifica illud,* 388, 1 ; XV, 60, 2; 68, 1. Majus stupendum opus est quam mundi creatio, XII, 228, 2 : *Creavit Dominus novum super terram: femina circumdabit virum;* XV, 73, I, 2. Ejus latitudo, longitudo, profundum el sublimitas, XVIII, 617, 1. Ejus mysterium quantum sit, XII, 446, 2 : *Post hæc in terris visus est, et cum hominibus conversatus est.* Quænam mira in illa facta sunt. 228, 1, 2. Ejus miracula septem, *ibid.,* 2. In incarnatione plurima sunt miracula, X, 232, 1 : *Innova signa ct immuta mirabilia. Glorifica manum cl brachium dextrum.* In ea elucent Dei sapientia, potentia, clementia, 233,2. Incarnatio fuit maximum omnium Dei operum, et opus summæ potenti®, bonilalis, sapienti®, XVI, 33, i ; 38, t : *Fecit mihi magna qui potens est ;* 58, 2. Christus incarnatus est omnium admirandorum et compendium el omnium caput, X, 418. 1; XIX, 368, i : *Consummatio autem sermonum ipse est in omnibus.* Est princeps operum Dei, V, 224, 1. Est principium creatura), XVIII. 580, 2. Est principium, exemplar et finis omnium Dei operum, 101. 2. Fuit recapitulatio omnium Dei operum, et invisibilium, XVHI, 591, 2: *Instaurare omnia in Christo, qux in culis, et quæ in lerra sunt in ipso.* Dt homo, est omnium creaturarum finis, 276, I. Incarnatio proprium opus bonilalis Dei, VIII, 274, 2 : *Sentile de Domino in bonitate.* Est magnum pietatis sacramentum, XIX, 219, 2 : *El manifeste magnum esl pietatis sacramentum quod manifestatum est in carne.* Incarnatio fuit visitatio, *Psalm.* I, 45, 1 : *Quid est homo, quod memor es ejus ? aut Filius hominis, quoniam visitas eum.*

HI. Quid sit Incarnatio, et quid Verbum assumpsliit per incarnationem. — 1° *Dei divina Christi natura.* Christus est verbum cœleslo et fons vitæ, IX, 58, 1, 2: *Fons sapicnliæ, Verbum Dei in excelsis* ; X, 236, 2 : *Reple Sion inenarrabilibus verbis tuis, et gloria lua populum tuum.* Junior Joanno. eo tamen major est, XV, 285, 2. Erat ante omne tempus, XX, 504, 1,2 ; *Quod fuit ab initio, quod audivimus, quod vidimus oculis nostris, et manus noslrx contrectaverunt de Verbo vitæ.... annuntiamus vobis.* Ejus aeternitas et invariabililas, XIX, 517, 2 : *Jesus Christus herí et hodie, ipse et in sæcula.* Est naturalis Filius Dei, XVI. 413, 2 : *El nos credidimus et cognovimus quia tu es Christus Filius Dei.* Est dilectus Dei Patris Filius, XV, 389, 2 : *El ecce vox de nube, dicens : Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui: ipsum audite.* Est vere Deus, XI, 235, 1 et seq. : *Parvulus enim naius esl nobis, et filius datus est nobis.....et vocabitur nomen cjui Admirabilis. Consiliarius, Deus, Fortis, Paler futuri sxculi, Princeps pacis ;* 496, 2 : *Ecce Dominus Deus in fortitudine veniet, el brachium ejus dominabitur,* XV, 25, 2. Ejus divinitas probatur, XI, 752, 1 2 : *In quo* (Christo) *qui benedicius est super terram, benedicetur in Deo amen: el qui jural in terra, jurabit in Deo amen;* XII, 183, 1; XIV, 117, 1 : *Egressus ejus ab inilio, a diebus æternitatis;* 377, 1 : *Hæc dicit Dominus exercituum : Post gloriam misit me ad gentes, quæ spoliarunt vos;* 587, 1 : *Et statim veniet ad templum suum Dominator, quem vos quærilis. et angelus testamenti, quem vos vultis;* XVI, il, I: *Mullos filiorum Israel convertet ad Dominum Deum ipsorum;* 343, 1 : *Nemo ascendit in calum, nisi qui descendit de calo, Filius hominis qui esl in calo;* 379, 1 : *Sicut enim Paler suscitat mortuos, el vivificat, sic el Filius, quos vult, vivificai;* 384, 2 : *Ego autem habeo testimonium majus Joanne. Opera enim, quæ dedit Paler ut perficiam ea, ipsa opera quæ ego facio, testimonium perhibent de me, quia Paler misit me;* 420, 2: *Respondit Jesus el dixit : Mea doctrina non esl mea, sed ejus qui misit me ; 479,* 2 : *Ego el Pater unum sumus;* 491, 1 : /li7 t7/t (Martha) : *Utique, Domine, ego credidi, quia tu es Christus Filius Dei vivi, qui in hunc mundum venisti ;* 495, I : *Ego aulem sciebam quia semper me audis, sed propler populum qui circumstat, dixi, ul credant quia lu me misisti;* 511. 1, 2: 516, \,i:Hxc *dixit Isaias quando vidit gloriam ejus, et loculus est de eo ;* 534. 1 : *Si Deus clarificólas esl in eo* (Filio), el *Deus clarificabit eum in semelipso : el continuo clarificabit eum ;* 543, 2 ; 544, 1 : *Philippe, qui videt me, videt el Patrem;* 593, 1, 2 : *Hx' esl*

autan vita *xterna, ut cognoscant te, solum Deum verum, et quem misisti Jesum Christum;* XVHI, 99, 2 : *Non derelinques animam meam in inferno, nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem;* 282, 1: 371, 4 ; XX, 408, 1 : *Simon Petrus..... iis qui coxqualem nobiscum sortiti sunt fidem in justitia Dei ct Christi Jesu Domini nostri.* Ejus divinitas asseritur, XXL 36, 2 : *Posuit dexteram suam super me, dicens : Noli timere, ego sum primus el novissimus;* 59, ! : *Et scient omnes Ecclesia, quia ego sum scrutans renes et corda ;* 80,1 : *Hxc dicit Arnen, testis fidelis et verus qui est principium creatura Dei:* 356, 2: *In his secunda mors non habet potestatem; sed erunt sacerdotes Dei et Christi.* Ejus divinitas probatur ex miraculis a so factis, quæ demonstrant cum esse Deum et Messiam, XVI, 289, 2; 379, i : *Pater enim diligit Filium, et omnia demonstrat ei qux ipse facit : et majora his demonstrabit d opera, ut vos miremini (vide* infra varia miracula quæ operatus est Christus). Ejus divinitas probatur ex peccatorum remissione, et humanarum rerum cognitione, XV, 239, 1. 2 : *Et videns Jesus fidem illorum, dixit paralytico : Confide, fili, remittuntur libi peccata tua. Et ecce quidam de scribis dixerunt intra se : Hic blasphemat. El cum vidisset Jesus cogitationes eorum, dixit : Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris ?* Filius Dei vivi est ex confessione S. Petri, XV, 365, 1 : *Dicit illis Jésus : Vos autem quem me esse dicitis ? Despondens Simon Petrus, dixit: Tu es Christus Filius Dei vivi.* Ipse est in Patre, et Paler in ipso est, XVI, 549, I : *In illo die vos cognoscetis quia ego sum in Patre meo, et vos in me, et ego in vobis.* Quinque do causis vocatur Deus, I, 486, 2. Qua Deus, Christus est celsitudo divina, XL 131, 2. Portal omnia verbo virtutis suæ, XIV, 335, 1 ; XIX, 353, 2 : (hri *cum sil splendor glorix, ct figura substantia ejus, portansque omnia verbo virtutis sux, purgationem peccatorum faciens, sedet ad dexteram majestatis in excelsis.* Quomodo maneat in æternum, XVI, 513, 2 ct seqq. : *Nos audivimus ex lege quia Christus manet in xlcrnum.* Quomodo corporaliter in eo inhabitavit divinitas, XIX, 86, 2 : *Quia in ipso* (Christo) *inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter.*

2* *De natura Christi humana. Verbum divinum naturam humanam nobis consubstantialem assumpsit integram atque perfectam, el omnia natura humana assumpsit prxter culpam et vitia natura,* XIX, 376, 2 : *Nusquam angelos apprehendit, sed semen Abrahx apprehendit, unde debuit per omnia fratribus similari ;* 390, 2 ; 391,1. Quomodo in similitudinem hominum factus, 25, 2. *Semetipsum exinanivit, formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo.* Quod ejus schema et habitus fuit, 26, 1. Quomodo apprehenderit semen Abrahæ, 376, 1. Quomodo se nobis fratrem ostenderit, V, 543, 2. In incarnatione, Verbum divinum naturam hiK manam, et consequenter homines et Ecclesiam sibi univit, XVIII, 667, 1. Incarnationis series et effectus quoad Christum. XVI, 306, 1, 2 et seqq.

Unde primo, *Christi caro est vera, solida el expressa. non autem ficta neque umbratilis, neque apparens aut phanlashca,* XVI, 280. 2 : *Videte manus meas ft pedes, quia ego ipse sum; palpate el videte, quia spiritus carnem et ossa non habet, sicut me videtis habere ;* XIX, 374, 1 : *Quia ergo pueri communicaverunt cami et sanguini, el ipse similiter participavit eisdem.* Cur venit per aquam et sanguinem, XX, 609, 1 : *Hic est qui venit per aquam et sanguinem, Jesus Christus : non in aqua solum, sed* in *aqua el sanguine.* Verbum, cur dicatur factum caro, non anima aut animatus homo, XIII. 507, 1, 2. Incarnatio fuit veslilio, sed substantialis, XIX. 26, i. Christi humanitas vestis et domus dicitur, *Psalm.* I, 296, 2. Tria Christum infirmitate naturæ nosiræ circumdatum esse probant, XIX, 394, i.

Secundo. *Corpus Christi non e calo delapsum esl, neque ex caletti substantia consistens, sed esl humanum, atque ex Virgine matre susceptum,* XVI, 20, 1, 2 : *Et ait angelus ei:... Ecceconcipies in ulero, el paries /ilium ; XV, 69,* 1,2 : *El non cognoscebat eam , donec peperii filium suum primogenitum;* XVI, 343, 1; XVIII, 39, 2 : Qui *factus est ei ex semine David secundum carnem;* XVHI, 550, 2: *At ubi venit plenitudo (emporis, misit Deus Filium suum facium ex muliere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erani redimeret.* Non intulit humanum corpus o cœlo in Virginem, sed in ea formatum sine viri semine, virtute Spiritus sancti lactum accepit, 39, 2 ; 550, 2. Corpus ejus localiter non implet cœlum et terram, 374, 2. Corpus Christi non esl ubique, XI, 498, 1 ; XVI, 343, 1 ; XVHI, 374, 2 , 629, 2 : *Qui descendit, ipse est qui ascendit super omnes calos, ul impleret omnia.* Corpus Christi potent esse in duobus locis, XVHI, 400, 2: *Novissime aulem omnium, lanquam abortivo, visus esl el mihi.* Corpus suum vocat Christus templum, cur, XVI, 334, 1, 2 : *Despondit Jesus, el dixit eis: Solvite templum hoc, el in Iribus diebus excitabo illud.* In ejus humanitate, quasi in templo, inhabitat divinitas, imo plenitudo divinitatis, XI, 556, 1, 2: *Vere tu es Deus absconditus, Deus Israel Salvator. Tantum in te est Deus, et non est absque te Deus.* Est dominus corporis sui sicut templi materialis, XVI, 334, 2. Corpus Christi primo conceptionis instanti fuit perfectum, animatum anima rationali, XV, 67, 1. Christus communi legi mortis subjectus fuit, XIX, 449, 2 : *Quemadmodum statutum esl hominibus semel mori.. ; sic el Christus obla* tus est ad multorum exhaurienda peccata.*

Tertio. *Verbum divinum animam eamque rationis participem assumpsit,* XVI, 476, 1 : ?ro-

prerea me diligit Pun,, quia ego pono animtn neam, ut iterum sumam eam ; XVI. 510, I : *Nunc anima mea turbala est;* XV, 669, 1 : Tunc *jit illis: Tristis est anima mea usque ad mortem;* XVII, 98, 2.* *Quoniam non derelinques animam meam in inferno.*

Quarto. *Christus humanis affectibus, doloribus r* corruptioni obnoxius fuit ex naluræ suæ conbilione. XI, 626,* 2; 627, 1, 2 : *Vidimus eum ct non erat aspectus, d desideravimus eum; despectum et novissimum virorum, virum dolorum ct scientem infirmitatem ;* XIX, 377, I : *Undo debuit per omnia fratribus similari, ut misericors fieret, et fidelis pontifex ad Deum, ut repropitiaret delicia populi. In eo enim, in quo passus est ipso el ten* talus, potens est el eis, qui lentantur, auxiliari;* 390, 2 : *Non enim habemus pontificem, qui non possit condolere infirmitatibus nostris, lentatum autem per omnia pro similitudine absque peccalo.* Christus nullo fuit morbo obnoxius, XI, 202, 2. Cur nullos tota vita habuerit morbos, XI, 628, 2 ; *Vere languores nostros ipse tulit, et dotons nos* Iros ipse portavit.* Ejus dolores fuere in anima sensitiva et rationali, XX, 345, 1 : *Christo igitur casso in came, et vos eadem cogitatione armamini.*

Quinto. *Christus Dominus de Spiritu sancto conceptus est, atque cx Maria Virgine salva ipsius integritate natus;* XI, 193,1,2 el seqq.: *Propter hoc dabit vobis ipse Dominus signum : Ecce Virgo concipiet et pariet filium, et vocabitur nomen ejus Emmanuel;* XV, 67, 2; 68,1,2: *Hoc autem totum facium est ut adimpleretur quod dictum esi a Domino per prophetam dicentem. Ucce Virgo,* etc. Incarnatio Christi opus fuit Spiritus sancti, quia factum est sino opera viri, IX, 63, 2 : *Ipse* (Deus) *creavit illam* (sapientiam) *in Spiritu sancto;* XII, 228 : *Creavit Domitius novum super terram : femina circumdabit virum.* Christus fuit lapis abscissus do monte, id est do beata Virgine, et est abscissus sino manibus, id est sine opera virili, XIII. 32, 2. Eam tota Trinitas operata est, cur tamen proprie Spiritui sancto tribuatur, XVI, 22, 1 : *Et respondens angelus dixit ei: Spiritus sanctus superveniet in tc. el virtus Altissimi obumbrabit tibi, ideoque el quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei.* Christi nativitas ex Virgine, *Psalm.* II, 256, 1. Solnm natus est ex catre, non genitus fuit a patre, XV, 69, 1 : *Jatab autem genuit Joseph virum Marix de qua natus est Jesus, qui vocatur Christus.* Omnia sua qua homo debet matri, (X, 627. 2 : *Qui creavit me, requievit in tabernaculo meo.* Cur ex Virgíno nasci voluerit, IX, 275, 2; XI, 195, 1, 2. Fait unicus Patri cedesti ct matri terrestri. V, 107, I.Ipso solus matris uterum aperuit, XI, 553» 1 : *Dorato cali, desuper, et nubes pluant justum ; aperiatur terra, et germinet salvatorem.* Humanitas Christi ex Virgine rori comparatur, VI, 17, 2. Cur ex Virgine desponsata natus sit, XV, 63, 2.

Juinlo. *Christi ut hominis considerati variant tributa.* Christus qua homo fundatus est, V, 229,1. Ob 1res rationes filiorum Dei primogeniluscst, XVIII, 447, 2 : *Quos prxscivit et prxdcstinavit conformes fieri imaginis Filii sui, ut sit ipse primogenitus in mullis fratribus.* Cur Filius hominis dicatur, XV, 231, 1 et seqq. Plus est esso filius hominis quam homo, 231, 2. Verus homo, verus Filius Joseph fuit Christus, XV, 57, 1 et seqq. Christus ut homo agnoscit Deum ut Deum et creatorem suum, XXI, 25,1 : *Pax... a Jesu Christo qui est testis fidelis, primogenitus mortuorum, et princeps regum terrx, qui dftcxil nos, ct lavit nos a peccatis* nos* *tris in sanguine suo. Et fecit nos regnum ct sacerdotes Deo ct Patri suo.* Quomodo dicatur Dei, XVIII, 275, 2 : Vos *autem Chrisli, Christus autem Dei.* Christus Jesus vocatur servus Def. XIV, 3,1. Cur dicitur puer et servus, *Psalm.* I, 447, 1,2 : *El ne averias faciem tuamU puero luo.* Ut homo, est et servus ct filius Dei, XIX, 25,1: *Qui cum in forma Dei esset... semetipsum esinanivi!, formam servi accipiens.* Non tamen vere servus, *ibid.* Nonnisi honoris causa dicitur servus Dei, 3,1. Dicitur servus Patris ratione humanitatis assumptæ, Vili, 488, 2: *Quoniam servus tuus sum ego, et filius anciltx tux;* XI, 519, 1 : *Ecco servus meus, suscipiam cum; electus meus, complacuit sibi in illo anima mea ;* 534, 2 : *Vos testes mei, dicit Dominus, et servus mttts quem elegi.* Quomodo sit vir cohærensDco Patri, XIV, 522,1 : *Framea, suscitare super pastorem meum, el super virum cohxrenlem mihi.* Ejus humanitas Patri et Spiritui sancto affinis est, *ibid.* Christus quomodo sit facies Patris et cur, 584, 1 : *Ecco ego mitto Angelum meum, et præparabit viam ante faciem mcam>* Subjectus erat Patri, non qua Deus, sed qua homo, XV1H, 4C4, 2. In quo videalur Patri minor eiquo ministraro, IX, 626, 1 : *Tunc prxeepit, ct dixit mihi Creator omnium.* Præcepta ejus oxequitur, *ibid.* Christus fuit per omnia novus homo, XIX, 640, 2: *Induite novum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia el sanctitate veritatis.* Est homo cœlestis duoduplicilcr, 411, 2 ct seq.: *Primus homo de Ierra, terrenus; secundat homo de calo, calestis.* Ut homo omnem difieren< tiam temporis complectitur, XIX, 517, 2 : *Jestn Christus heri el hodie, ipse et in sxcula.* Christus est signum ævi, qua Deus et homo, X, 379, t Christus non est supra Spiritum sanctum; est super omnia quæ extra Deum sunt, XVIII, 580, 2: *Qui* (Christus) *est super omnia benedictus in sxcula.* Ut homo defert Deo et Spiritui sancto honorem ; ut Deus, recipit honorem, 245,1 : *Soli sapienti Deo per Jesum Christum, cui honos et gloria in sxcula sxculorum.* Christus ut homo quantopere angelos præcellat, XIX, 358, 2 ; 359, 1 : *El cum iterum introducit primogenilumin orbem terrx, dicit: El adorent cum omnes angeli ejus.* Quomodo ut homo major factus sit angulis, ¿55, 2 : *Tanto melior*

angelíseffeclus, quanto differentius ptrillienonun hæwditavit. Quomodo cl quando sil iis minor, XIX. 368, 2 Cl seq.: *Minuisti eum paulo minus ab angelis.* Angeli ei sæpc ministrarunt, XIV, 332. 2. Christus fuit major prophetis, XV, 239, 2. Fuit propheto singularis, XIX, 368, L In quo ct cur fuerit major prophetis, XV, 239)2 ; 251, 2 el seq.: *Et mirat» sunl lurbx, dicentes : Nunquam apparuit sic in [si aci.* Fuit maximus prophetarum, 463, 2: *Populi autem dicebant: Ilie es* Jesús *propheta a Nazareth Galilææ.* Quomodo in Abrahæ lumbis latens non dederit decimas Melchisedecho, XIX. 415, 2. Vero tamen in ejus lumbis non fuit, 4(5, 4.

3° *De ordine et modo in assumptione natur» human» per incarnationem a Verba servato.* Incarnatio Christi simul, non sensim est a Spiritu i sancio peracta, XVI, 261, 2. Humana natura in Christo fuit elevata, ut in Verbo exisleret, X, 233, 2. Qualiter \ orbum in Christo cum humana natura substiterit, *ibid.* Complexio mutua intimaque est naturae divinae et humanae in Verbo pfcr unionem, XIV, 392, 2. Incarnatio filii Dei similis est arboris insitioni, XX, 80, 4 : *In mansuetudine suscipite insitum verbum quod potest salvare animas vestras.* Humanitas in Christo quasi ramus inserta est divinitati quasi trunco, *ibid.* ct2. Humanitas fuit a divinitate \dût sigillata, XVI, 393,1 : *Operamini non cibum qui perit, sed qui permani in vitam xternam, quem Filius hominis dabit tobis, hunc enim Pater signavit Deus.* Humanitas ejus divinitatem tegebat, XV, 380, 2; 383, 2; XV!, 302, 2 . *Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine.* Ejus humanitas est umbra deitatis, XII, 419,1 : *Spiritus oris nostri Christus Dominus captus est in peccatis nostris; cui diximus: In umbra tua vivemus inter gentes.* Ejus corpus (est nubes levis, XI, 316,1 : *Eccc Dominus ascendet super nubem levem, ct ingredietur Ægypium.* Humanitas fuit ci velut columna nubis, IX, 623,1 : *Ego in ollissimis habitavi, et thronus meus tn columna nubis.* Item bealæ Virginis uterus, *ibid.* Est Deus absconditus In humanitate et vita obocura, XI, 557, 1, 2. Humanitas est symbolico domus Verbi divini, VI, 247, 4,2: *Sapientia xdifìcavil sài domum, excidit columnas septem.* Humanitas Ch Ali symbolico domus ot vestis dicllur, *Psalm.* 1, 296, Í 2 : *Myrrha, ct gutta, el casia a vestimentis tuis, d domibus eburneis.* Humanitas est paries Verbi incarnai, VII, 575, I ; *Enipseslat post parietem nostrum, respiciens por fenestras, prospiciens per cancellos.* Christi humanitas divinitatis scabellum fuit, XII, 369, 4 : *Non est recordatus scabelli pedum suorum in die furoris sui :* Psalta. II, 466, 4 : *Exaltate Dominum Deum nostrum et adorate scabellum pedum ejus, quoniam sanctum est.* Humanitas fuit a Christo assumpta velut corona, V, 349,1. Velut equus est cui divinitas ineopM^SL XJ <31, 1, 2. Humanitas Christi plumbo aMímihtor XII, 369; L Incarnatio Christi est velut ros, X, 411, 2.

4' *De utriusque Christi naturx hypostatica conjunctione.* Prirno. *Unica in Christo admittenda, caque divina persona,* XVJ, 31, 2 : £< *unde hoc mihi ut veniat mater Domini md ad me9* 306,1,2: *Et Verbum caro factum est. et habitavit in nobis;* XIX, 23, 9 : *Qui cum in forma Dei esset..... exinanivit semeptipsum formam servi accipiens;* XX, 345, 2 : *Christo igitur passo in carne, et vos eadem cogitatione armamini.* Humanitas in Verbo non habet subsistentiam humanam, XVI, 534. 2: *Si Deus clarifícalas est in eo, ct Deus clarificabit cum in semetipso; et continuo clarificabit eum.* In Christo est unica persona, tamen illa virtute duplex est, XIV, 583, 1.

Code beala Virgo vere et proprie deipara vocetur et sil *(Vide* Mar ia).

Secundo. *Dux sunt in Christo naturx, integra distinet», inconfusx atque impermixta,* XVI, 31, 2; 306, 1, 2; XX. 345, 2. Ejus natura humana ortum habuit in Bethleem, divina fuit ab ¿eternò, XVI, 423, 2 : *Hunc scimus unde sit, Christus autem cum venerit, nemo scit unde sit:* $28, I : *Nonne Scriptura dicit : Quia ex semine David, et de Bethleem castello, ubi erat David, venit Christus T*

Tertio. *Dux naturales operationes et voluntates indivis» et inconfusx in Christo sunt confitenti»,* XV, 571, 1, 2 : *Pater mi, si possibile est, transeat a me calix iste, verumlamen non sicut ego volo, sed sicut tu.* Voluntates suas halmil Christus, uti el mentem duplicem, divinam el hmnanam, XVI, 306, 1; 397, < : *Descendi de cedo, non ut faciam voluntatem meam, sed volunlalem ejus* fZtn *misit me;* XIX, 45$. 2, 455, 2: *In capile libri scriptum est de me : Ut faciam, Deus, voluntatem tuam.* Voluntas humana in Christo virtute fuit duplex, XV, 571, I. Voluntas Chrisli el Patris eadem est, XVI, 382, 2 : *Non qu.tro voluntatem, meam, sed voluntatem ejus qui misit me.* In volúntalo sua Christus passionem suam exhorruit, 567, 4 : Jttttfhpfô *Petro, el duobus filiis Zebcdxi, capit conslrislari el mocslus esse.* Et in qua volúntalo, 571, 1, 2.

Chrisli actiones erant duplices, aliæ puri hominis, aliae Dei hominis; in prioribus crai parentibus subditus, in posterioribus soli Patri cœlesti, XVI, 83, 2 et seq. : *El ait ad illos: Quid est quod me quxrebalisT nesciebatis quia in his, qux Patres mei sunl, oportet me esse ?* In eo fuere triplices actiones, divina?, humanæ et theandricæ, quæ ultima» partiin Dei, parlim hominis erani, et in his soli Deo Patri subditus eral, XI. 201, 2. Apud Joannein Chrislus nunc ut homo, nunc ut Deus loquitur, idquo solerter ex adjunctis distinguendum, XH, 289, 2.

5* *De communione idiomalum.* In Christo fuit idiomatum unio et communicatio ox hypostasis

unitate, XIT, 445, 2 : *Post hxc in terris visus est. et cum hominibus conversatus est.* Ei mixtim tribuit Scriptura divinitatis et humanitatis attributa, XVIII» 40, 2 : *Paulus..... segregatus in Evangelium Dei, quod ante promiserai per Prophetas suos in Scripturis sanctis, de Filio suo, qui factus est ei ex semine David secundum carnem, qui praedestinatus est Filius Dei in virtute.* In eo, propter communicationem idiomatum, dici potest Deus, natus, passus et mortuus, XVI, 343, I : *El nemo ascendit in coelum, nisi qui descendit de calo, Filius hominis, qui est in calo.* Sic dici potest in cœlo per divinitatem, *ibid.* Etiam qua homo dici debet Filius Dei propter gratiam unionis, XVIII, 148, 1 : *Qui etiam* (Deus) *proprio Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum,* **V, 224, 1.**

Hæc idiomatum in Christo communicatio admitti debet tantum in *concreto,* ita ut quæcumque de naturis mutuo prædicantur, aut do Christo contraria proferantur, ea ad suppositum seu personam referantur, non vero in *abstracto,* ita ut referantur ad naturas scorsilo sumptas; proinde Christi humanitati omnipotentia, ubiquilas, seu omnipræsenlia tribui nequit, XVI, 487, I : *El gaudeo propter vos, ul credatis quoniam non eram ibi, sed eamus ad eum;* XV, 717, 1 : *Jesum quarilis Nazarenum crucifixum; surrexil, non est hic, ecce locus ubi posuerunt eum;* XVIII, 120, 2 et seq. : *Quem* (Christum) *oportet quidem cœlum suscipere, usque in tempora restitutionis omnium.*

IV. De gratia sanctificante, seu justitia creata animæ Christi. — 1® *Quia conceptus esi de Spiritu sancto, non habuit peccatum originale,* XVI, 22, 2 : *Spiritus sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi, ideoque ct quod nascetur ex te Sanctum, vocabilurFilius Dei.* Ex vi conceptionis fuit sanctus, 65, i : *Antequam convenirent, inventa est* (Maria) *in utero habens dc Spiritu sancio. A* primo conceptionis instanti fuit Deo unctus et consecratus, XIV, 389, 1. Ab hora conceptionis instillata ei omnis gratiæ dulcedo, XI. 203, 2. Est semen sanctum, 184, 1,2: *Semen sanctum erit id quod steterit in ea.* Fuit immaculatus et incontaminatus, XX, 266, 2 : *Redempti estis.... pretioso sanguine quasi agni immaculati Christi, et incontaminali.* A divina Verbi unione omnino sanctificalus est, XVI, 481, 1 : *Quem Paler sancdficavit, el misit in mundum, vos dicitis : Quia blasphemas, quia dixi : Filius Det sum.* Quomodo a Patro sanctificalus, 480, 2. Invisibiliter fuit unctus a Spiritu sancto in incarnatione, visibiliter in baptismo, XI, 715,1 : *Spiritus Domini super me, eo quod unxerit Dominus me.* Christi duplex unctio, VII, 481, 1 : *Oleum effusum nomen tuum.* Ter unctus fuit, 448, 2. Quomodo super eum requiescere dicatur Spiritus Domini, XI, 236, 1, 2 : *El egredietur virga de radica Jesse, et flos de radice ejus ascendet, el requiescet super eum Spiritus Domini.* Omnia dona Spiritus sancti habuit, XIV, 391,1 : *Quia ecce lapis quem dedi coram Jcsu : super lapidem unum septem ocult sunt.* Fuit sanctus sanctitate perfecta et connaturali, XVI, 24, 2 ; 39, 1. üt homo, triplicem habuit sanctitatem, 598, 2. Ejus innocentia, XI, 635, 2. Habuit Spiritus gratiam sine mensura, XVI, 351, 2 : *Quem enim misit Deus, verba Dei loquitur; non enim ad mensuram dat Deus Spiritum.* Non tamen infinitam. *ibid.* Ejus proprium est habere omnes gratias Spiritus sancti, 309, 2 et seq.; 318, 2. Est Sanctus sanctorum, XIII, 117, 2: *Septuaginta hebdomades abbreviai# sunt.... ut consummetur prevaricano, el adducatur justitia sempiterna, et impleatur visio ct ungatur Sanctus sanctorum;* XV, 671, 2 : *Quid nobis et libi, Jcsu Nazarene, venisti perdere, nos. Scio qui sis, Sanctus Dei.* Fuit Sanctus sanctorum, et sapiens sapientium, IV, 230,1. Est justus justorum, XI, 666, 1,2: *Justus perit, et non est qui recogitet in corde suo;* XIII, 550, 2 : *Super tribus sceleribus Israel, et super quatuor non convertam cum, pro eo quod vendiderit pro argento justum.* Antonomastice dicitur justus, et Sanctus sanctorum, XI, 118, 2 : *El restituam judices tuos ul fueruntprius, et consiliarios tuos sicut antiquitus : post haec vocaberis civitas justi, urbs fidelis.* Vocatur justus ob tres causas, XII, 183, 1 : *Suscitabo David germen justum.* Est Dominus justus noster, 183, 2 ; 184, 1: *El hoc est nomen quod vocabunt cum, Dominus justus noster.* Est benedictus præ omnibus creaturis, XVI, 31, 1 : *Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus veniris lui.* Ubique et ab omnibus fuit benedictus, I, 410, 2.

2® *Christus fuit expers peccati et impeccabilis,* XVI, 451, 1 *: Quis ex vobis arguet me de peccato?* 2; XX, 304, 2 : *Qui* (Christus) *peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus.* Christi humanitas peccare non poterat, XX, 304, 2. Quomodo Christus non nosset peccatum, XVIII, 445, 1: *Eum qui non noverat peccatum, pro nobis peccatum fecit.* Etsi videretur habere peccati venenum, non habuit, 130, 2&: *Nam quod impossibili eral legi, in quo infirmabatur per carnem, Deus Filium suum millens in similitudinem carnis peccati, et de peccato damnavit peccatum in carne.*

3® *Christus fuit expers concupiscenti# rationem prxvenienlis,* XIX, 391, 1 : *Non enim habemus Pontificem, qui non possit condolere infirmitatibus nostris, lentatum autem per omnia pro similitudine absque peccato.* Quomodo in se assumeret passiones, XVI, 493, 1. In ipso fuere passiones, non tamen propassiones, *ibid.* Omnes motus a Christo libero assumpti, *ibid.* Fuerunt in eo passiones, sed domitæ, XV, 677, 1 : *El circumspiciens eos cum ira, contristatus super excitate cordis eorum.* An m eo fuerit ira, XX, 77, 2. Quo-

modo ira in oo so exaruerit, XV, 677, 2, Non fuit tristis, nequo turbulentus, sed passionum suarum dominus, XI, 622, i.

V. De scientia et sapientia animæ Coristi. !• *Scientia.* Primo. Qua Deus omnia videt, qua homo, omnia cognoscit per scientiam infusam et beatificam, XIV, 595, 1. Habuit ab initio suæ incarnationis usum rationis et voluntatis, XI, 204, 2. Ab initio incarnationis sum in eo fuit duplex scientia, beatifica scilicet et infusa, 204, 2. Christus fuit in vita viator simul et comprehensor, XV, 567, 1 ; XVII, 99, 2. Habuit præter divinam scientiam, triplicem aliam qua homo, XV, 224, 1. An ineo fuerit admiratio, *ibid. Audiens autem Jesus , miratus est.* In ipso non fuit (ignorantia , XIX, 391 , 2. Quæ ignorantia oxperimentalis in eo possit concedi, XVI, 82, 1. Habuit experimentalom scientiam miscriæ nostræ, XIX, 377, 1, Scientia in Christo ut Verbo Dei fuit [infinita, XXI, 134, 1 : *Dignus est Agnus qui occisus est, accipere virtutem, cl divinitatem, et sapientiam.* Ejus in facio elucebat sapientia divinitatis, V, 551,1. Christi vis penetrandi in duobus consistit, XIX, 389, 1 : Vivus *est enim sermo Dei, cl efficax, ct penetrabilior omni gladio ancipiti.* Quomodo sit oculus tam videns omnia quam in quem videant omnes, XIV, 452, 2 : *Domini est oculus hominis, et omnium tribuum Israel.* Novit secreta cordium , XVI, 387. 1 : *Cognovi vos, quia dilectionem Dei non habetis in vobis ;* 588, 1 : *Nunc scimus quia scis omnia, el non opus est libi ul quis te interroget, in hoc credimus, quia a Deo existi,* 636, 2. Quomodo dixerit per Prophetam se non cognovisse Judæorum insidias, XII, 101, 1 : *Et ego quasi agnus mansuetus qui portatur ad victimam ; ct non cognovi quia cogitaverunt super me consilia.* Anima ejus nihil ignorabat in passione, *Psalm.* 1,171, 2. Christo quomodo conveniant verba *Psalmi* XXXIX : *Comprehenderunt mc iniquitates mex, ct non potui ul viderem.* Psalm. I, 262, 1. Patrem nemo novit, nisi Filius, et Filium nemo novit nisi Pater, quid sil, XV, 294, 1. Quatenus Christus diem et horam consummationis sæculi noverit, 518, 1 : *De die autem illa el hora nemo scit, neque angeli calorum, nisi solus Pater.* In Christo non fuit fides, sed scientia ol visio clara, XIX, 496,1. Habuit proprie donum prophoti», II, 465, 2 : *Prophetam de gente tua, cl de fratribus tuis sicut me suscitabit tibi Dominus Deus tuus.* Jcsu Christi animai rovolata fuit *Apocalypsis* in ejus incarnatione, XXI, 15, 1.

2° *Sapientia.* Christus est Sapientia Patris increata et creala, XIV, 351, 2. Qua homo ost Sapientia incarnata, IX, 617, 1. Est Dei Patris Sapientia el a Patro hausit omnem sapientiam, gratiam et virtutem, V, 61, 1 ; 61, 1 ; IX, 659, 1,2; 660, I. In co est omnis sapientia et scientia divina abscondit», IX, 619, 1 ; XIX, 83, 2 : *in quo* (Christo) *sunl omnes thesauri sapienltæ el svienti# absconditi.* Humanitas Christi an sensim a Verbo majorem hauserit sapientiam, XVI, 86, 2 et seqq. : *El Jesus proficiebat sapientia, sciale, et gratia apud Deum et homines.* In omnibus dictis olfactis miram ostendit sapientiam, IX, 50, 2.

VI. De potestate animæ Christi data. Quo sensu omnia ei tradita sint a Patre, XV, 293, 1 : *Omnia mihi tradita sunl a Patre meo.* Data est ei qua homini potestas in cœlo et in terra, et quando, 657, 1 : *Data est mihi omnis potestas in calo el in terra.* Qua homo habet directum dominium tam temporale quam spirituale, V, 212, 1,2. Christus ut homo (præest angelis totique mundo, *ibid.,* 2. In hac vita jure suo uti noluit, *ibid.* Idem operatur quod Deus Pater, XVI, 377, 2 : *Amen, amen dico vobis; non potest Filius a se facere quidquam, nisi quod viderit Patrem facientem : quacumque enim ille fecerit, hæc el Filius similiter facit.* Cur quæ ipse facit, Patri ascribat. XIV, 584, 2. Quomodo suum esse neget dare sessionem ad dexteram vel ad sinistram suam filiis Zebedæi, XV, 450, 2. Car Patri hoc assignet, 451, 1. Quomodo dicat se nihil dicere aut facere ex seipso, sed per Patrem, 239, 2. Accepit a Patre mandatum dicendi el agendi omnia quæ dixit et egit, 519, 1 : *Quia ego ex meipso non sum locutus, sed qui misit me Paler, ipse mihi mandatum dedil quid dicam, el quid loquar.* Peccata remittit non tantum quai Deus per omnipotentiam, sed etiam qua homo aucto* rilativo ct meritorie, XV, 240, 2 : *Ut autem sciatis quia Filius hominis habet potestatem dimittendi peccata (tunc ait paralytico) : Surge, tolle lectum tuum, et vade in domum luam.* Potestas excellenti» ejus quadruplex, *ibid.* Christus magnus est qua homo et qua Deus, XVI, 20, 2 : *Hic erit magnus , el Filius Altissimi vocabitur.* Quomodo Deus ei honorem suum communicarit, IX, 299. L

VII. De tempore quo pacta est incarnatio, ejusque convenientia. — Ia *Chrislus cur tam sero fuit incarnatus,* XX, 267, 2: *Redempti estis... pretioso sanguine quasi agni immaculali Christi, et incontaminali ; precogniti quidem ante mundi constitutionem, manifestati autem novissimis temporibus, propter vos.* Incarnatus est in tempore calamitosissimo, XIV, 242, 2. Tunc venit in mundum, cum esset corruptissimus, XI, 192, 1. Tunc venit, cum ad summum malorum et peccatorum venerat mundus in statu legis, XVIII, 105, 1: *Ubi autem abundavit delicium, superabundad! gratia.* Tunc venit in mundum cum ros Israelis essent deplorai», XVI, 42, 1 : *Suscepit Israel puerum suum, recordatus misericordi# suæ.*

Chrislus incarnatus est in plenitudine et consummatione annorum a Deo præslitutorum, XIV, 242, 2 : *Domine, topus tuum, in medio annorum vivifica illud.* Natus est durante lege Moysis, quæ est lex media inter legem natur» el legem grati», 243. 1. Item tempore grati», quod modium est inter tempus legis et gloriæ, *ibid.* Est horizon tem-

porta el æternitotis, *ibid.* Ejus tempus cur dicatur novissimum, XI, 121, 2 : *Et erit in novissimis diebus przparatus mons domus Domini in vertice montium.* Adventus Christi expectabatur deficiente sceptro in domo Juda, XV, 61, 1.

1° *Quo dio incarnatus sil Christus,* X, 220, 2. Christus incarnatus est die mariti vigesima quinta, eo die quo crucifixus fuit, et quo mundus creatus fuerat, VIII, 626, ! ; XVI, 14, 2. Incarnatio Christi tunc est in beata Virgine facta, curn illa ad angeli verba consensum dedit, 26, 1.

VIII, Incarnationis effectus et fructus. — *!• Connubium Christi cum humana natura in incarnatione Christi initum est,* XVI, 322, 2. Per incarnationem Deus nobiscum est, XV, 68, 2. Carnem humanam assumendo factus est noster frater, proximus, cognatus, VI, 190, 2. Christus incarnatus nobis est patrimater, XX, 509, 1. Sua incarnatione magnam rebus omnibus attulit dignitatem, XVIII, 592, 1. Dum factus est homo, factus est velut piscis hujus sæculi, ejus nomen fuit lyOx, id est piscis, XIV, 215, 2.

2° *Christi adventus primus est vera justificatio, et verissima pax cum Deo et cum omnibus hominibus,* Psalm. I, 466, 2 : *Orietur in diebus ejus justitia, et abundantia pacis.* Incarnatus Christus fecit Ecclesiam esso : *primo,* habitaculum justitiæ ; *secundo,* montem sanctum; *tertio,* concordiam omnium hominum, XII, 231, 2.

3° *Viam novam et viventem nobis initiavit Christus per carnem suam,* XIX, 458, 1. Christus novum hominem ot novam progeniem fecit, XVIII, 580, 2; 640, 2. Ideo natus est tempore, ut nos aeternitati vivamus, XIV, 118, 2.

4“ *Qux alia bona spiritualia nascens attulerit,* XIII, 504, 2; XIV, 389, 1, 2. Suo ortu non tantum attulit pacem et opes spirituales, sed et temporales, XIV, 394, 1, 2. Sua incarnationo adduxit aureum jubilæi sæculum, 242, 2.

5* *Incarnatio est basis charitalis,* XX, 596, 1. Per incarnationem omnes homines sibi amore obstrinxit, IX, 630, 2.

6» *Incarnatio quibus rebus comparetur.* Incarnatio Christi est velut ros, X, 411, 2. Incarnatio apte iride repncscntalur, 642,2. Dei mensa repræsentalur, VI, 174, 1 ; 176, 2. Verbum caro factum est quasi ferrum ignitum, X, 293, 1. Incarnationis et adventus Spiritus sancti analogiæ, XVII, 84, 2. Incarnationis mysterium et Eucharistia inter se comparantur, XI, 201, 2.

7* *Quid a nobis exigat incarnatio Christi.* Cur incarnationem S. Joannes tam impense inculcet, XX, 509. i. Quatuor circumstantiae in ea nobis sunt considerandae : *primo,* quis est illo qui carnem nostram induit, imo assumpsit; *secundo,* quid fit Deus in incarnatione; *tertio,* cur Verbum factum est caro; *quarto,* cur Verbum factum est homo. 509, 2, 510, i, 2; 511, I, 2. Ejus beneficii magnitudo. 511, 4,2. Cur ea nobis pr® oculis habenda, 612, 1. Ipse Christus sanctos permovit ut se incarnatum jugiter contemplarentur, XVI, 59, 2. Quam gratiarum actionem a nobis exigat, XIV, 268, 2. Incarnatio Christi omnes invitat ad sanctitatem, XII, 231,2. Ipsa poscita nobis novam disciplinam, puritatem ot novam vitam, 231, L

Considerandum insuper quod incarnatio Christi infinita fuit humiliatio, XIV, 213, 2. Ejus in humanitate assumpta demissio, XIII, 95, 2. Quomodo per incarnationem Dei Filius so demiserit, IX, 626, 1. Quomodo fuerit minoratus, XIX, 369, L Ex omni factus est quasi nihil, 24, 1. Verbum divinum caro factum, factum est fœnum, XI, 494, 1. Verbum incarnatum est Verbum abbreviatum, 218, 1, 2. Verbum abbreviatimi est Deus infans, XIII, 218,2. Humiliatus non deposuit, sed occultavit Dei naturam, XIX, 24, 2.

CAPUT QUARTUM.

JESU CHRISTI GENEALOGIA, NATIVITAS, CIRCUMCISIO, NOMEN, PRÆSENTATIO, FUGA IN ÆGYPTUM, INFANTIA.

ARTICULUS PRIMUS.

JESU CHRISTI GENEALOGIA.

1® Jesus Christus fuit semen benedictum Abrahæ promissum, XVHI, 160, 1 ; 543, 1. Ex Abraham continua serio natus est, XIX, 475, 1. Symbolice, Christus est puer contum annorum, quia do Abraham! stirpe natus, XI, 754, 2.

2° Natus est ex tribu Juda. non Levi, XIX, 417, 1. Descriptio ct census Bethleemi ostendebant Christum esse Messiam ex tribu Juda, XVI, 56, 1. Hæc descriptio ostendebat etiam illum venisse ut nos a servitute diaboli liberaret, *ibid.*

3° Natus est ex stirpo David, XII, 628, 2. Fuit filius David, IX. 658, 2. Cui vocetur filius David, XV, 53, 2. Duplici titulo fuit filius David, el regni ejus hæres, XVI, 96, 1. Per Joseph successit in regnum Juda, XV, 56, 2. Vocatur radix David, ct David, XIII, 470,2; 643, 2. Est Dominus Davidis, etiam qua homo, XVII, 100, 2. Per cum reges Juda regnarunt, et ipsum decebat e regibus nasci, V, 212, 1, 2. Stirpem David restituit suo ortu, XIV, 389, 1. Ejus stemma fuit illustro, XVI, 99, 2. Deducitur usquo ad Deum, *ibid.* Mystico est generosissimus et nobilissimus, VIII, 467, 2.

4° Natus est ex familia et stirpo Zorobabel, XIV, 347, 1, 2. Descendit tam a pontificibus quam a regibus, XVI, 97, 2. Est progenitus ex Judæis XVIII, 458, 2. Fuit Israelitici populi pars et pro* pago, eaquo nobilissima. XIII, 427, I, 2. Natus est ex habitatoribus Sion, XVIII, 195, i. Cur in Sion dicatur natus, *Psalm.* II, 77, 2; 78, 1. Quomodo fuerit vere filius Joseph, XI, 214, 1. Ejus genealogiae conciliatio, XVI, 94, 2 et seqq.

ARTICULUS 5CCÜMDÜM.

JRSU CHRISTI NATIVITAS.

1° *Quotuplices el quales adventus el generatio-*

Mi *Christi.* Tres ejus adventus sunt, XIII, 3$4, 2. Quos in inundo fecerit ingressus, IX, 60, 2. Christi egressus est triplex, temporalis, ælerous, el partim temporalis, partim æternus, XIV,116,1,1. Ut homo, bis egressus osi : *primo,* cum venit in hunc mundum per incarnationem*, *secundo,* cum post mortem o mundo egressus esl iu cœlum, *ibid.* Christi generatio triplex, *Psalm.* 1, 16, 1, 2, *Psalm.* II, 255, 1, 2. Generatio ejus quadruplex enarrari non potest, XI, 634, *2.* Duplex ejus nativitas, una temporalis ex Virgine, altera aeterna ex Deo Patre, XIII, 260, 1, 2. Tres habet nativitates, XVI, 62, 2. Ejus adventus qualis fuerit, XI, 738, 1, 2. Eo veniente in carnem, cur facta sit cœli terræquo commotio, et qualis, XIV, 332, 2.

2° *Christi nativitatis tempus.* Natus esl, cum bellis omnibus sopitis, pax in toto orbo esset, XVI, 54, 1. In quota Danielis hebdomade natus sit, XIII, 126, 2. Est ortus et natus sub Augusto Cæsaro, XIV, 97, 2. Quo anno Augusti sit natus, XVI, 54, 2 et seqq. Quo anno Herodis Magni natus, XV, 70, 2. Natus est post solstitium hiemale, vigesima quinta die decembris, cum crescere dies incipiunt, XVI, 57, i; 63, i. Quæ circa cum diem fiunt, ei adaptantur, 57, 1. Noctu natus est Christus, cur, VIII, 616, 1. Natus esl nocte silenti, XXI, 18$, 1. Cur natus sit post mediam noctem, XVI, 63, 1. Noctu ante luciferum natus, XIII, 366, 1, *t.*

3° *Variti nativitatis Christi circumstantia;.Cur* natus sit in Bethleem, XIV, 112, 1, 2. Vilem patriam cur elegit, *ibid.,* et 113, 1. Nascens in BctV.leem humilitatem nos docuit, XV, 79, 1 *(Vide* But bl khm). Terram sanctam sua nativitate el conversatione magis sanctificavil quam oinnos Patriarcha! et Prophetæ, XIV, 378, 2. Natus est in antro, cur, 108,4 ; XVI, 60,1. El rure, XIV, 108,1. Digna illo fuit ipsa sui demissio, 112, 1. Medium locum nascens, vivens, morions semper elegit, 243, 2. In quorum animalium medio sit ct fuerit cognitus, 244, 2. In præsepio reclinatus est inter bovem et asinum, 245,1. Varia) causa* cur sil reclinatus in præsepio, XIV,245, 1 el seq.; XVI.60,2. Esl verus pastor ovium, XIV, 245,2. Regnum ejus consistit in mundi contemptu, el illius signum esl paupertas, *ibid.* Ejusconcioo præsepio, XIV, 113,1; 245, 2; 246, 4; XVI, 61, 2. Ejus paupertas ditissima fuit, quomodo factus sil jumentum nobis, XIV, 246, 4. Ejus nativitas maximo fuit admirabilis, XI, 233, 1, 2. Isto puer quomodo natus et datus est nobis, 231, 1, 2. Dum nasceretur erat princeps, 232, 1. Ipse natus potentes omnes do sedo deposuit, XVI, 41, 2. 1'nil civis Romanus, 56, 2. Descriptus ostendebat se venisse ut nos a servitute diaboli liberaret, *ibid.* Mox ut natus, ab Angelis in brachia matris deponitur, vel sponte sua in ea venit, 68, 1. Quare natus vagiit et lacrymales esl,

2. Lacrymas has ao seipsum Deo pro nobis ia holocaustum obtulit, *ibid.* Cur fasciis involutus, musa tropologica, 60, 4. Nascens non fuit colliga– lu4 stellis, aec aub eorum fato, XV, 74, 2. Quomodo se abscondens, a Deo ait manifestatus, XVI, 62, 2. Eum inviserunt pastores, 64, I, *2.* Pastores ad Christum in Bethleem visendum, ab angelo exciti, fuero 1res, el eximii evaserunt sancii. 63, i. Cur ii primi ad Christum vocali sint, variae dantur causæ, 63, 2: 64, L Cur valde timuerint, 64, 3. Quod ab angelo signum Christi accipiant, tiid. el seq. Interius ab angelo illuminali, cognovere eum esse Deum ac mundi redemptorem. 66, 2. Ibi fuere justificati, aut, si jam justi erant, magnum sanctitatis incrementum acceperunt: cur festinarint,*ibid.* Quæ ab augelo do Christo acceperunt, etiam abis narrarunt, sed hi soli in eum crediderunt, 67,1.

Christi ortus et nativitas sunl instar aurore, propter analogias, XIII, 366, 1, 2. Ejus generatio el ortus comparantur rori, imbri serotino et tempestivo, XI, 551, 2; XIII, 367, 1. Ejus ortus hominibus optatissimus fuit. XIII, 367, I.Sub Christi nativitale fons olei Romæ scaturii!, ex quo pei integrum diem, continuo oleum fluxit. Vii, 482, i. Christi in specie parvuli variæ apparitiones, VIII, 207, Í.

ARHCÜIX3 TUITICS.

enniSTI CIRCUMCISIO, NOMEN jesu ei impositum, et ALU NOMINA EI DATA.

I. Circumcisio. — Circumcisionis lege Christus non obligabatur, XVI, 67, 2. Ea instituta erat ad abolendum peccatum originalo, *ibid.* Christus igitur circumcisus fuit libere et sponte, non ex obligatione, *ibid* Idquo novem do causis, 68,1. Atque in spelunca in qua natus; magnum sensit in ea dolorem , *ibid.* In ea summopero se humiliavit, *ibid.* Cur census sil post circumcisionem. 56, X Circumcisus prima die januarii, designatur per Moyscn eadem die promulgantem Decalogum, II, 395, 2

II. Nomini Jesus impositio. — !• Christi ab utero vocatio, et nominis *Jesu* acceptio. XI. 581, 3. Nomen infanti dabatur in circumcisione, XVI, 43, 2. Maximo cognatorum el patrum illustrium, 44. 1. Nomen Jasu Christo datum in circumcisione, 68, 2.

2* *Jesus* est nomen hebræum, non syrum, II, 257, 2. Non est idem cum Jehova, *ibid.* Includit nomen Jehova sed non est illud nomen, XIX, 28,2 ; 29,4. *Jesu* nomen sanctius est quam *Jehova,* 11.258,1 ; XVI, 40, 4. Est venerabilius nomine Dei, II, 415, 4. *Jesus* est nomen novum Christi, XXI, 79. I. *Jesus* idem esl quod Salvator, II, 257,2; XIV, 265, I, 2. Jesus esl Salvator in actu perfecto. XVI, 68, 2. *Jesus* est nomen proprium Verbi incarnati dans salutem omnibus ad se confugientibus, V. 570, 2; XIX, 29, 2. Id nomon prædixe» rant Prophetæ, Rabbini el Sibylhe, H. 253, 4 ; XIX, 30, 2. *Jests* nomon multis ante annis prænominavil Ilabacuc, XIV, 265, 4, 2. Quid et quantum significet, II, 258, 1. Significat id nomen omnia bona <*t dona ab eo nobis donari, *ibid,* el seqq.

Non tantum significat Salvatorem et salutem quam nobis dedit, sed et modum quo nos salvavit, 266, 1. Nomen Jesu est nomen >uper omne nomen, XIX, 23, 1, 2. In quo conveniunt majestas et amor, *ibid.* Cur venerabilius tetragrammato, 29, 1, 2. Non est gracum, sed hebræum, nec idem cum tetragrammato, Î8, 2. Christi nomen est omnium numinum nominibus excellentius, XVIII, 597, 1. Id meruit Christus moriendo, XIX, 28, 1. Id in cruce actu accepit, licet ante in circumcisione datum, *ibid.* Christus meruit sibi nomen super omno nomen, XIX, 27, 1,2. Et qualo hoc nomen, *ibid; Jestua* est *Jesus, Jescui* est *Jesus meus,* 261, 1. *Christus* est nomen officii, *Jesus* nomen person®, VII, 481, 1, XIX, 361, 1. Dicitur salus id est salvator, XI,656, 1. Nominis 'ir.aovc anagramma, XVI, 317, 2. Nomen *Jesu* continet DCCCVIII, 11,258,2; *Jesus* mei in ore, in aure melos, in cordo jubilus, IV, 398, 2. Jesu nomen an fuerit cordi S. Ignatii martyris inscriptum, XII, 754, 1. Christus Jesus invitat nos ad nomon sanctum suum in omni necessitate invocandum, XI, 374, 2; XIX, 29, 2. Ejus nomen omnem docet perfectionem, *ibid.* Jesu nomen quid possit, III, 329, 1, 2. Pellit daemones, XVII, 352, 2. Jesu nomen quam sit admirabile, XI, 232, 2 ; 233, 1, 2. Quam sit suavo, X, 524,1,2. Quam sit reverendum et amabile, XVII, 128, 2. Jesu nomen quam salubre, quot virtutibus pollet, VII, 482, 2. Idem includit cætera Dei nomina, 481,2. Est oleum effusum, VII, 480,1 ; XIX, 29, 2. Jesu nomen Paulo in deliciis erat, XVII, 19, 2. Jesu nomen singulis prope periodis Paulus repetit, XVIII, 7, 2 ; 592, 1 ; XIX, 7, 2. Dupliciter id coli potest, XIX, 30,1. Nemo Jesum invocare et profiteri potest, uti oportet, nisi per Spiritum sanctum, XVIII, 372, 1. 2.

III. Alia nomina Christo data.— 1° Cur dictus Emmanuel, XI, 197, 2. Quotupliciter sil Emmanuel, 20!, 2. Quadrupliciter nobiscum Deus in Christo, XV, 68, 2.

2* Ejus nomen proprium est Oriens, XII, 183,1 ; XVI, 48, 2 el seq. Recte vocatur Oriens, el cur, XIV, 434, 1, 2. Est Oriens ex alto substantive, 389, 1. Subeo et cx eo orta multitudo fidelium, 434,1, 2. Ipso nascente nobis ortus et natus est Deus, *ibid.* Avis est Orientis, XI, 566, 2. Est stella oriens in coelo illuminans beatos, XIII, 627, 1, 2.

3» Ejus nomen est *Veniens,* XV, 281, 2; XIX, 467, 1 ; XXI, 18, 2. Vocari solet a Prophetis VcrntTu, XIV, 224, 2. Vocatur *Amen,* XV, 156, 2; XVH, 79, 2.

4» Cur vocetur Israel, XI, 583, 1; XIX, 3, 1. Vocatur Sanctus Jacob et Deus Israel, 409, 2. Vocatur David, XII, 744, 1.

5* Dicitur ab Isaia patruelis cl dilectus, XI, 15!, 2 Cur ab Isaia vocetur duobus nominibus idem significantibus, 212, 2. Cur dicatur admirabilis, 233, 1, 2. Est synopsis omnium mirabilium, 233, 1. Qji® in eo mirabilia intrinsece et oxtrinsoce fuerint, 233,2. In Christo omnia sunt mirabilia, III, 1941. Dicitur consiliarius ct magni consilii angelus, 234, 1, 2. Dicitur Deus, Fortis, Palor futuri sæculi, Princeps pacis, XI, 235, 2; 236, 1, 2. Dicitur patruelis et dilectus, 151, 2. Cur dicatur dilectus, *Psalm.* I, 165, 1, 2.

6' Ejus nomen in Scriptura est *pelru,* X**1 369, 1. Est petra ob varias analogias, XX, 281, 1 et seqq. Est lapis vivus ot animatus, *ibid.* Quare et qualis dicatur *lapis,* XVII, 127, 2; 128, 1. Christus lapis angularis cur dicatur, *Psalm.* II, 76, 1.

7» *Pastoris* nomine delectatur, XIV, 100, 1 ; 120, 2. Est pastor bonus cujus imago fuit David, XII, 744, 1, *(vide* infra De Christi titulis et muneribus).

8* Dicitur *agnus,* et agnos amai, IX, 397, 1, *vide* infra.

9' Dicitur *Messias,* XVI, 320, 2. Habet gratiam capitis, atque indo vocatur *Messias,* XI, .715, 2 et seqq., *(vide* infra De Christi titulis et muneribus).

10* Cur dictus *Nazarxus,* id est sanctus, II, 217, 2; XII, 411, 2; XV, 90, 2 ; 91, 1. A patria dictus est Nazaræus, XVI, 15, 1. Cur dictus *Nazarenus,* id est floridus, XV, 91, 2. Cur dictus per

226, 2.

ARTICULUS QUARTUS,

PRÆSENTATIO CHRISTI, EJUS ADORATIO A MAGIS, FUGA IN ÆGYPTÜM, INFANTIA.

I. Præsentatio Christi ad templum, et purificatio deatb Maris. — Purificationis tros erani leges, tam matrem quam prolem et victimam spectantes, XVI, 68, 2. Quis ejus esset ordo, 71, 1, 2. Christus natus matricem non aperuit, ideo non obligabatur ut ex lege Domino sisteretur, 70,2 (Vide Maria). Præsentalio Christi ad templum fuit a propheta Malachia prænunüata, XIV, 586,1. Vocatur Christus gloria templi secundi, 339, 1. Propositus est omnibus in salutem, XVI, 74, 2. Fuit Israelis gloria, 75, 1 etseqq. Est positus in Ecclesia ceu lapis fundamentalis, cui omnes credentes inædiûcantur, 75, 2. Et in signum cui contradicetur, 76, 1.

II. *Adoratio a Magis. Magi* vox est Persica, significans sapientes, XV, 71, 1. Idipsum et in aliu» Orientalibus linguis sonat, *ibid.* Magi Christum adorantes fuere sapientes, 71,1. Cur adierint Hierosolymam, *ibid.* An venerint ab Oriento, an a Persido, ibid., 2. Quota dica nativitato Christi Bethleem,venerint, *ibid.* An fuerint Chaldaei, aut Mesopotamia aut Indi, *ibid.* Fuisse Arabes verius est, 72, 1. El regulos, et numero 1res, *ibid.,* 2. Eorum nomina, *ibid.* Quomodo visa stella, ex ea cognoverint natum Christum, 74, 1, 2. Ex oraculo Balaam etSybillis in stella eum cognovero, *ibid.,* 2. Sed maximo instinctu et revelatione Dei, 75, i, 2. Visa stella,

quamprimum profectionem adornarunt, 86, 1. Vocantur per stellam, quia astrologi, 78, I. An e stabulo post discessum turbæ in domum aliquam ionestam translatus sit Christus, dum a Magis est Inventus, 80, 1. Non videtur id verisimile, *ibid.* Christus natus tribus tripliciter apparel, XVI, 10, 2. Adorarunt infantem Jasum in stabulo, XV, BO, I. Quid cum beata Virgine ct qua lingua fuerint locuti, quid a Christo pro donis suis in spiritu receperint, 80, 2. Eum cultu latrías adorarunt ut Yeum.iòtd. Dona Magorum qualia fuerint, 72, 2; M), 2; 81, 1. Singuli non singula, sed tria simul tona dederunt, 81, 1. Ea dona symbolice exponuntur, *ibib..* 2. Et allegorico et tropologice, *ibid.* tt 82, 1. Puerum Jesum adorarunt decima a natiritate dio (juxta sententiam Cornelii quam ut minus probabilem et aliis infantiae eventibus, utputa præsentationi in templum, Innocentium occisioni, fug® in Ægyptum, et in Nazareth reditui non satis congruentem judicamus), 81,2. Quo pacto per aliam viam redierint ad propria, 82, i. Eorum fides et constantia, *ibid.* Magi sunt primitiæ Gentium, 78,1. Fuerint a S. Thoma apostolo conversi, 72,2. Fuere prædicalores et martyres; quomodo eorum corpora Coloniam translata sint, 73, 1.

III. Fuga in Ægyptum.— Quando et quare Christus fugerit in Ægyptum, XV, 82,2. Non fuit ea fuga formidinis, 83, 2. Quid illo eam ingrediente conligcrit.83,1.Traxit secum balsamum in Ægyptum,dum eo fugeret, 83, 2. übinam in Ægyploexularil, XIV, 541, 2. Quando inde redierit, 84, 1. Necem evasit . ugiendo in Ægyptum, et ejus nomon el gloria sensim crevit, 88, 1. Ejus in strage parvulorum dolor et gaudium, *ibid.* Quando ex Ægypto redierit, 89, 2.

IV. Infantia Christi. — Puer Jesus interna sapientia ab origine sua plenus fuit, XVI, 81, 1. El ipsam etiam exterius prodebat cum ætate, nihil ostendens puerile, sed omnem modestiam el prudentiam, *ibid.* A Deo Patro in omnibus actibus dirigebatur, 81, 2. Quoto ætatis anno templum adierit, *ibid.* Quomodo se clam parentibus subduxerit, templum repetiturus, *ibid.* Quid suo puero Jesu amisso pia mater metuebat, 82, 1. Quis cibum per triduum Christo amisso ministrarti, 82, 2. Interrogavit doctores do Messi® adventu, el quorsum, *ibid.* Cur cos ipse interrogaret, *ibid.* Omnes in stuporem rapiebat, 83, 1. An parentes de ipso sollicitos reprehenderit, 83, 2.

Christi erga parentes obedientia, XVI, 84, 2. Erat tamen ab omni obedientia exemptus, *ibid.* Fuit a parentibus adoratus, I, 340, 1. Artem fabrilem ad tempus cum Josepho exercuit, XVI, 85, 2. Fuit faber lignarius, *ibid.* Videtur cum patro suo Joseph artem fabrilem exercuisse usquo ad annum quo empit docere, XV, 335, 2. Qu® in adolescentia ct juventute egerit incognita sunt, ipse interim privatus ct incognitus vixit, XVI, 85,2; 86, I. An Christus sapientia et gralia profecerit, 86, 2. Eral a primo conceptionis instanti plenus utraque, *ibid.* Quo sensu in ulraquo profecerit, *ibid.*et seqq. Ejus gratiæ et nostræ quadruplex discrimen, 87. 2 el seqq.

CAPUT QUINTUM.

VITA PUBLICA JESU CHRISTI.

ARTICULUS P11MCS.

A BAPTISMO CHRISTI, ET PRIMO PASCHATIS FE3TOt MINISTERII PUBLICI EJUSDEM, *Joann..* II, 12 ; USQUE ad secundum pascha, *Joann.t* V, 1.

I. Christi Baptismus, — Christus quo anna coeperit docloris officium exercere, et predicare, XV, 94, 1 ; XVI, 89, 1 ; 91,1 ; 94, 1. Cur tamdiu obscurus delituerit, XV, 94, 1. An vixerit usque ad annum trigesimum abstractus instar religiosi, 335, 2. In quo fuerit Joanne Baptista fortior, 104, 2. Venit ad Joannem ut ab eo baptizaretur, 106, 2. Venit in Judæam, *ibid,* et seqq. Baptismo Christus non eguit ut peccata expiaret, XVI, 318,1. Cur a Joanne baptizari voluerit, XV, 106, 2 et seqq. Non suscepit baptismum a se institutum, 107, 2. Fuit a Joanne baptizatus, *ibid* Idque die januarii sexta, 110, 1. Quotidie se magis ac magis humiliabat, 109, 1, 2. Toto corpore fuit nudatus et ablutus in baptismo, 110, 2. Baptizatus, saepius postea Joannem adiit, *ibid.* Columba capiti ipsius insedit dum baptizaretur, 111, 2. Cur in baptismo cœli aperti, XVII, 181,1, 2. Super eum baptizandum, Spiritus sanctus in columbæ specie descendit, XIV, 332, 2. Deus Pater in ipso sibi complacet, XV, 113, 2. Baptizatus Baptismi sacramentum instituit. 114, 1 (*Vide* Baptismus). Christi gesta post baptismum, XVI, 317, 1,2.

II. Christi jejunium et tentatio. Quando jejunium suum Christus cœpcril, XV, 116, 1. Jejunium cœpit die januarii sexta, *ibid.* Quæ ejus fuerit causa, 117, 2 ct seqq. Quadraginta diebus et noctibus sine omni prorsus cibo el potu jejunavit, 117, 2. Idque virtute supernaturali, 118, 2 el seqq. Jejunium Christi fuit supcrnalurale, ut ct aliorum qui ita jejunarunt, 118, 2; 119, t, 2. An Christus esurierit sæpius tempore jejunii sui, an nonnisi post quadraginta jejunii dies exactos, 118, 2. Cur postea esurierit, 119, 2.

Christus antequam prædicalioncm inchoaret, actus est a Spiritu in desertum, XIII, 313, 2; XV, 116, 1. Egit ibi inter feras innoxius, 670, 2. Cur Christus a diabolo lentatus fuerit, 116, 2. Antequam predicarci, a diabolo lentari voluit, 116,1. Exterius a diabolo lentari potuit, XIX, 377, 2. Undo laniationes diaboli quibus Christum aggressus est, originem habuerint, XV, 120, 1. Earum ordo, 127, 1, 2. Plures quam 1res diaboli tentationes passus est, 117, 1 ; 670,1. Quando ejus tentalio contigerit, 120, 2. Ejus mansuetudo erga dæmonem lentantem, 122, 1. Fuit secundo lentatus ad vanam gloriam, *ibid.* Quomodo a diabolo assumptus, Illusit eum, *ibid.* Per omnia tenu-

tionum genera teníalos fuit, <27, 2. Pugnavit contra Luciforom in diverto se lentantem, XIV, 381, 4. SaUnam a se repulit, *ibid.* Diabolum et omnes ejus potentias debellavit, XV, 116, 2. Quomodo e monte in quem diabolus eum transtulerat, in suum redierit locum, 128, 1.

III. Gesta Ciihisti post baptismum usque ad PRIMUM Pascua. (Præmoncre utile judicamus nos hic completam gestorum Christi seriem non toxoro, sed tantum eorum quæ in Commentariis alicui difficultati elccidandæ locum dederunt. Alia et ea quæ spedalini ad *doctrinam, munera, virtutes* Christi pertinent, opportunius infra digerentur). Ejus gosla ct vita per annos succincte digeruntur, XV, 16, 1, et multis seqq.

!• Varia testimonia Joannis Baptists, vide Joannes Baptista. Quomodo crescerò Jesum oporluerit, Joanncm vero minui, XVI, 350 1 el seqq, Christi dignitas, 350.

2° *Prima vocatio Andrea el Petri, nccnon Philippi et Nathanael,* XVI, 319, 1,2; 320, 1, 2 etseq.; 321, 2. Quomodo Apostolos vocarit, XV, 431, 2. Cur Apostolos piscatores elegerit, XIV, 215, 2. Jesus Nathanaelem novit, utpote cordis inspector, XVI, 323, 1, 2. Qui Nathanael cognovit eum esso Filium Dei, 323, 2. Est Dei Filius, ot rex Israel, 324, 2. Quando angeli ascenderint et descenderint ad Christum, *ibid.,* 2 *(Vide* Andreas, Petrus, Philippus, Nathanael).

3* *Nuptiæ Cana.* A Spiritu sancto impulsus, post baptismum rediit in Galilæam, XVI, 101, 2 et seq. Nuptiæ in Cana quo dio el anno contigerint, 226, 2. Cur Christus ad illas nuptias ierit, 328, 2. Eas sua præsentia honoravit quinque do causis, *ibid* An matrem ibi reprehenderit, eam ulloquens, 329, 1. Ejus tamen voluntati morem gessit, 329, 2. Nuptiæ spirituales animæ cum Iko habent aliquando defectum vini, id est gratiæ, 329, 1. Tropologice sex hydriae sunt sex virtutes, 330, 1. Christus aquam mutat in vinum, 330, 2. Cur hoc miraculum sit Christi primum, 331, i. 332, 1, Quomodo in eo se gesserit, 332, 1. Cur aquam in vinum convertit, causæ litterales, symbolic®, allegoric®, tropologie®, anagogie®, 332 ot seq. Peractis nuptiis in Cana, Jesus cum maire el suis venit in Capbarnaum : cur in Nazareth prædicationis sedem non constituerit, 333, 1. Bis Capharnaum descendit, *ibid.* Cur in Capharnaum prædicalionem suam sil orsus, XV, 130, i. Quæ ejus rei mystica significatio, 130,2. Quomodo terram Zabulon el Nephthali primo alloviarit, XI, 225, 2. Galilæam Gentium quomodo prædatus sil, M6,1.

4* *Primum Pascha, et ejectio prima e templo.* Christus vendentes e templo ejecit, XVI, 333, 1. Corpus suuum vocat templum, cur, 334, L Cur Judæis se non fideret, etsi habentibus eum pro Messis, 336, 4. Cordis intima Judæorum noverat, 336. £

5° *Nicodcmi instructio.* Nicodemus idem sonat quod victor populi, hinc ipso superans metum Phnrisæorum, credidii in Christum : erat vir primarius inter Judæos. XVI, 337,1,2. Cur venerit ad Jesum nodo, *ibid.* Petit a Christo viam ad regnum coelorum, 338, 2. Non intelligebal spiritualia ejus mysteria, 342, I. Fides ei decrat, *ibid.* Hunc Christus eam docet, 342, 2. Quid ei proposuerit, *ibid.*

6° *Hedilus Christi in Judæam reliquam, deinde in Galilæam.* Cur Jesus ieritab Hierosolymis in reliquam Judœam, XVI, 346, 2. Cur per discipulos baptizaret, 347, 1. Romisit peccata tam per baptismum, quam sua voco, 347, 2. Eadem forma baptizavil qua nos, *ibid.* Matrem ot S. Petrum baptizavil. *ibid.* Prudenter ob odium Pharisæorum o Judæa iterum in Galilæam secessit, 354, I ct seqq.; 369. 2. Per discipulos baptizabat, et ipso prædicationi instabat, 354, 2.

7® *Conversio Samaritana.* Samaritanae historia a Christo juxta puteum conversæ, XV!, 354, 2 ot seqq. Jesu defatigatio ox discursu, 355, 1 ct seqq. Quomodo Samaritanam converterit, el quam commodam cum ea agendi occasionem captarit, 355,2 el seqq. Ipsa egreditur Sichem ad aquam hauriendam, 355, 2. Qua in ro Christus major Jacobo fuerit, 358, 1, Quam aquam a Christo petat, 359, 1. Vocare virum suum jubetur cl cur, *ibid.,* 2. Non erat conjugata, sed fornicaria dunlaxat, *ibid.* Christus eam gratioso corripit, *ibid,* el seq. Correptionem modestam Christi benigno admittit, 360, 1. Sciebat e communi fama instare tempus Messi®, 363, 1. Audivit o Christo ipsum esso Messiam, *ibid.,* 2. Cur properarit in oppidum relicta hydria, 364, 1. Pœnitens, facta est præco Christi, 364, 2. Ejus nomen Pholina, *ibid.,* 2. Fuit Christi verbis conversa, ct actum contritionis elicuit, *ibid.* Se diffamat ut Christum celebret, 367, 1. In Africa Evangelium prædicavit : facta est martyr cum filiis ct sororibus, 367, 2 cl seqq.

8° *Filii reguli sanatio.* Cur reguli in Capharnaum Christus fidem arguerit, XVI, 368,2. Puerum ojus sanat, XV, 222, 1. Plura ei offert quam fuerat rogatus, 223, 1. Curat cum absens, non in domo, sed in via, XV, 227, 1, XVI, 368, 2 el seqq. Miracula duo fecit in Cana, XVI, 369, 2.

9® *Damoniacus primus in synagoga Capharnaum curatus.* Cur dæmonem in dæmoniaco clamantem lacero jusseril Christus, XV, 672, 1. Sensim aperiri voluit se esse Messiam, *ibid.* Cur permiserit dæmonem antequam exiret, energumenum contorquere el vexare, 672, 2. Solo jussu dæmones pellit, *ibid.*

10® *Socrus Simonis sanatio.* Socrum Petri febricitantem curat, el quomodo, XV, 229, 1. /Egros omnes tactu sanat, *ibid.* Et quaro eam potostalein haberet, *ibid.,* 2. Cur Jésus stagnum Genesarotb transfretará. XV, 229, 2.

41' *Mondio icribx el duorum aliorum. Seu-*

bam avaram Christus perstringit, XV, 230,1. Cur vetuit discipulum volentem sequi so, patrem suum sopcliro, 133, I, Alludit Christus in voco aequivoca *mortuos,* 232, 2.

12° *Maris tempestas.* Christus tempestatem excitavit, cum ipse navi veheretur, XV, 231, I, Et ipso dormiebat, cur, *ibid.,* 2. Tempestatem sedat verbo, ut Deus, 235, 1, 2 et seq.

Ì3 Demoniaci Geraseni.* Adoratura dæmoniaco, eurt XV, 134,1. Cur permiserit dæinones ingredi in porcos, 135, 2.

14° *Paralyticus per tectum demissus.* Christi civitas vocatur Capharnaum, XV, 238, 1. Paralyticus a Christo sanatus, magnam habuit fidem, ideoquo curationem meruit, XV, 238, I.Cur prius ?i remissa sint peccata, *ibid,* et 2. Cur ejus sanatio videatur difficilior quam peccatorum remissio, Ü0, 1 et soqq. Paralysis proprietates ct remedia, -241, 2 et seq. Paralyticos duos Christus sanavit, ■I, 2.

15° *S. Mntlhæi vocatio.* Christus potenter ad so Matthaeum vocavit, XV, 243, 1. Voco Christi vocatus, eum secutus est, *ibid, (Vide* Mat t iiæus). Cur cuoi peccatoribus so agere el conversari diceret, 244, 1. Vocatum venii peccatores, attamen etiam aliquos justos, *ibid.,* 2.

16° *1/xmorrhoissx sanatio, ct fdix Jairi resuscitatio.* Cur pelai Christus ab hæmorrhoissa, quis vestimenta ejus tetigerit, XV, 685, i. Ejus fides ct reverentia, 685, 2. Cur tremens ante Christum prociderit, *ibid.* Non habebat adhuc perfectam in eum fidem, *ibid. (Vide* ILemo r r iio issa). Filiam archisynagogi a morio suscitavit, XV, 247, 2 ; 248, 1. Cur eam resuscitationem vulgari vetuerit, 249, 1. Tres mortuos ad vitam revocavit, 249, 2.

17° *Duo cæci cl primus dxmoniacus mulus.* Cur cæcis duobus visum in via non restituerit, sed in domo sua Capharnai, XV, 250, 1. Curavit dæmonium mulum ad preces eum efferendum, ex mera benignitate, 261, 1.

ARTICULO SECUS DOS.

A SECUNDO PASCIUTE MINISTERII PUBLICI JESU CHRISTI USQUE AD TERTIUM PASCHATIS FESTUM.

1® *Probatica piscina cl paralytici curalio.* Ubi ¿esta primi anni prædicationis Christi finiantur, XVI, 371.2. Paralytici ad piscinam jacentis curalio, 37!, 2 ct seqq. Quid hic allegorico denotaret, 374,1, Cur interrogetur a Christo an velit sanus fieri, *ibid,* el 2. Ad ejus qumstionom non directo respondet, *ibid.* Cur eum sabbaio curarii, 375, 1. Quomodo responderit paralyticus ipso Judæis, 375, 2, Adiit templum Deo gratias acturus, 376, 1. Ob occultum peccatum longo afflictus fuit morbo, el a Christo inonolur ul deinceps ab eo sibi caveat, *ibid.* Ad contritionem excitatur, *ibid.,* 2. Ejus graliludo, *ibid.* A Christo in corporo el in anima sanatur, 376, 2. Cur paralytico sanalo Jesus declinai it de turba, 376, 1.

2® *Confricatio spicarum.* An spicas vellera olîm orat licitum, XV, 290, 1,2. Quodnam erat sabbatum secundum primum in quo discipuli spicas ma* nibus confricarunt, XVI, HO, 1, 2; III, 1, 2 et seq. Quomodo Christus eos vellicantes spicas justificet, XV, 300, 2.

3® *Mulier peccatrix.* .Mulier peccatrix id est meretrix, videtur fuisse Maria Magdalena, XV!. 121,2, Cur ad convivium Simonis Leprosi iverit, 122, 1. Christus nudis superne pedibus incedebat, 123, 1. Quam comiter Simonem Leprosum compellari!, 125, 2 *(Vide* Mar ia Mag dal ena).

4° *Apostolorum electio.* Cur societatem duode* cirn Apostolorum instituerit, VII, 176, 1, 2. Cui septuaginta discipulos elegent et Apostolos apud se retinuerit, XVI, 145, 1. Apostolos mittens ad praedicandum, de instanto persecutione eos monuit, idquo secundo, XV, 266, 1; 269, 2.

4® *Sermo Domini in monte.* Sermo Christi an habitus in monte, an in loco campestri, el quando habitus, XV, 136, 2. Cur in monte Jesus turbas sequentes docuerit, 136, 1, 2. Cur montem frequentari!, *ibid.,* 2. Docuit facto suo paupertatem, 141, 2. Corrigit legem repudii. 167, I.Cur juraro velet, cum id subindo sil licitum, 168, 2. Legem talionis restringit, 171, 1. Ejus doctrina quam præslans, modus docendi ejus, 171, 1 et seq. (I*'ide* infra Doc t r ina Chr ist i). An in loco campestri hunc longum sermonem habuerit, 219, 1.

5® *Ltprosi sanalio.* Ubi leprosum el quando sa nani, XV, 219, 1. Sanat eum tangendo, 220, i Plus ei tribuil quam peteret, *ibid.* 2. Sanabit eum vi sua divina confeslim, 222, 1.

6® *Incarcerano et legatio Joannis.* Christus Joann# incarcerato predicare cœpit, XV. 129, 1. E Judæa in Galilæam secessit fugiens Herodem, *¡bid.* Euii hic secundus ejus in Galilæam transitus, *ibid.,* 2. Ciir laudari! Joannem post abitum discipulorum ejus, 282, 2.

7° *Dxmoniacus secundus, cxcus el mutus.* Christus ostendit so dæmones non pelleru ope dæmonis, XV, 3C4, et seqq. Argumentum ejus cornutum contra Scribas, 308, 1. Judicatus csl a suis insanus, 310, 1.

8« *Prxdicatio* m *synagoga Nazareth.* Cur in Na* zareth non feceril miracula, XV, 338, 2.

9® *Mors Joannis Paplislæ (Vide* Joannes Baptist a). Cur Christus post mortem Joannis Baptista? in desertum concesserit, XV, 340, 1.

10® *Multiplicatio quinque panum.* Quomodo panes quìnquo in deserto mulliplicAril, XV, 342, I et soqq. Cur ibi non dederit vinum, 343, 1 ; 359, 1. Cur transfretavit posi miraculum, 343. 2. Cur in solitudine erraril, 344, I. An navis appulerit Cenorolh \cl Capharnaum, XVI, 391, 1. Et hæc fuit ibi in momento, *ibid.* Quare discipulos permiserit tempestate jactari, XV, 344, 2. Quomodo super mare ambulaverit, el discipulos timore percelli purimsenl, XV, 345, 1, a\1, 391, 2 Sm . cus

recreavit, XV, 345, <• Cur Petrum ob vim ventorum diffidentem mergi permiserit, 346, 1. Quatuor in hac navigatione trans fretum miracula contigerunt, 347,1.

<<• *Sermo de cibo cedesti.* Quis est cibus permanens in vitam æternam, XVI, 392, 1, 2. Quo animo Christum rogaverunt Judæi, quomodo opera Dei operaretur, 393, 1. Docet se esse Moyse majorem, 394,2. Ipso dat panem de cœlo verum, *ibid.* Christus ad prædestinationis secretum sermonem attollit, cur, 396, 2. Primo faciliora, deinde difficiliora rudibus proponebat, 402,1. Scala qua vita ab æterno Patre ad nos usque descendit, 409, 2. Durus incredulis videtur sermo Christi, 410, 1. In synagoga Capharnaum de Eucharistia egit, *ibid.* (*Vide* Eucharistia). Ex ascensu suo in cœlum futuro divinitatem suam probat, 410, 2. Multi ex discipulis Christi cum deserunt propter sermonem præcedenlem, 412, 2. An ex eis qui defecerunt hic a Christo, fuerit S. Marcus, 413, 1. Cur Christus quæral ab Apostolis an et ipsi eum deserere vellent, *ibid.* Petrus pro caeleris Christo respondet, *ibid.,* 2. Finiuntur hic acta secundi anni prædicationis Christi, 415, 2.

ARTICULUS TCRTJUS.

A TERTIO PASCIIATIS FESTO MINISTERII PUDLICI CHRISTI, USQUE AD QUARTUM ET ULTIMUM PASCHA ET CHRISTI PASSIONEM.

V *Prædicatio Christi in templo, in festo Sccnopegix.* Cur Christus, rogantibus fratribus ejus, in Judæam redire abnuerit, XVI, 417, 1, 2 et seq. Cur tertio prædicationis anno, nec in Paschate, nec in Pentecoste Ilierosolymam adierit, 417, 1. Cur ci fratres ejus dixerint ut in Jerusalem transiret, 417, 2 et seqq. Cur clanculo deinde Jerusalem iverit, 418, 1, 2. Varia populi de eo opinio, 419, 2. An initio festi venerit Jerusalem, sed latuerit et templum non adierit nisi die quarto festi, *ibid,* et seqq. Cur Christus Jerusalem ascendens, non slatini in templum ascendit, 420, 2. Convilium a Pharisæis illatum patienter dissimulavit, 421. 2 Ipsius in respondendo iis magnanimitas, 425, 2. Comprebensores suos majestate vultus sui terruit, 428, 1, 2. Quam efficax ejus fuerit sermo, *ibid.* Hortum in monte Oliveti quasi nocturnum hospitium et oratorium elegit semestri ante mortem, 431. 1, 2 et seq.

2* *Chananxa mulier.* Cur Christus abierit subinde Gentiles, neglectis Judæis, XV, 335, 1. Quomodo Chananæa mulicr Christum ad filiæ suæ energumeno) miserendum excitavit, í6íd.>2 (*Vide* Chananæa Mulier).

3e *Secunda panum multiplicatio.* Cur Christus In monte sederit, XV, 357, 2. Cur deinde in septem panibus miraculum fecerit, 359, 4. Eos benedixit, orans Deum, tòfd.,2.

4* *Petitio signi de calo secunda.* Christus a Pharisaeis pro mago habetur, nam signum de cœlo ab eo petunt, XV, 3G1, 1. Signa temporum quæ, 362,1.

5ᴑ *Cxci a fíeíhsaida curatio.* Cur Christus Irine cæcum curaturus cum extra turbam duxerit, XV, 696, 1. Cur sensim eum curarit, 697,1, 2.

6° *Petri confessio, el passionis Christi prxdiclio prima.* Cur Christus putatur fuisse Joannes Baptista, aut Elias, aut Jeremías, aut aliquis ex priscis Prophetis, XII, 15, 2 ; XV, 364, 1. Petrus præ cæteris, utpolcsapientior et ferventior, Christo interroganti respondet, 365, 1. Ejusdem confessio, *ibid.* An Petrus primus confessus sit Christum esse Deum, *ibid.,* 2 *(Vide pro iis quæ subsequuntur,* Ecclesia, Petrus). Cur Apostolis Christus voluerit cuiquam revelaro quod ipse esset Messias, Jesus Christus, 372, I. Cur eos de morio sua praemoneat, 373, 1. Quo sensu Petrus a Christo vocatus est Satanas, 373, 2. Christus discipulis suis abnegationem docet, 374,1, 2 et seqq.

7® *Transfiguratio Christi.* Christus discipulis suis transfigurationem suam prædicit, XV, 378, Î. Quod sit regnum Christi, *ibid.* Transfiguratio Christi, ejus velut regnum fuit, *ibid.* Cur transfigurationem suam' ad sex dies distulerit, 380, i. Cur Petrum, Jacobum et Joannern secum assumpsit Christus, ul coram eis transfiguraretur, 380,2. Cur facta sit transfiguratio in monte, ct in quo monte, 381, 1, 2. Christus transfiguratus non in Libano, sed in Tabor, *ibid.* Quo dic ct anno sil transfiguratus, 383, 2. An mane, an nocte contigerit, 388,2. Primum Christus in monte oravit, 382, 1. Quomodo transfiguratio sit peracta, 382, 2 et seqq. Non fuit phantastica, *ibid.* Totum corpus Christi resplenduit, 382, 2 el seq. Assumpsit ad tempus corporis gloriosi dotes, 382, 2. Christus in ca non ostendit apostolis suis divinitatem suam, nec mutavit vultus formam, essentiam, figuram ; sed assumpsit ingentem splendorem quasi divinum , qui in vultu et toto corpore resplenduit, 382, I, 2. Dotes gloriosæ a Christo repressae, *ibid.* Ejus essentiam divinam in monte Tabor non viderunt Apostoli, XX, 419, 1. Cur Christus transfiguratus sit, XV, 383, 2. Quater Christus fuit transfiguratus, 384, 1. Christus non sedens, nec genuflexus, sed stans transfiguratus est, 384, 2. Fulgor vestimentorum Christi in transfiguratione , *ibid.* ct seq. Cur Moses ct Elias apparuerunt, 385, 2. An in propria persona apparuerint, 386, 1, 2 Quemnam excessum dicebant, 386, 2. Undo agniti Moses et Elias a Petro, 387, 1. Petrus nescii præ gaudio quid petat, 387, 2. Cur in transfiguratione nube tectus fuerit. XII, 574, 2. Nubes obumbrans quos ct cur, XV, 388, 1, 2. Nubis officium qualo hic, í¿rid.,2.Nubesfu¡tlucida,cur, 389, 1. In transfiguratione SS. Trinitas repræsentata fuit, *ibid.* Quomodo Christus sit dilectus Dei, XV, 389, 2 ; XX, 429, 2. Est unicornis, XX, 430, 1, 2. In eo Deus Pater sibi complacet, 430, 2. Ipse audiendus, ct quare, XV, 389, 2; XX, 431, I. Cur tres Apo-

sloli timoni, XV, 389, 2. Totius transfigurationis ordo, 390, 1. i nr Christus silentium do sua transfiguratione indicit, 390, 2. Cur do Elia venturo Christum interrogent hic discipuli, *ibid.*

8* *Lunatici ¡anali miraculum.* Lunatici qui'et unde, XV, 391, 2. SunI ægri qui lunæ et lunationibus subjacent, 134, 1; 391, 2. Quosnam hic corrigat Christus, 392, 1. In lunatici curatione modicæ fidei Dominus arguit non Apostolos, sed lunatici patrem et Judæos, 392, 1. Lunaticum quomodo curarit, 392, 2. Hic dæmon non erat ex minimis, 393, 4. Dæmones qui difficilius expellantur, 394, 1.

9° *Prxdiclio 'passionis Christi secunda, cl didrachmatis solutio.* Prædicit Christus iterum suam passionem, et qua de causa, XV, 395,1. Didrachma quod, *ibid.* Fuit profanum Romanis pendendum, *ibid.,* 2. Cur Christus didrachma solverit, etsi a tributo immunis esset, 396, 4, 2. An et cur pro solo Peiro solverit tributum, 396, 2. Quid responderit Pharisæis.

40° *Quxslio Pharisxorum de uxoris dimissione,* XV, 418, 2. Quidam ex hoc loco male putant Adamuin hermaphroditum fuisse, 419, 4. Conjuges duo in carne una, 419, 2. Matrimonium indissolu bile *(Vide* Mat r imo n iu m).

14* *Decem leprosi.* Cur leprosos Christus ad sacerdotes misit, XVI, 233, 2.

42° *Mulier adultera.* Historiam hujus adultera non legunt Græci interpretes, XVI, 432, 4. Cur Christus digito scribat in terra, 433, 2. Quid in terra scribebat Christus, 433, 4. Adulteram Christus absolvit, 434, 2 et seq.

13° *Provocatio ad Christum sequendum,* XVI, 435, 1. Ex eo quod Christus so dixerit lucem, Manichaei putabant ipsum esso solem, 435, 2. Cur apud Pharisæos loquebatur obscuro, 437, 1. Eorum contumelias nihili facit, *ibid,* et 2. Christus non judicat quemquam, quo sensu, *ibid.* Comminatio contra infideles, 140, 1, 2. Monitio ad perseverantiam, 445, 1. Quadruplex libertas allata a Christo, *ibid.,* 2. An vero dixerint Judæi : *Nemini servivimus unquam,* 446, i. Filii fornicationis qui, 4 ¡7, 2 ot soq. Syllogismus Christi probans Judæos esso diaboli filios, 451, I. Provocat eos in testes suæ innocentiæ, *ibid.* Christum cur vocent Judæi Samaritanum ct daemoniacum, 452, 1,2. Fructus fidei, 453, 1. Abraham quomodo vidit diem Christi, 455, 2. Judæis Christus so invisibilem reddidit, 436, 1 ; 481, 2.

4 4◇ *Cæcus a nativitate.* Nomon nujus cæci, XVI, 457, 2. Cur ei caecitas immissa, 558, 2. Cur Iulo adhibito cæcum istum curavit, 459, 2. Cur ad fontem Siloo missus sit, 460, 2. In eo ablutus vidit, *ibid.* Ejus fides cI obedionlia, 462, 1. Undo sciverit nomon Christi osso Jcsum, *ibid.* Patrato miraculo, Jesus indo so subduxit, tMd., 2. Cur ad pharisæos cæcus sit adductus, *ibid.* Ejus parentes etiam examinantur, 463, 1. Anxia Judæorum do caeco nato disquisitio, *ibid,* el 2. Quam cante ipce pharisæis respondeat, iMd., 2. Ejus constantia in luendo suo curatore, 464f 1. Ejicitur dein e synagoga a pharisæis, 463, 2. Sed benigno suscipitur a Christo, et in mento illuminatur, 465, 1, 2.

15® *Pastor, fur, mercenarius,* XVI, a 468 ad 475. Quomodo Christus ponat animam suam ut iterum sumat eam, 475, 2.

46* *Electio septuaginta discipulorum.* Septuaginta duorum discipulorum nomina non nola, XVI, 144, 1. Figura septuaginta duorum discipulorum, *ibid.,* 2. Cur septuaginta duo discipuli electi, 145, 1. Cur binos misit Christus, *ibid,* et seqq.

17® *Initium peragrationis Judxxpost missionem septuaginta duorum discipulorum,* XVI, 153. 2. Martha etMaria, thid.et seq.(VideMar ia. Mar t ha).

18° *Enczniorum festum, el cum Pharisxis disputatio.* Quid Christus dixerit Pharisæis petentibus ab ipso ul clare diceret, num ipso esset Messias, XVI, 478, 1, 2; 479, 1, 2. Lapidibus ab eis impetitur, 479, 2. Cur in Bethabaram seu Bethaniam iverit, 481. 2; 485, 2.

19® *Lazari resurrectio,* XVI, 483, 1, 2 et seqq. Quomodo Lazari morbus non esset ad mortem, sed pro gloria Dei, 485, 4. Jesus Martham et Mariam diligebat, *ibid.* Lazarus erat Christo charus, *ibid.* Serio cogitabat de Lazaro sanando, thíd.,2. Eum Dominus mon permisit et sepeliri, et omnia fieri antequam domum ejus veniret, ut evidentius esset miraculum, 483, 2 el seqq.; 488, i. 2. Cur iterum in Judæam se redire velle dixerit, 485, 2. Modem Lazari suis significavit, 486, 2. Quoto dio ad eum suscitandum abierit, 488, 1. Quomodo quatriduani^ fuisset in monumento , Christo in Bothaniam adveniente, 487, 2. Cur a sororibus non sit servatus insepultus, 489, 1, 2. Magdalena ad Christum accurrit, 491, 2. Fremitus Christi quis, *ibid.* Christus quomodo turbavit seipsurn, 493, 1. Quomodo ad eum resuscitandum se paulalim Dominus pararit, 493, 2. Cur lacrymalus sit» *ibid.* Quomodo in Lazari morte sil lacrymalus, X, 280, 2; 284, i. Ter lacrymalus dicitur,XVI, 494,1. Cur lapidem a sepulcro Lazari amoveri jussent, 494, 2. Erat quatriduani^, ergo fœlcbal, *ibid.* Ejus rosuscilatio eral pro gloria Dei, 495, I. Christi desiderium Lazari suscitandi audiit Deus, *ibid,* et 2. Clamans voce magna, Lazarum suscitat Chrilus, *ibid,* et seq. Non prius a Deo fuit animatus, 496, 1. Cur ejus vincula Christus non solverit, 496, 2 et seqq. Excitatus ingentes ei gratias egit, 497, 4.

49* *Primum concilium contra Christum,* XVI, 498, i, 2 ot seqq. Cur a Romanis propter Christum sibi timebant Judæi, 498,2. Ponlificatus apud Judæos num annuus, 499, 1. Caiphæ in Christum impia sententia, 499, 1, 2. Caiphas an propheta, 500, 1. Christus exinde periculum vitæ declinavit, in Ephrcm secedens, quia nondum venerai hora, ejus. 500» 2.

SO* *Prxdielio mortis tertia, et iter in Jerusalem,* XV, 446,1, 2.

21» *Filii Zebedxi.* Quid a Christo eorum mater petierit. XV, 447, 2 ot seq. Excusanda mater liliorum Zebedæi. 448, I. Filii Zebedæi quare nescierint quid peterent, 448, 2 et seqq. Passio est calix, 449 I. Cur S. Joannes pingatur cum calico, *ibid.,* 2. Cur passio vocetur baptismus, *ibid, fin* recto dicant posso so calicem bibero, 450. Undo duorum fratrum petitionem audierint cæteri Apostoli, 451, 2. *(Fide* Jacobus, Joannes).

22* *Zachxus.* Zachæus erat princeps publicanorum, XVI, 247, I, 2. Erat dives, *ibid.,* 2. Cur (raperei Jesum videro, *ibid.* Jesus ei so videndum el ¡ruendum obtulit, 248. !. Ejus aspectus est ope- 'osus et efficax, *ibid. Q* ›: ' 'do eum Dominus viJerit, *ibid.* Prompta ejus oledientia, 248, 2. Hospitio excipit Dominum, *ibid* QuidZacbæo ejusque domesticis proponeret, *ibid.* Restituit injusto i parta, et pauperibus dimidium bonorum distribuit, 248 et seq. Octavam tantum bonorum suorum partem Zachæus fraudo acquisierat, 249, t.Ejus domui tunc facta est salus • 249. 2 *(Vide* Za-CMfts).

S3 Cid post egressum « Jericho,* XV, 454, 1, 2 et seqq. Cæcos duos an unum Christus veniens in Jericho curarii, 454, 1. Et an is idem cum eo quern Lucas a Christo Jericho ingrediente curatum ait, *ibid.* Sexies cæcos curavit Christus, 455, ï. Cæcorurn duorum importunus clamor, 454, 2.

24* *Unctio pcduin Christi secunda. Ante sex dies Paschi,* cum Jesus Belhaniam venit, quid sit, XVI, 503, 1. Cur instante morte prius Belhaniam venerit, *ibid.* Maria unguentum pretiosum super caput Christi effudit, item super pedes, 504, 1, 2. Pistica nardus quæ, 503, 2. Judas in Magdalcnam murmurat, 505, 1. Cur Christus Judam furem elegerit, *ibid.* Pharisæi do Christo et Lazaro interficiendis cogitant, 507,1.

25° *Christus e Bethania in Jerusalem venit, ct eam quasi rex cum triumpho ingreditur,* XV, 457 1,2 et seqq. Cur ex Belbpliage cum triumpho per portam Auream in Jerusalem ct templum deduci voluerit, 458, 1; 464, 4. Cur transiré vallem Josapbat. 458, 1. Duo discipuli a Christo missi qui sint, *ibid.* An in suo triumpho sedit super asinam, non super asinum, ct cur, XIV, 458, !. Christus tam pullo quam asinæ vicissim insedit, XIV, 459, I ; XV, 459, 2. Jumentum in brevi hoc itinere mutait ob mysterium, XIV, 459. 1. Cur cum pompa .n urbem ingredi voluerit, 460, 1 et seq. Variis de causis insolita cum pompa Jerusalem in die Palmarum invectus est. 457, 1, 2. Per portam Giegis invectus est in Jerusalem in dio Palmarum, 100, 2. Faustis acclamationibus turbæ excipitur, 460, 2 el seq. Palmarum rami do arboribus caesi, et Christo substrati, erant signum triumphi quem de imrte, dæmone, peccato el inferno relaturus erat, 461,1 • Agnoscit hæc turba eum pro Messia. 462, i. Christus regnum suum in cruce adiit, 462, 2 et seq. Effecit ul nemo Judæorum cl Romanorum hoc ejus triumpho irritatorum manus in eum miserit, 463, 2.

26' *Fletus super Jerusalem.* Cur Christus videns Jerusalem flevit super il ; m, XV, 253, t. Vehemens Christi dolor ct indignatio, 253, 2. Jerusalem eversionem prædicil, 254, 4, 2.

27». *Ingressus in templum, et secunda ejectio vendentium a templo,* XV, 464, 1 ct seq. Cur urbem ingressus primo adierit templum, 464, t. Christus non intrabat in Sanctum, nec in atrium sacerdotum, quod non esset sacerdos Leviticus, *ibid.* Nullam aliam templi partem aut atrium ingressus est quam atriuin laicorutn, XII, 78!, 2. Christus ejecit vendentes ct ementes e templo ob duas causas, XV, 464, 2. Dis ejecit vendentes e templo, *ibid.* Non sinebat ut quis onustus vase vel sarcina extremum atrium templi transiret, 706, 1, 2. Mensas cl cathedras evertit, 464, 2. Collyba et collybistæ quid, *ibid.*

28* *Indignatio Pharisxorum, Gentiles ad Christum, et infidelitas Judxorum.* Ob mirabilia Christi, ei acclamant pueri, XV, 466, 1, 2. Populus mutabilis et ingratus, 466, 2. Gentiles ad Christum per Philippum accedentes, XVI, 507, 2, 508, <• Prædictio glorificationis Christi, 508, 1. Tonitruo cœlo Christi divinitatem testatur, 51!, 1. Infidelitas Judæorum, 515, 1, 2. Tres causæ cur Judæi non credant Christo, *ibid.* Abscondit se Jesusa Judæis, 515, i. Exhortatio Christi ad fidem, 517,1.

29» *Maledictio ficus.* Christus maledixit ficui, XV, 467, 1. Ficus arefacta mystice quid, 467,1,2. Quo dio ficus arefacta est, 467, 2. Observatio ficus arefaclæ, *ibid.,* 2.

30' *Interrogatio de potestate Christi,* ct odium principum in Christum, XV, 468, 1, 2. Christus per scribarum reprehensiones sibi viam paulalim ad passionem stravit, 472, 2. Quomodo Pharisæis significat se brevi moriturum, XVI, 514, 2.

N. B. — Variæ parabola} quas exinde usque ad passionem suam Christus tum discipulis, tum Judæis proposuit, infra per ordinem indicantur (Fida Parabola.)

31' *Census an dandus Cxsari, el duo minuta vidux,* XV, 477, 2 et seqq. Deo et Cæsari sua reddenda, 480, 1; Gazophylaciutn et duo minuta quid, 708, 2. Vidua pauper a Christo laudata, 709, 1, 2.

32' *Prxdictio eversionis Jerusalem, finis mundi el judicii extremi.* Cur discipuli Christo ædificationes templi ostendant, XV, 501,1. Templum funditus evertendum prædicil Christus, *ibid ,* 2. Interrogatio discipulorum quando hæc evenient, 504, 1. Signa excidii urbis ct orbis, 503, 2. Signa excidii Jerusalem, *ibid.,* 2. Signum finis mundi instantis quod, 505, 1. Signa duo præ\ia excidio Jerusalem, 503, 1,2. Væ prægnantibus et nutrientibus in illis diebus, cur, 506, < oíAw«dias circa

sabbatum fugæ, *ibid.* 2. Judæorum clamores ob Christum occisum, 507» 1. Ob cum ‘ ruciûxum eversa est Jerusalem» *iàid.* Jerusalem danda Gentibus, *ibid.,* 2. Propter electos breviati dies quid, 508, 1. Impostores et seductores varii, 509, I. Sex analogia) fulguris el Christi, 510, 2: *Ubi fuerit corpus, tùie congregabuntur ct águila,* quid? 511, 1. Tribulatio hic quid, 512, 2 Solis obscuratio unde, 513, 1. Solo obscurato luna necessario obscuratur, *ibid.,* 2. Stell® cadent, *ibid.* Virtutes cœlorum movebuntur, *ibid.* Quodnam est signum Filii hominis, 514, 1. Nubes cur in adventu Filii hominis, 515, 2. Dies el hora judicii ignota, 517, 2 ct seq. (Fide Jer usal em, Judicium).

33® *Populi concursus ad Christum. ct conci-Hum secundum contra Christum,* XVI, 259, 2; XV, 5S3,1. Consilium dolosum de capiendo Christo, XV, 544, 1.

34® *Przdiclio iterata \passionis,* XV, 54Í, 2, et *unctio capitis Christi apud Simonem Leprosum,* XV, 544, 2 et seq. Excusat Christus ct defendit Magdalenam a qua inunctus erat, quod ^d sepeliendum cum id fecerit, 546, 1.

35® *Pactum proditionis Christi, XV* 547, 4, 2. Mors Christi a proditione Judæ erat inchoanda, XVI, 528, 1. Satanas quomodo in Judam intravit, XV, 547, 2. Triginta argenteis venditur Christus, *ibid.* Triginta argentei quid. *ibid.* Venditus fuit triginta argenteis, atque hinc meruit esse pretium peccati, XIV. 492, 2. Vili pretio a Juda est venditus, XV, 548, 2. Ali® hujus venditionis circumstanti®, XIV, 493, 1, 2. Christi proditionis indignitas, *PsatWi.* I. 2Ò8, 1. Judas decimam partem pretii uh.ïiïcnli Magdalen® accipit, XV, 548, 2. Christus vili prelio venditus meruit fieri pretium mundi, *ibid.*

36° *Quartum Pascha, ablutio pedum, cl institulio liucharisliæ.* Dies azymorum quinam, XV, 549, 1. Chronolaxis ultimuniin dierum Christi, *ibid.* An Christos Pascha decimo quarto dio celebravit, XVI, 521, 1. Christus lavat pedes discipulorum, cur, 521, 2 cl seq.; XVIII, 180, 2. Tres COUS® lotionis pedum a Christo, XVI, 523, 1.2. Et cur primo pedes Petri, 524,4 Resistit Petrus lotioni pedum suorum, 526, 1. Ad humilitatem exhortatio, 527, 2 et seq. Prænovit diu Christus proditionem Judæ, 412, 2; 414, 1. Quando prædixil Chrislusso prodendum, XV, 529, 1, 2 ot seq. Probabilius est Christum prædixisso proditionem Judæ, lam ante Eucharistiam quam post eam illam iterasse, 530. 1. Christus turbatus est spiritu ob proditionem Juda?. 5¿f>, 2. Cur Judæ peccatum nollet divulgaro, XV, 552, I. Proditionem $ui apostolis detegit Christus, 552, 2. Cur Judam ñóñ nominarii» *ibid.;* XVI. 412, 2; 414, 1. Ordo detectionis Judæ proditoris, 553, 1. Joannes in sinu Christi recumbit, 530, 2. Petro suggerente, interrogat Christum do proditore Joannes, 531^1. Inlinclus panis quis, *ibid** Satanas in Judam intrai. *ibid.,* 2.

Quo die ChnstuN Eucnanstiam instituit. XV 519, 2 et seq. Ad passionem iturus, cur Eucharistiam instituerit el sumpserit, XIV» 470. 2. Pancha non poterat immolari nisi in Jerusalem, XV, 550,2. Ilora Urda pomeridiana agnus paschalis mactabatur. *ibid.* Christus in agno se in cruce intuebatur, 551, 2. Ji ‘ s sumpsit S. Eucharistiam, *ibid.* Triplex coma Christi, XV, 554, 1; XVI, 522, 2. Sub horam noctis secundam Christus instituit Eucharistiam, XV, 554, 2. Ejus actiones quinque in institutione Eucharistiæ *ibid.* Christus benedixit panem, cur, 555. 1. Quomodo eam dederit. 555. 25 557, 2 *(Vide* pro aliis quaestionibus, Euchar ist ia). Suis valedicit Christus dicendo se non amplios cum eis comesturum, 562, 2. Objectio de comestione Christi post suam resurrectionem, *ibid.* Satanas in Judam intrat, XVI, 531, 2. *Quod facis, fac citius,* quo sensu Judæ dixit ChrKlus, 533, L Juda egresso ad proditionem consummandam, Christus dicit so clarificalum, 533, 2 et seq. Quare post cœnam, hymnum cecinerit, XIX, 452, 2.

37® *Senno Christi post canam.* Christi in suos teneritudo, XVI, 534. 2. Suis ultimum dicit vale, *ibid.* Dicit eos non posse venire quo ipse vadit, 535, 1. Mandatum dilectionis novum, *ibid,* el 2. Prædicit Christus Petro trinam negationem, XV. 5G5, 1,2; XVI, 537, 2. Quomodo apostoli Christo eorum lapsum prædiccndo non crediderunt, si éum prophetam et Messiam credebant, XV, 565.2.

Christus solatur el corroborat suos turbatos, XV], 538, 4, 2. Tn dòmo Vatris coelestis mansiones mull®. 539,1. Quomodo Christus vadit parare locum apostolis, cum in cólo sint mansiones multae, 540 1. Dicit se abitùVum in cados, fMtf.tt seqq Polit Philippiis a Christo ut sibi Patrent ostendet, 543, 1. Qui videt Christum, Vìdei et Patrem. quo sensu ? 543, 2. Qui credit in Christum opera Christo majora faciet quo sensu, 548, 1, 2. Cur Christus voluit majora per apostolòs quam per so òpèrari, 646,1. Promittit apostolis Paracletum, 547, 1. Promittit se non relicturum discipulos orphanos, 548, 2. Resurrectionem suam iis prædicit, *ibid.;* 652. 2. Pacem relinquit suis Christus ex hoc inundo discessurus, 532, 1. An Christus hic a mensa surrororil, dômoque exierit, el dixerit ea quæ sequuntur in via, 555, 1. 2.

Exhortatio ad perseverandum in dilectioneChristi sub allegoria vitis, XVI, 556,1, 2 el seqq. Christus abiens e mundo, inulta apostolis revelavit, 566. 2. Ejus in illòs nmor. 567 2. Eos con ira instameli pcrsecñt’onem præmunit, 568, 2; 581. 2. Promittit eis iterum Spiritum sanctum, 570, i, 2. Ratio cur persecutiones quas sufferre debent, prænuntict, 573, 1, 2. Quodnam scandalum ab apostolis hic arceat Christus, *ibid.* Caus® persecutionis irt apostolos, 574, I. Quænam h.rc nova quæ Christus antea apostolis non (fixit, 575. I. Prædicil cis se brevi tempore ab iis abforo. 580,2. Quodnnm hfe *Modicum, cl non videbitis ‘me? ibul.* VruiftîsÜb

gnudii ælcrni, 581, 2 ct seq. Dolori parturientis cur dolor discipulorum comparetur, 583, 1. Promissio Christi do impetratione orationum expenditur, 384, 2 et seqq.

38' *Christi ad passionem ituri cygnæa oratio.* Oratio Christi pro sua glorificatione, XVI, 590, 1 et seqq. Oratio pro salute Apostolorum, 595, 2 et seqq. Oratio pro salute omnium fidelium, 598, i et soqq.

CAPUT SEXTUM.

JESU CHRISTI PASSIO, CRUCIFIXIO, MORS, SEPULTURA.

AhTICCLCS PRIMOS.

CHRISTI PASSIONIS SERIES HISTORICA.

Passio Christi per articulos paucis digeritur, XV, 212, 2 et seqq. ; 64G, 1. Ejus tres fuero paries primariæ, 446, 2. Passionem Christus a circumcision© inchoavit, XVI, 68, 1. Ab infantia coepit, *Psalm.* I!. 85, 2. 1® *Oratio Christi in horto.* Cur Christus in montem Oliveti exierit, XV, 562, 2. Cur secesserit in villam Gethsomani, 566, 1. Ejus tristitia in horto, 566, 2 ot seq. Tristitia vera fuit in Christo, 567, 1. Non solum in appetitu sensitivo, sed etiam in voluntate, *ibid,* ct 2. Quomodo in passiono cœperit tædero et pavere,'VI, 363, 1. 2. Christi tristitiam et sudorem sanguineum causavit: *primo,* instans passio et mors ; *secundo,* prævisio martyrum; *tertio,* ingratitudo hominum; *quarto,* afflictio matris suæ, XV, 567, 2; 568, 1. Hæc tristitia in Christo fuit voluntaria, *ibid.* Simul dolebat et gaudebat sumino do sua passione, 567, 1. Causæ iterum finales Christi passionis, quinque, 568, 1,2; 569, 1. Tristatus est usque ad mortem, 569, 1. Cur Apostolos sustinere jusserit, *ibid.,* 2. Quinque ob causas procidit in terram orans, *ibid.* Agoniam et horrorem vicit orando intensius et extensius, XVI, 265, 1. Vere sanguinem inca sudavit, et unde hoc factum, *ibid.,* 2. Cur ad discipulos dormientes venerit, XV, 571, 2. Eos acerbo non increpat, 572, 1, 2. Secunda ejus oratio in horto, ct tertia, *ibid.,* 2. Cur tertio orarit, *ibid.* Quo sensu dixerit discipulis : *Dormite jam, el requiescite,* 573, 1.

2® *Apprehensio Christi.* Christus ultro Judæis processit, XVI, 606, 2. Christus obviam prodeundo hostibus, tria nobis notanda dedit, XV, 573, 2. Osculantem Judam non respuit, sed amico rcosculatur et blando compellat, 575, 1 ct seq. Christus osculum Judæ tribus do causis dedit, 575, 1. Mira Christi in Judam mansuetudo, *ibid.,* 2. Ordo comprehensionis Christi, 576, 1. Quæ miracula patrarit jam;comprehendcndus, 576,1, 2. Prosternit Judæos in terram, XVI, 607, 1. Prostratio Judæorum significat eorum casum, XV, 576, 2. Petri gladium fuisse cultrum censent aliqui, 577,1. Fuisse ensem censent Patres, *ibid.* 2. Aurem Malcho Christus restituit, 578, 2. An Christus Malchum converterit, *ibid.:* Petri gladium stringentis temeritatem castigat, 578, 2. Qui acceperint gladium, gladio peribunt, *ibid.* Rationes cur Christel se defendi votet, *ibid,* et seq. Angelorum ope ad sui defensionem non habebat opus, 579, 1, 2. Cum Judæi impleverint Scripturas de occidendo Christo, an peccaverint, 579, 2; 580, 1. Christi capturæ ordo, 580, 2. Et atrocitas, 581, 1. Cur ligari voluerit, XVI, 607, 2. Cur Apostolos a Judæis tangi noluerit, 607, 1. Anf uga discipulorum licita, XV, 581, 2.

3° *Christus ad Annam et Caipham ductus.* Per torrentem Cedron ductus fuit, an in eumdem praecipitatus, XVI, 605, 2. Ad quem primum ductus fuerit, XV, 582, 1. Cur primo ductus ad Annam, XVI, 608, 1. Petrus a longe Christum captum sequitur, XV, 582, 2. An discipulus sequens Christum cum Petro fuerit S. Joannes, *ibid.* Christus a Caipha interrogatur, 583, 1. Animoso et intrepido ei respondet, *ibid,* et 2. Christo alapa impingitur, XV, 583, 2; XVI, 608, 1, 2. Alapa a colapho quomodo differat, XV, 587, 2. Quæ fuit Christo impacta, quam atrox fuerit, 583, 2. Cur percussus alteram maxillam non dederit, XVI, 608, 2. Falsi testes in Christum, XV, 584, 1. Quare a testibus accusatus tacuerit, 584, 2. Adjuratur a Caipha per Deum vivum, 584, 2 et seq. Eique tunc respondet claro, VI, 412, 1; XV, 585, 1. Christi coram judicibus suis magnanimitas, XV, 585, 2. Caiphas vestimenta sua scindit, *ibid.,* 2. Blasphemare censetur a Caipha, 586, 1. Hinc lanquam blasphemus a concilio reus mortis judicatur, *ibid.* Ob nostra peccata reus erat, 586, 2. Bis examinatus et rogatus in concilio fuit, *ibid.* Quomodo a ministris et senatoribus fuerit illusus, 587, 1. Eorum in Christum barbara sævities, *ibid.* Ejus facies fuit consputa, et barba vellicata, *ibid.* Palmis facies ejus cædilur, *ibid, 2.* Illuditur Christus quasi scurra et ludio, *ibid,* et seq. Ejus barba in passiono et pili vellicali, XI, 598, I. Velata facies ejus, duabus do causis, XV, 588, 1. Sibylla de Christo consputo, *ibid.* Causa delusionis Christi, *ibid.,* 2. Quid ea velatio mystico el tropologico denotaret, *ibid.* Sua passiono Deum honoravit, ejusque injuriae satisfecit, *ibid.* Martyres ad opprobria, tormenta, et mortem animavit, 589, 1. Christus fuit adamas patientiae, *ibid.* Quinquo illusiones Christi per tres horas, *ibid,* ct 2.

4° *Negatio Petri.* Petrus an steterit, anfjleril ad ignem, XV, 589, 2. Quomodo esset in atrio foris, *ibid.* Ancilla Petrum agnovit ex pavore, 590, 1. Cur Christus vocetur ab ancilla ostiaria Galilaeus, *ibid.* Ad vocem ancillae Petrus cecidit, *ibid.* Ejus prima negatio, *ibid.* Negando mentitus est in ro fidei, *ibid.* Ter tantum negavit, non septies, aut sexies, ut vult Dionysius Carlhusiensis, 590, 2. Negationum ejus ordo, *ibid.* An Petrus fidem perdidit, *ibid.* An excusari ejus responsio, et negatio in bonum sensum capi possit, *ibid.* Necando peccavit mortaliter et Dei gratiam amisit,

cur permissus tam graviter labi, 591, 1. Primo galli cantu a lapsu non est excitatus, *ibid.* Negavit secundo cum juramento, *ibid.* Item tertio cum detestatione, 591 , 2. Respexit Christus Petrum, quo sensu et quo modo , 592 , t. Galli cantu excitus vocis Domini est recordatus, *ibid.,* 2. Cur egressus sit foras ul fleret amare, 593, 1 *(Vide* Pe-THUS).

5° *Christus ad Pilatum ductus primo el Judx desperatio.* Sancdrim convocat Caipha» ad damnandum Christum, XV, 595, 1, 2. Amici Christi e principibus an interfuerint concilio quod Caiphas ad damnandum Christum convocarat, 595, 2. Vinctus ad Pilatum trahitur, ut ab eo ad mortem damnaretur, XV, 596, 1 ; XVI, 608, 2. Tres causæ obquas Christus Pilato traditus, XV, 596, 2. Judas male pœnilens triginta argenteos refert, 597, t. Desperabundus Judas se suspendit, *ibid,* 2. Judas In ficu se suspendii, 598, i. Avaritia Judam perdidit, *ibid.* (Pide Judas). Jesus coram Pilato sistitur, 599, 2 el seq. Tria crimina ei coram illo objecta, 600, 1. Cur dixerit Pilato se natum ad veritatem testandam, XVI, 609, 2 et seq. Quid ei de suo regno responderit, XV, 600, 2; XVI, 609, 2. Cur tacuerit accusatus apud Pilatum, silet quatuor do causis, XV, 601,2. Miratur Pilatus, *ibid.* Christi confessio coram Pilato, XIX, 262, 2.

6° *Christus ad Herodem.* Veste alba ab Herode illuditur, cur, XV, 692, 1.

7° *Christus ad Pilatum secundo, et Barobbx liberatio.* Propensio et instantia Pilati ad liberandum Christum, XV, 602, I. Cum Barabba componitur, 602, 2 ct seq.; 604, 2. Uxor Pilati ad maritum mittit pro liberando Christo, 603, 1. Uxoris Pilati somnium a quo immissum, *ibid,* et 2. Barabbas Christo præforlur, 604, 2,

8* *Christi flagellatio.* Christus a Pilato flagellari jubetur, XV, 605, 2; XVI, 612, I. Fuit flagellatus antequam ad mortem damnaretur, XV, 606, 1,2. Idquo semel tantum, sed atrociter ad columnam ligatus, *ibid.,* 2.

Columna flagellationis Christi. XV, 606,2. Flagei lationis Christi atrocitas, *ibid.* Quibus instrumentis fuerit flagellatus. 607, 2. Cur tam alrociler voluerit dedi, 607, I. Ipsius in ea flagellatione patientia cl constantia, *ibid.* Passus est per omnia, *ibid.*

9 *Christi condemnatio et coronatio.* Sententia lata a Pilato in Christum, XV, 608, 2. Pilatus de Christo Romanis scribit, *ibid.* Chlamydem coccineam induitur per ludibrium, 609, 2 ; XVI. 612, 2. Purpura regnum Christi nolal. XV, 609, 2. A militibus spinea corona coronatur, 610, 1. Corona spinea qualis, *ibid.* Corona» spinea' acutissimus dolor, *ibid.* Cur Christus spinis coronatus sit, V, 349, 1 ; XV. 609, 2. Arundo ei in manus datur percontemptum, etqualis,XV,6I 1,2.Quid ea symbolice designet, *ibid.* Ejus insignia regalia simul referuntur, 612, 1. Cur caput ejus percussum Sfondine, *ibid.,* 2. Ad populum in hoc schemate producitur, *ibid* Quid do eo Pilatus ad Tiberium imperatorem scripserit, XV, 655, 2.

10* *Crucis delatio, mulieres plangentes.* Cur Christus, cum ad crucifigendum educeretur, suis sil vestimentis indutus, XV, 612, 1. Quam longis itineribus fatigatus in dio mortis suæ, *ibid.* Quomodo crucem suam portarii, 61$, 1. Simon crucem Jesu gestavit, cur, *ibid.,* 2. Hæresis Basilidis et Marcionis de Christo cruci subducto, *ibid.,* 2, Mulierum Christum ad mortem euntem sequentium lamenta, *ibid.* Quid dixerit ad mulieres super se lamentantes, *ibid.* Veronica sudarium Christo exhibet, *ibid.* Golgotha quænam vox, 615, i. Calvaria dicta a cranio Adæ ibi sepulto el reorum, 615. 1, 2 Cur Christus in loco infami el supplicii voluerit crucifigiv615 2 Cur extra Jerusalem, II, 27, 1; XV, 615, 2.

11° *Crucifixio Christi.* Vinum felle mixtum Christo ante mortem propinatur, XV, 616, 1. Bis ei potus in Calvaria? monte oblatus, *ibid.* Vinum myrrhatum quid , *ibid.* Cur gustatum bibere noluit. *ibid.,* 2. Clavis cruci suæ fuit affixus, sed el funibus simul alligari potuit, IX. 914, 1; XV, 616. 2. Quot clavis fuerit affixus, XV, 617, L Sunt ei per volam manus adducti, vel per carpum brachii, et cur, *ibid.* Quem cruciatum in ea fixione senserit, maxime in pectore, *ibid.* Clavorum Christi typus, clavus ferreus quo percussus Sisara, 111, 136, 2. Acerbitas multiplex crucis Christi, XV, 617. 1. Quis summus dolor Christi, *ibid.* Crucifixionis hujus circumstantiae, 617, 2. An nudos pependerit, *ibid.* An fuerit humi cruci affixus 618. 1. Nudus prorsus in cruce pependit cicur. XI, 324. 1. Cur fueril crucifixus, varia» danlur causæ, XV. 618.1 el seqq. In cruce pendensEvæ peccatosi luit. 628. 2. Et sic cœlum lerræ reconciliavit, *ibid.* Sensit in ea omnium martyrum tormenta, 619. ! Crux Christi ex quo ligno, *ibid.,* 2 (Fid* Chi x). Dio vigesima quinta marlis crucifixus est, 620, 2. E» in meridie, facie versa ad occidentem, 621, I ; 632. 2. Ita ejus crucem Judæi collocarunt, uldorso urbem Jerusalem el orientem , facie occidentem respiceret, idque alio sensu factum est. XII, 152, 2; 563, 1. Facie aversa a Jerusalem el Romam spectans crucifixus est, et postea in cœlum ascendit, XIV. 528, 1. Cur Christus dicitur crucifixus hora tertia, XVI. 513, 2. Affectus septem e Christo crucifixio nobis eliciendi, XV, 622, L

12* *Christi oratio prima in cruce, vestili entarum divisio , titulus crucis.* Christus illico ul fuit crucifixus, pro crucifigentibus Patrem rogavit, XV. 622, 1. Oravit ex charitate pro crucifixoribus. X. 50, 2, XV, 177. 2. Vidit vestes suas sorte dividi, XV, 622; 2. Tunica Christi inconsutilis, qualis, *ibid.* Tres Christi vestes quales, 623, 1. Christus fuil in cruce a militibus servatus, *ibid.* Titulus crucis Christi, *ibid.,* 2. Titulus fuit elogium Christi, *ibid.* Damnatis ad mortem affigi titulus solebat, *ibid.*

43* *Latrones aim Christo crucifixi, blasphemiæ contra Christum.* Christus medius pependit inter latrones, XV,624, I. Blasphematur a prœtcrountibus, *ibid.,* 2. Maxime o principibus, *ibid.* Si rex Israel, de cruco eum descendere nefas, potius in eam ascendere oportet, 625, I. Cur do ea non descendent *'bid.* et 2. Etiam ab uno latrone crucifixo atroci* convicia p'rlidit, XV, 626, 2; XVI, 268, 1. Latro bonus alterum blasphemantem contra Christum, increpat, XVI, 268,1. Christum confitetur Daum, *ibid.,* 2. Ejus contritio, poenitentia : Christi innocentiam confitetur, *ibid,* et seq. Verba ejus ad Christum quem sensum includant, *ibid.* Conversio ejus plane admirabilis fuit, *ibid.* An prius blasphema veril, *ibid.* Qua i aliono fuit conversus, 269, I. Conversus est motivo tum extorno, tum intimo, *ibid.* Hujus latronis sanctitas liquet ex eximia ejus fido, spo, charilale, 269, 2. An fuerit martyr, *ibid.* Elogia ipsius e SS. Patribus, 270, i, 2. Quem paradisum ei Dominus promiserit, 271, i. Descendí! in limbum patrum, *ibid,* et 2. Nomen ejus fuil Dismas, *ibid.,* 2.

<4* *Verba Christi ad matrem.* Commendat Christus Joannem mairi suæ, ot matrem S. Joanni, XVI, 616, 2. Nos morions suæ matri commendavii, IX, 435, 2. Cur Joannes beatæ Virgini commendatur, variæ rationes, XVI, 616, 2; 617, 1. Onice matrem dilexit ct honoravit, V, 213, i.

15® *Tenebra, Christi derelictio, silis, mors, prodigia in morte, lateris apertio.* Tenebra* per universam terram in morte Christi, XV, 626, 2. Miracula septem in eclipsi Christi, 627, 1. S. Dionysius Areopagita eclipsin Passionis Christi vidit, 627, 2. Christus in cruco *Psalmum* XXI recitavit, et cur, 628, 1. Quomodo a Patre fuerit derelictus, *ibid,* et 2. Sitiebat Christus in cruce, cur, XVI, 618 et seq. Datum ei pro vino acetum, XV, 629, 2. Damnatis ad mortem dari solebat vinum, *ibid.* Acetum datum Christo quatuor do causis, *ibid.* In passione sua fello potatus fuit, XII. 384, 1. Septem in cruco Christi verba, XV, 631,1,2; XVI, 619,1. Quomodo in manus Patris animam tradat, XVI, 271, 2 ct seqq. Et mox expiravit, 272, 2. Clamavit antequam expiraret, idquo magna voce, et qua de causa, XV, 631, 2. Clamor Christi in cruco fuit miraculum, *(bid.* et seq. Emisit spiritum capito inclinato, cur, 632. 4. Idquo feria sexta circa horam nonam, *ibid.* Quo anno mundi et vitæ sil mortuus. XVII, 1, t. Quot vixeiit annis, XVI, 455, 2. Quid eo mortuo contigerit, X V, 633, f, 2 et seq. Quæ prodigia in ejus morte acciderint, XIII. 509, 2, Tota terra tremuit in morte Christi, et causæ hujus terræmotus, XV, 634, I. Petra? scissæ in Golgotha, ihid.,2. Et in monte Alvorniæ, *ibid.* Christo moriente, templi porle apert e fuere, XIV, 485, I. Sancti ex monumentis exierunt, XV, 635, t, 2. An rursum sint mortui, 635, 2. Quinam resurrexerunt, 636, 1. Centurio conversus m morte Christi quis, 636,2« Christus mortuus mullorum corda movit, 637. 1. Ejus mors deploratur, X1Î, 417, 2. !n ejus morio qui planxerint, quæ sint quatuor illæ familia; quæ in ejus morto pianterà il. XIV. 513, 2. El cur quaslibet illarum piangerò debuerit, 514, I, 2. Christo non fracta fuero crura, XVI, 620, t. Christo mortuo latus apertum, el ca opertione nobis multum meruit, *ibid,* et 2. Vulnus totum latus Christi penetravit, *ibid.,* 2. Ejus latus dextrum fuit hasta perfossum, non sinistrum, XII, 852, 1. Exivit daterò Christi aperto sanguis et aqua, XVI, 621, 1. An naturaliter, *ibid.* Cur sanguis el aqua ex latere Christi, *ibid.* Cur Christo ossa frangi non debuero, 622, 1.

Christi sepultura. Sepultura Christi expenditur, XVI. 622, 2. Joseph ab Arimalham petii a Pilato corpus Jesu XV, 639, 1. Pilatus reddi ju* bei corpus Jesu, 639, 2. Cur ante vesperam ea dio qua crucifixus, do cruce depositus, XVIII. 542, I. Quomodo involutum corpus Jesu, XV, 640, 1 Cur sepultura in horto urbi vicino, XV. 641, I; XVI, 623, I. Cur in monumento novo ox petra exciso sepultas sit, XV, 640. 1. Cur in monumento novo positus, et cur in alieno sepulcro, *ibid.,* 2. Forma sepulcri Christi, *ibid.* Anima Christi descendit n limbum, 611, 1. Cur sepulcrum Christi saxo magno obseratum fuerit et a Judæis obsignatum, *ibid.* Maris contra sepulcrum sedentes, *ibid.,* 2. Unum tantum lapidem habuit, quo clauderetur, non duos, 648, i. Petunia Pilato Judæi ul Christi sepulcrum jubeat custodiri, 641, 2. Sepulcrum Christi munitur, 642, 2.

17° *Christi descensus ad inferos.* Christus vivificatus Spiritu quomodo dicatur, XX, 334, 2. Inferiora terræ ad quæ Christus descendit, sunt infernus, non sepulcrum, XVIII, 627,1,2. Vere descendit in infernum. XVII,98, 2; XVIII, 628, 2: *Quod ascendit, quid est nisi quia et descendit primum in inferiores partes terra;?* Cur co descendent, *ibid.* An in inferno dolores sit passus, XVII, 96, 2. bihil passus est post mertem. 97, 1. Inferni nomino dicitur limbus, XVIII, 627, 2. Quomodo ot qualiter ad limbum patrum descenderit, IX, 665, 2. Personaliter non descendit ad infernum damnatorum, IX, 666, 1 ; XVIIÍ. 628, 1. Suo ad inferos descensu nullos damnatorum liberavit, XIII, *64,2. In limbo patribus Christus prædicavil, et quomodo, XX, 337, 2. Quamdiu ibi fuerit, *ibid,* el seqq. Triduo ibi mansit. XIV, 461, 1. Cur eo descenderit, XX, 337, 2 Ejus animæ ad inferos descendenti an insullarint dæmones, XI, 286. 1. Ad limbum descendens primum dedit jubilæum, IX, 666, 2 ; XIII, 464, 2. Quomodo patres antiquos vinctos e limbo post mortem liberarii, XIII, 464, 2 (Fide Limbi).

ARTICULIS srXUNDUK

OVXSTIONES DOGMATICE ET MORALES AD PASSÏÔNEU CHRISTI PERTINENTES.

t. Passio Christi fuit spontanea it volunta* ria, licet a Patre prœcipta ; quintmo a Christo SUMME DESIDERATA FUIT. 1° *PlUSio Christi fuÜ* UO«

¡untaría, noncoacta; XVI, 414,1 : *Quærebant ergo eum apprehendere : el nemo misil in illum manus, quia necdum venerat hora cjus.* Libero et sponto mortem subiit, Xi, 631,1 : *Oblatus est quia ipse voluil.* Est volons et conscius mortuo*, XV, 646, i : *Mittens enim luto unguentum hac in corpus meum, ad sepeliendum me fecit;* 551, 1: *Rt edentibus illis, dixit : Amen dico vobis, t/uia unus vestrum me traditurus est;* 565, i ; *Tunc dicit illis Jesús: Omnes vos scandalum patiemini* in *me, in ista nocte, scriptum est enim : Percutiam pastorem, el dispergentur oves gregis;* 573, 1 : *Sorgile, eamus; ecce appropinquavit qui me tradet;* 634. 1 : *JesuS autem iterum clamans roce magna, emisit spiritum;* XVI. 476, 1 : *Nemo tollit eam* (animam meam) *a me; sed ego pono eam a meipso, et potestatem habeo ponendi eam; el potestatem habeo iterum sumendi eam;* XVIII, 94, 1. 2. Poterat non pati noe morì, XVI, 476, t. Proposito sibi gaudio, cruccili elegit, XIX, 496, 2 : *Aspicientes in auctorem fidei ei consummatorem Jesum, qui proposito sibi gaudij , sustinuit crucem, confusione contempta.* Eam sostinoli præ gaudio el gloria ut mercede, *ibid.* Nonnisi certo tempore et dio mori voluit, XVI, 424,1,2 ; 430 2. Quomodo tradiderit se judicanti so injuste, XX. 305, I : *Qui cum malediceretur^ non maledicebat... tradebat autem Judicanti se injusto.* Sponte se obtulit ad verbera Ot nbipaSf XI, 597, 2 et seq* : *Corpus meum dedi percutitnlibus, d genas meas vellentibus : faciem meam non averli ab increpantibus, el conspuentibus in me.*

2® *Christus accepit a Patre præceptum in cruce moriendi.* Præceptum moriendi fuit Christo a Patro impositum* XIi 597, 2: *Dominus Deus aperuit mihi aurem, ego autem non contradico ; relrorsum non abii. Corpus meum dedi percudentibus, etc.;* XIX, 16, *t : Humiliavit semclipsum, factus obedient usque ad mortem, mortem nutem crucis.* In oo vera fuit obedientia, et habuit præceptuin sic nos redimendi, XVIII, 103, 2:5icul *per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunl multi, ita et per unius obeditionem justi constituentur multi.* Ipsius obediencia in morte oppetenda, XVI, 85, 2; 475, 2 : *Propterea me diligit Pater, quia ego pono animam meam, ut iterum sumam eam.* Passio Christi quomodo Deo Patri placuisse dicatur, XVII, 95. t. Passionem Christi Deus decrevit, non actionem necis ejus, *ibid. : Hunc definito consilio et præscientia ilei traditum, per manus iniquorum affigentes interemistis.* Passio Cbrisli a voluntate cl potestate Dei processit, sed non sine culpa Judæorum, *Psalm.* II, M0t2: *El scient quia manus tua h.ro.et lu, Domine, fecisti eam.* Ipsum cur D^us Paler Judæis objecerit, ul ab ipsis occuleretur, XIV, 521, *t : Framea, suscitare super pastorem meum, el super ctrum cohærcnlem mihi, dicit Dominus exercituum.*

3* *Passionem el mortem suam Christus summe desideravit.* Mortem non exhorruit sed generor ad illam properavit, XV|, ($0, 2. *Padum est nutem, dum complerentur dies assumptionis ejus, el ipse faciem suam firmavit ul iret* m *Jerusalem;* 191,1 et seqq.: *!te,et diali vulpi illi: Rece ejicio demonio, rl sanitates perficio hodie el eras, et tertia die consummor*F 152, 2 : *El his âictis, præcedebat, ascendens Hierosolymarii; fAb,* I: *fixe cum dixisset Jesus, egressus est cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus,* iv *quem introivi! ipse, et discipuli ejus.* Cur passionem suam voluerit accelerari, XVI. 511, I ; 531. 1: *El duil ei* (Judæ) *Jesus: Quod facis, fac citius.* Passionem suam calicem vocat, XV. 449, I : *Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sumf* XVHI, 441, 2. In calice passionis bibendo alacritas cl promplitudo, XIII, 111, 1. Amarum passionis el tribulationis calicem bibit, quo nos nb eo non deterreremur, 362. I. Quomodo calicem a se transferri petierit, XV, 570. t. 2. *Paler mi,* it nonibite est, transeat a me *calix ule, vervmlamen non sicul ego volo, sed sicul tu,* XX. 56, t. Ipse passionem baptismum vocat, XV, 449. 1: *Potestis... biq hsioo quo ego baphsor, baptisa ri f* 704, 1. Passio est illi ut balneum leslttana, XH, 183. t : *iiaphsmo habeo baptuari, et quomodo eourclnr, usque dum perficiatur** Quomodo ad eam anhelarit, *ibid.* Ea velut partuntio fuit, 582,1. Quomodo salutem nostram operan expetieril, XVI, 183. I, Ad mortem anhelabat. XII. 506. t, 2 Commoda el vitam suam pro nostra salute c\pobuit, XVIII. 236, i. 2: *Chnstus non sibi placuit, sea sicut scriptum est : improperia improperantium (ibi ceciderunt super me.*

11. Causæ passionis Coristi. — Christus ob 1res causas pali debuit : *primo,* ul hominibus tum palienlue ct chantalis exemplo præirot, dando pro eis vitam suam in pretium ; *secundo,* ut sanciret justitiam, ilhquo satisfaceret,• *tertio,* quia decebat ut non angelus, sed homo pro hominibus satisfaceret, XIX, 372, 1,2: *Decebat enim eum, j ropier quem omnia, et per quem omnia, qui mullos plios in gloriam adduxerat, auctorem salulù eorum per passionem consummare. Qui enim Stinetifical, el qui sanctificantur, ex eo omnes.* Expediebat eum mon pro mundi saluto, XVI, 499, 2 et SÉqq. : I'« nejeiltj *quidquam, nec cogitatis quia txpedil vobis ul unui moriatur homo pro populo, et non tota gens pereat. Hoc nulem a semchpsn non dixit; sed, cum csstl pontifex anni illius. prophetavit quod Jesús moriturus erat pro gente.* Propter humana peccata vulneratus est, XI, 630, I : *Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus csl propter scelera nostra* Disciplina pacis noslræ quomodo super eum, 630. t *Disciplina pacis nostræ xuper eum, el livore ejus sanali siimus.* Luit quæ nos promeruimus, 631, ! Quomodo sil captus in peccati^ nostris, XII, 418,1; 119, f : *Spiritus oris nostri Christus Dominus captus est*

tn *peccatis nostris.* Cur in passione sua leprosi fbrmam assumpserit, XI, 629, 2 : *El nos pu'.avimus aim quasi leprosum et percussum a Deo, el humiliatum;* XV, 221, 2. Causa cur Christus fuit crucifixus, ex parte Judæorum cum crucifigentium fuit immane eorum odium in Christum ; cx parte vero Adæ cI hominum fuit quod Adam peccavit in ligno, quare in ligno crucis hoc inobedienliæ scelus a Christo expiari decuit et debuit; ex parte vero Dei offensi causa fuit amor justitiae, ut per crucem ostenderetur gravitas offensae Adæ el hominum in Deum; cx parte Christi, causa fuit immensitas amoris, ut per crucem Christus ostenderet quantum nos amarit, VIII, 322, 1, 2: *Morte turpissima condemnemus eum.* Christus passus est ex valida fortique in nos dilectione, XIV, 252, 1. Ejus in passione amor, XXI, 389, 1. Passio ejus fuit fornax amoris, XV, 447, 1. Ejus vulnera sunt fenestræ per quas transparet amor, XII, 812, 1. Ejus redemptio tribuitur Dei el Christi zelo, XI, 525, 2 : *Dominus sicut foriis egredietur, sicut vir præliator suscitabit zelum.* Gustavit mortem ut ?am non horreat Christianus, XX, 371, i : *Eum tutem, qui modico quam angeli minoratus csl, videmus Jesum propter passionem mortis, gloria et honore coronatum, ut gratia Dei pro omnibus gustaret mortem.*

IIL Quibusnam et a quibus traditus fuit in PASSIONE, QUID IN EA, ET QUOMODO PASSUS SIT. - *!• Quibus traditus el quo fine,* XV, 446, 2 : *Ecce ascendimus Jerosolymam, el Filius hominis Cadetur principibus sacerdotum, ct condemnabunt eum morte. El tradent eum gentibus ad illudendum et flagellandum, et crucifigendum,* XIX, 333,2; *Qui* (Christus) *dedit semetipsum pro nobis, ul nos redimeret ab omni iniquitate.*

2° A diversis el diversimode traditus fuit, XVII, 96, 2. Ab omnibus ordinibus fuit damnatus et occisus, XI, 634, 1, 2. Afflixerunt, et tradiderunt eum peccata in Deum commissa, XVIII, 236, 2.

3* *Quid passus sil.* Victima fuit multiplex et multas sustinuit mortes, V, 251, 2. Passiones Christi cur plurimae fuere, *Psalm.* 1, 262, 1. Passionis Christi magnitudo, *Psalm.* II, 83, 2 : *Super me confirmatus est furor tuus, el omnes fluctus tuos induxisti super me.* Flagellis circumdatus fuit, *Job,* 352, 1 : *Circumdedit me lanceis suis, convulneravit lumbos meos, non pepercit, ct effudit in me viscera mea ;* 362, 1 : *Concidit me vulnere super vulnus, irruit in me quasi gigas.* Christus etiam post mortem vulneratus est, *ibid.* In passione sua Christus positus in signum, 360,1 : *Repente contritus sum; tenuit cervicem meam, confregit me, el posuit me sibi quasi in signum.* Fuit quasi signum ad sagittam, dum in cruce fixus fuit, XII, 386, i : *Tetendit arcum suum, et posuit me quasi signum ad sagitam. Misit in renibus meis filias pharclræ suæ.* Fuit in cruce quasi scopus m quem Judæi sua tela verborum ejaculat sunt, X, 20, 1. Quas infirmitates in se susceperit, XIX, 391, 2. Quomodo ægrotaliones et languores nostros tulerit, XI, 628, 1, 2: *Vere languores nostros ipse tu til, et dolores nostros ipse portavit.* Non fuit ei species neque decor in passione, 624, 2 : *Non est species ei, neque decor, el vidimus eum et non erat aspectus, et desideravimus eum.* Cur dicatur novissimus et cessatio virorum, 625, 2 : *Despectum et novissimum virorum.* Factus est novissimus ut hominum superbiam retunderet, *ibid,* et 626, 1. Fuit vir dolorum in anima el corpore, 626, 2 : *Virum dolorum, et scientem infirmitatem, ct quasi absconditus vultus ejus el despectus, unde nec reputavimus eum.* Cur sceleratus reputatus est, 637, 2. Ejus labores et infirmitates, multiplices infirmitates in passione præserlim, 626, 2; 627, I, 2. Et scivit eas ferre, 628. 1. Potuit curare morbos nostros, quia cos in se solvendos suscepit, 629, 1. Morbi nostri ei peculiarem dolorem addiderunt, *ibid.* Voluit pali omne genus tormentorum et ab omni hominum genere, XV, 257, 2. Quomodo factus sit pro nobis maledictum et peccatum, II, 475, 1 ; XII, 160,1 ; XVIII, 455,1 : *Eum qui non noverat peccatum, pro nobis peccatum fecit,* 541, 1 : *Christus nos redemit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum: quia scriptum est : Maledictus omnis qui pendet in ligno.* In quibus a Deo fuit derelictus, XIX, 395, 1

4° *Quomodo et quando passus sit.* Christus non in phanlastico, sed in carneo corporo passus est, XIX, 78, 2 : *Nunc autem reconciliavit in corpore carnis ejus per mortem.* Naturalem mortis horrorem habuit, XVI, 510, 1, 2 : *Nunc anima mea turbata est. Et quid dicam ? Pater, salvifica me ex hac hora.* Christus in passione, fuit rex et dominus tormentorum et dolorum, XV, 172, 2. Spiritus roboro, carnis infirmitatem in passione roboravit, V, 573, 2. Christus de solis contumeliis in passiono queritur; *Job,* 398. 1. Spe futuræ resurrectionis et ascensionis sustinuit crucem, IV, 275, 2. Passus est in medio ultimœ hebdomadae Danieli*, XIV, 243, 1. Item anno ætatis trigesimo quarto, quæ est media vitæ humante, *ibid.* Allegorice, quomodo passus est in plenilunio, I, 528, 1. Quomodo passus in fine sæculorum, XIX, 448, 2 : *Nunc autem semel in consummatione sæculorum, ad destitutionem peccali, per hostiam suam apparuit.*

IV. Quas in passione virtutes Christus ostenderit et docuerit. Quam vita, mors, passio ct resurrectio ejus virtutibus resplenduerit, XIV, 250,2? In cruce Christus ostendit omnium virtutum ex-} cessum, XVIf 140, 1 : *Et dicebant excessum cjusl quem completurus erat in Jerusalem.* Fuit in passione portentum omnium virtutum, 569, 2. Quæ in cruce virtutes eluceant, XVIII, 255, 2 et seq.; XX, 305, 2; XXI, 389, 1. Crucifixus quid nos doceat, XVIII, 236, 1. In cruce perfectus est in patientia, gratia et gloria, XIX, 397, 1 : *Et quidem, cum esset Filius Dei, didicit ex eis qux passus est*

obedientiam, et consummatus, factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis xtcmx. Fuit patientia) perfectissimus typus, XII, 395, 2; *Ponti in pulvere os suum, si forte sit spes, babil percutienli se maxillam, saturabitur opprobriis.* Ipse patiens est dux omnium patientium, XXI, *tl* 1. Est antesignanus martyrum ct confossorum Dei, XIII, 441, 1. Quomodo sit primus martyr, XXI, 23, I. Ipse est dux martyrum, XV, 171, f, 2; 275, 2. Passio Christi et martyrum, omniumque fidelium una est, XIX, 79, 2. In omnibus sanctis est semper passus, 1, 440, 1. Ejus incredibilis patientia, VI, 13, 2. Est patientiae prololypus, XIX, 495, 2 : *Per patientiam curramus ad propositum nobis certamen, aspicientes in auctorem fidei ct consummatorem Jesum.* Fuit in patientia velut adamas, XI, 599, 1 : *Dominus Deus auxiliator meus, ideo non sum confusus ; ideo posui faciem meam ut petram durissimam.* Ejus mansuetudo , patientia, et silentium in passione, 632, i *: Sicut ovis ad occisionem ducetur, el quasi agnus coram tondente se obmutescet.* Fuit mutus sicut agnus tonsus, *ibid.* Quo magis tormentis pressus, eo suaviorem virtutis odorem sparsit, XVHI, 429, 1 : *Christi bonus odor sumus Deo in* iü *qui salvi fiunt, et in iis qui pereunt.* Fuit in cruce dolore el amore tostus, I, 665, 2. Christi virtutes quas in passione spiravit, dicuntur myrrha, aloe et casia, *Psalm.* I, 296, 1 : *Myrrha, cl guita, el casia a vestimentis luis, a domibus eburneis.* Ipso crucifixus idea veri religiosi cst, XVHI, 5*9, 1 : *Mihi aulem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, ct ego mundo.* Christus quomodo crucem in suo corpore honoravit, XX, 366, 2. Ül martyr, inter omnia mundi tormenta triumphat, XV 111, 151, 1.

V. Passionis Christi effectus et fructus. 1® *Passionis effectus ct fructus generaliter sumpti.* Christus passionem el mortem suam vocat consummationem, XVI, 191, 2 : *Ecce ejicio dæmonia, el sanitates perficio hodie ct cras, el tertia die consummor;* 619, I : *Cum ergo accepisset Jesus acetum, dixit: Consummatum est.* Ejus passio fuit consummatio abbreviala, XVII!, 173, 1 : *Verbum enim consummans et abbrevians in xquitate ; quia verbum breviatum faciet Dominus super terram.* Christi passionis fructus generalis, conversio Gentium, *Psalm.* I, 126, 2 el seq. F.jus crucifixi doles et fructus, X, 204, 2 el seq. Passionis Christi efficacia, XXI, 389, 1. In passiono sua comparai se messori, I, 710, 1.

2® *Per passionem suam el mortem Chrislus peccata nostra expiavit el plene pro iis satisfecit.* Ipse solus pro peccatis salisfaccro polerat, IX, 563. 2. Pro nostris debilis apud Patrem fidejussit, V, 133, I, 2; X, 76, 2. Exlilil sponsor pro debito Adam el hominum, VI, 65, 2. Quantum pro nobis satisfecerit, XI, 489, 2 : *Loquimini ad cor Jerusalem el advocate eam ; quoniam completa est malitia ejus, dimissa cst miquilos illius, suscepti de manu Domini duplicia pro omnibus peccatis suis. Per* seipsum expiavil peccata nostra, XIX, 354, 2 : *Purgationem peccatorum faciens,* (Christus) *sedet ad dexteram majestatis in excelsis.* In eo quomodo peccatum acceperit finem, XIII, 117, 1. Peccato mortuus est effective, nos subjeo tive, XVHI, **Iii,** 1 : *Quod enim mortuus est peccato, mortuus esi semel.* Passioni Christi ascribitur satisfactio, 89, 2 : *Qui traditus est propter delicia nostra, cl resurrexit propter justificationem nostram.* Ejus satisfactio, merita, voluntas, Doo volente, nostra est satisfactio, merita voluntas, XII, 631, 1, 2. A Patre datus est ut peccato ex justitia satisfaceret, XVHI, 75, 2 : *Justificati gratis per gratiam ipsius, per redemptionem qux est in Christo Jesu, quem proposuit Deus propitiationem per fidem in sanguine ipsius.* Ejus propitiatio quam sil valida, XX, 534, 1 : *Et ipse esi propitiatio pro peccatis nostris; non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi.* Ejus merita infinitis peccatis delendis sufficiunt, XIX, 456, 2 ; *Cna enim oblatione, consummavit in sempiternum sanctificato*.* Est hostia infiniti pretii, XIV, 236, 2 : Ejus propitiatio, veteri propitiatorio designatur, XVHI, 74, 2. Ejus mors verum fuit sacrificium, XI, 631, 2 : *Oblatus est quia ipse voluit.* Fuit holocaustum, *Psalm.* I. 110, 1 : *Memor sil omnis sacrificii lui, et holocaustum tuum pingue fiat.* Ejus redemptio vocatur justitia ob quatuor causas, XI, 119, 1 : *Sion in judicio redimetur, et reducent eam m justitia.* Justitiam sæculorum adduxit tripliciter, XIII, 117, 2. Christi Jesu satisfactio an ila sufficiens sil, ul pro nostris peccatis satisfacere non debeamus, XIV, 167, i : *Quid cogitatis contra Dominum T consummationem ipse faciet : non consurget duplex tribulatio.* Ex ejus parte ad nostram justificationem nihil deest. XHI, 251, 1. Ejus redemptio fuit plena el sufficiens, sed densi illi m nobis communicatio, XIX, 79, 2 : *Adimpleo ea qux desunt passionum Christi, in carne mea, pro corpore ejus, quod csl Ecclesia.* Ejus redemptio sufficiens fuit ad omnes sahandos, XHI, 436, 1. Ejus reparatio el casus Adæ inter se comparantur. XVHI, 102, 1 : *Sed non sicut delictum, ila el donum : si enim unius delicto mulli mortui sunl, multo magis gratia Dei et donum in gratia unius hominis Jesu Christi* i/i *plures abundavit.* Nobis plura praestitit quam Adam abstulit, *ibid.* Peccata nostra sustulit et exhausit. XIX, 419, 2 el seq. : Sic *el Christus semel oblalus esi ad mullorum exhaurienda peccata.* In carne patiens ct morions damnavit peccatum, XVHI, 130. 2; 131, I : *De peccato damnavit peccatum in carne, ul justificatio legis impleretur in nobis.* Morte sua peccatum occidit, *ibid.* Quomodo omnia peccata aboleverit, el sub eo justitia, pax, sanctius loto in orbe sil germinatura, XIII, 251, 1. Ab ¡pso solo

petenda est remissio peccatorum, XIX, 457, 1. Ejus sanguis clamat misericordiam. 508, i : *Accessistis.... ad Testamenti Novi mediatorem Jeturn, et sanguinis aspersionem melius loquenlem quam Abel.* Quomodo a nobis jugum peccati, dœmonis ot concupiscenti.e auferat, XIII, 431, 2 : *Et ero cis quasi exaltans jugum super maxillas eorum.* Quomodo io scientia sua justificet mullos, XI, 638, I : *In scientia sua justificabit ipse justus servus meus mullos, el iniquitates eorum ipse portabit.*

3W *Passione sua el morte vicit ipsam mortem ct dicboluni.* IV, 456, 2. Quando muriem in morlaiibus destruxerit, XIX, 277. 2 : *Qui destruxit quidem muriem, illuminavit autem vitam et incorruptionem per Evangelium.* Quomodo fuerit mors fortis, cl morsus inferni, XIII, 462, 1, 2 : *Ero mors tua, o mors; morsus tuus ero, inferne.* Morsus momordit infernum, XVIII, 414 2: *Absorpta est mors in victoria. Ubi est. mors, victoria tua? ubi est, mors, stimulus tuus ?* Ab inferno et morte per eum redempti sumus, XIV, 18, 2. Cruce mortem et diabolum debellavit, XIV, 252, 2 : *Ante faciem ejus ibit mors, egredietur diabolus ante pedes ejus.* Qualiter dæmonem religaverit, IV, 298, 2. Quomodo caput impii percusserit, 260, 2 : *Percussisti caput de domo impii, denudasti fundamentum ejus usque ad collum.* Quomodo dicatur gentes percussisse, II, 334, i. In cruce velut triumphum egit. XV, 446, 2. Ejus crux quain potens sit. XVIII, 255, 2. Cornua ejus sunt crux seu fortitudo crucis, XIV, 251, I, 2 : *Cornua in manibus ejus, ibi abscondita est fortitudo ejus.* Crux quomodo in manibus ejus fuerit, *ibid.* Crucifixus in cruce visibiliter, diabolus invisibiliter, III, 52. 2. Quomodo veniens ad redimendos homines, sicut miles cataphractus inducatur, hostes suos trucidans, XI, 696, 1,2 : *Indutus est justitia ul lorica, et galea salutis in capite ejus ; indutus est vestimentis ultionis, et opertus est quasi pallio zeli :* XII, 649, 2. Sanguine quomodo vestes ejus rubricata» sint, XI, 731,1 , 2 : *Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Dosra ?..... Quare ergo rubrum est vestimentum tuum, el vestimenta tua sicut calcantium in torculari ?* Ejus passio fuit lorcular quod ipse calcavit, 732, 1. Quomodo Christus nos n servitute liberant, tam spirituali quam temporali, XI, 489, 1. Gratis solvit captivitatem generis Immani, XI, 555, 1 : *Ipse..... captivitatem meam dimittet, non in pretio, neque in muneribus.*

4° *Passione et morte sua Deo homines reconciliavit et illis calum reseravit.* Quomodo omnia sibi reconciliant, XIX, 78, 1 : *In ipso complacuit omnem plenitudinem inhabitare, et per eum reconciliare omnia in ipsum, pacificans per sanguinem erucis ejus, sive quæ* in *terris, sive quæ in catis sunt.* Nos sua cruce et gratia obsignat, XIV, 352. 2. Est roconc liatio mundi lotius, *ibid.* Trahit e cruce omnes ad se, XVI, 512, 2 *: El ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad* tnHp* *sum.* Ruinas dmmonum hominum redemptions instauravit, XVIII, 591 2 ; *Instaurare omnia in Christo, quæ in calis, et quæ in terra sunl in ipso.* Suo sanguine novum fœdus sancivi!, XVUI, 366,2: *Hic calix novum testamentum est* in *meo sanguino* Ejus sanguis cur vocetur sanguis testamenti, XIV, 460, 2 *; Tu quoque in sanguine testamenti lui emisisti vinctos tuos dc lacu, in quo non csl aqua.* Christus allegorico nobis est sponsus sanguinum, I, 174, 2. Oblatione sua nobis cœlo$ reseravit, XIX, 437, 1. Morte sua cœlum hominibus patefecit, XXI, 190, 1. Ejus injuria nostra est gloria, XVIII, 5 >2, I. Merito passi mis accepit potestatem revelandi cui vellet futura circa regimen Ecclesie, XXI, 131, 2: *Dignus es, Domine, accipere librum, cl aperire signacula ejus, quoniam occisus es.* Item assumendi sibi in populum quoscumque vellet, *ibid.: El redemisti nos Deo ex omni tribu, cl lingua el populo.*

5° *Passione sua Chrislus gloriam maximam lum Deo Patri vindicavit, lum sibimetipsi pcperit.* In cruce tormenta patiendo maxime glorificavi! Deum, XI, 273, 2. Passio cessit Christo in gloriam, XVI, 590, 2; *Pater, venit hora, clarifica Filium tuum,ul Filius tuus clarificet te.* Per mor« lem Christus erat glorificandus, XV. 508, i. *Jesus autem respondit eis dicens : Venit hora ul clarificetur Filius hominis;* 510, 2: *Venit ergo vox dc cœlo: El clarificavi, el Herum clarificabo,* Quoluphcein sibi mercedem a Patre promissam semper præ oculis habuerit. XI, 496, 2. Ea insigni gloria fuit compensala, XIX. 370, i : *Eum autem qui modico quam angeli minoratus est, videmus Jesum propter passionem mortis, gloria el honore coronatum,* XX, 376, 2. Meruit sibi el nobis, XIX, 27, I. Quam famam sibi meruit moriendo, 28, 1. *Propter quod et Deus exaltavit illum, el donavit illi nomen, quod est super omne nomen; ul in nomine Jesu omne genu flectatur citleslium, terrestrium el infernorum.* Christi corporis beneficia propter passionem quænam, *Psalm.* I, ili, 2; 115, 1. Requies Christi, cur dicatur gloria et vario intelligilur, XI, 265, 1,2 : *El crii sepulcrum ejus gloriosum.*

5° *Pro quibus Christus passus sil.* Chrislus passus est pro omnibus XVI, 596. 1 ; XX. 482. 1. Fuit expiator et rodemptor non tantum Novi Testamenti sed cl Veteris, el legis naturi©, XIX, 442, 1 : *Ideo Novi Testamenti mediator est, ul murie inlet* cedente, in redemptionem earum prxvaricalionum, quæ erant sub priori Testamento, repromissionem accipiant, qui vocali sunt, ælernæ hæreditalis.* Mortuus est pro inimicis suis, XVI, 565, 2. *Majorem hac dilectionem nemo habet, u\ animam suam ponat quis pro amicis suis.* Passus est innocens pro nocentibus, XX, 333, 2 : *Chrislut semel pro peccatis nostris morluus est, justus pro injustis.* Ipse justus pro omnibus impiis est pas-

mur, VJ, 116, 2. An Qtiain angelis fuerit causa gm tiæ ul gloriæ, XVIII, 597, 2 : *Ipsum* (Christum) I *dedil (apul supra omnem Ecclesiam.* Quomodo pro angelis etiam mortuus sit, XIX, 370, 2.

6® *Quomodo passionis /rudus participare pos-limus.* Quomodo Christi passionibus aliquid desit, XIX, 79, 1 : *Adimpleo quæ desuni passionum ^liristi in carne nua.* Quomodo eas adimpleret Apostolus, 79, i, 2. Passionem Christi no» decet aequi et imitan, XX, 303, 2: *Chrislus passus est pro nobis, vobis r< linquens exemplum, ut segua-mini vestigia ejus.* Quomodo Christus nos hortetur ad calicem passionis bibendum, I, 696, 2. Quomodo Christo cohcrucifigi possimus, XVIII, 532, 2. (*hrislo confixus sum cruci,* 579, 2, Eliam sacculares, *ibid.* Quod qui faciunt, conglorificabuntur, 109, 1 et seq.: *Hoc scientes, quia velus homo noster simul crucifixus est.*

Passionem Christi recolere Christo est gratissimum, XX, 307, 2. Ejus sanguis conspectus et cogitatus Christianos exstimulat ad fortiter cum hostibus spiritualibus pugnandum. XIV, 178, 1, 2. Ejus memoria excitandi sunt fideles, XX, 376, 2. Passionis Christi memoria quid efficiat, VII, 240, I : *Melius csl ire ad domum lucius quam ad domum convivii.* Passionis Chi isti meditatione omnia sunl contemnenda, *Psalm.* I, 390, 1, 2 Ejus mors in Missa verbo el facto repræsentatur, XVIII, 367, 2 ; *Quotiescumque manducabitis panem hunc, d calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis;* XX, 241, 1. Ejus sepultura el baptismus quomodo inter se differant, XVIII, 107. 2: 6'on-*sepulli sumus cum illo per baptismum in mortem.*

VI. Passionis Cubisti typi i.t figura:.—Passio Christi comparator serpenti a Moyse in deserto erecto, XVI, 77, i. Est vera petra ex qua fluxit sanguis sitim concupiscenti® nostræ restinguens, XVIII, 340, 1 el seqq. Passio denotatur in probatica piscina, XVI, 373, 2. Vite designatur. 557, 1. Smaragdo comparatur, XXI, 96. I ; 389, 1. Christi crux sycomoro assimilatur, XVI, 247, 2. Chrislus in cruce erectus, est arbor vil®, V, 341, 1. Christi passionis et doloris Vehementiam per Prophetas, ejus constantiam per Evangelistas cur Spiritus sanctus exprimi voluit, *Psalm.* I, 443, 1. Christi patientis figuram gerebat David in passionibus suis, *Psalm.* 1, 370, 2.

CAPUT SEPTIMUM.

RESURRECTIO ET ASCENSIO CHRISTI.

ARTICULUM PRIMOS.

RESURRECTIONIS IT ASCENSIONIS CUBISTI CIRCUMSTANTIS HISTORICAL

I. Rbsubbkg TIO — 1° *Corpus Christi in sepulcro triduo mansit et quidem incorruptum.* Qnomodo in sepulcro fuerit Iribus diebus el Iribus noctibus, XV, 312, I el seqq. Cur triduo m sepulcro manserit, 313, 1. Corpus Christi in triduo mortis ejus

non fuit corruptum, XVII, 99, L Non passu* e*t in sepulcro corruptionem, *ibid.* Ejus po4 mortem gloria, XI. 265, i. Ejus item sepulcrum gloriosum, 636, 1. Ejus descensus el Ascensus decem lineis quomodo factus, 476.

2® *Quando d quomodo resurrexit.* Resurrexit Christus die Dominica, XV, 312.1. Cur die tertia resurrexit XIII, 374, 1, 2. Resurrexit In aurora. XV, 645, 1. Senes passionis cl resurrectionis Christi, 646,1. Terræmolus resurgente Christo quæ causa* fuerint, 647, 1. Angelus ul juvenis apparuit, cur, tbtd., 2. Chrislus resurrexit, clauso sepulcro, *ibid.* el seq. Unus sepulcri lapis, non duo, *ibid.* Sedit angelus quatuor de causis, 648, 2. Angelus cur ut fulgur apparuit. 649, 1, 2. Custodes seputcr ab angelis exterriti, 650. 1. Resurrexit antequam ungeretur, cur, 651. 1. Cur angebs mandat mane i-bus dicere discipulis : *Præcedd toi in Gatdæam,* 651,2 ct seq.

3® *Delatio mulierum de resurrectione, et cursus Prtri ft Joannie ad monumentum,* XV, 652, 2; XVI, 624, 2; 6> Quare in Galilæa sæpiussms apparuerit, XV, 652, 1.

4® *Prima Christi apparitio Magdalenx.* Maria Magdalena mulierum ad sepulcrum \ementium fuit dux, XVI, 624. 2. Ejus ardens studium, et Domini quærendi desiderium, 625, 2. Chrislus apparet Magdalena!, 626, I. \ idol eum, nec agnoscit, *it id.* Varii ejus quærenlis effectus, ihid., 2. Unde Dominum agnoverit, 627, 2. Cur is tunc ab ea tangi so noluerit, 628, 1 et seq. Magdaleme fronti Christus digitos suos impressit, 629, 1 (Vacie Mar ia Magdalena).

5° *Secunda apparitio mulieribus.* XV,653, 1,2. Cur se mulieribus redivivum exhibuerit, *ibid* , 1. Quid iis dixerit, *ibid* . 2. Cur discipulos suos vocet fratres, *ibid,* el seq. Sexies in Judæa die ipso Paschalis appanni; deinde cl aliis diebus, 654. 1.

6® *Tertia apparitio Petro,* XVI, 280, \,*et quarta duobus Emmaus discipulis,* 274, 1, 2 el seqq. Pruno inter viros apparuit Petro. XVUI, 399. L Quinam hi fuerint discipuli, euntes in Emmaus 274, 2. Quomodo non sit agnitus ab iis, 275, 2. El <pin do causa alia in forma iis appareat, 276, 1. Quomodo se eorum sermoni insinuet, *ibid,* et 2. Eorum ruditatem el tarditatem credendi castigat. 277. 2. QuomodO se finxerit longius ire, 278 I. Consecravit Eucharistiam apud eos. 278. 2. Ex oculis eorum evanuit subito, 279. I el seqq.

7® *Quinta apparitio undecim.* Apparitio Christi post resurrectionem, januis claudis. XVI, 630, I. Apparuit undecim Apostolis. X\111, 399, 2. Eorum pavor, XVI. 280, 1, 2. Pucem apprecatur suis, et quidem iterato, 631,1. Ostendit eis manus el pedes, *ibid.* Quomodo corpus gloriosum potest esso simul subtile el palpabile, *ibid.,* 2. Cur ostendent manus ct pedes suos perforatos, 281, 1. An Apostoli revera tetigerint manus el pedes Christi perforatos.281, 1,2. CurChrisluspostmortem vulnerum

suorum foramina et cicatrices servaverit. XIV, 521, 4,2; XVI, 631,1,2. Idquo non sino miraculo, XVI, 631, 1 et seq. Cur cibum petierit, 281, 2. Cur Apostolis reliquias cibi dedent, 282,1, 2. An bis iis disent esse jam perfecta quæ de ipso prædixerant Propheta;, *ibid.,* 2. Cur illis sensum aperuerit ad inlelligendum Scripturas, 283, 1. Promittit eis Spiritum sanctum, 283,2. Sicut Pater misit Christum, ita Christus mittit Apostolos, quo sensu, 632, I. Christi insufflatio, cur, *ibid.,* 2. Spiritus sanctus quomodo hic detur Apostolis, 633, 1.

apparitio Thomæ.Thorns absentia,XVI, 635, 2. Quaro a cæleris apostolis abesset, *ibid.* Tbomæ incredulitas undo orta esset, et quam gravi.'» erat, 636, 1. Jesus iterum, januis clausis, apparet, *ibid.,* 2. Thomas vulnera Christi tetigit, *ibid. An* corpus gloriosum sil palpabile, 637, 1. Ejus verba post hunc tactum amorem spirant, 637, 2 *(Vide* Thomas).

9° *Septima apparitio septem discipulis.* Manifestatio Christi ad maro Tiberiadis, et quomodo, XVI, 640, 1. Pulmentarium quid, 641, 2. Piscatio miracolosa, 642, 1. Undo hic Joannes primo Christum agnoverit, *ibid.* Fervor S. Petri in mare se mittentis, 642, 2. Cur centum quinquaginta tres pisces capti, 643,2. Parat Christus discipulis in littore prandium, 643, I. Christus cum suis manducat post resurrectionem, 644,1. Quomodo cum suis comederit, XV, 562, 2. Ejus comestio post resurrectionem qualis fuerit, I, 223, i. Comestio Christi post resurrectionem fuit vera, ea tamen non fuit nutritus, XV11, 51, 2. Cibus a Christo post resurrectionem sumptus, non fuit ab eo digestus, et in alimentum conversus, *ibid.* Christus Petrum ter interrogat, et rectorem totius Ecclesiæ illum constituit, 644, 2 ; XVI, 645, 1, 2 et seqq. *(Vide* Ecclesia, Petaos). Christus dicit Petro ut se præeuntem sequatur ' 9 ⁞

10° *Octava ct nona apparitio.* Christus, octavo apparet discipulis in monte Galilææ, mullis, imo phisquam quingentis fratribus, ante ascensionem, XV, 656. 1, 2 , XVIII, 399, 2. Quaro in Galilæa sæpius suis apparuerit, 651,2 el seq. Christus apparuit eadem forma et figura quam habuit vivens, 656, 2. Claritatis dotem abscondit post resurrectionem apud suos. 657, i» Nono apparuit omnibus Apostolis, aliisque fidelibus in monte Oliveti, ascensurus in cœlum, XVI, 283, 2 elseq.; XVII, 57,2. (Hic agitur tantum de apparitiombys in sancto Evangelio relatis.)

Christus a resurrectione quadraginta diebus cum Apostolis egit, XVII, 48, 2; 49, 1. Cur per dies quadraginta eis apparuerit, *ibid.* Hisce diebus in paradiso egit,í¿/id. 2. Quæ docuerit suos tunc temporia, 49,2.

11. Ascensio. — *Quo tempore et quomodo Christus in cœlum ascendent.* Cur tam cito eo ascendit. XV11, 47, 2 et "oqq. Quo die passus sit et ascenderli, 63, 2. Ascensurus in cœlum, cur cum Apostolis sit pransus,51,1. Ascendit sub meridiem, *ibid.* Christus ascensurus cur Apostolos in montem Oliveti duxerit, XVII, 59. 1. Ex monto Oliveti in cœlum ascendit, et cur, XIV, 528, 1 ; XVII, 62, 2. Ex eodem monto Antichristum in tartara deturbabit, et illuc ad judicium descendet. XIV, 528, {; 530, 2. Quomodo so ad ascensionem disposuerit et suis valedixerit, XVII, 57, 1. Ascendens in cœlum Apostolis benedicit, XVI, 283, 2 et seqq. Quomodo Christus in cœlos ascenderit, XV, 719, 2; XVII, 47, 2 et seqq.; 57, 2 ; 60, 1. Quaro el quomodo super omnes cœlos ascenderit, XVIII, 628, 2. Ad orientem super cœlos ascendit, XII, 563, 2. Cur in ascensione nube tectus fuerit. 574, 2. Nubes Christi qualis, XVII, 60, 1. Sponte gloriosus in cœlum ascendit, XIV, 333, 1. Christi ascensus in cœlum describitur, *Psalm.* 1,309, I. Triumphus ejus in cœlum ascendentis, XI, 730, i, 2.

IRTICVLUS SECUNDUS.

0UÆSTIONES VARI.E TUM AD RESURRECTIONEM, TUM AD ASCENSIONEM CHRISTI SPECTANTES.

I. Resurrectionis Christi veritas. — I0 *Varia resurrectionis Christi argumenta el probationes,* XVI, 281, 1,2. An palpatio Christi, comestio, etc., fuerit sufficiens argumentum resurrectionis. 281. i. Resurrectio Christi in Scriptura stabilita est, 336, 1. Eum resurrexisse sex rationibus probat S. Paulus, XVIII, 403, 1. Resurrectio Christi ct hominum maxime in *Actis Apostolorum* docetur, XVII, 41, 1, 2. Christi resurrectio a Davide praedicta fuit, *Psalm,* I, 20, 2 : *Ego dormivi el soporatus sum, et exurrexi, quia Dominus suscepit me.*

2° *Quam necessaria fides resurrectionis Christi, et quinam eam non crediderint.* Ipsam Judæi non credebant, et est creditu difficilis, XVIII, 178, 1. Eam negabant Gnostici, XIX, 285, 1. Pides resurrectionis Christi est maximo necessaria, XVIII, 89, I : *Non est scriptum tantum propter ipsum* (Abraham), *quia reputatum est illi ad justitiam; sed el propter nos, quibus reputabitur credentibus in eum, qui suscitavit Jesum Christum Dominum nostrum.* Resurrectio Christi est omnium fida mysteriorum scupus et terminus, XVII, 70, 1. Est velut sigillum omnium ejus operum, XX, 3 »3, 1. Est terminus passionis ct meritorum Christi, XVIII, 89, 2 : *Qui traditus est propter delicia nostra, et resurrexit propter justificationem nostram.* Ipsa el passio censentur unum opus redemptionis, *ibid.*

II. Quomodo et cur Christus a mortuis resurrexerit.—I0 *Quomodo resurrexerit.* Templum corporis sui quomodo in resurrectione rcædificaril, XIV, 319, 2. Christus ex virluto animæ suæ resuscitatus est, XVII, 48,2. Antemortem quatuor doles gloriosas assumpserat obiter, XVIII, 412, {.Semel resuscitatus amplius mon non potest, 110, 2: *Scientes quod Christus resurgens ex mortuis jam non moritur, mors illi ultra non dominabitur.*

1- *Resurrectionis crus* '/ fructus.* Primo. Pro *Christo.* Resurrectio Christi mortui, cum quis essol, evidenter evincebat, XV, 311, 2 : *Generatio mala el adultera signum quxril, et signum non dabitur* ei, nûï *signum Jon* prophet*.* Est in resurrectione a Patro genitus, XIX, 356, 2, Resurrexit ut gloriosam et divinitatis suæ convenientem vitam ageret, XVII!, 10«, 1. Meruit sibi gloriam corporis et nominis celebritatem, XIX, 27, 2 : Propter *quod el Deus exaltavit illum, el donavit illi nomen, quod est super omne nomen.* Resurrectio Christi fuit ei summa gloria, XVI, 590, 2 ; *Pater, venit hora, clarifica Filium tuum, ul Filius tuus clarificet le.* In ea quomodo Christus sordidas vestes velut exuerit, el indutus sit mutatoriis, XIV, 386, 1, 2. Resurrectio post passionem successit, quasi lux post tenebras, 533, 2 : *Et in tempore vesperi erit lux.* Resurrectio ct glorificatio corporis sunt viae quibus Christus ad vitam immortalem progressus est, XVII, 99, 2 : *Notas mihi fecisti vias vit*. replebis me jucunditate cum facie tua.* Hæc uti et nostra beatitudinem et gaudium affert, XV!, 582, 2. In ea Christus accepit usum et exercitium potestatis judiciarias, quam in actu primo habuit a primo conceptionis suæ instanti, XVII, 242, 2 : *Hunc Deus suscitavit tertia die... El prxcepil nobis predicare populo, el testificari quia ipse csl qui constitutus est a Deo judex vivorum ct mortuorum.*

Secundo. *Resurrectionis causa et fructus quoad homines.* Resurrectio Christi in causa fuit cur a morte peccati resuscitati sumus, XVIII, 399, 1 : *Tradidi enim vobis in primis quod el accepi; quoniam Christus mortuus est pro peccatis nostris secundum Scripturas, et quia sepullus est, et quia resurrexit tertia die secundum Scripturas.* Est causa nostra» justificationis, 401, 2: *Resurrexit propter justificationem nostram;* 401, 2. In resurrectione ofiicium et meritum passionis absolvit, 89, 2. Per resurrectionem Christus non meruit nostram justificationem, 89, 1. Particula *propter* significat hic quatuor causas, *ibid.* Humanitas Christi ejusque resurrectio est instrumentum morale divinitatis efficiens nostram justificationem, 89, I, 2. Præpositio *propter* significat causam meritoriam, *ibid.,* 2. Passioni tribuitur satisfactio, resurrectioni justificatio, *ibid.* Nisi per resurrectionem mortem vicisset, Christus non potuisset omnino debellare peccatum, *ibid.* Resurrexit, ul mitteret Spiritum sanctum et apostolos, qui nos justificarent, *ibid.* Si non resurrexit, cur adhuc in peccatis sumus, 401. 2: *Quod si Christus non resurrexit, vana est fides vestra ; adhuc enim eslis in peccatis vestris.* Christus resurgens nos suscitavit a peccato per gratiam, XX, 244, I. Quomodo tertia die vivificet, XIII, 363, 1 : *Vivificabit nos post duos dies, in die tertia suscitabit nos, el vivemus in conspectu ejus.* In resurrectione sua pleno nos vivificavit, *ibid.,* 2. Resurgens, patres ex inferno et morte liberavit, secumquo resurgere fecit, XHÏ, 461, 2; 463, I. Christus quomodo in die resir rectionis suæ prædatus sit gentes, limbum et infernum; in secundo adventu pnedaturus sit omnes impios, XIV, 301, 2: *Quapropter expecta nve. dicit Dominus, in die resurrectionis me* in futurum.*

Resurrectio Christi fuit abolitio mortis, XVHI, 401, 2: *Si Christus pr*dicalur quod resurrexit a mortuis, quomodo quidam dicunt in vobis, quoniam resurrectio mortuorum non est ? Si autem resurrectio mortuorum non esi, neque Christus resurrexit.* Certam ex ea nos fidem el spem nostra» resurrectionis habemus, XIII, 363, 2. Resurrectio Christi omnibus est causa resurgendi, XX111, 403, 1 : *Christus resurrexit a mortuis pnmiti* dormientium, quoniam quidem per hominem mors, el per hominem resurrectio mortuorum.* Christus est primiüæ dormientium, XV, 635, i Cum ipso resurgente, resurrexerunt sancti, *ibid : Et monumenta aperta sunt, el mulla corpora sanctorum, qui dormierant, surrexerunl.* Fuit omnium ad vitam immortalem resurgentium primus et primitiæ, XVIII, 402, 2. Et quasi primus terra» fructus Deo oblatus, *ibid.* Est primogenitus mortuorum, XXI, 22, L Resurrectionis nostræ causa est Christus resurgens, XVII, 125.1; XX, ¿44, 1. Resurrectio Christi est nostra» resurrectionis exemplar, XVIII, 231, 2 : *In hoc enim Christus mortuus est, el resurrexit, ul et mortuorum el vivorum dommelur (Vide* Resurrectio mortuorum).

HI. Resurrectionis Christi figure. — Resurrectionis Christi typus est Jonas, XV, 311, 2; XVIII, 399, 1. Resurrectionis Christi aptissimus testis et præco poterat esse Jonas, XIV, 46, 1, 2. Ejus symbolum est phænix et hydrus, XIII.462,2 ; XIV, 610, 1. Resurrectio Christi allegorico significata in reædificalione templi Salomonici, quam delineat Ezechiei, XII, 779, 2. Resurrectionis Christi tempus est magnus dies Jezrahel, XIII, 301, 2. Cur vocetur dies judicii, *ibid.* Christus resurgens comparatur cervæ et stellæ, *Psalm.* I, 120, in *titulo.*

IV. Ascensionis Christi modus, causa, fructus kt figur.e. — I0 *Christus ascendit in cotium, quomodo,* XVII, 57, 2 et seq. Ascensus ejus quomodo peractus, *ibid.* Ascendit etiam qua homo, 58, I. Ei ascendenti occurrerunt omnes angeli, 58, I, 2. Cur ascenderit statini a resurrectione, *ibid.,* 2. An nudus ascenderit, vel in veste rubra, 61, I. Ascendendo super omnia, ostendit se omnium dominum, XVIII, 629, 2. Tria miracula ascensionis Christi, XVII, 63, 1. Gur matrem in terris reliquerit, 65, 1, 2.

2° Jjctnsionù *causaci fructus, tum pro Christo, tum pro hominibus.* Quomodo ad dexteram Patria sedeat, XIX, 100, 2. Non esi tamen eo dignior, *ibid.: si consurrexistis cum Christo,*

çi/ƒ *sursum sunt quaerite, ubi Christus est iti dextero Dei sedens.* An revera in cœlo sedeat, et non potius stet, XVII, 181, 1,2; XIX, 100, 2. Sedet ad dexteram Dei, etiam qua homo, XV, 585, 1 : *Verumlamm dico vobis: Amodo videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis bei.* Gloriam promissam quando plene sit adeptus. XIV,435,1.2: *El ipse* (Oriens) *portabit gloriam.* Propria ejus gloria est humanitas, ot opera in eo patrata, 377,1. Non meruit beatitudine™, sed ante meritum eam adeptus est, XIX, 496, I. Quomodo cœlorum vacuum impleat, ot omnia despiciat, XVIII, 628, 2 et seqq.: *Qui descendit, ipsemel qui ascendit super omnes cados, ul impleret omnia.* Ejus gloria in cœlo quanta sit, XI, 584, 1 : *El glorificatus sum in oculis Domini;* XXI. 35, 2; 36, 1. Christi humilitas in carno, ot exaltatio in gloria, *Psalm.* 11, 257, 2 : *be torrente in via bibet. propterea exaltabit caput.* Triplicem apud Patrem habet claritatem, XVI, 594, 2 : *Nunc clarifica me. (u Paler, apud temetipsum ciurliate quam habui priusquam mundus esset apud te.*

Ascendit Christus in cœlum ut nobis viam ct *locum* pararet, XIX, 407, 2 ; *Quam* (spem) *sicut oschoram habemus animæ lutam ac firmam, ot incedentem usque ad interiora velaminis, ubi precursor pro nobis introivit Jesus.* Est hominum auriga in cœlum, XX, 335, 2, Viam in cœlis nobis aperuit, XIV, 87, 2: *Ascendet enim pandens itor ante eos.* Cur miserit Spiritum sanctum post mortem suam et ascensum in cœlum, XVI, 427, 2 et seqq.

3* *Chrisli triumphantis et in cœlum ascendentis typus fuit Israel victor Pharaonis,* XVIII. 626,1. Hic triumphus describitur, *ibid.*

4* *An post ascensionem subinde visibiliter in terris apparuit.* XXII. 121, 1. An aliquando modico tempore cœlum reliquerit, *ibid.* Post ascensum semper in cœlo manet, XXI, 338, 1. An post ascensionem S. Matlliiæ apparuerit, XVIII, 399,2.

5® *Christus qua homo est in calo delicia angelorum.* XX, 255,2 : *In quem* (Christum) *desiderant angeli prospicere.* Est amor el stupor angelorum, XVI, Gl, 1.

CAPUT OCTAVUM.

DE VARIIS CHRISTI TITULIS ATQUE MUNERIBUS.

N. B. Ex unione hypostatica ut notant Theologi, (luunt tituli illi quibus Christum in sacris Scripturis insignitum novimus, et officia, seu muneta ad quæ obeunda Dei Filius humanam naturam sibi copulavit.

Precipui tituli ac munera quæ Christo tribuuntur, sunt; Dei hominumquo Mediatoris, necnon humani generis Salvatoris ct Redemptoris, Sacerdotis, Regis, Ecclesiæ fundatoris et capitis. Doctoris, Magistri ac Legislatoris, Pastoris, Exemplaris omnium virtutum. Judicis. De quibusdam titulis ac muueribus jam ex parte actum est in articulis do *incarnatione, Hominibus, Passione, Resume Hone* ot *Ascensione Christi.*

ABTICULUS P411MUS.

JRSUB CHRISTUS DEI IIOMINUMQUB MEDIATOR, El humani generis salvator et redemptor.

I. Christos mediator. — *Christus est mediator, quomodo et quare.* XIX, 69. 2. Idque non qua Deus, nec qua homo, sed qua Deus homo. 199, i: *Unus enim Deus, unus el mediator bei et horninum, homo Christus Jesus. Mediatoris* vox duo significat, <97,2. Latius palet quam *vox conciliator.* XVIII, 545,1 : *Quid igitur lex ? Propter transgressiones posita est. donec veniret semen, cui promiserat. ordinata per angelos in manu mediatoris. Mediator autem unius non est. Deus autem unus est.* Mediator, cujus auctoritate lex vetus tradita, fuit Moses, non Christus, *ibid.* Quomodo mediator non sit unius, *ibid.. 2.* Mediator noster est Christus, XIX, 441, 1, 2 : *Et ideo Novi Testamenti mediator est. ut morte intercedente, in redemptionem earum praevaricationum. quæ erant sub priori Testamento. repromissionem accipiant qui vocati sunl aeternæ hæredilatis.* Mediator noster npud Deum sit sacordos, 393. 1 : *Omnis namque pontifex ct hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis quæ sunl ad Deum, ut offerat dona et sacrificia pro peccatis.* Dupliciter nobis est mediator, 198. 1. An solus Christus fuit mediator, anet sancti, XVI I, 545, 2 ; XIX, 198, 2. Moses vocatur mediatur in quo sensu, XIX, 198, 2. Finis mortis ct mediationis Chrisli, 442, 1. Christus utriusque Testamenti testator el mediator, 446, 1. Ob duas causas mediator est Novi Testamenti, 441, 1. Ejusque institutor, conditor, testator, *ibid.. 2.* Ipse est fecialis pacti Inter Deum el homines, item testis, XI, 651, 1,2: *Ecce testem pupulis dedi cum, ducem ac praceptorem gentibus.* Ipse est medium, uti SS. Trinitatis, ita el totius universi el smcnlorum omnium, æquo ac redemptionis et felicitatis nostre mediator, XIV, 243, 1. Est medium duarum vitarum quadrupliciter, 247, 1 Quomodo dici possit Angelorum mediator, VI, 527. I, 2.

II. Christus Salvator rt Redemptor, i® *Salvator proprie quomodo dicatur Christus, ct quare.* XIX, 55, 2: *Nostra autem conversatio in cœlis est. unde etiam Salvatorem expedamus Dominum nostrum Jesum Christum;* 333, 2 : *Apparuit enim gratia Dei Salvatoris nostri omnibus hominibus, erudiens nos. ut abnegantes impieliv tem et sæcularia desideria, sobrie el Juste, el /X vivamus in hoc sxculo. expectantes beatam spedi, el adventum gloriæ magni Dei. et Salvatoris nostri Jesu Chrisli, qui dedit semetipsum pro nobis. ut nos redimeret ab omni iniquitate, ei mundaret sibi populum (icceptabilem, sedatorem bonorum operum.* Quid sit proprio salvaro, 55, 2. Salvare magis est quam creare, 29, 1 (Pûte supra.

cap. IV, artic. tu). Christus fuit parfeclus et ede - quotus Judæorum salvator el redemptor, el lux, XIV, 87, I ; 146, I, 2 : *Ego autem ad Dominum* ojpiciam, *ct expectabo Deum Salvatorem meum, audiet me Deui meus.* Fuit datus Judæis in fœdus, gentibus in lucem, X1.523, 2 ; *Dedi le in fœdus papuli, in lucem gentium.* Oenlilltatarii derelictam ct ab adolescentia a Deo repudiatam ad so vocavit, ac sibi quasi sponsam copulavit, 612, 1 : *Quia ut mulierem derelictam cl mœrenlem spiritu vocavit te Dominus, el uxorem ab adolescentia abjectam, dixit Deus tuus.* Quibus dotibus traxerit ad se gentes, 652, 2 : *Eccc gentem, quam nesciebas, vocabis; el gentes, quæ te non cognoverunt, ad le current, propter Dominum Deum tuum. et sanctum Israel, quia glorificava te.* Redemptor est Nraelis, XVI, 80. 2: *El hæc* (Anna), *ipsa hora superveniens, confitebatur Domino, ct loquebatur dc illo omnibus qui expeclabant redemptionem Israel.* Chrisli salutare et justitia in quo sila, *Psalm.* II, 161, 2 et seq.: *Notum fecit Dominus salutare suum, in conspectu gentium revelavit justitiam suam.* Duplicem attulit salutem, XVIII, 178, 1 : St *confitearis in ore tuo Dominum Jesum, ct in corde tuo credideris quod Deus illum sustitavil a mortuis, salvus eris.* Est cornu salutis, XVI, 46.1 ; *El erexit cornu salviis nobis in domo David pueri sui.* Omnia collapsa restauravit, 150, 1 : *Omnia tradita sunl a Paire meo.* Quomodo omnia in co sunl instaurata, XVIII, 591, 1 : *In dispensa ltone plenitudinis temporum, instaurare omnia in Christo, quæ in artis, et quæ* in *terra sunt in ipso.* Est salutis et læliliæ publica) lotius mundi auctor, XV, 246, 1. Quantum ipse propinquat, tantum propinquat salus el juslilia nostra, el gloria Dei, XI, 567, 1, *t; Audite me, duro corde, qui longe estis a justitia. Prope feci justitiam meam, non elongabitur, et satus mea non morabitur. Dabo in Sion salutem, el in Israel gloriam meam.* Nullum laborem aul periculum pro Ecclesiæ et animarum salute detrectavit, IV, 230, 2. Ejus sanguis est velut sapo ad eluendas animas nostras, XXI, 412, 1, t : *Denti qui lavant stolas suas* in *sanguine Agni.* Quantum ex se est, vult omnes homines salvos fiori. XVI, 592, 2: *Sicut dedisti ei potestatem omnis camis, ut omne quod dedisti ei, det eis vitam xternam.* Homines omnes vocal, XIX, 332, I : *Apparuit enim gratta Dei Salvatoris nostri omnibus hominibus.* Redemptio hominum est opus gralîæ. 370, 2 : lïdemi/i *Jcsiim gloria et honore coronatum, ut gratia Dei pro omnibus gustaret mortem.* Hanc irritam faciunt quærenles justitiam ex lege, XVIII, 561, 2: *Evacuati estis a Christo, qui in lege judificamini, a gratia excidistis.* Redemptio nostra est duplex, inchoata in terra, ct completa in cado, 594, 2 : *In quo et credentes signati estis Spiritu promtwtonù sancio, qui est pignus hæredilatis nostra in redemptionem acquisitionis, in laudem glori* ipüiu.* Illa aliud non o*I quam peccatorum remítalo, XIX, 75, *t : Qui eripuit nos ds palesiate le.<ebrarum, ct transtulit* in *regnum Filii dilectionis suæ, in quo habemus redemptionem per sangui-* nem ejus, remissionem peccatorum.* Redemptio hominum fuit Christo pretiosa, 440, 2 : *per proprium sanguinem introivit semel* tn *Sancta, tierna redemptione inventu* Redemptionis mysterium per Christum innotuit angelis, Deo illis revelante, XVIII, 613, 1 ; *Ut innotescat principatibus, el potestatibus* tn *cadeslibus per Ecclesiam, multiformis sapientia Dei.*

!• ChrisliSalvatoris amor erga homines, bonitas et misericordia. Pruno. *Chrisli erga genus humanum amor,* XVI, 59, i ; 61, I , 536, I : *Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut ditesi vos;* 565, 1 el seq.: *Majorem hac dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis.* Ejus erga Patrem el homines amor expenditur, XII, 506, 2; 812, 2 ; XVIII, 96. I . *Commendat autem chanlatem suam Deus in nobis ¡ quoniam cum peccatores essemus, Christus pro nobis mortuus est,* 381. I ; 452, 2 el seq. : *Charitas enim Christi urget nos, quoniam* st unui *pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt,* XIX. 121, 2. Ejus immensa chantas, XV, 231, 2. Amoris ejus dimensiones. XVIII, 617, t. Charitas et amor Chrisli in Deum et hommes fuerunl ejus cornua, XIV, 251, 2. Est abyssus amoris et doloris, XÌ, 630, i. Quomodo zelatus sil genus humanum, 237, 2. Chantas ardens Chrisli qua aastuan» homo factus esi, per austrum calidum repnesenialir, XIV. 248. 2 : *Deus ab austro veniet, ei sanctus de monte Pharan.* Ejus amor erga genus humanum omnem dolorem superabat, XV. 603, L Quomodo se vinci ab amore passus sil, XIV, 236, 2. Quidquid egit el passus est, pro nobis fuit, XV, 634, 2. Nos homines unice diligit, V, 240, 1 : *Delici* me* esse cum (iliis hominum.* Fuil is amor major quam erga angelos. 141, 1. Amore illo quodammodo fuit ebrius, 241, 2. Ejus amor potens est, XXI. 126, 1. Tenere erga suos aíficilur, XVI, 534. 2. Quomodo cos dilexcril in finem, 522, 1 : *Cum ddexissel suos, qui erani m inundo, in finem dilexit eos.* Quam caro ei stemus, XX, 70, I el seq. Ejus zelus erga nos, 178, t : *Ad invidiem concupiscit Spiritus qui habitai in vobis.* Quanti animarum salutem fecerit, 227, 2.

Christus suis est palor. XV, 232, 1, 2. Esi verua paler el magister 490, 1 : *El patrem nolite vocare vobis super terram ; unus enim est Paler vester qui est* in *calis.* Christus non lanium est paler fidelium, sed et mater, undo vocatur,
VII, 473, 1 : *Osculetur me osculo oris sui: quia meliora sunt ubera tua vino, fragrantia unguentis optimis.* Est quasi mamilla Patris, *ibid.* Quomodo nos traxerit in funiculis Adam, XHI, 430, i : *In funiculis Adam traham eos, in culis charitatis.* Est paler, mater et pastar 0-

Jelium, XVT, 645, 2. Etsi gloriosus, se vocat fratrem nostrum. XIX. 373, i : *Propter quam eausam non confunditur fratres eos vocare dicens : Nuntiabo nomen tuum fratribus meis.* Christi benevolentia erga electos, *Psalm.* I, 77, 2. Christi reliquia sunt electi, *Psalm.* I, <15, 2 : *In reliquiis tuis præparabis vultum eorum.* Summus ejus erga suos amor in Eucharistia apparet, XIII, 430, I ; XV, 560, 1. Verus amicus esl el amicus amicorum, et quibus in rebus, V. 588, 1 ; IX, 204, 2 ; XIV, 608, 1 : *Et erunt mihi, ait Dominus exercituum, in die qua ego facio, in peculium : et parcam eis, sicut parcit vir filio suo servienti sibi.* : In quo sit gallina similis, XV, 497, 2 et seq. *Jerusalem, Jerusalem, quæ occidis Prophetas, el lapidas eos qui ad le missi sunt, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos sub alas, et noluisti I* Christi compassionis affectus erga Jerusalem, *ibid,* et seq. Quomodo laborantes reficiat, 294, 1 : *Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos.* Ejus jugum clemens est et benignum, 295, 1 : *Tollite jugum meum super vos.... Jugum enim meum suave est, el onus meum leve.* Ejus benignitas in compellendis ægris, 238, 2 : *Et videns Jesus fidem illorum, dixit paralytico : Confide, fili, remittuntur libi peccata lua.*

Pueros diligebat, et iis delectabatur quod essent simplices et innocentes, XV, 400, 2 et seq. De pusillis errantibus singularem habet curam, 405, 2 : *Sio non est voluntas ante Patrem vestrum, qui in coelis est, ut pereat unus dc pusillis istis.*

Secundo. *Christi amor et misericordia erga peccatores.* Ejus chantas in animam peccantem, XV. 592. 1. Modos inopinabiles excogitavit ad impios a peccatis abstrahendos, VI, <08, I. Ejus clementia in persequendis peccatoribus, XIX, 186. ‹ : *Fidelis sermo el omni acceptione dignus, quod Christus Jesus venit in hunc mundum peccatores salvos facere, quorum primus ego sum.* Hominem a se fugientem insecutus apprehendit, 376, i : *Nusquam enim angelos apprehendit, sed semen Abrahse apprehendit.* Peccatorum colloquia et mensas captabat, XVI, 203, I : *Et murmurabant Pharisxi et Scribæ dicentes : Quia hic peccatores recipit, el manducat cum illis.* Illusos a diabolo per peccata ad poenitentiam adducit, III, 473. 1. Ejus pathetica vox ad animam pœnitentem, XIV, 520, I : *El dicetur ei : Quid sunl plagæ istæ in medio manuum tuarum ? El dicet : His plagatus sum tn domo eorum, qui diligebant me.* Peccatores ad se venientes benigne suscepit et habuit, IX, 265, ‹ : *Ne despidas hominem avertentem se a peccato, neque improperes ei : Memento quoniam omnes* in *correptione sumus;* XVI, 203, 1 ; 250, 2. Animas quaslibet suscipiebat, V, 343, I : *Fructus justi, lignum vitæ ; et qui suscipit animas, sapiens est.* Peccantes facile in gratiam admittit, XX, 533, 1 : *Filioli ma, hæc scribo vobis, ut non peccetis, sed etsi'quis peccaverit, advocatum habemus apud Patrem, Jesum Christum justum.* Ejus bonitas in nos a peccatis liberando, XVII, <28, 2 : *Et non est in alio aliquo salus. Nec enim aliud nomen est sub cœlo datum hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri.* Quos contritos corde sanaverit, XI, 716, 2 : *Spiritus Domini super me, eo quod unxerit Dominus me : ad annuntiandum mansuetis misit me, ut mederer contritu corde.* Esl medicus et chirurgus, *ibid.* Esl medicus peccatorum, XV, 244, 1 : *El videntes Pharisxi, dicebant discipulis ejus : Quare cum publicanis et peccatoribus manducat magister vester? At Jesus audiens ait: Non est opus valentibus medicus, sed male habentibus.* Est medicus præstantissimus, X, 269, 1. Curat nos ab omni infirmitale, X!, 631, 4.

Tertio. *Christi amor erga inimicos.* Christi amor erga inimicos excellentior quam Davidis erga Safilem, *Psalm.* I, 216, I : *Quasi proximum et quasi fratrem nostrum sic complacebam : Quasi lugens, el contristatus, sic humiliabar...* Christi aïïeclus erga persecutores non solum est ut fratris ad fratrem, feed ut malris ad filium, *ibid. (Vide* Ciiar it as er ga inimicos).

Quarto. *Clementia et amor Christi erga Judæos in se tam atroces,* XV, 573, 2. Erat avidus salutis Judæorum, XVI, 386, 2; 387, 1 . *Et tamen non vultis venire ad me, ut vitam habeatis.* Missus fuit ad solos Judæos, XV, 356, ‹ : *Ipse autem ait: Non sum missus nisi ad oves quæ perierunt domus Israel.* Judæis futurus erat ut novale pulchrum ct pingue, XII, 45, 2: *Hæc enim dicit Dominus viro Juda el Jerusalem : Novate vobis novale, et nolite serere super spinas.* Quomodo sit minister circumcisionis, XVIII, 237, 2 : *Dico enim Christum Jesum ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem Dei, ad confirmandas promissiones patrum.* Euit doctor Judæorum, *ibid.* Euit Israelis gloria, XVI, 75, 1.

3° *Quæ sint precipui fructus salutis quam mundo attulit Salvator Christus.* Primo. Christus Salvator est fidelibus auclor omnis gratiæ et vir tutis, X, 417, 2 et seq. Est primus sanctorum, primiliæ sanctitatis, princeps hominum el angelorum, causa et origo omnis sanctitatis, virtutis et gloriæ, V, 225, 1. Sanctus sanctorum est, el omnes sanctificans, XIX, 372, 2 : *Qui enim sanctificat, et qui sanctificantur, ex uno omnes.* Est incœplor el consummator fidei in se et in nobis, 496, 1 ; *Aspicientes in auctorem fidei ct consummatorem Jesum.* Ipse est Christiano justitia, poderis et firmamentum, X, 26, I, 2 : Si *sequaris Justitiam. apprehendes illam; el indues quasi poderem honoris, el inhabitabis cum ea, et proteget te in sempiternum, et in dic agnitionis invenies firmamentum.* Diversimode factus est nobis justitia, XVIII, 258, I : *Ex ipso autem vos estis in Chrtslo Jesu, qui factus est nobis sapientia a Deo,*

et justitia, et sanctificatio,ct redemptio. Est justitia ct pax nostra non formalis, sed causalis, 605, 1 : *Ipse enim esl pax nostra, qui fecit utraque unum.* Est ignis conflans quintupliciler et comparatur hcrbæ fullonum, XIV, 590, I, 2 et seq. : *Ipse enim quasi ignis conflans, el quasi herba fullonum : et sedebit conflans el emundans argentum, et purgabit filios Levi, et colabil eos quasi aurum, el quasi argentum.* Ipse est fons patens domui David, XIV, 516, 1, 2 et seq. : *In die illa erit fons patens domui David, et habitantibus Jerusalem in ablutionem peccatoris.* Effudit in nos Spiritum sanctum. *ibid.* Peccata omnia abluit eorumque scaturigines tollit et sopit, *ibid.* Est fons vivus qui nunquam exsiccatur, XI, 649, 1 : *Omnes sitientes, venite ad aquas;* XVI, 427, 1,2: *Qui credit in me, sicut dicit Scriptura , flumina de ventre ejus fluent aquævivæ.* Ejus fontes et aquævariæ. XI, 274. 1,2: *Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris.* Vitam mundo suscitavit, XIX, 277, 1 : *Qui destruxit quidem mortem, illuminavit autem vitam et incorruptioncm per Evangelium...* Velut pelicanus suo sanguine nos vivificat, IX, 150, 2 : *Sapientia filiis suis vitam inspirat.* Est suis origo omnium virtutum, 659, 2 : *In me gratia omnis vix el veritatis, in me omnis spes vitæ ct virtutis.* Sine ejus gralia, nemo potest bonum facere, XVIII, 72, (Fide Gr at ia). Per cum omnia sancita et odorata reddi debent, IX, 647, 1. Dirigit rectam intentionem ad Deum et salutem, XI, 374, 1. Qualem attulerit libertatem, XX, 87, 1, 2 : *Qui autem perspexerit in legem perfectam libertatis, et permanserit in ea, hic beatus in suo facto erit.* Quando olim suos vocant, jam vero vocet, V. 48, 1.

Secundo. *Homines reconciliando esl princeps pacis,* XI, 236, 2 ; XV, 149, 2, Est pax nostra, XVI, 65, 2. Est pax causalis triplex, XIV, 121, 2 : *El stabit, et pascet in fortitudine Domini in sublimilate nominis Domini Dei sui : el convertentur, quia nunc magnificabitur usque ad terminos terræ. Et erit iste pax.* Plenam pacem tam gentibus quam Judæis attulit, XI, 673, 1 : *Creavi fructum labiorum pacem, pacem et qui longe est, el qui prope; dicit Dominus, et sanavi eum.* Pacem attulit credentibus sibi, XIV. 344, 1 : *Magna erit gloria domus istius novissima plusquam primæ, dicit Dominus exercituum; et in isto loco dabo pacem.* Pacem dedit discipulis hæreditatem. *Job,* 477, 1 *'.Acquiesce igitur ei, et habeto pacem, et per hæc habebis fructus optimos.* Cur suis post resurrectionem pacem apprecetur Christus, XVI, 280,1 : *Dixit eis: Pax vobis, ego sum, nolite timere.* Eam suis reliquit ex hoc mundo abiturus, 552, 1 : *Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis ; non quomodo mundus dat, ego do vobis.* Quid ea contineat, *ibid.,* 2. Cur eam iterum discipulis apprecatur, 631, 2: *Dixit ergo eis Jesus iterum: Pax vobis.*

Eo regnante erit in orbe pax, XII, 183, 2: *In diebus illis, salvabitur luda, et Israel habitabit confidenter.* Dicitur habitator quietis, quia pacificus rex, XI, 478, 2: *Non aspiciam hominem ultra, ct habitatorem quietis.* Gentium dissidia composuit, 123, 2. Quomodo gladios vertit in falces, 123, 2 : *El conflabunt gladios suos in vomeres,* lanceas suas in falces.* Quomodo sustulit omnia bella, 124, 1, 2 : *Nec exercebuntur ultra in præ-Hum.* Sub eo habitabit simul lupus cum agno. 261, 1, 2 : *Habitabit lupus cum agno, el pardus cum hædo accubabit; vitulus et Do et o\ is simul morabuntur, et puer parvulus minabit eos.*

4° *Christi amabilitas, bonitas el liberalità*.* Prirno. *Christi amabilitas.* Quare sil amabilis, XX, 252, 1,2: *Quem* (Jesum) *cum non videritis, diligitis; in quem nunc quoque non videntes creditis ; credentes autem exaltabitis læhlia inenarrabili el glorificata.* Fuit gratiosus et dilectus et unicornis, XVIII, 590, 1 : *In qua* (gratia) *gratificavit nos in dilecto Filio suo.* Ejus naturalis pulchntudo, V, 64, 1 ; XVII, 176, 1. Fuit forma pulcherrimus, VI, 531, I. Christus pulcherrimus, imo ipsuinmet pulchrum, VII. 539, I : *Ecce tu pulcher es, dilecte mi, et decorus.* Christus formosus,supra homines dicitur, cur non supra angelos. *Psalm.\.* 293. *Î: Speciosus forma præ filiis hominum, diffusa esl gratia in labiis luis* Christi qualis erat vultus. VII, 591, 1 : *Ostende mihi faciem luam, sonei vox tua in auribus meis, vox enim tua dulcis, el facies tua dt cora.* Christus fuit coloris rosei. Vili. 118. I: *Dilectus meus candidus el rubicundus, electus ex millibus.* Ejus oculi quam amabiles el efficaces, IX. 467. 2. Oculis ejus quædam inerat majestas, XX, 316. 1. Fulgor faciei ejus omnes ad se rapie bal, XV, 243, 1 : *Et cum transiret inde Jesus, vidit hominem sedentem in telonio, Matlhxum nomine, et ait illi : Sequere me, et surgms secutus esl cum.* An vultus ejus habuerit aliquid sidereum, 576. 2. Est pulcher credentibus. XI.625, I. In Christo conveniunt majestas et amor, XIX, 220, 2.

Secundo. *Bonitas Christi.* Est velut sol, omnia beneficentia? suæ radiis illustrans, XX, 338,2. Omnibus benefecit, nulli male, VI, 494, 1. Passim omnibus benefacere studebat. XV, 302, 2 *Jesus... recessit inde, et secuti sunt eum mulli, el curavit eos omnes.* Dum vixit, omnibus benefecit, XVHI, 241, 2: *Qui perlransiil benefaciendo et sanando omnes oppressos a diabolo.* Pro maleficio beneficium rependit, XVI, 232, 2. Ejus benignitas erga miseros, 457, 1, 2. Quomodo omnibus et cuilibet intendit, VIII. 594, 2 : *Dilectus meus mihi, et ego illi, qui pascitur inter lilia.* Non imperioso man-' dat, sed suaviter invitat, 579, 2 : *En dilectus meui loquitur mihi : Surge, propera, amica mea,* co»l *tumba mea, formosa mea, el veni.* Quam suis sì dulcis et bonus, IX, 613, I : *Et agnoscent qui derelicti sunt, quoniam nihil melius esl quam limor Dei; el nihil dulcius quam respicere in mundatis*

Domini; 656, 2 : *Qui edunt me, adhuc esurient, cl qui bibunt me, adhuc silient.* Semper seipsum cum donis donat, ideo donmn perfectum osi, XX, 64,1: *Omne dolumoplirnum, et omne donum perfectum desursum est,descendens a Patre luminum*

TcrÚQ.Christi libérables, XI, 431,2. Ipsius sum-* ma liberadlas, XVI, 272, 2. Ejus summa benofirentía, XVIII, 669, 1. Ejus facilitas el prompliludo ad benefaciendum, XV. 218, t : *Domino, ecce filia mea modo defuncta est; sed veni, impono manum luam super eam, et vivet. Et surgens Jesus, sequebatur eum.* In ætornum lotum se per boni talem et misericordiam effudit. XIII, 371, 1. Dat copiam gratiarum et virtutum, XVIII, 104, I. Nobis majorem reddit gratiam quam illa quæ Adamo data fuit, I 95. 2 et seq. Gratiam uberiorem effudit in sibi carne conjunctos, XX, 497, I. Ejus benedictio multiplex osi, X VIII9 586, i : *Benedictus Deus, ct Paler Domini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in coelestibus in Christo.*

5® *Christus nobis est olla nostra, bonum el omnia, el quantopere ei sumus obligati.* Triplíciter est vita nostra, XIX, 103, 2 : *Cum Christus apparuerit vita vestra, tunc et vos apparebitis cum ipso in gloria.* Triplex nobis est vita, 11.1: *JJihi enim vivere Christus esi, el mori lucrum.* Qua homo vita est hominum et angeloruin, V, 500, 2. Nos sumus in ipso, el ipse in nobis^ XVI, 549, 1 ct seqq. : *In illo die, vos cognoscetis quia ego sum in Patre meo, el vos in me, et ego in vobis.* In ipkj crescimus el ipso in nobis, XVIII. 103, 2, el seqq.; 598. 2. Ei insili sumus, ul rami arbori, 108, 2 : *Si complantati facti sumiis similitudini mortis ejus, simul el resurrectionis erimus.* In nobis adolescit, et plenam acquirit staturam, donec Ecclesia ad justam perfectionem perveniat, 632, 2: *Donec occurramus omnes in unitatem fidei, cl agnitionis Filii Dei in virum perfectum, in mensuram ¿elatis plenitudinis Christi;* Quomodo in omnibus compleatur, 598. 2 : *Ipsum dedit caput supra omnem Ecclesiam..... qui omnia in omnibus adimpletur,* tn Christianis proficit el perficitur/ *ibid.* Christus esi spiritus oris nostri, XII, 417.1,2. Est ipxc spiritus narium nostrarum, ob quatuor causas, 418, t. Moral.1er, Christus est spiritus rt anima nostra, *ibid.* el 2. Est in anima, quasi rex. paterfamilias, aurigo, ratio, anima, ignis cl sol, i XV, 658, 2 : *El ecce volnscum sum omnibus diebus, usque ad consummationem s&cult.* Vorii eum induendi modi, XVIII, 226, 2 : *Induimini Dominum Jcsum Christum ei carnis curam ne feceríïlis m desideriis.* Ipse bonum nostrum est, XIII, 331. 2; *El qu.rrtnt Dominum suum...:. et pavebunt ad Dominum el ad bonum ejus.* Ipse solus lucrum e>l. XIV/ 4*i, i : Verumlamen existimo omnia detrimentum esse propter eminentem seienliam Jesu Christi Domini mei, el arbitror ul Stercora,* ul *Chnstum lucrifaciam.* Est spes nostra, XVH, 443, 4. Quomodo spes nostra vocetur, XIX, 177, i : *Paulus Apostolus Jesu Christi secundum imperium Dei Salvatoris nostri, et Christi Jesu spei nostra.* Est spes Objectiva gloriæ nostra), 81,2: *Mysterium quod absiondilum fuit a sæculfi ef generationibus, nunc autem manifestatum esi sanctis ejus, quibus valuit Deus nolas ¡acere, divilias gloria sacramenti hujus in Geniibus, quod est Christus, in vobis spes glnriir.* Est desiderium sanctorum/ *Job,* 592. 2 : *Abstulisti quasi vchltim desiderium meum.* Est laus nostra activo et passivo. XI. 274, 1 : *Fortitudo tned, el laus mea Dominus, >l factus est mihi in salutem.* In signum charitatis expositus est, *Job,* 360, I *i Posuit me sibi quasi signum.*

Christus nobis est omnia, XI, 148, 2; XVIII, 226, 2. In justis est omnia tripliciter, XIX, 105, I : *Induentes novum* (hominem), *cum qui renovatur in agnitionem secundum imaginem ejus, qui creavit illum. Ubi noti est Gentilis et Judausj circumcisio el pr&pulium, Barbarus et Scytha, servus et liber, sed omnia, el in omnibus Christus.* Christus nobis est ornnia, el ad eum semper refugero debemus, I. G40, 2; 641, 1. Est perfectis ceu unguentum odoriferum, X, 522, i. Ejus memoria esi sanctis gratissima, 524, I. Eum quomodo sancti in frontibus el cordibus signatum gerant, XII, 568, 2. Est coriis signaculum. VIII, 213, 2 : *Pone ine ul signaculum super cor tuum, ul signaculum super brachium tuum.* Fideli semper esse debet in ore el in corde, XII, 447, 1. Nobis semper in ore et opure esse debel, IX, 428, 1. Quam Christó servire debeamus. XX. 265. I.Tnnquam spirituali capiti, spiiitualiter el vivere debemus, XVIII, 133. 1 : *Ergn, fratres, debitores sumus non carni, ul secundum carnem vivamus. Si enim secundum carnem vixeritis, nutriemini ; si autem spiritu facia carnis morhfieaverltis, vivetis.* Et ei vìvere jure servitutis ei debito. 433, f : *Pro omnibus mortuus esi Christus, ut et qui vivunt, jani non sibi vivant, sed ei. qui pro ipsis ntortuus esi, ct resurrexit.* Euiri qudmoilo bonis operibus cordnemos, XIV, 433, 2: *Sumes aurtim et argentum, cl facies coronas, et pones in capite Jesu.*

Quantopero Christo jcéu simus oblienti, XX, 263. I, 2. Quanto eum amore prosequi rlebeafrWtf, XVH, 119, 2. Amor Christi erga nos debet e$<te stimulus ad cum amandum, ct fratres noslrO.4, XVI, 536. 1. 2. Est IngeifS ad devotionem stimulum. XI. 374; 2 QiK/inodn u nobis aiñamlus, XV. 571, I M./gfs diligendus Ost quam filii aut párenles, 276, 2 : *Qui amat patrem aut mutrtm plus qudm me, non est mi dignus : et fjuf amat fllittin aut filiam super mé, non csl mé dignus.* A nobis amatus, in nos transfurmaiiir, ot nos in ipsum, XVIII, 533, I • *Christo confixus sum cruci; civd autem jam non ego, tivtt vera ih me Christus.* Ejus in Judæos elChristianos ingratos improperia, XIV, 130/1, I/

A1TICÜLÜÍ StCÜKDCK

JESUS CHRISTUS SACBRD0S.

<• *Christus csl sacerdos.* Ei juro gentium, tanquam Patris unigenito, debebatur sacerdotium et pontificatus, XIX, 394, I : *Sic et Christus non semeUpturn Glorificavi! ul ponli/ex fieret ; sed qui locutus est ad eum; Filius meus es tu. ego hodie genui lo.* Christus est noster Pontifex, XXI, 29, 2. Est verus sacerdos, X, 239, t. Est antistes totius mundi, XIV, 335, I. Qua ratione ot quando unctus sil, XVI, 102, 2: *Spiritus Domini super me : projeter quod unxit me.* Quando, quomodo et in quales titulos unctus sit, XIX, 361, 2 ; *Dilexisli justitiam et odisti iniquitatem, proplcrea unxit te Deus, Deus tuus, oleo exaltationis præ participibus luis.* Praelaturam triplicem habuit, fuit enim summus Pon* lifex, propheta, ct doctor Ecclesiæ, XIV, 319, 2; 433, i; 435, 2 : *Hæc ait Dominus exercituum dicens:* Ecce vir oriens nomen ejus; *Elsubter eum orietur et xdificabit templum Domino.....et erit sacerdos super solio suo, et consilium pacis erit inter illos duos.* Ejus oleum et unctio, XI, 250, 2. Cur dicatur unctio, XX, 559, 1.

2° *Christi dotes ul Pontificis,* XIX, 420, 2 ; *Talis enim decebat ul esset nobis pontifex, sanctus, in* nocens, impollutus, segregatus a peccatoribus el excelsior calis factus.* Habet in se omnes pontificis optimi doles et munia, 393, 1, 2 et seqq, : *Omnis namque pontifex, ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis quæ sunl ad Deum, ut offerat dona el sacrificia pro peccatis.* Non erat sacerdos Leviticus, XV, 464. L Tripliciter ab Anronicis sacerdotibus differt. 448. 1 : *Non enim in manufacta sancta Jesus introivit, exemplaria verorum : sed in ipsum catum, ut appareat nunc vultui Dei pro nobis.* Est alius sacerdos ab Aarone et major, 379, 2 : *Unde fratres sancti, vocationis codcstis participes, consideralo Apostolum et Pontificem confessionis nostræ Jesum,* 4(3, i, 2 otseqq.; 417, 1. Septem argumenta quibus probatur Christum majorem Aarone, 413, 1, 2 et seq. *Primum:* Melchisedech, typus Christi, decimas sumpsit ab Abraham, 413, i, 2 : *El quidem de filiis Levi sacerdotium accipientes, mandatum habent decimas sumere a populo, id est, G fratribus suis, quanquam elipsi exierint de lumbis Abrahæ. Cujus autem generatio non annumeratur in eis, decimas sumpsit ab Abraham.* Secundum : Molchisedeth, qui fuit Christi typus, benedixit Abra hamo et toti ejus progeniei, uc consequenter etiam Levitis el sacerdotibus Aaronicis, *ibid, t* (Melchisedech) *Hunc qui habebat repromissiones, benedixit, sine ulla autem contradictione, quod minus est, a meliore benedicitur.* Tertium i Sacerdotes Aaronici sunt moríalos, sed Melchisedech proponitur ut immunalis, quia typus est Christi, qui esi sacerdos ætornus, 414, I *Et hic quidem decimas morientes homines accipiunt ¿ Un autem contestatur quia vivit.* Quartum; Aaroflicum sacerdotium imperfectum fuit el insufficiens, ideoqua cedere debuit sibi succedenti sacerdotio Christi, nipote longe perfectiori, 416, 2 ; *Si ergo consummatio per sacerdotium Levilicum erat (popuiui enim sub ipso legem accepit), quid adhuc neces* sanum fuit secundum ordinem Melchisedech alium sui gere sacerdotem, el non secundum ordinem Aaron dici?* Quintum : Lex, testamentum, et sacerdotium Christi, non autem vetus .Mosis et Aaronis, promissum fuit a Deo cum jurejurando, idque ut certius et firmius esset lam sacerdotium Christi, quam reconciliatio nostra, 417, 2 : *Et quantum est non sine jurejurando, alii quidem sine jurejurando sacerdotes facti sunt, hin autem cum jurejurando, per eum qui dixit ad dium: Juravil Dominus, et non panilebd eum.* Sextum: Aaronici sacerdotes erant mortales, et aller alteri post mortem in sacerdotio succedebat, Christus autem est immortalis. 420. 1 ; *El* ahi *quidem plu* res facli sunt sacerdotes, idcirco quod morte protuberentur permanere. Hic autem eo quod maneat in ælernum. sempiternum habet sacerdotium.* Septimum ; Aaronici sacerdotes pro peccatis, tam suis, quam popoli, hostias offerunt, idque sæpius, imo quotidie ; Christus autem non pro suis, sed alienili, scilicet totius mundi, peccatis offert, idque semel tantum. 421,2 : Aon *habet necessitatem quotidie quemadmodum sacerdotes* (Levitici) *prius pro* suri *deliciis hostias offerre, deinde pro populi; hoc enim fecit semel, seipsum offerendo,* Christi allegorien applicatio ad pontificem et sacra Jud.eorum, 438, 2<

Christus in suo pontificatu est fidelis, XIX. 379, 2. Est pontifex aeternus in gratia, gloria et saorificio, 422, 1 : *Lex enim constiluil sacerdotes infirmitatem habentes, sermo autem jurisjurandi, qui post legem est, Filium* in *ælernum perfectum.* Publicus sacrorum minister est, 423, 2 ; *Talem habetnus pontificem, qui consedit in dextera sedis magnitudinis* in *cvlis, sanctorum minister, ettabei nacuh* veri *quod fixit Dominus, el non homo.* Est primus el ultimus sacerdos, 411,1, 2 r *Melchisrdech... sine paire, sine matre, sine genealogia, neque initium dierum, neque finem vitæ habtns, assimitalus autem Filio Dei. manet sacerdos ir perpetuum.* Item sacerdos perfectus et imihorlah^ XVIII.367, i, 2; XIX, 420, 1 ; *Fsalm.* II. 257, 1,2 *Juravil Dominus, et fion posnilebit eum : Tlt es sacerdos m xternum secundum ordinem Melchtsodech.* Quomodo sit assistens pontifex futurorum bonorum, XIX. 438, 2 : *Christus autem assister pontifex futurorum bonorum, per amplius el pe fechus tabernaculum non manufactum, id non hujus creationis... introivit semel in sancta, SSlema redrmptione invenía.*

3* *Christi sacerdotis sacrificium.* Christus irP duxit nova sacrificia, sacramenta, leges el promissiones Novi Testamenti, XIX, 419, 2 ; *Nihil enim*

perfectum adduxit lex; introductio vero me- *Horis spei per quam proximamus ad Deum.* Quare vetera sacrificia in Ecclesia non retinuerit, 451,1. Ubi por hostiam suam apparuit, 449, *i : Nunc autem semel in consummations sæculorum, ad destitutionem peccati, per hostiam suam* (Christus) *apparuit.* Fuit pontifex non solum in cruce, sed slalim in incarnatione et nativitate ; non tantum in cœlo, sed etiam in hac vita, 424, 2 ; 438, 2. Æternam salutem dat, Aaronici sacerdotes tantum temporalem, 420, 2 : *Hic autem eo quod permaneat in æternum, sempiternum habet sacerdotium, Unde et salvare in perpetuum potest acccientes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nobis.* Non pro suis peccatis, jed alienis victimam obtulit, 421, 2. Unica sui oblatione dedit consummatam oblationem, 456, 2 : *Una enim oblatione, consummavit in sempiternum sanctificato*.* Ejus sacerdotium sanctificat hominem, non Aaronis, 416, 1, 2 : *Si ergo consummatio per sacerdotium Levilicum erat.,, quid adhuc necessarium fuit secundum ordinem Melchisedech alium surgere sacerdotem, et non secundum ordinem Aaronis dici ?* Nos sanctificat ut pontifex, ideoque ut homo, 372, 1 : *Qui enim sanctificat, et qui sanctificantur, ex uno omnes.*

In cruce sicut in sacrificio Eucharistiae est principalis sacerdos, XVIII, 22, 1 ; XIX, 411, 2. Eucharistiam Christus instituit ut sacramentum et sacrificium, XVIII, 367, 1. Sacrificium Eucharistiae ejusdem epulo et distributione conclusit, 347, 2 *(Vide* Euchar ist ia).

Christus pro nobis in cœlo offert sacrificium. XIX. 424, 1 : *Omnis enim pontifex ad offerendum munera et hostias constituitur : unde necesse est et hunc habere aliquid quod offerat.* Orat pro nobis tanquam pontifex, XIX, 420, 2 : *Unde cl salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interfellandum pro nobis.* Orat pro nobis in cœlo oratione proprie dicta, XVI, 587, I : */n illo die in nomine meo petetis; et non dico vobis, quia igo rogabo Patrem de vobis.* Orat pro nobis apud Patrem exhibendo ei se et cicatrices suas, XVIII, 149, 1 : *Christus Jesus qui mortuus est, imo qui cl resurrexit, qui est ad dexteram Dei, 'qui etiam interpellat pro nobis.* Qua homo pro nobis orat, *ibid.* Visus aliquando est in cœlis jam gloriosus sacrificium Missæ celebrare, XXI, 190, 2. Est advocatus noster, XX, 533, 2 et seqq. : *Filioli mei, hæc scribo vobis, ut non peccetis, sed et si quis peccaverit, advocatum habemus apud Patrem. Jesum Christum justum.* Et advocatus potentissima*, *Psalm.* II, 251, 1, 2 : *Astitit a dextris paupersj, ut talcum faceret a persequentibus animam meorn.* An dicere liceat : *Christe, ora pro nobis,* XVIII, 149, 2.

ARTICULUS TKRTIUS»

JESUS CHRISTUS REX.

1« *Christus rex jure dicitur el regnare,* Psalm. *II.* 152, 1,2: *Commoveatur a facie ejus universa terra : dicite in gentibus, quia Dominus regnavit. Etenim correxit orbem terræ, qui non commovebitur; judicabit populos in æquilale.* Tripliciter in regem unctus est:*primo,* gralia unionis personalis, propter quam jus adeptus est in omnes Dei electos, ut eorum princeps et caput; *secundo,* gralia redemptionis in morte, propter quam Deus exaltavit illum ot donavit ei nomen, quod est super omne nomen ; *tertio,* gralia supremi triumphi, cum data est ei omnis potestas in cœlo et in lerra, et Spiritu sancio misso de cœlo, omnes genios servierunt ei, III, 448, 2. Rex etiam triplici juro fuit : *primo,* ut Deus; *secundo,* ut homo; *tertio,* ut homo Deus, 449, 1. Christus natus est rex, XIII, 32, 1,2. Christi corona quæ, III, 486, 2. Christi quintuplex diadema, Vili, 23, 2 : *Egredimini el videte, filiz Sion, regem Salomonem in diademate, quo coronavit illum mater sua indie desponsationis illius, et in die Izlilix cordis ejus.*

2" *Christi quod sil regnum.* Est rex cœlorum, XV, 73. 1. Est rex omnium angelorum et hominum, XX, 343, 2 : *Qui* (Christus) *est in dextera Dei, degluliens mortem, ul vitæ ælemæ hæredes efficeremur; profectus in cœlum subjectis sibi angelis el potestatibus, et virtulibus.* Ut homo, est hominum, angelorum etcœli rex, item caput Ecclesia? militantis et triumphantis, XVIII, 597, 1, 2 : *Constituens* (Deus Christum) *ad dexteram suam in caelestibus, supra omnem principatum, et potestatem, el virtutem, ct dominationem, el omne nomen quod nominatur non solum in hoc sæculo, sed etiam in futuro. Et omnia subjecit sub pedibus ejus; cl ipsum dedit caput supra omnem Ecclesiam.* Ejus principatus in omnes creaturas, XXI, 80, I : *Hæc dicit Arnen, testis fidelis el verus, qui est principium crealurx Dei.* Christi potestas in omnes gentes, *Psalm.* I, 17, 1 : *Postula a me, et dabo libi gentes hxredidalem luam, el possessionem luam terminos terrx.* A primo conceptionis instanti habuit proprie dominium totius mundi,quoadjuset potestatem, XV, 601. 1 : *Interrogavit eum prxscs, dicens : Tu es rex Judxorum ? Dicit illis Jesus : Tu dicis.* Quibus titulis sil omnium dominus, XIX, 362, 2 : *Ad quem autem angelorum dixit aliquando : Sede a dextris meis ?* Ejus dominatio el imperium etiam qua homo, XX, 658, 2 : *Et solum Dominatorem el Dominum nostrum Jesum Christum negantes.* Id abnegant haeretici, 151, 1; 657, 1. 2. Qua de causa vivis el mortuis domi* nelur, XVIII, 231, 2 : *In hoc enim Christus mortuus est, el resurrexit, ut et mortuorum el vicorum dominelur.* Posi mortem obtinuit exercitium dominii sui, 232, 1. Ejus merces fuit orbis possessio, XI, 728, 1, 2: *Dicite filix Sion : Ecce Saliit**

tor tuus vten.it : ecce merces ejus cum eo, el opus ejus coram illo. Et gentes ab eo subaci®, *ibid.* Ei omnes gentes el reges servierunt, IV, 310, 2. Christus privatim cultus ab Alexandro Severo cum aliis idolis, III, 219, 2. Eum voluit Tiberius inter Deos referre, XVI, 91, 1. Est princeps regum terne, XXI, 23, 2 ; *Gralia vobis ct pax..... a Jesu Christo, qui est testis fidelis, primogenitus mortuorum, el princeps regum terræ.* Est regum rex, in judicio errare nequii, V, 494, 2. Est velut rex in solio judicis sedens, VI, 55, 1. Est rex Israel et totius mundi, 111, 616, 1. Est rex Israel, XV, 463,1. Est rex Israel in medio suorum, XIV, 307, 2 : *Rex Israel Dominus in medio tui, non timebis malum ultra.* Est rex Sionis, XII, 629, 1 : *Hæc dicit Dominus Deus : Et sumam ego de medulla cedri sublimis, et ponam : de vertice ramorum ejus tenerum distringam, et plantabo super montem excelsum ct eminentem.* Regnum ejus cur dicatur solium David, quando id coeperit el quo titulo, XI, 237,1,2: *Multiplicabitur ejus imperium, el pacis non erit finis ; super solium David, el super regnum ejus sedebit ; ut confirmet illud, et corroboret in judicio el justitia, amodo et usque in sempiternum.* Quomodo restituerit regnum David, XVII, 100. 2. Restituet regnum David patris sui, el augustius reddet, non dominio temporali, sed spirituali, XIII, 643, 1,2: *In die illa suscitabo tabernaculum David quod cecidit,..... et reædificabo illud sicut in diebus antiquis.* Quomodo dicatur rex Assyriorum, XI, 214,1, 2,

3° *Christus qualis rex, et quale ejus regnum.* Christus est rex nobilis, XVI, 251, 1 : *Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, el reverti.* Optimus fuit rex, IX, 297, 1 ; *In manu Dei potestas terrx, el exsecrabilis omnis iniquitas gentium,ct utilem rectorem suscitabit in tempus super illam.*

Christi regnum spirituale, XH, 182, i ; XVIe 253, 1 : *Benedictus qui venit rex in nomine Domini.* Christi regnum spirituale est et æternum, XIII, 31, 1 : *In diebus autem regnorum illorum, suscitabit Deus cœli regnum, quod in æternum non dissipabitur.* Temporali regno uti noluit, etsi esset regum omnium rex, *ibid.,* 2. Quomodo ejus regnum Prophetae dicunt fore potens el abundans auro, argento, vino, oleo, 32,1. Regnum ejus quoquo temporale est, nam per reges Christianos dominatur et imperat etiam civiliter toti orbi Christiano, XIII, 644,1. Ejus solium in Ecclesia Christiana, XI, 237, 1, 2. Spirituale ejus regnum in anima, *ibid.* Regnat in carnalibus gentium cordibus. 111, 469, 1. Quam ejus regnum fuerit felix el pacificum, VI, 392, 2. Ejus regnum quietum et æternum futurum est, XIV, 348,1. Christi regnumæternum, Psa/m.II, 93,2: *Juravi David servo meo: Usque in æternum prxparabo semen tuum. El xdificabo in generationem el generationem sedem tuam ;* 254, 1. *Dixit Dominus Domino meo: Sede a dextris meis. Donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum.* Christ regnum omnia regna consumet, *Psalm.,* I, 304, 2. Ei subjicientur omnia in ûne mundi, XIX, 348, I : *Omnia subjecisti sub pedibus ejus In eo enim quod omnia ei subjecit, nihil dimisit non subjectum* et. *Nunc autem necdum videmus omnia subjecta ei.* Christi regnum adumbrat propheta, *Psalm.* II, 17, *in litui.*

& Quomodo Christus regnum sit adeptus. Ejus regnum inchoandum per crucem, XVI, 251, 1. Principatus ejus super humerum ejus, XI. 231, 1,2: *Et factus est principatus ejus super humerum ejus.* Per spinas adeptus est regnum, *ibid.*

5® *Quibus armis et victoriis diabolum Genicique devixerit, et regnum legemque induxerit,* XI 523, 1. *Primo.* Vari® ejus pro hominum salute conira diabolum expeditiones, XIV, 116, 1, 2. Quomodo jam inde ab initio oderit diabolus, XXI 235, 1. Ipse agnus adhuc leonem et ursum occidit XI, 262, 2. Ejus adhuc pueri prædæ quinque, 213, 1,2: *Voca nomen ejus: Accelera spolia detrahere ; Festina prædan, quia antequam sciat puer vocare patrem suum el matrem suam, auferetur fortitudo Damasci.* Alligavit cacodæmonetr. veniens in mundum, XXI, 315, 1. Ejus potestas in mortem et in infernum, 71, 2. Christi cum diabolo contentio circa quid luerit, *Psalm.* 11, 363, 1. Christus superavit diabolum sapientia et prudentia, *Psalm.* I, 293, 2 ; *Specie tua, et pulchritudine tua intende, prospere procede et regna.* Christus diabolum alligavit, *Job,* 770, 1. Quomodo diabolum ligaverit, et eum solvet, XXI, 344, 2: *El vidi angelum descendentem de calo, habentem elavem abyssi, el catenam magnam in manu sua.* Ejus victoria de inimicis inferni prædicitur, XI, 253, 1 • *Ecce Dominator Dominus exercituum confringet lagunculam in terrore, et excelsi statura succidentur, ct sublimes humiliabuntur.*

Secundo. Christi victori® de gentibus, XI, 732,2 ; *Calcavi eos in furore meo, ct conculcavi eos in ira mea : et asperatu est sanguis eorum super vestimenta mea, et omnia indumenta mea inquinavi;* XXI, 140, 2 : *Et vidi, el ecce equus albus : et qui sedebai super illum habebat arcum, et data est ei corona, el exivit vincens ul vinceret.* Christi arma quænam sint, *Job,* 753, 1 ; *Psalm.* I, 293, 2 et seq. Ejus triumphus de gentibus el impiis, XI, 728, 1, 2. Ejus in orbe sibi subigendo potentia, XIII, 260, 2. Ejus victoria de gentibus per Evangelium, XI, 525, 2 : *Dominus sicut fertis egredietur, sicut vir prælialor suscitabit ze.um; vociferabitur, el clamabit; super inimicos suos confortabitur.* Mundum et mundana devicit adhuc puer, XI, 214, 2. Adhuc puer mullos ot varios Evangelio suo subjicere cœpil, 262, I, 2. Fuit ipse infans vir el heros perf cius sapientia et fortitudine, XII, 230, 1. Per Apostolos et per se gentes vicinas el remotas potenter debellavit, et fidei suæ subjugavit pugnans cominus

gîatffo, etemfnns sagitta præ aliis sanctis electa, 582, S : *Posuit os meum quasi gladium acutum, in umbra manus sua protexit me, el posuit me ficui sagittam electam.* Levaturus dicitur vexillum, ad quod omnes gentes confluent, XI, 264, 2: *In die illa, radix Jesse, qui stat in signum populorum, ipsum gentes deprecabuntur.* Est dux ot vexillifer gentium, XVIII, 238, 1. Per quatuor sanctorum genera Deus Christo orbem subjecit, XIV, 427, I. Modo vicem reddit gentibus, dum ipsorum impietatem destruit, XI, 697, 4. Impium quomodo interficiet spiritu labiorum, et in primis Antichrislum, 260, I. Ejus praelium contra gentes et Antichristurn, repraesentatur prælio Machabæorum contra Græcos, XIV, 627, 1.

ARTICCLüS QUARTUS.

JBSÜS CHRISTUS ECCLESIÆ FUNDATOR ET CAPUT.

Quæ de Christo vel ejus corporo dicuntur in Scripturis, aliquando do solo corporo, id est Ecclesia, alternando de solo capite accipienda, XVUI, 23, Í.

I0 *Christus Ecclesiam fundavit.* Ab æterno decretus est fundamentum Ecclesiæ, V, 229, 1: *Ab æterno ordinata sum, el ex antiquis antequam terra fieret.* -Edificavil templum spirituale, id est Ecclesiam, XIV, 435, 1 : Ecce vir Oriens nomen ejus..... *el ædificabil templum Domino. El ipse exlruel templum Domino.* Eam fabricavit, XIX. 380, 1 : *Amplioris enim gloria iste præ Moyse dignus est habitus, quanto ampliorem honorem habet domus, qui fabricavit illam.* Quomodo ejus sit principium, *primo,* situ; *secundo,* dignitate; *tertio,* tempore et causalitate, 77, I : *Et ipse est caput corporis Ecclesiæ, qui est principium, primogenitus ex mortuis, ul sit in omnibus ipso primatum tenens.* Est lapis angularis et fundamentum Ecclesiæ, XI, 398, 1, 2: *Hæc dicit Dominus Deus : Ecce ego mittam in fundamentis Sion lapidem,lapidem probatum, angularem, pretiosum, in fundamento fundatum:* Job, 710, I : *Super quo bases illius solidatæ sunt, aut quis demisit lapidem angularem ejus? Esi* positus in Ecclesia ceu lapis fundamentalis cui omnes credentes inædificantur, XVI, 75, 2. Est prima Ecclesiæ petra, XV, 471, 2 : *Dixit illis Jésus : Nunquam legistis in Scripturis : Lapidem, quem reprobaverunt xdificantes, hic factus est in caput anguli ?* Est Ecclo- giæ et animæ fidelis fundamentum. XVII, 269, 2: *Fund imentum enim aliud nemo potest ponere, præter id quod positum esi, quod est Christus Jesus.* Quomodo sit Ecclesiæ summus et imus lapis fundamentalis, XVIII, 607, 2 : *Estis cives sanctorum et domestici Dei, sup'nidificali super fundamentum Apostolorum el Prophetarum, ipso summo angulari lapide Clirista Jesu.*

2° *Christus esi Ecclesiæ sponsus.* Ter sive tribus diebus Ecclesiam sibi despondit, XIII, 322, 2 : *El sponsabo te mihi* in *sempiternum : el sponsabo te mihi injustitia, et judicio, et misericordia, et in miserationibus. Et sponsabo te mihi in fide.* Suo sanguine Ecclesiam sibi comparavit, VI, 490, 2; XVII, 371, 1 : *Posuit episcopos regere Ecclesiam Dei, quam acquisiva sanguine suo.* Eam vehit sponsam univil, XVIII. 667,1 : *Sacramentum hoc* (Matrimonii) *magnum est, ego autem dico in Christo et in Ecclesia.* Est Ecclesiæ sponsus, cl Ecclesia ejus sponsa, XV, 245, 1 : *Numquid possunt filii sponsi lugere, quamdiu cum illis csl sponsus?* 525, 1 : *Tunc simile erit regnum calorum decem virginibus, quæ, accipientes lampades suas, exierunt obviam sponso et sponsæ;* XVI, 349, i : *Qui habet sponsam sponsus est; amicus auleit sponsi qui stat, et audit eum, gaudio gaudA propter vocem sponsi;* Psalm. I, 297, 1 : *Aslilil regina a dextris luis in vestitu deaurato, circumdata varietate.* Est Ecclesiæ maritus, ct quidem nobilis, VI, 514, 1. Ecclesiæ suæ sponsæ nomen et titulos communicat, XII, 244, 1 : *Hoc est nomen quod vocabunt eum, Dominus justus noster.*

3° *Christus caput et corpus est Ecclesiæ,* XVIII, 374, 2 : *Sicut enim corpus unum est, el membra habet mulla; omnia autem membra corporis cum sint mulla, unum tamen corpus sunl : ita et Christus;* XIX, 77, 1 : *El ipse est caput corporis Ecclesiæ,* Job, 768, 1, 2. Est ejus caput quatuor modis, XVUI, 352, 2 : *Volo autem vos scire, quod omnis viri capul Christus est; capul autem mulieris vir; caput vero Christi, Deus.* Ut caput, salutem influit in Ecclesiam, 6¡8, 1 : *Christus caput est Ecclesiæ, ipse salvator corporis ejus.* Summam potestatem habet in Ecclesia, XXI, 71, 2 : *Huo dicit Sanctus ei Verus qui habet elavem David; qui aperit, el nemo claudit : claudit ct nemo aperit.* Ecclesiæ excommunicandi potestatem dedit, 286, 2; *Ego quidem absens corpore, præsens autem spiritu, jam judicavi ut præsens, eum qui sic operatus csl, in nomine Domini nostri Jesu Christi, congregatis vobis et meo spiritu, cum viriate Domini nostri Jesu Christi tradere hujusmodi Satana in interitum carnis, ul spiritus salvus sit in die Domini nostri Jesu Christi.* Circa regimen Ecclesiæ non omnia constituit, sed multa successoribus reliquit, XIX. 323, 1 : *Hujus rei gratia reliqui te Creta, ut ea quæ desunt corrigas, el constituas per civitates presbyteros, sicut el ego disposui libi.* Cur noluerit episcopos nasci episcopos, sed elegi optimos, VII, 352, 1. Non complevit omnia por se, sed per Apostolos, XVIH, 598, 2 : *Ipsum dedit caput super Ecclesiam, quæ est corpus ipsius, et plenitudo ejus, qui omnia in omnibus adimpletur.* Quæ dona Ecclesiæ reliquerit, in cœlum ascendens, 630, I : *Qui descendit, ipse est et qui ascendit super omnes cados, ul impleret omnia. El ipse dedit quosdam quidem Apostolos, quosdam autem Prophetas, alios vero Evangelistas, altos uulem Pastores el Doclores ad consummationem sanctorum.* In quo Apostolos se fecerit majores, X. 514. 1. Cur

voluerit suos opera majora facere quam quæ ipse fecit, XVI, 545, 2 el seq. : *Amen,* amen *dico* vo- Mj, *qui credit in me, opera qux ego fado, el ipse faciet, ct majora horum faciei.* Suos facit tonantes et fulminantes, XVI, 511, 1. Jus etiam modo dicit per suos vicarios, XI, 520, I.

4° *Chrislus Ecclesiam regit, gubernat, protegit, el donis suis adimplet.* Plena ejus providentia circa Ecclesiæ SUB fabricam erigendam et conservandam, XIV, 399, 1, 2. Descripsit Ecclesiam el singulos ejus fideles in cicatricibus vulnerum quas in manibus accepit, XI, 590, 1 ; *Ecce in manibus meis descripsi te; muri lui coram oculis meis semper.* In ejus manibus designatur robur et potentia, et in iis sunl fundatæ Ecclesiae vires, *ibid.* Fideles et Ecclesiam ordinatissime regit, V, 228, 2. Nunquam Ecclesiam suam deseruit, XVIII, 519, 2. Ecclesiam suam semper proteget usque ad finem mundi, XV, 658, 1 : *Et ecce vobiscum sum, omnibus diebus, usque ad consummationem sxculi.* Suis semper so ad futurum spondet, *ibid.* Ethice semper est cum Ecclesia quasi sponsus cum sponsa, ei assistens, eam protegens, sustentans, ornans, fecundans, 68, 2: *Et vocabunt eum Emmanuel, quod est interpretatum, Nobiscum Deus.* Semper nobiscum corporaliter est in venerabili Eucharistia, *ibid.* Quid in ejus membris operetur, 635, 2, 2: *Veritatem autem facientes in chardate, crescamus in illo per omnia, qui est caput Christus.* Christus est umbra Ecclesiæ, VII. 554, I : *Sub umbra illius quem desideraveram, sedi, el fructus ejus dulcis gutturi meo.* Ecclesiæ suæ sponsio velut umbella est, XI, 149, 2 : *El tabernaculum erit* in *umbraculum diei ab xstu, et in securitatem, ct absconsionem a turbino, et a pluvia.* Est vestis Ecclesiæ, Vili, 74, 1,2: *Odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris.* Vestit Ecclesiam ut vestis, ot illuminat ut sol, XXI, 236, 1 ; *Signum magnum apparuit in cado: mulier amicta sole, et luna sub pedibus ejus.* Ecclesiam quomodo vaporet, IX, 647, 1 : *Quasi Libanus non incisus vaporavi habitationem meam.* Est gloria totius Ecclesiæ, V, 513, 2.

ARTICULUS QUINTOS.

JESUS CHRISTUS DOCTOR, magister, legislator.

Christus in terras venit ut nobis esset redemptor, doctor, et vilæ exemplar, XV, 7, 2.

1® *Christus est legatus Patris ad homines el ad gentes,* XII, 311, I : *Auditum audivi a Domino, ct legatus ad gentes missus est,* XIV, 351, I. Est angelus el legatus tam Novi quam Veleris Testamenti, XIII, 264, 2; XIV, 587, 2 ct seq. : *Ecce ego mitto angelum meum, el prxparavit viam ante faciem meam. Et statini veniet ad templum suum dominator, quem vos quæritis, et angelus testamenti, quem vos vultis.* Quinlupliciler fuit angelus Novi Testamenti, XIV, I, 2. Est \elut angelus cœlo delapsus, XV, <0, 2. Sicut ¿Melklegatus et nuntius Deo Patri, V, 392, 2 : *Nuntius impit cadet in malum; legatus autem fidelis sanitas;* VI, 269, 2 : *Sicut frigus nivis in die messis, ita legatus fidelis ei qui misit illum, animam ipsius requiescere faciet.* Quam libere legationem suam susceperit, XI, 597, 1 : *Dominus Deus aperuit mihi aurem, ego nutem non contradico; retrorsum non abit;* 620, 1 : *Ecce intdliget servus meus, exaltabilur, et elevabitur, et sublimis erit valde.* Quomodo dicatur Apostolus, XIX, 379, ! : *Ende, fratrrs sancti, vocationis calestis participes, considerate Apostolum el Pontificem confessionis noslr* Jesum.* Christus etiam P^heta est, XV 4, 1.

2* *Christus est nobis doctor e/ magister, et quidem præstantissimus.* Est doctor, pontifex, propheta, el ut talem eum confessus est S. Petrus, XV, 365, 1. Ipso noster magister per excellentiam, doctor justitiæ, el doctor doctorum XII!, 504, I : *Filii Sion, exultate et litamini in Domino Deo vestro, quia dedit vobis doetorem justitii.* Erit novus justitiæ doctor, XI, 520, i ; *Ecce servus meus, suscipiam eum : electus meus, complacuit sibi in illo anima mea : dedi spiritum meum super »-um, judicium gentibus proferet.* Est doctor sapientiæ, V, 206, 1 : *0 viri, ad vos clamilo, et vox mea ad filios hominum,..... Audite, quoniam de rebus magnis locuturus sum, et aperientur labia mea, ut recta prxdicenl;* XII, 447, 1 : *El post hxc* tn *terris visus est, et cum hominibus conversatus est.* Est solus perfectus magister, XVI, 527. 2: Foi *vocatis me Magisteret Domine, et bene dicitis; sum etenim.* Est legislator potius quam Moyses, XI, 520, L Moysi opponitur et anteponitur, XVI, 312, 1,2: *Lex per Moysen data est, gratia et veritas per Jesum Christum facta est.* Christus præslantior omnibus legislatoribus Hebræorum, XIX, 379, 1. Christus legislator Moysen superat, 379, 2 et seq. Est auctor Iotius legis Mosaica», XV , 301, 1. Est perpetuus fidelium doctor, XI, 419, 2: *Et non faciet* (Dominus) *avolare a te ultra dodorem tuum : et erunt oculi tui videntespraceptortm tuum. Et aures lux audient verbum post tergum monentis ; hxc est via, ambulate in ea; el non declinetis neque ad desieram, neque ad sinistram.* Eum audire Pator jubet. XV, 113, 2 : *Et ecce vox de cœlis dicens : Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui.*

Est doctor stellatus. 172, 2 : *Qui autem docti fuerint, fulgebunt quasi steli* in perpetuas xternitates.* Est lampas el fax orbis. XI, 724, 1 : *Propter Sion non tacebo, d propter Jerusalem non quiescam, donec egrediatur ul splendor justus ejus, d salvator 7Jus ul lampas accendatur.* Lux in tenebris, cl sol noster est, *Job,* 4, I ; 213, 2. Est sol el lux mundi, XVI, 49, 1 : *Per viscera misericordi*, in quibus visitavit nos Oriens ex alio;* 74, 2 : *Lumen ad revelationem gentium, et gloriam plebis tux Israel;* 303, 1: *Erat tux ve^aqu**

Ilumina i omnem hominem venientem in hunc fnundum ; 436, ! : *Qui sequitur* nie, *non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitæ;* 515, 1 : *Dum lucem habetis, credite in lucem, ul filii lucis sitis;* 517, 2 : *Ego lux in mundum veni, ut omnis qui credit in me, in tenebris non maneat. Est* lux vera, XVI, 301, 2 et seq.: *Et vita erat lux hominum ; et lux in tenebris lucet, et tenebri eam non comprehenderunt.* Esl lumen de lumine, XIII, 279, 2. Qua homo el qua Deus lux esl, XX, 524, 1, 2: *Et hxc est annuntiatio, quam audivimus ab eo, et annuntiamus vobis : quoniam Deus ïux est, et tenebri in eo non sunt ulli.* Joannes Baptista erat lucerna ardens et lucens, Christus lux et sol, XVI, 383, 2 : *Ille* (Joannes) *erat lucerna ardens el lucens. Vos aulem voluistis ad horam exultare in luce ejus.* Ipse sol et lux est, X, 376,1 : *Sol illuminans per omnia respexit, cl gloria Domini plenum esl opus ejus.* Vere sol est, Adam tanlum luna, XIV, 608, 2 : *Et orietur vobis timentibus nomen meum sol justitiae.* Nomen solis græcurn TjXtoc secundum omnes derivaliones ei accommodatur, 607, 2. Esl vero sol juslitiæ et quidem ob quinque, imo ob octo analogias, X, 31, 1; XIV, 606, 2. Christus sol jusliliæ per quid gyraverit, VII, 42, 2 : *Gyrat* (sol) *per meridiem, cl flectitur ad aquilonem, lustrans universa in circuitu pergil Spiritus, cl in circulos suos reverlilur.* Christus per solem repræsenlalur, X, 390, 2 : *Sol in aspectu annuntians in exitu, vas admirabile, opus Excelsi-,* 393, 2. Soli fulgenti comparalur, XXI, 35, 2 et seqq.: *El facies ejus sicut sol lucet in virtute sua.* Oriens in animas fidelium quos ibi offectus operetur, XIV, 610, 1 : *Orietur vobis Umentibus nomen meum sol justitii, ct sanitas in pennis ejus, et egrediemini, cl salietis sicut vituli de armento.* Mentis oculos aperuit occæcatos, XI, 524,1 : *Dedi le in fadus populi, in lucem gentium, ul aperires oculos cæcorum.* Non solum por solem, sed per lunam el stellas repræsentatur, X, 537, 2: *Quasi stella matutina in medio nebulx, el quasi luna plena in diebus suis lucet. El quasi sol refulgens, sic ille effulsit in templo Dei.* Quomodo fit stella,et quare, II, 332, 1 : *Orietur stellaci Jacob, cl virga consurget de Israël.* Est stella splendida el matutina, XV, 75, 2; XVIII, 409, 1. Cur stella matutina dicatur. XXI, 61, 2 et seq.: *Qui viceni... dabo illi stellam matutinam.*

3* *Jesu Christi doctrina tum dogmatica, tum moralis.* Verum testimonium de Patro reddidit apud homines, XXI, 23, 1 : *Gratia vobis et pax... « Jesu Christo qui esl testis fidelis.* Se Messiam esse probavit, XVI, 103, 2 : *Cum plicuisset libi brum* (Isaiæ prophetae), *reddidit ministro, el sciit. El omnium in synagoga oculi erant intendentes in eum. Capit autem dicere ad illos : Hodie impleta esl hxc Scriptura in auribus vestris;* 406. 1. *(Vide* supra De divina Christi natura). In Kvtngelus cur toties ad Mojsen appellet, I, 22, 1,

Perfecit non tanlum scribas, sod et legem, logique addidit præcepta fidei explicit® de Deo trinoct uno, deque Christi incarnatione, passione, redemptione, etc.; item consilia evangelica ; ad hæc clariorem et expressiorem legis natur® sive Decalogi explicationem, XV, 159, 1. Nulla sanxit nova præcepta, nisi fidei et sacramentorum, 259. 2. Multa legis decreta reformavit et ad meliorem virtutis ac pietatis formam revocavit, G, 2. Matrimonium ad primævam suam institutionem revocavit, 420, 2 el seqq. *(Vide* Matrimonium). Quid in Evangcliis doceat ac præscribat, 7, 2. Totam ethicam Christianam paucis complexus esl sententiis, IX, 34, 2. Dat fidelibus migma, id est, doctrinam ex utroque Testamento collectam, XI, 420, 1 : *Commixlun migma comedent, sicut in arca ventilatum esl* Aperuit nobis arcana Patris, XVI, 314, 1 : *Deum nemo vidit unquam: unigenitus Filius, qui est in sinu Patris, ipse enarravit.* Apostolis duarum SS. Trinitatis personarum cognitionem revelavit, tcrliæ fidem nonnisi cum jam iret ad mortem, 94, 1 : *Nemo novit Filium, nisi Paler; neque Patrem quis novit, nisi Filius, ct cui voluerit Filius revelare.* Præcepta charilatis sanxit, 1G3, 1 ; 171,1 et seqq. Quæ consilia proposuerit animæ rationali, XI, 235, I, 2 *(Vide* Doctrina Christiana, Lex Christiana, Mysteria, Præceptüm).

4* *Jesu Christi docendi modus. Primo.* Christus nihil scripsit manu, sed oro docuit, VI, 252, 1. Fuit ei lingua erudita. XI, 59G, 2: *Dominus dedit mihi linguam eruditam, ut sciam sustentare eum qui lassus est verbo ; erigit mane, mane erigit mihi aurem, ul audiam quasi magistrum.* Ejus lingua fuit argenti instar electi, V, 299, 1 : *Argentum electum, lingua justi.* Ejus os vena vitæ, 287, 1 : *Vena viti, os justi.* Ejus os gladio comparatur, XI, 581, 2 : *Posuit os meum quasi gladium acutum.* Loquebatur lingua angelica, aut potius divina, XV, 104, 1 : *El omnes testimonium illi dabant, el mirabantur in verbis graliæ, quæ procedebant de ore ejus.*

Secundo. Cum docebat, accommodabat se carnalibus audientium conceptibus, V, 559, 2 : *Non recipit stultus verba prudenti!, nisi ea dixeris qux versantur in corde ejus.* Sermonem suum magis ad mentem ct sensa eorum qui sccum agebant, quam ad interrogationem et verba externa accommodabat, XV, 24, 1. Crebris usus est parabolis, V, 1,2. Curad lurbas per parabolas concionare* tur, IX, 26, 2; 83, 2; 209, 1 ; X, 295, 2; 494, 2 Cur Dominus in parabolis ad lurbas et Pharisæos loqueretur, XV, 320, 2 cl seqq. Cur iis obscuris et ambiguis utatur Christus coram Scribis, 321, 2 cl seq. Ejus facta fuere parabolæ, 321,1 *(Vide* Parabola). Quomodo dicatur verbum opportunum, V, 467, 2 : *Litatur humo in sententia oris sui, cl sermo opportunus est optimus.* Fuit forma condonatorum, 293, 1.

Tertio. Christi doctrinæ yeritas et efficacia.

Christus veritas est, VI, 415, 1, 2. Veritas est et voraces amat, IX, 230, 2 ; XVI, 540, 2 et seqq.: *Dicit ei Jesus: Ego sum via, el veritas el vita.* Ejus sapientia, IX, 659, t, 2; 660, t. Ipse solus plenam sapientiam in mundum tulit, 658, 2 (Fide supra De scientia et sapientia animæ Christi). Christus ita loquebatur exterius, ul interius corda moveret, XVI, 279, 2: *El dixerunt ad invicem : Vonne cor nostrum ardens erat in nobis dum bqueretur in via, et aperiret nobis Scripturas?* Ejus verba vita sunt, XVI, 411, 2 ; 412, 1 : *Verba quæ ego locutus sum vobis, spiritus el vita sunt;* XVIII, 362, 2. Verba ejus habebant vitam æternam, XVI, 413, 2: *Respondit ei Simon Petrus: Domine, ad quem ibimus ? verba vit* æternæ habes.* Ejus praedicatio omnia crimina, passiones, el dæmoncs et reprobos resecat, XI, 581, 2 ct seq. Omnis sermo ejus et doctrina vitæque ejus mysteria, el sacramenta boni odoris sunt, XIII, 472, 2.

Quarto. Quibus in locis, et quosnam docuerit. Ubique predicavit regnum Dei, V, 44, 2 et seq.: *Sapientia foris prædicat, in plateis dat vocem suam. In capite turbarum clamitat, in foribus portarum urbis profert verba sua.* Obibat omnes locos Galilææ, XVI, 417, 1. Etiam in pagis docuit el benefecit, XV, 252, 1 : *El circuibal Jesus omnes civitates el castella, docens in synagogis eorum, et prædicans Evangelium regni, el curans omnem languorem et omnem infirmitatem.* Semper pedes per oppida evangelizavit, XVII, 365, 2. In templo hierosolymilano docuit et fecit miracula, XIV, 587, 1.

Evangelizavit tam Israelilis quam Judæis, XIII, 295, 2. Quomodo promissus tantum Judæis, predicavi! etiam Sidoniis et Tyriis, XIV, 453, 2 : *Et ædificavil Tyrus munitionem suam, el coacervavit argentum quasi humum, et aurum ut lutum platearum. Ecce Dominus possidebit eam el percutiet in mari fortitudinem ejus.* Evangelizavit pauperibus, quibus cl cur, XI, 716, 1. Evangelizaos tum per se, tum per Apostolos, leoni comparatur, XIII, 437, 2 : *Post Dominum ambulabunt, quasi leo rugiet.*

Quinio. Zelus et libertas Christi in docendo. Christi indefessum prædicandi studium, XV, 133, 2. Zelus ejus in discipulis instruendis, XVI, 320, 1 : *Conversus autem Jesus, el videns eos sequentes se, dicit cis: Quid quxntisfQui dixerunt ei : Rabbi... ubi habitas? Dixit eis: Venite, et videte. Venerunt el viderunt ubi maneret, el apud eum manserunt die illo.* Diem dabat praedicationi, noctem orationi, 259, 2 : *Erat autem diebus docens* in *templo, noctibus vero exiens morabatur in monte, qui vocatur Oliveti.* Libero veritatem predicavi!, XV, 301, 1. Ubique predicationem veritatis captavit, etiamsi sciret propterea Scribas sibi mortem machinaturos, *ibid.* In predicando regno Dei et salute nulla est perturbatus injuria vel calumnia Scribarum, nec ulli cessit, XII. 145, 2 : *Ecce ipsi dicurâ ad me : Ubi est verbum Domini ? veniat. El egi non sum turbatus, te paslorem sequens.* Quomodo stultis Pharisæis subinde responderit, VI. 299, 1 Quam acriter Pharisæos increpaverit, XI, 260, 1. Illorum hypocrisim detexit, IX, 86, 1 *{Vid** Pharisæi). Cur Judaeorum quaestioni de sua potestate non responderit, XV, 469, 1.

Sexto. Miraculis doctrinam confirmavit. Opera Christi mirabilia quæ, *Psalm.* II, 160, 1. Quo fine miracula patraret, XV, 133, 2. E miraculis cognitus est esse Mcssias, 282, 1 : *Ait illi* (Joannes per discipulos): *Tu es qui venturus es, an alium expectamus ? El respondens Jesus ait illis : Euntes renuntiate Joanni qu* audistis el vidistis : Cæci vident, claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, pauperes evangelizantur.* Miraculis evicit se esse Christum, XVI, 384, 2 et seq.: *Ego autem habeo testimonium ma* jus Joanne. Opera enim, quæ dedil Paler, ul perficiam ea ; ipsa opera qux ego facio, testimonium perhibent de me, quia Paler misit me.* In suis miraculis, initio fidem non requisivi!, XV, 134, 2. Cur miracula sua laceri voluerit, 250, 2 : *Tunc tetigit oculos eorum dicens: Secundum fidem vestram fiat vobis. Et aperti sunl oculi eorum, el comminatus est illis Jesus, dicens: Videte, ne quis sciat.* Christus se maris cl procellarum dominum ostendit, XIV, 334, 1 : *Hæc dicit Dominus exercituum : Adhuc unum modicum est, et ego commo* vebo caelum, et terram, el mare, el aridam.* Christo quomodo conveniant verba S. Marci, cap. VI. *Et non poterat ibi virtutem ullam facere, propler incredulitatem eorum, Psalm.* I, 262, 2.

Christus ægros visitavit diligenter, *Job,* 410, 1: *Miseremini mei, miseremini mei, saltem vos, amici mei, quia manus Domini tetigit* me. Quos sanabat, perfecto sanabat, XVI, 129, 2. Ejus tactus omnes morbos sanabat, XV, 348, 2 : *Et cum cognovissent eum viri loci illius, miserunt in universam regionem illam, et obtulerunt ei omnes male habentes, el rogabant eum, ut vel fimbriam vesti* menti ejus tangerent, et quicumque tetigerunt^ salvi facti sunt.* Curavit sex cæcos, 458, 2. Quos corporaliter sanavit, etiam spiritualiter sanavit, 239, 1 : *El videns Jesus fidem illorum, dixit paralytico : Confide, fili, remittuntur (ibi peccala tua {Vide* Miracola, el supra Vita publica Jesu Curisti).

ARTICULUS SKXTCS.

JESUS CHRISTUS OMNIUM VIRTUTUM EXEMPLAR.

!• Christus nobis est exemplar omnium virtù tum in omni vita sua,* I, 653, 2 : *Inspice, et fai secundum exemplar quod tibi in monte monssra* tum est.* Est speculum morum ct sanctitatis, XVIf 436, 2: (Jut *sequitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitæ.* Ejus vita tota eslspeculuto morum, XVIII, 437. 1 : *Nos vero omnes, revelata*

/òde, *gloriam Domini speculante*,* m *eamdem imaginem transformamur a claritate in dorilalem, tanquam a Domini Spiritu.* Christus habet sex radios, id est sex virtutes, II, 333, 1. Est via, veritas et vita, XVI, 303, 2 ; 540, 2 et seq.: *Dicil ei Jesus : Ego sum via, el veritas, et vita* ; 610, I : *Ego in hoc natus sum, et ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritali ; omnis qui est ex verilate, audit vocem meam.* Nobis præit in viain justiliæ, doctrina, exemplo et gratia prævenientc, IX, 152, I : *Sapientia filiis vitam inspirat, cl suscipit inquirentes se, et præibil in via justiliæ.* Est vio et vita, *ibid.* Viam in cœlum suo nobis exemplo præivit, V, 225, 1.

Fecit primo, deindo docuit, et opero primum praestitit quam alios verbo instruxit, X V, 158, I 2 : *Qui autem fecerit el docuerit, hic magnus vocabitur in regno calorum;* XVII, 46, i, 2: *Primum quidem sermonem feci, o Théophile, quæ capit Jesus facere el docere;* XX, 82, 1 : *Eslote aulem factores verbi, non auditores tantum.* Ejus virtutes nobis sunt imitand®, IX, 396, 2. Verbo et exemplo virtutem auctoravit, VI, 530, 2.

Christi vita qualis, *Psalm.* I, 25, 1. Qualis ejus cursus fuerit, XVIII, 333, 1 : *Sic currile ut comprehendatis.* Ejus vita lucerna fuit, XIV, 283, 2. Christi virtutum fragrantia, *Psalm.* I, 296, i, 2: *Myrrha et gutla, et casia a vestimentis luis, a domibus eburneis.* Ejus vita et doctrina fuit portentum portentorum, XI, 220,1. Cur tamen vitam egit communem, non austeram, XV, 239, 2 : *Venit Filius hominis manducans el bibens, et dicunt : Ecce homo vorax el potator vini, publicanorum et peccatorum amicus.* Omnia ejus dicta factaquo non sunt conscripta, XVII, 374, d : *Oportet suscipere infirmos, ac meminisse verbi Domini Jcsu, quoniam ipse dixit : Beatius est magis dare, quam accipere.*

2* *Beligio Christi et zelus ejus pro honore Dei.* Quomodo Deum Patrem ot sanctum Spiritum qua homo glorificat, X, 422, 1. Quomodo Patrem glorificant, XVI, 591, 2 : *Sublevatis oculis in cœlum, dixit : Pater, venit hora, clarifica Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te.* Frequenter oravit cum lacrymis, XIX, 394, 2 : *Qui in diebus carnis suæ, vreces supplicationesque ad eum, qui possit illum salvum facere a morte, cum clamore valido el lacrymis offerens, exauditus est pro sua reverentia.* Christus nos docuit exemplo suo, clauso ostio, Patrem orare, *Psalm.* I, 305, 2 : *Vacate, el videte quoniam ego sum Deus.* Orans pro nobis in cruce exauditus est, X, 226, I : *Oratio humiliantis se, nubes penetrabit : el donec propinquet non consolabitur, et non discedet donec Altissimus aspicial.* Graharum aclionp benedictionem mensæ inchoare solebat, XIX, 227, 2.

Zelus ejus pro honore Dei, XV, 464, I : *Et intravit Jesus in templum Dei, el ejiciebat omnes cendenUs el ementes in templo..... El dicil eis : Scriptum est : Domus mea, domus orationis vocabilur; vos aulem fecistis illam speluncam latronum.* Ejus amor erga Patrem, XXI, 78, 2. Dilexit Deum ex puro cordo, XX, 583, i. In quo honorem Deo Patri detulerit, XVI, 453, I : *Ego d.tmonium non habeo, sed honorifico Patrem meum, el vos inhonoraslis me;* XVIII, 245, 1 : *Soli sapienti Deo, per Jesum Christum, cui honor ct gloria in sæcula sæculorum.* Christi injuriæ aliquæ peculiariter ad Patrem pertinebant, *Psalm.* I, 445, I : *Quoniam zelus domus luæ comedii me; ct opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me.* Patri, Ecclesiæ, angelis, et toti orbi honori est el decori, XIV, 351, 2.

3° *Christi humilitas,* V, 210, I ; XV, 337, 2; XVII, 366, 2. Ejus adventus docuit humilitatem, XIV, 589, 2. Ejus initia exilia ct parva fuerunt, 404, 1. Ejus immensa et in omnibus actionibus humilitas, XV, 231, 2; 453, 1 : *Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, ct dare animam suam redemptionem pro multis.* Ejus propria virtus est humilitas, IX, 315, I ; XV, 295, 1, 2: *Discite a me quia milis sum el humilis corde.* Ejus in vita obscuritas ct humilitas, XI, 624, 1 : *El ascendet sicut virgultum coram eo, el sicut radix de terra sitienti.* Est velut virgultum, *ibid.* Confertur cum verme, XII, 525, 2. Sæculo huic fuit contemptus, XIX, 373, 2. Cur a Gentilibus et Judæis sperneretur, XVI, 577, 1 ct seq. Honores fugit, XI, 292, 2. Miro so in Eucharistia humiliat, VI, 179, 1. Ejus modestia in omnibus actionibus, XX, 324, 2. Ubique humilitatem cum majestate copulavit, XVI, 66, 2. Infirmitatem suæ humanitatis ubique inculcavit, dum vixit, VI, 255, 1. Est nobis speculum humilitatis, XIX, 22, 1 ct seq. *Hoc sentite in vobis, quod et in Christo Jcsu, qui cum in forma Dei esset.....semelipsum exinanivit, formam servi accipiens, el habitu inventus ul homo.* Humilitas est primum, modium cl ultimum in schola Christi, 26, 2 ot seq. : *Humiliavit semelipsum. factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis.* In ejus schola discuntur humilitas et chantas, IX, 124, 2. 1M excitamentum humilitatis et spei, XI, 374, 2. In cœlo est primus, quia in terra novissimus, XV, 451, 1 *(Vide* Humil it as).

4° *Christi mansuetudo el lenitas,* IX, 123, 1, XV, 302, 2 : *Ecce puer meus quem elegi, dilectus meus, in quo complacuit animæ mcæ. Ponam spiritum meum super eum, et judicium Gentibus proferet. Non contendet, neque clamabit, neque audiet aliquis in plateis vocem ejus. Arundinem quassatam non confringet, el linum fumigans non estinguei;* XIX, 296, 2. Cur comparetur aquis Siloe, XI, 215, 2 : *Pro eo quod abjecit populus isle aquas Siloe quæ vadunt cum silentio..... propter hoc ecce Dominus adducet super eos aquas /luminis fortes ct mullas,* XVI, 460, 2. Ejus silentium et lenitas, XI, 215, 2; XVI, 460, 2. Ejusmansue-

todo in sufferendis Scribis, discipulis, turbis el injuriis, XV. 295, 1, 2: *Discite a me, quia mitis sum el humilis corde.* Ejus in injuriis patientia, VI, 273, 1. Vocatus fuit a Judæis Beelzebub, 271,1 et seqq. Christus amat mites Ot mansuetos, XXI, 414, 2. Per mansuetudinem habitat in mentibus nostris, V, 517, I *(Vide* Mansuetudo).

5° *Christi obedieniia,* V, 474, I. Fuit vir voluntatis divinæ, XI, 566, 2 : *Vocans ab oriente avem, et de terra longinqua virum voluntatis mtíe, et locutus sum, et adducam illud; creavi, ei faciam illud.* Patri potius voluit obsequi quam matri, XV, 316, 2. Quomodo didicerit obedienliam, XIX, 396, 2 : *Et quidem cum esset FIHus Dèi, didicit ex iis qux passus est obedienliam.* Ejus obedionlia usquo ad mortem. XVI, 503, 1. Provocai nos ad obedienliam, XI, 374, 1.

6« *Christi castitas.* Flos campi est ct lilium convallium, ipso pascit et pascitur inter lilia, id esi inter animas puras el castas, VII, 506, 2. Raro seorsum cum muliere loquebalur, XVI, 363, 2: *El continuo venerunt discipuli ejus; ct mirabantur quia cum muliere loquebalur.* Cur vivens mulieres circumduxerit, XVIII, 328, 2. Virgines amat, 318, 2 *(Vide* Castitas, Virginitas).

"• *Christi mortificatio.* Christus omnem voluptatem sprevit, XI, 205, 4, 2: *Butyrum et met comedet, ut sciat rtprobare malum, el eligere bonum.* Sæpo flevit, *Job,* 364, 2. Ejus frugalitas, XVI, 455. 1 : *Martha, Martha, sollicita es, et turbaris erga plurima; porro unum est necessarium.* An in vita comederit carnes, XIII, 229, 2. Christo convenit jejunare ot cilicio uti. prout esi in membris suis, *Psalm.* I, 215, 2. Docuit vita sua in persecutione et passione sitam esse felicitatem, XX, 14, 2 : *Omne gaudium existimato, fratres mei, cum in lentationes varias incideritis.* In tribulatione et mortificatione ei conformamur, XVIII, 441, 2: *Semper mortificationem Jcsu in corpore nostro circumferentes, ut et vita Jcsu manifestetur in corporibus nostris.* Affectum erga parentes et affines moderandum exemplo suo docuit, XII, 835, I. 2.

8« *Christi paupertas,* XV, 397, 2 ! *Vade ad mare, et mitte hamum; el tum piscem qui primus ascenderit, lolle, et aperto ore ejus, invenies Mali rem; illum sumens, da eis pro me el le;* XVII, 435, I ; XVIII, 470,2 etseq. : *Scitis enim gratiam Domini nostri Jtsu Christi, quoniam propter vos egenus factus est, cum esset dives, ut illius inopia vos divites essetis.* Christus quomodo fuerit pauper, *Psalm.* I, 266, 1. Unicam tantum externam Uinlcam habuit, XV, 262, 2 : *Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris; non peram in via, neque duas tunicas, neque calceamenta, neque virgam.* Pecuniam non habuit, sed Judas habebat pro eo, 261, i. Habuit bona in communi, 231, I. Tectum vel hospitiolum sibi proprium non habuit, 230, I : *El dixit ei Jesus: Vulpes foveas habent, et volucres ceelt nidos, Filius autem hominis non habet ubi caput reclinet.* Habuit in suo comitatu mulieres quibus alebatur, XV, 261, 1. Fuit viator el hospes in terra. XII, 121, 2 : *Expectalio Israel, salvateur ejus in tempore tribulationis, quare Colonus futurus es in terra, el quasi viator declinans ad manendum '* Ipsius algentis questus, Vili, 103, 1 ; Pox *dilecti mei pulsantis : Aperi mihi, soror mea.... quia caput meum plenum est rore, et cincinni mei guttis noclium.* Cur dum viveret, manibus operatus est, XII, 618, 2. Eum orbi toto nudavit Pater in præsepl et in cruce, XI, 619, 1. Christus quomodo dicatur inops, mendicus el compunctus corde. *Psalm.* II. 248, 1 : *Persecutus est hominem inopem et mendicum, et compunctum corde mortificare.* In pauperibus est adhuc velul mendicus, XX, 578, 2. Paupertatem honoravit, et in se quasi deificavit, V, 439, 1. Paupertatem evangebeam est amplexus, et eam Christianis sectandam ut consilium sanxit et proposuit, V, 439, 1 ; X, 342. 1, 2. Cur paupertatem sit professus, XVI, 505, 2el seq. An foconi votum paupertatis, XVII. 142, 2. Cur apud gazophylacium Judæorum avaritiam coarguii, XVI, 440, Christi pauperis el avari antitheses, VII. 111. 2 (Fide Palpiutas).

Christus est pater pauperum, hinc qui eos opprimunt. Christum quodammodo victimant, X, 208, L Est pauperum et pusillorum vindex, VI, 190, 2 : *Ne attingas parvulorum terminos, ct agrum pupillorum ne introeas : propinquus enim illorum foriis est, ct ipse judicabit contra te causam illorum.* Hem pauperum est propinquus, frater, consanguineus, *ibid.* Sibi reputat factum quod pauperi impenditur, IX, 140,1 ; *Deus prospector est ejus qui reddit gralium.* Ei datur quod ejus discipulo et justo, 369, I : *Btnefac justo, cl invenies retributionem magnam : et si non ab ipso, certe a Domino (Vide* Elemostna).

ARTICCLCS 5KPT1MCS,

cniUSTUS, SUORUM PtSTOR. CONSOLATOR KT DEFENSOR.

!• Christus est verus pastor fidelium omnium, XII. 760, 2 : *Et senus meus David super eos. et pastor unus erit omnium eorum;* XIV, 243.2 ; XX. 309, 1 ; *Conversi estis nunc ad pastorem et episcopum animarum vesicarum.* Christus est bonus pastor, XIV, 496, 2; XVI. 472r 1, 2 ; *Ego sum pastor bonus. Bonus Pastor animam suam dat pro ovibus suis.* Ejus vita est idea veri pastoris. XVI, 649, 1. Est pastor bonus ovem errabundam reducens cl gaudet titulo pastoris, 63, 2 ; 203. 2 el seqq. : *ex vobis homo, qui habet centum oves; et si perdiderit unam ex illis, nonne dimittit nonaginta novem in deserto, et vadit ad Utam qux perierat, donec inveniat eam.* 472. I, 2 cl seq. Depingitur a priscis instar pastoris ovem humeris gestantis, XI, 497, I : *Sicut pastor gregem suum pascei; in brachio suo congregabit*

*agnos, *1 tn **nu ^to levabit, fatus ipse portabit.* Quomodo se dicat ostium ovilis, XVI, 468, 2 : *Amen, amen dico vobis, qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est et latro;* 471, 1,2: *Ego sum ostium. Per me si quis introierit, salvabitur; el ingredietur, et egredietur, et pascua inveniet.* Cognoscit oves suas et ipse illas, 474, 2 : *Ego sum pastor bonus, et cognosco oves meas, et cognoscunt me mex.* Et ▼itam æteroam dat eis, 478, 2 : *Oves meæ vocem meam audiunt, el ego cognosco eas, et sequuntur me : et ego vitam xternam do eis; el non peribunt in xtemum* (Vido supra, cap. IV, art. HI, ▾ar ia Chr ist i nomina).

2* *Christus suorum consolator et defensor.* Ejus propensio ad miserendum et auxiliandum, XIX, 377, 2 : *In eo enim, in quo passus est ipse et tentalus, potens est et eis qui lentantur auxiliari;* 390, 2 : *Non enim habemus pontificem, qui non possit compati infirmitatibus nostris, lentatum autem per omnia pro similitudine absque peccato.* Christus est nobis Noe, id est, consolator tripli* citer, XI, 486, 1, *in Argum.* Consolatur desolatos et derelictos, XVI, 64, 1 ; 72, 1 : *Et ecce homo erat in Jerusalem, cui nomen Simeon, el homo iste justus et timoratus, expeclans consolationem Israel, el Spiritus sanctus erat in eo.* Christus est pulvinar laborantium, I, 285, 1 : *Cumque venisset ad quemdam locum* (Jacob), *el vellet in eo requiescere post solis occubitum, Mit de lapidibus qui jacebant, et supponens capiti suo, dormivit in eodem loco.* Athletas suos consolatur et roborat, XVIII, 334, 2; 421, 1, 2 : *Benedictus Deus et Paler Domini nostri Jesu Christi, Paler misericordiarum, el Deus lotius consolationis, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra, ut possimus et ipsi consolari eos, qui in omni pressura sunt.* Refrigerium est omnibus ad so confugientibus, IX. 642, 1. Suis affert ingens gaudium ex pace conscienti», XI, 147, 1 (Vide Consolatio).

Christus est brachium Domini qui per eum peoliariter afflictis populi sui rebus succurrit, XI, 424, 1 ; XVI, 40, 2. *Fecit potentiam in brachio suo, dispersit superbos mente cordis sui,* 515, 2. Ejus vis major quam omnium tentantium, XX, 589, 1, 2 et seqq. : Vos *ex Deo estis, filioli, et vizistis eum, quoniam major est qui in vobis est, quam qui in mundo.* Suos defendit contra duros et superbos, XI, 260,1 : *Judicabit in justitia pauperes, et arguet in xquitate pro mansuetis lerræ.* Ipse murus et antemurale nostrum, XI, 374, 1 : *Vrbs fortitudinis nostræ Sion salvator, ponetur in ea murus et antemurale.* Quibus modis murus sit, *ibvL* et 2.

AITICCLCB OCTAVUS.

CHRISTUS JUDEX BT MBRCE9.

I. Christus judex. — *!• Christus habet potestatem judiciariam.* Judiciaria potestas ei propria est, IX, 194, **i.** Habebat potestatem judiciariam, sed ea non est usus nisi tempore et loco, XVI, 168, 2. Quia se humiliavit, accepit a Deo potestàtem judiciariam, 381, 1 : *Sicut enim Pater habet vitam in semetipso, sic dedit et Filio habere vitam in semetipso. El potestatem dedit ei Judicium facere, quia Filius hominis cst.* Quomodo vocetur el sit judex vivorum et mortuorum, XVI, 379, 2: *Neque enim Paler judicat quemquam, sed omne judicium dedit Filio;* XVII, 242, 1,2 : *Qui* (Cliristus) *constitutus est a Deo judex vivorum tj mortuorum;* XIX, 133, 2. Qui sunt vivi illi quos Christus dicitur judicaturus, *ibid.: Et mortui qui in Christo sunt, resurgent primi; deinde nos, qui vivimus, qui relinquimur, simul rapiemur cum illis in nubibus obviam Christo in aera.* Quo sensu non judicet quemquam, XVI, 345, 2 : *Non enim misit Deus Filium suum in mundum, ut judicet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum;* 437, 1, 2: *Ego non judico quemquam.* Quomodo in die judicii potestatem judicandi ct regnandi accipiet, XIII, 96, 1 : *Aspiciebam ergo in visione noctis, et ecce cum nubibus cali quasi Filius hominis veniebat, et usque ad Antiquum dierum pervenit, et in conspectu ejus obtulerunt eum. El dedit ei potestatem, et honorem, et regnum.*

2° *Christus est judex justus.* Quomodo faciat justitiam et judicium, XII, 183, 2: *Ecce dies veniunt, dicit Dominus, et suscitabo David germen justum, el regnabit rex, el sapiens erit, et faciei judicium el justitiam in terra... El hoc est nomen quod vocabunt eum : Dominus justus noster.* Non est acceptor personarum, XI, 646, 1 ; 657, 1. Judicabit in justitia pauperes, 259, 2; 260, 1. Quomodo non secundum visionem oculorum judicabit, 259, 2 : *Non secundum visionem oculorum judicabit, neque secundum auditum aurium arguet ; sed judicabit in justitia pauperes, el arguet in xquitate pro mansuetis terrx.* Est omnium cogitationum censor et judex, XIX, 389, I : *Vivus est enim sermo Dei, el efficax, et penetrabilior omni gladio ancipiti, et pertingens usque ad divisionem animæ ac spiritus, compagum quoque ac medullarum, el discretor cogitationum et intentionum cordis.* Ejus oculus omnia videt, 390, 1. Christi judicium rectissimum per virgam ferream significatur, *Psalm.* I, 17, 1 : *Reges eos in virga ferrea.* An ipse crucifixus appareat animæ cuique in morte judex, XIV, 510, 2 : *Et aspicient ad me quem confixerunt.* An per se peragat particulare judicium, XVII, 185, 1 ; 242, 1, 2.

3° *Quando el quomodo ad judicium ultimum veniet.* Quomodo peregre profectus dici possit, XV, 529. i ; 530, 2. Quando venturus sit ad judicium, nocte an mane, 526, 2 : *Media autem node, clamor factus est: Ecce sponsus venit, exile obviam ei.* Media nocte veniet ad judicium, I, 520, 1 : *Hxc dicit Dominus: Media nocte egrediar in Ægyptum, et morietur omne primogenitum in terra Ægyptiorum.*

Ejus venientis ad judicium terror et majestas, XI, 585, 1 ; XIII, 95, 2 ; 96, i ; XIV, 589, 2 : *Ecce venii, dicit Dominus exercituum, et quis poterit cogitare diem adventus ejus, et quis stabit ad videndum eum?* XIX, 156, 1 ; XX, 678, 2 : *Ecce venit Dominus in sanctis millibus suis, facere judicium contra omnes, cl arguere omnes impios de omnibus operibus impietatis eorum.* Ejus lux et gloria in die judicii, XIII, 510, 2. Maximo in dio judicii erit sol justitiae ob septem analogias, XIV, 606, 2; 607, 1. Veniet ad judicium instar fulguris, XV, 510, 2 : *Sicut enim fulgur exit ab oriente, et paret usque in occidentem; ita erit et adventus Filii hominis; XN1,* 236, 1 : *Nam sicut fulgur coruscans de sub calo... fulget, ita erit Filius hominis in die sua.* Ejus cum fulgure sex analogia?, XV, 510, 2. Ejus lictor in dio judicii erit ignis, XIII, 611, 2 : *Hæc ostendit mihi Dominus Deus, et ecce vocabat judicium ad ignem Dominus Deus, et devorabat abyssum multam, et comedit simul partem.* Comparat se aquila?, XV, 510, 2. Item cadaveri et corpori redivivo, 511, 1. Cur in nubibus cœli venturus sit, et in gloria ot majestate magna, 515, 2 : *Et videbunt Filium hominis venientem in nubibus cali.* Veniet ad judicium cum omnibus sanctis et angelis, XIV, 532, 2 : *EI veniet Dominus Deus meus, omnesque sancti cum eo.* Descendet ad judicium in aerem valli Josaphat incumbentem et vicinum, XIII, 516, 1 : *Ecce in diebus illis, ct in tempore illo... congregabo omnes gentes, el deducam eas in vallem Josephat, et disceptabo cum eis ibi.*

4° *Quomodo mundum et impios judicaturus est Christus.* Judicaturus sedebit in nubo, IX, 623, 1 : *Ego in ollissimis habitavi, et thronus meus in columna nubis.* Ejus judicantis majestas in quo sila sit, XV, 533, 2 : *Cum autem venerit Filius hominis in majestate sua, et omnes angeli cum eo, tunc sedebit super sedem majestatis suæ.* Eum ceu zona cingent justitia el fides, XI, 260, 1, 2: *Et erit justitia cingulum lumborum ejus, el fides cinctorium renum ejus.* Eum decet gladius, *ibid.,* 2. In eo ad judicium veniente, videbuntur crucifixionis insignia et vulnera, XXI, 24, 1 : *Ecce venii cum nubibus, et videbit eum omnis oculus, cl qui eum pupugerunt. Et plangent se super eum omnes tribus lerræ.* Ad judicium veniens suo jussu occidet Anlicliristum, XIX, 156, 1 : *Et tunc revelabitur ille iniquus, quem Dominus Jesus interficiet spiritu oris sui, et destruet illustratione adventus sui.* In dio judicii quomodo eum visuri sint Judæi et pontifices qui cum damnarunt, XV. 585, 2 : *Verumlamen dico vobis: Amodo videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis Dei, el venientem in nubibus cœli.*

Ejus disceptatio cum impiis in die judicii, XIII, 516, 2 cl seq. Ejus exprobratio ad impios, XV, 515, 1, 2. Terribilem vultum tunc ostendet reprobis, 528,1 : *A t ille respondens, ail: A men dico vobis, neseio vos.* Quomodo reprobis sua tunc beneficia, quibus abusi sunt, exprobraturus sit, XV, 537, 2; 538,2: *Tum dicet et his qui a sinistris erunt: Dis* cedite a me, maledicti, in ignem aeternum qui paratus est diabolo et angelis ejus. Esurivi enim et non dedistis mihi manducare,* etc. Cum judicabit, duas ob causas erit omnibus admirationi, XIX, 146, 1 : *in revelatione Domini Jesu de calo cum angelis virtutis ejus, in fiamma ignis dantis vindictam iis qui non noverunt Deum, et qui non obediunt Evangelio Domini nostri Jesu Christi. Qui pcenas dabunt in interitu ætemas a facie Domini, et a gloria virtutis ejus, cum venerit glorificari in sanctis, et admirabilis fieri in omnibus qui crediderunt.* Ejus in die judicii majestas et ira in impios, XIV, 379, 1 : *Sileat omnis caro a facie Domini, quia consurrexit de habitaculo sancto suo.* Ejus judicantis in eosdem furor et indignatio, XIII. 523, 2 : *Dominus de Sion rugiet, et de Jerusalem dabit vocem suam ; et movebuntur cœli a terra.* Ejus ira in dic judicii quam sit atrox futura. V, 498, 2: *Indignatio regis, nuntii mortis.* Erit in judicio impiis ul leo, piis ut ros lenis, VI, 17, 2 ; 5i-cul *fremitus leonis, ita et regis ira ; et sicut ros super herbam, ita et hilaritas ejus.* Utroque suo adventu pios ab injuria vindicabit, el impios condemnabit, XIX, 466, 2. Christi in ultimo advenir omnis creatura exultabil, *Psalm.* II, 152, 2; 153, 1,2: *Latentur cali et exultet terra; commoveatur mare et plenitudo ejus; gaudebunt campi, et omnia quæ in eis sunt. Tunc exultabunt omnia ligna sylvarum a facie Domini, quia venit, quoniam venit judicare terram* (Fide Judicium extremum).

II. Christos merces nostra.—Christus est merces nostra, I, 404, 2. Quomodo servos suos in cœlo honoret, XVI, 177, 2el seq. : *Beati sunt servi illi, quos cum venerit dominus, invenerit vigilantes; amen dico vobis, quod prxcingrl sc, faciei illos discumbere, el transiens ministrabit illis.* Est fidelibus perenno pabulum el gaudium, XV, 475.1. Ejus humanitas est cœli lucerna, XXI, 401. 2 : *Et civitas non eget sole, neque luna ; nam claritas Dei illuminavit eam.* Est templum beatorum, 401, 1, 2 : *Et templum non vidi in ca : Dominus enim Deus omnipotens templum illius est et Agnus.* Post Christum sunl sancti cuncti consummati et perfecti in gloria, XIX, 507, 2. *Accessistis ad Sion montem, et civitatem Dei viventis, J»rusalem calestcm, et multorum millium angelorum frequentiam, ct Ecclesiam primitivorum, qui conscripti sunt in cœlis, et judicem omnium Deum, et spiritus justorum perfectorum [Vide* Beati, Beatitudo coelestis, coelum, gloria coelestis, Sancti).

CAPUT NONUM.

OCTBtTS IN SCRIPTURA JESUS CHRISTUS COMPARETUR.

A\ *B.* Hie non repetuntur quæ, juin in variis articulis, suum quemque locum obtinuero.

I0 Ipse est Azarias, id est adjutor Dei, IV, 290,1. Est velut citharoedus, X, 434, 2. Quomodo citharoedus in vita sua fuerit, XXI, 129, 2. Illi assimilalur vir vestitus lineis, XII, 563, 2. Quomodo in Lazaro adumbretur, XVI, 226. 2. Cur S. Joanni Evangéliste vestitus apparuerit podere, XXL29,1. Et cur tunica hyacinthina, 30, 1. Ejus aurea zona et cinctio ad mamillas quid denotet 32, 2 et seqq. Cur dicatur sessor equi albi Joanni visi, 138, 1; 140, 1. Albo insidere equo visus est Joanni, Antichristum debellaturus, 338, 1. An vere ita futurum, *ibid..* 2. An denotetur per angelum habentem thuribulum, 188, 1. An sil angelus descendens de cœlo amicius nube, et iridem in capite habens, 213, 2. Quomodo vocetur Michael pugnans cum dracone, 246, !. Quomodo habeat cornua septem, et quid illa significent, 125. I. An per quatuor Joannis animalia designetur, 107, 1 ; 108, 1. Est clavis et claviger, 71, 1. Quatuor ejus formai comparantur faciebus quatuor Cherubim Ezochielis, XJX, 26, 2; 108, 1. Quomodo in porta templi stare allegorico intelligatur, XII, 783, I ; 793, 1.

2° Turturi comparatur, VII, 514, i. Est quasi serpens alatus, XI, 295, 2. Est velut phoenix, XI, 637, 2; XIII, 268, 2. Piscis est, XII, 852, i. Vocatur piscis, XV, 132, 2. Symbolice per piscem assum denotatur, XVI, 282, 1. Interdum a Patribus piscis nomino græce dicitur, XII, 346, 2. Allegorico est bos, XII, 578, 1. Cur dicatur vitulus, *Psalm. 1,* 164, 2. Denotatur per vitulum saginatum, XVI, 211, 2. Vermis quomodo dicatur Vetus Testamentum corrodens, XIV, 59, 2. Est aquila, colubcr, avis, VI, 453, 1. Earum viæ ei adaptantur, 453, 2 et seq. Est aquila septem de causis, 11, 517. 1. Per formicam, leporem, locustam, stellionem denotatur, VI, 465. I. Item per leonem, gallum, arietem, 472, 1. Quomodo est monoceros, II, 325, 2. Christus leo praestat cerbero infernali. VII. 311, 2. Est caprea et hinnulus, «pio sensu, VII, 573, 1. Salit in montibus tripliciter, *ibid.t* 2 el seq. Salit in omnes animæ potentias, 572, 2. Est symbolice cervus gratiarum, V, 148, 2.

3* Quomodo vocetur planta, XII, 744, 2. Ipse dici potest germen quadrupliciter, *ibid.* Est velut granum frumenti cadens in terram, XVI, 508, 2. 2st similis grano sinapis, XVUI, 363, I. Christus quomodo dici possit arbor, *Psalm.* I, 12,1, 2. Est irbor vite, XVI. 49, 2. Ipse est lignum vite, V, 91. 2 Quomodo dicatur lignum vite, XXI, 407,2. Est fructus omni auro cl lapide pretiosior, V, 219, 1. Comparat se vili qua homo, et quare. XVI, 555, 2: 557, 2. Cur dicalur vilis vera, 556, I.Est velut uva, IX, 648,2. Ficui comparatur, VII, 585, 1. Item pomo, 552, 2. Chris'dis est rosa, X, 538,1,2. Est myrrha multis de causis, VII, 527, 1, 2.

4° Fonsest. V, 14!, 2. Est nardus, et quaro, VII, 525, 2. Electro et igni comparatur, XII, 509, I. Est noster adamas, XII, 525, 1,2: XIII, 614, 1. Sapphiro assiinilalur, XXI, 386, 1. Hujus natura ei secundum deitatem applicatur, *ibid.* Est margarita pretiosissima, 399, 1 cl seqq. An intelligatur per librum signatum septem sigillis, 118, 2. Cur monti assimiletur, XII, 783, 1 ; 792, 1; 819, 1. Allegorica nobis est Ariel, id est mons, leo, lux, aries Dei, factusquo pro nobis maledictum, 826, 2. Cur sil turris gregis nebulosa, XIV, 100, 1, 2. Austro calido ct fervido comparatur, XIII, 466, 1 ; 502, 1 Quomodo sit tonitru, XII, 488, 1, 2. Lunæ assiinilalur, X, 30. I. Vari© parles templi ab Ezechiele descripti, ei a S. Gregorio adaptantur, XII, 792,1 ; 793, 1 etseq.

JESUS, filius Josedech. Jesus tres celebres in Veteri Testamento fuero. IX, 20, 2 *(Vide* Josué). Jesus lius Josedech, pontifex, quando floruerit, *ibid.* Jesus filius Josedec vixit cum populus o captivitate Babylonica rediret, XIV, 380, L Fuit Jesus pontifex tum nomino, tum officio typus Christi Jesu. 319, 2; 380, I, 2, 388, 1 ; 399, 2. Populi e Babylone in Jerusalem reducis dux fuit in Ecclesiasticis, IV, 212, 1. Consistit reus coram S. Micbaelo, accusanto Satana, XIV, 380, 2. Cur Satan stet a dextris ejus, 381, 1. Quod ejus fuerit peccatum, cujus eum Salan accusat, 382, 2. Ejus filii alienigenas duxerunt uxores, non autem ipse, nec meretricem, 383, 1. Cur ei Satan adversatus, *ibid.* Ejus partes Deus defendit, *ibid.* Cur dicalur torris erutus do igne, 384, 1, 2. Quæ ejus vestes sordid©, *ibid.* His ipso indutus repræsentat Christum carno humana vestitum, 385, 1. Cur ab angelo opem exposcat, 385, 2. Mutatoriis et cidari induitur, *ibid.* Elicuit actum contritionis do peccato suo, 386, 1. Est cum sociis vir portenti quintupliciler, 387, 2. Ei revelatus est Christi orius, 389, 2. Ejus corona o donariis Judæorum eflbrmata qualis luerit, 432, 1, 2. Ilepræsentat regnum Christi, 433, 1. Jesus el Zorobnbel cur vocentur filii olei, 410, 2 et seq. Cherubinis templi comparantur. 411, 1.

JESUS filius Sirach senior. Siraei) senior genuit Jesuin Siracidem qui composuit *Ecclesiasticum.* X, 18, 2. Sirach duplex, avus et nepos. Jesus Illius Sirach senior, est alius a Jesu filio Josedech. 20,2. Item a Ben-Sira, 21, 1. Fuit do stirpo sacerdotali, 20, 2. Non fuit Eloazari pontificis nepos, 20, 1 ; X, 548, 2. Quando vixerit el quot annis ante Christum, IX. 19, 1, 2. Floruit sub Plolemæo Philadelpho, X. 533, 1; 548, 2. Præcessil mullis annis Simonem II pontificem. X, 533, 2. Full Hierosolymila, IX, 17, 2. An fuerit ex septuaginta interpretibus SS. Scripturæ, 19, 2; X. 95. 1. Fuit præcoci ingenio, 20, 1. Per varias regiones est peregrinatus, multa yidit et audivit, et sæpe poricu-

lum adiit, 19, 1 ; X, 199, 2. Fuit vir magnus ct sapiens et Propheta, 19, 1. Per varias tribulationes fuit a Deo probatus, 20, 2. Fuit in Ægypto captibus, IX, 21, 2. Fuit vir probus et figura Christi, *bid.*

Jesus filius Sirach senior fuit auctor libri *Ecclesiastici,* X, 17, 2 et seqq.; XIV, 319,1. Quando librum suum scripserit, X, 533, 2 ; 848, 2. Per omnia Salomonem est imitatus, IX. 39, I. Multa ex eo deprompsit et suis addidit, 18,1. Optimus ethices supernaluralis est magister, 6,1. Priscam ethicam de novo evulgavit, X, 548, 2. Scripsit sua ex illustratione divina, 549, 2. Sequitur Septuaginta interpretes, X, 166, 1. Humiliter de so sentit, scripsit post omnes scriptores hagiographos, 178, 2; 179, 1. Se racematori et spicilego comparat, *ibid.* Prophetat do Christo, ejusque tempore, 230, 1,2. Gaudet comparationibus, 529, 1. Librum suum benedictione concludit, 546, 1, 2. An scripserit finem capitis, 548, 1. Israeli bene precatur, *ibid.* Siracidis oratio, IX. 594, 1,2 ; X, 550,1, 2 et seqq. Ejus hymnus continet gratiarum actionem pro beneficiis acceptis, X, 551, 1. A Deo periculis ereptus agit oi gratias, *ibid.,* 2; 652, 1. Quæ hæc pericula fuerunt, 552, 1. Falso apud Ptolemaeum accusatus, Dei ope accusantes vicit, *ibid.,* 2. Suos in Ægyptum ducendos monuit ut in paterna lege constanter persisterent, *ibid.* Censendus est martyr, *ibid.*, 2. Quibus hostibus et tribulationibus sit liberatus, *tbid.* An flammis et rogo a Deo sit ereptus. 553, I. Domum sapientiæ aperuisse videtur, 565, 1, 2; 56G, I. Post afflictionem in inulta felicitato vixit, X, 567, 2. Quos ex sapientia collegerit fructus, *ibid.* Jesus Siracides senior genuit Sirach juniorem, cui morions librum *Ecclesiasticum* consignavit, Sirach junior genuit Jesum juniorem, qui *Ecclesiasticum* ab avo compositum ex hebræo in gracum idioma traduxit, IX, 18, 2 ; 19, 1.

JESUS filius Sirach junior quando vixerit, IX, 19, 2 ; 20, 1 ; 46, I. *Ecclesiasticum* ab avo suo Jcsu compositum in .Egypto reperii, IX, 42, 2. Eum ex bebram in græcùm idioma transtulit, 19, 1. Non est auctor libri, sed tantum interpres, 20, 1, 2; 22, 1 ; 46, 2. Non scripsit duo ultima capita *Ecclesiastici,* X, 533, i, 2. Tantum illum ex hebræo in græcum transtulit, *ibid.* Digessit ejus sententias, el vario transcripsit, indo est tanta variatio in textu græco, IX, 40, 2; 41, I. Ipso quoque libro prologum addidit, 44, 1. Ejus versio magnæ habita fuit auctoritatis, 46, 2.

JESUS. Jesus, Anani filius, plebeius homo, quando clades prædixerit Judææ, XVII, 7, 1.

JETHRO. Jethro an idem sit qui Ilobab, II, 237, I. Ejus posteritas, *ibid.* Fuit sacerdos idolorum, I, 445, 1. Habuit tria nomina, *ibid,* ol 2. Quando venerii ad Moysen in deserto, 593, 1. Do consilio quod dedii Moysi, 594, 1. Jethro qua occasione sil factus proselytus, VI, 37, 2. Jethro gentilis salvatus est in lege naturali, XVHI, 62,1.

JEZABEL. Jezabelis regin® iniquitas erga Naboth, et castigatio divina, XIV, 143, 1. Jezabel impia el lypus avariti®, III, 667, 1. Jezabel regina Dei cultores persecuta est, XXI, 52, 2. Jezabel vana animositas in morte, IV, 43, 1. Ejas etymon a stercore, *ibid.*

Quænam Jezabel ab episcopo Thyatirensi permissa, varia expositio. XXI, 57, 2. An sil ipsa synagoga Judaica, *ibid* Fuit potens quaedam mulier seciam Nicohitaruw propagans, 58,1.

JEZON1AS. Jezonias filius Saphan, sacerdos, idololatra fuit, XII, 561, 1.

JEZRAHEL. *Jezrahel* vox quadruplex habet etymon, XIII, 287, 2. Hoc nomine cur dicantur decem Iribus, 220, 2. Jezrhael urbs erat regalis, ct metropolis decem tribuum, ejus silus, agri ejus fertilitas, 287, 2.

Jezrahel fuit primus Osee filius, XIU. 288, I. Cur ita vocari puer hic jubeatur, *ibid.*

Jezrahel allegorico est populus Dei, sive Ecclesia Christi, XHI, 301, 1. Dies Jezrahel quis dicatur, *ibid,* et 2.

JEXEO. Jexeo hæreticiquæ esset hæresis, XX, 614, 2.

JOAB. Joab, acceptando duellum quod ejus militibus obtulit Abner, peccavit, III, 440, 2. Occidit Abner, ne David cum exercitui, loco suo, præficeret, 444, 1. Pœna quam ideo meretur, *ibid.* Primus arcem Sion intravit per scalas, omnesquo occidit, excepto Areuna, inde in principatu militi» confirmatur, 450, 1. Magna in eo peritia belli, 473, 2. Ejus modestia ct fidelitas, 485, 2. Peccavit Absalonem occidendo, licet aliqui excusent» 510, 2. Erat Davidi suspectus, 514. 1, 2. Cur Amasam occiderit, 518, I. In eo tamen peccavit, *ibid.* Cur non numeretur inter fortes Davidis, 530, 2. Proditorie occidit Abner et Amasam, 555. t, 2. Cur David non per se, sed per Salomonem eum occident, tbid. Ex ejus consilio Adonias regnum ambit, 552, 2. Licito occisus fuit in tabernaculo, 555, 1.

JOACIIAZ rex Israel. Joachaz rex Israel, filius el successor Jehu. orans impetrat salutem Israeli dandam, non suo sed filii tempore; ejus fortitudo, IV. 55, I.

JOACIIAZ rex Juda. Joachaz, cognomento S lum, Josiæ filius quarlogenilus ad regnum evectus sæviro cœpit, XII, 640, 2. Captus est in praelio ab Ægypliis. tbid.

JOACHIM. Juacbiui idem est qui Heli ; fuit socer S. Josephi, \ \ I. 96, 1, 2.

JOACH1MUS (S.) pater bealæ Mari» Virginis. S. Joachimi cum S. Anna gaudium in coniugio, V, 145, i.

JOACIIIMUS ABIJAS. Joachimus abbas Fio* riacensis no\o modo in Uaiani scripsit, XI, 100, L Multa prædixil, el de ejus vaticiniis judicium cl censura, *ibid.* Ejus quales sint propheli®, XHI.

252, 1. An vere fuerit Propheta, ejus errores el deliria, XXI, 12,1 ; 285, 1. Ejus prophetia de novo Ordine Jesu quomodo intelligenda, et cujus sit auctoritatis, 72, 1.

JOACHIN. Joachin pro patre suo Joakin constilotus est rex Judææa Nabuchodonosore, XIII,8, 1,2. Joachin rex quando et cur ab Evilmerodach exaltalus, XII, 631, 2. Ipse est in Babylone evectus in solium regni per Evilmerodach, 629, 2. Joachin traductio in Babylonem non vocatur captivitas, sed transmigratio, 477, 2.

JOAKIM. Joakim, licet major natu, postponitur 1 populo fratri Joachaz in regno Judææ, IV, 86, 2. A Pharaono Necbao rex tamen constituitur loco fratris Joachaz, quem illo in Ægyptum duxerat, IV, 87, 1 ; XII, 170, 1. Illius injustitia ct ambitio quadruplex, XII, 172, 1. Ejus scelera, IV, 87, 2. Differentia inter Joachim et Joachin, IV, 88, 2. Joakim oderat Jeremiam, XII, 257, 1. Ejus librum cultro conscidit, 257, 2. Joakim a Chaldæis capitur, solvitur, rursumque rebellans occiditur, IV, 197, 1 ; XII, 256, 2. Quot annis regnarli, cum tyrannis *fœdus* iniit,factus tyrannus, XII, 641, i. Tot domus in vita sua parans, justo caruit sepulcro, 173, 2. Planctu privato et publico caruit post mortem, 175, 1, 2. Sepultura asini sepultos, XII, 175, 1, 2; XIII, 91, 1. Mortuus est Hierosolym® occisus a latrunculis ex pario exercitus Chaldaeorum, XII, 176, 1. El insepultus in sterquilinium abjectus, ut a feris laniaretur, *ibid.,* et 258,2. Idque quia male tractavit Jeremiam, et ejuravit Dei cultum, *ibid.* Stigmata in honorem idolorum inventa in ejus cadavere, IV, 197, 1.

JOAKIM princeps sacerdotum. Joakim princeps sacerdotum in Jerusalem in captivitate relictus; ad eum missa pecunia a Babylone, XII, 429, 1.

JOAKIM filius Sela. Joakim filius Sela quare dictus stitisse solem, X, 470,1, 2.

JOANNA uxor Chusæ. Joanna uxor Chusæ venit ad ungendum Christum, XVI, 274,1.

JOANNA regina. Joanna regina fundatrix Ordinis Annuntiationis beatas Virginis, cum Christo a rçuero versata fuit, XII, 448, 1, 2.

JOANNES HYRCANUS. Joannes Hyrcanus auclor libri primi *Machabæorum,* IV, 403,1 2 ; 486, 2. Fuit Propheta, 403, 2. Præfuit Israeli annis triginta et uno, pacemque cum vicinis coluit, 486, 2; 492,2 Fuit filius Simonis Macbabæi, quem proindo miris elogiis exornat, 486, 2. Dux ct Pontifex Israelis constituitur; Cendebæum cædit, 492, 1. Quam feliciter auspicatus sit suum principatum, *ibid.* Cur cognominatus sil Hyrcanus, *ibid.,* 2. Ejus gesta præclara, *ibid.]* 569,1, 2. Joannes Hyrcanus non est dux quem promittit Daniel venturum, XIII, 126, 2.

JOANNES BAPTISTA (S.). I. Ejus conceptio et nativitas. — 1® Joannis etymon, XV, 133, 2. Quid sonel. 366, 1. Dictus est a gratia et misericordia, quam accepit in visitatione bealæ Virginis, XVI, 44, 1. Conceptus ost vigesima quarta diese-ptembris, 13, 2. Et cur in æquinoctio autumnali, 14, 1. Eum Christus suo adventu sanctificavil, ct ab originali peccato expiavit, 27, 2; 30, 1. Ad eum potissimum salutatio bealæ Virginis dirigebatur, 29, 1. Exultans in utero fecit cl matrem exultare, *ibid.* Subsiliit cum vero sensu cl usu rationis, *ibid..* 2. Sex menses tantum habuit infanti®, XIV, 585, I, 2. In utero matris pollebat usu rationis, XI, 204, 2; XVI, 30, 1. An in utero prophetant, XVI, 30, 1. Tunc accepit donum propheliæ, cl gratiam eximiam cum omnibus virtutibus infusis, *ibid.* In utero matris sanclificatus fuit, XIV, 585,2. Eum Deipara salutans, Spiritu sancto replevit, XVIII, 43, 2. Repletus Spiritu sancto, eodem el matrem replevit, XVI. 30, 2. Suo saltu in utero suo martyrio prælusit, 31, 2.

2° Ejus nativitati Deipara adfuit, XVI. 43,1. Jam natus patrem Spiritu sancto replevit, tbf</. Cur ejus nativitas omnes in admirationem rapuerit, *ibid.,*2. Manus Dei erat cum eo diversimode, *ibid.* Prælu* dia ejus sanctitatis, 45, 1. Huic paler testimonium dat, 48, i. An patris de se verba intellexerit, *ibid.,I.* Paravit venturo Messiae viam.

II. Joannis Baptistæ vita. — I0 *Ejus infantia.* Quotidie in spiritu crescebat, XXI, 51. 1. Joannes Baptista cur adhuc puer in desertum abierit, V, 293, 1 ; XI, 492, i ; XIII, 312, 2. Fugiens Herodis persecutionem et sæviliam bimulus in desertum secessit, XV, 86, 1; XVI, 51, 1 et seq. Quin et ob alias causas, XVI, 51,2. Biennis a matre in desertum ductus, ea defuncta angelus eum curavit, XI, 492, 1. A teneris Deo servirò cœpit, XIX, 303, 2.

2° *Ejus sanctitas.* In eremo vixit usque ad annum trigesimum, XV, 94, 1 ; XVI, 51, 1. Qua de causa; fuit princeps monachorum ct anachoretarum, XV, 94, 1. Asolo Spiritu sancto in {leserto edoctus fuit, XIV, 586 , 1. Ejus sanctitas, II, 187, 2. Purissimus et castissimus fuit. XIV, 585, 2. Fuit instar Cherubini, XIV, 586, 1. Christo servivit sicut angeli Deo; nunquam peccavit, saltem deliberato cl graviter, *ibid.* Peccavit venialiter per subreplionem, XVI, 30. 2.

3® *Joannes Eaptista cur dictus angelus,* XIV, 328, 1. Eum angelum incarnatum fuisse censent Judæi ct Orígenes, 585, 1. Fuit vere homo, *ibid.* Habitus et vocatus fuit angelus, quia gralia et officio fuit angelus, XIV, 585, 1 ; XV, 94, 1 ; 284, 2.0mnes inferiores angelos, officio, virtute et sanclilato superavit, XIV, 586, 1. In quo fuerit sicut sol, X, 32, 1.

4® *Ejus vitæ austerias.* In deserto egit in spolunca, et ibi pœnitontiam prædicavil, XV, 95, 1. Dura usus est veste, XI, 323, 2, Ejus vestis fuit vilis, aspera et cilicina, XV, 96, 1. Cilicio e pilis cameli contexto indutus fuit, XIX, 225, 1; XXI, 2*26, 1; *Job,* 363, 2. Cinxit lumbos zona pellicea, XV, 96, 2. Cur tam austeram ageret vitam, 96, 1. Pono sine

cibo aut potu vixit, XIV, 685, I. Comedit locustas, XV, 96, 2 et seq. Et licet cibus bic noxius sil, ipsi tamen non nocuit, non bibit nisi aquam, 91, i. Edit quoque mei silvestre, *ibid.,* 2.

5* *Fuit procursor Salvatoris.* Joannes Baptista fuit horizon Veleris et Novi Testamenti cl velut fibula logia veteris et novæ, XI, 56, 2; XIV, 586. 1. Missus fuit tam a Christo quam a cæleris SS. Trinitatis personis ante faciem Christi, 584, 2. Est medium totius SS. Trinitatis, 584, 1. Missus a Deo in mundum, et quomodo, 585, 1; XVI, 302, 1. Fuit a Deo electus ob praeclaras virtutes, XII, 51, 2. Velut lucifer el aurora præivit Christum solem justitiæ, XIII, 361, 2 Cur dictus sil lucerna, VI, 71, 1. Fuit lucerna Christo venturo, *Psalm.* II, 386, 1. Paravit venturo Messi® \iam, XIV, 584, 1; 586,2; XVI,51, I. Christum mundo indicavit, *Job,* 550,1. Bonus nuntius fuit,et quare, V, 476, 1.

6° *Ejus prædicalio.* Ad litteram ab Isaia per vocem clamantem significatur, XI, 490, 2. Vox est ob novem causas, *ibid.,* et 491, 1. Hac voce significabatur Evangeli! prædicationem longe audiendam et late dilatandam, *ibid.* Joannes Baptista fuit vox triplex, *ibid.,* 2. Fuit vox Dei, XV, 95, 2. Habitavit et clamavit in deserto, ct id carpunt hærelici, XI, 492, 1, 2.

Quo anno cœperit prædicare jussus cœlitus, XVI, 91,2. Poenitentiam prædicabat, 92,1. S. Joannes Baplisla fuit turlur, VII, 581, 1. Singulis hominum statibus commoda præcepta dabat, 92, 2 ct seq. Ejus concio quam fuerit efficax, II. 235, 1. Quam fervens fuerit condonator, XII, 343, 1, 2. Fuit forma condonatorum, V, 293, 1. Quomodo Judæos docuerit cl converterit, XIV, 586, 1. Quomodo corda patrum in filios convertent, 617, 1. Libere cl acriter corripuit Pharisæorum vitia et hypocrisin, XII, 735, 2; XV, 99, 1.

7° *Ejus baptismus.* Magnus ad eum fiebat hominum ex urbibus confluxus, XVI, 97, 2. Baptismus ejus qualis esset, *ibid.* Baptismi ejus forma, XVII, 350, 2. Quos baplizarit, XVII, 53, I. Quare solos adultos baplizarit, 350, 2. Cur baptizaret, XV, 106, 2. Totum corpus baptizabat, XVI, 348, 1. Usque ad incarccrationcin baplizavit, *ibid.* Ipso baptizabat, nec potestatem eam discipulis delegandi jus habebat, 354, 1. An fuerit a Christo baplizatus, XV, 107, 2. Ipso Christum baplizavit, ab eo jussus id facere, 108, 1. So humilians, a Christo exaltatus est, XIII, 616, 2.

8° *Varia testimonia quæ S. Joannes de Christo perhibuit.* Missus est ol venit in mundum ul Christum testaretur esse lumen mundi, XVI, 302. 2. Non orat Christus, sed ejus lanium testis, *ibid.* Negat so esso Messiam, etsi ut talem eum populus haberet, XV, 104, 1, et seq.; XVI, 94, 1. Ejus humilitas, mansuetudo et prudentia, XV, 105. 1; XVI, 315, 2; 316, 2; 317, 1. Ejus dc Christo testimonium, XVI, 310, 2; 318, 2.et seq.; 383, 1. Ex Dei revelatione Christum cognovit. XVI. 318, 2. Non cogit discipulos ad Christum sequendum, sed tar> tum iis indicat, 319, 1. Discipulorum ambitionen reprimit,el Christum sibi praponit, 348, 2 cl seq, Subinde baptismi sui locum mutavit. 348. 1 ; 481.2 Fuit Christi paranymphus, 349, 1. Cur se voci amicum ejus, *ibid.,* 2. Libenter ei locum cessit 350,1. Quomodo ob illum gavisus sil 350, 1. Qua sensu ipse minui, Christus vero crescere debeat, *ibid,* ei seqq.

9° 5. *Joannis Baptist* incarcerano, et testimonia quæ vicissim Christus illi reddit.* Cur Judæi Joannem Baptistam spreverint postea, ita ut corum invidia sii in carcerem conjectus, XVI, 354,1. Cur ct ubi in carcerem sit conjectus, XV, 689, 2. Quare discipulos suos ad Christum miserit, 281, I et seq. Non dubitavit num Jesus esset Messias, nec an esset iturus ad limbum, 281,2. Ipsius prudentia, 282, 1. Laudatur a Christo a constantia in dictis, 283, 1. Ab abstinentia et vicius asperitate, XV, 284. 1 ; XIX, 225, L In quo a cætcris Prophetis differat, XIV, 586, 2. Vocatur plusquam Propheta a Christo, *ibid.* Fuit reipsa plusquam propheta, XV, 284, 1. Omnium Veteris Testamenti fuit maximus, 284, 2. In quibus major fuerit Moyse, 285, 1. Nullum edidit miraculum, 284, 2 et seq. Fuit quasi continuum miraculum, aliaque ejus elogia, 285, 1. Viam aperuit ad regna cœlorum,286.1. Israeli fuit quasi Lucifer Evangelii. 287, 2. A Christo vocatur lucerna ardens el lucens, XVI. 383, 2. Cur \ocetur Elias, XIV, 614, 2; XV, 288, i. In quo Eliae fuit similis, XIX, 614, 1. Fuit typus Eli®, et Elias typus ipsius, 586, 2.

10‡ *Ejus mors.* Præscivit suam necem, XV, 690, 1. Fuit vere martyr, *ibid.* Pro justitia el castitate martyr occubuit, IX, 168. 2 ; XIV, 584, 2. Ob increpationem incestus Herodis cum uxorr fratris martyrio est laureatus, XI, 661. 2. Morions triplicem evasit angustiam, V, 359, 2. Ejus caput in disco epulis illatum, XV, 690, 2. Septem ejus laurea*, *ibid.* Quando sil occisus, et quo mense, *ibid.* Sepullus est in Sebaste, ubi plurima patravit miracula, 691, 2.

JOANNES (S.) EVANGELISTA. I. Ejus vita. — *!• Quis fuerit, el ejus vocatio.* S. Joannes fuit Christi consanguineus, XX, 496, 2. An fuerit discipulus Joannis Baptistæ, et illo Christum indicanto, cum sit secutus, XVI, 319. I, 2. Non fuit sponsus in Cana, quia semper fuit \irgo, 327, I. Juvenis secutus est Christum, XIX, 303, 2. Est socius S. Petri, XX, 497, 1. Cur ipso et Jacobus petant Samaritanos fulgure afflari, idquo cx nimio zelo, XVI, 141, 1.

2® *Dilectus Domino fuit et beai* Virgini,* XV, 256, 2. Fuit 'pra* cæleris Apostolis Christo familiaris, XX, 498, I. Cur a Christo præ cæleris Apostolis diligeretur, 500, 2 el seqq. Sæpius Christi corpus contrectavit, 508, 2. Ejus prerogativa! apud Redemptorem nostrum, XXI, 3, 1. in sinu

Christi recumbit, XVI, 530, 2. Quomodo in sinu Christi recubuerit, IV, 362, i ; XVI, 531, i el seqq. Interrogat eum do proditore, XVI, 531, 1 cl seqq. Cur bealæ Virgini commendetur, 616, 2. Erat charissimus Christo, 617, i; et cur, 531, 1. Ejus est honor quod datus sil Deipare in filium, 618, 1. Eam exinde suscepit io sua, tMr/., 2. Fuit Benjamin Christi el beatæ Virginis, XX, 500, t. Fuit filius bealæ Virginis, 501, 1. Fuit ejus custos, IV, 347, 2. Quantum ab ea didicerit, XX, 501, i.

3* *Quid egerit in Christi pacione, et post ejus mortem el resurrectionem.* Non est cum Petro Christum secutus, XV. 582, 2. Non perdidit fidem in Christi passione, 56$, i et seqq. Cruci Christi astitit, XX, 500. 2. Peiro quidem citius cucurrit, sed Petro reverentiam detulit, ut is prior sepulcrum introiret, 624, 2. Unde primum agnoverit Christum post ingentem piscium capturam, 642. i.

4° *Ejus aposlolalus,* Diutius quam cælcri .Apostoli in Judæa mansit, XVII, 259, 2. Asiam Christo subjecit, XVHI, 486, 1. Ephesinam Ecclesiam non fund.ivif. XVII. 1.

Charitatem Dei ct proximi in omnibus spiravit, XXI, 4, 2 ; 577, 2. Quantopere charitatem suis commendaverit, II, 122, 1 ; XX, 50Í, 2; 539, 1. In singulis collectis charitatem fraternam suadebat, XVHI, 221, 2; 577, 2. Fuit hospitalis, XX, 643, 2. Quo zelo animarum fuit, XVI, 647, 1 ; XX, 498, 2. Quid de animi relaxatione senserit, XVI, 641,1. Celebravit in Ecclesia Michaelem Archangelum, XIII, 166, 2. Angestaril laminam auream, XX. 498, 4.

Detestatus est bærcticos. XX, 636, 1. Cum Cerintho bæretico in eodem balneo lavari noluit, VJ, 140, 2; 342, 1 ; XIX, 289, 1.

5» *Ejus virtutes.* Ejus humilitas, XXI, 15, i. Ejus modestia, XX, 631, 1. Fuit plenus gralia, 598, 1. Et plenus amore Christi, 540. 1 ; 592, 1 ; 593, 1 ; 602, 2. Virgo fuit per omnem vitam, XXI, 3, 1; 389, 1. Diligit castos, XVI, 642, 2. Habet Omnes sanctorum títulos, XXI, 2, 2. Omnes sanctorum gradus el laureas unus ipso meruil, XX, 498, 1. Est typus vitæ contemplativa?, XVI, 652, 1.

6* *Ejus scientia.* S. Joannes sapientia divina fuit edoctus, IX. 439, i. Fuit lheodidaclus, XIX, 429, 2. Fuil virgo, hinc tam illuminatus, XX, 165, 1. Cur dicatur Theologus, XX, 501, 2 ; XXI, 6, 1. Est doctorum sanctissimus et sanctorum doctissimus, XXI, 3, 2; 4, 1. Fuit doctor Angelorum juxta S. Chrysostornum, XVI, 288, 2.

11. S. JOANNIS MARTYRIUM, EXILIUM ET MORS. — *!• Ejus martyrium ct exilium.* Locus et modus mart\rii ejus, XXI, 3, i. In igno illaesus mansit, XIX, 421, 1. Sospes et illæsus dolio olei ferventis egressus est, XI, 532, 2. Fuit el fusligatus, cl ignomimæ causa attonsus, XXI, 3, 1. Cur vocclur martyr, XHI, 2, 2. An vere fuerit martyr, XV, 449, 2 ; XVI. 781 ; 655, 1. Fuit proprie martyr, quia in fervens oleum conjectus, XXI. 3, 1. Fuit el martyr sub cnico Christi. 3, 2. Quomodo sil particeps Christianorum in tribulatione ot regno, 26, 2.

In oleum quando missus, cl in Palhmos quando relegatus, XVII. 10, 1. Revertitur ob exilio, 11,2. Rediens ab exilio Ephesum concessit, XXI, 47, 2. Diu vixit, XVIII, 19. Fuit ultimus vivens inter Apostolos, XVI, 651, 2. Cur tamdiu permissus diu vivero, *ibid.*

2° *Ejus mors,* XVII, 12, 2. An vivat adhuc, vero sit vero mortuus, I, 129, 1; XX, 501, XXI, 1, 2. Est vere mortuus morto naturali, quomodo, XVI, G50, 2. Ephesi mortuus est, XX 47, 2. Quo anno Christi sil mortuus, XVII, 256.1. An mortuus anno ælatis nonagesimo tertio, XXI. 6, 2; 389, 1. An corpus ejus resurrexerit, cl cœlo illatum sit, XVI, 650, 2. Ejus reliquia) quomodo Ephesi colantur, 651,«l.

Docuit S. Joannes S. Gregoriani Thaumalurgum et S. Joannem Chrysostornum, XVI. 288, 2; XXI, 5, 1. Datus fuit S. Gregorio Thaumaturgein præceplorom a beata Virgilio, XVI, 288, 2. Apparuit S. Birgiltæ dicens so esse *Apocalypscos* auctorem, XXI, 4, 2. Theodosio imperatori contra Eugenium tyrannum dimicaturo victoriam prædicit, XXI, 4, 2. Specio pauperis eleemosynam polit a S. Eduardo rego suo cliente, nb coquo annuhun 0 digito detractum accipit, quem postea remisit, itemque obitus diem per nuntium prædicit, VIH. 143, i. An venturus sit cum Elia el Henoch conira Antichristum. XVI, 650, I; XXI, 1, 1, 2.

III. Ejus scripta. — *Apocalypsis (Vide* verbo Apocalypsis). S. Joannes volumen oraculorum ab angelo accipiens, creatus est Propheta, IV, 566,1. Est Propheta Novi Testamenti, XXI, 1, 1. Vocem cura tergo audierit, XXI, 27, 1. An viderit Christum ipsum revera in primo capito *Apocalypscos,* 28, 2. Non potuit scipsum in quatuor animalibus docere aut videre, 108, 1, 2. Ulrumquo Christi adventum descripsit, primum in Evangelio, alterum in *Apocalypsi,* 121, 1. Plura in *Apocalypsi* accepit quam scripserit, 216, 1. In *Aporalypsi"* sæpo ad librum quartum *Esdræ* alludit, IV, 264, 1, 2. Sæpo etiam ad Ezechiclis visiones, XII, 519, 2. Revelationes suas in *Apocalypsi* habitas an intellexerit XI, 51, 2. Quando iterum prophetaturus gentibut et populis dicatur, XXI, 219, 1. Audito nuntiod Babylonis excidio ct nuptiis Agni, in terram pro cidit, 335, 2. Cur ab eo angelus adorali noluit *ibid.* Quomodo *Apocalypsi* suæ subscribat, 410, 2 Quomodo optaret dissolvi. 413, 2.

2° *Evangelium 'Vide* Evangelium S. Joannis).

3° *Epistolæ S. Joannis (Vide* Epistole Catholicæ).

S. Joannis typi et figuræ. — S. Joannes aquila denotatur, XV, 12, 2; XX, 497, 2; XXI, 3, 2; ili, i. In cœlo specio aquilæ se vidit, XXI, 3, 2,

277, 2 Cur cum calico pingatur, XV, 449, 2 et seqq. Ejus typus fuit Judas patriarcha, XXI, 397, 1. Cur diclus curn fratre Boanerges, XXI, 4, I ; 387, 2 ; 388, 2. Esi tonitru ot fulmen. XXI, 4, i, 2. Quomodo tonitruet fulgur sit, XII, 488, 1; XV, 678, 2 et seqq. Eo Evangelium scnbonto, visa fulmina et audita tonitrua, XV, 678, 2 et soqq. Joannes duo, Baptista et Evangelista, duo ubera Christi. VII. 474, 1.

JOANNES MARCUS. Joannes cognomento Marcus allusesi a S. Marco Evangelista, XV, 664, 2; XVII, 267, 1. Quare a Paulo discesserit et Barnaba, XVII, 280, I. Adhæsil primum Paulo, deindo ab eo descivit, tandem rursus admissus ab eo, XIX 21 i, 1.

JOANNES CIIRYSOSTOMUS (S.). *4° S. Joannis Chrysostami vocatio ad sacerdotium cl episcopatum.* 5. Joannes Cbrysostomus undo sic dictus, VI, 63, 2. Corpore exiguo fuit, XIV, 405, 1. Quomodo ad sacerdotium vocatus. XVII, 218, 1. Ejus in sacerdotium ordinandi supra caput advolavit columba, XV, H2, t. Ei in monasterio degenti apparuit S. Petrus porrigens ei clavos, et S. Joannes apostolus ei tradens librum Evangeli!, XVI. 289, 1 ; XXI, 71, 2. Ei apparens S. Joannes cum illuminavit, 5,1. Pauli lecliono summus evasit ecclesiastes, XVIII, 10, 1. Suadet ejusdem lectionem concionatori futuro, et auctor Cornelius lectionem ipsius Chrysoslomi, 4, 1 ; 10, 1. Hinc S. Paulus ei dux fuit in *Commentariis* in suas Epistolas, 6, 2. Commentanti adstaro visus Paulus, ct scribenda dictare, ct ejus imaginem in musteo habuit, *ibid.* Fugit episcopatum ob curam viduarum, XIX, 209, 1 ; 236, 1. Albæ columbio indicio in patriarcham designatus fuit, XIV, 593, 1.

2° *Ejus episcopatus ct virtutes.* Verus suorum fuit pastor, XVI, 470, 1. Apud Arcadium curavit ut quæ in Phoenicia essent idolia penitus tollerentur, XIV, 455, i. Suos ad collectam eloemosynæ faciendam cohortatus est, XVIII, 416, 1. Nunquam juravit, XV, 169, 1. Ad limina Apostolorum anhelabat, XVIII, 16, 1; XIX, 201, 2. Ad nulla convivia accedebat, X, 81, 2.

3" *Ejus exilium et mors.* Quain parum carcerem, exilium ot Eudoxiæ imperatricis minas curarii, XVIII, 151, 1; 444, 2; XIX, 498, 1. Eum luUti sunt Angeli adversus milites ab Rudoxia ad eum capiendum missos, XXI, 188, 2. Ejus magnanimitas, VI. 63, 2. Quam generose mundi terricula-
menta vicit, XVI, 589, 2. Ejus invicta patientia, XX, 367, 2. S. Jaanno Chrysoslomo in exilium acto, Conslantincpolis urbs terne motu contremuit, XIII, 535, 2. In cxihum actus, sui oblitus, curam suorum habuit, XV. 592, I. In exilio et æruinnis variis gaudebat, XXI, 180, 1 el seqq. Ipse est martyr, III, 667, I. Ejus corpus immobile, dum adhuc Cómame esset, per supplicem Theodosii imperatoris epistolam factum est mobile, dum ea corpori sancti imponeretur, XII, 762, 2. Quomodo ipsum a morte locutum, *ibid.* Ejus corpus postea ex Oriento Hornam translatum, eooÛluxn est in Vaticano, X4II, 38, 2.

4* 5. *Chrysoslomi scripta, el de quibusdam sensus.* Egregias in Joannem homilías scripsit XVI, 291, 2 Ejus oratio flumini comparatur, V, 563, 1. Oratorie sua amplificabat, non tamen supra rei veritatem, XVIII, 345, 2.

Improbabiliter Eliam crudelitatis arguit, III, 655, 2. Item zeli nimii, 657, I. In xocalione ad primam gratiam non favet Pelagianis, XVHI, 592, 2. Docuit peccatum originalo cuique homini inhærere, 97, 2. Ejus error dicentis beatam Virginem in passiono deliquisse, 71, 2. Purgatorium asserit, 270, 2. Quin et orari pro defunctis jubcl, XIX, 12, 1.

JOANNES CALYBITA (S.). S. Joannes Calybita Constanlinopolilanus lucem hominum fugit, XIX, 103, 1. ¿Elatis anno decimo quarto e domo patris in monasterium profugit, XIX, 303, 2 Permultos annos in angulo domus paternae pauper el inops delituit. VI, 105, 1.

JOANNES ET PAULUS (SS.). SS. Joannes 4 Paulus martyrium súb Juliano imperatore subiere, XXL 277, 1.

JOANNES SILENTIARIUS (S.). S. Joannes Silentiarius diclus, per quadraginta ot septem annos siluit, XI, 416, i. Maximam in Deo spem et fiduciam habuit, VI, 386, 2; X, 201, 2; XIV, 227, i , XX, 390, 1. Hinc ost a leone contra Saracenos profectus, X, 201,

JOANNES ELEEMOSYNARIUS (S.). S. Joanni dicto Eleemosynario, Patriarchs Alexandria* urbis, apparuit eleemosyna habitu virginis, et exinde factus est m pauperes effusus, II, 15, i ; IV. 285. I ; V, 576, 1; IX, 110, 2; X. 27. 1; 74. 2; XII, 370, 1,2; XX, 119, 2 Ad eleemosynas faciendas accensus est Spiridionis exemplo, XV, 5. 2. Manum habebat liberalem. X, 68, 2. Quanta ejus beneficentia ct libcralitas in pauperes. II, 79. !, 2; XX, 38, 1. Ejus ardens in pauperes affectus, V, 75, t. Mire in pauperes fuit effusus. XVIII 478. 2; XIX, 257, Î. Et sæpocum miraculo, XVIII, 478, 2. Pauperes dominos vocabat, II, 494. 2 Omnibus egentibus dabat. XV, 175, 1. Deflebat diem quo non dedisset eleemosynam, XVIII, 478. 2. Etiam in mutuando liberalis erat, X, 68, 2. Ejus fiduci cl spes in Deum, XII, 140, I. Sua omnia pro pauperibus oppigneravit Maurilio imperatori, X, 75, 2. Quo plura erogabat, eo plura a Deo recipiebat IV, 285, 1 ; VI, 25, 1 ; 149, 2; XVIII, 478, î; XIX, 531, I. Ad cum avarorum opes deveniebant, VI, 369, i. Quomodo cives Hierosolyma* vastatos re et consilio juverit, XII, 140, 1. Ejus de misericordia axiomata, XIII, 371. 1. Quam ei misericordia ejus compensata sit, *ibid.* Ei ob liberalitatem Dous cl homines benedixero, X, 135, 1.

Ejus exemplum de ira moderanda, XVHI, 643, 2. Quid egerit ut principem iræ tenacem ad reconci-

fialionem adduceret, XV, 193, 1. Prius cum clerico, a quo offensus eral, in gratiam rediit, quam sacrificium Missæ perageret, 163, 2. Quomodo detractores coerceret, VI, 287, 2. Cur publice peccantes laxari nollet, II, 254, i. Ejus mansuetudo, XI, 633, t.

Mortem semper præ oculis habuit, II, 122,2; IX, 260, 1; 419, 1. Sibi mortis memoriam identidem refricabat, X, 283, 2.

JOANNES DAMASCENUS (S.), S. Joannes Damascenus natus Damasci est, XIV, 452, 1. Ejus obediencia, XX, 301,2. A beata Virgine fuit instructus adversus iconomachos, V, 209, 1. Huic manus amputata restituta a beata Virgine, XVI, 36, 1 ; XVIII. 144, 1.

JOANNES NANUS EREMITA (S.). S. Joannes Eremita decem annis nihil cibi terreni sumpsit, I, 585, 2. Ejus continentia, XX, 294, 1. Mulierem nullam per annos quadraginta vidit, II, 344, 2. Quomodo operari didicerit, XVIII, 170, 1. Vidit dæmones ct confudit, 494, 2. Habuit donum prophetia?, 1,177, 2. Oleo a se benedicto aegros sanavit, X, 276, 2.

JOANNES COLUMBINUS (S.). S. Joannes Columbinus ordinis Jesuatarum institutor, lecta vita S. Mariæ Ægyptiaoæ, conversus est, el mundo vaedixit, V, 209,1.

JOANNES GUALBERTUS (S.). S. Joannes Gualborlus cædem commissam cuidam hosti suo condonavit.

JOANNES PAPA I. Joannes Pontifex quare a Theodorico rego neci datus, X, 652, 1, 2.

JOANNES COMNBNUS IMPERATOR. Joannes Comnenus imperator ope beatae Virginis insignes victorias retulit, V, 213, 2.

JOANNES ZEMISCES IMPERATOR. Joannes Zemisces Græcorum imperator ope bealæ Virginis Búlgaros et Russos superavit, II, 362, 2.

JOANNES ARAGONIÆ REX. Joannis Aragonum regis de regum miseria vox, IX, 310, 2.

JOANNES CASTELLÆ REX. Joannes Castella? rex die dominica equitationi vacans, ab equo cespitante dejectus ot protritus, II, 272, 1.

JOANNES FRIDERICUSSAXONIÆ DUX. Joannes Fridoricus Saxoniæ dux male credulus Luthero ducatu excidii, XII, 287,1. Victus Carolo V supplex fuit, 319, 1.

JOANNES AUSTRIACOS. Joannes Austriacus, Caroli V nothus, ex ingentibus animis collegit se magni cujusdam filium esse, VI, 256, 1. Joannes Austriacus insigpcm de Tureis ope bealæ Virginis victoriam retulit, II, 363, 1.

JOANNES COLUMNA CARDINALIS. Joannes Columna cardinalis quæ spolia do Ægypliis retulerit sacro bello præfeotus, II, 3651,

JOANNES FISCHERÜS . Joannes Fischcrus Roffensis episcopus episcopatum suum tenuem cum honoratiore commutaro noluit, IX, 341, 2; XVI, 473, 1. Ejus in morte generositas ot lælitia, I; 406. 2; XI, 634, 1. Ductus ad supplicium cecinit, XVII, 157, 2.

JOANNES ABBAS. Joannes Abbas qua via ad perfectionem venerit, V, 32, 2. Mutuabat libenter, etsi non redderetur, X, 68, 2. Joannis abbatis visio do debito suo spirituali, XVI, 215, 2. Sola Eucharistia diu vixit, V, 274, 1 ; XIV, 471, 1 ; XV. 121, 2; XVI, 395, 2. Ejus voluptates spirituales, XI, 251,2. Quomodo dulcedine interiori perfunderetur, XXI, 54, 1, 2. Adhuc monachus jussus leænam ad abbatem adducere, vinctam ad monasterium adduxit, VI, 126, 2; X, 481, 2. Theodosio imperatori prædixit victoriam contra Eugenium obtinendam, XI, 43, 2.

Alter Joannes abbas aridum stipitem jussus irrigaro, eum tandem virentem vidit, VI, 126,2.

JOANNES THEBÆUS EREMITA. Joannis Thebæi Ammonis abbatis discipuli rara poenitentia, I, 515, 1.

JOANNES PARMENSIS. Joanni de Parma, Franciscanorum generali, celebranti ministravit angelus, II, 210, 2; XVII, 269, i.

JOANNES DECIIERIUS. Joannis Decherii Societatis Jesu elogium, XI, 205, 2.

JOANNES BAPTISTA FERRARIUS. Joannes Ferrarius societatis Jesu Syriacæ linguæ peritissisimus, XI, 101, 1, 2.

JOANNES BAPTISTA ROMANUS. Joannes Baptista Romanus in naufragio cedens Judæo tabulam, ea lego ut, si enataret, fieret Christianus, uterque Dei ope enatavit, V, 371, 1.

JOANNES FERNANDEZ. Joannis Fernandez Societatis Jesu in Japonia palientiæ exemplum, XVHI, 457, 2. Illatam a Japono injuriam patienter excipiens, causa fuit ut Japones ejus doctrinam sint amplexi, XV, 171, 2.

JOANNES HUARTUS. Joannes Huarlus docuit animam esse membratam, XVHI, 443, 2.

JOANNES LUCIDUS. Joannes Lucidus malo affirmat Adam fuisse gigantem, III, 78, 1, 2.

JOANNES PLACENTINUS. Joannes Placentinus Antipapa de solio dejectus quas pœnas dederit populo Romano invadente, XII, 670, 1.

JOANNES LEYDANUS. Joannes Leydanus rex Anabaptislarum monasterii, XV, 509, 1. Ejus prophetiam sibi arrogantis nequitia, XI, 44, 2.

JOANNES BOCOLDUS ANABAPTISTA. Joannee Bocoldus anabaptista nominavit so Christum, XX 556, 2.

JOANNES MATHIAS ANABAPTISTA. Joannis Malhiæ Anabaptislæ vesania el impostura, XX, 556, 2.

JOANNES MATHISSONIUS. Joannis Malhissonii Harlemii arrogans temeritas, XI, 44, 2.

JOANNES PRÆFECTÜS PR ETORI!. Joannes præfectus prælorio Belisarii panem nauticum militum depravans, quam acriter punitus sit, XIII, 625, 2.

JOANNES PARVUS. Joannes parvus dum m

solitudine Rine cibo vivere cœpit, spe sua frustratus est, V, 549, t.

JOANNES DE TAMPES. Joannes *de Tampes,* alias *de temporibus,* quot annis vixerit, ¥,549, 1.

JOANNES SIMPLEX. Joannis Simplicis Belgæ lepida simplicitas, IH, 625, 1.

JOAS, filius Godconis. Joas filius Gedeonis contra Sichimitas apologo usus est, XIII, 243, 2.

JOAS, REX JUDA. Joas rex Juda in inauguratione accipit Deuteronomium, IV, 50, 2. Juste privat sacerdotes receptura pecunia? propter negligenliam et injustitiam, 52, 2. Ob idololatriam a Zacharia arguitur, quem ideo occidit, 53, 1, 2. Ejus tempore Carthago conditur, Lycurgus fert leges, et Olympiades incipiunt, 54, 1, 2. Joas rex ab amila in domo Domini absconditus, mystice expositus, XXI, 244, 1.

JOAS REX ISRAEL. Joas regi Israel promittit Eliseus auxilium post mortem, IV, 55, 1. Ter tantum percussit terram propter peccata, *ibid.,* 2. Coluit Deum simul et vitulos, 56, 1.

JOB. I0 *Job quis fuerit et quando vixerit.* Job, *Præf.* I x; I, 335, i. Nominis ejus etymon, XX, 209, 2. Jobi genus Scriptura non recenset, XIX, 410. 2. Ejus genus et familia, *Job,* 617, 1, Job est pronepos Esau, I, 335, I. Erat rex et regia corona coronabatur, IV, 399, 1. Fuit secundus rex in Idumæa, I, 225, 1 ; IV, 95, 2. Fuit rex ct sacerdos, *Job Præf.* I xî. Magnus erat inter Orientales, 13, 1,2. In florenti statu valde ab omnibus honorabatur, 568, 2. Virtus Jobum reddebat honorabiliorem, 569, i, 2 elseq.

20 *Jobi sanctitas et virtutes dum fortunatus erat,* XII, 599, 2. Sollicite cum Deo ambulavit, XIV, 135, 2. Vestigia Dei secutus est, *Job,* 489, 1. Omnia opera sua verebatur, 239, 2. Timor Dei reddidit Jobum omnibus superiorem, *ibid.* Deo charus fuit, el perfectissime rectus ac ¡ustus, 5, 1 ; 8, 1; 611, I. Fuit perfectissime sanctus, 27, i. Jobi in robus secundum Deum judicandis el exequendis constantia, 629, 2. Cur nemo illi similis, 27, 1. Ceram Deo et hominibus virtute fulgebat, 571, 1. Precibus sustentabat Chaldæos, II, 263, 2. Erat pater pauperum, *Job,* 572, 2. Pauperes debitores non vexabat, sed iis debitum condonabat, 631, 2. Debitorum remissione coronabatur, 632, 1. Agricolas non opprimebat laboribus, 632, L Erat oculus cæco et pes claudo, 572, 1. Pupillos propugnavit, IX, It8, 2. Quam charus esset domesticis, XIX, 121, 2. Illius in servos æquitas, *Job,* 617, L Jobi in miseros el afflictos beneficentia, 570, 1. Ejus commiseratio in afflictos eximia, 599, L Viduarum et mœrentium erat consolator, 583, 1. Jobi actus misericordia? illustres, 618, 1. 2. Jobo non tam acquisita quam agnr a erat misericordia, 620, 1. Miscrorum causas investigabat, 573, 1. Job suaple natura ad judicis munus aptus ct comparatus erat, 571, 1. Justitia et judicium erant Jobi vestimenta, 571, 2. Ejus summa in diconio auctoritas, 580, 2. Ejus doctrina erat instar pluviae expetita, 581, 1. Ejus summa gravitas. 582, 1. Etiam in risu gravitatem servabat, 582. 2. Jobo prima sessio ubique deferebatur ut regi, 583, i. Job non quæsivit gloriam suam 624. 2. Rerum splendidarum utpole vanarum el inuunflium contemptor fuit, *ibid.* Job non erat divitiarum senus, sed dominus, 625, 1. Divitiæ Jobo non obfuerunt, sed profuerunt ad salutem, 564, 1. Nunquam in propriis divitiis aut facinoribus, sed semper in I>e0 gloriatus fuit, 622, 1 ; 626, 1. Job perfectam habuit inimicorum dilectionem, 627, 1. Jobi hospitalitas similis Abraha mi, 628,2. Job et Abraham hospitalitatis magistri, *ibid.* Laudatus Job qui sponte sua delicta confitetur, 629, 1. Job in meditatione mortis sibi nidum struebat, 5577, 1. Job pactum inierat cum oculis; et quale illud, 602, 1, 2. Qualem sibi continentiae legem indixerit, 605, i.

3° *Jobi calamitates et patientia in adverris.* !• Dæmonis adversus Job calumniae, *Job.* 28, i. Pergit Satan virtutibus Job detrahere, 29, 1 Cur Jobum Satan vincere nequiverit, *ibid.* Quomodo divitiæ obstaculo fuerint quominus Jobum Satan oppugnare voluerit, 29, 2. Adversus Job divina flagella provocat Satan, 31, I. Omnia Jobi bona Deus dæmoni tradit, el quare, 32, 2. Plura notanda circa modum quo Deus in bona Jobi diabolo potestatem permittit, 33, 1. A facie Domini Satan fugere festinat, 33, 2 et seq. Qualis egressio fuerit Satan a facie Domini, 33. I. Jobum Satan aggredi properat. 34, 2. Cur humana adversus Jobum Satan usus est opera, 35, i. Cur secunda vice ignem de cœlo adhibuerit, 35, 2. Cur tam subito tertius nuntius secundum interruperit, 36, 2. Omnimodo luctuosa liberorum strages, 37, 1. Cur non in domo patris bæc ruina contigit, *ibid.* Quonam modo illa clades Jobi filiis esl illata, 37. 2 ; 33. 1. Quomodo ventus tam solidam domum evertere potuerit. 38. 2. Cur humana opera non utitur dæmon ad perdendos Jobi filios, *ibid.*

2° Patientiae Job encomium. *Job,* 39, I. 2. Ejus quanta patientia in adversis. XII, 681, 1 Speculum fuit patientiæ.ejus encomia. XX. 208,2 el seq Invictum Job animi robur. *Job* 40, I. Quid spiritualiler fueril significatum scissione vestimentorum et tonsione capitis, 40, 2. Quid lìiteralìler, 41, 2. Job haud paterni amoris immemor, *ibid,* et seq. Quo sensu Job adoravit. 42, 1. Job in terram corruens sese ad praelium adversus diabolum mirifico parat, 42, 2. Preclarissima Jobi de diabolo victoria. 43, 1. Mira Jobi in jactura bonorum temporalium philosophia, 45, 2. In adversis, sicut in prosperis Deum Job præ oculis habet, unde omnimodam accepit consolationem, 46. 1. Tribus præcipuis considerationibus animum Job erigit, 47, 1. Quanto fulgore Jobi virtutem adversitas illustrat, *ibid* Quo sensu Job nihil stulti contra Deum locutu esl, 49, 2.

3* Quanta sil montra Jobum co»

61. 1. Ejosdem sagacitas, ot ferocitas, et impudentia, 61, 2; 62, 1. Unde Job e primo cum dæmono conflictu victor ovasit, 52, 1. Quanta cum gloria Job calamitates perpessu» fuerit, *ibid.* Quo sensu Job frustra afflictus fuerit, 53, 2. Cur Deus Jobum tantis calamitatibus obrui permiserit, *ibid.* Cur Deus diabolo Jobum occidendi non permisit facultatem, 59,1, 2. Nec animam Jobi dementare licuit diabolo, *ibid. Quo* ulcero pessimo Job percussus fuerit, 59, 1. Job vero marlyr, 59, 2. Infractus ejus remanet animus, *ibid.* Ipsemot diabolus Jobi tortor el carnifex, *ibid.* De Jobi in sterquilinio ses* siono septem magni momenti quæsliones, GO, 1,2 et seqq. Plena a beato Job do diabolo rcporlata victoria, 64/2. In stercore dæmonom vicit, X, 99, 2. Invicta cl miranda in Deum Jobi fiducia, *Job,* 65, 2. Quænam fuerit uxor Jobi, 66, 1. Ab oxore neglectus el contemptus, 65, 2. Cur daemon liberis Jobi solam uxorem superstitom esse voluerit, 66, 1. Jobi zeìus in vindicandis Dei juribus, *ibid.* 2. Quasnam mulieres Jobi uxor imitata fuerit, 67, 1. Mira Jobi erga Deum religio, 68, i. Dæmon plene victus, 70, 1,

*i*9 Quinam fuerint amici Job, *Job,* 71, 1 et seq. Amici ejus, Eliphaz, Baldad et Sophar, fuero reges, IV, 275, 1, 2. Quare amici Job oum non cognoverunt, *Job,* 72, 1. Quomodo septem illos dies 1res amici Job transegerunt, *ibid.,* 2. An licite et qualiter Job diei suo natali maledixerit, 75, i, 2 et seqq. Qualem diem Job deleri voluerit, 77, ?. Job vult natalem diem suum e calendario expungi, 81, 1. Job optat non fuisse conceptus, natus aut educatus, 84, 1. Quomodo in suis ærumnis licite mortem optant, *Job,* 84,1,2 ; X, 99,2. Cur Jobus nativitatis noctem tot injuriis minimo dehonestet. *Job* 85, 2. Jobo erant cibi fastidio, co quod miseram ei vitam prorogarent, 95, 1, 2. Job majora passus quam qins concipero possit, 97, 1. Job in prosperis semper adversa metuebat, *ibid.*

5® Pro sua innocentia disputat Job cum amicis et cum Deo, XIV, 128, 2. Amici Job fuero vero sapientes et pii, *Job,* 99, i, 2. Quis fuerit eorum error, *ibid.,* 2 et seq. Non fuerunt hæretici. 100, 1. Eliphaz, aliorum nomino respondet Jobo, præfatione præmissa, 100 1,2. Tres amici a dæmono contra Jobum instigati, 101, 1. Jobi reprehensionem Eliphaz a laudibus orditur, 101, 1, 2. Eliphaz Jobum proprio suo argumento convincere conatur, *ibid.,2 Job* erat peritus amicorum medicus, 102,1. Nnici Job perperam putant ipsum ex desperatione aU perturbatione locutum, 102, I. Eliphaz requirit in Jobo virtutes a quibus ipsum laudari audiverat, <03. 2. Jobum arguit fictæ pietatis et mercenariae virtutis, 104, I.Requirit in Iobo patientiam, 104,2. Et perfectionem, 105, 1. Cur Eliphaz Jobo rugitum leonis et uxori vocem loænæ tribuat. 105, 2. Cur Jobum cum tigride conferat, 108, 2. Qualis Eliphazi risio fuerit, Iii, 1 ;212, 2. Dæmon Eliphazo illusit, 111, 2. Tota Jobi tantalio a dæmone fuit adornala, *ibid.* Eliæ cl Eliphazi visio in quo mysticam theologiam referat, 112, 2. Eliphaz vera quidem, sed non opportuna loquitur, 115. I. Quam auctoritatem habeant dicta amicorum Jobi. 119,2. Amici Jobi erant viri probi, 120, I. Undo in errorem inducti, *ibid.* Eliphaz male putat hominem ob solam culpam in hoc mundo affligi.

6° Quo sensu Job dicat so non promeruisse tantam pœnam, *Job,* <54, 4. Minor erat Jobi gemitus quam doloris acerbitas, 154, 2. Christus, Job ct alii sancti plus perpessi sunt quam meruerunt, 156.1. Verba Jobi pon erant indignationis, sed doloris, 156, 2. Quomodo Job et David a Deo saginis confixi sint, 157, 1. Job Dei sagittas ut exceperit, *ibid.* Cur Job adversitates sagittas appellai, 157,2. DeusS. Jobum et suos multipliciter probat, *ibid.,* 2. Job non poenas, sed peccandi periculum evadere desiderabat, 163, i. Job fragilitatis humanæ conscius merito timet, 163, 2. Job non saxeus aut æneus ut dolorem nop sentiret, 165, 1, 2. Johi patientia non est insensibilitas, 165, 2. Jobi amici illiberalitatis arguuntur, 166, 2. Eliphazuip et socios arguit violalæ amiciliæ, 171, 1. Arguit tres amicos inhumanitatis, 172, 4. Cur amici Jobi illi opitulari timuerunt, 473, 2. Job amicos arguit avaritias, ab iis nunqmqn opem peliti, *ibid.* Job ab omni hominum placendi studio alienissimus, 173,1. Jobi ct Chrisli innocentia irreprehensibilis, 173,2. Eliphazi oratio ad increpandum composita, 174, 1. Job ut pupillus injuriis expositu». 175, 2. Jobum refugit adversariorum examen, 176, 2, Adversariis resistere in faciem non veretur, *ibid.* Os Jobi sacrosanctum adytum et promptuarium sapienliæ, 176, 2. Jobi in verbis perfectio, 479, 2. Job spe præmii afflictiones omnes superat, 185, 1. Job se cum servo et mercenario componit, 183, I. Putredo corporis Jobi quanta, 18 i, 2. Job a(Tectui mœroris indulge!, et se non pro peccatis affligi testatur, 189, 2. Job etEzcchias sunt pœnitentiæ exemplar, 190, 1. Job noctu sccum in lecto meditabatur, 192, 1, 2. Job diris somniis infestatur, 193, 2. Job in sterquilinio miratur Dei in homines curam, 197, 2. Quo sensu Job salivam suam deglutire non potuerit, 198, 4. Urget celerem a pœna liberationem, 200, 2.

?• Baldad in quo Job judicat, se condemnat, *Job,* 202.1, 2. Male putat Jobum divinæ justitiæ aliquid derogasse, 203, 2. Male cx Jobi poenis eum culpo arguit, 204, 1. Promittit Jobo ad Deum converso omnia prospera, 206, 1. Addicit Jobo ad Deum converso bona prioribus majora, *ibid.* Baldad nd antiquitatem provocat, 206, 2; 207, 1. Job per scirpum el filii ejus per carectum significantur, et cur, 209, 2,

8" Job tam ingenuo vera latetur, quam falsa refutat, *Job.*218,1,2. Ex nimia humilitato non persuadet sibi se a Deo exauditum esse, 232, 2. Absque cessatione affligebatur, 233,2. Asthmate laborabat, *ibid.* Job et sancti in calamitatibus siepe mortem

optant, ídquo laudabiliter, 238, - Job ih flgttru Chrisli impius reputatus fuit, 24!, L Job non vult cum Deo congressus, 242, 2. Pelii n melo liberari, ut Deo respondero valeat, 143, 2. Job exemplum hominis afflicti solatium quiurontis, 244, t. 2. Rogal a so criminis suspicionem amoveri, 245. I, 2. A Deo petit licentiam liberius loquendi, 2¡3, *ì.* Petit cur nullius sibi criminis conscius ita affligatur, *ibid.* Deum rogat ut a tortura cosset, cum ipsum exacto noverit, 248, 2. Rogat Deum ut operi suo parcat, 249, 1,2. Prudenter sibi prospicit ante mortem pœnilendo, 259, 2.

9° Sophar Jobo indignatur temero, *Job,* 2G2, I. Job maximo sincerus el rectus ac mundus in conpeclu Dei, 263. 1. Sophar optat Deum loqui Jobo ipsumque convincere, 2G3, 2. Censet Jobum Dei alloquio indignum, *ibid.* Sophar Jobo ad Deum con> verso omnia prospera pollicetur, 274, 1, 2. Quasi vaticinando praedicit Jobi felicitatem, 276, 2.

10° Job amicorum insolentiam comprimit, Job, 279, 1. Tempore Jobi erat etiam philosophia el scienti® aemulatio, 297, !. Quomodo dicatur Job *cum Deo disputare,* 297, 2.Amici Jobi quomodo dicuntur *fabricatores mendacii,* 298, 4. Consolatores Jobi erant medici futiles* *ibid.* Imprudentiam suam verbis manifestant, *ibid.,* 2. Job attentionem renovat, 304, i. Ipsam mortem spei fundamentum ponit, 305, 2. Spes Jobi divina providentia nititur, *ibid.* In summa calamitate quam maximo sperat, 307, 2. Job petit doloris et timoris imminutionem, 309, 2. Job cloquons ct artis rhetoric® peritus, *ibid.* Jobi singularis in dicendo modestia, *ibid.* Viliorum suorum cognitionem petit,310, 2. Quomodo Jobi gressus in nervo dinumerari dicantur, 313, 2. Job Dei judicium verebatur, 319, 2. Petit dolorum aliquam intermissionem, 323, 1. Ligno preciso comparatur, ibid., 2. Mortem optat, 325, 1. Deum supplicat ut ipsum abscondat, *ibid.,* 2. Job spe resurrectionis se sustentat, 326, 2. Semper do occultis sollicitus Deum propitiabat,' 328, 2.

II0 Tres sessiones sunt in disputatione amicorum cum Jobo, *Job,* 335, 1. Eliphaz Jobum arguit audaci® ot temeritatis, 335, 2 ; 336, 2. Non bono zelo conira Jobum movetur, 336, !. Malo Jobum arguit impietatis et blasphemi®, 336, 1, 2. Job suam puritatem non sibi, sed Deo referebat, 340. 1. Cur Job non possit sciro se esso justum, 340. 2.

42» Jobi amici erant consolatores onerosi, *Job,* 354, 4, 2. Job optat ut amici aliquid miseri® experiantur, ut rectius munus consolandi discant.356,1. Jobi doloribus neque loquela, neque silentium, aptum remedium erant, 356, 2; 357, 1. Malignus Eliphazi in Jobum animus, 358, 1, 2. Job in lamentis memor riduci® in Deum, 359, 2. Repente a summa felicitate ad extremam miseriam dejectus est, *ibid,* ot seq. Ut signum expositus ad corporis calamitates et ad animæ tcntalionos, 360, 4. Circumdatus fuit afflictionibus, 360, 2. Jobi viscora loiul cum sanie, felle, etc,, præ morhorum vehementia rifusa, 361, i.Job vulnera super vulnus accipit. 362. Job in summis doloribus cilicium et cinerem adbibebat 363, t. Jobi oculi et facies intumuerunt a fletu. 364 i. Venter combustus a planctu, *ibid.* Facies coabitatala præ fletu, *ihid.* Qualia fuerit Jobi fletus, 365,-2. Jobi fletus non fuit cum iniquitate conjunctus. 366. 1. Jobi in oratione attentio, *ibid.,* 2. Job Dei testimonio probatur, 368, 2. Optat ante mortem discerni causam suam, 370, 1. Significat sibi extremum vit® imminere, 371, I. Protestatur se non ob peccata sic affligi, *ibid.* Dei invocat patrocinium. 372, t. Job propter infelicitatem abut in proverbium, 375, 2. Ob populi derisionem ira commovebatur, quam violenter reprimebat, 376, 4. Iterum resumit lamentationes, 379. I. Neque die neque noctu quietem ullam capiebat. 380, 1. Jobi vita mortis est meditatio, 381. L Jobi parentes el cognatio vermes, *ibid.* Jobi consolatio in sepulcro.

43* Baldad Jobum et Eliphazum increpat, 384,4. Cur Baldad cum Jobo et Eliphazo stomachosius ageret, *ibid.,* 2. Baldad Jobum stultae iracundi® arguit, 385, 4. Significat parum referre an Job pereat, 386, 1. Amici contra Jobum rabiebant 388, 1.

<4* Queritur Job de amicorum inhumanitate, 397, i. Magis do duris verbis quam de verberibus conqueritur, 397, 2. Ostendit secum agi per formam judicii, 399, 2. Job frustra pacem invocat, antequam plene omnia amicorum convicia superaverit el exhauserit, 400, I. Vita Jobi undique ærumnis circumdata, 40!, I. Job so arbori ovulsæ comparai, 402,1 A propriis sen is neglectus ct despectus , 405, 2. Cum rex esset, servos suos rogavit. 405, 2. Ab iis quos maxime dilrxeral desertus et odio habitus. 407. 2. Cur Jobi labiis Satan pepercerit, 409, 2. Job labiis non ad Dei offensam, sed laudem usus est. 408, 2. Amicorum consolationem implorat, 400, I. In miseriis suis manum Domini agnoscit, 419, 2. Jobi verba Scripturis sacris quovis silico durabilioribus insculpta 413, i. De Christo redemptore el resurrectione clarissime vaticinatur, 4!3, 2 Ilæc Jobi verba male ad resurrectionem melaphoricam detorquentur, 414, 4. Falsi illi amici dant operam ut Jobum capital in sermonibus, 416, 2.

<5* Sophar Jobi verbis commotus vario fluctuat. *Job.* 419, 4. Sophar lanium sapit in sensu suo, 419, 2. Job postulai aliente el patienter audiri, 440, i, 2« Jobi zelus in causa Dei, 44!, !. Job arguit amicos temorari® opinionis, 457, 4.

!6» Eliphaz male in Jobum invehitur, quasi so velit Deo præponero, 463, 2. Objicit Jobo inhumanitatem ot sordidam avaritiam etiam erga fratres, 465, i, 2. Objicit ollam tyrannicam violentiam, 467, !, 2. Undo Eliphaz Jobo impingat crimina a quibus erat maxime alienus, 469, 2. Promittit Jobo pœnilonli omnium bonorum restitutionem, 479, I.

Eliphazì error in quo versetur, 479, 2. Jobo pœni-Centi omnem securitatem promittit, 480, 1. Quis sit status controversi® inter Jobum et Eliphazum, 484, 1. In quo Eliphaz verum dicat, ot in quo aberret, *ibid.* Job cur suam causam cum Deo disceptare velit, 485, 1. Job ad Dei tribunal appellat, 485, 2. Rogat Job Doum ut aliquid do potentia sua remittat, 486, 2. Optat ut Deus ostendat quam justas ob causas etiam justi hic affligantur, 487,1. 17e Baldad iterat quæ ab aliis duobus sæpo et a seipso prius fuerant objecta, scilicet ex infinita Dei sublimitate et creaturarum vilitale, probare conatur hominem Deo comparatum non debore ,imo nec posse mundum censeri vel justum, *Job,* 511,1,2 et seqq. Baldad a Jobo reprehenditur quasi Deum ot imbecillem adjuvet, 518, 1. Quo sensu Job dicat Deum raperò judicium suum, 531, 1. Quomodo Job in judiciis Dei philosophetur, 531, 2. Job a mendacio et fictione alienissimus, *ibid.* Job pristinam optat felicitatem sibi restitui, 563, 1. Quos Job vocet adolescenti® suæ dies, 565, 2. Deus erat cum Jobo quando ejus commodis invigilabat, 566, 2. Quo sensu dicatur Job pedes butyro lavisse, 567,2. Quomodo Jobi exemplo ad contemptum nos parare debeamus, 586, I. Irrisorum Jobi ferina vivendi ratio, 586,1, 2. Job a suis servisconspulus, 589,1. Fuitcilbara sibi illudentibus, 589,2. Quomodo Jobum tribulationes circumdederunt, 590, 2. Job ab hostibus conclusus effugii nullum locum habuit, 591, i. Variis modis ab hostibus impetitus fuit, *ibid.,* et 2. Quomodo Job ad nihilum se redactum dicat. 592, 1. Job ct electi hic marcescunt, ut in æternum floreant, 593, 1. Jobo vermes quietem nullam concedebant, 593, 2. Job amice queritur a Deo se non audiri aut respici, 595, 2. Pro bonis mala respicit, 599, 2. Jobi intimus erat cruciatus, 600, 1. Ejus summus mœror, *ibid.* Jobi socii draconibus et struthionibus comparati, 600. 2. Morbis et mœrore extenuatus fuit, *ibid.* Job ad stateram Dei provocat, 610, 1. Job ut aurum tribulationis igne probatus, el in libra juslitiæ positus non defecit, *ibid.* Job sibi imprecatur adulterorum pœnam si fuerit commaculatus, 613, 1. Optat Deum auditorem et judicem, 630, 1.

18* Job 1res amicos ad metam silentii redigit, Job, 634. 1. Eliu cur Jobo indignatus sit et amicis ejus, 634, 2 et seq. Zelo indiscreto ad loquendum movetur, 635, 2. Suam sapientiam jactat, 636, 1. Suas etiam sibi vices loquendi exposcit et amicorum Jobi responsiones extenuat, 637, 2. Arrogan-ter jaciat se aliis meliora locuturum, 639, 2. Loquendi cupidissimus et scientia turgidus erat, 639, 1. Spiritum suum abrumpit ut spiritum iaxet, 610, 1. Captat benevolentiam el attentionem, 642, 1. Provocat Jobum ad singulare certamen, 643. 1. Se natura Jobo parem, sed sapientia et eloquentia superiorem jactat, 643, 2. Quænam Eliu In Jobi dictis reprehendat, 6S4, 1. Argumentum Eliu contra Jobum, 644, 2. Eliu ad sapientium judicium provocat, 652, 1. Non satis æquus verborum Jobi interpres, *ibid,* 2. Job nullibi judicium Dei mendacii arguit, 652, 2. In quibus Eliu Jobum accuset, 653, 1. Quo sensu Eliu dicit Jobum bibere sicut aquam subsannationem, et eum gradi cum operantibus iniquitatem, 653, 2. Eliu Jobo tanquam stulto et indisciplinato loquitur, 667, 2. Vult Jobum a Deo amplius flagellari in finem, *ibid.* Quantum Eliu a judicio aberret, 668, 1, 2. Falsas Jobo calumnias impingit, 668,1. Pravus est verborum Jobi interpres, *ibid.* Fingit Jobum Dei negasse providentiam, el putasso Deo ex peccatis lucrum accedere, 668, 1, 2. Malo putat Deum cœlo concludi, 668, 2. Captat iterum benevolentiam et renovat attentionem, 677, 1, 2. Eliu Jobo, si resipiscat, prospera denuntiat, 682, 1, 2. Eliu a Jobo per sarcasmum doceri cupit, 703, 1.

4° *Restitutio Jobi in pristinum statum.* Cur Deus in turbino Jobo appareat, ot quomodo se disceptationi so interponat, *Job,* 706, 1, 2 et seqq. Job Dei omnipotentiam el scientiam suppliciter veneratur et agnoscit, 784, 1: Suam imprudentiam confitetur, 785, 1. In quo Job insipienter locutus fuerit, 785, 2. Quantum Job ex Dei monitione profecerit, 786, 1. Job prophetico spiritu cumulatus, 787, 1, 2. Job nobis exemplum pœnitentiæ dedit, *ibid.,* 2. Amicis Jobi Deus irascitur, *ibid.* Præscribit eis modum reconciliationis, 788, 2. Job dalur amicis in mediatorem, ut ipsos Deo reconciliet, *ibid.* Propter Jobum Deus ejus amicis parcit. 789, 1.Tres amici Jobo reconciliantur, ipsiquo victimas afferunt Deo offerendas, *ibid.,* 2. Jobi ct sanctorum preces efficaces, 790, 1. Magna Jobo præslatur gratia ut non habeat inimicos, 790, 1. Quomodo Deus dicalur conversus ad poenitentiam Jobi, 790, 1, 2. Job orando pro inimicis felicitatem sibi impetrat, 790, 2. Fructus suslinenliæ Jobi, *ibid.* Ejus restitutio in facultates, XX, 210, 2 Job pristinæ felicitati restitutus iterum ab amicis agnoscitur et visitatur, *Job,* 791, 2. Jobi in amicis excipiendis humanitas, 792, 1. Qualia munera Jobo sint oblata, 792, 2 et seq. Job omnia recepit duplicia, 793, 2. Dubium an ex eadem uxore posteriores liberos Job genuerit, 794, 1. Verisimilius omnes sunt ex eadem, *ibid,* el 2. Cur Job non receperit etiam filios geminatos, sed æquali numero cum prioribus, 794, 2. Tria nomina filiorum Jobi quid significent, *Job,* 794, 2; XX, 210, 2 et seq. Tres filiæ Jobi tres status generis humani repraesentant, ut et 1res vias vitæ spiritualis, *Job* 795, 2. Erant feminarum suæ ætalis pulcherrimæ, *ibid.* Sunt typus animæ perfect®, *ibid.* Cum fratribus hæredilatem adeunt, *ibid.* Job restaurat annos a calamitale, 796, 1. Habuit vitæ diuturnae benedictionem, *ibid.* Vidit filios filiorum in quartam generationem, 795, 2. In exemplum nobis est propositus, *ibid.* Job primus homines ad morum compositionem reformavit, IX, 6, 1. In quibus fuerit Tobiæ similis, IV, 276, 2.

5® *Jobi mors.* Job mortuus plenus dierum. *Job,* 795, 2. Quot annis visoni, I, 335, 1. Quando mortuus fuerit, II, 236, 2. Ejus sepulcrum in Tracbonilide, 263, 2. Salvatus fuit cum posteris in lego naluræ per fidem Dei, XVIH, 62, I; 163, 1. An cum Christo in carne resurrexerit, XIV, 46, 1, 2. Fuit typus Christi, el in quibus, *Job,* 359,1 ; 405, I ; 619, 2 ; XX, 209, 1.

6® *Jobi Uber.* Jobi liber est vera historia, el canonicen auctoritatis, difficilis ct obscurus, *Job, Prxf.* xii Opus suum Job carmino conscripsit, X, 434, 1. Quia arabico scripsit et in Arabia vixit, multas voces et consuetudines arabicas usurpat, XIII, 248, 2. Spiritu sancio inspiratus sua gesta scripsit, XIX, 304, 2.

JOBEL. *Jobel* hebraico tria significat, unde dicatur, 11, 170, 1.

JOCHABED. Jochabed mater Mosis an fuerit filia, an neptis Levi, I, 438 i.

JOCUS. Jocos mensales moderabatur symposiarcha, X, 142, 1. Joci amicorum non sunl in malam partem accipiendi, 364, 2. Joci Christianorum quales esse debeant, XVIII, 651, <, 2,

JOEL. Joci quando floruerit, XI, 58, 2. Ubi sil natus, de qua tribu, cujus filius, XIII. 475,1. Joelisel patris ejus etymon quid significet, *ibici* , 2. Quando et quibus prophelarit, 255, 2; 475, 1. Soli Judæ et Benjamin prophetat, 475, 1. Eo pene tempore prophetavit quo Osco sub Ozia, Joalhan, Achat et Ezcchiic regibus, *ibid.,* 2. An prophetaril sub Manasse post excidium Samariæ, *ibid.* Quid propinici, XI, 58, 2. Captivitatem Babylonicam comminatur, XIII, 476, 1. Ejus argumentum, *ibid.* Joel pronuntiavit signa judicio extremo previa, XXI, 441. 1. An sit ad litteram unus do tribus illis angelis quos S, Joannes in *Apocalypsi* vidit falcibus mossero demetentes, XIII, 522, 1. Ejus hieroglyphica, XIII, 258, 1, 2. Ejus cnigmala. 266, 2. Ejus adagia, 270, 1, 2. Joel est inter sanctos relatus, 476, 1.

JOEL urbis Jerosolyroæ præfectus. Joel fuit primus urbis Ilierosolyinæ reædilicatæ profectus, IV. 255, I.

JOHANAN. Johanan Rabbini de templo Hierosolymitano vaticinium, XIV, 485, i.

JOIADA. Jolada sacerdos alio nomino dictus Barachias. XV, 497, I. Jolada fuit summus sacerdos, IV, 51, 1. Juste amovit Albaliam, regnumque dedit Joas suo nepoti, *ibib.* Ejus elogium, *ibid.*

JONADAB. Jonadab cum Jehu Baal et Baalilas evertit. XII, 230, 2.

JONAS. 1® Jonas ox Goth Zabulonilido est oriundus, XIV, 23, 2. Quid nomen ejus hebraico, 40, I. An fuerit filius viduæ Sarephtanæ quem Elias vitæ rosliluil, III, 645, 1,2; X, 507, I; XIV, 23, 1, 2. An adolescens ille qui unxit Jehu in regem, XIV, 23, 1. Quando floruerit, XI, 59, 2. Ejus historia paucis perstricta, *ibid.,* 2.

2° Quando prophetant cl sub quo rego, XIII, 255, 1 ; XIV, 23, 1, 2; 52, 2; 154, I. Paucis annis processit Amos, XIII, 255, 1. Quid scribat, Xf, 59, 2. Prodixit Jeroboamo regi Israel victoriam de urbibus quas Syri Israeli abstulerant, IV, 59, L Ejus hieroglyphic*, XIII, 259, 2. Ejus adagia, 271, 1.

3® Jonas in Niniven mittitur, XIV, 28,1. Pradicare jubetur illi excidium, 28, 2. Quomodo fugerit in Tharsis, 29, i, 2. Quomodo nauta* ab eo petant quo vadat, 30, i. Cur Deum fugiat, *ibid,* el 2. Deum fugiens in pericula incidit, *ibid.* Tempestate jactatur, 32, 2. Cur sopore gravi in navi dormiret, 33, 1. Remorsum conscienliæ ex fuga a Deo sensil, *ibid.* Sors quomodo super dium ceciderit, 34,2. Quomodo so esse Hebraeum dixerit, 35, 1. Ejus charilas magnanima et poenitentia, 36, 1. Cur eum Deus in mari projici vellet, *ibid* A naulis qua restrictione in mare missus, 37, I. A ceto devoratus est, 38, 1, 2. Quatuor miracula in ceto circa eum facta sunt, 39, 2. Pressus angustiis ad Deum redit, 40, I, 2 et seq. Mox ejus opem sensit, 41, i.Spondet se iturum ad templum ad gratias Deo agendas, 41, 2. An a ceto vectus et ejectus sil in mari Rubro, 42, 1. Ejus angustia similis fuit angusta Christi in horto, 43, 1. Gerit curam pro salule animarum, *ibid.t* 2. Ejectus est circa Joppen, et cur, 44,1. Jpnas absorptus el ejectus a ceto est signum Christi patientis, mortui et resurgentis, XIV, 41. 2; 44. 2; 45, <; XV, 311, 2 et seq. ; XVIII, 399, i. Ejus ct Christi antitheses, XV, 313, 2. Est index resurrectionis mortuorum, XIV, 46, 1, 2. E celo liberatus, slatini adiit templum ut vola persolveret, 47, 1.

4® Quo tempore Ninivitis predica veril, XV,313,1. Missus est ad Sardanapalum, XIV, 24, 1. Quomodo viam tridui diei unius festinatione compleverit, 50, 1. Tertiam Ninives partem predicando obivit die primo, *ibid.* Oraculum suum frustrari videns, cur sil afflictus, 57, 1, 2. Laboravit indiscreto honoris proprii amore, *ibid.* Ninivitas puniri optans indiscreto zelo, peccat veniahter. *ibid.*Post quadragesimum diem prædicalionis suæ afflictus egressus est Ninive, eventum expcclans, 58, 1. Nullam cladem sequi videns, murmuravit, *ibid.* Quomodo Ninive maledicens in Judæam redierit, 60. 2. Jonas cum dixit juxta Septuaginta: *Adhuc triduum, et Ninive subvertetur,* mysterium resurrectionis innuit; el juxta textum hebraicum: *Adhuc quadraginta dus,* innuit myslerium ascensionis Christi, 206, 2.

5® Jonæ sepulcrum non fuit in Ninive, sed in Palæslina, XIV, 49, 2. An fuerit o sanctis qui cum Christo resurrexere, 26, 2 ; 46, I, 2. Sanclorum catalogo adseriptus est, et monacho cuidam sancto cum aliis Prophetis apparuit, 25, 1, 2.

JONATHAN. Jonathan unus ex ¡ortibus David secundi ordinis, III, 529, 2 ; 530, 2.

JONATHAN aller. Jonathan paler Jaddo sev Jcd'lox* cumini Pontificis, IV,256, I.

JONATHAS filius Saúl. Jonatnas Philistæos presidiarios o Gabaa ejecit, 111, 334, 1. Instinctu Dei cum armigero castra Philisliim invaUt, 343, 1. Eodem instinctu capit omen, 345, 1. Ipsius conspectus hostibus formidabilis, 345, 2. Philis–læos unitos aggressus est, 346, 1. Miracoloso terre motu Deus eos turbavit, *ibid.* Non peccavit mcl comedendo, sed patris legem reprehendendo coram populo, 348, I. Ejus comestionem manifestari Deus voluit ut scandalum cessaret, et quia male patris legem reprehenderat, 351, I. Amor ejus in Davidem in similitudine morum fundatus, 380, 2. Patri fuit dissimilis, *ibid.* Plus Davidem dilexit, quam impium patris mandatum, 386, 4. Vaticinatur Davidi regnum, 392, I. Mentitur ut Davidem salvet, 393, 2. Est salvatus, 431, 1, 2. Typus fuit Christi, 345, 2.

JONATHAS filius Malhathiæ. Jonathas Mathathiæ filius cur dictus sit *Apphus,* sive *ira consilii,* IV, 418, 2. Quas Philistinorum urbes ceperit, XIV, 455, 2. Quomodo separator Azoti, *Ibid.* Mortuo Juda Machabæo principatum suscepit, IV, 458, 2. Cæso hoste Jordanem translatai, 459, 2. Tota Judæa cum suis exclusus Belbbessçn munit: obsidetur, ot hoste reso, ab obsidione eam liberat, 460, 2; 461,1. Pacem cum Bacchide init, *ibid.* 2. Cur sedem sibi elegerit in Machinas, *ibid.* Recepta Jerusalem, pontificalia vestimenta induit et munia pontificis exercet, 465, i. Licite adjuvit Alexandrum contra Demetrium, 466, 2. Magnis donis gratiam Demetrii iniit, 462, 1. Copiis Syriacis instructus varias urbes expugnat, 473, 2. Solus aciem inclinatam restituit et victoriam deperditam recuperavit, 474, 1. Occiditur cum filiis ad Bascaman a Tryphone cur, 480, 2. Quo anno, *ibid.*

JONATHAS pontifex. Jonathas pontifex æquus arat et dexter, XVII, 126,1. A Felice preside interfici jussus, 408,1.

JOPPE. Joppe descriptio, unde dicatur, quæ ibi gesta, XIV, 32, 1; 42; 1; XVII, 225, 1. Quantum distet a mari Rubro, XIV, 42, 1. Ibi Jonas navem conscendit cum a Domini facio fugeret, XVII, 225, 1. Joppen totius Judææ portum commodissimum capit Simon Machabæus, IV, 485, 1. Pro ea centum solvit talenta, 490, 2. NuncJap/io vel *Japha* dicitur; Tureis *Zapha,* IV, 321, 2; 48\ i.

JORAM REX ISRAEu, Joram rex Israel, licet infidelis, cilicio vult placare Deum, IV, 34,2. Jurat se Eliam occisurum, *ibid.* Statim eum mandati do Ebseæ cædo pœnilet, *ibid.*

JORAM REX JUDA. Joram filio Josaphat regi Juda Elias ex paradiso litteras mittit, IV, 169, 1,2. Ei per istas litteras mortem est comminatus, X, 607, 2. Ejus feralis mors, *ibid.,* 2»

JORDANIS. !• Jordanis undo dicatur, VIII, 82, 1, 2; XV, 97, 2. Jordanis origo, II, 377, 2; 532, 1 Jordanis ingreditur una parlo, el alia egreditur mare Mortuum, musque aquas ex parte dulcorat, convolvit qn ¿uo, efficitquo tumulos arena* rum, XII, 851, 2. Ab uno mari in alterum flueof terminabat Chananæain ad Orientem, «55, 1. Fui medium Tcrræ sancta?, XIV, 148, 1 Jordanis ex nivium resolutione efferebatur, XIV, 486, 1. Exundat tempore veris, IX, 659, 1.

2® Jordanis fluvius undo sacer dicatur, IX, 65% 1. Septem in eo mirabilia contigerunt, 1Í, 377, i, 2. Jordanis divisio miraculosa, III, 19, 1. Mons ex aqua natus, visus ad vigilili leucaruin spatium, 20, 2. Jordanis aqua a Christi in ea baptismo incorruptioris donum accepit, XV, 110, 2. Typus est baptismi, IX, 669, 1. Jordanis viros sanctos designat, *Job,* 764, 2.

JORDANIS (B.). Beati Jordanis S. Dominici successoris de eleemosyna sua indigne collata responsum, IX, 369, 1. Beatus Jordanis cura Deo in mari submergi permissus, IV, 458, i; XVII, 433, 1.

JOSAPHAT REX JUDA. I® Josaphat zelus, reformatio judicum, et victoria precibus obten'a, IV, 162, 1, 2. Fuit erga divina bene animatus, XII, 372, 2. Pius fuit, in pietatem tamen peccavit, X 525, 2. Unicum ejus peccatum, IV, 165, 1. Ei quam nocuerit improborum societas, XII, 279, 1. Josaphat peccavit, eo quod amicitiam et foedera, etc., fecerit cum impio Achab, III, 671, 1. Ideoque punitur, *xbid.* Non abstulit excelsa Deo dicata, sed idolorum tantum, 674, 1. Josaphat an sepultos in Sion, an in valle Josaphat, XIII, 515, 2.

2® Quæ sit vallis Josaphat, ad quam congregabuntur in die judicii omnes homines, an sit incertus aliquis locus, sed indefinite significet locum judicii? XIII, 545, 1, 2. An certa sit vallis, sed adhuc innominata, quæ ab eventu, puta a judicio Christi, nominanda sit vallis Josaphat, id est judicii Domini, *ibid.* Auclor censet esso nomen vallis cerlæ, sitie inter Jerusalem et montem Oliveti, *ibid.* Ejus descriptio, XIII, 515, 1, 2; XIV, 280,1. Vallis Josaphat est vallis Cedron, XIV, 280, 1. Immediato adjacet urbi Jerusalem, XV, 457, 2. Subjacet monti Oliveti, et urbi Jerusalem vicina est, XVII, 62, 2. Vallis Josaphat Jerusalem quousque pertingat; cur hæc vocetur Pila a Sophonia, XIV, 280, 2. Unde dicta sit vallis Josaphat, XIII, 515, 2. In hac quoque valle idololatre el idola a piis regibus combusta sunt, fuit ccemeUrium Jerusalem ; ibi quoque erat gehenna, in qua Moloch infantes cremabantur, 515, 1; XVI, 118, 2. Vallis cadaverum juxta Jerusalem quæ sil, undo dicta, XII, 234, 2. Quæ sit vallis cinerum, *ibid.* Vallis in qua Judæi sepeliebantur, dicta csl cadaverum cineris, calvaria ct regis mortis, 155, 2. In ea est hortus in quo Christus captus est a Judæis, in eadem sepulta est beata Virgo, XIII, 512, 2. An io ea sint inferni fauces, *ibid.* Cur vocetur vallis concisionis, 522, 1, 2. In quam vallem Joaphat. et quas gentes deducendas a Deo dicat Joel, ibiquo judicandas, variæ afferuntur sentón tiæ, 515, 2 et seq. Io valle Josaphat an omnes rosurrocluri > bt,

XII, 757,1. Tn ea flot judicium extremum, XVI, 118,2; 606, 1 ; XIX, 132, 2. Quomodo ea omnes homines capiet, XIX, <3$, 2.

JOSAPHAT HEX INDIÆ. Josaphat rex Indorum patrem ejusque regnum Christo asseruit adhuc adolescens, XI, 263 , 1. Quam pius fuerit, 11 r 462, 2. Ex iis quæ apud inferos vidit, m ægriludinem incidit, el virium defectum, 424,2» A Barlaam conversus, in eremum secessit, X, 346, 1. Factus eremita, duro carnem cilicio strinxit, XV, 96, 2. Ouod Barachiæ sibi in regno succedenti præceplum dederit, XIII, 370, 4.

JOSCIONIS. Joscionis monachi defuncti ex ore quinque enatæ sunt rosa) cum inscriptione nominis Marta, V, 310, 2; XVII, 268, 2.

JOSEDEC. Josedec fuit frater senior Esdra), IX, 200, 2. Huic pohtifici in Babylone mortuo successit filius suus Jesus *(Vide* Jesüs).

JOSEPH PATRIARCHA, i* *Joseph* vox quid significet, 1, 299, 2; X, 529, 1. Symbolice significat discretionem, 300, 1. Quo anno Jacobi natus, 300, 2. Quomodo fuerit typus Christi patientis el resurgentis, 337, 1. De quo crimine fratres accusaverit, *ibid.,* 2. Fratres vero accusavit, VI, 8, 2. Q iæ crimina fratribus impegerit juxta Ilabbinos, *ibid.* Cur a patro præ ahis fratribus dilectus, I, 338, 1. Quatuor causa* invidia* fratrum in eum, 338,2. Do ejus somnio, 339,2. Missus in cisternam significat Christum ad inferos descendentem, 341, 1. Quomodo venditus sit, 341, 2. An pluris quam Christus venditus, *ibid.* Ejus spes et fiducia do suo somnio, 351. L Servorum est exemplar, XVUI, 671, 2. Quam prudenter in omnibus se gesserit, V, 353, 1. Renuit adulterium cum hera, 351, 2. Ejus invicta constantia, 352, 2 et seq. Vana passus est, in castitate et patientia fuit mirabilis, X. 529, 1. Ejus fortitudo in quo emicuerit, V, 515, I. Cur pallium in manu heræ reliquerit, 1, 352, I. In hoc actu relucent quinque virtutes ejus heroica), 333, 2. Quam generose adulteram repulerit, fuit in hoc Christi typus, 354, 2. Fuit in eo actu martyr, ac typus Joseph sponsi beatæ Mafia) Virginis, *ibid.* Quomodo somnia aliorum incarceratorum explicuerit, 356. 1. Fuit tribus annis in carcere, et quid hoc significet, 355, 2. Cur triennio In carcere sil detentus, 359, I. Juxta S. Augustinum in carcero tamdiu mansit, quia in homine speravit, 1,359, i ; X, 24, 1. Explicat Pharaonis somnium, 1, 359, 2.

2® Quomodo Joseph a Pharaono constitutus sit princeps Iotius Ægypti, 1, 360, 2. Quomodo tunc honoratus fuerit, *ibid,* el seq. Ejus honores cum calamitatibus quas antea passus est, conferuntur, 361, 1, 2. Joseph patri obediendo, principatum Ægypti meruit, V, 35, I. Servus licet,ob sapientiam et prophetiam ad principatum Ægypti esi evectus, VI, 11, 1,2. Hic ita exaltatus, est typus Christi Salvatoris, I, 362, 1; IX, 21 i. 1. Est exemplar divina) providentiæ, *Job,* 139; 1. Chruuulogia annoIurn Joseph huc usque, I, 362, 1. Ejus anni annis Jacobi adaptantur, *ibid.* Quomodo uxorem acceperit, *ibid.* De filiis ei in Ægyplo natis, *ibid.* Ei adaptantur nominis Serapidis derivationes, 363,1. Multa docuit Ægyplios, 364, 1.

3a Cur Joseph in Ægyplo viginti tres annos existons nihil patri significarti, I, 365, 2. Qua raliono fratres suos exploratores vocet 366, 1,2. Quomodo et an juret per Pharaonis salutem, 367. I el seq. Cur fratres Iribus diebus carceri tradat, 367, 2. Quomodo el quam liberalitcr fratres convivio excipiat, 372, 1, 2. Quomodo scyphum in sacco Benjamin ponere jubeat, 374, 1 et seq. An el quomodo hoc scypho divinare et augurari solitus, 375, 1. Quam in fratres peccantes fuerit benignus, XIV, 58, i. Ejus benignitas dum se fratribus manifestat, I, 377, 1. Est figura Christi se fratribus manifestantis, *ibid.* Ejus modestia fratres suos pastores dicentis, 381, 2. Quomodo patrem et fratres ante Pharaonem sistat, 383, 1. Fratres ad officia in Ægypti) evehere noluit, *ibid.*

4® Jacob paler Josephi jam moriturus ei benedicit, fuluraquo praenuntiat, quæ fuerit ejus benedictio et quoluplex, I, 408, 1,2; 410, i. 2 ; II, 529,1. Quid allegorico significet ejus plenitudo, 408,2; 410, 1. Quam recte Joseph vocetur Nazaræus, 411,2 et seq. Fuit Nazaræus septupliciter, 11,329,2» Quomodo juvencus, *ibid.* Joseph a patre duplicem hæreditalem accepit, XII, 854, I, 2. Patrem defunctum luget, I, 415, i, 2. Quomodo fratres consoletur, ostendens se esse omnium prælentarum injuriarum immemorem, 416, i.

5* Joseph moritur, I, 417, i Periodus ejus vike, *ibid.* Mandat ante mortem ut ossa sua in Chanaan ferantur, 417. 2. Quid hoc anagogice significet, *ibid.* Per fidem voluit in Chanaan transferri, XIX, 482, 2. Quomodo Moyses ex Ægyplo eum detulerit» 1.551,1. Demiraculosa ejus ossium inventione, *ibid.* Ex Ægypto in Chanaan asportata fuerunt, X,529, i. An aliquod miraculum tunc palrarint, 530, i. Quomodo ejus ossa dicantur prophetasse, XVIII, 387, 2. Ejus elogium, cum Henoch comparatur, X, 529, I. Joseph cur vocentur decem tribus schematica*, XIII, 220, 2; XIV, 220, 2; X1V, 481. i.

JOSEPH (S.). Ia 3. Joseph quomodo potuerit esse films Jacob el Heli, XVI, 94, 2 el seqq. An in utero matris sanclificatus fuerit, XV, 58, 2. Fuit cœlebset virgo, XVI, 63, 2; XX, 648, 1 Sua virginitate meruit ut fieret conjux beata) Virginis, XV, 58, 1. In observationem voti virginitatis quod beata Virgo voverat consensit, etiam ante connu» bium. XVI, 22, 1 Beatæ Virginis famam el virginitatem tutatus est, XV, 63, 2; 315, 2. Ab ea omne bonum et multum sanctitatis e quotidiana ejus conversatione accepit, VÍ. 494, 2, XV, 58 2, A S. Josepho, mox a conjugio cum beata Virgine, exemptus fuit omnis fomes libidinis, VI, 492, z et seq. Ejus dignitas et prærogaliva fuit esse maritum beatæ Virginis patrem Christi ; el uterqueeumsum-

mopere amavit ct coluit, XV, 57, 2; 62, 1 ; XXI, 15, 2. Ejus officium ct ministerium fuit nobilissimum, XV, 58, t. Factus est secretorum divinorum particeps, et summarum Christi et beatæ Virginis virtutum quotidianus inspector : fuit eximiæsanctitatis, et raris naluræ et gratiæ dotibus a Deo instructus, *ibid.* In gratia et gloria antecellit Apostolos et Joannem Baptistam, *ibid.* Censetur inter primos sanctos, VI, 514, 1.

2* S. Joseph nesciebat initio beatam Virginem de Spiritu sancto concepisse, XV, 65, 4. Cur eam voluit dimittere, 66, 1. Quomodo non cognoverit Mariam donec ipsa Christum peperit, XV, 69,1,2, XIX, 362, 2. Joseph Mariam ad Elisabeth euntem non est comitatus, sed ei ancillam associavit, XV, 66, 2; XVI, 28, 4.

3* Quo pacto Joseph Christi pater dicatur, et quomodo fuerit jure et vero sensu Christi pater, XI, 214, 1; XV, 57, 2; XVI, 75, 1. Por Joseph Christus in regnum Juda successit, XV, 56, 2. Ejus paler et avi fuere maximi natu et primogeniti, ut jus regni Davidis ad cos devolveretur, *ibid.* Joseph habuit in Christum paternam auctoritatem, 67, 2. Cur ejus nulla mentio fiat in Magorum adoratione, 80, 2. Cur Archelaum declinant, 90. 1. Jussus ab angelo ex Ægypto in terram Israel redire, Judæam intellexit, sed audito ibi Archelaum regnare, in Galilaeam secessit, cur, 90, 1 et seqq. Habuit beatam Virginem adjutricem in educatione Christi, el in virlutum profectu quam fuerit sanctus, X, 242, 2. Crevit de die in diem in amore et reverentia Christi : fuit angelus potius quam homo, XV, 58, 2. Non habuit aliam uxorem, quam beatam Virginem, 315, 2. Per eum beatæ Virginis sponsum virginem Christus (quodammodo) in mundum intravit, et per alium Joseph exivit etsepullus est, 638, 2.

4* Joseph videtur vita functus ante passionem et mortem Christi, XV, 58, 1 ; XVI, 328. 1 ; 617,1 ; 618, 2. Postmortem una cum Christo resurrexit, XV. 58, 1. Ei debetur summa dulia, 57, 2. A S. Theresia magno in honore habitus fuit, 58, 2.

JOSEPH ab Arimathæa. Joseph ab Arimathæa erat senator Judæorum, et ibi habitabat; noluit susciibere sententiae collegarum Jesum damnantium, XV, 638, 2. Erat Christi discipulus, ejusque corpus audacter a Pilato petiit, 639, I.Quid Pilato allegarit ad ipsum impetrandum, *ibid.* Corpus Christi gratis a Pilato accepit, 639, 2. Id sepullurus sindone munda involvit, *ibid.* Mira de eo historia, 639, 4, 2. E Judæa ablegatus, in Anglia Christi fidem praedicavit, 639, 2.

JOSEPH Martæ filius. Joseph vel Joseph frater Jacobi Minoris fuite septuaginta discipulis Christi, XV, 336, 2. Joseph statuitur quasi in Apostolum eligendus, XVH, 70, 1. Ejus cognomen fuit Barbabas. *ibid.* Unde dictus sil Justus, 70, 2. Cur non sit ^lectus in Apostolum, *ibid.* Factus est postea episcopus tleulheropoleos, *ibid.*

JOSEPHUS FLAVIANUS. !• Josephus a familia. Flayia, Titi Flavii nomen sumpsit, XVIII, 37, 2. Uxorem e Creta duxit, XIX, 326, i. Espelunca extractus ad Vespasianum deductus est, XIV, 282. 1. Vespasiano prædixit imperium, XVIII, 8,2.

2° Josephi historici fides non est in omnibus recta, et sæpo vacillat, quia gentem suam extollere, ejusquo facta contra veritatem exornare, ejus vero probra tacere satagit, II, 250, 2; III, 351,2; X, 478, 2; XIII. S3, 1 ; XIV, 342, 2 ; 343, 1. Mulla falsa suis historiis interserit, IV, 492, 4. Ejus errores aliquos, XV, 689, 1.

Josephi error do altari a Josué facto de lapidibus Jordanis, III, 25, 1. Falso narrat excidium urbis Hai, 52, 2. Error chronologicus, 121, 1. Ejus mendacium supponendo *tertio die* pro orat, 323, 4. Aliud ejus figmentum do Jonatha irruente in Philistinos dormientes, 111, 345, 2; 346, I. Aliud mendum ejusdem habentis *quadraginta milliat* pro *quadringenta millia,* 355, 2. Scripturae contrarius mortem SaUlis narrando, 434, 4. Aliud error ejusdem pro *octingentis* ponentis *nongentos,* 528, 2. Aliusierror similis, 534, 2. Iterum alius, 576, 2. Alius error do propheta a leone occiso. 625, 1, 2, 626, 2. Male numeral annos ab egressu Israelis ad templum aedificatum,573, 2. Aliuserrorin computu Josephi, 564,4. Ridicula narrat do fonte aquarum ab Eliseo sanatarum, si non impia, IV, 9, 2. Josephus cur Cherubinorum formam texerit, XXI, 106, 2.

Ejus error dicentis, voluisse tantum, ac non etiam perfecisse sacrilegium, non videtur res digna supplicio, IV, 542, 2. Censuit voluntatem internam peccandi non osse peccatum, IX, 555, 2; XV, 165, 1; XVIII, 119, 2. Ejus do Christo testimonium quod Judæi depravarunt in sua translatione hebræa operum ejus, XVII, 10, 2.

JOSEPHUS COMES. Josephus a Constantino Magno comes creatus quod Scythopoli inter Arianos solus orthodoxus esset, IV, 270, 1.

JOSIAS REX JUDA. Josiæ nomen et virtus tribus anto nativitatem sæculis a Deo per Prophetam praedicta sunt, IV, 81, 1; X, 521, 2. Ejus nominis etyma varia, X, 521, 2. Quid allegorico et tropologice designet, 522, 1, 2. Josias rex fuit piissimus, XIV, 270, 1. Pieoverlil altaria, XVIII, 185, 2. Ejus pictas circa cultum Dei, X, 521, 1; 524, 1, 2. Sacerdotes qui idolis sacrificaram, prohibet Deo sacrificare, IV, 84, 1. Similis ei in exlirpandis idolis nullus, 86, 1. Ejus temeritas in bello contra Pharaonern punita, iWd., 2. Pia nomina dat filiis, sed frustra, 89, 2. Occisus fuit a Pharaonc tempore public® pacis, 193, 2. Idque propter inobcdienliam, 195, 2. Ejus mortem Judæi diu post planxere, XII, 171, 2; XIV, 513, 1, 2. Perierunt threni de ejus morto compositi IV, 195, 2. An in ejus morio succisum pumcclumdictum Adadremmon, et hæc succisio luctum auxerit, XIV, 513, 1. Ejus memoria orat Judæis gratissima, X. 521, 1; 523, 2; XII, 417,1. Ejus lilii 1res an sint 1res pastures a Deo

succisi, XIV, 490, i. Eorum misera sors. 276, 2.

JOSIAS filius Sophoniæ. Josias filius Sophoniæ fuit aurifex, hinc ejus nomen coronæ quam fecit, fuit incisum, XIV, 431, 2. An fuerit quartus dona offerentium, 432 , i. Alio nomine dicitur Hem, 436, 1,

JOSUE. !• Josué nomen quod sonet, X, 467, 2. Ejus nomen miraculosum, III, 2, 1. Josué idem est quod *Jesus,* XVI, 6% 2; XIX, 29,1, 2. Jesus idem est quod Osee el Christum in suo ducatu repraesentat. XIII. 276, 1.

2* Josué electus fuit a Deo immediate, non ab hominibus, III. 5, 1. Ob virtutes eligitur a Deo dux Israelis, 7, 2. Primus hominum virginitatem servavit el per lotam vitam fuit cœlebset virgo, 1,2; 110,1; X, 467, 1. A Deo est missus, XVIII, 516, 2. Fuit successor Moysi in regimine populi el spiritu prophetico, X, 467, 1. Unde fuit propheta, *ibid.* Ut propheta, non ut princeps, sacerdotibus imperavit, III, 18, 2. Ejus laudes, 1,2. In nullo culpabilis, in omnibus laudabilis, 2, 2. Ejus continentia et libéralités, X, 467, 2. Ejus vexillum, exemplum regis, HI. 8. 1.

3° Josuefortitudodata a Deo, X, 466, 1. Salutem Israelis attulit, *ibid.* In arctis conslilutus Deum invocans ab eo fuit exauditus, 471, 2. Transito Jordane, in ejus medio alveo duodecim erexit lapides, 111.22, 2; 23,1; XX, 102,1. Ejus animositas, 31, i. Apparet ei angelus Michael. 31. 2. Ejus religioerga angelum, 32, 2. Circuiius septem Jerichunlis ad quid, 37, 1. Josué Dei instinctu Jerichuntem combussit, 37, 2. Josué melum fugamque simulans Haicnses ad se insequendum elicit, quatenus licite, 49, 1, 2. Quo ritu urbem Hai expugnarit, III, 51, 2; X,468, 1. Elevatio clypei Josué luit signum Christi crucifixi, III, 51, 2. Licito inivit fœdus cum Gabaonilis, 56, 2. An juramentum a Josué et principibus datum Gabaonilis obligarit, 57, 1, 2. Josué contra quinque reges Chananæos debellans, mandat soli in virtute Dei, 63, 1. Ut victoriam prosequeretur, stitit solem el lunam, X, 468,2, el seq.; XIV, 259, 1 ; *Job,* 223, 1. Stetit sol et quamdiu, III, 63, 2. Quid hæc statio solis anagogice, allegorico et tropologice significet, 63, 2, et seq. Josué quasi rex cœlorum illis imperat, 64, 2. Non ex insolentia jussit suos colla quinque regum calcare, sed ob justas causas, 65,1. Sapienter usus victoria, *ibid.,* 2. Ejus vicluriæ, 3, 65, 2; X, 467, 2. Non omnino totam Cliunanæam subegit, III, 68, I. Chronologia gestorum ejus, 77, 1. Nihil dedit carni el sanguini, 89, 1. Ejus modestia, 94, I. Est exemplar principum et optimi imperatoris speculum, 1,1,2; 94, 2. Chronologia ætatis ejus, 106, I. Miracula duo in ejus memoriam, 106, 2; 107, 1. Quia solem stitit, sol ejus sepulchro insculptus, 64, I; 106,2. Cur ejus mors nun plangatur, X, 467,2. Josué typusfuit Chrisli, III, 7, t ; IX, 20, 1, 2; X, 467, 2 ; XIII, 265. 2; 319, 2. Josué est prodromus fidelium testium Dei, XIII, 441, 1. Josué conscripsit sua diaria, vel conscribere fecit, quibus ab eorum collectore nonnulla addita sunt, 111, 2,1.

JOVIANOS. Jovianus imperator, imperii robur in vera pietate situm censuit, II, 470, 2.

JOVINIANUS. Jovinianus hæreücus beatam Virginem in partu fuisse corruptam docebat. XII, 930. 2.

JOVIS. *Jovis* vox unde derivetur, XVII, 290, 1. Jovem lapidem veteres jurabant, XXL 330,2. Jovii quædam statua Inocularis, XIV, 391 1.

JUBILARE, JUBILOS. Jubilare et Jubilus a *Jobd* hebræo derivatum videtur. II, 170, 1. Jubili actu Deum laudaro possumus, XXI, 135, 2.

Jubilaro mente et ore semper debent Christiani, XI, 273, 4, 2. Jubili sanctorum in cœlis quales, XXI, 128,2.

JUBILÆUM. 1* Jubilaeum unde dicatur, II, 170, 1 ct seqq. Clangebatur in eo cornibus bubulis, 170 2. Jubilæum ab annis sabbaticis computabatur, 167, 2. Unde numerari cœptum jubilæum Mosis, 167, 2. In jubilæo Judaico omnia bona vendita ad priorem dominum redibant. 171, 1. Quare hoc ita constitutum a Deo, lòid., 2. In eo ent remissio servitutum, debitorum, bonorum alienatorum, 170, 1. Ejus tria privilegia. 174, 2. In jubilæo data a principe servis, ad eum revertebantur; data vero filiis, non revertebantur, XII. 847. 2. Jubilaeus annus quare apud Judæos institutus, XVIII. 314,V Id Deus in lege Moysis instituit in gratiam pauperum, deinde propter chronologiam ; tertio, ut esset typus libertatis et gratiæ nobis per gratiam allalæ, 11,175,1. Judæi Jubilæum hodie non servant, 171, 2.

2e Jubilæum Judaicum quid signified allegorice, anagogice el tropologice. II, 170. 2. Jubilæum vocari potest tempus prædicationis Christi, XVIII, 457, 1. Jubilæum quod Christus resurgens ex mortuis animabus in Purgatorio detentis dedit, XIII, 464, 2.

3° Jubilæum apud Christianos quando celebrari cœptum, et quanta populi frequentia, H, 171, i. Jubilæum Christianorum spirituale consistit in remissione peccatorum, el bona conscientia, in timore et cultu Dei, m firma spe felicitatis æternæ, in amicitia el in unione cum Deo. 175. I el seqq.

JUCUNDITAS. Jucunditas moderata a Deo es^. supcrvacaneæ deliciæ a diabolo, *Psalm,* H, 200, 2.

JUDA vel JUDAS PATRIARCHA. *Judas* nomen quid sonet, I, 295, 2. Quid tropologice. 299, 2. Ejus concubitus cum Thamar fuit fornicarius, 347, I. Judæ patriarchio promissus Messias ut nepos, XVIII, 65, 2. Judas allegorico cur sil Cbristus, I, 394, 2. Judæ patriarch® viror e quo colligatur, XXI, 388, 2. Est typus S. Joannis, 397, 1.

JUD.E TRIBUS. Judæ tribus septem benedictiones el dotes, I, 314, I. Elogia fortitudinis ejus, 394, 2. Juda vocabatur Iribus Juda. quæ regnum fuit, XV, 70, I. Juda Iribus sicut Judas fuit leo triplici ælate, 395, 1. 2. Tribus Juda nobilitas, *ibid,* Juda tubus prima post Mosen maro Rubrum in-

freisa dicitur, XIII, 440, 2. Cur in Juda Deus regnum et sacerdotium et templum collocare voluit, XII, 40, 1. Juda Iribus cur germen Deo delectabile, XI, 155, I. Juda tribus quare a decem aliis divulsa, X, 4Ô8, 2. Juda regnum potius regno Israelis, IV, 67, 2. Juda tribus in Dei cultum permansit, apostatante Israele, XIII, 440, 1. Cur dicatur prævaricatrix, XII, 40, 1. Cur acrius castigari meruit, quam Israel, XII, 290, 1. Magis peccavitquam Israel ob tres causas, XII, 40, i. Juda quomodo migrant propter afflictionem, 354, I. Ejus cur Deus sit misertus, XUI, 292, 2. Israele in captivitatem abducto, ut proximus hæres, ejus terram occuparo poterat, 356, 2. Ipsa propter idololatriam in Chaldæam fuit abducta, X, 526, 2. Juda Iribus cur dicatur domus Israel, XII, 532, 2. Juda vocatur interdum tota gens Judaica complectens tres tribus et alios ex aliis, XIV, 478, I. Juda et Israel tempore Apostolorum in unam Ecclesiam coaluerunt, XI, 270, 1. Ejus Iribus fuere Machabæi, I, 397, i. Sceptrum in tribu Juda mansit usque ad Christum, qui ex ea ortus est, 396, 2 et seqq. Juda tribus an primo ad Christum convertenda. XXI, 168, 2.

JUDÆA. *!• Judææ situs, fines, longitudo et latitudo.* Judæa est Syriæ pars et appendix, IV, 232, 2. Sita est inter Euphraten et Nilum, XI, 390. 2. Est ad meridiem confinis deserto quo ¡tur in Ægyplum, XI 413, {. An contérmina Arabiæ, XVHI, 556, 1, 2. Inter Syriam et Ægyplum intermedia jacet, et idcirco bellorum inter utriusquo reges fuit particeps, XIII, 149, 1. Judæa est Australis respectu Chaldææ, *XII,* 115,2; XIV, 17,2; 18, 2. Judææ fines et termini, XIII, 502, 1 ; 603, 2; 606, 2; XIV, 414, 2; 460, i; 482, 1 ; 484, 1 ; 535, 1 ; 536, 1. Ejus quanta sit longitudo et latitudo, I, 456, 1 ; XIII, 595, 2 ; XIV, 414, 2. Ejus longitudo a meridio in aquilonem, latitudo ab oriento in occidentem spectabatur, XII, 841, 1. Longior duplo est quam lata, XIV, 414, 2. Judææ est umbilicus Ierræ, XII, 767, 2.

2* *Judææ clima el fertilitas.* Judææ clima est calidum et siccum, ita ut incolæ noctu in lectis (rigidum captent, IV, 431, 4. Crebros habebat puteos ad colligendam aquam, XII, 263, 2. Ejus fertilitas cl uberlas, XI, 151, 2; 152, 1; XII, 26, 2. Vocatur cornu ob tres causas, *ibid.* Ficuum ferax erat, ejusque felicitas erat sedere sub vito et ficu sua, XII, 190, 2. Qui primi ejus sint fructus, *ibid.* Fert vinum rubrur.) vel atrum, XI, 388, 1. Palmis abundabat. IX, 635. 2. Ejus insigno palma, XII, 352. 2. Lacte abundabat, XI, 202, 2. Per Carmelum denotatur, XI, 408, 2. Uberlas ejus undo proveniat, 1, 456, 2; II, 445, 2. Ejus felicitas et fertilitas tota pendebat ob imbro matutino et serotino, XIV, 541, 2. Judæa est montosa et prærupta, ídeoque equitibus impervia, IV, 431, 1. Vulpibus abundat, VII. 591, 1. Olim fertilissima, bodio laoklosa et sterilis, XIII, 452, 1 ; 617, 1.

3e *Varia nomina quibus Judæa in Scripturis appelletur.* Cur vocetur terra sancla, quinque sunt causæ, I, 569, 2; XIV, 378, 1. Cur dicatur terra sanctorum, XI, 377, 1,2. Cur dicatur terra gloriosa, XIII, 161, 1. Cur dicatur terra desiderabilis, XIV, 441, 1, 2; 600, 2. Eat terra omnium pretio* sissima, cur, VIII, 530, 2. In Judæa cur Deus semper censeretur esso, XIV, 30. 1, 2. Cur dicatur insula, XI, 325, 2. Judæa hortus Christi, Vili, 142, 2. Anagogice significat cœlum, I, 570, 1.

4° *Judææ peccatum et pana.* Judæa cur vocetur Sodoma, XI, Hi, 1. Quomodo facta in stuporem omnibus, XIV, 441, 2. In Judæam quomodo Deus fuerit austerus simul ct clemens, 451, 2. Judæam semper possedissent Judæi usque ad finem mundi, nisi pcccassent, II, 412. 1, 2. Quomodo fuerit a Romanis subacta, IV,452, 2. Judææ regnum, mortuo Herodo, divisum in tetrarchiam : sed Judææ proprie diclæ præfuit Archelaüs, XV, 90, 1. Eo in exilium acto suilecti presides Romani, *ibid.,* ct 90, 2. In ea Christus a resurrccliono nonnisi obiter apparuit, XV, 652, 1 ; 654, L Judææ mœrcntis et sedentis imago in nummis Vespasiani, XI, 568, 1.

JUDÆI. (Hic agitur tantum de historia ct moribus Judæorum ab Hierosolyma) exitu et totius gentis Judaicæ dispersione. Do historia Judæorum vel Ilebræorum ante urbis, templielgentis ruinam, *vide* Hldbæl)

!• Judæorum hodiernorum servitus et miseria, XIII, 330, i. In Christum ingrati etiamnum hodie mulctanlur, V, 636, 2. Sunt abjecti a Deo irrevocabiliter, IV, 70, 1. Sunt hominum vilissimi et abjectissimi, XIV, 309, 1, 2. Probrosa eorum nomina, 309, 1, 2. Serviunt Christianis, VI, 145, 1. 2. Sparsi sunt per totum orbem, IV, 506, 2. Sunt in totius mundi oculis, XIV, 418, 2. Nec cœlum eos recipit, nec terra, 422, 1. Sunt velut pila mundi lotius, *ibid.* Totus mundus cis carcer ot exilium est, *ibid.* Per terram pendulam in medio aeris ropræsentantur, XIV, 501, 2. Eorum cognationes jam obscura) sunt, XIV, 496, 1. Ubique ab indigenis distinguuntur, 666, L Diligenter servant adhuc, quantum possunt, tribuum suarum divisionem, XXI, 168, 2. Non possunt habere servum Christianum, XVIII, 310, 2. Cum Christiano matrimonium contrahere nequeunt, 318, 1, 2. Quod careant jam rege, sacerdotio ot altari, id patiuntur propter occisum Christum, et non ob idololatriam, XIII, 329, 2.

2* *Eorum excitas, obstinatio, et in Christum odium.* Eorum hodie cxcæcalio, XV, 628, I.Ea luit rcpræsenlata in facio Mosis do monte descendentis velata, 588, 1. Eorum stupor et cæcitas, XV111, 189, 2. Jum perperam scripturam legunt ct inielligunt, XV, 5<8, 1, Si articulum resurrectionis crederent, omnia do Christo credenda crederent, XVHI, 178, i. Christum non intelligunt, nec vident, 435, 1. Eurum in Christum et Christianos odium, XUI. 544, 2. Christum ubique deprimere.

conantur, XIV, HO, 2. Quam contemptum Christum Dominum habeant, XVII, 316,1. In suis synagogis dicunt anathema Christo et Christianis, XVIII, 371, 2. Eorum superstitio nolentium Jesum nominare, I, 621, 2. Christo ot christianismo 'adversantes. montibus magnis assimilantur, XIV, 401, 4. Quamdiu in judaismo ct in odio Christi manent, manent in culpa, et consequenter in sua captivitate, XII, 772, 1. Ob obstinationem sunt incurables, VI, 392. 1.

3® *Eorum Messia vana et falsa experta lio.* Mes* siæ adventum perfide hodie negant, XI, 623, I, 2. Negantes Christum Messiam venisse, refelluntur, XIII, 31, 1. Adhuc Messiam expectantes refelluntur, II, 607, 2; XIV, 587, 2; XVII, 443, 1. Duplicem fingunt Messiam, XVII, 316, 4. Judæi obstinati expectant Messiam suum, qui deleat Romanos et alias gentes Judæis ct sibi subigat, XIV, 265,1. Eumquc potentem el magnificum, 457,1 ; 525,4,2. Sub suo Messia hæredilalem lerræ ct terrena bona sperant, V, 70, 2. Sperant regnum sub Messia nullis limitibus circumscribendum, XII, 862,4, 2. Sed hunc frustra expectant, *ibid,* ct 772, 4. Messiam expectant qui Christianos evertat, ipsos vero opibus augeat, XIII, 520, 1 ; 524, 4. Aiunt quoddam tertium templum a suo Messia erigendum, ct ipsum templo Salomonico gloriosius fore, XIV, 339, 2 et seq. Quæ portenta a suo Messia cxpectenl, M 82, I.i.

4® *Eor um usus religiosi el superstitiones.* Judæi qualia cæremonialia hodio adhuc servent et quæ non, 1,527,1. Deum orantes, magis a se alienant quam sibi concilient, XI, 742, 2. Non agnoscunt S. Trinitatem, XVIII, 435, 4, 2. Eliamnum existimant Deum lanium apud se habitaic. XIV, 434, 2. Lucernis sua festa cl sabbata celebrant, 398, 2. iuomodo plangant urbis cl regni sui eversionem, 186, I, 2. Thronos Jeromiæ quotannis in suis synagogis legunt, XII, 349, 2. Eorum blasphemiæ de lacrymls Dei ob rejoctum populum suum, XIV, 582, 2.*

Veritate deserta, fabellis Rabbinorum adbærcro malunt, VI, 67, 1. Sed in inferno id acriter luent, *ibid.* Nugæ a Propheta vocantur, XIV, 309, 1. Nugis cl fabulis scatent, *ibid.,* 2. Eorum fabula do Tliabor Carmelo jungendo, XX, 432, 4. Judæi in cloacam delapsi cl sabbato extrahi nolentis, exomMum lepidum, XV, 301, 2. Putant se exilium ct tmnia dura pati ob peccata Christianorum, XI, $35, 2. Judæam Judæis panes coctos, ct vestes sericas cuique accommodatas prolaturam comminiscuntur Rabbini, XIX, 478, 2,

5° *Eorum usura el /raudes.* Toti lucris et usuri* inhiant, XIII, 329, 2. Lucris ct avaritke dediti sunt, XIX, 515, I. Judæi hodierni sunt dolosi in statoris, XIII, 449, 2; XIV, 137, 2. Quas hodio decimas dent pauperibus, D. 450, 1, 2.

6® *Eorum in fine mundi conversio, vide* IlhDRSi, ad tinum.

JUDAISMUS. Judaisinum gentilismo cur æquef Apostolus, XVIII, 562, 1. Cur Judaisnlum onm vocet, 573, 1. Quid Judaismos JudæU praescriberet, XIX, 438, 2. An ita dici queat religio angelo» rum, 94, 2.

JUDAIZANTES. Judaizantes fuere Christiani c Judæis oriundi. XVIII. 433, 2 . XIX, 10, 2. Judaizantes mysterium SS. Trinitatis negant, XX, 555,1 ; 557, 4. Prater Evangelium Judaisrnum inducebant, XVHI, 520, 2. Maxime circumcisionem: 562, 2. Ili quosdam vetabant cibos, XIX, 326. I. Suam gloriam quærebanl etiam Pauli morto, XIX, 10, - Turbas adversus cum concitabant 167, I.Eoruir communionem Corinthiis velat, quia erant Christianis mágis cavendi quam ethnici, XVHI, 460, 2. Cur cos acriter insectetur Apostolus, 482. 1. Excidunt a Christo et Christianismo, 561, 4. Judaizare cogentes procis sunt similes, 554, 1. Judæo-Christianismus vitandus ut hærcsis, 514, 2.

JUD.EO-CHRISTIANI. Judæo-Christianis assumere circumcisionem licuit, non Gentibus, XVHI, 561, 4. Cur sæpe cum Gentibus altercarentur, 228, 4. Erant superbiet anibiliosi, XIX. 180, 2. Judæorum Christianorum curam proprio habuit S. Jacobus, XX, 6, 2 et seqq. Hi fuere quoquo curæ S. Petro peculiariter, 230, 2.

JUDAS MACHAB.EUS. 1® Judas Machabæus unde sic dictus, IV, 404, 1 ; 431, 1; XIV, 480, 2. Fuit e tribu Levi, non Juda, IV, 404. 1. Ipse et posteri ejus a populo electi sunt duces cl principes, non reges, *ibid.* Quando inditum ei fuerit hoc cognomen *Machabæus* el cur. 418, 2; 412, 2; 425, 1. Euii primogenitus patri suo, 422, 2; 425, 1. Fuit religione el pietate Assidæus, 560, I, 2. An uxorem duxerit, *ibid.* Nihil habebat proprium, *ibid.*

2® Judas Machabæus dux a patre morituro statuitur, VI, 422, 2. An oleo unctus m ducem, idque Jerosolymæ, 425, 1. Fuit procero el vasto corpore, adeoquo illo ævo fortissimus, *ibid.* Fuit leo, Judaquo Jacob patriarchio lilio victoriis, viribus ac robure superior, *ibid.,* 2. Quouiodo Apollonio Jerosolymam invadente et Judæos trucidante, Judas qui decimus fuerat, id estenui novem aliis, in desertum secessit, 520, 1, 2. Gladio, quem Apollonio Antiochi duco Antiochi extorserat, cur eo usus sil, 426, 1. Cum paucis jejunio maceratis, percussit et occidit Serón, secundum Antiochi ducem,*ibid,* cl 2 Aciem instruens, eam in quatuor ordines dividit ac cuilibet unum e fratribus præficit, 428, 2. Ejui fortitudo, ac resignado in Dei voluntatem, *ibid.* Judæi Machabæi ct militum suorum in egenos cbarilas, 538, 2.

3« Judas Machabæus castra Gorgiæ invasit el oppressit, IV, 430, 1. Cur pugnans nullos haberet equites, 43!. 1. Iduniæus devictos el proditores ad circumcisionem compulit, XIV, 15, 1,2. Quo pacto victoriam semper obtinuerit, excepto ultimo prælio, *ibid.* Ante prælium, Dei opem semper invocabat, XIV, 82, 1; 480. 2, 539, 2 Ejus pru-

dentia militaris in cohibendo milite a spoliis, IV, 13!, 2. Ejus pietas æquo ac solertia, 432, 2. Quando arcem Sion ceperit, 433, 1. Cur Deum non consuluerit per oraculum Ephod, *ibid.* Purgat ac dedicat templum ab idololatria pollutum, 433, 2. Templum restauravit el purgatum rursus dedicavit. XVI, 477, 1. Festum Encæniorum celebrat, IV, 433, 2.

4* Judas Machabæus instar fulminis circumibat, debellando Judæorum hostes, IV, 438, !. Angelo • rum ductu, prosternit occiditque Timotheum Cinearam, el Apollonium, 544, 2; 545, !, 2. Item sternit ingentem Lysiæ exercitum, 547, t, 2. Jamniam incendit, cur, 552, 1. Timotheum vincit et capit, et multas civitates, 553, i. Ejus celeritas in pervadendo civitates, *ibid.* Subinde habuit etiam equites, *ibid.,* 2. Purgatorium credidit, hinc sacrificari jubet pro peccatis mortuorum, 554, 1.

5* Judas Machabæus armis spiritualibus armatus castra Antiochi Eupatoris invadit et cædit, IV, 556, 2; 557, 1. Conira Antiochum Eupatorem pugnaturus so suosque Dei beneplacito committit, 556, 2. Pugnat *cum* Nicanore el vincit, 448, 1. An occiderit eum duellando, *ibid.* Utrum ei vero apparuerit Onias et Jeremías, 564, 1. A Jeremia aureum gladium accepit, missum a Doo, IV, 565, 1 ; XIV, 480, 2. Quas ex Græcorum spoliis opes collegerit, XIV, 539, 2. In memoriam illius victori® anniversarium festum instituit, IV, 448, 1. Non omnia quæ de Romanis audiebat erant vera,450, 1. Prudenter cum Romanis iniit foedus ot licito, 452, 1. *i.*

6» Judas Machabæus contra Bacchidem pugnans, licet longe impar hoste, non tamen fugit, VV, 455,2. Voi vincere, vel generoso mori, *ibid.* Sed pro Dei religione, 456, !. Instar leonis cum paucis plurimos invasit, *ibid.* Causa cædis Judæ et sociorum fugæ, 457, t, 2. An de Deo diffidens cæsus est, XX, 41, i. Cecidit non Iam ex vulnere quam expugnandi cædendique laboro, *ibid.* Mors ejus fuit ei gloriosa, IV, 457, 2. Sox dumtaxat annis præfuit dux Israeli, 458, I, 2. Quo anno occubuerit, *ibid.* Vocatur ab aliquibus sanctus, cumque catalogo ascribunt mense octobri, lòid. Fuit typus Christi, 455. i ; 456, 2.

JUDAS quarius septem fralrum Machabæorum (Ftc/e Macuvb.ei).

JUDAS ESSENUS. Judas Essenus auctor libri secundi *Machabxorum,* IV, 403. 2. Qualis vir fuerit, 497, I, 2. Est auctor canonicus, adeoque citans dicta a Jasone ea canonica facit, 506, 2. Humiliter do se sentit, 507, I, 2. Quod fuerit ejus propositum. 567, i, 2. Petit sibi ignosci, cur, *ibid.*

JUDAS ISCARIOTES. !• Judas Iscariotes unde dictus sit : cur sil a Christo electus cum scirei eum fore proditorem, XV, 257, 2. OlTcnsus sermono do carne Christi comedenda, aversionem ab eo concepit. XVI, 411. 2. Apud eum tamen mansit, 414. 1. Cum primo electus esl, bonus erat, 505, 1 ; 528, i. Cur diabolus vocetur. XVI, 414, 2; XIX, 223, 1. Primo vas aureum, factus est deindo vas in contumeliam, 295, i. Lucifero similis est, XVI, 414, 2. Judas fuit initio cæteris Apostolis in dignitate, miraculis, ministerio par, sed postea factus est fur, XVH, 67. 1.

2° Judas quam occasionem captarit ad Christum Judæis prodendum, XV, 446, 1 ; 544, !, 2; 548,2 et seqq. A Christo etiam lotus fuit, et an primus, XVI, 524, i. An sacram Synaxim sumpserit, 527, 2; 530, i. Interfuit cœnæ paschali, ot cum cæteris Apostolis communicavit, et creatusesl sacerdos, XV, 551, 2 et seq. Murmuravit do unguenti profusione, et alios ad indignationem ex avaritia excitavit, XV, 545. 2; XVI, 505, t. Ex unguento ejus divendito, aliquid sibi surripere decreverat, XVI, 505, 1. Intinxit sæpius manum in patinam jusculi, XV, 553, 2. Detectum se palam videns, conscientia sceleris egreditur ad proditionem perficiendam, 553, 2; 554, 1. Rogat quoquo an ipse esset proditor, 553,1,2. Ei datur panis intinctus, et quare, 531, 1. 2. Eo accepto, abiit ad proditionem perficiendam, *ibid.,* 2; 533, 1. Christum Judæis prodere destinaverat, XV, 547, 1. Quomodo Satanas in eum intrant ct post buccellam sumptam, XV, 547, 2; XVI, 531, 2. Ejus ingratitudo, XIV, 493, i ; XVI, 532, L Erat in malo obstinatus, XVI, 532, 1. Et quia pudebat eum, desperans ad proditionem perficiendam continuo exivit, 532, I. Ob ejus proditionem summopere indoluit Christus, 529, 2. Fuit filius perditionis, 597, 2.

3° Cum principibus depretio divendilionispactus est, XV, 547, 2. Ejus pretii vilitas, 547, 2; "13,1. Accepit quinquo partes pretii unguenti Magdalen®, 5»8, 2. Pecuniam pactam in domo Ann© accepit, XVI, 608, 4. Non videtur domum Caiphæ ingressus, *ibid.* Triginta ejus maledictiones, XV, 548, 2. Hæc proditio quam gravo fuerit sacrilegium, ct ideo summa Judæ damnatio, 553, 2. Factus esl dux latronum, 574, I. Ejus vesania, *ibid.,* 2. Cur osculum dederit in signum ad Christum agnoscendum, 574, 2. Osculatur eum, et osculo ab eo excipitur, *ibid,* et seqq. Post osculum Christum non agnovit, percussus àopaaìa, 576, i. Posi datum osculum ad cohortem reversus, cum ea ad lerram prostratus est, ct sibi timuit, XV, 576 í; XVI, 607, 1. Male pœnilens retulit argenteos, et contractum rescidit, XV, 597, 1. Cur argenteos in templo projecerit, XIV, 494, 2. Quomodo dictus sit agrum possedisse, XVII, 68, 1.

4° Judas an præcipilio, an laqueo sit mortuus, XVII, 68, I. Desperans do Jesu vita, et do salute sua, laqueo se suspendit, projectis prius argenteis in templo ad pedes sacerdotum, XV, 597, 2 et seqq. An laqueo supervixerit, XVII, 68, 1. E suspendio mortuus est, XV, 597, 2, Avaritia eum perdidit, 598, 2. Suspendium fuit dignum eo supplicium, *ibid.*

JUDAS TIIADD EUS (S.). i°S. Judas fuit frater S. Jacobi Minoris ; quæ ejus mater ot fratres.

XVII, 64, i; XX, 648, I. Fuit filius Alphæi cl Mari© Cleopbæ, XV, 257, 1. Trinomius fuit, 257, i, 2. Undo dictus Thaddajus et Lcbbæus, XVII, 64, 2; XX, 648, 2. Cur dictus corculum, XV, 257, 1 ; XXI, 394. 2. Unus tantum fuit Judas Tbaddæus, XX, 649,1. Fuit vero Apostolus. 653, I. Ejus zelus el amor, 648, 2. Missus est ad Abagarum, 649, I. Fuit martyr, *ibid.* Quando martyrium obierit, 650, 2. Ejus corpus Romæ quiescit, 649, i. Judas Tbaddæus fuit aurea sapientia, acer in hærclicos, et fulgore aureo virtutum amabilis, proinde clirysopraso gemmae comparatur, XX, 649, I; XXI, 394, 2. Ejus typus fuit Issachar, XXI, 397, 2.

2® S. Judas epistolam suam quando scripserit, XVII, 8, I. Cur se S. Jacobi fratrem vocet, XX, 653, 1. Hæreticos sui temporis vivis coloribus depingit. XVIII, 19. Quomodo librum Henoch et qualiter citet, XX, 678, 1 *(Vide* Epistola: Canonici:).

JUDAS BARSABAS. Judas Barsabas quis fuerit, XVI!, 303, 2.

JUDAS GALIL/EUS. Judas Galilaeus fuit auctor sect© Galilæorum, olquid illa doceret, XVI, 185,2. Profitebatur visiones angelorum, XIX, 96. 2. Negabat Judæos debere Romanis vectigal pendere, XV, 395. 2 et seqq. Quando Romanis rebellarit, XVII. 154, 2etseqq. JudasGalilæusfuit stultus populi pastor, XIV, 497, 2.

JUDEX, JUDICARE. JUDICIUM. V Farte *illarum vocum definitiones et acceptiones.* Judex dictus quasi jus dicens populo, VI, 310, 2 : *Judicium determinat causas ; el qui imponit stulto silentium, iras mitigat.* Judex est jus animatum, VIII, 270. 1.

Judicare Hebræis idem est quod accusare, XIII, 305, I : *Judicate matrem vestram, judicate, quoniam ipsa non uxor mea, et ego non vir ejus.* Pro *judicio contendere* subindo capitur, XVHI, 277, 2. Pro *condemnatione* sæpe usurpatur, XV, <59, 2 : *Ego autem dico vobis, quia omnis qui irascitur fratri suo. reus erit judicio; XX*, 206, 2: *.Volite ingemiscere, fratres, in alterutrum, ul non judicemini.* Judicaro, in Scriptura, idem sæpe est quod *vindicare,* XIV, 20, 2: *Ascendent salvatores judicare montem Esau.* Judico subindo omnes actus quæ in judicio peraguntur significat, XVI, 345, 2 : Aon *enim misit Deus Filium suum in mundum, ul judicet mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum. Ego non judico quemquam; et si judico ego, judicium meum verum est, quia solus non sum; sed ego, et qui misil me, Paler.* Judicare Hebræis idem etiam quod *gubernare* el *dominari,* XI, 606, 1 : *Prope est justus meus, egressus est salvator meus, el brachia mea populos judicabunt.*

Judicium vox quid in Scriptura significet, VII, 288, 2 : *Tempus el responsionem* (in hebræo *lempus ct judicium) cor sapientis inlelligil ;* XVI, 290, 2. *Judicium* tria significat, VIII, 286, 2 : 0ui *loquitur iniqua, non potest latere, nec praeierit! illum, corripiens judicium.* Judicium Hebræis sæpe idem est quod aequum et justum, X, 158, 2: *Qui timent Dominum, invenient judicium justum, el justitias quasi lumen accendent;* XIV. 288, 1 *Quante Dominum, omnes* moruueh *terrae, qui judicium ejus estis operati.* Sæpe idem esl quod æquitas, V, 491, 2 : *Melius est parum cum justitia, quam multi fructus cum iniquitate* in hebræo, *quam multi proventus absque judicio);* VI,413,1,2' *Mulli requirunt faciem principis, el judicium a Domino egreditur singulorum. Judicium, aquilas, el justitia,* quomodo differant, 2!, 1, 2 : *Parabola Salomonis... ad intelligenda verba prudentia, et suscipiendam eruditionem doctrina, justi' tiam, el judicium, el aquilatan*, 413, 1, 2. Sæpe idem omnino sunt, V, 21, 1, 2. *Judicium* subindo hies el contentiones significat, V, 582, 1 : *Frater qui adjuvatur a fratre, quasi civitas firma; el judicia quasi vectes urbium.* Sæpe condemnationem significai, XVI, 345, 2; 511,^: *Nunc judicium esl mundi ; nunc princeps hvjve mundi ejicietur foras.* Aliquando est idem quo/ justitia el vindicia Dei, VI. 40, 1 : *Testis iniquis deridet judicium, e'* os *Epiorum decorat iniquitatem.* Cur præcepta legis, judicia vocentur X, 455, 2 : *Et dedit illi coram præcepta, et h gem vita et disciplina... et judicia sua Israel;* 462, 1 Judicia temporum quæ dicantur, X, 512,1 : ^ui *scriptus es in judiciis temporum lenire iracundiam Domini.*

2° *Judicum dignitas quanta,* Job, 290, 2. Judices quare dicantur Hebræis *Elohim,* id est Dii, *Psalm.* II, 481, 2 : *Ego dixi : Dii estis, el filii Excelsi omnes ;* XVI, 480, 1.2: *Despondit eis Jesus: Nonne scriptum est in lege vestra, quia ego dixi: Dii estis?* Judicia judicum a Dei judicio et sententia pendent, VI, 413. 2. Judicibus assistit Deus, IX. 272, 2: *Non judices contra judicem, quoniam secundum quod justum esl, judicat.*

3° *Judicum qualia sint munera et officia.* Primo. *Judicum officia et dotes in generati.* Judicis sunt du© parles, juslos tueri ct defendere, et puniro injustos eorumque injurias, XIII, 322, 1 ; XIV, 159, i. Ad judiciariam potestatem Iria sunt necessaria : *primo,* potestas coercendi subditos; *secundo,* zelus rectitudinis, ut non ex odio vel li* vore, sed amore justiliæ judicium proferat ; *tertio,* sapientia, secundum quam formatur judicium, IX, 294, 1 : *Judex sapiens judicabit populum suum, el principatus sensati stabilis erit.* Judici tria sunt necessaria, prudentia, experientia et apalbia quæ ad sincerum judicium requiruntur, <86, i, 2. In judice requiritur prudentia, justitia, gravitas et fortitudo, II, 245, 2 : *Et dixit Dominus ad Moysen; Congrega mihi septuaginta viros de senibus rael, quos tu nosti, quod senes populi sint el ma> gistri* Polleant judices sapientia et beneficentia

Secundo. *Judex sit in judicando xquus,* IX, HS, 1,2; XVII, 404, i, 2. Judicium justum et verum judicandum, X.364, 2; 365, 1 : *Ne pro his omnibus confundaris, el ne accipias personam ul drlinquas. De lege Altissimi, el testamento, el de judicio justificare impium.* Judex justitiam et veritatem sectetur, VI, 403, 1 : *Rex qui judicat in veritate pauperes, thronus ejus in æternum firmabitur.* Judex suum cuique tribuat, XX, 103, 2. Judices recte judicare monentur, IV, 165, 2: *Constituilque* (Jehu) *judices terrx in cunctis civitatibus Juda munitis per singula loca, et prxeipiens judicibus: Videte, ait, quid faciatis; non enim hominis exercetis judicium, sed Domini, el quodcumque judicaveritis, in vos redundabit. Sit limor Domini vobiscum, et cum diligentia cuncta facite, non est enim apud Dominum Deum nostrum iniquitas, nec personarum acceptio, nec cupido munerum.* Judex quomodo faciat judicium et justitiam, XII, 632, 1 : *Et vir, si fuerit justus, et fecerit judicium el justitiam..... hic justus est, el vita vivet, dicil Dominus.* Judicans recta et justa populum sibi demeretur, VI, 242, 2 ot seq. Item reges, *ibid.* Judicantes juste stateram rectam tenent, V, 312, 2; *Statera dolosa abominatio apud Dominum, ct pondus xquum, voluntas ejus.*

Tertio. *Ul judicium sit æquum, judicis est crimen bene examinare, et non precipitare sententiam,* I, 224, 1 ; *Dixit itaque Dominus : Clamor Sodomorum ctGomorrhæ multiplicatus est, el peccatum eorum aggravatum est nimis. Descendam, et videbo utrum clamorem qui venii ad me, opere compleverint; an non est ita, ul sciam* ; Job, 573,2: *Causam quam nesciebam, diligentissime investigabam.* Judex careat præjudicio, XIX, 248, 1: *Testor coram Deo el Christo Jcsu, el electis angelis, ut h*c custodias sine præjudicio, nihil faciens in alteram pariem declinando.* Non judicandum nisi ulraquo parte audita, V, 576, 2 : *Justus prior est accusator sui, venit amicus ejus, el investigabit eum ;* IX, 339, 2 : *Priusquam audias, ne respondeas verbum, et in medio sermonum ne adjicias loqui.* Judex judicat secundum allegata ct probata, etsi sæpo falso, XVI, 438, 1 : *El in lega vestra scriptum est. quia duorum hominum testimonium verum est.* Judex testes ad juramentum adigit, interposito Dei nomine, VI, 7, 1.

Quarto. *Judex in judicio non sit personarum acceptor,* VI, 240, i : *lixc quoque sapientibus: Cognoscere personam in judicio non est bonum. Qui dicunt impio: Justus es, maledicent eis populi, et detestabuntur eos tribus. Qui arguunt eum, laudabuntur, et super ipsos veniet benedictio;* 382, 2 et seq.: *Qui cognoscit in judicio faciem, non benefacit, el iste pro buccella panis descrii veritatem ;* Job, 684» 2 ; *Depone magnitudinem tuam absque tribulatione, el omnes robustos fortitudine.* Est hoc gravo scelus, VI, 382, 2 et seq Judicant sæpe homines pro allectu, ct quod virtutis est vitio, quod vitto est virtuti deputant. XIV, 591, 2. Judices reprehensi a Deo ob acceptionem personarum, *Psalm.* II, 47, 1,2: *Usquequo judicatis iniquitatem, et faciem peccatorum sumitis ?*

Quinto. *Judices a r "eribus abstineant,* I, 620,2. *Nec accipies munera quæ etiam excxcanl prudentes, et subvertunt verba justorum...* Hac de re exempla, *ibid,* et seq'q. Judices pecunia corrupti, IV, 516, 2: *Eleum superaretur Menelaus, promisit Plolemxo multas pecunias dare ad suadendum regi.* Judices excæcantur donis, *Psalm.,* II, 48, 1: *Nescierunt, neque intellexerunt : in tenebris ambulant, movebuntur omnia fundamenta terrx.* Munera judices excæcant et inclinant, oculos el os claudunt, et sunl voluti judicum fræna, quæ cogunt eos obmutescere, *Job,* 683, 2; 684, 1 : *Non te ergo superet ira, neque multitudo donorum inclinet te.* Auro accepto plerumque judex in partem dantis propendet, V, 549, 2 et seq.: *Munera de sinu accipit impius, ut pervertat semitas judicis.* Talis olim apud Romanos morte mulctabalur, 550, 1. Talis bis peccat, 553, 1. Et lingua mendace ditescit, VI, 100, 1 : *Qui congregat thesauros lingua mendacii, vanus et excors est, et impingetur ad laqueos mortis.* Non vult aurum sibi palam dari, cur, 109,2: *Munus absconditum extinguit iras, cldonum in sinu indignationem maximam.* Est velut fons corruptus, 290 , 2 : *Fons turbatus pede, cl vena corrupta, justus cadens coram impio.* Judices avari quid faciant, VII, 209, 1. Sæpo auro corrumpuntur, IX, 263, 1 : *Multos enim perdidit aurum el argentum, et usque ad cor regum extendit et convertit.* An judex esculenta et poculenta dona accipere possit licite, VI, 283, I : *Qui cognoscit in judicio faciem, non benefacit, cl iste pro buccella panis deserit veritatem.* Hic sæpo pro re vili justitiam pervertit, *ibid.* Judices ergo debent munera contemnere, XI, 116,1: *Principes lui socii furum; omnes diligunt munera;* Sint incorrupti, *Job,* 660, 2. Judex non specularis, sed opacus sit, *ibid.* Sil velut caecus et manibus truncus, X, 364, 2. Sine oculis el manibus cur judices pingerentur, *Job,* 238, 1. *Terra data est in inanibus impii, vultum Judicum ejus operit; quod si non ille est, quis ergo est ?*

Soxlo. *Judex sil fortis el potens, cur,* IX, 224, 1 : *Noli quxrerc fieri judex, nisi valeas virtute irrumpere iniquitates; ne forte extimescas faciem polentis, et ponas scandalum in iniquitate tua.* Non sil pusillanimis, 227, I : *Noli esse pusillanimis in animo tuo.* Plebi non se accommodet, nec eam offendat, 226, 1 ; 227, I : *Non pecces in multitudinem civitatis, nec (e immittas in populum.*

Septimo. *Judex tueatur viduas et pauperes,* IV, 487, 1 : *Aperi os tuum mulo, et causis omnium filiorum qui perlranseunl.* Judices pupillarum ct viduarum brachia sint, *Job,* 468, 2 : I'íduru *dimisisti vacuas, el lacertos pupillorum comminuisti.*

Octavo. *Judex ab ira sibi caveat,* Job, 583, 2:

Non to ergo superet ira ut aliqtiem opprimas.

Nono. *Judices abstineant vinoet sint continentes,* VI, 211,2; XVII, 408, i. Judox reus non bene alium reum ejusdem criminis damnai, XVI, 134,1 : *Dixit eis Jesus : Qui sine peccato est vestrum, primus in illam lapidem mittat.*

Decimo. *Judices quomodo erga delinquentes se gerere debeant* IX, 510, 1, 2. Judex impios castigans eos liberat ab impiotato, V. 351, I : *Verba impiorum insidiantur sanguini : os justorum liberabit eos.* Impios plectens, rempublicam sceleribus liberat, VI, 107, 2 : *Excogitat Justus de domo impii, ul detrahat impios a malo.* Et hic Deo et hominibus gratus est, 240, 2. At si iis parcat, iram incurrit, *ibid.* Judex homicidas puniendo, quantum boni pr.eslel, XIII, 529, 1, 2. Judex justus viri justi necem ulciscitur, VI, 399, 1: Ftri *sanguinum oderunt simplicem; justi aulem quaerunt animam ejus.* Judex justus est praedonibus et sicariis exosus, *ibid.* Judices reos puniant citra indignationem propriam, XII, 705, 1. Sententiam condemnationis blandis verbis molliant, VI, 242, 1.

4° *Quantum mali et damnis ex judiciis iniquis proveniant.* Judicum perversio quantum malum, *Job,* 290, 2. Arguitur triplex vilium in judicando, scilicet *primo,* cum non subesi causa justa; *secundo,* cum non servatur ordo; *lertiox* cum prava intentione quid a judico fit, Vili, 397, 1 : *Data est a ¡tornino potestas vobis, et virtus ab Altissimo, qui interrogabit opera vestra, el cogitationes scrutabitur: quoniam cum essetis ministri regni illius, non recte judicastis, nec custodistis legem Justitix ; neque secundum voluntatem Dei ambulastis.* Judices iniqui justitiam velut constuprant, IX, 546, 1,2: *Concupiscentia spadonis devirginabit juvenculam ; Sic qui facit per vim judicium iniquum.* Judiciorum iniquitatis schema. VII, 149, 1: I *idi sub sole in loco Judicii impietatem, et in loco justitia: iniquitatem.* Judicum iniquorum rapacitas, hinc lupis assimilantur, XIV, 210, 1; 299,1: *Judices ejus lupi vespere, non relinquebant in mane.* Judices injusti censendi sunt terr© superfluitas, VII, 208, 2. Judex iniquus falsis testibus patrocinatur, VI, 40, 1 : *Testis iniquus deridet judicium ct os impiorum devorat iniquitatem.* Judex injusto judicans, graviter delinquit, ct ad restitutionem tonolur, V, 510, 1 : *Qui Justificat impium, cl qui condemnat justum, abominabilis est uterque apud Dominum.* Judices pauperes opprimentes suggillantur, XIII, 552, 1 : *Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus Israel, el super quatuor non convertam cum; pro eo quod vendiderit pro argento •ustum, el pauperem pro calceamentis. Qui conterunt super pulverem terrx capita pauperum, el viam humilium declinant.* Judex innocentem opprimens, quomodo punietur, VII, 207, 1 : Sí *videris calumnias egenorum, el violenta judicia, el subverti justitiam in provincia, non mireris super hoc negotio, quia excelso excelsior est alius, et super hos quoque eminentiores sunt alii, et insuper universa terra rex imperat servienti.* Judicet injuste reos ad mortem damnantes, ad judicium coram Doo citati, intra citationis lemput mortui, do quo varia referuntur exempla. I, 155, I el seqq.

5* *Qui sint eligendi ut judicet.* Judex sit senex et grandævus, IX, 671, 1 ; XIII, 136, (. 2 ; *Dixerunt ei* (Danieli) *senes* : Fcnï *çl sede in medio nostrum, el indica nobis, quia libi Deus dedii honorem senectutis.* Judicium proprie senum e*t, IX, 672, 9. Judicium senum est, et in frigoro, XIII, 248, 1.

6* *Ad reges et principes judicium pertinet.* Judicare est primum officium regum, unde *judicare* accipitur pro *regere,* VIII, 270, I : *Diligite Justitiam qui Judicatis terram.* Cur principes vocentur judices, IX, 293, 1, 2. Judices debent esse principes, XI, 501, 2. Judicium necessarium principi, 429, 1,2 : *Ecce in jushlia regnabit rex. et princi-pes* in *judicio præerunt.* Quid sit inter judices regesque discrimen, *Job.* 290, 2 : Jddueil *consiliarios in stultum finem et judices* in *stuporem,* Quid sit pascere oves in judicio, XII, 743, 2.

7° *Quomodo ohm Judicia exercebantur.* Judices olim in portis sedebant, et in portis judicia exercebant, II, 475, i; V, 45, 2; VI, 167. 1. Judicia in portis habebantur, *Job,* 127, 2. Judicia porta urbis Jerusalem quæ, ct quare ita vocaretur, IV, 237, 1, 2. Eadem vocabatur vetus, cur, iàid. Judicum est sedere, XIII, 94, 1 ; XV, 433, 1. Judices olim coronali ad judicandum sedebant, XXI, 99, 1.

Judicibus olim, uti etiamnum, adjungebatur assessor juris legumque peritus, IV. 235, 2. Paredri judices qui, VIII, 487, I. Judices Ægyplii ad quod jusjurandum a rege adigebantur, VU, 149, 2.

Apud Hebræos, pontifex olim erat summus judex controversiorum etiam legalium, II, 458, 1. Lyranus putat in sacris judices fuisse sacerdotes, in civilibus laicos ; refellitur, *ibid.,* 2. Sacerdotes erant judices in causis etiam criminalibus, *ibid.* Ita Caiphas condemnavit Christum, Ananias Paulum, Ananus Jacobum, *ibid.* Gentilium etiam politia a sacerdotibus regebatur, *ibid.* In dubiis juris, Pontifex erat judex apud Hebræos, cur, 459, I. Non in dubiis facti aut mere civilibus, *ibid.* Judex sæ* cularis sententiam Pontificis exsequi debebat, *ibid.* Ex scientia legis, non ex oraculo dubia definiebat Pontifex, 459, I, 2. Absolute, non conditional standum erat sententi© Pontificis. Judices suo* habebant Judæi in Babylone, XIII, 180, I.

Judices olim quamdiu præfucrint Israeli, XVII, 289, 1. Judicum Israelis ahi pii el zelosi, alii impii fuere, X, 475, 1. Judices Hebræorum boni qui fuerinI. XI, 118, 2.

Judicia capitalia ab Areopago exercebantur, XVII, 322, I, 2 (Fida Ar eopagus).

Judicia causarum civilium olim commissa fue presbyteris, XVIII, 292, 1. Episcopi olim erwri

jodieos in causis etiam civilibus, II, 459, i. Jud. a ecclesiasticus adiri poterat post litem contestatam in sæculari judicio, XVIII, 291, 1. Judices reos moldantes sunt irregulares, ct ad sacerdotium iDhabbs. MX, 211, 2.

8* *Qualiter habendi sint judices ct eorum judicia.* Judex non debet judicari a privalo, V, 553, 1 : *Non est bonum damnum inferre justo, nec percutere principem qui recta judicat.* Secundum judicem judicandum est. eique sententiam pronuntianti credendum, IX, 272, 1 ; *Non judices contra judicem, quoniam secundum quod justum est, judicat.* Judicio iniquo contra so lato acquiescens egregiam refert victoriam, VI, 123,2 : *Testis mendax peribit, vir obediens toquelur victoriam.* Qui judicem ad iniquam, sententiam cogit, tandem suæ faisi la lis dat pœnas, *ibid.*

JUDICIA HUMANA pro vanis hominum opinionibus sumpta. Judicia Dei alia, alia hominum, XIX. 32, 1. Dei judicium longe diversum ab humano, *Job,* 369, 2. Judicia hominum parum curanda sunt, VI, 414, 1. Judicia hominum sunt contemnenda, XVIII, 278, 1 : *Mihi pro minimo est ut a vobis judicer, aut ab humano die : sed neque meipsum judico. Nihil enim mihi conscius sum ; sed non in hoc justificatus sum : qui autem judicat me. Dominus est.*

JUDICIA TEMERARIA. Judicium temerarium hominum privatorum vetat Christus, et quare, XV, 205, 1 : *Nolite judicare, ul non judicemini. In quo enim judicio judicaveritis, judicabimini ; et in qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis.* Judicium temerarium cavendum, *Job,* 788, 1. Judicium temerarium cavendum ob quatuor rationes, XVIII, 228, 2 et seq. : *Is qui manducat non manducantem non spernat : et qui non manducat, manducantem non judicet : Deus enim illum assumpsit. Tu quis es, qui judicas alienum servum ? Domino suo stat, aut cadit.* Judices aliorum non sumus constituti, 232, 1 : *Tu autem quid judicas fratrem tuum ? aut tu quare spernis fratrem tuum ? Omnes enim stabimus ante tribunal Christi.* Judicium do aliorum factis semper suspendendum, IX, 338, 2 : *Priusquam interroges, ne vituperes quemquam; el cum interrogaveris, corripe juste.* Temeraria suspicio quam perniciosa sit, XII, 260, 2. Judicantes temero, sæpo etiam ab aliis sinistre judicantur, sed non semper, XV, 205, 1 ct seqq. Nos judicaro oportet prius quam alios, idque ne judicemur a Deo, IX, 510, 1,2: *Ante judicium para justitiam libi, el antequam loquaris, disce.*

JUDICIUM sumptum pro ratione et judicandi facultate qua a Deo præditi sumus. Judicium ct discretio vocantur ignis in Scripturis, V, 298, 2 : *Argentum electum lingua Justi ; cor autem impiorum pro nihilo.* Judicium Deus cupit ¡nesse omnibus actionibus nostris, IV, 278, 1. Judicium **certum** requintar in omnibus actionibus et fide, 1X, 182, 1 : *Esto firmus <n v, Domini, et in veritate sensus tui el scientia, el prosequatur te verbum pacis et justitiæ.* Judicium rationis quando dolosum sit, 312, 2. Judicium depravatum aliter de rebus quibusvis censet atquo oporlet, 366, I. Judicium practico erroneurn sequens electio voluntatis, pariter errat, fitquo erronea, 428, 1. Judicium a libidine carnali extinguitur, 180, 1 : *autem adulter est, propter cordis inopiam perdet animam suam.* Judicium ct mens ab ebrietate evertuntur, VI, 484, 2 : *Ne forte bibant, et obliviscantur judiciorum, el mutent causam filiorum pauperis.* Judicium falsum radix peccatorum cordis, *Psalm.* I : *Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo ?..... Qui loquitur veritatem in cordo suo, qui non egit dolum in lingua sua.* Judicio proprio et alieno non est fidendum, V, 417, 1. Suo nemo debet præfidero, maximo in rebus propriis, 467, 1 : *Dissipantur cogitationes, ubi non est consilium; ubi vero sunl plures consiliarii, confirmantur.* Judicio suo quisque gaudet, *ibid.* Judicia justorum quæ dicantur, 350, 1, 2 : *Cogitationes justorum judicia, el consilia impiorum fraudulenta.* Judicium est diadema viri justi, *Job,* 573, 1 : *Justitia indutus sum ; et vestivi me sicut vestimento el diademate judicio meo.*

JUDICIA DIVINA. Judicia Dei abyssus multa, IV, 86, 2 ; XVIII, 196, 1, 2 ct seq.: *O altitudo divitiarum sapientiæ et scienhx Dei, quam incomprehensibilia sunl judicia ejus, et investigabiles vix ejus;* XX, 372, 1 ; *Psalm.* I, 222, 2 : *Justitia tua sicut montes Dei, judicia tua abyssus mulla.* Judiciorum abyssus an sit liber signatus Joanni visus, XXI, 119, 2. Judicia Dei occulta non possunt esse injusta, *Psalm.* 1, 222, 2. Judicia Dei arcana penetrare difficile est, penetrare tamen satagunt reges, VI, 254, 2 : *Gloria Dei est celare verbum, el gloria regum investigare sermonem.* Judicia Dei arcana sunl reverenda, ca improbaro vanum est, *Job,* 531, { : *Vivit Deus qui abstulit judicium meum, el Omnipotens qui ad amaritudinem adduxit animam meam;* 537, I ; 724, 2. Sunt metuenda, 228, 1 : *Si venerit ad me, non videbo eum; si non abierit, non intelligam.* Nos perplexos reddunt, 531, 1. Judicia Dei sunt justa et vera, XXI, 292, 1,2 : *Justx el verx sunl vix lux, rex sxculorum. Quis non timebit te, Domine, et magnificabit nomen tuum ? quia solus pius es, quoniam omnes gentes venient, el adorabunt in conspectu tuo, quoniam judicia tua manifesta sunt.* Sunt æqua et justa, sed dum sanctis videntur æqua, impiis videntur iniqua, X, 314, 2 : *Quomodo convertit aquas in siccitatem, el siccata est terra, et vix illius viis illorum directa sunt, sic peccatoribus offensiones in ira ejus (Vide* Dei justitia).

JUDICIUM PARTICULARE. Judicium quælibel anima immediate post separationem a corporo suit in particulari, IX, 257, 1, 2 et seq.: *In omni-*

bus operibus luis memorare novissima tua, ct in æternum non peccabis; 358, 1,2: *Facile est coram Deo in die obitus retribuere unicuique secundum vias suas* ; 359, 2 : *Malitia horx oblivionem facit luxuriæ magna, cl in fine hominis, denudatio operum illius;* XIX, 449, 2 : *Statutum est hominibus semel mori, post hoc autem judicium.* Judicium cujusque particulare quomodo peraget Christus, XVII, 185, 1. A judicio particulari pendet judicium universale, XV, 519, 2: *Vigilate ergo quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit.* Quinque lelonia animæ e corpore migrantis ex S. Cyrillo, VII, 377, 1,2 : *Lxlare ergo, juvenis, in adolescentia tua, et in bono sit cor tuum in diebus juventutis lux, el ambula in viis cordis lut, el in intuitu oculorum tuorum, et scilo quod pro omnibus his adducet te Deus in judicium* ; 414, 2 ; 415, 1, 2 : *Cuncta qux fiunt, adducet Deus in judicium pro omni errato, sive bonum, sive malum illud sit.*

JUDICIUM EXTREMUM. I. Quomodo vocetur et figuretur in Scriptura. — Io. *Vocatur dies,* XVII, 328, 1 *: Statuit Deus diem in quo judicaturus est orbem;* XIX, 311,2: *In reliquo reposita est mihi corona juslilix, quam reddet mihi Dominus in illa die justus judex;* 461,2:Aron *deserentes collectionem nostram, sicut consuetudinis csl quibusdam, sed consolantes, et tanto magis quanto videritis appropinquantem diem.*

2* Vocalur *dies magnus, et cur,* XIII. 510, i, 2 : *Sol convertetur in tenebras, et luna in sanguinem, antequam veniat dies Domini magnus el horribilis* ; XIV, 284, 1, 2 cl seq.: *Juxta est dies Domini magnus, juxta est et velox nimis* ; XX, 661, 1 : *Angelos qui non servarunt suum principatum, sed dereliquerunt suum domicilium, in judicium magni diei, vinculis xlernis sub caligine reservavit.* Dici potest magnus dies Jezrahel, XIII, 301,1 : *Congregabuntur filii Juda el filix Israel... quia magnus est dies Jesrahel.*

2* *Vocatur dies Domini, el cur,* XVIII, 270, 1 : *Uniuscujusque opus manifestum erit, dies enim Domini declarabit, quia in igne revelabitur;* XIX, 63, i. Dies judicii proprio Domini est, reliqui sunl dies hominum, XIV, 275, 2 : *Silete a (acie Domini Dei, quia juxla est dies Domini*

4* *Vocatur dies Christi,* XIX, 6, 2: *Confidens hoc ipsum, quia qui capit in vobis opus bonum, perficiet usque in diem Christi Jcsu.* Cur vocetur dies resurrectionis Christi, XIV, 301, 2 : *Diluculo ¿urgentes corruperunt omnes cogitationes suas. Quapropter expecta me, dicit Dominus, in die resurrectionis mex in futurum, quia judicium meum ut congregem gentes, el colligam regna.*

5* *Vocalur dies revelationis et agnitionis,* X, 25, 2: *sequaris justitiam, apprehendes illam ; el indues quasi poderem honoris el inhabitabis cum eu, el proteget te in sempiternum, et in die agnitionis invenies firmamentum.* Dies judicii cur dicalur dies revelationis XX, 252, 1 ; *Ut probatu testrx fidei multo pretiosior auro, quod per ignea probatur, inveniatur in laudem, ct gloriam, e honorem, in revelatione Jexu Christi.*

6 *Vocalur amara dies, dies* ira?, *tribulationis, anguslix, calamitatis, necessitatis, perditionis, tumultus, tenebrarum, turbinis, lubx, desolationis et jubilationis, dies nebutx et procellarum, cur,* XIV, 284, 1, 2 ; 285, 1 : *Vox diei Domini amara, tribulabitur ibi fortis. Dies iræ, dies illa, dies tribulationis ct anguslix, dies calamitatis et miseri*, dies tenebrarum et caliginis, dies nebul* et turbinis, dies tub* el clangoris super civitates munitas, et super angulos excelsos;* XVIII, 58, 1 : *Secundum duritiam tuam et impanitene cor, thésaurisas libi iram in die irx, el revelationis justi judicii Dei.*

Vocatur testamentum, IX, 469, 1 : *Nam plurima illius* (Dei'; *opera sunl in absconsis, sed opera justxtx* ejus quis enuntiabit ? aut quis sustinebit ? longe enim est testamentum a quibusdam el interrogatio omnium in consummatione est.*

8° *Dies judicii quomodo significetur.* Significatur per benedictionem et maledictionem e Moyse factas inGarizimet Hebal, I, 498, 2. Judicii extremi dies erit dies sortium, IV, 388, 1. Iride repræsentatur, XXI, 96, 1. Optime per beryllum gemmam significatur, 392. 2. Dies judicii erit velut dies messis, XV, 332, 2. Do eo loquuntur Prophetae quasi do die prælii. XI, 763, 1 : *Ecce Dominus in igne veniet, el quasi turbo quadriga ejus, reddere in indignationem furorem suum, et increpationem suam in flamma ignis;* XIU, 521, 1 : *Erumpite, ct venite, omnes gentes de circuitu, et congregamini. ibi occumbere faciet Dominus robustos tuos.*

II. Judicii extremi prævia signa. — Judicium extremum per prævia signa Deus prænunliabiU XXI, 153, 2; 154,1. Ante judicium extremum deficiet fides m multis, XVI, 241, 1 : *Verumtamen Fdius hominis veniens, putas, inveniet fidem in terra ?* Duo judicii prævia signa erunt': primum, universalis fere defectio a Romano Pontifice el imperio; secundum, Antichristus qui, hanc defectionem statim subsequelur, XIX, 149, 2 *(Vide* Antichristus). Series el ordo plagarum el futurorum in fine mundi, XXI, 154, 1. Signa judicio prævia, quæ, qualia et quando futura, XIII, 494, I, 2 : *A facie ejus contremuit terra, moli sunt cadi, sol ct luna obtenebrati wnt, el sltllx retraxerunt splendorem suum;* 509, I : *Dabo pro ligia in calo, el in terra sanguinem, el ignem el vaporem fumi. Sol convertetur in tenebras, et luna in sanguinem , antequam veniat dies Domini magnus el horribilis;* XV, 512, 2 et seqq. : *Stalim autem post tribulationem dierum illorum, sol obscurabitur, el luna non dabit lumen suum, el steli* cadent de calo, el virtutes calorum commovebuntur;* XXI, 155, 2 et seqq. : *El vidi cum aperuisset si-*

gillum sextum, el ecco terræ molus magius factus tí/, d sol factus est niger tanquam saccus cilicinus, et luna lota facta est sicut sanguis, et steli# de calo ceciderunt super terram, sicut ficus emittit grossos suos cum a vento magno movetur; cí cœlum recessit sicut liber involutus, ct omnis mons, el insulx de locis suis motx sunt. Dies judicii frequentissimis fulguribus horribilis erit, X, 402, 1 : *Imperio suo acceleravit nivem, et accelerat coruscationes emittere Judicii sui.* Inter solis et lume obscurationem et judicii diem intercedet aliquod temporis quieti spatium, XV, 519, I.

III. Quando judicii extremi dies adveniet, Itquamdiu durabit. — 1« Dies judicii est incerta XIII. 176, 2: XIV, 533, 1 : *El erit dies una qux nota esl Domino;* XV, 517, 2 : *Dc dic autem illa ct hora nemo scii, neque angeli calorum, nisi solus Pater.* Quantum durabit mundus, *ibid.* : An solns Paler sciat consummationis sæculi diem et horam, non vero Filius? 518, 1, 2. Judicii dies cur nobis incertus sit, XV, 519, 2; XIX, 136,1,2. An is præsciri possit occiso Aniichristo, XXI, 355, 1, 2 el seq. Judicii dies cur a Deo differatur, XX, 481,2 : *Non tardat Deus promissionem suam, sicut quidam existimant, sed patienter agit propter vos, nolens aliquos perire, sed omnes adpmilenliam reverti.*

2® *Dies judicii erit subitus el improvisus;* XV, 510, 2 : *Sicut enim fulgur exit ab oriente, el parci usque in occidentem, ila erit et adventus Filii hominis; sicut enim erant in diebus ante diluvium, comedentes et bibentes, nubentes el nuptui tradentes, usque ad eum diem quo intravit Noe in arcam, el non cognoverunt donec venit diluvium, el tulit omnes, ita erit ct adventus Filii hominis;* 519, 2 : *Vigilate ergo, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit ;* XVI, 236, 1 : *Nam sicut fulgur coruscans de sub cœlo, in ea qux sub calo sunl fulget, ita erit Filius hominis indie sua.* Christus venictad judicium inexpectalo sicut fur, XV, 520, 1,2: *Illud autem scitote, quoniam si sciret paterfamilias qua hora fur venturus esset, vigilaret utique, el non sineret perfodi domum suam;* XIX, 135,1,2 et seq. : *Ipsi enim diligenter scitis, quia dies Domini sicut fur in nocte, ila veniet. Cum enim dixerint : Pax et securitas, lune repentinus eis superveniet interitus, sicut dolor in utero habenti, el non effugient ;* XX, 482, I, 2 : *Adveniet autem dies Domini ut fur;* XXI, 301, 2 et seq. : *Ecce venio sicut fur. Beatus qui vigilat, el custodii vestimenta sua, ne nudus ambulet, ei videant turpitudinem ejus.* Die* judicii laqueo comparatur, XVI, 259, 2: *Attendite autem vobis, ne forte graventur corda vestra in crapula, el ebrietate, el curis hujus vitæ, el superveniat in vos repentina dies illa ; tanquam laqueus enim superveniet in omnes qui sedent super faciem lerrx.*

3* *Cur dies judicii imminere dicatur,* X^ 106, 1. Ea imminens securi ad radicem posta denotatur, 103, 1, 2: *Jam enim securis ad radicem arborum posita est. Omnis ergo arbor qux non facit fructum bonum, excidetur cl in ignem mittetur.* Item ventilabro, 106, 1,2: *Cujus ventilabrum in manu sua, et permundabit aream suam, ct congregabit trilicum suum in horreum: paleas autem comburet igni inestinguibili.* Cur id instare Apostolus semper inculcet, XVIII, 343, 1 : *IIxc.... scripta sunl autem ad correptionem nostram, in quos fines sxculorum devenerunt* \ XX, 207, 2: *Eccc Judex ante januam assistit.* Cur aliquando non instare dicatur, XIX, 149, 1 : *Non cito moveamini a vestro sensu, neque terreamini, neque per spiritum, neque per sermonem, neque per epistolam tanquam per nos missam, quasi instet dies Domini.* Judicii dios acceleratur ob proces sanctorum, XXI, 150, 2 : *Usqucguo, Domine, sanctus cl verus, non judicas, et non vindicas sanguinem nostrum de iis qui habitant in terra ?*

te Judicium extremum an de nocte, an mane fiel, XV, 526, 2 : *Media autem nocte, clamor factus esl : Ecce sponsus venii, exile obviam ei;* XVI, 236, 2 : *In illa node erunt duo in lecto uno: unus assumetur, et alter relinquetur;* XX,482,2: *Adveniet autem dies Domini ut fur.* Finis mundi incipiet nocte, judicium fiet mane, *ibid.,* 2. Judicii dies, proprie loquendo, non erit neque dies, neque nox dicitur, cur; sed vespera, XIV, 533, 1, 2 et seq. : *Et erit dies una, quæ nota est Domino, non dies neque nox, el in tempore vesperi erit lux.* Quamdiu durabit, XX, 480, 1. Non peragetur in momento, XV, 535, 1.

IV. Quo LOCO JUDICIUM EXTREMUM FIET. — In vallo Josaphat omnes gentes congregaturus est Deus ut eas judicet, XIII, 514, 2; 515, 1, 2: *Congregabo omnes gentes, el deducam eas in vallem Josaphat, ct disceptabo cum cis ibi super populo meo;* 521, 2 : *Consurgant el ascendant gentes in vallem Josaphat, quia ibi sedebo ut judicem om* nes gentes in circuitu;* 522, 1, 2 : *Populi, populi in valle concisionis, quia juxta esl dies Domini in valle concisionis-,* XV, 511, 1, 2; 516, 2:*El miltel angelos suos cum tuba, et voce magna, cl congregabunt electos ejus a quatuor veniis, a summis extorum usque ad terminos eorum.*

V. Quis erit judex. — Judicium per se peraget Christus, XIII, 95, 1, 2 et seq. : *Aspiciebam erge in visione nodis, et eccc cum nubibus codi, quasi Filius hominis veniebat, d usque ad Antiquum dierum pervenit, et in conspectu ejus obtulerunt cum. El dedit ci potestatem, et honorem, d regnum : cl omnes populi, tribus el lingux ipsi servient;* XV, 515. i, 2 : *El videbunt Filium hominis venientem in nxPibus codi, cum virtute mulla el majestate;* 585. 2 : *Verumtamen dico vobis: Amodo videbili tdium hominis sedentem a dextris* a *virlulis.Dei, el volentem in nubibus cœli.* Judiciaria data rx Christo a Patre, XVI, 379, 1, 2:

Neque enim Pata Judicat quemquam, sed omne judicium dedil Filio suo, 381, 1,2: *Ft potestatem dedit ei judicium facere, quia Filius hominis est.* Judicium extremum commisit Pater Filio ut illud peragat, XVI,453, I; XVII, 185, L *Constitutus est a Deo judex vicorum ct mortuorum ;* XVII, 2Í2,1, 2 : *EtprzcepU nobis predicare populo, et testificari quia ipse est qui constitutus est a Deo judex vivorum ct mortuorum.* Christus erit judex qua homo. 338, 1,2: *Nunc annuntiat hominibus, ut omnes ubique pœnilenliam agant, eo quod statuit diem in quo judicaturus est orbem in ¿quilate in viro in quo statuit; fidem prxbcns omnibus, suscitans cum a mortuis.* Unus enim judex, scilicet Christus, XVIII, 232, 1 : *Tu autem quid judicas fratrem tuum ? Omnes enim stabimus ante tribunal Christi;* XX, 188, 2-. *Unus est legislator et judex, qui potest perdere ct liberare;* XXI, 412, 1 ; *Eccc venio cito, ct merces mea mecum est, red • dere unicuique secundum opera sua.*

VI. Omnes omnino homines in illo extremo judicio judicaduntur, XV, 534, I : *EA congregabuntur ante cum omnes gentes ;* XVHI, 58, 1, 2 : *Reddet unicuique secundum opera ejus;* 450, 2 : *Omnes enim nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum, sive malum;* XX, 679, 1 : *Ecce venit Dominus in sanctis millibus suis faccrc judicium contra omnes, et arguere omnes impios dc omnibus operibus impietatis eorum, quibus impie egerunt, ct dc omnibus duris qux loculi sunt contra Deum peccatores impii;* XXI, 339, 2; 360, 1 : *FA vidi mortuos, magnos cl pusillos, stantes in conspectu throni, ct libri aperti sunt; cl alius liber aperlus est, qui est vilx ; et judicati sunl mortui ex his qux serpta erant* in *libris secundum opera ipsorum* in eo ne unus quidem impius abibit impuno XV, 475, 2; 476, L Ibi erunt omnes vivi, nulli ipjrlui, XIX, 133, 1,2: *El mortui qui in Christo sunt, resurgent primi. Deinde nos qui vivimus, qui relinquimur, simul rapiemur cum illis in r.ubibus obvium Christo in aera.* (Quoad omnia quæ ad pr.eviam judicandorum resurrectionem perlinent, *vide* Resurrectio mortuorum.)

VH. Judicis adventus. Judicis apparatus et descriptio, *Psalm.,* II, 155,2; 155, 1. 2 el seqq.; XIX, 358, 2. Veniet cum virtute mulla et majestate, XV, 514, I, 2; 515, 1, 2, et seq.: *Et lune parebit signum Filii hominis in calo, d tunc plangent omnes tribus terno, el videbunt Filium hominis venientem in nubibus cali, cum virtute inulta ei molestate;* XXI, 24, i, 2 : *Ecce venit cum nubibus, ct videbit cum omnis oculus, ct qui cum pupugerunt, et plangent se super cum omnes tribus terræ.* Tota Trinitas ad judicium veniet. 18, 2. In co angeli et sancti omnes aderunt Christo judici, XIV, 532, 2: *El veniet Dominus Deus meus, omnesque sancti cum eo;* XV, 433, i, 2 : *Arnen dico ; abis, quod vos qui secuti estis im, in regeneratione, cum sederit Filius hominis in t^de majestatis sux, sedebitis el vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israel ;* XVHI, 291,1, 2 *An nescitis quoniam sancti de hoc mundo judicabunt;* XX, 678, 2. Tunc impii Christum videbunt in quem confixerunt. XIV, 510, 1, 2 : *El aspicient ad me quem confixerunt.* Tunc impii plangent mortem Christi, 51 S. 1, 2 : *Et plangent eum planctu quasi super unigenitum ct datebunt super eum, ut do* Icn solet in morte primogeniti.* Tunc beati optabunt egredi cœlo, damnati nolent egredi inferno, *ibid.,* 2. Tunc peccatores quasi igne excoquentur, L90, 2. Tunc Christus et sancti cingentur igne conflagrationis mundi, 374, 2. Dies judicii ostendet Christum esse verum Deum, 301, 2. Tunc Christus futurus proprie sol justitiae, propter septem analogias, 606, 2; 607, 1,2 : *Eccc enim dies venit succensa quasi caminus, et erunt omnes superbi, et omnes facientes impietatem, stipula :el inflammabit eos dies veniens, dicit Dominus exercituum, qux non derelinquet eis radicem ct germen. Et orietur vobis timentibus nomen meum sol justilie, et sanitas in pennis ejus.* Descendet in montem Oliveti, ac tum eum sua majestate el potestate conculiet, 530, 2 : *El egredietur Dominus, ct prxliabilur contra gentes illas, sicut prxliatus est in die certaminis. El stabunt pedes ejus in die illa super montem Olivarum, qui est contra Jerusalem ad orientem.* Tunc silebit omnis caro a facie judicis, 379, 1, 2 : *Sileat omnis caro a facie Domini, quia consurrexit de habitaculo sancto suo.*

Vili. Judicii extremi severitas. *v› Ob justtlix veritatem (Vide* Justitii Dei). Judicium Dei erit æquissîinum, VIII, 389, 2", 390, 1,2: *Induet pro thorace justitiam, et occipiti pro galea judicium certum, sumet scutum inexpugnabile xquitalem;* XVI. ts2, i, 2. Id erit sincerum, XX, 478,1, 2. In dic judicii omnis inordinatio tolletur, *Job,* 475, 2.

2» *Ob judicis integritatem.* Primo. *Deus non accipiet cujusquc personam,* VIH, °??, *: *Non enim subii ahet personam cujusquam Deus, qui esl omn* h.. *dominator, nec verebitur magnitudinem cujusquam, quoniam pusillum el magnum ipse fecit, et ¿qualiter cura est illi de omnibus;* XII, 632, 1,2 : *Ecce omnes animx mez sunt: ut anime patris, ita et anima filii mea esl; anima quxpeccaverit, ipsa morietur ;* XVIII, 59. 2 *: Reddet unicuique secundum opera ejus.... Non enim est acceptio personarum apud Deym;* 575, 1, 2: *Unusquisque enim onus suum portabit;* XX, 263,1,2: *El si Patrem invpcalis eum qui sine acceptione personarum judicat secundum uniuscujusque opus, in timore incolatus vestri tempore conversamini.*

Secundo. *Deus nec munere decipitur, nec precibus flectitur,* IV, 1G5, 2 : *Non esl enim apud Dominum Deum nostrum iniquitas, nec personarum acceptio, nec cupido munerum;* V, 183, 1, 2 :

Zefaj el *furor..... non parcel in die vindicte. Nec acquiescet cujusquam precibus, nec suscipiet pro redemptione dona plurima;* 316, 2 : *Non proderunt diviliz in die ultionis; justitia autem liberabit a morte;* XII, 555, 1 : *Argentum eorum cl aurum eorum non valebit liberare eos in dic furoris Domini;* XIV, 285, 2 et seq.: *Sed et argentum eorum, et aurum eorum non poterit liberare eos in die irx Domini : in igne zeli ejus devorabitur omnis terra, quia consummationem cum festinatione faciet cunctis habitantibus terram ;* Psalni. I, 321, 2 et seq. *Frater non redimii, redimet homo : non dabit Deo placationem suam, et pretium redemptionis animæ suæ (Vide* Just it iæ Dii dotes).

3* *Ob scienti* claritatem (Vide* Dsi scient is objectum). Deus omnia cognoscit ot judicanda in judicio reservat, VI, 229, 2 : *Qui inspector est cordis ipse t intelligil et servatorem anim* tu* nihil fallit, reddelque homini juxta opera sua* ; XII, 240, 1 : *Magnus consilio el incomprehensibilis cogitatu: cujus oculi aperti sunt super,omnes vias (iliorum Adam, ut reddas unicuique secundum vias suas, el secundum frudum adinventionum ejus.* In judicii die Deus scrutabitur ad lucernam et exacte secreta cordium et mentium, XIV, 282, 1,2: *Et erit in tempore illo : scrutabor Jerusalem in lucernis: el visitabo super viros defixos in fxcibus suis ; qui dicunt in cordibus suis : Non faciet bene Dominus, el non faciei male;* 595, 1, 2 : *Et accedam ad vos in judicio, el ero testis velox maleficis, el adulteris, ct perjuris, el qui calumniantur mercedem mercenarii, viduas el pupillos, et opprimunt peregrinum, nec timuerunt me, dicit Dominus exercituum.* In judicio universali sicut in particulari omnium conscientias explorabit Deus, V, 524, 2: *Sicut igne probatur argentum, cl aurum camino, ila corda probat Dominus.* Tunc patescent omnes fraudes fraudulentorum, VI, 322, 2 : *Qui operit odium fraudulenter, revelabitur malitia ejus in concilio.* Ibi omnia cujusque opera revelabuntur, XVIII, 81, 2. Tunc etiam minutissima quæquo examinabuntur, VI, 66, 2; XXI, 59, 2 : *El libri aperti sunl; el alius liber apertus est, qui esi vite; et judicati sunl mortui ex his qu* scripta erant* in *libris secundum opera eorum.*

4e *Ob omnium peccatorum manifestationem ct accusationem.* Omnia prorsus hominum opera in judicio revelabuntur, VII, 414, 2; 415, 1, 2 : *El cuncta quz fiunt, adducet Deus in judicium, pro omni errato, sive bonum, sive malum sit.* Omnia, etiam abditissima, in hoc dio revelabuntur, VIII, 286, 2: 287, 1 : *Propter hoc, qui loquitur iniqua, non potest latere, nec prxteriel illum corripiens judicium. In cogitationibus enim impii interrogatio erit; sermonum autem illius auditio ad Deum veniel, ad correptionem iniquitatum illius ;* IX, 359.1,2 : *In fine hominis, denudatio operum illius;* XVIU, 269, 2; 270, 1, 2 : Si *quis supersedificai super fundamentum hoc* (Christus)^aurum, argenlum, *lapides pretiosos, ligna, fœnum, stipulam, uniuscujusque opus manifestum erit: dies enim Domini declarabit, quia in igne revelabitur;* XIX, 250, 2 : *Quorumdam hominum peccata manifesta sunt, prxcedcntia ad judicium; quosdam autem cl subsequuntur.* In die judicii quid nos terrebit, *Psalm.* I, 321, 1 : *Cur timebo in die mala? iniquitas calcanei mei circumdabit* me. Cœli et terrai suo more impios accusabunt ct ulciscentur, *Job,* 438, 2 : *Develabunt cœli iniquitatem ejus, ct (erra consurget adversus cum.* Quæ judicia parata sint derisoribus, VI, 41, 1 : *Parata sunt derisoribus judicia, el mallei percutientes stultorum corporibus.* In judicio gravius arguentur et punientur qui majorem Dei cognitionem et gratiam habuere, sed ea uti noluere, el qui majora beneficia et gratias acceperunt, XV, 291, 2 : *Verumtamen dico vobis, Tyro cl Sidoni remissius erit in die judicii quam vobis.* Principibus durissimum erit. *Job,* 617, 12: *Quid enim faciam cum surrexeril ad judicandum Deus, el cum quxsicril, quid respondebo ei ?* Cur prælatis et principibus judicium durissimum instet, *Job,* 617, 2; Vili, 397, 2 etseqq.: *Judicium durissimum his qui prxsunt fiet.* Cur cui plus datum est, plus requiratur ab eo, Vili, 389, 2 ; XVI, 180,1,2: *Omni autem cui multum datum est, multum quxrelur ab eo; el cui commendaverunt mullum, plus petent ab eo.* Judicium Dei irrefragabile, *Job,* 661, 2 : *Neque enim ultra in hominis potestate est, ut veniat ad Deum in judicium.* Nulli erit tunc excusationi locus, XI, 537, 2 : *Deduc me in memoriam, ut judicemur simul; narrasi quid habes ul justificeris,* XV, 476, 1 : *Et ait illi: Amice, quomodo huc intrasti, non habens vestem nuptialem? At ille obmutuit.* Judicii severitas magna, *Job,* 240,2.

5° *Ob sententi* rigorem cl xlernam a bonis malorum separationem,* XV, 534, 1, 2 : *El congregabuntur ante cum omnes gentes, et separabit eos ab invicem, sicut pastor segregat oves ab hxdis. El statuet oves quidem a dextris suis, hxdos autem a sinistris;* 537, 1,2: *Tunc dicet et his qui a sinistris erunt : Discedile a me, maledicti, in ignem sternum, qui paratus csl diabolo cl angelis ejus.* In die judicii impii acriter a Deo castigabuntur, VI, 41, 2. Quomodo tunc Deus in impios insurget, XIV, 260, I.Tunc idem opprimet adversarios suos, 504, 2 ; Judicium unde dicatur æternum, XIX, 399, 2 *(Vide* Infernus, Æternitas).

IX. Judicium extremum maxime timendum. — Est id maximo timendum, et cur, 367,1 : *Viri mali non cogitant judicium ; qui autem inquirunt Dominum, animadvertunt omnia ;* IX, 109, 2: *Qui timent Dominum, custodiunt mandata illius, el patientiam habebunt usque ad inspectionem illius, dicentes : Si poenitentiam non egerimus, incidemus in manus Domini, et non in manus hominum;* XIII, 94, 2 ; 96. 2 : *Aspiciebam ergo in visione nodis, et ecce cum nubibus cœli quasi Filius lio-*

minis veniebat, cl usque ad Antiquum dierum pervenit, el in conspectu ejus obtulerunt eum..... Horruit spiritus meus, ego Daniel territus sum in his, et visiones capitis mei conturbaverunt me ; XV, 272, 2 et seq. : *Nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: sed potius Umete eum qui potest el animam et corpus perdere in gehennam;* XIX, 461, 2 : *Voluntarie enim peccantibus nobis post acceptam notitiam veritatis, jam non relinquitur propeccalis hostia;* XXI, 277, 2 : *El vidi alterum angelum volantem per medium cati, habentem Evangelium æ1ernum, ut cvangclizarel..... dicens voce magna: Timete Dominum, el date illi honorem, quia venit hora ejus.* Judicium quam tremendum post mortem, *Job,* 517, 1. Judicium extremum horribile, I, 146,2; XIX, 131, 1 ; *Job,* 277, 2. Etiam justis formidabile, *Job,* 302, 2: *Statini ul se commoverit, turbabit vos; el terror ejus irruet super vos.* Ejus pavor Christianos perterrere debel, VI; 375, 2 : *Beatus homo qui semper est pavidus; qui vero mentis esldurx, corruet in malum.*

X. Judicii extremi memoria et timor salutaris est .— Ejus timor quain sit utilis et salutaris, I, 693, 2; IX, 81, 2 : *Nam qui sine timore est, non poterit justificari;* XX, 263, 1,2. *El si Patrem invocatis eum, qui sine acceptione personarum judicat secundum uniuscujusque opus, in limore incolatus vestri tempore conversamini.* Id ejusque vindiciam non recogitant impii, VI, 367, 1 : Fin *mali non cogitant judicium, qui autem inquirunt Domitium, animadvertunt omnia.* Ejus jugis recordatio acer stimulus ad bonum, 367, 2. Ejus meditatio efficax est ad movendos hommes, XVI, 382,1: Judicii memoria semper præ oculis habenda, IX. 469, 1; XIX, 6, 2; 132, 1, XX, 115, 2: *Sic loquimini, et sic facile, sicut per legem libertatis incipientes judicari;* XXI, 361, 2; 362, 1. Judicium semper ob oculos impii ponendum, XX, 678, 1. Judicii extremi mentione terreant concionatores auditorum animos, XVII, 408, 2 : *Disputante autem illo* (Paulo) *de justitia, et castitate, el de judicio futuro, tremefactus Felix respondit; Quod nunc attinet, vade, tempore autem opportuno accersam te.* De eo cur apud Felicem agat Paulus, 408 2. Judicium in memoria sanctorum, *Job,* 239, 2 : *Verebar omnia opera mea, sciens quod non parceres delinquenti,* 319,2. Sanctissimi quique judicium Dei verentur, 201, 1.

XI. Ph.epahandum se ad judicium per dona opera. — Ante extremum judicii diem, jam debemus judicium nostrum coram Deo disponere, no tunc damnemur, XVIII, 369, i : *Quod si nosmetipsos dijudicaremus, non utique judicaremur; Job,* 486, I *: Ponam coram eo judicium, el os meum replebo increpationibus.* Felix qui ante extremum judicium hic judicatur et pœnam subit, *Job,* 617, 2. Exempla parantium se ad judicium, XV. 520, 2. *Ideo et vos estote pii rati. quia nescitis qua hora Filius hominis veniet.* Bonum faciendum in expectatione judicii, XVIII, 577,4,2: *Qu* enim seminaverit homo, hxc el metet..... Bonum autem facientes, non deficiamus, tempore enim suo metemus non deficientes;* XIX, 8. 3: *El hoc oro..... ut probetis poliora, ul silis sinceri, el sine offensa in diem Christi;* 263, 1, 2 : *Prxcipio tibi..... ut serves mandatum sine macula, irreprehensibile usque in adventum Domini nostri Jesu Christi.* In eo chantas fiduciam suggerit, XX, 559, 2; 560, 2. *El nunc manete in eo, ut cum apparuerit, habeamus fiduciam, et non confundamur ab eo* in *adventu ejus;* 602, 1 : *In hoc perfecta est charitas Dei nobiscum, ^fiduciam habeamus in die judicii;* 492. 1, 2 : *Novos vero calos et novam terram secundum promissa ejus expectamus, in quibus justitia habitat. Propter quod, diarissimi, hæc expectantes, satagite immaculati et inviolati ei inveniri in pace.*

JUDITH. I0 Vocis *Judith* etymon, IV, 331, 4, 2. Judith quid significet mystice, 199, 4, 2. Qualis fuerit femina, quantisque elogiis celebrata a SS. Patribus, 315, 2. Quando contigerit ejus historia, 313, 4; 314, 4, 2; 315, 1. Ejus genealogia, 332, 4. Ex qua tribu oriunda, *ibid.* Fuit e tribu Simeon, 335, 1, 2. Laudat zelum Simeonis in vindicando Dinæ stupro, non modum, *ibid.* Silentium amat et solitudinem, 332, 2. Carnem jejuniis et cilicio domat, *ibid.; Job,* 363, 2. Fuit typus beatæ Virginis, IV. 333, 2.

2° Judith prudenter secretum suum celat, IV, 334, 2. Arma ejus spiritualia quibus obtruncavit Holofernem, *ibid.* An licite potuerit Holofernem ad suum amorem illicere. 336, 1. Non est in facto suo libidinis accusanda, *ibid.* Novo et insolito more castitatem suam ct vitam civium suorum defendit se ornando, 337, 1. Cur secum annonam detulerit, 338, L Quomodo Holofernem adorarit, 373, 2. An fuerit mentita Holoferni imponendo, *ibid,* et 2. Ambiguitate verborum Holoferni illudit, 341, 1, 2. Quomodo a mendacio excusetur, *ibid.* Quam potens fuerit ejus peroratio coram Holofeme, 342, 2. Quo fine petierit copiam egrediendi ad orationem quandocumque vellet, 343, 1. Holofernem obtruncat, 346, 1, 2. Ejus elogia, *ibid.* Ab angelo ad tantum facinus perpetrandum directa fuit, 347, 2. Decus fortitudinis suæ et victoria ascribit Deo, 348, 1. Ipsa vincens Holofernem. repræsentat divam Virginem vincentem diabolum, 313,1 ; 348,1; 356, I.Ejus prudentia ct solercia bellica, 349, 1, 2. Ejus castitas quam eximia, 351,2. Sua forma, pudicitia et virtute gloriam obtinuit, V, 326,2. Fuit prophetica et sacra) Scripturio scriptrix, IV, 353, 1,2.

3° Judith quanto tempore in viduitate permanserit, IV, 355, 2. Quomodo in domo viri mansisse dicatur centum et quinque annos, XII, 193, 2. Quam illustris vidua fuerit, XIX, 237 , 4. A Patribus habetur sancta, cujus festum ^Ethiopien Bcclesia celebrat quarta dio mensis Elul, IV, 366, I. Judithæ

nom«n et cum nomino virtutis imitalionèm ambivero multæ heroin© et reginæ, *ibid,* ot 2.

JUDITH Augusta Ludovici Pii imperatoris uxor, monasticum ipsa sibi velum imposuit, IV, 356, 2.

JUDITH Caroli Calvi Francorum regis filia, Anglorum regi nupsit, IV, 356, 2.

JUDITH regina Polonia?» conjux Boleslai regis, IV, 356, 2.

JUDITH Huogariæ regina, Henrici imperatoris filia, iniquo regno pulsa, VI, 356, 2. Judilham Hungario regno pulsam quomodo consoletur 9. Gregorius, XI, 490, 1.

JUDITH Hermanni comitis uxor, IV, 356, 2.

JUDITH Saxoniæ 'Ws Glia, IV, 356, 2.

JUDITH famula S. Elisabeth© miraculis clara, IV, 356, 2.

JUDITH Parlhena quando et quomodo diem extremum obierit, IV, 356, 2.

JUDITH an sit nomen Candacis sive reginæ Ælbiopum, XVII, 204, I.

JUDOCUS (S.). S. Judoci in pauperes effusio, XII. 633, 1.

JUDOCUS *CLICTOV.EUS. Judocus* Clictovæus doctor Parisiensis, S. Cyrilli libros intermedios in Joannem, scilicet quintum, sextum, septimum et octavum supplevit, X,2I2, 1 ; XVI, 291, i; 424,2; 519, 2. Exindo libri quinius et sextus inventi sunt in Chio insula, XVI, 291, i.

JUGUM. 1® Jugum foraminibus distinctum erat, XH, 363, 1. Jugo domantur animalia fera ct indomita, X. 187, 1. Jugum quomodo super maxillas exaltetur, XIII, 431,1. Jugum computrescere quid, XI, 249, 2.

2° Symbolico sensu quomodo jugum computrescere dicatur, XI, 249, 2; 250, 1: *Computrescet jugum a facie olei.* Quomodo super maxillas exaltetur, XHI, 430, 2; 431, 1 : *Et ero cis quasi exaltans jugum super maxillas eorum.* Jugum iniquitatis quomodo vigilare dicatur, XII, 363, 2: Ft^t-*lavit jugum iniquitatum mearum.* Jugum gravo super filios Ad© quod sit, X, 324, 2 : *Occupatio magna creata csl omnibus hominibus, el jugum grave super filios Adæ, a die exilus de venire matris eorum usque in diem sepultura, in matrem omnium.* Qualia et quanta id complectatur, 325,2; 327. 1, 2. Jugum adversitatum solet Deus oleo suæ consolationis lenire, XH, 393, 1 : *Bonum est viro cum portaverit jugum ab adolescentia sua.* Jugum ferreum linguæ maledicæ multiplex est, X, 58, i : *Beatus qui tectus est a lingua nequam.....; el qui non attraxit jugum illius, et in vinculis illius non est ligatus : jugum enim illius jugum ferreum csl, el vinculum illius, vinculum xreum,*

3* *Jugo* designatur lex, XII, 30, 1 : *A sæculo confregisti jugum meum, rupisti vincula mea, el dixisti: Non serviam;* Psalm. I, 15, 1 : *Dirumpamus vincula eorum, el projiciamus a nobis jugum ipsorum. Jugo* etiam designatur conjugium, XH, 30, 1. *Jugo* designatur lex Dei, 567, I : *Collum vestrum subjicite jugo, el suscipiat anima vestra disciplinam; in proximo est enim invenire eam.* Jugum Christi est lex evangelica, grati© et charitatis, XV, 294, 2; 295, 1 : *Tollite jugum meum super vos, el discite a me quia mitis sum el humilis corde, et invenietis requiem animabus ves* tris.* Jugum Christi quam suave sil, XV, 296,1,2: *Jugum enim meum suave est, el onus meum leve,* XVHI, 444, 1, 2 : */d enim, quod in prxsenli est, momentaneum el leve tribulationis nostra suprg modum in sublimilate xtemum glorix pondus operatur in nobis.* Ipso Christus illud jugum por< tantes juvat, XV, 296, 2. Est id molle, 297, I, 2. Sed hominibus carnalibus ct superbis videtur grave, 297, 2.

JUGURTHA. Jugurtha a Masinissa in regiam receptus, ejus familiam evertit, IX, 366, 1. Fratres suos regno exclusit, et ideo a Romanis bello impetitus et victus fuit, XIII, 545, 1.

JULIA. Julia Augusti filia libidinum paternarum fuit æmula, XHI, 285, 2.

JULIA (S.). Julia ancilla in crucem acta est, XVHI, 535, 1. S. Juhæ virginis; el martyris inorieniis in cruco ex ore evolare visa est columba, II, 78, 2; XII, 571, 1; XVIII, 535, 1.

JULIANUS (S.) et BASILISSA. S. Julianus et Basilissa in conjugio casto vixere, XV, 64, 1 ; XVIII, 301, 2. S. Juliani et Basilissæ virginum fœcunditas spiritualis, XI, 197, 1 ; 660, 2.

JULIANUS (S.) MARTYR. S. Julianus inartyr ad nomen Jesu quomodo liquesceret, XI, 376, 1.

JULIANUS (S.) ANACHORETA. S. Julianus anachoreta, dictus hospitator, putrem occidit ob nimiam credulitatem, IX, 529, 2. Assidue ad Dei judicium so comparabat, 509, 2.

JULIANUS (S.) EPISCOPUS. S. Julianus Conchcnsis episcopus fuit a beata Virgine palma donatus : ejus vita fuit mirabilis, X, 442, 1.

JULIANUS STYLITA. Juliano Slyht® ico jussus oxcedero, obedivil, X, 484, 2.

JULIANUS APOSTATA. 1« Juliani dicti Apostata impietas eluxit ex vuliu, incessu ct habitu dissoluto, IX, 542, 1, 2. Ob pravam inslilulionem factus est apostata, X, 87, 1. Quam esscl versatilis, XVII, 117, 1. Similis fuit cbomelæonti, II, 70, 1. Habebat sibi familiarem dannonem, 104, L

2® Julianus diu simulare non potuit probitate^ ct clementiam quam fingebat, XII, 117, 1. Sum* mus fuit sycophanta, VI. 379, 2. Christum piv contemptum vocabat Galilæum et Nazaræum, XV, 92, 2. Invidit Christianis Christi nomenclaturam, XVII, 251, 2. Vetuit Christianos litteras discern XX, 135, 1. Coegit Catholicos idolothytis vesq XVIII, 323, 1 ; 349, 1. Christianis infensissimus, Judæorum vindicem ageie voluit, XIII, 359, 2. Repararo voluit templum Snlomonicum, sed frustra, 134, 2. Quæ do Christo prædicla erani, Na< buchodonosori applicat, I, 399, 2. Ejus persecuti! brevis fuit, XXI, 184, 2. Illius contra Ecclesiam

afflictio fuit velut umbra cito pertransiens, V, 304, 2.

3f Credi voluit Alexandrum in ro transisse, XIH, 148 2, Illius omen de Babylone sibi subjicienda. XII, 657, 1. Voluit haberi Deus, sed frustra, XI, 290, i. Statuam Christo ab hæmorrohoissa erectam evertens, suam substituit, sed hæc ful-Trino icta dissiluit, XV, 684. i.

4* Juliani interitus cœlitus præsignatus, XHI, 72. 1. Per magiam imperium et vitam amisit, XVII, 356. 1. Cœlenti Udo ictus interiit, XII, 774, 1; XIV, 322, 1; XXI, 158, i| 267, 1; 3i1, 2. Ejus blasphemiæ in Christum, tetra et feralis mors, II, 165, 1; XI, 465} L Julianus Caino assimilati]^ I, 115, 2. Euit typus Antichrist^ XXI, »61. 2; 266, 1.

JULIANUS PELAGIANÜS. Julianus Pelagianus concupiscentiam non esso a nalurà 'corrupta putabat. WHI, !

JULIANUS CÆSARINUS. Juliani Cæsarini cardinalis elogium, II, 283, 2.

JULITTA (S.). S. Julilla martyr omnes astantes ad martyrium hortabatur, XX> 278, 2.

JULIUS CÆSAR. 1Q Julii Çæsaris anni quando incipiunt, XVI, 54. 2. Fuit prodigiumnnturæ, ejus gesta, eloquium, monarchia, XVII, 412, i. Fuit vasto validoquecorpore æqueac animo, IV, 412,1. Julius Cæsar juvenis discinctus caveri jubebatur a Scylla, cur, XV, 96, 2. Alexandrum Magnum sibi imitandum proposuit, XIV, 128, I. Gar fleverit legens Alexandri Magni gesta, I, 483. 1. Ejus ambitio, XIV, 221, 2. Cum quid secreti scribere vellet, litteras verborum immutabat. XII, 197, 2.

2° Multos validosque hostes ambiebat, IV, 455, 2. Hostes optabat validissimos, XVHI, 504, 2. Ejus tessera belli, IV, 538, 1. In periculis fuit intrepidus, IX, 299, 2. Suis semper exemplo præibal, XIX, 52, 2. Suis se in laboro et periculis antesignanum præbobal, X, 145, 1. Ejus in bellis celeritas, XIV, 208, 2. Ei contra Pompeium dimicanti victoriam aquilæ nuntiarunt, XII, 306, 1. Julii Cæsaris equus portentosus, XXI, 139, I. Non ausus est /Egyptum facere provinciam, XIV. 430, 1. Jus civitatis Romanie Tarsensibus dedil, XV IU.I,L

3» Julii Cæsaris clementia, I. 738, 2; II, 252, 1; VI, 86, 1, Ejus clementia in victos. XI, 521,2. Libenter inimicis ignovit, X, 47, 2. Injurias oblivisci solebat, XVIII, 217, L Eliam hostes beneficiis affecit, VI, 262, 2. Fuit in Pompeium benignus, VI, 285, 2.

4° Julius Cæsar suo fastu omnium odium incurrit, VI, 477, 1. Raro consilium senatus adbibuit, V, 324, L Rempublicam Romanam perdidit, VI, 474, 4. Inter percussores suos Brutum suum videns quid dixerit, XVI, 233, 2. I jus statine cur stellam in vertice Romani appingerent, XHI, 591, 1. Julius Cæsar Judæis est khimæus, XIY, 5, 1. A Virgilio vocalur Daphnis, XHI, 294, 2.

JULIUS HYGINUS. Julius Hyginus fabulas conscripsit, IX. 85, 2.

JULIUS ROMANUS, moneta. Julius romanos idem valet quod rfega'is hispanicus, XV, 273, 1 {*Vide* DhSamus).

JUMENTUM. !• Jumenta diónntut a *juvando:* ea tres ob causis sunt curanda, IX, 242, 2; X, 186, I.Nonsfint oneribüs nimiis gravanda, IX, 2*2, 2. Jumentorum suoruiti compassione movetur justus, V, 353, 1, 2. Jumenta magnum dant pastoribus lucrum, VI, 358, 1.

2» Jurnenta Austri cur dicantor Judæi,XÏ,4I3,1. Jumento assimilatur dæmon, XX!, 241, 1.

3- Juhientum tropologice Christi humilitatem, obedientiam, reslgnalionem, labores, patientiam et mortem denotat, XIV, 246, 1.

JUNCTURA. Juncturæ femorum in *Cantico* ntodestiam incessus, castitatem, concordiam, virtutum consonantiam, amorem conjugbm notaht, VIH, 168, 2 el séq.

JUNCUS. Juncus in *haiá* perii *refrznans* intelligilur, cur, XI, 239, I. EjuS etymon, *fbid*

JUNIPERUS. JdnlperuS arbor egregiam præstat umbram, XIII, 473, 1, 2. Ejus umbra suavis vigilanti, sed gra\is dormienti, *ibid.* Juniperus arbot a S. Francisco maledicta hactenus hon excrevit, quod fuisset causa inobedienti.te, XV, 467, L Juniperi radix avaritiam refert, /ob, 587, i.

JUNIPERUS (B.) B. juniperus |?cr visionem didicit nos sine Deo nihil posse, X, 232. 1 Ejus ir ferendis opprobriis patientia, X. 50, 2; XV, 174, 1. Quid de jacientibus in se probra dixerit, V, 293,2 Ejus dc tribulationibus gnome, XV111 236, 2.

JUNO. Juno priscis erat conjugii præses, XIV, 578, 2. Ei sacrificantes cUr fel victima divulsum abjicerent, ibid.

JUNIUS BRUTUS. Junius Brutus unde sic dietus, IX, 598, 2. Primus consul Romæ creatus est, X, 32$, 1. Junius Brutus filios sccuri percutí jubens reprehenditur. VI, 28, 2.

JUNIUS GALLIO. L. JuniuS Gallio, proconsul Achariæ, fuit frater L. Seneca, XVII, 343, 2. Seipsum occidit n Nerone damnatus, 344, L S. Paulo æquus fuit, 34$, 2.

JUNIUS MENSIS. Junius mensis dicitur chai* daice ionnnux, undo, XH, 561, i.

JUPITER. Jupiter dicitur Ccx, id est vita, cur, XX, 519, I. Jupiter dicitur quasi *juvans pater* VI, 151, 1; XX, 645, 2. Gur ei aquila fascia sit. VI, ÍS5, 1, 2. Jovis Olympii idoluin collocatum fuit in altari holocaustorum, IV, 433, 1. Eiquo dedicatum fuit templum, 522, 1. Cretenses pæderastiarn docuit, XIX. 323, 2.

Jupiter unde diclus sil Hammon. XII, 546. 2. Jupiter Hammon idem est qui sol, unde, II, 179, i Jupiter Hammon cum cornibus arietinis pingebatur, VI. 472. 1; XIII, 101. 2. Jupiter Hammon ab Ægyp» tiis cultus est specio capri, XI, 413, 2.

Jupiter Terminalis Romæ quis esset, VI, 171. 1. Jupiter Muscarius olim ab ethnicis honorabatur, L 505,1. Jupiter Hospitalis undo ita dictus, IV. 522, i.

Jov» hospitali templan» in Garizim ædificatum est, *Ú>íd Jupiter* Stator, unde, 101, 2.

JURAMENTUM, JURARE, JUSJURANDUM. *!• Quid sit juramentum et varix juramentorum species et formulx.* Juramento io Scriptura omnis Deo cultus assignatur, et omnem Dei cultum significatur, IX, 105, 1 ; XI, 320, 2; 559, 2 ; XII, 45, I ; **110,** 1 ; **184, 1.** Juramentum est actus latriæ, et quomodo, XIII, 347, 2; XIV, 275, 1. Juramentum est vera Dei professio, XVIII, 232, 1. Est actus religionis, XIX, 120, 2; XX, 211, 2. Jurare pro *confiteri* subinde ponitur, XVIII, 232, 1. Juramentum *Dei* significat rei immobilitatem, *Psalm.* II, 383, 2.

Jurandi formula Hebræorum, *Job,* 531, 1. Jurabant Judæi per Deum verum, Gentiles per idola, XIV,415, 1. Juramentum exeeratorium quomodo llebræi proferant, XIII, 253, 1, 2. Jurandi cæromonia olim non erat ponere manum sub femore, 1, 256, 2. Quid hæc cæremonia significant, *ibid.* Jurabant veteres per dexteram et levando manus et cur, I, 199,1; 591,2; XIX, 101, 1. Juramentum maximum priscis quid esset, XXI, 35, 2. Id facientes, per modium ignem ibant, ferrum manibus *ferentes,* XVIII, 366,1. Jurandi forma qua usus est Elias, III, 641, 2. Judæorum in jurando cæcitas et superstitio, II, 32, 1. Juramentum Judæorum valde arduum do abdicandis uxoribus et prolibus ilienigenis, IV, 227, 1. Jurandi formula apud molernos Hebræos, I, 479, 1. Jurandi consuetudo cur passim invaluerit, XV, 170, 2. Juramus manu levata in cœlum, XXI, 216, 1. Jusjurandum ad 4uod judices Ægyptii a rego adigebantur, VII, 149, 2. Juramentum episcoporum dum ordinantur, XVII, 148, 2.

2* *Quando juramentum sit licitum quando illicitum.* Juraro non licet, nisi cogat hominis incredula diffidentia, V, 407, 1. Juramentum licet in so bonum sit, a malo tamen oritur, XX, 211. 2 et seq. *:Ante omnia autem, fratres mei, nolite jurare, neque per calum, neque per terram, neque aliud quodeumque juramentum; sil autem sermo vester : Est, est; Non,non; ul non sub judicio decidatis.* Quæ juramenta vetet Christus, 211, 2. Non tantum perjurium, sed juramentum omne a Christo relilum, nisi adsit necessitas, XV, 168, 1 : *Ego lutem dico vobis, non jurare omnino, neque per xrlum, quia thronus Dei, est; neque per terram, quia scabellum pedum ejus est; neque per llitrosolymam, civitas est magni regis; neque per caput tuum juraveris, quia non potes unum capillum album facere aut nigrum. Sit autem sermo vester : Est, est, Non, non; quod autem his abundantius est, a malo* est. Jurare per creaturam est jurare per creatorem, XX, 212, 1. Juramenta sunl homine libero indigna, *ibid.* Juramentum temerarium illicitum, XV, 168, 1. Jurans temere Deo tandem pœnas dabit, IX, 601, t. Ejus infortunia, *ibid.* Jurantes bhâ ad S. Stephanum et Martinum a Deo puniti, 111,598, 1. Jurandi consuetudinem cur toties coarguat S. Chrysostomus, XIV, 330, 1. Jurandi consuetudine ad perjurium devenitur, IX, 599, 2 : *Jurationi non assuescat os tuum, mulli enim casus in illa,* XIV, 415, 1. Quomodo pejus sit juraro quam occidero, IX, 600, 1. In paradiso jurare non licebat, sicut nec licet beatis in cœlo, V, 407, 1 ; XV. 168, 2 et seq.

Jurare Christiano licet, XV, 168, 1,2; XVIII, 423,2. Quatenus fidelibus licitum, V, 407, 1. Juraro licet Christiano, et quando, XX, 211,1. Qui hæretici nefas esse docuerint, XX, 211, 1. Nullum de juramento exlat præceptum affirmativum in Scriptura, XV, 169, 2. Juramentum subindo licitum, quia est honor Dei, XV, 168, 1. Juraro per regem quomodo sit licitum, XIV, 275, 1. Per sanctos juramentum est licitum, XV, 170, 1. Juramentum exeeratorium quomodo licitum, I, 367, 2. An juramentum possit fidelis ab infideli exigere, I, 311, 2. Juramentum extorquere ab eo quem scis pejeraturum, gravo scelus est, XV, 169,1.

3° *Jurandi debita conditiones.* XV, 168, 1, 2; 169, 2. Juramentum quomodo debeat fieri, VII, 195, 2 et seq. *Ne temere quid loquaris, neque cor tuum sil velox ad proferendum sermonem coram Deo. Deus enim est in cœlo, el tu super terram : idcirco sint pauci sermones tui.*

4° *Juramentum legitime facium est observandum.* Jurans juramentum non præstans dupliciter peccat, IX, 601, 1 : Fir *mullum jurans implebitur iniquitate, et non discedei a domo illius plaga. Etsi frustraverit, delicium illius super ipsum erit; ct si dissimulaverit, delinquet dupliciter. Et si in vacuum juravit, non justificabitur; replebitur enim retributione domus illius.* Per creaturas factum etiam obliget, XV, 492, 1, 2 : *Vx vobis, duces cxci, qui dicilis : Quicumque juraverit per templum, nihil est; qui autem juraverit in auro templi, debet. Et quicumquc juraverit in altari, nihil est; quicumque autem juraverit in dono quod est super illud, debel. Cxci, quid enim majus est, donum, an altare, quod sanctificat donum ? Qui ergo jurat in altari, jural in eo,el in omnibus qux super illud sunl: el quicumque juraverit in (empio, jurat in illo et in eo qui habitat in ipso. El qui jurat in calo, jurat in throno Dei, et in eo qui sedei super ipsum.* Juramentum iniquum licet rescindere,XV, 690, 1,2: *Et contristatus est rex; propter jusjurandum el propter simul discumbentes, noluit eam* (Ilerodiadis filiam) *contristare; sed misso spiculatore, prxeepit afferri caput ejus in disco.* Juramentum datum Gabaonilis an obligarit, III, 57, 1 *(Vide* Perjurium, Testimonium).

JURGIUM. Jurgium dictum quasi *juris garrium,* VI, 310, 2. Jurgia seminare quam sit noxium, V, 165, 1. Jurgia paupertate pejora sunt,521, 1 : *Melior est buccella sicca cum gaudio, quam domus plena victimis cum jurgio.* Jurgio oblinent superbi et impudentes, quod juro non possent XIV,

Î02, 2: *Quare ostendisti mihi iniquitatem et laborem, videre prædam ct injustitiam contra me? et factum est judicium, et contradictio potentior.*

JURISCONSULTUS. Jurisconsultis Gallis quam stoliditatem affingat nugax Erasmus, XIX,339, 2.

JURISPRUDENTIA. Jurisprudentia ethica nititur, eiquo est subalterna, IX, 11,2.

JUS. Jus carnium profanum quod diceretur, XI, 747, 1.

JUS. 1® Jus humanum et divinum cedit juri naturæ, XVI, 422, 1. Jura civilia non repugnant divinis, neque hæc illis, XV, 479,2. Jus necis et vitæ habet Deus, VII, 292, 2. Jure partira scripto, partira non scripto usæ sunt omnes politic® gentes, XIX, 166, 2. Quale sit jus civium in Ecclesia Dei, XVIII, 604, 2. Jus suum cuique administrandum, XIX, 248, 1. Quando jure suo utens peccet, XVIII, 332, 2.

2° Jus primogeniture sanctum erat, XIX, 503,2. Erat id duplex, temporale et spirituale, *ibid.* Jus sacerdotale olim erat primogenitorum familiæ, 412, 2. Jus regis iniquum, III, 205, 2. Jura alterius parochiae non sunt invadenda, VI, 172. 2.

3° Jus alternis diebus imperandi habebant strategi in Græcia, epistatæ Athenis, decemviri Romæ, IX, 451, 2. Jus nominandi Romanum Pontificem imperatoribus ademptum, in episcopos et cardinales translatum, 465, 1.

JUSSUM. Jussum regis potestate armatum est, VII, 288, 1 (Fide Rex).

JUSTIFICARE, JUSTIFICATIO. P Quotuplici sensu voces *justificari, justificatio* in Scriptura sumantur: *primo,* significant ex peccatore fieri justum; *secundo,* ex justo fieri justiorem; *lerdo,* modo forensi, justum ve) justiorem censeri el pronuntiari, XVIII, 60 : *Non enim auditores legis jusli sunt apud Deum, sed factores legis justificabuntur.* Justificaro subindo significat justum declarare aut profiteri, IX, 288, 1; XVI, <20, 2 : *Et omnis populus audiens, el publicani justificaverunt Deum, baptizad baptismo Joannis.* Significat etiam justum esso ct justitiam diligere, XVI, 150, 2 : *Ille autem, volens justificare seipsum, dixit ad Jesum: Et quis esi meus proximus?* Justificationes et mandata legis quomodo differant, 8, 1, 2: *Erani autem jusli ambo ante Deum, incedentes in omnibus mandatis el justificationibus Dei sine querela.* Cur præcepta dicantur justificationes, *ibid.*

2₀ *Quoluplex justificado.* Justificatio est duplex: *pruna,* quæ nos ex peccatoribus reddit justos; *secunda,* qua ex justis justiores el sanctiores effi-

cimur, XVIII, 80, 1; XX, 122, 2. Iterum justificatio dupliciter sumitur : *primo,* forraaliler, cum Deus homini infundit gratiam justificantem et charilalem; *secundo,* dispositivo, cum per actus fidei, spei, timoris, pœnilens so præparat el disponit ad justitiam. gratiam el duritatem, XVIII, 188, 2. In jm liflcaüone duo sunt termini, a quo, et ad quem, XIX, 338, 1.

3® *Primam justificationem et peccatorum remissionem nulla bona merita prxcedunt.* Post lapsum, nemo justificari potest sine fide in Christum, I. 202, 2 : *Credidit Abram Deo, el reputatum est illi ad justitiam ;* XI, 560, 1 : *In Domino justificabitur, el laudabitur omne semen Israel;* XII, 183, 2 ct seq. : /n *diebus illis salvabitur Juda, el Israel habitabit confidenter : el hoc est nomen quod vocabunt eum, Dominus juslus noster;* XVIII.243,1 : *Huic* (Christo) *omnes Prophelæ testimonium perhibent, remissionem peccatorum accipere per nomen ejus omnes, qui credunt in eum ;* 282, 1 : *In hoc* (Christo) *omnis qui credit, justificabitur;* 26, 2: *Justitia autem Dei in eo revelatur ex fide in fidem , sicut scriptum est : Juslus autem ex fide vivit;* 72, 1, 2 : *Justitia autem Dei per fidem Jesu Chrisli, in omnes et suj 9 omnes qui credunt in eum, non enim est distinctio;* 79, 2; 91, 1 : *Justificati ergo ex fide, pacem habeamus ad Deum per Dominum nostrum Jesum Christum;* 176, 1 : Finis *enim legis Christus, ad justitiam omni credenti;* 178, 1,2: *Corde enim creditur ad justitiam, ore aulem confessio fit ad salutem;* 258, 1,2 : *Ex ipso autem vos estis in Christo Jesu, qui factus est nobis sapientia a Deo, juslilia, et sanctifiado, et redemptio;* 531.1,2: *Scientes autem, quod non justificatur homo ex operibus legis, nisi per fidem Jesu Christi : el nos in Christo Jesu credimus, ut justificemur ex fide Christi, ct non ex operibus legis: propter quod* ea operibus *legis non justificabitur omnis caro;* 540, 2: *Quoniam autem in lege nemo justificatu» apud Deum, manifestum est quia justus ex fide vivit;* 562, 1,2 : *Nos enim spiritu ex fide spem justitiæ exportamus;* XIX, 45, 1 *El \nvcniar in illo non habens meam justitiam, quæ ex lege esi, sed illam, qux ex fide est, Chrisli Jesu;* 338, 1,2 . *Quem* (Spiritum sanctum) *effudil in nos abunde per Jesum Christum Salvatorem nostrum, uljustificati gratia ipsius, hxredcs simus secundum spem vitæ æternæ.*

Justificationis multiplex causa : *prima* causa efficiens est Deus; *secunda* meritoria, est Christus; *tertia* instrumentalis, est sanguis Christi ; *quarta* applicans, est fides; *quinta* formalis, est remissio peccatorum per gratiam sanctificantem; *sexta* finalis, est ostensio justitiæ Dei, XVIII, 75, 2 : *Justificati gratis per gratiam ipsius, per redemptionem quæ est in Christo Jesu, quem proposuit Deus propitialionem per fidem in sanguine ipsius, ad ostensionem justitiæ suæ, propter remissionem prxeedenlium deliciorum, ad ostensionem justitiæ ejus in hoc (empore : ut sit ipse juslus, et justificant eum, qui est ex fide Jesu Christi.* Justificatio est effectus prædestinalionis, 147, 2 : *Quos autem prædestinavit, hos el vocavit; el quos vocavit, hos el justificavit; quos aulem justificavit, illos el glorificaci.* Justificationis initium nonnisi a Deo, *Psalm.* II. 66. 2 : *Justitia ante eum* (Christum) *am-*

bttlabif, et ponet in via gressus suos. Justificationis exordium in adultis, a Dei proveniente gratín sumitur, XIV, 598, t. Ad eam tria concurrunt, XX, 613, 1 Justificatio impii divinius est opus qunm creatio universi, XI, 542, i; XII, 130, 2; XIV, 11», 1, 2; XV, 240, 1; XVII, 122. 2; XVIII, 696, 1, 2. Cur dicatur crentio, XVIII, 603, 1: *Ipsius enim sumus factura, creati in Christi) Jesu in operibus bonis quæ præpavavit Deus, ut in iliis ambulemus. Est* mystica resurrectio, XIX, 289, 2. Justificati, suarn justitiam, licet libere a so acceptatam, graliæ tribuero debent, XVIII, 188, 1; *Sic •rjo el in hoc tempore reliquiæ secundum dec-.tonem gratiæ salvæ fact# sunl. Si autem gratia, jam non ex operibus.*

V *Justificatio impii non solum fidei ascribitur, sed etiam aliis virtutibus, et quo sensu.* Justificationis ordo et modus quis, IX, 72, 2; *Psalm..* I, 33, 2.

Primo. *Attribuitur spei,* XVIII, 140, 1: *Spe enim salvi facti sumus.*

Secundo. *Charilali.* V, 287, 2: *Odium suscitat rixas, el universa delicta operit charilas;* XVI, 123, 1,2: *Remittuntur ci peccata mulla, quoniam ddexit mullum; cui autem minus dimittitur, minus diligit;* XVIII, 562, 1, 2; *Nam in Chrislo Jesu neque circumcisio aliquid valet, neque preputium; sed fides quæ per charitatem operatur; XX,* 355, 1, 2: *Aille omnia autem, mutuam in vobismetipsis charitatem continuam habentes, quia charilas operit multitudinem peccatorum.*

Tertio. *Timori,* V, 30. i: *Timor Domini principium sapientiæ;* 260, 2; 261, 1; VI, 375, 2: *fìeatus homo qui semper est pavidus; qui vero mentis est durx. corruet in malum;* XI, 69, f, 2: *Initium sapientiæ timor Domini;* 75, 2: *Timenti Dominum bene erit; cl in diebus consummationis illius benedicetur. Plenitudo sapientiæ esi timere Deum, et plenitudo a frudibus illius;* 80, 2: *Timor Domini expellit peccatum, nam qui sine timore est non poterit justificari.* Justificatio impii ct peccatoris a timbro servili incipit; 158, I, 2: *Tribulationem el melum, cl probationem inducet super illum, et cruciabit illum in tribulatione doclrinx suæ,* XX, 603, 1: *Timor non csl in chavítale, sed perfecta charitas foris millit timorem.*

Quarto. *Pœnitentiæ operibus,* XII, 636,1, 2: *St autem impius egerit pœnilenliam ab omnibus peccatis suis, qux operatus est, et custodierit omnia præcepta, et fecerit judicium et justitiam, vita sivet, et non morietur:* XVI, 187, i: *Nisi poenitentiam habuerilis, omnes similiter peribitis;* XVIII, 465, 1,2: *Quæ enim secundum Deum tristitia est, poenitentiam in salutem stabilem operatur.*

Quinto. *Operibus bonis,* XX, 124, I, 2 et seqq.: Sic *el fides, si non habeat opera, mortua est;* 127.2; 128,1, 2: *Abraham pater noster nonne cx opohbuS justificatus est, offerens Isaac filium suum super aliare T*

G* *In quo consulat fuslifiealio, et* qui sin' *fjus effect-.is.* Formalis justificatio consistit in Justitie positiva intrinseca. XVIII, 103, f, 2: *Sicut enim per inobedienliam unius hominis, peccatores constituli sunt mulli, ita cl per unius obedilionem, justi constituentur mulli;* 640, 1,2: *Renovamini autem spiritu mentis vcslræ, ct induite novum hominem qui secundum Deum creatus est, in justitia cl sanctitate veritatis.* Justificatio formalis consistit in charitate et gratia nobis insita qiUB secura affert Spiritum sanctum. XX, 411, 2: *Per quem* (Christum) *maxima et pretiosa nobis promissa donavit, ul per hæc efficiamini divinæ consortes naluræ.* In ea quoque nobis datur persona Spiritus sancti, totaque deitas, 4(1,2. In primo justificationis instanti infunditur homini charilas cl gratia, per quam fit particeps divinæ nature, XVIII, 140, 1. Justificatio generationi assimilalur, et quomodo peragatur, 79, 2: *Voluntarie enim genuit nos verbo veritatis, ut simus initium aliquod creatura ejus.* In justificatione peccator ater dealbatur, XIV, 306, 1. Justificatio reddit Deum animæ presentera, XVII, 333, 2; 333, 2: *In ipso enim vivimus, movemur el sumus.* In ca cujusquo animæ Deus so coramunicat, lumper gratiam, tum perseipsum, XX, 36, I (VídcGAÁTiA sanctificans?

6° Justificatio septuplex ab Israele ablata est XII, 614, 2. Justificatio inultorum Ninivitarum 54, I, 2.

JUSTINA (S.). S. Justina quomodo Asmodæur se ad amorem allicientem superarli, IV, 279, 2

JUSTINIANUS. Justinianus imperator Codicec juris digeri jussit; factus postea Eulycbianus, afflixit Sylvehum et Agapelain summos Pontifices, XXI, 214, 1. Justiniani *Institutiones* vocantur elo menta juris, XVIII, 349, 2. Jurantem per Dei aliquod mcibbrum ultimo supplicio dari jussit, XI, 466. L Justinianus quamdiu fuit catholicus, luit felix; at postquam hærelicus, infelix, 709, 2. Contactu reliquiarum sanctarum sanitati restitutus est, 762, 1. Pretiosissimam mensam templo S. Sophi® dono dedil, XIV. 558. 2.

JUSTINIANUS JUNIOR. Justinianus imperator junior Manichæos multos flammis tradidit, XIX, 115, 2.

JUSTINUS (S.). S. Justinus Sichimita fuit, XVII, 173, 2; 327, 1. EjUs errores per varias sectas philosophorum, X, 357,1. Per litteras sacras ct Prophetarum lectionem convertitur, 1,3, L Ubinam sapientium quam quærebat, invenit, VII, 606, 2. In sola lege Christi quietem et sapientiam reperii, IX, 60, 1; XX, 35, I. Per constantiam martyrum etiam ad fidem adductus est, XIX, 231. 2.

S. Justinus an sit auctor libri *Quæstionum* LXXXV *ad Orthodoxos,* X. $41, 1. Prophetiam Joromiæ citat quæ non extat, IV, 86, 2.

JUSTINUS (S.) presbyter el martyr. S. Justinus sepeliendo corpus S. Laurentii marlynun. adoptes est. IV, 273. 1.

JUSTINUS HISTORICUS. Justini historici men

dacium, Ir 53$, I, Í; 537, 2. Et error, 424, 2.

JUSTINUS IMPERATOR. Justinus imperator exterminari jussit arianismum, IV, 21$, i. Per Narsem Tolilam regem rêprossit, 2311. Justinus Joanni Pontifici Gonstanlinûpolim venienti cum Iota urbe occurrit, ot ad pedos ejus auguslaiia ornamenta abj cil. XI. 592, 2.

JUSTITIA. Nullum fero verbum tam diversimode in Scriptura sacra accipitur. Ul omnis igitur æquivocatio de medio tollatur, sequentem ordinem in ndico distribuendo, statuiinifs, I. Quotuplici sensu vox *justitia* in Scriptura sumatur ; II. Justitia Dei; HI. Justitia originalis; IV. Justitia gratum faciens, sive gralia sanctificans seu justificatio; V. Justitia seu quæ juxta frequentiorem in Pauli epistolis acceptionem, summum apicem perfectionis moralis etiam significat, seu complexionem omnium virtutum moralium; VI. Justitia proprie dicta quæ subindo in triplicem dividitur.

I. Quotuplici sensu vox justitia in Scriptura accipiatur .— Justitia diversimode accipitur : primo, pro Evangelio, in quo continetur omnis justitia; *secundo,* pro omni justitia divina ct humana ; *tertio,* pro justitia ul virtute in so omnes virtutes continente; *quarto,* pro æquo et justo, XVII, 279, 1. *Paulus, repletus Spiritu sancto, inluens in eum* (Elymam magum), *dixit: 0 plene omni dolo et omni fallacia, fili diaboli, inimice omnisjustitia, non desinis subverlerevias Domini rectas.* Justitia Dei et Christi quadruplex statuitur: *pruno,* pro passiono cl ineritis Christi ; *secundo* pro sanctitate Christi; *tertio,* pro misericordia Christi; *quarto,* pro justificatione Christi, XX, 407, 2 et seq. : *Simon Peints, apostolus Jesu Christi, iis qui coaqualcm nobiscum sortiti sunl fidem in justitia Dei nostri, el Salvatoris Jesu Christi.* Juslliliæ Dei triplex significatum : *primo,* intelligitur justitia qua Deus in se justus est, scilicet qua juste retribuit justis premium, impiis et injustis supplicium; seu justitia qua in so justus est, id est verax in promissis; seu qua in se justus, id est bonus cl benignus hominibus propter Christum; *secundo,* justitia qua Christus ex rigoro justitia* Deo Patri pro nobis satisfecit ; *tertio,* justitia divina qua Deus nos justificat per Christum, XVIII, 46, 2: *Justitia enim Dei Aneo* (Evangelio) *revetatur ex fide in fidem.* Justi-.ia iterum triplicem in Scriptura significationem patitur, scilicet accipienda est : *primo,* pro omnium Tiriulum complexione; *secundo,* pro eleemosyna; *tertio,* pro justitia non quali quali, sed illustri, eximia et heroica, XVII, 240, 2 : *In veritate comperi, quia non est personarum accepter Deus, sed* in *omni gente, qui timet eum et operatur justitiam, acceptus csl illi.* Justitia sæpo capitur pro complexione omnium viridium, V, 22, t : *Ad inIclligcnda verba prudenti#, ct suscipiendam eruditionem doctrinar, juslitiahi, el judicium, el xquitalem* ; 273, 1 : *Sil proderunt thesauri impie* talis, justitia vero liberabit a morte.* Instili» cn pitar et pro qualibet virtute. V, 489, 1: *fnitium vix bon# facere justitiam : accepta est autem apud Deum magis quam Immolare victimas ;* 492, I : *Melius csl parum cum jbsldid, quom mulli fructus cum iniquitate;* YI, 96, *1: Facere' misericordiam et judicium magis placet Deo qnnm victima:;* III, i : *Gaudium justo est facere judicium* (seu justitiam), *el pavor operantibus iniquitatem.* Justitia pro opere bono el charitate ponitur, *Psalm.* II, 189, I. Subinde capitur pro splendore el munditie, XIV, 606, 2 : *Orielur vobis timentibus nom^n meum sol justitia.* Ponitur pro eleemosyna el misericordia, V, 329, 1 ; VI, HI, 1 ; XI, 679, 2. *Frange esurienti panem tuum, el egenos vagosque induc* in *doinum luam..... : Tunc erumpet quasi mane lumen luam, el sanctitas tua citius orielur, el arileitat faciem luam justitia tua, et gloria Domini colliget te,* XIII, 113 2 Justitia capitur pro humilitate, XVII, 36G, 2. Justitia omnis est humilitas, XV. 108. I : *Respondens autem Jesus, dixit ci* Joanni Baptista?). *Sine modo, si. enim nos decet unpitre omnem justitiam.* Per *justitiam* explicat Scriptura omne officium virtutis, VI, 96,1. Aliquando capitur pro pietate Chah, IX, 110, 2: *Pro peccalo mains reslüueíur tibi bonum, el in justitio adificabilur libi.* Justitia pro premio jusliliæ, sic iniquitas pro pœna iniquitatis accipitur, XI, 8Î8, 2: *Ulinarn attendisses mandata meal Facta fuisset sicut flumen pax tua. et justitia hia sicut gurgites maris.* Juslliliæ dicuntur praecepta, XII, »33, 2: *Peccavimus, impie egimus, inique gessimus, Domine Deus noster, in omnibus justitiis tuis.* Justitia duplex csl: *prima* virios qua* cuique suum tribuit; rt *secunda,* complexio omnium virtutum, XV 1 46, 2 : *Beiliqui esuriunt et sitiunt Justitiam, quoUinri ipsi saturabuntur.* Alia est justitia ima, alia media, alia summa, 109, 1. *Justitiam esurire* quid sit, 146, let seqq. : *Propter justitiam pali,* quid sit. idquo beatum est propter 1res causas, 150, i, 2: *Btah qui persecutionem patiuntur propter justitiam, quoniam ipsorum est regnum cariorum;* XX, 329, I : *Sed etsi quid patimini propter justitiam, beati.*

11. Justitia Dei (I *ide* Dels, Cap. III, Art. ni, §10).

III JcsTiTiv oniG)x\Lis. — In justitia originali Deus croavil Adatn, VII, 279, i, 2: *Soluinb;ad: hoc inveni, quod fecerit Dtus homihein rectu n, e. ìpse se in/Ìnt(is niiscurnl qujsh'vntbue. Justitio* originalis Adami qualis fuerit, I, 71. 2: /'oem uus hominem *ad* tmaqínem el similí/rniúu m *nosh am,* MI, 279, 1, 2. In qua sita. 280, 1. Justitia originalis præstabat graliæ Cbristt, IX. i*9, I: ¿Jet,i *ab iniíio imsliluil ho>ní/ttni, ti fcli<¿uil illium in manu concilii sui.*

IV. JIs UIIA SAXCTiFICÀKSSfcV GRATI'M FACIENS. — Io *Justitia ¡om.* Fons juslliliæ omnis sivo homini, sive Angelo, *Job.* 203, 2. Justitia omnis, id csl «ánditos, a D wùrml. osi opus grati», non

Datura, VI, 56,1, 2. Hæc est a Prophetis praedicti, XVIII, 172, 2 et seq. Vera per Evangelium Christi revelatur, 49, 1.

2° *Quomodo hominibus obtingat.* In quo justitiam Judæi et Gentiles collocarent, XVI, 577, 1 : *Cum venerit ille* (Paracletus), *arguet mundum de peccato, et de justitia, et de judicio : dc peccato quidem, quia non crediderunt in me; de justitia vero, quia ad Patrem vado, ct jam non videbitis me; de judicio autem, quia princeps hujus mundi jam judicatus est.* Ea quæ ex lege est, adversa ot opposita justiliæ Dei, XVIII, 176, 1, 2 : *Moyses enim scripsit, quoniam justitiam, quæ ex lege csl, qui fecerit homo, vivet in ea. Quæ autem ex fide est justitia, sic dicit..... Prope est verbum in oro luo, et in corde tuo : hoc est verbum fidei quod prxdicamus. Quia si confitearis in ore tuo Dominum Jesum, et in corde luo credideris quod Deus illum suscitavit a mortuis, salvus eris.* Justitia quæ ex lego est redemptionem Christi evacuat, 56!, 2 : *Evacuati estis a Christo, qui in lege justificamini, a gratia excidistis.* Lex juslitiæ non est lex vetus, sed *lex gratiæ, 173, 2: Quid ergo dicemus? quod Gentes, quæ non sedabantur justitiam, apprehenderunt justiliam: justitiam autem quæ ex fide est. Israel vero sectando legem juslitiæ, in legem justiliæ non pervenit.* Obtingit illa non per legem aut circumcisionem, sed per fidem, 84,1 : *Non enim per legem promissio Abrahæ, ut hxres esset mundi; sed per Justitiam fidei.* Benedictio et hærcdilas Abrahæ est justitia, 162, 2. Illa justitia tribuitur fidei, et quomodo, 76, i : *Arbitramur enim justificari hominem per fidem sine operibus legis.* Quomodo quærcnda est ex lego fidei, non factorum, *ibid. : Ubi est ergo gloriatio tua ? Exclusa est. Per quam legem ? Factorum I Non : sed per legem fidei.* Datur ea, non tamen ex nuda fido, sed ex operibus, 60, 2 : *Non enim auditores legis justi sunl apud Deum, sed factores legis justificabuntur.* Justitia inchoatur, conservatur ct promovetur fide, XIX, 467, 1 : *Justus autem meus ex fide vivit.*

3* *Quomodo in nobis sit.* Justitiam imputativam docent bærctici, XVI, 16. 1. Illa justitia rejicitur it refutatur, I, 202, 2; XVII, 153, 1; XX, 7!, I; *Psalm.,* II, 439, i. Justitia Christi nobis non nudo imputatur, XVIII, 160, 1. Ncc hæc exlerna imputativa Christi justitia, sed proprio et inhærons justo competii, :>0, 2; 81, 1, 2; 94, 2 : *Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris, per Spiritum sanctum qui datus est nobis;* 10i, 1 : *Sicut per inobedienliam unius hominis peccatores constituti sunt mulli, itaci per unius obeditionem Jusli constituentur mulli;* 258, 1 : *Ex ipso autem vos estis in Christo Jesu qui factus est nobis sapientia a Deo, el justitia, et sanclificalio, el redemptio;* 589,2: *Qui prædestinavil nos in adoptionem filiorum per Jesum Christum in ipsum, secundum propositum voluntatis suæ, in laudem gloriæ suæ, in qua gratifica ìt* r i *in dilecto Fdio suo.* Per Christum intravit, non imitatione, sed perse, et per communicationem Christi, XVIII, 97, 1. Christus factus est nobis justitia meritorio cl salisfactorie, 258,1. Item exemplariter, efficienter et finalitcr, *ibid.,* 2. Justitia Dei quomodo fiamus, 455, 2 : *Eum. qui non noverai peccatum, pro nobis peccatum fecit, ul nos efficeremur justitia Dei in ipso.* Vora justitia ¡n reconciliatione hominis cum Deo consistit, 176, 1: *Ignorantes enim Dei justitiam, et suam quærentes statuere, juslitiæ Dei non sunt subjecti.* Ejus in homine habitantis tria indicia, XX, 575, 2: *Nos scimus quoniam translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres.* Ejus in regnum anima quod sit,XVIII, 112,1: *Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore, ut obcdialis concupiscentiis ejus; sed neque exhibeatis membra vestra arma iniquitatis peccato, sed exhibete vos Deo, lanquam ex mortuis viventes.* Quid sit vivere juslitiæ, 106,1: *Qui enim mortui sumus peccato, quomodo adhuc vivemus in illo ?*

4° *Juslitiæ effectus el fructus.* Ejus sex fructus ct excellentiae ; *primus,* pax *; secundus,* spes gloriæ; *tertius,* magnitudo animi et lætilia in adversis ob spem gloriæ ; *quarius,* est quod per eam efficimur Deo amici ct dilecti per cbaritatcm ; *quinius,* quod per eam a Deo in filios adoptamur? *sextus,* est merces vitæ æternæ, XVIII, 91, 1, 2 et seqq.: *Juslificati ergo ex fide pacem habeamus ad Deum per Dominum nostrum Jesum Christum, per quem ct habemus accessum per fidem in gratiam istam in qua stamus, et gloriamur in spe gloriæ filiorum Dei.* Justitia in mentem veniens est lux, *Job,* 719, 1 : *In qua via lux habitet, et tenebrarum quis locus sit, ut ducas unumquodque ad terminos suos, et intelligas semitas domus ejus ?* Juslitiæ potissimum effectus est placere Deo, XVIII, 80, 2. Justitia ostendit aliquem esse filium Dei, XX, 572, 1 : *In hoc manifesti sunl filii Dei, et filii diaboli; omnis qui non est justus* (Græca ei Syrus), *omnis qui non facit justitiam, non est cx Deo.* Justitia et injustitia semper crescere possunt, V, 116, 1 : *Justorum autem semita, quasi lux splendens; procedit et crescit usque ad perfectam diem,* XXI, 421, 1: *Qui nocet, noceat adhuc; et qui in sordibus csl, sordescat adhuc ; el qui justus est, justificetur adhuc* (Syrus *justitiam faciat adhuc); el sanctus, sanctificetur adhuc.* Justitia est in nobis causa moralis resurrectionis, XVili, 132, 2 : *Quod si Spiritus ejus habitat in vobis : qui suscitavit Jesum a mortuis, vivificabit ct mortalia corpora vestra, propter inhabitantem Spiritum ejus in vobis.* Justitia est salus inchoata, 178, 2 : *Corde creditur ad justitiam, ore autem confessio fit ad salutem,* 187, 2: *Sic ergo et in hoc tempore reliquiæ secundum electionem gratiæ, salvæ faclæ sunt.* Justitia hominum inchoata est, Angelorum perfecta, XX, 561, 1, 2 : *Si scitis quoniam justus est* (Christus), *scitote quoniam el omnis qui facit justitiam ex ipso natus est.* Qualem justitiam coeli

habeant, 491, 2 : *Novos vero calos, et novam írr-ram secundum promissa ipsius expeclumus, in quibus justitia habitat.* (*Vide* Gr at ia sanct if icans, Just if icat io).

V. Just it ia ut est mor al is per f ect ionis SUMMUS APEX, ET OMNIUM VIRTUTUM COMPLEXIO. 4» Ejus natura et paries. Justitia oralis et generalis sita est in observantia omnium mandatorum Dei, et capitur pro religione et qualibel virlute, IX, 75, i : *Religiosità* custodiet et justificabit cor, jucunditatem atque gaudium dabit;* 83, I ; 84, I : *Fili, concupiscens sapientiam, conserva, justitiam; el Deus prxbebil illam libi ;* 89, 2 : *Fili, accedens ad servitutem Dei, sta in justitia et timore;* 422,1 : *Da el accipe, el justifica animam tuam. Ante obitum tuum operare justitiam, quoniam non est apud inferos invenire cibum.* Generalim est complexio virtutum, ita ut quælibel virtus sit pars ejus, VIII, 271,1. Justitia generalis est velut vestis poderis, X, 25, 2 : *Si sequaris justitiam, apprehendes illam; ct indues quasi poderem honoris et inhabitabis cum ca, cl proteget tc in sempiternum, cl in die agnitionis invenies firmamentum.* Eaquo duplex, *ibid.,* et seq. Nosse Deum, perfecta justitia, qua ratione, VIII, 577, 1,2: *Nosse enim tc, consummata justitia est ; el scire justitiam et virtutem tuam radix csl immortalitatis.* Juslitiæ chrislianæ partes sunt duæ, 22, i. Justitiam facere, et opera justa facere, quomodo differant, XX, 568, 2 : *Qui facit justitiam justus est.* Justitia humana incerta et imperfecta, *Job,* 231, 2: *Quantus ergo sum ego, ul respondeam ei, el loquar meis verbis cum eo. Qui etiamsi habuero quidpiam justum, non respondebo; sed meum judicem deprecabor.*

2° *Ejus effectus.* Tres juslitiæ generalis in homine offectus, X, 26. 1. Ejusdem sex fructus, XI, 434, 1. Dat bonam conscientiam, VI, 361, 1 : *Fugit impius, nemine perseguente ; justus autem quasi leo confidens absque terrore erit.* Est animosa, juslosquo facit animosos, 360, 2. Ejus comes csl pax, IX, 182, 2 : *Esto firmus in via Domini, ct in veritate sensus tui ct scientia, el prosequatur te verbum pacis cl juslitiæ.* Justitia est via ad pacem animæ consequendam, XVI, 50, 2. Est unicum modium ad sapientiam, VIII, 270, I. Custodit justum, V, 378, 1: *Justitia custodii innocentis viam, impietas autem peccatorum supplantat.* Facit asseclas suos longaevos hic et in futuro ¡eternos, 502, 1 : *Semila justorum declinat mala; custos animæ suæ serval viam suam.* Eos ad extremam senectutem deducit, 513, i : *Corona dignitatis senectus, quæ in viis juslitiæ reperietur.* Hæc liberat justos sæpe a morio praesenti, semper ab ælerna, 272, 2. Proteget et confirmabit hominem in dio judicii, X, 26, I; 158, 2 : *Qui timent Dominum, invenient judicium justum, el justitias quasi lumen accendent;* 436, 1 : *Illi viri misericordiæ sunt quorum pietates* (grajeo ôtxaioovvat *juslitiæ) non defuerunt.* Pro justiúa usquo ad mortem certandum, IX, 167, 2 : *Pro justitia agonizare pro anima tua, el usque ad mortem certa pro justitia, el Deus expugnabit pro te inimicos tuos.*

VI. Just it ia pr opr ie dict a. *!• Ejus natura.* Justitia proprie dicta virtus est jus suum cuique reddens, VI, 110, 2; Vili, 270, 2 : *Diligite justitiam qui judicatis terram.* Cur sit maxima virtutum moralium, V, 451, 1 : *In abundanti justitia virtù maxima est.* In æqualilate præcise consistit V 312, 1. Ejus decus et schema, *ibid.*

2® *Justitia (tum prxserhm legalis, tum distributiva)quos maxime deceat.* Justitia est virtus regum, VIII, 270, 2 ; *Diligite justitiam, qui judicatis terram.* Justitia et veritas regi necessaria, *Psalm.,* I, 284, 2. Justitia et potentia in vero principes requiruntur, XI, 260, 2 : *El erit justitia cingulum lumborum ejus, et fides cinctorium renum ejus.* Justitia et æquitas rectores reipublicæ decent. V, 27, 2. Ejus parles et munia per regem denotantur, VI, 468, 2. Hanc principes tueri maxime debent, VIH, 270, 2. Quantum regi prosit, V, 496, 2 : *Abominabiles regi qui agunt impie : quoniam juslia firmatur solium.* Justitia est centrum regni tripliciter, VI, 394, 1 : *Hex justus erigit terram, vir avarus destruit eam.* Custodit reges, 85, 1. Et quibus in rebus possint eam ostendere, 85, 2. Quomodo elevet maximo reges, regna et respublicas, V, 442, 2 : *Justitia elevat gentem, miseros autem facit populos peccatum.* Ea viget maximo tempore pacis. XI, 578, 2.

3® *Juslitiæ distributiva partes.* Graviter justitiam lædit qui ineptum ad officia promovet, VI, 40,2.

4° *Justitia distributiva vindicativa quid exigat,* VII,150, 1 : *Et dixi in corde meo: Justum cl impium judicabit Deus, et tempus omnis rei tunc erit.* Justitia finis est judicii, XIV, 203, 1 : *Propter hoc lacerata est lex, et non pervenit ad finem judicium.* Juslitiæ virtutis descriptio et effigies. XIII, 73, 1 ; XVII, 436, 2. Pingitur ut virgo libram tenens et gladium, cur, IX. 546, 1, 2. Ejus violatio symbolicum stuprum est. *ibid.-.Concupiscentia spadonis devirginabit juvenculam : sic qui facit per vim judicium iniquum.* Pingitur cæca cum bilance æqua, XIX, 248, 1,2: *Testor coram Deo ct Christo Jesu, et electis angelis, ut hæc custodias sine prejudicio, nihil faciens in alleram partem declinando.* Justitia comes est veræ fidei, XI, 115, 1 : *Quomodo facta est meretrix civitas fidelis ct plena judicii ? Justitia habitavit in ea, nunc autem homicida.* Justitia rigeat in tribunali, VI, 401, 2 : *Princeps, qui libenter audit verba mendacii, omnes ministros habet impios.* Judices debent esso dilectores juslitiæ, *Job,* 658, 2: *Numquid qui nonamat judicium sanari potest? el quomode tu cum qui justus est, in tantum condemnas* .'Justiliain omnibus causis est attendenda, IV, 148,2 *Justitiam judicare,* quid, *Psalm.,* 1, 52, 2 ; *Quoniam fecisti Judicium meum el cautam meam ;* ¿eduli *super thronum, qui judicas justitiam.* Juik

tifiara evertens in judicio forensi graviter peccat, V, 540, i : *Qui justificat impium, et qui condannai justum, abominabilis est uterque apud Dominum.* Pervertitur per munerum acceptionem, VI, 383, 1: *cognoscit in judicio faciem, non benefacit, el iste pro buccella panis deserit veritatem.* Justitia i insontes morte plectendo, Deum placat, II, 341,1. Est ideo *grata, quod* exemplo docetur, *ibid.* Justitiæ exeeutione honoratur Deus, ID, 521, 2. Justitia locum cedendo clementiæ, eam in so commutat, IV, 555, 2.

Justitia commutativa. Justitia in lucro polior opibus immensis, X, 365, 2. *Ne pro his omnibus confundaris, et ne accipias personam ut delinquas..... De xquilale stalcrx el ponderum, de acquisitione mullorum el paucorum, de corruptione emptionis el negotiatorum.* Justitiæ nomino se velat ira, XX, 77, 1 (Ride Judex, Judicium).

JUSTUS, JUSTI. 1. Qui sint justi, quomodo vocentur in Scriptura, et quiuus comparentur.— *Justi quinam sint.* Psalm. II, 105, 2 : *Deali qui custodiunt judicium, ct faciunt justitiam in omni tempore.* Qui sint justi coram Deo, XVI, 8, 1 : *Erant autem justi ambo ante Deum, incedentes in omnibus mandatis, el justificationibus Domini sine querela.* Justus et bonus quomodo distinguantur, X Vili, 95,2 : *Vix enim pro justo quis moritur; nam pro bono forsitan quis audeat mori?* Justi vita et rectitudo in duobus consistit, XIV, 226, i. Justorum 1res sunt classes, IX, 406, 2. Justorum sunt octo gradus et status, XXI, 36, I. Eorum alii sunl mercenarii, aln servi, XVI, 209, 1 : *In se autem reversus dixit: Quanti mercenarii in domo palris mei abundant panibus, ego autem hic fame pereo !* Quomodo a Deo gignantur, et ad quid, XX, 560, 2; 561, 2 : *Si scitis quoniam justus est, scitote quoniam el omnis qui facit justitiam, ex ipso natus csl.* Eorum proprie est vivere, XVIII, 48, 1. Quomodo ex fide vivant, XIX, 467, 1 : *Justus autem meus ex fide vivit.*

2° *Quomodo vocentur in Scriptura.* A Salomone vocantur docti, scientes et eruditi, V, 55$, 1:(M *moderatur sermones suos, doctus ct prudens est ; ct pretiosi spiritus vir eruditus.* Justus, licet ælate juvenis, dicitur tamen senex, XI, 753, 2. Justi cur dicantur filii regni et semen, XV, 331, i:- *Ager autem est mundus; bonum vero semen, hi sunl filii regni.* Justi, filii hominis, impii jumenta, *Psalm.* I, 222, 2 : *Homines el jumenta salvabis, Domine, quemadmodum multiplicasti misericordiam luam, Deus.* Justi vocantur pauperes in Scriptura, *Job,* 456, 2.

3* *Quibus rebus justi assimilenlur.* Justus est tropologice arbor vilæ, I, 87, 2. Justus oliva fructifera, impius ligno arido similis, *Psalm.* I, 347, 2: *Ego autem* «cut *oliva fructifera in domo Det, speravi in misericordia Dei* in *xlernum, cl in sxculum szculi.* Justi symbolice uvæ ct botri vocantur, XIV, 140*2 ; *Vx mihi, quia/aclus sum sicul qui colligit in autumno racemos vindemix f Non est botrus ad comedendum, prxcoquas ficus desideravit anima mea.* Justi et ficus quæ sit simili* tudo, XII, 100, 2 : *El dixit Dominus ad me: Quid tu vides, Jeremía ? El dixi : Ficus, ficus bonas, bonas valde; el malas, malas valde, qux comedi non possunt, eo quod sint malx. El facium est verbum Domini ad me dicens : IIxc dicit Dominus Deu: Israel : Sicut ficus hx bonx, sic cognoscam transmigrationem Juda, quam emisi de loco isto inter ram Chaldxorum, in bonum;* XVI, 187. 2 *Dicebat aulem* (Jesus) *cl hanc similitudinem : Arborem fici habebat quidam plantatam in vines sua, el venit quxrens fructum in illa : ct non in* venit.* Justus myrto assimilatur ob varias analogias, XIV, 363, 2 et seq. : *Vidi per nodem, etccce vir ascendens super equum rufum, d ipse stabat inter myriela, qux erant in profundo.* Justus acervo tritici comparatur, *Job,* 152. 1 : *Ingredieris in abundantia sepulcrum, sicut inftrlur acervus tritici in tempore suo.* Justus agno assimilatur, IX. 397, 1 : *Si communicabit lupus agno aliquando, sic peccator justo.* Aptissimo columba comparatur, *Psalm.* I, 357, 2 : *El dixi : Quis dabit mihi pennas sicul columbx? cl volabo, el requiescam.* Justi quadrifaciales sunt ut Cherubini Ezechielis, VI. 363, 2. Justo adaptantur auri proprietates, XX, 250, 2: *Ut probatio veslrx fidei multo pretiosior auro quod per ignem probatur, inveniatur in laudem et gloriam el honorem, in revelatione Jesu Christi.* Justi aurone comparantur, V, 116, 1, 2 : *Justorum autem semila, quasi lux splendens, procedit et crescit usque ad perfectam diem.* Soli comparantur, X, 31, 1 : *Homo sanctus in sapientia manet sicul sol ; nam slullus ul luna mutatur,* IX, 421, 1.

II. Justorum indoles et virtutes. — I0 *In justis quantus perfectionis zelus.* Justi soli ambulant in viis Dei rectis, XII, 473, 2 : *Quis sapiens, el inlelligcl ista? intelligens, et sciet hxc? quii rcclx vix Domini, cl justi ambulabunt in cis.* Sol Deo et justitiæ intendunt. VI,362,1 .Justus quomode legem Dei perpetuo meditotur, *Psalm.* I, 10, i *In lege Domini voluntas ejus, el in lege ejus medi* labilur die ac node.* Justi exquirunt omnia Dei judicia, VI, 367, 2 : *Viri mati non cogitant judi* Cium; qui autem inquirunt Dominum, animadvertunt omnia.* Semper ad Deum respiciunt, ot cum Deo ambulant, V, 117, I. Mentem habent ih Deo defixam, 367, i. Legem Dei semper intuentur in suo capite Christo, 551, 2. Mentem habent sanctis desideriis plenam, 393, 2 : *Desiderium, si compleatur, delectat animam; detestantur stulti eos qui fugiunt mala.* Semper desiderant bonum facere et benefacere, 384, 1. Justus magis opere, quam verbo Deo placere gestit, IX, 636, 2. Justi zelo Dei tabescunt, *Job,* 601, 1. Justus profert justiliæ frqclus sua sapientia et virtuto, V,342,2: *Fructus dusli, lignum vilx: clqui suscipit animas, sa-*

Piens est. Est arbor fructifera et semper virens, V, 341, 1 : *Justi..... quasi virens folium germinabunt;* IX, 636, 2: *Quasi palma exaltóla sum in Cades, ct quasi plantatio ros** in *Jericho,* In Christo el cum Christo fructus bonorum operum semper profert, *ibid.* Christum semper sitit, *ibid.* Logi est fidelis, et lex illi, X, 166, 1 : *Homo sensatus credit legi Deit ct lei illi fidelis.* Justi non exaudiunt vocem exactoris diaboli, mundi aut carJs, *Job,* 90, 2 : *Et quondam vincli pariter sine molestia, non audierunt vocem exactoris.* Justi precipitimi studium, *Psalm.* I, 29, 1 : *Quoniam gd te orabo, Domine, mane exaudies vocem meam.* Justus omni virtute pollet, V, 366, L Omne peccatum reprehendit, 377, 2 : *Verbum mendax justus detestabitur; impius* aulem confundit, el confundetur.*

Justus crescere potest injustitia, V, 115. 2. Crescit sensim, 117, 1 ; *Judorum autem semila quasi lux splendens ; procedit et crescit usque ad perfectam diem.* Justi crescunt ut sol, X, 32, 2. Justus semper desiderat fieri justior, XV, 146,2: *Beati qui esuriunt el sitiunt justitiam, quoniam ipsi saturabuntur.* Per fidem justi fiunt justiores, XVIH, 79, 1. Justus semper crescit in sapientia et sanctitate, X. 158, 2: *Qui timent Dominum, invenient judicium justum,cl justitias quasi lumen accendent.* Justi explorant modos Deo magis in dies placendi, VI, 354, 1 : *Cor iniqui inquini mala, cor autem rectum inquini scientiam.* Justus laborat ul augeat vitam graliæ et gloriae, V, 292, 1 : *Opus justi ad vitam : fructus autem impii ad peccatum.* Undequaquo ansam so amplius justificandi captat, 259, 2 : *Da sapienti or Bionem, et addetur ci sapientia. Doce justum, et festinabit accipere.* Ex bonis propositis quæ mano concepit, semper quietus et jucundus est, 339, 2 : *Bene consurgit diluculo, qui quxrit bona; qui autem investigator malorum csl, opprimetur ab eis.* Justus sit quasi Deus omnipotens, immutabilis, XX, 5G3, i. El ei similis, 564. 2. In cogitationibus et verbis constans, 167, 2. Exercet se assidue in operibus justitiæ el virtutis, 569. 1 : *Filioli, nemo vos seducat. Qui facit justitiam, justus est sicut el ille justus est.* Justus addet manibus fortitudinem, *Job,* 377, 2; 378, 1 : *El tenebit justus viam suam, el mundis manibus addet fortitudinem.* Justi tenaces sunl virtutis, *Job,* 141, 2. Virtuti vicini sunt ct familiares, V, 551, 2. Omnes in via virtutis occurrentes difficultates singillalim perfringunt, 463,2 : *Iter pigrorum quasi sepes spinarum; via justorum absque offendiculo.*

2' *Justorum humilitas, ejusl motiva.* Primo. *Jfon cerio sciunt se esse justos, el certo scire nequeunt se esse in gratia Dei,* VI, 56, 2; *Quis potest dicere; Mundum est cor meum, purus sum a peccato ?* XVIII, 279, 1 : *Nihil mihi conscius sum, sed non in hoc justificatus sum;* XX, 535, i; *Et in hoc scimus quoniam cognovimus eum, si mandata ejus observemus;* Job, 349, 2: *Ecce inter sanciat ejus nemo immutabilis; et coeli non sutil mundi in conspectu ejus. Quanto magis abominabilis el inutilis homo qui bibit quasi aquam iniquitatem?* Justus nesçit an Deo placeant opera sua, 95, 1: *Quare misero data esi lux?... Viro cujus absvmdila esi lia, d circumdedit eam Deus tenebris?* 235, 1 ; *Etiamsi simplex fuero, hoc ipsum ignorabit anima mea, et txdebit me vil* me*.* Jasti quomodo certi sint de sua justitia, VII 307, 2 : *Et tamen nescii homo tdrum amore anodio dignus sil.*

Secundo. *Justus nemo compositus Deo,* Job, 115, 1 : *Numquid homo Dei comparatione jtnl.ficabilur. aut factore suo purior erit pir ?* 218. 2: *Vere scio quod ita sil, et quod non justificetur homo compositus Deo.* Justus nemo plane, IX, 223, I : *Non tc justifices ante Deum, quoniam agnitor cordis ipse est.* Justus quomodo peccare non possit, XX, 570, 2 et seqq.: *Omnis qui natus est ex Deo, peccatum* non *fácil, quoniam semen ipsius in co manet, et non potest peccare, quoniam ex Deo naius est.* Ad multos annos sine peccato mortali possunt esse, X, 29, 1. Ad tempus omnia peccata venialia sine speciali privilegio justus evitare potest, sed non diu, VI, 234. 2 ; XX. 136, 1 : *In mullis enim offendimus omnes;* G87, 2 : *Ei aulem qui potens est vos conservare sine peccato, el constituere ante conspectum glori* su* immaculatos... Soli Deo Salvatori nostro per Jesum Christum gloria cl magnificentia, el imperium el potestas.* Aliquando peccet venialiter necesse est in genere, XV, 402, 1. Justus non peccat in omni opçro bono, ut censent hæretici, VI, 56, 1 ; XI, 742, I : *Facti sumus ut immundus omnes nos, et quasi pannus mçastruat* univers* juslilix nostr*.* Quomodo ¡usti cadant septies, et resurgant» VI. 233, 1 : ¿Ve *nisidieris, el quxras impietatem in doma justi, neque vastes requiem ejus, septies enim cadet justus, cl resurget; impii aulem corruent in malum.* Cadunt in leves noxas, 233, 2. Non sunt impeccabiles, 234, 1. Cur necesse sit ut justi aliquando peccent venialiter, VII. 271, 2: *Non est enim homo justus in terra qui faciat bonum, cl non peccet.* Si in aliquod peccatum gravo cadant, cito emergere conantur, VI, 235, 1. Cadentes in peccatum sunl velut fons pedo conculcatus, 289. 1,2: *Fons turbatus pede, d cena corrupta, justus cadens coram impio.* Justus in peccatum prolabcns, res deploranda osi. X, 16, 2: *In duobus contristatum csl cor meum, d in tertio iracundia mihi advenit... Qui transgreditur a justitia ad peccafum, Deus paravit eum ad romph*am.* Justi aliquando animales sunt, XV, 245, L Defectus quotidianos nqn inlclligunl, *Job,* 219, 2: 5ï *volucnt contendere* (homo) *cum eo* (Deo), *non polenta respondere unum pro mille.*

Tertio. *Justus ad bonum faciendum spirituali eget auxilio Dei.* Justus in omni actu meritorio acluali Spiritus sancti moliune egot. V, 78, 2: *In*

omnibus viis tins cogita illum, etipse diriget gressus tuos. Justi semper egent nova Dei misericordia, IX, 111,2. Justorum auxilium a Domino, *Psalm,* 1, 93,1, Justorum clypeus. *Psalm,* I, 20, 1 ; *Psalm,* II, 59, 2. Justi liment et sperant, *Psalm,* I, 198, 1 : *Ecce oculi Domini super metuentes eum, el in eis qui sperant super misericordia ejus.* Justi petunt in gratia Dei conservari, XVI, 562, I : 57 *manseritis in me, ct verba mea in vobis manserint, quodeumque volueritis, petetis, et fiet vobis.* Justi omnem suam sanctitatem beatæ Virgini acceptam **referunt, VI, 501, 2.**

Quarto. *Quomodo se justi humilient.* Si quid per infirmitatem peccarint, statini so accusant et condemnant, V, 5*7, 1 : *Justus prior est accusator sui, venit amicus ejus, cl investigabit eum.* Antequam alios accusent, seipsos increpant, *ibid.* Tegunt laudes suas, sed vilia detegunt, *ibid.* Justus peccala levia magna existimat, *Psalm.* I, 141,2: *Propter nomen tuum, Domine, propitiaberis peccato meo, mullum esl enim.* Si errati moneantur justi, ipsum agnoscunt, XI, 128, 2: *Vir impius procaciter obfirmat vultum suum; qui autem rectus est, corrigit viam suam ;* 233, 2. Aliæ eorum proprietates dum corripiuntur, 128, 2. In sua gloria si glocientur, pejores sunt improbo, improbitatem agnoscente, VI, 312, 2: *Vidisti hominem sapientem sibi videri? Magis illo spem habebit insipiens.* Justum suam justitiam predicare, quando præsumptio non est, *Psalm.* I, 97, 1 : *Et retribuet mihi Dominus secundum justitiam meam, el secundum puritatem manuum mearum retribuet mihi,* etc. Justi sunt mansueti ct humiles, V, 404,1 : *In ore stulti virga superbi*, labia aulem sapientium custodiunt eos.*

3® *Justorum charilas.* Jusli student obedientia? cl charitati, IX, 113, 2 : *Filii sapienti*, ecclesia justorum; el natio illorum obedientia el dilectio.* Solet justus esse misericors, IX, 370, 2. Etiam vult impium salvaro sibi insidiantem, V, 351, 1. Inter impios agentes, eorum domui benedicunt, VI, 107,1 : *Excogitat justus de domo impii ut detrahat eos a malo.* Si quem peccantem videt justus, excusat, et secreto benigne corripit, 412, 2. Jusli impios omnimodis convertero student, *ibid.* Quæ ipsos ad hoc rationes impellunt, *ibid.* Non invident peccatoribus gratiam et gloriam, imo mire de ca exultant, XVI, 212,2. Quia a Deo accepti, hostias offerunt, non pro peccatis suis, sed spontaneas, ad gratiam ejus conciliandam, V, 412, 2 : *Stultus illudet peccatum, et inter justos morabitur gratia.* Sua commoda proximi commodis postponunt, 371, 1 : *Qui ncgligil damnum propter amicum, justus est.*

V *Justorum prudentia in verbis.* Justus nil loquitur nisi præmeditatum et opportuno, V, 310, 1,2: *Labia justi considerant piacila, et os impiorum perversa.* Premeditate respondet, 473, 2 : *Mens justi meditatur obedienliam; os impiorum redundat malis.* Justi semper sancta et salutaria loquuntur quæ corde volvunt, V, 286, 2 . *Vena vit*, os jusli, et os impiorum operit iniquitatem ;* 297, 2 ; *Argentum electum, lingua justi ; cor aulem impiorum pro nihilo ;* 300, 1 : *Labia justi erudiunt plurimos.* Eorum lingua instar argenti, 298, 1. Constanter veritatem proloquuntur, 298, 2. Justus sapientiam oro proloquitur, 309 2 : *Os justi parturiet sapientiam, lingua pravorum peribit.* Justus cur sapienter loquatur, *Psalm.* I, 236, 1 : *Os jusli meditabitur sapientiam¿ et lingua ejus loquclur judicium.* Magnum verbis suis profectum facit, V, 310, 1. Est in verbis parcus, ot in iis so accommodat discipulorum ruditati, et plura corde reservat quam oro proferat, *ibid.* Loquitur Deo placita, ideoquo omnibus placet, 310, 2.

5® *Justorum mortificatio.* Justus corpus suum edomat et mortificat, et animæ suæ saluti consultum esso cupit, V, 326, 2; 327, 1. Qualem tamen corporis sui curam gerat, 356, 2. Justi refrænant suas cupiditates quæ sunt causæ peccatorum et perturbationum, 366, 2. Pacem animi rebus omnibus anteponunt, *ibid.* Eos delectat fuga mali ot virtutis operalio, 393, t. Justi voluntas pravis desideriis impenetrabilis, 359, 2.

6° *Justorum preces.* Eorum oratio quam sit potens et efficax, XX, 223, 1 : *Orate pro invicem ut salvemini, mullum enim valet deprecatio jusli assidua.* Eorum oratio clavis est cœli, IV, 278, 1. Oralio jusli penetrat cœlos, X, 225, 2 : *Qui adorat Deum in oblectatione, suscipietur, et deprecano illius usque ad nubes propinquabit.* Et a Deo statim exauditur, 226, 2 ot seq. *Et Dominus non elongabit, sed judicabit justos cl faciei judicium, el fortissimus non habebit in illis patientiam.* Justorum preces semper exaudientur, *Psalm.* I, 206, 2: *Oculi Domini super justos, el aures ejus in preces eorum.* Justus imperat Deo, X, 468, 2: *An non in iracundia ejus* (Josué) *impeditus est sol, el una dies facta est quasi duo ?* Juslorum adhuc viventium preces possunt oxposci, XII, 599, 1, 2.

7° *Justi sunt homines cœlcstes, Job,* 702, 2. Habent proprietates cœli, *ibid. : Tu forsitan cum co fabricatus es cœlos, qui solidissimi quasi xrc fusi sunt?* Dicuntur peregrini vitæ hujus, 457, 2 : *Interrogate quemlibet de viatoribus, et hæc eadem illum intclligcrc cognoscetis;* XIX, 478, 2 : *Juxta fidem defundi sunt omnes isti, non acceptis repromissionibus, sed a longe eas aspicientes cl salutantes, el confitentes quia peregrini cl hospites sunl super terram.* Coelestia desiderant, V, 359, 2. Ad beatitudinem coelestem anhelant, 335, t : *Desiderium justorum omne bonum est : prxstolalio impiorum furor.* Spectant bona et præmia cœlestia, 551,2. Præponunt æterna temporalibus, VI, 336,2. Kes hujus vitæ, tam prosperas quam adversas parvi faciunt, 361, 1. Terrena omnia calcant pedibus, Deum spectantes, V, 526, 2.

III. Justorum dignitas. Justus solus viri nomen meretur. *Job,* 3, 1. Justorum sapientia, virtus,

dignitas, !ætitia, felicitas, luci amplæ comparatur, V, 382, 2 : *Lux justorum lælifleat ; lucerna aulem impiorum exlinguelur.* Jusli lucent ad instar Christi, XX, 71, 12. Justi sunt templum Dei, XVIII, 297 1: *An nescitis quoniam membra vestra templum sunt Spiritus sancti, qui in vobis esl, quem habetis* a Peo? Justi anima est thronus, sedes et templum Dei, XVII, 86, 1. Ipsis dalur Spiritus sanctus in propria persona, XIII, 297, 1, 2. Contrarium dicero error est, 298, 1. Quæ rei hujus ratio, *ibid.* Jusli divin® sunt consortes naluræ accidentaliter et substantialiter, XX, 411, 1, 2 : *Per quem* (Christum) *maxima et pretiosa nobis promissa donavit, ut per hxc efficiamini divina consortes naluræ.* Per graliam justus Ct Deus, XVII, 86, 1. Ipsi soli sunt viva membra Ecclesiæ XIX, 293, 2 : *In iñagna aulem domo non solum sunt vasa aurea el argentea, sedet lignea el ficlilia, et quædam quidem in honorem, quædam autem in contumeliam.* Quomodo sunt filii adoptionis et servi, XVIII, 551, 1 *: At ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum facium ex muliere, facium sub lege, ul eos qui sub lege erant redimerei, ut adoptionem filiorum reciperemus.* Justus est inchoate prædeslinatus, X, 171, 2. Justi sunt electi complete ad gratiam et justitiam, inchoate ad gloriam, XVIII, 24, 1. Justis non est lex posita, XIX, 181, 2: *Lex Justo non est posita, sed injustis el non subditis, impiis et peccatoribus,* etc. Non sunt sub lege, sed supra legem, *ibid.*

IV. Justi quantum prosint civitatibus, regnis, reruspublicis. Justus est fundamentum mundi, V, 305, 2 : *Quasi tempestas transiens non erit impius : justus aulem quasi fundamentum* sempiternum. Mundo justus utilis est, injustus inutilis, 261, 2. Solo aspectu justitiam afflat, 262, 1. Ipsi sunt coagulum civitatis suæ, 490, 2 : *Cum placuerint Domino vix hominis, inimicos quoque ejus convertet ad pacem.* Jusli quasi column® rempublicam sustentant, XI, G66, 1. Ipsi sunt fulcra ct bases urbium et regnorum, XX, 223, 1. Sua fiducia in Deum, subjugant urbes armis indomabiles, VI, 118, 2. *Civitatem fortium accendit sapiens, et destruxit robur fiducia ejus.* Eorum felicitate omnes cives gaudent, V, 319, 2 : *In bonis justorum exultaba civitas, el in perditione impiorum erit laudatio.* Iis regnantibus florent regna el urbes, VI. 372, 2 : *In cxultalione* (Syrus in *exaltatione) justorum mulla gloria esl; regnantibus impiis ruinx hominum;* 389, 2 : *Cum surrexerint impii, abscondentur homines ; cum illi perierint, multiplicabuntur jusli.* In sua opulentia sunt benefici, V, 319,2. Si sini opulenti, civitatibus mirifice prosunt, 320, 1. Et eorum benedictio eas a malis luetur, *ibid.* Eas suis monilis, consiliis, exemplis luenlur, *ibid.* Tuentur causas pauperum, VI, 414. 2. Gaudent cum justitia administratur, 110, 2 el seq.: *Gaudium justo est facere judicium cl paror operantibus iniquitatem.* Amant justos judices, 331,1: *Viri sanguinum oderunt simplicem; justi autem quxrunl animam ejus.*

V. Justorum felicita» et merces. !• *In hac vita.* Primo. *Omnia prospera eis eveniunt.* Justi timentis Deum bona, *Psalm.I,* 141, 2 et seq.: *Quii est homo qui timet Deum, legem statuii ei* in *via quam elegit? Anima ejus in bonis demorabitur, et semen ejus hxreditabil terram.* Quomodo mala justis non occurrant, X, 164, 1 : *Timenti Dominum non occurrent mala, sed in tentatione Deus illum conservabit, el liberabit a malis.* Justis omnia quæ aggrediuntur, bene cedunt, XIV, 445, 1,2 : *Nunc aulem non juxta dits priores ego faciam reliquiis populi hujus, dicit Dominus exercituum; sed semen picis erit : vinea dabit fructum suum, cl terra dabit germen suum, et cati dabunt rorem suum.* Justi pro se habent Deum vigilantem, *Psalm.* 1, 206. 2. A Deo proteguntur, idque triplici custodia, X, 202, 2; 201, 1 : *Timentis Dominum beata est anima ejus. Ad quem respicit, el quis est fortitudo ejus ? Protector potenlix, firmamentum virtutis, tegimen ardoris, et umbraculum meridiani. Deprecatio offensionis, et adjutorium casus, exaltans animam, et illuminans oculos, dans sanitatem, et vitam, et benedictionem.* Justi peculiariter a Deo respiciuntur, *Psalm.* I, 199, 1, 2: *Ecce oculi Domini super metuentes eum, el in til qui sperant super misericordia ejus.* Justos perpetuo respicit Deus, *Psalm.* 1, 206, 2. Eorum recordatur Dominus, V, 281, 1. Iis Deus prope est, non peccatoribus, 475, 1 : *Longe est Dominus ab impiis, et orationes justorum exaudiet;* XI, 652, 1.2. Eorum opera quot modis dicantur esse in manu Dei, VII, 304, 2 et seq.: *Sunt jusli el sapientes, el opera eorum in manu Dei.* Diriguntur a Deo, VI, 75, 2 : *A Domino diriguntur gressus viri : quis autem hominum inlelligere potest viam suam?* Eorum opera a Deo prosperantur, V, 3<7, i : *Justitia simplicis dinget viam ejus, et in impietate sua corruet impius.* Justos Deus servat. Job, 119,1. Portantur manu Dei septempliciter, VIII, 328, 1 : *Justorum animæ in manu Dei sunt, el non tanget illos tormentum mortis.* Sunt in terra ceu germen plantationis Dei. Item opus manuum Dei ad glorificandum, XI, 713, 1 : *Populus aulem tuus omnes justi, in perpetuum hxreditabunt terram, germen plantationis meæ, opus manus meæ ad glorificandum.* Propter justos omnia creata sunt, V, 487, 1,2. Habent dominium rerum et opum lotius mundi proprium et velul naturale, 526, 2 : *Justus comedit, el replet animam suam: venter autem im^piorum insaturabilis.* Eis omnes crealuræ serviunt, *ibid.,* 2. Justis in Ecclesia omnia serviunt, viamquo ad Deum suavem faciunt, XII, 454, 2 ; *Obumbraverunt et sylvx, et omne lignum sua* vitalis Israel ex mandato Dei.* Justis ab ipso Deo temporalia subministrantur, *Psalm.* 1, 20>, 2: *Timete Dominum omnes sancii ejus, quoniam non ut inopia timentibus eum.* Affluunt bous

omnigenis, V, 280, 1, 2 : *Benedictio Domini super caput justi; os autem impiorum operit iniquilas.* Sunl ob operationem suam in rerum copia et gaudiis, VI, 121, 2 : *Tota die concupiscit* (piger) *et desiderai] qui autem justus est. tribuet et non renabit.* Justi fiunt divites et honorati, V, 392, 2: *Egestas et ignominia et qui deserit disciplinam; qui autem acquiescit arguenti, glorificabitur.* Beno beatequo vivunt in hoc sæculo, ! 18,2 : *Qui sequi- (itr justitiam el misericordiam, inveniet oilam, uslitiam el gloriam.* Quod oleum in eorum domo obundet, 117, i, 2 : *Thesaurus desiderabitis, el oleum in habitaculo jusli; el imprudens homo dissipabit illud.* Quo sensu justus, comedendo satiet animam suam, et quare, 400, 1. Justi obtient opes impiorum, *Job,* 128, 1 : *Cujus messem famelicus comedet, el ipsum rapiet armatus, el bibent sitientes divitias ejus.* Sæpo sunl liæredes impiorum, V, 395, 2 : *Bonus relinqudur hxrcdcs filios, et nepotes; et custoditur justo substantia peccatoris.* Justorum prosperitas diuturna, iniquorum *brevis, Psalm.* J, 234, 1, 2 : *Novit Domi-* fcuj *dies immaculatorum, el hereditas eorum in rlemum erit, non confundentur in tempore malo, Min diebus famis saturabuntur.* Quotidie justus in bonis animi ct corporis corroboratur, hinc omnia adversa transcendit, V, 451,1, 2 : *Domus jusli plurima {orillado, el in frudibus impii conturbatio.* Justi dotantur tunc temporalibus, tunc spiritualibus bonus, subinde tamen illis carent, 101,2: *Egestas a Doniino in domo impii, habilacula autem jusiorum benedicentur.* Jusli non pereunt farno, I, 273, 2: *Non affliget Domina fame animam jusli, ct insidias impiorum subvertet ; Job,* 144, 2; 145, 1. 116, 2 *; /n fame eruet le de morte, et in bello de manu gladii,* Eos sæpe miraculose aluit Deus in Novo Testamento, V, 273, 2. Justum non perire, quomodo intelligenduin sil, *Job,* 105, I, 2 : *llecordare, obsecro te; quia unquam innocens periit, sut quando redi deldi sunl* ? Justo melius est mod cum, quam ingentes dhiliæ peccatoris, *Psalm.* I, 233. *2 : Melius est modicum justo, super divitias peccatorum mullas.*

Secundo. *Justorum juge gaudium, serenitas, securila*.* Justorum oculi sunl sereni, læli, hilares. V, 551. 1. Justus semper in lælitia esi. 458, 2 : *Omnes dies pauperis, mali : secura mens quasi ¡ngc convivium.* Semper jubilare potest. X, 341.2 : innor *Domini sicut paradisus benedictionis, cl super omnem gloriam aperuerunt illum.* Cur jusli in perpetuo gaudio agunU VI, **ill,** 1 : *Gaudium csl justo facere judicium, el pacor operantibus iniquitatem.* Jusli exulULo qualis, *Psalm.* I, 214, 2 ; /Ini*ma au lem mea esullubil in Domino, el delectabitur super salutari suo.* Jusli Deum semper laudant. *Psalm.* 1. 202, L *Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ure w* >. Justis quantum gaudium. *Job.* 2D'». 1 : *Deui Twn^^^iel simplicem* nec parrigd manum ma-* /íprú, *^nnec immeatur risa os luum, et labia tua jubila*

Tertio. *Qualiter justi in terra probentur, et* fri *adversis feliciter se habeant.* Justi sæpe in hao vite affliguntur. V, 360, 2 : *Non contristabit justu** quidquid ei acciderit: impii autem replebuntur malo.* Sæpo pro impiis et per impios affligun- tur, VI, 116, 2 : *Pro justo datur impius, cl pro redis iniquus.* Pro eorum deliciis luunt impii sed in particulari, aliqui jusli pro illis pœnas dant, 115, 2 et seq. Justos Deus exercet' durius, XIX, 500, 1 : *In disciplina perseverate ; tanquam filiis vobis offert se Deus : quis enim filius, quem non corripit paler?* Permittente Deo, plerumque sunt pauperes, V, 461, 2. Jusli ab impiis ludibrio habentur, *Job,* 589, I, 2. Justus circumvenitur, dum arguit peccatore^, 458, 2.

2® Cur hic jusli a Deo affligantur, V. 503, 2 ; 518, 1. Iis quatenus et quoro ærumnæ inferat tur et flagella, X, 329, 1. 2. In hac vita ob leves noxas subinde graviter castigantur. V, 343, 2 ; *Si justus in terra recipit, quanto magis impius d peccator.* Jusli tribulatione probantur, 524, 1 : *Sicut igne probatur argentum, el aurum camino, ila corda probal Deus.* Jusli a Deo quasi in clibano coquuntur, II, 17, 1. Probaniur ul aurum, *Job,* 488, 2: *Ipse vero scit viam meam, cl probavit me quasi aurum quod per ignem transit.* Justus tribulatione agitur, coquitur, probatur, purgatur, seligitur, albescit et splendescit, XIII, 156, 2 : *El de eruditis ruent, ul conflentur, el eligantur, cl dealbentur usque ad tempus prtfindum.* Jusli per mullas velitationes exercentur, XX, 129, 1. Justis nihil inali advenit, nisi ex ceria Dei pnescienlia cl voluntate, ad eum vel a vitiis purgandum, vel in virtute perficiendum, IV, 278, i.

3° Eorum patientia et magnanimitas in adversis, ad utramque fortunam commodos el benevolos so præbent, V, 370, 2. Justorum verorum et factorum in rerum temporalium penuria et jaclura discrimen, XI, 675, 2. Justi veri, saltem supernaluraliter, nuuquam sunl infortunati, 1, 302. L In animi serenitate mundi hujus molestias ct adversa facile excutiunt, V, 382. I ; 465, 1 : *Iter pigrorum quasi sepes spinarum; via autem justorum absque offendiculo.* Nil limeni, X, 201, 1 : *Qui limei Dominum, nihil trepidabit, el non pavebit, quoniam ipse est spes ejus,* XV, 234, 2. Nullis adversitatibus aul terroribus moventur. V, 348, 1 : *Non roborabitur homo ex impietate, el radix justorum non commovebitur,* 536, 1. Justus est intrepidus, 284, 1,2 : *Qui ambulat simpliciter, ambulai confidenter. Semper* est securus, 459. i, 2. Justus est quadralo lapidi similis, 305, 2 : *Quasi tempestas transiens non erit impius : Justus autem quasi fundamentum sempilcrnum.* Est quasi cubus, XIX, 58, 1. Jusli etiam in bello luti sunt. *Job,* 145, 2. Confidenter suas victorias enarrant, VI. 360 1« t ot seqq : *Fugit impius, nemo persequenti*

justus autem quasi leo confident absque terrors erit; IX, 588, 2; *Sicut cor trepidum in cogitatione fatui, omni tempore non metuet, sic el qui in prxceplis Dei permanebit semper.* Eorum cl leonis analogue, VI, 362, I. In tenlalionu et calamitalo manent firmi, V, 304, 2; 309. ï : *Justus in flernum non commovebitur : impii autem non habitabunt super terram.* Omnem cladem superant, 305, 1. In adviTsis crescunt iis animi, 362, 2. Omnes tubulationes ¡equo animo ferunt, 366. 2. Quia res omnes hujus mundi parvi aestimant, *ibid.*

4° Tribulationes amant el in iis gaudent. IX, 636, 2. In adversis Deo gratias agunt, necessitato probantur, IV, 274, I, 2 : *Jmmobilh* (Tobias) in *Dei timore permansit, agens grabas Deo omnibus diebus vitæ suæ.* Tribulationem expetunt, quia ca probantur, X, 23, i, 2 : *Vasa figuli probat fornax, el homines justos lenlatio tribulationis.* Patiuntur, ut in virtuto perficiantur, III, 383, 2. Tacent in judicio iniquo, *Jobt* 308, 2 : *Quis est qui judicetur mecum? veniat : quare tacens consumor?* Justi so alium ex tribulationibus capiunt *Psalm.* I, 24 1 : *Cum invocarem, exaudivit me Deus justiliæ me*. in tribui itione dilatasti mihi.*

5® Unde justorum patientia, magnanimitas, gaudium in adversis. Eos roborat virtus el sanctitas, V, 309, i. Omne robur habent in mente voluntate Dai armata, VI, 362, I. In tentationo et calamitate confidunt ob spem opis divinæ, 362, 2. Justis spesesi tutissima domus, *Psalm.* I, 26. 2 *: In pace in idipsum dormiam el requiescam.* Currunt ad Deum quasi ad arcam in tribulatione, V. 569, 2 : *Turris fortissima nomen Domini ; ad ipsum currit justus, et exaltabitur.* Justos de tribulatione quomodo liberat Deus, *Psalm.* I, 24, I ; 207, 1 : *Juxta est Dominus iis qui tribulato sunl corde, et humiles spiritu salvabit. Multæ tribulationes juslorum, et de omnibus his liberabit cos Dominus.* Liberantur a malo quod falso testimonio illis paralur, VI, 123, 2. Eos lingua calumniatrix illustrat el exornat, X, 59, i : *Perseverantia illius* (lingi æ nequam) *non permanebit ; sed obtinebit vias mjustorum el flamma sua comburet justos.*

6° Peculiari providentia a Deo proteguntur contra impiorum conatus. Quare iis Deus opposuerit peccatores. X, i76, i : *Contra malum bonum est, ct contra mortem vita; sic et contra virum justum peccator.* Jusli non habent alios inimicos, nisi impios, *Psalm.* I, 379, i : *Eripe me de inimicis meis, Deus ulcus, ct ab insurgentibus in me libera me. Eripe mr de operantibus iniquitatem, el de viris sanguinum salta me:* Psalm. II, 347. 2 Justorum magna lenlatio est prosperitas iniquorum, et quomodo superetur. *Psalm.* I, 232, 1 : *Noli xmulari in eo, qui prosperatur in via sua,* in *homine faciente injustitias.* Jusli non mullum debent formidare insidias impiorum, *Psalm.* 1, 233, 1 : *Observabit peccator justum, cl stridebit super eum dentibus suis; Dominus aulem irridebit cum, quoniam prospicit qubê teniel dies ejus.* Jostf contra persecutione* defensio e*I oratio, *Psalm.* I, 215, Î: *Ego aulem, cum mihi molesti usent, induebar cilicio. Humiliabam* in *jejunio animam meam.* 4 *oratio mea in sinu meo convertetur.* Eorurrt radix et justitia, Deo protegente, contra conatus impiorum invalescit, V» 359, 1 : *Propter percata labio* rum ruma proximat malo : effugiet autem jnslus de angustia.* Deo protegente, justus laqueos impiorum evadit, 315, 2; 319, 1,2 : *Justus de angustia Liberatus esi; et tradetur impius pro eo. Simula lor ore decipit amicum suum; jusli autem liberabuntur scientia,* item sua ptudenlia. 316. 2; 359, t. Jusli opes tuli» sunt ab impiorum insidiis, 359, 2. Justi iniquos derident, Job, 147. 1 : *Ia vas* litate et fame ridebis, el bestias lerræ non formidabis.* Interdum justus per fugam invidiam potest declinaro, 1.308, 1. Justus quomodo lavare manus suas dicitur in sanguine peccatoris. *Psalm.* I, 375. 1, 2 : *Lælabilur justus cum viderit vindictam, manus suas lavabit* m *sanguine peccatoris.*

Quarto. *Justi diu* in *terra vivunt, el cilam felici morte obsignant.* Justus medetur vitam longam, et postea beatam aeternitatem V, 342 2: *Fructui usti lignum vil*;* 374 2 : *De fructu oris sui homo satiabitur bonis.* Diu in mundo vivet, 309, 2 : *Justus in xternum non commovebitur ; impii autem non habitabunt super terram.* Cur diu vivere dicatur, 304, 2 : *Quasi tempestas transiens non erit impius : justus aulem quasi fundamentum sempiternum.* Fructus juventutis in bona senectute percipiet, 374, 2. Mortem non Umet, 316, 2. Sperat in morte sua, cur, 440. i, 2, *In malitia sua expelletur impius; sperat aulem slus in morte sua.* Hic a morte nunquam occupatur, XVII, 433, 2. Quacumque Ulor'e præoccupolus fuerit, in refrigerio erit, IV, 458, 1. Post mortem Justi vivunt Deo, *Job,* 367, 2. Post mortem transeunt ad gloriam, V, 316, 2. Justorum mors qualis, *Psalm.* I, 208, 1,2: *Redimet Dominus animas servo rum suorum, cl non delimpu t omnrs <¿ui sperant in eo.* Eorum claritas magis m tenebris mortis elucescit, VI, 71,2 *(Vide* Mors justorum).

Quinto. *Justi in suis filiis redivivunt ct beati sunl.* Justus semper virtutis suæ imitatores progH gnel, V, 340 2. Justorum genus est prosapia virtutis, IX. 113, 2 : *Filii sapienti*. Ecclesia justorum: d natio illorum obedicntia et diltviio.* Justus felicem el copiosam post so posteritatem relinquet, 347, 2. Justorum domus et familia «emper etliurescit,416, 1 : *Domus impiorum delebitur; tabernacula vero justorum germinabunt.* Eorum bæredes sunt filii el nepotes, non extranei, 395, 2 : *Donus relinquit hxredes filios, ct nepotes; ct custoditur juste substantia peccatoris.* Eorum filii Deo etiam suoi curæ et beali, VI, 52, 2 el seq. : *Justus qui am' bulat in simplicitate sua. beatos post se fiaos derelinquet.* Ejus posteri m suis domibus mulus annis firmi agent, 399, 2.

2* *Justorum felicitas post mortem.* Eorum opus et fructus operis est certus, stabilis, fidelis, V, 328, 2 : *Impius facit opus instabile, seminanti autem justitiam merces fidelis.* Justi sunt in eo similes apibus, *ibid.* Merito operum morcedem a Deo reposcere possunt, XIX, 312, 2: *In reliquo reposila est mihi corona justiliæ, quam reddet mihi Dominus in illa die justus judex.* Vitam æternam merentur ox condigno, *Psalm.* I, <52,1,2: *Unam petii a Domino, hanc requiram, ul inha-\ilem in domo Domini, et visitem templum ejus.* Per quam scalam in cœlum ascendunt, V, 562, 2. Fabricando bonum virtutis fabricant sibi bonum gloriæ cœleslis, 427, I. Justus quomodo vix salvetur, et cur, XX, 371, I, 2 et seq. : *El si justus vii salvabitur, impius ct peccator ubi parebunt?* Justorum diversi sunt gradus quoad gloriam, XIII, 169, 2. Eorum dignitas est quod cœlo decorem afferant,V, 308, 2. Expeclatio justorum lælilia : *Spes aulem impiorum peribit.* Justorum saturitas m cœlo. XV. 147 L

Justos qui in fine mundi vivent, ignis conflagrationis mundi expiabit, XX, 478, 1. Justi non soli resurgent, XIII, 169, 1, 2. In die judicii Christum benevolum experientur, V. 498, 2 : *Indignatio regis, nuntii mortis; et vir sapiens placabit eam.* Lucebunt in judicio, *Job,* 280, 2 : *Lampas con-tempta apud cogitationes divitum, parata ad term pus statutum.* Omnes in judicio universali judicat bunt infideles et impios judicio non proprio diciq VII, 339, 1 : *Judicabunt nationes, cl dominaban* tur populis.* Proprio vero martyres suos regos e| judices a quibus inique judicati sunt, 339, 2 ; 379, I ' *Tunc stabunt justi in magna constantia adversu* cosqui se angustiaverunt, cl qui abstulerunt labores eorum.* In dio judicii impios condemnabunt a quibus vexati, pios, qui sibi compassi, glorificabunt, X, 43, 2. Subsannabunt impios in judicio, *Job,* 475, 1 : *Videbunt justi, et lætabunlur, cl innocens subsannabit cos.* Justi non gaudent proprio do interitu impiorum , sed do triumpho justiliæ Dei, *ibid.* Justorum memoria est perennis, X, 264, I : *Vila viri in numero dierum : dies autem Israel innumerabiles sunl.* Eorum natalis communis lælilia, XVI , 43 , 2 *(Vide* Beati , Coelum, GLORIA COELESTIS, JUDICIUM, ResUARACTI^ Sancti).

JUS1US(S.). S. Justus, Lugdunensis episcopus* quaro relicto episcopatu in eremum Ægypti con* cesserit, II, 386, 2,

JUSTUS ORGELITANUS. Justus Orgelitanus quo tempore floruerit, VII, 463, 2.

JUVENIS, JUVENTUS *(Vide* Adolescens, Adolescentia.

KAPPA. Kappa tria pessima quid sit,XIX,325,2.

KEMNITIUS. Kemnilius immerito Vulgatam carpit, XX, 616, 2. Kemnilii hærelici in Sacramenta Ecclesiæ calumnia, XXI, 312, 2. Kemnilius Concilium Tridenlinurn reprehendit, quod Pontificem doceat in volo et legibus dispensare posse, XVIII, 277, 1.

KEVAN et KIUN. *Kevan* et *Kiun* qualo sit idolum, XIII, 589, 2; 590, 1. Idem est quod *Rephan,* eo quod idolum hoc primitus cultum ab Ismaelitis et Persis, Gorum lingua dictum sit *Kivan,* vel *Kevan,* quam deinde vocem Ilebræi dixerunt *Re* phan,* 590, 1. Sed doctiores retinuero *Kevan,* vel mutarunt in *Kiun, ibid,* et 2.

KILIANUS (S.). S. Kiliani corpus in equili ab equis honoratum, XI, 107, 1.

KITTIM. *Kiltim* Cyprum et quasvis insulas signifient XIII, 135 1. 2.

KOSAKI. Kosaki et Hiberni cur ante pugnam se vino adusto repleant, XIV, 481, 2; XVII, 92, 2.

L. L sæpe mutatur in R et in alias litteras, XV, i73. 2.

LABAN. Laban persequitur Jacobum, I, 309, 4, Quid dicat Jacobo invenio, et de inito pacto, *ibid.* et seqq. An coluerit idola, 311, 2. Jacobum eludere putabat, oves separando, 303, 1, 2. Ejus injuslilia. 301,1. Laban Jacobum circumvenire studens, suis dolis est circumventus, VI, 371. 1. Laban fuit patrumfamilias speculum octuplox, I, 258, 2.

LABARUM. Labarum Constantini quid, et unde jic dictum, VII, 5 /J, 2. Qualem characterem præfe.rel, XXL 2*>l, 2.

LABIUM. I0 Labia sunl linguæ claustra, VI, 293, 2. Labiorum tria ornamenta, VIII, 41, 2 et seq. Labia Jobi cur integra relicta sint, *Job,* 408, 2. Labia cur stalim gaudium ac mœror occupet, XIV, 264, 1.

2® Labium unum electum quomodo attulerit Christus suo in orbem adventu, XIV, 303, 1, 2. Labium electum quod sit, *ibid.* Labia Christi ut lilia ob sex analogias. Vili, 127, 2. Labium reflexum mensarum est tropologice examen operum, XII, 801. L Labiorum signaculum est dicendorum præmodilalio IX. 593, 1. Labia moderans quan-

tum indo bòni colligat, et non moderans, quantum mali, 599, 2. Labia contorquens non vult gere sincero, sed decipere, V.512,4, 2. Ea mordere signum est perfectæ perversitatis., 225, 2 et seq. Labia dolosa execranda, *Job,* 408, 2 (Vide Lingua, Loquacitas).

• LABOR, LABORARE. L Variæ vocis *laboris* acceptiones et symbola. — Labor præter significationem nativam, molestiam etiam significat, V, 509, 2 ct seq. Item fraudem, iniquitatem, injuriam, VI, 215, i. *Laboris* nomine in Scriptura diriUtromne peccatum, et maxime vis et injuria, cur, XIV, 202. 1. Labor charilatis quis sil, XIX, 116,1. Labor omnis quomodo sit m ore hominis, VII, 227, 1, 2. Laboris symbolum bos est, V, 405, 1 ; XII, 578, 1. Laborem perpetuum quomodo pingerent Ægyplii, XII, 508, 2 ; 578,- 1.

II. Labor is necessitas. Deus ab initio creavit hominem ad laborandum, *Job,* 130, 2 : *Homo nascitur ad laborem el avis ad volatum.* Etiam ante peccatum homo creatus est ad operationem, *ibid.* Post peccatum damnatus fuit ad laborem et dolorem, 130, 2; 131, 1. Labor post lapsum homini præcipilur ut pœna, L 109, 1, 2. *Quia audisti vocem uxoris lux, el comedisti de Ugno, ex quo prxeeperam tibi ne comederes , maledicta terra in opere tuo : in laboribus comedes ex ea cunelis diebus vilx luce.* Labor homini est pœna post peccatum, V, 509, 1, 2. Laborandum est ut quæratur victus, *ibid. : Anima laborantis laborat sibi. quia compulit eum os suum.* VI, 461, 2. Labor labores parit, et hi labores sunt catenati, XIII, 482, 2. Labores sunt justi compedes. *Job,* 191, I. Laboraro debent qui edero et ditescere volunt, V, 404, 2 : *Ubi non sunt boves, presepe* vacuum *est: ubi autem plurima? segetes, ibi manifesta est fortitudo bovis.* Non laborans non manducet, XIX, 170, 2 : *Hoc denuntiabamus vobis, quoniam si quis non vult operari, nec manducet.* Labor a Cyro rego Persarum commendatus, IV, 206, 2. Gnomæ de labore, XII, 578, 2.

Laborandum est a prima adolescentia, V, 158, 2; VI, 244, 1 : *Praepara /oris opus tuum cl diligenter exerce agrum tuum, ut postea aedifices domum tuam.* Labor juvenum est, IX, 672, 2 : *Qux in juventute tua non congregasti, quomodo in senectute tua invenies?* Laborandum est quamdiu vivimus. VI. 505. 2. Labores fidelium non finiuntur nisi cum vita. XX. 375. 1.

III. Labor is commoda, fructus, simulqub motiva AD EUM STRENUE SUSCIPIENDUM. — !• *Laboris fructus temporales.* IX, 232, 1 : Aon *oderis laboriosa opera, el rusticationem creatam ab Altissimo.* Labor suapto natura lucruin aliquod parit, V, 428, 1 : *In omni opere erit abundantia; ubi autem verba sunl plurima, ibi frequenter egestus.* Labor parit opes, imperium et bonorum operum abundantiam, V, 161, 2 et seq.: *Manus fortium dominabitur; qux aulem remissa est. tribulis servict;* 372, 1 : *Non inveniat fraudulentus lucrum, et substantia hominis erit auri pretium;* VI, 23,4 : 60. 2 : *Noli diligere somnum, ne le egestas apprimat; aperi oculos tuos, el saturare panibus.* Laborans laborat sibi, id est animæ et corporis bono, Vt 510, 2 : *Anima laborantis laborat sibi, quia compulit eum os suum.* Laborans satiabitur panibus, deses conficietur inopia, VI. *Qui operatur terram suam, saturabitur panibus; qui autem xclatur otium, replebitur egestate.* Labor continuus omnes difficultates occurrentes evincit, VI, 249. 1.2. Laborando fimus valentiores corpore et spiritu, 225, 1. Laboriosa sunt pretiosa, VII, 108. 4. Labore parta studiosius servantur, 72, 2. Labore parta non tam cito depereunt, V, 384, 2 et seq.: *Substantia festinata minuetur; qux autem paulatim colligitur manu, multiplicabitur.*

2® *Laboris fructus spirituales.* Primo. *Laboris dignitas et gloria,* V, 428, 1 *: In omni opere erit abundantia ; ubi autem verba sunt plurima, ibi frequenter egestas;* XII, 578, 1. Labor est gloria animæ ejusque dignitati congruus, IX. 324. 2: *Melior est qui operatur, et abundat in omnibus, quam qui gloriatur, el eget pane. Fili.* m *mansuetudine serva animam tuam, et da illi honorem secundum meritum suum.* Labor propnus nobilitat, non labor avorum, V, 354, 2 : *Melior est pauper el sufficiens sibi, quam gloriosus et indigens pana.* Laborans sibi sufficiens melioret nobilior est splendido et egente domi, 353, 2 el seq. Labor tenuium potior est otio inerti divitum, 291, 2 : *Opus justi ad vitam, fructus autem impii ad peccatum.* Laboriosus vocari potest vir robustus VI, 98, 2: *Cogitationes robusti semper in abundantia, omnis aulem piger in egestate est.*

Secundo. *Labor virtutes parit.* Labor concupiscentia* minuendae conducit, V, 509, 1. Labore paranda* sunt virtutes, 291, 1. Virtutem et sapientiam parit. V, 157,1 ; IX. 404. 2 : *Vestigium cordis boni, et faciem bonam difficile invenies, el cum labore.* Labor omnia vincit, V, 59, 1: 5i *quaesieris eam* (sapientiam) *quasi pecuniam, el sicut thesauros f/Joderis illam, tunc inlelliges timorem Domini. el scientiam Dei invenies;* VI, 461, 2. Laboro modico sapientia paratur, X, 559, 2: *Inclinavi modice animam meam, et excepi illam* (sapientiam). Labor laetitiam parit, *Job.* 536, 2. Labor est lux mentis, 694. 2 : /n *manibus abscondit lucem, et prxeipit ei ul rursus adveniat. Annuntiat de ea amico suo. quod possessio ejus sil, et ad eam possit ascendere.* Labor continuatus dulcescit, V, 158, 2. Hujus vitæ felicitas in honestis laboribus sila ost, *Job,* 131, 1. Labor conjunctus cum voluptate, *ibid,,* 2.

Terlio. *Labore emitur calum;* VI. 501, 1,2: *Posside sapientiam, quia auro melior est ; el acquire prudentiam, quia pretiosior est argento.* Laborandum in bac vita, ul in altera glonæ opes comparemus, 291, 1 ; 376, 2 et seq. : *Vult el non vult*

piger: anima autem operantium impinguabitur. Laborandum hic, ul posten accipiamus præmium, 422, 2 : *Seminate vobis in Justitia, el metite in ore misericordiae. innovale vobis novate.* Laborum finis gloriosus. *Job.* 131, 2, Labor est via ad gloriam, VIII, 509, 2 ol seq. *Certamen forte dedit illi ut vinceret. el sciret quoniam omnium polenlior est sapientia.* Per labores ad magna præinia pervenitur, XVIII, 446, I, 2 : */d enim. quod in praesenti est momentaneum e! leve tribulationis nostrae supra modum tn sublimitate aeternum gloria pondus operatur in nobis.* Labore modico bealitudo perennis paratur, X, 568, 1 : *Videte oculis vestris, quia modicum laboravi, el inveni mihi multam requiem.* Labores compensantur in cœlo. *Job.* 274, 1. Labores spo quietis cœlostis subeundi sunt, XX, 376, 2 et *seq.* Labores pro Deo videntur carbones, sed sunt carbunculi, XI, 178, I. Labor omnis brevis est, X, 33, 2. Labor qui in hac vita pro Deo subitur, brevis est, XXI, 412, i : *Ecce venio Cito, cl merces mea mecum est.*

IV. Comodo laborandum.— Labor quisnam eligendus, VII, 68, 1. Labor ct cibus invicem attemperari debent, X, 130, 2. Labor cibum precederò debet, non subsequi, *ibid.* Labor moderandus est, nec nimius assumendus ad opes congerendas, sed qui sufficiat ad vicium lucrandum, V, 509, 2 *(Vide* Otium, Pigrith).

LABRATUM. Labralum vocatur osculum, undo, VI i.

LABRUM. Labrum æneum ad quid erat in atrio tabernaculi, I, 714, 1, 2. Huic similo vas fuit in templo Salomonis, *ibid,* Mystico significat pœnitentiam, *ibid.* Ex speculis mulierum fuit facium, 254, I, 2, Quid hoc tropologice designet, 714, 2.

LABRUSCA. Labrusca vilis agrestis, qualis, XI, 153. 2.

LAC, LACTARE. 1* Lac est sanguis concoctus, et primum infantis nutrimentum, V, 36, 1. Quod lac præslanlissimum, *ibid.* Laciis proprietates, XX, 277, 2. Lac cibus naturalis est ct homini nuasi coævus, X, 317, 1. Lacte vescebantur Lrisci, non carne, VI, 358, i. Lac post vinum est Venenum, vinum post lacoptabilo, Vili, 92, 1. Lac caprinum quam sit stomacho salubre, XII, 547, 1. Lac pro vino albo sumptum, Vili, 92,1. Lac daba'.ur sapientiæ discipulis initiandis in Ægypto a vaso in modum mamma) fcinincæ, V, 253, 1. Lac o virorum uberibus aliquando expressum, VII, 473. 2. Lac c cervice Pauli recisa manavit, XVH, 8, 1, XVIII, 11, 2.

2* Laciis el mellis nomino quid denotetur, *Job,* 431. i. Quid lacte denotet Apostolus, XVUI, 267, 4,2. Lac esi symbolum innocentino ct candoris morum. X, 517, 2. Lac symbolum est puræ cl simplicis docirmæ, V, 36, 1. Lac symbolum est matermtalis, XI, 203,1, Lac est symbolum innocentia) et iiuauiæ, XVUI. 263,1. Lac denotat pastorum stipendium, 740,1 • Lac rationabile quod dicitur, XX, 277, I. Lac et mei olirn dabatur renens baptlfatls, XVIII, 268, I ; XX, 277, 2. Lac quam varia significet. XX, 278, 2. Lac est etiam Christi divinitas, Vili. 92. I. *Lactare* quid proprio sit, et undoderivoiur, XIII. 311, 2. *Lactare* per metaphoram ost *inescare, decipere.* V, 36, i.

LAC/EN/E. Lacænæ erant valid® et fortes, VI, 489, 1. Lacænarum quarumdam constantia io morio filiorum, II, 200, 1 ; XII, 680, 1, 2. Lncama clypeum filio imponendo quid intenderit, IV, 457,1. Laéænæ maritos captivos mutato cum eis habitu liberarunt, V, 371, 2. Lacæna quædam servirò jussa, sc liberam professa est, X, 189, 2. Lacænæ mulieres cur in regum suorum justis pulsitaren ollas per urbem discurrentes, XII, 675, 2. Lacæna, virgines aperta facie, nuplæ volata, prodibant, .Will 356, 1.

LACED EMONI!, LACONES, SPARTA, SPARTANI, SPARTIATÆ. 1® Spartiatæ qui et quales, IV, 476, 1. An sint prognati ox Abraham per Ceturam, 477, 4.

2« Lacedæinonli in puerorum institutione fuero singulares, V.399, 2. Quid juventutem docerent, IV, 456,2. Explorabant puerorum indolem, VI. 59, 1. Erani in liberorum castigatione severi, 159, 2. Spartani quomodo pueros ad laborem assuefacerent, XII, 394, 1. Furium laudabant, XVIII, 653, 1. Laconum puerorum sufferentia, XX, 48, 2. Laconis cujusdam adolescentis generositas, XHI, 395, 2.

3° Lacedærnonii phllosophiæ moralis perstudiosi fuero, IX, 4, 2. Eorum trichoiia de ætate triplici, 266, 2. Lacones brevium ct paucorum erant verborum, XX, 75, 1. Senas habebant in hunoru, V, 513, 2. Non erant adulteri, II, 215, I. 2 Archilochi scripta impudica urbeexegere, XIX, 289, 1,2. Mendicos habebant infinnes, cl mendicitatem valut probrum, X, 443, 2. Non peregrinabantur. 81, 2. Suos in urbe sepeliebant, XVI, 119, 4. Comam alebant, II, 126. 2; XVIII, 357, 1.

4° Laccdæmoniis libertas chara fuit, qui mori maluere quam set vire, 1,475, 1. Pro libertate omni ævo certiirunl, IV, 476, L Lnccdæmonii Xerxem adoraro jussi, noluerunt adoraro Xcixem, cur, 372. 2. Quomodo exceperint legatos Darii terram et aquam petentes, IV, 320, 2; XI, 396, 2. Etiam nunc cum Turca certant, arcemquo suam a Tureis liberam servant, IV, 476, L Lacedæmonii in bello cur vestibus rubris uterentur, XIV, 428, 1. Eurum quod esset stemma, XII, 499, 1.

5° Lacedæmonii miro fuero concordes, V, 580, 2. Eorum consensus clunanimitas, XX, 320, 1. Erani inter omnes omnia aequalia, 97, 2. Eorum unani< mitas civitati pro muro fuit, XIV, 303, 2.

6® Lacedæmono exulnvit luxus vestium, XI, 144, 2. Spartani solis meretricibus floiiclas vestes concedebant, II, 88, 2; XIX, 204, 1. Sparta nec dives, nec pauper erat, ideo bono morata, VI, 433, 1. Lacedæmon stetit quamdiu aurum €0nteinpsil, IX, 304, 1 ; XII, GG2, 2, LaCedæmoûii por

nimias opos et luxum periere, XÎX, 256. 2; 515.2.

LACI1IS. Laetus, urbs Juda. adventante Sennacherib. misit legatos cum muneribus ad Gelh urbem Pbillsliim, XIV, 75, 2. Primo invasa est a Sennacherib, cultum idolorum prima suscepit, 75. i.

LACINIA. Lacinia proprio quid sit, XII, 416, 1.

LACONISMOS. Laconismos, sivo breviloquentia, signum est animi silentisetmeditabundi.lv, 507,1.

LACOPENUS. Locoponus el Simeon Bulgarorum princeps inter so colloquentes aquilarum supervolantium indicio didicero pacem mter ipsos initam minime diuturnam fore, XII, 617, 1.

LACRYALE. !• Lacrymæ infantibus prosunt ad robur, *Job,* 365, 2. Lacrymæ solent esse veræ doloris indices, V, 380, 2. Dum fici® sint in viro, valdo violento* sint oportet, IX, 380, 2. Lacrymæ meretricum sunl ficlæ, V, 380, 2.

2° Aquarum magna differentia, ita et lacrymarum, *Job.* 364, 2. Lacrymæ infertiles et vana*. 365, 1. Lacrymæ malæ ac lelhales, tfrïd, Lacrymæ indifferentes ac naturales, *ibid.* Lacrymæ bonæ ac potabiles, ferlilosque quales, 364, 2. Lacrymæ voluntario;, salutares, 365, 1. Quæ lacrymæ sint maximo laudabiles, 365, 2. Lacrymæ auditorum laudes sunt concinnatorum, XVIII, 261, i.

3° Christus ipso sæpe flevisse legitur, risisso nunquam, *Job.* 364, 2. Ter est lacrymatus in vita ex historia evangelica, XVI, 494, 1. Lacrymatus est Chrislus in morto Lazari, 493, 2. Lacrymæ Christi in morto Lazan quid nos doceant, X, 280,2. Lacrymæ orantis Christi, XIX, 394, 2.

4° Lacrymarum sanctorum vis el gaudium, V, 413. 2cl seq.: *Cor quod novit amaritudinem animæ suæ. in gaudio ejus non miscebitur extraneus.* Eas Dous charas habet, *ibid.* Lacrymarum in oratione quanta sil vis, XX, 222 el seq. Lacrymæ addenda; orationi, XVI, 493, 2 : A7 *dixit* (Jobus) *: Ubi posuisti* cum? dicunt fi: Domine, veni cl vide. Et lacrymatus est Jesus.* Lacrymarum donum undenam monachus quinam adeptus esset, X!. – L

Lacrymarum in pœnilento vis, XV, 593, i : *Et sgressüs foras* (Petrus), */levit ornare.*Sunl opus saiisfaclorium, *ibid.* Lacrymarum ob peccala vi$ et efficacia apud Deum, XI, 81, 1 : (?uu *dabit capiti meo aquam, et oculis meis fontem lacrymarum? st plorabo dic ac nocte interfectos populi mei?* Earum fructus describitur. XII, 402, 1 : *Divisiones aquarum deduxit oculus meus, in con Unitone fax populi mei,* Lacrymæ el fletu» quomodo peccata exlinguant, 547, 2. Lacrymis copiosis Magdalena Chrisli pedes lavit, XVI, 123, 1. Lacrymæ pœnitentium sunt vinum angelorum, 122, I; XVIII, 463, 2. Lacrymas non fundunt damnati, XV, 226, 2 : *Ibi erit fletu* el stridor dentium.* Lacry* inis compunctionis et pœnilonliæ crescit justus, XIV, 363, 2 Lacrymas ab oculis beatorum quomodo sbslorgai Deus, XXI, 370, I ; *El absterget Deus omnem lacrymam ab ocula eorum, et mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor.*

LACTANTIUS. Lactantius censuit animas sanctorum non esse visuras Deum ante diem judicii, XIX. 491, 4.

LACTUCA. Lactuca frigiditate sua libidinem corporis enervat, XII, 562, 1.

LACUN E. Lacuna; mystice sunl praedicatores lingua, non vite, XII, 853, 1.

LACUS. Ie Lacus sumitur pro *carcere.* XII, 261, L Lacus novissimus quis dicalur. 404, 1. Lacus in quem Jeremías fmt conjeclus. fuit lapido objectus, >04,1. Lacus in quem Daniela Dano Meda est conjectus, obsignatus fuit sigillo el regii el optimatum, cur, XIII, 81, 2. Lacus frequentes in Italia XXI, 329, 2. Lacus mirabilis juxta Neapolim canem ri unmans el vivificaos, XIV, 502, i.

Lacus est etiam vas quo sinum prælo expressum excipitur. XV, 708, i.

3® Lacus symbolice quis, *Psalm.,* I, 41,2. Lacum Prophetæ vocant infernum el limbum XIV, 460, 2.

LAD.E. Lad.c cursoris velocitas. XIII, 102, 2.

LADISLAUS, Ladislaus Ilunganæ rex sponsus vita excedit, IX, 310, 1.

LÆDERE, LJÍSUS. Lædilur omnis homo a seipso, V. 367, 1. Læsus injuria ad Deum solum respicial, VI, 74, L Ejus panoplia et viclona quinluplex, *ibid,* el seq.

L ENA. Læna amictus est auguralis, XII, 464.2.

LETARE, LAETITIA, LETUS. !• *Varix vocis* lælitiæ *acceptiones inScriptura ;* ejus symbola. Lælina capitur melonymice pro *amplitudine* et *ubcrtcle.* V, 383, i. *Lxtan m opere* quid sil. VIIf 160. I. Lælilia luco declaratur, V, 382, 2. Lucerna designatur, VI. 71, 2. Lælitiæ symbolum sol e>t, XXI, 37, 1. Lælitiæ symbolum calceus, XVUI, 680, i.

2* *(jux sit hujus vitx et mundanorum Militi.* Lela miscentur tristibus in bac sila, XIV, 41 i, 2. Læla ct tristia invicem succedunt. IX, 355 1; 356, 2. Lælilia sæculi non est pura, nec diu durabit, X, 103, 2. Lælilia impiorum fallax ok V, 381, 2 : *Lux justorum Litificat, lucerna aulem impiorum extinguclur.* Læiautes in niurdi voluptatibus in luturo lugebunt, XVI, 114, 2 : *vobis qui ridetis* nmie, *quia lucebitis cl flebitis.*

3* *Lxtilia vera qux sil,cl qux sini ejus causx,* VII,250,1. Lælilia spiritualis in quo sila est, XVUI, 660, 1. Lælilia mentis Christianorum quatuor m rebus sita est *Primo,* in remissione peccatorum ; *secuiulo.* m timore et cultu Dei; *tertio,* in firma spe felicitati? ætcruæ ; *quarto,* in amicitia el unione cum Deo, II, 175, 1, 2. Letitia sancturum in Domino, XIII, 47, 2. Lælilia maxima esi pio Deu opprobria sustinere, XV, 152, 2: *Dealt cum maledixerint vobis, cl persecuti vos futnni, cl dixit ini omne malum adversum vos.... Gaudeto ct exuUale9 quoniam merces vestra copiosa est in caelis.*

Lælitiæ vera causassi Doo placere, VII, 315,1. *Vade ergo, cl comede* in *Milia pattern tuum, ei*

bibe cum gaudio vinum tuum; quia Deo placent op'ra tua. Lætilia vera et solida in sanctitate consistit, et ex ea nascitur, X, 103, 2; 104, 2 : *Jucunditas cordis hxc est vita hominis, et thesaurus sine defectione sanctitatis ; el exullatio viri ^st longxvilas;* 105, 2: *Miserere animx lux plains Deo, el contine, congrega cor tuum in sanctilate ejus,et tristitiam longe expelle a te;* 558,1,2; : *El effloruit* (sapientia) *lanquam prxcox uva, Ixtatum est cor meum in ea.* Lætitiæ causa est bona z conscientia, V, 456, 2 : *Cor gaudens exhilarat faciem; in nurrore animi dejicitur spiritus.* L®titia spiritualis *signum* est inhabitantis Spiritus sancti, XVII, 108, 2 et seq.: *Quotidie quoque perdurantes* (erant) *unanimiter in templo, et frangentes circa domos panem, sumebant cibum cum exullatione et simplicitate cordis.* Est comes individua puritatis, V, 459, 2 *Omnes dies pauperis, mali; secura mens quasi juge convivium.*

4° *L&lilix effectus et fructus.* Lætitiæ offectus, V, 547, 2 ; 548, I ; *Animus gaudens xlatem floridam facit\ spiritus tristis exsiccat ossa;* VI, 11,2. Qui fructus lætitiæ spiritualis, et media ad eam, II, 44$, 2 : *Comedetis in conspectu Domini Dei vestri, ac Ixtabimini in cunctis, ad qux miseritis manum voset domus veslrx.* Lætitiæ 1res fructus, X, 103,2; 104, 2. Ipsa est velut animæ vita, *ibid.* Est flos, decor, et quasi vita animæ, V, 547,2. Est thesaurus indeficiens sanctitatis, X, 103, 2 et seq. Lætilia fovet et auget sanctitatem, 103, 2. Lætitia corroborat spiritus vitales, 104, 2. Facit hominem longaevum, *ibid.* Lætilia ossa irrigat suo succo et medulla, 761, 2: *Videbitis, el gaudebit cor vestrum, et ossa vestra quasi herba germinabunt.* Lætitia per lotum corpus redundat, V, 547, 2 : *Animus gaudens xlalem floridam facit, spiritus tristis exsiccat ossa.* Redundat ea ex corde in vultum, 547, 1, 2. Lætilia rei bonæ visæ vel audilæ [corpus simul et animum recreat, V, 476, 1 : *Lux oculorum Ixtifical animam; fama bona impinguat ossa.* Laetitia vehemens sæpe hominem emori facit, XIV, 264, 1. Lætitiæ spiritualis alia commoda, XX, 20, 1. Est optima omnium morborum medicina. V, 547. 1, 2. Lætilia spiritualis optimum est contra tentaliones remedium, XV, <28, 1. Laetitia ad contemplationem mire confert, V, 456. 2. Lætilia spiritualis est quidam cœli prægustus, XX, 253. 1. Lætilia Christiana quam sit utilis et facilis, XIX, 60, 1 : *Gaudete in Domino semper; iterum dico, gaudete.*

5’ *Qux sil Christiani in Ixtitia agendi ratio.* Lælitiam animi celat sapiens, V. 413, I. Laetitia proferenda est in omni opero bono, XV, 196, 1 (Vide Gaudium, Tr ist it ia).

LÆV A. Lævæ manus varia symbola, ut et dextrae. VII. 565, 2 et seq.; 567, 1 (Fide Dext er a).

LÆV1NUS. Lævinus Lemnius quædam habet censura digna, X, 272, 1.

LAGANA. Lagana sunt liba tenuia II, 17 2.

LAGENA. Lagena fictilis Godeonis ost imago Christi, XI, 229, 1, 2.

LAGUNCULA. Laguncula denotatur Judæorum ebrietas, mepsura supplicii, capita, dispersio, XII, 113.2,

LAICI. 1® *Qux laids vetita ul laids.* In veteri lego, laicorum atrium erat duplex: virorum unum, alterum feminarum, XII, 781, 1. Laicorum atrium describitur, vocalurque basilica grandis, 780, 2. Sanctum non ingrediebantur, X, 558, I.

Laici sub nova lege non sunt omnes sacerdotes proprio dicti, sed mystici. XX, 286, 1, 2. Laicorum proinde non est ordinandis, sive episcopis, sivo presbyteris manus imponere, XVII, 295, 1 ; XIX, 233, 1. Prædicaro non debent, XVIII, 239, 1. Quatenus laicis vetita sit Scriptura) cognitio et explicatio, XI, 264, 1. Laici non debent excommunicare, XVIII, 286, 1. Nec ab excommunicatione absolvere, 427, 1. Nec judicaro do doctrina religionis, 396, 1. Eorum non est de fide sua cum hæreticis disputaro, XX, 331, 2. Iis in reconciliatione, el ad humilitatem, etiam confitendum, 219, 2. Non vero sacramenlaliler, 220, 1. Audientes confessionem et absolventes an fiant irregulares, 220, 2. i aico sufficit una species Eucharistiæ, cur, XV, 558, 1; XVI, 404, 1 ; XVII, 106, 1. Olim subinde sub utraquo communicabant, XVI, 405, 1. Sub una specio etiam bibunt sanguinem Christi, XVI, 396,1. Iis olim in Africa sedero in ecclesia non licebat, XX, 102, 2. Non audiendi sunt in accusatione Episcopi, IX, 365, 1.

2® *Laicorum munia et prxrogalivæ.* Laici conjugali cur præ monachis lectioni Scripturae sanet® vacare debeant, XIII, 234. 1. Laici templo non exeant, nisi sacro officio peracto, 544, 2. Laicorum proprie est opes coacervaro pro famili® sustentatione el liberis, non clericorum, XIII, 634, I, 2. Sæculares quare multos religiosos procédant in regno Dei, V, 398, 1. Laici initio Ecclesiæ multa miracula faciebant. XVIII, 510, 1. Laicorum reformatio a sacerdotum reformatione inchoanda, XIV. S 2.

LAISIS, sive LAIS. Lais urbs, dicla postea Paneas et Cæsarea, XI, 252, 2.

LAMBERTUS (S.). S. Lambertus martyr ab hero truncatus, ipsum caput resumens ultra quatuor passuum millia profectus est, XII, 762, 2.

LAMECH. Lamech fuit homicida, et primus polygames, I, 121, 2. An occiderit Cainum, *ibid.* Occidit duos, 122, 1.

LAMECH PATER NOE, an sit salvatus,XX,337,2.

LAMENTATIO. Lamentationes Jeremiæ super mortem Josiæ quæ luerint, X, 523, 2. Lamenlaliones, carmen et væ. quid sit apud Ezechielem, quæ scripta erant in libro quem vidit, XII, 519, 1 *(Vide* Ji REMUS).

LAMENTATORES, LAMENTATRICES. Lamentatores tibiis canentes in funere adhibebantur olim, XIV, 82, 2. Lamentatrices quales, *Job,* 81, 2, La-

mentatrices in funere ad Jacrymas provocandas | adhibebantur, XII, 84, 1. Lamentatrices in morte j Christiani non adhibeant, XIX, 375, 1.

LAMIA. Lamia piscis voracissimus unde dicatur, XII, 409, 1. Lamia piscis fuit qui Jonam devoravit, XIV, 38, 2. Ejus descriptio et magnitudo, 38, 2. Lamia Aristotelis an alia a vulgari, 39, 1. Lamia item ost terrestris draco, XII. 409, 2. Ea describitur, *ibid.* Lamia symbolum hypocritæ et hærelici, *ibid.*

Larniæ sunt dæmones succubi, vel illorum spectra, XI, 452, 2. Unde dicanlur, *ibid.* Larniæ venefiche quæ sint, XII, 409, 2. Larniæ sunt animalia in Libya hoc nomine, XI, 453, 1.

LAMINA. Laminam auream gestabat Pontifex Aaronicus in fronte, X, 459, 1. Quid ei esset inscriptum, *ibid.* Unde dicalur opus virtutis, *ibid.* Unde gloria honoris, *ibid.,* 2. Et oculorum desiderium, *ibid.* Laminam aurcam quare S. Jacobus gestarit, XX, 9, 1.

LAMPAS. I0 Lampas capitur in candelabro Zachariæ pro vase*concavo oleum continente, XIV, 395, 2. Ejus descriptio, 396, 1. Lampas pro *face* usurpatur, XV, 155, 2. Lampades sunt virginum, tædæ. virorum, 525, 2. Lampades in Italia sunt turrita, 155, 2.

2» Lampades cur Deum procederò dicantur, XIV, 408, 2. Lampades acceusæ sivo ignos regi præferebantur, IV, 522, i, 2 Lampas olim Patriarchis et Imperatori proferebatur. V, 172, 1. Tradebatur in stadio cursoribus, 70, 1. Lampades accensa olim in nuptiis præferebantur sponsis, VI, 83, i, 2. Lampades multa Romæ in sepulcris martyrum ad aliquot sæcula arserunt sino olei affusione, XIV, 398,2.

3* Lampades Gedeonis quid mystico denotent, XVI, 175, 1. Lampades septem ante thronum Dei in *Apocalypsi* quid denotent, XXL 102, 1. Lampas contempla lucet coram Deo, *Job,* 280, I ; 281, 2.

LAMUEL. Lemuel ost Salomon ipse, VI, 478, 1. Undo sic dictus, *ibid.* Lamuel ubi in *Proverbiis* Salomonis loqui incipiat, 250, 2,

LANA. 1® Lana in quo differat a lino, XII, 834, 1. Lana semel lincta suum colorem relinet, VI, 143, 1. Lana alba colore aliquo imbibila dealbari nequit, XI, 114, 1, 2. Lana non est pastorum, sed hàri et domini ovium, XII, 740, 1. Lanæ Laodicenses quam prostantes, XXI, 85, 2. Lanificium est opus feminarum, VI, 495, 1.

2* Lana quid tropologico denotet, VI. 497, I; XII, 740, 1. Lana denotantur opes, elopes veterum erant in ovibus, earumquo lana, XIII, 100, 2. Lana coccinea in lustratione adhiberi solita quid allegorico significet, 1. 628, 1 ; XIX, 443, 2. Lanea vestis est profanorum, et indicat segnitiem et desidiam, XII, 834, 1.

LANCEA. Lancoæquod sit etymon, VI 317,1. Lancea Christi latus aperiens qualis fuerit,XXI, 620, 2. Transui per partem dextram usquo ad cor, *ibid.*

LANCEARII. Lancearii milites qoi dieerentafj XVII, 399, 1.

LANFRANCOS. Lanfranci convenio, VII, 80, G

LANGUOR 1* Languor in membris et nervia unde oriatur, XIX, 502, L

2® Languor animi causatur ex amore periato, XIV, 255, I. Languoris definitio, Vili, 116, 1. Languor amoris ex liquefactiono oritur, VII, 563, 2. Languor et morbus ab amore, 563, 1. Languor charitalis descnbitur, 563, 2 et seq. Languor amoris a desiderio vitææternæ, 564, 1.

3« Languor avaritiae inexplebilis, VII, 215, 2. Languor pessimus est ob opes torqueri. 219, 2.

4° Languores nostros quomodo tulerit Christus, XI, 628, 1, 2.

LANX. Lanx metaphorice vocari posset lectus, VI, 265, 1.

LAODICE. Laodice Antiochi Thei uxor prior, secundam Rerenicem una cum filio, marito et fautoribus veneno interficit, et pro eo filium suum ex Antiocho Seleucum Callinicum regem creat. XIII, 150, 1. Ea postea a Ptolemæo Evergete interficitur, *ibid.*

LAODICIA. Laodicia urbs ubi sita, ejus nomina, conditor, XXI, 79, 2. Est opulentissima ejus opes ex ovibus, 85, 2. Laodicia quando terremota conciderit, XVII, 6, 2.

Laodicena synodus Geri agapes veluiL XVITÍ, 358, i. Et idololalricum angelorum cultum, XIX, 94. i.

Laodicensibus Paulus non prædicavit, XIX t 88, I. Quæ ejus ad eos fuerit epistola, 112. !• Colossensibus vicini erant, 69, 1.

LAPIDARE, LAPIDATIO. Lapidationis supplicium apud Judæos multis casibus fuit in usu. II, 132, 2. Lapidatio in adulteros statuta erat, XII, 673, 2; XIV, 101, 2; XVI. 432, 1 et seq Lapidabo supplicium blasphemiæ, XVII, 183, 1. Pro lapidantibus quid orarit S. Slepbanus, 185, 1, 2 (Fide St I piianus).

LAPILLI. Lapilli cur addantur in cribro, dum frumentum cribratur, XIII, 641, 2. Lapilli an bene plebeios significant, 642, 1,

LAPIS. 1° Pont *lapidum usus apud veteres.* Lapides olim positi ut vias indicarent, et locorum distantiam, 111, 393, 1. Lapides triviales et viales qui, XIV, 465, 2. Lapides terminales agris appoti jussit Numa Pompilius, VI, 171, 1. Lapis titularis el terminalis quis dicatur, XIV, 406, 1, 2.

Lapis primus fabricas alicujus magna cum solemnilato et pompa in fundamentis poni solet, XIV, 392, 2. Lapis angularis an summus an imus in fabrica, XVII, 128, 1.

Lapides in victorias, triumphi et rei alicujus memoriam nonnunquam eriguntur, XIV, 465, 1. Lapides duodecim post transitum Jordanis a Josué erecti, sunt typus duodecim Apostolorum, 375, 1.

Lapides olim ponderum erant loco, V, 81i 1, 1;

408. <; tìf, I; VI. 87, 2; 304,2; 308, 1.Elapido etnmnuin Arabos cultros acutissimos faciunt, 111, 17, 2.

Sub certo lapide olim thesauri defodiebantur, X, 72. 2 Lapides coacervabantur, ut lapidationi inser-▼ironL VI, 303, 1. Lapis oneris quis dicatur, tales •olebant poni in oppidis ct vicis lud.eæ ad exercendas luctatorum vires, IX, 207. 2; XIV 603,2.

Lapis Tbarsfsqum gemma sil, XII, 489, I Lapis stanneus quis didatur, XIV, 406, I, 2. I'or lapidas ígnitos in Scriptura quid intolligatur, IV, 643, 2. Lapis mnfjvr/m Chaldæonim superstitiosus quis, VI, 306, 1. Lapis philosophicus multos torsit irrito conatu, IX, 132, t. Lapis molaris, nonaginta cl duobus annis egeret ut o firmamento in terram caderet, XII, 443, 1. Lapidum vana miracula, XX, 251. 2.

Lapides ollaris apud Judæos an potuerint esso politi, I, 605, i. Lapis magnus cur sepulcro Dominico advolutus, XV, 641, I. Lapis S. Stephanl Ancon» colitur. XVIII, 184, 2.

2e *Vocis* lapidis *acceptiones symbolic? et allegoric*. Primo. Lapis cur* dicatur Christus, XVII, <27, 2 Lapis est Christus abscissus do monto, id est do beata Virgine, XIII, 322. Lapis primarius Ecclesiae esl Christus, XIV, 401, 2. Lapis summus el imus fundamentalis Ecclesia? quomodo sit Christus, XVIII, 607, 2. Lapis reprobatus, in caput anguli factus, quis sit, XV, 471, 2. Lapidem •liquem verum an rejecerint Judæi ab ædificationo templi, qui factus sit postea in caput anguli, X Vili, 608, 1, 2. Lapis offensionis fuit Christus Judæis, <74, 1. Lapis offensionis ct petra scandali quomodo differant, <74. 2. Lapis cælatus quomodo vocetur Christus, XIV, 38Í, 2.

Secundo. Lapis vivus quis dicatur, XX, 281,2. Lapidis el fidelis analogiæ, 282, <. Lapidea sancti el separationis quomodo fuerint apostoli viriquo apostolici, 465, 2. Qui lapides dispersi a Christo in fine mundi colligendi, VII, 134, t. Lapides electi quinam sint, fftid. Lapides c petra excisi, ol filii a patre descendentes Inter se comparantur, XI, 603, i, 2 Lapides quibus vitia lapidanda sunlvirtutes, VII, 134, t. Lapis pretiosus non esl In acervum communium lapidum projiciendus, VI, 303,1. L ipides igniferi In Oriento cavendam feminæ vicinilatcin docent, XV, 166.1. *Lapidem verberare* proverbium dc quibus dicatur, V, 533, 2. *Lapis de ponete clamabit,* adagium quid significet, XIV, 230, 2.

LAPONES. Lapones ventos mercatoribus vendunt, V 277, 2. Eorum chorea gaudii mundani esl symbolum, 418, I,

LAPPA Lappa est spinosa. flocculum habens •rutris plenum; est triplex : canaria. humanad p i enata : velut intra se germinat, XIII, 402, 2.

LAPSUS. 1 f apsus ex alto gravior, *Job,* 101,2; 596,2 /Ucunii me, *et quasi super ventum ponens eltsiiA* •ne. Lapsus enrum qui In ullo sunt gradu, quam gravis, XVTT, 68, 2. Lapsus ma'monim exempla, XIX. 32, 2. Lapsus per linguam fallacem gravis est. IX, 553, 2 : *Lapsus falsi llngur, quasi qui in pavimento cadens, sic casus matorum festinanter veniet.* Lapsus septem justorum qui sint, post quos tamen non desinunt esso justi, VI, 235, 1 : *Septies,... cadet Justus, et resuryet : impii autem corruent in malum.*

2* Lapsus In peccatum non desperet, sed perniteat, et acrior ad currendum resurgat, III, 478, 2; 479, I. Lapsus semper ad majorem gratiam resurgit, XIII, 605, 1. Lapsum tepidis quomodo optaro liceat, XXI, 82, t : *Utinam frigidus esses, aut calidus; sed quia tepidus es, et nec frigidus, neo calidus, incipiam te evomere ex ore meo.* Lapsis indulgentiam præslari jubet concilium Nicænum, XVHI, 427, 2 : *Cui autem donastis, el ego : nam el ego quod donavi, si quid donavi, propter vos in persona Christi.* Lapsus aliorum nos docet humilitatem, *Job,* 663, 1: *Coni ret mullos et innu* mevabiles, et stare faoiet alios pro eo (Vide* Peo CATOn, PfCCATUM).

LAQUEARIA. Laquearia Ecclesia* quænam, VII, 513, 1.1 el tOq.

LAQUEUS. *Laquei* quid in Scripturis. *Job,* 468,2 : *Viduas dimisisti vacuas, et lacertos pupillorum comminuisti ; proplerea circumdatus es laqueis, el conturbat te formido subita.* Laquéos Syri se profitentur meritos ab Achab» III, 663, 2. Laqueus symbolum est timoris, VI, 413, I. Symbolum est judicii, XVI, 259, 2: *Tanquam laqueus enim supervenid* (dies judicii) in *omnes qui sedent super faciem terree.* Qui laquei peccatorum, VI, t40,1,2. Per laqueos mortis peccata interdum Intelligunlur, XII, 552, 1. Laqueus \enatorum est feinina, VII, 274. 2 ct seq. ! *El inveni amariorem morte mulierem qu9 laqueus venatorum est, et sagena cor ejus, vincula sunt manus illius.* Laquei diaboli quales, XIX, 297, 1 : *Acquando Deus det illis* /nr-*nitenliam, ad cognoscendam veritatem el resipiscant a diaboli laqueis, a quo captivi (enentur ad ipsius voluntatem.* Laqueus divitiarum quis sit, 258, 1 : *Qui volunt divites fieri, incidunt in tentalionem, el in laqueum diaboli, el desideria multa inutilia et nociva, qu? mergunt homines in intentum el perditionem.* Laquei varii quibus vinciuntur optim per fraudem corrogatores, VI, 101, 1 : *Qui congregai thesauros lingua mendacii, vanus el excors esl, el impingetur nd laqueos mortis.*

LARARIUM. Lararium locus orat In quo laros ct deos domesticos colebant ol servabant, XHI, 331, 2.

LARES. Lares domestici erant *theraphim,* XIII 331, 1, 2 Lares pdst domoruin foros a Romanis collocabantur, XI, 668, 1. ”

LARGII IO *(Vide* Lidkiul it as).

LARUS. Larus osi avis immunda ot qualis, II, 65, 2 (Vide VUl l ca). n 5

LASCÌVIA. Lascivia mulierum ostrHnt circulus, In quo a viris lascivis circumaguntur ad suas libidines. V, 331» I» 2 ' *Circuitu aurem* in *naribus imi. mailer pufchrd el fatua.* Lascivia sequitur ox epulis, XX, 201. 2 : *EfmInli estis. H inlu.ruriis enulrishs corda vestra* (Vido Liniuo, Luxuhia, Mi i i ii

LAPSUS. Lassi cur manus ad lumbos convor- !.. -, win, m,i.

LASTI1ENES. Laslhonos tutor Demetrii Junioris Syriæ prtvfcctim, IV. 4*2, 1.

LATEBRA Lalebrm sunl Illecebr® facinoris, V, 37, 2, Ens sectantur iinpil, 44, t.

LATER. Later quid symbolic* denotet, XII, $31, I. In latere quare Ezechiel dolineel obsidioiem Jerusalem, *Had.*

LATERANENSIS BASILICA. Lateranensis baiilicn condita fuit o Constantino Magno io palatio suo Laterano, XII, 615. 1; XIV, 181, 2 Ejus episcopus proprius esl Pontifex, in ea est cathedra ejus, ibiquo totius Ecclesiæ possessionem adit, XIV, 391, 2. Ejus dignit&a cl elogium, 391,2; XXI, 316, 1.

LA 1ERE. *Latere* quid significet, XIX, 813. 2. Latero Deum non possumus, XVIII, 438 1. Latent quam sil tutum, V, 289, t. Qui latuit felix, XIX. 1)13, 2. Latentia abscondita sunt augustiora, X!, 569 |

LATINUS. r Latinas fecero Hispanias ol Gallias Ron.am. X IV. 303, 2.

2* Latina lingua *[Vide* Lingua).

3° Latino versìo *Ecclesiastici (Vide* Ecclesiasticus, CtlNWIPttfcl).

4* Lnlinro voces qutúdrtm in proreo Evangelio* rum textu usurpantur. XV. 154.1. Lalinæ voces intillæ a Gr.ecls usurpatu* XVII, 332, I, 2. Quas latinas voces usurpet Apostolus græce scribens, X\ Hl. 80, 2.

LATITUDO. (• Latitudo in constructione molis alicujus respondere debet longitudini, V. 5 »2, 1. Latitudo el longitudo muri templi eadem crai d æqunlis, quid hoc tropologice drnoud. XII, 784. 2.

2* Latitudo cordis et nnimæ qui dilTerat. VI, 386. I. Latitudo cordis quæ sit, XII, 793,1. Latitudo charitalis, IX, 473, 2. '

Latus anima quis dicatur ot Jurgia concitaro, VL 3Ô5 2.

LATRIA. Lntrlæ cultus soli Deo débitas, XVI, 47, 2; 80, I ; 573, 2; XVIII, 44, 2. Latria* cultus continetur sub dulia. XVIII, 31. 2 Latria proprio dicta exhibenda est Deo et Christo, IX. 154, 2. Latria adoi «indus est Christus homo» XIX. 30, I. Latini quædani an competat bealæ Virgini, Nili, iII, I. 2.

LATRO. I" Latronis etymon, XV. 465, 1. Latrones qui olim dicii, *Job.* 4Ô3, 2. Lalmnos dicti eunt a kileie <piod slipanl, V, 3?t 2, 36, I; VI, 202, 2. Latrones iliccbanlur olim militos conducti quasi *lalcrono** idem eraut qui modo principum satellites, XII. 153. 1, 2; XÎTÎ, 378. 1. Entremos Syn quales fuerml, a quilma esagitali Isrnetila», XIII, 378, I, 2. Latrones xociis annuere solani, V. 285, 2. Sunl meretrici* typus, VI, 201, 2 cl Mq.

V L tirones duo cum Christo crucifixi sunt, XV, 624, L Horum unus damnnlus. alter aahalui, quid symbolice denotent, *ibid.* Eorum unus ia cruce blasphemat it, 616, 2 Latrones duo inter quos pependit Clinatus, an significtnUir per duo illa animalia, quorum m medio cum cognoscendum ait Propheta XIV, 844. 2.

3' Latro bonus altorum blasphemantem increpat, XVI. 263, 1. Hunc confitetur Deum. iMd. Ejus contritio, confessio, pmoiionlia : Chrisli innocentium confitetur, *tbtd* Verba ejus ad Christum qu«*m sensum includant, *ibid., t* Conversio ejus plano admirabilia fuit, *ibid.* An prius etiam Christum blnsphemarit, *ibid* Conversus osi mo ivo tum externo, tum intorno. 269. L Ejus fides, spes, charitas, *ibid..* 2. Litro in cruce conversus a ChrulO, an e'j ejus umbra Inumbratus e>soL XVHI, |5O 1« An fuerit martyr. XM, 269. 2 Mseq. Quomududicatur martyr, XX, 367. 2 Elogia ipsius a sanctis Patribus, XVI. 270. et seqq. Quem paradisum ei Domi.ms promiserit. 27 If I. Descendit in litnbur patrum, *ibid.* Nomen ojus Dunas, lòid.» 2.

LATRUNCULUS. Latrunculus quod genus ludi Sit, XII. 153, 3.

LATUS. !♦ Ex latero regia osse quid sit, NUI, 78, I. Latera porte quæ dicantur, 111, 81)6, i, 2; 807, I 2 Latera yirgis ot Bagolila tundenda sunl, non capul, X, 94, 1. Latera sunl petulantia* symbolum, *ibid.* SP*

!• Latus Christi utrumque in cruce perfossum fuit lanceo, XIV, 516. 1. 2. Laius fuit apertum ChristO non vivo, sed mortuo, XVI, 620. I. Aperl'oiio ejus nobis mullum meruit, *ibtd.* Id an sil fons patens domui David, quoin indicat Zacharias, XIV, 516, I. Ex I »t»*ro Christi aperloomhia Sacramenta (iuxoro, XIL 8 >2 I. XIV. 516.2. Quomodo et cur ox oo sanguis ol aqua (luxent, XII 882. I; XVI. 621. I. Iol seq. \ulnus latens quam patona et vastum fuerit» XIV, 516. 2; XVI, 6!0, 1. El penetravit a dextra pario usquo ad cur, W I I ◇ '

LAUDARE, I AUDATIO. LAUS. I Lavs Dm.—P (luid IH *laus* Pe . Laus undodicla, XI. 711. 2 Laus in Scriptura vocatur ea quæ eu publics et in templo fit, XII, 434, L Laus Del summa est ejus majestatis conteselo, IX, 493. 1 : A'uu *demoraris in crrorè iihpidfum, ante moriem con/tlrrc.* A *inorluo <¡uasi nibil perit confessio.* Laus aapienlko esl laus Del, 4M. 2: *Qunntam a Deo profectu esl sapimha, sapienlur enim Dei ustabillaus. et in ore fiileli abundabit, el Dominator dabit eam iliL* Laus Del et sacrificium laudis sunl diversa, *Psolm.* I, 33, 2. *Immolo Deo sacrificium lauda, el redde Altissimo ròta lúa.*

2* *Laus Deo a nobis debetur, cl quo no* mine; **II**t 439, 2 : *Ipse est laus tua, ct Deus tuus, qui fecit libi hxc magnalia et terribilia, qux viderunt oculi lui.* Laudis primitias Deo offerendo), *Job.* 711, t : *Cum me laudarent simul astra matutina, el jubilarent omnes filii Dei.* A Dei laudo omnia inchoanda, XX, 241, 2 : *Benedicius Deus el Pater Domini nostri Jesu Christi, qui secundum misericordiam suam magnam regeneravit nos in spem vivam, per resurrectionem Jesu Christi ex mortuis.* Laudem pro sacrificio requirit, *Job,* 481,2: *Rogabis eum, et exauditi te, et vota tua reddes.* Laudare Deum perpetuo debemus, maximo Religiosi, XX, 155, 1 : *in ipsa* (lingua) *benedicimus Deum et Patrem.* Laudaro Deum est sacerdotis officium, X, 461, 1 : *Factum est illi* (Aaroni) *in testamentum xlernum, el semini ejus sicut dies certi, fungi sacerdotio, el habere laudem et glorificare populum suum in nomine ejus.* Laudari solent ab orante doles ejus a quo aliquid petimus. XIV, 240, 1. Laudaro Deum docemur avibus canoris, X, 375, 2 : *Memor ero igitur operum Domini, et qux vidi annuntiabo. In sermonibus Domini opera ejus. Sol illuminans per omnia respexit, et gloria Domini plenum est opus ejus.*

3° *Laudare Deum quam honorificum el fructuosum.* Laudare Doum est opus sanctorum, IX, 444 , 2. Laudaro Doum est adumbrare statum Beatorum, X, 310,2 : *Date nomini ejus magnificentiam, el confitemini illi in voce labiorum vestrorum, ct in canticis labiorum, el citharis; et sic dicetis in confessione: Opera Domini universa valde bona.* Deum assiduo laudare est quædam vita cœlestis, XI, 566, i. Laudantes Deum assiduo, angelos imitantur, XXI, HI, 1, 2 : *Requiem non habebant die ac nocte, dicentes: Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus omnipotens; qui eral, et qui est, el qui venturus est.* El vitam angelorum inchoant, 178, 2 et seq.: *Elomnes angeli stabant in circuitu throni, ct seniorum cl quatuor animalium; el ceciderunt in conspectu throni in facies suas, el adoraverunt Deum, dicentes: Arnen.Benedictio, et claritas, el sapientia, el gratiarum actio, honoret lirlus, el fortitudo Deo nostro, in sxcula sxculotum. Arnen.* Laudaro posso Deum in omnibus rebus magna sapientia est, X, 311,1. Laus Dei omnes lentaliones vincit, XII, 3^8, 2: *Consurge, lauda in nocte, in principio vigiliarum : effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum Domini.* Laudis sacrificium summam salutis complectitur, *Psalm.* I, 333, 2 : *Sacrificium laudis honorificabit me, el illic iter quo ostendam illi salutare Dei.* Gnomæ do Dei laude, XXI, 178, 2.

4* *Laudari utiliter quomodo debeat Deus.* Magna Dei laus ex operibus suis, *Psalm.* 11, 259 2 : *Confitebor libi, Domine, in toto corde meo, in consilio justorum et congregatione. Magna opera Domini , exquisita in omnes voluntates ejus.* Laus Dei perfecta est quadruplex; *prima,* est ipsa Dei ct .smelai Trinitatis fides et cognitio; *secunda* est vit© integritas; *tertia,* est laus publica totius Ecclesiæ in sacrificio Missa), in concionibus, in divinis officiis decantandis; *quarta,* est eorum qui student perfectioni, ut ad majorem Dei gloriam semper intorni, religiose in suo quique statu Deo serviant, XXI, *333: Post hxc audivi quasi vocem turbarum in cœlo dicentium : Alleluia : Salus, et gloria, et virtus Deo nostro est.* Deus sextupliciter laudandus : *primo,* oro et corde nostro; *secundo,* invitando omnes creaturas ad Dei laudem; *tertio,* induendo affectus omnium sanctorum, angelorum et beatorum jugitor Deum laudantium; *quarto,* offorendo ipsi laudem bealæ Virginis, quæ laudes omnium hominum el angelorum superat; *quinto,* offerendo ipsi doxologiam Verbi incarnati, puta Chrisli; *sexto,* offerendo Deo laudem ipsius Dei et SS. Trinitatis, qua ipsa laudavit, laudat, et laudabit seipsam immensa laudo in æternum, IX, 445, 1, 2. Laudandi Doum septem modi : *primus,* celebrando eum verbis ot hymnis; *secundus,* vitando peccata; *tertius,* sanctis actionibus ct virtutibus insistendo; *quarius,* perfectioni studendo et heroicis operibus insistendo ; *quintus,* infinitam Dei excellentiam, sanctitatem, potentiam, amorem, etc., meditando; *sextus,* alios vita et voco ad Dei laudem invitando; *septimus* et perfectissimus, multa opprobria, persecutiones, ærumnas, verbera ot mortem forlilcr pro Dei gloria patiendo, XI, 273, 2 : *Confitebor libi, Domine, quoniam iratus es mihi, conversus est furor tuus el consolatus es me.* Varii sunt gradus laudandi Deum, tum intensive, tum extensive, X, 421, 2 et seq. : *Glorificantes Dominum quantumcumque potueritis : supervalebit enim adhuc ct admirabilis magnificentia ejus. Benedicite Dominum, exaltate illum quantum potestis : major est enim omni laude.* Laudationis bonæ conditio, *Psalm.* II, 262, 2: *Intellectus bonus omnibus facientibus eum, laudatio ejus manet in sxculum sxculi.* Laus Dei undo sumenda, *Psalm.* II, 462, 2. *Laudate Dominum, quoniam bonus est psalmus, Deo nostro sil jucunda, decoraque laudatio. ¿Edificane Jerusalem Dominus, dispersiones Israelis congregabit.* Laudis Dei materia quænam sil, *Psalm.* II, 209, 2 : *Mementote mirabilium ejus qux fecit, prodigia ejus, et judicia oris ejus ; 'ibi,* 2 : *A solis ortu usque ad occasum, laudabile nomen Domini.* Laudes Dei omnia confitentur, *Psalm.* II, 472, 1 : *Confessio ejus super calum el terram, el exaltavit cornu populi sui.* Modus laudandi Deum est sino modo laudaro, X, 420, 2. Laudaro Deum continuo quomodo debeamus, idquo dum vivimus, IX, 492, 1, 2 : *In partes vade sxculi sancti, cum vivis et dantibus confessionem Deo.* Laudaro Doum jugiter quomodo quis possil, XXI, 111, 2. Laudem Dei quæ oro cantatur silentium precederò debet, *Psalm.* I, 236, 1 : *Os jusli meditabitur sapientiam. el lingua ejus loquetur judicium,*

Laus hominum fœnum est, XVTTI, 278, 2 I/i/n *pro minimo al ut a vobis judicer, oui ab humano die;* 570, 2: *Non efficiamur inanis glori* cupidi, invicem provocantes , invicem invidentes.* Laus hominum fallax, *Job,* 26, 2: 27, i. Laus mendax est ceu vituperimi), VII, 245, 2 et seq. ; *Melius est a sapiente corripi, quam stultorum adulatione decipi.* Laus vera est quæ ab inimico proficiscitur, VI, 326, 1,2: *Laudet te alienus, elnon os tuum ; extraneus, et non labia tua.*

2* *Laus qu* ab hominibus venit quomodo cupiatur, et quatenus captanda.* Laudari omnes cupiunt, vituperari nemo, VI, 63, i. Laus hominum quatenus captanda, 274, 2 : *Mei invenisti, comede quod sufficit libi, ne forte satiatus evomas illud.* Laudis sectator tres caveat hostes, gulam, luxuriam, inertiam, 114, 1. Laudes aucupari vanum est, *Job,* 271, 1 : *Vir vanus in superbiam erigitur, el tanquam pullum onagri se liberum putat.*

3° *Qui sint laudis effectus.* Laus data hominis bonitatem explorat, VI, 352, 1,2 : *Quomodo probatur in conflatorio argentum, et in fornace aurum, sic probatur homo ore laudantis.* Laus virum sapientem non titillat, sed cruciat, 353, 1. Laudatus, defectus suos ¿nspicial, III, 238, 2 : *Ne me vocetis Noemi* (id est *pulchram, decoram, jucundam, suavem, hilarem) ; sed vocale me Mara* (id est *amaram), quia amaritudine valde replevit me Omnipotens.* Laudes virtutem adaugent, XX, 641, 1.

4° *Laus hominum contemnenda,* XII, 146 2 : *Et ego non sum turbatus, te pastorem sequens : el diem hominis non desideravi, tu scis.* Eam spernere laus est, VI, 353, 2.

5* *Laus sui ipsius fugienda.* Laus proprio in oro sordcl cl fœlel, V, 577,1 ; VI, 326, 1 ; *Job,* 234,2 : *Si justificare me voluero, os meum condemnabit me : si innocentem ostendero, pravum me comprobabit.* Laus sui ipsius vilipenditur, XVI, 453, 2: i't *ego glorifico meipsum, gloria mea nihil est.* Proprias laudes enarrant stulti, XVIII, 494, 2: *Herum dico (nequis me putet insipientem esse ; alioquin vetui insipientem accipite me, ut ego modicum quid gloner).* Laus sui ipsius aliquando mala, aliquando non mala, ot quando mala, *Psalm.* I, 203, 1 : *In Domino laudabitur anima mea, audiant mansueti, el Litentur.* Laudatio sui quando licita, *Job,* 297, 1, 2. *Secundum scientiam vestram et ego novi; nec inferior vestri sum. Sed tamen ad Omnipotentem loquar, el disputare cum Deo cupio.* Quam invitus ad laudes suas apostolus Paulus descendit, XVIII 489, I : *Ulinam sustineretis moiicum quid insipienti* me*, *sed el supportate me.*

6° *Quomodo alii sunt laudandi.* Vivens laudari plano non potest, IX, 361, 2 et seq. : *Ante morlem ne laudes hominem quemquam, quoniam* in *filiis suis agnoscitur vir.* Laus patrum est laus Dei et laus üliorum, X, 427,1 : *Laudemus viros gloriosos, parent?* nostros in generatione sua.* Laudantut viri inclyti quatuor do causis, *ibid.* Laudaro aliquem intempestivo est quodammodo vituperare, VI, 344, 1 : *Qui benedicit proximo suo voce grandi^ de node consurgens, maledicenti similis cnl.*

7e *Qu* sil laus vera et ambienda,* Laus magna in opere bono sita, XIX, 523, 2. Laus solida et vera ea est quæ a Deo venit, *Job,* 26, 2, 27. 1 : *Dixitque Dominus ad eum* (Satan) : *Numquid considerasti servum meum Job, quod non sil ei similis in terra, homo simplex cl rectus, ac timens Deum, et recedens a malo?* Laus justi est flagellum diaboli, 28, 1. Laus quæ a Deo provenit, perpetua est, stabilis, constans, integra, perfecta, verissima XVIII, 486, 2 : (?ui *autem gloriatur, in Dumm glorielur.* Laus Christi quam dabit in die judicii, est ambienda, XX, 251, (. Et quanta ea sit. *ibid.,* 2 Dabit cuique pro meritis non tantum premium, sed et laudem, 249, 1. Faciet beatos apud homines gloriosos, 251, I *(Vide* Gl o r ia).

LAUREA DOCTRINALIS. Laurea doctrinalis in episcopo requiritur, XIX, 214, 1 (4'tc/e Episcopis/.

LAURENTIUS (S.) MARTYR. S. Laurentius diaconus Deo et Ecclesiæ ûdelis fuit, VI, 52, 2. Laurentius fuit vir misericors, XVIII, 477, 2. Quomodo commissam sibi dicat dominici sanguinis dispensationem, XIX, 216, i. Tormenta sitivit el morlem, XVI, 183, 2. Abluendis pauperum pedibus se ad martyrium disposuit, 521, 2. S. Laurentii in tormentis constantia, 1, 406. 2. II, 17, 2. XIII, 43, 2; XIX, 406, 2. In craticula exultavit tormentis in spiritu, XI, 687, 2. Ejus in tyranno compellendo generositas, 599. 2. S. Laurentius pro brevi certamine coeleste bravium meruit. X, 568.1. Eum quomodo Christiani sepelierint. XVII, 192, I. S. Laurentius martyr fuit granum sinapis, XV, 329, 2.

LAURENTIUS JUSTINIANUS (S). S. Laurentio Justiniano adolescenti apparuit sapientia divina, IX, 77, 2. Quoto anno ælatis factus sit religiosus, XIX, 303, 2. In carnis incisione constans fuit. X 278, 2. Fuit VoneUarum atlas, cur. XIV, 61* 2. Mori voluit in malta, X, 275, 2. Ejus morituri votum, XV. 357.1. Et ultima verba, 526, 2.

LAURENTIUS ANTIPAPA. Laurentius antipapa contra Symmachum quartum schisma generale in Ecclesia produxit. XXI, 208, i, 2.

LAURLACENSES. Lauriacenses decimas dare pauperibus detrectantes, segetem robiginosam haburunt. II, 449, 2.

LAURETANA DOMUS. Laurctana domus ab angelis est Lauretum translata, XV, 467,2; XVI, 15,L

LAURUS. Laurus soli el Apollini sacra erat, eaquo redimiti veteres ei sacrificabant, XII, 564, 1,2; XIV, 411, 2. Venena et fulmen pellit, *ibid.* Fulmine tamen etiam feritur, X, 402, 1. Laurus erat omen regni, XII, 564, 1, 2. Laurus denotat prudentiam, XIV, 411, 2. Laurus cur dicatur insana, IX, 264, 1.

LAUTIA. Lautia olim dabantur hospitibus, XX, 642.

LAVARE. Lavari cm soldant corpora puerorum bcens natorum, XII, b06, I. Lavamur sex modis n sanguine Agni, XXI, 180, 2 *Wide* Just if ic at io, BEDEVPTin).

LA 1 NEZ. Jacobus Laynez nonnisi unum librum simul legebat. IX. 342. I.

LAZARUS MENDICUS. Lazan mendici pauper-tas el ulcera, XV/, 220, 2. Erat omnium ope dc-Mitulus, *ibid.,* 221, *t.* Erat vere leprosus, 221, f. Canes præ infirmitate abigere a se non poterat, *ibid* Novem ejus cruces, *ibid,* et seqq Ab angelis in sinum Abrahæ deducitur, 222, *L* Videtur Ibi ab epulone, 223, 2. Est typus Christi, 225, 2. Ut sanctus colitur, 220, f.

LAZARUS frater Mariæ et Marlhæ. Lazarus dives erat ac nobilis, XVI, 483. 2. Quomodo ejus morbus non esset ai mortem, sed pro gloria Dei, 485, L Erat Christo charus, *ibid.* Eum Dominus mori permisit el sepeliri, et omnia fieri antequam ejus domum veniret, ut evidentius esset miraculum, 485, 2 et seqq.; 487, 2; 494, i; 496, 1, 2 Quomodo quatriduflrtus esset in monumento, Christo in Rethaniam appellente, 487, 2. Lazarus quatriduo mortuus cujus rei fuerit symbolum, XVII, 289, 2. Cur a sororibus non sit servatus insepultus, XVI, 489, I. Ejus excitatio difficilis erat. 492, i. Quomodo ad eum suscitandum se paulalim Dominus pararii, 493, 2. Erat qualriduanus ergo telebat, 494 2. Voce magna a Christo excitatus ad vitam resurgit, 495, 2. Non prius a Deo animatus, 495, 2. Cur ejus vincula Christus non solverit, 496, 2 et seqq. Excitatus ingentes ei egit gratias, *497, 1. Cum Christo comedit jam resuícilalüS, 503, 2. Ad vitam n Christo ftwocaUis. denotat peccatores inveteratos mgre converti, XV, 250, I. Cur eum Jtidal inlcrficcie vellent, 507, 4. Brevis vitæ ejus epitome, 497, I.

LAZ ARUS pictor. Lazaro pio pictori manus adusta?, sed a Deo integritati sunl roslilulæ, XV 111, 144. I

LEÆNA. Leænæ natura describitur, XIII. 86, 2. Lesna leone ferocior est, maxime cum peprrit alitque catulo^, 86, 1; 456 t. Leiena plures quam unum ct plusquam semel parit, 1, 396, 1; Vili. 63, 1; XH, 639, t, 2. Refellitur contraria opinio, XII, 639, 1, î. Leænro cur Clialdæorum regnum comparetur, XIII, 86, 2.

LEBB EUS, *vide* Judas (S.) Thaddæus,

LEDES. Lebes omnis corporator in Jerusalem sancuGcalue Domino non fuit, XIV, 545. 2. Lebetes in templo cui rei servirent, 644, 1, 2 Sunt phialis pauciores et minus wncri, *ibid.,* 2. Lebetum tnulbludo quam Zacharias m templo fore prædicit, luomudo ad litteram intelligenda, *ibid.*

LECIIUS. Lecho Polonorum duci, Inventus iquilæ nidus regnum promisit. XII, 624, 2.

LEC FIO. Lectio fieri solebat olim per convivium, IV, 328, 2 : Et vocat ii *munibus presbyteris,* liuiul *cxpMo jejunio refecerunt. Fulica vero cone-* *vocatus est omms populus, et per totam noctem intra ecclesiam ora« erunt, petentes auxilium a beo Israel.* Lectio comesiioni comparatur, X, 239, 2 : *Omnem escam manducabit venter, et est cibus cibo melior. Fauces contingunt cibum fera, el cor sensatum verba mendacia.* Lectio ad montem apud Religiosos commendatur, 148, 2. Lectione sacra excitandus est fervor spiritus, XIX, 5 : *Propter guam causam admoneo te, ut rcsuzrifa gratiam Dei, qua est in te, per impositionem ma* nuum mearum.* Lectio spiritualis ad orationen viam sternit, IX. 513. I : *Ante orationem prapa)*. animam tuam, et noli esse quasi homo qui leniat Deum.* Lectio piorum librorum quam sil utilis, XVIII, 205, I, 2. Legere gnomos veterum sapiential parand.c conducit, IX, 217. f *; In multitudine presbyterorum prudentium sta ¡ et sapienti^ illorum conjungere, ut omnem narrationem Dei possis audire, et proverbia laudis non effugiant a te.*

Leclio Scripliiræ sacræ Christiano est uliljs, XIX, 498, 2 : *El obliti estis consolationis, gux vobis tanquam flliis loquitur, dicens: Fili mi, noli negligere disciplinam Domini.* Erat ea olim in usu in sacris conventibus, XVIII, 395, 1 : *Quid ergo est, fratres, cum convenitis* (in ecclesia), *unusquisque vestrum psalmum habet, doctrinam habet, opocatypsim habet, omnia ad edificalionem fiant.* Lectio sacræ Scripluræ est funis quo ligelur dæmon no nobis nocent. IV, 299. I *(Vide* Scr ipt ur a sacr a).

LECTISTERNIA. Lectisternia Gentilium quænam essent, XIII. 552, 2.

LECTOR. Lector styli varietate delectatur, IV, 567.1,

Lector quidam dum *alleluia* cantaret, ab Arianis jaculo in gutture trajicitur, XXI, 333. 2.

LBCTULARIL Loctularii dicuntur qui in lecto ægri baptizantur. XVIII, 407, I.

LECTULUS, LECTUS. P Lecti dicti sunt a legendis herbis ct slram 'iitis c quibus fiebant, XIII, 597, 2. Lecti olim aurei et argenti erant in usu, VI 263, 2 ; 265, I. Iis etiam flores ct poma inspergebantur 266, 2. Lectus quadratus habet currus speciem, 263, 1. In lectis cœnabant Ilcbræi, XIII,

Lodi mollities est pulvinar diaboli, V, 191, 2. Sed durior Dei servos et cœli aulicos decet, L 285. 1 • V. Î9I, 2.

Lectus sponsoris a creditore tolli nequit, si alia minus necessaria habet, VI, 170, I. Lectus non venit in generali bonorum hypotheca, *ibid.*

2° Lectus mystice quid, *Job,* 551, I ; 648, i. Lectus Christi quis, VII, 605, 2 ; VIII, 9, 2 et seq. Lectuli Christi vana symbola, VII, 540, 2 el seq. Ille leclulus fuit uterus bealæ Virginis, 542, 2. Esi Ecclesia Antiochena et Romana, VIII, 2. Lectus animæ est oratio, IO I Leclulus animæ peccatricis qualis, VII. 606. I.

I netus avari est mammona, superbi honor, gutosi memia, luxui cul>**. acedi torpor et som-

362, 2. Interiora habet similia caninis, IX, <70, 2. Alternis tantum diebus comedit, VI, 374, 2. Quartana jugiter laborat, ct hanc abstinentia superat, XIII, 559, 2. Simiam non fert, hinc ejus pastione febri liberatur, V, 102, I. Leones plurimi in Judææ saltibus erant, XIV, 485, 2.

3® *Leonis fortitudo.* Leo est fortissimus animalium, mox ut natus est videt, X, 474, 2, Est rex animalium, VI, 469, 2. Fortis est et fortitudo acuit iram ejus, 16, 1. Ejus tota vis in oculis, X, 28, 2. Leo est impavidus, IX, 474. 2. Cur sit impavidus, VI, 360, 2. Leones quia impavidi, clausis oculis in venabula ct enses irruunt, IV, 547, 2. Securus præda sua leo vescitur, contemnit omnes hostes, VI, 362, <.

4* *Leo quam sit terribilis el rapax,* VI, <55, 2. Maxime dum famet, 374, 2. Suo rugitu omnia animalia torrefacit, 16, 1; 377, 1. Leo rugit bis, semel cum famet, et prædam videt, dein cum eam capit, VI, 377,1 ; XHI, 559, 1. Leo rugitu suo primo percellit pecora el homines, antequam cos prædetur, XI, 426, 2. Sæpo integras provincias vastat, et in senecta in homines grassatur, VI, 16, 2. Ejus rapacitas, 377, 2. Ambit prædam vivam, XIII, 81, 2. Insidiatur onagro, *Job,* 735, 1. Onagros insectatur, IX, 399, 2. Ejus venatio et fuga, X,28, 2. Quomodo fuga se subducat, VI, 362. 1 ; 469, i. Pedibus valet, 375, 2. Est gulosus, et ita se infarcit, ut ad triduum non esuriat; ejus halitus ex ingluvie gravis est, XIII, 559, 1, 2. Dilaceratam prædam catulis suis dividit, XIV, 185, 1. Præ rabie emoritur, et mortem gemit, ejus rugilus est necis prænuntius, VI, 16, 2.

5* *Leo quibus rebus terreatur,* XIII, 8!, 2. Metuit gallum, VI, 469, 1,2 ; 470, 1, 2. Hominem timet, et ab hominibus domatur, IX, 477, 2; XX, <51, 1. Leones timent rotarum orbes circumactos, et currus inanes, ac cristas cantusque gallinaceos, XII, 6*0, 1. Quomodo iras et fremitus exuant, 1, 395, 2.

6* *Leonis generositas et vigilantia.* Leones sunt magnanimi et vigiles, XII, 639, 2. Leo oculis apertis semper excubat, XIV, 408, 1. Cæterorum animalium consortium dedignatur, VI, 362,1. Leones solitarii incedunt, XII, 640. I. Leonis generosus incessus, VI, 467, 2. Prostratis parcit, V, 446, 1 ; 640, 1. Humilianti se parcit, IX, 171, 1. Humilitate, beneficiis, et sanctitate delinitur, IX, 684, 2; X, 47, 2. Leo naturaliter homini non nocet nisi in sex casibus, et quæ rei hujus sit ratio, XIII, 81, 1, 2. Non irascitur, nisi stimuletur, VI, 46, 1. Cum senescit melior est, IX, 474, 2.

7* *Leonis catuli.* Cum primum in lucem eduntur, curvos habent ungues, XI, 331, 1. Leonis catulus triduo dormit, I, 396, 1. Leunculorum dentes acuti et firmi sunt, XHI, 85, 2. A teneris natura sua feruntur ad prædam. XII, 640, 2. Latrante stomacho rugiunt IV, 425, 2. Leunculus magis rugit ad prædsm quam tao grandævus, VI, <&» < ; 45,1. Est magis impavidus, 361, 2. Catuli leonum audacioros sunt et ferociores, cur, XIII, 360, 1. Eorum edendi rabies, *ibid.;* 559, 1, 2.

8° *Leones sanctis viris paruerunt, et sanctis aliquando servierunt,* VI, 313, 1 ; X, 484, 2. Leones excavaverunt sepulcrum S. Paulo primo eremita), X, 279,1 ; XI, 267, 2. Leones quam placidos se S. Sabæ exhibuerint, XIV, 538, 1, 2. Leonis grati exemplum, XI, 106, 1, 2.

9° *Leo quarum rerum sil symbolum.* Leo insigne erat tribus Juda et Christi, III, 608, 2. Per leones Salomoni* solium stipantes quinam mystice intelliganlur, IV, 347, 2. Leoni comparatur Judas Machabæus, cur, 425, 2. Leonis facies in rotis currus Cherubim, quid ad litteram et allegorico significet, XII, 508, 1, 2.

Leo vocatur Christus, XI, 214, 2, Leo symbolum est Christi, XXI, 107, 2 ot seqq. Ejus proprietates Christo adaptantur, 107, 2; 123, 1. Leoni comparatur Christus evangelizaos per so el per Apostolos, XIII, 437, 2. Leo S. Marci est symbolum, XV, 12, 2. Leo cur dicalur altare, XII. 826,1, 2.

Leo symbolum est fortitudinis, XII, 504,2; XXI, 294, 1. Est symbolum foriis juslitiæ, V, 496, 2. Et regis, maxime ob rugitum, VI, 15, 1, 2; *Job,* 107, 2. Est symbolum Dei fortitudinis ot potenliæ, XXI, 108, 1 ; *Job,* 256, 2. Leonis et justi analogue, VI, 362, 1 et seq.

Leo symbolum est vigilantiæ, X, 474, 2; XII, 504, 2 ; XXI, 65, 1. Leones crediti nunquam dormire, hinc ante valvas templorum velut vigiles custodes pingebantur, XI, 331, 1.

Leo symbolum est superbiæ et ferocitatis, XXI, 254, 2. Item sævitiæ et cladis, XI. 299, 2. Item iræ et vindicta), 294, 1. Leo uEgypliis symbolum hominis terribilis, XII, 46, 1. Est etiam symbolum rapacis el tyranni, IX, 400, 1; XIV, 298, 2. Leunculi mystico sensu sunt filii, id est reges Jerusalem quasi leænæ, XII, 639, 1. Leo quo Paulus liberatum se dicit, fuit Nero, XIX, 316, 1. Symbolum est peccali, IX, 563, 1; X, :7, 2 et seq. Item linguae præserlim maledica», X, 59, 2; 60, 1 el seq.; XX, 150, 2. Item impiorum, IX, 91, 1. Ejus proprietates diabolo accommodantur, XX; 392, 1 et seqq.

Leonis catulum ne alas proverbium, non esso fovendam potentiam quæ rempublicain opprimat, docet, XII, 640, 2. *Leo mortuus cane vivo delerioi* quid significet, VII, 310, 2.

LEO (S.) MAGNUS PAPA I. S. Leo Magnus electus in summum pontificem exhorruit, XI, 292,2. Gensericum Wandalorum regem rogavit ul templis abstineret, XXI, 317. 2. Furorem Gonserici et At* ülæ compescuit, *Job,* 342, 1. Intrepido Altilæ Hunnorum regi restitit, VI,362, 2. Sua dicendi facundia Altilam compescuit, ne Romam vastaret, V, 320, 2.

S. Leo præcipuus antagonista fuit Eutychetis hærelici, XIV, 371,2. Hæreticos docet cavendos quasi serpentes, XIX, 289, 1.

S. Leo in Concilio Cbalcedononsi vocatus est Pontifex universalis Ecclesiæ, XIX, 160, 1. Dictus est œcumenicus, XXI, 263, 1.

S. Leo a S. Petro audivit, ne temere ulli manum imponeret, XIX, 249, I. Ab eo potita ratio impositionis manuum, XVII, 161,1. S. Leoni impositionis manuum culpa quaronon sit dimissa. XIV, 593, 1.

LEO III PAPA. Leo III pontifex inimicis suis ad necem postulatis vitam impetravit, X, 481.

LEOIV PAPA. Leo IV Pontifex urbem a pestifero serpente per publicas litanias liberavit, V, 205, 1.

LEO IX PAPA. Leo IX Christum meruit hospitio suscipere et in leprosi specio Christum in lecto suo collocavit, IX, 257, 1 ; XL 302, 2; XIX, 214, 1.

LEO I IMPERATOR. Leo I imperator in pauperes fuit munificus, XII, 633, 1.

LEO ISAURUS. Leo Isaurus iconoclasmi auctor otpropugnalor. sævasDeo poenas dedit, XII, 641, 2.

LEO JUNIOR, Copronymi filius. Leo junior in sanctas imagines grassatus ferali morte extinclus ost, XII. 641, 2.

LEO ABBAS. Leo abbas in captivis redimendis hit fervens, XII, 265, 2. Quomodo se regem fore prædixerit, XXI, 26, 2.

LEO HEBR.EUS. Leonis Hebræi Tigurina versio a Vatablo usurpala, XVIII, 33, 2,

LEO CASTRIUS. Leo Castrius fuse in Isaiam scribit, XI, 100, 1. Eum totum ad Christum torquet, ut in Judaeos extorqueat, 64, 2.

LEO PICTAYIENSIS. Leo Piclaviensis sceleste blasphemantis mors, XI, 466, 1.

LEOCADIA (S.). S. Leocadia virgo ot martyr Hispaniensis post mortem S. Ildefonso episcopo apparuit, XI, 381, 1.

LEOCRITUS. Leocritus victor clypeum suum Jovi liberatori dedicavit. 11, 365, 2.

LEODIENSES. Leodienscs *Dal,* id est diabolum, etiam amicissimos suos nominant, XI, 397, 2.

LEONARDUS (S.). S. Leonardus captivo cuidam ni columbæ specio apparuit, XL 705, 2

LEONIDAS. Leonida; Lacedæmonum regis animus ingens, VI, 362, 2. Leonidas cum trecentis innumeras Xerxis copias cecidit, IV 426,1 Vincendo occumbere maluit quam fugiendo vitam servaro, IV, 456, 2 ; XVIII. 95, 2. Interrogatus a vanis quid responderit, IV, 456, 2. Leonidæ insignis bellica vox, I, 196, 2; 395, 1 ; 11. 188, 1.

LEONTIUS episcopus. Leontius Tripolis Lydi® episcopus quomodo honorem episcopalem defendent apud Eusebiam, Constantii imperatoris uxorem, XI. 592, 4. Intrepide Eusebia) restitit, eiquo adulari noluit, II, 277, 2.

LEONTIUS abbas. Leontius abbas vidit angelum altari astantem, XXI, 488, 2.

LEOPARDUS. Leopardi unde nascantur, XII, 86, 2.

LEPRA, *i9 Lepra qualis sil morbus,* XVI, 232.2. Lepra Judæorum qualis fuerit, II, 81, I. Sa*pe fuit morbus, sive vitium naturale, sa-pe etiam ox speciati Dei providentia Judæis immissus, *ibid.* Pnit dissimilis, ct aha a nostra, *ibid.*y 2. Fuit lepra;Graecorum similis, *ibid.* Non fuit unus morbus, sed varii, 82,1. Prima species lepra est impelilo. unde oriatur ejusque signa, 82, 2. Secunda est lepra recurrens, 83, 1. Tertia, lepra inolita, 83, 2. Quarta, lepra mundissima, et quænarn hæc sit,84,1. Quinta, lepra barbæ et capitis, 84, 2. Sexta est in calvitio, 86, 4. Septima est vestium vel domus, 87, I. Et qualis hæc lepra, 94, 2. Lepra obnoxia est Judæa et Ægyptus, XVI, 232, 2. Erat apud Judaeos summa immunditia, 234, 4.

2* *Lepra signa et characteres.* Lepra sexdecim aequivoca, aha sex univoca el propria, XVI, 23, 2. Lepram quomodo medici explorent, 11,83,1. Lepra quam gravis el contagiosus sil morbus. XV, 219, 2 Inveterata ct perfecta est incurabilis. XVI, 233 I Quædam tamen ejus remedia, XV, 249. 2. De ct. judicare poterat quivis sacerdos, XV, 673. 1

3* *Lepra sape peccali pana.* Lepra apud Judæus erat sæpe pœna peccati inflicta ob superbiam, murmurationem ot rebellionem, II, 81, 4 ; 486, 2; XI, 629, 2. Lepra Ozias rex cur percussus sil, XI, <64, 4, 2

4* *Lepra spiritualis.* Lepra discurrens in cute quid tropologice significet, I, 84. 4. Lepra domus spiritualiter esi malum regimen in domo, II, 88, 2; 94, 2.

LEPROSUS. !• Leprosis quinque praeopta data 11, 86, 4. Quare Deus voluerit eos degere exits castra, *ibid.*y 2. Leprosi m civitatibus habitare non poterant, imo urbes ct castella ingredi vetabantur, XV, 219, I ; XVI, 232, 2. Eorum laetus inficiebat, XV. 220, 4.

Leprosi cur hodie mendicato pano vescantur. II 86, 2. De hac re exemplum, *ibid*

2° De ritu sacrificii in emundatione leprosi offerri solito, II, 91, 4, 2 et seq. In eo passer significabat Christum et justum qumquo <le causis 92. 1. Leprosus typus esi peccatoris, mundatio utriusquo ‘fit sanguine, XX, 240. 2. Aspergillum leprosi quale crai, II, 92, I. Quid ad litteram, ot symbolice significarli, 92, 2. Quid allegorico, *ibid.* Quid tropologico, *ibid.* Leprosus aspergebatur septies, ct quare, 93, 1. Lotio vestimentorum leprosi quid sil tropologico, *ibid.* Olei inunctio in ritu mundationis lepræ quid significarli, 94, 1. Aquæ vivæ qualos in hoc rilu adhibita», 92. 1 Sacrificium agni el ovis anniculæ pro leproso perfectionem sacrificii Christi significat. 94, i.

3* Leprosus a Christo curatus ubi curatus fuerit, XV, 219, 2. Quomodo eum adorarli, 219, 2 et seq. Credidii cum esse Deum, *ibid.* Cur a Christo sit tactus, 220, 4.

4e Leprosi decem evangelici cur a Christo longo stant. XVI, 232, 2. Cur alta voce clament. 233, 2. Cur ad sacerdotes mittantur, *ibid.* Inter eundum ad illos curati sunt, 234, i. Eorum ingratitudo, *ibid.,* 2.

LEPUS. I° Unde vox *lepus* derivetur, VI, 659, i. Lepori*, natura describitur, *ibid.* An habeat sexum utrumque, *II, 62,* 2 Ejus fœcundilas. VI, 458, 1. Lepus sapiens est ut fugiat canes, 459, 1. Lepus est animai immundum lege *Moysis, et* quare, II, 6î, Î,

2° Lepus quid nos doceat, VI, 461, 2 et seq. Est typus (economia bonique patris cl matris familias, 462, 2. *Item doctorum, 463,* 1. Item humilium, 464, 2. Item Christi, *65, 1. Significat etiam acediam, II, 63, 4. Lepus est etiam symbolum celerà auditos, LX 3 »0. 1.

LETHARGIA. Lethargus morbus ex torpore sequitur, VI, 22, 1. Oblivionem inducit. XII, 35, 1. 2.

LETHE. Lethe fluvius quis. Vili, 607. 1, 2. Lethe fluvius apud inferus a poetis fingitur, IX. 12. 1. Lethe fluvius undo dicatur, et ejus aquarum vis, XII, 35, I. Lethe oblivionem prætorilorum inducit. IX, 37». L

Lethe career apud Persas, XII, 384, 1.

LETHUM. Lethi civiqa, VII, 314. i (Pide Mons).

LEUCA Leuca continet tria milliaria Italica, XVI \ t.

LEUDASTES. L^udastes sanctos affligens quomodo a Deo punitus, XI, 224, 1.

LE VANA Levana dea unde dicta, VII, 455, 2. Levana dea Romanis quæ sil, XII, 607, 1.

LEVARE. *Levare* per catachresin idem est quod offerre, XII, 840, 2. *Levare animam* est suspiraro, 178, 1. *Levare animam* accipitur aliquando pro *jurare,* XII, 646, 2; 647, 2; 761, I. Hern pro ostendere potentiam et auxilium, 646, 2. Levaro manus habitus est orantis, XIX, 201, 2.

LEVI, i® *Levi patriarcha. Levi* quod sit etymon, el unde sic dictus, V, 35, 1 ; X, 456, 4. Levi quot annis Josepho supervixerit, I, 484, 4. Quot annis ante Moysem natum sit mortuus, *ibid.* Levi benedictio, I, 393, 1 ; II, 527, 1. Levi quidam fuit proavus Christi, XIV, 513, 2. Levi decimatus est antequam natus, XIX, 414, 2. Quomodo fuerit in lumbis Abrahæ, *ibid.*

2° *Levi familia cl tribus.* Levi ejusque posteros ex omnibus Jacob posteris Deus sibi in sacerdotes et ministros elegit, X, 171,2. Levi tribus partem in Chanaan non habuit, 449, 2; 463, 1, 2. Levi tribus non habebat sortem in terra, sed tamen portam in civitate, XII 862, 2. Levi tribus an numerata in duodecim gemmis rationalis, I, 680, 2. Levi familia cur in morio Christi plangere debuerit, XIV. 644, I.

LEVIATHAN. Leviathan quid, *Job,* 82, 1 ; 766,2; 783, 2. Leviathan est balæna, cur, XI, 384, 1. Leviathan est squamis munitus, et typus daemonis et Antichrisli, *Job,* 757, 2; 775, 1. A solo Christo Leviathan sumptus pro diabolo domari potest, 770, î.

LEVITÆ. !• Levitæ qui dicerentur, II, 1. Levitæ an adoraverint vitulum, I, 727, 2. Non murmuraruntcontra Moyseo, XIX, 383, 2. Ob zelum moruerunt sacerdotium, I, 729, 1. Eorum zelus, H, 527, 2. Quomodo patres et matres occiderint, *ibid.* Zeli hujus merces, II, 528, 4. Cur tribui eorum delatum sacerdotium. 206, 2.

2« Ritus et ordo consecrationis eorum, II, 228,1. Quid tropologice significet quod eorum capilli radebantur, *ibid.* Consecrabat cos Aaron, non Moyses, *ibid.*

3° Levitarum ministeria. Levitæ omnes ministerio pontificis addicti fuero, X, 463, 1. Sacerdotibus ministrabant, XVI, 151,2. Habebant templi curam el custodiam, XVII, 12*, 1,2. Levitæ in tabernaculo quasi milites in.castris excubabant, XIII, 341, 1; XIX, 190, 2. Iis addidii David onus psallendi, H, 210, 1. Celebrant magnificentiam Dei recensendo omnia quæ Deus pro Ilebræis gessit in /Egyptool Chanaan, IV, 251, 2. Per dispensationem Dei sacrificant, 185, 1, 2. Quoto ætatis anno tabernaculo serviebant, II, 208, 4. Quando Sancta ingredi poterant, 209, 1. Quomodo velum deponebant, *ibid,* ct seq. Erant milites Dei et templi, *ibid..* 1. Incedebant in medio castrorum in deserto, 201, 2. Significabant etiam Novi Testamenti diaconos, 204, 2. Eorum ministeria quomodo in deserto dispertita, 205, 2 et seq.

3° Levitarum sors quomodo erat Deus, II, 188, 1 ; X, 463, 1. Quia dicati Deo, caeleris erant honoratiores, X, 456, t. Terram possidero non poterant, sed tantum ex ca fructuum decimas accipere, IV, 253, 2. Nullam terræ portionem possidentes, typus sunt clericorum a negotiis saecularibus so abstinentium, XIX, 283, 2. Levitæ quos haberent agros et prædia, XII, 238, 1. Iis quomodo attributa suburbana pro pecoribus suis, II, 378, 2 et seq. Eorum suburbana vendi poterant in eadem familia et tribu, XII. 238, I. Levitæ possessiones habere poterant extra Judæam, XVII, 139, 2. Decimam decimarum pontifici et sacerdotibus dabant, II, 188, 1; IV, 253, 2.

4® Levitæ cur non numerentur in principio *Numerorum,* II, 196, I. Eorum in deserto numerus, 206, 1. Levitæ bis numerali tempore Davidis, a diversa ætale incipiendo, IV, 129, 1.

5° Levitæ mulli sub Manasse et Achaz adorarunt idola no gradu suo exciderent, XII, 833, 1. Levitæ mulli ad Christum conversi facti sunl sancii, XIH, 592, i. In Abraham se subjecere Christo XIX, 414, 2.

LEVITAS, LEVIS. 1° *Quid sil levitas.* Levitas venio denotatur, VI, 270, 2 : *Nubes, et ventus, el pluviæ non sequentes, vir gloriosus, ct promissa non complens.* Levia verba et opera signum sunl animi levis, XIV, 311, 1 : *Nugas, qui a lege recesserunt, congregabo, quia ex (e erant, ut non ultra habeas super cis opprobrium.* Leves sunt bicordes, IX, 104, 1 : *Væ duplici corde, el labiis scelestis, el manibus malefacientibus, ct peccatori terram ingredienti duabus viis.* Levitas magis cavenda quam austeritas, *Job,* 582, 2 : *Siquando ridebam*

ad eos, non credebant, el lux vullut met *non cadebat in terram,*

2* *Levitatis damna,* V, 417. 2 : *Risus dolore miscebitur, ct extrema gaudii lucius occupat.* Ea majoribus vitiis aditum patefacit, *ibid.* Levitas mater est inconstantia». XX, 44, 1. I'ir *duplex animo inconstans est* tn *omnibus viis suis.* Haesitationem paril in oratione, *ibid.* Levitas mentis Heligioso quam sit noxia, V, 135, 2. Le\itas animi in causa est ul promissa sua sponsor non impicat, \ I, 270. 2.

LEMTICOS. *Leviticus* qualis sit libor, II, 1, L Tres partes habet, 2, I. A Deo est dictatus in monte Sina, *ibid.* Quo anno mundi dictatus, 2, i. Quinam in eum scripserint, 2, jL

LEX. I. Var ie. vocis l bg is acceptiones in Scr iptur a ,— *Lex* vox unde derivetur, V, 171,2. Lex dicitur a *ligando* et quomodo liget hominem, IV, 298, 2. Lex quid sil, II, 154, 1. Lex siepe sumitur pro modo, norma el regula, VI, 368, 1. Non pro portione legitima bæreditatis, 368, i. Leges, fendus, jus, quomodo ab invicem distinguantur, XI, 356,2. Lex est actus intellectus el rationis qui illam imponit, *Job, Crftf,* 2. Lex omnis non est cuilibet per se clara el perspicua, V, 171, *2. Lex peccali* quid sil, XVIII, 29, 1 ; 130, 1. *Lex peccati et numbrorum* eadem est, 126, 2. *Lex mentis, lex Dei,* idem est apud Paulum quod gratia et Spiritus, X\ I1I, 29, I. Leges lum veteres, lum Christianorum, sunl velut funiculi Adam, Mil, 430, i.

11. Lex divina natur al is. Lex ¿eterna in Deo quid sit. ML 518, I. Non fuit ante mundum a Deo creala, V, 221, 2 : *Dominus possedit me in inizio viarum suarum antequam quidquam faceret a principio.* Lex creata est participatio legis increato), V, 172, 2 : *Quia mandatum lucernacsl, ellcxlur,ct via vitæ increpatio disciplinas.* Lex naturai in conscientia scripta est, XX;<111, 2 : *Si autem personas accipitis, peccatum operamini, redarguti a lege quasi transgressores.* Lex natura* lis omnibus a Deo indita velut fons est, V. 142, 2: *Bibe aquam de cisterna tua, et fluenta putei tui.* Lex naturalis el moralis est fons sapientiæ, IX, 58, 2 : *Fons sapientiæ verbum Dei in excelsis.* Per legem naturalem an sint salvati Gentiles probi, XVIII, 62, 1 : *Cum enim Gentes, qux legem non habent, naturaliter ea qux legis sunt, faciunt, ejusmodi legem non habentes, ipsi sibi sunl ex.*

In lego natura) cur Deus nequeat dispensaro, XIII, 181, i, 2. Lex Decalogi cur sit Indispensabilis, *Psalm.* II, 329, 1 : *Mandasti justitiam testimonia tua, el veritatem tuam nimis.* Lex positiva in necessitato legi natura cedit, XV, 300, *i : At ille* (Jesus) *dixit eis : Non legistis quid fecerit David, quando esuriit, et qui cum eo erant ? Quomodo intravit in domum Dei, et panes propositionis comedit, quos non licebat ci edere, neque hü qui cum eo erant, nisi solis sacerdotibus.* Supenori Ingj divin» contraria jubenti non est parendum, XV, 488, 1.

III. Lex divina positiva.—(Quæ sequuntur intelligi maxime debent de parte morali legis divinæ posilivæ, cl tam legi mosaic», quam legi Christian» sub eo respectu considerat» conveniunt.)

P *Jsx Dei quotuplici modo* in *Scriptura vocetur.* Lex Dei multis modis in Scriptura nominatur, If 29, l ; *Psalm.* I. 106, 1 : *Lex Domini immaculata convertens animas : testimonium Domini fidele, sap\enliam prxstans parvulis.* Legis div inæ nomine diversa, *Psalm.* I, 310, 1, 2. Vocalur disciplina et hæreditas, cur, IX 481, 2 ; *Addidit illis disciplinam. et legem vit# hxrcdilavxt illos; testamentum rternum constituit cum illis,* e/ *justitiam et judicia sua ostendit illis.* Quaro vocalur scienüa vitæ et disciplina», X. 455, 1 *Et dedit illi coram prxcepta, et legem vitas et discipline, docere Jacob testamentum suum, el judicia sua Israel.* Cur vocetur jugum, X, 567, I : *El collum vestrum subjicite jugo, el suscipiat anima vestra disciplinam ; in proximo esi enim invenire eam.* Lex Dei dicitur argentum et vinum. XI, 115,1,2: *Argentum tuum versum est in scoriam ; vinum tuum mistum est aqua,* XIV, 338. 2. Lex Dei sæpe per *judicium* significatur, XIII, 580, 1 : (>ut *convertitis in absinthium judicium, et justitiam in terra relinquitis.* Leges Dei mirabiles in sensu mystico quænam sint, *Psalm.* II, 327,1 : *Mirabilia testimonia tua, idi) scrutala est ea anima mea.* Per mensam repræsenlanlur, VI, 176, i.

Legis divinx txcellentia et encomia. Legis divinæ sox encomia, *Psalm.* 1, 105. 2 et seq. Lex Dei quid, *Job,* 477, 2 : *Suscipe ex ore illius legem, el pone sermones ejus in corde tuo.* Est a Deo, et justa præcipil. XX, 109. 3. Lex Dei multiplex et una, 264. 2 : *Ulinam Deus loqueretur tecum, et aperiret labia sua tibi. Ul ostenderet tibi secreta sapienti*, et quod multiplex esset lex ejus, cl in-(filligeres quod mullo minora exigaris ab eo, quam meretur iniquitas tua.* Quantum Dei bonum sit, 11, 154, I ; IX, 481, 2. Inlcr omnia Dei dona summum est, V, 104, 2 : *Audite, filii, disciplinam patris, el attendite ut sciatis prudentiam. Donum bonum tribuam vobis, legem meam ne derelinquatis.* Omne bonuui virtutem et honestatem continet, V, 184, 2. Lex ut memoriale Dei esi. IX. 65Î, 2 et seq.: *Memoria mea in generationes sxculorum.* Ilæc non est erubescenda, sed gloriosa, X, 364, 1 : *Ne pro his omnibus confundaris... De lege Altissimi el testamento.* Legis potentia, IX, 262, 2. Lex quomodo sil justo superior, V, 469, i : *Semita nix super eruditum, ul declinet de inferno novissimo.* Lex est objectum charilalis, quia charités inclinat hominem ut legem intueatur, XVIII, 223, 2 : *Plenitudo ergo legis est dilectio.*

3® *Lex divina amanda, exploranda el observanda.* Legis divinæ amor qualis esse debeat, *Psalm.* II, 342, 1. In ore, in voluntate, in mtelli-

gentia et *memoria, ac per* hoc in omnibus partibus animæ esl habenda, *ibid. : In labiis incis pronuntiavi omnia judicia oris lui. In via testimoniorum tuorum delectatus sum, sicut in omnibus divitiis. In mandatis tuis exercebor, el considerabo vias luas. In Justificationibus tuis meditabor, non obliviscar sermones tuos.* Lex Dei in corde scribenda, *Job,* 413, 1. Legis Dei sedes est cor justi, *Psalm.* I, 10, 1 : *In lege Domini voluntas ejus, el in lege ejus meditabitur die ac nocte.* Lex Dei in annulis, bullis et laminis describenda, XII, 137, 2. Lex identidem animo volvenda ct revolvenda, X, 292, 2. Noctu et mane memoranda, V, 169, 2 ct seq.: *Liga ea* (præcepta) *in corde tuo jugiter, ct circumda gutturi luo. Cum ambulaveris, gradiantur tecum; cum dormieris, custodiant (e; el evigilans loquere cum eis.* Legis consideratio quæ bona pariat, *Psalm.* II, 323, 2 ; *Quomodo dilexi legem luam, Domine; tola die meditatio mea esl.* Ipsa in omnibus agendis est consulenda, X, 166, 1 : *Homo sensatus credit legi Dei, et lex illi fidelis.* In futuris dubiisque rebus consulenda est, 196, 2 : *Sine mendacio consummabitur verbum legis, cl sapientia in ore fidelis complanabitur.* Lex Dei diligenter quærenda et servanda, *Job,* 687, 1. Quomodo Deus ipse legem suam revelet, *ibid.,* 2. Do ore sacerdotis suscipienda, et in corde reponenda est, 479, 1. Custodienda est ut pupilla, V, 184, 2 : *Fili, serva mandata mea, el vives, et legem meam quasi pupillam oculi mei.* Tres ob causas est custodienda, VI, 23, 2 : *Qui custodit mandatum, custodii animam suam; qui aulem negligit viam suam, mortificabitur.* Lex tradita æque obligat ac scripta, XVIII, 352, 1 : *Laudo autem vos, fratres, quod per omnia mei memores estis; et sicut tradidi vobis, prxeepta mea tenetis.* Leges quædam divinæ obligant tantum sub veniali, 540, 1. Lex tota servanda, non una ejus pars, XX, III, 2 et seqq.: *Quicumquc aulem lotam legem servaverit, offendat aulem in uno, factus est omnium reus.* Legem unam violans, quomodo fiat omnium reus, 111,2; 112, 1, 2; 113,1, 2; 114, i.

4’ *Legis Dei observato commoda el fructus. Primo.* Lex lux est, XII, 449, 1, 2: *Convertere, Jacob, et apprehende eam* (legem), *ambula per viam ad splendorem ejus contra lumen ejus.* Lucerna est, lux et via vitæ, V, 170, 1,2; 172, 1 : *Mandatum lucerna est, et lex lux, et via vito increpatio discipline.* Hominem dirigit in omni actione, 184.2. Cur >ocelur via, VI, 23, 2. Est velut obstetrix, 111, 1. Est liberi hominis vita, 23, 1 : *Qui custodit mandatum, custodit animam suam.*

Secundo. Legis observatio veram parit sapientiam et intelligcntiam, IX, 568, i : *Qui custodit justitiam, continebit sensum ejus. Consummatio timoris Dei, sapientia cl sensus.* Est sapientiæ fenestra, 429, 1, 2: *Beatus vir... qui respicit per fenestras illius* (sapientiæ), *et in januis illius audiens.* Ejus obsei vatio, timor Dei ot sapientia mire inter se connexa sunt, 84, I : *Fili concupiscens sapientiam, conserva justitiam; el Deus prxbcbit illam libi. Sapientia enim et disciplina, timor Domini.* Quem inter so habeant ordinem, *ibid.* Hinc sæpe pro eodem sumuntur et confunduntur, *ibid.,* 2.

Tertio. Legis observatio est tacita ct implicita oratio ct oblatio, X, 213, 2; 214, 1 . *Qui conservat legem, multiplicat oblationem, sacrificium salutare est attendere mandatis.* Eam observans religiosus est, XX, 90, 1 : *quis aulem putat se religiosum esse, non refrxnans linguam suam, sed seducens cor suum, hujus vana est religio.*

Quarto. Lex Dei est thesaurus desiderabilis, VI, 118, 1 : *Thesaurus desiderabilis, et oleum in habitatione jusli, ct imprudens homo dissipabit illud.* Ejus custodia ditat, X, 73,1 : *Pone thesaurum tuum in prxccplis Altissimi, et proderit libi magis quam aurum.* Reficit animam, *Job,* 478, 1.

Quinio. Legis observatio refrænat motus inordinatos, eosque componit, IX, 568, 1. Sinceris est causa salutis, hypocritis et praevaricatoribus causa perditionis, X, 158, 1 : *Qui quærit legem, replebitur ab ea; et qui insidiose agit, scandalizabitur in ea.*

5* *Legis observando possibilitas el facilitas.* Leges suas Deus viribus hominum attemperat, *Job,* 686, 1 : *Ecce Deus excelsus in fortitudine sua, et nullus ci similis in legislatoribus.* Possumus legem cum gratia Dei perficere, XX, 111,2. Lex Dei peccatori dura et gravis est, sed jam justificato facilis, IX, 139, 1. Practicando discitur, 567, 2. Legis ad observantiam quatuor a Domino petenda, scilicet, desiderium legis observando); deinde lumen ad eam inlelligcndam ; tertio, gratia ad eam implendam ; postea vero contrariorum remotio, *Psalm.* II, 315, 1, 2 : *Legem pone mihi, Domine, viam justificationum tuarum , et exquiram eam semper,* etc. Legis divinæ observantiam quæ impediant; primum impedimentum, mors animæ, *Psalm.* II, 312, 2 : *Retribue servo tuo, vivifica me, el custodiam sermones tuos;* secundum, sunt passiones animi quæ faciunt ut homo non recte judicet, *ibid.: Itecela oculos meos, et considerabo mirabilia de lege tua ;* tertium, est terrena peregrinatio, *ibid.: Incola ego sum in terra, non abscondas a me mandata tua;* quartum impedimentum esl imperfectio, 313, 1 : *Concupivit anima mea desiderare justificationes tuas in omni tempore;* quintum el omnium maximum superbia est, *ibid.,*2: *Increpasti superbos, maledicti qui declinant a semitis tuis.* Lex Dei qualis sit impiis et justis, scilicet impiis durissimum jugum, piis vero jugum suavissimum clonus leve, *Psalm.* 1,15, 1 : *Dirumpamus vincula eorum, et projiciamus a nobis jugum ipsorum.* Legem ponunt pii super cor, impii sub corde, XIV, 569, 2: *Si notueritis audire,* ei *si nolueritis ponere super cor, ut detis gloriam nomini meo.*

6° *Legis Dei transgressorum poena et supplicium*

Lox Domini quibus modis solvitur, Psolm,!, 9, Ìì: *ljcatus vir, qui non abiit in consilio impiorum, el in via peccatorum non stetit, et in cathedra pestilenlix non sedit.* Eam violantes laudant et amant impii; at cam custodientes contra impios zelant ct succenduntur, VI, 366, 1,2: *Qui derelinquunt legem, laudant impium; qui custodiunt, succenduntur contra eum.* Legem quomodo detractor judicet, XX. 187, 1 : *Qui detrahit frairi, aut qui judicat fratrem suum, detrahit legi, et judicat legem.* Legem non audiens, audiri a Deo non meretur, VI. 369, 2 : *Qui declinat aures suas ne audiat legem, oratio ejus erit exsecrabilis.* Eam contemnentes, mortem incurrent, 23, 2 : *Qui custodit mandatum, custodit antniam suam; qui autem negligil viam suam, mortificabitur.* Eam spernens, se obnoxium judicio facit, V, 388, 2; 389, I : *Qui detrahit alicui rei, ipse se in futurum alligai; qui aulem timet przceptum, in pace versabitur.* Lex Domini in die judicii peccatorem coarguet, XIV, 282, 2 et seq.: *El erit in tempore illo: Scrutabor Jerusalem in lucernis; el visitabo super viros defixos in fzcibus suis, qui dicunt in cordibus suis : Non faciet bene Dominus, et non faciet male.*

¡V. LEX MOSAICA. 1® *Quomodo in Scriptura vocetur.* Lex cur vocetur nomine testamenti, IX. 350,2; X. 51, I; 455,2; XVIII, 543, 1; XIX, »34, 1. Sæpe vocatur testimonium, XV, 221. 1. Hebraico dicitur doctrina, XVIII, 72, 2. Vocatur hæreditas iribus do causis, II, 526, 1. 2. Lex mosaica cur vocetur littera, sive scriptura, XVIII, 65, 1. Etiam Propheta et totum Vetus Testamentum dicuntur lox. XV, 3, 2; XVIII, 393, 1. Lex incorrupta cur vocetur lex vetus, VIII, 622, 1. Lex dicta est gloria Israel, XII, 511, 1.

2° *Legis mosaic» promulgatio.* Lex vetus el nova edita sunt in monto, XV, 136, 1. Lex velus quomodo lata angelis disponentibus, XVII, 179,1. Par angelum data est Moysi, XV, 3, 2 et seq. Per angelos est lata, et ejus praevaricatores puniti, XIX, 366, 1. Eam Spiritus sanctus ad verbum dictavit, 304, t. Quibus cæremoniis in Sina data, I, 600, 2 et seqq. Quanta cum majestate ol tremore lata sil, IX, 482, I. Ejus promulgatio Deo fuil summe gloriosa, *ibid.* Ejus promulgatio significat promulgationem logis novae, I, 602, 2. Septem in ejus promulgatione terribilia, 601,2. De fumo, igne, fulguro, lerræ molibus quando lux dabatur, *ibid.* In modio flammæ cur sit data, *Job,* 353, !. Curdala cum fulgure, tonitru, procella ot cum motu, XIX, 505,2; 509,1.Quid omnia hæc allegorico significent, I, 601, 2. Quomodo lata post annos CCCCXXX post Abraham, XVIII, 543, 2. Et tertio menso post exitum ex Ægypto, 544,1. Leges cur tabulis lapideis a Mose conscripta, XIII, 397, 1. Omnis lex Judæorum lata est in monto Sina, II, 181, 2.

3* *Legis mosaic» natura el finis.* Lex erat triplex, tria scilicet continebat, legem naturalem, puta Decalogum, leges judiciales, leges rpremomaleg, XVII, 179, 1. Leges judiciales judicium vocantur; cæremoniales, testamentum; morales, disciplina, IX, 482, 1, Cur leges cæremoniales vocentur justificationes, XIX, 430, 1. Lex sancta fuit propter præcepta cæremonialia ; justa, propter judicialia ; bona, propter moralia, XVIII, 121,2 Cur spiritualis dicatur, 122, 1. Suo ordine, tempore, loco, modo ordinata et disposita fuit, 544. i et seqq.

Lex vetus data est ut dissolutos hominum mores restringeret, illos ad Christum duceret, indirecto ut abundaret delicium, 104, 1. Ejus finis respectu triplicium hominum, XVHI, 104. Î. Christianis non esl lata, sed Judæis, XIX, 181, 2. Erat via ad Christum, XV, 6, 1. Judæos deduxit ad Christum, XVHI, 6-5, 1 ; 104, 1 ; 544. 1 ; 547, 1; XIX, 181,1. Christus legis est finis, XVIII, 176, 1. Lox esl quasi maritus, hoc per Christum mortificato, ad alium transire licet, 118. 2. Propter transgressiones posita esl, 546, 2. Non est contra promissa Dei vitam spiritualem per Christum promittentia, *ibid.* Non potuit irritare pactum Dei cum Abrahamo initum, 543, 1. Lex Mosis est sicut pluvia matutina, XIV, 476, 1.

4* *Legis Mosaica imperfectio et impotentia.* Lex Mosaica fuit rudis et imperfecta, XV, 159, 1 Fuit velul umbra, 5, 1. Promittit terrena et caduca, 5, 2. Lex vetus est velul rudimentum doctrinan Christianae, XVIII, 549 2. Ex ea non potest accidero nobis vivificatio, hæreditas et justitia Abrahæ, 85, 1; 546, 2. Non justitiam, sed iram, vindictam, peccatum ctmortem operatur, XVIII, 85,1; 104,1,2; 119, 1; 121, 1; XIX, 425, 2 Hominem maledicit, XVIII, 539, 2. Non affert fidem el gratiam qua justificemur, 516,2. Ejus sacramenta egena elementa, 552, 1. 2. Politica tantum et exteriora attingebat, non animam, XIX, 419. 1. Bx ea justitiam quærenles irritam faciunt Christi redemptionem, XVIII, 561, 2. Ejus justitias et excellentias Paulus parvi facit. XIX, 44, 2.

Lex Volus concupiscentiam magis acuebat. XVIII, 119, 1. Sine lege peccatum erat mortuum, quo sensu, 121, i.

5* *Lex vetus servanda erat, et quatenus impleri poterat.* Lex vetus custodienda erat nimis, sex da causis, II, 181, 2. Ipsa exploranda et observanda, •28. 2.

Lox vetus orat onus grave, XV, 5, 2; XVII, 301,1. Erat gravior lege nova ob quatuor rationes, XVIII. 564, 2. Lex votus an prorsus servatu impossibilis, XVII, 301, 1. Eam impleri non posse, docere blaspliemum est, XVIII, 61, 2. Id possibile esl, 540, t. Impletur operibus et gratia Christi, non sola fide, 59, 2; 176, 2; 223, 1; 433, 2. Eam ante Christum Gentes totam implere non poterant, 62. 2. Eam servantibus Deus viginli ol novem bona promisit, II. 177, 2 el seq.

6* *Legis mosaic» durado et abrogatio.* Legis veteris dominium, XV1I1, 118, i. Id amisit veniente

Çhristo, <19, i. Data fuit solis Judæis, erat tcmporaria, XV, 6, I. Obligavit usquo ad Christum, XIV, 613, 2. Non semper duratura dicitur contra Judæos, XII, 232. 1. Ejus abolitionem foro an dixerit S. Slephanus, XVII, 167, 2. Ejus abrogatioin transfiguratione Christi repraesentatur, XV, 389, 2. Lex in Jerusalem quomodo esso desierit, III, 374, 1. Ex ejus jugo Christus ita nos eduxit, ut e profundo quodam lacu, XIV, 461,2. Lex cæremonialis abrogata est, et obligare desiit in Pentecoste, XV, 287, 2; XVIII, 230, 2; 529, 2. At non moralis et naturalis, XVIII, 532, 1; 542, i. Lex de suffocatis et sanguinis usu est abolita, XVII, 303,1. Lex Mosis post Christi ascensum ut honesta et religiosa adhuc observari poterat, non tamen obligabat, XVII, 381, 1. Eam cur Paulus deprimeret, 381, L Lex vetus quomodo dicatur uldl i, XIX, 357, 1, 2. Vocatur æterna conditionale, I, 191, 2. Est æterna quadrupliciler, XII, 449, L Lex Decalogi non desiit per Christum, sed est æterna, XIII, 532, i. Legem veterem quo sensu Christus non venit solvero, sed adimplere, XV, 156,1, 2; 159,1. Lex vetus est a Christo evecta ot perfecta, V, 225,1, 2.

V. Lex Christiana. — <• *Quibus nominibus in Scriptura lex novo vocetur,* Quare vocetur Testamentum novum, XIX, 427, 1 : *Hoc est Testamentum quod disponam domui Israel post dies illos, dicil Dominus. Dando leges meas in mentem eorum, et in corde eorum superscribam eas.* Lex evangelica judicium vocatur multas ob causas, XI, 605, 1 2 : *Attendite ad me, populus meus, et tribus mea, me audite; quia lex a me exiet, el Judicium meum in lucem populorum requit sect.*

2* *Legis novæ natura et characteres.* Lex mosaica a Christo mutata in Evangelium, XVI, 331,1 ; 361, 2: *Venii hora, el nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu et veritale. Nam et Paler laies quærit, qui adorent cum.* Lex nova est fœdus novum quod Messias sanciturus dicitur, XII, 232, I. Legem perlectam attulit Christus in orbem veniens, XIV, 303, I : *Tunc reddam populis labium electum, ul invocent omnes in nomine Domini, cl serviant ci humero uno.* Ejus gloria unde pateat, XVIII, 133, 2 : *Si ministratio mortis el damnationis litteris deformata in lapidibus, futi in gloria..... quomodo non magis ministratio Spiritus erit in gloria.* Lex nova ad verterem est velut anima ad corpus, X, 237, 1 : *Da testimonium his qui ab inilio crcalurx lux sunt, el suscita prxdicaliones, quas locuti sunt in nomine tuo Prophète priores.* Lex nova per ignem dari cœpta, XV1Í, 82, 2 et seq. : *El apparuerunt illis dispertite linguæ tanquam ignis super singulos eorum.* Legis novæ, et legis veteris promulgatio typice opponitur, XIX, 50G, 1. Legem novam Deus inscribit Christianorum intellectui, memora ct cordi, id est voluntati, XH, 233, 1,2 : *Hoc crû pactum, quod feriam cum domo Israel post dits illos, dicit Dominus ; dabo legem meam in vis* Ceribus eorum, et in corde eorum scribam eam.... El non docebit ultra vir proximum suum, et vit fratrem suum dicens : Cognosce Dominum; omnes enim cognoscent me, a minimo eorum usque ad maximum, ait Dominus.* Utriusque antitheses variæ, XV, 3, 2 et seq.; 5, 2; 7, 1 ; 9, 1 ot seq. ; XIX, 351, 1 ct seqq. : *Multifariam, multisque modis olim Deus loquens patribus in Prophetis : novissime in diebus istis locutus est nobis in Filio›* Logis mosaicæ et novæ sex differenliæ, XVI, 47, 2* *Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberali, serviamus illi. In sanctitate el justitia coram ipso omnibus diebus nostris ;* 533, 1,2 : *Man* datum novum do vobis : ul diligatis invicem.* Toti consistit in charilate, XVIII, 132, 2 : *Multitudinis, autem credentium erat cor unum ct anima una.* Quomodo dicatur ignea, *Psalm.* II, 329, 2: *Ignitum eloquium tuum vehementer, et servus tuus dilexit illud.* Lox evangelica est lex gratiæ, XVIII, 173,2. Lex gratiæest lex amoris, quielis et concordi®,XIV, 97,2:2ft *sedebit vir subtus vitem suam et subtus ficum suam,ct non erit qui deterreat.* Lox alia charitatis, alia justiliæ, *Psalm.* 1,372,2 : *Quia apud te propitiatio est, el propter legem tuam sustinui te, Domine.* Lex gratiæ est ceu imber serotinus, XIII, 609, 1 : Quomodo dicatur perpendiculum, id est regula et norma omnis virtutis et perfectionis, XIV, 406, 2. Ea sancta est, et quare, XX, 467, 1 : *Melius enim erat illis non cognoscere viam justiliæ, quam post agnitionem retrorsum Converti ab eo quod illis traditum esi, sancto mandato.* Est terra sancta in quam ducimur a Spiritu sancto, *Psalm.* II, 441, 1,2: *Spiritus tuus bonus deducet mc in terram rectam.* Est perfecta, cur, 87, 1 : *Qui autem perspexerit in legem perfectam libertatis, el permanserit in ea, non auditor obliviosus factus, hic bcalus in facto suo erit.* Est suiliciens ad salutem, nec indiget mosaica, XVIII, 517, 2. Sola ejus notitia ad justificationem non sufficit, sed ipsa servanda est, GO, I : *Non enim auditores legis justi sunl apud Deum, sed factores legis justificabuntur.* Lex fidei el lex factorum qui diffemnl, 76, 1 : *Ubi est ergo gloriatio tua? Exclusa est. Per quam legem? Factorum ? Non, sed per legem fidei.* Lex evangelica est lex obedionliæ, ac reddit subditos flexiles, 112, 1, 2 : *Nescitis quoniam cui exhibetis vos Sirvos ad obediendum, servi estis ejus cui obeditis, sive peccati ad mortem, sive obeditionis ad justitiam ?* Docet parere magistratibus, 219, 2 : *Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sil.* Est item lex libertatis, XX, 87, I. Est lux cl dogma, XVIII, 606, I. Ejus facilitas et gratia, XII, 233, 1, 2. Cur lex nova suavis sil, XV, 296, 1,2: *Tollite jugum meum super vos.... Jugum enim meum suave est, et onus meum leve.* Ejus prævaricalorcs punientur, ergo ipsa observanda est, 157, 1, 2. Ejus vel minimum mandatum violans, castigabitur, *ibid.,* 2 : ¿luí *ergo solverit unum de mandatis*

istis minimii, et docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno calorum. Leges aposlohcæ el ecclesiastic® non adduntur Scripture ul Scriptura divina, sed ut humana ex divina deducia, XXI, 413, 2 : *Contestor enim omni audienti verba prophetia libri hujus : Si quis apposuerit ad hac, apponet Deus super illum plagas scriptas in libro isto.*

3° *Legis nova duralia.* Lex nova non transibit, XV, 156, 2 et seqq. : *Arnen quippe dico vobis, donec transeat catum et terra, iota unum, aut unus apex non prxlcribit a lege, donec omnia fiant.* Dupliciter est immobilis, XIX, 510, 1 : *Ilaqut regnum immobile suscipientes, habemus gratiam: perquam serviamus placentes Deo.* Lex evangelica est lex ultima, suosque cultores cœlo transcribit, IX, 60, 1 : *Fons sapienti#, vefbum Dei in excelsis, et ingressus ejus mandata æterna.* Legis Christian® ætas qtiamdiu durabit, XX, 549, 2. Lex evangelica est lex ultima, caque finita venturum est judicium, XIV, 331, 2 *(Vide* Evangelium).

VI. Lex humana.— Lox omnis regum a lege æterna Dei derivatur, V, 212, 1 : *Per mc reges regnant, cl legum conditores justa decernunt;i9i,i ! Divinatio in labiis regis, in judicio non errabit os ejus.* Leges imponcre est regum el dominorum, *Job,* 687, 1. Leges, si sint æquæ, Deus propugnat, earumquo sensum conira impios luetur, VI, 155, t. Leges sunt anima civitaiis, XIV, 180, 1. Legum severitas in rectoribus commendatur, XXI, 60,2. Leges etiam human® debent esse vincula cbarilalis, XIII, 430, 1. Lex civilis non punit animum, sed tantum opus externum, XV, 165, 1. Lox humana patitur opiikiam, non divina, III, 625, 2 Leges judiciales sunl vi® rogi® quas secum interpretans vel corrumpens, init diverticula, V,549, 2. Legi su® pareat princeps, quia ea tenelur non minus quam subditi, X, 145, 1.

Leges Gentilium an in conscientia obligarint, XVIII. 221, 1 : *Ideo necessitale subditi estote, non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam.*

Legis Persarum ne quis non vocatus interius atrium regis ingrediatur, causa, IV, 375, 1, 2.

LIA. Li® lippitudo oculorum qualis fuerit, I, ¿93, 1. An peccaverit se substituendo pro Ilachele. 293, 2. Quid hæc substitutio symbolice significet, *ibid.*

LIBAMEN, LIBARE, LIBATIO. Libamen in omni sacrificio Judaico adhibebatur, XIX, *15, 1. Libamen seu libatio, in sacrificio quid esset, XV, 557, 2; XIX, 309, L Libatio erat oblatio libaminis, puta viniel olei quo sacrificia tum farrea, tum cornea condiebantur, XIII, 400, 2; 487, 2. Libatio vini erat ultima sacrificii pais, X, 542, 2. Libandi ritus. 11, 270, I. Libaminum mensura, 270, 2. Libamen victimis dignius, quia Deo semper totum offerebatur, XIX, 309, i. Quid anagogico libamina significent, otquid tropologice, 11, 271, i.

LIBANÜS. I0 Libani quid sit etymon, unde sic dictus, III, 6, 1 ; Vili, 60, 1 ; XIV, 484,2. Libanus undo situs, VIII, 60, 1 ; XI, 409, 1. Libanus erat terminus Judææ, el initium Gentium versus Aquilone, XIV, 148, 2; 484, i. Libantis et Antilibanus idem mons, III, 6, 1. Libanus Judæorum ditionis erat, atque inde varia Hierosolymam deferebantur, XI, 455,2. Erat Judææ principium, murus et antemurale, 466, 2. Libanus duplex, hinc in Scriptura aliquando in bonam, aliquando in malam partem accipitur, XI, 253, 2. In Libano non est transfiguratus Dominus, XV, 381, 1.

2° Libani proventus el fertilitas, XI, 409, L Libanus fert vinum præslantissimum, odoratum, et vim suam diu retinens : botri e quibus id exprimitur ingentes sunt, XIII, 472, 1, 2. Ipse mons situs in regione calida, frugifera et montosa, *ibid.* Arboribus prestantissimi* abundabat, IX, 633, 1 ; X, 309, 1. Olim cedris abundabat, jam pene iis caret, 617, I. Libanus capitur interdum pro thure, quia thure abundans erat, 471, 1. Unde dictus est thuris ferax, IX, 646, 1. AfCovo;, id est thus, vd arbor thurifera, ab hcbræo *lebona* deducitur, IX. 646, ! ; X, 309, 1. E Libano ligna pro templo Salomon succidit, cl Zorobabel et Judæi pro ejusdem restauratione, XIV, 325, 1.

3° Libani nomine vocatur Jerusalem et Judæa, cur, XII, 625, 2. Aliquando capitur pro Jerusalem, XII, 171 1; XIV, 484, I, 2. Per eum aliquando templum designatur, XIV, 484, 1, 2. Ei Ecclesia assimilatur, XI, 409, I ; IX, 646, 1 , X, 309, 1. Cur Gentes significet, *ibid.* In Libano sedere est opti* lentér vivere. XII, 177, 1, 2.

LIBELLA. Libella seu perpendiculo cur architecti utantur. XIV. .369. 1.

LIBELLUS REPUDII. Libellus repudii Judæis permissus erat ; is solvebat matrimonium. IX, 692, I; X, 368, 1. Libellus repudii permissus tantum fuit a Moyse, non preceptos, XV, 420, 1, 2. Per cum aliam uxorem ducere licebat, *ibid.*

LIBER Liber unde sic dictus, IV, 522, I. Liber cur dictus sit repertor vini, VI, 480, 1.

LIBER. I0 Libri *vox quotuplici tensu ab Hebræis accepta.* Liber Hebræis idem etiam sonat quod catalogus, I, 125, 1. ; XV, 53, i. Quis sit liber gonorationis Jesu Christi, 53, 2.

• 2* *Librorum forma apud Hebrxos et veteres qux esset.* Libri Ilebræorum qualos essent, VI, 250, 1, 2. Libri veterum pellicei erant et convolviles io cylindrum , ex variis membranis consuti , XI, 448, 1 ; XII, 517, i; XVI, 102, !; XIX, 454, 2 ; XXI, 117, f ; 121, 1; Í36, L Quomodo paginas habere dicantur, XH, Ì55, 1. Etiam in usu erant libri quales nostri per paginas distincti, tfttd. Libri olim cedri succo cur illinerentur ct inungerentur, IX, 634; XH, 724, 1. Libros æstimabant veteres numero versuum, non capitum ; versus constabat sex dictionibus, XIII, 253, i. Libri multi sacri el profani periero, XIII, 641, i.

3° *Libri boni quam situes.* Libri sunt optimi consiliarii, X, -51, 2 : *A consiliario serva animam tuam. Prius scilo guj sil illius necessitas.* Libri runt doctores muti et oblivionis medicamentum» *Job,* 208. 2 ; 209, 1 : *Interroga generationem pristinam, el diligenter investiga patrum memoriam. Hesterni quippe sumus, et ignoramus quoniam sicul umbra dies nostri sunl super terram. Et ipsi docebunt te ; loquentur libi, el de corde suo protreni eloquia.* Libri libere monent reges et principes, XXI, *101, 1.* Librorum piorum lectio vel auditio ossa impinguat, V, 475, 2 : *Lux oculorum l&lifieat animam; fama bona impinguat ossa.* Libros sacros legere quam sit utile, XVII, 205, f *(Vide* Scriptura sacri). Librorum plurium commoda, VII, 409, i, 2.

4° *Librorum malorum lectio fugienda.* Librorum multorum incommoda, VII, 409, 1 : *Faciendi plure* libros nullus est finis.* Libros antequam edantur, examinari voluit Plato, XIX, 289, 1, 2. Libi i hæretici non sunt legendi, vetanto Apostolo et Conciliis, 144, 2 : *Omnia autem probate, quod bonum est tenete;* 289, 2: *Profana autem et vaniloquia devita : multum enim proficiunt ad impietatem, ct sermo eorum ul cancer serpit.* Eos legentes incurrunt censuras ecclesiasticas, 289, 1. Libri hæreticorum quam noxii, et fugiendi ut pestes, XX, 637, 1 : *Si quis venit ad vos, et hanc doctrinam non affert, nolite recipere eum in domum, nec Ave ei dixeritis.* Libri haereticorum sunt velut Ignis, eorum lectio quam sit noxia, V, 179, 1 : *Numquid potest homo abscondere ignem in sinu suo, ut vestimenta illius non ardeant ? aut ambulare super prunas, ut non comburantur plant* ejus ?* Libris impiis nihil detestabilius, 282, 1 : *Memoria justi cum laudibus ; et nomen impiorum putrescet.* Libri magici, mathematici et hæretici comburendi sunt, XVII, 356, 2 : *Mulli autem ex eis, qui fuerant curiosa sectati, contulerunt libros, et combusserunt coram omnibus.*

5® *Liber legis apud Hebraeos.* Liber legis in lustrationibus Moysis cur sanguine aspergeretur, XIX, 443, 2. Liber legis tempore Josiæ est inventus, IV, 81, 1, 2. Exemplaria libri legis extabant mulla apud Judæos, *ibid.* Per librorum legis expansionem qui intenderent Judæi, IV, 427, 2 Liber *Deuteronomii* militibus ad bellum euntibus legi solitus, 638, 1. In cujus libri capite de Christo sit scriptum, <\IX. ¡55, 1.

6* *Libri de quibus in Scriptura mentio fit el quæ non extant.* Liber bellorum Domini quis fuerit olim quem citavit Moyses, II, 306, 2. Quis liber dictus ascensio Moysis, II, 536, 2. Liber justorum intercedit, III, 63, 2. Liber Henoch olim extitit purus, sed postea corruptus est, XX, 677, 2. Quos errores contineat, *ibid.*

7 Libri canonici Scripturae.* Primo. Libri canooHsacræ Scripture duplicisgeneris sunt, IX, 15,1; XX, 496 I Libri omnes Scripturae unus liber sunt, IX, 341, L Libris suis scriptores sancti nomon non prwflgebant, X, 548, 2.

Secundo. *Liber Josué.* Cur liber hic inscribatur *Josué.* III, I, i. An liber hic sit canonicus sacræ Scriptura, *ibid,,i.* Quis sit libri auctor, *ibid.* Qu» sit libri hujus materia et argumentum, 2, 2. Quot annorum gesta hic libor complectatur, 3, 1. Libri Josué interpretes, 3, 2 *(Vide* Josué).

Tertio. *Liber Judicum.* Cur hic liber *Judicum* dicatur, III, 109,1. Canones libro Judicum proprii, III, 1, 2. (W<fc Judices).

Quarto. *Libri*/legum.* Librorum Regum ordo cum aliis Scripturis, III, 250, 1, 2. Utilissime leguntur a principibus, 251, 1. Eorum auctor, *ibid.,* 2. Libros Regum an scripserit Jeremías, XII, 1, 1.

Quinto. *Libri Esdrx.* Liber primus Esdræ et Nehemiæ sunt protocanonici, cur, IV, 199, 2. Tobiæ vero, Esther, Judith et Machabæorum deuterocanonici, *ibid.* Tertius et quarius Esdræ sunt apocryphi, 200, 1 ; 261, 1, 2. Liber Nehemiæ cur dicatur secundus Esdræ, 200, 1. Libri primi Esdræ auctor est Esdras, secundi Nehemias, *ibid.* Liber quartus Esdræ a mullis SS. Patribus subinde cilatatur quasi canonicus, IV, 201, i. Nihilominus est est apocryphus, *ibid.,* 2. Liber primus Esdræ continet libcralionem Judæorum e Babyloneper Cyrum. Nehemiæ reædificalionem Jerusalem, *ibid.,* I. Liber tertius Esdræ majoris est auctoritatis quam historia Livii, Sallustii, etc., 262, 1. Curaliquieum asserant canonicum tertii ordinis, *ibid.* De quarto plus est difficultatis, variaque contra ejus auctoritatem objiciuntur, *ibid,* et 2. Non est Thalmudicus, 263, 2. Cur ei etiam sua videatur concedenda auctoritas, *ibid.* Fuit scriptus ante *Apocalypsim* S. Joannis, qui ad eum alludit, 264, 1. Quis ejus sit auctor, incertum *ibid.,* 2. Fuit scriptus in captivitate Babylonica. 263, 2.

Sexto. *Liber Tobiæ.* Liber Tobiæ licet olim habitus sit aliquibus Patribus pro non canonico, jam tamen est canonicus, IV, 265, 1. Ejus argumentum, *ibid.,* 2. Est historia, non comœdia, chaldaice scripta, *ibid.,* 266, 1. Idque in Assyria, *ibid.* Quis sit ejus auctor, *ibid.* Quinam in hunc scripserint, *ibid. (Vide* Todias).

Septimo. *Liber Judith.* Liber Judith est canonicus, chaldaice scriptus, IV, 313, 1. Ejus argumentum et partes *(Vide* Judith).

Octavo. *Liber Esther.* Libri Esther materia, IV, 357, 1. Auctor hujus libri quis sit, an sit Mardochæus, IV, 358, 1, 2. Libri Esther interpretes, 359, 2 *(Vide* ESTBtR)»

Nono. *Libri Machabæorum.* Liber primus et secundus Machabæorum apud Hebræos non sunt canonici, cur, IV, 403,1. Neque tertium et quartum ul canonicos admittit Ecclesia, *ibid.* Libri primi quis sil auctor, *ibid,* el 2. Item secundi, *ibid.,* 484, 2; 506, 2; 556, 1. Utriusque idem est argumentum, 403, 1, 506, 2 Liber primus complectitur

gesta annorum circiter scxaginla, IV, >03, 2 (terquo oxtitit hebraico, *ibid* , 2. Librorum Machabæorum ordo et connexio, 409, I, 2. Libri Machabæorum non censentur inter hagiographos, sed inter historicos, X, 179, 1; 572, 2. Libor tertius non est canonicus, habet tamen suam auctoritatem, IV, 568, i. Ordino chronologico ponendus foret ante primum, *ibid.* Ejus argumentum, *ibid.* Quo sensu S. Clemens eum canonicum nominet, t6td.,2. Libri quarti argumentum, 569, 1, 2. Est incerti auctoris, *ibid.*

Decimo. *Libri Salomonis.* Libris tribus ProoerMtf, *Ecclesiaste, Cantico canticorum,* Salomon sapientiam suam tradidit, VI, 164, 2. Librorum trium Salomon argumentum, V, 1, 2. Iidcm mystice explicati, 2. Eorum ordo quoad scriptionem, 6, 2.

8® *Libri apocryphi de quorum auctore dubitatur.* Liber *infanti# Salvatoris* fabulosus et mendax, est ab haereticis confictus, XVI, 332 I; 179, I. Liber *Pastoris* cur inter apocryphos numeretur, XVII 375, 2.

9® *Libri SS. Patribus vel scriptoribus ecclesiasticis assignati dc quibus dubium exislit.* Libri *de Locis hebraicis* auctor est Eusebius, non S. Hieronymus, IL 44, 2, 2. Liber in *Job,* an sit proprie Origenís, XII, 523, 2. Liber *Questionimi* Novi el Veteris Testamenti, an sit S. Augustini, V, 392, 2 Liber *Hypognosticon* an sit ejusdemS, Doctoris, X, 324, 2. Item liber *de Spiritu et Animo,* 373,2 Item liber *dc Mirabilibus sacror Scripture,* XX, 443.2. Liber *de Sina et Sion,* an sil S. Cypriani, *ibid.* Liber *de Ordine vitor,* an sil S. Bernardi, X, 154, 2. Liberete *Panitentia* quis sit auctor; videtur Victoris Carlcnnæ episcopi, IX, 179, 2. Liber præcipuus S. Bonavenluræ qualis, VII, 555, 2 el seq.

Liber memori® summi pontificis quis sit, XIV, 603, I.

Liber expensarum debel esse clarus, et non obfiiscalus, X, 360, 1.

10® *Libri vocis symbolica acceptio.* Primo. Liber divinitatis mundus dictus est a S. Antonino, XIV, 509, 2. Liber memori® Dei est liber vilæ et cœli. XIV, 602, 2.

r *Secundo.* Liber significat Dei mentem, voluntatem et decretum, XIII, 413,2. Libor vilæ quid sit, I, 729. 1, 2. Liber vitæ est ipse Christus, ejusque vita, XIII, 95, 1, 2. Liber vilæ idem est quod distincta Dei praescientia, memoria, prædeslinatio, XVI, 149, 1. Est duplex vit® liber, unus perfectus et completus, alter conditionalus, 149, 2. Liber vilæ est catalogus prædestinalorum ad vitam alternarci, XVIII. 24. 1; XIX, 59. I. Ineo quis dupliciter scribi dicitur, XIX. 59, i. Do libro vita* diversimode quis deletur, XXI, 70, I. In eo dupliciter sancti scribuntur, *ibid.* Is quis dicatur, 359, 2. Liber vilæ et mortis el in Deo, quomodo, XII, 518,2. Quis sit liber mortis Deo, XIX. 59, I. Liber triplex est in Deo, XII. 518, 1. Liber triplex est >n judicio Dei, XIII. 94, 2. Librum compuluumcuiu Deo quisque habet. XIX 67. 2. Libri aperti in judicio pandendi qui sint, XXI, 358, 2 el seqq. Libri aperti in judicio Dei quid significent. XIII, 92,2 (*Vide* Judicium). Liber viventium el justorum quis dicatur. *Psalm.* 1, 450. 1. Libro cœlitus accepto consecrabantur aliquando prophetae et doctores. XII, 517, 1.

Liber signatus quem vidit Joannes, fuit involutu* ul mappa geographica, XXI, 117, 1. Liber obsignatus erat symbolum antiquitatis, XIII, 173, 2. Liber signatus quem vidit Joannes an fuerit signatas arcanis characteribus, XXI, 118, 1. Quid per eum inlelligatur, 1 etseqq. Esta suis sigillis distinguendus, *ibid.* Ipse est apocalypsis cum mysteriis et oraculis in Dei præscientia contenta, 120, 1. Quid in eo contineatur, *ibid.* Non poterat legi nisi reseratis omnibus sigillis. 120, 2 Quomodo esset scriptus intus étions, 121, 1. Sensim est ab Agno apertus, 127, 1. Ob eum reseratum omnes angeli et creaturæ Deum laudarunt. 133, 1; 134. 1, 2. Eo graviora mala continebantur, quam sigillis. 221, i. Nec eadem erant, hinc Joannes lam vidit librum apertum, quam sigilla reserata, 219, 2.

LIBER. LIBERTAS, LIBERUM ARBITRIUM. N. B. Multiplex libertas distinguitur; *prima,* libertas naturæ, quæ opponitur necessitati naturali, facitque liberum arbitrium; *secunda.* Ubertas moralis, quæ opponitur peccato, facitque justum et sanctum ; *tertia,* libertas spiritualis ex perfecta charitato quæ foras mittit timorem ; *quarta,* coelestis quæ opponitur morti et aerumnis hujus vilæ, facitque beatum; quinfa,Ubertas civilis, quæ opponitur servituti civili mancipiorum, XVUI, 114. 1, 158, 2; *setta,* libertas politica, quæ est potestas jura sua exercendi illæsis altorum juribus. De hac ultima libertate nihil fere hic dicendum.

LIBERTAS DEI (I7<fe Ommpotextia).

I. LIBtRTAS NATURÆ SCU LIBEAUM ARBITRIUM.— i® *Quid sil libertas.* Libertatis origo e>l facultas consultandi el eligendi bonum vel malum, IX, 448, 1 et seq.: *Deus ab inilio condiluii hominem, et reliquit illum in manu consilii sui.* Libertas omnis est in voluntate, el a voluntate. XX. 57, 2. Per ipsum fit ul non agamus ut bruta. XVIH. 24.2. Per Uberum arbitrium licent quæ expediunt. 293.2. *Omnia mihi licent, sed non omnia expediunt.*

2® *Deus hominem libertate prxditum creavit,* I, 74, 1 ; IX, 448, i. Homini vix creato fieus dat praeceptum ut probet obsequium, imponit legem ut exploret hominis voluntatem, et in eo quis erit libertatis usus, I. 90, 2. Postquam mandatum præterieril multiplex homini pœna infligitur, ex qua necessario hominem fuisse liberum educitur > lu' I; los. I, 2.

3® *Post lapsum Adx>, liberum arbitrium homo nullatenus amisit.* Libcruni arbitrium probatur, I, 116, 2 : *Quare iratus es et cur concidit facies tua* (dixit Dominus ad Cain)? Yonne s *lune egerie recipies; sin autem male, stati* h *in ¡\>. ibus¡ tccatum*

aderit' sed sub (c erit appetitus ejus, el tu dominaberis ÜHus; II, 508. 2; 509, 1 : *Testes invoco hodie, cfrlum et terram* (ait Moyàes ad filios Israel), *quod proposuerim vobis vitam el mortem, benedictionem et maledictionem. Elige ergo vitam, ut el tu vivas, el semen tuum,* etc.; V, 126, I : *Dirige* (hebraico. po/Zes, id est *libra) semitam pedibus luis,cl omnes vir tu.T stabilientur. Ne declines ad dtxlcram, neque ad sinistram, averte pedem tuum a malo;* V, 128, 1 ; 488, 1, 2; IX, 451, 2; 452, 1, 2: *Apposuit tibi ignem el aquam ; ad qiiod volueris, porrige manum tuam. Ante homitum vita el mors, bonum el malum, quod placuerit ci dabitur illi;* X, 118, 1 : *Qui probatus est in illo, cl perfectus cst, erit illi gloria ¿eterna; qui potuit transgredi el non esi transgressus, facere mala cl non feed;* XI, 114, 2: 5i *volueritis, cl audieritis me, bona lerræ comedetis. Quod si nolueritis, cl ad iracundiam provocaveritis, gladius devorabit cos, quia os Domini locutum est;* XII, 95, 1 : *Scio, Domine, quia non cst hominis via ejus, nec vin est ut ambulet, el dirigat gressus suos.* Ostenditur contra Calvinum liberum arbitrium ex his verbis non tolli, *ibid.;* 637, 2 : *Projicite a vobis omnes prævaricalioncs vestras, in quibus prevaricali eslis, cl facile vobis cor novum, cl spiritum novum, cl quare moriemini, domus Israel ?* Liberum arbitrium contra Calvinum astruitur, XVIII, 401, I : *Gratia autem Dei sum id quod sum, cl gratia eJus in me vacua non fuit, sed abundanlius illis omnibus laboravi; non ego autem, sed gratia Dei mccum;* XIX, 285, 2. Liberum arbitrium cur sit rex, VII, 208. 2 : *El insuper universx lerræ rex imperat Srrvienti.* Libertatem actus non tollit consequens necessitas, XVII, 95, 1, 2. Quomodo liberum arbitrium cum praescientia concordet, *ibid.* Libertas hominis in rebus agendis non repugnat præscienliæ Dei, XV, 24, 2. Liberum arbitrium tollit Calvinus, XVIII, 125, 1 : 432, 1. Liberi arbitrii sextuple* dignitas, IX, 452, 2.

4* *Liberum arbitrium gratiæ Dei cooperatur.* Liberum arbitrium non excludit gratiam Dei, IX, 451, 1. Liberum arbitrium ex se quidem est insufficiens, aliquas tamen habet vires, si a gratia praeveniente roboretur et adjuvetur ; ct vires naturales ad bonum, XVHI, 432, i, 2: *Non quod sufficientes simus esitare aliquid a nobis, quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo cst.* Liberum arbitrium non est initium salutis, V, 242, 2: *Qui me Invenerit, invenid vitam, el hauriet salutem a Domino ;* 480. 2 : *Dominis est animam preparare, et Domini gubernare linguam.* Gratia non prædelerniinal liberum arbitrium, XIX, 33, 1, 2: *Deus est enim qui operatur in vobis d velle et perficere i pro bona voluntate.* Sed illum adjuvat ut bonum eligat el operetur, 81,2: *In quo* (Christo) *d laboro, certando secundum operationem ejus, quam operatur in me in virtute.* Liber amplexus gratiæ est quædam gralia, XV1D, 188, 1 *(Vide* Gr at ia).

5* *Quomodo libero arbitrio uti debeamus.* Liberiate sua debet homo uti ad bonum, IX. 453, I.Est ad bonum convertendum, *ibid.* Liberum arbitrium eligendorum in causa est ut certa sit, aut non sit eorum electio cI vocatio, XX, 421,2 ; 422. i : *Quapropter, fratres, magis satagite ut per bona opera certam vestram vocationem cl electionem faciatis.* Id negant Calvinista*, 284, 2 *(Vide* Deus, cap. III, art. m. s

II. Libertas moralis et spiritualis, seu Libertas CHRISTIANA. — Quadruplex libertas allata a Christo : *prima,* libertas ab onere legis veteris quam abstulit Christus per libertatem Evangelii; *secunda,* libertas a jugo peccati per libertatem justitiae; *tertia,* libertas a dominio concupiscentias per libertatem spiritus, ac dominium charilatis et gratile; *quarta,* libertas a morte el mortalitate per libertatem resurrectionis et gloriæ, XVI, 445, 2 : *Dicebat ergo Jesus ad eos, qui crediderunt ei, Judaeos : Si vos manseritis in sermone meo, vere discipuli mei eritis, ct cognoscetis veritatem, d veritas liberabit vos.* Libertatem qualem suis det lex evangelica, XX, 87, 1 : *Qui autem perspexerit in legem perfectam libertatis, d permanserit in ca, non auditor obliviosus factus, sed factor operis, hic beatus in facto suo erit ;* 115, 1, 2 : *Sic loquimini. d sic facite, sicut per legem libertate incipientes Judicari.* Libertas Christiana a quibus nos eximat, XVIII, 25, 2 et seq. Hæc in duabus rebus sita est; *primo,* quod amore ot spiritu nos ducit ad serviendum Deo cI legi ; *secundo,* quod nos docet Deum in spiritu verilatequo colero, XVIII, 558, 1. Libertatis spiritu aguntur filii Dei, *Job,* 201,2; XVIII, 435, 2 ; 436, 1 : *Dominus autem Spiritus est; ubi autem Spiritus Domini, ibi libertas.* Libertatis optimus usus est usus vene servitutis, IX, 155, 1 *: Qui serviunt ei* (sapientiæ) *obsequentes erunt sancto.* Libertatem a lego Christianis quam dant Novantes, XVIII, 532, 2: *Ego enim per legem legi mortuus sum.* Libertas a logo est occasio peccati, 564, 2 : Pos *enim in libertatem vocati eslis fratres, tantum ne libertatem in occasionem detis carnis.* Libertas absoluta a lego noxia est. VIt 112, 2 : *Tene disciplinam, ne dimittas eam, custodi illam, quia ipsa est vita tua.* Libertas vitæ fuit causa hæreseos, XVI, 387, 1 : *Sed cognovi vos, quia dilectionem Dei non habetis in vobis.* Libertas summe mulieribus placet, IX, 691, 1 : *Non des aquæ lux exitum, nec modicum, nec mulieri nequam veniam prodeundi.*

III. Libbr tas civil is. — Libertas est vita moralis el civilis, XIII, 363, 1. Libertas præslal omnibus deliciis ct opibus, X, 81, 2; 82. 1. Liberi homines cur dicanlur *animæ,* servi yero *corpora,* XXL 329, L Ad libertatem aspirat servus otiosus, X, 186, 2 ; 187, I : *Operatur* (servus) *in disciplina, el quxril requiescere, laxa manus illi, d quæril libertatem.* Libertate utendum servo si fieri possi* liber, XVIII, 310, 1 : *Servus vocatus es ? non sil*

HMctrrz; *ted et si poles fieri liber, magis utere.* Quis liber voro sil, VI, 1 Ut 2. Libertatis symbolum, VII, 335, 2 *(Vida* Ser vit us, Ser vus).

IV. Liber t as in ar guendo pecc ant es. — Libers arguuntur peccatores a sanctis, III, 649, 1 : *El ille* (Elias) *ait* (ad Acheb) : *Non ego turbavi Israel, sed tu, et domus patris lui, qui dereliquistis mandata Domini, ct secuti estis Ilaalim.* Libertas arguendi regem in sacerdotibus, IV, 179, 1, 2: *Slatimquc ingressus post cum Asarías sacerdos, et cum co sacerdotes Domini octoginta viri fòrtissimi, restiterunt regi, atque dixerunt: Non cst lui officii, Ozia, ut adobas incensum super altare thymiamatis, sed sacerdotum..... qui consacrati sunl ad hujuscemodi ministerium.* Libertas insignis increpandi in Prophetis, XII, 179, i : *Hxc dicit Dominus: Scribo virum istum sterilem, virum qui in diebus suis non prosperabitur: nec enim erit de semine ejus vir, qui sedeat super solium David, et potestatem habeat ultra in Juda.* Libero debent prælati el sacerdotes arguere peccantes, XII, 735,2: *El tu, fili hominis, speculatorem dedi (e domui Israel; audiens ergo ex ore meo sermonem, annuntiabis cis ex nu* , XIV, 572, I : *Lex ventatis fuit in ore ejus.* Libertas confessario principis in coarguendo est necessaria, XII, 664, 2 : *Principes ejus in medio illius, quasi lupi rapientes pr&dam ad effundendum sanguinem. Prophelx autem ejus Iiniebant eos absque temperamento.* Libertas qualis deceat consiliarios, XXI, 101, 1 *(Vide* Cor r ect io, Cor r ept io, Sacer dot es).

LIBERALIS, LIBERA LITAS. I- *Qux sint liberalilalis signa et quos maxime deceat liberalità*.* Liberalis promissa hberahter præstat, V, 528, I : *Non decent stultum verba composita, nec principem labium mentions.* Liberalis adeo aliena non appetit, ut sua elargiatur, VI, 121, 2; *Tota die concupiscit cl desiderat, qui autem justus cst, tribuet ct non cessabit.* Liberalior quis sil inter æque divites, et inler inæquales, XV HI. 471, It Si *enim voluntas prompta est, secundum quod habet accepta est, non secundum quod non habet.* Liberales sunt divites De», *Job,* 534, 2. Libéralités quomodo est simplicitas, XVIII, 207, 2: *Habentes aulem donationes secundum graliam. qux data est nobis, differentes.* Liberalilas propria principimi est virtus, V, 675, 2 : *Donum hominis dilatai viam ejus, et ante principes spatium ei facit;* VI, 7, 2; IX, 46, 1; X, 132, I, 2: *Splendidum in panibus benedicent labia mullorum, cl testimonium veritatis illius fidele.* Liberalilas regia virtus est ac divina, *Psalm.* II, 455, 1, 2. Liberalilatis profusæ apologus, VII, 54, 2 cl seq.

2 Liberales nos esso oportet erga Deum liberalem, XX. 37, 1, 2 ; *Dat* (Deus) *omnibus affluenter, el non improperat.* Liberalilas Dei omnium bonorum causa, *Psalm.* H, 455, 1, 2 : *Oculi omnium in (e sperant. Domine, cl lu das escam illorum in tempore opportuno. Aperis fu manum tuam, et imples omne animal benedictione.* Libéralités eximia Dei in pœnitentes, *Job. 206, 1, 2 : Si mundu* et rectus incesseris, sltitim evigilabit ad te. et pacatum reddet habitaculum justilix (ux, in tantum, ul si priora fuerint parva, et novissima tua multiplicentur nimis.* Liberalitale a suis vinci non sinit Deus, XIV, 599. 2: *Inftrle omnem decimam in horreum, et sit cibus in domo mea. el probate me super hoc, dicit Dominus, si non aperuero vobis cataractas certi, et effudero vobis benedictionem usque ad abundantiam.* Liberalitatem Dei nemo vincet, XIX, 68, 1 : Aon... *qusero dolum, sed requiro fructum abundantem in ratione vestra.*

3 Liberalitalis effectus et fructu*. Primo.* Liberalitas dant in delectat, X, 220, 1 : *In omni dato hilarem fac vultum tuum, el in exaltatione sanctifica decimas tuos.* Liberalis hic et in futuro felix est, IX, Î 48, 2: 149, L

Secundo. Liberalis sua dando non fit pauperior, V, 335, 2 : .4/ii *dividunt propria, el ditiores fiunt; alii rapiunt non sua, et semper (n egestate sunl;* VI, 150, 1. Liberalibus Deus opes dat ad exercitationem humanitatis, XIV, 339, 1. Liberalis est fortis el validus apud Deum, X, 67, 1.

Tertio. Liberalilas de inimicis amicos facit, XIV, 489, 1. Mater est concordiæ, IX, 670, 1. Liberalilas mullos habet amicos, VI, 2: *Divitix addunt amicos plurimos;* 7, 2: *Mulli colunt personam potentis, et amici sunl dona tribuentis;* 109, 2 et seq.: *Munus absconditum extinguil iras, et donum in sinu indignationem maximam.* Omnes liberalem amant, 8, 2. Liberalilas magnae est efficacia} ad animos molliendos, M, H0, 1; 132. I. Liberalis meretur ad principatum evehi, VI, 7, 2. Etiam optimates eum rogant, *ibid.* Dando munera potenti, ejus iras avertit, 109, 2.

4« *Liberolitalis exempla.* Liberalilas Xehemiæ in cives suos, IV, 242, 1. Item Tobiæ senioris, 269, I (Fit/r Dat um, Donum, Munì.ha).

LIBERALIS (S.). S. Liberalis fuit in pauperes effusus, el miracula plurima patravit, VI, 149, 2.

LIBERATA (S.). S. Liberata martyr, alio nomino dicta 44 ilgeforlls, X, 5”»7. 1. 2.

LIBERARI’, LIBERATIO. Liberatio Judæorum e Babylone fuit ty pus liberationis hominum per Christum e servitute peccati, diaboli el inferni. XIV, 199. I ; 262, L Quando illa facta sil, 242, 2. Liberatio urbis Ilierosolymæ et generis humani a tyrannide diaboli inter se comparantur. XL 191, 2.

Liberandi captivum aliquem in Paschale undo mos ortum habüeril apud Judæos, XV, 602, i.

UBERATIS ABBAS. Liberatus abbas cum sex monachis in Africa, quam fuerit constans in fide catholica contra Arianos ct Ilunericurn regem luenda; eorum horrenda supplicia, XII, 570, 1.2.

LIBERI. Liberi sunt dona Dei, I, 113, 2. Liberorum copia csl benedictio Veleris Testamenti, *Job,* 2. Liberi sunt possessio parentum, 10, 2. Liberi in-

fames et inhonesti dedecorant parentes, \ .547, i *(Vide* Fil ius).

LIBERIUS (S.). S. Liberii ad S. Marcellinam, S. Ambrosii sororem, concio, XI, 660, 2.

LIBERIUS PAPA. Liberius Pontifex admittere noluit hæreticorum munera, XX, 636, 2. Aurum ab imperatore oblatum in exilium abiturus recusavit, II, 331, I ; XIII, 71, I. Ejus responsum libe- rum in repudiando arianismo, XIII, 40, 2.

LIBERTI. Liberti erant binomines, XVII, 403, 1.

LIBERTINI. Libertini Judæi qui dicerentur, XVII, 166, 2,

LIBERTINUS (S.) S. Libertinus Agrigentinus episcopus quando vixerit, XVII, 439. 1.

LIBERTINUS MONACHUS. Libertini monachi patientia, XX, 301. 1.

LIBERTINUS, LIBERTINI. Libertini cupiditatem suam ad omnia extendunt, VI, 97, 1, 2. Libertini negant judicium et omne numen, XX, 474, 1. *Venient in novissimis diebus in deceptione illusores, juxta proprias concupiscentias ambulantes. Dicentes: Ubi est promissio, aut adventus ejus ? Ex quo enim patres dormierunt, omnia sic perseverant ab inilio crcalurx.* Libertinorum nimia licentia refutatur, XVIII, 231, 1. Libertinus quidam quo argumento convictus sibi persuaserit Deum esse vindicem malorum, praemiatorem bonorum, XIII, 586, 2.

LIBERTINORUM SECTA. Libertinorum quæ et qualifiait secta, XX, 465, 1, 2. Confutantur circa peccati conscientiam, XVIII, 326, 1. Falluntur in alia fide quam Romana salutem spondendo, 623, 2.

LIBIDO, LIBIDINOSUS, LUXURIA, LUXURIOSI. 1® VAREE VOCIS LUXURIÆ ACCEPTIONES in Scriptura. — Luxuria sæpe pro lascivia capitur, XX, 459, 2. Luxuria non tantum rem Veneream, sed et luxum conviviorum significat, XVIII, 658, 2 : *¡Volite inebriari vino in quo esi luxuria,* XX, 459, 1 : *Hi vero..... voluptatem existimantes diei delicias : coinquinationes et maculx, deliciis af/luentes, in conviviis suis luxuriantes vobiscum.* Luxuria omnem luxum significat, VI, 43. 2 ; XVI, 206, 2 : *Et ibi dissipavit substantiam suam livendo luxuriose.* Luxuriari in Christo quid sit, XIX, 242, 1 : *Adolescentiores autem viduas devita, cum enim luxuriates fuerinl in Christo, nubere volunt.*

II. Quid sit libido et luxuria, earumqub species et gradus. — Libido pathica quæ sil, XVIII, 53, 1. Luxuriæ tres species, IX, 604, 2 : *Duo genera abundant in peccali*, el tertium adducit iram el perditionem. Anima calida quasi ignis ardens, non extinguetur donec aliquid glutiat. El homo nequam in ore carnis sux, non desinet doñea incendat ignem.* Luxuria est velut ignis, V, 175, 2: *Numquid potest homo abscondere ignem in sinu suo, ut vestimenta illius non ardeant ?* 178, 1,2; IX. 284, i : *Propter speciem mulieris multi perierunt, el ex hoc concupiscentia quasi ignis exardescit,* 604, 2 ; XX, b85, 2 : *Et hos qui* dem arguite judicatos : illos vero salvate, de igne rapientes.* Luxuriæ gradus novem. II, 402, 1. Symbolice lectus luxuria» quis et quantus, *ibid.* Libidinis tantalio in Paulo fuit stimulus carnis, XVIII, 503, 2elseqq. : *Ne magnitudo revelationum extollai me, datus est mihi stimulus carnis mex angelus Satanx, qui me colaphizet.* Hunc stimulum carnis non indignum fuisse Paulo, ostenditur contra Erasmum et Fabrum, 504, 2.

III. Luxuriæ characteres et libidinosorum indoles. — 1* *Libido carnalis est inter concupiscentias vehementissima,* V, 66, 1. Totam animam ad se rapit, *ibid.* Ejus titillatio neminem non invadit, VI, 57, 1. Libidinis potentia, IV, 190, 2. Sanctissimos et fortissimos domuit, V, 267, 2.

2® *Libido est exea el amens,* I, 229, 1 : *Et ecce miserimi manum viri, et introduxerunt ad se Loi, clauserunlque ostium, et eos qui foris erani percusserunt excitate a minimo usque ad maximum, ita ut ostium invenire non possent,* V. 180, 1 : *Qui autem adulter est, propter cordis inopiam perdet animam suam.* Est senex, fatua, adultera, IX, 672, 1. Lucifuga est, et tenebras quærit. V, 188. 1.

3° *Luxuria est impudens,* IX, 598, 2. Luxuriosus pro Deo suam luxuriam habet, VI, 435, 2.

4® Luxuria est insatiabilis æquo ac fastidiosa et curiosa, IV, 370, 2. Non saliatur usu, VI, 443, 2 ; 444, i. Non exlinguilur ipso actu venereo, XIII, 379, 1 : *Omnes adulterantes, quasi clibanus succensus a coquente : quievit paululum civitas a commixtione fermenti, donec fermentaretur totum.* Per os vulvæ denotatur VI. i *.Sanguisuga dux sunl filix dicentes : A(fer, affer. Trio sunl insaturabilia, el quartum quod nunquam dicit : Sufficit : Infernus et os vulvæ, ct terra qux non satiatur aqua ; ignis vero nunquam dicit : Sufficit.* Est sanguisuga, 444, 1. Est inexplebilis, IX, 598, 1 : *Aufer a me ventris concupiscentias, et concubitus concupiscenlix ne apprehendant me, et animx irreverenti et infrunitx nc tradas me.* Luxuria et avaritia sunl duæ filiæ diaboli semper insatiabiles, XIII, 379, 1. Libido una infiammai aliam, 527, 2 : *Qui se jungit fornicariis erit nequam: putredo et vermes hxreditabunt illum; et extolletur in exemplum majus, et tolletur de numero anima ejus.* Libido est incessabilis, XX, 460, 2 : *Oculos habentes plenos adulterii, et incessabilis delicii.* Ejus strepitus et inquietudo, V, 263, 2.

6® *Quibus rebus luxuria assimiletur.* Luxurie per caput canis significatur, III, 443, I, 2. Luxuriæ deditus recle comparatur cani, II, 482, 2; V, 196, 2. Libido et libidinosi urso comparantur, XIII, 88, 1. Libido hircorum quibus etiam luxuriosi significantur, 101, 1. Luxuriosi onocentauris assimilantur, XI, 452,2. Libidinosum veteres designabant pingendo mulum vel mulam. IV, 294. 1 2:

7/í *namque , qui conjugium ita suscipiunt, ul Deum a se cl a sua mente* **excludant,** *et sux libidini ita vacent, sicut equus el* **mulus,** *quibus* **non** *esi* **intellectus** *: habet potestatem* **damonium super** *eos.* Luxuriosi sunt similes ranis ob quatuor analogias, I, 502, **I.** Luxuriæ schema est basiliscus, XIV, 370, **2,** Luxuriosi post mortem sæpe apparuerunt specio asini XII, 669, 2 : *El* **insanivit** *Iibidine super* **concubitum** *eorum, quorum* **carnes** *sunl ut carnes asinorum; el sicut fluxus* **equorum,** *fluxus* **eorum.** Libido erucæ **assimilalur,** XIII, 484, 1. Tropologico per lepram carnis denotatur, II, 88, 2. Ejus lentalionos significantur per Amalee, 1,588, 1. Libidinosorum typus sunt Ammonii®, XIII, 548, 1. Libido per Euphratem commode designatur. XXL 30L 2

6« *Luxuria* **quadam** *exempla.* Libido exeerabilis Diogenis cynici, III, 503, 2. Quantum luxuria grassaretur apud Persas et Assyrios, IV. 334, 2. Quam mulli philosophi Iibidine pathica et infami laborarunt, XVIII, 53, 1, 2.

III. Luxur i.e caus.e. — 1® *Libido est superbis, filia* IX, 190, 2. Est pœna arroganti®, XIII, 354, 1 : *Spiritus fornicationum* **in medio eorum, el Dominum non cognoverunt. Et respondebit arrogantia Israel in facie ejus.**

2° *Luxuria est pœna* **hæresis** *et* **superbia;** Vi, 157, 2 : *Fovea profunda os* **aliena; cui** *iratus* **est** *Dominus, incidet in eam;* XIII, 354. **i;** XVIII, 541, 2 : *Similiter autem el masculi.....exarserunt in desideriis suis invicem..... mercedem, quam oportuit, erroris sui insemetipsis recipientes. El sicut non probaverunt* **Deum habere** *in notitia,* **tradidit illos** *Deus* in *reprobum* **sensum,** *ut* **faciant** *ea qua* **non conveniunt.** Libido fructus idololatriae et hæresis, 111, 630, 1 ; XVIII, 54, 1, 2. Sequitur plerumque idololatriam et hæresim, XII, 669,2. Libido comes falsæ religionis et hæresis, VI, 414, 1.

3« Luxuria filia gulæ et ebrietatis, III, 277, 1 ; VI, 43, 2 : *Luxuriosa res vinum, cl* **tumultuosa** *ebrietas;* **quicumque** *his* **delectatur, non** *erit sapiens;* 209, 2 et seq. : ***Ne intueris vinum, quando flavescit. cum splenduerit in vitro*** *color* ***ejus; ingreditur blande,*** *sed in* ***novissimo mordebit ul coluber, cl sicut regulus venena diffundet.*** *Oculi tui* ***videbunt extraneas, cl cor*** *tuum* ***loquelur*** *perversa.* Monstrum luxuria sine gula haberetur, IV, 365, I : ***Cum rex esset hilarior, ctposl nimiam*** *potationem* ***incaluisset*** *mero,* ***prxeepit.....*** ***ul introducerent reginam Vaslhi coram rege, posito super caput ejus diademato, ul ostenderet cunctis populis et principibus pulchritudinem illius; erat enim pulchra valde.***

4® Quæ sint aliæ luxuriæ causæ, V, 139, I ; X, <0, 1. Libidinum incentiva sunl fornax accensa, XIII, 46, 2.

IV. Luxur iæ effkctuset damna.— *Luxuria* **damna** *collective sumpta,* IV, 527, **1,2;** 528,2. Luxuriæ effectus, VU, 274, 2 et seq. Luxuria gignit innumera mala. *Job,* 303, **2;** 607, 2. Luxuria est omnis mali origo, V, **138,2;** 139, 1. Libido omnia profundit, I. 392, 2 : ***Effusut*** *es sicut aqua,* ***non crescas ; quia*** *ascendisti* ***cubile patris tui,*** *et* ***maculasti stratum ejus.*** Cur vocetur crudelis. V, 137, 2 : *Ne* **des alienis honorem** *tuum, et annos tuos* **crudeli.** Libidinis flamma est exitialis. *Job,* 614, 2 : *Ignis* **est usque** *ad* **perditionem** *devorans, el* **omnia eradicans germina.**

2 ***Luxuria damna corporalia.*** Primo. *Vires corporis* **exhaurit,**V, 66, 1; 136, 2 el seq; VI, 481. 2: *Ne* **dederis mulieribus substantiam luam,** *et* **divitias tuas ad delendos reges.** Luxuria spiritus nobilissimos,indeque robur el vires effundit et exhaurit, IV. 351, 2. Quam noceat corpon et valetudini, V, 138, 1 : ***Ne des alienis honorem*** *tuum, el* ***annos tuos crudeli; ne forte impleantur extranei*** *viribus tuis, et* ***labores lui sint in domo*** *aliena, et* ***gemas in novissimis, quando consumpseris carnes*** *tuas el* ***corpus tuum,*** X, 97, 2. Libidinosi robore corporis el vigore mentis destituuntur,V,66,1.Corpus subjugat ct corrumpit luxuria. XVIII, 297, 1 : ***Omne peccatum, quodeumque*** *fecerit* ***homo,extra corpus est; qui autem fornicatur,*** *in corpus suum* ***peccat,*** 333, 2. Libidinosi non sunl fœcundi in matrimonio, 137, 1. Luxuriosi cur laborent capite, VII, 402, 2. Luxuria facit hominem pallidum et luridum, V, 136, 1 ; XXI, 145. 1, 2.

Secundo. ***Libido*** *pudorem el dolorem gignit, Job,* 612. 2. Corporea voluptas plus doloris habet quam jucunditatis, *ibid.* Libido causal infamiam, ignominiam, dolores, mala tam corporis quam animæ, V, 140, 1, 2; 181,2 : ***Turpitudinem*** *et* ***ignominiam congregat sibi.*** *et* ***opprobrium illius*** *non* ***delebitur.*** Consumit opes, etiam maximas, hominemquo ad extremam inopiam redigit. XVI. 206, 2; 207, 1 : ***El non post mullos dies, congregatis omnibus, adolescentior*** *filius peregre* ***profectus*** *est in* ***regionem longinquam, et ibi dissipavit*** *substantiam suam* ***vivendo luxuriose.***

Tertio. ***Libido ducit ad mortem;*** V, 68, 2 : ***Inclinata est ad mortem domus*** *ejus, et ad inferos* ***semita illius.*** Minuit vires el vitam, ejusque rei causæ, XII, 616, 1 : ***Effusum*** *csl as tuum, et* ***revelala est ignominia tua in fornicationibus*** *luis* ***super amatores*** *tuos.* Mortem accelerat, et multiplicem, V, 136, 1; VII, 274, 2 : ***Et inveni amariorem morte mulierem, qux*** *laqueus* ***venatorum est. et sagena cor ejus, vincula sunl manus*** *illius.* Libido Salomonis mortem acceleravit, III. 485, 2.

3® ***Luxuria et libidinis damna spiritualia.*** Primo. ***Luxuria rationis lumen in*** *nobis* ***extinguit;*** VI, 202,2 el seq. : ***Insidiatur in via*** *quasi latro, et* ***quos incautos viderit, interficiet.*** Hominem effeminat, inebriat ac dementat, eumque dedecorat, V, 180, 1 : ***Qui autem adulter est,*** *propter cordis* ***inopiam perdet animam suam,*** 193, 1; X, 496, 1, 2. Mentem absorbet, XVIII, 296, 2. Libido quam hominem sopiat ac detineat, el mentem eripiat, XX,

64i, • nomini etiam sapienti mentem eripit, XIII, 344, Î: *Fornicatio, el vintctn, el ebrietà* auferunt cor.* Luxuria noxia ingenio et sapienliæ, XX, 365, 2 : *Quæ autem desursum est sapientia, primum quidem pudica est.*

Secundo. *Libido ubi ardet, abundant peccata,* IV, 280, 2. Viam ad aha scelera sternit, V, 268, i. Non solum petulantes, sed et homicidas facit, VI, 201. 2.

Tertio. *Libido mater est, et fons hæreris et idololatriæ,* VI, 113, 1; XIII, 417, 1; XIX, 192, 1. Libido et gula viam sternunt ad idololatriam, XXI, 276, 2. Luxuria ad athcismum deducit, ct qui eam sectantur, sunt sæpo athei, IX, 606,2 : *Omnis homo qui transgreditur lectum suum,contemnens animam suam, et dicens: Quis me videt? Ttncbræ circumdant me, et parietes cooperiunt me, ct nemo circumspicit me : quem vereor ? Delictorum meorum non memorabitur Allissimus;* XIV, 284, 1 : *Qui dicunt in cordibus suis : Non faciei bene Dominus, el non faciei male,* XXI, 309, 1 : *El venit unus de septem Angelis, qui habebant septem phialas, el locutus est mecum, dicens: Veni, ostendam tibi damnationem meretricis magnæ, quæ sedet super aquas mullas.*

Quarto. *Luxuria usque ad senium homini adhærel;* V, 150, 1 ; 151, 1 : *Iniquitates suæ capiunt impium, et funibus peccatorum suorum constringitur;* XII!, 180, 2 : *El constituti sunt de populo duo senes judices in illo anno : de quibus locutus csl Dominus : Quia egressa est iniquitas de Babylone a senioribus judicibus qui videbantur regere populum.* Non consenescit cum senectute, IX, 606, 1 : *Homini fornicario omnis panis dulcis, non fatigabitur Iransgrcdiens usque ad finem.* Juventutis vilia in senectute solidantur, *Job,* 423,2 et seq. : *Ossa ejus implebuntur vitiis adolescente suæ, el cum eo in pulvere dormiunt.*

Quinio. *Libidinosi ægre ad sanam mentem redeunt,* V, 69. 1,2: *Omnes qui ingrediuntur ad cam, non revertentur, nec apprehendent semitas vite;* 135, 1. Luxuria vix evelli potest. IX,282, 2: *Ne des fornicariis animam luam in ullo, ne perdas te et hxrcditatem tuam.* Libido per consuetudinem roborata est pene insuperabilis, III, 613,2. Eam qui superavit facile ignem corporeum vincet, V. 178, 2. Libido post se semper scintillas relinquit, XVIII, 296, 2. Luxuriosorum sera poenitentia, V, 139, 1. Luxuriosi in stercoro et fœtoribus libidinis suæ computrescunt, XIII, 489,1, 2.

V. Luxuriæ noxa et poena. — !♦ *Ejus noxa,* V. 146, 2. Reddit hominem reprehensione dignum, Xt 496, 2 : *Dedisti maculam in gloria tua, el profanasti semen tuum.* Cur sapientiae contraria sit, V, 65, 2 el seq.; 262, 2. Luxuria quantum sil crimen, XVIII, 294, 2 ; *Tollens ergo membra Chrisli, faciam membra meretricis? Absit. Qui adhxret meretrici,* unum *corpus efficitur;* 296, 1, 2 elseq. Libido inter conjuges moderanda, V, 146, 1.

2° *Luxuria amaritudo, pœna el damna in vitæ præsenti, N,* 133, 1.2: *Favus enim dislìllans labia meretricis, et nitidius oleo guttur ejus. Novissima aulem illius amara quasi absinthium, ct acuta quasi gladius biceps,* 138, 2. Luxuriosorum spinto et laquei, VI, 1 ¡0, 1, 2 : *Arma et gladii in via perversi : custos autem animæ suæ longe recedit abéis.* Luxuriæ brevis voluptas, V, 175, 1. Luxuriam gravissimo vindicat Deus, I, 325, 1, 2. Quantopere eam Deus el homines vindicaro soleant, II, 340, 2; 341, 1. Libido vario punita, III, 489, 2. Libidinosi sponsæ Sarte puniti, IV, 280,1. Idque propter effrenam libidinem, 294, 1, 2. Luxuria dicitur tropologico Babylonis malleus XII, 320, 2. Libidinosus miles fulgure sideratus, IV, 296. 2.

3» *Luxuria recle deducit ad infernum,* VI, 447, 1 Est fulcrum ct basis inferni, V, 134, 1 : *Pedes ejus descendunt in morlem, et ad inferos gressus illius penetrant.* Obeam major pars hominum damnatur, V, 68, 2 : *Inclinata est ad mortem domus ejus, ct ad inferos sémite illius;* IX, 284, 2 : *Speciem mulieris alienæ admirati, reprobi facti sunl.* Eam in fino mundi quomoJo puniet Deus, XXI, 297, 2 : *El abiit primus* (angelus), *et cffudtl phialam suam in terram: el factum est vulnus sævum el pessimum in homines, qui habebant characterem besliæ,cl in cos qui adoraverunt imaginem ejus.* Luxuriosi ct gulosi in die judicii maximo a Deo judico exagitabuntur, XIII, 519, 2. Luxuriæ ignis æterno igne luendus, XX, 663, 1 : *Sicut Sodoma et Gomorrha, et finitivi# civitates simili modo exfornicate, cl abeuntes post carnem alteram facte sunl exemplum ignis æterni pœnam sustinentes.* Luxuriosi in inferno caeleris damnatis gravius punientur, V, 268, 2.

VI. Luxuiue remedia. I0 Luxuriæ remedium est mentis et proporti in bono per Deum constantia, VÌI, 337, 1,2: *Si spiritus potestatem habentis ascenderit super te, locum tuum ne dimiseris: quia curatio faciei cessare peccala maxima.*

2° *Luxuriæ remedium est fuga occasionum et cujuscunique periculi,* IX, 527, 1, 2 : *Vinum et mulieres apostatare faciunt sapientes, el arguent sensatos; el qui sejungit fornicariis erit nequam.* Contra lentationos ejus optimum remedium est fuga el aflliciones, I, 353, 1,2: *Accedit aulem quadam die, ut intraret Joseph domum, el operis quippiam absque arbitris faceret; et illa apprehensa lacinia vestimenti ejus diceret: Dormi mecum. Qui relicto in manu ejus pallio, fugit, el egressus est foras;* I, 431, 2; 11, 111, 2; 338, 2. Libido vincilur fuga, V, 67, 1 : *Si intraverit sapientia cor tuum,ct scientia animæ tuæ placuei it, consilium custodiet te, cl prudentia servabit te.... Ut eruaris a muliere aliena, et ab extranea quæ mollit sermones suos;* 470, 2 ct seqq.: *Abominatio Domini cugilaliones mate: cl purus sermo pulcherrimus formabitur abeo;* VII, 91. 2 : *Cogitavi*

in corde meo nbstraherc a vino cameni meam, til animum meum transferrem ad sapientiam, devilaremque stultitiam. Sola fugiendo vincitur, XVIIi, <96, 1 : *Fugite fornicationem.*

3® *liemedium singulare ad avertendam libidinem est hoc, si quis intueatur falidam putredinem el saniem corporis post morlem,* II, 246, 2. Contra ojus tonlaliones eremitae cujusdam remodium, *ibid.*

4° *Aliud remedium esi mortificatio carnis.* Ignem libidinis quomodo sancti quidam conati sunt extinguore, XX, 685, 2. Luxuriæ carnis mortificatio est mystice lumborum præcinclio, XVI, 173, 2; 174, 1 : *Sini lumbi vesiri praecincti, cl lucernae ardentes in manibus vestris.* Eam dum comprimimus, vaccam rufam immolamus tropologice, 11, 293, 1, 2.

5° Luxuriæ motus sanat sacra synaxis, XV, 685, i : *Cum audissel* (mulicr in profluvio sanguinis) *de Jesu, venii in turba retro et tetigit vestimentum ejus; dicebat enim: Quia si vel vestimentum ejus teligero, salva ero. Et confeslim siccatus est fons sanguinis ejus; el sensit corporo quia sanata esset a plaga.*

6® *Qui sunt in libidinem proclives, nubere debent,* XVIII, 304, I : Si *non se continent, nubant ; melius est enim nubere, quam uri,* 312, 1.

7* Libidinosis viam Deus obstruit, cum eos a peccatis revocat morbo, ærumnis, ignominia et infmia quæ voluptatem saepius consequuntur, XIII, 308, t : *Propter hoc ecce ego sepiam viam tuam spinis, et sepiam eam maceria, et semitas suas non inveniet (Vide* Adulter, Fornicatio, Meretrix, Voluptas).

LIBUA. Libra erat duplex : mensuralis et ponderali*, XVI, 503, 2. Librae Roman© structura et usus, *Job,* 610, 2. Libra duodecim continet uncias, XII, 533, 2. Libra auri continet uncias auri duodecim, XV, 529, 1. Et quot libra argenti, 548, 1. Libra auri valet centum aureos, IV. 485, 2.

LIBRARII. Librarii apud Persas qui, IV, 384, 2.

LICENTIA, LICENTIOSUS. Licentia omni vitio ab Antichrislo dabitur, XIX, 163, I (Fide Anticiiristus). Licentiosa vita monasteriorum quomodo a Deo puniatur, XIII, 624, 2 (Fide Monasteria).

LICINIA (S.). S. Licinia,uxor Maximini imperatoris, quia Christiana, ab eo necari jussa, XVI, 274, 1.

LICINIUS. Licinii imperatoris in Christianos feritas, XIX, 489, 2.

LICET, LICITA Licere dicitur quod nulla lege prohibitum,XVIII, 294. i. Licet potiori juro sacerdotibus quod principi licet, XII, 846, 2. A licitis facile ad illicita dolabimur, X, 264, 2.

LICTORES. Liclorcs fasces el virgas alligatas securi gestabant, XV, 263, 1; 606, 1. Lictores consulibus cum securibus præibanl, XVIII, 220, 2.

LIEBA (S.). S. Lioba, virgo pulcherrima, undo sic dicta, VIII, 189, 1. A Carolo Magno et uxoro ejus Ilildegarde s®pius iccersita ac in honora ha“ bita, *ibid.*

LIEN. Lienis contusio juvat cursum, 322,1, 2. Illius morbi quomodo sanentur, *ibid., 2.*

LIGARE. Ligatur ab oranto Deus, XX, 225, 2 *(Vide* Oratio).

Ligari quomodo et quando dæmones dicantar, XXI, 209, 2.

Ligandi potestas in Romano Pontifice quintuplex est, XV, 371, 2. Quousque se extendat, *ibid* et seqq. (Fide Summus Pontifex).

LIGNEUS. Lignea serra dissectus Isaías ob libertatem in prophetando, XVIII, 183, 1 Est hæc crucis ligneæ Chrisli typus, XIX, 488, 1, 2 (Fide Isaías).

LIGNUM. !• Ligna Setlim erant imputribilia, unde sic dicta, XIII, 526, i. Lignum olei varie a variis interpretatum, IV, 249,2. Ligna Domini quæ sint. *Psalm.* II. 200, 2. ' B

2* Lignum aquas Mara dulcorans qualis fuerit, 1, 573. 2; X, 271, 2. Unde hanc vim habuerit, I, 573. 2. Significat crucem Christi, *ibid.*

3* Lignum pomiferum crescens in utraque ripa torrentis quid sit juxta S. Ambrosium, idqueper omnes suas partes exponitur, XII, 853. 2. Lignum benedictum quod dicatur, VIII, 560, 1. Lignum offensionis quod sit, X, H», 2. Lignum in panem mitti quadrupliciler inlclligitur, XII, 101, 2. In ligno crucis ligni peccalum expiatum est, XV, 618, 2.

4* Lignum vitæ anagogico est Christus, sive Christi humanitas, cur, XII. 854.1. Ligno vitæ assimilantur dies populi Dei el diuturnitas, XI. 755, L Lignum vilæ qualo Christus vincenti promittat, XXI, 16, 2. Tale erat in paradiso, 402, 6. Ligni vitæ in paradiso efleCtus. XVI, 395, 2 (Fide Ardor vitæ).

LIGURIUS. Ligurius qualis gemma sit, I, 682, 2. Ligurius gemma an idem sil qui hyacinthus, XXI, 395, 2. Significat Aser ac 8. Simonem Chananæum, ob suavissimos mores, *ibid.*

LIGUSTRUM. Ligustrum qualis frutex, VII, 531, I.

LILIUM. !• Lilium florum celsissimum, VII, 548, 2. Eo nihil fœcundius, *ibid.* Ejus proprietates describuntur, XIII, 469, 2. Est adversus serpentes et venena remedium, 552. i. Liliorum commendatio, XV, 201, I, 2. Ea erant in vesto Salomonis acupicta, uti el aliorum, *ibid.* Cur sint pulchriora veste Salomonis, 301, 2.

2° Lilium impositum columnis templi, quid significet, 111, 588, 2. Lilium plurimarum virtutum est symbolum, X, 309, 2. Puritatis sanctorum el virginitatis est symbolum, IV, 363, 2 ; X, 309, 2; XI, 455, 1. Lilia animam castam significant, VII, 549,1. Qu© sint lilia Chrisli, 596, 2. Inter lilia, id est animas puras ot castas Christus pascit cl pascitur, 565, 2 el seq. Lilio assitnilalur fidelis propter septem analogias, XIII, 469 *

Lilia symbolum sunt evectionis ex humili loco ad eximiam dignitatem et gloriam, VIII, 173, 1. Lilium spei symbolum, I28,1. Lilia sunt pura legum observantia, VII, 597, 1. Lilium est etiam resurrectionis et dotis claritatis symbolum, X, 310, 1. Lilia an futura aureola virginum, XIII, 171, 2.

Lilium est Christi symbolum, VII, 543, 1. Item angelorum et angelica! puritatis, X, 310, 1. Lilium convallium convenit Ecclesiæ inultis de causis, VII, 547, *i.*

LIMA. Lima ferrum rude et impolitum acuit, VI, 346. 2.

LIMATURA. Limatura catenarum S. Petri solebat pro ingenti dono ad principes a Romanis Pontificibus mitti, XVII, 262, 2.

LIMAX. Liinax dicitur a limo cui semper adhaeret, IX, 519, i. Ejus natura describitur, *ibid.*

LIMBUS. Limbus argenteus cur inducatur vasi testaceo, VI, 320, 2.

LIMBUS PATRUM. Limbus cur vocetur lacus sine aqua, XIV, 461, 2. Limbus lacus inferior, *Psalm.* 83, 1, 2. Limbus patrum vocatur pax, cur, VIII, 331, 1. In limbo agebant animæ sanctorum ante Christi adventum, IX. 358, 1 ; 416, 2; X, 507, 1 ; 553, 2. An hic sil paradisus in quem Henoch translatus est, X, 440, 1,2. In limbo quomodo animæ patrum adventum Christi tam diu expectantes affligerentur, V, 387, 2. Limbus patrum erat justis hortus deliciarum, VI, 440, 2. Limbus patrum idem est quod sinus Abrahæ, XVI, 222, 1. Ubi situs esset, *ibid..* 2. Longe distat ab inferno, 226, 1. Quomodo hi a sapientia visitati et illustrali, IX, 665, 2 ; 666, 1.

Çhristi anima in limbum descendit mox ut expiravit, XV. 641, 1. Cur eo descenderit, XX, 337, 2 et seqq. In limbo patribus Christus predicavi!, et quomodo, 337, 1, 2. Quamdiu ibi manserit, XV, 641. 2; XX, 337, 2 et seq.

LIMEN. I0 Limen unde dicalur, I, 536, 2. Limen domus Romæ non tangebant nubentes, XHI, 500, L

2» Limina duo portarum templi exterius et interius, mystico sensu sunt patres Veteris et Novi Testamenti, ex quibus Chrislus est incarnatus, XII. 794, 1.

LIMES. Limites agrorum et possessionum non sunt plus æquo extendendi, VI, 170, 2. Quanta esset eorum cura priscis, *ibid.*

LINGUA, LOQUACITAS, LOQUI. I. Linguæ BTTMON, NATURA, ET AD QUID HOMINI DATA. I0 Linguæ etymon, XX, 141, 2. Dicitur a *lingendo,* vel a *ligando, tbid.* Dicitur hebraico *lascon,* id est feuuculus, 150, 2.

2* Lingua nulla sine voco, XVIII, 389, i : *Tam mulla, ut pula, genera linguarum sunl in hoc mundo; et nihil sine voce est.* Loquacia sunt omnia quae sunt in mundo, XVIII, 389, 1. Lingua est imago mentis, *ibid.: Etenim si incertam vocem dei tuba, quis parabit se ad bellum, ¡la el vos per linguam nisi manifestum sermonem dederitis, quomodo scietur id quod dicitur ? eritis enim in aera loquenles.*

3° Linguæ et sermonis usus soli homini datus est, IX, 478, 1 : *Consilium, el linguam, ct oculos, el cor dedit illis excogitandi, et disciplina intellectus replevit illos.* Quid homini conferat, tbid. Linguæ commoda, XVII, 81, 1, 2. Quatuor de causis lingua in ore hominis posita, XX, 145, 2. Lingua vicina est phantasiae, hinc loquax, 137. 2. Data ad Deum laudandum. 154, 2 : *In ipsa* (lingua) *benedicimus Deum.* Linguam quomodo dicatur habere anima epulonis a corporo separata, XVI, 224. 2. Lingua est ultimum vivens, et primum morions, V, 583, 2.

II Linguarum origo, varietas, usus et donum. 1° Lingua et sermo unus fuit in statu innocenti®, XIV, 303, 1. Linguæ in Babel primum confusæ sunt, cum prius omnes una eademque,puta hebræa, loquerentur, XX, 401, 2. Linguarum confusio in Babel quando contigerit, I, 170, 1. Quot linguæ ibi tunc sint confusæ, 171, 2. Hæc confusio non fuit anto turrim Babel, 171, 1, Eas surperbia confudit in Babel, humilitas univit in Sion, 175, 2. Earum confusio proprium est opus Dei, 174, 2. Quomodo eas Deus confuderit, 175, 1. Solæ matrices linguæ in Babel condilæ, tbid.

2° Linguas et gentes orbis septuaginta duo, in quas divisi fuere homines in dispersione Babel, numerant S. Augustinus, S. Hieronymus, Prosper et alii, 144, 2. An lingua Belgica sit eadem cum Hebræa quoad radices, I. 176, 1. Linguæ orientales sunt prope omnes filiæ Hebrææ linguæ, XIX, 500, 2 et seq. Lingua Chananilis media est inter Ægyptiam et Hebraicam, XI, 319, 2. Lingua Assyriaca et Chaldaica vicinæ sunt. XIII, 542. 2. Ex linguæ Hebrææ cum Chaldæa commixtione orla est lingua Syro-hebræa, vcl Chaldæo-hobræa. IV, 214, 1. Lingua Latina eum Gothica commixta poperit Hispanicam, Italicam, Francicam, *ibid.* Linguæ Græcæ et Hebraicæ scientia necessaria est interpreti sacre Scripturæ, IX, 39, 1. Lingua angelorum in S. Pauli epistola, vocatur lingua elegantissima, XVIII, 378, 2.

Linguarum varietas in cœlo cessabit, lingua tamen sensibili laudabitur Deus, XVIII, 383, 1 : *Sive prophetiae evacuabuntur, sive linguæ cessabunt.* Lingua una erit beatorum, eaquo an Hebræa, 383,1. Forsan nova iis infundetur, nobilior quam terrena, *ibid.*

3® Cur lingua vulgari non dicantur divina officia, XVIII, 390, 2. Lingua quain non intelligis, orare licitum, 391, 2.

4° Linguæ dispertit® in donatione Spiritus sancti quomodo intelliganlur, XVII, 80, 1, 2 Cur eæ fuerunt sectiles, tbid. Lingua est symbolum Spiritus sancti, tbid. et seq. Linguarum donum tria complectitur. tbid. Linguæ an veræ fuerint igne®, 82, 1. Quare pyramidales, *ibid.* Cur igne®, 2 et

seqq. Linguis variis ct non una Apostoli loquebantur, XVII, 87, 2. Linguarum quanta esset tempore Apostolorum in orbe varietas, 88, 2. Dono linguarum cœlilus donatus Paulus, XVIII, 13, 1. Donum linguarum olim plerique in baptismo accipiebant, XV, 179, 1. Illud donum maxime mirabantur Corinthii, XVIII, 378, 2. Linguarum variarum scientiam Spiritus sanctus apostolicis viris indit, XVH, 88, 2; 91, 1. Linguæ nihil prosunt, si nihil proximum doceant, XVUI, 388, 2.

III. Linguæ sive bonæ sive malæ quanta sit vis et potentia in usu quotidiano. Lingua est in homine optimum et pessimum, V, 551,1 ; 584,1 ; X, 260, 2. Ex ea oritur bonum et malum, vita el mors, X, 260, 2 : *Verbum nequam immutabit cor : ex quo quatuor partes oriuntur, bonum et malum, vita et mors: el dominatrix illorum esi assidua lingua.* Sibi et aliis vitam vel mortem, bonum vel malum affert, V, 583, 1, 2: *De fructu oris viri replebitur venter ejus, et genimina labiorum ipsius saturabunt eum. Mors et vita in manu linguæ; qui diligunt eam, comedent fructus ejus.*

1° *Linguæ malæ natura, effectus el damna.* Primo. *Linguæ malæ vis el potentia,* XX, 141, 2 et seqq.: *Ita et lingua modicum quidem membrum est, el magna exaltat;* 144, 2. Lingua ignis est, el universitas iniquitatis, 143, 2; 144, 1, 2: *El lingua ignis est, universitas iniquitatis. Lingua constituitur tn membris nnslrts, quæ maculat totum corpus et infiammai rotam nativitatis nostræ, infiammala a gehenna.* Lingua similis igni sex do causis, 144, 1. Hæc inflammatur a gehenna, 149, 1 et 2. Totum universum implet iniquitate, XX, 145, 1. Lingua est alphabetum scelerum, *ibid.* Ejus vitia totam vitam occupant, 147,2. Totum hominem el corpus maculat, 145, 2 et seqq. Est malum multiplex, *Job,* 141, I. Lingua mala omni gladio nocenlior, *ibid.* Linguæ malæ octo species, XX, 158,1. Varia ejus attributa et damna, *ibid.,* 73, 2; 89, 1 ; 90, 2; 144, 2; 155, 2. Lingua pluros occidit quam gladius, tum propria, lum aliena, X, 57, 1 : *Mulli ceciderunt in ore gladii, sed non sic quasi qui interierunt per linguam suam.* Sæpe corpus el animam necat, 58, 1. Similis est flammæ, 59, 1. Exempla malæ linguæ magna mala conciliantis, XX, 143, 1, 2.

Secundo. *Lingua maledica et ejus effectus,* VII, 345, 1, 2 : Si *mordeat serpens in silentio, nihil eo minus habet qui occulte detrahit.* Lingua maledica sepulcrum est, XX, 154, 1. Est inquietum malum et quasi argentum vivum, 154, 2 : *Lingua... inquietum malum, plena veneno mortifero.* Est gladius oris, *Job,* 140, 2 : *Porro salvum faciei egenum a gladio oris eorum, et de manu violenti pauperem.* Lingua detractorum gladio et sagittis comparatur, V, 166,1, 2. Linguæ detrahentium instar sagittæ longe feriunt, *Psalm.* I, 369, 2 ; *Filii hominum dentes eorum arma et sagittæ, et lingua eorum gladius acutus.* Lingua delractnx est gladius trisulcus. XII, 83, 1. Tria dat vulnera ictu uno, *ibid.* Lingua tertia et duplex eadem est. et talis est lingua detractoris, X, 55, 1, 2: *Lingua tertia mullos commovit, et dispersit illos de gente in gentem.* Ejus damna, *ibid.,* 56, 2 : *Lingua tertia mulieres viratas ejecit, et privavit illas laboribus suis; 56, 2: Qui respicit illam, non habebit requiem, nec habebit amicum in quo requiescat. Flagelli plaga uvorem facit : plaga autem linguæ comminuet ossa;* 59, 2 : *Qui relinquunt Deum incident in illam, el exardebit in illis, et non extinguetur : el immittetur in illos quasi leo, el quasi pardus lædet illos;* 65,2 : *Attende ne forte labaris in lingua, el cadas in conspectu inimicorum insidianlium tibi, el sil libi casus tuus insanabilis in mortem.* Beatus qui in illam non incidit, 57, 2 : *Beatus qui tectus est a lingua nequam, qui* in *iracundiam illius non transivit;* 58, 1 : *El qui non attraxit jugum illius, et in vinculis illius non est ligalus : jugum enim illius, jugum ferreum est : et vinculum illius, vinculum æreum.* Lingua maledica est incendium, V, 511, 1 : FTr *impius fodit malum, et tn labiis illius ignis ardescit.* Lingua astuta cur dicatur blasphema, *Job,* 337, I: *Docuit enim iniquitas os luuni, et imitaris linguam blasphemantium. Ejus* dominium est intolerabile, 58, 1. Est pejor morte et inferno quinque de causis, 58, 1, 2. *Mors illius, mors nequissima 'I utilis potius infernus quam illa.* Lingua immitis et iracunda alios destruit et se lædtl, V. 450. i : *Lingua placabilis, lignum vite; quæ autem immoderata est, conteret spiritum.* Lingua detraetnx paril tristitiam el lacrymas, item iram et \indictam, VI, 286, 2. Præsenübus adulatur, absentes mordet, 287, 1 :

Tertio. *Lingua dolosa.* Linguæ dolosæ et iniqua; descriptio et differentia, *Psalm.* II, 336, 1.2; *Domine. libera animam meam a labiis iniquis, rt a lingua dolosa.* Lingua dolosa eorum quibuscum versamur, magna calamitas est, *ibid.* Lingua dolosa parum nocet, nisi inducat ad peccatum, *ibid.* Lingua dolosa similis sagittæ, et ejus remedia, *ibid.,* 2 et seq. : *Quid detur tibi, aut quid apponatur libi ad linguam dolosam? Sagittæ polentis acute cum carbonibus desolatoriis.*

Quarto. *Lingua mendax est sexluplex,* VI, 100,1. ' Lingua fallax seciatur animos sibi similes. V, 524, 2 : *Malus obedit linguæ iniquæ, et fallax obtemperat labiis mendacibus.* Lingua mendax non amat veritatem, VI. 323, I ; 324, 1,2: *Lingua fallax non amat veritatem; et os lubricum operatur ruinas.* Lingua falsi tostis nocenlior est quibuslibet armis et tolis, 277, i : *Jaculum, el gladius, et sagitta acula, homo qui loquitur contra proximum suum falsum testimonium.* Quamque ea sit acuta, *ibid.* Nocet eminus et cominus, *ibid. (Vide* Detractio, Maledicentia, Testimonium, Testis).

Quinto. *Lingua ebrii loquitur lasciva,* VI, 209,1:

Oculi lui videbunt extraneas, et cor teum loquetur perversa,

Sexto. *Lingua magniloqua Deo odiosa*, Job, 339, f : *Numquid grande est ut consoletur te Deus, ltd verba tua prava hoc prohibent ?* Lingua iniquorum, quia noxia profert, meretur exscindi, el de facto sæpe exscinditur, V, 310, 1 : *Os justi partUriet Sapientiam, lingua pravorum peribit.*

2° *Linguæ bonæ commoda, effectus et fructus,* lingua justorum est instar argenti, V, 298, 1 : *Arsenium electum, lingua justi.* Quæ bona operetur, 299, 1. Lingua sapientium et sanctorum est aurea, IX, 215, 1. Quo sensu hæc ornet sapientiam. V. » »7.1: *Lingua sapientium ornat scientiam, os fatuorum ebullit stultitiam.* Ordinate sapientiam eloquitur, *ibid* Eamquo honorat el commendat. *ibtd.* Lingua placabilis est in se sana, el instar fructus arboris vitæ, 449, 2 : *Lingua placabilis, lignum vils; quæ autem immoderata est, conteret spiritum.* Hæc omnes animi ægritudines in aliis curat et sanat, 450, 1. Lingua sanans iram aut dolorem, est suavis et grata, 450, 1. Quæ sit lingua sana, *ibid.* Lingua mollis frangit iram, VI, 272, ! : *Patientia lenietur princeps, cl lingua mollis confringet duritiem.* Lingua bona loquenti copiosum affert fructum, V, 585, 1 : *Mors et vita in manu linguæ ; qui diligunt* (Septuaginta, *qui continent) eam, comedent fructus ejus.* Conciliat vitam præsentem et ælernam audienti, et sibi el ei de quo loquitur, 584,I.Tam proprios quam alienos dolores sanat, 364, 1 : *Est qui promittit, et quasi gladio pungitur conscténliæ; lingua autem sapientium sanitas est.* Lingua dulcis conciliat amicitias, IX, 491, 4. 2: *Verbum dulce multiplicat amicos, et mitigat ùJmicos.* Linguæ magna bona conciliantis exemplum, XX; 142, 2.

IV. Lingua rhfræNanda et dirigenda. — <• *Loquacitatis vitium et damnai* Loquacitas quale viüum, *Job,* 164. 2 : *Ad increpandum labium eloquia concinnatis, el in ventum verba proferiis;* 261, 1 : *Numqutd qui mulla loquitur, non et audiet? aut vir verbosus justificabitur?* Linguatus est idem quod loquax, IX, 263, 2. Loquacitas est quædain temulentia, 174, 2. Ea innatu homini ex corrupta natura, XX. 437, 4; 2. Loquacitas mulierum, XVIII, 396, 2. Est signum fatuitatis; 74, 2 ; 451, 2. Loquax ostendit se non esse Christianum, 89. 2 : *Si quis autem putat se religiósum esse, non refrenans linguam suam, sed seducent cnr suum, hujus vana est religio.* Est irreligiosus» 90, 2. Loquacium physíognomia, VI, 69,1 : *Ri qui revelat mysteria, et ambulat fraudulenter. ei dilatat labia sua,* n> *tommiscearis.* Tales profferte solent arcana, *ibid.* Loquaces sunt similes parturienti el abortienti, VI, 408, 2: Viduli *hominem velocem ad loquendum?stultitia magis speranda est, quam ejus correptio;* Job, 639, I : *Plenus ènim i\nñ sermonibus, et coarctot me spiritus uteri mei; en Venter meus quart mustum absque spiraculo, quod lagunculas novae disrumpit.* Quinque analogìa) *inter* loquacem et aratorem, IX, 229, 2 : *Noli arare mendacium adversus fratrem tuum.* Loquaces prunis ignitis comparantur, 464, 1 : *Non litiges cum homine linguato, el non strues in ignem il~lius ligna.* Loquacis anima distillât, *Job,* 174, 2.

Locutio et præsprtim loquacitas scienti® comparanda) obesi. XX, 73, 1 : *Scitis, fratres mei dilectissimi. Sil autem omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum, ct tardus ad iram.* Loquax sæpo a vero et recto aberrat, V, 283, 2. Linguati sunt remissi in actione sextupliciter, IX, 169, 2 et seq.: *Noli citatus esse in lingua tua ; et inutilis el remissus in operibus tuis.* Loquax in quid se præcipitet, VII, 347, 2 : *Verba oris sapirnhs gralia, el labia insipientis prxeipitabunt cum. Inilium verborum ejus stultitia; ct novissimum oris illius error pessimus.* In loquendo inconsideratus incurret mala, V, 375, 2 : *(Jui custodit us suum, custodit animam suam; qui autem inconsideratus est ad loquendum, sentiet mala.* Linguæ incontinentis ocio cruciatus, VI, 119, 2: *(Jui custodit os suum el linguam suam, custodit ah angustus animam suam.* Loquacitatis damna, XX , 90, 2. Linguosus non prosperabitur, *Job,* 175, 1 ; *Psalm.* II, 426, I : Vir *linguosus non dirigetur in terra.* Mullis hostium pâlot incursibus, VI, 293, i : *Sicul urbs palenst et absque murorum ambitu, ita vir qui non potest in loquendo cohibere spiritum suum.* Loquaces mullos offendunt, el parum proficiunt, non sunt apti ad regendum, V. 555, 1 : *Qui moderatur sermones suos, doctus et prudens est. ct pretiosi spiritus vir eruditus.* Homo linguosus quanta reipublicæ offerat mala, IX. 292,1, 2 : *Terribilis in civitate sua homo linguosus, et temerdnus in verbo suo odibilis erit.* Loquaces perstringuntur, VI, 10, 1 : *Qui tantum verba sectatur^ nihil habebit; qui autem possessor est mentis, diligit animam suam.* Lingua non custodita causa est lilium, V, 538, 1, 2. Si non possit loqui utilia, se vertit ad probra; detractiones et contumelias, 538, 2; Cum lingunto non est litigandum, IX, 263,2. Linguæ prrccipitalio nascitur ex mentis præcipitatione quam parit iraj XX, 75, 2 Loquacitatis remedium est libra rationis, VI, 408, I, 1.

Loquacitas in oratione et cum Deo fugienda; VII, 494, 4, 2. Quotuplex est; 195. 1, 2 *[Vide* Oratio).

2° *Linguæ continentia difficilis, et lapsus facilis.* Job; 100. 2 : *Conceptum sermonem tenere quis potemt?* Loquendi pruritus in hohiihe vehemenlissimus. cl difficilis cohibitu, VI, 293; 1; XX, 153, i. Lingua indomabilis est, IX, 537, 1 ; XX, 152, 2 : *Omnis enim notara bestiarum, elvolucrum, et sen* Pentium, el exterorum domantur, et domite sunl a natura humana. Linguam autem hullus hominum domare potest.* Linguam domaré difficillimum, *Job,* 48, Î. Lingua lubricum instnimbntum, 48, 2 ; 175, 2. Ejus lapsus facilis, IX, 407, I : *Reatus vir, qui non est lapsus verbo ex ore suo,* Job. 749, i ;

Responderit aütem Job Dominò, *dMt ! Qui* levikr *locutui sum, respondere quid polium ? Manum meam ponam sUpW oí meum. Unum locutus ÎUm, qùod UtiUath noñ* rfttínem. *él alterum, quibus ultra ñon addam.* Llhgütà lâpsus iiiulliptox et periculosum, IX, 676, 2 : *Beatus..... qui lingua sua non est lapsus, et qui non servivit indignis se.* Linguæ offensa facillima est ob qualuor causàs, XX, 137, 4, 2. Linguæ pecdàla aliis frequenterà, diflìcillimo caventur, *Psalm.* I, 206, i : *Quis esi homo qui vult vitam; diligit dies videre bohosf Prohibe lingùdm luam d malo, el labia tua ne loquantur dolum.*

3* *Linguæ frænatio quanti sit momenti,* XX, 139, f î Sí *quis in verbo hoñ offendit, hià perfectus est vir; potest etiam fræno circumducere lotum corpus; si autem equis fræna in ore mittimus ad Consentiendum nobis, el omne corpus illorum circumferimui. Ecce et naves cUm magna sint, et a veniis validis minentur, circumferuntur d modico gubernaculo, ubi impetus dirigentis voluerit. | ila el lirigua modicum quidem membrum esi, ct magna exaltat.* Ipsa intono computatur, *ibid.* Ea relrærtata roffttiantur omnes passiones motusquo animi, *ibid.* Lingua tégenda est vito perfecto, XVII, 89. 1 : *El cdpehunl loqui.....prout Spiritus sanctus dabal eloqui illis.* Eam moderans est vir sapiens et pêrfcclus, V, 664. 1,2: *Qui moderatur sermones suos, dbetus et prudens est : cl pretiosi spiritus Vir eruditus,* XX, 137, 1, 2 : *In multis offendimus òmries ; si quis in verbo non offendit, hià perfectus est bW.* Cani qui potest cohibere, poterit bl reliquos alfectus suos cohibete, VI, 293, 1.2. Ejus custodia necessària pátadisum amissum reCupÔtaro volentlbuá, V, 375, 2 , 450, 2 ! *LingUa placabilis lignum vitæ ! quæ autem immoderata est, corittM Spiritum.* Loquendi prudehlia maxima incommoda vitantur, *Psalm.* II, 264, 2 1 *Jucundus homo qui mistWUr el commodat, disponet sermones suos in judi'clò; quia* fri *ælernum non commovebitur.* Ejus petfectid Ultimo acquiring, V. 583, 2. Lingua sacerdoti quare maximo custodienda, XVHI, 369, i. Eam refrænèttt religiosi. XX, 88, 2. Quanta prliddlitia in USu linguæ adhibehda, *Job,* 48, 2 : *In onihibus his ñoñ pèccavii Job labiis suis.*

V *Quæ sint media tapfènda adtiriijùam refrenandam el bene regendam.* PtiihO. *Linguæ continentia a Deo postulanda.* Lingüà a Deo ditigiiur, V, 180, 2 ctsbq. : *Hominis eil animaiU preparare, et DbmDii gubernare linguam;* 493. I. Lingua solum per gratidhi DeidmhiUui, X, 59, 2. Eam Déü8 domat, hoh homu, elqÜOlUbdo, XX. 152, 2 i *Linguatn autenl ñullUí hvmïnüm domare potèst.* Linguæ continentia dicanda est Deo, eaquo fræno repræserttalUr, XIV, 544, 1 ! *In die itld erit quod super frænum equi est, sanctum Domino.* Lingua erudita ést ingens Dei donum oratione comparanduiu, XI, 596, 2 : *Dominus dedil mihi linguam eruditam, ut sciam* sustentare eum qui *lassus es verbo.* Lingua et aures ut spiritualiter aperiantur, orandus est Deus, XV, 694, 1 : *Él suspiciens in cadum* (Jesus), *ingemuit, et* ail illi *: Ephphetha, quod est adaperire. El statim..... solutum est vinculum linguæ ejus, el loquebatur recle* Loqui volens ìlei auxilium imploret, X, 62. 2, Loqueos sino Deo nihil persuadere potest audientibus. V, 481, 2. Lingua Deum laudans est merces studii sapientiæ impensi, X, 566, 1 : *Dedit mihi Dominus linguam mcrcedem meam, el in ipsa laudabo eum.*

Secundo. *Lingua ut frænelur, os occludendum,* X, 62, I ; *Sepi aures tuas spinis, et linguam nequam noli audire, et ori luo facito ostia el seras.* Obsignanda est et sigillanda, 63, 1 et seq. Ejus clausura sunt labia, dentes, ratio, lex, timor Dei, silentium, VI, 293, 2. Loqui docemur silentio, VII. 137, 1 : *Tempus tacendi, et tempus loquendi.* Linguæ in ore silus homines docet silentium, XX, 74, 2 ct seqq. *(Vide* Sil k s t iu m).

Tertio. *Loquela prudens magnam requirit Circumspectionem,* V, 296, 2 : *In multiloquio non deent peccatum, qui autem moderatur labia sua, prudenlissimus est,* Psalm. I, 249, i : *Dixi : Custodiam vias meas, ut non delinquam in lingua mea.* Loquela in homine est actus consilii et rationis. IX, 478, 2 : *Consihum, el linguim, ct oculos, ct aures, el cor dedit illis excogitandi, el disciplina intellectus replevit illos.* Linguæ quomodo tribuatur cogitare, *Psalm.* 1, 345, 1 et seq. : *Tota dic injustitiam cogitavit lingua tua.* Lingua quomodo meditetur justitiam Dei, *Psalm.* I, 219, 2: *Et lingua mea mcdilubilur jusliliám tuam, lota die laudem luam.* Lingua loqui judicium, el os meditari sapientiam, quid. *Psalm.* I 236, I *: Os justi meditabitur sapientiam; el lingud ejus loquelur judicium.* Loquens superbe et arroganter quærit sibi ruinam, V, 544 2. Lingua nostra erit ut lingua Christi, si in docendo et monendo Christi mansuetudinem imitemur, 671, 2. Loquendi tempus quod esse debeat, V, 368, 2. Loquendi quando tempus sit commodissimum, XI. 417, I. Loquendi ad alios praxis, V, 807, i : *Côr sapientis erudiet os ejus, el labiis ejus addet gratiam.* Loquendum semper de Deo et ubi oportet, IX, 291, 1 : *El in sensu sit tibi cogitalus Dei, et omnis enarratio tua in prxcephs Altissimi.* Item opportuno, 517, 2: *Est tacens, non habens sensum loquela; el est tacens, sciens tempus aptum.* Loquela coiitrarla morti quæ didatur» 1X, 601, 2 : *Est et alla lòqmld contraria morti, non inveniatur in hæredddh Jacob.*

LINGUA Mar is. Lingua mans est sinus mans, XI, 271, 1, 2* ítem scopuli et promontoria, *ibid.*

LINinCluM. Linificium est opus reminarum, VI, › 1, 2.

11NIGI R. Linigeri cur dicti sint sacerdotes Ægypti, XIV, 274, i.

LINTEUM. LINTEAMINA. Linteamina Judaearum qualia erant, XI, 141, i. Linteo cur se Dominus praecinxerit lavans pedes discipulorum, XVI, 523, 2. Lintea Christi manserunt in sepulcro, XVIIT, 400. 4.

LINEA VESTIS. Linea tunica sacerdotis quid ienotet symbolice, XXI. 30, 1. Ea tantum usque ad crura descendebat, *ibid.* Cur dicatur poderis, *ibid.* Linea vestis sacerdotum sanctitatem denotat, XII. 834, 1. Linea vestis angeli apparentis Danieli ejus puritatem et innocentiam significat, item Macbabæorum sacerdotium et labores, XIII, 437, 1.

LINUM. 1* Linum non sentit tineas, VI, 284, 1. Semper injuria fit melius, XXI, 30, 4. Linum crudum erat vestis pauperrimorum, VI, 326, 2. Lini usus in sacris erat apud Ægyptios, XI, 317, 2.

2* Linum quid allegorico designet, VI, 497, 1. ¿inum mundum el candidum quid denotet, XXI, 293, 2. Est symbolum castigationis carnis, 511, 2. Linum est symbolum sanctitatis et palientiæ, I, 697. 1.

LINUS (S.). Linus primo fuit S. Pauli, deinde S. Petri socius : huic in pontificatu proxime successit, XIX, 317, 2. S. Linus quando martyrio effect, XVH. 9, 2.

LIPPIENS, LIPPUS. Lippientem intuens cur lippiat, IX, 383, 2. Lippus tropologice quis, I, 193, 1.

LIPSANA. Lipsana SS. Abundii ot Abundantii ad domum professam societatis Jesu Romæ translata, IV, 418, 2. Lipsana SS. septem fratrum Machabæorum in templo S. Petri ad vincula Romæ requiescunt, IV, 529,2; 535, 2. Et Coloniae Agrippinae, *ibid.*

LIPTOTB. Liptotete quæ figura rhetorices sit, XIV. 84,1.

LIQUATIO. Liquatio coelorum in fine mundi, XX. 485, 1 ; 486, 1.

LIQUBFACTIO. Liquefaclio animæ quænam, VIH, 113, 2. Quomodo fiat, *ibid.,* 2.

LIQUOR. Liquor o sanctorum corporibus manans, NI, 762, 4, 2. Liquor modicus ex reliquiis S. Lucæ scaturii!, eoque indice sunt repertæ, XVII, 43. 2.

LIS, LITIGARE, LITIGIUM. 4* *Lilium origo, el domna. Lis* vox dicta a contentione limitis, VI, 310, 2. Plerumque oriuntur ex impiorum improbitate et dicacitate, *ibid.: Judicium determinat cautas; et qui imponit stulto silentium, iras mitigat.* litem sibi accersunt, qui negotiis se immiscent, X, 78, 2: *Qui conatur mulla agere, incidet in judicium.* Liti dans initium, causa est omnium malorum inde sequentium, V, 537, 4 : *Qui dimittit equam, caput est jurgiorum, ct antequam patiatur contumeliam, judicium deserit.* Ejus initia succidenda, nec ipsa ulterius prosequenda, *ibid.,* 2. Non tam cito componitur, quam inchoatur, *ibid.* Ea fugienda, *ibid.* Non temere assumenda, et inchoata cum liouoro succidenda, IV 46, 2 • *Honor est homini qui separai se a contentionibus : omnes autem stulti miscentur contumeliis.* Lilium damna, *ibid. Primo,* mille aíTerunt curas, molestias, errores, pericula, ignominias, profusionem opum,etc.; *secundo,* auferunt pacem ot charitatem, *tertio,* lites, nisi succidantur, crescant in immensum, Cuntquo immortales et irreconciliabiles ; unde similes sunt serpenti ; *quarto,* lis cum proximo parit litem internam cum animo, 46, 2; 47, 1. Lites multa generant peccata, V, 544, 4, 2 et seq. : *Qui meditatur discordias, diligit rixas; el qui exaltat ostium suum, quærit ruinam.* Lis litem serit, X, 52, 2 et seq. : *Abstine te a lite, et minues peccata : homo enim iracundus incendit litem, et vir peccator turbabit amicos, et in medio pacem habentium immittet inimicitiam. Secundum enim ligna silvæ, sic ignis exardescit : et secundum virtutem hominis, sic iracundia illius erit, ct secundum substantiam suam iram suam.* Est similis scintili®, 53, 1. Multas fraudes, odia et alia peccata creat, X, 52, 2. Litigantium plurimæ et continuæ expensæ sunt, V, 539, 1. Sibi mutuo probra et vitia aggerunt, VI, 46, 2. Eorum anima perpetuis est in motibus, 47, 1. Lite* sunt velut bella, XX, 170, 4: *Unde bella et lites in vobis: Nonne hinc? ex concupiscentiis vestris, quæ militant in membris vestris ?* Litis etiam justæ incommoda, quando lis justa suscipiatur et sine peccato, XVIII, 292, 2 ; 293, 4 : *Jam quidem omnino delictum est in vobis, quod judicia habetis inter vos. Quare non magis injuriam accipitis? Quare non magis fraudem patimini ?* Lites fratrum sunt gravissimæ et inexpugnabiles, quare, V, 580, 4 ; 882, 1. Lites injustas pauperibus intentans, non erit impunitus, 330, 2 : *Manus in manu non erit innocens malus.* Litigia episcopum dedecent, XIX, 214, 2 : *Oportet ergo episcopum irreprehensibilem esse..... non litigiosum.*

2° *Cum quibus non litigandum.* Non est litigandum cum impiis et malignis, VI, 237, 1, 2: *Ne contendas cum pessimis, nec æmuleris impios.* Cum potente non litigandum, IX, 261, 1 : *Non litiges cum homine potente, ne forte incidas in manus illius.* Nec cum divito, 272. 2 : *Non contendas cum viro locuplete, ne forte contra te constituat litem tibi.* Nec cum homine loquace, 263, 2 : *Non litiget cum homine linguato, et non strues in ignem illius ligna.* Nec cum arrogante, 264, 2.

LITANLE. Litaniarum antiquitas, IV, 468, 4. Litania; in libro Judith astruuntur, 334, 2. Litanias septemplices Romæ in inguinaria luo indixit S. Gregorius Papa, XIII, 499, 4. Earum usus priscus astruitur, *ibid.* Litanias majores sanxit Carolus Magnus celebrandas, item Concilium Moguntinum,

LITARE. Litaro in sacris est rite sacrificaro, II, 43, 2.

LIT1FREDUS (S.). S. Litifredus episcopus Ticinensis singulari fuit patientia, X, 23, 2.

LITTERA (Sumpta pro *caractériels alphabcticis).* Litterarum hebraicarum non est certus ordo. XII, 378, 1. Lilteræ hebraicæ sæpe in alias mutantur, XV, <73, 2. Litteræ quiescentes sæpe commutantur ab Ilebræis, VI, 196, i. Litteras liquidas sæpe inter se commutant Chaldæi, XIII, 17, 2. Lilteræ hebraicæ *beth* ct *mtm* sunt labiales, adeoque sæpe una pro alia substituitur, IV, 218, 1. Lilteræ nominis Adam quatuor orbis partes symbolic! denotant, XVI, 335, 2. Littera 5, *schin,* quæ media est nominis Jesu, speciem habet candelabri sive luccrnæ tricipitis, VII, 482, 1. Litteræ serviles supplent ilebræis notas similitudinis, XVIII, 26, 1. Litteræ B, M, P, sunt pueris familiares, XI, 396,1. Ad litteras alphabotarias cur sint compositi Threni Jeremiæ, XII, 346,1, 2. Littera Pylhagoræ exponitur, V, 127, 1.

LITTERA. *Liltcra pro externa exremonia et a spirituali suo fine separata.* Littera quomodo a S. Paulo occidero dicalur, XVIII, 433, 1,2.

LITTERÆ (sumplæ pro *epistolis].* Lilteræ Uriæ fuere occasio fabulæ Bellerophontis, III, 478, 1. Lilteræ et decreta regum Persarum erant olim irrevocabilia, IV, 384, 1. Litleræ Eliæ post raptum e paradiso ad regem Joram, X, 508, 1. Quomodo hæ illæ traditæ, *ibid.* Litteras alienas aperiens, obnoxius est secreti servandi, 37, 1 *(Vide* Epistola].

LITTERALIS SENSUS *(Vide* Scr ipt uba, Sensus).

LITTERATI, LITTERATURA. Litterati portant litteras mortis suæ, qui non faciunt quod docent, 111, 478, 2. Litterali ut plurimum sunl melancholici, XVII, 421, 1. Litteraturam cognoscere, quod sil, *Psalm.* I, 460, 1.

LITTUS. Littus mare intra alveum suum coercet, X. 41 L 2 I *ide* MaBl).

LITURGIA. Lilurgiæ veteres genuinæ sunl, XIX, 193, 2 et seq. Liturgia S. Jacobi quam vetus, et quantæ auctoritatis, XX, 8, 2. Liturgia est Missa et sacrificium antonomastice, XVII, 275, 1.

LIVIA Augusti uxor. Livia Drusilla quomodo Augustum maritum subjecerit, XIX, 108, 2. Cur vocata Venus cœlcslis, cognomento Panthea, XVII, 407, 2.

LIVIA Germanici soror. Livia Germanici soror, Sejano copulata quas dederit pomas, II, 341, 1.

LIVIDUS. Lividi oculi qui vocentur. VI, 205, 1.

L1VONES. Livones quomodo mortuos suos sepeliunt, et quæ iis apprecentur, XII, 73, 1.

LIVOR. *Livor vulneris absterget mala,* quo sensu, VI, 89, I; 2. Livor ærugini comparatur, IX, 375. 2; 376, 1 *(Vide* Invidia).

LOBNA.Lobna rebellat regi suo Joram,IV,169,1.

LOCUPLES. *Locuples* vox undo derivetur, XIII, 633, 2 *(Vide* Dives, Divit I e).

LOCUS. 1® *Locus sumptus pro aliqua parle spatii.* Loco non eget Deus, XX, 520, 1. Locus Dei est quasi ubique, XII, 443, i. Locus solis proprius est oriens, VII, 38, 1.

Locus est conservativum r localæ, IX, 396, L

Locorum mutatio vana. *Psalm.* I 59, 1.2: Zn *Domino confido, quomodo dicitis animæ meæ : Transmigra in montem, sicut passer.* Loci stabilitas necessaria ad virtutis perfectionem, VI, 337, 2 : *Sicut avis transmigrans de nido suo, sic vir qui derelinquit locum suum.* Recte locus mutatur ob 1res rationes; ob necessitatem, ob utilitatem, ob pietatem, 336, 2. Locus non beat neque sanctificat, XII, 66, 1, 2. *Bonas facile vias vestras, el studia vestra : et habitaba vobiscum in loco isto. Nolite confidere in verbis mendacii, dicentes : Templum Domini, templum Domini, templum Domini est.* Locus non tuetur sanctos. XVI. 148, 2 : *Deversi sunt autem septuaginta duo cum gaudio dicentes : Domine, etiam dæmonia subjiciuntur nobis in nomine tuo. El ait illis : Videbam Satanam sicut fulgur de calo cadentem.*

In locis excelsis orarunt sancti. XVH, 233, 1.2: *Ascendit Petrus in superiora ul oraret circa Loram sextam.* In loco omni orare possumus per orationes jaculatorias. XIX. 200, 2 : *Volo ergo viros orare in omni loco, levantes puras manus sine ira et disceptatione.*

Amœnilas loci ubi mors advenit, ejus acerbilatem adauget, XVI, 119. 2. Quomodo locum Apostolis parare vadat Dominus, cum m cœlo multæ sint mansiones, 540, 1 : *In domo Patris mei mansiones multæ sunt, si quominus dixissem vobis: Quia vado parare vobis locum.* Locus Judæ proprius quis dicatur, in quem abiit, 72, 1.

2* *Locus sumptus pro certa alicujus regionis parte.* Locus ubi planxit Jeremías ubi sil, est templo exornatus. XII, 341, 1. Locus in quo Christus baptizatus fuit, nobili monasterio el templo fuit decoratus, XV, 110, 2. Quis fuerit ille locus, \b\d Locus horti in quo Christus oravit Patrem, dum paveret, describitur, 570, L Locus quo Christus cœlos ascendit, nunquam se patitur legi, XVH, 63, 1. Locus ille Romæ, in quo alias Christo nascente oleum fluxit, fuit olim pœnilentiaria, XI, 152, 2.

3® *Locus pro ordine priorilatis sumplus.* De loco contentio vitanda, quietis causa, VI, 260, 1 : A'r *gloriosus appareas coram rege, et in loco magnorum ne steteris.* Locus in convivio accipiendus, quem herus assignavit.' XVI 195. 1 : *Cum vocatus fueris, vade, recumbe in novissimo loco : ut, cum venerit qui te invitavit, dicat tibi : Amice, ascende superius. Tunc erit libi gloria coram discumbentibus.* Locus imus centrum est humilis, XI, 626, i : Estque locus Christi, ideoquo nobilissimus. *ibid.* Locus creaturæ est nihil, *ibid. (Vide* Humil it as).

4° *Locus, sumptus pro quadam libri parte.* Loca aliquot Scripluræ in quibus versio Septuaginta a Vulgata plane differt, XIV, 205. 2; 206, 1 *(Vide* Sept uagint a, Vul gat a). Locus quarti libri *Esdræ. t* cap. IV, vers. 35, do animabus sanctorum in promp-

barite delinendis donec impleatur numeruh olee-•orum, explicatur, IV, 262, 1, 2. Item locus, cap. VI, vers. 49, ubi dicitur Deus dia quinto gáneseos mundi conservasse duas animas, etc., *ibid. Item cap. VII, etc., ibid,* et seq.

5* *Locus metaphorice sumptus.* Locus vocatur vitæ institutum, in quo quis *Deo* servil, IX, 353,1 : *Ne manseris in operibus peccatorum, confide autem in beo. ct mane in loco luo.* Locum dare diabolo, quid sil. XVIII, (44, 2 : *Notile locum dare diabolo. Quid* sit locum iræ dare, 214, 2 : *Non vosmetipsos defendentes, diarissimi. sed date locum irse.*

LOCUTIO *(Vide* Loqui).

LOCUSTA. !• Locustarum natura describitur, XI, 501, 1, 2; XXI, 199 2 ; 204. 2 ; 205. 1, 2. An nascantur ex eruca, XIII, 484, 2. Locusta locustarum est soboles locusta?, scilicet allolabus, XIV, 195, 2. Varia) sunt locustarum species et forma». XXI, 205, 1. Earum nonnulla» canunt ot cicada), XV, 97. 4. Locusta) conjunctim et concorditer vivunt, IX, 670, 2. Quam sint noxiæ, 206, 2. Comparantur equis et equitibus, XIII, 485, 1. Earum turmæ et acies, VI, 459, 1 ; 462, I; 463, 1 ; 164, 2; XIII, 494, 1. Nihil est cis invium, XIII, 494, 1. Arrodunt plerumque arborum cortices, 486, 1. Sæpo prænunliant hostium adventum et bellorum stragem, hinc vates vel divinatrices vocantur, 482, 2. Id variis exemplis probatur, 483, I.Bas immittit Deus, et devorat avis seloucis, I, 65, 2. Eas inulti sancti precibus suis abegerunt, XIII, 481, 2.

2° Locustis vescebantur multi Orientales, XV, 97, 1. Eas comederunt Judæi et aliæ gentes, II, 69, 1. Qualis sit hio cibus, *ibid.* Quomodo coquerentur. XV, 97, 1.

3® Locusta quid homines doceat, VI, 462, 1, 2. Sunt typus militum, 463, 2. Et anachoretarum ot Gentilium, 464,2. El humilium, *ibid.* Item Christi, 465.1. Locustis comparatur homo propter duodecim analogias, IX, 501, 1, 2.

Locusta) mystice adulatores et mendaces significant, I, 514, 2. Locusta) sunl symbolum concupiscentia? et cupidinis, XXI, 199, 1. Iis assimilane tur hærelici hærcsiarchæ, 201,1 et seqq. Ipsi vero iis assimilant monachos, 202, 2.

Locuslæ de puteo abyssi egredienles qui sint, XXI, 199, 1. Sunl veri dæmones, 103, 2 ot seqq. Eas veras fore etinm est probabile, 204,2. Sed eas diriget diabolus Abaddon, 205, 1.

LOCUTIO *(Vide* Lingua, Loqui.)

LOGOMACHIA. Logomachia hajreticorum, XIX, 254.2.

Aoros. Quam diversa significet, et ea omnia attribuuntur Verbo, id esl Filio Dei, XVI, 296, 1, 2 et seqq/, XVII, 45, I; XX, 513, 1, 2; 514, i, 2 *(Vide* Verbum).

LOIS. Lois avia S. Timothei, quid latino sonot illa vox, XVIII, 272.2.

LOLIGO. Loligo piscis nigrum humorem emittit» IX, 375. 2.

LOLIUM.Lolium est idem quod zizania, XV,327J.

LOMENTUM. Lomentum est farina fabacea, ejus erat usus ad eruganda corpora. VI, 280, i.

LONGANIMIS, LONGANIMITAS, i* Longanimitas Dei, IX, 176. 1. Longanimitate Dei abutuntur homines, *Job,* 329, 2. Longanimitatem Dei imitetur vir sanctus, 111, 657, 2 *(Vide* Drus),

2® Longanimisel patiens quomodo differant, IX, 175, 2. Longanimis est vir prudens, V, 555, 2 *Qui moderatur sermones suns, doctus et prudens esl : et rettosi spiritus vir eruditus,* list magnanimus, VI, 13, 2 : *Doctrina viri per patientiam noscitur.* Longanimes sunt magnanimi et tardi ad iram, V, 434, 1 : *Quipatiens est, mutiti pube ruatur prudentia; qui autem impatiens est, exaltat stultitiam suam.* Longanimitas lentalis necessaria est, IX, 95, 2 : *Sustine sustentationes Dei; conjungere Deo, el sustine, ut crescat in novissimo vita tua.* Longanimitate superantur omnes hostos tam corporis quam animæ, IV, 450, 2. Longanimitas Horna* norum in domanda Hispania, *ibid.*

LONGÆVITAS. I® Longevi cur essent homines ante diluvium, XIII, 13, 1. Longasyitas hominis et animalium, quæ, X, 108, I. Loogævilfls quorumdam piscium, XIV, 216, 1, Longæva sunl bile carentia, X, 108, 1. Longævitalis mater est sobrietas, X, 266, 2; XIII, 13, 1. Longævi fuere primi præcones Evangelii, XI, 755, 2.

2® Longævitas filiis morigeris qmpqam promissa, 11, 418. 2, Ipsis oa quasi quadam talione naturas competit, *ibid,* Longævitas timori Dei tribuitur ut merces, VI, 138, 2. Ejus tria documenta ct pharmaco a Galeno data, V, 548, 1. Datur a meile cujus usus vitam diutius producit, VI, 230, 2; 232, 2. Longaevitatem piis promissam, bonis spiritualibus Deus compensat, XIX, 231, 1. Longa»vitalem sibi prominentium vanitas, XX, 189, 2.

LONGINUS centurio. Longinus an sit is miles qui lancea Christi latus aperuit, eumque Filium Dei esso agnovit, XIV, 511, 1. Longinus centurio morio Christi visa eum Dei Filium confossus est, et eum resurrexisse asseruit, XV, 636, 2; 656, 1,

LONGINUS miles apparitor ad supplicium S. Pauli. Longinus a Paulo ad necem ducto con - versus est, WHI. iI, L

LONGITUDO, LONGUS. Longitudo justa debet esse dupla ad latitudinem, XIV, 4|4, 2, Longitudo maxime signum est prudentis, longitudo animi sapientia, VI, 13, 1. Longi sæpe amentes sunl, breviores, ingenio meliores, XIV, 3, 1, 2.

2° Longitudo dierum symbolice aHernam beati–tudinem denotat, V, 88, i. Longitudo el latitudo coelestis civitatis mystico exponitur, XXI, 377, 1.

3’ Longi sermones sunl pusillanimis tædiosi, 524, ! *{Vide* Sbbmo)

LONGOBARDI. Longobardos an Narses in Italiam evocant, XXI, 231,1; 329, i.

LOQUACITAS, LOQUELA, *Vide* Lìngua.

LOQUI, LOCUTIO. 1° *Loquor* el *dico* qui differant, XVI, 619, I. Loqui a semetipso quid sit, 678, 4^(l'û/e Lingua).

2® Locutio Dei qualis, Jo5, 363, t : *Atque ulinam ¡leus loqueretur tecum, cl aperiret labia sua tibi.* Loquitur Dous hominibus tripliciter, XXI, 15, 2. Locutio Dei ad animam quomodo fiat, XIII, 246, 1. Ea locutio describitur, *ibid.* Loqui ad cor, quid sit Scriptur® phrasi, 316, 2 : *Propter hoc ecce ego lactabo tam, et ducam eam in solitudinem. et loquar ad cor ejus.* Loqui ad cor est blandiri, XI, 488, I : *Loquimini ad cor Jerusalem, el advocate cam.* Quomodo loquatur Christus in nobis, et quam efficaciter, XVI, 279, 2 : *Et direrunt ad invicem* (duo discipuli) : *Nonne cor nostrum ardens eral in nobis, dum loqueretur in via, et aperiret nobis Scripturas?* Loqui judicia significat tria. XII, 20, 2 : *Et loquar judicia mea cum eis, super omnem malitiam eorum qui dereliquerunt me.*

3° Quomodo cum angelis loquatur Deus, et angeli cum Deo, *Job,* 24, 2. Locutio angelorum quomodo fiat, XIV, 511, I (Fide Angeli, Deus).

LORA. Lora est lota acina, XIII, 326, 2.

LORAMENTUM. Loramentum quodvis vinculum significat, IX, 586, I.

LORICA. Lorica Dei est justitia, XI, 696, 4. Lorica juslili® quæ sit, XVIII, 679, 2. Lorica spiritualis est fidos et charités, XIX, 138. 2. Lorie® equestris exercitus in fine sæculi grassaturi in impios quales futurae XXL 211. 1, 2.

LOT. Lot charilas erga hospites, I, 228, 1. Deditus fuit hospitalitati, 227, 1, 2. Lot quando agnoverit se angelos hospitio recepisse' XIX, 514, I. An peccaverit offerendo filias suas stupro, I, 227, 2 et seqq. Quia in peregrinos misericors fuit, misericordiam a Deo invenit, XI, 302, 1. Cur, dum educitur e Sodoma, veletur respicere, I, 2-9, *• Uxor ejus quomodo respiciendo peccaverit, 232, I. Quomodo in statuam salis versa, *ibid.* Qua de causa, *ibid.,* 2. An etiam ejus anima in salis statuam conversa, *ibid.* Lot o Sodoma fugiens, symbolum est vero pœnilenlis, IX, 183, 1. Ebrietas Lot post Sodomæ incendium quale peccatum fuerit, I, 233, 2. An ejus fili® excusentur a peccato, *ibid,* I, 2. Lol posteritas Israelites non accensebalur. Ÿ, 557, 4

LOTIIA RINGIA. Lolharingi® dux rnodemus initium ducatus a Deo auspicatus, varias leges sanctas tulit, IX, 528, 1.

LOTIO, LOTUS. 1® Lolio aqu» purificatio antiqua, *Job.* 241, 2; 242, I. Lotus quomodo Israel sit a Deo, XII, 608, L Lotiones crebra) Pharis®orum supersütiosæ, XV, 349, 2; G93, 1. El ritus earum, *ibid.* Eorum lotiones crebras inter epulas, XVI, 330, 2. in iis suam sanctitatem ponebant, 163, 2.

2® Lotio pedum Apostolorum cœn® eucharistie® præmissa fuit, et quid innuerit, XVI, 523, 1, Omnes lotionis hujus acl^, 523. 2 et seq. Onæ in ei lateant mysteria, 524, 2.

3® Lolio pedum non est fidelibus omnibus necessaria ante baptismum, nec est sacramentali*, XVI. 524. 2 Fuit illa olim in usu Mediolani, 525, I. Qaæ sil causa mystica hujus lotionis, et litteralis, *ibid.,* 1, 2. Cur poste i vetita, 525, 2 Et lotio h rc diversimode fiebat, *ibid.*

LUCANUS. Lucani sententia de immortalitate animæ, VII, 158, 2.

LUCAS (S.). 1®Quid vox *Lucas* significet, XVII, 43. 1. S. Lucas est alius a Lucio Cyrenensi, XVI, 3. 1. Fuit antiquior Cerintho, 2, 1. Non videtur Christum in canin vidisse. 274, 2. Varia ejtts privilegia, 3, 2. S. Lucas etiam fuit Apostolus, X\ III, 39. I. Fuit Evangelista, virgo, Pauli discipulus, Apostolus, etc., XVII, 42, 2. Fuit medicus corporum el animarum, XVI, 2, 2. Ejus elogium, X\ II. 42, 1. Ejus laus est in Evangelio, XVHI, 473, 4. 2. Ejus labores pro Evangelio, XVII, 42, 2. Ejus modestia el humilitas. 45, I. Fuit cognatus 5. Pauli, 43, I. Ubi adhæseril Paulo, ct an continue, 308, 2. Quando a Paulo abfuerit, *ibid.* Semel a Paulo amandatus, ab eo rursum assumptus est, XVI, 3, I. Quam gratus esset Græcis, XV II, 364, 2 MelitiP 1res imagines bealæ Virginis pinxit, 435, 2. S, Lucas an fuerit senior ille qui dixit Joanni : Afe *fleveris,* XXI, 122.1, 2. Quomodo bolus cum Paulo Rom® vinclo. XIX, 313, 2. Uui evangelizaveril, Pataris est martyrio coronatus, XVIt 3. 1 ; XVII, 6, 2, 43, t Ejus miracula et reliqui®, XVII, 43, 2. Vitulo denotatur, ct cur, XV, 12, 2 ; XXI, 107, 2. Cur facies bovis ei tribuatur, XVI, 1, 2.

2® Quando Evangelium scripserit (fide Evangelista, Evangelium).

3* S. Lucas est auctor libri *Actuum,* XVII, 40, i. Esl pictor Apostolorum, 4L 1. In quo finiat *Icta Apostolorum* et S. Pauli, XVIII, 240, i. Multa in iis omittit, 496, 2. Prælermiltil ejus profectionem m Arabiam, 523. 2. An hysierologia aliquando utatur, XVII, 259, 1, 2 *(Vide* Acta Apqstolobun). An scripserit Epistolam ad Hebræos, XIX, 348, 1. Eam elegantissimo græce vertit ex aliquorum opinione, *ibid.*

LUCAS SIERNELERGIUS, Lue® Slornclcrgii bærolici blasphemi®. XX, 454, 2.

LUCERNA. I* Lucerna dicitur a *luce,* V, 170. I. Ejus el lucis differenti®, 174, L Lucerna sunt etiam iampades, faces, lædæ, 155, t.

2* Lucernarum usus in conviviis el emporiis magnis, XII, 193, 2. Lucernas accendunt Judæi ia festis. XX, *54, I. Lucerna) campanari® frequentes sunt in liaba, *ibid.* Lucern® diniyxi veterum, 434, 2, Ad lucernam operaba: tur olim slrenu® mulieres cum ancillis et puellis, VI, Ó03, L E lucerna omen olim superstitiose captabaul an proles ossei futura vitalis nuc ne, 83, I, 2.

3® Lucernæ de nocte tantum ardebant in laber-

naeulo, I, 673, 1. Quid hoc mystice signifie re' *ibid* , 2. Lucernas septem laterales totidem calanus insistentes habebat candelabrum Zachariæ visum, XIV, 396, 1. Earum descriptio, *ibid, et* 2. Cur lucerna? testaceæ in sepulcris martyrum olim apponerentur, VI, 70, 2. Lucerna? conspeclæ omen dedere martyrii sociis S. Cypriani, XV, 626, 2 et seq.

4® Quarum rerum lucerna sit symbolum, VI, 70, l ; 83, l ; 97, 2. Lucerna increata Dei est ejus mens, intellectus, perspicacia, scientia, qua omnia clarissime prævidet, XIV, 282, 2. Quæ ejusdem lucerna? creai®, 283, 1, 2.

Lucerna repræsentatur beata Virgo, X, 12, 2. Btbona uxor, 14, 1 et seq. Item parentum gloria ex bona filiorum institutione, 91, I. Lucerna in Scripturis vocatur generis propagatio, XIV, 15, 2. Lucerna in Scripturis passim designat filios sive posteros, *Psalm.* 11, 385, 2. Lucerna in Scripturis significat etiam regnum et sacerdotium, XXI, 44, 2. Lucernæ sunt symbolum virorum apostolicorum, XV, 155, 2.

Lucerna symbolum est sapientiæ, virtutis, Retiti® et piorum prosperitatis, V, 382, 2 ot seq. Cur ea dicatur extinguí, 383, 1. Lucernæ ardentes in manibus quid mystico designent, XVI, 175, 1. Lucerna designat favorem, *Job,* 565. 1. Ad lucernam quaerere quid sit adagialiler, XIV, 282, 1 *(Vide* Lumen. Lux).

LUCERNA PISCIS. Lucerna piscis per noctem relucet, XIV, 398, 2. Est symbolum linguarum aposlolicarum, V, 299, 1,2.

LUCIA (S.). S. Lucia dolom suam vivons in pauperes erogavit, IX, 420, 1. Oculos sibi eruit, erutosque tyranno Pascbasio amasio suo se persequenti misit, velul virginitatis suæ obsides et tutores, V, 264. 1 ; Vili, 29, 2; XII, 403, I, Quam intrepide Paschasio restiterit et ei locuta fuerit, XV, 269, 1. Viva quodammodo a S. Agatha canonizato, XII, 599, 2. In igne illæsa mansit, XIX, 421. I

LUCIANUS (S.) martyr. S. Lucianus martyr quam esset moribus compositus, XX, 158, 2; 324, i. Multos solo aspectu ad Christum convertit, XIX, 62, 1. Vertit sacra Biblia in græcum ex bebræo, I, 17, 2. S. Luciani martyris corpus delphinus o mari in littus extulit, et sepelivit, X, 27 I ' XI 268, 1, 2.

LUCIANUS. Lucianus Paulo fuit coævus, sed hostis ejus et Christianorum, XVIII, 11, 1. Eum ndel quasi recalvastrum, 434, 2.

LUCIFER STELLA. Lucifer stella cur sic dicatur, XI, 286, 2. Lucifer stella comes est et assecla •olis, V, 117, 1. Lucifer ct vesperus quid, *Job,* 724, i. Lucifer stella est hominibus gratissima, X, 537, 2. Luciferum vel stellam Veneris Hebræi vocarunt Nephan, Nempbam, Kevan, Kium ; eam ut reginam cœli coluere vari® gentes, XIII, 590, 2. Cur dicatur Arabibus *Badiam,* Hebræis *Kiun,* 5i|, 1. ¿am cur coluerint Hebræi in deserto, *ibid,* Quomodo hanc efformarint, *ibid.*

Lucifer oriens est doctrina Christi el fulgor Evangelii, XIII. 233, 2. Est typus fidei, XX, 434, 2. Item beatitudiqis cœlestis, 435, 1. Ejus exortus quam gratus, 435, 2. Lucifer stella est symbolum varia? fortuna? ot sortis, XI, 287, 2; XIII, 591, I. Lucifer mane oriens et do cœlo cadens quis su XI 286, I. 2.

LUCIFER DÆMON. *i* Ejus gloria ante peccatum el lapsum.* Lucifer angelus creatus est chantate præditus, XII, 707, 2. Cur dicatur Cherub, 708, I. Ambulavit in medio lapidum ignitorum ipso lapis igneus, id est inter Seraphim fuit Seraph, 709, 2. Ei adaptantur qo® do rege Tyri dicuntur, 703, 1 et seqq. Ejus quanta gloria fuit in paradiso, 726, 1.

2® *Quodnam fuerit Luciferi peccatum,* XVI, 48, l ; XVIII, 597, 2. In quo ejus et sequacium ambitio sita fuerit, XXI, 242, 2. Luciferi et angelorum peccatum fuit superbia, IX, 313, I. Lucifer invenit superbiam, XIII, 484, 1. In verilate non stetit, XVI, 450, I.In cœlo unionem hypostaticam cum Verbo ambivit. XV. 120, 2; XX, 443, 2. Quomodo in cœlo conscendero voluerit, XI, 288. 2. Quomodo Deo similis esse, 291, 2. Quomodo retusus sit, *ibid.*

3® *Luciferi casus et pana,* XI, 288, 2. Luciferi superbia quantopere sil humiliata, VI, 411, t.Ejus lapsus e cœlo in abyssum describitur. XVI, 147, 2. Ipso est fulgur, 148, 1 el seqq. Plurimos angelorum sua ruina involvit, XXI, 242, 2. An tertiani angelorum partem post se traxerit, 243, l ; 235, I. Quando et quomodo in inferno religatus sit, 344, 2. In cruce a Christo victus, detrusus est in tartara, ut ibi ligatus maneat usque ad diem judicii, XV, 305, 1, 2. Lucifero e cœlis deturbato Gentiles Aten a Jove cœlo depulsum finxerunt, XIV, 32,1.

4® *Luciferi contra homines invidia el furor.* Adamum ejusque posteros ex invidia occidit, XVI, 449. 2. Religatus in inferno suos habet ubiquo emissarios. Lucifer est princeps dæmonum. ejus jacula ignita sunt, ejus milites sunt dæmoncs plurimi, XV, 251, 2; XIX, 180, 1, 2. Est tenlalor Summi Pontificis, 381, 1. Contra eum perpetuo in terra pro Ecclesia depugnat S. Michael, 380, 2; 381, 1. Lucifer vocatur draco, serpens antiquus, Satanas anionomastico, XV, 305,1, 2. Cur nomina draconis rufi inlelligalur, XXI, 240, 2. Quod flumen ore vomat, 250, 1. Lucifer dictus coluber tortuosus, *Job,* 528. 1. Ejus alia epitheta, XXI, 246, 2 et seq. Est criminator et accusator hominum. etiam sanctorum, XV, 538, 2. Luciferi in Udonem damnatum ludibria, IX, 381, 2 *(Vide* Dæmon, Diabolus, ubi omnia quæ Luciferum dæmonem spectant, fusius exponuntur).

LUCIFER CALAR1TANUS. Lucifer Calaritanus episcopus vocatur Elias suiævi. XIX 274, 2. Quam libere el intrepide Constantium imperatorem Ana-

nun) eompellaril, X 516, 1 ' XIX, 2/4, 2; XXI, 228, 1. Constantium vocat Judam, XI, HI,2. Fuit postea schismaticus, XVIII, 31, 2. Lucifer Calaritanus an fuerit Sardensis episcopus, XXI, 64, !• Non fuit Smyrnae episcopus, quaro ab Ecclesia fecerit schisma; rediit postea ad eam, *ibid.*

LUCINA. Lucina Juno erat Gentilibus Luna, a parturientibus invocari solita, XXI, 236, 2. Ei Christi humanitas assimilatur, *ibid.,* 2 ct seqq.

LUCIUS CYRENENSIS. Lucius Cyrenensis quis esset, XVII, 275, 1.

LUÇIUS (S.) martyr. S. Lucii martyris fortitudo et placida vox, I, 413, 2; XIX, 406, 1.

LUCIUS DEXTER. Lucii Dextri *Chronicon* et auctoris de eo sententia, XVH, 13, 1, 2; 63, 2; 244, 2 el seqq.

LUCIUS PISCIS. Lucius piscis quis, VI, 292,1.

LUCRETIA. Lucretia fuit lanifica, VI, 495, 2. Lucretiae castitas inferior est quam Suzannæ caslilas, XIII, 183, 1. Lucretiæ pudor vitiosus fuit et mundanus, IX, 162, 1.

LUCRETIUS. Lucretii poetæ sententia de immortalitate animæ, VII, 158.2.

LUCRUM. 1* *Quod lucrum illicitum, ct vitandum.* Lucrum justum et temperatum a Deo venit, nimium cl oxeossivum sæpe peccatum includit. Lucra injusta conterit Deus, vel judex, X, 19, 2: *Sicut in medio compaginis lapidum palus figitur, sic inter medium venditionis et emptionis angustiabitur peccatum. Conteretur cum delinquente delictum.* Lucro turpi nemo ditatur, ipsum evitandum Christiano, XIV, 69, 2 : *Omnes mercedes ejus comburentur igne... quia de mercedibus meretricis congregata sunt, el usque ad mercedem meretricis revertentur.* Est lucranti inutile, ad usus honestos impendi non potest, a templo suo id repellet Deus, *ibid.*\ 138, 2 : *Et ego ergo capi percutere te perditione superpeccatis tuis.Tu comedes, et non saturaberis ; tu seminaberis, et non meles; tu calcabis olivam, et non ungeris oleo, et mustum, et non bibes vinum.* Lucris etiam sordidissimis student Judæi, XIX, 515, 1 : *Sint mores sine avaritia , contenti przsentibus.* Lucrum dulco, sed noxium avaro, *Job,* 430, 1 : *Divitias quas devoravit evomet, el de ventre illius extrahet eas Deus. Caput aspidum suget, et occidet eum lingua vipera.* Lucro non inhient pastores animarum, XX, 380, 2 ct seq.: *Pascite qui in vobis est gregem Dei, providentes non coacte, sed spontanee secundum Deum; neque turpis lucri gratia; sed voluntarie.*

2° *Quod lucrum licitum et utile.* Lucrum ex qualibet re percipi potest, III, 607, 2. Lucrum serio sectantur mercatores, VI, 61, 1, 2. Lucrum o labore proprio dulcius est eo quod sine labore provenit, 503, 1 : *Gustavit, cl vidit quia bona est negotiatio ejus.* Lucrum duco Deo collectum, prosperatur Xiv, 324, i.

3® *Lucrum spirilualiter sumptum.* Lucrari talenta quid sit, XV, 530, 2: *Abiit autem qui quinque talenta acceperat e; operatus est in eie,* 4 *lucratus est alia quinque.* Est dona Dei augere, per corumdem usum el exercitium, maxime autem est per bona opera et auxilium proximorum gratiam Dei in se et aliis adaugere ct accumulare, *ibid.* Lucrum quomodo sit mori, XIX, 11, 2: *Mihi enim vivere Christus est, et mori lucrum.*

LUCTA, LUCTARI. !• Lucta Jacob cum angelo qualis fuerit, I, 314, 2 et seq. Quid hæc lucta allegorico significet» 315, 1; 316, 1. Lucta Ecclesiæ cum diabolo in fino mundi maxime intenditur a Joanne in signo magno. XXI, 236, 1.

2® Lucta concupiscenti® et spiritus quæ sit, XVI11, 125, 2 : *Condelector enim legi Dei secundum interiorem hominem: video autem aliam legem in membris meis, repugnantem legi mentis meæ, et captivantem mt in lege peccali, qux est in membris meis;* 127, 1 ; XX. 294, 2 et seq. : *diarissimi, obsecro vos lanquam advenas et peregrinos abstinere vos a carnalibus desideriis, quæ militant adversus animam.* Hujus lucta: utilitas, XVIII, 126, 1. Hanc non sentiunt qui carni non resistunt, 127,1. Illa describitur, 565, 2 : *Caro enim concupiscit adversus spiritum, spiritus aulem adversus carnem : hxc enim sibi invicem adversantur : ul non quzeumque vultis, illa faciatis.* Sita est in carni resistendo, 335, 2 : *Castigo corpus meum, et in servitutem redigo : ne forte cum aliis przdicaverim, ipse reprobus efficiar.* Luctandum assidue cum vitiis, el pro adeptione virtutum, X, 561. 1; 562, 1 : *Consiliatus enim, ul facerem illam, zelatus sum bonum, el non confundar. Colluctata est anima mea in illa, el in faciendo cam confirmatus sum* (Vide Csr t amkx spir it ual e, Mil it ia spir it ual is).

LUCTUS, LUGERE, LUGENTES, f Luctus mortuorum memoria celebratur, X, 453, 2 : *Luctus hominum in corpore ipsorum: nomen autem impiorum delebitur.* Ejus ritus, IX, 583, 2; 584, 1 : *Luctus mortui septem dies : fatui autem et impii, omnes dies vitx illorum.* Lucius mortui septem dierum, *Job,* 73, 1. Luctus in morte amici qualis sil assumendus, X, 279, 1. 2: *Fili, in mortuum produc lacrymas, et quasi dira passus incipe plorare, el secundum judicium contege corpus illius, el non despidas sepulcrum illius. Propter delaturam autem amare fer lucium illius uno die, et consolare propter tristitiam. Et fac luctum secundum meritum ejus uno die, vel duobus propter detractionem.* Is est moderandus, IX, 583, 1 ; X, 282, 2 : *Ne dederis in tristitia cor tuum, sed repelle eam a te, el memento novissimorum, noli oblivisci : neque enim esl conversio, et huic nihil proderis, et leipsum pessimabis;* 285, 1,2: *In requie mortui requiescere fac memoriam ejus, et consolare illum in exitu spiritus sui.* Luctus nimius mullos exlinxil, XVIII, 465, t. Lugentium gestus qualos apud veteres, *Job,* 72, I . *Cumque elevassenl procul oculos suos, non cognoverunt*

füm (Job), *et exclamantes ploraverunt, scissisque vestibus sparserunt pulverem super caput suum in calum,* tugantes solent caput et faciem velo operire, VII, 505, 2. Lugendum cum lugentibus, JX, 255, I : *Non desis plorantibus in consolatione, el cum lugentibus ambula.* Lugentibus in funere dandum est vinum, VI, 485, I, *i Dale siceram marenlibus, et vinum his qui amaro sunt animo: bibant el obliviscamur egesfatis suæ, et doloris* <ui *non recordentur amplius.*

2® Lucius quis beatus, XV, 145, 2 ; *Deali qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.* Luctus sanctus quis sit, XX, 184, 1. *Emundate manus, peccatores, cl purificate corda, duplices animo. Miseri estote, el lugete, el plorate; risus vester in ludum convertatur, el gaudium in marorem.* Luctus spiritualis quos habet gradus, 145, 2. Lugentium 1res gradus, 184, 1, 2. Lucius decet Christianos in hac vita, *ibid.* Luctus pro peccatis quam sit salutaris, V, 413, 2; 414, 1 : *Cor quod novit amaritudinem animæ suæ, in gaudio ejus non miscebitur extraneus.* Luctus melior est gaudio, VII, 243, 2 et seq. : *Cor sapientoni ubi tristitia est, cor cl stultorum ubi lætitia.* Lucius spiritualis effectus, XX, 184, L Lugentes prout oportet consolabuntur, X|I, 420, I, 2; XV, 145, 2. Lugere pro *jejunare* sumitur, quia lugentes a vino abstinent, XV, 2i5, **it** *Numquid possunt filii sponsi lugere, quamdiu cpm illis csl sponsus? Venienl autem dies, cum auferetur ab cis sponsus,* el *tunc jejunabunt.* Lugeat quomodo terra, XIIt <20, 1. Lugero quando metaphorice dicantur agri, XIII, 536, i.

LUCULLUS. Lucullus Romanus dux, nonas Octobris ex nefastis fastas fecit feliciter pugnando, II, 103, 2. Ponticos el Armenios luculento prælio profligavit, XII, 639, 2.

LUCUS. Lucus unda dicatur, non erat cæduus, et ideo sacer, XIV, 125, i. Luci voliti ot quaro, III, 629,2. Lucos cur succidi ut superstitiosos Deus jussent XIV. 125. 2.

LUDG ARDIS (S.). S. Ludgardis mundum muliebrem Ecclesia; obtulit, I, 755, 1. Omnem cibum humanum fastidivit, XV, <21, 2. Christo Josu in deliciis fuit, V, 240, 2. Vidit Christum sicut mille soles, X, 390, 2. Thomæ Canlipratano impetravit, ul sinnnoxa cum peccatoribus agerot. XX. 687, I.

LUD1BBIUM. Ludibrium Dei est homo, XI, 842,2; XIV, 211, *t (Vide* Homo). Ludibria aulæ Varia recensentur, XIII, 80, 2.

LUD1MAGISTEH. Ludimagister quidam Antiochenus Catholicus scite respondit Libanio sophislæ cavillanti de Josu fabri artem exercento, VI, 30(1. L

LUDOVICUS I, dictus PIUS. Ludovicus Pius Gallito rex el imperator Caroli, Magni imperatoris filius et successor, IV, 356. 2. Licet Caroli Magni filiorum minimus, ob humilitatem dignus fuit patri in regno ut imperator succudere, IX, 320, i. Ludovicus Pius beatam Virginem unico coluit, V* 213, 2. Pontifices Romanos mirum in modum est reverilus. XI, 592, 2. Cum ægrotaret, quadraginta dies jejunus transegit, venerabilem Eucharistiam quotidie sumens, II, 57, 2; XIV. 471, 1; XVI, 396, 2. Ejus mortem cometa præmonstravit, XII, 653, 2. Ejus epitaphium, 655, 2. Quaro in purgatorio pœnas dederit, XXI, 45, 2.

LUDOVICUS IX (S.). 1° *S. Ludovici religio, et quantus in eo horror peccati.* Castra ducturus in terram sanctam, vexillum ab episcopo Parisiens! benedictum accepit, IV, 565, I. Vetuit gestari rosas feria sexta in honorem corona; spineæ Christi Domini, VIII, 311, 1. Adeo a blasphemia contra Deum abhorrebat, ut blasphemantis linguam ferro candenti inuri voluit, XXI, 49, 1. Sacerdotes et Religiosos miro colebat, IX, 251, 2. Maluit mortem oppelere, et lepra infici, quam Deum offendere» I, 352,2, II, 83, 2 ; XIX, 498, 1. Lupanaria tota Gallia prohibuit, IX, 527, 1.

2® 5. *Ludovici amor erga justitiam,* XII, 301,2. Fuit insignis jusliliæ cultor, II, 341, i ; IX, 303, 1. Viduis et miseris semel in hebdómada per so jus dicebat, VI, 54, 1; 397, 1. Cuidam o suis regni gravamen suadenti graviter succensuit, XII, 174,1.

3° *Ejus pictas in egenos,* XV, 537, 1. Semper plurimos pauperes mensæ suæ adhibuit, II, 494,2; XVI, i96, 2. Eis prandium dabat, priusquam sibi, III, 644, 1. Eorum pedes lavabat, XVI, 527, 2.

3° *Ejus mors.* Bis castra movit in Terram sanctam, in oundoque moriens filiis ac posteris quale monitum dederit, IV, 230, 2. Ejus ad filium in regno successorem ultima verba, II, 511,2. Quid Clio suo moriens circa cultum Ecclesiæ praeceperit XIV. 436, 1.

LUDOVICUS XL Ludovici XI Galliæ regis in condonando homicidio facilitas, XII, 301, i. Ejus in viros sanctos affectus et liberalità*?, XI, 431, I. Quam honorifico S. Franciscum do Paula habucrii, 665, 1.

LUDOVICUS XII. Ludovici XII Galliæ regis lenitas, I, 417, 1. Ejus fortis animus et intrepidus, 395. 1.

LUDOVICUS (S.) episcopus. S. Ludovicus Tolosanus archiepiscopus matrem suam roginam osculari noluit, II, 341, 1. Nec cum ea solus colloqui volebat, X, 374, i. Pauperes plurimos mensæ suæ adhibuit, XVI, 196, 1. Huic apparuit Christus in forma leprosi, XV, 222, 1. Qualiter mortuus sil, XXI, 282, i. Morions rosam ex oro emitlero visus eat, X\II. 268, I.

LUCoVICUS BAVARUS. Ludovici Bavariæ ducis constans responsum in captivitate, I, 395, 1 ; X, 34. 1.

LUDOVICUS SFORTIA. Ludovicus Sfortia quam infeliciter perierit, XII, 286, 2.

LUDOVICUS LANTGRAVIUS. Ludovicus Lantgravius quomodo curatus a mala opinione quoad suam prædesünationem, XX, 422» 2.

LUDOVICUS ALCAZAR. Ludovici Alocar multo aicidn orbis sign» non lilleraliter, sed symbolice interpretatur, non roclo, XV, 513, 4 ; 515, 2. Ejus opipio do Apocalypscos argumento quas difficultates contineat, XXI, 7, 2 et seqq.; 12, *ì.* Ejus intentio et sententia excusatur, 9, 1. Eum auctor in compendium redegit, 13, I. Ejus commentaria ingeniosa rejiciuntur, 3i, 2.

LUDUS, LUDERE, LUSUS. <• Ludero idem est quod ludendo facere, per catachresin, XII, $$1. 1. Ludero in avibus cœli quid sil, *ibici.* Ludere pro *'litigare* subindo sumitur, IX, 26$, 2. Lusus capitur pro duello et certamine, X, 484, 2; XVIII,

2 Lusus Dei in orbo terrarum in quo consistat, V, 238. 2. Isquo lusus est quadruplex, 239, 2.

3° Ludorum ot colorum circensium origo XIV, 429, 1. Lusu ut somno utendum, Vili, 583. 2. Ludus puerorum lamentantium et canentium, XV, 288, 2.

4° Ludus diaboli ost saltatip et chorea, IV, 281, 1.

LUITIL Luith oppidum est et mons, XII, 299,1.

LUMBARE. Lumbare Dei quomodo sit ct quaro dicatur Israel, XII, <11, 2; 112, I ; XVIII, 677, I.

LUMBI. I0 In lumbis et renibus maxima pars roboris hominis consistit XIV, 175,2; 18$, Ir Hinc infirmi elumbes vocantur, 176, 1. Lumbi confortantur, si stringantur, *ibid.* Cur tangant cos fatigati, XVIII, 677, 2. Lumborum concisio ox cordis deliquio sequitur, XIV, 18$, I. Lumbi maxime dolent parturientibus, XI. 318, 2; 329, t. Quid sil esse in lumbis patris, XIX, 414, 2. Quid exire do lumbis, 413, i. Lumbi seminis soles, XII, 112. 1. Lumbi sodos seminis tam in feminis quarp in viris sunt, 605, 2.

2° Lumbi sunt sedes ot symbolum concupiscentia', V. 80, t; XII, 112, I; XIX, 413, 1. Lumbi sunt etiam amoris symbolum, XVIII. 677, t. Lumbi montis accingendi, jofc, 707, 2 ; *Accinge sicut vir lumbos (uos.* Quid sil mentis lumbos succingere, XVIII, 679, 1 : *State succincti lumbos vestros in ventate;* XX, 257, 2 ot seqq.: *Propter quod succincti lumbos mentis vestr.r. sobrii perfecte sperate in* rum, *qux offtrtur voti», gratiam.* Et (piare ii tunt succingendi, *ibid.* I umbps precingerò est concupiscentias carnis restii igerc, VI, 592, 1 : Ac*cinxil fortitudine lumbos m.os ct roboravit brachium suum.* Lumbi implentur illusionibus, *Job,* 758, 1 ; *Psalm.* J, 242, 1 *: Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus, et non est sanitas in carne mea.* Sunt armamentarium diaboli, *Job,* 757, 2. Lumbos cur zona pellicea cingeret Joannes Bap– Usta XV, 96, 2.

LUMEN, LUX. L Lux naturalis. — I0 *Lux et lumen* in *quo differant, Job,* 499, 2. Lux quomodo a lucerna differat, V, 171, 1.

Î* *Lux cur primo et ante omnia creata,* 1,48, 1. Lux quam Deus imito creavit qualis fuerit, *Psalmi* |

>8y, I. Est velut form» rerum, *Job,* 716, 2. Lux a Deo dispensatur, 693, 2. Precipui locis effectus, 715, 1 ; 718, 2. Lucís oblectatio, VU. 37$. I. Illius elogia 375, 1. Lux amica bonus, *Job,* 173, 2; 69$, 1. Lux est pravis inimica, 502. 2; 715, I. Lucis et fonili niagna est affinitas. X\ I, 461 L

Lux a Imo creata, caque non defulura post diem judicii, IX. 62!, 1. Lux an futura sole maior in fine sæculorum, XI, 449, 2.

3» *Lumen artificiale.* Lux ex oleo quasi films nascitur, lactatur et nutritur, XIV, $10. 2 Lumen avarorum noctis tempore est tenue, VII, 218, i.

4° *Lux qux abquando miraculose affulsit.* Lux Paulum circumfulgens, quare solem superaret, XVII, 209,2. Unde veniret, 210, 1 ; 215, L Ea qualis esset, $20, 1 Lux in carcere Herodis an solum Petrum circumfulserit, 263. 1 Lumen indicavit illustrem quorumdam sanctorum sanctitatem, H, 233. *Ì.*

11. Lux sTvnoLUM est Dei et CnniSTi.— !• *Lumen optime Dtum représentât,* XX, 65. 1 ; *Omne datum optimum e(omne donum perfectum, desursum est, descendens a Patre luminum.* Lux est Dei symbolum ct qualitas eum maximo representaos, 523, 1 : *Deus lux est, et tenebra* in *eo non sunt ullx.* Luci Deus assimilatur, lux est viva Dei imago, I, 48, i. Quomodo comparetur luci Deus Paler, XIX, 352. 2. Lux vocatur glona Domini in Scriptura, XIE 575, I. Lux gloriam Dei denotat, XVII, 180, 2, Per lucem passim gloriam suam manifestat Deus, XVI, 64, i *El ecce angelus Domini stetit juxta Utos, et claritas Dei circum fulsit illos.* Lumen majestatis Dei quod dicatur, XII, 5, 2: *Adducet enim Deus Israel cum jucunditate in lumine majestatis suæ cum misericordia et justitia qux csl ex ipso.* Lux inaccessa Dei an vocetur caligo el nubes, 5'5, L Lux inaccessibilis est ipsa gloriosa Dei majestas. XIX, 26$, 1 : *Qui solus habet immortali(alfm,i t lucem inhabitat inaccessibilem quem nullus hominum vidit, nec videre potest.* Hæc est nobis inaccessa, ideo nobis non csl lux, sed caligo, *ibid.* Lumen Israelis el Sanctus ejus est Deus vindex. XI, 246, 1, 2 : *Et erit lumen Israel in igne, cl Sanctus ejus in flamma (Vide* Deus).

2* *Lux vera est Christus diversimode,* XVIt 303, ! : *Erat lux vera, qux illuminat omnem hominrm* vrni<n/em «n *hunc mundum.* Christus in Scriptura lucis nomine designatur quod sit via ac felicitatem, ventas ad salutem, vita ad gloriam æternam, XI, 523, 2 et seq.; *Ego Dominus... dedi tc in fa dus populi, in lucem gentium ;* 58 $. 1.2; *Surge, illuminare, Jerusalem, quia venit lumen tuum, et gloria Domini super te orta est. El ambulabunt gentes in lunìine tuo, et reges* in *splendore ortus tui;* XVI, 346, 1 : *Lux venit in mundum, et dilexerunt homines magis tenebras quam lucem; erant enim eorum mala opera;* 435, i, 2: *Iterum ergo loculus est eis Jesus: Ego sum lux*

mundi, *qui sequitur me, non ambulat in tenebris, ted habebit lumen* ; 459, 2 : *Quamdiu sum in mundo, lux sum mundi;* 5Í5, t, 2; *Dixit ergo eis Jesus: Adhuc modicum lumen in vobis est. Ambúlate dum lucem habetis, ul non vos tenebræ comprehendant, et qui ambulat in tenebris, nescii guo vadat. Dum lucem habetis, credite in lucem, ut filii luci: silis;* 517, 2 et seq.: *Ego lux in mundum veni, ut omnis qui credit in me, in tenebris non maneat.* Lux esi Christus et Apostoli, I, 49,1.

III. Lvci ET LUMINI ASSIMILANTUR RATIO, EVANELiUM, gratia, gloria. — 1° *Palio homini a DtO Jala.* Lumen naturæ bona ct mala discernit, *Job, rlì,* 2. Lumen animæ quale sit, 499, 2 : *Ipsi rebelles fuerunt lumini, nescierunt vias ejus, nec reversi sunl per semitas ejus.* Deus fons est lucis hujus spiritualis, *ibid.* Impii spirituale lumen excludunt, 500, 1. Lumino coelesti justo privantur, qui rationis lumino uti noluerunt, *Psalm.* 1,325, 2.

2' *Evangelium.* Lumen Evangelii post tenebras genlilismi successit, XIV, 533, i : *Et erit dies una, qu» nota est Domino, non dies, neque nox, el in tempore vesperi erit lux.* Lumen Evangelii est maximum Dei donum, XVIII, 439, 1,2: *Quod si etiam opertum est Evangelium nostrum, in iis qui pereunt, est opertum, in quibus Deus hujus sxculi r re veavit mentes infidelium, ut non fulgeat illis illuminatio Evangelii gloriæ Christi, qui esi imago Dei... Quoniam Deus, qui dixit de tenebris lucem splendescere, ipse illuxit in cordibus nostris ad illuminationem scienti» claritatis Dei, in facie Christi Jesu;* XIX, 74, I : *Cum gaudio gratias agentes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in lumine.*

3® *Gratia.* Lux gratiam ct misericordiam sæpo significat, *Psalm.* I, 278, 1, 2: *Emitte* lucem *tuam el veritatem luam, ipsa me deduxerunt el adduxerunt in montem sanctum tuum.* Lux animæ alia est naturalis, alia supcrnaluralis, VI, 83. 2 : *Lucerna Domini spiraculum hominis, qux investigat omnia secreta veniris.* Lux supernaturalis est vita nostra, XVI, 301, 1 : *In ipso vila t ral, el vita eral lux hominum.* Lumina supernaturalia omnia in nobis Deus producit, XX, 66, 1. Lux symbolum est gratiæ ct fidei, XI, 681,2 : *Cum effuderis esurienti animam tuam, et animam afflictam repleveris ; orietur in tenebris lux tua, el tenebræ lux erunt sicut meridies;* XVI, 302, 1. Lux justiliæ quomodo oriri dicatur, *Psalm.* II, 158, I : *Lux orta est justo el redis corde lælilia.* Lumen Dei est principium bonorum omnium, *Psalm.* I, 98, ' : *Quoniam tu illuminas lucernam meam, Domine; Deus meus, illumina tenebras* num (Vide Gratia). Lumen vultus Dei quod dicatur *Psalm,* i 97, 2 : *Domine, in lumine vullus lui ambulabunt.*

Lumen propheticum (Vide Prophet a, Puupiie-

4® *Gloria.* Lumen vita) tam est lumen gloriæ, quam fidei et sapientiæ Christian©, XVI, 436, 1 : *Qui sequitur me. non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vit».* Lumen duplex habemus fidei et gloriæ, XIX, 74, 2. Lux anagogice est glori© lumen, I, 48, 1. Lumen est gloriæ divinæ symbolum, 595, I. Lux est gloria cœli, X, 385, 2 : *Attitudinis firmamentum pulchritudo ejus est, species cœli in visione glori».* Lumen gloriæ est stella matutina, II, 332, 2. Lumen gloriæ et clara Dei visio est velut stella matutina, XXI, 62, 1 ; 0ut *vicerit, et custodierit usque in finem opera mea... dabo illi stellam matutinam.* Lumen gloriæ ad videndum Deum necessaria, *Psalm.* 1, 223, 2 : *Quoniam apud te est fons vit», cl in lumine tuo videbimus lumen.* Lux civitatis coelestis quid denotet, XXL 364, 2. Lux perpetua gloriæ et renovationis mundi futura post diem judicii, XIV, 533, 2.

IV. Lux ET LUMEN SUNT SYMBOLUM HOMINIS JUSTI, VIRTUTIS, PROSPERITATIS, GAUDII, LIBERTATIS ET majestatis. — 1° *Lux justi qux dicatur,* V, 382, 1 : *Lux justorum letificai, lucerna aulem impiorum extinguetur.* Lux justi quaro et quomodo lætificet, 383, 1. Et semper crescit, et clarescit, *ibid.* Christiani sunt lux mundi, XV, 155, 1, 2 ct seqq.: Voj *estis lux mundi... Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum, qui in calis esi;* XIX, 37,1, 2 : *Sitis sine querela el simplices filii Dei, sine reprehensione in medio nationis prav» et pervers», inter quos lucetis sicut luminaria in mundo.* Lux justorum qualis, *Job,* 386, 2.

2" *Lux est symbolum doclrinæ, sapienti», juslili», prudenti», honestatis,* etc., 1, 48, 2; V,382, 2; VI, 71, 2 ; *Job,* 82, 1 ; 721, 2. Lucis ot virtutis analogi©, VII, 113, 1, 2 : *El vidi quod lanium præcederel sapientia stultitiam, quantum differt lux a tenebris.* Sapienti© lux incxlinguibilis, Vili, 428, 1 : *Et proposui pro luce habere illam, quoniam inextinguibile est lumen illius.*

3® *Lux Izlili» el prosperitatis symbolum est causa,* IV, 224, 2; XI, 681, 1 ; XII, 430, 2: *Det Dominus virtutem nobis cl illuminet oculos nostros ul vivamus ;* 440, 1 : *Disce ubi sil prudentia, ubi sil virtus, ubi sil intellectus; ut scias simul ubi sit longiturnitas vil» el vicius, ubi sil lumen oculorum et pax ;* XIII, 586, 2; 629, 2; XIV, 91,2 ; 146, 2: *Consurgam cum sedero in tenebris, Dominus lux mea est;* 533,1 ; XX, 65, 1 ; *Job,* 693, 2 : *In manibus abscondit lucem, et præcipil ci ul rursus adveniat. Annuntiat de ea amico suo, quod possessio ejus sit, et ad eam possil ascendere;* Psalm. I, 203, 2: *Accedile ad eum, et illuminamini, et facies veslrx non confundentur.* Lux est symbolum lætiliæ et beneficenti©, X, 109, 1 : *Splendidum cor el bonum in epulis est, epul» enim illius diligenter fiunt;* 204, i. Lucis nomino vocatur gaudium ct consolatio, IX, 102, 1. Lumen sæpo vitam significat, cur, XI, 701. 1. Lux ot tenebræ symbolum libertatis et captivitatis, 693, 2.

4® Lux symbolum est majestatis, VII, 184, 1 : *Sapientia hominis lucet in vultu illius, et poten-* /fwimw *faciem illius commutabit.* Lux typus ropK Vili, 428,4.

LONA. 4° Lunæ etymon, nomina et magnitudo, X. 394,1. Luna dicta a *lucendo,* XII, 68, 2. Luna est in cœlo velut jecur in homine, 754, 1. Lunæ elogia, I, 60, 4; X, 394, 4. Luna mutatur semper, X, 29, 2. Cum apud nos lucet, cœlo non lucet, tunc maxime nobis splendet, cum maximo distat a sole, *ibid.* Mutatur cum ratione et causa, 30,4. Luna deficiens non periclitatur, *ibid,,* 2. Varie crescit et corniculalur, 397 4. Cur dicatur vas castrorum in excelsis, *ibid.* Est stellarum dux et sol nocturnus, *ibid.* Luna, sole obscurato, necessario obscuratur, XV, 513, 2. Luna et stellæ etiam obfuscanlur, *Job,* 546, 4.

2® Luna est in signum, I, 59, 2.Ostendit temporum vicissitudinem, et mensium partes, X, 394, 4. Judæis festa indicabat, 395, 4. Lunæ magnus in sublunaria influxus est, XXI, 236, 2. Causa est rerum saecularium, quia humidis dominatur. X, 394, 4. Inferiora omnia ab ea gubernantur, *ibid.* Facit homines instabiles, versatiles, lunaticos, 29. 2. Luna rubra ventos et tempestates portendit, XXI, 455,4 et seq. Luna crescente, crescunt animalia, XIV, 259, 2. An in luna habitent homines, X, 396, 4; XV, 444, 2. (Advertere hic haud necessarium nos omnes Cornelii opiniones, præsertim ad scientias naturales perlinentes, nostras non facere). /Enigma de anno lunari et luna, X, 394, 4. Luna in fine mundi quomodo erubescet et sanguinea fiet, XI, 363, 4 ; XXI, 455, 4. Luna symbolice quomodo in sanguinem conyerlatur, XIII, 540, 4. Quomodo tropologice, *ibid.*

3° Lunæ sacrificarunt Judæi, XII, 68, 2. Ei gentes offerebant placentam, quam bovem dicebant, *ibid.* Lunæ simulacrum adorantes viri, uxoribus so apud Mesopotamios subdebant; at qui Lunam colebant, uxoribusdominabantur, IX,689,4. Invocatur ab amantibus, et cur, X, 29, 2.

4* Luna symbolum est beatæ Virginis, X, 395,2. Luna in *Cantico* significantur initium, progressus et perfectio Ecclesiæ, Vili, 453, 4, 2. Lunæ cur Ecdesia assimilolur, XX, 436, 4 el seqq. Ipsa luna quomodo sub pedibus Ecclesiæ, XXI, 237,2. Luna matrem repraesentat, VI, 71, 2. Lunam qua in re matres familias non debeant imitari, XIX, 330, 2. Luna aliquando significat corruptionem ot mortalitatem, *Psalm.* 4, 467, 4. Luna est imago hominis inconstantis, I, 60, 2, X, 32, 2; 395, 4 ; XXI, 237, 1.

LUNATICUS. Lunatici sunt ægri qui lunæ et lunationibus subjacent. XV, 434, 4 ; 391, 2. Lunatici cum luna mutantur, rapiunt, et desipiunt, X, 30. 4. In Lunatici curatione modicæ fidei Dominus arguit non Apostolos, sed lunatici patrem et Judæos, XV, 392, 4.

LUNATIO. Lunaüo una, «ve unus per «odia- cum cursus, unum constituebat mensem apnd Hebreos, IV, 228,4.

LUNULA. Lunulae ad ornamentum mulierum quid essent, XI, 140, 4.

LUPANAR. Lupanar dictum a lupu, id est meretricibus, VI, 202, 2. Est scelerum spelæum. 203,2. Sunt officinae diaboli, V, 268, 4, 2. Sunt a daemone invecta, IX, 526 , 2. Sunt reliquiæ gentilismi, *ibid.*

Lupanaria an permittenda Christianis. IX, 526,2. Quæ eorum commoda, *ibid.* Incommoda eorum plurima, 527, 2. Restringenda sunt, ut pauca sint, *ibid.* Ea Romæ sustulit, multis renitenlibus, Pius V Pontifex, *ibid.* Hem Philippus IV, per totam Hispaniam, 523, 1.

Lupanaria olim fiebant in specubus et fornicibus, V, 68, 2. Lupanar in quod S. Agnes ducta est Romæ, in templum conversum est, IX, 527, 2.

Lupanaribus assimilanlur nimis se ornantes feminæ, XI, 442, 2. Lupanar Israel mystice sunt templa idolorum, XII, 645,2.

LUPUS. 4® Unde vox *lupus* derivetur, XIV, 209, 2. Unde græce dicatur ivxoç, XII, 53, 2. Luporum an sil duplex genus, unum quod vulgo lupus, alterum quod hyæna dicitur, 208, 2. Lupis congeneres sunt hyænæ, lynces, pantherae, lycaones, thoes, 209, 4. Lupi sunt generosi, insidiosi, feroces, voracissimi et insatiabiles, 209, 2. Vespero et noctu grassantur, et cur. *ibid.* Eorum oculi lucom noctu ejaculantur, XII, 53, 2 ; XIV, 209, 2. Ahi etiam mane ad prædam exeunt. XIV, 209, 2. Luporum noctu quæ sit ferocitas, *ibid.* Lupi vespertini qui dicantur, XII, 53, 4. Eorum voracitas et tecbnæ, *ibid.,* et 2. Qui sint lupi matutini, *ibid.* Cur media nocte maxime prædentur, *ibid.* Lupo quanta sit rapiendi et nocendi vis, V, 40, 2. Lupus est astutus el dolosus, VI. 377, 2. Cur lupi non procul a leone pascantur et oberrent, *ibid.* Sitiunt sanguinem animalium, 378, 4.. Eorum ingluvies et sævities, IX, 397, L Eorum maligna vis, 397. 2. Luporum cum ovibus antipathia, VI, 47, 1, 2 et seq.; IX, 397, 4 ; 398, 4. Lupus in fame lupum vorat, XIV, 485, 4. Ejus calcaneus equum stupefacit, VI, 439, 2. Lupum tenero auribus periculosum est, VI, 346, 4.

Lupus in re medica est salutaris, IX, 397, 2. Lupi an veneficia pellant, XIV, 2Í0, 4. Lupi S. Francisco obedivere, X, 77, 4 ; 485, 4.

2® Quomodo sub Christo lupi habitent cum agnis, ot quo sensu. IX. 397, 4; XI, 261, 4. Lupus quomodo fuerit Paulus, XI, 214, 2. Lupus typus est assentatoris. V, 497, 4. Lupus est symbolum gulæ et sævitioi, IX, 397, 2. Lupi mystici sunt bærotici, scelerati et diabolus, XVI, 474, 4.

LUPUS (S.) TRBCBNSIS. S. Lupus Trecensis episcopus quomodo Attilæ Hunnorum rogis rabiein¡ mitigarli, I, 412, 2 ; XII, 383, 1, 2. S. Lupo roganti Atlilam Italiam et Galliam vastantem quis esset, **respondit Attila se esse flagellum Dei, IV, 421, 2.**

S. Lupus quid Atlilæ so osso flagellum Dei dicenti responderit, 341, 2.

LUSCINIA. Luscinia pullis præcinit ut càntaro discant, X, 95, 2. Mane avtes òrètetàs modulando antevertit, 375, 2. Ejus melodia. *ibid.*

LUSITANIA, LUSITANUS. Lusitani® etymon et antiquitas, Vili, 583, 2. Lbsitaniæ reges sententiam mortis laturi olim saccUm induebant, XXI, 152, 2. Lusitanis accepta ferenda Indiæ Orientalis conversio, XIV, 19, 2. Lusitana quædam princeps novem filias uno partu pnixa est, X, 2fi3j 2. Lusitantis quidam aulicus falso alium accusans ut cum perderet, Sibimètipsi malum acctersivit, VI, 323, 1*

LUSUS (Fftft Luns'.

LUSTRARE, LUSTRATIO. Lustrandi ritus apud Hebrmos, I. 628, f. Cur lana coccinea et hyssdpo lustratio fieret, 628, 1, 2. Lustrationes quædam adhibitæ ad tollendas legales immunditias, II. 291, 2. Easdem imitati slitti Gentiles, 295, 4< 2. Lustrationes Judaic® corpus, non aniinam purificabant. XII, 31, 2. Lustrali aqua peccata venialia expiabatitur, XIX, 440,2. Lustrationum Hebraicarum sénsus AllêgoricUs qüís §it, XIX, 443,1*

LUTER. Luteres decem, III, 592, 1. Significant idem quod mare æneum, nimirum multiplicem et crebram poenitentiam, qua in hac vita fragili ob multiplices lapsus ct labcndi pericula indigemus, *ibid.*

LUTIIERUS, LUTHERAN!. I. LtìfdteauS. — I0 *EjUs vita et tnoh.* Qdo atino hæresiln publice professus est, eo beatus Ignatius ci ftilurus antagonista vulneratus mundo nuntium remisit. XII, 78, 2. Ex ambitione contra Ecclesiam Surrexit, XX, 433, 2. Est velut stella do tícelo In terram cadens, 676, 2. Habuit dæmonem miro sibi familiarem, ul ipse testatur, XVI, 4SI, I; XVII, 5!, 1 ; 195, *i* ; XLX, 223, 1 ; 518, 2; XX, 440, 4. EjUs humeris insidentem dæmonem vidit Inlperálot Maximilianos I, XIX, 223, I. Dæmonem elicere nOh potuit, sed ab co in summas angustias redactus est, XVII, 151, 1. Lutherl arrogatala. XXI, 201, 2. EjUs audacia, XX, 452, 1. EjUs fastus, 168, 4; 453, 2. Ejus libido, 460, L Velut tam us libidihosus fuit, IX. 190, 2. Ejus varia epitheta, XX, 452, 4. Ei epitheta quæ dent Calviniste, 454, I. Viám Stravit Antichristb, 589, 1. Est alter Lucifer, XVIH, 761, 2. Quam falsus fuerit vates, XI, 44, 1, 2. Auguratus Papatus extinclionem, sed frustra, XXI, 348, I. Inaniter gloriabatur hæresitn süarti parvo tempore per tot provihcias dispersam tesse, XIX, 23«, 2. Ipsius do secta sua jüdiciilm, XX, 451, I. Lulherus conscientiam expugnare non potuit, XII, 359, t. Conscienti® remutsüs hausto vino obrUtert tenUvil, VI, 486,2. Lutberi feralis niors, XII, 591,2. Sibi laqueo necem intulit, XX, 441, 2; 457, 4. Gulam sibi fregit, dæmones ejus funds suht comitati, XXI, 342, t. Solemnes habuit exequias ab omnibus diabolís, IV, 47, 2.

V *Lulheh ifhpïà ÂujlhàU, blaljihémU ei êf-* è rom, XV, 2H| 2¡ XX, 454, 1. Qülbus in rébus arianitei et ntheiret, XI, Ï36j h

Docuit Christianos per Evangelium liberos esse ab observatione mandatorum, XX, 87, 1, Asserii nos à lego omni Decalogi liberos esse» 5.32, 2. Quomodo omnia münda mundis esso dicat, XIX, 326, 1. Ducet castitatem esse Impossibilem. XVIHj 54, 1, 2; 225, 2; 438, 2. Lutberi dogma quod sl uxor difficilior sit ad opus conjugale votatur ancilla. IV, 365, 2. Docuit omhio fidelium opera osse peccata Pt per quodlibet peccatum mortale fidem amitti» XVI, 359, I ; XX, 68, 2. Et motilé rationem prævpnientcs esse peccamlnosos. NX J19, 2 Docuit fidem solam ad salutem suflicpre. 45. 2. Negavit pœnitentiam, III, 592, 4. Illius error cirda animas in purgatorio existentes, VII, 313, 1.

Lutberi argumenta codtra Missæ snctlllcium refutantur, XIX, 457, 1 el seqq. EjUs de genuino verborum consecrationis sensu testiinoniuiiL XVIII, 359. f.

Ejus inscitia probantis imagines esso vetitas, XIII, 330, 1.

Ijilheri de *Ecclesiaste* censura. VII, 4, 2. Epistolam S. Jacobi rejecit, et cur, XX, 4, I. Melanchthonis Commenta in Paulum laudat, XVIII, 5, 1. SS. Patrum Commentaria sibi adversantia explodit, *ibid.*

Lutherus omne bellutn impium esso docuit, XI, 424, 2. Suo dogmate rebellionem excitavit, XX, 297, 2 ; 450, Î.

SæpO dogma suum mutavit, XX, 453, I.RjUS contradictiones, XVUI, 438, 2. Nemo ante ehm camdeni secum per bmnia fidem docuit, XVIH, 186, 2 et seqq. Lutherl hæresis quantum teiujjbtis duratura conjiciatur, XXI, 201, 2; 320, 2.

II. LutiitHAXi. — Bx Luthero 1res aliæ sedkn promanarunt, XXI, 301, 2. Lulherani cüm Vldltefitis et Ilussilis in fido consentiunt, 347. 2. Qnrtmodo (lefihintit pœnilenliam, X, 2îâ, I. LUthrrUndruift opera ostendunt fidem ipsbrum Hbtt esse bonam. XXI, i27, 4. Eorum obscœnilas in cottvlVife XX, 458, 2.

LUTUM. Lutum qudhlbdó n figulo Subigatur, 293, 2. LUtum est córporis nostri materia, *Júb^* 250, 2; 251, I, 2. Luti nomino cur vocetur ceroma athletarum, XIV, 229, 1. Lutum surtí opes, *tbid.* et 2.

LI X U r/' sbpra Lvmen, Lux).

LUXURIA, LUXURIOSUS *[Vide* Lihum).

LUXUS. LUxtis filia diviliartim, mater tyrannidis, ÍX, 387, 4. LuxUs el abundanliæ main, XH, 619, 1, 2. Luxui dediti, regno privati, IV, 472, 2. Luxum provinciarum deprædnlione et desolallono pünit Deus, XI1I, 624, 2. Llixus festorum (plain merito cillpandiis, XI, H2, 2. Luxus vesllllln Ot 55. Pátrlbüs laxatur, i42, t, 2 et seqq. LUxus vestmhi diaboli inveniunt est, XIX, 204, L Luxirn Corinthiorum, XVIH, 246, i. El Gorirtlluarum> 1.

LÜZA. Luza urbs node dicatur, I, 290,1.

LYÆUS. Lyæus undo dicatur vinum , X , 138,2.

LYCANTIIROPUS. Lycanlhropi qui sint, et quam noctu sæviant, XIV, 210, L Lycanlhropi describuntur, X1H, 58, 1. Lycenthropus nocte in pecudes el homines grassatur, XVI 133, 2,

LYCHNIS. Lychnis lapillus crescente luna sonum modulatum edil. XIV, 239, 2. Lychnis gemma symbolum est lucernæ legis, V, 171, 1.

LYCIA. Lycia provincia varias regiones complectitur, XVII, 424, 2.

LYCOPHRON. Lycophron poeta vetus hebraico peritus, et ob anngrammalismos Ptolemæo Philadelpho charus fuit, XII, 197, 2.

LYCURGUS. Lycurgus leges Delphis acceptas vocavi. 1. 600, 1. Suis legibus ad miram politiam Sparliatas evexit, IV, 476, 1. Quare tenuia et parca sacrificia instituit, II, 14, 1.

Lycurgus opes el luxum Sparta expulit, XIX, 515, 2. Ornatum nimium Sparliatis vetuit, XI, 144, 2. Unguenta e republica sua ejecit, I, 718, 2. Nummos aureos sustulit et æreos substituit, 11, 532, 2.

Lycurgus vindictam de hoste sumere noluit, XVIII, 217, 2. Ipse in injurios benevolus cxlitit, XV, 176, 2. Cur contra ingratos legem ferre noluerit, XI, 115,2.*

Lycurgus per duos catulos quanti referat recte filios instituere, ostendit, X, 87, 1, 2. Sparliatas docuit peritiam contracto et presse loquendi, IV, 507, 1. Ignavum civem cur puniri jussent, XXI, 82. 2.

Triplicem saltationem instituit, I, 572, I. Ejus quædam leges inhuman® et turpes, XVUI, 653,1. Dabat impunitatem adulteris, XX, 167,1.

LYDDA. Lyddaa urbis silus el nomen, XVII. 224,1.

LYDI. Lydi erant in Polæstina, incoino oppidi Lydæ, apud eos S. Petrus paralyticum Æneam sanavit, et S. Georgius martyrium obiit : erant bellicosi : urbs hæc postea dicta Diospolis, oratque una ex undecim toparchiis Judææ, XII, 720,

LYDIA Lydia purpuraria quænam esset, XVH, 310. 1. Unde tirneret Deum, *ibid.,* 2.

LYDII Lydii in Africa unde dicti : alii sunt Lydii in Asia, XII, 291 1. Lydiae puellæ ante idola se prostituebant) XVIH, 54, 1.

LYDWINA (S.)- S. Lydwina fuit a Christo Domino inuncta, XX 218. 2. Bursam equa pauperibus succurrebat, indeficientem habuit. VI, 149,2; XV. 343, 1. Pro injuriis beneficia rependebat XI. 633, 1. Ejus patientia diuturna, XX, 307. 2. Quam esset patiendi cupida. 25, 1. Speculum fuit palien tiæ in morbis suis, XVI, 221, 2. Jugiter in Christi crucifixi vulneribus habitabat, XIV, 512, 1. Per triginta annos el amplius gravissimis afflicta doloribus el morbis, patienti® corona nobilitatur, Vili, 27, 1. Ejus coronam perfecit passio, XI, 633, 2.

LYNX. Lynx urinam suam ex invidia occultat, IX 289, 2. Lynces respiciendo el comedendo objectorum memoriam perdunt XII, 640. 1, 2.

LYRA. Lyra olim in conviviis, circumferebatur, X 149, 2 In conviviis convivis tradebatur olim, quam juxta propinationes resignabant, XIII. 598, 2.

LYSANDER. Lysander quam esset ad laudes et convicia fortis, XII, 147, 2.

LYSANIAS. Lysanias senior occisus ab Antonio triumviro, ejus filius Lysanias præiuit Abüinæ, XVI. 91,1.

LYSIAS. Lysias tutor Antiochi Eupatoria vocatur fraier a rege, cur, IV. 548, 2. Cur pacem cum Judæis, bellumquo contra Philippum suadeat, 444, 2. Quantum exercitum deinde conira Judam paret, 5¡7, 1. Qualiter a Deo percussus, XIV, 538, 2. Ptolemenses indignantes fœdus cum Judæis mirum sedal, IV, 557, 2.

LYSIMACHUS Macedoni® rex. Lysimachi superbia, XIV, 8, 1. Lysimachus ob sitim se hostibus tradidit, hauslaque aqua quid exclamavit, IV, 330, 2. Lysimachi regis sera poenitentia, XII, 357, 1.

LYSIMACHUS frater Menelai summi pontificis. Lysimachus amoto fratre Menelao pontifex creatus, IV, 516, 1. A populo occiditur, 2.

LYSIPPUS. Lysippus quomodo ex ære Alexandri statuam finxerit, X1L1, 5, 2.

pinui **roui** PKiMU

Couwmmikrs. — **Typogr.** Albsrt **PONSOT et P. BHÜDARD.**

MEMORIALE PRÆDICATORUM

Sì VE

SYNOPSIS BIBLICA, THEOLOGICA, MORALIS, HISTORICA ET ORATORIA

COMMENTARIORUM

R. P. CORNELII A LAPIDE

IN SCRIPTURAM SACRAM

COMPLECTENS

ANALYSIM OMNIUM RERUM QU.E IN' HISCE COMMENTARIIS ENUCLEANTUR

AUCTORE J. M. PÉRONNE

CANON. HONOR. KT PAROCHO DECANO IN DKBCKSI SUESSIONKNSI, OLIM CANON. THCOLOOO,

LT 1CIUPTUR.K fcANCT.V NKCNON KLOQUBNTLA BACIUL I'ROELSIORU.

TOMUS SECUNDUS

EDITIO TERTIA.

LIBRARY
of the Missionaries of the S. Heart,
NATICK, R. 1.

PARISHS

A1TT) LU D0X'I CUM VIVES, BIBLIOPOLAM EDITOREM

13, vu vulgo mer* dei \mp.r k, i3

M DCCCLXXM

MEMORIALE

COMMENTARIORUM CORNELII A LAPIDE

IN SCRIPTURAM SACRAM

AD USUM PRAESERTIM PRÆDICATORUM.

------ LIBRARY-------
•i the Missionaries oí the S. Heart,
NATICK, R. 1.

M

M. M sæpe liquescit in L, XV, 589, 2,

MACARIOS (S.). Môxaptoçjd est boatus, derivatur a xaíptw, id est gaudere. S. Macario Raphael angelus specio viatoris so ducem obtulit, IV. 288, 2. S. Macarius abbas daemones non timebat, V, 97. 2. Oratione dæmones ejecit, I, 711, 1. Sua confessione Theopemptum vcrecundantcm ad confitendum induxit, II, 37,2. Aliuin falso cædis accusatum quo pacto a morto liberarii, Ii. 468. 2 et seq S. Macarius miraculis probavit orthodoxam fidem contra Eunomianos, XX, 126, 2. S. Macarius suos identidem ad luctum excitabat, XV, 145, 2. S. Macarii eremitæ vita, m qua scribitur, quod pergens ad paradisum, invenerit gentem quæ in altitudine habebat unum duntaxal cubitum; eamque vocat Pi*rhiti* et *Pygvnxos,* fabulosa est. XII, 695. 2.

N. B. Macarii nomino tam permulti antiquitatis ecclesiastic® viri appellati sunt, ut aliqua laborent difficultate qui discernere ad quem ex pluribus, sancio abbati, vel eremitæ spectant facta ab historicis tradita vel ascriptoribus in medium adducta. Ex luculentis tamen exquisitionibus Tillemonlis, et nuperrime 11. J Floss (1850), constat duos praesertim Macarios nomine majori celebritate gaudere, S. Macarium Ægyptium et S. Macarium Alexandrinum, quibus accedunt alter Macarius S. Antonii discipulus, quartus alius Pachnum abbas, et quintus Tabennæ in Thebaide eremita.

MACEDONIA. Macedonia dicta Máouvtc, a Celbim, IV, 412, 1. Macedonia quando et per quem a Romanis subacta, 450, 2. Macedoni» elogium, XVII, 309, 2.

MACEDONIUS ILERESIARCHA, MACEDONIAM. Macedonius hæreticus asseruit Christum duas habere personas et naturas, XIV, 220, 2. Do

cuit Spiritum sanctum esse minorem Patre, imo creaturam et servum Filii, XVIII, 142, 1 ; 158, 2; XXI. 194. I. Macedonius negans Spiritus sancti divinitatem velut cornu fuit Ecclesiam ventilans, sed a concilio Constantinopohlano damnatus est, XIV, 371, 2. Quaro ab episcopatu Constantinopolitanopulsus, XIX, 220, 2. Ejus in Christianos immanitas. XIII, 158, 1. Macedoniani identidem negabant Spiritus sancti divinitatem, XHI, 574, i ; XVI. 299, 1 ; 300, 4.

MACEDONIUS martvr. Macedoniani martyris in morie animositas, XIX, 406, 4. Ejus assati ad tyrannum vox intrepida, I, 406, 4»

MACEDONIANUS diaconus. Macedoniani diaconi innoxii in calumnia patientia, X, 4, 2.

MACEDONIANUS monachus. Macedonii monachi senis humilitas, XV, 174, 1. Quam libere imperatorem reprehenderet, XII, 736, 1.

MACHA. MACHA quid significat, IV, 404,4.

MACHABÆI. I0 Machabæi undo sic dicti, I, 569, 1 ; IH, 651, 4; IV, 404. 4; XVIII, 148. 4. *Machabi* vox undo sit conflata, XXI. 17, 1. Afac*cabi* idem est quod *percussor, occisor,* IV, 40i, 1. Alio nomino vocati sunt Assamonæi, et unde, *ibid.,* 2.

2* Machabæi ex tribu Levi et Phineos Pontificis prognati sunt, IV, 422, 1 ; X, 465, 4. Cur censeantur do tribu Juda, I, 396, J. Quomodo vocentur Judæi et domus David, cum essent oriundi ex Levi, XIV, 478, 1 ; 507. 1, 2. An habuerint matrer ex stirpe Juda, XII, 244, 1. Per matrem descend runt ex tribu Juda, XIX, 417, 2.

3* Machabæorum sacerdotium, labors, cb 1 . bella, regnum, gloria, triumphus, *e.us, prJe^u^ vigilantia, fortitudo, XHI, 137, 2, usque-4 U0’ b

iorum victoria? do hostibus n Prophelis prædicun tur. XIV, 17, 1: 103, 1. Eorum exercitus ab angelo apparente Danieli repraesentatur, XIII, 2 ot seq. Eorum regnum an dicatur regnum sanctorum, 9R, 1. Illorum symbolum quod esset, 69, 2. Sub iis maxime floruit religio et fortitudo Judæorum, et erant legitimi principes, 329, 2. Eorum potestas, XIV. 479. 1. Eorum victori® significat® symbolice per fontes. XIV, 535, 2. Eorum robur, pugnabant pedites contra equites, nec ipsi habebant equites, quare, IV, 411, I; XIV, 481, 1. Equis generosis assìmilanlur, XIV, 478, 1. Quomodo Damascum usque victorias extenderint, 451, 1. Eos angeli in praeliis adjuverunt, 527, 1; 529, 1. 2; 532, 2; 538, 2; 543, 1. In persecutione ad montes fugerunt, 532. 1. In persecutione Scripluræ sacræ lectione se animabant. XIX, 498, 2. Viribus el victoriis Davidem superarunt. XIV, 507, 2. Facti sunt quasi azylum divinum, 507. 1. Eorum intentio erat non tantuin terminos Judææ, sed ot religionem geniis suæ propagare. 456, 1.

4° Machabæi fuere simul pontifices et principes copuli, XIV, 432, 1. Quare pontificatum sibi vittimarmi, X, 533, 1. Templum cI urbem Jerusalem restaurarunt et exornarunt, XVI, 335, 1. Tempore 'lachabæorum nullus fuit propheta in Israel, IV, 433, 1.

5° Machabæi tres, Judas, Jonalhas, Simon, intra triginta annos a Deo sublati, XIV, 490, I. Machabæorutn posterorum do regno inter se litigium, XII, 541, 2.

MACHABÆI SEPTEM. Fratrum septem Machabirorum historia quando contigerit; singulorum nomina el genus, IV, 526, 1. Qua ætale passi, 326, 1. Seso mutuo ad constanter et fortiter patiendum excitant, 537, 2. Ad similia toleranda quæ eos stimolarmi, 530, 1. Spem vivam resurrectionis et gloriæ ælernæ habuerunt, 528, I, 2. Horum malenlium mori quam carne suilla vesci in tormentis constantia. II, 64, 1; XIX, 487. *Ii* 488, i. Idque intuitu vita) ælernæ, XIX, 262, 1. Quantopero peccatum horruerint. 408, 2. *Primus* fratrum Machabæorum, nomine *Machabæus,* constanter Antiocho respondet, ejusque minas parvipendet, 526, 2; 527, i. Duriter cruciatus Abtiodho maledicit, *ibid. Secundus,* nomine *Abcr.* martyr efficitur, *ibid.* 2. *Tertius,* qui *Machir* dictus erat od pomnm postulatus. multa tyranno exprobravit, 528, 1, t. *Quarius,* appellatus *Judas et quintus,* nomine *A chas,* cur plus passi quam priores, riid., 2. *Sextus,* dictus *Areth,* magnitudine animi par, sed humilior cæteris, 629 1, 2. *Septimus, Jacob,* regem alloquitur oiquo irixultat, 532, 2. Praedixit salutem Israel, *ibid.* Ejus martyrium cur atrocius quam cæterorum, *ibid.*

Mater septem Machabæortim a variis diversiumdis nominatur IV. 526, 1 ; 530, 1. Exhortatur lilium natu minimum, 531, 1. 2. Masculum animum habuit, XIV, 567, i. Quo genero morlie coa-

sumpta sit, IV, 533. 1. 2. Miris elogiis a S3. Patribus celebratur, 530, 1, 2.

Septem fratrum Machabæorum acro et jllustr fuit martyrium, ideoquo præ aliis sanctis Veteris Testamenti horum festum celebratur, IV, 629, 2. Fuere typus Christi, 533, 1. Horum triumphum miris encomiis mulli Patres celebrant, 534, I, 2. Quomodo imitandi, *ibid.* Singuli fuere veri vates ascripti Sanctorum catalogo, 135, 1, 2. Exlat eorum ecclesia Coloni® Agrippinæ, *ibid.*

MACHÆRA. Machæra el framea quomodo inter se differant, XIV, 522, 1.

MACHATES, seu MAC1IETUS. Mâchâtes abbas suspicacis nimis judicii quomodo a Deo punitus ct correctus fuerit. XII, 260, 2 et seq. Do quibus alios judicarat, in eos defectus incidit, XV, 206, 1. Quomodo se cum detractoribus gorerei, X, 61. 2. Audita detractione, illico in somnum incidebat, VI, 287, 2.

MACHIAVELLDS, MACHIAVELLISTA. Machiavelli impia el athea axiomata et principia, VI, 85, 1 ; X, 146, 1. Machiavelli error, IV, 27, 1. Machiavellislarum exemplar Jeroboam, III, 621, 1.

MACHMAS. Machinas oppidum in confinio tribuum Benjamin et Ephraim, IV, 461, 2.

MACIES. Macies pugilem Christi decet, XVIII, 336, 1, 2.

MACRONENSE. Macronense mei insomniosum est, VI, 273, 2.

MACTARE. Mactare unde dicatur, II, 15, 1.

MACULA, i- Macul® quid, *Job,* 387, 2. Macula in pulchro foedior, 98, 1.

Maculæ quænam lege Moysis irregularem faciebant ad sacerdotium, II, 137, 1. Tropologice quid hæ maculæ significent, *ibid.,* 2. Macula quali carero deberet victima immolatilia, XII, 8Ì8, 2.

2* Macula ex actu peccati relicta dicitur homo vetus, XVIII, 109, 2. Maculatam quam tunicam hærelicorum suos odisse velit S. Judas, XX, 686, 2.

MADABA. Madaba urbs ubi sita, ct quid significet, IV, 459, 1. Hujus cives occiderunt Joannem Machabæurn, sed non inulte, *ibid.*

MADIAN. MADIANITÆ. Madian regio undo dicta, 1,444, 2; XI,703.1 In Scriptura Medianil» vocantur Æthiopes, nempe Orientales, XIV, 256, 1 ; 304, 1. Cur dicantur Æthiopes, XV, 72, 1. Madianiti? habitabant in plaustris vagantes, XII, 250,2. Madianitæ scandalum dantes Israeli per ctillum Beelphegor, quas pœnas Deo dederint, cæsi a Josué. XIV, 131, 2. Madianitarum, insequcnle Gedeone et sociis, quantus fuit pavor cI consternatio, XIII, 423,2. Madianilis dæmon assimilatur. XI. 231, 1.

MADRID. Madrid in Hispania academia Maurorum, III, 84, 1.

MzEVIL'S. Caii Mævii militis capti intrepida responsio, X, 34, 1.

MAGAS. Magas, frater Ptolemæi Philadelphi, in-

citat socerum suum Antiochum Theon contra Ptolemtmim Philadelphum, XIII 150. 1.

MAGDALENA. *Vide* MARIA MAGDALENA,

MAGDALUM. Magdalum castellum beatæ Mariæ Magdalenas erat in Galilæa juxta Detlisaidarn, XVI, 111, 4; 132, 1.

MAGDALENA (S.) DE PAZZI. S. Magdalenas do Pazzi mira humilitas, XVI, 262, 2.

MAGDEBURGENSES. Magdeburgensium centuriatorum deliria. XVIII, 187, 1.

MAGEDAN. Magadan erat oppidum ultra maro jalilææ, XV. 369 1. An idem cum Dalmnnutha : non est Medan, nec Mogeddo, 360, 1, 2.

MAGIA, MAGUS : I. Magia. Magia vox hebræa est, ot unde derivetur, IX, 209, 2. Magi» inventor fuit Zoroastres, I, 492, 2. Magia celebris orat apud roges Persarum, IX, 2, 2; 3, 1. Magia est astrologia naturalis, ct licita scionlia, sed jam abusivo ad incantationem et veneficia vox traducta est. XV, 71,1. Magia; insimulatus fuit Christus et Christiani, XVII, 126, 2. Ejus artes discussit Christianus chrismato inunctus, 199, 1. Magia haereticis familiaris est, XVII, 195, 2; XX, 446, 2. Magia cur fornicatio dicatur, XIV, 188, 1, 2.

II. MAGUS. I0 *Magi quid tini proprie,* XIII, 18, 1. *Magi* vox est Persica, significans sapientes, XV, 71, 1. Idipsum et in aliis linguis orientalibus sonat,*ibid.* Magi erant sapientes Persarum et Chaldæorum, XVII. 278, 1 ; XVIII, 253, 2. Magi celebres erant apud reges Persarum, IX, 3, 1. Sic dicebantur sapientes, quasi meditantes et scrutantes arcana, 209, 2. Magorum Persarum abstinentia, XIII, 14, R Magi angelos so invocare profitentur, XIX, 94, 1. Daemones habent in annulis. XIV, 349, 1; XVIII, 319, 2. Magi dæmonem invocant, sed is tandern ab eis animam et corpus extorquet, XIV, 76, 2. Magi a dæmonibus ob leves sui neglectus graviter mulclanlur, VIII, 576, 1. Mala suadent et faciunt, XIV, 477, 2 Magi mullis modis mira possunt efficere, I, 492, 2. Perstringendo oculos vel phantasiam, 493,1. Permotum localem, *ibid.* Applicando activa passivis, 2. Omnia sua faciunt numero impari, II, 318. 1. Sæpo opera dæmonis ægros sanant, X, 270, I. Magi quomodo dæinones ligent, XXI 21Ó, 1. Magi qua rationo per certas herbas et signa maleficii noceant pueris ' 1 beslilsi IV, 293, 1.

2* *Magi Ægyplii.* Magorum Atgypti CQDCçrt.-)lio cum Moyso quid significet, I, 496, 2. Quinam fuerint, 492, 2. An dracones in qùos verterunt virgas suas, fuerint vere dracones. 493, 2 et seqq. Cur cos Deus hæc mira permisit elficére, 494, 2. Undo aqua»; Imbuerint ut eas in sanguinem verterent, cuoi omnis .Egypt! aqua in sanguinem versa esset, 497,1.

3* *Magi qui I hnSlum adoraturi venerunt (1'ide* Jesus Ciir ist vs, cap. IV, art. IV, § 2).

Magi qui venerunt ad præsepium Christi fuerunt ex stirpo Balaam, II, 332, 2. Magi 1res facti insipientes, ut fierent sapientes, XVIII, 274, *-

4» Magi Ephesi erant plores, XVTT, 356,1. Horum responsa sustulere Apostoli, 356, 2. Magis vocatur Paulus a Juliano imperatore, XVIIJ, H, 1. Magus erit Antichrislus, XIX, 162. 2.

MAGISTER, MAGISTERIUM. Magister dicitor quilibet præfeclus, XX, 133, 1. Magisterium non est a pluribus ambiendum, 134, 1 *Nolite plures fieri magistri fratres met, scientes quoniam majus judicium sumitis.* Magistri spirituales cervis comparati *Job,* 733, 2. Magistri reliqui quomodo Christo magistro differant, XV, 490, 1 ; *Nec voce» mini magistri, quia magister vester unus esi Christus.* Magistri hærelicorum quales. XIX, 307,2. *Erit tempus eum sanam doctrinam non sustinebunt; sei ad sua desideria coacervabunt sibi magistros prurientes auribus.* Magistri est officium suo exemplo docere quæ præcipit, XVIII, 3Î8, 1. Plus doceat yila quam voce, XX. 158, 2 : *Quis sapiens et disciplinatus inter vos? Ostendat ex bona conversatione operationem suam in man» suetudine sapienti».* Quamobrem gravius punientur magistri quam discipuli, 135, 1. Magistri cur crebro auditores suos excitaro debeant, V, 118, 2 : *Fili mi, ausculta sermones meos, et ad eloquia mea inclina aurem tuam.* Dent discipulis occasiones proficiendi in doctrina, 260, 1 : *Da sapienti occasionem, et addetur ei sapientia. Doce justum, et festinabit accipere.* In discipulos non nimis sæviant, VI, 476, 2. Discipulos osculari solent, 241, 2; 243, 1. Magistrum recreat discipulorum profectus, XX, 641,2 : *Majorem horum non habeo gratiam, quam ut audiam filios meos in veritate ambulare.* Magistro grave est, si docendi labor sil cassus, IX, 678, 1 : *Deatus qui invenit amicum verum, et enarrat justitiam curi audienti* (Vide Coxcjonator , Doctob, PaxcEFTon).

MAGISTER SENTENTIARUM (Petrus Lombardus). Magister sententiarum scripsit in omnes epistolas S. Pauli, sed quid in eo desideretur. XVIII, 32, 1. Ejus error circa angelorum merita, XIV, 128, 1. Ejus error circa peccatum originalo, XV, 354, 1. Fingit in Adamo qualitatem morbidam, quam ad posteros transfundat, XVHI, 103, 2. Et ab eo derivari unam particulam carnis in singulis hominibus, XIX, 415, 2. Docet cbantalem quæ m nobis est, non esso creatam, XVIII, 94, 1.

MAGISTRATUS. Magistratus a Deo sancitus e?l, XX, 298, 1 : *Subjecti igitur estote omni human» creatur» propter Deum. rive regi quasi prxcellenti,* fi»» *ducibus. tanquam ab eo nassis.* Eum violans, principem violat, V, 553, 1 : *Non est bonum.... percutere principem qui recta judicat.* Qui præficiendi ut magistratus, X, 144, i : *Rectorem te posuerunt? noli extolli; esto in illis quasi unus ex ip{is.* Magistratum detrectantes, ad eum promovendi, V, 28, 1 : *Intelligens gubernac la possidebit.* Non est dandus stulto et indigno, Vi, 303, I; 304, 1 : *Sicut qui mittit lapidem tn acer-*

Vttm mercurii, ita qui tribuit insipienti honorem. Nec detur cum dono ementibus, 394,1 : *Rex justus arigit terram, viravarus destruit eam.* Magistratus quomodo gerendus, VI, 468. I ; *Job,* 617, I. Magistratus officium quod sit, XIV, 479, 2 : *Ex ipso angulus, ex ipso paxillus, ex ipso arcus prælii, ex ipso egredietur omnis exactor simul.* Medico solerti assimilatur, *ibid.* Quid meminisse debeat, *ibid.* Magistratus est legem Dei populo proponere, tueri, vindicaro, et leges humanas condere, V, 178,1. Magistratus debet esse fortis, sapiens et vero amans, *i, 594,* 2 ; *Provide autem de omni plebe viros potentes, el timentes Deum, in quibus sit veritas, el qui oderxnl avaritiam, et constitue ex eis tribunos, et centuriones, et quinquagenarios, et decanos qui judicent populum omni tempore.* Magistratus est viva lex, XVIII, 220,1 : *Non est enim potestas nisi a Deo; quæ autem sunt, a Deo ordinata: sunl.* Est institutus ut pacem publicam conservet, 220, 2. Ei obediondum propter conscientiam, 221, 1 : *¡deo necessitate subditi estote, non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam.* Ejus est punire delinquentes, 215, 2. Fit reus criminum quæ non punit, XII, 301, 1 : *Maledictus qui facit opus Domini fraudulenter; el maledictus qui prohibet gladium suum a sanguine.* Populo tumultuanti non cedat, nec se accommodet, IX, 226, 1, 2: *Non pecces in multitudinem civitatis, nec te immittas in populum.* Artifices diversos in urbe procuret, X, 288, 2. Magistratus templi qui dicerentur, *XVII,* 124, 1, 2.

MAGNALIA. Magnalia Dei perfecta sunt, IX, 501, 2 Magnalia Dei quæ loquerentur Apostoli, XVII, 91, 2. Magnalia duodecim beatæ Virginis, XVI, 38,1. Magnalia patrum in rationali quomodo, Vili, 633. 1.

MAGNANIMITAS, MAGNANIMUS. *i* Magnarne us quis dicatur el vere sit, V,* 573. 1. 2; XVIII, - •- 2 Magnanimi descriptio, IX, 171, 2. Quæ sint ejus signa, 414,1. Magnanimi symbolum est aquila, XI 504, 2. Non sumero vindiciam magnanimitas est XV, 171. 2. Magnanimus non vindicat injurias, sed obliviscitur et contemnit, VI, 12, 2 : *Doctrina viri per patientiam noscitur: el gloria ejus esi iniqua prætergredi,* XV, 174, I; XVIII, 217, 1 : *Noli vinci a malo, sed vince in bono malum.* XIX, 187, 2. Magnanimitas mundana in offensis non condonandis, sed in memoria relinendis diabolica est, XIII, 434, i. Magnanimitas quam parvi temporalia omnia faciat, XVII, 25, I. Magnanimi est innocentiam suam defendere *Job,* 432, 1. Magnanimitas exaltat oculos et dilatat cor ad mala perurenda VI, 97, 1. Omnia adverso superat. 226, 2. Magnanimitas animae timorem prosternit, XIV, 370. 2. Magnanimitas ducum in bellis arduisquo rebus quantum valeat, IV, 472, 2.

2® Magnanimitas in prosperis aeque ac adversis oobts habenda, XV, 179, 1,2 : *Estote ergo perirti, sicut cl Pater vester celesti* perfectus est.*

Magnanimitas fidelium quanta esse debeat, X, 71, 1. Magnanimitas principum et praelatorum est virtus, XIV, 489, 2.

3® *Magnanimitatis exempla.* Magnanimitas Nnhetniæ, IV. 243, 2. Magnanimitas Estheris in accusando Amanum præsentom, 381, 2. Magnanimitas Eleazari senis, 524, 1, 2. Magnanimitas Pauli, 24, 2 et seq.

MAGNAS. Magnas idem quod magnus, IX, 321. 1. Magnates Deo comparati, parvi sunt, et minores quam pulices, X, 223, 1. Magnalibus de< betor submissio et reverentia, IX, 146, 2. Magnates quomodo corripiendi. III. 492, 2; XIII, 253, 2.

MAGNES. !• Magnes unde dictus magnes, V, 530, 1, 9. An sit vivus et animatus : ejus vis augetur mole, frangitur frigoro, imbre, glacio, non alio, *ibid.* Magnes cur dicatur lapis vivus, XX, 281, 1. Magnetis vis duplex. XVIII, 9, 2; XXI, 60, 2.

2° Magnes cur dictus lapis amoris et amor, V, 530, 2. Magnes amoris est amor, Vili, 70,2; XIX, 19, 2. Magnes symbolum feminarum est, X, 370, 2. Magneti rector assimilatur, XXI, 60, 2. Est sapienliæ el charitatis divin® symbolum, 493, 1.

MAGNETARCHUS. Magnetarchus erat magistratus apud Macedones, IX, 146, 2.

MAGNIFICARE. *Magnificare* sumitur aliquando pro *insultare.* Magnificat alitor homo Deum, el Deus hominem, XVI, 33, 2. Magnificatur Deus in impiis, X. 2.31, I.

MAGNIFICAT. *Magnificat* canticum exponitur, XVI, 33, 2 et seq. Est id omnium canticorum præstanlissimum, 33, 1. Tres ejus paries, *ibid.*

MAGNIFICENTIA, b *Magnificentia Dei qualis,* Psalm. 1, 44, 1. Magnificentia Dei in sanctis elucet, X, 428, 2.

2® Magnificentia virtus proprio quid sit, XX, 689, 1.

MAGNITUDO, MAGNUS. 1® Magnus coram Deo quid sit, XVI, 10, 2 : *Erit enim magnus coram Domino.* Magnus spiritu quis dicatur, V, 573, 1, 2. Magnitudo animi vera est humilitas, XVII, 24, 1. Magnitudo animi docet Christianos, XX, 110, 2 et seq. Magnitudine animi mala superanda sunt, VI, 225, I, • : *Si desperaveris lassus in die angustie, imminuetur fortitudo tua.* Et per hæc illa crescit; 226, 1, 2.

2° Ad magna destinati prius exercentur, III, 419, 1. Magni qui osse volunt, prius seso humilient. XIII, 219. 1. Magnis magna convenit humilitas, IX, 124, 1 : *Quanto magnus es, humilia te in omnibus, et coram Deo invenies gratiam.* Magni quia magnos gerunt spiritus, ideo a Deo premuntur, XII, 711. 2. Magna lapsui patent et ruinæ, XIV, 9, 1 : *Et si inter sidera posueris nidum tuum, inde detraham te, dicit Dominus.* Magna a parvis initiis exordium capiunt, 404, 1, 1. Magni futuri in re aliqua a pueris incipiunt, XIX, 303, 2. Qu® magna Deus beatæ Virgini fecerit XVI, 381, i.

3* Magna quæ sunl. \ocanlur Dei, XI, 40$, 1. Magnus dies Jozrohel qui sit Üsæ, XIII, 300, *i*; 304, 1. Magnos dies quos vocannl Romani, el quis mathematicis magnus annus, 510, I (Ktde Dies). Magnæ carnes quid significent, XI, 614, 2. Magnus Dominus vocatur Turearum rex, XIX, 264. i. Mn-*ynus Pan mortuus esi,* vox audita sub Tiberio imperatore, quid innuat, XV, 635, 1. Magni sutura plerumque timidi ol pavidi sunt, XIII, 218, 1, 2.

MAGNUS (S.) S. Magno martyri apparens angelus eum est consolatus, X, 99, 2.

MAGOG. Magog an sil urbs Syriæ, dicta Hierapolis, XII, 764, 3. Magog erit exercitus Antichrisli, quia constabit Scythis, Tureis, Tartaris, XII, 765, 2; XIX, 164, 1. Accipitur a S. Joanne ut populus, vel populi princeps, *ibid. (Vide* Gog).

MAHARBAL. Maharbal præfeclus equitum quid Annibali, Romam pergere tardanti, improperaret, IV. 349. 1.

MAHELETH. Maheleth quid, *Psalm.* II, 82, tn *litui.*

MAHOMET. Mahomet seu Mnhometes Arabs est ex stirpe Çodarenorum, XII, 313, 1. Quando coeperit et desierit, XXI, 145, I, 2; 263, 1; 351, 2. Quam fuerit ferus, 445, 2. Mahometis symbolum quod sil, XI, 557, i. Mahometan a Spiritu sancto legem suam se accepisse jactabat, XIX, 96, 2. In Alcoran cultum lunæ sanxit. XII, 68, 2. Suis vini polum interdixit, X, 136, 2. Mahomcles quæ elogia délbealæ Virgini, IX. 663,2. Ejus miracula, XXI, 258, 1. Mahometes impostor columbæ id facere edoclæ advolatu populo persuasit, sibi Spiritum sanctum familiarem esse, XV, 113, 1. Epilepticus erat, et inde Turca; epilepticos venerantur, 391, 2. Quam feralis fuerit ejus mors, XII, 591, 2. Ejus impostura et sepultura, 313, 1. Eum putarunt aliqui esso Antichrislum, XIX, 161, 2; XXI, 145,2; 258, 2. Nomen ejus continet numerum nominis Antichrisli, XXI, 263, 4. An sit bestia ascendens de terra, 258. 1.

MAHOMETAN!. Mahometan! qua voce Mahometan) suum compellent. XIX, 409,4. Qualem sperent beatiludinem, XVIII, 412,2. Mahomelanorum descriptio, XXI, 203, i. Eorum carnalilas, XX, 164, 2. Eorum brutalités et carnalità*, livor in Christianos, nequitia, libido, avaritia, XXI, 145, i. Quam multos ad intentum pertraxerunt, 144, 2. Quam multos Christianos interfecerint, *ibid..* 2 el seqq.; 351, i. Mahometan! jam circumciduntur, XII, 86t 2. Etiamnum lapides m acervum mittunt, VI, 306, 2. Putant sectam et regnum suum mille annis duratura, 351, 1; 353, 1; 355, 2. Cur per equum pallidum repræsenlonlur, eorum persecutio contra Ecclesiam, 145, 1 *(Vide* Saraceni, Turca).

MAHOMETISMOS. Mahometismos an per Babylonem in *Apocalypsi* descriptam mtelligalur, XXI, 306» 1. Est vorago errorum et scelerum, 350, 2. Ipse jam paulatim ad finem vergit, 351,1. Quamdiu durabit, 146, 2; 351, 1; 355, 2.

MAIUS. Maius erat in Judæa mensis meatb XVI, 366, 1.

MAJESTAS, !• Majestas in Deo est ongo glori.e, XVIII, 595, 1. Majestas vocatur splendor gloriae Dei, XII, 823, 1. Majestas I>ei quam auguste, sublimis el tremenda, XIV, 434, 1; XX, 594, 2 et seq. Quam illa exacte a nobis servan velit, XIV, 134, 2. Majestas Dei non scrutanda, sed attendenda et suppliciter veneranda, *Job,* 231, 1; 689, 4, 2; 704, 2. Majestatis scrutatio similis est melli nimis comesto, VI, 294, 1. Majestatem Dei quam blasphemarent Gnostici, XX, 665, 2. Majestas Cbnsli ad judicium venientis, in quo apparebit, XV, 516, 1; 533, 2 (I'ide Deus, cap HI, art. III. § XI)

2* Majestas regia mire percellit accedente* ad eam, IV, 399. 2.

MAJORES. Majorum et avorum exempla et viæ considerandæ, XII, 61, 2. Majorum exempla animant in rebus arduis, IV, 422, 2.

MALABA. Malaba, urbs juxta Damascum, XII, 700, 4.

MALACHIAS propheta. Malachias fuit ultimus Prophetarum, nec post eum Judæi aliuni usque ad Christum habuero, XI, 60, 2; XIV, 331, 1; 548, t. Non fuit angelus in carne humana, XIV, 547, 1. Cur vocetur angelus, XIV, 547, 1; 549, 2; XVII, 168, 2. An sit idem cum Esdra sacerdote et scriba, negatur, XIV, 547, 2. Quando prophetant, et quid vaticinetur, XIH. 256, 2. Prophetavit sub Dano Hystaspis et deinceps. XIV, 548, 2. Item post templi consummatam fabricam, *ibid.* Ejus argumentum, 549. 4, 2. Ejus prophetia sententiis brevis est, sed mysteriis fecunda, *ibid.* Novi Testamenti mysteria mulla praenuntiat, *ibid.* Ejus hieroglyphica, XII, 264. 2. Ejus ænigmata, 268, 2. Ejus adagia, 275, 4, 2. Malachias cum aliis præfuit concilio Judæorum collecto ad conficiendum cañonero librorum sacrorum, XIV. 548,1. Juvenis obiit, i6id. Marlyrologio Romano ascriptus est, 549. 2.

MALACHIAS (S.) Hiberniæ archiepiscopus. 4° S. Malachiæ in pueritia gravitatis memorabile exemplum, IV. 269. 2. In quo fuerit Tobiæ seniors æmulator, 271, 2. Ejus modestus risus, X, 315. i Nullum membrum sino ratione movebal,XI.\,62,I

2° S. Malachias invitus episcopatum suscepit XI. 292, 2. Quam probus pastor fuerit, XX, 384, 2 Verum luit pastoris exemplar, XII, 746, 1, 2, Quam curam exempli bonæ vitæ habuerit, 1, 698. 2 Lenis fuit simul el fidelis. X, 433. 2. Iræ suæ d«rmmabatur. XVI. 492, 2. Uno verbo mulierem furibundam mansuefecit, XV, 218. 2. S. Malachias re pauper, soe dives, ampla monasteria ædilicabal, V, 526,1. In quo Malachiæ prophelæ similis fuerit, XIV, 549. 2.

3* S. Malachia qua* miranda per aquam benodiclam fecerit, II, 294, 2. Pisces restituit. XIII, 336, 2. Mortuam sua culpa non inunctam a muri a suscitavit, XX, 215, 1.

4* S. Malachias symbolice omnes Romanos Pontifices describit» XXI, 307, 1. Ex eo quot anni colligantur futuri usque ad mundi finem, 355, 2. S. Malachiæ mortem quare 5. Dernardus plangi noluerit, 681, I.

MALAGMA. Malagma quid, et undo derivetur, VIII, 593, 2.

MALALEEL. Malaleel undo hoc nomen acceperit, *I,* <26,2.

MALCHION. Malcbion scholio Alexandrina) pneluit, XIV, 192, 1.

MALCHUS. Malcbus idem est quod rex : typus est populi Judaici, XV, 607, 2. Malcho aurem amputatam Chribtus restituit, 577, i et seqq. Cur in cum potius quam in alios Petrus insiliti, *ibid.* An sit a Christo conversus, 578, 2.

MALCHUS (S.). S. Malchus servus herum fugiens intra sepulcrum so abdidit, XIII, 416, 2. Qua consideratione ad monasterium profugus redierit, V, 156,2. Ejus libera et sancta vita, I, 433, 1. S. Malcho pepercit Iesna, XIII, 82, 1.

MALCIIUS philosophus. Malchus philosophus cur deindo dictus Porphyrius, XHI, 295,1.

MALEDICENTIA (sumpta pro *detractione),* MALEDICTUM, MALEDICUS. Maledicere in Scriptura tripliciter sumitur : pro *male precari* ; pro *vituperare;* pro *malefacere,* VI, 342, 2; IX, 282, 1. Maledictum in Scriptura sumitur pro *convicio,* VI, Î96,2; XVII, 393, 2. Maledicentia quantum malum, *Job,* 141, I.Maledicentiæ venenum insanabile, *ibid.* Maledici feris ct belluis comparati *ibid.* Semper aliquem lædunt, etsi non deliberate, VI, 296, 1, 2. Maledicentia est sanguisuga, ojusquo filia, VI, 446, 1, 2; 417, 2. Maledicere diviti non licet, VH, 357, 2. Maledici tam a Deo quam a judice puniuntur, IX, 531, L Tandem linguæ suæ virulentiam luent, X, 59, 1, 2. Sæpe morte præsenli, semper æterna puniti, 65, 3.

Maledicta quomodo sint excipienda, VII, 272, 1. Maledicta ct maleficia etiam ab intimis amicis patienter ferenda, IV, 276, 1. Multum cruciant dominos ab ancillis objecta, 280, 1, 2. Maledictum patienter repercussum m suum redit auctorem, V. Î94,2. Maledicta innocentes non afficiunt A1296J ,'J; 297,1, 2. Recidunt in maledicos, *ibid.* Comparantur avi ex uno loco m alium transvolanti, *ibid.* Macícenles benedictione .compensandi, XX , SI6, 1. Pro maledictis benedicta rependentium exempla, 326, 2 (Vide Calumnia, Dxtbactio, Lingua).

M \LEDICERE pro *male precari),* MALEDICTIO. *!• Quo sensu maledicta et maledictio* m *Scriptura* jumaiur. Maledictionem Hebræi vocant contrario nomino *benedictionem,* XIII, 253, 1,2; 573, 1. Maledicere interdum capitur pro *supplicia inferre,* XIV, 4U,2I *Hxc est maledictio, qux egreditur super faciem omnis terrx, quia omnis far, sicut ibi scriptum est, judicabitur, el omnis jurans, ex hoc similiter judicabitur.* Maledictio pro omni malorum congerie sumitur, XII, 371, 2 : *Bepulti Dominus altare suum, maledixit sanctificationi sux. Nullum* maledictum amplius in cœlo futurum quo sensu dicatur, XXI, 408, *%: El omne maledictum non erit amplius.*

Maledictio Dei qujo sit el ejus effectus. Maledictio Dei realis est. IX, 122, 1 c *Quam mal.e fani* est qui derelinquit patrem, ct est maledicius a Deo, qut exasperat matrem* / Maledicere Dei est malefacere, XIV, 261, 2: *Maledixisti sceptris ejus, capiti bellulorum ejus,* 414, 2; 669, i ot seq.: 5i *nolueritis audire, et st nolueritis ponere super cor ut detis gloriam nomini meo, ait Dominus exercituum; miltam in vos egestatem, el maledicam benedictionibus vestris, cl maledicam illis.* Quomodo Deus maledicat benedictionibus nostris, 570, 1. Quomodo impii a Deo maledicantur, et quare, X, 173, 1 : *Ex ipsis benedixit el exaltavit', et ex ipsis sanclificavil, cl ad se applicavit, cl ex ipsis maledixit, el humiliavit, cl convertit illos a separatione ipsorum* ', 176, 1. Maledictio Dei in improbos præsupponit peccatum originale vel actuale, 173, 1, 2. Quomodo in ea nascantur impii, 351,2: *Filiorum peccatorum perit lixredilas, el cum semine illorum assiduitas opprobrii* Maledictionem Dei etiam in bap vita improbi sustinent, 352, 2 : *Vx vobis, viri iÁpii qui dereliquistis legem Domini Altissimi / Et si nati fueritis, in maledictione nascemini, et si mortui fueritis, in maledictione erit pars vestra.* Maledictio Dei causa est egestatis, V, 301, 2: *Benedictio Dei divites facit, nec sociabitur eis afflictio.* Quomodo improbos in fine mundi et dio judicii Christus maledicturus sit, XIV, 619, i *(Vide* Impii, Judicium extremum).

3° *Maledictio parentum in filios.* Maledictio parentum in filios sæpo efficax est, et n Deo exauditur, I, 282, 1 ; IX, 118, 2; 119, 1 : *Benedictio patris firmat domos filiorum maledictio autem matris eradicat fundamenta (Vide* Parentes).

4« *Maledictio filiorum in parentes.* Molodicero patri vel matri porindo est, VI, 69, 2 ; Cmi *maledicit patri suo et matri, exlinguelur lucerna ejus in mediis tenebris.* Qui id facit, erit obscurus ot inglorius, *ibid.* Et privatus lumino rationis, 70, 1. Maledicus in parentes orit illiberis, 70, 1, 6. Extinguit in mento lumen pietatis, 71, 2 et seq. Est infelix, *ibid.,* 2. Meretur parentes amittere. 71, 1.

5° *Maledictio in quemlibet hominem.* Maledicci!* dum nemini, XIV, 336, 1 : *Admone illos... nemi< nem blasphemare.* Maledictio PharisttOrum m cæcum natum cassa fuit, XVI, 463, 2.

6* *Maledictio in creaturas.* Maledictionis quis capax sil, *Job,* 75, 1, 2. Maledictio creaturæ in ejus creatorem refunditur ul redundat, XII, 161,1. Maledictiones Jobi quales, an licitai, el qualiter diei suu natali Job malodixont, 75, 1, 2; 76, 1,2; 77, 1,2 ; 84, i : *Post hxc aperuit Job os suum cl maledixit dici suo.* Quo sensu Jeremías dwi nati-

vitatis RUæ maledicat, XII, 161 » 2; 162, 1 ; 163, t : *Maledicta dies in qua natus sum.*

MALEDICTUS. Maledicius quomodo sit pendens n ligno, XVIII, 541, t : *Scriptum est ; Maledictus omnis qui pendet in ligno.* Quomodo Christus factus sit pro nobis maledictum, iòid. Maledicius quomodo sit qui facit opus Dei fraudulenter, XII, 300, 2.

malefacere, maleficentia, maleficus. Maleficentia) gradus quatuor: *primus,* nolle benefacere ; *secundus,* benefacientes dehortari et impedire; *terHus,* malefacientes adjuvare el inci- taro; *quartus,* per so malefacere, V, 98, 1. Ea suggillatur, 995 L Malefici tenebras amant, *Job,* 502, 2 : *Si subito apparuerit auroro, arbitrantur umbram mortis, et sic* in *tenebris quasi in luce ambulant.* Malefici ex extis futura divinnnt, XIII, 18, 1. Malefica mulier quæ dicatur, V, 350,1. Maleficas occidendas oliam lego Moysis statutum, I, 617, 1. Malefacere nulli licet, no quidem inimico luo, VI, 246, 1 : *Ne dicas: Quomodo fecit mihij sio faciam ei; reddam unicuique secundum opus suum.* Malefacta benefactis superanda sunl. Will, 217, 1 î *Noli vinci a malo, sed vince in bono malum;* XIX, 139, 1 : Fide/e, *ne quis malum pro malo alicui reddat; sed semper quod bonum est sectamini in invicem et in omnes.*

MALEFICIUM. Maleficium non saliat, V, 115,1 : *Comedunt panem impietatis, et vinum iniquitatis bibunt.*

MALIGNITAS, MALIGNUS. Malignitatis ingenium qualo, *Job,* 28, 2. Malignitatis carnis precipua quæ, VII, 378, 1 : *Aufer iram a corde tuo, el amove malitiam a carne tua.*

Maligni tantum m vitia intenti, *Job,* 358, 1. Maligni sunt malefici, VI, 237, 1 : *Ne contendas cum pessimis, neo ¿muteris impios; quoniam non habent futurorum spem mali, ct lucerna impiorum extinguetur.* Malignos Deus aversatur, *Job,* 215, 1 : *Deus non projiciet simplicem, nec porriget manum malignis.*

Malignus sumplus pro *Satana vide* Dæmon, Diabolus*

MALITIA. 1« *Malitia varia significat,* XIX, 336, 2: *Eramus enim aliquando el nos insipientes, increduli, errantes; servientes desideriis et voluptatibus variis, in malitia el invidia agentes.* Malitia subindo capitur in Scriptura pro *miseria et infirmitate,* X, 96, 1 : *Melior est pauper Sahus, cl fortis viribus, quam dives imbecillis el flagellatus malilla.* El pro *calliditate et astu,* 198, 2 ! *Qui non est expertus, pauca recognoscit; qui autem in mullil factus est, multiplicat malitinm.* Pro *tribulatione cl afflictione* interdum sumitur, XI, 438j 2 : *Loquimini ad cor Jerusalem, ct advocate cOm, quoniam completa csl malitia ejus ;* XV, 203, 2 : *Nolite ergo solliciti etM in crastinum ; crastinus enim dies sollicitus erit sibi ipsi; sufficit diei malitia sua.*

2* *Malitia quotuplex, et ejus tignd* Malitia triplex opponitur bonitati Del ; malitia cordi*, oris et operis, VIII, 283, 2 : *Benignas est enim spiritus sapienti*, el non liberabit maledicum a labiis suis, quoniam renum HHus testis est Deus, et cordis illius scrutator esi verus, el lingu.e ejus auditor.* Malitia quintuplex, XX 274, 2 : *Deponentes igitur omnem malitiam, ct omnem dolum... sicul modo geniti infantes, rationabile, sine dolo lac concupiscite, ul in eo crescatis in salutini.* ïrno septuplai, 78. 2 et seqq : *Propter quod abjicientes amitem immunditiam et abundantiam mnlilix, in mansuetudine suscipite insitum verbum quod palot salvaro animas vestras.* Malitia peccati quintuplex, XII, 24, 1,2 *(Vide* Peccatum). Malitia? perfect;© signa, V, 512, 1, 2 : (bri *attonitis oculis cogitat prava, mordens labia sua perficit malum.* Deviat a natura rationali, VI, 102, 2: *Pervers via tiri allenti est ; qui autem mundos est, recium opus ejus.* Malitia levis est et inconstans. X, 32, 1 : *Homo sanctus in sapientia sua manet sicut sol; nam stultus ut luna mutatur.* Malitia dici potest •Hatera dolosa. XIII, 450, 2. Malitia mulieris malorum summum est. et ipsa stimma. IX, 681, 2: *Omnis plaga, tristitia cordis est, cl omnis malitia, nequitia mulieris.* Malitia hominis directa causa est obdurationis ejus, XVI, 516, 1i Quæ malitia non vincat sapientiam, cl cur, VIII, 458, 2 r *Luci comparata* (sopientia), *invenitur prior. Illi enim succedit nox, sapientiam autem non vincit malitia.*

MALLEATORES. Malleatores Dionantenses quam certo ictu ferrum feriant, XII, 385, 2.

MALLEOLI. Malleoli proprie quid sint, XIII, 43. 2.

MALLEUS. 1* Malleus auditus m templo Salomonis dum clavi infigerentur, nisi fuerint tornatiles. III, 576,2; 577, 1.

2° Malleus c$t Verbum Dei, XII, 186, 2 *(Vide* Vehuum Dei). Malleus Babylonis quis, 320, 2. Mallei gehenna? quales sint, Yl> 4L 1, 2.

MALLUS. Mallus cl Tharsus Ciliciae civitates t cur tumultuentur, IV, 516,1.

MALOGRANATUM. Malogranatum Junoni dicabant veleros, XII, 043, 2; XIII, 29, 2. Cur ld gestaret ponlifox Judaicus in ima veste, XIII, 29, 2. Malogranatum speciem habet regis. III, 344, 1. Malogranata videntur uva pomi, XIV, 513,1. Apte sanguinem Christi repnrsenlani, *ibid.* Sunt symbolum optimatum, item charitatis, *ibid.* Miilogranaluln symbolum est urbis 41 reipüblIw, cur, XII, 643, 2. Est symbolum Unionis ul coticob dkP, \II'. 29, 2.

MALUM, MALA. I Malum i.N Scmiptuba quotuplicit eb suma run. —Malum diversimode stb ruitur, IV. 233, 1 : *Mxltque mihi rex : Quare vul* tus tuus tristis hst, cum te xgrolinn non videám^ non est hoc frustra, sed maluih nescio t/uod est in corde tuu.* Malum Ilebræis significat quidquid

affligit, XV 55k 1 : *Ego Dominus, fl non esl aller, formans lucem, et creans tenebras, faciens pacem, et creans malum.* Malum subinde pro *omni quod triste et molestum csl,* accipitur, VI, 280, 2 ; 493, 1 : *Deddet ei bonum, ct non malum, omnibus diebus vitæ ;* IX, 403, 2. Malum simpliciter est malum culpæ, *Psalm.* II, 122, 1. Nihil proprio Halum est nisi peccatum, XIII, 560, 2.

II. Malum morale, seu malum culpæ, vbl pbc-catum.—*tifali culpor Deus auctor non est, Psalm.* II, 122,1. Malorum causa non est Deus, XX, 53, i : *Nemo, cum lentatur, dicat quoniam a Deo teniatur, Deus enim intentator malorum est: ipse autem neminem tentât.* Mala et malos quomodo Deus permittat, X, 475, 2 *Quasi lutum figuli in manu ipsius, plasmare illud el disponere, omnes vix ejus secundum dispositionem ejus : sic homo in manu illius, qui se fecit, el reddet illi secundum judicium suum.* Mala quæ Deus fieri permittit, quatenus fieri velle possimus, XV, 188, 2 et seqq. Quare malum bono Deus opposuerit, X, 176, i : *Contra malum bonum est, el contra mortem vita : sic et contra virum justum peccator. Et sic intuere in omnia opera Altissimi; Duo el duo, el unum contra unum.* Et ejus remedium posuit in ipso malo, *ibid.,* 2. Malum culpæ quomodo cedat in bonum hominis totiusque universi, *ibid.,* 1, 2. Mah Deus tantum permittit, et impedire posset si vellet, et jam facta ob bonum finem et justam poenam qua ea punit, ordinat, XVIII, 25, 1. Malum ao Deo dispensante sit non malum, XIII, 281, i,a.

2' *Malum omne ex nobis,* XVIII, 25, 1. Malum oritur ex singulis defectibus, XIV, 345, 1. Malorum omnium initium mentem a Deo avertero, *Psalm.* I, 352, 1 : *Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, el fortes quaesierunt animam meam; el non proposuerunt Deum ante conspectum suum.* Mala naluræ corrupta?, *Psalm.* I, 69,1, 2 et seqq. : *Dixit insipiens in corde suo : Non est Deus. Corrupti sunl, el abominabiles facti sunl in studiis suis : non est qui facial bonum, non est usque ad unum.* Mala tria quorumlibet peccatorum, ignorantia, concupiscentia et miseria, XIII, 487, 2. Malorum omnium duo elementa, ambitio et avaritia, IX, 411, 2. Mala quæ fiant propter pecuniam VII, 216, 2 : *Est et alia infirmitas pessima, quam vidi sub sole : divilix conservai# in malum domini sui.* Malorum omnium in mundo origo sunt : superbia, delicia?, diviliæ, XII, 619, 1, 2 : *Ecce hxc fuit iniquitas Sodomi.... superbia, saturitas panis, el abundantia, et otium ipsius et filiarum ejus.*

3' *Malum culpx fugiendum.* Mali fuga est primus gradus jusütiæ, *Job,* 9, 1 : Vir *eral in lerra Hus, nomine Job, et erat vir ille simplex, et rectus, ac Umens Deum, et recedens a malo.* Infans in malo debelase Christianus, XVIII, 393, i : *Nolite pueri effici sensibus, sed malitia parvuli estote** Mala declinat prudens, V. 544, 2.

Mali contagium majus esi quam boni, V, 394,1,2; *Qui cum sapientibus graditur, sapiens erit; amicus stultorum similis efficietur.* Malum magis destruit quam bonum construit, IX, 584, 2; 585, 1 : *Cum stulto ne mullum loquaris, el cum insensato ne abieris; serva le ab illo, ul non molestiam habeas, el non coinquinaberis peccato illius.* Malorum fabri cavendi, 365, 2 ; *Allende libi a pestifero, fabricat enim mala; ne forte inducal super le subsannationem in perpetuum.* fMalum consortium vitandum, XVII, 103, 2 ; *Exhortabatur eos* (Paulus), *dicens : Salvamini a generatione isla prava.*

4° *Mali proximo inflicti pœna.* Primo. *Malum in auctorem redit, probatur exemplis;* IV, 279, 2; 382, 2 ; V, 511, 1 : Vir *impius fodit malum, cl in labiis illius ignis ardescet;* X, 401, 2: *Qui in altum mittit lapidem, super ejus caput cadet, et plaga dolosa dolosi dividet vulnera.* .Mala pro bono reddens meretur ut pro his paria recipiat, V, 536, 2 : *Qui reddit mala pro bonis, non recedet malum de domo ejus;* VI, 147, 1: *Qui seminat iniquitatem, metet mala, ct virga irx sux consummabitur.* Malum alteri machinons. sæpe est infortunatus, et ipsum exequens, sæpe in ipsum incidet, V, 546, 1 ; *Qui perversi cordis esi. non inveniet bonum : et qui vertit linguam, incidet in malum.* In malo alterius lætatus, sæpo in idem vel similo incidet.V, 527, 1 : *Qui ruina laetatur alterius, non erit impunitus.* Malum indagans ex dictis factisque alienis, amat lites et dissidia, 544, 2 : *Qui meditatur discordias, diligit rixas : et qui exaltat ostium suum, quxril ruinam.*

Secundo. *Malum culpa parit malum pœnæ;* IX, 219, 1,2: *Noli facere mala, ct non (e apprehendent.* Mala pœnarum duplicia sunt, *ibid.,* 2. Mala pœna? bona sunt, non mala, XII, 561, 4. Mala pœnæ bonis sunt bona, malis mala, X, 315, 1, 2 : *Dona bonis creala sunt ab inilio, sic nequissimis bona et mala.* Mala temporalia justi æslimantut bona, XVI, 225, 2. Mala tam culpæ quam pœnæ justis non occurrent, 164, 2 : *Timenti Dominum non occurrent mala, sed in tentation* Deus illum conservabit, et hberabil a malis.* Malum impendens qui contemnit, exitium subibit, V, 388, 1. Mala quæ peccantem maneant, 303,2 : *Quod timet impius, veniet super cum; desiderium suum justis dabitur.* Sæpe impius malum pro pio patitur, VI, 115, 1 : *Pro justo datur impius, et pro rectis iniquus.* Maledictio divina omnium malorum cumulus aptis similitudinibus ostenditur, *Psalm.* II, 248, 2 et seq. : *El induit maledictionem sicut vestimentum, et intravit sicut aqua in interiora ejus, et sicut oleum in ossibus ejus. Fiat ei sicut vestimentum quo operitur, et sicut sona qua semper præcingilur.* Malum summum est mori in statu peccati, VII,276,2.*Ne impie agas mullum; et noli esse stultus, ne moriaris in tempore non luo.*

Tertio. *Mala omnia, lum publica, tumprivala,a*

beo infliguntur, XI i .*.0, - *S< nil malu> civitate, quod Dominus non fecerit?* Mali nihil nubis evenit, nisi a Deo sigillatilo prævisum sit, XX, 372, 2: (Jui *patiuntur secundum voluntatem Dei, fideli Creatori commendent animas suas in benefactis.* Mala instantia Deus sanctis prænuntial, XVI!, 21S, I : *Ego enim ostendam illi quanta oporteat cum pro nomine meo pali.* Mala semper bonis annexa sunt, IX, 355, 2. Mala hujus vitæ fiducia futurorum bonorum contemnenda, IV, 422, 1 *(Vide* Adversitates, Afflictiones).

MALUM PUNICUM» Malum punicurn undo dicatur, VIII, 43, 2 et seq. Mala punica quænam, 77, 2. Malum punicurn symbolum martyrii, XXI, 173, 2.

MALUS, MALI. Quomodo dicuntur homines mali, XV, 208, 2 : *Si ergo vos, cum sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris.* Malus oculo denotat avarum, invidum, dolosum, gulosum, malitiosum, VI, 187, 2, 189, 1, 2. Mali cogitant mala, V, 167, 2. Mali ubique sunt, praeterquam secum, XI, 565, 2 : *Redite, praevaricatores, ad cor.* Soli oderunt se, VI, 9, 2 et seq. Malos bonis subjici magnum est bonum, non tantum bonorum, sed et malorum, V, 424, 2 : *Jacebunt mali ante bonos, et impii ante portas justorum.* At cum illi bonis dominantur, maledictionis divinæ est signum, *ibid.* In futuro ævoante pedes justorum jacebunt, 424,1. Mali in hoc mundo nihil possunt, nisi data a Deo polestale, XXI, <01, 2.

Malorum conversatio nunquam magis nocet quam in conviviis el compotationibus, *Psalm.* II, 420,*2: *Cum hominibus operantibus iniquitatem, cl non communicabo cum electis eorum.* Mali quomodo in Ecclesia tolerandi, XVI, 505, 1. Mah sunt etiam membra Ecclesiæ, XIX, 293, 2; 294, I : *In magna autem domo non solum sunl vasa aurea et argentea, sed cl lignea el fictilia* (Vide Impii, Peccatores).

MAMERCUS. Mamercus Osiris idem quod Mars, X\ 664, I.

MAMERTINUS carcer. .Mamertinus carcerRomæ erat; jam sacellum, XVIII, 15, 1.

MAMLUC11I. Manduchi undo dicti, regem e suo corporo crearunt, quando et a quo estirpali, XVIII, 297, i. Mamluchorum imperium a Solymo Turcarum imperatore quando deletum sit, XII, 721, 2.

MAMMA, MAMILLA. Mainimi; in homine cur sint additæ pectori, XII, 669, 1. Subligantur puellis ii.fantibus no intumescant, 605, 1.

Mammæ Ecclesiæ quænam, VIIL 68, 2. Mamillarum praecinctio in Christo quid designet, XXI, 30. 2.

MAMMONA. *Mammona* vox unde derivetur, IX, 173, I ; X, 198, i et seq.; XVI, 217, 2. Mammona iniquitatis quid sit, XVI, 217, 2. Mammona dillicihs dominus est, XV, 197, 2. Mamtnonæ stulti serviunt. *Job,* 451, 2.

MAMZER. Manner quid vocetur, II, 480, X.

MANA HEM, Manah-u. quu propheta fuerit, fuit Herodis Tetrarcha; collactaneus, XVII, 275, 1.

MANASSES Patriarcha. Manasses quid significet, 1,362, 2; II V,355, 2. Manasses Patriarcha typus est S. Philippi Apostoli, XXI, 397, 1.

MANASSES rex Juda. Manasses idem est quod *oblivio.* IV 355, 2. Ejus etymon factis quadrat, 79, 2. Ejus tempore neglectus Dei cultus, 81, 1. 2. Publicum quasi vexillum pariter et exemplum idolatria* erexit, XII, 125, 2. Idola cum luco posuit in templo, IV, 78, I; XII, 98. i. Occidit arguentes suam iniquitatem, IV, 79, 2. Isaiam occidit. 78. 2. Quotidie alium prophetam perimebat, XII, 34, 2. Ejus peccata cur Deus in loto populo puniverit, 125, 2. Manassis scelera quadraginta annis duraverunt, 537, 1. Abducitur a Merodach in Babylonem, IV, 79, 2. Sub Manasse rege Juda an Listona Judith contigerit, 313, 1.

MANASSES filius Jaddo pontificis. Manasses filius Jaddo, uxore ducta alienigena, exclusus a sacerdotibus a templo, ad Samantas confugit, et ibi est pontifex constitutus, XVI, 360, 2. Fuit auctor schismatis Samaritanorum a Juda. X, 547, 2.

MANASSES manius Judith. Manasses maritus Judith quis, IV, 332, 1. An fuerit Manasses ille de quo in libro Tobiæ Græca narrant quod ab impio Aman in discrimen vitæ conjectus, 311. 1.

MANCIPIA. Mancipia dicta quasi manu capta, VI, 406, 2. Mancipia olim annona» et victus singulis mensibus accipiebant, XVI, 179, 1. Mancipia, si possint, libertatem amplectantur; si non, fide Christiana so consolentur, XVIII. 310, 2 Hæc sola olim musicam tractabant, 556, 1 (Fide Servis).

MANDARE, MANDATUM, f *Verbi* mandaro *significatio. Mandare* verbum militare, idem quod mittere exercitum, XI, 351. 1. Mandata Nabuchodonosons Holoferni data. IV, 329, I, 2.

2* *Mandala Dei.* Primo. Mandata Dei d*ci|ptur viæ, cur, VI, 23, 2 : ()ui *custodii mandatum, custodit animam suam; qui autem negtigil viam suam, mortificabitur.* Mandata Dei quomodo sint vila ¡eterna, XVI, 519, 1, 2: *El scio quia mandatum ejus vita ¿terna est.* Mandata Dei sunt via ad sapientiam, IX, 59, 2 ; *Fons sapientis verbum Dei* in *excelsis, el ingressus ejus mandata xlerna.* Mandata Dei sunl justa et equa, V, *95, 2 : *Pondus cl statera judicia Domini sunt;el opera ejus omnes lapides sacculi.* Sunt fidelia. *Job,* 686, 2 : *Ecce Deus excelsus* in *fortitudine sua, et nullus ei similis m legislatoribus.* Mandaturum Deus rationes el causas celat; iis tamen omnes, etiam reges, debent parere, VI, 255, i. Mandatum Domini quomodo dicatur latum, *Psalm,* il, 323, 2 ; *Omnis consummationis vidi finem, latum mandatum tuum nimis.* Mandata Dei sunt velut nubes pluviam minantes, V, 49, 2 Incutiunt sui prævaricatoribus timorem, 50, 1. Cumminantur mortem præsentem et æteniam, 49, I : *Memento novissimorum, el desine inimicari, labi-*

ludo enim et mors imminent in mandatis ejus.

Secundo. Mandata legis veteris. Mandata legis «ancta sunt, el bona, el justa, XVIII, 121, 2. Quomodo iacla homini peccatum et mors, ibid. Sunt objecta justitias legalis, 176, 2. Ea impleri posse negat Calvinus, 211, 2. Mandatum carnale vocatur lex Mosis de carne circumcidenda, XIX, 418, 2. Ei opponitur Christi lex spiritualis, alterna temporarias, *ibid. (Vide Lex* vetus).

Tertio. Mandatum maximum logis esse sacrificia, docebant Pharisasi, dilectionem Christus, XV, 483, 2. .Mandatum dilectionis quam sit velus, XX, 537, 2. Quomodo tamen dicatur novum, XX, 537, 2; 538, 1.2; XXI, 131, 1 (fide Avion Dm, Cuar it as, Pr æceptum).

Quarto. Mandata Dei servari debent et possunt, XVI, 8, 2. Non sunt impossibilia, XX, 607, 1 : *Hxc est enim charitas Dei, ut mandata ejus custodiamus, et mandata ejus gravia non sunt.* Cur mandata sua servari jubeat Christus, XVI, 547,1 : *Si diligitis me, mandata mea servate.* Mandata observans ostendit se diligere Deum, et diligetur a Deo Patre, 549, 2 ct seqq.: *Qui habet mandata mea, el servat ea, ille est qui diligit me; qui aulem diligit me, diligetur a Patre meo.* Eorum observatio signum est charilalis Doi, XX, 607, 2. Iis corda hominum exploianlur, V, 523, *2: Sicut igne probatur argentum, el aurum camino, ita corda probat Dominus.* Eorum observatio animam conservat, IX, 450, 1 : *Si volueris mandata servare, conservabunt te, et in perpetuum fidem placitam favere.* Eorum observatio est tacila et implicita oratio ; itom velul sacrificium, X, 213,1, 2; 214,1 : Giri conservai *legem, multiplicat oblationem, sacrificium salutare est attendere mandatis, et discedere ab omni iniquitate.* Ea servantes custodiunt vitam tum præsentem, tum æternam; ac spernentes, mortem incurrunt, VI, 23,2.

3‘ *Mundatum a Deo Patre Christo datum.* Mandatum a Deo Patro Christus accepit moriendi in cruce, XVI, 476, 2. An id voluntatem ejus physice determinant, ibid. An id potuerit non implere, 554, 2 (Vide Jésus Cnn1st us).

MANDUCARE. MANDUCATIO. Manducatio est actio vitalis qua cibui ex ore in stomachum trajicitur. IV, 307, 1, 2. Manducans quidlibet Gentilis, Judæuin certos cibos lege vetitos non manducantem non spernat, uti nec Judæus non manducans, Gentilem manducantem spernat, XVIII, 228, 2. Ad Dei gloriatu quomodo quis posset manducare, 350, 2. Mahducatio Christi post resurrectionem Ut vera, XVI, 232, 2.

2» Manducatio spiritualis eucharistica Calvinis-‘aruui et aliorum nonnullorum, rejicitur ut erronea, XVI, 401, 1 et seq.; 402, 1,2. Corporalis tamen fit modo spirituali, 412,1 (h'de EUCBAftiSTM).

MANDRAGORA. 1’ Mandragora quid, VIII, 202, 2 et seq. Mas et femina, 20.3,1. Mandragora: quinque virtutes naturales, 4, 298, 2. Vim habet conciliandi amorem, Vili, 202, 1, 2. Mandragora quid mystice significet, I, 299, 1. Illa symbolum contemplationis, Vili, 204, 2.

MANE. 1’ *Quid significai* mano *vox. Mane* undo dictum, atque indo dicitur *manicare,* XI, 701, 1 , XVI, 259, 2. Mano el vespero quid significent in Scriptura, VII, 373, 2 cl seq.

2° *Quid mane faciendum, orationi insistendum.* Mano diluculo ad Deum consurgendum, el mana Deus placabilis, *Job,* 205, 1, 2 : *Tu tamen si diluculo consurrexeris ad Deum, et Omnipotentem fueris deprecatus, si mundus et reclus incesseris, slatini evigilabit ad te, el paculum rtddcl habitaculum justitias lux.* Diluculum rebus agendis et meditationi commodum, V, 214. 2 : *Ego diligentes me diligo, et qui mane vigiloul ad me, invenient me.* Mano quantum homo promereri queat, XII, 390, 2 : *Novi diluculo, multa est fides lua.* Mano aptissimum meditationi, *ibid.* Mano Deus per orationem requirendus, IX, 152, 2 : *Qui illam* (sapientiam) *diligit, diligit vitam, et qui vigilaverint ad illam, complectentur placorem ejus;* X,157,2; 158, 1 : *Qui timent Dominum, excipient doctrinam ejus, el qui vigilaverint ad illum, invenient benedictionem;* 304.1 : *Cor suum tradet ad vigilandum diluculo ad Dominum, qui fecit illuni, et <r. conspectu Altissimi deprecabitur. Aperiet os suum in oratione, el pro deliciis suis deprecabitur.* Mane praecipuo Deus est ornndus, XVII, <52, 1 : *Intraverunt* (Apostoli) *diluculo in templum, el docebant ;* XIX, 193,1 : *Obsecro primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationi \ gratiarum actiones.* Mano orationi ante omnif Jisistendum, X, 303, 2 et seq. Quæ mane a Deo petenda, *ibid. (Vide* Or at io).

Mano sunt diei totius opera designanda, V, 339, 2 : *Bene consurgit diluculo, qtti quxril bona.* Quod qui facit magna, sibi parat merita, 339, 1. Mano viget mens et ingenium, *ibid.*

Mano semper cogitandum illum diem foro ultimum, X, 183, 2 : *In omnibus operibus tuis prxcellens eslo. Ne dederis maculam in gloria lua.* Mano ultimum ost post diem mortis, V, 52, 1, 2: *TuhC invocabunt me, el non -exaudiam; mane consurgent, et non invenient me.* Mano an Christus ad judicium venturus, XIX, 136, I.

MANE, THEKEL, PHARES. *Mane, ThekCl, Phares* pluribus modis exponitur, el vario legitur, XIII, 74, 2.

MANERE. *Manere*quidS. Joantll significet, XVI, 406, 2, XX, 536, 1. Is *manors* verbo crebro utitur, 559, 2. Manere in lego quid sil, 87,2. Quomodo per Eucharistiam in Christo maneamus, XVI, 407,1. Manendum in fido el dilectione Christi, 559, 2 etseqq; 560, 2; 561, I, 2.

MANES, MAN1C11Æ1. Manes seu Manichaiusduos finxit deos, unum malum, alterum bonum, IX, 446, 2. Manetis pseudoprophelia, XI, 44, 1. Is unda 6o MaulCbaiiitn vocaiit, XX, 74. 1. Ejus in-

sana hæresis vocantis «o Spiritum sanctum, XVII, 79, 4. Solis cultum docuit, 58, i. Manetis exitus et supplicium, XVII, 79, 1 ; XIX, 301, 1; XX. 441,2. Vivus a rogo Persarum excoriatus est, XII, 591,2.

MANICILEI. <• Manicbæi duo ponebant principia, sive duos Deos, unum Abrahæ, alterum Christianorum, XVI, 298, 2 et seqq. ; XVIII, 546, 1. Cur finxerint duos Deos, 5, 2 ct seq. Docebant dia* bolum a malo Deo creatum malum, XVI, 450, 1. Item homines malos, 451, 2. Duas esso m homine animas docuerunt, unam bonam, ct alleram maxim, XX, 54, 2. Interiorem ct exteriorem hominem, ct duas naturos ct animas in co fingebant, XVII!, 124, 2; 565, 2. Docebant diabolum esso opificem sæculi rerumque corporalium, et visibilium, XVIII, 439, 1; XIX, 223, 1; 288, 2; XX, 612, 2. .Mundum corporeum malum esso concedebant, XVIII, 517, 2. Cur carne, sino el animalis abstinerent, XIX, 224,2; 326, 1. Carnem et vinum a diabolo esse producta docebant, X, 136, 2; XV, 352, 2. Quomodo mensae benedicerent, XIX, 224, 2. Agriculturam damnabant, V, 357. 1; IX, 233, 1. Manichæorum hæresis circa rerum creationem refellitur, *Psalm.* II, 471, i.

I0 Manichaei solem ct lunam adorabant, XII, 68, 2. Solem colebant ut Deum, el censebant eum osse Christum, item navim triangularem, X,389, 2 ; 392, 1; XIV, G07, 2; XVI, 435, 2; XX, 524, 1. Quomodo SS. Trinitatem definirent, X, 375, 1. Docebant Christum non veram carnem assumpsisse, sed phantasticam, XV, 220, 2; XVI, 20, 1 ; 68, 1 ; 308, 1; XVIII, 5, 2; 130, 2.

3° Monicliæi Vetus Testamentum ut imperfectum rejiciebant, XI, 36,4. Putabant legem veterem oliquid mali continere, XIX, 425, 1. Aliquot Pauli epistola* negwbanl* XVIII, 4, 4, 2. Cur damnent Osce factum et connubium, XIII, 284, 4,'I. .Matrimonium damnabant, 186, 1. Cur nuptias velarent» XIX, 224,2. Domi viventes turpissime, castimoniam simulabant, 223, It Negant magistralibus licere ulcisci Injurias relpublicæ, XVHI, 115, 1.

MANIA, MANIACI. Mania ox melancholia maxime vexat in plenilunio, sed ex pituita in novilunio, XV, 391, 2', 392, 1. Maniaci quomodo divinent, XIII. Itt, 1.

MANIPULUS. Manipuli sacerdotalis ususet urigo, XIII, 500, 2. Idem is osi cum sudario, *ibid.* Hic ¡sacerdotem devotioni* priscorum sacerdotum moneat, *ibid.*

MANLIUS. Manlii in consulem electi constantia, X, 34, 1. Manliurum familia cur a prænomino *Marins* abstineret, 354, 1.

MANNA, lo Man, sive Manna, quod, J 579, 2. Manna fuit substantia solida, Vili, 598, 2 Ct seq. Manna primum pluit dio dominica, 1, 577, 2. Sex diebus debebat colligi, non septimo; quid hoc significet, *ibid.* Generabatur ex roro, quomodo, 578, 2. An cum manna pluerit, ros qui manna tongeret, XIII, 469, 2. Cubabat in prima quasi in lineamine, 579, 2. Circa manna erani sexpræcepta: *primum,* singuli colligebant ex eo gomor, r»80. 2. Censent aliqui prefectos cuique gomor distribuisse, refelluntur, 580, 1. Causæ 1res cur Deus singulis proscripserit idem gomor, 581, 2. *Secundum* procepium : manna non servabatur in crastinum , 582, I. Teriium, mano colligi debebat, *ibid. Quartum,* feria sexta, colligebatur duplum, 582, 2. *Quintum,* in tabernaculo servari debebat io monumentum, 584, 1. Ser/um, colligi debebat quotidie per quadraginta annos. In manna item erant snx miracula : *primum,* omnes ex manna gomor codigeoani, angelo sol addente vel desiente residuum, 581, 1 ; X\ IH, 472, 2. Eadem mensura cibi, scilicet gomor, erat viris et parvulis, *ibid.* Quare Deus eamdem ejus mensuram omnibus proscripserit, 582, 2. Quid eadem hæc mensura significet allegorico cl anagogice, 582, 1. Manna Polonicuni hodie quam prodigiosum, 582, 2. *Secundum,* manna, servatus vermibus scatebat 582.1. *Tertium,* manna sole calento liquefiebat, *ibid. Quartum,* feria sexta, duplum manna depluebat, 582. 2. *Quintum,* Deus servavit manna tot saeculis, 684. 1. *Sextum,* quotidie pluit manna per quadragir.ta annos, rtid., 1 ; VIII, 599, 4. Non duravit in terra promissionis, XVI, 400, 2. Manna cur defecit. III, 30, 4.

2* Manna qualis fuerit cibus, et quomodo Geret, I, 583, 1. Figura, color, sapor manna, *ibid.* Ejus octo doles, Vili, 597, 2. Ejus proprietates, XVI, 394, 2. Manna sapiebat cuique id quod volebat, 1, 583, L An manna substantiam mularit, an lanium saporem, Vili, 599,1. Manna mutasse substantiam ad votum comedentium, ut esset lypus transsubblühlialioiüs, censent aliqui; refelluntur, I, 583, 2. Manna erat ambrosia, 583,1. Ejus sapor quomodo cuique attemperatus, VIH, 600. 1. Ejus verus sapor non apprehensus, *ibid.,* 2. An solis justis manna sapiebat id quod volebant, I, 583, 4. Sapiebat etiam malis id quod volebant, VIII, 603, 1. Hebræi, pluente e cœlo manna, peccarunt gula et murmure» 589,1.

3° Manna quomodo vocetur panis angelorum, I, 684, 1; XVHI, 339, 1. Erat cibus fortium, *ibid.* Manna erat panis cœlestis, XVI, 394, 2. Erat inférions dignati* quam Eucharistia, *ibid.* Non arcuit mortem, 400. 2.

4* Manna Eucharlstiæ est typus et expressa figura, I, 584, 1, 2* V, 257, 2; XVI, 402,2; XVHI, 339, 4 ; *Psalm.* II, 21, 1; 260, 2. Quomodo dicatur esca spiritualis, *ibid.* Optime repræsental Eucharistiam et corpus Christi, idque variis analogiis, *ibid.* Quatuordecim analogi© inter manna cl Eucharistiam, 1, 584, 2; 585, i, 2. Ei conferuntur oliati! sacra eloquia, XIII. 223, 1. Manna est oratio, cur, Vili, 597, 2. Quid manna tropologicesignificeL,mannasuntconsolationesspiritualos,585,2. Anagogico esl gaudium beatorum, 680, t, 2. Manna est figura sufficienti© opto, XIX, 256, 2. Manna absconditum quod vincenti promittatur, XXI, 53,2.

MANNA. *Manna* idem quod *mincha;* id est oblatio proprie dicta, XII, 429, 2.

MANOTII. *Manoth* vocanlur fercula quæ unicuique bingdlatim apponuntur, IV. 369, 1.

MAXOTREPTUS. Manotreplus quis vocetur, IV. 531, 2.

MANSIO. Mansiones quadraginta duo Ilebræorum in deserto respondent totidem generationibus usque ad Christum, XV, 61,2. Mansiones multæ et variæ bunt in cœlo.XV, 441, I. 2 et seq.; XVI, 539,1, 2.

MANSUETUDO, MANSUETUS. 1® *Mansuetudo quæ sil virlus, ejus natura, el proprielales,* X, 453, 2 : */n fide el lenitate ipsius sanctum fecit illum* (Moysen), *el elegit eum ex omni carne,* XX, 79, 2 : *In mansuetudine suscipite insitum verbum quod potest salvare animas vestras.* Mansuetus quis dicatur, X, 453, 1 ; XVLII, 569, 1 : *Fructus autem Spirlus est: charitas, gaudium, pax, patientia, benignitas, bonitas, longanimitas, mansuetudo.* Mansuetudinis natura el proprietates, XV, 207, 1 : *Discile a me, quia mitis sum et humilis corde.* Quam praeclara sit virtus, XIX, 296, 2 *: Servum Domini non oportet litigare, sed mansuetum esse ad omnes, docibilem,patientem.* Mansuetudo beata quæ sit, XV, <43, 2 : *Beati miles, quoniam ipsi possidebunt terram.* Ejus origo est humilitas, IX, <23, 2. Est humilitatis soror, XV, 296; 4 ; XX, 322, 2. Cur ei delur calcaneus, VI, 139, 2 : *Pinis* (hebraico, *calcaneus}* *modestia timor Domini, divitia, el gloria, el vita.* Mansuetudinis quinquo idus, XV, 143, 2.

2® *Mansuetudinis necessitas.* Mansuetudo in discipulo requiritur, X, 355, 2. Est regibus maximo necessaria, 453, 2. Episcopo item necessaria, XIX, 261, 1 : *Tu autem, o homo Dei, hæc fuge: sectare vero justitiam, pietatem, /idem, charitatem, patientiam, mansuetudinem.* Est in correptione adhibenda, XVIII, 571, 1 : *Fratres, et sipræoccupalus fuerit homo in aliquo delicio, vos, qui spirituales estis, hujusmodi instruite in spiritu lenitatis.* Quam sil in república necessaria, X, 453, 2. Mansueto suit mulieres, XX, 314,2: *Quarum non sit extrinsecus capillatura , aut circumdatio aun. aut indumenti vestimentorum cultus : sed qui absconditus est cordis homo, in incorruptibilitate quieti et modesti spiritus.*

Mansuetudinis documenta moralia, II, 252. 1 : *Erat enim Moyses vir mitissimus super omnes homines, qui morabantur* in *terra.* Ejus exempla, I, 725, 1: II, 252, 1. Mansuetudo nobis imitanda, I, 725, 1 ; XXIII, 649, i : *Estote ergo imitatores Dei, sicut filii diarissimi.* Mansuetudo Christi in sufferendis Scribis, discipulis, turbis, probris, injuriis, XV, 295, 2: Mansuetudo Christi agnina, XI, 520, 2; 521, 4 : *Non clamabit,.... nec audietur vox ejus foris, calamum quassatum non conteret, el tinum fumigans non extinguel.* Mansuetudinis virtute excellentes viri, *Psalm.* II, 379,2 ; 380, i. *Memento,Domine,David,domnis mansuetudinis ejus.*

2® *Mansuetudinis effectus et fructus.* Primo, Mansuetudo fons est omnis virtutis ot boni, IX, 122, 1. Mansuetudo flos est veræ sapientiæ, XX, 159, 1, 2 : *Quis est sapiens, et disciplinatus inter vos ? Ostendat ex bona conversatione operationem suam in mansuetudine sapientiæ.* Mansuetudo, candor, sinceritas, patientia quantopere Christo placeat, XI, <01,1, 2: *El ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam.* Mansuetudo efficacissimum remedium contra vitia omnia, V, 437, 2. Esi cordis sanitas, 435, 2. Ipsa sanctificat, X, 453, 2. *In fide et lenitate ipsius sanctum fecit illum.* Mansueti vocantur in Scriptura sancti, cur, XI, 260, < : *El arguet in seguitate pro mansuetis terræ.* Mansuetudo hominem reddit aptum regno Dei, V, 329, <, 2 : *Clementia* (seu mansuetudo) *præparal vitam, et sedatio malorum mortem.* Mansuetudo est stabilimentum patienliæ, charitatis janua, imo vero parens, prudenti® argumentum, XV, 296, i ; XX, 79, 2. Mansuetudo facit morum compositionem, XIV, 288, 1. *Quærite Dominum, omnes mansueti lerrx, qui judicium ejus estis operali : quirite justum, quærite mansuetum.*

Secundo. Humilitas parit animi tranquillitatem, XIX, 261, 1. Animum in perpetua paco constituit, VI, 273. 1,2: *Patientia lenietur princeps, et lingua mollis confringet duritiem.* Homini honorem conciliat cl animæ pacem, IX, 324,1 : *Fili, in man* sueludine serva animam luam, cl da illi honorem secundum meritum suum.*

Tertio. Mansuetus omnibus est amabilis et gratus, VI, 242, i. Mansuetus sibi conciliat omnium gratiam et benevolentiam, V, 390, 2 ; IX, 122, 2, 123,1 : *Fili, in mansuetudine opera tua perfice, et super hominum gloriam diligeris.*

Quarto. Mansuetudinis quanta sit vis, VI, <39, 1, 2. Mansuetus polenlior est viro forti urbes expugnanto, V, 515, 2 : *Melior est patiens viro forti, el qui dominatur animo suo expugnatore urbium.* Mansuetudo omnia vincit, XXI, 124, 2. Mansuetudo aliorum doloribus ot passionibus medetur, V, 436, 4. Mansueti animos efferos ct superbos mitigant, IX, 171, <f Mansuetus alteri mansuetudinem suam affricat, VI, 168, 2 : *Noli esse amicus homini iracunda neque ambules cum homine furioso; ne forte discas semitas ejus, el sumas scandalum animæ tuæ.*

4® Mansuetudinis acquirendæ media : *primum.* si ejus dignitatem et utilitatem sæpo méditons; *secundum,* si iratus nil dicas vel agas, donec iram incordo sedaveris; *tertium,* si animo sis excelso, *quartum,* si cogites exempla mitium ul imiteris ac praesertim exemplum Christi crucifixi, XV, 145, i.

MANTICA. Mantica utrimque gestata symbolum temerarii judicii, XV, 206, 2.

MANTICHORA. Mantichora quæ bollua, XII, 409, 2.

MANUBI/E. Manubiae hostium in templis a pria-* cipibus consecrantur, XiV, 542, 2.

MANUCODIATA. Manucodlata avia symbolum est animi cœlestis, X, 382, 2.

MANUEL COMNENUS. Manuel Comnenus imperator maro fuit misericordia, XII, 746, 2.

MANUS. 4‘ *Manus etymon,* etc. Manus dicta a *manando,* XV, 220, 1. Manus vocatur brachium a scapulis usque ad digitos protensum, eas homo habet oxporrectas, 301,1. Iis carent angeli proprie, sed eas subindo cum corpore assumunt, 12$, 1. Manus est organum organorum, XIII, 451, 2; XIV, 440, 2; 552, 1 ; *Job,* 272, 2. Manus multa juncta illico opus ingens perficiunt, IV, 244,1.

2® Partì *ritus in quibus manuum usus adhibebatur.* Primo, Manuum extensio est antiquissimus orantium habitus, *Job,* 271,2; 3G6, 2. Manibus elevatis orabant ohm, XII, 279, 2. Manus expansa figuram crucifixi exhibent, XIX, 202, 2. Cur manuum elevatio vocetur sacrificium vespertinum, 202, 1. Manus pura in cœlum levandæ, *ibid.,* 2. Manu levata cur juremus, XXI, 216, 4.

Secundo. Olim manus in crucis formam componebant viri communicaturi, et eas nnte lavabant, XVIII, 370, 4. Quia eis in manibus dabaturEucharistia, XVIII, 359, 4 ; 370, 1; XIX, 201, 2. Manus ante orationem olim lavabant Christiani, XV, 354, 2; XIX, 201, 2. Manus illota hominem non coinquinant, XV, 354, 2. Cur tamen eas lavare expediat et decens sit, *ibid.* Eas lavari a sumpturis cibum usitatum, 693, 1. Cur manus abluerent homicidae el injusti, VI, 381, 1.

Tertio. Manuum impositio quid vocetur, XVIII, 473, 2; XIX, 233, 1. Est de essentia ordinis, XVIII, 473, 2; XIX, 233, 1. Quid ea significet, XIX, 233, 2. Manus in tribus sacramentis imponitur, XVf 425, 1 ; XVII, 197, 2. Manus impositione sola an Apostoli Confirmationem contulerint, *ibid,* et seqq. Manuum impositio episcoporum est, non laicorum, 295, 1. Manus cur catechumenis imponantur, 219, 4. Cur pœnilentibus, XIX, 249, 2. Manuum impositio est signum potestatis et dominii, tum voluntatis propensa ad sanandum, 248, I et seq. Quid ea denotaret, 424, 2. Manus Christi erant salvifica, 426, 1. Erant potentes, XVI, 189, I. Manus cur hostia imponeret sacerdos, XVHI, 455, 2. Quia per eas actiones significantur et peccala, *ibid.*

Quarto. Manu juncta manui fides mutua dari solet, IV, 224, 1. Manus defigere est vadem se dare creditori, VI, 170, 4. Manus cur S. Paulus coram rego Agrippa perorans extenderit, XVII, 418, i.

Quinto. Manus osculatio est genus adorationis idolorum, III, 660, 1 ; X, 69. 2. Manum osculari solebant idololatra, si non possent idoluni, XIII, 455, 2.

3° *Manus symbolic* acceptiones.* Manus quarum rerum sit symbolum, V, 48, 4, 2; XVI, 44,2. *Manus* llebr.ris quam vana significet, XVII, 130. Ma..is quatuor symbula, Vili, 429, 1. Manus eausam fnstrumentelem significat, TH, 645. 1. Manus Hebræis quodvis instrumentum significat, X, 526.2; XIV, 318. 4. Capitur pro causa media et potentia, XVII, 176, 2. Manus symbolum sunt favoris, cl operationum externarum, IV, 221, 4; XX, 483, 1; *Job,* 366, 4 ; 699, 1. Significant etiam ducatum, auctoritatem et potestatem, IX, 159, 2; 211 2; 448, 1 ; 691, 2. Item opem et auxilium, directionem et protectionem, IV, 234, 2. Manus symbolum est societatis, V, 331, 1. Manus symbolum est et instrumentum eleemosyna, X. 67, 1. Manus in visione est virtus in contemplatione, XII, 792, 1.

Manus Domini quid, *Job* 310,1 ; 410, 2. Manus Dei est mens Dei, VII, 305,1. Manus Domini est operatio et afflatus prophetia, XII. 129,1 ; 477, 2 ; 756. I ; 782. 2. Ea est quintuplex. 756, 1, 2. Manus suas Deus multis de causis extendit, V, 48. i. 2. Manus symbolum est justitiae el vindicta Dei. XIII, 71,1. Manus vere scripsit contra parietem in convivio regis Baltasans, 69, I.Cur apparuerit manus H non scribens, *ibid.* Manus integra scripsit sententiam regis Baltasaris, 7!. I. *fn manus hias commendo spiritum meum.* dicere solent Peo moribundi : hoc mulli sancti moriente.*, dixerunt, XVI. 272, 1. Quæ ejus rei ratio, *il id.* Manus Dei effugere nemo poteM, XIV. 28. 2 *(Vide* Dels, Cap. III, art. ni Attributa metaforica).

In manibus Christi quomo !o fuerint crux et cornua crucis, XIV. 251. 1, 2. Manus in Scriptura est symbolum Spiritus sancti. IX. 488, 2.

Manus Cherubinorum sub alis abscondita quid denotent, XII, 484, 2. Earum situs, *ibid. {Vide* Chkrub).

Manus replere in Scriptura quid sit, II. 203. 1. *Manum arcu implere* quid sibi velit, XIV, 463. L *Manus implere* est consecrare. X. 461, 2 el seq. *Manus in manu non erit i nocens,* quid sibi velit, V, 330, 1, 2. El *manus lingu** quæ sil vitam et mortem continens. 584, 2. *In manibiis periculum esse,* quid sil, IV, 397, L *Manus aggratalio* quid. *Job,* 484,2. Manum osculatur qui sua laudet,626. I. Manus valida csl liberalis, X, 67. 2. Manum ad aratrum mittens non respìcial retro,XVI, 142, 1,2. Manus tornatiles quid significent, Vili, 129, 2. *Manus peccatoris quid, Psalm.* 11.225, 2.

MAOZIM. Maozim quis sil Dous. XIX, 151,2. Est futurus familiaris Antiehrislo, *ibid.,* 162, 2.

MARA. *Mara* syriace esi domina, 1, 571, 2.

MARANATHA. *Maranatha* quid sit, unde derivetur : Erasmi derivatio refellitur, XVIII, 417. 2. Cur *Maranatha* Paulus utatur quasi in debita loco, *ibid.* Est vox oxeerantis el condemnantis, 418, 2.

MARANUS. Maranus quis, et unde diclus sil XVIII, iis. 1.

MARCELLA (S.) S. Martha ancilla. S. Marcella, S. Martha ancilla, an fuerit ea quæ uterum Deipara laudavit: a Judæis pulsa Massiliam appulit, XVI, 162, i.

MARCELLA (S.) Romana. S. Marcella Romana juvencula quanta constantia nuptias Ceroalis consulis rejecerit, XVII, 237, 2. Cum filia Principia ad templum S, Pauli deducta a Gothis, ul intact® custodirentur, XVIII, 17, 1. A S. Hieronymo Bethleem invitatur, XIV, il i. 1. Sc prorsus a smculo abscidit, et Deo consecravit, X, 442, 1. Assiduo novissima in mento habebat, IX, 269, 1. Semper mortismominit, XIV, 294 i.

M 4RCELL1NUS (S.) Pontifex . S. Marccllinus Pontifex metu tormentorum non peccavit contra fidem, sed contra ejus professionem, XV, 563, 1,2. Cur eum judicare non præsumpsit Concilium Sinuessanum, 410, 1.

MARCELLINUS (S), episcopus. S. Marcellinus indicio columb® episcopus Ravenna; designatus est, XV, <12, 2.

MARCELLUS (S.), episcopus. S. Marcellus Apamææ episcopus dærnonem aqua lustrali fugavit, 11, 294, 2.

MARCELLUS (S.) abbas. S. Marcellus o cœlo monasterii sui jura violantes fulmine ultus est, 11, 385, 2.

MARCELLUS II Pontifex. Marcellus II Pontifex quam fuerit in suo pontificatu erga propinquos moderatus, II, 352, 1. Quid do ponlificalucenseret, X. 146, 1.

MARCELLUS ANCYRANUS. Marcellus Ancyranus damnatus, quod libros suæ hæroscos flammis tradere noluisset. XIX, 289, 1.

MARCIA. Marcia familia dicta ab Anco Martio, rege Romano, XV, 664, 1. Unde dicti sint Marcii, *ibid.*

MARCIANUS (S.). S. Marcianus unica veste interiore qua erat indutus, vestivit pauperem, XII, 634, 1.

MARCIANUS (S.). S. Marcianus anachoreta Deum in eremo venabatur. XIX, 50, i. Occulto se sepeliri mandavit, X, 227, 2.

MARCIANUS imperator. Marciano imperium aquila promisit, XH, 624, 2. Quomodo ad imperium et ad thoium S. Pulcheri® sororis Theodosii pervenerit, IV, 273, i,

M YRCIDUS. Marcidus accipitur pro torpido, deside ignavo, IX, 344, 1.

MARC1ON. Marcion cur factus sit hæreticus, XIX, 192. 2. E superbia in hæresin decidit, XX, 453, 1. Duos faciebat Deos, unum justum, alterum bonum, XVIII, 95. 1 ; 255, 1. Deuin suum meliorem a Stoicis hausii, XIX, 85, 2. Aiebat hominem a diabolo creatum, XVUI, 84, 2. Marcionis liæresis circa Christi humanitatem jugulatur, 130,2. Ncÿa vit Christum vere fuisse hominem, XIX, 26,1. Docebat Christum cruci se subduxisse, XV, 614, 2 Consuit Christum suo ad. inferos descensu omnes animas damnatas liberasse, Vili, 464, 2. Vetus Testamentum ul imperfectum rejiciebat. XI, 56, I ; XVIII, 223, 2. Epistolas Pauli mutilare ausui est, XVIII, 4, 1, 2. Textum biblicum depravavit,

411, 2. Damnavit nuptriiH et cibos quasi in sc malos, XIX, 224, 1 et 2. Marcianus cur dictus est mus Ponticus, XX, 238, 2 ; XXI, 413, 4.

MARCOR. Marcor quis sil morbus ct unde nascatur, XX, 47, 2.

MARCUS. Marci nomen imponebatur Rom® primogenitis, XV, 664. 1. Quid id hebraico sonet, 663. 2. Quid latino, *ibid.*

MARCUS MARCELLUS. Marci Marcelli Romani clementia erga Syracusas vastatas, XII.

MARCUS ANTONIUS. Marci Antonii triumviri in Bruti c®si corpus humanitas, XII, G86. 1. Ei aquila: pugnantes fuere victori® symbolum,626,2.

MARCUS BIBULUS. Marcus Bibulus quam generose condonaret injurias, II, 522, 2.

MARCUS (S.) EVANGELISTA, {♦. S. Marcus fuit S. Pelro charus, ceu filius spiritualis, adjutor et interpres, XV, 664,1 ; XX, 4Û2, 2. Fuit natione Ilebræus ex tribu Levi, alius fuit a Joanne Marco, XV, 664, 1. Fuit post mortem Christi a S. Petro conversus, *ibid.,* 2. Fuit etiam Apostolus, XVUI, 39, 1. An fuerit o Christi discipulis et interpres prim® S. Petri epistola:, XX, 402, 2. Non vidit nec audivit Christum. XVI, 413, i. Ejus breve elogium et vita, XV, 663, 1, 2. Ei adaptantur nominis Marci etyma, 663, 2. Eju^ religio et fortitudo, 664, 1.

2» Quo anno, ubi, et qua lingua Evangelium scripserit *(vide* Evangelium). S. Marcus Evangelium, quod Rom® latine conscripserat, fertur Aquilei® in græcum translulisso, XVUI, 35, 2. An auctor sit versionis Syriae® Novi Testamenti, XIX, 349, 1.

3’ Quo anno S. Marcus Evangelio scripto, Alexandriam concesserit, XX, 402, 2. Alexandriana ad Christi fidem convertit, XIV, 191, 2. Quam piam Alexandri® Ecclesiam fundarit, et scholam erexerit, XV, 665, '1. Fuit velut parens Religiosorum, XHI, 231, 2. Quando et quare martyrio affectus, XV, 665, 1; XVH, 7, 1. Venotias corpus ejus translatum est, XV, 665, 1. Ipse leo est, cur Venetorum est protector, XII, 50, 17. El adaptantur stemmata leonis, *ibid.* Cur sil leo inter animalia S. Joannis, XXI, 107, 2 ; 306, 2.

MARCUS consobrinus Barnab®. Marcus Bnrnab® consobrinus primo desoruit Paulum ; mox eum Paulus pœnitonlem iterum assumpsit, XIX. 314, 1.

MARCUS ET MARCELLIANUS (SS.). SS. Marcus et Marcellianus post Dei opem petilam tormenta omnia superarunt, XX, 398. 2. A S. Sebastiano sunt in marlyrio corroborati, V, 508, 2. Tormenta tyranni irriserunt, IX, 68, 1. Inter tormenta atrocissima cantarunt et oxullaverunl, XI, 125, 2: XV, 620, 1.

M ARCUS Arelhus® episcopus. Marcus Arethusa episcopus sub Juliano Apostata, suspensus in nlto el a vespis punctus, suos tortores irridebat, XV, 5, 2, 41 167, i.

MARCUS anachoreta .Marcus anachoreta sibi pollicem amputavit, no fieret sacerdos, II, 445, 2 ; XV. 664, 1.

MAItCDS monachus. Marci monachi litteram imperfeclam, dum vocaretur relinquentis, insignis obedientia, I, 678, 2. Marco monacho monetili Eucharistiam angeli dederunt, XXI, 189, i.

MARDOCHÆUS. Mardochæi etymon, IV, 367,1. Ex qua stirpe et tribu oriundus, *ibid.* Ejns ætas et ævum, *ibid.,* 2. Mardochæus utcumque templum videro potuit, XIV, 330. 2. Quibus de causis Aman adoraro noluerit, IV, 372, 1. An dissimulare hic potuisset, 373, 1. Magna ejus in Deum constantia et fiducia, 377, 2. Prius vilis ct abjectus, postea factus est regi familiaris et palatinus, 380, I ; 385, 1, 2. Cur Deus eum ad tantam dignitatem evehi voluerit, 380, 1, 2. Mardochæus est auctor libri *Eslher,* 388, 1. Fuit regis vicarius, 389, 1, 2. Somnium quod somniavit fuit ipsi a Deo immissum, 390, 1. Ejus explicationem ex rerum eventu Dei instinctu cognovit, 393, 2.

MARE. 1® Mare unde dicatur X, 412, 4. Ejus epitheta, VII, 46, 2. Cur dicalur vitreum. XXI, 402, 2. Est principium cl receptaculum omnium aquarum, X, 330, 4. Maria an vocari possint abyssi, V, 233, 2. Maris profunditas quanta, I, 144, 4; IX, 608, 2. Ejus profundum ct mirabilia solus novit Deus, X, 377, 1. Est terra minus, I, 444, I. In ejus fundo sunt sylvæ, VIH, 637, 1. Ipsum insulis ornatum est. X, 412, 1. Varia animalia producit, 413, 2. Plura animantia producit quam terra, cur, XII, 852, L In mari salso quomodo dulcis liquor sit, (S quo argumento colligatur, XIV, 214, 2. Ejus moins est ab oriente in occidenlcm, ctcur, 414, I. Ejus æslus, *ibid.* Maro semper æstuat. XX, 676, 1. Maris fluctus el contritio quanta sint, XII, 375, 2. Mire seipsum purgai, X. 414, 1. Sæpe locum ct situm mutat, *ibid.* Limites suas non excedit, X, 414, 2; *Job,* 712, 2. Cur maro non redundet ex tot tantisque fluminibus in so influentibus. VII, 48, 1; 51, 4, 2. Maris summa obedientia, ct illius termini qui, *Job,* 524, 2; 712, ! ; 713, 1. Maria ccria lege el gyro Deus metatus est, V, 233, 2. Maris termini qui vocentur, 236, I. Maro esi quasi mundi venter, X, 414, 2. Maria et torrentes separant regiones, *Job,* 546, 2. Quos mortuos in fine mundi daturum sit, XXI, 360, I et seq. Post diem judicii, ejus natura el conditio tantum mutabitur, XXI, 365, 2 elscq.

2® Quæ sint maris mirabilia, X, 413, 1 el seq. Jn ejus mirabilibus Dei omnipotentia ct sapientia elucent» 415, L Deus mare cum vuR sedat, 4M, 2. Mare cur quiescat admisso Joña, XIV, 37, 1. 2. Maro Dei potentiam ostendit, *Psalm,* H 95, 1. Maro docci orare. XIV, 40, L

3° Maro Christo et sancos vadabilo, *Job,ÎÜ,i,* 2. Super mare ambulabat Jesus, XVI, 391, 2. Maro superatur ab obediente, VI, 126, 2. Marc procellosum viris apostolicis Deus pacat, X, 412, 1. Mari qui dominatur, dominari potest ct teme, XIV, 459, 2. Commotiones vari® in mari sub tempus Christi fact® sunt, 334, 1. Maro, moriente Christo, fluctibus horrendis insonuit. XV, 634, 1.

4° .Mare in Scriptura occidentem significat, XI. 270, 2; XIII. 437, 2. Mam Judæis vocatur dens, qma Mediterraneum maro eis erat ad occidentem, XII, 810,2; 842. 2. Mare terminus est Judææ ad occidentem, 855t 1. Mare in Scriptura dicitur Tharsis, cur, XI, 129, 2; XIV, 29, 1. Mare significat etiam aquarum copiam, 316, 2. Mare apud Judæos triplex, II, 376,1. Mare salsissimum apud Judæos quod, 375, 4. Maria el flumina aliquando pro Judæis el Gentibus sumuntur, *Psálm.* II, 95, 2. Mare quomodo manus habere dicatur, *Psalm.* II. 202, 1, 2.

5® Maro quid sit mystice, VII, 47, 1. Mare mysticum triplex, V, 27, 4. Maro cur symbolum mundi, XXI, 253, 1. Mare peccatoris symbolum, *Job,* 712, 2. Mare tempestuosum est symbolum hominis turbati, 781. 2. Mare insatiabile quid denotet, VII, 46, 2. Mare vitreum in conspectu sedis Dei quid symbolice designet. XXL 102, 2. Maro vitreum mixtum igne quod sit, 290, 1, 2. Cur dicatur vitreum, *bid.,* 2.

MARE MEDITERRANEUM. Mare Mediterraneum et Mortuum fuere Judææ termini, 460, i.

MARE RUBRUM. Mare Rubrum an altius Ægyplo, I, 54,2 el seqq. Unde dicalur Rubrum, 516, 2. An vere sil rubrum, *ibid.* A quo et quomodo fuerit divisum, 559, 4 ; V, 92, 4. Quanta hæc divisio fuerit, 1, 559, 1. Mare Rubrum Hebraeis fuit campus floridus, Vili, 637, 1. Ordo historiæ divisionis maris Rubri, I, 559, 2. An fuerit in duodecim sectiones divisum» 560, 4. Hujus sectionis vestigia adhuc in mari Rubro reperiuniur, 561» 4. Ejus divisio fuit ingens miraculum, *ibid.* Ea in quatuor rebus a divisione Jordanis discrepavit, *ibid,* et seq. Mare Rubrum fido Ilebræi transierunt, XIX, 485,2. Maris Rubri transitus celebratur, XI, 555, I» 2. Ejus transitus allegorico est Baptismi figura, I, 561, 2; XVIII, 338, 2. Tropologico vitia esso mergenda significat, 5C»I, 2.

MARE MORTUUM. Mare Mortuum undo dicatur, et quale sit, I, 231, 2¡ V, 286, 2. In mari Mortuo nullus piscis, nullumve aliud opimal nasci, aut aliunde illatum vivere potest, XII, 853, L Maro Orientale Judæis ôst mare Mortuum, id est limes Judææ ab Oriente, XIII, 502. 2; XIV, 460, 1.

MARE TIBERIAÜIS. Mare Galilææ elTibenadis el slagnum Genesareth, idem sunt, XV, 132, I; XVI, 390, I ; 391,1 ; 640, 1. Mare Tiberiadis quant latum et longum sit, XV, 344, 2.

MARE ÆNEUM. Maro wnoum templi Salomonici quale, III, 589, 1. Maro ænoum describitur, XXI, 102, 2. Significat poenitentiam, HI. 590, I; 102, 2. Confertur cum mari vitreo quod vidit S. Juannos, Iüi> 2.

MARES. Maros episcopus quam animose Juliana

apostate exprobranti sibi caecitatem responderit, XIX. ¡06,2.

MARESA. Maresa fuit urbs Gethæis subjecta, XIV. 76, 1. AJius est locus a Morasthi patria Mfcha*æ, 62.1,

MARGARITA. !• Margarite cur dicantur uniones, XXI, 398, I; 400, 1. Quomodo nascantur, 398, 2. E roris stillis nascuntur. X, 395, 2. Margarita» mater est ros, palor concha, XI, 552, 1. Vanis cutibus constant, XXI.398.2. Roro nutriuntur el crescunt; si tonuerit, abortiunt, 399, 2. Cum luna crescunt cl decrescunt, X, 395, 2. Margarite in Lolharingia per columbas purificantur, IV, 34, i: Margaritarum prolium, V, 86, 4; XV, 333,2; XXI, 398, 2. Inter eum conchylia quidam velut dux est carum dos in candore, magnitudine, orbe, lievore, pondere, 399, 1. Nullo lapsu franguntur, usu alterantur, accio resolvunlur, iMd., 2. Præ senio flavescunt, et quomodo instaurentur, 400, 1. Aliquando intus rubescunt, dividi nolunt, *ibid.* Earum vires el doles, 400, 2.

2* Margarita olim appendebatur inauri aure®, VI, 267, 1; 268, L Margaritarum in puellaribus calceis luxus, XI, 139, 1.

2* Margarita symbolum regni coelorum vel Evangeli, XV, 333,2. liem symbolum pœnilenliæ, XVI, 122, 1. E margarita una integra erat unaquæquo porta cœlesiis Jerusalem, XXI, 398. 1.

MARGARITA (S.) Scoti® regina. S. Margarita Manganar regis filia et Scoti® regina, angelicam Salutationem recitans, auto imaginem Deipare fi'Ciebat, XVI, 27, 2. Quam esset in pauperes ef* Ausa, XVII, 225, 2.

MARGARITA, comilissa Hollandiæ. Margarita comilissa Ilollandi® fertur tot pepenase proles, quot sunt dies in anno, X. 223, 2.

MARGARITA MIDDLETON. Margarite Middleton egregia verba, Vili, 58, 1.

MARGO. Margo ante thalamos in templo mystice est fides, cl quid sibi velit quod margo sit cubili unius, XII, 795, 1.

MARIA soror Mosis unde dicta, XVI, 15, 2. Fuit tripliciter prophetissa, 572, 1. Fuil virgo, *ibid.* De ejusdem cantu ac gratiarum actione, 573, 1. Quando mortua cl quot annis vixerit, II, 298, 2 ; 299, t. Fuit typus Mari® Deipare, XVI, 15, 2.

MARIA. Maria murmuravit contra Moyscn, ct quare. II, 251, i. Maria percussa est lepra, ol (piare ipsa, non Aaron, 11, 251, 2.

MARIA (S.) VIRGO MATER DEI.

CAPUT PRIMUM.

MARI® NOMEN, EJUS PRÆDEST1NAT1O, FIGURA.

L Maria nomen. — Maria qualis vox, ct undo dicatur, ac de nominis ejus etymologia, I, 571, 1 et -*q. ; IV, 348. 1 ; IX. 627, 1 ; 645, 2. Idem est quod domina maris, I, 571, 2. Ejus nomen I/ana et *Mariam* et *Maroni* exponitur mystice secundum etyma, X, 395, 2. Vocatur mater et patiens autonomastico, XIV, 119, 2,

Ii. Maio e pil kdest inat io. — Maria fuit a Deo predestinata onto omnes creaturas, IX, 617» 2; 61 s, 1. Esl princeps operum Dei, ol ab initio decreta, V, *225, 2. Ut quadruplex esset principium, ab adorno praedestinata esl, 629, 2. Euit a Deo ab ælerno predestinata non solum ut esset sancta, sed ct mater sanctorum, V, 232, 1. Fuit Doo semper præsens, IX, 629, 2. Esl negotium omnium sæculorum, VI, 505, i. Fuil causa finalis cur Deus omnia creant, IX, 618, i. Esl prima creaturarum, 571, 2. Inter puras creaturas, est opus Dei sapionlissimum, IX, 617, 2. In quo eas longo suuerot, *ibid.*

III. Quæ figura în Viteri Testamento Marian PH.ENUNTIARUNT, ET QUIBUS REBUS COMPARETUR. — I0 In variis figuris Veleris Testamenti fuil adumbrata, V, 241, 2. Mari® ct Ev® antitheses, VII, 580, 1. Maria quasi vera Judith defendit Belhuliam, IV, 356, 1. Maria vincens diabolum figurata per Judith vincentem Ilolofernem, IV, 313, I ; 333, 2. Est vera Esther, quæ Assueram, id est Deum iratum, cum duobus ancillis adiit, IV, 400, I. Fuit Esther in pulchritudine, modestia, verecundia. 376, 1. Eslhcri assimilatur, item myrto. XIV, 363, 1. Est Pandora vora, V, 35, 2.

2° Mana per arborem vitæ denotatur, I, 87, 2. Est arca testamenti, XXI, 232, 2. Est virga aurea por quam Deus toti humano generi offensus reconciliatus est, IV, 377, 1. Est quasi stella Jacob radiis suis universum mundum illuminans, 385, I. Comparatur soli, lucernæ, column®, fundamento, X, 12, 1; 31, 2. Ejus typus est sol, X, 391, 1. Est fons solis. IV. 391, 2. Item luna, 395, 2. Est luna propter septem analogias, XXI, 237, 1 et seqq. Primo, Christo filio suo sociata est ; sec*undo,* ejus castitas el puntas luco píen®; *tertio,* ejus fecunditas; *quarto,* sicut luna, ila et beata Virgo, estât dicitur regina cœli; *quinto,* sicut luna hic mulierem fulcit, ita beata Virgo Ecclesiam suis precibus et meritis, quasi basisci columna, fulcit et sustentat; *sexto,* sicut luna benigno influxu plantas ot animalia vegetat, ita beata Virgo fideles, tam justos quam peccatores, quin et infideles benigno complectitur ; *septimo,* sicut luna patitur eclipsin ct defectum, ita Maria in passione Christi velut deliquium passa est, 237, 1, 2. Lampadi comparatur et candelabro, XIV, 400, 1. Per eam sancti omnes suum lumen a Christo habent, *tbid.* Lucem suam per lotum mundum spargit, IX, 621, 1, 2. Est stella maris mundi hujus, XV, 76, 2. Quomodo sil nebula, IX, 622, 2. Est velut nubes nobis, et fuit Christo, 623, 1. Fuit cœlum, petra, inaro, VI, 453, 1, 2. Est petra qu® agnum Christum edidit, XI, 301, 2.Esl cœlum animatum ot quintuplex, V, 234, 2; 238, 2. Est velut cœlum stellatum, X, 387, 1. Maria est aurora Ecclesia, V, 118, 1. Mari® et aurore analoghe, VIH, 154, 2.

Maria terra est o qua prodiit Salvator Jesus, X!, 552, 2. Allegorico dici potest mons Maria, et cur, I, 245, <t

Maria api comparata, VII, 515, 1; IX, 335, I.Per apem ropr®soniatur, V, 159, 2. Leænæ comparatur, Vili, 63, 2; XII, 639, 2.

Marin volut lilium inter spinas, Vif, 551, 2. Ros® comparatur, *ibid.* Est rosa in Jericho, eiquo ros® proprietates adaptantur, IX, 639, 2. Est velut cedrus, 634. 1. Palm® etphœnici assimilatur, 636, 4. Esl oliva speciosa in campis, 641, 2. Item platanus omnes umbra sua tegens, 642, 1. Est balsamum ct cinnamomum, 644, 1, 2. Per myrrham designatur, 645, 2. Ipsa velut vitis est, 648, 2. Est ager et vinea, VI, 50I, 2. Est velut manna, 654, 2. Per Nazareth repræsentatur, XV, 93, 2.

CAPOT SECUNDUM.

8. MARUS CONCEPTIO, NATIVITAS ET VITA ANTE INCARNATIONEM.

L Beatæ Marim conceptio. Ejus conceptio est principium omnium operum supcrnaluralium Dei, V, 232,1. Fuit in conceptione opus Spiritus sancti, VI, 531,1. Creata est in Spiritu sancto, IX, 63, 2. In Adamo contrahendi peccatum originale necessitatem incurrit, sed id do facto non contraxit, XVHI, 98, 1; 100, 2; 453, 1. Caruit peccato originali, XX, 527, 1. In conceptione a Deo gratiam el sanctitatem singularem accepit, IX, 617, 2. Fuit a fomite concupiscenti® liberata, dum a matro est primum concepta, XII, 823, 1, 2. Habuit in utero usum rationis, XVI, 30, 2. Quot annis anto Christum sit concepta, V, 232, 2. Ejus per immaculatam conceptionem invocatio eflicax remedium esl contra tonlationes carnis, XI, 831, 2.

II. Beate Maree propinquitas, nativitas kt vita ante incarnationem. Maria cx tribu Juda fuit oriunda, XIX, 417, 2. Existons o tribu Juda quomodo habuerit cognatam Elisabeth quæ erat dc tribu Levi. II, 388. 1. Per matrem descendit o Salomone; per patrem ex Nathan, XVI, 95, 2. Ex parentibus senibus ot sanctis nata est, I, 338, 2.

Maria in templo habitavit triennis, I, 755, 2. Ipsa in templo habitavit, id est in atrio ad ostium tabernaculi, non in Sancio sanctorum, II, 10!, 2; XX, 8, 2. A prima telale in templo ministravit, IX, 629, 2. In templo presentala inter virgines conclusas angelice vixit, IV, 510, 2. Ejus custos fuit S. Gabriel, quem mulli putant esso ex ordine Seraphinorum, XV, 402, 2. Clausa in cubiculo, et gemitibus inenarrabilibus ac jejuniis obsecrans Deum pro mundi reconciliatione, meruit angelum pacis paranymphum excipere, qui eam hujus pacis medialricom per Verbi in ea incarnationem annuntiaret, IV, 347, 1.

CAPUT TERTIUM.

MATRIMONIUM BEATAE MARIÆ VÌRC.1N1R, ANNUNTIATIO, INCARNATIO CHRISTI, MATKRNITAS DIVINA.

I. Matrimonium beate Marls cum Josepro. — Beata Maria verum contraxit matrimonium cum Josepho, XV, 62, 1; XVI 15, i. Cur Josepho desponsata sit, XV, 62, 1.

II. Annuntiatio. — Beata Virgo de congruo meruit Christi incarnationem, ut scilicet ipsa una ex omnibus fieret mater Christi, VII, 472, 1. Suo in opus incarnationis assensu plus meruit quam omnes angeli et sancti in omnibus actibus suis, VI, 525,1. Quomodo ad concipiendum Dei Filium a Dea fuerit disposita, XVI, 39, 1. Quomodo ad eam angelus sit ingressus, 45, 2. Quo sensu plena fuerit gratia, 16, 2 et seq. Est gratiæ plenissima, IX, 651, 1; XIV, 130, 1. Mira ejus gratia, IX, 63, 2. Habet plus gratiæ quam omnes homines simul, XVHI, 103, 2. Gratia ejus in primo conceptionis instanti superavit gratiam supremi angeli, eaque semper adaucta est, XVI, 17, 1. Piusa Deo amatur quam lota Ecclesia, *ibid.* Tota SS. Trinila* oum ea erat, *ibid.,* 2. Dominatur in cœlo, purgatorio, inferno, 18, 1. Est in mulieribus benedicta, 18, 1, 2; 31, 4. Ad speciem angeli el ejus salutationem turbata est. 18, 2. Passiones ei non fuerunt dominai®, 19, 1. Prudenter cogitabat quid angelo esset responsura, *ibid.* 2 Placuit singulis personis SS. Trinitatis, parvus quidem mundus est, *ibid.* Ob humilitatem, virginitatem ct ardentem chantaient meruit fieri Dei mater, 49, 2 ct seq. Non tamen de condigno, sed do congruo, 20, 1; 21, 2. Non dubitat do promissi angelici veritate, sed do modo dunlaxat inquirit, 21, i. Quam de virginitate fuerit sollicita, *ibid.,* 2. Ob virginitatem mater Dei facta est, IX, 436, 1; XI, 194, 2; 195 I. Ante connubium votum virginitatis emisit, XVI, 21. 2. Idquo prima, 22, 4. Ejus humilis resignatin sui, 25, 2. Assensil angelo ad Verbi conceptionem, optabat ardentissime Messi® incarnationem, fàid. Quantum suo consensu in incarnationem meruerit, 27, 1. Quamdiu angelus apud eam manserit, 27, 2.

HI. Incarnatio.—Quomodo beata Virgo Chris* tum conceperit ot quo lompons puncto, XVI, 26. ‹ et seq. Christum quomodo ambierit, V, 236. 1. Conceptura dicitur a Jeremía virum novum, id esf Deum hominem, XII, 230, i, 2. Concepit filium sine opera viri, XV, 59, 1. Ejus virginitas in conceptu demonstratur cl plunbus probatur, XI, 193.1; XII, 203, 1,2. Item in partu, XI. 193,1; XV, 59, I Ejus integritas miraculis probatur, XI, 195, 1,1 Quomodo dici queat aperta, cum manserit virgo XI, 551, 2. Vocatur *Alma,* 195. 1,2 nsl porta principis, eo quod nullus per eam transierit. XII, 8n0, I, 2. Cur dicatur porta Orientalis, 531, 1.

Cor dicatur nubes leus, XI, >16. 1- Ardebat ut rubus quasi divino accensa murice, I, 453, 1. Ex ea Christus creatur velut germen e terra, irroranto rore vel pluvia cœlesti. XIV, 388, 2. Ver spiritual© el virgineum mundo induxit, XI, 553, I.

IV. Mat bbnit as divina.— I0 *Beala Virgo est vere mater Dei,* XV, 59, 2; XVI, 31, 2. Est Deipara, 67, 2. Magis est mater Dei quam reliquae matres sunt suorum filiorum, IX, 627, 2; XV, 60, i. Concurrit ad generationem filii sui, ut causa secunda, non tantum passive, sed et active, XV, 60, 1 ; 65, 2; 69, 2. Materiam filio concipiendo ipsa sola subministravit, 65, 2; 69, 2. Habuit in Christum jus et auctoritatem maternam, 59, 2.

2’ (?uznom per *maternitatem divinam privilegia beata Virgo consecuta sil.* Ejus summa dignitas ex eo quod sit mater Dei, VI. 526, i ; XVI, 37,1. 2 ; 39, 1. Eam in quantum est mater Dei, Deus facere meliorem non potest, XXI, 235, 2. Est mater sapientis ælernæ in se incarnat®, IX, 617, 2. Ejus uterus fuit thalamus, templum et thronus glori® Filii Dei, XVI, 162, 1 et seqq. Est tabernaculum sapienti® creat® et increai®, IX, 627,1. Templum fuit cedrinum in quo Verbum habitavit, VII, 545.2. Est genitrix, filia, sponsa Dei, XI, 195, i, 2. Est consanguinea SS. Trinitatis, V, 230, 1. *Matris admirabilis* titulus beat® Virgini gratissimus, III, 194, 2. Çomparatur solio glori® Dei, item sapphiro, VI, 531, 2; XII, 143, 2; 511, 1; XXI, 94, 1.

Quanta illi ob maternitatem divinam data sit gratia et cognitio, IX, 627, 2; XV, 59, 1. An viderit tunc Dei essentiam, et acceperit claram revelationem su® prædestinationis, ct exultationis super omnes angelorum choros, Vili, 32, 1 ; XVI, 27, 1, 2. Sola Verbi incarnationem, nativitatem, vitam ot gesta per experientiam ocularem cognovit, ct magis mentalem, IX, 61, 2. In Filii sui conceptione perfectam sanctificationem accepit, XU 823, 1,2; XVI, 37, 1. Post conceptionem Filii Dei mirabiliter in sanctitate et sapientia crevit, IX, 642, 2. Varia privilegia ci data qu® nobis sunl incognita, VI, 509, 2. Ejus duodecim prerogativa», XXI, 238, 1. Cur Josopho non dixerit se do Spiritu sancto concepisse, XV, 66, 2. Ejus resignalio el in Deum confidentia, tbtd. (Vide Joseph),

CAPOT QUARTÜM,

VISITATIO BEAT® MARI®, NATIVITAS CHRISTI, P[LESENTATIO , PURIFICATIO ET VITA IN NAZARETH.

I. Visit at io . — Quando beala Maria Elisabetham adierit, et qua de causa. XVI, 27, 2. Cur cum festinatione abierit, 28, 1. Prius adiit Jerusalem, et in templo se suumque conceptum obtulit, *ibid.,* 2. Cur et quomodo cognatpm salutaverit, 19, 1. Cur Zachariam non salutant, *ibid.* An sua alulatione Elisabclham el Joannem Baptistam Spiritu sancto repleverit, XV 111, 43, 2. Voro Dei mater est, beata fuit, est el erit, 31, 2; 32, 1. Laudes sibi a cognata datas in Deum retorquet, 32, 1. Ejus in angelo credendo magnanimitas, 82, 2. Tota anima Deum magnificavit, 31, 2 ; 33, 2. Erat domina anima* su®, camqtie totam filio tradiderat, 34, 1. Dcuin summopere diligebat, *ibid.* 88. Trinitatem magnificabat, *ibid.* Ejus ob conceptionem Verbi summa exultado, 34, 1, 2. Quomodo vocet Deum Salvatorem suum, *ibid.,* 2. Est mundi gaudium, *ibid.* Ejus humilitatem respexit Deus, 36,1. Agnoscit se per virtutes, maximo humilitatem, ad maternitatem Del esse evectam, 36, 1, 2. Est beata tripliciter, 37, I, 2. Prædicit so ab omnibus sæculis beatam prædicandam ot invocandam, 37, 2. Fuit prophetissa vero, XI, 211, 2; 212, 1. Quid apud Elisabelbam egerit, 42, 2. An S. Joannis nativitali adfuerit, 43, 1. Cognât® su® precibus suis felicem parium impetravit (Fide El isauet ha, Joannes Bapt ist a).

II. Nat ivit as Chr ist i.— An Maria prægnans pedes o Nazareth iverit Belhleem, XVI, 56, 2. Peperit naturaliter, peracta naturali temporis ad pariondum usitati periodo, 57, 1. Peperit virgo, sine doloro et sordo, dio Dominica, 57. 2. El summo cura gaudio, *ibid, et* seqq. Quomodo peperit masculum, XI, 760, 2. Genuit prolem nobilissimam, qu® innumeros Deo et cœlo filios genuit, 661, t. Quomodo natum exceperit otadorant, XVI, 58,1,2. Mox ut Christum peperit, eum profundissima reverentia adoravit, et illico osculum dedit pedibus ejus quasi Deo, manibus quasi Domino, ori quasi filio, VII, 472, 2. Virgini osculum Dei quadruplex proprio compotit, 471, 2. Eum pannis involvit ipsa, partu non debilitata, XV, 59, 2. Conservabat omnia qu® de filio audiebat, conferens in corde suo, 67, 1 ; 86, 1. Ipsa filio quasi pater ol mater nomen imposuit, XI, 197,1. Quid cum Magis sit locuta, XV, 80, 2.

III. 1’r .esent at io Chr ist i bt Pur if icat io bbat® Mar i®. — An beata Maria purificari debuerit ob impuritatem naturalem, XVI, 69, I ; 70, 1. Ejus parius fuit purissimus, sine ullo sanguinis Quxu, 69, 2. Menstrua non habuit, *ibid.* An habuerit secundinas, *ibid.* et seqq. Ex humilitatis tamen studio purificari voluit, 70, 1. Paupertatis erat studiosissima, 71, 1. Qu® susceperit sacramenta, *ibid.,* t Cur mirata sil super his qu® Simeon dicebat, 75, 1. Quid ex Simeone audierit ad se spectans, *ibid.,* 2. Virgo est, et non est, diverso respectu, 76. 2. Quis gladius animam ejus pertransierii, 77 1. An slatim post purificationem e Jerusalem in Ægyplura fugerit, an prius Nazareth reversa sit. 81, i.

IV. Vit a dbat® Mar i® in Nazar et h. Ex Ægypto reversa una cum Josopho templum adiit, filium secutn ducens, XVI, 81, 2. Quid illo amisso metueret sollicita, 82,1. Quomodo eum jam inventum sit allocuta, 83. 1. Ipsius huwditas in se Jo-

sepho postponenda, *ibid.* Non noverat quomodo filius opus redemptionis mundi esset peracturus, 84, {.

Cur iverit ad nuptias Cana, XVI, 328, 1. Orat filium modeste in defectu vini ex affectu bono, *ibid,* et seq. Petiit id certa cum fiducia, *ibid.* Cur ministro jusserit facere quodcumquo dixisset filius, 329, 2 ot seq.

Cur Maria venerit cum cognatis, ut Christum in Nazareth abducerent XV, 316, 4. Fuit a Christo baptízala, 107, 2. Josepbo viro suo omne bonum retribuit, VI, 494, 2. Virum suum beatifica vil, X, 2, i; |>t i.

CAPUT QUINTUM.

VITA BBATÆ MARLS A PASSIONE CHRISTI USQUE AD MORTEM ET ASSUMPTIONEM SUAM.

L Afflictio Marijj in passione filii sui. — Illius in filii passione dolor, XII, 361, 1; 376, d; XVI, 77, 2. Ejus afflictio fuit una ex causis trislitiæ quam Christus in horto passus est, XV, 568, I. An interfuerit ejus flagellationi, 607, 2. Astitit cruci ejus, 637, 2. Quantus ejus hic fuerit dolor, *ibid.* Quæ mentis constantia, 638, 1. Fuit mare dolorum in passione Christi, V, 236, 2. Fuit pura simul ct cruci affixa, X, 395, 2. Multolies martyr fuit, VII, 529, 2. Fuit plus quam martyr, XVI, 78,1; 615, I. Passa est plus quam martyres et mortales cælcri, VIII, 226, 1. Fuit vero mulier fortissima, el regina martyrum, VI, 490, 2. Martyrium materiale non subiit, XVI, 77, i. An passa sil spasmum, 615, 2. Ipsa plus est passa quam Christus, 617, 2 ct seqq.

II. Ejus vita post mortem Christi.— A filio Joanni commendatur, etipsi Joannes, XVI, 616, 1 et seqq. An apud Domini sepulcrum triduo manserit, XV, 641, 2. Ideo non venit ad cum ungendum, quia sciebat cum die illa resurrecturum, 645, 2. Qui ei et primo ante alios apparuit, 654. 1. S. Joannes post mortem Christi curam ejus gessit, XX, 501, I. Maria accepit quoque Spiritum sanctum, XVII, 77. 2. Orat pro Slephano, 183, 2. Quæslionem legalium resolvit, 301, 2.

Beatæ Marus virtutes. 1° *Ejus sanctitas.* Est sanctitatis oinnis thesaurus, IX, 632,1. Est idea perfectionis, virtutis el sanctitatis, exemplar decoris et gratiæ, ct miraculorum abyssus, V. 232,1. Esi idea omnis sapienti®, gratiæ et sanctitatis hominum et angelorum, IX, 617, 2. Fuit plena omni virlulo cl gratia» VI, 499, 1. Omnes virtutes auctoravit, 530, 1, No minimi quidem virtutum actus in oa desiderati sunt, IX, 645, 2. Omnes virtutes in ea habitarunt, *ibid.* Ejus vari® virtutes, XXI, 238, 1, Mores quam sancti et spectabiles, V, 210, 2. Omnes dotes ot gratias omnium sanctorum in so collectas a Deo infusas accepit, 631, 4. Virtutes ot gratias omnes habuit in eminenti gradu, VI, 527, i. Ipsa transcendit longis intervallis omnem reliquorum sanctorum gratiam. IX. 491. 1« Plus habuit gratiæ, gloriæ, honoris, quam omne! angeli ct homines simul, VI. 511, 2; 525, 2; 527, R Est quasi mons virtutum, cæteris sanctis excelsior XIV, 248, 2. Est in plenitudine sanctorum diversa modo, IX, 631, 1 et seq. Ejus virtus fuit perfecta a virilis, 644, 1, 2. Nec ulla vitiositate permixta. *ibid.,* 2, Ejus septem dotes septem vitiis adversa^ VIII, 55, 1. Ejus valor cl prolium recte dicitur unio, VI, 199, 2. Ejus doles, virtules, excellentias, prudentiam nerno poleslcomprehendere. IX. 61,2. Quanta ejus animæ pulchritudo fuerit, VI. 531, 2. Ejus gratiæ et virtutes exhilararunt Christum velut virum suum, X, 232, 1 ; 241, 2.

Maria nunquam vel in minimo peccavit, VI, 512, 2. Nunquam peccavit, nequidem venialitcr XVI, 30, 2; XVIII, 72 1. Cur ab omni peccai fuerit immunis, VI, 512, 2 ; 513, 1. Nunquam Pos. nitenti® sacramentum usurpavit, XX, 219, 1.

Sanctitatem et gratiam semper auxit. IX, 665, t. Merita sua semper adauxit, idque in bonum Ecclesiæ, VI, 499, 1. An per singulas actiones suat semper meritum duplicant, VI, 510, 1. Ob assiduam possessionem exultalionis in Deum vitam agebat pleno angelicam, XVI, 35, I. Ultimo charilatis sus actu meruit majorem gratiam el gloriam quam omnibus praecedentibus, VI, 510, 2.

2® *Manx fides el spes.* In Passione Filii delR quium fidei non est passa, XXI, 71, 2 ct seqq An in Christi passione de ejus resurrectione dubitaverit, XVI, 77, 1. De Filii sui resurrectione nunquam vacillaxit, VI, 504, 1.

3* *Ejus charitas.* Amor ejus in Deum, VI, 511, 2; 513, I. Ejus charilas summa, IX, 637. 4. Videtur ipsissima charitas, VI, 512, 1. Ardens ejus charitas in Deum et proximum, 511, 2 et seq. Hujus actus immense adaugebat. 509, 2; 511, 2. Deipare amor in filium, VII, 595, 2 et seq. Verbi incarnati conspectus eam jugiter inflammabar, VI, 511, 2; 513, 2. Quaro filium suum summe ddexerit, el ipse illam. V, 107, 2.

4® *Ejus misericordia'* XX, 239, 2. Ejus misericordia et liberalitas. VI, 506. 2. Quam fuerit et sit clemens, 520, 1, 2. Et dulcissima, IX, 654. 1, 2.

5* *Ejus in omnibus sancta intentio.* Semper in Deum fuit mente intenta, IX, 645, 2. Ejus opera corporalia el spiritualia erant continua, el reda cum intentione peragebantur, VI, 506, {.Semper sancta cogitabat, VI, 512, 1. Ejus somnus qualis, Vili, 99, 1.

6* *Ejus prudentia et sapientia.* Est idea sapienti®, et maler sapienti® ætern®, V, 203, 2. Ejus uterus fuit allegorico domus sapienti®, 249, 1. 2. Quomodo Deus eum ad hoc disposuerit et adornari!» *ibid.* Est radix sapienti®, IX, 61. 1. Suis cultoribus sapientiam infundit, 61, 2. Quomodo omnibus mensam instruxerit et proposuerit, V 253, 2. Quomodo misceat vinum aquæ. et jrçularil filios suos. V, 253, 2 el soq.

t* *Beats Maris oratio.* Diu noctuqus orationi incubuit, V, 504, i. Nullam gratiam vel virtutem habuit alno magno laboro ct oratione assidua, IX, 465, 2.

8' *Ejus obedientia et humilitas.* Semper Dei vo-.linlatem ct gratiam attento excepit, eique ex ¡equo cooperata est, XI, 401,1. Profunda ejus humilitas, IX, 126, 1, 649, I ; XX, 45, 2. Ejus humilitas in omnibus, XVII, 65, I Fuit celsa simul el humilis, X, 395,1. Odit superbos quia summe est humilis, V, 210, 1. Suo Josepbo so humillimo subjecit, VI, 515, 2.

9* *Ejus castitas et virginitas.* Est virginum dux el præses virginitatis, VI, 515,2. Ipsius virginitas, IX, 649. 1. Prima virginitatis vexillum extulit, Vili, 41, 2. Ipsa cum Josopho castitatis vexillum prætulit, non virginibus solum, sed conjugatis, XVIII, 301,2. In ea fuit conjuncta virginitas et fœcunditas, IX, 649, 1. Nonnisi unicum filium, Christum scilicet, pepeht, nec ullos post eum ex Josepho, XV, 61, 2; 69. 1. 2. Semper etiam postpartum mansit virgo, 69, 1, 2; 315, 2. Ejus modestia, XX, 304, 2 cl seqq. Ejus fortitudo ct decora modestia, VI, 202, 2; 517, 2. Delectatur honestate, IX, 649, 1.

10* *Ejus mortificatio et silentium.* Mortificationi fuit addicta, IX, 645, 2. Vitam egit rigidam et ausloram, VI, 522,1, 2. Secretum semper captavit, et pauciloqua fuit, XX, 73,2.

H* *Beats .Varis effigies,* XVII, 65, 1. Ejus qualis fuerit vultus, VII, 59,1, 1. Ejus facies augusta majestato venerabilis erat, I, 747, 2. Ejus pulchritudo corporis, VI, 517,2 ; 531,1,2 et seq. Corpus habuit undequaque perfectum, VI, 531, 1. Ejus statera fuit procera, Vili, 191, 2. Fuit similis palma>, *ibid.* Ejus facies describitur, VII, 498, 1. B?ata Maria num fuerit fusca, *ibid.* Ejus oculi pulcherrimi, VIII, 148, 2. Ea quo sensu dicatur nigra et formosa, VII, 495, 2 et seq. Ejus labia qualia, Vili, 43, 2. Ejus pulchritudo duplex, VII, 536,1, 2. Ejus forma intucnles ad castitatem excitavit, IV, 346, 2. Dicta varia Patrum et Doctorum de utraque ejus forma, YI, 531, 2. Habita est a S. Dionysio peno ut Dea, 532, i, 2. Quia vultus ejus spirabat quid majestatis plenum, VI, 532,1, 2.

CAPUT SEXTUM.

BEATÆ MARIÆ MORS, RESURRECTIO, ASSUMPTIO ET IN CŒLIS CORONATIO.

I. Ejus mobs et besobbectio.—Beata Maria incessanter mortem optabat, ut Deo fruerelur, V, 387, 2. Ejus languor et mors ab amore, VII, 564, 2. Mortua creditur ex amore el desiderio videndi Filium, V, 387, 2; XVI, 35, 1. Morlua est actu et vi amoris, XXI, 282, 2. Ei moricnli an adfuerit S. Paulus, XVII, 380, 2. An inunda fuerit cum moreretur, XX, 219, {.Quando morlua sit, XVII, 6, 1. Quo anno Christi el vitae, XVIH, 380,1. An sil mortua, an vero raptu translata in cœlum, XXI, 249, i. Ea subita, ruit Ecclesia Judaica, XVII, 380, 2. Mox a fliorto resurrexit, VI, 504, 2.

II. Ejus assumptio, coronatio et gloria. — Maria fuit Esther in assumptione sua et coronllione, IV, 376, 1. Est coronata stellis duodecim, XIII, 173, 1. Est signum magnum. XXI, 235, 2. Quaro sub pedibus ejus luna fingatur, IX, C32, I. Transcendit gloria omnes sanctos, VI, 524, 2 et seq. Habet plenitudinem gloriæ omnium sanctorum, IX, 731,2. Est regina angelorum, VI, 527,1. In cœlo ab omnibus angelis ct caelitibus laudatur, 534, 1. Ab omnibus laudalur, a Christo, angelis et hominibus, 523, 1, 2. Est omni laudo humana superior, X, 426, 2. Quomodo Deum in cœlo laudet, 422,1. Est in coelis sanctorum hilaritas, IV, 568,2. Cur ia ejus assumptione legatur evangelium do ministerio Marlhae, et contemplatione Mariæ, XVI, 159, 2.

CAPUT SEPTIMUM.

BEATÆ MARIÆ CULTUS, ET ERGA EAM DEVOTIONIS MOTIVA.

I. Beats Marie dignitas, gloria et potentia. — 1- *Ejus dignitas et gloria,* IX, 627, 2. Est mundus divinus,V, 238, 2. Est mundi regina, cur, V, 212, 2. Est angelorum ot hominum pandora, XX, 226, 2. Eam omnis lingua dominam vocat, I; 571, 2; V, 213, 1. Habuit ob Filii Dei maternitatem dominium in omnia, V, 213, 1. Habet hoc titulo Deiparae *ibid.* Qoam sit in terra celebris, VI, 523 1, 2. Eliam Tureae eam dcprædicant, IX, 655, 1 ; 663, 2. Est pluvia maris, domina maris; celsior mari, V, 236, 1. Quo pacto centrum dici possit, 237, 2. Ejus quanta sit gloria, 217, 1, 2. Est domina maris hujus sæculi, ea ab omni lingua vocatur domina nostra, XVI, 15, 2. Fuit cœlum el firmamentum, V,2U, 1, 2. Maria est decus, gloria et exullatio non tantum Jerusalem, sed totius orbis, IV, 351, 2. Varia ejus ologia, IX, 652, 1,2; 656, 2; 663, 2; 664, 2; 665, 4; X, 2, 1; XII, 831, 2 el seqq.; XVI, 35, 2; 162, 2. Est colenda præ sanctis aliis'cultu hyperduliæ, 1,286, 2. Illam quidam hærelici consuerunt esse Deam, camque ut deam adoraverunt, VII, 487, 2.

2* Quantum *orbi prxstel cl prxsertim Ecclesiæ,* VI, 527, 2; XIV, 130,1. Illi quasi matri suæ Christus nil negare potest. IV, 377, i. Ecclesia est illi commissa,V, 215, 1. Ipsa est velut avia Ecclesiæ, XXI, 235, 2. Et ejus materfamilias, VI, 526, 3. Est pars, civis el filia lectissima Ecclesiæ, *ibid.* Ei adaptari possunt ca quæ in Scriptura de Ecclesia dicuntur, 235, 2; 237, 1. Ædificat Ecclesiam numero cl virtute fidelium, V, 402, 2. Omnia bona invexit in familiam Josephi, in totum orbem cl Ecclesiam, 586, 2. Est Ecclesiæ allas, VI, 501, 2. Est collum Ecclesiæ, VIH, 51.2; IX, 631, 1 et seq. Ecclesiam fœcundamet florentem reddidit, VI,501,2. Ecclesiæ do omnibus necessariis prospicit. Religiones novas ad ejus subsidium suscitat, Or-

dinem Servitarum suo cultui dedicatum, ratum habuit, IX, 212, 2. Ejus servitio multi se addicunt, *ibid.* Sanctos ordines et sanctas congregationes ordinat et disponit, V, 229, 1. Fuit religiosa et Religiones protegit, præest eruditis o eruditioni cuilibet, V, 208 2. Quam doctos ipsa docuerit, 209, 2. Est Apostolorum doctrix, VII, 41, 2, XVII, 158, 2. Est doctrix fidelium, V, 236, 2. Magna praedicavit, 206, 1. Veram Dei cognitionem Judæis ad Gentes transtulit, IX, 644, i, 2. Præest conciliis et piis congregationibus ipsius nomine creatis, V, 208, 1. Item sanctis cogitationibus, 208, 2.

3* *Ejus contra damanes potentia.* Caput serantis contrivit, I, 106, I. Maria diabolum vincens figurata per Judith vincentem Holofernem, IV, 313, 1 ; 333, 2 ; 346, 2. Est terror dæmonum, VI. 517, 2. Beata Virgo terribilis est dæmonibus, bæreticis ct impiis quasi acies castrorum ordinata, VIII, 147, 1. Daemonis vires elidit, IX, 645, L Innumeras dæmonum phalangas prostravit, et in dies prosternit, IV, 346, 2. Mariæ vocabulum, patrocinium ct exemplum timent dæmones, IV, 3Í7, 1.

4° *Ejus gloria in bellis,* V, 217, 2 et seq. Est oasirorum acies ordinata, 229, I. Ejus ope mullos duces in bello fuisse victores mullis docetur exemplis, I, 362, 2 et seqq. Conslantinopolim a triennali Saracenorum obsidione liberavit, IV, 356, 1.

IL Beatæ Mariæ amor et miser icor dia erga homines. — I0 *Maria est nostra mediatrix.* Maria est medialrix et auctrix noslræ redemptionis et salutis : filii sui vilain, dolores ot mortem Deo obtulit ex ardentissima charitate, V, 219, 1. Maria est mediatrix fidelium, VI, 527, 1. Qua ratione sit angelorum medialrix, *ibid.* Cœlum terræ reconciliavit, nemo in cœlum ascendit, nisi ipsa consentiente, adjuvanto, dirigente, 227, 1. Conjunxit hominem Deo, V, 230, 1. Pro omnibus intercedit, 579, 1. Ipsa est aliare ot sacerdos, 219, 1. Fuit crater continens el proponens nobis carnem et sanguinem Christi, 257, 1. Ejus carnem edimus in venerabili Eucharistia, IX, 656, 1. Forte ipsa orante, suam nobis carnem in ea reliquit Christus, *ibid.,* 2. Fuit ordinala sacerdos mystica, et in omnibus cogitationibus suis, verbis et actionibus ordinala ot disposita, V, 229, 1, 2.

2° *Maria omnium hominum mater est,* V , 579, 2; XVI, 618, 1, 2. Est omnium mater quadrupliciler, 230, 1. Quomodo sit mater nostra, IX, 618, 1. Beato Joanni quasi mater occurrit, 436, 1. Ejus deliciæ sunl esse cum Deo ot filiis hominum, V, 241, 2. Diligentes se summo diligit, V, 215, i. Ejus charilas est ardentissima, *ibid.* Christianos mirifice complectitur, *ibid.* Habitus charilalis quo diligit eos est maximus, *ibid.*

3* *Maria est nobis fons gratiarum.* Est aquaeductus gratiarum, V, 236. 1; IX, 663, 1, 2. Est mare gratiarum, IX, 665, 1 ; XVI, 15, 2; 16, 1 •t seqq. Araxi fluvio comparator, IX, 663, I, 2. Rigat hortum Ecclesiæ, ipsaquo est paradisus v> lupiatis, 664, 2. Ea quæ rigat, crescunt, XXL 405, 2. Est puteus aquarum viventium, VIII, 83, 2. Est porta gratiarum, XII, 831, L Omnium est debitrix, IX, 622, 2. Quæ hominibus contulerit beneficia; pueros el a teneris illi servientes maxime diligit, V, 215, 2. Facta est nobis causaliter sapienda, justitia, sanctificatio, 618, 1. Esta Deo morum sapientia et sanctitate enutrita, et in iisdem homines omnes enutrit et promovet, V, 238, 2. Fidelibus sua merita communicat, sanctoa eximios ante ætatem prævenit, VI, 499, 2. Fideles ad convenientem sanctitatem promovet, 501, 2; 504, 2. Est mater fidei, spei et charilalis, IX. 436, 1. Et mater misericordiae, *ibid.* Est mater pulchra dilectionis, custos, refugium, spes sanctorum, IX, 650, 1. Cultoribus suis gratiam el honestatem non modo edendam præbet, sed et propinat bibendam, 436, 2. In omnes invocantes se sapientiam cl gratiam transfundit, 620, 1. Sibi devotos virtutibus induit, VI, 509, 2. Christianos cl electos primos omnes ducit el docet, IX, 618. 2 Quo magis amatur, eo majorem sui amorem excitat, 656, 1. Invitat omne* ad vitam excelsam ct contemplativam, V, 256, 2. Quam multos tum gratiarum, tum hominum sanctorum fructus ediderit, ct assidue edat, 219, 2.

4* *Beata Maria est fidelium refugium, et peccatorum asylum, cosque ad calum ducit.* Est refugium fidelium, XVI, 617, 2. Omnes ad se confugientes serenat, IX. 153, 1 ; 637, 1. Suis clientibus opem et consolationem affert, XIV, 130, 1. Ipsa invocanda in tribulationibus, XX, 59, t. Est spes nostra mediato, XIX, 177, 1. Merito post Deum a Christianis invocatur, 123. 2. Refugium peccatorum est, IX, 652,1 ; 654, 2. Est peccatorum advocata, VI; 493, 1. A peccato suos cultores sinceros præservat, 657,1. Ejus cultus remedium est contra lenlalioncs carnis, V, 194, 2; 198. 2. Ejus cultus assiduus signum est electionis divinæ, IX. 628, 2. Est notis cynosura. XIV, 130, 1. Omnes j.I se confugientes ad cœlum recta ducit. IX, 213. I. Eos peculiari gloria in cœlo donat, VI. 510. 1. Est scala cœli, I. 287, i. Est janua cœli, IX, 429. 2 ; XII, 831, 2. In morte invocata succurrit. X, 228, 2. Est Diana Christianorum , ob varias analogia*, XVII, 358, 1. Est nostra Minerva et Amazon, V, 211, 1, 2.

5° *Beata Maria apparitiones.* Ipsa infantem ulnis gestans Augusto imperatori visa est, IV, 333, 1; XVI, 54, I. An vivens adhuc apparuerit S. Jacobo in Hispaniam esistenti, XVII, 256, 1. Maria mater Dei Musæ virgini apparens eam monuit ut a ludis et a jocis abstineret, IV, 281, 1. S. Fulberli linguam igne correptam lacte e suis sacris uberibus expresso sanat, VII. 477, 4. Visibiliter apparet clerico cuidam Nivcrncnsi animam agenti, et e sacra uberis papilla lac exprimens, labiis ejus instillat, ac eum sanitati restituit, *ibid.* S. Beruardum suo laoU

aspergit, *ibid.* Apparens S. Vincendo Ferrario eum estad virginitatem exhortata, XVIII, 676, I.

6* (ha *beat» Virgini consecrati loci.* Cur in monte Esquilino coli voluerit, V, 203, 2. Beata Kana in columna, celebris Cæsaraugust® locus, &1V, 405, I. Ejus memoria celebris in Hispania, XVII, 158, 2. Beatæ Virgini sexaginta tres basilicas (quot nempe sunt in corona una salutationes angelicae), Roma pio ædificavit, VIH, 22, 2. Rosarium legero ei pergratum, X, 308, 2, Auctoris ad eam votum, XIV, 620, I.

MARIA MAGDALENA (S.). <• *Ejus vita ci con* versio.* S. Maria Magdalena ana tantum fuit non piares, XVI, 120, 2 ot seq. Fuit Judæa nationo, sed habitasse videtur in Galilaea, 121, 1. Unde nomen habuerit Magdalena?, 132,1. An fuori! conjugata, *ibid.* Bravo ejus vit® compendium, XI, 172,1. Cur dicatur peccatrix, 121, 2. Bis duntaxat Christum unxit, XV, 544, 2; XVI, (21,1. Ipsa a Christo depurata, vim grati® ostendit, XVI, 121,2. Cur venerit in domorn Pharisæi : ejus pia impudentia, 122,1. Fuit alta ot procera, 122,1; 132, 2. Genibus nixa pedes Christi lavit, 122, 2. Quomodo Christi ad mensam accumbentis pedes retro stans lavare potuerit, IV, 372, 1. Ejus verecundia, XVI, 122, 2. Fuit a Christo telo amoris sagittata, 123,1. Lacrymarum copiam fudit, *ibid.* Capillis Christi pedes tersit, et eos osculata est, 123, 2. Lacrymis suis delictorum veniam consequi meruit, XII, 81,2. Confertur cum uxore Oseo. XIII, 287, 1. Ejus publica poenitentia, XVI, 124, 2; 128, 1. Quid ejus unguenta denotent, 124,1. Ejus heroic® virtutes, *ibid.* Placuit Christo pr® reliquis sanctis, 124, 2. Magna ejus dilectio, 125, 2 et seqq.; 127, 1,2; 128, 2 et «oqq. Non audebat coram Christi facie comparere, 127, 1. Quando ei peccata remissa fuerint, *ibid.,* 2 et seq.; 129, 2. Qu® grati® ei a Chriito concess®, *ibid.,* 2. Septem ejecit ex ea d®monia, 132,2. Quomodo facta sit ex lebete phiala, XIV, 545, 2.

2* 5. *Maria Magdalena conversa amor erga Christum.* Conversa ubique Christum secuta est, XVI, 130, i. Sedebat secus pedes Jesu, eum avidissime audiens, XVI, 154, 1. Marlh® a Christo praefertur, 157, 1. Gerit vit® contemplativ® typum, 158, 2. Cognito Christum advenisse ad fratrem tuum Laxarum excitandum, illico ad eum venit, 381, 2 et seq. Ad podes ejus cecidit orans, *ibid.*

Unguentum pretiosum sqper caput Christi effudit, 503, 2. Item super pedes, et quomodo, XV, 544, 2; XVI, 503, 2. A Christo excusatur, XV, 546,1 et seqq. Cur mortuum Christum ungere non potuerit, *ibid.,* 2. Ejus factum semper in Ecclesia recolendum promittitur, 547, 1. Ejus erga patientem Dominum affectus, XX, 307, 2. Indivulse asjtbat cruci, XVI, 638, 1. 2. Dux fuit aliarum mulierum sepulcrum adeuntium. XV, 650, i ; 652, 2 »1 aeq ; XVI, 624, 1. De Chriito miro anxia et sollicita fuit, V, 214, 2. Ejus ardens studium, et Domini quærendi desiderium, XVI, 624, 2; 625,2,1. Videt oum nec agnoscit, 626, 1. Varii ejus quaerentis affectus, *ibid, ct* seq. Undo Dominum agnoverit, 627, 2. Cur is tunc ab ea tangi se noluerit, 628, 1 ot seqq. In ejus capitis fronto adhuc vestigia digitorum Christi remanent, 629, 1. Viso Christo in horto propere ad socias rediit, et rursus cum iis eumdem redivivum conspexit, 630, 1. Est Apostolorum apostóla, *ibid.*

3° S. *Maria Magdalena perpetua panitcntia.* Perpetuo peccata sua planxit, IX, 177, 2. Ejus pœnitontia, XII, 347, 2. Ejus pœnitonlis devotio, XVI, 124, 2. Post peccatorum remissionem totam vitam in eremo, in lacrymis, gratiarum actione, et contemplatione transegit, XIII, 313, 1. Quando cum sociis in exilium pulsa. Massiliam appulerit, ejus vita in Dauma, XVII, 2, 1 ; 189, 1, 2. In deserto vitam plano angelicam egit, XVI, 130, 1. Assiduo in Dauma Christum crucifixum contemplabatur, XIV, 520, 2. Pascebatur suis lacrymis, V, 414, 2. Solo cantu pasta fuit angelico, XV, 121, 2. Septies per diem angelos canentes audiit, XI, 172,1. Quotidie septies in coelum toto corporo rapiebatur, XVII, 62, 1. Qua ratione daemonium o sua spelunca fugarit, II, 305, 2. Conversionis speculum, et perfeci® poenitenti® exemplar fuit, I, 665, 2; XI, 457, 1. Massiliensium apostola fuit et fidem Christo io Gallia disseminavit, XVI, 630,1 ; XVII, 88, 2. Ex vi amoris mortua est, XXI, 282, 2. Ex oro cranii ejus vilis germinavit, XI, 762,2. Ejus monumenti inscriptio, XVI, 121,1.

MARIA Alphæi et Cleoph® uxor. Maria Alphæi et Cleoph® uxor, una ct eadem est, modo mater Jacobi cl Joseph, XV, 336, 2 ct soqq. ; 638, 2; XX, 648, I.Non fuit beat® Virginis soror, sed consobrina, XX, 648, 1. Quos filios habuerit Apostolos, *ibid.* Quatuor habuit filios, XV, 336, 2 et soqq.; 638, 2. Duas insuper filias quasS. Epipbanius ct Theophylactus vocant Mariam et Salomeam; alias dicuntur Esther et Thomar, XVI, 97,2. Sex babuit proles, nec aliam fuisse dici potest qu® Simonem peperit, XVI, 97,1, Maria uxor Cleoph® contra sepulcrum sedebat, XV, 641, 2. Venit Dominum sepullum ungere, 645, 2. Fuit sancta mulier, XX, 6, 2. An et quando Verulas venerit, XVII, 180, 2. Sancte in Judæa mortua est, indo translatum ejus corpus Verulas in Italiam, ubi requiescit, XV, 641, 2; XVII, 140, 1, 2; 256, 1 ; XX, 497, 1.

MARIA ÆGYI'TIACA(S.).S. Maria Ægypliacain templo sepulcri Domini ei conversa fuit, XI, 265,2. Sacram Synaxiin sccum accepit in desertum vadens, XIV, 473, 1. Annos quadraginta septem sino ullo cibo terrestri peregit, XIV, 152, 2. Quam* diu in eremo manserit, duobus panibus ct oleribus victitans, et quamdiu sine vestibus, ¡I, 433, 1, 2. Per toluin istud tempus nullum mortalium vidit. XIX, 103.1. In deserto vitam angelicam vixit.

eamquo Zosimo uarravil, IX, UGO, i; XVII, 169, 1. Ibi a spiritu luxuriæ diu fuit tenuta, el tot annos neres libidinis stimulos sensit, quot in luxuria vixerat, id est, septem decoro annos, IX, 92, 2; XV, 241,1, XVI. 375, I ; XVIH, 296, 2. A Zosimo terræ mandari voluit, X, 279, i. Ejus moricnlls vox, V, 441, 2. Canons : *Nunc dimillu, Domino,* percepta Eucharistia, mortua est, XVI, 74, 1. Ei mortua) leones fossam pararunt, XI, 267, 2.

MARIA D'OIGNIEà (S.). S. Alaría d'Oignics suæ salutis revelationem ncccpil, I, 669, 2. Da salute sua facta certior, extra so præ gaudio quasi rapta fuit, V, 476, 2. Quomodo libidinis lentationea superant, XVIII, 300, i. Ex contactu manus virilis o devotione, motus primos carnis sonsit, V, 193,2. Sollicito cor suum custodiebat, 124, 1. Ad dies multos nullam cogitationem inordinatam habuit, VI, 234,1. Ejus cum angelis ot sanctis familiaritas, XVII, 62,1 ; XIX. 54, 2. Assiduo cum Christo, beata Virgine ot divorsis sanctis agebat, ut singulos ex habitu ct voco nosset, XVI, 339, 1. Flectebat genua ante imaginem beatæ Virginis, quoties salutationem angelicam recitabat, XVI, 27,2. Ex solo odoro cognoscebat an quis in Dei gratia esset, V, 259, 1. Vidit matrem suam in inferno sepultan), V, 425, 2. Audiens a Deo mafrem suam esso damnatam, ejus voluntati acquievit, XV, 189,1. Maria d'Oignics quam ad Christum transire attenderet, XXI, 414, 2. Diu in morbo sine ullo cibo et sola Eucharistia vixit, XIV, 471, I XV, 121. 2: XVI, 395, 1. Ex Exlreiiia-Uncliono quos fructus perceperit, XX, 218, 1. Ejus in morte vox, V, 441, 1. Morions risit, el ridens est mortua, VI, 518, 2.

MARIA imperatrix. Maria, uxor Otlonis Tertii imperatoris, innoxium falso adulterii accusans, ipsa ob adulterium publico crematur, IX, 603, i ; XIII, 18o, 1.

MARIA infanticida. Maria infanlicida navem ingressa, ea progredi non potuit, sed ea m maro expulsa. confestiin progressa osi, VI, 881, 1.

MARIAMNES. Manamnos, Ilorodis Agripp® Junioris filix», intemperantia XVII, 415,1.

MARINA (S.)S.Malinæ monachæ castitas, patientia. innocentia, XIII, 187, 2. S. Manna, falso diffamata, sed patiens, obsessam quamdam a diabolo liberavit, V, 517, 1. S. Marinoni columba in tormentis corroboravit, XI, 705, 2. Ei marlj ri coelestem coronnm columba imposuit, VII. 379, 2.

MARINUS (Ü.). D. Marinus, Petri Damiani frater, solemni ritu so obsequio beat® Virginis dedicavit, IX, 112, 2. Ejus mors, *ibid.*

MARIS. Maris episcopus Chalcedonis, Juliano Aposlatæ caicilatom exprobranti, respondit, VI, 300.1, XIX, 406, 2.

MARISCA. Marisca deus insipida ot morbus ani, III, 291. 2.

MARITIMUS. Maritimæ urbes cur malo morake, XIX, 325, 2. Maritimæ urbes majorem babonlpeccandi occasionem, XV, 291, 2.

MARITUS. 1« *MariMtum jura.* Maritus rex est uxoris et familiæ, V, 348, 2. Maritos suos 'debræ® vocabant *finali,* id est *Domino mi,* MI, 3'0, 1, 2. Manius jus in uxorem habet succelitque in locutn patris, 321, 2. Est quasi dominus uxoris suæ, XL 642, 1 XII, 30, 1; XIV, 159, 1. Marito subjectionem debet mulier, XVIII, 662 1. Mariti mores sint oi lex, XIX, 108, 1. Maritus erat apud Romanos uxoris judex, XI, 642, 1. Mantis licitum erat uxorem adulteram apud judices accusare, XV, 66, 2. Ei quatenus adulterum occidere liceat, non tamen citra culpam apud Deum, V, 182, 1, 2 Adulteram retinens stultus ct impius est, 586, 2. Ejus magna crux est uxor suspecta dc fide, vel pigra, vel improvida, VI, 49!, 1. Manli, ob uxoris pollutionem, dolor et ignominia grandis est. XIII, 618, 2.

2a *MariH affata.* Maritus in familia regenda sil prudens el sciens, XX, 318,2. Sint mariti sapientes cl prudentes potius quam opulenti et nobiles, IX, 245, 1. Honorent uxorem, el cur, XX, 318, 2; 319, i. Sint uxori benevoli, VI, 493, 2. Magnificent uxoris castitatem cl continentiam, X, 13,1 (Vii/cVin, Comux, Mulier, Uxor).

3* *Quomodo olim inarili moret dueebanl.* Mariti olim uxores emere debebant, III, 384, 2. Maritus expandens oram vestimenti in feminam apud Hebræos, hoc ritu cam in conjugem accipiebat, XII, 607, 2. Mariti poterant primo anno ad bellum procedere, sed non poteranl ad hoc cogl, III, 385, 1, 2.

MARIUS CURIUS. Marius Curius Dentatus Romanus munera Samnitium admittere noluit, I, 620, 2.

MARIUS CA1ÜS. Caio Mario dictaturam aquila promisit, XII, 624. 1. Cali Marii oculi radios ex se vibrabant, X, 202,1. Quomodo Sylla» rempublicam Romanam invadenti se opponens copias collegerit, IV, 419, 2. Commoda rapta occasione hostes debellavit, II, 268. 2. Caius Marius insignis fuit pudicitia) vindex, II, 340, 2. Cati Marii ambitio impotens, XIV, 221, 2.

MARIUS et MARTHA (SS.). Marius et Marlba Romam o Perside venero ul sepulcra Apostolorum viserent. XV 111, 16, i Ille ab hac conversus XIX, 205, 1. SS. Marius ct Martha quo pacto mari)ni coronam adepti sint, IV, 271,1, 2. Cum filiis martyrium adepti sunt, eo quod martyres captivos visitassent el aluissent, XV, 278, 2 et seq. ; XV!, 52!, 2.

MARNAS. Marnas Dons Gentilium, IV, 565. 1. Marnas idolum fuit Gazensium, cujus fanum dictum Marnæum celebro fuit, a quo id succensum, XIV, 434,2. Marna.» fanum Gazæ Theodosius imperator dirui jussit, XII, 295, t.

MAROTH. Marolh dupliciter sumi potest. XIV, 74, 2. Tropologico gehennam significat, 75, !.

MARS. Mars an sit Deus Maozitn, XIII, 160, K Ei cur sil aries sacer, 101. 1. Marii equm» sacer esi, XXI, 138, 2

WARS stella In stella Marie an habitent homines, X, 396, 1.

MARSI Marsi an per incantationes a serpentibus illæsi sint, XVII, 437, 1.

MARSILIUS. Marsilii de Padua error deS. Pauli episcopatu, XVII, 444, J.

MARTHA (S.). S. Martha non fuit hæmorrhoissa a Christo curala, XV. 684, 2. S. Marth® hospitalitas, XVI, 153, 2. Ejus sollicitum ministerium, 154, 1. Et turbatio, *ibid,,* 2. Postponitur Mari® quoad sortem, 157, 1. Typum vit® activæ gerit, 157, 2. Una cum sorore Christo fratris sui Lazari pernuntium significavit, 484, 2. Earum modesta petitio, *ibid.* Cur ips® ad Dominum non ierint, *ibid.* Erant ipsi chara, *ibid.* Cur multi Judæorum eas solatum venerint mœstas ob fratris mortem, 488, 2. Cur ipsa Christo occurrit, non Maria, *ibid.* Cur expostulet cum eo de mora adventus, 489, 1. Exigua ejus fides, 490,1 ; 494, 2. Modeste voluntatem suam in Christum resignat, 489, 1. Cur fratris corpus insepultum non servant, *ibid.* A Christo ejus fides exacuitur, 491, 2; 495, 2. Sororem silentio monet adesse Christum, 491, 1. Alternantes motus fidei et diffidenti® habuit, 518,2. An ot cur convivio Simonis Leprosi ministraret, XV, 544, 2. Martha quia Christum hospitio recepit, ab oo mercedem accepit, dum ei morienti apparere dignatus est, XVI, 154,1.

MARTIALIS poeta. Martialis poeta nugarum est, XIV, 410, 1. S3. Trinitatem irrisit, IX, 488, 2.

MARTIALIS (S.). S. Martialis episcopus an Tuoni puer ille quam Christus in medio statuit, aut puer habens quinque panes hordeaceos ¡et duos pisces, XV, 399, 1. Quando sit mortuus, et ejus baculus miraculosus, XVII, 9, 1.

MARTIANUS (S.). S. Martianns an primus Syracusarum episcopus, XVIf, 439,1.

MARTINIANUS (S.). S. Martinianns eremita quoinodoignem concupiscenti® extinxerit, XIII, 342,1. Ignem a templo S. Anastasi® arrepto codice Evangeliorum compescuit, XV, 2, 2.

MARTINUS (S.) martyr. Martini martyris in morte generositas.

MARTINUS (S.) I Pontifex. S. Martinus quain libere Constantem imperatorem coarguit, XX, 287, 4. In templo sanet® Mari® Majoris a morte fuit præservatus, V, 204, 2.

MARTINUS (S.) episcopus Turonensis. !• S. Martinus pauperem nudum Ambiani vestiens, Chri- «tum vestisse visus est, V, 440, 1 ; XII, 633, 2. Ei apparuit Christus tectus illa chlamyde, quam is pauperi dederat, IX, 140. 1. Ejus eleemosyna quantopere Christo placuerit, et quam magnifice eam evulgarit, XV, 182, 2; XVII, 225, 2. Nonnisi coactus diaconatum accepit, XI, 292, 2.

2* Sacra Scriptur® testimonio episcopatu dignus judicatur, XI, 224,1,2. Licet episcopus, n ouachi tamen officium non deseruit, XVHI. * L Ejus constantia, hilaritas, pictas, patientin, XIX, 324, 1. Ejus spes viva el infracta, XX, 243, 5. Pia ejus præsuniplio do Dei benignitate, 666, | Non timuit captus a prædonibus, V, 381, 2 ; Vf 361, 1. 2. Ejus coram latrone securitas et libertas, XII, 201,2. Ictu a latrone in caput intentato per ensem non timuit, II, 340, 2. S. Marlinus munarum contemptor egregius, XIII, 71. 1. Sacerdotem prætulit rogi, XX, 97, 2. Quantum damni senserit ex communicatione cum hærcticis, 637, 1. Ejus patientia in verberibus, XI, 633,1. Quam patienter Brixionem clericum suum calumniatorem tolerant, et quam in eum fuerit beneficus, I, 377, 2 ; XIV, 493, 1 ; XV, 575, 2.

3» S. Martini in discendo et persuadendo gratia et efficacia, I, 693, 1. Super sacrificantis ejus caput globus igneus apparuit, II, 53, 2. Habuit donum prophetiæ, X, 258, 2. Jugiter aspiciebat in coelum, XVII, 62, 1. Quomodo Neronem prædixerit cum Antichristo venturum, XIX, 153, 1. Signo crucis ægro cuidam impresso in fronts eum sanitati restituit, XII, 571,1.

4» S. Martini mors, XIX, 324, 1. In cilicio ct cinere mori voluit, I, 342, < ; XV, 96, 2. Moriens cœlum identidem respicere volebat, X, 398, 1. Ejus morientis vox, V, 441,1. Ejus animam angeli in cœlum duxere, XIX, 363, 1. Ad S. Martinum pejerantes puniti, III, 598, 1.

MARTIUS mensis. In martio crescunt flumina ob liquatas nives, XIX, 660, 1. Tunc erat in Judæa messis, *ibid.* Martii die vigesima quinta mundus creatus, Christus conceptus ot mortuus est, XVI, 14, 2. Ab eo die multi annos Christi inchoant, *ibid.*

MARTYR. I. Martyr quid sit, quotuplex Martyrum classis, et quibus rebus repræsentantur. — Martyr proprie quis sit, XXI, 173, 2. Martyr idem est quod testis et confessor fidei, 147, 2. Martyres sunl testes Christi, XIX, 263, 1. Martyrum tres sunt classes, *prima,* horum qui opero ac volúntate sunl martyres : *secunda,* eorum qui solo opere sunt martyres; *terlia,* eorum qui sola voluntate, XV, 87, 2. Martyrum quanta sit copia in Ecclesia, XXI, 170, 1,2.

Martyres bobus repræsentanlur, V, 406,1. Sunt agni, XI, 633, 2. Mystice designantur per equos rufos Zachari» visos, XIV, 366, 1; 427; 1. Martyres in Judæa occisi repræsentanlur per equos rufos alio non egressos, XIV, 428,1. Genis purpureis similes. Vili, 45, 2. Per rosas designantur, X, 538, 2. Sunt purpurei Christi milites, XIV 178,2. Eorum vestis est rubra, sive purpurea, imo potius candida, XXI, 471, 2 ; 172,1.

II. Quæ TORMENTA PASSI SUNT MARTYRES ET QUANTA FORTITUDINE ET CONSTANTIA EA TOLERARUNT. — Quam dira passi sunt, XXI, 90, 2. Martyrps olim ex unco suspendebantur, XIII, 620, 2. Uncis quoque lacerabantur, *ibid.* Ad ignominiam flagellabantur, XV, 600, 4« Martyribus inultis ura

percussa, XVII, 393, 2. Martyres multi lingua excisa sunt locuti, XX. 155, 1. Nonnulli enecti sunt fame, secus ac Dominus promisit, V, 273, 2. Mira martyrum fortitudo et sapientia, XI, 393, 2. Eorum fortitudo et virilis animus, VI, 506, 2. Eorum foriis generositas, XX, 28, 1; ¿16, 1. Fiunt afflictione fortiores, XVIII, 152,1, 2 ; 444, 1. Martyrum constantia, IX, 489, 2; 586, 2 ; XII, 40, 2. Martyrum Christi fides et constantia, *Psalm.* I, 385, 2 ot seq.; *Psalm.* II, 332, 1 ; 350, 1 et seq. Ignes ct flammas constanter superarunt, X, 553, 2. Se mutuo ad constantiam in fide excitabant, XIX, 460, 2. Eorum quanta esset patientia, XX, 27, 2. Perfectam habuero patientiam XVI, 258, 2. Eorum constantiae varia exempla, I, 406, 2 ct seq. Martyris cujusdam constantia admirabilis, XII, 51, 2. Iis timidis et inconstantibus alios substituit Deus, XXI, 75, 2. Martyres adamanti assimilantur, V, 86, 2. Fuere in tormentis adamantes, XI, 599, 1 ; XII, 524, 1 *(Vide* infra IV).

Martyres fuero Doi victim», probatur exemplis, II, 17, 1, 2. Sunt holocausta, cur, Vili, 336, 2. Sunt victimae quas Deus mactavit, V, 253, 2. Non restiterunt persecutoribus, XX, 204, 2. Eorum cst non resistere malo, nec se defendere, XV, 171, 2.

Fidem intrepide confitebantur, IX, 160, 2; 164, 1. Voco vel scripto testabantur so Dei cultores vol Christianos, XI, 541, 2. Eorum lingua constanter Deum coram tyrannis profitebatur, V, 298, 2 et seq. Eorum oxprobratio in tyrannos, VIII, 379, 1.

Martyres audito mortis nuntio exultarunt, XIX, 309, 1. Ad tormenta velut ad epulas cl triumphum anhelarunt, XIV, 308, 2 ; 458, 1. In pœnis et tormentis jubilabant, IX, 68, 1 ; XX, 18, 1 ; 19. 2. Martyres varii qui in suppliciis gavisi sunt, XVII, 156, i2. In tormentis gratias agebant Deo, XXI, 178, 1. Pro martyrio summas Deo gratias egerunt, XVII, 157, 2

II. Unde fortitudo, constantia, gaudium MARTYRUM IN TORMENTIS HABERENT ORTUM. — 1® *Ibant ad tormenta læti, cur,* VI, 111, 1, 2. Cur ita ad tormenta anbclarint, XXI, 165, 2 cl seq. Quo intuitu ad omnia se tormenta offerrent, X, 161, 2. Quid responderint infidelibus petentibus quare se morti offerrent, XX, 331, 2. Eorum robur et constantia undo ortum haberent, XXI, 47, 1. Quid eos excilarit ad tormenta omnia sustinenda et contemnenda, IV, 275, 2. Eorum tormenta tolerantium quæ esset consolatio, XIV, 610, 2.

2® *Tormentis ct morti per gratiam Dei et Christi insultarunt* XIII, 464, 1, 2. Martyres in tormentis semper Deo fisi sunt, XIV, 198, I. 2. In tormentis suis diffisi viribus Deo so commendantes, vires patiendi et moriendi impetrarunt, XX, 373, 2. In tormentis Deum invocantes, ab eo sunl confortati, XIII, 40, 2; 41, 1 ; 43, 1, 2. In quæstionibus et suppliciis assiduo Deum invocabant. XV, 268, 2. Dium quam maximo dilexerunt, V, 543. 1. Divini amoris igne succensi tormenta ridebant, XVI, 482, 1.

3* *Eorum tanta constantia ex memoria xtemitatis,* I, 248, 2. Tormenta consideratione gehennas vincebant, IX, 81,2. Coronas cœlestes semper praa oculis habuerunt, XI, 725, 1, 2. Eorum in morM sua spes, V, 441, 2 Cœlum charo emerunt, V. 291, 2.

4° *Martyrum robur ex cruce Chrüli,* VII, 588,2 Consideratione crucis Domini ad quælibet tor. menta se animabant, XV, 360, 1. Tamen nihil tale passi sunt qualo Christus, 581, 1. Eorum omnia tormenta Christus in cruce sensit, 619. L Hinc est eorum dux, 275,2. Martyres quomodo Christus invitet, 1,659, 2. Martyres quomodo olim a Christo lactarentur, XIII, 312, 1.

5° Fi *venerabilis Eucharistie ad tormenta subeunda corroborabantur,* IX, 438, 2; XV. 560. 1, 2; XIX, 519, 1. Hinc ipsis olim ad supplicium ituris Eucharistia dabatur, XIV, 470, I.

6® *Quomodo martyres se ad mortem pro I hristo subeundam, per vitam se parabant.* Operibus præviis humilitatis se ad martyrium disposuerunt. XVI, 521, 2. Martyres \ix fient nisi qui ante se martyrio affecerunt, XIX, 501,2. Martyr an possit esse sine charitate et damnari, XVHI, 380, 1.

III. Martyrum supplicii effectus, fructus rr mercES.— !• *Martyres patiendo Deum summopere glorificarunt,* X, 424, 1. Propter Deum sunt mortificati, XVIII, 151,2. Eorum passio est triumphus Dei, 428, 2. Eorum passione Ecclesiam Dei mire illustrant, XX. 367, i. Eorum passio el mors vita est Ecclesiæ, XVHI. 442, 1.

2° *Martyres fidei professione salutem el gloriam ælernam sunt adepti,* XVHI. 178, 2. Martsrio suo perficiuntur et consecrantur, XIX, 371,2. Martyr dum occiditur, in sanguine suo baptizatur, XV, 105,1. Cœlum martyres obtinent patientia, IV,450.2. Slalim a morte ad conspectum Dei admittuntur, XX, 207, 2. Eorum in cœlo non erit luctus, neque clamor,XXI, 370, 1. Deus illos consolatur, XHI, 44, 2. Tormentorum suorum non amplius recordantur, XII, 388, I. Cicatrices vulnerum suorum in æternum ad gloriam retinebunt. XL 655, 2; XVI, 281, 1 ; 631, 2. A suis vulneribus in cœlo decorantur, VI, 322, 3. Rosis coronantur. IX, 627, L lis palmæ cur in manibus dantur, XXI, 172, 2 ; 174, 2. Eorum insigne est palma, XIX, *90, 2 Martyrum aureola quæ ct qualis sit. XIII, 171. 4. Eorum animæ sub altari quomudo \indictam clament, et qualem, XXI, 150, i, 2. Quem legatum in fine sæculiad Christum mittent, el quid is jbeo petet, 285, 2. Regnant mille annis quibus, 349» 1 el seqq.

Eorum in terra dignitas, gloria, bonus odor, XHI, *41, 2. Eorum «incula sunt gloriosa, XI\ 110, 2. Eorum plurimi in carcere delenii lapsos mittebant ad episcopos, orantes ut pœnas iis relaxarent. XVIII. Ì27, 2. Preferendi sunl priscis sa-

plentibus, V, 523, 1. Eorum elogia, XX, 367,1. Eorum agones Ecclesia quaro celetn ari et confccribi jusserit, et eorum festa celebrari, X, 429, 1, 2. Eorum festa in usu tempore S. Hieronymi, XVIII, 553, 1. Eorum sepulcra primi Christiani epulis allatis honorabant, X, 400, 2, Eorum corpora decenter sepelienda sunt, XVII, 157, 2. Cur olim sub altari sepelirentur, XXI, 147, 2. Eorum memorise quæ vocentur, X, 523, 1.

4® *Martyrum mori multos peperii Christianos,* XVI, 508, 2. Eorum sanguis semen est Christianorum, XVII, 272, 2. Eorum mira constantia multos spectantium ad martyrium subeundum animavit, XIV, 448, 2. Martyr est velut granum sinapis, XV, 329, 2. Eorum hospites et sustentalores sæpo fieri martyres meruerunt, IX, 369, 1. Plurimi martyres effecti eo quod martyres honeste sepelissent, X, 279, 2.

5* *Martyr quilibet esse potest,* XV, 268, 1. Martyres sunt qui divinam vitam agunt, V, 407, 2 Martyres sunt qui tentationibus probantur, IX 92. 1. Illis accensentur qui ex charitato morbidis ministrantes emoriuntur, XIII, 443, 2.

IV. Mar TÎRÜM VITÆ QUÆDAM FACTA HISTORICA et mir acolosa. — Martyres fuero civos Nobe propter Davidem occisi, III, 402, 2. Martyres Romæ fuero innumeri, XI, 382, 1, 2. Martyres primi Romæ qui fuerint, XVII, 7, 2. Martyres varii sub Diocletiano imperatore, 10, 1. Martyres multi in thermis Diocletiani laborarunt, XXI. 20, 1. Martyres quinque Ægyptii Prophetarum nomine assumpto, quam generose pro Christo mortem oppetierint, XIII, 11, 2. Martyres Africani plurimi stercorum fœtoro enecti, XV, 276, 1. Martyrum Smyrnensium pœnæ et constantia, XXI, 49, 1. Martyres Tyrii quam constanter martyrium subierunt, XIV, 453, 1. Martyres Lugdunenses a servis suis falso accusati, XVI, 574, 1. Martyrum Japoniorum medio in igne animositas et constantia, XIX, 461, 1. Martyris Nagranensi viso duas filias suas necari generositas, XIII, 43, 1. Martyres multi et illustres erunt sub Antichristo, XIX , 163, 2; XXI, 205, 1.

Martyris cujusdam in cordo Christi crucifixi imago reperta, XIV, 512, 1. Martyrum nonnulli jam mortui, caput manu gestarunt, V, 33, 2.

MARTYRIUM. I0 *Martyrii etymon, natura, divers* species et effectus.* Martyrii etymon, XIX, 231, 2. Martyrium quid sit, et cujus virtutis actus, XVIII, 380, 1. Martyrium Chrisli in cruco fuit sacrificium proprie dictum, non tamen martyrium martyrum, XII, 42, 2. Cur vocetur calix, XV, 449, 2; XVIII, 442, 2. Martyrium vocatur altare et quævis Ecclesia, et cur, V, 203, 2; X, 429, 2; XI, 268, 2. Martyrium sine sanguine est triplex, IV,271. 2; VI, 178, 2. Martyrium virtutum, Vili, 333, 1. Martyrium materiale potest esse sino chántate et cum peccato mortali, XVIII, 380, 1. Antecedenter,quatenus est opus operantis, potest e»e sino charitato, *ibid.* Consequenter ex opere ope* rato semper Oam adducit, *ibid.* Confert igitur gratiam justificantem, clinm primam, quasi ex opera opordto, *ibid.* Martyrium omnia peccata expiat, XX,19, 1. Justificat ex opero operato, ot operatur idem quod baptismus, XII, 226, 2; XV, 87,2. Est baptisma, XV, 152, 2. Purgat infantes a peccato originali, XII, 226, 2. Est recta via in cœlum, XV, 210, 2. Martyrium pro sancta doctrina per sardium lapidem significatur, I, 681, 2. Oye designatur, 472, 2.

2® *Martyrii excellentia,* XV, 275,2. Ejus quanta gloria, XX, 368. 2 ot seq. Martyrium maxima Dei laus est, XI, 273, 2. Est actus nobilissimus, adeoque nobilior pugna et vita, et dat nobilissimam coronam, IV, 420, 1 ; XX, 19, 2 ; 28, L Est rogale sacerdotium, XX, 288, 1. Est fructus vineae Ecclesiæ, XII, 411, 2. Ejus varia elogia a SS. Patribus. XII, 411, 2; 442, 1, 2.

3® *Martyrii exempla.* Martyrium Eleazari senis, IV, 524, 1, 2. Septem fratrum Machabæorum IV, 526, 1, 2 et seq. Exempla constanliæ in martyrio. Vili, 335, 2. Matruin filios ad martyrium excitantium et offerentium exempla, I, 244, 1; IV, 531, 2; 532, 1 ; XVI, 615,1, 2. Nonnulla præ ingenti gaudio exanimatæ, *ibid. (Vide* supra Mar t yr es).

4® *Ad martyrium exhortatio et stimuli,* XII, 442, 2; XXI, 281, 1. Sex stimuli ad ipsum, XX, 367,1. Idipsum summopere desiderarunt viri apostolici, XV, 275, 2.

MARTYR1US (S.). S. Martyrius monachus leprosum in via repertum in humeros sustulit, et comperii se Christum texisse et sustulisse, IX, 256, 2 ; 257, 1; XII, 634, 1: XV, 222, i ; XVI, 139, 2 ; XVII, 226, 2; XX, 93,2.

MARTYROLOGIUM. Martyrologii quæ sil origo, X, 523,1.

MAS. Mas quando gignatur, quando femina, IX, 330, 1. Mas dignior femina tripliciter, XX, 311,1. Masculi sunl bases familiarum. 280, 2.

MASCULA, MASCULUS. 1® Masculus fœtus quo tempore formetur, II, 76, 2 et seqq. Quid tropologico significet, 77, 1. Masculus natus cur offerri debebat Domino; sed quinquo siclis redimebatur, XVI, 69, 1. Masculi erant soli hærodes parentum lego Mosis, non fœminæ, II, 349, 1. Cur masculos jussit mergi Pharao, et feminas reservari, quid hoc significet tropologico, 1, 434, 1 et seqq. Masculus septimus continua generatione prognatus qua vi strumas curet, XV, 214, 2.

2® Mascula Deo in sacrificia offerenda erant, XII, 844, I. Mascula esso debebat victima holocausti Deo ox voto immolanda. II, 142, 2; XIV, 566, 2. Talem qui offerant tropologice, 567, 1. Masculum capitur hic pro forti, egregio, generoso, 566, 2. Masculi in Scriptura vocantur sancti, XI, 760, 2; 761, 1. Masculus animus Deo offerendus, II, 8, 1. Mentis proles masculæ quæ, quæ feminæ, 548,1,2. Masculos pani Ecclesia Dei. XXI 243.2

Masculos et reminas quomodo Apostolorum syflagoga pepereril, XI, 760, 2.

MASINISSA. Masinissa rox Niimidaruni labore assiduo valetudinem tutatus est, XII, 579, L

MASORETHÆ. Masorethæ in id incumbebant, ut S. Scripluræ integritatem luerentur, X, 300, 1.

MASPIIATIi sou MASPHA. Masphalh quatuor in Judæa, HI, 301, 1. Maspha urbs Juda sila fuit in monte, ct salis celebris; quæ in ea gesta, XIII, 351, 1. An duplex fuerit urbs, una in Juda, altera in Israel sila, puta in monte Galaad, *ibid.,* 2. Maspha una in confinio tribus benjamin el Juda, alia in tribu Gad, alia in tribu Ruben, IV, 427, 1, 2.

MASSA. Massa picea objecta a Daniele draco Babylonius diruptus est, et undo, XIII,192, 2. Massa plumbea in oro amphoræ a Zachana visæ quomodo concipienda sit, quid significet, XIV,420, 2. Ad massam perditionis qui proprio pertineant, XVIII, 170, 2.

MASSALIANI, Massaliani seu Euchilæ docebant semper orandum, non manibus laborandum, XVI, 392, 1, 2.

MASSILIA, MASSILIENSES. Massiliam quando appulerit Lazarus cum sororibus, XVII, 189, 1, 2. Massilienses pestis tempero immolabant pauperem omnibus malis civitatis onustum, XVIII, 284, 1.

MATER. P *Matrum amorcl officia erga filios.* Mater el Deus in homine formando pariantur. XI, 564, 1, 2 et seqq. Matris anior et cura circa filios, IX, 115, 2. Matres cur magis proles ament quam patres, XIII, 285, 1. Iis proles corpore et moribus sunt similiores quam patribus, *ibid,* et 2. Quam matrum lucius in morte unigeniti acerbus sil, XVI, 119, 1. Matrum ploralusin cæde parvulorum, XV, 89, 1. Mater quædam viso Clio quem mortuum putabat, expiravit, XI, 608, 1 ; XV, ¡05, 2. Matres quædam quæ farno filios comederunt. XII, 380. i. Matris filium suum m obsidione Hierosolyma» comedentis querimoniae, 543, 1.

Mater perse debet lactare prolem, 111, 262, 1. Matres debere filios suos alere et lactaro mullis docetur rationibus, I. 239, 2. Ad eas maximo spectat puerorum educatio el institutio, VI, 404, Ii A matre pendet educatio prolium, III, 262,2; VI, 403, 2. Sedulo educent filios et pie, XIX, 207, 1, 2: *Salvabitur autem per filiorum generationem, si permanserit tn fide, el dilectione, el sanctificatione cum sobrietate.* Matrum robur situm est in Chis, XII, 641, L Mater tractai filium blandius et connivenlius, V, 271, 1 : *Filius sapiens letificai patrem, filius vero stultus morstitia esi matris suæ.* Hinc do ejus improbitate moirot, cum eum tenerius amet, V, 271, 1 ; 465, 1. Magis dolet do ejus protervia quam paler, 271, 1. Mater filiis immorigeris non irascitur, sed dolet, 552, 1,2: *Ira pains filius stultus, et dolor matris qux genuit eum.* Mater Nazianzoni, maritum Christo peperit, oumquo el filium ad •piscopatum evehi vidit, XIX, 273, i. Maier virginis Deo conse* cratæ est socrus Dei,XVIII,491,1,2. Mater et pater Sarnuelis, Anna, III, 260, 2, Exempla matrum offerentium Deo proles recens natas, I, 295, 2. Ex eo illæ sanctae evaserunt, *ibid.*

Mater familias vocabalur primaria uxor, et cur, IX, 434, 2. Matres familias domi semper maneant, XIX, 330, 1. Matris familias providentia colligitur ex distribuitone operum el cibariorum in domesticos, VI, 521, 1. Sit vigilans, X, 500, 1 : *De nocte surrexit, deditque prxdam domesticis suis el cibaria ancillis suis.* Omnes domus partes circumlustret, 521,2 : *Consideravit semitas domus suæ, et panem otiosa non comedit.* Et elavem earum servet, 522, 1. Mater familias ædifical domum, quo sensu, V, 401, 1,2: *Sapiens mulier ædifical domum suam; insipiens extrudam quoque destruet.*

2* *Filiorum erga matrem officia.* Filii si matrem honorent, peccata expiant, IX, 116, 1 el seq. : *Qui diligit Deum, exorabit pro peccatis: et sicut qui thesaurizat, ita qui honorificat matrem suam.* Cur matres gaudeant honore quem filii patri exhibent, 117, 1 : *Qui obedit patri refrigerabit matrem.* Ili earum vitia tolerent, 120, 2 : *Pro peccato malris restituetur tibi bonum.* Harum gemitus illis non sunt spernendi, 246, 1 : *In toto corde tuo honora patrem tuum, et gemitus malris lux ne obliviscaris.*

3 Matres de quibus aliqua mentio fit in Scriptura.* Mater Jechoniæ cum filio ducta est in captivitatem Babylonicam, XII, 210, 1.

Mater septem fratrum Machabæorum a variis diversimode nominatur, IV, 526, ! ; 530. 1. Miris elogiis celebratur a SS. Patribus, 530, 1, 2. Exhortatur filium natu minimum* 531, {, 2. Quo genere mortis consumpta sit, 533, 1, 2 (Fida Machabjei).

Matres regum cur tam studiose in *Libris Regum* Scriptura nominet. XIII, 285. 1.

Mater filiorum Zebedæi, dicta Salome, quando ad Christum accesserit primas cathedras filiis suis ab co postulons, X\\ 447, t. Idque inst netu filiorum, *ibid.,* 2. Videtur excusanda, 448, 1.

MATERIA. Materia sæpo sumitur pro ro ex eadem confecta, XI, 520, 2. Materia formæ præparari debet congruentibus certis qualitatibus, VI, 20, 2. Materia prima cœlorum non est creala informis, XX, 275, 1. Materia, stylus ct methodus libri *Ecclesiastici,* VII, 2, 2.

MATERN1TAS DEL Matornitas Dei quantœ sìl dignitatis, VI, 526, 1, 2; IX, 627, I; XV, 59, 2; XVI, 21, 1. Quæ ex ea consequantur privilegie XV, 59, 2 et seq. Est fons omnium benedictionum et gratiarum ci a Deo datarum, XVI, 31, 1 *(Fide* Mar ia).

MATERNUS (S.). S. Maternus baculo S. Petri resuscitatur, IV, 21, L A morio resuscitalus tot annis postea supervixit, quot diebus in sepulcro jacuit, XIV, 46, 2.

MATUAN. Malhan fuit communis avus tam

S. Josephi quam beat® Virginis, XVI, 95, 2. Tres habuit proles 96,1,2.

MATHANTAS. Malhaniæ nomen mutatur in Sodeciam, IV, 197, 2.

MATHATHIAS. Mathathias fuit ex tribu Levi jacerdos prim® classis ex stirpo Joarib, IV, 418,1; 422, 1. Factus est pontifex et dux a Deo eum eligente, 418, 1. Ad eum spectabat pontificatum et ducatum populi capessere, tam ex designatione Dei, electione populi, quam jure successionis et propinquitatis, *ibid.* Successorem sibi designavit filium suum Judam Macbabæum, *ibid.* Planctus ejus de vastatione templi et Jerosolymæ ex zelo religionis processit, 2. Quo jure virum qui immolare cogebat, occiderit, 419, 2. Mira ejus in hac cæde animositas et fortitudo, *ibid.* Ipse heros inclytus quinque filios suos heroes effecit, *ibid.* Legem sabbati certo casu non obligaro interpretatus est, 420, 3. Moriturus filios animat ad acria certamina, quæ eis cum Antiocho imminebant, 422, 2. Quam generose Judæos ab Antiocho resistendum sit adhortatus, XII, 21, 2. Quando mortuus sit, IV, 422, 2 ; 43 2, 1. An ex vulnere in bello accepto, *ibid.* Eum fuisse sacerdotem consentiunt omnes; sed pontificem fuisse negant aliqui, affirmantalii, *ibid.,* 2. Ei in pontificatu æquo acducatu successit Judas, deinde Jonalhas, indo Simon, *ibid.* Cur dictus sit Abaron, id est, Fortis eorum, 443,1. Deficientibus legitimis hæredibus,ad eum devolvitur pontificatus, 517, 1, 2. Mathathias an per Michaelem Danieli apparentem intelligatur , XIII, 465, i.

MATHEMATICI. Mathematicorum ars quam sit vana et noxia, XVII, 356, 4, 2. Mathematici planetarii vera si dicant, casu fit, non arto, XIII, 247, 2. Mathematici quem annum vocent magnum, 300, 2. Ii mullis regibus invisi fuere, XVII, 156, 2. Mathematici moderni multa per dioptram invenerunt, quæ veteribus incognita fuere, IX, 131, 1.

MATHESIS. Mathesis mira efficere potest, X, 297, 2. Quantopere Alexandri® floreret, XIV, 492, 1.

MATHILDIS. Mathildis cum conjugo Conrado rege in matrimonio continentiam servavit, XVIII, 301, 2.

MATHUSALEM. Mathusalem quamdiu cum Adam et Noe vixerit, X, 2. Quo anno sit mortuus, 1, 130, 2. Mathusalem salvatus videtur, XX, 337. 2.

MATRIMONIUM. !• *Ejus institutio el finis el proprietates.* Matrimonii institutio, I, 94, 1. 2. Matrimonii vinculum sanxit Deus, XIV, 579, 1. Quomodo conjuges sint duo in carne una. I, 95, 1. Matrimonii bona sunt tria, et quis ejus finis, IV, 295, 1 2. Est institutum ad sedandam libidinis sitim, V, 4*1, 4. Ejus finis et fructus est soboles copiosa et honorata, 143, 1. Ejus bona quibus Deus glorificabatur, olim erant duo, proles et fides conjugalis; in ege nova accedit tertium, sacramentum, XIV, 85, 1. Do eo necessario contrahondo nullum Deus dedit præceptum, I, 73, 4, 2. Matrimonium debet esse liberum XVIII, 321, 1. Parentes tamen id possunt consulere, *ibid.* In matrimonio vir et femina jus æquale habent, XV, 167, 1. Quam ejus vinculum sit a; cium, XVIII, 665, 1. Matrimonium est insolubile, XV. 419, 2 et seqq. Non solvitur divortio etiam licito, XVIII, 305, 1, 2.

2* *Matrimonii dignitas prxsertim in lege nova.* Matrimonium in lege nova est vere et proprie sacramentum, ideoquo sanctum et inviolabile, V, 480, 4 ; XVIII, 666, 4. In statu legis novæ gratiam confert, V. 441, In quo ejus magnitudo præcipuo consistat, 666, 4. Quatenus repræsentat Christum et Ecclesiam, eatenus magnum est, *ibid.* Matrimonium in SS. Trinitate repræsentatur, IX, 669, 2.

3e *Quando, cum quibus et quomodo contrahendum sit.* Matrimonia non sunt ineunda inter minórennos, VI, 40, 2. Cur matrimonium usque ad ætatem virilem non sit differendum, IV, 270, 1. Matrimonium inibant Persæ cum matribus et filiabus, Ægyptii cum sororibus, sicut et Romani, II, 114, 2. De gradibus consanguinitatis et affinitatis olim lege Mosis prohibitis ad matrimernium ineundum, 115, 1 et seqq. An isti gradus qui ibi referuntur juro natura ita absolute sint prohibiti, ut in eis dispensare non possit Pontifex, 116, 4. Iu matrimonii vinculo quomodo Deus dispensare possit, XIII. 282, 1 Matrimonium Oseo cum meretrice honestavit Dei jussio, 284, 4. Matrimonia Judæorum cum alienigenis an sint irrila, IV, 227, 2. Ea cur dissolvit Esdras, *ibid.* Matrimonia cum infidelibus noxia sunt, III, 198, 4. Matrimonium Esther cum Assuero an fuerit licitum, IV, 369, 2. Matrimonia Judæis cum Gentibus non erant absolute vetita, XVII, 306, 1. Matrimonium fidelis cum infideli Ecclesia irritavit, XVIII, 308, 4. Matrimonia cum Gentibus cur irritet Ecclesia, et non cum hæreticis, XVII, 306, 4. Matrimonium catholici cum haeretica Ecclesia vetuit, XVIII, 332, 1. Matrimonium etiam septimum licitum est, etsi indecens sit. XVI, 360, 1. Matrimonii recte contrahendi ritus, XVIII, 322, 1, 2. Matrimonium inire in Domino quid sit, 321, 2. Quare conjuges copulari in cmlis dicantur, XI, 21, 2. Matrimonium filiarum grande opus est, X. 244 2.

4* *Matrimonii commoda cl incommoda.* Matrimonium felix est ubi vir et uxor boni in unum conspirant, V, 585, 2. Exempla amoris conjugum, I, 94, 4, 2. Matrimonialis fidei symbolum est turtur et columba, II, 78,1. Ejus apud Gentiles exempla, tòùLUnde matrimonia molesta et infausta sint, VI, 19, 2. Matrimonii incommoda, XVIII, 312, 2. Ejus actus reddebat Judæos immundos, unde postea lavabantur, II, 96, 2 el seqq.

5« *Matrimonium virginale.* Matrimonii virginalis 1res effectus, XV, 63, 2. Joseph et beatæ Virginis matrimonium verum, licitum et sanctum fuit, XV, 63, 1, XVI, 15, I (Pti/e Conjugum, Conjux).

MATRONA. Matrona honesta quomodo se gerat ct ornet, V, 189, 2. Matrona* pi® olim Romæ Apostolos ct sanctos Pontifices aluerunt, XVI, 133. 1.

MATTHÆUS (S.). PMatlhæi etymon, XV,50,2; 257, 1. Idem dictus est Levi, 257, 2. Cur per hominem denotetur, XV, 12, 2; XXI, 107, 2. Capharnai videtur vectigalia redemisse, et in telonio sedisse, XV, 242, 2. Ejus humilitas et gratitudo, 243, 1. Quomodo a Domino vocetur, *ibid.* Voce Christi vocatus eum secutus est, 50, 2; 243, 1. Invitavit alios publicanos ad convivium præsente Christo, 243, 2. Ejus modestia, 256, 1.

S. Matlhæus usum aquæ benedict® instituit, II, 294, 1. Æthiopes convertit ad fidem, XVII, 204,1. Quare ab Hyrtaco rege occisus, XXI, 275, 2. Fuit Æthiopiæ apostolus ct virginitatis victima, XV, 50, 2. Eo quod castitatem Iphigcniæ persuaserat, ad aram occisus, XI, 661, 2. An fuerit senior ille qui dixit Joanni no fleret, XXI, 122, 2. In chrysolylho gemma cur adumbretur, 392, 1. Ejus typus fuit Ephraim patriarcha, 397, 2.

2° Evangelium S. Matthaei (Fide Evangelia). S. Malthæus, an in historia venditionis Christi citet verba Zachariæ, an Jeremiæ, XIV, 495, i, 2. S. Matlhæi Evangelium apud S. Barnabam repertum est in sepulcro, XVIII, 46, L

MATTHIAS (S.). Matthias quid significet, idem est qui Mathathias, cui in zelo fuit similis; an idem cum Zachæo, XVII, 71, 1. Fuit c discipulis electus ad aposlolatum, XVI, 144, 2. Quomodo sors super eum ceciderit, XVII, 72, 1. Tripliciter est electus, 74, 2. Quando sit in Judæ locum suffectus, 1,1. S. Mallhi® post ascensionem an Christus apparuerit, XVIII, 399, 2. Tres ejus gnomæ, XVII, 74, 2. Ejus gnome do exemplo bono proximis dando, III, 41,2. Quando sit occisu% XVII, 7,2. Ejus reliquia» sunt Troviris, 74, 2. S. Matthias cur in amethysto gemma repræsentetur, XXI, 396, 2. Zabulon patriarche ei confertur, 397, 2.

MATTHIAS HOVIUS. Matthias Hovius archiepiscopus Mechliniensis *Proverbia* Salomonis assiduo solvebat in ¿¿nero ; ejus elogium, V, 6,1.

MATTHIAS SUECOS. Matthias Suecus quomodo in *Apocalypsin* scripserit, XXI, 12, 1.

MATULA. Matula vocatur homo vilissimus, XHI, 395, 2. Matul® dæmonum sunt scoria, *ibid.* Matul® obsequium quam vile, *ibid.*

MATURARE. Maturaro ambiguum est, et varia ejus significata, *Psalm.* II, 330, 2.

MATUTINUS. !• Matutina pluvia in Palæslina quæ sil, ct quando veniat, V, 499. 1 ; XIII, 367, I ; 504, I ; 570, 2 , XIV, 476, 1. Matutin® salutationes clientum erant priscis in usu, VI, 343, 2.

2- Matutini commendatio, XII, 67, 2 : *El loculus sum ad vos mane consurgens.* Matutinum tempus institutioni est opportunum, V, 399, i. Et quæ tunc discuntur , tota dio inhærcnt : tunc etiam animus est sedatior, *ibid.* Matutinum studium optimum, XI, 597, 1 : *Erigit mane, mane erigit mihi aurem.* Matutinum tempus propitiando Deo aptissimum, *Job,* 17, 2 : *Cumque in orbem transissent dies convivii, mittebat ad eos Job ct sanctificabal illos, consurgensque diluculo offerebat holocausta pro singulis.* Matutinum tempus idoneum ad recipiendos Dei illapsus, XVII, 94, !. Et alia ejus commoda, *ibid. [Vide* Mane).

MAURI. Mauri numerant annos ab ortu Mahomelismi, XV, 14, 1. Mauri apud Hispanos ad magistratus non admittuntur, IV, 260, 1.

MAURITIUS (S.) dux legionis Thebææ. S. Mauritius quam intrepide Maximiano ad idolis immolandum cogenti responderit, XII, 842, 1. Suos milites ad martyrium obeundum animavit, V, 508, 2 In festo S. Mauritii operans aurifaber gentilis vef beratus ab eo conversus est, II, 172, 1.

MAURITIUS (S.) episcopus. S. Mauritius episopus Andegavensis erat sermone silens, et silentio loquens, V, 321. 2. Qua circumspectione in templo versaretur, XVII, 112, 2. Quare, episcopatu relicto, peregrinationem susceperit, 199, 1, 2.

MAURITIUS imperator. Mauritius imperator quanti S. Joannem Eleemosynarium faceret, X. 75, 2. Mauritius in adversis gratias egit Deo, XXI, 178, 1. Maluit hac in vita puniri quam in futura, XIII, 511, 1 ; XIV, 167. i. Maurilio revelatum est eum occidendum et privandum imperio ab eo cujus nomen a PII inciperet, XIII, 69, 2.

BfAURUS (S.). S Maurus duodecimo® tatis anno monasterium est ingressus, XIX, 303, 2.

MAXELENDIS. Maxelendis virgo ob virginitatis votum interficitur, XIII, 183, 2.

MAXILLA. <• Maxilla, pars sacerdotis o victima, *Job.* 478. 2. Super maxillas boum quomodo jugum exaltetur, 430. 2 etseq. 2 Maxill® percussio summum opprobrii m. *Job.* 359, I. Maxill® percussio proverbialiter dicitur de gravi ignominia el probro, XIV, 106, L Maxillam alteram præbere percutienti, subinde consilii, subindo præcepti est, XV, 172, I. ».

MAXIMIANUS imperator. Maximianus Herculeus imperator quam atrociter in Christi fideles sævierit, XIII, 156, 1. Ejus proplerea castigatio et pœna, XI, 593, 2. Sentiens sibi acres dolores a Deo immissos, persecutionem stitit, XXI, 158, 1.

MAXIMIANUS episcopus. Maximianus, Syracusae episcopus, per venerabilem Eucharistiam periculum maris invasit, XVI, 405, 2.

MAXIMILIANUS I imperator. Maximilianus I imperator fuit insignis juslili® cultor, II, 341, 2. Laborc assiduo valetudinem protraxit, XII. 579, 1. Ejus vox de vera nobilitate, V, 354, 2. Ab angelo in viam reductus fuit, 111, 406, 1. Quamdiu ante mortem, assidue mortis memor fuerit, II, 323, 1; IX, 310, 1.

MAXIMINUS imperator. Maximinus reprehensus quod delatoribus nimis indulgerei, *Psalm.* II, 173, 2. Maximini imperatoris sexta persecutio in

sotos Evangeli! præcones, dericos et sacerdotes sæviit, XVIII, 489, 1 ; XXI, 252, 2. Ejus vastitas ct immanitas ; unde varia ci nomina indita, XXI, 442, 1. Maximini tyranni feralis ct acerbus interitus, XI, 593, S.

MAXIMUS. Maxima nascuntur ex minimis, IX, 365, 4. Maxim® res videntur incredibiles, XVII, 265, I, 2. Ad maxima semper aspirandum, X, <83, 1.

MAXIMUS(S.). S. Maximi elogium. XII, 412,1,2.

MAXIMUS imperator. Maximo imperatori aquila supervolans imperium portendit, XII, 624, i.

MAXIMUS puer. Maximi pueri Africani In fide catholica profitenda constantia, XII, 570, I, 5.

MECENN1US. Meccnnlus uxorem, quod vinum bibisset, interfecit, X, 7, 2.

MECHA. Mecha urbs Arabi® Petræ®, et in ea Mahomelis delubrum, XI, 296. 2.

MECHANICA, MECHANICUS. Mechanici laborando sibi victum parent, XVI, 86, 1. Mechanicam exercuit Paulus et alii sancti, XIX, 169, 2.

MECIITILDIS (S.). S. Mecbtildis in Christi cordo omnem requiem inveniebat, V, 437, 2. Silentii fuit tenacissima, VI, 519, 1; XVII, 169, 2; XX, 324, 1; XXI, 186, 1, 2. Didicit por revelationem homines permultum quolibet dio mereri posse, XXI, 87, i. Ejus revelatio de Salomono, Samsooo, Origeno, Trajano, X, 498, 1. Angelico loquebatur, 183, 2. Sua suaviloquentia omnium animos rapiebat, IX, 491, 2. Quantopere ad coelum suspiraret, XX, 490, 1. Doloribus capitis pressa, in vulnero lateris Christi levamen sensit, XV, 296, 2. In morte risit ab angelis defensa, VI, 518, i. Moriens cœlesli voco in cœlum evocata est, XV, 535, 2.

MEDAN. Medan non est idem locus cum Magedan, XV, 360, 4.

MEDARDOS (S.). S. Medardum puerum aquila ab imbroet coeli injuria tutata est, 1,198, 1.

MEDBNEMA. Mcdeneina quæ sit urbs, XI, 252, 2.

MEDIA, MEDI. Media, sive regnum Medorum, hebraico est *Madal,* IV, 218, 1. Media vergit aliquantulum ad aquilonem Dabylouis, XII, 317, 2 Media el Persia vocantur desertum, cur, XI, 328,4. Redi sunt sagittandi peritissimi. XII, 697, 4.

MEDIATOR, MEDIATRIX. !• Mediator vox duo significat, XIX, 197, 2. Latius patet quam conciliator, XVIII, 545, 1. Mediator, cujus auctoritate lo vetus tradita, fuit Moses, non Christus, *ibid.* Quomodo mediator non sit unius, tW.,2. Mediator inter Deum et hominem Christus, XVHI, 149, 1; XIX, 441, 4; *Job,* 243, 1. Mediator nosler apud Deum sil sacerdos,XIX. 393, I. Mediatores et pacificatores mento vocantur filii Dei, XIV, 244, 1 (VideJasus Chr ist us).

2’ Mediatrix fidelium esi beata Virgo, VI. 527, 4. An el angelorum, *ibid. (Vide* Mar ia).

MEDICAMENTUM. Medicamenta a Deo sunt creata, X, 271, 1, 2: *Altissimus creavit de ierra medicamenta, et* vir *p) udcns non abhorrebit illa. Nonne a ligno indulcuta est aqua amara? .id agnitionem hominum virtus illorum, el dedii ho* minibus scientiam Altissimus, honorari in mirabilitibus suis.* Quotidie adhuc nova ab hominibus adinveniuntur, 272, 2 : *In his curans mitigabit dolorem, el unguentarius faciei pigmenta suavitatis, el unctiones conficiet sanitatis, el non consummabuntur opera ejus. Pax enim Dei super faciem terræ.* Medicamenta sunt tormenta. *Job,* 449. 2.

MEDICINA, MEDICUS. 1° *Medici* et *gigantes* iisdem litteris hebraico scribuntur, *Psalm.* II, 85, 4. Medicina est ars liberalis, X, 268, 1. *Honora medicum propter necessitatem; etenim creavit illum Altissimus.* Quomodo sit a Deo creati, 269, 1, 2; 270, 1. Est mundo coæva, 270, 1. Triplex medicis debetur honor, 268, S. Quomodo olim in honoro fuerint, 271, I.Medicin® usus cI necessitas, 269,1. Usus medici septem argumentis probatur, *ibid.* Idque in morbis gravibus, 268,2; 370, 1. Cato consult non utendem medicis; sic ot Anabaptist®, cur, 269, 4.

Medicina tortur® confertur, X, 278, 4, 2: *Qui delinquit in conspectu ejus qui fecit eum, incidet in manus medici.* Medicus imperitus est homicida hominum, 270, 1. Discit damno alieno, 232, 1. Plerumque medici ditescunt, 270, 2. Medicina est per so magna, magnisque obnoxia periculis, 277, 2 : *Da locum medico: etenim illum Dominus creavit, el non discedat a te, quia opera ejus sunt necessaria. Esi enim tempus quando in manus illorum incurras : ipsi vero Dominum deprecabuntur, ul dirigai requiem eorum, et sanitatem propter conversationem illorum.*

Medicina; amar® salubres, *Job,* 143, 2. Medicus vulnera explicat ut curet, 143. L Infirmi non est medico præscriberc modum *(jio* curetur, I <9, 2 Medici gloria est salus ægri, 200, 2. Modici observaro debent ægri somnia, X, 194, 1. Invocaro dobent Deum ut ipsis cooperelur pharmacis. 270, 1. Notent morborum crises el vires, 276, I Medici prius curent salutem animo quam corporis, XV, 239. 1 : *Et ecee offerebant ei paralyticum jacentem in lecto. Et videns Jesus fidem illorum, dixit paralytico: Confide, fili, remittuntur libi peccata tua,* Ægros semper moneant de confessione instituenda, X, 275, 4.

2* Medici sunt sacerdotes animæ morbis medentes, XII, 79, 3. Medici spiritualis munus qualo, *Job,* 102, 2: *Vacillantes confirmaverunt sermones tui, el genua trementia confortasti,* 355, 4. Me dicis spiritualibus obsequendum et credendum esi, X, 269, 1. Eorum officium ct opera, 273, 1.

MEDIOCRITAS. Mediocritas cur umbilico designetur, V, 80, 1 Mediocritas opum optima csl, el optanda, VI, 432, 2; 433, 2. Mediocritatem tota vita sua nos docuit Christus, XIV, 244. 1.

MEDITATIO. Meditatio, cogitatio, contemplatio, quomodo differant, IX, 427, 2. Meditatio quam sil

tntpM, T, 159, 2 : *El egressus fuerat* (Isaac) nd me-*dilándum* in *agro, inclinala jam die ;* 340 2; *Pater vero rem tacitus consideraba!,* Meditatio est clavis veritatis, XIII, 60, 2 : *Tunc Daniel,,. . cap\I intra seinelipsum tacitus cogitare quasi una hora; cl cogitationes ejus conturbabant eum;* Job. 192, *2 ; Si dixero : Consolabitur me lectulus meus, et re-levabor loquens mecum in strato meo.* Est clavis Scripturarum, XIII, 23$. I. Meditatio quadruplex causa est devotionis, X, 218, 2. Illuminat spiritum, ct ignem amoris accendit, *Psalm.* I, 250, 1 ; *Con-caluit cor meum intra me, et in meditatione mea exardescet ignis.* Meditatio rerum divinarum fræ-num linguæ est, XX, 140, 2. Meditatio judicii quas vires habeat in animo hominis, XXI, 392, 2. Me-ditatio crucis et passionis Christi ost funis quo ligetur dæmon ne nobis noceat, ¡V, 299, 1. Medi-tatio est similis pisciqæ, propter septem rationes, Vili, 1*78,1, 2. Meditanda sunt sapientiæ præcepta exacte et assidue, 217, 2. Meditan in justitia quid sil, 428, 1 : *Cogitatum tuum, habe in prxccplis Dei, el in mandatis illus maxime assiduus esto.* Meditatio illa optima est quæ ad actiones partícu-lares ct singulares descendit, IX, 218, 1 : *Beatus vir qui in sapientia morabitur, el qui in justitia sua meditabitur, et in sensu cogitabit circumspec-tionem Dei.*

MEDIUM. I0 Medium sæpe sumitur non geome-trice, X, 469, 2 ; XI, 359, 1. Medium sæpe capitur Qro *summo,* XIV, 241.2. An aliquando pro *optimo,* 242, 1. Medium est extremorum centrum, unio, finis, perfectio, *ibid.,* 2. *In medio esse* Hebræis idem est quod esse ex illis, vel inter illos, XII, 675, 1. Medius digitus vocatus csl impudicus, XI, »80, 2.

2® In medio est virtus, V, 80, 1. Modium locum Christus semper elegii nascens vivens, moriens, XIV. 243, 2. Medius quis sil parius quem Christus dissolvit, quique Judæos a Genlibus separaret, XVIII, 605,1. Media via interpreti Prophetarum osi sectanda, XI, 65, !•

MEDIUS FIDIUS. Medius Fidius erat ethnicis fidei præses. XIV, 579, L

MEDULLA. Medulla est ossium fomentum et fir-mamentum, V, 79, 2; 508, i. Medulla impinguat et fovet ossa, X, 10, 2.

MEGARENSES. Megarenses quomodo solem co-lerenl, XXI, 37, 1. Megarenses filias non cura-bant, X, 95, 2. Quomodo a leonibus suis necati, 41, 2.

MEGaiUC/E SPHINGES. Megaricm sphinges pro-verbio vocantur meretrices.IX, 850, i.

MEGISTUS. Megistus a Paulo ad mortem rapto inversus, X\ III, 12, I.

NEL. P Mol pluit e cœlo, VI, 329, 1, 2. Est rq-ris medulla, XI, 552, I, 2, Ejus generatio, VL i i, 2. Colligitur ab apibus, maximo a parvis F, 508, 1 ; VI, 229, 2. Est succus subtilissimus et saluberrimus, VI, 230, 1. Omnium sapori se ac commodat *ibid.* Est sincerum et non focatnm, *ibid,,* 2. Optimum ex thymo colligitur, 231 I Ejus presta plia unde colligatur, *ibid.* Mollis dulcor, IX, 332, 2. Mei optimum est in imo dolio vehaae, \ I, 276, 1 ; XI, 368, 1. Mei novum est optimum, XV, 335, 1. Me| aereum ab inde generatur, I, 157, 2; X 400. 1

2‘ Mellis descriptio, usus et commoda. X, 317,1 ; XI, 202, 2 ; 203, 1. 2. Ejus effectus, V, 508. 1. Mei sobrie sumptum salubre est, V, 160 I Ossa vegetat, 508,1, Ejus nimius esus nocet, VI, 273, 2; 290, 2. Ipsum m se grave est, 290, 2. Nume sumptum insalubre stomacho, II, 18. 1. Quæ in stomacho mala procreet, VI. 275. 2, Mei comestum in flavam bilem convertitur, XXI, 218, 2, Aliis rebus commixtus prodest, pururnobe^t, VI, 2H,I. Ejus usus in medicinis, V, 508, 1; M, 230, L Mei novum vino veteri miscendum ul flat mulsum, XV, 247, 2. Mei quod edebat S. Joannes Bap-tista quale esset, 97, 2. Mei cur rogo parentum vel amicorum a veteribus infunderetur, X, 52$. i. Putredini medetur, cl corpora servat ne putrescant, V, 282, i ; VI. 231. 1; X; 523, 2.

2-Mcl quare Deus in sacrificiis vetuerit, IT, <8,1. Mei sacrificabant Gentiles, velitum id erat Judæis, XIÎ, 613, 2 ; XVII, 321, 1. Olim offerebatur Baccho. II, 18, 1. Abfuil allegorico a Christi sacrificio, *ibid.*

3« Mei una cum lacto olim dabalur recens bapti-zatis, XI, 20$, I; XVHI. 268, i, Dabalur olim sponsæ et convivis in epulo nnpliah, XII, 613. 2.

4° Mcl csl symbolum voluptatis et adulationis, II. 18,2; VI, 273, 2 et seq. Item laudum humana-rum, VI. 274, 2.

Mol symbolum est sapientiæ el sanctitatis, VI, 229, I, 2 ; IX, 332, 2; 333, 1. Item amiciliæ, VI, 27$, 1. Est symbolum castitatis et orationis, X, 317, 2- Item virginitatis, XI, 303, 1, 2.

MELAMPUS. Melampus medicus primus apud Græcos vinum aqua dilui præcepil, X, 137. 2; XXI 279, L

MELANALTOS. Melanaclos aquila invidia.* ex-pers non clangit, nec murmurat, XIII, 390, 1 ; XIV. 7.3.

MELANCHOLIA, MELANCHOLICI. P *Melan-cholicorum characteres.* Melancholici aliquardo laetissimi sunl, sed iuox fiunt tristissimi ctmcr simi, V, 418, 2. Semper tristes cogitationes habtm^ X, 22, 1 ; XIV, 86, 1, Sunt cogitabundi el suspù-V ces, ncc apti ad alios corripiendos, IX, 132,1; 544, q X, 102, 2; XI, 260, 2. Slalim aflligunlur et que* runtur, IX, 536, 1. Multa tristitia Qt hornda jma-gin^nlur, VI, 1$7> i| 188, 2. Eorum >aria phan-tasmata, III, 367» 2. Melancholici semper post fac-tum dolent, X, 159, 2. Ægre vino vincuntur, VJt 485, 2. Por terram denotantur, IX, 525, I. Melan-cholia laborant litterati, XVII. 421. L

2° *Melancholia effectus.* Melancholia est animæ carujficioa, X, 106. 2. Quuiuodo imaginationem

▼Met, UH, 58, 2. Judicium turbat, IX, 54$, 1. Melancholici maximo a daemone occupantur, XVII, 134, i. Melancholia utitur diabolus ad tentationos, III, 368, 1.

MELANCHTHON. Philippus Melanchlhon vitam eremiticam damnari ab Apostolo perperum asseruit, XIX, 93, 2, Ejus de proprio verborum consecrationis sensu testimonium, XVIII, 359, 2.

MELANIA. Melania Romana, omnibus relictis, nuda in Palæslinam profecta est, XX, 550, 2. In lotum orbem benefica fuit, XIII, 371, 1. Quam generose responderit se ob aurum incarcerantibus, XIII, 313, 1. Cur genus suum aliquando apud Palæstinæ praefectum dilaudarit, VI. 298, 2.

MELANIA JUNIOR (S.). Melaniæ junioris in filiorum morte constantia, II, 13$ 2.

MELCHISEDECH. Melchisedech quis et qualis fuerit, 1, 97, 1. Ejus nominis compositio et significatio, XIX 408, 2; 411, 1. Id fuit proprium illi. 409, 2. An fuerit Spiritus sanctus, *ibid.* An angelus, *ibid.* Non fuit Sem aut Noe, nec Enoch, t09, 2; 410, 1. Non fuit Ilebræis oriundus, 413, I. Fuit unus o regulis Chananæorum , I, 197, 1; XIX, 410, 1. Fuit rex Jerusalem, I. 197, 1. Cur dicalur sine patre et matre, XIX, 410, 1. Ejus parentes juxta Epiphanium, *ibid.* Cur ejus genealogiam non pertexat Scriptura, *ibid.* Causa allegorica rei hujus, *ibid.,* 2. Ejus auctoritas, fama et virtus, 413, 1. Solus inter Chananæos veri Dei erat cultor, *ibid.* Virgo mansit sine uxore, 411, 1. Melchisedech fuit rex et sacerdos, *Job,* 292, 1. Sacerdotium non habuit successione hæreditaria XIX, 411, 1. Fuit verus sacerdos, obtulitque sacrificium panis et vini, I, 197, 2 ct seq. Quomodo sacrificium obtulerit, *ibid.* Habuit 1res actiones sacerdotales, 198, 2. Quomodo aeternus dicatur, XIX, 411, 1. Semper vivit symbolice, 413, 2. Benedixit Abrahamo tanquam major, *ibid* In quo inferior sacerdotibus Aaronicis, 419, 1. Dignior tamen Aarone est, 394 1. Accipiendo decimas, sacerdotes novæ legis præfiguravit. I, 199, 1. Typus fuit Christi, sex imo octo de causis, I, 197, 2; XIX, 411, 1, 2 ct seqq.

Molchiscdeciani dicebant Melchisedech esse Spiritum sanctum, XIX, 409, 2.

MELCHIOR CANUS. Melchior Canus omnes annos servitutis numerans ut chronologicos, impugnatur, 111, 127, 1.

MELCHOM. Melchom eratidolum Ammonitarum, quid significet vox hæc, XHI, 547, **2.**

MELECH. Melech et Melcha dicti sunt sol et luna, XII, 517. 1.

MELECH SALA. Melech Sala, sultanus Ægyptî, Christianorum filios a Tartaris emit, et in militia exerceri curavit, XVIII, 297, 1.

MELIOR, MELIUS. Meliora debent præesse deterioribus, non e contra, VI, 392, 2. Meliusne sit annihilari, quam peccare, VII, 164, 1. Melius est **naiciste,** quam scientem damnari, XX, 466, **2.**

MELIS. Melis qui et taxus, qualo sit animal, I, 635, 1.

MELITA. Melitæ situs, XVII, 4?6, 2. Melitae duæ sunt insulæ, 434, 1. Ipsa vicinum habet isthmum, 431, 2. Ejus fertilitas et «agor, 434. 1, 2. Ejus antiquitates, 435, 1, 2. Illuc quando Paulus appulerit et indo recesserit, 425, 2. Fuit ab eo conversa. 435. 1, 2. In fido hactenus perseverat, 136, 2. Eam S. Paulus protexit sæpe. *ibid.* Ante Paulum venenata habebat, 437, 1. Nunc caret venenatis animalibus, quin aliundo importata venenum ibi ponunt, XVII, 436, 2; XVIII, 14, 1.

MELITO (S.). S. Melilo quomodo a matre ad martyrium incitatus. IV, 531, 2. S. Melilo an fuerit episcopus Sardensis, cui scribit S. Joannes, XXI, 6$, 1. Ejus elogium : quoto anno vixerit, *ibid.*

MELLITA. Mellitam placentam cur Græci ori defuncti imponerent, XI, 756, **2.**

MELO. Melo dicitur Nilus, cur, XI, 348, 1, **2.**

MELODIA. Melodia summa est cum vocibus cithara consonant, XX, 128, **2.**

MELOTE. Melote quæ sit vestis, undo dicta, XIX, 489, 2.

MEM. Mem littera Hebraica sæpo substituitur pro *beth,* et *contra.* IV, 218, 1. *Mcm* quadratum in medio vocis *lemarbe* quid denotet, XI, 236. 2.

MEMBRANA. In membranis scribebant veteres, XII, 517, 1. Membranas quas sibi mitti petierit Paulus, XIX, 314, 2. Membrorum repertae sunt Pergami, XXI, 51, 1.

MEMBRUM. 1* Membrorum singulorum hominis mira prorsus fabrica, IX, 478, 2 et seq. Membra non habet anima, XVIII, 443, 2. In membris quæ secundum opposita latera sita sunt, reperitur quædam æquabilitas, etiam in situ, X, 178, 1. Membrorum functiones, junctura et proprietates, XVIII. 376, 1 ; 636, 1, 2. Membra infirmiora sunt venter et intestina, 375,1. Ignobiliora, pedes; inhonesta, verenda, *ibid.* Quæ sint membra honesta corporis, 375, 2. Membrum unum lædens aliud, seipsum lædit, 376, 2. Membris ad Creatoris obsequium utendum est, XIX, 44, 2. Membrum nullum nobis resecare licet, nisi corpus periclitclur, XV. 166, 2; 167, 1 ; XVIII, 564, 1. In membris quo quis peccavit, maximo punitur. VI, 66, 1. Quæ membra a quibus planetis regantur, 193, 2. Membrorum abscissionem in sanctis ad corpus unio, vel eorum gestatio futuram corporum docet resurrectionem, XII, 76, 1,2.

2® Membra Christi in Eucharistia suam habent connexionem , ordinem et dispositionem, VI, 180, 1.

3® Membra corporis in *Cantico* sæpe laudata quomodo intelligcnda, VII, 459, 2. Membra veleris hominis sunt motus concupiscenliæ, XIX, 104, 1. Membra omnes sumus unius corporis, id est Ecclesiae, XVIII, 206, 1; 636, 1. Quomodo simus omnes membra capitis Christi, 275, 2 ; 374, **2.**

MEMNON. Memnon conditor urbis Susan, IV, 361, 1. Memnonis statua loqueris, L 429, 2.

MEMORIA. 4® *Memoria sumpta pro reminiscendi fac< Itate. Primo.* Memoria non est in Deo, sed visio, XIV, 602, 2. Memoria qua arte juvetur, V, 185, 2. Memoriæ labilis quod sit signum, 467, 2.

Secundo. Deus in memoria semper ct ubique habendus, IX, 394, 4 : *Omni vita tua dilige Deum, el invoca illum in salute tua ;* X, 182, 2 : *In omnibus operibus luis præcellens esto. Ne dederis maculam in gloria tua:* XI, 565. 2 : *Pedite, prævaricatores, ad cor. Recordamini prioris sæculi, quoniam ego sum Deus, et non est ultra Deus, nec est similis mei;* XII, 190, 1. Memoria Dei suiquo jugis quantum boni involvat, XII, 389, 4, 2 : *Memoria memorerò, el tabescet in me anima mea. fixe recolens in corde meo, ideo sperabo.* Memoria Dei amuletum peccali, *Job,* 301, 2 ; 314, 2. Fugat peccatum, 470, 2 : *Annon cogitas quod Deus excelsior calo sil, et super stellarum verticem sublimetur?* Solidum parit gaudium, XII, 453, 2: *Exurge, Jerusalem, et sta in excelso : el circumspice ad orientem, el vide collectos filios tuos..... in verbo sancti gaudentes Dei memoria.* Memoria Dei plus delectat quam praesentia carnalium voluptatum, *Psalm.* II, 5, 1 : *Renuit consolari anima mea: memor fui Dei, el delectatus sum.* Memoria Dei summa benedictio est, XIV, 360, 1. Memoria Dei inter operandum quomodo haberi possit,*Psal.* I, 401, 1 : 5i *memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te, quia fuisti adjutor meus (Vide* Deus, cap. VI).

Memoria passionis et vitæ Christi Christianis est velut unguentum odoriferum, X, 522, 1. Memoria Christi patientis omnia amara nostra dulcorat, XI, 617, 2.

Tertio. Memoria mortis quantum intersit. Memoria mortis est calceus Christiani militis, XVIII, SSO, 2. Memoria inferni remedium est contra tentationes, XIX, 145, I (Fide Infernus, Mors),

Memoria malorum nulla erit in cœlo, XI, 752, 2 (Ftde Coelum).

2® *Memoria accipitur etiam pro fama et gloria.* X, 522, 2. Item metonymic© pro monumento ad gloriam erecto, X, 523, 2. Memoriam æternam ambiunt omnes, XIII, 239, 2. Interitus memoriæ magnum censetur malum, *Job,* 394, I. Memoria sanctorum interna est, ct quidem cum honore, impiorum cum infamia, IX, 317, 1. Memoria impiorum peribit, *Job,* 303, 1 ; 314, 1. Memoria justi sempiterna, 276, 2 (Fide Impii, Justi). Quomodo memoria Josiæ regis sit in compositionem odoris, X, 521, 1. Quomodo quis memoriæ sanctorum communicet, XVIII, 211, 1. Quomodo memoria mortui quiescere debeat, X, 285, 1, 2.

Memoriæ sanctorum quæ olim dicerentur, X, 523, 1. Memoriæ sanctorum sunt quasi gazophylacium, XII, 788, i.

MEMORIALE. Memoriale Dei fnit Israel, XÏT, 450, 1. Memorialia regum qualia. *Job,* 329, 4.

MEMPHIS. Memphis urbs Ægypti formam habet perspicilli, ejus situs ct auctor; fuit olim sedes regum Ægypti : erant in ea columnæ el pyramides, item sapientes et philosophi : fuit metropolis superstitionis; coluere in ea Apim bovem, et æneum bovis simulacrum; ad earn fugerunt Judæi præ metu Chaldæorum: nunc dicitur Cairus; fuit sedes sultani Ægypti ; ejus magnitudo, XII, 721, 1, 2. Memphis vetus urbs Ægypti fuit ab alia parte Nili Cairo opposita, XIII, 402, 1, 2. Memphis Parisios quinquies magnitudine superat, XIV, 49, 1. Memphim captam a suis Selimus Turearum rex non est ausus ingredi, XIII, 75. 2.

MENANDER. Menandri hæresin quibus epistolis convellat Apostolus, XVIII, 19. Menander ponebat hic angelos quasi minores Deos, XIX, 94. 2.

MENAS (S.). S. Menæ martyris resolutio in morte oppetenda, et in tormentis generositas, I, 61, 2 et seq. ; XI, 745, 1. Ei in tormentis appanni Christus, XVIII, 185, 2.

MENAS. Menas vir venerabilis dona impii rejecit. X, 223, 1.

MENDACIUM, MENDAX, MENTIRI. 1® *Varix harum vocum acceptio in Scriptura.* Mendacii nomina hebraico. V, 406, 2 el seq. Mendax Hebræis idem est quod fallax el evanidus, 328, 1, 2. .Mendacium in Scriptura sumitur pro fraude et fallacia, 167, 2. Mendacium in Scriptura sæpe quodlibel peccatum significat; IX, 442. 1.2; XIV, 300. 1. Mendacium cur dicatur iniquitas, *Psalm.* IL 320, 1 Mendaces in Scriptura vocantur omnes qui man data Dei violant, XXI, 372, 1. Mendax etiam vocari potest qui aliud docet, aliud facit, IX, 442.2. Mendacium sunt idola, quod nomen apud gentes etiam in usu fuit, XI, 397, 2. Mendacio coarguit Deus diffidentes potentia virtutis suæ. *Psalm.* I, 416, 1, 2. Mentiri quando dicantur fruges el fructus. XIII. 423, 1.

2® *Quotupiex mendacium.* Mendacium est duplex, in verbis et factis, XVIH. 530, 4. Mendacium triplex est, montis, orisct operis, XIII, 377,1. Iterum triplex quoad objectum, scilicet otiosum, jocosum, perniciosum, V, 167, 4. Quid mendacium malcrióle et formale, Vili. 290, 4. 2. Quod dicalur mendacium perniciosum, 289, 2. Mendacium perniciosum perfectum est mendacium, VI. 10. 2. Mentiri Spiritui sancto quid sil, XVII, 146, 2.

3® *Mendacium hominum indoles.* Fabricatore mendacii quales, *Job,* 298, I : *Sed tamen ad Omnipotentem loquar, el dispulare cum Deo cupio, prius vos ostendens fabricatores mendacii, el cultores perversorum dogmatum.* Mendacia eleganter concinnant, V, 278, i : *Qui nititur mendaciis, hic pascit ventos; idem autem ipse sequitur aves volantes.* Mendaces pascunt ventos. 276, 1. Homo mendax similis est vento el pastori ventorum,

277, Î. Eloquuntur quidquid in buccam venit, 365, 1 : *Labium veritatis firmum erit in perpetuum; qui autem testis est repentinus, concinnat linguam mendacii.* Addunt mendacium mendacio, *ibid.* Raro verum dicunt, X, 192, 2; 193, 1 : *Ab immundo quis mundabitur ; et a mendace quid verum dicetur?* Mendax est inconstans, ct asserta mox negat, VI,7,1. Mendax in judiciis effrons esl, efflat mendacia,cum impetu, dignus est cui flatus intercludatur, diu latore nequit, *ibid,* etseq.: *Testis falsus non erit impunitus; et qui mendacia loquitur, non effugiet.* Mendax est perversus lingua, et velut figulus, V, 546, i : *Qui perversi cordis est, non inveniet bonum; et qui vertit linguam, incidet in malum.* Mentiuntur impii imprudenter ct levi do causa, VI, 40, 1 : *Testis iniquus deridet judicium, el os impiorum devorat iniquitatem.* Mendax mendacio pascitur et ei auscultat, V, 524, 2 : *Malus obedit lingux iniqua, el fallax obtemperat labiis mendacibus.* Quis ejus sit panis, VI, 66, 1 : *Suavis est homini panis mendacii, ct postea implebitur os ejus calculo.* Mendacii fructum comedit omnis peccator, XIII, 423, 1 : *Arastis impietatem, iniquitatem messuistis, comedistis frugem menda H.* Mendaces non sunt memores sapientiæ, IX, 4i2, 2. Mendacium est evanidum, item fascinum et præstigium, V, 406, 2.

4U *Mendacium quam sil frequens el universale.* Nomo est qui non mentiatur, IX, 230, i : *Noli velle mentiri omne mendacium, assiduitas enim illius non est bona.* In quo sensu omnis homo sit mendax, *Psalm.* II, 281, 1 : *Ego dixi in excessu meo : Omnis homo mendax.* Mendacium est ordinario primum peccatum in pueris, *Psalm.* 1,373,2 : *Alienali sunt peccatores a vulva, erraverunt ab utero, loculi sunt falsa.* Mendaces filii hominum in stateris quomodo, *Psalm.* I, 396, 2 : Verumtamen *vani filii hominum, mendaces filii hominum in stateris, ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum.* Mendaces cur dicantur Cretenses, XIX, 325, i.

5U *Alendaclum est illicitum, el quale sil peccatum.* Primo. Mendacii inventor est diabolus, et ipsum procudit, XVI, 450, 2 : *Cum loquitur mendacium* (diabolus), *ex propriis loquitur, quia mendax est, el pater ejus.* Homo mendax est filius et membrum diaboli, VI, 39, 2. Est similis diabolo, IX, 556, 2 ; *Opprobrium nequam in homine mendacium, cl in ore indisciplinatorum assidue erit.* Mendaces o diabolo fraudes et dolos concipiunt, V, 278, 1. Mendacium dæmonibus et haereticis familiare est, XXI, 206, 2.

Secundo. Mentiri nullo casu licet, et mendacium est seinper illicitum, I, 435, 1, 2; III, 13, 2. *Tollensque mulier* (Ilabab) viros, *abscondit, el ait: Fateor, venerunt ad me, sed nesciebam unde essenl. Cumque porta clauderetur m tenebris, et illi pariter exierunt, nescio quo abierunt; persequimini cito, et compì chindelis eos ;* V, 49*7 2' VL 403.2;

415, 1; IX, 230, 1, 2; XIII, 281, {, 2; XVHI, 529, 1 ; 642, 2 : *Propter quod deponentes mendacium, loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo ; quoniam sumus invicem membra.* In nullius gratiam est mentiendum, IX, 163, 1,2: *Ne accipias faciem adversus faciem tuam, nic adversus animam luam mendacium.* Mendacium adversus fratrem cavendum, IX, 229, 1,2: *Noli arare mendacium adversus fratrem tvum,neqve in amicum similiter facias.* Item aliud quodeumquo, *ibid,* etseq. Mendacium esse licitum quidam veteres opinati sunt, ut Plato. Cassianus, etc., sed probalur contra illos in nullo casu esso licitum mentiri, I. 435,2; Iii, 13, 2. Mendacium omno displicet Deo, ot illud prorsus detestatur, V, 367,2 : *Abominatio est Domino labia mendacia;* IX, 556,2. Mendacium perniciosum Deo ct hominibus valdo invisum, V, 167, 1 : *Sex sunt qux odit Dominus.... oculos sublimes, linguam mendacem, manus effundentes innoxium sanguinem, etc.* Mendaces ct cordo duplices Deo hominibusque exosi, *Job ,* 263, 1.

Tertio. Mendacium quando Deo ot proximo nocet, est peccatum mortiferum, V, 377, 2 : *Verbum mendax justus detestabitur; impius autem confundit el confundetur.* Mendacium perniciosum est peccatum mortale, VIII, 289, 2 : *Os autem quod mentitur, occidit animam.* Jocosum et officiosum veniale tantum, *ibid.* Mendacii malitia, 290, 2. Est menda mentis, *ibid.* Mendacium affert mortem ct occidit animam, *Job,* 531, 2 etseq. : *Donec superesl halilus in me, el spiritus Dei in naribus meis, non loquentur labia mea iniquitatem , nec lingua mea meditabitur mendacium.* Mendacium perniciosum multorum malorum est causa, *Psalm.* I, 206, 1. Mendacium officiosum ad alterum gravius ducit, IX, 556, 2. Mendacium comparatur furto, 557,1 : *Polior fur quam assiduitas viri mendacis, perditionem aulem ambo hxredilabunl.* Est deterior fure, quomodo, *ibid.* Mendacii voluntas etiam in se mala est, IX,230,1. Consuetudo mentiendi pessima est, *ibid. : Noli mentiri omne mendacium : assiduitas enim illius non esl bona.* Quando mendacium facti sit licitum, XVIII, 530, i.

5® *Mendacium quos maxime dedeceat.* Mendacium quoslibet dedecet, sed maximo principes et ingenuos. V, 528, 2 ot seq. : *Non decent stultum verba composita, nec principem labium mentions,* VI, 403, 1, 2; 432, 1 : *Vanitatem el verba men* dadi longe fac a me;* VIII, 290, 1. Dedecet divites, IX, 671, 1 : *Tres species odivil anima mea, el aggravor valde animx illorum : pauperem superbum : divitem mendacem : senem fatuum et insensatum.* Mendacium est improborum ot servorum, IX, 556, 2. Mendacium ferinum et agresto est, X,240, 2 ; *Omnem escam manducabit venter, el est cibus cibo melior. Fauces contingunt cibum ferx, el cor sensatum verba mendacia.*

6* *Mendacii effectus et poma.* Primo. Mondacium infamem reddit, IX, 556, 2: *Opprobrium nequam in homine mendacium, el in ore indisciplinatorum assidue erit;* 557, 1,2: *Mores hominum mendacium sine honore, et confusio illorum cum ipsis sine intermissione.* Omnes mores bonos dehonestat, *ibid.* Mendacium est res erubescenda, X, 358, i : *Erubescite.... a presidente el a potente de mendacio.* Mendacium sequitur furtum el libidinem, XXI, 276, 2. Mendacium est maximo probrosum, V, 529, I ; *Hi empti sunt ex hominibus primitiæ Deo et Agno; et in ore eorum non est inventum mendacium.*

Secundo. Mendaci etiam vera dicenti non creditur, VI, 432, 1. Semper audionti suspectus est, etiam vora loquens, IX, 557, 2.

Tertio, Mendacio assuetus ni! evincit, sed potius sibi obesi, V, 277, 1. Mendacium debiles habet pedes, veritas stabiles, XIX, 301, t. Mendacium statina deprehenditur, nec durabile est, V,3 64, 2 : *Labium veritatis firmum erit in perpetuum : qui autem (estis est repentinus, concinnat linguam mendacii.*

Quarto. Mendax non effugiet vindictam vel hominum, vel certe Dei, VI, 7, 1 : *Testis falsus non erit impunitus : et qui mendacia loquitur, non effugiet.* Panis mendacii initio dulcis, sed in fine instar lapidis indurescit ct gravat comedentem, *Job,* 426, 2 : *Panis ejus in utero illius vertetur in fel aspidum intrinsecus.* Mendacium el dolosorum merces justa, *Psalm.* I, 267,1 : *Et si ingrediebatur ut videret, vana loquebatur; cor ejus congregavit iniquitatem sibi.*

MENDICANTES ORDINES. Mendicantes ordines divino instituti consilio, et quaro, II, 494, 2.

MENDICARI, MENDICITAS, MENDICUS.P Mendicaverit nn aliquando Christus, XVI, 82, 2. Christus mendicavit, XVHI, 470, 2: *Scitis enim gratiam Domini nostri Jesu Christi, quoniam propter vos egenus factus esl, cum esset dives, ut illius inopia divites essetis.* Mendici sunt despiciendi, nec calumniandi, V, 527, 1 : *Qui despicit pauperem exprobrat factori suo;* VI, 161, 1 : *Qui calumniatur pauperem, ut augeat divitias suas, dabit ipse ditiori ct egebit.* Mendici sunt utiles Ecclesia), KVHI, 373, 2 : *Std multo magis qux videntur membra corporis infirmiora esse, nccessariora sunt; et quæ putamus ignobiliora membra esse corporis, his honorem abundantiorem circumdamus; et quæ inhonesta sunt nostra, abundantiorem honestatem habent.* Mendici docent nos orare, elopem Dei postularo, XV, 139,2. Mendici Dei sumus quotquot sumus, I, 290, 2 : 5i *fuerit Dius mccum,et custodierit me in via per quam ambulo, et dederit mihi panem ad vescendum, et vestimentum ad induendum..... erit mihi Dominus in Deum,* XIV, 135, I. Mendicorum olim statio ilomæ in ponto erat, XVHI, 118, 2. Mendici quare jam ad fores templorum sedeant, 114, 1. An hoc consulturn ut et in templis palam mendicent, *ibid.* Sunt cœli janitores, *ibid,*

2* *Mendicitas, præsertim quæ er culpa evenit quam sil probrosa et sordida,* X, 342, 1 : *Fili, in (empore vitx tuæ ne indigeas : melius esl enim mori quam indigere.* Mors est potius quam vita, 343, 1 : Ptr *respiciens in mensam alienam, non esl vita ejus in cogitatione vietus; alit enim animam suam cibis alienis, vir aulem disciplinatus et eruditus custodiet* se. Homo imprudens cl impudens dulcem sibi «estimât mendicitatem, quia mavult iners inverecundo ore mendicare, quam hon»?*te manibus laboraro, 343, 2. *In ore imprudentis condulcabitur inopia, et in ventre ejus ignis ard'bil.* Mendici sunt similes canibus, XX. 468, 1 Mendici validi non sinendi manducare, X, 343, 2. Mendicitas periculosa non est religiosorum propria, VI, 434, I : *Mendicitatem et divitias ne dederis mihi, tribue tantum victui meo necessaria.* Mendicandi ars optima laudare dantis liberalità–lem, XVHI, 475, 1 (fitte Pauper , Pauper t as).

MENDUM. Mendum in libro *Paralipomenon* correctum. IV, 171, 2.

MENELAUS pontifex Judaicus. Menelai pontificis Judaici scelera, XIV, 497, 1. Menelaus callido Jasonem herum suum sacerdotio exclusit, IV, 515, 2. Emit pontificatum, licet ad eumdem inhabilis, *ibid.* Amotus est a sacerdotio per fratrem suum Lysimachum, 516, 1. Juridico contra eum proceditur, sed judices pecunia corrupit, *ibid., t* Jussus est ex alta turri in cruces precipitai 556, 1, 2. Idqiio justa talionis pœna, *ibid.*

MENELAUS Helenae maritus. Menelai oratio cordala. *Job,* 29S, 2.

MENEL1CH. Menelich an sit filius reginæ Sabæ o Salomone conceptus, XVI, 60,1.

MENENIUS. Menenius Agrippa plebem senator narratione apologi reconciliavit, VI, 398, 1.

MENI. *Meni* quid : est dæmon, cur : an Merco* rius, XI, 750, 1. Unde dicatur, *ibid.,* 2. Eadem dea quæ fortuna et Gad, 750, 2 ; 751, 1.

MENIANA. Montana quæ sint, XII, 811, 2.

MENIPPUS. Menippus quomodo ab amasia deceptus. XXL 327, 1.

MENS. 1. Mentis definitio, natura, proprietates.— P *Definitio mentis.* Mens unde dicta sit, IX, 431, 1. Mens ex eo dicta est quod emineat in anima, vel a greco into, id est luna, quia sicut luna crescit et deficit, sic mens nunc caput summis inserit, nunc decidit in infimis, *ibid.;* X, 396, 2; XVI, 41, 1. Mons corde denotatur, ab ea vita animæ procedit, V, 507, 1. Mons aliquando idem quod sensus. XVIII, 389, 2 : *Si orem lingua, spiritus meus orat, mens autem mea sine fructu est.* Et inlolligentia passiva, qua scilicet loquens intelligilur ab audientibus, 390, 1. Mentem Christo demebant Apollinaristæ, XVII. 334, 2.

2° *Mentis natura et proprietates.* Mens eminenter omnes sensus) se continet, IX, 437, 1 ; XI,

66.1. Nens est auris, oculus et cor, etc., XI, 182,1 : *Excaca cor populi hujus, cl aures ejus aggrava; ct oculos ejus claude, ne forte videat oculis suis, et auribus suis audiat, el corde suo intelligat, et convertatur et sanem eum.* Mens habetsuas aures, oculos, sed mentales, XIV, 65, I : *Verbum Domini, quod facium est ad Michæam Morasthiten.... quod vidit super Samariam el Jerusalem.* Mens quos habeat lumbos, XX, 257, 2 : *Propter quod succincti lumbos mentis vcslrx, perfecte sperate in eam qua vobis offertur, gratiam.* Mentis facies est decora, V, 552, 2 : *In facie prudentis lucet sapientia : oculi stultorum in finibus terrx.Mens* est velut lux n Deo immissa hominis, VI, 83, 2 : *Lucerna Domini spiraculum hominis, qua investigat omnia secreta ventris.* Mens ab infinito Deo creata, infiniti boni capax est, et eo solo satiari potest, XI, 651.1. Ejus intima palent Deo,V, 82,2. Ejus rex est Deus, 93, 2 : *Sicut divisiones aquarum, ita cor regis in manu Domini : quocumque voluerit, inclinabit illud.* Liberum tamen ea habet arbitrium, *ibid.* Mens nostra rex est, XVI, 369, 1, 2. Est in homine [n/ncops, XVIII, 637, 2.

Mentis character imago est lingua, XVIII, 389, <. Per ventrem repraesentatur VI, <62, 2 : *Qux* (sapientia) *pulchra erit tibi, cum servaveris eam in venire tuo, el redundabit in labiis luis.* Ejus et ventris comparatio, V, 239, 2 : *Omnem escam manducabit venter, el est cibus cibo melior. Fauces contingunt cibum fera, et cor sensatum verba mendacia.* Mentis ænigma, X, 559, 2.

Mens humana corporis illigata hebetatur, et quasi soporatur, XIV, 395, 4 : *Et reversus est angelus, qui loquebatur in me, el suscitavit me, quasi virum qui suscitatur de somno suo.* Mentis via vaga est, VI, 451,1 : *Tria sunt difficilia mihi, et quartum penitus ignoro, viam aquila in calo, viam colubri super petram, viam navis in medio mari, el viam viri in adolescentia.* Ejus arcanum viro prudenti latibulum est, 138, I : *Callidus videt malum, el abscondit se : innocens perlransiil et afflictus est damno.* Ejus veritas ct mendacium quæ sint, Xin, 377, 1.

Mens ordinario in cognitione phantasmatibus utitur, XIII, 245, 2. Cur spiritualia non tam perfecto apprehendat quam sensibilia, X, 561, 1, 2. Mens Prophetæ vi divini spiritus acta, sui tamen est compos, XX, 438, 1.

3* *Mentis officia.* Mens nequit esso otiosa, ergo bene agat, X. 187, 1 : *Mitte illum in operationem, re vacet: multam enim malitiam docuit otiositas;* XVIII, <71, 1. Mens ædificat animam in omni virtute, V, 402, 1. Ipsa in homine gubernaculum tenere debet in mari tentationum , VI, 212, 2. Sibiipsi speculum est, 350, 2 : *Quomodo in aquis resplendent vultus prospicientium, sic corda hominum manifesta sunt prudentibus.* Mens sapientis dirigit os ejus, V, 507, < : *Cor sapunlij trudi» los ejus, el labiis ejus addet gratiam.* Mentis oculi semper in Christum intendero debent, VII, 115, 2: *Sapientis oculi in capite ejus : stultus in tenebris ambulat.* Mens ad so trahens Deum, trahitur ad Deum, 485, 2: *Trahe me: post te curremus in odorem unguentorum tuorum.* Mentis solitudo cum corporis solitudine semper conjungenda est, XIII, 314, 2 : *Ducam eam in solitudinem, et loquar ad cor ejus.* Mentis solitudo in quo consistat, XXI, 244, 2: *El mulier fugit in solitudinem, ubi habebat locum paratum a Deo, ul ibi pascant eam diebus mille ducentis sexaginla.* Quæ in ea observanda, 245, 2. Mens post communionem cum Deo unienda, XIV, 469, 2 (*Vide* Communio, Eucharistia). Mens sicca sapientissima, V, 156, 2. Mens alenda in mensa, VII 214, 2 et seq. Mens ægra a Christo sananda, XVI, 369, 1, 2. Mons quæ ita inter peccata constringitur, ut sine peccato eyadere nequeat, quid facoro debeat, IV, 293. 2.

4® *Mentis bona commoda.* Mens bene sibi conscia, quantum sil bonum, V, 521, 2 : *Melior est buccella sicca cum gaudio, quam domus plena victimis cum jurgio.* Sedea quæ in peccalo est, nunquam quieta, *ibid.* Mens bona velut fons est, 142, 1 : *Bibe aquam de cisterna lua, el fluenta putei tui.* Mens sana generat spiritus sanos, vitiata vitiosos, 436, 2 : *Vita carnium, sanitas cordis; putredo ossium, invidia.* Mentium bonarum est tirnero culpam ubi non est, IV, 276, 1 : Mens sancta est habitatio Dei, IX. 627, 1 : *Tunc prxeepit, cl dixit mihi Creator omnium : et qui creavit me, requievit in tabernaculo meo.* Mens in Deo defixa non facile mutatur, X, 33, 1 : *Homo sanctus in sapientia manet sicut sol : nam stultus ulluna mutatur,* XIV, 597, 2. Mens prudentum est gravis, stabilis, composita ; stultorum levis ct vaga, et utraque in oculis se prodit, VI, 550, 2 : *In facie prudentis lucet sapientia : oculi stultorum in finibus terra.* Mens dum recte agit, et cæteras potentias recte agere cogit, rex est, V, 495,2 ; VI, 55,1 : *Hex. qui sedet in solio judicii, dissipat omne malum intuitu suo.* Mens fortis ct discreta per virum, infirma el indiscreta per mulierem denotatur, X, 373, 1. Mens fidelis mystice est lebes, XIV, 545,2. Mens pulchra e pulchro corpore colligitur, X 386, 2(Vtde Anima, Animus).

MENSA. !• *Veterum usus circa mensam.* Mensas an olim veteres accubuerint, I, 372, 2; 532, 1. Accumbebant veteres mensae strati in loris seu lectulis mensalibus, XV, 551, 2; XVI, 122, 2; 530, 2. In mensa veteres serios et sapientes sermones miscebant, IV, 362, 2. Mensam veteres cur ponerent diis suis XI, 750, 1. Mensæ quibus ministrarent viduæ et diaconi, XVII, 160, 2 ; 162, 2.

2° *Mensa sacra apud Judæos el Christianos.* Mensa panum propositionis describitur, I, 648, 1 et seq. ; XII, 814, 1. Mensa panurn propositionis a corona palmi ambiebatur, V, 255, 2. Eucharistiam significat, XIX, 432, 2, 436. 1 Mensæ pa-

num propositionis effigies cernitur Rom® in arcu triumphali Titi, IV, 505, 1. Mensæ binæ sanctuarii quid mystico sint, XII, 800, I, 2. Mensæ quadratic templi significant firma proposita virtutis concept© et mento destinât®, XII, 800, 2. Mensa solis in Æthiopia quæ dicatur, XXI, 37, 1. Mensam pretiosam Ptolomæus Philadelphus templo Hierosolymitano dedil,XIV,558,2. Item Justinianus imperator templo S. Sophiae, *ibid.*

3° *Qux in mensa sint servanda,* X, 120, 1, 2; 123,2; 12$, 1, 2; 139, 2; 140, 1. Qualis mensa Christianorum esse debeat, XVIII, 659, 2; 660, 1. In mensa tenendus novissimus locus, non primus occupandus, XVI, 195, 1, 2. Mensæ accumbens cur præ cætcris timore Dei opus habeat, XX, 673, 2. Cur mensæ benedicamus, XIX, 227, 2. Mensa est viva beneficenti® Dei concio, *ibid.* Ejus benedictio cur dicatur verbum Dei et oratio, *ibid.* Quomodo Manichæi mensæ benedicerent, 22$, 2. A mensa orandum, III, 259, 1. Mensa pauperis et divitis in quo differat, V, 461, 2. Mensa principis est mendax et fallax, cur, VI, 180, 2 et seq. *[Vide* Conviviu m).

$• Quid symbolice mensa significet. Mensa symbolum est alimoni®, deliciarum et omnium bonorum, VI, 177, 1. Mensa designatur temporalium bonorum copia, XVIII, 191, 1.

Mensa spiritualis quæ sit, X, 120, 1. Mensa sapienti® est mystico mensa Eucharistica, V, 247, 2; 250, 2; VI, 177 1. Hem altare, 250, 2 el seq. Typus est Ecclesiæ, VI, 176, 1. Et sapienti©, *ibid.*

Mensa sumitur aliquando pro lectione Scripturarum sanctarum. *Psalm.* I, 448, 2. Mensa animæ Scriplura estel lex Dei, XVIII, 191, 1. Quomodo mensa Judæorum iis facta sit in scandalum, 190, 2.

Mensa beatorum quam plena, XI, 751, 2.

MENSIS. !• Mensis undo dicatur, X, 396, 2. A luna exordium, medium, finem, nomen capit, *ibid.* Mensis apud Ilebræos tripliciter accipitur, XIII, 62$, 2. Duodecim mensium Hebræorum ordo et nomina, I, 525, 1 ; IV, 228, 1. Mensium Hebræorum nomina videntur esse Chaldaica, XIV, 361, 2. Mensibus lunaribus utebantur Hebraei, el eos ab uno novilunio ad alterum computabant, I, 525,1 ; XI, 571, 2. Menses Ilebræorum, Græcorum, Chaldæorum quoi essent dierum, XXI, 225, 1. Menses aliquos Judæi sacros habebant, XVIII, 553,1.

2° Monsis Nisan sive paschalis elogia, et mira qu® in eo contigerunt, I, 524, 2. Undo monsis Nisan primus dignoscatur esse sive paschalis, 525,1. Mensis quarius quis fuerit quo Ezechiel primam suam visionem vidit, XII, 476, 2. Mensis quarti dio nona, et quinti decima dio cur Judæi jejunarent, XIV, 446, 1. 2. Cur mensis quarti dio docima septima, cur item mensis quinti die prima ot nona, lòid.Cur mensis septimi die decima, mensis decimi die octava, *ibid.* Cur mense quinto et septimo, XIV, 439, 1. Quo mense Christus cœlum ascenderit, et quota ejus die, XVII, 63, 2.

MENSTRUA. !• Menstrua quid sint; ea non habuit beata Virgo, XVI, 69, 2. Menstrua quam sint perniciosa, II, 98,2. Menstrua mulierum sunl causa earum iracondi®, IX, 668, 2. Eorum virulentia, 376, 2.

2* Menstruorum fluxus «fuid tropologice significet, II, 99, 1. Est typus peccali, XIV, 517, 2. Menstrua symbolice significant opera carnalia el sanguinaria, XH, 365, 2.

MENSTRUATA. Menstruat® congredi Judæis erat inhibitum sub pœna mortis, eralque apud eos peccatum mortale, non tamen modo est mortale, sed veniale, II, 131,<. Erat hæc lex cæremonialis. *ibid.* Menstruata non cognoscenda, XII, 632, 2. Menstruata quomodo expiabatur, II, 99, 1.

MENSURA. !• Mensura quatuor habet significationes, XVIII. 485,1.2. Mensura, pondus et numerus in omni re quid sil, XIX, 84, 2. Mensura justa m emendo vendendoque adhibenda, idque Deo volente, II, 128, 2; V. 312,1. Mensuras inæquales odit Deus, eas qui habet, peccat contra justitiam, VI, 57, 2. Injustam mensuram qui habet quinque scelerum est causa, II, 128, 2. Mensura rerum omnium in templo a sacerdotibus osservai® ad fraudem vitandam, IV, 129, 2. Mensura tritici vel hordei ohm servis quolibet mense dabatur, XVI, 179, 1.

2« Mensura vestibuli sive porticus templi describuntur, XII, 791, 1, 2. Mensura hominis, quæ est angeli, quænam sil, XXI, 379, 2 et seqq. Quid per eam significetur, 380, 1. Mensura inferni qu®, 286, 2 cl seqq.

3« Quæ sit mensura fidei. XVIII, 205, X Mensura grati® non datur ex meritis, 625, 1.

Mensuram peccatis el peccatorias statuit Deus, XV,495, 2. Mensura peccantibus a Deu statuta, ul ea repleta regnaci respublicas puniat, XIX, 122, Mensura peccatorum impleta, gentes quaslibet punit Deus, XU, 196, 2.

MENTHA. Mentha qualis sil herba, XV, 493, 1.

MENTUM. Mentum inter animalia homo solus habet, III, 518, i, 2. Illud tangendo ohm salutabant, *ibid.*

MERCATOR, MERCATURA, f *Mercatur* natura cl pericula.* Mercator dictus a Mercurio, VI, 306, 1. Mercatura cedit agricultura, el ipsa fraudibus subjacet, V, 398, 2. Mercatura lotum hominem sibi vindicat el res esi periculosa, X. 17, 1 : *Dux species difficiles et periculosx mihi apparuerunt; difficile exuitur negotians a negligentia, el non justificabitur caupo a peccatis labiorum.* Mercator facile negligit Dei cultum, 117, 2. Ejus negligenza varia, *ibid.* Mercatores vix sunt immunes a peccato, 19, 2 : *Sicut in medio compaginis lapidum palus figitur, sic el inter medium venditionis el emptionis angustiabitur peccatum. Conteretur cum delinquente delictum.* Mercaturum

fraudes in vendendo et emendo, XIII, 626, î; 627,1 : *Quando transibit mensis, el venumdabimus merces; et sabbatum, el aperiemus frumentum : ul imminuamus mensuram, el augeamus siclum, el supponamus stateras dolosas, ul possideamus in argento egenos et pauperes pro calceamentis, el quisquilias frumenti vendamus ?* Vocari possunt Chananæi, 449, 2 : *Chanaan, in manu ejus statera dolosa.* An possint salvari, X, 20, 2. An morcatores Deo placere possunt, XIII, 449, 2. Quales damnentur, X, 21, 2 : *ii non in timore Domini tenueris te instanter, cito subvertetur domus tua.*

2* *Mercatorum labores el aviditas,* VI, 61,2. Gaudent do laboribus, *ibid.* Laudant propria, damnant aliena, *ibid.* Utiliter ex uno loco in alium migrant, 336, 1. Quantopere lucro inhient, XIII, 625, 1. Mercator opibus inhians, non sapientiæ, stultus est, 540, 2 : *Quid prodest stulto habere divilias, cum sapientiam emere non possit?* Mercator iniquus lingua mendaci thesauros congregat, VI, 100, 2 : *Qui congregat thesauros lingua mendaci, vanus et excors est, el impingetur ad laqueos morlis.* Mercatorum avaritia incusatur, XI, 348, 2. Mercalor justus pauper locupleti iniquo præslat, VI, 2, 2 : *Melior est pauper, qui ambulat in simplicitate sua, quam dives torquens labia sua, et insipiens.* Mercatorum sua protrudere volentium allectationes vocari possunt canticum meretricis, XI, 353, 1. Mercatura vocari potest meretricium, et meretricium mercatura, 352, 2; 353, 1. Cum mercatore non est consulendum de mercium aut person® trajectione, X 234, 2.

3® *Mercatorum iniquorum pœna.* Mercatorum mercimonia sæpo incassum cadunt, ob neglectum Dei cultum, XIV, 324 1 : *Seminastis mullum, cl intulistis parum ; comedistis , et non estis satiati; bibistis, et non estis inebriati; operuistis vos, et non estis calefacti : et qui mercedes congregavit, misit eas in sacculum pertusum.* Mercatura lucra cito dilabuntur, XIV, 165, 1. Mercator prudens ditescit, temerarius depauperatur, VI, 98, 2. Mercatoris cujusdam Lugdunensis opes injuste parlæ quomodo avolarint, XII, 142, 1.

4* *Mercatorum officia.* Mercatores timorem Dei præ oculis habeant, X, 20, 2. Lucri studium temperent, XIII, 450, 1.

5* *Mercatura spiritualis.* Mercantur multi, inferno eo labore, cujus vel dimidio lucrati essent cœlum, XIX, 205, 1. Mercatura virtutis prestantissima, V, 85,, 2 : *Melior est acquisitio ejus* (sapientiæ) *negotiatione argenti, et auri primi et purissimi fructus ejus.* Mercari tempus quid sit, XVIII, 656, 1 : *Redimentes tempus, quoniam dies mali sunt.*

MERCENARIUS. Mercenarii dies quales, *Job,* 322, 2. Omnes numerandi, 183, 2. Cum mercenario non est consultandum do anni consummatione, X, 255, 1. Mercenarii anni vastationis Moab qui sint, XI, 304, i, 2.

Mercenarius pastor quis sit, VI, 473, 2. Flic lupo veniente fugit, *ibid,* ct seqq. Mercenarii pastores describuntur, XII, 746, 2.

MERCES. Ie Merces est quasi præmium labori congruum et debitum, V, 531, 2. Merces supponit meritum, XV, 152, 2. Merces et meritum sunt correlativa, XVIII, 58, 2. Merces subinde capitur pro lucro operæ, XIV, 444, 2. Merces laborem solatur, IX, 232.

2° Merces operario stalim danda, IV, 286, 1 : *Quicumque libi aliquid operatus fuerit, stalim ei mercem restitue.* Merces operariorum non fraudanda, *Job,* 632, 1 : *Si adversum me terra mea clamat, et eum ipsa sulci ejus deflent ; si fructus ejus comedi absque pecunia, cl animam agricolarum ejus afflixi : pro frumento oriatur mihi tribulus, el pro hordeo spina.* Mercedem mercenario debitam negantes, vel minuentes, vel alio modo intervertentes, sunt vere homicidæ, X, 209, 1 : *Qui aufert in sudore panem, quasi qui occidit proximum suum; qui effundit sanguinem el qui fraudem facit mercenario, fratres sunl.* Merces operariorum defraudata clamat in cœlum, XX, 201, 2 : *Eccc merces operariorum, qui messuerunt regiones vestras, quæ fraudala est a vobis, clamat in cœlum.* Mercedem in dando spectans, malo dat, XVIII, jos. 1.

Merces quomodo a Deo data Nabuchodonosori pro expugnata Tyro, XII, 718, 1.

3® Merces timentium Dominum partim æterna, partim temporalis est, VI, 195, 2 : *Non æmulclur cor tuum peccatores : sed in timore Domini esto lota die. Quia habebis spem in novissimo, el præstolalio tua nunquam auferetur.* Æterna eos maxime animat, *ibid.* Hæc solatur labores Christianorum, VI, 533, 2. Merces plena Christianorum quæ sit, XX, 635, 2 : *Videte vosmetipsos, ne perdatis quæ operati estis, sed ul mercedem plenam accipiatis.* Cur merces bonorum operum dicatur corona juslitiæ, XIX, 312, 1 : *In reliquo reposita est mihi corona jusliliæ quam reddet mihi Dominus in illa die justus Judex.* Merces respondet merito, hoc autem facit gratia, XV, 443, 2 : *Cum sero autem facium esset, dicit dominus vincæ procuratori suo : Voca operarios, ct redde illis mercedem.* Merces debetur merito, el operi heroico meritorio magnæ mercedis, XVIH, 58, 2 : *Reddet (Deus) unicuique secundum opera ejus : iis quidem, qui secundum patientiam boni operis gloriam, cl honorem, et incorruptionem quxrunt, vitam æternam ;* 331, 2. Mercedis æternæ spo operari, bonum est ct meritorium, 330, 1 : *Debet in spe, qui arat, arare, el qui triturat, in spe fructus percipiendi.* Merces boni operis ad Deum relati est divina et æterna, XV, 181, 2. At vana intentione facti perit, *ibid. : Attendite ne justitiam vestram facialis coram hominibus, ut videamini ab eis: alioquin mercedem non habebitis apud Palrem vestrum, qui in cœlis est.* Merces ct laurea

apostolico integra apud Doom servatur, strenuo, etsi sine fructu laborantibus, XI, 583, 2. *El ego dixi: In vacuum laboravi, sine causa, el vane fortitudinem meam consumpsi: ergo judicium meum cum I)omino, et opus meum cum Deo meo.* Mercedem Prophet® accipere quid sit, XV, 279, 1 : *Qui recipit Prophetam in nomine Prophetat, mercedem Prophet* accipiet, el qui recipit justum in nomine jusli, mercedem justi accipiet.* Magna est merces elcemosynæ, etiam ingrato datæ, XVIII, 476, 1. Mercedis in cœlo inæqualitas, XV, 326, 1 : *Qui vero in terram bonam seminatus est, hic esi qui audit verbum ct intelligil, el frudum affert, el facit aliud quidem centesimum, aliud autem sexagesimum, aliud vero trigesimum.* Merces mortis innocentium est palma martyrii, XII, 226, 4: *Hxc dicit Dominus : Quiescat vox tua a ploratu, et oculi lui a lacrymis : quia csl merces operi tuo, ail Dominus : et revertentur de lerra inimici* (*Vide* Coelum, Gloria coelestis, Meritum, Opera).

MERCURIUS. Mercurius quis deus et undo dic* Itis. VI 307, 2. X\II, 290, 1 ; 292. *i.* Mercurius Hcbræis dicitur *Mcrcolis,* VI, 305, 1. Quibus rebus præossel, XVII, 290, 4. Est deus mercatorum et pneses negotiationum, VI, 305, 2; X, 20, 1; XI, 750, 2. Deus est artis et fallaciæ, V, 266, i. Ejus inventa, XVII, 290, 2. Ejus insigne cur virga, *ibid.* Ejus fabula moralízala, *ibid.* Unde dictus Hermes, 290, L Mercurius erat etiam viarum praeses, VI, 305, 2 ; 307, 4. Effingebatur tunc trunco habitu ex vili lapide, 306, I ; 307, 2. Colebatur lapidis unius injectu ad acervum, 306, 4. Cur ita coleretur, et undo ritus iste dimanant, 307. i, 2. Mercurii acervus quis dicatur, VI, 303, 2. Mercurius cur dicatur dux graliæ, X, 10, 2.

Mercurius mysticus quis sit Christianis, VI, 307, 2.

MERCURIUS pro plancta sumptus. Astrologi oliamnum multam vim ei ascribunt in oos qui eo ascendente nascuntur, XI. 750, 2.

MERCURIUS TRISMEGISTUS. Mercurii Trismegisti elogium, IX. 10, 1. Consuit deos ab hominibus fieri, *ibid.* A Mose SS. Trinitatem didicit, XVIII, 50. 1. Quaro dæmones coli jussent, 52,4.

MERETRIX. *<• Meretricum nomen.* Meretrix quid proprio significet, XXI, 325, 1. Meretrix vocatur mercatrix, cur, XI, 352, 2; 353, 1. Meretrix vocalur mulier malael extranea, V, 172. 1, 2. Meretrix in Scriptura vocatur prostibulum, II, 135,1. Vocalur ignis, V, 478, 4, 2 : *Numquid polesl homo abscondere ignem in sinu suo, ut vestimenta illius non ardeantT Aut ambulare super prunas, ul non comburantur piant* ejus? Sic qui ingreditur ad mulierem proximi sui, non erit mundus cum tetigerit eam.* Sunl, et vocantur vilulœ lascivientes, XIII, 419, 2 : *Ephraim vitula docta diligere trituram.* Eliam viri dici possunt ob abusum libidinis ot natures, 346, i : *Ipsi cum meretricibus conversabantur, et cum effeminatis sacrificabant.*

2* *Meretricum indoles, habitus, artes, ili^rbrz, insidi*.* Meretrix est impudens V, 264,1. Esi stulta et clamosa. 263, 1. 2 : *Mulier stalla et clamosa, plenaque illecebris, et nihil omnino sciens.* Meretrices sunl garrule et vagæ. 189, 4 : *El ecce occurrit illi mulier ornala meretricio, preparata ad capiendas animas, garrula el vaga,* IX, 691, L Nequeunt domi consistere, V, 189, 2. Gaudent videri, 187, 2: *De ftneslra enim domus me* per cancellos prospexi; et video parvulos, considero vecordem juvenem qui transii per plateam juxta angulum, e(prope viam illius graditur, in obscuro adcespcrascenle die, in nodis tenebris, in caligine.* Ejus domus scatet jurgiis el litigiis, VI, 104, 2.

Meretricum habitus lascivus, V, 188,4. Solent se ornatas amasiis suis exhibere, *ibid.* Mille norunt et excogitant artes ad incautos alliciendos, 189, 1. Aromatibus et floribus respergunt lectos suos, 192, 4 ; *Intexui funibus lectulum meum, stravi tapetibus pictis ex Ægypto. Aspersi cubile meum myrrha. et aloe, et cinnamomo.* Olim calceis addebant crepitaculum, 196,2. Formam ostentant, 264, 1. Earum pulchritudo sæpe est alienad fucata, 130, 1.

Merelricum artes et illicia, V, 130, 1,2: *Ne attendas fallaci* mulieris, favus enim distdlans labia meretricis, et nitidius oleo guttur ejus ;* 264, 1, 2 : *Sedet in fonbus domus suz, super sellam in excelso urbis loco.* Sunl callidæ, 188. 2. Earum ¡lleccbræ, *ibid,* et seq. Illarum blanda verba animos amasiorum ligant, V, 194, 1 : *Irretivit eum multis sermonibus, et blanditiis labiorum protraxit illum.* Meretricis sermo esi mellitus, 132,2; 174, 1, 2: *Non concupiscat pulchritudinem ejus cor tuum, nec capiaris nutibus illius.* Ejus ille* cebrosa verba. IX, 284,2 : *Speciem mulieris alien* mulli admirati, reprobi facti sunl: colloquium enim illius quasi ignis ardescit.* Ejus blanda et oscula, ot unguenta, V, 132, 2. Canius earum sunt sibilus serpentoni, V, 133, 2. Meretricis insidi®, insidiatur ut latro, VI, 202, 2 el seq. ; *Insidiatur in via quasi latro, d quos incautos viderit, interficiet.* Magna raptrix est, 203, i. Vecordes jus enes el habitu el oculis meretrix dignoscit, V, 188, L Qua arto amasios suos delineat et illaqueat, VI, 201,1. Meretricum in magnates imperium, V, 136,1.

3° *Meretrices omnium viliorum sunt receptaculum.* In meretrice omnium ferarum congeries, est vorax el velut siren, VI, 202, 2. Cur meretrices vocentur crudeles, V, 136,2: *Ne des alienis honorem tuum, el annos tuos crudeli.* Sunl velut serpentes, 268, 1. Meretrices sunt scelerum spelæum, VI, 203, 2. Earum in turpitudine perseverantia, XII, 419, 4. In illarum domibus dominantur dæmones, VI, 267, 2: *El ignoravit quod ibi sint gigantes, et m profundis infertu conviv* ejus.*

4* *Quanta damna sibi inferant meretrices.* Meretricum probrum el infamia, XII. ¿9, 4. *Filii*

quoque Mempheos et Taphnes constupraverunt h usque ad verticem. Meretricum vilitas et propudium, el quam vile ejus sit protium, V, 174, 1,2: *Prelium enim scorti vii est unius panis, mulier autem viri pretiosam animam capit.* Fœtum plerumque impediunt, <43, 1. Soboles sæpo supponunt, 144, 1. Indolem suam proli suæ communicant, XIII, 285, 1. Earum sordes et fœtor, V, <82,1 : *Qui autem adulter est.... turpitudinem et ignominiam congregai sibi, el opprobrium illius non delebitur,* VI, 201, 2; XIV, 189, 2. Comparantur stercori, IX, 284, 1 : *Omnis mulier, quæ est fornicaria, quasi stercus in via ab omnibus conculcabitur.* Est sordium cloaca, *ibid.* Sæpo luo venerea computrescunt, V, 349, 2: *Putredo in ossibus ejus, quæ confusione res dignas gerit.* Meretrix est inops et egena, 263, 2. Meretrices nunquam ex meretricio ditescunt, XIV, 69, 4, 2: *Omnes mercedes ejus comburentur igne, quia de meretricibus congregata sunl, el usque ad mercedi m meretricis revertentur.* Amasios et jam plangendo detinent, 71, i. Merotricos ægre convertuntur ad Deum, V, 69, 2 : *Omnes qui ingrediuntur ad eam, non revertentur, nec apprehendent semitas vitæ.*

5® *Quanta damna suis amasiis meretrices pristini.* Primo. *Meretrix est profunda fossa in quam demerguntur omnia hominis bona,* VI, 157, i : *Fovea profunda os alieni; cui iratus esl Dominus,incidet in eam;* 201,1 : *Fovea enim profunda esl meretrix, et puteus angustus, aliena.* In eam incidit, cui Dominus iratus esl, <57, i. Meretricis os est quasi vorago profunda et Ætna, VI, 156, 2. Voragini maris assimilatur, XII, 667, 1. Meretrix est patrimonii vorago, IX, 282, 2 : *Ne des fornicariis animam tuam in ullo, ne ptrdas te et hire-dilatem tuam.* Meretrices opes amasiorum suorum exhauriunt, V, 137, 2 : *Ne des alienis honorem tuum, ei annos tuos crudeli. Ne forte impleantur extranei viribus luis, et labores lui sint in domo aliena.* Pauca dant, ut majora accipiant. 194, 1. Meretrix opes amplissimas exhaurit, 174, 1, 2. Ipsa loculos exhaurit, ct ad paupertatem redigit, tbtd. Maritum devorat, 350, 1. Est limax, *ibid.* Meretricum amor est inhonestus, infaustus, brevis, illiberis, 145, 1; 146, 1. Non extinguunt æstuin libidinis, 141, 1 : *Bibe aquam de cisterna tua, el fluenta putei lui.*

Secundo. *Quæ damna animi meretrices inferant; sex damna fornicationis, V,* 133, 1, 2. *Novissima..... illius amara quasi absinthium, et acuta quasi gladius biceps,* VII, 274, 2. *Inveni amariorem morte mulierem, quæ laqueus venatorum esl, el sagena cor ejus ; vincula sunl manus illius : qui placet beo, effugiet illam; qui autem peccator est, capietur ab illa.* Meretrix contraria eslsapienüæ et virtuti, V, 262, i, 2 : *Mulier stulta el clamosa, plenaque illecebris, el nihil omnino sciens,* VI, 199, 2. Quem honorem homini meretrices auferant, V, 136, 1. Auferunt humini cor, XIII, 341, 2 : *Fornicatio, et vinum, et ebrietas auferunt cor.* Quibus rebus dementent amasios, XXI, 313, 2. Meretrix est pernicies, nugacitas, dolium perforatum, el puteus, 201, 2; 202, 1.

Meretrix animam viri perdit, V, 174, 1,2: *Pretium enim scorti vix est unius panis ; mulier autem viri pretiosam animam capit.* Ejus domus ducit ad mortem, 68, 1 : *Inclinata est ad mortem domus ejus, et ad inferos semiti ipsius.* Hæc item est domus giganlum, *ibid.* Ipsa mortem affert, 67, 2; 134, 1 : *Pedes ejus descendunt in mortem, et ad inferos gressus illius penetrant.* Est mors et sepulcrum, 200,1. In sphinge adumbratur, 194, 2. Viam siernit ad gehennam, 134, 1 ; 268, 2. Recta ad inferos deducit, VI, 447, 1. Esl laqueus inferni, V, 268, 2.

6® *Meretrices quam fugiendi et cavendæ.* Meretricium an licitum ante legem Mosis, XVIII, 293, 1: *Neque fornicarii, neque adulteri, etc., regnum Dei possidebunt.* Meretricium quam foedum sit, 296, 2 : *Omne peccatum extra corpus est: qui autem fornicatur, in corpus suum peccat.* Meretricum aspectus cavendus, X, 361,1. Remedium adversus earum illecebras, V, 133, 2. Meretrices publicæ an permiltendæ sint, negatur, IX, 527, 1. Nec in hospitiis. *ibid.,* 2 *(Vide* Lupanar). Meretricem ducere hoc fino ut turpitudini ûnem imponat, sanctum et honestum est, XIII, 284, 1.

7® *Varii usus populorum circa meretrices.* Meretrices olim ex pudore se palliolo aut velo tegero solebant, VII, 505, 2. Olim cocco utebantur, XI, 114, 1. Romæ habitum habebant a matronis diversum, V, 188, 2 et seq. Meretricum fornices erant in atris et mortuorum sepulcris, 134, 2 et seq. Meretrices secretæ habitant in secessibus el locis ignotis, *ibid.* Nomen suum non tantum cellis suis, sed et in fronto inscribebant, XII, 39, 1 ; XXI, 314, 1. Olim primitias lucri Veneri consecrabant, XIV, 69, 1. Meretricum regina Maacha, 111, 634, 1.

MERGISAFER. Morgisafer locus conversionis S. Pauli dictus est: ejus celebritas, XVII, 209, 2.

MERGULI. Merguli imago sunt dæmones, XXI, 360, 2.

MERIDIES. 1® In meridio Adam peccavit, ot Christus in cruce Gxus, XV, 621, 1 ; 632, 1.

2® Meridies claram et universalem fidei prædicationem, quæ una est ex Ecclesiæ orthodoxæ nolis, significat, VII, 502, 2 et seq. Est Ecclesiæ Roman® symbolum, 503, 1. Meridies in Eucharistia, 594, 1. In cœlo, *ibid.* Bealæ aeternitatis, *ibid,,* 2. Meridies summus contemplationis gradus, *ibid.* Est symbolum Jerusalem et Sionis, 503, 1» Christi nativitatem, ot ejus crucifixionem adumbrat, *ibid.* Est symbolum ardentis persecutionis, 502, 1. Item afflictionis el calamitatis, XI, 302, 1. Item summæ claritatis et charilalis, VII, 502, 1. Mendies sunt charilale ferventes, 5j 4, 1. Meridiari quid significet, 498, i.

MER1NTHUS. Merinthus Christianismo Judaismuui agglutinari volebat, XIX. 518, 1, 2.

MERITUM. <• *Meritum quid sit, ejus natura.* Meritum quid sii, VII, 312, 2. Merces correlativa est meriti. Vili, 479, 2 otseq. Meritum majus facit, non major labor, sod gratia major, XV, 440, 1, 2. Meritum consistit non in rei quantitate, sod in qualilato, XVII, 238, 1. Quomodo merita electioni Dei tribuantur. XVHI, 24, 2, Merita cujusque Causa sunt electionis ad gloriam, X, 172, 1, 2. Ante corum prævisionem nullum Deus pro libito eligit vel maledicit, 352, 1 : *Væ vobis, viri impii, qui dereliquistis legem Domini Altissimi I Et si nati fueritis, in maledictione nascemini; etsi mortui fueritis, in maledictione crii pars vestra.* Merita Christi sunt causa prædcslinationis æternæ fidelium, XVI, 397, 1 : *Omne quod dat mihi Paler, ad me veniet : et eum qui venit ad me, non ejiciam foras.* Sino præviis meritis homo justificatur, XV, 65, 2. Merita nostra non sunt condigna vita æterna. nisi ex gratia, XVIII, 115, 1 : *Stipendia enim peccati mors. Gratia autem Dei, vita xlerna in Christo Jesu Domino nostro.*

Merita beatæ Virginis prope infinita sunt, VI, 525, 1, 2 *(Vide* Mar ia).

2® *Merita bonorum operum astruuntur,* IX, 464, 1 : *Omnis misericordia faciet locum unicuique secundum meritum operum suorum,* XVI, 230, 2 ; XVIII, 581, 2 : *Secundum duritiam luam et impernilens cor, thesaurizas Uhi in die irx el revelationi* just* j^uicii Dei,* 260, i : (Jut *plantat cl qui rigat unum sunt. Unusquisque autem propriam mercedcm accipiet secundum suum laborem;* 445, 1 : *Id enim, quod in prxsenli est, momentaneum et leve tribulationis noslrx, supra modum in sublimitate xlernum glorix pondus operatur in nobis;* XIX, 472, 1,2: *Credere enim oportet accedentem ad Deum quia est, el inquirentibus se remunerator sil;* 485, 1: Fide *Moyses grandis factus, negavit se esse filium filix Pharaonis, magis eligens affligi cum populo Dei, quam temporalis peccati habere jucunditatem, majores divitias xslimans thesauro Ægyptiorum, impropenum Christi : aspiciebat enim in remuneralionem.* Meritum gloriæ per bona opera contra Calvinum astruitur, XX, 50, 21: *Beatus vir qui suffert tentalioncm, quoniam cum probatus fuerit, accipiet coronam vitx quam repromisit Deus diligentibus se.* Mereri quantum quotidie possimus, XXI, 87, 1. Merita singulis momentis adaugere possumus, IX, 512, 2 : *Non impediaris orare semper, et ne verearis usque ad mortem justificari: quoniam merces Dei manet in xternum.* Merita augendi bona praxis, XX, 583, 1.2: *Quidquid petierimus, accipiemus ab eo; quoniam mandata ejus custodimus, et ea qux sunl placita coram eo, facimus.* Merita bonorum operum colligenda sunl in hac vita. VI, 48, 1,2: *Propter frigus piger arare noluit : mendicabit ergo ¿state, et non dabitur illi.* Mereri post mortem nihil possumus, IX, 422, 2 et seq. ; *Da el accipe, el justifica animam luam. Ante obitum tuum operare justitiam quoniam non est apud inferos invenire cibum (Vide* Gr at ia, Oper a).

3* *Meritorum solidaritas vel reversibilìias quatenus extendatur.* Merita rectorum ct plebium sibi Invicem connectuntur, XII, 743, 2 ; *Vos autem greges mei, hxc dicit Dominus Deus : Ecce judico inter pecus el pecus, arietum el hircorum.* Merita vel demerita parentum, aliquando in filios redundant. XV, 495, 2 : *Et vos implete mensuram patrum vestrorum.* Merita bona patrum degeneres filios non juvant. XVHI, <93, 2 : *Dices ergo : Fracti sunt rami, ut ego inserar. Bene, propter incredulitatem (radi sunt. Tu aulem fide stas : noli altum sapere, sed time.* Merita aliena non juvant in judicio, 450. 2 : *Nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum, sive malum.*

MERLINUS. Merlinurn aiunt per daemonem incubum osse progenitum, IV, 294, 1.

MERODACII. Merodach commune fuit nomen regum Babylonis, XI, 484, 1, 2; XII, 317, 1 Quis fuerit ille qui legatos ad Ezechiam misil, IX, 484, 1. 2.

MEROPES. Meropes quinam dicantur, I, 176, 2.

MEROVEUS. Meroveus Chilperici regis Francorum filius quomodo e sacra Scnpiura sortem suam didicerit, XI, 223, 2; 224, 1. In patrem Chii–pencum contumax pœnas dedit justo Dei judicio, VI, 450, 1.

MERULUS (S.). S. Merulus assidue psalraodiæ intentus cœlilus fuit coronatus, X, 490, 1. Ex ejus sepulcro mira odoris fragrantia exhalavit,XIX, 376, 1.

MERUM. Merum bibebant antiquissimi, XXI, 279, 1 *(Vide* Vinum).

MESA. Mesa rex Moab qua occasione immolant suis manibus proprium filium, non regis Edom, XIII, 549, I.

MESOPOTAMIA. Mesopotamia sic dicta, quia in medio duorum fluminum sita, IV, 447, 2. Mesopotamia capitur pro omni regione quæ est trans Euphratem, XVIII 172, I. Orientalis est Palæstimu, XI, 510, 2. An o Mesopotamia venerunt Magi Christum natum adorantes, XV. 71, 2.

MESOROMASDES. Mesoromasdes Persis est sol, IV, 379. 1.

MESSALA CORVINUS. Messala Corvinus etiam proprii nominis oblitus esl, XII, 35, 1.

MESSALINA. Messalina Claudii imperatoris uxor fuil infamis. XIII, 283, 1.

MESSANA. Messanæ an fuerit Paulus, XVII, 440, 1.

MESSIAS. !• *Messia, multimodis promissus fuit Judæis, et quxnam futura essent ejus munia et officia.* Messias idem est quod Christus. XVI, 320. 2. Ejus nomen erat *Siloach,* id esi missui vel

mittendus a Deo, 461, 1, 2. Messiæ nomen nunquam per crasin contrahitur, XVI, 278, 1. Messias est maxima promissionum Veleris Testamenti, XVIII, 458, 2. Judæis primo promissus ot revelatus est, 64, 2. Messiæ tempus multi Propbelæ in Veteri Testamento præcisoindicarunt, XX, 254, I. Messiæ adventum David efflagitat, *Psalm.* II, <02,2 el seq. Messias cur regi Achaz promittatur, XI, 190, 1 et seq. Messiæ adventum Judæi et Piophelæ semper expeclarunt, X, 233, 1; 234, 2; 237, 2; 556, 2. Is prædicitur versaturus in templo a Zorobabele ædificando, alquo in hoc Christus Messias promissus docuit, ergo Messias frustra a Judæis expeciatur, XII, 776, 1, 2.

Messias debebal esse non purus homo, sed etiam Deus, XV, 485, 1, 2. Ejus ortus an incognitus esso debebat, XVI, 423, 2. Messias quomodo filius et dominus David, *Psalin.* II, 253, 1, 2. Messiæ munia cl officia quæ sint, XI, 714, 1, 2 ct seqq. Messias legem novam inducet antiquata priore, XII, 232, 2. Ejus est miserorum misereri, XV, 454, 2. Messias non debuit esse pontifex terrenus, degens in templo Salomonis, XIX, 424, 1. Non soli Judæi ab co vocandi erant, XVIII, 172, 1. Ejus tempus vccatur novissimum, XVIII, 343, 1; XIX, 222, 1; 298, 2; XX, 473, 1. Ejus tempus, lex et ætas in Scriptura vocantur novissima, XIII, 506, 1. Moriturus probatur, ideoquo ab Ilebræis vocalur *barnephili,* id est illius caducus, *ibid.,* 643, 2.

2' Messiam jampridem venisse ostenditur contra Judæos cum expectantes, XII, 772, 1,2; XIV, 323,1, 2; 339, 1, 2 el seqq.; 617, 2. Eum jam debere venire sciebant passim Judæi, XVI, 363, 1. Messiæ tempus instare Judæis omnibus persuasum erat, XVII, 154, 1. Ilie venit tempore deploratissimo regum Israel, XV, 41, 2. Tum ex Deo, tum ex Juda et Judæis naius est, XVIII, 65. 2. Se esse Messiam sensim Christus aperuit, XVI, 338, 1. Messiam esse Christum S. Petrus confitetur, XV, 365, 2. Hunc esso Joanncm Judæi malebant quam Christum, XVI, 314, 1.

Qualem Messiam expeclenl Judæi el quando, XIV, 265, 1; 457, 2; 525, 1, 1, 2; XV, 364, 1; XVI, 514, 1,2; 590, 2; XVIII. 174, 1,2. Eum putabant Judæi foro æternum, nec moriluruin, aed sinistre Scripturam inlelligebnnt, XVI, 513, 2; 514, 1. Eum mutationem quamdam miram in frumento facturum agnoscunt Rabbini, XHI, 472, 1. Ejus tempore tradunt Rabbini animalia omnia munda foro, XVII, 235, 2.

MESSIS. 1" Messis quomodo per Ierr® laborem paretur, IX, 206, 2. Messis collocanda in congrua terra: cultura, XII, 109, 2. Messem parvam inferunt in horrea qui cultum Dei negligent, XIV, 323, I, 2. Messem impii comedunt alieni, *Job,* 428, 2. Messis quo menso in Judæa fieret, XVI, 365, 1. In Ægyplo fit in maio, 660, 2.

V Quæ sit messis spiritualis, XVI, 366, 1 el seqq. Messis vocatur multitudo populi parata ad recipiendum salutarem doctrinam, XV, 252, 2. Dominus messis esi Chrislus. *ibid.* Messis illa vera esi qum semen suum reddit multiplicatum ot novum, V, 328, 2. Messis in die judicii quæ futura, XXI, 284, 1.

MESSORES. Messores in æstate refrigerio indigent. VI, 269, 1.

METALEPSIS. JHetalepsis crebra est apud Prophetas Minores, XIII, 237, 2.

METALLUM. Metallorum magna est inter se vicinitas, V, 297, 2. Metallorum mystica explicatio, *Job,* 546, 4.

METAMORPHOSIS. Metamorphoses variæagentibus factæ, IV, 427, 2. Metamorphosis Nabuchodonosoris in bestiam quomodo contigerit, XIII, 59. 1, 2 (Vide NABucnoDONOSon).

METAPHORA. Metaphoris gaudent Ilebræi et Syri, XVUI, 269, 2. Melaphoricæ locutiones Prophetarum, XIII, 223, 1 (Ptde Phophetæ, Scbiprun.s sensus).

METATHESIS. Metathesis in littera R in variis linguis frequens est, XV, 678, 2. Eadem in multis vocibus variarum linguarum locum habet, XVI. 504, 1, 2.

METELLUS. Metellus Macedonicus quam fuerit sui secreti tenax, IV, 305, 1; IX, 276, 4.

METEMPSYCHOSIS. Metempsychosis Pythagorica quæ Ct-set, XV, 688, 2. Metempsychosin Judæi teoruinbaiit, XVII, 401, 4.

METEORA. Meadmitte causæ hominem latent, IV, 13!, 1. Meteora potenlian, Dei declarant, *Job,* 512, 2. Meteora ignea in fino mundi cadent de cœlo, non ipsæmet slellæ, XXL 155, 2.

METHODIUS. Methodius martyr an sit auctor libri prophetici qui ejus nomino circumfertur; videtur supposililius, XHI, 252, 2.

METHONENSES. Melhoncnses quomodo noxios Africi flatus sedent, V, 277, 1. .

METIRI. Metiri se suo pedo solet sapiens, VI, 217, 1.

MBTONYMIA. Mctonymia crebra Prophetis æquo ac poetis, XHI, 237, 2.

METOPA. Metopa vocantur quadrata spatia inter capita trabium, XII, 814, 2.

METRETA. Metreta quæ sit mensura, et undo dicta, XVI, 330, 2.

METROPOLIS. Metropoles Ilebræis vocantur matres, ct urbes reliquæ filiæ, XII, 618, 1. Metropolis fidem reliquæ urbes sequuntur, XVII, 33, 1.

METUS. !• *Metus e/Jectus.* Metuenti partes extromæ debilitantur et flaccescunt, XII, 554, 1. Metus levis pallorem, gravis nigrorem inducit, XHI, 493, 2. Metus pallorem membris inducit et linguæ silentium, XIV, 9, 2. In metu el pavore anxie lux el dies expectalur, X!, 333, 2. In metu misera esi vita, XXI, 159, 1. Metus subitus park in militibus inconstantiam, infidelitatem, etc., IV. 455. < Me-

lum sæpe Deus amicorum suorum hostibus immittit, XI, 464, 2.

2a *Metus in ordine ad salutem considerata.* Metus ab hæroticis pro diligentia perperam capiby, XJX, 31, 2: *Itaque, diarissimi, non ul in presentía mei tantum, sed multo magis nunc in absentia mea, cum metu el tremore vestram salutem operamini.* Metus salutis fidem specialem hærelicorum excludit, 31,2; 424, 2. Metus est fideli necessarius quoad salutem suam, XX, 652. 1. Metus stimulus est ad veram pœnitentiam, IV, 177, 1 : *Dc propitiato peccato noli esse sine metu.* Metus tam est de futuro quam do prælcrito, *ibid.* Metus optimus justitiæ et gratiæ custos, IX, 89, 2 : *Fili, accedens ad servitutem Dei, sta in justitia et timore.* Metus sanctorum esto sint in gratia, XX, 585, 2. Metus justus Tobiæ senioris do hædo furtivo; et S. Sancitili de pane sibi divinitus oblato, IV, 276, 1 *(Vide* Timor, ubi omnia quæ hic tantum indigilantur, fusius evolvuntur).

MEUM. Meum et tuum sunt causa discordi®, IX, 670, 1.

MEXICAN!. Mexicanorurn feralia sacrificia, et crudelis idololatria in immolandis hominibus ; II, 117, 2; XI!, 71, 1. Mexicani recens natos pueros in frigidam aquam cur immergebant, XII, 606rl. Cur eorumdem ad fidom Christi conversio sit facilis, II, 117, 2.

MEZENTIUS. Mezentius atheus arma sua numina fecit, IV, 564, 1. Mezentius tyrannus quam fuerit atrox, IX, 289, 1. Mezentii insolentia quomodo compressa, XII, 715, 1.

MICA. Micas quare colligi jusscrit Christus post multiplicationem panum; eas etiam colligunt morati Religiosi ; quæ miracula circa eas facta sint, XV, 359, 2.

MICCA. Micca Philodemi filia mori maluit quam a Lcucio duco violari, X1!I, 183, 2.

MICHA. Micbæ idololatria quando contigerit,II!, 217, 2. Micha idolum in urbe Dan erexit, XIII, 417, 1, 2.

MIC1LEAS. Ilichæ® fuero duo, XIV, 62, 1 ; 199, 2. Michæas Propheta fuit Moraslhites, 62, 1. Fuit ex tribu Juda, 62, 2. Nominis ejus etymon, 64, 1, 2. Quando floruerit, XI, 59, 2. Quando cooperit prophetaro, XIII, 255, 1. Quid scribat, 255,1 ; XIV, 64, I, 2. Ejus argumentum, XIV, 62, 2. Michæas Propheta suppar est Isaiæ.et ad verbum idem subindo cum eo dicit, XHI, 238, 1 ; XIV, 63, 2 ; 95, 1 ; 107, 1. Concisus est ot plenus affectibus, XIV, 86,1. Quando ediderit oraculum de Christo in Bethleem nascituro, 112, 2. Idquo post vastationem per Assyrios, 107, 1. Ejus hieroglyphica, XIII, 260, 1. Ejus aenigmata, 266, 2. Ejus adagia, 271, 1,2.

Michææ erga ropulum suum zelus, XIV, 57, 2; 85, 2. An nudus ct spoliatus incesserit, et quare, 69, 2. Qua rationo so filiis Novi Testamenti annumeret, 97, 2. In so repraesentavit parvitatem et magnitudinem Bethleem, et Christi in Bethleem nati, HO. 1, 2. Micbæas dura ab Achab passus est, XIX, 488, 1. Martyr occubuit, et Marlyrologio ascriptus est. ejus corpus sub Theodosio seniore repertum, XIV, 62, 2. Ejus sepulcrum fuit in Moraslhi, 62, 1.

MICHAEL (S.). !• Michaelis etymon, nomen ejus idem sonat quod *quis ut Deus,* IV, 289, 2; XV, 403, 2; XX, 666, 1; XXI, 21, 2. Cur vocetur Deus, XIV, 383, 2. Ex quo ordine angelorum sit, XIII, 142. 2. An ex Archangelis, an ex Principatibus, *ibid.* Verius esse Seraphinum et primum inter Seraphinos, XHI, 143, 1; XVI, 14,2; XXI, 22, 1, 2. An et quomodo Seraphinus sit simul et Cherubinus, XII, 503, 2. Michaeles duo non sunt, unus Seraphinus, allcr Angelus Ecclesiae custos, XIII, 143, 2. Michael est supremus omnium angelorum, XVI, 13, 1. Est princeps angelorum, etiam missus legitur, XIX, 363, 2; 364 1 ; XX, 666, 1. Est Angelus faciei Dei, X!, 733, 2.

2® S. Michael Luciferum principem dæmonum antagonistam habet, XIV, 381, 1. Ejus præliurn triplex cum Lucifero fuit, XXL 235, {; 246, 1, 2. Ejus emblema, 21, 2 et seq. Ejus humilitas exaltata fuit, VI, 411, 1. Ipse humilis sedem Luciferi superbi in cœlis obtinuit, X!, 291, 2. Est princeps angelorum, qui in Dei obsequio, ac consequenter iu cœlo perstiterunt, XXI, 246, 2. Est princeps exercitus Dei, III, 31, 2; 32, L

3* Illustrissimae quæque Veteris Testamenti apparitiones S. Michaeli attribuuntur, quindecim numerantur, XIII, 165, 1, 2 et seq. An fuerit angelus exterminator, XVIII, 342, 2, 2. Tulit legant ilebræis et Decalogum Dei nomine proclamavit. XVH, 178, 2; XIX, 364, 2. Ejus altercatio cum diabolo de Mosis corpore, XX, 666, 2. Quomodo non est ausus diabolum blasphemiæ insimulare, 668, 2. An peros asinæ Balaam sit allocutus, 462. 1 Fuit Israelis protector et ductor. IV, 547, I ; XL 733, 2. Fuit el protector cl præses Sjnagogæ, uli uunc Ecclesia), IV, 347, 2; IX, 483, 2; XIII. 165, 1; XIV, 122, 2; 367, 1 ; 372, 1, 380, 2. Fuit angelus stans inter inyrlela, et cur ibi steterit, XIV, 362, 2 cl seq. Cur venerit in adjutorium Gabrielis certantis contra Angelum Persarum, XIII, 143, 2. Argonautas direxit et juvit, XVII, 325, I; 327, 4.

4' S. Michael Christum in horto confortavit, XVI, 264, 2. An S. Petrum o carcere liberavit, XVH, 151, 2. Cur eum o carcero eduxerit, 263, 4.

5® Varia S. Michaelis in Ecclesia munia, XHI, 466, 1, 2. Est præses cl princeps Ecclesi.e totius, IV, 347, 2; XHI, 143,2; XIX, 132,2; XXL 246,2. Tuetur ct custodit summum Pontificem,XIV, 381, 1 elseq. ; XV, 403, 1. Esi Mars Christianorum, ot templa olim Marti dedicata varia, modo a Christianis ab ipso cognominantur, 165, 2. Quomodo Polonos contra Lilbuanos juverit XIII, 166, 2.

Precibus oblationibusque fidelium præesl, IV , 282, i, 2; XVI <4,2.

6e S. Michaelis apparitio in monto Gargano et templum Colossis celebria sunt, XIII, <66, 2. Ipso ecclesiam suam in monte Gargano dedicavit, IV, 434, 1. Fuit a S. Joanne in Ecclesia celebratus, XIII, 166, 2. Ejus templum celebre Chonis, XIX, 96, 1. Turcæ etiam ipsum venerantur, XIII, <65. 1, 2.

7* S. Michael contra Antichristum pro Christo et Christianis in bellum descendet, XXI, 337, 2. Eum occidet, XIII, 164, 1, 2. Eum fulgure in tartara deturbabit, XXI, 341, 2. S. Michael cur vocetur signifer, XIII, 166, 1. Canet tuba novissima: cur pingi soleat cum statera, ea pictura propugnatur, V, 484, 1 ; XIII, 166, 1.

MICHAEL martyr. Michael martyr in Japono quam laetus in carcere fuerit, XII, 261, 2; XVII, 158, 1.

MICHAEL iii imperator. Michaelis III imperatoris temulentia et feritas XI. 339, 2. Interiit ebrius, a Basilio et conjuratis interfectus, 339, 2 ; 340, 1.

MICHAEL Andronici filius. Michaelis Andronici imperatoris filii interitus divinitus præsiguificatus. XIII. 71, 1.

MICHAEL STIFELÏUS. Michaelis Stifelii Luterani impostura et confusio, XI, 44, 2.

MICHAEL SER VETUS. Michael Sérvelos censuit deitatem reipsa injustos transfundi, XX, 410,2. Ejusathea blasphemia, 451, 2.

MICHOL. Michel Davidem amat maritaliter, 111, 387, 1. Ejus prudentia in procurando spatio ut fugiat David, *ibid,* ct 2. Mentitur ut animam mariti salvet, 388, 1 Propter superbiam sterilitatis damnata fuit, 460, 1. Caeremoniarum Ecclesiæ irrisores repræsentat, 460, 2.

MICIPSA. Micipsa monens filios ad concordiam est hortatus, V, 581, 1.

MIDAS. Midas rex asininus avarorum est symbolum, IX, 411,2, Cur ei aures asininæ afficlæ, X, îI. 1.

MIGMA. Migma proprie quid sit, XI, 420, 1. Cur migma et mixtio vocetur Eucharistia, tfrid. et 2.

MIGRARE. Migrare temere ex uno loco in alium non est bonum, sed noxium, V, 336, 1, 2 et seq.

M1LESLE. Milesia Virgines quomodo a spontanea nece quam sibi inferebant, deterritæ, XII, 116 2 ; 638, 2.

MILES, MILITIA. I. Mil it ia pbopr ib sumpt a. — <• *Quid sil, el qux erani in militia usus.* U iiles quo sensu olim dicerentur latrones, III, 4j >. 1 ; XIII, 378, 1. Militia omnem famulatum sig ficai, XIX, 190, 2. Militia est afflictio, XI, X I. 2. Militum labores et patientia, XXI, 181, 2. r es decrepitus el pauper res deploranda, X, ! . 1. Milites cum auctorabantur apud Romanos, m cule compungebantur XII, 569, 1. Milites olim stigma impressum manu ferebant, quo so vel illius ducis esso profitebantur, XI, 541, 2 ; XXI, 260, 2. Milites Romani et Græci vestibus coccineis vestiebantur, XIV, 178, 1. Milites cur olim russatis uterentur vestibus, XV, 6<0, 1. Milites Cbaldœi et Persæ purpura utebantur ad tegenda vulnera, IV, 432, 1. Milites nudatis pugnabant brachiis, XII, 533, 1. Militum Romanorum in castris durities et disciplina, XIII, 28, 1. Milites Romani diversimodo exercebant, XIV, 20, 1. Milites arma poliunt ad ornatum et acumen, XI, 582, 2. Ohm omnes opes suas ponebant in adornandis equis et armis, XIV, 543, 1. Milites, parta victoria, arma sua thyrsis vestiebant. IV, 544, 4.

2° *Milites quomodo ante pugnam exercendi.* Pacem non amant, cur, IV, 551, 1, 2. Quomodo exercitandi sunt, *ibid.* Non sunt nimis dure habendi, VL 476, 2. In militia qualis disciplina servanda, multis docetur exemplis, II, 481, i. Quare iis detur cingulum, XVIII, 677, 1. Militibus olim interdictum conjugium, XIX, 283, 2. Militum tria sunt vilia, quæ triplici remedio curantur, XVI, 93, 4. Varia eis dantur præcepla, 93, 1, 2.

3* *Quomodo milites Christiani se ad bellum parare, et in bello se gerere debeant.* Militare quando licitum sit, XVI, 93, 2. Milites in bello justo regi serviunt, etiam id expresse non cogitent, XII, 718, 1. Milites Deum potissimum in bello sibi propitium reddant, VI, 130, 1. Pugnæ præmittant confessionem, III, 158, 1. Sint similes agnis, 355,1. A rapinis et criminibus se abstineant, IV, 554, 1. Miles quomodo virginem Christianam a stupro vindicayerit, XI, 262, 1. Do militum in bellis impietate, II, 362, 1. Milites non peccant dum urbem hostilem a duce in prædam datam capiunt et expilant, XIII, 318, 1. Milites præpropere ad spolia dilapsi cæduntur, IV, 431, 2.

4° *Quxnam milites ad victoriam juvant.* Militum animi auto certamen explorandi, et ad ardorem excitandi, IV, 547, 2. Eorum fiducia multum valet ad victoriam, 438, 1. Resolutio et desperatio milites imperterritos reddunt, 432, 1. In acio primum locum ambiunt, cur, 433, 2. Miles quod facit, dux facit, III, 523, 2. Milites pauci, Dei roboro instructi, facile prosternunt mullos tanto robore destitutos, IV, 426, 1. Militum generosorum apophthegmata, II, 200, 1. De milite generoso axioma, IV. 455, 2. Milites Romani jurabant se nunquam locum deserturos, VI, 130,1. Miles generosus mori optat in prælio, 457, 2. Militum supei stilum et aliorum in acio nota quæ apud veteres esset, XI, 147, 2. Impossibile est ut semper vincant, et nunquam vincantur, IV, 457, 1, 2. Milites pro fide pugnantes et occumbentes martyres sunl, XX, 205, 1.

5® *Varia de militibus quorum vel in Scriptura vel in historia mentio fit.* Milites multi do castris se subtrahunt, el Judam deserunt, IV, 455. 1. Militum Judæ charitas, 538, 1.

Militum templi origo, IV, 434, I. Videntur fuisse Levila», *ibid.,* 2. Ad horum similitudinem instituti sunt Jorosolymitani equites, et quando, *ibid.* Militia pro sacerdotum ministerio, XI, 361, 2.

Milites qui ad Christum capiendum venerant, percussi sunt dopado, XV, 576, 1. Uno ejus verbo in terram prosternuntur, *ibid.,* 2. Milites inhibentes volentem dare acetum Christo, an dixerint *Sine,* vel hic illis *Sinite,* 630, 2 el soqq. Miles latus Christi aperiens, quis fuerit, XVI, 620, L Videtur fuisse unus ex illis qui latronum crura fregerant, *ibid.,* 2. Cur milites servarmi Christum in cruce fixum; ea custodia resurrectionem confirmaverunt, X\ '23, 1.

Militum Christianorum zelus contra Julianum imperatorem ad idololatriam pellicientem, I, 728,1. Milites chrisliani in quibus robus Juliano Apostatæ parerent, et in quibus jussa detrectarent, XIX, 335, 2. Miles quidam defunctus, ad vitam rediens qualia se apud inferos vidisse narraverit, XI, 424, 1, 2.

II. Mil it ia al lkgor ice sumpt a. I0 *Militia cati proprie in Scriptura quid significet,* XI, 361, 2. Militia cœli sunt stellæ, 361, 2. Cur sic vocentur astra, XIV, 275, 1. Quomodo tabescere queat, XI, 447, 2. Eam Judæi aslricolæ in domorum tectis cur adorarunt, XIV, 275, 1. Milites Dei sunt creaturæ omnes, *Psalm.* I, 304, 2.

2° *Militia spiritualis.* Quis miles spiritualis et Christianus, XIX, 190, 1 : *Hoc præceptum commendo libi, fili Timothee, secundum precedentes in te prophetias, ul milites in illis bonam militiam.* Militia hominis super terram, XII, 531, 2. Militia nostra qualis, *Job,* 164, 2; 182, 2 : *Militia esi vita hominis super terram : el sicul dies mercenarii, dies ejus.* Vita nostra militia est et tent ilio, I7'i. 1 2.

Militis Christiani officia, XIX, 190, 1. Ejus cingulum est veritas, eaquo quadruplex, XVIII, 678. 1 : *State succincti lumbos vestros in veritale.* Quæ ejus lorica, 679, 2 : *Et induti loricam justitio.* Ejus calcei, *ibid,* ct seq. : *El calceati pedes in prxparatione Evangelii pacis.* Quis ejus agon, XIX, 261, 2 : *Certa bonum certamen fidei, apprehende vitam xternam in qua vocatus es, et confessus bonam confessionem coram mullis testibus.* In militia Christiana quam fortes et intrepidi esso debeamus, I, 550, 2. Miles Christi omnes sensus et animæ potentias in aciem educere debet/ XIV, 20, 2. In militia praesertim spirituali semper timendae insidia?, *Job,* 164, 2. Miles Christi gaudet Adversis, usque occurrit, 743, 2 ; *Terram ungula fodit, exsultat audacter,* in *occursum pergit armatis.* Milites Christi fugiendo cl tolerando tenialiones vincunt, *Psalm.* I, 303, 1 : *Deus noster, 'efugium el virtus; adjutor in tribulationibus, qux invenerunt nos nimis (Vide* Bellum, Certamen spir it ual e).

MILES episcopus. Miles episcopus Persica» cu*-dam civitati cum malediceret, ipsa ab inimicis subversa est, XI, 707, 1.

MILETUM. Miletum urbs Ionia?, XVII, 365, 2. Erat stragulis nobilis, XIX. 316, 2. Quando ibi fuerit Apostolus, *ibid.*

MILBVITANUM CONCILIUM. Milevilani Concilii quanta sit auctoritas. XVIII, 97, 2.

MILLE, MILLENARIUS, MILLESIMUS. Mille calami faciunt duo milliaria, exceptis mille pedibus,XII, 855, 2. Mille annis duraturus Mahometismos, XXI, 146, 2; 351. 1. Millesimus sexcentesimus trigesimus annur, Mahometans futurus fatalis, 351, 1, 2. Mille anni quibus cum Christo regnaverunt Martyres, quomodo intclligendi, 239, 2; 349, 1, 2. Item mille anni quibus ligandus est Satanas, 344, 2 et seq.; 346, 2. Cur Joannes ponat sexies *mille annos,* volens finem mundi consignare, 350, 2 ; 351, 1 ; 353, 1. Mille sexcenti numerus mystice exponitur, 288, 1. Mille anni quomodo Deo sint dies unus, XIII, 363, 2; XX,478,2 et seqq. ; XXI, 352, 2.

Millenarius numerus est cubus denarii, VIII, 236, 2. Millenarius est numerus perfectus, XXI, 344, 1 ; 350, 2. In millenario omnes numeri perfecti complentur, 49, 2. Millenarius numerus symbolum Dei est, ejusque infinitatis, 11, 41 4, 2. Christo proprie competii, VIII, 236, 2. Symbolum est virginitatis, *ibid.* Consummationem mundi significat. 237, 1.

MILLENARII. Millenarii putabant post diem judicii sanctos in terra cum Christo victuros in omnibus carnis deliciis per mille annos, et illis exactis in cœlum rapiendos, XI, 640,1 ; XII, 771, 1 ; XIII, 524, 1,2; XX, 244, 2. Eorum in hoc error, quis hujus erroris auctor, XXI, 345, 2 et seqq. Eorum error refutatur, 346, I. Eorum multi in variis rebus fuere catholici, 253, 1. 2.

MILLIARE. Milliare quantum sil spatium, XVII, 63, 1. Milliare Romanum sunt mille passus, XII, 855, 2. Milliaria Palaestina, et Romana, et Græca inter se comparantur, XXL 286, 1.

MILO. Milo Crotoniates vires corporis exercitio auxit, VI, 502. 2; X, 33, 1. In certaminibus invictus fuisse perhibetur, quod alecloria gemma uteretur. XIII, 442, I.

MILTIADES. Miltiades spectaculo gallorum pugnantium suos ad praelium contra Persas exacuit, VI, 470, 2; XIX, 494, 1.

MILVUS. Milvus hibernis mensibus latet. VI, 138, 1. Milvus dicitur hebraico pius per antiphrasin. XI, 74, 2.

Milvus symbolum est boni nuntii et quare, V, 476. 1. Est rapacis hieroglyphicum, *Job.* 348, 2.

MIMUS. Mimi cujusdam veleris facetia et lepos, VI, 62, 1; X, 20, 1.

MINA vel MNA. Mina vei mna undo dicta, erat una Attica, altera Hebræa : quid ulraquo valeret, XII, 843. 2. XV, 529, 1; XVI, 251, 2. Mina quantum continuerit. I, 757, 1. Mna est quasi li-

bn auri, IV, 485, 2. Mna erat quadruplex : prima quindecim siclorum, secunda viginti, tertia viginti quinque, quarta sexaginta; an una mna sacra, altera profana, an eadem, XII, 843, 2. Mina argenti quantum pretii esset Græcis, XX, 98, 1.

MINÆ, MINARE, MINARI. *Minare* et *minari* qui differant, XII, 422, i. Minae Dei certe et efficaces sunt, hominum superbæ et vanæ. IV, 333, 2. Min® Dei mystice sunt grando, X, 403, 2. Minæ evange-lic® junctim omnes recensentur, XV, 36, 1. Minæ Dei excidio Hierosolymitano præviæ, quæ, XXI, 152.2. Minæ et pœnæ præsentes nonnisi stilla sunt, si cum pœnis inferni comparentur, XIII, 618, 1. Minæ Prophetarum et prædicatorum rugitui leonis, reti aucupis et clangori tubæ comparantur, 559, 1.2. Minæ concionalorum sunt quasi pharmaca, quibus exciti peccatorum humores expelluntur, XII. 256, 2.

MINCHA. Mincha qualo sacrificium esset, X, 215, 1; 275, 2. Mincha significat proprio sacrificium farreum ex farina \el pane, XIV, 561, 1; 562, 2. Ei thus imponebatur, 562, I. Sal et oleum et thus cur in eo addebantur, 563, 1. Mincha farreum sacrificium, siccum ct incruentum, XVHI, 22, 1. Cum eo fero simul offerebatur carnea victima, X, 275, 2. *Mincha* hebræum quando jungitur cum incenso el sacrificio, nonnisi victimam significat, XHI, 33, 2. Mincha est Eucharisliæ typus, XIV, 562, 2.

MINERVA. Minerva cur e cerebro Jovis nata fingatur, IX, 52, 2. Cur ei olea sacra sit, 641, 2. Dea sapienti® fingitur a poetis et gentilibus, oleæ inventrix, XIII, 530, 2. Minervæ e cerebro Jovis natæ mystica applicatio, V, 231, 1, 2. Minervæ quædam lampas toto anno sino oloo arsit, XIV, 398, 2.

MINIMUS. Minima terræ sunt sapientissima, VI, 459, 2 et seq. In minimis Dei sapientia elucet, ct naturæ vis, *ibid.* Minimarum rerum curam an habeat Deus, XIV, 220, 2. Il® non habent Angelos custodes, et alia Dei auxilia, *ibid.* Minimum cst tum numerorum, tum magnitudinum, tum elementorum, corporumquo omnium, basis et substantia, 404, 2. Ejus paradoxa axiomata, *ibid.*

Minimum mandatum Decalogi etiam est maximuoD, XV, 157,1. Minima etiam perfecte et exacte facienda sunt, IX, 186, 1; 365,1; X, 182, 1; 183,1, 184, 1 (Hde Opera).

Qui minimus in regno coelorum vocari dicatur, XV, 158,1. Minimum sanctorum quomodo se dicat Apostolus, XVIII 612, 1. Minimus quomodo futurus in millia, XI, 71 i, 1.

MINISTER, MINISTERIUM, MINISTRARE. !• Minister peccati an sit Christus, XVHI, 531, 2. Quomodo minister sit circumcisionis, 237, 1.

2* Ministrantem angeli an alii sint ab assistentibus, et quibus in Apocalysi figurentur *(Vide* Angeu).

3* Ministeria sacra vano distributa sunt per Ecclesiam, XVIII, 372, 2. Ministri Ecclesiæ sunt duplices, episcopi et diaconi, 206, 2 His a suis sumptum accipere licet, et quo titulo is sumptus illis debeatur, 330, I. Quomodo ministerium honorificetur, 191, 1. Ministrantes sibi, non Domino, qui sint. XII, 802. 2. Ministri Ecclesiæ exerceant ministerium suum virtute Dei, XX, 862, 1. Ministri hæreticoriim sunt sponsi Penelopes, 4C>0, 2 (Fide Episcopus, Presbyter, Sacerdos).

4° Minister regis intelligens quis dicatur, V 443, 1. Ministri imprudentes sæpe sapienti oblin gunt, 278, 2.

5° Minister colaphum Christo impingens quis fuerit, XV, 583, 2. Ministrorum barbara smvilies Christo illudentium. 587, 1; 589, 1. Quot ministri eum flagellarmi, 607, 1.

6« Ministrantes morbidis, ct in eo ministerio morientes, ab Ecclesia martyribus assiniilantur, XIII, 443, 2.

7* Minister in Scriptura aliquando idem est quod auditor, X, 566, 2.

MINIUM. Minio olim cbiir ungebatur, XII, 413,2; 414, 1. Minium deorum csl color, eo illitum Jovis simulacrum diebus festis : ejus color, 173, 1, 2. Minio tingebantur olim proceres et deorum simulacra, 668, 2. Refert id sanguinem, et cum cerussa mixtum ad vivum refert roseum carnis human® colorem, *ibid.*

MINOR. Minor in regno cœloniin major est Joanne Baptista, XV, 285, 1 et seqq. *(Vide* Joannes Baptista). Minora ferenda el superanda, ut majora ferri et superari queant, XII, 106, 1.

MINORES, M1NORITÆ. Minores Fratres unde sic nominati, XIII, 217, 1. Minorite a Fredcrico II diversimode sunt exagitati, X, 83, 1.

MINOS. Minos legislator novennio cum Jove agens, est noster Moses diu in Sina cum Deo colloquens, XIV, 32, 1.

MINOTAURUS. Minotauri emblema quid denotet, XII, 505. 1.

MINUTA. Minuta duo cujus essent pretii, XV, 708, 2.

MIP111DOSBTII. Miphiboseth, quia filius Jonathæ amici David, accepitabco agros patris, III, 471, 1. Significat infirma mundi quæ verus David Christus elegit, 471, 2. Humiliat se coram David, 471, 1. In qua mensa comedent, *ibid.* Excusatur ab affectato regno, uti calumniabatur Siba, 500, 1 ; 545, 1, 2. Temere spoliatur a David omnibus suis bonis, 515, 2. Injuste dimidia parto bonorum spoliatur, 512, 2. Non videtur contra Deum murmurasse, *idid.* Orat David Gabaonitas ne occidant Miphibo-' selli cum suo filio, 521, 1.

MIRA, MIRABILIA. Mira duo quæ contigerunt insitione gentium in Judæos, XVIII, 194, 1. Mirabilia qualia Dei stabilia angeli ct sancti jugiter enarrent, X, 376, 2. Mirabilia m Christo alia fuero intrinseca, alia extrínseca, X, 233, 2. Mirabilis Christus in sanctis suis, XI, 233, 2.

MIRACULUM. !• *Quid sint miracula.* Miracula quid sint, XVII, 94, 2. Miracula signa, portenta, virtutes, quomodo differant, XIX, 366, 2 : *Qux* (salus) *cum initium accepisset enarrari per Dominum, ab eis qui audierunt, in noi confirmata est, contestante Deo signis cl portentis, ct vanis virtutibus, et Spiritus sancti distributionibus.* Miracula illustriora dicuntur virtutes, XVIII, 373, 2 : *Alii* (datur) *fides in eodem Spiritu; alii gratia sanitum in uno Spiritu ; alii operatio virtutum.*

2* *Miracula quis facere potest, el quo fine fiant.* Miraculum est opus Doi, XVI, 289, 2; 338. i : *Hic* (Nicodemus) *venit ad Jesum nocte, et dixit ei : Dabbi, scimus quia a Deo venisti magister ; nemo enim potest haec signa facere qux tu facis, nisi fuerit Deus cum eo.* Ea nemo praeter Deum lacero potest, XIX, 157, i. Miracula perse Deus operatur, IX. 483, L Miracula fiunt a sanctis vel preco, vel polostate, XVII, 119. i : *Et in fide nominis ejus hunc, quem vos vidistis ct nostis, confirmavit nomen ejus : et fides, qu.r per tum est, dedit integram sanitatem istam in conspectu omnium vestrum.* Ea soli edunt sancti qui vitæ ausleræ el exagitato fuerunt, XVIII, 337, 2. Miracula qui faciunt, sunt velut manus Ecclesiæ, 376. 2 : Ea etiam per malos aliquando fiunt, XV, 213, 2 : *Mulli dicent mihi in illa die : Domine, Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus, et in nomine luo dxmonia ejecimus, et in nomine tuo virtutes multas fecimus ? Et tunc confitebor illis : Quia nunquam novi vos; discedite a me, qui operamini iniquitatem.*

Miraculum est certum signum veritatis el recto fidei, XV, 214, 1. Miracula sunl veræ fidei, non ficto, XX, 126, 2. Ea non faciet Deus ad confirmationem mendacii el hypocrisis, XVI, 464, 1 : *Despondit ille homo, et dixit eis : In hoc enim mirabile est, quia vos nescitis unde sit, et aperuit oculos meos ; scimus autem quia peccatores Deus non audit.* Miracula malo fino lacere aliquis polesl, tunc Deus concurrit quidem ad miraculum, sed non ad malum finem, XV, 214, 1. Miracula vera a falsis octo modis discernuntur, I, 495, 2. Miraculis infrenantur increduli, ut fidei credant, XI, 575. 2 : *Propter nomen meum longe faciam furorem meum : et laude mea infrenabo te, ne intereas.* Sino miraculis gentes non tenebantur credere Apostolis prædicanlibus, XIV, 51, 2 etseq. Ea facero idem est quod prophetaro, XVIII, 387, 2. Cur miraculorum potestas Apostolis a Christo data sit, XV, 259, 1 : *Infirmos curate, mortuos suscitate, leprosos mundate, dxmones ejicite, gratis accepistis, gratis date.* Iis Apostoli suam confirmabam doctrinam, XVIII, 261,1 : *Sermo meus, el prxdicalio mea, non in persuasibilibus humante sapienti,T verbis, sed in ostensione spiritus el virtutis ; ut fides vestra non sit in sapientia hominum, sed in virtute Dei,* Miraculis fides probanda, 507, 2: *Signa apostolatus mei facta sunt super vos in omni patientia, in signis, et prodigiis, el virtutibus.* Miracula poscenda ab næreticis, XVII , 106, 2. Miracula quotidiano usu uba videri desinunt, XIV. 469, I.

3* *Miracula aliqua in Veteri Testamento relata.* Miracula Dei in deserto. VIII. 511, 1. Miracula Isaiæ, XI, 94. 1. Miraculum devorationis el ejeclionif Jonæ propter Ninivitas factum est, XIV, 39, 1, 2. Quatuor miracula Jonæ m ceto concluso contigerunt, *ibid.,* 2.

4® *Miracula Christi.* Plurima miracula in Christi ortu, vita, morte el resurrectione continentur, X, 232, 1. Mulla ejus miracula a solo Joanne referuntur, XVI, 291. 2. Miracula ordine temporis quo patrata sunt, sigillatilo digesta, XV. 37, I. Miracula incarnationi* Chri*U excutiuntur, XII, 2*8. 2. Qualia miracula Christus fecerit, et qualia sancti, XVI, 289, 2. Miraculorum potestas fuit in Christo per Dei assistenliam, XVIII, 410, 1. Potestas horum patrandorum semper et ubique ei erat prompta. XVI, 384. 2 : *Ego aulem habeo testimonium majus Joanne. Opera enim qux dedit mihi Pater ut perficiam ea, ipsa opera, qux ego facio, testimonium perhibent de me, quia Pater misit me.* Inter miracula ipsius el miracula prophetarum magnum erat discrimen, *ibid.* Miracula in Christo operabatur divinitas in ipso inhabitans, 545, 1 , 2 : *Verba, qux ego loquor, a meipso non loquor. Pater aulem in me manens, ipse facit opera. Non creditis quia ego in Patre, el Pater in me est 1 Alioquin, propter opera ipsa credite.* Quorum miracula Christus faceret, XV, 133, 2 : *Ei circuital Jesus lotam Galilxam, docens in synagogis eorum, et prxdicans Evangelium regni, et sanans omnem languorem cl omnetn infirmitatem.* Miracula arguebant Christum esse Messiam, 282, 1 ,IU *dii* (Joannes per discipulos) : *Tu es qui venturus es, an alium expeclamus ? El respondens Jesus* dii *illis : Euntes renuntiate Joanni quæ audistis et* ri* *distis. Cxci vident, claudi ambulant, leprosi mun* dantur, surdi audiunt, mortui resurgunt, paupe-res evangelixantur;* XVI. 384, 2 el seqq. ; 394, 1, 2; 478, 1, 2: *Quousque animam nostram tollis ? Si tu es Christus, dic nobis palam. Despondit eis Jesus : Loquor vobis, et non creditis: opera qux ego facio in nomine Patris mei, hxc testimonium perhibent de me;* 481, 1 : St *facio opera Patris mei, nolite credere mihi.* Si *aulem facio, cl si mihi non vultis credere, operibus credite, ut cognoscatis, et credatis quia Paler in me est, et ego in Patre.* Miracula Christi semper habebant adjunolum aliquod auctarium, 374, 2 el seqq. Cur ea Christus divulgari nollet, XV. 694, 2. Ea divulgantes tamen non peccabant, *ibid.* Miraculum primum Christi fuit conversio aquæ in vinum, el quare, 331, 1 ; 332, 1. Quomodo id peractum, *ibid* An vero primum sit, 332, I, 2. Quomodo miraculum quinque panum el duorum piscium sit peractum. XV, 342, 1; XVI, 391, 1. Miracula Christi crucifixi subsannant uoutilicos, XV, 6£5 1. Miracula Ina

ascendentis Domini in monte Oliveti, XVII, 62, 2 (ride Jesus Christus). Quanam miracula Christus in Eucharistia peragat, XIV, 468, 2; XXI, 149,1. Miracula decem venerabilis Eucharistiæ, VI, 478, 2.

5* *Miracula sanctorum.* Miraculis probata virginitas beatæ Morire, XI, 195. 1. Miraculum primum S. Petri extollitur, XVII, 117, 2. Majora patravit S. Petrus quam Christus, 150, 1. Miracula S. Pauli, XVIII, 13, 1. Et ad ejus reliquias et vincula, 610. I. Miraculum in mari ad sepulcrum S. Clementis. XVII, 12, 1, 2. Item in sanguino S. Stophani Neapoli, 193, 2. Cur ea initio Ecclesiæ essent quam modo frequentiora, XVIII, 387, 2. Ea etiam laici credentes, in primitiva Ecclesia faciebant, 510, 2. Curpolissimumcirca pauperes fiant miracula,XVI, XVI, 462, 1. Quæ sint mystica miracula fidelium, 719, 1, 2. *Signa autem eos qui crediderint, hxc sequentur : in nomine meo daemonia ejicient; linguis loquentur novis; serpentes tollent, el si mortiferum quid biberint, non eis nocebit; super xgros manus imponent, et bene habebunt.*

6® *Qux sit dispositio ad impetrandum miraculum;* XV, 238, 2 : *Et videns Jesus fidem illorum, dixit paralytico : Confide, fili, remittuntur tibi peccata tua.* Ut convenienter fiat, requiritur potentia in patrante, et fides in patiente, 687, 1 : *Et non poterat ibi* (Christus) *virtutem ullam facere, nisi paucos infirmos impositis manibus curavit : et mirabaturpropter incredulitatem eorum.* Eorum fides oranti a Deo datur, XX, 40, 2. Id patraturus jejonet et oret, 394, 2 : *Hoc autem genus non ejicitur, nisi perjejunium el orationem.*

Miracula non faciunt sanctum, sed virtus, IX, 426, 2. Jam tamen illa in canonizationo sanctorum requiruntur, *ibid.*

7® *Falsa miracula.* Quæ miracula Rabbini tradant in sanctuario patribus suis ostenso, X,462,2. Miracula Antichrist! mendacia quatuor ob causas, XIX, 157, 2. Et qualia ea erunt, *ibid.* Miracula ficta Antichrist!, XXI, 260, 1.

MIRARI. Mirari capitur subinde pro *colere.* XX, 680, 1. Item pro *imitari, ibid.* Miratur nihil Deus, X 312,2.

MISACII. *Misach* quid sonot syro-chaldaice, XIII. 12, I.

MISAEL. Misael hebraico quid significet, XIII,

MISCERE, MIXTUM. Miscere calicem priscis quid esset, XXI, 279, 1; 326, 1. Misceatur cur aqua vino, VI, 206, 1. In mixtorum concordia consistit status et decus universi, IX, 669, 2. Mixta omnia in fine mundi exurentur, el in cinerem convertentur, XX, 487, 2.

MISER, MISERIA. 1® *Miseria hominis in hac vita.* Miseria nunquam deest in hac vita, *Job,* 333, 2 ; *Attamen caro ejus dum vivet, dolebit, el anima dius super semelipso lugebit.* Miseria hominis varia est, XII, 514, 2. Miseria hominis in hac vita octuplex est, XXf 183, 2 : *Miseri estote, el lugete, et plorate, risus vester in luctum convertatur, et gaudium in marorem.* Miseriæ corporales communes quatuor, totidem spirituales, *Psalm.* II, 233, 2. Miseriæ hujus vitæ sunt omnibus communes, *Job,* 225, 2 : *El si impius fuero, væ mihi est: et si justus, non levabo caput, saturatus afflictione et miseria.* Miseriis hujus vitæ etiam jusli subjacent, XX, 371, 1. Miseri semper malos habent dios, V, 458, 2 : *Omnes dies pauperis, mali ; secura mens quasi juge convivium.* Miseria conditionis divitum, VII, 123, 2: *Cuncti dies ejus doloribus et ærumnis pleni sunt, nec per noctem mente requiescit : el hoc nonne vanitas est (Vide* Divitiæ). Miseriæ tenebris comparai®, *Job,* 94, 2. Miser nemo est qui miseria sua contentus est XVIII, 441, 2. Noe sensu alieno, sed suo, *ibid.*

2e *Misenarum hujus vitæ causas, ct quo fine eas infligat Deus.* Miseriæ homini imposilæ in pœnam peccati originalis, X, 324, 1 : *Occupano magna creala est omnibus hominibus, el jugum grave super filios Adam, a die exitus de ventre matris eorum, usque in diem sepulturæ in matrem omnium.* Peccatum variam invehit miseriam, V, 442, 2 et seq. : *Justitia elevat gentem, miseros autem facit populos peccatum.* Miseriæ hominis tres fines : *primo,* ut superbia ejus qua contra Deum se erexerat, humiliaretur et sterneretur; *secundo,* u ejus inobedienlia judicaretur et castigaretur; *tertio,* ut ejus cupiditates sic frenarentur et purgarentur, VII, <51, 2 : *Dixi in corde meo de filiis hominum, ut probaret Deus, et ostenderet similes esse bestiis.* Miseriis premimur ut aliorum misosereamur, 1,439,2 et seq. Miseriam alienam optimo sentit qui eam in sooxpertus est, VI, 34, 1 : *Homo indigens misericors est; el melior est pauper, quam vir mendax.* Miseriæ propriæ consideratio utilis, *Psalm.* II, 371, 1, 2: *De profundis clamavi ad te, Domine : Domine, exaudi vocem meam.* Miseriæ nos faciunt Deum agnoscere, *Job,* 688, 2 : *Omnes homines vident eum, unusquisque intuetur eum procul.* Miseriæ nostræ Christi fuero dolici®, V, 240, 2.

3® *Miseri non sunt irridendi,* IX, 228, 2 : *Non irrideas hominem in amaritudine animæ suæ : est enim qui humiliat et exaltai circumspector Deus.* Eorum gemitus audit Deus, *ibid.* Eorum patrocinium Deo gratissimum, IX, 148,2. *In judicandis esto pupillis misericors ut paler, el pro viro matri illorum : Et eris tu velut filius Altissimi* obediens, et miserebitur lui magis quam mater (Vide* Aovi nsit as).

MISERERI. *Miserere* significat *propinare* vel *fundere,* XI, 162, 2. Misereri Deum alicujus, est ei daro gratiam congruam cum qua illum salvandum videt, XVIII, 165, 1. Misereri Deo est proprium, , 553, i. Miseretur Deus ox seipso, non ex merito nostro, IX, 463, 2. Miseretur Deus iniqui ut pater, non ut judox, *Psalm.* I, 389, 1 *(Vide* Dei misericordia)»

Miserationes impiorum sunt crudeles, V, 355, 1. Qui animæ suro misereantur, X, <05, 1.

MISERICORDIA. I. Misericordia Dei *(Vide* Deus, cap. III, art HI § VIH).

II. Misericordia hominis erga proximum. <• *Quid sil misericordia et quotuplici sensu in Scriptura accipiatur.* Misericordia quid proprie sil, XX, 322, 2; *Job.* <67, i. Affectus commiserationis a Deo nobis inditus, non est per se virtus, *Job.* <67, 1. Misericordia virtus est, 579,2. Misericordia in Scriptura significat opus indebitum el gratuitum, V, 427, 1 : *Errant qui operantur malum, misericordia et veritas préparant bona.* 473, 4 : *Per misericordiam el fidem purgantur peccata.* Misericordia in Scripturis vocatur justitia . II, 487, 1 : *Sin autem pauper est* (proximus tuus), *non pernoctabit apud te pignus ; sed statini reddes ei ante solis occasum, ut dormiens in vestimento suo, benedicat tibi, et habeas justitiam coram Domino Deo tuo.* Misericordia el veritas in Scriplura quid sit, I, 259, ‹ : 5i *facilis misericordiam et veritatem cum domino meo, indicate mihi ; sin autem aliud placel, el hoc dicite mihi, ut vadam ad dexteram, sive ad sinistram.* Misericordia el veritas quænam sint virtutes, V, 72, 2 : *Misericordia et veritas te non deserant.* Misericordia el justitia quid in Scriptura, V, 427, I ; VI, 50, 2 : *Mulli homines misericordes vocantur. virum aulem fidelem quis inveniet?* 96. 1 : *Facere misericordiam el judicium magis placet Deo quam victim*; 118, 1 : *Qui sequitur justitiam el misericordiam, inveniet vitam, justitiam el gloriam.* Misericordia omne genus virtutum comploditur, V, 73, 1. Significai opera liberalia charitalis, aliarumquo virtutum indebita, XIII, 369, 2. Est virtus divina el propria Deo, *ibid.* In Scriptura srope capitur pro sanctitate et juslilia, 420, 2 : *Seminate vobis in juslilia. et metite in ore misericordia.* Misericordia cur dicatur somni Nabuchodonosoris interpretatio, <9, 1.

Misericordia cur torqui assimiletur, V, 74. 2. Totum mundum complectitur, 75, L Misericordia) opera per panes propositionis significantur, II, <61, 2. Omnes caeremonia» panum propositionis his operibus accommodantur, *ibid.* et seq. Misericordia oleo repraesentatur, VI, <<7, 2; XII, 99, t ; XIV, 411, t. Ejus oculi sunl columbini, VI, <48,1.

2* *Misericordi* excellentia, et quam Deo sit gratissima.* Ejus quanta sit excellentia, XIII, 369, 2. Misericordia præit alia opera, III, 644, 1. Quomodo misericordia judicium superexaltare dicatur, XX, <16, i : *Superexaltat autem misericordia judicium;* 119,2; 120. 1. Quomodo misericordia noctu S. Joanni Eloemosynario apparuerit, el cuidam monacho, ut eos de hac veritate certiores faceret, 11, 15, 2; XX, U9, 2. Misericordia Deo amica ot proxima est, XX, 37, 2. Misericors Deo gratissimus, X, 215, 1 : *Retribuet gratiam qui offert similaginem, el qui facit misericordia^*

offert sacrificium. Misericordia Deo gratis^mum sacrificium est, XVIII, 480, I : *Quoniam ministerium hujus officii non solum supplet ea qux aesunl sanctis, sed etiam abundat per multas gratiarum actiones in Domino.* Misericordia Deo gratior quam victimæ, V 489, 1 ; *Initium* ttz *bon*, facere justitiam : accepta esi autem apud Deum magis quam immolare vidimai;* VI, 96, I : *Facere misericordiam et judicium magis placel Deo quam vidima;* XV, 244, 1 : *Euntes aulem discite quid est : Misericordiam volo . el non sacrificium ;* 300, 2 *: Si aulem sciretis quid esi : Misericordiam volo, el non sacrificium ; nunquam condemnasselis innocentes.* Misericordiam exercens offert sacrificium mysticum. X, 215, 1. Et quasi sacrificium similaginis, *ibid.,* 2. Cur misericordia sacrificio præslet, XIII, 369, I 2: *Misericordiam volui, el non sacrificium.* Pluris est misericordiam facere, quam templa condere, *ibid..* Misericordia est propria virlus sanctorum, II, 487. 1 ; XIII 420. 2 Facit nos homines divinos, V, 426, 1 : *Qui despicit proximum suum, peccat; qui aulem miseretur pauperis, beatus erit,* V , 51, 2. Misericors misero velut Deus est, XII, 139, 2; XX. 168. 2.

Misericordia; encomia, II, 49. 1. Ejus exempla. *ibid.* Varia exempla mi'iricordiæ præslitæ, IH, 644, 1,2 ; 645, i. Misericordia Jobi quanta. *Job,* 619, i, 2. Apologus de misericordia, VI. <48, 2. Misericordiam abhorrebant Stoici. XVII. 320, 4.

3° *Misericordia necessitas.* Quam sit homini necessaria, IV, 305, 1, 2. Hanc præcepit olim Deus, V, 356, ‹ : Eam docet lex Christiana. XX 168. 1,2. Hanc cupit Deus inesse omnibus actionibus nostris, IV, 278, 1. Misericordia justorum etiam in jumenta se extendit, V. 355, 1 : Aovil *juslus jumentorum suorum animas; viscera autem impiorum crudelia.* Misericordia Dei imitanda et sequenda nobis est, II, 15, 2.

4® *Misericordia fructus.* Primo. *Misericordia nobis utilis, el honorifica Deo, Job,* 200. 2. Misericors quomodo animæ suro benefaciat, V. 327, I : *Dene facit animx sux vir misericors : qui aulem crudelis est, etiam propinquos abjicit.* Misericors bene beatequo vivet, VI, <18. 2 : *Qui sequilur justitiam cl misericordiam, inveniet vitam, justitiam d gloriam.* Misericors est beatissimus, V. 425, 1.2: *Qui despicit proximum suum, peccai; qui aulem miseretur pauperis, beatus enl.* Misericordia semper viret. X, 333, 1 : *Gratia sicut paradisus in benedictionibus, et misericordia in sxculunlpermanet.* Misericordium amplitudo ut quaquaversutu se dilatent, el multiplicent, XI, 682, 1, 2 *Cum effuderis esurienti animam luam, el animam afflictum repleveris..... eris quasi hortus irriguuc, et sicut fons aquarum, cujus non deficient aqux.* IIIi Ecclesiam lapsam restituunt, XI, 683, 1 : *Et xdificabunlur in te deserta sxculorum, fundamenta gerarationis el generationis suscitabis.* Mi< nericare in pauperes est sapiens» XIV, 61,1, t.

Secundo. *Misericordia Dtuin sibi debitorem facit;* V, 3ÎS, 1,2: *Impius facit opus instabile, seminanti autem justitiam merces fidelis.* Misericors Deo fœnerat, XIII, 369, 2. Misericordia est sumina, sed pia usura, XV, 147, 2. Misericordiae opera Dei benedictionem merentur. *Job,* 570, 2 : *benedictio perituri super me veniebat, el cor viduæ lwnsolatus sum.*

Tertio. *Misericordia misericordiam meretur;* VI, <49, 2 : *Qui pronus est ad misericordiam, benedicetur : de panibus enim suis dedit pauperi; IX.* 139, 1 : *Ignem ardentem exlinguil aqua, el eleemosyna resistit peccatis;* 506, 2 : *Miseretur* (Deus) *excipientis doctrinam miserationis, et qui festinat in judiciis ejus.* Misericordia defendit apud Deum sui cultores, XX, 119, 2; 110, 2. Misericordi® vis, 121, 1. Misericordia a Deo misericordiam consequctur, eamque in se provocat, V, 427, 2: *Errant qui operantur malum; misericordia et veritas préparant bona;* VI, 109, 1; XV, 147, 2: *Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur.* Misericordia a Deo parata misericordi, XI, 679, 1, 2. Pro mensura misericordi® exhibit® erga miseros, misericordem se exhibet Deus, XI, 399, 1 : *Et ponam in pondere judicium, et justitiam in mensura.* Misericordia in alium optimum est remedium evadendæ miseri® propri®, 302, i : *Ini consilium, coge consilium: pone quasi noctem umbram luam in meridie: absconde fugientes, et vagos ne prodas.* Misericordia legit misericordis culpas, XV, 536, 2: *Fenile, benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi, esurivi enim el dedistis mihi manducare, sitivi, el dedistis mihi bibere, ttc., etc.* Misericordibus promissum est cœlum, *Job,* 657,1. In judicio benigne a Deo judico habebuntur, XX, 122, 1. Cur pre aliis ccelo ad judicentur, XV, 635, 2.

Quarto. *Misericordia tuetur reges,* VI, 85, 1 ; *Misericordia et veritas custodiunt regem, et roborabitur clementia thronus ejus.* Ea principum virtus est, XIV, 411, 1. Quibus in rebus eam reges ostendere possint, VI, 85, i.

5® *Misericordia opera et gradus.* Misericordi® opera, XII, 632. 2; 633, 1. Misericordi® tam corporalis quam spiritualis opera ex Tubiæ praxI, IV, 271, i, 2. Misericordi® signa physiognomies, IX, <44, 2; 145, 1. Misericordia et pietas plerumque sunt conjuncta!, XX,|91, 2 : *Religio munda et immaculala apud Deum el Patrem h*c csl : Visitare pupillos et viduas in tribulatione eorum, el immaculatum se custodir* ab hoc siculo.* Est index jusliliæ justi viri, VI, 96,1. Misericordes habent viscera misericordi®, XIX. 343,2 : *Gaudium enim magnum habui, et consolationem in charilale tua, quia viscera sanctorum requieverunt per le, frater.* Misericordia! cur viscera tribuantur, Job, 167,1. Misericordia quasi misero occurrit. X, 339. 2 : *Fratres i* adjutorium in tempore tribulationis. et super eos misericordia liberabit.* Misericors defraudat genium suum, ut in alios sit misericors, V, 327, 1. Ellam libenter dat mutuum, X, 67, 1: *Qui facit misericordiam, funeratur proximo suo.* Misericordi® sunt sex gradus, XV, <47, 2 ; 536. 2. Misericordia intuitu Del facta, amplius meretur quam quæ intuitu affectus naturalis, 279, 2 : *Quicumque potum dederit uni ex minimis istis calicem aquæ frigida tantum in nomine discipuli ; amen dico votis, non perdet mercedem suam (Vidi* Eleemostna).

MI9PHAT. Misphat fons quis locus sit. 1,195,1.

M1SSÆ, *vide* Euchar ist ia ut sacr if icium.

MISSIO. !• Missiones ferculorum erant olim in usu, VI, 196, 2. Missio ignis sacri do coelo facta Nehemlæ quando contigerit, IV, 502, 1.

2* Missio Filii Dei in mundum vocatur præceptum, IX, 626, 1. Missionis Christi finis primus, adaequatus ct universalis fuit conversio omnium gentium, XII, 621, 1, 2.

3® Missio est quadruplex, XVIII, 516, 2. Missio Dei necessaria omnibus predicatoribus. XI, 180,2. Missionis auctoritatem petunt Pharisæi a Christo postquam vendentes templo ejecit, XVI, 334, 1. Quia ea ad novam fidem docendam requiritur, 448, 2 ct seq.

MITHRA. Mithra vox Persica solem significat, IV, 337, 1, 2. Mithre nomino Persæ coluerunt solem. IV, 402, 2; XII, 563, 1. Mithre sacerdotes in saxea spelunca docebant, V, 246, 1. Ejus discipuli panis oblatione initiabantur, 251, 1.

MITHRIDATES. Mithridatis etymon et significatio, IV. 207, 2. *Milhri* dicitur a *Milher,* id est major, et *dates* a *dalh* id est legis, quasi dicatur dynasta legem ferens, et jus dictans, *ibid.* Mithridatis in Romanos crudelitas et mors, XIII, 541,1. Mithridates victus a Romanis aurum sparsit, objectaque gaza regia insequentes effugit, IV, 431, 2.

MIlhrIdaticum o variis rebus componitur, inventum est regis Mithridatis, X, 272, 1.

MITIS, MIT1TAS. *!• Miles qui dicantur,* X, 453. 1. Mitis cur appelletur vir boni intellectus, VI, 390, 2. Mitium nomine in Scriptura vocantur sancti, XI, 260, 1. Mitis hominis signa physiognomica, IX. 123, I. Mitis plerumquo est humilis, IX, 315, 2. Miles plerumque sunt pauperes, XV. <43, 2. Miles tenacilcr virtutibus udhærent, VI, 139, 2. Mitem et benignum esso Christianum ct divinum est. XVIII, 458, 1, 2.

2® *Mitem quanti fructus consequuntur.* Mitem Dcurn facile habent adjutorem, *Psalm.* I, <41, 1 : *Diriget mansuetos in judicio, docebit miles vias suas;* 202. 2 ; *In Domino laudabitur anima mea, audiant mansueti et lælenlur.* Miles sunt domini terre el cœli, et cordis sui, XV, 144, i, 2 : *Beali miles, quoniam ipsi possidebunt terram.* Possident in cmlo corpus suum per gloriam, et Christi per configurationem ; animos omnium sua mansuetudine situ conciliant, 145 i, Sunt longævi, cur,

295. 2 : *Discite a me quia milis sum et humilis corde, el invenietis requiem animabus vestris.* Militas magis verberat quam temeritas, XVII, 3ti, 2. Militas paril incorruplionem, XX, 314, 2 : *Qui absconditus est cordis homo, in incorruptibilitate quieti el modesti spiritus.* Mitibus tropologice oritur sol, XIV, 608, 2 *(Vide* Lknitas, Mansubtodo).

MITIUS. Milii Argivi interrector a statua ænea in foro labonto est interemptus, XII, 18, 2.

MITRA. Mitra estfascia byssina gemmis el bracteolis aureis tremulisquo collucens, IV, 337, 1. Milra vestis est reginarum, XII, 453, 1. Mitra puellarum ornamenta quæ sint, XI, 140, 1. Mitra episcopalis origo, XX, 9, 1.

MITTERE. Mittens et missus nuntius censentur civiliter una persona, VI, 300, 2. Qui stultum mittit, perinde est ac si claudum mitteret, 301, 1, 2. Qui propterea sibi irascitur, *ibid.*

MIXTIO. MIXTURA. Mixtio et pabulum quomodo differant, XI, 420. 1, Mixtiones variæ et admirabiles in incarnatione Jesu Christi factæ sunt, 195, 2; 196, 1 ; 420, 1.

Mixturam vocant Hobræi vinum, VI, 205, 2 ct seq. Ejus mixtura slatini cerebrum ferit, 207, 1.

MNLSURIM. *Mnisurim* lapis Chaldæorum superstitiosus quis esset, VI, 306, 2 et seq.

MOAB, MOABITÆ. I°Moab est pars Arabia? Potrææ, XI, 296,4,2. Unde dicta, ejus termini, urbes primariae, fertilitas, luxus, *ibid.,* 297, I. Moabita et Ammonii® vicini Sodom® vocantur cl Sodomitæ, XII, 620, 2. Moabilæ sunt agnati Israelis, XI, 750, 2; 751, 1. Moabitas cur non invaserint Judæi, cum ad hoc jus haberent, II, 343, 1. Moab fuit Davidis mancipium vilissimum, 468, 1. Moabilæ non poterant introire in Ecclesiam Dei, IV, 260, 1. Ila neque in cœlum populi Israel, nisi cum dispensatione, 350, 1. Moabita perpetui fuerunt Judæorum hostes, XI, 369, 1, 2.

2- Moabilæ quando Idumæos invaserint, XIV, 10, L Cur rogis Idumæorum mortui et sepolti ossa effoderint, XIII, 549, 1. Quando id facium sit, non constat, *ibid.* Moab vastavit Nabucbodonosor, XI, 297, 1. Moabitas quando Judæi diripuerint, XIV, 292, , 1. Quando hi ad Dei veri cultum compulsi, *ibid.* Eos abduxit Nabuchodonosor, sed redituri promiltunlur, XII, 620, 2. Moabitarum. restaurationem quomodo promittat Deus, XIII , 644, 1. Libertatem ad sua redeundi dedit Cyrus XII, 306, 2. Eorum vitia fuere causa excidii, 307,1,2.

3* Moabilæ symbolum sunt blasphemorum, XIV, 289, {.Figura sunt invidiæ et invidorum, XIII, 548, 1. Moab incoia filii noctis, XI, 298, 1.

MOBILIS. Mobilia erant sacra et ritus Voleris Testamenti, XIX, 509, 2.

MODERATIO. Moderatio cibi et polus mater est sanitatis, X, 128,2 (Fûü Gibus, Comkstio, Ebbiktas, Sanitas).

MODESTIA. {♦ *Quid sit modestia, qu* virtus, ejus proprietates el doles.* Modestia vox unda derivetur, quid sil, VI, 138, 1.2: *Finis modesti* Iimor Domini, diviti*, gloria et vita.* Modestia virtus unde dicta, XX, 314, 2 : *Qui absconditus est cordis homo, in incorruptibilitate quieti ct modesti spiritus* Quæ el qualis sit virlus, quæ ejus officia, 323, 1 : *In fide autem omnes unanimes, compotientes, fraternitatis amatores, misericordes, modesti, humiles.* Qua in re sita sit, XIX. 61, 1 et seqq. : *Modestia vestra nola ut omnibus hominibus : Dominus prope est.* Ejus dotes, *ibtd.* Est etiam compositionis intemæ actus et effectus, *ibid.* Ejus proprietates, XVIII, 569, 1. Quatuor ejus species, XX, 323, 2. Actus quatuor, *ibid.* Ejus et temperanti® aclus, XIX, 62, 1. Modestia juncta timori Domini, VI, 138, I, 2. Modestia constans et continua perfectos ab imperfectis distinguit, IX, 543, 1 : ¿X *visu cognoscitur ¡.ir, el ab occursu faciei cognoscitur sensatus.* Modestia e^t purpura et cyclas Christiani, XX, 323, 1. Est purpura virtutum, VI, 516, 2 : *Fortitudo el decor indumentum ejus,* XXI, 396, 2. Modestia in murenulis aureis sponsa? depicta, VII, 520, 1.

2® *Quibus modestia maxime competat.* Modestia propria adolescenliæ \irlus, X, 152, 2: *in multis esto quasi inscius, et audi tacens simul el quxrens.* Esi dos prelati, XX, 382, 2 : *Pascile qui tn vobis est gregem Dei, providentes non coacte, sed spontanee secundum Deum,.....Aeque ul dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex animo.* Doclori cum primis necessaria, 166, 2: *Quæ autem desursum est sapientia, primum quidem pudica esi, deinde pacifica, modesta, suadibilis, bonis consentiens, plena misericordia el frudibus bonis.* Ejus elogium, *ibid.* Modeste et reverenter de divinis loquendum, XX. 332, 1 : *Parali semper ad satisfactionem omni poscenti vos rationem do ea, qua: in vobis est, spe. Sed cum modestia et timore conscientiam habentes bonam.*

Modestia in cultu maxime mulierem decet, XIX, 203, 1 : *Similiter el mulieres in habitu ornato, cum verecundia el sobrietate ornantes se, el non in tortis crinibus, aut auro, aut margaritis vel veste pretiosa.* Modestia mulieris quanto antimanda sit, X, 13. 1 ; *Gratia super gratiam, mulier sancta el pudorata. Omnis autem ponderatio non est digna continentis animæ (Vide* Mulier). Modestia incessus laudatur, VIII, 167, 1 : *Quam pulchri sunt gressus tui in calceamentis, filia principis I*

3® *Modesti* effectus,* VI, 139, 2 et seq. Virtutes omnes conservat, ornat, perficit. X, 318, 1.

4° *Quæ sint ad modestiam requirendam media,* XX, 324, 1 et seqq.

5® *Modesti* exempla.* Modestia veterum in clbot 1, 222, 1. Modestia Judith devicto Holofcrne, IV, 348, I. Modestia Apostoli in commonefaciendo el corripiendo,'X\ UI, 238, 2; 482, G

MODICUS. Modicum omne sæculum est in oculis Dei, XIV, 331, 2. Modicum quid sit, post quod visuri essent Apostoli Dominum, XVI, 580, 2; 581, 1

Modicum cum justitia prxstat multis opibus iniqui, V, 492, 1. Modicum habentis quies, *ibid.* Modicum justi potius est quam multum impii, 461, 1.

Modicam virtutem sextupliciter habere quis intelligatur, XXI, 72, 1 et seqq.

Modica qui spernit, paulalim decidet, IX, 523,2 (Vide Parva).

MODIMPERATOR. Modimperator quis dicatur, et quæ pars ejus in conviviis, X, 141, 2,142, 1; XVI, 331,1, 2; XIX, 287, 2. Modimperator apud veteres Romanos singulis convivis suum calicem vini dabat, el temperabat pro cujusque stale, appetitu et gustu, XII, 671, 1, 2. Dibendi mensuram præscribebat, X, 135,1 ; 141,1 ; 142,1. Quare is in convivio crearetur, X, 141,1. Varia ejus nomina, *ibid.* Sorte eligebatur vel suffragiis, *ibid.* Qualis esse debeat, 142, 2. Se convivis æquet, *ibui.* Sil moderate sobrius, *ibid.* Curam habeat convivarum, 145, 2. Ei dabatur corona, 146, 2. Et honorabatur a convivis symbolis, 148, 1.

MODIN. Modin vicus juxta Diospolim unde luerunt Machabæi, IV, 481, 1.

MODIUS. Modius italiens duplus est ad hispanicum, XIII. 626, 2. Modios quadraginta et octo hordei ad annuum victum Romani servis et aliis assignabant, XIII, 328, 2.

MODULUS. Modulo se suo quisque metiatur, VI, 183.2.

MODUS. I0 Modus pro *medio* sumptus. Modus quo aqua ascendit sursum, VII, 53, 2. Modus quo causatur risus, 87. 2. Modus vincendi invidiam, <68,2. Refellendi calumniam,' 248, 2. Modus quo pauci multos vincere possunt, IV, 456, 1,2. Modus et nodus bene regendi, VII, 286, 1. Modus amandi Deum est sine modo amare, 466, 1.

Modum justificandi Judæos qualem Deus elegerit, XVIII. 174, 1. Mille habuit ad hoc modos, I(S 2.

2° Modum pro *moderatione* sumptus. Nihil excedens modum, bonum est, X, 130, 2. Modum excedentes labantur, et ruina se involvunt. V, 541„1,2.

MOECENAS. Maecenatis in stylo lascivia, VI, 64,4.

MOECHIA. MOECHUS. Mœchiæ nomine in, Decalogo vetatur quaevis libido, 11,419,4; XVIII, 293, 1. Moechatur quisquis uxorem insontem dimiserit, XV, 424, 2. Item qui noxia dimissa aliam ducit, *ibid.* Moechari nunquam licet, XHI, 284, 2 *iyide* Adulti», Formicatio, Loxubia).

Mœchos non esse ad poenitentiam recipiendos unde probat Tertulianus, rejicitur hic error, XIX, 89, 1.

MOECHIANL Mœchiani hæretici unde dicti, eta Theudoro Studita perstringuntur, XII, 82,4.

M VADES. Mœnades erant Bacchi sacerdotes, X. 7, 2.

«CERERE, MOEROR, MOESTITIA, MCESTUS. !• Mœrentes cur dicantur pereuntes, VI, 485, 2. Mœror caliginem oculis aeque ac menti inducit, XIII, 629, 1. Mœslis cur stellæ de cœlo cadere videntur, XI, 74, 2. Mœsli amant tenebras, XII, 424, 2.

2* Moerorem parit conscientia mala, XIV, 33,1.

3* Maerentium consolator Deus, *Job,* 137, 2. Artis consolando mœrentes institutor, Antipho i, 355, 4. Maestitia cordis suavi sermone pellitur, VI, 281, 2. Mœror compressus magis torquet, *Job,* 239, 2 Mœrenlibuscur dandum vinum, VI, 48o, I. (Fide Tristitia).

MOGORES. Mogores vocant principes suos *Gio,* XII, 765, Eorum princeps modernus Clius Echbari a Tamberlane recta generatione descendit, *ibid.*

MOLA, MOLENDINARIA. Molæ domestic® erant in Africa et in regionibus quibus doest ventus aut aqua, quas puellæ bin® manibus versabant, ctad tædium et laborem levandum canlillabanl, XII, 193,2. Molæ trusatiles olim erant in usu, XV, 519,2. Quæ dicatur mola asinaria, 401, 2.

MOLA pro massa farinea sumpta. Mola pura est sacrificium farreum, vel farina qua vic'imæ immolandas caput aspergebatur, XIV, 563, 1. Mola salsa quæ diceretur. II, 14,2; XIV, 563, 1.

MOLENDINUM. Molendinum lapides suos atterit, si non habet frumentum quod molat, V, 538, 2.

MOLERE. *Molere* in obscœna significatione accipitur interdum, XII, 423, 2.

MOLES. Moles sumptuosæ ot ingentes reprehenduntur, XII, 172. 1, 2.

MOLESTUS. Molesta cur accidant justis, *Job* 237, 4, *(Vide* Adversitas, Afflictio).

MOLLIRE. Mollire sermones sive blandiri, in Scriptura idem est quod decipere, VI, 395, 2.

MOLLIS. Mollibus vestiri est deliciose vivere c; epuîari, XV, 28i, L

MOLLITIES. Mollities quam sit enorme peccatum, 4,346, I. Quam graviter a Deo puniatur, *ibid.* Idem docet S. Christinas visio, *ibid.* Mollities diutina est pene incurabilis, *ibid.* Mollities lecti est pulvinar diaboli, V, 491, 2.

MOLOCH. Moloch quis et quale idolum fuerit, II, 117,4,Moloch, Melech, Melchom,idem est, XII, 74, 4. An fuerit Mercurius, *ibid.* Est Saturnus, *ibid.* Sive Saturno Judæi filios suos immolabant, XII, 648, 1. Moloch immolatione filiorum colebatur, X, 497,4. Ritus immolandi Molocho infantes, II, 1474.Qualis statua ejus fuerit, *idid,.* 2. Moloch erat Deus Ammonitarum, summus deorum, XIII. 547,2;689,4, 2. Eum an coluerint Hehireiin deserto, 589, 1, 2. Coluarunt eum una cum Beelphegor *ibid.* Et eum in tabernaculo secum circumferebant, *ibid.* Non idem est cum Remphnm, [sed probabile est eum esse idem cum sole, 591,1

Molocho ’¡uinam tropologico dent semen suum, n, 113, i

MOLUCENSES. Molucenses a fldo Christi deficientes quas pœnas dederint, XI, 707, 2.

MOMENTUM. Momentum quid proprie sonet, et undo vox formetur, XVII, 55, 1. Momentum *nullum vacuum esse debet a laude et cultu Dei, II, 39, 1.

Momentum statene duplex, XI, 499, 1.

MOMUS. Momus quis esset Deus, IX, 364, 2. M£>|io;, id est macula, derivatur ab hebræo mum, *ibid.* Momus optabat hominum pectus esso fenestratum, et Vulcanum apud Lucianum reprehendit quod non sic hominem fecisset, XII, 141, i; XV, 181, I.

MONACHISMUS. *Vide* Monastica vita.

MONACHUS. I0 *Monachi unde dicantur, et guando primum coeperint.* XVII, 133, 1 ; 143, 2. Quam antiqui sint, XXI, 203. 1. Monachi Veteris Testamenti, III, 652, 2.

2® *Monachi officia et virtutes.* Monachi veri qui sint, IX, 105, 2. Monachi perfecti idea, XII, 412,2. Monachorum vita qualis esse debeat describitur, XII, 251, 1.

Primo. Monachi prima virtus est hominum contemnere judicia, XVIII, 278, 2. Monachi sunl mystico el civiliter mortui, XXI, 281, t, 2. Monachi fugam mundi el solitudinem colant, XIII, 315, 1,2. Monachi beati Dominici Loricati quam exacte silentium servarem, XI, 416, 1.

Secundo. Monachi se existiment omnium peripsema, V, 345, 1, 2. Monachus a superiore jussus in fornacem ardentem ingredi, illæsus in ea perstitit, VI, 126, 1. Alii obedientes feras subjugarunt, 121, 2.

Tertio. Monachi cujusdam patientia, XI, 633, 1. Monachus percudenti so alleram maxillam praebens ab energumena daemonem pepulit, XV, 172, 2. Item alii» *ibid.*

Quarto. Monachi cujusdam do voluptadbus carnis responsio, XIII, 343, 2. Alius quomodo libidinis lenlaliones vicerit, 395, 2. Monachus lentatus, tenlalioncm seniori aperiens quietem sentiet, XVIII, 676, I.Monachus operans ab uno dæmono, otiosus a plurimis vexatur spiritibus, XIX, 172, 1. Monachi in Quadragesima magis lentantur quam alio tempore, I, 474, 2. Monachos quare dæmon acerrimo infestet, XX, 364, 1.

Quinio. Monachus semper aliquid operis fecial, V, 160,2. Olim monachi laborabant manibus, XIX, 170, 1. Eorum jejunia, 225, 1.

Sexto. Monachus qui contra votum paupertatis micas mensales non collegerat, in morio terriculamentis vexatur, XV, 359, 2.

3* *Monachorum usus varii.* Monachi olim erant hospitales, XX, 649, 2. Monachi veteres hospitibus ad lautitiam legumina oleo condita apponebant, *Psalm.* II, 200, 1. Monachi cucullis utantur, 276,2. Olim cor imprimis custodiebant, V, i23,1. Monachi cur bini incedant, et plurcs semper maneant VTT, 178, 1.

4* *Monachorum elogia.* XV, 138. 1. Sunt ut apes seduli, IX, 334,2. Monachi cujusdam Eleemonis nomine misericordia, XHI, 371, 1. Defenduntur I contra hæreticorum calumnias, XX, 92, 2. Hærelicis sunl locusUc, XXL 202, 2. I

5® *Monachos Deus sæpe miraculose protexit el defendit.* Monachi pauperes. Deo instigante, eleemosynis piorum aluntur, nec fame enecantur, V, 273,2. Monachi cujusdam vota quam prompte Deus exaudient, item alterius, XII. 212,1, 2. Monachus quem sæpe nigellus puer ab oratione abducebat, virga S. Benedicti percussus, deinceps in oratione permansit immobilis, IV, 298, 2. Monachus Aflliginiensis per trócenlos annos in éxtasi mentis fuit, XX. 480, 2. Monachus quidam sua vita sancta revelationem de sua damnatione revocari fecit, 423, 1. Monachi cujusdam, qui vivens nemini detraxerat, in morte securitas, 188, 2.

Monachorum quorumdam Afrorum martyria, XVIII, 624, 1.

6° *Qui sint monachi mali et quomodo a Dto puniti.* Monachi veste tenus qui, IX, 105, 2. Monachi quidam hypocrilæ quomodo a Deo puniti, 86, 2. Monachus de pietate superbiens quomodo a dæmono illusus, XI, 291, 2. Monachus quidam ebrius et blasphemus est a dæmone vivus assatus, 340, 2. Monachi apostata* quam sint mali, XII, 189, 2. Sunt infames, XIX, 243. 1. Etiam monachis apostatis dat Deus sufficientem gratiam ad caste vivendum, XVIII, 303, 2.

Quam vocant monachi Turcici choream angelorum, V> 16, 2.

MONARCHA. Monarch® qui vocentur,XII,20,2. Monarcha quilibet vocatur rex Assur. cur, XI, 214, 1, 2.

MONARCHIA. !• Monarchia optimum regimen est, probatur exemplis. II, 422. 2; VI, 364, 1 ; XI, 505, I; XII, 760, 1. Monarchico regimen potentius quam aristocratice, X, 476, 2.

2e Monarchico olim erant magna latrocinia XIII, 86, 1. Monarchiarum vicissitudines, XXL 44, 2. Monarchiarum series el vicissitudo fit Deo dirigente, VI, 130, 1.

3e Monarchiæ quatuor de quibus in Daniele mentio fil, non denotantur recle per quatuor feliciter incedentia, VI, 466, 1, 2. Nec per alia animala priora, *ibid.* Monarchiæ quatuor an in curru cherubico denotentur, XII, 499, 1.2; 502, I, 2. An designat® per erucas, locustas, bruchos et rubiginem, XIII, 483,1. Depingi ea? solent per quatuor bestias el quadrigas, XIII, 483. 1 ; XIV, 426, I, 2; XIX. 154, 2; XXI, 138, 2; 146, 2. Monarchia Assyriorum et Chaldæorum per equos nifos significatur, XIV, 427. 2. Monarchiæ Persie® anni supputantur, 438, 1. Monarchiæ Auticliristi 1res anni cum dimidio, XIX, 160, 2.

MONASTÈRIüM. Monasteria sunt velut vivaria in quæ conjicit Christus pisces, quos traxit ex mari hujus mundi, XII, 715, 2. Olim dicebantur sanctuaria, I, 662, 2. Sunt formicaria, V, 156, 1. Ea ubi vigent studia clarent castitate, et disciplina religiosa, <86, 1. Monasteriorum amor et concordia, XVII, 133,1. Monasteria mulla sunt instar urbium, XII, 783, 1. Monasteria el templa félicitant respublicas el civitates, XI, 427, 2. Monasteriis maximo dæmon insidiatur, XIII, 347, I. In monasteriis etiam occurrere possunt scandala, XVI, 505, 2.

MONASTICA VITA. Monastica vita cœpit in jEgypto, XI, 321, 1. Monachismus quantopere in Ægypto viguerit, 316, 1; 320, 2. Monastic® vitæ constitutiones non sunt Ceta religio, XIX, 98, 2.

MONEDULA. Monedula dicta quod monetam furetur, IX, 420, 1.

MONERE, MONITIO. Monero et moneri proprium amicorum, IX, 536, 2 ; *Corripe proximum, nc forte non dixerit : et si dixerit, ne iteret.* Monitio ab iralo non est graia audionli, IX, 125, 2 : *Fili, in mansuetudine opera tua perfice, et super hominum gloriam diligeris.* Monitiones spernero est impiorum, quod historia Ralaam probatur, II, 315, 2. Hac do re exempla, *ibid.*

MONETA. Monetam cudero summæ est potestatis, IV, 489, 1. Monetam veteres in statera appendebant, XII, 72, 2. Monet® corrosores et falsarii quomodo castigarentur, XIV, 420, 2.

MONETA doctor. Moneta doctor Bononiensis quibus verbis motus ad mundum deserendum, XVII, 182, 2.

MONIALES. Moniales utiliter in lino et lana operantur, VI, 497, 2. Moniales quomodo orent lingua quam non intclligant, XVIII. 391, 2. Earum canius in suo choro non suggillatur ab Apostolo, 396, 2 el seq. Uli nec earum vota, XIX, 245, 2. Moniales quomodo squaleant, XII. 355, 2. Monialis quædam oculos sibi eruit, quia aliis erant causa offendiculi, 403, 1.

MONICA (S.). 4° S. Monica ab ancilla vocata meribibula, valde fuit afflicta, IV, 280, 2. Ancili® hujus dicterio omnem vini cupedinem ex animo erasit, VI, 90, 2; X, 47, 2; XX, 32, 2; 301, 2.

2* S. Monies erga maritum amor et reverenda, XVIII, 667, 2. Sua modestia viri iras moderabatur, VI, 21, 1; 403, 2; 520, 1 ; IX, 82, 2. Monebat uxores ut se maritorum ancillas existimarent, IV, 301, 2. Patricium conjugem necnon el filium Augustinum Christo lucrifecit, VI, 19, 2; XIX, 205, 1.

3* S. Monica per educationem filii Augustini salvala est, XIX, 207, 1. Omnes pi® viduæ parles implevit, 237, 1. Filium quam charum habuerit, 330, 1. Amaro flebat filii sui hæresin el libidinem, IX, 582, 2. Ejus visio do Clio, XII, 131, 1, 2. Ob filii sui perdidonem lugens, quam consolationem acceperit, 420, 2. Suis precibus ct lacrymis ad vitam sanctum Augustinum revocavit, XVI, 120,1; XXI, 240, i.

4° S. Monica sacra syuaxi sumpta, erat amori ebria, ejus tunc ardor et ¡Metas, V, 241. 1; XI, 179, 2; XIV, 471, 2. Dei inspirationes ab aliis suggestionibus dignoscere poterai, XI, 47, 1 ; XVIII 373, 2. Quomodo pacem inter dissidentes conciliaret, V, 532, 1 ; XX, 357, 2. Ejus humilitas, XVII, 65. 2.

MONILE. Monile quod genus ornamenti, et unde sic dictum, scilicet a monendo, VII, 517.1 ; XI, 140, 1. Monile colli spiritualis obedientia, VII, 515, 2.

MONITOR. Monitor viliorum est angelus, XIV, 552, 1, Quomodo is monero debeat, *ibid.* Monitori sunt necessaria doctrina, humilitas, patienda, dilectio, XVIII, 238 et seq. ; XIX, 307, 1.

MONITUM. Monila salubria monitum ad mentem reducunt, VI, 267, 2. Monitum salutare regum et principimi familiaribus, VII, 287, 2. Monila, consilia et exempla justorum civitatem exaltant, V, 320, 2. Monitis ducis exercitui virtus crescit et animus, IV, 547, 2. Monila omnigena in libro *Ecclesiastici* traduntur, IX, 40,2. Cur monita Belhsabeo ad Salomonem vocentur visio, VI, 479, 1, 2.

Monita duodecim Tobi® patris ad filium, IV, 283, 1, 2 et seq. Monita Raguelis ad Saram filiam, 301, 1, 2. Monila S. Hieronymi ad viduam, 332, 2. Monita sanctorum quorumdam moriturorum ad filios et posteros, 283, 1, 2. Monita Basilii imperatoris ad Leonem filium, 300, 1.

MONOCEROS. Monoceros qualo sit animal, II, 325, 2. Dicitur capi solo sinu virginis, *ibid.* In hoc Christum significat, *ibid.*

MONOGAMIA. Monogamia polygami® præslat, V, 143, 1.

MONOPOLÆ. Monopoi® homines vivos devorant, V, 38, 2. Monopolas frumenti acriter S. Ambrosius inseciatur, XIII, 626, 2. Eos principes ot magistratus plectant. 625, 2. Monopolia dissiparo laudabile est, X, 366, 1. Monopolorum merces sæpo Deo permittente depereunt, XIII, 626, 1.

MONOTI1ELITÆ. Monothclil® unam solum in Christo voluntatem statuebant, XV, 571, 1.

MONOZONI. *Monotoni* quales, *Job,* 589, 1.

MONS. 1° Montium creatio, *Psalm.* II, 108,1, 2. Montes sunt lerræ umbilici. III, 177, 2. Montium radices videntur terne infix®, V, 231, 1. Montes sunt quasi fundamenta terræ, XIV, 128, 1. Montium fissur® sunt extrema montium, 42, 2. Montes Romæ quinam essent, XXI, 316, 2. Montes in rerum natura magn® virtutis nomon obtinent, 128, 2. Montium echo undo oriatur, XII, 551, 1,2. In montium medio urbes ædificari solent, non in summo vel imo, XVI, 106, I0 Montes aliquando do loco suo moli sunt, XXI, 157, 2« Montes absorpti et in planitiem eversi, et inter se collisi, *Job,* 331, 1. Montes ignivomi sunt velul os el fumariola inferni, XXI, 204, 1, 2; 287, 1 ; *Job,* 325, 2.

2* Montes decem dant commoda, XIII, 49, 1, 2. In montibus præruptis unus valet decem hostibus resistere, IV, 323, I, 2.

3* Montes stolido Gentes «adorarunt, XI, 526, I ; 527. I. Montes ol collos orant veteribus pro diis, XII, 30, 2.

40 Montes duo orant in Jerusalem, et duo exira earn, XIV, 528, I» Mons myrrhæ el collis thuris fuit hortus Salomonis juxta Jerusalem, VIII, 56, 1. Montes Bother quinam, VII, 599, 2.

5° In monto cur Christus legem novam promulgarit, XV, 136,1 ot 2. In monto cur Christus lurbas docuerit, 136,1. Quis fuerit hic mons, 136, 2. Quis sil mons Christi, ejus descriptio, *ibid.* Mons in quem diabolus Christum assumpsit, describitur, 125, 1. Quare montem ascenderit transfigurandus, 3S1, 1. Et quis mons hic fuerit, *ibid.* Cur in monto Christus fuit transfiguratus, XX, 432, 1.

Mons Olivarum, 111,498,2. In montem Oliveti ultimis vitæ diebus do nocte Christus secedebat, XVI, 515, 1; 517,1. Mons Oliveti fuit initium certaminis Christi, XV, 563, 1. Hic Christi agonia, et ascensu in cœlos celebris, 566, 2. In quo monto Christus apparuerit a resurrectione discipulis, 656, 1.

6° Montium attributa figurativa. Montes vicini mari Rubro in egressu Ilebræorum ex Ægypto lætati, I, 564, 2; Vili, 638, 2. Mons Sion quomodo dicatur sanctu», XIV, 14, 2; 306, 2. Mons Sion quare immobilis fuerit, *Psalm.* II, 353,1, 2. Montes Judaea? cur puniendos dicat Ezechiel, XII, 546, 1. Montes quomodo Deus citet in quibus Israelitas peccaranl, XIV, 127, 1. Monies quomodo colliquescant a sanguino, XI, 447, 2. Montes quomodo a facio Dei ct Christi defluere dicantur, XI, 738, 1. Monies cl valles qua ratione dicantur sancti, VII, 600, 1. Montes dicuntur angeli, 571, 2.

7° Montes quid typice et tropologice designent, XVI, 28, 1; XX, 432, 2. Mons est Christus Jesus, XII, 792, 1. Mons umbrosus a quo descendit Christus typico beatam Virginem denotat, XIV, 248, 2. Hem Deum patrem vel cœlum, *ibid.* Mons præparandus in vcriico montium quis sil, XI, 121, 2. Montes symbolum sunt Prophetarum el Patriarcharum o quibus natus est Christus, XVI, 100, 1. In monto cur sit evangelizandum, XI, 618, 1. Super montos cur dicantur Apostoli prædicaturi, 618, I. Montibus Novum Testamentum figuratur, collibus Votus, VII, 574, i, 2. Montis Sion variæ significationes, *Psalm.* I, 316, 1. Mons sanctus tropologice ot symbolico est cognitionis Dei celsitudo et cœlum, XII, 709, 1.

Monies aromatum quinam, Vili, 240, 2. Illisunt cœli, iòid., 2 el seq. Monies aromatum ascensio Christi, 241, 2. Monies *Better,* hoc esl divisionis, significant Judæos, VII, 602, 1. Montes pardonum quinam, et quare sic dicti, VIII, 60, 2. In montibus salit Christus tripliciter, VII, 571, 2 ol seq. Mons magnus cur vocentur templi fabricam impedirò volentes, XIV, 401, 1. Montes symbolice principes et magislralus denotant, 127, 2. Montes aurei symbolum felicitali^ *Job,* 479, 2. Montes tenebrarutn gravissimas calamitates significant, XH, 114. 2.

Mons igneus in fine mundi mittendus in mare est ingens globus ardens cl igneus, quem angelus in man mittet, XXI, 194, 1, Futurus est aereus, *ibid., I.* Ejus descriptio, *ibid.*

MON3'1 ROSUS. Monslrosæ bestiæ varine, XII, 90, 1. Monslrobæ daemonum forma?, XXI, 203, 2 el seq.

MONSTRUM. Monstri quod sit etymon. X,452, 2. Monstra varia producit mare, 413. 1. Monstra in galeis olim addebantur, et quam ob causam, XII, 482, 1.

Monstris utitur Scriptura quasi hieroglyphicis, et cur, XII, 4SI. 2. Monstra peccatorum parit anima, cum, reliclo Doo. vagatur per deserta cupiditatum, XIII. 307, 1.

MONSTRUOSITAS. Monstruositatem patitur natura in membris, at non in corde, IX. 103, 2

MONTANA.Montana Judææ el Hebron qua? sint, XVI, 28, 2.

MONTANUS (S.). S. Montanus ct socii unde omen martyrii acceperint, XV. 526. 2 et seq.

MONTANUS bæresiarcha. Montanus ex ambitione factus est hæresiarcha,XX, 453, I.Montanur ct ejus mulieres docebant eum esso Paracletum a Christo promissum, XVI, 547, 2; XXI, 57, 2. Montani pseudoprophetis, XI, 43, 2. Ejus Quadragesima post Pascha. XV, 246, 1. Montanus se laqueo praefocavit, XX, 453, 1.

MONTANUS episcopus. Montanus episcopus Toletanus quomodo suain probarit continentiam, XIII. 307. 1.

MONULPHUS. Monulphus quidam molitor dio dominica molam reficiens, a Deo punitus est, II, i.

MONUMENTUM. Monumenta mortuis erigi solent, X, 284, 2. Monumenta magnifica habebant Judæi, X. 438. 2.

Monumenta cur aperta mortuo Christo, XV, 635. i. Cur Christus in monumento novo e petra exciso tumulatus sil, 640, 1.

MORA. Mora in bono prpposito nocet, in malo prodest, XVI, 533, 1. Mora pensanda sunt verba, XX. 76, 1.

MORALIA. Moralia 8. Gregûril Pnpæ quanto in pretio olim habita sint, XI, 746, 1, 2.

MORALIS Philosophia. *Vide* Et iuca Philoso-enu.

MORALIS sensus Scriptum?. *Vide* Scbiptcra, Sensus.

MORASTIIL Morasthi patria Michææ, viculus in tribu Juda, est alius locus a Maresa, XIV, 62, 1* 76. 1.

MOBBIDUS Morbidi quos Christus curabat, viso ab eo so tam benefice curari, do peccatis suis compungebantur, itaque eorum veniam et gratiam ab oo impetrabant, XI, 628, 1, 2.

MORBUS. I0 *Aforboruir. caus<r.* Quæ morborun

firfæ et plurimæ causæ. X, 97, 2 : *Salus animx in tanelitate justitix, melior est omni auroel argento; Cl corpus validum quam census immensus;* XV, **674, 2.** Morborum origo est a peccato, XVIII, 141, 1; XIX, 376, 2; 391, 2. Morbi sæpe ob peccata immittuntur, et peccatorum flagella sunt, X, 274, 2 : *Fili, in tua infirmitate non despidas teipsum, sed ora Dominum, el ipse curabit te. ¿verte a delieto, el dirige manus, et ab omni delicto munda cor tuum;* XIV 147, 1 : *Iram Domini portabo, quoniam peccavi ei,* XV, 339; 1 ; *El videns Jesus fidem illorum, dixit paralytico : Confide. fili, remittuntur libi peccata tua ;* 674, 2 ; 677, 2 ; XVI, 376,1 : *Postea invenit eum Jesus in templo, el dixit illi : Ecce sanus factus es : jam noli peccare, ne deterius libi aliquid contingat.* Morbi varii e libidine sequuntur, IX, 528, 2; *Qui se jungit fornicariis, erit nequam. Putredo et vermes hzreditabunt illum, el extolletur in exemplum majus, et toltelur de numero anima ejus.* Morbos Gallicus, veteribus incognitus, congrue fornicarios vexat, *ibid.* Morbo pediculari punitorum exempla, IV, 540, 2. Morbi sæpe a dæmonibus immittuntur, Deo permittente, XVI, 188, 2 : *El ecce mulier quæ habebat spiritum infirmitatis annis decem et octo; et erat inclinata, nec omnino poterat sursum respicere.* Non semper propter peccata immittuntur, sed sanctis ad probandam eorum patientiam et humilitatem, IX, 208, 2 : *Quasi lapidis virtus probatio erit in illis, el non demorabuntur pfojicere illam;* XVI, 376, 2. Morbi quanta sint hominis miseria, X, 96, 2. Vocantur funes, 278, 2 : *Qui delinquit in conspectu ejus qui fecit eum, incidet in manus medici.* Morbus est adventitia senectus, XIX, 329, 1.

2« *Morbi domant omnes, etiam principes et reges,* XI, 472, 1, 2. Morbus est vermis adolescendam corrodens, XII, 291, 2. Morbis homines sicut folia bue illuc impelluntur, *Job,*311,1,2. Morbi etiam laborant pisces, non tamen pestilentia, XIV, 216, 2.

Morbi non fuero in Christo, XIX, 376, 2 : *Unde debuit per omnia fratribus similari, ul misericors fieret, et fidelis pontifex;* 391, 2; *Non enim habemus pontificem qui non possit condolere infirmitatibus nostris, lentatum aulem per omnia pro similitudine absque, peccato.* Morbos nullos habuit Christus, sed portavit eos per compassionem erga alios, XV, 229, 2 : *Mullos male habentes curavit, ut adimpleretur quid dictum est per Isaiam prophetam, dicentem : Ipse infirmitates nostras accepit, et xgrotationes nostras portavit.* Morbos cur nullos Christus habuerit Iota vita, XI, 628, 2; 629, 1 : *Vere languores nostros ipse tulit, el dolores nostros ipse portavit.* Morbi nostri peculiarem poenam Christo addiderunt, 629, 1.

3* *Morborum utilitas,* X, 273, 2, 27%, 1. Sæpe aunt saluti animæ utiles, XV, 220, 1 : *Et ecce leprosus veniens, adorabat eum* (Jesum), *dicens : Domine,* n vO, *potes me mundare* Sæpo sunt causa sanctitatis. IX, 511, 2 : *Ante languorem hts* milia te, et in tempore infirmitatis ostende conversationem tuam.* Morbi peccata impediunt, X, 112, 1 : *Cogitatus præscienliæ avertit sensum, el infirmitas gravis sobriam facit animam.* Morbus animæ nitrum est, XII, 31, 2. Morbi nos ad cogitandum inferni pœnas nos admonent, *Job,* 326, 1. In morbis ad Deum per orationem et pœnilen* tlam recurrendum est, IX, 511, 2. Morbus docet hominem modeste do so sapere, XI, 472, 1,2. In *diebus illis xgrotavil Ezechias usque ad mortem... Et convertit Ezechias faciem suam ad parietem, el oravit ad Dominum, el dixit : Obsecro. Domine, memento, quxso, quod ambulaverim coram te in verilate, el in corde perfecto, el quod bonum est in oculis tuis fecerim.* Sunt pationtiæ exercitium et humilitatis, XIX, 249, 2. Morbi causa sunt cui mortem optent sancti, 14, 2 : *Coarclor autem e duobus; desiderium habens dissolvi, el esse cum Christo, mullo magis melius : permanere autem in carne, necessarium propter vos.* Morborum vi potest quis alienari a sensibus et rapi in oxtasin quasi naturalem, XIII, 245, 2.

4® *Morbi quomodo curentur,* IX, 510, i : *Ante languorem adhibe medicinam, el ante judicium interroga teipsum, et in conspectu Dei invenies propitiationem.* Morbus lienis quomodo sanetur, VII. 322, 2. Morbos per invocationem variorum sanctorum curat Deus. XVIII, 377, 1 : *Numquid omnes habent gratiam curationum?*

5* *Morbi spirituales.* Morbi spiritualis indicia, *Job,* 452, 1. Morbi animi qua ratione curentur, VI, 90, 1 ; XIV, 552; 2 *(Vide* Anima, Peccatum).

MORDACITAS. Mordacitas in amicitia caycnda, IX, 589. 1 (Fide Amicitia).

MOKE. Moro convallis qualis sit, I, 186, 2.

MORES. 1* Morum veritas quid sit, XVIII, 678, 1; *State succincti lumbos vestros in verilate.* Morum modestia. 569, 1, Mores ordinans est discipulus beatæ Virginis, V, 230, 2. Mores probi formosos condecorant, VI, 529, 2. Morum gravitas decet senos, 88, 1, 2 : *Exullatio juvenum fortitudo eorum; et dignitas senum, caniles.* Morum compositio medicina* pars, X, 128, 2. Quam morum mutationem fides adducat, XVIII, 596, 1 ; *Pale? gloriæ det vobis spiritum sapienti# cl revelationis, in agnitione ejus: illuminatos oculos cordis vestri, ul sciatis..... quæ sil supereminens magnitude virtutis ejus in nos, qui credimus secundum ope< rationem polenliæ virtutis ejus.* Morum imago vivacior quam verborum, XIII, 227, 2 Quos colores et odores habeant, XVIII, 429, 1 : *Christi bonus odor sumus, in iis qui salvi fiunt, et in iis qui pereunt ; aliis quidem odor mortis in mortem, aliis autem odor vitæ in vitam ;* XX, 332, 1 : *Cum modestia el timore conscientiam habentes bonam, ut in eo quod detrahunt vobis, confundantur, qui calumniantur vestram bonam in Christo conversationem.*

Mores COnjugum siñl pmes et congrui, VI, 19 2 Moros suos od viri mores prudens uxor componat, 2U, 2.

Mores nationum diversarum valdo diversi, Vili, 4G0, 1.

2* Mores depravati saeculi pravi, XX, 113, 2 etseq. Moros mali commercio malorum addiscuntur, XIX, 255, 1. Mores pravi difficile abolentur, *Job,* 424, i : *Ossa ejus implebuntur vitiis adole^scentix sux, et cum in eo pulvere dormient.* Mores efferi ab humilitate vincuntur, IX, 171, 1 : *Noli esse sicut leo in domo tua, evertens domesticos tuos, el opprimens subjectos libi.*

MORIA. Moria qualis rnons, I, 244, 2. Moria mons unde sic dictus, XVIII, 557, 2. Mons Moria cur vocatus, *Dominus videt,* I, 249, 2. In eo obtulit Abraham filium suum, XIX, 479, 1. Moria mons erat in Jerusalem eralque idem qui Sion, XI, 336,2. Eral ad septentrionem Jerusalem, in quo aedificatum est templum, XIV. 528, 2. De ejus situ, fertilitate, etc., I, 244, 2. An sit mons Calvariæ, *ibid.* et seqq. Moria mons pene idem cum Calvaria. XV, 615, 2. Significat eum allegorico ob quinque analogias, I, 245, 1. Etiam Ecclesiam, *ibid.* Et beatam Virginem, *ibid.* Eliam animam fidelem, 245, 2. Ad montem Moria quomodo eundum tribulatis, 250. 1.

MORI, MORS. I. Mors naturalis, id est animæ et corporis separatio.— I0 *Quid sit mors, quid in Scriplura significet, quomodo vocetur et quibus rebus comparetur.* Primo. *Mortis definitio,* X, 345, 2. Ejus etyma, *ibid.* Mors quid sil describitur, XVI, 459, 1 : *Me oportet operari opera ejus qui misit me, donec dies est; venii nox, quando nemo potest operari;* Job, 598, 1. In mòrte fit se • paralio, non abolitio corporis et animæ, *ibid,* el 2: *Verumtamen non ad consumptionem eorum emittis manum luam; el si corruerint, salvabis.* Est somnus, III, 552, I : *Dormivit igitur David cum patribus suis et sepultas est in civitate David,* X, 582, 1. Est quasi longus somnus,! V, 554, 2 : *Considerabat quod hi qui cum pietate dormitionem acceperant, optimam haberent repositam gratiam.* Cur vocetur somnus. IV, 554. 2; XV, 248, 2: *Dicebat* (Jesus) : *Decedite, non est enim mortua puella, sed dormii;* 650, 2: *Despondens aulem angelus dixit mulieribus.... Non est hic* (Jesus); *surrexit]enim, sicut dixit;* XVI. 486, 2 ; *Hxc ait* (Jesus), *el post hzc dixit eis : Lazarus amicus noster dormit : sed vado ut a somno excitem eum;* 490, 2 : *Qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet ;* XVII, 187, 2 : *El cum hoc dixisset* (Stephanus), *obdorn ivit in Domino;* Job, 85, 1 : *Quare non* m *vulva mortuus sum, egressus ex utero non stalim p'rii?.... Nunc enim dormiens silerem, el somno iiico requiescerem ;* 234, 1 ; 276, 1 : *Habebis fiduciam proposita tibi spe, el defossus securus dormies. Dequiesces, el non erit qui te exterreat.* Peculiantor mors justorum somno assimilatur, 234, i. Mortis ct somni affinitas XV ili. 321, 2 : Si *dor inierit vir ejus, liberata est, cui vult nubat : lanium in Domino;* XIX, 130, 1 : *Nolumus vos ignorare, fratres, de dormientibus, ut non contristemini. sicut et exteri qui spem non habent.* Mortem Gentiles ut deam habuerunt, XI, 397, 1 / *Dixistis enim : Percussimus foedus cum morte, e cum inferno fecimus pactum.*

Secundo. *Qu\d vox* mortis *in Scriplura signified.* Mors Hebræis morbum, pericula et quamlibet afflictionem gravem significat. XVIII, 126, 2. *Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus?* 422. 2 : *Sed ipsi in nobxsmelipsis responsum mortis habuimus, ul non simus fidentes in nobis, sed in Deo qui suscitat mortuos : qui de tantis periculis nos eripuit el eruit, in quem speramus, quoniam el adhuc eripiet.* Mors sæpe pestem significat. XXI, 144, 1. Item statum mortuorum,XVIII,414, 2 : *Ubi est, mors, victoria tua? ubi est, mors, stimulus tuus?*

Tertio. *Quomodo mors in Scriplura vocetur.* Ab Hebræis vocatur congregatio, XI, 203. 1,2; XIII. 336, I. Quare vocetur nihil, XIII, 605. 2. Vocatur nox, XVI, 459, 1. Cur vocetur resolutio, XIX, 309. t : *Ego jam delibor, ct tempus resolutionis mex instai.* Cur vocetur dolorosa, XVII, 97, 2 : *Quem* (Jesum) *Deus suscitavit, solutis doloribus inferni.* Mortis regio confusa. *Job,* 259,1 . *Fuissem quasi non essem, de utero translatus ad lumu....., antequam vadam, el non revertar ad terram tenebrosam, et operiam mortis caligine, terram miseri* ct tenebrarum, ubi umbra mortis, el nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat.* Mortis domus est proprie in inferno, VI, 102, 1. Tormentum mortis quinque significat, Vili, 329, 1 : *Justorum aulem animx in manu Dei sunt, el non tanget illos tormentum mortis.*

Quarto. *Quibus rebus mors comparetur.* Ejus hieroglyphicum ct figura. XIII, 622, 2. Recte comparatur unicorni, I, 91, i. Crocodilo denotatur, VI 440, 1, 2. Cum vento comparatur, VII, 292, 1 : *Non esi in hominis polestale prohibere spiritum, nec habet potestatem in dic morlis.* Vento urenti similis est, *Job,* 543, 2 : *Tollet eum vcnlus urens, el auferet, et velut turbo rapiet eum de loco suo.* Morlis symbolum aquilo, XII, 20, 1. Mortis tempus nocte, vitæ die significatur. *Psalm.* 1,121,2 : *Deus meus, clamabo per diem, et non exaudies, el node, et non ad insipientiam mihi.* Mors cur equo insidere fingatur, XXI, 144, 3 : *El ecce equus pallidus, et qui sedebat super eum, nomen illi Mors, el infernus sequebatur eum.* Mors in *Apocalypsi* inducitur quasi persona comica, XXI, 33, 2 : *Habeo claves morlis et inferni ;* 360, 2 : *El mors et infernus dederunt mortuos suos qui in ipsis erant.* Morti comparatur amor, VIII, 218, *2 (Vide* Amor). Morti comparatur ambitiosus et avarus, XIV, 228, 1 (Fide Ambitio, Avaritia). Portæ morlis quæ, VIH, 594, i : *Tu es enim, Domine, qui vil*

et mortis habes potcsìutan, *el deducis ad* purità *mortis et* reducis.

2e *Quæ sil causa mortis.* Primo. Mortem Deus non fecit per se, VIH, 291, 2 : *Quoniam Deus mortem non fecit, nec Litatur in perditione vivorum. A* Deo non est creata, IX, 346, ‹ : *Bona el mala, vita el mors,* paupertas *el honestas a Deo sunt.*

Secundo. *Unde mors in homine oriatur,* est homini *poena, non natura,* X, 555, 2; XVIII, 98, 1 : *Sicul per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, et per peccatum mors, et ita in omnes homines mors perlransiil.* Mors est contra naturam, ideo eam sancti horrent, 447, 2 : *Nam et in hoc ingemiscimus, habitationem nostram, quæ de calo est, superindui cupientes;* XIX, 374, 2 *: Quia ergo pueri communicaverunt carni et sanguini, el ipse participavit eisdem; ut per mortem destrueret eum, qui habebat mortis imperium, id est diabolum ; el liberaret eos qui Umore mortis per lotam vitam obnoxii erant servibili.* Mors corporis et animæ est pœna peccati Adæ, I, 90, 2 : *Præcepilque* (Deus) *ei* (Adæ) *dicens : Ex omni ligno paradisi comede : de ligno autem scienliæ boni el mali ne comedas : in quocumque enim die comederis ex eo, morte morieris.* Mors est peccati pœna, Vili, 292, 1. Est peccati comes, filia et stipendium, XVIII, 98, 1, 2; 100, 2: *Usque ad legem enim peccatum erat in mundo;* 114, 2 : *Stipendia enim peccati mors. Gratia autem Dei, vita æterna in Christo.* Mors est quasi peccatoris mater, 60!, 2. Mors est administra ct executrix divinæ juslitiæ, X, 346, 2. Ob peccata justo infligitur, 347, 1. Stimulus rnorlis est peccatum, XVIII, 415, 2 : *Ubi est, mors, victoria tua ? ubi est, mors, stimulus tuus ? Stimulus autem mortis peccatum est, virtus vero peccati lex.* Mortem gerimus in visceribus nostris, 98,2. Mors primogenita dicitur, quia est peccati filia primogenita ejusque ex asso hærcs, 99, 1. Non sola moriendi necessitas, sed ct ipsa mors actualis in omnes homines perlransiit, 98, 1. Mors regnat etiam in eos qui actu non peccarunt ut in infantes, 101, 1 : *Regnavit mors ab Adam usque ad Moysen, etiam in eos qui non peccaverunt in similitudinem prævaricationis Adæ.* Mors alias intentatur legem praevaricantibus, VI, 23, 2 : *Qui custodit mandatum, custodit animam suam; qui autem negligit viam suam, mortificabitur.*

Tertio. *Mortis causæ subséquentes.* Mortem in se homo circumfert, XI, 600, 2. Mors a tristitia acceleratur, X, 281, 1 : *A tristitia enim festinat mors el cooperil virtutem, el tristitia cordis ficchi verticem.* Mortem affert nimia tristitia, XVIII, 465, 1 : *Sæculi... tristitia mortem operatur.* Mortui sunt quidam cx nimia lætitia, XVI, 35, 1. Pene omnes gula morientur, X, 266, 2 : *Propter crapulam mulli obierunt : qui autem abstinens csl, adjiciet vitam.*

3* *Mors ct certus dies mortis omnibus constituta.* Mors omnibus certa et inevitabilis, VTir, 307, 1 : *Umbræ enim transitus est tempus nostrum, et non csl reversio finis nostri, quoniam consignata esi, el nemo revertitur,* X, 556, !. Mori omnibus statutum, XIX, 449, 2 : *Statutum csl hominibus semel mori, post hoc autem judicium.* Moriendum omnibus ex Dei decreto ct moriendi necessitato, X, 283, 1 : *Memor esto judicii mei ; sic enim erit et tuum; mihi heri, et tibi hodie;* 346, I, 2; 347, 2; 348, 1 : *Noli metuere judicium mortis. Memento quæ ante te fuerunt, cl quæ superventura sunl libi; hoc judicium a Domino omni carni;* 556, 1. Omnibus mors certo impendet, IX, 416, 2 ; 417, 1 *: Memor esto quoniam mors non tardat, el testamentum inferorum, quia demonstratum est tibi; testamentum enim hujus mundi, morie morietur,* XVI, 170, 1, 2. *Dixit autem illi Deus* (homini diviti) : *Stulte, hac nocte animam tuam repetunt a te : quæ autem parasti, cujus erunt?* Omnes morientur, XXI, 34!, 2. Mors est velut monarcha mundi invincibilis, VII, 293, 2. Per Adæ peccatum inducta, omnibus ejus posteris dominabatur usquo ad Christi adventum, XIII, 462, 2. Omnes expugnat, etiam validissimos, 464, 1. Velut uncinus pomorum est quæ omnes hominis dotes, virtutes ct vitia attrahit, 621, 1. Mors quomodo homines devoret, sed vivos retineat, XIV, 39, 1 : Ad mortem tendimus mòx ut nati sumus, XVI, 315, 2. Mors defluens quæ vocetur, ct quare, X, 555, 2 et seq. : *Pro morte defluente deprecatus sum.* Mors omnes sensim ex hae vita tollit, *ibid.* Cur mors vocetur testamentum sæculi, IX, 425, 4. Vocatur judicium ob tres causas, 283, 1. Mors ct infernus insatiabiles sunt, VII, 46, 2 : *Omnia flumina intrant in mare, et mare non redundat.* Plusquam media pars hominum moritur anto annum vigesimum, XXI, 378, 1. Morlis lucius toti naluræ noslræ est communis, XVI, 488, 2. Xerxis et Saladini de morte sententia, I, 91,1.

•4° *Morlis dies est incerta,* IX, 417, 1, 2. Ubique et semper timenda, quia incerta, X, 327, 2 : *Furor, zelus, tumultus, fluctuatio, cl limor morlis, iracundia perseverans cl contentio, cl in tempore refectionis in cubili somnus noctis immutat scientiam ejus.* Cuique immittitur modo et tempore decreto a Dei beneplacito, sed hominibus ignoto, X. 348, 2; 349, i : *El quid superveniet tibi in beneplacito Altissimi ? sive decem, sive centum, sive mille anni.* Mortis incertitude, ct quomodo diabolus ca utitur ad homines decipiendos, I, 99, 2 : *Dixit autem serpens ad mulierem : Nequaquam morte moriemini.*

Omnes in fino mundi morientur igno, XX ; 478, 1 : *Caeli autem qui nunc sunt, et terra eodem verbo repositi sunl, igni reservati in diem judicii et perditionis impiorum hominum.* Morituri an sint qui in fine mundi vivi obviam Christo rapientur, XVIII, 413, 1 ; *Omnes quidem resurge-*

mus, sed non omnes imm fabimur. An omnes qui in Cno mundi invenientur, sint morituri, 448, 2 ; XIX, 433, 2 : *El mortui qui in Christo sunt, resurgent primi ; deinde nos, qui vivimus, qui relinquimur, simul rapiemur cum illis in nubibus obviam Christo in aera.* Mors quos datura tunc mortuos, XXI, 360, 2 : *El mors el infernus dederunt mortuos suos, qui in ipsis erant.* Mors novissima destruetur in resurrectione, XVIII, 404,1 : *Novissima autem inimica destruetur mors.* Mors est quasi latro et fur nocturnus, XII, 153, 2 : *Adduces enim super eos latronem repente;* XV, 520, 1, 2: *Illud autem scitote, quoniam si sciret paterfamilias qua hora fur venturus esset, vigilaret utique, et non sineret perfodi domum suam. Ideo el vos estote parati, quia qua nescitis hora Filius hominis veniet,* XXI, 69, 2 : *Si non vigilaveris, veniam ad te tanquam fur, el nescies qua hora veniam ad te.* Mors homines capit sicut laqueus piscos, VII, 325, 2; 326, 1 : *Nescii homo finem suum; sed sicul pisces ca¿ iuntur hamo, sic capiuntur homines in tempore malo, cum eis extemplo supervenerit.* Horno sibi crastinum promittere non potest, XX, 189. 2 . *Eccc nunc qui dicitis: Hodie aut crastino ibimus in illam civitatem, et faciemus ibi quidem annum, cl mercabimur, et lucrum faciemus : qui ignoratis quid erit in crastino.* Mors repentina per multorum exempla probatur, XX, 192, 2 ; 193, 1 : *Quæ est enim vita vestra ? Vapor est ad modicum parens, et deinceps exterminabitur.* Morto inopinato homines opprimuntur, XV, 520, 2. Plurimæ mortis vi® inopinat®, *Job,* 449, 1 : *Ducunt in bonis dies suos, el in puncto ad inferna descendent.* Multiplex repentina) mortis causa, *ibid.* Mors repentina inter magnas voluptates acerbior accidit, *ibid.* Mors repentina minus doloris habero videtur, sed eo quod improvisa magis affligit, XII, 410, 2; 677, 2. Mors subitanea olim erat genus felicitatis, *Job,* 447, 2. Impii mors, plerumque improvisa accidit, 447, 2. Baltasar in mensa morlis sententiam accepit, *ibid.* Reges et principes repentinis mortibus palent, 448, 1. Repenlinæ diversorum regum ac principimi mortes, 448, 2. Imperatorum repente moriontium serios, *ibid,* Mors tyrannorum plerumque >iolenta et improvisa, I, 562,2; XIII, 541, 1. Mors nulli dedit inducias usquo mano, X, 283, 4. Mori in (empore non suo, quid, 1res expositiones, VII, ¡267, 2 : *Ne impie agas multum : et noli esse stultus, ne moriaris in tempore non tuo.* Mors dilata est valut mora sponsi Christi, XV, 526, 1. Morlis dies multis sanctis revelata fuit, XX, 426, 2 : *Certus quod velox est depositio tabernaculi mei, secundum quod el Dominus nosttr Jests Christus significavit mihi.* Paulus etiam præscivit mortem suam, XIX, 309, I : *Ego enim delibor, et tempus resolutionis mtx instat.* Exempla subit®, sed sanet® morlis, Vili, 363, 2 ; *Justus autem, si morte prxoccupatus fuerit, in refrigerio erit.* Mors cita beneficium peccatoris, HI, 354, t. Mors cita est purgatorium, Vili, 363, 2 : Hæc est praedestinationis signum, 369, 1. *Raptus est ne malitia mutaret intellectum ejus, aut ne fictio deciperet animam illius.* Mors sanctis nunquam improvisi. *Job,* 93,1. Mors cito instans hominem ad fervorem spiritus,incitat, XI, 506, 2.

6* *Mortis consectaria.* Primo. *Consectaria naturalia.* Per mortem homines in terram revertuntur, X, 330, 1: *Omnia quæ de terra sunt, in terram convertentur, cl omnes aqv2 in mare revertentur.* Mors est linea corporis, *Job,* 117, 2: *Quanto magis hi qui habitant domos luteas, qui terrenum habent fundamentum, consumentur velut a tinea?* Mors est quædam putredo, XIV, 264, 1 : *Ingrediatur putredo in ossibus meis, et subter me scateat. Ul requiescam in die tribulationis, ut ascendam ad populum accinctum nostrum.* Mors tropologice est domus pulveris, XIV, 72, 2 : *In domo pulveris pulvere vos conspergite.* Mortem sequilur horror et tenebræ. XII, 115,1 : *Date Domino Deo vestro gloriam, antequam contenebrescat, cl antequam offendant pedes vet.ri ad montes caliginosos : expectabilis lucem, el po* net eam in umbram morlis, el in caliginem* Mors omnes æquat, *Job,* 91, I : *Parvus cl magnus ibi sunt, et servus liber a domino suo.* Mors privai omnibus bonis terrenis, 439, 1 : *Apertum erit germen domus illius, detrahetur in die furoris Dei.*

Mortis alia bona, quibus suavis sit, X, 346, 2; 347, 1 *:0 mors, bonum est judicium tuum homini indigenti, el qui minoratur viribus, defecto xtale, el cui de omnibus cura est, el incredibili qui perdit patientiam.* Mori in senectute bona, prospera cl pacifica csl extremum hujus vitæ bonum, IV, 311, 1 : *Et completis annis nonaginta novem in timore Domini, cum gaudio sep<lierunl eum.* Mors malorum carenlia est, XX, 426, 1. A quibus malis homo per mortem liberetur, X, 349, 1. Mors quo sensu melior vita miserrima, VII, 16$, 1 : *Verti me ad alia, cl vidi calumnias quæ sub sole geruntur, ellacrymas innocentium, et neminem consolatorem; nec posse resistere eorum violenti#. cunctorum auxilio destitutos. Et laudavi magis mortuos quam viventes: el feliciorem utroque judicavi, qui necdum natus est, nec vidit mala quæ sub sole fiunt.* Quomodo mors melior sit vita amara, X, 99, 2 ; *Melior est mors quam vita amara; el requies æterna quam languor per* severans.* Mors vitæ miser® præferenda>/ab,92, 1 : *Quare misero data est lux. et vita his qui in amaritudine sunt.* Aufert insidian), XX. 16!, 1. Mori satius est quam calumnia impeli, X, 58, 1 ; *Mors illius* (linguæ nequam) *mors nequissima, el utilis potius infernus quam illa.*

Secundo. *Mortis consectaria spiritualia.* Mors claudit tempus merendi, XVI, 527, 2 : *Dum autem irent emere* (quinque virgines fatu®), *venit span*

nu; d qU9 paratæ erant. intraverunt cum co ad nuptias, et clausa est janua. Mors sortes educit salutis vel damnationis cujusque nostrum, V,519, 2. In morte piis et impiis pro meritis dabitur merces, IX, 358, i : *Facile est coram Deo in die obitus retribuere unicuique secundum vias suas.* Mors est extrema perditio. VI, 351, 2. Ante eam nemo dicendus beatus, IX, 359, 1 : *Ante mortem ne laudes quemquam;* XXI, 281, 2: *El audivi vocem de coelo dicentem mihi: Scribe : Beati mortui qui in Domino moriuntur.*

Qux sit mors justorum et pro justis. Mors justorum qualis sit, multis docetur exemplis, I, 413, 2 : *Finitisque mandatis quibus filios instruebat, collegii* (Jacob) *pedes suos super lectulum, el obiit, apposilusque est ad populum suum;* II, 321, 1 : *Moriatur anima mea morte justorum, el fiant novissima mea horum similia.* Mors sanctorum qualis sit, IX, 635, i. Mors justorum pretiosa el qualis sit, *Psalm.* II, 282, 1 : *Pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus.* Mors sanctorum Deo curæ est, XVIII, 442, 1, 2. Mors viris justis est pax el tranquillitas, XI, 666, 2 : *A facie enim malitia collectus est justus.* Iis est mors suavis instar somni : indo sepulcra eorum cubilia sunt, et cœmeteria dicuntur quasi dormitoria, 382, *i : Vade, populus meus, in cubicula tua, claude ostia super te, abscondere modicum ad momentum, donec pertranseat indignatio.* Mors justorum finis laborum. XIX, 15, 1 ; 309, i ; 310, i, 2 et seq. : *Ego enim jam delibor, el tempus resolutionis mex instat. Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi, in reliquo reposita est mihi corona jusliliæ, quam reddet mihi Dominus in \Ila die justus judex,* 375, 1. Mors sanctorum requies, *Job,* 85, 1 ; 234, 1 ; 276, 1. Justis est principium vitæ, eis est non interitus sed transitus, Vili, 330, 1 : Fût *sunt oculis insipientium mori, et æslimata est afflictio exitus illorum; et quod a nobis est iter, exterminium; illi autem sunt inpace.* Mors est remedium omnium malorum, Joò,89,2 et seq. : *Ibi impii cessaverunt a tumultu, el ibi requieverunt fessi robore,* VIII, 302, 1.Mortis bona, XVI, 74, 1 ; XIX. 372. 5, Mors ducil ad veram vitam, IV, 458, 1. Per mortem fit ad meliorem vitam transitus, X, 350, 1. Mors esi janua immortalitatis, quomodo, Vili, 424, 1. Mors justo læla, *Job,* 93, 2; 94, 1. Viri sancti mortem expectant, et ad eam anhelant, gaudent do mortis propinquitate, 93, 1, 2 : *Qui expectant mortem el non venit, quasi effodientes thesaurum : gaudentque vehementer cum invenerint sepulcrum.* Mors Christianis et justis optanda, nec timenda, I 264, 1 ; Vili, 369, 2 ; *Job.* 785,1,2. Jusli in vita et morto secun, *Job,* 275, 1. Fuit optata justis, *Job,* 86, 1 ; 93, 1 ; 94, 2. Mors in Domino est mors amoris, XXI, 282, 1. Mors spei fundamentum Jobo. *Job,* 305, 2 : *Etiamsi occiderit W, in ipsa sperabo.* Mortis lucrum est Christus, Cbristoque fruitio, XIX, 11,2: *Mihi enim vivere Christus est, el mori lucrum.*

8» *Quæ sil mors peccatorum et pro peccatoribus.* Mors peccatorum quare pessima, *Psalm.* I, 207, 2: *Mors peccatorum pessima, et qui oderunt justum delinquent.* Mors impiorum qualis sit, V, 52, 1 : *Ego quoque in interitu vestro ridebo, et subsannabo, cum vobis, id quod timebatis, advenerit \ cum irruerit repentina calamitas, el interitus quasi tempestas ingruerit, quando venerit super vos tribulatio el angustia.* Mors impii tristis, *Job,* 275, 1. Mors aufert memoriam prætcritarum voluptatum, et cruciat sensu dolorum præsentium et futurorum, IX, 358, 2 : *Malitia horx oblivionem facit luxuriæ magna, et in fine hominis, denudatio operum illius.* Mortis apprehensio sæpe magis maleficos affligit, quam ipsa mors, X, 345, 1. *O Mors, quam amara est memoria tua homini pacem habenti in substantiis suis;* XXI, 159, 1, 2. Mortem horrent iniqui opum corrasores.VI, 101,2: *Bapinæ impiorum detrahent eos, quia noluerunt facere judicium.* Mors calcat impios ut rex, *Job,* 392,2 : *Avellatur de tabernaculo ejus fiducia ejus, el calcet super eum quasi rex interitus.* Mors impiorum plerumque improvisa, *Job,* 447, 2: *Ducunt in bonis dies suos, el in puncto ad inferna descendunt.* Deus non gaudet do morio peccatorum, Vili, 291, 1 : *Deus mortem non fecit, nec lælalur in perditione vivorum.* Justis aliquando mors mala contingit, III. 625, 2.

9° *Erga mortem quomodo gerere nos debeamus.* Primo. *Mors semper cogitanda et prxmedilanda;* IU. 551, 1 : *Appropinquaverunt autem dies David ut moreretur, præcepitque Salomoni filio suo, dicens: Ego ingredior viam universa terræ;* IX, 257, 1 ; 258, 2 et seq. : *In omnibus operibus tuis memorare novissima tua, et in æternum non peccabis;* 478. 1 : *Memor esto quoniam mors non tardat;* X, 233, 2 : *Memor esto judicii mei, sic enim erit el tuum, mihi heri, el tibi hodie;* Job, 260, 2. In omnibus operibus est nobis præ oculis habenda, VI, 244, 1,2: *Prapara foris opus tuum, et diligenter exerce agrum luum,el postea xdifices domum tuam.* Mortis memoriam quomodo quidam habuerint, I, 126, 2.

Mortis meditatio necessaria ad vitæ puritatem assequendam, *Job,* 87, 1. Mors attentius considerata mortem affert affectibus malis, X, 49, 2 : *Memento novissimorum, el desine inimicari; tabitudo enim el mors imminent in mandatis ejus.* Mortis meditatio csl remedium superbiæ, XVII, 292, 1,2. Mortis cogitatio est præsenllssimum con* cupiscentiæ antidotum, XVIII, 128, 2. Do morti cogitans, cinere se cibat, XII, 387, 1 : *Fregit ad numerum dentes meos, cibavit me cinere.* Ejus memoria fugat spiritum acediæ et tristiliæ, VI, 284, 2. Mortis meditatio vitam parit spiritualem, *Job,* 381, 1 ; 382, 1 : *Putredini dixi : Pater meus es ; mater mea* ei *soror mea, vermibus.* Sic Job

in morte et putredine novam generationem philosophabatur, *ibid.* Mortis stimulus est efficax ad certamen el gloriam, XXI, 51, 1 : *Qui vicerit, non lædelur a morte secunda.* Mortis memoria bene mori docet, II, 322, 2. Est via ad cœlum, I, 252,1 : *Cumque surrexissel* (Abraham) *ab officio funeris, locutus est ad filios Ilelh, dicens : Advena sum et peregrinus apud vos : date mihi jus sepulcri* vobiscum, *ut sepeliam mortuum meum,* 703, 1.

Morlis memoria frontibus fidelium in die cinerum inscribitur, XII, 566, 1 : *Et ecce sex viri veniebant de via portæ superioris, quæ respicit ad aquilonem; et uniuscujusque vas interitus in manu ejus : vir quoque unus in medio eorum vestilus erat lineis, et atramentarium scriptorii ad renes ejus : el ingressi sunl, cl steterunt juxta altare æreum.* Quod ex morte aliorum commodum capere debeamus, X, 283, 1. In morte aliorum cur plorandum, 278, *i, t; Fili, in mortuum produc lacrymas, el quasi dira passus, incipe plorare.*

Secundo. *Ad mortem per sanctam vitam nos parari oportet.*Ad mortem homo se parare debet, XII, 437, 2. Mors vitæ similis, *Job,* 42i, 1. Mors bona et sancta vitam bonam el sanctam consequitur, II, 320, 2; V, 440, 2 : *In malilla sua expelletur impius; sperat autem justus in morte sua.*

Tcriio. *Mors non timenda, sed contemnenda, imo exoptanda.* Earn Christiani timere non debent, X, 350. 1. Non csl metuenda, X, 347, 2; XIX, 309, 2; 375, 1. Ejus contemptum paril amor Christi. XVIII, 678, 2. Ejus contemptus reddit hominem intrepidum ad heroica in bello facinora designanda, X, 348, 1. Ejus contemptus paril gloriam, XVI, 591, 2. Eam probatus quotidie expeclat, sanctus desiderat, XIX, 14, 1, 2; 15, 1: *Coarctor autem e duobus : desiderium habens dissolvi el esse cum Christo.* Eam optare nonnunquam licet, *Job,* 236, 2 : ó'í *flagellat, occidat semel, el non de panis innocenlum rideat.* Sancti ad mortem anhelant, X. 350, 1. Undo Christianis sit optanda, XVI, 74, 1 : *Nunc dimittis servum tuum, Domine, secundum verbum tuum in pace. Quia viderunt oculi mei salutare tuum.* Mori quidam maluerunt quam peccaro, quod multis exemplis ct sanctorum cl Gentilium docetur, I, 352, 2. Mors omni loco expeclanda, IV, 296, 2.

Quarto. *Mors excipienda est hilariter et aliquando pro Christi fide subeunda.* Excipienda est hilariter, X, 348, 2; 349, 1. Monentium variorum pia et sancta verba, I, 417, 1. Mors pro Christo generoso subeunda est, XV, 277, 1 : *Qui invenit animam suam, perdet illam; et qui perdiderit animam suam propter me, inveniet eam.* Mors in vita sita est, el vita in morio, quo sensu, 277, 2. Mors gloriosa est, pugnando pro fide, lege, et Deo occumbere, IV, 428, 2 : *El ait Judas*. Accingimini, et extole filii potentes, et eslote parali in mane, ul pugnetis adversus nationes has quæ convenerunt adversus nos, disperdere nos et sancta nostra. Quoniam melius est nos mori in bello, quam videre mala gentis nostra el sanctorum; si cui autem fuerit voluntas in coelo, sic fiai;* 456, 1 : *Et ait Judas : Absit istam rem facere ut fugiamus ab eis : el si appropiavit tempus no Irum, moriamur* in *virtute propter fratres nostros, et non inferamus crimen gloriæ nostra.* Mortem sibi quemque inferre posse censebant Stoici, sed falso, XVII, 320, 1.

Quinto. *Quantum mors Christi ut nos ipsi mortem non timeamus, sed optemus el excipiamus, doceat et excitet.* Mors Christi fuit voluntaria, et non coacta, XVI, 475, 1; 476, I : *Animam meam pono pro ovibus meis.... Nemo tollit eam a me; sed ego pono eam a meipso.* Cur morlis suæ mentionem Christus apud Apostolos fecerit, XVI, 236, 1 : *Primum autem oportet illum* (Filium hominis) *multa pali, el reprobari a generatione hac.* Mors Christi manifestavit qui in Israele probi, qui improbi essent, 79, 2 ; *Ecce positus est hic in ruinam et in resurrectionem* in *Israel, et in signum cui contradicetur. Et tuam ipsius animam pertransibit gladius, ut revelentur ex mullis cordibus cogitationes.* Judæi scandalizabantur, quia eum æternum foro vitalem putabant, XIX, 441, 2. Mors et infernus ante Christum idem quid erat, XVII, 96, 2. Mors Christi velut somnus fuit, et quare, XVI, 632, 1 ; 650, 2; *Psalm.* I, 20, 2 : *Ego dormivi, et soporatus sum, et exurrexi. quia Dominus suscepit me;* 269, I : *Verbum iniquum constituerunt adversum me; numquid qui dormit, non adjiciet ut resurgat?* Mors Christi fuit mundo velut nox, XVI, 458, 2 : *Me oportet operari opera ejus qui misit me. donec dies est ; venit nox, quando nemo potest operari (Vide* Jesus Christus).

Mors Christi omnium sa'culorum hominibus fuit proposita, XIX, 448 2. Est necessaria ad Novi Testamenti confirmationem. 442, 1, 2 : *Ubi enim testamentum est, mors necesse est intercedat testatoris.* Morte sua Christus diabolum vicit, XVI, 51!. 2 el seqq. : *Nunc judicium est mundi, nunc princeps hujus mundi ejicietur foras.* Christus dum ex morte el inferno resurgeret, de utroque triumphavit, XIII, 462, 2 : *De manu morlis liberabo eos, de morte redímameos; ero mors tua, o mors; morsus tuus ero, inferne.* In mortem descendens, Christus eam occidit, XIV, 46, 1. Morlem quomodo devicent, XVII, 97, 2. Christus suæ morlis nos memores esse jubet. XVIH, 454, I In Missa verbo el facio repra'senlatur, XV, 557. 2; XVIII, 367, 2 : *Quotiescumque manducabitis panem hunc, el calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis donec veniat (Vide* Euchar ist ia). Ut morlem non horreamus, sua tristitia nos docuit Christus. XV, 568, 2. Mors Çhrislianis jucunda per Christum facta est, XIX, 375. 1, 2. Mors Christi mortis nostrae remedium osi, X. 176, 2.

i9f *Vana morlis adventus circumstantia.* Mo-

rifar homo sensim et quo ordino, HI, 334, 2. Morituri subindo divinant, IV, 310, 1. Morti vicinos divinaro censebant prisci philosophi, XII!, 247, 2. Moribundis sanctis Deus vel angeli sæpo mulla revelant, *ibid.* In morto sapii quislibel insipiens, XIII, 383, 2. Morituris vinum datur, cur, VI, 485, 2. Morienlibus daemon forma horribili apparere solet, XXI, 204, 1. In morte an quilibet videant Christum crucifixum, boni ad exaltationem, mali ad confusionem, XIV, 510, 2. Mortis tempus tenebrosum est, VII, 375, 2 ct seq. Morientes quomodo consolandi sint, X, 284. 2 et seq. Morientes animam Deo commendant, XX, 373, 1. Monentibus oculi claudi solent a charissimis, I, 380, 1.

II. Mors spiritualis sive mors animx per peccatum. — Mors animæ in quo consistat, XX, 575,2; *Qui non diligit, manet in morte.* Ea vera mors est appellanda, 576, 1. Dupliciter anima dicitur mori per peccatum, Vili, 292. 1. Mors animas plerumque vitio linguæ incipit, V, 583, 2 : *Mors et vita in manu lingua : qui diligunt eam, comedent fructus ejus.* Mors in animam intrat per fenestras, id est per sensus, XII, 84, 2; 75, 1 ; *Ascendit mors per fenestras;* XIV, 279,1. Mortem spiritualem a proximo avertat fidelis, XI, 227, 2 : *[¡rue eos qui ducuntur ad mortem : et qui trahuntur ad interitum, liberare non cesses (Vide* Peccatum).

III. Mors secunda sive ætirna, — Mors prima et secunda quæ dicantur, XXI, 50, 2 ; *Qui vicerit, non Ixdelur a morte secunda;* 352, I ; 356, 1,2 : *Cxtcri mortuorum non vixerunt, donec consummentur mille anni. Hæc est resurrectio prima. Beatus, et sanctus, qui habet pariem in resurrectione prima : in his secunda mors non habet potestatem.* Mors sterna vocatur opprobrium, XIII, 468, i : *Mulli de his qui dormiunt in terrx pulvere, evigilabunt : alii in vitam xlernam, el alii in opprobrium, ut videant semper.* Mors viva in gehenna, Vili, 376, 1 : *El erunt post hxc decidentes sine honore, et in contumelia inter mortuos in perpetuum.* Mors gehennalis atrocior est quam corporalis, XV, 273, 1 : *Nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere : sed potius timete eum, qui palesi ct animam el corpus perdere in gehennam.* Mors infernalis pessima, quia erit vitalis, XVI, 380, i. Mors impiorum non finienda, *Psalm.* 1, 323, 2 : *Sicut oves in inferno posili sunt, mors depascet eos (Vide* Infernus).

IV. Mors mtstice sumpta, seu mors peccato. — Mors mystica justorum qualis, *Job,* 87, 2. Mors mystica peccato, quæ a Deo descendat, IX, 340,1. Mors peccato quid sil, XVUI, 106, 1 : *Qui enim mortui sumus peccato, quomodo adhuc vivemus in dio* › 110, 2 et seqq. : *Scientes quod Christus resurgens ex mortuis, jam non moritur, mors illi vitra non dominabitur. Quod enim mortuus csl peccato, mortuus esi semel; quod autem vivit, vivit Deo. Iia* cl voj *existimate vos mortuos* yui- *dem esse peccato, viventes autem Deo in Christo Jesu Domino nostro.* Mortuus mystico describitur, XIX, 102, 1,2: *Mortui enim estis, et vita vestra abscondita est cum Christo in Deo.* Moi i mundo ot peccato diversimode possumus, XVUI, 580, I ; *Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domitii nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo.* Solus mortuus mundo et yoluptalibus Deum videre potest, XVI, 313, 1.

MOROSUS. Morosi præveniendo curandi, XVII, 373. 2.

MORSUS. Morsus detractoris, ct inorsus serpentis quomodo similes sint, VII, 346,1. Morsus aspidis qualis sil, *ibid.* Illo detractoris, serpentis morsu pcjor,tbid.,2 *(Vide* Detractio, Detractor).

MORTALIS, MORTALITAS. Mortales omnes sumus, X,487,2 *(Vide* Mors). Mortalitas et possibilitas in beatis conscindenda, non deponenda, *PsalmA,* 172. 2(Wife Beati, Sancti).

MORTARIOLA. Mortariola quid, III, 593, 1.

MORTICINA. Morticina quæ dicantur proprie, XII, 135, 2; 534, 2. Morticinum comedero Judæis vetitum erat, 838, 1.

MORTIFICATIO. I0 *Quid sil mortificatio, ejus excellentia.* Mortificatio est quasi viva mors, IV, 562, 1, 2. Est gladius sanctus, *ibid.* Mortificatio e diametro voluptati opponitur, V, 198, 2. Ejus elogium, XV, 96, 1 : *Ipse aulem Joannes habebat vestimentum de pilis camelorum, el zonam pelliceam circa lumbos suos.* Ipsa polior est oí alione, VI, 275, 1. Mortificatio continuum est martyrium, XIII, 443, 1, 2 ; *Job,* 376, 1 : *Caligavit ab indignatione oculus meus, el membra mea quasi in nihilum redacta sunl.* Velut victima est, caque quotidie immolanda, ct vino orationis condienda, V, 253, 2 : *Sapientia.,., immolavit victimas suas, miscuit vinum, et proposuit mensam suam.* Per hanc corpus Ct hostia vivens, XVIII, 200, 2 : *Obsecro itaque vos, fratres, per misericordiam Dei, ul exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium vestrum.* Mortifícales vir potest vocari spiritus contignali, V, 555, 2. Mortificatio ot tribulationes sunt Christi opes et delicia». Vili, 91,1 : *Veni in hortum meum, soror mea sponsa, messui myrrham meam cum aromatibus meis.* Mortificatio Jesu est passio similis passioni Jesu Christi, XVIII, 441, 1 : *Semper mortificationem Jesu in corpore nostro circumferentes, ut el vita Jesu manifestetur in corporibus nostris.* Mortificatio religiosorum quorumdam et sanctorum, III, 411, 2. Ejus officium cl partes, XVIII. 209, 2.

2* *Mortificationis symbola.* Ejus symbolum erat altare holocaustorum, XHI, 500, 2. Mortificationi vacantium mens est altare holocaustorum, XI!, 803, 2. Mortificatio passionum est velql bona uxor animæ, X, 243, 2 '. *Ubi non est sepes, diripietur possessio • et ubi non esi mulier, ingemiscit egens.*

I MorUficaUo per mjrrham designatur, ejus vires et

effectus, IX, 645. 1,2 : *Quasi niyrrha electa, dedi suavitatem odoris;* XV. 82, 1 : *El apertis thesauris suis, obtulerunt ei munera aurum, thus, el myrrham.* Mortificatio carnis est lebes mystice, XIV, 545, 2: *Et erunt lebetes in domo Domini quasi phiala.* Ejus symbolum est cingulum, XX, 258, 2 : *Propter quod succincti lumbos mentis vestrx, sobrii perferte sperate in eam, quæ offertur vobis, gratiam, in revelationem Jesu Christi.* Est velut calceus Christiani militis, XVIII, 680, 1 : *induti loricam justitiæ, el calceati pedes in preparations Evangelii pacis.* Per citharas seniorum repræsenlatur, XX!, 129, 1. Mortificantes vilia, passiones et membra, plangunt tropologice Christum crucifixum, XIV, 514, 2.

3* *Mortificationis necessitas.* Mortificatio sectanda, ot mundus ac caro relinquenda ad Christum transeuntibus, XV, 82, 2 : *Et responso accepto in somnis ne redirent ad Herodem, per aliam viam reversi sunl in regionem suam.* Mortificandi sunt assiduo carnis appetitus el prava desideria, IX, 377, 2 : *Non credas inimico tuo in æternum : sicut enim æramentum xruginat nequitia illius;* XV,375, 1, 2 et seqq. : *Tunc Jesus dixit discipulis suis : Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me;* XVIII, 133,1,2 *.Ergodebitores sumus non carni,ulsecundum carnem vivamus. Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini: si autem spiritu facta carnis modificaveritis, vivetis;* XIX, 103, 2 : *Mortificate ergo membra vestra, quæ sunt super terram.* Mortificationis gladio truncandae sunt cupiditates, XI, 301, 1 : *Maledictus qui facit opus Dei fraudulenter, cl maledicius qui prohibet gladium suum a sanguine.* Mortificatio praemittenda ad orationem accedenti, XIII, 500, 2 : *Inter vestibulum el altare plorabunt sacerdotes ministri Domini el dicent: Parce, Domine, parce populo tuo,* Orationem debet comitari, IX, 645, 1, 2. Mortificationis gladius adhibendus est, dum orationi, prædicationi, nliisque piis operibus insistitur, IV, 239, 1 : *Ædificanlium in mvro, et portantium onera, et imponentium, una manu sua faciebat opus, el altera tenebat gladium. Ædificanlium rnim unusquisque gladio erat accinctus renes.* Premittcnda est sacra Synaxi, XVI, 525, 1; 527, 1 : *Dicit ei* (Jesu) *Petrus : Domine, (u mihi lavas pedes? Despondit ci Jesus : Quod ego facio, tu nescis modo, scies autem postea.Dicit ei Petrus ; Non lavabis mihi pedes in æternum. Despondit ei Jesus: Si non laverò te, non habebis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus: Domine, non tantum pedes meos, sed ct manus el caput. Dicit ci Jesus: Qui lotus est, non indiget nisi ut pedes lavel, sed est mundus lotus.* Mortificatio affectuum communicanti necessaria est et Eucttaristlæ effectus, VI, 178, 1 : *Quando sederis ut comedas cum principe, diligenter attende qux apposita sunt ante faciem tuam : cl statue cultrum in gutture Iuq¡ si tamen habes in potestate animam tuam* Mortificationi jugiter incumbendum, XXI. 130,1.2. Mortificatio sensim et continuo est facienda, XIX, 10$, 1. Animose excipienda est, XV, 277, 1.

4* *Mortificationis effectus et fructus.* Mortificatio ultro assumpta, animæ prodeat, VI, 334, 2. Viam sternit ad gratiam impetrandani, 522, 2. Frigus animæ et gelu corporis dissolvit. X, *i .Medicina omnium in festinatione n'bulx : ct ros obi tam ab ardore vehementi humilem efficiet 'um.* Mort ficaio facit sanctum et sapientem. IX. 628. 2. Mortificatio remedium est cupidità! s, XVI. 191, 2. Castitatem tuetur, IX, 638, 2. I>t cithara et mater ac nutrix virginitatis, XXI, 272, 1. Mortificatio appetituum et sensuum dat cordis mnndit'em, XX, 95, 1. Quietem affert. *Job,* 90, 1. Est mater pacis, VI, 387, 1, 2. Mortificatio cupiditatum liberum reddit a plagis. XXI, 165, 2 et seqq. : *Et vidi alterum angelum ascendentem ab ortu solis habentem signum Dei vivi, et clamavit voce magna quatuor angelis, quibus datum esi nocere terrx el mari, dicens : Nolite nocere terrx et mari, neque arboribus, quoadusque signemus servos Dei nostri in frontibus eorum.* Mortificatio omnia difficillima perrumpit, V, 84.1. 2. Mortificatio plus docet in sacris Litteris quam lectio, I, 14. 2. Mortificatio est via arcta ad cœlum ducens XV,209. 2ct seq. : *Intrate per ango tam portam: quia lata porta, ct spatiosa via rst qux ducit ad perditionem, et inulti sui t qui intrant per eam;* XVI, 509. I : *Qui amat animam suam, perdet eam; et qui odit animam suam in hoc mundo, invitam xternam custodii eam.*

MORTUUS. I0 *Mortuorum status. Mortuus est.* omnium epitaphium, I. 126, 2 Omnes qui ante nos fuerunt, mortui sunt. V, 326, 2. Mortui silent, XII, 67, 2; 701, 1. Non curant res mundi, *Job,* 333, 1, Mortui a sæculi curis liberali. 90, 1. Mortui vivunt quoad animam post mortem XX, 350, 2. Mortui cami vivunt Deo, *ibid. Mortui nihil sciunt,* quo sensu verum sil, VII, 312, 2. Mortui quo sensu non laudant Deum, IX, 493, 1 : XII, 433. 2. Mortuos cur consulerent divini, XI, 223, 1. Mortui cur Deum laudare negentur, *Psalm.* II. 85, I. Mortuorum an Deus curam gerat. *Psalm.* II, 83, 1. Mortuis quomodo Christus predicarti. XX 349, 1 el seqq. Mortui in Domino qui sint. XXI, 281, 1. Mortui Israel qui dicantur, XII, 438, 2

2* *Qux sint officia erga mortuos adimplenda.* Mortuis varia a vivis debenlur, IX, 254, 2 ; *Grada dati in conspectu omnis viventis. et mortuo non prohibeas gratiam.* Mortuis quæ justa funebria debeantur. X. 278, 1 et seq. : *Fili, in mortuum produc lacrymal, ct quasi dira passus incipe plorare.* Quam eorum mors ploranda, *ibid.* Eorum corpora su «rio el linteo involvenda, lerræquo mandande sunl, 279, I : *Et secundum judicium contege corpus illius, el non despidas sepulturam illius.* Honesta sepultura pro ritu pa|riæ eis procu-

pinda, *ibid.,* 2. Mos priscus circumeundi funus, VII 395, 2 ct seq. Mortuis olim oleum infundebatur, XVIII, 33i, i. Cur mortuis cupressus adhibeatur, X, 540, I. Mortuos exhumare, inhumanum est, XIII, 549, 2. Post mortem, mortui gaudent de parentum vivorum consolatione, X, 285, 2: *'In requie inortui requiescere fac memoriam ejus, t consolare illum in exitu spiritus sui.* Eorum requies est quintuplex, 284, 2 et seq. Eorum ad vivos oratio ct commonitio, 284, 1 : *Memor esto judicii mei; sic enim erit cl tuum : mihi heri, el tibi hodie.*

Mortuorum luctus moderandus, X, 279, 1; 282, 1 : *Ne dederis in tristitia cor tuum, sed repelle eam a te, el memento novissimorum, noli oblivisci : neque enim esl conversio, et huic nihil proderis, et teipsum pessimabis,* 285, I : Mortui nimio luctu non sunt lugendi, idololairarum more qui in luctu carnes suas incidebant, II, 127, 1, 2. Mortuorum consanguineorum lucius quomodo sit temperandus, mullis docelur exemplis, 134,2. Idem exemplis Gentilium docetur, 135, 1. Mortui non nimium lugendi ob quinque causas, XII, 171, 2 : *Nolite /lere mortuum, neque lugeatis super eum fletu.* Mortui Christiani non sunt lugendi, XIX, 12, 1 ; 130, 1 2 : *Nolumus vos ignorare, fratres, de dormientibus, ut non contristemini, sicut el exteri qui spem non habent;* 375, 1. Quot diebus mortui plorandi sint, ot quo ritu, IX. 583, I, 2 : *Supra mortuum plora, defecit enim lux ejus; el supra mortuum plora, deficit enim sensus. Modicum plora supra mortuum, quoniam requievit. Nequissimi enim nequissima vita super mortem fatui (Vide* Funus, Se.pultura).

Morlui contactus olim contaminabat, X, 211, 1. Mortuum tangentes, aut funeri presentes, Judæis immundi erant, XIII, 401, 1.

Mortui, etiam in fama ct corpore ob scelera plecti possunt, IV, 86, 1 ; XV, 372, 2.

3* *Morlui resuscitati, aul resuscitandi.* Mortuus nature viribus ad vitam revocari nequii, *Job,* 324, 1 : *Quomodo si recedant aquæ de mari, et fluvius arefactus arescat : sic homo cum dormierit, non resurget; donec alteratur culum, non evigilabit, nec consurget de somno suo.* Mortui cur dormire dicantur, XIX, 131, 1. Mortui esepulcris vocandi, *Job,* 327, 1 : *Vocabis me, et ego respondebo tibi; operi manuum tuarum porriges dexteram.* Mortuos Dominus suscitat imperando, XVI, **119, 2** : *Et accessit* (Jesus) *et teligxl loculum (hi aulem qui portabant, steterunt), et ail : Adolescens, libi dico, surge.* Mortui 1res a Christo ad vitam revocati, cujus rei sint symbolum, XV, 249, 2 elseq. ; XVI, 120, 1. Si mortui non resurgunt, Christiani sunt hominum miserrimi, XVIII, 402,1 : St in *hac vita tantum in Christo spermies sumus, miserabiliores sumus omnibus hominibus.* Morlui omnes qui sunl, a morte resurrecturi in die judicii, **XIII, 167,1,2** : *Mulli dc his qui dormiunt in lerræ pulvere, evigilabunt : alii in vitam æternam, et alii in opprobrium, ut videant semper.* Eorum resuscitatio erit opus Filii Dei, XVI, 380, 2 *Arnen, amen dico vobis, quia venit hora, el nunc est, quando morlui audient vocem Filii Dei, et qui audierint, nttvenl.* Quomodo audient vocem ejus, *ibid.* Mortui ad vocem archangeli resurgent, 381, 2: *Nolite mira* u *hoc, quia venit hora, in qua omnes qui in mon nnentis sunt, audient vocem Filii Dei. Et procédait qui bona fecerunt, in rcsurrecliontis vilx; qui cero mala egerunt, in resurrectionem judicii.* Juomodo audient vocem Dei et lubæ sonum, X1X, 132, I : *Quoniam ipse Dominus in jussu el in voce archangeli, et in tuba Dei descendet de cœlo.*

4' *Morlui spirilualiter intellecti.* Morlui alii sunt corporalilcr, alii spiritualiter, XV; 232. 2; 333; 1. 2. Mortui corporaliter sunt imago peccatoris, IX, 582, 2. A mortuo baptizari quid, X, 210, 2 *(Vide* supra Mors spiritualis).

MORUS. Morus arbor scribitur Graecis por *omicron* elper *omega,* XIII, 6IG, 2. Esl arborum omnium prudentissima ct sapientissima, undo dieta sit, XIII, 617, 2; XVI, 230, 1 ; 257, 2. Morus arbor cur sapiens sit, XVII, 56, 1. Esl symbolum Evangelii crucis, XVI, 230, 1. Morus arbor undo dicta fatua, XV,517, 1. Dieta est a greco puSpo;, id est fatuus, XVI, 247, 2. Est ctiam diaboli symbolum, 230, 1,

MOSAICOS. Mosaici Cherubini effecti sunt ctiam quadriformi facie, XII, 480, 2 *(Vide* Cuerudini).

MOSCOVITAS. Moscovita ebrios verberant, VI, 213, 1.

MOSERA. Mosera et Moscroth an eadem sit, mansio Hebræorum in deserto, II, 438, 1.

MOSOCII. Mosoch sunt Cappadoces, XII, 698, 1 ; 766, 2 ; 770, 2.

MOTIO Motio et concitatio Dei catachrestice vocatur legatus, XIV, 6, 2. Molio aquæ in piscina Probatica quando ab angelo fieret, XVI, 373, 1. Quomodo illa ægros sanaret, *ibid. (Vide* Piscina).

MOTUS. 1® *Molus naturalis elementorum.* De motu naturali tria axiomata physicorum, XII, 485, 2. Motus principium est a parle doxtra, V, 126, 2. Molus librationis terræ, undo, VII, 33, 1. Motus solis ad austrum ct ad aquilonem quomode accipi queat, 40, 1. Molus maris est ab oriente in occidentem, X, 414,1. Motus orbium cœlostium an recto vocentur itinera ælernjtalis, XIV, 253, 1, 2. Motus cœlorum in fine mundi alius por angelos futurus quam modo, XXI, 156, 2. Molus cœlorum in One mundi cessabit, XX, 484, 2.

2® *Molus entium anima præditorum.* Motu carentia, carent cl sensu, cur, XV, 461, 2. Motus angeli ol animæ triplex est, V, 63, 1, 2. Molus Cherubinorum qui imitentur, XII, 485, 2. Moveamur quomodo in Deo, XVII, 334, 2. Motus calorem virtutis el charitatis acuit.

MOTUS CONCUPISCENTE. Molus concupis-

conti® venero® sunt homini connaturales, VI, 57,1, 2. Motus primi ct involuntarii concupiscentiae, rationem prævcnienles, non sunt peccata, sed voluntarii et deliberali, XV, 165, 2; XVili, 119, 2. Motus concupiscenti® in appetitu sensitivo per se ot sino voluntatis consensu non sunt peccala venialia, XX, 57, 2. Ili non sunt in hominis potestate, 57, 1. Non sunt liberi, sod solurn imaginationes, et appetitus sensitivi, *ibid.*

Motibus primis concupiscentiae statini resistendum, XX, 58, 1. Motus concupiscenti® non sunt sequendi, IX, 377, 2. Sunt mortificandi, et quare, XVIII, 128, 1. Motus pravi reprimendi et timendi, *Psalm.* I, 25, i *[Vide* Concupiscentia).

Motus desperationis in parte et appetitu inferiori Christi non poterant esso, XIX, 395, 1. Molus omnes ab eo sunt libero assumpti, 391, 1.

MOYSES seu MOSES. I0 *Ejus nativitas, infantia, educatio in aula Pharaonis.* Mosis mater fuit Jochabed, I, 438, 1. De eo nascituro vaticinium, *ibid.,* 2. An in utero matris sanctificalus fuerit, I, 439, I ; XIÍ, 15, 2. Quo anno mundi natus sit, I, 438, 1. Quot annis anto Christum, *ibid.* Fuit ante tempora Homeri, 439,1. Quo tempore vixerit, 27,2. Erat eleganti facio, XIX, 482, 2. Ejus elegantia fuit plusquam naturalis, fuit etiam supernaturalis, I, 439, 1 ; XVII, 176, 2. Per fidem parentum occultatus est, XIX, 482, 2. An parentibus eum exponere volentibus arriserit, I, 439, 2. Fuit imago Christi pueri, *ibid.* Aquis expositus, quid allegorico significet, 440, 1. Quomodo in aula regis jEgypli fuerit educatus, I, 4»0, 2; XIX, S83 I, 2. Quare Deus eum voluerit in aula regis educari, I, 440, 2. Educatus fuit in omni sapientia, *ibid,* et seq. Quibus disciplinis imbutus, et a quibus, XIX, 483, 1, 2. Studuit edomandis affectibus, *ibid.* Quid nomen ejus significet, I, 441, 2 cl seq. Ejus nominis ali® deductiones, 442, 1. Mater eum aquis exponens quid allegorico el tropologico significet, *ibid,* ct 2. Fabula do ejus ahnulis memori® ct oblivionis, *ibid.,* 2. Moyses conficit bellum Æthiopicum, si credimus Josepho, *ibid.* In Ælhiopcs castra moturus, quomodo a serpentibus fuit illæsus, XIII, 438, 2. Æthiopes ad pacem an coegerit, 61!, 1. Moyses dictus est miraculum natur®, 1, 443, 1. De ejus statura el forma, 445, 1. Quomodo occiderit Ægyplium opprimentem Hebraeum, 443, 1. An ¡usto cum occiderit, *ibid,* et seq. Quid hæc occisio allegorico significet, 443, 2.

2° *Mosis fuga, matrimonium, cl in Madian commoratio.* Quomodo se negant filium fili® Pharaonis, XIX, 483, 2. Maluit affligi cum populo Dei, quam deliciis abundare, XVIII, 278, 1 ; XIX, 484, 1. Ejus fuga in Madian, I, 444, 1. Moscn Dcuin sequentem tenlaliones invadunt, *ibid.* 2. Moso agente in Madian, diluvium Deucalionis contigit, item Phaethontis incendium, *ibid.* In Madian filias Jethro defendit, 445, 1. Cohabitat Jethro, 445, 2. Accipit ejus filiam uxorem, 445, 2, et seq. Accipiens uxorem alienigenam, quid significet symbolice, 471, 1. Æthiopissam ducens, figura fuit Christi carnem nostram assumentis, XII!, 286, 2. De filiis ejus ibi natis, I, 445, 2. Cur unum vocaverit Eliezer. *ibid.* Quid Moses quadraginta annis in Madian egerit, 449, 1. Non Deus, sed angelus Mosi apparuit in Horeb, 451, 2. S. Michael hic apparuit Mosi, *ibid.* Nullam angeli formam vidit Moses, *ibid.* Rubum videt qui non comburebatur, 452, 1. Deus suum concursum igni subduxit, ne rubum adureret, *ibid.,* 2. Quid sit ignis in rubo allegorico el tropologice, anagogice cl symbolice, 452, 2; 453, 1, 2. Cur Moses calceos exuero jubetur, 454, 1, 2. Quod hoc symbolice ct tropologice significet, 455, 1. An postea Moses calceos non induerit, *ibid.* Quomodo principatum detrectet, 457, 1. 2. Virga ejus patrat miracula,!, 463, I; IV, 56G, 1. Quid hæc virga in colubram conversa significarli ad litteram, quid symbolice, quid allegorico, quid anagogice, quid tropologice, 463, 1,2. Manus leprosa Mosis significabat populum sub Mose afflictum, 464, i, Symbolice, manus leprosa vilia Hebraeorum significabat, *ibid.* Allegorico manus leprosa est Synagoga incredula Judæorum, *ibid. Secundo* est Christus morions ct resurgens, *ibid.* Aqua versa in sanguinem significat lilloraliter infanticidium et suffocalionem Ægypliorum. *ibid.,* 2. Tria Mosis signa trinam virtutem Dei significant, *ibid.* De impedimento lingu® Mosis, 465, 1. Fuit quintuplex, *ibid.* An fuerit vilium a natura, 465, 1, 2. Quintuplex Mosis excusatio, 466,1. Moses non petiit mitti Aaronem, nec Josué, *ibid.* An Christum, *ibid.* An Moses peccarii loties so excusando, *ibid,* et 2. Videtur peccasse venialitor, *ibid.* Moses fuit quasi intellectus concipiens Aaron quasi os eloquens,467.1. Virga Mosis tbaumalurga fuil baculus pastoralis ejusdem, 468,1. Do Moso circuincidenie filium, 468, 2 el seq. Cur angelus voluit Mosen occidere, *ibid.* Cur Moses filium suum in Madian non circumciderit. 469, 1. Quia junior erat et tenellus ad iter, *ibid.* UndeSephora hanc causam intellexit, *ibid.* Cur petrino cullreo Sephora Clium circumcidit, *ibid.* Solus Eliezer hic fuit circumcisus, *ibid.,* 2. Quomodo Moses fuerit Sephoræ sponsus sanguinum, 47!, 1. Moses liberaturus populum Israel, uxorem remiUH in Madian, 471, 2.

3® *Moyses constituitur a Deo liberator, dux, legislator Hebraeorum.* Do primo ejus accessu ad Pharaonem, I, 473, 2. Mosis invictum animi robur, 475, 2. Deus loquilur Mosi per angelum, vel potius per internam inspirationem ct ei revelat nomen suum, 477, 1, 2. Quomodo nomen *Jehova* primo Moysi indicarit Deus, 480, 2 et seq. Excusat se iterum ob lingu® impedimentum, 483, 1. Quomodo eum Deus constituerit deum Pharaonis, 486, 1. Fecit hoc ejus humilitas, *ibid.* Dominans passionibus vocatur deus, X, 452, 1. Precibus suis plagas et signa cessare fecit, *ibid.* Factus

est gloriosus coram regibus, luit Dei nil populum internuntius, 452, 2; 451, 2. Per mim Deus timorem incussit inimicis Israelis, 452, 2. De Moyse plagam ranarum immittente, I, 50!, 1. Quomodo cessaro fecerit hanc plagam, 502, i. De Immittente plagam ciniphum, 502, 2. Do immittente plagam vesicarum et ulcerum, 508, i. Do triplici victoria ejus contra magos, 509, 1. Do immittente grandinis plagam, 510, 2. Do imminento plagam locustarum, 514, i. Ejus mira tolerantia in ferendis injuriis, 515, i et s^q. Do immittente plagam tenebrarum, 517, 1 (Wae Ægypti plagæ). Fide fugit ex Ægyplo cum populo Israelitico, XIX, 484, 2. Oratio Moysis ad populum, I, 557. 1. Ejusdem oratio ad Deum, ante maris Rubri divisionem, 559, 2. Moyses primus, Aminadab secundus maro Rubrum est ingressus, 560, 2. Do Moysis cantico post maris Rubri transitum, 565,1, 2. Mosis canticum quod sit, XXI, 292, 2. Ejus in Hebræorum murmure patientia, 577, 1. Ei solebat Deus loqui tribus locis, 578, I. Fuit interpres populi ad Deum, XI, 538, 2. A Dei colloquio factus est propbeta, X, 258, 2. Magno mullipliciquo a Deo donatus fuit spiritu, XI, 734, 1, 2. Pugnanto populo, oravit extensis manibus, I, 688, I. Levans manus ct romi'lens quid significet, 588, 2. Gessit typum Christi crucifixi, *ibid.* Fuit in hoc symbolum vit® contemplativa). 599, 1. Quomodo manus ejus erant graves, *ibid.* Quid hæ significent, 589, 1. Cur manibus ejus nunc immissa gravitas, nunc levitas, *ibid.* Quomodo Moyses tunc altare Domino ad laudem Dei ædiQcarit, 590, 1. Quam impudenter hoc neget Calvinus, *ibid.*

4° Per *Moysen lex a Deo data in monte Sinai.* Do Moyso ascendente montem Sina, I, 597, i. Fuit àngelus qui cum co in monte loquebatur, 601, 2. Descendit iterum do monto quatuor do causis, 602. 1. Ferit fœduscum populo nomino Dei, 627,2. ot seq. Quo ritu populum lustraverit, 628, 1. Fuit quadraginta diebus cum Domino in monte, 631, 1. Quid hoc symbolice significet, 632, i, 2. Bis tantum, non ter, quadraginta diebus jejunavit, II, 436, 2. Mosis ct EU® jejunium, XIII, 13, 1. Moses vidit coeleste tabernaculum, 653, 1. Quomodo consecrant Aaron ct filios ejus in sacerdotes.700, 1 ct seq. Eminenter fuit pontifex, XIX. 379, 2. Sed Aarono pontifice constituto, apostoli tantum vices obtinuit, *ibid.* Non successerunt ei posteri ejus in sacerdotio, ct quaro, I!, 203, i. Fuit mediator populi apud Deum zelosissimus et efficacissimus, XII, 124, 2. In dubiis Deum consulebat, X, 259, I ; 305, 2. Fuit mediator Dei ct hominum, et eo mediante lex data, XVIII, 545, 1 ; XIX, 198, 2. Dedi; ci Deus legem perseipsum, X. 454, 2. Fuit legislator divinus, 455, 2. Egregius fuit ethices magister, IX, 6, 1. Est auctor legis, XV, 4, 1. Fecialis est Testamenti Veleris, Christus Novi, XIX, 427, i. Mosis pro peccanto populo zelus, XIV, 58, 1. Orat magno cum zelo pro populo suo post idololatriam, I, 725, 1, 2. Ejus oratio est a Deo exaudita, *ibid.* Quo sensu hic optarit deleri do libro vilæ, 729, 2. et seq. Ejus erga populum ingratum charitas, XVII, 389, 2. Sæpe Deum populo irascontem reconciliavit, XII, 113, 2. Ejus recessus a tabernaculo ad castra quid tropologico denotet, 1,735, 1, 2. Quomodo sibi petierit ostendi Dei faciem, *ibid.* Quam gloriam Dei videro perierit, 737. 2. Quomodo luce ejus petitio exaudita fuerit, 738, 1. Quomodo allegorice Dei posteriora visa sint, quomodo tropologice ea videamus, tbfd, 2. An hic viderit Christi humanitatem, *ibid.* An gloriam ejus passionis, cI eum flagellis cæsuin et coronatum spinis, *ibid, et* seq. Ex hac visione non colligitur eum divinam essentiam vidisse, 74!, 2. An Dei essentiam viderit, ct eum facio ad faciem sil allocutus, XVIII, 502, I ; XIX, 265. I. Non vidit Dei essentiam, sed tantum quoddam corpus luminosum ab angelo assumptum, XV, 385, 2; XVI, 313, I. Vidit Dei majestatem, non essentiam,X, 452, 2. Quomodo hæc posteriora videns, nomen Domini invocaverit, I, 742, 2. Quadraginta etiam diebus secunda ejus in monte Sina mansio duravit, 745, 2. Cbronologia horum quadraginta dierum conficitur, *ibid.* Sua mansuetudine Moses meruit Dei colloquium, XVIII. 571, 2; XIX, 286, 2. Audivit Deum loquentem, et cum eo loculus est, X, 454,2. Ex colloquio assiduo Deo accepit cornua, id est radios lucis, 646, 2. Ex gloria Dei fuit faciei ejus cornuta visa, XVIII, 434, 1; 502, I.Ei cur Deus hæc cornua affixerit, 1, 717, I. Fuit doctor stellatus, XIII, 172, 2. An hæc cornua ei fuerint perpetua, *ibid.* Hinc postea loquons ad Israelem faciem suam velabat, I, 748, 1 ; XVIII. 434. 2. Quid ea velatio allegorico ct tropologico significet, 1, 748, I et seqq. Moysi senes septuaginta dantur a Deo adjutores, II, 245. L Quomodo Deus abstulerit aliquid de ejus spir itu et dederit septuaginta senioribus, 246, 1. Ob uxorem ejus Æthiopissam Mana ejus soror murmuravit, 251, I. Ejus mira in injuriis perferendis mansuetudo, III, 251,2; X, 452, 2; 454, 2; XI, 522, 2. Quaro hanc ipso doso testatus sit, 11,252, !. In quo omnibus præcelluent Prophetis, 253, I ; 538, 2. Fuit princeps principini!, pontificum, prophetarum, X, 432, t. Fuit Deo ct hominibus dilectus, 45!, 1. Æquiparatur summis patriarchis, *ibid.,* 2. Per eum Deus terrorem inimicis Israelis incussit, 452, I. Virga sua aquam o petra populo educit, II, 300, !. Ejus in hoc actu quæ fuerit incredulitas, ot qualis 300, 2. Do Dei promissis cur dubitaret, XIV, 491, I.Cur Deus hunc ejus lapsum permiserit, II, 30!, 1. Propterva terra promissionis exclusus est, *ibid., 2.* Ob hæsilAtionem morto a Deo in deserto punitus est, XX, 41,2. Surrogai Josué in locum suum. II, 350, I. It principatus successione extraneum Josué suis filiis prætuhI, III, 5. 1. Ejus posten non fuerunt sacerdotes, XIV,571,2. Ejus vox miraculose ab omnibus exaudita in iterata legis promulgatione, II, 394,1.

Quinque ejus privilegia præ Aarone, 400,2 Populo Israel benedictiones el maledfclloûès imprecatur, 497, i. Cur canticum suum vocet cantkum, cum sil potius acris populi objurgatio, 523, 2 cl soqq. Moriturus populo etiam benedicit, 525, 1 cl seq.

5* J/Ol/5Ü *mor**. I Jus mors ox Josepho narratur, II, 53 i, I, 2. Quo mino mundi oíanle Christum sit mortuus, 527, 2. Mortuus est vegetus el validus, *ibid.* Undo natus hic vigor, *ibid.* Vox ejus stentorea sub mortem, 538, 1. Mortuus est in februario 535, I. Quidam censent eum non esso mortuum, *ibid.* Sed (le fido est eum esso mortuum, ot)jus animam ivhso ad limbum patrum. II, 535, 2; XX, 666, 2. El Dotis animam oxemil, II, 536, L Cur secreto a Deo vel ab angelis sepultas sit, I, 13, 1, î; II, 536. 2; XX, 666, 2; 667, 1. Eum alioquin Hebræi coluissent ut numen, *ibid.* Cur ejus corpus diabolus sepeliri noluerit juxta Phogor, 11, 53G, 2 ot seq. Ejus reliquias angeli venerali sunt, Eas angeli transtulero por aera in vallem Moab, *ibid.,* 2. An statini o morte resurrexit, 535, 2. Non in Christi transfiguratione resurrexit, sed cum eo resurgente, *ibid.* Cur apparuerit cum Elia ia Christi transfiguratione, XV, 385, let seqq. Idquo ♦n propria persona, 386, I. Et in gloria, 386, 2. Quid sint cum eo loculi, *ibid.* Undo sint a Petro agniti, 387, 1. Non veniet in fino mundi contra An* lichrislum, 385. 2 ; XXI, 224, 1.

6° *Mosis elogia, laus et scripta,* VI, 424, 1 ; X, 455, 2. Moyses quis el quclis fuerit, I, 22, t Fuit fidelis servus Dei, VI, 5!, 2. Et legatus fidelis, 269, 2. Nonnisi est servus respectu Dei, XIX, 25, 2. Fuit princeps politicus et ecclesiasticus simul, I, 701, 2; *Psalm.* II, 9, 2. Ejus modestia ia suo ducatu, I, 630, i. Ejus humilitas et mansuoludo, 23, L Ejus charitas et prudentia in persuadendo Holub. II, 238, I. Hominum laudes non est moratus, XII, I ¡6, 2. Eum quomodo laudet *Ecclesiasticus,* I, 22,1. Quomodo S. Paulus, *tbtd.* Quomodo S. Slephanus el Ambrosius, *ibid.* Quomodo Constantinus Magnus, *ibid.* Quomodo SS. Patres, *toid.* et seq. Ejus ot Christi antithesis in novemdocim rebus, 25, 1 ct soq. Quomodo eum etiam laudent Gentiles, *ibid.,* 2. Fuit ab Ægyptiis vocatus Deus et Mercurius, 487, I. Fuit habitus ab ethnicis ul magus, XVII, 176, 2. Moson Gentiles in Mmocn transformarunt, IV. 427, 2. Moyses liberator Hobneorum et cæsor Pharaonis typus fuit Cyri libo raloris Judæorum per aedem Baltasaris, el uterque typus Christi liberatoris fidelium per stragem diaboli, XIV, 262, 1. In tolo *Pentateucho* Christum præfiguravit, XVI, 387, 2. Huic Christus opponitur cl anteponitur, 312, 1 el seqq. Moses, Aaron el Maria an sint tros pastores a Deo succisi, \IV, 489, 2. Moses est tribunus fidelium testium Dei, XIII 441,1. Moses el Elias an intelligantur per duo illa animalia in quorum medio cognoscendum Chriilurn ait Propheta, XIV, 2»4. 2 el seq. Hi ambo atutelites Christo vocatur filii olei, 41 i, i, X.

Moses in qno fuerit minor Joanne Baptista XV, 285, 1. Sumniæ apud Judæos auctoritatis erit, 482, 1. Cur ejus testimonio potius sit usu< Christus contra SadducæoS, quam aliorum Prophetarum, *ibid.* Moyses non mandavit repudium, sed permisit tantum, 420, i, 2. Mosis lex quotannd duram X \I 151, 1.

Moses est auctor *Pentateuchi* T. 27, 1. ?crip<1t eum in deserto *ibid..* 2 8-u* histeria de crealione mundi debet mlclligl ut *onai, 28 1. MoysdB fuit psalmographus, 22, 1. An sil aucior aliquorum Psalmorum, II, 107, ih *titulo. Mosis ascensio* liber dictus est apocryphus. XX. 666 2.

MOYSES (Pseudo). Pseudomoysos quidam quomodo Judæos deceperit volendo eos in terram promissionis ducere, I, 559, 1. Moses isto Cretensis quomodo Judæis imposuerit, XIV, 497, 2,

MOYSES abbas. Moyses abbas qua visione sit ad generoso contra tenlaliones curtandum anima* tus, I, 313, 1.

MOYSES eremita. Beatus Moyses eremita ex latrone factus eremita lasciviam camis edomare nullo modo potuit, V, i5i, 2.

MOYSES rabbinus. Moses rabbinus Ægyptiui excusat fornicationem Judæ cum Thamare a peccato, quod lex lata nondum esset, XVUI, 293. 1.

MUGITUS. Mugitus eat vox horrisoni boum, per catachresin animalibus aliis, item homini terra el mari attribuitur, XIV. 578. 1.

MULA. Mula periens fuit Zopyro Medo omen cipiendiv Babylonis a Dario Hystaspis, XIII, 71, i» Ea pariente, expugnata est Babylon a Dario Hyalapsis, X4V. 375. i,

MULCASSE3. Mulcasses rex Tunelanus quomodo cladem quam ex astris sibi impendere didicerat, fugiens in eam inciderit, XII, 90, I. Mulcasscs rex Tunelanus coram Carolo V, humi sedens prandebat, IV. 344, i.

MULIEBIU. Muliebri forma cur Fortuna dea pingeretur, XI 749, 2.

MULIEH, FEMINA. I. Mulieris origo, natura et FINIS. — Mulier quare ex viro formata, I, 93,1 : *Immisit ergo Dominus Deus soporem* in *Adam ; cumque obdormissel, tulit unam de costis ejus, et replevit carnem pro ea. El xdi/icavil Dominus Deus costam, quam tulerat de Adam, in mulierem. et adduxit eam ad Adam.* Femina est quasi dimidium viri, quomodo, XIV, 579, 2 : *Hxc particeps tua, et uxor fœderis lui. Nonne unus fecit, el residuum spiritui ejus est f* Mulier, tanquam posterior el inferior, facta est ex costa viri, iliique similis creala est, XVIH. 354, 2 : *Non enim vir ex muliere est, sed mulier ex viro. Etenim non est creatus vir propter mulierem, sed mulier propter virum¡* 664, i: Firi *debent diligere uxores suas ul corpora sua..... Nemo unquam carnem suam odio habuit, sed nutrit et fovet eam, sicut et Christus Ecclesiam; quia inombra sumus corporis*

de came ejus et de ossibus ejus. Et cur, ct quomodo, 295, 1 : *Erunt enim, inquit* (Scriptura), *duo* ***in*** *came una;* 664, 1. Cur condita sit facio venusta ct cur stulta effecta post formæ venustatem, V, 333, I. Mulier cst creata ul virum adjuvaret, IX, 477, 2 : *Creavit* (Deus) *ex ipso* (homine) *adjutorium simile sibi;* X, 242, 2 : *Qui possidet mulierem bonam, inchoat possessionem, adjutorium secundum illum est, et columna ul requies.* ¡Mulier quatuor in rebus viro est in adjutorium, I, 9i, 2 : *Dixit quoque Dominus Deus : Non est bonum hominem esse solum ; faciamus ei adjutorium simile sibi.* Mulier quomodo viro sit gloria, XVIII, 354. 2 : *Mulier autem gloria viri est.* In quibus mulier viro sit imperfectior, XVIII, 396, 2. Eas esse aliud hominum genus dicebat Plato, XIX, 245. 1. Et eas esse quasi mares occasionatos, sed negatur, XVIII, 631, 2. Feminæ secundum priscos fuerunt monstra, VII, 276, 2. Definitio feminæ, VII, 276, 2 : *Ecce hoc inveni, dixit Ecclesiastes, unum el alterum, ut invenirem rationem quam adhuc quærit anima mea, el non inveni. Virum de mille unum reperi, mulierem ex omnibus non inveni,* XIX, 213, 1. Mulier dicitur a *mollitie,* mulier quasi *mollicr,* X, 9, 1.

Mulieres necessaria: sunl ad prolis propagationem, et consequenter ad speciei humana conservationem. Mulierum infelicitas eststcrilitas, *Psalm.* II, 269, 2. Quomodo mulier salvabitur per filiorum generationem, XIX, 206, 2 : *Salvabitur aulem per filiorum generationem, si permanserit in fide, el dilectione, et sanctificatione cum sobrietate.* Quidam hæretici feminas non salvari crediderunt, VII, 277, i. Mulierem *tangere* vel *cognoscere* Hebræis est exercere actum conjugii, XVIII, 299, 2 : *De quibus aulem scripsistis mihi: Donum est homini mulierem non tangere.* Feminam humiliari dicunt Hebræi cum cognoscitur ct violatur, XI, 668, 2 : Semen quoquo ad condcptionom prolis subministrat femina, XIX, 477, 1 : *Fide el ipsa Sara sterilis virtutem in conceptione seminis accepil, eliam prater tempus xtalis, quoniam fidelem credidii esse eum qui repromisit.* Mulierum parturientium quam gravis sit dolor, I, 107, 2: *Mulieri quoque dixit: Multiplicabo xrumnas tuas et conceptus tuos, in dolore paries filios.* Mulierum Ægyptiarum fecunditas, I, 429, 1. Mulieres quaedam sanctæ cur steriles fuerint, I, 266, 4. Mulieris abortientis emblema est equa calcans lupi vestigia, IX, 397, 2.

Feminæ an in sexu virili resurrecluræ sint, XV, 482,1. Non resurrecturæ in sexu virili, sed in suo, XVIII, 631, 2.

II. MULIPRUIÍ NATIVi DOTES, ET AD QUÆ VITIA naturaliter PROPENSA. — Mulieris qualitates recensentur, X, 3, 2. Earum encomia qui descripserint, X, 41, 9 etseq. Mulierum descriptio, IX, 682, 4; 683, 2; 684, 2 ; 685, 1. In vitiis fortiores •uni viris, XIX, 300, 1.

1° *Femina dos pulchritudo,* VII, 535, 4. Ejus ornamentum capillus, ct dedecus calvitium, XI, 439, 2. Molieres pulchra: sino doto nubunt, V, 326, 1 : *Mulier gratiosa inveniet gloriam, el robusti habebunt divitias.* E® apud homines sunt in gloria, *ibid.* Mulier pulchra gratiæ est symbolum, X, 241, I. Mulieres Persie® sunt cæteris pulchriores, IV, 364, 2.

2« *Mulier natura est superba ct iracunda,* 48, 4, 2: *Dolor patris, filius stultus; et lecta jugiter perstillantia, litigiosa mulier,* VI, 168, 2. Mulier si dives sit, vult viro suo precesse, IX, 689, 2: *Mulier si primatum habeat, contraria est viro suo.* Eam viro suo dominari, res indigna est, IX, IX, 689, 2 ; X, 180, 1 : *Filio el mulieri, fratri el amico, non des potestatem super te in vita tua.* Si viro suo imperet, ei erit contraria, IX, 689, 1. Mulier est iræ,. precipitanti® et furori obnoxia, IX, 688, 4. *Mulieris ira, et irreverentia, el confusio magna.* Est appetens yindictæ, 688, 2.

3* *Mulierum levitas, infirmitas, inconstantia el fragilitas,* X, 9, i. Mulier est avida libertatis, IX, 691, 1. Passionibus tota agitatur, 681, 2: *Omnis plaga, tristitia cordis est : cl omnis malitia, nequitia mulieris.* Etsi subinde viros superet animo et constantia, *ibid.* Est natura mollis ct timida, VI, 489, 1, 2 : *Mulierem fortem quis inveniet? procul el de ultimis finibus pretium ejus.* Mulieres incidunt in terrores pánicos magis quam viri, X,2,2. Mulier est viro petulantior, Xx 10, 1. Mulieres sine delectu sæpe nubunt, X, 240, 2 : *Omnem masculum excipiet mulier, et est filia melior filia.* Mulieres natura sua sunt desidiosae, segnes ct pigrae, X, 2, 2. Mulier negotia sua deterius gerit quam vir, 371, 1,2.

4* *Mulieres plerumque zelotypa sunl, el sibi placentes,* X, 5,4 : *Dolor cordis et luctus, mulier zelotypa. In muliero zelotypa flagellum lingua, omnibus communicans.* Mulieres facile zelotypiam concipiunt, IX, 279, 4 : *Non zeles mulierem sinus lui, ne ostendat super te malitiam doctrina nequam.*

5° *Mulier inconstans et garrula est,* XIV, 444, 2. Feminæ sunt loquaces, XVIII, 396, 2. Quidquid sciunt, slatini effutiunt, VI, 49, 4.

6« *Mulieres in omni genere animantium astutiores et insidiosiores sunl maribus,* V, 535, 4, 2. Mulier imposture intenta cst, etsi prima fronte probitatem prae so ferat, X, 371, 2. Maximo nocet, dum amorem simulat, X, 6, 1. Scorpionis ct mulieris octo analogiae, *ibid. : Sicut bonum jugum quod movetur, ita et mulier nequam; qui tenet illam, quasi qui apprehendit scorpionem.* Similis est igni, magneti, basilisco, 370, 2.

7° *Mulieres ornatus et cultus sunl studiosa,* XIX, 203, 1. In pulchritudine corporis decus suum ponunt, et ea superbiunt, VI, 528, 4. Cur tantopere sint ornatus et fuci studios®, duæ dantur causæ, XII, 672, 4, 2 : *Miserunt ad viros venien-*

et de longe, ad quos nuntium misant: itaque ecce venerunt : quibus te lavisli, et circumlinitis stibio oculos tuos, et ornata es mundo muliebri. Sedisti in lecto pulcherrimo, d mensa ornata est ante te, thymiama meum el unguentum meum posuisti super eam.

2® *Mulieres sunl illecebrosas,* XV, 166; XXI, 58, 1. Mulier compta et fucata mirum libidinis illicium, IX, 283, 2 : *Averte faciem tuam a muliere compta , et ne circumspicias speciem alienam.* Mulieri species quam illecebrosa, X, 241, 2: *Species mulieris exhilarat faciem viri sui, el super omnem concupiscentiam hominis superducit desiderium.* Mulierum illecebrae quam sint noxiæ, XX, 672, 1. Mulieris forma fallax, *Job,* 622. 1. Femina formosa illiciquo nihil illecebrosius, IV, 365, 1. Mulier instar sirenis mentem etiam sapientium incantai, V, 65,2 : *Ut eruaris a muliere aliena, et ab extranea quæ mollit sermones suos.* Habet quid serpentinum, 130, 2 : *Ne attendas fallaciæ mulieris : favus enim distillons labia meretricis, el nitidius oleo guttur ejus; novissima autem illius amara quasi absinthium, et acuta quasi gladius biceps.* Mulieris illecebrosæ descriptio, 69, 1. Ejus oculis inest fascinum, 173, 1 : *Non concupiscat pulchritudinem ejus cor tuum, nec capiaris nutibus illius.*

8® *Mulier natura salax est el ad libidinem prona,* X, 9, 1. Feminae omnium pene animalium magis lascivæ sunt quam mares, et quæ hujus rei ratio physica, XIII, 348, 1. Cur virum naturaliter appetant, XIX, 213, 2. Cur in libidinem pronæ sint, XX. 312, 2.

III. Mulieris malæ idea et vahiæ species.— 1® *Mulier mala.* Mulieris malæ varia epitheta, III, 212, 2; V, 190 1, 2; X, 372, 2. Mulier mala quam gravo sit malum, IX, 681, 2 : *Omnis plaga, tristitia cordis est, ct omnis malitia, nequitia mulieris;* 672, 2 : *El omnem plagam, el non plagam videbit cordis, et omnem nequitiam, et non nequitiam mulieris: et omnem obductum, d non obductum odientium : el omnem vindictam, el non vindictam inimicorum;* 684 1, 2 : *Non est caput nequius super caput colubri, el non est ira super iram mulieris. Commorari leoni et draconi placebit, quam habitare cum muliere nequam.* Ea serpenti comparatur, 683, 1, 2. Ejus invidia serpentina, *ibid.* Est velut furia, 685, 1 : *Nequitia mulieris immutat faciem ejus: et obcxcal vultum suum tanquam ursus : cl quasi saccum ostendit.* Reddit maritum luridum cl melancholicum, 685,2; 689, 2 : *Cor humile, et facies tristis, el plaga cordis mulier nequam;* X, 3, 2. De ejus morosilate vir non multum audet queri præ pudore,IX, 685,1. Mulier mala obtingit plerumque peccatori in pœnam, 686, 1 : *Prévis omnis malitia super malitiam mulieris, sors peccatorum cadat super illam.* Viri vires enervat, 690, 1 : *Manus debiles el genua dissulula mulier, qux non beatifical virum suum,* X, 1,2. Mulier mala virum suum contabescere facit, V, 349, 2 : *Mulier diligens corona est viro suo; elputredo in ossibus ejus, quæ confusione res dignas gtril.* Est viro suo sæpe causa damnationis, X, 2, 1. Eum confundit, 3, 2. Totum conjugium conturbat, 5, 2. Hæc castiganda est a marito exemplo virtutis et prudenti® et lenitate, IX, 682, 1. Debet a viro castigari, 686, 1. Non est ei indulgendurn, vel in modico, 690, 2.

2° *Mulier rixosa.* Mulier rixosa omnes cœli tempestates exprimit, VI, 104, 1 : *Melius est sedere in angulo domatis, quam cum muliere litigiosa in domo communi.* Est similis vento impetuoso. VI, 346, 1 : *Tecta perstillantia in die frigoris ct litigiosa mulier comparantur : qui relinet eam, quasi qui ventum teneat, et oleum dexteræ suæ vocabit.* Mulier rixosa nequaquam compesci potest,345,1,2. Mulier rixosa est feris sævior, VI, 116, 2 : *Melius est habitare in terra deserta, quam cum muliere rixosa el iracunda.* Ei præfertur præsens corporis periculum, 104, 1. Viro causa est damnationis ælernæ, *ibid.* Mulier odiosa quæ vocetur, 456, 1 : *Per tria movetur terra, et quartum non potest sustinere: per servum cum regnaverit : per stultum cum saturatus fuerit cibo; per odiosam mulierem cum in matrimonio fuerit assumpta; et per ancillam cum fuerit hxres dominx sux.* Mulier rixosa quomodo tractanda, XVHI, 667, 2.

3® *Mulier stulta et fatua.* Mulierem fatuam dedecet nec convenit pulchritudo, V, 331, 2 el seq. : *Circulus aureus in naribus suis, mulier pulchra et fatua.* Hæc sui comparatur, *ibid.* Analogie utriusque, *ibid.* Mulieres slultæ facile abortiuntur, IX, 534, 2 : 4 *facit verbi parturit fatuus, tanquam gemitus parius infantis.*

4° *Mulier ebriosa.* Mulier ebriosa plerumque iracunda est, X, 7, 1 : *Mulier ebriosa ira magna, et contumelia et turpitudo illius non legetur.* Quantum illa malum et probrum sit, *ibid.,* 1, 2. Plerumque impudica est. 7, 2; 8, 1. Mulier ebria olim a puero concepit, XI. 340, 1,2. Mulieres impudicæ sæpe viris venena propinant. V, 350, I.

5® *Mulier impudica.* Mulier impudica formæ pulchritudinem deturpat, V, 332, 1. Hæc nonnisi lasciviaiu cogitat, 332, 2. Est impudens et indocilis, *ibid.* Mulier impudica per oculos se prodit. X, 8, 1 : *Fornicatio mulieris in extollentia oculorum* (cernitur), *el in palpebris suis agnoscitur.* Bjus gestus ct incessus, *ibid,,* 2. Libidine non satiatur, VI. 441, 2; 444, i *(Vide* Meretrix). Huic custodia est adhibenda, 366, 1 : *Super mulierem nequam bonum est signum.*

6® *Mulier zelotypa.* Mulieres plerumque zelotypae sunl, X, 5, 1 : *Dolor cordis el lucius mulier zelotypa. In muliere zelotypa flagellum lingux, omnibus communicans.* Mulier facile zelotypiam concipit. IX, 279, 1. Mulier zelotypa multa in virum machinatur mala, *ibid.* .Mulier zelotypa marito dolorem cordis affert, X, 5, 1. Eum turbat, 5, *1.*

Svam amaritudinem quibusvis communicat et exponit, 5,1, Exemplum quoddam mulieris zelotypae, ***ibid. t.***

JY. Mulieris bonji descriptio et varije species. — {• *Mulier bona quæ dicatur,* V, 585, 2 : *Qui invend mulierem bonam, invenit bonum, et hauriet jucunditatem a Domino.* Ea rara est» *ibid.* Ejus opera el doles, 586» 1. Sollicite servanda est, 586, 2 : *Qui 'expellit mulierem bonam, expellit bonum ; qui aulem tenet adulteram, stultus est et impius.* Mulier bona, sancta, sedula'honesta, beat virum, ejusque vitam adauget, X, 1,1 : *Mulieris bonx beatus vir : numerus enim annorum illius duplex;* 3, 2 : *Pars bona, mulier bona, in parte Umentium Deum dabilur viro pro factis bonis.* Mulier bona datur viro bono pro mercede operum bonorum, X, 2, 2. Talis est peculiare Dei donum, 3, 1 ; II, i : *Disciplina illius* (mulieris boom), *datum Dei est.* Ba virum suum exhilarat, cteum impinguat, 3, 2; 10, 1,2: *Gralia mulieris sedulx delectabit virum tuum, et impinguabit ossa ejus.* Quanti sit pretii, *ibid,* 2; 12, 1 : *Gralia super gratiam, mulier sancta el pudorata.* Soli comparatur, 13, 2 : *Sicut sol oriens mundo in ollissimis Dei, sic mulieris bonx species in ornamentum domus ejus.* Fecundat domum et rempublicam, *ibid.* Per candelabrum repræsenlalur, 14, i, 2; *Lucerna splendens super candelabrum sanctum, el species faciei super ælalem stabilem.* Gerit oculos demissos, 8, 1.

!♦ *Mulier diligens.* Mulier diligens quænam sit, 348. i 2 : *Mulier diligens corona est viro suo.* Hæc virum ornat, legit, roborat, Letificai, *ibid.*

3* *Mulier prudens.* Mulier prudens (edificai domum suam, quo sensu, 401, 1,2 et seq. : *Sapiens mulier ¿edificai domum suam, insipiens extructam quoquo destruet.*

4f *Mulier fortis.* Mulier fortis difficilis inventu, quænam sit, VI, 489, 1,2: *Mulierem fortem quis inveniet? /rocul el de ultimis finibus pretium ejus.* Est res rara, *ibid.* Ejus pretium, 490, L Vir in ea confidit, nec is indigebit spoliis, 491. 1, 2 : *Confidit* in *ea cor* viri *sui, el spoliis non indigebit.* Quod bonum illa huic reddat, 493, 1,2: *Pedici ei bonum, el non malum, omnibus diebus vilæ suæ.* Operata est linum et lanam quæ ipsa quæsivil, 494, 2 : *lanam et Unum, et operata est consilio manuum suarum.* Ejus ct navis variæ analogia?, 498, 1,2: *Facta csl quasi navis institoris de longe portans panem suum.* Ante auroram surgit ut suis de cibo prospiciat, 499, 2 : *Et de node surrexit, dcdilque prxdam domesticis suis, et cibaria ancillis suis.* Ejus in hoc discreto, 500, 1. Emit agrum el vineam, 501, I : *Consideravit agrum, et emit eum : de fructu manuum suarum plantavit vineam.* Cur lumbos cingulo succingat, 502, 1 : *Accinxit fortitudine lumbos suos, el roboravit brachium suum.* Nullum opus mulieribus convenientius, decentius, hooesüui, dignius, utilius, quam nero et lexere, 505,1, 2 : *Manum suam misil ad fortia, et digiti ejus apprehenderunt fusum.* Mulieris fortis in indigos beneficentia, 507, 1 : *Manum suam aperuit inopi, el palmas suas extendit ad pauperem.* 519, 1, 2. Suis de duplici et do multiplici vcsle prospicit, 508, 1 : *Non timebit domui suæ a frigoribus nivit: omnes enim domestici ejus vestili sunt duplicibus.* Paravit in domus ornamentum pretiosa stragula, 511, 1 : *Stragulatam vestem fecit sibi : byssus et purpura indumentum ejus.* A viro nobilitatur, eumque vicissim nobilitat, 513,2 : *Nobilis in portis vir ejus, quando sederit cum senatoribus terrx.* Cur sindonem vendiderit, 514,1,2: *Sindonem fecit el vendidit, et cingulum tradidit Chananxo.* Induit fortitudinem el decorem, 515, 2 et seq. : *Fortitudo et decor indumentum ejus, el ridebit in die novissimo.* Ejus ornatus internus virtutum, *ibid.* Ejus gravitas, maturitas, vigor animi : hinc semper gaudet, 517, 2 el seq: In senectute fruilur laboribus suis, 518, 1. Est in verbis sapiens, clemens, gratiosa, 519, i : *Os suum aperuit sapienliæ, el lex dementiti in ore ejus.* Familiam in paco conservai, 519, 2. Sancta et pia loquitur, *ibid.* Domum suam sedula circumlustrat, 521, 1 : *Consideravit semitas domus suæ, et panem otiosa non comedit.* Suos labori assuefacit, 522, 1. Esta filiis dilaudata, et predicala a viro suo, 522, 2 et seq. : *Surrexerunl filii ejus, el beatissimam prxdicavcrunt, vir ejus, cl laudavit eam.* Eleemosynis opes sibi paravit, *ibid.* Paravit sibi robur, decus et gloriam, 524, 1 : *Multa filix congregaverunt divitias, tu superegressa ct universas* In timore Dei decus suum posuit, 528, i; 530, i : *Fallax gralia, et vana est pulchritudo ; mulier Umens Dominum ipsa laudabitur.* Et eum laudavit, 530,2. Meretur frui suis laboribus, 532, *i: Date ei de fructu manuum suarum, el laudent eam in portis operaejus.* Lingua sua non est abusa, 533, 1. Laudatur palam ob opera, *ibid.* Mulier sensata (pianti facienda, IX, 240, 2 : *Noli discedere a muliere sensata et bona, quam sortitus es in timore Domini; gralia enim verecundias illius super aurum.*

V. Quæ sint mulierum virtutes et officia sectanda. — I0 *Viro suo obediens sil mulier.* Ejus caput est vir quatuor modis, XVIII, 352, 2: *Volo aulem vos scire, quod omnis viri caput Christus est ; caput aulem mulieris vir : caput vero Chrisli Deus,* XIX, 108, L Mulieris est obsequi viro, IX, 691, 2 : *Si non ambulaverit* (uxor tua) *ad manum luam, confundet te in conspectu inimicorum suorum ;* XIX, 108, 1 : *Mulieres, subditx estote viris, sicut oportet, in Domino.* Viris non imperent, IX, 279, 2 et seq. : *Non des mulieri potestatem animæ lux, ne ingrediatur in virtutem luam, et confundaris.* Dominantes viris monstrum sunt, XX, 311, 2 : *Similiter et mulieres subditx sint uins suit, ut et si qui non credunt verbo, per mulierum conversationem sine verbo lucrifiant.* Mu-

lier negotia sua deterius gerit quam vir, X, 371.1. Honorent viros suos, 3i7, i : *Sic enim aliquando mulieres. sperantes in Deo, ornabant se subjecta propriis viris. Sicut Sara obediebat Abraha, dominum eum vocans, cujus estis filix benefacientes, et non pertimentes ullam perturbationem.* Mulierem esso caput Ecclesia? quam sil indecens, XVIII, 396, 2; XIX, 305, 2 : *Docere autem mulieri non permitió, neque dominari in virum, sed esse tn silentio.*

2° *Mulieres in ornatu el moribus sint modesta et pudica,* VI, 516, 2. Mulieris christianæ ornamentum ad intus esso debet, *Psalm.* I, 299, 1 : *Omnis gloria ejus, filia regis ab intus, in fimbriis aureis circumamicla varietatibus.* Interno potius ornatæ sint, quam externe, XIX, 204, 1 : *Similiter et mulieres* in *habitu ornalo^ cum verecundia et sobrietate ornantes se, et non in tortis crinibus, aut auro, aut margaritis, vel veste pretiosa : sed quod decet mulieres, promittentes pietatem per opera bona.* Se nimis ornantes opus Dei corrigere vello videntur, ac sunt in Deum contumeliosa), 204, 2. Moderate comantur el ornentur, 203, 1. Mulieri non licet incederò nudo capito, sed debet velari, XVIII, 353, 1, 2 : *Omnis aulem mulier orans, aut prophetans non velalo capile, deturpat caput suum;* 356, 1 ; *Debet mulier potestatem habere super caput suum propter angelos.* An ex præcepto mulieres comam alero teneantur, 357, 1. Eas decet in cultu honestas et modestia, XXI, 152, 1. Mulier sit verecunda et pudorata, X, 12,1 ; *Gralia super gratiam mulier sancta el pudorata.* Feminas decet pudor et limor, IX, 72, 2. Mulieris castm exemplum, II, 98, 2. Nonnulle se deformarunt studio castitatis, VI, 528, 2, Feminæ deformes virtutis ornamento pulchræ sunl, 516,1. Mulier dona suspecta recipiens, quomodo hoc inleliigcndum, I, 258, 1,

3° *Mulieres domi manere debent, et silentii amantes esse.* Debent mañero domi, I, 323, 2 : *Egressa est aulem Dina, filia Lix, ut videret mulieres regionis illius. Quam cum vidisset Sichem, filius Memor Mevxi, princeps terrx illius, adamavit eam, el rapuit.* Eas decet murus aut maritus, XIX, 245. 2 : *Simul autem et otiosa discunt circuire domos : non solum oliosx, sed et verbosa et curiosa, loquenles qua non oportet. Volo ergo juniores nubere, filios procreare, matres familias esse, nullam occasionem dare adversario maledicti gralia.* lis ethnici dabant præfectos, no vagarentur, 2 io, 1. Ne vir assideat uxori alterius, praesertim in mensa, in eodem lectulo, recumbendo in sinu illius, IX, 285, I : *Cum aliena muliere non sedeas omnino, nec accumbas cum ea super cubitum.* Ipsis Parthopers® convivia ot virorum aspectum interdicebant, IV, 365, I.

Mulier taceat in solenni consessu. X, 371, 1, 2. In ecclesia taceat, XVIII, 353, I ; 396, 2 : *Mulierts in cccbsiis taceant, non enim permittitur eis loqui, sed subditas esse, sicut et les dicit* ¡ XIX; 205. 2; *Docere aulem mulieri non permitto,* neque *dominari in virum, sed esse in silentio.* Quid et quos ot ubi docere debeat, XIX, 330, 1 : *Anus similiter* in *habitu sancto, non criminatri~ces, non multo vino servientes, bene docentes ; ut prudentiam doceant adolescentulas, ut viros suos ament, filios suos diligant.* Mulier garrula ct loquax homini quieto est molesta, IX, 686, 2 : Siepi *ascensus arenosus in pedibus veterani, sic mulier linguata homini quieto.*

4° Mulieres semper occupari debent, XIX, 245, 2. Quid eas doceat, 330, 1. Mullis pœnitenliis caput ct corpus non frangant, 250, 1. Mulieri non nimis mulla, ncc magna sunt committenda, X, 180, 1.

VI. Quam cavend.e mul iehes. — 1° *Mulier esi causa ruina totius generi? humani, el omnis mali initium;* 1X 690, 2 : *A muliere initium facium est peccati, el per illam omnes morimur.* Ab ea omnia mala nascuntur. IX, 285, 1. Est omnium malorum pessimum, V, 199, 2; XII, 667, 1, E^t metropolis omnium scelerum, XIV, 419, I. Vari» de mulierum improbitate et de periculis gnom®, *ibid.* Femina cur morio sil amarior, VII, 274, 2; *Inveni amariorem morte mulierem, qux laqueus venatorum est, el sagena cor ejus, vincula sunl manus illius: qui pincel Deo, effugiet illam; qui autem peccator est, capietur ab illa.* Cur laqueus et sagena sil, ifrid. el seq, Mulier malum necessarium est, V, 585, 2. Mulior infidelibus malum necessarium, fidelibus liberum, XV, 422, 1, 2 Mulier quam perniciosa. 111.210, 2.

i Mulieris qualis sit dominatus, potentia,el fortitudo,* XI, 138, 2 . XIII, 341,2; XIV, 580. 2. Mulieres quantopere pietati vel pbesso \el prodesso possunt, X\ II, 285. 2, Mulieres omnium fere calamitatum causa fuerunt viris, id probatur exemplis, XII, 592, 2. Mphæ viros perdiderunt XIV, 144, 2: *Noli credere amico, el nolite confidere tn duce; ab ea, qux dormit in sinu tuo, custodì claustra oris tui.* Deceperunt mullos sapientes, IX, 526, 2 ; *Vinum el mulieres apostatare faciunt sapientes, st arguent sensatos;* X, 369, 2 : *Omni homini noh intendere in specie, el in medio mulierum noli commorari;* 373, 2. Mulieres dominai® sunl Salomonis, 496, 1. Mulieres propagant idololatriam et hæresim, 111, 630, I. Mulieres origo idolplalriæ ¡q Israel, III, 219, L Aliquarum infidelitas et malitia» III, 202, 1, 2; 212, L Quam severo Dominus m judicio suo inquiret in eas per quas bœresea sunt propagotæ, XIX. 300, I, 2. Mulier etiam senes et castos per omnem vitam perdit. V, <99, I : *Multos enim vulneratos dejecit, el fortissimi quiqut m-terfech sunt ab ea.* Perdit regum opes, famam, robur, vjlam, VI, 481. 2: A> *dedens mulieribus substantiam suam, <1 divitias tuis ad delendos reges.* Mulieris amoribus implicatus, difltoillimo se ab eis expedit, V, 69, I : *Omnes qui inyrcdiunlur*

ad eam, non revertentur, nee apprehendent semitai vil.* Mulierum causa major pars hominum damnatur, V, 268, 1; VI203, 2.

3* *Feminarum consortia, conversationem, tactum, aspectum, vitare oportet.* Primo. *Earum consortia vitanda,* I, 324,1 ; II, 343, 2 ; X, 280, 2 et seq. : *Ne respicias mulierem multivolam, ne forte incidas in laqueos illius. Cum saltatrice ne assiduus sis, nec audias illam, nec forte pereas in efficacia illius;* 365, 1 : *A scintilla una augetur ignis, et ab uno doloso augetur sanguis;* 524, 1 ; XVI, 363, 2 : *Et continuo venerunt discipuli ejus ; el mirabantur quia cum muliere loquebatur. Nemo tamen dixit : Quid quxris, aut quid loqueris cum ea ?* Mulieres adeuntur minori fructu et majori periculo, XIX, 313,1. Mulierum etiam quarumvis cum viris cohabitado est periculosa, I, 233, 2. Earum fuga suadetur, XVII, 29, 1. Arcendæ sunt castis, XX, 372, 1.

Secundo. Feminarum colloquia vitanda, XX, 672, 1. Earum conversatio quam sit noxia, V, 177, 1; X, 370, 1 : *De vestimentis enim procedit linea, el a muliere iniquitas viri.* Mulierum colloquia separata cavenda sunt, XVI, 629, 1.

Tertio. *Tactus mulieris maxime periculosus, Job,* 615 : *Ignis esi usque ad perditionem devorans el omnia eradicans genimina.* Ne res quidem aut vestes mulierum aut formosulorum tangendae temero, *ibid.* Immundities maxime tactu contrahitur, 616, 1. Mulieris tactus venenatus est. IX, 285, 1 ; *Cum aliena muliere non sedeas omnino, nec accumbas cum ea super cubitum : et non alterceris cum illa in vino.*

Quarto. *Mulierum aspectus vilandus,* IX, 686, 2: *Ne respicias in mulieris speciem, et non concupiscas mulierem in specie.* Feminarum aspectus quam sil periculosus, illecebrosus et perniciosus, IV, 339. 1 : *El cum audissenl viri illi verba ejus* (Judith), *considerabant faciem ejus, elerat in oculis eorum stupor, quoniam pulchritudinem ejus mirabantur nimis;* X, 362, 1 : *Ne respicias mulierem alieni viri, et ne scruteris ancillam ejus, neque steteris ad lectum ejus,* XV, 165, 2. Mulierum oculi quam inloxicent, XIII, 180, 2 : *El videbant eam* (Suzannam) *senes quotidie ingredienlem, et deambulantem, el exarserunt in concupiscentiam ejus.* Mulieris forma est quasi ignis in sinu, V, 176,1 ; 178, 1. Earum visio quatenus sit peccatum, XV, 165, 2 : *Ego autem dico vobis, quia omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, jam moechatus est eam in corde suo.* Mulieris tam nuptœ quam innuptæ concupiscentia vetatur, *ibid.* Mulier vincitur (uga aspectus et colloquii, V, 66, 2:

Quinto. *A quibus prxserlim vitandæ mulieres.* Mirtierum consortium praesertim sacerdoti vitandum, XIX, 212, 2 et seq. Mulierum etiam piarum oosortium sacerdoti decimandum, XV, 154, 2. Mulieres omnes a viris etiam spiritualibus separentur, XX, 467, 2. Mulier nulla S. Fiacri! monasterium intraro potest, XI, 685, 1, 2. Feminæ quomodo viro apostolico curandæ sint, XVI, 363, 2.

VII. Varii apud priscos usus qui ad mulieres spectant .— *i'Apud Judxos.* Fominæ haeredes parentum, deficiente prole mascula, jubentur nubere in familia eadem, et cognatione proxima, XVI, 95, 2. Feminæ ut viro suæ tribus nubant, quomodo intelligendum, II, 387, 1. Feminæ apud Judíeos quando yiro contribuli, quando alteri nubere potuerint, XV, 56, 2. Feminæ Judææ cur ungi solitæ, IV, 369, 2. Mulieres Sioniæ colores sacerdotales in vestibus imitabantur, XI, 141, 1.

Mulieres excubantes in ostio tabernaculi quales erant, I, 755, 2. Cur excubarent, tropologice causa datur, 1,714, 2. In templo Judaico habebant atrium distinctum, XIX, 240, 1. Apud Judæos incapaces erant sacerdotii, sed non regni, XIX, 417,1.

2° *Apud alios populos.* Feminæ olim nomen capiebant a viro, 146, 1. Feminæ cum feminis fœde apud Gentes commiscebantur, XVIII, 53, 1. Hinc peccatum mollitiei committere possunt, 54, 1. Mulieres gentiles in luctu capillos solvebant, et genas etiam laniabant, II, 127, 2. Feminæ apud Ægyptios et Lycios olim imperabant, IX, 689, 1. Mulieres olim in domibus habitare separatila solebant, I, 258, 1. In cœna sedebant, viris discumbentibus, XII, 672, i, 2. Feminæ apud Hebræos sicut et apud Graecos, a viris in convivio, oratione, aliisque actibus publicis separabantur, XIV, 513, 2. Mulieres olim in conviviis unguenta spargebant, XVI, 124, 1. Mulieribus Romanis olim vinum prohibitum erat, VII, 467, 1. Mulieres olim vinum bibentes apud Romanos intemperantes et impúdicas habebantur, *ibid.* Mulieres Romanæ in tutorum potestate erant, X, 371, 2.

3* *Apud Christianos.* Apud priscos Christianos etiam fores et locum distinctum in ecclesiis habebant, XIX, 240, 1. Communicaturo olim in dominicali, seu in mundo linteo Eucharistiam excipiebant, itaque ori admovebant, XVin, 370, 1 ; XIX, 201, 2.

VIII. Mulieres quædam de quidus specialius agitur in Scriptura, vel quae in exemplum ex HISTORIA ECCLESIASTICA IN MEDIUM PRODUCUNTUR. —*I• Mulieres Veteris Testamenti.* Mulier Sarephlana viris profertur, 644, 1, 2. Mulieres prophetissas, 111, 133, 1, 2. Mulier Holda in reprehensione virorum consulitur, IV, 81,2.

2° *Mulieres Evangelii.* Cur in genealogia Christi, nonnisi mulieres meretrices nominentur, XV, 54,2. Illæ miro modo viris suis copulata) sunt, *ibid.* Mulier inclinata per quindecim et decem annos, quos reprosentat, XVI, 189, 1.

Cur mulieres piæ Christnm sequebantur, et quæ, XVI, 132, 1,2 et seq. Mulieres piæ super Christum euntem ad supplicium lamentabantur, XV, 614, 2. Earum fides et constantia in astando cruci Jesu,

637, 2. Cur earum meminit Evangelista, *ibid.* Stabant ncc procul, ncc omnino prope, sed paulo remotius, 638, 1. Quid speculate sint, ibid. Erant hæ quæ Christum do suis facultatibus aluerant, *ibid.* Cur ab co sepeliendo abstineant, 641, 2, Unetur® cum sepultum, in fino Parasceves incœperunl aromata compararo, ut summo mane dici Dominicæ ad sepulcrum venirent, 644,1,2 et seqq. Cur in aurora venerint, 645, 1. Nescierunt de custodia militum et sepulcri obsignatione, 646, 1. Sed Deus utrumque impedimentum iis amovit, *ibid.* Viso sepulcro vacuo, ad Apostolos recurrerunt, 650, i. ¡Cur ipsæ præ aliis de resurrectione inaudierint, 651, 2. A sepulcro redeuntes, partim timuere, partim gavis® sunt, 652, 2; 717, 1. Quid discipulis de resurrectione nuntiarint, 652, 2. Cur iis Jesus se spectandum dederit, 653, 1. Cur tenuerint pedes ejus apparentes, el eum adorarmi, *ibid.,* 2. Fuerunt aposlolæ Apostolorum, 654,1. Nec ad Christi divinitatem, nec ad ejus resurrectionem attendebant, 717, 1.

3° *¿Mulieres historic ecclesiastic».* Mulieris cujusdam gonerosæ martyrum sub Dunaan tyranno, XVI11, 492, 1, Feminarum martyrum filios ad sui milationem incitantium exempla, IV, 523, i. Mulieris cujusdam a petulante dæmone incredibili libidine vexat®, perS. Bernardum liberat® exemplum, 294, 2. Mulier quædam adulterii falso accusata, septies icta occidi non potuit, XIII, 187, 2. Mulieris cujusdam insignis pudicitia in expugnatione Romæ urbis per Gothas, XIII, 183, 2.

IX. *Mulier mystico et allegorico sensu sumpta.* Mulier mystico est voluptas, VII, 275, 2. Mulier symbolum est infirmitatis et concupiscenti®, XIV, 419, 1. Mulier cur metaphorice dicalur terra, XII, 38, 1. Feminæ dicuntur molles, impii et bæretici, XI, 761, 1; XXI, 201, 2. Mulier in amphor® modio cur sedeat apud Zachariam, el quomodo id concipiendum. XIV, 419. 1. Mulieres impietatem in Babylonem inferentes, quid significent, 421, 1, 2.

MULLUS. Mullus priscis speculis nitorem restituit XX, 86j i.

MULSUM. Mulsum quam sil salubre, VI,230,1.

MULTILOQUIUM, MULTILOQUI. Multiloquium quod vetelur, quale sit vilium, el in quo silum, V, 295, 2 : *In multiloquio non deerit peccatum, qui autem moderatur labia sua, prudentissimus est.* Multiloquium quoluplox, sit, VU, 195, 1 : *Ne temere quid loquaris, neque cor tuum sil velox ad proferendum sermonem coram Deo.* Multiloquium est causa peccati, et multiloqui facile labento lingua in peccatum labantur,Vt 295,2; 296,1. Semper ad defectum tendit, 428, 2: *In omni opere erit abundantia; ubi autem verba sunl plurima, ibi frequenter egestas.* Multiloquii noxa, VI, 293, 1, 2: *Sicut urbs patens, el absque murorum ambitu, ita vir qui non potest in loquendo cohibere spiritum suum.* Cur prohibeatur, VII, 196, 1, 2. Multiloquus est stultus, 348, i : *Stultus verba mulli-*

plicat. Multiloquii damna, IX, 548, 1, 2: *Home sapiens tacebit usque ad tempus; lascivus autem et imprudens non servabunt tempus.* Multiloquus peccat diversimode, *ibid. (Vide* Lingua, Loqca-CKTAS).

Multiloquium coram Deo quid significet, et pro quo sumatur, VII, 195, 1, 2. Multiloquium in oratione reprehenditur, XV, 184, 1.

MULTIPLICATIO. Quæ multiplicatio bona,qu® noxia, IX, 268, 2. Multiplicatio impiorum cur noxia sit reipublicæ, VI, 404, 2.

MULTITUDO. !• Multitudinis quanta sit vis, etiam rerum imbellium, XXI, 207, 1.

2® Multitudo angelorum, beatorum, stellarum et creaturarum magnificentiam Dei ostendit,V, 433,1 Multitudo maris ad Ecclesiam confiuxura quæ inlelligatur, XI, 702, 2. Multitudo sanctorum quanta sit, XII, 455, 2.

3° Multitudo ordinata regum est decus, non incomposita et ordinata, V, 433,2. Multitudini nemo se accommodare debet, IX, 226, 1. Nec eam offendere, 227, I. In multitudine non multum loquendum, X, 153, 1.

MULTIVOLUS. Multivola est meretrix, IX, 280,2 *(Vide* Meretrix).

MULTUS. I0 *Mulli* sæpe capitur pro *omnes,* XV, 453, 1, 2; XX, 355, 2. Multi sunt vocati, pauci vero electi, quomodo sit inlelligendum, XV, 445, 2 et seqq. ; 476, 2.

2® Mulla non sunl simul suscipienda, IX, 341,1 ; 342, t ; 352, 2. Mulla paucis complecti, magni viri est, et ingenii, IV, 507, 1.

MULUS. !• Muli, nec equi sunt, nec asini, sed tertia hpccies : erani frequentes apud Judæos, XIII, 489, 2. Mulus, licet sterilis, tamen ardet libidine, IV, 294, 2. Mulorum aliud genus in Cappadocia et Syria quod parit el procreat, *ibid.* Mulus cur sil longævus, XII, 616, 2. Muli qui Judæis veliti, el quare, II, 122, 2.

2° Mulum quare Plato vocant Aristotelem, II, 299. 1.

MUNDANA. Mundana omnia sunl mera mendacia, V, 46, 2: *Usquequo, parvuli, diliget j infantiam, el stulti ea qux sibi sunl noxia cupient, el imprudentes odibunl scientiam,* XIII, 30, 2. Mundana felicitas in statua aurea Nabuchodonosoris rcpræsenlatur, 38, 2. Mundana quam sint instabilia et vana, IV, 382, 2 ; IX, 515, 1 : J *mane usque ad vesperam immutabitur tempus, el hxc omnia citata in oculis Dei.* Sunl umbratica el fugacia, V, 571, 2. Mundana omnia et alta cito evanescunt, XI, 357, 1,2: *Attrita est cuitas vanitatis, clausa est omnis domus nullo inlroeunle;* 406, 2: *Et erit sicut somnium visionis nocturna multitudo omnium gentium, qux dimicaverunt contra Ariel.* Mundana omnia in comparatione Dei nihil sunt, XIV, 337, L Mundana diligenda non sunl, XX, 547, i : *Nolite diligere mundum, neque ea qux in mundo sunl.^... quoniam omne quod*

at in mundo, concupiscentia carnis es/, er concupiscentia oculorum, et superbia vitæ, quæ non est ex Patre, sed ex mundo est. Mundana in morto amittit impius, V, 318, 1, 2 : *Mortuo homine impio, nulla erit ultra spes, el expectatio sollicitorum peribiL*

MONDANI. Mundani respuunt scientiam, *Job,* 556, 1 : *Unde ergo sapientia venit, et quis est locus intelligent/*? Abscondita est ab oculis omnium viventium, volucres quoque cœli latet.* Mundani censent pietatem vanitatem esse, XIV, 601, 2: *Et dixistis: Quid locuti sumus contra te? Dixistis: Vanus est qui servii Deo : et quod emolumentum quia custodivimus præcepta ejus, et quia ambulavimus tristes coram Domino exercituum?* In terrenis sunt lyncei, in divinis talpæ, XII, 48, 1 : *Stultus populus meus me non cognovit; filii insipientes sunt et vecordes: sapientes sunt ul faciant mala, bene autem facere nescierunt.* Hi solertiores sunt in temporalibus bonis sibi providendis, quam sancti in spiritualibus, XVI, 216, 2 : *Filii hujus osculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt.*

Mundani terrenas voluptates cœlestibus proponunt, VI, 336, i : *Anima saturata calcabit favum, el anima esuriens etiam amarum pro dulci sumet.* Mundani in rebus divinis parci sunl, sed in iis quæ spectant pompam aut ventrem, profusi sunt, XIII, 569, 2. Mundanorum hominum vanitas, quæ in excusationibus invitatorum ad ccnam patet, XVI, 198, I. Mundanorum inania studia et contentiones, XIV, 376. 1. Mundani telas aranearum texunt XI, 691, 1, 2 : *Ova aspidum ruperunt, ct telas arane* texuerunt...,. Tei* eorum non erunt in vestimentum, neque operientur operibus suis; opera eorum opera inutilia, el opus iniquitatis in manibus eorum.* Sua vitia nomino virtutum palliant,VI 94,2 : *Omnis via viri reda sibi videtur : appendit autem corda Dominus.* Mundani evanida cur habeant consilia, XI, 339, I : *Congregastis aquas piscinx inferioris, el domos Jerusalem numerastis, el destruxistis domos ad muniendum murum. FA lacum fecistis inter duos muros ad aquam piscinx veteris : et non suspexistis ad eum, qui fecerat eum, el operatorem ejus de longe non vidistis.* Non sunt capaces Spiritus sancti, XVI, 548, 1 : *Et ego rogabo Patrem, el alium Paracletum dabit vobis, ut maneat vobiscum in xlernum; spiritum veritatis, quem mundus non potest accipere, quia non videt eum, nec scit eum.* Nec Deum videbunt, *ibid.,* 2. Mundani sunl cives Babylonis, XX, 402, i. Eorum vita plena est triplici concupiscentia, 545, 1,2. Eorum duplicitas describitur, 44, 1. 2: Vir *duplex animo, inconstans est* (n *omnibus viis suis.* Eorum stultitia simili stultitia pellitur, VI, 298. 2. Mundani terrenis inhiantes ea simul et æterna amittunt, V, 318, 2; VI, 72, 2: *Hxreditas adLquam festinatur* in *principio, in novissimo benedictione carebit.*

MüNDAïtE. *Mundare sanguinem* significat vtn- *dicarc sanguinem,* cur, XIII, 528, 1, 2.

MUNDITIA, MUNDITIES, MUNDUS, Munditiei cordis est triplex, XV, 148, 1 ; *Ileali mundo cordo, quoniam ipsi Deum videbunt,* Quod ejus sil indi* cium, *ibid.,* 2. Munditia quæ salutaris sit, *Job,* 483, 2 : *Salvabitur innocens ; salvabitur autem in munditia manuum suarum.* Mundities cordis quæ amicet regem, VI, 152, 1 ctsoq ; *Qui diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum suorum amicum habebit regem.* Illa ut ot munditia oris perplacet Deo, 153, I, 2. Munditiam oliam externam amat Dons, II, 481, 2. Mundities animæ appropinquaro Deo facit, XX, 183, 2 et seqq, : *Appropinqualo Dey, ct appropinquabit vobis. Emundate manus, peccatores ; el purificate corda, duplices animo.* Mundiliæ cordis visio Dei promittitur, XV, 148, 1. Munda quomodo omnia mundis, XIX, 326, 1 : *Omnia munda mundis; coinquinatis autem ct infidelibus nihil csl mundum, sed inquinat* sunt eorum mens et conscientia.* Munda omnia sunt humili, *ibid.* Quomodo ad munditiem cordis perveniatur, 148, L Mundi cordis habendi varia media, XX, 94, 2 : *Religio munda et immaculata apud Deum ct Patrem hxc est : Visitare pupillos et viduas in tribulatione eorum, et immaculatum so custodire ab hoc sxculo (Vide* Anima, Con).

MUNDUS. Mundus tripliciter occipitur : *primo,* proprio ot physico significat mundum hunc creatum, puta orbem hunc sublimarem *; secundo,* accipitur pro hominibus mundanis mundique bona et illecebras sectantibus; *tertio,* mundus sumi potest pro ipsa mundana vita, vel mundana concupiscentia in genero, XX, 545, 1, 2; 547, 1, 2.

I. MUNhUS PBOPniB ET PHYSICE SUMPTUS. — *!• Mundi creatio.* In aniino cogitandum quid sit, quomodo sil, cicur sit, I, 75, 2. Mundus non est æternus, XVI, 603, 2 : *Pater, quos dedisti mihi, volo ut ubi sum ego, el illi sint mecum, ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi; quia dilexisli me ante constitutionem mundi.* Non ust æternus, nec immortalis, XX, 474, 2 : *Ex quo enim patres dormierunt* (dicunt impii), *omnia sic perseverant ab initio creatur*. Latet enim eos hoc volentes, quod cœli erant prius, cl terra, de aqua et per aquam consistens Dei verbo : per qux ille tunc mundus aqua inundatus periit. Cœli autem, qui nunc sunt, et terra eodem verbo repositi sunt, igni reservati in diem judicii.* An mundum alia tempora praecesserint, XIX, 320, 2 : *Paulus servus Dei, apostolus autem Jesu Christi secundum fidem electorum Dei et agnitionem veritatis, qu* secundum pietatem est, in spem vitæ xlernx quam promisit, qui non mentitur Deus, ante tempora sxcularia.* Mundus quo anni tempora ol quo dio fuerit productus, I, 57, 1,2. Mundus creatus est, secundum quosdam, in septembri, VII, 40, 2. Mundus lotus Dei est, et non diaboli, XV, U7, 1

El dixit (diabolus) eï (Jesu): *Il*c omnia tibi dal > si cadena adoraveris me.* Non est factus ab angelis, XVIII, 613, 1 : *Mihi omnium sanctorum minimo dato est gratia h*c, in gentibus evangelizare investigabiles divitias Christi, et illuminare omnes, qux sil dispensatio sacramenti abscondtli a saeculis in Deo, qui omnia creavit.* Mundus corporeus non est malum, ul aiunt Manichaei, 517, 1 : *Gratia vobis, et pax a Deo Patre el Domino nostro Jesu Christo, qui dedit semetipsum pro peccatis nostris, ul eriperet nos de presenti s*culo nequam.* Euin ex materia subjecto conditum docuere Valentiniani, XIX, 86, 1 : *Videte ne quis vox decipiat per philosophiam ct inanem fallaciam, secundum traditionem hominum, secundum elementa mundi, el non secundum Christum.* Eum ait Plato factum ex cubo ternarii, XVIII, 597, 1; XIX, 84, Î. Mundus factus est ex materia invisa, qua, VIII, 518,1 : *Non enim impossibilis erat omnipotens manus tua, quæ creavi! orbem terrarum ex materia invisa, immillerò illis multitudinem ursorum aut audaces leones.* Mundi creatio per partos exponitur, X, 311, 2 : *In verbo ejus stetit aqua sicut congeries, et in sermone oris illius sicut exceptoria aquarum.* Sex diebus conditus est, XXI, 352, 2. Mundus quomodo dicatur immensus, cum sit creatus et finitus, XII, 443» 1 : *0 Israel, quam magna est domus Dei, et ingens locus possessionis ejus! Magnus est, et non habet finem : excelsus el immensus.* Quomodo sil in Deo, et Deus in mundo, XIX, 76, 2: *Omnia per ipsum, cl in ipso creata sunl.* Sicut aqua in spongia, sic mundus csl in Deo. Deus est adamas mundi, *ibid.* Mundus totus est in Deo, sicut spongia in mari, X, 417, 1 : *Consummatio autem sermonum, ipse* (Deus) *est in omnibus.* Mundus exemplaris vocatur a Timæo, Deus, XIII, 576, 1. Mundus sublunari? vocatur conglobatio, vel globus dementaris, item fasciculus, 638, 2: *Qui edificai in calo ascensionem suaml ct fasciculum suum super terram fundavit.* Ejus a Deo creatio cl gubernatio quæ primo Symboli articulo traditur, recto per jaspidom adumbratur, XXL 384, 2.

2' *Mundi compositio, finis, miro pulchritudo, Deum annuntiat cl prxdicat.* Mundi pulchritudo consistit in rerum varietale, ordino, universitate ; in rcrum connexione, m rerum antipathia et sympathia; in rerum proportione; in optima ejus adminisIratione, I, 74, 2, Tum quia homini omnia serviunt, 75, I. Tum quia Deus mala omnia ordinat in bonum, *ibid.* Mundi finis esi Christus cl Maria, IX, 617, 1. Mundus creatus est ad usum fidelium, ct totus fideli servit. V, 526, 1. Eam possidet, qui Deum habet, *ibid.* Creatus csl etiam propter impios, VII, 73, 1, Mundus disputationi hominum traditur, *Job,* 283» I. Datur disputationi, qua ratione, VII, 110, 2 : *Cuncta fecit* (Deus) *bona m tempore suo, el mundum tradidit disputationi eorum.* Ejus miracula, X, 381. 4 ; *Omnia hæc* vi» *uni. et manent in sarculum el in omni necessitai* omnia obaudiunt ei.* Mundus in manu Dei est ut momentum statene, XI, 499, 1 : *Ecce gentes quasi stilla situi*, et quasi momentum stater* reputat* sunt : ecce insui* quasi pulvis exiguus.* Coram Deo est quasi gutta, VIII, 522, 2 : *Quoniam lanquam momentum stater*, sic est ante te orbis terrarum, ct tanquam gutta roris antelucani qu* descendit in terram.*

Mundus est quædam musica, IX, 429» 1. Mundus est musica suavissima modulatoris Dei. I, 75, 1. Mundus est carmen et canticum Dei, XIII, 576. 1; XVII. 318, i; 329, 2. Mundus ex S. Antonio est liber divinitatis, I, 1. i; VII, 509. 2. Liber est divinitatis, et speculam divinorum in quo seipsum depinxit Deus, XVIII, 51, 1 : *Invisibilia enim ipsius a creatura mundi per ea qu* facta sunt, intellecta conspiciuntur, sempiterna quoque ejus virtus et divinitas.* Mundus cum omni sua perfectione Creatoris perfectionem exprimit, IX, t, 1. Est velut liber Dei majestatem repræsentans el exponens, X, 415, 1. Mundus est umbra Dei, Vili, 547, 1 : *A magnitudine enim speciei et creatur* cognnscibiliter poterii Creator horum videri.* Est scintilla el stilla divinitatis, X, 380, 1 : *Quam desidcrabilfa omnia opera ejus, et tanquam scintilla, qu* est considerare !* Mundus ostendit nomen aliquod esse suo ordine et rerum varietale, I, 75, 2. Ex mundi opificio naturaliter potest nosci Deus unus in essentia, XVI, 304, 2 : *In mundo erat, el mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit.* Mundi opificium et omnes creatura conditorem suum prœdicant, el in ejus notitiam nos ducunt, *Job,* 283. 1, 2 el seq : *Nimirum interroga jumenta et docebunt te; et volatilia cali, et indicabunt libi. Loquere terrx, et respondebit tibi : el narrabunt pisces maris.* Mundi elementa sunt quasi quatuor evangelia, 283. 2; 559. 2. Creatura hymnis ct concentibus Deum laudant, 284, ir Ou.nis creatura mundi clamat creatorem Deum, 284, 2 *: Quis ignorat quod omnia hxc manus Domini fecerit? in cujus manu anima omnis viventis, el spiritus univers* carnis hominis.* Cognitio Dei ex mundi creaturis, 2S5, 1,2: *Nonne auris verba dijudicat, cl fauces comedentis saporem : in anliquis est sapientia, et in mullo tempore prudentia?* Mundus est schola sapienliæ, *Job,* 559, 2 : *Quando ponebat pluviis legem, et viam procellis sonantibus ; tunc vidit illam* (sapientiam), *cl enarravit, et preparavi!, ct investigavit.* Mundus Dei artificium et templum, *ibid.* Illius laudem resonat, 560, 1. Mundus totus est domus Dei, V, 248, i; XII» 442. 2. Est quasi templum Dei. I, 692 1 ; VIII, 632,2; XXI» 113» i. Est fanum Dei sanctissimum, XIV, 335, 1. Est templum Dei in quo ot pro quo orat episcopus, XIX, 195» 1.

Mundus Iotus per dispositionem castrorum Ilobræormn in deserto significabatur, I, 199, 2. Mundus ost quasi magnum quoddain animal, XIV,

JM, í; XVII, 329, 2. Est velul magnus homo, X, 414, 2. Ejus membra describuntur, XII, 542, 2, Est quasi navicula, VIII, 558, 1. Assimila* lur currui cherubino, XII, 511, 5. Triplex mundus physicus triplici templo figuratur, 805, 1 *(Vide* Cr eat io, Cr eat ur a, Deus.)

4* *Mundus quando durabit, et quomodo consummabitur.* Mundus sine intercessione sanctorum non tamdiu subsisteret, *Psalm.* II, 224, 2. Quamdiu durabit, et quot annos stabit, XIV, 242, 2 : *Domine, opus tuum in medio annorum vivifica illud. In medio annorum notum facies;* XV, 517, 2 : *De die autem illa el hora nemo scit, neque angeli calorum, nisi solus Pater;* XIX, 135, 2: *De temporibus aulem et momentis, fratres, nonindigelis ut scribamus vobis. Ipsi enim diligenter scitis quia dies Domini sicut fur in node, ita veniet,* XXI, 146, 2 ; 352, 2. Ejus dies et anni annumerari queant, IX, 54, *{.Arenam maris, el pluvios güilas, el dies sxculi quis dinumeravit?* Juxta inultos, verbi gratia, S. Hieronymum, per sex millia annorum stabit, quia soi diebus creatus est, dies autem unus pro mille annis apud Deum computatur, XX, 480, 1 : *Unum vero hoc non laical vos, diarissimi, quia unus dies apud Dominum sicut mille anni, et mille anni sicut dies unus.* Mundus senescere et ad occasum tendere videtur, XXI, 353, 2. Ejus ad finoin vergentis inulta sunt indicia et argumenta, 352, 2 et seqq. Mundi finis instat, XX, 352, 1 : *Omnium aulem finis appropinquavit;* 547, 2 : *Coeli aulem qui nunc sunt, el terra, eodem verbo repositi sunt, igni reservati in diem judicii, et perditionis impiorum hominum.* Igne conflagrationis peribit, XIV, 615, 1, 2 ; 483, 1, 2, usque ad 489, 2 : *Adveniet autem dies Domini sicut fur, in quo cali magno impetu transient, elementa vero calore solventur, terra aulem et quæ in ipsa sunt opera exurentur.* Ejus consummatio Det noctu, 482, 2. Non statini finietur, signis praeviis jam cessantibus, XV, 519, 1. Mundi regeneratio in dio judicii Det, XVII, 121, 2 : *Quem* (Jesum) *oportet cadum suscipere usque in tempore restitutionis omnium.* Mundi excrementa, illo jam igne expurgato, in locum inferni colligentur, X, 321, i : *Ignis, grando, fames el mors, omnia hæc ad vindiciam creata sunt; bestiarum dentes, et scorpii, el serpentes, cl rhomphxa vindicans in exterminium impios.*

II. Mundus pro hominibus mundanis acceptus. — Primo. *Quid sit mundus et ejus spiritus.* Mundus subinde capitur pro hominibus mundanis vel carnaliter Niventibus, XVI, 304, 2 : *In mundo erat, et mundus per ipsum factus esl, el mundus eum non cognovit,* XX, 94, 1 : *Religio munda el immaculala apud Deum el Patrem..... immaculatum se custodire ab hoc sxculo.* Qui sint homines de hoc mundo, XVI, 442, 1 : *El dicebat illis* (Jesus) : *Vos de deorsum estis, ego de supernis sum.* Foj *de mundo hoc estis, ego non sum de hoc mundo.* Quis mundi spiritus sit, XVHI, 263, 2 : *Nos autem non spiritum hujus mundi accepimus, sed Spirilum qui ex Deo est, ul sciamus qux a Deo donata sunt nobis.* Mundi judicia porversa sunt, XV, 604, 1. Mundus Christum incarnatum non cognoscit, XVI, 304, 2. Sapientia ejus a Deo reprobata ; vicissim ei odiosa sapientia Dei, XVIII, 254, 1 : *Nonne stultam fecit Deus sapientiam hujus mundi?* Mundus viros sanctos putat insanire, cur, Vili, 380, 2 : *Nos insensali, vitam illorum xslimabamus insaniam, el finem illorum sine honore;* XVII 421, 1 : *Hxc loquente eo, el rationem reddente, Festus magna voce dixit : Insanis, Paule : muiix (e lillerx ad insaniam convertunt.* Est ipso sonex fatuus, IX, 671,2: *Tres species odivit anima mea, ct aggravor valde animæ illorum : Pauperem superbum; divitem mendacem; senem fatuum el insensatum.*

Secundo. *Mundi agendi ratio erga pios ct bonos.* Mundus miratur, non diligit eos qui do inundo non sunt, *Psalm.* 11, 357, 1 : *Tunc dicent inter gentes: Magnificavil Dominus facere cum eis.* Cur oderit pios, XVI, 569, 1 : *Si de mundo fuissetis, mundus quod suum erat, diligeret : quia vero de mundo non estis, sed ego elegi vos de mundo, propterea odit vos mundus.* Odit sanctos ob quinque causas -*.primo,* propter morum dissimilitudinem; *secundo,* ob invidiam ; *tertio,* quod mundani videant sanctos so separasse ab eorum consortio; *quarto,* quia sancti carpunt et redarguunt pravos mores mundi; *quinto,* quia mundani pleni sunt amore sui ; cui contrarii sunt sancti, utpole pleni amore Dei, XX, 574, 1, 2 et seq. : *Nolite mirari, fratres, si odit vos mundus.* Mundus tyrannicus dominus, XIV, 21, 1. Nobis ingratus est hospes, X, 84, 1 : *Hospitabitur, el pascet, el potabit ingratos, et ad hxc amara audiet : Transi, hospes, el orna mensam : et qux in manu habes ciba exteros. Exi a facie honoris amicorum meorum : necessitudine domus meæ hospitio mihi factus esl frater.*

Tertio. *Mundus iniquitate el periculis plenus.* Cur mundi rectores vocentur dæmoncs, XVIII, 674, 1 : *Non esl nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem, sed adversus principes et potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequilix, in coelestibus.* Mundus lotus in maligno, id est sub diabolo est, XIV, 187,1 : Væ, *civitas sanguinum, universa mendacii dilaceratione plena, non recedet a te rapina;* XX, 622, 1, 2 : *Scimus quoniam ex Deo sumus, el mundus lutus in maligno positus est.* Mundus est plenus pravitate ct iniquitate, *ibid.,* 2. Est concupiscentia plenus, *Job,* 782, 1 : *Fervescere faciet quasi ollam profundum mare, et ponet quasi cum unguenta bulliunt.* Mundus laqueis et retibus plenus, VH, 576, 1, IX, 289, 2 : *Communionem mor* tis scito, quoniam in medio laqueorum ingredieris, el super dolentium arma ambulabis.* Mundus est mare, homines pisces, piscatores sunt Christus

et diabolos, XII, 715, i. Mundus cor sit maro, XIII. 86, 1 : *Videbam in visione mea, nocte, el ecce quatuor venti cati pugnabant in mari magno.* Mundi typus est maro Mortuum, XII, 853, 1, Malis cl peccatis redundat, 561, 2. Ejus angustia} sunt Tyrus, 692, 2. Mundus sanctos inquinat, XX, 238. 1. Mundus viro spirituali est desertum, VIII, 5, 2; XXI, 311, 1. Mundus esl terra deserta, invia el inaquosa, *Psalm.* I, 400 1 : *Interra deserta, et invia et inaquosa: sic in Sancto apparui tibi, ut viderem virtutem tuam et gloriam luam.* Mundi lubricités et pericula, XX, 623, 2. Mundus habet noctes suas, ct non paucas, imo totus ipse nox est, tolusque versalur in tenebris, VII, 605, 2. Ejus illecebra blando ingrediuntur, sed misero tandem hominem in interitum demergunt, XIV, 228, 1. Mundus dieitur Ægyplus, XI, 316, 1, 2. Mundi tcnlatio pluvia denotatur, XV, 217, 1. An iste mundus in bestia maris repræsentelur. XXI, 254, 2. Mundus, id est cœlum impiorum per bestiam coccineam significatur, 311, 2. Item mundus, id est complexio hominum mandanorum mari vitreo mixto igno comparatur, 103, 2; 290, 2. Mundus quia celsa spectat, et humilitatis negligit fundamenta, hinc cito ruit, V, 542, 1. Quomodo a Spiritu sancto redarguendus sit, XVI, 576, 2 et seq. : *Cum venerit Hile, arguet mundum de peccato, et de justitia et de judicio.* Mundus stat meritis sanctorum, quibus tamen non est dignus, XIX, 490, 1.

III. Mundus sumptus pro ipsa mundana concupiscentia. — Mundi plena definitio, XI, 357, 2 ; XIV, 196, 1, 2; XX, 544, 2 : *Nolite diligere mundum, neque ea qux in mundo sunt.* Mundus Ninivae comparatur, quoad pompam, opes, vires, gloriam, illecebras, fucum, fraudes, vanitates ct excidium, XIV, 196, 1, 2. Mundus est vanitas vanitatum, VII, 16, 2. Mundi vanitates duodecim, 18, 2; 19, 1, 2. Mundus est civitas vanitatis, XI, 357, 2. Est plenus fuco, 356, 1. Mundi inconstantia ct mutabilitas, VII, 29, 2; XIV, 49, 2. Ejus vanitas est instar puncOrevissiina, XIV, 77, 1,2. Mundus cito pertransit, et quare, XX, 547, 2 ; 548, 1 : *Mundus transit et concupiscenda ejus.* Mundi gloria quam sit brevis et fallax, I, 562, 2. Mundi fallacia, IV, 382, 2. Mundi hujus fallacis descriptio, XIV, 188, 2; 190, 2. Ejus pompa et voluptas mendax est, VI, 181, 2 : *Ne desideres de cibis ejus, in quo esl panis mendacii ;* Job, 603, 2, Mundi et mundanorum quanta inconstantia, I, 444, 1 ; XII, 727, 1, 2. Ejus gaudium breve et fallax, XVHI, 316, I : *Ildiquum est ut el qui halent uxores lanquam non habentes sint, et qui emunt, lanquam non possidentes; el qui utuntur hoc mundo, lanquam non utantur.* Mundus est domus mendacii, et omnis mundana hæredilas, præserlim inique,acquisita, XIV, 76, 1. Mundi hujus glori® est calix aureus, XII, 326, 2.

Mundi gloriam optime repræsentat pavo ot par-

dus variegati, XIII, 89, 1. Mundi honor omnis et gloria est stella cadens, 591, 2. Ejus potentia el regna similia vasis figulini», XXI, 61, 1.

Mundus locus est lacrymarum, non risus. IX, 571, 1. Mundi gaudia mixta sunt dolori, X, 417, 2 et seq. : *Pisus dolore miscebitur, el extrema gaudii lucius occupat.* Qu® ejus rei causa, *ibid.* In mundo plausus sæpe in planctum vertitur, IV, 459, 1 (Fide Mundana).

IV. Quomodo pii et sancti erga mundum sk grrere debeant. — (Sive erga homines mundanos, sive erga ipsam mundi concupiscentiam). 1® *Mundus non est diligendus,* XX, 544, 2 : *Nolite diligere mundum, neque ea qux in mundo sunt.* Ejus amor parit odium Dei, *ibid,* et seq. : Si *quis diligit mundum, non esl charitas Patris in eo.* Ejus amor est adulterium, 175, 1 : *Adulteri, nescitis quia amicitia hujus mundi inimica est Dei?* Ejus amicitia quæ, 175, 2. Mundus est hostis Dei, *ibid.*

2® Mundus contemnendus est, ulpote senescens, XXI, 355,2. Ejus omnes opes, pompæ, prosperitates nobis contemnendae sunt, XIV, 201, 2. In mundo nulla re lætandum, IV, 398, 2 : *Tu scis necessitatem meam, quod abominer signum superbi* et glorix mex, quod est super caput meum in diebus ostentationis mex, et detester illud quasi pannum menstruat*, et non portem in diebus silentii mei..., et nunquam Ixtata sit ancilla tua, ex quo huc translata sum usque in prxsentem diem, nisi in te, Domine Deus Abraham.* In mundo vivant sancti ut in exilio, 309, 1. Mundus mentem satiaro nequit, VI, 35, 1. Mundi vanitatem agnoscentes quid petant a Deo, *Psalm.* I, 254, 1,2 : *Demitte mihi, ul refrigerer priusquam abeam, et amplius non ero.* Mundo quomodo homini pio crucifigatur, quomodo is mundo, XVIII, 579, 1 el seqq. : *Mihi autem absit gloriari nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi, prr quem mihi mundus crucifi s est, et ego mundo.* Mundum vincit obedientia, VI, 142, 2. Hunc ejusque principes vincunt ¿.deles, XVI, 588, 2 . *In mundo pressuram habebitis, sed confidite, ego vici mundum.* Mundum vincit fides. XX, 608, 2 ; *El hxc est victoria qux vincit* mundum, *fides nostra,* Mundum quomodo vicerit Christus puer, XI, 214, 2 ; 215, 1.

3® *Mundus fugiendus.* Ex eo vellit ex Babylone fugiendum, XIV, 375, 2 : *O, O, fugite de terra Aquilonis..... O Sion, fuge, qux habitas apud filiam Babylonis.* Ex eo luto quis fugit, XX, 175, 1 ; 623, 1. Mundum oblivisci quid sit, *Psalm,* I. 298, 1 (Vide Concupiscentia, etc.).

V. Mundus pro universa hominum collectione aliquando sumitur. — Ipsa mundi conversio soli Dei potenti® ascribenda, XI, 556, 2; 557, 1. Ejus quatuor plagas Christus in cruce fixus complexus est, XV, 619, 1. Mundus universus S. Tetro regendus commissus esl, 371, I. Mundus universus vasi lineo S. Petro apparenti comparatur, XVII, 231, 2. Mundus est velut ager, io quo yerbum Dei

seminatur, XV, 331 ₩ 2 *(Vide* Ecclesia, Homines).

MUNICIPES. Municipes qui dicerentur, XVII, 385, 2.

MUNIFICENTIA. Munificantia cur vocetur gratia. Will, 470. 1.

MUNITIO. Munitiones Hierosolymorum quomodo dejecerint Chaldæi, XII, 242, 2 (Fute Jerusalem).

MUNSTERUS. Munsteri hærelici testimonium pro suffragiis defunctorum, III, 417, 1.

MUNUS. !• Pari* *munerum species* Munus aestimatur ex animo donantis et dandi celeritate, IX, 144, 2 : *Cor inopis ne afflixeris, et non protrahas datum angustianti.* Munus iniquum perit, et in terram redil, VI, 330, 2 et seq. : *Omne munus, et iniquitas delebitur, et fides in sæculum stabit.* Quæ munera prava in sacrificio dicantur, X, 222, 2. Munera quæ Christo placent, *Psalm.* I, 467, 2. Muneribus symbolicis modimperatorem conviva; cohonestabant, X, 148, I. Munus in sinu quid sil, VI, i 10, 1 : *Munus absconditum estingua iras, et donum in sinu indignationem maximam.* Ipsum in sinum irati ingerendum, *ibid.* Qualia Jobo oblata, *Job,* 792, 2. Munera hamata quæ dicantur, XIV, 219. 1. 2. Munera delcslans vitam agit quietam, V, 472, 1 : *Conturbat domum suam qui sectatur avaritiam; qui autem odit munera, vivet.* Munera regum contemnentes, regibus fuere superiores, 472, 2.

2* *Munera accipere periculosum et judicibus vetitum.* Ea accipero quam periculosum, IX, 558, I, 2; 559, 1 : *Xenia et dona excæcant oculos judicum, el quasi mulus in ore avertit correptiones eorum.* Clam data principi, vel judici, sedant eorum iras, cosque excæcant, VI. 109, 2; HO, 2 ; 483, i. Munera comparantur pisciculo torpedini, 110,1. Excæcant oculos judicum, et reddunt eos mulos, et capistratos, IX, 558, 1,2; *Job,* 352, 1. Munera corrumpunt judices. *Job,* 683,2 *: Non te ergo superet ira, ul aliquem opprimas ; nec multitudo donorum inclinet te.* Munera oculos otos claudunt, 684, 1. Sapientia ct justitia muneribus corrumpuntur, *ibid.* Munera sunt judicum fræna, quæ eos cogunt obmutescere, *ibid.* Munera judicem inclinant, ilici. Judicum manus inficiunt, 612, 2 : *Si declinavit gressus meus de via, el si secutum est oculos meos cor meum, el si manibus meis adhxsit macula, seram, el alius comedat: et progenies mea eradicetur.* Tollunt libertatem, ct qui munera accipit, libertatem vendit, 352, 2 : *Ignis devorabit tabernacula eorum qui munera libenter accipiunt.* Munerum acceptio, causa iniquitatis, *Psalm.* I, 148, 1 : *In quorum manibus iniquitates sunt, dextera eorum repleta est muneribus.* Infatuant accipæntes, V, 529, 2 et seq.

Munera omnia a se abdicet judex, XI, 442, 2 : *Qui ambulat m justitiis, et loquitur veritatem, gili pi cgicil avaritiam ex calumnia, el excutit manus suas ab omni munere, qui obturat aures suas ne audiat sanguinem, ct claudit u<mlos suos ne videat malum. Iste in excelsis habitabit, munimenta saxorum sublimitas ejus.* Munera judicibus interdicta, *Job,* 351, 2; 352, 1. Non recto dantur judici in causa iniqua, V, 549, 2 : *Munera de sinu impius accipit, ut pervertat semitas judicii.* Ea dans plerumque injustam fovet causam ; ea accipiens, iniquam pronuntiando sentehliam, impius est, *ibid.* Habent vim etiam in judices æquos, *ibid.* Ea quibus judicum gratia quaeritur, sunt vetita, non illa quibus, ad obtinendum jus sibi debitum, via ad magnates sternitur, 575. 2 : *Donum hominis dilatat viam ejus; ct ante principes spatium ei facit.* Munera spernenda etiam confessarlo et prædicatori, XVII, 373, 1 *: Argentum ct aurum, aut vestem nullius concupivi, sicut ipsi scitis, quoniam ad ea quæ mihi opus erant, el his qui mecum sunt, ministraverunt manus istæ.*

Munera respuere sanctitatis indicium est, III, 326,1 : *Dixit aulemSamuel ad universum Israel... Loquimini deme coram Domino, cl coram Christo ejus, utrum bovem cujusquam tulerim, aut asinum; si quempiam calumniatus sum, si oppressi aliquem, si de manu cujusquam munus accepi, et contemnam illud hodie, reshluamquc vobis.* Muneribus quomodo quidam corrumpi non potuerunt, I, 385. 1 et seqq.

MUPIIAS. *Muphas* dicitur quasi *meophas,* id est el XII. 91. 2.

MURÆNA. Murena qualis piscis, VII, 518, 1. In cauda animam habet, IX, 257, 2.

MUR.ENUL.E. Murænulæ puellarum quidnam sint, VII, 518, 1; XI, 140, 1, 2. Earum varia symbola, VIE 519, 1, 2 et seqq.; 512, 1, 2.

MERITA diaconus. Murile diaconi præclarum facinus, VII. 318, 1. Murila Elpiphodorum apostatum suggillat, XVIII, 108,1. In exilium actus cum clericis quingentis Carlbaginonsibus, lætus Domino cecinit. XIX, 463. 2.

MURMUR, MURMURARE, MURMURATOR. Murmuratio Deo maxime displicet, XVIII. 342, 2. Murmur contra superiores quantopere Deo displiceat, XX, 673, 1. Murmuris peccatum quam sit gravo, 1, 578, i : *Dixeruntque Moyses et Aaron ad omnes filios Israel : Vespere scietis quod Dominus eduxerit vos de terra Ægypti; el mane videbitis gloriam Domini : audivit enim murmur vestrum contra Dominum: nos vero qmd sumus, quia mussitatis contra nos?* Murmuraro proprio servorum et ancillarum est, XIX,331,2. Murmurare Hebræis fuit solemne, XVI, 397, 2 : *Murmurabant ergo Judæi de illo, quia dixisset : Ego sum panis vivus qui de cœlo descendi.* Murmurationes Judæorum in deserto, XIX, 381, 1. Obca sunt terra promissa exclusi, 383, 1. Murmuris pœna, II, 266, 1; *Omnes qui numerastis a viginti annis et supra, el munnut astis contra mc, non intrabitis in terram.* Ejus congrua pœna est lepra, 253, 2. Murmurandum uun est contra Deum punientem, XIII*

608, 2. Murmurationem expellit timor Dei, IX, 80, 2. Murmur fratris filii prodigi quid et quos denotet, XVI, 212, 1. Murmur vocatorum prima hora contra vocalos ultima m vincam, unde notum sit, XV, 440, 2; 441, 2; 444, 2. Murmuris viduarum Græcarum quæ esset origo, XVII, 160, 2.

MURUS. !• Murus calce illinitur ut sil eleganlior el contra nimbos ct procellas firmior, XIII, 612, 1. Muri civitatis olim Gentilibus erant sacri, IV, 236, 1, 2. Murorum Babyloniorum crassitias el altitudo, XIII, 63, 2. Muri urbium aliquando eversi in vehementis cladis ct lucius testimonium, XII, 373, 2.

2® Muri urbis Jerusalem quanto temporis spatio fuerint rcædificali, IV, 244, I. Quando el quo ritu dedicati, 258, I, 2. Muro triplici distinct® erant 1res regiones urbis Jerusalem versus septentrionem, XIV, 279, 2. Murus externus templi totius erat tertius, XII, 783, 2. Muri domus sanet® interioris qui, IV, 460, I. Murus ædificalus a Tito circum urbem Jerusalem, ut eam ad extrema redigeret, XIV, 529, 1.

3° Murus fortitudinis symbolum,V1H, 233,1. Muri tres templi quid anagogice significent in Ecclesia Christiana, XII, 784, I. Murus quomodo mystico dicatur Christus Dominus, 793, 2. Muri civitatis dicuntur viri perfecti, *Psnhn,* I, 316, 2. Muri Jerusalem quosnam reaedificari postulatDavid, 343,1. Munis notat constantes, ostium vero leves et mobiles, VIII, 230, I. Muro cur comparetur spons® soror, 228, 2 et seq. Murus piorum duplex est, logis custodia el Dei protectio, VI, 366, 2. Murus cl antemurale varie ct mystico accipiuntur, XI, 393, 1, 2.

4° Murus civitatis cœleslis quam esset altus, XXI, 378, 2 cl seqq. Quid is repræsentet, 379, 2. Cur fiat ex jaspido, 380, 2.

MUS. MURES. Mures quas clades subindo intulerint, III, 2'

MUSA virgo. Musam virginem quid monuerit beala Virgo, IV, 281, I. Musa puella ad cœlum a beata Virgine est invitata, XXI, 414, I.

MUSACI!. Musach sabbati est conopeum regium cui rex insidebat, dum sacris intererat, IV, 281, I.

MUSÆ. Mus® olim rosis coronabantur,IX,637,2.

MUS.EUM. Musæum Serapium et Isæum fuit Alôxandi XIV, 191, B.

MUSCA. I0 Musca et hirundo cicurari nequeunt, IX, 364, I. Musca quomodo præsianlior sole sit, XIV, 191,2. Musca præslat solo, quia animata esi, 375, 2. Muse® morirne perdunt unguentum, VII, 331, I.

2’ Muscarum symbola, VII, 331, 2 el seq. Musca hieroglypliicum impudenti®, I, 504, I. Muscæ cur vocentur Ægyplii, XI, 207, 2. Musca oleo so immergens <|uid ropræsenlel, VII, 331, 1,2. Ea hieroglyphicum importunitatis Ægyptiis, 333, I, 2. Muscæ moritura; quid sint secundum S. Bernardum, 333, I. Muscarum comparatio cum curiusis, proditoribus, 331, 1.

MUSCULUS. Musculus piscis est ductor balænæ, X, 413. 1.

MUSICA. p Musica apud veteres Hebræôs, Gentiles et Christianos eral in usu, XI, 159, 2. Maxime in mensis et conviviis, XI, 159, 2; 357, 1; XIII, 398, I; XVIII, 659, 2. Cur musica olim conviviis adhibebatur, IX. 580, 1; X, 149, I; 150. 2; 151, 2. Ejus et vini sympathia, X, 150, 2; 335, 1 Musice instrumenta aliquando lasciviae fomenta, *Job,* 446, 2. *Musice* civere quid sit proverbium, XII, 737, 2. Eam olim soli servi tractabant, XVIII, 556, 1. Cur puer eam discere debeat, VI, 159, 2 Ejus elegantia in quo consistat. X. 150, 2. Musicorum tonorum Efficacia, XXI, 129, 2. Musica est concordi® symbolum, 128, 2.

2° Musica excitat animi affectus. III, 368, 2. Musica instrumenta mentes sanctorum in Deum elevant, IV, 15, 2. In templis recte adhibetur, et commendatur, X, 149, 1, 2; XVIII, 392, 1. Musica non oblectat mœstos, VI, 281. I.Ejus vis ad sanandos morbos, X, 150, 1. Lethargum ex larenlul® morsu curat, III, 369, i.

MUSORITÆ. Musoritæ hærelici a muribus. III, 292. 1

MUSSAL. Mussai urbs Tigri adjacens an sii Ninive vetus. XIV, 49. 2.

MUSSITATORES. Mussitatores vocantur Judæi, XI, 410, 2 (fufó McnsiiRATOitEs).

MUSTELA. Mustela el mus quare animalia immunda, II, 69. 2. Mustelas edunt Itali, XV, 97, i Significant tropologice pauperum fraudes, II, 69, 2.

MUSTUM. Musium vini generosi quam sit potens, VI, 420. I XIV, 471, 2. Mustum cur slatini hominis cerebrum occupet, ct hominem ebrium faciat, XIII, 342, 1, 2; 41!, 2; XVII, 92. 2. Mustum minus sanum est, el minus gratum appetitui. IX. 286. 2.

MUSULM ANI. Musulmani undo dicantur Turcæ, \1\ >09, 1; \XI, 145. 2 (Tide Mun wi. Tuner).

MUTABILITAS, MUT ARE. MUTATIO. P Mulari nequit Deus, XX, 67, 1 : *Apud quem non est transmitfntio t* nec nieùnfudrnù *obumbratio (Vide* Deus, Cu\ III, Antic. ii,§ VII). Mutari cur nequeat Dous, XIV,596, !, 2. *Ego envn Dominus^ et non mutor.* Mutatio omnis morlis est imitatio, XIV, 597, 1 ; XX, 67, 2. Mutâlio cœlorum et angelorum quæ, VU, 143, I, 2. Mutationes cœlorum cl astroruin an fiant el fieri possint, XI, 449, I. î.

2* Mutationi homo osi obnoxius, X, 169, 1. Mutamur semper quamdiu \ivimus, IX, 360. 1,2. Mutabilitas animi vento repræsentatur, VI. 270, 2 Mutantes leviter vitæ genus oplime conferuntur labruscis, XI, 153, 2.

3° Mutatio locorum >ana. *Psalm.* I, 59,1, 2 : *fn Domino confido, quomodo dicitis anima mcx : IYansmigra* in *montem sicut passer.* Mutaro locum o necessitate Utile est, VI, 336, 1,2: *Sicut*

dtn'j *transmigrans de nido suo, sic vir qui derelinquit locum suum.* Mutatio officii et loci homines a suis cupediis et amoribus amovet, XIV. 283, 2.

4e Mutationes cordis perversi in melius miraculis potiores sunt, XIII, 582, 2. Mutatio peccatoris qualis in justificatione, XIX, 276, i *(Vide* Justificatio). Qualis mutatio in Corinthiis e praedicatione Pauli, XVIII, 371, 2.

MUTATORIA. Mutatoria in vestibus quid sint, XI, 141. 1. Mutatoria vestes quæ dicantur et sint, XIV, 385, 2. Quid symbolice repræsentent, 386, 1, 2.

MUTILA. Mutila non sunt Deo offerenda, XII, 673, I *(Vide* Oblatio, Sacrificium, Victima).

MUTIUS SCÆVOLA. Mutius Scævola manum errantem flammis injecit, XVIII, 380, 1.

MUTIUS (S.). S. Mutius abbas solem occumbere volentem stitit, X, 470, 2.

MUTIUS abbas. Mutius quidam abbas exemplo Abraham paratus filium, ex præcepto superioris, occidere, an peccaverit, I, 247, 1.

MUTUARI, MUTUATARIUS, MUTUUM. !• Mutuare ct commodare qui differant, XVI, 161, 1 : *Mutuum* vox unde derivetur, 115, 2,

2* Mutuum dare est actus misericordiæ, X, 67,1 : *Qui facit misericordiam, feneratur proximo.* Est species eleemosynae et beneflcenliæ, *ibid.* Id dantes magno animo sint oportet, 67, 2. Mutuum in necessitate negaro, peccatum est, 68, 2 : *Fœnerare proximo luo in tempore necessitatis, et iterum redde proximo in tempore suo;* XV, 174,1,2: *Qui petit a te, da ei, et volenti mutuari a te, ne avertaris.* Mutuum dantium exempla, *ibid.* Stimuli ad mutuandum, X, 71, 1 : *Verumtamen super humilem animo fortior esto, el pro eleemosyna non trahas illum.* Mutuans sæpo a mutuatario fraudatur, mutuatarii fraudes, 69, 1 ; 70, 1 : *Multi quasi inventionem xslimavcrunt fenus, el prostiterunt molestiam his qui se adjuverunt. Donec accipiant, osculantur manus dantis, et in promissionibus humiliant vocem suam : et in tempore redditionis postulabit tempus, et loquelur verba txdii el murmurationum, el tempus causabitur;* 3i *aulem potuerit reddere, adversabitur, solidi lix reddet dimidium, et computabit illud quasi inventionem : sin aulem fraudabit illum pecunia sua, et possidebit illum inimicum gratis : et convicia, et maledicta reddet illi, et pro honore et beneficio reddet illi contumeliam.* Non propterea desinat mutuari, 66, 2; 70, 2; 71, 1 : *Multi non causa nequitix non fenerati sunt, sed fraudari gratis timuerunt;* 71, 2; 72, 1 : *Perde pecuniam propter fratrem el amicum tuum, et nen abscondas illam sub lapide in perditionem, 73,* 1.

3* Mutuanda sunt propria, non aliena, XV, 174,2. Mutuum ita dandum, ut nulla compensatio inde speretur, XVI, 115, 2 : *Et si mutuum dederitis his a quibus speratis recipere, qux gralia est vobis ? fiam et peccatores peccatoribus fenerantur, ut recipiant aqualia..... benefacite, et mutuum date, nihil inde sperantes.*

4« Mutuo accipiens, sive mutuatarios, fit quasi servus mutuantis, VI, 145, 2: *Dives pauperibus imperat, et qui accipit mutuum, servus est fenerantis.* Mutuans accipit quasi jus etpolestatem in mutuatarium, X, 68, 2. Quando mulualarius erubescat et pallescat, VI, 146, 2. Qui mutuum petunt, aero alieno gravantur, X, 67, 2. Mulualarius quid debeat mutuanti, 68, 2; 69, 1. Qui mutuum non reddunt, vel sunt pauperes, vel ingrati, XVI, 115, 2. Id reddere negantes, contra justitiam peccant; X. 68, 2 *(Vide* Foenus, Usura).

' UrUS. Mutus dicitur a *mussando,* IX, 558, 1. Mulus non seniper est surdus, XV, 251, 1. Muti nati sunt surdi, et vice versa, XVI, 13, 1. Mutus in spiritu quando curelur, XV, 251, 2,

MUZE. Muze primi sunt fructus Palæslinæ, similes ficubus, sed his longiores, XIV, 141, 2.

MYCTERISMUS. Myctcrismus apud Prophetas frequens est, XIII. 238, 2.

MYGALE. Mygale qualo animal sit, II, 69, 2.

MYODES. Myodes erat Deus Arcadum, XVIII, 271.2.

MYOPS. Myopes dicuntur qui indo ab initio ortus sui nisi admotis oculis contueri nequeunt, a pucdKoCitv venit, XX, 419, 2.

MYRIAS. Myrias est decies millo, XXI. 132, 2; 210, 1.

MYRICA. Myrica duplex est, hortensis ot sylvestris, hæc dicitur maledicta, quia sterilis est, XII, 139, 1. Ipsa symbolum hominis vilis, humilis et abjecti, XI, 624, 1, 2 ; XII, 139, 1, 2. Item peccatoris sperantis non in Deo, sed in homines, XII, 139, I, 2.

MYRMEDONES. Myrmcdones populi unda ita dicti sunt, V, 158, 2.

MYRMICOLEON. Myrmicoleon quale sit animalculurn, IV, 547, 2; VI, 155,1,2. Myrmicoleon cibo formicarum insidiatur, camquo in hieme comedit, V, 157, 2 ct seq. Myrmicoleon quid symbolice designet, IX, 228, 1. Est typus diaboli, VI, 155, 1, 2; *Job,* 109, 1.

MÏRGGENES. Myrogenos monachus hydropicus, do exteriori hydrope non laboravit, de interiori sollicitus, XVHI, 443, 2 ct seq.

MYRRHA. 1° Myrrha arbustus describitur, exsudat stacten, VII, 526, 1,2; IX, 645, J. Myrrhæ liquor myrrhs dicitur, VII, 526, 1, 2. Ejus virtutes ot effectus, VII, 528, 2; IX, 645, 1. Myrrhæ amarities quanta sit, XI, 387, 1. Myrrha soporem discutit, VIII, 109,1. Cadavera a putrefactione preservai, XV, 640, 1. Myrrhatum vinum idem est quod fello mixtum; et tale propinatum Christo ante mortem, XV, 616, 1.

2® Myrrham Christo magi obtulere velut homini morituro el sepeliendo, XV, 81, 1. Convenit Christo variis dc causis, VII, 527, 1. Myrrha Christi quadruplex, 4III, 90, 2.

3® Myrrha symbolice significatpœnitentiam, baptismum, martyrium, Vili, 90, 2. Mortificationem ct compunctionem significat, Vili, 2, 2; IX, 645, 1. | Myrrha et aloe significant fortitudinem et temperantiam, mortificationem el laniationum amaritudinem, continentiam et castitatem, martyrium el pœnilenliam, Vili, 81, 1. Myrrha el thus significant mortificationem et orationem simul esse jungendas, 56,1.

MYRTITES. Myrtites vinum quas vires habeat, XIV, 364, 1.

MYRTUS, i® Myrtus ob siccitatem amat loca demissa et irrigua, XIV, 362, 2. Est myrtus etiam si sit inter urticas, IV, 269. 2; 368,I. Semper viret, ejus oleum astringit et indurat, XIV, 364, i. Esi herbarum pulcherrima, IV, 368, I. Ejus succus quain sit præstans et efficax, XIV, 364, I. Ejus baccisolim pro pipere utebantur, *ibid.* Ex ejus baccis fit vinum, ejus odor, 363, 2. Valet ad conciliandos dissidentium animos, *ibid.,* 2 et seqq. Est brevis ▼itæ, sed celeris fructus, *ibid.*

2® Myrtus quia salaciam juvat, Veneri sacra erat olim, XI, 654,2; IV, 363, 2. In festis et ludis Romani myrto tempora cingebant, XIV, 364, i. Sacris olim adhibebatur, *ibid.* Ex ea fiebat corona principum, 363, i. Myrti ramo circumlato olim mos erat convivas ad cantandum in conviviis excitare, 362, 2. Ea horti et villae sepiri solebant, 364, 1.

3® Myrtus est symbolum lælitiæ et hilaritatis, IV, 368, 2; XIV, 362, 2. Juslorum est symbolum ob soliditatem, pulchritudinem el fragrantiam bonorum operuin, XIV, 363, 1. Est symbolum bealæ Virginis, item omnium justorum, 363. t, 2.

MYSIA. Mysia undo dicta, an duplex, XVII, 307, 2. Mysi quam fuerint viles, *ibid.*

MYSTzE. Mystae unde dicti, XVIII, 262, 1.

MYSTERIUM. 1® *Mysterium proprie quid sit, el mysteria qux* dicantur; IX, 209, 1: *Sapienti* enim doclrinx secundum nomen est ejus, el non est mullis manifesta;* XVIII, 262, I : *Loquimur Dei sapientiam in mysterio, qux abscondita esl, quam prxdeshnavil Deus ante sxcula in gloriam nostram.* Mysteria multa captum humanum superant; IX, 131, 1: *Alliora te ne quxsieris el fortiora te ne scrutatus fueris; sed qux prxcepil tibi Deus, illa cogita semper, el in pluribus operibus ejus non eris curiosus. Plurima enim super sensum hominum ostensa sunt libi.* Mysteria quænam nostræ fidei sint difficillima, XII, 631, 2. Mysteria Dei inscrutabilia, *Job,* 688, 2 : *Quis poterit scrutari vias ejus ? aut quis potest ei dicere : Operatus es iniquitatem T Memento quod ignores opus ejus, de quo cecinerunt viri. Omnes homines vident eum, unusquisque intuetur procul. Ecce Deus magnus vincens scientiam nostram : numerus annorum ejus inxslimabilis (Vide* Dki incomprehcnsibilit as). Mysterium SS. Trinitatis, VII, 113, i. Mysteria Trinitatis et Incarnationis Dei sunl incomprehensibilia, XI, <71, 1. Mysteria incaroa-

n.

tiomset Eucharistiæ inter se comparantur. 201. 2. Mysteria omnia vitæ Christi prodigia, X, 232, 1 (Vide Euchar ist ia, Incar nat io, Jescs Chr ist us, Tr init as.)

2® *Quomodo revelalo vana fidei myst ria.* Materia fidei apertissimo docentur in Evangelio, XV, 4, 2. Ea absconduntur superbis el prudentibus, sed revelantur parvulis imperitis, simplicibus, 292. I ; 293, 1 : *in illo tempore, respondens Jesús, dixit : Confiteor libi, Pal'r, Domine cali el lerrx, quia abscondisti hac a saptenlibus el prudentibus, el reve' lasii ea parvulis.* Mysteria coelestia fidei cianuri sunt revelata apostolis in Novo Testamento, quam Mosi cl prophetis, XXI, 93, 1. Mysteria vitæ Filii qualiter beala Virgo ignorarli, XVI, 84,1 ; *El ait ad illos : Quid esl quod me quxrehnlis * Nesciebatis quia in hts,qux Patris mei sunl, oportet me esset El ipsi non intellexerunt verbum quod locutu* est ad eos.* Mysterium vocationis Gentium prophetis paucis obscure revelatum, id passim miratur Apostolus, id ei primum innotuit, XVHI. 4 1 610. 2; 611, 1 : *Si tamen audistis dispensationem grali* Dei, qux data esl mihi in vobis : quoniam secundum revelationem notum mihi factual est sacramentum, sicut supra scripsi in brevi : prout potestis lege tes intcltigere prudentiam meam* ;n *mysterio Christi : quod aliis generationibus non est agnitum filiis hominum, siculi nunc revelatum est sanctis apostolis ejus, et prophetis in Spiritu. Gentes esse cokxredes, et concorporales, el compartidpes promissionis ejus in Christo Jesu per Evangelium.* Hinc el mysterium vocat judicium Dei de secutura Judæorum conversione, 194.i *: .Volo enim vos ignorare, fratres, mysterium hoc. quia excitas ex parte contigit in Israel, donec plenitudo Gentium intraret, et sic omnis foraci salvus fieret.* Quod mysterium habere dicantur diaconi, XIX, 216, 2 : *Diaconos similiter pudicos..... habentes mysterium fidei in conscientia pura.* Mysteria *.Ipocalypseos* nullus hominum vel angelorum cognovit, nisi Deus et Dei Filius, XXI, 122, 1: *Quis esl dignus aperire librum, el solvere signacula ?* Mysterium et sigillum libri signati quomodo differant, 120, 1

3® *Mysteria divina non sunl humano sensu rimanda,* VI, 183, 2 : *Noli Erborare ut diteris; sed prudenti* lux pono modum.* Divina mysteria non sunl superbe scrutanda, *Job,* 688, S el seq.

4® *Quibus myslena fidei committenda.* Rudi plebi non sunt revelanda, VI, 254, 1, 2 : *Gloria Dei esl celare verbum, et gloria regum investigare sermonem.* Myslena arcana fidei non sunl incipientibus committenda. 189, 2 : *In auribus insipientium ne loquaris, quia despicient doctrinam tuam.* Myslena fidei olim nefas erat scripto committere, XVHI, 575, 2.

5® *Mysterium iniquitatis quid sil,* XIX, 152. 2: *Nam mysterium jam operatur iniquitatis,* 153, 1. Est figura Antichrisli, 154, 1. Mysterium iniquità-

lis íTiiomorto nppollenliir Boma et Romani imperaloros XXI, 306, Î; 314, I, i : *El in fronte ejus* (mulieris) *nomen scriptum : Mysterium : Babylon magna, mater fornicationum, cl abominationum* larra.

MYST1CA SCIENTIA ET THEOLOGIA. Mystica scientia et doctrina quæ sil, TX, Î09. f, J. Mystica theologia qualis, *Job,* iti, 2. Mystici theologi a Deo erudiuntur, 673, 2.

MYTHOtOGI, MYTIIOLOGIA. Mylhologi sunt apologorum scriptores, IX, M4, 1; 555, i. Mylitologia quam sil anüqua, 385, 2.

N

N et L, quia labiales, sæpe inter se commutatitur, et N sæpe liquescit in L, Vili, 161, 1 ; XI, 362 î; XV, 359, 2.

NAAMAN. Naaman leprosus a Deo humiliatur, IV. 25. 2. Famulorum suorum pator eral, *ibid.* Ad Deum convertitur per sanctitatem Elisei, 26, 2. Ab idololatria excusatur, el a scandalo. 27, 1, 2. Fit fidelis, non Judæus, et salvatur extra judaismum, IV, 281; Will G2. 1.

NAAS. Naos misericordiam fecit cum David fugitivo, III. 472, I, 2. Fuit typus diaboli el in quo, XIV, 382, 1; XX, 396, 2.

NABATHÆI. Nabalhæi ignavos oderant, XXI, 83. 1.

NABO. Nabo erat nomen idoli Chaldaeorum, IV, 318. L Nabo Deus Babyloniorum unde dictus, XI, 662, 2; XII, 298, 1. Videtur idem esse quod Merodach, *ibid.* Nabo urbs etiam Moab in tribu Ruben, unde Nabuthæi, IV, 469, I ; XII, 298, 1.

NABONASSAR. Nabonassar paler Mardokempadis, XI, 485, I. Nabonassar quando in Babylone regnaro cceperil, XII, 476, 4. Idem est qui Baladan, *ibid.* Constituit ærain Babylonicam, *ibid.* el i.

NA BONITOS. Nabonitus an fuerit Darius Medus ex sententia Scaligeri, XIII, 76, 4.

NABOPOLASSAR. Nabopolassar nomen undo componatur, XIII, 17, 2. Ab anno primo Nabopolassar publica auctoritate constituta est æra Babyloniorum, XII, 475, 2 Quot annis regnarit, *tbid.* Fuit is pater Nabuchodonosoris, *ibid.* Vocatus est et Nabulassar» 476, 1. Ipse evertit Niniven, el transtulit in Babylonem Assyriorum monarchiam, tòlti, et 2.

NABOTH. Naboth fuit vir probus, III, 666,1, 1. Typus fuit Christi, *ibid.* Lapidatur et ejus filii occiduntur. 667, 1.

NABUCHODONOSOR. I. Nabuchodonosor is NOMEN, ET QUI EO NOMINE APPELLATI SUNT. — Nabuchodonosor nomen est babylonium el chaidæuiu, IV, 314, 2. Et commune fuit regibus Chaldaeorum, 317, 2. Quid significai hebraico, 318, 1. Nabuchodonosoris nomen compositum ex tribus, XIII, 17, 2. Nabuchodonosores fuere duo. pater el fihus. sive Senior, el Junior aut Maguus, XII, tes. I

IL Nabuchodonosor Senior. Nabuchodonosor Senior, alio nomine dictus Nabonncsnr vel Nnbopolassar, an everterit Niniven : fuit pater Nabuchodonosoris Magni qui everlil Jerusalem, XIV, 473, 2 ; 174, 2. Reipsa evertit Niniven, XII, 12 2. Auctor fuit monarchie Babvloniæ translata* ab Assyriis, 476. 2. (In *Commentariis in Nahum,* XIV, 174. 2, Cornelius asserii e contra Niniven excisam esso post Jerusalem excidium a N.ibuchodonosoro juniore. Ob hanc contradictionem, aliqua laborant obscuritate quædam Nabuchodonosori vel Seniori, vel Juniori, ab eodem auctoro assignata.)

Nabuchodonosor qui misit Ilolofernem quis, IV, 314, 2; 317, I. 2. Videtur genio el origine fuisse Babylonius, 318, 1. Vocatur Assyrius, ul distinguatur ab allero, *ibid.* Vincit Arphaxad et victoria tumet, *ibid., i.* Non fuit Xerxes, *ibid.,* 1. Ejus mandata Holoferni data. 320, 1, 2. Quantus fuerit ejus terror, 323, I. Deo ac divinitati bellum indicit, ipseque vult haberi et coli ut Deus, 322, 2. Sed falso, 326, 2. Voluit solus ut Deus coli, 322, 2.

111. Nabuchodonosor junior dictus Magnus.— 4tNabuchodonosor Magnus illeGhaldæorum quando se fecerit monarcbam, IV, 311, 2. Non csl hic qui misit Holofernem cum exercitu, 314, 1. Quo sensu dicatur Babyloniam condidisse, 347, 1. Quomodo dicatur Assur, cum esset Chaldæus, XI, 616, 2. Chronologia vilæ Nabuchodonosoris, XII, 747, 2; XIII, 17, 2.

2° Nabuchodonosor Junior primo Niniven, deindo Syriam et Judæam occupavit, XII. 20, 4. Ejus cum Pharaone roge ÆgypÜ bellum describitur, 176, 2. Ægypliis profligatis Jerusalem cepit ot suo condit, 627» 2. Quando primo, quando secundo obsederit Jerusalem, 247, i. Quatuor ejus expeditiones in Judæam significantur por enicas, locustas, bruchos, rubiginem, XIII, 483, 4. 2. Tres Unium ipse expeditiones in Judaaarn fecit: *primo,* anno rogni sui tertio invasit eam ; sed paucos, puta Damelem cum sociis, abduxit; *secundo,* anno regni sui octavo rediit el Joakim regem occidit, filiumque ejus Joachin sive Jechoniam cum inultis aliis captivos in Babylonem abduxit; *tertio,* anno regni sui decimo octavo, Jerusalem cepit el overlil, Sedeciam regem exoculavit, filios ejus abosque principes occidit, cæteros omnes in Babyloniam traubluUt, XJV, 219, i. Ejus ornan per sagUUl

fonie sil. Xn, 6B6♯ 2. Quoto anno Joakim venerit in Jerusalem, XIII, 1,1, Ter capii ot vastavit earn, 9, 1. Vasa templi quænam Babyionrm transtulerit cum Sedería, XII, 205, 1. Ad eum Epiphaniæ agentom ductus est Sedéelas rex. 270, i. Quomodo oum infidelitatis arguerit et ceatigoril, *ibid.*

3® Nabuchodonosor Magnus cum suo exercitu oliai .succonsm comparatur, XII, 10, 1. Dictus est leo ob ferociam, lupus ob avaritiam et voracitatem, el pardus ob dexteritatem ot celeritatem, 53, 1,2; 312, 1, Recte vocalur lupus vespertinus et nocturnus, 53. 2. Cur dicatur leo et leæna, XIII, 86, 2. et seq. Per aquilam representation XII, 625, 1, 2. Ejus exercitus mystico sunt penna) aquilæ, *ibid.* Cur alas aquilæ et evulsas quidem babero dicatur, XIII, 86, 1. Assimilatur leoni, VI. 466, 1,2; XIV, 85, 1. Ejus insatiabilis rapacitas, XIV, 218, 2. Fuit latro, id est prædo, XII, 153, 1. Fuit Dei miles quasi mercede conductus ad ejus vindictam peragendam, *ibid.* Non ex se, sed Dei jussu Judæos invasit, XI, 76, i. Dictus est sator et messor, cur, XII. 319, 2. Est piscator Dei, XIV, 214, 1. Ejus exercitus vocalur hamus, sagena, rete, 219, I. Piscatori cur comparatur, 219, 2; 220, 1. Item ebrio, 228. i. Austro comparatur, XII, 700. 2. Ulciscens pauperum oppressionem an fuit typus Christi. XIV, 225, i. Comparatur inferno et morti, 228,1. Minister fuit cl typus diaboli, Mil, 1. Qua in re Anticbristi fuerit typus, 422, 2. Nabuchodonosor el Nubuzardan denotantur por duas mulieres impietatem in Babylonem abripientes, 421, 2. Nabuchodonosor an designetur per currum Dei, XII, 498, i.

4* Nabuchodonosor post capiam Jerusalem invasit Ammon, Moab, Edom, Tyrum, XIII, 547, 2. Ejus victoria), XIV, 174, 2. Dei instinolo videtur Tyrum invasisse bello justo, XII, 718, 1. Tredecim annis Tyrum obsedit, XIII, 544, 1. Ægyplum occupaturuspræ dicilur, XII, 281,2; 292,2.Quando Ægyplum vastaverit. XI, 310, 1; XIII. 17, I.Anno regni sui non vigesimo quinio sed trigesimo quinio, expugnasse Ægyplum probalur, XII, 717, 1.2. Quando Cœlesyriam vastaril, 296, 2. Idumæam quomodo subegerit, 311,2. Quo anno Persas subegerit non constat, 314, 1, 2. Quando subegerit Ælhiopes, XIV, 292, 2, Vastavit etiam Arabiam, XI, 334, 2. Moabilas vastavit, el quando, 297, 1 ; 304. 1.

5* Nabuchodonosoris regni amplitudo et diuturnitas, XII, 625, 1, 2. Dictus est rex regum: ejus fortitudo ct rerum gestarum magnitudo, 688.2. Quo anno regni viderit somnium do statua. XIII, 17, 1. An juste ariolis morlem intentant. nisi voritatem sui somnii exponerent. 18, 2. Ejus ot Babyloniorum gloria el felicitas, 22, 2. Danielom cur et quomodo adorarit, 33, 2. Quo anno regni statuam auream erigi jusserit, 38, 1. Ejus inconstans et volubile ingenium, *ibid.* Cur statuam auream erigi jussent, *ibid.* Maluit adorari in statua ut Deus, IV, 372, 1. Eat exemplum regio impli, Job, 312, 2. Non videtur plane prodigio trium puerorum ad Drum conversus, sed tantum vetuit ne quis oum blasphemaret, 52, 2. Quo anno regni sui vident visionem do arbore maena, 54, 2 ; 55, 1.

6* Quo anno regni Nabuchodonosor mutatos sit in bestiam, XIII. 55, 1 Cur Danielem vocet collegam suum. *ibid.* Nabuchodonosor ob extollentiam a Deo est punitus, IX, 174, 1; 188,2. Ob superbiam in belluam mulsius est. XIV, 211. 2. Cum primum in amentiam versus est. a suis est vinculis astrictus et inclusus, sed monitu Danieli® solutus et dimissus vivit in silvas, XItI, 57, 1, 2. Historia hæc non fuit parabolica, sed vere contigit, ibid. An vere Nabuchodonosor in belluam sit mutalus. 57, 2 el seq. Factus est velut uri vel bisontis, *ibid.* An por melancholiam, 58, 2. Tamen mansit vnre homo, 59, i. Mutatus in bestiam fuit, quia hoc ipso imaginabatur, quia complexio ejus fuit efferata, quia fuit amena, *ibid.* Quia habitu erat ferino, reptabat ut fera, curo feris herbas comedebat, mugiebat ul bos, *ibid,* ot 2. An habuerit cornua, *ibid.* Ejus mutationis vix meminere Gentiles, lòtti. An per eleemosynam dilata sit ad annum Dei contra eum sententia. 62, 2. Eo ejecto, quinam regnum ejus administrarim, 63, 1. Quomodo capilli ejus in similitudinem aquilarum excreverint et cur. 63, 2. Apte habuit pilos aquilæ. et ungues avium rapacium, 64, 1. Ejus fastus, Dei oblivio el contemptus, 62, I» Septem annos into* gros cum bestiis vixit, 64, 2. Postea ad so redieoa videtur conversus et salvatus, etsi auctor de ejus comcrsione et saluto dubitet, ibid. Cur Nabuchodonosoris Dous misertus sit, non Pbaraonia, XVIU, <69, 2.

NABUZARDAN. Nabuzardan an dicatur lupus, XII, 52, 2. Jeremiæ munera dedit et libertatem, 127, 2. Qua dignitatoapud Nabuchodonosorem fungeretur. 270. 2.

NÆNIA. N.eniam ot lamenkini etiam signifient parabola. XIV, 82, 1.

NÆMUS. Navius poeta, coævus Judæ, Jonatbæ et Simoni Machabæis, IV, 405, 1.

NA HA R. *Xahar* hebraico lam lumen quam flamen significat. XVI, 461, 1, 2.

NAHUM. Nahum nomen quid sonel hebraico, XIV, 155, 2. Ex Eicosa viculo Galilææ ortus fuit. 158. 2. Quando floruerit, XI, 58, t. Quo tempore prophetant, XIII, 255. 2; XIV, 198, L Post Jonam quot annis, 154, 2. Quid tractet. XI, 59, 2; XHÍ, 255, 2. Qua occasione contra Niniven prophetet, XIV, <5i. 1. Quando ejus prophetia completa, 154, 2 Ejus ostenta quæ prodantur, 155. <• Misit prophetiam suam ad Ninivitas per epistolam, 158,1. Vocat prophetiam tuam *onus* el *risionem, cur* 157. 1,2, 158, 1. Ejus prophetia contra Niniven comparatur pluviæ seiolmæ, et prophetia Junas pluvias matutina», 158. 2. Ejus amigdala, XJU, 267, i. Ejus adagia, 272, i> 1.

NAIM. Naim civitas ubi sita, ot undo sic dieu, XVI, 118,1.

NAIRES. Nairea Caleculaniquam sint arrogantes, VI» 439, **Î.**

NANEA. Nanea dea Gentilium quæ, IV, 499, 1.

NANTINUS. Nanlinus comes Engolismensis liniere mortuus est, II, 322, i.

NAPEÆ. Napeæ florum deæ unde dictæ sint, XII, 546, t.

NAPHAT. est regio, provincia, IV,502,1.

NAPHTA Naphta est genus bitumini liquidi, el **Ignis** pabulum, IV, 502, 2; XIII, 43, 2.

NARCISSUS flos. Narcissus flos torporis est symbolum, VI, 22, 2.

NARCISSUS. Narcissi domus Romæ cur a Paulo Salutata, XVIII, 243. i.

NARCISSUS episcopus Hierosolymæ. Narcissi episcopi Hierosolymitani falsi accusatores quas pœnas dederint, II, 468,1.

NARDUS !• Nardus pistica quæ sit, XVI, 503, 2 et seqq. Describitur, habet spicas et folia el, ejus spicæ el folia unguentum dant, VII, 524, 1 ; XV, 713. 1; XVI, 503, 2 et seq. Amara est et Odora, VII, 524. 1. Ex ea unguentum odoralissimum fiebat, XV, 545, 1. Calefacit, exsiccat, viret perpetuo, VII, 524, 2. Herba humilis est et despecta, *ibid.*

2° Nardus est Christus, VII, 525,2. Est humilitas Mariæ, *ibid.* Ejus symbola, Vili, 80, 1. Symbolum est humilitatis, fidei, poenitentiae, orationis, virtutum omnium, VII, 524. 1, 2 et seq.

NARES. Nares latæ et arclæ longanimitatem vel iracundiam denotant, VI, 11,2; 273, i; XIV, 159, 2. In naribus maxime ira se prodii, XIX, 307, 2. Nares latas habentes, tarde irascuntur, et cito placantur, XIII, 496, i. Narium longitudo signum est sapientiæ, VI, 13, 1. Signum sunt lenitatis, vel excandescentia), V, 422, 2 *[Vide* Nasus).

NARRATIO. Narratio Dei quæ vocetur, IX, 217, L Narratio iterata, dum per varia corda el ora transit, suam formam et speciem mutat, 531, 2; 532, 1. Narratio importuna gravis est audienti, 581, 1, 2. Narrationes senum non sunt despiCiendæ, 268, 1, 2.

Narratio S. Lucæ de Angelis Magdalenas et mulieribus apparentibus, an alia sit a narratione S. Matlhæi, XV, 649, 1; 652, 1.

NARSES.Narses erat eunuchus imperatoris Justiniani, et dux victoriis celebris, XII, 9, 2. Ejus pietas, II, 470, 1. Narses beatæ Virginis mire fuit studiosus, V, 213, 2. Unde hæc insignes ei de Gothis victorias dedit, II, 263, 1; V, 217, 2. Contumeliam imperatricis per gravem Romani imperii Cladem vindicavit, VI, 496, 2. Ab aemulis accusatus, et contumeliose ab imperatrice habitus, Longobardis in Italiam evocavit; sed hæc historia fide carel. XXL 23 i . 329, 2.

NASLM. JVoji/n, id est oHivio, cur vocatur hebraico femina, XXI, 244, i»

NASTURTIUM. Nasturtium unde dicatur, est symbolum divitis pauperes emungentis, IX, 388, 1.

NASUS, NASUTUS. Nasorum et nasutorum physiognomia, VIII, 180, 1. Nasi officia, *ibid.* Nasus magnus index magni judicii el animi, 179,2. Nasus indicat animi passiones, IX,541,2; 542,1. Nasus pro iracundia. *Psalm.* I, 100, 2. Nasus index iræ el irrisionis. XIII, 238, 2. Nasutus dicitur qui alios irridet, 239, 1. Nasus est dicatus subdolo; irrk sioni, V, 52» 2, el seq. Nasus providentiam signifleat. Vili. 180, 2. Est discretio, 181, 1.

Nasus sponsae in *Cantico* qua rationo turri comparetur, VIII. 179, 1, 2. Nasi et lurris comparatio, *ibid..* 2.

Naso suspendere quid sit, XIII, 238, 2. Nasum nimis emungens, ¿licii sanguinem, quid, VI, 474,2; 475, 1 *(Vide* Narks).

NATALIA (S.). S. Natalia Adrianuin conjugem vocabat dominum, IX, 642, 1. Non modo eum ad fidem, sed et ad martyrium obeundum provexit, XVIII. 306, 2 et seq.; XIX, 205, 1.

NATALIS dies. Natali die amicos læsosinaurium donatione placabant amici offendentes, VI. 268, 1.

De natali Messim inquirere Judæi neglexerunt, variis alioqui signis ejus visis, de solo natalis loco dubitantes XVI, 428, f Natalem Christi quam devote celebrare nos oporteat, XX, 512, I, 2.

Natalem unius Joannis Baptistæ celebrat Ecclesia, XVI, 43, 2. Hic el natalis Christi in diverso contingens solstitio, quid symbolice innuat, 350,1. Natalis martyrum quis dicatur, XX, 373, 2.

NATATILIS. Natatiles aves pedes habent continuos, cur, I, 523, 1.

NATHAN propheta. Nathan propheta est alius a Jonalha, III, 523, 1. Nathan a Deo pro insigni dono Davidi datus, X, 482, 1, 2. Datus ei ad prophetandum et monendum, *ibid,* et seq. Ejus sinceritas et integritas, *ibid.t* 2. Fuit Davidi perfamiliaris et assiduus, *ibid.* Fuit ita amatus a Davide ut filium suum ejus nomine vocarit. III, 481, 1. Nathan fabricam templi ex seipso, Deo non consulto prædicens, erravit, III, 462, 1; XIII, 250, 2.

NATHAN, filius Davidis. Nathan filius David ex Bersabee, alius esta Nathan propheta, XVI, 98,!• Nathan fuit verus et naturalis Salomonis frater, i V, 106, 2. Nathan quidam fuito majoribus Christ} XIV, 513, 2. Ex eo descendit beata Virgo por matrem, XVI, 96, 1, 2.

NATHANAEL. Nathanael erat a Cana Galilææ: ' quomodo sil a Philippo ad Christum adductus, XVI, 322, 1. Quis fuerit : est verisimile fuisse S. Barlholomæum, *ibid.* Erat legis studiosus, non doctor, *ibid.,* 2. Audito Philippo, ad Jesum curt eo venit, eumquo agnovit osse Christum, 323, 1, 2. Ubi requiescat : nominis ejus etymon, 322, 2.

NATIIINÆI. Nathinæi, templi servi, qui el qualeS fuerint, IV. 210, 1.

NATIO. Natio sumitur pro generatone ot successione hominum, IX, 102» 1. Naüo a gentilibus

etiam habita ut dea, <02, 2. Natio sapientoni qui Yocontur, 113, 1. Nationem nationi princeps non præferat, III, 5<7, 1, 2.

Naliunes barbane deserta cur dicantur, *Psalm.* I, i65, 2. Nationes bellicos® sunt bibaces, VI, 44, 2. Nationes omnes semper sacerdotes habuere et sacrificia, XIX, 393, 1. Nationes diversissima quomodo m unam Ecclesiam conveniant, XVHI, 631,2; XIX <05, 2.

NATIVITAS. NaliyitasChristi in quotum mundi annum inciderit, XXI, 355, 1. Nativitas Christi e Virgine fuit mirabilis-, X, 233, 2. Nativitatem duplicem, imo triplicem Christus habet, XIV, 116, 2; XVI, 62, 2 *(Vide* Jesus Christus).

Nativitas hominis duplex, carnalis et spiritualis, XVI, 339. 1, 2.

NATURA. I. Natura Dei.—Naturam divinam essentialiter habet solus Deus, personaliter solus Christus, accidenialiter justi. XX. 410,2et seq. Natur® divin® obscuritatem immensam Ægyplii significabant per tenebras, I, 604, i, 2 (KtdeD .us). Naturam et personam philosophi non distinguebant, IX, 488, 2.

II. Natura divina et humana in Christo. — Natur® duæ in Christo fuere impermixt i?, XVI, 306, 1. Natura divina et humana Christi ab Apostolo probatur, XIX, 23, 2. Natura Christo el nobis est communis, 373, 1. Christi natura humana ortum habuit m Belhleem, divina fuit ab ælerno, XVI, 423, 2; 428, 1. At divina rebus omnibus creatis est major, 479, 1. Naluræ humanæ vitia non assumpsit Christus, XIX, 376, 3 *(Vide* Jksus Christus).

III. Natura rerum *pro principio omnium creatore sumpta.* Natura rerum codex S. Antonii. *Job,* 134, 1; 283, 2. Natura est organum divinila- 272, 1. Tria naluræ summo mirabilia, 409, 1. Natura opus suum sensim perficit, \ l, 401, 1. Ejus vis in minimis se exerit, 460, t. Natura generat omnes pauperes el nudos, XI, 157, 2*¡ Natura est perfectior arte, XV, 201. 2. Ejus viribus non fiet resurrectio, XVIII, 409, 2.

IV. Naturi humana. — !• *Natura humana in genere.* Natura humana communis est, eademquo in singulis individuis, X, 168, 1. Natura omnes pares sumus, dives æque ac pauper, VI, 134. 2 ; 136, I. Natura humana quasi vinculum omnium xistil, el cum omnibus deliciatur, XIV, 243. 2. Natura humana non vilis apud Deum, *Psalm.* 1, 469, 1. Natura humana est objectum amoris naturalis, IX, 373, 1, 2. Ejus doles sunt velut folia, 425, 2. Natura hominum varietate gaudet, IV, 567, 2. Natura eadem manet in damnatis, XVI, 999. 9.

2' *Natura pro instinctu generali hominum sumpta.* Natura paucis est contenta, VI. 358, 2 ; X. 79, 2. Necessaria postulat ot non delicata, VI, 358, 2. Contra naturam operantur, qui opes coacervant et diligunt, X, 116, 2, Naturam suam quisque examinet in statu, officio et occupations deligendis, V, 41 <, 1. Ipsa est ul dux sequenda, VI, 307. I, 2. Natura fervida ad magna sa extollit, XVHI, 2 l ; 521, 2.

3* *Naluræ humanæ per peccafum status.* Naluræ humanæ per peccatum corruptio, Will, 71, 2. Naluræ corrupt® mala, *Psalm.* I, 79, 4, 2 ei seqq. Ex natura humana corrupta pullulant quatuor hominum propensiones ad malum, XVHI, 63, 2. Naluræ vulnera qualuor et eorum contraria, *Psalm.* 11, 233, 2. Natura humana peccato Ad® collapsa vocatur tabernaculum David, XIII, 643,1. Naiuræ humanæ in peccato jacentis profunditas mystico per lacum repræsenlalur, e quo Christus vinctos eduxit, XIV, 461, 2 *(Vide* Peccatum originale).

Naluræ laps® infirmitas, V, 69, 4. Propter fragilitatem infanti a parentibus neglecto comparatur, *Psalm.* I, 154, 2. Natura: viribus ad Dei cognitionem pertingere possumus, XVIII. 49, 2. Non tamen leges supernaturales implere, 62, 2. Nec Deum videre, vel beari, 115, 1. Nec ullum motum et conatum in actum supernaturalem fidei facere, 281, 1. Ejus viribus Pelagius tribuit merita, sed falso, XIX, 323, 2. Natura a gratia perfici debel, VI, 217, 2.

>• *Naluræ lex.* Naturæ legis vis et ortos, XIII, 281, 1, 2. Naluræ lex fere bis mille annis duravit, XXI. 353, 1 (Iidr Lex).

5* *Naturæ bona.* Naturæ bona sæpe Deus in hac vita justis negat, improbis et inimicis suis confert. XIX, 474, 1, 2 *(Vide* Bona).

NATUS. Nati sunt omnes ex uno,cur, XVIII, 329, I. Nati recens infantes abluuntur, XII, 606,1. Et saliuntur, *ibid,* el 2 (Vida Infantes, Puebi). Natus ex Deo quomodo peccare non possit, XVIII, 266. 1

NAUCLERUS. Naucleri partes et munia, V, 27, 2. Eaque gubernatoribus rerumpublicarum accommodantur, *ibid.*

NAUFRAGUS. Naufragus quidam Deo duce salvus post vigiliti trium dierum jactationem ad littus appulit. X, 165, i. Naufrago assimilantur damnati, XI 370, I.

NAUTA. Nautæ quid faciant in tempestate, XV, 234. 1, 2. Nautæ infideles crebro utuntur sortibus, XIV, 34, 2. Omnes in tempestate qua Jonas jactatus est, quisque Deum suum invocabat, 32. 2. Cur miserint sortes dormiente Jona, 33, 1. Quid a Jona percontati sint, 35, 1. Cur timore magno timerent, *ibid.,* 2. Eorum zelus in eo salvando, 36, I. An ad verum Deum conversi, el vota voverunt, 37, 2.

Nautarum cbrMianoriim patroni qui sint, XVII, 438, 2. Nautæ eleemosynam negantes divinitus sunt in mercibus castigali, IX, <46. i. Nauta quidam patronum Genuensium triremium, a quo ad laqueum rapiebatur, ad Dei tribunal citavit post semestre, quo tempore elapso, patronus morte sublatus est, XII, 143, 2 el seq.

NAVARCTIUS. Navarchus dormiens in mediis fluctibus symbolum esi ebrii qui rationem perdidit, VI, 2!0, 2 el seq.

NAVIGANS. Navigantium pericula, XII, 375, 2; 376, i; XVIII, 431, 2 et seq. Navigantes haud procul a periculo absunt, XIV, 30, 2» Gnomæ de navigationis periculis, VIII, 559, 2. Navigantium audacia, XII, 725. 2. Navigantes habent animas in man, XXI, 193, 2. Navigantium patroni, VIII, 557, 1.

NAVIS. <• Navium usus quam sit antiquus, II, 503, i(2. Naves fabricaro didicerunt hominos a natatu piscis. XIV, 215, 2. Navis inventor quis, Vili, 557, 2. Naves maxim» etiam onustæ a mari feruntur, X, 413, 2. Navem accingere quid, XVII, 428, 2. Navis mare sulcans est velut avis sulcans acra, V, 28, 1. Equo comparatur, XX, 141, 1. Navis, malo, Clavo, rudentibus maxime gubernatur, VI, 210, L Navis el naufragi mira gubernatio Dei nutu, XI, 532, L Christus effecit ut navis quam ascendebat, in porto Caphafnai esset in momonlo, XVI, 391, 1, 2. Naves «.Ethiopie® cur dioantur cymbalum, 310, 2. Naves Tharsis quæ sint, 129 2. Navis Pauli cur pessumlerit, non homines. XVII, 430, I. Navem conscensuri olim Eucharistiam secum sumebant. X VL $tr>. I. 2.

2* Navis symbolum Christi est, VI, 453, Setseq. Navis Ecclesiam mystico 8cn<u significat, XII, 701, 2. Navis symhulien quæ sil, *ibid.* Navis mystica homlnlft, VI, 211, 1 ; 212, L 2. Navis et mulieris strenua* analogue. 498. 1, 2. Navi comparatur tyrannis, X!, $45, 2. Navi Manichivi solem cl lunotn assimilant, X, 392, I.

NAZARÆUS. Nazaræi quinam et quales essent, 11,217, I ; XII, 411,1. Naaaræus *separatum, consecratum, coronation* significat, I, 411. 2 et seq. , II. 217, 2. Nazaræus, id est consecratus, cur et unde dictus sil Christus, XV, 91, 1, 2. Nazaræi tales fuere Joseph et Samson, 91, I. Joseph sextuphcitcr fuit Nazaræus, et cur, 1!, 529, 2. Non talis Christus, XV, 91, I. Idem dictus est Nazaræus, id est florulus cl germinans, 92, 1. Utraquc sententia conciliatur, i6id., 2. Alii erant contemplantes, alii pernitentes, II, 217, 1. Alii orant perpetui, alii ad tempus, *ibid.* Non poterant uvas passas comedere, *ibid.* Nazaræi erant Religiosi veteris legis, vino et sicera abstinebant, et cæsoriem Intonsam gestant. IV. 428, i ; VI, 210, 1; XIII. 553, 2; XIV, 472. 1,2; XVIII, 129, 2; XIX, 438, 2. Nazaræi quia abstinentes, sapientes erant, XIU, 13, i. Natane! quomodo consecrati dicantur, *Psalm.* II, 386, 2. Alebant comas, el quare, 11, 217, I. Per conum quam alebant, a vulgo separati et quasi Deo consecrati erant. XIV, 195, 1. Non poterant interesso Funeri patris, II, 217, I. Polluebantur si qul> coram iis moreretur, 219, 1. Nazaræi voto se Obligabant, IX, 253, I. Nazaræalus votum fecit S. Paulus, XVII. 345, 2. Quid ipsum includeret, ihid. et seqq.; 381, 2. Eratid commune Judæorum votum, 345, 2. Quando ol quomodo terminabatur, 381, 2. Nazaræus mortuo pollutus votum donuo incipiebat, 346, 1. In fine voti offerts bant omnis generis victimas, II, 220. 1. Capilli eorum Deo cremabantur, et quare, *ibid.* Nazaræi candidi unde dicantur, XII, 411, 1. lis assimilane tur sacerdotes el levita*, iôtd. Vultum habebant splendidum, sed purpureo rubore inspersum, 414,1. Dicuntur stare coram Doo, 252, 2 el seq.

NAZARÆI HÆRETICI, Nazaræi haeroticiquinam essent. XVII, 403, 1. Nazaræi sectarii sacrificia rejiciebant et animalis abstinebant, XIX, 43, 2.

NAZARENUS. Nazarenus idem est quod custos vel custoditus, XV, 93, 1. Nazarenus cur dicatur Christus, XI, 255, 1, 2 Nazareni nomen Gentibus et Judæis videbatur vile et exile, ideo multi nolebant Christum ut Messiam agnoscere, XV, 92,2.

Nazareni quomodo Christum mirarentur, el simul essent increduli, XV, 687, 2; 688, 1. In Christum acerbiores fuero, XVI, 104.1,2; 106.1,2. Et ideo derelicti, 103, 2 el seqq. Nazareni olim ad Christi fidem conversi legem Mosis quoque servabant. ideoqucab Ecclesia ejecti, Evangelium S. Matihæi depravarunt, XV, 11,2.

NAZARETH. Nazareth civitatis descriptio et elogium, XV. 90, 2. Quantum a Jerusalem distot, XVI, 28, 2. Erat vicina Canœ Galdææ. sed Jocus obscurus et ignobilis, 322, 2. Nazareth putabatur patria Christi, quia In ea conceptus, et ejus mater cum Josepho ibi habitabat, etsi in ea natus non fuisset, XV, 15, 1. Cur ibi suam prædicationem Christus non inceperit, XV, 129, 2.

NEAPOLIS. Neapolis urbs orat in confinibus Thraci® et Macedonico, XVII, 309, 2.

NEBO. Nebo mons, ex quo Moyses moriturus Terram sanctam vidit, IV, 504, 1. In eodem arca Testamenti deposita fuit, *ibid.*

NEBRIDIUS. Nebridi! patrilii elogium, XVIII, 232, 1 ; XX, 315, 2. In aula nutritus, aulam despexit, et no in aula mutaretur, ea se subduxit, IX, 268, 1 ; XII. 279, 2.

NEBULA !• Nebula quid proprio sit. X, 402, 2. Est nubes sine aqua, XX, 462, 2 Ejus proprietates, IX. 622, 1. Nebul® sunt quasi aves Dei, X, 402, 2. Nebula matutina magnam Dei potentiam et sapientiam ostendit, cur: nebul® mirabilia, XHI. 575, 2. Nebula symbolum est tenebrarum ct noctis, IX, 622, 1 (Pide Nubes).

2» Nebula in templo Salomonis Deum tcg'1 el repræsenlat, III, 597, 1, 2. Qualis fuerit, *ibid.*

NECESSARIUS. Necessarii vocantur amici, ot amicitia necessitudo. IX, 202, 2 ; 203, 1.

Necessaria, Jacobi exemplo, petenda, non superflua, 1, 290, 2. Necessaria quaerenda, non superflua, VI, 433, 1,2; XX, 124, 1. lis etiam subinde caret Religiosus, VI, 434, 2.

NECESSE. Necasse est justum aliquando peccare. moraliter, non physico, XX, 136, 1, 2 (ITde Justus, Peccatum).

NECESSITAS. Ia Necessitas Ilebræis est quidquid angustiat, XVIII, 311, 1. Necessitas instans quid a Paulo dicalur, *ibid.* Necessitas probat justum, IV, 174, 1. Necessitates beo rovclandæ, *Job,* 675, I. In necessitalo gravi constituto eleemosynam dare obligamur, X, 76, 1.

I0 Necessitas duplex est, una actum antecedens, altera consequens, X VII,95,1.Necessitas præscienliæ tempore, altera consequens caiisahtate,ï6ïd., 1.

3° Necessitas peccandi in omnes homines pertransiil, XVIII, 98, i. Necessitas gratiæ Dei, *Psalm.* I, 24, 1. 30, I *[Vide* Gkatia).

NECKOMANTIA. Nocromantia quid sil, XI, 223, i, 2.

NECTARIOS. Neclarius Patriarcha quare publicam sustulerit confessionem, XVIII, 353, 2.

NECTENABUS. Nectonabus rex Aegypti corona redimitus in medio procerum, I, 840, i.

NEGATIO. 1°Negatio prima ad sequentes omnes sentenliæ partes apud Ilebræos sæpe extenditur, VI, 423, 2. Negatio adjecta affirmationi significat auxesin, XII, 383, 2.

2° Per viam negationis melius ad Dei cognitionem pervenimus, quam per viam affirmationis et coin-* parationis, XIV, 237, 2.

3° Negans peccatum dupliciter quasi peccat, IX, 647. I. Negatio numinis ad quid impellat bominem, MI. 204, 2.

Negationum Petri ordo, XV, 590, 2; 591, i. Negatio Christi an sit character Antichrist! futurus, \'. JM. 1.

4° Negatio potilionis consensu sæpe utilior, *Job,* 233, 1.

NEGLECTUS, NEGLIGENTE. Ia Neglectus Dei quantum malum, XVIII, 55, 1. Neglectum verbi sui quomodo Deus ulciscatur, XX, 86, I,2:5t çuis *auditor esi verbi, el non factor, hic comparabitur viro consideranti vultum nativitatis su* in speculo. Consideravit enim sc, el abiit, el statini oblitus Còl qualis fuerit.*

2° Negligencia in officio est res erubescenda, X, 358, 8, Negligenti;! maxima est parentum circa filius. 95/ i (Fide Filius, Parkntbs). Negligenti! in operibus ad anima) salutum spectantibus est perniciosa.XIX, 397, 2 : *Do quo* (Christo Pontifico) *nobis grandis sermo st ininterpretabilis ad dicendum, quoniam imbecillas facti estis ad audiendum,* Negligente mater est securitas, \ II. 269, Î : *Qui timet Deum, nihil negligi!.* Negligentes temere præsumunl do Doi auxilio, *Job,* 596, 1, Negliqonlibus dormit Chrislus, VII, 570, 3. Negligcnlia in re familiari et publica quantopere noceat, V, 368, 2 ; *Qui mollis est el dissolutus in optre suo, frater est sua opera dissipantis.* Neghgentiam oiunem homo evitare nequit, XX, <30, 1 (Fx^Ohum, Piger, Pigritia)»

NEGO IIATIO. Negotiatio clericis prohibita , XIX,216, 2 *(Vide* Clgiucus, Ecclksiasticus,Episcopus, Sacerdos).

NEGOTIUM. <• Negotium quibusdam ert otio utilius, V, 357, 2 ; *Qui operatur terram suam, satiabitur panibus ; qui autem sectatur ohum, stultissimus est.* Negotia simul mulla suscipienda non sunt, IX. 341, 1,2: *Fili, ne in mullis* rint *actus Iui.* Negotia periculosa, vel valde laboriosa, non sunt capessenda,X, 161, 2; *Invia ruin* non eas, etnonoffendes in lapides : nec cridas te vizia* boriosa, ne ponas anim* luz scandalum.* Negotia varia simul mulli exsequi possunt. 286, 2 : *Sa* pienha scriba* in *tempore vacuitatis: et qui minoratur actu, sapientiam percipiet.* Negotium sapientiæ est in olio, *ibid.*

2' Negotia sæcularia quænam dicantur, XIX, 283, 1 : *Nemo militans Deo implicat se negotiis sáculo ribus, ul ei placeat, cui se probavit.* Quinam ea fugero debeant, el quare, 283, 2; 494, 1.

NEHEMIAS. Nebemias quis, IV, 229, 1. Anunui Nehemias, 229, 1. 2. Cur multi patarint Nebemiam Esdræ socium esse alium ab eo qui est auctor libri secundi Esdræ, 229, 2. Verius est fuisse eumdem, *ibid.* Qualis fuerit, *ibid.* Fuit pincerna Ar* taxerxis, *ibid.* Fuit e tnbu Levi, 229, i. Est auetor libri secundi Esdræ, 229, 2. Nebemias ter Babylonem vel Persidem adiit, 1er in Jerusalem rediit, licet grandævuô et senex, eamque ingenti labore et z«Xo reasdificavit, 130. 1. Ter missus fuit in Judæam a rege Per>idis, 500, <t 2. Quando d missus fuerit tgnis de cœlo, IV, 500, 2. Cur ei pre alus coævis suis missio illa contigerit, *ibid.* Cur Artaxerxi lem fuit carus, 232. i. Deum orat ul regeiu sibi benevolum, ot postulationi sus annuentem reddat, 233, 2. Item ne pœnam impænk tentibus el m culpa persistentibus condonet, 238, i. Nehemiæ in patiendo lenitas, et in animando constantia, 238. 2. Cur noluerit accipere annonam n civibus Jcrosolymitani*quibus præerat, 241, 2< Ab Artaxerxe fuit constitutus dux Jerusalem per annos duododm, *ibid.* Jerusalem reædificalli tam quoad muros, quam quoad domos privatas, X, 528, 2. Ejus continentia, chantas aô liberalitas in cives suos, IV, 242. 1. Non mansit duodecim annis m Jerusalem, *ibid.* Magnus ol magnificus fuit dux, *ibid.,* 2. Criminantur cum quod se velit regem facere. 243, I. Ejus ma* gnanimiUs, *(bid.,* 2. Quo pacto Deum oret ul ini* micos suos ca>tigot, *ibid* Nehomías liben*inagn>U8 oppressores populi reprehendit, XII. 735, 2. An potuerit Jaddo pontificem videre, IV, 257, 2 Vidit cum puerum, sed non pontificem, *ibid.* Darium Codotnanum non vidit, 258. 1.

NEMHIM. Numnm oppidulum ubi situm, XII, 304, 2. Ejus oqu.e amare erant, cur, 305, 1. Aquæ ill.v quomodo dulces conservarentur, lòirf.

NEMBO!). Neiurod quid significet, fuilque primus rex et tyrannus, i. 167, 1. Fuit Belus paler Nini, auctor fuit turris Babel, I, 167,2; XIV, 121, 2. Nemrod primus orbis rex dominabatur Assyria), nuperii sodem posuit Babylone, XIV,

<< !, 2. Nemrod fait magnus venator, id est tyrannus, XII, 731, 2. Nemrod cum fabris turris Babel pios persecutus est, XXI, 317,4. Fideles secunda mundi ætato afflixit, XIX, 454, 4 etseq.

NEMOS. Nemora inter montes sita unde amoena sint, XII, 546, 4.

NEOMAGENSES. xNeomagenses cives catholici deprehendentes heterodoxorum metum, haereticos urbe expulerunt, IV, 438, 4.

NEOMENIA. Neomenia apud Judæos quid esset, iXI, <12, 2 Erat Hebræis prima dies et Kalendæ, U, 354, 4, J' IV, 446, 2; XIII, 355, 1. Et ita dicebatur ipse mensis, XIII, 624, 2. In ea tubis clangebant, II, 354, 4, 2. Neomenia non semper incipiebat eadem hora qua novilunium, *ibid.* Eam Deus in lege Moysis instituit: *primo,* ad recolendum gubernationis divinæ beneficium; *secundo,* ut Hebræi primitias tam temporis quam frugum Deo dependerent; *tertio,* ut initio mensis fausta deprecarentur, *ibid.*\ *quarto,* ad legem Dei pro menso sequenti audiendam. II, 355, 4 ; XI, 766, 2.

NEOPHYTUS. Neophytus cur sacerdotio arceatur. XIX, 245, 2. Et quam sit turpe talem ordinari, *ibid.*

NEPHTHALI. 1® Nephthali quid significet, I, 298. 4. Nephthali urbs vocatur Thesbe, eslquo patria Tobiæ et Eliæ, IV, 169, i. Nephthalim quomodo et quando Christus alleviarli, XI, 125, 2; 226, 4. Ex Nephthali urbe prognati fuere plures Christi discipuli et Apostoli, IV, 169, 4.

2° Nephthali symbolice est futurorum bonorum speculatio, I, 300,4. De benedictione ejus, 1,407,2; U, 532, i. Cur vocetur servus, 1, 407, 2. Quid allegorico hæc benedictio significet, 408,1. Nephthali 6. Andream apostolum repræscntat, XXI, 397, 4.

N8PHTHAR. *Nephthar* interpretatur purificatio, **IV, 502, 4, 2.**

NEPOTES. Nepotes probi sunt decus et corona senum et avorum, V, 543, 4, 2; 527, 4, 2. Per lucernam repræsentatur, VI, 70, 4.

NEPOT1ANUS. Nepoliani clerici elogium, XVII, 36,2.

NEPTUNUS. Neptuni etymon, X, 405, 2.

NEQUAM. Nequam vox unde formetur, IX, <94,4; XV, 332. 4, 2. Nequam quid proprie sit. Nequam subinde est miser, ¡X, 497, 4; 505, 4. Aliquando capitur pro molesto, X, 78, 4. Nequam quando dicatur sæculum, XVIII, 547, 4.

NEQUITIA. Nequitia semper tìmida, *Job,* 343,2. *Sonitus terroris semper in auribus silius est, el cum pax sil, semper insidias suspicatur.* Nequitia improbis supplicium est, IX, 585, 2 : *Arenam, el salem, el massam ferri facilius est ferre, quam hominem imprudentem et fatuum, el impium.*

NERE. Nere est opus mulieres decens, VI, 505, 4

NERIO. *Nerio* verbum Sabinum quid significet, XVU^i.

NERTUM. Neriam quid sit frutex, **IX, 648,** <.

NERO. <• Nero quo anno et quomodo ad imperium pervenerit, XVII, 42, 2 et seq. Nero initio imperii mitis fuit, ejus tunc clementia, 1,739, 4; VI, 86, 2; XI, 524, 2. Ejus mitissima vox initio imperii, XVIII, 508, 2. Ejus in imperio commutatio quo portento designata, XXI, 439, 4. Ejus descriptio, XVII, 443, 4.

2* Nero quanti coronam olympicam faceret, XXI, 89, 2. Pugnas gladiatorum spectabat interposito viridi smaragdo, V, 530, 4; XXI, 388, 2. Delectabatur magia et magis, XXI, 250, 1. Statis diebus nonnisi porro utebatur, erat enim vocis canoræ avidissimus, XXI, 394, 4.

3° Totam Romam deliciis aut ambitioni suæ servire fecit, XI, 455, 2. Ejus luxus in fabricis, et illius egestas inde secuta, XII, 472, 2. Ejus cubicula unionibus erant instructa, XI, 643, **4.** Ex aurea pyxide barbam Jovi Capitolino consecravit, XIV, 79, 4. Ejus omnia sibi arrogantis vox, IX, 288, 2. Consilium senatus in nulla re exquisivit, hinc a senatu damnatus, V, 324, 4; XXI, 100, 2.

3* Neronis crudelitas, XIII, 540, 2. Cur dicatur leo, XIX, 346, 4. Fuit velut leo ob iracundiam, VI, 45, 2. In animalia crudelis erat, IX, 242, 2. Matrem necans velut vipera fuit, X, 476, 2. Romas varios senatores occidit, XVII, 7, 2.

4* Nero primam in Christianos persecutionem movit, XV, 504, 4; XIX, 316, 4; 488, 2. Ejus persecutio prima in Christianos quando excitata. XVII, **7, 2.** Ejus quanta fuerit persecutio, XHI, 157, 4. Quam in Christianos acer et dirus fuerit, XX, 365, 2. Cur in Apostolos sit grassatus, XVII, 7, 2. SS. apostolos Petrum et Paulum necari jussit. XVHI, 11, 2; XXI, 441, 2. An viderit Paulum mortuum, XVHI, 42, 2.

5* Quo viso mortem sibi Nero imminere senserit, V, 458, 1, 2. Ejus somnium de gubernaculo navis sibi extorto, quid portenderet. XI, 701, 2. Ejus futurus interitus unde cognitus, XIII, 72, 4, 2. Sibi mortem conscivit, VI, 477, 2. Quam misere perierit, ejusdem fuga et mors infamis, XI 593, 1,2; XVII, 8, 2; 446, i. Eum aliqui putarunt necdum mortuum, et foro Antichristum, XIX, 152,2. An futurus collega Antichristi in Occidente, 453, **4.** Quam Parthis favorabile nomen ejus fuerit, *ibid.* Vero occisus est, nec venturus, *ibid.* Non cst futurus Anlichristus, XXI, 255, 4.

6® Ejus imperium an per equum rufum repræsentetur, XXI, <37, 2. An ejus persecutio in *Apocalypsi* repræsentala, 250, 2. Ejus typus fuit Nabuchodosor rex, XIII, 38, 2. .Mysterium fuit iniquitatis, an typus Antichristi, XIX, 452, 2.

NERVA. Nerva imperator nunquam risit, IX, 572. .

NERVUS. 4* Nervi sunt instrumentum tactus, eorum fons in cerebro, XV, 640, 4, 2. Nervorum a cerebro ortorum contractio gravis dolor, **XV, Ui,i.**

Nervus et caro Jacob in lucta læsi quid allegorico significent, 1, 318, 2.

2* Nervus vinculi genus quid, *Job,* 313, 1. Nervus dicitur vinculum quo cervices et pedes impediuntur, XII, 158, 1, 2. Unde dicatur ad vinculum nervus, *ibid.* Id instrumentum describitur, *ibid.* Erat potius pedum quam colli, *ibid.* Erat id ingens tormentum, *ibid.*

NESCIENTIA. Nescientia Dei, qua nescire reprobos asserit, summum malum est, XV, 528, 1.

NESROCH. Nesroch templum Ninives in ejus excidio solo tenus dirutum est, XIV, 181, 2.

NESTOR. Nestor eloquentia pollebat. *Job,* 298, 2.

NESTORIANISMOS. Nestorianismus confutatur, XVII, 47, 1; 242, 1.

NESTORIUS. Nestorii hæresis quid doceret, XII, 108, 2. Duas in Christo posuit personas, asseruit Christum non solum naturam hominis, sed cl personain assumpsisse, et hinc negavit hominem esse Deum, ac beatam Virginem esse Deiparam, XVI, 20, 2; 308, 1 ; XVIII, 110, 2; XIX, 23, 2; 87, 1; 220, 2; 370, 2; XXI, 133, 1; 196, 2. Nestorius ponens duas personas in Christo fuit ut cornu Ecclesiam impetens : succisum id fuit a concilio Ephesino, XIV, 371, 2. Nestorius beatam Virginem blasphemans punitus fuit, III, 455, 2. Ejus blasphema lingua a vermibus corrosa contabuit, XIV, 539, 1; XX, 155, 1; XXI, 342, 1. Ejus dira mors, II, 165, 1.

NEUTRUM. Neutrum genus plenius masculino omnimodam universalitatem significat, XIX, 419, 2. Cur usurpetur to *Cherubim* et *Seraphim* in neutro genere, XIX, 435, 1, 2.

NICANOR. Nicanor contra Judain cum copiis missus pacem cum eo init, sed monitus a rege ul Judain caperet, cæsus et capito truncatus est, IV, 447,2. Blasphemat templum, legein et Deum, 448, i. Quam Judæos vilipendât, 537, i. Quo animo erga Judam Machabæurn esset, 560, 1,2. Cur suaserit Judæ ut uxorem duceret, *ibid.* So Deo æquat, 563, 1, 2. Ejus lingua minutim concisa, 448, 1. Sui et suorum stragos per Judain facta, quanta, 448. 2.

NICANOR. Nicanor diaconus fuit vir sanctus, XVII, 165, 1. Quando sit occisus, 187, 2 el seq.

NICÆAS, etc. Nicæas, Nicander, Nicanor, Nicephorus, Nicolas, Nicelius, Nicoslratus, Nicomedes, Nicon, sunt martyres varii in Asia, XXI, 46, 1.

NICÆNÜM. Nicaenum concilium doxologiæ SS. Trinitatis hæc verba addidit : *Sicut erat,* ,W III, 199, 1.

NICEPHOROS martyr. Nicephorus martyr Antiochenus Sapricii deficientis coronam accepit, XXI. 75, 2

NICEPHOROS imperator. Nicephorus imperator iconoclasta horrende a Deo est punitus, XI, 182, i.

NICOBULUS. Nicobulus ob parvitatem uxorem despiciens reprehenditur, XVIII, 33, 1, 2.

NICODEMUS. Nicodemus idem sonat quod *vietor popul*\hinc ipse metum Pharisæorum superans, in Christum credidit : erat vir primarius inter Judæos, XVI, 337, 1, 2 etseq. Cur venerit ad Jesum nocte, *ibid.* A Christo viam ad regnum cœlorom petit, 338, 2. Spiritualia ejus mysteria non intelligebat, XVI, 342, 1. Eides ei deerat, *ibid.* Hinc Christus eum docet. 342, 2. Quomodo eum apud collegas suos tueatur, et inauditum condemniri velet, 429, 2. Nicodemus ad sepeliendum ClirUti corpus unguenta attulit ct illud copioso un • culo perfudit. XV, 640. I ; XVI, 622. 2. Ob hoc pi talis officium semirnartyr factus est, XVI. 622, 2. Catalogo Sanctorum ascriptus est, 338. 1.

NICOLA1T.E. Nicolatl'C unde dicti, quæ ipsorum hæresis, et qua occasione orta. XXI, 4 ». 2 Comparantur Balsamo, 52, 1. An dici posait Jezabel, 57, 2. Legein cum Evangelio miscere volebant. 59, 2. Ea hæresis sub Ludovico Pio, Caroli Magni filio. repullulavit, 45, 2.

NICOLAUS (S.) Myrensis episcopus. S. Nicolaus an in utero matris sanctificabis, XV, 58. 2. S. Nicolaus adhuc infans jejunavit, VI. 59 1. Divino judicio ordinatus est episcopus, XIX. 190. i. Quam sancte in episcopatu vixerit, II. 283, I. Absens nantisse invocantibus apparuit, XVII, 269, 1. Tempestatem patientibus invocatur, XIX, 378, 2. Ejus corpus suavem liquorem emittit. XI, 762, 2.

NICOLAUS (S.) Tolenlinas. S. Nicolaus Tolenlinas qua occasione mundum deseruerit, XX, 176, 2. Vidit stellam, quæ quotidie ipsum recto motu usque ad altare anteibat, XIII, 172, 2. Semestri ante mortem angelorum concentum audivit. II, 321. 1 ; VI, 289, I ; IX. 67, 1. Sub mortem miro gaudio perfusus eU, XV. 532. 1. Ei morienli apparuit Christ is, XVII, 186, i. Ejus monentis ultima verba, V, 441. 2.

NICOLAUS IV Ponti *x. Nicolaus IV Pontifex erga cognatos suos canialiler affectus non erat, XII, 836, 2. Ex Franciscano creatus Pontifex aiebat se malle esse fratrum coquum, quam cardinalem, XXI. 68, 2.

NICOLAUS V Pontifex Nicolaus V Pontifex adferenti ad se Evangelium Hebraicum S. Matlhæi quinque mille ducatos promisit, XV, 30, *.

NICOLAUS diaconus. Nicolaus diaconus an auctor et causa hæresis Nicolailarum, XVII. 165, I» Q^ire factus hærelicus, XIX, 192, 2 Qualem hæresini excogitant XXL 45, 2. Cur Marly rul lio non sit ascriptus XVII, 165, i. Fuit proselytus, *ibid.,* 2.

NICOLAUS abbas. Nicolaus abbas pro addes* conte captivo redimendo seipsum obtulit, XII, 265, 2.

NICOLAUS LYRANUS. Nicolaus Lyranus unde dictus : breve ejus elogium, XVI, 292, 1, 2. Flus aequo fabulis Judaicis consentit, *ibid.*

NICOMEDES (S.). S. Nicomedes corpus S. Feliculæ martyris sepeliendo, coronam martyrii adeptus est, IV, 273, i.

NICOMEDIENSES. Nicomediensium Christianorum constantia in festo Natalis Domini mori malentium, quam thus Jovi adolero, II, 10, 2. Quam laeto Deo soin martyrium obtulerint, XIII, 43, 1.

NICOPOLIS. Nicopolis quænam sit, et quantum dictet a Jerusalem, IV, 427, 1. Nicopolis duplex erat civitas, undo dicta, XIX, 340, 1.

NIDUS. Nidus avium homines quod doceat, V, 501, i. Nidus fidelium est Ecclesia, X, 245, I.

NIGER, NIGREDO. i° Nigri apud Orientales ot Meridionales pulchri habentur, albi vero deformes, VII, 493. i. Nigra et formosa cur dicatur Ecclesia, *ibid.* Nigredo oculorum signum est copke humoris aquei, V, 184, 2. Ea necessaria est ad colores videndos, congregandos, *ibid.* Niger color visum nimis congregat el stringit, X, 337, 1. Quibus nigra est cauda, de his gustari vetabat Pythagoras, XIII, 640, 2. Nigris clerici et multi monachi vestiuntur, XIV, 429, I.

2* Niger color est symbolum infelicitatis, XXI, 334. 2. Nigror symbolum est rei contempla), XIV, 429, 1. Niger vocatur invidus, detractor, calumniator, XIII, 640, 2. Niger color tenebriones, calumniatores, improbos denotat, XXI, 143, 1.

NIHIL, NIL. *Nil novum iub sole,* quo sensu sit accipiendum, VII, 62, L Nihil sine Deo facium est, XIII, 605, 2. In nihilo laetatur peccator, *ibid.* Nihil agendo malo discis agere, XIX, 172, 1, 2. Nihilum dicitur pro re tenui, XI, 307, 1.

NTLAMON. Nilamon monachus episcopatum fugit, XIX, 209, i. 2.

NILUS. *Nili* unde derivetur vox, XI, 311, 1. Nominis *Nili* littore efficiunt totidem quot sunt in anno lies, XXI. 261, 1, 2. Nilus cur dicatur Niger Ot Gebou, XII, 29, 2; XIV, 306, L An idem qui Gehon, IX, 660, I, 2. Nili ortus ubi, IX, 660, 1, 2. Nilus quomodo dicatur maro, XI, 316, 2. Ejus rivi, XIII 714, 1. In septem rivos se dividit, quibus per totidem ostia in mare influit, XI, 272, 1 ; XIII, 628, 2. Vocatur flumina ob illos septem rivos, XI, 311, 1. Nilus fluvius turbidus, III, 72, 2. Ratione Cujusdam sui rivi est terminus Terre promissae, 73. 1. Quotannis exundans Ægyptum oblimat, impinguat et fecundat, ferlilemque reddit \ice pluviae, 1. 359. 1 ; III, 73, 1; XI, 348, 1 ; XIII, 628, I. Semen secum vehit, XI, 348, 1. Ejus incrementi. XIII, 628, 1. Totum .Eg)plum everrit, *ibid.* Quando hæc inundatio fiat, I. 512, 1. Hujus exundationis causa, I. 612, I; IX. 59, I ; 660,2. Cur ûat in testale. I, 512, 1. Illa inuudatio a Deo provenu XVII, 293. 1.

NILUS (S.). S. Nilus fundator monasterii Cryptæ ferrata Home, IX, 307, 1. Ejus libera ad Leonem Cvimtem vox, XXL 368, 2. Quid de Salomonis salute censeret, X, 497, 2; XXL 368, 2.

NLX1VE. Ninive quod sonet, et nude vox dieta, XIV, 28. 1. Sonat idem quod speciosa, 293. 2, Quandoquo vocatur Ninus, quandoque Nina, 28,1; HO, 1. Cur vocetur civitas Jonæ, 298, i. In ea Assyrii monarchiae sedem fixere, est eorum metropolis, ad Tigrini est sita, a quo condita fuit, IV, 309, 1; XIV, 28,1; 48, L Condita fuit loco húmido, et paludoso, 182, I. Ejus scelera vindiciam clamabant, XIV, 28, I. An in eam a ceto Jonas ejectus: ejus distantia a mari, 44, L In eam a Judæa facilis est via, *ibid.* Ejus magnitudo quanta, 1,168,2; XIV, 48, 1, 2. Ipsa iter tridui continens quid mystico repræsentet, 49, 1. 2. Quomodo collapsa et destructa sit, *ibid.* Ejus subversio a Jona fuit predicata, fuit condilionata, 51, 1,2. Ninive ad Jome prædicationem pœnitens, postea ad scelera rediit, 154, 1. Non est excisa ob primam in scelera recidivam, sed ob aliam posteriorem : quando ab Arbace Medo et Beloso Babylonio subacta : postea rursus efflorescens varios et potentes habuit reges, 154, 1; 172, 2. Ejus excidium predicil ipse Tobias, IV, 310, i, 2. Sæpius fuit vastata, *ibid.* Quando contigerit excidium ejus quod a Tobia prænuntiatum, *ibid.* Ei excidium iterum intentat Nahum, XIV, 154, 1, 2. Quando ipsum contigerit, *ibid.* Ejus excidium describitur, 161, 2 et seq. Ad ejus excidium vari® gentes confluxerunt, 164, 1. Inundatione Tigris capta et obruta est, 164, 2. Dum convivaretur, oppressa est. 167, 2. Quando id contigerit, 172, 2 el seq.; 293, 2. Quando ot a quibus eversa, XII, 1, 2. An sub initium regni Manassis, XIV, 173, 1. An a Cyris el Persis, *ibid.* Vero capta et eversa est a Cyaxare Medorum rego, et Nabuchodonosore rege Babyloniorum, *ibid.* Id pluribus probatur, *ibid,* et seqq. An ante, an post excidium Ilierosolymæ expugnata sit, 173, 2. Ostenditur expugnatam fuisse post oxeidium Jerusalem a Nabuchodono>ure junioro, 174, 2. Sæpius rebellans a Medis et Chaldads regibus capta est, *ibid.* Quamdiu a Cyaxare obsessa sil, 173, 2; 175, 2. Ejus imperium quot annis steterit, 175, 2. A Deo ipsa castigata, quia Israelites sæpe injurans irrogavit, 176, 2. Ejus opes, 182, 2. Erat valut lustrum leonum, 184, 2. Gentes sibi subditas! coegit ad idola et scelera sua, el eas in mancipia vendidit, 188,2. Ninivo est imago mundi perituri et exscindendi, 196, 1.

NINTVITdî. Ninivitæ, regem suum imitati, ventri el veneri vacabant, XIV, 24, 1. Quomodo ad prædicationem Jome in Deum crediderint XIV, 51. 2. Indixere publicum jejunium, 52, 1; 53, 2. Id quadraginta diebus servaverunt, *ibid.* lJac pœnitenlia multi eorum fuere justificati, et salvati quicumque in justitia perstiterunt, 54, 1, 2. Deus iis pœnam el culpam condonavit, *ibid.* Fuero vero contriti, *ibid.* Dubitant de remissione non culpæ, sed pœnæ, dicentes : *Quù scit si?* etc., 55, 2. Quanta fuerit vis pœnitentiæ eorum, *ibid.* An statim ad Jonæ prædicationem pœnituorint, 56, 1. Ninivitæ ad prædicationem Jonæ pœnitentiam ego-

runt, sed mox relapsi el ad vomitum reversi a Medis et Chaldæis excisi sunl, IV, 310, 2; XIV, 14. 2; XV, 313. I.

NINUS. Ninus per Assur in *Genesi* intolligilur, XIV, 28, 1. Ninus conditor Ninives quot annis ante Abraham vixerit, et quamdiu ejus monarchia in Ninive steterit, 175, 1«

NIOBE. Niobes ob fœcundilalem superbia XII, 714, 2 Niobe se Latonae ob proles préférons, in lapidern mutata est ob interfectos ab Apolline filios septem el totidem filias, XIII, 407, 2.

NISAN. Nisan erat primus mensis anni sacri, XIV, 317,1; 446, 1. Erat mensis paschalis, 317, 1. Nisan mensis parlim martio, parimi aprili nostro respondet IV, 548, 2; XII, 844, 2. Nisan mensis elogia. I, 524, 2.

NISI. *Nisi* interdum capitur pro *sed,* XVIII, 532. I *Nisi* aliquando idem est quod *sed lanium,* XVI, 377, 2. *Nisi* est Ilebræis formula juramenti exeeratorii, XI, 156, 1, 2; XII, 343, 1 ; XIX, 405, 1.

NISIBUS. Nisibi instituta scholæ S. Scripluræ, **I, 10. 1.**

NITOCRIS. Nilocris hortos pensiles in Babylone construxit, ejus sepulcrum, XIV. 173, 2.

NITRUM. Nitri natura el vires describuntur, VI, 279, 2. Unde conficiatur, 280, 1. Unde dicatur, *ibid.* Est nomen hobræum, *ibid.* Non est alumen, *ibid.* Non multum a sale distal, ejus vis, undo oriatur, XII. 31, 1. Ejus usus cum acelo, VI, 280, 2. Valet ad decorem conciliandum, maculas eluendas, pustulas ac nrevos tollendos, *ibid.* Est institi® symbolum, XII, 31, 1.

NIX. P Nix cur sit frigidissima, candida, ejus generatio, VI, 512, 2. Nix fulget el candet, XV, 384. 2. Mirus ejus candor, copia, quantum aqure progign it, X. 407, 1. Ejus causa, est mollior quam pruina, siccior quam aqua, *ibid.,* 2. Causa candoris ejus csl aer el frigus, *ibid.* Albor ejus verus est. non apparens, *ibid.* Cur vocetur visio el apparentia XIV, 476,2. Nix hiemi congruit, non testati, Vi, 295, I. Nix ct pluvia dispensantur a Deó, *Job,* 697, 2. Nix el grando sunt arma Dei, 719, 2. Nix modica quomodo oppidum obruent, IX. 526, 1. Nix Deo prompte obedit. X, 401, 1. Nix est similis ladre, 401, 2; 407, I. Nivis commoda, IX, 622, 1; X, 401, 1. Ejus densitas terram operit, ceu agmina locustarum vel avium, 406, 2. Terram fovet et fœcundani reddit, *ibid.* Nives terram diu obsidentes eam fœcundani, el dant frugum copiam, et cur, XII, 476, 2. Nix restatis quæ sil, VI. 268, 2. A divitibus vino in restale admiscetur, VI. 268, 2. Nivis USU.5 ad potus delicias reprehenditur, X, 407, 2. Nix Libani de petra deficiens quid sit, XII, 150, 2.

2® Nives vocantur mystico apostoli et prædicatoros, XII. 476, 2, 477, 1. Nix quid myslioe denotet, X, 101, 2 Symbolum est tribulationis et laniationis, *ibid.*

NO. No primo dicta est Alexandria, XIV9 191. 1, 2.

NOADIA. Noadia pseudoprophetissa subornata a Sannballat contra Nehemiam, IV, 244, 1.

NOBE. Nube urbs a quo nomen sortita sit, II, 269, 1.

NOBILITAS, NOBILIS. !• Nobilis dicitur quasi noscibilis, VI, 513 1 : *Nobilis in portis vir ejus, quando sederit cum senatoribus terr.r.* Nobilitas omnis ignobile principium habuit, I, 349, 2; III, 310, 1. Nobilitas generis sæpe dat animi nobilitatem. XVII. 318, 2 . *Hi aulem erant nobiliores eorum qui sunt Thessalomcx, qui su\ceperunl verbum cum omni aviditate, quotidie scrutantes Scripturas si hxc Ha se haberent.* Nobilitatis effectus, VII, 352, i.

2® Nobiles mundani sunt tumidi, VI, 439, 2 : *Generatio, cujus excelsi sunl oculi, et palpebra ejus in alium surrecta.* Nobilitatem generis olim jactantes vocabant se Glios Jovis. XX, 644, 1. Nobiles Romani et Chaldtei toti erant in armis et equis el frenis adornandis, XIV. 179, i. Nobiles foris splendidi, domi tenues suggillantur, V, 379, 2: *Esi quasi dives, cum nihil habeat, et est quasi pauper, cum in multis divitiis sit* Nobiles soliti olim artem mechanicam discêre, XIX, 169, 2 : *Non inquieti fuimus inter vos : neque gratis panem manducavimus ab aliquo, sed in labore et fatigatione, node d die operantes, ne quem vestrum gravaremus.*

3® Nobiles in christianismo non est quod se ignobilibus prreforant. XIV, 506. 1, 2 : *Salvabit Dominus tabernacula Juda, sicul in principio; ut non magnifice glorielur domus David, et gloria habitantium Jerusalem conira Judtsm.* Majora habent impedimenta virtutis exercendæ qtiarn nubiles, *ibid.,* 2. Nobileset sapientes pauci ad fidem vocati, XVIII. 257, 1 : *Videte enim vocationem vetitam, fratres, quia non inulti sapientes secundum carnem. non multi potentes, non multi nobiles.* Nobiles imitentur Salomonem orantem utroque genu flexo, 111, 598, 2. Nobiles sint bene morati, V, io:;, 1.

4® Nobilitas vera quæ sil. et nobilis quis dici debeat. VU, 351, 2 : *Beala terra ôujus rex nobilis est. d cujus principes vescuntur in tempore suo, ad reficiendum, el noh ad luxuriam,* XÍ, 318, 1 *t Slatti principes Tañeos, sapientes eonsiliani Pha^raonis, dederunt consilium insipiens. Quomodo dicetis Pharaoni : Filius sapientium ego, filius regum antiquorum* ? Vera nobilitas in virtute et justitia consistit, 1, 136, 1 : *Hsr sunl generationes Noe: Noe vir justus alque perfectus fuit in grnerahonibus suis, cum Deo ambulavit;* 360, 2 : *Dixit ergo ad Joseph* (Pharao) ; *Quia ostendit libi Deus omnia qux loculus es. numquid sapienliorem el consimilem lui invenire potero f Tu eris super domum meam, et ad lui oris imperium cunclui populus obediet ! uno IMlum regni solio le presta*

dam; VI, 439, 2; VII, 189,2; IX, 319,1,2; 320, 2: *Semen hominum honorabitur hoc, quod timet beum; semen autem hoc exhonorabitur, quod preterit mandata Domini;* XV, 54. 2. Nobilitas vera sita est in laboro, non in deridia et olio, V, 354, 2 : *Melior est pauper et sufficiens sibi, quam gloriosus et indigens pane.* Nobilitas vera est virtus et eruditio, XIII, 10,2: *Ait rex Asphenes proposito eunuchorum, ul introduceret de filiis Israel, et de semine regio et tyrannorum, pueros* tn *quibus nulla esset macula, decoros forma, el eruditos omni sapientia, cautos scientia, et doctos disciplina.*

NOCERE. *Noceo* olim accusandi casum regebat, XVII, 343, 2. Nocens adhuc nocere quomodo jubeatur. XXL 411, 1.

NOCTU, *vide* NOX.

NOCTUA. !• Noctuæ non ferunt platani foliorum contactum, IX, 642, 1. Noctuæ genus nummi Attici, XI, 663, 1.

2* Noctua est figura hæreticorum et Gentilium tenebras diligentium, II, 68, I. Noctuis comparantur peccatores el mundani, XII, 48, 1. 2.

NOCTURNUS. Nocturnorum ecclesiasticorum origo, VI, 503, 1 ; XII, 379, 1 ; XVII, 312, 1. Noclurnæ preceset vigiliæ cur olim indiclæ fuerint, XIII, 612.1. Nocturnarum vigiliarum divisio, XVI,178,1.

NOD. Nod terra quæ fuerit, I. 121. 1.

NOE. Noe undo ita dictus, XII, 663, 2. Noe idem sonat quod Nahum, XIV, 155, 2. Noe idem est quod quies et consolatio. I, 130, 2. Quinque modis fuit consolator, *ibid.* Per eum sublati quadruplices labores, 131, 1. Fuit Ilenochi abnepos, X. 444,1. Ejus laus et nobilitas a timore Dei, IX, 319, I. Fuit justus et ævi sui phœnix, *ibid.* Factus est hominum reconciliator el reconciliatio, X, 444, 2. Fuit typus Christi Redemptoris, X. 444, 2; XI, 643, 1. Quomodo fuerit suppo.sititius pro impiis sui sæculi, X, 444. 2. Ejus sanctitas, X, 445, 1 ; XII, 599, 2. Fuit Deo charus, XIX, 475, 1. Ejus fortitudo, spes, constantia, *ibid.* Fuit hæres juslitiæ Adami, Abel et novi mundi, *ibid.,* 1, 2. Fuit præco pœnitentiæ, I, 133, 2. An fuerit perfectior Henocho, 135, 2. Hominibus diluvium est comminatus, ut resipiscerent, X. 444, 1. Fuit propheta, XI, 43, 1. SigniGcat Ecclesiæ rectores, X, 445. 1 ; XI, 601, 2. Fide arcam compegit, XIX, 475, 1. Noe cur centum annis arcam fabricant, XIII 561, 1.

2* An exiverit do arca in januario, I, 142, 1. Ejus constantia in octo tentationibus, 145, 1. Quid egerit in arca, *ibid.,* 2. Deus cum eo pactum iniit de non amplius orbi diluvio immittendo, X, 445, 2. Post diluvium fuit continens. 1,15 9, 1. Non invenit vitem, sed vinum, 159,2. Primus vites excoluit, et vinum ex uvis expressit, X. 136, 2. Ejus ebrietas venialis tantum luit, I, 160, 1. Cur solum maledicit Chaman, non aliis filiis Cham, 161, 2. Fuit post Mathusakm longaevissimus, et cur, X, 445, 1. Tempore Abrahami vixit ct Abrahamutn vidit, Ï, 163, Í ; XIX, 409. 2. Interfuit fabrica» turris Cabe!, I, 173, 1. Noe fuit doctor sapicntiæ, an in Italia gymnasium erexerit, X, 566, I, 2. Ejus vita et mora ex Beroso, 163. 2. Quoto anno Abrahæ mortuus, XI, 641, 2. Noe dictus fuit a Gentilibus Janus bifrons, X, 136, 2 ; 441, 1.

NOEMI. Noemi quinque virtutes, III, 235, 2.

NOLA.Nolæ in Campania primum majores factæ camparne, inde et nomen acceperunt, minores quoque campanula» dictæ Nolæ, XIII, 499, 1.

NOMADES. Nomades, qui et Arabes, unde sic dicti. IV, 152. 1.

NOMEN. I. Noiîbn Dei *(Vide* Dkus, Cap. IV, nomina Dei). Nomen Domini est ipse Dominus, qui per nomen invocatur, et symbolice ejus virtus, gloria, potentia, et omnis perfectio, XIII, 512, 1. Nomen Dei Ilebræis est ineffabile, XVIII. 325, 1. Nomen Domini cur dicatur sanctum, *P.\alm.* I, 199, 1,2: *Quia in eo I&labilur cor nostrum, et in nomine sancto ejus speravimus.* Nomen Dei quo Christus suos pascit; primo, est honor, fama et gloria Dei; *secundo,* potentia et auxilium Dei; *tertio,* professio et invocatio nominis ; *quarto,* ipse Deus molonymice, XIV, 121, 1 : *El stabit el pascet in fortitudine Domini, in sublimitate nominis Domini Dei sui.* Nomen Domini est turris, ad quod confugiens justus exaltatur, V, 570, 1 : *Turris fortissima, nomen Domini : ad ipsum currit justus, el exaltabitur.* Ipsum asylum est, *ibid.* Id est ipso Deus, *ibid.* Item omnipotentia ejus et protectio, *ibid.* Item nominatio Dei, *ibid.,* 2. Nomen Dei est nostra spes, XVIII, 683, 1 : *Nomen Domini invocare* et *innomine Domini invocare* idem,*Psalm.* I, 111, 1,2: *Hi in curribus, el hi in equis; nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus.* Nomen Dei super aliquem invocari, quid sil, XII, 122, 2 . *Tu au lem in nobis es, Domine, el nomen tuum invocatum est super nos, ne derelinquas nos.* In funeribus nominare et invocare nomen Domini, XIII, 602, 2 : *El dicet ei : Tace, et non recorderis nominis Domini.* Nomen Domini invocaro ad salutem sufficere credunt Simoniani et moderni hærctici, XIX, 292, 2. Nomen Spiritus sancti proferro nequit Simoniacus, XVH, 200, 1. Nomen Dei quomodo blasphemetur a Judæis, XI, 617, 1 : *Dominatores ejus inique agunt, dicit Dominus, el jugiter tota die nomen meum blasphematur. Propter hoc sciet populus meus nomen meum in die illa : quia ego ipse qui loquebar, ecc.e adsum.* Quomodo ab hærelicis cl a Turcis, dum vident Christianos, et præsertini clericos, impuro vivere, *ibid.* Nomen Dei temere nominari non debel, IX, 600, 1,2: *Nominatio vero Dei non sil assidua in ore luo, et nominibus sanctorum non admiscearis, quoniam non eris immunis ab eis.*

11. Nomen Cubisti. — *Vide* Jesus Chr istus . Cap. IV, art. ii. In nomino Christi pelero, quid sit, XY1, 585, 4, 2 *(Vide* Obat io).

ni. NoM"N sumptum pro appellativo nomine. — P *Quid sunl nomina, vari# nominum in Scriptura acceptiones.* Nomina sunl quasi omina rei naturam, virtutem, aut proprietatem aliquam presentorn aut futuram significantia, IV, 208, 1, 2. Nomina in Scriptura sæpe significant personam aut rem nominatam, V, 570, 1 ; XI, 706,2; XII, 859, 2; XIV, 536, 1; XVIII, 66!, I ; XX, 616,2; XX!. 69, 1. Aliquando pro prole el sobole, XI, 658, 2 ; XXI, 69, 1. item capitur pro debito et debitore,XXI, 69,2. Aliquando pro jussu et auctoritate. XX, 208, 1. Pro nominibus propriis interpres Scripluræ et Septuaginta sæpe vertunt eorum significata, VIII, 145, {.Nomina parentum apud Ilebræos sæpe patronimico sumuntur pro filiis el posteris, XIII, 332, 1. Nomina patrum aliquando juvant ad Prophetae intelligenliam, 221. 1. In nominibus propriis Prophet® sæpe ad eorum significata alludunt, 236, 1. Per nomina gentium barbararum Judæis hostilium , designant Prophetæ gentes a Christo subigendas, XI, 69, 2. Nomina sa'po per aphæresim apud Ilebræos et Belgas decurtantur. XI, 333, I. Nomina arborum, florum, gemmarum sunt complexa) significationis et communia mullis speciebus apud Ilebræos, VII, 546, 1 ; XIII, 480, 2. Nomina dualia et pluralia apud Hebræos, quæ carent singulari, vel magis usitata sunt in duali vel plurali quam in singulari, tam singulare, quam plurale significant, V, 294, 1. Nomina propria in *Paralipomenon* libris differunt a nominibus quæ in aliis libris ponuntur, IV, 95. 1. Vertuntur etiam in significata latina, 101, 1. Nomina mensium Hebræoruin, IV, 228, 1.

2* *Varii usus in nominibus attribuendis observati.* Primo. *Apud veteres.Novi* nominis imposilo in Scriptura quomodo fieri intelligatur, 1.30,1 Nomen novum solebant Hebræi imponere ab eventu : item Romani etGræci, et Germani et Belgæ, I, 30, 1,2; XXI, 302, 2. Deus quomodo aliquem ex nomino norit, XII, 451, 2. Nomina a Deo fuero sex præclaris viris ante nativitatem imposila, I, 209, 1. Nomen filiis in Veteri Testamento dabat paler, XI, 197, 1. Nomen infanti in circumcisione dabatur, XVI, 43,2. Maxime cognatorum et patrum illustrium, 44. 1. Nomina nonnullis indita ab eventu præsenti vel futuro, 44, 1. Nomina mulla habebant tam viri quam feminæ olim, I, 30, 2. Nomina generosorum non quadrant ignavis, XVII, 251, 1. Nomina infamia usu honestantur, XI, 397, 2. Nomina sceleratorum olim vitabantur, X, 354, 1.

Secundo. *Apud Christianos.* Nomina ut ovibus, sic dantur fidelibus, XVI, 470, I. Nomina Christiana danda pueris, non Gentilium, XIII, 593, 2. Nomino Christi vocari quam gloriosum est, 645,1,2. Nomen in Confirmatione vel ingressu Religionis r.ularofas est, et cur id fiat, 295, 1. Cur nomina ordinandorum olim publico proponerentur, XIX, 216, 1.

3' *Nomina de quibus* tn *Scriptura aliqua qux~ stio.* Nomina septem primanorum angelorum,XXI, 21, 1. Ea revelata beato Arnadæo, *ibid.* Nominibus inter se carent angeli, sed ea assumunt pro ratione ministerii quod obeunt. XXI, 21, 2 (Fida Angeli). Nomina septem fratrum Machabæorum ex Josephi editione græca, IV. 526, 1. Nomina mutata tribus pueris, XIII, 11, 2 Nominis Job interpretatio el mysteria, *Job,* 4. 2 Christo congruunt, 5.1.Nomen soli Petro ex Apostolis curDominus mu* tarit, XVII, 256, {.Nomina Apostolorum quomodo in fundamentis civitatissanctæ. XVIII, 607. 2. Nomen suum auctor sacer libro suo non præAgebat, sed ab aliis ad calcem adhibebatur, X.548 1, 2. Nomen suum cur S. Joannes initio epistolæ non ponat. XX, 50,2 el seq. Nomen Actie brilli quale futurum, XXI, 263, 2. Nomen Antichri^ti estignotum, XIX, 161, 2. Id futurum character A tichristi, XXI, 26!, 1. Nova nomina quæ res fide clarius explicant, non damnat Apostolus velut profmas vocum novitates, XIX. 268. 2.

IV. Nomen sumptum pro fam*.— Nomen bonum quanti faciendum et quore, X. 354, 2; 355. i. funim *habe de bono nomine : hoc enim magis permanebit (ibi, quam mille thesauri pretiosi et magni.* Diu id permanet, *ibid.* Nomen bonum est melius quam diviti.r, VI 13*, 1 : *Melius est nomen bonum quam diiHir mullæ; super argentum et aurum gratia bona.* Ipsum procurandum, 132,2. Nomen bonum e^t unguento simile, VII, 238. 2 : *Melius est nomen bonum quam unguenta pretiosa, et dies mortis die nativitatis.* Nominis boni memoria est merces virtutis, *Job,* 395. 1 : *Memoria illius pereat de terra, et non celebretur nomen ejus in plateis.* Nomen impiorum slatim post mortem delebitur, X, 354, 1 : *Lucius hominum in corpore ipsorum, nomen autem impiorum delebitur.*

Anima oppetit nomen æternum, quia ipsa est immortalis, X, 439, 2 : *Corpora i, eorum in pace sepulta sunl. et nomen eorum vivit in generationem el generationem.* Nomen ælernum habent docti, IX, 410, 2: *In medio Ecclesie aperiet os ejus, et adimplebit illum spiritu sapienlix et intellectus , el stola gloriæ vestiet Ulti ‹.* Nomina virginum cl confessorum olim etiam in Missæ ‹ - none continebantur, jam sola martyrum. X, 429 2. Nomina sanctorum olim priore in Ecclesia annuntiabantur, quorum natatilia postridie celebranda erant, *ibid.* Nomen novum beatorum quod sit, XII, 455, 2. Nomen melius quo l sit, quod virginibus Deus dandum promittat. XI, 658. 1, 2 : *Dabo eis in domo mea et in muris meis locum, el nomen melius a filiis et filiabus: nomen sempiternum dabo eis quod non peribit.* Nomen novum quod sit, quod Christus vincentibus promittat, XXI, 56, 1:¡ *Vincenti dabo manna absconditum, el dabo illi calculum candidum ; et in calculo nomen novum scriptum, quod nemo scit, nisi qui accipit.* Nomen Doi et Jerusalem novæ et nomen novum quomodo

Dens super vincentes scribat, XXI, 78, 1 ; *Qui vicerit: faciam illum columnam in templo Dei mei, el foras non egredietur amplius : et scribam super eum nomen Dei mei, el nomen civitatis Dei mei novz Jerusalem..,, et nomen meum novum.*

NOMI. Nomi, id est præfecturæ, in Ægypto erant sexaginla sex, XI, 316, 2.

NONA HORA. Nona hora quando inciperet Hebræis, XVII, 232, 2. Nona hora cur orarent Judæi, XIII, 80, I.

NONNA (S.). S. Nonna, S. Gregorii Naaianzeni mater, Gregorio marito et filiis fidei et pietatis fuit magistra, VI. 20, 1; 513, 2; XIX, 273, 1. Tota erat in domesticis procurandis et divinis, VI. 179,1. Quam esset in templo modesta, XVII, 112, 2. Fuit strenua mulier, VI, 489, 2; 515, i. De sola anima exornanda laboravit, 530, L Ejus in pauperes munificentia, VI, 507, 1; X. 120. 1.

NONNUS (S.). S. Nonnus an idem qui Hippolytus, ct epidCopatym Antiochenum deseruerit, XXI, 66, L

NONNUS abbas. SupT caput Nonni abbatis stella ful; re visa, XIII 173, 1.

NuNNUS Panopolitanus. Nonnus Panopolitanus S. Joannein versibus heroicis elegantibus expressit, \M, 291. 2.

NON ULTRA. *Non ultra, non amplius* in Scriptura, saepe non æternititem, sed longitudinem, id est tempus immémoriale significat, XI, 613, I; XIIL 230, 2; 501, 9.

NORBBRTUS (S.). S. Norbertus quomodo Antichrisli adventum imminere existimaverit, XXI, 852 1.2.

NORIM UERGENSIS. Norimborgensis ager abietum forax, XII, 725, 2. Norimbergonsium matronarum prisca et mira in vestitu simplicitas, XI, 145, 2. Norimbergonses cur præcepium confessionis a Carolo V publico decreto sanciri vellent, XVII, 355, 2.

NOSSB, NOTITIA. 1° Notitia qua Deus pollet qualis, *Job,* 247, 1, 2. Non pendet a tempore uti nostra, nec est successiva, sed simultanea, *ibid.: Numquid sicut dies hominis dies lui, et anni lui sicul humana sunt tempora, ut quxras iniquitatem meam, el peccalum meum scruteris?* Notitia Dei, qua quem novit aut non novit, non speculativa, sed practica et aïïccluosa, XV, 215, 1.

2« Notitia quam habemus de Deo ox creaturis qualis, Deus nonnisi obscure ex creaturis cognosci potest, sed minime comprehendi, *Job,* 265, 2 : *Forsitan vestigia Dei comprehendes, cl usque ad per-(return Omnipotentem reperite?* Est obscura , 688, 2 . *Fece Deus magnus vincens scientiam nostram: numerus annorum ejus inxslimabilis.* Per negationes perfectior, 113, 2 : *Stetit quidam cujus non agnoscebam vultum, imago coram oculis meis, el \oc'm quasi auix lenis audivi.* Notitia Dei perfecta mystico per arborem vitæ significatur, V, 343, 1« Nusse Deum beata vita esLXIH. 334, 2. Notitia sola legis non sufficit ad justificationem, XVIII. 60, 1 (FMr Deus).

3eNoliliasmipsius necessaria, *Job,* 150,1. Nesso seipsum quanti refer.il, VI, 3, I (Fide Coomtio)

NOTA. Notio Scr pturæ occultæ et arcarne, XI, 407. I, 2 *[Vi(b* Scalpi i ha).

NOTABILIS. Notabiles res asserit Joannes per affirmationem et simul contrarii negationem, XVI, 290. 2 (hdr Evxxgbua).

NOTIO Notiones Dei sunt quædam sigilla reruir creandarum, IX, 64, 2.

NOTSEIUM. *Nolscrim* dicuntur milites Nabuchodonosuris percrasin, XII, 47. 2.

NOVACULA. Novacula cur dicantur Assyrii, XI, 207, 2. Novacula acuta quam vidit Isaías, quid denotaret. XIII, 609, 2. Novacula Ezechielis quid denotet, XII, i, 2.

NOVALE. Novale est novus ager, cum is, excisis herbis noxiis, primo colitur, V, 391, 1; XIII, 422, I. Novale tripliciter dicitur, V, 397, I. Novalia sunl typus instructionis puerilis, VI, 143, 1.

NOVANTES. Novantibus libros Machabæerum o canone expungentibus, quid respondendum, IV, 450, 1. Novantes quam in Joannem Baptistam injurii et iniqui, XI, 492, I, 2.

NOVATIANUS. Novatianus quare schisma ab Ecclesia fecerit. XX, 453, 2. Novatianus Antipapa perditor fuit animarum, XVII, 304,1. Fuit tantum pastoris idolum, XIV, 498, 2.

NOVATUS. Novatus rejiciens Confirmationis sacramentum fuit a dæmone correptus, XVII, 199,1. Novatus lapsos ad poenitentiam non admittebat, XIX, 400, 2; 461, 2. Aiebat in Ecclesia non esse malos, 293, 2.

NOVEMBRIS. In Novembri magna cœli inconstantia est et intemperies, quam inducit Orion oriens. XII!, 5sI, 2.

NOVEM. Novem sorores unius partus omnes fuere sanctæ et martyres, X, 223, 2.

NOVENARIUS. Novenarius numerus imperfectus est, IX, 675, 2.

NOVERCA. Noverca) cum privigno nuptias om* nes aversati sunt, XVIII, 285, 1.

NOVILUN1UM. Novilunium apud Ilebræos erat prima dies mensis, I, 524, 2. Noviluniis notabilis sentitur rerum mutatio, quia luna rebus sublunaribus dominatur, XI, 571, 2 *(Vide* Luna).

NOVISSIMUS. I0 *Quo sensu vox* novissimus et novissimum *accipiatur in Scriptura,* XI, 121,1,2. Novissimuset novus idem est quod postremus, XX, 549, 1. Idem etiam quod pessimus, 49, 1, 2. Novissimum in Scriptura accipitur pro eo quod posterius est, et sequitur, IX, 97, 1. Novissimum dicilur tempus legis gratiæ et Messiæ, XX. 473, I ; XXI, 353, 2. Novissima quænam tempora inlelligat Paubis, XVIII. 282 I. Novissimi primi el primi novissimi qui sint, XV, 437, 2 el seq.; 439, i ; 442, t ; 44 j, 2. Novi'Hinos Aposlluloram quos vocet Paulus, X\ 111, i.

2* *Novissima sumpla pro morte. judicio, gc-henna, ct cadesti giurìa.* Novissima siiti obliti «uni homines, XI, 570, 1 : *Et disisti : In sempiternum ero domina; non posuisti h.ro super cor tuum, neque recordata es novissimi lui.* Novissima impiorum bona non orunt, VI, 238, 1 : *Ne contendas cum pessimis, nec æmuleris impios : quoniam non habí nt futurorum spem mali, et lucerna impiorum exlinguetur.* Novissimorum memoria habenda in omnibus, IX, 257,1 : *In omnibus operibus luis* memorare *novissima tua, et in æternum non peccabis.* Quantum hæc afferat boni, *tbid.,* 2. Hæc est regula omnium agendorum, *ibid.* Ea cogitanda quasi vicina, *ibid.,* 2; 258, 2. Eorum recordatio iram deponi suadet, X, 49, 1,2: *Memento noviysimorum, et desine inimicari : tabitudo enim et mors imminent in mandatis ejus.* Eadem concupiscentias imminuit, 112. 1 : *Cogitatus præscienliæ avertit sensum, el infirmitas gravis sobriam facit animam.* Novissimorum meditatio est optimum collyrium animæ, XXI, 86, 1, 2 : *Suadeo libi emere a me aurum ignitum probatum, ut locuples fias, el vestimentis albis induaris, et non appareat confusio nuditatis lux, et collyrio inunge oculos tuos, ut videas (Vide* Moas, Judicium, Infernos, Cœlum).

NOVITAS. I0 Novitas rei magnæ el difficilis, prasorlim inopinata», ingens ciet in mente pathos, XV, 405, 2.

2° Novitas in doctrina est explodenda, XVIII, 518, 1, 2: *Sed, licet nos, aut angelus de calo evangelismi vobis, prxterquam quod evangelizavimus vobis, anathema sit.* Novitas profana est, XIX, 268, 1 : *0 Timothee, depositum custodi, devitans profanas vocum novitates et oppositiones falsi nominis scienti#.* Ea signum et nota est hærescos, XIX, 268, 1 ; XX, 440. 2 : *Fuerunt vero et pseudopropheta in populo, sicut cl in vobis erunt magistri mendaces, qui introducent sectas perditionis.* Novitas el imperitas hærolicoruin. XXI, 566, 1 : *fiecordamini prioris sæculi, quoniam ego sum Deus, el non est ultra iteus, nec est similis mei.* Novitas vocum quæ sit, XIX, 268, I ; 288,1 : *Profana autem et vaniloquia de vita; mullum enim proficiunt ad impietatem (Vide* Doctrina, Hæresis).

3° Novitate vilæ Christo resurgenti similes efficimur, XVIII, 168, I : *Quomodo Christus resurrexit a mortuis per gloriam Patris, ito el nos in novitate ambulemus.* Quænam illa novitas vilæ sit, 202. 2 : *El notile conformari huic sæculo, sed reformamini in novitate sensus vestri (Vide* Novus Homo).

NO VITIATOS, NOVIT1ÜS. 1® Novilii Religionum sunl primitiae Deo oblatæ, II, 20, 2. Sunt vehit viridis seges, X, 337, 2. Et vine® llórenles, X, 338, 1. A novilialu pendet tola deinceps vita in Religione, Vi, 99, 2.

V Noviliijn Religionem admittendi cum delectu, XII, 189, 2 ; 190, 1. Novilii quomodo in Religione probentur, IX, 158, 1. Sunt leviter tractandi, XV, 245, 2 el seq. Novilii» in Religione nihil dicendum quo ad sæculum repetendum moveantur, XIII, 380, 1. Novitiorum in Religione quæ 6at mutatio, VI, 117, 2. Novilii Religionum quam ferventes sint, XIV, 266, 2. Ne sint initio nimis ferventes, VI, 401, 1. Eorum fervores nimii non sunt durabiles, V, 385, 2. Novilii in Religione et fide pnmo lentari solent gula et carnis stimulis, et his superatis ad vanam gloriam, XV, 122, 1. Novicios in Religione a tenlalionibus preservai Deus, XVI, 575. 2. Cogitationes suas et tenlaliones superiori a|>eriant, V, 471, 2. Novitiorum stultitia quæ sit, VII, 266, 1.

3e Novillos a Religione avertere quam sil grave scelus. I, 590, 1 ; III. 354. 2. Quomodo ct a quibus in captivitatem ducantur, XII, 356, 1.

NOVUS. I® Novum altare thymiamatis, mensam propositionis el candelabrum fecit Salomon pro templo, III, 578, 1, 2 (Eide Altare, Candelabrum), etc). Novi orbis conversio Hispanis el Lusitanis gloriosa est, XIV, 19, 1.

Nova et exotica delectant, XV, 338, 1. Novi cœli quomodo futuri post resurrectionem, XX, 489, 2. Novum quare sit virginum canticum XXI, 273, 2. Cur dicatur canticum seniorum novum, <30. 2 el seq.

2® Novus homo quis sil Paulo, XVIII, 640, 1 : *fienovamini autem spiritu mentis veslrx, et indirle novum hominem qui secundum Deum creatus est in justitia et sanctitate ventatis.* Ejus paries Ct membra opposita partibus et membris veleris hominis, 642, 2 . Nova creatura in Chrislo quæ sit, XVIII. 454, 1,2: 5t *qua ergo in Chrislo nova creatura, vetera transierunt, ecce facta sunt omnia novo.* Novus homo induendus est, veteri deposito, VII, 509, 1.

NOX. 1® Nox non est in cœlo empyreo. XXt, 181, 2 ; 403, 1. Nox quomodo in cœlo repedatur, *Psalm.* II, 386, 1. Nox quieti deputala, *Job,* 386, U De ñoclo tamen laborandum est, VI, 503, 1. Nox est piscationi aptissima, XVI, 641, 1. Nodem Hebræi in quatuor partes dividebant, XV. 716, 1. Noctes varias et pessima), VII, 605, 2. Noctes quæ festivæ sint, *Job,* 81, 1.

Nox orandi tempus maximo opportunum, *Psalm.* II, 386, 1. Nodo orandum, die laborandum esse exemplo suo docet Christus, et mulli anachoreta?, XVI, 80, 2; 113, 1 ; 259. 2. Nox apta compunctioni, XII, 353, 2. Revelationibus accommodata, *Job,* 110, 2. Et yisionibus accipiendis aplior, XIV, 361, 2.

Cur do node Judas ad productionem perficiendam exivorit, XVI ,533, 2. Noctibus iribus quomodo Christum in sepulcro fuisse comprobatur, XV, 312, 1,2.

2® Nox symbolico designat mentis tenebras. TH. 533, 2. Nox propria est impii, V, <14, 2. Nox vo-

catur tempus ante Christum, XVIII, 224,1,2. Nox eliquando significat tempus quo abest lux gratiæ, *Psalm.* II, 278, 2. Nox aliquando mortis tempus, sicut dies tempus vitæ designat, *Psalm.* I, 121, 1; 122, 1. Nox symbolum calamitatis, *Job,* 663, 2. Nox signum mali ominis, III, 560, 1. Symbolum est {refrigerii et refugii in calamitate, XI, 302, 1.

NOXA. Noxa caput sequitur, quam verum sit, liquet in Amano, IV, 379, 2. Noxa præsto est temere spondenti, X, 79, 1.

NOXIUS. Noxium sequitur sua pœna, XVIII, 455,1, 2; XIX, 251,1, 2. Noxii ad exemplum aliorum sunt puniendi, VI, 41, 2 *(Vide* Peccatum, Poena).

NUBERE. *Nubo* proprie mulieris est, apud antiquos etiam viri, XV, 481, 1. Prestai nubere quam uri, XVIII, 304, 1, 2 : *Si non se contineant, nubant, melius est enim nubere quam* uri. Nubendum est pari, IX, 689, 1, 2 : *Mulier si primatum habeat, contraria est viro suo.* Nubere in Domino quid sit, XVIII, 322, 1 : *Quod si dormierit vir ejus, liberala est : cui vult nubat: tantum in Domino.* Nubentes olim velabantur, 355,1; 491, 1, 2 *(Vide* Conjugium Matrimonium. Nuptis).

NUBIS. 1° Vox *Nubis* unde dicatur, X, 402,2. Nubes ad nutum Dei agitantur et oriuntur, *ibid.* Nubes sapientia Dei concrescunt, V. 92, 2. A Deo sunt in aero suspensæ. 235, 1. Nubium pondus quale, *Job,* 701, 2. Nubes superne candida et splendida est inferne atra et obscura, VI, 287, 1. Aquas continet quas deinde Dei jussu in terram depluat, 426, 1. Nubes sunt pluviæ vehiculum, XIII. 349, 2. Quomodo vocentur flumen aereum, XIV, 41, 2. Nubes gignunt pluviam, XVI, 24, 1. Terram fecundant, X, 402, 2. Cur nubes ab occasu imbrem in Judæa nuntient, XVI, 184, 1, 2. Secus in aliis locis, *ibid.* Nubes tonantes sunt quasi leones rugientes, XII. 92, 2.

2* Nubes et caligo in Scriptura vocantur latibulum et quasi vestimentum Dei, 290, I ; XII, 813, 1. Sunt symbolice thronus gloriæ Dei, IX, 622, 1; *Job,* 523,2. Sunt Dei thronus et cursus, *Job,* 523, 2; 691, 2. Sunt currus Dei, domus, tentorium, *Psalm,* I, 95, 2. Nubes sunt quadriga Dei, XIV, 257, 2. Suntcurrus regalis Dei triumphantis, XII, 574, 1. Nubes lucida est symbolum divinitatis, XIII, 96, 1. Nubes repræsenlat gloriam Dei,etquidem proprie dicta. XII, 575, 1, 2. Nubes est velum gloriæ Dei, XV, 388, 2. Nubes magna Dei iram significat, XII, 478, 4. Nubes vocalur in Scriptura Dei lux, XIX, 265,1. Nubes deitatis est humanitas Christi, XII, 574, 2. Nubium significatio propria est divinitatis et providentiae Christi quasi per velum ostensio, *ibid.* Nubes levis in Isaia quid sit, XI, 315, 2. Est corpus Christi, item beata Virgo, 316, i.

> P*r nubem Deus passim apparebat Moysi, et Riphaei angelus Tobis, IV, 290, 1. In nube cur Deus apparare soleat, XII, 574, 1. In nube cur soleat Deus prasentiam suam exhibeto, et simul eodem se occultare, *ibid.*

Quid sit nubes sub qua pairos fuerunt, XVili, 338, 2. Nubes lucida in monte Thabor quos ot cur obumbraret, XV, 388, 1. Undenam et cur illa facta sil, 388, 2. Cur fuerit lucida. 389, 1. Nubes quæ et qualis susceperit Christum in cœlos ascendentem, XVII, 60, 1. Nubi insidebit Christus ot sancti ad judicium venientes,XIX. 134,2.Cur in nubibus venturus sit Christus adjudicium, XV, 515 2.

4° Nubes sunt symbolum prompt® obedienliæ, </ ¿>»701 1. Symbolum protectionis, 687, 2, 691,2; 692, I. Nubes symbolice sunt angeli, XII, 574, 2. Nubibus comparantur fideles, XI, 704, 2. Item prædicalores, XI, 704, 2; 705, 1; XII, 574, 1; *Job,* 692, 1. Iis assimilantur apostoli et viri apostolici, XIV, 477,1. Nubes mystico sunt viri sancti, VII, 367, 4.

Nubes ct venti symbolum sunt multa spondentis et nihil dantis, VI, 270, 1. Item arroganti® et mutabilitatis, 270, 2. Sunt symbolum celsitudinis ct ambitionis, X, 404, i. Item vanitatis, *Job,* 189, 1; 592, 1. *Nubes post pluviam* in *Ecclesiaste* quid repræsentent, VII, 384, 2. *Nubes sine aqua* sunt hæretici, XX, 674, 1 et seqq.

NUDARE, NUDITAS, NUDUS. *Nudare* in Scriptura subinde *tondere* significat, XIV, 261, 2. Nudari, feminis ignominiosissimum, XII, 116.2. Nuditas pedum ad quid hominibus utilis sil, VI!, 190,1, 2. Nuoi mundum ingressi, nudi eodem exibimus, XIX. 57, 1.

Nuditas Israelis qu® vocetur, 306, XIII, 1. Nuditas triduana I sai® symbolum fuit triennii spoliationis Ægypti et/Ejhiopiæ, XI. 324, 1, 2. Nuditatis triumphus qualis, *Job,* 41, 1; 45, 1, 2.

NUDIPEDES. Nudipedes incesserunt veteres, XVIII, 264, 1. Nudipedes erant, qui aliorum ossa legebant, XIII, 602,1. Nudipedes sacrificabant Judæi, I, 454, 1. Nudipedes signum sunt captivitatis, XVHI, 680, 1. Nudipcdum Religiosorum laus, III, 244, 2.

NUDIUS QUARTUS. *Nudius quarius* vox unde dicatur, XVII, 239. 2.

NUGACITAS, NUGÆ. Nugæ vox ab hebreo *nuge* derivata est, idemque significat, XIV, 309,1,2. Nugæ vocantur homines et res nugaces et nihil, XIV, 309, I. Nugacitas hominum quanta sit, 309,2. Nugæ vocantur nugaces, XIII, 260, 2. Nugacitas meretricum. VI, 201, 2 *(Vide* Meretrix). Nugæ quantopere fideli vitandæ sint, XIV, 310, 2. Nugis non opertet aures intendere, XX, 72, 2.

NUMA. Numa Pompilius populum Romanum ferum religionis institutione et utilibus legibus domuit, XIII, 413, 1; XIV, 321, 2. Numa Egeri® se maritum jactavit, IV, 499, 2. Numa primus idola Romam invexit, XI, 543, 1. Primus usus est chlamyde, XV, 609, 2. Numae libri chartacei, quia cedro erant illiti sub terra, quingentis et triulnia quinque annis durarunt, XH, 620, 2.

NUMANTIA. Numantia ob discordiam excisa, XIV, 303, i.

NUMANTINI. Numantini in Hispania por quatuordecim annos obsessis Romanis reconciliari noluerunt, IV, 537, 2.

NUMEN. Numen esse colligitur ex constanti inconstantia mundi, XX, 474, I. Numen omne negabant Epicurei, XVII, 319, 2. Numinis metus et reverentia homines a peccato avocat et ad bonum impellit, XIII, 332, 2 *(Vide* Deus).

NUMENIUS. Nurnenius legatus a Simone Machaban) ad Romanos, IV, 489, 1, 2.

NUMENIUS PHILOSOPHUS. Nurnenius philosophus cur castigatus, XI, 81, 2.

NUMERUS 1° Numerus rotundus et integer assignatur in Scriptura, etiamsi ei aliquid desit vel supersit, HI. 172, I ; XV, 27, 1 ; XVII, 173. 1 ; 280, 2. Numerorum minutias non curant scriptores, solidos integrosque tantum numeros consignant, XII, 716, 2. Numeros certos Scriptura exacte ponit, nec in iis ludit, XXI, 349, 2. Numerus definitus in Scriptura ponitur pro indefinito XV, 27, 1. Numerus cardinalis sæpe capitur pro ordinali, XIII, 111,2; XIV, 317, 2. Numerus septenarius sumitur pro *frequenter,* Psalm. II, 332, 2. Numerus donarius et septenarius Hebræis erat familiaris» XVHI, 187, 1. Numerus capilur pro paucitate, X, 355, 2, Numeri dies sunt ¡idem qui pauci el breves, *ibid.* Numerus sumitur etiam pro ordine et composita harmonia, XI, 502,1, 2.

2° Numerus Angelorum est maximus, XIII, 93, i, 2. Numerus omnium filiorum Israel qui cum Jesu et Zorobabele in Jerusalem redierunt, IV, 209, 2. Numerus electorum an sit certus ante praescientiam finalis perseverantia», XXI, 74,1, 2. Numerus beatorum etsi ingens est tamen numerabilis, 170, 2. Numerus damnandorum et electorum an sit par, XX, 116, et seqq.

3® Numerorum mysteria in Scriptura occurrunt plurima, XI, 751, 1, 2. Numeri vigesimi quinti mysteria varia, XH, 840, 2. Numerus sexagesimus esl perfectus, et quare, VIH, 8, 1. Numerus quadringenta nonaginta decem Hebræis erat celebris, XIII, 116, 1, Per numerum nominum divinabant veteres, XIV, 34, 1. Numerus hominis quis dicatur, XXI, 262, 2. Numerus hominis Antichrist! quis sil. *ibid.* el seqq.

NUMERORUM LIRER. *Numerorum* liber unde dicatur, II, 191, 1. Quænam ejus libri materia, *ibid.* Quot annorum gesta contineat, *ibid.,* 2.

NUMMULARIUS. Nummularii sunt campsore» ct usurarii, XV, 532, 1. 2.

NUMUS. Numus dictus quasi id est lex, V, 272, 2. Unde dictus sil moneta, *ibid.*

NUNC. *Nunc* diversimode accipitur, V, 135,1.

NUNTIUS. Nuntius fidelis obleclal eum a quo missus est, VI, 268. 2 : *Sicut frigus nivis in die niessis, ita legatus fidelis ei qui misit illum, animam ipsius requiescere facit.* Cur frigori in messe comparetur, 269, 1. Nuntium bonum non tantum aures mulcet, sed el mentem recreat, V, 476, 1; VI, 288, 1, *2; Aqua frigida'anxmx sitienti et nuntius bonus de terra longinqua.* Nuntium stub tum mittens perinde facit ac si claudum, tardum, ineptum, impotentem mitteret, 300 , 2 el seq. • *Claudus pedibus, el iniquitatem bibens, qui mittit verba per nuntium stultum.* Quæ mala is mittenti creet» *ibid.* Nuntius piger molestiam et noxam iis qui miserunt eum, creat, V, 306, 1 : *Sicut acetum dentibus, et fumus oculis, sic piger iis qui miserunt eum.* Comparatur aceto et fumo, *ibid.* Nuntius infidelis infideliter agens a rege sæpe plectitur, at fidelis sibi incolumitatem conciliai, 391, 1, 2: *Nuntius impii cadet in malum; legatus autem fidelis, sanitas.* Item qui fraudes maligni annuntiat, iis detectis ipse dat poenas, *ibid.,* 2. Nuntii habent lumbos accinctos, XVI, 174, 1.

NUPH. *Nuph* quam multa significet, IV, 502, 2.

NUPTA. Nupta nova olim viri januam lana coronabat, V, 348, 2.

NUPTIÆ. 1® Nuptiarum definitio et unde dicantur, XIV, 578, 2; XVI, 327, 1. Nupliæ dicuntur a *nubendo,* quocirca pudicae el verecundas sint, I, 260, 1. Earum ritus apud Gentiles, XIV, 578, 2, Earuin præses Juno. *ibid.* Nuptiarum ritus triplex e?at apud Romanos, IX, 434, 2. Olim nuptias a sacrificio inchoabant, XV, 474, 1, 2. Nupliæ a priscis noctu celebrabantur, XXI, 335. 2. Nuptiarum festa dulciariis el deliciis condiuntur ad inescandum spunsæ affectum, Vili, 91. 2. *Nuplix Ægypli* proverbialiter de nuptus infaustis didlur, XVIII. 385, I.

2® Nuptiarum est conciliator et vindex Deus, XIV, 578, 2 : *Dominus testificatus esl inter (e et uxorem pubertalis lux, quam lu despexisti : el hxc particeps tua, et uxor faderis lui.* Nuptias Christus sua presentía honoravit, XVI. 328, 1. Nupliæ in Cana quo die ct anno contigerint, 326,1,2. Nuptias esse spernendas docuerunt olim pseudoapostoli, XV11I, 290, 1. *De quibus aulem scripsistis mihi : Bonum est homini mulierem non tangere} vropter fornicationem autem unusquisque suam uxorem habeat, el unaqutrque suum virum habeat.* Nupliæ sic peragantur ut Deus non offendatur, IV, 300. 2 : *Cumque omnes dixissad * Arnen, accesserunt ad convivium; sed el cum timore Domini nuptiarum convivium exercebant.* Nuptiarum die ac nocte conjuges sobrietati studeant. tòid. Ab iis abesse debent rixa et iracundia, XIV, 578 2. Nupliæ secundæ licitae sunt, XVHI, 322, 1 : *Quod si dormierit vir ejus, liberata est, cui vult nubat, lanium in Domino.* Nupliæ secundæ olim licilæ repudianti el repudiat e, sed non jam, XV, 167, 1 : *Ego autem dico vobis: Quia omnis qui dimiserit uxorem suam, excepta fornicationis causa, facit eam machari. el jui dimissam duxerit, adulterat.* Nupliæ Religiosorum permanens sacrJegium sunt, vel adulterium, XY11Í,

804, I. Wiptfæ non erunt in cado. erunt tamen mulieres, 631, 2 et seq. *(Vide* Conjugium, Matrimonium, Nubere).

Nuptiae Christi cum Ecclesia quæ sint, et quomodo is ab nuptiis istis dicatur reverti. XVI, 177, t. Nuptiarum sponsi et sponsæ cœleslis quis sil finis, *Psalm.* I, 300, 2. Nuptiæ Christi cum Ecclesia inchoat® sunt in incarnatione, in cœlo consummabuntur, XV, 474, L

Nuptiæ spirituales quæ, XV, 474, 1, 9. Quomodo eæ fiant, XVI, 332, 2 et seq.

3* Nuptiæ mundanæ et spirituales quomodo differant, XVIII, 492, i : *Æmulor enim vos Dei xmulattone. Despondi enim vos uni viro virginem castam exhibere Christo.* Nuptiarum spiritualium prandium et cœna, 490, 1, 2. Nuptiæ spirituales animæ cum Deo habent aliquando defectum vini, id est gratiæ, XVI, 329, 1.

4® Nuptiæ typus el exemplar sunl ingentis gaudii, XII, 193, 2. Iis comparatur cœleslis electorum felicitas. XV, 52S, 1.

NUPTIALE CONVIVIUM. Nuptiale convivium a Christo in parabola propositum est mensa evangelicæ doctrinae, et maximo Eucharistiæ, V, 252, 2.

NUTUS. Nutu suo Deus terram et montes concutit, X. 404, 2 (Deus). Nutus oculorum sunl luxuriæ inlernæ nuntii, 8, 1 *(Vide* Oculi).

NUTRICIUS. Nutricius Ephraim cur se vocet Deus, XIII, 428, 2.

NUTRIX. Nutricum indolem et mort» infantes sugunt, XIII, 286, 2.

NUX. Ia Nux dicitur a *nocendo,* V, 192, 2. Nuces, quæ duro corticc sunt, an pomorum nomino comprehendantur, XIII, 620,1. E nucibus fit oleum et unguentum, V, 192, 2.

2® Nux significat virtulom perfectam, VIII, 156,2. Ejus descriptio, el quid repræsentet, 157, 1. Nucem enucleare est conscientiam examinare, *ibid.,*2. Nux sacra Scriptura, *ibid.* Hæc patienti® typus, 456, 2.

NYCTICORAX. Nycticorax symbolum est mortis, XII, 153,2. Cur sit Ægyptiiselaliis symbolum mortis, XXI, 69, 1.

NYMPHA, Nympha ot domestici ejus fideles erant Colossis, XIX, 111, 2.

0

OBDUCTIO, OBDUCTUS. Obductus et obductio, Idem est quod calamitas. IX, 137, 1.

OBDURARE, OBDURATIO. Obduratio quid, *Job,* 287, 2 et seq. Quid sit aliquem ohdurari aut a Deo despici, 288, 1 : *Si destruxerit, nemo esi qui xdificet :* si *incluserit hominem, nullus est qui aperiat.* Obduratio duplex, XI, 182, 1, 2 : *ïxcxca cor populi hujus, el aures ejus aggrava; st oculos ejus claude, ne forte oidtal oculis, el auribus suis audiat, et corde suo inlelligat et convertatur, el sanem eum.* Obduratio peccantium describitur, V, 561, 2 : *Impius, cum* in *profundum venerit peccatorum, contemnit : sed sequitur eum ignominia el opprobrium.* Obdurare Deum homines impie docet Calvinus, I, 448, 1 : *Ego indurabo cor ejus* (Pharaonis) *el multiplicabo signa el óslenla mea in terra Ægypti;* XVIII, 168, 2 : *Ergo cujus vult miseretur et quem vult indurat.* Neminem Deus obdurat positivo, I, 488, 1 cl seqq. Variis modis Deus dicitur obdiirarc hominem, 499, 2 elseqq. *(Vide* Pharao). Obduratio quomodo homini, quomodo Deo tribüalur, XVIII, 25, 11 168, i. Obdurationis suæ causa Chananæi, noti Deus, III, 68, 2. Obduratio Judæorüm, XVIII 435, 1 Obduratos quomodo Deus tractet, I, 491, 2 •t seqq. Obduratos homines potest Deus emolliro, XV, 101, { : *Potent est Deus de lapidibus islis suscitare /Ilios Abrahx.* Obdurati, si velint, posMint e ad Deutn convertero, XVI, 516, 1. Obdurtlh elicmoSjbl suadenda quasi ullimbm remedium, sfcui eam Nabuchodonosori suasit Daniel, XVIII. 477, 2. Obdurationis in peccatum qu® sint causæ future in impiis sub finem mundi. XXI, 212, 2 : *Et exteri homines qui non sunl occisi in his plagis, neque pienitentiam egerunt de operibus manuum suarum, ul non adorarent dxmonia, el simulacra aurea el argentea..... Et non egerunt poenitentiam ab homicidiis suis, neque a veneficiis suis, neque a fornicatione sua, neque a furtis suis (Vide* Con durum, Durities cordis).

OBEDEDOM. Obededom Gethæus fuit Levita, III, 455, 2 et seq. Qua benedictiono benedictus propter arcam, 456, 1.

OBEDIENS, OBEDIENTIA. *!• Obediente natura et proprietates.* Primo. *Obedientia vera in qua re sila sil,* XIV, 327, 2. Obedions veru* quis sit, V, 474, 1 : *Mens justi meditatur obedientiam ; os impiorum redundat malis.* Obedientia plena quæ sit, quæ non sil, XXI, 68, 2 : *Non invenio opera tua plena coram Deo meo.* Ejus perfectio in quo sita sit, IX, 114, 2 : *Filii sapienti.?, ecclesia justorum ; el natio illorum obedientia el dilectio.* Obi dienti® peifectæ schema quod sit, XII, 577, 1. Obedientia manca quæ sit, XIV, 559, 2 : *Si offeratis cxcum ad immolandum, nonne malum est f el si offeratis claudum el languidum, nonne malum est?* Obedientiæ gradus, V, 474. I. Obediontiæ filii qui dicantur XX, 260, 2 : *Propter quod succincti lumbos mentis veslrx, sobrii perfecte sperate in eam, qux offertur vobis graham, in*

revelationem Jesu Christi : quasi filii obedientir non configurati prioribus igwanlix veslrx desideriis. Obedientiæ descriptio, XIX, 397, L

Secundo. *Obedientiæ veræ septem proprietates, obedire prompte, simpliciter, hilariter, humiliter, utiliter, indifferenter, perseveranter,* I, <83, 2 et seqq.: *Dixit autem Dominus ad Abram : Egredere de terra tua, el de cognatione tua, et de domo pair is lui, cl veni in terram quam monstrabo tibi..... Egressus est itaque Abram sicut praeceperat ei Dominus.* Obedientia quam debeat esse prompta, 218, 1 : *Tulit autem Abraham Ismael filium suum, et omnes vernaculos domus suæ, universosque quos emerat, cunctos mares ex omnibus viris domus suæ : et circumcidit carnem prxpulii eorum statini in ipsa die, sicut præcepcral ei Dominus.* Obediendum stalim Deo vocanti, XIV, 30, 2. Obediendum slatini Deo ad perfectionem vocanti, X, 132, 1 : *In omnibus operibus luis esto velox, et omnis infirmitas non occurret libi.* Obediendum Deo statini in arduis et periculis, III, 134, 2; 140,2: *Cor meum diligit principes Israel: qui propria voluntate obtulistis vos discrimini, benedicite Domino.* Obedientia perfecta debel esse indiscreta, I, 99, 1 : *Qui* (serpens) *dixit ad mulierem: Cur prxcepil vobis Deus ul non comederetis de omni ligno paradisi?* Obedientia debet esso patiens, XX, 301, 1 : *Servi, subditi estote in omni timore dominis, non tantum bonis et modestis, sed etiam dyscolis.* Obedientis in obediendo certamina, V, 33, 2. Obedientia fulguri debetessosimilis, prompta, agilis, foriis, efficax, infatigabilis, *Job,* 725, 1,2 ; 72C, 1 : *Numquid elevabis in nebula vocem tuam el impetus aquarum operiet te ? Numquid milles fulgura, el ibunt, et revertentia dicent libi: Adsumus?* Obediendi ratio, V, 474, 1, 2.

Obedientia ex dilectione oritur. IX, 114, 1. Obedientia cbarilatis quæ dicatur, XX, 268, 2 ct seq. : *Animas vestras castificantes in obedientia cha» rilalis.*

Tertio. *Obedientiæ symbola et figurar.* Obedientia est monile, VII. 515, 2 : *Pulchra sunt gena luæ sicut turturis ; collum tuum sicut monilia.* Per inaurem repræsentatur, VI, 268, 1 : *Inauris aurea, et margarita fulgens, qui arguit sapientem, et aurem obedienlem.* Obpdienliæ symbolum ot deditionis oliva est, XIII, 471, 1 : *Et erit quasi oliva gloria ejus, et odor ejus ut Libani.* Per thus ropræséntatur, XV, 82. 1. Obedions fulguri comparatur. *Job,* 725, 1.

2° *Ad obedientiam sequendam motiva et incitamenta.* Primo. *Obedientia prxsldntia,* XVI, 84, 2 ot seqq. : *Et descendit cum eis* (Jesus), *et venit Nazareth, cl erat subditus illis.* Obedientia melior est victimis, III, 358. 1 : *El ait Samuel : Numquid vult Dominus holocausta ot victimas, et non potius ut obedialur voci Domini? Melior est enim obedientia quam victima, et auscultare magis quam offerre adipem arietum,* VTI, 19, 2 el seq. : *Mullo enim melior est obedientia quam slultorum victima.* Obedientia est sacnticium mysticum IX, <14, 1 Ipsa nobilissimas hominum potentias offert in holocaustum, XVI, 84. 2 et seqq. Obedientia martyrium est, XIII, 443, 1, 2.

Obedientia el subjectio est tessera ver» fidei, XX, 297, 2 : *Subjecti igitur estote omni creaturae propter Deum.* Tessera est sapientiae et justitiae, X, 114,1. Cæteris virtutibus est præferenda, XVI, 526,2 1 *Dixit ei* (Jesu) *Simon Petrus : Domine, non tantum pedes meos, sed ei manus el capul.* Vincit alias virtutes, VI. 125, 1; 126, 2 el seqq. Obedientia est vera sapientia V, 473, 2 : *Mens justi meditatur obedientiam; os impiorum redunda! malis.* Non obedire Deo stultissimum est, III, 336, 2. Dixitque Samuel ad Saffi ; *Stulte egisti, nec custodisti mandata Domini Dei tui, qux prxcepil tibi.* Obedientiæ commendatio, 1, 677, 2 et seqq. Obedientiæ perfeci» documentum et commendatio, XI, 181, 2 : *Et audivi vocem Domini dicentis : Quem mittam? el quis ibit nobis? Et dixit : Ecce ego , mitte me.* Ejus elogium , V, 33. i.

Secundo. *Obedientia a Deo requiritur,* Psalm. II, 146, 1,2: *Hodie si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra.* Eam tota Scriptura nobis inculcat, XIX, 455, 2 : *In capite libri scriptum est de me : Ut faciam, Deus, voluntatem tuam.* Obedientia mandatorum tribulum est quod Deus pro cullali* in suo?* bonis exigit, *Psalm.* II, 215. 2 : *El dedit illis regiones gentium, el labores populorum possederunt. Ul custodiant justificationes ejus, et legem ejus requirant.* Deo obaudiunt omnia creala, X, 381, 1 : *Omnia hæc vivunt, el manent in s.rculum, ei in omni necessitate omnia obaudiunt ei.* Ab ea obedientia nos non eximit Christiana libertas, XVIII, 25, 2. Obedientiæ necessitas. V, 474, 1. Obediendum Deo magis quam hominibus, XVII, 152, 2: *Despondens autem Petrus el Apostoli, dixerunt : Obedire oportel Deo mugis quam hominibus.* Obedientiæ quanta sil vis, *ibid.* Obediendum magis Deo quam regi, XII, 842. 1.

Torlio. *Obedienlix exempla,* I, 678, i, 2. Eliam apud Gentiles, *ibid.* Obedientia Abraham quanti a DeO æslimatur, IV, 421, 2 : *Abraham nonne in tenlatione inventus est fidelis, el reputatum csl ei ad justitiam ?* Obedientte Abrahæ merces, XVIII, 84, 2 : *Non enim per legem promissio Abrahæ, aut semini ejus, ut hær^s esset mundi: sed per justi» liam fidei.* Obedientiæ prompt» exemplum fuere Abraham et fcaac, XIX, 480. 1. Obedienlia rara Estheris regina* et imperatricis. IV, 370, 2 ; *Qtidquid emm ille* (Mardoch.vus) *præcipiebat, o!servabat Esther : et ita cuncta faciebat, ut eo tempore solita erat, quo eam parvulam nutriebat.* Obedientia Rechabitarum, XII. 252, 2. *Prevaluerunt serrhbnes Jonadab filii Hechab, quos prxcepil filiis suis ul non biberent vinum : el non bibe-*

runt *usque ad diem hanc, quia obedierunl precepto patris sui.*

Obedienliæ Christi erga parentes erat quoad naturam humanam non divinam, XVI, 84, 2 : *Et descendit cum eis, et venit Nazareth, et erat subditus illis.* Ejus obedientia in morte oppetenda, 476, 1, 2 : *Nemo tollit eam* (animam) *a me, sed ego pono eam a meipso, el potestatem habeo itemm sumendi eam. Hoc mandatum accepi a Patre meo.* Obcdientiæ Christi fructus, XVIII, 103, 2 : *Sicut per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt mulli, ita el per unius obedilionem justi constituentur mulli.* Fuit ea singularis el promptissima ; XIX» 455, 2 et seq. : *In capite libri scriptum est deme: Ut faciam, Deus, voluntatem tuam, superius dicens : Quia hostias, et oblationes et holocautomata pro peccato noluisti, nec placita sunl tibi, qux secundum legem offeruntur, tunc dixi : Ecce venio, ut faciam, Deus, voluntatem tuam : aufert primum, ut sequens statuat.* Quomodo eam didicerit, 396, 2 : *El quidem cum esset Filius Dei, didicil ex iis qux passus est obedienliam : el consummatus, factus esl omnibus obtemperantibus sibi, causa salutis xternx [Vide* Jesus Christus).

Obedientia Deiparæ cruci filii astantis, XVI, 615, 1 : *Stabant autem juxta crucem Jesu mater ejus, el soror matris ejus, Maria Cleophx, el Maria Magdalena.*

3a *Quibus sit obediendum.* Obediendum regibus, si Deo contraria non præcipiant, XIX, 335, 2 : *Admone illos principibus el potestatibus subditos* *Ase, *dicto obedire, ad omne opus bonum paratos esse.* Obedientia regibus, prælatis et magistratibus debetur, XVIII, 219, 1,2: *Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit : non est enim potestas nisi a Deo: qux aulem sunl, a Deo ordinala eunt,* XIX, 335, 4. Obediendum etiam malis praelatis justa jubentibus, XV, 488, 1,2 : *Tunc Jesus locutus est ad turbas et ad discipulos suos,dicens: Super cathedram Moysi sederunt Scriba el Pharisxi. Omnia ergo quacumque dixerint vobis, servate el facile : secundum opera vero eorum nolite facere : dicunt enim, el non faciunt.*

4* *Obedientia effectus, fructus el merces.* Primo. Obedientiæ sex effectus, XII, 440, 1 : *Dereliquisti ionlem sapientia: nam si in via Dei ambulosses, habitasses utique in pace sempiterna. Disce ubi sil prudentia, ubi sil virlus, ubi sit intellectus : ut sciai simul ubi sil longiturnitas vilx el victus, ubi sit lumen oculorum, el pax.* Obediendum Deo ut caro nobis obedial, 111, 337, 2: *Dixitque Samuel ad Saúl : Stulte egisti, nec custodisti mandata Domini Dei Iui, qux prxcepil tibi. Quod si non fecisses, jam nunc prxparasscl Dominus regnum tuum super Israel in sempiternum; sed nequaquam regnum tuum ultra consurget.* Obedientia sæpe est in causa ut carnales enlaûonea sint in obedieolibus imminutæ, 1,188,2. Obediens Deo pacatas habet omnes nnimæ suae potentias, V, 491, 2 : *Cum placuerint Domino vix hominis, inimicos quoque ejus convertet ad pacem.* Fructus obedienliæ est obedienlem custodire ab omni malo, VII, 288, 2 : *Qui custodii prxeeptum non experietur quidquam mali.*

Secundo. *Obedientia est mater virtutum,* XVI, 85, 2. Castitati servandae conducit, XX, 269, 1 : *Animas veslros caslificantes in obedientia charitatis.* Suadet omnigenas virtutes, V. 32, 2 : *Audi, fili mi, disciplinam patris lui, et ne dimitías legem matris lux : ut addatur gratia capiti luo, et torques collo luo.* Est corona virtutum, VII, 516,1. Obedientia ornat obedientem, V, 32, 2. Omnia opera ex ea facta, facit meritoria, XVI, 85, 1,2: Obediens loquitur victorias, quo sensu, VI, 123,2 et seqq.: *Testis mendax peribit; vir obediens loquelur victoriam.* Vincit dæmones, 124, 1. Mundum, carnem, 124, 2.Seipsum et homines,<25,1,2. Maro, ignem, terram et bestias, 126, 1, 2. Cœlos, infernum, *ibid.,* 2. Tentationes, mortem et gehennam, Deum, <26, 2 el seq. In obcdienli Deus manet quiniupliciler, XX, 584,1 : *El qui servat mandata ejus, in illo manet, et ipse in Deo.* Obedientia facit homines divinos, IX, 114, 1. Obediens superiori, a Deo recta dirigitur ad portum salutis, X, 257, 2; XVI, 85, 2. Obedientia est portus tutissimus, VII, 516, 2. Obedientia et fides in Christum causa est quod gentes sint electæ ad justitiam, XVIII. 173, 2.

Tertio. Obedientia facit nos in Deo omnipotentes, VI, 127, 1, 2. Obedienliæ fructus est ut Deus ipso vicissim homini obediat, IU, 64, 2 : *Non fuil antea nec postea tam longa dies, obediente Domino voci hominis et pugnante pro Israel.* Ex obedientia fluit gratia miraculorum, VII, 521,2.

Quarto. Obedientiæ fecunditas el messis vitæ æternæ, XI, 637, 2 : Sí *posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longxvum, ct voluntas Domini in manu ejus dirigetur.Obodions* verus non potest mori, I, 248, 2. In cœlis coronatur, V, 33,1.

OBJECTIO. Objectiones variæ contra auctoritatem libri quarti *Esdrx,* IV, 262, 1,2; 263, 1 (Kíd¿ Esdras). Objectiones contra *Ecclesiaslen,* VII, 1,1 (Fide Ecclesiastes).

OBJECTUM, r Objeclum formale fidei est revelatio Dei, XIX, 122, 1. Objectum amoris justi et sapientis virlus est, VII, 137 el seq. Objeclum servitutis Pauli erga Deum, XIX, 319, 2. Objeclum peccati ad peccandum allicit, X, 28, 2.

Objeclum duplex epistolarum Pauli, dogmaticum el ethicum, XIII, 19.

OBJURGATIO. Objurgatio acris viliorum rubiginem delergil, VI, 282, 2. Æquo animo est admittenda, 293, 2 (*Vide* Correctio, Correptio, Ixciu.patio).

OBLATIO, OFFERRE. <° Oblationes pro templi*.) quare vocentur initia sanctorum, IX, 254,1: *Dalum brachiorum tuorum, et sacrificium sanctificatio-*

nis offeres Domino, et initia sanctorum. Oblationes quas fideles offerunt sacerdotibus, non intelligit Apostolus per altare, ut vult Beza, XIX, 519y i : *Habemus altare de quo edere non habent potestatem qui tabernaculo deserviunt.* Oblatio inunda quæ nomini Dei offerenda promittitur, quænam sit, XIV, 560, 2. Ostenditur esso sacrificium eucharisticum,561, 1, 2 et seq. Oblatio mystica quænam bæreticis sil, 561,1 *(Vide* Euchar ist ia).

2* Oblatio ut Deo placeat, octo ad eam requisita, X, 222, 2 : *Da Altissimo secundum datum ejus, et in bono oculo adinventionum facito manuum tuarum; quoniam Dominus retribuens est, et septies tantum reddet tibi.* Oblationes iniquorum sunt irrisiones Dei, 205, 1 : *Immolantis ex iniquo oblatio est maculata, et non sunl beneplacito subsannationes justorum.* Eas ipse reprobat, *ibid.,* 2; 206.2: *Dona iniquorum non probat Allissimus, nec respicit in oblationes iniquorum: nec in multitudines sacrificiorum eorum propitiabitur peccatis;* 207, 1 : *Qui offert sacrificium cx substantia pauperum, quasi qui victimat filium in conspectu patris;* 210, 1. Offerens spolia pauperum quinque gravia scelera committit, 207, 2. Victimat quodammodo Christum, 208, 1. Oblatio tristi animo oblata Deo displicet, XIII, 401, 2 ; Von *libabunt Domino vinum, et non placebunt ei : sacrificia eorum quasi panis lugentium; omnes qui comedunt eum, contaminabuntur.* Oblationes Christianorum vim suam habent ex opere operantis, V, 453, 2 : *Victimx impiorum abominabiles Domino; vola justorum placabilia.*

3° Oblationes spirituales, et holocausta, quæ sint dicenda, *Psalm.* 1, 343, 2 : *Benigne fac. Domine, in bona voluntate tua Sion, ut xdificentur muri Jerusalem. Tunc acceptabis sacrificium, oblationes el holocausta, tunc imponent super altare tuum vitulos.* Oblatio summa est obedire Deo, VII, 193, 1 : *Multo enim melior esl obedientia quam stultorum victimx.* Perfecta nnimæ oblatio in quibus sila sil, XVIII, 202, 1 : *Obsecro itaque, vos fratres, per misericordiam Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanciam. Deo placentem, rationabile obsequium vestrum. St nolite conformari huic sxculo, sed reformamini in novitate sensus vestri, ut probetis qux sil voluntas Dei bona, et beneplacens et perfecta.*

OBLECTATIO. Oblectatio lucis, VII, 374,2.

OBLIQUUS. Obliquæ quomodo dicantur fuisse •empli fenestræ,XII, 812, 2. Obliquæ feneslræ thalamorum mystice designant mentes contemplativas, 796, 2.

OBLIVISCI. OBLIVIO. !• Oblivio rci nullius proprio in Deo est, XIII, 292, 1 : *Oblivione obliviscar eorum.* Oblivisci quomodo conveniat Deo, *Psalm.* I, 287, 2 : *Quare faciem tuam avertis, oblivisceris inopix nostrae, el tribulationis nostri ?* Oblivionis eubilæ exempla, XVHI, 189, 2.

2° Oblivio sui et Dei est grande malum, XII, 613, 2: *Et post omnes abominationes tuas non et recordata dierum adolescenlix tux.* Oblivio Dei radix peccatorum, *Psalm.* I, 55,1 : *Convertantur peccatores in infernum, omnes gentes qux obliviscuntur Deum.* Oblivio extremorum periculosa, *Job,* 229, 1. Oblivio propositi sui sæpe lapsus est occasio, XV, 593, 2. Oblivio beneficii summus gradus ingratitudinis, *Job,* 210, 2 : *Sic vix omnium qui obliviscuntur Deum, el spes hypocrilx peribit.* Oblivionis mira exempla, sed longe major est peccatoris, XII, 35, 1 : *Humquid obliviscetur virgo ornamenti sui, aut sponsa fascix pectoralis suxi Populus vero meus oblitus esl mihi diebus innumeris.*

3° Oblivisci injuriæ heroicum est, IX, 299, 2 : *Omnis injurix proximi ne memineris, et nihil agas in operibus injurix;* XVIII. 217, 1 : *Noli vinci a malo, sed vince in bono malum.* Oblivisci mundum, quid, *Psalm.* I, 298, 1 : .Iudí, *filia, el vide, et inclina aurem tuam; et obliviscere populum tuum et domum patris tui.*

OBMUTESCERE. Obmutescere pro *mon* capitur interdum, XII, 701, 1.

OBNUBERE. Obnubere antiquis quid esset, XVI, 327, 2.

OBODA. Oboda rex Syri® quomodo et quando obierit. XL 206, 1. Ejus typus fuit Nasis rex Damasci, *ibid.*

OBOLUS. Obolus veterum erat sluferus, I. 713,2.

OBRIZUM. Obrizum aurum quod sit, XII, 91, 1. Obrizum aurum unde, III, 602, 2.

OBSCURITAS. !• Obscuritas ad impinguationem animalium conducit, XIII. 597, 2.

2° Obscuritas ortus aniiuæ quanta, VII, 372, 1. Obscuritas libri Danielis unde pateat, XIII, 4, 2; 5, 1. Obscuritas Oseæ prophetæ et aliorum, 235, 1; 277, 1, 2. Obscuritas in explicando Ezochielico templo, XII, 776, 1, 2. Obscuritas eruta parit dulcedinem, V, 29, 2.

OBSECRATIO. Obsecratio quod sit proprie, XVIII, 684, t ; XIX, 192, 2 (J'íde Or at io).

OBSEQUIUM. Obsequium rationabile quid sit proprie, XVIII, 201, 2. Obsequii prompti symbolum est cingulum, XII, 112, 2. Obsequia similia sunt ficui, VI, 48, 1, 2.

OBSERVARE, OBSERVANTIA. OBSERVATIO. *!• Observans ventos non seminat,* quid sil, VII, 369, 2. Observandae sunt opes domestica» propter fures, X, 367, 1.

2° Observatio legis et mandatorum est tacita oratio, X, 213, 1. Item mysticum sacrificium, *ibiiL* Observatione mandatorum amorem nostrum iu Deum testamur, XX, 535, 1 ; 536, 2 *(Eide* Auqjl Dei, Mandat a, Or at io).

3* Observantias quas damnet Apostolus, XIX, 97, I. Quousque legis Mosaicæ observantia durarit, Will, 230, 2.

4° Observantia reguiaris potior esl sanitate et ita, IV, 420, 2,

üBSWSUS, OBSIDIO. Obsessis nil atrocius accì- **Üt** quam sitis, IV, 230, 2. Obsidio Jerusalem praedicitur fatura per Nabuchodonosorern, XII. 536,1,2. Obsidio Judæorum a Tito quam fuerit arcta, XI, **MI,** 1 *(Vide* Jer usal em).

OBSTETRIX. Obstetrices flebræorum in Ægypto erant Ægyptiæ, I, 433, 2. An fuerint menli'œ, 435, 1. Quas domos Deus eis dedit, 436, 1 et seqq. Obstetrices medientes acceperunt a Deo domos, aed non propter mendacium, IV, 335, 2.

OBSTINATIO, OBSTINATUS. !• Obstinatio est peccatum ad mortem, XX, 620, 1, 2 : *Eli peccatum ad mortem, non pro illo dico ut rogel quis.* Obstinatio mentis qpinquo signa, XVIII, 490, 1, 2: *Dedit illis Deus spiritum compunctionis; oculos ul* ***non*** *videant, aures ut non audiant, usque in hodiernum diem.* Obstinatio haereticorum, XX , 671, 4 : *V* illis, quia in via Cain abierunt, et* ***errore*** *Balaam mercede effusi sunl, el in contradictione Core perierunt !* Obstinati sunt indociles, VI, 354, 2 el seq. : Si *contuderis stultum in pila quasi ptisanas, feriente desuper pilo, non auferetur ab eo stuUilia ejus.* Obstinati in malo sæpe, dum consilium quærunt, non inveniunt, V, 408, 2 : *Qurrit derisor sapientiam, et non invenit ; doctrina prudentium facilis.* Obstinatio in peccatis designatur per talentum plumbi, XIV, 421,1. Obstinati et superbi, cur cedro similes,*Psalm.* I, 164,2.

2* Obslinalos detestatur Deus, IX, 531, i : *Qui gaudet iniquitate, denotabitur ; el qui odii correptionem, minuetur vita.* Obstinatio sæpe tractum Dei impedit, XVI, 399, 2 : *Nemo potest venire ad me, nisi Pater meus, qui misit me, traxerit eum.* In gravia etiam peccata et scandalosa corruunt obstinati, VI, 391, 2 : *Viro qui corripientem dura cervice contemnit, repentinus ei superveniet interitus, el eum sanitas non sequetur.* Et tandern ea quasi virtutes defendunt, 392, 1. Plerumque male pereunt, et a Deo deseruntur, 391, 2.

3* Obstinati non sunt suavi monitione mulcendi, sed acriter contundendi, VI. 282, 2. Sunt dure increpandi, XVIII, 571, 1 ; XIX, 325, 2 : *Quam ob causam increpa illos dure, ul sani sint in fide,* 334, 1 : *Hxc loquere et exhortare, el argue cum omni imperio.* Obstinati similes sunt porcis et canibus, nec corripiendi nisi ad aliorum bonum, XV, 207, 1 : *Nolite sanctum dare canibus, neque mittatis margaritas vestras ante porcos, ne forte conculcent eas pedibus suis, el conversi dirumpant vos (Vide* Obdur at io).

OBTRECTATOR. Obtrectator est etiam qui alienis verbis aliquem defert, IX. 532, 1 Obtrectationis mala, XVIII, 565. 1 *(Vide* Det r act io).

OBTURARE. Obturare aurem idem est quod non •udire, VI. 108. 2.

OBUMBRARE, OBUMBRATIO. Obumbrare quomodo dicatur Deus in Scriptura, XX, 68, 2. Obumbratio Spiritus sancti quomodo intelligenda, XVI, 23, 2 el seqq.

OCÇASIO. 1° Occasio est tempus actionis opportunum, ejus definitio, V, 558, 2 : *Occasiones quarti qui vult recedere ab amico; omni tempore erit exprobrabilis.* Occasionis descriptio, XVIII, 577, 2 : *Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos fides.* Occasionis emblema, IX, <60, i. Occasio in actionibus observanda, *ibid. : Fili, conserva tempus, ct devita a malo.* Occasio bene agendi non est negligenda, sed captanda, VI, 506, i : IX, 420, 2 : Aon *defrauderis a die bono, el particula boni doni non le pratereal;* 421, 1; X, 27, 2; XVII, 55, 2 : *Non est vestrum nosse lempora vel momenta, qux Pater posuit in sua potestate.* Occasio rei bono gerenda» æslate denotatur, V, 279, 2 : *Qui congregat in messe, filius sapiens est; qui aulem slerlit astate, filius confusionis.* Dum ea est obvia, apprehendenda est, 260, I, 2 : *Da sapienti occasionem, el addetur ei sapientia. Doce justum, et festinabit accipere.* Occasio captanda est persuaderò aliquid conanti, VI, 265, 2 : *Mala aurea in lectis argenteis, verbum dictum in tempore suo.* Occasionibus serviendum, XVIII, 223, 2 : *Et hoc scientes tempus, quia hora est jam nos de somno surgere.* Occasionem patiendi fugere licet, XX, 373,1.

2* Occasio peccati fugienda, IX, 134, 2 : *Cor durum male habebit in novissimo : et qui amat periculum, in illo peribit.* Occasiones peccati etiam charissimæ, rescindendæf XV, 166, 2 : *Quod si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum, el projice abs te ; expedii enim libi ut pereat unum membrorum tuorum, quam lotum corpus tuum mittatur in gehennam. Et si dextera manus tua scandalizat te, abscinde et projice abs te; expedit enim libi ul pereat unum membrorum tuorum, quam totum corpus tuum eal in gehennam.* Occasiones lapsus cavendae, quod exemplo Davidis in adulterium lapsi, probatur, III, 478, 2* Occasiones peccatorum non vitantes quam stolidi sint, XIII. 384, 2 : *Et factus est Ephraim quasi columba seducta non habens cor.* Occasiones peccati ponit Deus pro fine, XVIII, 52, 2. Occasio omnium scelerum sunt opes, VII, <01 *(Vide* Divit ia).

OCCIDENS. Ad occidentem templi nulla porta erat, XII, 782, 1. Occidentis pars in castris Hebraeorum quid significet, II, 200, 2.

OCCIDENTALIS. Occidentales Christiani cur feria VI et sabbato carnibus abstineant, XV, 245.2 et seq.

OCCIDERE, OCCISOR. Occidere seipsum quam ob causam licent, ob quam non, IV, 561, I, 2. Longe hoc est difficilius quam necem ab alio illatam sustinere, 561, 2. Occisores suiipsius aliquot laudantur, excusantur alii, 561,1, 2.

Occidit impios Deus, dum eos facit pios, XIV. I

OCCULTA. Occulta cordium Deus cognoscit, XII, 102. 2. Occulta Deo aperta sunl, *Job.* 264. I. Res occultas reddit Deus manifestas, 294, i ; 660, i.

Occulta peccata homíhis quo fine diabolus manifestet, III, 473, 1. Deus aulem ea manifestat congrua talione, 482, I. Occulta etiam peccata carencia, XVI», 438, 1 *(Vide* DküS, Peccatum).

OCCULTANE. Occultari yolunl sancti, V, 289,1,2. Occultat se a nobis aliquando Christus, VII, 676, 2.

OCCUPATIO. Occupationi nulli certa) se applicantes suggillanlur, X, 83, 1 et seq. : *Vila nequam hospitandi de domo in domum; et ubi hospitabitur non fiducialiter aget, nec aperiet os.* Occupatio magna et honesta expellit spiritum tristitiae, 107, i : *Mullos enim occidit tristitia ; et non est utilitas in ea.* Est divitiarum seminarium, i 87,2 : *Mitte illum in operationem ne vacet : multam enim malitiam docuit otiositas (Vide* Labor, Ot iu m).

Occupatio sumitur subindo pro *molestia,3M,* t : *Occupatio magna creata est omnibus hominibust et jugum grave super filios Adam, a die exitus de ventre matris eorum, usque in diem sepulture, in matrem omnium.* Occupatio pessima quæ homini data, VII, 66, 2 et seq.: *Hanc occupationem pessimam dedit Deus filiis hominum ut occuparentur in ea.*

OCI1OZIAS. Ochozias rex Israel cadit, IV, 3, 1. Ejus lapsus lapsum hæreticorum significat, *ibid.* Ei Elias mortem intentavit, IX, 507, 2. Morte percutitur ob consultum dæmonem, IV. 3, 2. Ochozias, Joas et Amasias cur in Christi genealogia sint prætermissi, XV, 55, 1, 2.

OCTAVIA. Octavia, uxor Neronis, quando ab eo necari jussa, XVII, 7, I.

OCTAVIUS. Octavius unde dictus Augustus, XVII. 416, 1. Præsagia imperii ejus, *ibid.* Curvocari dominus noluerit 417, 1, 2 (Pitfe Augustus).

OCTAVUS. Octava quid. *Psalm.* 1, 32. *ip litui»* Octava dits Scenopcgiæ erat tam solemnis ac prima, XVI, 426. 1. Per octavum numerum dies aeterni judicii et carnis resurrectio designatur, XII, 799. 2.

OCTO. Per octo primates homines, quos Michæas ¡nielligli, XIV, 122, 2. Octo morsus hominum mystice quid sint, tfitd., 2.

OCTONARIUS. Octonarius felicitatis æternæ el resurrectionis symbolum est. X, 222, XX, 2; 3i(), 1. Octonarii numeri triplicati perfectio, XXI, 264, 2.

OCTOGINTA. Octoginta anni sunt dies vita) hominí-. XI. 245 ..

OCí'VS. I. Oculi PHYSIOLOGICE SUMPTI. — Ia *Oculorum natura, proprietates et usus.* Oculi unde dicti. XI, 479,1 ; XVII. 393. 1. Eorum fabrica, IX, 478, 1,2: *Consilium, ct Ungua r, et oculos, el aures, el cor dedit illis excogitandi, el disciplina inlelleclus replevit illos.* Oculorum pliysionomin, VIII. 124, 1,2. Inter membra curpuris mobiliora oculus computatur, XVIII 376, I ; *Sed multo magis qux videntur membra corporis infirmiora Me, necessariora sunt* Oculi proprietates, IXr 389,1.Oculo nihil tenerius et impatientius,X,121,1. Oculorum usus, et in quo homini conducant. IX, 478, 2. Dirigunt oculi hominem incedentem, VI, 199 2.Oculorum anguli cur dicantur hirci vel hirqui, XIII, 102, 1. Oculorum visio quot modis sumatur, VII. 230, 1, 2.: *Melius esi videre quod cuplas quam desiderare quod nescias. Ab* iis quæ odiosa nobis sunt, oculos avertimus, et contra. XIV,213.1 : *Mundi sunt oculi ne videas malum.* Oculorum quanta sit recreatio^ XXI, 382, 1. Viridibus maxime oculus capitur, X. 337, 1,2 : *Uraliani et speciem desiderabit oculus tuus, et super hxc virides sationes.* Oculis officium anrium et linguæ tribuitur. *Psalm.* II, 321, 2: *Defecerunt acutí v>'i in eloquium tuum, dicentes: Quando CUhtnlfbrris* me?Oculus hominis centum morboruid tenera habet, XIII, 622, 2. Ad oculorum caliginem dispellendam valet cinis cum meile, item fri, cl stercus frigidum, IV. 274, i. Oculus quanta cura custodiatur. XIV, 378, 1 : *Qui enim tetigerit vos. langll pupillam oculi mei.* Oculi ultimum vivens, primum moriens, cur , III, 43i, 2; VII, 387. 1 : *Mentalo Creatoris tui* tn *diebus juventutis lux, antequam veniat tempus afflictionis, el appropinquent anni, de quibus dicas : Non mihi placent : antequam tenebrescat sol, et lumen, et luna, et sol et slettx... quando. .. tenebrescent, videntes per foramina.* XII. 753, 1. Oculorum elogium, MI, 155, 1. Oculi fonti comparantur, XI, 478. 2. Cúreos oriinmii COÌVI laniant, V!. 448. 2.

2® *Otuli omnium passionum animi sunt indices.* In oculis quanta vis, XXI, 338. 1 : *Oculi ejus sicut flamma ignis.* Curita inflimme^canl. 81. 2; 32, t. Iis quanta insit vis animorum, XVII, 279. 2: *Saulus aulem, qui et Paulus . repletus Spiritu sancto, intuens in eum. dixit: O plene omni dolo ct omni fallacia, fili diaboli, inimice omnis juslitix, non desinis subvertere vias Domini redas.* In oculis animus inhabitat, VIII, 30, 1 : *Quam pulchra es, amica mea, quam pulchra esf Oculi tui cqlumbarum, absque eo quo intrinsecus latet.* Oculi el cordis similitudines et sympathia. VI, 199, 2 : *Prxbe, fili mi, cor tuum mihi ; el oculi lui vias meas custodiant;* IX. 589 1 : *Pungen oculum deducit larrymas, el qui pungil cor, pr^ fert sensum.* Oculi sunt indices affectionum animi. *Job,* 339, I : *Quid le elevai cor tuum,el quasi magna cogitans attonitos habes oculos** 602, 2 : Pe* *pigi foedus cum oculis meis, ut ne cogitarem quidem de virgine* Oculi sunl indices constitutionis tam corporis quam animæ, 605, 2. Per eas omnes affectus animi indicantur, VI, 447, 2 : *Oculum, qui subsannat patrem, el qui despicit parium matris su r, effodiant eum corvi de torrentibus, el comedoni cum filii uquilx.* In iis elucent ira et invidia el alia* passiones animi, IX. 413, 1,2: *Nequam est oculus lividi, el avertene faciem, et despiciens animam suam.* Oculi sublimes, elati, i<nci. denu-

tant rei superbiam et fastum, vel arrogantiam et Impudentiam, vel impudicitiam, V, 167, 1 : *Sex sunl qux vidit Dominus, et septimum detestatur anima ejus : oculos sublimes, linguam mendacem, tic., VI,97,1: Exaltatio oculorum est dilatatio cordis: lucerna impiorum peccatum;* 205, 1,2: *Cui vx? cujus patri vx ? cui fovex? cui sine causa vulnera? Cui suffusio oculorum? Nonne his qui commorantur in vino, el student calicibus epotandis ?* IX, 596, 2 : *Extollentiam oculorum meorum ne dederis mihi, el omne desiderium averte a me;* X, 8, 1 : *Fornicatio mulieris in extollentia oculorum, et in palpebris illius agnoscitur;* XI, 245, 2 : *Visitabo super frudum magnifici cordis regis Assur, et super gloriam altitudinis oculorum ejus.* Oculi quales qualia vilia denotent, X, 8, 1. Oculi modesti, modestam indicant mentem, VIII, <76, 2 : *Oculi lui sicut piscinx in ffesebon, qux sunt in porta filix multitudinis.*

3* *Oculorum vis ad cor vulnerandum,* V, 125, 1: *Oculi tui reda videant, et palpebrx lux prxcedant gressus tuos.* Oculorum damna quæ, XII, 85,1, 2: *Ascendit mors per fenestras nostras, ingressa est domos nostras.* Sunt feneslræ animarum per quas mors intrat, XX, 460, 1 ; *Oculos habentes plenos adulterii, el incessabilis delecti; Job,* 603, 1. Oculorum porta cur dicatur porta Piscium, XIV, 379,4. Sunt cupiditatum illices et internuntii, VI, 351, 2 et seq, : *Infernus et perditio nunquam implentur, similiter et oculi hominum insatiabiles.* Oculi sunt libidinum proxenetae, *Job,* 604, 1. Seducunt animam, 603,2. Sunt peccati mediatores, IX, 283, 2 : *Averte faciem luam a muliere compta, el ne circumspicio* speciem alienam. Propter speciem mulieris multi perierunt, et ex hoc concupiscentia quasi ignis exardescit.* Sunl prima adulterii tela, V, 472, 2 : *Non concupiscat pulchritudinem ejus cor tuum, nec capiaris nutibus illius.* Quare oculis homines annuant, 285, 2 : *Qui annuit oculo, dabit dolorem; et stultus labiis verberabitur.* Maxime id faciunt lascivi et libidinosi, *ibid.* Oculi sunt ostia mortis et animæ hostes, XII, 403, 1. Oculus curiosus deprædat animam, XII, 402, 2 : *Oculus meus deprxdalus est animam.* Innata est ei videndi curiositas, *Job.* 603, 2. Oculi sunl duces in amore tam bono quam malo, 1, 351, 2 : *Erat autem Joseph pulchra facie et decorus aspectu. Post multos itaque dies injecit domina sua oculos suos in Joseph, cl ait: Dormi mecum;* III, 475, 1 : *Dum hxc agerentur, accidit ul surgeret David de strato suo post meridiem, et deambularet in solario domus regix ; vidilque mulierem se lavantem ex adverso super solarium suum; erat autem mulier pulchra valde. Misit ergo rex, et requisiva qux esset mulier ;* V, 425, 4 ; IX, 282, 1 : Fir^irum *ne conspicias, ne forte scandalizeris in decore illius;* 687, 2 : *Ne reficias in mulieris speciem, et non concupiscas mulierem in specie;* X, 361« i : *Erubescite..... a respectu mulieris fornicarix;* XII, 543, 2; XIII, 180, 2 : *Et videbant eam* (Suxannam) *senes quotidie ingredientem et deambulantem, el exarserunt in concupiscentiam eJus;* XX, 459, 2. Oculi feminei quanta vis, V, 173, 1, 2; VIII, 29, 2. Per *os tacita fiunt colloquia, X, 369, 2 : *Omni homini noli intendere in specie, el in medio mulierum noli commorari.*

4® *Quanta cura oculi custodiendi sint el regendi.* Oculus maxime custodiendus, *Job,* 602, 1; 603, 1, 605, 2. *Pepigi foedus cum oculis meis, ut nc cogitarem quidem de virgine. Quam enim partem haberet in me Deus desuper, et hxreditalem Omnipotens de excelsis ?* Do eorum custodia documentum morale, 1,102, 1 : *Vidit igitur mulier quod bonum esset lignum ad vescendum, el pulchrum oculis aspectuque delectabile, el tulit de fructu illius, et comedit : dedilque viro suo, qui comedit ;* VII, 407, 2 : *El omnia, qux desideraverant oculi mei, non negavi eis : nec prohibui cor meum quin omni voluptate (rueretur.* Eas custodiat tam vir quam virgo et omnis casto vivero volens, IX, 281, 2 : *Ne respicias mulierem multivolam, ne forte incidas in laqueos illius ;* 282, 4.2; 606, 1 : *El homo nequam in ore carnis sux non desinet donec incendat ignem,* X, 369, 2. Oculi custodiendi sunt, aut castitas est impossibilis, 111,475,4. Oculi maxime coercendi sunt castis, XV, 465, 2 : *Ego autem dico vobis, quia omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, jam machalus est eam in corde suo.* Avertendi sunt a conspectu rei turpis et meretricis, VI, 209, 4, 2 : *Oculi lui videbunt extraneas, et cor luum loquetur perversa.* Oculi feminarum cavendi, IX, 687, 2 : *Ne respicias in mulieris speciem, el non concupiscas mulierem in specie.* Oculi a vanitatibus avertendi, *Job,* 603, 2. Ad eos regendos apologus et tria dogmata, V, 473, 2. Cura oculorum magna apud veteres Christianos, *Job,* 605, 2. David per incautum aspectum lapsus in crimen adulterii, *Job,* 604, 2. Seneca libidinum fugam cæcitalis emendam censuit, 605, 1. Joseph gaudebat carcero cæco concludi, ul non videret Ægyptiam, *ibid.,* 2. Isæi ot Alexandri oculorum continentia, *ibid.*

Oculi vini splendore et coloro alliciuntur ad ejus potum, VI, 206, 2 : *Ne intuearis vinum, quando flavescit, cum splenduerit in vitro color ejus; ingreditur blande, sed in novissimo mordebit ut coluber, et sicut regulus venena diffundet.* Ab eo sunt avertendi, *ibid.* Oculi ebriorum suffunduntur, siMTodiuntur, confunduntur et obtunduntur, quo sensu, 205, 4, 2. Videntur natare, *ibid.,* 1.

Oculorum concupiscentia est avarila, concupiscibile opes, XX, 545, 2 : *Nolite diligere mun^dum, neque ea qux in mundo sunt..... Quoniam omne quod est in mundo, concupiscentia carnis est, et concupiscentia oculorum, cl superbia vitx.*

II. Oculi stmrolice vrl allkgoiuce sumpti.— *!• Oculos quomodo Deo Scriptura attribuat, et quid sint,* IV, 217, 1 2. Oculi Dei, sunt provideo*

tia, favor, gratia, ira, indignatio, vindicta; illi sunt in omni loco per essentiam, praesentiam ct potentiam ; hi oculi sunt mens et intuitus Dei, V, 449, 2 : *In omni loco oculi Domini contemplantur bonos et malos.* Oculus mundi est Deus, 448, 2. Oculus baculo vel sceptro insistens Dei est hieroglÿphicum ct symbolum providentiae divina», XIII, 274,1 ; XIV, 282, 2; 390, 4; XX, 379, 2. Oculus Dei omnia videt, XIX, 389, 2 et seq. Oculi Dei lucidissimi cl justissimi sunt, X, 202, 1 : *Ad quem respicil, ct quis est fortitudo ejus? Oculi Domini super timentes eum.* Omnia pervident el penetrant, X, 312, 1 : *Opera omnis carnis coram illo, et non est quidquam absconditum ab oculis ejus.* Oculus Dei super homines excubat dupliciter, IX, 480, 2 el seq. : *Posuit* (Deus) *oculum suum super corda illorum, ostendere illis magnalia operum suorum.* Isquo luce sua omnia illuminai et conspicua reddit, 481, 1. Est velut oculus domini el magistri, *ibid.* Eum nemo potest fallere, 607, 1 : *Omnis homo qui transgreditur lectum suum, contemnens in animam suam, et dicens : Quis me ^fiel ? Tenebrx circumdant me, el parietes cooperiunt me. et nemo circumspicit me: quem vereor? deliciorum meorum non memorabitur Altissimus.* Oculi Dei quam scientiam servent, VI, 154, 1 : *Oculi Domini custodiunt scientiam, et supplantantur verba iniqui.* In oculis Dei versantes, modesti simus oportet, XX, 324, 4.

2° *Oculus corporis inScriptura oculum mentis, puta intellectum sxpc significat.* Oculus mentem et sensum internum denotat, XV. 197. 2 : *Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex, lotum corpus tuum lucidum erit; si autem oculus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebrosum erit.* Oculi intentionem rectam belle significant, VII, 538, 4. Oculus intellectum aliquando significat, anima voluntatem, venter memoriam, *Psalm.* 1,178, 1 : *Miserere mei, Domine, quoniam tribulor; conturbatus est in ira oculus meus, anima mea et venter meus.* Oculus vitæ est sapientia. VII, I !4, 2. Oculi sapientis ubinam sint, el ubi oculi stultorum, 114, 1, 2 : *Sapientis oculi in capite ejus : stultus in tenebris ambulat.* Spiritales oculi eorum qui vacant vitæ contemplativæ sunt in capile, 116,1. Quis oculus simplex dicatur, quis oculus nequam, XV, 197,1 ; *Job,* 7,1. Oculus bonus et bonus oculo dicitur de benignis ot liberalibus, VI, 148, 1. Oculi mentis in Deum jugiter intendero debent, VII, 115,2. Oculi cordis cl mentis maximo sunt coercendi, V, 125, 1 : *Oculi tui recta videant, et palpebra lux procédant gressus tuos.*Oculus considerationis ubique nobis est adhibendus, 157, 1, 2. Oculi timentium Dominum quomodo in conspectu ejus benedicantur, X, 200. 2 : *Spiritus timentium Deum quxritur, el in respectu illius benedicetur; spes enim illorum in salvantem illos, el oculi Dei in diligentes se.* Oculum dextrum quomodo 'wbis eruat diabolus, XIV, 382, 4.

Oculus nequam est oculus avari et invidi, X, 121, 2; 122, 1 : *Nequius oculo quid creatum est? ideo ab omni facie lacrymabitur, cum viderit.* Oculus avari est invidus, VI, 383, 1. Oculus malus avan semper ad malum fertur, IX, 415, 1 : *Oculus malus ad mala, el non satiabitur pane, sed indigens, el in tristitia erit super mensam suam.* Oculos mentis avertere a Deo, malorum omnium initium est, *Psalm.* I, 352, 1 : *Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, et fortes quxsierunl animam meam; el non proposuerunt Deum in conspectum suum.* Oculi impiorum in morte aperientur, *Job,* 454, 2 : *Videbunt oculi ejus interfectionem suam, el de furore Omnipotentis bibet.*

3° *Vocis* oculi *varix acceptiones, necnon de oculis varix locutiones.* Oculi nomine vocant Debrai colorem, VI, 2C6, 2. Oculus capitur pro colore et specie subinde. XVIII. 28,1 ; XXI, 95, 1. *Oculos levare* symbolum est spei et invocationis, XII, 671, 1.*Oculos ad idola levare* symbolum erat eorum adorationis, XII,737, 2.

4* *Oculi varia symbola,* VIII, 65, 1. Symbolum sunl : *primo,* cognitionis et fidei ; *secundo,* spei; *tertio,* amoris, *ibid.* Oculus benignus gratis» el favoris signum est el symbolum, IV, 217, 1, Oculi sunt symbolum circumspectionis et vigilanti#, Vili, 125, 1 : *Oculi ejus sicut columba super rivulos aquarum, qux lacte sunl lolx, el resident juxta fluenta plenissima.* Per oculos columbae quidnam significetur, VII, 537, 2. Oculi columbini dotes quinque, *ibid.,* 1. Oculi Ecclesia» sunt Prophelæ. unde Videntes dicti sunt, Vili, 31, 2. Oculis comparantur episcopi, 177, 1. Angeli cur vocentur oculi, XIV, 390. 1. Oculi dici possunt stellæ, XII, 491, 2. Oculi flammantes iram significant, XXI, 338,1.Oculorum aversio est signum iræ. Joò.674,2.

Oculi sponsi in *Cantico,* quales VIII. 124.1. Oculi flammantis Christi Joanni apparentis quid denotent. Oculi bealæ Virginis pulcherrimi, 148, 2 el seqq.

Oculi in rotis ad litteram quid significent, XII, 576. 2. Oculi rotarum et Cherub an veri fuerint, an vero symbolici, 492, 1, 2. Oculi sapphirini Nazareorum. XII. 414, 1. Oculi in candelabro Za* chariæ quid sint, XIV, 407, 1. 2. Quid significent, 408, 1. Oculi septem lapidis a Zacharia visi quales sint, an ei incisi vel affixi fuerint, an vero a lapido separati, sed in eum respicientes, 390. I, 2. Ostenditur ei fuisse affixos vel incisos, *ibid.* Qualiter in lapido concipiendi sint, *ibid.,* 2. Quid significent, *ibid.* Hi tropologice sunl septem dona Spiritus sancti. 391, 1. Oculi in animalibus Joannis cur apparuerint, apud Ezechiolem vero in rotis, XXI, 109. 2. An fuerint veri oculi, *ibid.*

ODARES. Odares unus e ducibus Bacchidis a Jonalha Machabæo cæsus, IV, 461. 4.

ODILO (S.). S. Odilo benedicta aqua lunaticum curavit, 11, 294, 2.

ODIUM. <• *Odium quotuplici sensu sumatur, st ejus natura.* Primo. Odium in Scriptura aliquando vocalur minor amor, XIV, 553, 1: *Nonne frater erat Esau Jacob, et diteti Jacob, Esau autem odio habui T* Odio habere Esau significat negligerò, minus diligere, XVIII, 163, 2. Odisse subindo idem est quod minus diligere. XVI, 200, 1 : *Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxorem el filios, et fratres et sorore*, adhuc autem el animam suam, non potest meus esse discipulus.* Odium aliquando capitur pro despectu, fastidio, minore amore, V, 424. 2: *Etiam proximo suo pauper odiosus erit; amici autem divilum multi.*

Secundo. Odium simile est carbonibus cinoro tertis, V, 423, 1. Odii radix morum dissonantia, Vili, 317, 2 : *Gravis est nobis etiam ad videndum, quoniam dissimilis est aliis vita illius.* Causa odii impiorum in pios est quod eorum impietas horum pietate coarguatur, VIII, 315, 2: *Circumveniamus ergo justum, quoniam inutilis est nobis, el contrarius est operibus nostris, et improperat nobis peccata legis, et diffamai in nos peccata disciplina nostræ.* Odium in conjugio provenit a diabolo, VI, 21, t. Odia omnia, sive naturalia, sive voluntaria. per binarios exercentur, X, 177, 2: *Contra malum bonum est, et contra mortem vita: sic et contra virum justum peccator. El Sic intuere in omnia opera Altissimi. Duo et duo, et unum contra unum.* Odia fraterna cur sint acerrima. XIII, 544. 2. Odium in dominos videtur servis insitum, VI, 406, 2 : *Servus verbis non potest erudiri, quia quod dicis intelligit, el respondere contemnit.* Odium patescens melius est quam occultum, V, 294. 2 : *Abscondunt odium labia mendacia: qui proferì contumeliam, insipiens est.*

2® *Odium illicitum, et quanta mala producat.* Odio nemo habendus, etiam inimicus, XV, 175, t, 2: *Audistis quia dictum est : Diliges proximum tuum, et odio habebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis-: Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos, et orate pro persequentibus cl* Ctf/um-f' niantifcuj *vos.* Odiens alios quomodo sit homicida, XX, 576, 4,2: *Omnis qui odit fratrem suum, homicida est.* Occidit quoque animam suam, *ibid,,* 2 : *Non habet vitam æternam in semetipsò manentem.* Odientes aliquem semper ei nocere volunt, IX. 683, 1. Odium varias nocendi artes in se complectitur, VI, 321,2 : *Labiis suis intelligitur inimicus, cum in corde tractaverit dolos. Quando submiserit vocem suam, ne credideris ei : quoniam septem nequitis in corde illius.* Odium est magnes odii. 351, 1. Odium mater est jurgii el vindicte, X, 52, 1 : *Abstine te a lite, et minues peccata : homo enim iracundus incendit litem, et vir peccator turbabit amicos, el* in *medio pacem habentium immittet inimicitiam.* Odium proximi cbanUtis est dissoluto. XVIII, 223, i : *Dilectio proximi malum non operatur.* Odium suscitat nui, el «o laborans æmuluui semuer carpit. V, 287, 2 ; *Odium suscitat rixas : et universa delicta operit charilas.* Ob odium uxoris, non erat Judæis repudium licitum, XIV, 581, 1 (lide MATRIMONIUM, Rk PUDIUM).

Odiens corripientemoditmedicinam, IX, 535,1,2; 565, 2 : *Qui odit correptionem, vestigium est peccatoris.* Odium corripientis de peccato L)eo displicet. '>65. 1.

3- *Odium contra Deum, Christum, Christianos el pios.* Odium Dei nullatenus potest esse bonum aut licitum, XIII, 281, 1, 2: Odium dæmonis erga Deum, XI, 385, 2. Causa odii Judæorum in Christum, VIII. 316, 2. Odium Judæorum in Christum quantum fuerit. XV, 714, 2 (Vtrfe Jesus Christus, Junxi). Duodecim causis odii impiorum in Christum, VIII, 317, 1 Odii Judæorum in Christianos quæ sit causa, XIV, 5, 1. Odia infidelium contra fideles sunt velut ignis, ca Christus occasionaliter excitavit, XVI, 181, 1. Odium mundanorum erga pios, sanctos ct religiosos, XVI, 569, 1 ; XX, 574, 1, 2. *(Vide* Mundus, Sancti).

4® *Odium erga peccatum.* Odio infinito Deus peccatum omne odit, XIV, 213. 2 : Jfundi *sunl oculi lui, ne videas malum.* Odium peccati inculcatur, XVIII, 209, 2. Est id efilcax testimonium quod quis sit filius Dei, 135, 1,2: *Ipse Spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus filii Dei (Vide* Peccatum).

ODOLLA. Odolla, quæ et Adulla et Adolla dicitur, urbs fuit magna, antiqua et regia, XIV, 77, 2. Ejus uberior descriptio, *ibid,* ct 78. Odollam spelunca descriptio. III, 400, 1.

ODOR, ODORATA. 1® Odorata omnia sunl calida, VI, 338, 2. Saporo sunt amaro, 339. 1. Odores animarn oblectant ct cerebrum confortant, 338, 1, 2. Augent homini judicium, 339, 1. Odoratis rebus vires in animi syncope maximo restaurantur, XIV, 215, 1 ; 364, 1. Odor quietis suavissimus odor. XVIII, 650. 2. Odorata aliquando nocent, V, 192. 2. Odor ignis capitur interdum pro afflatu, verligio, indiciovo incendii, XIII f 52, 1 *(Vide* Unguenta).

2® Odor suavitatis o victimis ad Deum ascendebat, X, 219, 1. Quomodo dicatur Deus sacrificia odorari, XIX. 68, 1, 2. Odor ex oblatis arietum carnibus, cur suavissimus diceretur, *Psalm.* I, 419, 1. Odor suavitatis quis sil, XII, 650, 2. Odor symbolum est famæ, VII, 478, 1.

3® Odorem etiam habent mores, I, 475, 1. Odor morum quis, XVIII, 429. 1 *(Vide* Mores),

OECOLAMPADIUS. OKcoianipadii expositio de labiorum Isniæ pollutione rejicitur, XI, 173, 2. Ejus in Romanum sedem sycophantia, 243, 1.

OECONOMIA. rOEconomia duo significat, XVIII, 612, 2. OEcOhdrnia in aula regia pruna dignitas, IV. 270, 2. OEconomiæ ratio quæ sit optima, *Job,* r'°' U

2* OEconomia vitæ Christi plena est paradoxis, XIII, 251, 1.

(ECONOMOS. (Economi principimi quomodo in re sibi concredita so gerere debeant, X, 367, I : *Ubi manus mull* sunt, claude; et quodcumque trades, numera et appende : datum vero el acceptum omne describe* (Economi boni descriptio, I, 310, 4, 5 : (Dixitquo Jacob ad Laban) *Pone hic coram fratribus meis el fratribus luis,el judicent inter me et te..... Oves luas el capras steriles non fuerunt: arietes gregis tui non comedi; nec captum a bestia ostendi libi, ego damnum omne reddebam ; quidquid furto peribai, a me exigebas : die nocluque ¿sto urebar el gelu, fugiebatque somnus ab oculis meis. Sicque per viginh annos in domo tua servivi tibi.* (Economi boni fiunt boni politici, VI, <72. 2 : *Vidisti virum velocem in opere suo ? coram regibus stabit. nec erit ante ignobiles.* (Economi sunt velut pedes Ecclesiæ, XVIII, 376, 2 et seqq,

GENIANDUS. (Eniandi episcopi in fide catholica tuenda constantia adversus Anastasium imperatorem, II, 277, 2; XIII, 83,1.

OFFENDERE, Offendere ad montes caliginosos quid sit, XII, 114, 1.

OFFENDICULUM. Offendiculum quid proprio sit, XVIII, 131, I. An idem cum scandalo, *ibid.* Offendiculum accipitur interdum pro eo qui offendit, Ledit, pungit, XII, 528, 2.

OFFENSA. <• *Offensa Dei.* Offensa Dei summa est et infinita, X, 46, I. Offensa Dei duplex est in peccatore, XIV, 147, 1 *(Vide* Pkccatum).

2® *Offens* quibus alii alios offendunt.* Offensas mutuas condonat charilas, tam in offenso quam in offendente, XX, 356, 2 et seqq. : .lute *omnia, mutuam in vobismelipsis charitatem continuam habentes, quia charilas operit multitudinem peccatorum.* Offendens simul ot offensus, sive jure, sive injuria, reconcilientur invicem, antequam adeant communionem, XV, 163, 1 : *Si ergo offers munus tuum ad altare, et ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum te. relinque ibi munus tuum ante altare, et vade prius reconciliari fratri tuo; et (une veniens, offeres munus tuum.* Offensa omnis proximo remittenda, idqueex animo, 412. 2 et seqq, : *Tunc accedens Petrus ad eum* (Josum) *dixit: Domine, quoties peccabit in me frater meus, el dimittam ei ? usque septies ? Dixit illi Jesus: Non dico libi usque septies, sed usque septuagies septies;* 416, 2 : *Sia cl Pater meus cœlestis faciet vobis, si non remiseritis unus/. visque fratri suo de cordibus vestris. Ot*fensa condonanda Dei imitatione, XVIII, 648, 2 : *Estote autem invicem benigni, misericordes, donantes invicem, sicut el Deus in Christo donavit vobis;* 649, I : *Estote ergo imitatores Dei, sicut filii diarissimi, et ambulate* in *dilectione, sicut et Christus ddexil nos.* Offensus offendenti reconcilietur, XVI, 139, 2. Offensum prevenire, quam decorum sit, XIII, 434, 1. Offensu* memoria ox animo deponenda, X. 49, i, 2 : *fp$e* (homo) *cum caro sit, reservat iram, et propitiationem a Deo, quis exorabit pro peccatis iiliust Memento novissimorum, et desine inimicari : tabitudo enim et mors imminent in mandatis ejus.* Offens® oblivione sepulta si refricenlur, recrudescunt, V, 532, 1 : *Qui celat delictum, qurrit amicitias; qui allero sermone repetit, separat fedéralos.*

OFFERTORIUM. In Offertorio cur cantores vocibus el organis pertonent, X, 543, <.

OFFICIALES. Officiales regem suum imitari solent, VI. 85. i. Quales ab eo seligendi sint. 171, 2 Officiales pauperes miro populum vexant ot exsugunt, 365,1, t:Vir *pauper, calumnian pauperes, similis est imbri vehementi i. quo paratur fames.*

OFFICIUM. <• Officium significat omne quod alteri exhibere debemus, IX, 147, <. Officia duo jusiitiæ Christianus, V, 70 I : *Ambules* in vm *bona; el colles justorum custodiat.* Officium horni» est bonum facere et mala declinare, XIV, <33 2 : *Indicabo tibi, homo, quid sil bonum, et quid Dominus requirat a te : utique facere judicium, et diligere misericordiam, et sollicitum ambulare cum Deo luo.*

2® Officia tria angelis, apostolis el doctoribus communia, illuminare, purgare, et perficere.XVIII, 612, 1 : *Mihi omnium sanctorum minimo data est gratia hxc. in Gentibus evangelizare investigabiles dû Utas Christi, et illuminare omnes, q>¡¿ sit dispensatio sacramenti absconditi n ssculis* in *Deo, qui amnia creavit.* Officia duo pastorum, predicatio, et sacramentorum adinini ir.no, XVIII, 252, 2. Officium sacerdotis, quod, \ II 103. L Superiorum erga subditos, 343, 2 : St *retusum fuerit ferrum, el hoc non ul prius, sed hebetatum fuerit, mullo labore exacuetur, cl post industriam sequetur sapientia.*

3® Officium regendi alios ambiens, sibi accersit ruinam, V, 541, 1 : ()ui *altam facit domum suam, quxnt ruinam; et qui evitat discere, incidet* in *mala.* Ob Id dolondum, non ridendum est, 544. < : *Stultus homo plaudet manibus suis, cum spoponderit pro amico suo.* Ad officia statu celsiora non est aspirandum, VI, 186. I, 1: *Ne erigas oculos tuos ad opes quas non poles habere; quù facient sibi pennas quasi aquilr, el volabunt in calling* Officium periculosum vel onerosum nimis, non est suscipiendum, X, 161, 2 : *In via ruinr non eas, el non offendes in lapides : nec credas te vix l(tl*oriosx, ne ponas anim* lux scandalum.* Officio est privandus, qui oh hoc ipsum extollitur, 11. 89, I. Officia humilia exercere, ad humilitatem via est, XVI. 1 0 i.

4® Ad officia promovens ineptum graviter in rempublicam peccat, VI. 40, 2 : *Testis iniquus deridet judicium, et os impiorum dévorai iniquitatem.* Rex iniquus habet ea venalia, 377, 2 *Lio rugiens cl ursus esu nens, princeps impius ^uper populum pauperem.* (Juæ inde damna sequunt r. *ibid,* et seq.

OFFICIUM ECCLESIASTICUM. Officiam ecclesiasticum per horas distributum recitaro tenentur sacerdotes, X, 461, 1. Officium de Sancto recitari jubetur, dum solemniter canonizatur, 429, 1 (I7de Horæ canonica).

OGGANNIRE. Oggannire quid sit, XI, 245, 2.

OGYGES. Ogygis diluvium pro diluvio Noe, IV, «7, 2,

OLAUS. Olai Magni liber multa fabulosa continet. XII, 695 2.

OLEA, vel OLIVA (pro arbore sumpta). 1° Olea inter arbores principatum tenet, VI, 417, 2. Est arbor speciosa similiter et fecunda, et pinguis, X, 539, 2; XXI, 277, 1. Speciosa est caudice, fronde, fructu, IX, 641, 1. Ejus uberlas. XII, 98, 2. Ejus folia nunquam defluunt, XXI, 227, 1. Frondes habet viles, at fructum præstanlem. XXI, 227, 1. Olirarum duarum prodigia, XXI, 277, 2. Olea solum saxosum amat, II, 517, 2. Victores in stadio olea coronabantur, VII, 482, 2. Oleis abundantes regiones an pra aliis viros sapientes gignant, XIII, 530. 1, 6..

2e Quarum rerum olea sit symbolum, IX, 641,1, XVII, 62, 2. Symbolice Ecclesiam et quemlibet sanctum significat, XII, 92, 2; XIII, 471, 1. Olivæ assimilatur Ecclesia, oleastro Gentilitas, XVIII, 193, 1. Typus est sapientiae el castitatis : Minervæ erat sacra, IX, 641, 2. Symbolum est pacis, IV, 560,1 ; XXI, 226. 2. Item pacis studium denotat, hinc Palladi sacra, XIV, 411, 2. Olivæ fructífera justus comparatur, impius ligno arido, *Psalm.* 1, 347, 2. Symbolum est misericordiae, XII, 815, 1 ; XXII, 226,2. Item deditionis, subjectionis et obedienliæ, XIV, 527,2. Oliva pacis figurativa, 1, 149,1,2. Quia incorrupta et lignum solidum symbolum est vietori®, felicitatis et aeternitatis, XII, 98, 2; XIV, 527, 2; XXI, 226, 2.

Olivæ duæ apud Zachariam symbolice diversimodo accipiuntur, XIV, 410, 2; 411,1. Earum descriptio, 397, 1. Quid symbolice denotent, 398, 1, 2.

OLEUM. !• *Olei proprietates, usus el effectus naturales.* Oleum non tantum ex olivis, sed ex quolibet flore, herba aromate distillatur, VII, 479, 2. A medicis quinta essentia vocatur, *ibid.* Olei proprietates, V, 132. 2. IX, 641, 1. Habet nitorem, fomentum ignis et pinguedinem, XIV, 411, 1. Est cibus, lux el medicina, IX, 317, 1; 539, 2. Oleum est aereum, et mullum spiritus continet, ideoque aquis supernatat, VII, 482. 1. Ejus usus quadruplex, VI, 117, 1. Olei effecta et vires, XX, 216, 1. Olei et unctionis effectus varii, 708, 2. Oleo olim athlet® mortui inungebantur, XVIII, 342, 2. Olei usus in vulneribus, XVI, 152, 2. Oleum æruginem, IX, 377, L Oleo arma corrumpuntur, XI, 250, 1. Oleum optimum est in summo vasis vel dolii, VI, 276, 1; XI, 368, 1. Oleum Sarnariæ excellebat siul hodie Tiburtinum, oleo carebat zEgyptus, XIII, 446, 1. Ulti Tiburtini præslanlia, I, 517, 2.

2° *Olei usus sacri.* Oleo sacro inungebantur roges Juda, sed non sacerdotali, III, 547, 1, 2. Oleum quo sacerdotes Mosaici inungebantur, tria significat, I, 700, 2. Olei proprietates pontificibus ct regibus adaptantur, XIV, 411, 1. Olei inunctio in mundatione leprosi quid significet, II, 94, 1. Olei lucernarum in tabernaculo descriptio, I, 672, 2.

Oleo olim baptizandi ungebantur, XVIII, 334, 1. Ex oleo et balsamo fit chrisma, XVII, 198, 1. Oleum olivarum est materia sacramenti Extrema) Unctionis, XX, 216, 1. Oleo sancto ab episcopis benedicto nullus laicus ungit, sed solus sacerdos, 215, 2.

3* *Olei effectus supernaturales.* Olei fons Rom® e terra profluxit per lotum diem ante Christi ortum, VII, 482, 1; XI, 152, 2; XIV, 333, 2; 517, 1. Eo in loco ecclesia crecla fuit, XIV, 333, 2. Oleum ante sepulcra martyrum in lychnis ardens mullis salutaro fuit, XVII, 352, 2. Per oleum benedictum olim sancti anachoretæ dæmones expellebant, IV, 298,1. Oleo a se benedicto multi sancti aegros sanabant, XV, 588, 1; XX, 216 1. Cur sancti nonnulli post mortem oleum stillent, X,540, 2. Oleum fluere solet e corporibus S. Eulhymii et S. Elisabeth Hungaricæ, XI, 762, 1.

4* *Olei symbolic* significationes.* Oleum quarum rerum sit symbolum, XVII, 62, 2. Oleo designatur Dei auxilium, XI, 250, 2. Misericordiam Dni reprasentat, XIV, 563,1. Oleum est typus nominis Jesu Christi, XIX. 29. 2 et seq. Oleum effusum nomen Christi quid, VII, 480, 1. Oleo Spiritus sancti gralia significatur, XII, 225, 1 Oleum symbolum est sanctorum, XXI, 226, 2. Varia ejus symbola, nempe tranquillitatis, gratiæ, caloris, odoris, hilaritatis, deliciarum, roboris, medicina), *ibid.* el seq. Oleum symbolum est misericordi®, item eleomosynæ, gratiæ el charitatis et consolationum spiritualium, II, 15, 2; VI, 117,2; X, 318, 1; XVI, 432, 1. Oleum el misericordia, nomina sunl apud Græcos affinia, videlicet lXawv et ê>eoç, VII, 482, 1 Oleum gratiarum et virtutum symbolum csl octo de causis, i, 290, 1. Oleum charitatis, et consuetudinis el consolationis figura. XI, 250, 2. Pei oleum recte significalur consolatio et lælitia, XI, 718, 1, 2. Symbolum est fecunditatis, charitatis, misericordi®, lenitatis, obedientiæ, pacis, deditionis el splendoris virtutum, XIII, 471, I. Oleum gaudii quod dicatur, XI, 718, 1. Oleum exullationis cst oleum gloriæ, XIX, 361, 1. Oleum symbolum est abundanti®, VI, 117, 1. Hem lucubrationis el studii, *ibid.* Item adulantium, V, 132, 2. Oleum in Scriptura quidquid est pingue tam in aromatibus quam in epulis significat, VI, 113, 2; 338, 2. Oleum capitur pro *deliciis,* XI, 152, i. *Oleum derferx* quid significet, VI. 3'*5, 1, 2.

OLFACTORIOLA. Olfactoriola puellarum quænam sint, XI, 140. 2.

OLIVA (pro olcæ fructu sumpta). !• Oliva quomodo enecelur el fiat edulis, IX, 641, 2. Olivæ

parvee sunl Romæ, XIV, 409, 1. Olivarum nucleos cur puellæ amantes comburerent, XII, 463, 1.

2* Oliva fructus, sicut olea ex qua producitur, misericordiae, pacis, amoris, concordi®, imo supplicationis etspeihieroglyphicum fuit, XII, 462, 2; 463, L

OLIVETI MONS. Oliveti mons qualis ct ubi situs, vocatur sanctus el inclytus, quid in eo gestum, XIV, 627, 2. Quando et quomodo scissus sil 528, 2 et seq. Ex eo Christus in cœlum ascendit, 528, 1. In monte Oliveti quæ miracula Christo in cœlum ascendente contigerint, XVII, 62, 2 el seq. Mons Oliveti est symbolum Ecclesiæ Gentilium, XIV, 527, 2. Inde Christus Antichristum deturbabit, ct illuc ad judicium veniet, 528, i *(Vide* Jesu Cmusti Ascensio, Mons).

OLLA. !• Olla in qua carnes martyrum elixabanlur, qualis, IV. 527, i.

2* OlLa succensa quam vidit Jeremías quid fuerit, XII, 19, 1. Est Nabuchodonosor, *ibid.* Quid denotaret, XII, 19, 1; XIII, 608, I. Eamdem vindictam significat quam virga vigilans, sed graviorem, XII, 19, 1, 2. Significat tropologico ollam gehennas, *ibid.,* 2. Item animam peccatricem, *ibid.* Orbis in fine mundi ceu olla ardens erit, 676, 2. Ollie imagine repræsentalur Jerusalem, sicut carnium in ea coctarum cives, et coquorum Chaldaei, 675, i. Carnes Ikc per partes explicantur, *ibid.* Olla rubigine plena significat Jerusalem sceleribus et cædibus repletam solo igne purgandam, *ibid.* ot 2. Olla capitur quoque pro sobolo vel progenie, *ibid.,* 2. Symbolice olla est sceleris ac carnalis vitæ symbolum, *ibid.* Olla hæc item lartarum el ollam Vulcani® repraesentat, *ibid.* Olla atra diabolus est mystice, ct quotquot in eo spem reponunt, XIV, 184, 2.

OLUS. Olus unde dictum, VII. 95, i. Olera cum charilato apposita, potiora sunt vitulo saginato ex odio, V, 462, I.

Olus manducaro quid sit Paulo, XVIII, 228, 2. *Olera olla legit* adagium de quibus dicatur , XII, 675, 2.

OLYMPIADES. Olympiadum initium, IV, 12, i. Coeperunt anno quadragesimo Ozia) regis, XIII, 254, 2. Omnes historiæ ante olympiades incerte, IV, 72, 1. Ab olynipiadibus cœpil apud Græcos scriplores fides constare, XIII, 254, 2.

OLYMPIAS. Olympias ex quo Alexandrum conceperit. XIV, 455, 2.

OLYMPIAS (S.). S. Olympias, neptis Ablavii praefecti, omnia sua in pauperes erogavit, XIII, 371, 1. Vidua magna constantia nuptias Elpidii rejecit, XIX, 237, 2. Ejus virtutum rara exempla, 241, 2. Ejus perpetuus fletus, XII, 402, 1.

OLYMPIONICÆ. Olympionicarum labores, gloria. præmia, XXI, 89, 2; 174, 2, 2. Etiam post mortem coronabantur, et divini prope iis honores habebantur, 173, 1. Palma quomodo el quare iis daretur, 89, 2 ; 173, U

OLYMPIUS episcopus. Olympius episcopus Ari»nus SS. Trinitatem blasphemans tribus ictus jaculis, tandem fulmine in balneo consumptus est, II, 165, 1 ; XI, 465, 2.

OLYMPIUS (S.) abbas. S. Olympius abbas se in terra peregrinum esse credidii, XIX, 478, 2. In cruciatibus corporeis a ciniphis inflictis quomodo se solaretur, XI, 441, 2 ; XIV, 167, *i.*

OLYMPIAS JUPITER *(Vide* Jupiter).

OMEN. Omen interdum licet accipere, I, 257, 1. Patet hoc exemplo servi Abrahæ, Gedeonis et Clodovei, *ibid.* Interdum etiam esi superstitiosum» uti fuit Nabuchodonosorisel Philistinorum, *ibid.,* 2. Omen Nabuchodonosoris per sagittas quale fuerit, XII, 656, 1, 2. Omina apud veteres in usu fuerunt, 657, 1. Omen ex Scriptura captare quatenus liceat, XIII, 252, 1, 2.

OMNIS. !• Omne Hebræi etiam pro binario sumunt, VI, 133, 1. Omnes pro *singuli* capitur subinde, XVIII, 302, 1. *Omnes* sæpe significat *multos,* XV, 269, 2. *Omne* capitur pro *tolo,* XX, 14, 1, 2. *Omne non,* Hebræis est nullum, 555, 2.

2* Omnia videt Deus, XII, 114, 1. Omnia inom nibus est Deus, XIII, 448, 2. Omnia ad Deum referuntur, XVII, 329, 1. Omnibus et singulis quomodo totus intendat Christus, VII, 594, 2. in cœlo nobis erit Deus omnia in omnibus, XVIII, 405, 1 (Fitte Deus).

3* Omnia omnibus fuit Paulus, XVIII, 8, 2; 332, 1. *Omnia vanitas,* quid sit, VII, 16, 2 et seq.

OMNIPOTENTIA, *vide* Deus, cap. IH, art. IH, s«.

Omniscienlia, *vide* Deus, cap. HI, art.IH. § in.

ONAGER. »• Onager qualis bestia. *Job.* 158, 2 ; 734, 2. Onager est asinus Sylvester, natura timidus, IX, 399, 2. Onagri libidine inardescentis velocitas, XII, 32, 1. Onager mas ita zelotypus est, ut pullos suos dentibus exsecet, ut ipse solus onagra sua fruatur, XIII, 396, 1. Cur vocetur solitarius, cum agmine feminarum stipatus incedat, *ibid.* Onagri æsluantes sunt et silibundi, XII, 120 2. Onager an uno per annum mense dum dormit, capiatur, 33, 2.

!• Onager typice significat gentes exleges ante Christum, XIV, 246. 2. Symbolum est hominis solitarii, *Job,* 735, 1,2; 737, I. Item vecordis el insani, 271, 1. Typus est daemonis el peccatoris, »59,1.

ONESIMUS (S.). Onesimus servus Philemonis, heri sui rebus quibusdam compilatis, Romam lugit, ibiquo a Paulo conversus, ab eo ad herum cum epistola mittitur, XIX, 341, 1. Phryx erat, *ibid.* In gratiam rediens cum hero, vir doctus el egregius factus, *ibid.* Quid nomen ejus sonel, 344, i, 2. S. Onesimus post Timotheum factus est episcopus Ephesinus, IX, 42. 1 ; XVII, 6, 1; XXI, 42. 2.

ONESIPIIORUS. Onesipborus tria charitatis officia Paulo exhibuit, XIX, 2S0, 2.

ONIAS III. Onias III, cognomento sanctus, immediate ante Malhnthiam pontificatum gessit, IV, 609, 1. Fuit vir sanctus, IX. 19, 2. Ejus elogium, X, 533, i. Ejus virtutes, 539, 1. Interfectus est anno quinto Antiochi, IV. 418,1.

ONIAS IV, sêu junior. Onias IV profugiens Heliopolim in Ægyplo, a rege Plolemæo Philometore templum impetravit, illud templum erexit, sed perperam, et hujus factus est pontifex a Judæis qui in Ægyplum fugerant. IV, 418, 1; 509, 1; XI, 320, 2; XIII, 151, I ; XIV, 641, 2.

ONION. Onion templum undo sic dictum, IV, 418, 1. Onion appellatur templum, urbs et regio Heliopoleos, qua occasiono id aedificatum, elquandiu id steterit. XIV, 541, 2.

ONIROMANTÆ. Oniromantæ plerumque mentiuntur et conjectant, X. 193, 1 ; 195, 1 ; 196, 1.

ONO. Ono campus in tribu Benjamin vulgo vallis Artificum dictus, IV, 243, i.

ONOCENTAURE Onocentauri quales et qui sint juxta aliquos. XI, 452, 1.

ONOCROTALUS. Onocrotalus qualis sit avis, et quam gulosa. II, 66¿ 2. Unde dicta, an eadem quæ pelicanus, II, 65, 2; IX, 150, 2. Cur vocetur vomeiu, II, 66, 2. Onocrotalus avis similis est cycno, dicta a sono quem edit instar asini; ejus ingluvies, cur vocetur gutturosa; quare conchis se repleat; erat immunda Judæis, dicitur quoque pelicanus; est amans solitudinis, XIV, 293, 2.

Onocrotalus significat pœnitentes, II, 66, 2. Est etiam gulosi et gulæ symbolum, XIV, 293, 2.

ONOMAUS. OnomaUs priuius Circensium colores invenit. XXI, 139, i.

ONUPHRIUS (S.). S. Onuphrius eremita curatorem habebat angelum, VI, 190. 2. S. Onuphrio omnibus diebus dominicis S. synaxim ministravit angelus, II. 999. 9. XXI, 189, 1. Ei palma singulis mensibus dabat fructus, XXI. 406, 2.

ONUS, ONER A. 1« Onus prophetis quid sit, XI, 277, I. 2; XIII, 245, 1. *Onus visionis,* vel *onus verbi Domini* cum prophetis praeponitur, ipsæ parlim lætæ, parlim tristes sunl. XIII, 245, 1. Onus vocatur prophetia tristis, minax, odiosa et calamitosa, XIV, 157, 1 ; 200, 1, 450, 1 ; 451, I, 2; 501. 1 Onus vocantur tribulationes ot afflictiones, XXI, 60, 1. Onus vocari potest Evangelium dupliciter, 451, 1, 2.

2« Per onera undecim mystice quid intelligatur, XI, 278, 2 , 279, 2. Et singulis remedia assignantur , *ibid.* Onus Babylonis mystice exponitur, 282, 2; 283. L Item onus Philistum, 295, 1. Item onus Moab, 297, 2. Onus Damasci, 306, 1, 2. Onus Ægypti, 314, 1, 2. Onus deserti maris. 327, 2. Onus huma, 333, 1. Onus Arabiæ, 334, 2. Onus vallis visionis, 336, 2. Onus Tyri, 346, 2. Onus jumentorum Austri 413, 1.

3* Onus Christi levo est et similo plumis avium, XV, 297, i. Onera legis importabilia Pharisæi imponebant, quæ ipsi non subibant, 488, 2. Onus peccati quam sit gravo, XI, 278, 2; *Job,* 201, i. Onera mentis gravissima suri, VI, 327, 1. Onera pastorum ot superiorum, XIX 522, 1. Onera proximi quæ portanda sint, XVIII, 572. 2.

ONYCHA. Onycha quid sit, I, 716, 2.

ONYX. Onyx gemma in rationali significat Manassen et S. Philippum ob morum candorem, I, 634, 1. Ejus natura et color describitur, *ibid.* Onyches in superhumerali pontificis an refulgerent dum sacrificabat, II, 7, 2. Onychini duo ephod pontificis quid mystice designarent, XIX,

OOLIBA. Ooliba ad litteram quid significet : Jerusalem et duas tribus designat, XII, 667, 2. Allegorico et tropologice sunl Ecclesia orthodoxorum, fideles, clericus et religiosus, qui si peccent, gravius punientur quam alii, *ibid.*

OOLLA. Oolla quid significet, ipsa Samariam designat, XII, 667, 2. Cur sit soror major, *ibid.* Ipsa est synagoga hiureticorum, fidelis, laicus, allegorico et tropologice, *ibid.*

OPERA, *vide* Opus.

OPERARI, *vide* Opus, Opera.

OPERARIUS. !• Operarii inter laborandum lumbos praecingunt, XVI, 173, 2 : *Sini lumbi vestri præcxncli, et lucernai ardentes in manibus vestris, el vos similes hominibus expeclanlibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis.* Operarius diligens per formicas denotatur, V. 159, i. Operarius suasorie contentus, felicior dìvile est, X, 333, 2: *Vila sibi sufficientis operari condulcabitur, et in ea invenies Ihesaurum.* Opes acquirit Deo benedicente, *ibid.* Operariorum labores sæpe incassum cadunt ob neglectum Dei cultum et gratiam, XIV. 324, 1 : *El nunc hxc dicit Dominus exercituum : Ponite corda vestra super vias vestras. Seminatiti mullum, el intulistis parum: comedistis, el non esiti satiati : bibistis, el non estis inebriali ; operuistis vos, el non estis calefacti, cl qui mercedes congregavit, misit eas* in *sacculum pertusum.* Operarius ebriosus non locupletabitur, IX, 522. 2; 523, I. Operariis merces slatini tribuenda, IV, 286. 1 : *Quicumque libi aliquid operatus fuerit, Statini ei mercedem restitue.* Operariorum merces defraudata clamat in cœlum, XX, 201, 2 : *Ecce merces operariorum qui messuerint regiones vestras, quæ fraudala est a vobis, clamat, el clamor eorum in aures Domini Sabaoth introivit.* Cum operario agrario non est consultandum de ullo opere, X. 255, 1.

2° Operarius evangelicus comparatur militi, pugili, agricolæ, XIX, 284, 2. Operarius inconfusibilis quis, 287, i ; *Sollicite autem cura leipsum probabilem exhibere Deo, operarium inevulsibilem, recte tractantem verbum veritatis.*

OPERATIO. Operatio an Deo sit eristendi ratio in rebus, XVII, 330, 2 : *Quamvis non longe sit ab unoquoque nostrum.* Operationes singularum creaturarum operalur Deus, X, 417, 2 : *Gunsummalio*

autem termonum, ipsr esi in omnibus. Operatio virtutum quæ dicatur, XVIII, 373, *1.* Operationes sunt miracula, quæ dicanlur a gratia, 371, 1 : *Et divisiones operationum* sunl, *idem vero Deus, qui operatur* omnia in *omnibus.*

OPERIMENTUM, OPERIRE. *Operire prophetas* quid sil, XI. 407, 4, 2. Operimentum Juda» quomodo dicatur revelandum, 338, i.

OPBS, *vide* Divitiæ.

OPHANNIM. *Ophannim,* id est rotæ, qui sint angeli, XII, 509, 1. Non sunt certi angeli, 576,1.

OPIIAS, *Ophas, pas, uphas, muphas,* idem sunt: unde *ophas* deducatur et formetur, XII, 91, t.

OPHEL. Ophel describitur, IV, 180. 2. Ophel crai turris excelsa in Sion, juxta alnum templi, ejus descriptio, XIV, 99, i. Ab altitudine dicta est Ophel, id est tenebrae, caligo, *ibid.* Non erat turris Psephina, *ibid.* Ophel erat arx celsa et munita in Jerusalem, 225. 2.

OPHIOMACHUS, vol OPIOMACHUS. Ophiomachus locusta fit, dum mole corporis ot alis perficitur, XII, 479, 1. Est locuslæ species, quid tropologice significet, II, 68, 2 et seq.

OPHER. Opher cum suis nomen Africæ dedit, I, 263, ».

OPHIR. Ophir quæ sil regio, IX, 240, 2. An sit Peru, negatur, XII, 90, 2; 91, 1. Ophir unde aurum habuit Salomon, est India orientalis, HI, 602, 4, 2. Inde aurum dicitur obriziim, 602, 2. Ophir probabiliter est Pegu, Malaca et Sumatra, XII, 91, 1.

OPH1TÆ. Ophitæ hæretici serpentem colebant, et cur, I, 106,2; Vili. 591, 2 el seq. Ophitarum hærelicorum abominationes, XX, 91, L

OPIFEX. Opifices mechanici etiam in sua arto sapientes sunt, X, 288, 2 et seqq.; 294, 2 : *Omnes hi in manibus suis speraverunt, et unusquisque in arte sua sapiens est : sine his omnibus non xdificatur civitas.* Sunt in republics necessarii, 296, 1 : *Creaturam irvi confirmabunt, el deprecatio illorum* in *operatione artis.* Eorum sapientia in cultu Dei sita, 297, 1 : *Accommodantes animam suam, et conquirentes in lege Altissimi.* Qualis logis Dei cognitio illis necessaria sit, 296, 2. Opificos quomodo multum meriti ox operibus suis colligere possint, XVIII, 684, 2 ; XIX, 108, 1 : *Omne quodcumqUe facilis in verbo, aut ih opero, omnia in nombte Domini nostri Jesu Christi, gratias agentes Deo, el Patri.* Opifice* pii qui, XVIII, 645, 1, 2 *: Qui furdbatur, jam non furetur; magis autem laboret, operando manibus suis, quod bonum est, ul habeat unde tribuat necessitatem patienti.* Opificia mechanica olim sancti exercuero, XIX, 169, 2 et seq. : *Ipsi enim scitis quemadmodum nporteul imitari nos : quoninm non inquieti fuimus inter vos, neque gratis panem manducavimus ab nhquo,sed* tn *laboreel in fatigatione, node et die operantes, ne quem vestrum gravaremus.* Opifices pauperes divitibus Injustis et pravis præstent, X, 2, 2. *Melior est pauper qui ambulat tn simplicitate sua, quam dives torquens labia sua, et insipiens.* Opifices in senatum noe sunt assumendi, X. 295, 1,2: *Et non inhabitabunt, nec inambulabant, el* tn *ecclesiam non transilient. Super sellam judicis non sedebunt, el testamentum judicii non intelligent, neque palam facient disciplinam el judicium, el in parabolis* non *invenientur.* Nec alios docere debent judicium et disciplinam, ibid., 2.

OPILIO. Opilio dicitur quasiovilio, X, 146,2.

OPILIUS (S.). S. Opdius Placentinus a puero, Deo dilectus fuit, XV, 425. 1. Orans ab angelorum multitudine cinctus est. V, 101, 1.

OPINIO. Opinio quam de Deo habere debemus, VII, 197,1.2 (Fide Deus). Opiniones novas proferre stultitis signum est, V, 560.1. Opiniones novas introducunt hæretici, XX, 452. 2 (Fide Hærk-Tici).

Opinio mali magis affligit quam ipsum malum, X,102,1.

OPISTOCOM.E. Opistocomæ dicti Euboici unde, XII, 517,2.

OPISTOGRAPHI. Opislographi libri qui, XII, 517. 2; XXI, 121, 1.

OPOBALSAMUM. Opobalsamum est balsami succus. IX. 643, 2.

OPPIUS. C. Oppius centurio an fuerit is qui Christo monenti astitit el eum morienlem confessus osi Deum; XV, 636. 2 ; XVII, 144, 4; XX, 640. i. An ipse Hispano* converterit, XX, 640. 1.

OPPORTUNA (S.). 6. Opportunæ abbatissa? felicissima mors. XV. 528, I.

OPPORTUNITAS. OPPORTUNUS. *Opportunus* vox unde derivetur, V, 461, I : Lrtatur *homo in sententia oris* snf, *et sernlo opportunus esi optimus.* Opportunitas in monendo ct docendo sapienti captanda est, V, 260, 1 : *Da sapienti occasionem, el addetur ei sapientia. Doce juslum, el festinabit accipere;* VI. 264, 1. 1 el seq.: *Mala aurea* tn *lectis argenteis verbum dictum in tempore suo;* Job, 114, 2. Ea beneficia plurimum auget. V, 339. 1 : *Pene consurgit diluculo, qui quarti liona ; qui aulem investigator malorum est, opprimdur ab eis.* Ab opportunitate pendet rei ex volo successus, 558, 2. Opportunitas similis est rolæ. VI. 265, 1. 2.

OPPRESSIO. Oppressio pauperum vindiciam clamat e rœlo, IX. 564. 2 (Fide Paupfr).

OPPROBRIUM. Opprobria superaro gloriosissimum, *Job,* 400, 2 (Fida Injuria, Humilitas, Magnanimità»).

OBSONION. Obsonion quid sit proprio, XVIH, H4, 2.

OPTARE, OPTATIO. Optationes extremorum malorum in viris sanctis pro eorumdem prophetiis accipiuntur, XIII. 467. 1. Optaro æternam damnationem licet pro mullorum salute. X\III, ¡37, 2.

OPTIMATES Optimab'* rbbun sunl capita,

XTTT, 593, 2. Dicuntur montes et excelsa terra, *ibid.*

OPTIMUS. <• *Optimus maximus* Dei est epitholum, XX, 53, i. Optimi epithetum quibus tribueretur, XIII, 46, I; 400, 2. *Optimus* erat epithetum præsidum et magistratuum, XVI, 7, 1.

2® Optimum et pessimum quid sit, X, 422, 2. Optima Deo offerenda, VI, 40, 2; XIV, 558, 2 : *Offertis super altare meum panem pollutum, et dicitis : In quo polluimus te ? In eo quod dicitis: Mensa Domini despecta est ;* 567, 1 : *Maledictus dolosus qui habet in grege sua masculum, et votum faciens immolat debile Domino;* XVI, 504, 2 : *Maria ergo accepit libram unguenti nardi pistici, pretiosi, el unxit pedes Jesu (Vide* Oblatio, Sacrificium. Victims). Optima sectanda sunt, exemplo apis, IX. 333, 4 : *Brevis in volatilibus esi apis, et initium dulcoris habet fructus illius.*

OPULENTIA. Opulentia veterum consistebat in pecoribus et agris, X, 446, 4.

OPUS, OPERA. 1. Opera Dei et Christi. 4® Opus primum Dei Patris fuit æterna generatio Filii, XIII. 366.4 : *Quasi diluculum prxparalus est egressus ejus.* Opus Domini dicitur creatio et gubernatio et redemptio Christi, XI, 459, 4 : *Et opus Domini non respicitis, nec opera manuum ejus consideratis.* Opus Dei per excellentiam fuit redemptio generis humani e captivitate diaboli et peccati, XIV. 244, 2 • *Domine, opus tuum, in medio annorum vivifica illud.* Opus sumus Dei, XVII, 335, 2 : *In ipso enim vivimus, movemur el sumus..... Ipsius enim el genus sumus.* Quomodo opus simus Dei. XVIII, 233, 2 : *Noli propter escam destruere opus Dei.* Opera Dei omnia ad justum pondus sunt facta, V, 495, 2 : *Pondus et statura judicia Domini sunt, el opera ejus omnes lapides sacculi;* Job, 708, 2. Opera Dei mire perfecta sunt, IX, 501, 2 ; *Quis sufficit enarrare opera illius? Quis enim investigavit magnalia ejus? Virtutem autem magnitudinis ejus quis enuntiabit? aut quis adjiciet enarrare misericordiam ejus?* XVI, 332, 4. Opera Dei sunt misericordia vera ct justa, IV, 278. 4 : *Omnes vix lux misericordia, el veritas el judicium.* Opera Dei sunt vera tripliciter, XIII, 41, 2 : *Universa opera tua vera, et vix lux rectx, et omnia judicia tua vera.* Opera Dei conformia sunt verbis illius, *Psalm.* 4, 494, 4 : *Rectum est verbum Domini, el omnia opera ejus in fide.* Opera Dei omnia sunt valde bona, tum Deo, tum nobis, tum toti universo, X. 340, 2 : *Date nomini ejus magnificentiam, et confitemini illi in voce labiorum vestrorum..... el sic dicetis in confessione : Opera Domini universa bona valde.* In iis celebranda sunl maxime bonitas et potentia, 311, 4. Hæc bona sunt, quia ipse omnia suo tempore et opportuno exhibet, 322, 4,2 : *Omnia opera Domini bona, el omne opus hora sua subministrabit.* Horum singulis Deus effigiem suam insculpsit, 376,2 : *Nonne Dominus fecit sanctos enarrare omnia mirabilia sua, qux confirmavit Dominus omnipotens stabiliri in gloria sua ?* Mire hæc per sapientiam exornavit, 379, 2 : *Magnalia sapienti* sux decoravit: qui est ante sxculum, el usque in sxculum, neque adjectum est, neque minuitur, et non egei alicujus consilio.* Eis nihil additum aut diminutum est, *ibid.* Quam ea sint speciosa, amanda ct utilia, *ibid,* et seq.: *Quam desiderabilia opera ejus, el tanquam scintilla. qux est considerare.* Sunt ea velut scintilla divinitatis, 380, 4. Digna sunt admiratione et consideratione, *ibid.* Ex iis ad Deum debemus ascendere, *ibid.* In iis Deus ipso intiine præsens est per essentiam prasenliam , potentiam , *ibid.* Quomodo ea in saeculum manere dicantur, Deoque obediant, 384, 4 : *Omnia hxc vivunt, el manent tn sxculum, el tn omni necessitate obaudiunt ei.* Eorum diversitas, el tamen ordo et connexio, *ibid.,* 2. Nemo eorum consideratione se potest satiaro, 382. i : *Uniuscujusque confirmavit bona-, e/ quis satiabitur videns gloriam ejus ?* Opera Dei investigabilia sunt, *Psalm.* I, 9, 4, 2 : *In mari via tua, et semilx lux in aquis mullis, el vestigia tua non cognoscentur.* Abscondita sunt ot mirabilia, IX, 337, 2 : *Quoniam mirabilia opera Altissimi solius, el gloriosa, et absconsa, el invisa opera illius.* Sunt velut fencslræ per quas videtur Deus, 429. 2 : *Beatus vir..... qui respicit per fenestras illius, el in januis illius audiens.* Opera Dei non scrutanda, 430. 2 : *In supervacuis rebus noli scrutari multipliciter, plurima enim super sensum hominum ostensa sunt tibi;* Job, 688, 1 : *Quis poterii scrutari vias ejus? aut quis potest ei dicere: Operatus es iniquitatem? Memento quod ignores opus ejus, de quo cecinerunt viri.* Cur plurima eorum captum nostrum superent, 430, 2; 468, 2 : *Nam plurima illius opera sunl in absconsis : sed opera justitiæ ejus quis enuntiabit, aul quis sustinebit?* Eorum multa nos latent quæ non videmus, X, 423, 2 : *Quis videbit eum et enarrabit ? el quis magnificabit eum sicut est ab initio ?* Ea digno ab homine nec laudari, nec recenseri queunt, 415, 2 : *Multa dicemus el deficiemus in verbis ; consummatio autem sermonum ipse est in omnibus.* Dei opera sunl silentia, cur. VIII, 627, 4. Operibus Dei nihil deesl, nui justus eorum laudalor et estimator. I, 75, 2 XXI, 434, 2. Opera Dei non solum sensibus percipienda, sed animo consideranda, *Job.* 296, 2. *Ecce omnia hxc vidit oculus meus, el audivit auris mea, et intellexi singula.* Opera Dei revelaro honorificum osi, et celare periculosum, IV, 305, 4 : *Etenim sacramentum regis abscondere bonum est : opera autem Dei confi'eri honorificum est.* Opera Dei movent homines ad fidem, *Psalm.* I, 494, 4. Operum Dei duratio, VII, 445, 4 : *Didici quod omnia opera qux fecit Deus, perseverent in perpetuum; non possumus eis quidquam addere vel auferre, qux fecit Deus ul Umeatur (Vide* Deus).

Opera SS. Trinitatis ad extra sunt indivisa, et tribus personis communia, XIV, 584, 2; XVI, 544, 2; XVUI, 72, 2 (Vide Trinitas).

2* Opera Christi erant perfecta, XV, 81,2. Opera theandrica Christus non sibi, sed Patri suo attribuit, XVI, 84, i. In iis nihil juris habebant parentes ejus, 329, 1. Opera Christus in dies excellentiora edebat, unde videbatur crescere in sapientia el gratia apud Deum et homines, 87,4,2. Hæc do eo testimonium perhibebant, 384,4.Opera majora quam Christus faciet credens in eum, 545, 4, 2 *(Vide* Jesus Christus).

II. Opera ab hominibus facta.— !• *Operum necessitas ad salutem.* Opera ad salutem requiruntur, XV, 525, 2 el seq. : *Quinque falux, acceptis lampadibus, non sumpserunt oleum secum : prudentes vero acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus;* 718, 2 : *Qui crediderit et baptizalus fuerit, salvus erit; qui vero non crediderit, condemnabitur.* Operum necessitas, vis, integritas, XVI, 559, 4 : *Omnem palmitem in me non ferentem frudum, tollet eum; et omnem qui fert fructum, purgabit eum, ut frudum plus afferat ;* XVIII, 58, 4, 2; 59,2: *Reddet unicuique secundum opera ejus, iis quidem qui secundum patientiam boni operis, gloriam, et honorem, et incorruptionem quxrunt, vitam xternam : iis autem qui sunl ex contentione, et qui non acquiescunt veritati, credunt autem iniquitati, ira el indignatio;* 478, 2: *Corde enim creditur ad justitiam : ore autem confessio fit ad salutem ;* 269, 4 : *Unusquisque autem propriam mercedem accipiet secundum suum laborem;* XIX, 286, 4 : *Fidelis sermo: nam si commortui sumus, el convivemus, si sustinebimus, el conregnabimus.* Opera praeter fidem ad salutem et electionem ad gloriam requiruntur, XX, 4, 4; 82, 4, 2 : *Estote autem factores verbi, et non auditores tantum;* 422.4.2; 423, 4 : *Quid proderit, fratres mei, si fidem quis dicat se habere, opera autem non habeat ? Numquid poterii fides salvare eum;* 428,2 : *Vis autem scire, o homo inanis, quoniam fides sine operibus mor* tua est. Abraham pater noster nonne ex operibus justificatus est, offerens Isaac filium suum super altare ? Vides quoniam fides cooperabatur operibus illius , el ex operibus fides consummata est ;* 421, 4 : *Quapropter, fratres, magis saiagile ut per bona opera certam vestram vocationem et electionem faciatis : hxc enim facientes, non peccabitis liquando;* 560, 1 el seq. : 5i *scitis quoniam justus est* (Chrislus judex), *scitote quoniam el omnis qui facit justitiam ex ipso natus est;* 568, 2 ; *Filioli, nemo vos seducat, qui facit justitiam, justus est.* Ea tribuunt fidei perfectionem el consummationem, <29, 1 : Sunt ejus vHa et lingua, 425, 4 : *Sic et fides, si non habeat opera, mortua est in umelipsa.* Jungenda sunl orationi, 582, 4,2 : *diarissimi, si cor nostrum nnn reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum. Et quidquid ptlicri-*

mus, accipiemus ab eo; quoniam mandata ejus custodimus, et ea, qux sunl placita coram en, facimus. Propter opera electi cœlo adjudicantur, XV, 536,4 : *Venite, benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi; esurivi enim, et dedishs mihi manducare ; sitivi, et dedistis mihi bibere,* etc. Paulus esto per gratiam salvos nos dicat, opera tamen requirit, XVIII, 76, 2 ; 79, 2. Opera satisfactoria astruuntur, II, 36. 2. Operibus piis pro pœna peccato debita satisfacimus, V, 490, 4 : *Misericordia et verilate redimitur iniquitas; el* in *timore Domini declinatur a malo.* Operum scientia efficax, VIII, 435, 1 : /n *manu enim illius, el nos, el sermones nostri, el omnis sapientia, et operum scientia, el disciplina.* Opere ipso lex est adimplenda, V, 485, 2 : *Liga eam* (legem) in *digitis tuis, scribe illam in tabulis cordis lui.*

Opera verbis consentiant, V, 455, 4 ; 585, L Opera consona debent esse cordi el on, *Psalm.* I, 67.2 Opera doctrinam confirmant, X, 433, 4. Opere condonandum esi priusquam ore, XIV, 318, 1. Operibus laudandus Deus, *Psalm.* I, 193,4,2. Opere sancti tripliciter Deum laudant, X. 423, 4.

Operibus bonis jugiter est incumbendum ob incerliludinem mortis, XV, 528, 4 : *Vigilate itaque, quia nescitis diem neque horam.* Sunt ea facienda in hac vita, post mortem non erit faciendi opportunitas, VI, 48, 4 : *Propter frigus piger arare noluit ; mendicabit ergo xstate et non dabitur illi;* IX, 422, 2 et seq. : *Ante obitum tuum operare justitiam, quoniam non est apud inferos invenire cibum.* Opera pigri ob laborem sibi putant impossibilia, 456, 4. Opera bona faciendi occasio ubique occurnl, X, 27, 2.

2* *Dei gratix necessitas ad opera bona facienda** Opera fidei et gratis non sunt tribuendi voluntati, sed fidei et graliæ, XX, 80, 4. Opera gratiæ quæ sunt ad vitam aeternam non sunt in hominis potestate sine Dei inspiratione el auxilio, XII, 94,2: *Scio, Domine, quia non est hominis via ejus : nec viri est ul ambulet, et dirigat gressus suos.* Operis initium, volitio, conatus, finis el exitus Deo ab *Ecclesiastico* tribuuntur. IX, 40, 4. Operis supernaturalis dignitas tota est a gratia, XVIII, 25, 4. Operis laus Deo tribuitur, X, 437, 2 : *In omni opere dedit confessionem Sancto el Excelso in verbo glorix.* Opus virtutis est nobis a Deo datum, et nos beans, 569, 4 : *Operamini opus vestrum ante tempus, et dabit vobis mercedem vestram in tem* pore suo.* Quomodo nobis ea opera Deus præparet. XVIII, 603, 2 : *Ipsius enim sumus factura, creati in Christo Jesu in operibus bonis qux prxparavU Deus, ul* tn *illis ambulemus.* Eorum bonitas Deo est tribuenda, 432, 2 ; *Non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis ; sed sufficientia nostra ex Deo est.* Quomodo opera bona tribuantur graliæ, vocationi et electioni Dei, non libero arbitrio 24, 2. Homini tamen aunt libera, el

a libera voluntate pendent, 280, 2; 303, 2 : *Unusquisque proprium donum habet ex Deo: alius quidem sic, alius vero sic, 603,* **i,** 2. Opera graliæ sunt turn graliæ, turn liberi arbitrii, V, 61,1: *Quia Dominus dat scientiam, et ex ore ejus prudentia el scientia.* Opera naturalia possimi facere infideles, non eaquæ sunt graliæ, XVI, 561, 1, 2 : *Ego sum vilis, vos palmites : qui manet in me, cl ego in eo, hic fert fructum multum; quia sine me nihil potestis facere.* Ex interna Christi gratia homo vim babel opera bona producendi, 560,1,2: *Sicut palmes non potest ferre fructum asemelipso, nisi manserit in vile, sic et vos. nisi in me manseritis.* Solis naturæ viribus facia opera, Paulus û justificatione excludit, X\ III, 59, 2. Opera solis naturæ viribus facta imperlinenlia sunt ad gratiam el sanctitatem, 280, 2 : *Quis aulem te discernit? Quid autem habes quod non accepisti?* Per Opera meritoria nostra non minuitur, sed illustratur gratia Christi, 76, 2. Sunt dona Dei, 303, 2.

Attamen moralia opera infidelium non sunt peccata, XIV, 34o, **i;** XVHI, 235, 1 : *Omne autem quod non est ex fide, peccatum est;* XIX, 327, 1 : *Omnia munda mundis, coinquinatis autem et infidelibus nihil esl mundum, sed inquinata: sunt ecrum el mens, el conscientia.* Opera infidelium qualia, *Psalm.* I, 69, 1, 2.

Opera omnia justorum non sunt peccata, nt impie vultCalvinus, I, 134, 2; XI, 742, 1. XVIII,68, 2.

3® *Opera nostra qua ratione sint facienda.* Primo. *Opera nostra quomodo peragere debeamus,* VII, 319, 2 et seqq. : *Quodcumquc facere potest snanus lua, instanter operare : quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos, quo tu properas.* Quæ in iis consideranda, XVHI, 294, 1. Operis decor et præslanlia elucet in ejus modo, ordine, perfectione, VI, 190, 1. Eorum principium pendet a fine el medio, V, 5G8, 1 : *Qui mollis esl el dissolutus in opere suo, frater est sua opera dissipantis.* Quomodo et qua intentione facienda sint, 383. 2. Opus bonum pulest reddi malum ob malam intentionem. 483, 1,2 : *Omnes vix hominis palent oculis ejus : spirituum ponderator est Dominus.* Opera omni vilio carere debent, 669, 1. Non sunt vitianda aliqua prava circumstantia, IX, 50!, 2; *Fili, in bonis non des querelam, el in omni dato non des tristitiam verbi mali»* Opus bonum debet habere omnes suas circumstantias positivas et negativas, si vel una desit, desinet esse bonum, erilquo malum, XIV, 345, 1. Opus bonum quomodo interdum sinistra cogitatione inquinetur, XII» 799> t» 800, i.

Secundo. *Opera nostra ita sunt facienda, ut sint digna Deo,el quomodo id fiat,* XX, 642, 2. Modus Id faciendi. 642, 2 et seq Quam ea excellenter et perfecta facere debeamus, X, 182, 1 ; 183, 1 : *In omnibus openbus luis prxcetlens esto. Ne dederis maculam ingloria tua;* XVIII, 588. 2 : *Sicut ele-*

ffU rw4 in *ipso ante mundi constilulionem, ul esse- mussandi et immaculati coram* eo.Opera perfecto faciendi praxis et modus, X, 182, 2; 183, 1, 2; XIV, 134, 1, 2 ct seq : *Indicabo libi, o homo, quid sil bonum, el quid Dominus requirat a te: Utique facere judicium, el diligere misericordiam, el sollicitum ambulare cum Deo tuo.* Sanctum opus sancte fieri debet, cur, VIII, 402,2: *Qui enim custodierint justa ¡uste. Justificabuntur, et qui didicerint ista, invenient quid respondeant.* Opera etiam corporalia et sæcularia, quantum* cumque levia, sollicito sunt facienda, XIV, 134,1.2 el seq. Opera indifferentia ad Dei laudem etiam sunt facienda, XIX, 107, 2 etseq. : *Omne quodcumque facilis in verbo, aut in opere, omnia in nomine Domini nostri Jesu Christi, gratias agentes Deo et Patri per ipsum.* Opera nostra minima, undo valorem excipiant. *Psalm.* 1, 25, 2, Opus vulgare excellenter lactum fit excellons. IX. 426, 2 : *Omne opus electum justificabitur : el qui operatur illud, honorabitur in illo.* Opera non plena, sed vacua sunt sexlupliciler, XXI, 68, 1 : *Non invenio opera lua pitna coram Deo meo.*

Opera nostra omnia in Deum tendant, XIII, 232, t. Opera omnia cum Deo incipienda ct finienda sunt, XVII, 112. 2 cl seq. Eorum initium ot finis Deo oíTercnda, X, 220. 2 : *In omni dato hilarem fac vultum tuum, et in exullalionc sanctifica decimas luas.* Sunt ad Dei gloriam facienda, XV, 181, 1, 2 : *Attendile ne justitiam vestram faciatis coram hominibus, ul videamini ab eis: alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum qui in calis esl.* Talia raro proferant falsi doctores, 212, 2. Opera omnia nostra Deo sunt offerenda, II, 24, I : *Omnis adeps Domini erit jure perpetuo in generationibus, et cunctis habitaculis vestris.* Opera etiam fabrilia Deo sunt offerenda, XVIII,684, 2. Ei omnia opera sunt commendanda, ul ipse ea dirigat, V, 485, 2 et seq. : *Devela Domino apera lua, et dirigentur cogitationes lux.* Ea variis modis ab eo diriguntur,VI, 75, 2 : *A Domino diriguntur gressus viri : quis autem hominum inlelligere palesi viam suam ?* Anio ea Deus invocandus, X, 303, 2: *Cor suum ¡radei ad vigilandum diluculo ad Deum qui fecit illum, el in conspectu Altissimi deprecabitur.* Operis initio formanda crux, XIX. 53, 2.

Tertio. *Opera debent fidei jungi, et esse ei conformia,* XVI.I, 60, 2 : *Non enim auditores legis jusli sunt apud Deum, sed factores legis justi/tabuntur;* XIX, 1 ¡7, 1 : *Dignetur vos uncatione sua Deus noster, el impleat omnem voluntatem bonitatis el opus fidei in virtute..* Opera quæ Deo placent sunt in fide, sicut in radice, *Psalm.* I, 194. 2: *Ilectum est verbum Domini, el omnia opera ejus in fide.*

Quarto. *Opera omnia ad justam rationis normam mensuranda sunt,* IX, 186, 2. Operis veritas in quo consistat, XIII, 375,1. Quid sil operis mendacium, *ibid.*

QnInto. *Operum meritum in magnitudine charitalis consistit.* XVII, 238, i. Opera non prosunt sine charilnlo, XVIII, 379, I : *Si linguis hominum loquar. tI angelorum, charilatem autem non habeam. factus sum velul M sonans, aul cymbalum tinniens.* Prosunt tamen pœnitenli ante reconciliationem. *ibid.* Opera lepida quæ damna creent* V, 369, 2 : *Manus forhum dominabitur : qux aulem remissa esl tribulis serviet.* Operibus bonis acriter incumbendum est X, 131, 1.

Sexto. *Opera virtutum heroica nobis patranda sunt, et quomodo.* XVII. 59. 2. Opera heroica farther aggredienda sunt. XVI, 140, 2 : *Facium esl autem, dum complerentur dies assumptionis ejus, et ipse faciem suum firmavit ul iret in Jerusalem.* Omnia opera magna fiunt el facta sunl per constantiam, X. 33* i.

Septimo. *Opera nostra ut digna fini, unienda sunl meritis Christi.* X, 220. 2. Opera el passiones nostras actionibus et passionibus Christi unire dóbetnua, XX. 241, 1.

Octavo. *Opera bona a vanitale circumcidenda sunt.* V. 156. I. quomodo legenda sini el occultanda* II* 453, 1,2 : *Non operaberis in primogenito bovis, el non tondebis primogenita ovium.* Opera bona quomodo occultanda simul el ostentanda XV, 156, 1 : *Sic luceat lux vestra coram hominibus, ul videant opera vestra bona, el glorificent Patrem vestrum qui* in *calis est.* Eorum vim elidit vana g'.oria. 181, 1 : *Attendite* ne *jusli* tiam vestram facialis coram hominibus, ut videamini ab cis : alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum qui* in *calis est.* Operum bonorum venenum præsumplio* *Psalm.* I, 25, 1. De eorum bonitate hominis sibi blandiri non debent* VI. 95, t : *Omnis via viri reda sibi videtur; appendit autem corda Dominus.* Opus secretum Dims praedicat* XV, 182. 2 : *Te aulem faciente eleemosynam, nesciat sinistra lua quid faciat desterà lua. ul sil eleemosyna lua in* abscondito. *el Paler luus. qui videt* in *abscondito, reddet libi.*

4° *Varia operum genera.* Operum bonorum tria genera, IV, 305, 1 : *Ilona est oratio cum Jejunio el eleemosyna, quam thesauros auri recondere.* Tria bonorum operimi genera per tria dona magorum designantur, XV,82, I. Opera misericordia* corporalia ct spiritualia sunl septem, 536, 2 *(Vide* Misericordia). En omittentes damnantur. 528* 2. Ea proximo exhibita sunt velul unguenta quibus ungitur Christus. 5i5. 2; 717, 1. Opera tam bona quam mala velul sol rutilant in conspectu Dei* IX. 483, 2 el seq.. *Et omnia opera illorum velul sol in conspectu Dei; el oculi ejus* vine *intermissione inspicientes in viis eorum.* Opera carnalia el spiritualia lana el lino repnvsenlanlur, VI, 497. 1.

Opera omnia non sunt pr.ecepti* sed aliqua consilii. X\III, 331.2. Opus manuum etiam viris spiritualibus ol aposlolicis commendatur, XVII, 27, 2. Opera exteriora frontibus ædificiorum templi mystico designantur, XII, 796, 1. Cuncta bona opera per quinque sensus exhibentur* 798, 1.

5* *Operum bonorum fructus el merces.* Primo. *Opera pia el virtutum sunl quasi proles el semen;* XI, 658. 2, 659, 1 : *Hxc dicit Dominus eunuchis: Qui custodierint sabbata mea. el elegerint qux ego volui, el lenuennl fifdus meum; dabo eis* in *doma mea. el in muris meis locum, et nomen me* Dus a filiis et filiabus : nomen sempiternum dabo cis. quod non peribit.* Item opera ch »ritalis et sanctitatis exempla, 660, 2. Opera boni sunt quasi fructus hominis, el velul filii, IX. 190,2; 360, t 2 *Ante mortem ne laudes quemquam, quoniam in filiis suis agnoscitur vir.* Opera bona tam suoi messis quam semen. II. 178, 1 : *Apprehendet m'Ssium tritura vindemiam, el vindemia occupabit sementem* Opus bonum semen est motions* XIII* 421, 2: *Seminale vobis in justitia, el metile in ore misericordia.* Opus unum bonum viam sternit ad aliud, XVII, 113, 1. 2. Opera bona sunt semen aeternitatis* \IU, 421, 2.

Secundo, *hpru bona Datm nobis propitium reddunt.* VII, ID. 1 : *Gaudium jusil esl facere* Judicium, *el put ur operantibus iniqudulem.* La sola parant gaudium. III, *t.* Mire placent Deo. XIX, 521* 2 : *Beneficent<x aulem el communionis nolite obhvisri talibus tnirn h'»shu promeretur Deus.* Doo grata m»iii *J,b.* 464 2. Opera iu>iit»æ nobis prosunt, m>» Du 4b4. I : *Q id prodest Deo.* si *justus fueris.' nui <p*id ei cmi/ers.* si *immaculata /ucrit lila lua !* Opet bona cl vit.»* mutatio Deum ad clementiam flcviunt, XIV, 307, 2 el seq Opera fidei, timoris cl >|» i quæ fiunt ox legís proscripto, peccatorem ad justitiam disponunt si ex charitalo funi, de condigno un rvnlur jilsliÜæ augmentum. Will. 60. I. De« |. rant operantem esse ju Unii* *ibid.* Opera justificant nos quo sensu* \I\. V»t». t. Sunl nostra lum,». Will, 679. 2 : *Siale rrgo s ' cincti tumbas tnlr * in rítale ; el induti loricam ju^litar.* Opera jusiorun prosperantur, IX, 138, 2 : *Sapirns cor el iiddI^ gibile abstinebit se a peccatis, cl in operibus indili^ successus habebit.* Opera I ona sacrificium sunt justitiiO* *Psatm* I, 25. 2 : *Sacrificale sw rificmm justihsr el sperate* in *tiomino : multi dicunt, gni, ostendit nobis bona T* Vocantur lux. W III, 653* 2 t *Ut filii lucis ambulate, fructus enim lucis esl m* omni *bonitate, el justitii?el veritate.* Opera bona justis spem addunt in morto. V, 318. I : *Mortuo homine impio, nulla erit ultra spes, el expeclaho sollicitorum peribit.* Operibus bonis incumbentes, merentur videro angelos, XV, 646, I.

Tertio. *Opera nostra stride expendentur* in d¡e *judicii, et a Deo pro merito vel mercedem vel pt^nam* a *ternam a» ripieni.* Opera hominum judicii sui trutina expendit Deus, V* 483. I, 2: *Omnes vix hominis patent ocuhs ejus; spirituum ponde* rotor est Dominus.* Opera omnia perlecto novit

Dens, tum bona, tum mala, XXI, 359, 1 : *El libri aperti sunt, et alius liber apertus est qui eslvilx; cl judicati sunl mortui ex his qux scripta erant in libris secundum opera ipsorum.* Omnia opera hominum in libro scribuntur qui in die judicii aperietur, XIII, 94, 2 ; *Judicium dedit,* rfl/iôrï *aperti sunt.* Ea afferenda sunt ad tribunal Christi judicis, X, 217, 2 : *Non apparebis ante conspectum Domini vacuus, hxc enim propter mandatum Dei fiunt.* Operum in die judicii exacta ratio a Deo exigetur, XV, 531, 2 : *Post mullum vero temporis venit dominus servorum illorum, et posuit rationem cum eis.* Ea omnia in die judicii per os Christi declarabuntur esse sancta, IX, 426, 2 : *Omne opus electum justificabitur, et qui operatur illud, honorabitur in illo;* 558, i : *Qui operatur terram suam, inaltabit acervum frugum, et qui operatur justitiam, ipse exaltabitur.* Opera quomodo dicuntur ardere, XVIII, 271, 2 : *Uniuscujusque opus manifestum erit; dies enim Domini declarabit, quia in igne revelabitur, et uniuscujusque opus quale sit, ignis probabil (Vide* Judicium).

Operum bonorum merita et merces, XVHI, 58, 4, 2 ; 178, 2 ; 268, I ; XIX, 286, 4 *(vide* supra textus Scripluræ). Per opera bona meremur vitam ætrrnam, XVI, 230, 2et seq.; XX. 50. 2: *Beatus vir qui suffert (entationem, quoniam cum probatus fuerit, accipiet coronam vitæ quam repromisit diligentibus se.* Signum sunl prædestinalionis, XX, 423, 4 : *Quapropter, fratres, magis satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem et electionem facialis,* lis nititur spes nostra, XVHI, 92, 2 : *Gloriamur in tribulationibus, scientes quod tribulatio patientiam operatur; patientia autem probationem, probalio vero spem. Spes autem non confundit : quia charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui dalus est nobis.* Sunt fundamentum futuri ædificii in cœlo, XIX, 267, I : *Divitibus hujus sxculi prxeipe..... thesaurizare sibi fundamentum bonum in futurum, ut apprehendant vitam xternam.* Sunt ea cibus permanens in vitam æternam, XVI, 392, 2 : *\pperamini non cibum qui perit, sed qui permanet* m *vdam xternam, quem Filius hominis dabit vobis. Qu»* vocentur opera Dei necessaria ad comparandum panem permanentem in vilain æternam, 393, 2 : *Dixerunt ergo ad eum : Quid faciemus ut operemur opera Dei? Respondit Jesus, el dixit eis: Hoc est opus Dei, ut eredhlis in eum quem misit ille.* Opus modicum factum ex gratia, vitam ælernam meretur, XVIII. <37. 4, 2 : *Non sunl condignx passtones hujus temporis ad futuram gloriam qux revelabitur in nobis.* Opera habent cum gloria aeterna proportionem, et quam, 58, 2. Opera nostra quomodo sint Dei et nostra, et inducant debitum juslitiæ commutativa?, XIX. 313, 4 : *In reliquo reposita est mihi corona justilix, quam redr det mihi Dominus initia die justus judex.* Cur ea dlCADlur corona juxUlM*. 314, i. Opera bona Deus ex justitia remuneratur. *Psalm.* I, 97, I : *El retribuet mihi Dominus secundum justitiam meam, et secundum puritatem manuum mearum retribuet mihi.* Omnia opera non sunt paria, XV, 442, 2 et seqq. **Pro quantitate gratiæ quæ est in operanto,** opera ejus habent pondus, pretium, meritum apud Deum, V, 483, 2. Opera quomodo sequantur sanctos, XXI, 283, i : *Amodo jam dicit Spiritus, ut requiescant a laboribus suis ; opera enim illorum sequuntur illos.* Ea nos post mortem non deserent, *ibid.* Sunt sarcina viatorum ad tribunal Christi pergentium, XVIII, 575, 2: *Opus autem suum probet unusquisque, et sic in semelipso tantum gloriam habebit, et non in altero. Unusquisque enim onus suum portabit.* Hæc hominem in judicio securum reddent, XX, 560, 1, 2 : *El nunc, filioli, manete in eo, ut cum apparuerit, habeamus fiduciam, et non confundamur ab eo in adventu ejus.* Opera laudant in cœlo beatos, VI, 523, 4.

6® *Quomodo opera bona per peccatum mortificentur et per poenitentiam reviviscant.* Opera bona peccatis sordidans ea perdit et dissipat, item qui ea ad ostentationem facit. XIV, 324, 4. Opera bona per peccatum sequens mortificala per poenitentiam reyiviscunt, et quomodo, XIII, 505, 1 : *Reddam vobis annos quos comedit locusta, bruchus, et rubigo, et eruca,* XXI, 67, I, 2.

7® *Opera bona impedire quam sit scelus,* XVII, 373,2. Opera sanctorum quomodo impediat Satan, XIX, 123, 1 : *Voluimus venire ad vos : ego quidem Paulus, et semel, el iterum, sed impedivit nos Satanas.*

8® *Opera mala (Vide* Peccatum). Opera mala laboriosa, *Psalm.* 1, 41, 1, 2 : *Ecce parluriil injustitiam, concepit dolorem, el peperit iniquitatem. Lacum aperuit, el effodit eum, el incidit in foveam quam fecit.* Peccata dicuntur opera carnis, XVIII, 566, i : *Caro concupiscit adversus spiritum, spirilus autem adversus carnem : hxc enim sibi adversantur : ut non qiuecumque vultis, illa faciatis.* Omnia opera mundana intermorientur, IX, 426, 1 : *Omne opus corruptibile in fine deficiet : et qui illud operatur, ibit cum illo.*

9® *Opera legalia.* Opera legalia non conferebant ad delenda peccata, XVIII, 72, 2. Hæc Paulus suggillat, non alia, *ibid.* Judæi jactabant ea, quasi ob ea ad salutem eligendi, <65, 2 et seqq. *(Vidi* Lex Mosaica, Legalia).

OR. Or abbas quot habuerit sub se monachos, XI, 320, 2.

ORACULUM. 4® *Oracula falsorum deorum.* Oracula Gentiles vocabant sortes, XVII, 72, 2. Deorum oracula in somnio captabantur per necromanliam in delubris juxta sepulcra magnatum erectis, XIII, 398, 4. Hem dormiendo super stragula ▼cl super polles arietinas, VI, 472, 2 ; XIII, 552, 2. Oracula per idola edebantur clara voco, XI, 222. 2 el seq. Oracula dæmonum vol falsa, vel plerumque ambigua, ebscura al intricata, X, 196, 2; 497, <;

XI, 51C. <. Oraculum Apollinis quid diviti cuidam rogi responderit, VII, 214, 1. Oracula etiam falsa venderò auro simonia est, XIV, 93 1. Oracula Christus sustulit non tantum apud Christianos, sed et apud Gentiles, silentium eis imposuit, 125, 1. Oracula siluere ante Christi ortum, 333, 2. Plane defecerunt in morte Christi, 236, 2.

2» *Oracula veri Dei el Prophetarum.* Oracula Prophetarum sunl velut litteræ e cœlo delalæ, XIII, 233, 2 Mulla eorum cur perierint el jam non extent, 217, 2. Oracula Prophetarum singulis sæpe capitibus sunt alia et aha, ac novo tempore edita, XI, 19. I. Oraculum de Christo in Bethleem nascituro (uando editum sil a Michæa, XIV, 112, 2. Oracula tua seque attemperat Deus conditioni hominum, et cuique pro suo statu et gradu accommode apparet Deus, XIII, 50«, 1. Oraculum rationalis diu apud Judæos cesserai, XIV, 325, 2. Oraculum Dei in Jerusalem defecit in excidio ejus per Nabuchodonotorem, X, 236, 2.

ORARE, ORATIO. !♦ *Quid sit oratio, quibus rebus significetur et variz ejus formz.* Primo. Oratio omnem mentis ad Deumelavationem, collocutionem, unionem significat. X, 550, 2. Oratio an ab obsecratione distinguatur, XIX, 193, 2 : *Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus hominibus.* Oratio vocatur laus, cur, XII, 378, 2 : *Consurge, lauda in nocte, in principio vigiliarum, effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum Domini,* XIV, 240, 1. Orationis prima pars est Dei laus el gratiarum acuo, XII, 68, 1 : *Tu ergo, noli orare pro populo hoc, nec assumas pro eis* laudem. Oratio a Dei laude incipienda. XIII, 41,2: *Stans autem Asarías oravit sic; aperiensque os suum in medio ignis, ait : Benedicius es, Domine Deus patrum nostrorum, et laudabile et gloriosum nomen tuum* tn *szcula.* Oratio est collum animæ, *primo,* quia sicut collum erigitur in altum, sic oratio mentem a terra sustollit ad Deum in cœlum; *secundo,* quia sicut per collum spiritus attrahitur ad interiora refrigeranda el roboranda, sic per orationem attrahimus spiritum Dei qui æslus concupisconliæ refrigerat, mentemque animat et corroborat, Vili, 50, 1,2: *Sicut turris David collum tuum, qux edificata est eum propugnaculis : mille clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium.* Oratio capitur pro oratorio, XVII, 310, 2 : *Factum est autem, euntibus nobis ad orationem, puellam quamdam habentem spiritum Pythonem obviare nobis.*

Secundo, Oratio per thus repraesentatur, X, 226, 2 : *Oratio humiliantis se nubes penetrabit : et donec propinquet, non consolabitur : el non discedet donec Allissimus aspicial,* X. 539, 1. Ropræsenlatur per altare thymiamatis, XVII, 106, 1. Oratio est thymiama ob sex analogias, XXI, 130,1: *Cum aperuisset librum* (Agnus), *quatuor animalia et vtginii quatuor seniores ceciderunt coram Agno, habentes singuli cilharas, et phialas aureas plenas odoramentorum, qux sunl orationes sanclorum.* Orationes sanctorum quare odoramentis comparentur, 1, 717, i : *Dixilque Dominus ad Moysen: Sume libi aromata, stacten el onycha, galbanum boni odoris, ei thus lucidissimum, zqualis ponderis erunt omnia; faciesque thymxama compositum opere unguentarii, mixtum diligenler. el purum, et sanctificatione dignissimum. Cumque in tenuissimum pulverem universa contuderis, pones ex eo coram tabernaculo testimonii in quo loco apparebo tibi.* Sunt velut phials odoramentorum, 216,2. Sunl velut Qores pulcherrimi, 309, 2 ; 310, 1 : *Quasi Libanus odorem suavitatis habete. Florete, flores, quasi lilium, et date odorem, et frondete in gratiam, et collaudale canticum, el benedicite Dominum in operibus suis.* Orationes sunl velut holocaustum, XVII, 233, i. *Dixit autem illi* (Cornelio angelus) : *Orationes lux et eleemosynz lux ascenderunt* tn *memoriam in conspectu Dei.* Oratio esi vitis similis, Vili, 41, i : «Sicut *villa coccinea labia tua, el eloquium tuum dulce.* Per catenam auream denotatur, XV 139, 2.

Tertio. Oratio verbalis et realis quæ, *Psalm.* HO, 1, Oratio silens ex intimo corde HI, 259, Î: *Porro Anna loquebatur in corde suo, laniumque labia illius movebantur, el vox penitus non audiebatur.* Oratio mentalis est hujus vitæ béatitude, XVI, 157, 2 : *Maria optimam pariem elegit qux non auferetur ab ea.* Oratio quietis quæ, VII, 570, 2 : *Adjuro vos, filix Jerusalem per capreas cervosque camporum, ne suscilelis, neque evigilare faciatis dilectam, quoadusque ipsa velit.* Ipsa est lectulus animæ, VIH, 10, 1.

Oratio in templo melior est quam domi, X, 558, I . *Cum adhuc junior essem, priusquam oberrarem, quzsivi sapientiam palam in oratione mea. Ante templum postulabam pro illa, et usque* in *novissimis inquiram illam;* XVII, iii, 2 et seq. : *Petrus autem et Joannes ascendebant* in *templum ad horam orationis nonam ;* XIX, 201, 1. Oratio publica in templo commendatur, XV, 184, 1, 2. Orationis communis utilitas, IV, 168,1 : *Cum ignoremus quod agere debeamus, hoc solum habemus residui, ul oculos nostros dirigamus ad te. Omnis vero Juda stabat coram Domino, cum parvulis, el uxoribus, el liberis* suis. Oratio nis et pœnilentiæ publicæ vis et usus, 324, 1 : £ *clamavit omnis populus ad Dominum instantia magna.*

Orationis Dominicae commendatio, XV, 185, i. Ejus paraphrasis ex S. Francisco, 194, 2. Orationis Dominicæ quinque Ianium petitiones assignat S. Lucas, an eam bis Dominus docuerit, XVI, 161,1. Orationem Dominicam quisque discere el intelligent debut. XVIIL 392, 1.

2* *Orationis necessitas el prxcrplum.* Primo. *Orationis dignitas, necessitas, et vis,* XVI, 240, 1. Oratio solvit debitum Deo, IV, 305, 1 : *Bona est*

cratio cumJejunio cl eleemosyna, quam thesauros auri recondere. Oratio est velut munus Deo oblatum, V, 531, L Orari vult Deus, nihil dat non Oratus, XVI, 587, L Oratio tam est corpori necessaria quam cibus corpori. XIX, 201, I. Oratio cibus est animæ optimum, IX, 437, 2 : *Cibabit illum pane vi'æ el intellectus, et aqua sapientia Salutans potabit illum,* XV, 118, 2. Ea uti ot inspiratione Dei vivit homo, 122, i : Aon *in sola pane vivit homo, sed in omni verbo quod procedit de ore Dei.* Absque ea anima non proficit, XVII. 232, 2. Ad eam in omnibus recurrendum, XIX, 522,2 : *Orale pro nubis.....amplius aulem deprecor hoc facere, quo celerius restituar vobis.* Orare semper quomodo nos semper oporteat, ot cur. XV, 238, 1 : *Dicebat aulem* (Jesus) *el parabolam ad illos, quoniam oportet semper orare, ei non deficere.*

Secundo. *Quibus præzerlim necessaria sit.* Oratio primarium munus viri apostolici, XVII, 163, 2 : *Considerale ergo, fratres, viros ex vobis boni leslimonii septem, plenos Spiritu sancio el sapientia, quos constituamus super hoc opus. Nos vero ora^tioni el ministerio verbi instantes erimus.* Oratio et chantas decent prælaluin, Deumque stringunt, XII, <24, 2cl seq. Ea præmiltenda electioni pastoris, XVII, 72, 2 : *El slaluerunl duos, Joseph qui vocabatur Darsabas, qui cognominatus est Justus, el Matthiam. El orantes dixerunt: Tu, Domine, qui corda nosti omnium, ostende quem elegeris ex his duobus unum, accipere locum ministerii hujus.* Orationi insistant Religiosi potiusquam actioni, II, 173, 1 : *Ædes Levilarum, quæ in urbibus sunl, semper possunt redimi..... Suburbana aulem eorum non veneant, quia possessio sempiterna est.*

Tertio. *Exemplum Christi,* Christus orabat plerumque do nocte, XVI, 432, I, 2. Oravit ante passionem pro Apostolis, 596, 1,2: *Ego pro eis rogo: non pro mundo rogo, sed pro his quos dedisti mihi, quia lui sunt ;* 599, 2 ; *Non pro eis autem rogo tantum, sed et pro eis qui crediturl sunl per verbum eorum in me.* Ter oravit Christus in horto, XV, 573, 2: *El relictis illis, Herum abiit, ct oravit tertio, eumdem sermonem dicens;* X'' , 265, 2 et seqq. : *Et faclus in agonia, prolixius orabat.*

Quarto. *Quando orandum sil.* Orationis tempora servanda, XVII, 232, 2. Oratio matutina est utilissima, II, 427, 2 : *Eruntque verba hæc, quæ ego præcipio libi hodie, in corde luo : et narrabis ea filiis luis, et meditaberis in eis sedens in domo tua, et ambulans in itinere, dormiens atque consurgens.* Adorandus Deus orientesole, Vili,604,2; *Quad enim ab igne non poterat exterminari, slalim ab exiguo radio solis calefactum tabescebat Ut notum omnibus esset, quoniam oportet praevenire solem ad benedictionem litam et ad ortum lucis te adorare.* Orationi ante omnia opera vacandum, X. 303, 2 : *Cor suum tradet ad vigilandum diluculo ad Dominum, qui fecit illum, elm conspectu Altissimi deprecabitur. Aperiet os suum in oratione, et pro delictis suis deprecabitur.* Ipsa operibus nostris initium darò debet, 182, 2 : *In omnibus operibus luis præcellens esto. Ne dederis maculam in gloria tua.* Oratio praevia semper eundo cubitum, II, 426, 2. Quam pia hæc pi axis, docetur exemplis, *ibid.* Oratio somno præmiltenda erit ut munimen contra nocturnas illusiones, V, 169, 2: *Cum ambulaveris, gradiantur tecum* (præcepta patris tui); *cum dormieris, custodiant te, ct evigilans loquere cum eis.* Oratio nocturna com-, monda tur, XVI, 80, 2 : *El hæc vidua usque ad annos octoginta qualuor. quæ non discedebat de templo, jejuniis et obsecrationibus serviens die ao node.* Ea usurpata a Christo, 112. 2: *Exiit in montem orare, et erat pernoctans in oratione Dei.* Ad orationem faciendam media nocte surgehant primi Christiani, XVII. 312, 1 : *Media aulem nocte Paulus el Silas, orantes laudabant Deum.* Orationis horas quas haberent Judæi, 113, 1.

3° *Orationis fructus, commoda,et elogia.* Primo. *Ejus bona et fructus in generali,* 111.259,2; 260,1: *Cum esset Anna amaro animo, oravit ad Dominum flens largiter, el votum vovit;* IV, 280, 2: *Ad hanc vocem* (puellae exprobrantis), *perrexit* (Sara) *in superius cubiculum domus suæ : el tribus diebus, el Iribus noctibus non manducavit, neque bibit; sed in oratione persistens, cum lacrymis deprecabatur Deum, ul ab isto improperio liberaret eam;* IX, 490, 1, 2 : *Cognosce justitias et judicia Dei, et sta in sorte propositionis el orationis altissimi Dei.* Ejus elogia, XVI, 238, 1 ; 687. 2: In ea exercemus fidem, spem, charitatem, 587, 2; XIX, 139, 1 : *Sine intermissione orale. In omnibus gratias agile: hæcesleniin voluntas Dei in Christo Jesu in omnibus vobis.* Orationis effectus XVII, 105, 2. Sex orationis effectus et fructus, ex S. Thoma; *primo,* iram Dei mitigat: *secundo,* angeli assistunt oranti; *tertio,* oratio justi hominem a malis liberat et veniam impetrat; *quarto,* dœniones tugat e corde et corpore; *quinto,* omnibus elementis el creaturis dominatur; *sexto,* plus obtinet a Deo quam postulet ; XX, 223, 2 : *Orale pro invicem ut salvemini : mullum enim valet deprecatio justi assidua.*

Secundo. *Oratio peccatum purgat;* IX, 116, 1 : (M *diligit Deum, exorabit pro peccatis, el continebit se ab illis, el in oratione dierum exaudietur.* Per orationem invenitur Deus amissus,XVI.823,2: *El dixit mater ejus ad illum : Fili, quid fecisti nobis sic? ecce paler tuus et ego dolentes quæreburnus le,* Orutio quæ peccata remittal, *Psalm.* I, 140, 2 : *Delicta juventutis meæ, et ignorantias meas ne memineris.*

Tertio. *Oratio hostem spiritualem et tentalionem superat.* Per eam quomodo dæmon impediatur, insigni exemplo docetur, II, 104, 2. Per eam pellitur daemon, maximo accedente jejunio otcardis afflictione, XV, 394, 2 ; *Hoc aulem genus non*

eJMtur, nisi per orationem ct Jejunium. Oratio est funis quo ligetur dæmon no nobis nocoat, IV, 299, 1. Oratio contra lentalioncs remedium eflicacissimurn, Vili, 50,2; XVIII, 343. 2 ; *Fidelis Drus est, qui non patietur vos lentari supra id quod potestis ; sed faciet etiam cum lenlatione proventum. ul possitis sustinere,* XX, 58, 2. Est gladius spiritualis, VIII, 12, 1 : *Omnes tenentes gladios, cl ad bella doctissimi: uniuscujusque ensis super femur suum propter Umores nocturnos.* Oratio in prælio tum corporali tum spirituali validissima est, X, 472, i : *Invocavit Altissimum potentem in oppugnando inimicos undique: et audivit dium magnus et sanctus Deus, in saxis grandinis virtutis valde fortis.* Oratio est defensio justi contra persecutores tum corporis, tum animæ, *Psalm.* 1, 215, 2 : *Humiliabam in jejunio animam meam, el oratio mea in sinu meo convertetur.*

Quarto. *Oratio mentem illuminai.* Deus illuminat orantes, VIII, 277, i ; *Invenitur* (Deus) *ab his qui non leniant illum, apparet autem eis qui fidem habent in illum.* In ea luce cœlesli perfundimur quæ sæpe in facio exterius lucet, XV, 382,i ; *El ducit illos* (Jesus) *in montem excelsum seorsum: et transfiguratus est ante eos. El resplenduit facies ejus sicul sol; vestimenta aulem ejus facta sunl alba sicut nix.* Est animæ transfiguratio, quia ; *primo,* in ea anima lumen a Deo accipit ut clarius eum, æque ac seipsam suaquo omnia cognoscat et Iuskcl; *secundo,* in ea a Deo petit et impetrat gratiam ad maculas ct vitia quibus deformata est, eluenda et relormanda; *tertio,* in oratione anima supra se levatur, ct ad Deum in ccelum attollitur, ubi discit, imo videt omnes res terræ esso viles, exiles et fragiles ; *quarto,* ibi audit, videtquo pariter parvos et exiles osse omnes mundi cruces; *quinto,* in ea intime se Deo unit, 384, i, 2. Oratio facit sanctos lucidos, I, 747, 2 : *Cumque descenderet Moyses de monte Sinai, tenebat duas tabulas, cl ignorabat quod comula esset facies sua ex consortio sermonis Domini.* Docetur hoc exemplo sancturum, *ibid.* Quantopere valeat ad studium Scripturarum, I, 13. et seqq. Docetur idem variis exemplis, 14, L Pandit Scripturam sacram, XX, 438, 2 : *Non enim voluntate humana allata esi aliquando prophetia; sed Spiritu sancto inspirali, loculi sunt sancti Dei homines.* Oratione magis in intclligenda sancta Scriptura nitendum et utendum, quam studio, XIII, 233, 2. Porcam Deus in dubiis consulendus, X, 167, 1 ; *Qui interrogationem manifestat, parabit verbum, el sic deprecatus exaudietur, el conservabit disciplinam, cl tunc respondebit.*

Quinto. *Oratio est virtutum antistita,* X, 539; i : *Quasi arcus refulgens inter nebulas gloriæ* (Onias), *et quasi flos rosarum in diebus vernis, el quasi lilia quæ sunl in transitu aquæ, el quasi thus redolens in diebus æstalis.* Oratio efficit sapientem et saucium, IX, 628, 2. Est sapientiæ parandæ optima ratio, X, 303, 4. Humiles et mites efficit, XIX, 201, 1. Est mater castitatis et continentiae, XX» 258, 2, Orationis fructus est conjunctio cum Deo. *Job,* 649, 2; *Deprecabitur Deum, el placabilis a erit : el videbit [aciem ejus in jubilo, el reddd homini justitiam suam.* Oratio assidua jungit noi Deo, XVI, 156, 1. Oratio domus est Dei. *Psatin.* I, 29, 2 : *Ego aulem in multitudine misericordi* I> æ introibo in domum luam, adorabo ad templum sanctum tuum in timore luo.* OranUbus assistant cl apparent angeli, XVII. 232, 2 : **Iir** *nutem quidam eral in Cæsarea, nomine Cornelius..... religiosus ac timens Deum cum omni domo sua, faciens eleemosynas multas plebi, '/ deprecane Deum semper : is vidit in visu manifeste, quasi hora diei nona, angelum Dei introeuntem ad se, el dicentem sibi : Corneli.* In oratione cor grati.e aperitur, *Job,* 578, 2 : *Radix mea aperta esi secus aquas, el ros morabilur in messione mea.* Oratio mentem rigat ul fructus ferat abundantes, 579, L Orationi-» aquis innovatur spiritus. 579, 2. Oratio somnus est animæ, VII, 569, 2. Oratorium vocatur requies, cur. XII, 810, t.

Sexto. *Per orationem sancti fiunt et robusti,* I, 747, 2. Oratio aufert pusillanimitatem cl peccata, IX, 227, i : *Noli esse pusillanimis in animo tuo: exorare el facere eleemosynam ne dzxpicias.* Per eam impetranda constantia in vitæ statu, 490, 1, 2.

Ssplimo. *Oratio valet cd animi ægriludtnes curandas el leniendas,* 111,260, 2; 261, i : *Tunc Ileli ail ei: Vade in pace, el Deus Israel dei libi pelihonem luam quam rogasti eum. El illa ail : Illinam inveniat anelila lua gratiam* in *oculis tuù ! Et abiit mulier in viam suam, et comedit, vultusque illius non sunt amplius in diversa mutali;* VÏ, 284, 2 : *Accium* in *nitro, qui cantat carmina cordi pessimo.* Fugat tristitiam, X, 107, 2. Ejus vis in animi tristitia. XX, 213, i : *Tristatur aliquis vestrum? oret; æquo esi animo? psallat.* Est levamen afflictionum. *Job,* 309, <♦ Mire mentem io omni tribulatione el contritione serenat, XI, 672.8. *Creavi fructum labiorum pacem, pacem ei qui longe est, el qui prope, dixit Dominus, el sanavi cum.* Est unicum remedium in tribulatione et persecutione, XIII, 44, I ; XV, 571.2 : *El progressus pusillum, procidit in faciem suam, orans el dicens : Paler mi, si possibile tsl, transeat a me calix iste, verumlamen non sicul ego volo, s*d sicul tu.*

Octavo. *Orationis vis el efficacia.* Lucta Jacobi cum angelo actionem ejusque efficaciam significat, I, 317, 1. Arcanum vincendi et obtinendi quidvis, *ibid,* ot 2 ; HI, 64, 1 : *Non fuit antea nec poslea tam longa dies, obediente Deo voci hominis.* Orans Deum precibus evincit. IX, 628, 2. Orans cum Deo colluctatur, isque se ab eo vinci gaudet fiducia, XX, 40, 2 : Si *quis autem vestrum indigel sapientia, postulet a Deo, qui dal omnibus affluenter, ci non improperat : cl dabitur ei. Pos-*

Met autem in fide nihil hxsilans. Oratio vim facit Deo, XIX, 346. 2 : *Simul autem et para mihi hospitium : nam spero per orationes vestras donari me vobis.* Oratio etiam e ventre ceti cœlos penetrat, XIv, 40, 2 : *Et oravit Jonas ad Dominum Deum suum de venire piscis. El dixit : Clamavi de tribulatione mea ad Dominum, et exaudivit me : de ventre infiri clamavi, el exaudisti vocem meam.* Oratio nostra aliquid potest apud Patrem, cur, IV, 305, 1. Omnia a Deo impetrat, XV, 357, 2 : *Tunc respondens Jesus, ait illi: 0 mulier, magna est fides tua, fiat libi sicut vis.* Oratio sæpe prolem a Deo impetravit, VI, 4SI, 1 : *Quid, dilecte mi, quid, dilecte uteri mei, quid, dilecte votorum meorum?* Oratio facta ad Deum est quasi turris celsissima, V, 570, 2 . *Jurris fortissima, nomen Domini ; ad ipsum currit juslus, et exaltabitur.* Oratio jusli clavis est cœli, IV, 278, 1. Orationis factæ vel neglecta» quanta silvis, XIV, 81, 2 : *Vx qui cogitatis inutile, et operamini malum in cubilibus vestris: in luce matutina faciunt illud, quoniam contra Deum est manus eorum.* Quomodo oratio fiat efficax, 223, 1 : *Multum enim valet deprecatio justi assidua.* Oratio cadit in conspectu Domini, cum ea Domino est accepta, et per eam Deus exoratur, XIII, 256, 4, 2 : *Ingredere ergo tu, cl lege de volumine, in quo scripsisti ex ore meo, verba Domini, audiente populo ia domo Domini, in die jejunii, insuper el audiente universo Juda, qui veniunt de civitatibus suis, leges eis : si forte cadat oratio eorum in conspectu Domini, et recertatur unusquisque a via sua pessima.* Orationes nostræ vim habent ex opere operantis, non ex opere operato, V, 453,2 : *Victimx impiorum abominabiles Domino; vola justorum placabilia.*

Orationes sanctorum quam sint efficaces, X, 225, 1 : *Qui adorai Deum in oblectatione, suscipietur. el deprecatio illius usque ad nubes propinquabit ;* XXI, 150, 2: *Vidi subtus altare animas interjectorum propter verbum Dei, el propter testimonium quod habebant, et clamabant voce magna, dicentes: Usquequo, Domine [sanctus el verus), non judicas, et non vindicas sanguinem nostrum de iis qui habitant in terra ?* Orationis miracula et exempla, I, 710, 1 el seqq. Oralio Joachaz regis Israel exaudilur pro salute danda, non sui sed filii tempore, IV, 55, 1. Oralio Judith Holofernem prostrava, 335, 1, 2 el seqq. Oralio Eslhcris et Mardocbæi quanta? fuerint efficaciae, 385, 2. S. Cæcilia oralione quanta meruit, XVI, 238, 2. Oratione sua impetrat Anianus episcopus liberationem Aureliæ el >æ, III, 653, 1, 2.

4' *Qux smt orationis, qualitates et conditiones, ut • Deo exaudiatur.* Primo. *Quxsint ejus conditiones generaliter sumpte,* oralio requirit : *primo,* humilitatem el reverentiam; *secundo,* contritionem do peccatis; *tertio,* magnam fidem et spem; *quarto,* perseverantiam, XVI, 585, 2 ; XX, 41, 2. Quæ in ea virtutes exerceantur, XVI, 587, 2. Orare Deum quomodo debeamus, *Psalm.* I, 29, 4. Orationi perfectæ decern virtutes sunt necessaria», quod exemplo mulieris Cbananææ demonstratur: *primo,* humilitas; *secundo,* fides; *tertio,* modestia; *quarto,* prudentia; *quinto,* reverentia ; *sexto,* resignado ; *septimo,* fiducia; *octavo,* ardor; *nono,* charitas; *decimo,* constantia et perseverantia, XV,357, i, 2. Optima oratio quæ sil, XVIII, 141, 2 : *Nam quid oremus, sicut oportet, nescimus; sed ipse Spiritus postulai pro nobis gemitibus inenarrabilibus;* 143, 1 : *Qui autem scrutatur corda, scit quid desideret Spiritus : quia secundum Deum postulat pro sanctis;* XIX, 168, 2 : *Dominus dirigat corda vestra in charitato Dei. et patientia Chrisli.* Bonae orationis conditiones, *Psalm.* II, 455, 1 : *Prope est Dominus omnibus invocantibus eum, omnibus invocantibus eum in verilate.*

Secundo. *Orationis impedimenta amovenda orare volenti,* IX, 512, 1 : *Non impediaris orare semper, el ne verearis usque ad mortem justificari : quoniam merces Dei manet in aeternum.* Ad orationem præparalio quadruplex necessaria : *primo,* omnis cogitationis prava» expoliado : *secundo,* contritio de offensis in Deuin; *tertio,* consideratio divinæ majestatis et nostræ vilitatis; *quarto,* præmeditatio eorum quæ quis petiturus est, 513,1,2 : *Ante orationem prxpara animam luam; et noli esse quasi homo qui tentât Deum.* Non orandus Deus in statu peccati, sine prævia contritione, 513, 1. Oratio volentis in peccato perseverare est peccalum, et Deo abominabilis, VI, 369,2: *Qui declinat aures suas ne audiat legem, oratio ejus erit exeerabilis.* Oralio peccatoris quando non sit peccalum, *Psalm.* II, 246, 1 : *Cum judicatur, exeal condemnatus, et oratio ejus fiat in peccalum.* Oratio ut exaudiatur, Dei voluntatem facere debemus, II, 508, 1 : *Devertetur enim Dominus ut gaudeat super te in omnibus bonis, sicut gavisus est in patribus tuis : si tamen audieris vocem Domini Dei tui, el custodieris prxeepta ejus el caeremonias qux in hac lege conscripta sunl;* XIII, i 13,1 ; XVI, 464, 1, 2 : *Scimus aulem quia peccatores Deus non audit, sed si quis Dei cultor est, et voluntatem ejus facit, hunc exaudit;* Psalm. II, 455, 1, 2 : *Voluntatem timentium se faciet, et deprecationem eorum exaudiet, el salvos faciet eos.* Orationem suorum exaudit Deus, XVI, 546, 2 : *Quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, hoc faciam, ut glorificetur Pater in Filio.* Orationem sanctorum Deus prævenit, XX, 582, *(diarissimi si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum, et quidquid petierimus, accipiemus ab eo; quoniam mandata ejus custodimus, et ea, quæ sunl placita,coram eo facimus.* Oranti exterior interiorque purificatio adhibenda, et ad eam requiritur puritas affectuum et cogitationum, *Job,* 272, 2 : Si *iniquitatem quæ est in manu tua, abstulens a te, et non manserit in tabernaculo luo injustitia ; tunc levara*

poteris faciem luam absque macula, el eris stabilis» cl n^n Umebis. Ante orationem quid sil cogitandum, IX, 513, 2. Prius meditari oportet quid orare aut postulare conveniat, no petamus aliquid Deo indignum, vel nobis noxium, VII, 195, 2 : *Ne temere quid loquaris, neque cor tuum sil velox ad proferendum sermonem coram Deo, Deus enim est in coelo, el tu super terram. idcirco sint pauci sermones lui.* Optima adorationem præparatio, est multiplex bona intentio;septem piæ mentis intentiones, IX, 513, 2; 514, 1.

Tertio. *Cum quanta attentione sit orandum;* IX, 390.1 : *Humiliare Deo el especia manus ejus. Allende ne seductus in stultitiam humilieris. Noli esse humilis in sapientia tua, ne humiliatus in slulliliam seducaris.* In oratione summa requiritur attentio, ut exclusis omnibus cogitationibus de solo Deo cogitemus, cum coque reverenter et ardenter colloquamur, XV, 184, 1 : *Tu autem, cum oraveris, intra in cubiculum tuum, et clauso ostio ora Patrem tuum in abscondito, el Paler tuus qui videt in abscondito, reddet libi.* Oratio excludit salutationes, X, 360. 2. Duo fundamenta orationis sunl : *primum,* neminem esse oportere tam Creatoris omnium Dei, tamque sui oblitum, ut volens atque e certo animi proposito mentem e Deo revocet, et deflectat ad alias cogitationes; *alterum* est, debere omnes qui ad precandum accedunt motus animi et aliarum humilium rerum ¿(Tectiones deponere, si quaï mentem occupaverunt, *Job,* 273, i.

Quarto. *Fides ad orationem requiritur;* XV, 468, 1 : *El omnia quxeumque petieritis in oraiione credentes, accipietis ;* 706, 2 : *Proplerea dico vobis, omnia quxeumque orantes petilis, credite quia accipietis, el evenient vobis.* Orans credat recta de Deo ejusque attributis, XX, 39, 1, 2 : *Si quis vestrum indiget sapientia, postulet a Deo, qui dat omnibus affluenter, el non improperat; el dabitur ei. Postulet aulem* tn *fide, nihil hœsitans : qui enim hxsilat, similis est fluctui maris, qui a vento movetur el circumfertur. Non ergo xslimet homo ille quod accipiat aliquid a Domino.* Oralio fidei infirmum salvatura quæ dicatur, XX, 217, i : *Infirmatur quis in vobis: inducat presbyteros Ecclesiæ el orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini. El oralio fidei salvabit infirmum.*

Quinto. *Humilitas tum spiritus, tum corporis.* Humilis oralio a Deo exauditur, cur,X, 225, 1, 2 : *Oralio humiliantis se, nubes penetrabit : et donec propinquet non consolabitur : el non discedet donec Altissimus aspiciat;* XI, 759, 1, 2 : *Ad quem autem respiciam, nisi ad pauperculum, el contritum spiritu, el trementem sermones meos ?* Psalm. I, 342, 2 : *Sacrificium Deo spiritus contribulatus: cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies,* Psalm. II, 182, 1,2: *Respexit in orationem humilium, el non sprevit preces eorum.* Qua summa humilitatu s t orandum, IX, 390. 2. Oralio humilis a Deo exauditur, superba rejicitur, XVI, 241, 2. Oratio publicani veniam peccatorum petentis, 243, 1. Oralio humilis non revertetur vacua, *Psalm* I, 215, 2.

Oralio debet fieri cum humilitate corporis, et quidem a polion flexis gembus, III. 598, 2 : *Factum esi autem, cum complessel Salomon orant Dominum umnem orationem el deprecation'm hanc, surrexit de conspectu altaris Domini ; ulrumque enim genu in lerram fixerat, el manus expanderat in calum;* 651, 2; 652, i : *Elias autem ascendit in verticem Carmeli el pronus in lerram posuit faciem suam inter genua sua;* XIII, 80, 1 : *Daniel..... ingressus est domum suam; el feneslr s apertis* tn *cœnaculo sua contra Jerusalem tribus temporibus* tn *die flectebat genua sua, ct adorabat, confilebaturque coram Deo suo, sicut el anU facere consueverat;* XVI, 26 i, 1, 2: *Et ipse* (Jesus) *avulsus est ab eis quantum jactus est lapidis : cl positis genibus orabat;* XVII, 186, 1 : *Positis aulem genibus, clamavit* (Stephanus) *voce magna, dieens.Domine. ne statuas illis hoc peccalum;* 226,1: *Ejectis autem omnibus foras, Petrus ponens genua oravit;* 376, i, 2 : *Et cum hxc dixisset* Paulus), *positis genibus suis, oravit cum omnibus illis.* Mos genua flectendi in oratione, unde, *ibid.*

Sexto. *Fiducia.* Confidentia in oratione requiritur, XX, 39, 2. Cur in oratione spem el fiduciam Deus exigat, 40, 1. Utraque ejus mensura est. XV, 238, 2 : *El videns Jesus fidem illorum, dixit paralytico : Confide, fili, remittuntur libi peccata tua;* XX, 41, 1. Unde fiducia in oranto oriatur, 40, 1. Oralio est ut proprius actus spei et fiducia?, 40. I; 616, 1 : *El Itxc esi fiducia, quam habemus ad eum. quia quodeumque petierimus secundum voluntatem ejus, audit nos.*

Septimo. *Fervor, spiritus el charitas.* Oratio fervens el assidua, ad impetrandum apta, *Psalm.* II, 70, 1, 2: *Miserere mei. Domine, quoniam ad te clamavi tota die : txhfica animam servi lui, quoniam ad te, Domine, animam meam levavi;* 330. 1 : *Clamavi in toto corde meo; exaudi me, Domine, justificationes tuas requiram;* 371, 1, 2 : *De profundis clamavi ad te. Domine ; Domine, exaudi vocem meam.* Ejus vis consistit in affectu, non in verbis, XII, 379, 2 : *Consurge, lauda in nocte,* tn *principio vigiliarum : effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum Domini.* Optima est oralio quæ ex affectibus prodit, XIX, 194, 1; *Psalm.* I, 250, i : *Concaluit cor meum intra me, el in meditatione mea exardescet ignis.* Oratio affectuosa Deo placel, IX, 231. I, 2 : Aon *iteres verbum in oratione tua.* Sensim crescere, suumque affectum augere debet, XV, 207, 2 : *Petile, et dabitur vobis; quxrile, et invenietis; pulsate, el aperietur vobis.* Est facienda in spiritu, XVIII, 684, 2 : *Per omnem orationem el obsecrationem orantes omni (empore* in *spihtu, el m ipso vigi-*

¡antes tn *omni instantia et obsecratione pro omnibus sanctis.*

Oclavo. *Poenitentia et mortificatio.* Orationis alæ, jejunium, saccus ct eleemosyna, *Psalm.* J, 115, 2: *Humiliabam in Jejunio animam meam, et oratio mea in sinu meo convertatur;* I 305t 2: *Bona est oratio cum jejunio et eleemosyna, quam thesauros auri recomiere.* Oratio armata jejunio quam potens apud Deum, IV, 223, 1, 2 : *Jejunavimus autem, et rogavimus Deum nostrum p'r hoc, el evenit nobis prospere.* Ei jungenda mortificatio. XXI, 130, 2. Orationi aliisque piis operibus dum insistimos, altera manu gladius mortificationis tenendus, IV, 239, 1 : *Ædificanhum in muro, et portantium onera, el imponentium ; una manu su i faciebat opus , et altera lenebai gladium.* Oratio, ut constantiam obtineat, debet arman poenitentia, laboro et mortificatione carnis, 334, 2. Oratio lacrymis condienda, XVI, 493, 2: *Ellacrymatus est Jesus.* Oratio Christi sæpo fuit cum lacrymis, XIX. 394, 2: *Qui in diebus carnis suæ preces supplicationesque ad eum qui possit illum salvum facere a morte, cum clamore valido et lacrymis offerens, exauditus esl pro sua reverentia.* Oratio lacrymis roborata potens est, XX, 222, 2. Orationi addenda eleewosvna, X, 217, 1 : *Qui conservat legem, multiplicat oblationem; sacrificium salutare est attendere mandatis, el discedere ab omni iniquitate.*

Nono. *Bona opera.* Oratio claudicat, cum operatio ei non respondet, V, 283, 1, 2. Oratio dirigatur ad actionem, VI, 275, 1 . *Mei invenisti, comede quod sufficit libi, ne forte satiatus evomas illud.* Orationes non exaudit Dous, nisi bonis et piis operibus conjunctas, XI, 680, 1,2. Oratio vim et fiduciam habet ox bonis operibus, XX, 582, 2. Habere debet opera socia, 222, 2.

Decimo. *Charitas el concordia cum proximo.* Orationi repugnai ira et disceptatio, XIX, 203, 1: *Volo ergo \iros orare in omni loco, levantes puras manus sine ira el disceptatione.* Oratio consentientium quæcumque impetrat, XV, 411, 1 ; 412, 2 : *Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint super terram, dc omni re quamcumque petierint, flelillis a Patre meo, qui in cœlis est.* Oratio concordium est alata, XX, 320, i. Longius vulnerai quam sagitta, *ibid.*

Undecimo. *Perseverantia.* In oratione maximo requiritur perseverantia, XV, 572, 2 : *El relidis iliis, iterum abiit* (Jesus) *el oravit tertio, eumdem sermonem dicens.* Oratio debet esso assidua. III, 340. 1. In arduis sit fervens et assidua, 646, 1 : *El expandit se* (Elias) *atque mensus est super puerum Iribus vicibus, el clamavit ad Dominum, el ad: Domine Deus meus, reverlalur, obsecro, anima* pu*n *hujus in visiera ejus.* Ab oratione non desistendum, licet in ea gratiam non sentiamus, 1,749,2. Drauo assidua quæ sil, XX, 222, 1 ; *Mullum enim valet deprecatio justi assidua.* Orandum fidenter, diligenter et perseveranter. .XV, 572, 2. Orationis perseverantia, insigne donum Dei, *Psalm.* I, 419,2: *Benedictus Deus meus, qui non amovit orationem meam et misericordiam suam a me.* Orandum semper, el quomodo hoc intelligondum, XVIII, 684. 2 ; *Per omnem orationem el obserralionem orantes omni tempore in spiritu, el in ipso vigilantes in omni instantia;* XIX. 139. 2 : Abit *intermissione orale, in omnibus gratias agite.*

5* *Quid orandum potissimum a Deo.* Hoc debet esso perpetuum nostrum votum el assidua deprecatio. ut scilicet Dous nobis eam viam, eum slalom, eam auxiliorum mensuram confer.it, cum qua novit nus certissime salvandos; rursum, cum qua novit nos opus quod molimur, feliciter ad exitum perducturos, XIX, 168,2 : *Dominus aiitcm dirigat corda vestra in charilale Dei et patientia Christi.* Orandus Deus ut gressus nostros dirigat, VI, 76, 1, 2 : *A Domino diriguntur gressus viri : quis aulem hominum inlelligere potest viam suam ?* Oratio saluberrima ea est qua precamur a Deo gratiam qua prævidet nos certo el infallibiliier perseveraturos ac perventuros ad felicitatem aeternam, V, 62, 1 : *Custodiet rectorum salutem, cl proteget gradientes simpliciter.* Orandus Dous pro mentis constantia, IX, 351, 1,2: *Sta in testamento tuo, et in illo colloquere, el in opere mandatorum tuorum veterasce.* Qui ad statum perfectiorem aspirant, mullum pro hac re orare debent, XIX, 147, 1 : *In quo* (Christo) *etiam oramus semper pro vobis, ut dignetur vos vocatione sua Deus noster, el im~pleat omnem voluntatem bonitatis el opus fidei in virtute.*

6* *A quo petendum oralionis donum.* Orationem Deus inspirat. *Psalm.* II, 279, 2 : *Dilexi, quoniam exaudid Domin is vocem oralionis meæ. Quia inclinavit aurem suam mihi, el in diebus meis invocabo.* Donurn orationis ingens Dei et Spiritus sancti donum. XIV, 508,1,2 : *El effundam super domum David, et super habitatores Jerusalem spiritum gratiæ, et precum, et aspicient ad me, quem confixerunt : el plangent eum planctu quasi super unigenitum, el dolebunl super eum. ut doleri solet in morte primogeniti.* Oralionis donum effectus tribulationis, *Psalm.* 1, <81. 1. Oratio in Spiritu sancio notat quatuor : *primo,* orationem veram esse donum Spiritus sancti; *secundo,* in oratione postulanda esse ea quæ suggerit Spiritus sanctus, non caro, vel mundus; *tertio,* orationem edicere hominem spiritualem, non animalem; *quarto.* Spiritum sanctum dirigere orationem nostram, no noxia, sed salutaria petamus et impetremus, XX, 683. 2 : for *aulem, diarissimi, superædificanles vosmelipsos sanctissima vestra fidei, in Spiritu sancto orantes, vosmelipsos in dilectione Dei servale.*

T Pro quibus orandum. Primo. *Orare pro aliis esl utilius quam prose,* XX, 221, 2 : *Orate pro invicem ut salvemini, mullum enim valet deprecano*

justi assidua, Orandum igitur pro invicem, *ibid.* An uranios pro aliis etiam exaudiamur, XV I, 586,1: >4men, *amen dico vobis, ii quid petieritis Patrem in nomine meo dabit vobis,* Pro quo oratur, debel cum orante'collaborare, *ibid.* Orat o pro ægrojn Extrema Unctione, XX, 215, *t {Vide* Extrema Unctio).

Secundo. *Orandum pro principibus, el quare.* XX, 30°. 2 : *Omnes honorate ; fraternitatem diligite. Deum Umete: rtgrm honorificate.* Orandum pro superioribus, etiam ethnicis, XIX, 194, t : *Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes gratiarum actiones pro omnibus hominibus : pro regibus, et omnibus qui in sublimitate sunt, ut quietam et tranquillam* infoili *agamus in omni pietate el castitate. Hoc enim bonum est cl acceptum coram Salvatore nostro Deo.* Oratio ad Deum pro principibus est optima. XIII, 378. 2. Orandum subditis maxime, tam pro principibus quum pro lotu populi coetu. 459, 2. Oratio Ecclesiæ pro S. Petro vincto, XVII. 261, 2: *Et Petrus quidem servabatur in carcere. Oratio aulem fiebat sme mlermisiione ab Ecclesia ad Deum pro eo.*

Teri io. *Orandum pro peccatoribus.* Oratio piorum ad infidelium conversionem multum valet, XVIII, 684, I, 2; XIX, 196, 1 : *Hoc enim bonum esl el acceptum coram Salvatore nostro Deo, qui omnes homines vult salvos fieri, el ad agnitionem veritatis venire.* Orantes pro peccatoribus ad mortem peccantibus sæpe Deus non exaudit, XX, 620, 2 : *Qui scit fratrem suum peccare peccatum non ad mortem, petat, et dabitur ci vita peccanti non ad mortem. Esl peccatum ad mortem : non pro illo dico ut roget quis.*

Quarto. *Oratio pro hostibus est efficacissima.* XVII. 187, < : *Positis aulem genibus* (Sicphanus), *clamavit voce magna : Domine, ne statuas illis hoc peccatum* Oratio pro inimicis accepta esl Deo, *Job,* 790. 2 : *Dominus quoque conversus est ad poenitentiam Job. cum oraret ille pro amicis suis* qui ei ut inimici infensissimi fuerant). *Et addidit Dominus umnia quæcumque fuerant Job duplicia.* Job orando pro inimicis felicitatem sibi impetrat, *ibid.* Christus precepto simul ct exemplo pro inimicis oraro nos docet, XV, 176, 2 et *soq.: Ego aulem dico vobis : Diligile inimicos vestros, benefacile his qui oderunt vos. el orale pro persequentibus ct calumnianlibus vos;* 612, 2 : *Pater, dimitte illis, non enim sciunt quid faciunt.* Ut oratio exaudiatur, non inimici odio offuscari debet, 111, 32!, 2. 322, 1 2.

Quinio. *Orare pro defundis pium esl el utile.* IV. 554, 2 : *Sancta ergo d salubris est cogitatio pro defundis exorare ut a peccatis solvantur.* Orationes pro docetis ab initio Ecclesiæ fuero, XIX, 160. 1.

8« *Quo loco sil orandum, d quo ritu,* etc. Compositio loci orationem habenti nocessaria, XI, 174, 2. Orantes captent solitudinem, XV, 344, < : *El dimissa turba , ascendit* (Jesus) in monlrm *solus orare; vespere aulem fado, solus «rat ibi.* Oratio latenter et in abdito fiat, 183, I, 1: *Cum oralis, non entis sicut hypor.nl* Instes,* qui *amant in synagogis el in angulis platearum sto rites orare, ut videantur ab homimbus..... Tu* aulam *cum oraveris, intra in cubuitlum luu t, el clauso ostio, ora Patrem tuum* «n *abscmidHo.* el *Paler tuus qui videi in abscondita, reddet tibi* Orantes olim qna de cause *olurent solaria conscendere. IV, 397, I. Orarunt in excelsu lucis sancti. XVII. 233, I 2: dieendfl *Petrus in supcriora, ut oraret circa horam sextam* Orano in templo melior e^t quam domi. X. 558, 2 *Vide* sup.a initio articuli *tertio).* Oratio in convivii* primorum Christianorum erat usitata, XVIII, 660, t : *Nolite inebriari vino in quo est luxuria; sed implemini Spinili sancio, loquenles vobismetip is in psalmis, el hymnis, el conticii spiritualibus, cantantes et psallentes in cordibus vestris Domino.* Oraro in omni loco possumus per oratione* jaculatorias. XIX, 200, 2 : *Volo ergo viros orare* m *omni loco, levantes puras manus* lini ira *d disceptatione.*

Cur oraturi ohm ante orationem lavarent manus. XV, 354, 2 et seq. ; XIX, 200 2. Orant Christiani capite nudo, Judæi orabant tecto, quæ sil diversitatis Imjus ratio, II. 86. 1. Orabant Judæi stantes et genullexi. XV, 183, L Orandum nun certo aliquo situ corporis, sed eo qui aptus est ad devotionem excitandam, III, 464. I : *Ingressus est autem David, el sedit coram Domino, d* dirti ; Quii *ego sum, Domine T* Christiani orant ad orientem conversi, cur, Vili, 604, 2: *Cl notum omnibus esset, quoniam oportet prxvenire solem ad benedictionem luam, el ad ortum lucis te adorare.* Cur orantes manus levent, sex cause. XIX, 202, I. Orando manus levaro, quid significet, *Psalm.* I, 400. 2 : *Sic benedicam te in vda mea. et* in nomins *tuo levabo manm meas (Vide* supra. *Humilitas corporis \n oratione).* Orare licitum lingua quam nun intel igis, XVIII, 391. 2. Eliam non intellecta, vuu suam habet, *ibid.* Antiqui in fine orationis pedem attollebant *Job,* 367. 1.

9* *Cur s*pe orationes non exaudiantur a Deo (vide* supra *Conditiones oralionis).* XV, 208, 1. Orantes quare non *einper Deus exaudiat. *Psalm.* I, 419. 2 : *Iniquitatem si aspexi in corde meo, nox exaudiet Dominus.* Oralionis quæ sint vilia cl impedimenta, XX. 42. I. Orantem quando Dl mis contemnat, *Psalm.* I. 29, i. Oratio in peccatum ornati tendens quæ sil, XX, 174, I : *Petilis, cl non ccipiti\, eo quod male petalis, ut in concupiscentiis vestris insumatis.* Oralio verbosa 1)1*0 displicet, IX. 231. t : *Noli verbosus esse in multitudine presbyterorum, el non Heres verbum in oratione tua.*

ORATOR Oratoris tria sunt officia, V, 503. t.

Auditorem suum solet reddere attentum, benevolum, docilem, V, 206, 2; VI, 166, i. Oratoris boni quæ sint partes, XVIII, 646, 1. Oratores Græciæ. Demosthenes flumini, Socrates rivo. Æschines fonti comparantur, V, 563. I.Quæ oratorum Latinorum et Græcorum proprietas in dicendo fuerit, 447, 2.

Oratoris Christiani munus, *Job,* 698, 2 *(Vide* Concionato»). Oratores Christiani quinam fuerint,

ORATORIUM. Oratorium cur dicatur requies, XU. 810, 1. Oratoria S. Michaeli sacra plurima Colossis erant. XIX. 96, 1.

ORBA. Orba in quo a sterili differt, VIII, 38, 2.

ORBIS. 1® Orbis partes primari® sunt duodecim, XII, 859, i. Orbis iribus Dei digitis suspensus, *Job,* 286, 2; 522, 1. Orbis terra* in quot gradus dividatur, IX, 54, I. Eum gentibus quomoçlo Deus diviserit. 471, 2 Orbis universus cur Christo nascente descriptus, XII, 650, I. Orbis novus priscis cognitus fuit, VII, **62, 2.**

2e Orbes coelestes ab angelis reguntur, IX, 471, I. Eorum ordo, subordinado et concordia, ***72, 2; 473.1.**

3* Orbis terræ futurus quis sit, XIX, 366, 2 et

ORBITA. 1® Orbitæ rotarum curruum Pharaonicorum dicuntur adhuc exlare in maris Rubri fundo. XII, 240, I.

2° Orbitæ et axes rotarum apposito ad animam transferuntur, V, 62, 2 ot seq. Orbita est symbolum vitæ et vivendi rationis planæ, VI, 77, 1, 2.

ORBITAS. Orbitas filiorum congrua pœna est fornicationis. XIII, 405, 2. Orbitas sequitur incestas nuptias, II, 131, 2. Orbitalis lætilia est arcana, *Job,* 791, 1.

ORCUS. Orcus dicitur ab *urgendo,* VI, 441, 2 *(Vide* Inpbr mjs).

ORDINARE, ORDINATUS. *Ordinare* est verbum militare, VII, 558, 2. Ordinata Deo placent, V, 228. 1.

ORDINATIO. 1® Ordinatio Dei, etiam in malo, sive permissiva, sive positiva, in Scriptura vocatur præccptum, IX, 455, 1.

2* Ordinatio pro sacramento Ordinis sumpta. Ordinatio in sacramento Ordinis manuum impositione suscipitur, XVII, 295, 1 ; XVIII, 39, 1. Hinc Græci eam vocant manuum impositionem, XVIII, 473, 2; XIX, 234, i. Ei promittitur jejunium. XVII. 276, 1 In ordinatione primorum diaconorum liber Evangeliorum adhiberi non potuit, 165, 2. Ordinationes sacerdotum quando communiter Cant, XIV, 447,1.

ORDINANDUS. Ordinandi olim cœlitus aliquando a Deo designabantur, XIV, 593, 2. Ordinandos examinari tum quoad vitam, tum quoad doctrinam jubet concilium Tridentinum, XIX, **249,** 1. Et eorum nomina publice proponi, 216, 1. Quam probari debeant «xemplo S. Leonis ostendi**tur, 249, 1.**

ORDO pro dispositione usurpatila. <• Ordo summum csl universi bonum, V, 228, 2; 230, 2. Dat rebus omnibus stabilitatem, 229, I, 2. Ordo sapienti® Dei, 228,1. Ordo quantum sit bonum ir omni re, XIX, 84, 2. Est totius universi vinculum et salus, *ibid.* Ordo omnia creala conservat. IX, 473, 1. Ordoec connexio rerum omnium mundi et sæculi decurrentis, et una fit causa alterius secuturae. X, 378. 1. Ordo duplex saeculorum: priora diluvio ad primam Olympiadem, et is ost fabulosus posterior historicus, X111. 254, 2.

2® Ordo in acie quanti sil momenti, VI, 220, I VII, 559, 1. In ordina consistit robur exercitus., VII, 559, 1. Sic el charitalis robur in ordine pariter firmatur, *ibid.* Ordo maxime necessarius in hoste fugiente persequendo, VI, 220, 2.

Ordo in familiæ administration!) el curatione servandus, VI, 218, 1. Ordo dæmonurn:sed illo desinet finita Ecclesia militante, XVIII, 674. Ordo angelicarum hierarchiarum, 596, 2. Ordo decorus in Ecclesia Paulo valde fuit cordi, XVIII, 397, 2; XIX. 84. 2.

3° Ordinum ductori olim pro stipendio dabantur quatuor oboli, IV. 426, 2. Ordo duodecim Apostolorum, XV. 256, 1. Ordo librorum Salomonis, VII, 3, 2. Ordines verborum imperfectorum sæpe apud Ilebroos inter se commutantur, V, 394, 1 ; XIII, 360, 2; 510, 2. Ordo rerum in Malthæo aliquando servalus. XV, 313. 2. Ordines 1res dentium in oro ursi quem vidit Daniel, quid significent. XIII. 87, 2. Quis ordo resurgentium futurus, XVIII. 403, 1.

4* Ordo in docendo servandus, IV, 221, 2. Ordo verborum sapientis valde est efficax, VI, 64, 1.

5» Ordo hierarchicus murænulis aureis expressus. VII. 520. 2.

6* Ordo Melchisedech quis, XIX, 418, 2; *Psabn.* II, 266. 1, 2.

ORDO pro sacramento Ordinis sumptus. Ordo Sacramentum, XIX, 233, I ; 273, 2. Passim vocatur manuum impositio, 273, 2. Ejus forma et materia. *ibid.* Ordinum majorum et minorum ortus, ex ministris veteris legis, II, 210, 2. Ad ordines altiores sunt promovendi qui in minoribus beno so gesserò. XIX. 217, 2.

ORDINES RELIGIOSI. 1® Ordines mendicantes non manducant panem olioso. XIX, 170, 1. Eorum institutores in morte monachismum non retractarunt, ut volunt hærelici, XVIII, 270, 2 et seq. Ordines varii quibus de causis a primæva sanctitate deciderint, XIII, 315, 1. Ordines religiosos Deus semper propagat et promovet, XXI, 75, 2.

2* Ordo S. Benedicti duraturus est, promittente Deo. usque ad finem sæculi, et plurimos in fido confortaturus, XII, 253, 1. Ordo Equitum S. Jacobi in Hispania quando cœperil, XVII, 256, 2. Ordo militaris stellifer in Gallia a Roberto rego institutus, mutatus est a Ludovico XI in Ordinem S. Michaelis, XV, 73, 2.

OrdoFran^scanorurnetDominIcanonim an sit in *Apocalypsi* repraesentatus, XXI, 356, 2. Ordo novus in Ecclesia fulurus a Jesu appellatus, a Joachimo abbate prædictus, quis sit, 72, 1. Ordinem quemdam cruciferorum sub finem mundi nascituruin prædixil S. Franciscusdo Paula, 322, 2. Ordo Eremitarum S. Augustini, quomodo ab eodem designatus, antequam instituerelur, 285, 1.

ORGANA. Organa sunt hydraulica et anemaulica, V, 278, 4. Organa recte in templis adhibentur, X, 149, 2 et seq. Organorum el musicae usus in templis commendatur. XVIII, 392, 1. Organa theatrica olim a templis ejecta, *ibid.*

ORIENS. !• Oriens abundat camelis, X,703, 1. Ab oriento quomodo dicatur recessisse Lot tendens ad Pcnlapolim, quæ erat in oriente, I, 190. 2. Orientis linguæ pleræquo filiæ sunl hebraicæ, XIX, 501, 1.

2® Oriens est Christus, XIV, 388, 2 et seq.; 434, 1. Oriens est proprium nomen Christi, XVI, 49, 1. Oriens in dispositione casirorum Hebræorum quid significet, II, 200. 2. Oriente denotantur Judæi aut justi mystice, XII, 797, 2; 798, 1. Ad orientem cur Christiani orent, el quare eo versus altaria erigantur, I, 386, 2; XII, 563, 1; XIV, 528,1; XV, 621, 1, XVII, 63, i. Ab oriente nasej, est oriri tanquam novum solem, ad illustrandum alios, XXL 163, 1.

ORIENTALIS. 1« Orientalis ventus urens est et norius, XIII. 445. 2. Orientales natura calidi sunt, XIV, 192. 2. Orientales longas gerunt vestes, XVII, 363, 2. Orientales olim in tabernaculis degebant, inde quævis domus aut palatium vocatur tabernaculum, XIII, 643, 1. Orientales dum quem honorare volunt, in terram se prosternunt. XIX, 482, 1. Orientales magnifica convivia celebrabant, X, 141, 1. Solebant quærere proverbia, ænigmata. similitudines et alias graves sententias, X, 295. 2.

Orientalis Ecclesia jejunabat foria quarta et sexta. XV, 245, 2.

2® Orientalis porla cur dicatur beata virgo, XII, 831, 1 (I Maria).

ORIGENES. !• Onjenta *vita.* Orígenes curdictus Adamantins, XX, 331, 2 et seq. A puero Scripturæ studuit, L 10. 1. Ejus in Scripturis volutandis assiduitas, XIII, 235, 1. Orígenes puer ambivit martyrium, XXL 1»1. 2 Vita fuit talis quam doctrina, XX. 158.2. Præfuit schola* Alexandrinae, XIV. 192, 1. Castravit 80 ct cur, et in hoc peccavit. XV, 166, 2; 423, 2; XVIII. 564. 1; XXL 11,1. An fuerit idololatra, IX, 443, 1. An damnatus sit, X, 408, 1.

2* *Origenis scripta quædam in Scripturam.* Orígenes sex homilías in Canticum scripsit in quibus seipsum vicit, S. Hieronymo leste. VII, 463,1. Scripsit in Cantica versus fere vigilili millia, XIII, 253, 1. Commentatus est Isaiam, XI, 99, 1.

3° *Origenis errores.* Orígenes nimis ingenio su^ fisus est, Xin 235, 1. Ejus interpretatio Scriptura^ in quo reprehendatur, XXI, 7. 2. Quod litterales* sensus fugiens semper ad mysticos fugerit, hinc it? hæresim delapsus est, XIII, 225, 2. Plures habet errores, sensum symbolicum præ litterali sequitur, IX, 236, 2. Quomodo ejus errores S. Hieronymus transcribat. XVIII, 31, 2 et seq.; 585, 2 ct seq

Origenis delirium circa expositionem scalae Jacob, I, 285, 2. Ejus error de animabus quas putabat fuisse angelos, *ibid.* De ejus commentario in *Epatóla ad Homanos* censura, XVIII, 31 1.

Orígenes putabat angelos multis sæculis ante mundum creatos esse, XIX, 330, 2. Censuil etiam angelos custodes in custodia hominum mereri vel demereri, el eos aliquando per negligenliam peccantes, puniendos esse, XIV, 128, 1; XV, 402. 2; XXI. 39. 1. Dæmones Christo dominatos fuisse admisit, XVIII, 110, 2. Ille putavit Malachiam, Aggæum et Joannem Baptistam fuisse angelos incarnatos, XIV, 547. 1, 2; 585, I. Censuit singulis vitiis præesse dæmones, XVIII, 673, 2

Censebat animas in corporo velut in carcerem compingi. X, 351, 2. Aiebat animas excussisse jugum ligneum, ideoque accepisse ferreum, id est corpora crassa. XII, 208, 1, 2. Item peccata qu» anima antequam corpori jungeretur in cœlo commisisset, mortis hominis causam esse. XVIII 98,1; 588. 1; XIX, 320, 2. Ejus error dicentis animas a morte non videre Deum, XXI, 146, 2. Dicebat animas beatorum rursus ad carnem redituros, XX, 245, 1. Censuil corpus humanum in resurrectione in globum esse mutandum. XIX, 56, 2. Ejus error circa rerum revolutionem in pristinum statum, XX. 244, 2. Item de stellis animalis. XXI, 155, 2. Dal cœlis, soli, lunæ animam et mentem, XVIII, 139, 1; XX. 491. 2.

Orígenes semina jecit Arianismi, XVI. 288. 2; 299, 1. Et Pelagianismi, XVIII. 62. 1. Putavit gentes salvari posso sua recta vita, 59. 2. Ejus error circa Exorcistas damnatus. XVII, 352. 2.

Orígenes docuit poenas infernales non fore perpetuas, XV. 106, I; 307, 1 Putavit damnatos omnes aliquando salvandos, XIII.464, 2. Item daemones ipsos aliquando salvandos. XVIII, 196, 1; XIX 79. 1; XX, 334. 1; 444, 2.

ORIGINALIS. !• Originalis mundus quis dicatur, \\. 447, 1. 2.

2* Originale peccatum *(Vide* Peccatum).

ORIGO. Origo fluminum quæ sil. VII, 51, <. Quænam sil origo agni benedicti, 317, 2 *(Vide* Agnus, Flumen).

ORION. Orion sidus est meridionale ante Taurum : unde dicatur; eo oriente oritur hiems. oriens aerem nimbis turbal, XIII. 581. 2. Oritur in novembri; hunc quare poets Neptuni filium fingant: cur vocetur Jugula el Ensifer, cur dovexus el co-, mes Noli, *ibid.* Eo martyres designantur, 582, 1.

ORNAMENTA, ORNARE, ORNATUS. !• Ornatu templorum, altanum, >asorum sacrorum Deus

honoratur et delectatur, XIV, 558, 2. Ornatus sepultura chrislianæ commendatur, XI, 266, 1, î. Ornatus lotius hominis quis, VII, 283, 2. Ornatus iliius quem rex honorare voluisset, qualis, IV, 379, 2. *Ornare* sæpe est quod *laudare,* V, 447, i.

2* Ornatus mulieres sunt studiosa;, IV, 369, 2; XIX, 203 1. Ornatus modestus decet matronas honestas, III. 243,1. Ornamenta vera mulieris quæ sint, XX, 313, 1. Ornatus mulieris juxta S. Petrum, XIX, 303, 2,

3* Ornatus exterior nimius signum est internae deformitatis, III, 494, 1. Ornatus nimius pejor adulterio, XX 313, 2. Ornatus nimius non caret impudicitias suspicione, XIX, 204, 1. Ornatus mulierum viris est periculosus el perniciosus, IV, 330, 1. Ornatus dedecet mulieres, maxime in templo, XIX. 204, 2. Ornatus meretricum cst velut spina, V, 189, 1 *[Vide* Mulikh, Mjietiiix).

OROBASUS. Orobasus Persa cum e tribus filiis quos habebat unum lanium regi Dario ad bellum eunti obtulisset, omnes ab co necari vidit, IX, 614. 2.

ORON. Orón mons quantum ab Ecbatana distet, IV, 317, I. Oron duplex civitas eral, XII, 304, 2.

ORONAIM. Oronaim eral terminus Moab versus Babylonem, XI. j'ki, i,

ORONTES. Orontes fluvius interfluit Antiochiam, IV, 444. 2.

OHPI1A. Orpha non erat mater Goliath, III, 236 I.

ORPHANUS. Orphanis prospicit Christus iis relictus lutor, XVIII, 479, i.

ORPHEUS, Orpheus diu in solitudine vixit, ut supernis intenderet, XIII, 227, 1. Verbum Dei vocavit çavta, id est illustratorem, XI, 701, 2. Orpheo et Amphioni Christus comparatur, XXI, 129. t, 2.

ORTHOSIAS. Orthosias urbs in quam fugit Tryphon quæ, et uhi sila, IV, 490, 2. Hanc Antiochus Sidetes deditione cepit ac in ca Tryphonem interfodi! 491. i.

ORTUS. !• Ortus supra naturam cur vocetur lapidis excisio, XIII, 32, 2 ot seq. In ortum Christi plebs non inquirebat ex desidia, scriba» ok invidia, ut ex eo discorri.t an ipse esset verus Messias, XVI. 428, 1 *(Vide* Jesus Christus).

2* Ortus hominis ex muliere fons miseri®, *Job,* 315, I (fide Homo).

Ortus et occasus solis quo sensu dicantur vanitas. Mi 35. 2.

OliTVGOMETRA. Orlygometra quæ, et unde dicitur VIH. 590. i. Oilygomelra quare vocentur coturnices. II, 248, 2.

OliìX. Oryx qualo sit animal, II. 448, 2; XI, 612 I. In Ægypto invenitur, caniculam stellam adurat sternutando, ejus descriptio, XI, 612. I.

O>, !• *Quid ííí o í et ejus ad cor relatio* Os speculum, janua, fibula cordis est, X. 25, 1 et seqq.: *Ante sermonem non laudet virum : hzc enim tenlatio est hominum* Os et janua magnas haben inter se analogias, V, 544, 2 : *Qui meditatur discordias, diligit rixas: et qui exaltat ostium suum, quænt ruinas.* Os stomachi olim dicebatur cor, X, 73. *1 •'Conclude eleemosynam in corde pauperis, et lure pro le exorabit ab omni malo.* Homo oris est loquax, 55, 1. Os loquitur quod cogitat cor, IX. 550, i *: Narratio fatui quasi sarcina in via: nani in labiis sensati invenietur gratia.* Os est quasi lyra animala. XII, 130, I : Si *separaveris pretiosum a vili, quasi os meum eris* Os haurire debet sapientiam a cordo, V. 507, I, 2: *Cor sapientis erudiet os ejus, et labiis ejus addet gratiam.* Os est promptuarium sapienti®. *Job,* 176, 2. Oris apertio signum aulloquenlis, aut corde auscultantis, *Job,* 581, 2 : *Qui me audiebant, expectabanl sententiam, et intenti tacebant ad consilium meum. Verbis meis nihil addere audebant, el super illos stillabat eloquium meum. Expectabant me sicut pluviam, et os suum aperiebant quasi ad imbrem serotinum.* Os aperire signum est invere-cundi® ; claudero, pudoris, XI, 621, 2 : *Super ipsum continebunt reges os suum.* O* aperire idem est Ilebræis quod incipero loqui, XV, 137. 1.2 : *El aperiens os suum docebat eos, dicens,* etc. Ore confessio fit ad salutem. XVIII, 178, 2 : *Corde creditur ad justitiam, ore autem confessio fit ad salutem.* Os rixas pnrit cl sopit. X, 54. I : Si *suffIaveris in scintillam, quasi ignis exardebit : et si expueris super illam, exlinguclur : utroque ex ore proficiscuntur.*

2° *Os sollicite custodiendum.* Os homini in primis est custodiendum, V, 124. 2 : *Remove a te os pravum, et detrahentia labia sini procul a te.* Oris custodia quæ sil. et quæ dicatur, 375, 2 : *Qui custodit os suum, custodit animam suam : qui autem inconsideratus est ad loquendum, sentiet mata.* Oris custodia est dicendorum circumspectio, IX, 593, 1 : *Quis dabit ori meo custodiam, el super labia mea signaculum certum, ut non cadam ab ipsis, et lingua mea perdat me?* Ea csl dupler, *ibid.* Qui os custodit, animam ab angustiis custodit, VI. 119, 1,2 : *Qui custodit os suum et linguam suam, custodii ab angustus animam suam.* Os male custoditum sæpe homini magnas molestias creai, V. 50 ». 2 etseq. : *Annua laboranhs laborat ;ibi, quia compulit eum os suum.* Oris fructu» sunl verba cl damna, bonaque cx iis dimanantia, 583. 1. De fructu oris viri replebitur venter ejus, cl genimina I.ibiorum ipsius saturabunt eum. *Mors et vita in manu lingur : qui diligunt eam, comedent fructus ejus.* Ore quidam vicium sibi parant et quæs'um faciunt, *ibid.* Os claudendum linguæ nequam, X. 62, 1 : *Sepi aures luas spinis, et linguam nequam noli audire, et ori tuo facito ostia el seras.* Os est a turpibus custodiendum, XVIII, 512. 2; 646, 2. Ad oris regimen servandum sii* mulus, 646, 2. Os non semper obserandum, sad quandoque reserandum, X 62. 2. Quando ulrum-

que faciendum, 61, 2 ; 63, 2. Ejus duo sunl custodes. 63. i. Oris custodia a Deo precibus postulanda, 62, 2.

3* *Os pravorum quoluplex. Os pravum* quod appelletur, V. 124, 2: flemove *a le os pravum, et detrahentia labia sint prorui a te. Os perversum* quod dicatur, 163, 2 : *Uomo apostata, vir inutilis, graditur ore perverso.* Os pravum apte congruit pravo cordi; ejus vilitas et fragilitas, VI, 320, L Os impii est velut stagnum puliscens, et mare mortuum, 286, 2 : *Vena vilx os jusli; el os impiorum operit iniquitas.* Os meretricis est vorago profunda, VI, 156, 2 *(Vide* Mehetiux). Item os barathri, vestibulum inferni, 157, I. Quod os lubricum dicalur, 323. 2 : *Lingua fallax non amat veritatem, el os lubricum operatur ruinas.* Os laudantium quasi conflatorium est, 352, 1,2: *Quomodo probatur in conflatorio argentum, et in fornace aurum : sic probatur homo ore laudantis.* Quomodo os stulti sil contritio, V, 566, 2 el seq. : *Verba bilinguis quasi simplicia; el ipsa perveniunt usque ad interiora ventris.*

4° *Oris justi fructus et commoda.* Os justi gazophylacium est sapienliæ, VI, 118, 1. Os eruditum fundit gemmas. 63. 1 : *Est aurum et miiUUudo gemmarum ; vas aulem pretiosum labia scienlix.* Est crater sapienliæ, 64, 1 *(Vide* Lingua).

5* *Os metaphorice acceptum.* Primo. Os quomodo Deus habere dicatur, IX, 618, 2. 0* Dei proprie est mens el intellectus Dei, *ibid.* Os Domini in Scriptura idem est quod jussum et verbum Domini. Os Domini qui dicantur, XII, 365, 2. Os symbolum est Dei Patris, IX, 488, 2.

Secundo. Os mensuram denotat, cur, IV, 224. 2. Ab ore usque ad os impleri quid, *ibid.* Os Hebræis sæpe significat capacitatem, proportionem, mensuram, XIII, 269, 2 ; 420, 2. Subinde voluntatem, 421, 1. Os synecdochice capitur pro capito et vultu, V, 280, 2. Os sæpo jussum ot imperium significat, V, 320, 1. Os Hebræis metaphorice initium et aperturam denotat, VI. 141, 2. Os apertum capitur pro liberiate, XII, 718, 2. Os mystico pro quo sumatur, VII, 228, 2.

Tertio. *Ore proprio damnari* quis dicatur. *Job,* 337. 1. *Ore loqui* est cordate loqui, VI, 60, 1. Os ad os loqui quid sil. XX. 637, 2 : *Ore meditari sapientiam* quid sil, *Psalm.* I, 236, I. *Os dilatare* est conviciari, imo conviciorum plaustra evomere, XI, 667, 1. Os bovi trituranti non occludendum : quomodo id tropologico inlelligendum , XVIII, 319, I, 2. *Os gladii* quid sil, IX, 506, 1; X, 57, 1; XIX. 388, 2.

O^CHOPHORIA. Oschophoria festa erant instituta in honoiem Bacchi, XII, 564. 1.

OSCITARE. Oscitans oscitationem ciel, IX, 383, 2.

OSCULARI, OSCULUM. 1- Osculari quid in Scripturis significet, I, 360, 2. Osculum tam est dantis quam accipientis, VI, 241, 2 Id prisci dabant variis de causis,*ibid.* Osculi quatuor symbole, VII, 467. 1. Osculum est humilitatis el subjectionis symbolum, unde dicatur. 243, 1. Osculum symbolum est reconcil atonia, pacis clamons, salutationis et bona apprecalionis, VII, 467, 1; XV|, 123.2; XVIII, 512, 2 Osculum erat ritus salutandi et adorandi. XII, 562, 2. Osculi signum qnare Judas dederit Judæis in Christi caplun\ XV. 574. 2. Cur Christus Judie dederit osculum, *ibid.* Euii olim mos salutandi apud Hebreos et Gentiles, XV, 575, 1; XVIII, 512, 2. Osculo excipiuntur hospites e(conviväe, XVI, 127, 2. Osculum manus suæ quid designet. *Job,* 625, 2 Osculatio manus signum erat adorationis, IX, 624, i. Osculari solebant idolulatræ idolum in signum venerationis et adorationis; aut si non possent, manum, loco idoli, XIII, 455, 2. Oscula fraudulenta inimici sunt osculanti probrosa, osculato noxia, VI, 332. 2. Oscula casenda etiam fratrum el sororum, V. 190. 2.

2® Osculo Elisæus puerum mortuum in vitam revocavit, VII, 472. 2.

3® Osculum sanctum primorum Christianorum, XVII,364.1; XX.403,1. Osculum olim m Missa dabatur a Christianis ante communionem, et cur,XV, 163, 1; X\ III. 512, 2. Sed is mos jam sublatus est, *ibid.* Est id jam in usu in quibusdam ecclesiis, *ibid.* Quatuor de causis honeste datur, *ibid.* Osculabantur primi Christiani prono corpore limina et januam templi Apostolorum, XVIII. 16, 1.

4® Osculo in *Cantico* doctrina Christi significatur, \ II, 468,1. Osculum Eucharistie. 469, 2. Resurrectionis, 472, 2. Osculum unionis mysticum, 470,2. Osculum Christi ethicum est amor. 467.1. Idem quam suave, 472, 2. Osculum SS. Trinitatis in principio *Cantici,* 468, i. Osculum Dei el justi, 468, 2. Dei et poenitentiae, *ibid.,* 2. Dei et amantis, 469, 1. Dei et orantis, tMd. Dei et beatæ Virginis quadruplex. 471, 2. Osculum Christi physicum est unio hypostatica. 466, 2. Osculum pedum servorum el subditorum csl osculum oris sponsarum et summe amantium, 466, 1. Osculo Spiritus sanctus significatur, 469, I. Osculum triplex, pedis, manus el oris, ibid.t 2.

OSEAS vel Osee propheta. Osee omnium prophetarum scribentium fuit primus. XI, 58, 2; XIII, 221, 2; 254. 2; 255, 1, 2; 279. 2 Undo id nomen derivetur, el quid significet. XIII. 276, 1. O>oo idem osi quod Josué, Jesus el Isaías, *ibid.* An ipse angelus de quo *Apocalypsis,* cap. V. ad litteram, 277, L Cur dicatur ipse angelus foriis, XII, 277, 1, XXI. 121,2. An fueril Issacbarila. 279, I. Fuit synchronus Isaiæ, 276. I, 2. Quando cœperil prophetare, XI, 58, 2, XIII, 254. 2. El sub quibus regibus. el quid, XIII, 255. I. Cur solum Jeruboam nominet o regibus Israel sub quibus prophetavit, *ibid.* Cœpil nonaginta annis ante excidium Samariæ, et ducentis vigintiqualuor annis anlo exciaium Jerusalom. 280 I. Vidit excidium tribuum a sa prædictuiu, 279, 2. Usque ad annum aetatis nona-

gesfmam prophetavit, 217,2; 279.2.Oractilis, factis, monbus ct nomine Christum praefigurat, 276, 1. Dictus est commaticus et quasi per sententias loqueos, 217. 2 ; 277, 1 ; 374, 2. In nonnullis cum Isaia convenit, 238, 2. Ejus hicroglyphica, 257, t. Ænigmala. 265, 1, 2. Adagia, 268, 1, 2. Prophetat Judæ et Israeli, 276, L An quercum m duodecim partes vi verborum diviserit. 277, 1.

CurOseasjubeaturaDeo uxorem fornicariam ducere, XIII, 280, 2 et seq. Non jubetur fornicari, sed meretricem in uxorem accipere, 280, 2. Quomodo foderit uxorem quindecim argenteis. XIX, 454, 1. An cum ea sit fornicatus, Deo dispensante, sine peccato, 281, 4, 2. Vera uxor ejus fuit, *ibid.* stabile et perpetuum hoc ejus conjugium fuit, tMd. Refelluntur contrarium asserentes, *ibid.* Non adscivit sibi filios adulterinos, sed suos procreavit, 282, 2; 283, 4. Non duxit idololatram, *ibid.* Vere eam duxit non vero per visionem imaginariam, *ibid.* Cur ejus filii vocentur filii fornicationum, 284, 2. Ejus charitas in fornicaria ducenda, 285, 2. Et obedientia, 286, 4. Hanc cum duxit, juvenis fuerit oportet, *ibid.* Jussus fornicariam accipere, quid repraesentet, XVIII, 101, 2. Ejus connubium cum connubio Christi comparatur, XIII, 286, 1. Ejus prima proles dicta est *Jesrahel,* 287, 2. Secunda, *Lo Nachuma,* 291, 4, 2. Tertia, *Lo Annui,* 294, 2. Jubetur quoque a Deo adultcram domum suam adducere, et cur, 325, 1, 2. Habuit eam ut ancillam, ad hoc ut adulteris abstineret, 325, 2; 328, 1; 329, 1. Ejus chantas et zelus, 329, 1. Quas conditiones huic adulteræ, dum eam conduceret proposuerit, 328, 2; 329, 4. Oseæ elogium, XI, 58, 2. Sanctorum catalogo ab Ecclesia adscriptus est. XIII, 277. 2.

OSEE rex Israel. O^ee rex Israel permittit suos ire ad templum Jerosolymilanum, IV, 69, 1.

O5IANDER. Osiandri error circa unionem nostri cum Deo, XX, 410, 2.

OSIRIS. Osins idem est quod multioculus, I, 363, 2. An idem qui sol, XII, 563, 1. Is est Josephus patriarcha, ct cur, 364, 1. Pingebatur ab Ægyptiis quasi sceptrum in se oculum insculptum habens \I\ 390, 1.

OSOR. Osor disciplinae vere insipiens est. V, 345. 1.

OSSA. !• Ossa sunt quasi fulcra corporis nostri, X. 10, 2; XI, 681, 2. A medula impinguantur, foventur et roborantur, V, 79, 1, 2; X, 40, 2. Ossa crematorum quomodo colligerentur, XIII, 601, 2. Qui ea colligebant erant de propinquis, incincti erant, atrati, prius abluebant manus; in ossa vinum et lac infundebant, ac deinde in linteo ea ventilabant, in ea immittebant odores, aromata et lacrimas, 604, 2 et seq.

Cur ossa Agni Paschalis frangi non licuerit, ct Chnsti non debuerint. XV, 622. 2. Ossa Jeremiæ an Alexandriani translata ab Alexandro Magna, XH, 1,2.

Ossa olivarum cur meretrices BabyloNæ comburercnl, XII, 462, 2.

2« Ossa Prophetarum quomodo pullularo dicantur, X, 527, 2; XIII, 219. 2. Ossa Joseph post mortem prophetarunt, X, 530, 2. Ossa Elisei quomodo prophetarunt, item ossa Josephi post mortem per castra deducta, XVIII, 387, 2. Ossa sanctorum in pretio habenda, X, 475, 2 et seq. Ossa sanctorum Deo sunt curæ, XII, 762, 1. Quomodo Deus ea custodiat, et quid sint. *Psalm.* I, 207,1,2. Ossa sanctorum in resurrectione germinabunt, XI, 762, 1. Ossa hominum in sepulcris jacentia, sunt aeternitatis et resurrectionis semina, XII, 758. 1.

Ossium dispersionem insigniter impiis minatur Deus, XIII, 549, 2.

3* Ossa quarum rerum sint symbolum, XVI, 022, 1. Ossa robur significant, *Psalm.* 1,178, 1,2. Ossa vocantur ab Hebræis argumenta, cur. XI, 514, 2. Argumentum sunt solidorum, IX, 574, 1. Ossa fortes Ecclesiæ designant, *Job,* 593, 2. Ossa sæpe vires animæ significant, V, 475, 2. Ossa pro viris perfectis, caro pro infirmis aliquando sumitur, *Psalm.* I, 214, 2. Ossium exultalio perfectam lælitiam significat, *ibid.* Ossa sunt animi virtutes, XI, 681, 2. Ossa sunt schema virtutum duriorum ot fortiorum, XIX, 90, 2.

Ossa loco ligni sub olla congesta in obsidio Hierosolymæ quid denotent, XII, 676,1. Alia erant ossa quæ in olla erant, *ibid.* Ossa arida reviviscentia symbolum sunt resurrectionis, item justificationis impii et liberationis et captivitate Babylonica, 757, 4, 2.

OSTENDERE. *Ostendere* in Scripturis sæpe ost quod reipsa praestare rem, reipsa oxhibere, dare, donare, largiri, et subinde facere significat, XVII, 218, I ; XVIII, 282, 1 ; XIX, 17. 2 ; XX, 126, t. Ostensio fidei per opera cur in Ecclesia requiratur, XX, 126, 4.

OSTENTATIO, OSTENTATOR. Ostentatio est in fronte. XXI, 314, 1 : *El in fronte ejus nomen scriptum : Mysterium, Babylon magna, mater fornicationum el abominationum terrx.* Ostentatio nube inani denotatur, VI, 270, 4 : *Nubes, cl ventus, el pluvia non sequentes, vir gloriosus, cl promissa non complens.* Ostentatores sunt magniloqui et inanes, *ibid.* Ostentationis quanta sit stultitia, 271. 1. Ostentatio regibus imprimis est exosa, 258, 1 : *Ne gloriosus appareas coram rege, et in loco magnorum ne steteris.* Ostentatio mullis est causa interitus, XIII, 385, 1. Ostentatio scienti®, virtutis, virium el ingenii non perveniet ad felicem exitum, 395, 1 : *Ventum seminabunl, el turbinem metent : culmus stans non est in eo, germen non faciei farinam; quod et si fecerit, alieni comedent eam.* Ostentatio vana sui in opere bono, ipsum enecat, XV, 181, 1 : *Attendite ne justitiam vestram facialis coram hominibus, ul videamini ab eis : ahoquxn mercedem non habebitis apud Patrem vestrum qui in calis est.* Ostentatio pba-

risæoriim in bonis operibus, »89, i : *Omnia* ui » *opera sua faciunt ul videantur ab hominibus (Vide* Super bia, Vanit as).

OSTIENSIS. Ostiensis episcopus inter cardinales primus est, XIV, 391, 2.

OSTIUM. 1° In ostio 1res deos tutelares Romani posuerunt, XI, 669, 1. Ostia clausa carceris an Petrus penetrarti, XVII, 266, i.

2® Ostia duo templi mystico sunt opera bona duplicis charitalis, Dei scilicet et proximi, XII, 815, 1.

Ostium et os habent inter so analogiam, V, 54 », 2. Ostia interna corporis quid sint, VII, 388, i. Ostium in cardino volutum typus est pigri in lecto se volventis, VI, 313,2. Ostium cur dicatur sponsæ soror, VIII, 230, 1. Ostii ovilis parabola explicatur, XVI, 468, if

Ostium sermonis quid sit, XIX, 110, 2. Ostium apertum significat occasionem, opportunitatem, facultatem, XXI, 71, 2. Ostium fidei aperire quid sit, XVII. 296, 2.

OSTREA. Ostrea quomodo a cancro sibi caveant, VI, 137. 2.

OSAVALDUS (S.). S. Oswaldo episcopo Vigorniensi celebranti officiose ministravit angelus, II, 210. 2.

OTHO I imperator. Otho I iinperator 'quam pacis fuerit amans, XI, 126, 1. Vi venerabilis Eucharistias hostes suos profligavit, XIV, 470, 2.

Otho IV imperator. Otho IV imperator seipsum sua sententia damnavit. I, 395, 1. Quantum circa vitæ finem pœniluerit, XII, 43, 2.

OTHONIEL. Olhoniel fortitudine bellica donatur a Deo, III, 126, 1. Primus princeps Israelis post Josué, *ibid.* Typus Christi, *ibid.*

OTIOSITAS, OTIOSUS, OTIUM. !• *Otiosorum indoles.* Otium est summa voluptas pigri, VI, 315, 1 : *Sapienlior sibi piger videtur septem viris loquenlibus sententias.* Otium cl curiositas plerumque sunt conjuncti,XIX, 129. 2 : *Rogamus autem vos, fratres, ut abundetis magis, el operam detis ul quieti sitis, et ut vestrum negotium agatis.* Otiosi sibi, aliis curiosi sunl, 169, 2 : *Ipsi enim scitis quemadmodum oporteat imitari nos, quoniam* non *inquieti fuimus inter vos , neque gratis panem manducavimus ab aliquo, sed in labore et fatigatione, node d die operantes, ne quem vestrum gravaremus.* Curiosi sunt, garruli, dicaces, non agunt, sed satagunt, 172, 1 : *Audivimus enim inter vos quosdam ambulare inquiete, nihil operantes, sed curiose agentes.* Hirundinibus sunl similes, *ibid.* Otiosus cur vocelur stultissimus, V. 357, 1 : *Qui operatur terram, satiabitur panibus; qui autem sectatur otium, stultissimus est.* Omne suum otium impendit in nuda desideria, nec unquam ad operandum accedit. 376, 2. Otium vanas laboris apprehensiones et difficultates pigro suggerit, ne eum suscipiat, V, 155, 2 el seq.

2° *Otiositas vitanda,* X, 187, 2: *Mille illum in operationem ne vacet : mullam enim malitiam docuit otiositas.* Otium quantopere sil vitandum exemplis et insignibus documentis docetur, I, 474, 1. Otium fugiendum monet Apostolus. XIX, 129, 2; 169, 1; 170, 2 et seqq. : *Hoc denuntia* bamus vobis, quoniam si quis non vult operari* nec manducet.* Otium tum corporale, lum spirituale fugiendum, V, 161, 2 clseq.; 377. I : Full *el non vult piger, anima autem operantium impinguabitur.* Otium quantum sit malum, HI, 475, i ; XVII, 316, 2. Otiosi inertia et turpitudo, XIX, 171, 1. Otiositas verborum, cogitationum et operationum est quædam prodigalitas temporis, XV, 310, 1. Otiosus nemo in cœlum xdmittitur, XVI, 174, 1 : *Sint lumbi vestri prxeindi, el lucerna ardentes in manibus vestris, el vos similes hominibus eipeciantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis.* Otium servis non permittendum, X, 186, 1, 2 *(Vide* Ser vus).

3° *Otii effectus el damna,* V, 567, 2 : *Pigrum dejicit timor: anima aulem effeminatorum esurient;* VIr 22, 1 elseq. : *Pigredo immittit soporem, et anima dissoluta esuriet,* IX, 578, 1; X, 187. 1,2; XIX, 171, 1. Otiosus ab ordine suo et creatione deficit, XIX, 169, 1. Otium vivi hominis est sepultura, 179, 2. Otium omnium malorum seminarium ct origo, V, 291, 1 ; IX, 231,1 ; XII, 619, 2 . *Ecce h.ec fuit iniquitas Sodoma..... superbia, saturitas panis el abundantia, el otium ipsius el filiarum ejus,* XIX, 171, 1. Id docet otiosus, V, 356, 2 : *Qui operatur terram suam, satiabitur panibus, qui autem sectatur otium, stultissimus est.* Otio marcet virtus, XX. 20. 2. Otbsi a diabolo lentantur, VI, 156,1; X, 560, 2. Otium est mater cupidinum et malarum cogitationum, VI, 121, 2 : *Tota die concupiscit et desiderai* (piger); *qui autem justus est Imbuet, et non cessabit.* Desiderium acuit el accendii, 120, 2 et seq. Otiosi mulla machinantur mala, V, 163, 1. Otiosi mundum destruere conantur, 568. 2 : @ut *mollis est et dissolutus in opere suo, frater est sua opera dissipantis.* Otiosus opus inchoatum non promovet, sed dissipat, *ibid.* Otium mater est fornicationis, X. 9, 2. Reddit corpus excrementosum el animum mollem, 128, 2. Facit mentem igna\am hebescere, V, 357, 1. Parit detractiones, calumnias, furia, estque omnis mali causa, 357, 2.

Otium causa paupertatis est, VI, 7, 2 ; 60. 1 • *Noli diligere somnum, ne te egestas opprimat : aperi oculos tuos, el saturare panibus; 249.* I : *Usquequo, piger, dormies ? usquequo de somno consurges ? Parum, inquam, dormies, modicum dormitabis, paululum manus conseres ul quiescas; el veniet libi quasi cursor egestas, el mendi* citas quasi vir armatus.* Otiosi laceris vestibus vestientur, 196, 2 : A'oli *esse* in *conviviis potatorum, nec in comessalionibus eorum qui carnes ad vescendum conferunt : quia vacantes polibus, el dantes symbola consumentur, cl vestietur pannis*

dormitatio. Otiosus gui edero carnes suas dicatur, VII, 169, 1 : *Stultus complicat manus suas, et comedit carnes suas.* Merentur fame emori, 521, 4. Otio dediti regno privantur. IV, 472, 2.

Do otioso verbo reddenda est Deo ratio in dio judicii. XV, 308, 2; 310. 2 : *Dico autem vobis, quoniam omne verbum otiosum quod loculi fuerint homines, reddent rationem de eo in die judicii.* Quod dicatur verbum otiosum, 300, I et seqq. Non requiritur absolute bona intentio, ne sit otiosum, 309, 2. Ejus auctor est. diabolus, *ibid.* Ejus *remedia, ibtd.*

4* *Contra otium remedia.* Quid agendum per otium ne inertia torpeamus, X, 444, 2. Inolio comparanda est sapientia, 286, 2 ; *Sapientia scriba in tempore vacuitatis, el qui minoratur actu sapientiam percipiet.* Ejus otium negotiosum est, *ibid.* (*Vide* Piger, Pigritia).

OTTO martyr. Otto martyr Franciscanos in una maxilla percussus, præbuit alteram, XV, 172, 2.

OTTO comes. Otto comes adulter capite plexus, et sepultura asini sepultas, XIII. 185, L

OTTOMANI nunc sunl flagellum Dei, IV, 421, 2. Oltomanicum imperium quando cœperit, XXI, 347, 2; 258, 4. Quamdiu durabit, 351, 1 el seq. (*Vide* Mahomet, Mahometan!, Turcæ).

OVIDIUS. Ovidius in Poloniam relegatus fuit, XIV, 536, 4.

OVILE. Ovile unum et unus pastor, quando factum vel futurum sit, XVI, 475, 4, 2.

OVIS. 1® Ovis est animal simplex el incurium, XV, 252, 1, 2. Ovis et lupi antipathia, IX, 397, 1. Eliam post morlem limet lupum, 398, 1. Ovis errans in viam non redit nisi reducatur a pastore, 506, 1. Oves vocem pastoris agnoscunt, XVI, 469, 2 et seq. Oves prægrandes sunt in Persido, XIII, 100, 2. Oves tondentur sub æquinoclium vernum, 609, 1, 2. Ovis quatuor commoda, I, 615, 4. Ovis fur debebat reddere quadruplum, *ibid.* Ovium variegatarum conceptum qua arte Jacob procurant, 304, I, 2. Quem conceptum ipse precibus et sanctitate a Deo impetravit, 305, I.

2® Ovis el hominis variæ analogia}, XX, 308, 1. Ovis mystico bonum auditorem significat, 615, 1. Oves Christi sunt homines, maximo fideles, XVI, 478, 2. Oves significant mystice fideles, 469, 2. Oves errantes sunt peccatorum symbolum, 203, 2. Ovis innocentia) symbolum, *Job,* 793, 1. Oves suas quomodo pascat Christus, XXI. 182, 1. Oves cos esso vult Christus, 268, 1. Otium salus pendet s vita pastorum, 68, 1. Oves sint viri apostolici, (J qua in re, XV, 266, 1, 2.

OVUM. !• Ova valdo nutriunt, ita sunt dieta quod sint uvida, XVI, 62, 4. Ova gallina* salubria sunt et medica, XV, 98, 2, Ab ovis ulim inchoabatur cœna, X, 125. 2. Ova struthio arente infodit, nec ea incubando fovet, quia venirem habet implu-hium, XIV, 70, 2. Ova piscium feminarum non perficiuntur ad generationem sine mare, XIV, 216, 2.

2® Ova aspidum rumpero quid sit, XI, 691, 4, 2. Ovum significat spem el fiduciam, IV, 303, 2.

OXYRYNCHUS. Oxyrynchus, Ægypti urbs, quot olim monachos habuerit. XI. 320, 2. Eam plures monachi quam cives habitarunt, 427, 2.

OZA. Oza foil levila, III, 454, L Quare a Deo percussus, *ibid.,* 2. Censent aliqui eum mortem æternam evasisse, 455, 4. Ozæ percussio cl divisio quid, *ibid.*

OZIAS. Ozias rex quo anno mundi regnaro cœperit, qui sub eo prophelæ prophelarint, XIII, 255. 1. Dictus esi et Azarias. cur, 533, 2. Ejus fastus quomodo a Deo punitus, et quaro a Deo lepra percussus, XII, 846, 2; 534, 2. Quando ejus lepra contigerit, XIII. 534, 2. De lepra Oziæ ei a Deo inflicta, elan habitaverit separatiti), II, 86, 2. An ob ejus peccatum cessant prophetia, XI, 164, 1, 2. Quamdiu lepra fuerit percussus, 189, i. Quot annis regnaverit, XIII, 534, 4.

PABULA. Pabula ovium Dei quaenam sint, *Psalm.* I. 129, 1.

PACHOMIUS (S.). S. Pachomius qua occasiono sil ad fidem conversus. XIX, 513, 1. Cum esset gentilis, visa Christianorum charitate, ad Christum est conversus, XIII, 52. 2; XVI, 536, 1; XVIII, 9, 1,2. Pachomius diabolum specie Christi sibi apparentem facto crucis signo a so repulit, XVIII, 494, 2. Si quem detractorem audiret, illico recedebat, VI, 287, 2. E teternmo odoro agnovit Origenislai, I. 683,1. Libidinis lontotiones expugnaro non potuit, V. 451, 2. Novillos suos triennio inalruxil, XV, 245, 2. Theodorum ægruin quomodo sit solatus, X, 276, 2. Pachomius ab nngelis e terra levatur, promittitur ei posteritatis duratio, XII, 253, 1, 2. Serpentes et scorpiones calcabat illaesus, V. 97. 2.

PACHYNUM Pachyni in Sicilia quid S. Panlar egerit. XVII. 439, I.

PACIFICUS. 1® *Pacifica hostia* Pacifica viclirtt quæ diceretur, XIV. 563, 2. Poterat esse femina, si esset voluntaria; secus si votiva, 566. 2. Pacifica* hostia) offerebantur pro pace et salute domus vel populi, vel sponte, vel ex voto XIIf, 587, 1.

2® *Pacifici homines.* Pacificorum 1res gradus, XV, 149. 4. Pacifici et invidi aolithosis, XX

275, 2. Pacifico magni tmnia agunt, quomodo, Vili. 537, 2. Pacifici sunt beati, vocantur filii Dei, XV. 149, 1, 2 et seq. : *Beati pacifici, quoniam filii Uti vocabuntur.* Semper gaudent, V, 365, 2 : *Dolus in corde cogitantium mala; qui autem pacis ineunt consilia, sequitur eos gaudium.* Animam tum suam, tum aliorum possident, 463, 2: Fir *iracundus provocai riras, qui patiens est, mitigat suscitatas.* Placent regibus, VI, 152, 1. Pacificus cum proximis ambulat cum Deo, XIV, 572, 1 : *In pace et in ¿¡quilate ambulavit mecum, el mullos avertit ab iniquitate (Vide* Ira, Lenitas, Mansuetudo, Pax).

PACTUM. I0 Pactum subinde testamentum dieilur, XVIII, 158, 1; 366, 2. Pactum Dei cum Lcvilis qualo fuerit, XIV, 571, 2. Dei cum patribus de Messia nascituro, XVI, 536,1. Pactum Dei cum Judæis initum quomodo cum omnibus populis initum dicatur, XIV, 491, 2. Pactum Dei cum Christo de nostra gloria et gratia, XI. 638, 1. Pactum Dei cum Christianis do gralia el gloria cis danda dicitum novum ob nova promissa cl præcepta, XII, 232, 2. Pactum cum Deo inilmn non facile mutandum. IX, 350, 2. Pactum salis est æternum, quare, II, 288. 2.

2° Pacta Judæorum cum Romanis inita, IV, 452, 1, 2. Pacta ct lucra injusta rescindenda sunl, XI. 677,2; 678, 1.

PÆDAGOGUS. Pædagogus Græcis quisnam esset, XVIII, 547,1. Pædagogi regum in Perside erant quatuor, X, 86. 2.

P.rdagogus liber Clementis Alexandrini unda dictus sil, V, 232, 1.

PEDERASTIA. Pæderaslia infames fueie pii lo–sophi veteres, 53,1. Pæderaslia Cretensium, XIX, 323, 2. Pædcrasliain unde didicerint Judæi, XI, 127, 1.

PAGANUS. Pagani dicti quasi eodem ex fonte potantes, XI, 525, 1. Unde ita vocali ethnici, *ibid.*

PALA. Pala annuli cur dicatur funda, el ei indatur bracteola coloris purpurei, VI. 304, 2.

PALABRA. *Palabra,* vox hispana, derivetur a *parabola,* quasi *parabla,* V. 16, 2.

PALÆSTA. Palesla quid, *Job,* 321, 1.

PALESTINA. Palæstinæ quanta sit ariditas, XIII. 570,2. Palæslinaobingentes calores lepra- «st obnoxia, XVI, 232, 2. TcmporoS. Hieronymi desierat ferre sycomoros, uti Libani cedros, XI, 238, 2. Rubruin vinum habet, X, 543, 1. Palæstinæ dies quot horarum sint, XI, 475, i. In Palæstinam pro recuperanda Terra sancta quinam expeditionem susceperint, IV, 565, 2.

PAL/ESTINI. Palaestini quomodo dicantur reliquia.- Cappadocum, XII, 295, 2. Cur dicantur communi voco Cerelim, 684, 2. Palæstini ongas tunicas gestabant, casque ciugulo succingebant, VI, 514, 2. Cur ungerentur, cl faciem frequenter lavarent, XV, 195, 2. Utebantur frequenter parabolis at proverbiis, XV, 28, 1. Palæstini triturant rota plaustri, vel ungulis boum equorumqne, XT, 40! 2-

PALESTRA. Palaestram qualem Jason pontifex nierosolymæ excitant. XIV, 503, 1.

PALÆTVRUS. Palætyrus urbs anta Nabucbodonosorem exlilit, Xî, 332, 2.

PALAMO. Palamonis eremita* austeritas in cibo, XV. 615, 2.

PALATILE. Palatbæ sont massas caricarmi seo ficuum aridarum, IV, 338, 1.

PALATIA. Palatia antiqua Romæ penitus conciderunt, V, 416, 1. Palatia superba et ampla Deu> detestatur, XIII, 600, <. Palatia hujns mundi, cur dicantur tabernacula peccatorum, P aim. II. 60, i.

PALATINI. Palatini quinam regi sunl utiles, V, 413. 1, 2 et seq.

PALATINUS. Palatinus collis Romae quis, XXI, 316, 1.

PALEA. Paleas typus sunt damnatorum, XV, 106, 1.

PALENTRIA. Palcntria «olumba el anas qaa dicatur, XIII, 384. 2.

PALINIÜS. Palinius est genus spina- et rubi, XI, 451,2. Est genus spinæ asperæel acutæ.XIV, 143. 1.

PALLADIUM. Palladium Trojæ in arce situm eral, XIV. 181, 2. Palladium fatale e cœlo decidit in Trojam, ejus miracula, eo sublato Troja capta, XIII, 331, 2.

PALLAS dea. Pallas dea bellandi, nendi, studendi, VI, 505, 2. Pallas dea virginitatis armata olim pingebatur. VIII, 348. 2. Pallas cur olivam sibi et in tutelam suam delegerit, XII, 99, 1. Cur cornici inimica sit, IX, 276, 1.

PALLAS servas. Pallas e servo quo potanti® evectus, XVII, 400, T.

PALLIDUS. Pallidi» equus Joanni vians quos significet XXI, 145,1.

PALLIOLA. Palliola Judæarum, XI, 141, i.

PALLIUM. I» Pallium cilicio suo superinjiciebant Prophctæ. XIII, 229,1. Pallium cilicinum erat vestis exterior Prophetarum, XIV, 518, 2. Pallium olim assumebant conversi a gentilismo, XII, 229,1. Pallium erat insigne Christianorum, XVII, i.

Pallium cur gestent archiepiscopi, XVII. 370,1.

2’ Pallium Dei est zelus, isque triplex,XI, 696,1. Pallium laudis quod dicatur, 718, i.

PALLOR. Pullor pugilem Christi decet, XVIII, 336, 2.

PALMA arbor. 1’Palma describitur, VIII, 122. <; XII, 815, 2 ; XXL 173, 1,2 et seqq. Palma arbor unde dicta sit, IX, 635, 2. Ejus doles, 636, i et seqq. Palrnæ a cæteris arboribus differentia, *Job,* 578, 1. Solem amat et salsuginem, IX, 636,1. Horret fimum, *ibid.* Ejus radix perfecta, VHI, 290, 1. Ramos et fructus habet digiti in morcar efformatos, IX, 636, 1. Perpetua fronde vire. *ibid.,* 2. Gaudet riguis, et anno sitienti lætlor est itili., 2. Folia el fructus cacumino gestat : oner non cedit, et contra pondus, necnon contra deprt-

mentís manum nililui cl resurgit, IV, 48!, 2; IX, 636, 2; 637, 1. Translatu gaudet, et solis amans est, 637, 1. Dactylos in humum inclinat, *ibid.* Palma oriunda ex Judæa, ejus insigne ct nota est, XII, 813, 2. Cur palma victoribus in certaminibus detur, XXI, 173, I, 2 et seqq. Palma hieronicis danda in medio stadii, loco eminentiore in mensa spectanda proponebatur, *ibid.* Palmee duæ jugiter fumantes an sint in valle Josaphat, XIII, 615, 2.

2* Palma quid symbolice significet, I, 574, 2. Palmarum aliæ mares, aliæ sunt feminea : hoc tropologico moribus applicatur, 56, 1, 2. Palma est crux Christi, VIII, 193, 1. Est symbolum roboris, constanti® et coronæ : hinc datur victori, XII, 796, 2 ; 813, 2. Palmæ victoria symbolum sunt Ilebræis, atquo indo Romanis, IX, 637, 1 ; XII, 813, 2; XXI, 172, 2. Palma martyrum insigne est, XIII, 171, 2. Est symbolum justi, *Job,* 576, 2; 578, i. Ei comparatur vir sanctus, VIII, 191, 1. Symbolum est patientium, XX, 49, 2. Ei cur assimilelur cœ'estis gloria, XXI, 49,2. Hinc similis est arbori vitae, 406, 2. Palmas qui in fronte cælatas habere mystico intelligantur, XII, 799. Palmam a sinistro et dextro habere quid differant sensu mystico, *ibid.*

PALMATA. Palmata tunica quæ diceretur, XXI, 173, 2.

PALMES Palmitem infructuosum tolli, et fructuosum purgari a Deo Patre, quid sit, XVI, 558, 1,2. Quasi palmites jungimur omnes Christo, 561,2.

PALMUS, PALMA. Palmus et palma mensuræ sunt, el quomodo differant, III, 129, 1. Palmus est sexta pars cubili, quomodo a palma differat, 784. 1, 2. Palmus quæ mensura sit, XI, 497. 2. Palmus minor est quatuor digitorum transversorum, major continet ternos palmas minores, hoc est semicubitum, XII, 825, 2 ; XXI, 222, 1. Palmus major hebraico cur vocetur ridens: et minor tristis, Vt 383, 1.

PALMYRA. Palmyra urbs dicta a palmetis eadem erat quæ Thamar, 635,2; XII, 855, I.Non est eadem quæ Jericho,XII, 855. 1. Palmyram muniit Salomon. UI. 601, 2. Eam postea Hadrianus vocat Hadrianopolim. *ibid,*

PALPATIO. Palpatio corporis Christi an fuerit sufficiens argumentum resurrectionis ejus, XVI, 28!, 1 *(Vide* Jesus Christus).

PALPEBRA Palpebra volant instar avium, V, 473 1.

Palum. In palo Romani artem jaculandi discebant, X. 20 1.

PALUMBES. Palumbes symbolum sunt fidei conjugalis, IX, 61!, 1. Hem medicinæ, X,27i, 1.

PALUS. Paludes Babylonie® quomodo incensæ sint, XII. 330, 1.

PALUSTRIA. Palustria symbolice sunl homines a segnitiem prolapsi XU, 853, 1.

PAMBO. Pambo abbas quftl do obedientia conseret, VI, 425, 1. Ejus taciturnitas ct silentium, XI, 416, 2; XX, 138, 1. Per multos annos verbum otiosum non protulit, VI, 234, 2. Aurum oblaturn respuit, II, 313, 1, 2; XV, 260, 1.

PAMMACHIÜS (S.). S. Pammachii consulis Romani elogium, XI, 55, 2 cl seq. Pammachius consul Romanus monachum Romæ publico professus est, IX, 162. 2; 236, 2. Ejus causa Christi paupertas. XVII, 135,2.

PAN. Pan vocabatur Deus a Gentilibus, XIV, 236, 2. Pan quis deus : ejus figura et descriptio, X, 398, 1; 419, 1. Pan erat hirci specie, XHI, 10!, 2. Pan princeps pastorum olim corona pinea coronabatur, VI, 356. 2. Pan quomodo ab Amoro in luctu victus sit, XIV, 236, 2. Pan est universi symbolum. X, 397, 2 ct seq.; 419, 1. Deum Christum repræsentat, *ibid. Magnus Pan mortuus est,* vox audita sub Tiberio imperatore, quid innuat, XV, 635, 1.

PANCRATIASTÆ, PANCRATIUM. Pancratium quod ludi et luche genus, XII, 696, 2. Pancratiastae qui dicanlur athlctæ, *ibid.* Toto corporo certabant, XVIII, 333, 2. Pancraliastas imitentur viri probi. IX, 168. Î, 2.

PANCRATIUS (S.). S. Pancratii martyris pueri intrepida vox ad tyrannum, IX, 588, 2.

PANDORA. Pandora cur dicta sit terra, undo habeat nomen, et quæ sit, XX, 226, 1. Pandora erat dea, cui omnes dii et deæ dona dederunt. V, 35, 2. Pandora Christianorum Deipara est, IX, 651, 2.

PANÆTIUS. Panaetius philosophus coævus Judæ aliisque Machabæis, IV, 405, 1. Præceptor fuit Scipionis, XII!. 10, 2.

PANICUS. Panico tumultu Syrii Samari® obsidionem solvunt, IV, 36, 1.

PANIS. 1® *Panis communis varii usus.* Panis a *pascendo* dicitur, X, 79, 2. Panis communis hominum cibus est, 317, 1. Inter omnes cibos maximo alit, XI, 650, 2. Panis vocatur in Scripturis baculus, quare, II, 179, 1. Est baculus vitæ, XI, 133,2. Ilebræis totum convivium significat, X, 133, L Et quemlibet cibum, X, 79, 2; XHI, 307, 2; XIV, 557, 2; XVI, 193, 1; XVH, 105, 2; XVIII, 346, 1; *Psalm.* II, 200, 1. Panis nomine petimus a Deo quidquid nobis ad vitam necessarium est, XV, 192, I. Panis aqua decoctus est saluberrimus cibus, X, 79, 2. Mello mixtus valet ad ebrietatem sedandam, 139, 1. Panes orientales olim erant lati XV, 346, 1. Carentia panis pigrum famelicum occidit, VI, 121. i. Panem a paupera auferens aufert ei vitam, X, 208, 2. Quinam id facero censendi sint, *ibid.* Super panem non est cubito inniten-dum, 359, 2. Qui id facit diversimode peccat, *ibid. Panem frangere* significat in Scripturis convivari, I, 365, 2; XVIII, ° »6, 1 Panis mensalis est signum pacis et amicius, XVI, 531, 2.

Panis mollitus et farraceus olim sponsis io

nuptiis dabatur, IX, 606, *i.* Panis erat olim protium meretricis, V, 176, 1. Panes sepulcris olim imponi solebant, cur, IV, 286, 1. In Hispania etiamnum in sepultura offeruntur, *ibid.,* 2. Olim per panem benedictum sancti a dæmono energumenos liberabant, IV, 298, 1.

2® *Panes azymi* (Vide Azt mi). Panes azymi cujus rei typus essent, XVIII, 288, 1.

3® *Panes primitiarum.,* Panes primitiarum in Pentecoste Deo debebant offerri, II, 153, 2. Idquo a singulis familiis, *ibid.* Quanti ponderis hi panes esse debebant, 154, 2. De victimis cum iis offerendis, 271, 1. Panum primitiæ Deo debitæ, *ibid.*

4® *Panes proposilioniSt* Panes propositionis quales fuerint, et ad quid offerrentur, I, 650, 1 ; II, 161, 1 ; XV, 300, 1. Quales esse deberent, XIV, 557,1, 2, Conficiebantur a lovilis, II, 161,1. Panes propositionis vocantur hebraico *panes faciei,* erant duodecim, ct quaro, II, 161, 1; XIX, 432, 2. Imponebatur eis thus ot sal, II, <61, 1 ; XIX, 432, 2. Singulis sabbatis renovabantur, erant azymi, et quisque ponderabat duas decimas, bini et bini sibi invicem imponebantur, II, 161, 1, 2. Offerebantur ex publico, ot cum iis offerebatur vinum, *ibid.,* 2. Quid denotent allegorico et tropologice, XIX, 432, 2. Tropologico opera misericordiae significant, II, 161, 2 et seq. Allegorico Eucharistiam designant, 162, 2, 2. Oblati etiam fuerc in schismate Jeroboam, 163, 2. A solis masculis iisque sacerdotum filiis comedebantur, *ibid.* An fuerint sacrificia.

5* *Panis pollutus quisnam diceretur in lege veteri.* Panis ex vario semino confectus an in lego veteri esset immundus, XII, 534, 2. Panis pollutus quis dicalur Ezechieli, *ibid.* Panis pollutus aliquando victima polluta vocatur, XIV, 55^, 2. Panem pollutum pro pane sancto edero apud Judæos probrum orat, pœna et peccatum, XHI, 401, 1.

6® *Panum multiplicatio in Evangelio.* Panum miraculum recensetur, XVI, 390, 1. Panum quinque miraculum expenditur, XV, 342, 1. An ad hanc eorum multiplicationem Chrislus aliquid croarit, *ibid.* Hi fuero sapidissimi : fuit hæc multiplicatio præambula transsubstanlialionis in Eucharistia, *ibid.,* 2. De his plus superfuit quam initio luit allatum, 343, 2. Quare semel quinque panos, temei septem multiplicati, 355, 2 et seq. Panes leplem sunt mystico septem Dei dona, 359, 1. Item septem ejus misericordia), *ibid.*

7® *Varis de pane locutiones figurativa.* Panis mendacii quis dicatur, VI, 65, 1. Panis avari est panis mali oculo, 187, 2 ct seq. *Panem mittere super transeuntes aquas,* quid sil, VII, 359, 1, 2. Panis arctus et aqua brevis quid mystico sint, XI, 419, 1. Panis subcinericius quare vocetur Israel, XIII, 382, 2. Talis panis describitur, *ibid.* Panis desiderabilis proprie quis sit, XIII, 136, 2.

8® *Panis supersubstantialis quis sit.* Quis panis **ûttttùcjioc; XV, 190, 2.** Panis supersubstantialis est Eucharistia, XIV, 468, 2. Quomodo Eucharistia panis vocetur, XVIII, 346, 1. Panis et vinum sunt materia venerabilis Eucharistiæ, XIV, 562, 2. Non manet panis in Eucharistia, sed transsubstanliatur, XVIII, 363, 2. Christus, Eucharistiam instituens, panem unum accepit el fregit in duodecim paries, quarum unam singulis dedit, XV, 555, i. Cur eum benedixerit, *ib\d.* Panem cur Apostoli circa et per domos dividerent, XVII» 408, 2.

Panem novum comedemus, et vinum novum bibemus in cœlo, XI, 727, 2.

PANNOS. Panni lanei semper primum colorem retinent, VI, 143, 1. Panni quibus Christus recens natus involutus fuit, pauperes fuerunt, sed mundi, XVI, 59, 2.

PANOPLIA. Panoplia Dei, Vili, 389, 1 ; XVIH, 683, 1. Panoplia militis Christiani, XVIII, 685, 1 ; XIX, 138. 2.

PANORMÜS. Panormus urbs Siciliæ unde dicta, IX, 640, 2.

PANTALEON (S.). S. Panlaleon martyr Nicomediensis vidit Christum ad martyrium se animantem, XVII, 185, 1. Quadriforme™ Cherub formam in martyrio et morte ostendit, XII, 508. i. Miraculum in sanguine ejus po>l morlnn servato, *ibid.*

PANTHENUS. Panthenus <cholæ Alexandrin» fuit profectus, XIV, 191, 2 et seq.

PANTHEON. Pantheon Romæ unum ex omnibus priscis templis exstat, XXI, 314, 1,2. Pantheon templum Romæ erat rotundum, II, 125, 2. Pantheon columnæ el marmora translata ad basilicas sanctorum, XI, 638, 2.

PANTHERA. Panthera et pardus est idem animal, XIII, 88, i. Panlheræ et hyænæ antipathia, VI, 185, 2. Panlheræ gralæ exemplum, XI, 106,2. Panthera symbolum est voluptatis, XXI, 327, 1.

PAPA. Papæ quod sil etymon, et quid significet, X, 428, 1. Papæ olim vocabantur episcopi, *ibid.* Papa Romanus el Papistæ non sunt Gog et Magog, XII, 765, I.

PAPHNUTIUS (S.), S. Paphnutius abbas sua humilitato daemonem ab energumeno expulit, V, 517, 2. Paphnulio cur non parcerei ignis æternus, cum tamen daemones ei parerent, XIU, 45. 2. Quam Maximum Hierosolymæ patriarcham h.i relicum deleslarelur, XX, 636, 2. S. Paphnutius palmæ affixus martyrium obiit, XXI, 174, *1.*

PAPIAS. Papias S. Joannis discipulus auctor errons Millenariorum, XI, 640, 1 ; XXI, 345, 2.

PAPINIANUS. Papinianus jurisconsultus celebris, mori maluit quam parricidium Caracalla? imperatoris approbare, I, 352, 2.

PAPIRIUS. Papirius praetextatus puer secreti servanlissimus fuit, IX. 277, 1.

PAPPOLUS. Pappolus episcopus Lingonensis indigno vivens, quas pœnas dederit, II, <40, 1.

PAPYRACEUS. Papyracea? naves tam .Egypte quam Ælhiopiæ communes, XI, 311, 2.

PAPYRUS. Papyrus quid, eJus denique usus , *Job,* 109, 1. Papyrus est arbor in Ægyplo, ejus tabui® ohm chart® usum præbuere, I, 440, 2; .XIV, **124,** 1.

PAR. **Par** suum habet unaquæque ros creata, X, 381, 2. Pari nubendum, VI, 20, 2, Paria conjugia probantur, IX, 689. i, 2. Pares cum paribus conversantur, IX, 395, 1, 2. Paria aliquot fratrum st sororum, et sodalium sanctorum enumerantur, XIII. 546, 1. Par pari in malis retribuero malum osi, VI, 73, 2. Par pari nobis rofcil Deus, 227, 2; **228, 2.**

PARABOLA. !• *Quid sit parabola.* Parabola vox Ilebræis late patet, XIY, 82, 1. Parabola quid proprie sil, V, 16, 1; 17,2; XII, 623, 1; *Job,* 209, 1 ; 530, I. Sæpe in Scriptura voces *parabola, proverbium, parosmia* confunduntur, el pro eodem sumuntur, V, 15, 1, i. Parabola differunt a proverbiis, X, 301, 1. Parabola et proverbium sæpe bmen idem sunt, XVI, 586, 2. Parabola Ilebræis e*I sententia gravis et abdita,IX, 83, 1 ; X,295, 2; 30.), 2; 301, 1. Parabola non dobel rem aperio osten iere, sed subobscuro significare, IX, 83, 2. Pan bola sumitur etiam pro carmino funebri, XIV, 328, 2. Item pro qualibel illustri et acula sententia, *ib'd.* Subinde capitur pro probro ct convicio, VI, 300,1. Parabola figura verborum, typus rerum est, XIX, 437, 1. Quomodo Isaac fuerit parabola, 480, i. Quinque parabole species, V, 16, 2, Parabulæ tres sunl paries, puta ; proparabola, parabola ipsa, el posiparabala; vel, aliis terminis, profabulalio, fabula, athbulatio, el quid sint singulæ, XI, 402, I . XIII. 558. 1,1; XV, 28, 1, 2.

In parabobs duplex tensus litteralis, unus externus el apertus, altor internus cl reconditus, VI, 247, <; 264, 1 ; 418, 1 ; XI, 68, 2. Quis parabolarum sensui litteralis, XV, 28, 1. In parabolis quædam magis, imo soli luter® conveniunt, id est parabola) ipsi, quædam vero magis rei per eam denotatæ, XI, 288, 2. In parabolis sæpe non persona? personis, nec paries partibus rei significatae, sed tola parabola toti rei comparatur, XV, 28, 2. Earum finis et scopus spectandus est, *ibid.* Earum sensus ex prologo el conclusione venandus est, 29, 1.

2» *Parabolarum quis fuerit* turns. Parabolæ frequente* erant et ctiamnum sunt Syris et Palæstinis, XV, 28, I ; XV, 469, 2. In parabolis consistobal quasi omnis veterum sapimlia, X, 295, 2. Parabolis cur Minores PropheU» utantur, XIII, 221, 1. Parabolis utuntur Paulus Hebræi, XVIII, 28. I Parabola non decorat stultum, sed dedecorat, VI, 301, L In ore *jus est velut spina m manu ehrii, 309, i.

3* *Parabola Salomonis.* Parabola) el comparationes sunt Salomoni frequentes, V, 162,2 etseq. Quot parabolas Salomon composuerit, an e® in libro Proeerbtorum contineantur, V, 5, i- Parabola? Salomonis præter sensum litteralem alium habent arcanum el tropologicum, VI, 62, 2. Quo> modo a viris Ezcchiæ regis transíatæ et compilai» sint, 250,1, 2 Eæ ante Ezecbiæ tempora erant separato?, 250, 1. Quæ ne spars® perirent, eas in unum fascem cæteris allegit Ezechias, 251, 1. Earum fructus, 414, 2.

4® *Parabola Christi in Evangelio.* Per parabolas Christus ad turbas condonabatur, ¡X, 26, 1,2. In iis Christus aliqua insinuare voluit mysteria, quasi sensu tropologico, vel allegorico, XV, 29, 1. Curiisob>curis et ambiguis Christus coram Scribis utatur. 28, 1. Sæpe res vulgares et faciles proponebat, 682, 2. Cur Dominus m parabolis ad turbas et pharisæos loqueretur, XV, 320, 2. Parabolas a se propositas Christus explicavit in poslparabola, V, 4?, 1. Parabolarum sensum Apostoli a Christo interpretanto discebant, VI, 52, i. Parabolæ evangelic® non sunt per omnia accommodandæ, XVI, 558, 4.

Apologi et parabolæ Evangelicæ ordine historico disposi!®, XV, 43, 1, 2. Parabola puerorum canentium et lamentantium, 288, 2 et seq. Parabola seminis per omnes partes accommodatur, 319, i, 2. Parabola de zizaniis. 326, 2 et seqq. Per hanc scribas Christus perstringit, 327, 2. De grano sinapis, 328, i. De fermento, 330, 1. Parabola zizaniorum exponitur, 331, 2 et seq. Parabola do thesauro abscondito in agro, 333.1, 2. De margarita inventa, *ibid.,* 2. Do sagena missa in maro, 334, 2. Parabola ostii ovilis boni pastoris, mercenarii et ovium, XVI. 468, 1; 469, et et seq. ; 470. 1 clseq.; 472 2 el seq. Parabola Samaritani curantis eum qui in latrones inciderat, infuso in plagas oleo et vino, 151, 1, 2 et seq. Parabola amici potentis noctu ab amico tres panes pro hospito, 161, 1, 2. Parabola divitis sic dicentis: *Anñnai habes mulla bona posila in annos plurimos, elc.t* 169, 2 et seq. Parabola servi vigilantis noctu, et (tominum expectantis, 173,2 et seqq. Parabola ficulne® infrugiforæ exponitur, 188,1,2. Parabola de captando inter convivas ultimo loco, 195, 1, 2. Parabola turris ædificandæ, 200, i. Et regis bellum meditanlis, 201, 1. El salis, 202, 1. Parabola ovis centesima) perdit®, 203, 2. Tripliciter applicari et explicari potest, XV, 404. 2 et seq. Parabola drachm® perdit®, XVI, 205, i. Filii prodigi, *ibid.,* 2 et seq. Villici iniqui, 2*14,1. Ejus applicatio, 215, 2 et seqq. ; 219, 1. Parabola divitis epulonh et Lazari mendici, 220, 1, 2. Iniqui judicis cl vidu® importun®, 238, 2. Pharisæi cl publicani, 241, 2. Parabola da rege rationem ponere volentis cum servis suis, XV, 413, 2. Patrisfamilias conducentis operarios in vincam suam, 439, 1. Hujus parabolæ scupus, *ibid.* Partium ejus applicatio, 4¡0, 1 elseqq. Parabola de decem mnis in servos ad negotiandum distributis, XVI, 231, t. Parabola de filiis in vinea laborare volentibus el nelentlLus, XV, 469, 1, 2. Do \inea plantata, et servis malo babilis, el filio necato ab agricolis, 470, 1. Item de

lapido reprobato indo in caput angoli, V7i, 2. De rogo ad nuptias filii sui invitante, 473^ 1,2 et seqq. Parabola decem virginum applicatur, 524, 4, 2 el seqq. Parabola decem talentorum servis datorum, el ejus scopus, ejus applicatio, 529, 4, 2 et seqq.

PARACLETOS. Paracletus tria significat, XVI, 547, I, 2. Paracletus nomen est Spiritus sancti, 570, i (hde Spir it us sanct us).

PARADISUS. {• *Paradisus terrestris. No* paradisi* est hebrea vel persica, XVIH, 50i, 4. 2. Paradisus undo dicatur, I, 82, 4* In qua terne regione fuerit, *ibid.* el seq. Erat in Oriente, XVII, 63, i. An in eo fuerint soli homines, an etiam animalia, I, 84, 2. Ibi nihil hominem lædero aut corrumpere potuisset, I, 86, i. in Paradiso quomodo generatio fuisset. 95,4. Paradisus locus erat sanclilalis et innocenti», IX, 632, 2. Paradisi amœnilas el opulentia in proverbium abiit, XII, 70G, 2. In quem paradisum Henoch sit translatus, X, 440, 2. Is est paradisus terrestris, *ibid.,* 2 et seq. Paradisus terrestris an adhuc supersit, I, 84. 2el seq ; XVI, 271,2. Esto supersit adhuc, die est non animarum, sed corporum dunlaxat ludum el felix habitaculum, XV, 271. 2. Probabile est paradisum terrestrem fuisse obrutum dilutio. XX. 319, 2 et seq. An reservabitur ab igne conflagrationis mundi in usum parvulorum sine baptismo defunctorum, 477, 1; 488, i. Paradisus terrestris quid allegorico, quid tropologico significaret, I, 85, I, 2. Fuit atrium paradisi terrestria, *Psalm.* H, 343. 2.

2* *Paradisus pro loco beatorum sumpto.* Paradisus est locus beatorum separalus in cœlo, XVIH, 501, 2. Quem paradisum Iatroni Christus addixerit \ VI, 271, 2.

3* *Paradisus metaphorice acceptus.* Paradisus quis sit, metaphorice significat omnem rem vel hortum amœnum, VII, 94, 4; IX, 66J, 4. Paradisorum Salomonis excellentia, VII, 95, i.

Paradisus Domini est anima sancta, V, 91, 4; XIII. 647. 2. Quomodo ei excolendus est. *ibid.* Paradisus Dei olim erat Jerusalem. nunc est Ecclesia. XIV, 374, 1.

PARADOXA. Paradoxa crebra sunt apud Prophetas, XIII, 251 2. Maxime cum de Christi incarnatione, sila, passione, resurrectione vaticinantur» ibid. Paradoxa doctnmv Ohrisli, VI, 423, 4. Paradoxa omnia evangélica referuntur, XV, 41, 4, 2 et seq. Paradoxa christianismi varia, XX, 66. I.

PARAL1POMBNON. *Paralipomcnon* libri acta regum Juda non Israel continent, IV. 93.1. Auctor *Poralipomtnon* Esdras, «bid. ot 9« Scopua precipuos auctoris *Paralipomenon,* ibid., noi. Mendum in iis correctum, 171,2. *Pœralipomrnon* libri sæpe majorem numerum recensent quam libri *Retjuw.*

PARALLELA. Parallela sententiarum earunidem ex epistola secunda S. Petri et S. Judæ, XX, 651, 4, 2

PARALOGISMOS. Paralogismos quid sit, e(quando committatur. XIX, 83, 2. Paralogismi aliquot haereticorum. XVUI, 5, 4; XIX, 83, 2 el seq. Paralogismi^ pigri, VII» 474, 2. Item diaboli 241,2.

PARALYSIS. Parilysis quis sit morbus, XV, 222, 4. 2. Est ægro curabilis, vel sæpius incurabilis. XV. 221, i, 2; 238, i ; XVI, 374, 4. Ejus proprietates, el remedia^ XV,242, i, 2 et seq. Paralysis est symbolum peccati consuetudine roboran. XVI, 374. 4,

PARALYTICUS. Paralyticus per tectum ante Cbrislum demissus, et abus paralyticus ad probaticam piscinam curatus (Fide Jescs Cabist os, cap. IV, art. I, § xiv, el art. II, § i).

PARANYMPHUS. Paranymphi qui dicerentur, quæ eorum parles, XVI. 349, 4, 2. Paranymphi tria sunl munia. XVUI, 489, 2. Paranymphus regis quis sit. I, 273, 2.

PARAPHRASIS. Paraphrasis chaldaicæ in Biblia quis auctor : hæc mullis in locis corrupta est, XIII. 222, 2. In nonnullis religioni chrisüanæ favet. 223, 4.

PARASCEVE. Parasceve unde dicta, quid sit, el ejus etymon, I, 577, 2; XV, 641, 2; 716, 2. Parasceve eral dies pridie sabbati, \VI, 613, 4, 2.

PARASITUS. Parasiti suoi amici ollares, IX, 196. i. Semper egeni sunt, V, 4-9, 1. Sunt tineæ palatii, XIII 81, i. Sunl regnorum ruina, 497, 4.

PARASTADES. Parastades in ædific>o sunl adpaclæ pilæ. sive semicolummu. XII, 806, 4.

PARATUS. Parali ad moriendum semper simus, XVI, 178. i (Vide Moivs).

PA IULE. Parcas unda dicantur, et quæ sint* XIV, 601, 4; *Job.* 186. i. Earum officia et munia^ XX. 191, 2. Parce 1res hominis vitam filant» VI, 505, 2. Parcarum fila aurea vel candida quæ diciutur. XXI, 334, t. Parce sunt fati symbolum, XX. 494. i.

PARCERE. *Parcere* quid proprie Latinis significet. XIV, 60 >. 4. Capitur quoque pro mirerert, ibid. Parcere delinquenti, signum esi magnanimi, X. 47.2.

PARCITAS. Parcitas quam sit utilis. VII,244,1. Parcitas sermonum quid requirat. V, 554. 4, 2.

PARDALES. Pardali assimilalur diabolus, XXI, 241, 4. Ipsa symbolum est voluptatis. 327, i. Et avanti», 154. 2. Ei cur comparetur Auticbristus, 254, 4, 2 (Vida Pant her a).

PARDUS. Pardi natura describitur, X. 59, 2 et soqq,. XIU. 88, i. Pardus animal sævurn et maculosum est, XIV, 208, 4. Est ferus vl lco» pellem habet maculosam, odorem gratum emittit, XII. 53, 2 Bx arboribus in \ialoros subito insilit, hinc * unatur ob celeritatem fulmineus, XIX, 208, i. Pardus an Alexandrum Magouin r^præscnlel, XII, 53, 2. An Antiochum Epiphanem, 52, 2. Pardo comparatur regnum Græcorum et Alexandri, XIII, 88. L Pardus uaculom quid mysUce

XII, 117, 1. Pardus in quo sit linguæ maledicæ symbolum. X. 59, 2.

PARELIUS. Parelius est quasi alter so), IV, ¿91, 1. Est tantum imago solis, X, 471, i.

PARENTALIA, PARENTARE. Parentalia dieuntur sacrificia pro mortuis parentibus, XIII, 401.1. Parentalia tempore Jeremiæ in usu erant, XII, 433, 1. Parentandi ritus more veteri ferendo epulas ad sepulcra martyrum sublatus, cur, IV, 186.1.

PARENTES. !• Officia parentum erga filios. !• *Parenta debent filiis instructionem et castigationem,* XVHI, 670, 2 : *Patres, nolite ad iracundiam provocare filios vestros, sed educate illos in disciplina cl correptione Domini.* Filios suos instituant et castigent, V, 551, 2 : *Ira patris, filius stultus, et dolor matris qux genuit eum.* Studiose filios et nepotes educent, 271, 1 : *Filius sapiens Ixtifual patrem, filius vero stultus mastilia est matris sux.* Qualos filios educare debeant, IV, 295, 2. Quid filios docere debeant, X, 95, 2 : *Doce filium tuum, el operare in illo, ne in turpiludinem illius offendas.* Parentes filiis prospiciant potius de sapientia et virtute quam de opibus et praediis, V, 108, 1. Potius laborent ut filios pios quam ut opulentos relinquant, I, 328, 1; 389, 2 : *Dene* dixilque Jacob filiis Joseph, el ait : Deus, in cujus conspectu ambulaverunt patres mei, Abraham et Isaac, Deus, qui pascit me ab adolescentia mea usque in prxsenlem diem; Angelus qui eruit me de cunctis malis, benedicat pueris istis : et inoocelur super eos nomen meum; nomina quoque patrum meorum, Abraham et Isaac, el crescant in multitudinem super terram.* Parentes qui filios tuos Deum timere docuerunt, IV, 270, 2 : *Filium* (Tobias) *ab infantia Deum Umere docuit, el abstinere ab omni peccato.*

Parentes sapientes castigant filios pueros, X, 86, 1 : *Qui diligit filium suum, assiduat illi flagella, ul Ixlelurin novissimo, el non palpet proximorum ostia.* Quis inde sequatur fructus, iMd. Hæc ipsorum debet esse maxima cura, 86, 1. Ob fihos castigatos in iis laudabuntur, 87, 2 et seq. : *Qui docet filium suum, laudabitur in illo, el in medio domesticorum in illo gloriabitur.* Et proplerea ab inimicis timebuntur, 88, 1 : *Qui docet filium suum, in zelum mittit inimicum.*

!• Qualiter amare et castigare debent filios. Parentes plus amant filios quam seipsos, X, 89, 4. Magis amant filios quam ab iis amentur, XV, 355, 2 : *Et ecce mulier Chananæa a finibus illis egressa clamavit, dicens ei: Miserere mei, Domine, fili David : filia mea male a dxmonio vexatur.* Eorum erga fihos affectus, X, 91, 1 ; *Pro animabus filiorum colligabit vulnera sua, et super omnem vocem turbabuntur viscera ejus.* Turbantur eorum viscera dum quid sinistri in iis vident vel audiunt, *ibid.* Cur filios in senectute genitos soleant üupemuua diligere, I, 338, 4 : *Israel autem diligebat Joseph super omnes filios suos, eo quod in senectute genuisset eum.* Do filiis suis maximo sunt solliciti, VI, 53, 1. Optant pro filiis, et ante filios mori, X, 88, 2. Filiis vitam tradunt, 70, 1, 2.

Parentes quomodo amaro debeant filios, VII, 423, 2. Parentes nimis indulgenter filios amanlos eos perdunt, XII, 641, 1. Parentes nimiam spem in filiis collocaro non dobent, 1, 371, 2. Ne sint in liberos nimis blandi, VI, 192, 2 : *Noli subtrahere a puero disciplinam ; si enim percusseris eum virga, non morietur; tu virga percuties eum, el animam ejus de inferno liberabis.* Sic enim eos periculis inferni exponunt, 193, 2. Qui in filios suos indulgentiores sunt, ruinæ et dissolutionis illorum sunt causa, IX, 580, 4 : *Musica in luctu importuna narratio; flagella, et doctrina in omni tempore sapientia.* Filios ergo corrigant et coerceant, *ibid.* Non corrideant iis peccantibus, X, 93, 4, 2. Possunt eos praecipere sub peccato, etiam mortali, IX, 115, 1 : *Judicium patris audite, filii, el sic facite, ut salvi silis.* Filiis illicita potentibus, non est parendum, II, 61, 2. No sint in filios assidue duri, XIX, 108, 2 : *Patres, nolite ad indignationem provocare filios vestros, ut non pusillo animo fiant.* Parentes severi nimis erga filios indolem eorum hebetant et indurant, VI, 404, 4, 2 : *Virga atque correptio tribuit sapientiam : puer autem qui dimittitur voluntati sux, confundit matrem suam.* Sint graves simul et lenes, X, 93, 1, 2.

3* *Filios suos magis exemplo quam verbo parentes instruant,* X, 94, 2. Parentes filiis virtutes suas afflaro debont, IX, 113, 2 : *Filii sapienlix, ecclesia justorum; et natio illorum obedientia et dilectio.* Sunt velut pictores morum quos filiis imprimunt, X, 351, 2 : *De patre impio queruntur filii, quoniam propter illum sunl in opprobrio.* Parentes incesti suo exemplo causa sunt filiorum incestorum, 111, 489, 2. Parentes impii sæpo per vitiatum semen impietates suas et vitia in filios transfundunt, X, 352, 2; 353, i : *Vx vobis, viri impii, qui dereliquistis legem Domini Altissimi! El si nati fueritis, in maledictione nascemini : el xi mortui fueritis, in maledictione erit pars vestra ;* XIII, 284, 2 et seq. Eorum probrum ad filios transit, X, 351, 2. Paronlis vilium, filiorum exilium, *Job,* 126, 2 : *Longe fient filii ejus a salute, et conterentur in porla, el non erit qui eruat.* Filiorum orbitale puniuniur, dum ipsi matrimonio turpiter, vel prolibus superbo et impio ad Dei offensam abutuntur, XIII, 407, 2. Pro tiliis per fas et nefas dilescere satagentes spo sua sæpe frustrantur, VI* 72, 2 : *Hxredilas ad quam festinatur in principio, in novissimo benedictione carebit.* Parentum peccata morte filiorum Japones puniunt, III, 521, 1.

Quantum parentum pictas prosit filiis, XIX, 273, 1 : *Recordationem accipiens ejus fidei, qux est in te non ficta ; qux et habitavit primum in avia tuo Laide, et matre tua Eunice, certus sum autem quod el in te.* Quomodo filii m iis sanctifia

centur, XVIII, 191, 2 : *Quod si delibatio sancta est, et masía, et si radix sancta, el rami.* Sæpe non habent filios sui similes, X, 351, 1 : *Filii abominalionum sunt filii peccatorum, el qui conversantur secus domos impiorum.*

4* *Quomodo se gerere debeant erga filios cum de vita deligenda agitur.* Parentes studium vitæ perfectioris in filiis impedire solent, XVI, 142,1. Non cogant filium assumere statum a quo abhorret, X, 265, 1 : *Fili, in vita tua lenta animam luam; et si fuerit nequam, non des illi potestatem. Non enim omnia omnibus expediunt, el non omni animx omne genus placet.* Parentes non impediant, sed permittant filios religionem intrare, UI. 263,1 : *El ait Anna : Obsecro, mi domine, vicit anima tua, domine..... Pro puero isto oravi, et dedit mihi Dominus petitionem meam, quam postulavi cum. Idcirco et ego commodavi eum Domino cunctis diebus, quibus fuerit commodatus Domino;* XIII, 554, 1 : *El suscitavi de filiis vestris in Prophetas, et dc juvenibus vestris Nazarxos.* Ejus permissionis fructus, Dei benedictio, 111, 276, 2 : *El benedixit Beli Elcanx cl uxori ejus ; dixilque* ei; *Eeddat libi Dominus semen de muliere hac, pro femore quod commodasti Domino.* Illis filios Deo dantibus, is alios reponit, XVIII, 319, 1. Non acquiescendum parentibus, vocante Deo, 523, 1 : *Cum autem placuit ei, qui inc segregavit ex utero matris mex, et vocavit per gratiam suam, ut revelaret Filium suum in me, ul evangelizaran illum in Gentibus: continuo non acquievi carni el sanguini.*

5* *In filiis parentes prxmiantur vel puniuntur, bene aul male agentes,* VI, 53, 1 : *Justus qui ambulat in simplicitate sua, beatos post se filios derelinquet.* Mira parentum cx filiis excelsis gloria, X,88, 1. Lælanlur parentes ob filiorum probitatem, ob improbitatem dolent, V, 547, 1 : *Natus est stultus in ignominiam suam, sed nec paler infatuo fetabitur.* De filiis impiis alioqui dona naturalia habentibus, non glorientur, sed doleant et ©rubescant, IX, 457, 1, 2 : *Ne jucunderis in filiis impiis, si multiplicentur ; nec oblecteris super ipsos, si non csl timor Dei in illis.* At probos et Deum timentes magnifaciant, *ibid.* Parentes sæpo in filiis puniuntur, XVI, 458, 1,2: *El interrogaverunt cum* (Jesum) *discipuli ejus : Babbi, quis peccavit, hic, aut parentes ejus, ul cxcus nasceretur ?* Parentes filiorum pœnis non minus tor-[uentur quam suis, *Job,* 423, 1 : *Filii sui alterentur egestate , et manus illius reddent illi dolorem suum.*

II. Filiorum erg* parentes officia. I* *Parentes sunl a fitiis honorandi,* IV, 284, 1 : *Honorem habebis matri lux omnibus diebus vitx ejus: memor enim esse debes, qux el quanta pericula passa sit propter te in utero suo.* Gnomæ do honorandis parentibus, IX. 119, 2 : *Gloria enim hominis honore patris sui : ct dedecus filii, paler sine honore. Fili, suscipe senectam patris fui, et non contristes illum in vita illius.* Vanis de causis honorandi sunt a filiis, duodecim enumerante et evolvuntur, IX. 112, 1,2 et seqq.; 115, 1, 2 et seqq. Sunt parentes filiis dii quidam terrestres, V, 465, 2, IX, 115, 1 : *Judicium valris audite, filii, el sic facite ul salvi silis; Deus enim honoravit patrem in filiis.* Sunt quasi domestica numina et oracula, VI, 38, 2 : *Qui affligit patrem, el fugat matrem, ignominiosus est et infelix.* Sunt instar Creatoris Dei ©jusque vices gerunt in terra, 448, 1 : *Oculum, qui subsannat patrem, et qui despicit parium mains sux, effodiant eum corti de torrentibus, et comedant eum filii aquife.* Sunt quasi Dei vicarii, 479, 2. In ipsis Deus repræsentatur, IX, 117, 2 : *Qui limet Dominum, honorat parentes; et quasi dominis serviet his qui se genuerunt.* Eos qui colit, colit Deum, V, 465,2. Sunt item parentes animæ prolium saltem mediate, IX, 246, 2 : *Memento quoniam nisi per illos natus non fuisses, et retribue illis, quomodo et illi libi.* Sunt reges familiarum suarum, V, 527, 2 : *Corona senum filii filiorum : el gloria filiorum, patres eorum.* Parentum contemptus vocatur bla^phemia, IX, 121, 2 : *Quam malx famx est qui derelinquit patrem t et est maledictus* a *Deo qui exasperat matrem!* Iis maledicentes pessima generatio sunt, VI, 438, 1. Eos torve aspicere, et despicere est grande netas, 447, 2. Qui parentibus immorigen sunl, in prolibus infelices sum. XVIII, 670, i : *Honora patrem tuum, el matrem luam, quod est mandatum primum in promissione : ul bene sil tibi, el sis longxvus super terram.* Parentum in filios maledictio, quam sil efficax, I, 281, 2 el seq. Eorum preces adversus liberos plerumque Deus exaudit, IX, 119,1 : *Benedictio patris firmat domos filiorum; maledictio autem matris eradicat fundamenta.* Filius eos affligens. opprobrio dignus est, VI, 38, 1, 2. Eorum affliclio et infelicitatis praesagium, *ibid.,* 2. Eorum decus el dedecus est decus ot dedecus filiorum, *ibid.* Eos honorantibus novem bona promissa, I, 162. I. Eos honorantes a Deo benedicuntur et ab ipsis, IX, 118, 1 : *In opere et sermone, el in omni patientia honorq patrem tuum, ul superveniat tibi benedictio a Deo.* Parentum ullima verba sunt efficacia magisquo hærere debent in memoria filiorum, XVII, 368. 1. Pietatis in eos exhibilæ insigne exemplum, II, 418. 1.

2° *Parentes quomodo honorandi sunt.* Id docetur exemplis, 11, 418, 1. Quadruplex iis honor debitus, 11, 418, 1 : *Honora patrem tuum et matrem tuam, ut longo vivas tempore;* XVHI, 669. I. Parentum suorum meminerint ii qui ad altiorem gradum evehuntur, IX, 602, 2 : *Memento patris et matris lux, in medio enim magnatorum consistis.* Alioquin vindicem Deutn sentient, 6U3, i . Ac *forte obliviscatur te Deus m conspeclu illorum, et assiduitate hia infatuatus, improperium patiaris, el maluissci non* aci, *el diem nuhvilahs lux male*

/torr. Sunt amandi proxime post Dcum, 147. 2. Affectus nimius erga parentes viris religiosis nocet, XV, 133.1, .4/ïih *autem de discipulis ejus ail* ***illi:*** *Domine, permitte me primum ire, et sepelire patrem meum. Jesus autem ait* ***illi*** *: Sequere me, el dimitte mortuos sepelire mortuos suos.*

Parentibus filii obedient, XVI. *14. 2 : *Et descendit cum eis* (Jesus), *et venit Nazareth; et erat subidus illis.*

Filii parentum curam habeant, XVI, 61G, 2. Iis victum subtrahens particeps ost homicidæ, quo sensu. VI, 384, 2 el seq. : (hri *subtrahit aliquid a patre et a matre, et dicit hoc non esse peccatum, particeps est homicida.* Illicite quid parentibus subtrahitur ul templo detur, 384, 2. Parentes extrema laborantes inopia qui deserunt religionis prætextu, ædificant Sion in sanguinibus, XIV, 93, I (Vide Fil ii, ubi tum filiorum erga parentes, tum parentum erga filios officia et munera exponuntur).

PARCIMONIA. Parcimonia abundantiam parit, VI, 114. 2.

PARIES. !• Parietes duo fabricæ invicem opposui physico censentur paralleli, mathematice non sunl, XIV, 369, I. Parietibus templi insculptæ erani Chprubinorum et palmarum effigies alternis, XII. 812 1.

2* Paries Verbi incarnati est humanitas, VII, 575, I. *Paries dealbatus* paræmia quid significet, XMI. 194 f.

PARIS1ENSIS. Parisienas urbis magnitudo, XIV, 49, I. Parisienas quídam regius adulator, quomodo de adulatione pcm.iluerit, XII, 595. 2.

PARITAS. In paritato animorum amiciliæ perfectio est sita. XIX, 38, 2.

PARIUS. Parius est marmor candidum ex insula Paro. IV. 462, 2.

PARMENAS. Parmenas diaconus fuit vir sanctus. XVII, 165, 1.

PAROCHIA. Parochiæ undo ortæ et distinct®, XVII, 108, 2. Parochiæ studiosus Thomas Morus, HI, t60,2. Parochia est velut mulier bona et fortis, X. t* t.

PAROCHUS. Parochus quis proprie,XVII,86, 2; XX, 204, I. Parochi boni munia, XVI, 472, 2 el seqq. Parochis administratio Sacramentorum incumbit, XV111, 252, 2 et seq. Suos calechismum docere debent, 57G, 1.

PAROECI. Parœci a parochis qui diflbrant, XX, 26*. I

PAROEMIA. Paræmia quid proprio sint, V, 6, 1; 15, 2 ot seq. Sæpe ea vox cum parabola ol proverbio confunditur 15, 1,2. Ejus definitio, 18, 1. Eæ solebant in viis et plateis decantari, 44, 2. Submd* contrarios habent sensus, VI, 280. 2. Parœmia duorum simul cubantium, quid denotet, VII. 179, 2 el seq.

PAROPSIDIS. Paropsides sunl disci quibus cibus in mensam infertur, XV, 493, 2.

PARRICIDI-: PARRIC1DUM. Parricidis vivis quatuor elementa adimuntur, VI. 381, 1. Parricidiorum aliquot exempla ob incestum Cleopatra», 1V 488. 2.

PARTHENLM. Parlhenim quale nomen, 1VB 361, 2.

PARTHENIUM. Pathenium herba non esteadem cum díctamo, V, 199, i.

PARTHI. Parthi olim quomodo pueros ad laborem efformarenl, XII, 579, 1. Ad Parthos an scripta fuerit prima S. Joannis epistola, cur, XX, 562, 1, 2.

PARTIIOPERSÆ.Parthopersæ feminis convivia cl virorum aspectum interdicunt, IV, 365, 1.

PARTIARII. Partiariorum quæ esset hæresis XI\. 289, 2.

PARTICEPS. Particeps sceleris ei cooperatur ot scelestus est, VI, 411, 2 *(Vide* Scklus),

PART1CIPAB1L1S. Dei essentia parlicipabilis osi ad extra, X, 424. 1, 2 (Fide Deus).

PARTICULA, p *Particula grammatice sumpta.* Particulæ adverbiales et conjunclivæ in S. Joanne valde sunt expendendæ, XVI, 290, 1. Particulae exclusivo) addila) uni person® divin® in attributis essentialibus, non vero notionalia, non excludunt cwteras duas, sed tantum creaturas, seu id quod e.xl allerius essenti®, XV, 294, 1 ; XVIII, 263, 2 ; XIX. 2GÍ, 2.

2° *Particula pro minori parte accepta.* Particula boni doni quæ dicatur, IX, 420, 2.

PARTURIENS. I0 Parturientium dolor, XVI, 583, 1. Parturientes varias patiuntur imaginationes vanas, X, 194, 1.

2* Parturiens symbolum est stulti auditum effundere gestientis, IX, 534, 1. Parturientis dolores quando ct quomodo peccatori accidant, XIII, 460. 2.

PARTUS. I0 Parius cervarum difficilis est, V, 147. I.

2* Partus virgineus deprædicalur, XII, 229, 1. Partus bealæ Virginis fuit purissimus, sine sorde el fluxu sanguinis, 11, 74, 1 ; XVI, 69, 2. Partus Doiparæ matris fuit nobilissimus , cœloque el terne optatissimus. XIV, 119, 2 *(Vide* Mar ia). Parim Elisabeth cognalæ ipsa Virgo affuit, XVI, 43, 1 et seqq.

3* Parius animarum difficillimus, XXI. 239, 2.

PARS. 1° Pars quinque significat: *primo,* portionem totius, totum enim dividitur in parles ; secundo, sortem cuique obvenientem; *tertio,* hæreditalem sive portionem bæredilalis; *quarto,* fructum, merccdem cuique ex labore vel ex opero provenientem, VII, 109, 1. *Pars* vox quadrifariam accipitur, IX, 483, 2.

2a Paitos vitales quatuor sunt in homine, quibat maxime vila constat ct conservatur: scilicet ccr, cerebrum, hepor, et pulmo, XII, 753, 1 Pars inferior in homine nuperiori subdita sil, *Job,* 490, 1 ; 726, 2.

Parles primari® Ecclesiastes, quæ, VII, 6, *i.*

Partem pretil hgri venditi Anania? an S. Petrus acceptant, XVII, 115, 2. Partem dlei fosti quid vocet Apostolus, XIX, 91, 2. Pars templi prior dicebatur basilica, aula et Sanctum, XII, 805, 1, 2.

3* Pars in Scriptura vocatur sors cujusquo, ¡X, 492, I.

4e Partes hærcditntis alicui debita? privatilo non sunt in proprios usus convertenda?, X, 361,2.

Pars Dei ost Israel, IX, 483, 2. Pars sanctorum quomodo sit Deus, XII. 39!, 1,2. Pars impii est venter, pii Deus, XII, 93, 2. Quam partem Petrum non habiturum nisi lavan sibi pedes sineret, Do* minus insinuaret, XVI, 526, 1,

PARVITAS. Parvitas nihil perfectioni animæ demit. IX, 332, 1, 2 ; 334, 2 *(Vide* Pauvus).

PARVULI. !• *Quinam per parvulos intelligal Scriptura. Ver* parvulum Hebræis inlclligilur, simplex, imperitus, docilis, VI, 106, 1. Parvuli in Scriptura vel simplices,vel ignorantes, vel humiles inle|liguntur, *Psalm.* 11, 328, 1. Parvuli dicuntur aliquando amici hujus sæculi. *Psalm.* I, 107, 1. Parvuli sensu plurimi sunt, Y, 205, 2. Parvuli gregis qui dicantur, XII, 312, 1.

2° *Parvuli ex Adamo peccatum originale contrahunt, et in eo nascuntur;* X, 325, 1 : *Occupatio magna creata est omnibus hominibus, et jugum grave super filios Adam, a die exitus de ventre matris eorum, usque* in *diem sepuilurx, in matrem omnium;* XVIII, 98, 1 : *Propterea, sicut per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, cl per peccatum mors, ct ita in omnes homines mors pertransiil,* *n *quo omnes peccaverunt;* 101, 1 *: Hcgnavd mors ab Adam usque ad Muysen, etiam in eos qui non peccaverunt in* n-*mditudinem prevaricailenis Ad*;* XIX, 415, i. Parvuli sunl baptizandi contra Anabaptistas, XV, 718, 2. Parvuli in baptismo non eliciunt actum fidei, ut volunt Lutherani, XIV, 61, *ì: Ego non parcam (finivo civitati magnx, in qua sunl plusq tam centum viyinli mdlia hominum, qui nesciunt quid sd inter dexteram et sinistram suam.* Quomodo dici possint credere. XV, 718, 2 : (hn *crediderit, d baptisalus fuerit, salvus crii; qui vero non crediderit, condemnabitur.* Parvuli baptizan sino operibus salvantur,XX.123.2.Parvuliiii peccalo originali mortui ubi ol qualiter vivent, 490,2. In peccato originali mortui nec damnandi, nec beandi. XVII, 243, 1. Famam sensus non patientur, sed tantum damni, XX, 490, 2 el seq. Parvuli sino baptismo mortui quomodo dicantur mitti in stagnum ignis, XXI, 361, 1 : *El qui non inventus csl in libro t ilx scriptus, missus est in stagnum ignis.* Parvuli quoque in judicio apparebuntur, el quaro, XV, 534, I : *El congregabuntur ante cum omnes gentes, et separabit cos ab invici m, sicut pastor segregat oves ab hxdts,* XXI, 358, 2 : *El vidi mortuos magnos et pusillos stantes in conspectu throni, et libri apertisunl; 360,i.* Parvuli quare ob parentum peccata subindo puniuntur, XII, 635, 1.

3» *Parvulos Christus amat, et eos vult in* ho* *wire haberi.* Parvulos Christus amat, cur, XV, 425, 1 : *Tunc oblati sunl ei parvuli, ut manus cis imponeret, et oraret. Discipuli autem increpabant eos, Jesus vero ad eis : Sinite parvulos, et nolite eos prohibere ad me venire, talium est enim regnum caderum.* Cur eis Jesus manus imposuerit, XV, 426. 1 ; XIX. 233, 2 et seq. Parvuli curantur ab angelis, 403, 2 : *Videte ne contemnatis unum ex his pusillis : dico enim vobis, quia angeli eorum in eatis semper vident faciem Patris mei, qui* i» *calis est.* Non sunt scandalizandi, pro quibus Christus <e adeo dejecit, 404. 2. Parvuli el sugentes etiam vagitu suo Deum ad misericordiam flectunt, XIII, 499. 2. Parvulorum possessiones non sunt occupanda*, VI, 190, 1 : Ae *attingas parvulorum terminos, et agrum pupillorum ne introeas : pro pinqius enim illorum fortis esi, et ipse judicabit contra te causam diorum.* Parvulos allidi ad saxa summæ crudelitatis est et miserie argumentum, XIV, 193, 2. Parvulos cur nos esse jubeat Christus, XV, 399, 1 : *Et advocans Jesus parvulum, statuit eum in medio eorum, et dixit : Arnen dico vobis, nisi conversi fueritis el efficiamini sicul parvuli, non mirabitis in regnum calorum.*

PARVUS. !• Parvi præ magnis pollent ingenio, spiritu, virtute, VI. 460, 1 ; 461, 1. Tales recensentur, 461, 1. Parvi sunt acres, magnanimi, ingeniosi, IX, 331, i; XVI. 247, 1. Parvi cur sint acutiores, XIV, 3, 1, 2. Non sunt contemnendi, VI, 460, 1 ; IX, 185, 2; 186, 1, 2; 331.1.

Parvi dies qui dicantur in Scriptura, XIII, 301,1; XIV, 403, 2 cl seqq.

2* Parva plus habent vigoris quam magna, XIV, 3, 1, 2. Parva non parvam gloriam includunt et artem, XIII, 218,1, 2. Magnam habent industriam, i6td.

3» Parva Deus ad celsa evehere satagit, XIVt 404, 1, 1. Parva eligit Deus, ut faciat magna, XVII, 74, 1. A parvis ad magna ascendendum, VI. 260. 1.

4» Parva non sunt uegligùnda, IX, 365, 1, 2 : A *scintilla una augetur içnù, et ab una doloso augetur sanguis; homo vero peccator sanguini insidiatur.* Parva mulla iterata faciunt quid magnum, 524, 2 ; *Qui spernit modica, paulalim decidet.* Disponunt ad magna, 525, I. Parva non sunl parvifacienda sive in bonis, sive m malis,*Job,*206.2. Parva mandata non contemnenda, III, 625» I, 2: *El ego propheta sum simdis tui, el angelus locutus est mihi in sermone Domini dicens; Mue cum tecum* in *domum luam, ut comedat panem el bibat aquam. Fefellit eum, el reduxit secum : comedit ergo panem in domo ejus, ol bibit aquam.* Parvus defectus magnam gratiam impedit, VIII, 111,1 : *Surrrxi, ut aperirem dilectu meo: manus mex stillaverunt myrrham, et digiti mei pleni myi rha probatissimo. Pessulum ostii mei aperui dilecto meo : at ille declinaverat, atque transierat.*

Anima mea liquefacta est, ut locutus est: quæsivi, et non inveni illum: vocavi, el non respondit mihi.

PASCERE. !• *Pascor* verbum commune est, hinc tam accusativum quam ablativum regit, XIII, 445, 1. Pascere in Scriptura significat etiam *regere,* XVI, 645, 1, 2; XX, 377, 2. Pascit omnes Deus malos æque ac bonos, VI, 309, 2.

2* Pascere el pasci idem esl Christo, VII, 597, 2. Pascit quemque pro suo statu Christus. *ibid. Pascere* tres greges spiritualiler debemus, I, 450, 1.

3* Pascere ventos quid sit, V, 277, 1. Pasci a vento est vana moliri, XII, 177, 4.|

PASCHA. !• *Pascha Judæorum. Pascha* quid sil, unde dicatur, qualis sit vox, et quid significet, I, 533, 1 ; XVIII, 288, 1, 2; XIX, 485. 1. Pascha sive» phase non derivatur a Graece XV, 543, 4. Quid pascha vox ad litteram significet. I, 533, 1, 2. Triplex paschalis transitus, *ibid.* Pascha tria significat, XV, 549, 1. Pascha erat Judæis festum gaudii, XV, 544. 1 ; XVI, 501, 4. Erat festum celeberrimum, XVI, 412, 1, 2; 371, 1. Qua occasione Pascha institutum sil et quid significet, XVI, 521, 2. Pascha singulis annis a Judæis celebratum quid significet. I, 533, 2. In nocte paschatis idola Ægypli contrita fuerunt, 534, 4. Quo menso Judæi Pascha celebrarent, XIV, 317, 4. Pascha in plenilunio mensis Nisan celebrabatur, XV, 549. I. Pascha per sextiduum durabat. XVI, 81, 2. .Mulli ad hoc rite celebrandum prius Jerusalem veniebant, ut sacrificiis præviis seso ad hoc præpararont, XVI. 501, 1, 2.

Quatuor Pasciuta Christus temporo suæ praedicationis habuit, XVI, 371, 2. Pascha ultimum vitæ Christi tunc in feriam quintam incidebat, 503, 1 ; 521, 1. Dies Paschæ et Passionis inchoatus erat, cum verba consecrationis Christus pronuntiavit, XVHI, 375, 1. Cur in Paschato Christum capere et occidere principes noluerint, XV, 544, 1. Tamen in eo est occisus, 596, 2.

2* *Pascha Christianorum.* Pascha Christianum et Judaicum differunt quoad diem celebrandi, XVII, 76, 2 et seq. Ejus celebrati» translata in Dominicam per Apostolos, II, 153. 1. Pascha quare Christiani die Dominica celebrent, I, 527, 2. Quo tempore sit celebrandum Deus mullis miraculis confirmavit, II, 148, 2 et seqq. Quam sit celebre festum apud Christianos, 148, 2. Magnis privilegiis id festum ab imperatoribus dotatum, 149, 1. In Paschale cur stando oremus, XV, 183,2; XVII, 376, *t.* In Pasciute plerumque *alleluia* cantatur, XXI. 333, 2.

PASCHALIS. !• *Paschalis agnus, vide* Agnus Paschalis.

Paschales victimæ vocantur etiam Pascha, XVI 608, 2. Paschalis noctis elogia. Vili, 626, 2.

PASCHALIS VIVAS. Paschalis Vivas, Missam audiens, visus est in pr.plio fortiter pugnare el bualcs configere, I, 706. 2; XVII, 269, 1.

PASCHASIÜS (S.). S. Paschasii Boetii Societatis Jesu simplicitas, XVII, 109, 2 et seq.

PASCHASIÜS Cardinalis. Paschasius an fuerit causa schismatis inter Symmachum Papain et Laurentium Antipapam, XXI. 208. 1,2. Et cur post mortem ejus anima visa sit torqueri in thermis Puteolanis, *ibid.*

PASCHASIÜS RADBERTUS. Paschasius Radbertus optime in *Threnos* scripsit XII, 350, 1. Vetuit se post mortem laudari, X, 427, i.

PASCUUM. *Pascuum* et substantivum est, et adjectivum : vox *pascua,* subaudiendo terra, in substantivum transiit, XIII, 490, 1. Pascua est nomen femininum numeri singularis, XIV, 184, 2. Pascua benedicuntur in die S. Stephani, XIX, 228, 2. Pascua Ecclesiæ cur deserta vocentur, XI, 460. 4, 2.

PASSER. Passer in Scriptura sæpe generatila pro qualibet avo sumitur, IV, 273, 2; VI. 296, 2. Mutat hieme locum frigidum in calidum, VI, 296, 2. Passeres Deo cune sunt, XV, 274, 4. Passeres mares annuam vitam explero non existimantur, XII, G16. 2.

PASSIO. I. Passio pao corporis passions, seo ACTU PATIENDI SUMPTA.

4® *Passio Christi, vide* Jesus Christus, cap. VU

2® *Passio ab homine tolerata.* Primo. I. *Passionem sufferre Christianum est, gloriosum et summopere utile.* Passio an a tentatione distinguatur, XIX, 377, 2 : *In eo enim, in quo passus esl ipse et lentatus, potens est el eis qui lentantur auxiliari.* Passiones multae homini excipiendæ sunt. XVI, 315, 2. Pali Christianum esl, 283,1 : *Labora sicut bonus miles Christi Jesu.* Pali pro Christo duplici de causa dicitur donum Dei, 48, i : *Vobis donatum est pro Christo, non solum ut in eum credatis, sed ut etiam pro illo patiamini.* Plus es' quam suscitare mortuos, est item donum Dei, *ibid* Pati dura et fqrtiora perfectius est quam agere, XV, 150, 4 : *Beati qui persecutionem patiuntur propter justitiam, quoniam ipsorum esl regnum calorum.* Per passionem honoratur Deus magis quarn per actionem, XVII. 410, 4, 2. Pali propter justitiam quid sil, *ibid.* Idque bealum est, XV, 150, 2; XX, 48, 4: *Beatus vir qui suffert tentalionem, quoniam cum probatus fuerit, accijiei coronam vitæ.* Pali pro Christo summa bealiludo est, XV, 152, 2: *Beati cum maledixerint vobis, et persecuti voi fuerint, et dixerint omne malum adversum vos, mcntienles propter me. Gaudete et kxultale, quoniam merces vestra copiosa est in caelis.* Pati pro Christo ins 'nis est consolatio, 268, 4, 2: *Et in synag* gis suis flagellabunt vos; el ad præsides el ad reges ducemini propter me, in testimonium illis et gentibus.* Pali pro Christo gloriosum est ct nobile, XX, 365, 2 et seq. : Si *exprobramini in nomine Christi, beati erilis, quoniam quod est honoris, gloriæ el virtutis Dei, et qui esl ejus Spiritus, super vos requiescit;* XX1♯

179, 2. Pati gaudent pro Deo sancti, XX, 17, *ì.* Pati satius est hic quam in futuro, XIV, 264, 2 : *Ingrediatur putredo in ossibus meis, et subter me scateat. Ut requiescam in die tribulationis, ut ascendam ad populum accinctum nostrum.* Patiens injusto non conqueratur, no meritum patientiae amittat, XX, 332. 2 : *Melius esl enim benefacientes (si voluntas Dei velit} pati, quam male facientes.* Passiones sunt oplimæ doctrinæ el disciplinas, XIX, 396, 2 : *Et quidem, cum esset Filius Dei, didicit ex iis quæ pafsus est, obedien-*
**iiam.* Banclis cooperantur in bonum, XVIII. 143,1: *Scimus autem quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, iis qui secundum propositum vocali sunl, sancti.* Eas præscivil Deus ab Sterno, 146,2 : *Quos præscivil el prxdeslinavil conformes fieri imaginis Filii sui, ul sit ipse primogenitus in mullis fratribus.* In omni passione habemus opem Spiritus sancti, 140, 2: *Similiter et Spiritus adjuvat infirmitatem nostram.* Semper iis majores sunt consolationes divinæ, 421, 2. *Sicut abundant passiones Christi in nobis, ita el per Christum abundal consolatio nostra.* Passio nostra quam modica sit, XX, 18, 1; 398, 1 : *Deus autem omnis graliæ, qui vocavit nos in sternam suam gloriam in Christo Jesu, modicum passos ipse perficiet, confirmabit solidabitque.* Earn Deus dulcoiat, 18, 1. Passio et patientia non sunt in cœlo, sed in terra, hinc per eas homo fit angelis major, 19, 2.

3° *Passionum et tribulationum merces.* Passionis comes est gloria, III, 382, 2. Passione emitur cœlum, XVII, 294, 1, 2 : *Per mullas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei.* Quam proportionem passiones cum æterna gloria habeant, <37, 2 : *Non sunl condignx passiones hujus temporis ad futuram gloriam qux revelabitur in nobis.* Quatenus humante sunt, non sunl condignos ad futuram gloriam, sed quatenus Christi meritis innixae, 137, 1. Quam sint ambiendae, XIX, 371, 2.

II. Passio pro animi affectione accepta.— *<• Passionum sedes et natura.* Passionum sedes, XVHI, 178, 1,2: *Corde creditur ad justitiam, ore autem confessio fit ad salutem;* Job, 181, 2. Passiones sunt non solum in animo, sed et in corpore, V, 548,1 : Animux *gaudens xlatem floridam facit : spiritus tristis exsiccat ossa.* Passiones corporales in corde similes passiones in vcluntato evcilant, XII, 753, 1, 2 : *Et dabo vobis cor novum, el spiritum novum ponam in medio vestri; et auferam cor lapideum de carne vestra, et dabo vobis cor carneum.* Eas indicant vultus, nasus, oculi, frons, IX, 542, 1 ; *Amicius corporis, el risus dentium, et ingressus hominis enuntiant de illo.* Passio animi per sympathiam in corpus redundat, IV, 277, 1, 2. Passiones cognalæ et sociæ sunl Ira et tristitia, VII, 219, 2 : *Cunctis diebus vitæ suæ comedit in tenebris et in curis mullis, et in* f *xrumna atque tristitia.* lis aguntor molieres, IX 689, 1. Eas in sapientem non cadere docebant stoici, X, 327, 2 : *Furor, zelus, tumultus, fluctuatio el limor mortis, iracundia perseverans, el contentio, et* in *tempore refectionis in cubili somnus nodis immutat scientiam ejus.* Quid eas irritet, XVIII, 644, 2.

2* *Quibus rebus passiones assimilantur el repraesentantur.* Passiones equo repræsentanlur, VI, 131, 1, 2. Man adaptantur, XII, 376, 1. Passiones sunt velut turbines el tempestates, XIV, 161, 1, 2. Sunt velul quadriga, 189, 1. Per quatuor cornua repræsentantur, 369. 2. Passiones quatuor animi, gaudium, tristitia, spes et metus quatuor plagis Joelis repræsentantur, XIII, 484, 1. Passiones quatuor hominis an per Cherubicum currum desi-gnentur, XII, 498, 1.

3* *Passionum effectus.* Passiones mire animum perturbant, X,327, 1,2 ct seq. Passiones continuo jaciant animam hominis, maxime peccatoris, et dementant, XIII, 484. 1, 2. Illis obsequentes imbelles sicut mulieres sunt, XIV, 194, 1 : *Ecce populus tuus mulxeres in medio lui.* Si passiones invalescunt, corpus etiam exedunt, V, 435, 2 : *Vita carnium, sanitas cordis; putredo ossium invidia.* Eæ peccatores magis cruciant quam pios, X, 329, 1: *Modicum lanquam nihil in requie, el ab eo* tn *somnis quasi in die respectus conturbatus est in visu cordis sui, lanquam qui evaserit in die belli. In tempore salutis sux exurrexit, et admirant ad nullum timorem, cum omni carne ab homine usque ad pecus, et super peccatores septuplum.* lis acli non bene dominantur. VI, 457, 2 : *Per tria movetur terra, el quartum non potest sustinere, per servum cum regnaverit,* lis serviens non debet in principem vel prælalum eligi, II, 2 : *Non decent stultum delicix, nec servum dominari principibus.*

4® *Passiones edomandx et morlificandx.* Passiones homini cdomandæ sunt, XIII, 484, 2, XV, 178. 2, Passiones animi moderando? sunl, IX, 357, 2 et seq. Passionum sera rumpendæ ei qui o carcere peccati egredi cupit, XIV, 88,1 : *Ascendet enim pandens iterante eos : divident el transibunt portam, el ingredientur per eam, et transibit rex eorum coram eis, et Dominus* in *capite eorum.* Passionum sedalio necessaria est oranti. *Job,* 273, 1 : St *iniquitatem, qux est in manu lua, abstuleris a (e, el non manserit in tabernaculo tuo injustitia , tunc levare poteris faciem tuam absque macula, el eris stabilis, et non timebis.*

Passiones mortificanda? ei qui exterius vult esso modestus, XX, 324, 1. Passione cohibere difficile, *Job,* 376.1. Eas domare heroicum est, V, 515,1,2: *Melior esl vir patiens viro forti : et qui dominatur animo suo, expugnatore urbium,* 517, 1. Eæ domilæ sunl honore animæ, IX, 324, 2 : *Peccantem inanimam suam quis justificabit? el quis honorificabit exhonorantem animam suam ?* Ea-

rum domitores Deo pincent, in nsque Dons habitat, IX, 6*8, 2. Passionum domini Deo dominantur, 483, 2. Passione» edomitæ reddunt corpus sanum, V, 435, 2. Passiones animi consilio et patientia debellandae, IV, 450,1 : *El possederunt omnem locum* (Romani) *consilio et patientiis.* Omnes eas moderatur sapientia. V, 89, 1. Earum victoria ox sancta communione sequitur, VI, 178, 1 : *Quando sederis ut comedas cum principe, diligenter attende quæ apposita sunt ante faciem tuam, et statue cultrum in gutture luo, si tamen habes in potestate animam tuam.*

PASSIVUS. Passivae terminationis verba Siracides usurpat pro deponentibus quæ significatione activa sunt, X, 45, 1.

PASSUS. Passus major et minor quot contineant pedes. XV, 613, 1; XXf, 286, 1, 2. Passus contum viginli quinque faciunt stadium, XII, 855, 2.

PASTINARE. Pastinare proprie vilibus competit. XV, 708, 1.

PASTOPHORIA. Pastophoria quid sint, quid ea vox significet, XI, 340. 2; XII, 78!, 2. Erant cubicula sacerdotum annexa templo, IV, 432, 2; XI. 340, 2; XII, 781, 2.

PASTOR. I. Pastor es ovium,— Pastores ovium quid iis præstent, XVI, 469, 2; 470, 1. Solent ovibus nomina quædam imponere, *ibid.* Octo eoruin munia, *ibid.* et seqq.; 472, 2.

Pastores ovium quaro Ægyptii detestentur. I, 382, 2. Pastores turris Edor primi Christi ortum per angelum didicerunt, XIV, 100, 2 etseq. Pastoribus in quo loco apparuerint in nocte nativitatis, I, 33!, 2. Cur pastores in Bethleem sint vocali per angehim, XV, 78, 1 *(Vide* Christi nativitas).

II. Pastor es animar um. — !• *Quantum eis onus incumbat.* Per pastores quos inlelligat Paulus, XVIII, 630, 2 : *Et ipse dtdil quosdam quidem Apostolos, quosdam aulem Prophetas, alios vero Evangelistas, alios aulem Pastores et Doctores ad consummaHonem sanctorum.* Pastores sunt episcopi, cl proprie dicti pastores, qui in una paroecia vel dioecesi, cui præsunt ct quam regunt, se continent, íttó. Pastores spirituales qui sint, XVI, 4G8, 2: Pastores sunt patres spirituum, XIX, 500.2: *Deinde patres quidem carnis nostræ eruditores habuimus, dreverebamureos; non multo magis obtemperabimus Patri spirituum, el vivemus.* Eorumonus,X, 146, 1 : *Hectorem te posuerunt T Noli extolli: esto in illis quasi unus ex ipsis. Curam illorum habe, et sic conside, domni cura tua explicita recumbe, ut læteris propter illos, d ornamentum gratiæ accipias coronam, el dignationem consequaris corrogationis.* Pastores spondent pro animabas fidelium, V, 153, 2; 154. 2: *Iili mi, si spoponderis pro amico tuo, defixisti apud extraneum manum tuam, illaqueatus es verbis oris* Cui, *el captus propriis sermonibus.* Subeunt damnationis periculum, dum pastoralum suscipientes se obligant ad curandam salutem subditorum, X, 76, 2 : *Gratiam fidejussoris ne obliviscaris: dedit enim pro te animam suam;* 79,1 : *Recupera proximum secundum virtutem tuam, d allende Ubi ne incidas.* Ab iis plus Deus exiget quam a subditis, XVI, 180. 1, 2: *Omni aulem cui mullum datum est. multum quærdur ab eo.* A pastore requiritur quod ejus culpa periit, XVII, 370, I : *Quapropter contestor vos hodierna die, quia mundus sum a sanguine omnium. Non enim subterfugi, quominus annuntiarem omne consilium Dei vobis.*

2° *Pastorum animarum quæ sint dotes d offici* generaliter sumpta.Primo.* Pastoris munera et virtutes pluribus describuntur, XII, 745, 1, 2 : *Tui aulem greges mei, greges pascuæ mtæ, homines estis: el ego Dominus Deus vester, dicit Dominus Deus.* Illius sex canones, *ibid.,* 2. Pastoris officia sunt decem : *primo,* gregem pascere ; *secundo,* l'acoro eum accubare ; *terlio,* infirmum consolidare; *quarto,* aegrotum sanare; *quinto,* confractum alligaro; *sexto,* abjectum ot errans reducere; *septimo,* quod perierat quærere; *octavo,* leniter eis imperaro; *nono,* pascere gregem in judicio; *decimo,* pingue et forlo custodire, 743, 2 : *Ego pascam oves meas; d ego eas accubare faciam, dicit Dominus Deus. Quod perierat requiram, d quod abjectum erat reducam, d quod confractum fuerat alligabo, d quod infirmum fuerat consolidabo, d quod pingue et forte custodiam: d pascam illas in judicio.* Ei tria sunt necessaria, bonitas, disciplina ct scientia, 746, 2. Pastoris quatuor doles, XIX. 296, 1, 2 : *Sorvum autem Domini non oportet litigare, sed mansuetum esse ad omnes, docibiicm, patientem, cum modestia corripientem eos qui resistunt veritali.* Pastoris ct episcopi officia, 234. I : *Allende libi et doctrina, insta in illis. Hoc enim faciens, d teipsum salvum facies, d ens qui audiunt,* 270, i Eoruin munus, prædicatio ot Sacramentorum administratio, XVIII, 252, 2. Duo officia veri pastoris, vigilantia ot cura gregis, et eminentia virtutis, et vita- sanctitas, XIV, 499,1,2. Pastoris ven idea. XVII, 370, 2 : *Attendile vobis, el universo gregi in quo vos Spiritus sandus posuit episcopos, regere Ecclesiam Dei, quam aequi* sivit sanguine suo.*

Secundo. *Pastor sit forma vilæ subditis suis,* XX, 383, 1, 2: *Pascite qui in vobis est gregem Dd, providentes non coacte, sed spontanee secundum Deum.,.. Neque ut dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex animo.* Ejus est recta docoro et sancte vivere, XVIII, 331, 1; 630, 2; XIX, 191, 1 : *Hoc præccplum commendo libi, fili Timothee, secundum præccdenles in te prophetias, ut indites in illis bonam milùiam.* Pastores debent verbis fulgurare, verbis tonare,XII, 488,1 : *El animalia ibant d revertebantur, in similitudinem fulguris.* Vita clarescant el moribus, XVI. 64. 1 : *El pastores erant in regione eadem vigilantes, d custodientes vigilias nodis super ^^egem suum.*

Çf *ecce angelus Domini sidit juxta illos, et claritas Dei circumfulsit illos;* 470, 1 : *Eleum proprias oves emiserit* (pastor), *ante eas vadit, el otes illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus.* Pastor sanctitate suis antecellat, XIV, 499, 1. Pastores sint valido mortificationi corporis addicti, ct insignia hac de re atteruntur exempla, II, 283, I et seqq. Eos decet vita austerior, VI, 65, 1 : *Tolle vestimentum ejus qui fidejussor exlilit alieni, ct pre extraneis, aufer pignus ab eo.* A pastoris vita pendet vita subditorum, XXI, 34, 2. Qualis pastor, talis populus, XV, <54, 1 2: Eos *estis sal terrx, quod si sal evanuerit, in quo salietur? ad nihilumvalet ultra, nisi ut mittatur foras et conculcetur ab hominibus.* Pastores a noxiis fideles defendant, *et iter in cœlum ostendant, XVI, 470,1,2. In quo magis se curat pastor, eo melius so habebit grex, XVII, 370, 2. Debent pastores ad se peccatores convertere, non vero converti ad illos, XII, 131, 1 : *Si separaveris pretiosum a vili, quasi os meum eris; convertentur ipsi ad te, cl tu non converteris ad eos.* Auctoritas pastoribus est concilianda, non pompa, sed vilæ sanctitate ct laboribus, XVIII, 496, i : *Ministri Chrisli sunt [ut minus sapiens dico)?plus ego : in laboribus plurimis, in carccribus abundantius, in plagis supra modum, in mortibus frequenter.* Pastores quando subditis fiant relo, XIII, 352, 2 : *Audite hoc,sacerdotes... quia vobis judicium est, quoniam laqueus facti estis speculationi, et rete expansum supra Thabor.*

Tertio. *Pastores fideles sibi commissos docere el pascere debent.* Pastores constituendi sunt aptissimi, XVI, 649,2. Alacritate calceari debent in preparation© Evangelii, XVIII, 681, 2. Quomodo sibi commissos curaro et pascerò debeant, X, 145, 2. 148,1. Triplici modo animas pascere debent, XVI, 647, 1: *Dicit ei tertio* (Jesus): *Simon Joannis, amas me? Constrislatus est Petrus, quia dixit ei tertio: Amas me? et dixit : Domine, tu omnia nosti; tu scis quia amo te. Dixit ei: Pasce oves meas;* XX, 378, 2 : *Pascite qui in vobis est gregem Dei.* Cogitent se ovos pascerò Christi, non suas, 378, 2. Pastor primo pungat, deinde ungat, XII, 243, 1 ; *Ecco ego obducam eis cicatricem el sanitatem, el curabo eos : et revelabo illis deprecationem pacis el veritatis (Vide* Concionato^).

Quarto. *Pastoris est vigilare,* IX, 663,2: *Speculatores ejus cxci omnes, nescierunt universi : canes muti non valentes latrare, videntes vana, dormientes, et amantes somnia.* Pastores evangelici vigilaro debent super gregem suum, VI, 503, I; XII, 244, 1; 735, 2 : *Speculatorem dedi te domui Israel, audiens ergo ex ore meo sermonem, annuntiabis ets ex* me, XV, 327, I:5tmiU *est regnum cœlorum homini, qui seminavit bonum semen in agro suo.Cum autem dormirent homines, venii inimicus ejus, et superseminavit zizania* in *medio trilici;* XXI, 65, 1; 67, 1 : *Scio opera tua, quia nomen habes quod vivas, et mortuus es. Esto vigilans, et confirma extera qux moritura erant.* Pastor vigilet et sobrius sit, XIX, 212, 1 *: Oportet ergo episcopum irreprehensibilem, esse, unius uxoris virum, sobrium, prudentem,* etc. Huic vigiliae nihil ita obesi ac saturitas cl ebrietas, XI, 663, 2; 664, 2 : *Et canes impudentissimi nescierunt saturitatem : ipsi pastores ignoraverunt intelligent liam ; omnes in viam suam declinaverunt, unusquisque ad avaritiam suam, a summo usque ad novissimum. Venite, sumamus vinum, et impleamur ebrietate, et erit sicut hodie, üc cris, el mullo amplius.* Pastor sit Oculus el vigilans XIV, 499, t. Pastoris vestigia et oculas, id est cognitio ct pr.Tsentia plurimum valent ad saginandas oves rationales, cl fecundandum agrum Ecclesiæ, XII, 743, 1 : *Hxc dicit Dominus Deus: Ecce ego ipse requiram oves meas.el visitabo eas.* Accurate oves suas inspicial ct lustret, XX 379, 2. Diligentor curam carum habeat ipsasque inspiciat, VI, 356, I. *Diligenter agnosce tuitum pecoris lui , luosque greges considera; non enim habebis jugiter potestatem. sed corona tribuetur in generationem el generationem.* Eorum vigilia triplex est,XII, 735. 2. Pastoris est gregem suum Visitare. XII, Í82. 1: *Et suscitabo super eos pastores, et pascent eos : non formidabunt ultra, et non pavebunt : cl nullus quxretur ex numero, dicit Dominus.* Ejus est obiro domos subditorum suorum, XVII, 153> 1: *Omni autem die non cessabant in templo el circa domos docentes et evangelizantes Chm dum Jesum;* 368, i : Vof *scitis..... quomodo nihil subtraxen* 4 *utilium, quominus annuntiarem vobisy et docerem vos publice cl per domos.* Apud oves residc¿nt, XII, 841, 2 : *Sanclificatum de terra erit sacerdotibus ministris sanctuarii, qui accedunt ad ministerium Domini : et erit eis locus in domos el m sanctuarium sanctitatis,* XXI, 104, 1.

Quinto. *Pastores quantam animarum cwusque curam el sollicitudinem gerere debeant etiam periculo vil* sux,* XX, 49$ 2. Sedulo curent salutem Ecclesiæ ct animarum exemplo Chrisli et Ne* hemiæ. IV, 230. i, 2. Maximo sollicili sini pro filiis spiritualibus, 111, 512. i : *Tollens autem fìespha filia* Aid *cilicium, substravit sibi supra petram, ab initio mensis, donec stillaret aqua super eos* (filios) *de calo, el non dimisil aves lacerare eos per diem, neque bestias per nodem;* IX, 271, 2: *Non spondeas super virtutem luam ; quod si sponderis, quasi restituens cogita.* Prospiciant eorum saluti necessaria, VI. 357. 1. A pastore requiritur cura, non curalio ovium, XIX 215, 1. Ejus lex est amor gregis, XII, 182, 2. Pastores sint amore praediti, VI, 108, 2 Ponant animas suas pro salute subditorum, 170, 2 : Ao/i *esse cum his qui defi* gunl manus suas, et qui vades se offerunt pro de^ bitis ; si enim non habes unde restituas, quid causx est ut tollal operimentum de cubili suo* ? Pastor bonus manci poriclitai.libus ovibus, at hy-

poerita fagit, 136. 2 et seq. : *Callidus videt malvai, et abscondit se : innocens perlransiil, et afflir.lus est damno.* Pastor bonus vitam suam pro ovibus exponit, XVI, 473, 2 : *Bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis ; 475.* 1. Nec fugit veniente lupo, 474, 1 : *Mercenarius autem, et qui non est pastor, cujus non sunt oves propri*, videt lupum venientem, et dimittit oves, et fugit:et lupus rapit el dispergit oves.* Pastores quid acturi in perditione subditorum, 120, 1. Quam debeant esso misericordes, II, 49, 1. Pastor populi in obsessa urbe quomodo se pro populo gerat, XII, 382, 1,2. Pastor bonus sit columna sustentans infirmos et murus æneus, XII, 21, 1, 2. *Ego quippe dedi te hodie in civitatem munitam, et in columnam ferream, el in murum xneum, super omnem terram, regibus Juda, principibus ejus, el populo terræ.*

Sexto. *Pastor placide et modeste suos regat;* XX, 380,1 : *Pascite qui in vobis csl gregem Dei, providentes non coacte, sed spontanee secundum Deum : neque turpis lucri gratia, sed voluntarie; neque ut dominantes in iclcris, sed forma facti gregis ex animo.* Non vi cogat, sed amore regat, idquo ex Dei praecepto, 380, 1; 381, 1. Non imperiose Ecclesiam vexet, 381,2. Clericis modesto imperet, 381, 2; 382, 1, 2. Sit modestus, 382, 2. Præsitut pater, *ibid.* Gravitatem lenitate misceat, 383,1, 2. Pastores no extollantur nimis, nec nimis se dejiciant, X, 18!, 2 : *In omnibus operibus luis prxcellens esto. Ne dederis maculam ingloria tua.*

Septimo. *Pastor libenter subeat onus pascendi, non emolumenti causa,* XX, 379, 2. Ne lucro inhiet, 380, 2. A subditis necessaria accipiat, non sanguinem, VI, 359, 1 : *Sufficiat libi lac caprarum in cibos tuos, et in necessaria domus lux, et ad victum ancillis tuis.* Accipiat sustentationem a populo, mcrcedem expectet a Deo, XIX, 247, 1 : *Dicit enim Scriptura : Non alligabis os bovi trituranti. El : Dignus est operarius mercede sua.* Dum est avarus, officio suo satisfacere nequit, 258, 1 : *Nam qui volunt divites fieri, incidunt in tenlalionem, et in laqueum diaboli, el desideria multa inutilia et nociva, quæ mergunt homines in interitum et perditionem.* Pastores semetipsos pascentes reprehenduntur, XII, 739, 2; 740, 1, 2: *V* pastoribus Israel, qui pascebant semetipsos : nonne greges a pastoribus pascuntur? Lac comedebatis, et lanis operiebamini, et quod crassum erat, occidebatis : gregem aulem meum non pascebatis.* Quomodo lac et lanam et carnem pecorum suorum depascant, *ibid.*

Octavo. *Pastores mali.* Pastor malus est gregis pernicies, *Job,* 666, 1. Pastoris sævi mores, XIV, 497, i, 2 et seq. : *Ecce ego suscitabo pastorem in terra, qui derelicta non visitabit, dispersum non quxrel, el contritum non sanabit, et* id, *quod stat, non enutriet, el carnes pinguium comedet, el ungulas eorum dissolvei.* Pastoris boni et mali discrimina, *\b\d.* Hunc et illum Deus creat, *\bid.* Pastoris umbra etidolum quid sit, 498, 1, 2. Pas* tores mali oves deglubunt, XX, 674, 1 : *Hi sunl in epulis suis maculx. convivantes sine timore, semetipsos pascentes.* Pastorum septem peccata, XI, 664, 2. Pastores tepidi suggillanlur. V, 398, 1: *Mulli cibi in novalibus patrum : et aliis congregantur absque judicio.* Pro pastore inepto spondens, omnium animarum ejus culpa pereuntium reus est, VI, 40, 2 et seq. Pastores mulli quare dicantur hærelici, XII, 108, 2 : *Pastores mulli demoliti sunl vineam meam (Vide* Concionator, Episcopos, Prjelatus, Sacerdos).

Nono. *Pastores quibus rebus in Scriptura assimilenlur.* Pastores rotis comparantur, XII, 503.1. Velut vinitores sunt, 317, 2. Sunt milites Dei, XIX, 190, 1, 2. Pastor mysticus et symbolicusluit Zacharias propheta, XIV, 486. 1. 2 et seq., 491, 2. Pastores septem sunt septem angeli principes synagogæ tutores, 122, 2.

Decimo. *Pastores boni vel mali apud Judæos.* Pastores bonos Judæis plurimos Deus misit, sed hi vel mundo pascendi reliquerunt, vel tædio consumpti, vel ab eis occisi sunt. XIV, 490, 1. Pastores malos quos Judæi habuerint, qui Deo nauseam moverunt, 491, 1. Qui fuerint pastores spurii Judæorum, XVI, 468, 2. Pastores quomodo demoliti sint Judæam, XII, 108, 2.

Undecimo. *Pastor magnus est Christus.* Pastor unus quis, VII, 407, 1 : *Verba sapientium sicut stimuli, et quasi clavi in altum defixi, qux pes magistrorum consilium data sunt a pastore uno.* Pastor est Christus, XVI, 469, 1, 2. Est pastor bonus, 472, 1 : *Ego sum pastor bonus, bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis.* Est pastor unicus et pastor pastorum, 472, 1, 2. Pastor magnus est Christus, XIX, 523,1 : *Deus aulempacis, qui eduxit de mortuis Pastorem magnum ovium, in sanguine testamenti ælerni, Dominum nostrum Jesum Christum, aptet vos in omni bono.* Est princeps pastorum, XX. 385, 1, 2 : *Et cum apparuerit Princeps pastorum, percipietis immarcescibilem glori* coronam.* Pastoris in figura sæpe pingitur Christus, XX, 308, 1, (Vide Jesus Christos, cap. Vili, art. vu).

PASTORIS liber. Libri cui nomen *Pastor,* auctor est Hermas, XVHI, 243, 1. *Pastoris* liber auctore Herma, an sit Scriptura canonica *(Vide* Hermas).

PASTORIS titulus. Pastoris titulus qui fuerit locus Romæ, XIX, 317, 1.

PASTOR eques. Pastor eques Romanus dolorem ob mortem filii a Caio Cæsare Interfecti dissimulavit, IX, 386, 1. 2.

PASTORITIA ARS. Pastorilia ars quam sit facilis, VI, 357, 2. Est innocens ct antiqua, VI, 355, 2 ; XVI, 63, 2. Pastorilia ars est regni præludium, I, 449, 1. Pasloriliæ vitæ laus, IH, 321, 2; 322, L

PATER. I. Pater pro prima SS. Trinitatis

per sona SUMPTUS. Paler ælernus quomodo Filium suurn generarli, V, 222, 2 : *Dominus possedit me* in *inilio viarum suarum, antequam quidquam facerei a principio.* Pater æternus generando Filium, cruciasse verbum dicitur, *Psalm.* I, 292. i : *Eructavit cor meum verbum bonum.* Deus Pater habitat in Filio per circumincessionem divinam, IX. 626, 2 : *Tunc præcepit, el dixit mihi Creator omnium : el qui creavit me, requievit in tabernaculo meo.* Paler Deus omnia dat Filio, et nihil ei negat, XVIII, 149, 2. Tamen seipsum dominio non exuit, 404, 2 : *Cum autem dicat : Omnia subjecta sunt ei; sine dubio, prxler eum, qui subjecit ei omnia.* Pater in divinis non est major Filio, XVI, 553, 2. Quomodo per Verbum omnia creant, XIX, 351, 2 : *Novissime diebus istis locutus est nobis m Filio, quem constituit hxredem universorum, per quem fecit el sæcula.* Paler ælernus est principium ex quo omnia promanani et facta sunt, XVIII, 197, 2 : *Quoniam ex ipso, et per ipsum, et in ipso sunt omnia : ipsi gloria in sæcula. Arnen.* Comparatur soli el luci, XIX, 352, 2 : *Qui cum sit splendor gloriæ et figura substanlii ejus.* Quomodo Pater cœlestis usque modo operetur, XVI, 377,1 : *Jesus autem respondit illis : Pater meus usquemodo operatur, et ego operor.* Patrem qui negat, negat cl Filium, XX, 556, 2 ; 557, 1 : *Hic est Antichristus qui negat Patrem el Filium ; omnis qui negat Filium, nec Patrem habet.* Pater æternus quomodo sil sanctus, XXI, 113, 1. Paravit nuplias æternas Christo et Ecclesia;, 334, 1 : *Gaudeamus, et exullemus, el demus gloriam ei : quia venerunt nupliæ Agni, el uxor ejus præparavil se.* Pater a Filio metaphorice tantum in passione oratus fuit, XIX, 395, 2. In Filio resurrectione valde glorífícalos fuit, XVIII, 108, 1 : *Quomodo Christus resurrexit a mortuis per gloriam Patris, ila cl nos in novitate vitæ ambulemus.*

Patris nomen quomodo possit osso commune toti SS. Trinitati, XVHI, 625, 1 : *Unus Deus, et Pater omnium, qui esi super omnes, et per omnia, el in omnibus nobis.* Pater luminum dicilur Deus et SS. Trinitas, XX, 65,2 : *Omne datum optimum, el omne donum perfectum, desursum est, descendens a Patre luminum, apud quem non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio.*

Cur Deus Pater dicatur proprio graliam dare, XX, 561, 2 : *Videte qualem charitatem dedit nobis Paler, ul Filii Dei nominemur el simus.* Cur dicatur misericordiarum, el non judiciorum. XVIII, 421, 1 : *Benedictus Deus et Paler Domini nostri ¡(su Christi, Paler misericordiarum et Deus totius consolationis.* Cur dicatur Paler gloriæ. 595,1 : *Pater glorix dei vobis spiritum sapientiæ et reveahonis, in agnitione ejus, illuminatos oculos cordis vestri.* Cur item pater animarum, XIX, 500, 2: *Nonne mullo magis obtemperabimus Palm spiriJi um, et vivemus T*

Quomodo CbrutuB dicatur palor futuri sæculi, XVIII, 640, 2. Quomodo Ghrishis ait pater noster, 96, 2.

Vater nobis et Christo communis esi, XIX, 373,1 ; *Prcpler quam causam non confunditur fratres eos vocare, dicens : Nuntiabo nomen tuum fratri» bus meis.* Pater noster est Deus quintupliciter, XV, 185. 2. Pater fidelium est Deus. XIV. 555. 2 : *Si ergo Pater ego sum, ubi est honor meus?* Pater justorum quomodo sit Deus, XII, 298, 2 : *Et erit in loco ubi dicetur eis : Non populus meus vos; dicetur eis : Filii Dei viventis.* Speciali modo est pater pauperum, X, 207, 1,2. *Qui offert sacrificium ex substantia pauperum, quasi qui victimat filium* in *conspectu patris sui* (Vide Deus, Trinitas).

II. Pater pro hominum parente accfptus. — 1« I'or Pater *quid significet, et quid sil paler respectu filii.* Vox *Paler* Hebræis multa significat. III, 593, 1. Pater Hebræis auctorem et causam efficientem significat. XVIII, 595.1. Pater subinde csl idem quod *inventor,* XVI, 450, 2 : *Cum loquitur mendacium* (diabolus), *ex propriis loquitur, quia mendax est, et paler ejus.* Paler apud homines quis proprio dicatur, XIII, 298, 2. Patres vocant religiosi suos rectores, XXI. 78, 2.

Paler et filius sunl lanquam unum, corpus et una persona, X, 90,1 : *Mortuus est paler, et quasi non est mortuus, similem enim reliquit sibi post se,* XIX, 122, 2. Pater mortuus in Clio probo post se relicto, videtur adhuc superstes, X, 89, 1 ; 207, 2. Pater in filio quasi in viva sua imagine repraesentatur, V, 374. 1. Ejus nomen in filio revirescit, 475, 2 : *Sit memoria illorum in benedictione, et ossa eorum pullulent de loco suo, et nomen eorum permaneat in ætemum, permanens ad filios diorum, sanctorum virorum gloria.* Paler et filius censentur una persona civilis, VI, 342. i : *Stude sapientiæ, fili mi, et Letifica cor meum, ut possis exprobranti respondere sermonem.* Paler morions sine liberis, olim habebatur infaustus, 170, 1.

2* *Patris affectus erga filios.* Patris affectus invincibilis, HI, 511, 2 et seq. Patres amant filios suos plus quam se. X, 89, 1, 90,1. Optant superari a filiis in gloria, 1H, 548, 2. Pater de filiis probis lælalur, V, 271, 1; VI. 199, 1 : *Exultai gaudio paler justi : qui sapientem genuit, lætabilur m eo.* Patris pro filio suo mori volentis exemplum. X, 89, 1. Paler el mater diversimode amant el educant filios suos, V.31, 1 : .ludi, *fili mi. disciplinam patris lui, el ne dimitías legem matris luæ.* Pluris estimant filiorum sapientiam, indeque majorem læütiam de eorum sapienlia concipiunt quam maires, 465, 1 : *Filius sapiens Letificai patrem, el stultus homo despicit matrem suam.*

3* *Patris auctoritas* tn *filios.* Patres in filios habent jus quasi regium, V, 527, 2 : *Corona senum, filii filiorum, et gloria filiorum, paires eorum.* Idquo jure generationis, VI, 198, 1 : Xudi *pairan qui genuit te, el ne contemnas cum senuerit*

mater tua. Pater jus habet filium vendendi in necessitale, IX. 117, 2. Pain hcebat in necessitato Clium vendere ad tempus, idquo Ilebræo oui prose!) to, XI. 595, 2. Ili in anno jubdæi exibant liberi, *ibid.* Eadem lex apud Gentes ct Christianos viguit, sed Constantinus imperator eam abrogavit, *ibid.* Patres non habent jus ad filiorum vitam, VI, 27. 2 . *Erudi filium tuum, ne desperet; ad interfectionem autem ejus ne panas animam luam.* Patres olim dabant nomina filiis, XI, 197, 1. In patris potestate non est filiam servare virginem, aut matrimonia jungere. si ipsa nolit, XVIII, 321, < : *Si quis turpem se videri existimat super virgine eua, quod sil superadulta, el ita oportet fieri: quod vult faciat, non peccat si nubat.* Apud !lebræos pater convivis cibos el panem Frangebat, 345. 2. Pater non liberabit Clium ab inferno, XII, «99, 2.

4* *Pains officia erga filios.* Primo, *Debent filios erudire et alere jure nalurx,* VI, <98, L Item eos alere in anima et corpore, *ibid.* Invigilent potius filiis bene instituendis quam locupletandis, V, 398, 2. Paler sil centrum filiorum, *Job.* 566, 2, Paterlamtlias cst velut sol m familia sua, VI t 54, 2 et seq. In gallo repræsentatur, 469, 2. Quæ animalia in quibus debeat imitari, 468, 2. Officium boni palrislamilias, *Job,* 150, i. Paterfamilias quomodo familiæ curam in rebus spiritualibus debeat gerere, 1, 47i, 1. Officium ejus est docere domesticos, II, 205, L Quam debeat vigilare pro suis. I. 310, 1, 2 : *Diu nucluque urebar ct gelu, fuqiebalque somnus ab oculis meis.* Paterfamilias erat sacerdos in ordine ad immolationem agni paschalis, IV, 185, 2.

Secundo. *Pater castigare debet filios, et quomodo.* Paicr filium peccantem non castigans, eum odit, V, 399, I : (htf *parcit viryx, odit unimam suam; qui autem diligit illum, instanter erudit.* Filios castigando, præstant iis beneficium, VI, 333, I : *Meliora ¡sol vulnera diligentis, quam fraudulenta oscula odientis.* Patres in filiorum dissoluti »ne magi*» irascuntur quam dolent. V, 552, 2 : *irn putris filius stultus, el dolor matris qux genuit illum.* Pater non debet omnia in rigore el exacte observari curare, sed in nonnullis connivere, V, 341. 2. Patres filiis insolenter imperare n)ii debent, XV. 490, 1. Pater non imperet ul leo, IX, 170, 2 : *Noli esse sicut leo in domo tua. evertens domesticos tuos et opprimens subjectos libi.* Misceat gravitatem lenitali, X, 93, 1 : *Lacta filium, el paventem le ¡aciei; lude cum eo, el contristabit te.* Paler crudelis sæviins in filios eos a se effugat, V.341,2: *Qui conturbat domum suam, possidebit ventos : el qui stultus est, serviri sapienti.* Paler non ostendat vultum hilarem filiabus, IX. 244, 1 et seq. : *Filix libi sunt: serva corpus illarum, cl non ostendas hilarem faciem luam ad illas.*

Iertio. *Patris officia quoad filiorum el filiarum matrimonium.* Filio minorenni non despon* deant uxorem, VI, 40, 2. Filiam, si possit, nuptui tradat,X,368, 1.2. *Filia patris abscondita est vigilia, et sollicitudo ejus aufert somnum, ne forte in adolescentia sua adulta e/ficialur, el cum viro commorata odibilis fiat.* Ei probrum est hujus fornicatio, 369, 1 : *Ne quando polluatur in virginitate sua, ei in paternis suis gravida inveniatur. Ne forte cum viro commorata transgrediatur, aut certe sterilis e/ficialur. Super filiam lusuriosam confirma custodiam , ne quando ¡acial le in opprobrium venire inimicis, a detractione in civitate, el abjectione plebis, et con/undal le* in multiludine populi.

Quarto. *Patris officia quoad bonorum suorum distributionem.* Paler non det filiis facultates anto mortem, X. 180, 1; <81, 1, 2 : *Filio el mulieri, fratri et amico, non des potestatem super te in vita tua : et non dederis alio possessionem luam, ne forte perniteat te, et depreceris pro illis.*

Quinto. *Quid facere debeant morituri.* Patres morituri Deo filios suos commendent, XVI, 590, 1. Deum iis relinquat curatorem, VI, 53, 2.

5* *Patres in suis filiis infelices.* In suis filiis infelices sunt qui ipsi in suos patres duri exlitere, VI. 38, 2 : *Qui affligit patrem el fugat matrem, ignominiosus est et infelix.* Patres boni etiam malos filios gignunt, X, 436, 1 : *El sunl quorum non esi memoria; perierunt, quasi non fuerint, et nati sunt, quasi non nati; et filii ipsorum cum ipsis.* Filii patribus degeneres, III, 619, 1, 2. Patris spes in filiis vana, sæpe enim heroum filii a parentibus degenerant, III, 168, i, 2; 222, 2.

PATRES antiqui Testamenti. Patres antiqui Testamenti cur in Chunaan sepeliri voluerint, XIX, 482, 2. Sunt fide probati, 471, 2 etseq. Ad Messiam ardentissime anhelarunt, XVI, 74, 2; 454, 2. Ad patriam cœlestem sæpo aspirabant, 478, 2. Primariam repromissionem ælernæ bealitudinis non sunt adepti, 487, L Paires in tenebris limbi agebant, XVI, 50, 1, 2. Patres in limbo anagogico vocari possunt vincti spei, XIV, 462, 1. Eos e limbo quomodo Christus eduxerit, 461, 1, 2. Paires non erant invocandi, cur, X, 736, 1.

PATRES (SS.). 1° SS. Patres pauperes spiritu fuero, XV, 141, 2 et seq. Patres quam frugales essent, X, 79, 1, 2. Nonnisi aquam biberunt, 80, L Mulla suis laboribus et sludio et reliquere posteris, V, 398. 1.

2° SS. Paires citant sacram Scripturam per citationem non capitum, sed historiarum vel materiarum,XII,253,1. Quem Græci Paires singuli stylum habeant, V, 447, 2. Item Lalini, *ibid.* SS. Paires dicentes Filium in Velcri Testamento apparuisse explicantur, III, 6, 2 el seq. Cur semper Eucharistiam, mysterium arcanum vocent, XIX, 217, 1. Quomódo juramentum illicitum esse censeant, XV, 169, 1, 2. Quomodo negent sexuum diversitatem in cœlo, XV 111, 632,4.

PATERNIANI. Palcrnianorum hæresis do factura corporis humani, XX, 54. 2.

PATERNIANUS (S.). S. Palcrnianus paler urbis Ct orbis. VII, 498, 2.

PATERNITAS. Paternitas omnis a Deo deseen-' dit. IX, 115» 1 : *Deus enim honoravit patrem* in *filiis;* 117, *I : Qui timet Dominum, honorat parentes. et quasi dominis serviet his qui se genuerunt:* XVIII, 615. i : *Hujus rei gratia flecto genua mea ad Patrem Domini nostri jesu Christi, ex quo omnis paternitas in catis et in terra nominatur.*

PATIIAR. *Palliar* hebraico, cbaldaice, etc.,quid significet IV, 501,1,2.

PATHICUS PathiCa libidoquæ sit, XVIII, 53,1; NIX 104. 1, 2(Pida Libido).

PATIBULUM. Patibula fornicata quæ sint, VI, 82,1.

PATIENS, PATIENTIA. I. Patientia Dei.—Patientia Dei erga peccatores, XX, 339, 2. *In quo et his, qui in carcere erant, spiritibus veniens praedicavit : qui increduti fuerant aliquando, quando expeclabanl Dei patientiam in diebus Noe.* Patientia Dei alii salvantur, alii damnantur *Job,* 509 1 : *Dedit ei Deus locum pamilentia, ct ille abutitur in superbiam: oculi autem ejus sunt in viis illius.* Impii Dei patientia abutuntur, 507, 2 (Vide Impius). Patientia Dei non abutendum, 499,1 : *De civitatibus fecerunt viros gemere, et anima vulneratorum clamavit, el Deus inultum abire non patitur.* Patientia Dei abuti malum est, VII, 296, 2: *Etenim quia non profertur cito contra malos sententia, absque timore ullo filii hominum perpetrant mala (Vide* Deus).

II. Patientia in homine.— I0 *Patientia natura, gradus, excellentia et symbola.* Primo. *Patientiae natura.* Patientia est animæ possessio, XVI, 258, 1 : *In patientia vestra possidebitis animas vestras.* Est actus non elicitus, sed imperatus in cliarilale, XVHI, 380, 2 : *Chantas patiens est, benigna esi.* Patiens ot impatiens quomodo invicem differant quoad iram, V, 434, 2 : *Qui patiens est, mulla gubernatur prudentia ; qui autem impatiens est, exaltat stultitiam suam,* 450. 1. Patiens scopus est ct signum in quem sua tela inimici conjiciunt, XIX, 125, 1 : *Nemo moveatur in tribulationibus istis: ipsi enim scitis quod in hoc positi sumus.* In omnem comparatus est fortunam, XIX 501, 2. Patientia ad adversa vitæ hujus se comparat el munit, VI, 13, 1 : *Doctrina viri per patientiam noscitur, el gloria ejus est iniqua prxlergrrdi.* Ea aequanimiter tolerat ut animæ pacem assequatur, *ibid.* Suffert patienter omnia ardua et adversa, XX. 27, 2. Patientia in conviciis, III, 260, 1. In adversis, 284, 1 : *Despondit* (licii) : *Dominus esli quod bonum est* in *oculis suis faciat.* Patientia in morliûcalionc, 411, 2, Patientia in propms detrimentis liberalis. *Job,* 791, 2. Patientia) actus ot effigies, XIX, 466, 1. Paüentiæ imago ad vivum I depicta,!, 4»8, 1. Paliontiapro n*rieo5r**nh'a sumitur interdum. XIX. 405. 1 : *Non segnes efficiamini; verum imitatores eorum, qui fide et patientia haereditabunt promissiones.*

2* Secundo. *Patientia gradus.* Patientiae tres gradus : *primus,* est patienter adversa pati ; *secundus.* libenter; *leí hui,* gaudenter qu olibet dura sufferre, VI, 13, 2; IX, 590. 2, XVII, 22, 1; XX, 14. I : *Omne gaudium exi dimale, fratres mei, cum* in *lentationes varias incidentis.* Sex patientiæ erga inimicum gradus ex S Augustino : *primus,* est noie lædere aliquem ; *secundus,* si læsus sit, velle tantum lædere quantum læsus e<l» non amplius; *tertius,* minus velle lædere, quam læsus sit; *quartus,* nolle lædere. licet læsus sit; *quinius,* si læsus sit, paratum se exhibere ul amplius non laedatur; *sextus,* el perfectissimus est, si læsus laedenti bénéficiât el subveniat, XVIII, 215, 2. Quænam sil patientia imperfecta ct perfecta, XX, 25, 1 : *Patientia aulem opus perfectum habet.* Patientia plena quæ sil, XXI, 68, i : Aon *invenio opera tua plena coram Deo meo.* Quando succumbat cl deficiat, XX, 30, 1 : *Ut sitis perfecti el integri, in nullo deficientes.* Patientiæ actus heroicus est in adverris Deo gratias agere, IV, 274. 2 :/m* *mobilis* (Tobias) in *Dei timore permansit, agent grabas Deo omnibus diebus vita suae.*

Tertia. *Patientia Christiana quam excellens et eminens sit.* XX, 142. Patientia cæteris virtutibus præstal, *Job,* 39. 2. Patientia polior est virtus quam fortitudo, ct quomodo, V. 514, 2 etseq.: *Melior est patiens viro forti, et qui dominatur animo suo, expugnatore urbium.* Animam adversus dolores mortis et timorem Grmans, est pars fortitudinis integratis, eaque præcipua, 515, !• Patientia melior est quam de adversario vindicta, XV, 171, 1 : *Ego autem dico vobis, non resistere malo : sed si quis te percusserit in dexteram maxillam luam, prxbe illi et alteram.* Melior est quam liberatio de calamitate temporali, *Psalm.* I. 206, 2 el seqq. Patientia videtur complexio omnium virtutum, XVI. 258, 2. Efficit omnium virtutum consummationem, XX, 25. 2. Nulla sine ea est virtus. *ibid* et seqq. Perficit studium vitæ humans, 26.1. Est virtutum calx, 27. 1. Est perfectio obedicnliæ, 301, 1 : Servi, *subditi estote in omni timore dominis, non tantum bonis et modestis, sed etiam dyscolis.* Quomodo patientia opus perfectum habeat, 25, 2 : *Patientia aulem opus perfectum habet.* Sex opera perfecta producit, 27» 2. Patientia est sapientue pars, VI. 231, 1. Ipsa vera sopientia. XX, 30, 1, 2; 31, 1 : Si *quis autem vestrum indiget sapientia, postulet a Deo.* Patiens est sapiens, 31, 1. Exea noscitur prudentia, VI, 11. 1.2: *Doctrina viri per patientiam noscitur: et gloria ejus est iniqua praetergredi.* Patientia cst sublimis philosophia. XVHI, 457, 2 ? M *omnibus exhibeamus nos, sicut Dei ministros, in mulla patientia*

fti« *vocali estis, eum omni humilitate et mansuetudine, cum patientia, supportantes invicem* tn *charilate.* Patiens inseritur cruci Christi, XX, 664, 2 : *Sed communicantes Christi passionibus, ¡audete.* In illo patitur Christus, *ibid.* Fit unum cum Christo, *ibid.* In eo patitur Spiritus sanctus, 366, 1 : St *exprobramini in nomine Christi, beati erilis, quoniam quod est honoris, glorix et virtù» tis bei. et qui est ejus spiritus, super vos requiescit.*

Quarto. *Patientix symbola.* Palientiæ symbolum est pellis, II, 44, 1. Per ovem denotatur, VI, 472, 2. Nuce figuratur, Vili, 156, 1. Patiens in adversis comparatur arbori in hieme emortuo, sed tn vere reviviscenti, IX, 82, 1. Patientia per aspalathum repraesentatur, 643, i. Ferro denotatur, X, 317, I. Patiens perdurans incudi assimilatur, XX, 43, 1. Palm» comparatur, 49, i. Item citharae, 28, I.

S° *Patientix causa, in qua schola discatur.* Tribulatio est mater patienti», III, 258, 2; XVIII, 92, 1 : *Gloriamur in tribulationibus, scientes quoniam tribulatio patientiam operatur.* Eam docet tenlatio, XX, 23, L Patientia acuiiur persecutionibus, III, 333. 2 ; 401, I, 2. Ea exercetur molestia aliorum, V, 435, i. Patientiam probat tentado et tribulatio, IV, 305, 2 : *Quia acceptus eras Deo, necesse fuit ul tenlatio probaret te.*

3* *Patientix necessitas.* Patientia quam sil Christians necessaria, XIX, 302, 2. Patientia est Christianorum studium, XX, 304, 1 : *Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ul sequamini vestigia ejus.* Patientia in adversis habenda, XXI, 280, 2 : *Eie patientia sanctorum est. qui custodiunt mandata bei. et fidem Jcsu.* Est in persecutione necessaria, IX, 107, 2 : *Vx his qui perdiderunt sustinentiam, et qui dereliquerunt vias rectas, et diverterunt in vias provasi* Est in morbis habenda, I, 277, 1, 2. Eam qui amittit, amittit confidentiam, XIX, 465, 2 : *Nolite itaque amittere confidentiam vestram, qux magnam habet remunerationem. Patientia enim vobis necessaria est, ut voluntatem bei facientes, reportetis promissionem.* Sine ea nihil in homine perfectum, XX, 28, 2. Ea necessaria est ut pacem habeas, el cum aliis serves, XVIII, 568, 2 : *Fructus autem Spiritus* taf *: charitas. gaudium, pax, patientia, benignit?;, bonitas,* etc. Patientia fructus boni operis est ixpeclandus, XVI. 133, I, 2 : *Quod autem in bonam terram, hi sunt qui in corde bono et optimo audientes verbum retinent, el fructum afferunt in patientia.* Quam patientiam habere debeamus, VII. 262. 1 : *In die bona fruere bonis, el malum diem prxeave, sicut enim hanc, sic et illam fecit Deu:, ut non invenial homo contra eum justas querimonias.*

Patientia est propria sacerdotum virtus, II, 44,1: *Sacerdos qui offert holocausti victimam, habebit pellem ejus.* Patientia omnigena tessera est viri apostolici, VII, 22, 1. Patientes quam esse debent prelati cl principes, XIV, 489, 2.

4® *Patientix fructus el bona.* Primo. *Patientix fructus generaliter sumpti,* XIX, 501, 2: *Omnis autem disciplina in prxsenli quidem videtur non esse gaudii, sed maeroris, postea julem frudum pacalissimum exercitatis per eam reddet justiliæ,* XX, 26, 2. Patientia in malis omnium bonorum causa, *Psalm.* II, 413, 1: *Lxlali sumus pro diebus, quibus nos humiliasti, annis quibus vidimus mala.* Semper et ubique utilis est, XX, 28. 1.

Secundo. *Patientia signum est verx sanctitatis,* X, 47, 1, 2. Propria sanctorum virtus est, XIII, 497, 2. Similes facit Deo, X, 51, 1. Christo nos similes facit, XX, 28, 2. Spiritum sanctum exhilarat, X, 108, 2. Patientia est cos virtutis, 52.2. Est lapis Lydius quo probalur vera justitia ct sanctitas, Vili, 322, 1 : *Contumelia el tormento interrogemus eum, ut sciamus reverentiam eji >, et probemus patientiam ejus.* Dupliciter operatur probationem, XVIII, 92. 2: *Tribulatio patientiam operatur, patientia aulem probationem, probatio vero spem; spes aulem non confundit.* Patientia creat martyres, XX, 28, 1. Per patientiam et adversa disponit Deus sanctos ad martyria, XIX, 501, 1. Pallentia martyrum eos perpolit et adaptat, XII, 524, 1 : *Ecce dedi faciem luam vulenliorem faciebus eorum, et frontem luam duriorem frontibus eorum. Ul addmanlem et ul silicem dedi faciem luam.*

Tertio. *Qui patiens est9 potens est et omnia vincit.* Qui patiens est, potens est. I, 744,1. Patientia est potentia, IX, 110, 2; XIV, 160, 2: *Dominus patiens el magnus fortitudine.* Variam refert victoriam, VI, 74. 1,2: *Ne dicas: Reddam malum; expecla Dominum, et liberabit te.* Omnium est victrix, XV, 172. 2. Patientia optimo inimicum vincit, XVIII, 217, 1 : *Noli vinci a malo, sed vince in bono malum.* Patientia vincit iram ct hostem malum inferentem, XV, 171, 2. Patienti nullus nocere potest, XX, 328, 2 : *El quis est qui vobis noceat, si boni xmulatores fueritis.* Patientes n»mo lædit, sed coronal, XIX, 497, 1. Patientia vincit dæmones, V, 517, 1. Fatum quasi expugnat, XX, 28, 2. Patientia optime lentaliones vincit, IX, 94, 1. Est sepes animæ, X, 243, 2. Thorax est impenetrabilis, omnes hominum ictus excipiens, XXI, 257, 2. Spe roboratur, XIX, 116, 1: *Gratias agimus Deo semper pro omnibus vobis..... memores operis fidei veslrx,el laboris, el charitatis, et sustinenliæ spei Domini nostri Jesu Christi ante Deum el Patrem nostrum.* Patiens dominatur animo suo, X. 564, 1 : *Animam meam direxi ad illam, el in agnitione inveni eam; possedi cum ipsa cor ab imho : proplerea non derelinquar.* Est suorum affectuum dominus, XX, 26, 3. In patiente certat et vincit Deus, 397, 2 : *Deus autem omnis grahx, qui vocavit vos in zlcrnam suam gloriam,*

in *Christo Jesu, modicum passos ipse perficiet, confirmabit.* solidabilque.

Quarto. *Patientia varias virtutes parit.* Patientiae *primus* fructus est reconciliatio cum proximo, I, 4i7, 2. *Secundus.* dilectio, sive chantas, 448, I. *Tertius,* quod suggerat pietatis exercitia, *ibid. Quartus,* quod reliquas virtutes parat, *ibid.*,2. Patientia quia injurias factas non recolit, iras sedat et mitigat, V, 4G3, i . *Vir iracundus provocat rixas; qui patiens est. mitigat suscitatas.*

Patientia in adversis est inater castitatis, I, ¿43,2. Eflicacissimum est remedium contra carnis vitium el reliqua omnia, V, 437, 2.

Patientia medium est ad acquirendam perfectionem, XX, 26, 2 Supplet virtutum et rerum omnium defectus, 27, 1.

Quarto. *Patientia hominem beatum facit ct divinam illi consolationem oblinet.* Patientia hominem beatum et tranquillum facit, XX, 28, 2. Patiens sibi est medicus et medicina, VI. 30. 2. Patientes a Deo respiciuntur. X, 200, 2 : *Timentis Dominum beata est anima ejus. Ad quem respicit el quis esi fortitudo ejus* 7 Per patientiam Deus est cum justis in tribulatione, *Psalm.* I, 207. 4 : *Juxta est Dominus iis qui tribulato sunt corde, et humiles spiritu salvabit.* Patienti Deus adest suis consolationibus, XX, 329, 2 : *Sed el si quid patimini propter justitiam, beati.* Patientes facile experiuntur Dei auxilium, *Psalm.* I, 203,1, 2 : *Exquisivi Dominum et exaudivit me. el ex omnibus tribulationibus meis eripuit me.* Patientia Deum habet debitorem, XX, 27, 2. Patientia justorum recreat Deum, *Job.* 237, 2.

Quinto. *Patientix merces et prxmium;* IV, 275, 2 : *Filii sanctorum sumus, el vitam illam expeclamus quam Deus daturus est qui fidem suam nunquam mutant ab eo.* Patiens est praedestinatus ad gloriam, XVIII, 145, 2 : *Nam quos prxscivit el prxdislinavit conformes fieri imaginis Filii sui. ul sil ipse primogenitus in mullis fratribus.* Ejus temporaneus et serotinus fructus quis, XX. 206, 1 : *Patientes igitur estote, fratres, usque ad adventum Domini. Ecce agricola especial pretiosum fructum terrx. patienter ferens donec accipiat temporaneum et serotinum.* Patientia coronam parit patienti, XIV, 136, 2. Patientem Christus coronat, XX, 49, 2 : *Dealus vir qui suffert tf ntalionem. quoniam cum probatus fuerit, accipiet coronam vitx quam repromisit Deus diligentibus se.*

5® *Patientix documenta et exempla.* Ad eam tria incitamenta, XVIII, 146, 2. Duodecim argumenta ad eam incitantia, 136, 2 et seqq De patientia in adversis varia documenta, I, 446. 2 el seq. Ejus præcepta et dictamina varia, XX, 32, 2. Alia ejus elogia, 49, 1. Patientium gnornæ, 29, 1. Adhortatio ad patientiam. XX, 205, 2 et seq. A solo Deu osi petenda, XX, 33, 1.

Paüenliæ speculum Christus est, XVI, 568, 2. Invicta Christi patientia, XV, 589, 2. Ifixime ta passione, XI, 632.1, 2. In flagellatione,XV, 608.1. Elio alus ludibrii», 612, 1.

Paüenliæ sancturum in adversis vana el illustria exempla. I. 577, 1 ; III» 284, 2; XIX, 283. i; XX, 29, 1. Patientia et pietas Resphæ, 111,522. 1 Paüenliæ exempla duo sunt Tobias el Job. IV,274.1.

PATIIMOS. Palhmos insula est una e Sporad bus: in iliarn relegatus Joannes omnes insulano* Christo asseruit. XXI, 26. i, 2.

PATRIA. !• Patria cur in nonnullis Prophetis recenseatur, XIII, 221, 1. Pro patria devoventium Gentilium exempla, I. 731,2. Extra patriam in captivitate mori, loco infelicita is solet haberi, XIII. 642, I. Patria viro fideli non curanda, sed ei orbis est, XVI, 105, t. Extra patriam hominesop* limi sunl quærendi, *ibid. Palrix gentium* græca lectio, el cur, *Psalm.* II, 151, 2.

2* Patria cœlestis, regnum, civitas, domus dicitur, *Psalm.* II. 343, 2. Patria sanctorum est cœlum. XVII 172, 2.

PATRIARCHI. !• *Patriarcha* vox nr.d derivetur, el quis sil, XVIII, 615, 2. Qui hnc ro ine dici queant. XIX, 412, i Cur ita dicant. - Abraham, et Isaac el Jacob, *ibid.* Patriarchìi forre parentes Judæorum, tam generatione quam exemplo virtutum. X, 4.6.2. Vocari possunt radix Israel, XIII, *.08. 2 cl seq. Quomodo vocentur Christi Domini, XIV. 260, 2.

2® Patriarchs primi fuere agricola», IX. 233, L Fuere pastores ovium cl armentorum, VI, 355, 2 el seq; XVI, 472. 2. Sua pietate el sanctitate fuere Deo gratissimi. XIV, 141. 2. Olim vino abstinuere, VI, 210, 1. Probi fuere inter improbos. *Job.* 4, 1. Patriarchis sanctis promisit Deus posterorum conversionem, XVIII, 196, 1, 2.

3° Omnes Messia adventum ardenter desiderarunt. XVI,454.2. Non cognovere Filium Dei, nisi ex peculiari revelatione, XVI. 304, 2. Patriarchi» maxime prophetarunt morti vicini, XIII, 227, i. In morte mira vaticinati sunt, XIX, 482, 2. Hmc *ef* prophetæ fuerunt, XIII, 220, I An Patriarchio omnes sepolti in Ilebrón, an in Sichem, XVII. 173, 2; 175, 1. Patriarcha orabant pro suis in limbo existentes, XII, 438, 2.

4° Patriarcha? duodecim filii Jacob duodecim Apostolos significant, I, 295, 2 el seq.; XXI, 382. 2; 397. I

PATRIARCIIÆ ECCLESIASTICI. Patriarchìi Christianis quinque olim lampas præferebalur V, 172, 1, XIV. 408, 2.

PATRIARCHA1.IS. Patriarchalium sedium origo et ordo, XVII, 247, 2. Patriarchales sedes quatuor an notentur in quatuor faciebus Cherubim, XII, 508, 1, 2. An per quatuor ammalia Joannie designentur, XXI, 107, 1.

PATRIUS. Patrium Deum quem vocet Paulus, XVII, 405. 5. Patria voco loqui quomodo intelli* genduni, IV. 531. 1.

PATRTCTDÏUM, vide Interfector. Parricida.

PATRIMONIUM. Patrimonia ampla dum cedunt Silis imprudentibus, sæpe evertuntur et pereunt, V, 397. 1.

PATROCINIUM. Patrocinium Dei implorandum, *Job,* 372, <. Patrocinia sanctorum valida, 789, 1 *pide* Deus, Sancti).

PATRONATUS. Patronatus jus habentes, etiam laici, licite dignum Episcopo ad beneficium praesentant, XVII. 164, i. Patronatus jus non usurpent laici id non habentes, X, 641, 1.

PATRONUS. 1® Patronus in quo ab advocato differat. XX. 533,1.

2® Patronus orantium pro hostibus est S. Slephanus, XVII. 187, 1. Patroni nautarum Christianorum qui, 438. 2.

PATRUELIS. PatruelisesIChristus,XU51,1.2.

PAUCILOQUENTIA, PAUCILOQUUS. Pauciloquenlia commendatur, V, ¿83, 2; IX, 170, 1. Pauciloquus plerumque habetur sapiens, V, 289. 1. Quomodo animam custodiat, 375, 2. Do pauciloquis gnomæ, XX, 75, 1 et seqq. (Vide Loquacitas, Loqui, Multiloquium, Silentium).

PAUCITAS. Paucitas commendatur in communilate, nocet nimia multitudo, XI, 228. 1, 2. Paucitas salvandorum, XI, 307. I; XVI, 190, 1, 2. Paucitas salvandorum per varios typos ostenditur (Pfrte Electi).

PAUCUS. 1° Pauci si generosi, multa possunt, III, 345, 1. Pauci æquo docendi ac multi, XVII, 813. 2.

2® Pauci assumpti ad fidem Christi, XI, 247, 2; 248, 1. Pauci ad Christum ab Apostolis virisquo apostolices conversi sunt, respectu non conversorum, XIII, 644, 2 et seq. Pauci o Judæis Christum receperunt, XVI, 305,1.

3® Paucis mulla complecti, magni viri et profundi ingenii, IV, 507, 1. Pauca heno ageuda, IX, 341, 1.2.

i PAULA (S.). 1® S. Paula Romana ornamenta fcua mundana templis obtulit, I, 755, 1. Ejus devotio erga Bethleem, 331, I. Belhleem Romæ praetulit, XIV, 113, 2. Feminarum tria condidit monasteria, et unum virorum, *ibid.*

2® S. Paulæ poenitentia, XV, 131, 1, 2. Ejus compunctio, 145, 2 el seq. Quomodo vitæ prioris delicias, jejuniis, lacrymis aliisque poenis castigant el planxerit, XIII, 487. 1. Quanta poenitentia parva delicta espiarli, XVIII. 467, 2. Luxum levem, vestium austeritate punivit, XIX, 205, 1. Ejus in Belhleem paupertas, XVHf 27, 1; 135, 2. Ejus constantia in rei familiaris dispendio, XII, 181, 1. In pauperes fuit effusa. VI, 507, I. 2. Ita in pauperes fuit profusa ut aliena veste et sumptu sepeli i drbuent, XVIII, 472, 1. Quod ejus theatrum fuerit, 282, 2. Quando balnea adiret, XIII, 182 1.

3® S. Paula conticua fuit martyr, XIII, 443, 1. Morbos corporis valido spiritu sustentabat, V, 574, 1. Ejus in injuriis pallentia, XV, 172, 2. Scripture verbis soin tentationo animabai, VI, 431, 1; IX, 94, 2; 95,1. El Scriptura fuitelypeus adversus omnes tentaliones, XIX, 306. 1. E sacra Scripture in omnibus adversis sententias proferebat, XV, 8, 2.

4® Mortua est Belhleem, ejus mors, epitaphium cl elogium, I, 663, 1; XIV, 414, 1. Ejus sepultura et exequiæ, XI, 267, 1,2. S. Paula Romana portentum fuit. XXI 221.1.

PAULINUS (S.) Nolanus. Io S. Paulinus Nolanus quod omnibus abdicatis pauperem vitam cum conjugo vivoret, maniacus habetur, XV, 289, i. Ejus paupertas, II. 289, 1; XV, 196, 2; XVII, 135, 2. Ejus sufficientia, XIX, 256, i. Ejus vox divina do divitiis, X!, 157, 2.

2® S. Paulini humilitas, ex humilitate in sacram Scripturam commentari noluit, sed aliis minus sublimibus operibus calamum admovit, XIII. 217,1. Cur se depingi nollet XX, 82, 2. Optabat ædituum esso templi S. Felicis. XVII, 360, 1.

3® S. Paulini charitas in liberandis captivis, XII, 265, 1. Filii viduæ redimendi causa so in servum Wandalis vendi passus est, 1, 433, 1; X, 208, 2; XV, 5, 2; 453, 2; XVI, 262, 2; XVII, 24, 2; XVIII, 472, 2; XX, 38, 1, 577, 2.

S. Paulinus quam in pauperes fuerit effisus, XIII, 626, 1. Ei quam miraculose frumentum a Domino multiplicatum, *ibid.*

5® S. Paulino expirante tremuit cubiculum et terra concussa est, XV. 647. 1.

PAULUS (S.) APOSTOLUS. I. S. Pauli apostoli NOMEN, GENUS. INDOLES. INSTITUTIO, ET PRO judaismo zelus. — 1® Paulus unde dictus sil Saulus, XX, 12, 1. Unde dictus sil Paulus, XVII, 278, 2; 279, 2; XVIII. 37, 2. *Pauli* nomen an græcum, hebræum, an hebrieo-græcum, XVIII, 37,1. Quid latino id sonet, làïd. Hujus etymologia, XVIII, 37,2.

2® Fuit oriundus ex tribu Benjamin, I, 412, 1. Pluribus ostenditur ejus et Benjamin analogia, I, 373, i; 412, 1; XVII, 208, 2. Tarsi in Cilicia est natus, XVIII. 1, 1. El nobili prosapia ortus XVIII, 1. 1; XIX, 42, 1. Erat ibi senatorii ordinis, XIX, 314,1. Quomodo se Hebræum vocet, XVHI, 496,1; XIX. 42 1. 2.

3® Quomodo a primogonitorihus servierit Deo, cum fuerit persecutor, XIX, 272, I. Græcorum est disciplinis excultus, *ibid.* Scientia ipsius naturalis et Grecanica, XVHI, 3, 1. Platoni comparatur, *ibid.* Fuit secla Pharisæus. XVII, 396; 1, XIX. 42, 2; 272, I. Hicrosolymam juvenis nbiit ut Gentilium scientia imbutus, sacris disciplinis erudire* tur, XVHI, 1,2. Potuit Christum condonantem audivisse, XVII, 419, 1. Fuil prophetarum studiosus, XI, 42, 2. Fœcundo et uberi erat ingenio, XVHI, 521. 2; XIX, 322, 1. Quouiodo sino lege aliquando viveret, XVHI. 121, 1.

4* Nomine et corporo parvus fuit, XIV, 405, 2.

Corpore pusillos tuli, sed spirito et sapientia giga? ot celsus. XIII, 218, 1 ; XVIII. 37. 2; 481, 2 An fuerit podagricus, el perpetuos dolores capitis habuerit, XVIII. 503, 1,2. An fuerit abstemius, XIII, 129,2. Scenofactoriam artem exercuit, XIX, 169. 2.

5* Ejus zelus pro lego ct judaismo, XVII, 167,1 ; XVIII, 1,2; 521, 2; 522, I ; XIX, 42, 1, 2. Fuil ante conversionem Ecclesiæ persecutor. XVIII, 521, 2. Ducem se præbel Judæis ad extirpando* Christianos, putans se obsequium prestare Deo, XIX, 42, 1, 2. Ejus conscientia bona fuit dum persequeretur Christianos, XVII, 393, I. Ejus feritas in Christianos, 194, I ; 208, I, 2; 216, I. Lapidavit Slephanum per alios, XVII, 184, 2. Quomodo tunc adolescens fuisse dicatur, *ibid.* Quomodo sententiam se detulisse dicat, cum occiderentur fideles, XVII. 419, 2 ct seqq.

H. S. Pauli prædfstinatio, vocatio, conversio et GRATIA. — S. Paulus est ab ælerno ad apnstolatum prædeslinalus, XVII. 15, 2 Quomodo segregatus ex utero malris, XVIII, 522. 1. Segregatus a Deo ad prædicandum gentibus, XVII, 275, 2. Ejus vocatio duplex. 16, I. Cur a Deo conversus sit, 208, 2. Quomodo Christus illum persequeretur, XIX, 187, 1. Ejus peccatum ignorantia non excusabat, sed minuebat, 186, 2, Quantum id fuerit, *ibid.* Peccans ex ignorantia minus indignus fuit venia, mmusque impedivit Dei vocationem, quam si peccasset malitia, XIX, 184, 1 Dei in ipsum longanimitas, 186, 2. In illo mystice impletum est vaticinium Jacobi de Benjamin, XVIII, 2, 1. Quomodo fuerit lupus, XI, 214,2. Rhinoceroti confertur, XIX, 188, 1. In judaismo erat plano separatus a Christo, XVIII, 156, 2. Vocatus est a Christo jam glorioso in coelis, 2, I. Orante pro illo S. Slephano, fuil conversus, XIX, 196, 1. Quo anno Christi el quoto ælalis anno conversus sil, XVII, 220, 1, 2; 221, 1; XVIII, 12, 2 ; 504, 2. Ejus conversionis modus enarratur, XVII. 209. 1,2 el seqq. Eques an pedes iverit Damascum, 210, I. Vidit Christum in aere vicino, 212, I. Tunc Christus ei corporaliter apparuit, XVHI. $00. 2. Quomodo ab eo fuerit comprehensus, XIX, $6. 2. A gratia Dei quasi a remora detentus est, XVIII. 2, 1,2. Ejus cum eo duellum, 2, I. In conversione fuit contritus, itaque justificatus, tamen libere conversus. XVII. 212, 2. Ejus conversio vera fuit, XVI, 130, 1. Ejus gratia diversimode fuil efficacissima, 213, I, 2. Suam ipso vocationem el conversionem ipse describit et miratur. eldcprædicac, XIV. 151. 2; XVI, 16. I, XVIII. 2, 2. Peccassi nisi prædicasset, XVII, 17, I. Non ila in grulla confirmatus full, quin ab ea excidero potuisset. XVIII, 335, 2. Quomodo gratia Dei in illo vacua non fuerit, 400, 2 el seq. Sed ei est cooperatus, 401, 1. Qualem gratiam a Deo acceperit, et quomodo ci cooperalus, 2, 2. Vocationi pleno obednit, XVII, 16. 1.

Quomodo viderit Ananiam ad so venientem, XVII, 217. 1. Fuit vas electionis, quomodo, ifcid. el seqq. Esl major cœlo. 217, I. Christi nomen quotuplicitcr portarii, *ibid.,* 2. Quomodo ei Deus ostenderit quæ pro eo passurus esset. 218, 1. Plura pansus est quam egerit, 218. 2. Peculiariter in eo mulla facta sunl quoad rilus christianismi, quæ in ahis facta non sunl, 219, 1. Ejus cæcila lem discussit Ananias in nomine Jesu. 219, 2. In baptismo repletus esl Spiritu sancio, 220. 1.

III. S. Paulus a quo, quando it quomodo EDOCTUS SIT MTSTERIA FIDEI ; REVELATION* EI FACTE', Eius raptus in coELUM. — Quomodo edoctus sil a Deo mysteria fidei, XVII, 215, I. Didicit Evangelium non ab homine, sed Dei revelatione. XVHI, 3, 1, 2; 524, 2. Sapientiam el gloriam Dei scivit revelatione divina. 263. 1. Mullas habuit re\Mánones, 13, 2; 502, 1. Revelationem de sua '•aiuto non habuit, proindo dc ea incertus fuil, XVHI, 335, 2; 424, 2; XIX, 45, 2; 311, 1.

Quando ejus raptus contigerit, XVII, 3, 1 ; 388, 1,2; XVHI. 499, 1. Non fuil tunc ejus anima a corpore separata, *ibid.,* 2. Vere cum corpore et anima raptus fuil, 501. 1. An vere nesciret raptus sui modum, *ibid.* Semel lanium est raptus, *itnd.* el 2 In raptu divinam essentiam non vidit, XIII, 245, 2; XVHI. 501, 2. Quæ ibi audierit arcana, XXIII, 3, 2; 50!, 1. 2.

IV. Vit.e S. Pauli a conversione et apostolato* EJUS SERILS CT ORDO. — !• 5. *Pauli flUSSIO et apostolica potestas.* Paulus esl apostolus vocatione el munere, non tantum nomme, XV III, 38. 2. An electus ad apostolaium quia fidelis, XIX. 183, 1. Vocatus est addocendas genteselfundandas Ecclesias, XVHI, 39, I. Cur dicatur ascensor cameli, XXI, 331, 1. Apostoli titulo non minus gaudet quam duodecim illi a Christo vocali, *ibid.* Vocatus est a Deo, non ab hominibus missus, nec inlrusus, *ibid..* 516, 2. Ejus triplex gratia ad evangclizandum, 612, 2. Quando ordinatus sit episcopus, XVII, 276, 1. A quo, et quo anno, 276. 2.

Commissa fuil Paulo Evangelii dispensado, XVHI. 331, 1. Quomodo se apostolum probet, XVHI. 328. 1 ; 507, 2; XIX, 277, 2. Quomodo se a pseudoapostolis distinguat, XVHI, 282, 1; 328, 2 ; 457. 2; 485, t. 2. Quomodo ei epoviolatum Deus demandai il, XIX, 176, 1.2. Cur Evangelium cum Petro cl aliis apostolis contulerit. X\ III, 523. I ; 526, 2. Modeste cæleros apostolos deprimit, ut suam auctoritatem erigat. 527. 2. Schismatis Corinthii auctores arguii, 279. 2. Corinthium incestuosum excommunicas it. 286. I. Peirum judaizantem arguit cl in viam revocavit, 4. 1. An vere eum reprehenderit, 529, I. Ordinal quomodo collationes spirituales in Ecclesia beri debeant, 388, 1. Cur Tmiolheiim circumciderit, non Titum, 527, 1. Alimoniam accepit a nonuu.lis dum evangelizal, 331, 2. Quam difficile ei furni cedere jure sustentationis upud CunuLbios , ot

quare jure illo cesserit, 332, 1. Pro pauperibus Judæis collectam passim fieri jubet, 416, 1.

2* *Variorum ejus gestorum chronotaxis,* XVII, 1, 2; 3, 1 et seqq.; 4, 1, 2. S. Paulus in synagoga Damasci Christum predicare incipit, 221, 2 el seq. Damasci tenduntur ei insidiæ, cur, 223, 1. Cur nde se subduxerit, *ibid.* Quando contigerit ejus fuga per sportam, et qua occasiono, XVIII, 498, 2. In Arabiam secedii et eam ad Christum converlit, XIV, 17 1. 1

S. Paulus duplici de causa Jerusalem abit post eCDversionem, XVIII, 526 2. An stalim a conversione eo sil profectus, 523, 2. Cur Petrum ibi adierit, *ibid.* Confert doctrinam cum S. Petro, XVII, 16, 2. Ab Ecclesia fuit auctoratus, *ibid.* Ejus charilas et unio cum S. Petro, XX, 493, 1.

Saulus et Barnabas jussu Spiritus sancti mitfuntur ut evangelizent Gentibus, XVII, 27:5, 2 et seq. In Cypro convertit Sergium Paulum proconsulem. 279, 2; 280, 1. Paulus libere corripuit Elymam magum proconsulem a fide avertere renitenlem, XII, 735, 2 et seq. Inde Antiocbiæ Pisidiæ in synagoga concionalor Paulus, sed per Judæos expulsus, excusso pulvere pedum cum Barnaba pergit Iconium, X\ II, 283, 2 et seqq. Paulus et Jamabas mullos Iconii convertunt, 287, 1, 2. Paulus Theclam Iconii quomodo converterit, 287, i ; 288, 1. Theclam virginem Deo despondit, XVIH, 692, 1. Item Trypbænam et Tryphosam convertit, XVII, 288, 2. Cur habetur a Lycaoniis pro Meri Mfio, 290, 1 ; 291, L Ejus eloquentia, 291, 1. Lapidatur in Lyslris, 293, 2. A Deo post lapidationem sanatur, 294,1. Ejus fervor post accepta vulnera, *ibid.* Antiochiam iterum reversus, lapidatus est cl pene occisus, XIX, 302, 4.

Ad solvendam quæslionem de legalibus, mittitur ilierosolymam Paulus cum Barnaba, XVII, 299, 1 Ct seqq. Cur Timotheum circumciderit, 306, 2. 3um socium suæ prædicationis assumit in Asia et Bithynia, 307,1. Cur Paulus vetitus a Deo in Asiam predicare, *ibid.* Ejus visio de viro Macedone, 308, 1. A Christo in Macedoniam vocatur, XVIII, 43,1; XIX, 1, 1. Ejus pia somnia, XVII, 308, 1. Ejus comites peregrinationis, *ibid.,* 2. Ejus persecutiones in Macedonia, XVIII, 428, 2. Cur a daemone laudari noluerit, XVII, 311, 1. Flagellatur, 311, 2, Judæi adversus eum Thessalonicæ seditionem concitarunt, XIX, <14, 1. Thessalonicæ matronas nobiles plurimas convertit, 114, 1. Hinc eo Timo•heum mittit ut conversos in fide firmaret, *ibid.* ¿emper primo ad Judæos prædicabat, XVII, 315. 1.

Cur ductus in Areopagum. XVII, 322, 2. Paulus Athenis pergit Corinthium, 341,1. Ei Dominus Connlbi apparet, XVIII, 246, 2. Ejus contentio cum Judæis Corinthi, XVII, 344,1, 2. Ejus gesta ibi varii 345, 1. Corinthi sesquiannum conversatus, amitos convertit, XV1U, 246, 2. Qualia passus sit CoriulLi 160, 1, 2.

Quandiu Ephesi bæserit, XVII, 351, S; 372,1. Ephesi biennio mansit, disputans, XIX, 83, 1. Cur lamdiu Ephesi morari voluerit, XVIII, 417,1. Fundavit Ecclesiam Ephesinam, XVII, 352, 1. Quæ ejus tribulatio ibi fuerit, XVIII, 421, 2 et seq. Alexander ærarius ei valde restitit, XIX, 314. L Ejus pugna cum bestiis Ephesi quæ fuerit, XVII, 361, 1, 2. Cur tunc Romam ire cogitaret, 357, 1. Pedes proficiscebatur, 365,2. Fulguris instar Asiam et Europam pervadit, 366, 1. Ejus ultima verba et testamentum ad Ephesios, 366, 2. Cur iter suum ad Corinthios distulerit XVIII, 428, 2.

Paulus quater Jerusalem adiit Christianus, XVII, 347. 1. Soli similis est, *ibid.* Cur impelleretur ire Ilierosolymam, 368, 2. Ad morlem quomodo anhelaret, 369, 2. Pentecosten ultimam quando Hiorosolymæ egerit, 380, 1. An Nazaræatus votura secundo susceperit, 381, 2. Omnibus se locis ac personis accommodat, 382, 1. Quomodo in templo purificatus sil, *ibid.* Quot dies ei impenderit et quo dic captus, 383, 2. Corinthus adversus eum seditionem movet quod præpuliatos in templum duxisset, XVIII, 19, 1. Latronibus assimilalur a Judæis, XVII, 385, 1. Curservarit litteras olim sibi a pontifice traditas, 387, 2. Cur a Judæis pulvero conspergatur. 389, >2 et seq. Cur flagellatus exceperit contra flagellantes, 390, 2. Cur jussus a pontifice cædi, 393, 2. Cur eum Paulus a Deo optet perculi, 394.4. Quomodo pontificem Ananiam non agnoverit, 395,2. Cur discordiam inter Pharisæos et sadducæos serat, 396, 1. Honor ei vincto a Romanis exhibitus, 400, 1. Ejus libertas coram iniquo preside, 408,2. Felicem præsidem perterret dejudicio futuro loqueas, item Festum et regem Agrippam, XVIII, 9, 2. Ejus judex proprius an esset Cæsar, an S. Pelrus, XVII, 412, 2. Cur Caesarem appellaret, *ibid,* et seqq. A principibus viris auditur, 416, 2. Cur ad Agrippam regem sermonem converteret, relicto Festo, 418, 2. Peroravit coram Agrippa vinctus, 422,1.

Paulus in Italiam quomodo navigaro coeperit, XVII. 425, 1 et seqq. Quas in navigatione virtutes ostenderit, 429,2. Quatuor ejus naufragia, 431, 2. Angelum illi Dominus naufraganti submittit, XVIH, 13, 1. Temere est a Melitensibus judicatus, XII, 18, 2. Viperam illæsus manu excutit, XVII, 436, 2; XVIII. 14, 1. Quæ bona Melitensibus contulerit, XVII, 435, 1. Ejus gesta el appulsus in Siciliam, 438, 2. Quando Romam appulerit et tempestate* passus sit, *ibid,* et seq.

S. Paulus fuit Romae in libera custodia, XII, 429, 1; XVII. 444, 1, 2. Quaro capacem domum conduxerit, XII, 429, 1. Onosimum Romæ in primis vinculis convertit, et eum cum epistola Colossas remittit ad herum a quo fugerat, XIX, 341, 1. In primis hisce vinculis plures o familia Neronis convertit, XVII, 444, 2. In qua prima defensión© affuerit ei Deus, 315, 1. Angelus ei affuit cum Neroni sisteretur. XVIII, 13, 2. An opere Senecæ a vinculis Neronis liberatus fuerit, XIX, 315. 2. Qua

locatione a Nerono solutus vinculis fuit, X H 145, 1. Aliqui dicunt eum a Romanis pontificibus Absolutum fuisse, 442, 2. Romæ non fuit Episcopus, *ibid.* Quid egerit post prima vincula, 446, 1. Hispaniam adiit, 445, t. Ejus gesta ibi, 445, 1, 2. Post prima vincula visitavit etiam Asi® Ecclesias, MX, 316, 2et seq.

S. Paulus o secundis vinculis, quod in primis evenerat, ad Timotheum scribit, XIX, 3i5, 2. In carcero petit sibi afferri libros et membranas, 314, 2. Martyrium semper ambiebat, XVII 37, 2. Mortem præscivit, XIX, 309, 1. Passiones, mortificationes et mortem Christo voluti calicem libat, XVIII, 442, 2. Martyrium tandem sub Nerone consecutus est, et quare, XVII, 37, 2. Morlis ejus causa fuit quod Simonem magum o sublimi dejecerit, et pellicem Neroni detractam Christo pepererit, XI, 661, 2: XVIII, 11, 2; 492, 1, 2; XIX, 315,1. Passus Romæ cum Petro sub Nerone,XVIII, 11,2. Ejus martyrium, XVII, 446, 1. Moriens carnifices convertit, XVIH, 12,2; XX, 374, 2. Ejus martyrio interfuit S. Slephanus, XVIII, 12. 1. Ejus morientis animam S. Stephanas excepit, XVII, 1<S7, 1. Quamdiu vixerit, 221, L Anno ætalis sexagesimo octavo moritur, XVIII, 12, 1, 2.

V, S. Pauli viktutes. !• *De S. Pauli virtutibus ad Deum spectantibus.* Primo. *Ejus prostans polensque fides.* XVII, 17, 1, 2. Quam plenus fuerit Spiritu sancto, XVI, 426, 2. Est signifer testium fidelium Dei, XIII, 441, 1. Fido excellait, XVII, 1. Raptus in tertium cœlum, vidit mysteria quæ fide credimus, *ibid.* Fidem suam, Prophetarum et Apostolorum celebrai passim, ac præserlim toto cap. xi *Epist. ad Ilebr.,* ibid. Fidei robur in Paulo, *ibid.,* 2. Fidem miraculorum habuit, *ibid.*

Secundo. *Ejus erga Deum profunda reverentia et religio,* XVII, 19, 2; 20, i. Ubique Deum præ oculis habens venerabatur, 19, 2. Profunda cordis corponsque demissione Deum colebat ct adorabat, 20, 1. In omnibus actionibus ad orationes semper recurrebal, XIX, 522, 2. Omnes pene Epistolas a gratiarum actione, vel benedictione Dei orditur, XX, 241, 2. Ejus cœlestes cogitationes, gralitudo cloralio, XVIII, 8,1. Preces Romanorum efflagitat, XVIII, 241, 2. Fidelium se precibus commendabat, *Job,* 789, 2. Semetipsum Deo per singulas dies immolabat, XVII. 20,1. Paulus Deum, SS. Trinitatem ejusque opera et consilia obstupescit el obmutescit, 20, 1. Mysterium vocationis Gentium semper ot ubique valde stupet, XIII, 302, 1. Jurans non jurat per conscientiam, sed per Christum, XVIII, 156, 1, 2. Ejus religiosa sinceritas, 508, 1.

Tertio. 5. *Pauli in Deum fides el confidentia,* XVII, <8, 4, 2. In spem contra spem credidit et speravit, 48, 1. Hac spe omnia naluræ non solum difficilia, sed et impossibilia superavit, *ibid.* Hac spe in persecutionibus gloriabatur, *ibid.* Non tantum sibi, sed et suis fidelibus in quibusvis afflictionibus speravit, 48 1. Paulus continua experientia opis divinæ edoct i'* securus erat in qualibet difficultate de prospero rei exitu et eventu, *ioid.* Certa spe gloriam el coronam cœlestem percipiebat, *ibid.,* 2.Vinctus in cœlis animo habitabat. XVIII, 602, 2: XIX, 55, 4, 2.

Quarto. *S. Pauli erga Deum et Christum* ejrf-*mius amor,* XVII,18,2; 19,1,2; XVIII, 152,1.2. Totus erat charilas, VIH, 21, 2; 222, 2. Totus fuit igneus, X, 503, 2. Fuit alter Seraphim,XI. 181, 1. Amore Dei fuit ebrius, V, 241, <; XVII, 19,2. Fuit insanus amore Dei,XVII, 421, 1. Paulus ardebat amore Dei et Christi, 18, 2. Adeo Christum amabat, ut in eum transformatos videretur, 19, 1. Crebro Deum el Christum ex reverenti.! et amoro nominat, IX, 600. 1. Quam sæpe répétai in suis Epistolis nomen Jesu et nomen Christi, VII. 481,2. Quam creber in gratiarum actione, et nomen Jesu nominando et iterando, XXI, 177, 1. Nomen Jesu eral Paulo in deliciis, ac mei in ore, melos in aure, jubilus in corde, XVII, 19, 2. Jesu nomen semper in ore el corde habebat, XVIH. 7, 2 et seq., 592, 1. Assiduo cum Christo conversatur, 8. 1. Cur justitias legis pro Christo ul stercora arbitretur, XIX, 44, 2. Paulus hostes, ærumnas, pericula, diabolos tolumquo infernum el mundum quasi ad duellum pro amore Christi provocabat, XVII, 19, 1. Pne amore mori optabat, ul suo Christo frucretur, *ibid.*

Quinto. 5. *Pauli voluntatis plena cum divina conformità^, elin eam resignado.* XVII, 20, 2. Per omnia so suosque voluntati divinæ conformabat, *ibid.* Dei voluntatem ubique adimplevit, quasi angelus terrestris, *ibid.* In omnibus id quod perfectius est el Deo gratius faciebat, 21.1 Mentem per orationem el contemplationem habebat cum Deo conjunctam, non Unium per diem, sed eGam per noctem, *ibid.*

2e *De S. Pauli virtutibus proximum spectantibus.* Primo. *S. Pauli sapientia et doctrina.* Est abyssus sapientiæ, XVIH. 3, 2. Oceanus esi sapienti®, zeli, et spiritus divini. 6, 1. Cum balista comparatur, *ibid.* Cur eloquentia el sapientia humana abstinuerit, 264. 2. Nemo eo magis medullas Scripturarum novit, 1.2. Linguæ cl prophetia? donum habuit, 13,1. Fuit ipso propheta. XIII, 220, L Quomodo sil propheta, XVIII, 387, 1. Ejus sapientia in Epistolis lucet. XVIII 3, 1, 2. Fuit perfecGonis eximius magister, XIII, 229. 1. 2. Ejus d' sua doctrina testimonium, XVIII, 6, 2. Platon comparatur, 3, 2. Platonicos Corinthi confutai **448, 2.** Sui ævi sophistas multis locis perstringit, X, 262, 1. Quomodo usus dono linguarum, XVIH, 292, 2. Quomodo omnium Corinthiorum linguis loqueretur, cum una lanium ibi ossei lingua, 392, 2. Legatus fuit ad promissionem vii®, XIX, 271,1. 2. Ejus sublimitas et profunditas, XVIH, 6, 2 ; 583, 2; Quomodo imperitus fuerit sermone Grato, 492, 2 et seq. Sæpe phrasim usurpat Cilissam, quia el ipso Cilix, XIII» 248. 2. Imperitas in grammaGca»

Md non fn rhetorica, XVIII, 493,1; XÎX. 343, 2. ín scribendo consensit cum aliis apostolis, XX. 2, 2. Quomodo depressis operibus legis fidem in Christum tantopere extollat. 122, 2. Requirit opera fidei, <32, 2. lime non adversatur aliis apostolis etiam opera requiri asserentibus. <22. 2. S. Paulus ct S. Jacobus quomodo sint conciliandi quoad fidem et opera in justificatione, <32, 2 *(Vide* Epistola S. Pauli, Fides, Opera).

Secundo. *Ejus charilas erga proximum quam essel veherpens,* II. <22, 1; XVIII, <52, 2; XIX, 44. i. Judæos etsi necdum Christianos dilexil, IX, 377, <. Ejus charilas erga Judæos. XVII, 37, 1; 385, 2, 389, 1, 2 et seqq.; 443. 1. Tristitia ejus ob Judæorum reprobationem, XVIII, 9, I; 156, 2. Suum erga eos affectum testatur, <56, 2. Optat «ibi æternam damnationem exemplo Mosis, 157,2. Hæc ejus optatio non fuit absoluta, utpoto Dei ordinationi repugnans, *ibid.* Judæis factus est Judæus, Gentibus exlex, et omnibus omnia. 9, 1; 332, <. Ejus affectus et amor erga filios suos, XVIII, 9. <; 431, <; 459, 2; 507, I; 554.2; 555, 1; XIX, <21, 2; 125, 2. Ejus gemitus, XVIII, 142, 2; XIX, 16, 2. Sollicitudo ejus pro omnibus Ecclesiis. XVIII, 9, <; 497, 2, XIX, 314, 1; 322, 2. Optat diutius vivere ad salutem proximorum, poliusquam esse cum Christo, XIX, <6, 2. Ejus in Timotheum amor, 272, 2. Ejus in pauperes benignitas, XVUI, 2>0, 2.

Pauli amor erga inimicos, XVII, 37,1, 2.

Tertio. *S. Pauli zelus pro saltile animarum,* XVH, 341, 2 et seq. Zelum animarum ardentem babuit, XIV, 464, 2. 616, 1; XVI, 647, 1; XVH, 21, 1; 368, 2; 369, I; 385, 2; 421, 2 Ejus zelus proJudæis, XIV, 58, 1. I-jus in fide dilatanda studium, XVUI, 486, 1, 2. Ingentem habebat zelum honoris divini propagandi, XVII, 21, 1. Animarum salutem el lucrum quanti fecerit. XIX, 13, 1. Charitate et zelo pro animarum salute complexus e>t totum orbem,eumquo studuit Deo offerre, XVII, 34, 1, Cor ejus ita magnum erat, latum et amplum, ut totus mundus ei videretur exiguus,34,2. Zelum animarum admirabilem habebat, *ibid.* Zelum exercuit m idola, dæmoncs, vitia et vitiosos, illa extirpando el hos corrigendo, 35, 1. Paulus fuit Azarias seu Dei adjutor in salute hominum procuranda. IV, 290, 1.

Quarto. 5. *Pauli indefessa et efficax Evangelii prxdicalio^* XVII, 31, 2 el seq. Gladium persecutionis vertit in vomerem Evangelii. jam conversus, Kill, 5*1,1.Qualis condonator fuerit, V, 293, 1.2. Ejus ardor in concionando, XVII, 444,1. Efficacia rods ejus, XVH, 343, I. Pauli quasi hominis ignei ¿ermo pariter igneus erat, 35, 1. Fuit quasi tonitru, XVI, 511. i. Paulus non aliud prædicabat quam Jesum Christum, el hunc crucifixum, XVII, 31,2. Corinthiis novam philosophiam novo dicendi el agendi modo persuadere debpbat, XVIII, 260.2, Quibus ratiombus et discursibus fidei mysteria probarit, 264, J. Prædicabat non in humana sapientia et eloquentia, sed magno efficacia et zelo, XVII, 32, 1. Efficacia ejus in dicendo admirabilis, XVIII, 9, 2. Hinc magneti confertur, el Deus habetur, *ibid.* Hæc efficacia unde colligatur. 10. 2. Quomodo dici possit ob istam efficaciam magus animarum, 11, I. Fuit paranymphus in animnbus Deo per fidem desponsandis. 489, I. 2. Fuit predo diaboli, XI, 212, 2. Prædicabat tum verbis, turn magis precibus el vita» exemplo, XMI. 33, I.Ejuf salutationes in Epistolis non tantum signa beno volentiæ, sed et causæ benedictionis. XVIII, 43, <. Ejus benedictio multiplex 241, 1. Ejus in annuntiando Evangelio libertas et alacritas. 685, 1. Stultis quomodo aliquando responderit, VI. 299, 2. Hæretíeorum omnium errores sua sapientia configit, XVIII, 4, I. Studiose calechizavit infideles ot fideles, præsertirn rudes el parvulos, XVII, 32. 1. Socios suæ prædicationis el peregrinationis plures allegit, 32, 2. Paulus adibat metropoles, ul Corinthum in Achaia, Athenas in Grecia. Philippos in Macedonia, Romam in Italia, 33, 1. Cur ad urbes primarias primo Evangelium detulerit, XVIII, 593, 1. Paulus Evangelium precipue tradidit. XV, <0, 1. In Hispania predicasse eum multi tradunt, XVIII, 240, 1. Quos ibi Christo pepereril, *ibid.f* 1, 2. Prima ubique jaciebat fidei et Ecclesiæ fundamenta, XVH. 33. 1.

Quinto. 5. *Pauli prudentia.* XV.'I, 33, 2. Paulus rerum occasiones prudenter captabat, *ibid.* In verbis et actibus erat varius et multiplex, non mutando sententiam, nec alter factus ex allero, sed eorum quæ dicebat usum pro causarum opportunitate variabat, *xbid.* Accommodabat se personis audientium captui, V, 560 1; XVII, 33, 2. Singulis propria dat præcepta, XVI. 179, 1. Ejus prudentia in tollendis animæ morbis, XVII, 34. f; XVUI, 468, 2. Varios excogitavit modos animas salvandi, VI, 108, 1. Paulus eleemosynas pro pauperibus chiislianis qui erant Ilierosolymæ, per Timotheum et socios colligebat, ne quis suspicaretur cum pro se petere, aut aliquid in proprios usus convertere, XVII. 34. 1.

Sexto. 5. *Pauli compassio. S.* Paulus omnium infirmitatibus ita compatiebatur, ac si omnium nsse{ mater, XVII, 35, 2. Erat velut cerva partun^ns, *ibid.* Per compassionem crebro flebat, 36. 1. Sicut omnes lapsos benigne in gratiam recipiebat, ita labantes omni ope sustentabat, *ibid* Cur Corinthiis suadeat ul fornicarium in gratiam admittant, XVUI 428, 1. Non lanium animarum, sed el corporum curam gerebat, XVII, 36. 2 Suo el Christi exemplo impense Christianis commendat, ut mutuas et aliorum quaslibet infirmitates tolerent, *ibul.* Studiose vitabat et cavebat quodIlbet scandalum, *tbid.*

3* *De virlulibus S. Pauli circa seipsum.* Primo. *Vartx ejus virtutes,* XVII, <4, 1; 15, 1. Fuit omnium virtutum arca el speculum, el eas virtute magis quam sermone docuit, XVIII, 7, 1. Con-

■cientia e)n» pura cl simplex. 272, 2. Fuit statua virtutis, XVII, 311. 2. Fuit vir cœlostis, 445, 1,2. In quo Christo fuit similis, 421, 2; 424, 1. In quo fuerit sigillum Christi, XIV, 352, 1.

Secundo. S. *Pauli patientia,* XVII, 21, 2. Paulus admirabilis, adamantina) et amplissimo» fuit palienliæ. *ibid.* Hanc patientiam per lotam vitam 'ibihbel exercuit, et exerc^udo quasi in immensum auxit, *ibid.* Tres gradus patientiis Pauli, 22, 1. A Doo electus apostolus, simul auctoratus fuit dux passionum et patienti®, *ibid.* Mira patientia susli- luit suos cernulos, invidos, detractores, calumniatores, 22, 2. Plurimas non lanium infirmitates el angustias corporis, sed animi, adeoquo graves et continuas tentáronos, heroico sustinuit et superavit. II, 2.

Tertio. *S. Pauli poenitentia et jugis mortificatio,* XVII, 22, 2 et seq. Ejus poenitentia, XVIII, 7, 1. 2. Ejus compunctio, XII, 347, 1. Suum infidelitatis ex persecutionis Christianorum peccatum licet el ignorantia commissum, jugiter deflevit el publice sæpe confossus est, XVII, 22, 2. Paulus, ul pro hoc peccato satisfaceret, longo magis inhiavit prop agationi fidei, quam prius ejus persecutioni studuorat. 23, 1. Ejus vita non fuit aliud quam continua patientia ot poenitentia, 23, L Jugiter studuit omnigenæ mortificationi carnis, sensuum et affectuum, *ibid.* Ejus mortificatio et pugna, XVIII, 334, 1. Seipsum quotidie immolabat, XVIII. 2. Gloriatur in so'a cruce, 578,2. El in infirmitatibus, 498, 2. Mundum contempsit, et crucem dilexil, 7, 2. Ejus vita fuil cœnobitica, 459. 1. Brevis fuit somni ct nocte oravit, XVII, 28, 2; 312, 1. Ejus temperantia, XVIII, 7, 2, Sobrio vixit, XVII, 28.1. Crebro jejunabat, ul ipso asserit, *ibid.* Paulus hanc mortificationem fidelibus commendat, 24. 1.

Quarto. S. *Pauli humilitas,* XVII, 23, 1, 2; XVIII,7, 1; 238, 2 ; 312. I; 332.2; 612, 1. Paulus so æstimabat ct vocabat non tantum minimum apostolorum el sanctorum omnium, sed el peccatorum omnium primum et maximum. XVII, 23, 2; XVIII, 282, 1 ; 400, 2. An in eo fuerit anima Adir, el propterea so primum peccatorem dical, XIX, 186, I. Cur abortivum so vocet, XVIII. 400. I. ?olro semper primatum cedit, 492, 2; 507, 1. \aulus ima humilitato subjecit so non tantum Deo ¡ angelis, sod et omnibus hominibus, eorum quasi servum el mancipium so efficiens, XVII, 23, 2. fuomodo stultus factus sil propter Christum XII, 539, 2. Paulus nihil virtutis el tantorum meritorum sibi, sed totum Deo ejusque graliæ ascripsit. XVII, 23, 2. Cur se perlectum esse neget, XIX, 59. 1. In omnibus non suam, sed Christi gloriam quæsivit, XVII. 24, 1. Suam liberalitalcm modesto extenuat, XVIII. 427. 2. Paulus omnium ellam vilissimorum, exactam curam gerebat, XVH, 24, 2. Palam prædicabat sua peccata *ibid.*

Quinto. *S. Pauli in laboribus et periculis magnanimitas et animi celsitudo,* XVII, 24,2; 25, 1, 2, 36,1; 313,1; 318, 1; 342, I; 359, î; 3*9,1.9; 385, 2; 394. 2; 409, 2; 412, 1; XIX. 3U, I. Paulus uti in se rebusque suis fuit humillimus, ita in iis quæ ad Christum Deique gloriam pertinent ammo fuit erecto et celsissimo, XVII, 24, 2 el æq. Vero viri dignus est nomine, XI, 52. 1. Fuit leonina generositate. XIX, 363, 1. Honores, opes, gloriam, omniaque terne bona pedibus calcabai, XVII, 25, 1. Carnis splendores et excellentias ul detrimentum habet, XIX, 43, 2. Ejus conflantia in laboribus et persecutionibus, XVIII. 497,2: XIX, 316, 2. Quasi terra major ejusque turlinibu- celsior, jugiter in adversis æque ac priuprris Mimma animi pace el tranquillitate fruebalur X 4 II, ‘5, It2. Libere prædicabat philosophi*, regibus, tyrannis, quasi omnibus superior omniuinqu* magister. 25,2. Ejus labores pro Evangelio. XMII 2,2. Cæteris apostolis amplius laboraril. 331. 2. Ejus ilinera ei peragrationes Evangelii cau^a releguntur. XVIII, 10. 2; 239. 2; 419, 1 423, 1: XIX. 310, 2. Omnes ej is moras, cursus ei recursus non narrat S. Lucas, XVIII, 419, 2; 423. 1. Paulus exemplar laborantium. *Job,* 131. I. 69!, 2. Erat, ut apis, operosus el diligens. V, 160, 2. Quomodo adimpleret ea quæ deerant passioni Christi pro Ecclesia. XIX, 79, 1. Qui ejus interim dolores fuerint. XVIII. 465, 4. Intrepide se gerebat in periculis. XIV, 46, 1. A pseudoapostolis suggillalur, XVIII. 484, 2. Apostata ab Ebione vocalur, 4, 1. Cur fuerit Judaeo Christianis et Judæis odio. 241, 2; 563, 2. Bestiis fuit objbctus, 407, 2. Hostes suos parum est moratus, XIX, 10, 1. In tribulatione gaudebat, XX. 15, 1. In omnibus tribulationibus et laboribus exultai. XHI, 313. 2. Eadem magnanimitate maris et dæmonibus erat formidabilis, eosque plectebat el expellebat, XVII, 25, 2; 26. 1. Hac animi celsitudine contempsit omnes Neronis et tyrannorum minas, vincula, equuleos, gladios, bestias ct cruces. 26, 1. Ejus vincula sunl glori® insignia, XVIII, 610, 1. Adeo fuit magnanimus ut, non fugeret, sed sciens et prudens ambirei et adiret certissima vitæ pericula, vincula, tormenta el marlyria, XVII, 26, 1, 2. Paulus jubet Christianos omnes esse magnanimos el generosos, 26. 2.

Sexto. S. *Pauli paupertas.* Paulus Christum pauperem pauper ipse secutus est, XVII, 26, 2. Vixit in fame, sili, nuditate, fatigatione, 27. 1. Exemplo Christi pedes obivit mullas magna^que provincias, *ibid.* In tot tantisquo Evangelii lalmribus. nobili a fidelibus sumptus accipere, sed manibus operatus est, ut non lanium sibi, sed cl suis omnibus vicium pararet, 27. 2. Cratis evangelizavlt. Will. 331,2» 332, I ; 493, 2. Operabatur manibus ul victum compararet, no quem gravaret, XVII. 341. 2; 373. 2. Amolitur a se avarili» suspicionem, XVIII, 240, 2 ; 473, 2; XIX. 67, 2. In carcero Ramano cx eleemosynis victitabat, XIV, 261, 2. Alias ox opere manuum vivebat, *ibid*

Septimo. *S. Pauli casillas et sobrietas* t XVII,

Í8, I, ». Castitate fuit angelica, 28, 2. Fuit angelus terrestris, XI. 230, 2. An uxorem habuerit, XVIII, 242, i. Vixit cœlebs. XVIII. 7, 2; 328, 2; XIX, 68, 2. Fuit virgc XVIII, 7, 2; 328. 2. Quomodo ejus nomen apud S. Ignalium irrepsit inter conjugatos; cur mulierem non circumduxerit, 328, 2 et seq. Paulus etsi haberet donum castitatis, in eaque æquo ac in gratia esset a Deo confirmatus, tamen non tantum studiose vitabat tenlaliones ct pericula, sed etiam carnem suam macerabat et austere castigabat, XVII, 29, 4, Ejus stimulus carnis fuit tentatio carnis, XVIII, 503, 2. Hunc a se tolli petens non exauditur, 505, 4. Cur tentationibus luxurias lentatus sit, XV. 124. 2. An in carcero a dæmone colaphis cæsus sil, XVIII, 503, 2.

Octavo. *S.Pauli modestia, gravitas, cl comitas,* XVII, 29, 2; 30,1, 2. Ejus modestia, XVII, 404,1; XVIII, 238, 2; 482, 1; 504, 4; XIX, 415, 2; 303, 1 ; 316, i; 322, 4. Quomodo a se laudando iterum ilerumquc resiliat, XVIII, 489, 1. Quare scipsum aliquando laudarit, VI, 298, 2. Discipulos sibi æquat in scribendis epistolis, XIX, 115, 2. Ejus humanitas in salutandis Christianis, XVII, 30, 2; XVIII, 242. 4. Quam fuerit ab ambiliono alienus, XiX. 322, 1, 2. Ejus comitas erga omnes, X1X, 121, 1. Gravitatem morum hilaritate frontis temperabat, XVII, 29, 2. Modestiam hanc omnibus fidelibus commendat, 30, 1. In verbis mire fuit affabilis et gratiosus, 31, 4. Oculis, ore, opere, gestu, habitu omnique actione ct motu spirabat animi morumque compositionem, pietatem, devotionem, sanctitatem, vilamquo cœlestem, 31, 1. 2.

Nono. S. Pau/i *quantum ¡ludium proficiendi,* XVII, 31, »; 32, 1, 2, Etsi in virtutum culmine consisteret, tamen quotidie seipsum superare et ad altiera conscendere satagebat, XVII, 31, 2. Quotidie augebat labores. 31, 2; 32, 1. Paulus fideles in virtute ct spiritu provehere et perficere studebat, omnesquead sanctitatis incrementa incitabat, 31, 4. Curabat ut episcopi et pastores Ecclesiæ essent eximii in doctrina et virtute, *ibid.* Etsi haberet scientiam a Deo revelatam et infusam, tamen per otium sacris Litteris et lectioni operam dabat, 31, 1. Fidelibus quibusque quos ad Christum convertebat, suum animarum zelum inspirabat, cliam plebeiis ct feminis, 31, 2.

4* 5. *Pauli miracula cl apparitiones.* An noctem et diem sub aquis fuerit, et inde miraculo eductus, XVIII, 496, 2. Umbra ejuscl sudaria moribidos sanant, mortuos ad vitam revocant, XVII, 352, 2; XVIII, 13. 1. Mortuos ad vitam revocavit. ut Eulychum, XVUI, 13, 2. In ejus gratiam Melita insula venenatis caret animalibus, 14, I.In festo conversionis ejus nati venenatis morsibus medentur, *ibid.* Corpus ejus ad Catacumbas fulmine retentum, 12, 2. Ejus imago lacrymala in caede Andronici Comnem imperatoris, 15, 1. Episcopum arianum excæcavit, 14, 2. Miracula mulla ad ejus reliquias (acta, 46, ».

S. Paulus Neroni apparuit tertio a martyrio die, XVIII, 12. 2. Constantino imperatori apparens sanitatem promittit, 14, 2. Ille basilicam ei erigit, *ibid.* S. Chrysostomo commentanti visus astare, et scribenda dictaro, 6, 2. S. Ambrosio corpora SS. Gervasii et Prolasii ostendit. XVIII, 14, 2. S. Alberto Magno loca quædam difficilia in S. Dionysio Areopagita exposuit, XVIII, 15,1. Apparuit S. Thomæ Aquinati, eum docet, et in cœlum sustollit. 10,1,2. S. Dominicum, praedicatorem et prædicatorun magistrum consecravit, *ibid.,* 1.

5° *S. Pauli elogium, fama, gloria et cultus.* Ejus elogium. XVII, 14, 1. Varia ejus elogia, XVUI. 3, 2 et seq. Fuit mundi, portentum, XI, 220. 2, Eusebii do illo testimonium, et Luciani, XVIH. 6,2; 41, i. Vocatur Christi promptuarium, ot a Juliane Apostata magus, 11, 1. Rerum gestarum gloria universos Apostolos, Patriarchas, Prophetas sanctosqiie omnes veteres excelluit, 17. ». Tituli ei et Christo communes, ipse orbis doctor. Christus redemptor, 2, 2. Creditus a nonnullis Spiritus veritatis a Patre missus a Christo promissus, 3, 2. Legislator Gentium habitus est, 15. 2. Mento Corinthianus, Achaicus, Macedonicus, Thracius et Asiaticus dici potest, 485, 2. Quomodo in Asia tota innotuerit, XIX, 83, 1, 2. Singulari nomine Apostoli honoratus est, XVUI, 10, 2. Cur dictus vas electionis, 1, 2. Novissimus fuit in ordino, primus in meritis, 40!, 1. Chi isto appingitur cui» Petro, 15. 2. Cur Petro a dextris pingatur, *ibid.* Petro ubique sociatur, ejus non habetur particularis ralio in gemmis cœîeslis Jerusalem. XXI, 385, 2. Est una cum co princeps Ecclesiæ, XV1Í1, 15. 2. Ejus gloria Romæ, XVII, 38, 1, 2. Ejus hospitium in templum transiit, XVIII, 17, ! ; XIX, 346, 1.

Ejus reliquiarum cultus, XVIII, 16. 1. Ejus sepulcrum videre desiderabat S. Chrysostornus, *ibid.* Eum dicentem audire optabat S. Augustinus. 9 2 et seq. ; 553, 2 Ipsum reges el principes venerabundi adeuut, 16, 1. hem Christiani veteres, *ibid.* Corpus ejus electro includitur a Constantino imperatore, 17, 1. Templum ei erectum a Constantino auget Valentinianus junior, quod Gothi in urbis expugnatione venerati sunt, *ibid.*

6® *S. Pauli Epistola* (Vide Epistola).

PAULUS (S.) primus eremita. S. Paulus a fratre et sororis marito prodi verilus, ab anno ætalis quindécimo in eremum concessit, XV, 269,2, XIX, 303, 2. Fuit theodidactus, XIX, 429, 2. La« tuit mundum, 103, 1. Vitam aeternam semper pra oculis habebat, XXI, 218, 1. Per corvum a Deo in deserto alitus fuit, V, 273. 2. Diu in eremo vixit, XVIII, 79, 2. Ejus animam angeli in cœlum duxere, XIX, 363, 1. Fuit orbis portentum, XI, 221, 1.

PAULUS (S.) Simplex, eremita. S. Paulus Simplex obedientia simplici ad omnium virtutum culmen evasit, V, 32, 2 et seq. Merito obedientiæ mulla miracula patravit, I, 678, 2; VI. 126, ». S. Pauli exercitia humilitatis, XII, 539, 1. Impano

tractabat serpentea, H, 305, 2. Vidit e vultu communicantium qualis esset singulorum animus, XI, 137, 1. Ejus visio de peccatore converso, XV, 20$, 1.

PAULUS KOSTKA (S.). S. Pauli Koslkæ cío-gium, XVIII, 45, Î.

PAULUS II, Pontifex. Paulus II cardinalibus primus purpuream vestem dedit, XII, 609, 2.

PAULUS III, Pontifex. Pauli III Pontificis maximi in morte vox, XXI, 65, 2.

PAULUS SAMOSATENUS. Paulus Samosalenus Antiochenus episcopus, cum vilis esset et pauper, litigantium pecunia se ditabat, XIX, 324, 1. Populum suum expilavit, XX, 381, 2.

PAULUS OROSIUS. Paulo Orosio omnis locus patria eral X VI. 105, 1.

PAULUS EAGIUS. Pauli Fagli Tobias suppositions est, XIX, 349, 1, 2.

PAUPER, PAUPERTAS. I. Paupertas naturalis.— 1° *Quid sil paupertas et unde venit.* Vox *pauper* unde derivetur, V, 290, 1. Pauper hebraico est *ebion* id est multivolus, quia pauper totus ex desideriis conflatus videtur. Cur vocetur humilis, IX, 400, 2; 401, 2 : *Dives commotus confirmatur ab amicis suis : humilis aulem cum ceciderit, expelletur et a nolis. Diviti decepto mutti recuperatores, loculus est superba, el justificaverunt illum. Humilis deceptus est. insuper cl arguitur; loculus est sensate, et non est datus ci locus.* Paupertas aliquando capitur pro *afflictione* el *miseria,* XII, 383, 1. *Ego vir videns paupertatem meam in virga indignationis ejus. Pauperes gregis* vocantur inopes in populo, XIV, 487, 1 : *El pascam pecus occisionis propter hoc, pauperes gregis.* Pauperes sunl aquæ Iransounles, quo sensu. Vil, 361. 1 : *Mille panem tuum super transeuntes aquas ; quia post tempora mulla invenies illam.* Pauperes agni assimilanlur, XI, 160, 1 : *El pascentur agni juxta ordinem suum, el deserta in ubertatem versa advenx comedent.* Pauperes vocantur esurienies, XVI. 41, 2: *Esurientes implevit bonis, cl divites dimisil inanes.*

Paupertas a Deo creata est æquo ac opulentia, V, 438, 2 : Çui *calumniatur egentem, exprobrat factori ejus : honorat autem eum qui miseretur pauperis.* Pauper et dives ulcrque a Deo creatus est, VI, 133, 2 el seq. : *Dives et pauper obviaverunt sibi, ulriusque operator est Dominus.* Invicem contrarii sunl, 134, 2. Ulcrque esi opus Dei, 136. 1. Ulerque sil sua sorte conlenlus, *ibid* Pauperem hunc el illum vult esso Deus, V, 438. 2. tur plerosquo Deus voluerit esse pauperes, *ibid.* Paupertate sæpe pii premuntur, IX, 345, 1 : *Bona el mala, vita el mors, paupertas el honestas Deo sunt.* Alioquin sæpe peccati pœna est, præserlim gulæ, prodigalitatis el acodiæ, 346, 1, 2, Paupertas sæpe sequitur inertiam, V, 161, 2 : *Usquequo, piger, dormies ? quando consurges e somno tuo ? Paululum dormies, paululum dormitabis, paululum conseres manus, ut dormiat. El veniet HM quasi viator egestas, el pauperies quasi vir armatus.* Pauperi; equitur gulam, VI, 197, 1 . *Noli esse in conviviis potatorum, nec in contestationibus eorum qui carnes ad vescendum conferunt ; quia vacantes potibus, el dantes symbola consumentar, el vestietur pannis dormitatio.* Ontur ex nimia abundantia, XX, 203, 1 : *Epulati estis super terram, et* in *luxuriis enutristis corda vestra in die occisionis.*

Pauperes quomodo essent apud Judæos, II, 451, 1. Iis ex lege Moysis debebat relinqui spicilegium et racematio. II, 120, 2. In pauperes olim ad agapen convocatos, quid erogaretur, IV, 286F M.

2« *Paupertatis incommoda el pauperum miseria.* Paupertas mulla affert incommod i. IX 514, 2: *Memento paupertatis in tempore abundanti*, el necessitatum paupertatis in die divitiarum.* Quæ sunt ejus incommoda, VI, 14$, 2: *Dives pauperibus imperat; el qui accipit mutuum, servus est fancranlis;* 436, 2: *Mendicitatem el divitias ne dederis mihi, tribue tantum victui meo necessaria, ne forte saliatus illiciar ad negandum, et d.cam : Quis esi Dominus ? aut necessitate compulsus furer, el perjurem nomen Dei mei.* Paupertas est incommoda, nisi amore Dei toleretur, V, 290, 1 : *Substantia divitis urbs fortitudinis ejus : pavor pauperum, egestas eorum.* Paupertatis violentia, V, 161, 2. Pauper semper habet dies malos, 468, 2: *Omnes dies pauperis, mali; secura mens quasi juge convivium.* Non nisi vicius parandi causa laborat, X, 112, 2 : *Laboravit dives in congregatione substanti*, et* in *requie sua replebitur bonis suis. Laboravit pauper in diminutions vicius, et in fine inops fit.* Divitis opeel liberalilato indigel, VI, 133, 2 ; 135, 1 el seq. Pauper ob egestatem semper pavidus est, V, 290, 1. Suppliciter quid postulat a ditioribus, V, 587, 1 : *Cum obsecrationibus loquitur pauper, el dives effabilur rigide.* Ubique Umidus et supplex est. *ibid.* Pauper sæpo decimat periculum, eo quod sil pauper, V, 381, 1: *Redemptio anim* viri sui diviti* su*; qui autem pauper esi, increpationem non sustinet.* A nullo juvalur, IX, 400, 2 el seq. : *Dives loculus est, el omnes tacuerunt, el verbum ejus usque ad nubes perducent. Pauper loculus est. el dtcunl : Quis est hic? el* Jí *offenderit, subvertent illum.* Pauperes sæpe non habent a quo adjuventur, XVI, 37 L 2 : *Respondit ei* (Jesu) *languidus : Domine, hominem> non habeo, ul cum turbula fuerit aqua, mittat me in piscinam : dum venio enim ego, abus ante me descendit.* Pauper paucos habel amicos, VI, 6, 1: *Divihx addunl amicos plurimos : a paupere au* lem et hi, quos habuit, separantur.* Eum fralrei el amici oderunl el deserunt, 7, 2 : *Mulli* co/unl *personam potentis, el amici sunl dona tribuentis) Fratres hominis pauperis oderunt eum; insuper el amici procul rccesscrunl ab eo.* Sortis diyilum

etpiuperuffl differentia. IX, 400. 2 et seqq. Pauperibus mors jucunda est, X, 345, I ; 346, 1.2: *0 mors! bonum est judicium tuum homini indigenti. el qui minoratur viribus, defedo xlalc, el cui de omnibus cura est, el incredibili qui perdit patientiam.*

3* *Paupertatis commoda el fructus.* Primo. *Pauperum dignitas.* In paupere latet Deus, V, 440, L In eo magis apparet ars Dei quam in diviie. V!, 134, 2. Eorum Deus paler esi speciali modo, X, 555, 1. Eorum esi paler Christus 208, 1: *Qui offert sacrificium ex substantia pauperum, quasi qui victima! filium tn conspectu patris.* Pauper esi visa imago Christi pauperis, V, 439, L Représentai personam Christi, X, 208, 1. Paupeies sunl fratres Christi, XV, 537, i : *El respondens /lex* (Christus judex), *dicet illis : Amen dico vobis, quamdiu fecistis uni el his fratribus meis wnimis, mihi /rcislis.* In iis vivit Christus. X, 208, L Quod iis fit, Deus sibi fleri reputat, XVI, 196. 2. Eos Christus quam diligerei, XIV, 506, 2. Pauper esi Salvatoris nummularius, V, 410, 1.

Secundo. *Pauperes sunt proprie Dei peculium, et ipse eorum peiuliariler eurum gerii,* V, 438, 2 et seq.; XIV, 84, 2. Eorum quantam curam gerat Deus, docetur exemplo comilissæ llollandiæ, II, 487. 2. Deus ipse de eis rebus necessariis prospicit, XV, 397, 2 ; XVHI. 473. i. Pauper Deo cur® est, *Job,* I i0, 2 : *Porro salvum faciei egenum a gladio oris eorum, et de manu violenti pauperem,* 176. 1. Cur præ divitibus pauperes miraculose et divinitus curentur, XVI, 46*. 1.

Tertio. *Pa jurum refugium, tutor et vindex est Deus,* VI, 167, 1 : *Non facias violentiam pauperi, quia pauper esi ; neque conteras egenum in porta, quia judicabit Do inus causam ejus, et configet eos qui confixerunt animam ejus;* 190, 2 : *Ne attingas parvulorum terminos, et agrum pupillorum ne introeas : propinquus enim illorum foriis est, el ipse judicabit contra le causam illorum ;* 402,2 : *Pauper et creditor obviaverunt sibi : utriusque illuminator est Dominus; Job,* 141. 2 ; 146, 2 ; 572, 2 ; 6*8, 2 : *Deus potentes non abji it, cum cl ipse sil potens: sed non salvat impios; et judicium pauperibus tribuit;* 679, 2; 681. 2 : *Eripiet de angustia sua pauperem, el revelabit in tribulatione aurem ejus.* Pauperem Deus sibi arrogat, V, 438, 2 cl seq. Eum adversus divitem Deus luetur et vindicat, X, 223, 2 : *Non accipiet Dominus personam in pauperem, el deprecationem Ixsi exaudiet.* Divitis dolos nutu Dei pauper evadit, VI, 371, 1 : *Qui decipit justos in via mala, in interitu suo corruet ; et simplices possidebunt bona ejus.* Ejus imprecationes exaudit, *ibid.* Qui pauperem vexot. Christum vexat. VI, 167. 2. Pauperi quomodo Deus assistat a dextris, *Psalm.* II, 251, 1, 2. Pauperum procos exaudit Deus, IX, 145. 2: *Ab inope ne avertas oculos luos propter iram..... Maledicentis enim libi in amaritudine animæ exaudietur deprecatio illiús : exaudiet autem eum qui fecit ilium.*

Quarto. *Paupertas divitiis prestai.* VI. 334. 2: *Anima saturata calcabit favum, el anima esuriens etiam amarum pro dulci fumet* Paupertas justa melior est injustis opibus, IX. 325, 2 : *Qui autem gloriatur in paupertate, quanto mugis insubslanha ? el qui gloriatur in substantia, paupertatem vereatur.* Pauper recte valens potius est divito ægro. X, 96, 1 : *Melior est pauper sanus, el fortis viribus, quam dives imbecillis et flagellatus malitia.* Sua sanitate dives est. 98. 2. Paupertas reddit longævos, XVI. 169. 1 : *Quia non in abundantia cujusquam vita ejus est ex iis qux possidet* Non habet dies malos, V, 459, 1 : *Pauper sibi sufficiens melior es! cl sapicnlior glorioso panem domi non habente.* Ipse de labore suo vivens mclior est nobili faino lurido, IX. 323, 2 : *Mebor est qui operatur, el abundat in omnibus, quam qui gloriatur, el eget pane.* Pauper multas habens divitias quis dicatur, V, 379. 2 : *Esi quasi dives, cum nihil habeat ; el est quasi pauper, cum in mullis divitiis sit.* Si pauper simplex el sincerus est, melior, sanctior, qtiielior est divito doloso. VI. 2. 1, 2 : *Mclior csl pauper qui ambulat in simplicitate sua, quam dives torquens lalna sua, el insipiens.* Pauperes sunt domini divitum, V, 97, I. Paupertas mclior est quam stultitia, *ibid.* Semper recle vivens, præstanlior, ditior, felicior, utilior est quam dives perverse vivens, 367, 2 ct seq.: *Melior est pauper ambulans in simplicitate sua, quam dives in pravis itineribus.* Paupertas est magna securitas, V, 459, 1. Fiet tolerabilis, si in ea secura mens inveniatur, 459, 2. Paupertas duo bona homini conferí, VI, 34, 1 : *Homo indigens misericors est ; el melior est pauper quam vir mendax.* Quomodo pauper mendaci sit melior, 34, 1, 2.

Quinto *Pauperes sxpius sunt sapienliores et magis litterali quam divites.* Paupertas et juventus acuunt sapientiam, VII, 184, 1 : *Melior esi puer, pauper el sapiens, rege sene et stulto, qui nescii precidere in posterum.* Paupertas stimulus est ad scientiam, VI. 371, t et seq. : *Sapiens sibi videtur* vir *dives pauper autem prudens scrutabitur cum.* Præstat judicium sincerum, 372.1. 8. Est phiioso» phiarealis. 436, 1. Ad veram sapientiam pertinget, 371, 2. 372, 1, 2. Pauperes divitibus sapienliores sunt, IX. 401, 2. Pauperes sæpius sunt lillerali, VII. 323, 1.

Sextb. *Pauperes Evangelio audiendo el virlutú omnigenx sectande, el subinde regno calorum adipiscendo aptiores sunt.* Pauperes Evangelio midiendo aptiores sunt quam divites, XV, 282, 2. Facilius obediunt Evangelio quam divites. XVI, 199, 1 : *El reversus servus nuntiavit hxc domino suo. Tunc iratus paterfamilias, dixit servo suo : Exi cito in plateas, el vicos civitatis, et pauperes, ac debiles, el excos el claudos introduc huc.*

Paupermus ct plebciis Evangelium nuntiatum est, pharisæis et pontificibus id spernentibus, *ibid.* Pauperes cur Christus elegerit ad fidem el regnum potius quam divites, XX, <06. 1.2 et seq.: *Nonne Dem elegit pauperes* in *hoc mundo, divites* in *fide, ethxredes regni quod repromisit Deus diligentibus* te. Paupertas via est ad perfectionem, XV, 428 1.1* et seqq. : *A it itti Jesus : Si vis perfectus esse, vade, ventu ,ux habes, el da pauperibus, et habebis thesaurum in coelo.* Adimit homini peccandi facultatem. sed non semper voluntatem. IV. 555, 1 : *Esi qui velatur peccare præ inopia, et in requie sua stimulabitur.* Paupertas ot pietas invicem cognatas sunl, 399, 2: *Qux communicatio sancio homini ad canem? aut qux pars divili ad pauperem?* Cur paupertas sil radix beatttudinis. XV, 139, 2 : *Beali pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum calorum.* Pauper opibus non est sompor pauper in gratia. VI, 134, 2. Paupertas mater el amica est humilitatis. XIV. 306, 2. Pauper quomodo rex esse queat, XVHI. 204, 2. Paupertatis bona. 140, 2 et seqq. Est ei promissus thesaurus in cœlo. 430, 1. In regno cœlorum pauperes erunt primi, 457, 2 et seq Paupertatis fructus, *Psalm.* I, 55, i : *Quoniam non in finem oblivio crii pauperis: palienha pauperum non peribit in finem.* Pauperes sunl hæredes regni cœlorum, X, 208. 1.

4® *Paupertatis pericula.* PauperUb non semper bona estol sancta. IX. 403.1 : *Bona est substantia cui non est peccatum in conscientia : et nequissima pauperius m ore impii.* Ea sæpo csl causa peccatorum, X, 18, 2: *Propter inopiam multi deliquerunt : ct qui quxnt locupletari, avertit oculum suum.* Pauperes sæpo ob inopiam peccant, XIV, 415, 1; 600, 4. Propter eam peccantes, peccant pariter propter amorem opum, X, 19.1. Paupertas ed mentiendum inducit, VI. 431. 2. Pauperes mulla committunt crimina, X. 18, 1, 2. Pauperes robusii mendicantes suggillanlur, IX. 367, 1 : Si *beneferis, scito cui feceris, el erit gratia in bonis luis mulla.* Pauperes aliquando ingemiscunt adversus Deum el proximum, XX, 206,1 etseqq.: *Nolite ingemiscere, fratres, inalterulrum, ut nonjudicemini.*

5* *Quomodo pauperes se gerere debeant.* Primo. *Pauper sil demissus et humilis,* IX. 671, 1: *Tres species odivit anima mea, cl aggravor valde anime illorum : pauperem superbum, divitem mendacem, senem fatuum el insensatum.* Pauper superbus res exosa csU tbid. Quia talis sil mystice, *ibid.,* 2.

Secundo. *Paupertatem patienter ferat.* Paupertatem ferre magna scientia est, IX, 675. 1. In sua tone no desperet, 354, 2 : *Ne dicas: Quid est mihi opus ? et qux erunt mihi ex hoc bona ? Ne dicas : Sufficiens mihi sum, et quid ex hoc pessimabor?* Paupertatis damna experipnlur, qui eam ægre ferunt, VI. 30. 2 *: Qui impatiens est, sustinebit damnum . el cum rapuerit, aliud apponet.* Pauperes, in quo solarise queant, 1V,287,2 *-.Noli timere, fili mi : pauperem quidam vitam gerimus*, rad *mulla bona habebimus. si timuerimus Deum.*

Terlio. *Caveat divitum consortia et convivio,* VI, 174. 2. Non se aequet iis in victu, supellectili, vestibus, familia, 183. 1, 2 : *Noli laborare ul diteris, sed prudentis lux pone modum.* Pauper so diviti amico »quan<, damnum incurret, IX. 384,2: *Pondus super tollet, qui honestiori se communicat; el ditiori te ne sociur fuera;* 185. 1, 2: *Quid communicabit cacabus ad ollam? quando enim se colliserint, confringetur ;* 386. 2 ; *Si largitus fueris, assumet te: et si non habueris derelinquet te ;* 387, 1,2 ; 388, i ; St *habes, convivet tecum, el evacuabit te, el ipse non dolebil super te. Si necessarius illi fueris, supplantabit te ei subridens spem dabit, narrans tibi bona, el dicet: Quid opus est libi ? El confundet le in cibis suis, donec tc exinaniat bis el 1er; et* in *novissimo deridebit tc. El postea videns, derelinquet le, el caput tuum movebit ad te.* Diviti ne se credat, nec in eo spem ponat. 388. 2 : *Humiliare Deo, el exspecta manus ejus. Attende ne seductus* in *slulhliam humilieris. Noli esse humilis m sapientia tua.* ne *humiliatus in slulhliam seducaris.* Quomodo ab eo seducatur, *ibid,* et seq. Pauper, Deum timens honoratur magis si ditescat; si Deum non timeat, Inhonoratur, 326. 1 : *Qui autem gloriatur in paupertate, quanto magis in substantia ? et qui gloriatur* m *substantia, paupeslatem vere tlur.* Si lucrum sympusus decoquat, non ditabitur, VI, 113,2 : Çui *diligit epula*, in egestate erit; qui amat vinum et pinguia, non ditabitur.* Pauper sapiens quomodo vivat, VII, 299, 4.

Quarto. *Pauperet ipse dare debet pro posse suo.* Deo offerat pro facultatibus suis. IX, 252. 2 : *Da illis partem, sicul mandatum est libi, primitiarum et purgationis, el de negligenlia tua purga te eum paucis.* Pauperes quomodo dare elseuiosynam queant, II, 79, 1; XX. 123, 2; 114. 1.

6e *Qux sint officia divitum erga pauperes.* Priino. *Pauperes honorandi sunt.* Eos divitibus aequarunt Gentiles. XX, 97,2: *Fratres mei, notile in personarum acceptione habere fidem Domini nostri Jesu Christi glorix.* Paupertatem redimit Christus honorabilem, XX. 45.1 : *Glonelur autem frater humilis in exaltatione sua.* Pauperes jusli honorandi sunl. IX, 320.2.*Noli despicere hominem justum pauperem, el noli magnificare virum peccatorem divitem.* Pauper non est despiciendus, 144, 1 : *Cor inopis ne afflixeris, el non protrahas datum angustianti.* Sed modeste el placido audiendus, 146, 1 : *Congregationi pauperum affabilem te facito.* Debita ei persolvenda, *ibid.* Pauperes viro apostolico non sunl despiciendi, sed suscipiendi, XVI, 228 , 2. Pauperem despiciens exprobrat factori rjuc, V, 438, 1 : *Qui calumniatur egentem, exprobrat factori ejus : honorat autem eum qui miseretur pauperis.* Contemnitur ejus prudentia, IX, 401, 2 : ***üumilù deceptus est*** uh

super et arguitir; *locutus est sensate et non esl datus ei locus. Dives locutus est, el omnes tacuerunt, et verbum ejus usque ad nubes perducent. Pauper loculus est, et dicunt : Quis est hic? el si offendersi, subvertent illum.* Quin ct ipse ab omnibus ridetur et contemnitur, IX. 402,1,2. Pauperum beneficia sunt contemptui, VII, 327, 2 : *Inventusque est in ea* (civitate) *vir pauper et sapiens, et liberavit urbem per sapientiam suam, et nullus deinceps recordatus est hominis illius pauperis.* Eorum contemptus quando peccatum mortale, XX, 103,1 : Si *introierit in conventum vestrum vir aureum annulum habens in veste candida, introierit aulem et pauper in sordido habilu, et intendatis in eum qui indutus est veste prxclara, et dixeritis ei : Tu, sede hic bene ; pauperi autem dicatis: Tu, sta illic, aut sede sub scabello pedum* ***meorum, nonne*** *judicatis apud vosmclipsos, et facti estis judices cogitationum iniquarum ?* Pauperes sancti Religiosi magni faciendi sunt, XV, 639, 1 : *Amen dico vobis, quamdiu non fecistis uni de minoribus his, nec mihi fecistis.* Pauperes scandalizare gravissimum est, *Job,* 497, i : *Subverterunt pauperum viam, el oppresserunt pariter mansuetos lerræ.*

Pauper licet honorandus, non est tamen ad reipublicæ regimen et principatum evehendus, VI, 378. 1. Cur pauperes pauperibus non sunt dandi in prefectos, 365, 1 : *Vir pauper calumnians pauperes, similis est imbri vehementi in quo paratur fames.* Sunt bi similes imbri vehementi, *ibid.* Si rex pauperes foveat, diu regnabit, 402, 2 : *Rex qui judicat in veritate pauperes, thronus ejus in xternum firmabitur.* Paupertas populi esl pauper-tas principis, XIV, 90, 1. Pauper salus urbis suæ est. VII, 326, 2. Quis allegorico sit iste pauper, **327,** <.

Secundo. *Pauperes sunt amandi.* Pauper amotur a divitibus, XI, 136,1. Affectu pauperibus succurrat. qui effectu nequit, XX, 580. 1 : *Filioli mei, non diligamus verbo, neque lingua, sed opere el veritate.* Qui pauperem amicum odit, ostendit se non esse vere r.micuin, et ad amicitiam ineptus e-t, VI, 8. 2.

Tertio. *Pauperes benigne et mansuete tractandi.* Pauper acriori increpatione percellitur, V, 381, 1: *Redemptione animæ vin, divif.x suæ; qui aulem pauper esl, increpationem non sustinet.* Non sustinet increpationem, *ibid.* Pauperes non sunt exasperandi, IX, 143,2 : *Animam esurientem ne despexeris : cl non exasperes pauperem in inopia tua.* At iis benigne et mansuete esl respondendum, 147,1 : *Declina pauperi sine tristitia aurem tuam, el redde debitum tuum, cl responde illi pacifice in mansuetudine.*

Quarto. *Pauperes non sunt opprimendi,* V, **438,** 1, 2. Eos qui opprimit, Deum carpit, *ibid.* Pauper non esl opprimendus in judicio, VI, 167,1 : **Akm** *(acias moUnlxam pauperi, quia pauper est : neque conteras egenum in porta, quia judicabit Dominus causam ejus, el configet eos qui confixerunt animam ejus.* Nec affligendus, 437, 1 : *Ne accuses servum ad dominum suum, ne forte maledical tibi, el corruas.* Pauperes opprimere solent qui sua quærunl commoda et gonio indulgent, XIII, 599, 2 : *Bibentes vinum in phialis, el optimo unguento delibuti : et nihil patiebantur super contritione Joseph.* Pauperum oppressio displicet Deo, III, 521, 1. Pauperum oppressio est enorme crimen, XIII, 551, 1, 2 et seq : *Hæc dicit Dominis : Super Iribus sceleribus Israel, el super quatuor non convertam eum : pro eo quoi vendiderit pro argento justum, el pauperem pro calceamentis. Qui conterunt super pulverem lerræ capila pauperum, el viam humiliem declinant.* Pauperum oppressio est peccatum damans in cœlum, I, 456, 2 : *Clamor ergo filiorum Israel venit ad me : Vidique afflictionem eorum qua ab Ægypto opprimuntur;* IX, 564, 2: *Deprecatio pauperis ex ore usque ad aures ejus perveniet, el judicium festinato adveniet illi.* Pauperes a potentibus impune non lædunlur, X, 224, 2 : *Nonne lacrymx vidux ad maxillam descendunt, el exclamatio ejus super deducentem eas ? A maxilla enim ascendunt usque ad cœlum, cl Dominus exauditor non delectabitur in illis.* Pauperem calumnians, ad inopiam redigetur, et opprimetur ab alio diliore, VI, 159, 2 et seq. : *Qui calumniatur pauperem, ul augeat divitias suas, dabit ipse diliori el egebit.* Eos defraudans velul homicida est, X, 208, 2; 209, 1 : *Panis egentium vita pauperum est : qui defraudai illum, homo sanguinis est.* Ex eorum substantia sacrificium non esl offerendum, 208, 1. Pauperes expilati sæpe in ipsos principes insurgunt, VI, 365, 2. Maledicunt se expilanti, X, 210,1. Eorum causas agunt jusli judices el advocati, VI, 397, 1,2: *Nuvit juslus causam pauperum ; impius ignorat scientiam.*

Quinio. *Pauperes sunl curandi el juvandi.* Pauperum quanta sit cura gerenda, exemplis sanctorum docetur, II, 452, 1 et seq. Sunl stipe donandi, IX, 254, 1 : *El pauperi porrige manum tuam, ul perficiatur propitiatio et benedictio lua.* Vere pauperi succurrendum est sivo mutuo, sive donatione, X, 71, 1,2: *Verumtamen super humilem animo fortior esto, el pro eleemosyna non trahas illum. Propter mandatum assume pauperem, el propter inopiam ejus ne dimillas eum vacuum.* Esl potius juvandus, quam templa adornanda, Y, 489, 2 : *Initium vix bonx, facere justitiam : accepta est autem apud Deum magis quam immolare victimas.* Pauper ara Christi est, XVIII, 480, 2 : *Quoniam ministerium hujus officii non solum supplet ets qux desunt sanctis, sed etiam abundat per multai gratiarum actiones in Domino.* Ejus sinus est quasi altare in quo eleemosyna quasi victima pro peccato offertur, X, 74, 2 : *Conclude eleemosynam* vt *corde pauperis, el hxc pro le exi^^d. ab omni*

malo. Quod ei datur, Deo datur, 215, 1 : *Retribuet gratiam, qui offert similaginem; et qui facit misericordiam, offert sacrificium.* Ei dando, Christo datur, IX, 591, 1, 2; XVIII. 208, 2. Pauperis qui miseretur, Deo fœneratur, *Psalm.* II, 263, 2 : *Dispersit, dedit pauperibus, justitia ejus manet in sxculum szculi.* Ei benefaciens, mutuum dat Deo, quod amplo cum tenore ab ipso est recepturus, VI, 24. 1 : *Fœneratur Domino, qui miseretur pauperis, el vicissitudinem suam reddet illi.* In pauueres quæ conferuntur, non pereunt danti, IV, 284, 2 : *Ex substantia tua fac eleemosynam, et noli avertere faciem tuam ab ullo paupere: ita enim fiet ul nec a te avertatur facies Domini..... Quomodo potueris, ita esto misericors. Si multum (ibi fuerit, abundanter tribue : si exiguum libi fuerit, etiam exiguum libenter impertiri stude. Premium enim bonum libi thesaurizas in die necessitatis.* Pauperibus quæ dantur a Deo multiplicantur, XV, 342, 2. Sementis comparatio cum eleemosyna pauperibus facta, *Psalm.* II. 358, 2 : *Euntes ibant et flebant, mittentes semina sua, venientes aulem venient cum exultations, portantes manipulos suos.* Pauperi quod denegatur, sæpe male perit, V, 338, 1 : *Qui abscondit frumenta, maledicetur in populis : benedictio autem super caput vendentium.* Pauper eget ope divitis, et hic illius, IX, 39, 2. Pauperes sæpe sunt sancti, ideoquo divites potius ab iis accipiunt quam dent. XVI, 218, 1. Quam remunerationem dent ditioribus, a quibus eleemosynas accipiunt. XVIII, 472, 2 : *Non enim ul aliis sil remissio, vobis autem tribulatio; sed ex «qualitate, in presenti tempore vestra abundantia illorum inopiam suppléai : ul cl illorum abundantia vestrx inopis sil supplementum, ul fiat «qualitas, sicut scriptum est : Qui mullum, non abundavit, et qui modicum, non minoravit.* Orant pro eleemosynariis, 480, 1. Pauperes sunt cœli janitores, XVI, 218, 1. Pauperes cœlo donati, eleemosynarios cœlo recipiunt, *ibid. : Et ego vobis dico : Facile vobis amicos de mammona iniquitatis, ut cum defeceritis, recipiant vos in «terna tabernacula.* Ili erunt in judicii die judices divilum iniquorum, VI, 372, 2: *Sapiens sibi videtur vir dives, pauper autem prudens scrutabitur eum.*

Sexto. *Pauperes quomodo juvandi,* IV, 28$, 1 : Eis benefaciendum pro viribus, VI, 148, i : *Qui pronus est ad misericordiam, benedicetur; de panibus enim suis dedit pauperi.* Iis danda quæ abundant donis, XVI, 169, 2 : *El cogitabat* (homo dives) *intra se dicens : Quid faciam, quia non habeo quo congregem fructus meos? Et dixit : Hoc faciam : Destruam horrea mea, et majora faciam, el illuc congregabo omnia quz nata sunt mihi, et bona mea.* Iis debent divites superflua sua, IX, 142, 1 : Sunt eis danda quæ quis a se abdicat, et cur, XV, 430, 1 : *El ait illi Jesus : Si vis perfectus esse, vade, vende quz habes, et da pauperibus, et habebis thesaurum in cerio* 1st sponte accedendus pauper, ul eleemosyna ei detur, VI, 13$, 1: *Dives et pauper obviaverunt sibi, ulriusoue operator esl Dominus.* Pauperibus ex pio affecto succurrendum, XX, 578, 2 : *Qui habuerit substantiam hujus mundi, et viderit fratrem suum necessitatem habere, et clauserit viscera sua ab eo, quomodo charitas Dei manet in eo ?* In pauperes sol natura et egestas considerandae, *Job.* 151, 1. Pauperes quibus benefacere vis, non sunt curiose scrutandi, IX, 371, 2 : *Da misericordi, et non suscipias peccatorem.* Si infirmi, alendi, non potentes, X, 343, 2 : *In ore imprudentis condulcabitur inopia, et in ventre ejus ignis ardebit.* Pauperes sunt ad convivium invitandi, XVI, 196, 2 : *Cum facis convivium, voca pauperes, debiles, claudos, czcos; el beatus eris, quia non habent retribuere tibi : retribuetur enim tibi, in resurrectione justorum.*

II. Paupertas evangelica seu voluntaria. — I. *Paupertas evangelica a Christo est stabilita,* VI, 433, 2 : A Christo est sancita ut consilium evangelicum, V, 439, 1. Christus paupertatis typus in presepio, XIV, 245, 2. Paupertas Christi loto vitæ tempore, XVI, 62, 1, 2 : *Et peperii* (Maria) *filium suum primogenitum, et pannis eum involvit, et reclinavit eum in przsepio;* 63, 2; 6$, 2 : *Et hoc vobis signum : invenietis infantem pannis involutum, el positum in przsepio.* Qualem paupertatem rerum professus sit, 505, 2. Paupertas Christi, maxime morientis, XV, 230, i : *El dixit ei Jesus : Vulpes foveas habent, et volucres certi nidos; Filius autem hominis non habet ubi caput reclinet,* 622, 2. Paupertatem quantopere Christus dilexit, XIV, 113, 2. Ejus votum an Christus emiserit, XVII, 142. 2. Paupertas Christi ditissima est, XIV, 246, 2 *(Vide* Jesus Christus).

Paupertatem coluit beata Virgo, XVI, 71, 1. Paupertas et opulentia simul in beata Virgine fuere. X, 395, 2 (Vide Maria).

Paupertatis evangelicæ vis in quo consistat, XV, 230. 2 ; XVI. 505, 2. Pauperes voluntate ul Deum quærant, *Psalm.* I, 450, 2: *Videant pauperes ct Iztentur; quzrile Deum, el vivet anima vestra.* Paupertas voluntaria ad quid utilis est, VII, 256,2. Paupertas voluntaria martyrii genus est, XIII» 443, 1. Pauperlas voluntaria auro denotatur, XV. 82, t. Christiana pauperlas semper dives est, IX, 326,1. Pauperlas quam sil divos, XVII, 115,1 : *Petrus autem dixit : Argentum et aurum non est mihi : quod autem habeo, hoc tibi do.* Pauperes evangelici sunl veri cl solidi diviles, XX, 106, 2*. *Nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo, divites in* /Ide?Pauperlas voluntaria dives est,XXI, 48,1: *Scio tribulationem tuam et paupertatem tuam; sed dives es.* Eam damnantes refelluntur, XVt 230, 2. Ejus effectus et elogia, 230. i, 2; 428, 2. Pauper voluntarius esl dominus et rex universi, XVII, 107, 2 : *Omnes etiam qui credebant, erant pariter, el habebant omnia communia.* Vera pau-

pirtas debet esse expedita, nuda, patiens, confidens, opulenta, secura, XIV, 245, 2. Paupertati Evangelica: nitrii in victu ct vestitu deest, V, 273,2 : *Non affliget Dominus fame animam justi, et insidias impiorum subvertet;* XV, 437,1 : *Et oniris, qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, centuplum accipiet, el vitam sternam possidebit.* Ei quomodo Deus provideat, XVII, 134, 2 ct seqq. Eam ubertate spiritualium boncrum Deus compensat, V, 336, 1, 2. Paupertas uberrima terra est, 1,272,1, Eam sectantes, quæ merces in cœlo maneat, XV, 433, 1,2: *Jesus aulem dixit illis : Arnen dico vobis, quod vos qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede majestatis sux, sedebitis et vos super sedes duodecim, judicantes duodecim Iribus Israel;* 435, 1, 2. Ejus commoda et merces, XVII, 134, ct seq. Dc paupertate gnomæ, 137,1, 2.

Paupertatis Christi propago,XVIII, 135,1 : *Multitudinis autem credentium erat cor unum, et anima una; nec quisquam eorum qux possidebat, aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia communia. Cur* eam primi fideles sint amplexi, 134, 1. Paupertas primorum Christianorum, XX, 44, 2 ct seq. Pauperes Hierosolymis plurimi erant, in primitiva Ecclesia, XVIII, 528, 2. Eam an voverint apostoli, 142,1. Paupertatis evangelio» propago etiam sub Constantino Sfagno imperatore, 135,1, 2. Votum paupertatis in quo situm, arcto est observandum, 148,1. Ejus bealiludo ct perfectio, 134,1.

III. Paupertas spiritus. Pauperes sunt triplices, censu, spiritu, censu et spiritu, XV, 138, 2. Qui spiritu pauperes dicantur, *ibid. : Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum caelorum.* Paupertas spiritus in quo sita sit, IX, 346, 1. Paupertas spiritus oritur ex animi humilitato, XV, <39, I.Cur ea prima sit beatiludo, 140, 2. Ejus varii gradus, *ibid.,* 1 et seqq. Paupertas spiritus potest una cum divitiis consistere, X, 115, 1 : *Beatus dives qui inventus est sino macula, et qui post aurum non abiit, nec speravit in pecunia cl thesauris.* Paupertatem spiritus docuit ct induxit Christus, X, 342, 1, 2. Ea polior est opibus omnibus, 340, 1. Paupertas spiritus omnium est domina, III, 5, 2 : *Omnem locum, quem calcaverit vestigium pedis vestri, oobis tradam.* Pauper spiritu est mundi dominus, ct similis Deo, V, 439, 1 ; X, 245, 2. Est dives gratia ct virtutibus, V, 439,2. Super omnia creata elevatus degit in cœlo, *ibid.* Quam aptus sit caelestium studio, X, 342, i, 2. Deo nititur, rcipublicæ utilis est, ct animo excelso, 342, 1,2. Pauperes spiritu solent esse humiles et nnnsueti, 458, 2. Imitantur Dei et Christi puritatem, sanctitatem et perfectionem, V, 439, 2. Pauperes spiritu beati sunt, XV, 137, 1. Hi jam do facto regnum cœloruin possident, 143,1.

PAVIDUS. Pavidus ubique boatus est, VI, 376, *t (Vide* Timor).

PAVIMENTUM. In pavimento prandebant cl cœnabant Persæ, IV, 362, 2. Pavimentum atrv erat stratum lapide durissimo, politissimo ct pro (¡osissimo, XII, 788, 1. Ejus Stratio mystico exponitur, *ibid.* Id significat auditorum doclriuæ humilitatem, 797, 1.

PAVO. Pavo avis discolor, pulchritudinem Israelis significat, ejusquo ostentationem ; pavonis natura exponitur ; mulieres corruptas, fucatas ct hypocritas repræsentat, XII, 107,2. Pavo superbi» symbolum est, XX, 546, 1.

PAVOR. Pavor, cum Deo ct rebus divinis tribuitur, in Scriptura summam reverentiam significat, XHI, 332, 1, 2. Pavor vehemens cur stuporem inducat, XV, 567,1. Pavor cornos est tristili», VI, 110, 2. Pavor caliginem oculis mque ac menti inducit, XIII, 629, 1.

PAX. !• *Quid flcbrxis significaret, cur in salutatione usurpata.* Pax quid erat Hebræis, ct an ab hac voco formetur vox topazius, XXI, 393, 1. Pax Hebræis omnia bona, gaudia ct omnem prosperitatem significat, V,72, 1 ; 90, 2; IX, 77, 2; X,356,1; 434, 2; 438, 2; XI, 550,2; 578, 2; XII, 439, 2; XIII, 108, 2; 525, 1; XV, 264, 1, 2; XVI, 50, 2; 65, 1, 2; 73, 1, 2 ; 253,1,2; 280,1 ; XVIII, 431, 2; 681,2; XX,400,2; *Job,* 148,2. Hinc pacem in salutatione apprecantur Ilcbræi, XVI, 631, 1; XVHI, 43, 1; 681, 2. Pacis apprecatio formula salutandi, *Job,* 149, 1.

2’ *Pax temporalis.* Pax Judæis data per Cyrum foil lypus pacis et alllucnliæ bonorum spirilualium dat» per Christum, XI, 673, 1. Pax foil in loto orbe, nascente Chrislo Jesu, XI, 124, 1; XVI, 54, 1. Pax Christi tempore prædicilur fotura inter gentes olim hostiles, XI, 331, 2. Pax mater opum et rerum abundanti», XHI, 23, 1; XIV, 411, 1.

Pacis emblema, XIV, 411,2. Pacis symbolum est caduceus Mercurii, V, 182, 2 ct seq. liem oliva, XH, 99, 1 ; XHI, 471, 1.

3° *Pax spiritualis.* Primo. *Pacem quam terris Deus det, item qualem pacem Christus attulerit, el qualem non,* XV, 276, 1 : *Nolite arbitrari quia pacem venerim mittere in terram ; non veni pacem mittere, sed gladium.* Pacom triplicem attulit Christus, scilicet pacem cum Deo, 'pacem cum conscientia, pacem cum proximis, XIV, 121, 2; 122, 1 : *Et stabit, ct pascet* »n *fortitudine Domini, in sublimitate nominis Domini Dei sui..... El erit iste pax.* Est pax causalis triplex, 121, 2; XVIII, 605, 1 : *Ipse enim est pax nostra qui fecit utraque unum;* Job, 140, 1. Pacem quomodo orbi attulerit Christus, XI, 236,2: *El vocabitur nomen ejus..... princeps pacis.* Sub Christi regno quomodo florcbit, XIV, 459, 2 : *Ecco rex tuus veniet tibi justus el salvator : ipso pauper, et ascendens super asinam el super pullum asina. Et disperdane quadrigam ex Ephraim, ei*

equum de Jerusalem, et dissipabitur arcui belli : ct loquetur pacem Gentibus. Pacem spiritualem o cœlo attulit Christus, XIX, lOG, 2 : *Pax Christi aulici in cordibus vestris, in qua et vocati estis in uno corpore.* Pacem ct concordiam nos docuit Christus, dum medium ubiquo locum elegit, XIV, 24$, 1. Pax hominibus bonæ voluntatis quid sit, XVIII» 145»1. Pax est inter Dei nomina, *Job,* 149,1. Deus dicitur pax nostra quinque modis, *ibid.* Pax Dei concordat omnia, 513, 2: *Potestas ct terror apud cum est, qui facit concordiam in sublimibus suis.* Quomodo Deus cuncta pacifico coordinet, *ibld.* Quomodo divina pax ad omnia pertingat, 513, 2. Pax Dei est inconcussa, G64, 2 : *Ipso enim concedente pacem, quis est qui* condemnet? Pacem quam Deus dat, nemo infringere potest, *ibid.* Pax Dei quomodo super faciem terræ esso dicatur, X, 272, 2 : *Pax enim I)ei super faciem terræ.* Pacem quam senex Simeon habuit, quæ et quotuplex fuerit, XVI, 73, 2. Quam pacem Christus apostolis optaret et relinqueret, XX, 241, 2. Cur suis post resurrectionem pacem Christus apprecolur, XVI, 280, 1. Eam suis reliquit ex hoc mundo abiturus, 552, 1. Quid ea contineat, *ibid.* Cur eam iterum discipulis apprecctur, 631, 2. Eam apostoli hospitibus suis apprecari jubentur, XV, 26$, 1, 2: *Intrantes autem in domum, salutate cam, dicentes: Pax huic domui.* Si eam hospites repellant, ad prccantem reditura promittitur, *ibid.,* 2 et seq. : *Et si fuerit quidem domus illa digna, veniet pax vestra super eam ; si aulem non fuerit digna, pax vestra revertetur ad vos.*

Secundo. *Pax cum proximo.* Pax non solum habenda cum omnibus sed optanda et quærenda, *Psalm.* I, 206, 1 : *Diverte a malo et fac bonum; inquire pacem, cl persequere eam.* Pax est una do dotibus sacerdotis, XIV, 572, 1 : *In pace et in aquilate ambulavit mccum, et mullos avertit ab iniquitate.* Pax præcedat actum sacrificii, XV, 163, 1. Pacem ab adversario poscens, prior ostendit so magnanimum, VI, 47, 1 : *Honor csl homini qui separat se a contentionibus, omnes autem stulti miscentur contumeliis.* Pacis amabilitas, X, 494, 1, 2 : *Ad insulas longe divulgatum est nomen tuum, ct dilectus es in pace tua.* Animos sibi invicem conneclit, XVHI, 623, i : *Solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis.* Pacis inter cognatos bona varia, IX, 669, 1 : *In tribus placitum est spiritui meo, qux sunl probata coram Deo ct hominibus : concordia fratrum, ct amor proximorum, et vir el mulier sibi bene consentientes.* Pacis inter conjuges concilianda) optima ratio, VI, 493,2. Pax domestica qualis, *Job,* 149,2: *XI scies quod pacem habeat tabernaculum tuum, cl visitans speciem luam non peccabis.* Domestica pax et quies præsianlior est omni externa felicitate, *ibid.* Pacis et concordiæ bona rccenscniur, XI, 125, 1, 2; XIV, 445, 1, 2 : *Si quidem ante dies illos merces hominum non erat..... neque introeunti, neque exeunti eral pax prx tribulatione..... Nunc autem non juxta dies priores ego faciam reliquiis populi hujus, dicil Dominus exercituum : sed semen pacis erit.* Pacem turbantes ct lacerantes, sæpe graves dant pœnas, bic et in futuro, V, 165, 1.

Tertio. *Pax conscienti#, seu pax cum seipso* Pax conscicntiæ quantopere optanda. XX, 327, 2. Pax spiritus in quo sila sil, XV, 237, 1. Pax est quasi animæ signaculum, XIV, 332,2. Illa quædam csl incorruptio spiritus, XX, 31$, *2 : Qui abscon* dilus est cordis homo, in incorruptibilitate quieti et modelli spiritus.* Pax gignitur a patientia, VI, 13, 1. Ea est bello paranda, XIX, 106, *2: Pas Christi exullct in cordibus vestris,* in *qua el vocati estis in uno corpore.* Pax proprio est piorum, XX, 43, 1. Pax est comes justitiæ, IX, 182.2: *Esto firmus in eia Domini, cl in veniale sertus tui et scientia, el prosequatur te verbum pacis cl juslitix.* Charitatis comes el filia est, XX, 654,2: *Misericordia vobis, et pax et charilas adimpleatur.* Soror est sapientiae, 166, t : *Qux aulem desursum csl sapientia, primum quidem pudica est, deinde pacifica, modesta, suadibilis, bonis consentiens.* Est graliæ effectus cl comes, 241,2: *Gralia volis el pax multiplicetur.* Pacem animi dant sapientia duina, et timor Dei, IX, 77, 2: *Corona sapientiæ limor Domini, replens pacem, et salutis fructum.* Pacem possidet justus, eamque aliis aspirat, V. 300, 2. Pace perenni fruitur sapiens, X, 5G7, 2 : ITdelc *oculis vestris quia modicum laborad, al inveni mihi multam requiem.* Pacem in peccatis habens, prope est obdurationi, XIV, 420, 1. Pax conscicntiæ necessaria volenti in virtute proficere, 344, 1. Est scutum quo omnia hostium tela eliduntur, XIX, 63.2 : *El pax Dei qux exsuperat omnem sensum, custodiat corda vestra ct intelligentias vestras in Christo Jesu.* Pax reddit nos dæmonibus terribiles, 64, 1. Pax vera ex convitiorum victoria, *Job* , 400, I, 2. Pacis actiones quales, 477, 2. Acquiesce *igitur ei, cl habeto pacem : el per hxc habebis fructus optimos.*

Pax conscientiae et spiritus quantum si bonum, V, 3G7, 1 : Aon *contristabit juslum quidquid ei acciderit; impiiaulem replebuntur malo;* XVHI, 91, 1 : *Justificati ergo ex fide, pacem habeamus ad Deum per Dominum nostrum Jesum Christum,* 563, 2; XX, 492, 2 : *Propter quod, chiarissimi, hxc expectantes, satagite immaculati el inviolati invenin ci in pace.* Pax, domitis concupiscentiis, in anima quantum bonum afferat, XIV, 344, 1. In tali anima habitat Dous, *ibid.* Pax reddii opera nostra grata Deo, XX, 469, 1. *Fructus aulem fusilli# in pace seminatur facientibus pacem.* Pacis quinqué bona, *ibid.,1.* Pacis effectus, XIX, 64, 1. Pax majus est bonum omnibus deliciis, VI, 30, ì ot seq. Pacis spiritualis elogia, XIX, 106. 2; *Job, ifin,* 1. Pax in hoc mundo quomodo quærenda alt,

Psalm. I, 206,1. Pax perfecta haberi nequit in hcc vita, *ibid.*

4* *Pax ¿tema seu beatitude calestis.* Pax cœ-'estis Jerusalem est inquirenda, *Psalm.* I, 206, 1. Pax et felicitas plena esse nequit, nisi semper duret, XII, 439, 2. Pax el suavitas regni cœlestis quanta, XI, 370, 1, 2 et seqq. *(Vide* Beatitüdo, Ccelüm, Gloria coelestis).

PAXILLUM. Per paxillum intelligilur modica firmitas symbolice principes et magistratus e gente Judaica, IV, 224, 1,2; XIV, 479, 1. Paxillus est imago Eliacim, XI, 344, 1.

PECCARE, PECCATOR, PECCATUM.

CAPUT PRIMUM.

DWTTHTIO, NATURA PECCATI, ET QUOTÜPLICI SENSU vox *peccati* in scriptur is accipiatur.

!• *Peccatum quid sit,* XXI, <12, 2. Peccatum idem est quod opus malum, XX, 51, 2. Peccatum est obliquitas et iniquitas, V, 22, 1, 2. Peccatum an magis quid quam iniquitas, XX, 530, 2 ct seq. : *Si confiteamur peccata nostra, fidelis est eljustus, ut remittat nobis peccata nostra, el emundet nos ab omni iniquitate;* 567, 1 : *Omnis qui facit peccatum, et iniquitatem facit, et peccatum est iniquitas (Vide* Iniquitas). Peccator omnis quomodo dicatur prævaricalor, *Psalm.* II, 326, 2 : *Prævaricantes reputavi omnes peccatores terrx.* In peccato est aversio a Deo Deique lege el conversio ad prosperitatem bonorum temporalium, V, 53, 2 : *Aversio parvulorum interficiet eos, et prosperitas stultorum perdet illos.* Peccatum est error vitæ et inorum, XX. 424, 4, 2. Peccatum et delictum quomodo differant, II, 43, 1. Peccatum est quod scienter fit, delictum quod ignoranter, quod probatur mullis rationibus, *ibid,* et 2. Peccati et delicti triplex discrimen ex Hebræis et Patribus ; sæpe pro eodem accipiuntur, XVIII, 600, 1 : *El vos, cum essetis mortui delictis el peccatis vestris.* Peccatum el delictum differunt in Scriplura quoad victimas pro illis offerendas, IX, 252, 2; X, 17, 2: *Dux species difficiles el pcriculosx mihi apparuerunt: difficile exuitur negotians a negligentia, et non justificabitur caupo a peccatis labiorum.* Peccare dicitur quasi *pellicare,* V, 425, 1. Peccatum vocatur m Scriptura mendacium, quia omno peccatum est mendacium practicum, XIV, 300,1. Peccatum primum in pueris, ut plurimum esi mendacium, *Psalm.* I, 373, 2 : *Alienati sunt peccatores a vulva, erraverunt ab utero, loculi sunt falsa.* Peccati propria descriptio, XIV, 205, 1. Peccator duplicem sustinet personam, I, 34, 2.

!• *Peccati natura.* Peccatum non est animæ substantia et forma, ut blasphemat Illyricus, XVIII, 455 1 : *Eum qui non noverai peccatum, pro nobis peccatum fecit.* Peccatum est privatio boni, XIII, 605. 2 : *Quoniam convertistis in amaritudinem judicium, el frudum justitix in absinthium. Qui Ixlamini in nihilo, qui dicitis: Numquid in fortitudine nostra assumpsimus nobis cornua?* Peccatum est privatio entis, V, 307, 1. Peccatum omno æque est peccatum in omni tempore et circumstantia, IX, 454,2: *Nemini mandavit impie agere, et nemini dedit spatium peccandi.*

3« *Quotuplici sensu vox* peccati *in Scriptura accipiatur,* I, 28, 2. Peccatum in Scriptura tripliciter sumitur, pro peccato proprie dicto, pro pœn{ peccati, pro hostia pro peccalo, XIII, 338, 2 : *Peccata populi mei comedent, et ad iniquitatem eorum sublevabunt animas eorum.* Peccata popuf quomodo dicantur sacerdotes comedere, 11,41, 1 Tripliciter peccata populi comedunt, XIII, 338,1 Peccatum in Scriptura sæpo sumitur pro hostia quæ pro peccati expiatione offerlur, V, 412, 2; 442, 2; IX, 120, 2; XIV, 212, 1 ; XVIII, 28, !• 130, 1 : *Deus Filium suum mittens, in similitudinem carnis peccati, et de peccato damnavit peccatum in carne ;* 455, 1 : *Eum qui non noverat peccatum, pro nobis peccatum fecit;* XIX, 450, 2 : Sic *et Christus semel oblatus est ad mullorum exhaurienda peccata; secundo sine peccato apparebit expectantibus se in salutem.* Peccata sunt morborum et omnis ærumnæ occasio, et indo hæc pro illis capiuntur, XI, 629, 1 : *Vere languores nostros ipse tulit, el iniquitates nostra, ipse portavit* Peccatum aliquando est quasi persona habens artem peccandi, XVIII, 121, 2 : *Peccatum, occasione accepta per mandatum, seduxit me, el per illud occidit..... Peccatum ut appareat peccatum, per bonum operatum est mihi mortem; ut fiat supra modum peccans peccatum per mandatum.* Peccatum Adæ et omnia ex illo secuta, vocantur vetustas, XVIII, 202, 2: *Nolite conformari huic sxculo, sed reformamini in novilate sensus vestri.* Peccatorum manus quid, *Psalm.* I, 22 4, 2 : *Non veniat mihi pes superbia, el manus peccatoris non moveat me.* Dies peccatorum qui dicantur, IX, 516, 1 : *Homo sapie** in diebus metuet, et in diebus delictorum attendet ab inertia.*

4* *Peccati varia emblemata,* XIV, 419, 2.

CAPUT SECUNDUM.

DE PECCATI SUBJECTO ET CONDITIONIBUS AD PECCANDUM REQUISITIS.

1° *Peccatores sunl omnes, et peccato obnoxii,* XV, 192, 2; XVIII, 73, 2 : *Omnes enim peccaverunt, el egent gloria Dei;* XX, 135, 2 : *In mullis enim offendimus omnes ;* 527, I ; 528, 2 : *Si dixerimus quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus, et veritas in nobis non* est; 531, 1, 2 Si *dixerimus quoniam non peccavimus, mendacem facimus eum, el verbum ejus non est in nobis,* 687, 2. A peccato nemo est immunis, XVI, 433, 2: *Cum ergo perseverarent interrogantes eum, e rexit se* (Jesus) *el dixit eis : Qui sine peccato est ves-*

trum, *primus <n illam lapidem mittat.* A peccato nomo mundus, quo sensu, VI, 56, 2 : *Quù potat dicere : Mundum est cor meum, purus sum a peccato f* Nec sino eo diu vivere quis potest, *ibid.* Peccatores sumus ab utero, *Job,* 315, 2. Mortalia omnia nomo vitaro potest, sine Dei gratia, XX, 687, 2 : *Ei autem qui potens est vos conservare sine peccato et constituere ante conspectum gloriæ suæ immaculatos.... soli Deo Salvatori nostro..... gloria et magnificentia.* Peccata etiam post remissionem 100(631301,700)255,1 : *Si peccavi, et adhorampepercisti mihi, cur ab iniquitate mea mundum xic esse non pateris ?* Peccandi necessitas hominem jumiliat et cum semper pavidum reddit, 32, 1 : *Itaque, diarissimi mei..... cum metu et tremore vestram salutem operamini.*

2* *Peccatum, ul peccatum sit, debet esse voluntarium,* XV, 352, 1 : *Non quod intrat in os coinquinat hominem, sed quod procedit ex ore, hoc coinquinat hominem,* XX, 57, 1 : *Deinde concupiscentia, cum conceperit, parit peccatum.* Si voluntarium non sit, non est peccatum, XVIII, 120,1. In nos dominari nequit nisi nos sponto oi addicamus, 112) 1; 113, 1 : *Peccatum enim vobis non dominabitur : non enim sub lege estis, sed sub gratia.* Peccatum, dum peccamus, nobis intrinsecus est, XVIII, 81, 1. Peccatum quadruplicilor consummatur, XX, 62, 1,2: *Peccatum vero, cum consummatum fuerit, generat mortem.*

An ante legem erat quidem peccatum actuale in mundo, sed non imputabatur ad pœnam mortis, XVIII, 101, 1 : *Usque ad legem enim peccatum erat in mundo; peccatum aulem non imputabatur, cum lex non esset.* Per legem magis auctum, 104, 2 : *Lex aulem subinlravilut abundaret delictum.*

N. D. Peccatum dividitur primum tum in originale tum in actúalo.

CAPUT TERTIUM.

DB PECCATO ORIGINALI.

!• Peccatum originale quid sil el in quo consistat. Peccatum originalo non est tetra vel mala substantia, ut delirat Illyricus, I, 134, 2 : *Videns autem Deus quod multa malitia hominum esset in terra, el cuncta cogitatio cordis intenta esset ad malum omni tempore, pomituit eum quod hominem fecisset in terra;* XVIII, 443, 2 : *Licet is, qui foris est, noster homo corrumpatur : tamen is, qui intus est, renovatur de die* tn *diem.* Non est, ut vult Calvinus, morbida qualitas in anima existons, et perpetuo prava desideria excitans, XX, 55, 1. Non consistit in concupiscentia , sod in morali aversione a Deo, XVIII, 130, I *: Nihil ergo damnationis est iis qui sunt in Christo Jesu.* Peccatum originale sicut actúalo est duplex : actúalo et habituale, 99, 2, Est nobis voluntarium volúntalo aliena, 100, 1. Est nobis proprium et inhærens. 450, 2. Peccatum originalo per menstruum symbo* lice intelligitur, XIV, 517, 1.

2* *Peccati originalis existenlia in omnibus hominibus asseritur.* Peccatum originale contra Pelagianos astruitur, XV, 212, 2. Originale peccatum habent omnes, XX, 527, 1. Electis et reprobis commune est, X, 352, 1 : *Væ vobis, viri impii, qui dereliquistis legem Altissimi! Et si nati fueritis, in maledictione nascemini; et si mortui fueritis, in maledictione erit pars vestra.* Peccatum originalo omnes necessario trahunt ab Adamo nisi praeveniantur, XVIII, 100, 2 : *Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, ei per peccatum mors, et ita in omnes homines mors pertransiit, in quo omnes peccaverunt.* In eo omnes nascimur, XVI, 23, 2. Id ex Adaino trahunt parvuli et quidem omnes, X, 325, 1 ; XVIII, 98, 1 ; 401, 1.

3* *Quomodo contrahatur.* Peccatum originale ex Adamo trahimus, non tamen ratione particulae alicujus carnis ex eo decisae, XV, 354, 1. Quomodo id m Adamo omnis anima contraxerit, XIX, 415,1. Quæ fuerit radix peccati originalis, *ibid.* Peccatum originale transfunditur ct contrahitur per generationem opera viri, XIV, 517, 2 ; XVI. 23, I ; XVIII, 32, 1 ; 64, 2. Peccatum originalo non propagatione, sed imitatione lanium in posteros transisse hærc— licum est, XVIII. 32; 97, 1. Radix peccati originalis non fuit in Christo, XIX, 415, 1.

4° *Peccatum originale quanta mala pepererit,* IX, 690. i : 4 *muliere initium facium est peccati, et per illam omnes morimur.* Est causa omnium pœnarum el malorum, XVI, 458. 1 : *El interrogaverunt eum discipuli ejus : babbi, quis peccavit, hic, aut parentes ejus, ul cæcus nasccrdurt* Peccatum originalo cur vocetur jugum, X. 324, 2 : *Jugum grave super filios Adam, a die eailu* de venire matris eorum, usque in diem sepulturx. in matrem omnium.* Per peccaluiu accisus e.4 limor animalium erga hominem et hominis in illa dominium, IX, 477, i : *Posait timorem illius super omnem carnem, el dominatus est bestiarum et* vo*lalilium.*

CAPUT QUARTUM.

DE PECCATO ACTUALI.

Peccata actualia maximo distinguuntur el dividuntur ratione causarum quibus producuntur; ratione gravitatis, raliono objecti, et præceploruu. quibus opponuntur, cl ratione modi.

AATICCLCS FIIMCS.

QUÆ SINT PECCATI ORIGO, CAUSJ> ET OCCASIONES,

!• Peccati non est auctor D^us, VI, 5, 1, 2 ; IX 446, 2 : *Non dicas : Ille me implanavit; non enim necessarii sunt ei homines impii;* XVIII, 167, i ; XX, 51, I : *Nemo, cum tenlatur, dicat, quoniam a Deo lentatur; Deus emm intentatur matorum*

esi : ipse autem neminem lentat. Noe od peccandum impellit, XVIII, 343, 1, 2; *Tentatio vos non apprehendat, nisi humana ; fidelis autem Deus est, qui non patietur vos lentari supra id quod potestis, sed faciet etiam cum (enlatione proventum, ut possitis sustinere.* Id non præcipit Deus, XVI, 632, I, 2 : *Et dixit ei* (Judæ) *Jesus ; Quod facis fac citius.* Peccandi licentiam aut facultatem nulli dat Deus, IX, 454, 2 : *Nemini mandavit impie agere, et nemini dedit spatium peccandi.* Peccatum nullum vel minimum ordinatur ad illustrandam Dei misericordiam, XVIII, 69, 2 : Si *autem iniquitas nostra justitiam Dei commendat, quid dicemus ? Numquid iniquus est Deus, qui infert iram ? (Secundum hominem dico.) Absit! Alioquin quomodo judicabit Deus hunc mundum ?* St *enim veritas Dei in meo mendacio abundavit in gloriam ipsius, quid adhuc et ego tanquam peccatorjudicor? et non (sicut blasphemamur, el sicut aiunt quidam nos dicere), faciamus mala, ul veniant bona; quorum damnatio justa est.* Illustratio divin® glori® per accidens tantum sequitur Cx peccato, *ibid.* Deus sapientia sua peccata ordinat ad bonum misericordi® vel jusliti®, 70, 1. Quaro Deus peccata permittat, IX, 447, 2. *Vide* pro hujus articuli fusiori expositione Deos, cap. HI, art, ii, § IX, Sanctitas Dei.

2® *Peccata ex Evx peccato progna'a sunt, et pronasccnlur,* IX, 690, 2 : *A muliere initium factum est peccati, et per illum omnes morimur.*

3® *Causx peccali intrinseca.* Primo.*Causx intrinseca varix.* Du® sunt prim® peccati radices, quarum altera est in voluntate, qu® decernit malo agero ; altera in intellectu, qui non cogitat timorem Domini prohibentis peccatum, *Psalm.* 1, 221, t. Peccatum varias habet causas nobis intrinsecas, nimirum voluntatem, intellectum, passionem, imaginationem, habitum pravum, ignorantiam et actum alterius peccati, XX, 54, 2 : *Unusquisque vero tentalur a concupiscentia* Jt/n *abstractus ct illectus.* Peccata ex sua causa theologi in tres species distinguunt aliud enim committitur ex ignorantia, aliud ex infirmitate, aliud ex malitia, 79, 1.

Secundo. *Peccatum cur vocetur ignorantia,XIV, 240,* 1,2. Omne peccatum prodit ex quadam ignorantia, id est imprudentia, quod scilicet homo non satis consideret peccati damna et pœnas gehenna», quibus se obnoxium reddit, VII, 281, 2. Peccatum maxima ignorantia est; XIX, 393, *i : Omnis namque pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis qux sunl ad Deum.....* çui *condolere possit iis qui ignorant el errant, quoniam et ipse circumdatus est infirmitate.* Peccatum omne admixtam habet ignorantiam, X. 51j i : *Memorare testamentum Altissimi, el despice ignorantiam proximi.* Peccatum omne aliquem errorem praclicum involvit, IX, 347, i : *Error et tenebra peccatoribus concreata sunt; qui autem exultant in matis, consenescunt* in *malo.* Qui peccant cx certa scientia, non peccant ex errore, V, 428, t : *Errant qui operantur malum ; misericordia et veritas prxparanl bona.* Ejus periculum dæmon tegit specio honesti et boni, IX, 134, 1. Peccatum aliter homini ostendit diabolus, aliter Deus, XII, 227, L Peccator oculos montis avertit a Deo, coelo, gehenna, X, 19, I. Peccatorum radix est obliyio Dei, *Psalm.* 1, 55, 1 : *Convertantur peccatores in infernum, omnes gentes qux obliviscuntur Deum.Peccans* non cognoscit practico Christum, XX, 568, 1 : *Et omnis qui peccat, non vidit eum, non cognovit eum.* Peccatoris oblivio, XII, 35, 2 : *Numquid obliviscetur virgo ornamenti sui, aut sponsa fascia pectoralis suxi populus vero meus oblitus est mei diebus innumeris.*

Tertio. *Omnis peccati initium est superbia,* IX, 314, 1,2: *Initium superbis hominis, apostatare a Deo. Quoniam ab eo qui fecit illum, recessit cor ejus: quoniam initium omnis peccali est superbia.* Pleraque peccata o superbia oriuntur, 313, 2. Nulla sunt, nec fuerunt, nec esso poterunt sino superbia, IV, 285, 2 : *Superbiam numquam in tuo sensu, aut in luo verbo dominari permittas, in ipsa enim initium sumpsit omnis perditio.* Peccatum est piorurnquo superbi® punitio, V, 502, 2 et seq. : *Contritionem prxcedil superbia, el ante ruinam exaltatur spiritus (Vide* Superbia).

Quarto. *Alia peccatorum radix el causa est CÚpidilas,Psa\m.* II, 188, I z *Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis, qui sanat omnes infirmitates luas.* Peccata abundant ubi ardet libido, V,280, I. Peccatoris varia desideria, XII, 358,2; 359, I (I *ids* Concupiscentia).

Quinto. *Peccatum ex malitia.* Peccans deliberate fit apud homines infamis, VI, 223, 1 : *Qui cogitat mala facere, stultus vocabitur (vide* infra *Peccatores obstinati).*

4® *Causx extrínseca seu occasiones peccati.* Qui sint peccati fomites et illecebra, IX, 137, I: *Synagoga superborum non erit sanitas : frutex enim peccati eradicabitur in illis, el non intelligetur.* Peccandi materia ubique so offert, X, 27, 2 : *Un venationi insidiatur semper : sic peccata operantibus iniquitates.* Peccata offerunt so ei peccare non cogitanti, *ibid.* Quomodo peccatum nos circumstet, XIX, 494, 2 : *Deponentes omne pondus el circumstans nos peccatum, per patientiam curramus ad propositum nobis certamen.* Peccati instrumenta sunt membra externa, *Psalm.* II, 329,1: *Exitus aquarum deduxerunt oculi mei, quia non custodierunt legem tuam.* Incitatio ad peccatum est lenlatio, XX, 16, i : *Omne gaudium existimate fratres mei, cum* in *varias lentaliones incideritis.* Peccati lapsus facilis, *Job,* 515, 1. Peccatum in conviviis facile contrahitur, 17, 1. *Cumque in orbem transissent dies convivii, millebai ad eos Job, et sancjificabat illos, consurgensquc diluculo offerebat holocausta pro singulis. Dicebat enim : Ne forte peccaverint filii mei, el benedixerint Deo in*

cordibus suis. Diebus quibus impune peccator, cavendum rectori ab otio et desidia, IX, 515, 2 et seq. : *Homo sapiens ab omnibus metuet, el in diebus deliciorum attondet ab inertia.*

ARTICULUS SECÜWhUB.

PECCATUM RATIONE GRAVITATIS DIVIDITUR IN MORTALE ET VENIALE.

§ I. PECCATUM MORTALE.

I. Peccati mortalis gravitas respectu dei. 4° *Peccatum unum est alio gravius,* XVI, 180, 1 : *Illo autem servus qui* cognovit *voluntatem domini sui, et non prxparavit,* et *non fecit secundum* voluntalem *ejus, vapulabit mullis. Qui autem non cognovit et fecit digna plagis, vapulabit paucis.* Peccata in so non sunt paria et æqualia, XX, 413, 1 : *Quicumque autem totam legem* servaverit, *offendat autem in uno, factus est omnium* reus. Peccatum actúalo duplex est, XVIII, 99, 2. Peccatum aliud veniale, aliud mortalo, VI, 234, i : A> *insidieris, el quxras* impietatem *in domo jltsti, neque vastes requiem ejus. Septies enim* cadet *justus, et resurget : impii autem corruent in malusi;* XV, 161, 2: *Ego autem* dico *vobis, quia omnis qui irascitur fratri* suo, *reus erit* judicio. *Qui autem dixerit fratri* suo, ¡laca, *reus erit* concilio ; *qui* autem *dixerit* Fatue, *reus erit gehenn.r ignis.* Peccatum unum mortale innumeris venialibus præponderat, VI, 328, 1 : *Grave est saxum, et onerosa arena : et ira* stulti utroque *gravior.* Peccatum mortale cur dicatur maximum, *Psalm.* I, 407, 2: Sí *mei non fuerint* dominati, *tunc immaculatus ero, et emundabor a delicto maximo.*

2° *Peccati gravitas,* nequitia el enormitas, III, 46, 2; IX, 221, 1 : *Fili, non semines mala in sulcis injustili#, et non meles ea in septuplum;* X, 321, 2. Peccatum quam gravo malum sit, ipsum est summum malum, IX, 489, I : *Devertere ad Dominum, el avertere ab injustitia, ct nimis odito exccrationem.* Peccatum est gehenna pejus, 583, 1. Peccatum unum est majus malum quam omnia mala pœnæ in unum collecta ; et cælera mala ei coltala, mala non sunt, sad bona, XII, 24, 2. Peccaro deterius est quam annihilari, cur, VII, 164. 1. Peccatum quot mala erga Deum contineat: *primo,* est aversio a Deo, bono, increato ct immenso; atque conversio ad bonum caducum, fragile, exile, turbidum; *secundo,* est contemptus Dei, præ honored amoro creaturæ; *tertio,* peccator peccando, quasi titulum ct esso finis ultimi Deo adimit, eumque et spes suas omnes quasi transfert in creaturam ; XII, 28,1 : *Duo enim mala fecit populus meus: Me dereliquerunt fontem aqux vivx, et foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas quæ continere non valent aquas.* Peccati malitia quintuplex, et axiomata septem do peccati malitia, 24, 1, 2. Peccati malitia nullo bono creato compensari potest, 25, 4. Peccatum mortale infinitam quamdam m se continet malitiam, XV, 101, 2; 539, Î.

3« *Peccatum est summa Dei* injuria, X, 315,1,2; XIII, 329, 1 ; XV, 414, 4. Peccatum ex diametro repugnat Deo, XV, 240, 1. Peccatum est contra Deum, XX, 56, 2 et seq. Peccati et Dei antitheses XII, 25, 1 et seq. Peccatores faciunt Deum sibi suisque peccatis quasi servum, XL 537t 1 : k'<ru-n-*lamen servire me fecisti in peccatis tuis,prxbu sit mihi laborem in iniquitatibus tuis.* Peccata sunt tela quæ "peccator in cœlum vibrat, *ibid.* Peccatum est sagitta conügens Deum, XIV, 598, 2 : Si *affiget homo Deum, quia vos configitis me? Et dixistis: In quo configimus te? In decimis, et in primitiis. Et in penuria vos maledicti eslis, el me vos configitis gens lota.* Peccatum est quasi deicidium, IX, 563, 2 : *Quasi rhomphxa bis acula, omnis iniquitas, plaga illius non est sanitas;* XII, 24, 2; XIV, 152, 1. Peccatores peccando Deum velut cruci affigunt, XIV, 598, 2. Peccatum est christicidium, XII, 24, 2; XIV, 152, 4,2; XVIII. 538, 1 : *0 insensati Galatx, quis vos fascinavit non obedire veritati, ante quorum oculos Jesus Christus prxscriplus est, in vobis crucifixus?* Peccala nostra vulnerarunt Christum, XI, 630, 1.2 : *Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra.* Christum quodammodo in crucem agunt, XV, 586, 2. Eumque ludibrio habent. 588. 2. Ei suis peccatis peccatores exprobrant, 588, 2. Elei prætenl acetum, 629, 2 cl seq.

4° *Peccatum quantum sil sacrilegium.* XIV, 577, 1 : *Transgressus est Judas, el abominatio facta est* in *Israel, quia contaminant Judas sanctificationem Domini.* Peccando polluit triplicem Dei sanctitatem, *ibid.* Peccator templum Dei polluit quod habet anima ejus, *ibid. (Vide* Sacrilegium, Templum).

5* *Omne peccatum includit apostasiam a Deo,* IX, 312, 1 : *Initium superbite hominis apostatare a Deo, quoniam ab eo. qui fecit eum. recessit cor ejus.* Peccatum quodlibet unicuique ipsum admittenti, idolum est, XI, 543, 1 : *Plasta idoli omnes nihil sunl, et amantissima eorum non proderunt eis, ipsi sunt testes eorum, quia non vident, neque inlelhgunl, ut confundantur.* Cupiditates suas peccator facit deas, XIII, 309, 4 : *Et hxc nescivit, quia ego dedi ei frumentum, et vinum, el oleum, el argentum multiplicavi ei, et aurum, qux fecerunt Daal.* Peccator corruit antequam diabolum adiret, XV, 426, 2. Peccator est incomis, inglix nus, atheus, XII, 3G9, 2. Peccata dividunt horninem a Deo et cœlo, XI, 690, I : *Iniquitates vestra diviserunt inter vos el Deum vestrum, et peccala vestra absconderunt faciem ejus a vobis ne exaudiret.* Peccator longe abest a Deo et cœlo, XVI, 206, 2 ; *Et non post multos dies, congregatis omnibus, adolescentior filius peregre profectus est in regionem longinquam, el ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose.* Peccator quomodo dicatur distare longe a Deo, *Psalm.* II, 374, 1 ; *De pro-*

fundù clamavi ad te Domine ; Domine, exaudi vocem meam.

6e *Peccatameli universi perturbano,* X, 331, 2. Dissolvit harmoniam totius universi, id probatur eundo per opera sex dierum, I, 135, i : *Tactui dolore cordis inlrimecui : Delebo, inquit, hominem, quem creavi, a facie terra, ab homine usque ad animantia, a reptili usque ad volucres cali : pœnilet enim me fecisse eos.* Tollit perfectionem universi, *Job,* 608, 1 : *Numquid non perditio est iniquo, el alienatio operantibus injustitiam ?* Turbat totum universum, el omnia inficit et inducit omnium rerum confusionem, XII, 546, 1 ; *Job,* 608, 1. Peccatum cœlum terramque inquinat, XIX, 520, 1. Peccata polluunt terram, II, 118, 2: *Nec polluamini in omnibus his quibus contaminala sunl universa gentes quas ego ejiciam anle conspectum vestrum, el quibus polluta est terra.*

D. Peccati mortalis gravitas respectu peccatoris. — <• *Peccatum est voluntaria excitas,* XII, 24, 1, 2; 588, 1, 2. Peccatum suam caecitatem non advertit, 588, 1, 2 : *El extendam rete meum super eum, et capietur in sagena mea ; et adducam eum in Babylonem in lerram Chaldxorum : el ipsam non videbit, ibique morietur.* Peccator fingit sea Deo non videri, sed in tenebris esse, IX, 607, 1 : *Tenebra circumdant me, et parietes cooperiunt me, el nemo circumspicit me : quem vereor ? delictorum meorum non memorabitur Allissimus.Elnon inlelligit, quoniam omnia videt oculus illius.* Ei peccanti mortaliter occidit soi justitiæ, XII, 127,1 : *Occidit ei sol, cum adhuc esset dies.* Peccator agit in tenebris vitiorum et errorum, XVI, 50, 2 : *Illuminare his qui in tenebris ei inumbra mortis sedent.Doruúl* in tenebris,XVIII, 654, 2: *Propter quod dicit: Surge,qui dormis, el exurge a mortuis, et illuminabit te Christus.* Peccatum tenebris comparatur, XVI, 302,1 : *Et lux* m *tenebris lucet, el tenebra eam non comprehenderunt.* Peccati et tenebrarum analogiæ quinque, XX, 525, 4, 2 : *Si dixerimus quoniam societatem habemus cum eo, et in tenebris ambulamus, mentimur.* Peccatum tenebras menti offundit, *Job,* 140, 1 : *Per diem incurrent tenebrassi quasi in nocte sic palpabunt in meridie.* Peccatum amat tenebras, XVIII, 224,2 : *Nox prxeessit, dies autem appropinquavit. Abjiciamus ergo opera tenebrarum, et induamur arma lucis;* 653, 2 : *Eratis enim aliquando tenebra, nunc aulem lux in Domino.* Peccatum est summa animæ eclipsis, IX, 498, 2. Peccato homo adsciscit sibi errores et tenebras. 347, 2. Peccatores cæci et in tenebns ambulant, *Job,* 139, 2 ; 295, 1: *Palpabunt quasi in Unebris; et non in luce, el errare eos faciet quasi ebrios;* 387, i : *Nonne lux impii exlinguetur, nec splendebit flamma ignis ejus? Lux obtenebrescet in tabernaculo illius, et lucerna, qux super eum est, extinguetur?* 556, 2. Peccatores sunt luci rebelles, 499,2; 501, 1; 602, 1,2. *Jps\ fuerunt rebelles lumini, nescierunt vias ejus, nec reversi sunt per semitas ejus. Man* primo consurgit homicida, interficit egenum et pauperem ; per noctem vero erit quasi fur. Oculus adulteri observat caliginem, dicens : Non me videbit oculus, el operiet vullum suum. Perfodit in tenebris domos sicut in die condixerant sibi, et ignoraverunt lucem.* Ob absentiam Christi putant se posse impune peccaro, sed decipiuntur, V. 194, 1: *Veni, inebriemus uberibus, fruamur cupitis amplexibus, donec illucescat dies. Non est enim vir in domo sua, abiit via longissima. Sacculum pecunia secum tulit, in dic plena luna reversurus est in domum suam.*

2* *Peccatum est summa stultitia,* X, 35, 2; XIII, 310, 1 : *Et nunc revelabo stultitiam ejus in oculis amatorum ejus : et vir non eruet eam de manu mea;* XVI, 207, 2 et seq. Peccator in Scriptura vocatur stultus, XIV, 496, 2. Peccator videtur non habere cor, XIII, 385, 1 : *Et factus est Ephraim quasi columba seducta non habens cor.* Peccator vere sensu parvulus est, XV, 405, 2. Quomodo non inlelligit quæ operelur, XVIII, 123, 2 : *Quod enim operor, non inlelligo.* Non advertens quo eat, in Jona fugiente repræsenlatur, XIV, 28, 2. Peccator parvo pretio Deum amittit et vendit, XIV, 493, 2: *Et appenderunt mercedem meam triginta argenteos.* Peccatores cum Esau vendunt vili esca jus ad coelestem gloriam, 1, 269, 2. Peccatorum securitas stulta, IX, 175, 2 : *Ne dixeris: Peccavi, et quid mihi accidit triste ?*

3e *Peccalum est vanitas et nihil.* Est vanitas quadrupliciter, XII, 26, 1. Peccatum est nihil quaro, XVI, 299,2. Peccatum vocatur nihil, et peccatorem ducit ad nihil, XIII, 605.2. Peccator ketaturin rebus nihili, ob septem rationes, *ibid.* Peccatores cur vocentur nugæ el nugaces, XIV, 309, 1. Peccator quam inania consedetur, XIII, 327, 1. Edit fructum mendacii, 423, 1 : *Arastis impietatem, iniquitatem messuistis, comedistis frugem mendacii.* Peccator araneæ pulchre assimilatur, *Psalm.* I, 253,1 : *Propter iniquitatem corripuisti hominem. El tabescere fecisti sicut araneam animam ejus, vcrumlamen vane contristatur omnis homo.* Peccator per usuras el fraudes parans sibi opes praebendas et dignitates. telas aranearum sibi texit, XIII, 394, 1.

4* *Peccatum est summa insolentia.* Peccator inverecundus est, audens peccare in conspectu Dei viventis ot videntis, XVI, 210, i. Peccaro in cœlum quid sit, 209, 2 et seqq. : *Paler, peccavi in cœlum el coram te.* Peccalor unde ad peccandum fit animosus, IX, 81, 1 : *Timor Domini expellit peccalum; nam qui sine timore est, non poterit justificam : iracundia enim animositatis illius, subversio illius est.*

III. Peccatorum quorumdam major gravitas et enormitas.— i* *Peccata in calum clamantia qux sint,* XI, 155, 1. *Expectavi ut faceret judicium, et ecce iniquitas ; et justitiam, et ecce clamor.* Sunl peccata quatuor in cœlum clamantia,

parricidium, peccatum sodomiucum, merces operariorum defraudata, oppressio viduarum, pupillorum et pauperum, I, 119, 1 : *Dixitque* (Deus) *ad cum* (Cain): *Quid fecisti? Vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra.* Cur peccata quædam in Scriptura *clamor* vocentur, *Job,* 498, 2 : *De civitatibus fecerunt viros gemere, et anima vulneratorum clamavit, et Deus inultum abire non patitur.* Peccata quomodo clament in cœlum, XI, 694, 2 : *Mulliplicatæ sunl enim iniquitates nostræ coram te, et peccata nostra responderunt nobis, guia scelera nostra nobiscum, et iniquitates nostras cognovimus;* XIV, 28, 2 : *Surge, et vade in Niniven,'civitatem grandem, etprædica in ea: quia ascendit malitia ejus coram me.*

2* *Peccatum in Spiritum sanctum quou sii.* Peccatum in Spiritum sanctum et peccatum ad mortem quod sit; hæc vix remittuntur, XIX, 401, 2: *Impossibile est enim eos, qui semel sunl illuminali, gustaverunt etiam donum coeleste, et participes facti sunl Spiritus sancii, gustaverunt nihilominus bonum Dei verbum, virtutesque sxculi venturi, el prolapsi sunl, rursus renovari ad poenitentiam.* Peccata in Spiritum sanctum sex sunt, XV, 307,1 : *Ideo dico vobis : Omne peccatum et blasphemia remittetur homini : Spiritus autem blasphemia non remittetur. Et quicumque dixerit verbum contra Filium hominis, remittetur ei; qui autem dixerit contra Spiritum sanctum, non remittetur ei. neque in hoc sxculo, neque in futuro.* Quod peccatum sit irremissibile, IX, 447, 1. Peccalum ad mortem quid sil, XX, 617,2; 618, 1.2 : *Est peccalum ad mortem, non pro illo dico ut roget quis.* Cur dicatur ad mortem, 619, 1. Peccatores quidam nec in hoc nec in futuro sæculo absolvuntur, XV, 306, 2. Quomodo in peccato suo mortui sunt Pharisæi, XVI, 440, 2 : *Ecce vado, et quxretis me, et in peccato vestro moriemini.*

3* *Peccata sacerdotum.* Peccata sacerdotum graviora sunt quam sæcularium, *Job,* 101. 2. Peccata sacerdotum præserlim in templo commissa, an sint abominatio desolationis futura, XIII, 131,2 *(Vide* Clericus, Ecclesiasticus, Sacerdos).

4° *Peccalum per relapsum el consuetudinem roboratum.* Primo. *Peccator relapsus quam sit abominabilis,* VI, 211, 2: *Sicut canis qui revertitur ad vomitum suum, sic imprudens, qui iterat stultitiam suam.* Ad peccata dimissa redeuntes similes sunl canibus ad vomitum redeuntibus, XX, 468. 2 : Si *enim refugientes coinquinationes mundi in cognitione Domini nosln et Salvatoris Jesu Chrisli, his rursus implicati superantur, facta sunt eis posteriora deteriora prioribus..... Contigit enim eis illud proverbii: Canis reversus ad suum vomitum, et: Sus lota in volutabro luti.* Peccator ad vomitum rediens abominatio est Deo, IX, 380, 2 : *In oculis suis lacrymabilur inimicus; et si invenerit tempus, non satiabitur sanguine.* Non est iterandum. IX, 227, 1 ; 228, i : *Neque alliges duplicia peccata : nec enim in uno eris immunis..... Ne dicas : In multitudine munerum meorum respiciet Deus, et offerente me Deo altissimo, munera mea suscipiet.* Peccatores graves, etsi conversi, mox lamen relabuntur, V, 378, 1 : *Justitia custodit innocentis viam: impietas autem peccatorem supplantat.*

Secundo. *Peccatum consuetudinis.* Peccati actus propensionem producit, IX, 347,1,2 : *Error el tenebra peccatoribus concreata sunl; qui aulem exultant in malis, consenescunt in malo.* Peccatum quintupliciter acceptum, hominem ad peccandum inclinat, X, 28, 1 : *'Leo venationi insidialur semper: sic peccata operantibus iniquitates.* Qui peccatum peccato adjiciant, IX, 562, 1 : *Fili, peccasti, non adjicias iterum; sed eide pristinis deprecare ut tibi dimittantur.* Peccati consuetudine roborati fructus et insensibilitas, VI, 214, 1, 2: *Et dices : Verberaverunt me, sed non dolui; traxerunt me, et ego non sensi : quando evigilabo, el rursus vina repertam?* Peccati consuetudo remorsum conscientiae tollit, XVIII, 638, 1 : *Qui desperantes, semetipsos tradiderunt impudicilix. in operationem immundilix omnis, in avaritiam.* Peccatoris habituali insensibilitas, XII, 36, 1 : *Et dixisti : Absque peccato el innocens ego sum: etproplerea avertatur furor tuus a me. Ecce ego judicio contendam tecum, eo quod dixeris : Non peccavi. Quam vilis facta es nimis, iterans vias luas!* Peccatorum lectus et lectuli quales, 11, 402, i; VII, 606, 1. Peccandi consuetudo est profundum, ct quasi centrum ob quatuor analogias, V, 560, 2; 561, 1, 2 : *Impius, cum in profundum venerit peccatorum, contemnit: sed sequitur eum ignominia et opprobrium.* Peccatis assueti quam ægro ab iis avellantur, XIII, 419, 2 : *Ephraim vitula docta diligere trituram, et ego transivi super pulchritudinem colli ejus : ascendam super Ephraim, arabit Judas, confringet sibi sulcos Jacob.* Peccata ex consuetudine amissa, curatu difficillima, *Job,* 383. 1 : *Immisit enim in rete pedes suos, et* tn *maculis ejus ambulat.* Peccator habituatus, consuetudinarius est velut paralyticus, XVI, 374. 1 : *Erat aulem quidam homo ibi, triginta el octo annos habens* in in*firmilate sua.* El velut Lazarus quatriduo mortuus, 488, 1 : Veni/ *itaque Jesus, et invenit eum quatuor dies jam in monumento habentem;* 494, 2: *Dicit ei Martha, soror ejus qui fuerat mortuus Domine, jam fcelet, quatriduanus est enim.* Peccatores graves el habituali ægre convertuntur et salvantur, XV, 211,1: *Quam angusta et arcta via est, quæ ducit ad vitam, el pauci sunt qui inveniunt eam!* XIX, 401, 2 *(Vide* Consuetudo).

5* *Peccalum sua peccata defendentium aut negantium.* Peccatum non agnoscens, sed defendens, in eo se affirmat. VI, 364, 2 otseq.: (/ui *abscondit scelera sua, non dirigetur.* Cum peccatore sua peccata defendente, Deus non potest ambulare, XIII, 559, 1 : *Numquid ambulabunt duo pariter, nixi*

convenerit ¿w ? Peccator semper se excusat aliorum exemplo, X, 158, 2. Peccatum negans, dupliciter quasi peccat, IX, 547, 1 : *Quam bonum e<l correptum manifestarepanileniiam t Sic enim effugies voluntarium peccatum.* Peccator cum risu et gaudio narrans peccata sua, odio so exponit, X, 35, 2 : *Narratio peccantium odiosa, et risus illorum in deliciis peccati.* Peccatorum risus Sardonici^, XII, 78, £

6* *Peccatum rbstinationis, obdurationis et excæcationi*.* Peccatoris obstinati descriptio el impietas, V, 56!, 1 et seq. Ejus cæcilas, *ibid.* Ejus obduratio, 562. 1. Fit infamis et probrum cœli et terræ, *ibid.* Ejus impoenitentia, *ibid.,* 2. Pudore jam protrito in malum obduratur, XVI. 531, 2. Peccatores obstinati myslicesunt Ælhiopes,XIV,292,2. Peccator obstinatus ardens affectu pravo non quiescit, dum aliquod peccatum admittat, IX, 60'>, I, 2: *Anima calida quasi ignis ardens, non exlinguelur donec aliquid glulial.* Peccalores obstinati mores inolitos difficile relinquunt, XII, <17, 1,2: *Si mutare potest Ælhiops pellem suam, aut pardus varietates suas, et vos poteritis benefacere, cum didiceritis malum.* Peccator aspidi surd© similis, *Psalm.* I, 373, 2; 374, i : *Furor illis secundum similitudinem serpentis, sicut aspidis surdx, et obturantis aures suas. Quæ non exaudiet vocem incantantium, et venefici incantantis sapienter.* Peccaro sernel satius quam esso in statu continuo peccati, XVIII, 304, 1. In peccati statu manens, per pietatis opera Dei iram placaro non potest, VI, 122,1,2 : *Hosliæ impiorum abominabiles, quia offeruntur ex scelere.* Peccator quomodo a Deo induretur, XVIII, 167, 2 : *Erijo cujus vult miseretur, et quem vult indurat.* Peccatoris excæcali mala, *Psalm.* I, 56, 2 : *Non est Deus in conspectu ejus : inquinata sunl viæ illius in omni tempore.* Sæpe justo Dei judicio, in morte, tot curis el doloribus opprimitur, ut Dei el salutis obliviscatur, maximo si pcenitenliam differat in mortem, XIII, 602, 2 : *Quod si reliqui fuerint decem viri in domo una, cl ipsi morientur. El tollet cum propinquus suus. el comburet eum ul efferat ossa de domo; et dicet ci qui in penetralibus domus esi Numquid adhuc csl penes te ? El respondebit: Finis esi. Et dicci ci: Tace, et non recorderis nominis Domini.*

7® *Peccatorum insignium quatuor genera,* VI, 438. 1. Peccantium 1res gradus, XII, 295, I ; XX, 347, 2. Sex gradus peccati, VIII, 297, 2.

§ II. PECCATUM VENIALE.

1° *Quid sil peccatum veniale.* Peccata venialia sunl circa animam ut pulvis in oculos conjectus, VII, 270, 1 : *Qui timet Deum, nihil negligit.* Sunt quasi stipula, XVIII, 270, 1 : 5i *quis autem superxdifieol super fundamentum hoc, aurum, argentum, lapuDs pretiosos, ligna, fanum, stipulam, uniuscujusque opus manifestum crd; dies enim Domini declarabit, quia* tn *igne revelabitur.* Peccatum omne veniale an ex genero vitari possit, XX, 136,2: *In mullis enim offendimus omnes.* Peccata veníala omnia in hac vila justus vitare nequit, XVI, 8, 2. Peccata levia justus magna existimat, *Psalm.* I, 141, 2: *Propter nomen tuum, Domine, propitiaberis peccato meo, mullum est enim.* Peccatum veníalo sensualitati, mortale voluntati tribuitur, XX, 58, 1. Peccatum sancti Petri in simulando judaismo, veniale lanium fuit, XVIII, 530,1.

2« *Peccati venialis effectus.* Per peccalum veniale recedimus a Deo, XX, 183, 1 : *Appropinquate Deo, el appropinquabit vobis. Emundate ma* nus, peccalores ; et purificate corda, duplices animo.* Peccalum veniale non tollit gratiam, 136,2. Proprie non relinquit maculam, *Psalm.* I, 73, 1 : *Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo, aut quis requiescet in monte sancto tuo? Qui ingreditur sine macula, et operatur justitiam.* Peccata venialia non impediunt justum ab æterna vita, XH, 634, 2.

Quantum sibi peccator noceat, dum aliquod peccatum, etiam veniale, committit, XII, 24,2. Peccata venialia Deus subinde punit morte, II, 56, 1 *(Vide* Negligentia, Tepiditas).

Peccata venialia Christus in apostolis expurgavit dum pedes eorum lavit, XVI, 527, i.

ARTICULUS TERTIUS.

DE PECCATIS CONTRA DEUM, PROXIMUM ET SRIPSVM; DE PECCATIS COMMISSIONIS SEU FACTI ET OMISSIONIS*, DE PECCATIS INTERNIS ET EXTERNIS.

I0 *De peccatis contra Deum, proximum et seipsum, vide* singula quæquo peccata sub suo proprio titulo.

2* *De peccatis commissionis seu facti, et omissionis, vide* quæque præcepla, vel affirmativa vel negativa.

3° *De peccatis intentis el externis.* Peccata quot modis committuntur, opere, verbo cl cogitatione, vel desiderio, *Psalm.* I, 29, 2. Peccati voluntas interna, etiam peccatum est, IX, 555, 2: *Est qui velatur peccare præ inopia, et in requie sua stimulabitur.* Ejus diutina cogitatio morosam delectationem efficit, 596, 2 : *Extollentiam oculorum meorum ne dederis mihi, el omne desiderium averte a me {Vide* Cogitatio, Desiderium). Quomodo peccatum omne, prætcr fornicationem, extra corpus, sit, XVIH. 296, 1 : *Fugite fornicationem. Omne peccatum quodeumque fecerit homo, extra corpus est: qui autem fornicatur, in corpus suum peccai.*

CAPUT TERTIUM.

DE EFFECTIBUS PECCATI.

ARTICULUS PRIMUS.

DE EFFECTIBUS PECCAT! RELATIVE AD DRUM.

I0 *Quid operentur peccata in Deum.* Peccata nullam Deo Lvsionem aut dolorem afferre possunt, IX, 503, t : *Quid est homo, el gu*- cal gralia*

illius, et quod esi bonum, aut quid nequam illius ?... Quomodo peccatum Spiritum sanctum contristat, XXIII, 646, 2 : *Nolite contristare Spiritum sanctum Dei, in quo signati estis* in *die redemptionis.* Peccata quomodo sint gravia Deo onera, XII, 187, 2 : *Si igitur interrogaverit te populus iste, vel propheta aut sacerdos, dicens : Quod est onus Domini, dices ad eos: Vos estis onus, projiciam quippe vos, dicit Dominus.*

2» *Peccatum Deum a nobis alienat.* Peccata Deum ad amaritudinem provocant, IX, 653, 2. Peccata avertunto peccatore vultuin Dei, XI, 642 2: *In momento indignationis abscondi faciem meam parumper a te, et in misericordia sempiterna misertus sum tui.* Peccatum nos reddit Deo dissimiles, XX, 56, 1, 2 et seq. Peccati actus transiens post so in anima peccantis relinquit maculam habitualem peccati, per quam abominabilis fll Deo, XIII, 405, 1, 2: *Abalienati sunt in confusionem, et facti sunt abominabiles, sicut ea qux dilexrrunt.* Peccatores sunt a Deo maledicti, ul pii magis emineant, X, 176, 1. Peccatores justificari possunt in conspectu hominum, sed non in conspectu Dei. *Psalm.* II, 438, 2 cl seq. : *El non intres in judicium cum servo tuo, quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.* Peccata Dei opem averlunt, IX, 99, 2; 525, 2. Peccatori a Deo so avertenti, opem suam subtrahit Deus, XIV, 91, i : Tunc *clamabunt ad Dominum, el non exaudiet eos : el abscondet faciem suam ab eis in tempore illo, sicut nequiter egerunt in adinventionibus suis.* Peccator amiciliæ Dei ct sanctorum renuntiat, V, 559, 1. Et quas occasiones ad hoc prætexat, *ibid.*

3' *Peccatores rogantes an exaudiat Deus,* XVI, 464, 1 : *Scimus autem quia peccatores Deus non audit.* Peccata faciunt intercape linoni inter Denin et hominem orantem, V, 475, 1 : *Longe est Dominus ab impiis; et orationes justorum exaudiet.* Peccatorum procos parum valent apud Deum, IV, 286,2. Peccator non bene laudat Deum, IX, 442,2: Von *est speciosa laus* in *ore peccatoris.* Quomodo leccatori» oratio Deo displiceat, VI, 368,"2 : *declinat aures sitas ne audiat legem, oratio ejus erit exeerabilis.* Peccator in statu peccati manens, el Deum orans, similis ostJudæ proditori, 369, 2 t seq. Sed peccato valedicere cupiens, recto Deum orat, 370, 1. Quomodo eum Deus audiat, 370, 1. Cum peccalor orationis sludium deserit, a Doo deseritur, XIV, 81,2.

anrictiLus stccnota.

DK EFFECTIBUS PECCATI IN PECCATOREM.

Io *Peccali effectus collective sumpti.* Peccati quinqué effectus : *primus* est quod aperti sint oculi, *secundus* est nuditas; *tertius* pudor cl confusio; *quartus* est vermis conscionti®; *quinius* est pavor et metus divini judicii, 1, 104, 1. Ejus noveni effectus, scilicet peccator, *primo:* obtegitur caligine et cxcæcatur,; *secundo,* de cœlo in terram, imo in infernum projicitur; *tertio,* cx templo Dei fit scabellum diaboli; *quarto,* omnes ejus speciosæ virtutes etgraliæ diripiuntur; *quinto,* omnes munitiones ejus destruuntur; *sexto,* polluitur ejus regnum sanctum et castum; *septimo,* cornu et robur ejus confringuntur; *octavo,* gralia Dei destitutus, retrorsum abit, ct corruit coram inimicis; nono, succenditurineo flamma concupiscenti®, quas omnia animæ bona depascitur, XII, 370, 1, i : *Quomodo obtexit caligine in furore suo Dominus filiam Sion : projecit de calo in terram inclytam Israel, et non est recordatus scabelli pedum suorum in die furoris sui. P.xcipitavil Dominus, nec pepercit, omnia speciosa Jacob; destruxit in furore suo munitiones virginis Juda et dejecit in terram ; polluit regnum, et principes ejus. Confregit in ira furoris sui omne cornu Israel ; avertit retrorsum dexteram suam a facie inimici, et succendit in Jacob quasi ignem flammx devorantis in gyro.* Peccati noxa et virulentia, IX, 179, 1; 130, 1,2; 220, 11 *Discede a malo, et deficient mala abs te ;* 562, 2; 563, 2 : *Quasi a facie colubri fuge peccata; et si accesseris ad illa, suscipient te. Dentes leonis, dentes ejus, interficientes animas hominum. Quasi romphxa bis acuta omnis iniquitas, plagx illius non esi sanitas.* Est quasi serpens cl basiliscus, 562, 2. Hera quasi lco. 563, I; X, 27, 2 : *Leo venationi insidiatur semper : sic peccata operantibus iniquitatem.* Item gladius, IX, 563, 1, 2.

2' *Peccator per peccalum omni decore virtutum el gratiarum spoliatur,* XIV, 79, 2. Pro exiguis deliciis omnia sua desiderabilia impendit et dæmoni vendit, XII, 360, 2: *Manum suam misit hostis ai omnia desiderabilia ejus.* Peccans in uno multa perdit, VII, 329, 2 : puf in *uno peccaverit, multa bona perdet.* Peccator quasi meretrix se prostituit, ct omnes spiritus et potentias suas exhaurit et offert dæmoni, XII, 615. 2 : *Fabricasti lupanar tuum* tn *capite omnis vix, et excelsum tuum fecisti in omni platea; nec facta es quasi meretrix fastidio augens pretium, sed quasi mulier adultera, qux super virum suum inducit alienos.* Peccalor prodigit Del gratiam, charitatem et virtutes, aliaque mala sibi creat, XVI, 206, 2 : *Et non post multos hos dies, congregatis omnibus, adotticentior filius peregre profectus est in regionem longinquam, el ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose.* Peccato chantas amittitur, alioquin non recessura, XVIII, 382, 2 et seq. Peccati cl excommunicationis analogico, XV, 411, 1. Peccator est nubes sino aqua, arbor autumnalis, fluctui maris similis, et stella errans. XX, 677, 1, 2. *Hi sunt.....nubes sine aqua, qux a veniis circumferentur, arbores autumnales, infruduosx, bis inorili*, eradicai*, fluctus feri maris, despumantes suas confusiones. sidera errantia, quibus procella tenebrarum servala est in xternum.*

3e *Peccatum excxcat mentem:* IH, 481, 1. Peccatum caliginem menti inducit, IX, 347, 2. Peccatorum caligo, V, 118, 2 : *Via impiorum tenebrosa; nesciunt ubi corruant.* Sunt a via aberrantes instar erronum et ebriorum, 426, 2. Peccatores non apprehendunt sapientiam practicam, IX, 441, 1 ; *Homines stulli non apprehendent illam, et homines sensati obviabunt illi; homines stulti non videbunt eam : longe enim abest a superbia et dolo.* Peccatis immorandum quanta cæcitas, I, 724, 1 : *Sedit populus manducare et bibere, et surrexerunt ludere.* Peccata sunt nubes ob quatuor causas, XII, 400, 2 : *Opposuisti nubem ne transeat oratio.*

4* *Peccatum servitutem inducit,* XVII, 466, 2 : *Amen, amen dico vobis, quia omnis qui facit peccatum, servus est peccati.* Peccatum est tyrannus, I, 116, 1; XVI, 446, 2; *Job,* 388, 2 : *Tenebitur planta ejus laqueo, et exardescet contra eum silis; Job,* 393, 2: *Avellatur de tabernaculo suo fiducia ejus, el calcet super eum, quasi rex, interitus.* Peccata sunt funes ob quatuor causas, X, 47, 1 : *Delinque proximo tuo nocenti (e, et tunc deprecanti tibi peccata solventur;* XI, 161, 1 : *Vx qui trahitis iniquitatem in funiculis veritatis, et quasi vinculum plaustri peccatum!* Peccatum catena est, 680, 2 : *Tunc invocabis, et Dominus exaudiet : clamabis, el dicet : Ecce adsum. Si abstuleris de medio tui catenam, et desieris extendere digitum, et loqui quod non prodest.* Peccata laquei sunt, *Psalm.* I, 61,1,2 : *Pluet super peccatores laqueos: ignis, el sulphur, el spiritus procellarum pars calicis eorum.* Peccata sunt funes, vincula, onus, laquei mortis, lapis, spinæ, vermes, semen, messis et ignis, XII, 552,1, 2. Peccatum est quasi career, *Job,* XVHI, 196, 1 : *Conclusit enim Deus omnia* in *incredulitale, ul omnium misereatur.* Peccatum regnum habet in anima nostra, 106, 2; 112, 1: *Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore, ul obedialis concupiscentiis ejus. Sed neque exhibeatis membra vestra arma iniquitatis peccato.* Peccator servus est peccati, X, 189, 1, 2; 190, 2 ; XVI, 446, 2 et seq. Est servus concupiscentiae, XX. 465, 1 : *Superbia enim vanitatis loquentes, pelliciunt in desideriis carnis luxuria eos, qui paululum effugiunt, qui in errore conversantur : libertatem illis promittentes, cum ipsi servi sint corruptionis : a quo enim quis superatus est, hujus el servus est.* Peccator traditur in manus iniquitatis, *Job,* 204, 2. Peccatis servire, gravis est servitus IX, 677, 2 : *Beatus..... qui lingua sua non est lapsus, et qui non servivit indignis se.* Peccatores quam sint miseri servi, I, CÎ5, 2. Peccator est diaboli equus, mancipium et captivus, V, 150, 2: *Iniquitates sux capiunt impium, el fumbus peccatorum suorum constringitur,* XIX, 397, 2 : *El resipiscant a diaboli laqueis, a quo captivi (enentur ad ipsius voluntatem.* Dat annua auos diabolo, V, 136, 2 et seqq. : *Ne des alienis honorem tuum, et annos tuos crudeli.* Et vires animæ peccato, 138, 1, 2 : *El gemas in novissimis, quando consumpseris carnes luas et corpus tuum.* Quas ei vires eripiat, *ibid.* Peccatores quasi chirographum scribunt, quo testantur se peccato et diabolo quasi mancipium venderò se, XI, 537, 1 : *Ego sum, ego sum ipse, qui deleo iniquitates tuas propter me : el peccatorum tuorum non recordabor.* Peccator videtur quasi a diabolo possessus, V, 69. 2.

5® *Peccati turpitudo hominem reddit bestiis similem.* Peccati turpitudo angelum pulcherrimum fecit teterrirnum diabolum, ot hominem facit similem diabolo, IX, 575, 1 : *Dum maledicit impius diabolum, maledicit ipse animam suam,* XVI, 123, 1. Peccati confusio, XI, 579, 1. Peccatum cst animæ spiritualis summa spurcitia; XII, 36, 1 : *Quam vilis facta es nimis, iterans vias luast* Ejus typus menstruum est, VIV, 517, 2 : *In die illa erit fons patens domui David, et habitantibus Jerusalem, in ablutionem peccatoris et menstruata.* Peccatoris splendor externus, internus fœtor, XIV, 189, 1. Peccatorum corruptio et sordes , *Job,* 587, 2 : *Egestate el fame steriles, qui rodebant in solitudine, squalentes calamilate ct miseria. El mandebant herbas cl arborum cortices, el radix juniperorum erat cibus eorum. Qui de convallibus ista rapientes, cum singula reperissenl, ad ea cum clamore currebant. In desertis habitabant torrentium et in cavernis terra, vel super glaream. Qui inter hujuscemodi lalabantur, et esse sub sentibus delicias computabant.* Peccatum cur vocetur sanguis, XI, 113, 1 : *Et cum extenderitis manus veslras, avertam oculos meos a vobis, manus enim vestra sanguine plena sunt;* XIII, 335, 2 : *Maledictum et mendacium, et homicidium et furtum, el adulterium inundaverunt, et sanguis sanguinem tetigit.* Peccata hominem reddunt similem bestiis, I, 71, 1. Peccator non homo est. sed bestia, XIII, 419, 2. Carni, ventri, veneri indulgens, colit vitulos Belhaven, fitque quasi vitulus, quare, 414, 2 : *Vaccas Belhaven coluerunt habitatores Samarite.* Peccator est quasi sus, XX, 469. 1, 2 et seqq. : *Contigit enim eis illud proverbii : Canis reversus ad suum vomitum, el suk lota in volutabro luti.* Onagro peccatores similes sunt, *Job,* 228, 2 : 587, 2. Peccatores in belluas degenerant, XIII, 335, 2 ; *Job,* 587, 2.

6° *Peccatum csl hominis acerrimus hostis et tortor,* V, 137, 1. Peccator quantum sibi noceat, IX, 191, 1 : *Anima enim nequam disperdet qui se habet, el in gaudium inimicis dat illum, el deducá in sortem impiorum.* Sibi, non Deo nocet, *Job,* 199, 2 : *Peccavi, quid faciam libi, o custos hominum ? quare posuisti me contrarium libi, el factus sum mihimelipsi gravis ?* 670, 1, 2 : Si *peccaveris, quid ei nocebis ? el si multiplicata fuerint iniquitates tua, quid facies contre eum ?* Peccator dum justis vult nocere, magis sibi no-

cot, *Psalm. f,* 233, 4 : *Observabit peccator* Ju*-*tum el stridebit super *eum dentibus suis. Dominus autem irridebit eum, quoniam prospicit quod veniet dies ejus.* Peccator suæ miseri» est auctor et faber, V, 53, 1 : *Comedent igitur (ructus vix sux, suisque consiliis saturabuntur.* Sibi injuriam facit, XII, 550, 4 : *Nunc finis super te, el immittam furorem meum in te; el judicabo (c juxta vias tuas, el ponam contra te omnes abominationas tuas.* Peccatores sunlhosUs animæ suæ, V, 243, 2 : *Qui autem in me peccaverit, Ixdet animam suam. Omnes qui me oderunt, diligunt mortem.* Sibi ipsis tendunt laqueos, 42, 2 *Frustra aulem jacilur rete ante oculos pennato eum. Ipsi quoque conira sanguinem suum insidiantur, el moliuntur fraudes contra animas suas.* Peccator in se immisericors est, XIV, 43, 2 : *Qui custodiunt vanitates frustra, misericordiam derelinquunt.* Peccatum comparatur leoni ; insidiatur peccatori cumque necat, X, 27, 2 : *Leo venationi insidiatur semper, sic peccala operantibus iniquitates.* Peccator odit animam suam, X, 405,4: *Miserere animx lux placens Deo, el contine: congrega cor tuum in sanctitate ejus, el tristitiam longe expelle a te.* Peccatum quomodo illudat peccatori, V, 412, 4 : *Stultus illudet peccatum; ct inter justos morabitur gratia.* Peccator sibimetipsi gravis, *Job,* 499, 2. Peccatum est grave onus animam deprimens, XVIII, 573, 4. Solus causa perditionis suæ, 129, 2 : *Nihil in (erra sine causa fit, ct de humo non oritur dolor.* Peccatum sui ipsius carnifex, 204, 4 ; 389, 2 : *Undique terrebunt eum formidines, et involvent eum pedes ejus.* Peccator quasi furens in necem suam ruit, XII, 638, 2. Peccatoris furor, ut furor serpentis, qui nulla arte mansuefieri potest, *Psalm.* I, 373, 2 : *Furor illis secundum similitudinem serpentis, sicut aspidis surdx et obturantis aures suas.* Peccator peccando sibi plectit virgas, catenas, laqueos, XII, 552, 4. Peccator seipsum punit, III, 489, 2. Peccator sibi pœna fit, *Job,* 406, 2 : *Quin potius vidi eos qui operantur iniquitatem, et seminant dolores, et metunt eos* \ 201, 4; 588, 1. Peccatum semper cum dolore conjunctum, <05, 2. Peccati vis in peccatores quanta sit, XI, 742, 2 : *Abscondisti faciem tuam a nobis, ct allisisti nos in manu iniquitatis nostrx.*

7° *Peccatum animx morbus, el quantum ei amarum.* Peccatum est animæ morbus ot corruptio, XVIII, 685, 2 : *Gratia cum omnibus qui diligunt Dominum nostrum Jesum Christum in incorruptione.* Peccatum est lepra, II, 83, 2; XI, 414, 4. Peccati et lepræ analogia, XV, 221,2. Est ulcus, II, 85, 2. Est tinea, XI, 600,2. Peccati acerbitas, XIII, 467,4 : *Pereat Samaria quoniam ad amaritudinem concitavit Deum suum.* Peccatum vocatur sæpo in Scriptura amaritudo, fel, toxicum, absinthium, 580, 4. Peccatum absinthium, XIII, 580, 4 ; *Job,* 588, {.Peccata cur vocentur amaritudines Dei, XIII, 453, 4 : *Ad iracundiam me provocavit Ephraim in amaritudinibus suis.* Peccatum uva acerba es\ XII, 631, 2 : *Quid est quod inter vos parabolam vertitis in proverbium ? Patres comederunt uvam acerbam, et dentes filiorum obstupescunt.* Est vinum amarum, VI, 208, 4 : *Ne intuearis vinum quando flavescit, cum splenduerit* in *vitro color ejus : ingreditur blande, sed in novissimo mordebit ut coluber, et sicut regulus venena diffundet.* Peccatum comparatur aceto, uvæ acerbæ, et fumo, V, 307, 1 : *Sicut acetum dentibus, et fumus oculis, sic piger his qui miserunt illum.* Esi mei mox in felle convertendum, II, 18, 2. Est gutta mellis, et marofellis, XII, 78, ! : *Dominus Deus nosler silere nos fecit, et polum dedit nobis aquam fellis : peccavimus enim Domino.* Peccatum fel ct toxicum est, quare, II, 505, 4 : *Ne forte sit inter vos vir aut mulier, familia aut tribus, cujus cor aversum est hodie a Domino Deo nostro: ut vadat et serviat diis illarum Gentium, el sil inter vos radix germinans'fel el amaritudinem.* Est fel amarissimum, XVII, 202. i, 2: *Panilenliam itaque age ab haa nequitia tua, el roga Deum, si forte remittatur libi hxc cogitatio cordis tui. In felle enim amaritudinis et obligatione iniquitatis video te esse.* Peccatum simile est esc», sed una cum ea peccatorum unco, id est reatu perfodit, VI, 396, 2.

Peccatoris remorsus, XII, 358, 2; 359, 4. Eum lancinat conscienti» remorsus, VJ, 284, 2. Peccatum in delectatione sua quasi pungendo mentem lancinat, V, 548, 2 : *Animus gaudens xtatem floridam facit ; spiritus tristis exsiccat ossa.* Peccati tres vermes, IX, 531, 2: Oui *peccat in animam suam pcenitebit : et qui jucundatur in malitia, denotabitur.* Peccator præ dolore conscienti» lymphatur. *Job,* 353, 4.

8* *Peccatum animx mors est.* Peccatum est mors hominis, III, 647, 4. Cur peccatum vocetur frigus, XII, 60, 1 : *Sicut frigidam fecit cisterna aquam suam, sic frigidam fecit malitiam suam.* Peccatum est quasi somnus et mors animæ, XVHI. 654, 2 : *Propter quod dicit : Surge qui dormis, et exurge a mortuis.* Peccator similis est dormienti, item mortuo, ob quinque analogias, IX, 582, 4 : *Cum dormiente loquitur qui enarrat stulto sapientiam, et in fine narrationis dicit : Qui est hic ?* Peccatum solum causa mortis animæ, XII, 637,2 : *Quare moriemini, domus Israel?* Peccatoris malor est mors, XVIII, 601, 2. Cur peccati mors dicalur primogenita, 99, 4. Peccatum est umbra mortis ob sex causas, XII, 115, 1: *Date Domino Deo vestro gloriam antequam conlenebrescat, et antequam offendant pedes vestri ad montes caliginosos : cxpectabilis lucem, et ponet eam in umbrare mortis, et in caliginem,* XVI, 50, 2 : *Illuminare his qui in tenebris et in umbra mortis sedent.* Peccatoris miseria et demersio ia profundum, IX, 494, I ; 495, 1 ; *Non demoreris in errore impiorum, ante mortem confitere. A mor-*

/uo, *quasi nihi'., f-sril confessio.* Peccator est cadaver mortuum, III, 647, I. Est cadaver, pestis, vomitus, II, 133, 1 ; 296, 1,

9’ *Peccatum est fons omnium matorum qux sub sole fuerunt et erunt,* XII, 24, 2. Quanta mala homini attulerit, XVIII, 98, 2; 99, 1. Tota genealogia peccati, et gradus consanguinitatis et affinitatis, 98. 2. Ejus generatio, et prosapia, proles, nepos, pronepos, XX. 62. 2. Peccata peccatori omne malum creant, X, 27, 2. Peccatores parant sibi malum, V, 427, 1 ; *Errant qui operantur malum, misericordia el veritas préparant bona.* Peccatum multas sectiin pœnas trahit, IX, 40G, 2 : *Beatus vir, qui non est lapsus verbo er ore suo, et non est stimulatus in tristitia delicti.* Multiplicem invehit miseriam, V, 442, 2 ct seq. : *Justitia elevat gentem, miseros aulem facit populos peccatum.* Peccata vocantur dolor cl labor, cur, XI, 690, 2 : *Confidunt in nihilo, ct loquuntur vanitates: concepe-runt dolorem, et pcpererunl iniquitatem ;* XIV, 202, I : *Quare ostendisti mihi iniquitatem cl laborem ?* Peccati pondus et dolor omnium gravissimus, XIV, 101. 2 ct seq. : *Nunc quare mœrore contraheris ? Numquid rex non est libi aut consiliarius tuus periit, quia comprehendit tc dolor sicut parturientem?* Peccata mfscriæ sunt, *Psalm.* 1,33, 1. Peccatum solum miseros facit. *Psalm.* I, 241, 1,2: *Quoniam iniquitates meæ supergressx sunt caput meum, el sicut onus grave gravai# sunl super me.* Peccati dolores parturientium, *Job,* 352, 2. .Mulier post parium Letatur; peccator post commissam culpam magis torquetur, *ibid.* Peccata pejora quam fœtus viperinus, 353, I.

Peccatores laborant inopia rerum omnium naturalium el supernaluralium, XV, 207, 1 : *Et postquam omnia consummassel, facia est fames valida in regione dia, cl ipse capii egerc.* Sunl in continua esurie, XV, 146, 1. Peccata sunt instar panis subcinericii, XII, 383, 1 : *Ephraim factus est panis subcinericius qui non reversatur.* Peccatum est lapidosus panis, VI, 66, 1 : *Suavis esl homini panis mendacii, cl postea implebitur os ejus calculo.* Peccator panem lugentium comedii, XIII, 401. 2 ; *Sacrificia eorum quasi panis lugentium, omnes qui comedent eum, contaminabuntur : quia panis eorum anima ipsorum, non mirabit in domum Domini.* Peccatum est panis durus, nec ullo stomacho digestibilis, XVHI, 455, 1. Peccatores cor terræ affigunt, et terrenis privantur, X, 330, 2. Peccatores licet ditissimi cur sæpe laborent æro alieno gravati, *Psalm.* I, 234, 2.

Peccatum esl causa tristitiae. IX, 136, 2: *Cor* ru *quam gravabitur in doloribus et peccator adpciet ad peccandum.* Peccator adhærens creaturis, nihil nisi turbulcnlumi n iis invenit, XIV, 31, 1. Ptccalorcs magis cruciant ærumnæ quam pios, X, 329, i, Î: *Furor, zelus, tumultus, fluctuatio, el timor morta, iracundia perseverans, cl contentio, el* ih *tempore refectionis in cubiti somnus noctis immutai scientiam ejus..... Cum omni carne ab homine usque ad pecus, el super peccatores septuplum.* Peccatoris felicitas cito desinet, IX, 287, 1. Ejus opes et gloriam zelaro non oportet, *ibici. : Non zeles gloriam et opes peccatoris, non enim scis qux futura sil illius subversio.*

Peccator semper pavidus est ct trepidat, V, 365, 2 : *Dolus in cordo cogitantium mala ; qui autem pacis ineunt consilia, sequitur cos gaudium.* Ubique et omnia timet, VI, 363, 1 : *Fugit impius, nemine perseguente ; justus autem quasi leo confidetis absque terrore erit.* Nec tamen Deum timet, IX, 588, 2 : *Sicut pali in excelsis, et cxmenta sine impensa posita contra faciem venti non permanebunt ; sic el cor timidum in cogitatione stulti contra impetum timoris non resistet, sicut cor trepidum in cogitatione fatui, omni tempore non metuet, sic et qui in prxeeptis Dei permanet semper.* Peccatores sunt timidi et suspicaces, *Job,* 389, 2. Peccator nusquam tutus, 224, 2.

Peccatorum breve et vanum gaudium, X ,331,1,2 : *Substanti# injustorum sicut fluvius siccabuntur, et sicut tonitru magnum in pluvia personabunt. In aperiendo manus suas Ixtabitur : sic prxvaricalores in consummatione tabescent.* Peccati delectatio brevis est, IX, 221. 2. Peccator concipit peccatum cum brevi voluptate, sed pani cum magno el longo dolore præsenti et ælerno, XIII, 460, 2 : *Colligata esl iniquitas Ephraim, absconditum peccatum ejus. Dolores parturientis venient ei.* Peccati voluptas quam sit vana ot insipida, 327, 1. Sæpo desolationis est causa, 467, 1 : *Pereat Samaria, quoniam ad amaritudinem concitavit Deum suum.*

Peccatorum causa, cur vita hominis brevior sit, *Psalm.* II, HO, 1 : *Quia defecimus in ira tua, el in furore tuo turbati sumus.* Peccatum ox natura sua mortem merelur, et effectus el filia peccati est mors, XVIII, 98, 2 el seq. : *Sicut per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, cl per peccatum mors, el ila in omnes homines mors perlransiil, in quo omnes peccaverunt.* Peccatum induxit mortem, IX, 424, 2. Peccata morborum causæ, X,278, 1 : Çut *delinquit in conspectu ejus qui fecit eum, incidet in manus medici.*

10° *Peccatum nisi deleatur, in nova peccata hominem pertrahit el cerium periculum inferni inducit.* Peccatorum usuræ, *Psalm.* I, 469, 1. Peccatum nisi deleatur ad peccatum trahit, quod ex Davidis exemplo probatur, HI, 478, 1. Ex una in aliud labimur, V, 503, 1 : *Contritionem praecedit superbia, cl ante ruinam exaltatur spiritus.* Peccatum unum trahit ad aliud, et hoc ad aliud, 150, 2 ; *Iniquitates sux capiunt impium, cl funibus peccatorum suorum constringitur;* IX, 136,2; *Cor nequam gravabitur in doloribus, el peccator adjiciet ad peccandum;* 221, 2 : *Fili, non semines mala in sulcis injuslilix, el non metes ea in septuplum,* XV. 591. 2. Unum trahit ad plura, XX,

<13, <; <14, 1 : *Quicumque aulem lotam legem servaverit, offendat aulem in uno, factus esl omnium reus.* Et secundum gravius priore est, quod exemplo Petri probatur, nccnon pontificum et seniorum, XV, 591, 2; 654. 2. Anima per peccatum fit instabilis, cur, XII, 358, 1,2 : *Peccatum peccavi! Jerusalem, proplerea instabilis facta est.*

Peccatum certum inferni periculum est, IX, 133, 2 : *Cor durum male habebit in novissimo; el qui amat periculum, in illo peribit.* Tria peccati pericula, X, 554, 2 : *Laudabit usque ad mortem anima mea Dominum, elvita mea appropinquans erat in inferno deorsum.* Peccatores parant sibi infernum, V, 43, 1, 2 : *Ipsi quoque contra sanguinem suum insidiantur, et moliuntur fraudes contra animas suas.* Peccator dormitat quodammodo in mediis mortis et gehennæ periculis, VI, 212, 2 : *Et eris sicut dormiens in medio mari, et quasi sopitus gubernator, amisso clavo.* Inchoato tantum reprobus est, X, 171, 1, 2. In hac vita peccatores manent in Christo sicut in vita, sed post eam ab eo separantur, XVI, 562, 1 : Si *quis in me non manserit, mittetur foras sicul palmes, el arescel, el colligent eum, et in ignem mittent, el ardet.* Peccatores tam occulti quam manifesti sunt in Ecclesia Dei, VIII, 637, 1.

12° Omnia peccatorum opera non sunt peccata, X, 207,1. Omnia quæ tangit peccator peccato illico non inficit, XIV, 345, 1. Docere etiam possunt virtutem, IX, 442, 2 et seq. : *Non est speciosa laus in ore peccatoris : quoniam non esl a Domino missus : quoniam a Deo profecta est sapientia.* Peccator magnus recte aliorum culpas minimas nequit corrigere, vel judicare, XV, 207, 1 : *Quomodo dicis fratri luo : Sine ejiciam festucam de oculo luo; el eccc trabs est in oculo tuo ? Hypocrita, ejice primum trabem de oculo tuo, cl tunc videbis ejicere falucam dc oculo fratris lui.*

ABTIC0LÜ8 TERTÎÜ8.

DK EFFECTIBUS PECCATI IN ALIOS.

I0 *Peccator omnibus inutilis esl el noxius,* IX 530, 1 : *Qui credit cito, levis corde est; cl qui delinquit in animam suam, insuper habebitur.* Ipsi sibi nequam est, nec altori bonus est, IX, 370, 1 : *Non est enim ei bene qui assiduus esl in malis, el eleemosynas non danti : quoniam el Altissimus odio habet peccatores, el miserius est pandentibus.* Peccator solet osse immisericors, 370, 2 : *Da misericordi, et ne suscipias peccatorem, el impiis ct peccatoribus reddet vindictam.* Peccatorum vexatio qua pios vexant, brevis ct futilis, IX, 5G7, 1 : *Stuppa collecta, synagoga peccantium et consummatio illorum, flamma ignis.* Peccatorum potentia torrenti, vel pluvi© velocissima) transeunti similis, *Psalm.* I, 374, 1, 2: *Ad nihilum devenient, tanquam aqua decurrens, intendit arcum suum, donec infirmentur.*

2» *Unius peccatum sæpe mullis nocet,* Job, 608,2: *Numquid non perditio esl iniquo, et alienatio operantibus injustitiam ?* Ob peccata regna ol urbes pereunt. IV, 326, 1 : *El non fuil qui insultaret populo isti, nisi quando recessit a cultu Domini Dei sui.* Peccatum alluat linguarum confusionem, XIV, 303, 1,2 : *Quia tunc reddam populis labium electum, ut invocent omnes in nomine Domini, et serviant ei humero uno.* Peccatum regis luit populus, III, 520, 1 ; *Facia est quoque fames in diebus David tribus annis jugiter, et consului! David oraculum Domini. Dixitque Dominus: Propter Saúl et domum ejus sanguinum quia occidit Gabaondas.* Peccatum publicum, dum non punitur, totam terram el rempublicam contaminat, XII. 38, 2. Propter unius crimen sæpe aliquando communitas punitur, *Job,* 608, 2. Peccata Christianorum causa persecutionum in Ecclesia, *Psalm.* 4, 385, 1, 2: *Deus, repulisti nos, el destruxisti nos; iratus es, el miserius es nobis.* Peccata episcopi el pontificis totum populum inquinant. XIX, 520. i. Peccata subditorum ascribenda ncgligentiæ superiorum, IX, 224, 2 : *Noli quærerc fieri judex, nisi valeas virtute irrumpere iniquitates;* 227, 1: *Non pecces in multitudinem civitatis, nec le* ù|i-*mittas in populum.* Peccata populi, causa lapsus principium, III, 533, 2; 534, 1.

CAPUT QUARTUM.

DE PŒN1S PECCATI.

ARTICCLCS PA1MCS.

DE POENIS PECCATO INFLICTIS IN HAC VITA.

<• *Peccatum omne punit Deus,* XIII, 453, 5 : *Ad iracundiam me provocavit Ephraim* in *amaritudinibus suis , et sanguis ejus super eum veniet, el opprobrium ejus restituet* ei *Dominus suus.* Peccanti nemini, ne sancio quidem parcit Deus, *ibid.* Peccato unicuique congruam pœnam Deus statuit, XVI, 135, 1. Peccatori duplici ira irascitur Deus, XIV, 147, 1 : *Iram Domini portabo, quoniam peccavi ei.* Peccatum esl quasi scopus furoris Dei, XII, 70, 2 : *Tonde capillum tuum, el projice, el sume in directum planctum; quia proiecil Dominus, el reliquit generationem furoris tui.* Peccatoribus vindicta Dei timenda, IV, 326, 1. Peccatum Deum ad vindictam provocat, *Job,* 107, 1 : *Quin potius* vidi *eos qui operantur iniquitatem, ct seminant dolores, el metunt cos, flante Deo perisse, et spiritu iræ ejus esso consumptos.* Peccatori semper imminet Dei ultio, XIV, 413, 1 : *Et conversus sum, el levavi oculos meos; el vidi, et ecce volumen volans. El dixil ad me : Quid tu vides ? El dixi : Ego video volumen volans : longitudo ejus viginti cubitorum, et latiludo tjus decem cubitorum. Et dixit ad me: Hxo est maledictio, qux egreditur super faciem omnis terræ: quia omnis fur, sicut ibi scriptum est, judicabitur; et omnis jtrrans. ex hoc similiter judicabitur.* Facile est Deo peccatores punire, *Job,*

<07, 1. Peccali fores pœna obsidet quasi Cerberus, I, <16,1 : *Dixilque Dominus ad cum* (Cain): *Quaro iratus es, cl cur concidii facies lua ? Nonne si bene egeris, recipies; sin autem male, statim in foribus peccatum aderii?* Peccata sententiam dant conira se et sui auctores, XII, 557, 1,2: *Secundum viam eorum faciam eis, el secundum judicia eorum judicabo eos : et scient quia ego Dominus.* Peccatores a Deo non puniri ingens malum est, XII, 617, 1 : *El requiescet indignatio mea in te , et auferetur zelus meus a te, et quiescam nec irascar amplius. Eo quod non fueris recordala dierum ddoltscenlix tux, et provocasti me in omnibus his : quapropter et ego vias tuas in capite tuo dedi, ait Dominus Deus tuus, et non feci juxta scelera tua in omnibus abominationibus tuis.* Eos puniri satius est in hac vita, quo in futuro impune habeant, XIV, 166, 2 : *Quid cogitatis contra Dominum ? Consummationem ipse faciet, non consurget duplex tribulatio.* Peccatores magnos tolerat interdum Deus ob proles sanctas quas prævidet ex eis nascituras, XI, 110, 2; IH, 1 : *Nisi Dominus exercituum reliquisset nobis semen, quasi Sodoma fossemus el quasi Gomorrha similes essemus.*

2* *Quxnam peccata puniat vel non puniat Deus.* Peccata futura Deus non punit, sed praeterita, XVI, 458, 1, 2 : *El interrogaverunt eum discipuli ejus : Rabbi, quis peccavit, hic, aut parentes ejus, ut cxcus nasceretur?* Neminem punit Deus ob peccatum conditionale futurum, sed absolute commissum, X, 352, 1, 2: *Vx vobis, viri impii, qui dereliquistis legem Domini Altissimi! El si nati fueritis, in maledictione nascemini : el si mortui fueritis, in maledictione erit pars vestra.* Peccata etiam materialia punit Deus. I, 236, 4,2: *Vocavit autem Abimelech etiam Abraham, el dixit ei : Quid fecisti nobis t quid peccavimus in te, quia induxisti super me el super regnum meum peccatum grande ?* Peccata quæ Deus maximo in hac vita puniat, scilicet peccata publica et inverecunda, quæ humanæ societati exitialia sint, I, 205, 1. 2.

Peccata filii patri imputantur, VI, 28, 2. Peccata patrum in filios an el quando Deus puniat, XII, 635, 4, 2 : *Quod si genuerit filium, qui videns omnia peccata patris sui qux fecit, timuerit, el non fecerit simile eis..... Hic non morietur in iniquitate patris sui, sed vita vivet.* Peccata patrum Deus punit in filios innocentes et nocentes, II. 413,2 : *Ego enim sum Dominus Deus tuus, Deus emulator, reddens iniquitatem patrum super filios, in tertiam et quartam generationem, his qui oderunt me.* Peccata patrum puniuntur in filiis, cl quomodo, III. 521, 1 ; *Psalm.* II, 247, 2 : *In memoriam redeat iniquitas patrum ejus in conspectu Domini, et peccatum matris ejus non deleatur.* Peccata parentum punit Deus in filiis ac posteris, cum similia peccata non vitant- *Psalm.* 11, 30. 2 : *Nememinerisiniquilalum nostrarum antiquarum: cito anticipent nos misericordi* lux, quia pauperes facti sumus nimis.* Peccata patrum et maritorum puni tDous peccata filiorum et uxorum, XIII, 345, 1 : *Non visitabo super filias vestras, cum fuerint fornicai*, el super sponsas vestras cum adul» tcraverinl: quoniam ipsi cum meretricibus conversabantur, el cum effeminatis sacrificabant.*

3* *Quomodo peccata puniat Deus.* Peccatorum mensuram expcctat, II. 414, 1. Peccatorum mensura quæ, I, 205, 1,2: *Necdum enim completa sunt iniquitates Amorrhxorum usque ad prxsens tempus.* Peccata implere quid sit, XIX, 122, 1, 2: *Qui* (Judæi) *et Dominum occiderunt Jesum, el Deo non placent, et omnibus hominibus adversantur, prohibentes nos Gentibus loqui ul salvx fiant, ut impleant peccata sua semper.* Peccata nostra punit Deus citra condignum, IV, 278, 1 : *Justus es, Domine, el omnia judicia tua justa sunf, et omnes vix lux, misericordia, et veritas, et judicium,* IX, 221, 1. Quam graviter peccata punire soleat Deus, X, 16, 2 : *Qui transgreditur a justitia ad peccatum, Deus paravit eum ad rhomphxam.* Ea Deus cum punit, dicitur revelare turpitudinem tam peccati quam peccantis, XII, 118, 2 : *Hxc sors tua, parsque mensura tux a me, dicit Dominus, quia oblita cs mei, et confisa es in mendacio. Unde et ego nudavi femora tua contra faciem luam, et apparuit ignominia tua, adulteria tua, et hinnitus tuus, scelus fornicationis lux : super colles in agro vidi abominationes luas.* Peccata in oculto patrata Deus educit in lucem, XIV, 418, 2. Peccati quam sit brevis voluptas ct quam cito interdum punitio sequatur, I, 510,2 : *En pluam cras hac ipsa hora grandinem multum nimis, qualis non fuit in Ægyplo a die qua fundata est usque in praesens tempus.* Peccatum est interdum peccatorum praecedentium pœna, et quidem gravissima, I, 205,1,2; *Psalm.* 1,18,1: *Apprehendite disciplinam, nequando irascatur Dominus, et pereatis de via justa. A fortitudine manus lux ego defeci in increpationibus, propter iniquitatem corripuisti hominem. El tabescere fecisti sicut araneam animam ejus, verumtamen vane conturbatur omnis homo ;* 449, 1, 2 : *Quem tu percussisti persecuti sunl, et super dolorem vulnerum meorum addiderunt. Appone iniquitatem super iniquitatem eorum, el non intrent in justitiam tuam.* Unum peccatum per aliud punitur, VI, 157, 1 : *Fovea profunda os alíense : cui iratus est Dominus, incidet ineam:* 435, 1 : *Tribue tantum victui meo necessaria, ne forte satiatus illiciar ad negandum, et dicam: Quis est Dominus ? aut necessitate compulsus furer, et perjurem nomen Domini.* Deus peccata priora castigat per sequentia turpiora, VIII, 282, 1 : *Auferet se* (Spiritus sanctus) *a cogitationibus qux sunl sine intellectu, et corripietur a superveniente iniquitate.* Peccatorum multorum cervices concidit Deus,

Psalm. D, 369, 1 : *Dominus justus concidii cervices peccatorum. Confundantur tI convertantur retrorsum qui oderunt Sion.* Peccatores devorat terra, I, 569, 2 : *Extendisti manum luam, et devoravit eos terra.* Peccatoris cuín Deus oblivisci-tur. ingens ejus est pœna, XIII, 292, 1, 2. Causa hujus oblivionis est quia ipse prius Dei oblitus est, *ibid.* Punitur peccatum ubi est perpetratum, III, 521, 1, 2, 522, 4.

4® *Quibus instrumentis utatur Deus in puniendis peccatoribus.* Per quæ quis peccat, per hæc et torquetur, VIII, 517, 1,2: *Pro cogitationibus autem insensatis iniquitatis illorum, quod quidam errantes colebant mulos serpentes, el bestias supervacuas, immisisti illis multitudinem mulorum animalium in vindictam; ul scirent, quia per qux peccat quis, per hxc et torquetur ;* X, 318, 1 : *Hxc omnia sanctis in bona, et peccatoribus in mala convertentur ;* XI, 61, 1 : *El transibunt domus eorum ad alteros, agri el uxores pariter : quia extendam manum meam super habitantes terram, dicit Dominus. A minore quippe usque ad majorem omnes avariti# student.* Pro sorte obtingit peccatori uxor nequam, IX, 686, 1 : *Brevis omnis malitia super malitiam mulieris, sors peccatorum cadat super illam.* Peccantes mortaliter olim a dæmonibus corripiebantur. XVII, 352. 2. Peccatores subindo castigat Deus per angelos bonos, IV, 511, 1. Peccatores lascivientes a morto subito opprimuntur, XII, 522, 2. Tunc maximo plorandi sunt, cum in peccato sunt vel moriuntur, IX, 582, 2; 583, 1 : *Modicum plora supra mortuum, quia requievit, nequissimi enim nequissima vita super mortem fatui.*

5* *Peccata qux in Scripturis a Deo in hac vita punita notantur.* Peccata Hebræorum punita, 111, 6, 2. Peccata Israelis punita per varias servitutes, III.109, i. Eorum idololatria punita, 122, 2. Eadem punita servitute. 124, 2; 147, 1, 2. Quando peccatorum Judæorum mensura ab ipsis impleta fuerit, XIV, 416ı 2; 417; 420, 1, 2.

Jerioiio proptor peccata exusta fuit, IU. 37, 2. Peccatum Achan punitum, 44, 2. Peccatum Gedoonis Ephod fabricantis inadvertentia punitum deletione posterorum, 168, 1. Ambitio Abimelech morte ingloria punita, 178. 2. Samsonis concupiscentia punita, 212, 1 2. Peccata Heli quomodo punita, 279, 1, 2, 284. 1. Scolerà Chanan®oruin ofc quæ a Deo puniti, Vili, 528, 2 et seq. Peccala Philistinorum ponentium arcam tanquam debellatam juxta Dagon, 111, 290. 2 ; 292, 2. Praecipitabo Saulis punita, 325, 2; 336, 1. Item ejusdem inobedientia, 337, 2; 359, 1, 2. Et impious. 409, 2. Peccatum Davidis punitum, ot quomodo, 482, 1. Mors infantis adulterio concepti fuit pœna temperata clementia, 484. 1. Fuit ipse punitus per morbum gravem, 484. 1. Punitur libido varie per lotum caput XHI, lib II *Beg.* C<unæ studiosus Absalom per comam pumlur, 494, 1, 2 Salomonis peccatum punitum. 613. 1, 2; 614, 1, 2. Peccatum Jeroboam eversione familiae et aliorum regum Israel punitum, 627, 2. Quatuor plagæ peccati Jeroboam, 629, 2. Idololatria Roboam punita. 642, 1. 2. Peccatum Josaphat punitum. 671. 1. Peccata Achab punita, 672, 1. Peccatum Ochoziæ morte punitum, IV, 3, 2. Peccatum duorum quinquegeniorum igne de cœlo punitum, 4, 1, 2. Peccatum puerorum exprobrantium Eliseo calvitiem, 12, 2. Idololatria regum Israel punita. 14, 2. Peccatum Giesi lepra, 29, 1. 2. Schisma Samanæ fame punitum, 34, 1. Incredulitas ducis in Samaria morte punita, 36,1, 2. Peccata Benadab regis Syriæ morte punita. 38.1, 2. Achabi morte filiorum. 45.1 Idque congrue cophinis ad exemplum aliorum.*ibid.* Jezabelis peccata quomodo punita. 43, 2. Item Athaliæ parricidia el ambitio, 50. 3. Item Joas regis Juda peccata, 53, 1, 2. Joas regis Israel. 55. 1. Amasi® idololatria, 58. 1. Confidentia in homine regis Acbaz, 65. I. Idololatria tribus Juda. 73. 2. Et perfidia Sennacherib, *ibid.* Amon præûdenlia, 80, 1, 2. Pecatum Joas regis Juda gravissime punitum, 175, 1. Blasphemia Sennacherib, 189, 2 el soq. Inobedienlia Josiæ, 195, 2.

ABTICCLC5 SECUXDUS.

DE POENIS PECCATO INFLICTIS IN ALTERA VTTA.

1° *Omnia peccata hominis tn libro Dei exarata,* Job, 328, 2 ; 329, 1 : *Tu quidem gressus meos dinumerasti ; sed parce peccatis meis. Signasti quasi in sacculo delicia mea, sed curasti iniquitatem meam.* Peccata quomodo scripta in memoria Dei, XII, 137, 1, 2 : *Peccatum Juda scriptum est stylo ferreo, in ungue adamantino, exaratum super latitudinem cordis eorum, el in cornibus ararum eorum;* 363, 1 ; *Vigilavit jugum iniquitatum mearum : in manu ejus convolute sunt, el imposite collo meo.* Servantur in mente Dei usquo ad diem judicii particularis vel universalis, IX, 487, 1 : *Et postea resurget, et retriburt illis retributionem, unicuique in caput ipsorum, et convertet* in *interiores paries terrx.*

2* *Peccata in morte nos accusabunt et mortem peccatoris pessimam faciunt;* XII, <21, 1 : Si iniquilales *nostrx responderint nobis : Domine, fac propter nomen tuum, quoniam inulte sunt aversiones nostrx. tibi peccavimus.* Peccatori* in morio angusti®, 366, 2: *Vide, Domine, quoniam tribulor, conturbatus est venter meus : subversum est cor meum in memetipso, quoniam amaritudine plena sum : foris interficit gladius, et domi mors similis est.* Peccatoris mors pessima, XVI, 494. !• *Psalm.* I. 207, 2 : *Mors peccatorum pessima, et qui oderunt justum, delinquent.* Peccator mortis et vindici® sibi tempus accelerat, XII, 661, 1, 2: *In sanguine luo, qui a te effusus est. deliquisti : et* in *idolis luis, qux fecisti, polluta es: el appropinquare fecisti dies tuos, et adduxisti tempus annorum tuorum ; propterea dedi te opprobrium*

gentibus, et irrisionem universis terris. Precatores metuant mortem instantem, judicium paratum el infernum, XIII, 74, I : *El haec est interpretatio sermonis,* Mane : *numeravit Deus regnum tuum, et complevit illud.* Thecel ; *appensus es in statera, d inventus es minus habens.* Phar es: *divisum est regnum tuum, et datum est Medis ct Persis.* Peccatorum interitus, III, 527, 2 : *Pravaricatorcs autem quasi spina evellentur universi, qua non tol-luntur manibus. El si quis tangere voluerit eas, armabitur ferro cl ligno lanceato, igneque succensa comburentur usque ad nihilum.*

3° *Quam graviter in Judicii die el in inferno peccata arguentur el punientur.* Peccatores ira Dei suo tempore hærcditabit, X, 313, 1. 2 : *Quomodo cataclysmus aridam inebriami : sic ira ipsius gentes, quæ non exquisierunt eum, hxredilabit.* Via peccatorum initio facilis, sensim fit difficilior, ac tandem in abyssum ignis ¿eterni eos demergit, IX, 567, 1, 2: I'io *peccantium complanata lapidibus, et in fine illorum inferi, et tenebra d pœna.* Si peccata hic non puniuntur, pœnas dabunt in futuro, 229, 1 : *Noli facere mala, el non te apprehendent. Discede ab iniquo, et deficient mala abs (e.* Peccatores habent hic bona, in futuro mala, X, 3i5, 1 : *Quomodo convertit aquas in siccitatem, el siccata est terra ; et vix illius viis illorum directa sunl : sic peccatoribus offensiones in ira ejus.* Peccata creant turbinem qui peccatores ignominiose dispergat, et tandem in tartara deturbet, XIII, 350, *t : Separatum est convivium eorum, fornicatione fornicati sunl, dilexerunl afferre ignominiam protectores ejus. Ligavit eum spiritus in alis suis, et confundentur a sacrificiis suis.* Peccator non placebit Deo usque ad inferos, IX, 287, 2 : *Non teles gloriam et opes peccatoris; non enim scisquæ futura sit illius subversio: non placebit tibi injuria injustorum, sciens quoniam usque ad inferos non placebit impius.* Peccatores sibi gehennam accendunt, XI, 601, 1 : *Ecce vos omnes accendentes ignem, accincti flammis, amóntate in lumine ignis vestri, el in flammis quas succendistis.* Peccata in die judicii exterminabuntur, IX, 469, 1 : *Nam plurima illius opera sunt in absconsis; sed opera justitia ejus quis enuntiabit ? aut quis sustinebit ? Longe enim est testamentum a quibusdam, et interrogatio omnium in consummatione est.* Peccatorum materia hominem post mortem deserit, el peccata ipsum comitantur, XXI, 590, 2 : *Opera enim illorum sequuntur illos.* Peccatores in die judicii vultum Dei non sustinent, *Job,* 188, 2 : *Nec aspiciet me visus hominis: oculi tui in me, et non subsistam.* Peccata in dic judicii quasi igne excoquentur, XIV, 590, 2 : *Ecce venit, dicit Dominus exercituum: et quis poterit cogitare diem adventus ejus, et quis stabit ad videndum eum? ipse enim quasi ignis conflans, et quasi h'rba fullonum.* Peccator pro mentis a Deo punietur, IX, 454, 2. Non erit a pœna unis, 454. 2; 462,2; 464,2; 465, i : *Misericordia et ira est cum illo. Potens exoratio, el effundent iram : secundum misericordiam suam, sic correplio illius hominem secundam opera sua judicat. Non effugiet in rapina pedator, et non retardabit sufferentia misericordiam facientis. Omnis misericordia faciet locum unicuique secundum meritum operum suorum, el secundum intellectum peregrinationis ipsius. Non dicas : A Deo abscondar, el ex summo quis mei memorabitur? In populo magno non agnosdir : quæ est enim anima mea in tam immensa creatura?* Tomporale peccatum supplicio sterno punitur, *Job,* 655, 2 : *Opus enim hominis reddet ei, el juila vias singulorum restituet eis. Vere enim. Deus non condemnabit frustra, nec Omnipotens subvertet judicium.* Peccator hic bibens calicem voluptatis, postea bibet calicem ultionis Dei, XIV, 14, 1 : *Sicut fecisti, fiet tibi : retributionem luam convertet in caput tuum. Quomodo enim bibistis super montem sanctum meum, bibent, omnes gentes jugiter; et bibent, ct absorbebunt, et erunt quasi non sint.* Peccatores quomodo igno infernali cruciandi, XI, 441, 2 : *Conterriti sunl in Sion peccatores, possedit tremor hypocritas, quis poterit habitare de vobis cum igne devorante? quis habilabil ex vobis cum ar&ribus sempiternis?* Instar spinarum igne comburentur, 111,527, 2. Cremandi sunt extra mundum in inferno, XIX, 520, 1 : *Quorum enim animalium infertur sanguis pro peccato in sancta per pontificem, horum corpora cremantur extra castra.* Peccatorum sors est gehenna, IX, 686, I. Daemones quibus in hac vita auscultavit, habebit socios in gehenna, VI, 112, 2 : hr *qui erraverit a via doctrina, in ccetu gigantum commorabitur* (*Vide* Impii, Infernum. Judicium, Mors).

CAPUT QUINTUM.

DE PECCATORUM REMISSIONE ET PECCATORIS CONVERSIONE A PECCATIS.

I. Peccatorum remissio per ovem et quomodo facta sit et fiat. — *!• Propter peccatum delendum Christus incarnatus, passus el mortuus.* Propter peccatum Christus incarnatus est, XX, 570, 1 : *In hoc apparuit Filius Dei, ut dissolvat opera diaboli.* Quomodo Christus pro nobis peccatum factus, XVIII, Sii, 1 : *Ohristus factus est pro nobis maledictum; quia scriptum est: Maledicius omnis qui pendet in Ugno.* Peccata nostra sibi tribuere potuit Christus, *Psalm.* I, 121, 1, 2: *Deus, Deus meus, respice in me : quare me dereliquisti ? tonge a salute mea verba deliciorum meorum.* Christus hostia pro peccatis totius mundi, 121, 2. Quomodo peccato mortuus Christus, et nos, XVUI, 111,1: *Quod enim mortuus est* (Christus) *peccato, mortuus est semel; quod autem vivit, vivit Deo. Ita et vos existimate vos mortuos quidem esse peccato, viventes aulem Deo in Christo.*

Peccatum quomodo in Christo acceperit finfim, XIII, 117, 1 : *Septuaginta hebdomades abbreviai# eunt super populum luum, el super urbem sanatam tuam, ul consummetur prevaricado, el finem accipiat peccatum, et deleatur iniquitas, et adducalur justitia sempiterna, el impleatur visio, el prophetia, el ungatur Sanctus sanctorum.* Peccata quomodo Christus pertulerit, XX, 567, 2 1 *Qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum; ul peccatis mortui, justitias vivamus, cujus livore sanali estis.* Eorum spinas luit Christus, spinis coronatus, XV, 510, 2 ot seq. Ei peccala omnium quæ sibi proponebat, summam tristitiam intulero, 567, 2 : *El assumpto Petro, cl duobus filiis Zebedei, capit contristari et mastus esse.* Peccatum mundi tollit Christus, XVI, 318, 1: *Attera die vidit Joannes Jesum venientem ad se, el ait : Ecce agnus Dei, ecce qui (oliti peccatum mundi.* Peccata quomodo Christus abstulerit, XX, 567, 2: *Et scilis quia ille apparuit ut peccala nostra tolleret.* Peccatorum remissio primarium Nessiæ opus, XVII, 122, 2 j *Vobis primum Deus suscitans Filium suum, misit eum benedicentem vobis, ut convertat se unusquisque a nequitia sua.* Ipsa quantum sit opus, *ibid.*

2* *Peccata solus Deus remittit per Christum, et quomodo,* Peccala nostra sunt debita, et quidem gravissima, XV, 192, 2: *Et dimille nobis debita nostra, sicut el nos dimittimus debitori* bus nostris;* 414, 2 : *El cum cœpisscl rationem ysncre, oblatus est ei unus, qui debebat ei decem miUia talenta;* XVI, 125, 2: *Duo debitores erant cuidam fancralori; unus debebat denarios quingentos, cl alius quinquaginta. Non habentibus illis unde redderent, donavit utrisque.* Pro peccato nulla pura creatura es æquo potest satisfacere, XV, 414, 1. Recto comparatur talento, *ibid.* Peccatum soius Deus aufort, condonat el emundat, XIV, 386, 1 : *Et Jesus erat indutus vestibus sordidis : cl stabat ante faciem angeli. Oui respondit, et ait ad eos qui stabant coram se, dicens i Auferte vestimenta sordida ab eo. El dixit ad eum : Ecce abstuli a tc iniquitatem tuam, ei indui temutaloriis;* Job, 320, 2 : *Quis potest faceré mundum de immundo conceptum semine ? nonne lu qui solus cs ?* Ea remitiere solus potest Deus, XV, 239, 2. Ea Qjpnia abluit Cbrislus, ot eorum scaturigines tollit, AIV, 507, 2 : *In die illa emi fons patens domui David, el habitantibus Jerusalem, in ablutionem peccatoris.* Ea sanguis Christi prorsus expugnat ct obolet, non radit, XX, 526, 1, 2 : *El sanguis Jesu Christi, Filii ejus, emundat nos ab omni peccato.* Peccatum non remittitur per solam justitiæ imputationem, sed per ejus infusionem, XVIII, 454, 2 : *Quoniam quidem Deus eral in Christo mundum reconcilians sibi, non reputans illis delicia ipsorum.* Peccati remissionem el infusionem jusliliæ Lulherani male dixerunt, non imputationem peccati, sed imputationem justitiæ, *Ptalm.* n, 439, 1 : *Et non inires* fh *Judicium cum servo luo, quia non justificabitur in conspectu luo omnis vivens.* Quomodo peccatum alicui non imputetur, XVIII, 18. 1 î *Ei vero qui non operatur, credenti autem* (n eum qui *Justificat impium, reputatur fides ejus ad justitiam secundum propositum grati* Dei. Sicut et David dicit beatitudine™ homini cui Deus accepto fert Justitiam sine operibus.* Peccata tegi et non imputari, quid, *Psalm.* f, 184, 1, 2; 185, 1, 2 : *Denti quorum ro* miss# sunt iniquitates, et quorum ledo sunl peccala, Dealus vir cut non imputavi! Dominus peccatum, neo esi in spiritu ejus dolus.* Peccata tegere quomodo dicatur Deus, XX. 357, 2 : *Ante omnia mutuam* in *vobismdipsis charitatem continuam habentes, quia charitas operit multitudinem peccatorum.* Peccata quomodo Deus openat, *Psalm* II, 63, 1 : *Remisisti iniquitatem plebis lux, operuisti omnia peccata eorum.* Quando Deus tegit peccata, omnino ea delet, *ibid.* Peccatum in juslo non manet, sed latei, XVIII. 81, 2. Peccatum unum sine aliis remitti nequit, XVI, 128, 2 : *Propter quod dico (ibi : Demilluntur ei peccata multa, quoniam dilexil multum.* Peccatum unum sæpius condonari potest, 128, 1. Peccata prius Christus paralytico remisit, quam eum sanaret, XV, 239. 1 : *Et ecce afferebant ei paralyticum jacentem in ledo. Ei videns Jesus fidem illorum, dixil paralytico : Confide, fili, remittuntur tibi peccata tua.* Peccata remittendi potestas data per Spiritum sanctura apostolis, et in illis omnibus sacerdotibus, XVI, 633, 1 ; 634,1 : *Hxc cum dixisset* (Jesus), *insufflavit, el dixit eis : Accipite Spiritum sanclum, quorum remiseritis peccata, nemiltuntur eis; et quorum retinueritis, relenta sunl.* Peccata nubi, et Spiritus sanctus ea delens vento apte comparantur. XI. 444, 2 : *Delevi ut nubem iniquilates luas, et quasi nebulam peccata tua.* Peccatorum remissio optanda, *Psalin.* I, 184, 1, 2. Peccatores etiarr gravissimi, etiam ad poenitentiam sunt admittendi. XV, 307, 2. Peccata omnia a Deo reculti valent, IX, 379, 2.

3* *Peccata ut remittantur, sacerdos confitendo sunl,* XVI, 634, 2. Quomodo ab illo retineantur 625, 1. Peccatum confitendum, ut Deus illud condonet, V, 486, i : *Revela Domino opera lua, el dirigentur cogitationes tu#.* Peccata per confessionem ejicienda sunt, X, 130, 1 : *El si coaclus fueris comedendo mullum, surge e medio, evome: ct refrigerabit te. el non adduces corpori luo infirmilatcm.* Peccatum cum est admissum, mox confitendum, IX, 166, 1 i *Non confundaris confiteri peccata lua, cl ne subjicias te omni homini pro peccato.* Peccatum quo diutius superiori vel confessarlo tegitur, eo difficilius expellitur, XIII, 460, 1,2: *Colligata est iniquitas Ephraim, absconditum peccatum ejus. Dolores parluri nlis venien lei : ipse filius non sapiatis, nunc enim non slabiD n contritione filiorum.* P»-vcaU conlessio

quam sit utif/s, I, 375, 2 : *Cui Judas : Quid respondebimus, inquit, domino meo ? tel quid loquemur ? aut juste poterimus obtendere ? Deus invenit iniquitatem servorum tuorum (Vide* Confessio, Remissio peccatorum).

II. Peccatorum conversio. — <• *Peccatorum conversio difficilis el ardua res est,* XVI, 583, 2. Peccatores ex peccatis suis sensum doloris quem par esset, cur pauci percipiunt, *Psalm.* I, 241,1,2 : *Quoniam iniquitates mea supergressa sunl caput meum, el sicut onus grave gravata sunt super me.* Quanta eorum mutatio in justificatione fieri debeat, XIX, 276, 1 : pui (Deus) *nos liberavit el vocavit vocatione sua sancta, non secundum opera nostra, sed secundum propositum el gratiam.* Hæc difficilior mundi creatione, XVIII, 596, 1,2: *Deus Domini nostri Jesu Christi, Pater gloria, det vobis spiritum sapientia et revelationis, in agnitione ejus : illuminatos oculos cordis vestri, ul sciatis qua sit spes vocationis ejus.... et qua sil supereminens magnitudo virtutis ejus in nos, qui credimus secundum operationem polenlix virtutis ejus, quam operatus est in Christo, suscitans illum a mortuis.* An aliquando, ob gravitatem et frequentiam scelerum, nequeant pœnilero et converti, XIII, 540, 1. Per peccatores stat, et non per Deum, quod ipsi in peccatis maneant, pereant, damnentur, XII, 736, 2 : *Vivo ego, dicit Dominus Deus ; nolo mortem impii, sed ut convertatur impius a via sua, et vivat.* Peccator converti cupiens, mox a diabolo tentatur, XV, 672, 2.

2° *Peccator ad Deum redire nequii, nisi a Deo per gratiam przvenienlem el illuminantem reducatur,* IX, 506, i : *Miseratio hominis circa proximum suum ; misericordia aulem Dei super omnem carnem. Qui misericordiam habet, docet et erudit, quasi pastor, gregem suum.* A peccatis nemo resurgere potest, nisi excitante Deo, XIX, 297, 1,2: *Nequando Deus det illis poenitentiam, ad cognoscendam veritatem ; el resipiscant a diaboli laqueis, c quo captivi tenentur ad voluntatem.* Ad peccatoris conversionem quid requiratur, IX, 488,1 : *Convertere ad Dominum, et relinque peccata lua : precare ante faciem Domini et minue offendicula.* Peccatores jam convertendi, a Deo praeveniri debent, XVI, 457, 2 : *El prxteriens Jesus vidit hominem cascum a nativitale.* Eorum conversio et justificatio sunt opus Spiritus sancti. XIV, 400, 2. Peccator e statu suo resurgere nequit, sed violenter extrahendus est, XII, 265, 1 : *Dixilque Abdeixelech Æthiops ad Jeremiam : Pone veteres pannos, el hac scissa et putrida, sub cubito manuum tuarum, et super funes ; fecit ergo Jeremías sic. tl extraxerunt Jeremiam funibus, et eduxerunt sum de lacu* Ejus pœnitenlia prior est quam sit ijus justificatio el reconciliatio cum Deo, tamen pnor esl gratia Dei excitans, quæ pulsat peccator ik nUsm, ut pœniteat. XIV. 598, 2 : *Revertivani ad me, et revu lai ad vos.* Peccatorem assidue Deus ad poenitentiam invitat, XIII, 367, 1 : *Quid faciam libi, Ephraim ? quid faciam libi, Juda ? misericordia vestra quasi nubes matutina, et quasi ros mane pertransiens.* Ejus conversionem quam avide Deus expeclal, XIV, 141, 2 : *Va mihi, quia factus sum sicut qui colligit in autumno racemos vindemiat non est botrus ad comedendum, przcoquas ficus desideravit anima mea.* Peccatores pœnitenles sunl Deo in deliciis, XII, 227, 2 : Si *filius honorabilis mihi Ephraim, si puer delicatus, quia ex quo loculus sum de eo, adhuc recordabor ejus.* Peccatori quomodo viam peccandi Deus obstruat, XIII, 308, I : *Propter hoc ecce ego sepiam viam luam spinis, el sepiam eam maceria, et semitas suas non inveniet.* Peccator pœnitens lætificat patrem Deum et matrem Ecclesiam, V, 271, 1. Est potior justo tepescente, 523. I : *Servus sapiens dominabitur filiis stultis, el inter fratres hzreditatem dividet.* Sæpe justos in operibus superat, XVI, 222, 1.

3* *Quomodo peccator gratia Dei coopérons Deo reconcilietur.* Peccatoris salus quid habeat initium, *Psalm.* I, 258. 1,2: *Videbunt mulli, et timebunt, et sperabunt in Domino.* Hoc est initium salutis cum Deus per gratiam suam incipit aperire oculos interiores hominibus peccatoribus, ut videant statum peccati miserrimum, et simul cognoscant a quo liberari possint et inde limere et sperare incipiant, *ibid.* Dum homo peccatum cogitat, misericordiam non desperet, VI, 225, 2. Peccatores in Deo sperantes, non confundentur, IX. 102, 2 : *Respicite, filii, nationes hominum ; et scitote quia nullus speravit in Domino et confusus esl.* Peccator ut convertatur, graliæ Dei datæ cooperan debet, XII, 424, 1, 2: *Converte nos, Domine, ad te, et convertemur : innova dies nostros, sicut a principio.* Fiduciam si concipiat se veniam commissorum consecuturum, eam consequelur, XX, 41, 1, 2 : *Si quis aulem vestrum indiget sapientia, postulet a Deo, qui dat omnibus affluen ter, et non improperat : el dabitur ei. Postulet aulem in fide nihil hzsilans.* Per fidem incipit justificari, XVHI, 79, 1 : *Quid enim dicit Scrilura? Credidit Abraham Deo, el reputatum est illi ad justitiam.* In peccatoris cordo ingens fit commotio et strepitus affectuum inter se colluctandum, dum convertitur, XII, 758, 2 : *Et prophetavi sicut praceperal mihi : factus est autem sonitus, prophetante me, et ecce commotio; el accesserunt ossa ad ossa, unum quodque adjuncturam suam.* Cum Deus ei revelat suam turpitudinem, et sordes voluptatis, magna est gratia, XIV, 189, 2 : *Ecce ego ad te, dicit Dominus exercituum, et revelabo pudenda in facie tua, et ostendam gentibus nuditatem luam, el regnis ignominiam tuam.* Vulnus peccati sentire signum bonæ mentis, 111, 482, 1,2. *El dixit David ad Nathan • Peccavi Domino.* Alio sensu David dixit : *Peccavi ;* alio Saúl et Judas, *ibid.* Peccans veniam rogando, vio-

lationem legis Weil, .Will, 574, 2. Peccatori non fugiendum a Deo, sod mutandi sunl mores, XIV, 36, 1. 2. Peccatum cito pœnitenlia delendum, IX, 179, 2 : *Non lardes converti ad Dominum, et ne différai de die in diem : subito enim veniet ira illius, el in tempore vindicte disperdei te:* 227, 1 : *Neque alliges duplicia peccata, nec enim in uno tris immunis;* 562, 1 : *Fili, peccasti? non adjicias iterum, sed et de pristinis deprecare ul Ubi dimittantur.* Peccatum suum per pœnilentiam Ielostnns, quomodo maledicat diei qua id natum est, XII, <63, 2. Peccata admissa recolens non potest non tristari, V, 416, 1 : *Cor quod novit amaritudinem animæ suæ, in gaudio ejus non miscebitur extraneus.* Peccatorum pœnitenlia lacryinis condiri debet, *Psalm.* I, 34, < : *Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum, lacrymis meis stratum meum rigabo.* Peccator jam pœnilens se humiliat, XV, 697,1. Sensim illuminatur, 697,2 : *Deinde iterum imposuit manus super oculos ejus; el capit videre, el restitutus est ila ut clare videret omnia.* Peccator humilis melior esl quam justus superbiens, IX, 327, 1. Peccator si peccata conGtealur, a Deo ct hominibus misericordiam consequelur, VI, 374, t, 2 : *Qui abscondit scelera, non dirigetur : qui aulem confessus fuerit, el reliquerit ea, misericordiam consequelur.* Dupliciter do peccato poenitere debet, IX, 180, 2. Peccatoris scala est poenitentiae el confessio, 111, 526, 1, 2. Quomodo homo peccata tegere possit, XX, 228, 1 : *Qui converti fecerit peccatorem ab errore viæ suæ, salvabit animam ejus a morie , et operiet multitudinem peccatorum ;* 357, 2 : *Ante omnia, mutuam in vobismetipsis charitatem continuam habenlcs, quia charilas operit multitudinem peccatorum.* Peccata a nobis punienda, ut ea Deus ignoscat, *Job,* 308, 2. Peccati radix pœnitenlia evellenda, XIV, 591, 2. Ea plane eradicanda, non radenda, XIX, 450, 1 : *Sic el Christus semel oblatus est ad mullorum exhaurienda peccata.* Peccati arma Gant arma virtutis, XVÍ, 123, 2 : *El ecce mulier quæ erat in civitate peccatrix, ul cognovit quod accubuisset in domo pharisxi, attulit alabastrum unguenti. El stans retro secus pedes ejus, lacrymis coepit rigare pedes ejus, el capillis eapilis sui tergebat, el osculabatur pedes ejus, el unguento ungebat.* Peccatum per pœnilentiam remittitur, sed per bona opera tegitur, XVIII, 81, 2 : *Beali quorum remissæ sunt iniquitates, et quorum tecta sunl peccata.* Peccatorum pœnilenlium schema esl Paulus conversus, XVII, 210, 2. Peccatum deletur per eleemosynam, VI, 26, 1,2: *Funeratur Domino, qui miseretur pauperis; el vicissitudinem suam reddet ei.* Quinquo modis expiatur, 375, 1 Peccata purgantur per opera virtutis, tum debita, tum indebita, V, 473, 1 : *Per misericordiam el fidem purgantur peccata ; per timorem autem Domini declinat omnis a malo.* Peana et castigatione emendantur, X, 501, 2. Quatenus sacrificiis expiarentur, IX, 228,1 : *Nedieatt In multitudine munerum respiciet Deus, H offerente me Deo altissimo, munera Wl suscipit.* Pro iis satisfaciendum opere, 252, 1,2: *Honora Deum ex tota anima tua, et honorifica sacerdotes* et propurga te cum brachiis.* Peccata tum propria» tum aliena, sunt materia compunctionis, V, 415. I

4* *Qui sint effectus conversionis peccatoris. Peo* calor e statu damnationis educitur velul e lacu profundo, dum ad gratiam revocatur, XIV, 461,2: *Tu quoque in sanguine testamenti lui emisisti vinetto tuos de lacu in quo non est aqua.* Conversi peccatores in eumdem statum quem prius habuerant, Deo restituuntur. XVI, 211, 1 : *Dixit aulem pater ad servos suoi : Cito proferte stolam primam, el induite illum, el date annutum in manum ejus, et calceamenta in pedes ejus: el adducite vitulum saginatum, et occidite, el manducemus, et epule* mur.* Peccator conversus incipit esse alius quam fuerat, V, 351, 2 : *Verte impios et non erunt : domus autem justorum permanebit,* VI, 456, 1,2; XV, 375, 1 : Si *quis vult venire post me, abneget semetipsum el tollat crucem suam, et sequatur me.* Peccatores jam conversi veniunt foras, XVI* 496, 1,2 : *Hæc cum dixisset, voce magna clamavit : Lasare, veni foras.* Sed manent illigati carnis molestiis, 497. 1 : *El statim prodùt qui fuerat mortuus, ligatus pedes el manus institis.* Debent a sacerdote solvi, *ibid.* JustiGcalus peccator ex Ælhiope Gl candidus, XIV, 305. 2. Conversus est velul torris erutus de igne, 384, 2 : *Numquid non iste torris est erulus de igne ?* Per sanctam communionem in aliam personam se transmutet oportet, VI, 178, 1,2. Peccata semel dimissa a Deo peccatori, ob ingratitudinem denuo non imputantur, XV, 415, 2. Peccator si a peccatis posterioribus resurgat, priora merita reviviscunt, X, 211, i. De peccato condonalo et propilialo nemo potest esso securus, IX, 176, 1 el seq.; 178, 1 : *De propitiato peccalo noli esse sine metu, neque adjicias peccatum super peccatum. El ne dicas : Miseratio Domini magna esl; multitudinis peccatorum meorum miserebitur. Misericordia enim et ira ab illo cito proximant, el in peccatores respicit ira illius.* Peccata condonata sunl perpetuo ultronea pœnitenlia castiganda, 177, 1, 2.

In peccatis cadere expedii nonnunquam torpe dis, XXI, 82, 1 : *Ulinam frigidus esses aut calidus; sed quia tepidus es, et nec frigidus, nec calidus, incipiam te evomere ex ore meo.* Peccala prædeslinalis cooperantur in bonum, XVIII, 143, 1 : *Scimus quia diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, iis qui secundum propositum vocati sunt sancti.*

5* *Quid peccator per poenitentiam conversus facere debeat.* Peccator jam conversus non respiciat retro, IX, 490, 1 : *Revertere ad Dominum el avertere ab injustitia, el nimis odito exsecrationem. El cognosce justitias et judicia Dei, et sta in*

torte propotitionis el j. aliunis altissimi Dei. Sod bona opera continua agai, 491, 1 : *In parles vade siculi sancii, cum vivis el dantibus confessionem Deo.* Ac Deum laudet, 495, i : *Quam magna misericordia Domini, ei propitiatio illius convertentibus ad sel* Dao reconciliatus, identidem pro reconciliationis beneficio gratias agat, XIV, 152, Ì : *Quis, Dem, similis tui, qui aufers iniquitatem, el transis peccatum reliquiarum hxreditatistu&tnon* limmf/fel *ultra furorem suum, quoniam volens misericordiam est. Decertetur, et miserebitur nostri: deponet iniquitates nostras, et projiciet in profundum maris omnia peccata nostra. Dabis veritatem Jacob, misericordiam Abraham, quæ jurasti patribus nostris a diebus antiquis.* Peccatores semper agnoscant Dei bonitatem post acceptam peccati remissionem, XVH, 123,1.

CAPUT SEXTUM.

PECCATUM FUGIENDUM, VITANDUM ET DETBSlaNDUM, ET QUAKE.

!• Peccatum fugiendum, IX, 179, 2 ; 399, 1 : *Qua communicatio sancio homini ad canem? aut qux pars divili ad pauperem?* Peccatum est infinitae fugibililatis, quia Deus ost summæ honorabilitatis, XIII, 182, 2 : *Ingemuit Susanna, el ait : Angustia sunt mihi undique :* n *enim hoc egero, mors mihi esi ; si autem non egero, non effugiam manus vestras. Sed melius csl mihi absque opere incidere in manus vestras, quam peccare in conspectu Domini,* id fugere honorificum est, VI, 14, 1: *Doctrina viri per patientiam noscitur : el gloria ejus est iniqua prxlergredi.* Peccato fortiter resistendum, quia est summum malum, spontanea insania, et voluntarius demon, XIX, 498, 1,2 : *Nondum enim usque ad sanguinem restitistis, adversus peccatum repugnantes.* Peccatorum fuga ost nobilo sacrificium, X, 214, 1 : *Sacrificium salutate est attendere mandatis, el discedere ab omni iniquitate.* Peccata parva vitanda, ul vitentur magna, IX, 523, 2 : *Qui spernit modica, paulalim decidet.*Quia hæc nngllgunlur, disponunt ad magna, 525,1. Peccatis valedicere debent Ch mani, maxime qui vanitati alias vacarunt, XX, 347,1 et seqq.: *Sufficit enim prxlerltum tempus ad voluntatem Gentium consummandam his, qui ambulaverunt in luxuriis, et desideriis, vinolentiis, comessationibus, el illicitis idolorum cultibus.* Beatus qui sibi nullius peccati ost conscius, IX, 406, 1,2; 408, 1,2: *¡Beatus vir qui non est lapsus verbo ex ore suo, cl* 1 *non est stimulatus in tristitia delicti. Felix qui non habuit animi sui tristitiam, et non excidii a spe sua.* Peccatum non est peccato superandum cl compescendum, sed virtute, IV, 365, i ; *Si tibi placet, egrediatur edictum a facie tua, et scribatur juxta legem Persarum atque Medorum, quam prxterin illicitum est, ut nequaquam Vasthi ingrediatur ad regem, sed regnum illius altera, qux melior est illa, accipiat.* Peccatum non est medium eligibile ul gravissima peccala evitentur, XVIII, 70, I. Inter peccata ita constricto ut nullus omnino sino peccato evadendi aditus paleal, quid agendum, IV, 293, 2. Peccandum potius contra hominem quam conira Deum, 111, 535, 2.

2* *Quanto studio peccata fugere debeamus,* XIX, 293, 1 ; *Cognovit Dominus qui sunl ejus, et discedal ab iniquitate omnis qui nominal nomen Domini.* Servo Dei fugienda peccata quasi cadavera, 441, 1. Peccatum quantopere sancti detestati sunl, II, 83, 2; IX, 448, 1. Peccandi pericula assidua cogunt sanctos ad mortem anhelare. XIX, 15, 1. Pecca Inous mulhu pumitontes, in antris vitam austeram egerunt. VI, 381, 1. Peccati odium inculcatur, XVIII, 209, 2 : *Dilectio sine simulatione^ odientes malum; adhérentes bono.* Quomodo id præcavendum, IX, bit, 2 : *Ante languorem humilia te, et in tempore infirmitatis ostende conversationem luam.* Peccatum omne quomodo fugere possimus, XX, 571, 1 : *Omnis qui natus est ex Deo, peccatum non facit ; quoniam semen ipsius in eo manet, et non potest peccare, quoniam ex Deo natus csl.* Aliud est esso vol existera peccatum, aliud vincere peccatum et concupiscentiam, XVIII, 111,2: *Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore, ulobedialis concupiscentiis ejus.* Peccandi necessitas hominem semper pavidum lacii, XIX, 32, 1 : *Itaque, diarissimi....cum metu et tremore vestram salutem operamini.*

3» *Qux sint malia ad vitandum peccatum.* A peccatis per tria vincula debemus retrahi: per reverentiam Dei præseulis, memoriam beneficiorum Dei, et timorem divini judicii, I, 352, 1 (quibus addi potest : consideratio gravitatis peccati, crebra confessio, beatæ Virginis cultus, ot occasionum fuga).

Primo, *ileverentia Dei prxsenlis,* ot memoria beneficiorum ejus, I, 352, 1 : (?ui (Joseph) *nequaquam acquiescens operi nefario, dixit ad eam: Ecce dominus meus, omnibus mihi traditis, ignorat quid habeat in domo sua : ncc quidquam est quod non in mea sit potestate, vel non tradiderit mihi prater te, qux uxor ejus es : quomodo ergo possum hoo malum facere, et peccare in Deum meum?* Peccati fuga Dei pnosontis limoro proficiscitur, *Psalm.* 1. 206, i : *Diverte a malo, el faa bonum ; inquire pacem, el persequere eam.*

Secundo. *Consideratio gravitatis peccati.* Peccatorum remedium ex ipsorum foeditatis consideratione petendum, X. 177, 1. Peccatorum cognitionis offectus, *Psalm.* I, 33, 1. Peccatorum pr®« lerilorum recordatio stimulus est ad sollicitam cum Deo ambulationem, XIV, 134, 1, 2 : *Indicabo tibi, o homo, quid sil bonum, el quid Dominus requirat a te; ulique facere judicium^ el diligere misericordiam, ei sollicitum ambulare cum Deo luo.* Peccati cognitio utilis et ad poenitentiam conducit, *Job,* 786. 1, 2 . *Auditu*

auris audivi te, nunc autem oculus meut videt te. Peccatum (fornum horremus cum cognoscimus, *ibid.* Peccata propria cogitans, non raspiciet aliena, IX, 228, 2 : *Non irrideas hominem in amaritudine animæ sues: est enim qui humiliat et exaltat circumspector Deus.*

Tertio. *Novissimorum memoria* (Vide Æternitàs, Infernus, Judicium, Mors, Novissima).

Quarto. *Crebra confessio.* Vide Confessio.

Quinto. *Beatæ Virginis cultus.* A peccatis qui cavero volet, beatam Virginem colat. IX, 657, 1 : *Qui audit me, non confundetur : ct qui operantur in me non peccabunt* (Vide Maria).

Sexto. *Occasionum fuga.* Occasio fugienda, IX, 133, 1, 134, 1 : *Cor durum male habebit in novissimo, et qui amat periculum, in illo peribit.* Peccatorum occasiones dolere et ablegaro signum pœnilonliæ est, XII, 547, 2 : *Et recordabuntur mei liberati vestri in gentibus, ad quas captivi ducti sunl : quia contrivi cor eorum fornicans, et recedens a me, et oculos eorum fornicantes post idola sua : el displicebunt sibimel super malis quæ fecerunt in universis abominationibus suis.*

CAPUT SEPTIMUM.

AN ET QUALITER CUM PECCATORIBUS CONVERSANDUM.

<• *Cum peccatoribus non conversandum,* IV, 286, 2 : *Panem el vinum tuum super sepulturam jusli constitue, et noli ex eo manducare el bibere cum peccatoribus.* Peccatores duobus modis lactant quos decipiunt, V, 37, 1 : *Fili mi, si te lactaverint peccatores, ne acquiescas eis.* Peccata sua impius affingit ot affricat, 560, 2. Putat viros sanctos sibi esso damna, XVI» 136, 2.

2° *Quatenus et quare corripiendus peccator,* XV, 406, 2 cl seq.: *Si autem peccaverit* in *(e ¡rater tuus, vade et corripe eum inter te et ipsum solum; si te. audient, lucratus eris fratrem tuum.* Peccatoribus non e^l connivendum aut adulandum, XIII, 338, 2 : *Peccata populi mei comedent, et ad iniquitatem eorum sublevabunt animas eorum.* Quantum peccatum peccata non arguero et increpare, XIX. 307, t : *Argue, obsecra, increpa in omni patientiaeldoclrina.* Peccator non fovendus, peccata sua dissimulando, XHI, 338, 2. Ei suadendum ut minus peccet, XIX, 184, 2. Peccator secreto corripiendus, IX, 536, 1, 2 : *Corripe amicum, ne forte non intellexerit, el dicat : Non feci; aut si fecerit, ne iterum addat facere.* Et libero, 164, 1: *Ne reverearis proximum tuum in casu suo, neo retineas verbum* in *tempore salutis.* Et duro , 581, 2; 582, 1,2; XIX, 325, 2 : *Quam ob causam increpa illos dure, ut sani sint in fide.* Non tamen cum iracundia, IX, 270, 1 *: Non incendas carbones peccaturum, arguens eos,* d ne *incendaris flamma ignis peccatorum illorum.* Cur post privatam correptionem peccator coram testibus ost corripiendus, XV, 408, 2 : *Si autem te non audient, adhibe tecum adhuc unum, vel duos, ut* in *ore duorum vel trium testium stet omne verbum* Peccator pervicax et Ecclesiam contemnens, sicut ethnicus et publicanus, id est publicus peo calor est habendus, ct excommunicandus, 401, 1. Peccantes publice, publica arguendi sunt, XIX, 247, 2 cl seq.: *Peccantes coram omnibus argue : ut el caten timorem habeant.* Peccatores occulti non sunt prodendi, XV, 552, 1. Peccantes ex infirmitate tolerandi, non qui ex pertinacia, XVIII, 571, i ; *Fratres, cl* ai *prxoccupatus fuerit homo* in *aliquo delicto, vos qui spirituales estis, hujusmodo instruite in spiritu lenitatis, considerans leipium, ne cl tu lenieris.*

3* *Peccator odit correptionem el corripientes, X,* 158, 2 : *Peccator homo vitat correptionem, et secundum voluntatem suam inveniet comparationem.* Si oderit se corripientes, ostendit se obstinatum. IX, 564, 2, 565, 1: *Qui odit correptionem, vestigium est peccatoris ; et qui limet Deum, convertitur ad cor suum.* Oditquo medicinam, *ibid.*

4° *Peccatori commiserandum est,* XIV, 295, 1. An ei sit benefaciendum, IX, 370, 1, 2 ; 371,1, 2; 372, 1, 2 et seq. : *Da misericordi, el ne suscipias peccatorem..... Da bono, et non receperis peccato* rem. Benefac humili, el non dederis impio, prohibe panes dari illi, ne in ipsis polenlior sil. Nam duplicia mala invenies in omnibus bonis quxcumque feceris illi, quoniam el Allissimus odio habet peccatores, el impiis reddet vindictam.* Ei egenti danda est eleemosyna, 372, 2 ; 373, 1.

5° *Peccatores convertere, Deo el angelis gratissimum,* XVI, 204, 2 : *Dico vobis quod ita gaudium erit in cœlo super uno peccatore pœnxtenham agente, quam super nonaginta novem justis, qui non indigent pandentia.* Eis conversis non est invidendum, 213. 1, 2. Peccata praeterita nulli sunt exprobranda, IX, 265, 1 : *Ne despidas hominem avertentem se a peccato, neque improperes ei : momento quod omnes in correptione sumus.*

PECUARIA. Pecuaria ars innocens et antiqua est. VI. 355. 2.

PECULATORES. Peculatores qui sint, XIX, 182, 2.

PECULIUM. Peculium Romanis erat quidquid alicujus laboro et industria comparatum erat : derivatur vox a *pecore,* vel pusilla pecunia, XIV, 603, 1. Ejus usus cl definitio, *ibid.* Peculium est homini similo, *Job,* 348, 1.

PECUNIA. 1-Pecuniæ origo et etymon,IX,409,1. Pecunia dicta a *pecore,* VI, 356, 1. Pecunia veteribus erat Jupiter. IX, 304, 1. Priscis pecunia erat Dca, XV, 198, 2. Pecunia triplex : aurea, argentea. ærea, 260, 1. Et quælibel dicta æs, 708, 2. Olim omnia pecunia, præserlim cum rudis et non signata esset semper ad pondus annumerabatur» XII, 238, 2; XIII, 626, 2 ; XIV, 409, 2.

2» Pecuuim obediunt omnia, quo sensu, VU«

356, 1. Pecunia est divitum robur, item nervus belli, XIV, <03, 5. Item anima, sanguis,vita, 90, 2. Pccuniæ obediunt jura et æquitas, IX, 263, 1. Evincit justitiam, XIII, 551, 2. Pecuniæ proritant cupiditatem. *Job,* 622, 1. Pecunia aulici corrupti, IV, 516, 2. Amatores suos captivat, V, 317, 2. Avari idolum et numen est, XIII, 634, 1. Pecunia est occultus hominum tyrannus, 459, 2, Ejus corrosores semper anxii sunt, V, 317, 2.

3® Pecunia quid nobis esse debeat, et quomodo debeamus ea uti, VII, 210, 2. Ei simul et Deo servire nemo potest, XV, 197, 2 et seqq. Est justo comparanda, V, 272, 2. Pecuniæ absconditæ nullus est usus,X, 272, 1,2. Pecunia credita ostendit hominis fidem.

4® Pecuniam ferre vetantur apostoli, cur, XV, 260,1. Ejus possessio apostolis erat vetita, 260,2. Pecuniam omnem somper detestati sunt viri sancti, II 313,2. Eam tractare noxium est religiosis, XVI, 505, I. Ejus cupidi non sunt ad prelaturas promovendi, VI, 308, 1 *(Vide* Divitiæ, ubi eædem materia* fusius exponuntur).

5® Pecunia a Davide relicta pro templi fabrica, quanta fuerit, VII, 398, 2. Pecuniæ summa ducentorum et quadraginta millionum a Davide relicta ad templum ædificandum, IV, 127, 1, 2, Cui Salomon multa addidit, 128, 2. Pecunia quam Salomon in templum insumpserit, VII, 99, 1, 2. Pecunia qua pontifices custodes sepulcri corrupe-runt fuitexærario sacro sumpta, XV, 654, 1. Pecunia! Simonis Magi S. Petrus maledicit, et quomodo, XVII, 200, 2.

PECUS, PECORA. In pecudibus sita* erant veterum opes, XII, 767, 2. Pecora omnium genera in mari sunt, X, 413, 2. Pecora etiam dormiendo somniant, 329, 1. Pecora ingens dant lucrum pastori, VI, 355, 2 et seq. Etiam pecora ab hero curanda sunt, IX, 242, 2. Pecora sua cur curet justus, cisque de necessariis provideat, VI, 355. 2.

Pecora occisionis quomodo Judæi a prophetis vocentur, XIV, 486, 1.

PECTUS. Pectoris physionomia, Vili, 131, 2. Pectoris tunsio pœnilenliæ est signum, XVI, 243,2. Item symbolum sat sfaclionis et vindictae, *ibid.*

Pectus Christi et Salomonis qualis, Vili, 131, 2.

PEDALE. Pedale est mensura, XII. 327, 2.

PEDES. Pediti pro stipendio olim dabantur duo Oboli. IV. 426, 2.

PEDICULARIS. Pedicularis morbi, seu phtinasis causa et effectus, IV, 540, 2. Quinam ea puniti, *ibid.*

PEDUM. Pedum pastorale sua forma tria significat. XXI, 60, 2.

PEGUSIUM. Pegusii originem referunt ad Judæos exsules damnatos a Salomono ad aurifodinas Ophinnas, IX, 240, 2; XII, 91, 1.

PELAGIA (S.), virgo el martyr. S. Pelagia, virgo Antiochena et martyr preciarum virginitatis ac (ugæ exemplum dedit, XXI, 270, 1 et seq. Insilit in flumen ne \ioletur, \\, (24, 2. S. Pelagi» s< cum matre et sororibus in flunfen injicientis elogium, IV, 338, 1; V, 523, 1.

PELAGIA (S.) pœnitens. S. Pelagia auto pœnwtentiam in meretricio curabat se per urbem gestari, V, 264, 2. Ejus pcenitentis conversio, poenitentia, lacrymæ, XI, 144, 1; XII. 376,2. In monte Oliveti tugurio erecto poenitentiam egit.

PELAGIUS, PELAG1ANI. 1® Pelagii hæresiarchæ lapsus, XIV, 8, 2. Pelagii hæresis quid potissimum doceret, XII. 109, 1. Pelagii errores, XVII, 133, 2; 301, 1; 376. 1. Pelagii hæresis negantis gratiam, XXI, 195, 1. Gratiae necessitatem negavit, XVI, 397, 1. Astruens liberum arbitrium, id destruebat, 561. 1. Peccatum originale negabat, XVIII, 32, 1; 97, 1; 450. 2. In parvulis actualia peccata esse dicebat, XIV, 61, 1. Erat hostis grati», hinc eum oppugnans Augustinus liborum arbitrium deprimit. XVIII, 21, 1 ; XIX, 35. 1, 2 et seq. Merita tribuebat naluræ viribus, XIX, 523, 2. Docebat charitalem esso donum nostrum, non Dei, XVIII, 377, 2. Deum operari vello per legem minando et pollicendo asserebat, XIX, 35, 1, 2. Et posso esse a Deo, sed velle et agere a nobis, *ibid.* Ejus error circa vocationem, 249, 1. S. Chrysoslomus in vocatione ad primam gratiam non favet Pelagio, XVIII, 592, 2. Docebat omnes Christianos pauperes esse debere ex precepto Christi, XVI, 172, 2; XIX, 266, 2. Docebat hominem etiam ante lapsum moriturum, ct mori ex nature necessitate, XVIII, 132, 2. Oderat dialecticam, XIX, 269, 1. Pelagius haeresiarcha in senio hærcsim suam detexit, XIII, 383, 2.

2® Pelagiani erant adversarii graliæ, IX, 451,1. Docent fidem esse ex nobis, non e gratia Dei, XX. 105, 1. Et justos sine peccato esse, XV, 192, 2. Docebant nullum juramentum Christianis esso licitum, 168, 1. Et nullum divitem posse salvari, X, H5. 1; XV. 429, 1.

PELAGIUS I, rex. PelagiusI, Hispaniæ rex, Deipare ope Saracenos profligavit, V, 208, 1. Ejusdem beatæ Virginis ope, crebras de Gothis victorias retulit, I, 362, 2 et seq.

PELE. *Pele* mirabile Hebræis est, I, 504, 2.

PELEUS. Peleus jactavit se maritum Thetidis esse, IV. 499, 2.

PELICANUS. <• Pelicanus quæ sit avis, IX, 150, 2. Pelicanus idem est qui onocrotalus, XIV, 294, 1.

2® Pelicanus symbolnm est sapientiæ Christi, IX, 150,1. Item pœnilentiæ symbolum. *Job,* 577, 2. Pelicanus est etiam stoliditatis symbolum, IX, 270, 1.

PELLA. Pella urbs refugium fuit Christianis o Jerusalem exscindenda fugientibus; ojus etymon, I, 501, 2; XXI, 161, 1.

PELLIS. 1® Pellis nomen quid significet, *Jib,* 54, 1. Pellis hyænæ an hominem tutum contra hostes reddat, et alia ejus mira, XIV, 209, i. Palle

caprina utitur Jupitor loro libri 413,1. In pelli bus hædinis scribebant veteres, XII, 517,1.

2* Pellis est schema virtutum exteriorum, XIV, «0, 2.

PELOPIDAS. Pelopidas iturus ad conflictum, quid uxori, ut vitæ suæ caveret obsecranti, respondent, IV, 457, 1. Pelopidas quam esset ad calumnias fortis, II, 121, 1. Ejus paupertas, 136, 2.

PELTA, PELTATI. *Pelta* vox unde deducatur, XIV, 289, 2. Peltati milites qui dicantur, *ibid.*

PELUSIUM. Pelusii etymon, XII, 281, 1. Pelusium urbs Ægypti navibus et mercibus erat fiorentissima, 721, 2. Vocatur lingua maris Ægypti, XI, 271, 1, 2.

PENATES. Penates domestici erant theraphim, XIII, 331, 1, 2. Eos etiam post excidium, domoct urbe fugientes, secum peregre asportabant, *ibid.* Unde penates dicti, *ibid.,* 2.

PENELOPES. *Penelopes tela* proverbium quid sibi velit, V, 568, 2 ; VI, 496, 1.

PENETRATIO. Penetratio est dos propria corporis gloriosi, XVII, 266. 1. Quomodo Christus ad omnes inferiores partes terræ pénétrant, IX,666,1.

PENNA. !• Pennæ aquilarum quam rapaces et voraces sint, VI, 185, 2 ; XIII, 64, 1. Undo id eveniat, VI, 185, 2.

2° Pennæ solis sunt ejus radii, XIV, 606, 2.

PBNSIONARIUS. Pensionarii clerici reprehenduntur, XII, 740, 1. 2.

PENTACONTARCHI. Pentacontarchos Judæi in castris habebant, XI, 134,1.

PENTALPIIA. Pentalpha Antiochi Soteris tessera. XVI. 26, 1.

PENTAPOLIS. Pcntapoleos olim fertilitas, XII, 309, 2. Pentapolis quomodo dicatur arefacta, quia versa in favillam, IX, 317, 1. Pentapoles variæ, Vili, 504,1.2.

PENTATEUCHUS. Pentateuchi nomen, argumentum, auctor quis, 1,27,1. Ubi scriptus, *ibid.*, 2. Vocatur Liber vitæ, IX, 658, 1. Penlateuchus olim unus continuus fuit tractatus sine incisiono vel divisione, XHI, 253, 1.

PENTECOSTE. Ie *Pentecoste Judxorum.* Pentecosten qualem servarent Judæi, XII, 56, 1, 2. Pentecoste apud Judæos quando celebraretur, 1, 600, 1, 2. Pentecoste erat festum secundum a Paschale, XVI, 112, 1. Cur Pentecoste Judæis fuerit indicta, XVII, 76. 1. Hoc festum duplici do causa apud Judæos institutum,seu dupliciter accipitur: *primo,* fuit indicta in memoriam data illo dio legis per Mosen in Sina; *secundo,* in gratiarum actionem pro novis illius anni frugibus, quas tunc melero incipiebant, I, 600, 1, 2; II, 153, 2 ; XVII, 76, 1. Ejus dios quinquaginta undo numeraronlur, II, 150, 2. Fuit celebre apud Judæos, *ibid.* Offerebantur in eo panes primitiarum, 153, 2.

Pentecoste Hebræorum allegorico significabat Pentecosten Christianorum, 11, 155, 1,2; XVII, 76, i. Tropologice perfectam poenitentiam et remissionem peccatorum, .'.,2 Anagogice sanctorum requiem, *ibxd.*

2® *Pentecoste Christianorum.* Pentecoste Christianorum differt a Judaica, XVII, 76, 2. Est fes-» tum Spiritus sancti et jubileum, 77, 2. In Ponte», coste facta est promulgatio legis novæ, et tunc vetus obligare desiit, XV, 114, 2; XVI, 340, 1. Inea descendit Spiritus sanctus, non in Pentecoste Judæorum, II, 151,1. Inea datus est Spiritus sanctus Apostolis abundanlissimo. XVI, 427. 2. Eum ∨ ovant Itali Pascha Spiritus sancti 112.1. Prima Pentecoste Christianorum incidit in Dominicam, II, 151. 1; XVII, 76, 2. Ejus mentionem facit Lucas in Acto, Ii, 151,1. Alio tempore id celebrant Judæi, alio Christiani, 150, 2. Coli cœpta est mox post Christum. 152, 1, 2. In festo Pentecostes Constantinopaln a Tureis est expugnata ad punitionem ^dirimatis Græcorum in Spiritum sanctum blasp'. ⋆ mum, XVI, 570, 1. In Pentecoste præcipue vacandum est operibus charitatis, cur, IV, 272, 1.

PENULA. Penulam quam sibi per Timotheum afferri jubeat Paulus, quid esset, XIX, 31» 1. Est pallium ad frigus ct pluviam arcendam, *ibid.*

PENURIA. Penuria sæpius quam pugna consumit exercitum, IV, 323, 2.

PER. *Per* præposilio quomodo Deo Patri tribuatur, X VI, 299, 1. Deo Filio convenit, XVHI, 197 2; 325. 2; 625, 1.

PERA. Pera est sacculus viatorius, XV, 261, 2 et seq.

PER a DIM. Peradim sunt equi veloces ad cursum, ct apti ad bellum, XII, 698, 2. Vocantur sic tam equi quam muli, *ibid.* Sunt muli Syriae, *bid.*

PERÆA. Peræaquæ regio Judææ sil.XV, 418,1.

PERAMBULARE. *Perambulare* in Scripturis, cum præserlim de principibus agitur, significat imperium, dominium, et idem est quod *regere,* X, 295, 1; XIV, 367, 1 ; XVII, 223, 2 et seq.; XX, 395, 1.

PERCUSSIO. Percussio cardinis templi Belhelini, Amos menti objecta quid significaret, XIH, 632, 1.

PERDERE, PERDITIO. I0 *Perdere* duplici sensu capi potest, XI, 516, 1. *Perdere* el *parcere* contraria sunt, XIV, 604, I. Perdendum ul lucremur, X, 72, 2; 73, 1. Perditio quæ scienter ct evidenter fit, gratius affligit, 113, 2.

2* Perditio sui ipsius quisque est, XHI, 457,1,2. Perdilio est ex homine peccante, seque in peccatis usque ad finem obdurante, *b*d.* Perditio sedem propriam habet in domo irapii, VI, 102. 1.

PERDIX. !• Perdix dicitur *a perdendo,* IX, 103, 2. Ejus natura, 363, 2. Perdix cicur perdicem venatur, et ipsa alias voce sua in laqueos allicit, IX, 363, 2 ; XII, 142, 1. Quomodo aucupem eludat, XH. 142, 2. Perdicis pulli ab alia matre exclusi ad veram avolant. 141, 2. Perdix capream amat, IX, 364, 1. Perdices Paphlagomæ sunt bicordes, IX, 103, 2; XII, 584, 1.

2® Perdici dæmon as^imilalur, XII, 142, 2. Et hæretici, *ibid.* Undo confertur ei dolosus hospes, 1X, 363, 2. Symbolum est adulandum ct hypocritarum, XX, 44, 1. Item versuti el contumeliosi, J 2 L

PEREFFLUERE. *Pereffluere* Paulo duo significai, XIX, 166 i.

PI REG RINA. Peregrina est nomen proprium Jiirr tri is, V, |S9, 2.

PEREGRINARI, PEREGRINATIO, PEREGRINI^. !• *Peregrinatio proprie accepta.*

Primo. Peregrinus quid proprie, quid mclaphorlre significet, XX, 363 1. Peregrinus quis Judæis du cnlur, II, 282, 2. Peregrinis olim ab Hebræis, eliisquo gentibus mutabatur nomen proprium in aliud gentis cui inserebantur, IV, 208, 1, 2.

Secundo. Peregrinado quanta afferat damna, X, 81, 2 : *Melior est vicius pauperis sub legmine asserum, quam epulx splendida in peregre sine domicilio;* 82, 2 ; 83, 2 : *Minimum pro magno placeat libi; cl improperium peregrinationis non audies. Vita nequam hospitandi de domo in domum; el ubi hospitabitur, non fiducialiter aget, nec aperiet os. Hospitabitur, el pascet, el potabit ingratos, clad hxc amara audiet: Transi, hospes, el orna mensam : cl qux in manu habes, ciba exteros. Exi a facie honoris amicorum meorum : necessitudine domus mex hospitio mihi factus est frater.* Peregrinationis vagæ elincertæ incommoda, XIX, 476, L Peregrini peregre multa pali coguntur, VI, 14, 2; X, 81, 2; 82, 1. Peregrinatio sæpe moribus nocet, X, 198, 2. Peregrini sæpe in pericula cl mortem incidunt, 244, 1,2: *Quis credit* ei *qui non habet nidum, el deflectens ubicumque obscuraverit, quasi succinctus latro exsiliens de civitate in civitatem?* Peregrini apud exteros et incognitos Umidi sunt, XIII, 415, 1.

Tertio. Peregrini sunl benigne excipiendi, XX, 643, *I* el seq. : *diarissime, fideliter facis quid* qui t operaris in fratres. cl hoc in peregrinos. Qui testimonium reddiderunt charilati lux in con~spectu Ecclesiæ, quos benefaciens deduces digne Deo.* Ad hospitium invitandi, etiam trahendi sunl, X\I, 278, I, 2 : *El appropinquaverunt castello, quo i ani: el ipse* (Jesus) *se fijixil longius ire. El coegi nini illum, dicentes • Mane nobiscum, quoniam advesperascit, et inclinata est jam dies,* XVII, 310, 2 : *Cum aulem baptízala esset, cl donut ejus, deprecala est dicens* ; Si *judicastis me fidelem Domino esse, introite in domum meam el manete. El coegit nos.* Debent a principe delendi, VI, 487, 2 ; *Aperi os tuum mulo, el causis omnium filiorum qui perlranseunl.*

Quarto. Peregrinationis utilitas, conducit ad sa* piemia m praebeam parandam, X. 302, 2: *In 1er* ram alienigenarum pertransiel ; bona enim el mala in hominibus lentabit. Peregrinatio reddil cautum;* 199, i, 2: *Qui lenlalus non est, qualia scit t qui implanalus esi, abundabit malilia. Mulla mds, errando, et plurimas verborum consuetudines.* Docet frugalitatem, 199, 2. Peregrinatio ovangelizandi causa utilis est, VI. 336, 2.

Quinto. Peregrini antequam peregrinontur ot post, adeant templum, Deumque invocent, exemplo Tobiæ et aliorum, IV, 303, 1. Peregrinus ab hostibus invasus per S Raphaelcm liberatus, 228, 2.

Sexto. Peregrinado Loth quæ vocolur, IX, 461, 1. Peregrinationes Pauli. XIX, 310, 2. Aliquot a S. Luca omissa sunt, XVIII, 419, 2 ; 423, 1.

2° *Peregrinationes ad loca sancta.* Peregrinationes ad scpulcra sanctorum carpunt hærelici, sed insulse, XX, 362, 2 et seq.

3® *Peregrinatio metaphorice sumpta.* Peregrini omnes sumus in hoc mundo, et ad patriam coelestem tendimus, I, 184, i, 2 : *Dixit autem Dominus ad Abraham : Egredere de terra tua, el de cognatione tua, et de domo patris lui, et veni in terram quam monstrabo libi;* X,84, 4; XIV, 541, i; XV, 84, 1; 630, 2 ; XVI, 276, 1 ; XVIII, 314, 2: *Hoc itaque dico, fratres: Tempus breve est: reliquum esi, ut el qui habent uxores, tanquam non habentes sint, el qui flent, tanquam non flentes; cl qui gaudent, tanquam non gaudentes; et qui emunt, tanquam non possidentes; et qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur : prxlerit enim figura hujus mundi;* XIX, 478, 2 : *Juxta fidem defuncti sunl omnes isti, non acceptis repromissionibus , sed a longe eas aspicientes, el salutantes, et confitentes quia peregrini et hospites sunt super terram;* XX, 95, 2: *Religio munda et immaculala apud Deum et Patrem hxc est : Visitare pupillos el viduas in tribulatione eorum, el immaculatum se custodire ab hoc sxculo;* XX, 291, 2; 293, i : *diarissimi, obsecro vos tanquam advenas et peregrinos abstinere vos a carnalibus desideriis, qux militant adversus animam.* Peregrinamur a Domino quamdiu in hoc corporo sumus, XVIII, 449, 1 : *Audentes igitur semper, scientes quoniam dum sumus in torpore, peregrinamur a Domino.* Peregrinari se in lerra cogitat religiosus el fidelis omnis, XII, 232, 1 : *Domum non zdifioabilis, et sementem non seretis, el vineas non plantabitis, nec habebitis : sed in tabernaculis habitabitis eundis diebus vestris, ul vivatis diebus mullis super faciem terrx, in qua vos peregrinamini.* Peregrinatio nostra duplex est, XVIII, 450, 1. *Audemus aulem, et bonam voluntatem habemus peregrinari a corpore, et présentes esse ad Dominum. El ideo contendimus, sive absentes, sive présentes placere illi.* Peregrinis cœlestis patriæ Deus est umbraculum in die el nocte, *Psalm.* II. 340, 2 ; *Dominus custodit te, Dominut protectio tua super manum dexteram luam. Per diem sol non uret te, neque luna per noctem.* Peregrinus ad patriam anhelat, ot nos hic peregrini ad cœlum anhelaro debemus, VII, 236, 2 : *Quid necesse est homini majora se quarere, cum ignoret quid conducat sibi in vita aua, numero dierum*

peregrinationis tux, et *tempore quod velut umbra præterit?* Peregrini non ægro ferunt so dicioni» et probns impeli, ob peregrinum habitum, linguam el Diores; sic paritor vir sapiens ct patiens, sciens se essoin terra peregrinum, omnes injurias probra et adversa non curat, VI, 14, 2. Peregrini quomodo muros Jerusalem lum temporalis, tum cœlestis ædificent, XI, 706, 1

Peregrinari in fervore quid sit, XX, 362, 2: *Charissimi, nolite peregrinari in fervore, qui ad tenlalionem vobis fit, quasi novi aliquid vobis contingat.*

PEREGRINUS (S.). S. Peregrinus martyr ignem sino lasione superavit, X, 533» 2.

PEREGRINUS impostor. Peregrinus impostor Christianum so finxit, et carceri pro Christi fido se obtulit, ul eleemosynis fidelium polirolur, XIX, 340, 2; 463, 1 ; 513, 1. Christianorum auro suffarcinatus in patriam rediit, XV, 436, 2. Ob nomen immortale in rogum so conjecit, XVIII, 380, t.

PERFECTIO, PERFECTUS. I. Pehfectio Dei, *vide* Deus, cap. III.

II. Pehfectio hominis. — *!• Perfectio in quo sila sit el quis perfectus proprie dici queat*, V, 20, 1 ; VIII, 403, 2 : *Concupiscite ergo sermones meos, diligite illos, el habebitis disciplinam;* IX, 250, 1 *: In omni virtute tua dilige eum qui te fecit;* XVIII, 58,; 204, 2 : *Nolite conformari huic s&culo, sed reformamini in novitate sensus vestri, ut probetis quæ sit voluntas Dei bona, el beneplacens et perfecta ;* 284, 2 : *Non enim in sermone est regnum Dei, sed in virtute;* 654, 1 : *Fructus enim lucis esi in omni bonitate,eljustitia, el veritate,* XIX, 51, 2 : *Fratres, ego me non arbitror comprehendisse. Unum aulem, qux quidem retro sunt oblivtscens, ad ca vero qux sunt priora, extendens meipsum; ad destinatum persequor, ad bravium supernx vocationis Dei in Christo Jesu. Quicumque ergo perfecti simus, hoc sentiamus.* Perfectio sita est in continuo amore Dei cl laudo, X. 488, 1 : *In omni opere dedil confessionem sancto in excelso in verbo glorix.* Consistilincharilale Dei cl proximi, XX, 228, 2. Quantam charilalem exigat, XIX, 172,2; *Vos aulem, fratres, nolite deficere benefacientes.* Perfectio hujus vitæ cl fultiræ in quo sila sil, XVII, 134, 1. Perfectio sila est in mortificatione concupiscente, XX, 172, 1. Elin moderatione linguæ, XVII, 81,2; 137, 1 : *Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir.* PerfcoÜo in minorum observatione relucci, *Job,* 15, 2. Perfectio actus ex volo procedentis, VII, 201, 1. Perfecti viri quæ sini signa, IX, 36, 2. Ejus signum est proximi infirmitatibus compali, XVIII, 574, i : *Alter alterius onera portate, el sic adimplebitis legem Christi.* Porfeclus homo suum lucrum aestimat, quod aliis tribuitur, *Job,* 91, 2. Perfectus solum Deum qurorll, V, 148, 1, 2. Perfectus est qui in adversis gratias agli, IV, 274,2: *Cum ab infantia sua semper Deum limutril, et mandata ejus custodierit, non est contristatus eorr Ira Deum quod plaga excitatis evenerit ei : sed immobilis in Dei limore permansit, agens gratias Deo omnibus diebus vilx sux.* Perfecti in calumniis gaudent, X, 4, 2 ; *A Iribus metuit cor meum, el in quarto facies mea metuit ; delaturam civi» talis, el collectionem populi, calumniam menda* cem, super mortem omnia gravia.* Quomodo perfecti ab imperfectis in motu et gestu differant, IX» 543, 1 ; *Ez* vifu *cognoscitur* vir, *el ab occursu faciei cognoscitur sensatus. Amictus corporis, et risus dentium, el ingressui hominis enuntiant de illo.* Perfecti, integri, el in nullo deficientes quomodo distinguantur, XX, 29, 2 : *Patientia aulem opus perfectum habet; ut silis perfecti el integri, in nullo deficientes.* Perfectorum status spiritualis est, XVIII, 265,1. Qui sint apostolo Paulo perfecti, elquæ illis sapientia proponenda, XVIII.261,1: *Sapientiam aulem loquimur inter perfectos, sapientiam vero non hujus sxculi, neque principum hujus sxculi, qui destruuntur.* Perfectum quomodo se esse dicat el negat Paulus, XIX, 51, 1.

2° *Perfectionis excellentia el commoda.* Primo. *Perfectionis excellentia.* Perficere rem majus est donum quam inchoare, XIV, 401, 1, 2. Perfectio nobilior esi regum nobilitate» V» IH, 1 : *Accipe illam, el exaltabit ls : glorificaberis ab ea, cum eam fueris amplexatus. Dabit capili luo augmenta gratiarum, et corona inclyta proteget te.* Perfectio virtutum esi velul gemma gratissima, 531, 2. Perfectio virtutum est domus spiritualis animæ, XV, 215, 2 : *Omnis ergo qui audit verba mea hxc, et facit ea, assimilabilur* viro *sapiente, qui xdificavit domum suam supra petram.* Per studium perfectionis Deo appropinquamus, XX» 181, 2: *Appropinquate Deo, et appropinquabit vobis.* Perfectus cadens molior est imperfecto ex bono opero superbiente, X, 373, 2.

Secundo. *Perfectionis fructus.* Perfecti sunt Deo diarissimi, XV» 177, 1, 2. Ejus possessio homini jucunda est, VI, 218, 1, 2 : *In doctrina replebuntur cellaria, universa substantia pretiosa et pulcherrima.* Perfectio est bona animæ possessio, X, 564, 2. Hominem contra omnia mala communit ct tuetur, V, 571, 2 *: Substantia divitis, urbs roboris ejus : el quasi murus validus circumdans eum.* Perfectis accommodantur omnes proprietates altaris thymiamatis, 1,709, 2 et seq. Perfectio vitæ osi velul lignum vilæ, XXI, 408, 2 : *In medio plalex ejus, el ex ulraque parte fluminis lignum Vit», afferens fructus duodecim, per menses singulos reddens frudum suum, et folia ligni ad sanitatem Gentium.* Perfecti in fide el virtute quomodo mystice summa videant, XIII, 508. t : *Effundam spiritum meum super omnem carnem; el prophetabunt filii vestri et filix vestr»; senes vestri somnia somniabunt, et juvenes vestri visiones videbunt.* Perfecti quam certitudinem de sua saluto habeant, XVIII, 135,1 : *Ipse Spiritus*

testimonium *reddit › tritui nostro, quod sumus filii Dei.*

3* *Perfectionis Christianas necessitas.* Ad perfectionem christianismi vocat suos omnes Deus, V, 255, 2 : *Misit ancillas suas ut vocarent ad arcem, el ad mania civitatis : Si quis est parvulus, veniat ad me. El insipientibus locuta est : Venite, comedite panem meum, et bibile vinum quod miscui vobis. Relinquite infantiam, et vivite, et ambulate per vias prudentias.* Quam perfectionem a suis exigat Christus, XV, 177, 1 : *Estote ergo perfecti, sicut el Pater vester cœleslis perfectus esi.* Perfectio Dei nobis imitanda est, 178, 2. Quænam perfectio sil præceptî, quænam consilii, 177, 2. Perfectionis desiderium in suis Deus adimplet, V, 303, 2 : *Quod timet impius, veniet super eum; desiderium suum justis dabitur.* Perfectio nostra meta est, XIX, 48, 2. Ad eam currendum et obliviscenda ea quæ retro sunt, 47J, Eam insequi debemus ut venator leporem, 49, 2.

4* *Perfectionis et perfectorum officia,* IX, 548, 2. Sola Scriptura hominem perfectum non reddit, XIX, 304, 2 : *Omnis Scriptura divinitus inspirata, utilis esi ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in justitia; ul perfectus sit homo Dei, ad omne opus bonum instructus.* Perfecti omnia relinquere debent, XV, 428, 2 : *AU illi Jesus: Si vis perfectus esse, vade, vende quas habes, et da pauperibus, et habebis thesaurum in cœlo, el veni, sequere me.* Perfectioni inhians mundo caroiquemori debet, XVIII, 580, 1. *Mihi autem absil gloriari nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, el ego mundo.* Perfecti ad unum aspirent, Vili, 151, 2. In perfectione semper progrediendum, et quotidie incipiendum, IX, 502, 1,2 : *Cum consummaverit homo, tunc incipiet : el cum quieverit, operabitur.* Quid observare debeant perfecti ut in perfectione perseverent, XV, 428, 1, 2. Perfectos qui se putant, tentalionibus pulsantur ut videant se imperfectos esso, XII, 798, 2. Perfecti Ii-ment Deum timore filiali, *Psalm.* I, 204, 2 : *Timete Dominum, omnes sancti ejus quoniam non est inopia timentibus eum.* Perfecti etiam viri semper aliquid babent quod sibi petant ignosci, I, 252, 2 : *Ab omnibus iniquitatibus meis erue me, opprobrium insipienti dedisti me.* Perfecli quomodo imperfectos regere debeant, XIII, 317, 1.

5» *Media ad perfectionem assequendam.* Quæ ejus assequendæ sil optima ratio, IX, 342, 1 : *Fili, ne in mullis sint actus tui: ct si dives fueris, non ens immunis a delicto.* Perfectus quomodo quis evadat per justitiam quoad proximum, circumspectionem quoad Deum, sapientiam sive judicium quo ad seipsum, IX, 427, 2 : *Beatus vir qui in sapienza morabitur, el qui in juslxlia sua meditabitur, el* in *sensu cogitabit circumspectionem Dei.* Peí lectionis compendium, II, 466, i, 2. Modus cito id perfectionem cvangelicam perveniendi, XV, 178. 2 : Ad Christianam p. rhcUoiam media novem, I, 213, 1 : *Apparuit ei* (Abraham) *Dominus, dixitque ad eum: Ego Deus omnipotens, ambula coram me, et eslo perfectus. Ponamque fadus meum inter me et te, el multiplicabo te vehementer nimis.* Ad perfectionem via incipit a timore judicii, gehennae perducens ad contemplationem, III, 658, 2; 659, i : *Et ait* (angelus) *ei* (Eliæ) : *Egre* dere et sta in monte coram Domino : el ecce Dominus transit, el spiritus grandis et foriis subvertens montes, et conterens petras ante Dominum; non in spiriluDominus, elpost spiritum commotio, non in commotione Dominus ; el post commotionem ignis, non in igne Dominus; et post ignem sibilus aurx tenuis.* Optima ratio perfectionis assequendæ est mortis memoria, IX, 419, 2 : *Memor esto quoniam mors non tardat, el testamentum inferorum, quia demonstratum est tibi; testamentum enim hujus mundi morte morietur.* Ad perfectionem acor stimulus: *hodie coepi, hodie finiam,* XIX, 51,1. Media incitantia ad cursum et perfectionem sunt : *primum,* quemque sibi persuadere se non esso perfectum, sed eo tendere; *secundum* esi animi generositas ad heroica opera et profectum; *tertio,* insatiabile desiderium perfectionis ; *quarto,* intendero jugiler in bravium,48, 2 ; 49,1,2 et seq. Qui porfecti esse volunt, divitias nec ambiunt, nec paupertatem metuunt, VI, 433, 2. Perfectio causatur sapientia, XX, 27, 1 : *Scientes quod probalio fidei vestras patientiam operatur ; patientia autem opus perfectum habet.* Qui cito perfecti in re aliqua evadere conantur, mox deficiunt, V, 385,1,2: *Substantia festinata minuetur; qux autem paulatim colligitur manu, multiplicabitur.*

PERFIDIA, PERFIDUS. Perfidia remplicam evertit, V, 529, 2. Perfidia a Deo vindicatur, id probatur exemplis, I, 326, 1. In perfido non est sperandum, VI, 278, 1.

PERFODERE. Perfodere parietem quare jubeatur Ezechiel. XII. 587, 1.

PERFRICARE. Perfricare frontem quid sit, XI!, 522, 1,2.

PERGAMENÆ. Pergamenae pelles undo habeant nomen, XII, 517, 1.

PERGAMUM. Pergamum urbs ubi sita . dicta eadem Troja : ejus rex fuit Attalus, in Romanos beneficus, XXI, 51, 1. In ea magna fuit persecute Christianorum, 51, 2.

PERGERE. *Pergere in urbem* quid significet, VII, 348, 2.

PERIANDRUS. Periandri Corinthii sentential morales, IX, 30, 2.

PERIBOLUS. Peribolus vocatur murus vel septum. X, 534, 2; XII, 817, 1.

PERICARDIUS. Pericardio non aqua continetur, sed biliosus humor, XVI, 621, 1.

PERICLES. Pericles Atheniensis filiorum suorum mortem æqua mente accepit, XII, 680, 2. Ejus in injuriis patientia et tolerantia, XV, 173, 2 ;

XVHI, 217, 2 ; XX, 29. 1. Quid amico indigna petenti responderit, X, i 80, 2. Scilicet amico testimonium falsum exigenti parere noluit, I, 619, 1, 2. Pericles oratordictusfulminareet tonare, XV,678,2.

PERICULUM. 1° *Pericula corporalia.* Pericula ingentia Hebræi vocant mortem, XVIII, 412, 1, 2. Periculum praesens magis percellit quam futurum, I, 466, 2. Periculum mortis incurrit qui alium a morte liberare declinet, VI, 227, 2 el seq.

2® *Pericula spiritualia.* Pericula mundi varia sunt, IX, 289, 2 : *Communionem mortis scito, quoniam in medio laqueorum ingredieris, el* super *dolentium arma ambulabis.* Pericula vil‹ presentís soli viri spirituales norunt, *Psalm.* I, 275, 2; 276, 1 : *Abyssus abyssum invocat, invoca cataractarum tuarum. Omnia excelsa tua el fluer tui super me transierunt.* Periculum salutis aleni maximum, *Psalm.* ¡I, 279, 1 : *Circumdederim' me dolores mortis, et pericula inferni invenerunt me.* Periculum in divitiis quantum sit, VII, 100. 2 In pericula ruit ebrius, X, 139, 2 (ITde Divit iæ, Ebr iet as). Periculum unitatis ct solitudinis, VII, 477, 1 : *Si unus ceciderit, ab allero fulcietur :* va *soli : quia, cum ceciderit, non habet sublevantem se.* Periclitatur homo el sperando el desperando, XII, 736, 2; 737, i : *Cum stulto ne mullum loquaris, et cum insensato ne abieris. Serva te ab illo, ut non molestiam habeas, et non coinquinaberis peccato illius.* Pericula ab hostibus pietati semper sunt in hac vita, *Psalm.* II, 265, 1, 2. Pericula declinanda sunt, XVI, 417, 1; 413, I. Pericula quæ capessenda, quæ vitanda, X, 162, 1. Periculis occurrendum, timore superato, XVI, 555, 2.

Pericula inferni qui non adverlant, *Psalm.* II, 279, I. Periculum amans in co peribit, IX, 133, 2; 13$, 1 : *Cor durum malo habebit in novissimo; et qui amat periculum, in illo peribit.* Periculum peccati mortalis amans, peccat mortaliter, 13$, 2. Periculum fugiens, in illo non peribit, *ibid.* Quando id subeundum, 135, 1. Pericula vir sapiens caule declinat, VI, 137, 1, 2: *Callidus videt malum, cl abscondit se ; innocens perlransiit, et afflictus est damno.* Periculum minus adiro licet, ul majus vitetur, XV, 12$, 2. Qui curani animas a Deo a periculis eximuntur, XIV, 45, 2.

In periculis omnibus ad Deum confugero debepus, VI, 32, 2. In periculis Deus unicum refugium, *Psalm.* I, 351, 1. In periculis Deus amandus ct invocandus, IX, 39$, I : *Omni vita tua dilige Deum, el invoca illum in salute tua.*

PERILLUS. 1'erillus faber primus suo periit tormento, et in bovem æncum quem tyranno Phalaridi suggesserat, primus injectus fuit, IV, 382, 2; VI, 322, 2 ; X, 41, 2 ; XII, 660, 2.

PERIPSEMA. Peripsema proprie quid sit, XVIII, 284, 2.

PERIRE. Perire dicuntur ea quorum non est usus, XIV, 273, 2-

PERISCELIDES. Periscelides quid sint, IX, 440, 1.

PERJURIUM. !• Perjurium sequitur e mendacio, IX, 230, 2 : *Noli velle mentiri omne mendacium: assiduitas enim illius non est bona.* Item e jurandi consuetudine, 599, 2 : *Jurationi non assuescat os tuum, mulli enim casus in tila.*

2' Jurantes per falsos deos duplicem Deo injuriam faciunt, Vili, 573. 2 : *Utraque ergo illis evenient digne, quoniam male senserunt de Deo attendentes idolis, et juraverunt injuste, in dolo contemnentes justitiam.*

3® Perjuria vindicai Deus, VIII. 57$. 1,2: *Non* rnim *juratorum virtus, sed peccantium pana perambulat semper injustorum przvancalionem.* Quomodo semper punitum fuerit, multis exemplis docetur, I, 326, 1 ; 11, 415, 2 : *Non usurpabis nomen Dei tui frustra, quia* non *emt impunitus qui super re vana nomen ejus assumpserit.* Pejerantes olim in ædibus sanctorum illico cœlilus castigabantur, Vili. 574, 1. Perjurii et perfidi® detestatio, I, 326. 1 *(Vide* Jur ament um).

PERMISSIO. Permissio Dei vocatur actio et deceptio contra Calvinum, XII, 598, 1.

PERNICIES. Pernicies non licit® voluptatis, VII, 21, 1.

PERNOCTARE. Pernoctare ad sepulcra sanctorum pium et utile est, XI, 746, 1.

PERPENDICULUM. Perpendiculo cur architecti utantur, XIV, 369. 1. Perpendiculum Israelis quando Deus deponere dicatur, XIII, 612, 1.

PERPERAM. Perperam agere quid sit, XVIII, 381, i.

PERPETUA (S.). S. Perpetua qua visione viderit sibi imminere martyrium, XV, 210, 1. Vidit se suosque per scalam quamdam auream in cœlum ascendere, XII, 809, 1. Ejus visio de via cœli cultris obsita. I, 286,2; XV, 210, i. S. Perpetua idola explodens leonibus objecta est, XII, 92, 2 ; 465, 2.

PERPETUUM. Perpetuum in terris nihil, *Psalm.* II, 238. 1. 2.

PERSÆ. !• *Persarum usus religiosi.* Persæ solem ut numen colebant, IV, 205, 2 ; X, 375, 1 ; 389, 2 ; XXL 37, 2. Coluerunt solem nomine Mithr.e, XI!, 563. 1. Deum censuerunl esse ignem, XIV, 590, 1. Ignem exinde colebant ut Deum. IV, 502, 2. Plura templa igni extruxeruni, ifctd., 1. Persæ vivos homines sub terra diis defodiebant io gratiarum actionem, velut piaculares victimas, XII. 71,1.

1° *Eorum mores domestici.* Matribus et filiabus commiscebantur, II, 114,2 : IV, 3$3.2. Sorores suas in uxores ducebant, IV, 364, 2 ; XX, 167, 1. Persas sunt in uxores feri, IV, 365, 2. Eœdum apud eos habebant feminam intactam relinqui, 343, 2. Persæ filiis ut servis olim utebantur, VI, 27, 2 ; IX. 117,2, Quos amicos primo haberent loco, quos secundo, VL 341, 1. Solebant aliemgems, cum m urbem vel

aulam asciscerentur, mutare nomina, IV, 368, 2. Persæ prolixam comam alunt, IV, 345, 2. Iis ascribitur unguenti et ungendi usus, 369, 2.

Persica mulieres sunt cæteris pulchriores, IV 36i, 2. Sunt plus æquo ornatus studios®, 369, 2 Perosum habebant liniflciam, VI, 496, 1.

3' *Eorum usus in victu el conviviis.* Persarum veterum in victu sobrietas, I, 160, 2; IV, 362, 2; XIII, 13, 2. Posteriores Persæ luxu defluxerunt, cum priores essent frugales et continentissimi, XI. 330, 2. Prandebant et cœnabant in pavimento, IV. 362,2. Apud eos lege cautum erat ne arnphoræ ad convivia importarentur, 363, 1. Ipsorum leges permittebant reges semel in anno inebriari, 364, 2. Nefas est apud eos regem in convivio quidquam abnuere, 377, 2.

4® *Eorum usus militares.* Persæ per mactationem ferarum bello assuefaciebant, IX, 243, 1. Erant sagittandi peritissimi, XII, 318, 2. Equis polMiant, uti eliamnmn equitatu contra Tureas pollent, XIV, 366, L Persici equi quam sint feroces, XXI, 211, 2. Cur uterentur vestibus rubris in bello. XIV, 427, 2 et seq. Persæ milites utebantur purpura, partirli ad ornatum, parlim ad tegendum vulnera, IV, 432, 1. Aquilam in vexillis præferebant, XII, 199, 2. Terram el aquam a sibi subjugandis, in signum servitutis pascebant, IV, 320, 2.

5® *Persarum monarchia.* Persarum monarchia quomodo incœperit. IX, 91,2. Persarum reges universal fuero qualuordeclm, iiquo recensentur, et tempus regni uniuscujusque, XIII, 147,1. Persarum et Medorum imperium cur in statua Nabuchodonosoris brachiis repræsentetur, 23, 2; 24, i. Id argento comparatur, quia Persæ luerunt opulenti, *ibid.* Fuit felicita lo et gloria inferius imperio Chaldæorum, *ibid.* Eorum regum infortunia, *ibid.* Eorum imperium urso comparatur, ob quatuor causas, 87,1. Quamdiu id steterit, 30, 1. Ipsis monarchiam Alexander et Græcl extorsere, XIV, 347, I; 430, I. Eorum regnum hodie aliquatenus stat, *ibid.*

6® *Persarum regum usus et mores.* Porsarum principes quam essent gravitatis et majestatis amamos, IV. 350, 1, 2. Apud illos sub specie maje4ails persona regis occulitur, 365, i. 2. Magnam, imo dix mam majestatem præ se ferebant. 400,2, Eorum majestas divinæ majestatis imago fuit, XXI. 19,2 Reges solis nomen aut imaginem assumebant, XIII, 591, 2. Hinc ct ignem sibi præfcrri rurabant, XII, 19, 1 ; XIII. 493, 1, 2; 591, 2. In CdMris super tabernaculum eorum conspicua promicabat solis imago crystallino globo inclusa, cui ignis pr.eluccbat, XIII, 591, 2. Reges Persarum voluerunt adorari ut dii, ¡V, 372. 2; 379, 2. Aurum voluerunt sibi esso proprium,IV, 473, 2. Quomodo singulis suis uxoribus civitates attribuerint, 516, L Regea Persarum nemo alloqui poterat nisi prostratus in terra, IX, 591, 2 Eos proceres osculo honorabant, VI, 242, 2. Eos sina dono subjecti adire non poterant. V. 375, 2. Persarum roi cui dicatur anes, XIII, 100, 1, 2.

Reges Persarum septem summos principes et consiliarios habebant IV 221 2. Ante cibum do modestia, ante potum do temperantia disputabant, 368, 2. Bibebant vinum e Syria advectum, 235, 1. Mirabantur superstitio de non bibenda alia aqua quam ex Choaspo fluvio, 233, 1.

Reges ad bellum euntes, omnes arma gestare valentes sequi debebant. IX, 614, 2. Regum Persi® bella in variis orbis partibus, XIII, 100, 1, 2.

7° *Persarum contra Assyrios et Judxos bellum.* Persæ olim confederati fuere Chaldæis, hinc simul cum Nabuchodonosoro Assyriorum monarchiam everterunt, cl cum eo conira Jerusalem venere, XI, 328, 1. Persæ Babylonem expugnaturi cur dicantur sanctificat!, 280, 1. Cur comparentur asino, 330, 2. Per equos rubros repræsentantur, XIV, 428, 1. An veste atra uterentur, *ibid.* An dici merito queant lupi, XIII, 52, 2. Quomodo requiescere fecerunt spiritum Dei in Chaldæos irati, XIV, 426, 1; 431. 1.

Persæ Judæis plus horroris ct mœroris quam damni cl stragis intulere, XIV, 428, 1. Persæ ct Medi Judæos non afflixerunt, sed potius iis propitii fuero, XIII. 483, 1; XIV, 3G9, 2; 377, L Persarum custos et præses angelus cur restiterit Gabrieli pro reditu Judæorum agenti, XIII, 142, 1.

8® *Persarum ad Christum conversio. An* Persæ a S. Joanne conversi fuerint, XX. 502, 2. Persarum christianismus, XII, 314, 2. Eorum martyres illuiros, XII, 314, 2. Persarum infidelium erga Christianos crudelitas, XIII, 87, 1.

PERSECUTIO. 1° *Quid sil persecutio, et ejus necessitas.* Persecutio proprie quid sit, XV, 150.1: *Beati qui persecutionem patiuntur propter Justitiam, quoniam ipsorum esi regnum cœlorum.* Persecutio est species tentationis, XX, 15, 2: *Omne gaudium existimate, fratres mei, cum in tentationes varias incideritis.* Persecutionum tria genera quibus justos affligunt impii, *Psalm.* II, 21$, i. Persecutores justorum cur vocentur homines sine addito, *Psalm.* II, 350,1 : *Cum exurgerent homines in nos, forle vivos déglutissent nos. Cum irasceretur furor eorum in nos, forsitan aqua*

absorbuisset noi. Persecutiones per grandinem repræsentantur, X, 403, t. Persecutiones et persecutores universales Ecclesiæ per quatuor cornua Zacharias visa symbolico denotantur, XIV, 371. I, 2.

Persecutionem pati necessario omnes pios, quam sit verurn, XIX, 302, 1 : *Omnes qui pie volunt vivere in Christo, persecutionem patientur.* Eam patiuntur qui Christum vel religionem sectantur, 302,2. Persecutiones cur permittat Deus. *Psalm* II, 289, i : *Impulsus eversus sum ut caderem, et Dominus suscepit me. Partitudo mea, et tous mea Dominus; et factus est mihi in salutem.* Persecutionum instantium mentionem cur Dominus apud apostolos faciat, XVI, 235, 2 : *Et ait ad discipulos suos: Venient dies quando desideretis videre unum diem Filii hominis, et non videbitis.* Persecutio et crux sunt aposlolalus insigne, XVII. 123, 1. Persecutionis asperitate mulli deficiunt a fido, XV, 604, 1.

2* *Persecutionis utilitas,* XVII, 132,1 : *Convenerunt enim vere in civitate ista adversus sanctum puerum tuum Jesum quem unxisti, Herodes el Pondus Pilatus, cum gentibus et populis Israel, facere quæ manus tua et consilium tuum decrevernini fieri.* Persecutione crescit Ecclesia, XIV, 150, 1; *Videbunt gentes, el confundentur super omni fortitudine sua.* In iis exornatur ct perfici* tur Ecclesia, XXI, 38, 2. Persecutiones Ecclesiæ qua? oi damna inflixerunt, V, 304, 2 et seq.: *Quasi tempestas transiens non erit impius: juslus autem quasi fundamentum sempiternum.* Persecutores Ecclesiæ Deus ei subjecit, XIV, 508, 1 : *Et erit in dic illa : quxram conterere omnes gentes qux veniunt contra Jerusalem.* Persecutione cxci* talur Christianorum ardor et puritas, 590, 2. Ipsa acuit fideles ot religiosos, XV, 150,2. In ea maxime ducet sanctorum in currendo vigor, XVIII, 441,4; *In omnibus tribulationem palitnur, sed non angustiamur; aporiamur, sed non destituimur; persecutionem patimur, sed non derelinquimur; dejicimur, sed non perimus.* Purgat mentes ct linguas confessorum ot martyrum, V, 298, 2 ct seq. Ea martyribus in bonum cessit, ot aliis in stimulum, XVIII, 143, 2. Persecutionem pati est summa bcatitudo, XV. 152, 1, 2. Persecutores sunt fabri coronarum, XVII, 131, 1 ; XX, 328, 2 ct seqq. : *El quis est qui vobis noceat, si boni xmulatores fueritis I Sed et si quid patimini propter Justitiam, beati ; timorem eorum ne timueritis, el non conturbemini.*

3* *Quomodo erga persecutionem se gerere Christianus debeat.* Primo. Aliquando declinanda est prudenter, XV, 270, 1 • *Cum aulem persequentur vos in civitate, fugite in aliam.* Eugcre persecutionem quando praeceptum, quando permissio, *ibid.* Persecutionem declinare licitum, quod exemplo Christi conûrmatur, XV, 82, 2 et seq.; XVI, 417, 1. Persecutionis tempore justi consulto so abscondunt, VI, 389, 1 : *Cum surrexerint impii, abscondentur homines; eum illi perierint, multiplicabuntur justi.*

Secundo. *Toleranda patienter.* Persecutiones et injuriæ fideli non sunt timendæ, XI. 532, 1. 2 : *Cum transieris per aquas, tecum ero. el flumina non operient te; cum ambulaveris in igne, non combureris, et flamma non ardebil in te.* Fortiter suslinendæ sunt, VII, 165, 2. In persecutione fideles debent esse constantes et longanimes, XXI, 249, 2. Persecutioni et persecutori non est indi* gnandum, V, 536, 2, De persecutione sancti quandoque queruntur, *Psalm.* I, 288. 1. Ad eam Prenderò constanter stimuli quinque. XV, 271, 1. Qui eam patiuntur, vincunt, quia præcurrunt, XVIII, 441, 1. Persecutio non est molesta patienti, sed eam pali detrectanti, *ibid.,* 2.

Tcrlio. *Gaudenter sufferenda.* Tn persecutione cur gaudendum, XV, 152, 2: *Dead. eum maledixerint vobis, et persecuti vos fuerint, et dixerint omne malum adversum vos menlientes propter me. Gaudete et exultóte, quoniam merces vestra copiosa est in calis;* XVII, 156, 2 et seq.: *Ibant gaudentes* (apostoli) *a conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pali;* XV1IÎ, 91, 2 et seq.: *Non solum aulem. sed el gloriamur in tribulationibus, scientes quod tribulatio patientiam operatur, patientia aulem probationem, probatio vero spem;* XX, 18, 2 : *Omne gaudium existimate, fratres mei, cum in tentadores varias incideritis.* In persecutione dolendum, non propter seipsum, sed propter exitium persequentium, III, 50!, 2.

Quarto. *In persecutione ad Deum confugiendum.* Ejus condimenta sunt Dei promissio, X1X, 406,1 : *In quo abundantius volens Deus ostendere pollicitationis hxredibus immobilitatem consilii sui, interposuit jusjurandum : ut per duas res immobiles quibus impossibile est mentiri Deum, fortissimum solatium habeamus.* Persecutionum et calumniarum morbo quæ medicina facienda sit, *Psalm. !,* 231, 1, 2 : *Revela Domino viam tuam, et spera in eo, et ipse faciet. Et educet quasi lumen justitiam tuam, et judicium tuum tanquam meridiem.* Ioca est invocandus Deus, XV, 235, 2 : *Et accesserunt ad cum discipuli ejus et suscitaverunt* eum, *dicentes : Domine, salva nos, perimus. Tunc surgens, imperavit ventis et mari, et facta est Iran* quilinas magna.* In persecutione fideles venerabilem Eucharistiam sumebant, XXI, 47, 1. In persecutione sectatores Christi opem et amicos invoniunt, XV, 704, 1 : *Respondens Jesus, ait: Arnen dico vobis, nemo est qui reliquerit domum, aut fratres,aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut filios, aut agros, propter me, el propter Evangelium, qui non accipiat centies tantum, nunc in tempore hoc, domos, el fratres, et sorores, el matr*„ et filios, el agros, cum persecutionibus, el in sxculo futuro vitam xternam (Vide* Afflictio).

<• *Persecutiones Ecclesia.* Persecutiones variæ fidelium recensentur, XIII, 157,1,2. Persecutio prima Ecclesiæ fuit a Judæis, XIV, 503, 2. Quando excitata fuerit, XVII, 189, 1. Persecutionis in apostolos excitat» quæ fuerit causa, XVI, 574, 1. Ea crescente, apostoli cogitare cœporunt do Evangelio Gentibus annuntiando, XVII 158, 2.

Persecutio infidelium contra Christianos tempore legis novæ quanta fuerit, XIV, 145, 1, 2. Persecutiones decem eruent» a Romanis imperatoribus contra Christianos usque ad Constantinum excitatae, XXI, 141, 2. Persecutio Decii et Valeriani repraesentata per leonem, Diocletiani et Maximiani per ursum, XIII, 87, 2 et seq. Persecutio Wandalica quam sæva fuerit, XXI, 200, 2 etseqq. Persecutiones Ecclesiæ usque ad finem mundi durabunt, 15, 1. Persecutores omnes Ecclesiæ an sint Gog et Magog. XII, 763, I, 2.

Persecutio Antichristi erit ultima, XII, 773. 2; XIX, 163, 1. Quam acris futura, XIII, 175, 2 ; XXI, 264, 2. Aquarum inundatione repræsentatur, XXI, 250. 2. Erit corporalis ct spiritualis, XIX, 153, 1. Cur futura brevis sit, XIII, 175, 2 *(Vide* Antichristus).

5* *Persecutorum punitio.* Persecutor quos persequitur, facit ægrotare morbo pœnæ, seipsum vero morbo culpæ, *Psalm.* 1,215, 2; 216,1. Persecutores Ecclesiæ acriter a Deo puniti, XI, 593,1,2. Persecutores suos puniri optant martyres, XXI, 150, 1,2.

PERSEPOLIS. Persepolis eadem est civitas quæ Ælam sive Elymais, IV, 540, 1.

PERSEUS, Macedonum rex. Perseus a Romanis in triumphum ductus, IV. 450, 2.

PERSEUS quidam. Persei cujusdam mutuantis cautela prudens, X, 70, 2 ; 71, 1.

PERSEVERANTIA. !• 0uid *sil perseverantia, est magnum donum Dei.* Perseverantia distincta est gratia justificanto, XIX, 5, 2. Magnum Dei donum est, V, 62, I : *Custodiet rectorum salutem, el proteget gradientes simpliciter.* Perseveranti» donum duplex ost, potentiate ct actúalo, XVII, 247, 2: Çui (Barnabas) *cum pervenisset el vidisset gratiam Dei, gavisus est; et hortabatur omnes in proposito cordis permanere in Domino;* XIX, 5, 2 : *Confidens hoc ipsum, quia qux cœpil in vobis opus bonum, perficiet usque in diem Christi Jesu.* Quantum donum ipsa sit ex parte Dei, et quanta virtus ex parte hominis, XVII, 249, 1. Est ex Deo et non ex nobis, et nemo se illam habero certus ost, sed illam a Deo sperare debel, XIX, 5, 2. De sua perseverantia nemo fidelis certus est, 32, 2; XX, 421, 1, 2 : *Quapropter, fratres, magis satagite, ut per bona opera vestra certam vestram vocationem el electionem faciatis;* XXI, 74, 1: *Ecce vento cito : tene quod habes, ul nemo accipiat coronam tuam.* Perseverantia pendet a libero arbitrio, XV11, 248, 2. Ad eam requiritur rratia Det, ct cooperatio liberi arbitrii, XIX. 5, 2 Perteveriro omnes possunt, si velint. X\ ili , I 312, 1. Perseverantia causât probatio, XX, 24, 2.

Perseverantia significatur per caudam ovis quæ Deo adolebatur, II, 23, 1. Per poderem repræsentatur, X, 26, 2.

2* *Perseveranlix excellentia et elogia.* Ejus preclara elogia, V, 73, 1 : *Misericordia et veritas te non deserant;* VII, 251, 1. Melior ost enim finís orationis quam principium, VII, 250, 1. Est certum electionis signum, XVIII, 404, 1 : *Vide ergo bonitatem et severitatem Dei ; in eos quidem, qui ceciderunt, severitatem; in te autem bonitatem Det, si permanseris* in *bonitate, alioquin et tu exardens.* Perseveranti» donum proprium prædestinatorum *Psalm.* I, 70, 2. Perseverantia in finem est virtutum consummatio, XV, 270, 1 : *Qui autem perseveraverit usque in finem, salvus erit.* Coronat virtutes omnes, IX, 213, 1 : *Investiga illam, el manifestabitur tibi, el continens factus ne derelinquas eam.* Perseverantes soli digni sunt cœiesü requie, XIX, 385, 2 : *Ingrediemur enim in requiem, qui credidimus ; quemadmodum dixit• Sicut juravi in ira mea : Si introibunt in requiem meam ; el quidem operibus ab institutione mundi perfectis.* Perseverantia in patiendo accipit coronam, et habet opus perfectum. XX, 26, 1 : *Patientia autem opus perfectum habet.* Est suavis cuilibet morituro, XIX, 310,2 : *Ego enim jam delibor, et tempus resolutionis me* instat. Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi. In reliquo reposila est mihi corona juililix, quam reddet mihi Dominus in illa die justus judex ; non solum autem mihi, sed et iis qui diligunt adventum ejus.*

3* Perseveranti» obtmend» modus, erga beatam Virginem devotio, IX, 657, 1 : *Qui audit me, non confundetur, et qui operantur in me non peccabunt.* Medium ad eam assequendam est ut pro ea obtinenda assidue oremus, XVII, 248, 2; XIX, 6, 1. Datur humilibus cl sollicitis, XIX, 5, 2. Ad perseverantiam septem stimuli, X, 33, 1 et seq. : *Homo sanctus in sapientia manet sicut sol : nam stultus ut luna mutatur.* Perseverantia est in bonis operi bus adhibenda, X, 183, 1.

4° Perseverantia in oratione necessaria est, nca continuatio, XVI, 238, 1 : *Oportet semper orare el non deficere.* Perseverantia in oratione insigne Dei donum est, *Psalm.* 1, 420, 1 : *Benedictus Deus qui non amovit orationem meam ct misericordiair suam a me.* Est nervus orationis, X, 225, 2 : *Oratio humiliantis se nubes penetrabit, el donec propinquet non consolabitur ; et non discedet, donec Altissimus aspiciat* (Vide Oratio).

PERSIA, PERSIDIS. Persia Babyloni est ad Orientem, XI, 566, 2. E Persido an venerint Magi Christum adorantes, XV, 71, 2.

PERSICUM. Persicum Evangelium quam antiquum. et unde in Europam venerit, XV, 14, 1.

PERSONA. I. Pirsona in divinis. !• *Personarum divinarum pluralitas el distinctio.* Persona-

mm In divinis ent pluralitas el distinctio, 1,231, 1: *Igitur Dominus pluit super Sodomam et Gomorrham sulphur et ignem a Domino de calo,* VI, 425, I : *Quod nomen est ejus, et quod nomen filii ejus, si nosti?* IX, 619t i, 2; *Ego ex ore Altissimi prodivi, primogenita ante omnem creaturam;* XVI, 543, 2 et soq.: *Dicit ei Jesús : Tanto tempore vobiscum sum, et non cognovistis me? Philippe, qui videt me, videt et Patrem.* Ipsæ realiter a so distinguuntur, IX, 624, 1, 2. El sunt tres reales hypostases, *ibid.*

2® *Personarum SS. Trinitatis proprietates,* XVIII, 513, i : *Gratia Domini nostri Jesu Christi, et charitas Dei, el communicatio sancti Spiritus sit cum omnibus vobis.* Unam et eamdem habent essentiam, IX, 63, 2 : *Ipse* (Deus) *creavit illam in Spiritu sancto.* Personarum divinarum inter se conjunctio, XVI, 570, 2. Persona una SS. Trinitatis aliam includit, XVII, 77, 2; 103, 4. Persona in Trinitato est alteri intima, et quælibcl alteri inoxislit, V, 222, 1 : *Dominus possedii me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret a principio,* IX, 63, 2. Persona nulla in SS. Trinitate mittitur, nisi quæ procedit ab ea quæ mittit, XVI, 570, I : *Cum autem venerit Paracletus, quem ego mittam vobis a Patre, Spiritum veritatis, qui a Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me. El vos testimonium perhibebitis, quia ab initio mecum eslis;* 576, 2 : *Sed ego veritatem dico vobis : expedii vobis ul ego vadam; si enim non abiero, Paracletus non veniet ad vos*, H *autem abiero, mittam eum ad vos.* Quando una dicatur mitti ab alia, 570, 2. Pcrsonæ SS. Trinitatis singulæ sanctissima? aunt, XXI, 113, 1. Earum singulis sua essentialis debetur odoratio, IX, 624, 1, 2.

Personalitas in SS. Trinitate Judæis fuit incognita, VI, 428, 1, 2. Eam negant Judæi, X, 572, 2 (Fide TIUNTTAS).

3* *Persona in Christo* (Vide Jbsus Chr ist us).

II. Per sona gr ammat ics sumpt a. In tertia persona loquitur Deus honoris causa, XIII, 572, 2. In tertia persona Hebræi viros honoratos alloquebantur, VI, 483, i. Personæ commutatio crebra est in phrasi Scripturæ, V, 409, 1, 2.

III. Per sonar um acceptio. !• *Personarum acceptionis vilium in quo consistat,* XX, 97,1,2 : *Fratres mei, nolite* in *personarum acceptione habere fidem Domini nostri Jesu Christi glori*.* Personarum acceptio in judicio in quo consistat, 300, 2 : *Numquid faciem ejus accipitis, ct pro Deo judicare nitimini?* 640, i : *Non accipiam personam viri, et Deum homini non rquabo;* 659, 2 : *Non accipit Deus personas principum, nec cognovit tyrannum.*

!♦ *Personarum acceptio non est apud Deum,* XIII, 507, 2 ; 508, 1, 2 : *Et erit post hxc : E/fundam Spiritum meum super omnem carnem;* XVIII, , 2 : *Tribulabo el angustia in omnem animam hominis operantis malum. Jiidsei primum, el Grxci. Gloria autem et honor el pax omni operanti bonum, Judseo primum, et Grx.eo, non 'nim est acceptio personarum apud Deum,* Job, 659. 2. Personarum acceptio non habet locum in gratuitis, XVIII, 59, 2.

3° *Personarum acceptio in judicibus et superioribus ingens vilium quam sit.* II, 396, 1 *Prxcepiqu? eis, dicens: Audite illos, el quod justum csl judicate, sive civis sil die, sive peregrinus. Nulla erit distantia personarum, ita parvum audietis ut magnum;* VI, 240, 1 : *Hxc quoque sapientibus : Cognoscere in judicio personam non est bonum ;* IX, 215, 2 : *Noli quxrere fieri judex,* ntii wi&w *irrumpere iniquitates, ne forte extimescas faciem polentis, et ponas scandalum in zquitate tu*.* 364, 2; *Job,* 301, 1 ; 684, 2. Personarum acceptio est populo exosa, VI, 240, 1. Quam sil noxia. 382, 2 : *Qui cognoscit in judicio faciem, non benefacit, et iste pro buccella panis deserit veritatem.* Maximo si persona sil impia. V, 56$, 2: *Accipere personam impii non esi bonum, ut declines a veritate judicii.* Exempla non accipientium personas, II, 396, 1.

PERSUASIO. Persuasio obtinendi quod petitur, oranti necessaria, XX, 40, 2 (Fide Or at io).

PERTINACIA. Pertinacia peccantium describitur, V, 651, 2 *(Vide* Pecc at um),

PERTURBATIO. Perturbatione* radices habent a corpore, et sunl Satana? charactere*, *Job,* 181 2; 182, 1. Perturbationes hominem mentis impotem reddunt, XI, 612, 2. Perturbationes animi ab acri increpatione sanantur, VI, 282, 1, 2 Perturbari nulla re certum signum est contemptus mundi, XII. 146, 2. Quomodo huc homo pertingere que.it, *ibid.*, et 147, 1. Perturbatio rerum non debet nos percellere, *Job,* 181, 2; 182, 1 *(Vide* Pax. Tr an- quil l it as).

PERU, PERUANI. Peru an sit Ophir, XII, 90, 1 ; 91, 1.

Peruani. Peruani multi montes speciosiores et sublimiores Deum aestimant, XII, 30, 2. Peruani famuli et uxores chariores, domino et viro defuncto, in rogum vivos se cum eo injiciunt, XVIII, 464, 2.

PERVERSUS. Perversus idem est qui vafer, dolosus, fictus. VI, 102, 2 : *Pcrwrsa via viri aliena est : qui autem mundus esi, rectum opus ejus.* Esta so ipso alienus, 103, 1. Perversi sunt qui in malo obduruerunt, VII, 72, 2 Perversus lingua quis dicatur, V, 546, 1 *: Qui perversi cordis est, non inveniet bonum; et qui verbi linguam, incidet in malum. Perversi difficile corriguntur,* quo sensu, VII, 72, 1 : *Perversi difficile corriguntur. et stultorum infinitus est numerus.* Perversus quo sensu dicatur incorrigibilis, 259, 2 : *Considera opera Dei, quod nemo possil corrigere, quem ille despexeril(Vide* Peccat or es in peccat o or dinat i).

PERVERTERE. Pervertens alios deterior est ethnico, VI, 103, 1. (Fide Sc andal um).

PERVICACIA. Pervicacia quomodo mentem oxtæcet, XII. 268, 1. Pervicacia adversus redarguentes, Deum ad iram concitat, V, 446, 2. Pervicaces inter se non convenient, XII. 128, 1.

PES. <• *Pes naturali significatione sumptus.* Pedum usus quid bomini præstet, XIV, 216, 1. Pedes mullis animalibus pro manibus sunt, XXI, 426, 1. Pedes ignobiles honestius vestiuntur, XVIII, 375, 1 Pedes uuinque faciunt passum, XII, 855, 2.

Pedes lavabantur Jim ante epulum, cur, XVI, 427, 1. Pedes lavabant antiqui dum irent cubitum, VIII, 104, 2. Pedes olim hospitibus lavabantur, XIX, 241,1. Pedes unde abluerentur sanctis peregre venientibus in primitiva Ecclesia, XI, 618, 1,2. Pedis immissione in agrum vel in lucum olim fiobal usucapio, XIV, 254,2. Pedem attollendi in oratione ritus, *Job,* 367,1.

Pedes amplecti et osculari, signum est venerationis et reverentiae, XV, 653, 2. Pedes sanctorum osculabantur prisci fideles, XXI, 73, 1. Pedes Christi Magdalena prius capillis suis abstersit, quam ungeret, XVI, 504, 2. Pedes discipulorum lavilChrislus immediato ante institutionem Eucharisliæ, 522,2 ct seq. Idque ob 1res causas, *ibid.,* 2. Pedes baptizandorum in Mediolanensi Ecclesia abluebantur, et quo ritu, 525, 1. Id postea vetitum, et qua decausa, 525, 2. Quin et episcopus ibi quibusdam e clero pedes lavabat die quinta majoris hebdomadae.

2a *Pes symbolica significatione acceptus.* Primo. Pedes Dei tropologice qui sint, XIV, 161, 2. Dei pedes sunt invisibiles, XI, 170,1, 2.

Secundo. Pedes et caput Christi mystico quid sint, XV, 545, 2. Pedibus denotatur Christi humanitas, XXI, 32, 2. Pedes Christi cur dicantur aurichalco similes, *ibid.*

Tertio. Pedes cur Seraphim velent, XI, 170,1,2. Pedes recti Cherubim quid designent, XIV, 483, 1, 2. Erant item pennati et vitulini, 483, 2. Quid hoc designet, 484, 1.

Quarto. Pedes vocantur apostoli, XXI, 32, 2. Pedes evangelizanlium sunt apostoli per totum orbem discurrentes, XVIII, 180, 2. Unde et quare sint speciosi eorum pedes, *ibid.*

Quinio. P"des Antichrisli similes ursinis. XXI, 254, 1.

Sexto. Pes symbolice significat hominis affectus, VII, 191,1.Est symbolum affectus et concupiscentiae, XI, 685,2. Po les animæ quibus ad Deum venitur sunl intellectus ab eo illustratus, et voluntas ab eo impulsa, XVI, 400, 1. Pes anagogice significat vias, modos, rationes vivendi quas purissimas conservari oportet ut templum cœlestis Jerusalem ingrediamur, VII, 192, 4. Pes est symbolum actionis H operis, VI, 4, 1; XI, 170, 1, 2. Symbolum sunt pedes motuum et gressuum, IX, 212,1. Pedes bene dirigendi præceptum, V, 173,2 et seq. Pedes veritatis sunt stabiles, mendacii debiles, XIX, 301, i. Pedes peccatorum sunt instabiles, XII, 123, I. Pes superbi» quid, *Psalm.* I, 224, 2.

Septimo. Pedibus comparantur subditi, XI 108, *i.* Pedibus solent victi subjici, XVII, 101, 2. Pes aliquando pro *calceo* sumitur, 11, 433, 2. *Pede loqui* quis dicatur, V, 164, 1.

PESCENNIUS. Pescennius Niger imperator panegyricum sibi recitari noluit, VI, 326, 2 ot soc

PESSULUS. Pessulus horti conclusi quis, VU, 74, 1, 2.

PESSIMUS. Pessimum ot optimum quid sit, X, <22, 2. Pessimorum mentes non sunt suavi monitione mulcendæ, VI, 282, 2.

PESTIS. 1° Pestis undo orium habeat, et quid sit, I, 507, 1 ; XXI, 195, 2 et seq. Quosnam potissimum invadat, I, 507, 1. Pestis cur appropinquantibus affricelur, IX, 383, 2. Postem repræsentat ignis, XII, 541, 1. In peste vulgari homines omnom mortis, funeris ct sepulcri sensum amittunt, 133,1. Pestis tempore licet sorte sacerdotem eligere, qui sacramenta conferat, XIV, 33,2. Pestis remedia, I, 507, 1.

Pestis Ægypli pianta fuerit tempore Moysis, XIII, 571, 2. Pestis Israelitaruin quam memorat Amos, quando acciderit, *ibid.* Postem cur Deus Chananæis immiserit, XIV, 552, 2. Pestem cur David elegerit, 111, 535, 1, 2. Duravit ea triduo, 536, 1. Pestis Romæ grassata olim ob indignam communionem, XVI, 409, 1. Pestis quomodo sedata a Gregorio Magno, 111, 536. 2. Pestis universalis a beata Virgine remedium, *ibid.* Et a S. Sebastiano, 537 i. Quid contra pestem egerit S. Carolus Borromæus, *ibid.,* 2.

2a Pestilentes sunt derisores rerum sacrarum et sanctorum, VI, 37. 2.

PETASUS. Petasus diversa signifiât, IV, 514, 1.

PETERE, PETITIO. 1° Petenda quæ sunt a Deo in oratione, XVI. 562, 1 : *Si manseritis in me, et verba mea in vobis manserint, quodeumque volueritis, petetis, el fiet vobis;* 584, 2: *Amen, amen dico vobis, si quid petieritis Patrem* m *momine meo, dabit vobis.* Petenda necessaria ad vitam, et hæc a Deo dantur, XX, 174, 1 : *Petilis, et non accipitis, eo quod male petalis, ut in concupiscentiis vestris insumatis.*Caduca non petenda, *ibid.* Poli nihil melius potest a Deo, quam ul convertat nos ad se, et ipso convertatur ad nos, I, 36, 1 : *Deus virtutum, converte nos, ei ostende faciem tuam, el salvi erimus.* Quomodo a Deo petenda sint quæ decent, XVI, 584, 2. Quid sil *in nomine Christi* pelero. 385, 1 et seqq. Petitio fihorum Zebedæi male erat fundata, XV, 448, 2 (Vide Obat io).

3® Potenti omni tribuendum, XV, 174, 1,2: *Qui petit a te da ei; el volenti mutuari a te, ne avertaris.* Petenti simplum, domus duplum, XX, 37, 1, 2. Peti non debent nimis multa ab amico, VI, 276, 2: *Subtrahe pedem de domo proximi lui,* ne *quando saliatus oderit te.*

PETOSYIULS. Polosyns esso dicitur tractatus

de Divinatione vite fI mortíl qui venerabili Bodas ascribitur, XIV, 34, 1.

PETRA. !♦ Pair» inedificata domus æterna est, X, 15, 2. Pétræ acissæ sunt, moriente Christo, XIV, 334, 1 ; XV, 634, 2 et seq. Petra super quam S. Stephanus lapidatus fuit, religiose Hierosolymis fuit asservata, XVII, 183, 2.

2» Petra Mosis fuit typus Christi, XI, 274, 1, 2 Petra vocatur S. Petrus, quia basis el petra Ecclesiæ est, XV, 366, 2 et seqq. Petra notat soliditatem et constantiam in fide Christi, 366, 2; 368. L lllrpfc ot «ftp©* Græcis lapidem seu petram sonat, 367, 1 et seqq. Petra symbolum virtutis, *Job,* 668, 1. Petra scandali quid, XVIII, 174. I, 2.

PETRA urbs. Petra urbs et metropolis Arabi» Potrææ, XI, 525, 1,2. Onde dicta, 301, 2. Ejus postea amplitudo, tMd.

PETRONIA. Petronia femina quam prodigioso precibus S. Stephani sanata, X!, 194, 1, 2.

PETRONILLA (S). S. Petronilla an S. Petri filia sit, XX, 235, Ii S. Petronilla virgo obiit, XV, 228, 1.

PETROSELINUM. Petroselinum unde sic dictum, IV, 262, 1. Melius nascitur inter petras, *ibid.*

PETROSUS. Petrosa terra in qua seminatum semen non potuit radices agere, quos significet, XV, 320, 1 , 324, 2. Petri affinitas el consanguinitas carnalis, quæ, XVII, <39, 2.

PETRUS (S.) apostolus. !• 5. *Petri vocatio.* S. Petrus quando el quomodo a Christo vocatus sit, XV, 131, 2; 132, 1. Ejus domus erat Bethsaidæ vel Capbarnai, 227, 2. Primo a fratre do Messia audiens eum videre exoptavit, XVI, 320, 2. Dicitur a Christo futurus hominum piscator, XVI, 108, 2. Vocatus o conjugio a Christo reliquit uxorem et filiam, quæ sanclæ fuero. XV, 228, 1. Fuit primarius filius Christi, XI, 218, 1. Prius dictus osta parentibus Simon, XV. 255, 1 ; 678, 2; XX, 406, 1. Varia ejus nomina, XX. 237, I. Ejus nomen a Christo mutatur, et e Slmono dictus est Cephas, XVI. 321, 1. Quotando dicatur filius Jonæ, cujus pater veritas fuit, XIV, 27. i. Ejus pater dictas Johannes, et erosi Jonas, XV, 365. 2. Ejus effigies, XX, 234, 2. Tonso vortice fuit, XVIII, 354, 1.

Ad Christum venire super aquas gestiit, XV, 345, 2. Quin certo norat esso Christum, eum qui apparebat, *ibid.* et soqq. Ejus fides hic eluxit, *ibid.,* 346, 2. Ambulat super aquas, 346, 1. Modica ejus hic. diffidentia in causa fuit, cur mergi cœpenI, tMd. et seqq. Fuit a Christo aliquantisper per mare deducius ulejus fides firmaretur* 347, 1.

2° S. *Petri confessio.* Interrogatus quid do Christo senlirel velut sapientior « fervontior, respondet pro so et pro omnibus, 364, 2 et seq. Ejus confessio elngillatim enucleatur, 365, 1 el seqq. Primus clare inter apostolo* <x ufosus est Christum esso filium Dei, *ibid,* ot 2. Ob id beatus ab eo dictus est, *ibid.,* 2 et *eq, Inde Papæ didtnr Ratissime Paler. 366, 1.

3* '$'. *Petrus a Christo constituitur capul et fundamentum Eccleite.* Quid sil nomen *Petrus* el *Cephas,* XV, 367, 1, 2; XX, 337, I Super eum Ecclesiam suam fundandam proimLUl Christus , XV, 366. 2. Hinc est petra el basis Ecclesiæ* 366, 2; 369, 1. Quod pluribus probatur, 367. 1, *t.* Ei dat» sunl claves regni cœlorum, 370, 1 et seqq. Quid sibi claves ili» velint, 370. 2. El totus mundus a Christo promissus, 371, 1. Cedesti polle potestate, 372, 1.

4® S. *Petri privilegia vana,* XX, 231, 2 et seq. Est a Christo factus petra Ecclesiæ, e*t caput omnium apostolorum, XVII, 64, 2; XX. 232. 1. Fuit praepositus cælens apostolis et univers» Ecclesiæ, XVI 163, 2, 645, 2. Caput est Eccle*¡ e ‹ I vicarius Christi, XVIII, lo, 2; 42,2; 730. 2. Est caput aureum Ecclesiæ, VIH, UI, i. Secundarium ol fundamentum Ecclesiæ, XVIII. 269, *ï* Ghriàbih)'-cessil non ul par. sed ut vicanus, XIX ¿20. LI I fundamentum Ecclesiæ, jaspidi comparatur XX 384. 1. Fuit hierarchs. XX, 232, 1. Gestavit in plicem coronam, 1, 6U6, 2. Est apostolus per excellentiam, 237, 2. Pastor fuit pastorum, 377. I. Ejus dignilas prima el antiquissima* XXI, 384 L Ei firmitas in fide promissa. XX, 232, I Auctoritatem el personam Christi représentai, 432 2. Pra e*t cum suis successoribus Ecclen» quasi monarcha, \b\d. Vigebit in suis successoribus usque ad mundi finem, fuit in fide firmissimus, errorum fugat phantasmata, XXI, 384. I. Ejus jus sublimius quam quorumvis reÿim et imperatorum . XX. 233, 1. Ejus nomen cur fideles litteris ionnatis ascriberent, *ibid.* Ejus jus ed superos el inferos pertinet, 233. 2 Cœlum claudit et aperit, ibici. Ejus potestas inconcussa manet el durabil usque ad finem mundi, *ibid.* Per veteres pontifices designatus fuit, quasi illis major. 233, 2 et seq. Licet correctus a Paulo, fuit tamen eo major, XVIII, 530. 2. Sed ei Paulus primatum ubique cedit, 492, 2 ; 507, 1. Judæorum simulel Gentium fuit apostolus. X\ UI. 528» 1 ; 530 1. Fuit peculiaris Judæor m curator, XX, 230» 2 ; 238, 1. Cur dicatur ascens r asini, XI, 220» 2. Ejus cura circa fideles et tot m Ecclesiam, 427, 2 el seq. Ipse cum Paulo oper Ecclesiæ est parülus, XVIH. 528, i. Ipse el Paulus Roman.e fidei et Ecdesiæ sunt auctores et principes, XXI, 310. 1.

5° *Petri agendi ratio in trans/igurationc, el passione; ejus negatio.* Petrus cur Christum a morte retrahere satagat, XV, 373, 1, 2. Quo sensu ab eo vocatus sit Satanas, *ibid.* Volebat in monte Th» bor hærcre in gloria. 387, 1. Unde agnoverit ili Efiam el Moysen, *ibid.* Nescit præ gaudio quid petat, *ibid.* Cur pro eo tributum Christus Capharnai solverit, 396, 2. Cur ei primo lavaro pedes Dominus V luerit, XVI, 524. i- is autem id detráctale revereuUa, 524, 2; 526, 1. Cur Juauuum de prudi-

Joro interrogare jubeat, XVI, 531, I. Cur lapsus sit in Christo negando, XVII, 177, i.

Petri de so nimia praesumptio, XVI, 537, 1. Tripliciter peccat dicens se nunquam in Jesu scandalizandum, XV, 562, 2. Audiit ter ab eo so negandum antequam bis gallus cantet, *ibid.* In nocte passionis fidem non perdidit, sed in fidei professionem peccavit, 563, i ; 590, 2. Fidem Christi, et si eum oro negaret, corde tamen semper retinuit, XVI, 263, 1, 2. Strinxit gladium, non expeclato Christi responso, XV, 577, i. Voluit Malcho caput findere, 577, 2. Ejus zelus cum zelo Mosis confertur ; ulerquo regulam excessit emendabili animositato, 578, 1. Non bene gladium hic stringebat, *ibid.,* 2. Malchum percussit zelo erga Dominum, in eo tamen peccavit, XVI, 607, 2. Christum captum sequitur a longe, XV, 582, 2. Peccavit imprudentia quod se ad ignem ministris miscuerit, *ibid,* et seq. An steterit, an sederit ad ignem, 589, 2. Quomodo esset in atrio foris, *ibid.* Cecidit ad vocem ancillae, *ibid.* Ejus prima negatio, 590,1. Negando mentitus est in re fidei, *ibid.* Ter tantum negavit, non septies aut sexies, *ibid.,* 2. Negationum ejus ordo, *ibid.* An excusari ejus responsio, et negatio in bonum sensum capi possit, *ibid.* Negando peccavit mortaliter, et gratiam Dei amisit, *ibid.* Cur permissus tam graviter labi, 591, 1. Primo galli cantu a lapsu non est excitatus, *ibid.* Negavit secundo cum juramento, *ibid.,* 2. Item tertio cum detestatione, 591, 2. Respexit eum Dominus, quo sensuel modo, 592, 1. Galli cantu excitus vocis Domini est recordatus, 592, 2. Cur egressus sit foras ut amare fleret: Judæis negando non dedit scandalum, *ibid.* Ejus fletus quo culpam deleret, 593, i.

6* *Petro Christus post ressurrectionem apparet, eumque constituit rectorem Ecclesiæ.* Cur ei Christi resurreclionem nuntiari angelus jusscrit, XV, 651, 2. Ei inter viros primo apparuit Christus, XVHI, 399, 1. An piscans, pisces centum quadraginta reti conclusos solus attraxerit, XVI, 643, 2. Eum Dominus interrogat an se diligeret, 644, 2 et seqq. ; G46, 2. Ac tum eum constituit suæ Ecclesiæ rectorem, 645, 2 et seq. Ei commiss® oves a Christo pascendae, VI, 357, *i.* Ardenter et robusto Dominum diligebat, XVI, 645, 1. Jam faetus cautior, non audet se de amore jactare, *ibid.* Cur do amore Domini interrogatus, sit contristatus, 647, 1. Crucifigendus praedicitur, 647, 2. Cur de Joannis morte Dominum roget, 649, 2. Ejus curiositas a Domino reprimitur, 650,1.

7* *S. Petri vita apostolica et Pontificatus, accepto Spiritu sancio in Pentecoste.* S. Petri gesta per annos digesta, XVII, 2, 1 ; 3, 1 et seq. Ejus cura de apostolorum cœtu supplendo, XVII, 65, 2. Unde dicatur exsurgere, cum in Judæ locum alium voluit nominari, *ibid.,* 2 et seq. Statuit duos eligendos in apostolalum, 70, i. Solus pro omnibus apostolis loquitur in Pentecoste ad Judæos, 93, 2. Ejus generositas accepto Spiritu nancto, tfttd Quare claudum in se jussit respicere, 114, 2 ct seq Primum ejus miraculum quando patratum, 116, 2. Petrus incarceralur, 125. i. An acceperit partem pretii agri venditi ab Anania, 145, 2. Ananiam non occidif, 147, 2. Ejus umbra sanat ægrolos, 150, 1. Quare ab apostolis Samariam mittitur, 196, 1. Quomodo Simoni Mago perditionem sit interminatus, 200, 2. Lydd® Æncam sanat, 224, 2. Tabitham ad vitam revocat, 256, 1. Cur mittitur ad Cornelium centurionem, 231, 1 ; 233, 1. Quasi leo sic comedit gentes, 235, 1. Quamdiu legem Mosis servant, 235. 2. Cur ter viderit vas lineum animalium immundorum, 236 , 1. Ejus hospitalitas, 237, 1, An a Cornelio adoratus, 238, 2. Satis diu in Judæa et in vicinia mansit, et quare, 259, 1. Pauli primum Hierosolymam iter, cum apostolis do re Christiana collaluri; cur cum Petro Evangelium contulerit, XVIII, 522, 2 et seq. ; 524, 1.

Quo anno cathedram Antiochi® posuerit, XVII, 224, 1; 245, 1,2. Ei apud Antiochiam predicanti caput fuit ab improbis in contumeliam tonsum, XI, 208, i. Quamdiu Antiochi® sederit, XVII» 224, i. An vero apud Antiochiam a Paulo sit reprehensus, XVIII, 529, 1. Judaismum simulans peccavit scandalum dando Gentibus, 529, 2. Qualo el quantum ejus peccatum fuerit, *ibid.* Libenter moneri sustinuit, IX, 322, 1. S. Pauli correptionem humiliter audivit et suscepit, V, 361, 1.

Reversus Hierosolymam quaro ari) Herode comprehensus, XVII, 260, 1, 2. Cur tam arcte ab eo custoditus, 260, 2. Ejus gaudium in fœtoro carceris, 261, i. Cur pro eo Ecclesia continuo oraret, 261, 2. Ejus securitas do Dei providentia, 261, 2 ; 363, i. In carcero dormiebat postridie capite plectendus, V, 285, 1. Liberatur ab angelo, et a quo, XVII, 262, 2. Quomodo carcero sit egressus, an ostiis apertis, an ea penetrarli, 266, 1; 270, 1.

Egressus o carcere Petrus abii Caesaream, Sidonem, Berylhum, Tripolini, Aradum, Antaraduin, Antiochiam, indo Galatiam, Pontum, Asiam, Bythiniain, ubique evangelizaos, XVII, 269,2. Etiam in Ponto prædicavit, XX, 238, 2. An Phigellum constituent episcopum Ephesinum, XVHI, 584, i, Romam proficiscitur, idquo Dei jussu. XVI ,269,2; 276, 2. Romæ fuisse certo asseritur, XVII , 247, 1; XIX, 111, 2; XX, 400, 1. Romam sedem quæ erat Antiochi®, transtulit, XVIII, 441, i. Romæ fuit episcopus, XVIII, 444, 2 et seqq. Ubi Romæ hospilatüs, XVII, 270, 1. Cur in Epistola Pauli *ad Romanos* non salutetur, XVIII, 243, 2. S. Petrus Romæ scribit primam Epistolam ad fideles dispersos in Ponto, Galatia, Cappadocia, Asia et Bithynia, XVII, 3, 2; XX, 230, 1 ; 238, 1. Gaudet metaphora petræ el lapidis, XX, 280, 2. Se testem passionum Christi dicit, 376, 2 Ex prophetis vilam el gesta Christi didicit, XI, 57, 1 Quæ bona et quam felicitatem urbi Romæ invexerit, XVII, 270, 1. Quæ eo absente mala occuparmi

Regiones ab eo perlustrata; cum Roma pulsus esset, XVHI, 243, L In Italia, Hispania, Africa et Britannia discurrit ad Ecclesias fundandas et juvandas, *ibid.* An in Angliam profectus sit, XX, 234, i. Siculos Christi fidem primus docuit per se et suos discipulos, Vili, 439, 1.

Petrus redit Jerusalem, ubi celebrat primum concilium Hierosolymitanum, XVII, 4, 1. Quasi præses huic concilio præfuil, XVIII, 527, I. Definitoriam sententiam in concilio Hierosolymitano pronuntiat, XVII, 300, 1.

8° *S. Petri martyrium et mors.* Petrus et Paulus Romam redeunt, et collabentem pene Ecclesiam ob Neronis persecutionem instaurant, XVII, 7, 2. Simonem Magum prosternentes a Nerone carceri mancipantur, XVII, 8, 4. Petro e carcere fugienti apparet Romæ Christus, XVI, 537. 1 ; 426, 2 ; XVII, 131, 1; XVHI, 400, 2. Secundam Epistolam scribit, in qua significat ex revelatione sibi constare, velocem fore depositionem tabernaculi sui, XVII, 8, 1 ; XX, 404, 2. Scripta fuit e carcere, XX, 404, 2. Habuit revelationem suæ mortis, et temporis, XIX, 309, 1 ; XX, 377, 1 ; 426, 2. Fuil Romæ cum Paulo in eodem carcere, XIX, 313, 2. Ejus chantas et unio cum S. Paulo, XX, 493, 1. Morti proximus in carcero vinctos Christo lucrifecit, 374, I. Quomodo S. Clementem suum successorem fecerit, 377, 2. Ejus martyrium et causa martyrii, 235, 4. Fuit clavis cruci affixus, et inverso modo, XVI, 648, 1. Sanguino fidem obsignas it, XXI, 384, 4. SS. Petri et Pauli martyrium, XVII, 8, 1.

9* S. *Petri virtutes.* Primo. S. *Petri panilentia* austera per totam vitam, XII, 347, 2 ; XV, 245, 2; 593, 4. Peccatum negationis Christi perpetuo planxit, IX, 477, 2, 407, 1 ; XVH, 22, 2. Ejus jugis fletus et assidua ploralio ad galli cantum, XIV, 452, 2; XV, 593, 1 ; XXI, 384, 4. Pœnilentiæ amore solis lupinis, herbis ct oleribus vescebatur, V, 405, 2; XIII, 229, 2; VII, 135, 1.

Secundo. *Ejus humilitas,* XVII, 238, 2; 247, I. Ejus modestia, XX, 291, 4.

Tertio. *Ejus vitæ puritas, castitas et fervor,* XXI, 384, 2. Affectum carnalem erga uxorem et filiam penitus exuit, XII, 835, 2. Ejus candor ol sinceritas, XX, 493, 2. Ejus fervor, XX, 235, 1. Adamanti comparatur, XIII, 229, 2.

40® S. *Petri elogium elgloria,* XX, 231,2 ; 234,2. Ei crux fuil gloriosa, XVI, 648, 2. Ejus sepulcrum Romæ quam celebre el gloriosum, XI, 268, 2 , XVI, 648, 2; XX, 235, 1. Calenas S. Petri quomodo honoravit Deus et Ecclesia, XVII, 261, 2 et seqq. Earum inventio per Eudoxiam Augustam uxorem Theodosii junioris; miracula in iis patrata, *ibid.* In earum honorem Romæ basilicam exlruxit Eudoxia, quie etiamnurn Romæ superest, 262, 1. Has SS. Patres miris laudibus extulerunt, *ibid.* Earum limatura solebat a summis Pontificibus dono ad reges et principes mitti, ac per eam Dous mulla miracula edebat, 262, 2. Constantini Imperatoris curationem a lepra S. Petrus promittit, apparens ei dormienti, XVHI, 14, 1. S. Petri templum a Paulo V Pontifice perfectum, XI, 194. i, 2. S. Petrus sibi ecclesiam dedicavit tondini in Anglia, IV, 434, 4. Cur ei Paulus a dextris pingatur, XVIII» 45, 2.

Petrus et Paulos olivis comparantur, XIV 399, 2. Sunt ójú filii olei, 411, 2. S. Petrus an angelus habens potestatem magnam, XXI, 323, An fueritsenior ille qui dixit Joanni ne fleret, 122,

PETRUS (S.) Alexandri® episcopus. S. Petri Alexandrini episcopi el martyris humilitas quomodo sit exaltata, VI, 414, 2. In throno episcopali a suis cum palmis est collocatus, XXI, 174, 2.

PETRUS (S.) martyr. S. Petrus martyr quomodo daemonem virtute Christi ligaril et expulerit, XXI, 345, 1.

PETRUS (S.) martyr alius. S. Petrus martyr quomodo populos ad pœnilentiam animarci, XIII, 230, 2.

PETRUS (S.) martyr Dominicanus. S. Petrus martyr dominicanus injuste accusatus el incarceratus Christo crucifixo conquerens, quid ex eo audierit. XV, 629, 4.

PETRUS CHRYSOLOGDS (S.). S. Petrus Chrysologus undo ita dictus, quo viso creatus esl archiepiscopus Ravennas, VI, 63, 2.

PETRUS (S.) Damianus. S. Petrus Damianus fuil cardinalis el episcopus Ostiensis, XIV, 391,2. Quomodo Hildebrandum cardinalem vocet suum sanctum Satanam, XV, 374, 1. Relicto cardinalato, petiit sibi licentiam dari ad monasterium redeundi, XXI, 66, 1, 2. Intra monasterium reipsa se recepit, 314, 2. Ei quæ pœnitentia injuncta ob relictum cardinalatum el episcopatum, XII, 288, 1. Falso accusatus suam innocentiam rectæ conscienti® testimonio tuebatur, XII, 447. 2. Petrus Damianus Phineem putat esse Eliam, III, 100, 4. S. Petri Damiani patheticum epitaphium, XII, 438. i.

PETRUS COELESTINUS (S.). S. Petrus Continus in poenitentiis erat initio indiscretior, at postea rigorem temperavit, X, 162, I. Pontificatu se abdicavit, *ibid.*

PETRUS (S.) abbas. S. Petrus abbas, cognomento Igneus, per medios ignes transivit illæsus, X.

PETRUS (S.) abbas alius. S. Petri abbatis sepulturam lux coelestis indicavit, XI, 266, 2.

PETRUS (S.) abbas Claravallensis. S. Petri abbatis Claravallensis in oculi amissione patientia, I, 278, 1.

PETRUS (S.) do Alcantara. S. Petri do Alcantara in morte vox et plausus, V, 441,4 ; 476, 2; IX, 67, 4.

PETRUS (S.) episcopus Bracarensis. S. Petrus primus Bracarensis episcopus, an fuerit Samuel, filius Uriæ propheta* occisi a Joakim rege Juda, XV, 688, 2 ; XVI, 139, 1.

PETRUS Eremita. Petri Bromii» visis tormentis inferni, ad vitam redeuntis, vit» emendatio, XI,

PETRUS Telonarius. Petri Telonarii conversio admirabilis, XVI, 550, 2. Petri Telonarii visio do sua in vitó eleemosyna, IX, 412, i. Ex avaro per visionem factus est liberalis ; ejus liberadlas in pauperes, X, 133, 1: 208, 1, 2.

PETRUS FABER. Petrus Faber, primus S. Ignatii fundatoris Societatis Jesu socius, salutare monitum dedit pro religiosis ad hospitium divertentibus, XVI, <54, i. Maluit obediro quam vit© zonsulere, XIII, 442, 2. Tam in vita quam in morte fuit obedientia» victima, V, 33, I; VII, 521,2.

PETRUS CANISIUS. Petrus Canisius, Societatis Jesu, usque ad mortem pro Ecclesia laboravit, XVI, 192, i. Dissidia, litos, odia, sua blandiloquentia persanabat, V, 264, 1; IX, 191, 2. In omnibus adversis Deum benedicebat, XX, 49, 1. Ejus cœlostis illustratio quoad sui cognitionem, 63, 2. Obedientia sua vicit hærelicos, VI, 125, 2. Hussitarum in eum scomma, IX, 191, 2.

PETRUS Vermilius. Potrus martyr Vermilius in Anglia docuit do Eucharistia quidquid volebat rex et magistratus, X, 167, 2.

PETRUS AUREOLUS. Petri Aureoli in annorum supputationibus error, XXI, 349, 2; 352, 1. *Apocalypsin* tantum applicavit, non explicavit, 232,1 ; 233, 2.

PETRUS GALATINUS. Petrus Galalinus Jpo*calypsin* ccornmentatus est, do ejus commentario Cornelii a Lapide judicium, XXI, 12, 4.

PETRUS GNAPHÆUS. Petrus Gnaphæus haeresiarcha in SS. Trinitatem fuit injurius , XV, 246, 1. Addidit trisagio, *Qui cruoifLrtis est pro nobis,* sed perperam, XI, 173, 2.

PETRUS SERRANUS. Petrus Serranus Cordubensis in Ezechielem luculenter scripsit, XII,

PETRUS ADAILARDUS. Petri Abailardi elogium, XII, 704, 2.

PETRUS ROMANUS. Petrus Romanus ultimus futurus est Pontifex Romanus, XXI, 307, 2 ; 322, 1 ; 355, 2.

PETULANTIA. Petulantia juvenum quomodo retundenda. X, 94, 1.

PI1ACEE. Phacee fuit orodromus Herodis Aseamita?, XI, 206, 1. Ambo inter se comparantur, *i*

PHADARA. Phadara fuit frater Salathiel. habuit quoque filium nomine Zorobabelis, XIV, 318, 2.

PHAETON. Phaetontis incendium quando contigerit, 1, 444, 2. Contigit sub Moyse : qualo ipsum fuerit, an solum terra siccitas, XHI, 611, 1. Phaeton unde dictus, *ibid.* Phaetontis fabula undo procusa. XXL 299, 1. Phaeton solis currum moderans imperite, imago est pastorum pravorum, **XII, 745, 1.**

PIIÆDRUS. Phædrus libertus Augusti fabulas conscripsit, IX, 385, 2.

PIIÆNOMENA. Phænomona aeris ot nubium sæpe speciem, colorem ot situm mutant, X, 400,1 Phænomena quæ dicantur a philosophis, XX 192, 2.

PHALANGIUM. Phalangium genus aranearum noxium est, VI, 333, 2. Enecat cum risu, V, i 417, 2.

PHALARIS. Phalaris tauro ænco a suis inclusus et crematus, X, 41, 2.

PHANTASIA. Phantasi» hominum quæ sint simulacra, XX, 626, 1. In phantasia loquitur Deus per angelos, in mente per se, XIII, 245, 2; 246, 1. In phantasia hominis multa dæmon potest repræsentare, W, 126, 1.

PHANUEL. Phanuel idem est quod facies Dei, XVI. 79, 2.

PHARAILDIS (S.). S. Pharaildis cum marito Pippino castitatem in conjugio coluit, XVIII, 301, 2.

PHARAN. *Pharan* deduci potest a *peer,* id est decus, gloria, XIV, 249, 1. Pharan mons in quo gesserit typum missionis Spiritus sancti in apostolos, 248, 2. Symbolum est cœli, 249, 1.

PHARAO. I0 Pharao vox unde dicatur et quid hebraico sonet, I, 432, 1 ; XII, 713, 2. Pharao non proprium sed commune fuit nomen regum Ægyptiorum, IV, 214, 1. Ægypti reges undo vocali Pharaones, I, 361, 2; 432, 1.

2° Pharao rex Ægypti tempore Abraham quibus plagis affectus fuerit ob raptam Saram, I, 188,1.

3° Pharao a quo Joseph princeps totius Ægypti constitutus est, I, 361, 2 ; 362, 1 el seqq.

4° Pharao novus affligens Hebreos el ignorans Joseph, quis el qualis fuerit, I, 429, 1, 2. Pharao ignorans Joseph quid tropologico significet, 436, 2. Quid allegorico, 437, 2. Pharao prohibens Israeli dari paleas quid symbolice significet, 473, 2. Ejus impietas jubentis masculos Hebræorum submergi, 434, 1. Gur hoc jusserit, *ibid.* Significat in eo diabolum, *ibid.* Quibus dolis Hebræos oppresserit, XVII, 175, 2. Vocatur Assur ob crudelitatem et potentiam, XI, 616, 2. Vocatur ctraco fluvialis, 607, 1. Ejus filia se finxit Mosen peperisso, XIX, 483, 1. Pharao flagellis induruit, XVIII, 168, 2. Quomodo se indurarit, I, 488, 2 et seq. A seipso proprio ct directo obduratus est. XVIII, 167, 2 et seqq. Quomodo eum obdurarit Deus, 26, 2. Quomodo el cur eum Deus excitant, 166, 2. Eum cur Deus regem constituerit, I, 510, 1. Cur eum Iamdiu sustinuerit, *ibid.* Ejus obstinatio, VI, 128, 2. Ob eam malo periit, 390, 1, 2. Illo cum omnibus suis in mari Rubro periit, XIV, 260, 2; 261, 2. Ejus arrogantia punita. *Job,* 542, 1. Pharao exemplar est vindici» rebellium, V, 534, 1. Ejus cladi assimilatur strages Assyriorum et Sennacherib, XI, 249, 1. Typus esi Ballasaris regis, et uterque diaboli, XIV, 262, 1. Pharao figura diaboli, I, 429, 2; *Psalm.* II, 95, 1, 2. Typus est peccatoris,

Job. 509, 1 ; M2f 2. Ejus currus mystici qui, 1, 036, 2. Pharaonis epitaphium, 503, 1.

5® Pharao Nechao a Nabuchodonosore profligatus est, XII, 290, 1.

6® Pharao Bphreo vel Vafres quis fuerit : ejus avus fuit Nechao, XII, 285,2. Fortuna ejus et superbia, *ibid.* Fuit Pharaonum postremus, *ibid.* Vocatut tumultus, id est perturbator regni, 292. 1. Ejus cum Nabuchodonosore bellum describitur, 176, 2. Pharao Aprica vel Ephree, vel Vafres confertur aquilæ, 626, 2. Cum Sedccia rebellans Nabychodonosori, fœdus iniit, et ab eo subactus est, *ibid.* Quam fuerit superbus, 7i3, 2. Quomodo a Deo depressus, 714, 1, 2. Vocatur draco, id est crocodilus, cur, *ibid.* Quomodo fuerit baculus arundineus Israeli, 71 b, 1. Vocatur Assur, cur, 724, 1. Comparatur cedro, cur, *ibid,* et 2.

PHARASJM. *Pharasim* sunt equi militares, acres et bellicosi. XII. 698, 2.

PIIARHS. Pharos quid significet, I, 349, 1. Habitus fuit ut primogenitus Judæ, habuilquo jura primogenitorum præ Sela, 563, 1.

PHARES. «Vane, *Thekel. Phares* pluribus modis exponitur, el varie legitur, XHI, 74, 2.

PHARETRA. Pharetra Dei qualis, *Job.* 589, 2. Pharetra Dei est occultum Dei judicium, XII, 386, 1. Pharetra Chaldaeorum cur dicatur sepulcrum, 55, 1, 2,

PHARISÆI. 1® *Quid essent Pharisæi apud Judæos.* Pharisæi unde dicti sint, XV, 98, 2; XIX, 43,1. Eorum auctores, XV, 98, 2. Erant in pretio apud populum, *ibid.* Quam nobiles apud Judæos essent, XVH, 299, 2. Eorum secta apud Judæos erat nobilissima, XVIII, 1, 2; XIX, 43, 2. Eorum erant septem seclæ, XVH, 419, 1. Erant rectores populi, et inulti eorum sacerdotes et levitæ, XV, 351,1; 488, 1. Quatenus eis erat obodiendum, 488, 1. Illorum auctoritas ct potentia, XVI, 354,1; XIX, 43, 2.

2° *Eorum doctrina.* Pharisæi erant legis peritissimi et observantissimi, XVH, 153, 2. Logera Dei non reclo interpretabantur, XVI, 165,2 et seqq. Credebant animæ immortalitatem, non Sadducæi, XVI 386, 2. Animarum docebant iixTcpL^uy/iwv, XIX, 43, 1. Censebant astra esso animata, 94, 2. Consonant totam legem non osse servandam, sed partem ejus majorem, XX, 111,2. Verbo Dei suas traditiones addebant, VI, 431, I. Eorum zizania, XV. 327, 2. Pharisæorum error do cultu Dei externo, el vita interna nequam, X. 209, 2 et seq. Internam concupiscentiam docebant non esso peccatum, XV, 157, 2. Eorum error duplex circa juramentum, XV, 492, 1 ; XX. 211, 2. Quo pretesili docerent negandam esso parentibus alimoniam, XV, 351, 1. Eorum error dqcentium non licore comedere manibus diotis, 332, 1.

3° *Phahsrorum vita.* Primo. *Illorum apparens in facie vitæ austeritas.* Illorum continentia ot pietas, jejunia, vestis, legis observantia, rigor, XIX, 43. 1. Exacte sabbatum observabant, XV, 301, 2. Vix equis utebantur, et cur, XVH, 210, 2. Crebro et religioso manus et vasa lavabant, XV, 349,2; 493, 2; 693, 1, 2. Inter epulas sæpe religionis causa manus lavabant, XVI, 330, 1. In crebris magnisque lotionibus sanctitatem ponebant, XVI. 163, 2.

Secundo, *Eorum fastus, superbia t» hypocrisis.* Eorum intolerabilis superbia, XIV. 306, 1. Sibi sanctitatem arrogabant, XV, 349, 1. Profitebantur certiorem legalium rituum notitiam, XV, 98, 2; 349, 1. Prima accumbendi loca in conviviis ob superbiam aucupabantur et occupabant. XVI, 195, 1. Se justos reputantes, peccatores contemnebant, 203,1. Perperam murmurabant quod Christus cum peccatoribus versaretur, *ibid.* Ideo denotantur in fratre filii prodigi, 206,1 ; 212,1, 2; 213, 2. Illorum ambitio, 478, 2. Eorum hypocrisis tempore Christi, XI, 430, 2; 431, 1 ; XV, 351, 2; XVI, 219, 2. Docebant et non faciebant, XV, 488, 2. Quæ populo onera imponerent, *ibid.* Suam sanctimoniam varie ostentabant, 489, 1. Cur sua phylacteria dilatarent, *ibid.* Eleemosynam facturi tubam inflabant, 181, 1. Minima curabant, maxima negligebant, 493, 1.

Tertio. *Illorum avaritia et corruptio.* Eorum avaritia, XVI, 439, 2. Ad Evangelium vocati, venire noluerunt ob avaritiam el voluptatem, 197, 2 et seqq. Sed iis pauperes fuerunt surrogali, 199, 1. Infideles erant tam in opum administratione, quam in doctrina legis divinæ populo tradenda, 218, 2. Erant iniqui judices, XV, 493, 1. Erant terrenis affixi, XVI, 441, 2; 442, 1. Eorum rapina el immunditia, 493, 2. Cur sint sepulcra dealbata, 494, i. Erant infernales, XVI, 442,1. Patrem habebant diabolum, ejusquo spiritum sequebantur, 447, 2 el seq. Erant in multis rebus culpa* biles, 443,1. Quæ peccata admitterent in extruendte sepulcris prophetarum. XV, 494, i. Brant, ut et palros, propbelicidæ, 494, 2. Cur dicantur caupones, eorum idololatria qualis esset. XI, 115, 1, 2.

Quarto. Pharisæi erant pastores mali, XIV, 491, 1. Erant non pastores, sed laniones ovium et lupi. XV, 252, 1. Erant ceu fures et latrones ovium, XVI, 468, 2. Quomodo regnum Dei hominibus clauderent, et intrare volentes non sinerent intrare, XV, 491, 2. Viduarum domos emungebant, *ibid.* Multos Gentiles ad judaismum pertrahere satagebant, 492, 1. Comparan'uv -anibus mutis, XI. 663, 1.

4® *Pharisæorum contra Christum* error, invidio, *odium el rancor.* Eos acriter taxant Joannes el Chrislus passim, XV, 98, 2. Cur viperis e€ serpentibus assimilenlur, 99,1, etseqq.; 308, i, 2. Cur dicaniur generalio adultera, XV, 311, et seq.; 697, 2. Quare Joannem de baptismo interrogant» XVI. 314.1, 2. Herodem inGalilæa licet regnantem, instigarunt ul Joannem caperet, et quare, XV, 129, 1. Discipulos Joannis instigant ut petant a

Christo quare cum suis non jejunaret, 344, 2. Eorum obstinatio audientium Joannem et Christum ex curiositate, 288, 2 et seqq. Illum dicebant habere dæmonium, quia austere vivebat ; hunc, quia communem vitam sectabatur, vocabant gulosum, 289, 1. Putabant Christum merum esso hominem, 239, 2. Eum, cum venit, agnoscere noluerunt, quia humilem videbant, XVI, 569, 2; 574, 1, 2. In eo ignorantia crassa laborarunt, 569, 2. Judicabant de Christo secundum carnem, 437, 1. Cur de Patre ejus inquirant, 438, 2. Quibus Christus respondet caule, *ibid,* et seq. Scire debebant eum nonnisi a Deo missum, 464, 1. Eorum superbia in spernenda Christi doctrina, XV, 292, 1. Illorum infidelitas in doctrina Christi rejicienda, XVI, 443. 2. Cur eos Deus non sinit intelligere dicta a Christo, 44£, 1; 449, 1. Eorum negantium e Galilaea Prophetam unquam venisse, testimonium falsum, temerarium et stultum est, 429, 2 el seq. Erant Christo adversarii quam maxime, XV, 306, 1 ; 352, 2. Miracula ejus tacite perstringunt, 311, I. Christum vocant Samaritanum, XVI, 451,1. Et dicunt eum habere dæmonium, 451, 2. Eaciunt Christum magum, qui ope dæmonis faciat miracula, XV, 251, 2. Illorum cæcitas, XI, 663, 1. Cur a Christo vocentur cæci, XV, 353, 1. Eorum cæcilas proveniebat ex priore invidia eorum, 322, 1 et seq. Horum obstinatio tempore Christi, VI, 392, I. Ipsorum incredulitas et obstinatio, XVI, 478, 2 ; 576, 2. Eorum mendacium et æmulatio contra Christum, XVI, 190, 2. Christi gloriam invidebant, 377, 1. Ex odio et invidia Christum admittere noluerunt, XV, 387, 1. Eorum in ipsum odium et rancor, XVI, 376. 2 et seq.

Cur Pharisæi a Christo signum e cœlo petant,XV, >11,1;361 et seqq. Quare ei quaestionem de uxoris dimissione proposuerint, 418, 2. Cornutam quæstionem ei proposuere, 301,2; 476, 2. Ei adulantur, 477, 2. Erant similes vulpi, XVI, 191, 1. Chrijum intricare volentes, in laqueum suum inciderunt, XV, 478, 1 : 480, 2. Ei ignorantiam Scripturarum affingere volunt, 483, i. Docentur ab eo de persona Messia*, 485, 1. Eorum dolus in accusatione adultera, XVI, 432, 2; 434, 1. Urgent graviter paralyticum ad piscinam a Christo sanatum, 375, 2. Christum initio scenopegiæ quærebant, ut eum caperent et occiderent, 419, 1. Eum dicebant insanire, quod ipsos diceret sibi mortem machinari, 421, 2. In eum insurgunt quod sabbato paralyticum curasset, *ibid,* et seqq. Eorum iniquum judicium, 412, 2 et seqq. Erant e magistratu, et apud pontifices Jesum accusarunt, 424, 2. Ex cæci nati curatione sumpserunt occasionem Christum calumniandi, 462, 2. Cur cæcum iterum, iterumque interrogent, *ibid.* Cur aggrediantur parentes ejus, 463, 1. Anxia eorum de eo disquisitio, *ibid.* Ei maledixerunt, 463, 2. Confessionem ex ore Christi elicere volentes, quod ipse esset Messias, id faciunt ejus calumniandi causa, 478, i.

Christo mortem declinabant a longo tempore, XVI, 441, 1. Pharisæi do Christo nocando consultant, XVI, 498, 1. Cur sibi a Romanis ob illum indemnem metuant, *ibid.,* 2. Hunc metum pratexunt tantum suæ invidiæ et odio in Christum, 498, 2; 499, 2. Statuunt eum interficere, 500, 2. Circa Pascha eum capere volunt, XVI, 501, 2. Cur Lazarum redivivum interficere voluerint, 507, 1. Christum quamprimum do medio tollere satagunt, 507, 2. Neminem ad mortem damnabant, 609, 1. Petunt a Pilato ut Christi sepulchrum jubeat custodiri, rabio et odio ejus flagrantes, XV, 641, 2 et seq. Timebant ne resurgeret, 642, 1. Conati ei resurrecturo omnimodis occludere exitum, resurrectionis miraculum et fidem auxerunt, ' 42, 2.

5° *Pharisaorum poma iù a Deo inflicta.* Peccatorum impleta mensura erant overtendi, XV, 495, i. Eorum labores magni et sudores pro lego Dei, sed sæpo inutiles, 444, 2. Octies iis væ Christus intentat, et quid per hæc innuat, 491, 1. Sua nequitia meruere occupari a daemone, et a Deo puniri, 314, 1 ot seq. Eorum interitus ct excidium a Christo prodicitur, 471, 1 et seqq. Quomodo sint maledicti, XVI, 429, 1. Quomodo Christum essent quæsituri el non inventuri, XV, 425, 1, 2. Quomodo eos in peccato suo morituros dixerit Christus, XVI, 440, 2. Cur gravius accepturi sint judicium, XV, 491, 2. A Ninivitis coarguentur in die judicii. 313, 1. Et a regina Austri, 314, 1.

PHAR1SÆÜS de quo Christus parabolam sumit. Pharisæus quomodo so ad orandum composuerit, XVI, 241, 2. Cur steterit: populi Judaici symbolum est, *ibid.* Quaro oraret apud se : ejus fastus et jactantia, 242, 1. Quomodo orans Deo gratias ageret, *ibid.* Omnes sceleratos reputat, se solum justum, *ibid.* Quot peccata orans committat, 242, 2. Quas daret decimas, *ibid.* Ejus superbia, 243, 1. Ejus oratio cassa fuit, 244, 2.

PHARMACUM. Phannaca a Deo sunt creata, X, 271, 1, 2. Necea vir sapiens abhorret, 271, 2.

PHARUS. Pharus insula vicina Alcxandriæ turrim habet quæ navigantibus igno collucet, XIV, 191, 2.

PHASE. Phase non fuit celebratum in deserto post egressum e Sina, II, 230, 1. Debebat illud manducaro etiam is qui abstinendam a carnibus voverat, 230, 2. Immundi non poterant id comedere, *ibid.* Sed in secundum mensem differre debebant, *ibid.* Quid facienti.m, si adhuc secundo menso erant immundi, 231, I *(Vide* Pascha).

PHAS1TIGRIS. Phasitigris videlur osse fluvius Phison, IX, 659, 2.

PHASSUR. I0 Phassur quid nomine suo significet, XII, 386, 1. Phassur, filius Emmer, non fuit pontifex, sed tantum e templi profectis, 158, 1.

2« Phassur filius Melchiæ, alius a Phassur filio Emmer. æque ut hic in Jeretoxam iniquus fuit, XII, 167, 1.

PHATHAÎIIA. Phathahia jurisperitus constilatus ab Artaxerxe ut cum Nehemia causas litesque populi dijudicaret. IV, 255, 2.

PHATUEL. Phatuel pater Joel quid hebraico significet, XIII, 476, 1, 2.

P1IAV0RINUS. Phavorinus astrologos judiciarios egregio dilemmato perstringit XII, 90, 1.

PHELTIAS. Pheltias, filius Ranaiæ, princeps et dux erat populi. XII, 583, 1.

PHENENNA. Phenennæ contra Annam protervia ob proles, et quomodo illa repressa, III, 258, 1, 2 ; 266, 1, 2 et seq. ; XIII, 407, 2.

PHERECYDES. Pherecydes animi immortalitatem docuit, IX, 5, 2.

PHERON. Pheron, Ægypti rex, aspectu feminæ non adulterae, visum recuperavit, X, 9, 1.

PHIALA. 1® Phialæ vocis quod sit etymon et significatio, et qualo sit vas, XXI, 294, 1,2. In iis adolebatur thymiama in templo Salomonis, <30, 1 ; 295, I. Phialæ tabernaculi describuntur, I, 649, 2. Phialarum in templo triplex erat usus, XIV, 544, 1. Magna earum illic erat copia, *ibid,* et 2. Est phiala lebete sacratior, *ibid,* et seq. Omnes erant templi, *ibid.*

2* Phialas suas quomodo angeli effudisse inieltigantur, XXI, 297, 2. Phialæ et cilharæ seniorum quid significent, 127, 2.

3* Phialæ templi mystice sunt concionalores, I, 649, 2. Phiala nomine metaphorice vocatur lectus, VI. 265, 1.

PHIGELLUS. Phigellus an a S. Petro creatus episcopus Ephesinus, XVIII, 584, 1. Amicitiam cum beato Paulo finxit, XIX. 280, 2.

PHILADELPHIA urbs. Philadelphia urbs Mysi» ubi sita, unde dicta, XXI, 28, 1. Alia est Philadelphia in Syria, *ibid.*

PHILADELPHIA ut virtus. Philadelphia Christianorum quanta esso debeat, XX, 322, 1.

PHILANTROPIA. PhilanIropia Dei in homines summa, XIII, 95, 2; XVI, 344. 2. PhilanIropia Dei multa admiranda continet, XIX, 337, 1 (Vide Dei bonitas).

PHILASTRIUS (S.). S. Philastrii zelus ot lenitas. X, 454. 1.

PHILASTRIUS scriptor. Philastrii locus restitutus. III, 292. 1.

PHILAUTIA Philautia plcriquo laborant, V, 509, 1. Ea laborat homo maximo audito adulatore, VI, 395, 1. Philautia quam sil noxia, XVIH, 574. 2: *Nam si quis existimat se aliquid esse, cum nihil sit, ipse se seducit.* Est multorum malorum causa, XIX, 299, 1 : *Hoc autem scito, quod in novissimis diebus instabunt tempora periculosa ; et erunt homines seipsos amantes, cupidi, elati, superbi, blasphemi, parentibus non obedientes, ingrati, scelesti, sine affectione, sine pace, criminatores, incontinentes, immites, s>ne benignitate, proditores, protervi, tumidi, et voluptatum amatores magis quam Dei.*

PHILEMON. Philemon non fuit e septuaginta discipulis, XVI, 144, i. Philemon erat civis Colossensis, apud suos nobilis; ejus domus ecclesia fuit, et diu permansit : ejus pietas et hospitalitas, XIX, 342, 2.

PHILETUS. Philetus resurrectionem negavit, XVIH, 401, 2; XIX, 289, 2.

PHILIPPENSES. Philippenses Epaphroditum suum apostolum cum muneribus ad Paulum miserunt, XIX, 1, 1. Erant in eum liberales, 67, 2. Pro Evangelio multa sunt passi, 6, 1.

PHILIPPI urbs. Philippi, urbs Macedoniæ, a quo restaurala, XVII, 309, 2. An ad Thraciam pertineat, *ibid.* Philippi urbs describitur, XIX, i, 1.

PHILIPPICUS. Philippicus imperator impius, imperio ot luminibus privatus est, XII, 176. 2.

PHILIPPIDES. Philippides cur munus consiliarii regii declinaret, XXI, 101, 1.

PHILIPPUS Macedoniæ rex Philippus Macedo puer unde regni augurium accepit, XXI, 62, 1. Philippus omnia sua bene gesta videri volebat, IX, 223, 2. Quo pacto ad modeste do se sentiendum excitaretur, IX, 419, 1. Qua ratione animi sui insolentiam represserit. XII, 175. 2. Conviciatoribus gratias agebat, XX, 29, 2. Quomodo detractorem et adversarium sibi beneficiis devinxerit, XIII, 430, I.Ejus de belli duce sententia, IV, 438, I, 2. De ejus vigilantia dictum Parmanionis. XXI, 67, 1.

PHILIPPUS (S.) Apostolus. !• Philippi etymon græcum elbebræum. XV, 256, 2 el seqq. S. Philippus a Christo fuit vocatus in Galilæa, XVI, 319, 2. Primus apostolorum vocatus est voce exteriore Christi, 321, 2. Cur tam cito eum sit secutus, *ibid.* Erat Nathanaeli amicus, 322, i. Quomodo huic Jesum describat, *ibid.,î.* E testimonio Joannis credidit Christum esse Dei filium, sed in confuso, 323, 2. Candidus erat, sed non ita acutus, XV, 341, 2. An petierit prius sepelire patrem quam Christum sequeretur, 232. 2. An genuerit filias ante apostolatum, XVIH. 319, 1. Quam fuerit sincerus et candidus; ejus cœleslis spiritus el charitas, XXI, 390. I, 2. S. Philippus in crucem Hiorapoli actus est, XV1I1, 534, 2. Quo anno cruci affixus. XVII, 5. 1. Ejus typus fuit Manasses patriarcha, XXI, 397, 1.

PHILIPPUS diaconus Philippus diaconus non fuit apostolus, XVII, 164, 2. Ejus elogium, 165, I. Est missus ab apostolis Samariam, 194, 2etbcq. Eunuchum Ælhiopem docuit, 205, 2. Raptus est ab angelo ob tres causas, 206, 1. Azoti primus Evangelium prædicavil, XIV. 456, 1. Habitavit Cæsareæ in Palæslina, 206. 2. Quatuor filias habuit virgines, spiritu prophetico donatas. XVUI, 319, I.

PHILIPPUS NER1ÜS (S.). S. Philippus Nerius charilate vulneratus languebat jugiter, VU. 563, 2. Omni petenti quod poterat, solatium dabat, XV 475, 1

PHILIPPUS maritus Herodiadis. Philippus Herodiadis manius quando mortuus : ejus modestia ot justitia. XV, 689, 2.

PHILIPPOS II AUGUSTOS rex Franci®. Philippi Augusti Franci® regis edictum primum contra blasphemos fuit, XI, 466, i. Hem contra ludiones, histriones et tibicines, quos aula expulit, *ibid.*

PHILIPPUS IV PULCHER rex Franci®. Philippus Pulcher undo sic cognominatus, IV, 368, 1. Philippo Pulchro Franci® rege instigante, extincli eunt Tempiarii, IV, 434, 2.

PHILIPPOS II Hispaniarum rox. Philippus II Ilispaniarum rex dictus est Prudens, V, 555, 3. Philippi regia gravitas percellebat accedentes ad eum, IV, 399, 3. Fuit ira» potens, VI, 14,1. S. Laurentio templum ædificavit ob victoriam quam S. Laurentii dio festo ct patrocinio fuerat consecutus, XII, 813. 2. Philippi morientis monita ad filium, II, 514, 2 et seq.

PHILIPPUS 111 Ilispaniarum rex. Philippi III de regia dignitate sententia, X, 327, 1. Ejus pietas in vita, et in morto timor de Dei judicio, XIII, 313, 2.

PHILIPPUS IV Ilispaniarum rex. Philippus IV tota Hispania lupas et lupanaria publica lege ejecit, IX, 527. I.

PHILIPPUS SOLITARIUS. Philippi Solitarii in supputatione annorum a mundo condito error, XXI, 351, 1.

PHILIPPUS HQVARDUS. Philippus Jlovardus, comes Arandoli®, palienier honorum ost passus jacturam, ot sancio in carcero vixit, XIX, 464, 3.

PHILIPPUS MELANCHTON. Philippus Melanchton Evangeli! codicem semper penes so habebat, XV, 9, 2. Sino Pauli Epistolis nec cubabat, nec cœnabat, XVIII, 4, 2 et secj. Ejus commenta in easdem, *idib.* Ejus de veritate Eucharisli® assertio, 361, 1. Doo ascribit bona el mala opera hominum, VI, 5. I. Auctor fuit Lulheranorum protestantium, XXL 30!, 2.

PHILISTÆA. Philistca erat pars terr® Chanaan, XIV, 290. 1. Quinque habuit urbes el satrapias, XIII, 542. 2. H® fuerunt Judæis infensissim i», el perenno cum eis bellum gessere, *ibid.* Philistæa quandoad judaismum et deindo ad christianismum transient. XIV, 290, 2.

PHILISTINI. Philistinorum quinque satrapi®, XIV, 288, 2. Philistinorum quinque satrapi® perlinebant ad tribum Juda, HI. 83. 2. Philistini fuero jurati et pene perpetui Hebræorum hostes, X, 547, I; XIII, 519, i. Quando Judceos captivos Idumæis hostibus infenssimis vendiderunt, XIII, 543, Philistini per tonitrua et fulmina sub Sainuele profligati, X. 478,2. Philistæorum omen Deus i bnnu.ii direxit, XIV,34 1. Philistinorum clades H attritio per Ezechiam regem, XI, 294, 2. Phi-)i*lim suoi typus idololatrarum et Turearum, X, 'O' 2

Philist.vi ct Gentiles cum Judæis per Christum in unam Ecclesiam coaluere, XIV, 456, 2. Apud Philistinos quam olim viguerit Ecclesia Christi, XI. 270, 1, 2.

PHILO. Philo Judæus potissimum Alexandri® floruit, XIV, 192, 1. Ejus de Dei ope impetranda fiducia, X, 555, 1. Quid responderit aula Caligul® ejectus, XIX, 516, 1.

PHILO Byblicus nugator et erro, III, 125,2. Philonis error dicentis stirpem Salomonis in Ochozia defecisse, IV, 50, 1.

PHILOMELA. Philomela quamdiu contot, X, 375, 2. Ejus melodia, *ibid.* Mano aves cætoras modulando antevertit, *ibid.* Pullis præcinil ut cantaro discant, 95, 2. Philomel® raptis ovis vel pullis lugubre melos edunt, XIV, 7!, 1, 2. Philomel® ægrolæ formicarum ovis convalescunt, V, 157, 2.

PHILOSOPHIA. Philosophi® encomium, et descriptio, IX, 1, 2; 2, 1, 3. Ejus definitio, 4, 2. Philosophia est via ad sophiam, VIII, 404, 2. Est animi reditus e tenebrosa vita, XIV, 534, 2. Philosophia est mortis meditatio, X, 345, 2. Philosophia prius fuit apud Ilebræos quam apud Græcos, IX, 4, 2; 5, 1. Philosophia el Physica quomodo Scriptura» sint adaplandæ. I, 28, 1. Philosophia, Mathesis, Poesis, etc., necessario doctrin® sacr® contra gentiles et hæreticos inserviunt, III, 340, 2. Philosophi® fructus, XIX, 502, 1. Qualem Philosophiam Paulus deprimat, 19, 1; 85, 2. Philosophiam venalem qui habeant, XIV, 318, 2.

PHILOSOPHICA. Philosophica sex axiomata fidei repugnantia, XIX. 86, 1.

PHILOSOPHUS. 1° *Quinam philosophi nomine vocarentur.* Ethices periti olim proprie philosophi dicebantur, IX, 2, 2. Si qui non erant ethici, sophist® vocabantur, *ibid.* Philosophi quam fuerint sapienti® et ethices studiosi. 29, 2; 30, 1 ; VIII, 404, 2. Philosophus est idem quod vir constans et morlificatus, VI, 106, 2.

2° *Philosophorum priscorum doctrina el errores.* Philosophorum de immortalitate sententi®, VII, 157, 2. Virtutis cultores cœlo asserebant, IX, 12, 2. Eorum sensa do æternitate, *Job,* 247, 2. Philosophi prisci ab Hebræis suam hausero sapientiam. V, 346, 2; IX, 29, 2.

Philosophorum quorumdam crassi errores, I, 5, I et seqq. Eorum do Deo errores, I, 478, 1. Eorum do Deo inscitia, IX, 131, 2. Eorum vanitas in Deo non agnoscendo, XVHI, 5!, 2. Mulli philosophi idola coluero, 49, 1. Mulli fuere athei, XVII, 321, I. Philosophi omnia fato tribuebant, tam bona quam mala, VI, 6, 1. Ex creaturis SS. Trinitatem non cognoverunt, XVIII, 50, 1. Patrem etiam vocant mentem, ct Filium Verbum, XIX, 388, 2. Loquaces philosophi similes sunt ranis, Í, 501,2. Philosophi superbi tropologico accipiuntur per Moabitas, XII. 685, 1, 2. Philosophi sunt hæreticorum patriarch®, XI, 132, 1 ; XIX, 85, 2.

3® *Philosophorum qualis modus docendi, el fructus.* Usi sunt olim in docendo apologis. IX.

25, Î. Philosophi mulli veteres sua dogmata per ænigmata et symbola tradiderunt, XIII, 213, t. Philosophi prisci per varias provincias peregrinabantur, X, 199» 2. Philosophi quidam impostores post Christi tempora orbem docendo obierunt, XVII, 9, 1, 2. Multi eorum tempore apostolorum orbem circuibant, specie pietatis et eloquenti» populos a Christo ad se traducere cunantes, XVili, 253, 2. Carentes veris virtutibus, gratia ct gloria sectatores suos amisere, fido inclarescente, VI, 6, 2. Non facientes quæ alios docebant, parum fructus faciebant, XV, <58, 2. Philosophorum sapientiam omnem meram esse fatuitatem ostendit Deus per Christum, XI, 443, 2 el seqq. Eorum sect® omnes evanuero, X, 306, 1. Nonnulli eorum Christo se subdidere, 484, 1. Philosophi Christiani effigies. I, 695, 1. Vir philosophus periculis obduratus, XIX, 278, 1.

4° *Philosophorum qualis vita.* Primo. *Eorum virtutes naturales.* Philosophi a vinolentia, gula, luxuria ex amore sapientiæ abstinuerunt, VI, 45, 2. Pleriquo fuero frugales, XIX, 256, 2. Philosophorum Atheniensium qualia essent convivia, 251, 1. Eorum multi paupertatem divitiis protulerunt, et opes sprevere ut toti philosophi® vacarent, VI, 198, 2. Pleriquo philosophi nudipedes incessere, XVII, 264,1. Philosophorum in frenandis passionibus perfectio, *Job,* 148, 2. Philosophorum quorumdam in injuriis patientia, XV, 173, 2 etseq. Nonnulli in tribulationibus sunl gavisi, XX, 14. 2. Mortem contempserunt, XVHI, 151, 1. Eam docebant homini osse naturalem, 98, 1. Eorum mulli spo immortalitatis violentas sibi manus intulere, IX, 12, 1.

Secundo. *Eorum vitia.* Philosophi fuere vante gloriæ mancipia, IX, 9, 2. Fuere pederastia infames, XVIII, 53,1. Pollutionem non censebant esse vitandam, 650, 2 et seq.

PIHLOTHEUS. Philolhcus esl nomon libri Thcodorcli, in quo de anachoretarum historia agit, XVIII, 45, 2.

PHILTRUM. Philtra veneficarum undo flant, XXI, 313, et seq. Philtrum ex nucleis olivarum qualo, XII, 463, 1. El ejus cannon, *ibid.* Philtrum puellarum Babyloniarum, 667, 2.

PHILUMENA. Philumena Apellis fuit ab angelo malo imbula, XVIII, 518, 1.

PUINEES, Phineos Elcazari filius an fuerit inter «ploratores ad Rahab missos, XX, 132, 1. Phiiees sacerdos fuit tertius in gloria ab Aarono, X, 164, 1. Etymon nominis illius, 464, 2. Triplex ejus gloria triplicis virtutis, 464, 1. Phinees zelus, II, /40, 2. Imitatus esl zelum Moysis, X, 464, I. Principem tribus Simeon fornicantem et idololatrantem occidit, *ibid.* Ejus zelus beo miro placuit, *ibid.,* 2. Quomodo factus sit princeps sanctorum, 465, 1. Ob eum zelum meruit pontificatum stabilem ot perpetuum, II. 340, 2; X 465, i; XIV, 57i, 1. Phinee» «n idem sil cum Elia, et adhuc mat, II, 342, i et seq.; X, 465, 2; XIV, 571,1. Usque ad tempora Davidis vivere non potuit» X, 465, 2. Do ejus successione, II, 312, 2. Phinees est zeli et rectitudinis exemplar, 341, 1.

PRISCO. Phisconis regis Ægypli crudelitas, X, 227, 2.

PII1SON. Phison quis fluvius, H, 83, 2. Phison non est Ganges, sed alius ex confluxu Euphratis et Tigris, IX. 659. 2.

PHLEGMATICUS. Phlegmatici apti sunt ad regendum, V, 555, 1, 2. Sunt aquei, X, 447, 1.

PHOCAS imperator. Phocas Deo permittente ad imperium evectus, ut improbos castigaret, XVII, 459, 2. Phocas malus fit imperator ob peccata plebis, III, 307, 1, 2. Mauritlum occidit una cum uxore el filiis, XIII, 69, 2. Quæ anathemata Deo velat primitias victoria? obtulerit, II. 365, 1. Asyli jure gaudere volentes pacifice educi templo passus est, 385, 1. Temulentus suis ob multa scelera exosus ab Heraclio Africa? pretore, vita et imperio exuitur, XI, 340, i.

PHOCENSES. Phocenses patria egressi divis se devoverunt, si de ea repetenda cogitarent, XXI, 330, 2.

PHOCION. Phocion Atheniensis quam generose munera respuerit, I, 381, 2; II, 313, I. Ejus paupertas, XVII, 136, 2. Nunquam risit, IX, 572, 1. Oblilus est injuria? irrogai®, XVH, 217, I. Injuri® sibi illalæ filium oblivisci jussit, XV, 176, 2. Amico iniqua petenti morem gerere noluit, XIX, 120, 2. Eum uxor mundum suum vocabat, XVHI, 667, 1 ; XIX, 204, 1. Displicuerunt ei mores Atheniensium, II, 242. i.

PHOCYLIDES. Phocylides per gnomas sua dogmata tradidit : quando vixerit» IX, 30, 1. Ejus ethica, *ibid.*

PHOEBE. Phœbe quomodo dicatur soror Pauli. XVHI, 242, 1. Fuit Ialrix epistol e ad Romanos *ibid.* Ejus elogium, *ibid.*

PHOEDO. Phœdo adulescens prodigus a Socrate ad philosophiam est traductus, XIII. 284, 2.

PHOENICES. Phoenices orti ab accolis maris Rubri, XIV, 42, Î.Phœnices vani erant etiam extra Syriam, XV, 355, 1. Phœnices inventores artis nautica), bellica), siderum, litterarum ferebantur, XII, 442. I , 699, 2 el seq.. XIV, 453, 1. NaUlh B et mercatur® erani peritissimi, XII, 442, I; XVII, 247, 2. Veneri donum dabant de filiarum prostitutione, XIV, 79, 1.

PHOENICIA. Phoenicia quæ regio. XVII, 2 »7, 2. Phœnicia unde nomon habeat. IX. 636, Phœnicia erat Judææ confinis, XV, 355, 1. Phœnicia ad terram promissam pertinet, sed nunquam fuit subacta, III, 124. I, 2. Phœnicia ad sortem Judæorum pertinuit, sed Salomon ei Hiram regem Tyri dominari permisit. 1, 407, 1 ; II, 377, 1.

PHOENICIUM.phœnicium maro clTyrium quomodo vocari possit Rubrum vel Erythræum,XIX 42 2.

PHOENIX urbs. Phoenix urbs Creta? est, XVII,

426, 1. Phœnix portus fuit in Creta, XII, 684, 2.

PHOENIX avis. I0 Phœnix an el qualis avis sit, *Job,* <75, 6. Phœnix an unica tantum avis existât, I, 64, 2; XV, 99, 2. Non est vera avis, sed fabulosa, non est nisi sol, I, 140, 2 ; X, 389, 1 ; XIV, 609, 1, 2. Phœnix hioroglyphicum ac symbolum est solis, XII, 282, 2. Cur hæc avis conficta, *ibid.* Phœnix est sol, non avis, 722, 1. <ï»ot\tÇ tam palmam quam phœnicem significat, IX, 636, 1. Phoenicia et palmæ similitudo, XXI, 174, 1. Apologus phœoicis et viporæ, quo laudalur cælibatus, Vili, 344. 1.

2* Phœnix avis est imago Christi morienlis et resurgentis, XI, 637, 2 ; XIII, 462, 2 ; XIV, 610, 1 ; XVII, 48, 2. Phœnix symbolum est Christi et Christiani, XX, 616, 1. Symbolum est resurrectionis nostr®, XIII, 4G2, 2; XVIII, 89, 2; XIX, 480, 1; XX, 399, 2. Hinc sarcophagis plurimorum martyrum est insculptus, XX, 399, 2; 616, 1.

PHOTINA. Pholina dicta est Samaritana conversa, XVI, 364, 2; 365, 1 *(Vide* Jesus Christus, Samaritana).

PHOTINOS. Photinus Christum negabat esso Deum, XV, 220, 2. Docebat Filium per se non subsistere, XIX, 353, 2. Item non formam, sed energiam Patris esse, 23, 2. Docuit Christum fuisse purum hominem, et ob sua merita divinitatem meruisse. XXI, 133, 1.

PHOTIOS. Pholius, patriarcha Constantinopolitanus censet Spiritum sanctum a solo Patre procedere XVIII. 31, 1.

PHRAORTES. Phraortes Cyaxaris pater in obsidione Ninives cum copiis interiit, XIV, 173, 2.

PHRASIS. Phrases el loquendi modi varii Prophetarum, XI, 73, 2 et seq. Phrasis duodecim Prophetarum est symbolica, XIII, 223, i *(Vide* Prophetæ). Phrases aliquæ S. Joanni peculiares, XVI. 290. 2.

PHRENETICOS. Phrenetici ægri in medicos se curantes stomachantur, VI, 318, 1.

PHRYGES, PHRYGIA. Phryges primum bigas junxerunt, XH, 698, 1, 2. Aurigæ periti erant, *ibid.* Phryges necabant eum qui quodpiam agriculture instrumentum sustulisset, IX, 232, 2. Phrygia mulla mancipia dabat, VI, 406,2. Phryges erant cultui angelorum addicti, XIX, 93, 2; 95, 2. Erant illiberali et servili ingenio, 341, 1, 2.

PHRYGIONICA vestis. Phrygionicæ vestis species varias et inventores, XII, 608, 1, 2.

PHTHIRIASIS quis sit morbus, XVII, 271, 2. Phthiriasis, sive pedicularis morbi causa et effectus. IV, 540, 2. Quinam ea puniti, *ibid.*

PHÜL. Phul cum Arbace capit Ninivem et monarchiam Assyriorum dividit, IV, 62, 2. Vocatur in auxilium a Manahem, *ibid.*

PHÜR, PHORIM. *Phur* an sit vox hebræa, an persica, IV, 387, 2. Idem est quod sors, a qua dictum est festum Phurim, *ibid* et 2. *Phurim* dies quos vocarent Judæi, XIV, 446, 2.

PHYLACTERIUM. Phylacteria quid sint, et quare gestarentur, XV, 489, 1. Phylacteria Judæorum quænam essent, el quem ad usum adhiberentur, V, 185, I.4 Phylacteria pharisæoruœ qualia erant, I, 547, 2. Quatenus ea a Christo carpantur, V, 182. 2.

PHYSIOGNOMIA. Physiognomia an do internis animi affectibus et sensibus recto judicet, IX, 541, 1. Ejus artis fundamenta, *ibid.* Physiognomia oculorum, X, 8. 1.

PIACULARIS. Piacularibus victimis veteres iratum numen propitiabant, XII, 571, 2. Piacularis victima Hobræis erat hircus emissarius, XVHI, 284, 2.

PIASTUS. Piastus rusticus qua via et arte ad regnum Poloniæ evectus sit, XII, 633, 2.

PICA. Pica est avis Baccho sacra, cur, VI, 484, 1.

PICTORIA ARS, PICTURA. Pictura ab umbra initium sumpsit, VIII, 578, 2; XVII, 150, 2. Pictoria ars in umbris et coloribus sila est, V, 571, 2. Pictura palmarum quid mystico designot, XII, 799,1.

PIETAS, PIUS. I0 *Quid sil pietas, ejus notæ, signa et actus.* Pietas quadrupliciter accipitur: *primo,* pietas rectissimae vitæ norma est, et conversationis optimæ disciplina ; *secundo,* misericordia et beneficentia in proximum ; *tertio,* Dei contemplatio ; *quarto,* optimo et propriissime, pietas est Dei cultus el sincerus erga eum affectus, ac studium internæ devotionis excitans ad spem, timorem el amorem Dei. XIX, 229, 1, 2: *Exerce autem teipsum ad pietatem ; nam corporalis exercitatio ad modicum utilis est, pietas aulem ad omnia utilis est, promissionem habens vitæ quæ nunc esi, et futura.* Pius proprio quid sit, XXI, 292, 2. Pietas duplex est, una in Deum, altera in proximum, X, 436, 1 *: Illi viri misericordia sunt, quorum pietates non defuerunt.* Pii ot humiles, paucissimi respectu impiorum, *Psalm.* II, 257, 1. Pii semper sibi fingunt Deum præsentem, XIII, 182, 2. Pietas est condimentum patientia», XX, 417, 2 : *Vos aulem curam omnem subinfe> rentes, ministrate in fide vestra virtutem, in virtute autem scientiam, in scientia autem abstinentiam, in asbtinentia autem patientiam, in patientia aulem pietatem, in pietate aulem amorem fraternitatis, in amore autem fraternitatis charitatem.* Debet hæc condi amoro fraterno, *ibid.* Pii reverentur sapientiam, V, 31, 1. Qualern sapientiam a Deo nanciscuntur, X, 423. 2 : *Omnia aulem Dominus fecit, et pie agentibus dedit sapientiam.* Pii lucem amant, et oculos hominum, V, 44, I : *Sapientia foris prædicat, in plateis dat vocem suam. In capite turbarum clamitat, in foribus portarum urbis profert verba sua.* Eorum verbis respondent facta, 448, 1 : *Lingua sapientium ornat scientiam : os fatuorum ebullit stultitiam.* Pauca dicunt, sed multa præslant, *ibid.* Pium esse

j

inter improbos signum est magnæ ct probate virtutis, VI, 373, 1,2: *In exultalione justorum mulla gloria esi : rcgninlibus impiis, ruin* hominum.* Pietatis decus lucet ex impietatis dedocorc, X, 176, 1 : *Contra malum bonum est, el contra mortem vita : sic et contra virum justum peccator.* Pietas summa est pulchritudo, 219, 1. Pii sunl terra desiderabilis, *Job,* 593, 1. Pietas non tollit politiam, noquo regnum temporale, XVÍ, 499, 1. Pietas a mundanis putatur vanitas, XIV, 601, 1, 2 : *Invaluerunt super me verba vestra, dicit Dominus. Et dixistis: Quid locuti sumus contrate? Dixistis : Vanus est, qui servit Deo, el quod emolumentum, quia custodivimus præcepta ejus, el quia ambulavimus tristes coram Domino exercituum?* Pietatem simulant hæretici, XIX, 300, 1 : *Habentes speciem quidem pietatis, virtutem autem ejus abnegantes.* Imo omnem pietatem exterminant hærelici, XXI, 202, 1. Pietas aliquando suadet peregrinationem ex uno loco ad alium, VI, 336, 2. Pii plangunt Christi necem in ejus funere, impii plangent in dio judicii. XIV, 514, 2 Pii mortem optant, *Job,* 332, 1. Pietatis cura precipua sit, *Job,* 18, i. Pietatem coiero rex imprimis debet, VI, 257, 2 : *Aufer rubiginem de argento, et egredietur vas purissimum ; aufer impietatem de vultu regis, et firmabitur justitia thronus ejus.*

2® *Pietatis commoda et fructus.* Primo. *Pietatis fructus pro piis.* Pietati vacare est animæ salus, VII, 124, 2 : *Nonne melius est comedere et bibere de laboribus suis, et ostendere, animx suæ bona? El hoc de manu Dei est.* Pii apud Deum et homines exaltantur, IX, 557, 2 : *Sapiens in verbis producet seipsum, el homo prudens placebit magnatis.* Eorum in Deo jucunditas, XI, 149, 2 : *El creabit Dominus super omnem locum montis Sion, et ubi invocatus est, nubem per diem, et fumum et splendorem ignis flammantis in nocte : super omnem enim gloriam protectio. El tabernaculum erit in umbraculum diei ab æstu, et in securitatem, et absconsionem a turbine, et a pluvia.* Pictas omnia a Doo impetrat, XVII, 113, 2. Pietas terram sterilem fecundat, *Job,* 148, 1. Pietas cum sufficientia magnus est quæstus, XIX, 255, 2 : *Est aulem quxstus magnus, pietas cum sufficientia.* Affert vicius sufficientiam, 256, 1. Pii a Deo in temporalibus prosperantur, V, 54,2. *Qui aulem me audierit, absque terrore requiescet, et abundantia perfruelur, timore malorum sublato.* Comparantur diebus festis, cur, X, 169, 2 et seq. Pii parentes sæpo egregia multaquo sobole donantur, XIII, 407, 2. Iis nonnunquam dantur opes et gloria, nonnunquam neganlur, V, 216, 2 : *Mecum sunl diviti,r et gloria, opes superbx et justitia.* Iis mala non occurrunt, sed impiis, X, 165. i : *Timenti Dominum non occurrent mala, sed in tentation* Deus illum conservabit, et liberabit a malis.* Pietas eos ab omni adversitate liberat, V, 359,1 : *Desiderium impii munimentum est pessimorum; radix autem juitorum proficiet.* Eos tuetur Deus ab insidiis impiorum, V, 274,2 : *Non affliget Dominus fame animam justi, et insidias impiorum subvertet;* 365, 2 : *Dolus in corde cogitantium mala: qui autem pacis ineunt consilia, sequitur eos gaudium.* Piorum regna prolongat Deus, III, 636, 2.

Pios sæpe opprimi, impios dominari sinit Deus, XIV, 203, I, 2; XX, 364, L Pii cur affligantur et impii prosperentur, VII, 300, 1, 2 : *Est et alia vanitas, qux fit super terram; sunt justi, quibus mala proveniunt, quasi opera egerint impiorum : et sunl justi, qui ita securi sunt, quasi justorum facta habeant, sed et hoc vanissimum judico.* Ut piis detur materia patienliæ, constantia, virtutis, XIV, 204, 1. Quomodo verum sit omnes pio> persecutionem pad, XIX, 302, I : *Omnes qui pic to lunt vivere in Christo, persecutionem patientur* Ab impiis ad ipsorum probationem exercentur, Vv 278, 2. At non nocent illis fraudulenta molimina ipsorum, 365, 2 et seq.: *Non contristabit quidquid ei acciderit: impii aulem replebuntur malo* Nonnunquam de impiorum prosperitate queruntur, 99, 2. Quomodo sub regno impiorum investigentur, VI, 373, 1, 2. Piorum afflictio non erit perpetua, XIV, 610, 1, 2. Non ita ærumnis et passionibus premuntur ut impii, X, 329, 1, 2. Levius ferunt adversa quam impii felicitates, XI, 366, 2. In adversis sunt securi et intrepidi, V, 55, 2. In adversis constituti excitantur et roborantur, si cogitent Deum delectan nostra fortitudine el gaudio in adversis, IV, 248, 2 : *El dixit eis* (Nehemias) : *Ite, comedite pinguia, et bibite mulsum et mittite partes his qui non prxparaveruni sibi; quia sanctus dies Domini est. et notile contristari : gaudium etenim Domini est fortitudo nostra* (h'dc Adversitas, Afflictio).

Pii mortem nou timent, XIX. 309, 2 : *Ego enim jam delibor, et tempus resolutionis mex instat.* In morte confidunt, V, 441, 2 : *In malitia sua expelletur impius; sperat aulem justus in morte sua.* Pii ante Christum in limbis descendebant, quomodo dicerentur tunc operum mercedem in die mortis accipere, IX, 358, 2 : *Quoniam facile est coram Deo* in *die obitus retribuere unicuique secundum vias suas.* An pii ante impios resurgent. XIX, 133, 1 : *Et mortui qui in Christo sunt, resurgent primi: deinde nos, qui vivimus, qui relinquimur, simul rapiemur cum illis in nubibus obviam Christo in aera.*

Secundo. *Pietatis fructus pro aliis* Pii sua pietate urbes armis indomabiles subjugarunt, probatur id exemplis, VI, 1 IS, 2 et seq. : *Civitatem fortium ascendit sapiens, et destruxit robur fiducia ejus.* Aliis suam pietatem affricant, X, 26, 2 : *Volatilia ad sibi similia conveniunt, et veritas ad cos. qui operantur illam, revertetur.* Quantum pietas parentum filiis prosit, XIX, 273, 1 : *Recordationem accipiens ejus fidei, qux est in te non fida, qux el habitavit primum in avia tua Loide,*

et matre tua Eunice, certus sum autem quod et in le (Vide Justi, Saxcti ubi eædem materiæ quæ ad pietatem minus proprio spectant, explicatius exprimuntur).

3° *Piflatis exempla.* Pictas Judithæ, IV, 348, 1. Item Esllteris, 375. 2. Item Judæ Machabæi, 431, 1. Pietas primorum Christianorum, 328, 2. Pietas populi Romani, VIII, 14, 2. Angliæ regum prisca pietas, 489, 2.

Pietas regum gentilium, IV, 221, 2. Quomodo pietatis simulacrum a Romanis pingeretur, XIX, 202. 1.

PIGER, PIGRITIA. 1® *Quid tilpiger et pigritia, eorum indices et nolx.* Primo. *Pigritia corporalis.* Quis proprio piger dicatur, IX. 577, 1. Pigriliæ c unites et indices. V, 567, 1. Piger est mollis ct dissolutus, opera sua dissipat, V, 567, I : *Pigrum dejicit timor : anima aulein effeminatorum esurient.* Horret laborem, otium sectatur, *ibid.* Est effeminatus, *ibid.* Est similis Ocno, 568, 2 : *Qui mollis est el dissolutus in opere suo, frater esi sua opera dissipantis.* Et asino, 155, 2. Manus suas condit sub axilla, VI, 36, 1 : *Abscondit piger manum suam sub ascella, nec ad os suum applicat illam.* Præ extrema ignavia manum ori applicaro vix sustinet ut famem pellat, 36,2; 314, 2: *Abscondit piger manum sub ascella sua ; et laborat si ad os suum eam converterit.* Non vult laboraro ut cibum comparet, 36, 2. Non erubescit ob penuriam exprobratam, 48, 1 : *Propter frigus piger arare noluit: mendicabit ergo xslate, el non dabitur illi.* In hieme ob frigus laborare negligit, *ibid.* Ex uno desiderio in aliud labitur, 120, 2 : *Desideria occidunt pigrum; noluerunt enim quidquam manus ejus operari.* No cogatur laborare, findit mille inanes metus et pericula, 155, 2 et seq.: *Dicit piger : Leo est foris, in medio platearum occidendus sum.* In lecto volvitur velut ostium in cardine, 313, 2: *Sicut ostium vertitur in cardine suo, ita piger in lecitilo suo.* Etiam quieto ulitur inquiete, 314,1. Ejus contrarii motus, *ibid.* Mulla movet, sed non promovet, *ibid.* Ipso sibi etiam videtur sapiens, 315, 1 : *Sapienlior sibi piger videtur septem viris loquenlibus sententias.* Putat so beatiorem consiliariis regum, 315, 1. Est loquax et garrulus, *ibid.* Hem curiosus et dicax, *ibid.* Pigri sunt somnolenti, V, 161, 1 : *Usquequo, piger, dormies ? quando consurges e somno tuo ?* Volunt ot nolunt, eorum voluntas est torpida cl languida, ut nesciatur an velint an nolint, quidquid optant, vptanl inefficaciter, 376, 2 : *Vult el non vult piger, anima autem operantium impinguabitur.* Pigri paralogismos, VII, 171,2. Pigriliæ emblema, VI,36,2.

Secundo. *Pigritia spiritualis.* Piger spiritualis ron vult labores virtutum subirò, et ideo in desideriis suis moritur, VI, 120, 2. Pigro videtur via virtutis dura, ardua el implexa, 464,1 : *Iter pigrorum quasi sepes spinarum : via justorum sine offendiculo.*

Tertio. Pigritia justorum quæ sit, VII, 354, 1; *In pigritiis humiliabitur contignatio, el ininflrmitale manuum perstillabit domus.*

2' *Pigriliæ effectus cl damna, V,* 567, z; VII, 171, 1 : *Stultus complicat manus suas et comedi carnes suas dicens : Melior est pugillus cum requie, quam ulraquc manus cum labore el afflictione animi,* 353, 2. Pigri sunt torpidi, et ovaduti fures, V, 275, 1 : *Egestatem operata est manui remissa; manus autem fortium divitias parat* Creant sibi suo tempore paupertatem, 290, 2: *Sub stantia divitis, urbs fortitudinis ejus : pavor pauperum, egestas eorum.* Sua pigritia a fortibus sub jugantur, 369, 1 : *Manus fortium dominabitur-, quæ autem remissa csl, tributis serviet.* Quia nolunt laboraro, nibil eorum quæ petunt oblinent, 376, 1. Piger in messe panem petens, a nullo accipit, VI, 48, 1 • *Propter frigus piger arare noluit : mendicabit ergo astate, el non dabitur illi.* Ob otium ad egestatem redigitur, 99, 2 : *Cogitationes robusti semper in abundantia, omnis auten piger semper in egestate est.* Fames el egestas cum consumunt, 121, 1 : *Desideria occidunt pigrum; noluerunt enim quidquam manus ejus operari.* Ejus ager et vinea ob socordiam pessumcunl, 246, 1, 2: *Per agrum pigri hominis transivi, elper vineam viri stulli : et ecce tolum repleverant urlicæ, el operuerant superficiem ejus spinx, et maceria lapidum destructa erat.* Pigritia lota diffluit in cogitationes ot otia, 120, 2. Mater est mœroris, tædii, desperationis, 122, 1. Murmurationi est conjunctissima, 313, 2. Piger omnibus exosus est, IX, 577, 1 : *In lapide luteo lapidatus est piger, el omnes loqucntur super aspernationem illius. De stercore boum lapidatus est piger, cl omnis qui tetigerit eum, excutiet manus.* Pigritia hominom inutilem et noxium reddit, *ibid* Piger animam suam dehonestat, 323,1 : *Peccante», in animam suam quis justificabit ? el quis honorificabit exhonorantem animam suam?* Piger csl flagellis ridendus, VI, 297, 2 : *Flagellum equo, cl camus asino, el virga in dorso imprudentium.*

Pigritia spiritus quanta afferat mala, VI, 246,2. Quantopere animæ noceat, 306, 1 : *Sicul acetum dentibus, cl fumus oculis, sic piger his qui miserimi eum.* Ejus remedium est audire, legere, meditari verbum Dei, V, 464, 2.

PIGMEN1US (S.). S. Pigmentas presbyter Romanus in calcitato gratias agit, IV, 274, 2. Ejus generosum ad Julianum imperatorem responsum, I, 278,1.

PIGMENTUM. Pigmenta motaphorica ungucnfl et alia significant, X, 272, 2.

PIGNERARE. Pignerare sibi aliquem, est euri sibi mancipare, XIII, 552, 2.

PIGNUS. 1° Pignus el arrha quomodo differant, XVIII, 594, 2. Pignora judicialia quænam a jurisperitis dicantur, XIII, 552. 2.

2» De pignore quid lex Mosis statuai, i, 617, 2.

Quid hæc lex tropologico significet, tòid. Pro pignoro superiorem et inferiorem molam accipere, quomodo Deus vetuerit, II, 486, 2. Quid hoc tropologico significet, *ibid.*

3* Pignus sponsor exigat ab eo pro quo spondet, X, 76, 1, 2. Pignus sumendum ab ignoto pro quo fidejubes, VI, 64, 2. Pignus reddendum debitori pauperi, XII, 632, 2.

PILA. 1° Pila ost mortarium . unde dicta vox, XIV, 279, 2.

2° Pila nomen proprium urbis quis sit locus: an urbs Tiberias, XIV, 279, 2. Esso dicitur vallis Ot vorago Mello, 280.

3» Pilæ templi triginta significant mystice totidem annos Christi, XII, 807, 2.

4» Pila quæ a ludentibus de manu in manum mittitur significat vilain hominum volubilem, el jugibus mutationibus obnoxiam, XI, 342, 2.

PILATUS. Pilatus quintus fuil Judææ prases datus a Tiberio imperatore, XVI, 90, i. Pilato cur Christus sil traditus, XV, 596. i, 2. Ei prasenlatus, do tribus criminibus a pontificibus accusatur, 599, 2 et seqq. Sed ipso Pilatus illa négligeas solum cum interrogavit an ipse esset rex Judæorum, COO, I. Miratur Christi silentium, 601, 2. Ejus instantia ad eum liberandum, *ibid.* et seqq. Vere voluit eum liberaro, XV, 602, 2; XVI, 609, 1. Ab uxoro monetur ne in oum quid acerbius statuat, 603, 1, 2. Lavit manus quasi a sanguine Christi innocens: erat excorsclleporinus, 605, 1. Curavit Jesum flagellari, 605, 2. Ejus in Christum lata sententia, C08, 2. Qua hora Christum ad crucem damnavit, 613, 2 et seqq. Eum condemnando tripliciter peccavit, 612, 2. Quomodo titulum crucis scripserit, 623, 2. Joseplio Christi corpus concedens, factum suum aliquo modo loxit, 639. 2. Reddidit id gratis : cur miratus sil quod jam obiissel, *ibid.* Dedit milites Judæis ad Domini sepulcrum custodiendum, 642,1. Quid de Christo ad Tiberium imperatorem scripserit, 608, 2 el seq., 655, 2. An per uxorem conversus et Christianus effectus sit, 604,1. In exilium Viennam missus se occidit, XV, 604, I, XVII, 2, i. Talione a Deo punitus est, **XV, 604, 1.**

PILEUS. Pileus sacerdotis /¡ironici describitur, X, 459, 1. Pileos libertina) conditknis insigne est, XVHI, 355, 1.

PILOSUS. Pilosi cur viri sint, non feminæ, IX, 691, 1.

PILUS. V Pilus unus sæpo comedentem strangulat, VI, 189, 1. Pili aquila) sunl rapaces et voraces, XIII, 64, 1.

2° Pili symbolum sunt curiositatum, superfluarum cogitationum, appetitionum, et illecebrarum mundi hujus, XII, 540, 1, 2-

PINDARUS. Pindari lyricorum principis ori apis mei inserens, ejus eloquentiam præsignificavit, IX, 333, 1. Qua morte inhonesta obierit, V, Ix.. t-

PINEDA. Pinedæ opinio de Tharsis improbatur, III, 609, 2.

PINGUEDO, PINGUIS. 4* Pingues uI pluritnun sunt stupidi, *Job,* 346, 2. Pinguis cibus magis nutrit quam macer, XI, 651, I.

2» Pingues vocantur impii in Scripturis, *Job,* 346, 2. Pingue pecus et macilentum mystico sen.-u quxnam sint, XII, 744, 1. Pinguedo mystico sensu est devotio. 800, 4.

PINNA. 2» Pinna Ilebræis et angulum et pinnam significat, X, 103, 2. Pinnæ piscibus sunt instar alarum. XIV, 215, 2.

PINNACULUM. Pinnaculum templi super quo diabolus Christum statuit, quod fuerit, XV, 123. 1. Erat vestibuli fastigium, *ibid.* An fuerit pinnaculum acutum periboli ct septi, *ibid.*

PINUS. Pinus symbolum est puritatis el virginitatis, V, 356, 2.

PION1US. Pionius martyr clavis ligno affixus fuit, XXI, 49, 4.

P1PPINÜS. Pippinus Caroli Magni avus Pontifices Romanos miro est reveritus, XI, 592. 2.

PISANDER. Pisandri panicus metus, IX, 538,1.

PISCARI, PISCATIO, t' Piscatio recti' fit de nocte, XVI, 641, I. Piscatio ab apostolis usurpata est a Çbristi resurrectione, at non post Pentecosten, 640, 2.

Piscari in aqua turbida quid sil. X, 275, i.

PISCATOR. I0 Piscatores dicuntur Chaldæi, XII, 134, I. Piscatores arte fuerunt apostoli, XII, 134, 2; XIV, 215, 2.

2- Piscatores spirituales sunt apostoli, non venatores, XII, 852, 2. Quomodo hi sua retia exsiccent, *ibid.* Piscatores, id est apostoli, orbem subegere, XV, 432, 2. Piscatores item sunl Christus cl diabolus, qua esca cl quomodo uterque piscclur, XII, 715, 2.

PISCINA. I0 Piscinae quid sint, VII, 96, 1. Piscina quid esset, quare ea juxta templum a Salomone estruda : unde dicta Probatica, XVI, 371, I, 2 et seq. Ejus origo fabulosa, *ibid.* Cur dicta Belhsaida vol Bethesda. 371, 2. Erat plena ægris, *ibid.* Ejus aqua quomodo ab angelo moveretur, 373, i. Ejus sanandi vis fuil supematuralis cl miracolosa, 373, 2. Quando illi ea vis accesserit, el adempta sit, *ibid.* Pisciti i Siloo ex fonte Siloe derivabatur, 460, 2

2° Piscino) quid sint mystice, VII, 96, 4. Piscina, triplex oculorum pulchritudo significatur, Vili, 177, 1.

PISCIS, i» Piscium diversa natura describing I, 63, 2. Eorum quot sunt species, X, 413, i XIV, 214, 2. Pisces sunt creatura maris, XXI, 194, I. Hi in sanguine vivero nequeunt extra aquam, *ibid.,* 2. In fine mundi verisimile est in mari et fluminibus ab aqua sanguinea emorituros, 298, 2. Pisces in aqua vivunt el ex ea el humore aluntur, XIV, 214, 2. Sunt aquei el humore luxuriant, *ibid.* Amant aquam ilolccm. adeoqul

in fluviis sæpe reperiuntur marini, IV, 292, 2. Pisces an et qui respirent, XIV, 216, 2. Nonnulli dormiunt, et qui, XIV. 216, 2; *Job,* 777, 2. Piscium silentium, unde oriatur, X, 361, 1 ; XIV, 214, 2. Habent cor, ejusque situm qualem homo, XIV, 216, 2. Pisces lucem fugiunt, hinc optimo nocte capiuntur, XVI, 641, 1. Pisces hominis umbram fugiunt, IX, 477, 2. Piscium mira indoles el sagacia, X, 413, 2. Quique suos habent duces, XII, 715, 1 ¡ XIV, 214, 2. Solent agminatim et congregating natare, XIII, 336, 1, 2. Majores pisces devorant minores, VI, 160, 2; XIV, 215, 1. Pinnas juxta caput habent, quasi alas quibus mare sulcant, XIV, 215, 2. Sunt velut naves natantes ct velificantes, *ibid.* Sunt aliqui pisces semiaves, *ibid.* Ventre incubant aquis, *ibid,* Saliri debent ne putrescant, 216, I. Facile ab esca illici se sinunt, *ibid.* Quam vagi sint et errent, *ibid.* Pedibus carent, sed pinnulas habent ut natent, *ibid.* Ad inultam etiam ælalem perveniunt, *ibid.* Multos habent dentes, cosque acutos et sorratos, *ibid.,* 2 Morbis laborant, non tamen pestilentia, *ibid.* Piscibus commodiores sunt imbres aestivi, ct hiems serena, *ibid.* Generant ut homines, *ibid.* Sunt prolifici et fœcundi, quare, I, 428, 2; XIV, 216, 2. Conjugii fidem servant, IX, 610, 2 et seq. Amant suos fœtus, X, 90,1. Voraces sunt el gulosi omnes, lubricos habent oculos, XIV, 216, 2. Habent memoriam, et vitam agunt rationi humanae vicinam, 217, 1: Quorumdam piscium astutia, *ibid.* An mansuescant, *ibid.,* 2. Pisces vocantur reptilia, *ibid.,* 2.

2® Piscibus vescebantur prisci, XVI, 282,1. Cur piscibus victitarent prisci homines temperantes, XIV, 217, 1. Pisces sunl obsonium, XVI, 641, 2. Iis abstinebant Pylhagoræi, X, 361, 1.

3® Pisces in lego .Mosaica cur non sacrificali fuerint, II, 4, 2. Sunt animalia innocentia, *ibid.* Sunt animalia valde imperfecta, tttd.Quinam mundi et liciti ad comedendum lege Moysis. 63, 2 et seq.

4® Piscis Tobi® quis, IV, 291, 2; 292, 1. Piscis per Tobiam occisus diabolum significat, 293, 1. El Christum, 293. i ; 303, 2.

5* Piscis mystice est Christus ot Christiani, XII, 852, 2, 2. Piscis assus a Christo post resurrectionem, el paratus suis in Ultore, unde productus, el quid mystico innuat, XVI, 643, 1 el seq. Symbo->im est Christi, et quare, 282, 1. Piscium ad dexteram captorum captura miracolosa quid innuat, 641, 2; 642, 1 ; 643, 2. Pisces contum quinquaginta a Petro capti quid innuant, 643, 2. Pisces sunt typus hominum, XV, 334, 2. Eorum mores moribus hominum accommodantur, I, 63, 2 ; XIV, 214, 2. Quid tropologico significent squamae piscium et pinnulae, II, 64, 1. Piscis hieroglyphicum est odii, XX, 573, 2. Piscium porta in Jerusalem quare sic appellala, IV, 237, 1.

PISISTRATUS. Pisistrati vis in dicendo auanta **fuerit, XX, 443, i.**

PISTICA. Pistica nardus quæ sit, XVI, 503, 2 et seqq. *(Vide* Nardus).

PISTILLUM. Pistilla inferni sunt punrfuræ conscienti®, XIV, 281, 1. Pistillo nudior, calvior, retusior, proverbialiter do quo dicatur, VI, 207, 1 ; XIV, 281, 1.

PISTOR, Pistor ot coquus priscis idem erat, XHI, 379. 1.

PISTRINUM. Ad pistrinum relegantur homines contumaces, VI, 354, 2.

PITIIECI. Pilheci sunt simiæ, non homines, XII, 695, 2.

PITHO. Pilho fuit persuasionis dea, V, 263, 2 et seq.

PITHOMENA. Pithomena virgo vitam amittere maluit quam pudicitiam, XHI, 183, 2.

PITTACUS. Pittaci Mytilenaei philosophi clementia, VI, 86, 2; XVHI, 317, 2. Pittacus amplas Mytilenaeorum donationes despexit, XIV, 204, 2. Pittaci ethica præcepta, IX, 80, 2.

PIURE. Piuro oppidum in Rhœtiis terræ motu obrutum et haustum, XXI, 157, 2.

PIUS II summus Pontifex. Pii II Pontificis modestia, continentia, studia, II, 232, 1, 2. Quam æqua mente suorum cladem inaudierit , XII, 680, 1.

PIUS IV. Pii IV Pontificis emblema fuit virga et laurus cum hoc lemmate : *Pana et prxmium,* XIII, 529, 2.

PIUS V. Pius V in Pontificem electus, quid de se dixerit, XVI, 180, 2. Pii V do papatus onero sententia, II, 244, 1 ; X, 146, 1,2. Pii V lausetelogium, IV, 162, 2; X, 146, 2. Publica lupanaria sustulit, lupasque inira certum locum redegit, IX, 528, i. Quid circa medicos ægrum visentes statuerit, X, 275, 1.

PIX. Pix est superbi® symbolum, IX, 383, <•

PLACENS, PLACERE. 1® Quilibet placero Deo studeat, IX, 108, i ; *Qui liment Dominum, inquirent qux beneplacita sunl ei.* Placere Deo in omnibus studeamus, XX, 583, i : *Charissimi, si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum. El quidquid petierimus, accipiemus ab eo; quoniam mandata ejus custodimus, el ea, qua sunt placita coram co, facimus.* Placero oportet Deo simul et hominibus, XVI, 88, 2: *El Jesus proficiebat sapientia, el alale, et gratia apud Deum el homines.* Placet diverso quis hominibus ac Deo, XVHI, 521, 1 : *Si adhuc hominibus placerem, Christi servus non essem.* Placero nemo potest Deo et mundo, IX, 104, 1,2; ,105, 1 : *Vx duplici corde, el labiis scelestis, cl manibus malefacientibus, el peccatori terram ingredienti duabus viis.* Placens Deo placari sibi inimicos a Deo sentit, V, 491, 1 : *Cum placuerint Domino vix hominis, inimicos quoque ejus convertet ad pucem.*

PLACENTA. Placenta mellita cur daretur olim in epulo nuptiali spons® el convivis, XII, 613, 2.

Placenta! stellate offerebantur reginæ cœli, id est Lunæ sive Dianæ. 68, 2.

PLACIDUS. Placidus animus signum cst sanctitatis, IX, L.3, I : *Qui illam* (sapientiam) *diligit, diligit miam, et qui vigilaverint ad illam, complectuntur placorem ejus.* Placidi sunt coagulum civitatis, V, 499, 2.

PLACIDUS (S.). S. Placidus adhuc puer S. Benedicto in disciplinam traditus. XII, 393, 2; XIX, 303, 2. S. Pl eidus absentem S. Benedictum sibi asíante» vidit, XVII, 269, 1.

PLACILLA. Platilla imperatrix semper virum suum Theodosium humilitatis commonebat, XII, 612, 1. Quam sedulo filios suos educant, XIX, 207, 1. In pauperes fuit munifica II, 452, 2. Ejus pia in íPgrotos chantas, XI, 483, 2.

PLACITUM. Placitum Deo quomodo tempus Evangeli*! dicatur, XVIII, 456, 2.

PLAGA. 1® *Plaga* in Scriptura vocatur ignis, gladius, tonitru, lerræ motus, turbo, procellæ, etc., XIII, 563, 2. Vox hæc a Graxis desumpta est, *ibid.* Vox *plaga* aliquando etiam capitur pro assumento ct commissura tapetis aut vestis, *ibid.* Plaga aliquando sumitur pro latere, angulo, extremitate, *ibid.* Plaga dolosa quæ dicalur, X, 39, 2; 40, 1.

2® Quas plagas Deus in impios immittat, X, 320, 2; 321, 1. Plagas suas quomodo Deus stillet. XI, 78, 2. Plagis, quas immittit Deus, homipum et familiarum superbiam sternere satagit, XIII, 360,2. Illis peccata punit, et his illa adaequat, 608, 2.

Plagæ hominis mentem et oculos aperiunt, VI, 89, 1,2; 90, 2. Plagæ sæpe docent sapere, X, 230, 2. Plagis mulli fiunt meliores, XI, 399, I. Plagæ piis ad coronam, impiis ad pœnam sunl, XIV, 539,1 *(Vide* Adversitas, Afflictio). Plagæ Dei patienter ferendæ ob quatuor causas, XII, 94, 4.

3® Plagæ Ægypti quæ fuerint, XXI, 228, 2; 297, 1 *(Vido* Ægyptus). Quid eæ repræsenlaronl, 297, 1. Plagæ Ægypti an ab angelo malo inûiclæ, XVIII, 342, 2. Plagas Ægypti Moyses induxit, el etiam avertit, X, 452, 1.

Plagæ quæ Chananæis et Chaldæis ünmissæ, XIV, 251, 4L

Plagæ quatuor, quas describit Joel, erucæ, locuste, bruchi et æruginis. quid significent, ot an lilteraliler an symbolice accipiendæ sint, XIII, 481, 1. Judææ sterilitatem significant, *ibid.* Vel hostes Judæam vastaturos, el clades cladibus successuras, *ibid.,* 2. Quinam hi quatuor hostes el vastatores fuerint. 483, 1. An quatuor monarchiae ; negatur, *ibid.* An soli Assyrii ct Babylonii, el hoc negatur, *ibid.* Verius per cos denotatur Nabuchodonosor, aut quatuor ejus in Jud.ram expeditiones, *ibid.,* 2. Quatuor hæ plagæ adaptantur quatuor Josiæ filiis Jonchas, Joakim, Joachim, olSedeciæ, *ibid.* Allegorico per eas accipiuntur quatuor persecutiones Ecclesiæ, gentilium imperatorum, bæreicorum, malorum Christianorum, Saracenorum el Antichristi, *ibid.* Symbolic* vero quatuor pstwwu et ægritudines animi. 484 I.

Plagæ ante judicium quæ futur e. XXI, 19! ! ct seqq. Plagarum el futurorum in fine mundi serian et ordo, 154, I. Plagis immissis vi<is Anlichrisliani sentient sibi has ob sedera immilli. 1 >8 I. Plagas quaslibet in impios evocabunt Elias et Henoch, 2'8, 2. Plagis Ægypti respondent plagæ in (ino mundi immittenda:, 193, 1 Plaga prima ab angelo primo tuba canent* immissa quæ fuerit. 193, 1, 2. Plaga sexta equestris exercitus qi p. 207. 2. Plagæ septem turbarum et septem phialarum m quibusdam sunl similes, in quibusdam dissimiles. 297, i.

4® Plagarum numerus apud Judæos quadragenarium non excedebat, XVIII, 496. 2.

PLAGIARIUS. Plagiarii quales sint, 11, 486, 2. Sunl raptores hominum. XIX, 182. 1.

PLAGIUM. Plagium e<t crimen, quo liber homo rapitur, vendilurqiie in mancipium, XIII, 551. 1. Id vetitum loge divina et humana, *ibid* Plagii peoni erat mors. I, 612, 1,2.

PLANGERE, PLANCTUS. I® Plancius fidelium ob mortem Christi, XIV. 511, 1, 2.

2® Planctus Judæorum super morte Josîæ regis. XIV. 511, 1. Planctus *Adadremmon* vel *Jo* iz ‹ -4 proverbium significans ingentem planctum, 513, 2. Planctus draconis quis sit. et qua occasione draco plangat. 70, I. Plangere Adonim quid sit, el quinam eum plangant, XII, 561, 2, 5 2. 1.

3® Plangendi mortuos quis esset ritus, L 583, 2 ; 584, 2. In plandu Judæi lacerabant suas vestes, XII, 276, 1. Planctus mortuorum moderatus licitus est. X. 278, 1,2 ; 282, 2. Planctus quis super Slcphanum factus, XVII, 91, 1.

4® Cur plangent in extremo judicio omnes iribus lerræ, XV, 515, 1, 2. Plangent impii in die judicii, XXL 24, 2.

PLANETA astrum, 1® Planète varios el miros habent mulus, XX, 483, 2. Planète septem reguntur a septem angelis, XXI, 19, t.

2® Planète suoi bærelicorum typus, XX, 676, 2 el seqq. Hoc nomen planate item ahis hominibus adaptatur. 677, 1. Plancte septem repræsentant divinæ providenti® attributa, XX, 23. I. Iis com - parantur septeni Asiæ episcopi ad quos Joannes scribit 34. 2 . 42. 1.

PLANETA vestis. Planeta vestis sacra unde dic itur, XIX, 314, 1.

PLANITIES. Planities apta urbibus aedificandis, XIV, 536, 2.

PLANTA. Plantarum miracula, I, 55. 2 et seq. Piante similem habent animam et vitam ac animalia. XII, 759, 2.

PLANTA pedis. Plants mulieris stabiles laudantur, X, 15, 1 *(Vide* Mulier).

PLANTARIA. Plantaria vocantur ipsæ plante, quæ e semine oriæ, cum radicibus et terra pn pria transferuulur do uno loco in alium, XIII, 29, 2.

PLANfTS Plànus idem est quod deceptor et sycopnanta, IX, 416. 1.

PLASMATIO. Plasmatio Dei sumus, *Job,* 249.2; 250, 1,2.

PLAST.E. Piastre idolorum quomodo nihil sunt, XI. 542, 2 (Pide Idolum).

PLATANUS. !• Platanus undo dicta, ipsa describitur, IX, 642, I; XII. *25, L Aquis gaudet; folia ejus arcent vespertiliones et noctuas, 642, 1. Quam nonnullæ late ramos extendant, earum umbra jucunda est, IX, 642. I; XII, 725, t. Quanto in prttio olim fuerit, sub ea convivari solebant veteres, atque inde vocatur *genialis,* XII, 725, 1. Ex earum baccis aqua et sale maceratis fit oleum, *ibid.* In Lydia platanum proceram quomodo Xerxes rex Persarum coluerit, *ibid.*

V Platanis conferuntur principes et reges, XII, 725, I.

PLATEA. !• Platea non significat forum, ut putat Boxa, XXI, 407, !. Platea inter templum et atrium sacerdotum interjecta, quæ porrigebatur ex omni parto circa templum, illudque proxime ambiebat, describitur, XII, 811,1. Cur dicatur latitudo, *ibid.*

2' Per plateas modeste incedendum, IX, 283, 1: *Noli circumspicere in vicis civitatis, nec oberraveris in plateis illius.*

3* Per [Jaleas el vicos *Cantici* quidnam intelligatur, VII, 609,1. Plateæ cœlestes ex auro mundo sunt, XXI, 401,1. Ropræsentant hæ sanctos communes, *ibid,*

PLATO philosophus. P *Platonis vita.* In ejus porri oro sederunt apes, IX, 333, I, 2. Plato latis er t humeris, 383, 2 Primo dictus est Aristoteles, XIII, 29», I. Prodiit ex schola Ionica, XVIII, 6» , 1. An Jeremías fuerit discipulus, XII. 4. 1. Solitudinem sectatus est, XII, 394, 1. Nunquam risit, IX, 572, 1. Iram suam est moderatus, el it» lus servum castigare noluit, X, 366, 2. Miram habuit gratiam sermonis, XIX, I II, I. Undo dictus Socrates minor, XIV, 128. 1. Quare academiam suam loco pêstilenti elegerit, XVIII 336, 1. Quid responderit Diogeni ridenti ideas quas docebat. IX, 129 2. Regibus serviens irrisus est a Diogene, XIX, 120, i, 2. Plato infamis fuit pæderastia, XVIII, 53, I. Quomodo se ad judicium prepararci, XX, 488. 2, ct seqq. Quia coluit astra el idola, hinc ejus salus desperata, XVIII, 52, 1. Historia de Piatone Christiano cuidam apparente fabulosa est, XIII. 464, *i.* Platonis epitaphium, I, 598. 2.

2» *Platonis doctrina et errores.* Plato a Muso ideas suas mutuatus est, I, 653. 1. Mullas e fabulis suis ex Mosis *Genesi* est mutuatus, XIV, 32, 1. Dictus esi Moses Atticus, L 648, 1, XVIII, 50, 1. Multa etiam a Salomone mutuatus. V. 3, i. Cedit S. Paulo. XVIII, 3. L Ei studuerunt prisci Hebraei et SS Paires X. Í99 i.

PLANULA. Planula instrumentum fabrorum lignariorum est, XI. 543, 1.

Platonis paradoxa et antilogia*. XX, 167, 1. Pia* tonis errores octo. I, 5, 1. Quid do Deo sortiat, XVII, 330, 1. Censebat heroes esso deos inferiores, 238, 2. Quam impia in *Politicis* doceat, XVIII, 653, 1.

Mundum per cubum ternarii factum esso ait, XIX, 84, 2. Quid do cœlo et stellis censeret, X, 392, 2.

Platonis do anima deliria, VII, 156, 1. Quid do anima sentiat, XVII, 122, L Animam in somno divinaro et saperj consuit X, 194, 2. Quid censtieril do anima in morio corporis, IV, 310, 1. Ejus emblema de homino, VII, 413, 1

Ejus dialogi omnes pono morales sunt, IX, 5, 1. Docet in republica bona colendum optim mediocritatem. XIX, 256, 2. Ejus lex do vino juvenibus interdicendo, XIX, 250, I. Mortis momona suos ad omnem honestatem stimulabat. V, 373, 2.

.Mendacium probans suggillatur, V, 378, 1. Docet regibus et aliis hominibus subindo licere mentiri, in quo erravit. VI. 403, 2; IX, 229, 2; XVIII, 529, 2; 643, T. Graviter delirat dum uxores omnibus communes esso vult, VI. 502, 2; XVII, 106, 2. Volebat omnes generandis liberis opera darò, XIV, 15, 2 et seq. Rompublicam imaginariam in libris *de República* descripsit, XIV, 368. 1.

PLATO abbas. Platonis Abbatis vis et efficacia in dicendo ct persuadendo. L 693, 1.

PLATONICI. Platonici deos medios animarum purgatores confluxerunt, XIX. 95,1; 96, 2. Docuero mundum ab angelis conditum. 86, I. Asserunt Doum mundum creasse ox materia sibi coætorna et increata, XVIII, 588, 1. Deum animam osso mundi, XIX, 76, 1. Item animas ante corpora in cœlo oxtitisse, XVIII, 588, 1. Dicunt corpus esso animæ sepulcrum. 448, 2. Censebant cœlos esso animatos, solem vivero, et stellas esse igneas, X, 472, 2; XVI, 435, 2. Platonici obscuro SS. Trinitatem cognoverunt. XVIII, 50, 1. Platonici Evangelia honorarunt, XV, 2, 2.

PLAUSTRUM. Plaustrum magis stridet onustum re levi, quam gravi, XIII, 555, 1.

PLAUSUS, PLAUDERE. Plaudere manu, quid significet. *Psalm.* I, 308. 1. Plaudere est manibus pulsare m signum lætiiiaî, V, 544, 1. Plausus populi regi adolescenti, VIL 188, 2 ct seq. Plausus Romani in comœdiis favorem et gratulationem indicabant, XII. 548, 1. Plausus populi el acclamationes sunt inanis ct levis aura, VII 189. 2. Plausus siepe vertitur in planctum in hoc mundo, IV, 459. 1.

PLAUTUS. Plautus poeta coævus Judœ, Jonathan, et Simoni Machabæis, IV. 405, I.

I'LEBEiUS. I0 Plebeii sæpe sunt principibus opulentiores proportionaliler. V, 380, 1. Aliquando meliores sunt sacerdotibus, XV, 469. 2. Sunl ap* tiores ad dona Dei recipienda quam divitea, XVII, 149, i, 2. Plebeii, audita Joannis concione, ea moti sunt potius, quam pharisæi, XVI, 92, 1; 93 2. Ei magis ei favebant, XVI, 424, 2.

2® Plobnii collibus assimilantur, XIII, 646, t.

PLEBS. !• Plebi nemo darò peccandi ansam debel, neceam offendero, IX, 22(J, 2 (f'ide Populus).

2° Plebs Hierosolymitana primo in Christum miracula facientem bene effecta fuit et eum admirata, postea ab 00 facia alienior, XI, 620, 2. Plebis imperitis do Messia falsæ opiniones/ XVI 423, 2. Aliqui tamen exea Chrislo crediderunt, 445f 1, 2.

3° Plebs tola olim in sacris respondebat, Arnen, XVIII 391 2.

PLEGILLUS (S.). S. Plegillus sacrificans vidit Christum instar pueri in hostia, II, 53, 2.

PLEIADES. Pleiades quales, *Job,* 723, 2.

PLENITUDO. !• Plenitudo manus esi pugillus, VII, 171, 2. Plenitudo maris est plenum mare, XI, 525, 2. Plenitudo urbis sunt cives. XIII, 600, 2. Plenitudo temporis in Scripturis quid, *Psalm.* II, 481, 2. Plenitudo dierum qualis, *Job,* 350, 4.

2° Plenitudo divinitatis in Christo quænam inhabitant, XIX, 86. 2. Quadruplex plenitudo in eo inhabitavit, 78, 1. Plenitudo sapienliæ graliæ et glorias quomodo in Chrislo inhabitare dicatur, XI, 204, 2 et seq. *(Vide* CuitiSTUS, Divinitas).

3° Plenitudo legis est dilectio, XVIII, 223, 1 (VùfcAuoà dei, Dilectio, Lex).

PLINIUS. Plinius omnem divinitatem ponit in beneficentia, XX, 168. 2. Dei providentiam degasso videtur, XXI, 421, 2. Plinii mendacium de Muse, XVII. 176, 1. Plinius damnavit medicinam, X, 269, 2; 270, 2. Plinius accuratus in gemmarum natura describenda, XXI, 383. 1. '

PLORARE, PLORA IUS. Plorandi quaro sunt mortui, X. 278. I, 2; 280, 4. Ploratus Rachel in Rama auditus qtijd sit, XII, 225, 1,2; 226, 4, 2.

PLUBRB I i<fa Pluvia).

PLUMARIUM. Plumarium opus quod sit, XII, 608. 2

PLUMBUM. Plumbi usus olim fuit in conflando, el ad scoriam alienamquo materiam secernendam, quia vim habet liquandi, XII, 63, 1. 2. Plumbum liquatum aurum a scoria secernit, V, 524.1 Eu argentum in igne conflatur, VI, 353, 2. Plumbo aurum ot argentum expurgantur, non stanno, XIV, 406, 2. An adamantem frangat, *ibid.* Cur plumbo vasa testacea perliniantur, X, 294, 4.

PLURES. Inter plures non polest esso vera amicitia, IX, 192. 1. 2 *(Vide* Amicitia).

PLUTARCIIUS. Plularchus vilasGræcorurn cum Romanorum vitis comparavit, X, 529, 4. Ejus commentum Levitas dici a Lysio. id est Baccho, II. 203, 2. Ejus error de scenopegus Judæorum, XVI, 417. 1, 2.

PLU I O. Plutonis regnum el etymon, VII, 357,4. Pluto inferorum praeses undo dicatur, XIV, 228, I. Non osi idem cum inferno, *ibid.*, 2.

PLUERE. PLUVIA t® Pluvia sequitur post fulgura. X 402, 2. Deus perfectum habet pluvia» dominatum, *Job,* 136, 4, 2; 523, I; 722, 2. Pluvia Uonuiii Dei est, XIV, 462, 2. Pluvia quando frugibus maximo necessaria sit, XII, 38, 2. Pluvia quando hominem I.rlificot, IX, 332, L Pluvia hiemalis copiosa est et refrigerans, XIV, 477, I. Pluvi» prodigiosa) exempla. *Job,* 289, 4. Pluvia vehementis noxa, VI. 365, i, 2. Pluvia fœcunditatis ct supplicii instrumentum. *Job.* 436, 4. 1 Pluvia sanguinis iræ cœlestis indicium. XXI,193,4. Pluviam Deus uni urbi subtrahit quam dat vicinis, XII, 663, 2.

2® Pluvia in Palæstina duplex est, in autumno et vero, una posi æslatem cum jaciuntur semina, posterior ante æstatem el segetes maturas, utriusque ratio, V, 499, i; XIII, 504, i, 2. Pluvia matutina seu temporanea quæ in Palaestina dicatur, XIV. 476. 2.

3® Pluviæ extitere in latione legis Mosaics, licet id taceat Moses, XIX, 505, I Pluviam sua prece M. Antonio imperatore impetravit legio fulminata*, <94, 2. Pluviam cœlo prohibebunt Elias et Henoch in fine mundi, XXL 228, 2.

4° Pluvia est cœlestis doctrina, XI, 454. 2. Pluvia verna est symbolum regiæ clementis. V, 499,2. Pluvia sterilis repræsentat imprudentem promissorem, VI. 270, i. Pluvia symbolum est eruditionis ot eloquentia), *Job,* 225, 2; 581, i; 691, 4. Pluvia voluntaria quid sit. *Psalm.* I, 430, 2.

POCULUM. Pocula Ina praecipua in conviviis, ct quasi sacra, XI, 750, 2.

Poculum aureum Babylonis quod sit XXI. 313, 2.

PODAGRA. Podagra tenui el simplici victu curatur, X, 128, 2.

PODERIS. 1® Poderis est tunica talaris, unde sio dicta, X, 15, 2; XL 565, 2; XXI, 29,1, Erat tunica usque ad pedes demissa, XIV. 386, 1. Fuit vestis sacerdotum Veteris Testamenti XXL 19, Erat vestis doctorum, senatorum el sacerdotum, X, 25, 2. In veste poderis qua ratione lotus orbis terrarum esset, XIX, 195, 4.

2® Poderis est symbolum perseverantiæ, X, 26, 2. Cur in podere appareat Christus Dominus Joanni in primo cap. *Ap^culypseos,* XXI, 29, 1. Denotat ea pontificatum Chrisli, 30, 4.

POEMEN abbots. Pœmen abbas praedixit se a foris devorandum, quia alium ipse a feris liberare noluit, VI, 227 2. Diaconum suum adæuione percitum molli responso libem U, V, 446, i.

POENA. 4® *Pœna el culpa correlativa,* Vili, 533, i : *Quid enim dicci libi : Quid fecùli? aul guis flabit contra judicium luum? aul quù in conspectu tuo veniet vindex iniquorum homi» num? aut quis tibi imputabit, si perierint natio^ nes, quas tu fecisti?* Pœn.i quasi echo previas respondet culpæ, XI, 6J4, 2 : *.Multiplicata' sunl enim iniquitates nostra coram tc, el peccata noslra responderunt nobis, quia see era nostra nobis* cum,d iniquitates nostra cognovimus;* XIII, 187,1; *Et amoto co, jussit* (Daniel) *wure alium, el dixit ci : Semen Cliunaan, et non Juda, species decepit te, cl concupiscentia subverlit cor luum •*..*

Nunc ergo dic mihi sub qua arbore comprehendei is eos loquenles sibi. Qui ait : Sub prino. Dixit autem ci Daniel : fícete mentitus es. et lu in capul tuum : manet enim angelus Domini, gladium habens, ut secet te medium, el interficiat vos. Pœna peccato annexa est velut fune, V, 151, i : *Iniquitates suæ capiunt impium, el funibus peccatorum suorum constringitur.* Semper peccatorem persequitur, 395, 1 : *Peccatores persequitur malum; et justis retribuentur bona.* Pœna peccali peccanti quasi ex insidiis astat, X, 28. I : *Leo venationi insidiatur semper : sic peccata operantibus iniquitates.* Pœnam peccati non semper remittit Dous, etti culpam remittat, XVII, 202, i: *Pœiiitenliam itaque age ab hac nequitia tua, el roga Deum, si forte remittatur (ibi hæc cogitatio cordis lui.* Pœna peccati solvenda post remissam culpam et pœnam ælernam, III, 483, 1 : *Dixitque Nathan ad David : Dominus quoque transtulit peccatum tuum; non morieris. Verumtamen quoniam blasphemare fecisti inimicos Domini, propter verbum hoc, filius qui naius est tibi, morte morietur.* Pœna afflictionis non semper ex culpa, *Job,* 155, 2 : *Respondens autem Job, dixit : Ulinam appenderentur peccata mea quibus iram merui cl calamitas quam patior in statera ! Quasi arena maris hæc gravior appareret; unde el verba mea dolore sunl plena.*

2° *Peccali pana qualis in hac vita,* Psalm. II, 181, 1. Pœna respondere et commensurari debet culpæ ac peccanti, XIII, 354, i : £4 *respondebit arrogantia Israel in facie ejus : ct Israel el Ephraim ruent in iniquitate sua, met etiam Judas cum eis.* Pœnam Deus irrogat culpæ congruentem, XII, 302, 2; XIII, 608, 2. Pœna Dei nunquam peccatum hominis excedit, imo Deus punit citra condignum, *Job,* 155, 2; XXI, 326, 1,2 : *fíeddile illi sicut et ipsa reddidit vobis; et duplicate duplicia secundum opera ejus : in poetilo quo miscuit, miscele illi duplum.* Pœna hujus vitæ parva est respectu æternæ, III, 629, I ; *Job.* 675, I : *Eliam cum dixeris : Non considerat, judicare coram illo, el expecla eum. Nunc enim non infert furorem suum, nec ulciscitur scelus valde.* Pœnæ decem peccati originalis, X, 326, 1. Pœnæ octo recensentur ruentis reipublicæ Judæorum, XI, 13 k 1.

Pœnæ impiorum quales, *Job,* 437, 2 : *Eductus et egrediens de vagina sua, el fulgurans in amaritudine sua : vadent el venient super eum horribiles;* 504, 2. Pœna quam Deus avaris infligit, VII, 223, 2 : *Est et aliud malum quod vidi sub sole, et quidem frequens apud homines : vir, cui dedit Deus divitias, et substantiam, el honorem, el nihil deest animx suæ. ex omnibus qux desiderat : nec tribuit ei potestatem ut comedat ex eo, sed homo extraneus vorabit illud.*

3* *Cur Deus pcenas peccatoribus immittat.* Pœna propter culpam potissimum instituta, *Job,* 100, i. Pœnas immittit Deus ut ad se recurratur, III, 1 »8 2. Pœna est peccali medicina, *Job,* 330. 2. Pœna aperit oculos quos culpa danserai, *Psalm.* II, 497, 2. Pœnæ impiorum ad gloriam Dei tendunt. V, 488, 2 : *Universa propter scmrlipsum operatus esl Dominus, impium quoque ad diem malum.* Pœna nocentium tuetur innocentes, VI, 41, 2.

4° *Quomodo pœna peccati vitari aut auferri queat.* Sapiens pœnam noxiæ impositam prudenter declinat, VI, 137. I : *Callidus videt malum, el abscondit se: innocens perlransiit, cl afflictus est damno.* Pœna ut auferatur a Deo, prius peccata auferenda per principes a populo, 111, 43 1,2: *Dixitque Dominus ad Josué . Surge, sanctifica populum, et dic eis : Sanctificamini in crastinum, hæc enim dicit Dominus Deus Israel : Non poteris slare coram hostibus tuis, donec deleatur ex te qui hoc contaminatus est scelere.* Pœna est vilis, ubi pura est conscientia. XIX, 63. 2 : *Et pax Dei qux exuperat omnem sensum, custodiat corda vestra ct inlclligenlias vestras in Christo Jesu.* Pœnæ quomodo dulcescant, *Job,* 4G, I, 2. *Dominus dedit, Dominus abstulit : sicut Domino placuit, ita factum est: sil nomen Domini benedictum.*

5° *Pœnæ peccati æternæ post hanc vitam.* Pœnæ impiorum quales in inferno. *Job.* 504, 2. Pœnæ infer nolis gravitas, IX, 221, 2; XIV; 205,1. Pœna damnatorum ingens, XIX, 400 2. Pœnæ dainnatorum non sunl omnes aequales, XV, 265 2 ct seq. Poenarum in inferno mira varietas, XXI, 288, 1, 2. Pœna haeresiarcharum in inferno in dies augetur, XIX, 250, 2. Pœna sensus in inferno maxime respondet peccato actuali, XVII, 243, 1. Pœna damni erit ibi gravissima. XV, 226. 2. Pœnæ damnatorum nunquam cessabunt, sed durabunt in æternum, XV, 537, 2 *(Vide* INFERNOS, Peccatum).

6® *Pœnæ ab hominibus inflidæ.* Poenarum genera quæ essent apud Ilomanos, II, 132, 2, Pœna elpræmio stant respublica*, XIII, 529, 1, 2.

POENI. Pœni erant e Phoenicia oriundi. XI, 355, 1. Pœni facile litteram R in S commutant, XV 350, 2.

PŒNITENS. POENITENTIA. *{• Pœnitentiæ etymon, d'finitio et natura.* Pœnitentiæ vox undo formetur, et in quo consistat, IX, 181, I. Poenitentia dicta quasi *pœnæ tenentia* aut *tcnlio,* XV, 95, 1 ; XVIII, 466, 3. Pœnitentiæ etymon et natura, Vili, 524, 1 : *Sed misereris omnium, quia omnia poles, cl dissimulas peccata hominum propter pcenitentiam.* Pœnitentiæ origo, ratio, essentia, IX, 180, i, 2. Ejus duo sunt actus: prior et primarius, dolere de peccato, quia est offensio Dei, cum serio illud deinceps cavendi proposito, qui est actus chantatis; posterior est vindicare in se peccatum admissum, qui est actus virtutis perlinentis ad justitiam, IX, 180. 2. Ad eam duo requiruntur: *primo,* conversio ad Deum, et *secundo,* vitæ in melius mutatio, 488, 1 : *Convertere ad Dominum, et*

relinque peccala lúa ; precare ante faciem Dornin et minuo offendicula. Pœnilenlia est conversio a peccato ad Deum, V, 444. î. Pœnilenlia osi detestatio el dolor de praeteritis, displicentia vitæ, et odium prætcritæ lascivi®, IX, 562. 1 : *Fili, peccasti ? non adjicias iterum : sedet de pristinis deprecare ut libi dimittantur,* XII. 548. I : *Contrivi cor eorum fornicans, cl recedens a me ; et oculos eorum fornicantes post idola sua : el displicebunt sibimcl super malis quæ fecerunt in universis abo* minationibus suis.* Poenitentia non est tantum emendatio morum in melius, sed et veteris vitæ per dolorem detestatio et destructio, XV, 95. I *Pani* tentiam agile; appropinquavit enim regnum cœlorum.* Non in nuda vitæ mutatione, sed in castigatione et satisfactione consistit. XVIII, 463. 2 : *Quæ enim secundum Deum tristitia est. poenitentiam in salutem stabilem operatur.* Pœnilenlia est affinis el pars justitiae, XX, 530, 1 : Si*confiteamur peccata nostra, fidelis esl el justus, ut rcmillal nobis peccala nostra, et emundet nos ab omni iniquitate.* Est quasi quædam justitia, etsi non rigida, XII, 434, 2 : *Anima quæ tristis est super magnitudine mali, el incedit curva, el infirma, el oculi deficientes, el anima esuriens, dat tibi gloriam el justitiam Domino.* Pœnitenlia includit eliam spem remissionis peccatorum, IV, 227, 1. Non pœnilet, qui non habet spem vemæ, *ibid.* Pœnitenlia Lulheri et Calvini qualis, XVIII. 466, 2. Qualem poenitentiam agnoscant moderni hærelici, 11, 22, 2. Pœnilenlia a Prophelis el ab Apostolis praedicata, quomodo differat, XVII, 420, 2 : Juxi*ho aulem adjutus Dei. usque in hodiernum diem sto. testificans minori atque majori, nihil extra dicens, quam ea quæ Prophetæ loculi sunl futura esse, el Moyses.*

Pœnitenlia aut dolor non cadit in Deum, XIV, 55, 2 et seq. Poenitere dicitur Deus, quando rom mutat, non pœnilcro. quando non mutat, *Psalm.* (1, 383. 2 (Fide Dei attkibuta metaphorica).

2“ *Pœnitentiæ varia symbola.* Pœnilenlia significatur tropologice per cbrysolylhuin, I, 683, 2. Pœnitenlia cl compunctio per hostiam pro peccalo significantur, II. 30, i. Pœnitentiæ vani modi per sacrificium ovis, turturis el columbæ denotantur, 33, I. Pœnitentiæ mortificatio per altare holocaustorum significatur, I, 665, 2. Significatur per labrum Mosis, 714. 2. In hoc lavare debent pedes suos sacerdotes nostri sacrificaturi, 715, 1. Pœnilenti® typus Jordanis, III, 25, 1. Pœnitentiæ tria symbola, IV, 251, I. Aurone assimilatur, V, 116,2. Diciamo herba repnesenlalur, 198, 2. Pœnitentes per aquilonem denotantur, XII, 797, 2. Pœnilenlia lino repræsontalur. 113, 1. Est christianismi nitrum el herba boriili, 31, 2. Pœnilenlia cum indo confertur. XII, 512, 1. Pœnitentiæ compunclio per turturem denotatur, XVI, 71, 2. Est optimum amniæ collyrium. XXI. 86, 1.'Cur dici possit mare vitreum, 102, 2 el seqq.

Quid baptismus pœ ule diœ, XVHI, 406, 1. Baptismus Pœnitentiæ esl baptismus Joannis BaplHI r XVII. 281, 1

3* *Pœnitentiæ necessitas.* Ejus commenuatio fuil summa, linis el scopus praedicationis Christi, XV, 130, 2 : *Exinde capii Jesus prædicare : Poenitentiam agile : appropinquavit enim regnum cœlorum.* Pœnilenlia esl peccantibus tabula salutis, IX, 487, i : *Pandentibus autem dedit viam iustiliæ el confirmavit deficientes sustinere. el destinavit illis sortem ventatis.* Ea indigent omnes, XII, 217, 2 : *Quoniam tecum sum, ait Dominus, ut salvem te; faciam enim consummationem in cunctis gentibus,* tn *quibus dispersi te ; te aulem non faciam in consummationem, sed cashgabo te judicio, ut non. videaris tibi innoxius.* PœnilenlM voluntaria peccata nostra punire. debemus ne ea Deus puniat in futuro, XIV, 167. 1. Pœnitendum do occultis, *Job,* 328, 1. Poenitentiam in hac vita agere nolens, postea ad hoc non habebit tempus, VI. 48, 1, 2: *Propter frigus piger erare noluit : mendicabit ergo æstate, et non dabitur illi.* Est agenda in hac vita, quia in morto sera esl el coacta, XVI, 177, 1, 2; 178, 1. Pœnilenlia post hanc vitam frustranea est. imo impossibilis, XV. 517, 1 : *Faluæ autem* (virgines) *sapientibus dixerunt : Date nobis de oleo vestro, quia lampades noslræ exhnguuntur. Responderunt prudentes, dicentes : Ne forte non sufficiat nobis el vobis, ite potius ad vendentes, et emite vobis. Dum autem irent emere, venit sjionsus; et quæ paralæ erant, intraverunt cum eo ad nuphaS. et clausa est janua;* XVHI, 401, I. Pœnilenlia in inferno locum non habet, X.349,2: ATon *est enim in inferno accusatio vitæ* Pœnilenlia maxime in morte opus est. X, 275 1 : *Fili, in tua infirmitate non despidas teipsum, sed ora Dominum, et ipse curabit te. Averte a delicto, el dirige manus, el ab omni delicto munda coi tuum.* Poenitere nemo potest, nisi per gratiam Dei ad poenitentiam sil excitatus, XIV. 386, 1.

4* *Pœnitenlia non bene* in *extremam vitam differtur.* IX. 180, I : *Nun tardes converti ad Hominum, et ne differas de die in diem : subito enim veniet ira illius, et in tempore vindtclx disperdei le;* XII. 40, 2; 114. 2 el seq.: *Audite, el auribus percipite. Nolite elevari, quia Dominus loculus est. Date Domino Deo vestro gloriam* u/i*tt quam conlenebrescai, et antequam offendant pedes vestri ad montes caliginosos : expeclabitis lucem, el ponet eam in umbram morhs, el in caliginem.* Non esl procrastinanda, IX, 181, 1; *Job,* 280, 1 : *Dimitte ergo me. ut plangam paululum dolorem meum, antequam vadam et non re* vertar, ad terram tenebrosam el opertam morlis caligine, terram miserixel tenebrarum, ubi umbra morhs et nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat ;* 782, 2. Pœnitentiæ sene descriptio, XII, 74. 2 ol seq. : *Milvus in culo ^qnovil tempo f*

suum; turtur et hirundo, et ciconia custodierunt tempus ademtus sui : populus aulem meus non cognovit judicium Domini. Procrastinantes poenitentiam, in fine pereunt, *Job,* 169, 2 : *Tempore quo fuerint dissipati peribunt : et ul incaluerit, solventur de loco suo.* Ad poenitentiam exhortatio, !

5* *Pœnitentia excellentia, effectus et fructus.* Primo. *Pœnitentia summopere propter fervorem Deo grata est.* Pœnitentia Deo semper grata. *Psalm.,* II. 373, 2. Pœnitentes Deo interdum sunt gratiores post culpam, quam ante; hac de re exemplum, I, 683. 2. Pœnitentia est Deo gratior quam torpida innocentia, MI, 451, 2 : *Sicut enim fuit sensus vester ut erraretis a Deo, decies tantum iterum convertentes requiretis eum.* Pœnitentia fervens sæpe Deo gratior est quam torpens innocentia, XVI, 12!, 2. Pœnitentes solent esse innocentibus ferventiores 207, I : *Ita dico vobis, gaudium erit coram angetis Dei super uno peccatore pienUenliam agente.* Pœniteniium lacrymæ sunt vinum angelorum, XVIII, 468, 2. Pœnitentia peccatore'» in justorum numeru ponit, XVI. 128, 1 : *Propter quod dico libi : Remittuntur ei peccata mulla, quoniam dilexil multum.* Pœnilens publicus melior est quam benefaciens superbus, X, 373, 2.

Secundo. *Pernitentia seria Deum laudat et glorificai,* IV, 228, 1. Pœnilens dum vitam emendat, s in il injuriam Deo irrogatam, eiquo gloriam per peccatum ablatam restituit, XII, 114, 1; XV!, 209, 2: /n *se autem reversus, dixit.....Surgam, cl ibo ad patrem meum, et dicam ei : Pater, peccavi in coelum cl coram te.* Post acceptam peccati remissionem Deum laudant, IX, 495, 1 : *Confiteberis vivens, vivus el sanus confiteberis, cl laudabis Deum et glorificaberis in miserationibus illius. Quam magna misericordia Domini, et propitiatio illius convertentibus ad se!* Pœnilens quam esse gratus Deo debeat, IX, ili, 1.

Tertio. *Pœnitentia* vis *et efficacia in peccatis abolendis,* III, 44, 2 : *Et ait Josué ad Achan : Fili mi. da gloriam Domino Deo Israel, cl confitere, atque indica mihi quid feceris, ne abscondas. Responditque Achan Josué, et dixit ei: Vere ego peccavi Domino Deo Israel, el sic, et sic feci.* VI, 90, 1 : *Livor vulneris absterget mala, et plaga in secretioribus ventris,* XIV, 55, I, 2. Omnia peccata solvit el tollit, IV, 547, 1 : *Quam bonum est correptum manifestare pœnitentiam I Sic enim effugies voluntarium peccatum.* Pœnitentia est animæ purificatio, XVI, 70, 2. Pœnitentia! labor perditionem prodigat, V, 510. 1. An per poenitentiam tollatur omnis offensa ex animo Dei, ita ut amplius peccatori non sit offensus, XIV, 147, 1: *Iram Domini portabo, quoniam peccavi ei, donec causam meam judicet, et faciat judicium meum; educet mc* tn *lucem, videbo justitiam ejus.* Delet p« cc.itmn e memoria Dei, XII, 634, 2 : Si *autem impius egtrit poenitentiam ab omnib* * * peccatis suis, qua operatus est, el custodierit omnia precepto mea. et fecerit judicium et justitium, vita vivet et non morietur. Omnium iniquitatum ejus quas operatus est, non recordabor.* Mirabilia virtutis pœnitentiæ, *Job,* 307, 1. Pœnitentes per gratiam Dei a lapsu velul resurgunt, XVI, 76, 1 : *Ecce positus est hic in ruinam et in resurrectionem multorum.* Pœnitentia abolentur mala, *Job,* 273, 2 : *Miseria quoque oblivisceris, el quasi aquarum qua pralerierunt recordaberis.* Pœnitentia ostium spei et salutis aperit, XIII, 318, 1. Pœnilenti cui peccala condonata, etiam hic pœna subeunda, contra Calvinum, XI. 630, 1; 631, 1.

Quarto *Pœnitentia el vita conversio hominem Deo reconciliat el alium prorsus efficit.* Poenitentia est reconciliatio Deo, XVII. 368, 2. Per eam ad Doum accedimus, XX, 182, 1, 2 et seq.: *Appropinquate Deo, et appropinquabit vobis, Emundate manus, peccatores: elpurificate corda, duplices animo.* Pœnitentes liberaliler a Deo excipiuntur, *Job,* 206, 1 : *Tu tamen si diluculo consurrexeris ad Deum, et Omnipotentem fueris deprecatus ; si mundus cl rectus incesseris, statini evigilabit ad te, el pacatum reddet habitaculum justitia tua.* Pœnitentia Deum non tantum ad misericordiam et amorem, sed et ad zelum parcendi, et luendi pœnitentes excitat et accendit, XIII, 501, 1 : *Zelatus est Dominus terram suam, et peparti populo suo.* Pœnitentia et vitæ conversio alium hominem facit. XII, 42, 2: *Convertimini, filii revertentes et sanabo aversiones vestras. Ecco nos venimus ad te: tu es enim Dominus Deus noster. Vere mendaces erant colles ct multitudo montium; vere in Domino Deo nostro salus Israel. Confusio comedit laborem patrum nostrorum ab adolescentia nostra, greges eorum, ct armenta eorum. filios eorum, el filias eorum.* Ejus schema est aquila so depilans et renovans, XIV, 79, 2 : *Decalvare, et tondere super filios deliciarum tuarum : dilata calvitium tuum sicut aquila, quoniam captivi ducti sunl ex te.* Pœnitentia ex carbone facit carbunculum, XI, 179, 2. Pœnitentia pœnitenti omnes priores virtutes et merita restituii, XIII, 505, 2 : *El reddam vobis annos, quos comedit locusta, bruchus, ot rubigo, et eruca, fortitudo mea magna, quam misi in vos.* Et addit ei novam gratiam,*ibid.* Pœnitentes post peccatum sæpo sunt fortiores quam ante lapsum, XIV, 3Í3, 2: *Magna erit gloria domus istius novissima plus quam prima, dicit Dominus exercituum; el in loco isto dabo pacem, dicit Dominus exercituum;* 506, 2 : *Et salvabit Dominus tabernacula Juda, sicut in principio, ul non magnifice glorietur Domus David, et gloria habitantium Jerusalem contra Judam. In die illa proteget Dominus habitatores Jerusalem, et erit qui offenderit ox eis in die illa, quasi David: el domus David quasi Dei, sicut angelus Domini in conspectu eorum,* I Pœnitentia) aquæ frugifera), *Job,* 209, 2.

Quinto. *Pœnitentiæ dulcedo tI gaudium,* Pœnilentium consolatio in suis mortificationibus, XIV, ClO. 2; Git, I. Pœnitentia omno sternit gaudium, 370, 2. Pœnitentiæ fructus testimonium bono-* conscientia*, *Job,* 480, 1 : *Tunc super Omnipotentem deliciis afflues, et clcpabis ad Deum faciem tuam.* Jam ancra est, sed in cœlo dulcescit, VI, 61, 2. Pœnitens gaudet compungi, et lacrymis quasi epulis pascitur, V, 414, t : *Cor quod novit amaritudinem animæ suæ, in gaudio ejus non miscebitur extraneus.* Pœnitentia modica cum mentis hilaritate, melior est corporis magna afflictione cum murmuratione, V, 523, <.

G® *Pœnitentiæ dignx conditiones et dotes.* Primo. *Pœnitentia digna qux sil.* XV, tOI, 1 el &eqq,; *Facile ergo fructus dignos pœnitentiæ.* Pœnitentiæ efflgieset descriptio, 101» 2. Pœnitentia alia bona, alia mala, 597, 1 : *Tunc videns Judas, qui eum tradidit, quod damnatus esset, poenitentia ductus retulit triginta argenteos principibus sacerdotum cl senioribus, dicens; Peccavi, trudens sanguinem justum.* Ejus forma a Patribus proscripta, XVIII, 467, 4. Ejus forma ex S> Ambrosio, XII, 376, 2 ; *Cui comparabo te? vel cui assimilalo lc^ filia Jerusalem ? cui exæquabo te, et consolabor (s, virgo filia Sion? magna est enim velul mare contritio tua : quis medebitur tui ?* Eam congruam qui agant, rari sunl, IX, <77, 2. Pœniteniium qualis esse debeat sensus et oratio, pudor et contritio, IV, 225, 2 : *Domine Deus Israel, justus es tu : quoniam derelicti sumus, qui salvaremur sicut die hac. Ecce coram tc sumus in delicio nostro, non enim stari potest coram te super hoc.* Pœnitentia congrua ct singularis perfectorum quænam sil, 1). ;•>. i.

Secundo. *Pœnitentia debet esse vera, non ficta.* Pœnitentes quia ficti, non exauditi, IV, 511, 1, X: *Et cum nec ipse* (Antiochus) *jam factorem suum ferri posset, ita ait : Justum est subditum esse Deo, et mortalem non paria Deo sentire. Orabal autem hic scelestus Dominum, a quo non esset misericordiam consecuturus,* etc. Pœnitentia Esau ob vendita primogenita frustra fuit, X, 505, i ; *Scitote quoniam ct postea cupiens hæreditarc benedictionem reprobatus est ; non enim invenit panilcnliæ locum, quanquam cum lacrymis inquisissel eam.* Pœnitentia vera quæ requirat cognitionem propriae miseri®, ot cognitionem misericordiae divinæ. *Psalm.* II, 372, 2 : *Si iniquitates observaveris Domine, Domine quis sustinebit? Quia apud te propitiatio est, el propter legem tuam sustinui te. Domine.* Pœnitentiæ veræ offlcium. *Psalm.* I, 244, I : *Quoniam ego in flagella paratus sum. et dotor meus in conspectu meo semper. Quoniam iniquitatem meam annuntiabo, cl cogitabo pro peccato meo.* Pœnitentis veri paries, IX, 177, 2 : *De propitiato peccato noli esse sine metu, neque adjicias peccatum super peccatum;* Job, 245, 1 : *Tadcl animam meam vüæ mc^* di-*mittam adversum mc eloquium meum, loquar in amaritudine animæ meæ.* Pœnitentia in hac vita nunquam sera, si vera, V, 52, 1. Pœnitentia vera respondere debet peccatorum gravitali et multitudini, XV, 101, 2. Pœnitentes Unium Christum insequuntur, quantum peccantes eum fugerunt, XIX» 46, 2 ; *Non quod acceperim, aut jam perfectus sim : sequor autem, si quomodo comprehendam in quo ct comprehensus sum a Ohrislo Jesu.* Pœnitentiæ sint proportionandæ corporis viribus, VI, 183, 2.

Tertio. *Pœnitentiæ sensui opera jungi dtbenL* Pœnitentiæ opera non est nuda resipiscentia, sed gemitus, saccus, cinis, jejunium, XIV, 53, i. Pœnitentiæ notus et opera, I, 664, 1; XI, 673, 1, 2 et seq/. *Nonne hoc est magis jejunium, quod elegi? Dissolve colligationes impietatis, solve fasciculos deprimentes : dimitte eos qui confracti sunt, liberos el omne onus dtsrumpe. Frange* etu* *rienli panem tuum, et egenos vagosque induo in domum luam : cum videns nudum, open eum, el carnem luam ne despexeris;* XVIII, 466, i : ***Ecce*** enim *hoc ipsum, secundum Deum contristari voi, quantam in vobis operatur sollicitudinem : sed defensionem, sed indignationem, sed timorem,* ***sed*** *desiderium, sed ¿mutationem, sed vindiciam^* Pœnitentes intra soiiludincm se abdant. XIII, 313, I : *Propter hoc ecce ego lactabo eam in* ro-*litudinem : el loquar ad cor ejus.* Pœnitentia cinere et cilicio qualis. *Job,* 787, i : *Idcirco* mi *reprehendo, et ago pœnilentiam in favilla* <1 ***cinere.*** Ejus actus in prisco Ecclesiæ more qui sint, XIII, 496, <; XVIII, 467, i, t. Poenitentia olim dura et rigida fuit in pano et aqua per ploras annos, XV, <31, i.

Quarto. *Pœnitentia debel esse perseverans.* Vere pœnitentea tota vita sua peccata sua luxere, IX» 1H,1 : *Qui liment Dominum, custodiunt math data illius, et patientiam habebunt usque ad spectionem illius, dicentes : Si pœnilentiam non egerimus, incidemus in manus Domini ; et non in manus hominum ;* 177, 2. *De propitiato peccat* noli esse sine metu.* Pœnilootes in poenitentia sint constantes, IX, <83,1 : *Esto firmus in via Domini^ clin veritate sensus lui et scientia, et prosequatur te verbum pacis et justiliæ.* Pœnitentia etiain non stabili aliquando placatur Deus, IV, <55, 2. Pœnilenli si in peccata relabatur, nihil prodest pœnitentia prælerita nd gratiam et salutem, X. 2<i, 2: (Jiri *baptizatur a mortuo, el iterum tangit eum, quid proficit lavatio illius? Sic homo qui jejunat in peccatis suis, el iterum eadem faciens, quid proficit humiliando se? orationem illius quii exaudiet ?* Pœnitens sentit Cantationes invitos» XV, 241, 1.

7® *Pœnitentiæ exempla.* Ejus schema et exempla, XII, 376, 1, 2. Pœniteniium vanorum exemplari, 30, 1, 2. Pœnitentia Jobi accepta Deo, *Job,* 790, 1. Pœnitentia Judith qualis, IV, 332,1. Pœai-

tentia Pauli, XVIII. 7, 1. Pœnilenlium vita peccatoribus displicet, *Psalm.* If, 180, 1.

7° *Pœnitentia publica.* Pœnitentia publica quando et quare introducta sit. XVII, 368, 2. Pcenitentes publice ohm non miscebantur cæleris fidelibus in ecclesia, XVI, 210, I. Pœnitentiæ public© vis ct virtus, ¡V, 324, I. Pœnilenlia publica Mariæ Magdalena'. XVI, 123, 2.

POENITENTIA ut sacramentum. Sacramenti Pœnitentiæ typus in Veteri Testamento, II. 18. 2. Pœnitentiæ sacramentum Christus per modum judicii instituit, XVI, 634, I : *Accipite Spiritum sanctum; quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; ct quorum retinueritis, retenta sunt.* Pœnitentiæ sacramenti tres sunt partes: contritio, confessio, satisfactio, VI, 374, 2 : *Qui abscondit scelera sua. non dirigetur ; qui autem confessus fuerit et reliquent ea, misericordiam consequetur;* XVIII, 465, 2.

POENITENTIARII. Pœnitentiarii P<omæcurvirgas gestent ut judices, XV, 131, 1; XIX, 248, 2.

POETA. Poet© erant Gentilium sapientes el prophet©, quomodo dixerunt Deum esse in rebus omnibus, XVII, 335, 1. Poet© quare Prophetæ dicantur, XVIII, 387, 1; XIX, 325, 1. Poet© factum sive decretum Dei de quolibet homine per Stamina Parcarum explicant, XI, 369. 1. Deum doctrinæ suæ inventorem asserunt, XIX, 304, 1. Poet© veteres multas morales gnoinas posteris tradidere, IX, 4, 2. Poet© adamant fontes Heliconis, XII, 477, 1. Poet© cur vocentur nugæ, XIV, 309, 1. Poetæ impuri sunt velut ran©, I, 602,1. Poetarum de Titanibus fabulæ, IV, 354,1,2. Item de sole, 391,1. Poetæcoævi Judæet Jonalhæ, Uachabæis, 405. 1.

POLEMO. Polemo,juvenis lubricus, a Xenocrate ad bonam frugem revocatus est, XII, 43, 1; XIII, 284,2,

POLEMON eremita. Polemonis eremitæ in doloribus splenis patientia, I, 277, 2.

POLENTA. Polenta est farina hordeacea, IV, 338, 1.

POLITIA. Politia non adversatur religioni, XV, 479, 2.

POLITICISMOS. Politicismos tollit Deum, XIX, 474,1.

POLITICUS. Politici consiliarii in aulis principum, 111, 503, 2. Politici duplex habent cor, et quam sint noxii in república, XVII, 117, I; XX, 44. 1. Politicorum principia, XVIII, 638, I. Politici politiam religioni praeferunt, XVI. 498, 2et seq. Ut statum suum stabiliant, religionem mutant et fidem, X, 500, t, 2. Imo eam contemnunt, X, S22. 2. Principibus bæresim suadent ut statum suum stabiliant, XIII, 377,1. Fallunt dum salutem spondent extra fidem Romanam, XVIII, 623, 2. Omnibus se in fide accommodant, 332, 1. Negant fornicationem esse peccatum, 293, 1. Pejerant sino consuentia, XX, 213, i. Regnandi causa jus violarit, V, 529, 2. Politicorum principia quæ obsint serio emendationis proposito concipiendo, 117.1,2. Politica consilia perniciosa, III 619, 1, 2. Politici sunt seditionum folles, V, 511, 2. Cuivis vento ot fortunæ so obvertunt, IX, 181, 1.

POLIUM. Polium herba sæpe in diem colorem mutat, XX, 47, 2.

POLLEX. Pollex digitus sic dictus quod cæteris virtute polleat, IV, 482, 1. Eo elevato vel suppresso, solebant prisci victoriam alicui annuere vel abnuere, *ibid.* Pollex dexter morsus iram et malum indicat, V, 512, 2. Pollices amputati Adonibesec, HI, 114. 1.

POLLICERE. Pollicentes multa, et nihil dantes, similes sunt cvprcssis, IX, 556, 1.

POLLINCTOR, POLLINCTURA. Pollinctores qui sint, XII, 771, 2. Pollinctura corporum qu© Judæis usitata esset, XV, 640, 1.

POLYONYMI. Polyonymi olim erant viri et femina*, I, 30, 2.

POLLUTIO. Pollutio esse peccatum dictat conscientia, XVIII, 63, 1. Id negarunt philosophi, 650, 2 ct seq. Pollutio voluntaria somper est peccatum mortale, 567, 1; 568, 1. Pollutionis nocturnæ causæ, II, 96. 1.

POLLUTUS. Pollutum idem est quod commune aut immundum, XIX, 462, 1. Pollutus vocatur gentilis aut peccator : his non patet via ad Ecclesiam, sed tantum pœnitenlibus, XI, 457, 1, 2.

Pollutus ea quæ tangit polluit, XIV, 344. 2.

Polluto templo per necem Zachariæ, desinunt oracula, IV, 17 ». 2.

POLONI. Poloni equites cur animalium exuvias in tergo in castris gestent, XII, 482, 2; XIV, 209,1. Polonorum laus ob invocatum nomen Jesu ante conflictum, III, 162, 1. Poloni ob negatas decimas penuria affliguntur, II. 291, 1.

POLONIA. Poloni© reges a Jagcllone Magno descendunt, X, 432, 1. Regnum debent S. Adalberto, XIV, 499, 1.

POLTRO. Poltronis etymon, III. 114, 1.

POLYANDRIA. Polyandria quæ dicantur, et talia Rom© hodie multa visuntur, XII, 155, 1.

POLYARCH1A. Polyarchianon tam est regimen* quam seditio, VI, 364, 1.

POLYCARPUS (S.). S. Polycarpus fuit episcopus Smyrnæ, XXI, 47, 2. Quam gloriaretur Christiano nomme, XVII, 252, 2. Ejus sanctitas ot perfectio, XXI, 47, 2. Detestatus est hæreticos, XX, 636, 1. 2. Hæroticum Marcionem agnoscere noluit, XIX, 289, 1. S. Polycaipus diu vixit, XVIII, 19. Comprehensoribus suis mensam apponi jussit. XX, 373, 2. Interritus Herodi proconsuli respondit, XIX, 406, 2. Ejus in Christi fide luenda et in martyrio constantia, II, 10, 1; X, 33, 2; XXI, 49, 1. Quoto anno Christi et ©tatis martyrium obierit, XXI, 47, 2.

POLYCRATES. Polycratis Samiorum lyranni continua felicitas, I, 301, 1.

POLYCTIRONIUS (S.). S. Polychronius quoin nnnto in cœlo versaretur. XX, 490, 1, 2.

POLYCHRONIUS Apameæ episcopus. Polycbronius commentarium in Ezechielem scripsit, XII, 472, 2.

POLYDAMAS. Polydamantis alhlolæ statua dicebatur in Olympia opom ferro febricitantibus, XXL 90, 1.

POLYGAMIA. Polygatnia Hebræis olim licita, V, 443, 1; VIH, 149, 1,2; IX, 434, 2; X, 5, 1. Quomodo a Deo olim permissa, I, 208, i. Olim apud reges usitata; ctiaumum Tureis, Arabibus, Indis familiaris est, IV, 370, 2. Erat apud Romanos etiam infamis, et apud ethnicos tempore Christi abrogata, XIX, 210, 2.

POLYPUS. Polypus quomodo hostem declinet, VI, 13/, 2. Polypi voracitas; ipse est invidorum symbolum, IX. 412, 2.

POLYXENA. Polyxena Trojana viva diis immolala a Græcis, XII, 71.1.

POMUM. !• *Pomum* commune multis fructibus vocabulum, VII, 552, i Illud Adamo velitum, ficum fuisse multi censent, VII. 585, 1; XIV, 194,1. *Pomum* vux dicitura po/u. XIII, 621, I. *Pomi* vox generalis significat omnem fructum qui molliori cortice est, 404, 2; 620, 1. Pomi umbra jucundissimo, VII, 553, 2. Pomorum custodia quid sit, XIV, 68, 2. Pomorum quæ præputia velila comedi, cap. xix *Levit.,* XIX, 88, 2.

2° Poma aurea fabrefacta lectos argenteos exornant, VI, 263, 1; 265, 2. Pom i aurea cl cydonia olim mensis respergebantur, cur, VI. 266, i.

3' Pomo Christus apposite comparalur, VII, B5Î, 2. Pomum est crux Christi, 553, 1. Pomo comparatur vita hominis, XIII, 621, 1,2 el seq. Pomum rotundum speciem orbis gent, *ibid.,* 2. Poma in æstato malura et apta quæ decerpantur, symbolum sunl captivitatis opportuni» el punitionis tempestivae, 620, 4.

POMPA. !• Pompa plerumque nihil habet utilitatis el fructus, VI, 270, 1. 2. Pomparum mundanarum fugacilas, 184, 1, 2. Pompa hujus vitæ vitrea est, XXL 327, 1 ; 331, 2.

1° Pompa regis Christi Jerusalem invecti, XV, 459, 4,2. Cur eam adhibuit, 460, 1 2.

POMPEIA. Pompeia Plolma Trajani uxor prudens fuit, X, 14, i.

POMPEIUS. Pompeii Magni quæ esset tessera belli. IV, 538, 1. Pompeii slralagema, III, 162. I. Frigidam cunctationem in bello babebat, XXI, 127, 2 et seq. Pompeii quæ generositas animi, XII. 147, 1. Tigranem regem supplicem sibi diu esse nuluit, XII» 686, 1. Ejus insatiabilis ambitio, XIV, 221, 2. Undonam allectati regni suspicionem contraxerit, XXI, 338, 2,

Pompeius qua occasione et quomodo Judæos Romanis subjecerit, IV, 452, 2 ; XIV, 486, 2; XV, 478, 2 et seqq. Quas pœnas violati templi Hierosolymitani dedent, XIV, 504, 1.

POMPONIUS ATTICUS. Pomponius Atticus nunquam matrem offendit. XIX. 107, 1.

POMPONIUS MELA. Pomponii Mete error do denominatione urbis Gazæ, XIII, 543, 1.

POMPOSUS. Pomposi ob magnitudinem fastus suggillantur, VI, 258, 2.

PONDUS. Pondera cur esso debeant ænea vel lapidea, V, 311, 1. 2. Eorum æquitatem inculcat Deus. 312, I. Ponderum jus a Deo est, 495, I. Ea inæqualia odit : ea qui habet, in justitiam peccat, VI, 57, 2. Ponderum æqualitas servanda, X, 365,1. Pondera æqua curare est principis XII, 813, 1.

PONERE. *Ponere messem* est metere, non demeti. XIII. 374, 2. *Ponere in pulvere os suum, el in cœlum,* quid sit, XII, 395, 1, 2. *Ponere [aciem* quid significet m prædicaloribus. 711, 1. *Ponere super cor,* quid Hebræis sonet, XIV, 569, 1.

PONTIANUS (S.). S. Ponlianus quomodo lecnes cicuraverii. X1IL 82, 2.

PONTICUS Pontici milites duri el asperi cur ossent, XIV, 18, 1.

PONTIFEX. !• Poktifex hebraicos. !• Pontifex omnis Judaicum ex Aaronc descendebat, X, 456, 1. Pontifex apud Judæos erat lanium unus, sed alii minori»' sacerdotes dicti sunl quoque pontifices, XVI 91 t Pontifices erant vigiliti quatuor, sive principes sacerdotum, quibus unus summus Pontifex præeral, IV, 131, 1. Pontifex summus ab aliis sacerdotibus quinque prærogalivis differebat, II. í8. 2.

2» Pontificis summi vestes erant octo, 11, 48,1. Ejus vestes dicuntur virtutis, X, 457,2. Eæ tropologice exponuntur, II, 48, 1; X, 458, 1. Ejus colores qui, XI, 141, 1; XII, 411, 1. Orbem udiversum veste sua repræsentabal, XIX, 195. 1. Ips pontificalibus indutus erat velut propheta excipiendo Dei oracula, XI, 43. 2. Deitatem repræsentabal, X, 539, 2 el seqq. Duplicem gestabat tunicam, lineam ol hyacinthinam, XXI, 29, 2. Ejus zona qualis fuerit, 30. 1,2. In rationali intextum gerebat Z *rim* cl TAummim, XX. 610 I. In rationali gerebat nomina duodecim tribuum, et quare, X, 459. 1. An templum ingrediens solemniuribus festis, adamantem gestaret, interdum splendentem, interdum obscuratum, I, 680. 2 ; XII. 523. 2 el seq. Erant in ejus veste talari malogranata et tintinnabula, I, 691. 2. Laminam auream gerebat in fronte, et in capite cidarim, X, 459, 1.

3® Do ejus unctione, II, 48, 2. Hæc unctio significat m ecclesiastica hierarchia esse ordinem, *ibid.* Monebat pontificem quam alus chántate et virtutibus antecellere debebat. 19, I. Debebat esse sanctus, X, 459, 1. Mystice quid hæc significant unctio, II, 48, 2. Durabat hæc per septem dies, et quare, 49, 2.

4° Ipse pontifex aliquando per se sacrificia obibat, X, 541, 2. Cur tecto capite el nudipes victimas immolaret, XVIII, 354, 1. Semel in anuo po-

puli peccata expiabat, XIX, 453, 1. Sanctum sanctorum cum eodem ihuribulo ingrediebatur ct egrediebatur, et quidem fumigando, 433, 2.

5« Pontifex erat ipse judex legalium controversiarum, II, 458, 1. Item in dubiis juris, non autem in dubiis facti, aut mere civilibus, II, 459, 1 ; V, 49$, 2. Ex scientia legis judicabat, II, 459, 1. Ejus judicium erat idem quod judicis, 460, 1. Pontifices usque ad Sarnuelem populum judicarunt, X, 462,1. Circa judicialia et cæremonialia maxime, *ibici.*

Pontifices post reditum e captivitate præfucrunt populo, tam in politicis quam in sacris, XII, 8$. I. XIV, 387,1. Pontifices in loge voleri erant mili is, IV. 425, 1, 2.

6’ Pontifex non poterat lugero parentes defunctos, II. 136, i. Id ipsum Gentiles imitati sunt, quod docetur exemplis, el pontifex veterum Romanorum orationem funebrem habens, vultum avertebat a funero, II, 136, 1. Quid hoc allegorico significet, *ibici.* Debebat ducere uxorem virginem, *ibid.,* 2. Quibus de causis, *ibici.* Quid hoc tropologice significet, quid allegorice, *ibid.* Non autem e\ tribu sacerdotali, sed nobilem, 137, 1, Ex sententia S. Augustini nunquam vinum bibebat, 58,1. Ejus opes, honor, potentia, 342, 2. Ejus peccatum aequatur peccato lotius populi, 27, 1. Pontificum Synagogæ series, 111,279, 1. Pontificum tempore Smicidissuccos,io, X, 533, I. Pontificum Judæorum quorumdam series, IX, 19, i.

7° Pontifices scelerati post tempora Zacliariæ vocantur pastores stulti, XIV, 497, 1, 2. Sub ultimis temporibus, pontifices a Romanis prxsidibus faede mutabantur, XVI, 608, 1. Pontificis Judæi quomodo in Christum jam damnatum saevierint, XV. 587, 1 ; 589, 1. Ei tria crimina coram Pilato objiciunt, 600, 1. Ei jam crucifixo insultant, suggillantes ejus miracula, 624, 2 et seq. Ei do cruco descendenti non credidissent, esto id jactent, 625, 2. Audita Christi resurrectione, eam abolere conantur, 654, 2. Hinc corrumpunt custodes pecunia : sed dum eam opprimere moliuntur, magis augent, *ibid,* el seq. Eorum perversitas, 655, 2. Quid custodibus sepulcri persuaserint, *ibici.* Quomodo eos apud Pilatum excusarinl. *ibid.* (Vide Junxi, Piiahis.ei, Scr id.e). Pontifices Judaici vani tempore Apostolorum nominantur, XVII, 126, 2.

II. Pontifex romanos. I0 Pontifex Romanus o cardinalibus assumitur, XVII, 395, 1. Eorum mulli præler spem et electionem omnium electi, IX, 338, 1. Dum Pontifex inauguratur ad Lateranum deducendus, omnes præsules in equis albis ei adequilanl. X XI. 1 »0, 2. Quomodo ab episcopo Ostiensi benedicatur, XIX, 413,2 Dum creatur nomen muid, XIII. H. I, 2. Quis primus Pontificum nomen mut rit, *ibid.* Nullus eorum post S< Petrum dictus e»l Petrus, *ibid.* Solus Papa dici jubetur, cutn auto octingentesimum quinquagesimum etiam episcopi papi- dicerentur, X. 428, 1. Eur dicatur *Sanctu-* ithiuj Dominui, XJ11,118, i. Cur Beatissimus Paler, XV, 366, 1. Cur se vocet jam aS. Damaso servum servorum Dei, I, 162, 1; XI, 708, 1, 2; XII, 508, 2; XV, 452, 2.

2° Summus Pontifex est vicarius et successor Christi X,460.2. In eo honoratur ctcolilurChristus, XI, 592,1,2. Honor qui ei exhibetur, merito exhibetur utpolo Christi vicario, XIX, 150. 2 clseq. Non est Deus, 151, 1. Pontifices Romani vicario juro Christo in munero pascendi succedunt, XII, 741,1. Eorum onus quam sil grave, X, i ¡6,1. Eorum tituli, X V, 368,2. Eis in Petro datas sunt claves, 370,1,2. Pontificis potestas in ligando quintuplex ost, 371,2. Quam etiam aliis inferioribus pastoribus communicat. restringit et adimit, *ibid.* Extendit so etiam in def melos, *ibid,* et seqq. Qualis ejus sit in hoc potestas, 372.2. Quis ab eo sub terra ligari vel absolvi mereatur, *ibici.* Est caput totius Ecclesiæ et omniuin fidelium, XVI, 645 2. Vocatur universalis episcopus, XX, 376, 2. Est verus et proprius episcopus Ecclesiæ Latcranon-is, XIV, 391, 2. Est pastor generalis omnium ›lium, XVI, 475, 2. Est gubernator totius navis l -desim, XH, 701, 2. Est custos Ecclesiæ, XIV, 387,1. Est summus htx minum piscator, XVI, 109,1. Hinc debet ct pet so, ct per legatos, ct sacerdotes a se missos infideles convertere, *ibid.* Sic primi Pontifices fecerunt, *ibid.*

3’ Pontificis Romani in Ecclesiam auctoritas, XXI, 231,2. Est oraculum veræ fidoi, XVI, 263,1. Ejus auctoritas infallibilis ad universalis Ecclesiæ adminislralionem, I, 690, 1. Est judex controversiarum fidei, XVIII, 527, 1. Pontifices Novi Testamenti in decretis fidei ct morum, Christo dirigente, erraro nequeunt, V, 494, 2. Eorum auctoritatem contra schismaticos luetur S. Cyprianus, XIH, 392, 2. Nunquam publico a fido defecerunt, vel aliquem errorem contra fidem docuerunt, XVI, 263,1. Pontifices duo, unus in Veteri, alter in Novo Testamento, cur in re gravissima lapsi, XVII, 177. 1. Pontifex Romanus etiam tyrannico regens non potest a populo et clero deponi, XIH, 392,1. El quia a Christo potestatem immediate accepit, nullo casu ab Ecclesia deponi potest, XV, 410, 1. Non est a concilio corripiendus, XV, 410. 1.

Pontifex Romanus quare concilium convocaro soleat, XVII, 66, 1. Semper conciliis generalibus præest tanquam caput totius Ecclesiæ, XVIH, 527, 1; XIX, 160, 1. Summus pontilox dispensare potest in volo soleinni castitatis el in legibus, X, 13, t, 2; XVIII, 277, 1. Ejus decreta non sunt anathema, XVIII, 519, 1. An possit cum consensu Ecclesiæ pontificatum Roma in aliam urbem transferre, XXI, 315 1; 321, 2. Pontifex Romanus jus regibus dicero debet, XI, 520,1. Imperat ot pra-ost regibus et imperatoribus, quo sensu, XX, 286, 2. Pedum ejus osculum assentur, XI, 708, 1, 2.

Pontificis Romani corona o tribus partialibus constat, XIV, 433, 1. Cur talem coronam gestet, *ibid.* Est spojjsus el princeps Ecclesiæ, regem

Christum représentât (jungi ejus vicarius, tribus orbis partibus prwost : coquitas summa in eo requiritur, *ibid.* Est sacerdos SS. Trinitatis, omnes virtutes in no esso debent, *ibid.* Cujus rei illuni corona moneat, *ibid.,* 2. Recto si pontificatu fungatur, imponit coronam pontificiam capiti Jesu Christi, *ibid.* Pontifex Romanus cur crucem adamantinam gerat, etiam dum celebrat, I, 680, 2 ; XII. :>2 ; 1. XIII. 618, Î.

4v Pontifex Romanus solomnitcr celebrans solus circum so habet in altari septem candelabra, cur, XXI, 29, t. In festo Pascha ot SS. Petri el Pauli quam solemniler celebrol, X, Gil, 2. Quo ritu populum in (esto Ascensionis Dominica benedicat 545, i. Populo bonediccn» cur digitos attollat ad supputationem numeri 6,600, mystico exponitur, XXI,354.2. Quando rusam benedicat, cicur, IX, 639, 2. Dio Jovis sancta duodecim pauperibus pedes lavat, cl vestem donat, XVI, 326, L Apostolicam benedictionem suis litteris præniillit. XVIII, 43, 1. Episcopos vocal fratres, XVIII, 421, 1; XX, 376, 1.

5° Smimo Pontifici quantopere obediendum, XVII, 393. 1. Pontifici Romano debit o sunt decima), 11,289, 2. Earum loco annatas accipit, *ibid.* Pontifex Romanus quaro non debeat esso pauper, VI!, 256, L

6® In Pontificem Romanum sunt injurii Anglo-Calvinistæ, XX!, 12, 2. Eum dicunt hærelici esso Antichrislum, XIII, 160, 2. Pluribus id negatur, XII!, 160, 2; XIX, 160. 2 et seq.; 153, 2; XXI, 229, 2. Non est bestia maris, ul fingunt hærelici, XXI, 253, 2; 255,1. Pontifex Romanus an sit cornu parvulum, XIII, 90, 2. Pontifex Romanus custodem ct tutorem habet S. Michaelcm, tentatorom Luciferum, XIV, 381, 1. Animatur ad generóse contra hunc certandum, *ibid.* HabclSS. Mi* chaelem et Gabrielcm pro custodibus, XV, 603,1.

7® Pontificum Romanorum omnium brevis est vita, XX. 417, Litorum nullus anno» Potei, illesi viginli quinquo annos Pontificatus attigit, cur id liai, IX, 810, 1 ; XL 473, 1 ; XII, 643, 1 ; XXI. 52.1,2. Mulli paucis mensibus, mulli paucis diebus sedi prttsodoruut» et Ecclesia) præfuero, IX, 310, i; XII, 643, L Pontifices Romani primi per trecento» annos ob fidem Christi necati sunt, XVI, 102, 2; 473, 2. Pontifices quam mulli adhuc futuri usque ad linam mundi : ct quot anni singuli» probabiliter atlribuondi, juxta prophetiam S. Maledille archiepiscopi, XXI, 355, 2. Pontificem angelicum qualem promiserit Hieronymus Savonarola, XIV, 380, 2. In fine sæculi Pontifex Romanus erit episcopus urbis Romæ. licol exui ct expulsus, XXI, 31 >, 2. Tempore Antichrist!, Roma occupata ct vastata alio sedem non transforent, 321» 2.

HI. Pontificis quæ: sint dotes. Pontifex non debet intrudi, sed ollgi et assumi, XIX, 39i, 1. Ejus 1res dolos, quæ etiam Christo competunt, 393, 1. Ex hominibus assumi debet, *ibid.* Et pro hominibus constitui, *ibid.* Offerre d»'bet pro hominum peccatis, *ibid.* Quomodo cum peccantibus agere debeat, 393, 2. Pro populo oraro debet, XVIII, 1 >9, L Pontifices pii orbuu læuficant (Fids Ph.tLUi, Sacrbdotm).

PONTIFICATUS. L Pontificatus jüoaicus. Pontificatus solis Aaronis posteris fuit a Deo addictu». X, 460, i, 2; 461, t, 2. Est Phinees pro* missus perpetuus,etsi ad tempus ad alios sil Iran*» latus, X, 465. 1. Pontificatus, deficientibus legitimis hærodibus, ad Malbalhiain devolutus est IV, 517. L 2. Pontificatus apud Judæos arbitrio Romanorum præsldum sæpo mutabatur, XVI, 499, L Non laman erat annuus, *ibid.* In pontificatu ineundo \el deponendo sacer annus erat in usu, XVII. 126, L

II. Pontificatus Romanus. Pontificatus Romanus oliamnuin manet, et nunquam a sui exordio desiit» XXI, ¿46,1; 317, 2. Ejus extinctionem semper, sed frustra sperant hærelici, 347. 2 ct seq. Pontificatus, Roma in fino mundi eversa, an alio transferendus, 31!, 2.

Pontificatus est onus onerum, III, 338, 2. Ponti*» ficatum Romanum multi Pontifices fugerunt, II, 244» 1. Pontificatus honor et vita brevis est» XII» 642, 2.

PONTIFICIUS, Pontificii canones astruuntur, XVIII, 397,1 (ITde Canones).

PONTUS. Pontus est regio Asiæ Minons, vicina Ponto Euxino, XX, 238, 2. Ejus incolse mire barbari erani, 338» 2; 359, 1. Apud eos erat antrum Cerberi ot alia barbaries, 238, 2. Duros hommes progignit, 339,1.

PONTUS Et X1NUS. In Pontum Euxinum cui crebro pisces migraro soleant, XIV, 214,2. Ponto Euxino dominabantur Assyrii ct inde petebant milites, 18, 1. In cum an Jonas ejectus, negatur, 42, L 2. Ejus distantia per mare a Joppe, *ibid.* Sedem inferni Homerus collocat juxta Pontum Euxinum, cur, XXI, 145. 2 et seq.

POP1ELUS. Popiclus Poloniæ rex a muribus comestus est, It. 474, 1; XII, 633, 2; XIX.214,2.

POPILIUS. P. Popilius Læuas legatus Romanus cur ad Antiochum Epiphanem missus, IV, 414. 2. Popilius Antiochum Epiphanem virga circumscripsit, jussitquo Ægjpto excedere, XIII» 105, 1; 135, 1. Quam generoso Antiochum Epiphanem bello in Plulemœos abstinero jusserit, 410, 2.

POPINA. Popina tropologice appellari potest superliminare crapula), XIV, 503, 1.

POPULARIS. Popularis auræ pericula, IX, 226, 1.

POPULOSUS. Populosa urbes et regiones, ut se in paco conservent, oportet ut mullos civium, præsertim otiosos ct inquietos» cl pugnaces, foras emittant, XIV, 192, 2.

PÛPP.EA. Poppæam» Neronis concubinam, quando Paulus Christo sit lucratus, XV U, 444, 2.

POPULUS. 1» Populus et rox quasi una persona III, 329, 2. Populus unus unum hominem repraesentare potest, XIII, 427, 2. Populus scilo foliis arborum comparatur, V, 323, 1. Populi mutabilitas el ingratitudo, XV, 466. 2. Populus adducit turbam, turba tumultum, XIV, 192, 1. Populi omnes per angelos reguntur, IX, 483, 1. Populus exaltat sub principe bono, VI, 392,1,2. Ejus incrementum, multitudo, prosperitas, regis est dignitas el laus et robur, V, 432, 2. Ejus decrementum, infelicitas, paucitas regis est probrum et ruina, *ibid.* Cur ejus judicium circa res gerendas princeps exquirere debeat, V, 466,2. In lotum populum non peccandum, et quare, X, 358, 2. Populus Romanus vocatur populus orbis, XVUI, **441, 2.**

2* Populus nihil ita ad seditionem incitat ac legum patriarum et religionis avit e eversio, IV, 427, 1. Populus fidelis el pius vilipenditur ubi sacerdotes vihpenduntur, 428, 1. Populi peccata pontifici imputantur, XIV, 383, 1.

3° Populus Dei aptissime vineæ comparatur, *Psalm.* II, 36, 2. Populus Dei nihil limero debet, *Psalm.* I, 304. 1. Populus Dei quid cupiat el oret, 410, 2. Populus Dei regendus a magistratu ecclesiastico ct civili, *Psalm.* II, 9, 2. Populus Dei promittuntur futuri ii qui in Christum credunt, tam ex Gentibus quam ex Israelitis, XIII, 395, 2; **296, i. 2.**

4* Populus Christianus an jus habeat eligendi ordinandos, XVII, 295, 1, 2. An diaconos primus elegerit, 164, 1. Populus Christianus corona episcopi est, XIX, 57, 2. Populus clerum ordine naturai præcedit, ul grex pastorem, XIX, 4,1. Olim populus cum clericis in ecclesia psalmos canebat, X, 490, 1. Et sacerdoti succinebat *Arnen,* 543, 2. Populus Pontificis benedictionem flexis genibus excipiebat, 545, 1, 2.

POPULUS arbor. Populus arbor quid apud Ægyptios indicaret, VIL 129, 1.

PORCELLUS. Porcelli testamentum vetus quale sit XIV. 309, 2elseq.

PORCINUS. Porcina caro Judæis vetita, XI, 747. 1. Eam edere in lege veteri fuisset peccatum morule, IV, 523, 2. Porcinam carnem edero recusantes excarnificatur, 523, 1,2.

PORCA. Porca in agro dicitur terra inter duos sulcos elata, X, 288, 2.

PORCUS. 1* Porci fœdilas et natura. V, 332, 2. Porcus dictus a spurcitie, XI, 747, 1. Porci grunnitus elephantes terret, XIII, 81, 2. Porci triangulan acie hostem impetunt, IX, 670, 2. Porcus in fuedereolim immolabatur, XVIII, 366,1.

Porcum Ilierosolymæ insculpsit imperator Hadrianus. II. 63, 2. Romani eum in vexillis proferebant, *ibid.* Judæis is era', exosus, *ibid.*

2- Porcorum grex undo fuerit apud Judæos. qui porcis non vescebantur, XVI 135,1. Curdæmonesi n porcos ingredi permiserit Chrislus, *ibid.,* 2. Quomodo hi porci so in maro præclpitarint, 136,1

3* Porcus est symbolum hominum profanorum et veritatem spernentium, II. 63, 2; XX, 469, 1. Hem omnium peccantium, XX, 469, 2. Porco lascivæ mulieres comparantur, V, 332, 2.

PORPHYRIA. Porphyria quomodo suam continentiam probant, XIII, 46,1.

PORPHYRIO avis. Porphyrio qualis sit avia, II, 66. 2. Quare sit immunda, 67, 1. Sua morte adulterium prodero tradit Ælianus, II, 67,1; IX, 611. 1.

PORPHYRIUS (S.) S. Porphyrius Gazensis episcopus Mai næ idolium incendit, quo prodigio monitus. XIV, 455, 1.

PORPHYRIUS philosophus. Porphyrius philosophos unde nomen traxerit, XIII, 295,1. Fabulas conscripsit, IX, 385, 2.

PORRUM. Porri dotes et proprietates, XXI. 394. 1.

PORTA. 1» Portae quod per earn onera importentur sic diet», IV, 261,1. Aliud est etymon, i6td. Porta) quas ad res serviant urbi, XII, 335, 1, 2, In portis olim judicia fiebant el judices jus dicebant, V 45. 2; VI, 167, 1; 513, 1; X, 552, 2; XI, 295 i. In porlis Ilebræi judicia exercebant, quia eo libere convenire poterant tam indigena: quam alienigenæ, XIII, 584, 1. Ibi quoquo eral forum tum civile rerum venalium, tum judiciale causarum forensium, XII!. 584, 1; XVI, 119,1. Porta hinc subinde capitur pro judicio quod in porta exercebatur, XHI. 584. 1.

2’ Portæ urbis Ilierosolymæ erant duodecim ad singulas mundi plagas quatuor, et quænain illæ, IV, 236, 2; 237, 1. Portæ duodecim tribuum quæ, XII, 862, 2. Sed eæ quas describit Ezechiel, non per omnia respondent porlis priscæ Jerusalem, *ibid.* Porta anguli erat porta Benjamin, unde sit ila dicta, XII, 234, 1. Porta benjamin superior quæ esset Hierosolymis, 159, 1. Erat cl aha porla Benjamin inferior, *ibid.* Erat juxta hanc career qui au jurisdictionem præfcctorum templi perlinebat, *ibid.* Porta Benjamin erat in nova urbe Jerusalem, XIV, 537, 2. Porta equorum Hierosolymis eral porta eadem quæ fontis et aquarum; unde triplici boc dicta nomino, XII, 234, 2. Porta fictilis quæ diceretur, 455, 2. Porta gregis erat m Sion, el super earn turris. XIV, 99, 1. An hæc dicatur turris gregis, *ibid.,* 2. Cur dicalur filia Sion el gregis, 99, 2. Porta piscium in Jerusalem quæ diceretur el unde; ejus situs; aha ejus nomina, an ad occidentem urbis sita, 278, 1, 2. Quæ porta secunda, *ibid.* Portæ nefastæ in Jerusalem quæ dicerentur, XII, 155, 2. Porta S. Stephani quæ sit Ilierosolymæ, XVII, 183, 2. Portæ Jerusalem quomodo dicantur corruere, XII, 120, 1. Portæ templi aperlæ fuero, moriente Christo, XIV, 485, 1.

3» Portæ priscæ templi quæ latitudo el longitudo, XIV, 414, 1. Portæ templi erant 1res, XII,

*790, 1. Hæque erant totidem in quolibet atrio, | *ibid.* Eæ ad 1res orbis ¡dagas spectantes, ac sibi | in tribus muris obversae, quid significent mystico in Ecclesia Christi, 784, 1. Porta Orientalis Iempii eral nobilissima, 582, I ; 785, 1. Porta altaris in templo quænain esset, 560, 2. Porta atrii interioris aperiebatur principi in sabbatis el calendis, 446, i. Quid hæc apertio mystico denotet, *ibid.* Porta clausa principis quænam esset, 830. 1. Ea oral semper clausa, sed principi ingredienti aperiebatur. eo egresso ad vesperam claudebatur, et per eam ipse quoque egrediebatur : populus vero per portam Meridionalem el Aquilonare™ ingrediebatur el egrediebatur, et per unam ingressus, per alteram ei adversam egrediebatur, 846, 1. 2. Quæ moralis ejus rei causa, *ibid..* 2. Hæc allegorico est beala Virgo, 830, 1, 2. Cur 1er dicatur, quod fuerit clausa. 831. 4. Est eadem Orientalis, *ibid.* Hæc iiem porla esi ulraque bealæ Virginis conceptio immaculala, *ibid.* Porla gratiarum ol cœli est beata Virgo, *ibid..* 2. Mystico el anagogice hæc porla intelligilur vel fides, vel Chrislus. vol sacra Scriptura» vel aditus regni cœlostis ante Christi adventum, 795, 2; 832 I Porta aurea eral tam templi quam urbis. XV. 464, 1. Porta Speciosa templi quæ diceretur, XVII, 114, 1, 2. Eral non alni, sed extrema, *ibid.*

4* Portio terne quæ sint. XII, 126, 1. Portæ Caspiæ quæ dicantur, XVH, 266, 1.

5° Portas duas comminiscitur Macrobius, per quas homines vita functi descendant vel ascendant, IX, 12, 1. Porla comoa et eburnea somniorum quam Homerus fingit, quæ sil. X, 195, 2. Portæ tribulationum quæ vocentur, 552, 2. Portæ mortis quid, *Psalm.* I, 54, 2. Portæ mortis sunt pericula peccali, *Job.* 717, 2. Portæ Sion quid. *Psalm.* I. 54, 2. Portæ intendero mystico quid sil, XII, 799, 1, 2, Portæ inferi est totus infernus, vel haeretici, qui contra Ecclesiam et fidem Petri non prævalent. XV, 369, 2.

6◇ Porta angusta cœli quæ sit, quæ lata ad perditionem ducens, XV, 209, 2. Portæ duodecim cœlostis Jerusalem quid designent, XXI, 373. 2. Earum perpetua apertura in cœlo quid denotet. 403, 1. Ouomodo sinl cælatæ ex margaritis, 393. 1.

PORTARE. Portare quid in Scriptura significet, XIX, 353, 2.

PORTENTUM. I0 Portenta in acro per angelos effecta Antiochi Epiphanis tempore, IV, 518, 1, 2. dm cum Titus Jerosolymam obsideret, el Longobardi Italiam invaderent, *ibid.* Item in Belgio quid portenderint. 519, I. An fiant naturaliter, *ibid.*

2* Portentum fuit Christus in vita, morteci doctrina, XIV, 388, 1. Portentum fuit quidquid circa Christum actum est. et maxime ipsius vita, XVI, 76, 2.

PORTHMOS. Porlhmus sunt angustia? maris inter duos conünenies XIV, 19, i.

PORTICUS. !• Porticus proprie quid rit XVÎ, 372, 2 Porticuum templi et atriorum descriptio, XII, 780, 2 el seqq. Porticus cur addita templo Salomonis, XHI, 500, 1. Porticus Salomonis quæ sit Pt quæ dicalur XVI, 477, 2 et seqq.; XVH, 118, 1. Ea erat in atrio Gentium, XVH, 149. 2. Porticus templi Salomonis erant tres, singula» quadraginta quinque columnas habebant V, 245. 2. Porticus templi Salomonis quot cubitos lata et longa fuerit. XII, 791, 1, 2. Quæ ejus altitudo, *ibid.* Alia erat ab illa m qua docuerunt Chrislus et Apostoli, *ibid..* 2. Porticus inferiores templi vocantur pavimentum stratum lapide. 816, 2. Sententia Abulensis, Titclmani et Jansenii de porticu impugnatur. III. 575, 2.

2* Porticus templi mystice significant subsidia el quasi umbracula quibus Deus legit et fovet laborantes in opere virtutum, XII, 786, 1. Porticus symbolum erat longanimitatis et patie tiæ sanctorum. *ibid.*

PORTIO. Portio congrua fructuum beneficii, ex qua honeste juxla statum vivere possunt, clericis assignanda est. XII. 740, 2.

PORTITOR. Portitores paralytici magnam fidem ostenderunt, in eum Christo sistendo. X, 238, I.

PORTUS. Portus Boni commoda XVII. »25. 1.

POSSE. *Posse* pro *velle* sæpe in Scriptura sumitur, XV, 450, I ; 673, 2; 687. 1, 2; XVI, >4 >, 1. *Potest* accipitur subinde pro *solet,* XVI. 323 I

POSSESSIO. POSSIDERE, POSSESSOR. !• Possessio dicitur quasi pedum sessio aut positio, XVIII, 108, 1. Possessio capitur pedis impositione, VI, 139, 2 Possessio adibalur calcando rem possessam, 111, 469, 1. Possessio rei acquiritur emendo, V, 108, 1. Possessiones vendila? in jubilæo ad primos dominos redibant. XII, 847, 2. Possessio accedii viro per bonam uxorem, X, 242, 2 Possessor ob dubium superveniens possessione justa depelli non potest. XVIII, 308, I.

2’ Possessio pecunia» el omnis rei temporaria pretio aestimabilis, velatur apostolis, XV, 260, 2. Possessio bonorum in communi non derogat perfectioni, XVI, 506. 1. Quid ex ea boni sequatur, *ibid.* An perfectionem minuat, *ibid.,* 2. Possessiones vendebant primi Christiani XVII. 108, I.

3* Possessio spiritualis qua? sit. VI, 218. 2. Possessio orbis Christo promissa in meicedem, XI, 728, 2. Possessio secunda Dei quæ sit, 269. 1. Possessio secura Deus est, V, 92. 1. Qui possidetur a Deo, vicissim Deum possidet, XIII, 6i5. 1.1 Possessio non alienanda mystice quid significaret, II, 388, 2. *Possidere animam,* quid sil, XVI* 258. 2. Eam palíeos possidet, *ibid.*

POSSIBILIS, POSSIBILITAS. Possibilia omnis cum nondum acta sint, sunl tamen el latent ir* Dei omnipotentia, quasi in semine. XVIII. 86. 2, Possibilia omnia sunl Deo. XVI, 25. 1. Possibilius omnis creatur® ot hominis provenit immediato a Deo, I, 459, 2.

POSSIDONIUS. Possidonius philosophas coæ- yus Judæ aliisqup Machabais. IV, 405, I.

POST *Post formicam apis* proverbium quid significet, V, 160, 2.

POSTERIORA. Posteriora Dei quid sint allegorica, quid tropologice, quid symbolice, Í, 740, 2 et seq. *(Vide* Drus).

POSTERITAS. Posteritatis Abrahæ multitudo, gloria, fama, æternitas undo colligatur, XVIH, 88. I. Posteri per lucernam repraesentantur, VI, 70. f. Posteri impiorum non erunt durabiles, sed peribunt, X, 332, 1,2; *Job,* 118, 2.

POSTHUMIUS (S.). S. Posthumius in febri non imminuit jejunia, X, 276, 2.

POSTULARE. *Postulare* quid jurisconsultis significet, XVIII, <42, 1. 2. Postulanda a Deo, *Psalm.* II, 319, 2. Postulali)hes quomodo differant ab oratione et obsecrationibus, XIX, 193. 2.

POTATOR Potatores videntur in vino habitare, VI, 205. 2 et seq.

POTENTATUS. Potentatus regimen imperiosum el violentum significat, IX, 308, 1. Potentatus vita bi h. XIII, 104, ?.

POTENS. 1° Quis vero potens sit, X. 566, 1. Potentem cur plerique timeant el ament, VI, 7, 2 : *Multi colunt personam potentis, ct amici sunt dona tribuentis.* Potentes graviter irascuntur, X, 53 I : *Secundum enim ligna sylvx, sic ignis exardescit : et secundum virtutem hominis, sic iracundia illius erit, el secundum substantiam suam exaltabit iram suam.* Putendorum injuri® et preda* infirmi sunl expositi. XIV, 214, i : *Mundi sunt oculi lui, ne videas malum, ct respicere ad iniquitatem non poteris : quare respicis super iniqua agentes, el taces devorante impio justiorem se ? Et facies homines quasi pisces mari*, rt quasi reptile non habais principem.* Hi facile opprimunt parvos, IX, 262, 1; 263, I ; 386, 1.

2° Polonies do sede deponit Deus, XVI, 41, 1 ; *Dfposuit potentes de sede, cl exaltavit humiles.* Et depomil maximo sub tempus nativitatis Christi, *ibid* , 2. Volentium humiliatio. *Job,* 303, 2 : *Memoria vi sira comparabitur cincri, et redigentur in lutum ceri ices veslrx.* Potentes sæculi moriuntur miseri. 452, 2.

3* Potentes pauperem non opprimant, VI, 167, 1 : Aon *facias violentiam pauperi quia pauper est : neque conleras egenum in porla, quia iudicabd Dominus causam ejus, el configet eos qui confixerunt animam ejus.* Sint mansueti, X, 454, I.

i* uomodo cum potentibus agendum, eis non resistendum. IX, 167, 1 : *Noli resistere conira fadem potentis, nec contris contra ictum fluvii.* Sunt instar fluminis, *ibid.* Eis resistendum est, dum ad ped atum invitant, 168, 2 . *Pro justitia agonizare pro anima lua, el usque ad mortem certi Ulia. et Deus ex] d pro te inimicos tuos.* Cum illis non est litigandum, 261, I : *Non litiges cum homine polente, ne forte incidas in manus illius.* Nisi in certo casu, 263, 1 : *Non litiges cum viro locuplete, ne forte contra le constituai litem libi.* Non ost eis mutuum dandum, 270, 2 ; 271, 1 : *Noli funerari fortiori te; quod si feneraveris, quasi perditum habe.* Maximi periculi est arguere potentes, *Job,* 459, 1 : *Quis arguet coram eo viam ejus? et qux fecit quis reddet illi?* In potente spes non est defigenda, VI, f86, L Potentium amici magna in se onera suscipiunt, IX, 385. 1 : *Pondus super se tollet, qui honestiori se communicat; el ditiori te ne socius fueris.* Ideo laies cavendi, *ibid.*

POTENTIA, POTESTAS. I. Potentia Dei *(Vide* Dbus, cap. III, art. m, § I). *Primo:* Putentia Dei et mundi quomodo différai, XVIII, 505, 2. Ad potentiam omnia Dei mirabilia revocantur, *Psalm.* II, 221, L Quomodo potentia et bonitas in Deo locum habeant, X,311, 1. Potentia divina in robus difficilibus humanæ infirmitati preponendo, XVIII, 88,2.

Secundo. Potestas Christi in omnes homines, XVI, 592, 1. Potestas in cœlo et in terra Christo qua homini date est in incarnatione, et post resurrectionem, XV, 657, 1. Potestas judicandi omnes mortuos data Christo a Patro in incarnatione, XVÍ, 379. 2. Hæc esi propria Deo, *ibid.* Polestas judiciaria humanitati Christi debetur, XVII, 242, 1. Eam in actu habuit primo conceptionis instanti, 242, 2. Polestas miracula patrandi Christo semper et ubique parata erat, XVI, 385, 1. Potestas judiciaria cum Christo communicanda patientibus, XIX, 497. 1.

II. Potestates creatæ. — 1° *Potestates angelica:.* Potestates angelic® imperium suum in daemones exercent, IV, 282, 1. Potestatem suam angeli aposlatæ retinuere, XVIII, 404, 1. Potenti® dæmonum ct fragilitatis humanæ descriptio, *Psalm.* I, 394, 2.

2° *Polestates humana.* Primo. *Potestas civilis.* Potestas omnis in manu Dei est, IX, 298, 1 : *In manu Dei potestas hominis, et super faciem scriba imponet honorem suum.* Potestas regnandi vanita Deo. V, 212, 1 : *Per me reges regnant, cl legum conditores justa decernunt. Per me principes imperant, et potentes decernunt justitiam.* Potestas sæcularis est a Deo mediale, XVIII, 220, 1 : *Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit: non est enim potestas nisi a Deo : qux autem sunt a Deo ordinala sunt.* Cur etiam potestas Gentilium ab eo sit instituta, 220,2. Subordinata est a Deo et sub Deo, *ibid.* Quomodo a Deo ordinata omnis polestas, *ibid.* Ei resistens peccat mortaliter, *ibid.: Itaque qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit. Qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt.* Potestas principum et prælalorum a Deo descendit, XX, 64. 1. Potestas civilis vel ecclesiastica est necessaria ad poblicum regimen, XV, 452, 1. Potentia regum et regnorum imbellis est nisi Dei ope et cultu fulciatur, XIiI, 413, i ;

Quia nunc dicent : Non est rex noMs *: non cnim timemus Dominum; cl rcx quid faciet nobis f*

Secundo. *Paletta* ecclesiastica.* Polentas Ecclesia) duplex : apiriluolis el temporalis, XV, 410. 1 *(Vide* Ecclesia)» Polestas pontificum est spiritualia, XV, 370, 2 el seq» : *El libi dabo eiaves regni calorum. Et quodeumque ligaveris super terram, crii ligatum el* in *calis; et quod~aimque solveris super terram, erit solutum et in calis.* Ipsorum polestas ligandi el solvendi amplissima est, cl vana ab iis exercetur, 371, 2. Derivant eam otiam in ministros Ecclesiæ sibi subditos, *ibid.* Summæ polontiæ esi peccata rcmilIcre, Vili, 576, i : *Tu autem Deus noster, suavis et verus es, patiens et in misericordia disponens omnia. Etenim si peccaverimus, tui sumus, scienles magnitudinem tuam; el si non peccaverimus, scimus quoniam apud te sumus computati.* Potestas absolvendi a peccatis el eadem retinere a Christo colleta apostolis, et in his omnibus sacerdotibus, XVI, 633, 1 : *Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata remittuntur eis, ct quorum retinueritis retenta sunl.* XXI, 71, 2 : *Hæc dicit Sanctus et Verus, qui habet elavem David : qui aperit, el nemo claudit : claudit el nemo aperit.* Ea non est Evangelii praedicatio, 633. 2; 634. 1. Polestas duplex Ordinis datur siccrdolibuS, XVI, 695, 1. Polestas puniendi est in Ecclesia ejusque prælatis, XVIII. 286. I *: Ego quidem absens corpore, præsens autem spiritu, jam judicavi ut præsens, eum qui sic operatus est,* tn *nomine Domini nostri Jesu Christi, congregatis vobis cl meo spiritu, cum virtute Domini nostri Jesu, tradere hujusmodi Satan# in interitum carnis, ut spiritus salvus sit in die Domini nostri Jesu Christi.* Potestas ejiciendi dæmones Ecclesiæ cur data. XVII, 151, 2 el seq.: *Concurrebat autem et multitudo vicinarum civitatum Jerusalem, afferentes ægros ct vexatos a spiritibus immundis, qui curabantur omnes.*

Tertio. *Potestatis sæcularis ct ecclesiastic# symbola.* Potestas saecularis ct ecclesiastica tropologice denotatur per urbom et templum quæ describit Ezechiel, XII, 842, 1. Potestas sæcularis est velut gladius quo perversi justos opprimunt, VI, Ht, I. Polestas virga denotatur, eaqua homines premit elopprimit, VI, 147,1. Potestas perniciosa pennis aquilinis repræseninlur, XI, 135, 1.

3* *Potentia animæ.* Polentis 1res animæ quæ a SS. Trinitate reformentur cl perficiantur. XVI, 551, I t Si *quis diligit me, sermonem meum servabit, et Pater meus diliget cum, et ad eum veniemus, el mansionem apud eum faciemus.* Potentiarum animæ inter so consociatio, XIV, 353, 2, Omnes potentlæ animæ, sensus, vires, cogitationes, actiones Deo offerenda», VI, 179, 1» Nôn sunl nimietate obruende wl envrvahd.e. VI, 2*5, 1 : *Met tnvtnislt, comate quod su/fteii libi,* na *¡orle sahulus evomas illud-*

4* *Potentia in creaturis quibuslibet.* Potentia et actus ab Hebræis sæpe usurpatur pro objecto et contra. XVIII, 28, 1. Polenlia obedientialis mercaturis activa VIII, 641, 2. Potentia creata non potest osso longa el continuo attenta, VI, 510, 2.

POTUS. !• Polus aquæ salubris est, X. 80. 1.2. Quare, *ibid.* Polus maxime congruit circa relee tionis finem, 81, 1. Eo etiam fames levatur, *ibid.* Is in convivio comestionem sequitur, 125. 1. In eo Tacilo exceditur, íHd.» 2. Polus intemperantia cavenda, quia noxia, XVI, 259, 1.

2* Polus denotat coelestes delicias, melius quam cibus. XXI, 183, 2 ; 407, 2

PRECEPTOR. Preceptor etiam dominum et herum sonat, XVI, 233, 2. Præceptoris institutio perpendiculo similis est, V, 541. Î» Preceptor potest discipulos hebetes acriter reprehendere, XVI. 277, 2, Praereptoribus discipuli semper gratias agant, X, 560, 2.

PRÆCEPTUM. !• *Præcepla in genere.* Præceptum sumitur pro *ante captum,* XI» 271, 1. Præcopta Dei sanctis videntur recta, peccatoribus iniqua, X, 315, 1 : *Quomodo contriti aquas in siccitatem, el viæ (Uius* viis *illorum direct* sunt: sic peccatoribus offensiones in ira ejus.* Precepta quomodo Deus dot non bona, XII, 647, 2 : *Ergo a ego dedi eis pneepta non bona, el judicia in quibus non vivent.* Præcepla Dei gravia non sunt, XV, 296, I I *Tollite jugum meum Super vos;..... jugum enim meum suave est, et onus meum leve.* Præcepti on sil omnia ad Dei gloriam facere : sed est præcepti aliquando omnia sua in genere referro nd cam, XVIH, 350. 1 *: Sive manducatis, sive bibitis, sive aliud quid facitis; omnia* in *gloriam Dei facile.* Præcepluin negativum obligat semper, XIV, 361. 1. Præcepta Dei servans liber erit a pœna, V, 388, 1 : *Qui detrahit alicui rei. ipse sein futuri m obligat; qui autem timet præceptum, in pace vci'sabì'tur.* Præceplmn unum observans, Doo dante, (beile reliqua observabit. IX, 40. 1.2. Præ* cepia superiorum srrsanda sunl, XVII, 305, 1,2: *Perambulabat aulem* (Paulus) jyriam *ot Ciliciam, confirmans Ecclesias : præcipiens custodire* pr>-*cepta Apostolorum et seniorum.*

Præceptum militare esi confligere cum boste non in terra propria, sed in terra hostili, IV, 477, 1.

2e *Præcepta legis Mosaici.* Cur præcepla dicantur testimonia, testamenta, judicia, X, 462, U Præcepta logis Mosaicæ triplicia, 8, 1,2. Præcepla judicialia quæ sint, I, 609, I. Quædam etiam inter ea erant moralia, *ibid.* Præcepla cæremonialin quæ sint, *ibid.*

Præcepla Decalogi exponuntur, H. 410, 1. Quomodo primo ejus præceplo vetelur sculptile, et an sculptilium volatio ad primum, an ad secundum pertineat, 410. 2. Sculptile in hoc præceplo continet etiam fusile, ductile, conflatile, tornatile, *ibid^* Sculptile est idolum. iôïrf. Eo non vetatur iinegi* **oum Qbus contra Galvmum el Abul**

Hoc præceptum est tantum naturale. 412, 1. Substantia ct finis primi præcepti, 413, 1. Quare se in eo Deus vocet zelotem, iòid., 2.

Secundum præceptum exponitur, H, 414, 2. Moralis hujus præcepti exaggeratio, 415, 1.

Explicabo tertii præcepti, II. 415, 2. Lex sabbati an sit partim naturalis, partim cæremonialis, *ibid.* Contra hoc præceptum quinam fideles peccent, 417, 1, 2. Quomodo festa violantes a Deo puniantur, *ibid.,* 2. Quænam opera sabbato prohibita, *ibid.*

Quartum præceptum exponitur, Ii, 418, 1. Do promissione huic precepto addita, *ibid.,* 2. Præceptum quartum Decalogi promissionem habet longævæ vitæ, XVHI, 669, 1, 2. Id habet promissionem specialem, primum præceptum generalem, 670, 1. Quomodo hæc promissio verificetur, 669.2.

Quintum et sextum præceptum explicantur, II, 419, 4.

Septimo vetatur rei alienae usurpatio, II, 419. 1.

Octavo prohibetur omnis linguæ abusus, II. 419, 2.

Nono concupiscentia uxoris alien©. II, 419, 2. Præceptum de non concupiscendo, an bac in vita adimpleri queat. XVIII. 120, 2.

Omnia præcepta *Ecclesiastici* non obligant sub peccato, IX, 39, 1. Varia ea sunt et diversi generis. 40, 1.

3® *Przcepta legis novæ* Quæ præcepta legis veteris Christus sua lege abolevit, XVII. 301, 1. Quot essent, *ibid.* Præcepta Evangelio propria recensentur, XV, 31, 1, 2. Item ea quæ partim sunt consilia. *ibid.* Item præcepta seorsim data Apostolis. 33. 1, 2. Præceptum dilectionis proximi includit præceptum dilectionis Dei, XX, 583, 2.

Præceptum Apostolis datum de non possidenda pecunia, calceis, virga, etc.» non fuit perpetuum, sed temporale dunlaxal, XV, 260, 2 et seqq. At perpetuum quoad substantiam, 261.2. Præceptum correptionis peccantium nonnisi in magna necessitate obligat. 406, 2. Præceptum do carne Filii Dei comedenda mullis videbatur durum et rigidum, XVI, 410, 1, 2. Præceptum do docendis Gentibus quando Apostolis datum, XVII, 48, 1. Præcepta mulla dantur in Scriptura univers© Ecclesiæ, sed mplenda per aliquos, non per singulos, XVI. 404, 2 (Vide Decalogus, Lex, Mandatum et tinuinquodeumque præceptum singillatun expositum sub proprio titulo præcepti vel vitii ei oppositi).

PRÆG1NCTÜS. Præcincti esse solent ad agendum expeditiores, XVIII, 678, 1.

PRÆCIPERE. Præcipere Dei in Scriptura tantamdem est ac ordinare, disponere dirigere, IX, 455, 1. Præcipere est ordinare etiam permittendo tantum. XII. 249. 1.

PRÆC1P1TANTIA, PRECIPITATICI. Precipitada quam sit noxia, VI, 73, t. Praecipitationis QQala, 111. 335, 2; 336, 1, 2.

WLEGO. Preconos evangelici satores sun' ^ternitelis, XI, 360, 1 *(Vide* Apostoli. Concionatores). Præcones vanitatis varii recensetur, VII,6,1,2,

PRÆCOX. Præcocia cito flaccescunt, VI. 73, 2.

PR/ËCOQUÜS. Præcoquæ ficus quæ dicantuç XIV, 141, 1. 2.

PRECURSOR. 1® *Precursor Christi,* vide Joannes Baptista.

2® *Precursor Antichrisli.* Precursor Antichrist futurus est aliquis insignis impostor, XIX. I6I, 2; XXI, 259, I. El quidem episcopus, *ibid.* Ejus fraus ct calliditas, XXI, 259, 2. Faciet quoque miracula, el cur, 260, 1. Immittet in statuam Antichrisli dæmonem, qui per earn loquelur, 260, 2. Is cum Anlichristo in tartara deturbabitur, 358, 1.

PRÆDA. Prædæ nomine vocantur cibi a muliere forti servis el ancillis dati, VI, 499, 2 et seq. Praeda hosti excussa cui cedat. I, 199, 2 et seq. Prædæ quinque Christi, XI. 213, 1. 2.

PRÆDARI Predanles alium tandem ipsi preda fiunt, V, 315. 2. Prædatus innoxios fit aliis preda, Y. 315. 2; VI, 160. 2 et seq.

PRÆDATOR. Predator celerrimus fuit Christus, XI, 212, 2.

PRÆDESTINATIO. PRÆDESTINATUS. *Vide* Dkus, cap. III, art. in, iv, § m. Providentia supernaturalis, n° 4 el seqq.

PRÆDICAT1O. 1° Predicado non est potestas absolvendi a peccatis data Apostolis. XVI, 633, 2 Predicano non est laicorum munus, XVIII, 239, Î, Predicado est praecipuum munus episcoporum, XVIII, 252. 2; XIX, 179, 2. Predicado est mystica liturgia, XVili. 238, 2 et seq.

3® Praedicatio publica Gentilibus cœpit a Cornelio, XVII. 244, 2. Gur ea a Jerusalem cœpit, XVI, 283. 1. Predicado Apostolorum an exiverit in omnem lerram, el in omnes gentes, el quidem ante excidium Jerusalem, XVIII, 182, 1. Fuit iis præcepta, XIX, 321. 2. Predicado velut ignis fuit, XVI. 181, 1. 2. Triumphal in Aposlolis, XVIII, 428.2. Prædicationis Pauli effectus, 11, 1,2. Qualis ea fuerit, XIX, 119. 2. Quomodo de predicatione hypocritarum gaudeat Apostolus, XIX 9, 2. Predicadpnis apostolic© fructus, *Psalm,* 1, 470, 1 *(vide* Apostoli. § iv et vi).

PRÆDICATOR, *Vide* Concionatosi.

PR.EDICATORES fratres sen Dominicani. Predicatorum Fratrum tria sunt munia, et trinum officium, XII, 186, 2; 746, 2 *(Vide* Dominicam).

PRÆDO. Prædonum quale studium, *Job,* 427, 2; 497, 1. Predones similes sunt avibus pennatis el rapacibus, V, 43, 1. Quibus verbis alios ad sui societatem pelliciant, 37, 1; 38, 1; 2 et seq. Eorum immanitas. 38, 2. Cum iis versari est periculosum, 40, 2. Sibi ipsis tendunt laqueos, 42 2. Viatores doloso in avia deducunt, ubi eum expoliant. 511, 2.

PRÆELECTIO. Preeloctio Jacobi pre Esau magis ad posteros ejus spectabat quam ad ipsum Jacob, XII, 446, 2.

PRÆESSE. Præesse bonis operibus quid sit, XIX, 333, 2.

PRÆFBCTUS. Præfecti avari provinciarum recte sanguisuga) appellantur, VI, 445, 2.

PRÆFICÆ, Præficæ quæ essent mulieres, XII, 84, i, 2; XV, 248, 1, 2. Præficæ erant mulieres lamentatrices, 583, 2. Voce, gestu et tibiae sonitu planctum in funeribus ciebant, XIII, 585, 2. Præficæ uti ad luctum, ita et ad gaudendum commovebant, XIV, 71, 1.

PR/EF1DENTÍA. Præfidens suo ingenio aliorum monita spernit, nec quidquam vult addiscere. V, 408, 2 : *Quxrit derisor sapientiam, el non invenit; doctrina prudentium facilis.* Præfidenlia sæpo causa est ruinæ spiritualis, XIX, 32, 2 *(Vide* Pr æsumpt io).

PR/EGNANTES, !• Prægnantes gravem habent anholilum, et motus crebros, IX, 363, 1. Crebra patiuntur fastidia, vertigines, colicas, deliquia, etc., X, 194, 1. Prægnantes ex femella cur sint morosæ oliracundæ, VI, 18, 2. Prægnantes cur facile fugere nequeant, iis non pepercere Romani in excidio Jerusalem, XV, 506, 1, 2.

2® Prægnantes sæpo ab hostibus discinduntur, ct parvuli ad parietem eliduntur, XIII, 467,1, 2. Est hoc enorme scelus, quod quia Ammonii® in Israelita commisere, excidio a Deo destinantur, 547, 1. Prægnantes Galaad secare mystico quid sit, 547, 1, 2.

3® Prægnanlium dolon conferlur dolor diei judicii. NI'. 2,

PRÆGDSTUS. Prægostum æternæ vitæ multi sancti in pia Eucbaristiæ sumptione sentiunt, XIV, 255, 2.

PRÆLATÜRA. 1° Prælaturam triplicem Christus habuit, XIV, 219, 2.

2° Prelatura non est danda indignis, VI. 30!, 2; *Claudus pedibus, el iniquitatem bibens, qui mittit verba per nuntium stultum.* Nec lucro deditis, 308, 1 : *Sicut qui mittit lapidem in acervum Mercurii, ita qui tribuit insipienti honorem.*

3° Prelatura ambiondæ non sunl, XX, 424, 2: *Nolite plures magistri fieri, fratres mei, scientes quoniam majus judicium sumitis.* Praelature ambitio hominem cxcæcat, illiquo rationem eripit, 111, 497, 1. Prelaturas fugerunt sancti, XVI, 180, 2.

PRÆLATUS. 1® *Prolatorum dignitas, potestas cl honor eis debitus.* Prelati cur dicantur homines Dei, XIX, 261, 1. Prælatus portât et portatur, *Psalm.* II, 76, 1. Sunt quasi sigillum Dei, XIV, 352, 2. Eis concessa est potestas ligandi atque solvendi, XV, 410, 1. Eorum est excommunicare, XVIII, 286, I, 2. Iis, non laicis negotium absolutionis fornicarii a S. Paulo committitur, 427, 1. Ipsis denuntiandi sunt prius monili peccatores et scandalosi, XV, 409, 2. Qui deinde m eos etiam animadvertero possunt, *ibid,,* et seq. Prelati haoent angelum illustriorem pro custodia, XXI, 61, 2.

Prelato* quomodo revereantur homine*, XXI, 73, 1. Iis est obediendum, XIX, 522, 1. Praelatum spernens, Deum spernit, III, 305, 1. Ei maledicens ejus prosperitas extinguitur, VI, 72, 1.

2» *Prolatorum officia, munia, cura, et onera,* XVI, 472, 2etseq, : *Ego sum pastor bonus, bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis;* XIX, 522, 1 : *Obedite przpositis vestris et subjacete eis, ipsi enim pervigilant quasi rationem pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc faciant, el non gementes.* Eorum obligationes quanta* sint, XXI, 65, 1 ; 67, i. Eorum quod sit officium, XIV, 479, 1 : *Ex ipso angulus, ex ipso paxillus, ex ipso arcus praelii, ex ipso egredietur omnis exactor simul.* Prelati in susceptione praelatura spondent se subditorum salutem pro virili curaturos, X, 76, 2 : *Gratiam fidejussoris ne obliviscaris, dedit enim pro te animam suam;* 79, 1 : *Recupera, proximum secundum virtutem luam, et attende tibi ne incidas.* Prelati sunt fidejussores pro salute subditorum, V, 153, 2 : *Fili mi, si spoponderis pro amico tuo, defixisti apud extraneum manum tuam, illaqueatus es verbis oris tui, et captus propriis sermonibus.* Rerum temporalium curam aliis committant, sibi servent spiritualium dispensationem, XVI, 505, 2. Prælatus commissi sibi gregis curam gerere debet, X, 536, 1 : *Qui curavit gentem suam, et liberavit eam a perditione.* Velut auctes, prelati gregem praire et pascere debent» XII. 356, 2 : *Facti sunt principes ejus velut arietes non invenientes pascua, ct abierunt absque fortitudine ante faciem subsequenlis.* Magis studeant animabas lucrifaciendis» quam pretiosis molibus templorum ædificandis, 173. 1. Eorum gloria suat subditi bene morati, V, 528 L Raro liberi sunt a subditorum culpa, XIV. 320, 1. Pre alus non sinat so ab alio regi, X, 180,2; Î.M, 2. Praelatus suis præcipere potest sub peccato mortali, IX, 115, 1 : *Judicium patris audite, filiis t sic facile, ut salvi sitis.* Singulos propria doceant XVI, 179, i : *Dixit autem Dominus : Quis, putas, est fidelis dispensator et prudens, quem constib dt Dominus supra familiam suam, ut det illis in tempore tritici mensuram ?*

3® *Prxlatorum dotes et el virtutes.* Primo. *Prolati non debent esse tirones, sed exercitati et perfecti,* Vili, 12, 2 : *En lectulum Salomonis sexaginta fortes ambiunt ex fortissimis Israel. Omnes tenentes gladios, et ad bella doctissimi : uniuscujusque ensis super femur suum propter timores nocturnos.* Prelati prout sunt, sic sunt et subditi, V, 437, 2. Prælatus sit bonus, licet subditi sin5 mali, 111, 341, 1 : *Cumque venissent dies prxlii, non est inventus eruis et lancea in manu totius populi qui erat cum Saûle el Jonalha, excepto Saúl ct Jonalha filio ejus.* Eorum tres virtutes ex S. Bernardo, charitas do cordo puro, conscientia bona, et fides non ficta, XIX, 180, 1.2: *Finis autem prxeepti est charitas de corde puro, et conscientia*

bona, et fide neto fida. Ejus primarte virtutes, X, 539, i : *Quasi arcus refulgens inter nebulas glori*, et quasi flos rosarum in diebus vernis, el quasi lilia quæ sunl in transitu aquæ, el quasi thus redolens in diebus æslatis. Quasi ignis effulgens el thus ardens in igne. Quasi oliva pullulans, el cypressus in altitudinem se extollens, in accipiendo ipsum stolam gloriæ, et vestiri eum in consummationem virtutis.* Quatuor habere debent dotes præ reliquis sacerdotibus.-primo,quod jugem habeant memoriam Dei in contemplatione; *secundo,* quod supportent infirmitates populi; *tertio,* quod habeant populum in corde el visceribus, per sollicitudinem charitatis; *quarto,* quod habeant conversationem coelestem per opera perfectionis, X, 460, 1. Eorum dotes quatuor repræsentanl quatuor animalia Joannis, scilicet, leo fortitudinem, vitulus justitiam, aquila temperantiam, homo prudentiam, XXI, 107, 1. Prælatus quatuor constat virtutibus cardinalibus, qui si eas amittat, peribit, XV, 154, 2 : *Vos estis sal lerræ; quod si sal evanuerit, in quo salietur? Ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras, el conculcetur ab hominibus.* Prælati pleni esso debent sapientia ot scientia, XXI, 109, 2. Prælatus passionibus suis dominetur, VI, 12, 1 : *Doctrina viri per patientiam noscitur, et gloria ejus est iniqua prxlergredi.* Sex alas habere debet, XI, 17o, 1. Prælati actionem contemplationi misceant, VI, 179, 1, 2. Habeant linguam quæ aliorum morbis medeatur, V, 450,1: *Lingua placabilis, lignum vitæ, quæ autem immoderata est, conteret spiritum.* Sint senes, id est viri perfecti, XVI, 647, 2.

Prælata sanctimonialium qualis osso debeat, IX, 319, 2 ; 320, 1.

Secundo. *Prælati suis exemplo præeanl,* XVI, 527, 2 : Pos *vocalis me Magister et Domine ; el bene dicitis; sum etenim; si ergo ego lavi pedes vestros Dominus el Magister, et vos debetis alter alterius lavare pedes. Exemplum enim dedi vobis, ul quemadmodum ego feci vobis, ita el vos facialis;* XIX, 52, 2: *Imitatores mei estote, fratres, et observate eos qui ila ambulant, sicut habetis formam nostram;* XX, 383, 2 ct seqq.: *Pascite qui in vobis esi gregem Dei, providentes non coacte, sed spontanee secundum Deum..... Neque ul dominantes in cleris, sed forma facti gregis cx animo.* Prælati sunt quasi lucifer, stella, sol, VI, 54, 2; X, 537, 1 : *Quasi stella matutina in medio nebulæ, el quasi luna plena in diebus suis lucet. El quasi sol refulgens, sic ille effulsit in templo Dei;* XXI, 238, 1 : *Et signum magnum apparuit incalo: mulier amicta sole, et luna sub pedibus ejus, clin capite ejus corona stellarum duodecim.* Prælatus est lux mundi, el urbs in monto posila, XV, 155, 1, 2: *Vos estis lux mundi. Non palesi civitas abscondi supra rnonlem posita. Neque accendunt lucernam el ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ul luceat omnibus qui in domo sunt.* Eorum vita ab omnibus videtur, XX, 384, t. Eorum vita est quasi picta tabula quam subditi inspiciunt, 303, I : *Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus.* Prælati debent osse fulgura vita, oro tonitrua, XII, 488, 1. Debent esso portenta sanctitatis, XIV, 387, 2; 388, 2 : *Audi Jesu sacerdos magne, tu el amici tui, qui habitant coram te, quia viri portendentes sunt.* Prælalum decet vita austerior, VI, 65, 2. Debent esso Cherubini. XII, 507, 2.

Prælatorum vilia pestis sunt subditorum, XII, 593, 2 : *Væ quæ consuunt pulvillos sub omni cubito manus, el faciunt cervicalia sub capite univers* ætatisad capiendas animas!* Prælati duo vilia capitalia. audacia imperiosa et studium voluptatis, XV. 522, 2 : *Si autem dixerit malus servus ille in corde suo: Moram facit dominus meus venire; et caperti perculere conservos suos, manducet autem et bibat cum ebriosis, veniet dominus servi illius, in die qua non sperat, et hora qua ignorat; et dividet cum, partemque ejus ponet cum hypocritis.*

Tertio. *Prælatis est humilitas in primis necessaria,* XVII, 366, 1 : *scitis, a prima die qua ingressus sum in Asiam, qualiter vobiscum per omne lempus fuerim, serviens Domino cum omni humilitate, et lacrymis et tentalionibus, quæ mihi acciderunt ex insidiis Judæorum.* Eorum summa laus est ut præsint cum humilitato, IX, 226, 2 : *Quanto magnus es, humilia te in omnibus, ct coram Deo invenies gratiam. Quoniam magna potentia Dei solius, et ab humilibus honoratur,* X, 181,2. Nonsopræ subditis efferant, X, 143,1 : *Hectorem te posuerunt ? noli extolli, esto in illis quasi unus ex ipsis.* Prælati non debent ut reges dominari in cleris, sed ut pastores pascerò gregem domus, XIV, 100, 1. Prælatus auctoritatem cum modestia copulet, XV, 452, 2 : *Jesus autem vocavit eos ad se et ait: Scitis quia principes gentium dominantur eorum, el qui majores sunt potestatem exercent in cos. Non ita erit inter vos : sed quicumque voluerit inter vos major fieri, sil vester minister; el qui voluerit inter vos primus esse, erit vester servus.* Sciant so potestatem a Deo accepisse, XX, 64, 1. Prælati officium ost sollicitudo, non celsitudo, XII, 734, 1,2: *Fili hominis, loquere ad filios populi tui, el dices ad eos : Terra, cum induxero super eam gladium, el tulerit populus lerræ virum unum de novissimis suis, et constituerit eum super se speculatorem; el ille viderit gladium venientem super terram, el cecinerit buccina, et annuntiaverit populo : Audiens autem quisquis ille est. sonitum buccin,t , cl non se observaverit, veneritque gladius, cl tulerit eum, sanguis ipsius super caput ejus erit.* Prælati etiam officia humilia obeant, XVI, 529, I. Prælati animas o puro zelo dum quærunl, proles multas pariunt spirituales; at cum plausum cl lucra aucupantur, nullas amplius gignunt, et quas genuerunt,

nlere non valent, XIII, 408, 1 : *ha eis, Dornin*. Quid dabis fit ? ha cis vulvam sine liberis, et ubera arenlia.*

Quarto. *Prælati non ambiant opes el plurima beneficia,* X, 463, 2 et seq. : *Panem ipsis in primis paravit in satietatem ; nam et sacrificia homini edent, quæ dedit illi et semini ejus. Cxlerum in terra gentes non hæreditabil, et pars non est illi in gente : ipse enim pars ejus, el hæreditas.* Suos arnicos et nepotes do bonis ecclesiasticis non ditent, I, 385, 1. Nepotes suos promoventes ad ecclesiasticas dignitates, sæpo sibi mortis tum praesentis, tum futura sunt causa, VII, 836, 4, 2. Prælati avari taxantur, XI, 716,1, 2. Iis commendatur mediocritas, XVII, 66, 1.

Quinto. *Prælati charitatem cl affectum subditis exhibere debent.* Prælatorum est alios portare ct ferre, II, 244, 1,2: *Numquid ego concepi omnem hanc multitudinem, vel genui cam, ut dicas mihi: Porta eos in sinu tuo, sicut portare solet nutrix infantulum, el defer in terram, pro qua jurasti patribus eorum r* Prælatus sit subditorum suorum mater, VII, 490, 2 : *Exullabimus et lætabimur in te, memores uberum tuorum super vinum : recti diligunt tc.* Subditis so non tam patres quam matres exhibeant, XVIII, 554, 2 : *Filioli mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis.* Prælatis duo sint ubera, scilicet maternus affectus congratulationis et compassionis, VII, 477, 1 : *Osculetur me osculo oris sui, quia meliora sunt ubera tua vino.* Subditis se faciles præbeant, XVII, 247, 1. Tolerent ot curent subditos rebelles ac difficiles, XIV, 493, 1. Quomodo immorigeros subditos corrigere debeant, XVHI, 425, 1, 2; XIX, 522,1. Prælatorum juniorum severitas subditos offendit, 177, 2. Quomodo se quasi murum irascenti Deo opponere debeant, XII, 591, 1 : *Hæc dicit Dominus Deus: Per prophetis insipientibus, qui sequuntur spiritum suum, cl nihil vident. Quasi vulpes in desertis, prophetæ tui Israel erant. Non ascendistis ex adverso, neque opposuistis murum pro domo Israel, ut staretis m prælio in die Domini.* Prælatis quid in Christo et Nehomia imitandum sit, IV, 230, 1, 2. Non tantum laboriosa sed et honorifica munia cum subditis partiri debent, XIX, 322, *i.* Non sint invidi, V, 437, 2. Sint inter se concordes, XVII, UI, 1 : *Petrus autem el Joannes ascendebant in templum ad horam orationis nonam.*

Prælati est orare pro populo, III, 529, 2 : *Absit a me hoc peccatum, ul cessem orare pro voids.* Prælati debent subditorum orationes Deo offerre, XXI, 830, 2.

Sexto. *Prælati constanter in veritate luenda el vitiorum reprehensione se gerere 'debent,* XVIII, 425, 1, 2. Intrepido etiam coram magnis debent veritatem dicero, II, 277, 1. Hac do re insignia exempla, *ibid,* et seqq. Qualem animi celsitudinem præferro debeant, XXI, 386, 2. Scandala de Ecclesia tollero satagant, XY111, 286, 1 : *Omnino auditur inter tos fornicatio, ct talis fornicatio, qualis nec inter gentes, ita ut uxorem patris sui aliquis habeat. Et vos inflati estis; el non magis luctum habuistis ul tollatur de medio vestrum qui hoc opus fecit.* Devorent ct occidant omnia subditorum vitia, XVII, 225, 2 : *Vidit* (Petrus) *coelum apertum, et descendens vas quoddam, velut linteum magnum, quatuor initiis submitti de calo in terram, in quo erant omnia quadrupedia, et serpentes lerræ, et volatilia coeli. El facta est vox ad eum : Surge, Petre, occide et manduca.* Elevan tibus se prælatis ad vitæ reformationem et perfectionem, elevatur Ecclesia quasi 'una sequens sol, XIV, 260, 1. Non indulgeant amori in constituendis pastoribus, XVI, 649, 2.

Septimo. *Prælati quam vigilantes esse debeant, t* 310, 1. Excubent in ecclesia, VI, 521. 2. Cujusquo subditi vultum, mores et actiones inspiciant, V, 357, 1 : *Diligenter agnosco vultum pecoris lui, tuosque greges considera.* Diligenter disciplinam servaro faciant, VI, 222, 1. Eorum negligenti! nocet Ecclesiæ, XV, 327, 1 : *Simile est regnum calorum homini, qui seminavit bonum semen in agro suo. Cum autem dormirent homines, venit inimicus ejus, et superseminavit sisania in medio tritici, el abiit.*

4° *Prælati mali.* Prælatis malis quatenus obediendum, XV, 488, 1, 2. *Tunc Jesus locutus est ad turbas el ad discipulos suos, dicens: Super cathedram Moysi sederunt scribæ et phansæi. Omnia ergo quæcumque dixerint vobis, servate et facite : secundum opera vero eorum nolite facere ; dicunt enim et non faciunt.* Prælati peccantes sunt ad Pontificem deferendi, XV, 410, 1. Prælati negligentes officio spoliandi, *Job,* 617, 2; 662,1, 2. Quid a prælatis exacturus sit Deus, XVI, 180. 2 : *Omni autem cui multum datum est, mullum quæretur ab eo; et cui commendaverunt mullum, plus petent ab eo.* Prælatos paucos salvari docet S. Chrysostomus, XI, 292 (lide Episcopus. Pistor, Princeps).

5° *Quibus rebus pralati in Scriptura comparentur.* In leone repræsenlantur per multas analogias, VI, 468, 1. Ii sunt ligna Ecclesiæ, VU, 543, 2. Velut vinitores sunl, XIII. 317, 2. Sunt column© ob quinquo analogias, XXI, 76, 2. Pralati mali per lupos vespertinos denotantur, XIV, 299, <>

PR.ELIUM. Prælium est res periculosissima, IVr 457, 2. Prælium triplex cum Lucifero iniit S. Michael, XXI, 235, 1 ; 246, 1. Prælium Gog et Magog an futurum millo annis post resurrectionem at mortem Anlichristi, XII, 764, 1.

PILEMIUM. 1° Præmiorum spe animus erigitur, *Job,* 182, 2. Prærnium tentationum vincentium, XX, 21, 2. Prærnium contemnentis temporalia, *Psalm.* I, 25, 1. Præmia tum hujus, tum futura vitæ Deus pro meritorum mensura rependit, V, 496, 1.

2® Prærnium futura gloriæ, VII, 165, t. Prandi cœle^üs magnitudine se exstimulant sancti ad la-

bores adeundos, X, 5'0.), l'ræmia generalia electorum in cœlo duo sunt, XIV, 604, 2. l'ræmium cedeste est ingens pro parvo labore et cura, XVI, 252. i. Praemiorum coelestium est disparités, XVIII, 408, 2 et seq. *(Vide* Coelestis gloria, Merces).

PRÆMONSTRATENSBS.Præmonstratenses monachi quam ob causam a primæva saudita to deciderint, XIII, 315,1.

PRÆNOMINA. Prænomina soli cives Romani, non liberti, habebant, XVII, 391, 2.

PRÆNOTIO. Prænolio futurorum contingentium est dos propria Dco, et index divinitatis, XIII, 147, 2 *(Vide* Præscientia).

PRÆORD1NATIO. Præordinalio efficax ad gloriam an facta sit ex mera Dei voluntate, ante prævisa merita, XVII, 284, 1, 2.

PR.EPARARE, PRÆPARATIO. 1» *Praeparare* in Scriptura tantumdem est ac *roborare* et *firmare,* XI, 121, 2; XVIII, 180, 2.

2* Præparalio ad adventum Christi quæ facienda, XX, 488, 2. Præparalio Evangclii est calceus militis Christiani : in quo illa sita sit, XVIII, 6S0, 2 et seq. Præparalio operum bonorum nostrorum a Deo Gt tripliciter, 603, 2.

3» Præparalio major ad majora dona Spiritus sancti recipienda quæ sit, XVII, 84, 1,3. Præparandus animus ad tcntaliones, ci qui ad meliora convertitur. IX, 90,1.

Præparalio ad orationem, *vide* Oratio.

PRÆPONERE. Præponero se nulli est basis omnis virtutis, XIX, 21, 2 (ITdc Humilitas).

PRÆPDTIUM. Præputiuin capitur pro incircumcisione, et pro præpulialo. XVHI, 65, 1. Ita vocabant gentes Judæi, XV111, 604, 1 ; XIX, 88, 2. Item id quod quavis in re immundum est, XIX, 88, 2. *Prxpulium carnis* quodnam sit Apostolo, *ibid.* Per hoc gentilismus denotatur, XVHI, 83,1 ; XIX, 88, 2. Præpulium Judæis circumcisis reduci potest, XVIII, 309, 2. Præpulii reductio cujus rei symbolum, IV, 414, I. Præpulia arborum quæ Judæis vetita essent, II, 124,1. Præpulia pomorum quæ comedi vetita, XIX, 88, 2.

PRÆS. Præs et vas quomodo invicem distinguantur, VI, 170, 1, 2. Præs pro debito pecuniario se sponsorem præstat, X, 76, 1.

PR.ESCIENTIA. i» Præscienlia divina omnia iimporacomplectitur, XXI, 167,1 : Eslinfallibilis, KV, 509, 2 et seq. Præscienlia Dei alia conditionala, alia perfecta est, XX, 239,1; 240, 1 : *Petrus Apostolus Jesu Christi, electis advenis dispersionis Ponti, Galalix, Cappadocix, Asix el Bithynia, secundum prxscienham Dei Patris, in sanctificationem Spiritus, in obedienliam el aspersionem sanguinis Jesu Christi.* Latius patet quam prædcslinalio, 239, 1. Ea in Deo quoad electionem hominum sex doles includit, 239, 2. Præscienlia condilionata quid sit, XVHI, 145, 1 : *Nam quos przcivil el prxdeslmavil conformes fieri imaginis Filii* n»i, ut *y1 *ipse primogenitus* in *multis fratribus.* Præscienlia Dei est signaculum praedestinationis, XIX, 30, 2 ct seq. : *Sed firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoo: Cognovit Dominus qui sunt ejus : el discedat ab iniquitate omnis qui nominat nomen Domini.* Est posterior prædeslinatione, tanquain effectus sua causa, XVIII, 146, 1. Ei conjunctus est amor, 292, 1. Ejus claritas ct distinctio, XVHI, 86, 1: *Vocat* (Deus) *ea qua non sunt, lanquam ea qux sunl.*

2' Præscienlia ct decretum Dei de Christo objiciendo morti, XVII, 95, 1 ct seqq. : *Hunc* (Jesum) *definito consilio el prxscienlia Dei traditum, per manus iniquorum affigentes interemistis.* Præscienliæ ct liberi arbitrii quæ sit concordia, *ibid.* Præscionliæ Dei necessitas actum liberum sequitur et præsupponit, *ibid.* Quid do ea Calvinus censeat, 96, 2 *(Vide* Deus, cap. III, art. in, §§ nr, et iv).

PRÆSCRIPTIO. PræscriDtio quid sit in jure, XVIII, 537, 1.

PRÆSENS. Præsens tempus sæpo ponitur pro futuro, V, 512,1.

Præsens tempus beno collocandum. *Job,* 184,1 *(Vide* Tempi's).

PRÆSENTIA. 1» *Prxsenlia Dei.* Præsens Deus ubique, III, 641, 2 ot seq. Præsentia Deo sunt omnia, XII, 492, 1 ; XIV, 596, 2. An operatio sit ratio præsenliæ Doi, XVII, 330,2 (Tide Deus, cap. III, art. in, § n ; Omnipotentia).

Præsentia Dei ubiquo habenda ct in omnibus actionibus nobis fingenda, V, 77, 1,2: *In omnibus viis tuis cogita illum, e: ipse diriget gressus luos,* IX, 465, 2 : *Non dicas: A Deo abscondar, el ex summo quis mei memorabitur ? In populo magno non agnoscar: qux est enim anima mea in tam immensa creatura ?* X, 488,2 : *De omni corde suo laudavit Dominum, ct dilexit Deum qui fecit illum; el dedit illi contra inimicos potentiam ;* XIII, 448, 2 : *El Dominus Deus exercituum, Dominus memoriale ejus ;* XX, 602, 2 : *In hoc perfecta est Dei charilas nobiscum, ut fiduciam habeamus in die judicii ; quia sicut ille est, et nos sumus in hoc mundo.* Præsentia Dei mirabilem vim habet ad moderandas actiones, *Psalm.* II. 333, 1 : privavi *mandata tua et testimonia tua, quia omnes vix mex in conspectu luo.* Præsentia Dei est virtutis stimulus, V, 187, 1, 2; XIX, 116, 2 ; *Job.* 249, 1 ; 301,2; 471,1,2. Regula actionum est, XX, 581, i : *El in conspectu ejus suadebimus corda nostra.* Est signaculum proborum, XIX, 292, 1, 2. Variæ ejus praxes et modi, IX, 394, 2; X, 438, 2 (Pide Deus, cap. ni, art. ni, § ii).

2' *Prxsenlia hominum.* Præsentia principis ad mulla utilis est .in bollo, III, 467, 1. Confirmatur Caroli V exemplo, *ibid.* Præsentia viri magni virtutis stimulus, 265, 2.

PRÆSEPE. Cur in præsepo Christus reclinatus sit, XIV, 245, 1, 2; XVI, 60, 2. Quæ ejus tropo-

logica causi, XIV, 245, 1, 2. Præsepil Christi septem symbola, 247, 1. Est id Romam delatum, ubi asservatur et colitur, XIV, 247,1 ; XVI, 60, 2. Videtur Romæ in templo beatæ Mariæ Majoris, V, 204, 1.

PRÆSES. 1® Præsides ct rectores quales esse debeant, XIII, 79, 1. Præsides amant veritatem, et oderunt mendacium, X, 358,1.

2® Præsides Judææ dicti sunt procuratores, iiquo recensentur, XVI, 90, 1. Præsides Romani Judæam administrarunt, tetrarcha Archelao in exilium pulso, XV, 90, 1, 2. Præsides in provincias abeuntes cur secum procuratores et advocatos Italos ducerent, XVII, 402, 2. Eorum titulus erat optimus, 46, 4.

PRÆSIDIUM. Præsidium in solo Deo collocandum, XII, 697, 2, Præsidium Dei firmum, Job, 372. 1. Sanctis patet, 372, 2. Post præsidia divina, humana quoque sunt adhibenda, IV, 428, 2.

PRÆSTAB1LIS. Praestabilis est Deus super peccatores, XIII, 496, 2. Quam verbum hoc sit elegans, ejus vis et etymon, *ibid.* Hæc præslabilis misericordia in Deo orilur ex magnitudine ejus animi, et ex infinita ejus bonitate, 497, I.

PRÆSTBRES. Præsleres serpentes qui dicantur, XVIII, 342, 2.

PRÆST1GIATORES. Præstigiatores frequentes erant apud Judæos, XIV, 125, 1.

PR/ESUL. Præsul esl qui præest sollicitudine, X, 146, 2.

PRÆSUMERE. Praesumere idem est quod prius sumere, X, 227, 2. Præsumerc cœnam quid sit, X\ 111, 358, 1.

PRÆSUMPTIO. Ex præsumptiono de misericordia non est peccandum, IX, 176, 1, 2; 177, 1. *De propitiato peccato noli esse sine metu, neque adjicias peccatum super peccatum.* Est peccatum in Spiritum sanctum, 178, 2. Praesumptionis schema, 505, 1 : *Vidit præsumptionem cordis eorum quoniam mala esl, el cognovit subversionem illorum quoniam nequam est.* Piæsumptio intolerabilis est, Deum assiduo offendero, el indubitatam ejus opem sperare, XIV, 93, 2 : *Principes ejus in muneribus judicabant, ct sacerdotes ejus in pecunia divinabant : et super Dominum requiescebant, dicentes : Numquid non Dominus in medio nostrum ? non venient super nos mala.*

Praesumptionis mala, III, 476, 2. Causa fini lapsus Davidis, *ibid.* Contra eam monita, *ibid.* Praesumptio suiipsius quam nociva, IV, 328, 1 : *Domine Deui cœli et lerræ, intuere superbiam eorum et respice ad nostram humilitatem, et faciem sanctorum tuorum attende, el ostende, quoniam non derelinquis praesumentes de te: et presumente* de se, el de sua virtute gloriantes, humilias.* Praesumptio venenum bonorum operum, *Psalm.* I, 25, 2. No quidem do virtute præsumendum, III, 626, 2.

1RÆTE1UTUM. Ie Prælerilum conjunctivum multi usurpant pro præsenti et imperfecto, IX, 462, 2. Præterita moro Hebræo quamlibet temporis differentiam significant, 624, 2. Præterita ponunt Prophelæ pro futuris ob rei certitudinem, XVIII, 85, 2.

2® Præterita quomodo sint typi fn^urorum, XXI, 8, 2. Præterita qualiter videat Deus, X, 312, 1, 2 *(Vide* Dei scientia). De præteritis frustra quis dolet, 107, 2.

PRÆTEXTATA. Prælextata Eustochii crinem et cultum incultum cum mutaret, cœlitus correpti et castigata fuit, XI, 144, i, 2; XIX, 140, 2.

PRÆTOR. Prælor dictus a *przeundo,* quan præitor. XVI, 608, 2.

PRÆVARICARI, PRÆVARICATIO. Prævon-*cari* in Scriptura est rebellare et rebellionem concitare, IV, 474, 1. Prævaricatio Hebræis idem est quod discordia, rebellio, schisma, apostasia, V, 544, 2. Praevaricationem consummari quid sit, XIII, 117, 1.

PRÆVENIRE. Prœveniens partem offensam, magnanimus est, VI, 47, 2.

PRÆVISIO. Deus neminem ante provisionem peccati finalis in quo moritur, Deus reprobat, V, 488, 2; X, 352, 2 *(vide* Deus, cap. HI, art. in, § iv, n® in).

PRÆXASPES. Præxaspes quia libere Cambysem monuerat, eum offendit, et in filio mulctatus est, IX, 386, 2.

PRAGA. Praga in festo omnium sanctorum ab imperai r * l'ordinando H occupata, VI. 79. 1.

PRANDERE. Non prandebant veteres, aut saltem modico, sed cœnabanl, X, 125, 2 *(Vide* Coena); XV, 223, 1. Idque circa vesperam, XV, 473, 2. Ideo prandii vix ulla in Velen Testamento fit mentio, 225, 1.

PRANDIUM. Prandium dictum quasi XVH, 94, 1. Prandium nuptiarum spiritualium, XVIII, 490. 1.

PRASINUS. Prasinus quis color, conflatur ex gilvo el nigro. 429, 1. Terrain représentât, *ibid.* Prasini erat factio aurigarum Circensium, XXI, 138, 2. Horum quis esset color, *ibtd.*

PRAVUS. Pravorum sodalitas cavenda, *Psalm.* I, 107, 1, 2.

PRAXEDES (S.). S. Práxedes, filia Pudentis senatoris Romani sanguinem martyrum cum soroco domi colligebat, XVHI, 319, 1; XIX, 317. 1. SS. Práxedes et Pudentiana martyrum corpori sepeliere, 141, 2

PRAXIS. Praxis post doctrinæ auditionem necessaria est, IX 6, 1, 2. Praxis ditescendi quæ, Vil. 211. I

PRECES *(Vide* Oratio).

PRESBYTER. 1® Presbyter vocatur senior, sive sacerdos, sive laicos, IV. 328, I. Presbyteri apud Spartanos erant summi magistratus, XXI, 97, 2. Presbyter etiam episcopum aliquando significat, XVH, 295,2. Presbyteri olim vocati sunt episcopi,

XTX, 3, 2. An eorum in primitiva Ecclesia eadem cum episcopis auctoritas, *ibid.* Presbyteri adsunt episcopis in consiliis, ut consiliarii. XVII, 299, 2. Iis olim commissum judicium causarum sæcularium, XVIII, 29i, 1, Presbyteri in minoribus oppidis constituendi, episcopi in majoribus, XIX, 322, 2. Quis sit honor duplex debitus presbyteris, 246, 2. Presbyteri conjugali olim, post ordines susceptos uxore sua abstinebant, XI, 211, 1. Coram presbytero anima humilianda est, IX, 146, 2.

PRETIOSUS. Pretiosus in Scriptura sæpe idem est quod rarus, V, 555, I. *Pretiosus spiritu* quis vocelur, 554, 1 ; 555, 1. Pretiosa sapiens comparat et asservat, VI, 117,1, 2.

PRETIUM. 1° Pretium mercium acqualo servandum, X, 366, 1. Pretium quaro vocetur sanguis, 189, 1.

2* Prelium temporis, VII, 129, 2. Pretium sapîenliæ, 183, 2.

Prelium meretricis vix est unius panis, V, 174, 2. Id quam esset exiguum, *ibid.*

3® Prelium quod Christus a Judæis pro suo pastoratu et doctoratu exigat, XIV, 492,1, 2. Prelium venditionis Christi quod fuerit, itW., 2. Pretio vili quinque aureorum a Juda venditus est Christus, XIII, 551, 1 *(Vide* Judas).

4® Pretium salutis quale, *Jobi 349,* 2 *(Vide* Jbsus Christus, Salus).

PRETO-JANES. Preto-Janes filius Salomonis, III, 606, 1. Ejus tituli, *ibid,* et seqq.

Prelo-Joannes imperator Abyssinorum ulriusque Sabæffi dominum se scribit, XIII, 520, 1.

PRIAPUS. Priapus an idem sit cum Moloch, ejusque cultus, V, 69, 1. Priapus per obscenas libidines et fornicationes colebatur, XIII, 404, 2, Priapi sacerdolissa Mancha, 111,630, 1. Amovetur e sacerdotio, 633, 2. Sacerdotium Priapi augustum, 634, 2. Horrendus Priapus, *ibid.*

PRIDIE. *Pridie Mardochzi* festum apud JudæOb. 448. 2.

PRIMÆVUS. Primaevus spiritus in religiones et viros ecclesiasticos revocandus, III, 156, 1 *(Vide* Religio).

PR1MASIUS. Primasius Uticensis scriptum in Paulum S. Hieronymo adscriplum limavit, XVIII, 32. i

PRIMATUS. Primatum quomodo Christus teneat in omnibus, XIX, 77, 2. Primatus penes Ecclesiam Romanam est, XVHI, 44, 1. Primatus Petri innuitur, XVI, 643, 1. Primatus Petri m quo consistat, XV, 255,2 (Tide Ecclesia, Jbsus Christus, Petrus).

PRIMIPILUS. Primipili quæ esset apud Romanos in castris dignitas, XVII, 230, 2.

PRIMULE. !• Primiliæ a decimis distinguuntur dupliciter, H, 287. 1. Eas quadruplices solvebant Judæi, *ibid.* Deo dandæ sunt et quare, 1, 617, 2. Pnmiüæ inter oblationes primum locum tenent, XIV, 599, 1. Earum offerendarum ritus, XII, 843, 2. Sexagesima pars danda pro primitiis, 844, L Eæ dandæ Pontifici, *ibid.* Quare frugum sibi Deus primitias jussorit offerri, II, 19, 2; V, 81, 2 ; IX, 629, 2. Significant hæ Christum resurgentem, II, 20, I. Primiliæ sunt hilari liberalique animo Deo dandæ, X, 219, 2. Primiliæ sacrificii Nadab et Abiu, II, 55, 1.

2® Primiliæ omnium rerum sacerdotibus el Episcopis dandæ, XII, 838, 1, 2.

3® Primiliæ dormientium quomodo sil Christus, win. 40i, j .

4® Quis primitias spirituales Deo offerat, V, 81,2. Primiliæ Deo quomodo simus, XX, 71,1. Primiliæ Deo cur sint virgines, XXI, 276, 2. Primitiae martyrum sunl S. Stephaniis ct S. Jacobus frater Joannis, XII, 828, i. Primiliæ virtutum Doo sunt offerendæ, IX, 69, 2.

PRIMOGENITUS. 1® Primogenitum in Scriptura quomodo accipiatur, XI, 295, 2. Primogenitus in Scriptura dicitur is ante quem nomo natus cst, etsi nullus post eum gignalur XV, 69, 2; XVI, 59, 2. Primogenitorum olim prerogativa;, XIX, 394, 1 ; 412,2; 503, 2. Eorum jus sacrum erat, 182,1; 503, 1. Primogenitus habebat olim octo prorrogativas, I, 392, 2. Ejus olim jus erat quadruplex, 268, 2. Erat princeps fratrum, *ibid.* In hærcdilalo duplum habebat, *ibid.* Erat sacerdos fainiliæ, I, 268, 2 ; XX, 286, 2. Paler morions ei peculiariter benedicebat, I, 268, 2. Quæ primogenita vendiderit Esau, XIX, 394, 1. Primogeniti semper in regno et principatu succedunt, V, 513, 2.

2® Primogenita animalium Deo offerenda debebant esso septem dierum ad minus, I, 618, 1. Quid hoc anagogico significet, *ibid.* Cur ea sibi Deus offerri jusseril, 546, 1. Quæ primogenita ei essent offerenda. 548, 1. Tropologice quando Deo primogenita offeramus. 546, 2. Ea sunt Dei triplici titulo 548, i.

3° Primogenita Ægypliorum caesum diabolum, el angelos ejus, etiam hostes fidelium significant, I, 521, 2.

4° Primogenilus Dei filius est populus Israelilicus, X, 235, 2 , XHI, 425, 1, 2. Christus cst primogenitus omnis creature, qua homo, et qua Deus, XIX, 75, 2. Quomodo dicalur primogenilus ex mortuis, 77, 2. Primogeniti pauperum vocantur pauperrimi, XVHI, 99, 1. Primogenita mors quæ dicalur, XVIII, 99, I ; *Job,* 390, 1.

PRIMUS. Prima doctrina et predicalio, qua peccator convertitur et justificatur, est velut imber matutinus, XIII, 504, 2. Primam fidem irritam facere quid sit, XIX, 243, 1 ; 244, I *(Vide* Conversio, Fides, Peccatum).

Primus Melitæ quis diceretur, et quæ ossei hæc dignitas, XVII, 437, 2.

PRINCEPS. 1® PiuNctPUM auctoritas a Deo venit, quomodo olim voCARBNTUR. Regnum cl regnandi jus a Deo accipiunt, V, 211, 1,2: *Per me reges regnant, el legum conditores justa decer-*

nunt. Per me principes *imperant, ct potentes decernunt justitiam.* Sciant se potestatem a Deo accepisse, XX, 64, i : *Omne datum optimum, et omne donum perfectum, desursum est, descendens a Patre luminum, apud quem non* est *transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio.* Suum mendicato a Duo imperium et potestatem possident, XIX, 263, 2 : *Prxcipio libi.... ut serves mandatum sine macula, irreprehensibile, usque in adventum Domini nostri Jesu Christi : quem suis temporibus ostendet beatus et* solus *potens, Ilex regum el Dominus dominantium.* Principes logilimi a Deo dantur, XIII, 393, 1 : *Ipsi regnaverunt, et non ex me : principes extiterunt, et non cognovi.* Cur principes vocentur homines Dei, XIX, 261,1. Sunt quasi sigillum Dei, XIV, 352,2 : *In dic illa, dicit Dominus exercituum,* assumam *te, Zorobabel, fili Salalhiel, serve meus, dicit Dominus ; et ponam te quasi signaculum, quia te degi, dicit Dominus exercituum.* Quidam fato se el natura cæterorum dominos esso constitutos arbitrantur, 253, 2.

Principes urbium olim vocabantur reges, XIV, 454, 2. Olim solebant vocari patres, I, 320, 2. Cur antonomastice vocentur jusli, V, 553, 2 : *Non est bonum damnum inferre justo, nec perculere principem qui recta judicat.* Principes patrum sunl principes familiarum, IV, 207, 2. Princeps pro pontifice sumitur interdum, XII, 843, 1; 844, 1.

II. Pr INCIPUM QÜÆ SIT AUCTORITAS ET DIGNITAS. Quid injusto usurpent, el quid jusle eis competat, III, 305, 2 : *Nunc ergo vocem eorum audi : verumlamen contestare eos et prxdic eis jus regis qui regnaturus est super eos. Dixit itaque Samuel omnia verba Domini ad populum, qui petierat a se regem, el ait : Hoc erit jus regis qui imperaturus est vobis: filios vestros tollet,* etc. Princeps est in terra quasi sol in cœlo, id multis analogiis oslendilur, XI, 548,1, 2. Cedro conferuntur principes, XII, 724, 2. Vocantur el abietes et platani, 725,1. Symbolice vocantur montes el fundamenta lerræ, XIV, 128, 2: *Audiant montes judicium Domini, et fortia fundamenta terra.* Sunt orbis portitores, *Job,* 230, 2 : *Deus, cujus irx nemo resistere potest, et sub quo curvantur qui portant orbem.* Sunl bases reipublicæ, III, 272, 1 : *Domini enim sunl cardines terra, el posuit super eos orbem.* Sunl vectos populi, XII, 373, 2 : *Défis x sunl in terra porla ejus ; perdidit et contrivit vectes ejus.* Princeps est lapis cl fundamentum populi, I, 410, 1. Princeps metaphorice vocatur angulus, el turris, ot paxillus, et arcus, XI, 318, 1: *Deceperunt Ægyplum, angulum populorum,* XIII, 267, 2; XIV, 479, I : *Ex ipso angulus, cx ipso paxillus, ex ipso arcus prxlii, ex ipso egredietur omnis exactor simul ;* XV11I, 608, 1 ; *Supcr.rdificali super fundamentum Apostolorum et Prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo Jesu.* Princeps est quasi humerus populi, el baculus reipublicæ, XI, 232, i : *Et factus est principatus super humerum ejus.* Sunt baculi suorum, XIX, 353, 2: *Qui cum sit splendor glori*, et figura substanti* ejus, porlansque omnia verbo virtutis Me.* Sunl naucleri reipublicæ , XII, 701, 1,2. Sunlquasi aurigæ reipublicæ, IV,8, 1,2: *Elisent autem videbat el clamabat : Paler mi, Pater mi I currus Israel el auriga ejus,* XIV, 272, 2. Principis æqua decreta quantam auctoritatem habeant, VI, 54, 1 : *Pcx qui sedet in solio judicii, dissipat omne malum intuitu suo.* Prmcipum esi definire ponderum el mensurarum qualitatem, XII, 843, 1 ; *Ilee dicit Dominus Deus : Sufficiat vobis, principes Israel : iniquitatem el rapinas interminile , el judicium el justitiam facile, separate confinia vestra a populo meo, ait Dominus Deus. Statera justa, el ephi justum, el balus justus erit vobis.* Principii symbolum el descriptiones, XIII, 267,2.

III. Pr incipivi o f f ic ia. *!• Principum officia erga Deum el Dei legem.* Si lutum el stabile regnum habere velint, id fundent in justitia ct sanctitate, et Umore Dei, XI, 646, 1 ; XII, 178, I, 2. Fidem veram ul reipublicæ basim tueantur, III, i 09, 1, 2. Princeps Deo nitatur ab coque se regi sinai, V, 494, I. Princeps bonus a Spiritu sancto regitur, IX, 294, 1, 2 : *Judex sapiens judicabit populum Suum, et principatus sensati stabilis eril.* Principes peculiariter tenentur servare legem Dei, 111, 7, 1, 2: *Confortare igitur, el edo robustus valde, ul custodias el facias omnem legem quam prxeepit tibi .Moyses senus meus, ne decimes ab ea ad dextram vel ad sinistram, ut inlelhgas cuncta qux agis.* El plebem docere legem Dei custodire, lòtd. et seq. Sciant principes mundum quasi agrum sibi a Deo traditum, ut ejus sint coloni, eumque justitia et omni virtute excolant, VII, 208, 1. Ei curæ esse imprimis debet justitia el fides, XI, 250, 2 : *Et erit justitia cingulum lumborum ejus, et fides cinctorium renum ejus.* Sunl fidejussores pro salute subditorum, V, 153, 2. Principes non faveant hærelicis et hæresim non foveant, X, 515, 2 : *Ipse* (Josias) *est directus divinitus in pœnitenliam geniis, el tulit abominationes impietatis, el gubernavit ad Dominum cor ipsius, clin diebus peccatorum corroboravit pietatem. Prxler David, et Esechiam, el Josiam, omnes peccatum commiserunt.* Eorum regimini officiunt mathematici el astrologi, XVII, 356, 2. Principes cum Moyse sæpe Deum debent consulere, II, 226, 1. Soli Deo nilantur, III, 10, 1. A Deo incipiant, 29, 1. Imitentur Salomonis pietatem, 597, 2 : *Stetit aulem Salomon ante altare Domini in conspectu Ecclesi* Israel, et expandit manus suas in cœlum, el ait.* Cœlestibus intendant, XXI, 386, 2. Principes audiant EcclesiamOt Ponliiìcem, XIV, 436, 1 : *IIxc ait Dominus exercituum dicens :* Ecce via Or iens nomen ejus: *el subter cum orietur, el xdificabil templum Do-*

mino *: et ipse portabit gloriam, el sedebit el dominabitur super solio suo : et erit sacerdos super solio suo, et consilium pacis erit inter illos duos.* Subsint Pontificibus, XVII, 412, 2. Eorum potestas dirigi debet a sacerdotali, II, 336, I. Principes salutem Ecclesiæ sedulo curent, IV, 230, 2. Principes recensentur qui se coram episcopis prostraverint, XI, 592, 1,2: *Erunt reges nutritii tui, et reginx nutrices tua; vultu in terram demisso adorabunt te, et pulverem pedum tuorum lingent.*

Principes politici sacris so non immisceant, III, 18, 2; 168, 1 : *Fecitque..... Gedeon ephod, el posuit illud in civitate sua Ephra. Fomicatusque est omnis Israel in eo, et factum esi Gedeoni et omni domui ejus in ruinam.* Non se ingerant Dei tut Ecclesiæ negotiis, XV, 490,1 : *Reddite ergo qua sunl Casaris Casari, et qux sunt bei beo.* Principes sæculares non sunt caput Ecclesiæ, XVIII, 376, 2 : *Et quosdam quidem posuit Deus in Ecclesia primum quidem Apostolos, secundo Prophetas, tertio boctores, deinde virtutes* exinde gratias curationum, opitulationes, gubernationes, genera linguarum, interpretatio sermonum.* Princeps sacras res invadensEcclosiametrempublicam avertit, sed a Deo talione punietur, VI, 393, 2.

2* *Principum officia erga rempublicam et subditos.* Primo. *Quanti momenti sil eorum vita, ad bonum reipublicx regimen.* Qualis princeps, talis populus, IX, 295, 1 : *Secundum judicem populi, sic et ministri ejus, et qualis rector est civitatis, tales et inhabitantes in ea.* Eorum vita ab omnibus videtur, XX, 384, I. Eorum vita est quasi picta tabula quam subditi inspiciant, 303, i : *Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, Ul sequamini vestigia ejus.* Princeps ost animata lex, VI, 389, 2 : *Cum surrexerint impii, abscondentur homines : cum illi perierint, multiplicabuntur justi.* Principis est obedire legi, XI, 116,2: *Principes lui infideles, socii furum; omnes diligunt munera.* Principes nunquam soli pereunt, *Job,* 520, i : *Ecce gigantes gemunt sub aquis, el qui habitant cum eis.* Princeps et gens politice sunt unum, XIV, 211,1. Principes boni faciunt lotum regnum bonum, contra mali, VI, 389, 2; 392, 1 : *in multiplicatione justorum Izlabilur vulgus; cum impii sumpserint principatum, gemet populus.* Sub bonis principibus exultai populus, et sub malis respublica gemit, 392, 1. Princeps bonus rempublicam florentem facit, IX, 295, 2 : *Rex insipiens perdet populum suum, el civitates habitabuntur per sensum potentium.* Princeps bonus regnum florens reddit, malus exhaurit, ot pessumdal, aliæ utrinquo contrarietates, V, 432, 2 et seq.: *In multitudine populi dignitas regis; el in paucitate plebis ignominia principis. X* principum bona vita et fide bona subditorum vita dependet, XH1,379, 1. Principum peccata sunt populo perniciosa XI, 164, 2. Eorum vita ol opera reipubheae statum fundant, XIV, 403. 1.

Secundo. *Principibus qux doles et virtutes necessariae sint.* Novem enumerantur, XIV, 489,1, 2. Principis 1res dotes, scilicet sapientiam, potentiam, bonitatem, VIII, 454, 2. Principum dotes quatuor, consilium, æquitas, prudentia, fortituno, V, 211, f. Eorum quinque doles ot virtutes : magnanimitas, limor Dei, sapientia, justitia, abstinentia a muneribus, I, 59, 1. Princeps qualis esso debeat docetur ex rubo, I. 454, 1; 592, 2. Princeps unus insignis quam multa interdum possit, 484, 2; 593, 1. Principes quid maxime sequi oporteat, X, 143, 2 et seqq. Quibus in rebus diutine versari debeant, 144, 2. Eminere debent aliis, III, 319, 1 : *Slelitque in medio populi* (Saul), *et altior fuit universo populo ab humero et sursum.* Principes eminere debent in magnanimitate, III, 312,2. Non timeant magnorum potentiam ct insolentiam exemplo Estheris, IV, 381, 2. Principum est nihil admirari, XXI. 315, 2. Princeps debet subditis esse inclior, IX, 223, 1. Suis exemplo præluceat, XI, 438, 2. Principes sunt gemane lucentes, XIX, 209, 2. Princeps magno fhgenio et capaci animo sit oportet, VI, 310, 1. Utilissimo principes *libros Regum* legunt, III, 251, 2.

Terlio. *Principes quomodo debeant regere,* III, 173, 1, 2. !• Donum reipublicæ spectando, non suum. Quomodo debeant rempublicam administrare, scilicet subditos sæpius visitando, totumque se eorum commodis impendendo, III, 302, t, 2» Quæstiones multiplices de modo regendi, X, 143, 2; 144, 1, 2. Princeps reipublicæ bonum spectet, non suum, V, 28, 1. Principes reipublicæ servire debent ob tributa quæ ab ea accipiunt, XVIII, 221,1: *Ideo enim el tribula prxslalis, ministri enim bei sunt, in hoc ipsum servientes.* Principes probi a Deo prosperantur et diriguntur, IX, 299, 2 : *In manu bei potestas terra, et exsecrabilis omnis iniquitas gentium, el utilem rectorem suscitabit in tempus super illam.* Bene principatu fungentes coronant Christum, XIV, 433, 2.

2° Cum sapientia, prudentia et consilio. Principum prima dos est prudentia, XIV, 360, t. Principes digni semper fuerunt sapientes, IX, 155, 2; 156, 1. Princeps debet esso Cherub, id estpræcellere sapientia, XII, 707, 2. Principes insipientes subditis sunt ludibrio, XII, 464, 2.

Iis semper adesse debent consiliarii, XXI, 100,2. Partiantur cum aliis onus, 1, 595, 2. Princeps fortes et sapientes deligat judices ol officiales, V, 27, 2. Principes non castigent nisi ex prudenlum consilio, XIV, 21, 1. Principes qui consulere alios nolunt, nihil perficiunt res gerendo, occasione jaiu elapsa, V, 466, 2 ; *Dissipantur cogitationes ubi non est consilium : ubi vero sunl plures consiliarii, confirmantur.* Animum suum nemini aut paucis aperiant, IV, 305, I : *Etenim sacramentum regis abscondere bonum est.* Princeps amet secreti tenaces consiliarios, VI, 50, I . *Sicut aqua profunda, sic consilium in corde viri ; sed homo sa-*

piens exhauriet illud. Videant no quem nimis evehant, X, 180» 2. Eorum rebus no se immisceant subditi» XIV, 144, 2.

3* *Cum veniale, eam amando et sedando.* Principem dedecet mendacium, V, 528, 2 : *Non decent stultum verba composita, nec principem labium mentions.* Ejus verbo nititur ct regitur respublica, 529, 1. Sua dicta honeste retractaro nequit, *ibid.* Veritas sit ei cordi, VI, 403, I : *Rex qui judicat in veritate pauperes, thronus ejus in xlernum firmabitur.* Principes ægro audiunt veritatem, *Job,* 440, 2. Principes qui amant voraces el veritatem, ita ex adverso oderunt mendaces et mendacium, X, 358, <. Principes non dent aures delatoribus, X, 61, 1 : *Sepi aures tuas spinis, et linguam nequam noli audire, et ori luo facito ostia el seras.* Princeps adulatoribus auscultans flt improbus, cl improbos habet ministros, VI, 401, 1 : *Princeps qui libenter audit verba mendacii, omnes ministros habet impios.* Si pascitur mendaciis, calumniis, causa est ut ministri talibus innocentes opprimant, *ibid.*

4* *Cum justitia.* Principis est proprium judicare, IX, 293, 1 : *Judex sapiens judicabit populum suum, el principatus sensati stabilis erit.* Hinc vocatur judex,*ibid.* Non sit in judicando præceps, VI, 487, 2: *Aperi os tuum mulo, et causis omnium filiorum qui pertranseunt.*

5« *Cum lenitate, clementia, longanimitate.* Principibus maximo necessaria est mansuetudo et comitas, X, 453, 2 : *In fide el lenitate ipsius salictum fecit illum, el elegit eum ex omni carne ;* XI, 717, 2. In eis summa virtus est benevolentia el mansuetudo, XV, 294, 1, 2: Fenile *ad me, omnes qui laboratis el onerati estis, et ego reficiam vos.* Eorum dos lenitas, III, 619, 1 *: Qui* (seniores) *dixerunt ei* (Roboamo) : Si *hodie obedieris populo huic, et servieris, el petitioni eorum cesseris, loculusquc fueris ad cos verba lenia, erunt tibi servi cunctis diebus.* Regnum in clementia inchoent, 323, 1. Eos maxime decet clementia, I, 738, 2; XI, 521. 2; 717,2. Ejus rei exempla, 416,2. Benignitas eorum virtus, 111, 353, 1. Longanimes sint, XVIII, 622, 2. Principem oportet esso benignum et fortem, Vili, 475, 1 : *Timebunt me audientes reges horrendi ; in multitudine videbor bonus, cl in bello foriis.* Omnibus sibi subjectis sint æquales, 111, 517,2. Princeps sil moderatus et modestus, XX, 383, 2 et seqq. Principes mansuetudini regunt, IX, 315, 2; 316, I *: Sedes ducum superborum destruxit Deus, et sedere fecit miles pro eis.* Principes vehementissime regnaro desiderant, 111, 381,1. Debent appetitum dominandi moderari. VI, 352, I : *Infernus et perditio nunquam implentur, similiter el oculi hominum insatiabiles.*

Principes dedecet vindicta, III, 381, 1. Iram moderentur et castigationem differant, ct facile quiescant, VI, 271, 2 : *Patientia lenietur princeps et lingua mollis confringet duritiam,* X, 53, 1. Indignationem suarn in aliquem conceptam exterius ostendere non debet, V, 497, i : *Indignatio regis, nuntii mortis : el vir sapiens placabit eam.* Privatas injurias non ulciscatur, IX, 300, 1. Sæpe ex ira si se ulcisci nequeat, apoplexia tangitur el exanimatur, VI, 16, 1: *Sicut fremitus leonis, ita et regis ira, et sicut ros super herbam, ita el hilaritas ejus.* Accusatoribus non facile credant, IV, 401, i : *Mulli bonitate principum, el honore qui in eos collatus est abusi sunt in superbiam..... El in tantum vesaniæ proruperunt, ul eos qui credita sibi officia diligenter observant, et ita cuncta agunt ut omnium laude digni sint, mendaciorum cuniculis conentur subvertere ; dum aures principum simplices, et ex sua natura alios ¿estimantes; callida fraude decipiunt.* Principes norunt multa dissimulare, 111, 319, 2 : *Saúl abiit in domum suam in Gabaa ; et abiit cum eo pars exercitus, quorum tetigerat Deus corda. Filii vero Déliai dixerunt: Num salvare nos poterit iste? El despexerunt cum, cl non attulerunt ei munera : ille vero dissimulabat se audire.* Principes potentia elati jus sibi arrogant vitæ et necis, IX, 288, 2 ; *Longe abesto ab homine potestatem habente occidendi, et non suspicaberis timorem mortis.* Prin-» cipes interrogationibus, blanditiis et vino secreta expiscantur, IX. 392, 2 : *Ne retineas ex xquo loqui cum illo* (potente), *nec credas mullis verbis illius : ex multa enim loquela lentabit te, el subridens interrogabit te de absconditis tuis.* Quæ dum norunt, dicentem incarcérant, aut puniunt, 392 2 et seq. : *Immitis animus illius conservabit verba tua , et non parcet de malitia et de vinculis.*

6® *Cum amore erga subditos, et maxima pauperum cura.* Princeps bonus sublitos amat quasi filios, IV, 442. 1. A suis amari studeat, non timeri» XVII, 416. 2. Principes sint erga omnes affabiles, 399, 2. Princeps fidat potius subditis quam externis, exemplo Alexandri Magni, IV, 473, 1. Sil populi pastor, XI. 497, 1 : *Sicut pastor gregem suum pascet, in brachio suo congregabit agnos, falas ipse portabit.* Principes suos nec expilent nec deglubant, XIV, 90, 1. Quam parva tributa suis debeant imponere. I, 713. 1. Subdilos non gravent tribulis cl exactionibus, VI, 358, 1. E pauperum vectigalibus palatia ædificantes malo peribunt. XII, 173, 2; 174, 1 : Fæ *qux ¿dificai domum suam in injustitia, et canacula sua non in judicio.* Suos tamen subditos laboribus exerceant, III» 85, 2 et seq. Princeps blandus facit ul subditi ei pareant in legibus cl oneribus, VI, 272, 1. Subdilos nec despicial ne caveretur, X, 143 I : *Rectorem te posuerunt? noli extolli: esto in illis quasi unus ex ipsis.* Principes severi causa sunt multorum malorum in subditis, VI. 286, 2. Principes quomodo debeant esso filii olei tripliciter, XIV, 411, i. Suut

medid reipublicæ, XI, <36, 1. Morum medici sint oportet, job, <02, i. Princeps sit tutor pauperum, miserorum et viduarum, VI, 487. 1; 488, 1 : *Aperi os tuum muto, et causis omnium filiorum qui perlranseunl.* Sit vindex pauperum, *Job,* 674, 1 ; *Conterebam molas iniqui, el de dentibus illius auferebam prxdam.* Curet ut pauperes ot agricola litibus careanl, VI, 365. <• Peregrinos tueatur, 487, 2. Princeps populo esse debet ceu tectum, portus, rivus, umbra, petræ in æstu, XI, 429, 2 *: Ecce injustitia regnabit rex, el principes in judicio pexerunt. El erit vir sicut qui absconditur a vento, et celai se a tempestate, sicut rivi aquarum in siti, el umbra petrx prominentis in terra deserta.*

7* *Cum liberalitate el beneficentia.* Principes sint benefici, X, 74, 2. Eorum virtus est beneficentia, X, <33, 2 : *Splendidum in panibus benedicent labia mullorum, el testimonium veritatis illius fidele. Nequissimo in pane murmurabit civitas, et testimonium nequitiae illius verum est.* Eorum frænum est beneficentia, XI, 575, i. Princeps bonus suam bonitatem in subditos derivili, IX, 395, 1, Princeps sil liberalis, IX, 46. <. Eum decet liberalitas, \ Í. 7, 2.

8* *Cum multa sollicitudine el vigilantia.* Populos Bibi commissos circumeant ot visitent, exemplo Eliachim, IV, 324, 2. Principes noctu vigilent, exemplo Assueri, IV, 379, 1. Principes non stertant in multam lucem, III, <7, 1 : *Igitur Josué de nocte consurgens movit castra.* Princeps debet esso oculus reipublicæ, *Job,* 572, i : *Oculus fui exeo et pes claudo.* Debel esse sicut sol, I, 340, <♦ Princeps Argus sit oportet, et sibi caveat a proditoribus, XII, 274, 2.

9e *Cum severitate erga subditos malos aut rebelles.* Quomodo erga scelestos se gerere debeant, X, 509, 2. Acriter in rebelles sæviunt, V, 534, 1 : *Semper jurgia quxril malus; angelus autem Domini crudelis mittetur contra eum.* Principes debent publica subditorum scelera coercero, VI, 264, 2 : *Propter peccata terrx mulli principes ejus, et propter hominis sapientiam, el horum scientiam qux dicuntur, vita ducis longior erit.* Scelera auferant a populo ut Deus auferat scelerum poenas, III, 43, <, 2. Puniuntur propter peccata subditorum, 283, 2. Eorum lapsus propter peccata populorum cxcæcanlur, XI, 407, 2 : *Quoniam miscuit vobis Dominus spiritum soporis, claudet oculos veniros, prophetas el principes vestros, qui vident visiones, operiet.*

3» *Quomodo in bello faciendo se gerere debeant principes.* Æmulaliones nationum sopire debent, III. 517. 1. Inconsulto Deo bellum non incipiant, 113, i, 2 : *Post mortem Josué consuluerunt filii Israel Dominum, dicentes : Quis ascendet ante nos contra Chananxum, et erit dur belli? Dixitque Dominus : Judas ascendet; ecce tradidi terram in nanus ejus.* Id bellis invocent angelos custodes, 32, 1. Castra eorum sint casta, 286, 1, 2. Scianti Deo dan victoriam, 348, 2. Fidem hostibus servent, 39, 2. Diu cum eodem hosto non pugnent, no artem militarem hostis discat, 122, 2.

4« *Principum impiorum et malorum scelus et pana.* Quis sil princeps impius, VI, 378, 1,2: *Leo rugiens et ursus esuriens, princeps impius super populum pauperem.* Nihil facit gratis , sed ob quidlibet munera exigit. 377, 2. Urso ot leoni comparatur, *ibid.,* i. Est pojor carnifico, ibid., 2. Principes impii et sævi a Deo dantur quasi carnifices ad sumendum do impio populo pœnas, XIII, 459, 1, 2: *Dabo tibi regem in furore meo, el auferam in indignatione mea.* Sunt magnum Dei flagellum, *Job,* 293, 2. Principes injusti sunt terreo superfluitas, Vil, 208, 1. Principes ecclesiastici vel sæculares cum a sanctitate vel justitia deficiunt. tantumdem est ac si sol, luna et stellæ obscurarentur, XII, 730, Eorum septem peccata referuntur, XI, 664, 2. Principes mali contemptibiles, *Job,* 293, 1, 2 : *Effundit despectionem super principes, eos qui oppressi fuerant relevans.* Principum contemptus magni criminis praecedentis judicium etpœna, *Psalm.* II, 238, 1 : *Effusa est contemptio super principes, el errare fecit eos in invio, et non in via.* Principum impiorum consilia quomodo Deus soleat dissipare, II, 324, 2. Princeps impius Deum sentiet iratum, itaque regnum ejus opprimet calamitas, VI, 372, 2 : *In exullalione justorum mulla gloria est : regnantibus impiis, ruinx hominum.* Principum malorum pœnæ. *Psalm.* I, <8, 2 : *El nunc, reges, intelligite : erudimini qui judicatis terram..... Apprehendite disciplinam, ne quando irascatur Dominus, et pereatis de via justa.* Principes impii plerumque miseros habent exitus, XII, 176, 1, 2 : *Proplerea hxc dicit Dominus ad Joakim filium Josix, regem Juda : Nonplangent eum : Vx, frater; el vx, soror: non concrepabunt ei : Vx, Domine, el vx, inclyte I Sepultura asini sepelietur, putrefactus et projectus extra portas Jerusalem.* Principes pii magnam in cœlo gloriam sunt adepturi, impii vero in gehenna graviter sua ot subditorum scelera luent, XIV 67, 2.

IV. Qu.« SINT OFFICIA ET AGENDI DATIO ERGA pr in c ipe s. *Principes quomodo tractandi,* XIII, 79, 1. Cum iis conversari, artis est, IX, 268, 1 : *Ne despidas narrationem presbyterorum tapientum, et in proverbiis eorum conversare. Ab ipsis exim disces sapientiam et doctrinam intellectus, et servire magnatis sine querela.* Principes viros sibi devincire studeant viri apostolici, XVII, 34, 1. Libero etiam sunt increpandi, dum peccant, XII, 179, 1, 2. Exempla afferuntur eorum qui id libere fecerunt, *ibid,* et seqq.

2 ' *Principibus non detrahendum nec maledicendum,* 1, 617, t. De eorum vitiis tacito agendum, XIX, 154, <. Principem offendero non est bonum, quia Deus injurias æque vindicat ac paruntum, V,

553, 1, Eum percutions, tolarn rempubUcam percutit, ibid., 2 ; *Non esi bonum damnum inferre justo, nec perculere principem qui reda judicat.* [Principibus non maledicendum, XIX, 336, 1. Ei maledicenti lucerna oxlinguclur, VI, 72, 1 : *Qui maledicit patri suo et matri, ezlinguelur lucerna ejus* tn *mediis tenebris.* Principem a fæce hominum irrideri indignum, *Job,* 585, 2 : *Nunc aulem derident me juniores tempore, quorum non dignabar patres ponere cum canibus gregis mei; quorum virtus manuum mihi erat pro nihilo, et vita ipsa pu labantur indigni.* Principem colit vir bonus, et adulatur improbus, VI, 8, 1.

Principibus obediro oportet, nisi Deo contraria jubeant, XVIII, 219, 1 ; *Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sil : non est enim potestas nisi a Deo : qux autem sunt, a Deo ordinate sunt;* XIX, 336, 2 ; *Admone illos principibus et potestatibus subdu. s esse, recte obedirc, ad omne opus bonum paratos esse.* Principibus civilibus obodire debent Christiani, idque propter Deum, XX, 297, 1 ; 298, i ; *Subjecti igitur estote omni humanx crcalurz propter Deum; sive regi quasi prxcellenli, sive ducibus tanquam ab eo missis ad vindictam malefactorum, laudem vero bonorum.*

4 Ad principem quomodo accedendum,* IX, 288, 2 : *Longe abesto ab homine potestatem habente occidendi ; el non suspicaberis timorem mortis. Etsi accesseris ad illum, noli aliquid committere, ne forte auferat vitam tuam.* Modus agendi cum principibus, 391, 1,2: *Advocatus a potente discede : ex hoc enim magis te advocabit;* 392, 1, 2, 393, 1, 2 : *Ne improbus sis, ne impingaris, et ne longe iis ab eo, ne eat in oblivionem. Ne retineas ex xquo loqui cum illo, nec credas mullis verbis illius ; ex mulla eum loquela lentabit te, et subridens interrogabit /e de absconditis tuis.....Caue libi, el attende diligenter auditui tuo, quoniam cum subversione tua ambulas. Audiens vero dia, quasi in somnis vide, ct vigilabis.* Principes non sunt irritandi, 289, 1. A principe epulo lauto exceptus gratum so illi præbcro debel, VI, 174, 1 *: Quando sederis ut comedas cum principe, diligenter attende qux apposita sunt ante faciem tuam ; el statue cultrum in gutture luo, si tamen habes in potestate animam luam.* Quæ attentio in hoc convivio adhibenda, *ibid.,* 2 et seq. Ejus mensa periculosa est, 175, 2. Ejus epulæ sæno veneno inficiuntur, 181, 2 : *Ne desideres de cibh ejus in quo est panis mendacii.* Ejus ministris secreto danda sunt munera, VI, 109, 2 : *Munus absconditum exlinguit iras, el do/ium in sinu indignationem maximam.*

Principum favor quam sit fragilis et qunm eis parum fidendum, I, 430, 2: *Surresil interea rex novus super Ægyptum, qui ignorabat Joseph: et ait ad populum suum : Ecce populus filiorum Israel mullus, et fortior nobis est. Venite, sapienter opprimamus eum, ne forte multiplicetur; el si in grueril contra nos bellum, addatur inimicis nostris, expugnalisque nobis, egrediatur de terra.* Eorum favor et amicitia instabilis et gratia fallax, IX, 288,2; *Job.* 173, 1; 404, 2.

V. Varii circa principes usus apud Divmsos populos. Principibus Assyriorum prœferri ign s solebat, IV, 322, 1, 2. Olim principo* myrto coronabantur, XIV, 363, 1. Quare eis detur osculum subditi», VI, 241, 1, 2i3, I.

Principes populi apud Judæos visiones cl revelationes a Deo accipere frequens erat, XI, 407, 1. Principes sancti fuere, subinde prophelæ veri, V, 494, 1. Principes plerique in antiquo Testamento fuere pastores, XI, 356, 2. Principes Judæorum perver&i vocantur pallores stulti, XIV, 497, 1, 2.

Princeps et rex Judæorum non poterat ingredi Sanctum, imo nec atrium sacerdotum, XI!, 830, i. Poterat sedere in porta orientali sanctuarii, quæ indo dicta principis porta, *ibid.* Ex ea spectabat exterius sacrificia, et in ea de iis comedebat, *ibid.* Ejus locus in terra Israel describitur, 812, 2. Quanta ejus sors fuerit, *ibid.* et 2. Solus per portam orientalem atrii ingrediebatur, el per eaindem quoque egrediebatur, 846, 1.

Principes septem primarios habebant reges Persarum, XIV, 391, 1.

Principes mulli dio Jovis sancto pedes lavant pauperibus vel subditis, XVI, 527, 2.

VI. Principes sacerdotum apuu Judíos. Principes sacerdotum apud Judíeos qui dicerentur, XVII, 125, 2 et seq. Principes sacerdotum vani apud Judæos erant, XII, 158, i. Principes sacerdotum erant olim viginti quatuor, el in templo suas cathedras habebant XXI, 97, 2; 98, I. Principes sacerdotum etiam dicti sunl, qui non erant pontifices, XVI, 91, 2. Principes tam sæculon-s quam ecclesiasticos cur S. Luras ita studiose recenseat, qui Chrisli prædicanlis tempore fuere. 91, I.

Qui principes crediderunt in Christum, sed proplcr Pharisæos eum non confiterentur, XVI, 516, 2. Idquo ob gloriam hominum, *ibid.*

Principes sacerdotum congregali mane dio Mercurii. ad tractandum do Christo occidendo, XV, 543, I. Cur id faciant dolo, 5U, i. Cur nolint m paschale, *ibid.* Argenteos quos retulit Judas, recipere noluerunt, 597, 1, 2. Eorum simulata sanctitas, 598, 2.

VII. Phincipis Angelorum. Principes angelorum m conspectu Dei stantes quinam sint, ct undenam id probetur, XXI, 19, 1. Illorum cultus in Italia celebris, 20, 1. Is cultus Ecclesiæ pastoribus suadetur, *ibid.,* 2. Illorum typus luit candelabrum septiccps, 21, 1. Eorum nomina, *ibid.* Cui ea primum revelata, ibid. Eorum officia, epitheta et emblemata, *ibid.,* 2. Ex quo ordine angelorum hi sint, 22, 1. Sunt septeni virtutes providentiæ Dei, ibid., 2 *(Vide Amil i,* Spir it u s).

Qui vocentur principes hujus sæculi, XVIII.

261, Î. Princeps tenebrarum diabolus dicitur *(Vide* Diabolus).

Princeps Persarum quis restiterit Gabrieli, quominus cito ad Danielem orantem veniret, XIII, 141, 2. Non fuit Cambyses rex, non dæmon, sed angelus præses Persarum, *ibid.* Quomodo rem suam apud Deum egerit, *ibid.*

PRINCIPATUS. <• Principatus omnis a Deo derivatur, IX 296, 2 : *In manu Dei potestas terræ.* Est item in manu Dei, 298,1 : *In manu Dei potestas hominis, et super faciem scribx imponet honorem suum.* Principatus est quædam paternitas. XVIII, 615, 2. Principatus et regnum parem non palitur, XI, 399, 2: *Coangustatum esl enim stratum, ita ut alter decidat : et pallium breve utrumque operire non potest.* Principatus insignia humeris gestantur, 232, 4, 2. Principatus sapientis est stabilis, IX, 294, 2 : *Judex sapiens judicabit populum suum, el principatus sensati stabilis erit.*

Principatus non est ambiendus, sed fugiendus, Vili, 397, 2 : *Quoniam judicium durissimum his qui præsunt, fiet ;* IX, 222, 4 : *Noli quxrere a Domino ducatum, neque a rege cathedram honoris.* Principatus omnis brevis, id probalur exemplis, referonto S. Hieronymo, XII, 642, 2; 643, i.

Principatus Judæorum post reditum o captivitate fuit penes pontifices, XII, 178, 2.

2° Principatus cum de angelis bonis dicitur, absolute ponitur : cum de malis, aliquid restringens additur, XVIII, 613, 1. Principatus angeli orbibus coelestibus præsunt. IX, 471, 1. Principatus sunt custodes regum et regnorum, XIII, 142,1.

PRINCIPIA. Principia Romæ in basilicam S. Pauli a Gothis est deducta, ut intacta custodiretur, XVIII, 17, 1.

PRINCIPIUM. 1® Principium capitur aliquando pro *principatu,* ct eo quod est aliqua in re præcipuum ac princeps, V,30,1 ; 109,1 ; 221, 2 ; 223,1; IX, 332, 2; XI, 706, 1; XIII, 161. 2.

2® Principium Christus quomodo se dicat, XVI, 442, 2. Principium potius competit Filio Dei, quam Spiritui sancio, respicitque ejus originem qua genitus est a Patre, *ibid. Principium* apud Joannem dicit respectum ad omnia tempora, XVI, 295, 2. In quo principio fuerit Verbum, 295, 1, 2. Principium Verbi Dei quod dicatur, XX, 505, 2. Cur principium detur æternilati, XVI, 295, 1.2.

3* A principio intrinseco vitaliter actus vitalis procedit, XVII, 334, 2. Principium resurgentium est Christus, XIX, 77, 1. Principium bonæ vitæ et salutis supernaturate est el a Dei gratia oritur, XVHI, 432, 1. Quomodo principium sapienti» sit eam possidere, V, 108, 2.

PRINUS. Prinus arbor species est ilicis, XIII, 486, 2.

PRIOR abbas. Prior abbas quam esset oculorum continens, II, 22, 1. Prior abbas quid egent audiens detrahentes, X, 61, 2.

PRISCA et AQUILA. Prisca et Aquila svenopegi, Roma a Claudio imperatore ejecti, eodem re* dierunl, XVHI, 242, 2.

PRISCILLA. Priscilla maritum suum Apollo domi fidem docuit, XVII, 347, 2.

PRISCILLIANISTïE. Priscillianistæ solem orien* tem adorabant, VII, 605, 1. Dicebant stellam, quam videre Magi fuisse fatum Christi, XV, 74. 1.

PRISCUS. Prisci hostis dediti, 94,2. Ungebantur, et quando, 239, I. Ne inebriarentur oleo utebantur, 315, 2. Prisci erant frugales, XVI, 641, 2.

PRISCUS (S.). S. Prisco farno afflicto cerva lac præbuit, V, 145, 2.

PRIVATUS. Privata persona sibi potest vivere, non publica, III, 173, 2. Privatus quisque quomodo justitiam et judicium faciat, XII, 632, 1,2. Privatis hominibus suadetur vitæ hilaritas, X, 108, 2. Privatorum oratio propria vulgari lingui proferenda, XVIII, 390, 1 ; 391, i, 2.

PRIVIGNUS. Privigni cum noverca concubitum aversabantur gentes, XVIII, 285, 4.

PRIVILEGIUM. Privilegia tria quæ Tobias senior accepit a Salmanasare rege, IV, 270, 2. Privilegia duodecim S. Petri apostoli, XX, 231, 2. Privilegia civium Romanorum quæ essent, XVII, 313, 1 ; 390. et seqq. Privilegia septem Melitensibus a S. Paulo collata, XVIÏ, 435, 1.

PRO. *Pro saliunca ascendit abies,* quid mystice significet, XI, 654. 2 ct seq.

PROBARE, PROBATIO. *Probare* per metalepsin mulla significat, V, 523, 2. Probantur justi tenlationibus, IX, 98, 2; 99, 1. Probamur per afflictiones, XIX, 377, 2 *(Vide* Afflictio). Probatio fidei quomodo operetur ct causet patientiam, XX, 23, 1, 2 et seqq. Probationem operatur patientia dupliciter, XVIII, 92, 1.

Probare se homo debet ante sacram communionem, XVHI, 368, 1.

PROBATICA. Probatica piscina unde diceretur, XIV, 99, 2.

PROBITAS. Probitas præstantior est libertate, V. 522, 1, 2. Ejus esl omnibus bonum, nulli malum facere, VI, 106, 1. Ea familias adauget et roborat, 216, 2. Plurimum valet ad regimen, 398, 2.

PROBLEMA. Problemata Ben-Sira ascripta fabulosa sunt et erronea, X, 571, 1, 2.

PROBRUM. Probrum proximi non est in luceit proferendum, id qui facit, in charilatcm peccat, V, 294, I : *Abscondunt odium labia mendacia: qui profert contumeliam, insipiens est.* Proba non sunt probris retundenda, 321, 1 : *Qui despi* cit amicum suum, indigens corde est; vir aulem prudens tacebit.* Amiciliam dissolvunt, 558, 2: *Occasiones quxrit qui vult recedere ab amico; omni tempore erit exprobrabilis.*

PROBUS. Probus Salomoni vocatur sapiens, V, 270, 1, 2. Probi et improbi tres notæ, IV, 415, 2. Probum ¡nier malos esso laudabile est, *Job,* 3, 2; 44. Probi seipsos et sua crebro excutiunt, 565, 2»

Probi non timent argui, *Job,* 173, 1. Probi non vereantur improbos, IX, 567, 1. Probi subindo ìabuntur, nec lapsum advertunt, nisi per morbum aliami o afflictionem, XI, 481, 1, 2. Probi cæduntur in bello ob tres causas. III, 229, 1, 2. Probi cur affligantur, IV, 305, 2; 306, 1.' Cum probis negotiandum, IX, 203, 2 *(Vide* Justi, Pii, Sancti).

PROBUS imperator. Probus imperator milites laboriosos requirebat, V, 354, 1,2.

PROBUS (S.). S. Probus episcopus Reatinus quam sancto sit mortuus, II, 321, 2.

PROCELLA. !• Procella dicta eo quod percellat. IX, 468, 1 ; X, 405, 2. Procella est vehcmcnlior venti impetus in mari, IX, 463. 4. Procellas omnes solus Deus pervidet, *ibid.,* 2. Procellæ sæpe a Deo immittuntur ob scelera quæ in navibus fiunt, aut antea facta sunt, XIV, 33, 1.

2» Procella est symbolum impii, V, 304, 2. Procellæ et grandines symbolum sunt horrendi prælii, supplicii, vindici®, XIV, 285, 1. Procella metaphorice acrein vindiciam significat, IX, 468, 1, 2. Quæ procella tenebrarum hæreticos maneat, XX, 677, 1.

PROCELLIS assimilantur apostoli, XIV, 477, 1.

PROCERITAS. Proceritas nihil confert ad animos, IX, 333, 2.

PROCESSIO in divinis personis. Processio aeterna Spiritus sancti a Patre, XVI, 571, 1 *(Vide* Spir it us sanct us).

PROCESSIO pro incessu solemni ct religioso sumpta. Processionum usus fuit etiam in Veteri Testamento, contra hæreticos Magdeburgenscs, XIII, 499, 1. Ipso quoquo Christus Dominus eas sanxit, *ibid.*

PROCESSUS. Processi et Martiniani martyrum jubilusin tormentis, XI, 275, 2.

PROCHORUS. Prochorus diaconus S. Joannis apostoli gesta scripsit, XVII, 165, 1.

PROCUTES. Proditos in conviviis erat idem quod modimperator, X, 141, 2.

PROCLIVITAS. Proclivitas ad malum etiam in justis manet, XX, 371, 2 (fide Justus).

PROCLÜS. Proclus episcopus Constantinopolitanus Theodosio Juniori contra Scylbas pugnanti accommodavit ea quæ in Scriptura dicuntur dc Gog ct Magog, XIII, 252, 1. In terræ motu populo litaniam cum indixisset, terræ motu urbs concuti desiit MIL 499, 1.

PROCONSUL. Proconsul quis essot Romæ magistratus, XVII, 277, 2.

PROCOPIUS. Procopius Gazæus breviter in Isaiam scripsit, XI, 99, 2.

PROCULA uxor Pilati. Procula dicta esl Pilati uxor, an salvata sil, XV, 603, 2.

PROCULA vidua. Procula illustris vidua tempore S. Chrysostomi, XIX, 241, 1.

PROCULUS (S.) martyr. S. Proculus martyr Bononiensis caput recisu'*' a terra sustulit ol gestavit, V, 34, i.

PROCULUS (S.) episcopus. S. Proculi episcopi sanctitas, visione angelorum recreatur, I. 210, 2.

PROCURATOR. Procurator vine® merccden reddens operariis, quos designet, XV, 443, 2.

PROCUS. Procorum zelotypia, XVHI, 554, 1. Proci juxta angulos domus amasiarum obambulant, V, 188,1. Proci rivales sæpe se mutuo occidunt, IV, 294, 2.

PRODICUS. Prodicus hæresiarcha docuit lunam esse deam, XII, 68. 2.

PRODIGIUM. !• Prodigii quod sit etymon, X, 452, 2. Prodigium dicitur quod *porro dicit,* id est futura prædicit, XIII, 508, 2. Prodigia et signa quomodo differant, quid utraque sint, XVI, 368, 1,2. Prodigia, virtutes et signa an reip^a inter so differant, XVII, 94, 2. Prodigiorum viri qui et quales dicantur, XIV, 387, 2; 388, 1. Prodigium fieri alicui quid sil, *Psalm.* I, 458, 2.

2® Prodigia in monte Sina vera et realia fuere, non apparentia tantum, XVHI, 506, 2. Quæ prodigia eventura prophelel Joel, XIII, 508, 2.

Prodigia quæ in nativitate Dominica contigerint, XIX, 509, 1. Prodigia quæ acciderint in vita ct morte, ct post mortem Christi, XIII, 508, 2. Prodigia ascensionis Christi quæ fuerint, XVII, 58, 2.

Quæ prodigia urbis Jerusalem excidium a Romanis præcesscrint, XIII, 509, 1; XIV, 485, 1; X\ 503, 2.

Prodigia Antichristi erunt fallada, XIX, 157.2 (Fide Anticuristus). Quæ prodigia in fine mundi eventura, XIII, 508, 2.

PRODIGUS. Prodigus non parat sibi amicos, sed irrisionem, IX, 552, 2. Perperam sua effundit, etiam quæ non erant juste parta, 553, i. Prodigi sua consumunt vivendo luxuriose : sunl furioso similes, hinc dantur iis curatores, VI, 393, 1.

Prodigi filii ad patrem redeuntis oratio» XVI, 210, 2.

PRODITIO. Proditio Judæ fuit opus diaboli, XVI, 523, 1. Quando eam suis Christus prædixerit, 529. 2cl seqq. Proditio Judæ fuil immane sacrilegium, XV, 553» 2. Eam detegit Christus Apostolis, 552, 2. Ordo detectionis hujus, 553, 1. S. Joanni ea fuil indicata per panem intinctum, XVI. 531, I (WdeJudas).

PRODITOR. Proditores dicuntur detractores et susurrones, XII, 82, 2. Proditores solenlsociis oculo annuere, V, 285, 2 el seq. Cavendi sunl, VI, 68, 2. Eorum domus funditus delentur, et sale aspergunlur, 82, 1.

PROFABÜLAT1O Profabulalio in fabulis quid sil, XV, 28, 2.

PROFANARI, PROFANATIO. Profanari quomodo diceretur sacerdos vel res aliqua, XI, 569.2. Profanatio templi a seditiosis zelolis facta an dici queat abominatio desolationis, XIII, 132, 1, 2.

PROFANUS. Profanus quis dicendus, XIX,

503, 2. Profanum idôni aliquando quod est immun dum, X, 497, J. Profana ex contactu sacrorum fiebant sacra, XII, 847, 2. Profani a sacris arcendi sunt. XIX. !S2, 1.

Profano anno utebantur Judæi ad commercia et Tes civiles, XIV, 317, 1. Quando is inciperet, *ibid.* Profana etiam sapientia addiscenda est, X, 299, I.

PROFECTUS. Profectus in via spirituali in quo situs, XX, 536,4 : *Qui aulem servat verbum ejus, vere in hoc charitas Dei perfecta est.* Comparatur Lucifero in diem perfectum crescenti, 436, 2. Quod sit ejus signum, IX, 656, 1 : *Qui edunt me adhuc esurient, et qui bibunt me adhuc sitient.* Profectus discipulorum recreatmagislrum, XX, 61!, 2 : *Gavisus sum valde venientibus fratribus, et testimonium perhibentibus veritati tua, sicut tu in verilate ambulas. Majorem horum non habeo gratiam, quam ut audiam filios meos in veritate ambulare.* Profectus filii et discipuli est gaudium patris et magistri, VI, 193, 2 ; 194, 1 : *Fili mi, si sapiens fuerit animus tuus, gaudebit tecum cor meum. Et erullabunt renes mei, cum locuta fuerint rectum labia tua.* Profectus in virtute semper inchoandus est, IX, 502, 2: *Cum consummaverit homo, tunc incipiet: eleum quieverit, operabitur.* Stimuli ad eum; 513, 1 : *Non impediaris orare semper, et ne verearis usque ad mortem justificari, quoniam merces Dei manet in aternum* (Vide Proficientes).

PROFESSIO FIDEI. Professio fidei ad salutem necessaria est, XVIII, 178, 2. Professio fidei quæ fit ore, valet ad justitiam conservandam et augendam, 178, 2. Est exterior forma corporis Ecclesiæ, 637, 1. Eam edebant qui adulti ad eam convertebantur, XIX, 262, t. Quid differat professio fidei el confessio. XVIII, 23i, I. Professio fidei, legis et cultus Dei, vocari potest religio, XX, 90, 1. Professio fidei infantium in Baptismo an sit votum, VII, 199,1. Professio in Baptismo est quasi juramentum, 286, 2. Professio in Baptismo lacta semper ante oculos nobis habenda est, XVIII, 107, 2. (Fide Fides).

PROFESSIO RELIGIONIS. Professio religionis auget meritum boni operis, VII, 198, 2 *(Vide* Religio).

PROFESSIO ut conditionis status accepta. Professio sua cuique videri debet optima, IX, 690, 1.

PROFESSOR. Professores linguæ hobrææ successerunt interpretibus primitiva; Ecclesiæ, XVIII, 373. 2.

PROFICERE, PROFICIENS. I0 Quomodo Christus profecerit in gratia et sapientia apud Deum et homines, XVI, 86, 2 : *Et Jesus proficiebat sapientia, et dateci gratia apud Deum el homines.*

!• Proficere semper in virtute el sanctitate debttnus IX, 109, 1 ; *Qui timent Dominum préparai uni t orda sua, et in conspectu illius sanctificabunt animas suas ;* XVI, 88,1. Proficere semper in melius Christiani debent, XX, 542, 2. Non prolicore. a virtute deficere est, XVIII, 333, 1, 2 ; *Nescitis quod ii qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium î Sic currite ut comprehendatis.* Proficientium statuì rationalis est, 265, 1. Proficientes in fido et virtute quandòmoralitor visiones videant, XIII,508,1.

PROFICISCI. Proficiscentes in Terram sanctam cur cruce insignirentur. IV, 565, 2.

PROFUNDA, PROFUNDITAS, PROFUNDUM. 1° In quo profundo fuerit Paulus, XVIII, 496, 2.

2° Profundum et altum sæpe idem sunt, XVIII. 196, 1. Quod sit profundum Dei, 617, 2. Quod Christo profundum affingat Elxai, 616, 2. Quæ pro* funda Dei scrutanda, 263, 2. Profunda quæ sunt, ut plurimum obscura sunt, XII, 522,1. Profunditas sapienti®, VII, 273, 1.

Profundum peccatorum quid dicatur, V, 561,1,2. Ejus dimensiones, 562, 1.

Profunditas sumitur interdum pro calliditate et versutia, XIII, 351.1.

PROGNOSTICA. Prognostica pluviæ, VU, 366, 2.

PROGREDI, PROGRESSUS. Progrediendum semper in via spirituali, XII. 847, I. Progressus in via vitæ apto describitur per introitum et exitum, *Psalm.* II, 341, 2 *(Vide Profectus).*

PROHIBERE. Prohibent nuptias et cibos, qui illa a diabolo esse docent, XIX, 224, 1.

PROLES. I0 Proles quæ ab hoc patre nascitur, potuisset et ab alio nasci, IX, 247, 1. Proles cx uxorc quærenda est, non aliunde, V, 143, 1. Proles numerosa Dei benedictio est, *Job,* 151, 2. Erat benedictio Veteris etiam Testamenti, 443,1. Prolium educatio proprie matrum est, VI, 522, 2. Quia et plus matrem quam patrem referunt, 533,1. Proles est thesaurus matrum, XIX, 307, 1. Quantas parentibus pariat molestias, XVIII, 314, 1, Proles in fornicatione recte nequit educari. XVIII, 293, 2. Proles sequuntur amorem et affectum quem in matre magis quam in patro experiuntur, XIII, 285, 1. Et matribus sunt quam patribus corporo et moribus similiores, *ibid.* A matre vitia sugunt, *ibid.* Justo Dei judicio parentum scelera imitantur, 345, 1.

Proles Osco prima cur filius, ct secunda filia sit XIII, 291, 1, 2. Quid tres ejus proles designent *ibid.* Tertia proles quid significet, 294, 2 *(Vide* E?lius).

2* Proles Dei quomodo simus, XVII, 335, X Proles connubii spiritalis, XVIII, 318,1, Et connu* bii cum diabolo, *ibid.,* 2.

PROLOGUS. Prologus in *Ecclesiasticum* additus a Jcsu juniore non habet auctoritatem sacræ Scripturae. IX, 44. 2 *(Vide* Ecclesiasticus).

PROMETHEUS. Prometheus est pyrophorus, XIV, 16, 1. Promethei lucem e coelo furentis fabula exponitur, VI. 83, 1, 2. Promethei quæ sit fax, XII, 445, 1. Promethei ludi quomodo celebra-

rentur, XIV, 15, 2 Promethei fabula moralízala, X, 30$, 1. Prometheus ignem hominibusinserons, moraliter est Jesus Christus, IX, 52,1, 2.

PROMITTERE , PROMISSIO, PROMISSUM, i* *Promissiones a Deo factx.* Primo. Promissa Dei qualia, *Psalm.* I, 6$, 2. Promissa Dei sunl inenarrabilia, X, 236, 2. Promissa Dei sunl condimenta laborum ot persecutionum, XIX, 406, 1. Sunt dulcis meditatio in tribulatione, *Psalm.* II, 322, 2. Promissio Dei cur vocetur misericordia cl veritas, XIV, 251, 2. Promissiones divinas consequendi modus, *Psalm.* II, 26$, 1, 2 ct seq.

Secundo. Promissio Abrahæ an facta est ante circumcisionem, XVIII, 83, 2 el seq. Ea nobis obvenit ex fido in Christum, 8$, 1,2. Ea mullis modis csl impleta, XIX, 405, 2. Sed maxime in spiritualibus ejus filiis, id est Christianis, XVIII. 159,1; 162, 2. Ea tamen primario spectat ad Judæos, 158, 2. Facta est ea Abrahæ et semini ejus, 5$2, 2 et seq. Eaquo fuit vera, quia juramento confirmata, XIX, 405, 1.

Tertio. Promissio facta fuit priscis patriarchis, de Messia, do protectione Dei, justitia, gloria,et hæc ad filios cl nepotes transiit ut hærcditas, X, 437, 2. In veteri lego quæ promiserit Dous so Christianis daturum, XX, 410, 1. Promissa Hebræis facta *Levitici,* cap. xxvi ot alibi, quos speciet, VII, 308, 2.

Quarto. Promissiones Prophetis factas Deus adimplevit, XIX, 487, 2. Promissiones Dei sæpo implentur in posteris, I, 29, 2; II, 232, 1. Promissiones temporales sæpo non implentur, *Job,* 538, 2.

Quinto. Promissa evangelica simul omnia recensentur, XV, 341, 2 et seq. Promissio filiationis Dei non excludit, sed includit liberum arbitrium, XVIII, 162,1. Promissio amiciliæ Dei cl regni coelestis facta est Christianis, 611, 2. Promittit Deus vitam ælernam in fido constantibus, XX, 558, 1. Promissio mercedis pro opere bono csl nobis onerosa, non gratuita, ac proindo in Deo debitum justiliæ, XIX, 312, 2.

2' *Promissiones ab hominibus faelæ.* Primo. Promissio voti quandonain stulta sit, VII, 200, 1 : Si *quid vovisti Deo, ne moreris reddere : displicet enim ei infidelis ct stulta promissio, sed quodcumque voveris, redde (Vide* Votum). Promissiones ultimæ hominis canæ sunt, XIII, 383, 1.

Secundo. Promittenda pauca, sed praestanda, IX, 169, 2 : *Noli citatus esse in lingua tua, el inutilis el remissus in operibus luis;* 271, 1 : *Non spondeas super virtutem luam : quod si spoponderis, quasi restituens cogita;* 556,1 . *Est qui prx confusione promillil amico, cl lucratus est cum inimicum gratis.* Promissiones solet homo negaro quatuor do causis quæ in Deo non habent locum, II, 32$, I : *Non est Deus quasi homo, ul mentiatur :* I *nec ul filius hominis, ut mutetur. Dixit ergo, et non faciett loculus est, el non implebit* ' E» tri- I bus do causis non implentur, VI, 270,2 : *Nubes,* «I *ventus, et pluvii non sequentes, vir gloriosus, el promissa non complens.* Promittens multa, nec ea implens, similis est nubi ab Austro coaclæ, nes pluviam danti, 270, 1. Promittens aliquid temere, postea remorsu conscienliæ pungitur, st id implere nequeat, *ibid.,* 2. Promissionis mendacis stultitia, 271, 1. Promissa non præslans propnam ruinam quætit, V, 545, !..

PROMPT1TUDO. Promplitudo voluntatis est necessaria ad omnium virtutum perfectionem, XVIII, 471,2. Ea cingulo designatur, 680, 2. Item calceo, *ibid,* ot seq.

PROFITAS. Pronilas ad peccandum non sola in posteros transiit, XVIII, 97, 2.

PRONOMEN. Pronomen reciprocum Hebræis est idem quod absolutum, V, 403, 1. Pronomina *mihi, libi,* apud Ilebræos et Latinos per pleonasmum sæpo redundant, VI, 164, 1.

PROOEMIUM. ProœmiumGræcum in *Ecclesiasticum* composuit S. Athanasius, id non est in Latina Vulgata, nec est Jesu Sirach, IX, 42, 1, 2. An sit pseudepigraphum, *ibid.,* 2.

PROPAGATIO. Propagatio religionis olim fiebat cum propagatione generis, XIV, 273, 1.

PROPAGO. Propagines urbium sunt vel suburbia, pagi, oppida, vel familiæ et Iribus, vel filii et nepotes, vel opes el messes, XIV, 177, 1, 2.

PROPASSIO. Propassiones non luere in Christo, sed passiones, XIX, 391, 1 *(Vide* Jescs Curistm, Passio).

PROPENSIO. Propensio Christi ad miserendum et auxiliandum, X1X, 377, 2 ; 390,1.

Propensio spectanda est in puerorum institutione, VI, 141, 2 (Fide Educatio, Filios, Poer).

PROPHETA, PROPHETARE. I. Qcis sit Propheta, et Paopnp.TABi: quid siGNiPiCET. 1» *Propheta quis sii, et nominis ejus etymon,* XVIII, 386, 1. Propheta in Scriptura varie significet, XI, 48, 2; XV, 211, 1 ; 496, 1. Propheta accipitur in Scriplura pro viro sancto et eximio, XVI, 462, 2. Prophetæ proprie sunt qui futura prænunliant, XI, 48,2; XVIII, 386,1. Dicitur ot Propheta qui areant cordis aut alia secreta revelat, item qui divins voluntatis arcana perspecta habet, XVIII, 386, 2. Septuphces sunl Prophetæ, *ibid.,* 387, 1 ; 388, i ; 630,1. An omnes illi sint Prophetæ quos Propheta aliquis initio libri sui quasi progenitores suos nominat, XII, 426, 2; XIV, 273, 1.

2° *Prophetare tarie accipitur el varia significai,* XI. 48, 2; XVIII, 387, 1 ; 388, 1, XXI, 223, 2. Prophetaro capitur pro *interpretari.* XX, 437, 1. Prophetare etiam docere, psallere, miracula facere, prophetiam confirmaro significat, X. 516, 2 ; 630, i ; XI. 48, 2; XIII, 507, 2 cl seq. Prophetatur tam verbis quam factis, XII, 533, 1.

3» *Omnes Propheta homines fuere, nulli angeli,* XIV, 547. 1. Cur angeli vocentur, *ibid.*

4» *In quo veri Propheta a falsis differant,*

XIII, 250, 2. Qui differant a conjectoribus, VI, 479. 2.

5° *Varia Prophetarum nomina et typi.* Cur dicti sint *Videntes.* VI, 405, 1; XIV, 49$, 1. Prophetæ sunt oculi Ecclesiæ et Synagogæ, undo *Videntes* dicti, VIII, 31,2; XI, 45, 2; 407, 1 ; XVIII, 376, 2. Cur dici possint vomentes, VI, 420, 1. Vocantur cantores, H, 247, 1. Cur vocentur viri spiritus, XIII. *03. i.

Per equos nigros repræsentantur mystice, XIV, 427, 1. Montibus assimilantur, *ibid.*. 2. Sunt velut mundi soles, XIII, 233, 1, 2.

II. Papphetabum vita et sanctitas. Prophetæ erant religiosi laudes Dei canentes, III, 316. 1. Prophetæ aliqui erant quasi religiosi Dei laudibus vacantes, non futura prædicentes, *ibid.* Prophetæ appellari possunt vere religiosi, XIII, 219, 2; 220, 1. Omnes sacro oleo uncti non fuero, nec consecrati, 228, 2. In montibus degebant, V, 203, 1. Cur a populo secederent, XIII, 231, 2. Prophetæ mundus est desertum, XXI, 311, 1. Quis habitus eorum exterior fuerit, 228, 2. Eorum vestis erat saccus et cilicium, XIII, 228, 2; XV, 96, 1. Eorum vestis exterior erat pallium e selis ot pilis animalium contextum, XIV, 518, 2. Gestarunt sandalia, XV, 262, 1, 2; XVII, 26$, 2. Erant angeli terrestres, XIII, 229, 2. Prophetæ prisci fuero portenta, XI, 219. 1, 2. Eorum 1res dotes, robur, judicium, efficacia, XIV, 92, 1. Omnes ardenter adventum Christi desiderarunt, XVI, 454, 2. Suis precibus adventum Messiæ accelerari meruerunt, XI, 727, 1. Prophetarum preces et suspiria meruere de condigno Filii Dei incarnationem, et quod e David nasceretur, XIII, 116, 2. Prophetarum de Christo Ecclesiæ sponso vota, VII, 467, 2. Cur in Christi morte plangere debuerunt, XIV, 514, 1.

Prophetæ habentur insani ab idololatris, IV, 42, I. Propheta in patria sino honore est, XV, 338, 1. Cur eos occiderent Scribæ, XIV, 49$, 2 et seq. Eorum pleriquo in Jerusalem sunt occisi, XVI, 192, 2. Prophetæ quomodo apud Judæos sepelirentur, XII, 73, 1. Eorum sepulcra ædiGcaro quatenus esset vitiosum, XIV, $94, 1.

Eorum ossa quomodo pullulent de loco suo, X, 527, 2. Eorum nomen et fama perennat, X, 527, 2. Per sua oracula eliamnum apud Christianos vivunt, 528, 1.

III. *Prophetarum a Deo missio. inspiratio el revelatio.* I0 *Prophetarum missio.* Prophetæ fuere missi a Deo et Christi precursores, XVI, $71, 1. Causa eos mittendi fuit varia et multiplex, XI. 52. 1, 2. Eos per ignem auctoravit Spiritus sanctus, XVII, 82, 2. Prophetæ représentant personam Dei, ut ejus legali, XIII, 451, 2. Fuere Dei legati fideles, V. 392, 1. SunI angeli Domini, XIV, 328. i. Sunt Christi Dei, XIX, 361, 1. Erant velut concionatores a Deo ad peccantem populum missi, VI. 405, 1. Vocantur manus et organum Dei, XIV, 318, 1, Cur vocentur ancillæ Dei, V, 25$, 2. Sunt os et oraxula Dei, XIII, 232, f, 2. Sunt paranymphi Christi, 23$, 1, 2. Sunt ad Judæos missi velut Apostoli, XVIII, 232, 1. Apostolorum et Christianorum per suam prophetiam fuere ministri, XVUI, 255, 1.

2® *Quomodo Prophetis Deus predicendo futura revelaret.* Prophetandi origo est unio cum Deo, X, 258. 1. Prophetarum interna dispositio fuit animæ serenitas, XIII, 226, 2. Prophetis Deus tripliciter locutus est, I 182, 2. Divina patiuntur, VI, 421, 1. Quomodo spiritum propheticum haberent, XI, 66, 1. Prophetæ falsi cur se spiritu prophetico agi simularent, XIV, 299, 1. Omnia sua oracula a Deo acceperunt, XX, 66, 2. Aliquando per voces, aliquando per visiones de futuris erudiebantur, XI, 66, 1. Visio eorum qualis esset, XIV, 158,2. Eorum visiones communiter erant imaginariæ, XIII, 632, 1. Non tantum per internam locutionem oracula Dei excipiebant, sed etiam subindo videbant ideas vel species objectas oculis aut potius imaginationi, 608, 1. Prophetarum prophetia fuit sensilis, XI, 49, 1. Est ea facta per angelos, *ibid.* Per angelos a Deo illuminantur, XXI, 109, 1. Mentis intuitum dum figerent in contemplatione unius simplicis veritatis, prægusium quemdam habuere beatitudinis, XIII, 245, 1. Sæpe viderunt futura in extasi, subindo alienati fuerunt a sensibus, el in extasin rapti, XIII, 245, 2. Habuero frequentes raptus in prophetando, XVIII, 262, 1. Eorum mens uno loco cum corporo substantialiter existons, alio et alio vi spiritus rapiebatur, XII, 782, 2. Non loquebantur in éxtasi, XIV, 158, 1, 2. Cum prophetarent de futuris, præsentes erant, non futuri, XXI, 108, 1, 2. Multa eorum quæ scribunt in visione ipsis ostensa, alia reipsa per cos el in eis facta sunt, XIV, 494, 1.

Prophetarum qualis scientia fuerit, XIII, 532, 2 An omnes propheliassuas intellexerint, XI, 51,1,2. Respondetur negative, *ibid.* An mysterium vocationis Gentium cognoverint, XVIII, 611, 1. Propheta est certus id eventurum quod prædicit, X, 527, 2.

Dabat eis Deus certa signa sui, XI, 46, 2; 47,1. Excipientes divinam revelationem, fido divina tenebantur credere quæcumque a Deo revelante audiebant, et sua oracula esso a Deo, non vero somnia, XI, 47, 1 ; XIII, 19, I ; 246, 2. Etiam esse possunt sino fide Dei, X, 432, 2.

Non ita possidebantur a Spiritu sancto, quin mulla possent agero ct docere proprio spiritu, XVI, 352, 1. Prophetiae spiritum non habebant perpetuo, sed erat is spiritus transiens, XIII, 250, 2; 615, 2; XIV, 57, 2. Subinde errant, et quare, 111, 462, 1. Cum quaedam ex suo spiritu prolerunt XIII, 250, 2.

IV. Quodnam objectum Prophetarum in prophetando.— Eorum argumentum multiplex fuit, XI, 52, 2. Tria eorum fuere officia : primum docere, 52, 2; 53, 1. Alterum condonari, 54, 1. Ter-

tium futura prædicero, 56, 4, 2. Quatuor eorum munia, X, 516, 2. Prophetarum verba ad adventum Messiæ ordinata sunt, 233, 1. Eorum scopus et finis Christus est, X, 233. 1 ; XIII, 240, 1, 2. Prophetæ omnes Christo præluserunt. XI, 57,1. Omnes do Christo prophetaverunt, XVI, 46, 1. Omnes in Christum collimanl, XV, 6, 1. Ad Christum plerumque assurgere et subito velut avolare solent, XIII, 363, 1 ; 504, I. In Christum desinunt et ad eum subito avolant, XIV. 301, 2. De Christo vaticinaturi non ex abrupto ad eum transeunt, sed gradatim.et cur, XIV, 451, 2. Omnium captivitatum et miseriarum finem et liberatorem statuunt Christum. XIII, 575. 1. Denomine Jesu prophetaverunt. XIX, 30, 2 ; Israelitas infido Messiæ confirmarunt, quomodo se redemerint in fide virtutis, X, 528, 1. Messiæ adventu nuntiato, expectantes eum Judæos miro recrearunt, VI, 288, 4. Eorum oracula sunl velut favi, 230, 4. Judæos modernos convincunt, XI, 56,1, 2.

Prophetæ prisci non lanium futura prædicunt, sed ct docent et condonantur. XVIII, 394, 2. Eorum munus erat non solum futura prædicere, sed et populum docere, et legem Dei prædicare, XV, 278, 4. Prophetæ sunt velut prædicatores, XVII, 304, 4. Quales fuerunt prædicalores. V, 293, 4. Sunt pictores virtutis et vitii, XI, 52. 2, XIII, 227, 2 Sunl liber Dei et Spiritus sancti. XI 52,2. Vinitores sunt vineæ Domini, XIII, 317, 2. Fuere velut satoies, XVI, 366, 2. Eorum officium est exhortari et consolari, XVII. 139, 4. Iis cessantibus invalescit iniquitas. VI. 405, 4. Fuere politici vel mystici Israelis parentes. X. 426, 2.

Semper auditores suos lerrent,XVII,45,2. Primo auditores suos terrent, postea in spem erigunt, et cur, XI, 69,2; 70, 4. Post tristia, solent læta subjungere, XI, 313, 2; XIII, 464, 2; 644, 4 ; XIV, 463, 2; 199,1. Cur raro contra decem tribus prophetarent, XI, 52. 2. Prophetæ qui Judæ prophetarunt directe, indirecte quoque Israel respexere, civice versa, XIII,572. 4. Licet loquantur Judæis sæculi sui, tamen spiritu prophetico futuris etiam loquuntur, XI, 409, 2 Oracula sua omnibus temporibus scripserunt, XIII, 550, 2. Solent de posteris prophetare ut ævi sui vilia taxaro non negligant, XI. 746, 2. Taxant scelera sui sæculi primo, deinde snb iis carpunt similia posterorum crimina, maxime committenda tempore Christi contra ipsum Christum, XIII, 550. 2. Praedixerunt horrorem diei judicii, item ejus signa prævia, XXI, 458, 2.

V. Quodnam Prophetarum dicendi et scribendi genus kt modus.— I0 Prophetæaliquando scripto, aliquando verto, aliquando utroque modo prophetabam. XII, 178, 1 ; 256, 1. Visiones suas primo viva voce populo enunnabant. deinde conscribebant ut ab auditoribus repeti, et a posteris legi possent, XI, 66, 2; 67, 1; XIV, 158. 1. Mulla prophetarunt quæ scripto nobis doq cousiguarum, XIV, 358,2.Prophetæ omnes prophetias suas non scripserunt, vel si scripserint, aliquæ perierunt. 23, 2.

2° In publicis plateis, et magis in portis ma oracula prædicabant, XIII, 584, 1. Aliquas prophetias pro foribus templi omni populo legendas proponebant, XII, 478, 2. Suas prophetias jam *verbum,* jam *visionem* vocant, XXI, 28, 1. Solent prophetias suas et insignia Dei promissa obsignare per : *Hxc dicit Dominus,* quod in suis minis ct oraculis identidem iterant, XI, 698,1 ; XIV.321. 4 Suas visiones et prophetias juramento confirmare solebant. XIII, 413, 2. Eas quando Deus jussit prophetias suas obsignaro, XXI. 410, 2. Prophetæ non solent in publicis scriptis annos consignare a numero vilæ suæ, vel alterius privati, XII, 475. 4. Cur prophetiis suis titulos praefigant, XHI, 278,4,2«. An Prophetæ qui nomen patriæ non præferunt. sint Hierosolymitæ. 279, 1.

3* Ad plures el plura diversis temporibus futura sua oracula extendunt. XI. 67, 4, 2. Loquuntur de Sion terrena et spirituali quasi de una et eadem re, cur, XI, 69, 4. Per Sion et Jerusalem nunc Judæos incredulos, nunc conversos intolli–gunt, *ibid.* Felicitatem bonorum spiritualium cum ubertate legis veteris comparant, *ibid.* Futuram redemptionem el felicitatem temporalem Judæorum cum spirituali miscent. XVIII. 159, 1.2. Loquuntur de salute parta per Christum velut de acri certamine, XI. 69, 2. Solent redemptionem Christi describere per schema reditus e captivitate Babylonica vel Assyriaca, 390, 2. Cum dc Christi redemptione loquuntur, duplici contrario nomine et fero copulato eam significare solent, 696, 2. Solent loqui de gentium el impiorum conversione quasi de venatione, captione. XII, 134, 1, 2. Invite prophetant mala, XIII, 561, 2. Deo per eos loquenle tacere non audent nec possunt, *ibid.* Cur soleant post oracula excidii et caedium funebre carmen subjungere. 239, 1, 2.

4» Cur Prophetæ sint obscuri, XI, 60, 2; 61, 4. Eorum quanta sit obscuritas. XIII, 235,1. Non servant ordinem temporis nec rei gestæ. nec gerendæ, XL 66. 2; XXL H. 4 ; 350, 4; 416, 1. Sæpe tempora quibus prophetias habuerunt, non distinguunt, XIV, 380, 2. Omnia tempora æque ac terrena ac sæcularia videntur ipsis modicum quid, imo punctum vel momentum duntaxal. 331.2. Iis omne tempus,eliim longissimum, videtur breve. XIX, 509.1.

Prophetæ ab uno ad aliud saliunt, et cur, XI, 67, 2. Congrua occasione has melábase® faciunt, tòid. Saliunt et resiliunt a typo ad antitypum.XIV, 402, 4. Dubium sæpe est an loquantur de typo an de anlitypo, XI, 68, 1. Litteraliter subinde conplectunlur typum el anlilypum, *ibid.*

Multa prædicunt quæ quomodo et quando impíela sint, ignoratur, XI, 77, 2; 78, 1. Multa comminantur quæ etsi reipsa accidisse certum sit, quando lameu illa acciderint, incertum est, XIII,

481, 1. Molta prædicunt, quæ ctsi facta non legantur, facta lamen fuisse non dubitandum, XIII, 519, 1 ; 637,2.

Prophetarum verba diversos, imo contrarios subinde habent sensus, XIII, 241,1. Sæpe alludunt ad histonas sui temporis, quæ tunc omnibus notæ erant, jam autem incognita) sunt, 248, 2. Subinde alludunt ad fabulas gentium et poetarum, 244 1. In nominibus propriis cur alludant ad eorum significata, 236, 1, 2, Per fluvios provincias eis adjacentes denotant, XI, 215, 2. Abundant paradoxis, XIII, 251, 2. Enallage et mimesis iis frequens, XI, 71, 1. Gaudent metaphoris et allegoriis, XI, 71,1, 2; XIII, 343, 2. Metonymia sæpo utuntur, XIII, 237, 2. Nomina propria gentium pro moribus vel morum similitudine commutant, XI, 72, 2. Cum ad certas provincias et gentes prophetant, cur consuetudines, ritus, mores, quin et voces illis proprias usurpant, XIII, 248, 2. Sæpo idem dicunt posteriori hemistichio quod dixerunt in priori. XI,73,1. Verba mentalia subindo capiunt pro realibus, el contra, *ibid.,* 2. Præteritis cur utantur pro futuris, 70, 1. Loquuntur do futuro per præterilum ob futuri cerüludinepi, XIV, 207,1; XVIII, 26, 2; 603, 2; XX, 778, 2. Vfde infra *Propheta Minores.*

VI. *Varii Propheta qui diversis temporibus apud populum Dei exlilere.* <• Prophetæ legis natura qui fuerunt, XI, 431, 2. Propheta legis Mosis, *ibid.* Propheta inagnus tota gens Hebræorum, III, 251, 2.

2* Propheta missus in Bethel confra idola Jeroboam non est Jadon, IIì| 624, 1. Verisimilius est Joas, *ibid.* Tria facit miracula, *ibid.,* 2. Præceptum a Deo ei datum de non comedendo in Bethel, eum ad mortem obligabat, 624, 2. Mors ejus permissa in testimonium veritatis, 625, 2; 626, 1. Peccavit comedendo, sed venialiter tantum, 625 2.

3* Propheta in Bethel fuit fidelis, III, 624, 2 et seq. Mentitur officiose et venialiter tantupi, 625, 1. Prophetam Dei sepelivit, 626, 2. Falso affirmat Josephus eum impedivisse Jeroboami conversionem ad Deum, *ibid^* Cur sepullus sit in sepulcro prophetæ Dei, 627,

4’ Prophetic Majores et Minores omnem historiam ot sapientiam gentilium antecesserunt, XIII, 254, 2. Fuerunt apto Pythagoram el veteres philosophos, XI, 57, 2. Vixerunt omnes anlo trecentos annos, iòid. Per plurimos annos prophetarunt, XIII, 572, 1. Eorum harmonia chronologica, XI, 85-92. Ipsi occupant potiorem Scripture partem, eorum alii priores, alii posteriores vocantur, X, 300, 1. Propbelæ et prophetides variæ o Galilæa fuere, XVI, 429. 3.

V Prophetæ Majores quinam sint, sunt quadriga Cherubim, XI, 42, 2. Eorum elogia, 43, 1. Quatuor Ezechielis Cherubini comparantur, 45, t, 2. Prophetas quatuor designant quatuor doles divinæ providenuæ, XII, 505, i.

6« Prophetæ Minores cur vocentur Minores, XIII. 216, I. Multa prophetarunt quæ scripto non tradiderunt, *ibid.* Cur pauca scripserint, *ibid.f* 2. Argumentum eorum idem est quod Majorum, 219, 1. Eos sa»pe in Novo Testamento Christus citat, *ibld.* Eliam Christianis eorum oracula adaptari possunt, *ibid.* Duodecim sunt numero, sicut duodecim Patriarchae et duodecim tribus, *ibid..* 2. Sunt duodecim Apostolorum prodromi cl anlilypi, *ibid.* Horum alii prophetaverunt duabus tribubus tantum. Judæ et Benjamin, alii decem, alii ulrisquo: quomodo id in suis prophetiis indicent, 21u. I. Minantur Israelilis captivitatem Assyriacam, Judæis Babylonicam, et sub utraquo extremam a Romanis captivitatem, *ibid.* Cur alii horum patres nominent, alii taceant, 221, 1. Duplici de causa eos quidam nominant, *ibid.* Cur in aliquibus nomen patria recenseatur, *ibid.* An ii quibus patria non additur, Hierosolymitani fuerint, *ibid.* Aliqui eo« rum tempus prophetiae non notant, alii c contra id exprimunt, cur id nonnulli omittant, *ibid.* et 2. Medii Prophetæ qui tempus in titulis non proferunt, an prophetaverint sub illis regibus sub quibus prophetavit propheta precedeos, qui temporis titulum profert, fin’d. Probabile est eos peno omnes in Bibliis ordine temporis quo prophetaverunt, essa collocatos, *ibid.* Quis eorum sit ordo. *ibid.* Unus oracula alterius confirmat. 222, 1. In Minores Prophetas qui scripserint, *ibid..* 1,2. Abundant parabolis, symbolis, aenigmatibus, et cur, 223, I. Aliquando ad litteram loquuntur de antiquis populi Judaici liberatoribus, allegorico do Christo; aliquando ad litteram do Christo, etsi cum allusione ad priores, 224, 1,2. An aliqui eorum e cœlu Prophetarum fuerint, 231. 2. Certas sedes non habuerunt et domos, *ibid.* Nominum eorum etymologia, *ibid.* Quis eorum in prophetando finis fuerit, 232, I. Eorum obscuritas, 235, 1. Mira harmonia Minores Majoribus concinunt, 238, 1. Apud eos est creber sarcasmus, *ibid,* 2. AlToctibus abundant, 240, 1. Eorum harmonia chronologies, 254, 1, ! et seq. Cur prophetaro incœperinl circa exordia urbis Romæ, 255, 1, 2. Qui ante captivitatem Babylonicam, qui post reditum ex ea prophetaverint, 256,1. Prophetarunt omnes per trecentos annos, *ibid., t.* Loquuntur concise, ænigmalico el parabolice, ideo obscuri sunt, 357, 1. Prophetarum ultimi fuerunt Zacharia^ct Malachies, multi fuerunt MachabæOrurn tempore, IV, 433, 1.

7- Propheta eximius est Christus nec eguit alio Propheta qui ejus esset præco. XVI, 316, i; 320, 2. Prophetæ alicujus animam in Christum migrasse Pharisæl censebant, vel eum resurrexisse, cl hunc esse J esum, XV, 364, 1, 2.

8° Prophclæ logis novæ, XI. 43, 2. Tempore ChrIslialiquosProphetasDeus excitavit,XVI 429,2. Prophetare iterum Gentibus quomodó dicatur Joannes. XXI, 219. 1. Propheta) mulli fuerunt Hieroso» lymæ, cum a Romanis expugnaretur, XI, 134, L

Prophetarunt multi in Novo Testamento propria futura prædicendo, lum ex Spiritus sancti afflatu loquendo, el variis linguis Deum celebrando. XII!, 507, 2. Prophetas habuit Ecclesia a sui initio, XVII. 253, 2 Quomodo in conventu invicem cederò aut lacero deberent, et spiritum cohibere, XVIII, 396; I.

VII. PltOPHETE CREDENDI ET LEGENDI. — PrO-phelis quanta fides adhibenda, XX, 432, 2 Eorum prophetia; sapienti perscrutando, X.299, t, 2. Jn prophetarum lectione sapientiam el fidem Christianam S. Justinus reperii, VII, 606, 2, In Prophetis quaerenda est sapientia, non eloquentia, MH, 23$, 2.

PROPHETIA. <• *Prophelix vocis varix peceptiones, definitio, divers# specie*, natura.* Primo. *Prophelix vocis varix acceptiones el definiti).* Prophetia quam varia significat, X, 405, 2. Prophetia vox Paulo mulla significat, XVIII, 387, 2. Prophetia esi melodia, el prophetaro esi laudare. III, 456. 2. Prophetia apud Paulum est facultas Dei consilia planius ac certius cognoscendi el enarrandi, XVIII, 386, 2. Prophetia etiam vocalur quaelibet oratio, doctrina el sermo sacer, XVIH, 206 2. XIX, 233, C

Secundo. *Prophelix definitio,* XI, 46, 1, 2; XIII, 248, 1. Quæ sil prophetia de præsenü de futuro cl prælerilu. XI, 46, {. Versatur circa occulta, *ibid.,* 2. Prophetia propria definitio, *ibid.* Quaro distinguatur ab augurio, necromantia, a sortibus consultorio etiam licitis ol conjectatione, 47,2. Ejus definitio propria explicatur. 46, 47, 48,

Prophetia aliquando dicitur visio, aliquando verbum, auditio, X, 477, 2; XI, 66, 1; XIV, 361, 2. Vocalur visio ob qualuor rationes, XI, 103, 2; 104, L Prophetia tam læla quam minax vocalur onus, VI, 421, 1. Prophetia cur vocetur assumptio, XI, 2'8, 2. Prophetia Scripturae quæ dicalur, XX, 437, 1. Prophetiæ hieroglyphicum quid sil. XIII> 223, 2. Propbeliæ symbolum manus est, XII, 477, 2.

Tertio. *Prophelix varix species.* Prophetia*, species quintuplex, II, 253, 1, Ocio prophetia) sunl modi el species, XIII, 249, 1, 2. Prophetia iterum duplex est, XI, 48, 2; 49, i. Intellectualis prophetia quæ sil el quoluplex, 49, 1. Imaginaria prophetia quæ sil, *ibid.* Proplieti» varii gradus. 40, 2 ; 50, 1. Alia propheliæ divisio, *ibid.* el 2. Propbeliæ actus eeptem* XIII, 20, 1.

2® *Veras prophelix natura, vis ad probandum, prophetiarum adimpletio.* PrimOi *Prophrtix sunl divin#, X,* 432, 1. Prophetias ad verbum dictavit Spiritus sanctus, XIX, 304, L Prophetia vera venit a volúntale Dei, XX, 437, 2 el seq# Prophetia proprio donum Dei est, XIII, 247. 1. Prophetia vera a falsa qualuor indiciis dignoscitur, 228, 2. Unde ignoscantur quod lælæ, vel triste^ vel mixta? sunt, 245, i. Prophetiae Prophetarum Judæorum solio suoi canonica) el divinæ, X, 432, 2.

Prophetia an in sola imaginaria visione in menta sil, XIII, 19. 2. Prophetia quamdiu pjus execuiio pendei, obscura est, XXI, 10,2. Interdum typum et antilypum complectitur, 1.32, 2. Per catachresin ad prælentum et præsens tempus se etiam extendit, XIII, 248,2. Exempla ulriusque, iòid.,el249,1. Aliquando tamen dum preterita prædicunlur. ventura quædarn permiscentur, 2$9, I. Prophetiam cum remota est, cur signari jubeat Deus, <09, 2. Quomodo dicalur claudi el signari, XI, 2i7, 2; 218, t.

Secundo. *Prophetia est certa nola veræ Kcclesix,* XI, 43, t. Prophetia csl firmior visione, XX, 433, i. Esi velut lucerna, *ibid..* 2. Prophetic fidelibus signum sunl benedictionis, XVIII. 394, 2.

Terlio. *Prophetiarum adimpletio.* Pleræquo prophoiiæ Veleris Testamenti adimpletae sunl vel ante Christum, vel post Christum, XIII, 252, i Prophetia de vocatione Gentium ad Ecclesiam quando impleta sil, vel quando impleri cœpla. 64$, 2. Propbeliæ per fede in cœlo implobunlur, XI, 90, 2.

3* *Prophelix donum quibus a Deo datum* ni. Prophetia) donum Deus sanctioribus subindo negat, minus sanctis ve.ro. imo impiis communicat, XIV. 548. 2. Itaque Prophetiae spiritus aliquando etiam impiis datur, ¡II. 389, I, 2; XIH. 227. 1, 2; XX, 43 s, 2. Ejus spiritus continuus nui sancit» non datur ob 1res causas, XIII. 227, i, 2. Non datur ni»i illustribus servis Jasu Cbrisa, XXI, 336, i. 2. Esi virginitatis premium, XVII, 379, i. Ejus spiritus fuit in Paulo. XVIH, 13. 1. Ejus donum aspuendi quis sil modus, X, 258,1; XIII,227, 2* Qua via anachoretae propbeliæ donum acceperint. XIII, 228, i. Exposcit lumen supernatural*, 246, 1, 2. Prophetia? donum majus esV conscribere sacros libros ex Deo, quam futura prædicere, IV, 201, 4.

$• *Prophetiarum ordo.* Prophetiae Prophetarum non eo ordine sunl oditæ quo collecta?, XI, 305. i. Edita) aliis el aliis temporibus, undo mirum non estai idem obscurius repetant, 327, {,2. Prophetia Christi eo ordino quo ab ipso por se vel suis edita* sunl disposila?, XV, 38, If 2.

Prophetia in Jerusalem defecit tempore excidii ejus per Nabuchodonosorem, X, 236t *i.* Eam resuscitari oral Siracides. *ibid.*

5® *Prophehx quxdam de quibus aliqua in commentariis quxslio.* Prophetia Enoch qualis fuerit, XX, 677* 2. Prophetia do Josia trecentis annis ante ejus nativitàleto, HI, 624, t. Prophetia Joromiæ do idolis Ægypti por Christum puerum dejiciendis, XII, 286, I. Ea quæ do eversione Dabylonis, quo anno dicta s»U 312, 2. Prophetia Jome do Ninives subversione comminatoria fml, el coudtttonala. XIV, 51, L ProplieUa Guiphm do morbi Christi quatenus vara fuH, et a Spinis sancto profecía. X $ I. 500< 1.

PROPHETICIS. Prophetia spiritus aailus et

resultas qui, XIV, 402, 1. Propheticum lumen quid sit, XIII, 246, 2. Est necessarium, non liberum menti, *ibid. (Vide* Prophet a, Prophet ia).

PROPHETISSA. Prophetissa ad quam Isaias accedit, quæ fuerit, XI. 210, 2; 211, 1, 2. Allegorico ipsa fuit vere Deipara, 211, 1, 2.

PROPINQUOS. Propinqui apud Hebræos quod jus haberent, V, 190, 1.

PROPITIATORIUM. !• Propitiatorii descriptio, XIX, 435, 2. Erat id quasi arcæ operculum, I, 639, 2. Erat ex auro, 640.1. An fuerit alte elevatam super arcam, *ibid.* Erat placatorium, et oraculum, et quasi sedes Dei, *ibid.* Vocatur oraculum, quia ex eo Deus vocaliter respondebat. XIX. 435,2. Ex propiliatorio an Deus fuerit locutus per se in assumpto corpore, an vero per angelum, II, 402,1, 2. Propitiatorium erat thronus clementiæ Dei. I. 74, 2.

2« Propitiatorium tropologice Christum significat et quomodo, I, 640, 2.

PROPORTIO. Proportio partium quæ sit in corpore humano, XIII, 39,1.

PROPOSITIO. Propositiones generales negantes et affirmantes sunt absolute intelligendæ. XVIII, 22, 1. Propositiones affirmantes sæpe intelligendæ sunt non universaliter, sed commode, et cum exceptione, XV, 26, 2. At negantes absolute, et sine ulla conditione, *ibid.*

PROPOSITUM. !• *Propositum in Deo. Propositum procedentium delictorum in Deo quid sil,* XVIH, 75, 2. Propositum quid, et quinam vocali sint secundum propositum, 144, 1, 2. Æternum Dei beneplacitum et liberale decretum significant, 144, 2. Propositam, consilium et beneplacitum Dei idem sunt, 589, 2.

Propositum in hominibus. Primo. *Propositum emendationis in peccatore.* Propositum formale emendationis ad veram contritionem requiritur, XII, 636, 2 : *Si autem impius egerit poenitentiam ab omnibus peccatis suis, qux operatus est, et custodierit oninia prxeepta mea, et fecerit judicium el justitiam, vita vivet, et non morietur.* Quod mulli propositum serium emendationis non habeant» hinc damnantur, XX, 117, 1. 2. Propositum vitæ novæ est velut partus difficilis, XVI, 583. 2 : *Mulier, cum patii, tristitiam habet, quia venit hora ejus : cum autem pepereril puerum, jam non meminit pressura propter gaudium, quia natus est homo in mundum.*

Proposita bona sæpe faciunt peccatores, sed occurrente tentatone, illico ad vilia relabuntur, quia cor non mutant, XIII, 495, 2.

2* *Proposita bona quomodo firmiter tuenda,* IX, 586. 2: *Loramentum ligneum colligatum in fundamento xdxficii non aissolvelur, sic et cor con-Armatum in cogitatione consilii. Cogitatus sensati in omni tempore, metu non depravabitur.* In bono proposito non es», cessandum, nec retro respicicnduoj,XVi, 142,1 : *Ait ad illum Jeras: Hemo mittens manum suam ad aratrum. et respiciens retro, aptus est regno Dei.* Ipsum est illico execution! mandandum, 533, 1. Propositi pii efficacis vis, XXI. 280, 2. Propositum firmum omnibus sæculi illecebris resistendi cor hominis mundum a sæcjt reddit. XX, 95, 1. Proposila bona oliyæ comparata, *Job,* 351, 1.

3o *Proposita bona quando renovanda.* Proposita bona mane concipienda, V, 339, 2. *Dene consurgit diluculo, qui quant bona; qui autem investigator malorum est opprimetur ab eis.* Ab iis pendet totius diei decursus, *ibid.* Propositum mane faciendum Deo perfectius serviendi, IX, 108, 1 : *Qui liment Dominum, inquirent quz bene placita sunt ei.*

4* *Propositum peccandi.* Propositum deliberatum peccandi est velut statera dolosa, XIII, 450. 2.

PROPRIETARIUS. Proprietarii monachi olim infames erant, et sacra sepultura privabantur, XVII, 148, i

PROPRIETAS. Proprietates tres relativa? excellentissima* sunt in Trinitatis personis, IX, 624, 2.

PROPTER, PROPTEREA. *Propter* quadruplicem causam significat, XVIII, 89, 1 *Propterea* aliquando est illativum, non causale, XVI, 422,1.

PROPUGNACULA. Propugnacula argentea quid significent vili, 228, i. 2.

PROPUGNATOR. Propugnatorum cohors quæ esset Bysantis, et eorum symbolum, XXI, 26,1,2.

PRORA. Prora cur in navibus constringi soleat, XVII, 429,1.

PROSELYTUS. Proselyti olim tempore legis Mosaic® qui dicerentur, XVII, 91,1 ; XVIII, 606, 2. Proselytus erat qui*a gentilismo ad judaismum accedebat, XV, 492, 1. Proselyti qui sint, el quomodo vocentur timentes Deum, XII, 597, 2. Proselytis quoque terram dividi jussit Deus, 855, 1,2. Proselyti anno septimo a suis debitis non liberabantur, sed Judæi soli, II, 451, i. Proselyti cum Judæis in sabbatis conveniebant, ad legem in synagoga audiendam, XVII. 280, 2. Proselyti ad judaismum facti multi per Machabæorum victorias, XIV, 640. 1.

PROSEUCHA. Proseucha capitur pro templo et synagoga, XVII, 310. 1.

PROSPER, PROSPERITAS. * *Prosperitas a quo venit, el quibus promissa.* Prosperitas omnis a Deo descendit. IX, 298, i; 299, 1 : *In manu Dei potestas hominis, el super faciem scribi imponet honorem suum.* Bst filiis promissa ob bonos parentes. VI, 53, 2 : *Justus qui ambulat in simplicitate sua, beatos post se filios derelinquet,*

2* *Prosperitatis huju* viti natura.* Prosperitas est instabilis. *Job,* 597, 1 : *Elevasti me, et quasi super ventum ponens elisisti me valide,* 625, 2. Facile mutatur in adversitatem. 597. 1. Prosperitas hujus vitæ somno similis, 422, 1 : *Velut somnium avolans non invenietur; transid sicut*

vùio *nocturna. Oculus qui eum viderat, non* vi *debit : neque ultra intuebitur eum locus suus.* Prosperitatis tempus dies significat, nox tribulationis, *Psalm.* I, 78, 2. Prosperitatis effectus, *Psalm.* I, 181, 1. Prosperitas adversitate, adversitas prosperitate temperanda, IX, 355, i, 2; XI, 149, i.

3» *Prosperitatis pericula.* Prosperitas periculosa, quod exemplo Davidis et Salomonis probatur, III, 475. 2; 479, i ; 613, 1. Prospera mentem dissolvunt, X, 356, 1, 2; 496. 2; 497, 1. Et inflant, 115, 2. Ea stultus efficitur stultior, XIV, 204, 1. Prosperitas enecat virtutem, V, 282, 1. Inducit Dei et adversitatis oblivionem, IX, 356, 2: *In die bonorum ne immemor sis malorum, el in die malorum ne immemor sis bonorum.* Inducit Dei contemptum, VI, 432, 2. Hæc sæpo grave malum causât, IX, 549, i, 2 ot seq. ; *Est processio in malis viro indisciplinato, et est inventio in detrimentum.* Prosperitas cuique velut tempestas est, XV. 344, 1. Sæpo opprimit oum a quo habetur, XIV, 204, 2.

4° *Prosperitatis impiorum effectus et exitus. Psalm.* I, 475, 2 et seq. Prosperitas impiorum in magnam calamitatem desinit, V, 53, 2 et seq. : *Aversio parvulorum interficiet eos. et prosperitas stultorum perdet illos.* Ea magis timenda quam adversitas, 54, 1. Semper mixta est adversitati, 419,1 : *Risus dolore miscebitur, el extrema gaudii luctus occupai.* Prosperitas impiorum brevis est, VI. 238, i : *Ne contendas cum impiis, nec xmuleris impios : quoniam non habenl futurorum spem mali, el lucerna impiorum extinguetur.* Quasi somnus est, *Psalm.* I, 479, 2. *Velut somnium turgentium, Domine, in civitate tua imaginem ipsorum ad nihilum rediges.* Prosperitas impiorum ruina, *Job,* 453, 1 : *Quoties lucerna impiorum extinguetur, et superveniet eis mundatio,* d *dolores dividet furoris sui?*

Prosperitas impiorum magna est tentatio justorum, et quomodo ea superetur, *Psalm.* I, 232, l : *Noli æmulari in eo qui prosperatur in via sua, in homine faciente injustitias.* Prosperitas impiis non est invidenda, V. 99, 1 : *Ne xmuleris hominem injustum, nec imiteris vias ejus;* VI, 194, 2 ; 195, 1,2:/Von *xmulelur cor tuum peccatores: sed in Umore Domini esto tota die. Quia habebis spem* tn *novissimo, et prxstolalio tua nunquam auferetur* (Fide Impii).

PROSTIBULUM. Prostibulum latino et lupanar et meretricem sonat, XIII, 518, 2. Eadem etiam prostibula feminino dicebatur, ibid. Prostibulum ¿st domus mortis et gebennæ, V, 200, 1.

PROSTRATIO. !• Prostratio signum est humiliatis, cur, IV, 335, 1.

2* Prostratio Judæorum in horto ad terram, XV, 576, 2, XVI. 607, 1. Ista prostratio casum Judæorum irreparabilem, item reproborum significai, XV,

PROTAGORAS. Protagora* ex bajulo lignorum factus est philosophus, XIII. 639, 1. Ejus scomma in anum comptam, XIX, 329, 2. Protagorie athei libri Athenis sunt exusti. 289, 1.

PROTECTIO. Protectio Dei, *Psalm.* I. Iol, 1.2: *Dominus prolector vitx mix, a quo trepidabo? Psalm.* II, 116, 1, 2 : *Qui habitat* in *adjutorio Allissimi, in protectione Dei coli commorabitur ;* 274,2 : 0U1 *timent Dominum, speraverunt in Domino; adjutor eorum et protecor eorum est.* Protegere dexteram quomodo dicatur Deus, non sinistram, 341.2: *Dominus custodit te. Dominus protectio lua ¡uper manum dexteram luam.* Protectio Dei erco sanctos, IX, 431, 1, 2: *Statuit filios suos sub legmine illius, el sub ramis ejus morabitur. Protegrlur sub tegmine illius a fervore, elin gloria ejus requiescet.* Protectio Dei qualis, *Job,* 146, i Est murus adamantinus. 29, 2. Protectio nostra Christus, 372,2: *Libera me, Domine, et pone me juxta te, et cujusvis manus pugnei contra me.*

PROTEUS. Proteus est forma gubernatorum, V, 323, 1. Est symbolum dolosorum, VI. 103, 1.

PROTOCANONICÜS. Prolocaronici libri S.Scriptura; qui vocentur, IX, 15, 1; XX, 496,1 (Fide Scriptura sacra).

PROTOGENES. Protogenes in sua arte nimis morosus fuit, XIX, 111, 1.

PROTOPLASTUS. Protoplasti ob linguam non bene custoditam e paradiso sunt ejecti, V,450, 2.

PROVENTUS. Proventus variarum regionum describitur, XII, 699, 2. Proventus optimus est qui ex agro colligitur, VI, 219, 1. Proventus impiorum e laboro usurpatur ab iis ad peccatum. V, 292, 1.

PROVERBIUM. V Proverbium quid proprie in Scriptura significet. XII, 623, 1. Quid sit proprie, V, 15, 1, 2. Sæpo cum parabola et parœmia confunditur, V, 45, 1, 2 ; X, 295, 2 ; 300, 2,301, 1 ; XVI, 586, 2. Aliquando hæc distinguuntur ub invicem. X, 301. 1, 2. Proverbium unde dicatur. V, 47, 2. Ejus definitio, 18. 1. In quo ejus gratia consistat, *ibid.* Proverbia vocantur non solum adagia, sed et quæbbet senlenliæ graves, IX, 268, 1.

2° Proverbia gravia et matura sapientiam sectanti sunt in consilium adhibenda, IX, 216, 2 ot seq. Proverbia significantia malum pleruinquo in auctorem recidere, X, 41, 1. 2. Proverbia denotantia alium luere quod alius peccavit, XII. 631, 1, 2. Proverbia quadrantia in eos qui cum parva prestare nequeant, ambiunt magna, 106,1 2. Proverbia quædam novis nova convenire indicantia, XV, 247.2. Alia rem impossibilem significantia, 430. I. Alia curam minimorum, ot oscitandam in maximis denotantia, 493, 1, 2.

3* Proverbia Salomonis sunt liber icavâprroç, IX, 27» I. Proverbiorum Salomonis stylus el profunditas, V, 545, 2 Eorum elegantia, VI. 163, 1 el seq. Ea cedunt *Ecclesiastico,* IX, 27, 1. Sunl

In tres partes divisa, ' J, {65,1. Eorum ordo sæpo non est certus, IX, 30, 4. An cannino sint conscripta, VI. 252, 2.

4e *Proverbiorum* libri quod sit argumentum, V, 4, i; 2, 1. Ejus auctoritas canonica, 2, t. Est a Salomone conscriptus, sed quædam proverbia sunt ab aliis digesta ct disposita, 2, 2. Ejus paries primari® sunt du®. *ibid.* Ejus gnomæ ordinem et connexionem non habent, 3, t ; 269, 2. Quo stylo ea sint conscripta, *ibid.,* 2. Olim in synagogis decantabantur, *ibid.* Eorum liber quomodo inscribatur. 4, f Quam variam materiam contineant, *ibid.* Notant quid sæpe nat, non quid semper, *ibid.* Eorum sapientia, *ibid.,* 2. Vocantur a Patribus sapientia Salomonis, *ibid.* Eorum dignitas ct utilitas, 6. t. Quis eorum scribendorum finis et scopus. *ibid.,* 2. Omnium virtutum documenta tradunt, *ibid.* An hagiographis, an prophetalibus accensenda sint, *ibid.* Sunl velut oracula, 18, 1. In iis sæpius Dei attributa inculcantur, 19, 2. In ipsis quæ lateat elegantia . sæpo posterius eorum membrum oppositio est prioris, aperio vel occulto, 269. 1; 284. I. In iis nonnullæ gnom® sunl meræ similitudines; quædam etiam sunt do eventis hujus vitæ, .269, 2. Nonnullae sunt comminatori®, ali® promissori®; quædam ethic®, quædam (Economic®, aliæ politic®, *ibid.* Ejus gnomæ brevitate sua acuta? sunt, 327, 2.

PROVIDENTIA *{Vide* Deus, cap. IIi, art. ni, § iv).

PROVIDOS. Providus in actionibus nos esso oportet, XVII, 267, 1.

PROVINCIA. Provinci® Cilli quinam dicerentur, IV, 209, i. Per provinciam olim inlelligebatur Babylonia, sicul nunc per urbem Roma, *ibid.* Provincia quæquo suas habet proprietates, XVIII, 536, i. Per provincias quando Apostoli dispersi sunt *{Vide* Arostou).

PROVISIO. Provisionem vini, frumenti, olei, etiam annuam, non velat Dominus, dum sollicitudinem anxiam inhibet, XV, 203, 2.

PROXIMUS. 1« *Proximus quis* sil. XVHI, 221,2. Proximus erat nomen correlalivum, XV, 153, 1 : *Quis eorum trium videtur H' proximus fuisse illi qui incidit in lalron* ' Proximum eSt quid nobis vicinissimum, XVI, 151, 1 : *lite autem volens justificare scipsum, dixit ad Jesum : El quis est meus proximus?* Proximus quilibet vocatur arnicus, IX, 535, 2. Proximus Cur Ilebræis sit socius cl amicus, XIV, 446, 1 : *Loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo.... Et unusquisque malum contra amicum ne cogitetis in cordibus vestris.* Quo sensu F ?rit Deus Hebræis peccantibus proximus, XIX, 381. 2 cl seq. Omnes proximi sumus, et nobis t -oxirni sunl omnes homines, X, 361, 2; XVI, 150, 2. Proximus est alter ego, *Job,* 150, 2

2' *Qux regulx sequendæ in relationibus cum proximo* Proximo non faciendum quod tibi fieri nolles, IV, 286, 1 : *Quod ah alio oderis fieri tibi, vide ne lu aliquando alteri facias.* Qui proximum censurai aliter ac so, duplici utitur pondère. VI, 58, 1 : *Pondus et pondus, mensura el mensura, utrumque abominabile esi apud Deum.* Proximo præstandum aut non pnestandum quod ipsi nobis fieri volumus aut nolumus, XV, 209, l : *Omnia, ergo quacumque vultis ul faciant vobis homines, et vos facite illis: hxo est enim 1er el propheta.* Proximum ex nobis metiri debemus. *Job,* 451, i.

3* *Quid proximo non faciendum.* Do eo non est contempli™ loquendum in convivio, X, 439, 2: *In convivio vini non arguas proximum, et non despidas eum in Jucunditate illius.* Proxirnum despiciens stolide facit, V, 320, 2 et seq. : *Qui despicit amicum suum, indigens corde est ;* vir *aulem prudens tacebit.* Ejus vitia velanda sunl, 321.1. Proximi carnem edit detractor, VI, 197, 2 : *Noli esse in conviviis potatorum, nec in comissationibus eorum qui carnes ad vescendum conferunt; quia vacantes potibus, el dantes symbola consumentur, el vestietur pdnnis dormitatio.* Proximus egentem despiciens peccat inhumanitate et superbia, V,425, 1 : *Qui despicit proximum suum, peccat; qui autem miseretur pauperis, beatus erit.* Proximus non nimis crebro adeundus, maxime ut quid ab eo appetatur. VI, 276, 1 : *Subtrahe pedem tuum de domo proximi tui, nequando saliatus oderit te.*

4* *Quid proximo praestandum.* Primo. *Proximus est diligendus;* XV, 484. 4, 2: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et in tota anima tua, et in tota mente tua. Hoc est maximum et primum mandatum. Secundum aulem simile est huic : Diliges proximum tuum sicul leipsum. In his duobus mandatis universa lex pendet et prophète.* Proximus diligendus quis sit. XX,111,4 : *Si tamen legem perficitis regalem: Diliges proximum tuum sicul leipsum, bene facilis.Est* diligendus proxime post Deum, cl sicut nos ipsos diligimus, XV, 484, 4. Quomodo ct quanlopero diligendus, XVI, 451, i; XX, 593, 2: *In hoc est charitas, non quasi itos dilexehmus Deum, sed quoniam ipse prior ditexil nos, el misit Filium suum propitiationem pro peccatis nostris. Gharissimi, si sic Deus ditexil nos el nos debemus alterutrum diligere.* Diligendus est propler Deum, XVIII, 222.2. Vera hic charilale diligi nequit, nisi simul diligatur Deus, *ibid.* Quomodo in ejus dilectione tota lex contineatur, IX, 482, 2 ; XV, 484, 2 : *In his duobus mandatis Universa lex pendet el prophetas* {Vide Amor proximi).

Secundo. *Proximo suum jus tribuendum debito tam Juslitix quam charilatis,* IX, 482, 2.

Tertio. *Prosimo benefaciendo, el quidem intuitu Dei,* XX ** 2. Proximo præslnnda est misericordia, XVI, ixfl, 2. Ei quod datur, CbristO datur, XVI. 564, 2. Ab eo non est vultus avertendus, X, 361, 2. Proximus in vil® periculo cons-

Ututos, eripiendus csl, Vf, 227, 1 : Crue *eoi qui ducUnlur ad mortem ; et* qu< *trahuntur ad interitum, liberare ne cesset.* Burn fideliter juvans a Deo ct ab bornimbdy laudabitur, X, 133. 1,1. Proximorum auxilio vacans Tacilo colligit animum Cum voluerit, sí nihil desiderat eorum quæ videntur, *Psatm.* I, 305, 2,

Quarto. *Proxima quia proximus est, injuri» condonanti» sunt, X,* 47, 1 : *Delinque proximo tuo nocenti te, el tunc deprecanti libi peccata solventur.* Ei remittenda offensa ex intimo corde, XV. 416, 2 : *Sic el Paler meus ctcleslis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris* (Vide Injuria}.

Quinto. *Proximo I»io prius satisfaciendum, quam sacrificium offerendum,* XV, 162, 2 : Si ergo offers munus tuum ad altare, ei ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum le, relinque munus tuum ante aliare, tl vade prius reconciliari fratri luo, cl tunc veniens offeres munus tuum.

Sexto. *Proximus convertendus et corripiendus.* Proxlmtiin convertentes,suntsicul osDci.X 11,130,1. *Si separaveris pretiosum a vili, quasi os meum eris : convertentur ipsi ad le, et tu non converteris ad eos.* Proximus peccans ut corripiatur, exigit fraterna charitas, XV. 407, 1 et seq. Idque primo privatim, deinde coram testibus, 408, 2 {*Vide* Correctio, Correptio).

PRUDENS, PRUDENTIA. *!• Prudenti» definitio, natura el actus.* Primo. *Prudenti» definitio,* XX, 352, 2. Unde vox *prudentia* formetur, el unde prudens et prudentia dicantur, V, 76, 2; XX, 352, 2. Prudentia et doctrina qui differant. V, 20,1,2: *Parabola Salomonis filii David, regts Israel..,., ad inlelbgenda verba prudenti», cl suscipiendam eruditionem doctrin».* Prudenti® nomino vocatur apud *Ecclesiasticum* sapientia, IX, 57, 1 : *Prior omnium creata est sapientia, el intellectus prudenti» ab »vo.* Prudens eloquii mystici quis sit, XI, 134, 1, 2.

Secundo. *Prudenti» natura.* Prudentia in quo consistat, in praeteritorum memoria, praesentium consideratione , ct futurorum prævisione , VII, 291, 2. Consistit in frigore ot timore, X, 159, 2 ; Vir *consilii non disperdei inldligenliam,alienus el superbus non pertimescet timorem, etiam postquam fecit cum eo sine consilio, el suis insectationibus arguetur.* Prudentia dicendi el agendi consistit in particulari, imo in individua rcruin peristasi ct circumstantia, V, 467, 2 : *Lxlatur homo in sententia oris sui, et sermo opportunus esi optimus.* Prudentia vera sine cæleris virtutibus essô nequit, IX, 430, 2. Prudentia ellicax quando dicatur, 81, I, 2. Prudens cur dicatur thronus inlplligentiæ. V, 368, 2. In arielo designatur, VI, 468. 2. Prudentia triplex csl, ethica, oeconomica, politica, X, 438, 2 : *Dominantes in potestatibus suis, homines magni virtute el prudentia sua pr. diti, nuntiantes in prophetic dignitatem phetarum.*

Tertio. *Prudenti» partes, actus et ufficia,* XX, 352. 2. Prudentia quid in homine efficiat, VH, 283. 2 : *Sapientia hominis lucet in vultu ejus, el potenlissimus factem illius commutabit* Prudenza ficta et sincera cernitur in judicio, ficla veraquo humilitato el rebus omnibus, IX, 539, 1,2: *Est solerlia certa, el ipsa iniqua. El est qux emittit verbum certum enarrans veritatem* Prudentia sapientis est intelfigcro actiones suas; at impiorum est machinari dolos et fraudes; sed hoc illorum sapientia summa est insipientia, V, 410, 2 : *Sapientia callidi esi inlelligere viam, suam: cl impiudentia stultorum errant.* Non praesentia solum, sed et preterita ac futura prospicit, VI, 3. 2 : *Ubi non est scientia anim», non est bonum; el qui festinus est pedibus, offendet.* Prudentia esi oculus animæ, *ibid.* Ad omnes actiones refiectil, *ibiJ.* Omnia agit considerate, V, 391. 1 : *Astutus omnia agit eum consilio, qui autem fatuus est aperit stultitiam.* Prudens cuilibet famae non temere credit, 368, 2 : *Homo versutus celat scientiam, et cor insipientium provocat stultitiam.* Non (scile omni verbo et consilio credit, 420, 2 : *Innocens credit omni verbo; astutus considerat gressus sum.* Prudens nemo simul et audax. XVIII. 672, 1. Providens pericula, ea prudenter decimat. VI, 137, i ; *Callidus videi matum, cl abscondit sc.* Fade discit et docet prudentiam, sive doctrinam, V, 408. 1 : *Qu»ril derisor sapientiam, et non invenit; doctrina prudentium facilis.* Rationes commodas invenit el vital contrarias, VI, 216, 1 : *Sapientia ¿dicabitur domus, ct prudentia roborabitur.* Prudentes etiam a servo moneri et corripi gaudent, IX, 321, 2; 322, 1 : *Servo sensato liberi servient : el vir prudens et disciplinatus non murmurabit correptus, el inscius non honm abitur.* Prudentia spiritualis io rebus dubiis ad judicium Ecclesia? Roman® recurrit, XVHI, 266, 1. Prudens ita operatur ut fructum a solo Deo expeclel. V, 505, 1 ; *Eruditus in verbo reperii bona, et qui sperat in Domino, beatus est.* Prudens quandoque prudeuler desipii, VII. 333. 2.

Prudentes pauciloqui sunl, loquuntur raro et considerale. V. 554, 1, 2 : *Qui moderatur sermones suos, doctus el prudens est; cl pretiosi spiritus vir eruditus;* Job, 298, 2 : *Atque ulinam taceretis, ul putaremini esse sapientes,* A prudentia in loquendo ct agendo quisque noscitur, V, 352, 2; *Quomodo probatur in conflatorio argentum ; sio probatur homo ore laudantis.* Quid ea in loquento requirat , *ibid.* Prudentia in dicenda sententia tam in consilio quam extra illud, servanda, 467, 2: *Lxlatur homo in sententia oris jui: et sermo opportunus est optimus.* Prudeus sermonem orditur a sui vituperio, 577, 1 : *Justus prior est accusator sui : venit amicus ejus, et investigabit*

tom. Prudens pro . .ar r<<; adel, *Job,* 154,1.

Prudens socium loquenlem non deludit, V, 321,2 ; *Qui despicit amicum suum indigens corde est, vir autem prudens tacebit.* Dum reprehendit, ala vulnerat, secus imprudens. 363, 2 : *Est qui promittit, et quasi gladio pungitur conscienlix, lingua autem sapientium sanitas est.* Prudens Urdus est ad iram et vindictam, VI, 12, 1 ; 13, 1 : *Doctrina viri per patientiam noscitur, ct gloria ejus est iniqua prxlergredi.*

!• *Prudentix effectus el fructus.* Primo. *Prudenti* fructus spirituales.* Prudenti® elogium et encomium, VI, 117, I ; XX, 352, 2 et seq. Prudentia Dei insigno donum, ejus effectus varii, XI, 257, 1, 2. Prudentia est virtutum omnium modus, hinc ei modus poni nequit, VI, 182, 2 : *Noli laborare ul diteris: sed prudentix lux pone modum.* Prudentia est omnium virtutum auriga, XIX, 212, 1, 2. Est virtutum princeps, regina, lux, V, 260, 2 el seq. ; *Principium sapienti*, timor Domini ; el scientia sanctorum prudentia.* Magistra et mater est fortitudinis. XIV, 160, 2. Est mater patientiæ, VI. 12, 1. Reddit onera spiritus portatu facilia, V, 574. 2 : *Spiritus viri sustentat imbecillitatem suam ; spiritum vero ad irascendum facilem quis poterit sustinere?* Prudentia naturalis potest corda alia penetrare tripliciter, VI, 351, 2 : *Quomodo in aquis resplendent vultus prospicientium, sic corda hominum manifesta sunl prudentibus.* Prudentia dictat misericordiam, 12, 1. Reddit hominem lopganimum ot dominum iræ, *ibid.,* 2. Prudens facile pacem mutuam conservat, XV, 702,1, 2 : *Habete ergo in vobis sal. et pacem habete inter vos.* Prudentia hominis periti resistit cordi pravo et tristitiae, X, 210, 1,2: *Cor pravum dabit tristitiam, et homo peritus resistet illi.*

Secundo. *Prudentix fructus temporales.* Prudens seipsum a mullis malis et infortuniis immanem præstat, VI, 9, 1 *Qui tantum verba seciatur, nihil habebit: qui autem possessor est mentis, diligit animam suam ; et custos prudentix inveniet bona.* Prudens beatus est, XI. 257, 2. Quaro prudens ordinario in actionibus suis sil prosper, VI, 77,1. Quaro aliquando in^actiombus suis non prosperetur, X, 169, 1. Prudentia parat opes et gloriam, V, 216, 1 : *Mecum sunl divilix et gloria, opes superb* et justitia.* Prudens laborando mendicitatem *avel, X, 343, 1 : *In ore imprudentis condulcabi*ur *inopia, el m ventre ejus ignis ardebil.* Prudentia domum tum materialem, tum civilem ædificat el perficit, VI, 216, 1, 2 cl seq.: *Sapientia xdificabilur domus, et prudentia roborabitur.* Prudentes principibus placent, IX, 557, 2 : *Sapiens in verbis producet seipsum, et hoir' vrudens placebit magnatis.*

3* *Prudentix necessitas.* Prudentes esse jubemur •kul serpentes, XV, 267, 1 el seq. : *Ecce ego mitto ves sicul oves \n medio luporum. Estote prudentes sicut serpentis, cl simplices sicut columbes.* Varia ejus præcepla, XX, 352, 2; 353, 1; 416, 2. Ejus præcepta tria, XI. 258, 1. Prudentem oportet sapere ad sobrietatem, *Job,* 519, 1 : *Respondens autem Job dixit :..... Cui dedisti consi-Hum ? Forsitan illi qui non habet sapientiam, et prudentiam tuam ostendisti plurimam ?*

Prudentia csl prima dos regis ad rite gubernandum, IV 216, 1. .Maximo regi necessaria, XI, 430, 2 : *Non vocabitur ultra is qui insipiens est, pr.nceps.* Prudentia decet præfoctos cl gubernatores, V, 27, 1. 2; *Audiens sapiens, sapientior vrit, et intelligens gubernacula possidebit.* Prudentes viri sunt reipublic® auriga), XI, 134, 1, 2. Prudentia principan! respublicas florentes reddit, IX, 295, 2 : *Rex insipiens perdet populum suum, et civitates habitabuntur per sensum potentium.*

Prudentia in rectoro maximo necessaria est, XII, 504, 1. In episcopo necessaria, XIX, 212, 1, 2: *Oportet ergo episcopum irreprehensibilem esse, unius uxoris virum, sobrium, prudentem, ornatum, pudicum, hospitalem, doclorcm.* Prudentia polior dos in prælalo quam sanctitas, XVII, 70, 2.

Prudentia in conflictibus ct bello adhibenda, VI, 220, 2 : *Quia eum dispositione inilur bellum, et erit salus ubi multa consilia sunl.* Hem in bello spirituali, 221, 1. Prudentia militaris adhibenda in cohibendo milito a spoliis, IV, 431, 2.

4* *Prudentix exempla.* Prudentia bellica Judith®, IV, 349, 1, 2. Prudentia pueri Jesu in admirationem audientes rapiebat, XVI, 83, 1. Quantam prudentiam in omnibus robus habuerit Paulus, XVII, 33, 2. Prudentis vitæ axiomata, VII, 6, 1. De prudentia apologus, V, 261, 1. Prudenti® dogma, XIII, 143, 2.

5° *In quibus maxime reperiatur prudentia.* Prudentia in capito frigente viget, I, 305, 1, 2. In sensibus viget, et proprie, senum est, V, 513, 1 : *Corona dignitatis senectus, qux in viis juslitix reperietur,* IX, 672,2; 673, 1,2; 674, 1 : *Quam speciosum canitiei judicium, el presbyteris cognoscere consilium! Quam speciosa veteranis sapientia, el gloriosis intellectus et consilium! Corona senum mulla peritia, et gloria illorum limor Dei,* Hinc in iis crescit, decrescentibus aliis virtutibus, 674, 2. Prudentia non reperitur in oro stulli, VI, 302, 1. Nec eum decet, *ibid.*

6* *Prudentia humana et carnalis.* Prudentia carnis est sapero carnalia, XVIII, 131, 2 : *Qui enim secundum carnem sunl, qux carnis sunl sapiunt ; qui vero secundum spiritum sunt, qua sunl spiritus sentiunt. Nam prudentia carnis, mors est ; prudentia autem spiritus, vita et pax,* Hæc mortem, dum prudentia spiritus vitam operatur, *ibid.* Illius descriptio, *ibid.* Cur illa inimica sil Deo, 132,1 ; *Quoniam sapientia carnis inimica est Deo : legx enim Dei non est subjecta, neo enim potest. Qui autem in came sunl, Deo placere non possunt.* Prudentia humana nibil est, 213, 2; *Nolite*

esse prudentes apud vosmetiptos. Prudentia sa culi prwpostera, *Job,* 451. 1. Prudenti» propri» non est innitendum, IV, 287, 1; V, 76, i. 2.

PRUINA. Pruina dicta a *perurendo,* I. 310, <; IX, 622, 1; X, 405, 2: 411, 1. Quid proprie sit, X, 408, 1. Unde generetur, *ibid.* Eamdem habot cum ñivo generationem, *ibid., 2.* Est similis cineri colore, copia, virtute, item sali, *ibid.,* 2. Pruina est quasi avis hiemis, 402, 2. Ejus commoda, IX, 622, l; X, 408, 1. Ejus incommoda, X, 408, 2.

PRUNA. Pruna mundata sunt bai» propheta labia. XI, <72, 2.

PRUNARIUM. Prunarium in curru Cherubim i quid symbolice designet, XII, 511, 2.

PRURIGO, PRURITUS. !• Pruriginis morbo laborant voluptuarii, el cur, XIX, 308, 1.

2° Pruritus aurium in impiis quid sil, XIX, 308, 1. Prurigo et pruritus symbolum concupiscenti» et voluptatis, VI, 66, 1; IX, 597, 2 el seq.

PSALLERE, PSALMODIA. <• *Psallere sapienter* quid sit, XVHI, 390, 2; *Psalm.* I, 309, 1. Psallendi Deo genera quatuor, *Psalm.* II, 161, 2. Psallere item prophetare vocalur, XVIII, 387, 1.

2* Psalmodia sacra commendatur, X, 335, 1,2. Est opus angelicum, XI, 172,2. Ejus usus et fructus, X, 490, 1; XIX, 107, 2. Psalmodiæ quatuor fructus, XX, 213, 2.

3e Psallendi usus apud veteres Christianos, XVIII, 660, 1. Psalmodia in primitivae Ecclesiæ conventibus flebat, 395, 1. Psalmodia perpetua a quo priinum in Ecclesia est introducta, XXI, 111, 2; 118, 1.

PSALMUS. !• Psalmus, hymnus etcanlicum quomodo differant, XVHI, 659, 1. Psalmi singuli seorsim dictati et scripti sunl, XHI, 253, I. Psalmi nonnulli cur alphabetic! scribantur, *Psalm.* I, 139, in *lìtui.* Psalmi Graduales undo dicti, XII, 785. 1; *Psalm.* 11, 259, tn *litui.* Psalmi Graduales cujus rei figura, tfcid. In Psalmis significatio primi verbi est regula significationis secundi, *Psalm.* 1, 14, 1. Psalmus nonus et quadragesimus quando compositus, IV, <18, 1. Psalmus trigesimus tertius, quando compositus, 111, 397, 1. Item quinquagesimus primus, 402, 1. Item quinquagesimus quinius, 397, 1. Item quinquagesimus octavus, 388. 1. Non omnes psalmos composuit David, sed Asaph etiam aliquos scripsit, IV, <84, 2. Psalmi Salomonis spurii sunt, X, 404, 2. Psalmi qui Aggæi et Zachanæ nomino inscribuntur, an ab ipsis compositi, XIV, 314, 1. 2.

2# Psalmus secundus ad litteram do Christo loquitur, XIX, 356, 2. Uti el Psalmus octavus, qui et ei inscribitur, 368, 1. Nec non cl psalmus vigesimus primus, 373, 1. Et Psalmus trigesimus nonus, 455, 2. Psalmus quadragesimus quartus Obi epithalamium Christi et Ecclesiæ, non Salomonis et fili» Pharaonis, 360, 1. Psalmus nonagesimus nonus compositus ut eo populus ad devotionem excitaretur, etiam ad Christianos refertur, 380, 2 et seq. Psalmus centesimus nonus de Messia. non de alio quopiam est intelligendus, XV, 485, 2 et aeqq.

3e Psalmorum laus. HI, 526, 2. Psalmi Davidis nonnisi devotionem in Deurn et amorem in proximum spirant. X, 48$, 1. Psalmus quinquagesimus pœnitenti assidue legendus est, XVIII, 467, 1. Psalmus nonagesimus in teniationibus a multis legi solet et sub noctem contra dæmones, IU, 388, 1; ¡X, 99, *1,* Psalmorum interpretes quantum boni præstent, X, 433, 2. Psalmi mentem excitant, elevanlque ad sublimia, XIII, 227, 1.

$• Psalmos Judæi et cantica in templo ad laudem Dei canebant, XIII, 587, 1. Idque partim voca, partim instrumentis musicis, tàid. Psalmi hodie in Ecclesia passim canuntur, X, 489, 2.

PSALTERIUM. Psalterium est totius Scriptura» compendium, Bibliorum epitome, et totius theologi» consummatio, X, 490, 1. Psalterii Anglicani quanta sil auctoritas, IX. 70, 2.

PSEUDOAPOSTOLUS. Pseudoapostoli adversus quos Paulus insurgit, fuere judaizantes, XVHI, 482, i. Eorum in ipsum calumnia», 4a 2. Eorum mores, $95, 1. Lenones sunl Salan», $92, 2, Illorum fastus, *ibid.* Lucris student, el evangelium adulterant, 430, 2. Semper dulcia profitentur, 336, 2.

PSEÜDOBEROSÜS. Pseudobcrosus a vero Iloroso inultum distat, XI. 322, 2.

PSEUDOCHRISTUS. Pseudochnsli fuere varii apud Judæos, XV, 509, 1, 2.

PSEUDOMESSIAS. Pseudornessiæ apud Judæos vani fuerunt. XVI, 468, 2; 471, i. Invenerunt, ul mactent, 472, i.

PSEUDOPASTOR. Pseudopaslores cur vocentur hirci, XIV, 478, i.

PSEUDOPROPHETA. Pseudoprophetæ a veris quibus signis dignoscantur, XIII, 228, 2. Pseudopropheta est, qui evocat a via salutis, aut ad latam el perversam, XV, 211, 2. Pseudoprophetæ sunt hæresiarchæ, XI, 43, 2. Pseudopropheta cur dicatur cauda refrænans et juncus. 239, 1, 2. Pseudoprophetæ ad assentationem loquuntur, 431, L Pseudoprophetarum adulationes, XII, 377,1. Pseudopropheta» alii furantur verbum Dei, alii adulantur, alii jactant visiones, et falsa miracula, 186, 2. Explodebant hi Jeremiam. 187, 1, 2. Pseudoprophetæ nunquam defuere, XX, 440, i. Pseudoprophetæ comptuli incedebant, XIV, 91, 1. Cur sibi stigmata infligerent, 519, 1. Eorum mores describuntur, XII, 746, 2. Parietem liniunt luto soluto et friabili sino paleis, 592, 1.

PSYCHICUS. Psychici qui dicantur, XX, 163,1.

PSITTACUS. Psittacus biennio primo vitæ facile addiscit, in senio obstupescit, VI, 143, 2; 193, 1. Psittaci Brasili» pasloruin vigilanti» sunt symbolum, XII, 527, 2. De psittaco apud exteros bone habito apologus, XVI, 105, 1.

PTISANA. Ptisana quid sil, plisan» medio»

salubritas, ejus usus in febribus, IH, 506, 4 ; VI, 354« <.

PTOLEMÆÜS. Plolemæus commune erat no* men regum Ægypti, XIX, 409. 2. Plolemæi sororesuas in uxores ducerò solebant, XIII, 28, i. Plolemæi ipsi Ægyptum et incolas perdiderunt, X, 227, 2, Ptolemæoruin qui post Aloiandrum Magnum in Ægypto regnarunt *aeries,* IV, 407, <, 2.

PTOLEMÆÜS I SOTER seu LAGUS. Ptolomæus Soter fuit ab aquila enutritus, I, 597, 2. A Plolemæo Lagi cæteri focati sunt Plolemæi, IV, 393. I; IX, 45, 2. Fuit vir fortissimus, vana ejus gesta, XIII, <49, 4. Infeliciter cum Antiocho Tbeo dimicant fœdus cum eo iniit, *ibid.* Judæos valde afflixit, IX, 89, i; X, 227, <, 2; 230, 1 ; 232, 2 ; 5j2, I. Plolcmæo Lagi optime sapuit panis cibarius in fame, VI, 334, 2. Quando vita functus, IX, 20. i ; 45, 2.

PTOLEMÆÜS II PHILADELPHUS. Ptolemaeus Philadelphus bibliothecam Alexandrinam mire auxit, ipsius auspiciis adornata interpretatio Bibitorum Græcoruin, IX, I; XIV, 192, 4. Multa Judæorum millia ux Ægypto libertate donata domum remisit, ct ideo Septuaginta interpretes obtinuit, el o Judæa accorsi!, IV, 503, 2; X, 306. 2; 552,1 ; XIV, 482, 4. Quas quæstionea Septuaginta interpretibus proposuerit, IX, 10, 2. Biblia Hebraica m græcurn verti curavit, IX, <9. 4 ; 20, 1 ; 45. 2. Qualem mensam templo Hierosolymitano obtulerit, XIV, 558, 2.

PTOLEMÆÜS III EVBRGETES. Ptolemæus Evergoies undo aio dictus. II, 225, 2; IX» 45, 2; XHI, 150, <. Quando Ægypto præfueril. IX, 45, 2. Ptolemaei Philadelphi successor et fraler Syriam invasit, et Lnodicem neptis suæ interfectricem interemit, ct regnum diripiens in Ægyptum revertitur, XIII, <50, i.

PTOLEMÆÜS IV PHILOPATOR. Ptolemæns Philopator filius fuit Evergetis, unde ita dictus, IV, 471, 2; XIII, <50, 4, 2. Bellum gerit feliciter cum Antiocho Magno et Seleuco Ceraunio, *ibid.* Templum Iherosolymœ ingressus Sancta sanctorum ingredi volens, quas pœnas dederit, XIV, 60». 1. Ejus cædes el libido, XIII, <50, 2.

PTOLEMÆÜS VI PHILOMETOR. Ptokmmus Philometor filius Plolemæi V Epiphanis unde Ita dictus, IV, 4Íl, 2 Syriam Alexandro genero suo eripere satagit, IV, 471, 4. Sed Justo Dei judicio Ægyptum amisit, *ibid t 2.* Heliopoli in Ægypto templum Judæis extruxit, XI, 320, 2.

PTOLEMÆÜS VII, seu EVERGETES II PHYSCON. Plolemæus Evergeles II seu Physcon, frater Philometoris, fratri illiberi in regno successit, IV, 498, <. Fuit crudelis ct incestus. IV, 489, 2. Dicebatur fnier et maritus, et gener Cleopatræ, *ibid.* Corpus filii sut ia membra divisum mairi inter epulas misit, *fbfd.*

PTOLEMÆÜS MACER. Ptolemaeus Macer quis ; cur digmute tua et vita spoliatur, IV, 544. t, 1

PTOLEMÆÜS ADODI. Ptolemæus Abobl dur in campo Jericho, occisor Simonis Machabæi, IV, 544. <, 2.

PTOLEMÆÜS MATHEMATICUS. Plolemæus mathematicus quid de regum familiaritate censeret, XIII, 79, <. Ejus epitaphium. XXI. 62, I, 2.

PTOLEMENS8S. Ptoleinenses indigne ferentes Antiochum Eupatoris cum Juda pacem infisse, sedat Lysias, IV, 557, 2. Erant Judæorum hostes, *ibid.*

PUBASTL Pubasli urbs Ægypti prope Pelusium est, XII, 722. 1.

PUBERTAS. Pubertas quare sit noxia et periculosa, V, 67. 2. Post pubertalem vulgo nubunt puellæ, XVI, 80, 4«

PUBLIA. Publia S. Joannis Chrysostom! moter, facta deinde abbatissa,quam intrepide Juliano Apostata» restitent, el quam ab eo contumeliose habita, XII, 91, 2 ; XHI, 84, h

PUBLICANUS. Publicani dicti quod publica vectigalia redimant et exigant, XV, 176, 4. Poterant esse Judæi, XVII, 71, i. An eorum officium sine peccato exerceri poterat, XV, 243. 2. Publicanorum injustitia in quo consistat, XVI, 93, 1. Erant apud Judæos infames, et a publicis magistratibus arcebantur, 241, 2. Vocabantur latrones, *ibid.,* 246, 2. Sæpe erant scelerati, 248, 2. Publicani et meretrices quomodo praecedant Pharîsæos in regnum Dei, XV, 469. 2.

Publicanus quomodo in templo orans se gessorii, XVI, 241, 2. Ipse symbolum est populi Gentilis, 242, 1. Contumeliam sibi a Pharlsæo illatam dissimulat, imo agnoscit et veniam postulat, 243, 1. Quomodo a longe staret : ejus humilis oculorum dejectio, *ibid.* Cur pectus tunderet iòni., 2. Ejus brevis oratio, sed efficax et succulenta,ïôûLDescendit in domum suam justificatus, 244. 1, 2.

PUBLICUS. Publicum crimen cst triplex, XIX, 248, t. Publici peccati quantum maitim sit, XII, 38, 2. Publicum scelus publica pœna puniendum, XIV, 418, 2. Publicas cedes ob peccata publica immittit Deus, XII, 658, 1,

PUBLIUS princeps Melitensium. Publius quid princeps Melitensium. XVII, 437,2. Ejus opulentia, *ibid.* Factus deinde Melitensium episcopus, an ot Atheniensium fuerit, 437, 2.

PUBLIUS monachus. Publius monachus oralidne diabolum stitit a Juliano Apostata emissum, 1, ' 711. I . II. IOÏ. 2.

PUDENS. Pudentis senatoris domus communo hospitium erat advenarum Christianorum; ad eam divertunt SS. Petrus el Paulus; ejus domus fuit ct nunc est ecclesia, XVII. 270, 4 ; 327. 2; XIX, 317, I. Quos habuerit liberos, XIX. 317, i. Inscriptio qua» in ingressu ecclesiæ illius hodie legitur, *ihid..* 2.

PUDENTÏANA (S.). S. Pudenliana virginitatis votum fecit, XVIII, 319, 1. Sanguinem el reliquias martyrum domi suæ colligebat, XIX, 317, 4,

PUDIBUNDUS.Pudibundi cb. frontem manu perfrlcent, XII, 522, t, 2. Hinc frons pudoris sedes est. <Md. Pudibundus omnia pudenda cavet, X, 363, 2.

PUDICITIA. PUDICUS. Pudicitim elogia, V, 143, 2; XVHI, 317, 2 el seq. Thesaurus pretiosus est, 326, 2. Vix sial cum forma, VI, 528, 2. Pudicitia legis chrisliianæ, XX, 16$, 1, 2. Pudicitia a gentilibus matronis morti prælala, IV, 323,2. Eia virginibus Christianis, 337,2. Pudicilia cum libidine ducllans depicla. 351, 1. Pudicilia deoH mulieres, XIX, 303, 1. Eliam in vestium simplicitate consistit, 203, 2. Pudica gravia sunt, impudica levitatem amant, XIX, 64, 1 (1'tde Castitas, Libido, Luxuum).

PUDOR. 1° *Quid iit pudor et quotuplex.* Pudor species timoris est, IX, 160, 2 : *Pro anima tua ne confundaris dicere verum.* Non est virtus, sed passio, quid sit, 461,1. Est virtus cum libero elicitur, *ibid.* Duplex est, unus vanus, alter sanctus, 16!, 2; 162, Î : *Est enim confusio adducens peccatum. et est confurio adducens gloriam et gratiam.* Est pudor non bonus, sed vituperabilis, X, 357, 1 : *Verumlamen reveremini in his qu* procedunt de ore meo. Non est enim bonum omnem reverentiam observare, cl non omnia omnibus beneplacent in fide.* Pudoris mali trcdecim species recensentur, 357, 2 ; 358. 1, 2 el seqq. ; 364. !.

2* *Pudoris utilitas* Pudor fra num omnis mali est, IX, 598. 2. Pudor optime deterret a peccando, X, 358, t. Pudor custos, index ct comes est pudiciliæ, X, 7. t ; 12, 2; 13, 1, 2 : *Gratia super gratiam. mulier sancta et pudorata.* Est monile virginum el mulierum, 12 2. Pudor virtutis comes, V,392,2 Pudero nolle do pudendo magna csl impudentia. IX, 165. 2 Padere nos debet mali. 593, 2.

3° *Pudor malus el humanus superandus.* Ex nimio pudore non cst peccandum, IX, 163, 1 : *Ne accipias faciem adversus faciem tuam, nec adversus animam luam mendacium.* Pudor Impedit hominem ne peccata confiteatur, V, 578, t. Is per pœnitenliam curari debet. VI, 90, i. Eliam ipsius animæ morbum sanat, *ibid..* 2. Podor humanus in studio virtutis superandus Cst,X.561,1: *Consiliatus sum enim ul facerem illam ; zelatus sum bonum, el non confundar. Colluctata est anima mea in illa. et in faciendo eam confirmatus sum.* Pudor a pietate deterrens superandus, XV, 455, 1 : *Et eçce duocxci sedentes secus viam, audicrurl quia Jesus transiret: el clamaverunt, dicentes : Domíne, miserere nostri, fili David. Turba autem increpabat eos ul lacerent. At illi nagis clamabant, dicentes : Domine, miserere noUri, fili David.*

3® *Pudor et confusto impiorum et damnandorum in judicio quantus futurus.* XX, 560, I ; XXI, 158, 1, 2. Quæ ejus ratio, XX, 560, I *(Vide* Judicium). Pudor quomodo indui dicalur. *Job.* 216, 2.

PUELLA. 1* Puellæ pro calitate «erranda quantum sobrietati studere debeant IV. 332, 2 • *In superioribus domus su* fecit* (Judith) *sibi secretum cubiculum, in quo cum puellis suis clausa morabatur, et habens super lumbos suos cilicium, jejunabat omnibus diebus vil* su* pr*ter sabbata. et neomenias. et festa domus Israel.* Puella indiget duce et cusiode. cur, V, 67, 1 : *Deliquit ducem pubertalis su*. et pacti Dei sui oblita est.* Pucllæ tria vilia, XI, 138. 2 et seq. : *E! dixit Dominus : Pro eo quod elevat* sunl fili* Sion, el ambulaverunt eximio collo, el nutibus oculorum ibant, et plaudebant, ambulabant pedibus ruis el composito gradu incedebant, decalvabit Dominus verheem filiarum Sion, el Dominus erinem earum nudabit.* Puellæ quomodo plaudere dicantur, 139, 1. Puellæ innupta» sua tegunt vilia, V, 583. 2. Puella basiliscus est, XI, 133, 2 et seq. Puellæ nubentes limen domus Bornie olim non tangebant, XUI, 500. 1.

2* Puella duodenis a Christo ad vitam revocata quos peccatores denotet. XV. 249, 2. Puellæ cujusdam Alexandrina baptismum petentis angeli fuere sponsores. XII, 633, 1, 2. Puella quædam Tullensis triennio loto omni cibo abstinuit.

PUER, PUERITIA. <• *Vari* vocis* pueri *acceptiones litterales et tropologie* in Scriptura.* Puer in Scriptura passim pro discipulo et famulo capitur, I, 735, 1 ; XIV, 373.1. Puer Hebræis et filium cl servum significat, XVI, 4!, 2. (In hoc articulo *vox puer* pro Clio juniori ot tenello exclusive sumitur.) Pueri triplices, VIII. 487, 1. Puer centum annorum quis sit, XI, 753, t. Puer pauper cl sapiens quis sil. Vii, 183, 2. Pueri nomine dicuntur sancti. XI, 231, 2. Pueri dicuntur agni, undo Christus dicilur agnus, quia factus est puer, XII, 100, 1, 2; XVI. 318. I. Pueris papiliones inso* quentibus, homines hujus mundi homines oppetentes, comparantur, IV, 378, 1. Pueri sunt hominum carnalium schema, V, 33, 2. Pueri ot insensati rectores magna rerum publicarum poena est, XI. 135. 1, 2.

2« *Puerorum natura et indoles.* Puerorum natura ex so bona esi, VI, 158, 2 : *Stultitia colligata est in corde pueri, et virga disciplina fugabit eam.* Pueri sunl obliviosi, V, 93, 2 : *Fili mi. ne effluant h*c ab oculis tuis: custodi legem atque consilium.* Eorum mens levis ct volatica, Vf, 159, 1. Eorum mentes sunt vanæ et fluide, V, 107, 2 : *Suscipiat verba mea cor tuum, custodi prsecepta mea. et vives.* Eorum natura non facile semper ex actibus cognoscitur, VI. 58, 2 : *Ex studiis suis intelligilur puer, si munda et recta sint opera ejus.* Puerilia selas docilis et flexilis, IX, 206. ! : *Fili, a juventute tua accipe doctrinam, el usque ad canos invenies sapientiam ;* Job, $45. 2. PüCrí sunt in credendo faciles, V, 420, I, 2 i *InhbCt hs credit omni verbo, astutus considerat greasus silos.* Facile discunt, et quæ didicerint, usque ad senium

retinent, 214, 1. Sæpe sunl alii in puenlia, quam futuri sunt in senio et ætato virili, VI, 59. 1, 2 et seq.; 142, 1, 2 et seq. Ex primis tamen eorum operibus facile colligitur qualia eorum sint futura opera io ætato *majori, 58,* 2. Sæpe sua interna vitia dissimulant, *ibid. Plerumque* modum vivendi retinent quem a teneris imbiberunt, 141, 1 : Proverbium *est : Adolescens juxta viam suam etiam cum senuerit, non recedet ab ea.* Puerilia est aurora totius vit», V, 399, 1. Praeludit virilitati, VI, 9,1. Non facile præcepta sapientiæ capiunt, V, ¡08, 2.

Pueri sunt communiter simplices, innocentes, candidi, XV, 399, 1. Et tales esse jubemur, *ibid.: it adeocans Jesus parvulum, statuii eum in medio torum, et duil : Arnen dico vobis, nisi conversi fueritis, el efficiamini sicut parvuli., non intrabilis in regnum coelorum.* Eorum laudibus delectalur Deus, 466, 1 ; *Videntes aulem principes sacerdotum el scribi mirabilia qux fecit, ct pueros clamantes in templo, cl dicentes ; Hosanna filio David, indignali sunl, el dixerunt ci: Audis quid isti dicunt ? Jesus aulem dixit eis: Utique nunquam legistis quia ex ore infantium cl lactentium perfecisti laudem?* Tripliciter eum laudant, *ibid.* Simplicitas puerilis apta est regno Dei, XV, 425,2: *Jesus vero ait cis* (discipulis): *Sinite parvulos, el nolite tos prohibere ad me venire : talium est enim regnum calorum.* Pueri sapientes celebrantur, XI, 753,1,2.

(Quæ spectant peccatum originale in parvulis, eorum baptismum ct sortem post decessum, *vide* Baptismus, Lnfaktks, Parvulus, Peccatum originalk).

3* *Puerorum educatio.* Primo. *Puerorum institutio quanti sil momenti.* IV, 206, I ; XX, 542,2; XXI, 378, 1. Puerorum bona institutio eorum salus et roipubhcæ, III, 247, 9 : *Susceptumque Noemi puerum posuit in sinu suo, et nutricis ac geruli fungebatur officio.* Puerorum institutio commendatur, XVII, 32, 1. Puerorum institutionis magna cura est habenda, VI, 59, 1; XIV, 498, 1 ; XX, 542, 2. Puerorum institutio quam utilis, necessaria, quam nobilis et sancta, XVHI, 576, i ol seq.

Secundo. *Qualis esse debeat puerorum institutio.* Puerilia educatione sena el gravi eget, X, 91, 2. Pueri sunt petulantes, ideo pædagogo opus habent. IV, 144, 1; XVHI, 547, 1, 2; 549, 1, 2 : *Quanto tempore hires parvulus est, nihil di/ferl a servo, cum sit dominus omnium : sed sub tutoribus el adoribus est usque ad praefinitum tempus a patre.* Pueris incautis, et imperitis, et cupidis quæ sint necessaria, V, 23, 2 : *Ul delur parvulis slulia. adolescenti scientia et intellectus.* Eorum institutio velul Urocimum mihtis, VI, 142, 2. Et velut tinctura et innovatio, 143,1>

Puen statini Deo sunt dicandi, VI, 142, 2. A puenm Deo serviendum. 111, 264. 1, 2 : *Pro puero isto oravi, et dedit mihi Dominus petitionem meam quam postulavi eum; idcirco et ego commodavi eum Domino cunelis diebus, quibus fuerit commodatus Domino.* Sunl ad Christum adducendi, VI, 142, 2. Cum ratione uti incipiunt, tenentur ad Deum converti per actus virtutum, *ibid.* Puer in primo usus rationis instanti non te-i netur ad Deum per amorem Dei super omnia na-' turalem et supernaturalem converti, XIV, 360, 2. Docendi sunt pueri omnia quæ ad timorem Dei perlinent. X, 95, 1, 2 : *Doce filium tuum el operare in illo, ne in turpitudinem illius offendas.* Iis sensim instillanda dogmata, IX, 437, i : *Cibabit illum pane viti et intellectus, el aqua sapientias salutaris potabit illum.* Quanto studio educandi, docendi et catechizandi, XV, 425, 2. Pueros a senioribus ct sacerdotibus benedictionem petere laudatola est XV, 424, 2.

A puero virtuti studendum, V, 105, 2 : *Audite, filii, disciplinam patris, et attendite ut sciatis prudentiam. Donum bonum tribuam vobis, legem meam ne derelinquatis.* Probitas pueris stillanda sensim, idque ab incunabulis, VI, 141, 2; 144, 4. Elpro cujusquo propensione, 141, 2. Eorum mens est quasi tabula rasa, *ibid.* Puenlia sit senilis, senectus puerilis, IV: 269, 2: *Cumque esset junior* (Tobias) *omnibus, nihil tamen puerile gessit in opere.*

Primum musicam docendi sunt, ct per eam bonos mores, X, 434, 1. Cur musicam doceri debeant, VI, 159, 2. A puero exerceat qui in aliqua arte excellere cupit, X, 559, 1.

Tertio. Pueri *el rudes disciplina adigendi, tt severe coercendi.* X, 630, 2. Non sunl omnia cis permittenda. X, 93, 1,2: *Lada filium, et paventem te faciei; lude cum eo. el contristabit te. Non corrideas illi, ne doleas, et in novissimo obstupescent dentes tui.* Indulgentia pueros perdit, *Job,* 445, 1 : *Egrediuntur quasi greges parvuli eorum, el infantes eorum exultant lusibus.* Sunt velul animal brutum, unde virga in rectum sunt coercendi, VI, 158, 1, 2: *Stultitia colligata est in manu pueri, et virga disciplina fugabit eam.* Virga refrænandi sunt, VI, 192, 1 : *Noli subtrahere a puero disciplinam; si enim percusseris eum virga, non morietur : tu virga percuties eum, el animam ejus de inferno liberabis.* Et ita a morte liberantur, *ibid.,* 2. Eorum levitates flagello cohibenda», IX, 596, i. Sunl edomandi ceu pullus equinus, VI, 404, 1 : *Virga atque correptio Iribuil sapientiam; puer autem qui dimittitur voluntati sui. confundit matrem suam.* Pleni sunt concupiscentiis noxiis, ideo virga castigandi sunt, X, 86, 1, 2 : *Qui diligit filium suum assiduat illi flagella, ul lxletur in novissimo, et non palpet proximorum ostia.* 88, 1; 92, t : *Equus domitus evadet durus, et filius remissus evadet* ipræcep Quis inde sequatur fructus, 86, 1; 88,1; 92, 4. Si non castigentur, hunx ‘adorniti, 92,1.

Quarto. *Pueri plerique patrissant et parentum Afilia imitantur,* XIII, 345,1. A pueris suscipienda bona disciplina^ patris el matris, V, 32, 2. Pueri pirenlibus subdantur, XVI, 84, 2 *(Vide* Educatio, Filius. Infans, Institutio, Parente», Parvulus, Pater» Mater).

4* *De pueris facta historica.* Primo. Pueri Christi vultus divinus Magorum oculos, et magis mentem enebat, XV» 75, 2. Puer Jesus inscitia non laboravit, nec scholas debuit frequentare, XVI, 85, 2 *(Vide* Jesu» Christus).

Secundo. Pueri quibus Christus manus imposuit evasere in viros sanctos et sapientes, XV, 426, 1. Pueri ei in Dominica Palmarum acclamant. 466,1. Pueri olim Eucharistiam sub specie vini sumebant, XX. 278. i.

Tertio. Pueri sæpe martyrium ambierò et obiero, V, 168, 2. Pueri et puollæ quædam tormentorum acerbitate el varietate martyres viros superarunt, IV, 533, I, 2. Puer Homerila quam constanter se supplicio obtulerit. XI, 263, 1. Alii duodecim Africani, *ibid.* Item alter septennis, *ibxd.* Item alter Edessenus, *ibid.,* 2. Pueri marlvnsin Arabia mira fortitudo el sapientia, XII, 393, 2. Pueri el puelke Deo per martyrium vel votum virginitatis vel religionem, suam pueritiam dedicantes, sunl velul virides sationes, X, 338, 1. Puer Judaeus virtute Eucharistias ignis fornacem non sensit, XVI, 405,2.

Quarto. Pueri quomodo apud Brasilios majores, et in Religionibus seniores regant, XI, 262, 1, 2. Pueri Brasilii maxime parentes converterunt, *ibid.*

Quinio. Puer quinquennis blasphemans, e sinu paterno a diabolo arreptus, XI, 466. i.

PUERPERA. Puerpera masculi quadraginta diebus erat immunda» XVI, 68, 2 el seq. Quam offerret victimam, *ibid.* ; 71. 1, 2. Ejus impuritas erat duplex : naturalis et legalis, 69, i. Quo ritu in lego Moysis purificaretur, II, 79, 2; XVI, 71, 1, 2 (1'tde Purificatio).

PUGIL, PUGILUM. Pugiles sunt qui pugnis dimicabant, XII, 696, 2. Pugilum in Olympico certamine quanta post victoriam esset gloria, XXI, 90, 1. Eorum labores et patientia, 181, 2 *(Vide* Olympionic.»).

PUGILLUS. Pugillus cum requie quid sit. VII, l I, I. I

PUGNA. I0 Pugna angelorum in cœlo quomodo peracta sil, XIII, 142, 2. Curea pugna tribus septimanis durarit, *ibid.*

2° Pugna cum resolutis ol desperatis ost periculosissima, IV, 432, 2. Pugna est laqueus cædium, VI, 169, 2 *(Vide* Bellum, Prelium).

3* Pugna pugilum et palaestritarum undo orta, XII, »96,2.

4° Pugna S. Pauli cum bestiis Ephesi quæ fuerit, XVII, 361, 2.

5e Pugna animæ undo oriatur, XVHI, 125, 1. Pugnam vitiorum cl virtutum tropologico repræsentat contentio Esau et Jacob, XfV, 555, 1 Certamen spirituale).

PULCHER. Pulchrum primum est Deus X,386.2. Pulchrum approprialur Fdio Dei, *ibid.,* 1 Pulchrum el pulchritudo Christi quomodo sit Eucharistia, XIV, 468,1. Pulchra mundi sunt mera vanitas et sordes, X. 370, 1 *(Vide* Pulchritudo).

PULCHERIA. Pulcheria Mariano nupta virgo in conjugio mar.sil, XVHI, 301, 2. Pulchenæ Augusta elogium, XIII, 546, 1. Pulcheri.v píelas et donaria, 1,655, 1. Virum suum el fratrem pios reddidil ct potentes. VI, 514, 1. Quo joco Theodosii imperatoris oscitanliam casligarit, XV, 447, 2.

PULCHRITUDO. !• *Quid sit pulchritudo et in quo consulat,* VI, 528, 1 ; IX. 687. 1. Pulchritudo corporea in tribus sita est, VI, 528, t. Pulchritudo est radius et splendor solis divini. X, II. 2. Pulchritudinis elogia, 385, 1. Pulchnludo flos bonitatis est, I, 439, 1 2. Pulchritudo corporis sæpe est specimen formae animi. XI. 529, 2; XVII, 176, 1. Pulchnludo tam corporis quam animæ velul lucerna est in candelabro sancto, X. ii, 2. Pulchritudo corporis externa templis .Egyptiorum comparata, VIH, 31, i. Pulchnludo auro splendenti comparatur, V, 332, 1. Item circulo aureo suum, 2. Hem gladio, *ibxd.* Pulchnludo allicit animos et affectus, IX. 281, 2; 282, 1 , 283. 2. Mentes virorum inescat, VI, 529,1. Ejus epitheta, *xbid*

Pulchritudo dos puellarum, VII. 535, I. Ea mulieri loco dotis est. V. 326, I. Eaque est fulcrum gloriæ tam suæ quam viri. *ibid.* Non est tamen m conjugio multum spectanda, IX, 686, 2 et seq. ; X. 641,1.

2* *Puchriludo quam labilis, evanida cl periculosa* Quam hæc labilis el evanida sit. IX, 330,2. Pulchnludo corporis quam sil periculosa et gnomo) de ea,IX.687, 1; XH, 612, 2. Pulchritudo meretricis sæpe esl fucata, el aliunde mutuala, V, 130. 1. Non convenit ea mulieri stultæ, et cur, 331. I. Hanc mulier impudica deturpat. 332, 1. Pulchritudo mulieris quam sit illecebrosa, 172, I. Ab illa sunt oculi avertendi, 130, 1, 2. Pulchritudo Judiths Holofernem ad luxuriam excitavit ; beat» Virginis, eam intuente» ad castitatem, IV, 346, 2 *(Vide* Forma, Mulier).

3* *Pulchritudo spiritualis qu* sit,* Psalm. I, 293, 2. Pulchnludo Ecclesiæ, VIH. 58, 2. Illius duplex pulchritudo. MI, 535, 1. Ul et animæ, 536, 2. Pulchritudo sponsa? Christi quænam, *Psalm.* I, 299, 1. Pulchritudo vera esl timor Dci.i

M R30> 1 /

PULLA. Pulla vestis olim viduarum erat, XH I 236. 1.

PULLUS. I0 Pullus equinus mirabiliter hominev metuit, IX, 610, 2. Pullum equinum album velerei soit sacrificabant pro consequenda victoria, XXI, 140, 2. Pulli struthionum a parento derelicti miserabiliter ejulant, XIV, 70, 2. Mater eos non pascit, *sbxdi* Pulli hirundinum versantes inter parentum

stercora oculantur chelidonia. IV, 273, 2. Pulli avium per omnia parentibus obsequuntur, VI, *90, I. Pulli corvorum undenam in nido vivant, 448. 2. Sunt in parentes immites, *ibid.*

2® Pulla* esime cui Christus insedit, quid symbolice repraesentet, XIX, 450, L

PULMENTARIUM* Pulmentarium est obsonium id panem adhiberi solitum, XVI, 64I, 2.

PULMENTUM, PULTES. Pulmentum et pultes quid sint, unde flant, erant priscorum cibus, etiam Latinorum, I, 268. 1. Pulles veteribus in usu loco panis orant, XII. 161, 2.

PULMO. Pulmonis el follis analogia, VIII,304, i. Pulmo quasi follis cordi necessarium dat refrigerium, XII, 753, I.

PULPITUM. E pulpitis verbum Del recto prædioàtur, V, 45, 1.

PULS. Puls vocatur cauliculus illo tenuissimus e radice plantarum pullulans, X, 331, 2. Puls cibus ernt priscorum llebræurum et Latinorum, XVI, 641. 2.

PULSUS. l® Pulsus arteriarum qualis in tristibus, qualis in Itetis, V, 548, i.

2® Pulsus camparne ob Ecclesia benedict© quomodo fuget dæmonem procellas excitantem, IV, 298. I *(Vide* Ca h pa x a).

PULVILLUS. Pulvilli peccatorum qtii sunt, XII, 591, 2. Pulvilli reticulati, 594. I. 2.

PULVIS. l® Pulvis tincas procreat, VI, 284, i. ?uhis redit in pulverem. VII 402, 2 el seq. Pulvis sepulcralis nos excitat. *Job,* 460, L

!• Pulverem de sandalis quomodo excutere jubeantur apostoli, ct quare id fieret. XV, 263, 1, Pulverem reipsn excutiebant apostoli apud eos qui Evangelium recipero nollent, XVII 286, 1. Pulverem cur Judæi in Paulum jactent, 390, 2 el seq.

3® Pulvis pedum Dei, quem cis Nahum attribuit, tria denotat, XIV, 160. 2. Pulvis in Scriptura est signum ad vernantis exercitus. XI 296, L Pulvero apud Hebraos servitus ct luctus significantur, 30!, 2. Pulvis pigmentarius virtutes orationis e mortificationis comites, Vili, 2, 2.

PUNCTUM. Punctum lineas jugiter terminat, 420.1, Punctum honoris quale, *Job, ibid,*

PUNICETA. Puniceta Romanorum delici© sunt, XIV, 513. 1.

PUNICOS. P Punica lingua et Hebrea aflìnes sunt. XVII. 247, 2. Punicum malum unde sic dictum. VIII, 43. 2 el seq.

PUNIRE, PUNITIO, l® *Punirti est aelus justiliz vindicative, hinc culpam cl peccatum puniendi pr+yupponunl,* XIII. 136. I. Quam severe Deus p acata puniat, II. 113, 2 : *Ego enim sum Dominus Deui tuus, Deus emulator, reddens iniquitàlem patrum super filios iti tertiam et quartam generationem his qui oderunt me.* Puniuntur severe qui Dei judicia et castigationes impiorum non «stimant. 289, 2. Punitiones Dei per mortem repentinam quid denotent. XVII. 147. 2.

i» *Puniri peccata* u *Doo signum est amoris et curso Dei, non puniri ingens malum,* XII, 617. 1,2' *Et requiescet indignatio mea in te : el auferetur zelus meus a (e, el quiescam, nec irascar amplius Eo quod non fueris recordata dierum adolescenti# tu#, et provocasti me in omnibus his: qua*propter el ego vias luas in capite luo dedi, ait Dominus Deus, et non feci juxta scelera tua insomnibus abominationibus t >is.* Puniri a Deo satius est quam ab hominibus, *Hi,* 535, I, 2. *Dixit autem David ad Gad: Coarclor nimis, sed melius esi ut incidam* in *manus Domini (mullir, enim misericordi# ejus sunl) quam in manus hominum.* Puniri cito, misericordia osi. IX, 179, 1 : *Misericordia enim et ira ab illo cito proximant, el in peccatores respicit ira illitu.* Quos punit Deus in hac vita, io futura non puniet. XIV, 166, 2 : *Quid cogitatis contra Dominum? consummationem ipse faciet; non consurget duplex tribulatio (Vide* Deus , cap. II!, art. m, § x, Justitia).

3® *Punitio impiorum cl maiorum per judicem vel regem, Deo el populis placel.* VI, 240, 2 : *Qui dicunt impio : Justus ts, maledicent cis populi, el detestabuntur eos tribus. Qui arguunt eum laudabuntur, et super ipsos veniet benedictio.* Punitio malorum a magistratu facta laus est bonorum, XVIII, 210, 2 : *Principes non sunt Umori boni opens, sed mali.* 1/5 *autem non Umero potestatem ? Donum fac, cl habebis laudem ex illa. Dei enim minister est Ubi in bonum.* Punitio improbo* rum salus est proborum, XX, 93. 1. Quinquo viri qui in illa re qua excellebant, ploxi punitique sunt. III 114. 2.

PUPILLA. 1® Pupillæ etymon. Latinum, Gracula, Hebraicum, V, 184. 1. Cur Hebræis dicatur filia. XIV, 318. I. Ipsa tribus propugnaculis munitur, V, 184, 2. Ejus usus, *ibid.* Totum mundum in so continet, *ibid.* Pupilla nihil mugis custoditur, XIV, 378, 1.

2® Pupilla gratiae symbolum est. IX 486, 1.

PUPILLUS. Pupilli sunt injuriis expositi, *Job,* 619, 2. Pupillorum jura non sunt violanda, Vi, 190, 1 : *Ne attingas parvulorum terminos, el ogrum pupillorum no introeas: propinquus enim iliorum fortis est. el ipse judicabit contra te cav*> sum illorum.* Pupilli sunt Deo cune, VI, 190f 1 ; *Job,* 175. 2. Pupilli ot viduæ Deum tutorem habent, XX, 93, i. Illoruin clamorem exaudit Deus, Xf 424, i. Pupillorum ingens consolatio est, quod in Deo Deique protectione vivant, XIII, 469, L Pupillorum Jura judices defendant, IX, 148, 1 : *In judicando eslo pupilhs misericors ul paler.* Pupilli a legibus defenduntur, *Job,* 175, 2. Jus iumanum pupillis subsidia decernit, *ibid.* Jure civili tulor destitutis datur, tòid. Magna legis in pupillos providentia, *ibid,*

PURGAMENTUM. Purgamenta hujus mundi cur se voret Apostolus. XVIII, 284, 1.

PURGATIO. Purgabo templi per Judam Mach*-

bæumiwClaJV, 432, I, 2; 433, t, î; 497, t Contint nnlo mortem Antiochi Epipbams, 54.3,1, 2 Ti.MPLUM).

PURGATORIUM. P *Purgatorii veritas contra hxreticos astruitur et propugnatur,* IV, 286, 2 et seq. : *Panem tuum cl vinum tuum super sepulturam justi constitue;* 554, 2 : *Sancta ergo el satubris est cogitatio pro defundis exorare, ut a peccatis solvantur ;* IX. 423, 4 ; 486, 2 ; *El postea resurget* (Deus) *cl retribuet illis retributionem, unicuiqtfe in pul ipsorum, el convertet in interiores partes Icorx;* XII, 637, 1; XIV, 59!, 1 ; *Ipso enim quasi ignis conflans, el quasi herba fullonum ; el sedebit conflans, el emundans argéntum, el purgabit filios Levi, el colabit eos quasi aurum el quasi argentum* ; XV, 164, t ; *Esto consentiens adversario luo cito, dum es in via cum co, no forte adversarius tradat te judici, cl judex tradat lo ministra el in carcerem miliaris. Amen dico libi, non exits inde, donec reddas novissimum quadrantem;* 307, 2 ct seq.: *El quicumque dixerit verbum contra Filium hominis, remittetur ei ; qui autem dixerit contra Spiritum sanctum, non remittetur ei neque in hoc sxculo, neque in futuro;* XXI, 282, 2. Purgatorium asiruit Apostolus, XVIII, 27!, 1 ei seqq. : *Si quis autem superxdificai super fundamentum hoa* (quod est Christus) *aurum, argentum, lapides pretiosos, ligna, fcenum, stipulam, uniuscujusque opus manifestum erit : dies enim Uomini declarabit, quia in igne revelabitur, cl uniuscujusque opus qualo sit, ignis probabit..... Si cujus opus arsvril. detrimentum patietur; ipse autem salvus crii, sic tamen quasi per ignem.* Purgatorium credidit Judas Machabæus et Judæi tam prisci quam moderni, IV. 554, 2 : *AI vero fortissimus Judas hortabatur populum conservare se sine peccato, sub oculis videntes qux facta sunl pro peccatis eorum qui prostrali sunl. El facta collatione, duodecim millia drachmas argenti misil Jcrosolymam offerri pro peccatis mortuorum sacrificium.* Purgatorium m concilio Florentino Græci confossi sunt, IX, 237, 1. Id Novantes eliatu nescientes esso ostendunt, XIX, 482, 2.

2® *Qux sit Purgatorii pana.* Purgatorius ignis Verus csl ignis, IX, 237, 1. Est murus ignous paridisi coelestis, XIV, 374, 2 : *El ego ero ci, ail Dominus, murus ignis in circuitu.* Purgatorii pœna quam acerba, XX, 480, t. Purgatorius non contemnendus. *Psalm.* I, 240 : *Damine, nc in furore luo arguas me. neque in ira tua corripias me.* Ejus pœna semel finietur, XV, 164, t. Ejus ignis quomodo Christo in judicio particulari assistet. XVIII. 273. t. Purgatorii ignis per flammeum gladium ante paradisum significabatur, I, 112, !, Purgatorium austro cl aquilone, ad quem quis cadit, denotatur, VII, 369, i, 2. Purgatorium an interpositum inter limbum patrum el infernum , XVJ, 226, 1. Purgatorii locus aliquando infernus dicitur. *Psalm.* I, 79. 1 I *Quoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis toneslum tuum videre corruptionem.* Purgatorium dosidorii quis, XVI, 177, i.

3® *Animarum* tn *purgatorio existenlium status, an invocanda, quomodo eis succurri queat.* Animæ in Purgatorio existentes sunt Ecclesiæ membra, XVIII, 575, 2. De salute sua sunlcerue, IX, 359, 2 : *Malitia hora oblivionem facit luxuria magna, ct in fine hominis, denudatio operum illius.* Animæ m eo amant cl laudant Deum, XXI, 134, I ; *Et omnem creaturam qua in calo est et super terram, et sub lerrx, el qux sunl in man, el qux in eo, omnes audivi dicente* : Sedenti in throno cl Agno, benedictio, cl honor, cl gloria, el potestas in sáculo sxculorum.* In purgatorio exis* lentes animæ an invocandæ, IV, 564,2 Purgatorii animas non invocamus ul sancias, XII, 125, I. A purgatorii cruciatibus liberat sacrificium. IV, 554, 2; 555, 1. In eo etiam valent indulgenti^, XV, 37!, 2 el seq.: *Et quodeumque ligateris super terram, crii ligatum cl* tn *calis; el quodeumque solveris super terram, erit solutum* c(in *coriis* E purgatorio nuper liberatum Salomonem concionator Italus dixit ex revelatione facta mulieri, UI, 614, 1.

4* *Quid in purgatorio Christus post mortem descendens, egent.* Christus in purgatorium post mortem descendens primum el plenum jubilæuin dedil, IX, 666, 1 ; *Penetrabo omnes inferiores partes terra, cl inspiciam omnes dormientes, et illuminabo omne* sperantes in Domino ;* XV, 64!, 1. E purgatorio verisimile esta Christo liberatas fuisse animas in ejus ad inferos descensu, XIII, 464, 2 ; *Dc manu mortis liberabo cos, da morte redimam eos: ero mors lua,o mors; morsus tuus ero, inferne.* Christus resurgens e purgatorio plurimas, vel omnes animas liberavit. XVU, 97,1; XX, 337, 1 i *Chmslus semel pro peccali* nostris mortuus est, justus pro injustes, ul nos offerret Deo, morlificatus quidem carne, vivificatus autem spiritu. In quo el his, qui in carcere erant, spiritibus veniens prxdicavil.*

PURIFICATIO. !• *Purificatio legalis mulierum.* Purificationis lex quibus feminis lata m lege Moysis, II, 73, 1. Ab hac fuit immunis beata Virgo, *ibid.* 2 el seqq. Non obligat jam Christianos, 74, L Purificationis dies cur in parlu masculi erant qua** draginta, in parlu femina) duplicabantur, 76, 2. Quid hoc tropologico significat, 77, 4. Purificationis 1res erant loges, Um matrem, quam prolem et victimam spectantes, XVI, 68,2. Quis ejus esset ordo, 7!, !, 2. Do sacrificio m purificatione oblato, II, 77, 2. Purificatio poenitentiam significat, 74, I.

Purificatio bealæ Virginis festum quando cl ubi institutum, XXI, 232. i.

2t *Purificationes alia a lego Mosis prxscriplx.* Purificationes Judæorum dicebantur justiliæ vel justificationes Jegis veleris, XI, 744,1, 1« Purifica-

tiones Judæi interdum devotionis ergo suscipiebant, XVII, 3^3, i. 2. Purificatio in templo Hierosolymitano quæ esset, 381, 2.

3° *Purificatio apud veteret fiebat per sulphur et ignem,* IV. 502, 2.

4# *Purificatio mentis.* Purificatio præmittenda orationi. *Job,* 272, 2 (Wde Orktio).

PURITANOS. Puritani Angli dictorum sunt servantes, etiam in malo, VI, 74, 1.

PURITAS. <• *Quid sit puritas, in quo ea maxime spectetur et consistat,* XVIII, 679, t. Puritas est quædam sanctitas, XX, 566, t. Puritas omnimoda dicitur sanctitas, XIV, 214, t. Puritas est quieta dormitatio et mystica solitudo, *Job,* 87, 2. Quanta puritas Dei, hinc pura eum decent, XX, 94, 2. Puritas verborum Dei, VI, 429, 2.

t9 Puritas anima unde proveniat. Puritas anima* ab uno Deo provenire debel, IX, 96, 2. Nascitur ex amore et adhæsione ad Deum, resque divinas et cœlestes, XIV, 214, 1.

3* *Puritas conscientia quantum sit bonum,* XIX, 272, 2 : *Gratias ago Deo, cui servio a progenitoribus (n conscientia pura.* Puritas cordis Deo gratissima, VI, 153, 2 : *Qui diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum suorum amicum habebit regem.* Puritas accessum habet ad Deum, *Job,* 17, I; 607, 2. Puritas cordis Deum videt. 273, 2. Puritas vitæ est candida vestis anirnæ, XXI, 69,2: *Habes pauca nomina in Sardis qui non inquinaverunt vestimenta sua.* Puritas lino denotatur, XII, 112, 2 : *Hac dicit Dominus ad me : Vade, ct posside tibi lumbare lineum, ct pones illud super lumbos tuos, et in aquam non inferes illud.* Puritas est comes vene religionis. IV, 414, I. Vitæ puritas Vene Ecclesiæ et religionis signum, XIX, 119, 2 : *Exhortatio enim nostra non de errore, neque de immunditia, neque in dolo, sed sicut probati sumus a Deo, ut crederetur nobis Evangelium.* Puritas doctrinae, castitatis et vitæ, est una o nolis vene fidei et Ecclesiæ, XX, 164, 2 : *Qux autem desursum esl sapientia, primum quidem pudica est.*

4* *Puritas tam corporis quam animi est servanda.* Job, 606, 2: *Pepigi fœdus cum oculis meis ut ne cogitarem quidem de virgine. Quam enim partem haberet in me Deus desuper, et hxredilatem Omnipotens de excelsis T* Puritas virginea ab amore anirnæ erga Chnslum exigitur, XVIII, 679, 1. Punias corporis admonet puritatem anirnæ esse servandam, IV, 343, 1.

Puritas cordis praelato necessaria, XVIII.I80,1,2: *Finis autem przcepti est charitas de corde puro, et conscientia bona et fide non fida.* Puritas angelica in sacerdote requiritur, XIV, 563, 2 *(Vide* Sacerdos).

Puritas Saræ filiæ Raguelis, IV, 280, 1. Puritas et poenitentia in beata Virgine mire fuit conjuncta, X

PURPURA i* Purpura quid sil, I, 633, 2. Purpura est sanguis ostrei. XIX. 257. 1. Ejus inventio prima, XI. 114, I; XVII. 400, 2. Purpura marina fil ox succo conchiliorum marinorum, IV. 432. 1. Ea quæ fit ex violis aliisquo herbis pallet, *ibid.* Purpura Tyria est ardens et quasi ignea, *ibid.* Purpura Tyria est prestantissima, XI, 346, 1.

2* Purpura apud Romanos, alia erat consularis, alia regia, IV, 451, 2. Purpura est color regius, I, 633,2. Purpura regum vestis, XII, 609,2; XVI, 220, 1; XXI, 312, 2. Cur purpura regum dicatur pannus luctuosus, XVII, 400. 2. Purpura olim meretrices utebantur. XI, 114, 1.

Purpura vestis cardinalium, et quando data cardinalibus, XII. 609, 2. Purpura cur data sit a Papa cardinalibus. XV, 611, 1.

3* Purpura tabernaculi aquam representa!, XIX, 432. 1. Ipsa charilalis symbolum, VI, 511,1. Purpura non est lapis involvendus, 303, 2.

PURPURARIA. Purpuraria unde dicatur Lydia, XVII. 310, 2.

PURPUREUS. Purpureas cristas galeis cur milites adderent, XIV, 178, 1. Purpureis et coccineis veslibus utebantur Chaldæi, XIV, 427, 2. Purpureus color index ignei animi est; dicitur quasi *purus urens,* id est ignis, 178, 2. Purpureum capitur subinde pro albo, XXI, 171, 2.

PUSILLANIMIS, PUSILLANIMITAS. !• Pusillanimitas describitur, II, 243, 2; IX, 414, 1. Pusillanimis parvis rebus offenditur et facile irascitur, X, 53, 1. Pusillanimis adversam fortunam vix sustinet, 572,2 et seq. : *Spiritus viri sustentat imbecillitatem suam : spiritum vero ad irascendum facilem quis poterit sustinere?* Imo nec ipso sustinetur, 573, 1. Nihil ferre potest, *ibid.,* 2. Pusillanimes sunl parvi animi et impatientes, V, 423, 1, 2: *Impatiens operabitur stultitiam, el vir versutus odiosus est.* Pusillanimes tristia do so et aliis semper ominantur, XIV, 86, 1. Pusillanimitas est seipsum occidere, III, 43<. 1.

Pusillanimitatis effectus. Pusillanimitas animi debilitatem causal, VI, 225, 1, 2: Si *desperaveris lassus in die angustia, imminuetur fortitudo tua.* Pusillanimitas quam noceat Deum laudaro volenti, IX 227, 1 : *Noli esse pusillanimis in animo tuo : exorare el facere eleemosynam ne despidas.* Myrmecoleoni comparatur, 228, 1.

3* *Pusillanimitatis remedia.* Pusillanimes ad Christum agonizantem pro remedio confugiant, XV, 568, 2. Quomodo «os conservet Deus, IX, 487, 1,2 : *Panilcnlibus autem dedit viam justitia, et confirmavit deficientes sustinere, el destinavit illis sortem veritatis.*

PUSILLUS I0 Pusilli homines ingenio el arlo præstant, XIV, 3, 1, 2. Pusilli cur non sunl scandalizandi. XV, 402, 2(Ktde Pueri).

2 Pusillus grex cur dicantur fideles, XVI, 172,1. Pusilli qui judicio extremo inlerfuluri sunt, XXI, 358, 2.

PUTEOLI, PUTEOLI urbs unda dicta : ejus silus

PUTEUS. 4* Putei quod sit etymon, XVI, 357,2 Putei ab Isaac tres effossi, I, 273, t. Do eorum nominibus. *ibid.* Quid hi tres putei mystice significent, 274, 2. Puteos sibi quisque in Mesopotamia locisque vicinis ob terræ ariditatem fodiebat, et hos tum sibi fodiendo comparabat, XIII, 327, 2. Putei crebri erant in Judaea ad aquam colligendam, XII, 263, 2. Erant aliquando loco carcerum *ibid.* Erant ii carnosi, quia patentes superne et profundi: inde funibus in cos rei demittebantur, *ibid.* Putei eo amplius redundant quo plus aquæ ex iis hauritur, \1, 49. 1.

Puteus in quo SS. Práxedes et Pudentiana martyrum reliquias condebant Romæ, etiamnum supere>t, XIX. 317, 4.

E puteo qui est in idolio, bibero licet, XVIII, 323, 2.

2* Puteus aquarum viventium quis, VIII, 82, 1. Puteus profundus et angustus typus est meretricis, VI, 202, 1.

PUTIPHAR. Putiphar duplex in *Genesi* describitur : sacerdos unus, alter princeps militiæ Pharaonicæ, I, 362,4,2.

PUTREDO, PUTRIS. Putre capitur interdum pro *pingui* el *resoluto,* XI, 250, 1. Putredo corrumpit dentes alioqui inviolabiles, VI, 278, i. Putredinis emedium mol est, V, 282, 1. El cedrus et balsamum, *ibid,* et 2. Putredo cur vocetur mors periphrastice, XIV, 264, I. Putredo corporis Jobi quanta, *Job,* 184, I. Putredo nobis pater et mater, 381, 1 ; 383, i.

PUTREFACTIO. Putrefactio unius partis inficit alias, V, 281, 2. Unde ipsa Gal, *ibid.* Quid sit: primo putrescunt húmida, deinde sicca : omnia putrescunt praeter ignem, *ibid.* Res putrescunt facilius æstate quam hieme, in tepore quam in fervore, in quiote quam in inotu, *ibid.*

PYGARGUS. Pygargus quale sit animal II, 448. 2.

PYGMÆUS. Pygmæus idem est quod cubitalis, XII, 696, 1. Pygmæi an existant et gens aliqua sil brevis, pugnans assiduo cum gruibus. 695,1,2. Fabulosos eos esso probatur, *ibid.* Ubinam habitaro fingantur,iW. Illorum pugnacum gruibus otperdicibus, item fabulosa, *ibid.* An Pygmæi ad simias vergant, *ibid.* Pygmæi erant viri bellicosissimi 696, 2; 697, 1, 1.

PYRAUSTÆ. Pyrauslæ in igne vivunt, VIII, 596, i.

PYREA. Pyrea quid sint Persis, XIII, 157, 2.

PYRETHI. Pyreihorum magorum in Cappadocia quod esset officium, XIV, 274, 1

PYROPUS Pyropus gemma eadem est quæ Chalcedonies, XXI, 386, 2.

PYRRHIAS. Pyrrhias quis sit serpens, XXI, 240,2.

PYRRHUS. Pyrrhus rex Epirotarum cur in galea cornua hircina gestaret, XII, 482, I, Quia haberi voluit filius Jovis Hammonis, XIII, 102, 2 et seq. Dici voluit aquila, cur, XII, 623, 2. Pyrrhus primus contra Romanos in Lucania elephantes eduxit, IV, 442, 2. Ob dominandi libidinem periit, V, 444, 1.

PYTHAGORAS. !• *Pythagoræ cita.* Pythagoras quando vixerit, IX, 5, 1. An fuerit circumcisus et idem cum Ezechiele, XI, 82. 1; XII, 466, I.Non fuit Ezechiel, XII, 466, 1. Eum S. Ambrosius a Judæis orlurn fuisse censet, *ibid.* Cur putatus esse Ezechiel, *ibid.* Unde dictus Pythagoras, 466, 2, Fuit e Samo oriundus, ergo non Judæos fuit, sed Græcus, *ibid.* Fuit Ezechiele posterior, 467, 1. Pythagoras Epheso prodiit, XVIII, 583, i. Per Syriam et Ægyptum est peregrinatus, IX, 47, 2. Albarn vestem gestavit. IX, 215, 2.

2* *Ejus auctoritas apud discipulos,* IX, 5, 1; XX, 567, 2. Quo apud discipulos in honore esset, XIX, 303, 1, 2. Pythagoras aurea corona solitus redimiri, ob insignem sapientiam, V, 39, 1. Unde multa supra mortalium captum savent, XXI, 197, 2. Quare mortem simularli, XII. 466, 2.

3° *Pythagoræ doctrina.* Ejus triplicia fuere symbola, theologica, ethica, politica, et singula explicantur, XI. 82, 4, 2; 83, 1, 2. Cur vetuerit Deum in annulo sculpi, XII. 138, i. Censebat astni esse animata. XIX, 94, 2. Censuit animas ante corpora extitisse, XVI, 458, 1 ; 466,2. Censuit peccata, quæ anima antequam corpori jungeretur, in cœlo commisisset, mortis et aerumnarum hominis causam esse, XVIII, 98.1. Ejus sententia de immortalitate anirnæ, VII, 157, 2. Docuit melempsychosin, IX, 12,2; XII, 466, 2; XVII, 101, 4. Credebat animas ex uno corpore in aliud migrare, XV, 688, 2. Pythagoras quoties transanimalus, 1, 5, 1 ; XII, 466, 2 et seq. Quomodo dixerit animas improborum degenerare in coq>ora belluarum, XV, 536, 1. Ejus symbolum de via salutis el perditionis. XV, 210, 2.

Ejus ethica dogmata et gnornæ, IX, 30. 2; 31,1. Pythagoræ symbola quæ sint, 1, 31. 2 et seq. Ethices sectator egregius fuit. IX. 5, 1. Pythagoræ silentium, XI, 416, 2. Pythagoras silentii magister, *Job,* 299, 1. Quinquennale silentium a discipulis suis exegit, X, 356. 4. Otii fugam suis suadebat, V, 158, 2. Ejus vox ad effeminatum. XIX. 54. 2. Docebat a carnibus el fabis abstinendum. XV, 352, 4. Salem cur in mensa apponi juberet, XVII, 50, 2. Asserebat assentanles esse hostibus deteriores, XIX, 120, 4.

PYTHAGORICI. Pythagoricorum quinquennale silentium, XX, 73, 1. Per symbola sua dogmata tradebant, XIII, 223, 1. Per numerum nominum incedebant. XIV, 34. i. Pythagorici cur esu carnium abstinerent, XIII, 14, 2. Non edebant pisces ob silentium, X, 361, 4.

PYTHIA. Pythia sacerdos Apollinis unde diet' XI, 222, 2.

PYTHIUS. Pythius. Lydiæ rex. quatuor filios Xerxi ad bellum eunti offerens, cb quintum sib

reservatum illius indignationem incurrit, IX, 614, 2.

PYTHO seu PYTHON, Python unde dicatur, XI. 406, 1. Voces Pythonis sunt graciles et hiulcæ, *ibid.*

Pythones sunt spiritus divinatores XI, 222, 2. Sæpe per ventrem hominis loquebantur, *ibid.* Undo dicantur stridere, *ibid.* Pytho dictus est spiritus futura prædicens, XVII, 310, 2 ct seq. Unde dictus est Apollo Pythius, *ibid.* S. Paulus Pythonem expulit, *ibid.*

PYTHONISSA. Pythonissa Samuelem non evocavit, sed hic ejus incantationem prævenil, el quare, X, 480, 1, S.

Q

QUADRAGENARIUS. Quadragenarii numeri mysteria, XV, 61, 2; XVII, 49, 1. Symbolum est sanitatis et perfectionis, XVI, 374, i.

QUADRAGESIMA. Quadragesima Montani hærctici post Pascha, XV, 246, L Quadragesima danda fidelibus ad pœnitendum cæso Antichristo, XXI. 3 42, 2.

QUADRAGESIMALE JEJUNIUM. Quadragosim® jejunium vocalur statio, unde, I, 631, I. Ipsa est anniversaria decima, *ibid.* Quadragesimas duas lanium Moses in monte jejunavil, II, 436, 2. Quadragesimalis jejunii vari® sunt causæ, XV, 118, 1. Sanitati corporis confert, *ibid.* Aliæ ejus causæ symbolic® et mystic®, *ibid.,* 2. Quadragesimale jejunium qui servant, Deo anni velut decimas per abstinentiam dependunt, XIV, 447, i, 2. Exempla antiquorum Palrum pristini rigoris jejunandi in Quadragesima, I, 631, 2. Quadragesimale jejunium a quo die sit inchoandum, YI, 476, 2 el seq.

QUADRAGESIMUS NUMERUS. Quadragesimus numerus sanus ct sanctus est, XV, >18, 1. Quadragenarius numerus mysticus est, I, 631, 1,2; XVI, 335, 2.

Quadragesimo post Christi mortem anno Jerusalem a Romanis excisa est, XIV, 485, 1.

QUADRAGINTA. Quadraginta annis quibus Hebraei peregrinati sunt in deserto, defuerunt quinque dies, 111, 24 2. Quadraginta per annos mulli sino cibo vixere, XV, 119, 1. Quadraginta «ex anni ædificationis templi quomodo sint subducendi, XVI, 334 2 el seq. Quadraginta diebus a resurrectione cur Christus suis apparuerit, XVII, 49,1, Quadraginta quinque dies pœnitenliæ dabuntur lapsis, post mortem Antichrist!, XIX, 156. 1

Quadraginta martyres viderunt laureas sibi in cœlo paratas, XI. 725, 2. Alacriter in gelidum stagnum insilierunt, XV, 607, 1. Quibus se vocibus id constantiam ammarini, XIV. 534, 2. Viso uno e sociis defecisse, el rogantes Deum ut alium in ejus locum sufficeret, voti compotes facti sunt, alias triuncius, vel ter teruncius, XV 174, Î. Ejus dimidium erat minutum, 708. 2.

QUADRATURA. Quadratura circuli quomodo icialur et nesciatur, VII, 303, 2.

QUADRATUS. Quadrat® urbes et domus sunt firmissimæ, XII, 860, 1. Quadrata figura cur non probetur in urbium munitionibus, XXI, 375, 2. Ejus commoda. 376, 2. Quadratum erat altare holocaustorum, XII. 826, 1, 2 *(Vide* Altare). Quadrati geometrici omnia latera sunt æqualia, IV, 317. 1.

QUADRATUS (S.). S. Quadratus an fuerit episcopus Philadelphcnsis, cui S. Joannes scribit, XXI, 70, 2. Fuit martyr, et Apologiam pro Christianis scripsit, *ibid.*

QUADRIGA. Quadrigæ Aininadab quid significent, Vili, 159, I. Quadriga Cherubini qualis esset, XII, 495, 2 *(Vide* Animal, Cherub, Currus). Quadriga Dei sunt nubes, XIV, 257, 2. Quadrigæ quatuor quas Zacharias vidit, quid significent, 426, i, 2. Quatuor monarchias repraesentant, et cur, *ibid.* In quadrigis depugnabant veteres ; Iiinc quadriga belli ct regni bello parti est symbolum, *ibid,* et 427, 1. Mystico h® quadrigæ sunt quatuor genera sanctorum, *ibid.* Ventis assimilanlur, 429, 2.

QUADRIMEMBRES. Quadrimembres parabolas usurpat Salomon in cap. xxx *Proverb.,* VI, 419, L

QUADRINGENTI. Quadringenti triginta anni post Abraham, post quos lata est lex, quomodo computandi sint, XVIII, 543, 2.

QUADRUM. Quadrum virtutum cardinalium qualo sit, XII, 803, 1.

QUADRUPES. Quadrupedum variorum natura prodigiosa, I, 671, 2.

QUÆRERE. Quærendi Deum unde initium sumatur, *Psalm* II, 209, 1 : *Quirite Dominum et confirmamini, quxrile faciem ejus semper.* Quærere Deum in duobus positum est, *ibid.* Quærere faciem Dei quid sit, *ibid.* Quærere regnum Christi est idem quod illud possidere, el ab eo possideri, XIII, 645, 1. Quomodo quærendus sit Deus amissus, XVI, 83, 1 : *El dixit maler ejus ad illum* (Jesum) : *Fili, quid fecisti nobis sic? ecce paler tuus et ego dolentes quxrebamus (e.* Quinam quærant Deum et quomodo, XIV, 275, 2. Quærunt omnas quæ sua sunt, non quæ Jesu Christi, XIX,

QUADR ANGULI. Quadranguli postes sanctuarii quid mystice designent, XII, 815, 1. 2.

QUADRANS. Quadruns est quarta pars assis,

38, 2 : *Omnes quæ sua sunl quærunt, non quæ sunl Jesu Christi»*

Qui quænt Deum jam eum aliquo modo habet, VIL 607, 2 : *tn lectulo meo per nodes quæsivi quem diligit anima mea : quxsivi illum, et non inveni.* Quærit anima Deum septem do causis, *ibid.,* 1. Quærendus est Deus, qua via et quomodo inveniatur, 606, 1,2; 607, 2 et seq.

QUÆSTIO. I0 Quæstiones quibus so miscet homo, VII, 280, 2. Pro quo sumi debeant, et quid significent, 28!, 1, 2.

2° Quaestio una diversas responsiones suggerit, VI, 350, I. Quæstiones convivales non sint continuae, sed dissectæ et solutæ, 165, 2. Eæolim erant in usu, 166, 2; 188, 1, 2. Quid in earum solutione observandum, 174, 2. Quæstiones quomodo decernendae, *Job,* 178, 1. Quæstiones unde» quequo mittuntur ad sapientes et doctores resolvenda?, VI, 166, 2.

3* Quæstiones subtiles a scholasticis moveri solitæ, fabularum nomino ab Apostolo non vetantur, XIX, 179, 1; 254, 1. Quæstiones hærcsiarchamm, 25$, 1. Eas do ro omni movent hæretici, *ibid.* Quæstiones inept® quæ sint, 230, I.

4° Quæstiones polilicæ e Ptolemæo Philadelphi Septuaginta interpretibus sunt in mensa proposita?, X, 143, 2 et seq. *Quxstionum hebraicarum* ***in*** *libros Regum* liber an sit proprie S. Hieronymi, V, 5. 1.

QUALITAS. Qualitas morbida ex Adam in pos» teros non transfunditur, XVIII, 100, 1. Qualitas hominis est mera miseria, XVI, 315, 1. Qualitas quælibet et gratia in Scriptura per Spiritum significatur, III, 125, 2; 126, 1. Qualitas renuntiationis faclæ in baptismo, VII, 28Ç, 2 et seq. (Fide varios articulos in quibus de singulis his rebus speciatim agatur).

QUANTITAS. Quantitas alia est continua, alia discreta, XV, 358, 2. Quantitas hominis quam exigua sit, XVI, 315, 1.

QUABANTANA. Quarantena desertum describitur. \ \. 116, 1.

QUASI. *Quasi* ot similes particulæ sæpe veritatem, non similitudinem apud Ilebr.eos significant, XVI, 290, 1 ; 309, 1 ; XVIII, 273, 2; XXI, 273, 1.

QUATERNARIUS. Quaternarii numeri perfectio et mysteria, XII, 346, 2; XV, 11, 2 et seq. In quaternariis gryphorum Salomonis quod ultimo loco ponitur, est in eis summum, VI, 438, 2 ; 441,2.

QUATRIDUUM. Quatriduum mysticum mortis peccatoris, XVI, 488, 1.

QUATUOR. !• Quatuor capitur aliquando in Scriptura pro quartum, XIII, 537, 1. idquo ad auxcsim, *ibid.* Quatuor scelera Damasci an definito, an indefinito accipienda sint; si definito ea capienda, quænam sint ea, *ibid.,* 2. Cornelius censet ea indefinito sumi, *ibid.*

2e Quatuor fluvii paradisi Christi sapientiam denotant, IX, 659, 1» Item quatuor virtutes **cardinales**, 660, 2 et seq. Quatuor angeli principes quomodo esse dicantur et intelligantur, XII, 503. 2. Quatuor facies Cherubim erant, 480. 1,2. Videtur eas Deus opposuisse statua? Manassis, qui similem sibi statuam effecerat, 482, 2. Quid hæ facies denotent, 482, 2; 503, 1. Imprimis quatuor Dei stemmata, 504, 1, 2. Item quatuor dolos Dei redemptoris, et Dei bellatoris vindicisque. 505. 2. Item Synagogæ et regni Judaici stemmata, *ibid.* Allegorico quatuor Christi stemmati designant, 506, 1. Ilæ tropologice sunt quatuor stemmata Ecclesiæ : id per omnia accommodatur, 507, 2. Item quatuor sedes patriarchales, quatuor doctores Ecclesiæ nec non quatuor stemmata Ecclrsiæ triumphantis, 508, 1. 2 (Vide Cheiivd, Cir r us). Quatuor animalia currus Dei de quibus agitur in *Apocalypsi (Vide* Ammal ia).

Quatuor novissima quatuor sunt dimensiones, XVIII. 619,1.

Quatuor temporum jejunia adumbrata per quatuor solcmnia Judæorum jejunia, XIV, 447, I.Ob quatuor causas instituta sunt, tbid. et 2. Per quatuor tempora cur jejunium et orationem Ecclesia indicat. XVI. 113. I.

QUEMADMODUM. *Quemadmodum* sæpeest particula admirantis, el capitur pro *quam,* X, 493, 1.

QUERCUS. Quercus el juglandis antipathia, VI, 185, 2. Quercus fortitudinis et constanti® est symbolum, XIII, 553, 2; XIV, 41!. 2. Item divilum, XIV 485, 2.

QUERELA, QUERIMONIA. QUERULUS. Querelæ Jobi et Jeremiæ an ex impotenti ct irato amore in Deum sunt profeci®, XII, 161, 2. Querele Jobi rationabiles erant, *Job.* 76, i; 241. i. Querimonia moderata non est illicita, Job. 189, 2 *(Vide* Jer emías, Job). Querulum est natura omne infirmum, XII, 164, 1.

Querela impiorum de Dei providentia, XIV» 582,1.

QUI. *Qui est, qui erat, et qui venturus est,* an idem sit cum nomino Jehova, XXI, 17. 2 et seqq.

QUIA. *Quia* aliquando Sumitur ut sit particula redundans, aliquando pro *tamen.* IV, 225, I. *Quia, quoniam, eo quod,* sæpe ponuntur pro *quamvis,* XII. 67. 1.

QUIES, QUIESCERE, QUIETUS. Quies Dei in die septima fuit a productione novarum specierum, non individuorum, XIX, 386, 1 : *Dixit enim in quodam loco de die septima $ic:El requievit D'us die septima ab omnibus operibus suis. El in isto rursum: Si introibunt in requiem meam.* Quomodo quiescere dicatur Deus, *Psalm.* II, 384, 2 : *Elegit Dominus Sion, elegit eam in habi* talionem sibi.Hxc requies mea in sxculum sæculi: hic habitabo quoniam, elegi eam.*

2° Quies non est hujus vitæ, *Job,* 86, 2. Quietem dum quis sectatur, inquietem invenit, XXI, 45, 1. Quietis symbolum lectulus est, *Job,* 551, 1, 2.

3» **Quies nusquam nisi in Deo, Deique amore**

et cultu, III, 299, 2 : *El wqvteil omnis domus Israel post Dominum.* Quies in Deo vera est, X, 98,1, 2 : *Non est census super censum saluiis corporis, el non esi oblectamentum super cordis gaudium.* Quies in Deo quam suavis sit, XIV, 436, 2.

4* Quies animæ oritur a timore et amore Dei, VI, 35, I : *Timor Domini ad vitam : et in plenitudine commorabitur absque visitatione pessima.* guies animi est factus justiliæ, V, 537, 1. In quiete animi sita est perfectio virtutis, IX, 153, I : *Qui illam* (sapientiam) *diligit, diligit vitam, et* yut *vigilaverint ad illam, complectentur placorem ejus.*

5* Quietis fructus, XI, 415, 2 : *In silentio ct spe erit fortitudo vestra.* Ex quiete oritur contemplatio, XXI, 186, 2 : *El cum aperuisset sigillum septimum, facium est silentium in calo, quasi media hora.* Quies ab hominum turbis ad coelestium contemplationem conducit. VI, 105, 2. Quies mentis prima dispositio ad prophetiam, XII,226,2. Ejus vis et effectus, *ibid.* Quieti sunt disciplinarum capaces, X, 355, 2 et seq. : *Disciplinam in pace conservate, filii; sapientia enim abscondita et thesaurus invisus, qux utilitas in utrisque?* Quietum nemo lacessit impune, XIII, 79, 1. Quietæ vitæ commoda, V, 521, 1,2: *Melior est buccella sicca cum gaudio quam domus plena victimis cum jurgio.* Quies explicat, cura implicat, VII. 608,1.

6* Qualem quietem optet homo post hanc vitam, X, 99, 2: *Melior est mors quam vita amara; el requies xlema quam languor perseverans.* Quietis ætcmæ bona, XIX, 387, 1 : *Qui enim ingressus est in requiem ejus, etiam ipse requievit ab operibus suis, sicut a suis Deus.*

QUINARIUS. Quinarii numen mysteria, XII, 860, 2 ; 861, 1,2.

QUINGENTESIMUS. Quingentesimus numerus quietis perfectionem significai, quia Ot ex quinquagenario decies multiplicato. XII, 818, 2. Idem remissionis et indulgentias sacramentum est, 819,1.

QUINQUAGENARIUS. Quinquagenarius numerus quid mystice significet, XVI, 463, 2. Requiem signat, XII, 818, 2.

QUINQUAGESIMUS. Quinquagesimus annus erat Jubilæus, XIII, 625, 2. Quinquagesimus annus Jubilæicur apud Judæos institutus sit, XVIII, 314, 2.

QUINQUE. Quinque primari® urbes Ægypti lingua Chananilide locuturæ quæ sint, XI, 319, 2. Quid per eas mystico intelligatur, 320, 2.

QUINTILIANUS (S.) S. Quintilianus episcopus per aquam benedictam febrim dispulit, II, 294, 1.

QUINTILIANI hærelici. Quintiliani hærelici mulieres ad episcopatum promovebant, XIX, 205, 2.

QUINTUS CÆCILIUS. Quinti Cæcilii opes, testamentum. sepultura. XI, 357. 2.

QUINTUS FABIUS MAXIMUS. Quintus Fabius Maximus a clementia dictus est ovicula, XII, 686, 2.

QUINTUS MARTIUS. Quintus Martius rex filii mortem patienter tulit, XII, 680, 2.

QUINZAI. Quinzai urbs Tartari© iter triduo ct amplius complectitur, ejus descriptio, XIV, 48, 2.

QUIPPE. *Quippe* ponitur interdum pro *quamvis,* XIV, 453, 1.

QUIRINA. Quirina, S. Laurentii Justiniani mater, vidua quam sancte in viduitate vixerit, XIX, 238, 2.

QUIRINALIS. Quirinalis collis Romæ unus e septem, XXI, 316, 2.

QUOMODO. *Quomodo* infidelium interrogatio, XVI, 403, 1, 2.

QUONIAM. *Quoniam* particula oratione hebraica sæpe redundat, *Psalm.* 1,98, 1.

QUOTIDIANUS. Quotidianum panem petere jubemur, XV, 191.1. Quis is panis sit in particulari, *ibid,* et seq. Quotidiana communio olim in usu erat Romæ et in Hispania, XXI, 47, 1.

QUOTIDIE. Quotidie in via Dei incipiendum. XIX, 48, 2.

RA. Jla, id est malum, tam pravitatem et malitiam quam tristitiam et afflictionem significat, W. 233, I.

RABANUS MAURUS. Rabanus Maurus commentator *Ecclesiastici* moralis magis est quam jtleralis, IX, 23,2. Rabani Commentarius in *Jeream* ex S. Hieronymo est potissimum depromptus, XII. 5, 1. Ejus an sint Commentarii in *Threnos* adscript! Hieronymo, 350, 1. *Apocalypsis* interpretatus est. XI, 1.

RABBA seu RABBATH. Rabbalh hebraico quid sonet, XII. 294, 1. Erat urbs Arabiæ, et Ammonitarum metropolis, XIII, 309, 1 ; 546, L A Philadelpho capta, dicta est Philadelphia, III, 475, 1; XIII, 546, 1. Alio nomine vocatur urbs Aquarum, et quare, III, 485, 2.

RABBI, *fíabbi* vox quid hebraico significet, XV, 489, 2; XIX, 435, 1. Tam magistrum quam dominum significat, XVI, 233,2 ; 319, 2 et seqq. Non solum legis doclorem. sed etiam virum principem significat, XV, 477, 2.

RABBINUS. !• Rabbinoruin studium erat Scripturam exponere, integram tueri, sensus varios interpretari, X, 300, 1. Sunt in tuenda Scriptura

Hebraica superstitiosi, IX, 196, 1. Rabbini et nobiles soliti artem mechanicam discere, XIX, 169, 2.

2® Rabbini noverunt felicitatem nostram in Dei visione consistere, IX, 211, I. Eorum pauci noverunt SS. Trinitatis mysterium, VI, 428, I. Id moderni negant, *ibid.* Suis lectionem initii ac finis Ezcchicl interdicunt, XII, 777, 2. Fatentur urbem quam delineat Ezechiel non esse corporalem, sed mysticam, XII, 864, 2. Quomodo virorum bene meritorum meminerint, X, 451, 4.

3® Rabbinorum veterum commentum et fabulæ, XI, 187, 1, <96, 1; 236, 2; 246, 1; 261, 2; 291,1; 293, 2; 300, 2; 301, 2; 341, i; 433, 1; 460, 2; 468, 2; 476, 1 ; 577, 2; 617,2; 756, 2; XII, 3. 2; 71, 2; 176, 1; 214, 1; 257, 2; 269, 2 ; 336, 1 ; 348, 2 ; 353, 2 ; 373, 2 , 467, 1 ; 472, 2 ; 477, 1 ; 478, 2 ; 562, 2 ; 708, 2; 851,2. Rabbini in Joseph patriarcham injurii sunt, VI, 8. 2. Rabbinorum de Vasthi obscena commenta, IV, 364, 2. Item de Aman, 372, 1; 378, 2 ; 380, 2. Rabbini subvertere nituntur beatæ Virginis conceptionem, XI, 193,1. Eorum quoad Messiam inanis spes et expeclatio, XII, 420, 1. Rabbinorum in hebdomadibus Daniell's intelligendis stupor et pervicacia , XIII, 118, 2 et seq. Rabbini censent suum Messiam mutationem quamdam iniram in frumento facturum, XIII, 472, 1. Rabbini sex annorum millia mundi ælali attribuunt, XXI, 354, 2. Rabbinorum veterum judaizantium commentarii cur non sint legendi, XI, 64, 2.

RABBONÌ. *Rabbonì* quæ vox, ct quid sonet, XVI, 627,2. Est quid augustius quam *Rabbi,*ibid.

RABSACES. Rabsaccs Ezechi® regi insultat, XI, 460,1. Ejus mendacium, 461, 2.

RACA. *Raca* quid sit, et quid fratri suo dicere *raca,* 160, 2. Est id peccatum mortalo, vel veniale, *ibid.,* 161, 2.

RACEMATIO, RACEMATOR. Racematio ct racemator quid sit, X, 179, 1 ; XI, 432, 2. Sæpe per eam paucorum effugientium strages designatur, XI, 432, 2. Racematio competit Christo, diabolo plena vindemia, XIV, 141, 1.

RACHEL. Rachel fugiens, quare patris sui idola furata fuerit, I, 308, 2. Rachel mater fuit Benjamin, et liberorum maximo ayida ct amans, XII, 22G, 1. Ejus lucius in eorum interitu, *ibid.* Cur sepulta in Bethleom, non in Hebron, I, 388, 2. Quomodo mortua Josephum adorasse dicalur, 382, 2. Rachel cur dicantur matres Bethleemiticæ, XH, 225, 2.

RADBODUS. Radbodus, Frisi® rex, maluit esse cum mullis in gehenna, quam in cœlo cum paucis. IX, 4G0, 2,

RADEGUNDIS (S.). S. Radegundis in leprosos et pauperes charitas, XI, 484, 1. S. Radegundis in specio columb® navim periclitantem circumvolitans eam a naufragio liberat, VII, 580, 1 ; XI, 705,1.

RADERE. Radere barbam non eatvr m malam, sed ideo sacerdotes Judaici non radebantur, ne Gentilium sacerdotes imitari viderentur, qui toto capite raso idolis sacrificabant, XII, 834, 2.

RADIUS. 1® Per radios reflexos in nube sæpo aol videtur, etiam absens, XI, 471, 1.

2* Radii vultu sanctorum emicantes sanctitatis intern® erant indicia, XI, 522, 2. Radius jubilationis ex fervida contemplatione promicans comparatur scintillis quas ejiciebat species electrina in curru Cherubim, XII, 513.2. Radii cur viris sanctis appingantur, XVIII, 595, 2. Radii lucis ctf vocentur cornua, XIV, 250, 2.

RADIX. !• Radix in plantis est quod os in animali, IX, 630, 2. E radice pendet arboris bonum, 79, 1.

2® Radix Israel vel fecunditatem illi a Deo* inditam, vel reges et principes ejus significat, XIII, 408 , 2. Radix familia David cur appelletur, 255, 2.

3® Radix do terra sitienti fuit beata Virgo paupercula, o qua prodiit ceu humile virgultum Christus, XI, 624, 2. Radix Jesse quare dicatur Christus, XVIII, 238, 1.

4® Radix sapienti® qu® sit, IX, 60, 2. Radix justorum est gratia, Deus, Christus, aeternitas, V, 348, 1.

5’ Radicem deorsum mittere moraliter quid sit, XI, 468, 2; XIII. 470, 2.

6® Radices (grammatice sumpta») Hebrææ sunt trililteræ : quadrilitteræ sunt peregrinae, vel ex duabus radicibus Hebræis conflat®. XIV, 19, 2.

RADULPHUS. Radulphus monachus silens ignem verbo compescuit, XI, 416, 1 ; XX, 144,1.

RAGES. Rages civitas metropolis ac regia Medorum, IV, 278, 2. Ubi sita, 289, 1. An fuerint du® civitates appellatæ eodem nomine, 300, 1. Quid significet græce et hebraice, *ibid.*

RAGUEL. Raguel pater Sane laudatus quod vitia fili® su® eam petenti non celaverit, IV, 296, 2.

RAHAB. Rahab an meretrix, an caupona fuit, XX, 130, 2. Cur vocetur meretrix, XIX, 485, 2. Fuit meretrix, III, 12, 2. Ejus etymon, *ibid.* Cauponam meritoriam exercuit, XIX, 485, 2. Ejus domus non fuit publicum lupanar, *ibid.* Rahab qu® bona fidei opera fecerit, XX, 131, 1. Non poterat exploratores prodere, *ibid.* Ejus fortitudo, *ibid.* Ejus quanta fuerit fides, *ibid.* Fuit a Deo illuminata ut exploratores Hebreos reciperet, III, 12, 2. Ejus mendacium fuit tantum veniale, *ibid.,et* 13, 1. Ejus fides et conversio, 13. 2. Per fidem perveni ad poenitentiam et justificationem, XVIII, 80, i ; XIX, 486, 1. Revelatio a Deo illi facta, 111, 13, 2. Illuminatur a Deo ul ejus divinitatem cognosceret, *ibid.* Fuit justificata et salvala, XX, 130, 2; 131,2. Quando sit justificata, an ante, au post exploratores admissos, 131, 2. Rahab in exploratores Judæos misericors misericordiam invenit, XI, 302, i

Per hospitalitatem sibí suisqiie Ralutem meruit, XIX, 513. L Cursóla servala in excidio Jerichon-liN. 485, 2. Cum illa liberali omnes cognati ot affines, III, !4, I. fìabab est typus Ecclesiæ. et exemplum peccatorum, <5, 2. Eadem est quæ in genealogia Chrisli, 39, 2. Etsi morelrix, nominatur lamen in Christi genealogia, XV, 5$, 2. Nupsit Salmoni. Ili, 39, I. Salmoni nupsit ob explóralo-res protectos. XV, 54, 2.

RAIMUNDOS (S.). S. Raimundus cur se aula regis Aragonæ Jacobi subduxerit, XII, 664, 2. Nare sino navi pertransiit, cappæ sum insislens, capolan pro velo, baculo pro gubernaculo usus, *ibid..* 665, t.

RAMA. Barna urbs ubi sita et undo dicta, XII, 225, 1.

RAMESSES. Ramesses qualis urbs fuerit Ægypü. I, 432, i, 2. Quid moroliter ex etymo significat. *ibid.*

RAMIROS, Ramici regis Castellæ de Saracenis victoria virtute venerabilis Eucharistie parta, XIV, 470, 2. Idem victoriam auspiciis S. Jacobi de Mauris est consecutus, XXI, 140, 2.

RAMOTH, Ramoth Galaad, vel Ramalha, quæ urbs esset, XIII, 372, !•

RAMUS. !• Ramos de arboribus cæsos turba Christo triumphanti in via sternebat, XV, 460, 2.

2* Ramus expansus symbolum est senis raclo-ns, XI, 239, I, 2.

RANA. P Ranæ an dicantur ab Hebræo rannn, id est clamare, XII, 68, L Rana Obt animal moles* 'um et importunum, XXI, 301, i. Earum sunl tria genera, *ibid.* Cur rana dicatur gyrina, *ibid.* Ranæ Scnpturæ non coaxant, XIX, 658, 2. Rana calamitad qualis sit. *ibid.*

3e Rana invidi symbolum est, IX, 413, I. Est etiam symbolum judicis auro corrupti, 558, 2. Rmarum tria genera mystice sunt dæmon, caro, mundus, XXI, 301, 1.

RAPERE. Rapero idem est quod abripere se, vel raptum reportare, item raptum ac festinanter ducere, VI, 29, 2. Item per vim aut festinanter sive cum ira trahere, evellere, auferie, VI, 29, 2.

RAPILA. Rapba pater fuit gigantum, XIII, 59U. J.

R VP11AEL (S.). Ie Raphael angelus quis, et qua* Ut ejus etymon. IV, 381, 1, t; XVI, 1», 2. Undo cognomen invenerit, XXI, 21, 2. Ejus munus cl emblema, XVI, 14, 2; XXI, 22, i. Est Dei medenlis viemus et minister curationis, XXI, 22, 1. Ex qua hierarchia sit, IV, 282, <. An sit e Seraphinis, XXI, 22, i. Est unus e primis angelis qui proxime Leo assistunt, IV, 306, 1 Quomodo dicat se astaro Deo, tbid., 2. Raphael assistens etiam missus lepLur, .XVIII, 364, 2. Raphael angelus non informabat cc rpus assumptum, sed ei tantum assistebat, XVII, 51.2.

2* Quo sensu Raphael sit Israelita, IV, 288, 2; 289, i. Mira ejus dignatio el demusift 289,1. An dicendo se esse Azariam Anuniæ Magni filium, verum dixerit, 289, 2. Cur vocarit se Azariam, ac cum Tobia comederit et biberit, 293, i. Non fuit angelus custos Tobiæ, 282,1. Ipsê fugavit dæmonein non solum ex domo Raguelis, Sod ex tota Media, 293, i. An recte potuisset se vocare Nephlhalilam, 296, 1. Quomodo Asmodæum in deserto relignrit, 298, 2. Ejus septem beneficia quæ Tobiæ præslitit, 304, I. Vere non comedii, 307, 1.

3° Raphael est præses ægrorum ct ilinerantium, IV, 282, 2. Est præses castitatis et castorum tutelaris, 282, 2; 347, 2. Item viarum el viatorum, 288, i, 2. Multis se vite ducem obtulit, *ibid.* Do eo est Missa pro aegrotantibus el peregrinantibus in *Romano \fissali.* 28!, 1,2. Raphael typus fuit Christi et Apostolorum, 290, 1. Est rex angelorum et propheta, *ibid.,* 2. Mystice est Christus, 282, L

RAPHAIM. Raphaim qui, et unde dicti, 1, 194, 2 ; 399,1. Raphaim sunt gigantes vastissimi ot robustissimi, IV, 355, i.

RAPINA. P Rapina quantum sil flagitium, *Job,* 433, 1 : *Quoniam confringens nudavit pauperes : domum rapuit, et non edificami eam.* Rapinæ cur homini, non bestiis prohibits), *Psalm.* II, 201,2 : *Posuisti tenebras, ot facta est nox; in ipsa pertransibunt omnes bestiæ sylvx. Catuli Iconum rugientes, ut rapiant, et qu&ranl a Deo escam sibi.* Rapina direptores rapit, quo sensu, VI, 101,2: *Rapinæ impiorum detrahent cos, quia noluerunt facere judicium.* Est velut serra conscientiam dissecans, *ibid.* Ejus domna, V, 336, I : *Alii dividunt propria el ditiores fiunt, alii rapiunt non sua, el semper in egestate sunl.* Rapinæ sunt liberali eleemosyna expiandæ, XVI, 164, 1 (Pide Furtum, Raptohji

2* Rapinam quomodo Christus non est arbitratus, esse se æqualem Deo; hic capitur rapina pro arrogantia, XIX, 2.

RAPTOR. Raptores alienorum et sacrorum plerumque ad paupertatem rediguntur, VI, 30, 2 : (lui *impatiens est, sustinebit damnum; et cum rapuerit, aliud apponet.* Opprimuntur a fisco et exactionibus principum, 16!, I : *Qui calumniatur pauperem ut augeat divitias suas, dabit ipse ditiori et egebit.* Raptores opum iniquarum miro orga eas affectu delinentur, VI, 10!, 1 : *Qui congregat thesauros lingua mendacii, vanus e/ excors est, et impingetur ad laqueos mortis.* Morlem horrent, *ibid.* Timent infamiam et punitionem judicis : hærodes eorum in male parta succedunt, *ibid.* Semper habent vermem conscientiæ, *ibid.* Sperant so in morte restitutionem facturos, itaque sibi imponunt, 78, 2 : *Ruina est homini devorare sanctos et post vota retractare.* Raptores male pereunt, *Job,* 427, 1 : *Divitias quas devoravit, evomet, et de venire illius extrahet eas Deus* (Vide Divitia, Furtum, Rapina).

RAPTUS (adjectivus). Ex rapto non est hostia

offerenda, VI, 122, 2 : *ffòstte impiorum abominabiles, quia offeruntur ex sedere.* Raptum non potest dari in eleemosynam, XVI, 164, 2; *Verumtamen quod superni date eleemosynam, el ecce omma munda sunt vobis.*

RAPTUS (substantivus). 1° Raptus Siluntinarum virginum licuit Benjammilis, 111, 232, 1,2.

2° Raptus supernaluralilcr sumptus quid sil, XVIII, 499, 2. Raptus S. Pauli quando contigerit, *ibid.* An verus fuerit vel tantum imaginarius, 500, 2. Raptus est. ne minor esset aliis apostolis, qui Christum in carne viderunt, 502, 1. Raptus montis an fiat naturaliter, XIII, 245, 2. Aliquando fit sine alienatione mentis a sensibus, *idid.* Raptus S. Hieronymi ad judicium, VII, 416, 2.

RAREEACT1O. Rarefactio aquæ in olla ostendit veritatem corporis Christi in Eucharistia, XV,

RARUS. Rara sunt pretiosa et chara, V, 265, 2 et seq.;VI. 276, 2.

RASIN. Rasin rex fuit Syriæ, III, 614, 2. Rasin Syriæ rex a Theglathpbalasar rege Assyriorum occisus fuit et Damascus eversa, XIII. 541, 2. Rasin rex Damasci fuit typus Obodæ regis Damasci. XI, 206, 2.

RATIO. I0 *Halio pro intelligentia sumpta.* Ratio hominis est ei velut lucerna el eum accusabit in die judicii, XIV, 283, I : *El erit in tempore dio: scrutabor Jerusalem in lucernis, el visitabo super viros defixos in fxcibus suis; qui dicunt in cordibus suis : Non faciei bene Dominus, et non faciei male.* Per lucernam repræsontatur, VI, 70,1: *fjui maledicit patri suo el matri, exlinguelur lucerna ejus in mediis tenebris.* Ratio naturalis cur dicatur vultus Dei, *Psalm.* I, 25, 2ot seq.: *Signatum est super nos lumen vultus tui, Domine, dedisti Ixliliam in corde meo.* Ratio superior in homine vir est, inferior femina, X, 373, 1. Ratio recta regula est actionum humanarum, XV, 310, 1. Ratio in capito quasi in arce a Deo est collocala, V, 203. 1. Ipsa est velut rex : in homino solium regni et judicis occupat, VI, 55, I : *Hex, qui sedei in solio judicis dissipai omne malum intuitu suo.* Ejus tribunal in homino est, 102, 2 et seq. Ea regero debet appetitus sensus ot passiones, IX, 518, I : *Post concupiscentias nôn eas, el a voluntate tua avertere.* Est verborum siatera, ot oris frenum, X, 63,1 : *Aurum tuum et argentum tuum confla, el verbis tuis facito stateram, el frenos ori luo rectos.* Ipsa dirigat opera nostra, X, 259, 2 : *Ante omnia opera tua verbum tuum prxcedal le, el ante omnem actum consilium stabile.* Dat homini optimum consilium, 256, 1,2: *Cor boni consilii lui statue lecum; non est enim tibi aliud pluris illo.* Ratio potens ost, ideo ei cedendum, IX, 262, 2: *Non litiges cum homine potente, ne forte incidas in manus illius.*

Ratio et concupiscentia jugiter inter so digladiantur, V, 569, 1. Eam eripit vinum, VI, 45,1; *Luxuriosa res vinum, et tumultuosa ebrietas ; quicumque his delectatur, non erit sapiens.* Ejus naufragium fit in ebrietate, 211, 1; 212, 1, 2 : *Et eris sicut dormiens in medio mari, et quasi sopitus gubernator, amisso claco.* Ea tunc amissa in quæ pericula homo incurrat, 211, 1. Ratio non est concupiscentiae subdenda, V. 316, 1. Quam fortiter ratio motus concupiscentia» deprimere debeat, 569, 1. Ratione cupiditates sunl refrænandæ, X, 265, 1 : *Fili, in vita tua lenta animam tuam, et si fuerit nequam, non d'S illi potestatem;* 339, L Rationis usus cum incipit in puero, tunc est erudiendus, VI, 141, 2.

2* *Halio pro disquisitione et judicio accepta.* Rationes dati et expensi optime constare debent, X, 360, 1.

Ratio reddenda est omnium. *Job,* 320, 1. Rationum codicem habet Deus, 329, 2. Rationem donorum suorum exactam in die mortis el judicii exiget Deus, XIV, 282, 1, 2; XV, 528, 2; XVI, 215, 1; 217, 1.

RATIONABILE. Rationabile obsequium quomodo exhibeatur Deo, XVIII, 202, 1.

RATIONALE. Rationale unde dicetur,!. 679, 4. Undo vocetur judicii, *ibid.,* 2. Rationale Pontificis erat io medio ephodi, X, 458, 1. Cur dicatur stola, *ibid.,* 2. Erat vestis sacratissima, *ibid.* Cur id diceretur koywv, *ibid.* Ipsum describitur; ejus usus el finis, *ibid.* Quid tropologice significet, I, 679, 2. Ejus gemmæ, XXI, 382, 2. Duodecim gemmæ rationalis quid significent, L 679, 2 et seqq. In ralionali fulgebant gemmæ dum sacrificabatur. II, 7, 2. Rationale Pontificis Judaici inscriptum habebat *Urim* et *Tummim,* XIX, 200, 1. Rationale an haberet duo simulacra oraculum el responsa dantia consulentibus; negat auctor, et cur, XIII, 330, 2. Rationale erat typus cceli, ejusquo speciem referebat, XXI, 382, 2.

RAUCEDO, RAUCUS. Raucedo vocis gallinaceorum undo provenial. VI, 471, 1. Raucum an hominem lupus reddat, XIV. 210, 1.

RAZIAS. Razias qualis vir, IV, 560, 2. Trina morte se confecit. *ibid.* An occidendo se peccarit, *ibid.* et seq. Excusatura peccato per ignorantiam, 561. 2. Hac supposita, beroicus fuit ejuj* actus, IV, *ibid.*

REA. *Hea* Hebræis significat socium, proximum, amicum, XV, 175, 2.

REATE. Reato est umbilicus Italia). V, 80, 1.

REATUS. Reatu culpæ et pœnæ tonetur anima quæ peccavit, X, 47, 1. Reatus post culpam peccati remanens, est velut finis, V, 150. 2. Est peccati uncus, VI, 396, 2 (Fidr Culpa, Peccatum).

REBECCA. Rebecca fuit speculum virginum octo do causis, I. 257, 2. Ejus verecundia. 260, t. Ecclesiam a gentilismo a Christo ad connubmm vocatam repræsentat, 259. 1. Decem de causis fuit typus animæ et Ecclesiæ, 261, 2. Duos ex uno concubitu concepita XVIII, 160, 2. Pajua est

in otero collisionem el luctam Jacob, I, 266, 1. Qualis hæc lucta fuerit, *ibid.* Do hac lucta quo iverit Rebecca ad consulendum Dominum, 266, 2. Ejus constantia in fide, 278, 2. Ejus prudens consilium in ablegando Jacob, 283, i. Mittens Jacob in Mesopotamiam fuit figura Dei Patris mittentis Filium in terram, 283, 2. Rebecca Jacobo indicavit jus primogeniluræ ad ipsum spectare, XIX, 504. 2.

REBELLIO, REBELLIS. <• Rebellis Deo ipso sibi est bellum, XV 111,566,2. Rebellio Hebræorum Deo mire displicuit, XVIII, 342, 3; XIX,38i, 1.

2* Rebellis studio quærit mala, et nonnisi mala, 534, i. Sibi potius quam superiori malum creat, *bid.* Semper in sua rebellione pergit, *ibid.,* 2. Rebellio signum est bæresisetinfidelitalis,XX,297,2. Rebellio contra superiores quantopere Deo displiceat, 673, 1.

3* Rebellio semper a Deo graviter punita est, IX, 602, 1. Rebellio per dæmonem vel per carnificem plectitur, V, 534, 1. Item per quemvis alium fortiorem, a quo contundatur, iôid., 2. Rebellio in regem maxime et stalim punitur, VI, 238, 2 et seq. Rebellis solet ob rebellionem capite mulcted, 396, L

4* Rebellio præcavenda, ne oriatur; si orta est, remora ei est injicienda, III, 505, 1,2. Slatini io ortu comprimenda, 518, 1. In principiis ei obstandum, 662, 2. In rebellione capita plectenda, multitudini parcendum, 511, 1.

REBLATHA. Reblatha est urbs Syriæ in qua Nabuchodonosor belli Judaici finem oxpeclans subsiliit, XII, 548, 2. Reblatha est provincia Syriæ, XII, 270, i. Reblatha urbs an sit Emalh minor, et Epiphania. XIII, 594, 2.

REBOATUS. Reboalus cur dicatur aquilarum vox, ejusque vis, XIII, 390, 1.

RECEDERE. Recedere quando dicatur vinum, XIII, 349, 1 (*Vide* Vinum).

RECEPTACULUM. Receptacula occulta aquarum ad quem usum in templo essent, XII, 849, 1.

RECEPTOR. Receptores maleficorum poenis iisdem subjacent quibus ipsi malefici, XIV, 32, 2.

RECHAB. Rechab natus ex Jetbro ; non est idem qui Jethro, XII, 250, 1, 2.

RECHABITÆ. Rechabitæ metu Nabuchodonotoris confugerunt e suis agris in Jerusalem, ibique diu pacifice habitarunt, XII, 250, 1, 2. SuntCinæi, posten Jethro, *ibid.* Fuero Madianilæ, *ibid.* A quo tempore eorum institutum cœpcrit, *ibid.* Fuero typus religiosorum, *ibid,* et 251, i. Eorum obedienüa et abstinentia, 250, 1, 2.

RECIDIVA, RECIDUUS. Recidui quantum sit malum, XX, 466.1, 2: St enim *refugientes coinqutnahonei mundi in cognitione Domini nostri, et Saltatoris Jesu Christi, his rursus implicali superantur : facta sunl eis posteriora deteriora pnoribus.* Recidiva culpæ, culpa est deterior, XVI, 76, 2 : Polka invenit *cum* (paralyticum) *Jesus* in *tempio, et dixit UH : Ecce sanus factus es ; jam noli peccare, ne deterius aliquid tibi contingat.* Recidiva morbi, morbo csl periculosior, X, 276, i. Et recidiva peccati ipso peccato, 212, 1 et seq. : *Qui baptizatur a mortuo, et iterum tangit eum, quid proficit lavatio ipsius? Sic homo qui jejunat a peccatis suis, el iterum eadem faciens, quid pro* ficit humiliando se? orationem illius quis exaudiet?* Recidiva peccatoris non est speciato peccalum, sed tantum circumstantia generalis a peccatore volita, XV, 415, 2 el seq. (Fide Relapsus).

RECIPERE. Recipientium Christum merces, qua fieri merentur filii Dei, XVI, 305, 1. Recipiens apostolos, Christum et Patrem ejus recipit, XV, 278, 1.

RECLINATORIUM. Reclinatorium aureum ferculi Salomonis, quid sit, Vili, 16. 1.

RECONCILIARI, RECONCILIATIO. *Deconciliari* quid significet, XVIII, 305, 2. In reconciliatione hominis cum Deo consistit vera justificatio, 176. i. *Testimonium enim perhibeo illis, quod xmulalionem Dei habent, sed non secundum scientiam. Ignorantes enim Dei justitiam, el suam quxrenles statuere, juslliæ Dei non sunt subjecti.* Hæc obtingit homini non ex operibus justiliæ, sed gratis per Dei gratiam, 162, 2 (Vide Gratia justificans, Justificatio).

Reconciliatio fratri offenso ante sacrificium est præcepla, XV, 162, 2. Reconciliatio per inaurem repræsenlatur, VI, 268, 1. Reconciliationis lex pia in nonnullis religionibus, XVIII, 643, 2 *(Vide* Injuriarum condonatio).

RECORDARI. Recordari et oblivisci quomodo dicatur Deus, *Psalm.* I, 45, 1; II, 161, 1; 406, 2.

RECREATIO. Recreatio honesta post sumptum cibum cui usui deserviat, X, 155, 2.

RECTITUDO, RECTUS. Rectitudo quintuplex et qualis, *Job,!,* 1, 2: *Vir erat in terra Ilus, nomine Job, el eral ille vir simplex, cl rectus, ac timens Deum, el recedens a malo.* Rectum est quod suam regulam adæquat, VII, 280,1. Rectum in Scriptura sæpe capitur pro jucundo ot placenti VI. 207,2.

Rectitudo in qua Deus hominem creavit, VII, 279, 2: *Solummodo hoc inveni, quod fecerit Deus hominem recium, el ipse se infinitis miscuerit quxslionibus, Quis talis ul sapiens esl?el quis cognovit solutionem verbi?* Ad rectitudinem duo requiruntur, nempe recta ratio ot recta intentio, 492,1 : *Memores uberum tuorum super vinum, redi diligunt te.* Rectitudo amoris csl charilas, *ibid.* Rectam habere animam est recto de Deo sentire, XIV, 226, 1 : *Ecce qui incredulus est, non erit recta anima ejus in semelipso.* A recto aiicnum est opus perversi, VI, 102, 2 : *Perversa via viri aliena est : qui autem mundus est, rectum opus ejus.* Recia verba quæ dicantur, VI. 241, 2 el seq.: *Labia deosculabitur, qui reda verba* rr* *spondet.*

RECTOR, REGERE. 1® *Quanti tit momenti ut rectores omnigena virtute prxdili sint.* Rectores sunt atlantes rcipublicæ, XIV,383,1. Eos sequuntur subditi, VI, 392, 2 : *In multiplicatione justorum Ixlabilur vulgus : cum impii sumpserint principatum, gemet populus.* Rector qualis est, tales et subditi. X, 180, 2. Rector qualis esse debeai, Vili, 414. 1 : *Multitudo autem sapientium sanitas est orbis terrarum, et rex sapiens, stabilimentum populi est.* Rectoribus quæ sint doles et virtutes necessariae, XIV, 489,1. Rectores discant mansuetudinem et humilitatem. IX, 124, 1 . *Quanto magnus es, humilia te* in *omnibus el coram Deo invenies gratiam.* Qui docet el format rectores, rempublicam docet el format, X, 179, 2 : *Audite me magnates el omnes populi ; et redores Ecclesiæ, auribus percipite.* Reclor debet esse angelus inter homines, 1, 22, 2. Rectores reipublicæ abstineant vino, VI, 211, 2.

2° *Redores quomodo regere debeapt.* Regero homines quam difficile, V, 323, 1, 2 : *Ubi non est gubernator, populus corruet; salus autem ubi multa consilia.* Regero animas, scientia scientiarum est, XIX. 212, 2. Regendæ quomodo sint animæ, XX, 377, 1 : *Pascite qui in vobis esi gregem Dei, providentes non coacte, sed spontanee secundum Deum.* Rectoribus exemplo Dei recte regendum, Vili, 536, 2: *Tu autem, Dominator virtutis, cum tranquillitate judicas, el cum magna reverentia disponis nos : subesi enim libi, cum volueris, posse.* Reclor omnis nauclerum imitetur, V, 27, 2. Multis magnisque consiliis el modis regendi opus habet, sit proindo Proteus, 323, 1. Deum sæpe invocet. V, 29, 4. Reclor populi exemplo Mosis severitatem cum misericordia miscere debet, I, 728, 1. Gubernandi modus sit fortis et suavis, Vili, 463, 2 : *Attingit ergo a fine usque ad finem fortiter, el disponit omnia suaviter.* Regendorum inclinationi se accommodet, V, 28, 2. Rectoris tria sunt munia, XXI, 60, 2. Rectores sint Argus, et toti oculati, XII. 491,1. Rector quid agere debeat in perditione subditi, XVI, 120, 1 (Fide Pr xl at us).

RECUTITUS. Recutiti cur dicti Judæi, XVIH, 309, 2.

REDAMARE. Redamare Deum quam maximo debeamus, IX, 435, 1 (Fide Amor Dei, Deus).

REDDERE. Reddit Deus unicuiquo secundum opera sua, XVIII, 58, 2(Vide Deus, Judicium). Reddere malum pro malo non est actus justitiae, sed vindictae, VI, 73, 2 et seq. {*Vide* Pab, Talio, Vindicta).

REDEMPTIO. 1® *Quid sil redemptio.* Redemptionis mysterium innotuit angelis, per revelaliotionem Dei, XVIH, 613. i : *Mihi omnium sanctorum minimo data est gralia hxc, in Gentibus evangelizare investigabiles divitias Christi, el illuminare omnes, qux sit dispensatio sacramenti absconditi a sxculis in Deo, qui omnia creavit.*

Ut innotescat principatibus, et potestatibus in coelestibus per Ecclesiam, multiformis sapientia Dei. Redemptio generis humani quomodo a Prophetis significetur, I. 33, 2. Earn Scriptura sæpe tribuitur zelo, XI. 237, 2 : *Parvulus enim natus est nobis, el filius dalus est nobis, et factus esi principatus super humerum ejus : el vocabitur nomen ejus, Admirabilis, Consiliarius, Deus, Fortis, Paler futuri sxculi, Princeps pacis. Mulliplicabilur ejus impel ium, et pacis non erit finis: super solium David, el super regnum ejus sedebit 9 ut confirmet illud, el corroboret in judicio el justitia, amodo usque* tn *sempiternum : zelus Domini exercituum faciet* hoc. Redemptio generis humani e captivitate diaboli et peccati est per antonomasiam opus Dei, XIV, 241, 1: *Domine, opus luum, in medio annorum vivifica illud. In medio annorum notum facies: cum iralus fueris, misericordia recordaberis.* Redemptio generis humani est opus infinitum, IX, 111,1: *Secundum enim magnitudinem ipsius, sic et misericordia illius cum ipso esi.* Est opus gratiæ, XIX. 370, 2: *Eum autem, qui modico quam angeli minoratus est, videmus Jesum propter passionem mortis, gloria el honore coronatum, ut gratia Dei pro omnibus gustaret morlem.* Hanc irritam faciunt quærentes justitiam ex lego, XVIII. 561. 2 : *Evacuati estis a Christo, qui in lege justificamini ; a gralia excidistis.* Redemptio el redemptor, *Psalm.* II, 261,2: *Redemptionem misit populo suo, mandavit in æternum testamentum suum.* Redemptio nostra est duplex, inchoata in terra, et completa in coelo, XVIII, 594, 2. Illa non est aliud quam peccatorum remissio, XIX, 75, 2 : *Eripuit nos de potestate tenebrarum, et transtulit in regnum Filii dilectionis sux, in quo habemus redemptionem per sanguinem ejus, remissionem peccatorum.*

2® *Redemptio hominum fuit Christo pretiosa,* XIX, 440, 2. Redemptio hominum erat Christo suavissimus cibus, XVI 365, I : *Interea rogabant eum discipuli, dicentes: Rabbi, manduca. Ille autem dixit eis : Ego cibum habeo manducare quem vos nescitis.* Redemptio cur dicatur cœna, 197, 1.

3® *Redemptionis excellentia el efficacia,* Psalm. I, 259. 2 : *Sacrificium el oblationem noluisti, aures aulam perfecisti mihi. Holocaustum el pro peccalo non postulasti, tunc dixi : Ecce venio.* Redemptionem cur operatus sit Salvator in medio terræ, *Psalm.* I, 488, 1 : *Deus autem Rex noster ante sxcula, operatus est salutem in medio lerrx.* Redemptio Christi fuit strages peccati, et vita virtutis in eodem homine ; hinc duplici nomino significatur, XII, 649, 2. Redemerit nos quam pleno Christus Dominus, XX, 265, I : *Scientes quod non corruptibilibus auro vel argento redempti estis de vana vestra conversatione palemx traditionis : sed pretioso sanguine quasi agni immaculati Christi, et incontaminati.* Redemptio Christi pleno fuit sufficiens ad omnes hommes salvandos, XIII, 43G, 1.

Redemptio hominum per Christum quam grata sit fidelibus, XI. 390. 2. Redemptio nostra perfectissime complebitur in dio judicii, *Psalm.* II, 374, 2 ; ¿7 *ipse reduncl Jsracl ex omnibus iniquitatibus ejus.* Ob redemptionem nos totos Deo debemus, XVI. 231, 2. Redemptionis primaria septem mysteria totidem horis recoluntur, XVII, 113, 1 *(Vide* Jesus Christus, cap. Vili, art. i).

REDIMERE. Redimi se nolentes sacerdotes ab h.efelicis capti, quam generose faciant, XVII, 409, 1.

Redimere tempus quid sit, XVIII, 656, i; XiX, H0, 2,

REDITUS. 1® Reditus Hebræorum e Babylone in Jerusalem fuit lætissimus, IV, 211, 1. Qualis reditus et restauratio Israeli promittatur per prophetas, XIII, 643, 2 *(Vide* Captivitas, Hehhæi).

2® Reditus bonorum operum post poenitentiam astruitur, XIII, 505, 1, 2; XIX, 403, 2 (Tide Poenitentia).

REDUCTIO. Reductionis preputii auctor fuit Esau, ideoque a Deo odio habitus, XVIII, 309, 2.

REEMA. Reeina urbs est Arabi» Felicis, XII, 700. 1.

REFORMATOR, REFORMATIO. Reformatio laicoruui a reformatione sacerdotum inchoanda, XIV, 55G, 2. Reformatio a capite et superioribus inchoanda est, XVI, 524, 1. Reformatores morum sunt viri rixæ, id probatur per exempla, XII, 127, 1. Reformationi quotidian» studendum est, XVIII, 202, 2. Ejus fructus, 203, 2. Reformationem jactant hæretici, et deformationem inducunt, XIX, 0, i.

REFRACTARIOS. Refractarii faciem avertunt, XIV, 440. 2.

REFÍLENARE Befrænans apud Isaiam quid sit, XI, 239, I, 2.

REFRIGERIUM. Refrigerium cur dicatur beatiludo, XVII, 124, 2 *(Vide* Beatitüûo).

REFUGIUM. Refugium nostrum Deus, *Job,* 142, I ; 491, 2 (Ficte Deus, cap. VI, § 111).

REGAS, *liegas* Chaldaeum quid significet, XIII' 79. I.

REGENERATIO. Regeneratio spiritualis fit per bjplismum, ejus necessitas, XVI, 339, 2; 340, 1 et seqq. : *Respondit Jesus : Amen, amen dico libi, nisi quis renatus fuerit denuo, non potest videre ognuni Dei..... JVisf quis renatus fuerit ex aqua d Spiritus sancto, non potest introire in regnum bei.* Regeneratio Christianorum duplex, XX , 242, i *: Benedictus Deus et Paler Domini nostri Jesa Christi, qui secundum misericordiam suam magnam regeneravit nos in spem vivam per resurrectionem Jesu Christi ex mortuis.* Regeneratio-ni* divina) dignitas, XX, 272, t : *R*nali nen ex st mine corruptibili, sed incorruptibili pervtrbum Dei* vin, *et permanentis in ¿ternum (Vide* Jésus Ckaistvs. cap. VIH. art. i).

REGERE (Vide Itecros, Rex).

REGIA. Regia Hierosolymis erat juxta tomplum, MI. : 4. ..

REGILIJAN'US. RegiUianus per lusum fit verus rex, HI. 168, 2.

REGIMEN. 1® Regimen, etiam paucorum, est difficile, IX, 341, 2. Regimen optimum est quo suavitas cum fortitudine gliscetur, XIV, 124. 1. Regimen lene et amoris longo potentius et durabilius est regimine duriori, 488, 1.

2® Regimen Dei duplex erga Judæos, XIII, 268, 1. Regimen duplex Dei erga Judæos posi tempora Zachariæ, unum amoris, alterum terroris, XIV, 488, 1. Regimen summum Judæorum e captivitate reversorum mansit penes pontifices, XIV. 319. i.

REGINA. 1® Regina Saba vel Austri quæ ad Salomonem venit, quomodo dicta, et unde venerit, XV, 313, 2. Regina Saba venit ex Abyssinia, XIV, 304, 2. Quot auri talenta Salomoni dederit, VII, 99, 1. An ex Salomone filium conceperit, XV, 313, 2. Ejus et Judæorum antitheses, 314, I.

2® Regina) Ælhiopibus imperarunt, et dictæ sunt Candaces, XV, 313, 2. Reginæ Ælhiopiæ cur dictæ sint Candaces, XVII, 204, 1.

3® Reginæ piæ regnum suum omni bono cumulant, V, 402, 1. Reginæ aliquot quæ Judithæ nomen, et cum nomine virtutis imitationem ambivero, IV, 356, 1, 2. Reginæ variæ cilicia gestarunt, 1, 342, 1

4* Regina cœli cur dicatur luna, XII, 68, 2 *(Vide* Luna).

REGINA COELI. *Regina cati* hymnus undo initium habuerit. V, 204, 2; XVIII, 661, 1.

REGINALDUS (S.). S. Reginaldus dominicanas a beata Virgine osi in magna ægriludino inunctus, XX, 218. 1. Ejus in morte jubilus, XVIII, 415, I.

REGINALDUS POLUS. Reginald! Poli cardinalis elogium, constantia et longum martyrium, XII, G09, 2 ; 610, 4.

REGIO. 1° Regionum natura et feracitas, variis temporum mutationibus nut culture delectu perit vel immutatur, XIII, 617,1 Regiones piscosæ post admissam hæresim piscibus alio commigrantibus, vel emorienlibus, sterilitalo et paupertate puniuntur, 336, 2. Quæ regiones lepram afferant, XV, 219, 2; 2Ì1, 2.

Ì® Regiones quæ essent ultra Jordanem, XV, 434, 2. Regiones Indorum in libro primo *Machabxorum* vocantur provincial ultra Taurum montem sitæ, quoi Antiochus Romanis cederò coactus fuit, IV, 451, 1. Regio mortis juxta Jerusalem quæ dicatur, XII, 234. 2. Regiones Romanae urbis modo sunl qualuordecim, et olim totidem fuere, X, 284, 2. Regiones suburbioariæ quæ Romæ dicerentur, XIV, 48, 4, 2.

Regiones a Paulo Evangeli! luce illustrai»,XVIII, 10, 2: 239, 2. Regiones olim dosertæ. per fidem Christi redditæ sunt habitabiles, XIV, 536, 2.

REGIUS. Regia stirps cur vitis vocelur, XII,

643, 1,2. Regius morbus quia sit el undo dicatur, XIII, 571, 1. Regio animo sint christiani, XX, ’IO. 2 *(Vide* IL g\l m).

REGNERÚS (S.). S. Regnerus martyr Populoniensis recisum caputе terra sustulit et manu godi. V. 3>, I.

REGNERUS rex Danorum. Regnerus Danorum rex apostata graviter est a Deo punitus, XI, 707. 1.

REGNUM, REGNARE. 1. Regna temporalia.— *!• Regnorum origo el causa.* Regnum omne a Deo provenit, IX, 296, 2 : *In manu Dei polestas lerrz, el erecrabilis omnis iniquitas gentium, el utilem rectorem suscitabit in tempus super illam.* Regna cur a Deo subindo dicantur concessa, XIII, 86, 1. Regna terno orta sunt ex peccato Ad®, VI, 363, 2 et seq. : *ropier peccata terrx mulli principes ejus, et propter hominis sapientiam, el horum scientiam qux dicuntur, vita ducis longior erit.*

2° *Regnorum gubernationem potissimum curat Deus,* VI, 130, 1. Regna omnia gubernantur a Deo, XII, 509, 2. Regna singula et gentes singulis angelis ad custodiam assignat®, XIII, 141, 2.

3° *Quonam pacto regna bene regantur et conserventur.* Regnorum fundamentum fulcrum ct radix est vera religio et verus Dei cultus, XIII, 377, 2 : *Cum sanare vellem Israel, revelata est iniquitas Ephraim, el malitia Samaria, quia operati sunt mendacium : et fur ingressus est spolians, latrunculus foris.* Eorum centrum est justitia, VI, 394, 1 : *Rex justus erigit terram, vir avarus destruit eam.* Regnorum felicitas a tredocim rebus dependei, II, 461, 1, 2. Regnum par est el salutaro ab uno regi, XII, 760, 1 : *El faciam eos* tn *gentem unum in terra in montibus Israel ; ct rex unus erit omnibus imperans : el non erunt ultra dux gentes, nec dividentur amplius in duo regna,* Regnum quo magis sibi regiquo suo unitum, eo est validius, 842, 2. Quonam pacto regna Usque in Gnem conserventur, X, 1 ¡3, 2. Quid in regno difficillimum sit, 144, 1. Quid potissimum regnum conservet, *ibid.*

4° *Quibus rebus regna pessumeanl et dissolvantur,* Regnum per quod acquiratur, per quod amittatur, VII, Í86. 1 : *Melior est puer pauper ct sapiens rege sene et stulto, qui nescit previdero in posterum. Quod de carcere catcnisquc interdum quis egrediatur ad regnum, et alius natus* tn *regno, inopia consumatur.* Sæpe regna ob populi peccata in mullos principatus dividuntur, VI, 163, 1. Regnantibus impiis magna mala in orbem et urbos incubant, 372, 2 : *In exuttalione justorum multa gloria est: regnantibus impiis, ruina hominum.* Eos subditi imitantur, 373,1,2. Regnum plus damni patitur a ministris malis sub rogo bono, quam sub rego malo a bonis ministris, V. 443, 2: *Acceptus est regi minister intelligent ; iracundiam ejus mutilis sustinebit* Regnum regis adolescentis, Vil, 189, 1, 2. Rego* ?ransferunlur de gente in gentem, IX, 297, 1. Idque propter injurias et injustitias, 302, 1, 2: *Regnum a gente in gentem transfertur propter injustitias et injurias, et contumelias, et diversos dolos.*

5e *Regnorum terrx vanitas, miseria et pericula.* Primo. *Regnorum mundi et regalis potentia quanta vanitas,* I, 562, 2 ct seq. : *Jamque advenerat Vigilia matutina, el ecce respiciens Dominus super castra Ægyptiorum per columnam ignis el nubis, interfecit exercitum eorum : et subvertit rotas curruum, ferebanturque in profundum ;* XI 304, 2: *Nunc locutus csl Dominus, dicens: In tribus annis, quasi anni mercenarii, auferetur gloria Moab super omni populo mullo, et relinquetur parvus el modicus, nequaquam mullus;* XXI, 33t. 1 : *Et sustulit ur\~~angelus fortis lapidem quasi molarem magnum, et misit in mare, dicens : Hoc imptlu mittetur Babylon civitas illa magna, el ultra jam non invenietur. El vox citharædorum cl musicorum, et tibia canenlium, et tuba non audietur inte amplius ; et omnis artifex omnis artis non invenietur in te amplius. Et lux lucerna non lucebit in te amplius, et vox sponsi el sponsæ non audietur adhuc in te, quia mercatores tui erant principes terra, quia in veneficiis luis erraverunt omnes gentes. Et* m *ea sanguis Prophetarum et sanctorum inventus est in te, et omnium qui interfecti sunt in terra.* Regua splendida cl eorum opes vento comparantur. VII, 218, i. Cur veniis comparantur, XIII, 148, 2 : *Surgel vero rex foriis, ct dominabitur potestate mulla, et faciet quod placuerit ei. El cum steterit, conteretur regnum eju^. et dividetur in quatuor ventos cadi.* Qua ratione habeant ventorum naturam, XIV, 429, 2 : *Et respondi, et dixi ad angelum, qui loquebatur in me: Quid sunl hac, domine mi? Et respondit angelus, ct ait ad me: isti sunl quatuor venti cali, qui egrediuntur. ut stent coram Dominatore omnis terra.* Regna omnia sunt somnia et terrena, XIII, 17, 1,30,2; 426, 2 : *Sicut mane perlransiil, pertransiit rex Israel.* Regna varia el mutabilia sunt, 155, 2. Ea singulis prope sæculis do una familia in aliam transeunt. VI, 130, L Non sunl familiis perpetua, cur, 356, 1.2: *Diligenter agnosce vultum pecoris tui. tuosque greges considera: non enim habebis jugiter potestatem, sed corona tribuetur in generationem ct generationem.* Regna quam facile Deus transmutet,XI,342, 2 : *Coronans coronabit te tribulatione. quasi pilam mittet te in terram latam et spatiosam : ibi morieris, el ibi erit currus gloria tua ignominia domus Domini tui.* Regna hujus mundi quam brevi concidant, XIV, 165, 1 : *El in diluvio pralercunte consummationem faciei* (heus) *loci illius.* Regnum omuo sub regno graviore est. XIV, 370. 1.

Secundo. *Regnorum mundi miseria et pericula.* Regnum terrenum miserrimum . ejusque exciii-pia, VIII, 388, 1. Regnum est splendida servitus,

XIX, 109, <. Regnum quam sit res periculis plena, exemplis docetur, IL 243, 2 et seqq. : eludivi/ *ergo Moyses flentem populum per familias, singulos per ostia tentorii sui. ¡ralusque est furor Domini valde : sed tl Moysi intoleranda res visa est, el oil ad Dominum : Cur afflixisti servum tuum? quare non invenio gratiam coram te et cur imposuisti pondus universi populi hujus super me?* Regni cupido vehemenlissima in regibus, II!, 38!, 1 : *¡ratus est aurem Saúl nimis, et displicuit in oculis ejus sermo iste, dixitque : Dederunt David decem millia, et mihi mille dederunt ; quid ei superest,* ntrí *solum regnum ?* Regnandi libido nibil non molitur, IV, 370, 2. Regna remota justitia, sunt magna latrocinia. XIV, 105, I : *Nunc vastaberis filia latrone obsidionem posuerunt super nos, in virga peV.ulient maxillam judicis Israel.* Regna multa Gentilium mera fuerunt latrocinia, XII, 153, **1.**

Regna terræ parvi pendenda, IV, 86, 2. Regnum terræ multi reges præ æterno parvi pendunt, XXI, 402, 2.

6® *Regna quædam de quibus in Scriptura mcnlio fit.* Regnum Israel Deus non instituit, sed regnum Juda, XIII, 392,1, 2. Utrumque idolis deditum fuit, 287, 2. Cur regnum Roboatn discissum et divisum fuerit, X, 498, 1, 2. Regnum Ilobræorum non tantum humanum erat, sed et spirituale et divinum, XIII, 39!. ¿(Fide Hl br æi).

In Merodach incipit regnum Chaldaeorum, IV, 195, 1, 2. Regnum Assyriorum defecit in Asarrhaddon, *tbid.* Regnum et monarchia Persarum quot annis steterit, XII, 148, 1 (Fide Assyr ii, Chal dæi, Per sje).

Regnum hæreticorum et Turearum tandem aliquando pessumibunt, XI, 707, 2 *(Vide* Mahometan!. Tur cs).

Regnum Antichrisli quomodo sit futurum tenebrosum angelo quinto phialam effundente super sedem bestiæ. XXI, 299, 2 *(Vide* Antichr istus).

7® *Quibus rebus regna m Scriptura significentur.* Regna lucerna designantur, VI, 71,1. Regnum Juda et Israel an litteraliter significentur per duas Virgas pastoritias Zachariæ, XIV, 487, 2. Regna cur bestiis assimilentur, XIII, 86, 1. Regna qualuor tantum per statuam magnam, quam vidit Nabuchudonosor. repraesentantur, 20, 2. Cur alia regna praeterierit Daniel, 21, 1.

II Regnum spir ituale Det et Chr isti. — !• Regnum Dei tripliciter sumitur, XVIII, 233, 1. Regnum Dei est ipse Deus cum omni sua felicitate, XX, 406, L Regni Dei ab hominum regno quadruplex discrimen, *Psalm.* II, 453, 1, 2. Regnum Christi quod sit, non venit cum prævio apparatu et pompa, XVI, 235, 1 et seqq.: *Interrogatus aulem* a *Pharisxis : Quando venit regnum Dei ?* raponderu eù, *dixit : Non venit regnum Dei cum observatione.* Quomodo id intra nos sit, *ibid.,* 2 : *Neque dicent : Lece hic, aut illic. Eccc enim re-*

gnum Dei intra vos est. Quale id futurum existimarent apostoli, et quando illud inchoandum sperarent, 251, 1. *¡¡xc illis audientibus : adjiciens, dixit parabolam, eo quod esset prope Jerusalem ; el quia existimarent quod conftslim regnum Dei manifestaretur.* Id Christus adiit post crucem ascendens in cœlum : ex illo redibit in terram in die judicii, *ibid.* In regno Christi desinunt monarchiarum symbola a prophetis visa, XIV, 431. I ; 435, 2. In id omnes reges el regna desinunt, 457, 2: *Exsulta salis, filia Sion; jubila, filia Jerusalem :* Ecce Rex tuus *veniet tibi justus, et salvator.* Id magis spirituale quam temporale est, *ibid.* Regnud Christi erat spirituale et coeleste, ideoque mite, XV, 459, 1 : *Eccc rex tuus venit libi mansuetus, sedens super asinam, el pullum filix subjugalis,* 612, 1. Regnum Christi spirituale est et æternum, XIII, 30, 2; 3!, 1 ; /n *diebus aulem regnorum illorum, suscitabit Deus cali regnum, quod in æternum non dissipabitur, el regnum ejus alteri populo non tradetur, comminuet autem, et consumet universa regna hæc. et ipsum stabit in zlernum.* Quando id regnum coeperit, 31, 1. Alia omnia imperia superat durationo, amplitudine, efficacia, fructu, modo, sanctis legibus, One, regi Christo, 33, 1, 2 ; *Secundum quod vidisti, quod de monte abscissus est lapis sine manibus, el comminuit testam, et ferrum, el æs, cl argentum, et aurum, Deus magnus ostendit regi quæ ventura sunt postea;* XV, 601, 1 ; XVIII, 255, 1. Regnum Christi omnia regna consumet, *Psalm.* I, 304, 2: *Conturbala sunt gentes, et inclinata sunt regna: dedit vocem suam, mota esi lerra.* Regnum Dei et Christi in cœlo et in terra est Ecclesia, XVII, 49, 2: *Quibus* (apostolis) *et præbuit scipsum vivum post passionem suam in mullis argumentis per dies quadraginta apparens eis, cl loquens de regno Dei.* Regnum Christi est æternum et ipsum est Ecclesia, 100, 2. Regnum Christi spirituale pluribus et mullis describitur, XI, 429, 1, 2 et seqq. Id est in gratia, cordis et pace silum, 237, **i** ; *Multiplicabitur ejus imperium, ct pacis non erit finis.* Regnum Christi in paupertate et mundi contemptu situm, XV, 80, 1. Regnum Christi et ligalio Satana idem sunt, XXI, 348, 1. Regnum Christi est Ecclesia, sed spirituale et ecclesiasticum, XIII, 643, 1, 2. Quam id aniplum sit, *ibid.* Regnum Davidis mobile fuit et et temporaneum, Christi re gnum immobile est et æternum, *ibid.* Illius ruptura varias, iòtd. Quo sensu regnum Davida Christo sil restitutum, XV, 706, 1 : *El qui præibant, el qu? sequebantur, clamabant, dicentes: Hosanna Benedictus qui venit in nomine Domini : Benedictum quod venii regnum patris nostri David** Regnum Davidicum æternum in Christo impletur, *Psalm.* II, 92, 1, 2 et seqq. per totum Psalmum. Regnum Christi est Ecclesia, et quando id cœpit, XVI. 21, 1 : *Hic erit magnus el filius Altissimi vocabitur, el dabit Uls Dominus Deus sedem David*

patris ejus ; et regnabit in domo Jacob in sternum, et regni ejus non erit finis. Regnum Ecclesia? triplici titulo Christo debelur, XI, 237, 2. Illud hic inchoatur, sed perficietur in resurrectione, quando cœlum el terra vere naturaliter innovabuntur, 753, t. Sed in hac vita quomodo inchoetur, sod in cœlo perficietur, *ibid.* In die judicii id perficietur, XHI, 644, I ; XVI, 513, 2 et seq. Regnum Salomonis absolute non fuit æternum, sed Christi, id est Ecclesiæ est æternum, XIX, 357, 1 ; 360,1 : *Ad Filiuiii autem : Thronus tuus, Deus, in sxculum sxculi : virga zquitalis. virga regni lui.*

Christus qua homo duplex habuit regnum, etiam rn terris vivens, spirituale et mundanum, XV, 601, 1 : *Jesus autem stetit ante pr&sidem, et interrogavit eum przses, dicens : Tu es rex Judzorum ? Dicit illi Jesus : Tu dicis.* Quo sensu regnum ejus non erat de hoc mundo, 600, 2. Regnorum potestatem non evertit Ecclesia, XVIII, 219, 1. Regnum Christi purpurea chlamyde, qua indutus in passion fuit, symbolice denotatur, 609. 2 et seq.

Quoínam regnum ejus viderint nonnulli apostolorum anto mortem, XV, 378, 2 : *Amen dico vobis, sunt quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videa**1 Filium hominis venientem in regno ejus.*

2° Regnum cœlorum Prophelæ veteres quidem promiserunt, at Joannes id praedicavit mox a Christo prædicanto reserendum, XV, 287, 2. Regnum cœlorum simile grano sinapis, quod sil, 328, 1. An id Christo adaptari possit, *ibid.,* 2. Regnum cœlorum proprie spectat ad humiles, ut parvuli, XVI, 245, 2 : *Sinite parvulos venire ad me, et notile vetare cos ; talium esi enim regnum Dei.* Regnum cœlorum bellando et laborando capitur, *Psalm.* II, 395, 2.

3® Regnum Dei in anima quam excellens sit, XIV, 21, 1, 2 : *Et ascendent salvatores in montem Sion judicare montem Esau : el erit Domino regnum.* Consistit in gratia ct virtutibus, *ibid.* Dirigitur ad animæ quæ regilur, utilitatem, *ibid.* Facit tybditos suos nobiles, *ibid.* Regnum Dei quomodo n nos adveniat, XX, 688, 2. Quomodo regnum Dei non sit esca el potus, 233, 2 : *Non est regnum Dei esca et polus; sed justitia, et pax, el gaudium in Spiritu sancio.* Regnum Dei spirituale est hic in anima per gratiam, in futuro per gloriam, XV, 95, 2 : *Pernitentium agile , appropinquavit enim regnum calorum.* Quale ei regnum in oratione Dominica appreceinur, <87, 1, 2 : *Adveniat regnum tuum.* Regnum Dei primum quaerendum, nec non ¿a qu® ad illud ducunt, 202, 2 el seq. : *Quzrite ergo primum regnum Dei, el justitiam ejus, el haec omnia adjicientur vobis.*

Duo regna sunt mortis et vitæ, inter qu® lex voluit interregnum facere. XVIII, 405. 2. Item Dei et peccati, ulriusque arma, servi stipendium, i 15, 1. In anima duplex et contrarium regnum, i<2, 1.

REGULA. I0 Rcgulæ septem reel® vitæ, XX, 280, 1.

2* Regni® monasticas a sanctis fundatoribus dictat®, asseclis suis vitam sanctam et gloriosam conferunt, V, 389, 2. Eis non est perfectius quid addendum, VI. 172, 1. Rcgulæ monastica» sunl murenulae aure®. VII, 521, 1.

REGULUS. 1® Regulus Capharnaita quis el qualis esset. XVI, 368, 1. An fuerit Judæus, an Gentilis. *ibid.* Non fuit idem cum centurione, *ibid.* RogalChristum pro sanitale filii febricitantis, *ibid.* Minus in eum credidit, tbid. Hinc parva ejus fides arguitur, *ibid.* Ejus filius verbo sanatur, *tbid., 2.* Cur ejus domum Christus non adierit, tbid. Is ir eum credidit, et domus ejus tota, 369, 2.

2® Reguli quidam Indici ob continuos laboret, ante cibum, fiunt longævi, XIX, 230, 2.

RELABI, RELAPSUS. Relapsus in peccatum quam grave sit malum. XX. 466, 1, 2 : Si *enim refugientes coinquinationes mundi m cognitione Domini nostri el Salvatoris Jesu Christi, his rursus implicali superantur, facta sunt eis posteriora deterioribus.* Relabentes in peccatum sunt canibus et suibus similes, 467. 2 et seqq.: *Melius enim erat illis non cognoscere viam justiliz, quam post agnitionem retrorsum converti ab eo, quod illis traditum est sancto mandato. Contigit enim eis illud proverbii : Canis reversus ad suum vomitum, et. sus lota* in *volutabro luti.* Relapsus in peccatum pejor est lapso, V, 561, 1 : *Impius cumin profundum peccatorum veneril.conlenvvt: sed sequitur eum ignominia et opprobrium,* XV, 315, 1 : *Cum autem immundus spiritus exierit ab homine,ambulat per loca arida,quzrens requiem, et non invenit. Tunc dicit : Revertar* in *domum meam unde exivi, el veniens, invenit eam vacantem, scopis mundatam et ornatam. Tunc vadit, el assumit septem alios spiritus secum nequiores se, ct intrantes habitant ibi : et fiunt novissima hominis illius pejora prioribus.* Relabens in peccata iterum quasi Christum crucifigit, XIX, 462,1: *Impossibile est enim eos,qui semel sunt illuminali, gustaverunt etiam donum ecclesie, et participes facti sunt Spiritus sancti, gustaverunt nihilominus bonum Dei verbum, virtulesque szculi venturi. et prolapsi sunt, rursus renovari ad panitentiam, rursum crucifigentes sibimelipsis Filium Dei, et ostentui habentes.* Relapsus in peccatum quam sit noxius, IX, 231,2.

RELATIO. Retalio inter deos fiebat olim in funero regum el imperatorum, IV, 548, 2.

RELAXATIO. <• Relaxationes regul® el disciplina sunl vulpes parvulœ quæ vineas demoliuntur. VII, 592. 2.

2e Relaxatio animi utilissima est, XVI, 640, 2.

RELIGIO. 1® Rkiicio pko cultu deo debito sumpta. 1* *Religio quid sit. unde vox ejus derivetur.* Dicitur a religando, VII, 516, 1; XVII, 90,1; 323,1, 2; IX, 74, 1; 212, 2: XX, 88,2; 90, 1, 2.

Rêlîgid dicitur unde, XIX. 93, 2. Religio capitur etiam pro pietate, XX, 9!, 2. Religio virtus quæ sit, 89, 1, 2. Omnis actus virtutis ad Dei honorem relatus, ejus est actus, XIX, 52!, 2. Religionis ocius duplex, VII, 200, Religionis decem species, XX, 93, 2.

2« *Religio vera quæ sit,* XIX, 98,1. Vera religio solum apud Christianos invenitur, apud ethnicos facta est. IX, 7, i., Religio Christiana est sciens et ver» Dei cognitioni innititur, 74, 1 : *Timor Domini, swnlix religiositas.* Religio munda Christianorum est, non haereticorum, XX, 91,2: *Religio munda et immaculala apud Deum el Patrem hæc esi: visitare pupillos et viduas in tribulatione eorum, el immaculatum se custodire ab hoc siculo,* Religio vera ab hæreticis blasphematur, 442, L Religio pura dicitur argentum, XI, 115. 1. Religionis vere comes est puritas et castitas, fais® impuritas et libido, IV, 414, 1. Religionis vere signum est virginitas, XIX, 119. 2 : *Exhortatio enim nostra non de errore, neque de immunditia, neque in dolo, sed sicut probali sumus a Deo, ul crederetur nobis Evangelium, ita loquimur.*Roligio angelorum de qua loquitur Paulus suprrslitiosa. XIX, 98,1. Religio Christiana semper in una lingua floruit. XIV, 303, 2 : *Tunc reddampopulis labium i lectum, ut invocent omnes in nomine Domini, cl serviant ei humero uno.* Religio Christiana qtiam semper Romæ floruerit et fioritura sit, XXI, 308, 2,

3d *Religionis ver* excellentia ct effectus.* Primo. Religio est caput et princeps omnium virtutum moralium. IX, 69, 2; 74, 1. Est quasi anima religiosi status, 74. 2. Religio potior est sanitate cl vita, IV, 420, 1,2 : *Moriamur omnes in simplicitate nostra; et testes erunt super nos cœlum cl terra, quod injuste perditi sumus.* Religio quantopere Deo placeat. XIV, 347, 2.

Secundo. Religio vera est basis regnorum, fandamontum reipublicæ, et regni firmamentum. II, 46, 1, 2; III. 621, 1; XIII, 377, 2; 413, 1 : *Quia nunc dicent: Non est rex nobis; non enim limemus Dominum : el rex quid faciet nobis.* Religio columen politi®, Vili, 272. 2. Religio observata felicia regna, neglecta facit infelicia. IV, 177, 2. Religionis ver® propugnatio luetur reges, VI, 84, 2: *Misericordia el veritas custodiunt regem, el roboratur clementia thronus ejus.* Religio vora regnum stabilit, falsa everlil, X, 500, 1. Ea in republica deficiente, populus in vitia et factiones abit, VI, 4u6. I: *Cum prophetia defecerit, dissipabitur populus: qui vero custodii legem, beatus est.* Religions aviUt eversio populum ad seditiones concitat, 1V,4î7,1. Religio si vera et orthodoxa, expedit ut sit una in regno aliquo; si falsa, expedit esse plûtes, IV, 415, 1: *Et scripsit rex Antiochus omni rtgno suo, ut eisrl* omnis *populus, el relinqueret unusquisque legem suam.*

Religio Iacii gentem populosam, XI, 683, 2 IUligio est optimus murus urbium, XII, 372, 1.

Tertio. Religionis consonantia prima sil intercom juges, VI. 19, 2. Religio animam sancto Del amore replet, IX. 75, 1 : *Religiositas custodiet cl jushficabil cor, jucunditatem atque gaudium dabit.* Religio mater est omnis felicitatis, XIV, 445,2 : *Nunc autem non juxta dies priores ego faciam reliquiis populi hujus, dicit* Dominus *exercituum sed semen pacis crii; vinea dabit frudum suum, et terra dabit germen suum, et cali dabunt rorem suam : cl possidere faciam reliquias populi hujui universa hæc.*

Religionis virtutem quomodo in Eucharistia exercere possimus, XIV. 565, I Religio per loquacitatem violatur, XX, 90, 2 : *Si quis autem putat se religiosum esse, non refrænans linguam suam, sed seducens cor suum, hujus vana est religio.*

Quarto. Religionis causæ ad principas sacculares non pertinent, XVII, 344, 1, 2; *Incipiente autem Paulo aperire os, dixit Gallio ad Judæos : Si quidem esset iniquum aliquid aut facinus pessimum, o viri Judæi, recte vos sustinerem.Si vero questiones sunl de verbo, et nominibus ct lege vestra, vos ipsi videritis : judex ego horum nolo esse.*

II. Religio pho stato nuticioso sumpta.— *I*Religio vocatur status perfectionis,* XVIII,49!,2. Religio est domus sapienti®, X, 566, 2 ; *Appropiate ad me, indocti, et congregate vos in domum disciplina.* Religionis status, et vita in eo, et vocatio ad eam upus Dei est, XIII, 553, 2 ; 554, .

2* *Religiones singulæ diversos habent cl alios fines, cosque pios et sanctos,* XVI, 506, 2. Religio una potius homini pre alia congruit, VI, 19, L Religiones varkc Ecclesiam ornant, XVIII, 252, 1. Religio cujusque nature commoda, donum Dei est,

3* *Religionis status, dignitas cl excellentia.* Religiones pene omnes instinctu elope beat® Virginis sunl institut®, V, 256. 2. Religiones Deo sunt cur® ne deficiant. XII, 233, 1 : *Non deficiet vir de stirpe Jonadab filii Rechab, stans tn conspectu meo.* Religiones in quibus viget obedientia sunt invici®, VI, 125, 1. Religiones iq quibus viget disciplina sunt horti malagranalorum, XIV, 511, 2. E® quantopere ambiantur, 448, 2 : *In diebus illis, in quibus apprehendent decem homines cr omnibus linguis Gentium, et apprehendent fimbriam viri Judæi, dicentes : Ibimus vobiscum ; audivimus enim quoniam Deus vobiscum est.* In iis non minus colitur Deus quam in templo, votis, oblationibus, sacrificiis, 354, I. In iis Dotis praesidet, *ibid.* Religionis perfectissima) apicem perfectionis ponunt in opprobrio crucis et stultitia Christi, XVIII, 256, 1 : *Quod stultum est I)c\t sapientius est hominibus; el quod infirmum est Dei, fortius est hominibus.* Religiones bonæ silentium servant, XX. 138, t : Si *quis in verbo non offendit^ hic perfectus est vir.* Religionis restauraturos

qui, V!, f!R3, 1 : *El ¿rdtfienbunlur in to déserta saculorum : fundamenta generationis cl generationis suscitabis: el vocaberis ædificalor sepium, avertens semitas in quietem.* Illi sunt vin misericordi® cl œdificatores sepium, *ibid,* el 2. Religionum reformandarum optima ratio quæ sit, XII, 212, *i.* Religio dissoluta est aurum obscuratum, 408, 4. 2 : *Quomodo obscuratum esi aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum?* Religionibus obesi copia, XI, 228, 4, 2 : *Multiplicasti gentem, non magnificasti lætiliam.*

4o *Religionis status quæ sint in Scriplura figura.* Religio est secundus baptismus el martyrium, II, 219, 1. Est paradisus, L 85, 1, 2, Est significala per scalam Jacob, 288, 1, 2. Religionis status est holocousturn, 111, 358, 2. Repræsenlatur per Carmelum, 652, 2. Religio est arx Ecclesiæ, Y, 256 4. Cur dicatur specula vel Sion, *ibid.*

5® *Quomodo Deo vocanti ad religionem obcdicndum sit.* Ad religionem a Deo vocatus, stalim vocationi obediat. X, <32, 1, Nec a parentibus elsaecularibus consilium petat, 253,2; 254, 1 *Vidc* Religiosus).

RELIGIOSITAS, Religiositas Mahometanorum non est vera religio, sed superstitio, IX, 74, 4.

III. Religiosus status. Religiosi.— !• *Religiosus status quid sit, ejus excellentia, dignitas, commoda.* Religiosus quis proprio dicatur, hujus vocis vari» acceptiones, XX, 88, t; 99, 1. Religiosi Nazaræi sunt et Nazaræi vocari possunt, XII, 411, 4; XIII 553, 2; XV, 91, 1; 93. 4. Eos designarunt Rechabit®, XII, 250, 4; 251, 1, 2. Religiosi primi orbis sunt prophetæ, laudibus Dei vacantes, non seinper futura prædicentes, 111, 316,4. Dici possunt filii prophetarum, XIII, 231, 2. Religiosi veteres filii prophetarum vocabantur, XIV, 514. 4. Cur religiosi primi vocarentur ascctæ, XV, 428, 2.

Religiosa vita donum perfectum est, XX, 64, 2: *Omne datum optimum, et omne donum perfectum desursum est, descendens a Paire luminum, apud quem non est transmutatio, ncc vicissitudinis obumbratio.* Est regale saccrdotium,288,I. *Vos autem genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis : ut virtutes annuntietis ejus qui de tenebris vos vocavit in admirabile lumen suum.* Religios® vocationis beneficia expressa in electione populi Israelitici, *Psalm.* 11, 39i. 4. Eorum vocatio e cœlis est, XXL 398, 2 etseqq. Deo vocationem acceptam referunt, 182,2. Religiosa} vitæ descriptio, XVIII, 459, L Eorum vita el mores graphicouiescribunltir, XII. 251,1,2; 274. 1. Eorum vita qualis rii. XXL 399, i.

Religiosi status elogium, IX, 74. 2; 75, I.Esl molior conjugali. 145, 1. Religiosus status cæloris statibus enunci, XXL 398, 2 el seqq. Undecim elogia religiosorum. XXL 182, I, 2 ct seq Eurum cælibatus et paupertas a Siracidonon reprobantur, X, 245, 1, 2. Religiosi a sectariis voeantnr seditio*! et turbatores, sed calumniose, XVII, 403, 2. Religiosos ordines beata Virgo ad Ecclesia* subsidium submittit, VI, 499. 1 ; 501, 2. Per religiosos Deus Ecclesiam reformat. Vili, 142 2. Sunt gloria Ecclesiæ, XIV. 506,1, Quantum mundo prorim. XX 92, 1. Eos cur mundani oderunt, 574, I et seqq Sunt colendi et fovendi, cur sancti dicantur, XIX. 241, 4. Religiosus status est velut turris, XVI, 200, 2. Religio statua est assiduæ purificationis, XVII, 383, 2. In ipso religionis ingressu ab omnibus peccatis emundantur, XXL 182, 4.Sr culum vicerunt, *ibid.,* 2. Eos parit vita religiosa, XIV, 448, 2. Sunl beali quia sunl quod osse volunt, XX, 465, 4. Religiosi status commoda, XVH, 106, 2 el seqq. Religiosorum suntdiversa instituta XXI, 399, 1.

Religiosa vita cœpit tempore apostolorum. XVII, 143, 2. Ejus quæ fuerint milia, 106, 2 et seq. Religiosi fuere priscorum Ecclesiæ doctores plurimi, VII, 521, 2.

2® *Quæ sint religiosorum figura in Scrittura sacra.* Religiosi propter sua vota significati in lego Mosis. II, <84. <. Per Nazaræos legis Mosaica* significantur, II, 218, 1. Per erinaceum denotantur, 464, 4. Religiosi dentibus comparati. VUL 40, 2 el seq. Sunl chori castrorum, cur, 164.2. Sunt laquearia Ecclesiæ cypressma, VII, 544, i. Eorum emblema ex avibus sumptum, IX, 548, 2. Alaudis comparantur, XV, 200, 4. Religiosus est velut asina Christi, X. 185, 2. Similes sunt Henoch, 442, 2. Eos inlelligit Isaías sub nomine Eunuchorum quibus nomen ex stirpe promittitur, XI, 657, 1, 2. Quomodo miscere aquam vino dicantur, XI, <15, 2. Ficubus comparantur, XII, 189, 1. Religiosi sunt velut fortes Davidis, XIV. 607. 2. Religiosus cur vasi lineo a S. Petro viso comparetur, XVII. 234. 2. Sunl velut margarita ob varias analogias, XXL 398. 2 et seq.

3° *Religiosi sunl Deo cura,* V, 301, 2 Morum nutritor et provisor Deus, XXL 133. 1. Quomodo non sitiant, neque esuriant. <82, 2. Religiosorum angeli proprii sunl, VII, 202. 2 el seq. Sunl angelis familiares, XIII, 507, 2 In statu religioso animi quies maximo locum habet. V, 367, 1. Quibus consolationibus a Deq perfundantur, XXI, 54. t. Oleo spiritualis consolationis inunguntur,quojueem laborum eorum mollescit et dulcescit. XI, 154. 2. Ipsis a Christo promittitur in hac vita centuplum, IX. 343, 2; 344, 2. Eorum lautitias quam injusto suggillenl malevoli, XIII, 310, 4.

4® *Religiosorum quæ sint officia el munia,* II. 219, I. Primo. Focafíoni; *suæ arcana penetrare debent,* IX, 428, 2 : ()ui *exccgavit vias illius in corde suo, et in absconditis suis intelligcns, vadtns post illam quasi investigator, et in* wù *illius consistens.* Prout so gessere in novibatu, sic erunt deinceps in vita, VI. 99, 2 : *Cogitationes robusti semper in abundantia, omnis autem piger semper*

tn egestate est. Religiosorum in novitialu tentalio unde oriatur, I, 550, 1. Eos Deus primo mulcet, deindo lentat, demum roborat ct perficit, 519, 2. Sua cuique religio videri debet optima, sibique congruentissima, IX. 690, 1. Suum ament ordinem, ut columba suum columbare, XIII, 439. 2.

Secundo. Religiosi sint religione pleni el loti cultui Dei addidi. Deo per vota ligati sunt velut sacrum quoddam vas, XIV, 567. 1 : *Maledicius homo qui habet in grege suo masculum, el votum faciens immolat debile Domino.* Per tria vota quasi per tres clavos Christo concrucifiguntur, XV, 620, Î. De tribulatione saeculi venerunt ut serviant Deo dio et nocte, XXI, 182, 2. Sunt do domo et familia Dei, *ibid. : ili sunl qui venerunt de tribulatione magna, et laverunl stolas suas, et dealbaverunt eas in sanguine Agni. Ideo sunt ante thronum Dei, el serviunt ci die ac nocte in templo ejus, et qui sedei in throno, habitabit super illos.* Religiosi veluti connubium cum Deo ineunt, XIV, 577, 1. Religiosus est velut adeps sacratus, totus Deo cedens, X, 483, 1 : *Et quasi adeps separatus a carne, sic David a filiis Israel.* Sunt holocaustum, XIV, 567, 1; XX, 288, 1. Religiosi ee suaque Deo dobent, *Job,* 58, 1. Religiosi angelorum statum imitandum suscepero, V, 256, 1, 2. Incboint vitam angelicam, XXI, 182, 1. Sunt loti addicti cultui Dei, XXI, 182, 2. Totos se dantes rebus coelestibus, velut in coelis agunt, IX, 430,1. Sæpe perdiera Deum dilaudant, X, 309, L Sua opera gratiarum actione et glorificatione Dei concludunt. 374,1 : *Memor ero igitur operum Domini, et qurvidi annuntiabo.* Plerique do nocte ad psallendum surgunt, 304, 1. Eorum preces quam sint efficaces, 225, 1 : *Qui adorat Deum in oblectatione, suscipietur, et deprecatio illius usque ad nubes propinquabit.* Antequam peregrinentur, templum adeunt, IV, 303,1 : *Dixitque Raphael ad Tobiam : At ubi introieris domum tuam statini adora Dominum Deum tuum, el gratias agens ei, accede ad patrem tuum el osculare eum.*

Tertio. *Religiosi sinant se a Deo regi,* V, 77, 1 : *In omnibus viis luis cogita illum, el ipsa diriget gressus tuos.* Deum in omnibus rebus sibi praesentem proponant, 76, 2. Religiosi sint familiares et cum Deo ambulent, XIV, 136, 1, 2. Ita medicos adhibeant, ut spem in Deo potius quam in illis reponant, X, 276, 2; 277, I.

Quarto. *Obedientiæ studiosi sint el correptionis amantes.* Religiosorum scapulare obedientiæ admonet, VII, 517, 1. Correctionem, objurgationem, castigationem ament, V, 346, 2 ; Çui *diligit disciplinam, diligit scientiam : qui autem odit increpationes, insipiens est. Qui bonus est, hauriet gratiam a Domino : qui autem confidit in cogitationibus, imple agit* Superiori suo omnem conicientiæ statum cur aperire debent, XIII, 460, t ; *Colligata est iniquitas Ephraim, absconditum* pecMIum <¡tu. Dum peccant, ad superiorem defe-

rendi, XV, 409, 1, 2 et seqq. (1'tcfc Correptio). Quomodo a superioribus exerceantur, XX, 24, 2 Sæpe tædio conlinuæ obedientiæ ad vitam solitariam tentantur, V, 267, 4 : *Aquæ furtivas dulciores sunt, et panis absconditus suavior.* Religiosi senos laxantes disciplinam religiosam, sunt fatui senes, IX, 672, 2. Qui præfracli sunt erga superiores fiunt plerumque apostatæ, VI, 391, 2 : *Viro qui corripientem dura cervice contemnit, repentinus ei superveniet interitus, et eum sanitas non sequetur.* Et digni sunt infernali supplicio, 449, 2.

Quinto. *Concordiam d charilatem erga proximum sedentur.* Vivunt simul quasi fratres, XXI, 183, 1. Religiosus per charilatem est omnium ordinum, XVIII, 252, 2. Religiosus debet se omnibus accommodaro. IV, 22, 2. Religiosi cur bini incedere debeant, VII, 178, 1 : *Væ soli, quia cum ceciderit, non habet sublevantem se ;* XVI, 145,1 : *Et misit illos* (Jesus) *binos ante faciem suam in omnem civitatem el locum, quo erat ipse venturus;* XVII, 111, 1. Soli exeuntes sæpo tentalioni luxuriae succubuere, aut ejus calumniam sustinuere, XVI, 145, 1. Numquam debent esse soli, I, 467,1. Religiosus solus sine socio quomodo vocetur a S. Thoma, VII, 178, 1.

Sexto. *Solitudinem el secessum prosequantur, et a rebus sæcularibus se avellant.* Quietem et secessum capient et magis oralioni quam actioni insistant, II, 666, 6- Cur a sæculo se avellant. XX, 95, 2 : *Religio munda el immaculata apud Deum et Patrem hxc est..... immaculatum se custodire ab hoc sæculo.* Sunt velut peregrini, XV, 599. 1. Non se immisceant rebus sæcularibus, XIII, 380, 1 : *Quievit paululum civitas a commixtione fermenti, donec fermentaretur totum* Omnia negotia sæcularia abnegare debent, XV, 375, 2. Religiosorum vita mundo abscondita est, XIX, 103, 1 : *Mortui enim estis, el vita vestra abscondita est cum Christo in Deo.* Mortui debent esse mundo, XVIII. 106 2 : *Qui enim mortui sumus peccato, quomodo adhuc vivemus in illo?* Quomodo cum sæcularibus agere debeant, XII, 431, 2 : *Si ^paraveris pretiosum a vili, quasi os meum eris;* XV, 155. I. Religiosus magnæ virtutis in aula versari potest, IV, 14, 1. Religiosi mali se el aulas perdunt, *ibid.* 2. Religiosi se in exteriora diffundentes, robur spirituale paulatim amittunt, XIII, 383, 1 : *Ephraim in populis ipse commiscebatur ; Ephraim factus est subcinericius panis, qui non reversatur.* Per amorem coelestium a terra exaltantur. XVI, 513, 2.

Religiosi affectum nimium erga patriam et parentes exuant vel moderentur, XVI, 105, 1: *Quanta audivimus facta in Capharnaum. fac el hic in patria tua. Ait autem* (Jesus): *Amen dico vobis, quia nemo prophda acceptus est in patrio sua.* Omnes carnales affectus erga parentes deponere debent. II, 218, 1.

Septimo. *Religiosi sint humililalis, paupertatis*

amantes. Religiosus status ost humilitatis status, XVI, 196, I. Si singularia sectentur ct appelant, semper in angoribus vivunt, V, 645, t. Religiosorum paupertas voluntaria, VI, 434, i. Terrena omnia a so abdicarunt, X, 245, 2. Sunt mundi domini, *ibid.* Paupertatem voluntariam colentes, sunl præstantiores divitibus dolosis, VI, 2, 2: *Mclior est pauper, qui ambulat in simplicitate, quam dives torquens labia sua, ct insipiens.* Abdicantes so bonis, fiunt diviles, XIX, 256, i : *Est autem quæstus magnus, pietas cum sufficientia.* Opes spernant, ut Christum sequantur, VI, 198, 2: *Veritatem eme. et noli vendere sapientiam, et doctrinam, el inlelligentiam.* Opibus coacervandis non inhient, XIV, 282, 1. Terrena omnia parviiaciant, XV, 179, 1. Sint pauperes sensu el censu, 230, 2. Caveant sibi a pecunia, XVI, 505, 1 : *Dixit ergo unus ex discipulis ejus, Judas Iscariotes, qui erat eum traditurus: Quare hoc unguentum non vmiil trecentis denariis, el datum est egenis ? Dixit autem hoc. non quia de egenis perlinebat ad eum, sed quia fur erat, et loculos habens, ea quæ mittebantur, portabat.* Religiosi mendicantes quomodo petendo sint beatiores dantibus eleemosynam, XVII. 375, 1.

Omnes religiosi, præter Franciscanos, habere possunt bona in communi, etiam immobilia. XV, 230, 2 et seq.; XVI. 506, 1. Male faciunt si amplas domos construant, confisi fidelium eleemosynis, VI, 243,2.

Octavo. *Castitatem, mortificationem el modestiam profiteantur.* Multi religiosi nudipedes incedunt, præ castitatis studio, VII, 190, 2 Feminas sino teste non alloquantur, XVI. 145, 1. Quiasunt separali, debent abstinere se ab ebrietate, 11,218,1. Omnes occasiones gulæ el etiam defectus minimos lugere debent, *ibid..* 2. Eos satius est carni non parcere, quam mundanos et carnales in stercore suo computrescere, XIII, 489, 2. Quare debeant esso modesti, XX, 323, 2. Non debent poenitentiis vires corporis exhaurire, XI, 612. 2.

Nono. *Quam sancti esse debeant;* XVI. 599, 1 : *Sanctifica eos* in *veniale, sermo tuus ventas est.* Eorum vita quam alla el a vulgo separata sil, XIV, 466. 1 : *El salvabit eos Dominus Deus eorum in die illa, ut gregem populi sui: quia lapides sancti elevabuntur super terram ejus.* Debenl esse ab omni peccato remotissimi, II 218, 1. Debent habere sancias cogitationes, el si lurpes occurrant, eas slatini amputent, *ibid.* Si in aliquod peccatum inciderint, resurgant novo conatu, *ibid.* Debenl esso valde perfecti, 219, 1. Ad summa el perfecta connilanlur, V, 185, L III majorem sectentur periectioneii) quam Judæi ohm, etiam sancti, X, 184 2. Portenta sanctitatis el prudentia* esse debenl. XIV, 388, 1, 2. Sint potentes m opere et sermone, XVI, 277, 1. Vita religiosa continua quædam probatio est, XX, 24, 2.

Decimo. *Religiosi apostolici prxserlim animarum zelo ferveant,et omnia pro eorum salute toterent* (Vide Apostolici viri, Comiojcator). Religiosi pro salute animarum sint solliciti, exemplo Christi el Neheimæ, ¡V, 230, 1. 2. In studio virtutum et zelo animarum formicas imitentur, V, 158, 2 el seq. Itemaqes <59,1, Religiosi zelosi quantum m Ecclesia Dei laborent, V, 406, i : *Ubi non sunl boves, prxsepc vacuum est ; ubi autem plurimx segetes, ibi manifesta est fortitudo bovis.* A sui victoria conversionem orbis incipiant, VI, 126, 1. Apui quos hospitari debeant. XV, 264. i : *In quamcumque autem civitatem, vel castellum intraveritis, interrogate quis* in *ea dignus sit, et ibi manete donec exeatis.* Hospitium facile non muleni 264, 1. Quid in hospitio facere debeant, XVI, 154, I. Etiam rusticos condonentur et eis opem ferant. XV 252. Î : *Et circuibat Jesus omnes civitates et castella, docens in synagogis eorum, el prædicans Evangelium regni, el curans omnem languorem el omnem infirmitatem.* Religiosorum summa lætilia est in persecutionum el injuriarum tolerantia sila, *ibid.,* 2 : *Beati cum maledixerint vobis, et peniculi vos fuerint, ei dixerint omne malum adversum vosmmtientes propter me Gaudete ct exultate quoniam merces vestra copiosa est in coelis: sic enim persecuti sunt prophetas, qui fuerunt ante vos.* Religiosi cujusdam in injuriis gaudium, 174, 1.

Undecimo. *Religiosi in sua religione et monasterio stabiles sini.* Si ex uno loco in alium jussu superiorum migrent, notam levitatis non incurrent. VI, 336, 2 : *Sicut avis transmigrans de nido suo, sic vir qui derelinquit locum suum.* Cur sæpo sedes suas mutent. XIV, 283, 1 el seq. Religiosus non debet scandalizari videns aliquos ad sæculum reverti. XIX. 46, 1.

Duodecimo. *Malorum religiosorum criminosa vita et poena.* Religiosi torpidi laborem boni operis exhorrescentes, eum subire reformidant, VI, 156,1. Religiosi tepidi non omnes gratias suas simul, sed modo hanc, modo illam amittunt, XIII 358, 2: *El ego quasi tinea Ephraim; et quasi putredo domui Juda.* Religiosi segnescentes sunl uvæ luxunantes, sed immatura* XI, 153. 2. Religiosi a pristinis majorum institutis deviantes, denigrali dicuntur, XII, 414, 2: *Denigrata est super carbones facies eorum, et non sunl cogniti* tn *plateis : adhæsit culis eorum ossibus : aruit, el facta esi quasi lignum.* Religiosi voluptatem consedantes sunl velut porci in sordibus agentes, XII, 410, 1,2: Oui *vescebantur voluptuose, interierunt in viis: qui nutriebantur* m *croceis, amplexati sunl stercora.*

Decimo tertio. *Religiosorum bonorum merces in morte.* Religiosi boni in morte exultant XIIIt 464, 1. Una cum Christo erunt judices, idque ob quatuor causas, XV, 433, 1, 2 : *Jesus autem dixib illis : Arnen dico vobis, quod vos qui secuti estis me, in regem ratione, cum sederit Filius hommtt in sede majestatis sux, sedebitis et vos super sedes*

duodertm , judicantes duodecim tribus Israel.

6° *Religiosorum aliquiusus.* Religiosi mano sua opera pietatis exercent, X, 158, 1. Habent, jam sumpto ubo, horam recreationis, 155, 2, Religiosi nonnulli cur nomen suum mutent, XI, 541, 2. An religiosus nobilitatem perdat Vili, 467, 2. Religiosi cur tondeantur, XI, 208, L Religiosas non est turpo tonderi, XVIII, 353, 2. Religiosorum *olim quae esset* salutatio, XXI, 177, 2.

(? De religiosis aliqua facta historica. Religiosa qua dam Tabennesiola a reliquis despecta, jussu angeli declarata est omnium sororum sanctissima, XX, 45, *t.* Religiosa? ægris inservientes, in Galliis n S. Francisco do Salos institut® sunl, XVI, 28. 1.

RELINQUERE. Relinquere omnia propter Christum, est actus heroicus paupertatis, XV, 432, 2. Relinquens unum propter eum centum digniora et meliora recipiet, 436, i.

RELIQULE. !• *Reliquia pro paucis reliquis sumplt.* Reliqui® generis humani ob Noe sancti* talem Deus in arca servavit, X, 445, 1. Reliqui® Judæorum convertentur sub Chnsto, XI, 248, 1, 2. Reliqui® Judæorum por Eliam ot ilenoch convertentur, XIV, 120, i. Reliqui® Azoti qu® dicantur, XII, 196, 1. Reliquias idumæorum cur nominet Propbeta, XIII. 644, 2.

2* *Reliqui* pro corporo et ossibus sanctorum acftplv.* Reliqui® sanctorum veneratione sunl dignа*, 111, 414, I, Earum cultus astruitur, XVII, 192. I ; XX, 668, i. Earum cultus non est superstitiosus, XIX, 98, 2. Reliquiarum cultum negat Calvinus, X\ill, 454, I. Eas Calvinist® mergunt et comburunt. XV, $84, i. Reliquias sanctorum odit diabolus, nec ferre potest, XX, 668, 1. Reliqui® sauciorum quam sint salutifera), X Vil, 352, i. Earum usus et vis, XV, 684, 2. Eas quomodo honorare debeamus, 647, Í,

Reliqui® S. Pauli ohm magno in honore fuero, X\111, 15, 1. Reliqui® S. Slephani quando invent®, el per eas sex mortui ad vitam revocati, XV11, 192, 2. Per eas Majonam illala multi Judæi buut convergi, 187, i. Reliquias martyrum Romæ in puteo collegere SS. Práxedes el Pudenüana, XIX 317, 1 (Vide Lipsana),

3* *Reliqui* in sensu figurativo.* Reliqui® peccati quæ dicantur, XX, 218, i.

REMBERTUS (S.). S. Remborlus, Bremensis archiepiscopus vasa sacra vendidit, ut redacto inde pretio captivos redimeret, XII, 265, t. Cæcum inungens chrismate, ei vi-sum restituit, XVII, 199, 1 Semper de morte meditabatur, IX, 260, 1.

REMEDIUM. Remodia efficacissima victoriam oblinendi. IV, 5i5, L Remedium contra ingratos, mansuetudo, VII, 249, 2. Remedium contra libidinem, fuga est, 275. 2 *(Vide* Libido). Remedium contra potentes impellentes ad peccatum, 337, i. Remedium contra tentaliones el persecutiones, *ibid.* Adi ursus cogitationes impuras, íMdt> 2. Remedium efficax conira tentationes carnis est orare beatam Virginem por immaculatam ejus conceptionem, XII. 831. 1.

REMIGARE. Remigant qui in medio navis maxime navim movent, V, 574, 2.

REMIGIOS (S.). S. Remigios luce cadesti episcopus Rheinensis designatus est, X, 390, 2; XIV, 593, 2. S. Remigio columba ampullam sacro chrismato repletam attulit, XI. 705, 2.

REMIGIOS ALTISS1ODORENSIS. Remigios Allissiodorensis in omnes Prophetas Minores scripsit, XIII, 222, 1. Remigius an sil auctor Commentarii Ambrosiani in *Paulum,* XVIII, 32, 2.

REMISSIO, REMITTERE. {• *Remissio peccatorum.* Remissio peccatorum opus est in se immensum, IX, ili, 1 : *Secundum enim magnitudinem ipsius, sic et misericordia illius cum ipso esl.* Remissio peccatorum suminum Dei donum est, XIV, 152, 1,2 : *Revertetur, et miserebitur nostri : depo* net iniquitates nostras, et projiciet in profundum moris omnia peccata nostra.* Remissio peccatorum est donum coeleste, ex ea sequitur pax conscienliæ, XIX, 400, i. Remissio peccati est actus juslliliæ, XX, 529, 2 et seqq. : Si *confiteamur peccata nostra, fidelis est ¿l juslus, ut remittat nobis peccata nostra, el emundet nos ab omni iniquitate.* Est a solo Christo pelenda, XIX, 457.1. Hæc promissa est per Prophetas, *ibid. : Contestatur aulem nos Spiritus sanctus. Postquam enim dixit: lloc aulem testamentum, quod testabor ad illos post dies illos, dicit Dominus, dando leges meas in cordibus eorum, el in mentibus eorum superscribam eas: et peccatorum, et intqu datem eorum jam non recordabor amplius.* Quomodo ea in Veteri Testamento Seret, 446, 2. Remissionis peccatorum beneficium cur toties ab Apostolis inculcetur, XVII, 243, 1. Remissione peccati sui ex parle sua, quomodo dubitare pœnitens possil, XIV, 55, 2: *Quis scii si convertatur et ignoscat Deus : el revertatur a furore ir* sua, el non peribimus ?* Remitti peccala el legi quomodo differant, XVIII, 82, 1 *(Vide* Peccatici). Remissio peccatorum optimo per hyacinthum repræsentatur, XXI, 395, 2.

2° *Remissio injuria.* Remissio injuriae nobin illalæ est conditio peccatorum nobis a Deo dimiltendorun^ XV, 193, 1 (Fide Injubia).

3° *Remissio anima.* Remissio anirnæ oritur vel ex diffidentia, vel ex lassitudine, VI, 225, 1, 2 : St *desperaveris lassus in die angustia, imminuetur fortitudo tua.* Remissius agere quid significet, IV, 552, I. Remissionis a fervore quæ congrua sit pœna, XXI, 45, 1 *: Habeo adversum te pauca, quod chantatem luam primam reliquisti. Memor esto itaque unde excideris: el age panitenliam, tl prima opera fac : sin aulem, venio libi, et movebo candelabrum tuum de loco suo.* Remissio I S. Timothei in predicando unde ortum habuerit, 43. 2 *(Vide* Tepor).

REMMON. Reminon duplex fuit urbs, una in

tribu Simeonis, altera in Judæ ‧ utriusquo situs, XIV. 537, 1. Undo locus dictus, *ibid.*

REMORA* Remone in mari vis quanta, *Job,* 61, 1. Remora pisciculus ingentes naves valido vento actus remoratur. XIV. 3, 2. Qua virtuto naves delincai. XVIII, 1, 1, 2.

REMORSUS. Remorsus conscienti® admisso peccato Ronlilur, X, 11. 1 : *Sicul in percuisura cribri remanebit pulvis, sic aporia hominis in cogitala illius.* Remorsus conscienliæ per vermem significatur, XI, 768, 2 : *Vermis eorum non morietur, et ignis eorum non exlinguelur.* Remorsus conscienliæ peccatores lancinai. VI, 284. 1 : *Sicul linea vestimento, el vermis ligno, ila tnslitia viri nocet cordi.*

REMPHAN. Remphsn vel Rephan quid sit, XIII, 589, 2; 590, 1, 2. Undo vox illa græce derivetur, *ibid.* An vox sit Hebræa vel Arabica, *ibid.* Quale sil idolom, *ibid.* An sil Hercules vel Lucifer, 591, 1. Remphan interpretatur Lucifer, stella, el Hesperus, XII, 69 1. Remphan est Lucifer slella, hanc colunt Turca* et mane salutant, XVII, 477, i.

REMUNERATIO Remunerationis spes calcar ad fortiter patiendum, XIX, 484, 2 *(Vide* Merces, Premium).

RENEGATUS. Ronegati Turearum sunt infensissimi Ecçlesiæ hostes, XIV, 539, 2.

RENES. 1° Renes undo sint dicti, VI, 194, 1. Renes formam el duritiem lapidum habent, XI, 603, i. Renum dolor maximus, XII. 386, i. Renum infirmitate an Paulus laborant, XVHI, 503, 1.

2° Renes quid symbolice denotent, VI. 193, 1 et seq. Renes sunl sedes concupiscenti® ol affectuum, IV, 419, i; XII, 102, 1. Renes symbolum sunt occultorum cordis, XXI, 59, 1.

RENOVATIO, i® Renovato aquil® quomodo contingat, XI, 504, L Renovatio elementorum et cœlorum in mundi fine futura est, XX, 485. 1. Renovatio corporis in resurrectione, cur aquila) comparetur, *Psalm.* II, 188, 2.

2° Renovatio mentis homini necessaria esl, XII, 853, 1; XVHI, 640, 1: *Renovamini autem spiritu mentis vestra, el induite novum hominem, qui seeundum Deum creatus est in justiliaet sanctitate veritatis.* Eam commendant sancti, XVHI, 201, 2 cl seq. : *Et notile conformari huic sxculo, sed reformamini* in *novitale sensus vestri.* Renovatio spiritus semper necessaria et repetenda, XXI, 44, 1. In quo hæc sita, XIX, 104, t : *Nunc aulem deponile et vos omnia : iram, indignationem, mahluim, blasphemtam. turpem sermonem de ore vestro.* Renovatio spiritualis qui Rat, *Job,* 745, 2 ; ¡U. I.

RENUNTIATIO. Qui non renuntiat omnibus X)ssessiombus, non potest Christi esse discipulus. XVI. 101, 2 : *Omnis ex vobis, qui non renuntiat omnibus quæ possidet, non potest* meu* *esse discipulus.* Renuntiatio in baptismo lucta osi juramentum, \ 11, 186f 2.

REPENTINUS. Repentinum in Scriptura dicitur, quod inopinato rebus desperatis accidit, eUi ante promissum sit. XI, 571. 1. Repente tam bona quam mala accidunt. *Job, 34,* 2. Repentini casus acerbi sunt. XII, 689, 2.

REPETERE. Ablata non repetere, quando praeceptum, quando concilium sit XVI, 115, 1.

REPLERE, REPLETIO, i® *Repleo* pro plena multaque affero sumitur interdum, X, 493. 2. Repletio stomachi distillaliones parft. XIII, 13,1. Repletionis per cibos quatuor remedia, X, 129,1.

2® Repleri legi Del quid sit, IX, 108, i.

REPOTIA. Repotia quod sit convivium, XXI, 88, 2. Christus quæ repotia suis preparai, *ibid.*

REPRAESENTATIO. RepræsenUtio inconstantia* forlunæ et human® felicitatis, VH, 186, 2; 188, 2.

REPREHENDERE, REPREHENSIO, REPREHENSOR. Reprehendere quam reprehensionem ferro facilius. *Job,* 355, 2; 459, 1. Reprehensio post laudem amarior, 101, I. Reprehensio prudentium el imprudentium quomodo differat, V, 363, 2. Reprehendere quomodo suos prelati debeant. XVHI, 425, I, 2. Reprehensio vitii virtutis laudo temperanda est, ne sit nimis acerba, XXI, 43, 1. Reprehensores vitiorum principis, populo grati sunt.VI, 241,1 *(Vide* Correctio, Correptio, Mtt Klpatio).

REPROBARE, REPROBATIO, REPROBUS *(Ude* Damxatio, Deus, cap. HI. art. in, § ii. Providentia supkrnaturalis).—1® *Quid sil reprobatio, et ejus causa.* Quid sit reprobatio, VII, 260. 1. Reprobus subindo pro *improbus* capitur. IX, 284, 2 : *Speciem mulieris alien* mulli admirati, reprobi facti sunt.* Reprobus sæpe idem esl Apostolo quod vilis, abjectus, inutilis, XVHI, 511, 2: *Oramus autem Deum, ul nihil mali facialis, non ut nos probati appareamus, sed ul* vos *quod bonum est faciatis, nos aulem ul reprobi simus.* Reprobum per sensum quid Paulus inlelligat, ; 54, 2 : *El sicul non probaverunt Deum habere* in *nohlia, (radidii illos Deus in reprobum sensum, ul faciant ea qux nun conveniant.*

An reprobatio in Deo sit vel positiva, vel negativa damnandorum, non ob eorum dementa, sed ex mero Dei beneplacito, XIII, 435,1, 2. Sententia affirmans multos in desperationem adegit, 436, Reprobatio est ex homine peccante, seque in peccatis ad finem usque vitæ obdurante, 427, 2: *Pcrdilio Iva, Israel, tantummodo in me auxiliun tuum.* Ipsa non est causa peccati, sed potius ejus effectus. 458, 1. Reprobatur nemo ente prævisa dómenla vel merita, X, 172. 2 : *Ex ipsis benedixit, el exaltavit, el ex ipsis sanctiftcavil, el ad se applicavit : et ex ipsis maledixit, et humiliavit, el cofr* vertit illos a separatione ipsorum.* Reprobalur nemo, post acceptam gratiam prævisus ea malo usurus, nisi post ot ob prævisa demerita, XX, 411, 2. Reprobatio non est causa exitus ab Eo

desia. lapsus ct damnationis improborum, 552. I : *Ex nobis prodierunt, sed non front ex nobis, nam si fuissent ex nobis. permansissent utique nobiscum, sed ut manifesti sint, quoniam non sunt omnes ex nobis.* Reprobi non sunt ante prævisionem peccatorum ponili a Deo ad inobedientiam el rebellionem, 284. 2 : *Vobis igitur honor credentibus; non credentibus aulem lapis, quem reprobarerunl edificantes, hic factus esl tn caput ifígul* . Reprobatio culpam sequitur, *Job,* 287, 2 : Si *destruxerit, nemo esl qui ædifael ; si incluserit 'oniinem, nullus esl qui aperiat.* Reprobatio quomodo homini el Deo tribuatur, opus est juslitiæ vindicativa), quæ ex natura sua peccatum sequitur.**Will,** 25, **i.** Est duplex, negativa el positiva, '63,1 Item adema cl temporalis, 335. 2 ; *Castigo corpus meum, et in servitutem redigo, ne forte cum aliis prædicaverim, ipse reprobus efficiar.* Reprobatio completa esl injuslitiæ complement un, X, 171. 2. Maledictionem incurrunt reprobi ob peccala et quare, 175,2; 176, 2 ; *Quasi lutum figuli in manu ipsius, plasmare illud el disponere, omnes viæ ejus secundum dispositionem (jus: sic homo in manu illius, qui se fecit, el reddet Uti secundum judicium suum.* Reprobatio est actus justitiæ vindicativa?, quæ necessario peccal im vindicandum quasi objectum proprium presupponi!, X. 173, I ; **XIII,** 458, I Reprobi igitur in maledictione Dei non nascuntur, 352, i : *Vx vobis, viri impii, qui dereliquistis legem domini Altissimi / Et si nah fueritis, in maledictione nascemini. El si mortui fueritis, in maledictione erit pars vestra.* Reprobationis infidelium ct impiorum causa originalis esl solum Dei beneplacitum, XV, 293, t. *In illo tempore respondens Jesus, dixit : Confiteor, libi, Paler, Domine cali et terra, quia abscondisti hæc a sapientibus et prudentibus el revelasti ea parvulis. Ita, Paler, quoniam sic placitum fuit ante te.* Reproborum gratia non est signata a Deo, XIX, 292, 1 : *Firmum fundamentum Dei slat, habens signaculum hoc Cognovit Dominus qui sunl ejus; et discedat ab iniquitate omnis qui nominat nomen Domini.* Reprobatio Judaeorum undo facta sit, XIX, 426,2 : *Quoniam ipsi non permanserunt in testamento neo, ct ego n'glexx eos, dicit Dominus.*

2* *Reprobationis signum* Reprobationis signum bt nolle Deum sequi, sed suas voluntates, inclinationes, cupedines. XIV, 31. 2. Reprobationis signum esl bonis affluere, iisque intemperanter se immergere, X, 497, 2. Reprobis virtutes cooperantor m malum, **Will,** 143, 2. Reprobos an salvari postil, VU, 260, 1.

3* *Reproborum status et pana.* Reprobi post hanc vitam ad ignem infernalem damnabuntur , XVI, 562, 1 : Si *quis in me non manserit, mittetur foras sicut palmes, el arescet, el colligent cum el* in *ignem mittent, cl ardel.* Reprobi quomodo sml a Deo maledicti, X, 173, !• Reprobi

sero dolent ob neglectas in vita virtutes, XV, 527, 1 : *Falux autem* (virgines) *sapientibus dixerunt : Dale nobis de oleo vestro, quia lampades nostrx eating"untur.* Frustra opem implorant, 528, I : *Novissime vero veniunt et reliquie virgines, dicentes: Domine, Domine, aperi nobis. At ille respondens, ait : Amen dico vobis, nescio vos.* A daemonibus aut angelis ad judicium raptabuntur, 516, **I.** Et lata a Christo sententia, slatini per d©inones in tartara projicientur, 538. 1 : *Tunc dicet el his qui a sinistris erunt : Discedile a me, maledicti, m ignem æiernum, qui paratus est diabolo et angelis ejus.* Ubi ipsum accusabunt fabulatis el iniquitatis, *ibid.* Nunquam inferno liberabuntur, 537, 2. In Deum, Christum, el sanctos blasphemant ex desperatione, odio et rabie, 532,1. Reprobi an per Christum resurgent, XVIII, 403, 1 (hde Damnati, Infernus, Rhsubrectio).

REPTILE. Reptile est animal quod ventre serpit et repit, aut quod tam exiguos habet pedes, ul iis non tam incidero quam repero videatur, XIV, 217, 2 ; 218,1. Reptilia in terra degunt el insuis antris quam primum deprehenduntur; nullum habent ducem, solitaria vivunt, tardigrada sunl, *ibid.* Reptilibus comparantur homines, *ibid.* Reptilia homines vafros et ventri deditos symbolice denotant, **XIII.** 321 1.

REPUDIATA. Repudiata, alteri nubens, nunquam ad pruno repudiantem poterat redire, II, 486, 1.

REPUDIUM. !• Repudii causæ libelli in veteri lego, II, 484, 1. 2. Quænam causæ illud conscribendi, 486, 1. Repudii libellus, Deo dispensante, olim Judæis luit licitus, VI, 18. 1: XIII, 282, 1. An is libellus matrimonii vinculum solverit, II, 485. I. Repudii libellus Judæis erat licitus, matrimoniumque dissolvebat, IX, 692. 1 ; X. 368,Qualis luerit forrna ejus, *ibid.,* 2. Qualis ejus forma apud Romanos, *ibid.* Repudium uxorum mullis argumentis dissuadetur, XIV, 579. 1, 2. Non erat id olim licitum ob uxoris odium, 680, 2.

2* Jus repudii in Novo Testamento rejecit vel saltem corrigit Christus, II. 486. 1 ; XV, 167, 1. Id tantum licitum fornicationis causa, *ibid.*

REPUERASCERE. Repuerascere quomodo Cbrilianus debeat, XVIII, 393, 1 *(Vide* Parvulus, Puer).

REPUTARI. Reputari, imputari, ot accepto ferre justitiam idem sunt XVIII, 80.2, Reputari dicitur pro tali, quod in se tale non esl, *ibid.*

REQUIES, REQUIESCERE. !• *Requiesco,* pro quiescere facio subinde accipitur. IX. 626 1, 2. Requies servi, domini est salus el quies, X, 186, !• Requiem quintuplicem habent mortui, 260, 2. Requies cur vocetur oratorium et templum , XII, 810, i.

2« Duplex requies olim Judæis promissa fuit, XIX. 385, 2. Requies sabbati in usu fuit ab origine mundi auto legem Moysis, 386, 1. **Requies**

Judæorum térro promissionis, requies Christianorum ¡Horna. 381, 1. Requies Hei quibus præpar ta sil, 386, 1 Requies cœlestis dupliciter præsignata esl, íHd., 2. Ilice restai post omnem requiem in terra, *ibid.* Quanta ejus sit suavitas, 387 1. Requies Christi quomodo dicatur gloria, XI, 265,1,2. El varie inlelligitur, *ibid.*

REQUIRERE. Requirere faciem Dei vel principis. esl eorumdetn benevolentiam captare, VI, 413, 2 ot seq.

RES. 1® *fíes humana profana.* Res contrarile universum ornant, X, <77, 1. Rerum omnium aequilibritas, 177, 2. Omnes essentialiter a Deo pendent, 380, 2. Res creatæ possessio Dei dicuntur. *Psalm.* II, 201, 2. Res mngnæ dicuntur res Dei, *Psalm.* I, 222, 2. Et ei obediunt et serviunt, X, 381, 1. Quæque generatiti) suum habet par oppositum, *ibid.* Res mundi antiquissima esl tempus, VII, 129, i. Res humanae velut in orbem eunt, V, 240, 1. Rerum humanarum cursus dicitur torrens, *Psalm.* II, 257, 2.

Res omnis suam habet cariem, IX, 426, 1. Res vanæ ciphrae sunt similes, VII, 14, I. Res mundi per quid depravat®, 71, I.

Re eadem utilur Deus ad liberandum pios et castigandum impios, X, 314. 2. Res habita? vilescunt, amissae sunl in pretio, VI. 61,2. Res quibus homines incumbere debeant, VII, 48, 2.

2* *fíes humana sacra.* Res sacrae quomodo adorando *Psalm.* II, 165, 2.

RESIDENTIA. Residentia episcopis præcipitur, XX, 379, 2.

RESIGNARE, RESIGNAT1O. In Dei velle nos debemus resignare, IX, 345. 1, 2: *Bona ct mala, vita et mors, pauperlas el honestas a Deo sunt.* Qui Ieniatur, in Dei voluntatem se resignet, 98, 1 : *Omne, quod libi applicitum fuerit, accipe : cl in dolore sustine, cl in humilitate lua patientiam habe.* Resignado sui in voluntatem divinam est optimum remedium in aflliciiono, XV, 571, 2: *Pater mi, si possibile est, transeat a me calix iste ; verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu.* Resignado perfecta qualis, *Job,* 46, 2 : *Dominus dedit, Dominus abstulit; sicut Domino placuit, ita facium esl ; sit nomen Domini benedictum.*

RESINA I ' Rosina quid sit. I, 341, 1 ; 371, 2. Resina *st lacryina vel gutta stillans ex arboribus: celebris est resina Galaad in Scriptura, XII. 79, 2. Ejus vires et potentia, *ibid.* Resina quæ sponte fluit ex arbore, melior est illa quæ per incisionem elicitur, IX, 646, 2.

2® Resina animæ est pœnitenlia, XII, 79, 2.

RESISTERE. 1® Resistere Deo nemo valet *Job, UI,* 1

2® Resistendum pravis inverecundo, IX, 163. 2: *Ne accipias faciem adversus faciem luam, nec adversus animam luam menda» ium.* Quando resistendum principi iniquo, 168, 2 : *Pro justitia agonizare pro anima tua, et usque ad mortem certa pro justitia, et D / rpugnabit pro te* inimiros *tuos* Resistendum nobis e<t concupiscente, XX 58. 1. Et lenta lionibus. 61, I.

RESOLUTIO. Resolutio milites imperterritos, animosos facit, IV, 432, 2. Cum resolutis pugnare periculosum est. *ibid* Resolutio fortia mullum potest ad difficultates omnes evincendas, XII, 117. 2. Resolutio constans ad resistendum omnibus sæcuh invitamentis, reddit hominem ab eo immaculatum, XX, 95,1.

RESPECTUS. Respectus Dei ditat et beat. IX, 34L 1. 2. Respectus Christi ad Petrum negantem quomodo contigerit, XV, 592, I *[Vide* Petrus;.

RESPICERE. Respiciendum non est retro in Dei vocatione et bono cœpto, XVI, 142. i, 2.

RESPIRATIO. Respiratio vitam causal, VI, 269, 1. Cur vocetur anima, *ibid.*

RESPONDERE, RESPONSIO. <• *Varia vocis* respondero *acceptiones in Scriptura.* Respondere capitur interdum *pro incipere loqui,* ordin sermonem. XIV. 409, kXV, 27, kXVII, 149, 1;243,2; XXI. 179, 2. Idem est quod loqui, V. 490, 2. Responsum capitur sæpe apud scriplores pro *oraculo,* XVII, 236, 2. Responsum mortis quid Apostolus vocet, XVIII. 422, k

2® *Quomodo respondendum tum Deo tum hominibus.* Respondere Deo difficile est. *Job,* 228. 2 : *Strepente interroget, quis respondebit ei ? vel quis dicere potest : Cur ita fatis* T 234. 2 : Si *fortitudo quantur, robustissimus est ; si aquilas judicii, nemo audet pro me testimonium dicere ; si justificare me votuero, os meum condemnabit me ; si innocentem ostendero, pravum me comprobabit.*

Non respondendum antequam plene audita sit quæslio vel interrogatio, IX, 339, 2 : *Priusquam audias, ne respondeas verbum ; el in medio sermonum ne adjicias loqui;* X, 166, 2 : *Qui interrogationem manifestat, parabit verbum, ct sic deprecatus exaudietur, el conservabit disciplinam, et tunc respondebit.* Quod dum fit superbiam redolet, levitatem, imprudentiam el rusticitatem, IX, 339, 2; 340, 1. Respondens antequam audiat, sæpe respondet insulse. V, 572,1,2: *Qui prius respondet quam audiat, stultum se esse demonstrat, 't confusione dignum* Respondere commode omnibus interrogantibus difficile est. IX. 269,1 : *Non te prxlereat narratio seniorum; ipsi enim didicerunt a patribus suis. Quoniam ab ipsis disces intellectum, et* m *tempore necessitatis dare* responsum. Quomodo principi interroganti respondendum, 392, 2: 393 1.2: V? *retineas ex aquo loqui cum illo* (potente), *nec credas mullis verbis illius: ex multa enim loquela tentabit te, et subridens interrogabit te de absconditis tuis. Immitis animus illius conservabo verba tua, et non parcet de malitia et de vinculis* Respondens ad.eqmile ad mentem interrogantis, eum videtur exosculari. VI, 2)1, 2 el seq *Labi i deosculabitur, qui recta verba respondet.* Respondendum el non respondendum stulto, juxta stull

Gam 19$. I: *respondeat ¡tulló juxta slulhtiani ¡uain, n* efficiaris ri similis. Responde ¡tullo juxta stultitiam suam, ne sibi sapiens esse videatur.* Responsio lenis iram frangit irati, V, 445. I : *Responsio mollis frangit iram ; sermo durus suscitat furorem ;* 463. I : *Vir iracundus provocai ruas; qui patiens esi, mitigat suscitatas;* X. 54. I : *Si sufflaveris in scintillam, quasi ignis exardebit; el si expueru super illam, exhnaue-lur; ulraquc ex ore. proficiicunlur.* Responsio ad hæreticos do oorum fide infida. VII. 306. 2. Responsio oraculi Apollinis cuidam regi diviti, V. 224, 1.

RESPONSORIUM. Responsoria cur in divinis officiis iterentur. ¡X, 231, 2.

RESPUBLICA. 1» *Quibus assimiletur respublica.* Respublica velut mare est, Vt 27. 1, 2. Est quasi navis. XI!, 701, 2. Est quasi magnus homo politicus. XIX. 261. Í,

2* *Quidnam reipublica et conservanda conducat.* Respublica sino ordino consistere nequit, XIX. 84, t : *Ehi corpore absens sum, sed spiritu vobiscum sum : gaudens et videns ordinem vestrum, et firmamentum fidei vestrae.* Ejus salus in sapionlia regentium ot obedientia civium consistit, V, 324, I: *Ubi non est gubernator, populus corruet ; salus autem ubi mulla consilia.* Ejus bonum regimen pendet a sacerdotio ot regno. X, 465. 1, 2 : *Ideo statuit illi testamentum pacis, principini sanctorum el gentis sua. ut sil illi el semini ejus sacerdotis dignitas in alernum. El testamentum David regi filio Jesse de tribu Juda, hxredilas ipsi el semini ejus, ut daret sapientiam in cor nostrum judicare gentem suam in justitia, ne abolerentur bona ipsorum, et gloriam ipsorum in gentem earum atrrnam fecit.* Reipublics firmamentum, decus et gloria sunt regnum, sacerdotium et militia, XIV, 479. I *: Ex ipso angulus, ex ipso paxillus, ex ipso arcus pralii, er ipso egredietur omnis fractor simul.* Respublicœ hærolicæ sacerdotes el sacerdotium Christianum exterminantes , illis , Christo, sibi injuri» sunt. XIII, 338, i. Respublica ruit deficiente prudentia justorum, XI, 134, 2. Respublica Oorot regnante justo, ot impio regnante cadit el perit, VI, 372. 2: *In exultations justorum mulla gloria est; regnantibus impiis, ruina hominum.* Turbatur per iniquum dominatum. 456. 2 cl seq. : *Per tria movetur terra, el quartum non potest sustinere: per servum cum regnaverit, ole.* Respublica senibus committenda, V, 6<3. 2. Ejus rectores subinde se recreent, X, 108, 2. Quid respublica curare el providere debeat, VI. <62, 1. Quæ sit optima respublica, gnoinæ septem sapientem. II, 405, 1; VI, 463, 2. Reipublic® conducit puero* recte (Mineare et castigaro, X. 86. 1.2: Oui *diligit filium suum assidua! illi flagella, ul la-t'tur* in nocimmo *suo. et non palpet proximorum* Olite. Reipublic® quam noceant immorigori. XI, 262. 2 Respublicas conservant t*,n premia quam pœnæ, 11.178,2, Idem docetur apophthegmatibna, *ibid,* Rempublicam evertunt diviti® immodicæ et discordia, XIX, 20, i. Respublica lota ob unius peccatum punitur II, 349,l *(Vide* Regnum).

RESTAURATIO Restauratio qualis gentium captivarum per Prophetas promilliHur.XIII, 613.2 Restauratio Jérusalem spiritualis quæ fuerit, XI, 610. 2; 611,1. Restauratoros Ecclesiæ suæ semper excitavit Deus, XIV. 326. 2; 327, 1.

RESTITUTIO. !• *Restitutio in sensu restaurationis sumpta.* Restitutio omnium rerum creatarum fiet in fina mundi, XVIJ» I2j, 2.

2« *Restitutio pro rei aliena redditione.* Roslilutionem in velón loge quomodo |)oiis fieri præceperit, II. 34. 1. IleMitulio alieni debita est omni juro, XVI, 164,1, Hustilutio in quadruplum non est lego naturtn vel Mosis proscripta, 149, 2. Restitutio rei alien® doqdno legitimo polior est quam eleemosyna ox illa, VI, BQ, 2 *(Vide* Furtum),

RESURGERE, RESURRECTIO. 1. Iliiiwmo Christi, *vide* Jesus Christus.

11. Resurrectio mortuorum. *Resurrectio mortuorum quid sil el quomodo in Scriptura vocetur.* Resurrectio cur vocetur regeneratio, XV, 433, 1 : *Jesus autem dixit illis ; Amen dico vobis, quod vos qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis tn sedo majatlatis sua. sedebitis cl vos super sedes duodecim, judicantes duodecim Iribus Israel ;* XIX, 77, 2 : *El ipse esi caput corporis Ecclesia, qui esi principium, primogenitus ex mortuis, ut sii in omnibus ipsa primatum tenens;* XX, 242, 2 : *Benedictus Deus cl Pater Domini nostri Jesu Christi, qui secundum misericordiam mam magnam regeneravit nos in spem vivam,per resurrectionem JfsuUhnsti ex mortuis.* Est altera nativitas, *Job,* 326. 2 : *Pulasno mortuus homo rursum vivat? Cunctis diebus, quibus nunc milito, expreto donec veniat immutatio mea.* Ea Syris vocalur consolatio, XVI, 490, I. Resurrectio prima et secunda quæ sil, XXI, 356, 1,1: *Hxc est resurrectio prima. Reatus et sanctus, qui habet pariem* in *resurrectione prima : in his secunda mors non habet potestatem.* Resurrectio tantum una est, 346, 1,

2» *Resurrectio mortuorum astruitur et probatur.* Resurrectionem negabant Sadducæi, credebant Pharisæi. XVI, 197.1; 490, 1. Resurrectio ethnicis quam stulta videretur, XVII, 312, 1 : *Quidam autem Epicurti et Stoici philosophi disserebant cum eo, el quidam dicebant : Quid vult seminiverbius hic dicere? Alii vero : Novorum damoniorum videtur annuntiator esse ; quia Jesum et resurrectionem annuntiabat eis.* Resurrectionem quomodo jam (actam esso docerent Ilymenæus el Philclus, XVIII. 401, 2; XIX, 289. 2 : *Sermo eorum ul cancer serpit, ex quibus ed Hymcnxus el Philetus, qui a verilate exciderunt, dicentes resurrectionem esse Jam factam.* Reiurreclionem negantes quo fundamento nitantur, XVIII, 408, 2. *Sed dicet ali-*

quis : Qynmodo resurgent mortui *? qiialive corpora venient? Insipiens, tu quod seminas non vicifiçalur nisi prius moriatur.* Earn negantium pessima est hæresis, 290, 2.

Resurrectio smpq in Scripturis asseritur, XL 38!, 1,2: l'imil *mortui lui, interfecti mei resurgent : cxpergiscimini, et laudale qui habitatis* in *pulvere, quia ros fucis ros tuus ;* XII,757, 2 : *Facta est super me manus Domini, et eduxit me in spiritu Domini : el dimisit me in medio campi, qui erat plenus ossibus : et circumduxit per ea in gyro : erajqt autem equità valde super faciem campi, siccaque vehementer. Et dixit ad me : Fili hominis, pulpsne vivent ossa isla? El dixi : Domine Drus, tu nosti. El dixit ad me : Valicinare de ossibus isljs, el dices eis : Ossa arida, audite verbum Domini. Hxc ((icit Dominus Deus ossibus Ris : Ecce ego intromittam in vos spiritum, et vivetis. Et dqbo super vos nervos, el succresçere faciam super vos carnes, et superextendam in vobis culem ; cl dabo vobis spiritum, et vivetis, et scietis quia ego Dominus;* XVI, 48!, i et seqq.: *Respondent autem Jesus ait illis: Erralis, nescientes {¡çripiurqf, negue* viríutem *Dei. In resurrectione eniin neque nubent, neque nubentur, sed frani sicut angeli Dei in cala;* XVH, 41, 1,2; *Job* 413, 2; 414, 1 ; *Sciornim quoti Redemptor meus vivit, et in novissimo di»: de ierra surrecturu\ sum : ct rursum circumRabgr pelle mea, cl in carne mcq yidebo Deum meum : quem visurus sum ego ipse, et oculi mei conspecturi sunl, ef non alius : reporta est hxc spes mea in sinu meo.* Resurrectio mortuorum fuit Judæis a Deo el angelis revelata, XIII 168, I : *Mufti de his qui dormiunt in terrx pulvere evigilabunt ; alii iR pitnm ^ternam, cl alii in opprobrium, ul videqnl qqqwer.* Resurrecturos nos docci communis fidelium sensus, XVUI, 407. 1 : /Ilipgui *quid facient, qui baplisanlur pro mortuis, si omnino mortui nnn resurgunt ? Ul quid et baptizantur pro illis ?Ul quid cl nos periclitamur opini hora?* Resurrectionem credebant veteres sancti , X , 438, 2 : *Corpora ipsorum in pace sepulta sunl, el nomen eorum pivif m generationem el generationem.* Eam etiam gentes credidere, XIII, <68, i. Resurrectio corporis necessario cum animæ immortalitate connexa est. IV, 554, 2 : 4/ *vero forUssimus Judas..... facta collatione, duodecim millia drachmas argenti misit Jerofolymam offerri pro peccatis mortuorum sacrificium, bene el religiose dc resurrectione cogitans. (Nisi enim eos qui ceciderunt, resurrecturos sperarci, supei - fiutim videretur cl vanum orare pro morluis.)* Anio resurrectionem qui ibant in mortem, ibant parilpr in infernum, XI||, 461, 1,2; 463, 2.

3° *Resurrectionis niorluqrum causx.* Ex resurrecljope Christi fidem el spem resurrectionis noslræ hpbeiqus, X|II. 363, 2 *Vivificabit nos post duos dies, in die terhu suscitaci not, et vivemus* in *compectu ejus.* Christus est quadruplex resurrectionis causa, XVI, 490. i : *Dicit ei* (Martha) *Jesus:Ego sum resurrectio et vita, qui credit in me, ehamsi mortuui fuerit, vivet, et omnu qui viril ei credit in me, non morietur in xlernum.* Resurreclionis noslræ causa est Christus resurgens, XVII, 125, i : *Loquenlibus autem illis* (apostolis)*ad populum, supervenerunt sacerdotes el magistratus templi et Sadducei, dolentes quod docerent populum, et annuntiarent in Jesu resurrectionem ex mortuis.* Sua resurrectione nos suscitavit, XVIII, 402, S; 403, i, 2 ; *Nunc autem Christus resurrexit a mortuis, primifix dormientium, quoniam quidem per hominem mors, el per hominem resurrectio mortuorum;* XX, 244, i: *Rcnediclus Deus el Paler Domini nostri Jesu Christi, qui iccundum misericordiam suam magnam regeneravit nos in spem vivam per resurrectionem Jesu Christi ex mortuis.* Semina resurrectionis in corpore non sunt, XVIII, 409. 2: *Seminatur in corruptione, surges in incorruptione.etc.* Resurreclio quoad substantiam est naturalis, quoad exocutionem supernaluralis, XVIII, 402. 2. Resurrectio est facilior quam creatio, XV, 481. 1. Resurrectionis causa est Bucbanslia, XIV, 472, i : *Quid enim bonum ejus est, ct quid pulchrum ejus, nin frumentum electorum, el vinum germinans virgines?* XVI, 394, 2; 406, < el seqq.: *Qui manducat meam carnem el bibit meum ianguirum, habet vitam xlernam : el ego resuscitabo cum in novissimo die;* XXI. 46, 2 : *hahet aurem, audiat quid Spirtiui dicat Ecclesiis :* Finoaiili *dabo edere de ligno viUe, quod est* in *paradiso Dei mei.*

4° *Resurrectionis mortuorum symbola.* Resurrectio ad vitam æternam significatur per jubilaeum cl sabbatum, el annum sabbabeum, II, !70, 2. Ea per Ilcnoch designatur. X, 442, 1. Raptu Elia denolalur, 51!, 2. Ejus symbola sunl hydrargyrum ol semen quodhbel, XII, 758, 1. Ea per octavum diem designatur, XII, 799, 2. Ejus symbolum est pbœnix el hydrus, XIU, 46t, t; XVIII, 89, Î; XIX. 480, 1 ; XX, 399, 2. Ejus typus est Daniel redivivus e lacu leonum, XIII, 84. 2. Per aquilam so deplumintem et renovantem denotatur, XIV, 79, 2.

5* *Qunmodo resurrectio mortuorum fiet, ejus ordo et series,* XIX, <33, 1 cl seqq. : *Ipie Dominus* in *jussu, el fa voce Archangeli, el in tuba Dei descendet de carlo ; et mortui, qui in Christo sunl, resurgent primi. Deinde nas, qui vivimus, qui relinquimur, simul rapiemur cum illis* tn *nubibus obviam Christo* in *aera, et sic semper cum Domino erimus.* Primo. *Quando fiet resurrectio morluorum.t* Resurrectio omnium rerum sicut ot hominum erit in mundi fine, XX, 485, 1, 2 elscqq. Anio mundi finem non fiet. *Job,* 324, 2 : *Quomodo* st *recedant aqux de mari, et fluvius vacuefactus arescat, sic homo, cum dormierit, non resurget ; donec atleratur cirium, non evigilabit, nec con-*

tvrgel de somno suo. Resurrexisse neminem ante Christura ad vitam immortalem, de fide est, X *Vili, 402,* 2 : *Christus resurrexit a mortuu primiliæ dormientium.* Resurrectio generalis futura in dio Pasci)®, XXL 342. 2.

Secundo. *Ad quos se extendet resurrectio.* In resurrectioneomniacorpora mortua vivificabuntur, IX, 665. 2 : *Penetrabo omnes inferiores paries teme. et inspiciam omnes dormientes, et illumi-nabo omnes sperantes in Domino.* In resurrectione omnes ad vitam revocabimur, XIII. 461, i : *De manu morlis liberabo eos, de morte redimam eos; ero mors tua, o mors, morsus tuus ero, inferne.* Resurgent omnes cum iis quos Christo acquisivo-runt, XX, 228, 1.

Tertio. *Resurrectionis mortuorum alix circum-Stanti* loci, temporis, modi.* Resurgent singuli in loco ubi fuerit cadaver et ossa, aut major eorum pars, XII, 757. 2. Resurrectio fiet in instanti, XVIII, 413. I : *Ecce mysterium vobis dico: Omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabi-mur. In momento, in ictu oculi, in novissima tuba : canet enim tuba, el mortui resurgent in-corrupti : et nos immutabimur.* An omnes simul resurgent, XIX. 133, i. In qua ætate et mensura corporis el virtutum omnes resurgent, XVIII, 633, I : *El ipse dedit quosdam quidem Apostolos, quosdam autem Prophetas, alios vero Evange-listas. alios autem pastores el doctores, ad con-summationem sanctorum, in opus ministerii, in ædificationem corporis Christi. Donec occurramus omnes in unitatem fidei, el agnitionis Filii Dei, in virum perfectum, in mensuram xtalis plenitu-dinis Christi* Quid m homine resurrecturum exi-stimet Magister Sententiarum, XIX, 415, 2. Re-surgemus cum quatuor humoribus , cum capil-lis, barba, unguibus, XVI, 258, 1 : *El capil-lus de capile vestro non peribit.* Resurrectio ple-nissima est omnis eleganti®, pulchritudinis et glo-ri® IV. 554. 2. In resurrectione universali, vesperi quomodo sit lux futura, XIV, 533, 2 etseq.: *El erit dies una. qux nota est Domino, non dies, ne-que nox : et* in *tempore vesperi erit lue.*

6° *Fidei in mortuorum resurrectionem effectus.* Resurrectio mortuorum est spes Christianorum, XII, 761. 1; XV, 651.1; XVII. 50,1; 397, t. Ejus Gdes el spes quid in nobis operetur, XVIII, 89. 1 ; XIX, 285. 1. EralJobi solatium, *Job,* 414 2.

I9 Resurrectio spiritualis qualis, Job, 327, 2. Resurrectionis spiritualis quod sit signum ; XIX, 100, 1 : *Igitur, si consurrexistis cum Christo, qux sursum sunl quxrile, ubi Christus est in dextera Dei sedens, qux sursum sunt sopite, non qax super terram.*

RESUSCITATIO. Resuscitatio fili® archisyna-gogi allegorico exponitur, XV, 248, I. Item tropo-1 gice, 249, 2. Resuscitatio Lazari summam el di-vinam potentiam txigebat, atque ideo Christus in ea voce magna clamavit, XVI, 495, 2.

RETALIARE. Retaliare in mulis, seu contume-liam contumelia ulcisci, noxium est, VI, 75, 1.

RETE. *I'* Retia dicuntur quasi retinentia ; retia piscationis apostolic® sunl instrumenta , XVI, 109, 1, 2. Quid rete non fractum in captura mul-lorum magnorum piscium denotet, XVI, 644, 1. Rete frustra avibus jacitur, quo sensu, V, 41, 1.2.

2° Reti Salmanasar velut anceps Israelitas illa-queavit et abduxit, XIII. 620 2. Rete Dei est tri-bulatio, XII. 362, 2. Reto quodammodo est faci-litas providenti® Dei, 729, 2.

RETEGO. *Retego* idem est quod detego, aperio, X, 493, 2.

RETINERE.Retinere peccata quid sil, XVI,563,1.

RETRIBUERE. Retribuero quod homo pauper non potest retribuet Deus ei qui in ipsum beni-gnitatem exercet, XVI, 197, 1. Retributio Dei et hominum qui differant, 196, 1, 2. Retributio cuique fit post hanc vitam.

RETROSPICBRE Retrospiciendum non est in via perfectionis, XIX, 47, 2.

REUS. Reus nuncupatus a re qu® potitur, VI, 310, 2. Reum indicaro superiori ut corrigatur, est actus sanctitatis, III, 350, 1. Rous inauditus dam-nari non potest, XVII, 415, 2. Ei potius favendum quam accusaturi, *ibid.* Reus poterat damnari inau-ditus. a testibus convictus, XVI, 429, 2. Reus a judico punitus beneficio allicitur, VI, 333. 2. Le-gitime a judice adjuratus, dicere debet veritatem, 412, 1. Reo ad mortem damnato dabatur vinum, 485, 1.

REVELATIO. 1® *Revelatio pro manifestatione alicujus rei ignota» et human* menti impervi*.* Revelatio, scientia, prophetia et doctrina quomodo differant. XVIII, 388, 2. Videtur aliqua revelatio facta do Mose nascituro, XIX, 482, 2. Revelationes sibi factas Paulus silentio pressit, XVIII, 3, 2; 13, 2. Non habent revelationem Suæ salutis, XIX, 45, 2.

De revelationibus SS. Gertrudis et Brigillæ quid sentiendum, VIH, 217. 2. Revelationes beati Ama-dæi cujus sint auctoritatis, XXI, I. Mulla conti-nent fabulosa, *ibid* Revelationes feminis fact® examinand.e sunt, nec iis facilo credendum. III, 614, 1. Revelationes spirituales assidu® rniro men-tem illustrant, XIV, 255 1, 2.

2® *Revelatio pro manifestatione Dei vel ejus attributorum.* Revelatio Jesu Christi in dio judicii qu® futura, XXI, 15, 2. Revelationis dies dicitur dies judicii. XX, 252. 1.

REVERENTIA. REVERERI. 1® Reverentia ali-quando capitur pro pudore, X, 35,2. XVIII. 408,1. *Revereri* subinde est idem quod pudero, X, 357,1. Aliquando prolimore, XVIII, 221, 1. Reverentia quomodo differat ab humilitato, religione, obo-dientia. XIX, 396, 1. Reverentia alia est activa, alia passiva, XIX. 396, 1. Reverentia quomodo generet horrorem et stuporem, XIV, 567,2. Revo-renti® triplex gestus, XXI, 114, i.

2° Deus quasi reveretur homines, quomodo Vili, WG, !. Duplex reverentia Christi, activa el passiva adiva quæ, 321 1. Quæ passiva, *ibid.* Reverenda Dei est sanctitas animæ. IX, 108. 2. Qua reverentia Deus in oratione adeundus, XI, 170. 2.

3e Reverentia quaeram sit servanda in templis, el cur. VII, 191, 1. Reverentia angelorum in sacrificio Missæ, XVHI. 355, 2. Reverentia qualis in sacra synaxi adhibenda sit, VI, 178, 1 (Vide Deus, Missa, Oratio, Templa).

REVERTI. Reverti Hebræis quid sonet. XI 654.

REVIV1FICATIO. Revivificado operum modificatorum probatur, XIX, 403, 1 *(Vide* Poenitentia).

REX. I. Regis nomen et hujus vocis significatio. Rex dicitur a *regendo,* vel recte agens, VI, 55, 1. Rex græce cur dicitur ftemltuc, XIV, 127,2. Rex idem cst quod basis populi. *Job,* 230,2. Rex dicitur paaJcv; quia est basis reipublicæ. Vili, 414, i. Reges olim dicti tyranni a fortitudine et potentia, XIII, 9, 2. Ab Homero dicuntur Jovis alumni, 393, 1. Sunt Christi, quia uncti oleo in sua inauguratione, XIV, 122, 2.

II. RkGUM POTESTAS ET AUCTORITAS. QÜ.E SINT EORUM AUCTORITATIS OKIGO IT FUNDAMENTA. I0 *Regum polestay el auctoritas.* Regia potestas duplex, finita et infinita, IU. 305, I. Rex est regni sui primarius. XX. 299, l : *Subjecti igitur estote omni humanæ creatura propter Deum, sive regi quasi prxcellenli, sine ducibus tanquam ab eo missis ad vindictam malefactorum, laudem vero bonorum.* Rex quasi quidam Deus terrestris, el ideo coronam gerit. III, 166, 2 . *Dixcruntque omnes viri Israel ad Gedeon : Dominare nodri. tu, et filius tuus, et filius filii tui; quia liberasti nos de manu Madian.* Regis dignitas in pompa consistit. 610, 1. Regum majestas accedentes ad cos percellit, IV, 399, 2. Reges orbem portant. *Job,* 231,1 : *Deus, cujus iræ nemo resistere potest. et sub quo curvantur qui portant orbem.* Eorum quanta sil potentia in bonum cl malum, VI, 82 2 : *Dissipai impios rex sapiens, et incurvat super* <oi *fornicem.* Regum insigne esi sceptrum sive virga, XII. 18. 1.

2* Reges suum regnandi jus ot regnum a Deo accipiunt, V, 211, 2 : *Per me reges regnant, el legum conditores justa decernunt. Per me. principes imperant, el potentes decernunt justitiam.* Omnes sunl a Deo vel per se, vel per suos inslituti, XX. 298. 1. Reges legitimi a Deo dantur. XIII, 393, i : *ipsi regnaverunt cl non ex me : principes extilerunt, cl non cognovi.* Impii et hæretici non regnant ex Deo, 392, 2 Ili sunt pistore* el furnarii dæmonis, 382, 1. Rex Deum repræsootat, V, 529, 1. Reges Dei vices gerunt 212, I. Rex est in terris viva Dei imago, XX. 298,1. Reges sunl Dei in terriç simulacra, XIII, 386,2, XIV. 489,1. Suni ejus internuntii V, 49i I : *Divinatio in labiis regis, in judicio non errabit os ejus.* Eorum sententia est oraculum, *ibid. K* Deo m responsis suis diriguntur, V, 493, 2 : *Gloria Dei est celare verbum, el gloria regum investigare sermonem.* Sunt instrumenta Dei in pœnam vel utilitatem, *Job,* 657,2; 661, 1 : *Qui regnare facit hominem hypocritam propter peccata populi.* Reges sua regna De » accepta referant el offerant, XXI. 116, L Rex similis angelo, VIII, 412, 2. Rex est velut sol VI, 54, 2. Et angelus summus, *ibid.* Reges sunt velut soles terreni, XI. 548, 1, 2; XIV, 489, t. Soli comparantur, cordi el medico. XIV. 489 2. Sunt proxime post Deum timendi, VI. 238. 2 : *Time Dominum, filimi, et regem ct eum detractoribus ne commiscearis : quoniam repente consurget perditio eorum, el ruidam uinusque quis novil** Rex a Deo debel regi ul bene regat, V, 494. 1. 3i ant reges se a Deo regi, VI, 93, 2 : *Sicut divisiones aquarum, ita cor regis* in *manu Domini; quocumque voluerit, inclinabit illud.* Eorum decreta a Dei voluntate derivantur, 92, 1, 2. Eorum cor ia sunt in manu Dei. IV. 399, 2, VI. 93. 1; XIV. 316. 2. Quomodo cor eorum a Deo dividatur, VI. 91, 2. Eos mala consulere sinil Deus, cam genti cuipiam iratus est. bona vero, cum ei favel, 92, 2 el seq. Eis a Deo immittuntur ardores ad id capessendum quod ipse per ros vult peragere, 94, 1. Eos ipse contra hostes el insidias tuetur, t*bid.* Eos et regna Deus maxime curat, 130. 1 : *Equus paratur ad diem belli : Dominus autem salutem tribuit.* Habent aliquem angelum e superiori ordine pro sui custodia. XXI. 61. 2. Meminerint se Deo subditos esse, XX. 298. 2.

III. Quæ SINT REGII STATUS VANITAS. SOLLICITUDO, imr ic v l a. Rex nascitur ut cæteri, VII, 186. t Reges omnes e servis orti, el servi e regibus. XV, 54, 2. Sunl mortales ut plebeii, *J tb,* 87 I. Reges cogitent se esse mortales, exempla, VIH. 417. 2 : *Sum quidem et ego mortalis homo* si» ii/ij *omnibus. et ex genere terreni illius qui prior factus esi. el in ventre matris figuratus sum caro.* Regum ot regnorum vanitas. VII, 186, 2 et seq Eorum miseria exemplo declaratur. IX 338. 1 : *Multi patent's oppressi sunt valide, et gloriosi traditi sunl* in *manus alterorum.* Eorum polenlia mera vanitas, XIII, 80. 2. Eorum felicitas quam sil momentanea, XX. 479, t. Aurora? comparantur quæ aurea videtur, sed mox evanescit. XIII. 426. 1, 2: *Sicut mane transiit, pertransiit rex Israel.* Repentinis mortibus expositi sunt, *Job,* 448, 1 : *Ducunt* in *bonis dies suos, el in puncto ad inferna descendunt.* Repentina diversorum regum «c principum mortes. 448, 2. Imperatorum repente monentium series, *ibid.* Regum omnium celer est ortus et occasus, XIV, 185, 1. Reges regno excidere possunt, et fieri privali. VI. 433. 2 Reges servos facit sors, VII. 339. 1, 2. Quibus viis el actionibus perdanlur, VI, 481, 2. Reges multi gloriam priorem

/onda libidine deturparono X, 496. 1. Caveant a *minimo vino, VI,* 482, 2,483, 1 : *Noli regibus, o Sdruci, wh regibus dare vinurn; quia nullum secretum est, ubi regnat ebrietas.* Multi gula perlini, VII, 351, 1 ; la* *libi, (erra, cujus rcx pyfr est, et cujus principes mane comedunt.* Reges abundant omnibus, præterquam veritate, III , 620. I. Reges qui habent æmulos, omnia tuto timent. IV, 233. *i.* Ad minimas umbras expavescunt, V|, 17, I. Ærumnis non carent, X. 327. I ; *Occupatio magna creata esi omnibus hominibus, ft jugum grave super filios Adam. a die exitus de rentre matris eorum usque in diem sepultura, in matrem omnium..... a residente super sedem gloriosam, usque ad humiliatum in terra et* pinere. *ah ea qui utitur hyacintho, et pgrlQl coronam, usque ad eum qui operitur lmo crudo, furor, zelus, tumultus, fluctuatio, et limor mortis, iracundia perseverans, ct coplenlio.* Quanam in re reges sint plebeiis miseriores, VI, 384, S» Reges fiWpe sunt pauperes, cur, 433, 2.

IV. Quæ mx't íikgum officia.—I0 *Eorum dolesti qualitates in generali,* VI, 55, I, 2. Quæsint regis officia ct partes, VI. 55, 2, 258. I ; 380. I j 488. i. Quid ei maxime necessarium sit, X, 144,1. Quorqodo regnare debeat, VII, 190, 1. Duo præcepta pis danda, *Memento quod es homo : memento quod esl Deus,* HI. 621, 2. Rex bonus quis, *Psalm.* I, 465, I. Regos flint pastores populi, III, 448, 2 î *El generimi universos tribus Israel ad David in Hebron, dicentes ; Ecce nos, os fuum et caro tua sumus.Sedet heri el nudius lerhus.rum enet Saúl rex super nos, fu cras educane et reducens Israel; dixit autem Dominus ad te: Tu pasces populum meum Israel d tu ens dux super brael.Cor* ex pastoribus olim reges crearentur, VI, 356, 2. Rogum est pascere suos, XVI, 645.2. Rex sit subditorum velut pastor, XX, 309, t. Pactores œmulentur, 674, 1. Aurigis comparantur, XIV, 426, 2. Reges summam habeant potentiam, sapientiam bonitatem, et cur, 489, I. Illorum est prudesse omnibus, nocere nemini, 21, I. Quomodo rex gloriosus permanere possit, X, 144, 1. Quomodo bonam famam consequetur, 521, 2.

2« *Deges* sint *religionis cultores et fautores.* Deum honorent a quo regnum acaperunt, IX, 297 2 : *In manu Dei potestas terra, et exsecrabilis omnis iniquitas gentium, el utilem rectorem suiiitabil in tempus super illam.* A Deo opem ad bene regendum in oratione potant. 298, I. Justo 'egnent et sancto. V, 21?, i. Regant suos juxta Christi legem et Evangelium.X, 432, t. Regum est potissimum habere curam vene religionis, II. 461,2 ct seq. Docetur id exemplis, *ibid., 2.* Regum piorum exempla et virtutes, 462. 2. A regibus pendet regni fides ot infidelitas. XIV» 67, 2 ; *In scelere Jacob omne istud, d in peccatis domus Israel, quod* icelus *Jacob 7 nonne Samaria! d qux excelsa Judxl nonne Jerusalem* ! Rege sub impio subditi omnes impii, XXI, 157. 2. Rege* cur seducere curent hærelici. 201, 2. Regnanto rogo pio floret Ecclesia et orbis, ex adverso regnante impio sequitur eorum mœror. squalor et ruina, VI. 372, 2 et seq. . *Iu exultations justorum multa gloria est, regnantibus impiis ruinae hominum* Reges pii a Deu multitudine populorum donantur, V, 433, 2 : *In multitudine populi dignitas regis, el tn paucitate plebis ignominia principis.* Por pietatem imperium stabiliunt, IX. 320, 1 : *In medio fra* Irum rector illorum in honore : et qui liment Dominum, erunt in oculis illius.* Roge*, pii religionem restaurare possunt, si velint, X, 525, 1,2: *Ipse csl directus divinitus in pœmlcnham gentis, et luhl abominationes impietatis. El gubernavit ad Dominum cor ipsius, el in diebus peccatorum corrobara vil pietatem.* Hæresim extirpent, *ibid.* Regibus piis Deus difficultates omnes complanat ad extirpandam hæresim, XIV, 40!, <,2: *Quislu, mons magne, coram Zarobabel ? in planum : et oducel lapidem primarium, et exxqutibil gratiam gratia ejus.* Si fideles exonerent, et hæreticos onerent, aliquando consulto faciunt, et sic eos ad fidem compellunt VI, 116, 1. Regos pii semper Ecclesiam et Pontificem Romanum coluerunt, XX, 298, 3 : Reges et regiuæ quomodo sint nutritii Ecclesiæ, XI, 591, 2: *El erunt reges nutritii tui, et regina nutrices lux: vultu in terram demisso adorabunt (e, el pulverem pedum tuorum lingent.* Numerantur aliquot tales reges el regime, *ibid.* Reges audiant pontifices, XIV. 436 2 : *El ipse ed truci templum Domino : el ipse portabit gloriam, el sedebit, et dominabitur super solio suo : el eril sacerdos super salio suo, et consilium pacis erit inter illos duos.*

Reges impii cito a Deo de medio tolluntur, IX, 308, 2 : *Brevem languorem praecidit medicus : sic rex hodie est, el cras morietur.* Sæpn eorum consilia impia Deus in ipsos rovolvil, VI, 92, t. Regum gloria evanida est, nisi in gloriam cœlesteni desinat, XXI, 402, 2: *Et ambulabunt gentes* in *lumine ejus : et reges terrx a/[treni gloriam suam el honorem in illam.* Reges sacra non ipsadam, IV. 179, 2 : *Sed cum roboratus efsel* (Ozias), *elevatum est cor ejus in interitum suum, et neglexit Dominum Deum suum : ingressusque templum Domini, adolere voluit incensum super altare thymiamatis. Slalimque ingressus post rum Asarías sacerdos, et xum eo sacerdotes Daimni octoginta viri fortissimi, raliterunt regi, atque dixerunt : Non est officii tui, Ozia, ut adoteas incensum Domino, sed sacerdotum, hoc est filiorum Aaron, qui consecrati sunl ad hujuscemodi niimsleterium: egredere de sanctuario, ne contempsi ris, quia non reputabitur libi in gloriam hoc a Do* mino Deo tuo.*

3« *Reges justitiam diligere debent,* Job, 658, 1. Regi duo sunl necessaria: venias ot justitia, *Psalm.* 1, 294, 1,2: *Propter vcrilalem, el man**

SUftudinem, el justitiam, cl dedurli te mirabiliter desierà tua. Ejus thronus justitia firmatur. injustitia et rapina evertitur, XII, 175. t : *Numqwd regnabis, quuntam confert te cedro ? Pater luut mnnquid non comedii el bibit, el feed judicium el justitiam lune cum bene eral* et? *Judicavi! cautam pauperis cl egeni* in *bonum suum : numquid non ideo quia engnouil me, dial Dominus ?* Rex est summus justiliæ præves. V, 553,2. Rex probus omnem injustitiam abominatur, 496, 1 ; *Abominabiles regi qui figunt impie, quoniam justitia firmatur solium.* Rex sit justus el beneficus, 1res Dei dotes imitetur, VI, 394, J ; *Rex justus cì igil terram, vir avarus destruit eam.* Reges luentur justitia el clementia, 15,11 *Misericordia et veritas custodiunt regem, el roboratur clementia thronus ejus.* Rex quadrupliciter sedet in solio judicii el tunc a Deo dirigitur, 54, (; *Rex qui sedet* tn *solio judicii, dissipat omne malum* tn*tuitu suo.*Solo suo intuitu omnia scelera ot scelestos fugat, 53, 1; 5$, 2. Ejus facies bonis est jucunda, malis terribilis, 54, 2. Reges nihil decernant el judicent nisi mature deliberatum, 254, I : *Gloria Dei est celare verbum, et gloria regum investigare sermonem.* Cur judiciorum suorum rationes manifestare debeant, *ibid.* Personas non accipiant, 240, I : *Hxo quoque sapientibus : Cognoscere in judicio perbonam non est bonum.* Qui propter dona scelera dimittit impunito, et indignis ob largitiones officia confert, populum el regnum destruit. 394. I. Rex sæpe per se judicet, nec omnia credat præUh ribus ol judicibus inferioribus, VI, 54, I. Obeat subinde provincias suas, *ibid., i.* Thronum judicii in metropoli collocet, *ibid.* Dubia juris resolvat cl interpretetur, V, 493, 2 : *Divinatio in labiis regis, in judicio non errabit os ejus.* Ipso rex obedial legi, ni faciat, justitiam contemnit, X!, ił6, 2.

4- *Reges veritatem et fidelitatem in omnibus sectentur, mendacium vero et adulationem abominentur.* Rox probus candore, vernatale, cordo puro delectatur, VI, 152, 1 : *Qui diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum suorum amicum habebit ^eqem.* Item puritate et interritalo, <52, 1 et seq. At improbi hypocrisi el adulatione delectentur, *ibid.* Rex mentiri non debel. V, 528.3 et seq. : *Non decent stultum verba composita, nec principem labium mentions.* Eum dedocet promissi violatio, VI, 432, 1. Assentatores i|o\ilvt quasi pestem, V. 497, I : *Voluntas regum labia justa : qui recta loquitur, diligetur.* In oos tandem deprehensa fraudo sæyit. *ibid* , 2. Regis adolescentis plausus et regnum, VII, 189, 1, 2. Regem juvenem ab omnibus respici constat, cur, 188, 2.

5® *Sapienti* el prudenti* reges amantes sint.* Sapientiam inquirant el scrutentur, VI, 253, 1. Item fidei mysteria, 254, 1. Item Dei arcana judicia, *ibid.,* 2. Rex pauper ol puer sed sapiens, divito sene el stulto præstat, VII, 183,2: *Melior est puer pauper et sapiens rege ser* stulto, qui nescit precidere in posterum.* Reds aeníf stultitia in quo sita sit, 185, 1. Rege» suas cupiditates nen sequantur. VI, 458. 2. R^x imprudens populum suum perdit, at prudens ¡edificai. IX, 295, 1,2: *Re* insipiens perdit populum tuum, el civitates habitabuntur per sensum polenlivm.* Rex animi sui affectus rogat. V, 499, 1, Regis verba potestate armala sunl, VII, 288. 1 : *El s'rmo illius potestate plenus est, nec dicere* p *quispiam poiest : Quare ila facis?* Regem q iglia verba deceant, V, 17, 2. Rex sit in dictis et pronuntiatis suis verax, 493. 2.

6» *Quales habere debeant consiliarios* X, 181, L Eorum puritas el honestas a ministris pnris cl honestis colligitur, VI, 153, 1. Quos eligere officiales debeant, 172, 2 : lìdùh virum *velcccm in opere suo? coram regibus stabit, nec erit ante ignobiles.* Eorum salus consistit quod habeant consiliarios sanctos el sinceros, et sanctos pontifices, concinnatores, el confessanos. X. 482, 1. Sunt tales quales eorum consiliarii, V, 257, 3 : *Aufer rubiginem de argento, et egredietur vas purissimum; aufer impit talem de vultu regis, el frenabitur justitia thronus ejuj.* Regi superbo moniu spernenti el monitores odio habenti quid accidere soleat, \ II, 185,1. Reges non temper credant suorum consiliis el suggestionibus. XIII. 79, 1. Ne cui oim amdent sui potestatem, X, 180, 2, Eos decet regere, ooq regi, 181, 1.

7® *Regts humilitatem, mansuetudinem, potimquam superbiam et iracundiam pr* se ferant.* Reges non debent insolescere nec superbire, id docetur Gentilium exemplis, II, 462, 2 : *Nec elevetur cor ejus* (regis) in *superbiam super fratres suos, ncque decimet* tn *pariem dexteram vel sinistram.* In illis maxime locum habet superbia, IX. 302, 1. Regum superbia und* oriatur. VII, <85,1. Magnos habent animo*elspiritus.VI.255.2, Eorum cor inscrutabile esi. *ibid,* el seq.: *C't'um sursum, ct terra deorsum, et cor regum inscrutabile.* Habent cor mobile, et sæpe necessario mulari debent ob novos successus, tbid AffecUnl sapientiam et eminentiam supra c«teros. 256. 2. Sibi omnia volunt attribui, IX, 223,2. Notimi ab aliis doceri vel reprehendi, ibid. Nolynt reprehendi, esto malefaciant, *ibid.* Coram eis nemo se jactat, 258. 2. Non feruq; ipsi superbia^, *ibid.* Per humilitatem fiunt longevi, 317, 1 : *Memoriam superborum perdidit Deus, el reliquit memoriam humilium sensu.*

Rex nec nimis blandus sil, nec severus, VI. 474, 2. Si sil placidus cl benevolus, omnium amorem sibi conciliat, V, 499 1 : *In hilaritate vultus regis vita; et clementia ejus quasi imber serotinus.* Tunc ejus vita in securo est, *ibid.* Ejus vultus serenus et lælus subditos recreat, contra mœstus Cl iratus consternit, *ibid.* In quo solem imitetur, tfeid., 2. In primo ejus aditu debet esse beneficentior, 500, 1. t. Reges se gratiosos et benevolos

præsMnt. VI. 257. I. Ilegis benevolentia ot hili ritas similes rori ob multas analogias. 17, 2 : *S'eut fremitus leonis, ila ft regis ira; el sicut ros super herbam, ila et hilaritas ejus.* Semper potius in misericordiam propendeant. 85, 2. Eum tueatur amor benevolentia subditorum. 379. 2. Rex sil patiens et lentus ad iram. 271, 2: *Patientia lenietur princeps, ft lingua mollis confringet duritiem;* 273, L Ejus indignatio est quasi mortis nuntius, V, $98, 1 : *Indignatio regis, nuntii mortis: el vir sapiens placabit eam.* Ejus ira est similis rugitui leonis famelici, VI, 15, 1,2 et seq. Hinc per leonem repræsontatur, 15, 1. Ejus saevitia velut imber procellosus est, 17,2. Rogum cor ira et cupiditate æsluans est instar fluvii impetuosi 9$, 1. Eorum furor est instar fulminis, 240.1. Eorum severitas contentiones et lites in populo excitat 476, I ; *Qui aulem fortiter premit ubera ad eliciendum lac, exprimit butyrum; et qui vehementer emungit, elicit sanguinem; et qui provocat iras, producit discordias.* Iram igitur rex compescat, 15. I. Sit mitis et placidus, *ibid.* Natura pronus est ad iram, *ibid.* Umbris injuriarum feritur : in eo iræ juncta potentia est, 16, 1. Ejus edicta omnes terrent, *ibid.* Per iram funi, *ibid.* Ex ira integras urbes et totum regnum expilat et vastat, *ibid.,* 2. Ejus iram provocans, peccat in animam suam, VI. 45, *I : Sicut rugitus leonis, ita et (error regis; qui provocat eum, peccat in animam suam.* Ejus iram verbis lenibus infringant subditi, *72,1. A solo Deo potest cohiberi, *ibid* ,2. Rex sævus a suis politur insidiis, V, 497, 2.

8* Reges non debent sub iilos nimium gravare, *Job,* 468.1. Jure suo rex munera exigit, V. 5;5, 2: *Donum hominis dilatat viam ejus, et ante principes spatium ei facit* Tribula moderetur sumplus minuendo, V, 379 2 : *Dux, indigens prudentia, mullos oppnmct p?r calumniam : qui autem odit avaritiam, longi fient dies ejus.* Si sit per munera electus, populum expilat, 393, 2. Rex pauper est sjcophania.opibus subditorum per fraudem inhiat, levi do causa eis litem intentat, falsa crimina eis imponit, 379, 2. Rex debet amare paupertatem, cur, VII, 184, t. Rapaces principes sunt rapaces lupi. *Job.* 468. 1. Reges aquilis rapacitate similes, *ibid.* Olim regi fines assignabantur ne in alienos irrueret, *ibid.* Reges decet liberatila», X, 133, 2: *Splendidum in panibui benedicant labia mullorum, el testimonium veritatis illius fidele.* Regum liberalium exempla, XIV, 489, 2.

9'R'gulasprudentis politic ingubernando regno sequantur.* Rex regno amicitur, XII, 282, 1 ; *El* a *incielar terra Ægypti, sicut amicitur pastor pallio suo : cl egredietur inde* n *pae.* Rex sit in medio regni quasi centrum in circulo. 842, 2. Hei est regni quasi manius, respublica eo mortuo esi quasi vidua. XI 570. 2. Rex el pupulus quasi una persona. III, 329, 2 Rex est arbor habens sua folia, fructus, volucres, etc., XIII, 56, 2; 57, 1. Quid in republica gube/ nanda reges spectare et curare d**bo t. L 462, 2. Quoin0do rex pupulis mullis so accommodet. X. 144 I. Rex unus esto, XVI, 157, 1. Reges mulli uno in regno causa sunt bellorum el variarum exactionum, VI. 377,1. Rogos non metuant magnorum potentiam, sed premant ct calcent, IV, 381, 2. Timeant virum sapientem, præsertim exterurn, ne regnum prodat et turbet, IX, 223, 2. Reges noctu vigilent, maximisquo reipublicæ negotiis invigilent, IV, 379, I. Acta sua recognoscant et perlegant, *ibid.* Rex sil magnanimus, vigilans ductor suorum, VI, 468. 1. Leoni assimilatur in mullis analogiis, 469, 1. Item gallo, *ibid.,* 2 el seq. Item arieti. 471, L Naso assimilatur, XII, 670, 2. Reges ad vestigia suorum attendant, *Job,* 573, 2. Secretum suum el animum nullis aut paucis pandanI.IV,305.1. Eorum consilia præsertimde subjugandis aliis regibus sint secreta, 320, 1. In bellis somno non indulgcant. VI, 503, 2. Rex quomodo in bello existai invictus, X. 467, 1.

10® *Reges suis exemplo prxluceant ;* X. 433, 1,2: *Imperantes in presenti populo, et virtute prudente* populis sanctissima verba.* Regis exemplum omnes sequuntur, VI, 372. 2 et seq. Cur debeant osse regula totius regni, VII, 351, 1. Qualis rex, tales subditi, IX, 295, 1,2: *Secundum judicem populi, sic el ministri ejus : el qualis rector est civitatis, tales el inhabitantes in ea.* Rex est speculum coram populo, quern hic in omnibus operibus suis aspicit et sequitur, XII. 703, 1. Esse debet Cherub. 502. 1, 2; 707, 2. Cæleros præcollat charitato, XX 110.1.

V. Qux sint officia subditorum erga reges.— Regibus in civilibus obediendum, idqiio propter Deum, VI, 239, I : *Time Dominum, fili mi, el regem, et cum detractoribus non commiscearis ;* XVIII, 219. I : *Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sil : non est enim potestas nisi a Deo: qu* autem sunl, a Deo ordinai* sunt.* At contra Deum aliquid jubenti non est obediendum, VI. 239, I. Regibus debetur honor, XX, 109, 2. Pro regibus maxime orandum, XIX, 194. 1 : *Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratearum actiones pro omnibus hominibus; pro regibus, et omnibus qui in sublimitate sunt.* Pro iis ac principibus qui Deum orat, optimo orat, XIII, 378, 2. Eorum gratiam qui ambit, prius Doum oret, VI, 93, 2.

Regem adire arduum ost. quomodo cI quando id fien debeai, VII, 287. 2. Cum iis non e>t diu, importune et arroganter agendum, IX, 391. I : *Advocatus a potente discede : ex hoc enim magis te advocabit.* Non est cum illis agendum ut cum paribus, 392, 2 : *Ne retineas ex *quo loqui cum illo, nec credas multis verbis illius : ex mulla enim loquela lentabit te, el subridens interrogabit te de* 1 *absconditis suis.* Rogi assistere, est ei esse familiarem, VI. 172, 2 *(Vide* Præl atüs, Pr inceps).

VI. Vian circa reuks apud veteras præskb-

Tim usus.— Rogibus cum inaugurantur, datur giàdius, cur, IV, 565, 1, 2. Regis clypeus in inauguratione olim ungebatur, XI , 330, 1. Rege?» Peruanorum quid agant, antequam regnum ineant, VII, 18$, 2. Reges Ægypti cur crearentur Pontifices, XVII, 344, 2. Reges in Taprobrane eligebantur senes, IX, 673, 2. Regos prisci alba veste vestiebantur, VII, 316, I. Reges Chaldæi sceptrum gestabant rosa insignitum, IX, 228, 2. Regum olim crant quatuor insignia, 1,361, t. Regesolim in prælìis suos habebant currus quibus insistebant, XI, 330, 1, 2. Reges devictis hostibus, arcus triumphales et trophæa erigunt. VI, 82. 1. Reges Ægypti ad quod jusjurandum judices adigerent, VII, 149, 2. Cibo simplici vescebantur 352, 2. Reges exteris opibus et gloria Salomonem superarunt. X, $95. 2. Reges barbari uxoribus civitates donabant. XIV, 185, 1. Olim lampades accensæ sive ignes regibus præferebanlur, IV, 322, 1 ; VI, 71, 1 ; XIV, $08. 2 ; XX, 477, 2. Reges Persarum aliarumque gentium per cortinas loquuntur el dant responsa, IV, 350, 2. Neque se conspici sinunt, 365. I, 2. Reges orientales nefas erat adire sine munere XV, 81, 1. Reges ohm in palatiis habebant templa deorum tutelarium suorum, XIV, 181, 2. Reges Ilebneorum, Persarum, aliarumque gentium suos habebant admonitores commentarienses XI, 727, I. Reges Ilebneorum vocabantur Chrisli Domini. 5$7, 2. Indebant sibi nomen a Deo derivatum, 562. 2. Regum matres, regnantibus filiis, etiam regime vocantur, XIII, 70, 1.

Reges Hispaniæ a subditis in jus vocari possunt, IX, 263, 1, 2. Reges Iùanciæ et Angine tactu suo strumas curant, XV, 21$, 2.

VII. Varia facta histórica dk regibus tum IICBR.CORUM, TUM ALIARUM NATIONUM.— Reges a Samuele primum Israeli dati, X, $76, 2. Reges Israel quomodo dederit Deus in ira sua, XIII, 459, 1,2. Hi Assyriis munera et tribula solverunt, 396, 2. Idololalræ fuerunt, 408. 2. Regum Israel alii regnum tyrannice invaserunt, alii licet a Deo electi viderentur, tamen non tam ex Dei voluntate. quam ox propria cupiditate regnum inivere, 392, 1, 2. Quomodo regnarim hi, non ex Deo, *ibid.* Regum Israel perversitas et excæcatio, 111, 636. 1 Reges tam decem quam duarum tribuum toti populo causa idololalri.e fuere, XIV. 67, L Reges Israel saecularia judicabant,X 46?, 1.Reges Juda sibi continuo succedentes sub quibus prophetarunt Prophelæ, XIII, 254, 2; 255, 1. Regum Juda quidam pii, quidam impii fuerunt.X,517,2 ; 526, I. Omnes præter 1res peccarunt. 525. 2. Reges Juda ex lego Dei populum regere debeban I, V, 49$ 1, 2. Reges Judæorum el duces justi injuslique an per duplicem Zacbariæ virgam significentur hlleraliler, XIV, 487, 2 *(Vide* Ilij ih ei, Isr ael , Juma).

Reges Persarum enumerantur, el simul tempus regni, XIII, 148, I. Riges varii Babylonis recensentur, XIV, 172, 2.

Rex Ninives publicum suis indixit jejunium ad prædicationen Jonæ, XIV, 52, 1.

Reges gentiles etiam templo Jerusalem donaria miserunt. XVI 508. 1. Regum Hispaniae in ecclesias beneficentia, XI, 710, 2 Reges quinam studio Scripturae dediti fuerint, I, 21, 2.

Septem reges tyranni qui septem mundi ætatibus Ecclesiam persecuti sunl, XIX. 15$, 2. Reges decem Romam evertent et Romanum imperium divident, 155, 1. Hi ab Antichnsto domabuntur, *ibid.* Qui reges per Euphratem, contra Ecclesiam pugnaturi, ad Antichristum venturi sint. 299, 2 et seqq Reges contra Deum bellaturi in fine sæculi, abeo siderabuntur, 301.1. Hos Deus in loco Armagedon sensim adunabit, ibique eos cædet, 302, 1, 2 Reges decem in orbe dominaturi veniente Antichnsto, inlclligunlur per decem cornua draconis, 242. 1. Item per bestie cornua, 318. 2. Reges 1res debellandi ab Antichnsto erunt rex Libyæ, Ægypti et Ælhiopiæ, XIII, 161, 1. Reges Asiæ et Ægypti cur clare non exprimât Daniel, 148, 2.

VIH. Regis vox allegorice et mtstice sumpta. Rex milis Jerusalem ingressurus, quem prædixil Zacharias, non est Zorobabel, XIV. 457. L Sed Christus, *ibid.* Nec Alexander Magnus, *ibid.* Rex quidam toti orni dominaturis, ex Oriente venturus a Sibyllis prædielus est . is erat Christus; hoc oraculum Gentiles ad Vespasianum detorserunt, 333. 1, 2. Rex nobilis allegorice est Christus, VII, 353,1 Reges tres, peccatum, lex, gralia, sivo Adam, Moses, Christus, XVIII, 104, 2.

2* Reges mystici qui sint, V, 212, i. Vere rex est qui se regit et a ratione se regi sinit, 230, L Rex verus est censendus qui suos regit affectus, VII, 209, 1. Rex dici meretur qui animo suo dominatur, X, 430, 1. Rex est qui cupiditatibus suis, potentiis animæ, ut appetitibus, sensibus, linguæ et omnibus membris dominatur, XIV,21, 2; 101, i. Rpx mystice est liberum arbitrium, VII, 208, 2.

Rex convivii quis el quomodo apud Germanos eligatur in festo Epiphania», X, I$I. t, 2

RHABDOM ANTIA. Rbabdomanlia priscis erat in usu. XIII. 343, 2.

RHEGIENSIS, RHEGIUM. Rhegium civitas Calabriæ undo dicatur, XVII, 4$0, 2. Ejus antiquitas, *ibid.* Fidem S. Paulo debet acceptam referre, *ibid.* Rhegienses quomodo ad fidem a S. Paulo sint convergi. 441. 2.

RHETOR. Rhetores qua arte memoriam juvant, V. H ›, 2.

RHETORICA. Rhetorica non vetatur a Salomone multiloquium carpente, V. 295. i, 2.

RHINOCEROS. I* Rhinoceros quale animal sit, II, 325, 1; *Job.* 737, 1, 2 Unde dicatur. ¡I. 325, 1. Primus ouin Romæ in arenam produxit Domitia - nus, el cur nummum cudi jussent cum effigio rh nocorolis. *ibid* Duo habet cornua. II. 529, 2 el seqq. Rhinocerotes loricati sunl, XXI, 206, 2.

Rhinoceros quoinoJo u piatur. XIX, 188, 1.

P Quænam rhinoceros symbolice significet, H, 3Í5. L Est typus S. Fatili, XIX, 188, 1.

RHYTHMUS. Rhythmus Proverbiorum elegan-üain jural, V, 1#, î.

RHODE. Rhodo puella ostiaria honesta fuit, XVII, 267. 2. El martyr, 268, I. Cur Peiro pulsanti non aperiat, *ibid.,* 2.

RHODII. Rhodii a quo orli ferantur, 1, 166, 1. Rhodii non sunt Colossenses, a colosso solis sic dim XIX. 69. i.

RHODOCUS. Rhodocus quidam hostibus arcana prodit. IV, 557, I,

RHODODAPHNE. Rododaphno quis sit frutex, unde dictus, IX, 648, 1.

RHODUS. Rhodus undo dicta, XVII, 267, 2. Rhodi descriptio, et quando ea a Tureis capta sit, semper in ea sol apparet, ejus colossus quam fuerit altus, 378, 1 Soli sacra fuit, 267, 2. Rhodus ex aquis denuo emersit, X, 414, 1.

RHOMBUS. Rhombo conferuntur Hebræorum gyn in deserto, II, 367, 2.

RHOMPHEA. Rhomphæa tam gladium quam telum significat. X, 468, I.

RIC. R.c hebraico quid sonet. XVII, 130, 1.

RICA. Rica unde dicta sit, XVIII, 354, 2.

RICERIUS (B). B. Riceriuso primis S. Francisci sociis studiose mulieres vltabal, X, 373, 2.

BICHAR DIS. Richardis regina in conjugio mansit virgo, XVIII, 301, 2.

RICHARDUS (S.) rex. S. Richardus Anglico rex deposito regno Christum pauperem secutus est, VI * :

RICHARDUS (S) episcopus. S. Richardus Ciceslrensis episcopus consanguineos suos ad beneficia ecclesiastica admittere noluit, II, 352, 2.

RICINUM Ricinum qualo sit herba, an hebræo *kikaion* respondeat, XIV, 50, I.

RIDIRE, RISUS. P *Fisus definitio,* VII, 88,1. Risus a quo causatus, et modus quo causatur, 87,2. Risus cur sit error, 86, 1 : *Fisum reputavi errorem, el gaudio dixi : Quid fruitra deciperis ?* Cur ridiculus, *ibid.,* 2. Cur vertigo, *ibid.* Illo cur mentis insania sit el emotio, 87, 1. Ejus causa et ratio *ibid.,* 2. Risus a quibusdam ut Deus habilux 88, I. Risus sardomus quis sit, XIH, 238, 2; 583. 2.

2* *Fisus quid indicet it efficiat, el an sit absolute illicitus.* Risus index est animi affectionum et pa»ionum. IX, 512, 2: *Amictus corporis, et risus dentium, et ingressus hominis enuntiant de illo.* Risus modicus el modestus, vel effusus, signum sapientis el insipientis, 571, i : *Fatuus in risu ex itlal vocem suam : vir autem sapiens vix tacite ridebit.* Risus stultorum quid præ se ferat et cui siiniUs, VU, 246, 2: *Sicut sonitus spinarum ardentium sub olla, sic risus stulti, sed et hoc* vanilai Risus impiorum detestabilis, V, 64,2 el seq.: *litantur cum malefecerint, cl exultant in re iis pessimis.* Magno timore mixtus est 303, 2. Item magnis doloribus et tandem desinet in lucium, 417, 2 : *Ilisus dolore miscebitur, el extrema gaudii lucius occupat.* Spiritus vitales dissolvit, 418, 2. Risus nimius opportunitatem sceleribus præbol, 302, ! : *Quasi per risum slullus operatur scelus : sapientia autem viro est prudentia.* Risus moderatus non est illicitus, XVI 1ł 4.2. Risus omnis qua sensu a S. Basilio voletur. VII, 88, 2. Risus et gaudium mundi magna vanitas est, *ibid.,* 2 et seq. Risus deleriur est ira, 243, 1 : *Melior el ira ri*u, quia per tristitiam vultus corrigitur animus delinquentis.* Risus Sara undo contigerit, XIX, 477, i.

Risus sanctorum in morto, VI, 518, I : *Fortitudo cl decor indumentum ejus, el ridebit in die novissimo.*

3* *Fisus allegorico sumptus.* Riderò quomodo dicstur Deus sui irrisores, V, 51, 1 : *Ego quoque in interitu vestro ridebo et subsannabo, cum vobis id, quod timebatis, advenerit.* Ridoro et lugero quomodo dicantur agri, XIII, 536, 1. Altaria risus qui dicantur, 614, 1.

RIDICA. Ridica est pedamentum vinearum, IX, 587, i.

RIGOR. Ubi Rigor, ibi vigor est disciplinae, VI, 224, 2 et seq ; IX, 526, 1. Rigor humanitate mitigandus principi et rectori est. XIV, 480, 1. 2. Rigor nimius in proximum, signum imperfectionis est, X Vili, 1.

RINOCOLORURA. Rinocolorura, urbs Arabi® Petra, Judææ est limes versus meridiem, undo dicatur, XI, 390 2.

RITUS. 1° Ritus Judæorum in sacrificio agni paschalis, XVIII, 365, 2. Ritus Judæorum crucem ligneam in contumeliam Amani circumferentium cur sublatus, IV, 3'89, 1, 2.

2® Ritus adorationis Porsicæ, IV, 373, 1. Ritus priscus sanciendi fœdera, XII, 248, 2. Ritus circuitus in funere, VII, 396, 1.

3° Ritus octo Ecclesiæ antiquae» XVIII, 395, i. Iis successero octo ritus Ecclesiæ modern®, *ibid.* Ritus baptismatis, trina ejus mersio sepulturam Christi triduanam significat, XVIII, 107, 2. Ritus communicandi vetus, 369, 2. Ritus parentalis forondo epulas ad sepulcra defunctorum sublatus, cur, IV, 286, 2. Ritus consecrandi cl benedicendi vexilla cl arma ducum, el consecrandi militem, 563. 1, 2.

RIVUS. 1® Rivi fiunt vel a Deo et natura, voi manu hominum, VI, 92, 2. Rivus Ægypti quis dicatur, XIII, 606, 2. Est Nilus, vel nvus Nili, e; cur, 628. 1. Rivi aggerum qui dicantur, XI, 466, I (*Vide* Flumen. Fluvius).

2® Rivi glori® in fine mundi in electos decurrent, XI 420,2.

RIXA, RIXARI. P Rixarum duo sunt fomites, susurroni ira, VI, 319, i : *Sicut carbones ad prunas, cl ligna ad ignem, sic homo iracundus susci-*

tat rixas. Rixantes sæpe seipsos suis rixis nÍT1ígunI, 296, 2 : Stcut ainj *ad aha transvolans. el passer quolibet vadens, sic maledictum frustra prolatum* in *quempiam superveniet.*

2◊ Rixa mullorum malorum est causa, X, 51,2 : *Abstine te a lite, el minues peccata : homo enim iracundus incendit Hiem, el vir peccalor turbabit amicos, el in medio pacem habentium immittet inimicitiam.* Pani pugnam, 53, *i : Certamen festinatum incendit ignem : et lis festinans effundit sanguinem : cl lingua testificaos adducit morlem.*

3e Rixæ sunl fugiendæ, V, 537, 2 î *Qui dimittit aquam, caput est jurgiorum, et antequam patiatur contumeliam, judicium deserit.* Est eis abstinendum etiam post honoris læsionem, VI, 46, 2 : *Honor est homini qui separai se a contentionibus, omnes autem stulti miscentur contumeliis.* Rixa semper declinanda, IX, 270, 2 : *Ne contra faciem slcs contumeliosi, ne sed'at quasi insidiator ori tuo.* Eæ summopere sunt cavendae, VI. 317, 1: *Sicut qui apprehendit auribus canem, sic qui transit iinpatiens, el commiscetur rixx allerim.* Eas sedare magnæ prudentiae, V, 565, t : *Labia stulti miscent se rixis, et os ejus jurgia provocai.* Rixantes dirimere est superiorum : iis se immiscere noci csl lutum, VI, 315, 2. Rixis populi nemo se immisceat, IX, 226. 2 ; *Non pecces in multitudinem civitatis, nec te immittas in populum.*

Rixa omnis a nuptiis abesse debet a conjugio, XIV. 579, I (Fide Conjux, Conjugium).

ROBERTOS rex Franela. Roberlus, rex Francia), qua occasione ordinem Sicilie instituerit, el quare, XV, 73, 2. Roberto Francorum regi apparet Deus, et monet ul blasphemias et notoria crimina de regno suo auferat. XI, 466, 1.

ROBERTOS Sicili© rex. Roberti Siciliæ regis amor erga litteras, I, 21. 2.

ROBERTOS BELLARMINÜS. Robertos Bellarminus cardinalis statura pusillus erat, sed bene auritus. IX. 335, i. Horas suas canonicas singulas stato tempore recitabat, XVII 113, 2. Ejus bona et sancta simplicitas, H0, 1. Se depingi vivum noluit, XX. 82, 2. Ejus patientia, 305, 1.

ROBERTOS STEPHANOS Roberlus Slephanus typographus in Vatablum injurius fuit, IX, U i'

ROBERTOS HOLCOT. Roberlus Holcot an in *Proverbia* scripserit, V, 12, 1.

ROBOAM Roboam rex an fuerit cerebro imminutus, quo anno a Salomone genitus, X, 499, 2. Ob nimiam severitatem regno Israelis excidit, VI, 477, 2. Potissima regni parte excidit. 498, 2. Ejus stultitia, 499, 2. Postea factus est vene religionis contemptor, *ibid.* Fuit moribus corruptissimus, mortuus est iinpœnitens, ïftid.

ROBUR. !• Robur undo dictum. XIH. 553, 2. Qualo robur et virtutem homo jam conditus, a Deo accepenl, IX, 476, i, 2 el seqq. (Pide Fortitudo). Robur et innocentia rarissime conjunguntor , *Psalm,* 1 99. 1. Robur animalis in somno consistit, VII, 179, 1, 2. Robur humanum mera imbecillitas, *Job,* 90, 1. Robur brachio denotatur, XVI, 40, 2.

2 Robur Dei est initium jusiilí®, Vili, 534, 2. Robur Christi judicis in quo apparebit.

3* Robur amimi! in quo consistat, et quomodo parandum, XIV, 176, 1. Robur spiritus prætentandüin est ei qui so evangelic© perfectioni vult addicere XVI, 200, 4, SOI, L

ROBUSTOS» Robustus idem est in Scriptura quod sedulus, VI, 98, 2. Et integer, 99, 1. Item diligens, *ibid.,* 2.

ROCI1US (S). 8. Rochus a peste laborantibus invocari solet, XIX, 378, 2.

ROGARE. Rogandus Deus, ut nos iis viis dirigat quibus præscit nos ad salutem venturos, XIV, 31, 2.

ROMA. !• *Roma vetus el gentilis.* Romæ etymon. III, 532. 1 , XXL 308. 2. Primitus significatione greca vocabatur Valentia, III, 532, 1 ; XIV, 87, I : XVII, 64, 2. Roma, id est *robur fortitudo,* VIII. 9. 1. Romæ nomen an sil, *Dominus ibidem,* XII, 778. 1 , 863, 1. Roma quando condita, II, 337, 1 : IV. 62, 1; XI, 84, 2; XIII 255. 1. Ejus magnificentia et potestas, 11, 337, 1, 2; IV, 62. 2; XI. 84. 2. Ejus dimensio, XIV, 48, 1. Ejus incoi®, *ibid.,* 2. Ejus primi incoi® fuere latrones, 107. I. Roma gentilis cu? symbolice vocetur *filia lalronis,* 106, 2. Roma vetus cis Tiberim fuit sita, XVII, 265, 2. Roma erat septicollis, XXI, 316, 1. Roma quoad silum est munitissima, VIII, 9 1. Roma plena fuit aqua* ductibus XIV, 531, 2. Romæ mensurarum idea exlalin Capitolio. V,312,1. Romæ calx ad ædificandum est tenacissima et solidissima, VII, 540. 1. 2. Roma ab olim el nunc est in suos viros dislnbula, IV. 237. 2. Roma crevit per concordiam Romuli et Remi, V, 582. 2. Ejus incrementa el decrementa. XXI. 309. 1. Ejus luxus et opes, 311, 1. Ejus respublica periit ob perpetuam dictaturam, VI. 474, 1 ; 475.1. Quam varia regimina habuerit. XXI, 317, 1. Romæ religio a Romulo stabilita, XII. 372, 1. In ea erant templa omnium deorum, XXL 314, 1, 2. Roma censebatur olim dea, XXL 255, 2; 310, 1 2. Rom® monumenta prise© gentilitatis multa hodio adhuc supersunt, XII, 689, 2.

Roma impia et ethnica cur a S. Joanne vocetur Babylon, XI 332, 1, XIV, 422, 2. Hem a S. Petro, XX, 400, 2 et seqq. Ulriusque urbis analogi®, 401, i. Roma est civitas vanitatis, XI, 537, 1. Roma ethnica qualis fuit olim el tempon) Antichrist! futura intelligllur per Babylonem magnam meretricem, XXI, 306, 2. Diversimode id probatur, idid. et seqq. Ipsa proindo exscindetur, 308, 2; 310, i. 2 Quomodo omnes ad sibi obsequendum pelliceret 311, L Quomodo in Chrisliados aævierit, 314, 1, 2¡ 329, 2. **Quot habuerit**

martyres, 170, 1, 2. Quomodo Roma dici possil omnes tolo orbe martyres interemisse , XXI, 331, i.

2° *Roma Christiana et moderna.* Roma moderna est alio loco quam vetus, XIV, 505, 2. Romam quomodo Christiana religio olim paulalim occupaverit, XXI, 300, 1, 2. Romæ conversio a gentilismo in Bosræ incendio el eversione denotatur, XI, 450, 1, 2. Roma ad fidem conversa, cetera gentes facile converti poterant. XVIII, 593, L Cur Roma est caput Ecclesia*, Vili, 9, 1. Eo transtulit Petrus episcopatum el primatum, ipsamquo petram fidei constituit. XVIH, 44, 1. Earn Paulus quando ingressus, XVII, 425, 2; 442, 2. Illic quando Petrus apostolus cathedram constituent, 3, I. Illic plurimi Judæi habitabant. 9!, I. Romæ tunc incens® causam Nero in Christianos rejicit, 7, 2. Roma S. Petro debet fidei sinceritatem, XX, 235, 2. Non sibi, nec suis meritis ascribat quod fidem inconcussam servarli, sed meritis S. Petri, XXI. 303, I. Romæ modern® sanctimonia, XI, 765, 2. Ejus loca veneranda, 358, 2. Est terra sancta, *ibid.;* XXI, 308, 2. Ibi jam port® semper aperte sunl. 403, 2. Romæ nullus Pontifex bærolicus sedit, Vili. 14, 2. Romam nunquam occupavit hæresis, XVIH, 45, 2. Ibi viget fides el pietas, *ibid.* Romana fides via ad cœlum, 111, 532, I. Romam vocatus est S. Duosunus. id est in cœlum, *ibid.* Ibi luxuria cur permittatur, XXI, 308, 2. Ejus elogium el laus, 44, 2 Est a S. Joanne Ctirysostomo estimata et amata propter Paulum. 15, 2. Romam triumphantem videre optavit S. Augustinus, XVIII, 9, 2 el seq. ; 553, 2. Romæ pene quotidie novi Romani martyres coluntur. XI, 765, 2. Romæ potissima pars jam sunl ecclesiæ el ecclesiastici. XII. 841. 2. Roma sola magnificas basilicas et templa in beatæ Virginis honorem ad sexaginta 1res, quot salutationes angelice recitantur in corona seu rosario aedificavit, Vili, 22, 2.

Roma a quo primum vastata, XX. 550, 2. Putabatur futura æterna, XXI, 311, 1 ; 324, 2 Romæ deploratio everse a Barbaris. XII, 349. 2. Romæ captæ a Gothis epitaphium, XII. 690, 2. In fine mundi Roma fiet ethnica, XIX, 155, i; XXI, 309. 1, 2. 319. 1. Tunc Christum el Christianos persequetur, XXI. 314,2. In ea non residebit Antichristus, 229,1, 2. Sed eam ever'el ct cremabit, 319, 2. Evertetur sub finem regni Anlichristi. 321, 2. Excidium ejus enlame adventum Anlichrisli. XIX, 155, 1.

ROM EUS. Romæus dominicanus pie in Domino quievit, XIX, 375, 2.

ROMANA ECCLESIA *(Vide* Ecclesia, Petrus). Romanam Ecclesiam fundarunt Petrus et Paulus, XVUI, 10.2; 44,2. Et ibi sunt passi. 11,2. Romana Ecclesia celebris est propter Paulum apostolum ibi sepultum, XVII 38, 2. Ilomanæ Ecclesiæ præemineotia. XVIII. 44,2. Princeps est omnium Ecclesiarum, XIV, 391, 2. Roman® Ecclesiæ dignilas astruitur, XI, 122. 1, 2; XIV, 399, 2. Maximo terra sanctorum dici potest, 377, 2. A nulla alia judicanda est, 243, i Quam semper fuerit floreos, XX, 402, 1, 2. Quare facta patriarChalis. XX, 13, I. Ejus in fide ot pietate constantia S. Petro est ascribenda. 428. I. Romana Ecclesia quantum a Christo dilecta. VIII, 19, 2. Romam Ecclesia ob montes vicinos videtur expugnabilis, XIII, 49,2. Romana Ecclesia nunquam evertetur, nec everti potest, XI, 405. 1. Romana ab Ecclesia veritas petenda fidei et traditionis apostolica, XVIII, 44, 2. Ea maxima sequenda, XIX, 219, 1. Romana fides sola ad salutem ducit. XVIH, 623, 2. Roinanæ Ecclesiæ fides commendatur, XVI, 654, 1 (Eide Ecclesia).

ROMANA AULA. Romana aula el aura varia, XII, 358, 2.

ROMANI. !• *Romani veteres el ethnici.* Primo. Romani non sunt prognati ab Idumæis, VI, 467, I ; XII, 4'9, 2. A Græcis habebantur ut barbari, XVIH. 45, I.

Secundo. Romani cultum deorum cordi imprimis habebant. X, 219. 2. Omnium gentium deos colebant, ut eos haberent propitios et faventes, XIII, 412, 2. Colentes deos omnium gentium, Deum Hebræorum non coluerunt, 202, 1. Fortunam viscosam coluere, XIII, 155, 2. Quomodo coluerint Maozim, id est virtutem, prudentiam, et fortunam bellicam, XIII 160, 1. Sua pietate et religione se cæleris gentibus præponebant. VI, 119, i. Libros exussere religioni adversantes, XIX, 289, I. Multos habebant sacerdotes, 111. 470, 2. Fidem vicinem voluerunt esse Jovi Capitolino, XI, 261, 1. Fidem semper integram præslabant. XII, 271, 2. Romanorum priscorum in lido servanda constantia, XXI, 371, 2. Romani sua habere symbola, XI, 82, 2. Nudipedes in sacris erant, VII, 190. 2. Eorum femine sacra obibant velalæ, XVIH, 354, 2.

Tertio. Romani studiosi fuerunt ethices et politices, IX, 3, 1. Græca lingua iis erat familiaris, XVIII, 35. 1. Honestiores Graecam linguam et sapientiam perdiscebant, XV, 665, 2 et seq. Filios suos mittebant ad domos senum gravium el nobilium. IX, 217, 2. Romani quomodo jaculandi artem discerent, X, 20, i. Diu medicis caruere, X, 270, 25. Romani primi fuere agricole, I. 159, 1; IX. 232, 1. Romani primi proceres agriculture fuere dediti. VI, 356, 1.

Quarto. Romani mense coronati accumbebant, X, 147,1. In prandio parci erant, in cœna hilarius esitabant. XV. 225. 2. Lacto et pultibus vescebantur. VI, 358. 1. Romanæ matrona) vinum non bibebant, X, 7, 2.

Quinio. Romani olim comam alebant, quando primum tonderi cœperinl, XVIH. 357, 1. Romani prisci barbam non tondebant, nec radebant. X.I. 540, 2. Sed posterioras contra, hinc hi in prosperic capillum et barbam radebant, in luctu dimittebant. X, 554, i, 2. Eorum vestis domi synthesis, fons

toga, XI, 441, 1. Velleribus ovium induebantur, VI, 358, 1. Penulati in curiam veniebant, XIX, 314, 1.

Sexto. Romani noctem in quatuor vigilias distribuebant, XU, 379, 1. Diem in duodecim horas per quatuor partes, sic et noctem dividebant, XV, 312.1; 442. 2.

Septimo. Romani leges suas et fœdera in tabulas æreas scribebant, cur, IV, 452, 4, 2. Quo ritu foedus percuterent, XVIII, 366, 1.

Octavo. Romani in aliis locis torqueri et necari non poterant, XVII, 313,1. Romani cives non virgis caedebantur, sed sarmentis vitium, XIII. 410, 2. Romanorum judicum in reum feralis sententia, IV, 382, i. In adulteros graviter animadverterunt. I, 348, 1. O!im se evirantes grayiter puniebant, XVIII, 375, 2.

Nono. Romani suos in campo Martis sepeliebant, XVI. 118, 2. Insignia magistratus in funere ponebant, XII, 678, 1. Annulos mutabant, *ibid.* In funero principum erat justitium, consules sedebant in curia sede vulgari, eis fasces praeferebantur inversi, eie., *ibid.* Comam resecabant, eamque ponebant super caput mortui, *ibid.* Conviviis abstinebant, *ibid.* Defunctos publice pro rostris oratione funebri laudabant, 729, 1.

Decimo. Romanorum in bellis et laboribus campestribus durities, XIII, 28. 1. Quomodo omnia armis suis contriverint, *ibid.*9 2. Multas in provinciis externis alebant legiones militum ad eas edomandas, ct unde eas alerent, *ibid.* Eorum disciplina vetus de annona ad usum totius anni in plerisque oppidis condenda, IV, 323, 2. Conflicturi cum hoste tunicam coccineam in prætorio exponebant, XIV, 178, 1. Romani ignem suis imperatoribus prælulcro, XII, 487, 2. In vexillis aquilas præferebant, XIII, 390, 2. In periculis creabant unum dictatorem, alias duos consules, et quæ tunc essent illorum munia, IV, 451,2.

Romani quo slratagcmate victi ab Annibaio, IV, 430, 1. Eorum cladis Cannensis causa, 451. 2. Cur Galatas bello appetivero, 450, 1. Quomodo Hispaniam subegerint, 450, 2. Et Carthaginem, *ibid.,* 2. Et Macedoniam cum rogo Perseo, *ibid.* Hem Antiochum Magnum Syriæ el Asi» regem, 451. 1; XIII, 151, 2. Et Græcos, *ibid.* Romani quinam Judæos subegerint, ot a quibus ipsi subacti, II. 337, 1, 2. Romani scribunt Ptolemaeo Physconi cl aliis no crudelitatem suam in Judæos exorat, IV, 489, 2; 490, 1. Qua occasiono Judæos subjecerint, XV, 395, 2. Variis praesidiis eos in imperio continebant, XV, 222, i. Cur habebant in Jerusalem sua praesidia juxta templum in arce Antonia, XVII, 384, 2; 390, 1. An Romanorum in Judæos dominium justum fuerit, XV, 479,1. An Judæis jus necis ademerint. XVI, 609, i. Iis doviclis, potestatem reos occidendi ademerant, IV, 221, 2; XV, 596, 1. Romani quomodo sub Pompeio templum Hierosolymitanum profanarim, XI, 737,1,2. Romani valde sub tempore Titi in Judæos ob rebellionem exacerbati erant, XV, 508, 1, 2. In Judæos atrociores fuere quam Chaldæi, XIII. 493, 1. Eorum castra Jerusalem obsidentium describuntur, XIV, 528 2. Crbem et templum Jerusalem funditus diruerant, 485, 1. Judæos post excidium urbis, in cloacis, speluncis, sepulcris scrutati, inde extraxerunt ad necem, 282, 1. Quot Judæos in excidio Jerusalem occiderint aut vendiderint, XVII, 9, 1.

Undecimo. Romani quomodo rempublicam magnam fecerint, IV, 452, 1. Consilio et patientia lotum orbem subegerunt, IV, 450, 2. Sua fortitudine imperium orbis acquisierunt, V, 369. 1. Orbis et regum domini quomodo essent, XXI. 310, 1, 2. Eorum nomen apud omnes erat formidabile. IV, 490, 1. Supplicibus facile aderant, quæ fuit causa eorum potentiae, 549, 2. Eorum commiseratio in hostes victos, XII, 685, 2. In Syphacem regem Numidi» et Perseum regem Asiæ, *ibid.* Cur gentium jura et numina non mutarent. 452. 1, 2. Etiam suam linguam gentes victas suscipere cogebant, XIV, 303, 2. Romani qui imperium urbis auxerint, XIV, 430,1. Romani aliqui in proposito constantes recensentur, XX, 95. 1. Eorum elogia, XIII, 28.1.

Duodecimo. Romanos græcanic» delici» perdidere, IV, 472, 2. Ob opum abundantiam degenerarunt, XIX, 260, 1. Eorum infamia connubia, II. 114, 2. Eorum propria levitas et superbia. XXI, 308, 1. Romanorum veterum peccata Deus in fine mundi puniet, et quo jure, XXI, 330,1.

Decimo tertio. Romanorum monarchia per equos varios el fortes repræsentalur, XIV, 428, 1. Ejus fortitudo el varietas, *ibid.,* 2. Quando ea coeperit, 430. 1. Romanorum regum series et anni regni comparantur cum regibus Juda. XH, 469, 2 et seqq. Eorum reges fuere septem, XXI, 317, 1,

Romanorum regnum cur basti» incognita comparetur, XIII, 89. 1, 2. Eorum regimen novum et varium, 90, 1. Eorum respublica fuit monstrosa, *ibid.* Eorum epitheta septem, *ibid.* Ipsorum monarchia cur tibiis ferreis comparetur, 28. 1. Et quaro duabus, *ibid.* Quomodo regnum eorum dicatur divisum, *ibid,* el 29, 1. In fine mundi in decem reges dividetur, *ibid.* Fuit id initio ferreum et validum, deindo fictile et contritu facile, *ibid.* Unde ejus divisio nala,iòtd. Connubia potentium id stabilire non potuerunt, 29, 1; 30, 1. Quamdiu id steterit, 30,1. Romanum imperium non est bastia ascendens de mari, XXI. 255, 1. Quamdiu sil duraturum, 306, 2. Ejus poliarchia, 242, 1 *(Vide* Imperium).

2* *Domani moderni et Christiani.* Romanis praedicandi fiduciam cur Paulus acciperet, XVU.442,2. Cur præ cæteris occidentalibus ad fidem vocati, XVIH, 593. 1. Romani populi chantas el eleemosynæ, VIH, 20, 1. Ejusdem pietas, 14, 2. Romanorum fidelium hospitalitas semper celebrata fuil, XVII. 237, 1. Romani idem erant olim quod catholici,XVUI, 44, 1. Sunla Paulo laudati afide,

43, î. Hæc laus etiam ad posteros Ipsos pertinet, *ibid.* El forte prophetice ab eo laudati, *ibid.*

ROMANUS (S). S. Romanus martyr parci sibi in tormentis noluitob nobilitatem generis, 1,135 2. Ejus in tormentis constantia, XX, 129, I. Tortores torquentes irrisit, *XI, 599,* 1.

ROMUALDOS (S.). S. Romualdi conversionis quæ fuerit occasio, II, 382, 2. Vitam monasticam anno æutis vigesimo incepit, XIX, 303, 2. Ejus visio de scala in cœlum extensa, I. 288, 2. S. Romualdi silentium septenne, XI, 416, 1. Orbis fuit miraculum, 221, 2. Benedictinum institutum reformavit, breve ejus vitæ compendium, 684,1. S. Romualdos longævus fuit, IX, 79, 2. Ejus corpus ab Henrico imperatore ad sepulturam delatum, XI, 266, 2.

ROMULA (S). S. Romulæ felix mors et ingressus in cœlum, II, 321, 2; XIV, 197, 2. Placido in Domino defuncta est, VI, 513. 2. Ea moriente auditi sunt chori angelorum, XIX, 363, 1. Voce cœlesli ad cœlum invitata est, XXI, 414,1. S. Romula paralytica moriens ab angelis in cœlum fuit evecta, X\ 1,228,2.

ROMULUS. Romulus an urbis Romæ conditor, XHI, 251, 1. A Romulo fundatore dicta est Roma, IV, 442, 2. Romulo regni auspicium allatum ab aquilis, XII, 624, 1. A deorum cultu rempublicam ordinaro cœpit, X, 219, 2. Jactis urbis fundamentis templa JoviStatori et Feretrio dedicavit, XIV, 321, 2. Vetuit regnum adiri, nisi annuente Deo, XIII, 393, 1. Est fratricida, 545, 1. Hic primo cantum sonalores statuit, IV, 561, 2. Ejus lex de terminis agrorum, XI, 171,1. Corona spicea sacerdotes agrorum coronavit, 356, 2. Romulus discerptus a senatoribus creditus est in cœlum raptus, 11. 537,1.

ROP1I. *Roph,* el,id est *medicus Dei,* aut *medicina el curalio Dei,* IV, 281,1.

ROS. *Ilo$* hebraico et Chaldaice est caput, IV, 206.1.

ROS. 1® Ros quod habeat etymon, X, 405, 2. Ros Hebræis idem est quod flos,XVI, 314, I.Quæ roris generatio, X, 403,1. Roris natura exponitur, V. 116, 2; 117, 2. Roris descnpuo et proprietas, XI, 551, 2 et seq.; XIII,366,1,2. Ex rore nascuntur margarita?, IX, 507, 2. Ros vertitur in margaritam in concham dilapsus, VI, 17, 1. Alie ejus proprietates, *ibid.* Est pinguis ct pinguem succum germinibus et plantis instillat, suaviter et sensim herbis illabitur, *ibid.* Ejus commoda, X, 408, 1 ; 411. 1. L

Roris symbola, VIII, 102,1 ; 103,1.

2* Ros in vellere et in area Gedeonis litleraliler Dei opera significat, III, 154, i, 2. Allegorico Christi humanitatem et beatam Virginem, 154, 2; 155» 1 Rori comparatur Christi generatio ob mullas analogias, XI, 551, 2 et seq. Rori assimilatur ChruU ortus, XHI, 366, i, 2. Ros lenitatis verborum symbolum e>l» IX, 507, 2. Ros mystico suavitatem significat, XIV, 124,1. Ros symbolum ekb quentiæ, *Job,* 581, L

ROSA. I0 Rosæ etymon, VIII, 311, 2. Hæc regina est florum, 310, 1. Rosæ elogia et encomia, IX, 637, 2; XII, 709.1 ; XVII, 268, 1. Rosa inter flores est odoratissima, VI, 339, 1. Quæ rosæ suavius oleant, *ibid.* Rosa est odoris prodiga, cur Grecia fóío;, XIII, 599. 2. Calor in rosa profusi odoris est causa, *ibid.* Rosa an primitus spinis carruerit, IX, 638, 2, 641,1. Rosæ Jericbunlinæ descriptio, 638, 2. Item rosæ Cbincnsis, *ibid.* Rosa est purpura veris, X, 538, 1. Rosa resistit ebrietati, cur, VIII. 309, 2. Rosæ nocîvæ sunt morituris. 311, 1. Rosa cito marcescit, IX, 228,2. Rosæ brevis decor, XX, 47,1.

2° Rosa spinis conjuncta quid tropologice significet, I, 108. 2. Rosa virginitatis symbolum, VIII, 310, 2; XVII, 268, 1. Symbolum est sapientiæ, martyrii, virginitatis, *ibid.* Item puritatis et charitatis, X, 538, 2. Fuit Gratiis sacra, IX, 638, I.Est symbolum humanæ imbecillitatis, quia cito elanguescit, 638, I ; 640, 2. Item boni malis undique circumsepti, 638, 1.

ROSA (S.). S. Rosæ mortuæ corpus eliamnum flexile est, XVH, 268, 1.

ROSALIA (S.). S. Rosaliæ elogium,Siciliam pesto liberat, ejus corporis inventio, ejus nobilitas, aulam despexit, in solitudinem abiit; pia ejus exercitia, ab angelis edocetur et sepelitur, IX, 640, 2 el seq.

ROSARIUM. Rosarii sodalitas est a S. Dominico erecta, V, 208, 2. Rosarii lectione salulutur beata Virgo, quæ rosa cœlestis est, IX, 640, 2. Id componitur o rosis Salutationis angeheæ. X, 308, 2. Rosarium duodecim stellarum in honorem bealæ Virginis, et ipsum quomodo recitelur, XXI, 238. 1, 2.

Rosarium SS. Trinitatis, XI, 175,1. Ejus commoda, í6íd.et2. Quomodo recitari possit.XXL III ,2.

ROSEUS. Roseus color pulcherrimus, Vili, 117,2. Fuit color heroum, *ibid.*

ROS1MUNDA. Rosimunda mœcha tam amasium quam seipsam veneno sustulit, V, 198, 1.

ROSULA (S). S. Rosula martyr fuit cum S. Cypriano, X MI, 268, 1.

ROSTRUM. Rostra in Zachariæ candelabro quæ dicantur, et quid repræsentent, XIV, 499.2.

ROTA. I®Rotæ magnæ sunt parvis volubiliores, 577, 1. Cur id Gat, *ibid.*9 et2. Rota plaustri Palæslini frumenta excutiunt, XI, 401, 2. Rota etiam lectis adhibentur, VI, 263, Î.

2® Rota sumitur etiam pro tormento, ot qualo id sit, XX, 148, 1, 2. Rotarum circumactio super corpora reorum orat olim in usu, VI, 80, 2. RoUe fornix quis sit, *ibid.* Rota erat item priscis genus tortura et supplicii : ipsa describitur, 81, 1. Quomodo id supplicium irrogaretur, *ibid.* In rotis etiam damnati apud inferos torquentur, *ibid.,* 2. In iis fit plerumque ossifragium, *bid.*

3° Hold quadrifacialis in curru cherubico quo modo inlclligalur, XII, 488, 2, Rolæ mori similes quid significent, 489, 1. Eroni qualuor coluri, *ibid.'* 2. Rota in medio rolæ quid sit, *ibid.* Item quid mystico. 509, 4, 2. Quid hæc symbolice denotet, 489, 2. Rota super terram quid mystic* el symbolice significet, 488, 2. Rolæ an Cuerinl sola*, an cum axe el curru junctæ, 489, 2 el seqq. Quomodo h® moverentur, 491,4. Quomodo non reverterentur, *ibid.* Earum dorsa sunt canthi,ifcfr/.,2. Et ea erant ocellata, *ibid.* Rolæ apud Ezecliielern quomodo essent oculata). XXI, 109, 2. Erant hi oculi vivi et vivaces, XII, 492, 2. Quamdam arcæ speciem dabant, 496, 4, 2. Quod eæ quatuor facies haberent, quid significet, 509, 2 el seq. Primo Dei ælernilatem, celeritatem, et efficacitatem in operando, item jugem actionem Dei, angelorum et hominum divinorum, item celeritatem el efficacitatem victoriæ divin® dePharaone, 509, 1. Omnes auctores Hobrææ synagogæ, el allegorico apuslolos, *ibid.* Mystico et tropologico, rogna et creaturas omnes gubernari a Deo significant, *ibid.,* 2. Deinde nos quasi rotas esso in manu Dei. tum debere nos in omnibus ejus impulsum, el Spiritus impulsum sequi. 510 1. Earum oculi circumspectionem sanctorum denotant, *ibid.'* 2. Anagogice sunt æternitas, *ibid.* E® rolæ an corpus ot circulos habuerint, non aulem colla, manus et pennas, 576,1, 2 *(Vide* Animal, Chehud). Rolæ igne® throni Dei, XIII, 92, 2.

3e Rolæ insistere cur Porluna pingatur. XI, 749, i. Rota Fortuna sæpe convertitur, VI, 134,4; 4 45,1. Rolæ sunt opportunitatis symbolum, 265,1. Rolæ imago sunl prædicatorum, XIII. 92, 2. Rolæ confractio super cisternam.quæ, Vil, 400, 1.

ROTUNDUS. Rotunda coma Gentiles usi sunt, II, 125, 2. Rotunda figura ostenditur delectatos Gentium deos. *ibid.* Rotundi sunl cœli.ïôicL

RUBEDO. Rubedo oculorum unde provenial, VI, 205. 1.

RUBELLIUS. Rubellius Plancus Romanus quare in exilium missus sil, XVII. 6, 2.

RUBEN. Ruben quid significet. I, 295, 1 Symbolice timorem Dei significat, 299, 2. De ejus benedictione, 391,2. Ab eo primogenitura ablata fuit, quare, *ibid.* Quid allegorico significet cl tropologice, 393, 4. Ruben patriarcha csl S. Barlholom®i typus, XXI, 397, 4.

RUBENITÆ. Rubenit® jubentur ad prælium præire et quare, II, 368, 4.

RUBER. RUBEUS f Rubri et rnfl colori muli® species. VI, 206, 2. Rubeus color non tantum dicitur purpureus, sed el aureus, XII 413, 2 Rubris vestibus usi Persæ et Lacedemoni) euntes ad bellum, XXI, 142, 1. Rubra m fine mundi futura luna, quid id significet, 155, 1, 2. Rubeus color refert ardorem strike Veneris, XIII. 591, 1.

2® Rubeus color zeli et acrimoniae dox, XIV, 427, 2.

RUBIGINALIA. Rubiginalia festi dies Romæ erant ad rubiginem amoliendam, instituti a Gentilibus, XIII, 481. 1.

RUBIGO. 1« Rubigo pestis el plaga segelum et germinum, an sit animal, XIII, 480. 1, 2. Quale id vilium segetum sil, et unde oriatur, 480. 1, 2; 571. 1. Dicitur a rubedine, 480. 2. Rubigo pro adustione capitur interdum, XII, 676. 1. 2.

2® Rubigo invidi® impietatis et obstinationis est symbolum, IX, 375, i, 2; 376, i; X1J, 676. 1, 2.

RUBOR. Rubor cœli vespere signum est serenitatis crastinæ, XV. 361, 4. At mane tempestatum, *ibid.'* 2 et seqq.

RUBUS. Rubi et abietis apologus, XII, 725. 2. Rubus ardens et non combustus quid ad litteram significet, I, 452, 2 et seqq. Quid allegories cl tropologice, *ibid* Quid anagogice, 454, 1. Quid symbolice. tMd. Quomodo diclus ardere cum esset integer, et non combureretur, 452, I. Verbum Dei in rubo est Christus in cruce. 453, 1.

RUC. Rue avis magnitudinis immens® in India. 11,65,1.

RUCTUS. Ructus pro sensu vocantur doctrina el oracula Prophetarum, XII, 521,1, 2.

RUDENTES. Rudentes inferni sunl ejus vis et jus in peccatores. XX, 444, 4. Vel ejus claustra, *ibid.*

RUDIS. Rudibus sæpe majora Deus dat dona grati® quam litteratis et ingeniosis, XV, 530, L

RUDOLPHUS I imperator. Rudolphus Habspurgensis I, imperator Austriacus, ex cultu divino quam gloriosus evaserit, XII, 372. 2. Ejus lenitas post duriores mores. I, 416, 1.739, I Caste virgines osculabatur ob sanitatem, 111. 545, 1.

RUDOLPHUS 11 imperator. Rudolphi II imperatoris mensa e variis gemmis constructa, XXI, 884, 4.

RUDOLPHUS Austri® dux. Rudolphus Austrias ad Dei tribunal citatus intra annum mortuus est eodem dio, I, 156, 1.

RUDOLPHUS STERW1NU3. Rudolphus Stenvinus martyr Anglus in morte cecinit. V. 441, 1.

RUFFINA(S.). S. Ruffin® in tormentis constantia. XXI. 166, 1.

RUFFINUS Aquileionsis. Ruflini impudentiam et procaciam quam generose retuderit S. Ambrosius, XI, 664, 4j 1. Rudinum quare S. Hieronymus sugillet, XVIII, 491, 2.

RUFFINUS alius. Ruffinus quidam, non Aquileiensis ille, in duodecim prophetas commentatus ». xm 222, I.

RUFFINUS Theodosii imperatoris aulicus. Ruffini fastus et ruina. XII. 104, i. 3.

RUFUS. Ruforum laus, 111, 366, I. Rufi equi alacriores el animosiores suoi, XIVt 427, 2.

2® Quas gentes rufi equi in Zacharia represen* tool, XIV, 365, I. 2. Rufas equus Zacbanæ visus quid symbolice denotet, 362,1. Rufus color cædem.

bellum, pugnas, iram denotat. XXI, 142, 1; 240. 2. Rufus equus Joanni visus Gentiles Ecclesiæ persetutores denotat, XXI, 141, 2.

RUFUS, filius Simonis. Rufus, Simonis Cyrenensis filius, an fuerit episcopus primus Dertosensis, XV, 613, 2; XVII, 446, *1.*

RUGA. Rugæ sunt duplicitatis symbolum, Job, 358. 2.

RUGITUS. !• Rugitus leonis terribilis, VI, 16, I. *M,* 107, *Ì.*

2* Rugitui leunculorum ira Dei el hostium insultus in Scriptura comparantur, XIII, 559, 2. Rugitui leonis ira regis comparatur, VI, 16, 2. Hic est mortis praenuntius (Fide Leo).

RUINA. Ruinis aliorum erudimur, Job, 779, **2.** Ruinas Israel quomodo Deus resarciverit, XIII, **6U, 1, 2.**

RU1SBROCHIUS. *Vide* Joannes.

RUMINARE, RUMINATIO. !• Ruminare quid sit : est proprio animalium, 386, 1, 2.

2* Ruminatio animalium doclrinæ accommodatur, VI, 162, 2. Ruminanda sunt omnia priusquam in animam demittenda, V, 421, 1, 2. Ruminare est prudentiae symbolum, II, 61, 2.

RUMOR. Rumores occulti cur dicantur susurri, IX, 184, 1.

RUNCINA. Runcina instrumentum fabrorum lignariorum, XI, 543, 2.

RUPELLA. Rupella in festo omnium sanctorum est occupata. VI, 78, **2.**

RUPERTOS. Rupertos Tuitiensis abbas visione celesti ad sacerdotium invitatus est,IV, 22,1.Cœ* litus est edoctus, XX, 34. 2. Ruperlus in Isaiam commentatus est, XI, 99, 2.

RUS. Rure natus est Christus, XIV, 108,1.

Rus Judæorum est Ecclesia, XII, 182, **1.2.**

RUSSATUS.Russataquæ factio aurigarum,XIV, 429. 1. Russati erat factio aurigarum Circensium, XXI, 138, 1, 2. Russatus color ignem repræsentat, XIV, 429, 1. Russati cur et undo dicerentur milites, 178, 1.

RUSTICANUS. Rusticani et barbari etiam ad salutem vocandi, XVI, 199, 1.

RUSTICITAS. Rusticitas sermonis audientem offendit, IX, 602, 2.

RUSTICUS. Rustici bello utiles, III, 131, 1, 2. Rustici Hispani non arant nisi gladio accincti, IV, 239, 1. Rustici etiam hymnos olim Deo canebant, XVHI, 660, 1. Rusticus probus Aristotele sapientior est. IX, 539, 2. Rusticorum Christianorum ad aras oblationes, XI, 704, 1. Rustici a Luthero in Germania ad rebellionem excitati rebellionis pœnas dederunt, XVIII, 670, 2.

RUSTICUS subdiaconus. Rustici subdiaconi pro fide catholica constantia, XVIII, 624, 1.

RUTELLUM. Rutellum vel rutrum dicitur a *radendo.* XIV, 15, 2.

RUTH. Ruth historia tempore Abimeloch contigit, 111, 235, 1. Ejus conversio ad judaismum, 237, 2. An ipsa fuerit filia regis Moab. XI, 301, 2. Ejus amor erga Noemi, 111, 237. 2. Ejus humilitas, 241, 1. Officiositas, *ibid.,* 2. Projiciens se ad pedes Booz ab aliquibus accusatur, ab aliis excusatur, 243, 1. E Ruth Moabitide natus est Christus, XI, 301, 1. Ejus elogia, III, 243, 1 ; 244, 1. Est typus Ecclesiæ gentium, 238, 1; 248, 1.

RUTILIUS. P. Rutilius amico indigna petenti quid responderit, X, 180, 2.

RUTILUS. Rutilus color idem est qui rubeus, XV, 361,4.2.

S

S. S bebræum sæpe Syri et Chaldæi mutant in T.XX. 649, 1.

SABA regio. Saba quæ regio, XI, 703, 2. Quid denotet et unde derivetur, *ibid.* Saba duplex, alia in Arabia Felice, altera in Æthiopia, HI, 604, i, 2; XV, 72, 2; 313, 2. Hæc postea vocata est Meroe, 111,604, i, 2. Est pars Ætbiopiæ, scilicet Abyssia, unde venit eunuchus reginæ Candacis.XI, 533, 2. Saba regina venit ex Æthiopia, 111, 604, 2. Ejus "omen proprium varium secundum varios,605,I. /uit longo tempore apud Salomonem, ex quo filium concepit, 606, 1, 2. Fuit legitima uxor Salomonis, tbtd., 2 et seq. Filius ex ea nascitur in Æthiopia,ibtd., 1. Ad Salomonem vadit ab coque in regem inauguratur, ibid., 1, 2. Saba thus mittens alludit ad Græcum efficaci, id est revereri, quia thure veneramur Deum, XII, 62, 1.

SABA vir. Saba vir fuit duplex, I, 166,2.

SABBATUM. 1® *Sabbatum unde derivetur, et varia ejus significata, tum litteralia, tum mystica,* XII, 417, 2; XIX, 387, 1. Sabbatum Hebraeis erat quintuplex, XIII, 625, 2. Capitur pro quolibet die festo, imo pro hebdomada tota, II, 417, 2; XVI, 242, 2. Sabbatum aliud est dierum, aliud mensium, aliud annorum, XII, 647, 1. Sabbatum cur dicatur hebdomada, XVII, 364, 2. Id in Scriptura sæpe vocatur sabbaia, XV, 645, 1. Sabbatum vocatur dies sanctus Dei, sicut reliqui dies vocari possunt dies profani hominum, XI, 685, 2. Sabbatum secundo primum quod dicatur, XVI, HO, 1 et seqq. Fuit sabbatum proprie dictum, Hi, 1. At quod et qualo, *ibid,* et seqq. Erat quod in festum Pentecostes aut infra hebdomadam Pentecostes incidebat,11 i, 2 et seq. Sabbatum in festa

Paschæ incidens, erat cælerorum sabbatorum primum et celeberrimum, dictumque sabbatum primo primum, iit,i,2. An Pascha transferretur si cum Paschate sabbatum concurreret, XV, 549, 2. Sabbatum delicatum quod dicatur, XI, 685, 2. Sabbati iter quod diceretur, XVII, 63, i, 2.

Sabbati sacramenta et significala allegorica, tropologica, anagogica, Ii. 415,2. Id repraesentat diem Dominicam et festa Christianorum, XI, 656, 2. Re* quiem coeli significat, XIX, 387, i.

2* *Quando ct qua de causa sabbatum institutum fuerit.* Origo sabbati juxta Gentiles, II, 416,i. Ejus cultus fuit ab origine mundi, XIX, 386, i. Fuit Adæ in lege naturæ indicium. I, 78, 1. Cur id institutum, XVIII, 550,1. Ejus quatuor causæ et origines, II, 416, 1. Ejus causa symbolics, tbûL De causa arithmetica et physica, tWd. et 2.

3* *Cum quanto rigore sabbatum servandum erat et apud Judæos servatum fuerit.* Ejus religiose servandi restitutio el innovatio est in manna collectione facta, I, 582, 2. Apud Judæos quanto rigore servandum, 749, 1. Quænam opera in eo vetita, II, 417, 2. Non licebat in eo coquere cibos nec accendere ignem, 1, 749, 1 ; II, 148. 1 ; 417, 1. Cur Deus in sabbato vetuerit Judæos cibos coquere, XI. 686, 1. Eo die pugnare Judæis illicitum, IV, 420, 1. Sabbato datur quies non solum hominibus, sed et jumentis, V, 356, 1. In sabbato quomodo nos gerere debeamus, XI, 685, 2. In co homo debet a labore requiescere ct Deo vacare, XV, 675,2. Sabbatum colens, Deum esse creatorem rerum omnium profitebatur, XII, 248,1, Sabbato licet curare et benefacere, XV, 301, 2; 677, 1. Sabbatum bono opere et ægrornm curatione non dedecoratur, sed sanctificatur, XVI, 112, 2; 190, 1 ; 194, 1; 375,1. Sic in eo Deus continuo benefacit, 377, 1 ; 379, 1. Id magis violabant pharisæi circumcidendo quam Christus ægros sanando, 422, 1, 2. In eo Christus paralyticum curavit, *ibid.,* 2. Et cæcum natum, 462, 2. Sabbatum cur non commodum fugæ.

Sabbati apud Judæos erat religio, veneratio et sanctificatio, IV, 261,1 ; 420, 1 ; XI, 656, 2 ; XV, 299. 1, 2 el seqq.; 506, 2; 645, 1 el seq; XVI, 375,1,2. Idque usque ad superstitionem, II, 418,1 ; XV, 301, 2. Eral primum festum Judæorum, II, 148, 1. Solum habebat praeviam parasceven, XVI, 613, 1, 2; 619. 2. In sabbatis Judæi synagogas ad audiendam legem adibant, XVI, 102, 1. Sabbatum servarunt prius Christiani adhuc judaizantes, XV, 506 2. In sabbato Jerusalem capta est, *ibid.*

4° *Sabbatum servantium fructus et præmia, et violantium punitio.* Sabbatum servantibus Deus adauget lucra et fruges, 11, 172, 1. Id colentium fructus et præmia, II, 417, 2. Ejus violati pœna erat mors, I. 720, 1.

5° *Sabbatum ab Apostolis in diem Dominicam mutatum,* XVHI, 416, 2. Quam rationabiliter apud Christianos in diem Dominicam mutatum sil, 11, 417, i.

6* *Sabbatum pro ultima die hebdomadis Christian* acceptum* Sabbati die majora beneficia beata Virgo confert, VIII, 83, 2 et seq. Sabbato sancto solemnis baptismus celebrari solet, XVIII, 107, 2. Sabbatum in albis unde dicalur, XVIII, 288. 1.

SABÆI. Sabaei sunt Indi, æque ac Persici, Arabici, el Abyssini, XIV, 305,1. Duplices Sabæisunt, vel Æthiopes, vel Arabes Arabiæ Felicis, XIII, 519, 2; 520, 1. Sunt latrociniis dediti, *Jobt* 35, 1. Sabæi dæmonibus moribus el nominibus sunt similes, XIII, 519, 2.

SABAOTH. Sabaoth unum e Dei nominibus,XIX, 190,2. Unde is ita dictus sit, XVIII, 86, 2.

SABAS (S.). S. Sabas abbas orationis horas etiam in aula imperatoris servaviH'XVIII, 113, 2. Tempore jejunii sola vixit Eucharistia, XV, 121,2. Quam parvi Deo fretus vim omnem tum hominum, tum dœmonum et ferarum faceret, XIV, 538.1, 2. Leonem loco cedere jussil, el ille paruit, IX,684,2 ; X, 484, 2 et seq.

SABATII. Sabalh mensis nostro januario respondet. XIV, 361, 2.

SABBATICUS. SabbaUcus fons quis sit in Palestina, XVI, 460, 2.

SABELLIUS, SABELLIANI. Sabellii hæresis quid doceret. XII, 108, 2. Sabellii hæresis circa Dei Filium, XVIII. 5, 2; XIX, 23, 2; 75, 2; 353, 2. Sabelliani Filium Dei esse eamdem personam cum Patre dicebant, XVI, 297, 2; 479, 2.

SABINA (S.). S. Sabina in morte risit, VI, 518, 1.

SABINI. Sabini dicti sunt prisci Italiae indigens a religione et cultu deorum, XII, 62. 1.

SABINUS (S.). Sabini Canusini episcopi longa Dimitas, VI, 273, 2. Venenum dum bibit innoxius, qui illud porrexit eodem momento alibi defunctus est. VI, 115, 2 et seq. S. Sabinus Padum fluvium restagnantem repulit, VIII. 636, 2.

SACCHARUM. Sacchari in lota Scriptura nulla flt mentio, III, 202, i. Saccharum priscis incognitum, lòtd. Saccharum non est niel, XIX. 229, I.

SACCULUS. 1* In sacculis olim pondera servabantur, 495,1.

2° Sacculi non veterascentes sunt sinus pauperum vel memoria Dei. XVI, 173, 1.

SACCUS. Saccus quid, est signum luctus el pœnitenliæ, *Job,*362,2. Antiquus illius usus,363.1. Saccus erat vestis communis Prophetarum, XIII, 228, 2; XIV, 518, 2. Saccus priscus Prophetarum erat cilicium contextum ex pilis caprarum vel camelorum, XI. 323, 1. Cur id induerent, *ibid.,* 2. Erat vestis aspera et lugubris lugentium et pœnitentium. qua utebantur in funere suorum, lucius ergo, vel in publica calamilate, ad Deum placandum, XI, 463, 1; XIII. 486.2. 629,1 ; XXI,225,2. et seq. Induebatur vel ad nudam carnem, vel super alias vestes, XI, 463, 1. Saccorum dies apud Persas, VII, 185.2.

SACELLUM. Sacellum Romæ dictum ; *Domine quo vadis?* XVI, 537,1. Sacellum Romæ extra portam S. Sebastiani in cujus rei memoriam erectum, XMÍ. 131. i

SACER. Sacra profanis præstant, XII, 842, 1. Sacer capitur etiam pro *execrando,* XIII, 533, 1. Sacrorum cultus cur dicatur ornatus, X, 544, 4. Sacra a sacris tractanda, XIII, 75, 2. Sacra non sunt in usus profanos convertenda, VI, 78, 2; XII, 835, I; 847, 2. Sacra vasa quando liceat distrahere, IV, 53, 2. Sacræ res sacrilegum non tuentur. sed puniunt, III, 287, 1, 2.

Sacra Gentilium erant impura, XVIII, 54, 1. Sacra cur négligèrent Judæi post reditum e captivitate Babylonica, XIV, 558, 1. Sacra coborsquæ diceretur Thebis, XVIII, 464, 4.

SACERDOS. I. Sacerdos in genero. — Sacerdos *os Domini dictus,* Job, 478,1. Sacerdotis nomino intelligilur princeps, XI, 719, 2; 720, 1. Olim principes erant, *Job,* 291, L Sacerdos, aitato et sacrificium sunt correlativa, XIV, 561.2; XXI, 356, 2. Sacerdotes habuit omnis respublica et gens, XX, 283, 2.

II Sacerdotes legis Mosaici. — *I* Sacerdos summus (Vide* Pontifex). Sacerdotis summi vestiendi ritus, I, 675, 1. Ejus vestium causa, *ibid.* Prima ejus vestis erat ephod, 676, I. Secunda erat rationale, 679, 1. Rationale describitur, *ibid,* et seq. Tertia vestis erat tunica hyacinthina, et ejus descriptio, 675, 2 ; 691. 1. Quarta ejus vestis orat tunica linea, 694, 1. Ejus descriptio, *ibid.* Quinta ejus vestis erat zona, quæ erat duplex, ejusquo descriptio, *ibid.,* 2. Sexta ejus vestis erat tiara, 695, 2. Ejus descriptio, *ibid.* Ei erat affixa lamina aurea, 693, 2. Brevis vestium harum tropologia, 692,4. Quomodo in ejus veste erat totus mundus, *ibid.* Sacerdos summus *Urim* et *Tummm indutis* mystico Christum repraesentabat, VI, 210, 2.

2° *Sacerdotes secundarii.* — Sacerdotes veteris legis debebant esso posteri Aaron ex parte patris, XIX, 412, 2; 417, 1. Sacerdotes quomodo fuerint filii David, qui orant ex Juda oriundi, III, 469, 2; 470, 4. Poterant ducere uxores o tribu Juda, XIX, 417, I, Sacerdotes Juda ex alia tribu uxorem ducerò poterant, XVI, 7, 2. Sacerdotes Judæorum non habebant portionem vel hæreditalem in terra Chanaan, et quare, X, 463, 2; XII, 837, 2. Quibus do causis Deus efis noluerit agros possidere, II, 288, 1, 2. Eorum ingens proventus, X, 463, 1, 2. Erant dispersi per omnes tribus, ut omnes docerent legem et cultum Dei, III, 96,1.

Eorum unctio, 1,701,4. Quo ritu consecrati fuerint, 702, i, 2. Eorum manus inungebantur, summo vero sacerdoti orat peculiaro inungere pedem, et quid hæc significent, 701, 1. In prima eorum consecratione oblatum fuit omne genus sacrificiorum, 702, 4. Unctio eorum quid significet, 700, 2. Sacerdos minor pontificem consecrabat, 704, 2. In consecratione eorum cæromoniæ quatuor servabantur, 705, 2.

Eorum quatuor præcipua erant munia, II, i 60,4. 204, 2; XVI, 9, 4. Eorum tria munia communia cum summo sacerdote, I, 715, 2. Sacerdotes cur Joel ploraro velit inter templum et altare XIII, 508, 2. Sacerdotis Levitici officia, XVIII, 330, 2. Eorum functiones in Sancto, XIX, 436, 1, 2. Eorum erat de lepra judicaro, XVI, 233, 2; 234, t. Erant judices in causis etiam criminalibus, II, 458, 2. Sacerdotes in lego veteri erant milites, IV, 425, 1. Cur cis additus fuerit el pontificatus.

Eorum quatuor vestes, I, 679, 1. Sacerdotes veteres sacrificaturi quomodo so pr*i?pararcnt, ct quid ex eo discant sacerdotes novæ legis, II, 12, 2 el seq. Sacrificaturi vino abstinebant, VI, 485, I. Sacrificaturi cur femoralia induerent, XI, 324, L Eorum femoralia quid significaverint, I, 697, L Sacra obituri mutabant vestes, XIV, 386, L Sacrificabant linea tunica induti, 274, 4. Templum ingredientes manus et pedes abluebant. XVI, 554, 2 ; 527, 2. Ministrabant nudis pedibus in templo, I, 454, 2; 715. i ; III, 589, 1 ; VII, 190, 1. Qua de causa, I, 715, 1, Gentilium sacerdotes idem fecerunt, 454, 2; 715, 1. Eorum donum, sive quasi stipendium a Deo datum, erant victimæ legales, II, 286, 2, Item victimæ spontanea}, *ibid.* Et primiliæ frugum, 287, 1. Erant quasi laniones in mactandis ovibus et bobus Deo immolandis, IV, 425. 1. Mactando victimas sabbatum non violabant, XV, 300, 2. Quo ritu populum benedicerent, I, 704,1 ; X, 238, 2 ; 544, 2; 545, 4.

Sacerdotibus Aaronicis inhibitus fuit luctus mortuorum, II, 433, 1. Tropologico id significat sacerdotem debere peccata fugero, 134, 1, 2. Eisdem inhibita ratio capitis et barbæ, II, 134, 2; XII, 834, 2. At contra gentiles sacerdotes radebantur, XII, 834, 2.

Sacerdotum veterum arroganter in templo incedentium lastus taxatur, XIV, 27 7, 2. Pauperum bona, specie religionis, quasi illa offerenda sint Deo, dolose diripiebant, 278, 4. Sacerdotes per Israel sparsi etiam ad cultum idolorum deflexerunt, XIII, 351, 1. Sacerdotum Judaicorum sordida avaritia, XV, 464, 2. Hi tempore Christi erant in proximum inhumani, et tantum proprium commodum spectabant, XVI. 151, 2. Eos lucris inhiantes male habet quod Christus emptores do templo ejiciat, 334, 4. Quales sacerdotes Judaicis ab aposto lis converterentur, XVII, 166, 1.

Sacerdotes Jerusalem cur gomero dicantur, XII, 355, 2.

III. Sacerdotes ethnici, vel cultui idolorum addicti. — Sacerdotes Baal ad eum placandum ct demulcendum cultris se concidebant, XIII, 386, 2. Sacerdotum Belhclinorum avaritia, XIII, 633, 2 et seq. Sacerdotes an vitulos aureos Jeroboam furati, deauratos eorum loco reposuerint, qui dein Assyriæ regi a rege Israel in munus dati sint; sed

(rande illa patente, in mittentis caput reciderit confusio, 415, 2. Sacerdotes Priapi erant feminae, XIV, 482. 1. Sacerdotes Romani nec capream nec hederam tangebant, XXI, 39, 2, Non poterant esse bigami, XIX, 211, I.

IV. Sacerdotes novæ legis. — <• *Eorum institutio et ordinatio.* Sacerdotes sunl a Christo in ultima cœna instituti, XVIII, 367, 1 : *Similiter et calicem, postquam cornavi!, dicens : Hic calix novum testamentum est in meo sanguine. Hoc facite quotiescumque bibetis, in meam commemorationem.* Sacerdotes constituti apostoli in ultima cœna, potestatem acceperunt alios post se consecrandi, XV, 557, 2. Sacerdotes septuaginta duobus discipulis successerunt, XVI, 144, 2. Sacerdotes non sunl omnes chnstiani, XI, 765, 4 : *Assumam ex eis in sacerdotes el levitas, dicit Dominus.* Eis ordinandis episcopus cl sacerdotes omnes manus imponunt, XIX, 233, 1 : *Noli negligere gratiam, qux in te est, qux data est tibi per prophetiam, cum impositione manuum presbyterii.* Hinc Deo sacrati sunt, 233, 2. Omnis sacerdos in ordinatione consecratus est Domino, XIV, 546, 1. Sacerdotum ab ordinatione quantum dependeat, XVI, 413, 1. Sacerdotes viles non sunt constituendi, III, 622, 1 : *El fecit* (Jeroboam) *fana in excelsis, et sacerdotes de extremis populi, qui non erant de filiis Levi.*

2° *Sacerdotum dignitas ct potestas.* Eorum quanta sil dignitas, IX, 248, 1 : *In tota anima tua time Dominum, cl sacerdotes illius sancitfica;* X, 456, 1, 2; *Excelsum fecit Aaron fratrem ejus* (Moysis) *el similem sibi de tribu Levi. Statuit ei testamentum xlernum, et dedit illi sacerdotium geniis,* XIV, 565, 1 : 574, 1 : *Labia enim sacerdotis custodient scientiam, cl legem requirent ex ore ejus, quia angelus Domini exercituum est.* Eorum status quanlæ sil dignitatis egregie docuit Thomas Morus, 11, 275, 2 : *Audite, filii Levi : Num parum vobis est, quod separavit vos Deus Israel ab omni populo, el junxit sibi, ut serviretis ei in cultu tabernaculi, et staretis coram frequentia populi, et ministraretis ei?* Angelis assimilantur, XXI, 39, 2 : *Septem stellx, angeli sunl septem Ecclesiarum.* Vocantur angeli, XVIII, 44, 1; 355, 1 : *Ideo debet mulier potestatem habere supra caput, propter angelos.* Angeli sunt septem titulis, XIV, 573, 1,2 ; 585, 1 : *Ecce ego mitto angelum meum, et praeparabit viam ante faciem meam.* Sunl Cherubim, XII, 507, 2. In quo digniores sunt angelis, XVI, 634, 2, Sacerdotes pnv laicis tribus titulis sunt filii Dei, XIV, 556, 2. Sunt annuli Dei, XII, 178, 1. Sunt quasi annulus signatorius Dei, NXI, 39, 2. Sunl caput Ecclesiæ, XII, 171, 1. Sacerdotes Ecclesiæ Dei sunt velut principes, XX, 72, I. Sunt regales, 285, 2 : Foj *aulem genus electum, regale sacerdotium, gens sancta.* Sunl majores regibus, XIV, 57», 1. Sacerdos est internuntius inter Deum el populum, X, ¡56, 1, 2, Sacerdotes sunt mediatores Dei et hominum, XIV, 565, 1 ; 574,1. Sunt legati populi ad Deum, 573 1. Debent esse quasi pons inter Deum et homines, I, 686,1. Sunl populi custodes, II, 204,1 *Applica tribum Levi, et fac stare in conspectu Aoi on sacerdotis ut ministrent ei, et excubent, et observent quidquid ad cultum pertinet multitudinis coram tabernaculo testimonii.* Sacerdotes velul murus cœlestis Jerusalem sunt, XXI, 379, 2 et seqq. Cur vocentur a laicis Papæ, XXI, 78, 2.

Eorum potestas, XIV, 573, 2. Eorum est peccatores absolvere, XVI, 497,1 : *Dixit eis* (discipulis) *Jesus : Solvite eum, et sinite abire.* Dum ordinantur, potestatem remittendi peccata accipiunt, XVI, 633, 1 : *Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur* eú, el *quorum retinueritis, retenta sunt,* 635, 4. Sacerdotes legis novæ lepram purgant et expiant, 234, 1 : *Cum ingrederetur quoddam castellum, ocurrerunt ei decem* viri *leprosi, qux steterunl a longe, et levaverunt vocem, dicentes ; Jesu preceptor, miserere nostri. Quos ut vidit, dixit: Ile, ostendite vos sacerdotibus. Et facium at, dum irent, mundati sunt.* Sacerdotes novæ legis versantur circa corpus Christi consecrandum, IV, 425, 2. Panem in corpus Christi convertentes, per Eliam denolanlur. X, 506, 1. Sacerdos consecrans gladio quodammodo Christum dissecat et immolat. VI, 178, 1. Utramque speciem sacerdotes consecrant cl sumunt, XVI, 405, 1 ; *Dixit ergo eis Jesus . Amen, amen dico vobis : Nisi manducaveritis carnem Filii hominis, et biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis.* Sacerdotes sacrificantes in quo Deipara) matri similes sunl. XIV, 115, 2. Sacerdoti celebranti peculiaris angelus assistit, XXI, 188, 2 : *Et alius angehu venit, et stetit ante altare habens thurxbulum aureum, et data sunl illi incensa mulla, ut daret de orationibus sanctorum de manu angeli coram Deo.* Quomodo corpus Christi in Missa benedicat. XIX, 413. 2 : Sine *ulla autem contradictione quod minus est, a meliore benedicitur.* Populo benedicens, simul Deum benedicit. X, 544, 4. 2; 543. I: *Tunc descendens, manus suas extulit m amnem congregationem filiorum Israel, dar* glonam Deo a labiis suis, el* in *nomine ipsius gloriam. El iteravit orationem suam, volens ostendere virtutem Dei.* Sacramenta administrantes, sacerdotes a peccato puri esse debent ; secus tamen, rite el vere ea administrant XVI, 633, 2. Sacerdos scelestus nihil vi sacramentorum derogat, X 193.1.2: *Ab immundo quid mundabitur? et a mendace quid verum dicetur?* Baptismum mali sacerdotes non vitiant, sed bono baptizant et consecrant, XIV, 345,2; XV, 212, 2 : *Non potest arbor bona malos fructus facere; neque arbor mala bonos fructus facere;* 215, i, 2 : *Multi dicent mihi m illa dic ; Domine, Domine, nonne innomine luo prophetavimus et in nomine tuo dxmonia qeamui, et in* nomùu luo

¡¡irides multas fecimus? El tunc confitebor illis : Quia nunquam novi vos : discedite a me, qui operamini iniquitatem.

3* *Sacerdotum officia et dotes.* Primo. *Varix iorum dotes recensentur, XII,* 388, 1, 2; XIV, 671, 2 el seqq.: *Pactum meum fuit cum co* (Levi) *vilx el pacis : el dedi ei timorem, el timuit me, et a facie nominis mei pavebat. Lex veritatis fuit in ore ejus, et iniquitas non est inventa in labiis ejus : in pace el xquitate ambulavit mecum, el inultos avertit ab iniquitate.* Sacerdotes quales vita esse debeant, V, 362, 2 ; X, 458, 1 ; XIV, 557, 1. Quatuor sunt eis necessaria : *primo,* cantitas, *secundo,* puritas vitæ; *tertio,* moderatio discretionis; *quarto,* rectitudo intentionis; iterum præ his quatuor babere debent: *primo,* jugem Dei memoriam in contemplatione ; *secundo,* quod infirmitates populi supportent; *tertio,* quod habeant conversationem coelestem per opera perfectionis, X, 460, 1. Septem sacerdotis virtutes, scilicet sit benignus el purus, sanctus, bonus odor Christi, ardens ut ignis, olens in persecutione sicut thus in igne, vas aureum in charitate, oliva misericordia, el cupressus in mentis erectione, 540,1.

Secundo. *Sacerdotes sint sancti, et quidem exemplari sanclitate.* Cur vocentur sancti, X, 456. 2; XIII 339,1,2. Sint vita sancti, IX,'456, 2. *Psalm.* II, 382, 2 : *Sacerdotes tui induantur justitiam, el sancti lui exultent.* Debent esso sanelissimi, el quasi ipsa sanctitas, II, 135, 1 : *Sancti erunt Deo suo, el non polluent nomen ejus: incensum enim Domini, et panes Dei sui offerunt, el ideo sancti erunl.* Multis do causis sancti esse debent; *primo,* quia ipsi m terris Dei personam repræsentant; *secundo,* quia comparantur angelis; *tertio,* quia ipsi ahos omnes sanctificare debent; *quarto,* quia ipsi medialores sunl inter Deum et omines; *quinio,* quia munia eorum sunt sanctissima; *sexto,* quia propria sacerdotis dos est sanctitas, II, 144,2 etseq . *Ne polluatis nomen meum sanctum, ul sanctificer in medio filiorum Israel; ego Dominus qui sanctifico vos.* Sint meritis et virtutibus decori, X, 541, i. A populo loco et religione secerni debent, XII, 818, i. Populum sanctitate excedant, XIV, 499, i, 2. Sacerdos debet esse velut sal terræ, XII. 734, 1,2; XV, 153, 1 et seqq.: Vos *alis sal terrx.* Sint sicut sol, 155, 1 : *Vos estis lux mundi. Non potest civitas abscondi supra montem posita. Neque accendunt lucernam, el ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus qui in domo sunt. Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, el glorificent Patrem vestrum qui in calis est.* Quomodo præ populo vitæ exemplo sacerdotes prælucere debeant, 1, 698, 2. In oculis omnium versantur, XV, 155, 2. Inter angelos euam\crsantur, XIV, 387, 1 : *Hxc dicit Dominus exercituum..... Tu quoque judicabis domum meam, et custodies alria mea, el dabo libi ambu-*

lanies de his qui nunc assislunt. Sacerdos sil instar crystalli, XIX, 52, 2. Quanta in sacerdotibus requiratur puritas, XIV, 563, 2 : *In omni loco sacrificatur et offertur nomini meo oblatio munda.* Quam honeste et decenter vivere teneantur, XX, 287, 2. Quam debeant esso modesti, 323 2 et seq. Decet eos esso mansuetos el pios, IV, 425, 2. Rectam intentionem habere debent, I, 696, 1. Sint potentes opere el sermone, exemplo Christi, XVI, 277, 1 : *Euii vir Propheta, potens in opere el sermone, coram Deo ct omni populo.* Esse debent in vita portentosi, XIV, 387, 2. Sacerdotes veri pauci inveniuntur, X, 534, 1.

Tertio. *Sacerdotes religioni, cultui Dei et orationi addidi esse debent.* Eos custodire decet cultum ritusque sacros Dei, XIII, 341,1. Dei gloria est eorum scopus, XIV, 569, 1. *Et nunc ad vos mandatum hoc, osacerdotes: Si nolueritis audire, et si nolueritis ponere super cor, ul detis gloriam nomini meo, ait Dominus exercituum, mittam in vos egestatem, el maledicam benediclionibu, vestris: el maledicam illis, quoniam non posuistis super cor.* Sunt ministri Dei, et ei jugiter arderò debent, 573, 2. Sacerdos debet esso Seraphim in sumenda Eucharistia, XI, 179, 2. Arma sacerdotis sunt oratio et sacrificium, VIII, 630, 2 : *Vicit autem turbas, non in virtute corporis, nec armatura potentia, sed verbo illum, qui se vexabat, subjecit, juramenta parentum, el testamentum commemorans.* Sacerdotes sint orationi dediti, X, 539, 1. Eorum est jugitor Deum laudaro, X, 461,1 : *Factum est illi in testamentum xternum, el semini ejus sicut dies cœli, fungi sacerdotio, el habere laudem, el glorificare populum suum in nomine ejus.* Eorum est pro omnibus orare, XX, 221, 2 : *Orate pro invicem ul salvemini.* Sacerdotes orando sanctequo vivendo so hostiam Deo pro peccatis populi offerre debent, XIII, 339, 2: *Peccata populi mei comedent, et ad iniquitatem eorum sublevabunt animas eorum.* Tripliciter peccata populi comedunt, 338, 2; 339, 1. Eorum est flero et plorare peccata populi, 500, 2 : *Inter vestibulum el altare plorabunt sacerdotes ministri Domini, et dicent : Parce, Domine, parce populo luo.* Olim pii sacerdotes fluebant lacrymis in sacrificio, hac de causa sudario utebantur, 500, 2. In Missa sacerdos promiscuo orat, obsecrat, postulat, gratias agit, XIX, 194, 2. Sacerdotes Deum orent pro aegri salute, X, 277, 1 : *Est enim tempus quando in manus illorum incurras; ipsi vero Dominum deprecabuntur, ul dirigat requiem eorum el sanitatem propter conversationem illorum.*

Quarto. *Sacerdotes telum animarum habeant, et sint ferventes,* XIV, 572, 1. Animarum pereuntium rationem reddent, *ibid.,* 2. Sacerdotes in cura Ecclesiæ et animarum Christum et Neheniiam imitentur, IV, 230, 1, 2. Pro honore Dei, nulli parcant labori, ct hac de re exempla, I, 704, 1. Quomodo tropologice. Deo debeant offeree pectus el

brachium, *ibid.* Sacerdotes debent esse juge holocaustum, H, 38, 2 : *Hxc est lex holocausti : Creviabitur in altari tola node usque mane; ignis ex eodem altari erit.* Quam animabus convertendis insistere debeant, XII, 734, 1, 2, Quomodo cum peccatoribus agere debeant, XIX, 393, 2 : *Qui condolere possit iis qui ignorant el errant, quoniam et ipse circumdatus est infirmitate.* Quomodo debeant esse uncti misericordia et aliis virtutibus, **I, 701, 1, 2.** In iis requiritur etiam corripiendi libertas, XIV, 572, i. Eorum et clericorum status est militia, II, 208, 2. Sunt milites cœli, XI, 361,2 : *Et erit: In die illa visitabit Dominus super militiam cali in excelso.* Cæteris dormientibus debent vigilare, II, 38, 2. In officio negligentes perstringuntur, 286, 1 : *Excubato in custodia sanctuarii, et in ministerio altaris, ne oriatur indignatio super filios Israel.* Eorum vestis debet esse patientia, 4$, 1 : *Sacerdos qui offert holocausti victimam, habebit pellem ejus.* Sacerdotes in primitiva Ecclesia, peno omnes ad mortem rapiebantur erantque duces ad martyrium, XIV, 592,2; 593, I. Sacerdotum quorumdam societatis Jesu mira chantas, XVII, 433, 1.

Quinto. Sacerdotes habere debent doctrinam et veritatem, I, 690, 2: *Pones autem in rationali judicii Doctrinam et Veritatem, qux erunt in pectore Aaron, quando ingredietur coram Domino, en gestabit judicium filiorum Israel in pectore suo, in conspectu Domini semper.* Eorum est docere populum Dei, VII, 203, 1. Eorum est scire et docere legem Dei, XIV, 572, 2 : *Labia enim sacerdotis custodient scientiam, el legem requirent ex ore ejus, quia angelus Domini exercituum est.* Eorum est docere fidem et veritatem, XIX,200,1,2: *In quo postius sum ego prxdicalor, el Apostolus (veritatem dico, non mentior) doctor Gentium in fide et veritale.* Debent esso publicæ ventatis interpretes, I, 690, 2. Sacerdoti sit orbis vestium, id est veritatum, VIII, 633, i : *In veste enim poderis, quam habebat, totus erat orbis terrarum.* Quomodo sancta et salutaria loqui debeant, XIV, 572, 2; XX, 361, 2; 362, 1 : <Si *quis loquitur, quasi sermones Dei.* Sacerdotes comparantur apibus, XIV, 572,2; 574, 4. Curant et discernunt lepram animæ, XV, 221, 2.

Sexto. *Sacerdotes non sectentur opes, et plura sacerdotia,* X, 463, 2 : *Cxlerum in terra gentes non hxreditabit, et pars non est illi ingente; ipse est enim pars ejus, et hæreditas.* Eorum hæreditas est Dous, II, 288, 1 ; *Dixilque Dominus ad Aaron : In terra eorum nihil possidebitis, nec habebitis partem inter eos: ego pars et hæreditas tua in medio filiorum Israel.* Sacerdos nun potest filiis bona et b<ereditatcs ecclesiasticas dare, XII, 847, 2. Sacerdotes omnes erga suos amicos et consanguineos, cl terrena affecti reprehenduntur, XII, 835, 1, 2 ; 836, 1, 2; 837, 1.

Septimo. *Sacerdotes debent esse casti,* I, 698, 4: *Facies et feminalia linea, ut operiant carnem turpitudmis sux, a renibus usque ad femora : et utenlur eis Aaron et filii ejus quando ingredientur tabernaculum testimonii, vel quando appropinquant ad altare ul ministrent in Sanctuario, ne iniquitatis rei moriantur,* 701, 1. 2. Cur eiS matrimonium inire non liceat, XVIII, 302, 1 : *Unusquisque proprium donum habet ex Deo : alius quidem sic, alius vero sic.* Impuri sacerdotes justo Dei judicio contemptui et ludibrio sunt, XIV, 574, 2. Sacerdotum libidinosorum oratio quantopere Deo displiceat, 11, 12, 2 et seq. Sacerdotes impuri gravissime puniendi. III, 290, 2.

Octavo. *Sacerdotum malorum scelus et pana.* Sacerdotum peccatum gravius ratione scandali, III, 276, 1 : *Erat ergo peccatum puerorum grande nimis coram Domino, quia retrahebant homines a sacrificio Domini.* Difficulter remissibile, si sit contra res sacras. 278, 1 : Si *peccaverit* vir *in virum, placari* et *potest Deus :* ii *autem* in *Dominum peccaverit vir, quisorabil pro eoi* Eorum peccata multo graviora sunt quam aliorum, Deumque irritant, XII, 560, I : *Elevavit me Spiritus inter terram et calum, et adduxit me* in *Jerusalem in visione Dei, juxta ostium intenus, quod respiciebat ad aquilonem, ubi erat statutum idolum zeli ad provocandam xmutationem.* Sacerdotes indigui vituperabiles, *Job,* 292, 1, 2: *Ducit sacerdotes inglorios, el optimates supplantat.* Sacerdotes dissoluti sunt aurum obscuratum, XII, 407, 2 : *Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum Î* Quomodo fiant vulpes et lupi, 590, i, 2 : Va *prophetis insipientibus, qui sequuntur spiritum suum, et nihil vident. Qua>i vulpes in desertis prophelx tui, Israel, erant.* Sacerdotes scandalosi fuere hæreseos causa, XV, 154, 1, 2. Quomodo sensim evanescant ct pereant, *ibid.,* 2. Indigne sacrificantes sunt Deo abominabiles, XIII, 401, 2: Aron *libabunt Domino vinum, el non placebunt ei : sacrificia eorum quasi panis lugentium; omnes qui comedent eum, contaminabuntur ; quia panis eorum animx ipsorum, non intrabit in domum Domini.* Immundi tactu rei sacrae non sanctificantur, sed potius eam fœdant, XIV, 345, 4. Indigno communicantes quantopere puniti, II, 140,1 : *Omnis homo qui accesserit do stirpe vestra ad ea qux consécrala sunt, el qux obtulerunt filii Israel Domino, in quo est immunditia, peribit coram Domino. Ego sum Dominus,* Mali sacerdotes a Deo deponuntur, *Job,* 662, 1 : *Conteret mullos el innumerabiles, et stare faciei alios pro eo.* Pauci sacerdotes salvabuntur. XX, 135, 2 : *Notile plures magistri fieri, fratres mei, scientes quoniam majus judicium sumitis.*

4* *Qux sint precipua fidelium erga sacerdotes officia.* Sacerdotes honorandi, IX, 251, 2: *Honora Deum ex tota anima tua, el honorifica sacerdotes.* Sacerdotes a Deo honorati, *Job,* 291, t. Quod

despiciantur, sæpe eorum levitati wribendum. NIX, 212, 2. Sacerdotum peccata non propalanda, I, 161, 1; Jl, 28, I. Eorum immunitas a vectigalibus quam sil rationi consentanea, J, 384, 2. Sacerdos non minus accipere mercedem potest pro intrinseco labore, quam pro extrínseco, XIX, 247, 2: *Qui bait przsunt presbyteri, duplici honore digni habeantur : marime qui laborant in verbo el doctrina (Vide* Concionator, Episcopus, Prælatus, Pontifex, Rector).

SACERDOI ISSA. Sacerdotissæ Priapi eum sua prostitutione colebant. XIII, 345, i.

SACERDOTIUM. *{•Sacerdotium in genere.* Sacerdotium est regno præslanlius, IX, 248, 1. Majus est regno, imo coeleste regnum est, XIV, 574,1. Ex sacerdotio pendet totius populi fidos, cultus et religio, XIII, 337, 2. Ejus ablatio ingens Dei castigatio est, *ibid.* Sacerdotium lucerna repræsentatur, VI, 71, 1. Sacerdotii jus erat primogenitorum familiæ, XIX, 412, 2. Sacerdotii ordo et ritus maximo pendet e victima, *ibid.*

!• Sacerdotium veteris legis. Sacerdotium Aaronicum fuit idem cum sacerdotio Abrahæ, XIX, 412, 2. Sacerdotii Aaron et Melchisedech differentia, *Psalm.* II, 256, I, 2. Sacerdotium in lego voten erat rudo et carnale, IV, 425, 1. Carnaio et temporarium erat, Christi vero spirituale et œtemuin, XIX, 416, 2. Fuil tenuis repr.rsentatio nostri sacerdotii, 419, 2. Sacerdotium Aaronicum quomodo dicalur ælcrnum, X, 456, 2. Sacerdotium Aaronicum promittit David abolendum per sacerdotium Christi, XIX, 419, 1,

3* *Sacerdotium novje legis.* Sacerdotium novæ legis est longe sublimius ct sanctius sacerdotio veteris legis, IV, 425. 2. Sacerdotio mutato, necessario mulari debuit lex, XIX, 416, 2. Sacerdotium Christi novum alteri veteri successit, XI, 343. 1, 2. Sacerdotium Christi in quo fuerit simile Melchisodechiano, XIX, 418, 2. Jurejurando promissum fuit a Deo, 419, 2. Est sternum. 420, 2. Id hominem sanctificat, non Aaronis sacerdotium, 416, 1. Sacerdotii in Ecclesia summa dignitas et pulchritudo, XI, 720, I, J. Sacerdotium mulli sancti fugerunt, ut S. Franciscos, S. Marcus, S< Antoninus, II, 145, 1, 2.

SACHAN. *Sachan* idem sonat quod habitaro, IV, 281, 2.

SACHAR. *Sachar,* id est *memoria.* cur hebraico vocetur masculus, XXI, 244, I.

SACRAMENTARIE Sacramentarioruin hæreMOS auctor Andrcus Carolstadius, XXI, 301, 2. Sacramentara negant Christi corpus posse esso m cœlo et in Eucharistia simul, XVII, 212 I. Sicramentarii hærelici sunt prodromi Antichristi, XIII. <75, 1.

SACRAMENTUM !• *Sacramentum proprie quidni.* XVIII, 36!, I; XIX, 273, 2 ; XX, 340,2. Sacramentum etiam idem est quod significatio, XIX, 153, 2. Id significant quod continent el eífi* ciunt, XVHI, 362, 1. Sunt signa rei ver® et presentís, non raiste cl absentis, *ibid.* Constant e m »teria et forma, XVII, 351, 1. Sacramenta novæ legis alia ratione vocantur mysteria, alia visiones ænigmaticæ et symbolical, XVHI, 39, L

2° *Sacramentorum institutio.* Sacramenta septem esse conira hæreticos asseritur, XXI, 313, t. Sacramenta quo ordino et quibus verbis a Christo instituta, XV, 41, 1,2. Apostoli ea non instituerunt, XVII, 162, 2. Eorum materias et formas quando Christus suos docuerit, 50, 1. Sacramentorum institutio angelis patuit, Christo revelanto, et ex iis quæ post fieri in Ecclesia viderunt, XVIII, 613, 2. Sacramenta omnia ex latere Christi aperto in cruce fluxerunt, XII, 852, 1; XVHI, 664, 2. Quomodo e latero Christi aperto emanasse dicantur, XVI, 621. 2.

3® *Sacramentorum nova legis vis el potentia,* XVII, 150, 2. Sacramenta nova priscis praestant, XVHI, 339, 2. Sacramenta prisca quare essent infirma et egena. 552, 1.2. Sacramenta vetera cl sacrificia non justificabant ex opere operato, sed ex opere operantis, secus legis novæ, II, 1, 2; 7, 2. Sacramenta novæ legis ex opere operato, non ex opero operantis justificant, X, 461, 2 ; XI, 631, 1 ; XVHI, 252, I. Sacramentum quoties aliquod confertur, Deus immediato recipienti illud infundit gratiam, IX, 483, 2. Cur sacramenta ab immundo sacerdote confecta cl applicata suscipientem ol poonitentem mundent, X, 193, 1, 2. Ipsa nos justificant inerit i Christi nobis applicando. XIX. 456. 2 ; 458, 1. Ad Spiritum sanctum pertinent, XVHI, 436. 2. Sacramenta visibilia sunt peccatorum alligamenta, *Psalm.* II, 463, 1. Sunt anirnæ pharmaca, X, 273, 1. Sunt resina, XII,79, 2. Grano sinapis comparantur, XVHI, 363, I.Sunt munda et sancta vasa Dei, XI. 765, L Sunt velut fidei velamina, XVII, 150, 2. Sacramenta septem intelligunlur per septem candelabri Zachari® infusoria, XIV, 397, 1. In eorum inultis usus est olei, *ibid.* Sacramenta septem sunt septem mystic® column® Ecclesiæ, V. 246, let seq. Sacramenta semper omnibus patent, XIV, 535. 2.

4° *Sacramenta in specie (Vide* Baptismus, Confirmatio, *etc., etc.).* Sacramentum Confirmationis asseritur, XII, 608, 1. Sacramenta tria testimonium Christo perhibent, XXI. 613, 1. Effectus sacramentorum Baptismi, Confirmationis, Ordini*, XIX, 274, 1. Quæ sacramenta beata Virgo susceperit, XVI, 71. 2. SS. Sacramenti communio indigna mors est. *Job,* 234, 2.

SACRIFICARE. !• Sacrificabant veteres inter epulas, I, 371. 2 ; V, 250,2. Ohm inter sacrificandum Dei laudes et hymnos voco el musicis instrumentis canebant, 251, 1.

!• Sacrificari sibi jussit Deus uno tantum in loco apud Judæos. idque sub pœna capitis, et quare, ■II, <10. 2. Sacrificare licebat Hebræis extra tabernaculum, sanctum locum Angelo indicante, 1H,

119, 2. Sacrificaci quomodo Nabuchodonosor Danieli jussent, XIII, 33, i. Sacrificandum esl pro defunctis, X, 279, 2 *(Vide* Sac ihf ícium).

SACRIFICIUM. I. Sacr if icium in gener e. *{• Sacrificii definitio et natura.* Sacrificii definitio, II, 15, 2. Sacrificia et dona quomodo differant, XIX, 393, i. Quare sacrificium dicatur xipwmc, X, 461, 2. Sacrificii nomine intelligitur omnis cultus Dei externus, XIII, 369, 2. Sacrificium erat actus religionis et Iatri® Dei, XIII, 369, i; XVI, 360, 2. Sacrificium est summus Dei cultus, V, 250, 2 Sacrificia et vota sunl actus religionis, 81, 2. Sacrificium soli Deo offertur juro Gentium, II, 4, 2. Soli Deo offertur, non sanctis, XII, 33, 2.

Sacrificium refert convivii speciem, undo in eo requiritur victima el libamen, XV, 557, 2. Sacrificium primum fuit panis et vini, XIX, 418, 2. Sacrificium erat quasi convivium Dei yel idoli cum hominibus, II, 14, 2; X, 101, 1; 275, 2; 463, 2; XIII, 400,2. Sacrificium esl cibus Dei, XIV, 557,2. Eo operato,epulum instruebatur, V, 250, 2; XVHI; 347, 2.

2° *Quæ conditiones ut sacrificium Deo acceptum sit.* Sacrificium oblatum ex ro iniqua, vel injusto parta Deo displicet, X,205,1 ; 209,1,2. Sacrificium ex rapina pauperum quinque crimina habet, 207, 2. Sacrificia quorumdam cur Deo displicerent, XIII, 401,1. Sacrificium justi mire Deo placet, X, 218,1. Sacrificii extremi dignitas mensuratur dignitate interni actus devotionis ex quo manat, V, 499, I. Actus sacrificii ul manat a religione el devotione interna, melior est actu misericordi®, non tamen sacrificium oxternum, quia hoc non placebat Deo nisi ex opero operantis, non ex opero operato (ut placet sacrificium logis novæ); misericordia autem per so Deo placet, XIII, 369, 1; 587, 1.

II. Sacr if icia vet er is l egis. *!• Eorum institulio, finis, conditiones.* Sacrificia quibus de causis Deus instituit, II, 14, 1. Ea facienda erant propter mandatum Domini, quid iis intenderetur, X, 216,1. Quare oa offerrentur Deo, X, 461. 2. Quomodo Deo placuerint, II, 14, 2. Ea odorabatur Deus, XVIII, 650, 2. Gur dcindo Deo non placuerint, XI, 112, 1. In sacrificio cur victima Deo debeat immolari, II, 15, 2. Quomodo sacrificabantur liquida, quomodo solida, *ibid.* Octo animalia sacrificabantur, *ibid.* Sacrificiorum carneorum ritus, 19, 2. Sacrificia Hebræorum orant azyma, non fermentata, II, 18, I; XIII, 569, 2. In sacrificiis cur exigat Deus hepar el renes, I, 701, 2. In sacrificiis cauda adoleri Deo jussa, quid significet, 703,1. Quid adeps, *ibid.* In sacrificiis victimam elavaro quam sil antiquus ritus, 703. 2. Sacrificia solum in templo Salomonis fieri poterant, non alibi, XVI, 360,1. Ea in Sancio peragebantur, XVII, 275, 1 ; XIX, 436, 1. Sacrificium vespertinum erat matutino honoratius, XIX, 202, 1. Sacrificium vespertinum erat figura sacrificii crucis, *Psalm.* II, 429, 2.

V *Sacramentorum veleris legis vis el efficacia.* Sacrificia Judæorum vim sunm habebant ex opere operantis, novæ legis ex opero operalo, IX, 453, 2; X, 206. 2; 216. i; 461. 2; XIII. 557, 2; 560. i; 594, 2. Sacrificia veteris legis quatenus ab Eucharistico differrent quoad peccatorum expiation un, IX, 228, 1. Eorum cl Christi sacrifiai triplex dr'orenlia, XIX, 453, i. Cœlum reserare non poterant, 437, 1. Comparantur cum sacrificio crucis in dignitate, non in modo peccata expiandi, XVHI, 1.2, Erant tantum protestationes quibus Judæi se aliud sacrificium expectoro testabantur, XIX, ¡>3. I. Sacrificiis homicidium non expiabatur, XV, 162. 2. Sacrificia Aaronica an sint abominatio desolationis, XIII, 131, 2. Sacrificia legis quomodo vocentur sempiterna, XIX. 418. I. Sacrificia multa Veleris Testamenti Christum præsigmficarunt, XII. 100, 1. Quibus sacrificiis priscis adumbratus Christus, XXI. 256. 2. Sacrificia omnia vetera, et cæremoniæ in Christi morte finem accepere, XIII. 130, 1, 2. Quare sacrificia Christus in Ecclesia non retinuerit, XIX, 452, 2. De sacrificiis suis Judæi decem miracula referunt, fabulosa tomen, II, 29, 2. Sacrificiorum et aliarum functionum sacerdotalium sumptus solvebat populus apud Judæos, 60, 1.

3ŋSacrificiorum veleris legis vari species* Primo. *Sacrificiorum divisio.* II, 15, 2. Sacrificiorum tres species, 15, 1, 2. Sacrificia apud Judæos erant triplicia, IX, 253, 1 ; X, 214, 1 ; XVIII, 441 2. Sacrificii tres species a Deo Judæis præscriptæ erant, XIII, 563, 2. Quod dicalurin Scriptura sacrificium sanctificationis, IX, 253, 1.

Secundo. *Sacrificium holocaustum quid sit, el unde dicatur,* II. 5, 2. In co crematabatur tota victima. excepta pelle, 6. i. Reliqui ritus oblationi* ejus recensentur, *ibid* Holocaustum bovis et avium quid tropologico significet, *ibid.* Quid holocaustum vituli et agni, quid turturis el columba?, *ibid..* III. Tropologia rituum holocausti exponitur, 6, i ; 9,2. Holocausta ovium tropologice sunt martyres. 10 1. In eo cur avium vesica el pium® abjiciantur, 11,2. Quid hoc mystice significet, tfcid. In eo cur Deus ascellas confringi juberet, 12, 2. Quid hoc mystico significet, *ibid.*

Tertio. *Sacrificium pro peccato.* Sacrificii pro peccato pontificis quis ritus, 11, 26, 2. Victima pro pontificis peccato tota extra castra crematabatur, *ibid.* Quænam ejus rei litteralis causa, *ibid.* Quænani allegorica. 27,1. Quænam tropologica, *ibid.,* î. Quænam anagogica, *ibid.* Secunda hostia pro peccato principis eral hircus, 28, 2. Quarta hostia pro peccato plebeii erat capra, 29, 1. Hostiis pro peccato imponebatur sal, non vero thus neque libamina, *ibid.,* 2. Sacrificium pro peccato mystice significat poenitentiam et compunctionem, 30, I. Quid quod in hoc sacrificio offeratur pro peccato principis hircus, 29, 1. Quare pro peccato plebeii capra, *ibid.* Sacrificium ovis, turturis, columbæ pro peccato quid tropologice significet, 33, 1. Ca*

rebat boc sacrificium oleo et quid hoc significet, 33, 2. Thure etiam carebat, et quæ ejus rei significatio, *ibid.*

Quarto. *Sacrificii victima pacifici quænam sil.* II, 21, 1; X, 214, 1. Sacrificium pacificum qua de causa offerretur, IX, 252, 2. Dividebatur in tres partes; adeps ejus et sanguis Deo adolebatur, pectus et armus dexter sacrificanti cedebat, reliqua caro laico offerenti, *ibid.* Quid hoc mystico significet, II, 45,1. Debebat hæc victima esse bos, ovis, aut capra, non avis, 21, 2. Quid tropologice hæc victima significet, *ibid.* Quid allegorico et tropologico adeps in hac victima designet, 22, 2. Quid renes tropologiee, *ibid.* Quid cauda ovis, ^3, i. Thus etiam in boo .sacrificio adhibebatur, Ì4,2. Victima pacifica debebat eodem die comedi, quare, quidquo hoc significet, 44, 2. Ritus immolationis hujus sacrificii, 45, 2.

Quinto. *Sacrificium juge.* Sacrificium juge cur et quale fuerit, I, 705, 2. Ejus ritus describitur, 706, i. Sacrificium Christi in Eucharistia significat. *ibid.* Item Christum oblatum infantem m praesentatione, et enmdem oblatum in cruce, ibid., 2. In eo unus agnus mane, el unus vesperi quotidio immolabatur, II, 353, 2; X, 460, 2. Quare et quo ritu immolabatur, *ibid.* Is agnus debebat esse anniculus, ot immaculatus, et offerri cum libaminibus, *ibid.* et seq.

Sexto *Sacrificium mincha.* Sacrificium mincha erat ex simila aut pane, II, 14, i. Quibus de causis Deus illud instituent, *ibid.* et seq. Fuit Eucharistico typus, 15, i. Fuit verum sacrificium, *bid.* Cur minebæ additum oleum, ibid., 2. Imponebatur ei etiam thus, el quare, 16, 1. Eral triplex: clibani, sartaginis et craliculæ, 17, 1. Carnem Christi in cruce frixam significat, *ibid.* Item Ecclesiam, *ibid.* Quid tropologice in eo sacrificio significet clibanus, sartago et craticula, *ibid.* Tertia species minebæ erat oblatio spicarum, 19, 2.

Septimo. *Sacrificium festi expiationis,* II, 103,1)t seqq. In eo hircus pro peccato immolatus signitcal Christum patientem, el monentem in cruce, ito n immolatum, *ibid..* 2. Hem Barabbæ pobtposiluin, ibid. Tropologice quid luno duo hirci significent, *ibid.*

Octavo. *Sacrificium zelolypix,* II, 214,1, 2.

HI. Sacrificia Gentilium.— Sacrificia offerebant Gentiles oum arandum esset, cum metendum, cum vindemia oalcanda, XIII, 400, 1. Sacrificium Gentiles sortibus addebant, ad idolum quod consulebant. conciliandum, XIV, 34, 2. Veterum fuit oblatio thuris, XIII, 274, 2. Sacrificiorum apud Romanos ritus, II, 13, 1.

IV. Sacrificium novjj legis *(Vide* Eucharistia QUATtNus sacrificium). Sacrificium verum cl proprie dictum extal in Ecclesia Dei, *Psalm.* II, 2û6, I, 2. Cur sacrificium Melchisedecbi Paulus esse typus venerabilis Eucharisliæ non dixerit, XIX, 397, 2. Sacrificium Christianorum est eu* charislicum, aut spirituale, aut mentale,XIV,546,1, Sacrificium pro defunctis sanctum est ac pium quadruplicates IV, 554, 2.

V. Sacrificium spirituale.— Decem sunt sacrificia spiritualia, XIX, 521, 2; XX, 93,2. Sacrificium magis Deo acceptum, *Psalm.* I, 450, 2. Sacrificium laudis quale, *Job,* 481,2. Purificationem præ- requirit, 16, 2. Sacrificium laudis a Dei laudo quomodo internoscatur, *Psalm.* I, 332, 1. Sacrificium laudis summam salutis complectitur, 334, 1, 2. Sacrificium mysticum animæ quid sit, XIII, 354. 1. Sacrificium mystice sunl qui partem tantum, holocaustum qui totam Deo offerunt, XII, 800, 1. Sacrificium triplex in eleemosyna includitur, X, 216, 2. Sacrificia cur dicantur martyria, XIII, 42, 2.

SACRILEGIUM. Sacrilegium et sacrilegus quid sint, XVIII, 64, 2. Sacrilegi vocantur a sanctis Patribus clerici beneficia multa possidentes, XII, 741, 1, 2. Sacrilegii vindex acerrimus Déus, XVII, 148, 1. Sacrilegium quomodo puniat Deus, XIII, 75, 2, Sacrilegia punita, III, 46, 2.

SADDAI. *Saddai,* hoc est mammons dicitur Deus apud Hebræos, VII. 473,2; XXI, 133, 2. *Saddai* nomen Dei est, quia ipse abundat in omnibus bonis. XIV, 600, 1; XVI. 40, *i.*

SADDUCÆL Sadducæi undo vocarentur, eoruin dogmata, XV. 98, 2; XVII, 125, 1. Erant athei, XV, 98, 2. Erant quasi Judæorum epicurei, XVII, 125, 1. Eorum quinque errores, 307, 2. Solum Pentateuchum recipiebant, Prophetas rejiciebant, XVI, 482, 2. Dei quoque potentiam ct providentiam negabant. 481, 1. Negabant esso spiritus, XVI, 135, 2; XIX, 42, 2. Resurrectionem etiam negabant, XIX, 42, 2; XX, 473, 2. Negantes resurrectionem, Christo quæstionem inextricabilem (ut putabant) de illa proposuerunt, XV, 480, 2. Contra eos scriptus est liber *Sapientiæ* et liber II *Machab.* Horum hæresis tempore Christi viguit, ct quomodo ipse vivens eam refutant, XVII,, 450, 2 et seq.

SADOC. In Sadoc et posteros ejiw, amoto Abialhar, transtulit Salomon sacerdotium ct pontificatum, XH. 287, 2: 833, 1. Sadoc illustris fuit pontifex tempore Salomonis, 790, 2.

S/ECULARIS. 1* Sæculares caeci sunt in spiritualibus. Job, 452, 1. Qualis eorum amicitia, 792, 1. Sæculares in divitiis suum finein ultimum constituunt, XVIII, 439, 1. Quare sæculares multos religiosos in regno Dei præcodant, V, 398, 1 (Vide Mundani).

2* Sæcularo subinde significat id quod cito transit, XIX, 320, 1. Sæcolaria negotia quæ sint, 283, 1. Quinam ea fugere debeant, *ibid. (Vide* Mundana).

S.ECULUM. !• *Sxculum unde deducatur,* XX, 95, 1. Sæculum an recte a senio dicatur, XVH, 302, 1.

2* *Sxculum pro* *vo *el tempore decurrente*

sumptum. Sæculum in Scriptura proprie significai ævum et tempus decurrens, sibique succedens, et melonymice res quæ illo sæculo et tempore existant, XIX, 352, 1. Quomodo sæcula præfinierit Deus, XVIII, 614, 1. Saeculorum mutationes et revolutiones undo norit Deus, X, 378, i. Saeculorum varia divisio, XIX, 449, 1. Sæculum aureum, argenteum, æneum et ferreum Gentilium describitur, XIII, 21, 2. Sæculum vetus præsenti non esl proferendum, VII, 254, 1, 2. Sæculum Christi ultimum omnia priora consummat, XIX. 400, 2. Sæculum ultimum Anlichristi qualo sit futurum, VII, 253, 2 (Fide Æt a s, Tx mpu s).

3* *Sxculum pro xlernitate acceptum.* Sæculum, cum geminatur, absolutam aeternitatem denotat, XIX, 360, 2. Sæculum sanctam idem est quod beatum, ipsum describitur, IX, 492,1 *(Vide* Æt e b- n it a s).

4* *Sxculum pro centum annorum duralione intellectum.* Sæcula omnia semper aliquos viros illustres habuere, X, 427, 1 ; 428, 2. Sæculis sæpe singulis videmus singula regna in aliam familiam aut gentem transferri, XIII, 86, 1.

5* *Sxculum pro vita sxcularl aut mundana.* Sæculum hoc æstuans et tempestuosum est velut mare, et quilibet homo quasi navis. V, 27, 1 ; XIII, 438, 1. Sæculi vi® vel semitae dicuntur viæ peccati et peccatoris. XII. 152, 1. Cur a propheta dicantur non tritae, *ibid.* Sæculum cur dicatur nequam, XVHI. 517, 1. Ejus felicitates sunt dormientium somnia. 655, 1. Cur dicantur divites sæculi hujus, MX, Ilio, 2. Sæculum quomodo Christus reformant. XI, 236. 1, 2 (Vide Muiwus),

SAGACITAS. Sagacitas esl pars prudenti®, V, 350, 1.

SAGÆ. Sagæ plures sunl quam sagi, V, 350, 1. Femin® senes fiunt sagæ variis de causis, X, 369, 1. Quomodo ægros sanent, X. 270, 1, 2. Sagæ quomodo per certas herbas et signa maleficii pueros et bestias occidant, IV, 293, 1. Sagis quomodo dæmon imponat, XI. 397, 1.

SAGARES (S.j. S. Sagares an fuerit episcopus Laodicensis, cui scribit S. Joannes, XXI, 79, 2.

SAGENA. !• Sagena quid proprie significet, XV, 334, 2. Sagitta est reto minus, XIV, 219. 1.

2* Sagena allegorico vocatur Belus, deus Chaldæorum, XIV, 219, 1, 2. Hem industria militaris ol armaNabuchodonosor, *ibid.* Quidsagenæ miss® in mare simililudino innuere Dominus voluerit, XV, 334, 2.

SAGITTA. V Per sagittas quomodo veteres divinarent, et ita per eas Nabuchodonosor sortes quæsivit, XIII, 343, 2.

2* Sagiltæ sunl verba Dei, *Psalm.* I, 294, i. Sagittarum Christi efficacia, XI, 582, 2.

Sagiti® Domini quid, el earum effectus, *Psalm.* I, 240, 1, 2; 241, 1. Sagiltæ Dei suñt morbi ct mago® tribulationes, XII, 386, 2; *Job,* 156, 2. Sagittæ cœlentas aunt fulmina, tonitrua, grandines et lapides, XIV, 259, 1. Sagittæ famis qu® sint, XII. 544, 1. Sagittas duplices infligunt meretrices, amoris el doloris. V, 197, 2.

SAGITTARIUS. Sagittarii certo configentes scopum aliqui recensentur, XII. 385, 2.

Sagittarius est nomen numismatis Persici, 1, 391. 1.

SAL. !• *Salis etymon et generatio.* Salis etymon, X, 316, 2; XV, 153, 2. Ex igne et aqua quomodo generetur. XV, 153, 1. Sal filia maris, XI, 350, 1. Fit ex aqua salsa, X. 409, 1. Quatuor constat elementis, XV, 154, 2. Sal aliud marinum, aliud terrestre, quod ex terra bituminis effoditur, XIV, 291, 2. Omnibus pene rebus mixtis inest sal, XII, 606, 2.

2* *Salis proprietates.* Sal miram habet nataram vix ulli alteri similem, X, 408, 2. Est natur® balsamum, XII, 606. 2 ; XV, 153. 1. Ei pruina confertur, X, 408, 2. Sitim excitat, sua acredine mordicat et pungit, siccat et urit. XV, 153, 2. Sale aspersa terra sterilescit. XIV, 291, 2. Sterilitatem causât, quia terram exurit, X, 314, 1. Salem olim seminabant, cum aliquem locum desolare vellent, IV, 215. 1. Sal cum igne non convenit, IX, 264,2. Salire igne quid sit, XV, 701. 1 et seqq. Sal conservat corpora et ea a corruptione preservai, II, 19, 1 ; XV, 153, 2. Pisces a putrefactione conservat, XIV, 216, 1. Exstimulat ad venerem, X, 316 2.

3* *Salis usus.* Sal est necessarium ciborum condimentum, XII, 606, 2. Est condimentum condimentorum, X. 316, 1. Quatenus ad vitam hominis necessarius, X, 316, 1. Sal notat convivium, quia in eo omnia sale condiuntur ul sapiant, IV. 215,1. Estcordivilalis. X.316,2. Cibum insipidum gratam reddit, XV, 153. 2. Cur veteres eum divinum vocarent, X, 316, 1; XVII. 50, 2. Sal dictus divinus ol rebus divinis esl amicissimus, XII, 606, 2. Victimis Aaronicis adhibebatur, XVIII, 201, 2. Hem panibus propositionis, XIX, 432, 2. Sal erat in omni sacrificio, et quare, II, 18, 2; X, 316, 2. Idem adhibetur in aqua lustrali, X, 316, 2. Adhiberi solebat in sanciendis foederibus, et quid hoc significet. II. 19, 2. Hospitibus primo solitum apponi,et quare, II. 19, 2 ; XVII. 50, 2. Salin solent corpora infantium recens natorum, cur, XH, 606. 1, 2.

4* *Salis proprietates figurativa.* Sal mystice quid denotet, el quarum rerum sit symbolum, XV, 701, 1 el seqq., XVH. 50, 2. Sal baptismi quid sil, XII. 606, 2. Sal symbolum communionis, XIV, 291, 2. Sal adaptatur sacrificio eucharistico, XIV, 563, 1. Sal terre sunt apostoli et prædicalores, *ibid.* Salo quomodo verba condienda sunt, X. 64. 2. Sal vil® est amicitia, VII, 114, 2. Sal symbolum esl discretionis, 11,18,2; X. 317, 2. Item sapienti®, graliæ el prudenti», XV, 153,1; XVIII,201, 2; *Job,* 159, 2. Item doclrmæ aposlolicæ, H, 19, 1. Hem incorrupüonis et æternitalis, H, 19, 1 ; XIVt 663, I.

SALACIA. Salacia dieta est a sale, X, 316, I Salacitas mulierum, 9, i, 2; IO, L Quæejus causa. 9, 2. Salaces asinis cur comparentur, XI, 330, I.

SALADINUS. Saladinus in Ægyplo plurimos Cbristianos occidit, XXI. 349, 2. Saladinus monens interulam suam in qua sepeliendus erat per castra de lancea suspensam circumferri jussit, XIX, 257, L Ejus preclara in morte vox-do rerum terrenarum vanitate, 1,538, 2.

SALAM. *Salam* significat retribuere, et pacifi-5um esso. XX. 371, 1.

SALAMANDRA. 1® Salamandram in igne vi-/ere est fabula, I, 66, 1; II, 700, 2. Salamandra /gno consumitur, etsi non tam cito, VIII, 596,1; XV 99, 2.

2® Salamandra est amoris hieroglyphicum, V, 193. 2. Item innocentiæ symbolum, 284, 2. Salamandra constantiae symbolum est, eamquo pro insigni assumpsit Franciscos I, Galliæ rex, XII 4L 1.

SALAMINA. Salamina urbs Cypri, XVII, 277,1.

SALARIA Salaria via undo dicta sit, a salo nomen accepit, IV. 472, 2; XV, 153, 2.

SALARIUM. Salarium dictum est a salo, IV, 215, L Salarium et stipendium militare dictum a sale, IV. 472, 2.

SALATII1EL, Salathiel an fuerit binomius, XIV, 318. 2. An fuerit Zorobabelis paler, an avus, an pater ejusdem adoptivus, *ibid.* Mortuus est in Babylone, 319, 1. Salalhiel Lucro in Christi genealogia alius est a Salílhfel e Malthæf, XVI, 98, 1.

SALEM. Salem eadem est quæ Jerusalem, et undo dicta, XIX, 408, 1.

SALETI1US. Salethus Crotoniensium princeps, commisso adulterio vivus in ignem insiliit, V, 476, 2.

SALII. Salii sacerdotes Martis, III, 457, 2.

SALIM. Salim erat locus baptismi Joannis, quod illic essent mullæaquro, XVI, 348, 1.

SALISBURGUM. Sallsburgi princeps opes suas ex salo colligit, IV, 465, 1.

SALIUNCA Saliunca quæ sit herba, et undo dicalur. XI, 654, 2. Ejus proprietates el potentia, ibid.

SALIVA. 1« *Saliva* vox undo derivetur, XVI. 459.2. Saliva quam sil medica, *tbid.* Saliva Christi vivifica eral, XV, 693, 2; 696, 1. Saliva natorum in festo conversionis S. Pauli anguium morsibus medetur, juxta Alanum Copum, XVIII. 14, 1.

2® Salivæ symbola, XV, 459, 2. Saliva quid mystice, *Job*> 198, 2.

SALIX» I* Sahces ID Babylonia abundant, XI, M9,L I

2® Salices esse dicuntur Ecclesia et justi, XI, 6M),*1.* Salix præmaluri incrementi symbolum, V, 38u, 2.

SALMANA. Salmana Madiamiarüm princeps a Gfdeone cæsu*, XIII. 423, 2. *

SALMANASAJL Salmanazar an sit Sargon qui Samariam vastavit, XI, 322, 1, 2. Salmanasar rex Assyri® defectionem Israclilarum tam a Deo quam a so ullus est, et vitulos et populum in Assyriam abduxit, XHI, 416, 1. Quo anno decem tribus Captivitas in Assyriam abduxerit, IV, 267, 1, 2; 269, 1; XI, 225, 2, 425, 2.

SALOME mater Machabæorum. Salome mater Machabæorum fuit fortis mulier, VI, 489, 2.

SALOME uxor ZebedroL Salomo ot mater (ilio-rum Zebedæi est eadem, XV, 337, 4. Fuit soror Jacobi Minoris, XV, 337, 2; XVI, 97, 1. Et conno* brina Christi, XV, 337,2. Duos filios habuit, Joannem et Jacobum Majorem, XVI, 97, 1. Astabat cruci Domini, XV, 638, 2. Indo domum rediit, 641. *2.*

SALOME filia Ilerodiadis. Salome saltatrix, Ilerodiadis filia, mire a Deo punita, XV, 691, 2.

SALOMON. 1® *Salomonis nomina.* Salomon unde dictus, X, 492, 2; XIX, 357, 2; 409, 1. Salomon id est pacificus, el quare, III, 484, 1, Salomonis pacifici nomen a variis principibus sua lingua mutuatum, 548, 2. Alio nomino vocalur Icdidia, 484, 2. Ei nomen jussu Dei inditum fuit, X, 493, 1. Fuit trinomius, V, 1, 1. Cur vocetur hebraico *Cohclet,* id est*concionatrix,* VII, IO, i. Vocalur Congregans et filius Vomentis, VI, 418, 2 ; 419, 1, 2. Cur se Lamunlem vocat, 478, 1, 2. Cur vocetur tenellus patris, V, 105, 1.

2° *Salomonis orlus, temperamentum^ indoles.* Salomon fuit Bethsabo primogenitus ox Davide, VI, 480, 2. Conceptus est statim post mortem infantis ex adulterio nati, III, 484, I. Quomodo vocetur unigenitus, V, 105, 1. Videtur fuisso promogcnilus, 107, 1. Filius fuit pœnilenliæ, ideoque a parentibus unice dilectus, tbid. Fuit Belhsabee filius votorum, VI, 480, 2. Item filius orationum. 481, 1. Fuit matri unico dilectus, V, 107, 1. Fuit quasi peculium Dei et ab eo adhuc puer dilectus, VI, 478, 1. Ejus forma, III, 616,2; 617, i. Fuit corpore delicato, et optimo temperamento; fuit docilis ct flexilis, V, 105, 2. Fuit hæres regni, 107, 1. Qua ætate floruerit et vixerit, 4, 2 ; 466, I !

3» *Salomonis regnum.* An Salomon fuerit moriente patre puer, V, {05, 1. Est a Deo electus rex, accepit a Deo sapientiam, VI, 478, 1. Quo rotatis anno ad regnum evectus sit, 214, 1. Juvenis, id est duodecimo rotatis anno regnare cœpil, XIX. 232, 1. Juxta alios anno rotalis suro vigesimo iniit regnum, 111, 547, 2; Vili, 488, 2. Rognât vivente patre, 111, 547, 2. Salomon bis uncius fuit, 548, 2. Secunda Salomonis unctio publica fuit, IV, 140,1,2. Cur duxerit filiam Pharaonis, 111, 556, i, 2. In e< non peccavit, <Hd., 2. An prima nuptiarum nocU in causa fuerit ul sacrificium inatulinum æquo serius sit oblatum, VI, 479, 1. Ejus pietas auspicantis regnum, III, 658, 2. Salomon initio quam religioni et cultui divino fuerit addictus, XII, 372, i, 2. Somnium in quo sapIfntiSm accepit,

probabiliter fuit naturalo, 111, 558, 2 et seq. Sed divinum fuisse ot oxstasin etiam est probabile, 559, 1, 2. Est immissum Salomoni por angelum, 560, i. Quaro id factum nocte, *ibid.* Quando judicium in causa meretricum fecerit, X, 500, 1. Simulato, non serio dividi infantem mandavit, III, 563, 2. Parcit Adoni» conditional, 549, i. Juste eum postos occidit, 554, <. Salomon non auctoritate sua sed Dei, Abiatbar a pontificatu amovit, *ibid.,* 1. Pontificatum posteris Phinees restituit, X, 465, {.Salomon dedit Hiram urbium Galilææ usumfructum, dominium autem dare non poterat, III, 601, <. Omnes opes expendit in fabricam, *ibid,* 2. Palmyram muniit, *ibid.* Omnes Cbananams tributarios fecit, nec peccavit non occidendo, *ibxd.* Quando instruxerit classem pro colligendo auro, 602, 1. Ex Ophir, id est India Orientali, aurum habuit, *ibid.* Regina Saba ex eo filium concepit, 706. <. An in insula Coo equos generosos emerit, XVII, 378, <. Ejus equorum copia a peccato excúsate, 111, 567, 2.

4° *Salomonis gloria, magnificentia, opes,divitix.* Salomon rox magnus, III, 569, I. Fortitudine justitiæ regni solium firmavit, V, 496, 2. Regnavit in pace,et late imperium suum propagavit, X, 492. 1 ; 494, t. Plenam cum omnibus vicinis, tam inimicis quam amicis, pacem habuit, ideoque suis fuit charus, 494, <. Ejus gloria et simul humilitas, 494.2. Gloria tanta ei data ob virtutom, ut eam alii aemularentur, III, 610, 2. Ejus magnificentia in numero, opibus, fortitudine militum et famulorum, V, 433,1. Ejus opes et diviliæ, III, 607, 2; X, 495, 1. Ditior fuit omnibus monarchie, VII, 99, 2. Cur dictus sit *Alkum,* VI, 465, i. Superavit omnes omnino reges gloria et divitiis, III, 561, 2. ünde suas opes coacervaverit, VII, 100, <, 2. Aurum ei allatum, III, 607, i, 2. Ejus thronus eburneus, 608, 1, 2. Ejus thronus duobus leonibus stipatus mystico explicatur, IV, 347, 4. Desolio ejus fabula, 361, 1. Paupertatem et nimias opes deprecatur, Vi, 431, 2; 432. 2.

5° *Salomon templum Deo ædifical.* Quaro Deo templum (edificarti, non David pator, XIX, 357, I. Salomon fecit novum altare thymiamatis, mensam panum propositionis et candelabrum pro templo, III, 578, 2. Salomon omnia vasa tabernaculi reposuit, et nova alia fecit pro templo præler arcam, 593, 1, 2. Quinque candelabra pro templo fabricavit, *ibid,,* 2. Duplices Cherubino^ fecit, priores ad arcam, alteros ad altare thymiamatis, utrinqun dispositos. XII, 495, 2. Hi quales essent, et quomodo dispositi, *ibid. (Vide* Animal, Ciierub). Salomonis porticus in templo qua» diceretur, XVII, 118, <; 449, 2. Salomon quam porticum templo adjecerit, XVI, 477, 2 ot seq. Salomon facie ad templum versa orat, HI, 597, 2. Ejus pietas a principibus imitanda, *ibid.* Utrumque genu flexit in oratione. 598, 2. Excusatur a peccato plura altaria in templo fabricans, 599, 1.

6« *Salomonis sapientia.* Salomon fuit sapiens X, 493, 1. Idquo pene a puero, *xbid.* Quanta ei fuerit sapientia a Deo indila, 493, 1 ; 558, 2. Ejus sapientia indio regni, VI, 451, 2. ? ñt sapientium omnium magister el princeps, V, 1, 1. Ejus sapientia et scientia, 4, 2 et seq. Fu t divina, 6, I.Ejus sapienti» redundantia ol spiritus, VI, 419, 2 et seq. Sapienlior et præslanlior fuit puer so seno, VII, 183, 2. Sapientia Salomonis sdentias naturales, mysteria fidei,donum prophetiae,etc, comprebondit, III, 561, 1. Adamo, David, etc., fuit sapienlior, *ibid.,* 2. Non tamen beata Virgine ct apostolis in mysteriis fidei, tòid. Nescivit quid do Maire Dei, VII, 278, 2. Fuil vere propbeta, V, 3, 2; VI, 421, 2; 453, <. Et Deo piemia. VI, 421, 2. Deum incarnandum prævidit. V, 44, 2. Nulla dogmata a gentilibus philosophis hausit, V, 5. 2 ct seq. Ejus dogmata secuti sunl posteri sapientes, 7, 2. Per sapientiam factus est regum maximus ct gloriosissimus, 216, 2. Secreta natur» et rerum proprietates occultas, eas maxime quæ sub lerra latent, aperuit, X, 493, 2. Ob parabolas factus est celebris, 493, 2; 494, 1. Longe laleque nomen ejus divulgatum est, *ibid.* Salomon sapientissimus Moysen imitatus eel, IV, 505, 2. Salomon quando potuerit instituere piam aliquam formulam ejiciendi dæmones, quando non, IV, 298. i. An ei vere ascribantur exorcismi daemonum per radicem *baraas, ibid.* Salomonis exorcismi an magici et quando ab eo compositi, XVH. 352, 2. Salomon an alchimista fuerit/ Vili, 469, 2. Ken est alchimiæ inventor, V, 88, 2. Salomon an annulum htalem sapienti» habuerit, XIV, 348, 2. Academiam in arco Sionis el in atrio templi sui erexit, X, 566, 2. An ipsemet in ea sapientiam sit professus, V, 266. <, 2. El quoto anno regni sui : in ea parabolas et proverbia sua dictavit, *ibxd..* 2. Quo sensu se stultissimum virorum dixerit, VI. 422,2; XIX, 187, i. Ejus humilis modestia, VI, 423, i. Pr® Christo fuit insipiens, IX, 658, 2.

7» *Salomonis scripta.* Tres ejus libri, V, i, 1. Salomonis librorum distinctio, VII, 3, 1. Quo ordine libros suos scripserit. V,*2,2. Cum *Prorrrbia* scripsit, spiritum propheli» habuit, 2, i, 2. Anea dictant tantum, an vero conscripserit et digesserii, 2, 2. Ipsius sont omnia quæ libro *Proverbiorum* continentur, *ibid.* Fuit auctor libri Proverbiorum, ideoque ei suum nomen præfigil, idque primus inter omnes scriplores sacros, et quare, 4, 2; 15, L Cur se Davidis filium vocet, 15, i. Cur hoc obscuro orationis genere usus sit, 15, 2 et seq. Videtur sua proverbia diebus festis ad populum esse concionalus, 20, i. In iis nunc patris, nunc pædagogi personam induit, 31, 2. Lectorem et auditorem suum subinde inter docendum compellat et excitat. VI, <61, 2. Doctrinam suam commendat, 162, <65. Quot parabolas dictant, multe earum perierunt, 25<, <. Ipse eas scripait aut Mliem dictavit, >52, i. An aUam ulü-

morum duorum capitum *Proverbiorum* sit auctor. 417, 1, 2. Matrem suam deprædicat, et describit sub mulieris foriis typo, 488, i *(Vide* Pbovsr bia).

Salomon auctor libri dicti *Ecclesiastes,* VII. 1,2. Ille cur Ecclesiastes dicatur, 2. 1 ; 9,1, 2. Quaro se regem Jerusalem vocet, <1,2. Cur dose in tertia persona loquatur, 16, 2. Cur de tempore agat, 128. 1. Cur vix ullum hominem per omnia rectum se invenisse dicat, 276, 1 (Fide *Ecclesiastes).*

Salomon reían auctor *Ecclesiastici,* IX, <7, 1. Curis ei tnbuatur, 18, 1. Plurima scripsit quæ non sunt edita, *ibid.* An Vetus Testamentum syriaco verti jusseril, 22, 2. Sola ethica præcepta postcris tradidit, 6, 1. Idquo per breves gnomas, 29, 2. Apologis gaudet, 26, 2. Salomonis libri de plantis, etc. sublati per Ezcchiam, secundum Anastasium Nicænum, IV. 72, 2.

8**Salomonis libidines, concubitus et idololatria,* X, 495, 2 et seq. Quatenus hæc ineo fuerint venialia, quatenus mortalia, 496,1. Bonam juventutem senex maculavit, 182, 1 ; 496, 1. Ejus vinolentiam et mulierositatem mater Bethsabee prævidit, VI 479. 2. Quot uxores habuerit, Vili, 149,1.2. Peccavit mulieres Chananæas ducendo et gentiles non proselylas, III. 612.1.Alienigenis copulatus regnum perdidit, VI, 481, 2. Salomon quod mulierum amoribus fuerit implicatus, fortasse a matre adultera bausit, XIII, 285, 1% 2. Ejus fama in infamiam versa, III, 610,2. Lapsus ejus m sex scelera, 612,1. Vere coluit idola ut suis concubinis morem gereret, *ibid.t i.* Quomodo semen suum profanant, X, 497, I. An filios Molocho immolaverit, affirmant aliqui, III, 612. 2 et seq. Bacchum coluit, 613, 1. Causa fuit ut idololatria in Israele grassaretur, X, 497, 2. Salomonis excæcatio, III, 616, 2.

9° *Salomonis mors, an pœnilueril et salvus sil.* An post lapsum in idololatriam poenitentiam egerit, VI,248.2; VII,65,1, XIX,187,1. Salomon an salvatus sit. dubium, cur,X,497,1 et seqq. ; 498, 1 ; XI, 307,I.Ipsumessedamnatumquorumdamsententiæ, 111,465,2. Salomonem damnatum alii aiunt, alii negant, 613. 2. Revelatio S. Mechtildis de Salomonis salute, X, 498, i. Nuper e purgatorio liberatum dixit Romæ quidam concinnator, ox revelatione mulieri facta. 111, 614, 1. Non tam diu vixit quam cæteri propter libidinem, 485, 2. Ejus epitaphium, 616, 1. Ejus ignominia post mortem, X, 498, 1. Ejus peccata fuere causa ut regnum Israel divideretur, *ibid.,et* 2 In filio suo Roboamo punitus fuit, 499,2 Salomonis thronus quomodo dicatur sempiternus, 111,463,1. Ejus regnum m posteris ad quatuor annorum centurias propagatum, XIX, 357,1.

10* *Salomon* tn *quo typus Christi fuit.* Salomon rex uti nomine, ita reipsa pacificus fuit typus Christi, VI, 479, 1 ; X, 495,1 ; XIV, 122.1, XIX, 357,2; 409, 1. Salomon typum Christi gerebat, PioIm.I, 46. 5, *in Iitui.; Psalm.* II, 383. 2; 384,1. Quomodo Christum repraesentet, VII, 9, 2; ii, 2. Salomon pacificus ædificans templum typus est Chrisli Ecclesiam fidelium oxtruentis, IH, 463,1 ; 484, 2. Unctus in Gihon Christum pacem nostram significat, 548, 1, 2. Ducens Ægypliam Christum sibi desponsantem Ecclesiam praesignat, 557, 1. Ejus regni felicitas Ecclesiæ Iypus, 566, 1. Sedens in throno Christum judicem præfigurat, 608, 1, 2. Gloria Salomonis idea gloriæ ætcrnæ, 610, 2.

SALOMON (Rabbi). R. Salomon inter rabbino* celebris est, V, 12. 2. Ejus error quod tribus Simeon sortem non habuerit ut reliquæ tribus, III, 93, 1. Ejus fabella de pisco masculo ot femina Jonam devorante, XIV, 40, 2. Est fabulator, IH, 440, 1.

SALONIUS. Fuere duo Salonius nomine, unus Beda anterior, alter posterior, V, 338, 2. Salonius an fuerit filius Eucherii Lugdunensis, 12, 1. In *Proverbia* scripsit, *ibid.* E venerabili Boda mulla transcripsit, 338, 2.

SALTARE, SALTATIO. !• Saltant Christiani in Syria, in solemniialibus, III, 457, 2. Item Hispani et Indi coram venerabili Sacramento, *ibid.* Saltataliones lascivæ damnabiles, I. 572, 1.

2* Saltatio myslica quænam sit, XV, 288, 2.

SALTATRIX. Saltatrices olim conviviis adhibitae animas emolliunt, XV, 689, 2. Illecebrosæ sunt, IX, 280, 2.

SALTUS pro sylva acceptus. Saltus Carmeli quid sit, XI, 466, 2. Saltus agri meridiani Jerusalem est, XII, 650. 2.

SALTUS pro actione saliendi. I0 Saltus inconditus Baalilarum instar amentium, III, 649, 2.

2* Saltus Joannis in utero an fuerit naturalis, animalis, an rationalis, XVI, 29, 2. Rationalem fuisse probatur, *ibid.* Ille saltum filiae Ilerodiadis adumbrabat, 31, 2 et seq. Saltus Domini quis sit locus, juxta Nazareth, 106, 2 et seq. Saltus Christi plures, VII. 573, 2.

SALUS. !• *Vocis* salus *varix acceptiones.* Salus metonymico capitur pro victoria, IV, 425, 2; XI, 711, 2. Hebræis omne beneficium et bonum significat, IV, 432, 3. Salus nonnunquam pro splendore et munditie accipitur, XIV, 606, 2. Salus punica lingua tria significat, XX, 14, 1.

2" *Salus pro salutatione.* Salus in salutatione apprecata quid significet, XX, 14, 1. Qualem salutem apprecetur turba Chrislo Jerusalem ingredienti, XV, 461, 2 et seq.

3* *Salus temporalis.* Salus Israeli ab uno ex fratribus Machabæis prædicta, IV, 533, 1. Salus corporis non contingit homini sine auxilio Dei, *Psalm.* 1, 197,1. Salus hominum vana. *Job,* 166,1. Salutem civium prodit, qui hostes captos vel capiendos dimittit, IV, 544, 2 et seq.

4* *Salus xterna.* Primo. *Quid sit salus et quotuples.* Salus est justitia completa, XVIII, 178, 2: *Corde creditur ad justitiam, ore autem confessio fit ad salutem.* Salus duplex a Chrislo nobis allata, 178, i. Salus duplex est, una inchoata per gratiam, altera completa per gloriam, 24, 2. Salus afferenda

per Christum fuit olim n patribus promissa, XVI, 42, 1. Salus triplex est: *prima,* corporis; *secunda,* animæ, dum convertitur a peccalo ad justitiam; *tertia,* animæ, cum aeternam salutem adipiscitur, XX, 371, 1. Salutem corporis et animæ Evangelium operatur, XVIII, 46, I : *Non enim erubesco Evangelium, virtus enim Dei est in salutem omni credenti.*

Secundo. *Salus quanti sil momenti el quam necessaria.* Salus animæ in omni statu et officio consideranda, V, 411, 1 : *Sapientia callidi est intclhgere viam suam; el imprudentia stultorum errans.* Salus cuilibet summe sitienda est, XVI, 426, 1 : /n *novissimo autem die magno festivitatis stabat Jesus, et clamabat, dicens: Si quis sitit, veniat ad me, el bibal.* Salus animæ pudore potior est, IX, 160, 2 : *Pro anima lua ne confundaris dicere verum.* Spes salutis est galea militis Christiani, XVIII, 682, 1 : *Et galeam salutis assumite.* Ad salutem vocandi sunt omnes, etiam pauperes, XVI, 199,1 : *Tunc iratus paterfamilias, dixit servo suo: Exi cito in plateas el vicos civitatis, et pauperes, ac debiles, el cxcos, cl claudos, introduc huc.* De nullius salute quamvis cæci et perversi, desperandum est, *ibid.*

Tertio. *Quomodo salutem adipisci possimus.* Nemo salutem solis nature viribus adipisci potest, XVIII. 280, 2 : *Quis enim te discernit ? Quid aulem habes quod non accepisti ? Si aulem accepisti, quid gloriaris quasi non acceperis ?* Salutis initium est a preveniente Dei gratia, non a libero arbitrio, V, 242, 2 et seq. : *Qui me invenerit, inveniet vitam, el hauriet salutem a Domino;* 480, 2 : *Hominis esi prxparare, et Domini gubernare linguam.* Salus animæ nemini datur nisi preveniente, comitante, subséquente gralia Dei, *Psalm.* I, 198,1: Salus tantummodo ex Deo quomodo sil, XII, 457. 1 et seq.: *Perditio lua, Israel, tantummodo in me auxilium tuum* Ad salutem requiritur gratia ut domina, ct voluntas quasi famula gratiæ obsequens, IX. 679. 2. Obtingit non ex sola fide sed operibus. XVIII, 178. 1. Quomodo tamen eam S. Paulus fidei tribuat. XVIII, 21,2; 23, 1 et seq. Ad salutem arcta via est et angusta, XV, 209 2 : *Intrate per angustam portam ; quia lata porta, et spatiosa via est qux dadi ad perditionem, et mulli sunl qui intrant per eam. Quam angusta porta, el arcta via est qux ducit ad vitam; el pauci sunt qui inveniunt eam /* Psalm. II, 279, 1. Salutis ætcrnæ consequendæ optima ratio, XI, 578, i ; *Hxc (iteri Dominus redemptor tuus Sanctus Israel: Ego Dominus Deus tuus docens te utilia, gubernans te in via qua ambulas.* Salus justitiæ individue inhærel, XVII, 231, 2. Salutem concupiscere non sufficit, *Psalm.* II, 334, 1 : *Concupivi salutare tuum, Domine, et lex tua meditatio mea est.* Pro ea quid-(bet faciendum, XX, 119, 1. Est procuranda nobis loc brevi vitæ tempore, XVIII, 313. 2, Salutis 4ssequendæ quæ sint signa, XX, 423, 1, 2. Salutis peccatoris quod sit initium, *Psalm.* I, 258, 4, S.i Salus in nobis operatur tolerantiam in genere causa finalis. XVII!, 421, 2 : *Sive tribulamur, pro vestra exhortatione el salute,..... qux operatur tolerantiam earumdtm passionum quas el nos patimur.* Cur de salute in hac vita certi esse non possimus, 136, 1 : *Ipse Spiritus testimonium reddit spiritui nostro quod sumus filii Dei.* Quam de sua salute certi viri perfectiores, 134, 2. Salus animæ revelatur staüm a morte et in judicio universali, XX, 247, 2 et seq. : *Qui in virtute Dei custodimini per fidem in salutem paratam revelari in tempore novissimo.*

Quarto. *Salus proximi procuranda.* Salus proximi martyrio præferenda est, XIX, 16, 2. Salus peccatorum Dei cibus est, XVI, 2H,1 *Adducite vitulum saginatum, el orcidile, et manducemus, el epulemur, quia hic filius mortuux erat, et revixit ; penerai, el inventus est.* Ad alio» rum salutem procurandam Christus animam perfectam quatuor stimulis urget, Vili, 101, 1 : *Vox dilecti mei pulsantis : Aperi mihi, soror mea, amica mea, columba mea. immaculata mea.* Pro salute anima* inimici Christianus vitam exponat, XVI, 565, 2 : *Majorem hac dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis.*

SALUTARE DEI. Salutare Dei idem est quod Salvator, XVI, 74. I, 2.

SALUTARE , SALUTATIO , SALUTATOR. <• Salutabant mane deos suos Gentiles, quasi eos dormientes prima luce excitarent, XII, 562. 2. Salutantes Hebraei pacem apprecabantur, XV, 264,1,3 (Fide Pax). Salutatio Ilebræorum erat: *Pax* vofcù, XVIII, 43, 1; 685, 2; XX. 13. 2. Item salutatio Christi, XVIII, 43, 1 ; 685, 2. Salutatio apostolica et Christi quæ fuerit, XXI, 17, 1. Salutatio Christi et apostolorum ex nlu Hebræorum erat : *Pax* icóri, XIV, 445. 1. Salutationem prolixam suis inhibet Dominus, XVI, 146, 2. Salutatio apostolorum et sanctorum est efficax et realis, XVII 30. I ; 115, 1. Salutationes Pauli non lanium benevolentiæ signa erant, sed et causa benedictionis elgratiæ, XVIII, 43, 1. Salutationes sanctorum sunt ambiendæ, sunl tacita* preces, *ibid.*

2* Salutatio angeli beatam Virginem turbabat, cur, 19, 1, 2. Hæc od incarnationis mysterium in ipsa peragendum dirigebatur, *ibid* Salutatio beatæ Virginis ad Joaonem potissimum dirigebatur, 29, 1.

3* Salutandi amici sunl, IX, 592 I. Salutantes sunt resalutandi, X, 360, L Imo primo salutandi, *ibid* , 2. Salutare non salutantes se laudabile est, cl humilitatem spiral. XVI. 29, 1. Salutatio repulsa quomodo ad salutantem redeat, XV, 264, 2. Inimicos oportet salutare. XV, 176, 2. In salutationibus varia potest esse ambitio, 489, 2. Salutationes matutinae clientum prorsus erant in usu, VI, 343, 2. Salutator antelucanus importunus est, X, 369, 2. Salutatores qui morbos halitu sanant, non tolerandi, XVII, 437, 1.

SALUTATIO ANGELICA. Salutatio gngtflca reiterata boat® Virgini gratissima est. V, 310, 2. Salutationes angelica) sunl velut ros® mystic®, X, 308, 2.

SALVARE. I9 *Quid sit* proprio salvare, XIX, 55, 2 : *Nostra autem conversatio in calis est, unde etiam Salvatorem cxpcctamus Dominum nostrum Jasum Christum.* Salvaro magis est quam crearo, 29, L Salvare Deus vult omnes, XVIII, 170, 2; XIX, 196, 1 : *Omnes homines vult salvos fieri, et ad agnitionem veritatis venire* (Eide Deus. cap. III, art in, § IX). Salvatur nemo nisi per Evangelium, XIII, 512, 2 : *El erit : omnis gui invocaverit nomen Domini, salvus erit ; guia in monte Sion, et in Jerusalem erit salvatio, sicu' dixit Dominus, el in residuis, quos Dominus vocaverit.* Salvandi triplici motivo ad bene agendum inducuntur, XVI, 209, 1.

2* Salvandi paucissimi, XI, 307, *i : El erit sicut congregans in messe quod restiterit, el brachium ejus spicas leget; el erit sicut quxrens spicas in valle Raphaim. El relinquetur in eo sicut racemus, et sicut excussio olex duarum vel trium olivarum in summitale rami, sive quatuor aut quinque in cacuminibus ejus fructus ejus, dicit Dominus Deus Israel;* XIV, 141, I *: Vx mihi, quia factus sum sicut qui colligit in aulumno racemos vindemixt non est botrus ad comedendum, prxcoquas ficus desideravit anima mea. Periit sanctus de terra, et rectus in hominibus non est;* 523, I : *El erunt in omni terra, dicit Dominus : paites dux in ea dispergentur, et deficient; el tertia pars relinquetur in ea;* XX, 116, 2 : *Judicium enim sine misericordia, illi qui non fecit misericordiam ; superexaltat autem misericordia judicium;* 118, 1; 340, 1 : *Qui increduli fuerant aliquando, quando especiabant Dei palientiam in diebus Noe, cum fabricaretur arca, in qua pauci, id est, octo animx salv» faclx sunl per aquam. Quod et vos nunc similis forma salvos facit baptisma,* XXI, 170, 1,2; 243, I : *Et cauda ejus* ^draconis) *trahebat tertiam partem stellarum, el misit eas in terram.* Salvatur homo difficillime, etiam catholicus, XX, U7,2elseqq. Salvandorum paucitas terribilibus exemplis docetur, 11,266,2: *Locutusque est Dominus ad Moysen cl Aaron dicens : Usquequo multitudo hxo pessima murmurat contra me ? querelas filiorum Israel audivi. Die ergo eis:* Vivo *ego, ait Dominus, sicui locuti estis audiente me, sic faciam vobis. In solitudine hac jacebunt cadavera vestra. Omnes qui numerali estis a vigtnli annis el supra, el murmurastis conira me, non intrabilis terram, super quam levavi manum meam ut habitare vos facerem, prxter Caleb filium Jephone, et Josué filium Nun.* Salvandorum ex catholicis quanta multitudo, XXI, 3£8. I *(Vide* Damnati, Electi).

SALVATIO. Salvatio Judæorum a captivitate Bauyiomea luit umbra salvationis quam aUulit Christus, XIV, <4, 2. Salvatio hominum sivo salus, sunt Dei equi et quadriga). 258, 1 (l'úíc Salus).

SALVATOR. Salvator proprio quomodo dicatur Christus, ot quare, XIX, 55, 2; 333, 2. Salvatoris fontes quinque, XI, 274, 1, 2 *(Vide* Jesus Christus, cap. VIII, art. i).

SALVE REGINA. *Salve Regina* a quonam com* positum. VII. 477, 2.

SALV1ANUS. Salvianus episcoporum vocatur magister, XIV, 500, 1.

SALVIUS (S.). S. Salvius cur ad vitam rediro jussus, VII. 226, 2. Vitæ redditus ut Ecclesiæ prodesset, XX, 604, 2. Ad vitam a morto rediens quid de; cadesti gloria narrant, III, 617, 2; XXI, 381, I 2.

SALVUS. Salvum osso in Scriptura semper denotat incolumem et felicem esso, XVIH, 270, 2.

SALVUS CONDUCTUS. Salvum conductum pe* tit Nehemias ab Artaxerxe et impetrat, cur, IV, 23 \ I

SAMARIA. Samariæ situs, undo sic dicta, XVI, 354. 1, 2. Samariæ urbis descriptio, situs, elogium, X\II, 194, 2. Samaria urbs in monte Somer ædi* lienta est, indequo et urbs, et ab ea ulpoto metro* poli, tota regio dieta est Samaria, XIII, 386, 1 ; 562. 1. In modum corona) admirabili ædificiormn superbia constructa est, XI, 392, 1, 2. Samaria fit urbs regia per Amri, III, 637, 1. Samaria erat caput regni Israel, XII, 618, 1. Per eam denotantur Israelita) 621, 1. Samariæ nomino cur vocentur decem tribus, XIII, 220, 2. Samaria cur vocetur *virgo Israel* ab Amos, XIII, 578, 2. Cur vocetur plaga vel angulus lectuli. 563, 2. Vocatur (enigmatice a Michæa, Aphra. Sappir, Saanan, XIV, 74, 2, Samaria idola Assyriorum et /Egyplionim coluit, XII, 668, i. Ejus incoi® cum idolis colebant quoquo Deum verum, eiquo indo sacrificabant, cur, XIII, 397, 2. Ejus excidii causa), XI. 238, 1, 2. Quomodo in acervum lapidum convertenda dicatur, XIV, 67, 2. Ab Assyriis vastata est, XII, 668, 2. Mulli ejus incoi® post urbis excidium, ut so salvarent, in /Egyplum fugerunt el ibidem mortui sunt, XIII, 398, i. Ejus restitutionem quomode promittat Deus, 644, 1. Eam Herodes Ascalonita a fundamentis instauravit, et muro firmissimo circumdedit, eamquo in honorem Augusti Sebasten vocavit, XIII, 386, 1 ; 562, 1 ; XVII, 194, 2.

Samaria prima Christi fidem suscepit, el in ea primo floruit Ecclesia. XII, 222, 1.

SAMARITANA. *Vide* Jesus Christus, cap. V, ari. i, § III. n* 7.

SAMARIT/E, SAMARITANI. I0 Samaritanorum origo el religio, XVI, 357, 2. Non erant ex Jacob oriundi : cur stolli vocentur, X, 547, 2. Erant parlim Judæi, partim Genliles, XVI, 452, I Sama** rii® cur Gentium nomine vocentur, XIV, 300. I, 2. Unde eorum a Judæis schisma orlum habuerit, X, 3»7, 2; XVI. 154, 2. Schisma a Judæis fecerunt, ideoque templum in monte Garmin erexerunt. IX,

<05, <; XVI. IR», 2. In eo Deum adorabant, XVI. 441. 1. Cum Deo vero idola colebant, IX, 10'*, 1; XVIII, 435, 2. Samaritanorum alolida et stulta idolatria. IV, 70, 2. Eorum Inconstantia, (bid. Samaritani erant Judteh exosi, et quasi schismatici et hærelici, XVI, 151. 1 et seq. ; 234, 2; 355, 2 ; 3G0, 2 el seqq. ; 451, 2. Quaro essent Israelltis infesti : quaro dicuntur non esse digni geniis nomme. X, 547, 2, Samaritis perpetuos Judæorum hostes cur Judæi noluerint habere socios in templi rcædificatione, IV, 213, 1. Cambysis consiliarios corruperunt ut templi fabricam impedirent, *ibid..* 2; 214, 1. Cur fabricam templi impedirent, XIV, 320, 1. Sunt typus hærclicorum, X, 548, 2. Horum nonnulli, rebellantes Romanis, a Pilato in monte Garizim inter sacrificandum sunl occisi, XVI, 188,1, 2.

2* Cur Samaritanos adire Christus suos velaret, XVI, 354, 1. Cur hi post Judæos ad fidem sint vocali, XVIH. 593, 1. Samaritani Slchemenses slatini ad Christum sunt conversi, XVI, 365, 1. Samaritanorum Christus salutem esuriebat, *ibid.* Biduo apud eos mansit, 367, 1. Conversi sunl ad Christum, 367, 1, 2. Cur Christus dictus sit Samaritanus a Pharisæis, XVI, 452, 1. Et id ipse se audiro dissimulabat, *ibid..* 2. Samaritarum httsresis fuit non esso Spiritum sanctum,XVII, 197, 2.'

Samaritani ilinerantis in vulneratum misericordia. X\ I 152, 1, 2.

Samaritanus Ik prosus a Christo curatus gratum eo ei exhibuit. XVI, 234,1. Elicuit etiam actum contritionis, et factus est Christi discipulus, *ibid.. 2.*

SAMBUCA. Sambucœ etymon, VII, 101, Sambuca quod genus instrumenti esset, XII, 39, 2.

SAMBUCUS. Sambucus inter arbores infelices numeratur, hinc ex ca Romæ olim quotannis canes suspendebantur, et cur, XVII, 68, 2.

SAMECIl. *Samedi* et *Sin* litterœ æquipollcnt, XIII. 600, 2.

SAMGAR. Samgar tertius Israelis judex, III, 130, 2. Perse solus sexcenta percussit, III, 131, 1. Fuit Christi typus, *ibid..* 2.

SAMIUS. Samia vasa quæ dicantur, XI, 553, 2. *Samiorum flores,* quis diceretur locus in Samo, XII, 552, 2.

SAMOSATENÎ. Samosateni quam Eunomium lærosiarcham avcrsarenlur, XX, 636, 2.

SAMOTHRACIA. Samothracia undo dicta sit, XVII, 309, 2.

SAMSON. Samson Danita, HI, <92, 1. Samson undo dicatur, XIV, 608, I. Hebraice idem quod parvus sol, XI, 547, 2. Undo etiam sol fuit Hebræis, *ibid.* Nomen instinctu Dei accepit, ejusque etymon, HI, 195, 2. An in utero matris fuerit sancDcalus, XV. 59, t. Samson a pueritia destinatus vindex populi el Israelis liberator, IH. 191, I; IX, 73, 1. 2. A puero consecratus Nazaræus, XIX, 303, 2. Fuit Nazaræus tripliciter, non autein in utero Mnctiflcattis, HI, 193. 1. Dispensante Deo Pbihstinam duxit, 198, 1. Primo* actus fortitudinis fuit leonis occhio, III 198, 2, XIX. 487, |, Juste triginta Ascalonius occidit, HI. 201, 2. Mortuorum corpora tangendo non peccavit contra leges Nazaræatus, *ibid.* Ejus callidius. 204, 1. Binis vulpibus singulas faces alligavi!, *ibid.,* 2. Ab hoc ojus facto vulpinaha Gentilium , íHd» Illustre dedil justitiæ legalis exemplum, 206, 1. In eum irruit Spiritus Domini cum prælium esset aggressurus, XVIII. 133, 2. A Deo confortatus fuit, durn occidit mille Pbilhthæos, uu et maxilla, HI, 206, 1, 2. Non arroganter, sed gratias Deo agens cecinit carmen, 207, 1. Per fornicationem non perdidit fortitudinem, qu» erat grana gratis data, 209, i. Dalila ejus uxor juxta quosdam, 210 L Verius ejus concubina fuit. *ibid.* Fortitudo ei data cum pacto Nazaræ vtus, 211, 2; 212, i, Inebriatum a Dalila multi affirmant, alii negant, 212, I. Per suam Dalilam effeminatus fuit el spoliatus fortitudine, IV. 560, 1. Samson suum secretum prodendo Datila, robur amnii. V, 136. 1. Samsonis a Dalila proditi mystica expositio, XI, 161, 1. Juste in oculis quibus peccaverat, punitus fuit. III. 213, 1. Samson illusionis impatiens. *Job.* 397, 2. Domus in qua Pbilistæos oppressit, erat templum Dagon, 111, 214, 2. Concursis columnis cur domum everterit, IV, 443. 2. Se occidendo non peccavit. III, 215, 1. Nec physice neo mora hier se occidit, ibid. Indirecte se occidendo, fortiter egit et pro culpis satisfecit, *ibid.* Non tamen fuit martyr. *ib\d.,* 2. An sit salvatus, X, 498, I. Samsonem in Herculem Gentes transformarunt. HI, 2I5, 2 ; IV. 427,2. Samsotris elogia, 111. 216, 2 el seq. Fuil figura Christi, III, 192. 2; 209, 2; 214, 2; XIV, 608. i. Fuit typus ejus velationis in passione. HI 213, i. Christi monenti*, 214, 2; 216. 2. Christi a sepulcro clauso prodeuntis et resurgentis, III, 209, i ; XV, 648, 1.

SAMUEL. <• Samuelis etymon, ifl. 261, 1; X, 476, 1; XVI. 34. 2. Samuel dictus quasi postulatus ct impetratus a Deo, VI, 470, 1. Samuel ex tribu Levi, non éx Ephraim oriundus. 111.257. 1. Fuit a Deo dilectus a teneris annis, X, 476. I. Samuel a puero consecratur Nazaræus, X. 480. 2; 481, 1 ; XIX. 303, 2. Tola vita in templo servivit, lit, 263, 2. Non tenebatur voto malris, *ibid..* 2. Ejus ephod lineum vestis levities, non sacerdotalis, 276, 2. Fjus sanctitas inter improbos, 277. 1. Per obedienliam prophetiam meruit, 282. 2. Prophetia in eo resuscitata est. X, 476. 2. In virtutibus crescit. III, 284, 2. Omnia eveniunt quæ praedicit, *ibid.,* et 285, 1. Sæpius ei Dominus in Silo apparuit, *ibid..* 2.

2« Fuit judicum Israel ultimus. X. 476, 1. Regiam potestatem in Israel instituit, *ibid..* 2. Reges Salli et David unxit cl consecravit, *ibid.* Judiciariam potestatem retinuit regnante Salile, ITI. 302,2. Elbos suos fociij udiccs, sed non ex carnali affectu

304. 1. Propter peccata filiorum, ut Heîi, non punitus fuit, *ibid.* Adest Salili conira Nans pugnaturo, 322, 2. Quasi se abdicat principatu. 323, t. Ejus senectus laboribus accelerata, *ibid.* Ipse et Moyses ex omnibus sanctis veteris legis pro inimicis orarunt, 329, 2 Chantatis speculum pro mimicis orans, *ibid.* Separat se a Saille, ut eum

dit. 362, 2. Post hæc non amplius Saülem invisit; cum tamen vidit, *ibid.* Saülem luget quem timet ¿eterna vita privandum, 363, 1. Ejus chantas, *ibid.,* 2. Præest prophetantibus in Naioth, 388, t.

3* Varia Samuelis elogia, X, 480, 2; 4SI, 1. Quanti apud Deum esset meriti, 481, 2. Fuit velut Deus terrenus Israelis, 476, i. Populum sancte et integre rexit, 477, t. Munus propheticum fideliter obivit, nullius odium veritus, *ibid., i.* Fuit in verbis suis fidelis, *ibid.* Fuit a Deo luco divina illustratus, *ibid.* Vidit angelum Dei vicarium, *ibid.* Fuit invictus debellator hostium, et populi propugnator, 478, 2. Fuit zelator populi Israelis zelosissimus, XII, 124, 2. Populi Iuit apud Deum mediator, XIII, 114,1. Est propheta fidelium testium Dei, 441, 1. Non fuit summus pontifex, 111.280,1. ¡dea perfecti judicis fuit, 302, I.Ejus io judicando integritas, *Job,* 611, 2. Nullum a quoquam in judicando munus accepit, X, 479, 1. Integritatis exemplum dat populo, III, 326, 2. Fuit typus Christi, III, 257, 2; 476, 1 ; XVI, 34, 2.

4® Vixit Samuel septuaginta et septem annis, III, 303, 1. Quando mortuus incertum, 414, 1. Populi erga eum amor, *ibid.* An jam mortuus vere Salili apparuerit, X, 479,2 et seqq. Quid Sailli et Israeli prænuntiet, 480, 1. Pythonissae incantationem prævenit, *ibid.* Vere suscitatus fuit, non tamen per Pythonissam, sed per Deum eam provenientem, 425, 1. Mortem parem Sailli prodicit, non eumdrm statum post moi tern. *ibid.* 2. Ejus ossium translatio sub Arcadio imperatore, 414. 1.

SAMUS. Samus insula et vasa Samia quæ sint, XVII. 365,2.

SANAAN. Sanaan accipi potest vel ut nomen uropnum urbium, vel ut appellativum significans exitum, XIV 73. 1,2.

SANABALLAT. Sanaballat Horonites alius a Sanaballal socero Manassis, primi pontificis Samaritanorum, IV, 234. 2; 261, 2. Sanaballat cum Samaritis templi restaurationem impediens mons magnus an bene dicatur, XIV, 401, 1.

SANABALLAT socerus Manassis. Sanaballat templum in Ganzun construxit, et quaro, X, 547. 1.

SANARE. Sanati a Christo corporaliter, etiam apiriluahi r ab eo sunl sanali, XV, 239, 1.

SANCHEZ. Sanchez suspicio de origine Jelher improbatur. IH. 507, 1.

SANCH1US. Sancbius major Navarra rex templi Immunitatem violans stringendo venabulum in aprum qui eo confugerat, pœnas dedit, 11, 385, 2.

SANCTIFICARE, SANCTIFICATIO. 1® *Varia* vocù sanctificare *acceptiones.* Sanctificare quid significet, XII, 14. 2. Sanctificare passim in Scriplura accipitur pro *offerre,* I, 703, 2. Sanctificare pro *rem sanctam offerre* sumitur, vol etiam pro *rem sanctam ostendere,* IV, 259, 1,2. Sanctificare subinde idem est quod separaro a profano, et dicaro Deo, X, 172, 1 ; XIII, 487, 2. Idem ost quod consecraro, 220, 1. Sanctificare per antiphrasin pro *polluere* capitur interdum. XI, 353.2. Sanctificare idem est etiam quod indicere et proclamare, XIII, 520, 2. Sanctificatio pro *sanctuario* aliquando ponitur in Scriptura. *Psalm.* II, 151, 1.

2® *Sanctificari Deus in Scriptura quid sit,* XII, 772, 2. Sanctificatio vel sanctitas Dei est octuplex, XIV, 576. 2 el seq. Sanctificatur Deus proprio in sanctis, X, 231, 1. Sanctificandi Deum infinite duplex modus, XV, 186, 2. Sanctificationem nominis Dei quamnam in Oraliono Dominica petamus, XV, 187, 1 et seqq.

*3*Sanctificalus esi Filius Dei a Deo Patre,* XVI, 481, 1. Quomodo pro apostolis se Christus sanctifieavit, XVI, 599, 1, 2.

4® *Sanctificatio hominum.* Deus somper sibi aliquos ex reliqua turba sanctificavit, X, 171, 2. Sanctificans et sanctificatus debent esso ejusdem nature, XVIII, 372, 1. Sanctificatio est proprium Spiritus sancti opus, XX, 239, 2. Sanctificali ne multi in utero matris, XII, 15, 1, 2.

Sanctificatio Judæorum varia erat, 371. 2. Sanctificatio Judæorum in abstinentia ot jejunio sita erat, XIV, 439, 2. Sanctificatio modica cur Juda futura dicatur, XII, 583, 2. Sanctificatio legalis et cæremomalis legis veteris quæ diceretur, XIV, 344, 2.

5« *Sanctificatio rerum.* Quomodo sanctificetur jejunium, XIII, 487, 2; XIV, 439, 2. Quid sit sanctificare Evangelium, XVIII, 238, 2 el seq.

SANCTIMONIALIS. Sanctimoniales cur sint longævæ et vegetæ, V.549, 1. Sanctimonialis quædam dæmonem ex energumeno ejiciens, ei in porcum intraro permisit, XXI, 136, 1. Sanctimonialis quædam sibi oculos effodit, quos ad adolescentem amasium misit, ut amplius ipsi non ossent scandalo, IV, 275, i; VI, 528. 2; Vili. 29, 2.

SANCTIO. Sanctiones et leges Dei vocantur justitia* et justificationes, cur, IV, 415, 2.

SANCTITAS. I. Sanctitas in Deo.— Sanctitas in Deo quid sil, X, 472. 1. Sanctitas Dei vocantur ejus attribute, XV, 186, 1. 2. Sanctitas nobilissimum Dei attributum, III, 26G, 2. Ea inter omnia ejus attribute est colenda el adoranda. X, 490,2 (*Vide* Deus. cap. III, art. m. § IV, Sanctitas).

II. Sanctitas Ciihisti.— Sanctitas Christi quante fuerit, XVI, 14, 1. Sanctitas Christi, Judæorum, philosophorum, quomodo differat, 598, t (LkZeJk-sus Christus, cap. III. § IV. De gratia sanctificante. SEU JUSTITIA CRI \TA ANBI.E CIIRISTI).

HI. Sanctitas in hominibus. — 1® *Sanctitas*

proprie quid tit el in quo consistat. Sanctitatis etymon tt proprietates. XVIII» 642, 2 : *Renovamini autem spiritu mentis veslræ, el induite novum hominem, qui secundum Ueum creatus esi in justitia el sanctitate ventatis;* XIX. 127, *t:Hæc est enim voluntas Dei sanctificatio vestra.* Sanctitas proprie quid sil, XX, 94, 2: *Religio inunda el immaculata apud Reum el Patrem hæc esi :* H-silarc. *pupillos el viduas in tribulatione eorum, el immaculatum se custodire ab hoc sæculo.* Vara sanctitas in quo consistat, et in quibus rebus sita sil, X, 14,2: *Lucerna splendens super candelabrum sanctum, el species faciei super ælalem stabilem;* XIII. 118. 4 ; XX. 666. 1 et seqq. : *Omnis fui habet hanc spem tn eo, sanctificat se, sicut et ille sanctus est,* XXI, 112. 2. Sanctitas plena et universalis quæ sit. XX, 261. 2 et seqq. : *Secundum eum qui vocavit vos Sanctum, el ipsi in omni conversatione sancti silis.* Sanctitas perfecta in tribus consistit, XI, 627. 1, 2. Sanctitas consistit in confonnitate cum lege æterna, quæ est in niente Dei. XIV, 214, 1 : *Mundi sunt oculi lui, ne videas malum;* XVI, 189, 2 el seqq. : *Fuit voluntas tua, sicut in cœlo el in terra.* Sanctitas consisti! in chántalo, in amore el unionecum Deo per affectum, VII. 344. 2; IX, 96, 2 : *Sustine sustentationes Rei : conjungere Reo el sustine, ut crescat in novissimo vita tua,* X, 472, 1 ; XIV, 214, 1. Item in puritate animi aliena ab omni labe peccati, X, 472, 1 ; XX, 261, 1. Sanctitas antipathiam habet cum iniquitate, III, 645, 2. Sanctitas capilur pro puntale et castitale, XIX, 127, 2; 503, 1 : *Pacem sequimini cum omnibus, el sanctimoniam, sine qua nemo videbit Reum.* Sanctitas omne peccatum execratur, XIV, 213, Cuivis peccato opponitur, XIX, 503, 1. Sanctitas animæ et sapientia sibi cohærenljIX, 154, 2 : *Qui serviunt ei* (sapienti®) *obsequentes erunt sancio, el eos qui diligunt illam, diligit Reus.* Cur vocetur sapientia, X, 29.1 : *Homo sanctus in sapientia manet sicut sal ; nam stullus ut luna mutatur.* Ipsa jungenda esi sapientiae. XXI, 223, 2. Ea in mansuetudine consistit, XVI, 39 2. Et in pace animi. IX, 153, 1. Sanctitas animæ sunl virtutes quælibet, XX, 113. 1. Sanctitate el justitia siguiQcatur omne officium rirtulis a Decalogo praescriptum, XVI, 48. 1 : *Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberali, serviamus illi. In sanctitate et justitia coram ipso omnibus diebus nostris* Sanctitas justili®, el corporis, ot rerum inter se differunt, X. 96, i, 2: *Salus animæ* tn *sanclitale jusliliæ, melior est omni auro et argento; et corpus validum, quam census immensus.* Ea cum sanitato retineri potest, *ibid.* Sanctitas et sani'as Ad®, VII, 71,2. Sanctitatis experimentum quale. *Job,* 70, 2 : *In omnibus his non peccavit Job labiis suis.* Sanctitas vera csl immutabilis, X, 32, 2. Apud solos Christianos reperitole, XIX, 3, 1 : *Paulus et Timotheus, servi Jesu Christi, omnibus sanctis in Christo Jesu.* Sanctitatem fingunt hæretice. et turpiter in sui lege vivunt, XIX, 300, I ; *Habentes speciem quidem pietatis, virtutem autem ejus abnegantes.*

Sanctitas etiam pro sanctuario accipitur, X, 490. 2 et seq.; 492. 2.

Sanctitas Evangeli! quanta, XV, 47, 4 *(Vide* Evangelium).

2* *Sanctitatis figuræ et symbola.* Sanctitas lacerna repræsentalur, VI, 71, 1. Sanctitatis et lucis magna consensio, *Job,* 15. 2. Melle denotatur. VI, 229,1. Sanctitatis symbolum est linum, XII» 834, t. Sanctitas immaculata per equos albos mystice denotatur, XIV, 428, 2.

3* *Sanctitatis origo el fons.* Sanctitatis omnis tum creat®, tum increate fons ost Spintus sanctus, XVII, 87, 2. Sanctitas Chn.sti causa est nostræ, XX, 407, 2 : *Simon Petrus servus et apostolus Jesu Christi, iis qui cox^ualem nobiscum sortiti sunt fidem in justitia Rei nostri, el Salvatoris Jesu Christi.* Sanctitas mera est gratia, X, 237, 2. Sanctitatis primorum fidelium quæ fuerit causa. XVII, 105, 1 *(Vide* Gr at ia. Just if ic at io).

4* *Sanctitatis excellentia el fructus.* Primo. *Sanctitatis excellentia. quanta sit ejus dignitas et pretium apud Reum;* IX, 458, 1, 2 : *Melior est enim unus timens Reum, quam mille filii impii; et utile est mori sine filiis, quam relinquere filies impios.* Sanctitas est flos religionis, quod ejus munus, quamque id munus amplum sit, IX, 74.1; Timor *Uomini, scienti* religiositas.* Sanctitatis subtilitas, utilitas, gloria, deheiæ, XII, 834,4. Sanctitas opibus multis præstat. V. 492,1 : *Melius est parum cum justitia, quam mulli fructus cum iniquitate.* Ea quanti a nobis facienda sit, XX, 240. 1.

Secundo. *Sanctitatis varii fructus.* Sanctitas appetitum totalité^ quietai, IX, 653, 2 : *Spiritus enim meus super mei dulcis, el hæreditas mea super mei et favum.* Est causa lætitiæ, X, 105, 2 : *Miserere animæ tuæ placens Deo, et contine: congrega cor tuum in sanctitate ejus, el tristitiam longe expelle a te.* Sanctitatis fructus est pax animæ et gaudium in Spiritu sancto. el contra, iniquitatis fructus est perturbatio, XI.673,2. Sanotilas tutum est asylum. VI. 168.1. Est quasi galea, *ibid.* Animum corroborat, X, 15, 2: *Fundamenta æterna super petram solidam, el mandata Dei in corde mulieris sanclæ.* Roborat justos et impios percellit, V, 309, 1 : *Fortitudo simplicis vìa Uomini; el pavor his qui operantur malum.* Sanctitatis vim etiam impii expavescunt» XVII, 106, 4. *Erant autem perseverantes* tn *doctrina apostolorum, et communicatione fractionis panis el orationibus. Fiebat autem omni animæ lunor, mulla quoque prodigia et signa per apostolos in Jerusalem fiebant, et melus erat magn is* m *universis.* Sanctitas facit hominem ad omnia interritum, XX, 331, I : *Sed el si quid palimini propter justitiam, beati. Timorem autem eorum ne timueritis, et*

non conturbemini, Sanctitatis duo sunt partus, oratio et devotio, IX, 74, 2. Sanctitas offerentis victimam Deo acceptam reddit, X, 218,1 ; 219, t : *Oblatio justi impinguat aliare, et odor suavitatis est* in *conspectu Altissimi, Sacrificium justi ac* cepium est, el memoriam ejus non obliviscelur Dominus.* Sanctitas bonum consilium suggerere solet, X, 257, f, 2 : *Anima viri sancti enuntiat aliquando vera, quam septem circumspectores se* dentes in excelso ad speculandum.* Senectutem mire condecorat, V, 514, 1,2: *Corona dignitatis senectus, quæ in viis justitiæ reperietur.* Sanctitas fidelium quam sit toti orbi utilis, XII, 834, 1

Sanctitas vitæ magna est dispositio ad divina oracula accipienda, el cur, XIII, 227, 1. 2. Sanctitas previa optima est dispositio ad prædicandum tfidelibus, XII, 15, 2 : *Priusquam te formarem in utero, novi te : et antequam exires de vulva, sanclificavi te, et frophelam in Gentibus dedi te.* Sanctitas proprio optimum animarum convertendarum adminiculum, XX, 228, i. Sanctitas robusta animas convertit, XXI, 72, 2 : *Ecce dedi coram te ostium apertum, quod nemo potest claudere; quia modicam habes virtutem, el servasti verbum meum, et non negasti nomen meum.* Sanctitas quam homines allidat, XIV, 448, 2 : *In diebus illis in quibus apprehendent decem ho* mines ex omnibus linguis gentium, et apprehendent fimbriam viri Judæi, dicentes : Ibimus vobiscum; audivimus enim quoniam Deus vobiscum est.* Sanctitas doctorum in discipulorum sanctitate patet, IX, 360, 1 : *Ante mortem ne laudes hominem quemquam, quoniam in filiis suis agnoscitur vir,*

5* *Quæ sil via ad sanctitatem recta,* VI. 492, 2; IX, 342, 1. Sanctitatem Dei quomodo imitari possimus, XVI, 39, 2 ; 49, i. Sanctitas facilis est, VI, 222, i. Omnibus rebus, temporibus et personis so accommodat, 230, I : *Comede, fili mi, mei, quia bonum esi, et favum dulcissimum gutturi tuo : sic el doctrina sapientiæ animæ luæ, quam cum inveneris, habebis in novissimis spem, et spes tua non peribit.* Sanctitas Christi triplex nobis data est, XVI, 598, 1 ; *Sanctifica eos in veritate, sermo tuus veritas est.* Sanctitatem per beatam Virginem nos accipere Christus voluit, IX, 618, 1. Sanctitatis divitiæ tribulatione conteguntur ne pereant, *Job,* 280, 2 : *Lampas contempta apud cogitationes divitum, parata ad tempus statutum.* In sanctitate semper nos proficere oportet. IX, 109, b: *Qui Iiment Dominum, præparabunl Corda sua, el in conspectu illius sanctificabunt animas suas;* XXI, 411, 2: *Qui justus esi, justificetur adhuc; el sanctus, sanctificetur adhuc.* Sanctitas animi non amittitur, si per vim corpus violetur, sed corporis lotiusque hominis sanctitas amittitur, violata animi sanctitate, etiam corporo intacto, XIII, 183, 1 (*Vide* Justitia, Sanctus).

SANCTIUS. Sanctius, Hispaniæ rex, a S. Tetro monitus Aldephonsum fratrem, quem vinctum habebat, liberum dimisit, XII, 266, 1.

SANCTUARIUM, Sanctuarium quid, *Psalm,* If, 101, 2. Sanctuarium Judffiurum 1res parles habebat, XII, 656, 2. Sanctuarium Hierosolymorum quando ingresare sint gentes alienigemo, illudquo profanarInt, XII, 360, i *(Vide* Sanctum, Tabkhnaculum, Templum).

Sanctuarii et Sancti descriptio mystica, XII, 815, 1, 2 Sanctuarium Dei mysticum ut quis adeat, tres obices removere debet, II, 226, 1.

SANCTULUS (S.). S. Sanctulus presbyter panem operariis multiplicavit, XV, 341, 2. Pro caplivo diacono se vadem ot captivum Longobardis obtulit et morti se exposuit, XII, 265, 2, 1 : XVI, 566, 4.

SANCTUM, SANCTUM SANCTORUM, !• Sanctum in templo erat locus solorum sacerdotum. quid in eo agerent, XVI, 477, 2 ; XIX, 436, 1, 2. Sanctum ingredi laicis non licebat. XV, 300 1. Unde id non intravit Christus, quia non erat sacerdos leviticus, XV, 464, 1; XVI, 477. 2.

Sanctum fuit typus sæculi, XIX, 431,1. Item Ecclesiæ, 406, 2; 423, 2; 436, 1, 2. Sanctum speculare quid sil, XIX, 430, 2.

2* Sanctum sanctorum orat in altiero loco montis Sion, XVI, 243, 1, 2. Magna erat ejus veneratio, XIX. 436, 2. Sanctum sanctorum vocabatur ædes, IV, 433, 1, 2. Eral id quadratum, XII, 806, 2. In eo nulla eral fenestra, el quaro, II, 102, 1, 2. In Sancto et Sancto sanctorum quænam collocata fuerint, IV, 433, 1, 2. Nullus id ingrediebatur nisi summus Pontifex, et quando, ac Moses, II, 101, 1, 2. In Sancta sanctorum quando aliquis extra ordinem ingredi posset, XX, 8, 1, 2. In eis beata Virgo non habitavit, *ibid.,* 2. An beata Virgo et S. Jacobus Minor Sanctum sanclorum fuerint ingressi, II. 101, 2.

Sancta sanctorum lampadi candelabri assimitantur, XIV, 399, 1. Sancta sanctorum dicuntur carnes sanctissimæ Domino immolatæ, XII. 817, 2 ct seq. Sanctum sanctorum mundum supramundanum repra'scntal, 805, 1. Dicitur adytum, domus animæ el oraculum, unde, 807, 1. Sancta sanclorum locum beatorum In cœlo regnantium signifl* cal, I, 662, 1 ; XII. 805, 1 ; XIX, 406, 2 et seqq.: 423, 2; 431, 1 ; 436, 1, 2 et seq.; XXI, 189, 2; 292, 2 *(Vide* Tabehnaculum, Templum).

SANCTUM pro re sancta. Sancta cur dicatur coelestis Jerusalem, XIII. 525, 1, Sancta David fidelia, quæ, XI, 651, 1. Sancta quomodo vocentur bona nobis a Deo coltala, XII, 615, 1. Sancta sancto et congruo loco sunt asservanda, XII, 847, 2 et seq. Sancta canibus non sunl danda, VI, 182, 2 et seq. *Sancta sanctis* olim ante communionem præco inclamabat, XVIII, 370, I. Sanctum capitur interdum pro re magna ct eximia, XII^ <4, 2.

SANCTUS. I. Sancti in terra. 1° *Sanelus quis*

proprie sit, XX, 261, i *: Secundum eum qui vocavit voi sanctum, el ipsi* in *omni conversatione sancti* sitis. Sanctum quid proprie sil Latinis, XXI, <12, i ; 292. 2. *Sanctus* qualis sit vox. signific at purum, religiosum, venerabile el firmum, II, <31, I : *Erilis m\hi sancti,* quia sanctus *ego sum Dominus.* Sanctus est aliquando idem quod castus, X, 11, 2 : *Gratia super gratiam, mulier sancta el pudorata:* XIX, 127, 2 : *II*c est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra, ul abstineatis vos a fornicatione.* Hinc aliquando opponitur impuro, aliquando profano, XVIII, 201, 1 : *Obsecro itaque vos fratres, per misericordiam Dei, ul echibeatis corpora vestra* hostiam viventem, *sanciam, Deo placentem.* Sanctus eliam pro fideli accipitur, X, II, 2. Sancti appellari possunt fideles el justi, *Psalm.* II, 69, 2 : *Custodi animam meam, quoniam sanctus sum : salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.* Sanctus el perfectus quis proprie sit, XIV, 214, 1. Sanctum tria faciunt, XX, 566, 2 : *Et omnis qui habet hanc spem* tn *eo, sanctificat se, sicul el ille sanctus est.* Sancti qualos, *Job,* 148, 1, 2. Sanctus fit alius a seipso qui fuit, XV, 375, 1 : *Tunc Jesus dixit discipulis suis : Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequatur* me. Sanctum facit virtus, non miracula, X, 426, t : *Laudemus viros gloriosos, el* parentes *nostros* tn *generatione sua.* In Scriplura. sancti vocantur homines et viri Dei, XIX, 260. 2 : *Tu autem,* a *homo Dei, h*c fuge: sectare vero justitiam, pietaledi, fidem, charitatem, patientiam, mansuetudinem.* Sanctus csl Christianus, cur, XI, 147, 2 : *Et erit : Omnis qui relictus fuerit in Sion, el residuus in Jerusalem, sanctus vocabitur, omnis qui scriptus esi in vita in Jerusalem.* Omnes Christiani olim vocati sancti, XVIII, 249, 1 : *Paulus vocatus Apostolus Jesu Christi per voluntatem Dei,.. Ecclesiæ Dei, qu* est Corinthi,* sanctificatis in *Christo Jesu,* vocatis sanctis. Sanctus nemo est nisi Christianus, XIX. 3, 1 : *Paulus el Timotheus,* servi *Jesu Christi, omnibus sanctis in Christo* Jesu, *qui sunt* Philippis, *cum episcopis el* diaconibus. Omnes Ecclesia* ministri eliam sancti dicebantur, XVIII. 3i, 2. Quomodo se minimum sanctorum dicat Paulus, 612, I : *Mihi omnium sanctorum minimo data est gratia h*c in Gentibus evangelizare investigabiles divitias Christi.* Sancti viri descriptio graphica, XIV, 466, 1, 2 ! *El salvabit eos Dominus Deus eorum in die illa, ut gregem populi sui : quia lapides sancti elevabuntur super terram ejus.* Sancti mulli parva fuero statura, XVI, 247, 1. Oliin opificia exercuero, XIX, 179, 1.

Sanctorum alii sunt eminentes, alii communes, X, 170, 2. Sanctorum merita non sunl æqualia, XII, 124, 2. Sanctorum sunt et fuero varii spiritus, XX, 41, 2.

Sancti Voleris Testamenti ob fidem in Christum Venturum ad Novum Testamentum pertinuerunt, XIV, 97, 2. Quomodo dicantur fuisse Christiani, XX, 254, 1 : *De qua salute exquisierunt atque scrutati sunt Prophet*, qui de futura in vobis gratia prophetaverunt, scrutantes in quod, vel quale tempus significaret* in *eis Spiritus sanctus, prænuntians eas quæ in Christo sunl passiones et posteriores glorias.* Sancti omnes Veleris Testamenti videre et audire Messiam cupierunt, XV, 322, 2 : *Arnen quippe dico vobis, quia mulli Pro* phet* et justi cupierunt videre qu* videtis, el non viderunt: et audire qu* auditis, et non audierunt.* Sancti Veleris Testamenti quod certamen habuerint, XIX, 261. 2. BmLb Virginis sanctitate praeluserunt, V. 229.1, 2. Sancti prisci mortui in pace, X, 438, 1 et seq. : *Corpora ipsorum sepulta sunt in pace, el nomen eorum vivit in generationem et generationem.* Expectant resurrectionem, iMd., L In limbo pro suis orabant in genere, XII, 125, L Unde novissent in limbo quid in terra ageretur, *ibid.* Multi eorum una cum Christo resurgente resurrexerunt, XIX, 492. 2. Sancti Veleris Testamenti qui per viginti quatuor seniores *Apocalgpseos* repraesentati. XXI, 99, 2 el seq.

2* *Sancti a puero, aliquando ab utero ad sanctitatem designati.* Sancti sunl causa finalis universi, IX, 618, 1. Sancti sunt creati ul enarrent mirabilia Dei, X, 376. 2 : *Nonne Dominus fecit sanctos enarrare omnia mirabilia sua, qu* confirmavit Dominus omnipotens stabilis in gloria sua ?* Sanctos Deus educit e vulva, *Job,* 258, i. Eorum multi per miraculum geniti fuere, XVI, 8,2. Sancti illustres a puero designantur et destinantur ad magna. XII, 13, 1,2 : *El facium est verbum Domini ad* me *dicens : Priusquam te formarem in utero,* novi *te : et antequam exires de vulva* sanclificavi *te, et prophetam in Gentibus dedi te.* Eorum nonnulli timorem Dei habuerunt ab utero, IX, 72. 2; 73, 1 : *Initium sapienti* limor Domini* el cum fidelibus* in vu/vo *concreatus est.* Semper a puero cœpero et operam virtuti dedere, V, 105, 2 : *Audite, filii, disciplinam patris, et* attendite *ut sciatis* prudentiam. *Donum bonum tribuam vobis,* legem *meam ne derelinquatis Nam et ego filius fui pains mei, tenellus et unigenitus coram maire mea : et docebat me, atque dicebat : Suscipiat verba mea cor tuum, custodi præcepla mea, et vives.* Sancta somniaro signum est sanctitatis, X, <95, 1.

3 *Eorum sanctitatis principium, origo et fons* et exempla.* Sancti sunt mirum Dei opus, IX. 501, L Sunt creaturæ Dei, X, 237, 2 : *Da tes limonium his qui ab initio creatur* lu* sunl.* Sunt germina Christi, XII, 745, 1 i *El suscitabo eis germen rominatum; el non erunt ultra imminuti fame in terra, neque portabunt ultra opprobrium gentium.* Omnem suam gratiam a Christo accipiunt, XVI, 310, 1, 2 : *Vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti a Paire, plenum grati* el veritatis.* Omnes suum lumen fidei et gratiæ a Christo

¿¿useront, 303. I : *Era* lux vera quæ illuminât omnem hominem venientem in hunc mundum.* Çuo quisque sanctus, sive ante, sivepostChristum, *Ili* vicinior fuit, *eo* magis ab *illo radiis fidei* etgratiæ illustratus fuit» XX, 254 I. *Suum* lumen habent non a se, sed a *Christo per beatam Virginem,* XIV. 400.*1. Sancti omnes sanctitatem suam* beatæ Virgini *acceptam referunt, VI,* 50/, 2. Sancti oinnes ex *Evangelio vitæ suæ formam* petiere, XV, 8, 2. Deum *incarnatum semper* sibi praesentem Cogunt. X, 522, 1, 2. Eorum oculi in Christum intenti sunl. XIV, 390, 1 : *Quia ecce lapis, quem dedi coram Jesu : super lapidem unum septem oculi sunl : ecce ego cælabo sculpturam ejus, ait Dominus exercituum ; el auferam iniquitatem lerræ in die una.* Semper Christum incarnatum præ oculis habuerunt, XVI, 59, 2. Sancti multi erga Christum mire effecti fuere, XX. 512» 1. Mulli in vulneribus Christi habitare desiderarunt, XVI, 637. 2: *Deinde dicit Thomx* (Jesus) *: Infer digitum tuum huc, et vide manus meas, el affer manum tuam, et nulle in latus meum.* Crucem et doctrinam Christi meditari et expendero debent. XII, 617, 2. Quomodo soli sancti corpus Christi dicantur, XVIII. 663, i : *Christus dilcxil Ecclesiam, et seipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret, mundans lavacro aquæ in verbo vitæ; ut exhiberet ipse sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam, aut rugam, aut aliquid hujusmodi, sed ut sil sancta et immaculala.* Omnes sancti sunt et dicuntur filii Abrahæ, XVI, 222,1,2.

4® *Sanctorum virtutes.* Primo. *Quanta religione ergo Deum quantoque orationis spiritu prxcellentes fuerint.* Sanctorum intelligently et sapientia sita est in honore, cultu et reverentia Dei, V, 260. 2: *Principium sapientix, limor Domini; et scientia sauciorum, prudentia.* Ipsi quoque circa ea sunt consulendi. 261. i. Quam idola exhorruere, et quam mulli ea adorare nolentes a tyranno sunt interfecti,XI!, 465, t. Non aperiunt os nisi ad laudes Dei, XX, 54, i. Deum assidue laudant, X, 413, t : *Exaltantes eum replemini virtute, ne laboretis ; non enim comprehendetis,* XX, <54, 1. Deum mente et voce in terra deprædicant, 422, 2. Opero tripliciter eum laudant, 423, 1. Accepto beneficio in Dei laudes prorumpunt, I, 566, 1, 2. *Tunc cecinit Moyses et filii Israel carmen hoc Domino, et dixerunt : Cantemus Domino; gloriose enim magnificalus est : equum et ascensorem dejecit in mare.* Dum periculis eripiuntur, D^o gratias agunt, X, 551, 1 : *Confiteor tibi, Dom rex, et collaudabo (e Deum salvatorem meum. Confitebor* nomini *luo, quoniam adjutor et protector factus es mihi.* Quomodo Deum adorent et orent, 550, 2. Eorum vita quasi jugis oratio (uit, IX. 512, 1: *Non impediaris orare semper, et ne vtreans usque ad mortem justificari : quoniam mercnUcx manet \n ælernum.* Sancti varii qui oratioui miro devoli fuere, XIV, 508, 2 : *Et effundam super domum David et super habitatores Jerusalem spiritum gratis et precum.* Sunt altare thymiamatis, XXI. 189, 2 : *Et alius angelus venit, et stetit ante altare, habens thuribulum aureum; ei data sunl illi incensa multa, ut daret de oratio nibus sanctorum omnium super altare aureum, quod est ante thronum Dei.* Eorum os est quasi alloro thymiamatis, XX, 241, 2. Sancti quilibet cur vocentur sacerdotes, XXI, 356, 2 : *Beatus* 4 *sanctus, qui habet partem in resurrectione prima; in his secunda mors non habet potestatem; sed erunt sacerdotes Dei et Christi, et regnabunt cum illo mille annis.* Biniti do nocte orarunt, XVI, *1*13, 1. Oraturi ad loca excelsa conscendunt. XVII, 233, *1,2-.Postera autem die, iter illis facientibus, el appropinquantibus civitati, ascendit Petrus in superiora, ut oraret circa horam sextam.* Dum jurant, Deo tribuunt epitheta quæ rei jurats conveniunt, XXI, 216, 2: *Et angelus, quem vidi stantem super mare et super terram, levavit manum suam ad coelum; el juravit per viventem in sæcula sxculorum, qui creavit cadum, el ea qux in eo sunl; ct terram, el ea qux in ea sunl; el mare, el ea qux in eo sunt.*

Secundo. *Quam Deum prxscn/em semper habuerint, el illi intime uniti fuerint.* Sancti desiderant semper Deum habere præsentein, el coram eo mbuliire, XI, 376. 1 : *Nomen tuum el memoriate tuum in desiderio animæ.* Deum semper præ oculis habent. XVI, 602, 1. Iis nullibi est exilium, quia Deum ubique præsentein habent, I, 444. 1. Ambulant semper in Dei conspectu, XVII, 98. 1 *: David enim dicit in eum: Providebam Dominum in conspectu meo semper, quoniam a dextris est mihi, ne commovear.* Quomodo in Dei oculis, el cum Deo ambulasse dicuntur, IX. 87. I. Semper Doi memores fuere, XII, 389, 1, 2 : *Memoria memor ero, ct taoescel in me anima mea.* In omnibus Deum consulunt. X, 305, 2: Si *enim Dominus magnus voluerit, spiritu intelligentix replebit illum; et ipse diriget consilium ejus, et disciplinam, et in absconditis suis consiliabitur.* In omnibus a Deo diriguntur, V, 78, 1 : *In omnibus viis luis cogita illum, et ipse diriget gressus tuos.* Eorum iter a Deo dirigitur, et a gratia Spiritus sancti unguntur, XVI. 402, 2. *Spiritus Domini super me : propter quod unxit me, evangelizare pauperibus misit me, sanare contritos corde.* Diriguntur a Spiritu sancto, et quidem a puerilia plurimi. IX, 72, I ; 73, 1. Sancti aliquos Dei motus sentiunt, quos sæpo non comprehendunt, 60 2 . *Fons sapienliæ, Verbum Dei in excelsis, et ingressus illius mandata ælerna.*

Sancti ex unione cum Deo fiunt quasi deiformes et dii, II, 187, 2. In Deum et Christum quodammodo transformentur, V, 117, 2 : *Justorum autem semita, quasi lux splendens; procedit, el crescit usque ad perfectam diem.* Sancti coæquan-

tur Christo, .<, 236, i : *Miserere plebi tux, super quam invocatum est nomen tuum : et Israel quem coxquasli primogenito tuo.* Ipsi assiduo cum Deo el angelis versantur, IX, 492 2: *In partes vade sxculi sancti. cum vivis et dantibus confessionem Deo.* Deum sitiunt, V, 335, i : *Desiderium justorum omne bonum est; prxslolalio impiorum furor.* Quam ardenter Deum desiderarunt, XIV, 337. 1. Deum quodammodo venantur, IX, 428, 2 : *Beatus vir..... qui excogitat vias illius in corde suo, cl in absconditis suis intelligent, vadens post illam quasi investigator, et in viis illius consistens.* Eorum pars ut sors Deus est, XII, 391. 1 : *Pars mea Dominus, dixit anima mea : prupterea exspectabo eum.* Sancti singuli sunt thronus Dei, XIII, 92, 2; XXI. 94, I ; 428, 2. Sunl corona Dei, XIV, 433. 2. Sunt domicilium SS. Trinitatis. *Job,* 764, 2. Sunt termini lerræ et tentoria Dei, 692, 4 : *Si voluerit extendere nubes quasi tentorium suum : et fulgurare lumine suo desuper, cardines quoque maris operiet.* Sancti habent charilatem violentam, XVIII, 452, 2: *Certus sum enim quia neque mors, neque vita, neque angeli, neque principatus, neque virtutes, neque instantia, neque futura, neque fortitudo, neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia poterit nos separare a chántate Dei, qux est in Christo Jesu.* Sancti charilale pollentes. sunt perfectissima Ecclesiæ membra, XVIII, 637, 1,2: *Veritatem autem facientes in charilale, crescamus in illo per omnia, qui est caput Christus : ex quo lotum corpus compactum, et connexum per omnem juncturam subministrationis, secundum operationem in mensuram uniuscujusque membri, augmentum corporis facit in xdificalionem sui in charilale.* Sancti ad quorum cor Deus loquatur, XII, 317, I : *Propter hoc, ecce ego lactabo eam, ct ducam eam tn solitudinem : el loquar ad cor ejus.* Sancti extatici, XVIII, 534, 1 : *Christo confixus sum cruci : vivo autem jam non ego,* vivi/ *vero in me Christus.*

Terlio. *Sancti omnigena perfecttone pollent.* Sancti sunl peritissimi virtutis artifices, V, 383, 2. Sunt in aniina sua et proximorum fabri virtutum, X, 290, 2 : *Sic omnis faber et architectus, qui noctem lanquam diem transigit, qui sculpit signacula sculptilia, et assiduitas ejus variat picturam : cor suum dabit in similitudinem piclurx, el vigilia sua perficiet opus.* Sancti omnes quomodo animam et corpus cælarint et exornarint, XIV, 393, 1,2: *Ecce lapis quem dedi coram Jesu: super lapidem unum septem oculi sunl: ecce ego cxlabo sculpturam ejus, ait Dominus exercituum, el auferam iniquitatem terrx illius in die una.* Sancti dantur mundo in exemplum et portentum, XIX, 480. 2. Deo nixi quid non faciant, XX, 590, 1.2; *Vos ex Deo estis, filioli, et vicistis eum, quoniam major est qui in vobis est, quam qui in mundo.* Novoa excogitant modos Deo placendi, VI, 223, i. Sancti illustres viriate cætaros transcendunt, 524, 2 : *\íu!lx filix congregaverunt divitias; tu supergressa es universas.* Quo quis sanctior est, eo ad majorem sanctitatem aspirat, VII, 579, 1 : *En dilectus meus loquitur mihi: Surge, propera, amica mea, columba mea. formosa mea, el veni* Vivunt in perfecta chántate tum Dei. tum proximi, XII, 125, 1. Sanctis viris omne bonum placet, malum omne fugiunt, tentationes et novissima pnrvidenl. XIII, 497, 4, 2. Inimicos non tantum tolerant, sed el amant el beneficiis obruere student; summe jusli sunt, *ibid.,i.* Quidquid possunt, aliis communicant : injuriarum facile obliviscuntur, tòid. Hostes suos amarunt, XX, 593, 2. Neminem supra vires gravant; veraces el fideles sunl, tum Deo in fide, cultu.obedientia et volis; tum proximo in dictis ct factis, XHI, 498, 1. Tam amant pauperes quam diviles, imo magis afflictos quam felices, i6id. Omnem turbationem vitant, maledicta et malefacta proximorum dissimulant : non quærunl quæ sua sunl. sed pure Dei gloriam el proximorum utilitatem in omnibus actibus procurant, *ibid.* Omnibus in operibus perfecti esse student. t6id. Non puniunt bis idipsum, *ibid., 2.* Quomodo perfecti fiant, IX. 250. 2: *in omni virtute tua dilige eum qui te fecit.* Fructificant quinlupliciler, XII, 440. 2 : *Benedicius vir qui confidit in Domino, et erit Dominus fiducia ejus. Et erit quasi lignum quod transplantatur super aquas, quod ad humorem mittit radices suas : et non timebit cum venerit xstus. El erit folium ejus viride, et in tempore siccitatis non erit sollicitum, nec aliquando desinet facere (ructum.* Sanctorum constantia etslabilitas, IX, 586,2 : *Loramentum ligneum colligatum. in fundamento ædificn non dissolvetur ; sic el cor confirmatum* tn *cogitatione consilii. Cogitatus sensati in omni tempore. metu non depravabitur ;* X, 29, 1 : *Homo sanctus in sapientia sua manet sicut sol : nam stultus ut luna mutatur.* Semper incipiunt, XX, $25, I : *Propter quod incipiam vos semper commonere de his, el quidem scientes el confirmatos vos in presenti veritate.* Sæpo ferventer opus prosequuntur . quod tepidius inchoarunt, XI, 506, 2 : *Qui autem sperant* in *Domino, mutabunt fortitudinem, assument pennas sicut aquilx, current et non laborabunt, ambulabunt el non deficient.* Eorum fortia desideria sunl sicut tonitrua, X, 478, 2. Per plurimos annos sine peccato manere possunt, X, 29, 4. Omnes Dei inspirationes, motus, correptiones studiose exceperunt, XI, 400, 2. Bene utentes gratia, digni sunl majurem accipere, XV, 532, 2 : *Tollite itaque ab eo talentum, et date ei qui habet decem talenta.* Gratiæ cooperantes, eamdem adaugent, XVI, 359, 1. Sanctis non est scandalum, cur, XX, 541, I : (M *diligit fratrem suum,* tn *lumine manet, el scandalum in eo non est.*

Quarto. *Sanctorum erga proximum charitas et beneficentia, el quantum aliis prosint.* Quam sint

benefici, VII, 435, 2 et seqq. Son eloquentia urbes et regna sæpe ab exilio liberant, V, 320, 2 ; Æne- *diclione jusiorum exaltabitur civitas : cl orc impiorum subvertetur,* Sunt munimen et ornamentum urbium, regnorum el totius universi. XIV, 361, L liem avílales *refugii, ibid.,* 2. Sancii zelosi sunt atlantes orbis, 618, 1. Portoni orbem. *Job,* 231, I : *Deus, cujus iras nemo resistor* potest, et sub quo curvantur qui portant orbem,* Eos habere amicos quam bonum sit, I, 185, 1 : *Dixit aulem Dominus ad Abram..... Benedicam benedicentibus libi, el maledicam maledicentibus libi, atque in te benedicentur univers* cognationes terrx.* Eorum aspectus quam salutaris, XVH, 115,2: *Intuens aulem in eum* (claudum) *Petrus cum Joanne, dixit : Ilespice in nos.* Sua praesentia peccatores salvant, 430, 2 : *Tunc stans Paulus in medio torum dixit:..... El nunc suadeo vobis bono animo esse : amissio enim nullius anima erit ex vobis, prxterquam navis. Astitit enim mihi hac nocte angelus bei, cujus sum ego el* rui *deservio, dicens : N* timeas, Paule, Cessuri te oportet assistere: et eccc donavit libi Deus omnes qui navigant lecum.* Dei irati manus continent, XI, 742, 2 ; *Non est qui invocet nomen tuum : qui consurgat, et teneat te: abscondisti faciem tuam a nobis, el allisisti nos in manu iniquitatis noslrx. Eorum preces miro* sunt efficaces, X, 225, I : #ui *adorat Deum in oblectatione, suscipietur, el deprecatio illius usque ad nubes propinquabit.* Eorum precibus «tot orbis terrarum, XIV, 618, 1,2. Ehi eorum salutatio miro efficax, VII, 30, L Eorum salutationes sunl ambiendis, XVIII, 43, 1. Sæpe uno verbo afflictis medentur, V, 364, 1 : *Est qui promittit, el quasi gladio pungitur conscienti* : lingua autem sapientium sanitas est.* Eorum umbra noxia malis, salutaris bonis. XVII, 150, 2: *Magis aulem augebatur credentium in Domino multitudo virorum ac mulierum, ita ut in plateas ejicerent infirmos, et ponerent in tectulis ac grabatis, ut, veniente Petro, saltem umbra illius obumbraret quemquam illorum, el liberarentur ab infirmitatibus suis.* Sancti sunt trames fluvii divini, IX, 663. 1 : *Ego quasi trames aqu* immens* de fluvio : ego quasi fluvii dioryx, el sicul aqu* ductus exivi de paradiso.* Sancti animas suscipiunt, cisque juvant ei sublevant, V, 343, 1 : *Fructus justi lignum vit* ; et qui suscipit animos , sapiens est.* Sanctus unus totam familiam sanctificat. IX. <4,11 *Lucerna splendens super candelabrum sanctum, et species faciei super xlatem stabilem.* Sæpe per eleemosynas suas scelerum patrationem redimunt, IX. 373, i. Mulli vitam pro aliorum saluto exposuere, XX, 577, 1 *in hoc cognovimus charitatem Dei. quoniam ille animam pro nobis posuit, et nos debemus pro fratribus an moi ponere.* Sancti viri sunl patres el inntres eorum quos ad fidem et pcenilentiam convertunt, *Psotm.* II, 366, t. Eorum conversatio quam sit utilis aliis, XIX, 52, 2 : *Imitatores mei estote, fratres, et observate eos qui ita ambulant, sicul habetis formam nostram.* Cum iis eris sanctus, VI, 168, 2. Dolores inferni subire optarunt, ul animas ex eo liberarent. Vili,'210, 2 : *Quia fortis estui mors dilectio, dura sicul infernus amulatio.* Sunt lux mundi. XX, 524, 1. Sunt aliis carbones, aliis lampades, XiI, 487, 2 : *El similitudo animalium, aspectus eorum quasi carbonum ignis ardentium, et quasi aspectus lampadarum.* Sunl column® lucis, II, 232, 1,2: */yilur die qua eredum est tabernaculum, operuit illud nubes, a vespere aulem super tentorium erat quasi species ignis usque mane.* Suis illustribus factis aliis prælucenl, X, 426, i. Eorum correptiones per grandinem designantur, X, 403, 2 : *In magnitudine sua posuit nubes, et confracti sunt lapides grandinis.* Quatenus gaudent do ruina impiorum et infidelium, IX, 676, 1 : *Novem insuspicabilia cordis magnificavi, el decimum dicam in lingua hominibus, Uomo, qui jucundatur in filiis, vivens el videns subversionem inimicorum suorum.*

Quinto. *Sanctorum humilitas.* Sanctorum humilitas et fortitudo. III, 528, 2. Quo magis in altum extolluntur, eo humiliores sunt. XIV, 273, 1. Sunt monies per virtutis eminentiam, et valles per humilitatem, VII, 600, 1. Ipsi etiam so peccatores agnoscunt el vocarunt, XV, 192, 2; XX, 137, 1. Sancti virtutes suas celant, V, 289, 1 : *Sapientes abscondunt scientiam : os aulem stulti confusionis proximum est. Sua* jusliliæ opera occultant, XII, 601. 1. Latere cupiunt, V, 289, 1; XIX, 102, 2: *Mortui enim eslis, el vita vestra abscondita est cum Christo in Deo.* Sancti el fideles in hac vita absconditi, *Psalm.* II, 52. 2. Episcopatus et praelaturas sancti fugerunt. XI, 292, 2; XVI, 180, 2: *Omni autem cui mullum datum est, mullum quxrelur ab eo; et cui commendaveruni mullum, plus petent ab eo.* Laudem humanam fugerunt in vita et post mortem, X, 427, I eiseq. Non in se, sed in Domino gloriantur, 506, 2 ; *Sic amplificatus est Elias in mirabilibus suis. Et quis potest similiter sic gloriari libi?* Gloriantur in virtute tripliciter, item in Deo tripliciter. XII, 131, 2. Suas doles el miracula soli Deo ascribunt, XVII, 119, 2: *El in fide nominis ejus hunc, quem vos* vidiilM *et nostis, confirmavit nomen ejus: et fides, qu* per eum est, dedit integram sanitatem istam in conspectu omnium nostrum.* Sancti qui suas coronas Deo resignarunt, XXI, 115, 1 : *Procidebant viginti quatuor seniores ante sedentem in throno, el adorabant viventem in sæcula sxculorum el mittebant coronas suas ante thronum. Saul U semper omnes suas* vires, virilités, victorias, el trium* phosDeoei Christo ascribunt, XIV, 268. 1,2: *Deus Dominus fortitudo mea: et ponet pedes meos quasi cervorum. El super excelsa mea deducet me victor in psalmis canentem.* Quo fino aliqui se laudarunt, XVHI, 487, 2 : *Non enim qui seipsun* Commendat,*

ille prnbntus fil, *ted quem Deus commendfil.* Quomodo ob dona Dei scse commendent, XHI, 20, 1, 2: *Mihi quoque non in lapientia, qu* esi* <n *me plus quam* in *cunctis viventibus, sacramentum hoc revelatum est : sed ut interpretatio regi manifesta fi'rct, et cogitationes mentis twe scires.* Dum laudantur, fulgidiores flunt, et sanctiores, VI, 353, 2 : *Quomodo probatur in conflatorio argentum, et tn fornace aurum : ste probatur homo ore laudantis.* Sancti pleriquo metuunt, XX, 1585. 1, 2. Qualem nonnulli certitudinem gratia habuerint, 584, 2 : *El qui servat mandata ejus, in illo manet, et ipse in eo : et in hoc scimus quoniam manet in nobis de Spiritu quem dedit nobis.* Habent spem mixtam timore, 603, 2: *Timor non est in charitate, sed perfecta charitas foras milht timorem.* Cum metu el Demore salutem suam operantur, IX, 177, 2; 178, I : *De propitiato peccato noli esse sine metu.* Cur de salute sua semper timeant, XIX, 32, 1 : *Itaque, charissimi, non ul in presentía mei lanium, sed mullo magis nunc in absentia mea, cum metu el tremore vestram salutem operamini.* Semper sibi ob oculos ponunt iram et misericordiam Dei. IX, 179, 1 : *Misericordia enim et ira ab illo cito proximant, el in peccatores respicit ira illius.*

Sexto. *Sanctorum mansuetudo.* Sancti mitessunt et pacifici, XXI, 226, 2 ot seq. Sunt pacifici et tranquilli, V, 300, 2 Sunt in loquendo affabile# el amabiles, IX, 551, 2 : *Sapiens in verbis seipsum amabilem facit: grati* aulem fatuorum effundentur.* Etiam erga pecora miles sunt, IX, 242, 2. Quomodo ira sua utantur, XX, 77, 2 *(Vide* Mansuetudo, Mitis).

Septimo. *Quantum peccati horrorem habuerint.* Sancti peccatum summo oxeerantur, IX, 448, i : *Omne exsecramentum erroris odit Dominus, et non crii amabile Umentibus eum.* Immense peccatum oderunt, lam in so quam in aliis, XIV, 214, 1. Quam acriter peccato restiterint, XIX, 498, 1. *Nondum enim usque ad sanguinem restitistis, adversus peccatum repugnantes* Cruciamur offensis contra Doum ct proximum admissis, aX, 449, 1 : *Aspectu enim et auditu justus erat* (Loth), *habitans apud eos qui do die in diem animam justam iniquis operibus cruciabant.* Sancti quam vigilantes et circumspecti in omnibus vivant, XII. 510, 1, 2. Crebro redount ad cor. IX, 565, 2 : *Qui odit correptionem, vestigium est peccatoris; el qui limet Deum, convertetur ad cor suum.*

Octavo. *Sancti quam libidinem oderint el castitatis amatores fuerint.* Sancti incestos et impuros oderunt, VI. 229, 2. Ignom libidinis» igne corporeo extinxero. V, 178 2. Eliam bollum spiritus adversus carnem el vicissiin experiuntur, XVIII, 566,1 : *Caro concupiscit adversus spiritum, el spiritus adversus carnem: hxcenim sibi invicem adversantur, ul non quxeumque vultis, illa facialis.* Carnem suam quintupliciter crucifigunt, el vitia comprimunt, XVTT, 570, 1 ; *Qui autem funi Christi, carnem suam crucifixerunt, cum vitiis et concupiscentiis.* Sancti sunl velut reges ob domitar passiones, V, Hi, t. Dominantur Deo per victoriam de passionibus reportatam. IX, 483, 2.

Nono. *Saneli in operibus rectam intentionem habent:* IX. 431, 2 : *Statuet filios suos sub tegmina illius, el sub ramis ejus morabitur. Protegetur sub tegmine illius a fervore, et* in *gloria ejus requiescet.* Omnia ad honorem Dei relerunt, 1.594, L Omnium operum mitium »d Deum referunt, XX, 362, i. Pedes rectos habent, XII, 483, 2. Sancti ferventes parvo labore multum meriti accumulant, X, 112, 2 . *Laboravit dives* tn *congregatione substantis, et* in *requie sua replebitur bonis suis. Laboravit pauper in diminution* vietus, et in fina inopi fuit.* Omnia sua agebant ut angeli, 183, 2: */n omnibus operibus tuis procellens esto. Ne dederis maculam in gloria tua.* Qualia colloquia ha* bere solent, I, 593, 1 t *Cumque inlrasset taberna* culum, narravit Moyses cognato suo cunela qu* fecerat Dominus Pharaon! et Ægypliis propter Israel, universumque laborem qui acetdissel eis in itinere, el quod liberaverat eos Dominus,*

Decimo. *Sanctorum sapientia.* Sunl filii sapientiae divinæ, IX, 73, I : *Initium sapienti*, Iimor Domini; el cum fidelibus in vulva concreatus est, et cum electis feminis graditur, et cum justis el fidelibus agnoscitur.* Earum scientia el prudentia, 78, 2 : *Scientiam et intellectum prudenti* sapientia compartietur : et gloriam Umentium se exaltat. In* senio maxime sapiunt, V, 15*. 1. Sancti docti ut cœlum lucani. XHI, 169, 1, 2: *Qui aulem docti fuerinl, fulgebunt quasi splendor firmamenti: elqui ad Justitiam erudiunt mullos, quad steli* in perpetuas *ternitaies* Sancti precibus, jejuniis, et corporis maceratione a Deo m'clligentiain el prophetiam impetrarunt, XIII, 141, 1 : *El ait ad me* (Angelus): *Noli metuere, Daniel; quia ex die primo, quo posuisti eor tuum ut te affligeres in conspectu Dei lui, exaudita sunl verba tua, el ego veni propter sermones tues.* Sanctorum doctorum laus, III, 309. 2. Sanctorum plurium fuerunt sapientes conjectores et simul prcpbelæ, X, 258, 1.

Undecimo. *Sancti paupertatis sectatores fùere.* Sancti munera contempserunt ct refutarunt. IV, 26, 1, 2: *Despondit* (Eliseus Naaman) : hiil *Do+ minus, anle quem sio, quia non accipiam. Cum* que vim faceret, penitus non acquievit;* XIII, 70. 2 : *Despondens Daniel, ait coram rege: Munera lua sint libi, cl dona domus tu* alteri da.* Etsi divites, divitiis animum non aflìxeru XV, 198,2: *Non poleslis Deo servire et Mammon*.* Mulli in opulentia fuere pauperes, XVH, 116. 1 : *Petrus autem dixit: Argentum et aurum non est mihi; quod autem habeo, hoc libi do.* Sancti caveant sibi a pecuniæ tractatione, XVI, 505, 1.

Duodecimo. *Sancti mundum el mundana fuge-*

Hint ft contempserunt, et solitudinem captarunt. Mundo sancti cæci sunt. Deo videntes.XII. 48.(. 2. Sunt mundanis exosi XX, 574, I et seqq. . *Nolite mirari, fratres, si odit vos mundus.* Sanctorum Opera quibus stultitia sint. *Psalm.* II, 358, L .Sanctorum ludus est mundo illudere, I. 459, 2 : *Dixilque David.... : Ante Dominum.... ludam, et viliorfiam plus quam factus sum ; et ero humilis in oculis meis, et cum ancillis de quibus locuta es, gloriosior apparebo.* Mundus iis non erat dignus, quantum eorum sit pretium ct meritum, XIX, 490,1: *Circuierunl* in *melotis,in pellibus caprinis, egentes, angustiati, afflicti : quibus dignus non erat mundus.* Sancti aulas declinarunt, IX, 391.1,2: *Advocatus a potente discede : ex hoc enim magis te advocabit.* Turbas fugerunt, F.20, 1 : *Ne oblecteris* tn *turbis nec* in *modicis : assidua enim est commissio illorum.* Fuscrunl in desertum interdum ob persecutiones, XII. 299, I : *bugile, salvale animas vestras, et eritis quasi myricæ m deserto.* In montibus et rupibus egerunt, V, 203,1. Dilcxerunt montes. XX, 432. 2: *Hanc vocem nos audivimus de calo allatam, cum essemus cum ipso in monte sancto.* S.epe sibi invicem solis cordibus loquebantur, cogitata ex solo vultu dignoscebant, VI, 351, 1 . *Quomodo in aquis resplendent vultus prospicientium, sic corda hominum manifesta sunt prudentibus.* Sunt cosmopolitas, XVII, 413, 2. Sunt segregati a rebus terrenis, patro et matre, XVIII, 522, 1 : *Cum autem placuit ei qui me segregavit ex utero malris meæ, et vocavit per gratiam suam ut revelaret Filium suum in me... continuo non acquievi carni et sanguini.* Terrenis afTixi non sunl, XXI, 193, 1, 2. Sancti majores sunt sæculo, XI, 687, 2 : *Tunc delectaberis super Domino, et sustollam te super altitudines lerræ.* In mundo tanquam in exilio vivunt ct moriuntur, IV, 309,1 : *Completis itaque annis centum duobus, sepultusest* (Tobia>) *honorifice in Ninive.* Ipsis patria cœlum. terra exilium, XVII, Gl, 2; 172,2: *Deus glori* apparuit patri nostro Abrahæ cum esset in Mesopotamia, priusquam moraretur in Charan, el dixit ad illum : Exi de terra tua, el de cognatione tua. el veni* in *terram quam monstratero libi.* So ul peregrinos hic gerunt, *Job,* 332,2: *Roborasti eum paululum ut in perpetuum transiret ; immutabis faciem ejus, el emittes eum.*

Decimo tertio. *Sanctorum lum pro suis, tum pro alienis peccatis pernitentia.* Sancii etiam delinquunt in mullis, *Job,* 515, 2 : *Numquid justifican potest homo comparatus Deo, aut apparere mundus naius de muliere ?* Possunt gratia excidero, XXI. 74, 1 : Ecce *venio cito : tene quod habes, ut nemo accipiat coronam luam.* Cur nævis non careant, *Job,* 83, 2. Eorum fervor sensim tepescit, XIX, 174, 2. Eorum infirmitas el inconstantia, XVII, 66, 2. Hinc aliquando refrigescunt el cadunt, 194, 1. Si in peccatum prolabantur, res **est miseranda, X, 16, 2** : *In duobus contristatum est cor meum, et in tertio iracundia mihi advenit, vir bellator deficiens per inopiam : ct vir sensatus contemptus. El qui transgreditur a Justitia ad peccatum. Deus paravit eum ad rumphxam.* Eorum post delictum poenitentia, XII, 347, 2 et seqq. Peccantes semper ad vulnera Christi confugerunt, XX. 534, 2 : *quis peccaverit, advocatum habemus apud Patrem, Jesum Christum justum; el ipse est propitiatio pro peccatis nostris: non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi* Peccatum semel admissum tota vita plangunt, XI, 4SI, 1 : *Recogitabo libi omnes annos meos vi amaritudine animæ me*.* Peccata tum sua, tum populi confitentur, XIII. 112. 2: *Tibi, Domine, justitia : nobis autem confusio faciei, sicut est hodie viro Juda, el habitatoribus Jerusalem, et omni Israel, his qui prope sunl, el his qui procul, in universis terris ad quas ejecisti eos propter iniquitates eorum, in quibus peccaverunt in te.* Sancti Dei iram portant, dum peccatis suis puniuntur, XIV, 147, 2: *Iram Domini portabo, quia peccavi, donec causam meam judicet, el faciat judicium meum.* Publicas clades el privatam mortem suis suorumque peccatis attribuunt, XII, 383, 1, 2: *Ego vir videns paupertatem meam in virga indignationis ejus;* XIII, 42, i : *Judicia enim vera fecisti, juxta omnia quæ induxisti super nos, el super civitatem sanctam patrum nostrorum Jerusalem: quia in verilate, el in judicio induxisti omnia hæc propter peccata nostra.* Sancti pœniten es Dei erga se misericordiam semper celebrarunt, XIV, 152, 2. Iis prima peccata ad gloriam cedunt, XX, 358, 1 : *Charitas operit multitudinem peccatorum.*

5° *Sanctorum probationes et tribulationes.* Sancti hic tribulationibus teutantur, I, 3G6, 1. Eorum est pasci opprobriis, ul probatur exemplis, XII, 395,2; 396, 1 : *Dabit perculienli se maxillam, saturabitur opprobriis.* Sancti cur in bello justo aliquando caedantur ab impiis et injustis, 111, 229, 1, 2. Pro beneficiis maleficia ab amicis accipiunt, IV, 276, 1. Sanctis quandoque bona tribuit Deus, quandoque aufért, *Psalm.* I. 288. 2. Sancti quomodo dicantur transire per ignem et aquam, *Psalm.* I, 418, 1,2; *Transivimus per ignem et aquam, el eduxisti nos in refrigerium.* In vita fuerunt infirmi cur, XX, 224, 2 ; *Elias homo erat similis nobis passibilis.* Multipliciter probantur, *Job,* 158, 1,2: *Sagittæ Domini in me sunl: quarum indignatio ebibit spiritum meum, el terrores Domini militant contra mc.* 237, i. Plus perpessi sunl quam meruerunt, 156,1: *Despondens aulem Job dixit : Utinam appenderentur peccata mea, quibus iram merui, el calamitas quam patior, in staterai Quasi arena maris hæo gravior appareret : unde et verba mea dolore sunt plena.* A dæmone impetuntur, 765, 1. Visa impiorum prosperitate, sæpe turbantur, XIV, 203 2.

Sancti cur permittantur a Deo affligi, IV, 274,1,2: *Hanc aulem lenlalioncm xdeo permxsil Dominus eve-*

ñire *illi,* ur *posteris daretur exemplum patientia ejus, sicut et sancti Job.* Quam tcnlalionos sint iis utiles, et cur his gloriantur. XVIII, 504. 2 : *El ne magnitudo revelationum extnltal me, datus est mihi stimulus carnis meæ angelus Satana, qui me colaphizet.* Cur leniantur, ¡X, 90. I ; 92. 1; 93. 1 : *Fili. accedens ad servitutem Dei, sta injustitia el timore, et prxpara animum luam ad tentationem.* Probantur adversis, 92, 1 ; 93, 1 ; 94, 1 . *Deprime cor tuum, et sustine : inclina aurem tuam, el suscipe verba intellectus; el ne festines in tempore obductionis* ; 98, 1 : *Sustine sustentationes Dei, conjungere Deo, et sustine, ul creicat in novissimo vita tua. Omne, quod libi applicitum fuerit, accipe: el in dolore sustine, el in humilitate tua patientiam habe;* 158, 1, 2 : *In lenlalione ambulat cum eo, et in primis eligit eum. Timorem, et melum, et probationem inducet super illum in tribulatione doctnnæ sua, donec lentet eum in cogitationibus suis, el credat animæ illius ;* 24 i, 2. Adversis probantur, ut igne aurum. XIV, 523,1, 2: *Et erunt in omni terra, dicil Dominus: partes dux in ea dispergentur, el deficient; et tertia pars relinquetur in ea. El ducam tertiam partem per ignem, et uram eossicul uritur argentum, et probabo eos sicut probatur aurum.* Sancti horrendis lentationibus pulsantur ad majorem humilitatem, virtutem et meritum, XV, 124, 2. Tonlari permittuntur no superbiant, III, 121,2: *Iralusquc est (uror Domini Israel, el ait : Quia irritum fecit gens ista pactum meum, quod pepigeram cum patribus eorum,..... et ego non delebo gentes quas dimisil Josué, el mortuus est : el in ipsis experiar Israel, utrum custodiant viam Domini, el ambulent in ea, sicut custodierunt patres eorum, an non.* Morbis pullantur ad probandum eorum patientiam, XVI, 376. 1,2; 458, 1. Affliguntur ul a Deo exaltentur, V. 503. 2. Quo magis adversis pressi sunl. eo suaviorem virtutis odorem sparsere. XVIII 419,1 : *Deo aulem gratias, qui semper triumphal nos in Christo Jesu, et odorem notitia sua manifestat per nos in omni loco: quia Christi bonus odor sumus Deo in iis qui salvi fiunt, el in iis qui pereunt; aliis quidem odor morlis in mortem, aliis aulem odor vita in vitam.* Sunt acerra regia, seu thuribulum Christi, *ibid.,* 2. Per passiones fiunt Deo similes, XIX, 371, 2 : *Decebat enim eum propter quem omnia, el per quem omnia, qui mullos filios in gloriam adduxerat, auctorem salutis eorum per passionem consummare.* Tribulationes cis in bonum cooperantur, XVIII, 143, i : *Scimus aulem quoniam diligentiius Deum omnia cooperantur in bonum, iis. qui secundum propositum vocali sunt sancti.* Laboribus et crucibus redduntur apti ad æternam gloriam, V, 83, 2 : *Quem enim diligit Dominus, corripit, ct quasi paler in filio complacel sibi.*

Sancti in omnibus quomodo Dei voluntati se resignent, I, 416, 1, 2. ili in adversis gratias agunt IV, 274, 2 : *Mon est contrístalas* (Tobias) *conira Deum quod plaga excitatis evenerit ei; sed immobilis in Dei timore permansit, agens gratias Deo omnibus diebus vita sua.* In quavis afflictione gaudent. XIX, 60, 2 : *Gaudete in Domino semper: iterum dico, gaudete.* Amant dura el aspera, XII, 164, 1, 2. Sancti Veteris Testamenti in cruce delebant, Sancti Novi gaudent, *ibid.,* 1. Sancti omnes crucem honorarunt cl amarunt, 571 ,1. 2. Sancti viri semper martyrium ambierunt, XVII, 157, 2 : *Et illi quidem* (apostoli) *ibant gaudentes a conspectu concilii, quoniam digni habili sunt pro nomina Jesu contumeliam pati.* Sancta fuerunt tolerantes ut agni, id probatur exemplis, XII, 101, 1, 2 : *El ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam.* Sancti maximi in crucis opprobrio maximam perfectionem ponunt, XVIII, 256, 2. Eis in periculis crescit spes el animus. XVII, 432, I. Confidunt ut leo, VI, 362, 2; 363, 1 : *Fugit impius nemine perseguente : justus aulem quasi leo confidens, absque terrore erit.* Eorum fortitudo est Deus ipse, V, 309, 1 : *Fortitudo simplicis via Domini ; el pavor his qui operantur malum.* Nitil liment, XX. 330, 1 : *Sed et si quid patimini propier justitiam, beati. Timorem autem eorum ne timueritis.* Timore Dei armati vicerunt tyrannos, supplicia el adversa, V, 431, 1 : *In timore Domini fiducia fortitudinis, et filiis ejus erit spes.* Quasi amianti in igne illæsi fuere, XI, 532, 2 : *Cum transieris per aquas, tecum ero, et fiamma non operiet le : cum ambulaveris in igne, non combures. el fiamma non ardebit in le.* XIX. 421, 1. Sancti tribulati electro ignito repraesentantur, XII, 512, 2.

6* *Sanctos magnis gratiis et beneficiis Deus cumulavit el dono miraculorum decora vil.* Sancti quam Deo sint chan, XIV, 603, 2 Sunl peculium Dei, *ibid,.* 1,2: *El erunt mihi, ait Dominus exercituum, in die qua ego facio, in peculium : et parcam eis. sicut parcit vir filio servienti sibi.* Tres sancti Christo præ reliquis placuerunt, XVI, 17, 1,2 Eos Deus luce sua illuminat, X, 549, 1, 2: *Dealus qui in istis versatur bonis; qui ponit illa* in *corde suo, sapiens ent semper. Si enim hxc fecerit, ad omnia valebit : quia lux Dei vestigium ejus est.* Sanctis quibusdam eximiis Deus lucem el fulgorem afflat, IV, 337,2. Eorum propria dos est gloria, V, 103, 1 : *Gloriam sopientes possidebunt; stultorum exaltatio ignominia.* Eorum gloria est gloria Dei. X, 428, 2. Qualem ipsis gloriam Deus communicet, V, 217 2. Sunl Dei secretarii, V, 100, 1. Res hæc probatur exemplis, *ibid.* Quibusdam in terris, suus locus m <œhs fuit ostensus, I, 288. 2. Cum sanctis nonnullis Christus est miro delicialus, V, 241, L Eos inebriat, et quodammodo amentes facit, *il id.* Quomodo iis non occurrent mala, X, 164, 1; 165, 1 : *Dominum non occurrent mala, sed in lenlalione Deus illum conservabit, et laborabit a malis.* Similes sunt diebus festis, X, 169, 3 etseq. Eorum

rota prævenlt Deus, XX, 582, 2 : *diarissimi, si cor nostrum non reprehenderit nos. fiduciam habemus ad Deum. Et quidquid petierimus, acdpiemus abeo; quoniam mandata ejus custodimus, el ea, qux sunl placita coram eo, faeimus.* In quo sunt fortunali, X, 507, 1. Sanctos inultos aluit Deus sine cibo, XV, 121, 2.

Sanctis serviunt omnes creaturo?, 1,560,2: *Et injressi sunt filii brael per medium sicci maris : erat mim aqua quasi murus a dextra eorum el lxva.* Jancti eminentes dominium in feras accepere, XIII, j!L 1, J: *Et percultam cum eis fadus indic illa, tum bestia agri, el cum volucre cali, et cum reptili !errx* XX, 151, 1, XVII, 436, 2 : *Ul vero viderunt barbari pendentem bestiam de manu ejus* (Pauli), *ad invicem dicebant : Utique homicida esi homo hic, qui cum evaserit de mari, ultio non sinit eum vivere. Et ille quidem exculiens bestiam in ignem, nihil mali passus est.* Lupos cicurarunt, IX, 398, 1, 2. Eorum fides etiam animalibus venerationi est, X, 77, 1 ; *Job,* 148, 1 : /n *validate el fame ridebis, et bestias terrx non formidabis. Sed cum lapidibus regionum pactum tuum, cl beslix terrx pacific# erunt libi.* Sancti innocentes ot obodientes cum Iconibus luserunt, X, 484, 2 ; 485, 1 : *Cum leonibus lusit David quasi cum agnis : et in ursis similiter fedi sicut in agnis ovium, in juventute sua.*

Sancti quam habeant fiduciam ad patranda miracula, XVIII, 432, 1 : *fiduciam aulem talem habemus per Christum ad Deum : non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis, quasi ex nobis : sed sufficientia nostra ex Deo esi.* Sancti vident absentia. IV, 29, 1 : *El dixit Eliseus : Unde venis, Giezi ? Qui respondit : Non ivit servus luus quoquam Al ille ait : Nonne cor meum in prxsenli eral, quando reversus esi homo de curru suo in occursum tui ?* Quidam vestem suam radiis solis suspenderunt. *Job,* 223, 2. Sancti hospitales angelos receperunt. XIX. 513,1 *: Hospitalitatem notile oblivisci, per hanc enim latuerunt quidam, angelis hospitio receptis.* Olim per panem aut oleum benedictum ab energumenis daemones expellebant, IV, 198 1. Sancti qui pauperes et austeri vixerunt, maximo miraculis claruere, XV, 394, 2 : *Dixit illis Jesus;..... Hoc aulem genus* (dæmunîorum) *non ejicilur, nisi per orationem el jejunium,* XVII. 415,2; XVIII, 337, 2 : *Ego igitur sio curro, non* quoji *in incertum : sic pugno, non quasi cerem verberans. Sed castigo corpus meum, el in servilulem redigo; ne farle cum aliis prxdicaverim, ipse reprobus efficiar.* Miracula faciunt vel prece, vel polestale, XVII, 119, i.

7* *Sancti mortem optarunt, cœlum semper aspicientes.* Spes gloria? futura? eis est stimulus ad virtutem. IV, 275, 2 : fdii *sanctorum sumus, el vtlam diam cxpectamus, quam Deus dalurus esi* qui *fidem suam nunquam mulanlabeo.* Possideat cuUuxu con^iUu, terram patieaUa, 450, 2 : *El possederunt omnem locum consilio suo ri patientia,* Semper cœlum aspiciunt, XVII, 61, 2 : Viri *Gali* Ixi, quid statis aspicientes* in *calum ? Hie Jesus, qui assumptus est a vobis in calum. sio veniet, quemadmodum vidistis eum eunlem in calum.* Saliunt animo in cœlum, XVI, 359, 1 : *Omnis qui bibit ex aqua hac, sitiet iterum; qui aulem bibe-rii ex aqua quam ego dabo ei. non silici in xternum; sed aqua, quam ego dabo ei, fiet in eo fons aqux salientis in vitam xlernam.* A cœlo suspensi vivunt, *Job,* 195, 1 : *Quamobrem elegii suspendium anima mea, et mortem ossa mea.* Mortem instanlem semper prospiciunt, V, 158, 1. Assidue novissima cogitant, IX, 238. 2 : *In omnibus operibus tuis memorare novissima tua, el in xternum non peccabis.* Sancti fore semper ad mortem aspirarunt, *Job,* <61, 4: (hrü *del ul venial petitio mea, et quod especio tribual mihi Deus ? Et qui capii ipse me conterat, solvat manum suam, el succidat me.* Insultant morti, imo eam optant, el cur, XIX, 14,1 el seqq. : *Coarclor aulem e duobus : desiderium habens dissolvi, el esse cum Christo, mullo magis melius : permanere aulem in carne, necessarium proptervos.* Semper dissolvi cupiunt, XXI, 413, 2: *El spiritus el sponsa dicunt : Veni. El qui audii, dicat: Veni. El qui siiti, venial ; et qui vult, accipiat aquam vilx gratis.* Desiderant mori, ne videant lol Dei offensas, VII, 165, 2 : *El laudavi magis mortuos, quam viventes : el feliciorem utroque judicavi, qui necdum natus esi, nec vidit mala qux sub sole fiunt.* Quia mortem assiduo cogitant, ideo eam non timent, sed eam optant. X, 345, 1,2; 347, 2 : *0 morsi bonum est judicium tuum homini indigenli, el qui minoratur viribus, defedo xlale.el cui de omnibus cura est, et incredibili qui perdii palienliam,* 350, 2. Oplant carne dissolvi et esse cum Deo, XYI, 156. 1. Subinde tamen eam horrent, XVIII, 447, 2 : *Nam el in hoc ingemiscimus, habitationem nostram, qux de cœlo esi, superindui cupientes.* Semper ad mortem fuero disposili, XV. 520, 1, 2 : *Ideo el vos estote parali, quia qua nescitis hora Filius hominis veniet.* Sancti emmentes sunt brevis ævi, sed illud mullis virtutibus implent, XIV, 364, 2. In morte jubilant, IX, 66, 2 : *Timenti Dominum bene erit in extremis; el in die defunctionis sux benedicetur.* Sancti cur dicantur ad austrum cadere, VII, 368, 2 : 5i *reddent lignum ad austrum, aut ad aquilonem, in quocumque loco ceciderit, ibi erit.* Post mortem sæpo apud homines sunt in gloria, sed semper apud Deum, X, 355, 2 : *Bonx vilx numerus dierum ; bonum aulem nomen pei manebit in xvum.*

8* *Sancti in fine mundi et in die judicii.* Sancti in fine mundi victuri, in terra signabuntur, no communibus orbis plagis involvanlur, non in cœlo, XXI, 160, 1. Cur iis lune delur palma, 473, 2. Judicantur ut impii, *Job,* 683, I : *Causa tua quasi impii judicata est, causam judiciumque recipies.*

In fine mundi non pavebunt ob casus inopinatos tunc evenientes, V, 96, t : Ac *paveas repentino* terrore, el irruente; *tibi potentias impiorum. Dominus enim erit in latere tuo, el custodiet pedem tuum ne capiaris.* In judicio non trepidabunt, XX, 559, 2; 560, 2 ; *El nunc, filioli, manete in eo, ul. cum apparuerit, habeamus fiduciam, el non confundamur ab eo in adventu ejus.* In die judicii, cælcris palpitantibus, securi et confidenter stabunt, XIII, 524, 1 : *El Dominus de Sion rugiet, el de Jerusalem dabit vocem suam: cl movebuntur cali el Ierra : el Dominus spes populi sui, et forhludo filiorum Israel.* In dio judicii judicabunt gentes, IX, 156, 1 ; *Qui audii illam* (sapientiam), *judicabit Gentes : el qui intuetur illam, permanebit confidens;* XVHI, 291, 2 : *El si m vobis judicabitur mundus, indigni estis qui de minimis judicetis? Nescitis quoniam angelos judicabimus?* In dio judicii sunt futuri judices orbis, XXI, 61, i : *Qui vicerit, el custodierit usque in finem opera mea, dabo illi potestatem super Gentes, el reget eas in virga ferrea.* Judicabunt cum Christo et eamdem sententiam ferent quam Christus, XIII, 96, 2 ; XV, 433, 2 : *Jesus autem dixit illis : Arnen dico vobis, quod vos qui secuti estis me,* in *regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede majestatis suæ, sedebitis el vos super sedes duodecim, judicantes duodecim Iribus Israel;* Psalm. II, 475, 2 : *Exaltationes Dei in gutture eorum, el gladii ancipite* in manibus eorum. Ad faciendam vindiciam in nationibus. increpationes in populis; ad alligandos reges eorum* in *compedibus, et nobiles eorum in manicis ferreis.* In die judicii inimicos suos gladio punient, IV, 388, 2. Occurrent Christo ad judicium venienti in aera, et sedebunt cum illo in splendidis nubibus diversos per ordines, XIX, <34, 1.2: *Et mortui qui* in *Christo si.nl, resurgent primi: deinde nos, qui vivimus, qui relinquimur, simul rapiemur cum illis in nubibus obviam Christo in aera, et sic semper cum Domino erimus.* In resurrectione etiam gloria corporis donabuntur, 133,1,2. Sancti non surrexeruni e monumentis, nisi resurgente Christo, et quare. XV, 635, 1,2: *El monumenta aperta sunt, et mulla corpora sanctorum, qui dormierant, surrexeruni. Et exeuntes de monumentis posi resurrectionem ejus, venerunt in sanciam civitatem, el apparuerunt multis.* Non sunt exinde rursus mortui, XV, 635, 2; XVII, <00, 2. Quinam potissimum resurrexerint, XV, 636, 1. Quibus apparuerint, iMd.y 2.

9« *'Quomodo erga sánelos in terra gerere nos debeamus.* Quanto in pretio habendi sint, etiam in terra viventes, I, 225, 2. Sanctus unus ¡equivale!, imo pluris valet quam milio impii, IX, 458, i : *Melior est enim unus timens Deum, quam mille fihi impii; et utile est mori sine filiis, quam relinquere filios impios.* Sanctum ferventem unum pluris facit Deus, quam centum communes justos, I XIV, 618 1. Eorum lama a pluribus virtutibus componitur. X, 521, 1 : *Memoria Josiæ in compositionem odoris facia opus pigmentarii, N* regibu» ct principibus coluntur, IX, 439, i. Ab iis petenda sunt consilia, X, 253, 2: *Cum viro sancio assiduus esto, quemcumque cognoveris observantem timorem Dei : cujus anima est secundum animam tuam, el qui cum titubaveris in tenebrie, condolebit Iibi.* Non sunt persequendi, VI, 78, 4 : *Duma est homini devoraro sanctos, el post vola retractare,*

W Quibus rebus sancti tn *Scriptura assimi* lenlur.* Stallia a>similantur sex de causis, 1,10!, 1; XVIII, 409, i. Et ob decem analogias, I, 62, 1 ; X, 31, 1 ; 3J, 2 ; 31, 1 ; 390, 2. Sunt aves pennatæ mystice, VI, 41, 2. Sunt velut aquila», VI, 186. 1; XV, 511,2 et seq ; XIX, 55, 1. 2. Ipsis Scriptura dat alas aquila),XI, 503,2. Et ad instar earum renovantur, 504, 1. Quomodo iis pares sunt, ibid.,2; 505 1. Sanctus sæculi est velut formica, V, 159,1. Est similis palmæ, VIH, 191, 1,2; IX. 636. 1 et seq. Sancti sunt velut cedri, IX, 634, 1. in Scriptura vocantur cœli, X, 341, 2. Sunt rœlum ob octo analogias, XI, 609, 2. Sancti hirundinibus comparantur, XII, 76, 1,2. Oleæ et olivæ assiinilantur, cur, XII. 98. 2; XIII, 471 ; XXI, 216, 2. Cervis denotantur, XIV, 267, i. Per iridein repræsentanlur, XXI, 96, 1.

II. Sanciti in coelo.— !• *Sancti scribuntur calo et colitibus,* XII. 144, i, 2. Sancti scribuntur in cœhs, impii in terra et gehenna, XI, 147. 1: *El eiil : Omnis qui relictus fuerit* tn *Sion. el residuus in Jerusalem, sanclus vocabitur, omnis qui scriptus est* in *vita* in *Jerusalem.*

2« *Sancti qux bona* tn *coelis habeant,* XI, 739,2 et seq. : *A sæculo non audierunt, neque auribus perceperunt : oculus non vidit, Deus, absque te, quæ preparasti expectantibus te.* Sancti slatim a morte ad conspectum Dei admittuntur, V. 70. 2. Sunt sors sanctorum el regnum Christi, XIV, 603, 2. Sancti erunt filii et hæredes Dei, XV, 149, 2 : *Deoii pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur.* Sancti cum Deo regnantes, sunt sedes Dei, *Psalm.* II. 315, 1 : 0uía *illic sederunt sedes in judicio, sedes super domum David.* Quornodo Deo sunl futuri similes, XVIII, 632, 1 : *Donec occurramus omnes in unitatem fidei, et agnitionis Filii Dei, in virum perfectum, in mensuram xtatis plenitudinis Christi.* Sunt in cœlis similes aquilis, I, 598, 1. Sanctorum felicitas per lilium significatur, 111, 588, 2. Eorum gaudium in cœlum est festum *Phurim,* IV, 388, 2. In cœlo ob opera laudantur, VI, 533, 1 : *Date ei de fructu manuum suarum, et laudent eam in portis opera ejus.* In cœlo stant quasi victores, VIII, 378, 2 : *Tunc stabunt justi in magna constantia adversus cos qui se angustiaverunt, et qui abstulerunt labores eorum.* Ibi vulnera et cicatrices suas ostentabunt. VI, 533, 2. Contemplationis signum habent in frontibus, in manibus vero palmas boui operis,

XXI, 1. Ibi amicti sunt stolis albis, quidhæ significant. 171,1. *Post hxc vidi turbam magnam, quam dinumerare nemo poterat, ex omnibus gentibus, el tribubus, et populis, el linguis : stantes ante thronum, el in conspectu Agni, amidi stolis albis, etpalmx in manibus eorum. In* coelo mutabunt *fortitudinem, quomodo,* XI, 503, 2 : *Qui autem sperant in Domino, mutabunt fortitudinem, assument pennas sicut aquilæ; current el non laborabunt, ambulabunt el non deficient.* Sancti omnes in cœlo futuri sunt reges cœlestes et æterni, XIII. 98, 2 : *Pegnum autem, el potestas, el magnitudo regni, quæ est subter catum, detur populo sanctorum Altissimi : cujus regnum, regnum sempiternum est, el omnes reges servient ei, el obedient.* Qua ratione id meruerunt, 96, 2. Magis honorati fuero quam reges, IX, 317, 1, 2; 319, 1 : *Semen hominum honorabitur hoc, quod timet Deum; semen aulem hoc exhonorabitur, quod præterit mandata Domini.* Eorum memoria œterna est et cum honore, 317, 2 : *Memoriam superborum perdidit Deus, et reliquit memoriam humilium sensu.* Eorum honor est honor Dei, XV, 170, 1. In cœlo omni benedictione cœlesli benedicuntur, XIII, 526, 2; 527, 1,2. In cœlo de suis donis gaudebunt, ot de reproborum quomodo, XV, 532. 2. Sancti semperet uniformiter Deum laudant in cœlo, XXI, 128, 2. Sanctorum animæ dicuntur esso in cœlo sub altari thymiamatis, corpora sub altari holocaustorum in terra, 149,1 *(Vide* Beati, Coelum, Gloria coelestis).

3« *Sancii quæ bona nobis obtineant.* Primo. *Perfectius res nostras in coelo intclligunt. quam in terra intellexerunt-,* XVIII. 384, 2: *Nunc cognosco ex parte, tunc aulem cognoscam sicul et cognitus sum.*

Secundo. *Sancti post mortem res mortalium curant ;* XX, 427, 2 : *Dabo autem operam cl frequenter habere vos post obitum meum, ul horum memoriam facialis.* Eliam mortui nosjuvant. IV, 55, 1. Curam nostri gerunt. *Job,* 122, 1,2: *Voca ergo, si est qui libi respondeat, et ad aliquem sanctorum convertere.* Quantum nobis prosint, *ibid.* Sancti pro piis pugnant,IV, 426, 2 : *El ait Judas : Facite esl concludi mullos in manus paucorum; et non esl di/ferentia in conspectu Dei cali liberare in mullis, el in paucis ; quoniam non in multitudine exercitus victoria belli, sed de calo fortitudo est.* Certis locis, quibus in vita laborarunt. a Deo in cœlo præficiuntur, XV, 531, 2. Sunl spes Ecclesiæ, XI, 153, 1.

Tertio. Suis orationibus nos juvant, et orationes nostras offerunt, XVIII, 376. 1 : St *quid patitur unum membrum, compatiuntur omnia membra;* XXI, 130, 2 : *El cum aperuisset librum, quatuor ammalia, et viginli quatuor seniores ceciderunt coram Agno, habentes singuli citharas, et phialas Curtas plenas odoramentorum, quæ sunl orationes venetorum.* In cœlo, Deo et Christo revelante, preces nostras audiunt et cognoscunt, XI, 736, 1,2. Quomodo id fiet, *ibid.* Dici possunt nostri mediatores, XVIII, 545, 2; XIX, 198, 2. Sunt nostri advocati post Christum, XX, 533 2. Sunt spes nostra mediato, XIX, 177, 1. Sanctorum preces prosunt eis qui simul cum iis conniluntur et collaborant, XII, 125. 1 : *El dixit Dominus ad me: Si steterit Moyses el Samuel coram mc, non est anima mea ad populum istum : ejice illos a facie mea, et egrediantur.* Pro hominibus peccantibus orant, nec apud Deum cos accusant, XV, 415. 1 Sanctorum intercessio ct salutatio sunl efficaces XVI, 30, 2.

4* *Sanctorum cullus et invocatio astruuntur.* Eorum canonizatio quo ritu fiat. X, 429, 1. Eorum cultus astruitur, XXI, 20, 1. Eorum cultus nihil Christo demit,XIX,343, 1. Eorum invocatio contra hæreticos asseritur,XII,599,2; XXI, 20, 1. Eorum invocatio estlicita, XVIII, 241, 2 : *Obsecro vos ul adjuvetis me in orationibus vestris ad Deum.* Quomodo hæc ab invocatione Dei differat, 179, 2. Sanctos invocaro tutius est quam animas in purgatorio, IV, 564, 2. Sanctorum invocatio non damnatur ab Apostolo in prohibitione religionis angelorum, XIX, 93, 2. Sanctorum invocatio antiqua, *Job,* 121, 1. Sancti sunl colendi dulia, X, 490, 2. Sancti tutelares fidelium quomodo colendi, XI, 668. 1, Deus in sanctos honoratur, XVIII, 44, 2elscq. Eis res temone non sunt vovcndæ,VI, 78, 1. Eorum irreverentia nominatio prohibetur, IX, 600, 1,2 : *Nominatio vero Dei non sit assidua in ore tuo, el nominibus sanctorum non admiscearis; quoniam non eris immunis ab eis.* Per eos quatenus jurare liceat, XV, 170, 1. Sanctorum fatalem diem recolit Ecclesia, non natalem. XVI, 43, 2 Eorum festa jam ab olim Ecclesia celebrat X, 429, 2 Eorum festa quare celebrantur, XX, 645, 1. Eos vivos non ferunt mali, functos vita venerantur, XV, 495, 1, 2. Eos in canone Missæ commemorari vetus est institutum, XVIII, 211, 1. Qui sancti in canone Missæ recitentur, XX. 208,2 *Ecce beatificamus eos qui sustinuerunt.* Sanctorum commemoratio in Missa et lions canonicis quia sibi velit, *Job,* 122, 2. Eorum vestigia olim adorata ab hominibus, XXI, 73, 1. Cur iis appingantur radii, XVIII, 595, 1, 2. Eorum agones sunt a Latinis per Martyrologium, a Græcisper Menologia celebrati, X, 429. 1.

5® *Sanctorum sepulcra gloriosa,* XI, 266, 1, 2 et seq. Eorum corpora imputribilia sunt, XIII, 527. 1. Eorum ossa quomodo germinent, XI 762, 1,2 : *Videbitis, et gaudebit cor vestrum,* a *ossa vestra quasi herba germinabunt, cl cognoscetur manus Domini servis ejus.* Ossa eorum quomodo pullulent, per ea fideles magna beneficia impetrant, X, 475, 2 etseq. : *Ul sil memoria illorum in benedictione, et ossa eorum pullulent de loco suo, cl nomen eorum permaneat in ælernum, permaneris ad filios illorum, sanciol'uni virorum*

gloria. Sanctorum mullorum etiam hodie ossa mirabiliter conservala ebulliunt, alia liquorem odoriferum elsalutiferum stillant, XII. 761, 1,2 et seq. Cur nonnulli oleum stillent, X, 540, 2 : *Quasi oliva pullulans et cypressus in altitudinem se extollens, in accipiendo ipsum stolam glorix, el vestiri eum in consummationem virtutis.* E sanctorum qui misericordes fuero corporibus scaturit oleum, XXI, 226, 2. Sancti quidam post mortem veritatem occultam detexerunt, X, 516,2: *Nec superavit illum* (Eliscum) *verbum aliquod, el mortuum prophetavit corpus ejus.*

& Sanctorum exempla Christiani imitare debent. Sancti quomodo debeant esso omnes Christiani, H, 132, 1 : *Erilis mihi sancti, quia sanctus sum ego Dominus.* Sanctus esse debet qui ad Deum in cœlo ire vult, XI, 173, 1. Sanctorum exempla alios ad imitationem excitant, II, 132, 1; V, 398, 4: *Mulli cibi in novalibus patrum; el aliis congregantur absque judicio;* XIX, 494, 4 : *[deoque el nos tantam habentes impositam nubem testium, deponentes omne pondus, ct circumstans nos peccatum, per patientiam curramus ad propositum nobis certamen.* Eorum exempla inspicienda et imitanda, X, 427, 2. Eorum vitas imitari nos oportet, IX, 492, 2. *In paries vadesxculi sancti, cum vivis el dantibus confessionem Deo.* Eorum vita peccatori velul lucerna est, XIV. 283, 2.

SANCTUS diaconus. Sanctus diaconus Christianum se esse quanti faceret, XII, 447, 1 ; XVIII, 252, 2.

SANCTUS Pagninus. Sancti Pagnini Hcbræo-Chrisliani versio in quo reprehensionem mereatur, IX, 24, 2.

SANDALIA. Sandalia quid sint, sunt calcei, givo munimenta pedum, XV. 262, 1, 2; XVII. 263, 2. Eorum forma, XVII, 264,2. Ea fuere apostolis permissa, XV, 262, 1, 2. Sandalia cur apostolos habere Chrislusjusserit, XVIII, 681, 1. Sandalium S. Andreæ Treviris asservatur, XV, 262, 2.

SANEDRIN. Sancdrim quod esset concilium, et e quibus esset conflatum, XV, 161, 1; XVII, 125, 2. Ineo damnatus est Christus, praesidentibus Anna el Caipha, XVII, 125, 2.

SANGUINEUS. Sanguinei facile a vino vincuntur, VI, 485, 2. Sanguinea, calida et spiritosa complexio cogitationes bonas, lælas, animosas patii, XIV, 86, 1.

SANGUIS. I0 *Sanguis littcraliler sumptus.* Primo. *Quid sil sanguis in corpore humano.* In sanguino vita consistit, V, 198, 1. Ex sanguinibus fit generatio humana, XVI, 305, 2 et seq. Sanguis in corporo humano est principalis humor, II, 112, 1. Sanguis sudatur naturaliter in vehementi angoro, maximo ab oo qui delicato raro et poroso est corporo, XVI, 265, 2. Quomodo eum sudant Redemptor in horto, et qua ex causa, 266, 1. Unde sanguinis fluxus in Judicis habeat ortum, et an vero eum patiantur, XV, 605, 1, 2.

Secundo. *Sanguinis esus 't potus quatenus olim et nunc illicitus.* Sanguinis esus in lege natur® inhibitus, 1,154, 2. Sanguinis esus ante diluvium vetitus, el etiam posi neochristianis, XVII. 302.2. Eum potabant Gentiles, 303, 1. Sanguinis esus et polus priscis Judæis sub pœna morlis vetitus, IV 340, 2; XII. 737, 2. Idque tribus do causis, II, 23, 2; III, 2. Sanguino jam vesci licitum, XVII, 303, 1. Ægyptii sanguinolenti sanguine potati, VIII, 514, 2.

Tertio. *Sanguinis effusio.* Sanguis humanus parce effundendus, XIII, 540, 2. Sanguis in rixa effusus iram accendit, V, 537, 2. Sanguis inno, cens effusus clamat vindictam, et per vindictam expiatur, XIII, 529, 1. Sanguis e cadavere fluens præsente homicida esl instar miraculi, non naturalis, XVI, 620, 1. Sanguis cur ostenderetur elephantis in prælio hominum, IV. 442,1, 2. Sanguinem humanum quomodo Deus dicatnr a bestiis requirere, 1,155, 1. Sanguine Prophetarum interfectorum plena fuit Jerusalem usque ados, XII, 676, 2.

Quarto. *Sanguinis effusio el libatio in priscis sacrificiis.* Sanguine et victimis fœdera apud veteres sanciebantur, XVIII, 366, 1 : XIX, 443, 1. Et iis dividebatur. XVIII, 366, 1. Sanguis victimarum effusus Deo libabatur. XV. 559, 1. Sanguis victimarum in altareel populum spargebatur, XIX, 443, 1. Quid hæc aspersio denotaret, *ibid.* Sanguis septies aspersus contra propitialonum quid significet, II, 106, 2. Sanguis victimarum immolatarum subindo in Sanctum inferebatur. XIX, 436, 2.

Quarto. *Sanguis pluens.* Sanguis dum pluit, iram cœlestem prænunliat, XXI, 193. i. Sanguis pluens in Aquitania tempore Roberti regis, quid portenderet XXI, 145, t, 2.

2° *Sanguis allegorice el tropologice sumptus.* Sanguis quid tropologice significet, II, iII, 2. Sanguis in Scriptura significat homicidium, omnem contaminationem ct pollutionem, et per synecdochen omne scelus, XI, 556, 2; XIII, 288, i ; 335, 1; 453, 1,2; 528, 1, 2; XIV, 187. 1; XX, 356, 2; XXI, 155, 1 ; *Job,* 367, 2. Sanguis peccatum vocatur ob quatuor analogias, XI, 113, 1; XIII, 335, 2. Sanguis quomodo vocetur homicidium, I, 369, 1; II, 458. t. Sanguis metonymies capitur pro concupiscentia, IX.286, 2. Sanguis est item animæ et vitæ nota; eum esse ipsam vitam animalis consuere nonnulli, XXI, 195, 1. Quo sensu sit anima, 11, 112, 1. Sanguis sanguinem quomodo tangat, XIII, 335, 2. Sanguis ingeniis stragis symbolum est, XXI, 194, 2. Sanguinem audire quid sil, XII, 442, 2. Sanguinem super limpidam petram effundere mystice quid sit, XII. 677, i. Sanguinem super aliquem inducere quid sil. XVII, 152. 2, Sanguis Jezrahel quomodo visitari dicatur super donium'Jehu, XIII, 288, 1, 2. Quando servus comparetur sanguine, X, 189, 1. £«nguis terræ oml

aqua. YÍT, 50, 2 et seq. Sanguinis typus est coccus «ivo purpura, XIV, 178, 2.

3* *Sanguis Christi.* Primo. *Sanguis Christi in triduo mortis eJus non fuil corruptus;* XVII, 99,1 : *David enim dicit in eum : Providebam Dominum in conspectu meo semper; quoniam a dextris esl mihi ne commovear : propter hoc Izlatum esl cor meum, el exultavil lingua mea, insuper et caro mea requiescet in spe: quoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem.* In triduo passionis mansit unitus Verbo, XIX, 374, 1 : *Quia ergo pueri communicaverunt carni et sanguini, et ipse Similiter participavit eisdem.* Fuil is ei immediato unitus, *ibid.* Is effusus deitati mansit unitus, XX, 265, 1 : *Scientes quod non corruptibilibus auro, vel argento redempti estis de vana vestra conuersatione palernx traditionis : sed pretioso sanguine quasi agni immaculati Christi, et incantaminati.*

Secando. *Sanguini effúso ubique aquam Christus miscuit,* 609, 2 : *Hic est qui venit per aquam et sanguinem Jesus Christus, non in aqua solum, sed* in *aqua et sanguine.* Sanguis et aqua e latere Christi fluens non fuit naturalis, sed miraculosus, XVI, 621,1 : *Unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis el aqua Quæ* ejus fluxus fuerit causa, XII,852.1 ; XVI, 62!,2etseqq. Sanguis et aqua probabant Christum verum esse hominem, XX, 609, 1, 2.

Tertio. *Sanguis Christi quam fuerit efficax,* XVI, 266,1. Ejus vis infinita, XX, 265, 2. Sanguis Christi misericordiam clamat, *Job,* 368, i : *Terra ne operias sanguinem meum, neque inveniat in te locum latendi clamor meus.* Quomodo melius clamet quam Abel, XIX, 508, 1 : *Accessistis..... ad Testamenti Novi mediatorem Jesum, et sanguinis effusionem melius loquenlem quam Abel.* Sanguis Christi esl balneum anirnæ ægræ, XX, 240,1,2. Quomodo eo anima aspergatur, 241,1. Quomodo nos a peccato emundet, 526, 1,2: *Sanguis Jesu Christi, Filii ejus, emundat nos ab omni peccato.* Quomodo et quare vocetur is, sanguis testamenti, XIV, 460, 1, 2 : Tu *quoque in sanguine testamenti tui emisisti vinctos de lacu, in quo non esl aqua.* Quo sensu sanguis Christi Novum Testamentum sil, XVIII, 366, 1 : *Similiter el calicem* (accepit Christus), *postquam canavit, dicens : Hic calix Novum Testamentum est in meo sanguine.* Anionomastice dicitur pretium, 310, 2 : *Prelio empti estis, nolite fieri servi hominum.* Est sanguis Testamenti æterni, XIX, 523, 1 : *Deus autem pacis, qui eduxit de mortuis Pastorem magnum ovium, in sanguine Testamenti ¿eterni, Dominum nostrum Jesum Christum, aptet vos in omni bono.* Sanguino hostili aspersus Christus quando futurus, XXI, 339, 1 : *El vidi cœlum apertum, el ecce equus albus, et qui sedebat super eum, vocabatur Fidelis et Verax, et cum jusldia judicat cl pugnat..El vestitus erat veste aspersa sanguine : et vocatur nomen ejus. Verbum Dei.*

Quarto. *Sanguinem Christi quomodo nobis applicemus,* XXI, 180, 2 et seqq. : *Hi sunt qui venerunt de tribulatione magna, ct laverunl stolas suas, el dealbaverunt eos in sanguine Agni.* In calice vero fuil sanguis quo redempti sumus, X Vili, 860, 1. Cur sanguis Christi in Eucharistia a sacerdotibus bibatur, XV, 658, 2 : *El accipiens calicem, gratias egit, et dedit illis, dicens : Bibite ex hoc omnes : hic est enim sanguis incus Novi Testamenti, qui pro mullis effundetur in remissionem peccatorum.* Vinum in sanguinem Christi transsubstanliatur, *ibid.* Is ibi offunditur et offertur sub specio vini, 559. 1 et seqq. Cur ei potius quam corpori tribuatur peccatorum remissio, 559, 2. Quomodo sic vocari possit vinum, 561, 2. Sanguine Christi in calice nutrimur, XII, 852, 1. Sanguis Christi est velut coagulum quo in unum fideles conjunguntur, XVHI, 665, 1 : *Membra sumus corporis ejus, de carne ejus et de ossibus ejus.* Sanguis Christi sumptus animat ad sanguinem pro eo fundendum, XIV, 470, 1 : *Quid enim bonum ejus esl, el quid pulchrum ejus, nisi frumentum electorum, et vinum germinans virgines?* Item nos ad fortiter pugnandum cum dæmono, mundo ot carne pugnandum acuit, 178, 1, 2. Sanguinis Christi sumptione, martyres ad sanguinis pro Christo effusionem animabantur , XVHI, 370, 2. Sanguinis Christi typus erat aqua pelræ, 339, 2 et seq.: *Omnes eumdempotum spiritualem biberunt, (bibebant autem de spirituali, consequente eos petra, petra aulem eral Christus) (Vide* Jesus Christus).

3° *Sanguis martyrum.* Sanguinis baptismus est martyrium, quod omne peccatum expiai, XVII, 54, 1 : *Joannes quidem baplizavil aqua, vos autem baptizabimini Spiritu sancto non post mullos hos dies.* Sanguis martyrum semen est Christianorum, 272, 2. Sanguis martyrum in sardio gemma repræsenlalur, XXL 391,1. In sanguine S. Stephana continuum miraculum Neapoli cernitur, XVII, 193, 2.

SANIR. Sanir mons undo dictus, XII, 693, 1. Sanir mons an idem quod Seir, VIII, GO, 1.

SANGUISUGA. Sanguisugæ descriptio, ejusque aviditas sanguinis, VI, 410, 2 ; 442, 2 el seq. Quid per cam repræsentelur, 441, 1, 2 et seq. ; 442, 2 ; 443, 2 el seq. ; 444, 1 ct seq.; 446, 1, 2.

SANITAS. I0 *Sanitas corporis.* Sanitas animalis in quo consistat, VII. 179, 1, 2. Sanitas corporis pendet ex sanitate partium teneriorum et duriorum, V, 79, 1 : *Ne sis sapiens apud lemetipsum ; time Deum, el recede a mato : sanitas quippe erit umbiliào luo, el irrigatio ostium tuorum.* Sanitas tam corporis quam anirnæ opibus præslal, X, 96, 1, 2 ; 97, 1 : *Melior est pauper sanus, et foriis viribus, quam dives imbecillis et flagellatus malitia : Salus anirnæ in sanctitate juslilix, melior est omni auro et argento; el cor-*

pus validum, quam census immensus. Quando præstel sanctitati, 96, 2. Quantum sit bonum, 96, 2 ; 98, i ; *Non esl census super censum salutis corporis : el non esl oblectamentum super cordis gaudium.* Si cum sanitate immortalitatis conferatur, potior est morbus, 97, 1. Sanitas a Deo provenit, 272, 2 : *In his curans mitigabit dolorem, et unguentarium faciet pigmenta suavitatis, el non consummabuntur opera ejus. Pax enim Dei super faciem terra.* Illam tamen homo negligere non débet, 273, 2 : *Fili, in tua infirmitate non despidas teipsum, sed ora Dominum, el ipse curabit te.* Sanitas vario a variis læditur, qui eam lædant, 95, 2 ; 97, i, Sanitatis tuondæ servandæque ratio, IX, 510, 1 : *Ante languorem adhibe medicinam, el ante judicium interroga teipsum, el in conspectu Dei invenies propitiationem,* X, 97, 2. Ipsa est in sanitate Deo accepta ferenda, IX, 611, 1: *Ante languorem humilia te, et in tempore infirmitatis ostende conversationem tuam.* Ejus defectus causa sanctitatis, *ibid.,* 2. Sanitatis mater est sapientia, IX, 77, 2 ; *Corona sapientia limor Domini, replens pacem, cl salutis frudum.* Sanitatis tuendæ dogma aureum, XIII, 14, L Sanitas corporis a paucilalo ferculorum, III, 311, 2; 312. 1. Sanitatis mater est sobrietas, XIII, 12, 2 : *Et dixil Daniel ad Malasar..... : Tenta nos, obsecro, servos tuos diebus decem, cl dentur nobis legumina ad vescendum, el aqua ad bibendum : el contemplare vultus nostros, et vultus puerorum qui vescuntur cibo regio : el sicul videris, facies cum servis tuis. Qui, audito sermone hujusmodi, lentavit eos diebus decem. Post dies aulem decem, apparuerunt vultus eorum meliores el corpulentiores præ omnibus pueris qui vescebantur cibo regio.* Sanitatem tuentur exercitium, sobrietas, castitas; eam destruunt desidia, saturitas, libido, XII, 618, 2. Ad sanitatem bibere, et ad id cogere, tyrannicum est et insania, IV, 363, i, 2 : *Bibebant aulem qui invitali fuerant, aureis poculis, et aliis atque aliis vasis cibi inferebantur.* Vinum *quoque, ul magnificentia regia dignum eral, abundans, el prxeipuum ponebatur, neo erat qui nolentes cogeret ad bibendum, sed sicul rex statuerai, prxponens mensis singulos de principibus suit, ut sumeret unusquisque quod vellet.* Sanitatis signum est debita cibi egestio, XV, 363, 2 : *Non inlelligilis, quia omne quod in os intrat, in venirem vadit, et in secessum emittitur?*

Sanitas corporis resurgentis octuplex, XIV, 610, 2.

2° *Sanitas anirnæ.* Sanitas anirnæ ct timor Dei, XI, 679, W: *Tunc erumpet quasi mane lumen uum, ol sanitas tua citius orietur, et anteibit faciem tuam juslilia tua, et gloria Domini coin-'d (e.* Sanitatem quomodo in suis pennis Christus tabeat, XIV, 609, 1, 2 : *El orietur vobis timenlijus nomen meum sol justitia, el sanitas in pennis ejus.* Sanitas animae bealæ triplex, 610, 2.

SANNIO. Sannio et sanna quid sibi velint. V, 50, 2.

SAPERE. 1° *Quid sit sapere.* Sapere et desiare opponuntur, XVIII 451, 2. Sapere subinde idem est quod discernere, 231, 1 ; *Qui sapii diem, Domino sopii.* Dine sapere est tam intellectus quam voluntatis, XIX, 19, 2: *Implete gaudium meum, ul idem septalis, eamdem charilalem habentes.* Sapere sapientibus esl vivere, *Psalm.* I, 222, 2.

2* *Quomodo et quæ sapere oporteat.* Sapere nemo sibi videri debet, V, 78.2 : *Ne sis sapiens apud temelipsum.* Qui sapere sibi videtur, vere stultus est, VI, 407, 1 1 : Fittali *hominem velocem ad loquendum? Stultitia magis speranda est, quam illius correptio.* Et pejor est stulto, 312 1: Fttta/i *hominem sapientem sibi viden ? magis illo spem habebit insipiens.* Christianus ¡non sibi sapiat,XVHI,213, 2 : *Nolite esse prudentes apud vosmelipsos.* Sapere ultra quam satis sit. via est ad hæresim, VI, 4, 1. Non oportet sapere plusquam oporteat, XVIII, 205, 1 : *Dico emm per graham qux data esl mihi, omnibus qui sunt inter vos non plus sapere quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem : fi unicuique sicul Deus divisit mensuram fidei.* Sapiendum ad sobrietatem, *Job.* 519.2: *Cui (tedisti consilium? Forsitan illi qui non habet sapientiam, el prudentiam tuam ostendisti plurimam.* Sapit, qui periculo alieno sapii, VI. 37, 2: *Pestilente flagellalo, stultus sapienlior erit : si autem corripueris sapientem, intelliget disciplinam.* Sapero cœ'.ostia est signum resurrectionis spiritualis, XIX, 100, 1 *Igitur si consurrexistis cum Christo, qux sursum sunt guarite, ubi Christus est in defiera Dei sedens, qux sursum sunl sopite, non qux super terram.* Qui sapiant terrena, 100, 2.

SAPIDUS. Sapidus sermo quid sit, XIX, HI. 1.

SAPIENS. I0 *Sapiens quis sil, et ejus symbola.* Sapiens vocatur in *Ecclesiastico* ethicus, politicus, œconomicus, IX, 40, 1; X.299. 1. Sapiensel stultus in quo similes, et in quo dissimiles, VII, 117.2: Sapientes in quo a sophistis differant, IX, 439. 2; X. 262. 1, 2. Sapientes suos Hebraei vocabant *Sophenm,* Greci philosophos, Chaldaei magos, XVII, 122, 2 el seq.

Sapientis symbolum est asinus, VI. 219,1. In quo similis est apibus. 271. 1, 2. Ejus symbolum sunt grues, 517, 1.2. Soli confertur, X, 31f 1.

2' *Sapientis indoles et doles.* Primo. *Totus a Deo pendere debet, el illi fidere,* VI,129.1.2 : *Non eslsapientia, non est prudentia, non est consilium contra Dominum.*Oratione sapientiam paret. X,30,31 : *Cor suum tradet ad vigilandum diluculo ad Dominum, qui fedi illum, el in comptclu Altìssimi deprecabitur.* Sapientes semper a Deo dirigi postulant, IX, 299, 2: *In manu Dei potestas hominis, el super faciem scriba imponet honorem suum.* Sapiens mano vacat Deo per orationem et studium, V, 339, 1, 2: *Bene consurgit diluculo, ouï guarii*

bona; qui autem investigator malorum est, opprimetur ab eis. Tom et *diei* totius opera disponit, *ibid.* Dei mandata ad praxim redigit, X, 305, i : *Et ipse Dominus diriget consilium ejus, el disciplinam, et in absconditis suis consiliabitur.*

Secundo. Sapiens abundat sapientia; V. 288, i : *Jn labiis sapientis invenitur sapientia.* Ejus cor et mens sunt velut fons sapienliæ, 563, 2 ct seq. : *Agua profunda verba ex ore viri : et torrens redundans font sapienliæ;* XI, 569, 1 : *Scientia sapientis lanquam inundatio abundabit, et consilium illius sicut fons vitæ permanet.* Ejus os et cor crater sunt sapienliæ, VI, 49,1,2 : *Sicut aqua profunda, sic constlium in corde viri, sed horno sapiens exhauriet illud.* Sapiens est amans sapienti©, IX, 569, 1. Sapientiam habet ut uxorem, 439, 2. Sapiens a sapientia cibatur et firmatur, 437, 1 ; 438, 1 : *Cibabit illum pane vitæ el intellectus, et aqua sapienliæ salutaris potabit illum. Et firmabitur tn illo, et non flectetur : el continebit illum, el non confundetur.* Adimpletur spiritu sapienliæ, 439. *i : El in medio Ecclesiæ aperiet os ejus, ct adimplebit eum spiritu sapientiæ ct intellectus, el stola gloriæ vestiet illum.* Sapiens sursum semper os habet, cor et manus, V, 468, ! : *Semita vitæ super eruditum, ut declinet de inferno novissimo.* Sapiens nihil miratur, XV, 224, 3, 2; XXI, 156, 2. Sapiens omne decus rerum et pretium in se complectitur, X, 539, 2 : *Quasi oliva pullulans, et cyprcssus in altitudinem se extollens, in accipiendo ipsum stolam gloriæ, el vestiri eum in con* summalionem virtutis.* Sapientes sunt sapienliæ hæredilas, IX, 157, 1 : *Si crediderit ei* (sapientiæ), *hæredilabil illam, el erunt in confirmatione creature illius.* Cur facies sapientis sæpe commutetur. VII, 284, 2 : *Sapientia hominis lucet in vultu ejus et potenlissimus faciem illius commutabit.*

Tertio. *Sapiens libenter docetur el corripitur.* Sapiens libenter auditet discit, V, 25, 2 : *Audiens sapiens, sapienlior erit, et intelligent gubernacula possidebit.* Semper quærit honestatem et virtutem, imo eam ab omnibus haurit, 458, 1 : *Cor sapientis quxrit doctrinam, el os stultorum pasci* tur imperitia.* Doclrinæ diligenter vacare studet, 574, 2 : *Cor prudens possidebit sapientiam : et auris sapientium quærit doctrinam.* Audit diligenter doctores, 575.1. Eliam cum fame sapienliæ sludet, 510, 1 : *Anima laborantis laborat sibi, quia compulit eum os suum.* Alios consulit corumquo consilia sequitur, quia se nihil putat scire, alios omnia, 360, 2 : *Via stulti recta in oculis ejus : qui aulem sapiens est, audit consilia.* Sapiens sequitur judicium rationis, non est duri cerebri, *ibid.* Ratione se duci sinit, 573, 1 : *Spiritus viri sustentat imbecillitatem suam.* Omnibus passionibus •st obnoxius, sed eas ratione regit, X, 328, i.

Sapiens libenter corripitur. V, 282, 2 : *Sapiens corde præcepta suscipit ; stultus cæditur labiis.* Libenter et facile admonitiones admittit, IX, 322,2: *Servo sensato liberi servient : et virprudens el disciplinatus non murmurabit correptus, et inscius non honorabitur.* Libenter se disciplinæ subjicit, V,292, 1, 2 : Via *vitæ custodienti disciplinam: qui aulem increpationes relinquit, errat.* Verbo corrigilur, et cur, 533, i : *Plus proficit correptio apud prudentem, quam centum plagæ apud stultum.* Nudis verbis correptus, respicit, VI, 37, 2 et seq. : *Pestilente flagellato stultus sapienlior erit; si autem corripueris sapientem, inlelligel disciplinam.* Correctionem ct corrigentem diligit, V, 259, 1 : *Noli arguere derisorem, ne oderit te. Argus sapientem, et diliget te.*

Quarto. *Sapiens in sapientia sua est humilis,* IX, 390, 1. *Humiliare Deo, et expecla manus ejus. Attende ne seductus in stultitiam humilieris, noli esse humilis in sapientia tua, nc humiliatus in stultitiam seducaris.* Sapiens in suis laudibus manet inconcussus, VI, 352, 1, 2 : *Quomodo probatur in conflatorio argentum : sic probatur homo ore laudantis.* Sapiens nemo sibi sit, *Job,* 378, 2. Sapiens sibi difficile docetur, 338, 4 : *Numquid consilium Dei audisti, cl inferior te erit ejus sapientia? Quid nosti quod ignoremus? quid intelligis quod nesciamus?* Sapiens est verecundus et reverens, IX, 572, 2 : *Pes fatui facilis in domum proximi : et homo peritus confundetur apersona potentis.*

Quinto, *Sapientis discretio in loquendo.* Sapiens non temere loquitur, V, 283, 1. Sermones prudenter disponit, itaque sibi gratiam conciliat, V, 409,2: *Vade contra virum stultum, et nescii labia prudenliæ.* In fornace discretionis verba sua expurgat, 298, 2 : *Argentum electum, lingua justi : cor autem impiorum pro nihilo.* Verba sua antequam proferat, statera prudenti© librat, IX, 573, 2: *Labia imprudentium slulta narrabunt : verba autem prudentium statera ponderabuntur.* Habet os in corde, stultus cor in ore, 574, 1 : *In ore fatuorum cor illorum : et in corde sapientium os illorum.* Ejus eloquentia qualis sit, 574, 2. Prudenter novit tacenda tacere, *ibid.* Est velut homo interior, 565,1. Deum, non diabolum habet in ore, 575, 2 : *Dum maledicit impius diabolum, maledicit ipse animam suam.* Sapiens non loquitur nisi sapientiam, V, 288, 1 : *In labiis sapientis invenitur sapientia : et virga in dorso ejus qui indiget corde.* Eam modesto abscondit, *ibid.,* 2 : *Sapientes abscondant scientiam : os autem stulti confusioni proximum est.* Scientiam suam celat, ct quare, V, 368, 1 : *Homo versutus celat scien» tiam : el cor insipientium provocat stultitiam;* VI, 49, 1 : *Sicut aqua profunda, sic consilium in corde viri , sed homo sapiens exhauriet illud.* Facile alterius secretum expiscatur, sed suum celat, *ibid.* et 2. Tarde sua secreta eloquitur, IX, 534, 2: *A facie verbi parturit fatuus, tanquam gemitus portus infantis.* Sapiens in loquendo opportunus est, 570, 1 : *Narratio fatui quasi sarcina in ma:*

nam in *tabiis sensali invenietur gralia.* In loquendo gratiosus est, et loquitur gratiosa, VII, 346, 2 : *Verba oris sapientis gralia : et labia insipientis prxcipilabunt eum ;* IX, 551, 2 : *Sapiens in verbis seipsum amabilem facit : grati# autem fatuorum effundentur.* In loquendo modestus est, 566, 1 : *Notus a longe potens lingua audaci, el sensatus scit labi se ab ipso.* In loquendo sicut in agendo moderatus est, VI, 401, 1 : *Totum spiritum suum profert stultus; sapienadifferl el reservatinposterum.* Sapiens est parcissimus in verbis, sed multa facit, V, 555, 2 : *Qui lanium verba sectatur, nihil habebit: qui autem possessor est mentis, diligit animam suam ; et custos prudenti# inveniet bona;* 271, 1. Ejus verba comparantur profundo (lumini, torrenti redundanti, fonti scaturienti, V, 563, 1 : *Aqua profunda verba ex ore viri ; el torrens redundans fons sapienti#.* Idque pro varietate loci, temporis, personarum, *ibid.* Ejus verba audientem delectant, IX, 570, 1 : *Os prudentis quxrilur in Ecclesia, el verba illius cogitabunt in cordibus suis.* Sale sapientiae sua dicta et facta respergit, 636, 1. Semper sancta loquitur, X, 29, 1 : Sapientium verba sunt stimuli, VII, 405, 2 : *Verba sapientium sicut stimuli, ct quasi clavi in altum defixi, qux per magistrorum consilium data sunl a pastore uno.* Verba sapientium audiuntur in silentio, 328, 1,2: *Verba sapientium audiuntur in silentio, plusquam clamor principis inter stultos.* Sapientes sunt taciturni, *Job,* 50, 1 : *In omnibus his non peccavit Job labiis suis, neque stultum quid contra Deum locutus est.* Eorum silentium ex quiete cordis procedit, VII, 329, 1.

Sexto. *Sapientis prudentia, discretio, opportunitas in agendo.* Sapiens maturus est et lentus, VI, 4, 1 : *Ubi non est scientia animx, non est bonum, ct qui festinus est pedibus, offendet.* Ejus cor in dextera, stulti in sinistra, VII, 334, 2 : *Cor sapientis in dextera ejus, et cor stulli in sinistra illius.* Nihil agit impræineditato, IX, 586, 2: *Loramentum ligneum colligatum in fundamento xdificii non dissolvetur : sic et cor confirmatum in cogitatione consilii. Cogitatus sensati in omni tempore, metu non depravabitur.* Nihil sine consilio aggreditur, X, 159, 1,2: Kir *consilii non disperdet intelligenliam, alienus el superbus non pertimescet timorem: etiam postquam fecit cum eo sine consilio, ct suis insectationibus arguetur.* Nihil temero promittit et vovet. V, 364, 1 : *Est qui promittit, el quasi gladio pungitur conscienti#; lingua autem sapientium sanitas est.* Opus suum ex omni parle lustrat et moderatur, V, 75, 2 ot seq. Sapientium opera sunt stabilia et perpetua, IX, 157, 1 : *crediderit ei* (sapienliæ), *hxreditabit illam, et erunt* tn *confirmatione creatur# illius.* Sapienti danda est occasio sapienliæ et virtutis, V, 259, 2 : *Da sapienti occasionem, et addetur ei sapientia. Doce justum, et festinabit accipere.* Ipse se ultro in virtute promovet, *ibid.* Ex omni re occasionem proficiendi captat 260, 1. Sapiens semper sui similis est, 452, 1,2: *Labia sapientium disseminabunt scientiam ; cor stultorum dissimile crii.* Semper in sua sapientia proficit, 505,1,2: *Qui sapiens est corde, appellabitur prudens : et qui dulcis eloquio, majora percipiet.* Est laboriosus, VI, 315, 1. Castigato impio sapii, VI, 106, 1,2: *Mulctalo pestilente, sapienlior erit parvulus : el si sectetur sapientem, sumet scientiam.* Sua facit opportune, VII, 130. 2 : *Omnia tempus habent, el suis spatiis transeunt universa sub coelo.* Observat tempus et quare, VII, 290, 1,2 : *Qui custodit prxeeptum, non experietur quidquam mali. Tempus el responsionem cor sapientis inlelligit.* Sapiens fortunæ se accommodat, IX, 97, t, 2: *Omne quod libi applicitum fuerit accipe, et in humilitato tua patientiam habe.* Sapientes ex æquitale omnia judicant, V, 423,2: *Possidebunt panuli stultitiam, et expeclabunl astuti scientiam.* Quomodo se gerat sapiens cum Deo etregibns, VII, 289, 1. Sapiens sua curat, non aliena, e», alienarum rerum incunus est, IX, 573, 1 : *Stultus a fenestra respiciet in domum: vir autem eruditus foris stabit. Stultitia hominis auscultare per ostium ; cl prudens gravabitur contumelia.* Domum alienam raro ingreditur, et fores pulsando ante ostium expectat, 572, 2; 573, 1.

Septimo. *Sapientis vigilantia.* Sapientis oculi sunt in capito ejus VII, 114, 2 : *Sapientis oculi in capite ejus : stultus in tenebris ambulat.* Eminus prospicit hostium insidias, arma, molimina, fraudes, VI, 140 2 : *Arma et gladii in via perversi : custos autem animx su# longe recedet ab eis.* Sapiens, si peccet, ex infirmitate vel ignorantia peccat, V, 533, 1. Ejus vita mortis meditatio est, VIL 376, 1: Si annis *mullis vixerit homo, et m his'omnibus lxtatus fuerit, meminisse debet tenebrosi temporis, et dierum mullorum : qui cum venerint, vanitatis arguentur prxtenta.* Pœnas et supplicia ventus, a malo declinat, V, 422, I : *Sapiens limet, ct declinat a malo: stultus transilit el confidit.*

Octavo. *Sapiens modice ridel,* IX,571,1 : *Fatuus in risu exaltat vocem suam : vir autem sapiens vix tacite ridebit.* In risum non dissolvitur, V, 302, 2; *Quasi per risum stultus operatur scelus : sapientia autem est viro prudentia.* In gaudio non agit immoderato, V, 416, 1 : *Cor quod novit amaritudinem animæ, in gaudio ejus non mucebitur extraneus.* Quomodo gaudeat, X, 396, 2. Sapiens est severo vultu, VII, 243, 2 : *Melior est ira risu, quia per tristitiam vultus corrigitur animus delinquentis.* Sapientes per quid fiant melancholici, 78 1, 2: *In mulla sapientia, mulla sit indignatio : et qui addit scientiam, addit el laborem.*

Nono. *Sapiens sibi cavet ab improbo, V,* 302,1. Ei non convenit cum insulso, IX, 264, 2 : *Non communices homini indocto, ne male de progenie tua loquatur.* Sapientes diligenter sibi cavent a

stultis, V, 403. 2 ; *In ore stulti virga superbi* : labia aulem sapientium custodiunt eos.* Sapiens Sapienti sibi consonat, IX, 569,2 : *Verbum sapiens juodeumque audierit scius, laudabit, et ad se adjiciet.* Sapienti vitanda est turba, VII, 75, 1 : *Perversi difficile corriguntur, et stultorum infinitus est numerus.*

Decimo. Sapientis mansuetudo. Verbo asperiori tactus statim nou irascitur, V, 361, 2 : *Fatuus statim indicat iram suam; qui autem dissimulat injuriam, callidus est.* Sapiens mulla dissimulat, III, 319, 2 : *Filii vero Déliai dixerunt: Num salvare nos poterii iste ? El despexerunt eum, el non attulerunt ei munera : ille vero* 'Saúl) *dissimulabat se audire.* Iram in animo refrænat, V, 361, 2. Eam in cordo premit, ne foras prorumpat, *ibid.* Putat satius iram condonaro» quam ulcisci, 362, i. Declinat litem cum stulto, VI, 398, 2 : F>r *sapiens, si cum stulto contenderit, sive irascatur, sive rideat, non inveniet requiem.* Spiritum iræ reprimit et reservat, V, 400. I. Sapientes soli sunt tolerantes, XX, 33, 1. Sapiens sedat iratos, etiam reges, V, 498, 1 : *Indignatio regis, nuntii mortis : el vir sapiens placabit cam.* Rixas a stulto excitatas sopit, VI, 310, 2 : *Judicium determinai causas : el qui imponit stulto silentium, iras mitigat.*

Undecimo. *Sapiens est foriis, patiens magnanimus.* Sapiens qui cupit esse, paret so ut rideatur, IV, 370, 1 : *Cum irent omnes ad vitulos aureos quos Jeroboam fecerat rex Israel; hic* (Tobias) *solus fugiebat consortia omnium, sed pergebat in Jerusalem ad templum Domini, el ibi adorabat Dominum Deum Israel, omnia primitiva sua, el decimas suas fideliter offerens.* Sapiens est fortis, ct quibus in rebus, VI, 219, 1 : Vir *sapiens fortis est : cl vir doclut, robustus el validus.* Est impavidus, IX, 586, 1, 2: *Cogitatus sensali in omni tempore, metu non depravabitur;* 588, 1, 2 ; *Sicut cor trepidum in cogitatione fatui, omni tempore non meluel, sic et qui in prxceplis Dei permanet semper.* Sapiens vano hominum terrore non movetur, nec terretur, XII, 524, 1,2: *Ecce dedi faciem luam valenliorcm facicbus eorum, ct frontem luam duriorem frontibus eorum. Ul adamantem, ct ul silicem dedi faciem lUam , nc Umeas cos, neque mtluas a facie eorum.* Nullis movetur terroribus V, 536, 1. Nihil timet nisi Deum, IX, 588, 2. In adversis est constans, VI, 355, 2. Dolores patienter sustinet, V, 572,2 : *Spiritus viri sustentat imbecillitatem suam.* Est patiens, VI, 11,2; *Doctrina viri per patientiam noscitur, el gloria ejus est iniqua przlcrgrcdi.* Est magnanimus, 13, 1« Omnem injuriam despicit, 13, 2; 14, 1, 2. Sapiens rebus gaudet adversis, VII, 244, 1. Cur prospera ct adversas contemnat, 300, 2. Ejus cor sapientia roboratur, 272, 1. Sapiens est securus, cur, Vili, 406, 2 : *Cogitare ergo de dia* (sapientia), *sensus* at *consummatus : el qui vigilaverit propter diam, cito securus erit* Turbatur aliquando calumniis, VII, 248, 1 : *Calumnia conturbat sapientem, et perdet robw cordis illius.* Ejus dolor a calumnia oritur, 247, 2 et seq.

Duodecimo. *Sapiens quomodo se erga divitias habeat.* Sapientes utuntur divitiis quasi domini earum, V, 429, 2 et seq. : *Corona sapientium, diviti* eorum : fatuitas stultorum imprudentia.* Iis sapiontiores et sanctiores fiunt, 130, I. Opes ir eleemosynas dispertiunt, 429, 2. Sapientis pauperis et avari stulti antithesis, VII, 229. 1 : *Quid habet amplius sapiens a stulto : el quid pauper, nisi ut pergat illuc ubi est vita?* Sapientis pauperis vita qualis, *ibid.,* 2 et seq. Sapientes quid ament, ct cur sint pauperes, 327, 1, 2: *Civitas parva, et pauci in ea viri : venit contra eam rex magnus, cl vallavit eam, extruxitque munitiones per gyrum, cl perfecta est obsidio. Inventusque est in ea vir pauper el sapiens, et liberavit urbem per sapientiam suam, el nullus deinceps recordatus est hominis illius pauperis.*

Decimo tertio. *Sapientis zelus in sapientia communicanda ;* V,442,1 : *In corde prudentis requiescit sapientia, el indoctos quosque erudiet.* Imitari debet seminantes, 452, 2 : *Labia sapientium disseminabunt scientiam.* Proplerea nihil ex sapientia perdere debet, sed eamdem adauget, 442,1. Tradit vitæ praecepta, 389, 1,2: *Lex sapientis fons vite, ut declinet a ruina mortis.* Docendo alios, nomen prudentis obtinet, 505, 1 : *Qui sapiens est corde, appellabitur prudens; et qui dulcis eloquio, majora percipiet.* Sapiens creatur doctor,IX, 439, 1 : *In medio Ecclesias aperiet os ejus, el adimplebit illum spirilu sapienti* et intellectus.* Sapientes7 sibi sapiunt, et aliis sua sapientia prosunt, X, 262, 2. Sapientes sapientia dant consilia, IV, 287, I : *Consilium semper a sapiente perquire.* Sapiens unus eminens cæteros sapientes cohonestat, V, 430, 1. Solidum dat consilium, quia ipso firmus el inconcussus est, IX, 586, 1, 2. Sapiens el se ct alios docet, X, 261, 1 : *Vir peritus mullos erudivit, et animx sux suavis tsl.* Sapientes docent quæ didicerint, 565, 1 : *Dedit mihi Dominus linguam mercedem meam ; el in ipsa laudabo cum.* Sapiens cor prius imbuat sapientia quam eam aliis verbo et exemplis doceat, V,506, 2: *Fons vite eruditio possidentis: doctrinal stultorum fatuitas.* Si Scripturæ studeat, X, 299,2 : *Sapientiam omnium antiquorum exquiret sapiens, et in Prophetis vacabit.* Discat, indaget, intelllgat priscorum parabolas, 300, 2 : *Narrationem Virorunt nominatorum conservabit, et in versutias parabolarum simul introibit. Occulta proverbiorum exquiret, et in absconditis parabolarum conversabitur.* Alios sapientes audiat, cl ubi, 301,2; 302,1: *In medio magnatorum ministrabit, ei in conspectu prxsidis apparebit.* Per varias gentes peregrinotur,301,2 clscq. : *In terram alienigenarum gen* Hum pertransiel; bona enim el mala in hominibus lentabit.* Sapientium increpationes qualos sint,

VII, 247, 1. Sapientis correctio est quasi sal, 245, 2 : *Melius est a sapiente corripi, quam stultorum adulatione* decipi. Quo vultu amicum et proximum arguero debeat, ïbid.Sapientes indubiis consulendi, IX, 275, i ; X, 255, 2 : *Cum viro sancto assiduus esto, quemcumque cognoveris observantem timorem Dei : cujus anima est secundum animam tuam, et qui, cum titubaveris in tenebris, condolebit libi.* Cum iis versari utiloest, X,5I3,2. Sunt tractandi, ut sapientiam suam altis aflneent, 255, 2.

Decimo quarto. *Sapiens tam se\quam alios regere poterit,* V, 278, 2 et seq. Sapientium est regero, 341, 2 et seq. Soli sapientes deberent regere, IX, 155, 2 : *Qui audit illam* (sapientiam), *judicabit Gentes, cl qui intuetur illam, permanebit confidenter.* Sapiens, etiamsi servus, dignus est qui olios regat, IX, 321, 1 : *Servo sensato liberi servient, et vir prudens et disciplinatus non murmurabit correptus, et inscius non honorabitur.* Sapientes eliguntur ad roipublicæ gubernacula, V, 212, 1; VI, 221, 2. Sapiens tumultus roipublicæ sua prudentia sedat, VI, 397, 2 et seq. : *Homines pestilentes dissipant civitatem ; sapientes vero avertunt furorem.* Sapiens sit oportet qui honores ambit, IX, 223, 1 : *Non te justifices ante Deum, quoniam agnitor cordis ipse est, et penes regem noli velle videri sapiens.* Sapiens mavult'privatam quam publicam vitam agere, 155. 2.

3° *Sapiens est beatus,* XI, 257, 2. Sapiens solus liber est, etiamsi serviat, V, 522, 2 : *Servus sapiens 'dominabitur filiis stultis, el inter fratres hxredilalcm dividet ;* IX, 171, 1 ; 321, 1, 2; 322, 1. Sapientes sunt filii Dei, IX, 52. 2. Si habet sapientiam, habet Deum, eslquo beatus, X, 567, 2 : Fidele *oculis vestris quia modicum laboravi, ct inveni mihi multam requiem.* Quomodo ejus sint omnia, V, 526, 2. Facile potest ditescere, VI, 63, 2 ; *Est aurum et multitudo gemmarum : vas autem pretiosum labia sdentiti.* Dotes habet gemmarum, *ibid.* Sua prudentia et providentia comparet sibi quidquid ad usum (amili© requiritur, 417, 1, 2 : *Thesaurus desiderabilis, el oleum in habitaculo justi : el imprudens homo dissipabit illud.* In perenni est paco cl gaudio, ac spe bealitudinis, 567, 2. Sapiens est princeps sui æquo nc mundi, IX, 440, 1. Sapiens a sapientia stolam gloriæ accipit, *ibid.* Sapientium honor esi solidus, sunt instar piperis, X, 262, 2. Sapiens laudatur ab omnibus, 263, 1 : hr *sapiens implebitur benedictionibus; ct videntes illum laudabunt ;* 305, 2 : *Collaudabunt inulti sapientiam ejus, et usque in sxculum non delebitur.* Si sit contemptus, res deploranda est, X, 16, 2 : *In duobus contristatum est cor meum, et in tertio iracundia mihi advenit. Vir bellator deficiens per inopiam ; et vir sensatus contemptus.* Sapienti honor est deferendus, 269, 1. Sapientis memoria etiam perennis est 264, 2 : *Sapiens in populo hxrcdilabil honorem, e/ nomen illius erit* vicena *in æternum.* Ejus (ami etiam usque ad infideles se extendit, 306, 1,2: Mm *recedet memoria eius, et nomen ejus requirotur a generatione in generationem. Sapientiam ejus enarrabunt Gentes, et laudem ejus enuntiabit Ecclesia.*

4* Farla *dc sapientibus priscis.* Sapientes prisci homines a vitiis ad virtutem traducere scribendo conati sunt, IX, 5, 2. Sua dogmata tradebant per symbola et œnigmata, 209, 1, 2. Veterum sapientium doles propri© cuique, 299, 2. Sapientes Ægyptii circumcidebantur, XVIII, 604, 1. Olim sapientes sibi invicem in conviviis quæstiones proponebant, VI, 166, 2.

5® Sapiente *hujus mundi.* Cur sapientes hujus mundi appellentur parvuli, V, 423,2 : *Possidebunt parvuli stultitiam, et expeetabunt astuli scientiam.* Sapientes hujus mundi aliquando inimicorum nomino significantur, *Psalm.* I, 44, 1, 2 : *Ex ore in~fantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, ut destruas inimicum et ultorem.* Sapientes superbi sunt aquilæ, XIV, 8, 1 : Sí *exaltatus fueris ut aquila, etsi inter sidera posueris nidum tuum, inde detraham te, dicit Dominus.* Sapientes mundani sæpe impingunt, *Job,* 373 2 : *Cor eorum longe fecisti a disciplina; propterea non exaltabuntur.* Eorum vanitas et stultitia, XVIII, 51, 2 : 0ufa *cum cognovissent Deum, non sicut Deum glorificaverunt, aut gratias egerunt, sed evanuerunt in cogitationibus suis, et obscuratum est insipiens cor eorum.* Sapientes quomodo in astutia sua a Deo comprehendantur, 275, 1 : *Scriptum est enim : Comprehendam sapientes in astutia eorum.* Sapientes pauci a Christo vocali, 257, 1 : Fi*dele enim vocationem vestram, fratres, quia non mulli sapientes secundum carnem, non mulli potentes, non mulli nobiles.* Sapientes hujus mundi fiant stulti apud Deum, 274, 2 : Si *quis videtur inter vos sapiens esse in hoc sxcuto, stultus fiat, ut sit sapiens.*

SAPIENTIA. I. Sapientia Dei increata. — Sapientia Dei duplex est, essentialis et personalis, IX, 49,2.

!• Sapientia increata essentiale. Sapientia increata essentialis. possessa et creata est a Deo ab ©terno, V, 221, 2; VI, 129, 2. Sapientia essentialis non est proprio a Deo producta, nec genita, cum sit unum idemquo cum Deo, IX, 62, 2 et seq. Ejus radicem nemo hominum aut angelorum cognoscit, VI, 424, 1, 2 : *Quod nomen e:t ejus, et quod nomen Filii ejus, si notti ?* IX, 53. 2 : *Sapientiam Dei prxcedentem omnia quis investigavit ?* 60, 2: *Dadix sapientix cui reveíala es!, el aslutias iltius quis agnovit?* A solo Deo noscitur, perspicitur,dinumeratur, 64, 1 ; IX, 62, 2 : *Et vidtt, el dinumeravit, et mensus est.* Quomodo sit ab ©terno sapientia increata, tam essentialis quam nolionalis vel genita, IX, 35,1 ; 57, 1. Quomodo ulraquo dicatur creata, 57, 1, 2 : *Prior omnium creata est*

capientia, et intellectus prudenti ab xvo. Semper* in Deo extilit, V, 220, 2 : *Dominus possedit me in indio viarum suarum, antequam quidquam faceret a principio.* Eam Deus habuit ab ¿eterno, et per illam fecit omnia, 22!, 2. Ordinat in Deo omnia ejus attributa, et omnes personarum processiones, 228, 1 : *Ab sterno ordinata sum, et ex antiquis antequam terra fieret,* 231, 2. Deus magis gaudet suis attributis quam creaturis, 239, 1. Sapientia ordinat etiam omnia Dei decreta et rerum faciendarvm ideas, 228, 1 ; 229, 1 ; IX, 57, 1. Omnis actus sapienti® in Deo est substantialis, IX. 55, 1, 2. Sapientia est Dei possessio, 56,1. Sapientia Dei tanta est, quanta ejus potentia, X, 424, 2.

2* *Sapientia increata notionalis ct personalis.* Sapientia increata notionalis et personalis est Filius Dei : hanc possedit Deus ab ælerno per generationem, et per eamcreavitomuia,V,222,1; 231,1. Ea est ordinalissima, 228, 1; 238, 1. Lusit ab æterna apud Patrem, 238, 2 : *Et delectabar per singulos dies, ludens coram eo omni tempore, ludens in orbe terrarum.* Sapientia increata personalis est Christus qua Deus; qua homo, incarnata, IX, 617, 1. Prodiit ex ore Altissimi ab ælerno, 619, 1,2: *Ego ex ore Altissimi prodivi, primogenita ante omnem creaturam.* Quomodo sapientia notionalis primogenita sit ante omnem creaturam, *ibid.,* 2. Quomodo Dous sapientiam peporisse dicatur, V. 231, 2: *Ante colles ego parturiebar.* Est conceptus mentis divin®, IX, 628, 1 : *Tunc prxeepit, el dixit mihi Creator omnium; et qui creavit me, requievit in tabernaculo meo.* Ab æterno anto omnia sæcula creata est, *ibid.,* 2 ; *Ab inilio et ante szcula creata sum.* Ipsa est divina et Deus, 629, i, Est omnis vicissitudinis expers, *ibid.* Manat a Patre, eique per omnia par est, 661, 2: *A mari enim abundavit cogitatio ejus, cl consilium illius ab abysso magna.* Est principium quadrupliciter, 629, 1. Deum exstimulavit ad res in tempore creandto, V, 234, 2 et seq. Ejus opera sunl ardua, *ibid.* Ejus stabilitas, 233, 2. Produxit cœlos et abyssos cœlesles, 233,2 et seq. : *Quando prxparabat calos, aderam, quando certa lege et gyro vallabat abysio*. Creavit et firmavit terram et cœlos, V, 92, 2 : *Dominus sapientia fundavit terram, slabdivit ealos prudentia.* Est causa lucis, et ipsa lux, IX, 620, 1.2: *Ego feci in calis, ut oriretur lumen indeficiens.* Quomodo terram ut nebula operiat, 621, 2 et seq. : *Et sicut nebula texi omnem terram.* Delectatur intuitu rerum creatarum per singulos dies, V, 238, 2. Lusit quadrupliciter in creaturis, 239, 2. In quibus is lusus consistat, *ibid.* Ejus delici® esse cum filiis hominum, doles

2. Res creatas gubernat, alit, et quamque ad finem suum dirigit velut œconotna vel artifex, V, 238, 2: Cum *eo eram cuncta componens.* Elementis suum dedit ordinem 228, 2. Sapienti® officium et legatio in terras ad homines erudiendos, IX, 625, 1. Deo est intima et familiaris est, 626, 2. Misit radices in Israel, 628, 1 : *El dixit mihi: Jn Jacob inhabita, ei in Israel hæredilare, et in electis meis mitte radices.* Est Dei sacerdos, 629, 2 : *Et usque ad futurum sxculum non desinam, el in habitatione sancta coram ipso ministravi.* In Sion firmiter roquievit, 630, 1 : *Et sic in Sion firmata sum, el in civitate sanctificata similiter requievi, et in Jerusalem potestas mea.* Sapientia increata, id est Dous, quomodo ad homines prædicot, V, 44, 2: *Sapientia foris prxdicat, in plateis dal vocem suam. In capite turbarum clamitat, in foribus portarum urbis profert verba sua.* Cur arboribus præstantissimis se comparet, cur cedro, IX, 632,1 et seq. : *Quasi cedrus exaltata sum in Libano, el quasi cypressus in monte Sion.* Est ipsa velut flumen, 661, 2 : *Ego sapientia effudi flumina. Ego quasi trames aquas immensx de fluvio, ego quasi fluvii dioryx, el sicut aqux ductus exivi de paradiso (Vide* Deus, Jesus Christus).

3° *Sapientia practica in Deo.* Sapientia in Deo quoluplex sit, VII, 1 lO, 2. Practica sapientia in Deo duplex est, physica et moralis, IX, 51, 1. Sapientia Dei relucet in sceleratis puniendis, *Job,* 221, 1 : *Sapiens corde est, ct fortis robore ; quis restitit ei, et pacem habuit ? Qui transtulit montes, et nescierunt hi quos subvertit in furore suo.* Sapientia Dei per equos varios denotatur, XIV. 429,1. Sapientia Dei quo sensu justa declarata est a filiis suis, XV, 289, 2. et seqq. *Venit enim Joannes, neque manducans, neque bibens; et dicunt : Dxmonium habet. Venit Filius hominis, manducans cl bibens, el dicunt : Ecce homo vorax, el potator vini, publicanorum ct peccatorum amicus. Et justificata csl sapientia a filiis suis.* Quo sensu sapientia Dei obscura, varia, prudens, stulta, XVIII, 614, 1 : *Ul innotescat principalibus, el potestatibus in caelestibus per Ecclesiam, multiformis sapientia Dei.* Sapientia in mysterio est Christus crucifixus, *Job,* 562, 1. Sapientiam Dei Paulus revelatione divina scivit, XVIII, 263, 1 : *Loquimur Dei sapientiam in mysterio, quæ abscondita est, quam nemo principum hujus sæculi cognovit :..... nobis autem revelabit Deus per Spiritum suum.*

II. Sapientia creata et participata. — 1° *Sapientiæ definitio ct natura.* Vox *sapientia* unde dicatur; dicitur a *sapore,* quasi sapida scientia, IX, 208, 2 : *Sapienti* enim doctrinx secundum nomen est ejus, el non csl multis manifesta.* Quomodo latine, græco et hebraico vocetur, 208, 2; 209, 1, 2. Quomodo secundum nomen suum si abscondita et laboriosa, 208, 2 et seq.; 210, 2. Vari® sapienti® definitiones, 431, 1. Sapientia el scientia quomodo differant et distinguantur, 678, 1 : *Quam magnus qui invenit sapientiam et scientiam! sed non est super timentes Dominum;* XVIII» 373, 1 : *Unicuique autem datur manifestatio Spiritus ad utilitatem. Alii quidem per Spiritum datur sermo supienlix : alii autem sermo scienti*

secundumtumdtm ***Spiritum.*** Sapientia quomodo a disciplina distinguatur, V, 19, 1 : ***Parabol#*** *Salomonis filii David,* ***regis*** *Israel. Ad sciendam sapientiam, et* ***disciplinam.*** Quid ipsa propria sit, *ibid.* In libris sapientialibus pro doctrina morum capitur, *ibid., 2.* In *Ecclesiastico* ct *Proverbiis* accipitur maximo pro practica ethica sanctorum, IX, 39, 1. Hinc variis nominibus appellatur, 39. 1 ; 57, 1. Diversis nominibus appellatur a Salomono in *Proverbiis,* V, 57, 2 : ***Fili mi,*** *si* ***susceperis*** *sermones meos, et* ***mandata mea absconderis*** *penes te, ut audiat* ***sapientiam*** *auris tua,* ***inclina cor*** *tuum ad* ***cognoscendam prudentiam*** *;* 61,1 : *Quia Dominus dat* ***sapientiam, ex*** *ore ejus* ***prudentia*** *ct scientia ;* 269, 2 : ***Principium sopienti#, timor Domini :*** *et* ***scientia sanctorum prudentia.*** Nunc vocalur intellectus, nunc consilium, nunc judicium, IX, 673, 1 : *Quam speciosa veteranis sapientia, et gloriosis* ***intellectus*** *et* ***consilium I***

Sapientia vera quid sit, quid possit, et in quo sita fit, VII, 79,1,2; 183, 2; XX,30, 2; 63,1; 164,1; X v 1, 248, 2. Sapientia non est aliud quam cognitio Dei el ultimi finis ac mediorum ad eum assequendum, XX, 30, 2. Vera sapientia est Dei suique cognitio, 63. 1. Sapientia vera et falsa quæ sit, IX, 568, 1 : *Non* ***erudietur, qui non*** *est* ***sapiens in*** *bono. Est autem* ***sapientia qux abundat in malo :*** *et* ***non*** *est* ***sensus ubi est amaritudo,*** XX, 164,1. Sapienliæ veræ et falsæ antitheses novem, *ibid.* Cur sapientia vera dicatur cœleslis, *ibid.* Sapientia sita est in timore et amoro Dei, IX, 67, 2 : *Dilectio Dei,* ***honorabilis sapientia.*** Sapienti® initium est timor Dei, 69, 1 et seq.; 70, 2: *Initium* ***sapienti# timor Domini.*** Sapientia vera est timor Dei, 74, 2; 77, 1 : *Timor Domini, scienti# religiositas. Corona sapienti#, timor Domini, replens pacem, et salutis fructum.* Vera sapientia sita est in lege Dei, ejusque custodia, 83, 1, 2: *Fili, concupiscens sapientiam, conserva justitiam; et Deus przbebit illam* ***tibi;*** XII, 441, 1 : *Disce ubi* ***sit*** *prudentia,* ***ubi*** *sit* ***virtus,*** *ubi* ***sil*** *intellectus: ut scias simul ubi sit longiturnitas vit# el victus, ubi sil lumen oculorum et pax.* Sapientia, timor Dei, observatio mandatorum, valde inlor se connexa sunt, IX, 84, 2. Quem inter se ordinem habeant, *ibid.* Hæc sæpo pro eodem sumuntur, *ibid.,* 2. Sapientiae spiritus el ejus natura, 653, 1. Sapientia est scientia rerum sanctarum, V, 260, 2. Sapientia creata multiplex, IX, 50, 2 et seq. Quo sensu a Salomone tripliciter descripta sit, VI, 165, 1, 2: *Ecce descripsi eam tibi tripliciter, in cogitationibus el scientia.* Sapientia practica quid sit, ejusquo usus, IX, 51,1. Sapientia ad voluntatem se extendit, estque practica, 430, 2. Sapien* tia practica, et prudentia et intellectus cur ita dicantur, XII, 439, 2. Item alia ejus nomina, ibid. Sapientia practica est timor Dei ot cultus, 441, 1. Sapientia perfecta duo requirit, cognitionem ot amorem Dei, *Psalm.* 11, 261. 2 : *Sanctum et terribile nomen ejus, initium sapienti# timor Domini.* Sapientia ct sanctitas quam apte conjungantur, XXI, 223, 2, Sapientia est filia memori®, I, Ìì, 1. Est nobis congenita, V, 186, 1. Est nobis soror, *(bid. : Lie sapienti# : Soror mea es, et prudentiam voca amicam tuam.* In corde eam esso putarunt philosophi, X, 564. 2 : *Animam meam direxi ad illam, el in agnitione inveni eam; possedi cum ipsa cor ab initio: propterea non derelinquar.* In corde habet domicilium, *Job,* 555, 1 ; 726, 2 : *Quis posuit in visceribus hominis sapientiam? Vel quis dedit gallo inlelligcnliam?* Sapientia in Salomone manens, quæ et quomodo sit accipienda, VII, 105, 2 et seq : *Et supergressus «uni opibus omnes qui ante me fuerunt in Jerusalem, sapientia quoque perseveravit mecum* Hæc in eo non stotit, 106, i. In sapientia morari quid sit, IX, 428, 1,2: *Beatus vir qui in sapientia morabitur, et qui in justitia sua meditabitur, et in sensu cogitabit circumspectionem Dei.*

2® ***Sapienti# fons st principium.*** Ejus origo et antiquitas, IX, 1, 2. Ejus creatio ab ¿eterno fuit a Deo predestínala, 56, 2: *Prior-omnium creala est sapientia, el intellectus prudenti# ab æto.* Ejus fons est Verbum Dei, 58, 1 ; 59, 1 : *Fons sapienti#, verbum Dei in excelsis.* Creata est in Spiritu sancto, 62, 2; 63, 1; 2 : *Ipse* (Deus) *creavit illam in Spiritu sancto.* Sapientia solius Dei est, XVIII, 245, 1 : *Ei autem qui potens est vos confirmare juxta Evangelium meum..... soli sapienti Deo, per Jesum Christum, cui honos el gloria* tn *sxcula sxculorum.* Sapientia creata et participata a Deo csl ab æterno creata, id est creari decreta cl possessa, X, 223, 2 : *Dominus possedii me* tn *indio viarum suarum, antequam quidquam faceret a principio.* Veræ sapienti® fœtus desursum est, *Job,* 555, 1 : *Excelsa et eminentia non memorabuntur comparatione ejus : trahitur autem sapientia de occultis.* Hæc tota derivatur a sapientia divina et cœlo, IV, 663, 1 : *Ego quasi trames aqux immensi de fluvio : ego quasi fluvii dioryx, et situi aqueductus exivi de paradiso, X, 557, 2;* 558, 1. Sapientiam omnes angeli el homines a Doo participant, XX, 688, 2. Eam Deus in tempore angelis el hominibus communicavit, quin et cœli* elementis, plantis et reliquis creaturis indidit, IX, 64, 1, 2 : *Et effudit illam super omnia opera sua, et super omnem carnem secundum datum suum, et prxbuit illam diligentibus se.* A Deo homini primum creato est indita, 1, 1. Sed diaboli opera in homine offuscatur, 1, 2. Sapientia non nisi apud Deum invenitur, XII, 441, 2. Sapientiam solus Deus docet, *Job,* 554, 1 ; 556, 2 : *Deus intelligit viam ejus, ct ipse novit locum ejus.* Quot modis ad homines sapientia manet, IX, 663,1. Sapienti® locus, fons et iter est a creaturis ad Creatorem ascendere, XII, 442, 2. Sapientia provenit ex Dei revelatione, insuper requiritur interna Dei illuminatio, V, 60, 2 : *Dominus dal ea-*

piertiam, et ex ore ejus prudentia et scientia. (Kide infra *Media ad sapientiam acquirendam).*

3* *Sapientia dignitas, excellentia,pretium.* Sapienti© excellentia et præsianlia, VII, 183, 2; IX, 3, 1; 211 1. Est donum Dei, V, 60. 2. Quantum Dei donum, III, 560, 2; 561, 1 : *Et dixit Dominus Salomoni : Quia postulasti verbum hoc, et non petisti libi dies multos, nec divitias, aut animas inimicorum tuorum, sed postulasti tibi sapientiam ad discernendum jvtoctum, ecco feci libi secundum sermones tuos, et dedi libi cor sapiens el intelligent, in tantum ul nullus ante te similis lui fuerit, nec post te surrecturus sit.* Quæ sapienti® forma et pulchritudo, V, 552, 1 : *In facie prudentis lucet sapientia ; oculi stultorum in finibus terra;* Vili, 465, 1 : *Hanc amavi el exquisivi a juventute mea, el quxsivi sponsam mihi eam assumere, cl amator factus sum forma illius,* IX, 634, 2. Ejus amplitudo et regimen, 3, 2. Est excelsa, VI, 222, 1 ; *Excelsa est stulto sapientia, in porta non aperiet os suum.* Est altissima, rectissima ct solida, IX, 633, 1 *: Quasi cedrus exaltata sum in Libano, et quasi cypressus in monte Sion.* Est virtus regalis, *Job,* 341, 2. Ipsa est complementum omnium virtutum, XX, 169,1 : *Fructus autem justitia* (id est sapienti® practica?) *in pace seminatur, facientibus pacem.* Est sacerdos Dei quodammodo, V, 228, 1; IX, 74, 1 : *Timor Domini, scientia; religiositas.* Ejus mensa et victim©, V, 250, 1 : *Immolavit* (sapientia) *victimas suas, miscuit vinum, et proposuit mensam suam.*

Sapientia est velut thesaurus, V, 49, i : *Si quxsieris eam quasi pecuniam, el sicul thesauros effoderis illam. Tunc intelliges timorem Domini, et scientiam Dei invenies.* Illius thesaurus infinitus, *Job,* 553, 2 ; *Non dabitur aurum obrizumpro ca, nec appendetur argentum in commutatione ejus. Non conferetur linctis India coloribus, nec lapidi sardonycho pretiosissimo, vel sapphiro. Non adaquabitur ei aurum vel vitrum, nec commutabuntur pro ea vasa auri.* Ejus negotiatio quam sit præclara, V, 85, 2 et seq. : *Dealus homo qui invenit sapientiam, et qui affluit prudentia. Melior csl acquisitio ejus negotiatione argenti, et auri primi et purissimi fructus ejus.* Quam sit pretiosa, *ibid.* Sapienti® fructus pretiosissimus, *Job,* 552, 2 Pretium ejus inæstimabile, 551,1 : *Nescit homo pretium suum, nec invenitur in terra suaviter* virentium,553, 2; 555, 1. Est velut adamas, V, 86, 2 : *Pretiosior csl cunctis opibus; el omnia quæ desiderantur, huic non valent comparari.* Ipsa cum divitiis quomodo utilior, VII, 255, 1,2: *I lilior est sapientia cum divdiis, et magis prodest videntibus solem.* Sapientia cum divitiis mystica quid sit, 253,1.

Sapientia corporis fortitudinem vincit, VI, 118,2 ; *Civitatem fortium ascendit sapiens, et destruxit robur fiducia ejus.* Robore præsUt, Vil, 328, 1 : *Et dicebam ego meliorem esse sapientiam fortitudine : quomodo ergo sapientia pauperis contempta est, et verbo ejus non sunl audita?* Sapientia mediocris cum firma sanctitate præsta t magnæ sapientiæ cum infirma, X, 96, 2 : *Salus anima in sanctitate justitia, melior est omni auro el argento; el corpus validum, quam census immensus.*

Sapientia viret jugiter et suavissimo flagrai, IX, 633, 2. Est phœnix long©vita te, 636, 1 : *Quasi palma exaltata sum in Cades, el quasi plantatis rosa in Jericho.* /Eterna est et sui cultores æleo nat, *ibid.* Ejus memoria quomodo sit ©terna, 635, 1 ; 653, 1 : *Memoria mea in generationes suculorum.* Sapienti© veræ ot fais© quoad duralionem discrimen, X, 306, 1 : *Non recedet memoria ejus, et nomen ejus requiretur a generatione in generationem.* Ejus vi© sunt pulchræ, V, 90, I : *Vix ejus, vix pulchra, el omnes semita illus pacifica.* Ejus odor sive fama et celebritas, IX, 633, 1, 2 ot seq. Ejus sextupler encomium, 1, 2. Novem elogia ejus, 49,1.

4°*Sapientia dotes ct membra,N,* 89, 2.Sapienti© ct sapientis dos quæ, VÌI, 282, 2. Ejus comites vari©, V, 211, 1, 2: *Meum est consilium, el aquilas, mea csl prudentia, mea est fortitudo.*

Primo. *Sapientia documenta ct indicia varia, I,* 617,2. Sapienti© objecta et dictamina qu© sint, IX, 51, 1. Ejus dictamina ab ©terno in Dei mento ordinata sunl, X, 229, I. Ea ab ©lerno fuere elicita ot dictata a mento Dei, ac decreta ut in tempore creaturis communicarentur, IX, 56, 2. Ei soli competit officium laudandi sua dogmata,IX,444,1 : *Quoniam a Deo profecta est sapientia : sapientia enim Dei astabit laus, et in ore fideli abundabit, et Dominator dabit eam illi.* In sapientia est omnis veritas, gratia cl virtus, 650, 2 : *In me gratia omnis vix et veritatis, in me omnis spes vita et virtutis.* Sapientia est inventrix operum Dei, Vili, 469, 1 : *Doctrix esi enim disciplina Dei cl clectrix operum illius.* Ejus profunditas. VII 273, 1. *Cuncta lentavi in sapientia. Dixi : Sapiens efficiar: et ipsa longius recessit a me, multo magis quam erat : ct alta profunditas, quis inveniet eam?* Omnes in so continet spiritus, VIII, 447, 2: *Est enim in illa spiritus..... qui capiat omnes spiritus: intelligibilis, mundus, subtilis.* Est lumen animæ, XX, 64, 2. Dat suis scientiam et intellectum prudenti©, IX, 78, 2 : *Scientiam et intellectum prudentia sapientia compartietur.* Sapientia suos facit doctores et est velut uxor eorum, 439,1, 2: *In medio Ecclesiæ aperiet os ejus, el adimplebit cum spiritu sapienliæ el intellectus.* Non abundat verborum copia, 634, 2. Quas fenestras habeat per quas eam ejus seclator videat, 429, 1, 2: *Qui respicit per fenestras illius, et in januis illius audiens.* Quomodo is tabernaculum juxta domum ejus figere dicatur, 430, 1, 2: *Qui requiescit juxta domum illius, el in parietibus illius figens palum, statuti casulam sssam ad manus illius, el* re<

quiescent in catula illius bona per sevum. Sapientia docet hominem mortis memoriam, 635, 1. Sapientia habitat in consilio, V, 207, 2 et seq. : *Ego sapientia habito in consilio, et eruditis intersum cogitationibus;* X, 160. 1, 2: *Fili, sine consilio nihil facias, et post factum non panilebil* Sapientia sequitur industriam, VII, 342, 2 et seq. : Si *retusum fuerit ferrum, el hoc non ul prius, sed hebetatum fuerit mullo labore,exa? Uur, et sic post industriam sequetur sapientia,*

Secundo. *Sapientia modesta est et humilis.* Est modesta, suadibilis, bonis consentien, XX, 166,2 : *Qux aulem desursum est sapientia, primum quidem pudica est, deinde pacifica, modesta, suadibilis, bonis consentiens, plena misericordia cl [ructibus bonis.* Sapientia in vultu elucet. VII, 283, 2 *Sapientia hominis lucet in vultu ejus.* Sapientia vora seipsam ignorat, V, 79, 1 : *Ne sis sapiens apud lemetipsum : limo Deum, et recede a malo.* Est in corde abscondenda velut cirnelium, 57, *Fili mi, si susceperis sermones meos, el mandata mea absconderit penes te, ut audiat sapientiam auris tua, inclina cor tuum ad cognoscendam prudentiam.* In sapientia non est gloriandum,cur, XII, 85, 2 : *Hxc dicit Dominus : Non glorietur sapiens in sapientia sua, et non glorietur fortis in fortitudine sua, et non glorietur dives in divitiis suis.* Sapientia quomodo gloriatus sit Daniel, XII, 20, 1 : *Mihi quoque non in sapientia, qux est in me plusquam in cunctis viventibus, sacramentum hoc revelatum esi; sed ut interpretatio regi manifesïà fieret, et cogitationes mentis tux scires.* Sapientiae arrogantis periculum, XVUI, 194,2: *Nolo enim vos ignorare, fratres, mysterium hoc {ut non silis vobis ipsis sapientes), quia excitas ex parle contigit in Israel, donec plenitudo gentium intraret.* Sapientia gloriabantur Phoenices ct Sidonii, XIV, 453,1.

Tertio. *Sapientia est pacifica ct mansueta.* Est pacifica ob varias causas, XX, 166, 2. Est plena misericordia), 168, 1. Sita est in patientia, 31, 2. Docet clementiam, VI, 519, 2 et seq. : Os suum *aperuit sapientis, ct lex clementia in lingua ejus.*

Quarto. *Sapientia est castitatis soror,* V, 186, 1 : *Dic sapienlix : Soror mea es; et prudentiam voca 'amicam tuam.* Est uxorcœlibum, X, 245, 1. Quomodo hæc uxoris bonæ partes suppleat, *ibid.* Sapientia vera pudica est, XX, 164, I. Ejus parens ctcomes castitas, XVIII, 320,2; XX, 165,1. Requirit cor purum, XX, 166, 2. Vera) sapiculiæ intendero nequit conjugatus, XVIII. 320, 1. Sapientia ox diametro libidini repugnat, V, 186, 1. Sapientia non reperilurin terra, *Job,* 550, 2; 554,1 ; 555, 1. Nec in mari voluptuoso, nec in molli vita, 551, 1 ; 552, ! : *Nescit homo pretium ejus, nec invenitur in terra suaviter viventium. Abyssus dicit: Non est in* me; *et mare loquitur: Non est mccum.*

Quinto. *Sapientia sapii qux Dei sunt,* Job, 555,1. Sapientia summa eat amplecti qoae stulta sunt mundo, XVI, 247, 2.

Sexto. Sapientia sua communicat, Vili, 430,1 : *Quam* (sapientiam) *sine fiottone didici, et tine invidia communico, el honestarem illius non abscondo.* Ea non est aliis invidenda, V, 503, 2 ; *Qui sapiens est corde, appellabitur prudens: el qui dulcis eloquio, majora percipiet.* Est etiam aliis effundenda, 506, 2 : *Fons vitx eruditio possidentis: doctrina stultorum fatuitas.* Sapientia evulgatur, IX, 560, 2; *Melior est homo qui celat insipientiam tuam, quam homo qui abscondit sapientiam suam.* Sapientia communicata aliis magis excrescit, V, 336, 2 : ¿nflnd, *qux benedicit, impinguabitur: et qui inebriat, ipse quoque inebriabitur.* Quo magis in alios a sapiente depromitur, eo magis in eo crescit, 506, 1,2; VI, 383, 2 : *Qui dal pauperi, non indigebit: qui despicitdeprecantem, sustinebit penuriam.* Ejus Interpretes vitam æternam habebunt, IX, 637, 2 : *Qui elucidant me, vitam zlernam habebunt.*

5* *Sapienlix necessitas, el quibus przserttm campetal.* Sapientia maxima necessaria est, *Job,* 554. 2. Cur homini nunc magis necessaria quam ante, IX, 1, 2. Sapientia homini competit, *Job,* 726, 1. Sapientia senes decet. VI, 31, 1, 2 : *Audi consilium, el suscipe disciplinam, ui sis sapiens in novissimis tuis;* 86, 2: *Exaltatio juvenum, fortitudo eorum : et dignitas senum, canities.* Est ornamentum ct decus senectutis, IX, 206, 1 : *Fili, a juventute tua excipe doctrinam, el usque ad canos invenies sapientiam.* Sapientia decet principes, 293, 2; 294, i : *Judex sapiens judicabit populum suum , el principatus sensati stabilis erit.* Sapientia et prudentia in principe maxime requiruntur, XI, 430, 1, 2: *Non loc :bilur ultra is, qui insipiens est, princeps : neque fraudulentus appellabitur major.* Sapientia politica ad regimen principibus necessaria, 66 4, 2 : */pst pastores* tjnoraverunt inlclhgenliam : *omnes in viam suam declinaverunt, unusquisque ad avaritiam suam: omnes in viam suam declinaverunt.* Sapientia optima reipublicæ tutrix, *Job,* 341, 2. Sapientia et justitia imperia firmant ot prolongant, VI, 364, I : *Propter hominis sapientiam, el horum scientiam qux dicuntur, vita ducis longior eril.* Sapientia perfectis competit. V, 19, 2. Est ei a pueritia vacandum, IX, 206, 1. Ea est in juventute addiscenda, 672, 1,2 ; *Qux* in *juventute tua non congregasti, quomodo in senectute lua invenies* ? Est vena san« guiuis parvulis aperienda, 652, 2; *Transite ad me omnes qui concupiscitis me, et a generationibus meis implemini.* Sapientia juvenum et pauperum quo præslel, VII, 184. 1 : *Melior est puer pauper et sapiens rege sene el stulto, qui nescit previdero in posterum.*

Sapientia est arripienda, V, 110, i : *Arripe illamt et exaltabit te: Glorificaberis ab ea, cum eam fueris amplexatus.* Est ut tponsa amplectenda, 186, !•

Primnm est discenda q:tam docenda, 85, 1 : Zt'a- *Ls hemo qui invenit sapientiam, et qui affluii prudentia.* Ea tota perdiscenda, 57, 2. A doctoro discenda, <09, 2 : *Principium sapientiæ, posside sapientiam ; el in omni possessione tua, acquire prudentiam. Sine* doctore constructa, multis erroribus depressa tabescit, V, 541, 2: *Qui altam facit domum suam, quxril ruinam : et qui evitat discere, incidet in mala.* Ejus doctores et discipuli, IX, 4, 1, 2. Melius ab antiquis quam a novis doctoribus addiscitur, 287, 1. *Vinum novum, amicus novus, veterascet, el cum suavitate bibes illud.* Ejus studio deditorum exempla, I, 647, i ; 651, 2. Do ea ejusquo studio encomia varia et laudes, 646, 2 et seq.

6* *Sapientiæ effectus et fructus varii.* Primo. *Sapientiæ effeótus generaliter sumpti.* Ejus effectus sex, ii probantur exemplis variis. XII, 440,1.2: *Disce ubi sil prudentia, ubi sit virtus, ubi sil intellectus, ut scias simul ubi sil longiturnitas vitæ et victus, ubi sit lumen oculorum, et pax.* Alii ejusdem effectus, VII, 183, 2. Quæ bona ab ca ejus sectator consequatur, IX, 430, 2 : *Statuet casulam suam ad manus, ct requiescent in casula illius bona per avum.* Ejus utilitas, *ibid.* Ejus fructus externi et Interni, V, 218, 2 : *Melior est enim fructus meus auro, et lapide pretioso, et genimina mea argento electo;* IX. 2, 2 ; 3, 1 ; 76, 2 : *Omnem domum illius implebit* (sapientia) *a generationibus, el receptacula a thesauris illius;* 207, 1 : *In opere enim ipsius exiguum laborabis, ct cito edes de generationibus illius;* 213,2: *In novissimis enim invenies requiem in ea, et convertetur libi in oblectationem;* X, 304, 2 ; 305, 2, et seq. : Si *enim Dominus magnus voluerit, spiritu intelligenti* replebit illum; et ipse tanquam imbres mittet eloquia sapientiæ suæ..... Collaudabunt mulli sapientiam ejus, el usque in sæculum non delebitur.* Ejus fructus sunt nobilissimi, atque hi sunt quatuor, IX, 648, 1, 2 ; 6*9, 1,2: *Ego quasi vilis fruclificavi suavitatem odoris: el flores mei fructus honoris el honestatis. Ego mater pulchræ dilectionis, el timoris, el agnitionis, el sanclæ spei.* Ejus fructus dulcissimus est, 633, 2. Quanta ejus dulcedo, 653, 2 : *Spiritus enim meus super mei dulcis, et hæreditas mea super mei et favum ; memoria mea in generationes sæculorum.* Cur vocetur cibus et potus, 655, 1 : *Qui edunt me, adhuc esurient; el qui bibunt me, adhuc sitient.* Non satiat ea fruentem, *ibid,* et 2. Ejus fructus tamen appetitum satiat, 651, 2. Ejus pastio quam sit perfecta, IX, 437, i : *Cibabit illum pane vitæ el intellectus, el aqua sapientiæ salutaris potabit illum.* Quæ ejus hæreditas, 653, 2.

Secundo. *Sapientia csl prima est maxima felicitai,* IX, 299, 2 : *In manu Dei potestas hominis,* et *super faciem scribæ imponet hominem suum.* In ea sila est beatitudo, X, 548, 2 : *Beatus, qui in* ütù versatur bonú ; qui *ponit illa in corde suo»* *sapiens* 4 *semper.* Sola tranquillitatem præstat, Vi, 55, 1.

Tertio *Sapientia cultores suos preservai* no í i *peccatum cadant,* V, 61, 2 *: Custodiet rectorum salutem, proteget gradientes simpliciter.* Ejus cultor non confundetur in operibus suis, nec peccabit, IX, 657, 1 : *Qui audit me, non confundetur: el qui operantur in me, non peccabunt.* Quænam sint} ejus compedes, IX, 211, 2 : *Injice pedem tuum iti compedes illius, et in torques illius collum tuum.* Facit hominem moderatum, non libertinum, *ibid.* Sua disciplina omnia hominis membra, sensus cl actiones constringit, 212, 1 : *Subjice humerum tuum, el porta illam, et ne acedieris vinculis illius.* Sapientia omnes animæ morbos curat vel lenit, 634, 1. Animum condit ad instar salis, XV, 153, 1. Fugat adulatores, 635, 2.

Quarto. *Sapientia reddit fortes ad quælibet ardua conficienda ct sustinenda,* VI, 218, 2: Fir *sapiens, fortis est; cl vir doctus, robustus et validus.* Sapientiæ fidelitas et fortitudo, IX, 73, 2. Dilatat animam, V, 575, 2 et seq. Qui sapientia pascitur, per eam fiet possessor cordis, et diligit animam suam, VI, 9, 1,2: *Qui tantum verba sectatur, nihil habebit : qui autem possessor est mentis, diligit animam suam; el custos prudentis inveniet bona.* Facit hominem iræ potentem et patientem, 11, 2: *Doctrina viri per patientiam noscitur: el gloria ejus est iniqua prslergredi.* Omnia aspera dulcorat. 231, 2. Suas asseclas athletas fortes facit, IX, 635, 4, 2. Robur nobis dat, Vili, 270, 1 : *Sapientia confortavit sapientem super decem principes civitatis.* Sapientia Abrahamum roboravil, 503, 1 : *Hæc et in consensu nequitis cum* se *nationes contulissent, scivit justum, ct conservavit sine querela Deo, el in filii misericordia fortem custodivit.* Ambulat cum suis in tenlalione, IX, 157, 1, 2 : *Si crediderit ei, hsredilabil illam, et erunt in confirmatione creatur* illius. Quoniam in tentalione ambulat cum eo, et in primis eligit eum.* Suos in bono confirmat et exaltat, 438, 1 ; 439,1 : *El firmabitur in illo, et non flectetur, et continebit illum, ctnon confundetur; et exaltabit illum apud proximos suos.* Cur auxilietur sapienti, Vili, 270, 1. Sapientiæ generositas, 466, 1 : *Generositalem illius glorificat, contubernium habens Dei.*

Quinto. *Sapientia prudentiam pant, et dirigit os sapientis, ut sapienter loquatur et agat;* V 303, 1 : *Quasi per risum stultus operatur scelus: sapientia autem est viro prudentia;* HQl, i, 2: *Cor sapientis erudiet os ejus, el labiis reddet gratiam.* Tria ejus officia, VIII,492,1,2 *-.Scit enim dia omnia et inlelligil, et deducet me in operibus meis sobrie, et custodiet me in sua potentia.* Est propria possessio sapientis, est ei in pretio, nec a quopiam ei invito potest auferri, 575, 1 : *Cor prudens possidebit sapientiam; et auris sapientium quærit doctrinam.* Eam sectans, sapientibus se adjungit,

557, 1, 2. Laboranti collaborat sapientia, Vili, 492, 1 : *Mille illam de calis sanctis tuis, et a sede magnitudinis lux, ut mecum sil, el mecum laboret, Ul sciam quid acceptum sit apud te.* IV*ges illuminat el dirigit, V, 212, 1 : *Per me reges regnant, cl legum conditores justa decernunt. Per me principes imperant, et potentes decernunt justitiam.* Ejus ductum soquens, tutus incedet in operibus suis, VI. 387, 2 : *Qui confidit in corde suo, stullus est : qui autem graditur sapienter, ipse salvabitur.*

Sexto. *Sapientia suis affert gratiarum plenitudinem;* IX, 76, 1 : *Omnem domum illius implebit a generationibus, el receptacula a thesauris illius.* Sapientia est instar fontis, V, 441. 2 : *Bibe aquam de cisterna tua, el fluenta putei tui.* Ecclesiam semper sapientiæ el graliæ aquis irrigat, IX , 664, 1. *Dixi: Rigabo hortum meum plantationum, et inebriabo prati mei fructum,* Quomodo sese per ejus angulos diffuderit, *ibid.* Se etiam ad remotissimas genios extendit, 665, 2 : *El ecce factus esi mihi trames abundans, el fluvius meus appropinquavit ad mare. Quoniam doctrinam quasi antelucanum illumino omnibus, ct enarrabo illam usque ad longinquum.* Quomodo dormientes cl defunctos visitet, *ibid. : Penetrabo omnes inferiores partes ttrrx, ct inspiciam omnes dormientes, et illuminabo omnes sperantes in Domino.* Amantes hui amat, spernentes spernit, V, 73, 2. Colentes se colit, 26, 2 : Si *sapiens fueris, tibimetipsi eris :* ii *autem illusor, solus portabis malum.* Fideles et< cultores suos assidue fovet, IX, 73, 1 : *Cum electis feminis graditur, et cum justis et fidelibus agnoscitur.* Suis cultoribus blanditur velut mater et sponsa, IX, 434, I et seq. : *Qui timet Deum, faciei bona : et qui continens est juslittx, apprehendet illam, el obviabit illi quasi mater honorificato, et quasi mulier a virginitate suscipiet illum.* Suis clientibus dat curnulos gratiarum, el adversus quaelibet mala tuetur, V, 110, 2 : *Dabit capiti tuo augment» gratiarum, et corona inclyta proteget te.* Quomodo det gratiam faucibus, 94, 1 : *Fili mi, ne effluant hxc ab oculis tuis : custodi legem atque consilium.* Qui ejus thesauri spirituales, IX, 80, 1 : *In thesauris sapientix intellectus, et scientix religiositas : exeeratio autem peccatoribus sapientia.* Suos cultores facit quasi sacerdotes mysticos. IX, 154,1 : *Qui serviunt ei, obsequentes erunt sancto, el eos, qui diligunt illam, diligit idem.* El reges, 156, 1 : *Qui audit illam, judicabit Gentes;* 215, 1 : *Decor enim vitx est in illa, el vincula ejus alligatura salutaris.* Ei servire regnare est, 154, 2. Discipulos suos facit gloriosos, 78, 2: *Scientiam, el intellectum prudenhx sapientia compartietur : el gloriam tenentium se exaltat.* Suis dat gloriæ stolam, 440, 1 : *Adimplebit itlum spiritu sapientix et intellectus, et stola glorix vestiet illum.* Ornat sapientes quasi aureus annulus, 572,2 : *Ornamentum aureum pr udenti doctrina, ct quasi brachiale in brachio dextro.* Datéis triplicem coronam, V, 111, 1 : *Dabit capiti tuo augmenta gratiarum, et corona inclyta proteget te.* Eos coronat quasi diadema, 430, 1 : *Corona sopientium, divihx eorum : fatuitas stultorum, imprudentia,* 442, 1 : Sapientia conciliat suis sectatoribus honorem et opes, X, 263, 1 *: Vir sapiens implebitur benedictionibus, et videntes illum laudabunt.* Veras opes homini affert, 568, 1,2: *Assumite disciplinam* in *mullo numero argenti, el copiosum aurum possidete in ea.* Sapientia triplici domus ædiGcalur, VI, 216, 1, 2; *Sapientia xdificabilur domus, el prudentia roborabitur.* Paril opes et fruges, cum stulto fit ardua, 219,1 : Vir *sapiens, fortis est : et vir doctus, robustus et validus.* Sapientia artes mechanicas regit, X, 288, 2 : *Sapientia scribx in tempore vacuitatis: et qui minoratur actu, sapientiam percipiet: qua sapientia replebitur qui (enet aratrum, el qui gloriatur in jaculo, stimulo boves agitat, el conversatur in operibus eorum, el enarratio ejus in filiis (aurorum.*

Sapientia est lignum vile, cur, V, 91, 1 : *Lignum vitx est lus qui apprehenderint eam ; et qui tenuerit eam, beatus;* IX, 437, 1. Est fons vitæ illam possidenti, V, 506. 2 : *Fons vitx eruditio possidentis : doctrina stultorum fatuitas.* Ipsa sanitatis mater est, IX, 77. 2 : *Corona sapientix, timor Domini, replens pacem el salutis frudum.* Triplicem vitam homini inbuit, VII, 257, 2 : *Sicut enim protegit sapientia, sic protegit pecunia; hoc autem plus habel eruditio et sapientia, quod vitam tribuunt possessori suo.* In senio dat spem adipiscenda? felicitatis. VI, 232, 2 ; *Quam cum* inveneris, *habebis* in novissima *spem, et spes lua non peribit.* Vitam gratiæ et gloriæ suis clientibus inspirat, hinc similis est pellicano, IX. 150, 1 ; *Sapientia filiis suis vitam inspirat, et suscipit inquirentes se, el prxibil in vix juslilix* Doctrinam vitalem ot vivificam aspirat, *ibid.* Est suprema ot prima vita, 151, 2. Via est ad gloriam, 153, 2: Oui *tenuerint illam, vitam hxreditabunl, el quo introibit, benedicet Deus.* Ducit ad visionem et cognitionem Dei, 211, i : *Quibus autem cognita est* (sapiential, *permanet usque ad conspectum Dei.* Suis dat gaudium et nomen æternum, 440, 2 : *Jucunditatem et exultationcm thesaurizabit super illum, et nomine xterno hxreditabil illum.*

T Sapientix symbola et figurx. Diversis in Scriptura metaphoris nominatur, IX, 209,1. Sapientia spiritualis cuinam similis sil, VII» 114, 1. Ejus visio ct imago corporea, IX, 68, 2. Ejus emblema, VII, 413, 1. Ejus symbolum est pectus, II, 46, 1. Sym* bolico in mulieri forti describitur. VI, 488, 2. Cun| sponsa carnali confertur, eique præferlur, 477, L Cervo el hinnulo comparatur, V, 147, 2. Luci assimilalur, IX, 665, 2. Est quasi vapor, cur, Vili, 449, 2, Item candor, 452. 2. Sapientiæ nidi myslid qui sint, V, 501, 2. Sapientia cum ferro laboriosa exacuto comparatur, VII, 343, 1. Ejus symbolum

Mt sat, Vili, 28!, 2. XVIII, 20!, 2. hem me), XI, *202. I,* 2. Palm® assimilalur, IX, 636, I. Rem ros®, 637, 2 Hem olivæ, 646, I. Rem platano, 64!, 2. Aspalatho quoquo, 642, 2; 643, 1. Rem cinnamomo cl balsamo, 644, 1, 2 *el seq.* Est thymiama Deo el hominibus acceptissimum, 646, I. Thuris virtutes ei applicantur, 647, 1. Rem terebinthi, í¿»ú7.,2. Ejus honor et decor sunt ejus propagines, 647, 2 et seq. Similis est viti, 648, 1, 2. Comparatur rivo, cur, Vili, 45!, 45!, 2. Comparatur aqu® fluminis, mari, IX, 58, 1. Est similis quatuor fluviis Paradisi, 659. Cur Nilo comparetur, 660, 2. In quo sil aquæ similis, 661, 2. Vino et music® confertur, X, 335, 1,2 ; 558, 2 ; 560, I. Sapientia sanctorum cur dicatur aurum ignitum, XXI, 84. 2.

8° *Quibus mediis el modis sapientia paretur.* Primo. *Sapientia paranda est studio el oratione,* V, 61, 2 : *Dominus dat sapientiam, el ex ore ejus prudentia et scientia, A* Deo speranda et postulanda, 76, 2 : *Hale fiduciam in Domino ex loto corde tuo, el ne innitaris prudentix lux.* A Doo accipiendo, *Job,* 623, Í ; 636, 2 : *Sperabam enim quod xlas prolixior loqueretur, et annorum multitudo doceret sapientiam. Sed, ul video, spiritus est in hominibus, el inspiratio Omnipotentis dat intelligent!am. Non sunt longevi sapientes, neo senes mtelligunt justitiam.* Cœlilus petenda est, 554, 1 ; 623, 2. Hanc præ reliquis donis a Deo est postulanda, et ab eo solo, XX, 33, 2; 34, 1 : *Si quis autem vestrum indiget sapientia, postulet a Deo qui dat omnibus affluenter, et non improperat, et dabitur ei. A* Deo per creationem petenda est, II, 173, 1 ; X, 303, 1, 2 : *Cor suum tradet ad vigilandum diluculo ad Dominum qui fecit illum, el in conspectu Altissimi deprecabitur. Aperiet os suum in oratione, et pro deliciis suis deprecabitur.*

Secundo. *Ad eam parandam magno labore et robore opus est,* VI, 49, i : *Sicut aqua profunda, sic consilium in corde viri, sed homo sapiens exhauriet illud,* IX, 210, 2. Paranda est sapientia, sicut parantur fruges el messis per agriculturam, 206, 1, 2 : *Quasi is qui arat, el seminat, accedo ad eam, et ¿istinc bonos fructus illius.* Poralur diligenter audiendo ot studiose meditando, *V, 575,* 1 : *Cor prudens possidebit scientiam , el auris sapientium quxrit doctrinam.* Tria ad sapicnliam requiruntur, cor avidum, auris docilis, manus operans, IX, 137, 2 : *Cor sapientis inlelligilur in sapientia, el auris bona audiet cum omni concupiscentia sapientiam;* 213,1, 2: *Investiga diam, d manifestabitur libi, ct continens factus ne derelinquas eam;* 216, 1,2: *Fili, si attenderis mihi, disces; el si accommodaveris animum tuum sopiens eris. Si inclinaveris aurem luam, excipies doctrinam, d si dilexeris audire, sapiens eris;* 218, i : *Cogitatum tuum habe in prxceplis Dei, d* in *mandatis illius maxime assiduus esto; el ipse dabit libi cor, d concupiscentia sapientia dabitur tibí.* In olio comparanda es!, X, 286,1 : *Sapientia scriba in tempore vacuitatis; el qui* minoratur *actu, sapientiam percipiet.* Ejus otium esi negotiosum, *ibid.* Ei in otio vacandum, 287, 1, 283, L Sed activus eam percipiet, 287, 1. Studioso sapienti® quid exquirendum, 299. 2 ; *Sapientiam omnium antiquorum exquiret sapiens, el in Prophetis vacabit;* 300, 2 ; *Narrationem virorum no< minatorum conversabit, et in versutias parabolarum simul introibit ;* 301, 1, 2 ; *Occulta proverbiorum exquiret, et in absconditis parabolarum conservabitur, in medio magnatorum minislrabil, el in conspectu prxsidis apparebit;* 302, 1,2: *In terram alienigenarum genitum per* transid : bona enim et mala in hominibus lentabit;* 559, 1,2: *A juventute investigabam eam. Inclinavi modice aurem meam , cl excepi illam. Wullam inveni in meipso sapientiam, el mullum profeci in ea.* Non datur nisi magnis, 304, 2. Ad eam quadraginta el octo gradibus ascenditur, IX, 210, 2. Ejus cultura lotum vitæ laborem deposcit, 206, 2.

Tertio. *Sapientia invenitur in cognitione sui d in vita puritate el temperantia,* VI, 423, 1 : *Stultissimus sum virorum, d sapientia hominum non csl a ecum;* X, 563, 1 : *Animam meam direxi ad illam, d in agnitione inveni eam;* 563, 1 ; *Possedi cum ipsa cor ab initio : proptcrca non derelinquar.* Studioso sapienti® abstrahendum esi a vino cælerisque carnis voluptatibus, VII, 92, 1 : *Cogitavi in corde meo abstrahere a vino carnem meam, ut animum meum transferrem ad sapientiam, devitaremque stultitiam, donec viderem quid esset utile filiis hominum : quo facio opus est sub sole numero dierum vita sux.* Sapientia malovolum fugit, VIII, 279, 4 : *In malevolam animam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis.* Ex temperantia nascitur, VI, 45, i : *Luxuriosa res vinum, d tumultuosa ebrietas; quicumque his delectatur, non erit sapiens.* Nascitur etiam ex patientia, 11, 2; 12, 2: *Doctrina viri per patientiam noscitur, et gloria ejus esi iniqua przltrgrcdi.* Sapii et gustat adversa, 14, 1. Sapientia discitur in domo luctus, VII, 244, 2 : *Cor sapientium ubi tristitia est, cor ct stultorum ubi Ixtilia.*

Quarto# *Sapientia magis praxi quam cognitione apprehenditur,* IX. 433, 1 : *Qui timet Deum, faciet bona, el qui continens est justihx, apprehendet illam.* Usu et eruditione in puoro crescit, VI, 31,1 : *Audi consilium, et suscipe disciplinam, ul sis sapiens in novissimis tuis.* Eam possidero est principium ejus, V, 108, 2: *Principium sapientia, posside sapientiam : ct in omni possessione tua, ac-» quire prudentiam.*

Quinio. *Sapientix acquisitio facilis est duplici de cauta,* X, 558, 2. Ejus tamen perfectio difficilis est, *ibid.* Carnalibus videtur aspera et impossibilis, IX, 207, 2 : *Quam aspera est nimium sapien-*

tía indoctis hominibus, el non *permanebit in illa excors!* Paucis nola csl, 210, 1 : *Sapienlia enim doctrina secundum nomen est ejus, et non est multis manifesta.* Ejus duo sunl munia, eam habero el proferro poscit eloquentiam, V, 505, 2. *Qui sapiens est corde appellabitur prudens; et qui dulcis eloquio, majora percipiet.*

Sexto. *In sapientia percipienda modus est adhibendus,* VI, 274, 1. 2 : *Mei invenisti, comede quod sufficit tibi, ne forte saliatus evomasillud.* Sapientia nimia in stultitiam degenerat, VII, 266, 2: *Noli esse justus mullum : neque plus sapias quam necesse est, ne obstupescas.* Sapienti» defectus, ¡X. 431, 1.

9* *Sapientia quomodo amittatur* Sapienlia quibus cl in quibus obtundatur, VII, 184, 1. Quandonam a nobis longius recedat, 273,2. Sapienlia vana translata est ad cos beno illa utentes, XI. 403, 1.

III. Sapientia humana kt mundana. Sapientia humana divinae collata potius est insipientia : divinae voluntati, illa subservit, VI, 129, 1, 2: *Non est sapienlia, non est prudentia, non est consilium contra Dominum.* Sapienti» humanae vanitas, VII, 137,1, 2. Nulla sapientia impii Deo resistere valet, VI, 129,1,2. Sapienlia humana instar fucatæmeretricis est, V, 130, 1, 2. Sapienti» opinione se oblectaro nefas est ct stultum, VI. 10. 2, Ei prasidens, stultus est, 387, 2 : *Qui confidit in corde suo, stultus est : qui autem graditur sapienter, ipse salvabitur.* Sapientiam humanam quomodo ct in quibus stultam Deus ostendent, XVHI. 234, 1 : *Nonne stultam fecit Deusiapienliam hujns mundil* Ea inferior est spirituali, 265, 2 : *Animalis homo non percipit ea qux sunt Spiritus Dei. quia spiriktaliler examinantur. Spiritualis autem judicat omnia.* Hæreticorum ct paganorum est propria, 253, 1 : *Non enim misit me Christus baptizare, sed evangelizare : non in sapienlia verbi, ut non evacuetur crux Christi.* Sapientiam humanam habuit Paulus, sed ea uti noluit, 260, 1 : *El ego, cum venissem ad vos, fratres, veni non in sublimitalo sermonis, aut sapientia, annuntians vobis testimonium Christi.* Sapienlia terrena quæ dicatur, XX, 162, 2: *Non enim est ista sapientia desursum descendens, sed terrena, animalis, diabolica.* Quæ animalis, item diabolica, *ibid,* et seq.

SAPIENTIAE liber. *Sapientia* liber cujus sit auctoritatis. V, 2. 1. *Sapientia* liber est canonica Scriptura, VIII, 26!, 1. Non ost primea sed secund» classis S. Scripturae, *ibid.,* 2. An Salomon sit auctor hujus libri, 262, 1. Respondetur negativo, *ibid.,* 2. An auclor Jesus Siracb, 263, 2. An Philo novus, 264, 1. An Philo priscus, *ibid.,* 1. Incertus auctor *Sapientia,* 265, 1. Scriptus hic liber sub tempus Alexandri Magni, *ibid.* Argumentum libri, *ibid.,* 2. Tres libri partes, 266, 2. Scopus duplex libri, 267, 2. Versio *Sapientia* non est S. Hieronymi, 268, 2. Hujus libri commentatores, *ibid. Sapienlia* nomino dicuntur omnes libri Salomonis, H maximo *Proverbia,* V, 5* M

SAPO. Sapo mixtus aceto vestes non purgaV sed maculat, VI, 28!, 1.

SAPONARIA. Saponari» herbae quis sit usus, XIV, 591, i.

SAPOR. Saporem non habent odorata, VI, 339, 1. Sapor salsus ct amarus quomodo fiat, X, 408, 2.

SAPOR rex Persarum. Saporis superbia, I, 508, 2. Sapor solis fratrem se appellabat, XXI, 3'à0, 2. Saporis regis gestamen, arietinum caput aureum, XHI 100, 1, 2. Sapor Aureliano imperatore pro scabello utebatur equum conscensurus, XII, 451. 1; XHI, 420, 1 ; XIV, 111, 1; XV, 486, 1 ; XVH. 101, 2.

SAPPHIRUS. 1® Sapphirus qualis lapis sit, Ï, 629, 2 ; VIII, 132.1; *Job* 518, 2. Sapphirus gemma unde dicatur, describitur, cœli speciem præ se fert, XXI, 385, 1. Olim opaca fuil, estque species lapidis lazuli, *ibid.* Ejus apud veteres dignitas, pretium, vi es et virtutes, *ibid,* et seqq. An eadem cum hyacintho, 385, 2; 395,1. Sapphirum mittit Pontifox recens creatis Cardinalibus, 385. 2.

2* Sapphirus tropologice quid. I, 629. 1, 2; 5'9, 1. Quid anagogice, quid allegorico. I, 629. 2. Sapphirus gemma in rationali pontificis significat Nephlhalim, et S. Andream ob cœlestem fortitudinem, 682.1. Sapphirus gemma gratiam et amorem conciliat. V, 530. i. Cur pueris appenderetur.estque Dei symbolum, 94. 2. Sapphirus coeli similitudinem refert, ulcœlcstem conversationem repræsenlet XI, 644, Sapphirus gemma aeris est coloris, aeriis punelis micans significat nobilitatem et splendorem divin» majestatis nobis invisibilem, XII, 494, 1.

SAPPIR. Sappir capi potest primo ut appellativum, deinde ut nomen proprium urbis, XIV, 72,2. Sappir urbs quæ sit, ejus descriptio, *ibid.*

SAPRICIUS. Sapricius inimico Nicephoro reconciliari nolens palmam martyrii amisit, quam Nicephorii* adeptus est, VI, 236, 2; X, 46, 2; XV, 193, 1.

SARA uxor Abrahæ. 1® Sara raptus a rego Abimelech. ©jusque pulchritudo et bona dispositio, I, 235, 1. 2. Quo sensu vocetur soror Abrahæ, 236. 2. Ejus fides et pietas, 207, 2. Aliæ ejusdem virtutes, *ibid.* Cur ante dicta Sarai, vocata fuerit Sara, 216, 2. Duo impedimenta conceptionis fido superavit, XIX, 477, 1. Et tamen risit, *ibid.* Sara coluit Abrahamum : ejus nomina, XX, 317, Î. Quod Agar e domo ejici petierit, Deo fuit gratum, XVHI. 560, 1. Quoto anno ætatis mortua, et ejus sepultura, I, 25!, 1, 2.

2® Sara pariens Isaac est beatæ Mariæ typus, I, 239, 1. Sara Ecclesiam ropræsentat, Synagogam Agar, XI. 64!, 1 ; XVIII, 558,1.

SARA Tobi» junioris uxor. Sara hebraico idem est quod dominans el domina, IV, 279, 2. Quam ægre tulerit convicia cl ab ancilla objecta, 280. 1.2. Oratione triduana quid impétrant a Deo, *ibid* , 2. Ejus continentia et puritas, 280, 2 ; 281, 1. An Aa*

modæum incubum habuerit, 294. i. Cur cam tot sponsi ambierinl, nec posteriores exemplo priorum sapnerint, 296, 1, 2.

SARABELLA. Sarabella sunt braccæ et femorum tegmenta, XIII, 51, 2.

SARACENIS'IUS. Saraconismusest ultima, publica et generalis Ecclesiæ persecutio, XXI. 146, 1, 2 : 350, 2; 353, 1. Putatur duraturus usque ad Antichristum, 145, 2; 146,2. Quam multis fuerit noxius, cum dæmones promoverunt, 145,2. Quamdiu is durabit, 146, 2; 350,2 (Vide Mahometismos).

SARACENI. Saraceni el Agareni undo dicti I, 2Ô9, 1 ; XII. 313, 1. Saraceni iidem sunt qui Agareni et Cedareni, XII, 313,1. Juxta aures comam suam attondebant, 314, 1. Quo ætatis anno se circumcidant, I, 218, 2. Nudipedes hodie templa sua ingrediuntur, 454. 2; 715, 2. Colunt Veneris stellam, eamquo vocant *Cubar,* XI, 289, 1; XVII, 177,1. Se in aqua Siloe lavantes fœtorem hircinum quem habent, mitigant. 516, 1. In honore habent aquam Siloe, el cur, XVI, 461, 2. Saraceni an denotentur per equos varios, XIV, 428, 2. Cur per equum pallidum repræsententur, XXI, 145. 1. Eorum potentia Christianorum desidia crescit, XXI, 145, 2. Saracenorum irruptiones in imperium Romanum sub Heraclio imperatore portendit comotes. XII, 653, 2. Saracenorum Constantinopolim vexantium fames et punitio, XI, 594. 1.

SARAIAS. Saraias quomodo dicatur princeps prophetiae et quietis, XII, 332, 2, Missus a Jeremia in Babylonem cum prophetia. 333.1. Cur eam in Euphratem projecerit, *ibid,* et 2. Saraias pontifex occisus ostaNabuchodonosor, fuit pater Esdræ et Josedech, IV, 200, 2; 202, 2; XIV, 319, 1, 2.

SARASAR. Sarasar el Rogommeloch quærentes do jejunio quales fuerint, XIV, 438, 1, 2.

SARCASMUS. Sarcasmus Prophetis- minoribus frequens, XIII. 238, 2.

SARCINA. Sarcina peccatorum quam sit gravis, XVIII, 573, 1 *(Vide* Pecktum).

SARDANAPALUS. Sardanapalus Àssyriæ rex an sil idem qui Asarhaddon, XIV, 173, 1. Proprium nomen ejus esl Tonosconleros, 24, 1. Fuit hominum mollissimus, 24, i ; 52, 2. Ejus effeminatio, 580, 1. Inter concubinas purpuram nevit, VI, 496, 2. Ejus pecuina vita, XI, 339, 1,2. Ejus nomen abiit in proverbium, hominemquo mollem significat, XIV, 24, 1. Quando vixerit, 173, 1. Quando regnaverit, 24, 1. Regnavit in Ninivo, cum eo profectus est Jonas, 52, 2. Ad prædicationem Jonæ poenitentiam egit, at postea cum suis ad vomitum rediit, 53, i In pœnitenlia sacco indutus est, *ibid.* Cur ab Arbace Mediæ praefecto obsessus, IV. 314, 2. Cur o Paphlagonia militem collegerit, XIV, 18, 1. Filios suos in Paphlagoniam misit ul hostem effugerent, IV, 317, 2. Sardanapalus ob luxum elignaviam imperio Assyriorum excidii, V, 369, i; XIV, 24, t. In eo concidit ex parte monarchia Assyriorum : sed postea rursus restituti fuit. XIV, 52, 2.

SARDI. Sardi quid in otiosos statuerint, XXI, 82. 1.

SARDIS. Sardis fuit urbs Lydiæ, Crasi regis Lydorum regia, XXI, 64, 1.

SARDIUS. !• Sardius quæ sit gemma, ut ubi nascatur, ejus descriptio et virtutes, XXI, 390, 2 et seq. Sardius gemma rubet ut aurum, VI, 264,2.

2° Sardius lapis in rationali pontificis significat Ruben et S. Bartholomæum, ob martyrium, I, 681. 1. Ejus natura Dei justitia el torror repraesentantur, XXI, 95, 2. Huic sermo sapiens com* paratur, VI, 266, 2.

SARDOA. Sardoa herba riderò facit in dolore, IX, 193, 2. Sardoa herba si comedatur vel potetur, mentem adimit, labiisque contractus risus speciem præbet, atque inde dicitur sardonius risus, XIII. 238, 2; 583, 2.

SARDONYX. Sardonyx gemma describitur, unde nomen habeat, ejus descriptio ct virtutes, XXI, 390, 1.

SAREPHTANA vidua. Sarephtana vidua, gentilis erat, sed pia, III. 643, 2. Duo ligna quæ collegit crucem Christi significant, 644, 1. Panis subcinericius quem coxit, satisfactionem pœnitentium designat, *ibid.* Ejus laudes, *ibid,* et 2. Fannie additionem meretur, *ibid.,* 2. Ejus filius ægrotaro permittitur ad gloriam Eliæ, 645, 1. Ejus humilitas et spiritus pœnitentiæ, *ibid.,* 2. Ejus filius ost primus resuscitatus, 647, 2.

SAREPHTA. Sarephta idem est quod conflatorium, unde sic dicta, II, 532, 2; VI, 429, 2 ; XIV, 20, i. Sarephta Sidoniorum quæ sit, XIV, 17,2. Sarephta cur dicatur Gallia, *ibid.*

SARETSER. Saretser an sit nomen officii, XIV, 4, I.

SARION. Sarion idem est qui mons Hermon, XII 693 i

SARMENTA. Sarmenta proprie quid sint, XVII, 436. 1. if'

SARMENT1TII. Sormontiti! cur primi Christiani dicti sint, XIX, 180,1.

SARON. Saron quæ sit urbs, et quæ in ea gesta, XVH, 146, 1. Saron pro quolibet loco fertili capitur, XI. 748, 1.

SARRANA. Sarrana purpura principium vestis, XI. 346, 1.

SARSUR. Sarsur est animal in Syria, parvulum ut locusta ; quomodo ab eo differat ; est duplex, ejus forma, color, strepitus, XIII, 480, 2.

SARTAGO. Sartago ferrea quam sumit Ezechiel, mystico esl ferrea Dei sententia in duros Judíeos, el eos igne frigendos significat etiam,XII, 532. 1. Significat firmum Dei decretum do Juda evertendo, XIII, 613, 1. Symbolice zelum denotat, XII, 532,2; XVHI, 498,1.

SARUG. Sarug inventor artis pictori» el statuanæ, 1, 179, 2; Vili, 56 2.

SASSABASAB. Sassabasar idem est qni Zorobabel, IV. 207,2.

SATAGERE. *Satagere* quid proprie latine sonet, JX, 130, 1 ; XIV, 102,1. Satagere quia dicatur, XX, 420, 4.

SATANAS. Satana) quod sit etymon, et quid proprio significet, XVII, 446, 4. Satan idem est quod adversarius; ita vocatur diabolus, qui fidelibus ubique et summe adversatur, XIV, 381, 4. Cur stet a dextris Jesu pontificis, *ibid,* et 2. Non sic eum primum vocavit Christus cum ab eo tentaretur, XVI!, 446,1 (Eide Dæmon).

SATAR. *Salar* est recipere, etc.

SATELLITES. Satellites Antichrisli qui sint, XIX, 163, 2.

SATIARI, SATIETAS. 4® Satiari et esurire quomodo quis possit, XIX, 66, 4. Citra satietatem semper edendum, X, 266, 4. Id sanum est,128, 2.

2* Satietas tertius est contemplationis gradus, VII, 491, 4.

SATISFACTIO. *Satisfactio Christi.* Satisfactio Christi quam sit copiosa, XI, 489, 2: *Loquimini ad cor Jerusalem, et advocate eam : quoniam oomplela est malitia ejus, dimissa est iniquitas illius : suscepit de manu Domini duplicia pro omnibus peccatis suis.* Satisfactio Christi non impedit quominus nos peccatis nostris satisfacere debeamus, XIV, 167, 2 *: Quid cogitatis contra Dominum? Consummationem ipse faciet: non consurget duplex tribulatio.* Inter satisfactionem Christi et nostram, quod sit discrimen, 167, 4 *(Vide* Jesus Christus, cap. vi, art. n, § VI).

2® *Satisfactio hominum pro peccatis suis.* Satisfactio pœnilentiæ in Scriptura aliquando per judicium significatur, XIV, 433, 4 : *Indicabo tibi, o homo, quid sit bonum, et quid Dominus requirat a te : Utique facere judicium, et diligere misericordiam, ct sollicitum ambulare cum Deo tuo.* Satisfactio pro peccatis per eleemosynas contra Calvinum adstruitur, XIII, 61,4,2: *Quamobrem, rex, consilium meum placeat tibi, el peccata tua eleemosynis redime, et iniquitates tuas misericordiis pauperum.* Satisfactio ut valeat, debet in gratia ot cliarilato fieri, X, 206, 2 : *Dona iniquorum sion probat Allissimus, nec respicit in oblationes iniquorum : nec in multitudine sacrificiorum eorum propitiabitur peccatis.* Satisfactiones suas sancti aliis applicaro possunt, XIX, 80, 2: *Adimpleo ea qux desunt passionum Christi in carne mea, pro torpore ejus, quod esl Ecclesia* (Vide Poenitentia).

Satisfactio Jasonis Thessalonica? pro Paulo quæ sit. Will. B48,4.

SATIUS. Satius est nunquam fuisse, quam damnari, Vili, 464, 2 *(Vide* Damnatio, Damnati).

SATRAPA. Satrapa undo dicatur, XIII, 39, 2.

SATUM. !• Satum mensura quæ apud Hebræos esset, I, 222, 1 ; XV, 330, 2. Salum erat tertia pars ephi, id est unus modius Italicus, I, 222, 4 ; XIII, 626,2; XV, 330,2.

IE

2* Tria sata farinae quid mystice, symbolice, Mlegorice et anagogico significent, XV, 331.1.

SATURITAS. Saturitas parit ciborum fastidium, VI, 334,2 : *Anima saturata calcabit favum, et anim* t *esuriens etiam amarum pro dulci sumet.* Saturitas sornnum impedit, *Job,* 435,2 : *Cum saliatus fuerit, arctabitur : xsluabit, cl omnis dolor irruet super eum.* Saturitas somnum prohibens et impediens, quæ sit, VII, 213, 2 : *Dulcis est somnus operanti, sive parum, sive multum comedat: saturitas autem divitis non sinit eum dormire.* E saturitate ventris quæ mala sequantur, XII, 619, 1. *Ecce hxc fuit iniquitas Sodomx.....superbia, saturitas panis el abundantia, el otium ipsius et filiarum ejus, et manum egeno el pauperi non porrigebant.* Saturitas facit servos insolentes, VI. 457, 1 : *Per tria movetur terra, et quartum non potest sustinere: per servum, cum regnaverit; per stultum, cum saturatus fuerit cibo: per odiosam mulierem, cumin matrimonio fuerit assumpta, et per ancillam ,cum fuerit hxres dominx sux.*

Saturitas capitur pro abundantia, V, 82. 1 : *El implebuntur horrea lua saturitate, et vino torcularia redundabunt.* Ea datur a timore Dei, VI, 35, 3 : *Timor Domini ad vilam : et in plenitudine commorabitur absque visitatione pessima.*

SATURNINUS. Saturninus tempore apostolorum vixit, XIX, 224, 4. Ponebat angelos quasi minores deos, 94, 2. Somniavit mundum ab angelis esso creatum, XXI, 49, 2. Animatis abstinuit, XIX, 224,1. Ejus hæresin impugnat Apostolus, Epist. *ad Ephes., ad Coloss., ad Timolh.,* XVIII, 19.

SATURNUS. Saturnus et Jupiter an el quando vixerint, Vili, 563, 4. Saturnus cur senex pingatur, XIII, 92, I.Unde dicalur *Cronos, ibid.* Saturnus est Moloch, ei pueri et amicissimi, præsertim in gravi aliqua necessitate, immolabantur, XII.71.4.

SATURUS (S.). S. Saturi procuratoris Ranneriri regis ariani heroica fortitudo contra Ilunnericum, XV, 276, 2. Quid ei responderit. IV, 276, 2. Uxorem amoris postposuit divino ad arianismum sollicitatus, 1, 102, 2. Generose paupertatem ut exilium pertulit, XIX, 463, 2.

SATYRUS (S.) martyr. S. Satyrus martyr quo viso ad martyrium sit animatus, XII, 809, 2.

SATYRUS. Satyrus frater S. Ambrosii quam simplex et sincerus esset, V, 329, 2. Parcus et sobrius erat, 114, 2. Per Eucharistiam ad collum appensam naufragium evasit, XIV, 471, 1 ; XVI, 405, t.

SAUL. 1® Saül cur vocetur Æthiops,XIII, 640.2. Fuit insigni corporis formaci vir probus, III, 309,2. Fuit procerus et quasi gigas, 319, 1. Melior singulis o populo, *ibid.* Nihil unquam de regno cogitami. 311, 1. Ejus humilitas regnum meruit, *ibid.* Humilis cum esset, ad regnum evectus osi, XX, 45, 2. Mutatur in alium virum, III, 317, 1. In pe-

n

riculis belli monetur so reciperein Galgnla, 316,2; 317, i. Quomodo in Galgala constitutus sit rex, X, 476, 2; >77, 1. Do regno silel præ modestia ut secretum suum servet, et ne sibi invidiam conciliet, 111,318,1. Non ex humano affectu a Samuelo constitutus est rex, 318, 2. Præ humilitate fugit regnum,319, L Publice unctus est ot rex declaratus, *ibid.,* 2. Saül typus Christi tripliciter,309. 1 , 319, I. Rex et arator fuit, 321, 2. Quamdiu Samuelis monita secutus est, bonus fuit ; eis neglectis, reprobus, 322, 2. Insignior Samuelo luit, non sanctior. tWd. Boves minatur so occisurum, non homines, ut regnum auspicotur a clementia, *ibid.* Ejus prudentia et celeritas, 323, 1. Pro tei lia vice uncius fuit in regem in Galgalis, *ibid.t* 2.

2® Miserandi lapsus Saül quæ causa fuit, III, 309, 2 ct seq. Peccavit non expectando Samuelem usquo ad finem diei septimæ, 335, 2 ; 336, 1. Ejus præcipitalio, *ibid.* Peccatum auxit so excusando, 336, 2. Peccatum nolens agnoscere, iram Dei incurrit, VI, 374, 2 et seq. Ipsi el posteri ejus fuissent reges, si Deo obedientes fuissent, III, 337, 1. Mansit rex tota vita sua, 337, 2, 360, 1. Quot anni» regnaverit, 332, 2. An quadraginta annis imperarit XVII, 281, 1. Propter inobedienliam regno privatur. III, 337,2; 360, *2.* Saül jejunium indicens dum Philistæos insequitur, ab aliquibus laudatur, ab aliquibus arguitur, 347, 1. Sed etsi hæc lex de jejunio fuerit dura, fuit tamen justa, *ibid,* et 2. Saül hactenus vir pius et bonus, posthæo graviter inobedientia peccavit, *ibid.* Juramentum ejus do occidendo eo qui causa fuit silentii Dei arguitur ab aliquibus, ab aliis laudatur, 349, 2. Dicendum est fuisse incautum, *ibid.* Saül multa jurando deliquit, IX, 600, 2. Morti addicens Jonathan!, a peccato excusatur, III, 351, 2. Ejus felicitas bellica, *ibid.* De ejus bello cum Agag prophetat Balaam, II, 329. 2. Regi Agag pepercit vel ex superbia, vel ex avaritia, vel ex humana commiseratione, III, 356, I. Ejus secunda inobedientia, *ibid.* .Miserandus lapsus, *ibid,* et 2. Si pœnituissel, gratia ei fuisset reddita, non tamen regnum, 357. t. Samueli adulatur, *ibid.* Avaritiam suam velat specio religionis, *ibid.* Tenacia judicii eum perdidit, *ibid.,* 2. Inobedientiam auget, eam excusando, *ibid.* Pœnitentia ejus non fuit seria, sed humana, 360, 1,2. Probabiliter anno septimo regni lapsus est, 361, 2. Spiritus fortitudinis ab eo recedit, 367, *2.* Possidetur a dæmone corporaliter, 368, 1. Cithara Davidis partim naturaliter, partim supernaluraliter curatur, 369. 1, 2. A dæmone liberatus fuit per citharizationein David, sed mox iterum possessus, 371, 4. Saül invidia transversum actus ob Davidis victoriam de Goliath, III, 381, 1, XVI, 189, 2. Timet sibi a Davide de regno, III, 381, 1. Saül ira æstuans, velut energúmenos fuit, V, 498, 1. Prophetat ut solent energumeni, Ul 381,2. Non curatur per psalterium Davidis, quia permanens in peccalo invidi#, 382, 4. Ejus ingratitudo in Davidem, *ibid.* Septies oum est persecutus, *ibid.* Davidem amovet ab nula. 382, 2. Eum chiliarcham creat, sperans in bello occidendum, 383, 1. In pejus proficit, *ibid.* Insidiose despondet filiam Davidi pro centum præputiis, 384,2. Quia per so non potuit, per alios occidere Davidem nititur, 386,1. Ejus inconstantia, 387» 1. Vult Davidem coram se occidi, idqueper sententiam judiéis, *ibid.* Prophetans non omnino omnibus vestibus nudavit se, sed tantum regiis, 388, 2. Quo sensu dictus propheto, XI, 48, 2; XVIII. 353, 1 ; 387, I. In terram cecidit Deum adorando, III, 388, 2. Ejus crudelitas major aliis peccatis, 401, 2 ot seq. Suam ipsius damnat malitiam et ingratitudinem, 410, 2. Davidem regnaturum colligit, quod videat eum Deo esse curæ, 411, 1. Se Davidi submittit, *ibid.* Immittit ei Deus soporem, 420. 2. Davidi insidias struens, in hujus tandem manus incidit. VI, 323.1. Seipsum occidit, III, 430, 4. Idquo justo Dei judicio, *ibid.* Hoc Rabbini laudant, *ibid.*Sod hoc damnat fides orthodoxa, *ibid.,2.* Potissima ratio occisionis et mortis accelerationis est Pythonissam consuluisse, *ibid.,* 2. Quaro Pythonissam consuluerit, X, 479. 2. An ei verus Samuel post mortem apparuerit, *ibid.* Pro anima ejus viri Jabes Galaad septem diebus jejunarunt, III, 432, 2. Saül damnatus videtur, III, 431, 1 ; X. 480, 2. Saül familia exlincta ob Gabaonitas præter fœdus violatos, XII, 271, 1,

SAULUS. Sanius undo sic dictus . comparatur cum roge Sail), inferno comparatur, item fluctui inquieto. XVII. 208, 4 *(Vide reliqua in* Paulus).

SAVINGS (S.) S. Savinus martyr in tormentis exultabat, IX, 68, 4. SS. Savinus et Cyprianus martyres super rotas oxtensi canebant, XV, 620, 1.

SAXONES. Saxones olim quas poenas in adulteros statuerint, I, 348, 1. Saxones fœdifragi quas Carolo Magno pœnas dederint, XII, 271, I.

SAXUM. Saxa snnt in agris, quod ossa in homine, XIII, 452, 2. Saxa tortis alligabantur in catasta, VI. 81, 4.

SCABA. Scaba est Arabia, XI, 703, 2.

SCADATS. *Scabat** hebraico qnid significet, III, 434, 4. 2.

SCABELLUM. Scabellum Dei erat arca ct templum, aedes ejus propiliatorium, XII, 369, 4 ; XIX, 435, 2. Scabellhm solii Dei crystallinum quid mystice designet, XII, 514, 4.

SCABIES. Saabies cur appropinquantes inficiat, IX, 383, 2.

SCALA. 4* Seal» Jacob an Deus superno incubuerit. an inferne ad eam steterit, I, 285, 2; XXI, 93, 4. Qnid ea allegorico, tropologice et symbolice denotet, 286, 2 ; 287,4, 2 (Vide Jacob). Scala Jacob Christi genealogi» el generationum symbolum est, XV, 53, 2; XVI, 99,2.

2° Scala peccantium quæ cos in infernum deducat, V, 562, 2. E contra scala justorum in cœlum, *ibid.*

3* Scala cœli qui locus Romæ, et unde dictus, XVIII. 13, 1.

SCALIGER. Scaligeri sententia fabricam templi intermissam fuisse usque ad secundum annum Darii Nothi refutatur. IV, 215, 1, 2.

SCANDALIZARE. SCANDALOSUS, SCANDALUM. !• *Scandalum quid proprie sit, cl unde vox formetur;* IX, 225, 2; X, 114, 2 ; XVIII, 232, 1 : *lloc judicate magis, ne ponatis offendiculum fratri, vel scandalum;* XX, 541,1 : *Qui diligit fratrem suum, in lumine manet, et scandalum in eo non est.* Scandalizandi modi sunt varii, XV, 401, 2. Quomodo crescat scandalum, XVIII, 326.2 et seq.

2* *Scandalum est inevitabile.* Quomodo necesso sit fieri scandala. XV, 602, 1 : *Vx mundo a scandalis. Necesse est enim ut veniant scandala : verumtamen va homini illi per quem scandalum venit.* Scandala etiam in monasteriis possunt accidero, quod exemplo Judæ probatur, XVI, 505, 2.

3® *Scandali gravitas,* III, 482, 2 : *Dixi(que Nathan ad David : Dominus quoque transtulit peccatum tuum. Verumlamen, quoniam blasphemare fecisti inimicos Domini, propter verbum hoc, filius qui natus est tibi, morte morietur.* Scandalorum quanta malitia, XVII, 211, 1 : *Et cadens in terram* (Saulus) *audivit vocem dicentem sibi : Saule, Saule, quid me persequeris* ? Scandalizans alium in Christum peccat, XVIII, 326, 2 : *Sic peccantes in fratres, et percutientes conscientiam eorum infirmam, in Christum peccatis.* Scandalizantes alium, Christum dissolvunt, XX, 588, 2 : *Omnis spiritus qui solvit Jesum, ex Deo non est.* Scandalum est causa blasphomiæ in Deum, XVIII, 233, 1 : *Si enim propter cibum frater tuus contristatur, jam non secundum charitatem ambulas. Noli cibo tuo illum perdere, pro quo Christus mortuus est. Non ergo blasphemetur bonum nostrum.* Scandalum tam activum quam passivum mullos deperdit, XV, 401, 2 et seq.; 700,2. Scandalizantes pusillos homicidae sunt animarum, XIII, 547,1, 2: *Hxe dicit Dominus: Super tribus sceleribus filiorum Ammon, et super quatuor non convertam eum : eo quod dissecuerit prenantes Galaad, ad dilatandum terminum suum.* Scandalum mulierem Moab quam se extenderit do Solim ueqae ad tìalgalam, XIV, 131, 2.

4° *Scandali punitio.* Scandalosa peccata punit Dous, III, 633,1, 2. Scandalum dans aliis, vindictam Dei sentiet, 147,2 : *Qui seminat iniquitatem metet mala, et virga iræ sux consummabitur.* Scandalizantium parvulum castigatio, XV, 401,1 : flui *autem scandalizaverit Unum de pusillis istis, qui in me credunt, expedit ei ul suspendatur mola asinaria in collo ejus, ct demergatur in profundum maris.* Eis ælernum damnationis væ intentatur, 401,1. Scandalum est ot a judico puniendum, VI, 396, 1.

6° *Scandalum vitandum et cavendum,* XVIII, 232, 2; 328, 1. Maximo in comestione idolothytorum, 323, 1 et s< q. ; 349,2 : *Si quisaut'm dixerit: Hoc immolatum est idolis, nolite manducare.propter illum qui indicavit.* Scandala quaelibet exemplo S. Pauli vitanda, XVII, 36, 2. Scandalum judici cavendum, IX, 225, 2 : *Noli quxrtre fien judex, nisi valeas virtute irrumpere iniquitates ne forte extimescas faciem potentis et ponas scandalum in rquilate tua.* Scandala el scandalosos de Ecclesia tollere conentur Ecclesiæ prelati XVIII, 286, 1 : *Ego quidem absens corpore, prxsens autem spiritu, jam judicavi ut prsesens, cum qui sic operatus est, in nomine Domini nostri Jesu Christi, congregatis vobis et meo spiritu, cum virtute Domini nostri Jesu, tradere hujusmodi Satanx in interitum carnis, ut spiritus salvus sil in die Domini nostri Jesu Christi.* Scandalum libi dantes amici, familiares, cognati, abscindendi ct deserendi sunt, XV, 166, 1,2: *Quod si oculus tuus dexter scandalisai te, erue eum, el projice obste; expedit enim libi ut pereat unum membrorum tuorum, quam totum corpus tuum mittatur in gehennam. El si dextera manus tua scandalxzal te,etc.* Scandalum sancti non habent, XX, 541, i. Scandalum proximi Jobum maxime urebat. *Job,* 77. i. Et etiam S. Paulum, XVIII, 498, 1, 2: *Quis infirmatur, et ego non infirmor? quis scandalizatur, et ego non uror ?*

6® *Scandalum pusillorum, stultorum et phariszorum.* Scandalum pusillorum et pharisæorum activum el passivum, *Psalm.* II. 332, 2. Christi humilis conversatio et abjectio multos scandalizabat, XV, 289, 2 : *Beatus est qui non fuerit scandalizatus in* me. Cur scandalum pharisæorum parum curandum, 353, 1 : Tunc *accedentes discipuli ejus, dixerunt* ei ; Scis *quia pharis*i, audito verbo hoc, scandalizati sunl? At ille respondens ait: Omnis plantatio quam non plantavit Pater meus cadeslis, eradicabilur. Sinite illos, casci sunt, et duces cxcorum : c^cus aulem si c*co ducatum prxslel, ambo in foveam cadunt.* Scandalum sinllorum in magna utilitate non est curandum, XVI, 195, 1. Scandalum passi sont apostoli in Christo, in nocte passionis,XV 563, 1. 2 *Tunc dicit illis Jésus : Omnes vos scandalum patiemini in me in ista nocte. Scriptum est enim: Percutiam pastorem et dispergentur oves gregis.* Cur id Deus permiserit, 564, I, 2.

SCAPHA, Scaphæ our navibus onerariis addantur. XVIII, 128, 2.

SCAPULARE. Scapulare monasticum obedienüæ admonet, VII, 517, 7.

SCARIFICARE. Scarifico venit o -x»Cw, el significat, *venum incido,* item *inhibeo, reprimo,* IX, 380, 2.

SCEBA. *Sccba* quid proprie signiticet, XII› 658,1.

SCELERATUS. Sceleratum frigus quid VirgU lius vocarit, XVIII, 30» Í.

SCELUS. {•Scelerumgravitas et multitudo viris sanctis obstruit os, quominus se deprecatores pro iis interponere audeant, XIV, 202,4. Scelera au ferenda ut pœnæ auferantur, *III, 43,* 1, 2.

2® Scelera qualuor Israelis, quæ innuit Amos quæ sint ex Rabbinorum sententia, XIII, 530, 1. Scelera dilecti in domo Dei quæ sint, XII, 98, 4, Scelera quæ abundarint S. Joannis, ct Antichrisli tempora abundatura sint, XXI, 412,2.

SCENOFACTORIA. S. Paulus scenofacloriam artem exercuit, XIX, 169, 2. Scenofactoria ars S. Pauli quæ esset, XVII, 342, 1.

SCENOPEGIA. Scenopegi» festum quomodo dictum festum Encaeniorum, IV, 497, 1. Proprie erat festum Tabernaculorum, *ibid.* Qua occasiono institutum sit, XVI, 417, 1. Per septem continuos dies celebrabatur, XVI, 419, 2; XVII, 76, 1. Erat typut resurrectionis et gaudii bealorum, XVI, 426, 1 *(Vide* Festum).

SCEPTRUM. 1* Sceptra olim gestabant universi principes ac magistratus, XIV, 261, 2. Credebant veteres ea quid divinitatis babere, hinc per ea jurabant, *ibid.* Interdum pro ipso rege capiuntur, *ibid.* Sceptro do Juda deficiente, instabat tempus adventus Messi» Judæis promissi, XVI, 7, i.

2* Per sceptrum Assueri mystice repraesentata est beata Virgo, IV, 377, 1.

SCHEMA. Schema vivum avariti», VII, 123,1. Judiciorum iniquitatis, 149,1 *(Vide* Avautia, Judex, Judicium).

SCHINUS. Schinnsquæ sit arbor, XIII, 186, 2.

SCHISMA. 2® Schisma Israel a Juda sub Roboam contigit, XIV, 496, t. Schismatis Judaici regni auctor fuit rex Jeroboam, XIII, 220, 2. Schisma Samaritarum a reliquis Judæis undo enatum, X, 547, 2. Pro tollendo et cavendo schismate Judæi epistolam scribunt, IV, 496, 1.

2® Schisma consistit sine bæresi, XX, 681,1.2. Quam ipsum sit grave sceius, *ibid.,* 2. Schismatici Christum solvunt, 588, 2. Scindunt Ecclesiam, XVI, 644, 1. Schismatis peccatum ne martyrio quidem expiari potest, XVIII, 62J, L Schismatici quomodo in Ecclesia dici possunt, 290, 2.

Schismatis primi in Ecclesia Hierosolymitana quæ fuerit causa. XVH, 160,1, 2. Schismata Corinthiorum ob magistros fidei, XVIII, 251, 2.

SCHOLA. !• Schola quid proprio sit ex vi verbi, XVII, 351, 2. Schola est otium litterarum, X, 286, I.Scholæ etiam priscis fuerunt, I, 268, 1. Schol» Tarsenses olim erant celebres, XVIII. 1,1,2. Schola Alexandrina quam celebris foret, XIV, 191, 2 et seq. Scholam magicam quando Apollomus Thyanæus Ephesi instituerit, XVH, 151, 2.

2» Schola Dei qualis, *Job,* 647, 2.

SCHOLASTICA (S.). S.Scholastica, S. Benedicti soror, specie columbae in coelum ascendere visa csl, VII, 579. 2.

SCHOLASTICUS. Scholasticorum doctorum quæstiones non taxat Paulus sub nomine fabulirum, XIX, 179, 1; 254, 4.

SCIBILE. Scibile omne Deus cognoscit, et uno ictu mentis cernit, X 377, 2 *(Vide* Deus, cap, III, art. III, nAIII, §ii).

SCIENTIA. I. Scientiae definitio.—Scientia quintuplici significatione accipitur, XX, 416, 2: *Vos autem curam omnem subinferentes, ministrate in fide vestra virtutem, in virtute autem scientiam, in scientia autem abstinentiam.* Scienlia et sapientia vario distinguuntur, IX, 678, 4 : *Quam magnus, qui invenit sapientiam el scientiam! Sed non est super Umentes Dominum.* Scientia practica passim in *Proverbiis* per intellectum, sensum denotatur, V, 574, 2: *Cor prudens possidebit scientiam : et auris sapientium quxrü doctrinam.* Scire pro predestinare aliquando capitur, XII, 13, 1. *Et factum est verbum Domini ad me dicens: Priusquam te formarem inutero, novi te; et antequam exires de vulva, sanctificavi te.*

II. Scientia in Deo.—• *(Vide* Deus, cap. IH, art. III, n* III.) Scientia omnis æterna maxime Deum decet, illique propria est, XIV, 220, 2. In quo Dei scientia creatam transcendat,XVIII, 196,2 et seq. : *0 altitudo divitiarum sapientiæ et sdentile Dei : quam incomprehensibilia sunl judicia ejus,et investigabiles vix ejus! Quis enim cognovit sensum Domini? Aut quis consiliarius ejus fuit?* Scientia Dei superat nostrum intellectum , *Job,* 689,1 : *Ecce Deus magnus vincens scientiam nostram : numerus annorum ejus inxslimabilis.* Scientia Dei mirabilis in opificio nostro, *Psalm.* II, 418, 1,2; *Mirabilis facta est scientia tua ex me: confortata est, el non potero ad eam..... Quia tu possedisti renes meos, suscepisti mc de utero matris mex..... non est occultatum os meum a te, quod fecisti in occulto, et substantia mea in inftrioribus terræ.* Scientia Dei mirabilis in opificio spirituali et corporali, 419, 4 : *Imperfectum meum viderunt oculi lui el in libro tuo omnes scribuntur : dies formabuntur el nemo in eis.* Scienti» divinæ mirabiles effectus describuntur, 415-419. Scientia Dei notissima ct obscurissima, 416, 2. Scientiam Dei nemo latero potest, 417, 4 : *Quo ibo a spiritu luo, el quo a facie tua fugiam? Ei ascendero in cœlum, tu illic es : si descendero in infernum, ades. Si sumpsero pennas meas diluculo, et habitavero in extremis maris : etenim illuc manus tua deducet me, el tenebit me dextera tua.* Scientia Dei omnes tenebras penetral, 417, 2: *Et dixi : Forsitan tenebrx conculcabunt me, et nox illuminatio mea in deliciis meis. Quia tenebrx non obscurabuntur a te, el nox sicul dies illuminabitur : sicut tenebrx ejus, ita et lumen ejus.* Scire Dei connotât favorem et affectum, XVHI, 145, 2: *Nam quos prxscivil et prxdeslinavil conformes fieri imaginis Filii sui, ul sil ipse primogenitus in mullis fratribus.*

Scientia triplex eral in anima Christi, XVI,

86, 2 : *Et Jesus proficiebat sapientia et sciate, et gralia apud Deum el homines.* In Christo fuit scientia experimenlalis miseriæ noslræ, XIX, 377, I : *Unde debuit per omnia fratribus similari, ut misericors fieret, cl fidelis pontifex ad Deum* (Vido Jesüs Curistüs, cap. III, § v).

III. Scientia in homine. — !• *Scienti* origo.* Scientia spiritus in creatione data quæ sit, IX, 480, 1 et seq. : *Creavit illis scientiam spiritus, sensu implevit cor illorum, et mala ct bona ostendit eis.* Sic dicitur ob quatuor rationes, *ibid.,* 2. Hæc solis justis perfecte datur, *ibid.* Scientiam a Deo infusam et revelatam habuit Paulus, XVII, 31, 1.

2* *Scienti* natura.* Vera scientia quæ sit, XX, 416, 2. Ejus soror est abstinentia, *ibid.* Scientia vera in quo sila sit, VII, 79, 2. Scientia nostra respectu Dei, est scientia parvuli, XVIII. 383, 2 : *Ex parte enim cognoscimus, et ex parte prophetamus.* Qualis scientia rationalis in vita beata , 416, 2. Veram scientiam non habent hærelici, sed eam jactant, XIX, 269, 1,2:0 *Timothee, depositum custodi, devitans profanas vocum novitates, et oppositiones falsi nominis scienti*.*

3' *Scienti* objectum.* Vera scientia est scire Deum esse omnia, et se nihil, VIII, 577, 2 : *Nosse enim te, consummata justitia est : el scire justitiam el virtutem tuam radix est immortalitatis.* Scientes Deum notitia amicitiæ quinam dicantur, *Psalm.* I, 224, 1,2: *Pretende misericordiam luam scientibus te : el justitiam tuam his qui recio sunt corde.* Scientia practica Dei quid sil, et quomodo in terra non sit, XIII, 334, 1 : *Non est enim veritas, et non est misericordia, et non est scientia Dei in terra;* 337. 2: *Conticuit populus meus, eo quod non habuerit scientiam.* Scientia sanctorum et justorum quæ dicatur, VI, 3, 2 ; Vili, 507, 1 : *Justum deduxit per vias redas, et ostendit illi regnum Dei, et dedit illi scientiam sanctorum,* XVI, 12, 1, 2. Scientia sanctorum quid sit Paulo, XVIII, 590, 2 : *Jn quo habemus redemptionem per sanguinem ejus, remissionem peccatorum secundum divitias grati* ejus, qu* superabundavit in nobis in omni sapientia el prudentia ; ul notum faceret nobis sacramentum voluntatis su*.* Quæ dicatur scientia animæ, VI, 3, 1, 2 : *Ubi non est scientia anim*, non est bonum.* Scientia vera est quæ vitam componit, et mores emendat, XVIII, 64, 1 : *Qui ergo alium doces, leipsum non doces: qui prxdicas non furandum, furaris.* Scientis Gentilium non sunt cum divina comparand» , V, 5, 2 el seq. Cur hæ vocentur ancillæ theologi», 254, 2 el seq. : *Misil* (sapientia) *ancillas suas, ut vocarent ad arcem, et ad mania civitatis.* Scienti» variæ propter theologiam in variis Scripturæ libris tractantur, I, 5, 2, Scienti® omnes ab Hebræis ad Græcos fluxere, IX, 5, 2. Scientia græcanica S. Pauli, XVIII, 3, 1.

4* *Scienti* pretium el commoda.* Scientia nos Deo facit simillimos, 1,101, 2. Est pfoprium anim» bonum et vitale, VI, 3, 1. Optime mens et cor dicitur, 9, 2. Ejus pretium, 63, 1, 2 ; *Est aurum et multitudo gemmarum ; vas autem pretiosum labia scienti*.*

5* *Scienti* necessitas.* Scientia revelata et supematuralis requiritur præter naturales in Propheta, XIII, 232, 2. Ea primum in episcopo requiritur, XIX, 214, i *(Vide* Episcopüs). Item in eo qui monet, XVIII, 238, 2 : *Certus sum ergo de vobis, quoniam et ipsi pleni estis dilectione, repleti omm scientia, ita ut possitis alterutrum monere.*

6* *Scientia quomodo acquirenda.* Scientia cur sit homini difficilis, VII, 58, 1 : *Cunei* res difficiles : non potest homo eas explicare sermone.* Scientiae cor et aures dandæ, VI, 191, 2 : *Ingrediatur ad doctrinam cor tuum, et auris tua ad verba scienti*.* Ejus parandæ quæ sit ratio, IX, 71, 1, 2. Via ad scientiam ex S. Thoma, *ibid.* Quæ sint alia media, X, 299, 1 ; 300, 2; 301,2,302,1, 2; 303, 1. Scientia paulalim modico labore comparanda, V, 385, 2: *Substantia festinata minuetur* qu* aulem paulalim colligitur manu, multiplicabitur.* Scientis sensim et paulatim instillandæ sunl, XV, 697, 2 : *Et apprehensa manu cseci, eduxit eum* (Jesus) *extra vicum : et expuens in oculos ejus, impositis manibus suis, interrogavit eum si quid videret..... Deinde iterum imposuit manus super oculos ejus ; et capit videre, et restitutus est ita ut clare videret omnia.* Scientiis multis simul non est studendum, IX, 342, 1 : *Fili, ne in mullis sint actus lui.*

7* *Scienti* quis finis, usus el modus,* XVIII, 326, 2 : Si *quis aulem se existimat scire aliquid, nondum cognovit quemadmodum oporteat eum scire.* Scientia utuntur homines quinque modis, partim male, partim bene, *ibid.* Modica scientia cum charitate ct humilitate potior est magna cum contentione ot superbia, V, 662, 2. Ea utendum moderata ut sapiat, VI, 335, 2 : *Anima saturata calcabit favum, et anima esuriens etiam amarum pro dulci sumet.*

8f *Scienti* pr*sertim sine timore Dei et charitate pericula.* Scientia hominum stulta est quadrupliciter, XII, 93, 2, 2 : *Stultus factus est omnis homo a scientia.* Scientia sine timore Dei vana et frustranea, IX, 74, 1 : *Timor Domini, scienti* religiositas;* XI, 663, 2 : *Cor luam meditabitur timorem; ubi est litteratus? ubi legis verba ponderans ? ubi doctor parvulorum ?* Est cum timore Dei conjungenda, IX, 166, 2; 165, 1 : *In lingua enim sapientia dignoscitur, et sensus et scientia, et doctrina in verbo sensati, et firmamentum in operibus juslili*.* Sine virtute nihil prodest, Vt 561, 1 : *Quid prodest stulto habere divitias, cum sapientiam emere non possit ?* Scientia sine praxi parum prodest, HI, 567, 2 : *Dedit quoque Deus sapientiam Salomoni et prudentiam mullam nimis, el latitudinem cordis, quasi t'*enam, qu* est*

in *littore maris.* Sciente vana thesaurus est impietatis, V, 273, 1 : *Nil proderunt thesauri impietalis; justitia vero Uberabit a morte.* Scientia vana cavenda est, XVIII, 326, 2. In scientia multa est indignatio, VII, 77, 2 : *Agnovi..... quod in mulla sapientia, inulta sit indignatio : el qui addit scientiam, addit et laborem.* Scientia hominem tumidum reddit, 78, 2. Scientia quæ inflet, XVHI, 324, I : *De iis autem, qua idolis sacrificantur, scimus quia omnes scientiam habemus. Scientia inflat, charitas vero aedificat.* Hæc charilati contraria esl, *ibid.* Cum cibo indigesto comparatur, *ibid,* Scientia quæ inflat, noxia est, *Job,* 623, 2 (Fide Doctrina, Sapientia).

SC1LURÜS. Scilurus quo facto filios ad concordiam excitant, V, 581, 2.

SCIN. *Sein* et *Tsade* littore vicinæ et commutabiles sunt; utraque «nim *sigma* includit, XIII, 424. 1.

SCIOLUS. Sciolus stulto deterior est, VI, !j.

SCIPIO. L. Cornelius Scipio Barbatus. Scipio unde nomen traxerit, IV, 301, 1; XI, 611, 2; XI 1.

SCIPIO Africanus major. Quantum ipso solus reipublicæ Romanæ contulerit, I, 484, 2. Do eo quid censeret Hannibal, XIII, 152, L Scipio Africanus ad imitandum sibi proponebat Cyrum Xenophontis, XIV, 128, 1. Pacis leges Antiocho Magno dedit, XIII, 152, 1. Cur a populo sit accusatus, *ibid.,* 2. Quomodo se cum Antiocho Magno gesserit. *ibid.* Scipioni Roma parum grata extilil, XVII, 389,1,2. A patria ingrata in exilium actus quid dixerit, II, 264, 2. Ruro demortuus est, XIII, 1 42, i. Ejus epitaphium, *ibid.* Scipio quam graviter choreas duceret, XIV, 612, 2. Solitudinis mire amans fuit, XIII, 315, 2. Ejus post spolia relata summa paupertas, I, 385, 2; XVHI, 136, 2 et seq.

SCIPIO (L.) Asiaticus. Scipionis Asiatici contra Antiochum Magnum victoria quanta, IV, 451, 1. Scipio (L.) profligat Antiochum Magnum ac Romanis tributarium fecit, XIII, 152, 1.

SCIPIO Æmilianus Africanus minor. Numantius dictus. Scipio minor quomodo castrensem disciplinam in exercitu Romano repararit,11,481,1.

SCIPIO Nasica, Scipionis Calvi filius. Scipio Nasica ob cavillum suum ab adibiate repulsus est, IX 232. 1. Ob prudentia^ dictus est corculum, XI! *2: X.* 563, 2.

SCI R PCS. Scirpus human® felicitatis symbolum, *Job.* 209, 1; 213, 2»

SCISSIO, SCISSURA. I0 Scissio vestium in luctu usitatur et ob sceleris detestationem, III, 42, 2. Scissio vestium quare Judæis usitata : cum suas scidit Caiphas, quid innuere vellet, 585, 2. Hæc symbolice innuebat morte Christi veterem legem scindi cum ruo sacerdotio, 586, 1.

2* Scissio monui» Oliseli quam Zacharias indicat, quid significet, et quomodo ea facta intelligatur, XIV, 528, 2 el seqq. Quando ea contigerit, 529, 1, 2. Quid ea represento!, 529, 2; 530, 2. Hiatus ex ea secuturus. 531, 1. Scissura peino Golgotha quam sit profunda, 634, 2.

SCITA. Scita quæ dicantur, V, 18, 1.

SCLOPETA. Sclopeta quando inventa, XX, 147, 2.

SCOPAS. Scopas Ptolemæi Ephiphanis dux ab Antiocho Magno in Sidone obsidetur, et deditionem facere compellitur, XIII, 151, 1.

SCOPOS. Scopos vel Sapha quis sit locus, XIV, 529, 1.

SCOPUS. Scopus Ecclesiastis quis, VII, 5, 1.

SCORIA. Scoria dici possunt pharisæi, XI, 115, I, 2.

SCORPIO. I0 Scorpio quod genus sit animalculi, XII, 516, 2. Scorpionis natura describitur,X, 5, 2 et seq. Nascitur ex cancro, 6, 2. Scorpionum cauda maxime sunt virulenta, XXI, 205, 1. Ipsi doscribuntur.i6td.92. Scorpii etiam in gehenna impios torquebunt, X, 320, 2. His eorum cædes et pugnæ castigantur, 321, 2.

2® Scorpioni mulicr nequam comparatur, X, 5,2 et seq. Est imago diaboli, IX. 257, 2.

3° Scorpiones quibus flagellatio fit, quid sint, XV, 607, 2. Scorpiones sunt flagella o spinis el aculeis. XIII, 568, 1. Scorpiones quibus flagellati martyres, erant virgæ ex spinis, III, 163,2.

SCORTATOR, SCORTATIO. Scortatores effrenes sunt, nec unquam explentur, IX, 606, 1, 2. Scortatio abbreviat vitam hominis, 528, 1,2. Scorlanles plerumque carent prolibus, aut, si habeant, sunt miseræ, et brevis ævi, XIII, 340, 2 *(Vide* Fornicatio).

SCORTUM *(Vide* Meretrix). Scorta vetantur loge veteri, etiam Ecclesiastica, IX, 527, 1 et seq. Scoria regum sunt regina, XIII, 341, 2. Ea similia sunt vino lelhalibus venenis temperato, *ibid.* Sunt hominum, imo diaboli matul®, XIII, 340, 2.

SCOTI. Scoti fero omnes a particularibus familiis sunt prognati, atque quæque familia habet suum caput, XX, 170, 2. Scotorum sponsæ cur regi nummum offerant, XII, 452, 2.

SCRIBA. I0 *Scriba qui essent, quales et unde dicti.* XV, 78, 2; 488, 1; XVII, <25, 2 el seq.; XVIII, 253, 2. Scribarum nomine apud Hebreos dicebantur sapientes et litterati, IX, 298, 2; X, 286, Litem inaula, cancellarii,IX, 299, 1. Scribæ quinam olim dicerentur, el quod eorum officium, IV, 220, L 2; 384.2; XVHI, 253, 2. Scribæ Judæorum in officio explicandi legem videntur senioribus a Moso electis successisse, II. 245, L Eorum erat judicaro de fide, prophetis, Messia. XVI, 417, 2. Scribæ et pharisæi ex quibus orti sint, XIV, 513, 2. E Simeone exorti sunl, II, 393, 2. Per omnes tribas sparsi sunt, I, 394, 1.

2® *Scribarum exedas, errores, hypocrisis, pec* cala, tempore Christi.* Eorum cæcitas, XI, 663, L

Quomodo in docendo a Christo differrent, XV, 8,2 et seq.; 247, 2 et seqq. Eorurn tres errores, 458, 2 et soq. Eos Christus correxit, eorumquo traditiones sustulit, 459, i. Censebant Gentiles odio habendos, solos amandos Judæos, et quidem justos, XVI, 450, 2. Eorum error circa homicidium, XV, 460, 4, 2; 462, 2. Et circa concupiscentiam carnalem incordo adhuc latentem,465,1. El circa fornicationis preludia, íMd.,2. Odium inimicorum ex amore proximi inferebant, 175,1,2. Censuram novæ doctrinas ot novorum doctorum sibi arrogabant, 349, 4.

Fuero perversi Judæorum pastores, XIV, 491,4 ; 497, 2. Canibus mutis comparantur, XI, 663, 4. Eorum hypocrisis, 675, 2; 676, 4. Eorum intolerabilis superbia, XIV, 306, 2. Eorum mulierositas, XI, 437, 2. Domos viduarum devorabant, sanclilem simulantes, avaritiam pro pietate vendebant, XV, 708, 2. Eorum peccala, XVI, 433, 4, 2. Erant velut fures et latrones ovium, 468, 2. Iis Christus humiles apostolos substituit, XIV, 306, 2.

3° *Scribarum erga Christum agendi ratio.* Christum avido oxpeclarunt, sod cum is jam venisset. quia pauper erat, corumquc moros sugillabat, do eo necando cogitaro cœperunt, XVI, 79, 4. Scribam so sequi volentem quomodo Christus perstringat, XV, 230, 4. Scribæ in Christum linguas ot tela virulenta conjecerunt, XVI, 76, 4, 2. Variis interrogationibus Christum prementes, volebant ex co verbum elicere, quod contra legem vel Caesarem esset, 166, 1, 2. Cur Jesum odissent, 418, 2; 449, 4, 2; 424, 4, 2. Ejus doctrinam et scientiam mirantur velut a Deo infusam, 420, 4,2. In domo Caipbæ convenerant, antequam Christus ad eum duceretur, XV, 582, 4. Falsos tostos contra Chrilum vinctum conquirebant, 583, 2 ot seqq. Eorum odii in Christum tota causa orat, quod ipso plebeius ct vilis, ut videbatur, se Filium Dei faceret, 585, 1. Christo iisdem verbis in cruco illuserunt, quibus cis illusuros hostes ejus David prædixit, 625, 2. Ei ita illusuros prædixit ot Sapiens, 626, 1. Cur in morte Christi piangerò debuissent, XIV, 513, 2 (Fida Judæi, Piiar isjh).

4« Scriba qui Ephesios tumultuantos compescuit, quis fuerit, XVII, 360, 4.

SCRIBERE. 4® Scribendi calamo ot atramento apud Hebraeos usus quam sil antiquus, XII, 256,1. Scripserit quid Dominus in terra in causa adul-

XVI, I. 2.

2° Scribendi modum quisque proprium habet, ol ab aliis diversum, VI. 350, 4. Scribi omnia non potuero, XIX, 466, 1. Scribenda de Christo infinita, XVI, 653, 4 ot seqq.

3® Scribi in libro vitæ quid sit, XVIII, 24. 1 ; XIX, 59, t. Scribimur in eo dupliciter, inchoato et completo, XIX, 59, 2.

SCRIPTOR, i* *Scriptores sacri.* Scriplores sacri a Spiritu sancio incitati sunt et directi, XX, 438, 4. Scriptores sancti calami sunl Spiritus sancti, XIX. 304, 4. Plerique fuerunt sancti, XX, 438, 1. Scriptores sacri triplici fine et triplici fructu scribunt, VI, 466, 1. Cur inter ae consentiant, XX, 2, 2. Scriptores sacri sunt velut Lucifer et Venus, X, 179, 4 (Fide Scriptura sacrji).

2® *Scriptores alii.* Scriptores ©tornitali scribant, IX. 667, 1.

SCRIPTURA SACRA. 4® *Scriptura sacra quomodo vocetur, ejus symbola figuræ.* Scriptura absoluto Hobræis dicitur Liber, XIX. 455, 4. Scriptura omnis etiam historialis vocatur prophetia, VI, 479, 2. Cur dicatur prophetia, XX, 437, 4.

Scriptura sacra est arca testamenti, III, 455, 2. Per gladium aureum denotatur, IV, 566, 1. Scriptura sacra est Christi lectulus, VIII, 40, 2 et seq. Est velut arcus Christi, XXI, 140, 4. Quomodo dicatur calamus mensuræ, XII, 793, 2. Per bilibram repræsentatur, XXI, 443, 2. Quomodo statera recta et dolosa sil, V, 313, 4. Cur dici possit maro vitreum. XXI, 403, 4. Ea allegorico intolli–gilur per torrentem sensim crescentem, XII, 851,1. Scripluræ sacræ inlelligenlia murænulis aureis expressa, VIH, 519, 4.

2® *Scriptura sacra unde, originem habeat,* IJ, 2. Est epistola Dei ad nos missa, I, 4, 2 ; XIII, 233, 2. Est unica Dei vox, *Job,* 645, 1 : *Adversus eum contendis, quod non ad omnia verba responderit libi? Semel loquitur Deus, et secundo id ipsum non repetit.* Dous nobis per Scripturam loquitur in communi, qua singulis respondet in particulari, *ibid.* Scriptura sacra est verbum Dei, XIX, 304, 1 ; XXI, 46, 1 : *Apocalypsis Jesu Christi, quam dedit illi Deus palam facere servis suis, quæ oportet fieri c\to ; el significavit, mittens per angelum suum servo suo Joanni, qui testimonium perhibuit verbo Dei, et testimonium Jesu Christi, quxeumque vidit.* Scriptura sacra est a Spiritu sancto inspirata, XIX, 304, 4 : *Omnis Scriptura divinitus inspirata, utilis est ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in justitia.* A Spiritu sancto venit, XX, 438. 1 : *Non enim voluntate humana allata esl aliquando prophetia; sed Spiritu} sancto inspirali, loculi sunl sancti Dei homines.*

5® *Scripluræ sacræ quid sil objectum.* Do Scripluræ sacræ objecto el amplitudine, I, 4. 2. Est universitas scientiarum, el mundus intelligibilis, *ibid.* Est omnium scionliarum encyclopædia, XV, 1,1. Est scientia scientiarum, *ibid.* Scripluræ Voleris Testamenti summa materiarum fertilitas, I, 21, 1 et seq. Est liber Dei, quæ in eo scripta contineantur, XIV, 443, 2 : *El conversus sum, et levavi oculos meos, el vidi, el ecce volumen volans. Et dixit ad me* : Quid *tu vides ? El dixi ; Ego video volumen volans, longitudo ejus viginli cubitorum, et latitudo ejus decem cubitorum.* Scripluræ sacræ divisio secundum Hebræos, III, 4, 2. In 1res partes dividitur, IX. 299, 2. In oo scripta sunl lamentationes, carmen el v®, X1L 518 2.

El vide, ef *ecce manus missa ad* me, tn *qua erat involutus liber : expandit ilium coram me, qui erat scriptus intus el foris.* Eæ omnes do Christo loquuntur, XVI, 386, 2 : *Scrutamini Scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam xternam habere ; et illx sunt qux testimonium perhibent de me.* In ea non sunt scripta omnia quæ spectant ad fidem et mores, XVIII, 352, 1 : *Laudo autem vos, fratres, quod per omnia mei memores estis : et sicut tradidi vobis, prxeepta mea tenetis ;* XIX, 166, 1 ; *Itaque, fratres, state el tenete traditiones quas didicistis, sive per sermonem, sive per epistolam nostram.*

4* *De Scripturæ dignitate el auctoritate,* 1,1,2. Ejus elogium, X, 306,4: XI, 55,1, 2. Scripturæ dignitas, utilitas, majestas, XV, 4,4. Omnem aliorum scriptorum elegantiam et vim antecellit, X, 335, 2. Scripturæ veteris docelur auctoritas ex Mose, ex prophetis, ex apostolis, ex Evangelio, et ex sensu Ecclesiæ, I, 46, 2. Ex decreto Dei, 17,1. Rursus Veteris Testamenti auctoritas docetur ex ratione, 18, 2. Item ex variis Veteris Testamenti utilitatibus, 19, 1. Scriptura vetus uberior nova, I, 19, 2. Sine Veteri Testamento novum non potest intelligi, 21, 1. Est figura Novi, *ibid.* Scriptura sacra est magnas auctoritatis, XVI, 228, 1.

5* *Scripturæ saerx utilitas.* Non aliis tantum, sed eam nobis præcipue legere debemus, I, 3, 1. Ad quid sit utilis, XIX, 304, 2 : *Omnis Scriptura divinitus inspirata, utilis est ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in ustilia, ut perfectus sil homo Dei, ad omne opus bonum instructus.*

Primo. *Scriptura sacra intellectum nostrum illuminat,* I, 5, 1. Est sol sapienliæ, 6,1. Ex ea cognoscimus mundi exordium, et Dei providentiam, 19, 1. Scriptura sacra omnia refert ad Deum, ut manifestetur ejus providentia, III, 278, 2. Scriptura sacra est ostium per quod in Ecclesiam intratur, quia auctoritatem præbet et fidem conciliat, XVI, 469,1. Dat principia lheologiæ scholastic®, I, 2, 1. Ancillantur ei omnes scienti©, 5, 2. Illius modica scientia melior est quam ampla Saecularis, V, 522, 1.

Secundo. *Scriptura sacra vitam animx nutrit, voluntatem nostram et cordis affectiones moderatur et diligit.* Docet nos Dei voluntatem, hinc ea in omnibus dubiis est consulenda, X, 166, 1 : *Homo sensatus credit legi Dei, el lex illi fidelis.* Ipsa in dubiis consulenda, non magi, XI, 223, 2 : *El cum dixerint ad vos : Quxrile a pythonibus et a divinis, qui strident in incantationibus suis : numquid non populus a Deo suo requiret, pro vivis a mortuis ? Ad legem magis, et ad testimonium.* Optimum doctrinæ et pietatis odorem exhalat, VI, 23!, 1 : *Comede, fili mi, mei, quia bonum est, el favum dulcissimum gutturi luo : sic el doctrina sapienliæ animx lux, quam cum inveneris, habebis in novissimis spem, el spes tua non peribit.* Est liber vitæ, XIX, 59, 2. Est velut arbor sacra el lignum vitæ, XII, 853, 2 : *Et super torrentem orietur in ripis ejus ex utraque parte omne lignum pomiferum: non defluet folium ex eo, et non deficiet fructus ejus : per singulos menses afferet primitiva, quia aqux ejus de sanctuario egredientur, et erunt fructus ejus in cibum, et folia ejus ad medicinam.* Est velut cisterna ot fons, V, 142, 2 : *Bibe aquam de cisterna tua, et fluenta putei tui,* XIII, 82, 2 : *Fons hortorum : puteus aquarum viventium, qux fluunt impetu de Libano.* Est velut mensa, V, 250, 2 et seq.; VI, 176, 1, 2. Est mensa animæ, XVIII, 491, 4. Est favus mellis, VIII, 70, 2 et seq. : *Favus distillons, labia tua, sponsa, mei et lac sub lingua tua.* Est velut thesaurus, VI, 448, 4 : *Thesaurus desiderabilis, et oleum in habitaculo justi : el imprudens homo dissipabitillud.* Est velut speculum nostrum, XV, 8, 1 ; XX, 83, 4 : *quis auditor esi verbi, et non factor, hic comparabitur viro consideranti vultum nativitatis sux in speculo. Consideravit enim se, el abiit, et slatim oblitus est qualis fuerit.* Per eam mulli sancti sunt conversi, I, 3, 2 et seqq. Scripturas nos quolidie legendo cur non ita mutemur, ut olim sancii, 4, 1. Graviter arguit sacerdotes et clericos opibus accumulandis sudantes, XII, 74!, 2.

Scriptura sacra est contra omnes morbos medicina, XVIII, 683, 1, 2. Est pharmacopolium. I, 6, 2. Esi apotheca rebus omnibus adversus mala omnia, et ad bona omnia procuranda, instructissima, 4,4. Ejus lectio est funis quo dæmon ligetur ne nobis noceat, IV, 299, 4. Nobis est velut Mercurius, VI, 307, 2. S. Paulo fuit clypous contra omnes tentaliones, XIX, 267, 2. Est caverna maceri® in qua anima fidelis requiescit, VII, 588, 4,2. Quomodo nos consoletur, XVIII, 237, 4. Ejus lectio facit beatum, XXI, 334. 2 : *Beati qui ad camam nuptiarum Agni vocali sunt.,* Scripturæ sunt anim delici©, *Job,* 48!, 1.

6* *Scripturæ saerx studium necessarium.* Est necessaria concionatori, 4, 7, 4. Est liber sacerdotalis, XIX, 232, 2 : *Dum venio, attende lectioni, exhortationi, doctrinx.* Est a regibus exquirenda, VI, 253, 1 : *Gloria Dei est celare verbum, et gloria regis investigare sermonem.* Ejus studium fidelibus commendatur, X, 300, 4 : *Sapientiam omnium antiquorum exquiret sapiens, el in Prophetis vacabit.* Docetur multis exemplis studium Scripturæ semper in usu fuisse omnibus aetatibus, I, 8, 2 et seq. Primus huic studio deditus Moyses, David, Jeremías et reliqui Prophet©, 9, 4 et seqq. Essæi sancì© Scripturæ studiosi, X, 300, 4. Stimmæ fuit Hebræis venerationi, XIX, 455, 2. Eam in dio sabbati Judæi legebant, XVI, 102, 4. Scripturas tractabant Judæi in synagogis, XVII, 315, 4. Eas docebant, describebant et interpretabantur Scrib©, 425, 2 et seq. Ad idem studium hortatur Christus, I, 9, 4 et seqq. Et SS. Patres, 40, 1. Fuit

hoc studium antiquitus in monasteriis, U, 1. Vacavit ei egregio Theodorus Studila, *ibid.* Et Venerabilis Beda, *xbid.* Alcuinus et S. Bonifacius episcopus, *ibid,.* 2. Item Carolus Magnus, *ibid.* Scriptura sacra solebat in templis juxta Eucharistiam poni, I, 2, 1. Primi Christiani de ea in mensa conferebant, XVIII, 660, 1. Olim ad mensam legebatur, XIX. 228, 1. Scripturæ investigandae et rimandæ sunt, XVI, 386, 2 : *Scrutamini Scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam xlernam habere : et illx sunt qux testimonium perhibent de me.* Quantopere huic studio vacandum, I, 12, 4. Ejus sententias loco suo proferre posse, perutile est, VI, 163, 1 : *Inclina aurem luam, et audi verba sapientium ; appone autem cor ad doctrinam meam.*

7° *Quomodo Scripturx studendum et ea interpretanda sit.* Primo. *Non est spiritu privato interpretanda,* XVIII, 373, 2 : *Unicuique aulem datur manifestatio Spiritus ad utilitatem. Alii quidem per Spiritum datur sermo sapientix : alii autem sermo scienlix secundum eumdem Spiritum,..... alii genera linguarum, alii interpretatio sermonum.* Hinc eam quisque suo sensu exponoro et interpretari non potest, XX, 437, 2 : *Hoc primum intelligentes quod omnis prophetia Scripturæ vropria interpretatione non fit.* Est explicanda ex mente Ecclesiæ et Patrum, 438, 2. Scripturam canonicam definire debet Ecclesia, XV, 48, 1. Scripturæ quis genuinus sit sensus Ecclesiæ est definire, XVI, 1, 2. Ejus profunditas per doctores et interpretes eruitur, X, 535, 2 ; 536, 1 : *In diebus ipsius emanaverunt putei aquarum, et quasi mare adimpleti sunt supra modum.* Vix sine interprete Scripturæ intelligunlur, XVII, 204, 2 ; *Accurrens autem audivit eum* (eunuchum) *legentem Isaiam prophetam, el dixit: Pulasne intelligis qux legis? Qui ait : Et quomodo possum, si non aliquis ostenderit mihi ?* Scriptura non est ad conceptus privatos trahenda, XX, 494, 1 : *El Domini nostri longanimitatem, salutem arbitremini; sicut et charissimus frater noster Paulus secundum datam sibi sapientiam scripsit vobis. Sicut et in omnibus epistolis, loquens in eis de his in quibus sunt quxdam difficilia intellectu, qux indocti et instabiles depravant, sicut el exteras Scripturas, ad suam ipsorum perditionem.* Scripturam sacram quomodo concionatores quidam ad suos conceptus torqueant, XIII. 224, 2.

Circa veterem Scripturam vari® fuerunt hæreses, I, <6, 2. Scriptura sacra facta est Judæis in laqueum, *Psalm.* I, 448, 2. Eam hærcses depravant, XX, 494, 1. Est haereticis nasus cereus, XVIII, 454, 1. Quomodo eam Lutherus falsificarli, 438, 2.

Scriptura sacra nequit esso judex fidei controversiarum, XVIII, 5, 2. Nec sola est norma credendorum et agendorum, XIX, 64 2 ; *Qux et didicistis, el accepistis, el audistis tn me, hxc agite, el Deus pacis erit vobiscum.* Ipsa sola hominem perfectum non reddit, 304, 2.

Secundo. *Dispositiones prxvix ad Scripturæ sacrx intelligenliam. Prima* dispositio est ejus crebra lectio, 1, 12, I.Ejus scientia paranda assidua lectione, V, 110, 1 : *Arripe illam, el exaltabit te : glorificaberis ab ea, cum eam fueris amplexatus. Secunda* dispositio est humilis animi modestia, I, 12, 2. *Tertia,* puritas mentis,!, 13,1 ; XX, 438, 2: *Non enim voluntate humana allata est aliquando prophetia, sed Spiritu sancio inspirali, loculi sunt sancti Dei homines. Quarta* dispositio est oratio, I, 13, 2. Scripturam sacram pandit oratio, XX, 438, 2. Ejus intelligentia a Deo petenda est, 437, 2. Gratiam eam explicandi est species prophetiæ, XVHI, 207,1. *Quinta* dispositio est sanctitas, I, 14, 2.

Tertio. *Ad Scripturam sacram rite snlelligendam, diversi ejus sensus dignoscendi, necnon varix ejus loquendi et enarrandi species.* I0 *De variis Scripturx sensibus,* 1,7,2. Quis magis praevaleat, *ibid.* Scriptura quam fertilis sit, 8, 2 ; 11,1. Quatuor habet sensus, VI, 165, 1; XVIII, 22, 2; 555, 2. Sensus litteralis et allcgoricus quomodo differant, XVHI, 329, 2. Sensus litteralis maxime sectandus, XHI, 225, 2. Sensus litteralis primarius est, et ei allcgoricus superstruendus, *ibid.* In eo omnia et singula congruero debent rei de qua agitur, secus est in allegorico, 427, 2. Litteralis non est typicus, sed typici figura, *ibid.* Omnis Scriptura sensum habet litteralem, non semper alios, XVHI, 22, 2. Scriptura una potest habere diversos sensus litterales et varias versiones et lectiones, I. 33,1 ; X, 186, 2 ; XI. 75, 1.2 ; XVHI. 23, i; 617, 1 ; 625, 2; XIX, 367, 2. Sensus litteralis aliquando litteralem et allegoricum complectitur, X. 235, L Sensus litteralis parabolarum quis sit. XV, 28. 1. Sensuum distinctio in *Cantico Canticorum,* VII, 459. 1. Sensus litteralis meile, allegoricus favo denotatur, vel contra. VI, 232, 1. Sensum litteralem ab allegorico non distinguunt Patres multi, XIV, 380, 2. Allcgoricus sæpe litterali potior est, *ibid.* Subinde sensus allcgoricus æque. et magis intentus a Spiritu sancto, quam litteralis. XIX, 357, 2. Scripturæ sensus historicus fidem nostram pascit, allcgoricus et moralis mores corrigit, el medicinalis est, XII, 853, 2. Scripturæ sensus sunl conccnlus ipsius Spiritus sancti, XIII, 226, 1. Sensus rnulliplices suppeditant multa Hebræa verba, 523, 1. Lectio duplex Scripluræ, cum est in textu Hebraeo, utraquo mysteria admiranda profert, XIV, 206, 2. Novi sensus non sunt quærendi, XHI, 226, 1,2.

Scripturæ verba, proprio ut sonant, accipienda, IX, 236, 1. Scriptura omnis ad litteram uti sonat accipienda est,quantum fieri potest, XXI, li» 1. Omnia ejus verba m sensu litterali applicari debent, XI, 78, I. Quæ figurate m ea accipienda sunt, quæ vero proprie, XV, 26, 1. Sensus ge-

nuinus est is quem docet et tradit Ecclesia, XVI, 1,2. Scripturæ non implentur in simili vel in sensu accommodatitio, XII, 225. 2.

Ad genuinum sensum S. Scripturæ capiendum mullum valet capitum, sententiarum et vocum ejus conjunctio vel dispunctio, systole vel diastole, XIII, 254, 2. Olim per capita distincta non fuit, XII, 201, 1. Capitum distributio in Novo Testamento, in ulbmis Græcis interpretibus invenitur pene similis nostræ, XIII, 253, 1. Ea quæ nunc est divisio, quando primum inducta, *ibid.* Capitum S. Scripturæ distinctio non est facta a prophetis, nec a priscis Patribus Græcis aut Latinis, sed recenlior est, *ibid.* Capitum in Jeremia alia distinctio in Latino vulgari, ct Septuaginta Græcis, XII. 3. 1.

2« *Varia Scripturæ sacræ locutiones et idiomata. Quoad Deum, Christum et Ecclesiam.* Cum enarrat opera Dei, magis quæ facere potest quam quæ reipsa facit, significat, XIII, 243, 1. Quomodo Deo det oculos, aures, etc., IV, 217, 1. Quomodo divinitatis ct humanitatis attributa Christo tribuat, XVIII, 40, 3. Cum opus quoddam uni person® divin® attribuit, cæteras subinlelligit, MV, 584, 2. A Chrislo ad Ecclesiam et contra transit,XI, 77, 2. Quæ de corpore, ¡dost Ecclesia, in Scriptura dicuntur competunt et capiti, id est Jhristo, et vico versa, ob summam Chrisli cuna ea conjunctionem, XI, 533, 2; XIV, 301, 2; 377, 2; XVIII, 633, 1.

Quoad tempus. Solet sæpo Scriptura unum lempus pro omnium temporum differentia ponere, XI, 70, 1. Solet per tempus rei exitum significare, XIV, 361, 2 et seq. Solet tempus adventus Messim, etsi alioqui sit longum, ut breve reputare, XIII, 363, 2.

Quoad numeros. Numeri perfecti ponuntur in Scriptura, licet aliquid supersit vel desit, III, 172,1; XIII 588, *2.* Solet Scriptura in numeris minorem præferre majori, XII, 238, 2. Quid ei sufficiat in recensendo alicujus genealogiam, IV, 332, 1. In recensendis filiis non servat ordinem temporis et generationis, V, 107, 1. Utitur computu anni sacri, non profani, XIV, 316, 2 etseq.; 346, 2.

Quoad loca. Scriptura per flumina regna et provincias denotat, XI, 311, 1. Climata orbis secundum Judæ® et Jerusalem situm consignat, XI, 177, 2; 227, 1; XIV, 514, 1. Per omnes gentes, Y«d omnem lerram, ejus provincias do qua sermo e.U inlelligit, XIV, 508, I. Do urbibus quasi do filiabus loquitur. XI, 71, 2. Solet alienis nominibus socare urbes et gentes, maxime si a Deo alienat ut, XII, 171, 1.

Quoad nomina. Rebus licet mutatis, eadem tamen nomina quæ prius habuere, illis assignat, XV, 191, 2. In ea eidem person® et rei diversa nonnunquam nomino dantur. VIL 460, 2. Perjudidiciuin et misericordiam solet omne virtutis officium, cl omne opus bonum significare, XIV, 133, 2. In Scriptura sacra, res saepe vocatur Cajis qualis exterius apparet, VII, 460, 2.

Quoad symbola et allegoriarum usus. Scriptura sacra sæpo utitur apologis, IX, 25, 1. Res una in ea simul est figura duorum, etiam contrariorum, XI, 78, 1, Redit ab una metaphora] ad aliam, XI, 72, 1. Nomen figura rei figurat® tribuit, 72, 2. Allegorico utitur in contrarium sensum, XVIII, 101, 2. In ea multa habentur qu® magis conveniant rei per allegoriam significat® quam ipsi aliegoriæ, et sensui ejus litterali, XV, 331, 2. In Scriptura parabolis adduntur subindo emblemata ad elegantiam parabol® quæ non est nccesso, imo nonnunquam impossibile est applicaro rei per parabolam significat®, VII, 458, 2. In symbolis subinde so accommodat hominum sensui, XXI, 380, L Exprimit gaudia beatorum spiritualia per corporalia, XV, 562, 1, 2. Longa efficacius loquitur do cœlorum mutatione et elementorum quam do corporum beatorum in resurrectione, XI, 448, 2. Sæpo ludit in verborum significatione , XVI, 412, 1. Cur fabulis Gentilium aliquando utatur, XIII. 144j 1.

Quoad genera rerum et nominum. Per utrumquo genus masculinum et femininum rerum universitatem significare solet, XI, 133, 1, 2. Etiam genere neutro universitatem reruin et personarum denotaro solet, XXI, 67, 2. Pro genero certam speciem, vel pro specie individuam, XI, 74. 2.

Quoad prophetias ct modum quo res fieri solent. Solet Scriptura promittere quædam qu® non in oo cui promittuntur, sed in ejus posteris implenda sunl, XI, 75,1. Sæpo oa facta voi futura dicit, quæ fieri decet aut debent, sive quæ ut fiant honestas postulat, vel quibus ul fiant justa gravisquo causa datur, XIV, 514, 1. Dicit facium aliquid eo consilio el affectu quo plerumque ab hominibus fieri solet, licet reipsa longo se aliter habeat, XII, 160, I. Sæpo rem æslimat ex facto, non ox mento facientis, IX. 521, 2. Sæpe loquitur non ex rei veritale, sed apparentia et se communi loquendi modo accommodat, IX, 540, 2 ; XV, 29, 1 ; I>I3, 2 ; XVI. 98, 2; 343, 1 ; 345, 2. Humano moro loqui solet, XIX, 101, 2 et seq. Subindo se vulgi sensui se conformat, IV, 231, 2; 239, 1. Imo phrasibus et moribus hominum se accommodat, V, 455, 2. In ea frequens est mimesis, XI, 70, 2. Interdum anliplosin habet, XX. 558, 1.

Quarto. *Quatenus Scriptura sacra investiganda et scrutanda, et a quibus.* Tota quidem Scriptura propter nos scripta, sed non tota intolligilur, XII, 795, 2. Ejus obscuritas, XIII, 235, 1. Do ejus difficultate, I, 7, 2. Non est tota clara legentibus, V, 171, 2. Est abscondita et arcano, VI, 253, I. Oceanus est et labyrinthus, XII, 840, 1. Est porla clausa, cur, 832. 1, 2. Non est facilis intellectu, XX, 493, 2. Est quasi lucerna lucens in tenebris sæculi, 433, 2. Scripturæ sacr® sunl impenetrabiles et impervi®. IX, 502, 2. Ipsa an bene ¡nielli-

gntur per librum signatum Joanni visum, scriptum intus cl foris, XXI, 118, 1. Scripturæ quatenus scrutando* sint, XVII» 318, 2. Scripturæ sensus profundi non sunt cuivis scrutandi, XIX, 304, 2. Non debet legi ab omnibus, I, 7, 1. Non debet ab indoctis legi, VI, 309. i, 2. In Scriptura non oportet sapero plus quam oportet, 274, 1, 2. Ejus verba non sunl nimis subtiliter excutienda, VI, 476, 2. Scriptura sacra ad Gentium ritus non est accommodanda, V, 1, 1, 2.

SCRUPULOSUS, SCRUPULUM. Scrupulosi sunt cogitabundi» X, 102, 2 : *Tristitiam non des anima tua, ct non affligas temelipsum in consilio luo.* Scrupulosi nunquam cum gaudio comedunt, V, 521, 2. Scrupulosi peccatorum umbras liment, XIV, 9, 2. Scrupulosi quomodo se in timore suo gerere debeant, XX, 59, 1. Scrupulosi ob melum distractionis verba in oratione non repetant, IX, 231, 2 : *Noli verbosus esse in multitudine presbyterorum, el non iteres verbum in oratione tua.* Non passim cuivis, sed ei qui juvare potest, sua secreta enuntient, 535, 1, 2. Scrupulos tollit charitas, XX, 603, 1 : *Timor non est in charitale, sed perfecta charitas foras mittit timorem.*

SCRUTARII. Scrutarii quales, III, 592, 2.

SCRUTATIO. Scrutatio majestatis similis melli nimis comesto, VI, 29!, 1. Scrutatio secretorum prædcslinationis el reprobationis fugienda, VIIt 160, 2 et seq. Deus omnes cogitationes in dio judicii scrutabitur, XIV, 282, 1, 2.

SCULPTILE. Sculptile continet ductile et fusile in ratione velationis idoli sculptilis, Ii, 410» 2. Sculptilia vocantur idola, cur, XIV, 68, 2. Sculptilium quanta sit vanitas. 234. 1. Ea per Evangelium exterminata el oblivioni tradita sunt. 169, 2 (Fida Idolun).

SCULPTOR. Sculptores in qua re laborent, X, 290, 1. Eorum ars quam late pateat, *ibid.* el 2.

SCULPTURA. Sculptura Cherubinorum dimidiata qualis esset in templo, XII, 813, 2.

SCURRILITAS. Scurrilitas in verbis dedecens est, XVIII, 6M, t.

SCUTRA. Scutra est vas profundum circulare, IH. 59J, 2.

SCUTUM. P Scuta vetera totum militem legebant. XII. I,

2« Scutum cordis est angor et moeror, XII, 405, 1. Scuta hostium spiritualium quænam sint, *Psalm.* I, 496, 2.

SCYLLA. Scylla unde dicta sit, V, 134, 1, 2. Est iræ symbolum, *ibid.* Scyphum cur Jason posuerit in ophebia quam Hierosolymis excitara!, \IV, 503, 1.

SCYRIUS. Scyrius lapis integor enatat, comminutus mergitur, V» 582, 2.

SCYT1LE. Soythro sunt maximo barbari, XIX, 103, 2. Humanis carnibus vescebantur, XVIII, 653, 1. Pro patriis sepulcris acriter dimicarunt, XIII, 549, 2. Scytha* herbam hippiccn oro goslantes, duodecim dies jejuni manent, XV, 119, *T* Scylhæ sunl Magog tempore Antichrisli venturus, XII, 765, 2; XIX 163, 2; 164, h

SCYTHICUS. Scythica gentes cum Antichnsto venturæ contra Messiam, juxta Judæos an sintGog et Magog, XII» 765, 2.

SCYTOPOLIS. Scytopolis quæ et Bethsan, ubi sita, IV, 477, 2.

SEABB1RON. *Seabbiron* sonat idem quod cui est fortitudo, IX, 443» 2.

SEALTIEL. Scaltiel angeli nomen quid sonet, XXL 21,2. Ejus emblema, 22, 2.

SEAR. SearJasub filius Isaiæ cur ita dicatur, XI, 187, 1; XIII. 294, 2.

SEBASTIANES (S.). S. Sebastianos quo dilemmato SS. Marcum el Marcellianum vacillantes in fide corroboravit, IV, 530,4.Eos quomodo nutantes ad constantiam hortatus est, XVIII, 137, 2; XX, 251,1. S. Sebasúanus martyrio affectus, quod SS. Marcum el Marcellianum confortasse!, XV, 279, 1. S. Sebastiano apparuit Christus septem angelis stipatus, XXI, 19. 2. E cloaca estaS. Lucina in catacumbis honorifice sepultas, X, 279, 1, 2; XL 266, 2. S. Sebastianas patronus in pesto, HI, 337. 1.

SEBASTIANOS MUNSTERUS. Sebastianos Munsterus edidit Evangelium Ilebræum S» Matbæi; sed suspectum est de falsilate, XV, 49, 2; XIX, 349, 1.

SEBASTIANES BARRADIUS. P. Sebastiani Barradii Concordia evangelica egregia est, XVI. 292,2. Ejus ultimum ad suos monitum, XX. 3»8, 1.

SECARE. Secare verbum ventatis quidsit. XIX, 287, 1, C

SECESSUS. Secessus in nubem mysticus quis sil, X, 455» i. Secessum nonnunquam capient, qui ad vitam activam vocati sunt, XIII, 316» 2 (Fide Solitudo).

SECRETUM, *i9 Secretum quantum intersit ad regimen,* IV, 482, 2 : *Noli regibus, o Lamuel, noli regibus dare vinum , quia nullum secretum <sl ubi regnat ebrietas. N* secreto pendet fehx rei exacutio. IV, 305, 1 : *Etenim sacramentum regis abscondere bonum est : opera autem Dcx revelan rl confiteri, honorificum est.* Secreti servantes sint consiliarii, XX. 101, 1. Secreti tenaces consiliarii a principibus magni fiunt, X, 50, I. Alexander dux Parmensis quanti secretum fecerit ad res magnas perficiendas, V, i66, I : *Dissipantur cogitationes ubi non est consilium : ubi vero sunt plures consiliarii, confirmantur.* Secretum non careat consilio, *ibid.* In consilio maximo requiritur, *ibid.*

29 Secretum amici celandum. Secretum qui colat, fidelis amicus est» el fidelis Spiritui sancto. V, 322, 1 : *Qui ambulat fraudulenter, revelat arcana: qui autem fidelis est animi edal consilium.* Secreta cur magis delectent, V, 265. 2 : Açuæ *furtiva dulciores sunt, el panis absconditus suavior.* Secretum alicujus sciro difficillimum est. 49. 2

et saq. : *Sicut aqua profunda, sic consilium in corde viri, sed homo sapiens exhauriet illud.* Secreta qui tacita velit, primus taceat, XIV, 144, 2 : *Noli credere amico, et nolite confidere in duce : ab eaqux dormilinsinu tuo, custodi claustra oris lui.* Secreta celanda sunt, ct cur, IX, 275, 2 : *Coram extraneo ne facias consilium : nescis enim quid pariet;* X, 363, 2: *Non duplices sermonem auditus de revelatione sermonis absconditi, el eris vere sine confusione, el invenies gratiam in conspectu omnium hominum.* Quanti id referat,*ibid,*,2. Ea expiscari turpo est, IX. 276, 2 : *Non omni homini cor tuum manifestes, ne forte inferat tibi gratiam falsam, el convicietur tibi.* Secreta amici non revelanda, ne in inimicitia quidem, 195, 2: *Est enim amicus secundum tempus suum, et non permanebit in die tribulationis ; et esi amicus, qui odium', et rixam, et convicia denudabit;* 590, 1, 2 : *Ad amicum si aperueris os triste, non timeas : est enim concordatio; excepto convicio, el improperio, el superbia, et mysterii revelatione, et plaga dolosa : in hù omnibus effugiet amicus.* Ea passim non sunt indicanda, nec amico intimo, IX, 532, 1 : *Amico et inimico noli narrare sensum tuum : et si est libi delictum, noli denudare.* Uxori credenda non sunt, 245, 2 : *Mulier, si est tibi secundum animam luam, non projicias illam, et odibili ne credas te.* Nec extraneis, cur, 275, 2. Secreta prodit imprudens, prudens celat, V, 554, 1, 2 : *Qui moderatur sermones suos, doctus el prudens est : ct pretiosi spiritus vir eruditus.* Id statim effutire stultissimum est, VI, 400, 1 : *Totum spiritum suum profert stultus : sapiens differt et reservai in posterum.* Secretum celans studet amicitiae, id revelans eam destruit, V, 532,1. *Qui celat delictum, quxrit amicitias ; qui altero sermone repetit, separat fœderatos.* Secretum amici non est prodendum, VI, 261, 2: *Causam luam tracta cum amico tuo, et secretum extraneo ne reveles, ne forte insultet tibi cum audierit, el exprobrare non cesset.* Id non est cum extraneo communicandum, tHd. Id revelans causa est inimicitia», odiorum et litium, V, 538, I : *Qui dimittit aquam, caput est jurgiorum : et antequam patiatur contumeliam, judicium deserit.* Et explorator, item proditor, detractor adulator, VI, 68, 2 : *Ei qui revelat mysteria, et ambulat fraudulenter, et dilatat labia sua, ne commiscearis.* Secreta amici revelans infidus et perfidus est, X, 36, 1 : *Qui denudat arcana amici, fidem perdii, et non inveniet amicum ad animum suum.* Ea celare est juns divini, humani, naturalis, 37, 1 : *Dilige proximum, el conjungere fide cum illo. Quod si nudaveris absconsa illius, non persequeris post illum.* Eorum nonnulla; revelationes etiam alia peccata involvunt, *ibid.* Amicitia per hanc revelationem irrecuperabililer deperditur, *ibid.,* 2. Id in amicitia maximum crimen est, tbtd.,2. *Sicut enim homo qu\ perdit amicum suum, sic et qui perdii*

amicitiam proximi sui. Quæ ex revelatione secreti damna sequantur, 36, 1. Secreta revolans, sibi et aliis causa ruinæ est, VI, 323, *2: Lingua fallax non amat veritatem : el os lubricum operatur ruinas.* Secretum proditur ab ebrietate. X, 483, 2 : *Nullum secretum est ubi regnat ebrietas.* Ea prodentes quomodo olim castigarentur, *ibid.*

3* *Secretum mystice vocatur custodia* , XIV, *213,i:Super custodiam meam stabo.... et contemplabor, ut videam quid dicalur mihi el quid respondeam ad arguentem me.* Secreta sua sanctis Deus rovelat, XVI, 566, 2 : *Jam non dicam vos servos, quia servus nescii quid faciat dominus ejus ; vos autem dixi amicos, quia quxeumque audivi a Patre meo, nota feci vobis.* Secreta montis non sunt evulganda, no a diabolo impediantur, XV 123. 2.

SECTA. Secta tripliciter capitur, XX, 452, 2. Sectae 1res Judæorum, cœptæ tempore Jonathæ Machabæi, XV, 98, 1. Seclæ Judæorum tempore Christi septem erant, XIX, 42, 2. Seclæ quædam apud Judæos principibus inobedientes occasionem præbuere camdem labem Christianis aspergendi, XVIII, 219, 1, 2 (Vide Judæi).

Cur sint inler hærolicos multæ sectæ, XIX, 254, 2. Quænam sectæ excludant a regno Dei, XVIII. 567, 2.

SECTATOR. Sectatores suos Christus ad paupertatem invitat, XV, 230, 1 *(Vide* Paupkhtas).

SECUNDA (S.). S. Secundæ in tormentis constantia. XX, 166, 1.

SECONDINA (S.). S. Secundina martyr Anagnia cæsa pro sanguine lac fudit, et odorem suavissimum exhalavit, V, 34, 1, 2.

SECUNDINzE. Secundinæ membrana prægnanti quæ sit, et cui rei serviat,XVI,69,1.An eas habuerit beata Virgo, 69, 2; 70, 1.

SECUNDUM. *Secundum* vario Paulus accipit, XVIII, 27, 1. *Secundum* quid significet, dum dicitur *Evangelium secundum Mallhxum , XV ,* 47, 2.

SECUNDUS. Secunda porta Jerusalem erat, quæ erat in secundo muro, XIV, 278, 2. Quomodo ea capta a Chaldæis, 278, 2; 279, 1. Secunda sabbati, quænam dies apud Judæos, *Psal.* I, 312, *in tilul.*

SECURIS. Securis ad radicem posita metaphorice est judicium Dei imminens, XV, 103, 1, 2.

SECURITAS, SECURUS. !• Securus aliquando pro *immuni* capitur, V, 459. 1. Securitatem quietissimam qua phrasi Ilebræi exprimant, XIV, 97, 2. Securitas præpostera in periculum impellit, XII, 1,1,2.

2* Securitas conscientiæ ur.óo nascatur, V, 459, 2 : *Omnes dies pauperis mali; secura mens quasi juge convivium.* Secura mens juge convivium, *Job,* 480,2 : Tunc *super Omnipotentem deliciis afflues, el elevabis ad Deum /aciem tuam.* Securitas est filia virtutis, 97, 1 : *Ne paveas re-*

peritino terrors, et irruentes tibi potentias impiorum. Dominus enim erit in talere luo, el custodiet pedem tuum, ne capiaris. Securitas quantus contemplationis gradus, VII, 491, 1. Securitas nimia non est tuta victori in militia Christiana, XVIII, 676, 2 : *Propterea accipite armaturam Dei, ut possitis resistere in die malo, el in omnibus perfedi stare.* Securus a lentalione in hac vita nemo, 780, 1 : *Cum apprehenderit eum gladius, subsistere non poterii neque hasta, neque thorax : reputabit enim quasi paleas ferrum, el quasi lignum putridum æs. Non fugabit eum vir sagittarius : in stipulam versi sunl ei lapides fund*. Quasi stipulam xstimabil malleum, el deridebit vibrantem hastam.* Securitas et benedictio cœleslis patriæ quænam, *Psalm.* II, 465, 1, 2 *(Vide* Coelum, etc.).

SED. *Sed* capitur pro *quia, imo,* XVI, 573, 2.

SEDECIAS. Sedecias nomen suum accepit a Nabuchodonosore, qui antea vocabatur Mallbanias, IV, 89, 2. Sedecias initio Jeremiæ credere detrectavit, sed postea legatos in Babylonem ad regem misit tribulum ei deferentes ut pacem renovarent, XII, 210, 1. Percussit fœdus inter se ac populum el Deum, 248, 1. Annos sabbaticos reparavit, 247, 1. Fuit liberalis in Jeremía alendo in publica lamo, 264, 2. Ejus obstinatio in non tradendo sese Chaldæis, 268, 1. Vires conjunxit cum Ægyptiis, 627, 1, 2. Ejus fuga, 269, 2. Cur non credidit oraculis Jeremiæ nec Ezecbielis, 471, 1. Capta urbe, rupto muro horti regis, fugit per desertum, non pedes, sed portatus in sella humeris bajulorum et facie velata, 588, 1. Perfidus et violati fœderis reus, Nabuchodonosoris minaces oculos et verba sustinere debuit captus et vinctus, 237, 2. Ad Nabuchodonosorem adductus oxcæcalus est, 270, 1. Excæcatur in Reblatha, 588, 1. Eum quomodo humiliari! Nabuchodonosor, 626, 1. Fuit ei semper subjectus, *ibid.* Cur viti comparetur, *ibid.,* 1,2. Juste a Nabuchodonosore damnatus fuit, IV, 90, 1. Sedeciæ regis plaga in proverbium abiit, XII, 190, 2. Sepultus est pompa regia, 238, 1. Comburendus ritu majorum praedicitur, 247, 1. Quomodo a suis comploratus et planctus fuit, 247, 2 ; 248, 1.

SEDENTARIUS. Sedentarii ot studiosi potissimum o stomacho laborant, et ouæ hujus rei ratio, XIX, 249, 2 el seqq.

SEDERE !• Sedere in Scriptura idem est quod adesso ot esse praesentem, sive quis sedeat, sive jaceat, sive stet, XII, 351, 1, 2. Sedero Ilebræis significat commorari, consistere, manere, 830, 1.

2® Sedebant Judæi ct Romani in consessibus, XX, 102, 1. Sedero judicum est, XIII, 92, i. Sedero ad monsam antiquius est quam accumbere, I, 372, 2. Sedens orare quomodo quis possit, III, 464, i.

3* Quomodo Deus super Cherubim sedoat, I, 645, 1. Sedens in throno quem vidit Joannes, non fuit Christus, sed Deus, XXI, 94. 1, 2. Sedero et stare qui dicatur Christus ad Patris dexteriam XIX, 100, 2 et seqq.; 355, 1. Sedere cur dicantur linguæ igneæ super singulos apostolorum, XVII, 83, 2.

4® Sedere est mœsli animi signum, XII, 527, i. Non sedendum cum muliere aliena, IX, 285, I. Sedero in Libano est opulenter vivere, XII, 177, 2. Sedero in solio judicii quatuor denotat, VI, 54, 1. Sedendo anima fit sapiens et divina, III, 464, 1; XIV, 592, 1. Sedere cum Deo in throno quomodo vincens intelligatur, XXI, 88, 2.

SEDES. 1® Sedes null® erant in templo, XVI, 141, 2.

2° Sedes Dei triplex est, XII, <43, 2. Sedes magnitudinis Christi quid sit, XIX, 423 I. Sedes judicum quæ in cœlo vis®, XXI, 348, 2.

SEDITIO. 1® Seditio unde dicatur : an bona vel mala, XVII, 298, 2. Ad seditionem nihil Ha concitat populos ac legum patriarum et religionis avite eversio, IV, 427, 1. Seditionis mala : nascituro tumultu, XIV, 192. 1. Seditiones in republica cur nonnulli excitent, IX, 521, 1. Seditio popularis imprimis extimescenda est, X, 1.

2* Seditionibus Israelite mutuis, et postea Judæi conciderunt, XI, 241, 1, 2. Seditiones graves in Judæa fuere ante urbis excidium, XV, 503, I

SEDITIOSUS. Seditiosi sunt fla ella seditionum et rixarum, VI, 398.1. Seditiosi sæpe falsitatis suæ dant pœnas, vel per plebem, vel per Deum, VI, 10, 2. Seditiosorum supplicium erat crux, XVI, 609, 1.

SEDUCTOR. Seductor hominem excoriat et exossat, XIV, 90, 2. Seductores cavendi sunt, XV, 502, 2.

SEDULITAS. Sedulitas cuique suo in officio necessaria, X, 208, 1 ; 210 1.

SEDULIUS. Sedulius Scotus idem penitus cum Heliodoro commentatore Pauli est, resectis plerisque pelagianizanlibus, XVIII, 32, i.

SEGES. Segetes virides mire oculos oblectant, X, 337, 1. SunI tapes campi, *ibid.* Segetes suum habent mane et vesperam, XX, 206, 1. Segetes suum quasi habent diem, cujus aurora est germinatio, vespera seges et messis, XIII, 504. 2. Segetes in Judæa circa Pentecosten maturæ sunt. XVI, 366, I, Segetes in festo S. Marci benedicuntur, XIX, 228, 2.

SEGNIS, SEGNITIES. Segnis quis dicatur, IX, 577, 1. Segnities opus cœptum non promovet, sed destruit, V, 568, 1, 2 (Fide Otium, Pigritia).

SEGOR. Segor quibus nominibus dicatur, XII, 304, 2. Cur dicatur vitula conternans, *ibid.* Segor qualis urbs, I, 230, 1. A communi Sodomitarum incendio, precibus Lot fuit salvata, *ibid.*

SEGULLUM. Segullum est lerræ genus in summo solo, e quo metallarii venam auri subesse cognoscunt, VI, 59, 1.

SEIR. Seir regio dicta ab Esau oiloso, XII,

683, 2. Seir mons, in quo serpens æneus finì erectus, crucis Christi typum gessit, XIV, 248,1,2.

SEJANUS. Sejanus equus dominorum suorum fuit pernicies. XIV, 478, 2.

SELA, Sela cura Judæprimogenitura exclusus, I, 349, <.

SELBMNUS, Selemnus amnis amoris est remedium, XIV, 473,1.

SELENE. Solonem suam quamnam esse diceret Simon *Magus, XVII, 196, 1.* Selene fuit uxor Simonis Magi, quam vocavit Ennæam, XIX, 86. I, 2.

SELENITES. Selenites gemma describitur, X. 30, 1.

SELEUCIA. Seleucia urbs dicta a Seleuco Nicanore, XVII, 277 I.

SELBUCIANI. Seleuciani haeretici suos igne baptizabant, XV, 105, 1.

SELEUCIDÆ. Seloucidæ sunt rogos Asi© et Syria', XIII, 149, 1, 2. Eorum catalogus ponitur. *ibid.* Seleucidarum post Alexandrum Magnum in Syria regnanlum serios, IV, 405, 1,2.

SELEUCUS I NICATOR Seleucus anno duodecimo a morte Alexandri regem Asi© se fecit, IV, 406, 1,1; 413, 2. Antiochiam condidit, 444,2. Seleucus filio suo Antiocho Stratonicis uxoris suæ usum concessit, XVIII, 285, 2.

SELEUCUS II CALLINICUS. Seleucus Callinicus Syriæ creatur rex , XIII, 150, I. Infeliciter pugnat cum Ptolomæo Evergetc, *ibid.* Ejus mors,

SELEUCUS III CERAUNIUS. Seleucus quintus post Alexandrum undo dictus est Ceraunius, XII, 488, l ; XVII. 428, 1. Seleucus Ceraunius Syriæ rex dolo a suis interfectus; ejus frater Antiochus Magnus ei succedit, XIII, 150, 2.

SELEUCUS IV, PHILOPATOR. Seleucus Philopator fuit filius Antiochi Magni et frater senioris Epiphanis, IV, 509, 2. Beneficus fuit in templum Jerosolymitanum, et ei ingentia dona misit, IV, 509, 1, 2; XIV, 378 2. Deinde per Heliodorum templum Hierosolymitanum expilat, XIII. 153, 2. Ejusdem Heliodori dolo occiditur,IV, 413,2,509, 2; XIII, 153, 2. Inglorius ct sacrilegiis infamis mortuus est, XII <53,1.

SELLA. Sella est quasi sedile sedentis in equo, IV, 379, 2. Sella purpurea quid, VIII, 14, 2.

SELLUM. Sollum filius Jusiæ regis quis fuerit, idem est qui Jonchas, tertio genitus ejus, XII, 171. 2. Cur dicatur quarto genitus, cum sit tertius, I7Í, I.

SELYMI. Selymi a Salomone dicti, X, 492, 2.

SELYMUS. Selymus Turearum imperator Julium Cæsarem nd imitandum in exemplum sibi sumpserat, XIV, 128, 1, Selymus .Egyptum occupans Mamluchos delevit, XVIII, 297. 2.

SEM. Sem hebraico quid sonet, I, 136, I; X, 530, 2. Non est idem cum Melchisedech ; cum Abraham vixit, X, 531, 1; XIX, 409, 2. Sem Deus elegit præ Japliel et Cham, X, 171, 2. Cum Selh Adami filio comparatur, 530 I, 2. Fuit paler piæ generationis post diluvium, *ibid.,* t. Ejus benedictio, I, 162, i. Quam terno regionem adierit, 162, 2. Ejus sanctitas, ex eo natus est Christus, X, 530, 2. Fuit typus resurrectionis, *ibid.* Christum sanctorum patrem repræsontat, 531, 1. An publice sapientiam docuerit, 566, 2.

SEMAIA. Semaio sacerdos do vico Dalai©, IV, 243, I. Pretio subornatus a Sanaballat ut Nchemiam populo exosum redderet, *ibid.*

SEMEL Semei noneslidomqui Nabalb 'JI,501,1. Convicia quinquo in Davidem conjecit, *ivid.* Quinque ejus in Davidem convicia secundum Ilebræos, 552, 1. Ejus stultitia, *ibid.* Quomodo Deum oi præcepisse ut Davidi malediceret intelligendum sit, III. 501, 2 ; IX, 455,1 ; *Psalm.* I, 252, 2. Eum quomodo Deus ad peccatum inclinant, XVIII. 26. 2. A Salomone occisus fuit propter maledicentiam in Davidem, transitum tamen Jordanis prælexuit, HI, 514, 2; 515, 1. Ejus maledicentia a Davide non fuit absolute remissa, *ibid.*

SEMEI. Semei quidam o majoribus Christi Iuit, XIV, 513, 2.

SEMEIAS. Someias Jeremiam ut pseudoprophetam arguit, XII, 214, 1, 2. Babylone mortuus est, 215.1, 2.

SEMEL. *Semel* pro *perfecte* interdum capitur. XII, 550, 2. *Semel* pro *omnino* ct *irrevocabiliter* capitur, XX, 659, 1. Quomodo Christus *semel* pro peccatis nostris mortem subiisse dicatur, 333, 2 el seq.

SEMEN. 1® Semen Hebræis quam multa significet, XI, 184, 2; <85,1.

2* *Semen pro plantarum granis vel germine.* Semina plantarum humano semini praeferuntur, VIH, 419, 2. Semen optimum quod sit, XV,32>, I. Semen in Palestina in novembre germinare incipit, XIV, 317, 2. Semina quando xôrr<ç0a< vel vitiari dicantur, X, 222, 2. Semina mala fœcundiora sunl bonis, VI, 147, 1. Undo dispar seminis fruclus proveniat, XV, 319, 1 et seq. Semen austeritate servntur, 323, 1. Cur semen in via dispersât, 324. 2.

Seminis et culpæ analogia, VI, 147, 1. Semen morions et repullulans est resurrectionis typus, XII, 758. 1 ; XVIII, 409, 2. Seminis analogia cum Evangelio, XX, 319, 1 et seqq.

3* *Semen genitale.* Unde ipsum oriatur, et diversum ad diversa membra efformanda requiritur, V, 138, 1. Seminis genitalis origo, VI, 194, I. Humanum semen o lumbis oritur, XIX, 413. 1. Semen quoque ad prolis conceptionem femina subministrat, 477, I. Seminis origo in feminis an sit in umbilico, XII, 605, 2. In semine triplex spiritus, XII, 616, 4. Seminis crebra effusione multi spiritus vitales effunduntur, V, 138, 1. Semen humanum quomodo immundum sit, *Job,* 320, 1. Soiiwn suum quomodo Salomon profanant, X, 497, 2.

Seminis fluxus quid denotat tropologica, II, 99,1.2.

4° Semen pro *sobole et progenie,* Job, 151,2. Quomodo semini Abrahæ facta) sunt promissiones, XVIII, 85, 2; 543, 1. Semen subinde est nomen collectivum, subinde certam personam significat, 543, 1.

Semen locustæ vocatur bruchus, XIII, 479,1.

5® *Semen in sensu spirituali sumptum.* Semen Dei quomodo vocetur Spiritus sanctus, XIII, 286,1, Semen sanctum est Christus et Christiani, XI, 185, L Semen Ecclesiæ quod fuerit, XI, 110, 2. Semen pacis quid sit, XIV, 445, 1.

SEMICINCTIA. Semicinctia quæ dicantur, XVII, 352. 1.

SEMINARE. *Seminare venlumin Scriptura quid sit,* Xin, 394. 1.

SEMINIFLUUS. Seminiflui immunditia ot purificatio, II, 96, 2. Tropologice doctores et concinnatores impuros, verbosos, et importunos significat, 97, 1, 2.

SEMIPELAGIANI. Somipelagianorum error circa praedestinationem, XV, 291, 1. Somipelagianorum error de gratia confutatur, XVIII, 588, 1.

SEMIRAMIS. Semiramis a columbis nutrita. XI, 705, 2. Semiramis fuit virago illustris, X, 14, i. Ejus libido, XII, 199, 2. Semiramis Ninum filium ad stuprum invitavit, XIII, 185, 2. Eam Assyrii sub specio columbæ coluerunt, quod in hanc illam mutatam crederent, 439, i.

SEMITA. Semita idem est quod semi iter, V, 502, 1. Seniitæ æquitatis quæ dicantur, V, iii, 2 et seq.

SEMITARIA. Semitariae merces quæ dicantur, V, 199,2; 264, 2.

SEMPRONIUS (S.). S. Sempronius martyr statuam Martis contrivit, XVIII, 244,1.

SENARIUS. Senarius numerus perfectus est, quia sexto dio Dous opera sua perfecit, XII, 795,2 et seq. Senarius numerus cur dicatur numerus hominis, XXI, 262, 2. Ejus numeri imperfectio, 464, 2. Senarius numerus mortalia significat, II, 416. 2.

SENATOR. 1® Senatores cur dicantur senes, XI, 138, 2. Sint seniores, XVII, <25, 2. Senator vocatur caput, incurvans el ramus, XI, 239, 2. Senatores quales esso debeant, XXI, 102 et seqq. Senatori quæ sint necessaria, V, 208, 1. Senatores antequam in curiam eant, sacro intersint, X, 259, i.

2® Senatores o senibus legebantur olim, et postea sic dicti o senatoribus nati, et in senatum cooptati, XXI, 97, 2. Senatorum varius numerus, IV, 451, 2. Senatores Romani purpurea toga ornabantur, IV, 451. 2. Vocabantur Patres, XVIII, 615. 2. Senatorum Romanorum potentia et auctoritas, XXI, 242, i; 253, I. Sumini cultores orant silentii, IX, 276, I. Senatores abortivi qui Romæ dicerentur, XVIII, 400, 2.

SENATUS. 1° Senatus *a senibus* dictus, V, 513, 2; XVIII, 672, 2; 673, 2; XIX, 153, i. Senatus olim erat senum consilium, IV, 521, 1.

2° Senatus Romanus quanti religionem ohm fecerit, XIV, 321,2.

SENECA. Seneca philosophus ethices cultor fuit, IX, 5, 1. Quia censuil idola colenda, taxatur, IX, 1. Quomodo prisca sacrificia laudet, XVIII, 52,1. Dicebat mortem esse homini naturalem. 98,1. Ejus error de ulciscenda injuria, X, 48, 2. Fortunam in so provocabat, XVIII, 150, 2. Quam parvi prosperam fortunam fecerit. XII, 165, 2. Seneca an Paulum e vinculis Neronis liberavit, XIX, 315. 2. Senecæ ad Paulum epistolas sunt suspectae fidei, 316, 1. A Nerone discipulo necari jussus est, IX, 386, 2. Seneca fuit Stoicus, non Christianus, et moriens sanguinem suum Jovi hbavil, XXII, 344, 1.

' SENECTUS, SENIS, S!*N! M. <• *Quid sil wnectus cl unde sic dicta.* Senectus quid sil VII, 382, 2; 383, 1 : *Memento Creatori* lui in diebus juventutis lux, antequam veniat tempus afflictionis, et appropinquent anni de quibus dicas : Non mihi placent.* Senectus el senium dicuntur etiam *a sensu,* quia senes prudentia valent, VI, 86, 2 ; *Exultado juvenum fortitudo eorum : el dignitas senum, canities.* Senectutis viginti et unum ænigmata sunl, VII, 379, 2. Ejus laus el vituperimi), IX, 266, 2 : *Ne spernas hominem in sua senectute : etenim ex nobis senescunt.* Ea obrepit incogitantibus, *ibid.*

2° *Senectutis el senum indoles.* Senectus expers passionum est, IX, 205, 1» 2 *: Fili, a juventute tua excipe doctrinam, el usque ad canos inveniet sapient*aam.Senes experientia, sapientia, prudentia valent, IV, 523, 1, 2; V, 13, 2; VI,87,2; VI,87, 2; XIV, 444, 1. Eorum proprium est doctrina, consilium el sapientia, IX, 217, i : *In multitudine pre - byterorum prudentium sta : et sapienti* iltoi r u ex corde conjungere;* 672, 1,2 : *Quam speciosum canitiei judicium, et presbyteris cognoscere consilium t* 673, 2 : *Corona senum multa peritia, el gloria illorum timor Dei.* Cur sint sapientiores, 673, i. Senectus quia multa vidit el audivit hinc experientiam habet, X, 198, 1 : Parin *mullis expertus cogitabit multa : et qui mulla didicit, enarrabit intellectum.* Senes quomodo bis pueri sint, XI, 753, i, 2. Oderunt garrulos el verbosos, IX, 231, 1 *: Noli verbosus esse in multitudine presbyterorum.* Senes cur ad preces et vota proniores sint, XIII, 499, 2. Tardi, torpidi, somniculosi osse solent, XIX, 329, 1. Item morosi, pusillanimes, suspiciosi, *ibid.* Senes ut plurimum mortem horrent, quare, X, 346, 2 et seq.

3® *Senectutis infirmitates el necessitates.* Senectutis mala, III, 515, 2 : *Octogenarius sum hodie, numquid vigent sensus mei ad discernendum suave aut amarum I aut delectare potest servum tuum cibus el polus, vel audire possum ultra* uo*

cem cantorum atque cantatricum ? Senectus magnas aerumnas affert, XIX, 329, 1. Ejus morbi unde proveniant, X, 474, 2. Senes et frigidi quaro parum dormiant, VII, 479, 2; 389, 1. Quænam excelsa senes timeant, 390, 2 : *Excelsa quoque timebunt, et formidabunt in via, impinguabitur locusta, et dissipabitur capparis : quoniam ibit homo in domum xtemitalis sux, et circuíbunt in via plangentes.* Senectus cur vino modico indigeat, XIX. 329, 2. In quo juventute opus habeat, VI, 88,1.

4* *Senectutis prxsertim bonx commoda el fructus.* Senectus bona quæ sit, III, 468, 2: *Mortuusque est Gedeon filius Joas in senectute bona;* VI, 87, 2. Senectus Caleb virtutis præmium, III, 77,1: *Locutusque est ad eum* (Josué) *Caleb, filius Jephone Cenesxus :.....Concessit ergo Dominus vitam mihi, sicut pollicitus est usque in prxsentem diem. Quadraginta et quinque anni sunt, ex quo loculus est Dominus verbum istud ad Moysen, quando ambulabat Israel per solitudinem : hodie octoginta quinque annorum sum, sic valens, ul eo valebam tempore quando ad explorandum missus sum ; illius in me temporis forlitudo usque hodie perseverat tam ad bellandum quam ad gradiendum.* Senectus justorum suavis et sapida esj, V, 374, 2 ; *De fructu oris tui homo satiabitur bonis: anima autem prxvaricalorum iniqua.* Senectus sancta est venerabilis, et velut corona, V, 513, 1 : *Corona dignitatis senectus , qux in viis juslilix reperielur,* XX, 386, 2. Senum corona septuplex, V, 513, 1. Coronantur canis , ætate, nepotibus et prudentia, 513, 2. Olim coronabantur, 513, 1. Cupiditatum suarum monstris domitis, coronam laudis promerentur, 514, 1. Unde sint reges, VI, 87, 2. Senectus est decor senum, *ibid. Exullalio juvenum, fortitudo eorum ; et dignitas senum, canities.* Senectus est requies casuum et laborum, V, 514,1. Senibus ætate fessis cur Propheta somnia immittenda dicat, XIII, 508, 1. Senectutis est quaesitis uti, IX, 672, 2. Senes magnam ex se propaginem cernunt, futura prospiciunt et prænunliant, VI, 87, 2. In senecluto plena, pia ac honorata inori extremum hujus vitæ bonum, IV, 311, i : *Vidilgue* (Tobias) *quintam generationem, filios filiorum suorum. Et completis annis nonaginta novem in timore Domini, cum gaudio sepelierunt eum.*

5* *Senectutis malx vitia,* XIX, 328,1, 2 ; 329,1. Est dura et inflexibilis, IX, 206, 1. Est indocilis, XI, 143, 2. Senum etiam virtus mulierum consuetudine frangitur, XIX, 329, 1. Senes mulli priorem juventutis gloriam turpiter maculant, X, 496, 2 : *Dedisti maculam in gloria tua, el profanasti semen tuum.* Eorum lascivia turpis est, IX, 348, 1: *Error el tenebrx peccatoribus concreata sunt ; qui autem exultant in malis, consenescunt in malo* Senes libidinosi pappo carduorum assimiUnlur, XIII, 180, 1,2: *Et constituti sunl de populo suo senes judices in illo anno, de quibus loculus est Dominus : Quia egressa est iniquitas de Babylone a senioribus judicibus, qui videbantur regere populum.* Senes accusatores Susannæ qui fuerint, *ibid. (Vide* Susanna). Si peccent senes, non minus judicandi quam adolescentes, X. 367,2; *Ne pro his omnibus confundaris, el ne accipias personam ut delinquas..... De disciplina insensati et fatui, el de senioribus qui judicantur ab adolescentibus.* Senes puniri ante alios merentur, quia junioribus sunt causa offendiculi, XII, 571, 2: *El illis dixit* (Dominus), *audiente me: Transile per civitatem sequentes eum, et percutite : non parcat oculus vester, neque misereamini. Senem, adolescenlulum et virginem , parvulum et mulieres interficite usque ad internecionem : omnem autem super quem videris thau, ne occidatis, el a sanctuario meo incipite. Coeperunt ergo a viris senioribus, qui erant ante faciem domus.*

6® *Senectutis qux sint paries el officia,* VI, 88, 1. Senectutem decet morum gravitas el sanctitas, *ibid,* et 2. Animi perturbationibus careat, 87, 1. Senectus vera sila est in probitate, non in ætate, XIX, 232, 1 : *Nemo adolescenliam luam contemnat; sed exemplum esto fidelium, in verbo, in conversatione, in charitate et fide, in castitate.* Senectus debet esse puerilis, et pueritia senilis, IV, 269, 2. Senectus portus, non naufragium vitæ superioris esse debet, IV, 523, 1 : *At ille* (Eleazarus) *gloriosissimam mortem magis quam odibilem vitam complectens, voluntarie praeibat ad supplicium. Inluens autem quemadmodum oporteret accedere, patienter sustinens, destinavit non admittere illicita propter vitx amorem.* Senes sobrii sint, pudici, prudentes, et aliis virtutibus prædili, XIX, 329, 1 : *Tuautem loquere qux decent sanam doctrinam : senes ut sobrii sint, pudici, prudentes, sani in fide, in dilectione, in patientia. Anus similiter in habitu sancto, non criminatrices, non multo vino servientes, bene docentes, ul prudentiam docean ladolescentulas, ul viros suos ament, filios suos diligant, prudentes, castas, sobrias, domus curam habentes, benignas, subditas viris suis, ul non blasphemetur verbum Dei.* Senes decet sapientia, VI, 31, 2 : *Audi consilium, el suscipe disciplinam, ut sis sapiens in novissimis luis ;* IX, 268, 2; 671, 1. Seni fatuitas incongrua est, IX, 671, 1 ; *Tres species odivit anima mea, et aggravor valde animx eorum : pauperem superbum, divitem mendacem, senem fatuum el insensatum.* Unde senis in fatuitatem cadat, 672, i. In senectute sectandum otium quietis et tranquillitatis, V, 157, 2. Senes primi in convivio loquantur, sed exacta et sensata, X, 148, 2 : *Loquere, major natu ; decet enim te primum verbum diligenti scientia, et non impedias musicam.* Parce vinum bibant, 135, 2 : *Qux est vita ei qui minuitur vino? Quid defraudat vitam? Mors;* 137, 2 : *Exullalio animx et cordis, vinum moderate potatum. Sani-*

tas est animx et corpori sobrius potus. Senibus quomodo cum juvenibus vivendum est, XIX, 329, t. Cum juvenibus non contendant, X, 367, 2. Senos so ad exitum parent, IX, 673, 2. Ad vitam beatam anhelaro debent. VI, 87, 2.

7® *Qux sint juniorum erga senet officia.* Senes honorandi septem do causis, II. 128, 1, 2 : *Honora personam senis, el lime Dominum.* Sones sunt inter juvenes quasi Deus, VI, 87, i. Sunt imago antiquitatis Dei, *ibid.* Adolescentes revereri debent seniores, eleis subditi esse, XX, 386, 1 : *Similiter, adolescentes, subditi estote senioribus.* Senibus ab adolescentibus deferendum, X. 153, 2 : *In medio magnatorum non prxsumas, el ubi sunl senes, non mullum loquaris.* Junioribus coram principibus el senioribus tacendum, *Job,* 635, i : *Igitur Eliu expectavil Job loquentem, eo quod seniores essent qui loquebantur.* Senes apud omnes populos in magno honore fuere, X, 153, 1. Senectutis honor delatus apud omnes gentes, *Job,* 635, 1, 2. Nullatenus spernendi sunt, IX, 266, 1 : *Ne spernas hominem in sua senectute ; etenim ex nobis senescunt.* Cur a juvenibus irrideantur, iMd. Senes deliri tolerandi, 120, 1 *: Fili, suscipe senectam patris tui, el si defecerit sensu, veniam da ; et ne spernas eum in virtute tua.* Senes contra juvenum petulantiam propugnandi, X, 367, 2. Senectus parentum quomodo a filiis toleranda, fovenda, sublevanda, 119, i *(Vide* Fil ii, Parentis).

Senos reipublicæ regendæ præGciuntur, V, 513,2. Iis gerenda respublica, cur, IX, 268, I, 2. Senes reipublicæ cur præesse debent, XXI, 100, 2.

Seniores et digniores mensam auspicentur, IX, 120, I. Senes sunl obsecrandi, juniores increpandi, XIX, 307, 1. Eorum monita ot documenta non sunt aspernenda, IX, 268, 1,2: *Ne despidas narrationem presbyterorum sapienlum. el in proverbiis eorum conversare. Ab ipsis enim disces sapientiam et doctrinam intellectus, et servire magnatis sine querela. Non te prxlercat narratio seniorum : ipsi enim didicerunt a patribus suis. Quoniam ab ipsis disces intellectum, et* in *tempore necessitatis dare responsum.* A senibus discendum est, *ibid.,* 2. Eorum consilia velut oracula accipienda, VI, 87, I. Eorum exemplum el consilium quam sil utile, 88, 1. Senes sapientes audire consultum est, IX, 216, 2 : *In multitudine presbyterorum prudentium sta; et sapientix illorum conjungere.*

SENIOR. !• Senior idem quod Dominus. V,513,2; XX 631, *{.Senior* vox quid apud varias nationes significet, XX, 97, 2. Seniores olim erani judices el principes regionis, V, 513, 1. Seniores Pharizæi quaro primo in accusatione adulteræ exierint notati a Christo, XVI, 434,1.

2* Seniores viginti quatuor Joannis in *Apocalypsi* ad Viginli quatuor Chorubinos templi alludunt, XII, 814. 1. Senior dicens Joanni ne fleret, quis fuerit, XXI, 122,1, 2.

SENNAAR. Sennaar qualis sit locus, et quid tropologice significet, I, 173, 1. Sennaar est Babylonia, XI 269. 2. Sennaar unde dicta sil Babylon, XIV, 422, I. Sennaar cur Judæi vocent quamcumquo gravem calamitatem, carcerem el exilium, *ibid.*

SENNACHERIB. Sennacherib plura habuit nomina, XI, 322, 1, 2. Cur dictus Sargon, *ibid.* Sennacherib cur dicatur novacula, XI, 207, 2. Locustas comparatur, cur, XIII, 609. 2. Vocatur Belial, cur, XIV, 170, 2. Comparatur flumini Euphrati et aquilæ grandi, XI, 215, 2. Pulveri cur assimilatili 302, 1.

Quando Judææ magnam partem vastaril, XI, 216. I, 2. Vastavit Ægyplum el Assyriam, 322,1,2. Ejus fastus el arrogantia, 244, 2 ; 245. 1. Ejus terror per omnes urbes, 252, 1, 2. Ejus copiæ cur saltui nemoroso assimilenlur, 253, 2. Jerusalem appropinquans, audivit Taracam Ælhiopiæ regem, ipsum bello petere, et per Ægyplum transire, itaque per viam qua itur in Ægyptum, contra eum pugnaturus profectus est. 249, 1. Distulit obsidionem Jerusalem audito contra se venire regem Ælhiopum, >68, 1; 553, i Ex itinere tamen scripsit litteras ad Ezecbiam superbia) el minarum plenas. *ibid.* Biennio bello Æthiopico distentus fuit, 468, 1. In persona lanium venit directe contra Jerusalem, sed comitantor etiam contra vicinos, 322, 1, 2. Pactum cum Judæis initum violavit, 439,2. Ejus perfidia punita,IV, 73, 2. Ejus congrua pœna, XI. 467, 2. Ejus superbia retunditur, IX, 174. 2 ; XI, 245. 2. Ejus castra caesa ab Angelo, XI, 216, 1,2; 427, 1; 437, I, 2el seqq.; 468, 2; XIV, 71, 2; 75, 1,2; 164, 2 ; 168, 2. Ipse cur superstes cladi suorum.XI. 469, 1. Cum exercitu non periit, quia servatus ad majores plagas, IV, 189, 2 et seq. Post hanc cladem sævire in Judæos in Assyria captivos cœpil. XI, 469, 2. A filiis suis in templo Dei sui est interfectus, et cur. IV, 190, 1 ; XI, 469, 2; XIV, 169, 1. Sennacherib est typus diaboli et persecutorum Ecclesiæ, XI. 437. 1. Sennacherib cladem quomodo posteris expressam tradiderint Assyrii XIII. 397, 2.

SENSATIO. Sensatio tota est in anima, XVIII, 28, 2; 443. 2.

SENSATUS. Sensatus idem est quod sanctus in *Ecclesiastico,* X, 28, 2.

SENSIBILIS. Sensibilia magis apprehendit hominis mens quam spiritualia, X, 561, 1.

SENSITIVUS. Sensitiva pars in homine est po* lentior quam rationalis, X, 561,1.

SENSUS. 1. Sensus externi seu sensuum organa .— Sensus omnes velut oculati exhiberi possunt, XIII, 245, 1. Qui sensus sint administri intellectus ot voluntatis, VI. 60. 1 : *Aurem audientem, et oculum videntem, Dominus fecit utrumque.* Sunt limitata? virtutis, hinc per intemperantiam enervantur, 275, 2 : *Mei invenisti, comede quod sufficit tibi, ne forte saliatus evomas* illudi

Hos sensu* oppugnamur, XVIH. .335, 1 : *Castigo corpus meum9 et in servitutem redigo, ne forte cum aliis przdicaverim, ipse reprobus efficiar.* Per sensuum portas intrat mors in animabus nostris, XII, 85, i : *Ascendit mors per fenestras, ingressa est domos nostras, disperdere parvulos de fons, juvenes de plateis.* Exempla eorum qui sic periere, *ibid. Sensus* quinque regibus assimilantur, I, 194, I. Sensuum ululatus et planctus in die judicii, XIV, 279, I. Sensus omnes in inferno patientur, XX 1,326,2 : *Quantum glorificami se, et in deliciis fuit, lanium date illi tormentum.* Sensus omnes beatorum suas habent voluptates, 408, 1.

Sensus sextus præscientiæ Prophetis proprium est, XIV, 201.1.

II. Sensus pho animi affectione, necnon pno judicio, satione,— Sensus est tarn intelligently passiva quam activa, XVIII, 493, 1 : *Nolite, pueri effici sensibus, sed malitia parvuli estote : sensibus autem perfecti estote.* Accipitur alias pro mente, judicio, ratione, *ibid.* Sensus interni sunt animæ cibi, XII, 387, 2. Sensa animi aliis passim declaranda non sunl, IX, 532, 1 : *Amico et inimico noli narrare sensum tuum ; et si est tibi delictum, noli denudare.* Sensus, doctrina, scientia quomodo invicem ,distinguantur, IX, 164, 2: 7n *lingua enim sapientia dignoscitur : et sensus, et scientia, et doctrina in verbo sensati.* Sensus communis non est in cerebro, sed in corde, XII, 753, 2; XV, 354, 2: XVIH, 263, 1. Quis sit sensus Christi, XVIH, 266, 2 : *Quis enim cognovit sensum Domini, qui instruat eum? nos autem sensum Christi habemus,* XIX, 22, i : *Uoc sentito in vobis, quod el in Christo Jesu.*

III. Sensus Scripturæ (Vide Scriptura sacra).

SENTENTIA. I. Sententia pro propositione aliqua insigni et sapida. — 1® *Sententia quam sint utiles.* Sententia opportuno producta magnam venustatem habet, VI, 264, I ; 265, 1 : *Mala aurea in ledis argenteis, verbum dicium in tempore suo.* Sententia aliqua bella et sapida sæpe melancholiam levat aut tollit, V, 574, 2. Sententia aliqua sancta in tentatione ad mentem revocanda est, X, 259, 2 : /Inle *omnia opera verbum verax precedili le, el ante omnem actum consilium stabile.* Sententia gravis in ore stulti non reperilur, VI 302. i : *Quomodo pulchras frustra habet claudus tibias, sic indecens est in ore stultorum parabola.* Nec eum decet, *ibid.* Cur sententia regis dicatur oraculum, V, 494,1 : *Divinatio in labiis regis, in judicio non errabit os ejus.*

V Sententia S. Scriptura. Primo. *Sententia Proverbiorum.* Sentenliæ libri *Proverbiorum* quæ extent in Hebræo, quæ non, V, 7, 1. Sententi® hujus libo non significant quid semper, sed quid sæpe eveniant, 273, 2. In eo mult© non sunt eoum xæ, 127 2 Multai quoque ex uno loco in alium sunl Uanslalæ, V, 127, 2; IX, 186, i. Cur sententiae eædem subindo in libro *Proverbiorum* repetantur, VI, 314, 2.

Secundo, *Sentenliæ Ecclesiastici.* Sentenliæ Siracidis aliter et aliter a quibusdam transposita», IX, 306, 1; 370, S. Eædem sæpe iterantur, ei inculcantur aliis et aliis verbis, quod et a SS. Pi i tribus usurpatur, 41,1.

Tertio. *Sententia aliorum librorum S. Script lura.* Sententia eadem pluries et ad diversa pro* posita a Christo accommodatur, XV, 23, 2. Sen* tentiæ eædem subindo reponuntur in scriptoribus hagiographis, et cur, XX, 231, 1. Sentenliæ S. Scripturæ quam sint utiles, VI, 163, 1. Sententi® infidelium in Scriptura, solerter secernenda) sunt a sententiis dictisquo fidelium, XIII, 242, 1. Sententia eorum qui existimaverunt satius esse non diu vivere, VII, 166, 1.

II. Sententia pro jüdicio contra reos prolato. — 1® Sententia Dei de exscindenda urbe por Michæam proiala, abolita non fuit tempore Je* remi®, sed suspensa duntaxat, XIV, 94, 1. Hæc sententia eral do excidio per Cbaldæos, non aulem per Romanos, *ibid.,* 2.

2® Sententi® areopagitarum instar oraculorum habebantur, XVIII, 322, 1.

3® Sententi® latæ in Christum velut reum mortis indignitas, XV. 586, 1, 2. Hæc in eum a Pilato lata, 608, 2 *{Vide* Jesus Christus, cap. VI).

4® Sententiam sacerdotis absolventis vol retinentis peccata Christus ratam habet, XVI, 634, 2. et seq. *(Vide* Absolutio, Poenitentia).

5® Sententia Christi judicis quam sit futura horribilis, X, 406, 1; XIX, 145, 2. Sententia damnationis reproborum expenditur, XV, 537, 1 ; 538,2. Sententia condemnationis ©lerna roete gladio denotatur, XXI, 35, 1.

Sententia Christi pro electis, quam sit futura jucunda, XV, 534, 2. Sententia felicitatis, et ipsa ©lerna felicitas vocari potest calculus candidus, XXI, 56, 1 (*Vide* Jesus Christus, cap. VIH, art. vin).

SENTES. Sentes did® *a sentiendo,* VI, 309,1.

SENTIRE. Sentiens mœrorem. non ita eum alteri exponere potest, atque ipse sentit, V, 413,1, 2 *{Vide* Moeror). Sentire invicem quid sit, XVIII, 212, K

SENTIUS. Sentius Saturninus missus est ab Augusto ad Judææ descriptionem faciendam, XV, 55, 2.

SEPARARE, SEPARATIO. Separaro pretiosum a vili, quid sit, et vario exponitur, XII, 130, 1. Separatio justorum a reprobis in die judicii, XV, 534, 2. Separatio beatorum a damnatis fit per chaos interjectum, IX, 466, 1.

SEPARATOR. Separator Azoti quomodo fuerint Alexander, Jonathas, Machabæus, et mystice Christus. XIV, 455, 1, 2.

SEPELIRE, SEPULTURA. *I* Sepultura mortuo concedenda;* IX, 254, 2 : *Gratia dati in conspectu*

omnis viventis, d *morluo non prohibeas gratiam.* Sepultura est ultimum misericordia; officium natura) debitum, IV, 273, 4. Ei insistendo aliqui martyres effecti, *ibid.* Sepelire mortuos proprium piorum opus est, XVII, 191, I : *Curaverunt autem Stephanum viri timorati, cl fecerunt planctum magnum super cum.* Sopeliondo corpora mortuorum fidem ot spem resurrectionis protestamur, virluliquo sanctorum et martyrum magnus honos defertur, IV, 273, 1. Sepulturam negligere vel negare, etiam hosti, apud Gentiles erat ignominia, IV, 553, 2 : *El sequenti die venit cum suis Judas, ul corpora prostratorum tolleret, ul cum parentibus poneret in sepulcris paternis»* Sepultura) quatuor fines et fructus, X, 279, 2: *Fili, in mortuum produc lacrymas, et quasi dira passus incipe plorare.* Ea facienda secundum pati iæ ritum, *ibid.* Sepelire patrem cur Christus vetuerit eum qui se volebat sequi, XV, 233, I : Slitti *aulem de discipulis ejus ait illi : Domine, permitte mc primum ire, el sepelire patrem meum. Jesus autem ait illi : Sequere me, et dimitte mortuos sepelire mortuos suos.*

2° *Sepeliendi ritus apud varios populos.* Sepeliendi mortuos in locis consecratis ritus quam sit antiquus, I, 386, 1 : *Cumque appropinquare cerneret diem mortis suæ, vocavit* (Jacob) *filium suum Joseph, et dixit ad tum :Si inveni gratiam in conspectu luo, pone manum luam sub femore meo; el facies mihi misericordiam et veritatem, ut non sepelias me in Ægyplo; sed dormiam cum patribus meis, tl auferas me de terra hac, condasque in sepulcro majorum meorum.....* Sepeliri in patria sua semper desiderarunt viri sancti, XIV, 263, 2 : Xudiut, *et conturbatus esi venler meus: a voce contremuerunt labia mea. Ingrediatur putredo in ossibus meis, el subter me scateat. Et requiescam in die tribulationis : ul ascendam ad populum accinctum nostrum.* Sepeliri inter amicos optabile ost, X, 438, 1 : *Corpora ipsorum in pace sepulta sunl, cl nomen eorum vivit in generationem cl generationem.* Sepultura) jus licet emere, quod ex Abrahæ oxomplo firmatur, I, 252, 2. Sepulturæ quanta cura habenda, 253, 1. Judæi quomodo mortuos sepelirent XV, 610. i. Judæi digniores in speluncis sepeliebantur. XVI, 494, 2. Sepulturæ locus apud Christianos consecratus, 1, 252, 2. Qualis sit sepultura apud Christianos, X, 279, 2. Sepulturæ Christianorum mos priscus, XVII, <92, 1. 2. Ornatus sepulturæ Christiana), XI, 267, 4,2. Sepultura magnatum qui olim magnificas moles construxere hodie ignoratur, XII, 175,2 *(Vide* Exlquiæ. Funp.ua, S'fulcrum).

3" *Quinam sepultura camerini, jure vel facto.* Sepultura humana caruil Jason Oniæ sancti frater, IV, 519, 2. Sepultura carebant ex Ecclesiæ statuto monachi proprietarii, XVII, 148, 1. Sepultura asini sterquilinium, XII, 175, 2.

4° *Sepeliri in inferno graves peccatores qw>-modo dicantur,* XXI, 361, 2 (lide Isfkrnus. PECCATORE).

5* *Sepulturæ meditatio ulitis,* Job, 275, 2 (Vide Mons, Sepulcrum).

SEPES Sepes vineæ, id est Ecclesiæ, est custodia angelorum vel lex, XI. <53, 2, XV, 470, 1. Per sepem intelligilur doctrina cœlestis el limor bei, 684, I. Sepes animæ et conscientiae, VI» 246.1. Sepes, in quas servus jussus exire, quid significent, XVI, 199, 1, 2. Sepem so pro populo viri sancti interponunt, XII, 6 5, 2.

SEPHARAD. *Sepharad* undo deducatur, XIV, 18.1. Quid nssyriace significet» t'Md. Quid arabico, *ibid.* Per *Sepharad* vulgo accipitur Hispania, 18,2. Easdem habet consonantes quas græcum *Spenda,* quomodo Græcis Hispania vocatur, *ibid.* Est nomen assyriacum, 19. 1. Quam varia significet, *ibid.* An post tempora Abdi® Hispania vocata sit *Sepharad,* et a recenlioribus rabbinis, *ibid.*

SEPHARVAIM. Sepharvaim urbs an juxta Bosphorum sila, et undo dicta, XIV, 18, 1.

SBPHER. *Sepher* idem csl quod liber, 415» 1.

SBPHETA. Sephela est nomen proprium regionis campestris Judææ, XIV, 16. 2.

SEPHORA. Sephora uxor Moysis filium circumcidit, I, 469, 1, 2. Quomodo deprecabunda pedes angeli tetigit, *ibid.,* 2.

SEPTEM. 1* Septem capitur pro multi, XII, 126, 2. Septem generationes quibus Judæi in Babylone fuere, quomodo capiantur, XII, 469, <•

2° Septem regni administratores el consiliarios primos reges prisci habebant. VI, 314, 2. Septem principes intimos Assyriorum et Persarum reges habebant, XIV, 122, 2 Septem diaconi cur apostolis assisterent, et dein episcopis. XVII, 161, 1. Per septem angelos principes Deus Ecclesiam el orbem regit, *ibid.* Septem fratres dormientes ad vitam redeuntes Ephesi resurrectionis mortuorum signum fuere, XII. 538, 1 ; 761. 1.

3» Per septem mulieres virum unum apprehendentes quid lilleraliter et allegorico inlelligatur, XI, 146, i Septem spiritus in conspectu throni divini stantes qui sint, XXI, 18, 2; 102,1 ; 109. 1. Sunt septem angeli principes, 19, 1 et seqq. Quando horum septem angelorum primum mentionem facere coeperit Scriptura, *ibid.,* 2. Spiritus per septem lampades denotantur, 102, 1; 109, L Septem angeli tubarum quinam fuerint, 192. 2 et seq. (l'ùfr Angeli). Septem diaconi cardinales per septem episcopos ad quos S. Joannes scribit repræsenlantur, 100,2. Septem capila draconis, sunt septem roges tempore Anlichrisli futuri, 242, i. Septem phialæ quas habebant septem ángel!, quid significent. 294,2. Septem reges ante Antichristum, quorum quinquo cecidere, unus est, ot alius nondum venit, qui sint, 243, 2 et seqq.; 316, 2. Sfrpiem capitalia vilia ad septem caoila draconis r\

alludunt, 241, 2. Hæc an per septem angelos repfæsentita, 304, 2.

SEPTEMBER. In septembri cur navigatio sit incommoda, XVH, 425, L

SEPTEMPAGANI. Septcmpaganorum qualo sit mei. XXI 327, 1

SEPTENARIUS, 1* Septenario numero gaudent Hebræi, XHI, 126, 1. Illis familiaris est propior sabbatum, XVIII 187, 1, Per septenarium veteres jurabant, XII. 658, 1. Septenarius numerus sumitur pro *frequenter,* Psalm. II. 332, 2.

!• Septenarius numerus quid repræsentet, et quæ ¿ini hujus numeri mysteria, VII, 364, 1,2; XIV, 309, 2; 391, 1, 2; XVI, 369, 2. Septenarius nuierus plenitudinem significat, II, 416, L Est virgo iine patre ot matre, *ibid.* et 2. Est nodus rerum omnium, *ibid.* Immortalia significat, *ibid.* Septenarius numerus, multitudinis, plenitudinis, copiæ, perfectionis el universitatis symbolum est, V, 246, 2; VI, 215, I; IX, 220, 2; 551, 1 ; 583, 2 ; X, 222, i ; 329, 2 ; XII, 503, 2; 771, 1, 2 ; XIII, 537. 1 ; XV, 413, 1 ; XVI, 133, 1 ; XVIII, 187, 1 ; XXI, 19, I ; 21, 1; 118, 1; 293. 2; *Job,* 144, L Hujus numeri perfectio, XII, 527, 1. Est etiam symbolum graliæ legis novæ, XVI, 644, 1. Si ei addatur octonarius, magnam et ingentem multitudinem significat, XIII, 537 I. Ejus duplicati mysteria, XV, 61, 2.

SEPTENTRIO. Septentrio ob frigus viros proceros el vaslos producit, XII, 695, 2.

SEPTENTRIONALES. Septentrionales ob frigus alus gentibus candidiores sunt, X, 407, 2.

SEPTIES. Septies cadit justus, quo sensu, VI, 223. 1 I *ide* Justus).

SEPTIMUS. Septimus Seyerus imperator quintam in Christianos perseculionem movit, XXI, 1 ; 1. 2.

SEPTIMUS. Septimum diem Deus jam inde ab initio sanctifica vit, XIX, 386, 1. ^Septimus numerus Judæis erat solemnis, XIII, 625, I. Septimus annus libertatis servorum erat status et communis, 1,609, 1. Septimus mensis, id est September, pene ipsis sacer erat, XHI, 642, 2.

SEPTIMUS monachus. Septimi monachi pro fide atholica constantia, XVHI, 624, 1.

SEPTUAGESIMUS SEPTIMUS. Septuagesimi .optimi numeri mysterium, XV, 413, I.

SEPTUAGINTA. I. Septuaginta anni captivitatis Hebraica. *vide* Captivitas.

II. Septuaginta heduomades Danielis, *vide* Hidomadbs.

III. Septuaginta interpretes. 1® Septuaginta interpretes quando ct ubi Biblia in græcum sermonem transtulerunt, IX. 19, 2; 20, 1. A Plolemæo vocati varias ab eo in mensa quæstiones politicas propositas resolverunt, X, 143, 2 etseq. Septuaginta interpretum versio procurante Plolemaio Philadelpho Alexandria? facta et cusa est, XIV, 192, I; 482, i. SunI antiquissimi eI doctissimi, IX, 558, 1. An fuerint quasi prophotæ ot scriplores hagiographi, IX, 558, 1 ; XIV, 206, 2. Non sine Spiritus sancti instinctu alitor quædam in sua versione verterunt, quam sint in Ilebræo, XIV, 206, 2. *Ecclesiasticum* non verterunt, IX, 23, 2. Græcæ editionis libri *Machabæorum* nequeunt esse auctores, IV, <04. 1.

2° Septuaginta in sua versione multa addunt quæ non sunt in Hebræo textu et ab eo sæpo variant, III, 347,2; IX, 4, 2 : X, 482, 1 ; XIV, 244,1. In eorum versione quædam non habentur quæ sunt in Hebreo, XHI, 428, I. Non tantum interpretes, sed et paraphrastic sunt, V, 4. 2 : VI, 482, I. Ipsi interdum litteras hebræas alias legerunt ac sunt in textu hebræo, XIII, 590, 1. Sæpe vocibus græcis novam significationem tribuunt. V, 440, 2. Eorum versio in multis a Latina Vulgata dissidet, IX, 23, 2. Aliter legunt quam Vulgata, HI, 116, I. Septuaginta conciliati cum Vulgata, III, 6. 1. Septuaginta gutturalem *chel* emollire solent, enroque in *a* vel in *e* convertere, X, 464, 2; XIII. 34, 2; XVIII. 288, 1.

3® Versio Septuaginta errores quosdam habet, IX, 4, 2. Septuaginta varia menda, III, 29, i, 54, 2; 99, 2; 100, 2; 103, 1; 140, 1; 288, 2 ; 351, 2; 355, 1,2; 393, 2, 402, 1. Septuaginta codices, descriptorum incuria, olim valde fuerunt vitiosi m pluribus locis, X, 114, 2.

4® Septuaginta versione quadringentis annis Ecclesia usa Iuit, XVIII, 23, 1. Olim fuit Vulgata, ideoque Canonica Scriptura, IX, 7, 2. Erat Gentibus nolior hebræo textu, XVIII, 27, 2. Ea etiam usi Judæi et Philo quasi Vulgata, XIX, 348, 2.

IV. SEPTUAGINTA DISCIPULI. Septuaginta discipuli dici quoque Evangelistæ possent, XVHI, 630, 1. Iis sacerdotes minores successerunt, XIX, 322. 2 *[Vide* Discipuli).

SEPTUAGINTA QUINQUE. Septuaginta quinque animas quomodo in Ægyptum ingressas dicat S. Stephanus, cum septuaginta tantum fuerint, XVII, 173. 2.

SEPTUM. Septum altum 1res pedes atrium sacerdotum etlaicorum dirimebat, XVI, 71, 2.

SEPTUPLUM. Septuplum capitur pro multiplum, V, 179, 2. Septuplum, in sacris Litteris, significat generatum majus, et multiplex, II, 31, 2.

SEPULCRUM. I. Sepulcrum Christi, vide Jesus Christus, cap. VII, art. ii.

II. Sepulcrum hominum. <• Varii *populorum usus circa sepulcra.* Sepulcra gentiles et Judæi extra urbes habuerunt. II, 295,2; XVI, H8, 2; 606, 1. Et quidem alta et lata, XVI, <33, 2. Sepulcra priscorum fuere ad mare, portus et flumina, cur, Vili, 383, 2 ; XIII, 244, 2 ; *Job.* 461, 1. Sopulcra Judæis nobilibus orant propria, vulgi communia, XII, 202, 2. Sepulcrum commune Judæornm erat in valle Cedron, juxta Tuphet, XII, 155, 2 et seq. istud sepulcrum inferni nomine dicitur, XI, 159, 2. Sepulcro viroruui fortium leo

insculpebatur, XXI, 123. 1, 2. Sepulcris veteres panes imponebant, ÏV. 286. t, 2. In sepulcra incidere apud Gentiles mali ominis erat, II, 295, 2. In sepulcris extra urbes lupæ viliores habitabant, V, 68, 2. Sepulcris incubabant veteres ad somnia captanda, quia orant ampla et spatiosa, XI, 745, 2. Ea amant dæmones ob 1res causas, iWd. Intra sepulcra se abdebant, qui calamitatem declinabant, XIII, 416, 2. Cur sepulcra christiani in urbo et apud ecclesias habeant, II, 295, 2; XVI, 118, 2 et seq. Sepulcro in eodem sepulti conjuges, IV, i 284, I. Sepulcra duorum conjugum ab invicem separata divinitus conjuncta, *ibid.*

2° *Sepulcrorum religio et cura quanta*, IV, !33, 2. Sepulcrorum quanta fuerit Gentilibus cura, IX, 254, 2. Sepulcrorum curam magnam veteres habebant, XIX, 482, 2. Sepulcra mortuorum el ossa violanda non sunt, XIII, 549, 2. Eorum violatio apud omnes gentes gravis injuna et infamia habita fuit, IV, 233, 2. Ea etiam luentur Arabes, licet fori et barbari, *ibid.* Sepulcra violaro inhumanum est et barbarum, XII, 73, 2. Sepulcra Prophetarum exiruere laudabile est, sed non eo modo quo Pharisæi, XVI, 165, 2. In sepulcris extruendis tria peccata Pharisæi committebant, XV, 494, 2. Sepulcris carent superbi quæ sibi extruxornnt, III, 511, 2. Sepulcrum justi gloriosum, Job,, 94, 2.

3° *Sepulcra tum patriarcharum et prophetarum, tum apostolorum el martyrum.* Sepulcrum a quo emerit Abraham, XVII, 174, 1. Sepulcrum Mosis ignoratur, XX, 667, 1. Sepulcrum Jonæ in Assyria, XIV. 49, 2. Ipsum magna devotione a Christianis frequentatur, ibtd. Sepulcrum a Simone Machabæo in Modin ædificalum, quale, IV. 481, i. Usque ad tempora S. Hieronymi duravit, *ibid.* Scpulcra SS. apostolorum Petri et Pauli quam sint illustria, XVI, 648, 2. Sepulcrum SS. Petri el Pauli erat peregrinationibus frequens, XVIII, 12,2. Fuit item in honore regibus ot imperatoribus, 16,1. Sepulcra plurima martyrum cl virginum sunl Romæ in subterraneis specubus, XIX, 490, 2. Sepulcra sanctorum Romæ supersunt, non priscorum Gentilium palatia, XI, 358, 2.

4° *Sepulcri memoria et meditatio utilis,* Job, 44, 1, Sepulcrum domus uniuscujusque, 371, 1; 597, 2 ; 598, 1. Est domus æterna, 371, 1. Sepulcra docent nos veritatem, 459, 1. Sunt naluræ mysteria, 465, 1.

5* *Sepulcrum figurative sumptum.* Sepulcra concupiscentia» in deserto quis locus fuerit, et undo dicalur, XVHI. 72, 1. Sepulcro assimilantur Pharisæi, XII, 55, 1, 2. Sepulchro fœlido lingua maledica comparatur, XX, 154, 1, 2. Sepulcrum dealbatum typus est mulieris comptae, sed pulis-centis, VI, 201, 2.

SEPULTURA, *vide* Sepel ir e, Sepul cr um.

SEQUELA, Sequela Dei suadetur : quanta bona involvat. IX, 614, 1 (Vide Deus, cap. Vil, § VII).

Sequela Christi præcipitur sequendus h in modo vivendi. XV, 430.1 (Vide Jasus Chr ist us, cap. Vili, art vi).

SEQUESTER. Sequester idem est quod redemptor operis, X, 78, 2.

SEQUI. 1° Sequi aliquando capitur pro prose* *qui,* XIX, 46, 1.

2* Sequi Deum oportet, IX. 614, 1, 2. Id facile est, *ibid.,* 2. Sequi a tergo potentis Dei quid sit) X, 373. 2 *(Vide* Deus, cap. VII, § VII). Quomodo Petrus secutus sit Dominum, XVI, 649,1 *(Vide* Pe* thus). Sequi Agnum quocumque ierit, quid sit, XXI, 274, i.

SERA. Seræ arcanæ el astutæ quæ sint, IX, 593, 2,

SERAPniA (S,). S. Seraphia virgo et martyr contra lascivos a Deo est protecta. XVIII, 297. 4. Quam idolorum cultum sii detestata, XII, 465, 2.

SERAPHIM. Seraphim an idem ac Tberaphim, XHI, 330, 2. Unde dicantur, 600, 2. Seraphmorum ordo in cœlo asseritur, XI, 177, 2. Seraphim sic dicti ab ardore amoris in Deum, X, 340, 2. Seraphim ardentes sunl soptupliciler, XI, 168, 2. Seraphim proxime Deo assistunt, IV, 282, 2. Stipant Dei solium, XI, 169. 2. Non sunl iidem cum Cherubim Mosis et Ezechielis, *ibid.* Cur Seraphinos videat Isaías, Cherubim Ezechiel, *ibid.* Eorum alæ quid sint. 169.2; 170,1. An facies suas velent, an Dei, an utriusque, 170, 1, 2. Suas facies ex reverentia velant. Dei faciem ob 1res causas, 170.1,2 ; <71, 1,2. Seraphim Isaías fuerunt bipedes, non quadrupedes. XXI. 106, Seraphim Isaiæ vultum cur tegant, Cherubim Ezechielis non legant, XII, 504, 2. Si stent, quomodo volent, XI, 171,2. Ob tres causas volaluriunl, <71, 4, 2. Raro mittuntur, XXI, 22, 1. Aliquando magnis sanctis dantur in custodes, *ibid.* Is qui ad Isaiam missus, an ox ordine Seraphim fuerit, an tantum ita dictus ratione officii, XI, 177,2; XIX, 364, 2. Vidit tantum duos Isaias, XI, 171, 2. Cur canant ter *Sanctus,* 172, I, 2. Nos semper laudare Deum docent, <74. 2. In choro alternis canere docuerunt, 172, 1. Seraphim missus ad S. Franciscum stigmata ei sacra impressit, Will. 582, 1.

SERAPION ABBAS (S.). Serapion abbas quot habuerit sub se monachos, XI, 320, 1.

SERAPION (S.) Sindonis eremita. Serapion pauperi vestes donavit, II, 494, 2. Se in servunr vendi passus est, ut dominum converteret, I» 433, 1 ; X, 208, 2; 725, 2. Sect sua omnia «ledit in subsidium pauperum, idque quo Evangelio morem gereret. XV, 5, 2.

SERAPION monachus. Serapion monachus panem furari solitus, mox ul peccatum confessus est, a ten tallono omni et fame liberatus est, H, 37, 2; XIII, 460,2; XVII, 355, 1,2.

SERAPIS. Serapis quid, et unde originem habeat, I, 363, 2. Serapis erat vitulus corpore nigro, candida fronte, habens in tergo albam notam vel

maculam, XIII, 414,1, 2 (Fftfc Aprs, Vacca, Vitulüs).

SERARIUS. Serarius male numerat annos ab egressu Israel ad templum ædifiçatum, 111 573. 2.

SERENA. Serena, Diocletiani uxor, ab oo affect, •st martyrio, XVI, 274, I.

SERENITAS. Serenitatis signum est rubor aeris ^jspertinus, XV, 361. 1.

SERENUS. Sereno abbati quomodo angeli do-/5uni castitatis contulerint, XIII, 46,2.

SERI RE. Serendi leges variæ, XV, 324,1.

SERGIUS Paulus. Sergius Paulus, Cypri proconsul, qua occasione a S. Paulo conversus : relatus est inter sanctos, fuitque Narbonæ episcopus. XVII, 279, 2; XVIII, 37, 1; 240, 1.

SERGIUS martyr. Sergius martyr a seryo olim suo Antiocho dire tortus et vexatus, XII, 423, 1.

SS. Sergius et Bacchus a servo fuere morti adju-¿icatii IX. 677, 1.

SERGIUS III Pontifex. Sergius III, Pontifex primum suum nomen mutavit, XIII, 11, 1, 2.

' SERGIUS RISIUS. Sergius Risius Maronita, archiepiscopus Damascenus auctor est versionis Ara» bicæ Bibliorum, et Biblia Arabica in latinum convertit, IX, 24. I ; XI, 100, 2 ; XIII, 222, 2.

SERGIUS ABBAS. Sergius abbas agricolam injuriantem leni responso placavit, et monarchum fecit. V. 446, 2.

SERGIUS GALBA. Sergius Galba imperator militaris tenax fuit, II, 481, 2 *(Vide* Galba).

SERIA. Seria non statim a mensa tractanda sunl, X, 155, 2.

SERICEUS. Sericeus color quis dicatur, XIV, 365, 1.

SERICUM. Sericum quid sit, et undo formetur, XII, 610, 2. Quomodo id conficiatur, *ibid.* Sericis induti et immundæ conscienti», sunt Belo Babylonio similes, XIII, 190, 2.

SERIES. Series priscorum regum Persarum, IV, 202, 2; 203, 1. Et pontificum Judæorum a captivitate Babylonica ad Alexandrum Magnum, 203,1,2. Et aliquot regum Medorum, 316, 1. Series Seloucidarum in Syria, 406, 1, 2. Plolemæorum in •figyplo, 407, 1, 2. Item Machabæorum qui populo præfuero ut pontifices et ut principes, *ibid, lem* pontificum ab Alexandro Magno usque ad ihristum, 408, 1, 2. Et Cleopairarum, 466, 2.

Series damnandorum et eligendorum an sit inHlibilis et certa, XIII, 437, 1 *(Vide* Damnati, Electi).

SERMO. I. Slamo Dei.—.Sermo Dei est vivus et efficax, XIX. 388, 1 : Fwui *est enim sermo Dei, et ifficax; et penetrabilior omni gladio ancipiti.* Quomodo Mt gladios anceps, *ibid.,* 2 et seq. Per hunc etiam Dei Filius intclligi potest, 388, 1. Senno Dei est velocissimus, *Psalm.* II, 466, 2 : *Qui emittit eloquium* tuum *terra, velociter currit sermo ejus.* Cur sermo Dei dicatur ignitus, VI, 429, 2 el seq. : *Omnis sermo Dei ignitus, clypeus est sperantibus in se, ne addas quidquam verbis illius, et arguarís inveniarisque mendax.* Est clypeus contra omnes tentationes, 431, 1. Sermo Domini quomodo Jeremiæ factui sit quasi ignis, XII, 160, 2: *Et dixi : Non recordabor neque loquar ultra in nomine illius : et factus est in corde meo quan ignis exxsluans, claususque in ossibus meis.* Sermones Dei in cordo ponendi. *Job,* 478, 1 : *Suscipe ex ore illius legem, el pone sermones ejus in corde tuo* (Vide Verbum).

H. Sermo Christi.—Sermo in monto, et sermo post cœnarn *(Vide* Jesus Christus).

III. Sermo hominum.— !• *Sermo pro loquela, verbo, colloquio.* Primo. *Quanti momenti sint sermones.* Sermo est mentis imago et interpres, IX, 165, 1 : *In lingua enim sapientia dignoscitur; et sensus, et scientia, et doctrina in verbo sensati.* In sermono noscitur prudentia vel imprudentia viri, V, 353, 1 : *Doctrina sua noscetur vir : qui autem vanus el excors est, patebit contemptui.* Sermo prolatus ostendit qualo sit cor, et qualiter excultum, X, 24, 1, 2; 25, 4 : *Sicut rusticatio de ligno ostendit fructum illius, sic verbum ex cogitatu cordis hominis.* Sermone crebro vir exploratur, 25, 1. Sermones causant homini bonum vel malum, praemium vel supplicium, V, 583, 1 : *De fructu oris viri replebitur venter ejus, et genimina labiorum ipsius saturabunt eum.* Sunt manus linguae, 584, 1 : *Mors et vita in manu lingua: qui diligunt eam, comedent fructus ejus.* Sermonem moderans ost vir sapiens, 554,1 : *Qui moderatur sermones suos, doctus et prudens est, et pretiosi spiritus vir eruditus.*

Secundo. *Quales esse debeant sermones ut sint boni, el eorum effectus.* Sermo omnis utilis a Dei gratia proficiscitur, V, 481, 1 : *Hominis est animam preparare, et Domini gubernare linguam.* Sermonis dulcis variæ species, 508, 1, 2 : *Pavus mellis composita verba, dulcedo anima, sanitas ossium.* In quatuor rebus consistit, 506, 1 : *Qui sapiens est corde, appellabitur prudens; et qui dulcis eloquio majora percipiet.* Sermo sanctorum favo mellis comparatur, VIII, 70,1, 2 : *Pavus distillant labia lua, sponsa, mei et lac sub lingua tua.* Quis sit sermo sapidus, XIX, 111,2 : *Sermo vester semper in gratia sale sit conditus, ul sciatis quomodo oporteat vos unicuique respondere.* Salo prudenti® sermones maxime condiendi, *Job,* 159,2 : *Numquid..... poterit comedi insulsum, quod non est sale conditum?* Quis sermo opportunus dicatur, V, 467, 1,2: *Lxtalur homo in sententia oris sui, el sermo opportunus esl optimus.* Sermo sapientis sapientiam redolet, 446, 2 ot seq. Quomodo sint recti sermones sapienti», V, 206, 2 : *Justi sunl omnes sermones mei, non est ei? pravum quid, neque perversum. Recti sunt intelligtntibus, et aqui invenientibus scientiam.* Sermo sapions dedecet stultum, maximo cum vita ejusdem et actio

discordat, VI, 302, 1, 2: *Quomodo pulchras fruslra habet claudus tibias, sic indecens est in ore stultorum parabola.* Sonno rarus docet sapientem, V, 554, 2 : *Qui moderatur sermones suos, doctus et prudens est, et pretiosi spiritus vir eruditus.* Sermo fidelis vocatur cerlus el indubitatus, XIX, <85, i : *Fidelis sermo, el omni acceptione dignus : quod Christus Jesus venii in hunc mundum peccatores salvos facere.*

Sermo suavis ot prudens mentem mire afficit ot delectat, X, 336, 1 : *Tibix et psalterium suavem faciunt melodiam, el super utraque lingua suavis.* Sermo hilaris et suavis animum animal et vivificat, V, 369, 2 : *Moeror in corde viri humiliabit illum, el sermone bono fetificabitur.* Sermonis dulcis effectus, 508, 1. Sæpe laborem ab homine tollit, 510, 4» Sermo hominis pii est clara lux, VI, 83, t : *Lucerna Domini spiraculum hominis, qux investigat omnia secreta ventris.* Per eum homo secreta sua alteri pandit, *ibid.* Sermo opportunus a sapiente prolatus magnam energiam habet, 264, 1,2; 265, 2 et seq. Sermonibus spiritualibus anima repletur, V, 583, 4. Sermo cibo comparatur, X, 239, 2: *Omnem escam manducabit venter, el est cibus cibo melior. Fauces contingunt cibum ferx, et cor sensatum verba mendacia.* Sermo stili® similis est, XII, 650, 2.

Olim sermones super mensam moderabatur modimperator, X, 442, i. Sermones docti mens® adhibeantur, <48, 2. Sermo alterius loquentis non est interrumpendus, IX, 339, 1 : *Priusquam audias, ne respondeas verbum, et in medio sermonum ne adjicias loqui.*

Tortio» *Sermo malus fugiendus.* Sermo malus putridus dicitur, XVIII, 645, 2 : *Omnis sermo malus et ore vestro non procedat, sed si quis bonus ad xdificatxonem fidei, ut det gratiam audientibus.* Cordis mali indicium est, *ibid.* Sermo stultorum multos defectus habet, V, 283. 1 : *Sapiens corde prxeepta suscipit; stultus exditur labiis.* Sermo jactantiae imperitum decet, *Job,* 279, 4. Sermo malus fugiendus, V, 124, 2: *Remove a te os pravum, el detrahentia labia sint procul a te.* Est velul ignis in sinu, 176, 1. Sermo terribilis quis sit, quæ damna creet a superiore in subditum prolatus, 369, 2 et seq. (Fida Lingua. Loquela, Sbntrntia, Verbum).

2° *Sermo spedalini pro predicanone sumptui.* Sermo Dei ardenter depromendus, XX, 360, 2 : *Unusquisque sicut accepit gratiam, in alterutrum illam administrantes. Si quis loquitur, quasi sermones Dei.* Sermo concionatoruin sit sedatus et solidus, XX, 72, 2. Sermo brevis placet præ prolixo,XIX, 524, 1 : *Rogo aulem vos, fratres, ul $Uf* feratis verbum solatii. Etenim perpaucis scripsi vobis.* Sonno præconum Evangeli! debet esse sale in gratia conditus, 111, 1. Senno sapientiæ Christian® qualis esse debeat, XVIII, 264, 2 etseq. * *Qux et loquimur non in doctis humante sapienti* verbis, sed in doctrina Spiritus, spiritualibus spiritualia comparantes.* Sermo de Assumptione beat® Mari® qui extal tom. IX operum S. Hieronymi non est sancti doctoris, nec Sophronii, sed alterius posterioris, XVI, 78, 1 (Vide Concionator).

SEROTINUS. Serotinus imber in Palestina est qui in vere cadit ad segetes incrassandas, **V, 499,i; XIII**, 867,1 ; 504, 4,2; 570, 2; 60S, 2 ; **XIV, 476,4.** (Vide Pluvia).

SERPENS. 4° *Serpens qui Eoam lentavit.* Serpens quis Evam lentaverit,1,97,1.Ejus species apte convenit diabolo, *ibid.,* 2. Quomodo eum loquentern Eva non exhorruerit, 98. t. Quale fuerit serpentis genus, *ibid.* Non fuit draco, 98, 2. Ejus artificium in tenlanda Eva, *ibid.* Alios sermones tentationi praemisit, *ibid.* Loquebatur ambigue, 99, 1. Ejus quinque mendacia, *ibid.,* 2. Serpenti qui Evam decepit, Deus graves poenas inflixit. M, 37, 2. Serpens quomodo sit maledictus. 1, 104, 2. Quomodo inter ipsum et mulierem sit inimicitia, 105. 4. An etiam ante maledictionem super pectus gradiebatur, 104, 2. Ejus maledictio et pœna quam fuerit congrua, 105, 1. Serpentis caput quid moralitcr significet, 407. 1. Inimicitiae inter mulierem et serpentem quid allegorie* significent, <07, 2.

2° *Serpentium natura.* Serpens cur hebraico vocetur *arum,* id ostastutia, V, 368, 2. Serpentis astutia in quo sita sit, 23, 2. Serpentium astutia et vafrities, VI, 137, 2. Serpens quam sil prudens, ejus velocitas perplana, V. 410. 2 etseq. Serpentium prudentia nobis imitanda, XV, 267, I etseq. Cur pedore el ventre dicatur repere mystico sensu, V, 470, 2. Serpentes quomodo quadraginta diebus jejunent, XV, 118, i. Hieme non comedunt, 119, i. Serpenti quomodo pulvis sit cibus, XI, 756, 1, 2. Serpentes proprio terram comedunt, XIV, 150, 4. Serpens vini avidus el mulierum hostis, X, 7, 2. Serpentes sunl acri visu, el unde, V. 450, 2. Morsu pugnant ct necant, 512, 2. A serpente morsus dolorem initio non sentit, VI, 207, 2. Serpentes etiam integros pueros deyorant, XXI, 243,2. Serpentes magni sunt in India, 140,1. Serpentes ignivomi aliquando visi, 11,305,4; XXI. 240, 2. Serpentis ictus extis serpentium curatur, X, 176,2. Serpente necato fugantur reliqui serpentes, XI, 37, 2. Serpentem insectatur cervus, 447, 2. Serpentes ab hominibus domantur, XX, 152, 1. Serpentes pios viros reverentur, II, 305, 1. Serpentes viris apostolicis non nocent, XVI, 148, 2.

Serpentes esse nature immortalis et divinæ censebant veteres, XIII, 192, 4. Serpentes erant ethnicis numina, XVIII, 52, 2.

Serpentes eliam in gehenna impios torquebunt, X, 320, 2. Per cos impiorum virulentia et invidia optimo puniiur, 321, 2.

3* *Serpens quid significet allegories el tropologice.* Serpens in orbem revolutus annum semper

redeuntem représentât, VI, 451, 2 et seq.: VII, 129. I. Serpentes dæmonum sunt symbolum, Vf 268, I ; IX, 663, <. Item meretricum, V, 268, I. Serpentis et mulieris analogia, IX, 683, 2. Serpens vectis <.st diabolus, cur, XI, 384, 2. Serpens antiquus est diabolus, cur, XXI. 246, 2 ct seqq.

*• *Serpentes igniti in populum Hebræum immisi,* II, 304. 2; XI, 295, 2. Undo serpentes qui Hebraeos in deserto afflixere, dicti sunt igniti. XVHI. 342. 1.

5® *Serpens æneus.* Serpens æneus cur a Mose in deserto sit erectus, XVI, 343, 2. Serpens æneus erectus ad sanandos vulneratos a serpentibus ignitis, II, 305, 1. Quaro æneus, *ibid.* Fuit in hasta vexillari erectus, XVI, 344, 1. Erat figura Christi crucifixi, II. 305, 2; XVI. 343. 2 ; XVIII, 130. 2. Ejus cum Christo analogia, XVI, 344, t. Hunc serpentem Ezechias rex confregit, II, 306, 2.

SERRA. Serra lignea Isaiæ typus est crucis Christi, XVIII, <83, 1 ; XIX, 488, <, 2 *(Vide* Isaías).

SERTUM. Serta cur dentur virginibus et doclo-ribus mortuis. XII, 247, <♦

SERVARE. Servaro mandatum sino macula quid sit, XIX, 263, I (Fide Mandatum).

SERVIRE, SERVITUS, SERVUS. I. Servire Deo. *i* Servum bei el Christi esse quam honorificum sit, IX,* 89, I ; <55, i, 2 : *Qui serviunt ei* (sapientia*) *obsequentes erunt sancto, et eos qui diligunt illam, diligit Deus ;* 61 4, 2 : *Gloria magna est sequi Dominum : longitudo enim dierum assumetur ab eo;* Kill, 508, 2 : *Super servos meos et ancillas in diebus illis effundam spiritum* meum; XX, 13, 1: *Jacobus, Dei Domini nostri Jesu Christi servus, duodecim tribubus quæ sunt* i/i *dispersione, salutem.* Qui servi Dei vocali sint, et sosie vocarint, XHI, 508, 2. Servus Dei titulus nobilissimus Mosis. II, 536, < : *Mortuusque est ibi Moyses servus Domini, in terra Jfoab, jubente Domino.* Servus Paulo est nomon honoris, XIX. 3, 1 : *Paulus el Timotheus, servi Jesu Christi.* Servire Deo regnaro est, IX, <54,2; 155, 2; 614. 2; XVIII 40*, 2;* XX, 653, I *: Judas, Jesu Christi servus, (reter autem Jacobi, his qui sunl in Deo Patre dilectis, et Christo Jesu conservatis et vocatis. Misericordia vobis et pax, et charitas adimpleatur.* Servitutis Dei el hominum differentia, III. 631, 1,2 ; el IV. <55, 1,2 : *Cumque vidisset Dominus quod humiliati essent, factus est sermo Domini ad Semeiam, dicens : Quia humiliati sunt, non disperdam eos, daboque cis paululum auxilii, et non stillabit (uror meus super Jerusalem per manus Sesac; verumtamen servient ei, ut sciant distantiam servitutis mcæ, et servitutis regni 1er-r* «rum. Servitus Dei quiesci regnum, XII, 422, 2. Servientes Deo sunt inexpugnabiles, IV, 326, 1 : ibicumqur *ingressi sunt sine arcu et sagitta, et obr 'u icuto et gladio, Deus eorum pugnavit pro eis, et* vicit, *binon fuit qui insultaret pupulo isti. iv quando recessit a cultu Domini Dei sui.* Servitus cordis dat ei veram libertatem, V, 477, 1.

2° *Servi Dei el Christi quales esse debeant,* Psalm. II, 267, 1 : *Servi Dei quinam, et qui filii filiorum,* Psalm. I, 191, 2. Servitus Dei in quatuor rebus consistit, scilicet, *primo,* in cognitiono Dei; *secundo,* in officiis charitatis ot benoyolenliæ ; *tertio,* in officiis religionis ; *quarto,* in custodia mandatorum, et in officio virtutis, IX. <55, 1,2. Quam j Christo servirò teneamur, XX, 265, 1 : *Scientes quod non corruptibilibus auro vel argento redempti estis de vana vestra conversatione paternæ traditionis ; sed pretioso sanguine quasi agni immaculali Christi, et incontaminati.* Servire nomo potest Deo et regi et placere utriquo, XIII, 80, 2. Servorum Christi gloria in passiono et cruce consistit, XV, 460, I, 2. Serviendum Deo cum pudore et metu, XIX, 510, 2 : *Itaque regnum immobile suscipientes, habemus gratiam, per quam serviamus placentes Deo, cum metu et reverentia.* Servi Dei nihil ejus servitio subtrahant, sed lotos in so dedicent, XX, 72, <. Cur servum inutilem se dicat, qui aliquid meruit, XVI, 231, 2; 232, 1 : *Cum feceritis omnia quæ prxeepta sunt vobis, dicite : Servi inutiles sumus, quod debuimus (acere, fecimus.* Servi Dei omnes dæmones adversarios habent, 135, f. Servitus Dei est semper do novo inchoanda, IX, 502, 2 : *Cum consummaverit homo, tunc incipiet : et cum quieverit, operabitur.* Servi Dei quomodo a Christo in cœlo honorentur, XVI, 177, 2: *Beati servi illi, quos cum venerit Dominus, invenerit vigilantes; amen dico vobis, quod præcingel se, cl faciei illos discumbere, el transiens ministrabit illis (Vide* Deus, cap. VI, § VII).

II. Servi, servitus apud homines. — I0 *Servitutis origo el natura.* Servitutis quæ fuerit prima origo, X, <86, 2. Servitus quare et qua occasiono inducía, XX, 465, 2. Servitus olim erat arcta, XVI, <79, 1. Servilus in jure æquiparatur morti, et vocatur mors civilis, XIII, 673, 2. Servorum est puerorum magna affinitas, *Psalm.* II, 267, 1. Servitus et oppressio dicitur stuprum, XII, 28, 2. Servi emblema, XVI, 671,2. Servorum olim erant tria genera, XIX, 3, 1. Servitus quam sit turpis, XVHI, 671, 1. Servitute vita redimitur, *Job,* 769,2. Servitus gentilitia mancipiorum apud Christianos jam exolevit, XVHI, 671, 2. Servilus stultis convenit, V, 308, 2. Servus et stultus inter so comparantur, 10, 2. Servi quare dicta sunl mancipia, X, 186, 1, 2. Servi, seu mancipia cur dicantur corpora, IV, 301, 1; XXI, 329, 1, 2,

2® *Varii populorum usus circa servos el servorum manumissionem.* Primo. *Apud Hebræos.* De servo lex judicialis, I, 609, 2. Servi matrimonium quando apud Hebræos solvebatur, 610, i. Servus gentilis ad Hebræos fugiens retinendus orat, nec bero reddendus, VI, 436, 2 et seq. Servos Ilebræos dimittebant Judæi anno sabbatico ot remissionis, sed non alienigenas, 11, <74, 2; XII. 248, 4. Ser-

vus apud Judæos anno septimo solus fiebat liber, anno vero quinquagesimo secuin uxorem ct liberos educebat. H, 173, 2. Servus dimittendus cum veste cum qua intravit, I, 610, 1. Servus anno septimo debebat exire liber ab hero et uxore, *ibid.* Si vero libertate nolebat uti, applicabatur ad heri ostium, et ejus aures subula perfodiebantur, et quid hoc significabat, I, 610, 2; XIX, 453, 2. Servorum Hebræorum et Gentilium dispar erat ratio m liberatione a servitute, 611, 1.

Secundo. *Apud alios* populorServi olim tondebantur, XI, 208, 1 ; XII, 70, i ; XIV, 78, 1. Servi olim erant nudipedes, XII, 609, 1; XVHI, 680, 1. Servi domini sui nomen olim in corpore vel fronte ferro inustum gerebant, XII, 568, 2 ; XXI, 163. 2. Cur iis notæ inurerentur, XVHI, 581, 1, 2. Servis perpetuis olim aures perforari solebant, XIII, 327, 2. Servi curvi el depressi incedunt, 300, 1. Servi solent in tortura de crimine admisso interrogari, IX, 600, 2. Servis de domino acerbo conqueri non licebat, 1 II, 353, 2 el seq. Servi a pæderastia arcebantur, XVIII, 53, 1, In servitutis signum Persæ aquam et terram petebant, IV, 320, 2.

Servi Romæ in necessitate militi© ascribendi, ad pileum vocabantur, XVIII, 355, 1. Et tunc candida veste et calceo donabantur, XVIII, 288, 1 ; XX. 300, 1. Quin et manus iis imponebantur, XIX, 232, 2. Caput quoque virga tangebatur, XIX, 248, 2.

3® *Qux sint servorum erga heros suos officia.* Servos non decet præesso principibus, VI, 10, 2 et seq. : *Non decent stultum delici*, nec servum dominari principibus.* Eorum est servire, non dominari, 10, 2 et seq. Servus, si dominotur, fit superbus el insolens, VI, 11,1; 457, 1, 2: *Per tria movetur terra, et quartum non potest sustinere : per servum cum regnaverit : per stultum cum saturatus fuerit cibo*..... Hic in potentes el liberos sævit, VI, 11, 2. At non servus qui animo ot sapientia pollet, *ibid.* Hic humilis est ct modestus, *ibid,* et 2. Servi cur cum omni timore dominis subditi esse debeant, XX, 300, 2 : Serui, *subditi estote in omni timore dominis, non tantum bonis et modestis, sed etiam discolis.* Dominis sincero obediant, propter Deum, XVIII, 670, 2 : *Servi, obedite dominis carnalibus cum timore et tremore, in simplicitate cordis vestri, sicut Christo : non ad oculum servientes, quasi hominibus placentes, sed ut servi Christi, facientes voluntatem Dei ex animo, cum bona voluntate servientes, sicul Domino, et non hominibus: scientes quoniam unusquisque quodeumque fecerit bonum, hoo recipiet a Domino, sive servus, sive liber ;* XIX, 108, 2 : *Servi, obedite per omnia dominis carnalibus, non ad oculum servientes, quasi hominibus placentes, sed in simplicitate cordis, timentes Deum ;* 331, 2 : *Servos dominis suis subditos esse, in omnibus docentes, non contradicentes, non fraudantes, sed in omnibus fidem bonam e/e~tendentes, ut doctrinam Salvatoris nottri Dei ornent in omnibus.* Servi non solvuntur a dominorum suorum jure per libertatem Christianam, XVIII, 309, 1,2 : *Unicuique flcut divisit Dominus, unumquemque sicut vocavit Deus, ita ambulet;* 311, 1 : *Unusquisque in quo vocatus est, fratres, in hoc permaneat apud Deum;* 670, 2. Servilus non est conditio Christiano indigna, 310, 1 : *Unusquisque in qua vocatione vocatus est, in ea permaneat. Servus vocatus es ? non sit tibi cur* : sed el si potes fieri liber, magis utere. Qui enim in Domino vocatus est servus, liberius est Domini; similiter qui liber vocatus est, servus est Christi.* Fidelibus servilus est libera, imo libelas, IX, 321, 1 : *Servo sensato liberi servient.* Servi Judæorum christianis principibus parentium, si fieri velint Christiani, liberi fiunt, XVIII, 311, 2: *Pretio empti estis, nolite fieri servi hominum.* Servitus virtuti non obest, quod variis exemplis docetur, 1, 433, 1 : *Quantoque opprimebant* (Ægyptii) *eos* (Hebræos), *tanto magis multiplicabantur, et crescebant.* Servi olim ob christianismum male ab heris excipiebantur, et patientes erant. XX, 302,1. Servire honestum vili, infelicitas magna est, IX, 676, 2 : *Beatus qui habitat cum muliere sensata, et qui lingua sua non est lapsus, et qui non servivit indignis se.* Servis cavenda furta, amanda fidelitas. XIX, 331, 2. In quo eorum fidelitas sila sit, sint taciturni, X, 188,1, 2.

4« *Servis quid domini debeant, Job,* 618, 2: Si *contempsi subire judicium cum servo meo ei ancilla inea, cum disceptarent adversum* ma, *quid enim faciam cum surrexerit ad judicandum Deus ? et cum quxsierit, quid respondebo sili? Numquid non in utero fecit me, qui et illum operatus est, et formavit me* tn *vulva unus T* Servi dominis natura sunt æquales.tâtd. In quo dominis sint pares, in quo impares, XIX, 253, 1 : *Quicumque sunt sub jugo servi, dominos suos omni honore dignos arbitrentur, ne nomen Domini et doctrina blasphemetur. Qui autem fideles habent dominos, non contemnant, quia fratres sunt : sed magis serviant, quia fideles sunt et dilecti, qui beneficii sunt participes.* Servi non malo tractandi, verbis nec verberibus, IX, 241,4 : *Non lxdas servum in veritate operantem, neque mercenarium dantem animam suam.* De servis benigno tractandis apophthegmala, II, 174, 1 : 5i *paupertate compulsus vendiderit se frater tuus, non eum opprimes servitute famulorum.... mei enim servi sunt, el ego eduxi eos de terra Ægypli : non veneant conditione servorum. Ne affligas eum per potentiam, sed metuito Deum tuum;* 452, 1. Servi objurgati ct duro habiti fugam parant, V, 341, 2. Si sorvi æquo durius tractentur, fugtim adornant, sibique necem conciscunt, X, 189. 2 el seq. : *I*scris eum injuste, in fugam convertetur : ei st extollens discesserit, quem qu*ras, et in qua via*

*qv*ras illuni, nescis.* Servi flagellis assueti, illa sibili faciunt, V, 533, 2 : *Plus proficit correptio apud prudentem, quam centum plag* apud stultum,* Servi cujusdacn durius tractati do seipso vindicta, X, 489, 2. Seros plerumque patiuntur immorigeros, qui Deo sunt inobedientes, XII, 249,2 A servo torqueri dolorosum ct grave, 423, i : *Servi dominati sunl nostri : non fuit qui redimeret de manu eorum.* Quando compedibus sint vinciendi, variæ eorum pœnæ, X. 187, 1 : *Jugum et lorum curvant collum durum, el servum inclinant operationes assidu*. Servo malevolo tortura el compedes.* Si duri sunt, flagellis sunt frangendi, 366, 2. Sed cum judicio ot moderato, 188,1: *In opera constitue eum ; sic enim condecet illum. Quod si non obaudierit, curva illum compedibus; el non amplifices super omnem carnem: verum sine judicio nihil facias grave.* An verberandi seni eo tantum nomine quo servi sint, *ibid.* Servi non sunt temero apud herum accusandi, VI, 437,4 ; *Ne accuses servum ad dominum suum, ne forte maledicat tibi, et corruas.*

Servus regendus ut asinus quo sensu, X, 484,1 : *Cibaria^ cl virghi, el onus asino: panis, et disciplina, el opus servo.* Quid illi debeatur, *ibid.* Recto asino comparatur, 185,1. Cur servi sint capite diminuti, *ibid,* Sæpo sunt indociles, *ibid. Servi* sa po dimidio mentis carent, VI, 406, 2 : *Servus verbis non potest erudiri, quia quod dicis intelligil, et respondere contemnit.* Non sunt delicate ab initio nutriendi, V, 408, 2 ot soq : *Qui delicate a pueritia nutrii servum suum, postea sentiet cum contumacem.* Non sunl permittendi otiari, X, 186, 4 : *Operatur in disciplina, el quæril requiescere : laxa manus Uti, el qu*ril libertatem.* Onere gravati, quærunt requiem ; si requiescant, ad libertatem aspirant, *ibid.,* 1, 2. Opero premendi assidue, 487, 1, 2 : *.Mille illum in operationem, ne vacet : multam enim malitiam docuit otiositas.* Servi non tamen opprimendi laboribus, *Job,* 619, t ; 632, L Servus piger operationem detrectat, X, |6", L Servi raro fiunt secretorum herilium parlicipes, XVI, 566, 2.

Servorum multam curam gerit justus, V, 355, 2: *Novii juslusjumenlorum suorum animas ; viscera aulem impiorum crudi lia.* Servi pro naturali sua indole, ab hero docendi sunt, VI. 406, 2. Servus prudens ab hero bene tractandus, *ibid.* Servi fideles benigne habendi, XV, 227, I.Quid prudentibus servis heri prestare debeant, IX, 241,2: *Servus sensatus sil libi dilectus quasi anima tua: non defraudes illum libertate, neque inopem derelinquas illum.* Libertatem tales merentur, quin el in filius cooptari, *ibid.,* 2. Apud Gallos eadem cum heris pyra cremabantur, *ibid.,* 2. Fideles amandi et curandi a domino, X, 188, 1 : Si *est libi servus ftdelü, sil libi quasi anima hia : quasi fratrem* tuum *sic eum tracta : quoniam in sanguine anim* comparasti illum.* Ab hero in sanguine anima* comparantur, 189, 1. Sunt ut con* servi tractandi, 188, 2. Sunl ul filii tractandi, XVIII, 672,4 : *Kt ros, domini, eadem facite illis, remittentes minas, scientes quia el illorum, el* restcr *Dominus est in caelis; el personarum acceptio non est apud eum,* XIX, 246, 4. Si boni sunt, non contemnendi, XIX, 341, 2» Imo legi et Evangelio auctoritatem conciliant, 332, 1.

Servus prudens iram viri prudentis sedat, V, 573, 1. Servi boni moribus heri so accommodant, IX, 242, 4. Plores pro dominis mortem oppetiere, *ibid.* Ob sapientiam sunt liberi et reges, 321,1,2: *Servo sensato liberi servient : et vir prudens et disciplinatus non murmurabit correptus,et inscius non honorabitur.* Olim toti familiæ praeficiebantur, quin el in filios adoptabantur, *ibid.,* 2. Servi multi clari evaserunt, 322, Servus prudens ob sapientiam filios stultos heri sui reget, V, 522, 2 : *Serovs sapiens dominabitur filiis stultis, el inter fratres hxreditalem dividet.* Ex amoro obsequens hero vero est liber, VI, 406, 2. Servi nonnulli sunt ad regnum evecti, VII, 185, 2. Servi exaltati regimen superbum intolerabile, IX, 677, 4 : *Beatus qui ha* bitat cum muliere sensata, et qui lingua sua non est lapsus, et qui non servivit indignis se.*

&> *Servitutes vari* liebrxorum.* Servitutes Hebræorum variæ simul escendunt ad conium et undecim annos, III, 447, 4,2. Servitus Ilcbræorum in Ægypto fuit typus captivitatis Babylonie®, et utraque fuit typus tyrannidis peccati ot concupiscenliæ, XIV, 262, 1 *(Vide* Hbbr ÆI).

6« *Servitus Veteris Testamentan duobus consistebat,* XVII, 558, 4.

SERVITÆ. Servitarum ordo undo habuerit initium, IX, 212. 2.

SERVIUS TULLIUS. Servius Tullius, sextus Romanorum rex,o serva natus est, sed ingenua indole, VI, 44, 4. B servo rex factus est, IX, 322, 4. -'3

SERVULUS (S.). S. Servuli pauperis felix ex hoc vita migratio, II, 321,2. In morte angelorum mclodiarn audivit, XIX, 363, 4. 8. Servulus ob patientiam in assidua paralysi ab angelis in coelum ductus est, IX, 352, 2; XXI, 414, 4.

SBSACII. Sesochnon est rex Ægypti, nec/Ethiopia», sed Babylonis, qui ultimus bibit calicem ir® Dei. unde sic dictum, XII, 196, 2. Idquo per alphabetariam commutationem, *ibid.,* ct 197, i. Cur sic litteras Jeremías commutarti, 197, 4,2.

SESAMON. Sesomon csl placenta mollita nuptialis, ea convivis dabatur, XII, 613, 2.

SESOSTRIS. Sesostris regis insolentia, XI, 358. 4.

SESSIO. !• Sessio est judicum et otiantium, XII, 404,2. Sessio proprio judicum est, XV, 433,1. Sessio arcta convivis valde molesta est, X, 123,2. Sessio judiciaria promittitur omnibus qui, relictis omnibus, Christum pauperem pauperes sequuntur, 434, 4.

î» Cor sessio angeli super lapidem sepulcri Domini facta sit, XV, 648, 2.

3» Sessio Deo magis propria est quam statio, XII, 494, 1. Sessio Christi (hds Jesus Curistus, Sedrrb).

SBTH. Selh quid significet hebraice, I, 123, t ; X.530. 2. Selh cum Sem Diio Noe comparatur, X, 530, 1 el seq'. Ejus vita et progenies, 531, 1. Ejus sanctitas, 530, 2. Christum patrem sanctorum représentât, 531, i. Ejus raptus et prophetia, iiid. Fuit resurrectionis typus, 530, 2.

SETHIANI. Selhiani hærelici multa de Magis, et stella eis apparento, finxerunt, 76, 2.

SETINA. Setina vina erant olim delicatissima, non modo, VI, 395, 2.

SETTIM. Sellini quis locus, et ejns situs, XIII, 526, 1,2. Arbores in eo nascentes dictæ sunt ligna Settim, 526, 1, Setliin fuit typus coeli ob septem analogias, 527,1, 2.

SEVERIANUS. Severianus Gabalensis episcopus quando floruerit, XV, 655, 1.

SEVERIANI. Severiani hærelici docebant tnulieresesse opus Salanæ, IX, 682, i, XIX, 225, 1. Docebant etiam a vino abstinendum, quod a Satana productum esset, et eo quod vilis a diabolo oria. X, 136, 2; XIX, 225, 1. Severiani aliquot Pauli epistolas o sacro catalogo abraserunt, XVIII, 4,2.

SEVERINUS (S.) episcopus Coloniensis. S. Severinus animam S. Marlini ad coelos abeuntem vidit, XIX, 324, 2; 363, 1. Ejus prudenti® axiomata, V, 362, 1, 2. S. Sovcrinus in purgatorio punitus hoc solo nomine et culpa, quia in aula regia constitutus, imperialibus consiliis vehementer i plicatus, Canonie® synaxis officia per distici i liorarum spatia non persolvit, XVII, 113, 2.

SEVERINUS (S.). S. Severinus arbori maledicens cam arefecit, ei benedicens, eam virori restituit, XII, 762, 2.

SEVERITAS. Severitas patris in filias, eas castas servat, IX, 244, 1 (ITrfe Pater). Severitas vultus detractorem remoratur no detrahere pergat, X, 60, 2 (Fide Detractor). Severitas moderata episcoporum solol esso odiosa subdilis, XVIII, 495,1. Offendit eos quoquo severitas juvenum prælatorum XIX, 177, 2.

SEVERUS imperator. Severus imperator philosophia* fuit studiosus, X, 2, 2 Nil statuit unquam nbsquo peritorum assensu, V, 324. 1. Unde omen r.ortis acceperit, IX, 635, 1. Morions filios ad concordiam hortatus est, V, 581, 1.

SEVERUS AFER imperator. Severus Afer imperator cur dictus sil Pertinax, XIII, 295, I.

SEVERUS SULP1TIUS. Severi Sulpitii error ftlstoriam Judith ad tempora Artaxerxis Ochi ro-/erenlis, IV, 343, 2. Severi Sulpitii decepti fraudulenter silentium, XI, 416, 2. Ejus dialogi duo apocryphi, XIX, 153,1.

SEVERUS abbas. Severus abbas sola prope Eucharistia vitam duxit, XIV, 471,1.

SEX. Sent dies creatio n?, mundi significant sex millia annorum quibus durabit hæc fabrica mundi, I, 77, 1. Sex mille annis an durabit mundus, XIV, 242, 2; XXI. 352, 2 *{Vide* Muxnus).

Sex cubili et palmus quid tropologice signift. cent, XII, 784, I, 2. Sex cubili sunl vita activa et contemplativa, 793, 2.

Sex menses inter conceptionem Joannú Baptists et Christi intercessere, XVI, 14, i, 2 *(Vide* Jesus Christus).

SEXAGESIMUS. Sexagesimus numerus perfectus est, quare, VIII, 8, 1.

SBXAGINTA. Sexaginla fortes Ecclesiæ sunt pastores, doctores et sancti, VIII, 8, 2. Sexaginla cubitis bonorum operum perfectio denotatur, XII, 796, 1.

SEXTARIUS. Sextarius Judaicos an fuerit aqualis Attico, II, 93, 1, 2. Sextarius Romanus, Atticus, Hebræus, divers» erant capacitatis, XVI, 330, 2.

SEXTIUS. Sextius philosophus cur esu carnium abstineret, XIII, 14, 1, 2.

SEXTUS. Sexta hora orationis quæ. XVIII, 233. 2. Sexta hora cur orent Judæi et Christiani, XIII. 80. 1. Sexta hora erat prandii, XVII. 94, i.

SEXTUS TARQUINIUS. Sextus Tarquinius primores Gabinorum occidit, III, 511, i.

SEXUS 1' Sexu carent angeli, XIX, 435, 2.

2' Sexus in utero quibus signis discerni potest, I, 434. 1. Sexus femineus non est vitium, sed naturalis conditio, XV, 482. 2. Sexus feminei imperfectio, XVIII, 631, 2. Sexus femineus præ virili solet esse pietati addictus, XV11, 127, 2.

3* Sexum nn mutet hyæna alternis annis, XIV, 209, 4.

SFORTI A. Sfortia Cottignola quid generis obscuritatem exprobranti responderit. 1, 89. 2.

SI. Si Hebræis sæpe idem est quod ne vel *non,* VI, 227, i. Sí est particula jurantis, idemque valet quod non, XII, i71. 1. Si est Hebræis nota juramenti exocratorii, XI, 79, i, 2; 294, I , XIII, 627. 2; XIX, 382, 4. Sæpe negantis, XVIII, 71, i. Capitur vel proprie vel improprio, XIII, 617, 2. Si exocratorium boni ominis causa subliceul Ilebræi, XH, 632, I. Si junctum cum verbo indicativo capitur affirmative, cum subjunctivo vero dubitative, XVI, 650, 4.

SIBA. Siba calumniator, III, 500, I ; 514, 2.

SIBI. *Sibi* particula sæpe in Scriptura redundat, *Psalm.* II, 337, 4, 2.

SIBILUS I0 Sibilus apud Ilebræos signum irrisionis vel admirationis, XII, 3H, 4, 2. Sibilus est stupentium vel irridentium, XH, 701, 2.

2° Sibilus Dei quid sil, XI, 207. I, 2. Deus in sibilo aurae tenuis, quomodo et cur, X, 508, 2.

SIBYLLA. Sibylla an fuerit in arca, I, 141. I. Sibyllam esse fabulam aliqui censent, *ibid.* Sibyllin quæ, quot, quales sint, et undo dictæ, XI. 50, 2. Sibyliæ virginitate donum prophetiæ meruerunt, et

ondn cognominat®. XVII, 379, 1 ; XVIII, 320, 2 ; XX, 165, 2. Sibyllarum oracula quantæ sint auctoritatis, XVIII, 3, i ; XIX, 31, I. Sibyllæ partum Virginis prædiierunt, XI, 193, 1, 2. Ex iis Athenienses futuram Christi incarnationem discere potuerunt, XVII, 325, 2 et seq. De nomine Jesu vaticinat® sunt, XIX, 30, 2. Singula Christi tormenta prædixerunt, XI, 698, 2; XV, 588, 1. Sibylla Erythraea do Christo vaticinans quando floruerit, XIV, <12, 2. Sibylla Cumana sub Tarquinio Superbo vixit, XIV. 333, 1. Sibyllæ de primis imperatoribus vaticinium, XXI, 264, 1.

SIC. Sic est aliquando vocula comparantis, XVI, 341, 1. Aliquando pro *proptcrea* capitur, 355, 2.

SICAMBER. Sicambri sunt qui Geldrii, XVIII, 512, 2.

SICARIUS. Sicarii et sica quid sint, XVII, 385, 1. Sicarii virum justitia tenacem oderunt, VI, 399, 1, 2.

SICCATIO. Siccatio Euphratis in fine saeculi cur futura sit ad transmittendos Antichristianos, XXI, 299, 2 et seqq. Quid hæc mystico denotet, *ibid.*

SICCITAS. Siccitate ea de qua loquitur Jeremías, quando laborarit Jerusalem, XII, 120, 1. Siccitatis rara exempla, *Job,* 288, 2.

SICCUS. Sicca anima sapientissima est, XIX, 324, I.

SICERA. Siccra quis potus Hebraeis esset, X, 137, 2. Sicera vocatur omnis potus inebrians, A Í» 44, 1; XVI, 10, 2. Sicera unde fieret, XIII, 307, ».

SICHAR. Sichar quænam urbs, multa in ea gesta sunt, XVI, 354, 2. Çur eo Joseph ossa sua transferri mandarit, *ibid.*

SICHIMIT/E. Sichimitas occidendo ob Dinæ stuprum varie peccaverunt filii Jacob, I, 324, 2.

SICHEM. Sichem urbs undo dicta, varia postea nomina habuit, tempore Christi dicebatur Sichar, deinde Neapolis, ejus situs, XIII, 373, 1; XVII, 173.'2. Sichem an eadem civitas cum Salem. XIX, 408, 1 et seq, Sichem erat caput Samariæ, X, 547, 2. Ejus celebritas, XIII, 373, 1.

SICLUS. Siclus hebraico idem est quod pondus, XIII. 627, i; XIV, 492, 2. Siclus an alius fuerit ponderis, an alius mensuræ, I, 716,1. Sicli pretium et figura, 713. 1. Siclus argenteus cujus sil pretii, XXI, 144, I. Siclus idem quod stater, vel tetradrachmus, tanti pretii est quanti florentis Brabanticus, id est quatuor regalium, XII, 238,2; XIII, 328, 1 ; XV, 396, 2: 54S, 1 ; XVI, 69, 1. Siclus erat tetradracbrnus, æqualis in pondero ct pretio quatuor regalibus Hispanicis, sive floreno Brabantico, XII, 533, 2; 843, 2; XIV, 492, 2. Aureus siclus quatuor corooatis Francicis æqualis erat, argenteus quatuor regalibus Hispanicis, vel quatuor juliis Italicis, XII, 238, 2. An siclus sacer fuerit idem cum communi, 1, 713, i. Siclus sanctuarii quis sit, *ibid.*

SICUT. *Sicut* in Scriptura sæpo non similitudinem, sed veritatem significat, XVII, 82, L

SIDERATIO. Siderationes dicuntur inopinati morbi et mortes, XXI. 195, 2.

SIDON. Sidon urbs Phoeniciae, unde dicta, III 67, 1, 2 ; XV, 291, 1. Sidon a quo condita, dicta a multitudine piscium : Phoenices enim pisces vocant Sidon, XII, 711, 1. Sidon magna cognomine, non relativo ad aliam minorem, III, 67, 2. Sidon Tyri est mater, XI. 349, 1. In Sidone sindone præstanlissimæ conficiebantur, XI, 514, 1.

SIDONII. Sidonii industrii et navi mercatores erant, XII, 442, 1, 2. Sidonii fuero acres ot fero perpetui Judæorum hostes, XIII, 519. 1. Sidonii Judæos suo exemplo, familiaritate, suasionibus ad sua scelera, maxime idololatriam, pertrahebant XII, 711, 2. Sidonii tempore Christi Judæis conjuncti vel associati erant, subacti a Machabæis, XIV. 453, 2.

SIDRACII *Sidrach* quis sonct hebraico, XIII, 12, 1 *(Vide* Tres pueri).

SIDUS. Sidus hieroglyphicum est fati, XII, 285, 1.

SIGALION. Sigalion deus erat silentii præses, IX, 184, *i.*

SIGEBERTUS (S.). S. Sigcberti Francorum regis corpus diu post mortem inventum est integrum, XII, 761. 1.

SIGILLUM. 1® In sigillis ars sculptoris cernitur. X, 290, 1. Sigillum veterum erat in pala annuli, XIV, 348, 1.

2® Sigillum Christi, crux est, diaboli voluptas, XIV, 351, i. Sigillum Dei dupliciter est fidelis, 352, 1. Sigillum gratiæ, XVIII, 593, 2; 647, 1.

3° Sigilla septem libri signati quid repræsentent, XXI, 118. 2 ct seqq. ; 120, 1, 2 ct seqq. ; 138, 1. Quæ futura sunt ante tempora Antichristi, quædam quæ futura sunt post Antichrislum continent, 187, 2. Non tantum initium, sed el finem libri signati complectuntur, *ibid.* Sunt septem Ecclesiæ persecutiones, XIX, 164, 2. Sigillo quinto quinari imperatores denotentur, XXI, 137, 2. Sigillum sextum quod sil, diversimode exponitur, 152,1, 2. Septimo an repræsentelur quies Ecclesiæ sub Constantino, 131, 1 ; 138,1. An ad id pertineat silentium factum in cœlo, 186, 2. Id simul et semel initio apertum fuit, 221. 1.

Sigillum *Apocalypseos* quod sit, XXI, 413, 2.

SIGISMUNDUS (S). S. Sigismundus Burgundi» rex in puteum dejectus coelesti luce significatus, XI, 266, 2.

SIGISMUNDUS imperator. Sigismundi imperatoris in hostes beneficentia, IX, 378, 1 ; XI,I 192, 1, 2. Adulatorum fuit adversarius, IX, 402,2/, Ejus de auri inquietudine sententia, XI, 158, 1. Quomodo ducem avarum punieril, XX. 200, 2.

SIGNACULUM. PSignaculum quid, Vili,215,2. Signaculum similitudinis quod, XII, 705, 2.

2® SIGNACULUM oris est dicendorum circum-

gpectio, 1X, 593, 1. Signaculum quod diabolo et inferno oppositum, XXL 348, 1.

SIGNARE, SIGNATIO. !• Signabant veteres omnia annulo, XIV. 348, 1. Prophetia nolis arcanis el characteribus hieroglyphicis signabamur, XIII, <09, 2. Signare visionem, id ost implero 1 sistere, et sigillaro, 117,2. Signatio libri prophe- 'ci, ejus longinquitatem, obscuritatem, certitudinem significat, XII. 173. 2. Signari prophetias quando jubeat Deus, XXI, 410, 2. Signatus liber Jonnni visus, quomodo ot cur dicatur signatus, 418, 4.

2* Signari sua dicta quomodo dicatur Deus, XVI, 151, 1. Quomodo Christus sit a Patre signatus, 393, 1. Signati qui a Deo dicantur, XVIII, U 4, X

3° Signatio qua Joannes vidit signari electos signo Dei vivi, fuit tantum visio imaginaria, XXI, 165, 1, 2. Hæc signatio erit ante Antichrislum, tum sub ipso, tum post ipsum. 467, 1. Electi m fine sæculi signo crucis signandi, 163, 2 et seqq. Signari a Deo quanti referat, 169, 1. Signati centum quadraginta quatuor millia qui sint, an definitus fuit numerus pro indefinito, 166, 2. Per eos intelliguntur qui in fine mundi, tum ante Antichrislum, tum sub ipso, tum post eum occisum, ad Christum convertentur, 167, 1. Signati o Judæis in fine sæculi, erunt conversi e Judæis ad Christum, ante ot post Antichrislum, 160,1,2,

SIGNIFICATIO. Significaliones vanitatis, VIII, 12, 2 *(Vide* Vanitas).

SIGNUM. I0 *Signum* çro *indicium.* Signorum Uibæ cur ita dicta?, IV, 432, 2. Signa solet Deus dare quæ certa sunt, XII, 566, 2. Signum quale sit, 566, 2; 567. 1, 2. Signa veri prophetæ, quæ sint, quæ falsi, XIII, 228, 2. Signum quod se inter gentes positurum Deus promittit, varia significat, XI, 764, 2. Signum ævi quid quod Deus inspiciat, X, 377, 2; 378, 1. Signa sæpe non prævia, sed sequentia et posthuma dat Deus et rei prædiclæ rememorativa, XI, 190,1.

Signum quod nati Christi angelus pastoribus dederit, an id externum, an internum fuerit, XVIt 64, 2. Signa temporum quæ Pharisæos sciro non posse Redemptor ail, quæ sint,XV.362,1. Signum cur militibus dederit Judas in Christo capiendo, 574, 2. Signo quodam an designatus fuerit apostolus Matthias, XVII, 72, 2. Signo visibili quasi visibilem se reddere voluit Spiritus sanctus, 80, 2.

Signa excidii Urbis et orbis,XV,503.1. Et maximo Urbis, 503, 2; 505, 1. El ea semper increscebant, 503. 2. Signa duo prævia judicio extremo, XIX, <49, 2.

Signum bonæ vel malæ concionis quod sit, XII, 342, 1, 2. Signa adventus Dei m animam, VII, 595, 1. Signa humilitatis, XI, 293,1.

2* *Signum in sensu prodigii acceptum.* Signa qute dicantur, XIII, 508, 2. Signa in acre belli imminentis prognostica, IV, 318, 1, 2. Signum a Deo petere Achat cur noluerit, XI. 189,2 *(Vide Ecnw).* Signa in morte Christi facta, sunt facta eo mortuo, XVI 269. 1. Signa plurima fecit Christus post resurrectionem, 638, 2 *(Vide* Miracula, Portent Prodigia). Signa Anlichrisli *(Vide* Antichristus).

3* *Signum* pro *signaculo.* Signa scriptorum in describendo, XI. 407, 1. Signum Dei vivi est crux, XXI, 163,2 *(Vide* Crux).

4* *Signum pro scopo.* Quomodo Christus sit signum cui contradicetur, XVI, 76, I, 2.

SILAS. Silas an idem sil qui Silvanus: ejus elogium XVII. 303, 2. Silas etiam apostolus fuil, XVHI. 39, 4.Fuit S. Pauli socius, XVHI, 473, 1,2; XIX, 115, 1 *(Vide* Silvanus).

SILENI. Sileni quæ essent imagines, I, 755, 2; XVII, 394,1. Quriis assimilentur a Platone, XVII, 394, 1. Tales sunt ii qui mundo obscuri sunt, at Deo noti, *ibid.*

SILENTIUM, SILERE. !• *Varis vocum* silentium, silere *in Scriptura acceptiones.* Silere in Scriptura est *mori,* hinc mors hebraico dicitur *dama,* id est *silentium,* VIII, 303, 2. Silentium pro *morte* capilar, XII, 77. 2. Silentium vocatur infernus, XIII, 624. 1, 2. Silentium ponitur per metalepsin pro strage et desolatione, *ibid.* Silentio punit Deus strepitum el turbam. 624. 2.

2* *Quotuplex silentium.* Silentium esl quadraplex, stuporis, securitatis, longanimitatis, quietis cordis, XÍL 78, 1. Silentium reverentiae, timoris, admirationis et stuporis est indicium, XIV, 275, 2. Silere est revereri, timere, obstupescere, 234. 2. Silentium in coelo quod et quale, quasi media hora, XXI, 184, 1, 2; 185, 1 et seqq. An pertineat ad primum sigillum, 186, 2.

3* *Silentium ul virlus.* Primo. *Quam prsstans sit,* I, 558, 1 *t Et ait Moyses ad populum : Nolite limere; siate, et videte magnalia Domini quse facturus est hodie : Ægyptios enim, quos nunc videtis, nequaquam ultra videbitis usque in sempiternum. Dominus pugnabit pro vobis, et vos tacebitis.* Silentii virtus quantæ sit dignitatis, XXL 186. 1, 2 : *Et cum aperuisset sigillum septimum, factum est silentium in cœlo quasi media hora.* Silentium loquela præslal. VII, 329, 1 : *Verba sapientium audiuntur* in *silentio, plusquam clamor principis inter stultos.* Interdum loco responsi servil, V, 321. 3. Garrulitate præstal, IX, 544, 1 *: Esl correptio mendax in ira contumeliosi: ei est judicium, quod non probatur esse bonum : el est tacens, et ipse esl prudens.* Sileor' lium sapientium præstal fatuorum verbosità^ 574, 2 : *In ore fatuorum cor illorum, et in cor(k sapientium os illorum.* Ejus pœnilenlia molior esl pœnilenlia super sermone, V, 321, t : *Qui despicit amicum suum, indigens corde est; vir autem prudens tacebit.* Sileni» elogia ol laus, V, 554, 1 : Oui *moderatur sermones suos, doctus el prudens est : et pretiosi spiritus vir eruditus;* 556, < : *Stultus quoque, si (acuerit, sapiens reputabiUsr: el n*

compresserit labia ruo, *intelligent;* XX, i, 2 : *Sil autem homo velox ad audiendum, et tardus ad loquendum.* Silentii commendatio, XI, 415, 2; 416, 1 : *In silentio et spe erit fortitudo vestra.* Silentium Christianum commendatur, XX, 89, 2; 90, I : 5i *quis aulem putat se religiosum esse, non refrænans linguam suam, sed seducens cor suum, hujus vana est religio.* Silentium index est animi maturi et divini, V, 296, 2 : *In multiloquio non deerit peccatum, qui autem moderatur labia sua, moderatissimus est.* Et animi sapientis, 556, 1.

Secundo, *Silentii fructus,* XI, 415, 2 ; 416, 1,2. *Decem ejus recensentur fructus,* XII, 392,1,2: *Bonum est prxstolari cum silentio salutare Dei.*

•• *Silentium mala linguæ sedat,* XX, 144, 1. Item ignem, *ibid.* Silentii ruptura causa est litium. IX, 538, 1 : *Qui dimittit aquam, caput est jurgiorum :el antequam patiatur contumeliam, judicium deserit.*

3' *Silentium stulto pro sapientia esi;* IX, 548,1 : *Homo sapiens tacebit usque ad tempus; lascivus autem et imprudens non servabunt tempus.* Silentio stultitia tegitur, *Job,* 299, 2 : *Atque utinam taceretis, ut putaremini esse sapientes.* Stultus dum silet, sapiens reputatur, 298, 2.

4'Sikntium docet loqui; VII, 136, 2 etseq. : *Tempus tacendi, et tempus loquendi;* XX, 138,1 : íí *quis in verbo offendit, hic perfectus est vir.*

Silentium præstat requiem, VI, 119, 2: *Qui custodii os suum et linguam suam, custodit ab angustiis animam suam.*

Silens ob suum silentium honoratur, IX, 575, 2 : *Susurro coinquinat animam suam, et in omnibus odietur ; el qui cum eo manserit, odiosus erit : tacitus et sensatus honorabitur.*

7* *Silentium at animæ custodia, et silens Cherubino similis fit,* Job. 261,2 : *Numquid qui multa loquitur, non el audiet? aul vir verbosus justificabitur?* Est id clausura linguæ. VI, 293, 2 : *Sicut urbs patens, el absque murorum ambitu, ita vir qui non potest in loquendo cohibere spiritum suum.*

H' *Silentium quantum conducat religioni,* XIII, 315, 1, 2: *Propter hoc, ecce ego lactabo eam, et ducam eam in solitudinem : el loquar ad cor (jus.* Silentium mater est devotionis, compunctionis et tolerantiae, gnomæ de eo, XII. 392, 1.

9* *Quantum prosit silentium inter adversa diu rdigioseque servatum,* Job, 74,1, 2.

Tertio. *Quando cl quibus maxime deceat silen-(•um.* 1 *Silentium decet in oratione,* X, 360, 2; ••6l, 1. Silentio potius profundo quam exili nostro l r i conio vri eran In est Dei majestas, IX, 501, 2 : *Virtutem... magnitudinis ejus quis annuntiabit, aut quis adjiciet enarrare misericordiam ejus?* XIV, 235, 1 : *Dominus autem in templo sancto i n : sileat a facie ejus omnis terra.* Silent omnia a facie Dei, *ibid.* et 2.

*• *Silentium decet discipulos;* V, 129,4, 2 : *Fili mi, attende ad sapientiam meam, ct prudenti? mcæ inclina aurem tuam.* Est necessarium ut instruamur, *Job,* 65l, 2: *Attende, Job, et audi me, el tace dum ego loquor : si autem hales quod loquaris, respondo mihi, loquere; volo enim te apparere justum; quod si non habes,, audi me: tace, el docebo te sapientiam.*

^*Silentium religiosissime servetur a regiis con»siliariis;* V|f,286,l : *Ego os regis observo, et præcepia juramenti Dei.* Id etiam in mensa principis servandum, VI, 175, 1 : *Quando sederis ut comedas cum principe, diligenter attende quæ apposita sunl ante faciem luam : et statue cultrum in gutture luo, si tamen habes in polestale animam tuam.* *?■

4* *Silentium viduis a S. Hieronymo commendatur,* IV, 332, 2 : *In superioribus domus suæ fecit sibi* (Judith) *secretum cubiculum, inquo cum puellis suis clausa morabatur.* Silentium est ornamentum mulieris, XIX, 205, 2 : *Docere autem mulieri non permitto, neque dominari in virum, sed esse in silentio.*

Silentium religiosorum commendatur, XX, 91, 1 : *Si quis autem putat se religiosum esse, non refranane Unguam suam, sed seduetns cor suum, hujus vana est religio.* Silentium est ex sepibus monasterii, XI, 684, 1, 2 : *Et vocaberis sedificalor sepium, avertens semitas in quietem.* Silentii violator similis est crocodilo oscitanti, VI, 293, 2; XI, 417,1, 2. Silentii otiosi etiam reddenda est ratio, XIV, 46, 1.

Quarto. *Silentii servandi media,* XI, 417,2. Homines loquendi, Deus tacendi magister, *Job,* 299,1.

Quinio. *Silentii exempla,* IV, 305, 1. Silentium Christi, XI, 215, 2. Silere apostolos gesta in transfiguratione cur jubeat Dominus, XV, 930, 2. Silentium mirum Christi coram Pilato, 601,2. Andronicus cum sua uxore duodecim annos silentium servavit, XI, 434, 1, 2. Silentium Pylhogoræorum, X, 361, 2 (Fide Lingua, Tacere, Taciturnitas).

SILICERNIUM. Silicernium quæ esset cœna, XII, 461, 2. Silicernii senes unde dicti, *ibid.*

SILIQUA. Siliqua quid sit, XVI, 208, 1. Siliqua arbor etiam describitur, *ibid.*

SILOE. Siloo fons qualis, ejus nomina et ubi situs, comparatur Nilo, XI, 215,1, 2; XIV, 515,2. Siloe era* fons sive piscina Jerusalem , et juxta hunc erat turris ab eo dicta Siloe, XVI, 186, 1,2. Quomodo is fluit ut primum eruperit, 460, 1 ; 461, 2. Siloe aqua an ab Isaiæ precibus impetrata, XI, 96, 1. Fluit cum silontio : quæ ineo mira contigerint : quam ejus aqua ipsis etiam Saracenis hodie in pretio sit, XIV, 516, 1. Eral aqua ejus salutaris, XVI, 460, 2. Erat typus Christi, XI, 215, 2 ; XVI, 460, 2 et seqq. Nomine et virtute sua Christum représentât, XIV, 516, i. Erat etiam baptismi typus, XYI, 461, i.

SILVA. Silva ct prata quomodo riderò et plaudere, et redolono videantur, XII, 454, 1,1. Sdva vocatur exercitus, cur, XI, 246, 2.

SILVANUS. Silvanus est Silas, hoc llobnea terminatione, illud Latina, XIX, 115, I ; XX, *00,1. Fuit bajulus epistolio S. Petri in Orientem. XX, 400. I (Fide Sil \s).

SILVEIUUS(S.).S.SilveriuHPonlifexquæ alquanta pro Üco fuerit passus,1,704.1. S. Silverius Papa et Mennas Patriarcha Constanlinopoliianus an sint duo testes quos Joannes ait occidendos, et dem cum glorie 'n cœlum ascensuros, XXI, 223, 2; 230, 1.

SILVESTER (S.). S. Silvester, pauperum desti-* tutorum ope in primis maximam curam gessit, XI. 678, 2. Cur dies appellari ferias voluerit, X, 170, 1.

SILVESTER Auximanus (S). S. Silvestri Auximani conversio, vitæ institutum, mors, X, 345, 2.

SIMEON patriarcha. Simeon quid significet,!, 295, 1. Symbolice est dolor peccati, 299, 2. Simeon et Levi in sororis stupro vindicando ursis fuerunt sæviores, V, 535, 2. Sua ira magnum damnum sibi crearunt, VI, 30, 2. Simeonem quomodo laudet Judith quod vindicant stuprum Binae sororis, IV, 335, I, 2. Cur Simeon postea in Ægypto pra* fratribus cæteris a Josepho ligetur, I, 369. 1. Do benedictione Simeon, 393, I. Ex co orti sunl Scribas el Pharisæi, *ibid..* 2 Ejus iribus valdo decrevit, el unde, II, 347, 1. Simeon patriarcha est typus S. Jacobi Minoris, XXI, 397, 2.

SIMEON Rabbi. Simeon Rabbi Pharisæus magni vir nominis ante Christum, XII, 572, 1.

SIMEON Justus. Simoon Justus fuit sanctitate et senio venerabilis, an sacerdos fueril»XVI, 72.1. El discipulus et filius Ilillelis, *ibid.* Ejus elogium, *ibid.* Adventum Mossiæ expectabat, *ibid.* Erat plenus Spiritu sancio, *ibid.,* 2. Simeon Justus an Virginis partum præcognoverit, el ejus virginitati derogaverit, XI. 196, 1. An fuerit cæcus, XVI, 72, 2. A Spiritu sancto accepit promissum se ante mortem visurum Messiam, 72, 2; 73, 2. Eximia* fuit sanctitatis, 73, 1. A Spiritu sancto impulsus, in templum venit; quo signo Christum inter tot pueros cognoverit *ibid.* Eum in ulnas accepit, el in canticum prorupit, 73, 2. Voti sui factus compos, paulo post mortuus videlur. 74,1. Fuit propheta, *ibid.* Parentibus benedixit, non puero, 75, 2. Quid matri ejus dixerit, *ibid,* et seqq.

SIMEON fraler SS. Jacobi et Judæ. Simeon iste fuit alius a Simone Chananæo, XV, 336, 2; XVI, 97, 2. Simeon frater Jacobi Minoris fuit episcopus II Hierosolymitanus, XV, 336, 2. Simeon episcopus Hierosolymitanus diu vixit, Will, 19, 1. Sub Trajano senex martyrio afficitur, XVII, 7,1.

SIMEON manicbæus. Simoon quidam manichæus S. Titum sc fingens, dedit pœnas, XIX, 115, 2.

SIMEON STYLITES (S.). S. Simeon Styliles qua occasione per Scripturam conversus sit, I, 4» 1; XV, 138, 1. Quibus verbis Evangelii ad pauperialem evangelicam amplexandam incitatus sit. V, 209, 1. Fuit iheodidaclus, XIX, 429, 2. Usque ad mortem per quinquaginta, juxta alios p*r octoginta annos, noclu diuque sub dio usque ad mortem stetit, V.203, 1 ; IX, 132, 2 ; X. 33, 1 ; XVHI, 327, 2. Semper in ca ascendit altius atque altius, el in ea mortuus est, V, 468. 2. Quam patienter varias cœli injurias tulerit, XX, 48, 2 Aspero funo lumbos cinxit, ita ut caro subtus computresceret,X VI, 174, 2. Ejus continentia oculorum, II, 22, 1. Ejus ad populum quotidiana concio, XV, 138, 1. Assidue de novissimis concionabatur, IX, 259, 2. Identidem ad cœlum suspirabat XX, 490.1. Quam prope a dæmone deceptus fuerit, XVIII, 494, 1. Ejus mira jejunia, I. 631, 2. Quadraginta dies saepius jejunavil virtute el gratia supernatural, XV, 118, 2; 119, 2. Ejus hnmilitas. IX. 126.2. Ejus geste mira, X, 33, 2. Paralyticum curat, XV, 241, 4. Ejus vitæ breve elogium' 138, 1. Fuit orbis portentum vita sua prodigiosa, XI, 222. 1. Fuit columna lucis, I, 552, I, II, 232, 2. Per orationem varia miracula patravit, 1,711, 1.

SIMEON SALUS (S.). Simeonis Sali eremitm sancta stultitia, XI, 359, 2. Simeon Salus in stultitia perfectionem posuit, XVIII, 256, 1. Portentum fuit stultitia* propter Christum, XI, 221, 2. Fuit atlas orbis, XIV, 618, 2. Scortationem meretricum dato el pretio redimebat, VI, 343, 2.

SIMEON PRISCUS. Simeon Priscus hospitibus a via aberrantibus duos Icones viae duces assignavit. X. 485, 1.

SIMEON puer. Simeonis pueri a Judæis occisi corpus Tridenti adhuc hodie integrum extal. XI, 268, 2.

SIMIA. Simia ob gestus decoros est homini ir deliciis. VI, 459, 2. Eam leo non fert, V, 1W, L Simiæ orbes oculorum dilatantur crescente luna et contra. XIV, 259, 2.

SIMILIS. I0 Simile per omnia non est sicile, XIII, 282, 2. Simile cst relativum æquiparanliæ, 339, 2. Simile simili gaudet, IX, 395, 1,2; 569, 3 el seq.; X. 26, 2. Similes norunt se invicem, XVHI, 612, I, 2. Similia similibus nutriuntur, conservantur el augentur, IX. 395, 2; 396, 1.

2« Justi sunl Deo similes tripliciter» XX, 564, 2. Modi quibus similes Deo reddamur, 565, 2 (I *td«* Justus, Sanctus).

SIMILIS Romanus. Similis Romanus quam fuerit similitudinis amans, XII, 394, 2.

SIMILITUDO, I® *Similitudo pro identitate sumpta.* Primo. Similitudo, id est identitas natura) elqualilalis specifica, non numerica, est causa amoris, IX, 395, 2. Sed maxime similitudo morum, amorum, virtutum, IX, 396. 1 ; XVI, 569, LEIin congregationibus similitudo actuum, IX, 396, 2. Similitudo conciliatrix amiciliæ, dissimilitudo imuuctliæ, XII, 1U8, i.

Secundo. Similitudo inter adulatores et hirundines, IV, 274, 1 Item inter papilionem ot honorem hujus mundi, 378, I. Similitudo interitus hominis et bruti, VII, 451, 2.

Tertio. Similitudo prævaricationis Ad® in quo sita sit, XVIII, 101, I *(Vide* Adam, Pkccatum originalk). Similitudo cum Christo ex patientia nascitur, 146, 2.

2° *Similitudo pro figura rhetoric#.* SiflrflftlKlo phrasi hebraica veritatem rei denotat. XX!, 28, 2» Similitudinibus abundat Salomon in *Proverbiis,* V, 16, 2 et seq. Similitudines SS. Trinitatis, XI, 167, 1. Similitudines S. Scripturæ caute usurpando, *Psalm.* I, 373, 2.

SIMITARRA. Simitarr® vocantur gladii breves et recurvi Turearum, IV, 345, 2.

SIMON MACHAB.EUS. Simonis Mathathiæ lilii elogium, IV 422, i. Fuit ei quarto genitus, *ibid.* Ejus nepotum Hyrcani el Arislobuli contentio de principatu causa fuit subactionis Judææ, IV, ii, 2. Dux creatur et pontifex, fuitquo per septem annos, 480, i. Joannem fratrem a Tryphone captum redimit, *ibid.* In Modin sepulcrum patri el fratribus ædificavit, 481, i. Gazam expugnavit, IV, 482, 2; XIV, 454, 2. Arcem montis Sion cepit et communivit, 482, 2. Joppen portum commodissimum constituit, 485, 1. Sub co fuere aurea Israelis sæcula, *ibid.,* 2. Ejus progenies præfuit Israeli usque ad Herodem sub quo natus est Christus, ¡86, 2. Summa ejus potestas in Israelom, *ibid.* Cur tam magnifice laudetur in his libris præ j Juda et Jonatha, ibid., 2. Filios suos loco suo constillili, 492, 1. Occisus est a Ptolemæo Abobi, quo anno, *ibid., i.* Quot annis Israeli præfuerit,

SIMON Oni® filius pontifex. Simonis etymon, X, 537, 2. Simon ab *Ecclesiastico* laudatus quis fuerit inter pontifices, X. 532, 2. Non fuit Junior, sed Senior, cognomento Justus et Priscus, 533, 2. Ejus elogium, 536,1 ; 538,1. Ab *Ecclesiastico* laudatur jam defunctus, 533, 2. Simon pontifex tempore Plolemæi Philadelphi vixit, XIV, 534, 2. Quando pontificatu functus sit, IX, 19, 2 , X, -3,2. Ejus sanctitas, IX, 19,2. Ejus mors, 20,1. TuitS. Petri lypus, X, 534, 1. Sarlatecta templi restauravit, *ibid.,* 2. Eique duplicem contignaiionem addidit, 535, 1. Aqu® ductus urbis restauravit, *ibid.,* 2. An mare œneum templi adauxerit, *ibid.* Quantam curam gesserit populi, et qua in re, 536, 1. Quam civitatem ampliari!, *ibid,* el seq. A populo suo honorabatur et amabatur. ibid., 2. Quasi stella, luna, sol refulsit, X, 536, 2 ; XIII, 172. 2. Iridi, liliis, aromatibus comparatur, X, 538,1. Item igni fulgenti, et tbun in eo ardenti, 539, 1 Item vasi aureo, tbid., 2. Item olcæ et cupresso, ibid. Vestes sacras ipso honorasua sanctitate, el ipso per eas gloriosus erat, 540 2. Cedro et palm® comparatur, 541,2. Quia cækns sacerdotibus prælucebat, *ibid.*

SIMON Junior. Simon Junior Oni® secundi Clius non est ille quem laudat *Ecclesiasticus.* quando ur fuerit pontifex, X, 533, 1, 2.

SIMON apostolus (S.). Simon quid significet, A unde dicatur, XV, 182» I ; XVII. 301, 2; XX, 406, 1. Simon et Simoon idem est nomen; Simon apostolus est diversus a Simeone fratroSS. Jacobi et Judæ, XVI, 97, 2. Simon apostolus unde diclus sit Chananæus, XV, 257, 2; XVII, 64, 2. Non est idem cum Nathanaelo, XVI. 274, 2. Cur diclus sil Zelotes, XVI, 257, 2 ; XX, 648, 2. Fuit filius Sleophæ S. Josepbi fratris, XVI, 328, 1. Fuit SpODSusin nuptiis Cana, XV, 257, 2; XVI, 328, 1. SS. Simon et Judas apostoli quando occisi sint, XVII, 7, 1. S. Simon apostolus cur hyacintho gemmæ assimiletur, XXI, 395, 2. Ejus lypus fuit Aser patriarcha, 397, 2.

SIMON LEPROSUS. Simon apud quem Christus convivatus, cur dictus sit Leprosus, XV, 544, 2. Qualis fuerit, XVI, 125, 1. Simon Leprosus do facto Magdalen® murmurat, 124,2. Ejus pravum judicium do Christo et do Magdalena, 125, 1. Octo ejus errores, *ibid.* Videtur a Christo conversus, *ibid.* Cur minus oi dimissum sil, 128, 2 et seqq.

SIMON CYRENÆUS. Simon Cyrenæus origin© pater Rufi qui crucem Domini portavit, cujas fuerit, an Judæus, an Gentilis, XV, 613, 1,2; XVII, 91, 1. Crucem Jesu portaro compulsus est, XV, 613, 2 et seq. Quomodo eam tulerit, 614, 1. Fuit ad Christum cum filiis conversus, 613,. 2.

SIMON Coriarius. Simonis coriarii in domo cur S. Petrus hospitaretur in Joppe, XVII; 227, 1, 2. Ejus hospitalitas, *ibid.,* 2.

SIMON MAGUS. Simon Magus dicebat se esso Deum, XVII. 195, 1 ; 196, i. Alia ejus delira dogmala. *ibid..* Sua dogmata ex erroribus poetarum et philosophorum consarcinavit, XVIII, 19. Quam fuerit fabulosus, XX, 428, 1. Finxit se deum quemdam, et genuisse uxorem suam Selenem, XIV, 86, 2. Ejus error do Deo patre incognito, XVIII, 595, 2. Do-uit Deum esse auctorem peccati, XX, 51, 1. Docuit mundum ab angelis factum, XVIII, 613, 1. Angelos ul minores deos adorari volebat, XVIII, 613, 2; XIX, 83, 2; 94. 2. Per eos purgari voluit animas, idquo per sacrificia et jejunia iis, et per eos Deo oblata, XIX, 95, 1. Christi incarnationem et resurrectionem negabat, 295, 1. Christum vere esso crucifixum negavit, 53, 1. Docuit opera ad salutem non requiri, item libertatis carnis asseruit, XX, 4,2 ; 122,1 ; 568, 2. Ejus libido, 656, 2 et seq. Libidines suas in honorem Dei referebat, XVIII, 652, 1. Habit dæmonom familiarem, XIX, 222, 2. Ab Apostolo mysterium iniquitatis vocalur, 153, 2. Factus est hæreticus ex ambitione, XVII, 202,1 ; XIX, 192, 1. Fuit primus hæresiarcha, XVII, 195, 1. Ficto credidii, 196, 1. Fuit simoniæ parens, 199, 2. Spiritum sanctum emero et venderò volebat, ibid, ¿pisco*

putum ambivit, *ibid.* S. Petras ei maledicit, 202, 1. Ejus arrogantia et impostura, XV, 502, 2. Ejus hypocrisis a Deo per preces S. Petri delecta, IX, 86, t, 2. Dum per aera volaro conaretur, in terram dejectus est per preces apostolorum, XVII, 8, 1. Ejus miserabilis exitus, XVII, 203, 1, XVIII, 11,2. XX, 441, 2 ; XXI, 341, 2. A Romanis habitus est ut deus, XVII, 8, 1. Ei Romæ a Nerone erecta fuit statua velut Deo, ejus discipuli varii fuerunt hæretici, XV, 502, 2; 509, 2. Ei in arto magica Romæ successit Apollonius Thyanæus, XVII, 8, 1.

SIMON GERASENUS. Simon Gorasenus milites in deserto collegii qui Judæos a Romanis defenderent, sed in urbe in cives cædibus grassatus est, XII, 133, 2; XV, 505, 2; 510, 1.

SIMON Carmelitarum generalis. Simoni Carmelitarum generali oranti habitus candidus a beata Virgine datur, Vili, 184, 2.

SIMONIA. Simoniæ quis sit auctor, XVII, 199, 2 : *Cum vidisset autem Simon, quia per impositionem manus apostolorum daretur Spiritus sanctus, obtulit eis pecuniam, dicens f Date et mihi hanc potestatem, ul cuicumque imposuero manus, accipiat Spiritum sanctum. Petrus autem dixit ad eum: Pecunia tua tecum sil in perditionem; quoniam donum Dei existimasti pecunia possideri. Non est tibi pars, neque sors in sermone isto; cor enim tuum non est rectum coram Deo.* Quid sit proprie simonia, *ibid.* Ea infecti excommunicantur, 201, 2. Vocatur fel, 202, 1 : *Pcenitenliam itaque age ab hac nequitia tua, et roga Deum, si forte remittatur tibi hxc cogitatio cordis tui. In felle enim amaritudinis el obligatione iniquitatis video te esse.* Simonia Esau in vendendis primogenitis, XIX, 504, 1. Simonia velatur ecclesiasticis, XV, 259, 1.

SIMONIACUS. Simoniacus rorum sacrarum nundinator est, et licite esse non potest, XIV, 546, 2. Simoniaci perstringuntur, XI, 174.1. Simoniaci antiqui Testamenti qui fuerint, XVII, 199, 2 et seq.

S1MONIANI. Sirnoniani negabant Christum esse Deum, XX, G57, 1, 2. Quomodo majestatem Dei blasphemarent, 665, 2 et seq.

SIMONIDES. Simonides quid de Deo sentiret, VI, 428, I.

SIMPLEX, SIMPLICITAS. I. Simplicitas in Deo. — Simplicitas Deo propria est, V, 316. 1. Simplicitas Dei quanta sil, XIV, 596, 1. Simplicitas el unitas perioda in Deo est, II, 422, 1 *(Vide* Deus, cap. HI. § n).

II. Simplicitas in homine. — !• *Quid sit simplicitas el qualis virtus,* Job, 5, 2 ; 6, 1 : Ftr *erat in terra Hus, nomine Job, el erat vir ille simplex, et rectus, ac timenseum, et recedens a malo.* Simplicitas physicaet moralis quaesit. XVII, i 09,1 otseq. *Quotidie quoque perdurantes unanimiter in templo, el frangentes circa domos panem, sumebant cibum cum exullatione et simplicitate cordis.* Simplicitas idem est quod vitæ integritas, *Job,* 280,1 : y tn *deridetur ab amico suo sicut ego, invocaba Deum, et exaudiet eum : deridetur enim juslisimplicitas.* Simplicitas cordis et cor simplex quod dicatur, XX, 270, 1 et seqq. : Animas *vestras castificantes in obedientia charitalis, in fraternitatis amore simplici ex corde invicem diligite aUenlius.* Simplicitas bona quæ sit, XVUI, 243, 2: *Volo vos sapientes esse, in bono, et simplices* in *malo ;* XIX, 36, 2 : *Omnia autem facite sine murmurationibus et haesitationibus, ut silis sine querela el simplices filii Dei, sine reprehensione, in medio nationis pravæ et perversa, inter quos lucetis sicut luminaria in mundo.* Simplicitas quantum duplicato cordi opponitur, commendatur,II,123. ! : *Agrum tuum non seres diverso semine.* Simplex veritati tenaciter adhæret, IX, 182, 2.

Simplex tam pro sincero, candido, integro accipitur quam pro rudi et insipiente, VI, 2, 1 : *Melior est pauper qui ambulat in simplicitate sua, quam dives torquens labia sua, el insipiens;* 136, 2; *Callidus videt malum, el abscondit se: innocens pertransiit, et afflictus est damno.* Simplicitas in Scriptura, cum de dando agitur, dandi affluentiam significat, XX, 35, 2. Capitur subinde pro larga misericordia, VI, 52. 2: *Justus, qui ambulat in simplicitate sua, beatos post se filins derelinquet.* Ea requiritur in danda eleemosyna, XVUI, 207. 2 ; *Habentes autem donationes secundum gratiam, qux data est nobis, differentes,.... qui tribuit* in *simplicitate ;* 470, 1 : *Altissima paupertas eorum abundavit in divitias simplicitatis eorum.*

!• *Simplicitatis effectus et fructus.* Simplicitas placet Deo et illi grata est, IX, 87, 1 : *Ne sis incredibilis timori Domini, et ne accesseris ad illum duplici corde : Ne fueris hypocrita in conspectu hominum, et non scandalizeris in labiis tuis;* Job, 215. I : *Deus non projiciet simplicem, nec porriget manum malignis,* 280, 1. Simplices el humiles suo alloquio dignatur Deus. V, 79, I. Simpliciter et innocenter insuis actionibus ambulans, Dei ope incolumis erit, VI, 381, 2: *Qui ambulat simpliciter, ambulat confidenter: qui autem depravat vias suas, manifestus erit.* A Deo simplices diriguntur ct proteguntur, V, 315, I : *Simplicitas justorum diriget eos, el supplantatio perversorum vastabit eos.* Ad eum proxime accedunt, V, 316, 1 Simplicitas columbæ nobis imitanda, XV, 267, 2 *Ecce ego mitto vos sicut oves inter lupos, estote ergo prudentes sicut serpentes, el simplices sicut columba.*

Simplicem in interitum tam spiritualem, quam temporalem pertrahens, in illum incidet, VI,370.2 : *Qui decipit justos in via mala, in interitu suo corruet : et simplices possident bona ejus.* Contra, simplex bonum oppositum recipiet, *ibid.* Simplicitatem ridens fratris sui Stylita Edessenus, quomodo a Deo punitus fuerit, U, 255, 1, 2.

Simplicitas m Scripturæ expositione sectanda, V, 13, 2.

3* Simplicia medicamente quam salutaria, X, î, 2.

SIMPLICIUS (S.).S. Simplicius Christianus factus egregius evasit sculptor, et deinde martyr, X, 297, 2.

SIMPLICIUS episcopus. Simplicii episcopi uxor quomodo suam integritatem probaverit, XIII, 46. 1.

SIMUL. Simul quomodo sint omnia a Deo creata, X, 499, 2 el seq.

SIMULACRUM. Simulacrum proprie quid sit, et unde dicatur : ecclesiastico usu in malam partem capitur, XVII, 324, I et seq. Fide Idolum).

SIMULARE, SIMULATIO, SIMULATOR. Simulatio imprimis Deo displicet, V,329, t. Simulatores iram Dei provocant, *Job,* 680, 2. Simulata amicitia est duplex inimicitia, XII, 83, I *(Vide* Hypocrisis). Simulatores amicitiae unde dignoscantur,VI,321, i. Simularo norunt hæretici, XIX, 300, 1. Simularo an liceat aliquando, XVIII, 529, 1, Judaismum simulare non licuit apostolis, 530, 1. Simulare fugam in bello licet, III, 49, i,

SIMULTAS. Simultas plerumque sectionem in duas partes causatur, X, 177, 2.

SINÆ. Sinarum extremorum Orientis populorum conyersio ab Isaia prædicla, idquo variis argumentis probalur, XI, 587, 2 et seq.; XIV, 19, 2. Eos Isaías vocat *Sinim,* esto ejus n»vo hoc nomen non habuerint, XIV, 19, 2. Eorum situs, XI, 587,2. Quomodo dici possint terra Australis, *ibid.* Cur præ aliis gentibus eos nominet Propheta,*ibid.* Eorum numerositas el urbium copia, *ibid.* Sunt humani ct dociles, 588, 1. Item opulentissimi, *ibid,* Sinæ in funere suorum, magistratu ad aliquot annos se abdicant,XII,678, I, Annos consignant per annos regis eo tempore regnantis, 475, 2. Tunicis solum so accingunt et femoralibus carent. XVIII 263, 2. Sinæ in conviviis aquam calidam bibunt, X. 81, 1. Non peregrinantur, 82, I. Laudant viduas univiras, XIX, 239, 1. Puellas domi continent. 245, 1. Quomodo manum daturi Evangelio, XI, 588, 1. Sinensium conversionem maxime impediunt Christianorum quorumdam vita, XII, 179 2.

Regis Sinarum annuus census, XI, 588, 1. Reges Sinarum inaccessi sunt, *ibid,* Sinarum reges etiamnum per cortinas loquuntur et responsa dant, IV, 250. 2. Neque se conspici sinunt, 365, 1,2.

SINAI. Sina quid hebraico significet, XVIII, 556, 1. Sinai qualis mons, unde dictus, in eo octo mirabilia contigerunt, I, 451, 1. In monto Sina quam gloriosum se Dous exhibuerit, XIV, 251,1. Ardebat cum in eo lex ferretur, XIX, 505, 2. Quomodo sit conjunctu* Jerusalem, Will, 55G, 2. In quo ambo conveniant, *ibid.* Is typum gessit monUs Sion in quo data est lex nova in Pentecoste, XIV, 244,1, 2. In quo Ecclesiæ opponatur, XIX, 505. 1, 2.

SINAPIS. Sinapis granum non est minimum seminum, XV, 328, 2. Ejus proprietates, 329, 1. Sinapis typus est Christi et Sacramentorum, XVIII, 363, 1.

SINCERITAS, SINCERUS. Sinceritas est veritas, XVIII, 289, 2 : *¡laque epulemur, non in fermento veteri, neque in fermento malitia el nequitia; sed in azymis sinceritatis el veritatis;* 678,1 : *State ergo succincti lumbos vestros in verilate.* Sincerum tria diversa denotat, XX, 472. 1 : *Hanc ecce vobis, diarissimi, secundam scribo epistolam, in quibus vestram excito in commonitione sinceram mentem.* Sinceritas lacto denotatur, 277, 2 : *Deponentes igitur omnem malitiam, el omnem dolum, cl simulationes, el invidias, et omnes detractiones, sicul modo geniti infantes, rationabile, sine dolo lac concupiscite, ut in eo crescatis in salutem.* Sincerus est velut aurum mundum,V, 372, 1 : *Non inveniet fraudulentus lucrum : et substantia hominis erit auri pretium.* Vocari potest purus, mundus, limpidus, VI, 102,2: *Perversa via viri aliena est : qui autem mundus est, rectum opus ejus.* Sinceritas Deo et hominibus placet,V,470,2: *Abominatio Domini cogitationes malx; et purus sermo pulcherrimus firmabitur ab eo;* Job, 263,1. Sincerus a Deo benedicitur, V, 337, 1. Sinceritas in ministris regibus placet, 470,1. Sinceritas Christianos decet, XX, 472, 1, 2.

SINDON. Sindon ab hebræo *Sadin* derivari videtur, VI, 514, 2. Quid proprie sit, *ibid.* Est pannus lineus subtilis, dictus a Sidone Phœniciæ urbe, ubi primum confecta, VI. 514,2; XV, 639,2. Sindones Judæarum qualos, XI, 141, 1. In sindone inunda Christus sepelitur, ea Taurini asservatur, XV. 61 V 1.

SINGULARIS, SINGULARITAS. Singulus et singularis, est solus et separatus, XV, 680, 1. Singularitas in cœlu et societate sit fugienda, X, 144. 2. In monasteriis est odiosa, IX, 396, 2. Singulares in Religione quam noxii, XXI, 400, 1, 2.

SINISTER. Sinistra an dextra sit polior, V, 87,1. Sinister locus non videtur dexiro honoratior, XIX, 101, 2. Sinistræ symbola, V, 87, 2. Ipsa adversitatem, inimicos, crucem el ignominiam denotat, 126, 1; 127,2. Typus est infelicitatis ct adversitatis, VI, 346, 1. Sinister locus est daemonum, dexter beatorum, XII, 573, 2.

SINUS. I0 Sinus vocatur vas cavum in quo sortes jaciuntur, V, 518, 2. Sinus circum altare erat in imo ad excipiendum victimarum sanguinem, XII, 825, 1; 827, 2.

2® Sinuare et sinus quid metaphorice significent, XX, 387, 1. Sinus per cor denotatur, X. 73, 2.

Quomodo in sinu Patris dicatur esso Dei Filius, XVI. 313,2.

In sinu Christi cur Joannes recubuerit, XX, 499, 1, 2.

Sinus Abrahæ quid sil, cur sic dictus, et ubi situs, XVI, 222, 1 et seqq. Sinus Abrahæ et altare dicitur locus felicitatis animarum, XX, 148, 2.

SION. !• Sion proprie significat superioris urbis partem in qua erat templum et arx David, XIV, 93,2« Eral in Jerusalem ad austrum, XIV, 528,1,2. Cur vocetur arx, 255, i. Inoo erat arx David. XIV, 528, i, 2. Sion mons duplex fuit, unus in Jerusalem, alter idem cum monte Hermon, IX, 634, 2. Sion mons in Jerusalem caput regni populi Judaici, *Psalm.* I, 485, i. Sion cur vocetur Curris gregis metonimico, XIV, 99,1, 2. Sion arx quando a Juda Macbabæo obsideri cœpta, quando capta, IV, 432, 2; 433, I. Sion plorans quomodo manum expandat, XII. 365, 1.

2* Sion figura Ecclesiæ, III, 451,4, VI, 23G, 2; XVIII, 558, 2 ; XIX, 506, 2; XX, 268, *Psalm Aï* 78, I. Sion typus Ecclesiæ turn militantis, tum triumphantis, XVIII, 558, 2. Sion hebraico significat speculam, titulum, siccitatem ; et hæc tria Ecclesiæ accommodantur, XI, 709, 1. Sion anagogico cœlum significat, XXI, 269, 1. Sion in qua vidit Joannes Agnum stantem quid significet, XXI, 268, 2. Per Sion Isaias et alii Prophelæ nunc pios cl fideles Judæos intelligent, nunc incredulos et impios, XI, 589, 2. Quomodo Sion in judicio redimenda sit, 118, 2.

3* Sion mons sanctus dicitur ob quatuor causas, XIV, 444, 1. Quæ in eo contigerint, *ibid.* In Sion firmatus est cultus Dei per templum, IX, 630, 1. In Sion Christus Ecclesiam inchoavit, uti Salomon in eo corporale templum aedificavit, XIV, 96, 4, 2. De Sion quomodo lex Evangolii egressa sit, 97, I.

SIRACH, SIRACIDES, *vide* Jesus filius Sirach senior, et Jesus filius Sirach junior.

SIREN. Vox *Siren* unde dicatur.XIV, 71, 1. Sirenum fabula quid significet; fuerunt ips® partirn volucres, parlim virgines, *ibid.* Ubi habitaverint, has Ulysses cur declinaret, *ibid.* Sciebant et plangere, *ibid.* Sirenum fabula moraliter exposita, V, 132, 1. Siren describitur, huic comparatur dæmon, XI, 282, 2. Siren figura voluptatis, XXL 327, 1,2. Sirenes concupiscentiarum symbolum, IX, 518, 1. Item meretricis typus, VI, 156, 2. ilis mulieres sunt similes, XIII, 342, 2. Sunl item invidorum symbolum. IX, 412, 2.

SISINANDUS. Sismando episcopo Compostailano moriente audita vox angelorum, XIII, <43,1.

SISINNIUS (S.). S. Sisinnii diaconi martyris in tormentis et afflictionibus gaudium, XXI, 55,1.

SISINNIUS alius. Sisinnius est a Theodora conjugo Chrislo assertus, XVIII, 306, 2 ; XXL 55, 1.

SISINNIUS Novatianus. Sisinnius Novatianus episcopus a fidelibus quod esset homo mollis, reprehensus fuit, XX, 101, 1, 2.

S1SOE. Sisoe in capillitio quid sit, II, <26, 1.

SISOIS abbas. Sisois abbatis orantis fiducia do petitorum impetratione, XII. I ¡0, 2, 2, XX, 41, 1. Cum confidentia Deum pro discipulo oravit, V, **284, 2.**

SISTERE. Sistero in via virtutis, est deficere, **XVIII, 333, 1,** 1.

SIZYPIIUS. Sizyphi fabula moraliter exposita, IX. 385,1.

SITICINUM. Siticinum instrumentum proprium erat eorum qui ad silos, id est mortuos, canebant. XII. 305, 1, 2 Ejus forma, *'b¡d.*

SITIS, I® Sitis acrius cruciat quam fames, IV 330, 2; X, 81, 1. Siti ubi laboratur, laboratur A fame, IV, 340, 2. Sitis facilius expletur quam fames, XV, 4 46, 1. Sitis toleratio cursum juvat, XI, 703,1.

Silis Chrisli in cnice qualis esset, XVI, 618, 2 et seq. Sitis Epulonis in flamma infernali, 224, 1.

2° Sitire el esurire, in spiritualibus, idem est, XVI, 404/1. Silis impiorum peribit, *Job,* 388, 2,

SITUS. Situs rectus gloriosum corpus decet, XVII, 60, 1, 2.

SIVAN. Sivan mensis nostro maio respondet, XII, 429, 2.

SIXTUS (S,) Papa I. S. Sixtus sub Valeriano ct Decio martyrium passus, m crucem actus est, XVIII. 534, 2.

SIXTUS (S.) Papa III. Tres libelli sub nomine S. Sixli Pontificis editi, sunt Pelagiam alicujus, XV. 429, 1 ; XVII, 376, i.

SMARAGDUS. I0 Smaragdus unde dicatur: veteres quales fuerint. XXI, 388, 2. Æn affinis est el durus, ejusque sapor amarus, *ibid.* Ejus viror, X, <51, 2; 76, i, 2; 388, 2. Ejus vires, XXI, 389, 2. E smaragdinis vasis olim potabatur. VI, 266, 2. Smaragdus est amuletum contra venena, 267, 1.

2° Smaragdus quid symbolice designet, X, 151, 2. Smaragdus gemma m rationali pontificis significat Judam Patriarcham, el Joannem Evangelistam ob virginitatem virentem, I, 681, 2. Ei passio Chrisli accommodatur, XXI, 96. i; 389, 1. Per eum Dei misericordia repræsenlatur, 97, i. Itoni Dei el creaturarum in ipso visio, 97. 2. Pudicitia» symbolum est, 39, 2.

SMILAX Smilax sive vol vola quæ herba : dum ejus sunt species, XIV. 168, 1.

SMYRNA. Smyrna esi urbs Ioniffl m Asia, ejus elogium, XXI, 47. <, 2. Smyrna Græcisitem myrrha dicitur, *ibid.,* 2.

SOBA. Soba ubi sila. HI, 443, 2. Jure divino erat Judæorum, ideoque justo eam invasit David, *ibid..* 2.

SOBE. Sobe mater fuit S. Elisabeth®, XVI, 97, <.

SOBNA. Sobna præpositus templi quis fuerit juxta Hebræos, XI, 341. 1. Superbia ot arrogantia peccavit, *ibid.,* 2. An fuerit summus pontifex, vel certo ex dignioribus sacerdotibus, *ibid.* Verisimile est eum non fuisse summum pontificem, *ibid.* An idem sit cum Sobnii, qui fuit præfectus aulæ, ot Ezocbiæ œconomus. tôtfi. Cur gallo gallinaceo comparetur, 342. 1. Ad Sennacherib fugiens ab eo malo habitus, 341, **2. Ei Eliakim subr**

SOBRIETAS, SOBRIUS. <• *Sobrietas in mensa et a quibus prxserlim sectanda,* X, 124, 1 : *Utere quasi homo frugi his qux tibi apponuntur, ne cum manducas multum, odio habearis;* <25, 2 : *Cessa prior causa disciplina ; et noli nimius esse, ne forte offendas. El si in medio mullorum sedisti, prior illis ne extendas manum tuam, nec prior poscas bibere. Quam sufficiens est homini erudito vinum exiguum I el in dormiendo non laborabis ab illo, et non senties dolorem.* Sobrietas sectanda est carnem domare volenti, XVIII, 336, 1 : *Castigo corpus meum, el in servitutem redigo, ne forte eum aliis prxdicaverim, ipse reprobus efficiar.* Sobrietas convivis ac conjugibus maximo nuptiarum die ac alias, dum generationi vacant, commendata, IV, 300, 2: *Cumque omnes dixissent: Arnen, secesserunt ad convivium; sed et cum Umore Domini nuptiarum convivium exercebant.* Sobrietas præcipue decet principes, VII, 352, 1, 2: *Beata terra cujus rex nobilis est, et cujus principes vescuntur in tempore suo, ad reficiendum et non ad luxuriam.* Adolescentibus summo est ornamento, XIX, 330, 2 : *Juvenes similiter hortare, ut sobrii sint.* Sobrietas et continentia senibus quam sint necessari#, 328, 2 : *Tu autem loquere quæ decent sanam doctrinam : senes ul sobrii sint, pudici, prudentes, sani in fide, in dilectione, in patientia.* Sobrietas in mensa principis servanda, VI, <75, < : *Quando sederis ut comedas cum principe, diligenter attende qux apposita sunl ante faciem tuam : et statue cultrum in gutture tuo, si tamen habes in potestate animam luam.* Qualis sobrietas Christianos deceat, XX, 259, 1, 2: *Propter quod succincti lumbos mentis veslrx , sobrii perfecte sperate in eam qux offertur vobis gratiam, in revelationem Jesu Christi.*

2> *Sobrietatis effectus el commoda.* VI, 45, i ; Í06,1 ; X, <27, 2 otseq. : *Somnus sanitatis in homine parco : dormiet usque mane, cl anima illius cum ipso delectabitur.* Sobrius somnum habet facilem, et humores corporis bene temperatos, ct stomachi et intestinorum quietem, 128, 1. Gaudet etiam in conscientia, 127,2. Sobrietas hominem ditat, VI, 113, 2; 114,1 : *Qui diligit epulas in egestate erit; qui amat vinum el pinguia, non ditabitur.* Sobrietas est longæva, cur, XIII, <2, 2. Est mater sanitatis, sanctitatis, sapientiæ et castitatis, IX, 80, 1 ; X, 266, 2 et seq. : *Noli avidus esse in omni epulatione, el non te e/fundas super omnem escam. In mullis enim escis erit infirmitas, el aviditas appropinquabit usque ad choleram. Propter crapulam mulli obierunt: qui autem abstinens est, adjiciet vitam.* Est mater sapientiæ ob tres causas, XIII, <2, 2 et seq. : *Post dies autem decem, apparuerunt vultus eorum* (puerorum) *meliores el corpulentiores prx omnibus pueris qui vescebantur cibo regio... Pueris autem his dedit Deus Kienliam et disciplinam in omni libro et sapientia :* ¿/anuli *autem inlelligcntiam omnium visionum et somniorum.* Sobrietas mater vigili# M castitatis, XX, 390, 2 : *Sobrii eslote, et vigilate, quia adversarius vester diabolus tanquam leo rugiens circuii, quxrens quem devoret.* Sobrius ct vigilans græco idem sonat, XIX, 328, 1,2. Per sobrietatem Judith caput Holopbcrnis obtruncavit, IV, 843, 1 (Vide Cibus, Comkstio, Convivium).

3° Sobrietas sæpo capitur pro animi sanitatq XIX, 275, 1 : *Non enim dedit nobis Deus Spiritum timoris : sed virtutis, et dilectionis, ct sobrietatis.* Sobrietatis verba quomodo Paulus so loqui diceret, XVII, 421, 2 : *Hæc loquenle eo, el rationem reddente, Festus magna voce dixit : Insanis, Paule; mullx te lilterx ad insaniam convertunt. El Paulus: Non insanio,inquit, optime Feste, sed veritatis et sobrietatis verba loquor.*

SOCER. Cum socero quare non sit ineundum consilium, X, 250, 1 ; 251, 2.

SOCIALIS. Socialis vitæ varia commoda ct laudes, I, 467, 1 ; VI, 347, 2 et seq.

SOCIATIO. Sociatio fidelium Ecclesiam integravit, XIV, 355, i, 1.

SOCIETAS. <• *Societatis bonum quod,* VII, 175, 1,2: *Melius est ergo duos esse simul, quam unum : habent enim emolumentum societatis suæ.* Illius effectus, *ibid.* Societatis etamiciliæ utilitas, 178, 2 : *unus ceciderit, ab allero fulcietur : væ soli, quia cum ceciderit non habet sublevantem se.* Societatis apologus, 180, 1, 2 ct seq. Illius exempla, *ibid.*

2» *Societatis inter homines fons, natura cl momentum.* Societatis fons est SS. Trinitas, VU, <82, 1. Societas hominum in ratione rectitudinis consistit, VI, 102, 2. Societas concors stat, discors dissipatur, V, 582, 2 : *Frater qui adjuvatur a fratre, quasi civitas firma; et judicia quasi vectes urbium.* A societate pendet salus et damnatio æterna hominis, V, 394, 2 : *Qui cum sapientibus graditur, sapiens erit : amicus stultorum similii efficietur.*

3* *Societatis cum bonis utilitas,* III, 317, 2 : *Videntes autem omnes qui noverant eum* (Saillem) *heri el nudiustertius, quod esset cum prophetis, et prophetaret, dixerunt ad invicem : Quxnan res accidit filio Cis? Num et Saul inter prophetas ?* 388, 2 : *Misit ergo Saúl lictores, ut raperent David : qui cum vidissent cuneum prophetarum va> licinantium et Samuelem stantem super eos, factus est etiam Spiritus Domini in illis, et prophetari coeperunt etiam ipsi.* A societate proborum se segregare noxiurn est, V, 282, 1 : *Memoria justi cum laudibus, el nomen impiorum putrescet.* Societas bona parum prodest reprobis, XV, 519, 1,2: *Tunc duo erunt in agro : unus assumetur, et unus relinquetur ; dux molentes in mola; una assumetur, et una relinquetur.*

4° *Societas impiorum quam, noxia sil ;* IX, 220» 1 : *Disctde ab iniquo, el deficient mala abs te;*

379, < • *Quis miserebitur incantatori a serpente percusso, cl omnibus qui appropiant bestiis ? el lie qui comitatur cum viro iniquo, ct obvolutus est in peccatis ejus;* 384, 1 : *Qui tetigerit picem, inquinabitur ab ca; el qui communicaverit superbo, induet superbiam;* 584, 1, 2: *Cum stulto ne multum loquaris, et cum insensato ne abieris. Serva le ab illo, ul non molestiam habeas, et non coinquinaberis peccato illius;* X, 351, 1 : *Filii abominationum sunt filii peccatorum, el qui conversantur secus domos impiorum.* Magis est noxia quam sil salutifera societas bonorum, IX, 584, 2.

Societas leonina quæ dicatur, 262, 1.

5* *Societas bonorum inter fideles qux sit,* XX, 520, 2 ; *Quod vidimus et audivimus, annuntiamus vobis, utel vos societatem habeatis nobiscum, cl societas nostra sit cum Patre, el cum Filio ejus Jesu Christo.* Societas in pœna ad quid prosit. 396, 2 : *Sobrii estote, et vigilate, quia adversarius vester diabolus tanquam leo rugiens circuit, quxrens quem devoret: cui resistite fortes infide: scientes eamdem passionem ei, qux in mundo est, veslrx fraternitati fieri.*

6° Societas hominis cum Deo unde fiat, XX, **521, 1, 2.**

SOCIETAS JESU. Societas Jesu qua occasione hoc nomen acceperit, XVIII, 250, 2. Ejus instituti breviarium et summa, 459, 2. Societatis Jesu elogium, XVII, 249, 2. Paucos probatos admittit, noxios dimittit, XI, 228, 2. In Societate Jesu quid maximo mirandum, IX, 390, 1. Tribus robus maxime est promovenda, XII, 288, 2. Eam tria inaximo conservant, XV, <50, 2. Quamdiu exagitabitur, florebit, XII, 127, 1, 2. Jubetur omnia sua munia exercere gratis, XV, 259, 2, In ea peccans potest ad superiorem deferri, et ad hoc quilibet juri famæ suæ cedit, XV, 409, 1. Quæ hujus rei sit ratio, *ibid.* Societatis Jesu collegia quantum Belgio profuerint, XX, 297, 2 et seq. Societatis Jesu charilas in exteris gentibus convertendis, II, 194, 2. Ad eam apostrophe et adhortatio ut in cœplo simili opero pergat, *ibid.* Ejus Patres ad Indiam navigantes, genu flexo in littore orando sibi invicem valedicunt, XVII, 376, 2. Societatis Jesu homines Ecclesiam contra antichrislianos in fine sæculi maxime propugnaturos S. Toresia prædixit, XXI, 224, 1. An in *Apocalypsi* sint præsignali, 72. 1

SOC1NIANI. Sociniani docent Christum non fuisse Deum, sed sua sancta yil* meruisse ul vocaretur Deus, XXI, 133, 1.

SOCIUS. Socii ct amici converti incipientem oppugnant, IX, 91, 2. Socii atlricanl sociis bonitatem vel malitiam, XX, 325, 1. Eorum vilia facile addiscimus, 383, 2, 384, 1. Socii mali hominem malum reddunt, VI, 168, 2. Socii mali cavendi ut leones, X, 28, 2. Socio non est irroganda injustitia, 358, 2 *{Vide* Amic it ia. Consor t ium, Soc iet as).

Socii Gog sunt filii vel nepotes Japhet. XII, 765,2,

SOCORDIA. Socordia et languor in nervis undo oriatur, XIX, 502, I.

SOCRATES. 1® Socrates Deum e mundi fabrica discere studuit, XVIH, 51, 1. Ejus de idolis et de idololatria dictum, XIII, 377, 4. Salutare solem orientem solitus fuit, XIV, 309, 1. Genium famiharem habuit, XVIII, 319, 2.

2® Socrates moralis philosophia; cultor fuit, IX, 4, 1, 2. Suos ad ethices studium indtabal IX, 129, 2. Quam e studiis voluptatem caperet, XII, 33, 1. Quid suos doceret, XIX, 330, 2. Dicebat se unuin scire, quod nihil sciret, XIX, 187, 1. Cunosos abhorrebat, IX, 129,2; XIX, 129, 2. Cum sophistis congrediens, fuga se subduxit, X, 262, 1. Quare vocatus ab Aristophane nugarum antistes, XIV, 309, 1.

3» Socrates erat natura fur et incontinens, sed naturam correxit,*X1X, 187,2. Ejus forma eral alia quam mens, XVII, 394, 2. Vultu visus impudicus, arte et virtute naturam vicit, IX, 542, 1. Semper eodem eral vultu, X, 24, 1. Mulierum illecebras parvi fecit, 372, 2.

4® Ejus modestia el continentia in cibo, XIX, 167, L Fuit frugalitatis cultor eximius, X, 124. 2. Ejus de abstinentia gnomæ, XIII, 14, 1. Ejus dictum de ebrietate, 342, 2.

5® Socralis invicta patientia in adversis et injuriis, I, 671, 1 ; VI, 14, 2 ; IX, 9, i ; XII, 264, 1 ; XV, 173, 2; XVIII, 217, 2; XX, 29, 1. Quam esset in adversis constans, XII, 165, 1. Suæ Xantippis jurgiis tolerantiam discebat, XI, 18, 2; 104. 1; 345, 1.

6* Socrates cur in Areopaga ducentis octoginta sententiis damnalus sil, XVII, 322, 2 Pro divinitatis unitate occubuit, IX, 9. 1. E carcero fugere noluit,XVII,313,1. Omnis terra ei patria erat, XV, 84.1. Inter vincula philosophatus est, XIX. 278, 1. Ejus in morte constantia, XIX, 309, 2 Ejus salus desperata, quia idola coluit, el alias pæderaslia infami, juvenes corruperit, XVIII, 52, 1; 53, 1.

SOCRUS. Socrus S. Petri febricitans a Christo curata illico surrexit, XV. 229, 1.

SODALIS, SODALITAS. 1® *Sodalitas pro congregatione.* Sodalis dicitur quasi edalis, X, 247,2. Sodales sunt qui ejusdem sunl collegii et congregationis, *ibid.* Sunl alii ab amicis, *ibid.* Sodalitatibus præcsl beata Virgo, V, 208, 1. Sodalitas Confalonis Romæ a S. Bonaventura esi erecta» 208, 2. Per sodales suos beata Virgo mira in Ecclesia operatur, 256, 2. Sodalitas martyrum in Japonia instituta in nupera persecutione Christianorum, XIX, 464, 1. Sodalitas tam sancta nulla est, quæ non habeat suum nævum, XVII, 67, 2.

2® *Sodalis pro* ¿ocio.Sodales sponsi in *Cantico* quinam, VII, 506, i, 2. Sodalitatis nequam incommoda, XIV, 376, 1 Sodales mali quam sint noxii, V, 36, 2; 40 2. Sodalitas pravorum cavenda, *Psalm.* 1, 107, 1, 2 (I'idc Consor t ium, Soc iet as),

SODOMA, SODOMITA. I0 Sodomorum clamor- quid sil, I, 223, 2. Sodomita) ex deliciis crudeles evasero, XIII, 599, 2. Sodoma cur dicatur soror minor Jerusalem,XII,6(8,i. Ejus peccata quinqué. 618, 2. Sodomitarum fuit quintuplex peccatum, I, 191, 1. Sodomita» non ob solam luxuriam excisi, IX, 461, I. Quomodo ccelitus puniti, XX, 662, 2. Quomodo percussi cæcitate, I, 228, 2. Quid hic cæcitas tropologico significet, 229, 1. Sodomæ conflagratio magis bonitati quam iræ Dei tribuenda, Vili, 504, 2. Sodomæ incendium quam horrendum fuerit, XX, 448, 2; XXI, 287, i. Sodomia) excidium quale, *Job,* 393, 2. Sodomitarum el Hierosolymorum excidia inter se comparantur, XII, 410, 2. Sodoma sepulta jacet, 618, 1. Sodomite puniti hic et in futuro, XIV, 166, 2. Omnes impoenitentes mortui sunt, I, 231, 2. An omnes ad ignem æternum transmissi, XX, 662, 2; 663, 1. Omnes Sodomorum incoia; ad inferos damnati, 449,1.

Sodomitas quomodo et quando reducet Deus, cum omnes igne colesti consumpti sint. XII, 620,2; 621,1. Sodomæ restitutio quando promittatur, XIII, 643. *i.*

2* Sodomæ nomine cur dicatur Judæa el Jerusalem, XI, III, I, 2; XX, 229, 2. Sodoma vorantur omnes Gentes, XII, 621, I.Sodomam fugere, quid sil tropologice, I, 230, 1.

SODOMIA. Sodomia quam infame et probrosum scelus, XX, 448, 2. Sodomia non tam gravo scelus est quam infidelitas, hæresis, blasphemia, sacrilegium, desperatio, odium Dei, etc., XV, 265, 2. Sodomi» pœna etiam veteribus fuit ignis, Í31 L

SOL. I® *Solis nomen, creatio, natura, magnitudo, cursus.* Solita dictus, eo quod solus luceat, IV, 270, I:X, 389, 1, 2; XIV, 607, 1; XV, 117,1. Sol hebraica triplex habet nomen, X. 388, 1. Sui cur dicatur XVII, 329, 2. Cur vocetur cœli lerræque filius, IV, 354, 1. Sol est unus solus, X, 389,1. Solis ortus est quarti diei opus, *Job,* 714, 1. In qua cœli parte sil productus, 1,59, 1. Solis proprius locus, VII, 38, 1. An sit animatus, 44, 2. Eum \ivere censebant Platonici, XVI, 435, 1. Do covante veterum opiniones, X, 392, 2. Mulli consuerunt eum osse igneum, 392,2; 393,2. De eodem poetarum figmenta, IV, 391, 1. Eum fingebant nonnulli vespere emori, et in exortu novum fieri, XII, 562, 2. Tria in solo admiranda, lux, calor. velocitas, X, 388, 1. Ejus ardor similis fornaci, 391. 2. Ejus fulgor, 392, 1. Sol radiis suis coronatus quasi mitra, IV, 337, L 2. Ejus penna» sunt radii, cur, XIV, 609, I. Oriens radius expandit m figuram avis, *ibid.* Ejus elogia ex Plinio, 607, 1. Ejus elogia ex Paliibus, *Job,* 729, 1. Sol est vas admirabile, *ibid.* Quomodo sit mundi cor, XII, 754. 1 Est quasi oculus cœli, IV, 390, 2. Ei comparatur oculus Dei, IX, 608 1. Non penetrat profundum abyssi, *ibui.* Eius puritas, splendor, descriptio, X 389, I. Mano apparet pulcherrimus, V, i 16, 2. Sol Irinus et unus quomodo, XIV, 607,1. Ejus proprietates describuntur, XXI, 36, I etscqq. Ejus calor, pulchritudo, fecunditas, elogia et aliæ proprietates, X, 389, 1.

Solis quanta sit magnitudo et distantia a terra, I, 60, 2; IX, 608, I, 2; X, 389, 1, 394, I; XXI, 36; 1. Quatuor millionibus milliarium a terra distat, XII,443,2. Habet formam sphæricam, X,382.2. Ejus cursus velocitas, gyralio, ellicacia, 389, I ; 392, 1. Quotidio gyrat et movetur por meridiem ad aquilonem, 39, 1, 2. Ejus motus ad austrum ct aquilonem quo sensu intelligalur, 40, 1. Illius motus duplex est, 41, I. Ejus intensus cursus, V, 117, 1. Quanta ejus velocitas, XIV, 609, 1. Sol in cursu anhelat, VII, 35, 2. Sol quantum viæ spatium qualibet hora conficiat, X, 31, 1. Sol occumbens videtur in maro mergi, VV, 672, 2. Cur dum est in signis borealibus, videatur declinaro ad austrum, indequo reflecti ad aquilonem, VII, 39, 2.

2° *Sol ad quem finem creatus.* Illius utilitas, VII, 38, 2. Quomod sil in signum, I, 59, 2. Signat dies et loca, VIII. 621, 2. Sol cur dicitur faclusin potestatem diei, et luna in potestatem noctis, *Psalm.* 11,402, 1. Quomodo tempora et anni paries ostendat, X, 394, 1, 2. Solis et laboris nexus, *Job,* 695, 2. Sua luco fugat serpentes el feras noxias. XIV, 610, 2. Quomodo sit in ejus pennis sanilast610, 1, 2. Est imago Dei, et divinitatis thesauros omnibus creaturis communicat, X, 388, 2. Non est causa cur unus dies et annus sit allero excellentior. 168, 1 ; 170, 1. Sol nihil videtur proferro nisi cum luna sociatus, XXI, 236. I. Sol oriens quid mano hominibus inclamet, V, 116, 2. Quid ortu suo hominibus precetur, X, 388, 1. Excitat omnes ad Deum laudandum, 375, 1. Inter alia est a Deo creatus ut omnia ejus opera homini conspicua faciat, *ibid.* Sol precipue gloriam Dei prédicat, X, 388, I; *Psalm.I,* 105, 1. Eo oriento et occidente, barbari Deum adoraro solebant, XVII, 1M, 2.

3° *Solis vicissitudines.* Solis variae obtenebrationes, *Job,* 223, 2. Quando ot quomodo defectum patiatur, IX, 496, 1. Hinc patet eum non esse Deum, *ibid.* Ejus vicissitudo quintuplex, XX, 68,1. Solem obtegunt agmina locustarum, XIII, 495, 1. Dupliciter tenebras et umbram creat, XX, 67, i. Habet quoquo suam parallaxin, *ibid.*

4° *Varia facta miraculosa quæ circa solem conligcrunt.* Sol sanctorum vocibus obedivil, *Job,* 223, 1, 2. Sol stetit ol luna pugnanto Josuo conira Amorrhæos, XIV, 259, i. Sol staro jussus a Josué instinctu Dei, X, 468, 2 el seq. Solo stante, steterunt reliqui cœlestes orbes, III, 63, 1, 2; X, 469, I, 2 Idquosub occasum, X, 469, 2. Tempus tunc non fuit, sed duralio, III, 63, 1, 2. Per quot horas steterit. X, 469, 2. Solem tacuisse, id est pylhagonco non cecinisse in solstitio Josuano fabulatur B. Salomon, 111, 63, 1, 2.

Sol bis miraculose stetit, non ter, IV, <01, I, 2. So) simul ct umbra in horologio Achaz retrocessit, XI, 473, 2. Non tamen decem horis, sed quinque, 474, 2. Qua dici hora id factum, 475, 2 (Tide Horologium).

Signa in solo quæ visa sunt paulo ante ortum Christi, XIV, 332, 2. Sol nascente Christo clarior solito videtur eluxisse, XVI, 64, 4. In passione Domini quomodo sil obscuratus, XIV, 332, 2. Est, moriente Domino, toto orbo obscuratus, XV, 626, 2 ot seq. Sol meridio occidit Judæis in passione Christi, XII, <26, 2. Citius ortus videtur, Christo resurgente, XV, 644, 2. Soles tres apparuere anno Christi quinquagesimo primo, et simul omnes in eumdem orbem coierunt, XVII, 4, 2.

5° Farti *honores a variis populis soli exhibiti.* A nonnullis populis habitus est ul Deus, X, 375, 1. Solem ut numen colebant Persæ, IV, 205, 2; X, 389, 2 ; XII, 563, 1. Eum coluero etÆgyptii, XII, 563, 1. An cultus in Hammone, 546, 2. Solis hieroglyphicum apud Ægyptios quod esset, 282, 2. Sol pingebatur ab Heliopolanis quasi avis oriens et occidens, undo nata est fabula de phoenice, cur, XII, 722, 2. Ægyplii eum vocarunt phoenicem, cur, XIV, 609, 4. Sol est Moloch et rex stellarum, XIII, 591, 4, 2. Quomodo sol a Gentibus coleretur, XXI, 37, 1. Solem orientem adorabant Gentes, XII, 562, 2. Eum ol lunam veteres colebant, XIV, 275, i. Eum Romani salnlabant, X, 375, i. Solem et lunam colebant Galatæ ante Christi notitiam, XVIII, 552, 4. Cur Æthiopes ei maledicant, IX, 503, 1, 2. Eum Manichæi adorabant, et censebant esso navim triangulam, X, 392, I ; XIV, 607, 2.

6° *Soli in fine mundi qux eventura.* Quomodo ante urbis excidium sit obscurandus, XV, 513, 2. Sol et luna quomodo erubescent, XI. 363, i, 2. Sol ol luna et stellæ an revera in dio judicii obscurandae, XIII, 523, 1. Et undo illa obscuritas ventura, *ibid.* Allegorico id do Christo, beala Virgine exponitur, iMd., 2. Et tropologice, *ibid.* Sol in fine mundi futurus est niger instar sacci nigri, quæ ejus obscuritatis ratio futura, XXI, 155, 1. Sol in dio judicii septuplo erit clarior quam nunc, XI, 421, 1. An m fino mundi sil annihilandus cl alius creandus, IX, 497, 1. Solem novum quomodo faciet Deus in resurrectione. I, 59,4.

7« *Quarum rerum sol sil typus et figura.* Sol ost symbolum Doi, V, 147, 4; XVII, 328, 2; XIX, 352, 1, 2. Sol paler luminis Deum optimo repræsenlat, XX, 64, 2. Est imago divina) voluntatis, XXI, 37, 1. Symbolum csl divinitatis elDei juslitiæ, X, 29, I. Item ætornitalis, juslitiæ ot veritatis, 389, 2. Sol beatorum est Deus, XII, 456, 2.

Sol typus osi Christi, X, 390, 1 ; XVIII, 224, 2. Sol oriens Christus est. XIV, 389, I, 2. Item sol juslitiæ in primo suo adventu ob quinqué analogias, XIV, 606, 2. Soli fulgenti cur assiimlelur Christus, XX), 35, 2; 36, i. Sol oriens el occidens symbolum est Christi, XVII, 48, 2.

Sol est symbolum beaLe Virginia, X, 42, 1; 394, 4.

Sol typus est Ecclesiæ, XX, 436, < et seq. Terra, luna et sole in *Cantico* significatur initium, progressus et perfectio Ecclesiæ, Vili, 453, 4.

Sol typus est sancti el justi, X, 31, i. Ejus proprietates justo adaptantur, titd Symbolum est sanctorum, 390, 4. Typus est S Pauli, XIX, 310, 2.

Sol typus est sacerdotum, XV, 455, I. Solis proprietates regi adaptantur, VI, 54, 2. Solis et principis analogiae, XI, 548, 4, 2. Sol lucens et deficiens est typus regiæ benevolenti» et indignationis, V, 499, 2. Sol item patrem repræsentat, VI, 72, 2. Item verum amicum, XIV, 608, 1,

Cur typus sit veritatis et virtutis, VII, 37, 2. Hem ardentis charitatiset grandis beneficenti», X, 391, 1. Sol charitatis œsturn significat, VII, 498, 4. Ejus apologus, id est velocis beneficentiae, 41, 2. Solis aenigma, *ibid.*

Solis motus est vanitas, VII, 35, 2. Quot modis dicatur vanitatis speculum, 37, 1, 2.

SOLARIA Solana conscendera olim solebant orantes, cur, IV, 397, 4.

SOLAR1NUM. Solarini in Sicilia an Paulus fuerit aliquando, XVII, 439, 2.

SOLATIUM. Solatia qualia Deus det suis. XVIII, 237, 1. Ipsum in tribulatione expectandum longanimiter, XIX, 465, 2 *(Vide* Afflictio, Consolatio).

SOLDURII. Soldurii quales essent olim apud Gallos, XVI, 487, 2. Eorum quæ fuerit m Gallia societas, XVIII, 464, 4. Solduriorum laus, III, 437, 4.

SOLERS, SOLERTI A. *Solers* vox unde derivetur, XV, 209, 2. Solerlia iniqua ct laudabilis quæ sit, IX, 530, 4 : *Est solerlia certa, ei ipsa iniqua. Et est qui emittit verbum certum enarrans. rerdatem.* Solerlia reddit onus leve, V, 158, 1. Solertes a regibus ad magnas dignitates evehuntur, VI, 472, 2 . *Vidisti hominem velocem in opere suo ? coram regibus stabit, nec erit ante ignobiles.*

SOLIDUS. *Solidus* vocatur integrum pretium, X, 70, 4.

SOLITUDO. 4® *Solitudinis elogia et bona,* I, 450, 4 : *Moyses autem pascebat oves Jethro soceri sui, sacerdotis Madian: cumque minassel gregem ad interiora deserti, vend ad montem Det iloreb. Apparuitque ei Dominus in flammis ignis de medio rubi;* V, 524, 1,2 : *Melior est buccella sicca cum gaudio, quam domus plena victimis cum jurgio;* VI, 416, 2 : *Melius est habitare in terra deserta, quam cum muliere rixosa et iracunda;* XII, 394, 4, 2 : *Sedebit solitarius, el tacebit : quia levavit super se. Ponet in pulvere os suum, si forte sit spes;* XIII, 313, 1 el seq.: *Propter hocecce ego lactabo eam, ducam eam tn solitudinem, et loquar ad cor ejus;* VI,52,1, 2 : *Puer autem* (Joannes Baptista) *crescebat el confortabatur spirito; el crai* tn

desertis uxjw *in dtem ostensionis tux ad Israel,* Ejus deliciæ, XII, 82, 4 : *Quis dabit me in solitudine diversorium viatorum, el derelinquam populum meum, el recedam ab eis ? quia omnes adulteri catus prævaricatorum.* In quam solitudinem ductus sit Israel a Deo, XIII, 312, i.

Solitudo a peccato servat, *Job,* 736, 1 : *Quis dimisit onagrum liberum, et vincula ejus quis solvit? Cui dedi in solitudine domum, el tabernacula ejus in terra salsuginis, contemnit multitudinem civitatis, clamorem exactoris non audit : circumspicit montes pascua suæ, el virentia quaque perquirit.* Solitudo anirnæ puritatem juvat, IX,520, I : *Ne oblecteris in turbis nec in modicis; assidua est enim commissio illorum. Quam* ea apta sit sapienti® acquirendae, I, 259, 2 et seq. : *Eo autem tempore deambulabat Isaac per viam quæ ducit ad puteum, cujus esi nomen Viventis ct Videntis, habitabat enim in terra australi. El egressus fuerat ad meditandum in agro, inclinata jam die.* Ipsa est silentii mater, XI, 417, 1 : *Hæc dicit Dominus Deus sanctus Israel : Si revertamini el quiescatis, salvi erilis : in silentio et spe erit fortitudo vestra.* Est nidus animæ, *Job, STI,* 4 : *Dicebamque: In nidulo meo moriar, el sicut palma multiplicabo dies.* Mentem ad percipienda divina oracula disponit, XIII, 226. 2. Solitudinis amator eum Deo colloquitur, i, 630, 2 et seq. : *Erat autem species gloriæ Domini, quasi ignis ardens super verticem montis, in conspectu filiorum Israel. Ingressusque Moyses medium nebulæ, ascendit in montem; et fuit ibi quadraginta diebus, et quadraginta noctibus.* Solitudo quantum prosit ad bonum religionis, XIII, 316, 4.

Solitudo quos præcipue deceat. Solitudo pœmlenlibus vere necessaria, XIII, 313, 4. Solitudo decet virgines, XI, 196, 2. Solitudo viduarum dos, eisque commendatur, IV, 332, 2 : *Erat aulem Judith relicta ejus vidua jam annis tribus el mensibus sex. Et in superioribus domus sux fecit sibi secretum cubiculum, in quo cum puellis suis clausa morabatur.* Eam multi viri principes adamarunt, a curis regni secedentes, I, 450, 2.

3* *Solitudo spiritualis magis sectanda quam corpondis,* XIII, 314, 2. Solitudo mystice est abstraelio mentis a rebus terrenis, XXI, 244, 2: *Et mulier fugit in solitudinem, ubi habebat locum paratum a Deo, ut ibi pascant eam diebus mille ducentis sexaginla.* Quæ inca observanda, 245. 2.

4* *Solitudinis pericula,* VII, 177, 1 ; *Vx soli, quia cum ceciderit, non habet sublevantem se.* Solitudo incentivum est peccati, IX, 273, 2: *Cum iracundo non facies rixam, et cum audace non eas in desertum; quoniam quasi nihil est ante illum sanguis; et ubi non est adjutorium, elidet,* 283, 4. Solitudo melancholiam parit, X. 281, 2: *In abductione permanet tristitia, el substantia inopis secundum cor ejus.*

&• *Solitudinis aliæ acceptiones.* Solitudo Gentilium quæ dicatur,XI, 590, 2. Solitudo Ecclesia cur dicatur, XIII, 342, 4.

SOLIUM. !• Solia rogum habebant olim rotas, erantque versatilia, XIII, 92, 2. Do solio Salomonis fabula, IV, 361» 2. Solium iniquitatis quoddicalur ab Arnos, XIII, 596, 2.

2* Solium est regis et Dei hieroglyphicum, XII, 443, 4. Solium Dei quale Isaiæ apparuerit, XI, 467, 2. Solium altitudinis locus sanctificationis quid sit, vario exponitur, XII, 443, 4. Solium Dei in cursu Cherubico quid symbolice designet, 511,1. Solium David est regnum Christi, cur, *ibid.* Solium Christi in Ecclesia per vicarium suum Humanum pontificem, XI, 237, 1 *(Vide* Thronus).

SOLLICITUDO, SOLLICITUS. 1® Sollicitudo Dei erga homines.— Sollicitudo Dei et angelorum pro homine, IV, 282, 2. Sollicitus est Deus pro nobis alendis et vestiendis, XV, 202, let seq.: *Nolite ergo solliciti esse, dicentes: Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur? hæc enim omnia Gentes inquirunt. Scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis.* Sollicitudo Dei erga homines pulchra metaphora exprimitur, *Psalm.* I, 369, 4 : *Miserere mei, Deus, miserere mei, quoniam in te confidit anima mea. El in umbra alarum tuarum sperabo, donec transeat iniquitas.*

II. Sollicitudo humana.— Io *Sollicitudo pro cura sedula et quidem in bonis.* Sollicitudo pastorum pro Ecclesia est suavis, XVIII, 498, 1 : *Præter illa quæ extrinsecus sunt, instantia mea quoti* diana, sollicitudo omnium Ecclesiarum. Quis infirmatur, et ego non infirmor? quis scandalizatur, et ego non uror ?* Talem habuit Paulus, XIX,

Sollicitudo continua bonorum operum est necessaria, XIX, 404, 2: *Cupimus autem unumquemque vestrum eamdem ostentare sollicitudinem, ad expletionem fidei, usque in finem.* Sollicitudo cum Deo ambulandi quos effectus pariat, XII, 232, 4. Illa sollicitudo quid a nobis requirat, XIV, 134,1 : *Indicabo libi, o homo, quid sit bonum, et quid Dominus requirat a te : utique facere judicium, et diligere misericordiam, et sollicitum ambulare cum Deo luo.* Eliam ad laicos el conjúgalos specui, 13G, 1.

Sollicitudo acuit industriam quaerendi rei bene conficiendæ modos, V, 428, 2 : *In omni opere erit abundantia, ubi autem sunl verba plurima,ibi frequenter est egestas.*

2° *Sollicitudo procura inquieta et nimia tn rebus terrenis.* Primo. *Illa sollicitudo mala et prohibita est.* Sollicitus est qui solus et citus est, X, 112, 1. Sollicitudo alia bona, alia mala est, V, 317, 2 el seq. : *Morluo homine impio, nulla erit ultra spes, el expeclalio sollicitorum peribit.* Sollicitudo hominum duplex, una sedula el moderata, hæc licita, XV, 203, 2. At altera nima immoderala el anticipata, et hæc vetita, *ibid. : Nolite ergo solliciti esse in crastinum ; crastinus enim*

rfies *sollicitus erit sibi ipsi.* Uli el a Christo Rl-liciludo anxia opes corrogandi, 199, 2 : *Ideo dico vobis, ne solliciti sitis anima vestra quid Manducetis, neque corpori vestro quid induamini. Nonne anima plus est quam esca, et corpus plus quam vestimentum?* Sollicitudo nimia temporalium rerum an malitia quædam sit, XX, 78, 2 : *Propter quod abjicientes omnem immunditiam et abundantiam malitia, in mansuetudine suscipite insitum verbum, quod potest salvare animas vestras.* Ea est Christianis prohibita, 388, 2 : *Omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum, quia ipsi cura est de vobis.* Sollicitudo anxia deponenda est, X, 102, 1 : *Tristitiam non des anima tua, et non affligas temelipsum in consilio tuo.* Sollicitudo nimia de futuris cavenda, XVI, 172, 1 : *Et vos nolite quarere quid manducetis, aut quid bibatis : et nolite in sublime tolli: hac enim omnia gentes mundi quarunt. Paler aulem vester scit quoniam his indigetis.*

Secundo. *Sollicitudo sxculi el rerum terrenarum quid in homine operetur,* X, 112, 1 : *Vigilia honestatis tabefaciet carnes, et cogitatus illius auferet somnum. Cogitatus prascienlix avertit sensum, cl infirmitas gravis sobriam facit animam,* XV, 325, 2 : *Qui autem seminatus est in spinis, hic est qui verbum audit, et sollicitudo sxculi istius, el fallacia divitiarum suffocat verbum, et sine fructu efficitur.* Sollicitudo viri foriis animum dejicit, V, 369, 2: *Maeror in corde viri humiliabit illam, et sermone bono lælificabilur.* Mire animum lancinat, 548, 2 : *Animus gaudens alatam floridam facit : spiritus tristis exsiccat ossa.* Auget tristitiam, VI, 284, 2 : *Sicul tinea vestimento,* at *vermis ligno, ita tristitia viri nocet cordi.* Æstui comparatur, 269,1, 2. Sollicitudo osi onus animæ, XII, 682, 2. Sollicitudo citam senectam adducit, X, 106, 2; 108, 2 : *Multos enim occidit tristitia, et non est utilitas in ea. Zelus et iracundia minuunt dies, et ante tempus senectam adducet cogitatus.* Sollicitudines avari quantæ sint, VII, 122, 2 : *Cuncti dies ejus doloribus et ærumnis pleni sunt, nec per noctem mente requiescit : et hoc nonne vanitas est?*

SOLOM/EA (S.). S. Solomeæ ossa humorem suavissimum emisere, XI, 762, 1.

SOLON. Solon quando vixerit, IX, 300, 2. Ejus gnomæ morales, 30. 2. Solon nominem dixit beatum , nisi feliciter mortuum; cur Croesum beatum negaret, IX, 360, 2; XXI, 281, 2 el seqq. Quid Crœso responderit se beatum haberi volenti. IX, 385, 2. Solon senectute factus est audacior contra Pisistratum rempublicam par tyranmdem invadentem 673, i.

SOLUM. Solum et term an differant, X, 170, 2. Solum quale vitibus, qualo frumento conveniat, 5 l. »01. 1 *(Vide* Terra).

SOLUTIO. Solutionem voti difforro quid sil, VII, 499, 1, 2 (Pide Votum).

SOLVERE. Solvero Christum qui dicantur,XX, 588, 1 et seqq.

SOLYMANUS. Solymanos vel Selynios vocanl Turcæ suos imperatores, XIX, 409, 1. Solymam dicti a Salomone, X, 492, 2. Solymani male fundata ambitio. III, 185, 1. Solymani Turearum imperatoris do Luthero testimonium, XX, 589, 1.

SOMNIARE. Somnians parum requiescit, X, 328, 2. Ejus phantasmata et imaginationes, *ibid.* Somniare sancta signum est sanctitatis, Vili, 98,2; X, 195, 1.

SOMNIATOR. Somniator quomodo dicatur Joseph, I, 340, 2.

SOMNIUM. !• *Somniorum origo et natura.* Somnium quid, et unde prodeat, VII. 197, let seq. Somnia unde oriantur, X, 192, 2. Somnium afferunt stultiloquia, VU, 198, 1. Senibus cur somnia tribuantur, XIII, 508. I. Somnia sunt triplicia, I, 356,1.

Somnia sunl juxta hominis affectum el propensionem, V, 95, 2. Somnia sunl indicia vigilantis animi, virtutis aut vitii, XVII, 398, i. Somnia improborum mendacia sunl, ac sanctorum subinde vera sunt, X, 194. 1. Somma aegrorum medici observare solent, X, 194, 2. Quæ somnia portas eburneae, quæ corneæ. XIII, 508, 1. Afflictis somniorum dira tormenta, *Jub,* 193, 2.

2° *Somniorum vanitas,* II. 125, 1; X. 191. 1 ; 192, 1, 2; 193, 1; 194, 1. 2; 327, 1. Sunt visa nocturna el quasi nubes, 11, 125,1. Somnia comparantur slultitiæ, VII, 197, 2 el seq. Quid comitentur, *ibid.* Sunt ludicra ludibria, X, 329, 1. Similia sunl vento et umbrae. X, 192,1. Non sunt res, sed rei imago et similitudo, *ibid.* Item spectrum, *ibid.* Nonsunl vera, 193, 1. Somnia proinde non sunt vano more ethnicorum observanda, b' 125, 1. Iis mullum ethnici tribuebant, *ibid.* Somnia vendunt hæretici, XX, 663, 2. Somniis non est fidendum, X, <91, i.

3" *Somnia quzdam sunt vera.* Somnia multa vera in Scripturis, IH. 562,1. Referuntur quaedam, somnia quæ vere contigerunt, X, 194, 2 et seq Somnia aliqua divina a Deo immissa sunl. XIII. 508,1. Somnia divina qualia, *Job,* 646, 1. Quomodo ea a falsis dignoscantur, X. 196, 1, 2. Somma quæ a Deo vel angelis immittuntur, non sunt spernenda, X, 195, 2. Quando somnium sil visione perfectius, XIH, 508, 1.

Somnium duorum eunuchorum in carcere Ægyptio, I, 356, 1. Somnia Pharaonis, 360, L Somnium Salomonis fuit divinum et exlalicum, III, 559, i, 2. Somnium Mardochæi fuit ei a Deo immissum. qualo illud sit, IV, 390. 1. Somnii Mardochæi explicatio, 393, 1,2. Somnium Juda Machabæi do Oma ot Joremia sibi apparentibus, IV, 564, 1. Somnium Nabuchodonosoris do statua fuit divinum, XIII, 17, 2. An ipsum videns rex, an Daniel id exponens, fuerit Propheta, 19. I. 2. Somnium uxori Pilati immissum an a diabolo, an a

Deo fuerit, XV, 603, 1, 2. Somnium S, Augustino visum, X, 329, 1.

4° *Somnia alia qux non sunl ejusdem momenti.* Somnium Cyri regis Persarum do solo sibi in somniis astanto, IV, 205, 2. Aliud quo invitabatur ut ad Deos ascenderet, 207, 1. Aliud do Dario, 216,1. Somnium Olympiadis matris Alexandri Magni do dracone, 391, i,

5* *Somniorum interpretatio.* Ex somniis an Ii–CMt divinaro, I, 356, i. Ex somniis naturalibus, et ex iis quæ a Deo immittuntur divinaro licet, *ibid.* Somnia secreta nomo hominum nosse potest, ea an angeli nosse queant, XIII, 18, 2. Somnia quomodo Deus revelet, I, 356, 2. Potost homo per Deum in somniis uti ratione, III, SCO, 1.

SOMNUS. I0 *Somnus corporalis.* Primo. *Somni schema, elogium, descriptio,* X, 191, 1. Somnus a poetis habitus ut Deus, 128, 1 ; 191, 1. Ille cuique soporem immittere credebatur, 191, 1. Somnus est imago mortis, V, 95,1 : *Si dormieris, non timebis : quiesces, et suavis erit somnus tuus;* Job, 75, 1 : *Quare exceptus genibus ? cur lactatus uberibus? Nunc enim dormiens silerem, et somno meo requiescerem;* 325, 1 : *Quomodo\ si recedant aqux de mari, et fluvius arefactus arescat, sic homo cum dormierit non resurget; donec atteratur catum non evigilabit, nec consurget de loco suo.* Est quasi brevis mors, IV, 554, 2 : *Considerabat quod hi qui cum pietate dormilionem acceperant, optimam haberent repositam gratiam;* XIX, 130, 1 : *Nolumus vos ignorare, fratres, de dormientibus, ul non contristemini sicut el exteri qui spem non habent.* Somnus qui incubus et cphialtes dicitur, quomodo contingat, XI, 482, L

Secundo. *Somni usus et commoda,* X, 128, 1. *Somnus sanitatis in homine parco : dormiet usque Vane, et anima illius cum ipso delectabitur.* lomnus est donum Dei, *Job,* 192, 1 : *Si dixero: Consolabitur me lectulus meus, el relevabor loquens mecum in strato meo.* Somnus quid nobis præstet, VII, 214, 1.2: *Dulcis est somnus operanti, sive parum, sive mullum comedat : saturitas autem divitis non sinit eum dormire.* Est nature levamentum, *Job,* 435, 2. Somnus dulcis operanti, *ibid.* Somni dulcedo ct voluptas quæ, VII, 213, 1. Somni utilitas el suavitas, 214, 1. Somnus moerorem sepelit, XIV, 33, 1 : *El Jonas descendit ad interiora navis, et dormiebat sopore gravi.* Somnus hesternum cibum digerit, XV, 685, 2. Somnium ægrotis est reditura sanitatis præsagium, XVI, 486, 2 : *Dixerunt ergo discipuli ejus : Domine, si dormit* (Lazarus), *salvus erit.*

Tertio. *Somni necessitas, el quomodo concilietur.* Somnus animanti necessarius, *Job,* 191,2. Somnus a caloro conciliatur, VII, 179, 2. Item a sobrietate, X, 126, 2; 127, 1 : *Vigilia, cholera et tortura viro infrunito.* A crapula impeditur, *ibid.* Satuntas somnum impedit, *Job,* 435, 2 : *Cum sa-*

Halus fuerit, arctabitur ; xsluabit, cl omnis dolor irruet super cum. Passiones per somnum imaginationem perturbant, X, 327, 1,2- *Furor, zelus, tumultus, fluctuatio, et timor mortis, iracundia perseverans, el contentio, et in tempore refectionis in cubili somnus immutat scientiam ejus.*

Quarto. *Quatenus somno indulgcndum.* Somno moderate indulgcndum, XX, 664, i. Somnus non totus curpori indulgendus, I, 315, 2 et seq. Somnus fugiendus ditescere volenti, VI, 2,8, 2 : *Dsquequo, piger, dormies ? usquequo de somno consurges ? Parum, inquam, dormies, modicum dormitabis, pauxillum manus conseres ut quiescas; et veniet tibi quasi cursor egestas, el mendicitas quasi* vir *armatus.* Somni amor parens est socordia), 60, 2 : *Noli diligere somnum, ne te cgcslas opprimat: aperi oculos tuos, et saturare panibus.* Somnus matutinus casiis est periculosus, III, 485, 1 : *Dum hxc agerentur, accidit ul surgerel David de strato suo post meridiem, et deambularet in solario domus regia; vidilque mulierem se lavantem ex adverso super solarium suum; erat autem mulier pulchra valde.*

Quinto. *De quorumdam somnis.* Somnus Jonæ somnum Christi in navi repræsentat, XIV, 43, 1. Somnus Christi in tempestalo, XV, 234, 2. Somnus apostolorum in Tabor fuit verus et naturalis, XVI, 140. 1.

2° *Somnus anima, item somnus symbolice acceptus.* Primo. *Somnus et evigilantia quid sint in Deo symbolice,* Job, 205, 2 : Sí *mundus et reclus incesseris, slatini evigilabit ad to (Vide* Dbi attributa mbt apiior ica).

Secundo. *Somnus pro socordia acceptus.* Somnum diabolus inducit; Christus, vigiliam, XIV, 195, 2: *Dormitaverunt pastores tui, rex Assur : sepeliantur principes tui : latitavit populus tuus in montibus, et non est qui congreget.* Somnus pralalorum quam sit noxius, XV, 327, 1 : *Simile est regnum calorum homini qui seminavit bonum semen in agro suo. Cum autem dormirent homines, venit inimicus ejus, ct superseminavit zizania in medio trilici, et abiit.* Somnus animæ est excutiendus, XVHI, 224,1 : *Hora csl jam nos de somno surgere. Nunc enim propior esi nostra salus, quam cum credidimus. Nox prxeessit, dies autem appropinquavit.* Somnus symbolum est peccati, et dormiens peccatoris, IX, 582, 1 : *Cum dormiente loquitur qui enarrat stulto sapientiam ; et in fine narrationis dicit : Quis est hic ?* Otium pigrorum somno denotatur, VI, 249, 1. Somnus mors corporalis et temporalis, *Psalm.* I, 66, 2 : *Illumina oculos meos ne unquam obdormiam in morie.*

Terlio. *Somnus pro quiete, calasi animæ.* Somnus ab exslasi quomodo differat, XIII, 245, 2. Somnus mysticus est quies conscientia), VII, 213, 1. Somnus animæ est humanarum rerum oblivio, VII, 569, 2 : *Adjuro vos, filix Jerusalem, per capreas cervosque camporum, ne suscitetis^*

ncque evigilare faciatis dilectam, quoadusque ipsa velit. Item oratio, meditatio, oxstasis, *ibid.* Somnus animæ vigilantis, Vili, 98, 1 : *Ego dormiri, el cor meum vigilat.*

SONUS. I0 Soni percellentes qui, Vili, 608, 1. Sonus an in cœlorum molt^ admitti possit, IX, 473, i. Sono argenti bonitas exploratur. V, 299,1.

2® Sonus cum quo delapsus est Spiritus sanctus, quid denotet, XVII, 78, 1. Non fuit verus ventus, sed venti sonus, 80, 1.

SOPATER cognatus Pauli. Sopater orat patria Beroeensis, XVII, 364, 1.

SOPATER philosophus et magus. Sopater magus incantationibus suis ventos retinuit, V, I77,‘ 2.

SOPHAR. Sophar Jobo indignatur temere, *Job,* 262, 1. Optat Deum loqui Jobo ipsumque convincere, et censet Jobum Dei alloquio indignum, 263, 1, 2. Sophar Jobo ad Deum converso omnia prospera pollicetur, 274, 4. Prædicit Jobi felicitatem. 276, 4.

SOPHER. *Sophcr* idem est quod Rabbi, IV, 221, 1. *Sopherim* vocabant Judæi suos doctores, etc., IV, 220, 1,2.

SOPHIA. (S.). S. Sophia 1res filias suas adhuc impuberes ad martyrium efformavit et accendii. XII, 681, 2. S. Sophi® 1res filia* fuero martyres, X. 308, 2.

SOPII1STÆ. ïopïopiai tria significat, IX, 323, 1. Sophist® qui proprio vocarentur, IX. 2, 2. Hi sapientiam ore jactant, in corde non habent, 439, 2. A sophis ct sapientibus quomodo differant, X, 262, 1 ; 263, L Odio sunt Deo, angelis ct hominibus, 262, 2; 263, 1. Non sunt vero sapientes, 262, 4. Populo imponunt, 263, 1. Sophisticen caveat studiosus sacrarum Litterarum, 261, 1,2. Sophist® dicti sunl oratores, forenses maxime, .Will. 253, I.

SOPHOCLES. Sophocles dictus est Apis Attica ob sermonis vim, IX, 333, 1. Etsi esset senex, deliraro se negavit, 217, 1. Undo sit dictus Sophocles, X, 262, 1.

SOPHONIAS. Sophonias piopheta quis, ipsa vox quid hebraico significet; ejus majores et locus natalis, XIV, 270, 4. Ejus illustris prosapia, majorum ejus nomina exponuntur, 273, 1. An Suerit abnepos regis, *ibid.* Sophonias non fuil sacerdos summus, sed ejus vicarius, XII. 21 i, 2. Sophonias propheta quando floruerit, XI, 59, 2. Quando cl quibus prophetaverit, XIII, 256, 4 ; XIV, 270, 2. An propholarit primis octodecim annis Josi©/XIV, 270, 2. Prophetat duabus solis tribubus, ejus argumentum, 270, 2. Quid tractet, XI. 59, 2. DuabUs tribubus Christum liberatorem promittit, XIV. 270, 2. Jocli in stylo similis est : est Jcremi® abbreviator, 271, i. Ejus hieroglyphic:!, XIII, 260, 2. Ejus æmgmala, 267, i, 2. Ejus adagia, 273, 2. Sophonias sanctorum catalogo ascriptus ost, XIV, 270, 4.

SOPHRONIA. Sophronia setpsam interfierro maluit, quam a Maxentio Imperatore violari XIII, 183, 2.

SOPOR. Sopor parit penuriam el famem, disunivit nervos et omnia membra, in lethargum vertitur, VI,22,1,Ingenium mentemque corrumpit, *ibid.* Esi mortis imago, *ibid.,* 2 (*Vide* Somnüs).

SORDES, SORDIDATUS. Sordes in splendida veste manifestiores sunl, XIV, 384, 2. Sordes meretricum, \ I, 201, 2. Sordidatus cur dicatur fuisse Christus Jesus, XIV, 384, 2.

SOREC. Sorec regio optimo vino abundabat, XL 133, 2. Sorec vilis quæ sit, talis est Christus, XVI 556,1.2,

SOROR. !♦ Sorores Christi quænam dicantur, XV, 337, 2. Sorores in primitiva Ecclesia vocabantur feminæ’Christian®. XVHI. 212, t. Novèm sorores martyres unius matris, uno partu fili®. X, 557, 4, 2.

2« Sororis nomine cur dicatur sapientia, V.486. L

SORS. I. Sons pro ipso sortiendi modo. — I0 *Sors quid sil et quoluplex,* IV, 373, 2; 37i, L Sors significat casum et hæredilalem, XVIII, 592, 2; XIX, 74. 1. Fuero diversi sortiendi modi, XVII, 72. 2. Sors est triplex, divisoria, consultoria, divinatoria, III, 14, 4; XIV, 33, 2. Starks < I omina apud veteres fuere in usu, id probatur exemplis, XII, 656, 2 et seqq. Sorte dividebantur hærcdilales, XIX, 355, 2.

2® *Sortes quatenus licit*, quatenus illicit*.* Sortes aliqu® iicilæ, una illicita, III, 44. 1. Res mulla? sorte tantum transigi queunt, V, 519, t. Eæ dirimunt controversias et lites, 579, 2. Sorte divisa est terra Judæis e BabUooo redeuntibus. XII,840,1, ¿.Duplex indivinaloriissortibus peccatum committitur, iiid. Sortes cur miserunt nautæ quibuscum navigat Jonas,33, i. Sortem nautarum Jon® superstitiosam Deus ordinavit in bonum, 3$, 2. Item sortem Philistinorum, item sortes Saülis, *ibid.* Sortes quales injure canonico vetentur, XIV, 33, 2. Sorles in rebus sacris quando sint licit®, XVII. 73, t. Usital® fuero in Veteri Testamento, jam sunt prohibit® in electionibus pastorum, *ibid.* Sorles apo>toli quas miserint, ct quomodo, in electione Matlhiæ, 72, 1, 2. S. Matthias quomodo per sortes fuerit designatus, *ibid.,* 3. Quare apostoli rem tantam sorti commisti ini 73, 1. Sortes in sinum mittere quid sil, V, 517, 2. Sortiendi mos priscus,517, 2; 518, 2. Eas Deus tripliciter temperat, et peculiari cura regit, 518, I; 519, 2. Eas sæpe direxit Deus, 519, 1.

3* *Sortes allegorico sensu accfptx.* Sortium festum si\e Phurim mysticeel ad litteram. IV,387, 2 . 388, I. Per sorles duas Mardoch vi el Aman accipitur populus fidelis el infidelis, 392, 1, 2.

Sortis nomino cur vocetur aposlolatus, XVII, 67, I. Sorte vocati sumus ad christianismum, XVHI, 592, 2. Sors cur dicalur patria cœleslis, X1U, 177, 1, 2.

Tl. Sors pro parte quæ sorte odtigit.— Sors ^udæ et Benjamin in dimensione tribuum cur commutetur, MI, 862, I.

III. Sors pro conditione, statu, item hereditate.— !• *Sortes varix a Deo, et ïn sua cuique standum.* Sortes hominum variæ Deo disponente, V, 496, I. Quomodo sortes nostræ sint in manibus Dei. XIX, 74,1. Sortitio rorum nostrarum in manu Dei est, XX, 194, 2 : *Qux est enim vita nostra? vapor est ad modicum parens, et deinceps exterminabitur : pro eo ut dicatis : Si Dominus voluerit; et: Si vixerimus, faciemus hoc, aut illud.* Sortium distributio a Deo petenda est, cur, X, 3, 1 : *Pars bona, mulier bona, in parte timentium Deum dabitur viro pro faclis bonis.* Sorte sua sint contenti dives et pauper,VI, 136,1 : *Dives el pauper obviaverunt sibi, utriusque operator eU Dominiti,* X, 186,1; XVI, 228, 2; XVIII, 171, 2 : *Numquid dicit figmentum ei qui se finxit : Quid me fecisti sic? An non habet potestatem figulus luti, ex eadem massa facere aliquid quidem vas in honorem, aliud vero in contumeliam.* Sua sors cuique a Deo datur, VI, 413, 2: *Multi requirunt faciem principis, et judicium a Domino egreditur singulorum.* Hinc ea cuiquo est relinenda, 337, 2 : *Sicut avis transmigrans de loco suo, sic vir qui derelinquit locum suum.* Sorte sua contentus, beatus est, IX, 490, 2. Ea qui contentus est, dives est, XIX, 255, 2 : *Esl autem quxstus magnus, pietas cum sufficientia.* Sors propositionis in qua stare jubemur, quæ sit, IX, 489, 2 ; *Cognosce justitias et judicia Dei, el sta in sorte propositionis et orationis altissimi Dei.*

Sors clericorum Deus est', non opes et hæreditates terrenæ, XH, 741, 2 (Fide Clerici). Sors Mariæ sorti Marlbæ præfertur, XVI, 157, 1, 2.

Sortes duæ, una felicitatis æternæ, altera ælernæ, IX, 487, 2 : *Panileniibus autem dedit viam justitix,et confirmavit deficientes sustinere, et destinavit illis sortem venialis.* Una sanctorum, altera impiorum, 490, 1.

SOSTHENES, Soslhenes Corinthius pro fide Christi verberatus fuit, XVIII. 249, 1.

SOTER. Cur rex Antiochus Soter dictus sit a suis, X\II, 153, i.

SOTHERIS (S.). S. Sothoris virgo in martyrio vultum detexit, et carnifici ultro cædendum exposuit, Vili, 46, 2; XIX, 163, 2.

SPACA. Spaca Medis est canis, IV, 205, 1.

SPADIX. Spadix quis sit color, et is maxime in equo commendatur, XIV, 362, 1,

SPARTA, SPARTANI, *vide* Lacedæmon.

SPASMUS. Spasmum an passa sit beata Virgo videns filium suum crucifixum, XVI, 615, 1 el seqq. (Fide Maria).

SPATIUM. Spatiorum Levilarum et sacerdotum dimensio describitur, XII, 841, 1, 2.

SPECIES. !• Species omnium rerum Deus ungelis ab imuo indidit, XVII, 88, 2. Species quas prophetarum imaginationi objiciebat Deus, res futuras vel arcanas significabant ct symbolice representaban!, XIII, 608, 1. Species hominis ex electro et igne in quadriga Cherubim quid repraesentet, XII, 512. 1, 2.

2* Species cœli oculos intuontium oblectat, X, 398, 1, 2. Species aliena visa magis menti inhaeret, quam propria visa in speculo, XX, 84, 1. Species sumitur pro *uxore,* Job, 149, 2. Species mulierum vana, fallax, illecebrosa, IX, 687, 1, 2 (Pide Mulier). Ex specio externa non facile homo judicandus, V, 379, 1.

3* Species panis corpus Christi in Eucharistia velant, IX, 469 2. Species panis consecrati sunt species corporis Christi, non panis, XVIII, 365, 1. Sub una specie olim sæpe communicabant, 370, 2 Sub una specie communicare laids sufficit, XVI, 279, 1; 404, 1 ; XVII, 106, 1. Unam qui sumit, sumit et alleram, XVI, 404, 1.

SPECTACULUM. I0 Spectacula cur Christianis vetita essent, XVIII, 341, 2.

2« Spectaculum mundo factus est Paulus et nos, XVIII, 282, 2.

SPECTRUM. I0 Spectra audacter invadenda, III, 31, 2.

2* Spectra Ægyptiorum quæ, Vili, 608, 1.

SPECULA. Specula conscendenda ei qui se cupit a peccato convertere, XII, 227, 2.

SPECULARI, SPECULATIO. Nimia rerum divinarum speculatio nata ex superbia in arrogantiam vertitur, XI, 291, 1. Item in hæreses ct errores, *ibid.* Speculatio non raro impatientiam causal, VI, 11,2. Speculari volentes divina, mentem a terrenis avocare, ot in Deo abscondere debent, XIV, 270,1.

SPECULATOR. Speculator non est idem qui spiculator, XV, 690, 2. Speculator spiritualis esl Propheta et prædicalor, is si impiis mortem non denuntiet, eorum mors illi imputabitur, XII, 527, 2. Speculator quomodo sit Ezechiel, 527, 1, 2. Speculator sit condonator oportet, XIV. 271, 1. Item pastor, *ibid,* et 2. Speculator quomodo sil Ezechiel, XII, 527, 1, 2. Talis fuit S. Augustinus 528, 1. Speculator in specula timorem Domini repraesentat, IX, 679, 1.

SPECULUM. I0 *Speculum materiale.* Primo. Specula ohm ex ære terso fiebant, L 754, 2; IX, 376, 1, Quæ curva, reddunt rerum imagines magnas, *ibid.* Speculi descriptio, XX, 83, 1. Speculum non imaginem rei, sed ipsam rem représentât, XVHI, 384, 2; XX, 83, 2. Id an vim habeat inducendi oblivionem sui potius quam alterius objecti in eo visi, XX, 84, 1. Speculum aquæ minime fallax est, VI, 350, 1, 2. Speculum mulierum est, non virorum, XX, 82,2; 84, 2. Speculum olim chnstiani vitarunt, XVHI, 356, 1. Speculi objectu retunditur hahlus venenosus basilisci , VI, 208, 2.

Secundo. Speculum esl symbolum amicitia^ IX,

376, 4 et seq. Speculi et verbi Dei analogiæ variæ, XX, 85, I et seq. Speculum vanitatis est sol, VII, 37, <•

2* *Speculum mentis.* Specula quatuor mentis, IX, 541, t. Speculum multiplex est per quod hic Deum videmus, 384, 4. Vita Christi speculum morum est, 147, 1.

SPECUS. In specubus subterraneis habitarunt cbrisliani primi Rom®, XIX, 490, 2.

SPELUNCA. I0 Speluncæ obscuræ nescio quid numinis continere videntur, XI, 667, 2. Speluncis abundabat Judæa, utpoto confragosa, ad quas se recipiebant Judæi in extrema fortuna, XI, 128, 1, 2.

2° Spelunca S. Joannis Baptist® in deserto describitur, XV. 94, 2. Versa est in ecclesiam , *ibid.*

Spelunca in qua natus est Christus, XVI, 60, 1. Ex ca postea jugis scaturiit fons, *ibid.* Spelunca natalis Christi quantopere a Constantino et ejus matre S. Helena fuerit exornata, XIV, 108, 1 ; 114, 2.

Spelunca juxta Melitam magna in veneratione habetur, XVII, 435,1.

SPERARE, *vide* Spes.

SPERMOLOGUS. Spermologus quis sit, sic dicta etiam avis, XVII, 321, 2.

SPES, SPERARE. I. Speí natura, quadruplici modo vox *Spes* in Scriptura accipiatur .— Spes et fides quomodo inter se habeant, XX, 40, 1 ; *Si quis aulem vestrum indiget sapientia, postulet a Deo, qui dat omnibus affluenter, ct non improperat : et dabitur ei. Postulet autem in fide nihil hxsitans, qui enim hxsital, similis est fluctui maris, qui a vento movetur ct circumfertur.* Sperandae res sunt velut arbor latens in semino, XIX, 470, 1 : *Est autem fides sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium.* Spes per synecdochen omnem Dei cultum complectitur, 316, 2 : Sic *enim aliquando et sancite mulieres sperantes in Deo, ornabant sc.* Spes subindo ponitur pro ro sperata, V, 387, 1 : *Spes qux differtur, affligit animam.* Spes extendit animam ad rem speratam. XI, 606, 1 : *Prope est justus meus, egressus est salvator meus, et brachia mea populos judicabunt : me insulx expectabunt* (hebraico, *extendent instar linex animam suam), et brachium mecum sustinebunt.* Speraro subinde /pro timere accipitur, IV, 347, t : *El concurrerunt ad eam* (Judith) *omnes, a minimo usque ad maximum, quoniam sperabant eam jam non esse venturam;* VI, 407, 1, 2 : Vidirii *hominem velocem ad loquendum?stultitia magis speranda esl quam illius correptio ;* XV, 522, 2 : *Veniet Dominus servi illius in die qua non sperat, et hora qua ignorat; et dividet eum, partemque ejus ponet cum hypocritis.*

11. Spei subjectum.—Spes propria non fuit in Christo, sed fiducia, *Psalm.* I, 77, 1 : *Conserva me, Domine, quoniam speravi in te. Dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.* Spem non habent damnati nec beati, VI, 238, 1 : *Quoniam non habent impii futurorum spem, el lucerna impiorum exlmguetur.* Spes nulla damnatis superesi, XIV, 606, 2 : *El* erunl *omnes superbi, et omnes facientes impietatem, stipula, qux non derelinquet eis radicem et germen.* Manet spes in purgatorio, VIII, 331, 2 · *El si coram hominibus tormenta passi sunt, spes illorum immortalitate plena est.*

III. Spei objectum. — Spes pro objecto habet Deum, item alia ad Deum ducentia, XX, 260, i : *Propter quod succincti lumbos mentis vestrx, sobrii perfecte sperate in eam.qux offertur vobis gratiam, in revelationem Jesu Christi.* Spes nostra Deus, sive finem, sive media spectemus, *Job,* 142, 2 : *El erit egeno spes : iniquitas aulem contrahet os suum.* Speraro in nomine Domini est sperare in Domino per nomen significato, *Psalm.* 1,199, 1 : Quia *in eo Ixtúo-ur cor nostrum, et in nomine sancto ejus speravimus.* Spes Israel esl Christus, XVII, 443, 1 : *Propter spem enim Israel catena hac circumdatus sum.* Spes nostra esl Christus, XX, 244, 1 : *Benedictus Deus el Pater Domini Jesu Christi, qui secundum misericordiam suam magnam regeneravit nos m spem vivam per resurrectionem Jesu Christi ex mortuis.* Spes quomodo in Eucharistia exerceatur, XIV, 565, I. Speranda sunt coelestia, XIX, 55, 1 : *Nostra autem conversatio in calis est, unde etiam Salvatorem expectamus Dominum nostrum Jesum Christum.* In spe beatitudinis vivit sapiensel justus,X, 568, 1 : *Videte oculis vestris quia modicum laboravi, el inveni mihi multam requiem.* Bona invisibilia speranda pro malis praesentibus, XVHI, 140, 1,2: *Spe enim salvi facti sumus. Spes autem qux videtur, non est spes : nam quod videt quis quid sperat?* Spes promissionis est Paulo spes resurrectionis, XVIII, 604, 2 : *Eratis illo in tempore sine Christo, alienati a conversatione Israel, et hospites testamentorum, promissionis spem non habentes, et sine Deo in hoc mundo.*

IV. Spei necessitas. — !• *Spes est ad salutem necessaria,* XVIII. 140, 1 : *Spe enim salvi facti sumus.* Est ovo similis, *ibid.* Spes viva ad obtinendam vitam sternam necessaria, *Psalm.* I, 209, 1, 2 : *Redimet Dominus animam servorum suorum, el non delinquent omnes qui sperant in* eo. Spes est fidei anima, XX, 243, 1. Cur spem Evangelica™ toties Hebræis inculcet Apostolus, XIX, 419, *t: Nihil enim ad perfectum adduxit lex; introductio vero melioris spei per quam proximamus ad Deum.* Spes in Deo solo collocanda, *Job,* 172, 2. Deus in se solo vult sperari, X, 202, 1 : *Qui limei Dominum nihil trepidabit, et non pavebit, quoniam ipse est spes ejus. Timentis Dominum beata est anima ejus. Ad quem re* spicii, et quis est fortitudo ejus?* Spes est Deo gratissima, VI, 413, 2. Spes maxime honorat Deum

oc cur, XT, 217,1, 2 : *Timorem ejus* (populi) *nr timeatis, neque paveatis, Dominum exercituum ipsum santificate : ipse pavor vester, el ipse terror vester;* XII, 139, 2: *Benedictus vir qui confidit in Domino, el eril Dominus fiducia ejus.* Ejus ct fidei defectus quantorum malorum causa sit, X \ III, 87, 1.

i Spes venia est necessaria in pernitentibus,* IV, 227, 1 : *Nos prevaricati sumus in Deum nostrum, et duximus uxores alienigenas de populis terrx, et nunc, si esi pernitentia* (hebraico, *si est spes,* scilicet Deum per poenitentiam placandi), *percutiamus fcedus cum Domino Deo nostro, ul projiciamus universas uxores, el eos qui de his nati sunt, juxta voluntatem Domini.* Spes in poenitentia est velut thesaurus defossus in agro, XII, 277, 1. Spes est janua veni©, 798, 2.

3* *Spes in Deo collocanda pv^bono rei cujuslibet successu,* V, 504 2 : *Eruditus in verbo reperiti bona, cl qui sperat in Deo, beatus csl.* Spes omnis in qualibet actione et periculo ex toto corde collocanda, V, 76, 2 : *Habe fiduciam in Domino ex loto corde luo, el ne innitaris prudentix lux.*

4° *Spem in orante quare Deus poscal,* XX, 40. i *; Postulet autem in fide nihil hxsitans, qui enim hxsitat, similis est fluctui maris, qui a vento movetur ct circumfertur.*

5* *Sperandum in Deo, maxime in rebus afflictissimis,* XVI, 489, 2 : *Dixit ergo Martha ad Jesum : Domine, si fuisses hic, frater meus non fuisset mortuus; sed et nunc scio quia quacumque poposceris a Deo, dabit tibi Deus.* Spes est tunc magis augenda cum crescunt pericula et adversa, XVH, 261, 2: *El Petrus quidem servabatur in carcere..... Cum aulem producturus eum esset Herodes, in ipsa nocte erat Petrus dormiens inter duos milites, vinctus catenis duabus; et custodes ante ostium custodiebant carcerem.* Sanctis ea crescit in afflictionibus et periculis, 432, 1 ; *Job.* 305, I : *Etiamsi occiderit me, in ipso sperabo.* Fiducia in rebus asperis maxima elucet, *ibid.* Cum humana deficiunt auxilia, tunc magis in Deo sperandum, 306, I. Spes justis crescit pro mensura tribulationis, *ibid.* Job in maxima calamitate quam sperabat, 306, 2. Spes in Deum crescat, crescente tribulatione, XX, 449, 2 ; *Novii Dominus pios de lenlalionc eripere.* Sperantes in Domino cur aliquando plus affligantur. *Psalm.* I, **231, 2.**

v. SpBI PBTNCIPIU1I, ET UNDE ORÎATUH.— SpOJ magna justorum a Deo provenit, VI, 362, i : *Fugit impius, nemine perseguente; justus autem quasi leo confidens absque terrore erit.* Spes Jobi i divina providentia nitebatur, *Job,* 306, 2 Spes sancta fructus est sapientia», IX, 649, 2 : *Ego mater pulchradilectionis, el timoris, el agnitionis el sontix spei.* Spem salutis causai bona conscientia, XIX, 180, i : *Finis aulem prxcepli esi charilas de corde puro cl confaùnlia bona ri fide non ficta.* Sæpo ox desperationo oritur, XIII, 319, 1.

VI. SPKI VEUÆ KT CIIUISTIAN.E CONDITIONER. — *I• Non qualis qualis spes Christianis requiritur sed vegeta, fortis, gloriane et exultons.* XIX, 280, 2 : *Qux domus* (Christi) *sumus nos, si fiduciam el gloriam spei usque ad finem firmam re* lineamus.* Spes prout osi, ita et res, el quantum speralur, tantum impetratur, V, 219, 2; *In viis juslitix ambulo, in medio semitarum judicii, ut ditem diligentes me, et thesauros eorum repleam.* Quo ipsa major in affectu, eo majorem gignit credulitatem obtinendi in intellectu, XX, 40, ¿.Sperantium in Deum tres gradus, XI, 507, 1,2. Spei sanctorum exempla, XII, 140, 1.

2® *Spes in Christianis quam certa et efficax,* XX, 242, 2. Posset proindo vocari regeneratio, *ibid.* Cur dicatur spes viva, et quæ sit hæc, 243,1. Spes electorum debet esse inconfusibilis propter charitatem et potestatem Christi, XVIII, 96, 2; 174, 2 : *Omnis qui credit in eum, non confundetur.* Spei divin© certitudo, 92, 2 : *Spes aulem non confundit, quia charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobù.*

3° *Spes debel esse sibi bene conscia,* XIX,179,2.

4® *Spes cum timore jungenda,* VI, 413, i : {Jui *timet hominem, cito corruet : qui sperai in Domino, sublevabitur ;* Psalm. I, 198. 1 : *Ecce oculi Domini super metuentes eum, el in eis qui sperant super misericordia ejus.* Spes adjunctam habet formidinem do opposito, XVIII, 13G, 1 ; 383, I, 2.

5® *Spes debet esse patiens,* XIX, 116, 1 *: Gratias agimus Deo semper pro omnibus vobis,..... memores operis fidei veslrx, d laboris, cl charilalis, et sustinentia spei Domini nostri Jesu Christi ante Deum el Patrem nostrum.* Spes vitæ futur© per pationtiani excitatur, XX, 26, i ; *Omne gaudium existimate, fratres mei, cum in tentationes varias incideritis, scientes quod probatio fidei vestrx patientiam operatur. Patientia autem opus perfectum habet, ul silis perfecti el integri, in nullo deficientes.*

6® *Spes debel esse perseverans.* Spes a Deo non est divellenda, X, 200, 1 ; *Spiritus timentium Deum quxritur el in respectu illius benedicetur ; spes enim illorum in salvantem illos, cl oculi Dei in diligentes se.* Nunquam oa deponenda, XIII, 319, 1. Bonis operibus roboratur el nititur, XVIII, 92, 2; XIV, 404, 2 : *Cupimus autem unumquemque vestrum eamdem ostentare sollicitudinem, ad expletionem spei, usque in finem.* Eam tria roborant, XVIII, 92,2.

\ H Spei SYunoLA. — Spes recte filo comparala, V. 420, 1. Lauro assimilatur, XII, 140, I. Spes mystice csl longitudo, XII, 300, 2. Spes est velut linea, XIII, 318, 1. Ejus symbolum est lilium, I XHI, 469, X

VTII. Spbi adipisobnum media. — Spes firma in Deo quomodo habeatur, *Psalm.* I, 230. 2 ; 231, 1 : *Spera in Deo et fac bonitatem, et inhabita terram ft pasceris in divitiis ejus.* Ea in oratione excitanda, XX, 225, 1 : *Elias homo erat similis nobis passibilis, et oratione oravit ut non plueret super lerram, et non pluit annos très et menses sex. Et rursum oravit : et catum dedit pluviam, et terra dedit fructum suum.* Spes est mensura orationis, XV, 238, 2 . *El videns Jesus fidem illorum, dixit paralytico : Confide, fili, remittuntur tibi peccata tua.*

IX. Spei effectus et fructus. — *!• Spei effectus generaliter sumpti.* Spei præmia, IX, 99, 2 et seq. : *Crede Deo, el recuperabit te : et dirige viam tuam, et spera in illum:* 101, 4, 2 ; *Qui limetis Dcninum, sperate in illum, el in oblectationem veniet vobis misericordia,* 102, 1, 2 : *Despicite, filii, nationes hominum : el scitote quia nullus speravit in Domino et confusus est.* Spei in Deum offectus boni el quinque fructus, XII, 139, 2; 140, 1, 2 : *Denediclus vir qui confidit in Domino, el eril Dominus fiducia ejus. El erit quasi lignum quod transplantatur super aquas quod ad humorem mitici radices suas : el non timebit cum venerit æstus. El erit folium ejus viride, el in tempore siccitatis non eril sollicitum, nec aliquando desinet facere fructum.* Ejus novem fructus, 39!, 2: *Bonus est Dominus sperantibus in eum, animæ quærcnli illum.* Spes quanta sit virtus, et ejus effectus, XIV, 226, 2. Spei utilitates, *Psalm.* 11. 373, i : *Sustinuit anima mea in verbo ejus : speravit anima mea in Domine.*

2® *Spei efficacia el omnipotentia.* Spei efficacia, III, 5, 2; 62, 2. Spes est omnipotens, XVII 48,1. Sperantium recta spes tandem in rem vertetur, VI, 195, 2 : *In timore Domini esto tola die; quia habebis spem in novissimo, et præstolatio tua nunquam auferetur.* Spes non confundit, et nullus speravit in Domino et confusus est, IX, 102, 2; XIII, 307,1 ; XVIII, 92, 2 : *Spes aulem non confundit, quia charitas Dei diffusa est* in *cordibus nostris per Spiritum sanctum qui datus est nobis.* Spes timentium Dominum erit in novissimo, quo sensu, et quænam illa sit, VI. 195, 1, 2.

3° *Spes gloriæ æternæ est stimulus ad virtutem,* IV, 275, 2 : *Filii sanctorum sumus, ct vitam illam expcclamus, quam Deus daturus est his qui fidem suam nunquam mutant ab eo.* Spes præmil ad laborem animat, XVIII, 330, I : *Quoniam debet in spe, qui arat, arare.* Operari igitur spe mercedis æternæ, bonum est ot meritorium, *ibid* Spes ad patientiam animat, XX, 205, 2 : *Patientes igitur estote, fratres, usque ad adventum Domini. Ecce agricola expcctal pretiosum frudum terræ, patienter ferens donec accipiat temporaneum et serotinum. Patientes igitur estote d vos, et confirmate corda vestra : quoniam adventus Domini appropinquavit.* Est calcar ad fortiter patiendum, XIX, 484, 2 : *Fide Moyses grandis factus negavit se esse filium filiæ Pharaonis..... Majores divitias æsthnans thesauro Ægypliorum improperium Christi, atpicifbal enim in remuneraiion* -Martyres acuit, exempla, VIII, 331, 2: 332, I: *El si coram hominibus tormenta passi sunt, spes illorum immortalitate plena est.* Spes cor dilatat ad omnes, el omnia, et oculos exaltat. VI, 96. 2.

4* *Spes in Deum gaudii et beatitudinis mater.* Spes in Deum tristitiam pellit, X 107, 2. Spes nos in laboribus solatur, VI. 495, 2. Spes faturorum est mater gaudii, XVIII, 240, 2 : *Spe gaudentes: in tribulatione pahcntfs.* Speratae rei consecutio mentem magna laetitia replet, V, 386, 2 : *Spes quæ differtur, affligit animam; lignum vitæ. d'sidenum veniens.* Spes delectationem causal ex apprehensione rei spenta, 388, 1. Spes est bealiludo hujus vitæ, IX. 498, 2 : *Felix qui non habuit animi sui tristitiam, et non excidii a spe sua.* Es». prænuntia beatiludinis æternæ, V. 420, 1. Est gaudium ante gaudium, XVII, 44, 2.

5* *Sperans* in *Deo nulla premetur inedia,* VI, 385, 2 ; 386, 4.2: *Qui se jactat cl dilatat, jurgia concitat; qui vero sperat in Domino, sanabitur.* Sperans in Deo benedicclur, X, 200. 1 : *Spiritus timentium Deum quæritur, et* tn *respectu illius benedicetur.* Sperans in Deo quomodo in diviliis pascatur. *Psalm.* I, 230, 2; 234, 1 : *Spera in Deoi et fac bonitatem, el inhabita terram, el pasceris in diviliis ejus.* Confidens in Deo arbori frugifer® assimilatur, XII, 140, 1. 2; *Job,* 166, 2. Spes nos locai in cura Dei, VI. 386, 2.

6* *Spei quanta fortitudo, præsertim* in *adversis, V,* 434, 2 et seq. : *in timore Domini fiducia fortitudinis^ el filiis ejus erit spes.* Spes facit nos inferiora contemnere, 111, 575, 4. Est animæ fortitudo, *Job,* 403, 2 : *Ubi est timor tuus, fortitudo tua, patientia tua, el perfectio viarum tuarum.* Est causa fortitudinis, VI, 225, 4, 2 : Si *desperaveris lassus in die angustiæ, imminuetur fortitudo tua.* Est tutissima domus justi, *Psalm.* I, 26, 2 : *In pace in idipsum dormiam et requiescam ; quo* siiam *tu. Domine, singulariter in spe con^hlutsU me.* Est velut anchora, sed cum aliquo discrimine, XIX, 406, 2 : *Quam* (spem) «cui anchorotn *habemus animæ lutam ac firmam, et incedentem usque ad interiora velaminis.* Spes est robur in afflictiones, 380, 2. Instar clypei sperantem luetur, V, 434, 2. Cur ea dicitur galea, XVIII, 682. 4, 2 : *In omnibus suirienles scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequKsimi ignea estinguere : et galeam salutis assumite, et gladium spiritus (quod est verbum Dei).* Spes omnes difficultates complanat, XIV, 401, 2 : *Hoc esi verbum Domini ad Zorobabel, dicens: Non in exercitu, ncc in robore, sed* in *Spiritu meo, dicit Dominus exercituum. Quss tu, mons magne, coram Zorobabel* F in *planum : el educet lapidem primarium, et exæquabit gratiam graliæ ejus.* Spos omnia perfringi^ XVII,

<8. 1. Facit omnia adversa et tormenta vincere, XV. «8, 1.

X. Spes piorumrt impiorum quantum inter se differant quoad objectum et quoad effectum. — Spes impii et pii quomodo differant, V, 4(1,1 : *In malitia sua expelletur impius; sperat autem justus in morte sua.* Spes impiorum instabilis, piorum secura, fidens, stabilis, 54, 2: *Qui aulem me audierit. absque terrore requiescet, et abundantia perfruetur, timore malorum subíalo.* Spes impiorum est anxia et crucians, 308, 1 : *Expectalio justorum lælitia: spes autem impiorum peribit.* Imo hi spe sua excidunt, *ibid.* Eorum spes vitæ in morte perit, 318, I : *Mortuo homine impio, nulla erit ultra spes; et exptclalio sollicitorum peribit.*

Spes hominum sunt somnia vigilantium, I, 356,2 ; VII, 69, 2 : Fidi *cuncta quæ fiunt sub sole, et ecce universa vanitas et afflictio spiritus,* XIII, 17, 2; XVIII, 92, 2. Spes mundanorum fallaces sunt, XIV, 76, 2; 77, L

XI. Spes in homine et in rebus terrenis quam vana et mendax. —Spes in homine futilis est, velut id quod in aqua scribitur vel pulvere, XII, 144, 2 : *Erpeclalio Israel, Domine, omnes, qui tc derelinquunt, confundentur : recedentes a te, in terra scribentur.* Sperandum non est in homino nec m impío, VI, 277, 2; 278, 1; 279, 1 : *Dens putridus el pes lassus, qui sperat super infideli in die angustia, et amittit pallium in die frigoris.* Denti putrido et pedi lasso comparatur, *ibid.* Sæpe peream damna incurrit et infamiam, 278, 1, 2. Spes in homino collocata est vana, XVIII. 92, 2. Spes alia quam in Deo collocata quantum vana et futilis, XX, 189, 1 : *Ecce nunc qui dicitis: Hodie aut crastino ibimus in illam civitatem, e! faciemus ibi quidem annum, et mercabimur, et lucrum faciemus. Qui ignoratis quid erit in crastino.* Spes temporalis frivola, *Job,* 461, 2. Spes quæ in rebus sæculi et hominibus ponitur, est mendacium, V, 277, 1. Spes bonorum temporalium vana est, et sperantes deludit: aeternorum vera, stabilis, et certo advenit, 386, 2. Spes concepia de plurimorum doctrina et conversatione quam sæpo vana ct fragilis sit, XIV, 326, 1 ; *Despexistis ad amplius, et ecce facium esl minus.* Spei in creaturis 1res effectus, XII, 139, 1 Spei van® molestia ingens, *Job,* 83, 1. Spes in rebus terrenis per rubiginem vilium frumenti recle repraesentatur, XII, 484, 1, 2. Divos in auro non sperans beatus est, X, 115, 1, 2 : *Beatus dives qui inventus est sine macula : et qui post aurum non abiit, nec speravit in pecunia et thesauris.* Quis dives in pecunia non sperat, 117, 1 : *Quis est hic, et laudabimus eum? fecit enim mirabilia in vita sua.*

SPES abbas. Spei abbatis per quatuorannoscæci tnorienüs anima specio columbæ m cœlum evolavit, 11, 78, Î , 321, 2; IV, 275, 1.

SPHÆRA. Sphæra planum in puncto tantuin tangit, XIV, 465, 2.

SPHBNGITES. Spheogites quod genus marmo* ris sit, XXI, 373, 1 ; 381, 1.

SPHINX. 1® Sphinx quale esset monstrum, ejui descriptio, V, 194, 1; IX, 349, 2; XIII, 90, 1; 173, 2. Sphinx triformis fuit simia Cherubim, I, 642, 1. Sphinges depict® o Cherubinis Salomonis, XXI, 105, 1. Sphinges Gentilium effonnalæsecundum formam Cherubinorum Ezechielis, XII, 483, 1. Sphingis ænigmo, IX, 349, 2.

2* Sphinx ænigma est silentii rerum sacrarum, XIII, 173, 2. Item amoris et meretricis, V, 194,2. Eral hæc Octavi Augusti symbolum, XIII, 173, 2. Sphinx imago est ignoranti®, XX, 669, 2.

SPICA. 1° Spicarum primitias Judæi offerro debebant, II, 149, 2. Tropologico hic manipulus spicarum Christum significabat, *ibid.* Spicas vellero olim erat licitum, XV, 299, 1. Spie® cur vocentur rami pleni obvis, XIV, 409, 1.

2® Spicarum summitates sunt superbi symbolum, *Job,* 510, 1. ;

SPICATUS. Spicata nardus quæ sit, XVI, 509,2 et seqq. Spicatum nardinum foliato præstantius, XV, 713, 1.

SPICULATOR. Spiculator idem est quod carnifex, XV, 690, 2.

SPINA. I0 Spina arbor est sotim, odorata et imputribilis, XI, 514, 2. Spina cito floret, cito arescit, aculeis pungit, VII, 550, 2. Spina regia vini vim inhibet, VI, 308, 2. Spinas an initio rosa habuerit, IX, 638, 1. Spina Arabica acuta et densa est, XIII, 307, 2.

2° Spinis coronatus est Christus duas ob causas, Vili, 25, 1. Spinæ coronai Christi quales fuerint, XV, 610, 1. Spinea Christi corona rosis assimilatur, X, 538, 2. Spinis suos Christus hac vita coronat, V, 349, 1.

3® Spinæ pro peccatis sumuntur, XII, 552, I. Spinæ peccatorum quæ sint, X, 140,1. Spin® conveniunt ebriis, quo sensu, VI, 308, 2. Spinæ adulationis, VII. 246, 2. Spina rosarum symbolum est voluptatis dolore permixtae, IX, 638. 1. Spina significat aliquando tribulationem et dolorem conscienti®, *Psalm.* 1,187,1.Spinis electorum vi® quomodo sopiantur, XIII, 308,1.

SPINA dorsi. Spinæ dorsi usus, ct unde rigetur, V, 70, 2.

SP1NUS. Spini avis odium cum horo, XI, 439, 2.

SPIRATIO. Spiratio in Deo est aeterna et invariabilis, XIX, 356, 1.

SPIRIDION. Spiridion episcopus TrimitunIhis in Cypro pecuariam exercuit, XVII, 27,2. Ex pastore ovium factus est episcopus, VI, 356, 1. E filia Irene mortua ubinam depositum esset repositum didicit, 11,468,2 ; X,516,2. Ejus humilitas, XI, 192,2. Ejus mansuetudo post acceptam alapam in regia ; in una maxilla percussus, altoram præbuit, XI, 632,2.

XV, 172, 1. Furibus ea quæ sibi ablata orant, ultro condonabat, XV, 174, 2 ; XVI, 115,2. An Ecclesiasticum jejunium adveniente hospite violaverit, XIX »6t».

SPIRITUALIS. I0 *Spiritualis homo.* Spiritualis homo tripliciter dicitur, XVIII, 265, 1, 2. Spiritualium ot carnalium hominum diversa studia, 131,1 : *Qui secundum carnem sunt, qux carnis sunt sapiunt; qui vero secundum spiritum sunt, qux sunt spiritus sentiunt.* Spiritualis viri arcana nequit carnalis comprehendere, VI, 257,1 : *Catum sursum, et terra deorsum, cl cor regum inscrutabile.* Spiritualis quatenus errare et non errare possit, XVIII, 266,1,2: *Spiritualis autem judicat omnia cl ipse a nemine judicatur.* Quomodo a nemine judicari possit, *ibid.* Suam, non alterius imbecillita' tem consideraro debet, 575, 1 : *Opus autem suum probet unusquisque, et sic in semelipso tantum gloriam habebit, cl non in allero.*

2* *Spirituales filii.* Spiritualis fecunditas uberrima, *Job,* 443, 1 : *Semen eorum permanet coram eis, propinquorum turba el nepotum in conspectu eorum.* Spiritualem partum impedientes, homicida sunt animarum, XIII, 547, 1 : *Hæc dicit Dominus: Super Iribus sceleribus filiorum Ammon, et super quatuor non convertam eum : eo quod dissecuerit prxgnantes Galaad, ad dilatandum terminum suum.* Spiritualibus filiis quis sit pater cl mater, *Psalm.* II, 366, I : *Uxor tua sicul vitis abundans in lateribus domus lux. Filii tui sicut novellx olivarum in circuitu mensx lux.* Spirituales filii quo cibo pascantur, *ibid.*

3° *Spirituales hostes.* Spirituales hostes quinam sint, et quæ damna inferant. XIII, 505, 1 : *Et reddam uobis annos, quos comedit locusta, bruchus el rubigo, el eruca : fortitudo mea magna, quam misi in vos.*

4° *Spiritualia.* Spiritualia pluris facienda quam temporalia, III, 321, I. Spiritualis pulchritudo quæ, *Psalm.* 1, 293, 2 : *Specie tua et pulchritudine tua intende, prospere procede ct regna.* Cur spirituales res homo minus apprehendat quam sensibiles, X, 561, I, 2. In spiritualibus nostri curam geni Deus, XX, 390, 1 : *Omnem sollicitudinem projicientes in eum, quia ipsi est cura de vobis.* Spirituales oblationes quænam dicendæ, *Psalm.* I, 343, 2 : *Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion, ut xdificenlur muri Jerusalem. Tunc acceptabis sacrificium juslihx, oblationes el holocausta, tunc imponent super altare tuum vitulos* (*Vide* Oblatio. Sacrificium). Spiritualia dona cum proximis communicantes, copiosius ea a Spiritu sancto recipiunt, V, 336, 2 : /hrima *qux benedicit, impinguabitur; et qui inebriat, ipse quoque inebriabitur.* A spiritualibus rebus abesse debet languor, X, 131. 2: */n omnibus operibus luis esto velor, et omnis infirmitas non occurret tibi.* Non licet spiritualia administraro pro mercede temporali, XIX, 247, 1 : *bene prxsunl presbyteri, duplici honore habeantur, maxime qui laborant in verbo et doctrina. Dicit enim Scriptura \ alligabis os bovi trituranti. El : Dignus e J operarius mercede sua.* Spiritualis potestas servorum Christi non minus cernitur in actione quam passiono, *Psalm.* II, 362.1,2: *Sicut sagillx in manu potentis,ila filii excussorum* Quod spirituale corpus dicatur res'irreclunirn, XVIII 410, 1 : *Seminatur corpus animale, surgcl corpus spiritale.* Spiritualia commodo Christus, Apostoli et Prophetæ per symbola corporalia exposuerunt, XIV, 541, 2 ; XV, 3, 1, 2.

SPIRITUS SANCTUS. 1. De Spiritus sancti nominibus et epithetis.—*Spiritus* vox, cum absolute ponitur, Spiritum sanctum significat, XV, 116, 2: *Tunc Jesus ductus est in desertum a Spirila, ul lentaretur a diabolo.* Cur vocetur Spiritus sanctus, XVII, «7, 2. Quomodo sit sanctus, XXI. 113, 2 Epitheta Spiritus sancti. VIII, 439, 1 : *Esl enim in illa spiritus intelligenlix sanctus, unicus, multiplex, subtilis, disertus, mobilis, incoinquinatus, certus, suavis, amans bonum, acutus, quem nihil velat, benefaciens.* Cur dicalur Paracletus. XVII, 223, 2. *Ecclesia quidem per totam Judxam, el Galitxam, cl Samariam, habebat pacem el xdificabalur ambulans in Umore Domini, et consolatione Spiritus sancii replebatur.* Dicitur advocatus, exhortator, consolator, XVI, 5i7, 1 : *Et ego rogabo Patrem, et alium Paracletum dabit vobis;* 571, 2 : *Cum autem venerit Paracletus quem ego nullam vobis a Patre, Spiritum veritatis, qui a Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me.*

II. Spiritus sancti realis et distincta persona. et individua existentia—Quis sitSpirilus sanctus, Vili, 280, 1. Quid sit essentialiter, quid notionaliter, dupliciter accipitur, Vili, 284, 2; 285.1 : *Spiritus Domini replevit orbem terrarum, ct hoc quod continet omnia, scientiam habet vocis;* IX. 63,1 : Zpse(Allissimus) *creavit illam* (sapientiam) *in Spiritu sancio.* Spiritus increatus Dei duplex esl, prior in Deo essentialis, ipsa mens ct potentia divina, aller nolionalis, pula Spiritus sanctus, XIV. 330, 2ctseq. : *Facile (quoniam ego vobiscum sum, dicit Dominus exercituum) verbum quod pepigi vobiscu* n *cum egrederemini de terra Ægypti : et spiritus meus erit in medio vestrum, nolite timere.* Spiritus sanctus est a Patre el Filio individuus, VI, 428, 2 et seq. Esl persona distincta a Paire et Filio, XV, 571, 1 : *Cum aulem. venerit Paracletus, quem ego mittam vobis a Patre, Spiritum veritatis, qui a Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me.* Spiritus sanctus subsistit ct habet in SS. Trinitate suam hypostasm, XI, 578, 1 : *Accedite ad me, el audite hoc : non a principio in abscondito locutus sum; ex tempore antequam fieret, ibi eram : et nunc Dominus Deus misit me, et Spiritus ejus.* Spiritus sanctus esl perfectio SS. Trinitatis, VI, 421, 2 : Ftrio, *quam loculus est vir, cum quo est Deus, ei*

çwï *Deo tecum morante confortatus.* Est umbra Christi, VII, 55$, 1. Est osculum, 469, i : *Osculetur* me *osculo oris sui,* Vili, 444. S.

III. Spiritus sanctus veri: ac proprie Deus EST.— Ejus deitas probatur contra Macedonianos, IX, 62, 1; XI, 734, ! : *In dilectione sua, el* in indulgentia *sua ipse redemit eos, et portavit eos, cl elevavit eos cunctis diebus sæculi. Ipsi autem ad iracundiam provocaverunt, et afflixerunt spiritum sancii ejus;* XVII, (47, 1 : *Dixit autem Petrus* • /fnunm, cur *lentavit Satanas cor tuum, mentiri te Spiritui sancto, et fraudare de pretio agri 9 ... Quare posuisti in corde tuo hanc rem I Non es mentitus hominibus, sed Deo ;* XVIII, 158,2; 263, 2. *Quis enim hominum scit quæ sunl hominis, nisi spiritus hominis, qui in ipso est ? ita et quæ Dei sunt, nemo cognovit, nisi Spiritus Dei ;* 374, 1 : *Hæc aulem omnia operatur unus atque idem Spiritus, dividens singulis prout vult;* *37,2: *Nos vero omnes, revelata facie gloriam Domini Spéculantes, in eamdem imaginem transformamur a claritate in claritatem, tanquam a Domini Spiritu;* 594, 1 : *In quo* (Christo) *et vos, cum audisselis verbum veritatis* (Evangelium salutis vostra), *in quo et credentes signati estis Spiritu promissionis sancio;* XX, 256, I, 2: *Quibus* (Prophetis) *revelatum est, quia non sibimetipsis, vobis aulem ministrabant ea qux nunc nuntiata sunt vobis per eos, qui evangelizavcrunl vobis, Spiritu misso de calo, in quem desiderant angeli prospicere.* Ab .eterno Spiritus sanctus fuit cum Patre et Filio, IX, 63, 7 : *Unus est citissimus Creator omnipotens, et Rex potens, el metuendus nimis, sedens super thronum, illius, et dominans Deui. Ipse creavit illam* (sapientiam) *in Spiritu sancto, et vidit et dinumeravit, et mensus est.* Est vere Deus, non minus quam Pater et Filius, XIII, 504, 2: *El erit post hæc: Effundam spiritum meum super omnem carnem; et prophetabunt filii vestri et filiæ* veslrz; XVI.576,2: *Sed ego veritatem dico vobis : expedii vobis ul ego vadam ; si enim non abiero, Paracletus non veniet ad vos : si autem abiero, mittam cum ad vos.* Est Patri et Filio consubstantialis, eisquo intimo unitus, 357, 1 ; 632, 2 : *Hæc cum dixisset* (Jesus), *insufflavit, et dixit eis* (discipulis) : *Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata remittuntur eis, ct quorum retinueritis retenta sunt.* Est Deo intrinsecus et substantialis, XVII, 85, 1 : *El repleti sunt omnes Spiritu sancto, et coeperunt loqui vanis linguis.* Qualis et quantus sil Spiritus sanctus, *ibid.* et seq. Spiritui sancto quomodo conenial peculiariter dici Dominorum Dominum, *Psal.* II, 400,1 : *Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam in ælernum misericordia ejus. Confitemini Deo Deorum... Confitemini Domino Dominorum, quoniam in ælernum misericordia ejus.* Spiritus sanctus implet omnia, VIII, 286, I : *Quoniam spiritus Domini replevit orbem terrarum, et hoc, quod continet omnia, scientiam habet vocis.* Comparatur soli, *ibid.* Novit ot pervidet omnia, X, 379, 1 : *Non prætent illum omnis cogitatus, el non abscondit se ab eo ullus sermo.* Nihil eum latere potest, XIX, 76, 2.

IV. De Spiritus sancti a Patre et Filio processione. Spiritus sanctus tam a Filio quam a Patre procedit, id negant Grœci recontioros, XVI, 570. 1 : *Cum aulem venerit Paracletus, quem ego mittam vobis a Patre, Spiritum veritatis, qui a Patre procedit, ille testimonium perhibebit d me;* 576, 2 : *Sed ego veritatem dico vobis : expedit vobis ut ego vadam, si enim non abiero, Paracletus non veniet ad vos : si autem abiero mittam eum ad vos;* 579,I.2otseq. : *Ille* (Spiritus veritatis) *me clarificabit, quia de meo accipiet, et annuntiabit vobis;* 632, 2; XVII, 77. 2 ; 307, 2 : *Cum venissent autem in Mysiam, tentaban! ire in Bithyniam, et non permisit cos Spiritus Jesu.* Procedit a Patre per spirationem, XVI, 571, 2. Quid a Filio accipiat, 579, 2; 580, 1. Quomodo dicatur imago Filii, XVII. 86, 1. Quomodo non loquetur a semelipso, 578, 2 : *Cum aulem veneni ille Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem, non enim loquetur a semetipso, sed quæcumque audiet, loquelur, et quæ ventura sunl, annuntiabit vobis.* Spiritus sanctus procedit a voluntate et amore Patris et Filii, 85, 2. Est amor notionalis Patris et Filii, XVIII. 198, 1 : *Quoniam ex ipso, et per ipsum, et in ipso sunt omnia ; ipsi gloria in sæcula, Arnen.* Licet hæc tria Deo conveniant, id est tribus personis Trinitatis; tamen, ut docci 8. Augustinus, *ex* magis Patri, *per* Filio, *in* Spiritui sancio appropriatile, 197, 2; 198, L In Spiritu sancto terminatur omnis activitas el productio interna Patris et Filii. IX. 63, I. Spiritus sanctus non est semen Dei, XIII, 286, 2.

V. De Spiritus sancti missionibus.— I0 *Quomodo mittatur.* Spiritus sanctus mittitur a Filio ox propria substantia, XIII, 507, 1. Quomodo missus sit in nomino Filii. XVI, 551, 2 : *Hæc locutui sum vobis, apud vos manens. Paracletus autem Spiritus sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia, ct suggeret vobis omnia quæcumque dixero vobis.* Quomodo a Patre se eum missurum dicat Christus, 570, 2.

2° *Varix Spiritus sancti missiones et apparitiones.* Primo. *In incarnatione.* Spiritus sancti incarnatio, conceptio, ac redemptio et sanctificatio nostra tribuenda, XVIII, 41, 2; 42, I : put (Christus) *prædestinatus est Filius Dei in virtute secundum Spiritum sanctificationis ex resurrectione mortuorum Jesu Christi Domini nostri;* XIX, 441, 1 : St *enim sanguis hircorum el laurorum, el cinis vitulæ aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem camis ; quanto magis sanguis Christi, qui per Spiritum sanctum semclipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis ad serviendum Deo*

viventiT ni attribuitile redemptio et sanctificatio generis humani, XX, 25G, 4, 2. Corei attribuatur opus incarnationis Filii, non Patri, XV, 65,1 : *Cum etiti desponsata mater ejus Maria Joseph, antequam convenirmi, inventa est in utero haben de Spiritu sancto* ; XVI, 22, 1 : *El respondens angtlus dixit n* (Mnriæ) ' *Spiritus sanctus supervenid in le, el virtus Altissimi obumbrabit libi ; ideoque el quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei.* Spiritus sanctus potissima fuit causa incarnationis el nativitatis Christi, XV, 60, L Supplevit in Deipara concursum patris, 65, 1. Fuit quasi vir beate Virginis, VI, 493, 1 ; 514, 1. Quomodo Virginem obumbrant, est virtus Altissimi, XVI, 23, 1, 2. Curavit animam ejusdem, 493, 1. In Deiparam descendit cum omnibus suis virtutibus essentialibus, V, 2S9, 4. Quod de eo Christus conceptus dicatur, tria por hoc denotantur. XV, 65, 1. Cur do eo Christus conceptus sit, XVI. 22, 2. Humanitatem Christi efformans, omnem suam sanctitatem in oum transfudit, XV, 65, t. Spiritus Domini pleno Christum replevit, isque septemplex, XI, 257, 1 : *Et egredietur virga de radice Jesse, el flos de radice ejus ascendet. El requiescet super eum spiritus Domini, spiritus sapientix, et intellcctus, spiritus consilii, el fortitudinis, spiritus scientia et pietatis. El replebit cum spiritus timoris Domini.* Quis sit hic spiritus vario disputatur, *ibid. (Vide* Jesus Christus, cap. III, Jesu Christi Incarnatio).

Secundo. *In baptismo Christi.* Spiritus sanctus in Christo habitavit, et super eum descendit, dum baptizaretur, XVI, 102, 2 : *Spiritus Domini super me, propter quod unxit mc:* 318, 2 et seq. : *Et testimonium perhibuit Joannes, dicens: Quia vidi Spiritum descendentem quasi columbam de calo, et mansit super eum. Et ego nesciebam ; sed qui misil me baptizare in aqua, ille mihi dixit: Super quem videris Spiritum descendentem, et manentem super eum, hic esi qui baptisai in Spiritu sancto.* Cur specio columbæ in Christum descendit, XII, 199, 2; XIV, 332, 2 ; XV, 112, 2 : *Daptizatus aulem Jésus, confestim ascendit de aqua, et ecce aperti sunt ei ca li, et vidit Spiritum Dei descendentem sicut columbam, el venientem super se.* An vera columbio sfocio descendit, XV, 111, 2. Septem ejus dona in columba figurantur, 112, 2. Spiritus sanctus expulit indo Christum in deserto, 116.2 : *Tunc Jesus ductus est in desertum a Spiritu, ut lentaretur a diabolo.* Tcntationciu ejus non intendit, *ibid.*

Tertio, *[n transfiguratione Christi.* Spiritus sanctus in transfiguratione Christi in specie nobis apparuit, XV, 389, 1 : *Adhuc eo* (Petro) *loqurnle, ecce nubes lucida obumbravit cos, et ecce vox de nube dicens : Ilie est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui, ipsum audite.*

Quarto. *In Pentecoste cum in apostolos descendit.* Spiritus sancti effusio in Apostolos el doiude in alios futura, a Joele propheta prodicitur, XIII, 506, 1 : *Bt erit paît hxc Effundam spiritum meum super omnem carnem : et prophetabunt filii vestri et filix vestrx.* Quis sil spiritus a Prophetis promissus, XVIII, 594, L Item a Joanne Baptista, XV, 105, I : *Ego quidem baptizo vos in aqua,* fn *pernitentium : qui autem post me venturus est, fortior me est, cujus non sum dignus calceamenta, portare ; ipse vos baptizabit in Spiritu sancto et igne.* Spiritum sanctum Christus suis promittit ut ejus coelesti robore roborentur, XVI, 383, 2 : *Et ego mitto promissum Patris mri* t| *vos; vos aulem sedete,* in *cimiate, quoadusque* tn *duamini virtute er alto.* Cur vocetur Patns pro< missio, XVII, 53, 1 : *Et convescens* (Jesus) *prxccpit eis ab Hierosolymis ne discederent, sederpcctarrvt promissionem Patris, quam audistis* (inquit) *per os meum.* Est proprius Novo Testamento. *Ibid* Iles est Novo Testamento promissa, XIX. 427, 2 *Quia hoc est testamentum, quod disponam domui Israel post dies illos, dicit Dominus: dando leges meas in mentem eorum, el in corde eorum superscribam eos.* Cur post mortem Christi Spiritus sanctus datus sit, varia* dantur causæ, XVI. 427, 2: *Hoc autem dixit* 'Jesus) *d' Sj* irtiu, *quem accepturi erani credentes* in eum; nondum *enim erat Spiritus datus, quia Jesus nondum erat glorificai™.*

Spiritus sanctus descendit in apostolos in Pentecoste, idque specie ignis etiam in alios, XV, <05, 1. Spiritus sanctus post Christum quasi incarnatus est in linguis igneis XVII, 39, 1. Cur in linguis igneis venerit, XVII, 80. 2 : *Apparuerunt illis disperili* lingux tanquam ignis sedilque supra ¡ingulos eorum.* Cur super apostolos sedens apparuerit in specio flammæ dissectae, Vili, 441,1. Spiritus sanctus in specie ignis descendens per ignem sacrum Nehemiæ repraesentatur, IV. 501,1. Quare Hierosolymis in apostolos missus sil, X\ II, 51. L Cur venit cum sono el repente, et cur do cœlo, 78, i : *El cum complerentur dies Penlec^tes, erant omnes panier* in eodem *loco, el factus est repente de cœlo sonus, tanquam advenientis spiritus vehementis, et replevit lotam domum ubi erant sédenles.* Cur cum vento vehementi venit, 79, 1. Diversis in figuris alias apparuit, 79, 2. Est quasi ventus ecnephias, *ibid.* Non tamen venii cum vero vento, 80, 1. Venit hora tertia ab oriu solis, XVH, 91, 1. Cur m specio linguæ descendit, ejus symbolum esi lingua, item ignis, 82, 2. Spiritus sanctus datus est plene apostolis in Pentecoste, XVI, 4x7, 2. Primo fusus est, deinde infusus, tertio effusus in apostolos, XIII, 506, 2. Infusio cl effusio Spiritus sancti quomodo differant, XVII. 87, I. Eo quomodo apostoli repleti sunl, *ibid. : Et repleti sunt omnes Spiritu sancio et capirunl loqui variis linguis, prout Spiritus sanctus dabat eloqui illis.* Ejus effectus in animis apostolorum el fidelium, 83, I, 2. Cur super sin-

gnîos apostororum sederit, *ibid.* Spiritus sanctus apostolis dedit linguarum donum quo ab omnibus gentibus intelligerentur. et vicissim omnes intelligerent, XIV, 303, 2 : *Tunc reddam populis labium electum, ut invocent omnes in nomine Domini. ct serviant ei humero uno, XVII,* 88, 2. Spiritus sanctus quasi cor a Deo datus in Pentecoste, XII, 753, 2. Quomodo apostolos auctorant, XVII, 47, i, 2. Quomodo eos ¡nformarit, XVI, 576. 2; 573, 1,2, 580, I ; 586, 2 ct seq. Eos fecit prophetas. 579, 1. /tn créanteos episcopos, XVII, 84, 4. Apostolos çonfirmavil, ne mortaliter peccare possint, XVIII, 530, 4.

VI. Sancti Spiritus proprietatbs kt operationes.— 1° *In scriptoribus sacris.* Spiritus assistit scriptoribus sacris, XX, 438, 1 : *Non enim* 9 *voluntate humana aliala est aliquando prophetia, sed Spiritu sancio inspirati loculi sunt sancti Dei homines.* Est inspirator Scripturæ sacræ, cam omnem non eodem modo dictavit, XIX, 304,1 : *Omnis Scriptura divinitus inspirata, utilis est ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in justitia.* Quomodo Spiritus sanctus scriptonbus hagiographis assisteret, IV, 567,1. Quomodo stylum et scriptorem hagiographum dirigat, XVHI, 26, 1. Spiritus sanctus an recte dicalur manus, XII, 782, 2 : *In ipsa hac dic, facta est super me manus Domini.* Spiritus sanctus prophetas informat, XI f, 92, I : *1'erumtamen ego repletus sum fortitudine spiritus Domini, judicio ct virtute.* Est auclor prophetiæ, XVHI. 386, 2 et seqq. Spiritus propheticus quintuplex est, II, 246,1. Spiritus deorum sanctorum est spiritus prophetiæ, XIII, 55, 2. Spiritus sanctus direxit Evangelistas in se: bendo Evangelio, XV, 47, 2 et seq.

2* *In Ecclesiæ corpore universo.* Spiritum sanctum soli Ecclesiæ ejusquo Pontifici Romano ad definiendas rfun fide controversas promittitur,XI, 698, 2. *Hoc fendus meum cum eis, dicit Dominu< : Spirilus me is, qui est in le, et verba mea, qux posui in ore tuo, non recedent de ore tuo, ct de ore seminis tui, ei de ore seminis seminis lui, dicit Dominus, amodo et usque in sempiternum.* Promittitur corpori universo, non singulis in particulari, *ibid.* Conciliis præest, ct adest, XVII, 304, 1 : *Ap?itoli ct seniores fratres, his qui sunl Antiochii, el Syrii el Cilicii, fratribus ex Gentibus, salutem..... Visum est enim Spiritui sancto el nobis, nihil ultra imponere vobis oneris, quam hic necessaria; ut abstineatis vos ab immolatis simulacrorum, el sanguine, el suffocato, et fornicatione; a quibus custodientes vos. bene agetis valete.* Ecclesiæ semper adest, XV, 547, 2: *Et ego rogabo Patrem, et alium Paracletum dabit vobis ul maneat vobiscum* in *xlernum.* Est murus ingens Ecclesiæ, XIV, 374, i *: Absque muro habitabitur Jerusalem, pri multitudine hominum et jumentorum in medio ejus. El ego ero ei, ad Dominus, murus ignis in circuitu : et in gloria ero in medio cjus.* Est ostiarius ovili» ovium, cI Ecclesiæ de bonis pastoribus prospicit, XVI, 468, 1 ; 469, 2. *Amen, amen dico vobis : Qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est, et latro. Qui autem intrat per ostium, pastor est ovium.*

2® *In Ecclesia et in cunctis fidelibus.* Primo. *Ejus operationes el effectus generaliter sumpti.* Per fidem et charilatem Spiritus sanctus in tota Ecclesia diffusus est, XI, 698, 2. Quam necessario in homines effundi debuerit, XIII, 506, I. Quo* modo super omnem carnem effusus sit. 507, L In omnes indifferenter beneficus et liberalis cst, *ibid.* Datus est omnibus Christi discipulis, XVII, 77, 2. Spiritus sanctus est causa omnium donorum Christo el sanctis datorum, ac proinde iis prior in genero causæ efficientis, XI, 745, 2, Qualia in hominibus operetur, I, 552, 1,2: *Dominus autem prxcedebat eos ad ostendendam viam per diem in columna nubis.* Ejus proprietates et operationes, XXI, 393, 2 et seqq. Ejus effectus, XVII, 39, I ; 199, 2. Spiritui sancio attribuuntur opera bonitatis el sanctitatis Dei, XV, 307, 1. Ejus et Christi sunt eadem opera et dona, 658, 1 : *El ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, usque ad consummationem siculi.* Spiritus sancti occulte operationes et effectus, XVI, 341, 2 : *Spiritus ubi vult, spirat, et vocem ejus audis, sed nescis unde venial, aut quo vadat ; sic el omnis qui natus est ex Spiritu;* 548, 2 : *Et ego rogabo Patrem, et alium Paracletum dabit vobis ul maneat vobiscum in iternum, Spiritum veritatis, quem mundus non potest accipere, quia non videt eum, nec scit eum; vos autem cognoscetis eum, quia apud vos manebit, el in vobis erit.* Huic tribuitur omnis honesta benevolentia et amicitia, V, 322. 2.

Secundo. *Spiritus sancti operationes in peccatoris conversione.* Spiritus sanctus quam facile hominem mulare possit, II. 323, 2. Spiritus sancti impulsus nemo prohibere potest, VII, 292, 1 : *Non est in hominis potestate prohibere Spiritum.* Quomodo corda immutet, XVI, 359, 1 : *Qui bibit ex aqua hac, sitiet iterum , qui aulem biberit ex aqua quam ego dabo ei, non sitiet in iternum : sed aqua , quam ego dabo ei, fiet in eo fons aquí salientis in vitam ilernam.* Spiritui sancto peccatorum conversio accepta referenda est, XIV, 400, 2. Quam eam is suaviter peragat, *ibid.* Deducit nos ad primam fidem ct eam custodit, XIX, 280, 1 : *Bonum depositum custodi per Spiritum sanctum, qui habitat in nobis.* Perpendiculo comparatur in fabrica spirituali construenda, XVHI, 608, 2 : *Superxdificati super fundamentum Apostolorum, el Prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo Jesu, in quo omnis ¡edificano constructa crescit in templum sanctum in Domino, in quo et vos coxdificamini in habitaculum Dei in Spiritu.* Ejus effectus duo, *prior,* quod det nobis gratiam qua Deu grati su-

mus; *posterior,* quod nobis spiritum orationis et precum, por quas omnes infirmitates nostras sanemus, XIV, 508, I,î: *Et effundam super domum David el super habitatores Jerusalem spiritum gratiæ et precum : el aspicient ad me quem confixerunt : cl plangent eum planctu quasi super unigenitum, cl dolebunt sup,r eum, ut doleri solet in morte primogeniti.* Operatur in nobis gemitum, robur, auxilium, scientiam bene orandi, XVIII, <40, 2 : *Similiter aulem et Spiritus adjuvat infirmitatem nostram : nam quid oremus, sicut oportet, nescimus : sed ipse Spiritus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus.* Spiritus sanctus est spiritus judicii et ardoris, XI, 148, 1 ; St *abluent Dominus sordes filiarum Sion, el sanguinem Jerusalem laverii de medio ejus, in spiritu judicii, el spirilu ardoris (Vide* Conversio, Peccator).

Tertio. *In peccatoris justificatione et in Sacramentis.* Spiritus sanctus ipsemel nobis substantialiter in justificatione infunditur, XVIII, 93, 2 el seq. : *Charitas Dei diffusa esi in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis.* XX, 411, 2 et 5cq. : *Per quem* (Christum) *maxima el pretiosa nobis promissa donavit : ul per hæc efficiamini divinæ consortes naturæ ;* 410, i, 2 et seq.: Vox *unctionem habetis a Sancto, el nostis omnia* Realiter datur justis, XVII, 86, 1. Hic in anima substantialiter adest et inhabitat, XIV, 354, 1, i. In nobis inhabitans causa cst adoptionis qua in filios Dei adoptamur, XIII, 297, i, 2 : *El erit in loco ubi dicetur eis : Non populus meus vos ; dicetur eis: Filii Dei viventis.* Ul nos adoptet, se nobis communicat, XVIII, 134, 1 : *Non enim accepistis spiritum servitutis iterum in timore, sed accepistis spiritum adoptionis filiorum,* in *quo clamamus: Abba* (Pater), *ipse enim Spiritus testimonium reddit Spiritui nostro quod sumus filii Dei.* Adoptat nos dupliciter, et cur ci adoptio tribuatur, *ibid.* Qualuor modis in nobis est, 198, 1. Est in aliquo tam per gratiam gratum facientem, quam per gratiam gratis datam, XVI, 72, 2 : *El ecce homo erat in Jerusalem, cui nomen Simeon, cl homo isle justus el timoratus expectant consolationem Israel, et Spiritus sanctus erat in eo.* Ita montem replot ut præter ipsum nihil aliud desideretur, 358, i, 2: *Qui bibit ex aqua hac. sitiet iterum ; qui aulem biberit ex aqua quam ego dabo ei, non sitiet in ælernum.* Maxime in cœlo, *ibid.*

In Baptismo Spiritus gratia datur el omnes eum recipiunt, XIII, 506, 2; XV, 105, 1 : *Ego quidem baptixo vos in aqua in poenitentiam : qui autem post me venturus est, fortior me est, cujus non sum dignus calceamenta portare; ipse vos captitabit Spiritu sancio et igni.* Quomodo in baptíza- los transfundatur, XVI, 340, 2 : *Quod natum est ex carne, caro est; et quod natum est ex Spinlu, spiritus est.*

In Continuationis sacramento datur Spiritus sano* Iusr X VIL 198.2 etseq. : *Qui cum venissent* (Prtrns et Joanne*), *oraverunt pro ipsis ut acciperent Spiritum sanctum : nondum enim «ɱ quemquam illorum venerat, sed baphsati tantum erant in nomine Domini Jesu. Tunc imponebant manus super illos, et accipiebant Spiritum sanctum.* Ejus robur datur in Confirmatione, XVHI, 94, 2.

In sacramento Pœnitentiæ peccata remittit, XVI, 633, 1 : *Hæc cum dixisset, insufflagli, et dixit eis: Accipite Spiritum sanctum quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; et quorum retinueritis retenta sunt.* Tripliciter vivificat, XVIII, 433, 1. *Littera enim occidit, spiritus autem vivificat.*

In sacramento Ordmis ejus gratia illabilur in ordinandum. dum ei manus imponuntur. XIX,233.2; *Noli negligere graham, quæ in le est, quæ data est libi per prophetiam, cum impositione manuum presbyteri.*

VII. Spir it us sancti dona. — 1® *Quid sint dona Spiritus sancti.* Dona Spiritus sancti sunt idem cum virtutibus XI, 237, 1. Spiritus sanctus sponte se annexuit suis donis, gratiæ el cbaritaU; hinc in justificatione animæ, ei seipsum dat personaliter et substantialiter, XIII, 297, i, 2; 507, 1 Qu® hujus rei moralis sit ratio, 297 2. Spiritus sanctus est ipse donum, XVII Iût 1 : *Petrus aulem dixit ad eum* (Simonem Magum) . *Pecunia tua tecum sit in perditione, quoniam donum Dei existimasti pecunia possideri.* Spiritus sanctus fons est. ejus aqua dona illius sunt, V, 141. 2: *Bibe aquam de cisterna tua, et fluenta putei tui.* Ejus et aquæ analogi®, XVI, 356. 2. Respondit Jesus ct dixit ei (Samaritana?) : Si scirer donum *Dei et quis est qui dicit tibi : Da mihi bibere, tu forsitan pelisses ab eo. et dedisset tibi aquam vivam.* Cur vocetur aqua viva, 357. 1. Ebt velut fons aquarum viventium, 427, I : *Qui credit* in me, *sicut dicit Scriptura, flumina de ventre ejus fluent aquæ vivx.Iloc autem dixit de Spiritu, quem accepturi erani credentes.* Est fons vitæ, XXI, 405. I : *Et ostendit mihi fluvium aquæ vitæ, splendidum tanquam crystallus, procedentem de sede Dei et Agni.* Qui sint fructus Spiritus sancti. XVHI, 568, 2 el seq. : *Fructus autem Spiritus est: charitas, gaudium, pax patientia, benignitas, bonitas, longanimitas, mansuetudo, fides, modestia, castitas.* Inter fideles dona sua partitur. XIII, 506, 2. Ejus dona sunt unctiones sanitatis, X, 273, 2 : *In his curans mitigabit dolorem, el unguentarius faciet pigmenta suavitatis, el unctiones conficiet sanitatis, et non consummabuntur opera ejus.* Ejus dona, maxime chantas et zelus, sunI ignis quom Christus venu minero m terram, XVI, 281, I : *Ignem* veni *mil* tere in terram, et quid volo nisi ut accendatur* Spiritus sanctus est gratiarum parochus, sive lar* gnor ex officio, XVII, 86, 2. Spiritus sancti efficacia, XIII, 411, I. Ejus per gratiam in anima inhabitantis effectus, VII. 284, 1. Est ipse primum el increalum donum Pains cI Filii, 85, 2 Esi

primom et increalirn bonum, XIII, 332, 2 : *Et posi hæc revertentur filii Israel, et quxrent Dominum Deum suwn, el David regem suum : et patcbunl ad Dominum, et ad bonum ejus in novissimo dierum.* Est bonitas, X, 386, 1. Spiritus «anctus osi Vili, 283, 1 : *Benignus esi iním Spiritus sapientiæ, et non liberabit maledicum a labiis suis.* Spiritus Dei non est invidus, «od omni bono congaudet, XV, 700, I. Dat animae justi triplex bonum : *primo,* pignus salutis nostræ; *secundo,* robur vitæ; *tertio,* scientiae lumen, XVUI, 134, 2. Est arrha salutis nostræ, 594, 2 : *In quo* (Christo) el *credentes signati estis Spiritu promissionis sancto, qui est pignus hæreditalis nostrx in redemptionem acquisitionis, in laudem gloriæ ipsius.* Quanta nobis det, XX, 179, 1 : Jn *putatis quia inaniter Scriptura dicat : Ad invidiam concupiscit Spiritus, qui habitat in vobis? Majorem autem dat gratiam.* Spiritus quomodo ad invidam concupiscat, 177,1. Ejus zelus in nos, *ibid.,* 2. Ejus dona linguam justi expurgant, V, 298, 2 : *Argentum electum, lingua justi»*

Spiritus sancti, dona septem, XI, 257, i, 2 : *El egredietur virga de radice Jessc, et flos de radice ejus ascendet. El requiescet super eum Spiritus Domini ; Spiritus sapientiæ et intellectus, Spiritus consilii et fortitudinis, Spiritus scienliæ et pietatis. Et replebit eum Spiritus Umoris Domini.* Singula definiuntur, 258,1,2. Eorum inter se ordo, *ibid.,* 2.

2° *Spiritus sapientiæ et intellectus.* Spiritus sanctus est spiritus sapientiæ, IX, 653, 2. Est doctor sapientiæ, X, 559, 2 : *Inclinavi modice aurem meam, cl excepi illam. Mullum inveni in meipso sapientiam, el mullum profeci in ea.* Est aqua sapientiæ salutaris, IX, 437, 2 : *Cibavit illum pane vitæ el intellectus, et aqua sapientiæ salutaris potabit illum.* Spiritus sapientiæ multiplex, cur, VIII, 441, 1. Idem cur subtilis, *ibid.,î.* Cur disertus, 442, 2. Cur mobilis et acutus, *ibid.,* 443, 2 : *Quæcumque sunl absconsa et improvisa, didici; omnium enim artifex docuit mc sapientia. Est enim in illa spiritus intelligentix, sanctus, unicus, multiplex, subtilis, disertus, mobilis, incoinquinatus, certus, suavis, amans bonum, acutus, quem nihil velat, benefaciens, humanus, benignus, stabilis, certus, securus, omnem habens virtutem, omnia prospiciens, el qui capiat r>nnes spiritus ; inlclligibilis, mundus, subtilis.*

3* *Spiritus consilii.* Spiritus sanctus fideles dirigit per desertum hujus vitæ, XIII, 313,1 : *Propter hoc, ecce ego lactabo eam, et ducam eam in solitudinem ; el loquar ad cor ejus.* Est invocandus in dubiis, XX, 554, 2 : Sed *vos unctionem habelis a Sancio, et nostis omnia;* 558, 2 : *El vos unctionem quam accepistis ab eo, mancai in vobis El non necesse habelis ut aliquis doceat vos; sed sicut unctio ejus docet vos de omnibus, el verum esi, et non est mendacium. El sicut docuit vos, manete in eo.* Orationes nostras dirigit et corrigii, XVIII, 143, 1 : *Qui scrutatur corda, scit quid desideret Spiritus : quia secundum Deum postulai pro sanctis.* Desideria suorum clientium SS. Trinitati exponit, 142, 2. Docet nos quid oraro debeamus, 142, 1 : *Similiter et Spiritus adjuvat infirmitatem nostram, nam quid oremus, sicut oportet nescimus : sed ipse Spiritus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus.*

4° *Spiritus fortitudinis.* Spiritus sanctus auctor est roboris virilis et generositatis spiritus, V, 573, 2 et seq. : *Spiritus viri sustentat imbecillitatem suam.* Ejus quanta sit vis, XVII, 221, 1,2: *Fuit autem* (Paulus) *cum discipulis, qui erant Damasci, per dies aliquot. Et continuo in Synagogis prædicabat Jesum, quoniam hic est Filius Dei.* Locutus est martyribus, dum ante praesides starent, XV, 268, 2 : *Cum autem tradent vos, nolite cogitare quomodo aut quid loquamini; dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini, non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri qui loquitur in vobis.* Est Spiritus principalis, rectus et sdnetus; hic semper invocandus opera heroica Tacere volentibus, X, 182, 2.

5° *Spiritus scienliæ.* Spiritus sanctus est spiritus veritatis, XIV, 443, 2 : *Hæc dicit Dominus exercituum : Deversus suAi ad Sion, et habitabo in medio Jerusalem: et vocabitur Jerusalem civitas veritatis, et mons Domini exercituum mons sanctificalus.* Cur dicatur spiritus veritatis, XVI, 547, 2 : *El ego rogabo Patrem, el alium Paracletum dabil vobis, Ut maneat vobiscUm in æternum, Spiritum veritatis, quem mundus non potest accipere, quia non videt eum, nec scit eum;* 571, 2 : *Cum autem venerit Paracletus, queni ego vobis mittam a Patre, Spiritum veritati*, qui a Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me.* Uccio testimonium do Christo perhibet, 571, L Spiritus quis det de Christo testimonium, XX, 612, 2 : *Tres sunt qui testimonium dant in ¿tilo: Paler, Verbum, el Spiritus sanctus, ¿l M 1res Uftum sunt. Et 1res sunt qui testimonium dant* tn *terra; Spiritus cl aqua, cl sanguis ; et hi 1res unum sunl.* Quomodo mundum arguet de peccato, do justitia, do judicio, XV 1,576, % : *Curii venerit ille, arguet mundum de peccato, el de justitia, èt de judicio.* Spiritus sanctus quomodo in lego nova mentes fidelium illustret, XII, 233, 2 : *El non dócebit ultra vir proximum suum, cl vir fratrem suum dicens : Cognosce Dominum; omrifs enìm cognòscehl mea minimo eorum usque ad maximum, ail Domirìus.* Est velut sol mentibus nostris, X, 3l)2, 1, 2. Significatur per ignem mullis de causis, II, 53, 1 et seq. Æstum concupiscentias refrigerat, bosque illuminat, XVIII, 336, 1. Inopes, ignorantes el miseros ad summam scientiam, dignitatem et gradum evehere potest, XIII, 532, 2; 533, 1. Quomodo fideles docuerit omnia, XVI, 551, 2 : *Hæc loculus sum vobis, apud vos manens, Paracletus*

autem Spirilus sanctus, quem mittet Pfiter in nomine meo, *Hit vos docebit omnia, cl suggeret vobis* omnia, *quæcumque dixero vobis.* Spiritus sancti schola nulla utilior schola, *Psalm,* I, 205, 2 : *Venite, filii, audite* me, *timorem Domini docebo vos.* Hic docet interius, XIX, 429, 1, 2 ;

6* *Spiritus pietatis,* vide Piet as.

7° *Spirilus timoris Domini.* Omnibus justis hic sanctum timorem incutit, IX, 177,1 (VideTiMonDEi).

Vili. SpiniTI'S SANCTI FIGURÆ BT ST.MBOLA. — Spirilus qui in principio mundi super aquas ferebatur allegorico Spiritum sanctum significat, I, 47, 1, 2. Tribus do causis per digitum Dei significatur, 503, 2. Per columnam nubis designatur, II, 232, 1. In cœlum nos ducit, sicut columna nubis Hebræos ad terrain promissionis deduxit, 1, 552,1; II, 232, i. Per ventum significatur, I, 568, 2 et seq. ; XVI, 340, 2 et seq. Spirat ubi vult, 341, 1. Dicitur Auster ob quinque analogias, XII, 116, 1. Pullo columbino designatur, V, 148, 2. An denotetur per angelum habentem signum Dei vivi, XXI, 163, I. Apto topazio gemmæ confertur, 393, 2 et sqqq.

IX. Quæ Spir it um sanctum contr istentur bt fugent. — Spiritus sanctus disciplinae fictum fugit, Vili, 280, 1 : *Spiritus enim sanctus disciplina effugiet fictum, et auferet se a cogitationibus quæ sunt sine intellectu, el corripietur a superveniente iniquitate.* Spiritus sanctus corripitur, qualiter, 282, 2. Antipathia inter Spiritum sanctum et peccatum, 282, 1. Eum expellit tristitia animi, V, 456, 2 : *Cor gaudens exhilarat facitm : in moerore animi dejicitur spiritus.* Quomodo et per quos contristetur, VII, 270, 1; XVUI, 646, 1 : *Nolite contristare Spiritum sanctum Dei, in quo signati estis in die redemptionis.* Quid sit Spiritum extinguero, qui cum extinguanl, XIX. 140, 2 i *Spiritum nolite extinguiré.* Quomodo is cxtihguatur, 141, 2. Spiritum Domini tentare quid sit, XVII, 149, 1 ; *Petrus autem ad eam* (Sapphiram) *: Quid utique convenit vobis tentare Spiritum Domini* F Spiritus sanctus non est in tristibus et torpidis, sed in strenuis et lætis, I, 379, 2. Quæ dicalur blasphemia in Spiritum sanctum, XV, 306, 2 ct seqq. : *Quicumque dixerit verbum contPa Filium hominis, remittetur ei; qui autem dixerit contra Spiritum sanctum, non remittetur ei neque in hoc sæôitlo, neque in futuro.* Vix ea remittitur, 307, 2. Spiritum sanctum non credunt Judæi, XVIII, 435 2 : *Obtusi sunt sensus eorum. Us^Ue in hodiernum enim diem (dipsum belameli* in *lectione Veteris TeslameMi manet ñon revelatum (quoniam in Chriito evdcUàlur) ; sêd usque in hodiernum diem, cum legitur Afoyses, velamen postium est süper cor eorum.* Hunc pauci Judæi cognovero, Geni \s fere nulke, XIV, 336, 1.

SPIIUTUS. Spiritus varii acceptiones ot signifibationes, V, 483, 1,2; VI, 390, 2 ; XI, 256, 2; XV, 138, 2; *Psalm. U,* 477, 1, 2.

I. SprniTUS PRO ENTE MERE SPIRITUAL! ET INCORPORAL! *(Vide* Angeli, Demon, Diabolus). — Qui sint spiritus creati ad torquendos impios, X, 318, 2 et seq. Mali spiritus nunquam dormiunt, *Job,* 593, 2. Quibus spiritus Christus apud inferos predicant, et quid, XX, 323, 2. Spirituum apparitiones timorem incutiunt, *Job,* 111, 2; 112, I. De spirituum apparitionibus multa narrantor fabulosa, 152, 1.

Spiritus quasi ranao do oro bestiæ, draconis el pseudoprophetae exeuntes, quid sint, XXI, 300. 2. Cur ranis comparentur. 301, i. Spiritus septem sunt septem angeli primani presides Ecclesiæ, repraesentantur per septem cornua Agni, 126, L Cur dicuntur oculi, *idid.*

II. Spir it us pro anima, mente et pr incipio vit al i. — 1® Çuïd *sit spiritus.* Spiritus et anima quomodo distinguantur. XVI, 35, i : *Et exuitavit spiritus meus in Deo salutari meo.* Spiritus, utpoto superior, trahit secum animam et corpus, *ibid.* Spiritus est homini intimus, XVUI, 263, 2. *Quis enim hominum scit qux sunt hominis, nisi spiritus hominis, qui in ipso est ?* Spiritus est velut lumen derivatum a spiritu vitali qui est in Deo, VI, 83, I : *Lucerna Domini spiraculum hominis, qtfæ investigat omnia secreta ventris.* El velut lampas, *ibid.* Spiritus In homine est duplex, spiritualis et corporalis, et ulerquo est opifex sermonis, V, 554, 2. Spiritus triplices sunt in homine; rationales, animales, vitales, VII, 155, 1. Spiritus triplex in semine viri, XII, 616, 1. Cur spiritus viri taciturni vocetur pretiosus, V, 554, 1, 2: (?ui *moderatur sermones suos, doctus el prudens est : et pretiosi spiritus vir eruditus.* Spiritus scientia vocatur scientia animæ, VI, 3, 1 : *Ubi non est scientia animæ, non ts\ bonum.* Quæ sit scientia spiritus, IX, 480, 1,2: *Creavit illis scientiam spirilus, sensu implevit cor illorum, cl mala ct bona odendil cis.* Spintus noster habet quamdam quasi immensitàlem participatam a Dei spiritu, XII, 782. 2: *In ipsa hac die facta est manus Domini super me, et adduxit me illuc. In visionibus Dei adduxit me* in terram *Israel, el dimisit me super montem excelsum nimis, super quem erat quàii ædificium civitatis vergentis ad Austrum.* Spiritus per gratiam Dei secreta montis penetral, VI, 84, 2. internum spiritum solus perspicit Deus, V, 483, I : *Omnes via hominis patent oculis ejus ; spirituum ponderator Dominus.*

2® *Spirilus qdæ cura habenda.* Spiritus maxima cura est habenda, *Job.* 55, 1, 2 : *Ptllem propdte, el cuncta quæ habet homo dabit pro anima sua.* Spiritus renovatio ncossaria, *Job,* 579, 2 ; 580,1, 2* *Hadix mea aperta esi secus aquas, el ros morabitur in messione mea. Gloria mea semper tnnovabitur et arcus meus in mànu mea instaurabitur.* Spiritus cum appetitu ^concordare debet, IX, 670, 2. Spirilus mala alia ¿unt ab intrinseco nata, alia ab extrínseco advenientia, quoinode ulraquo

quis sustineat, V, 572. 2 : *Spiritus viri sustentat imbecillitatem suam.* Spiritus portat infirmitates tam spirituales quam corporales, tam suas quam alienas, 573, 1. Spiritum Deo in morto commendaro debemus, et quare, XVI, 272, I : *El clamans voce magna Jesus ait : Pater, tn manus tuas commendo spiritum meum.* Et quidem triplicem spiritum, cogitationem nostram, animam, conscientiam, *ibid.,* 2. De spiritu majorem quam de corporo curam gerere optimus est moriendi modus, XVII, 185, 1 : *El lapidabant Stcphanum invocantem el dicentem : Domine Jesu, suscipe spiritum meum..... El cum hoc dixisset, obdormivit in Domino,* Spiritum ire sursum, quid significet, VII, 156» i : *Quis novit si spiritus filiorum Adam ascendat sursum, et spiritus jumentorum descendat deorsum.*

III. Spiritus pro desiderio, affectu, cupiditatb animi. — Spiritus vim impetum æstusquo animi significat, V. 47, 2 : *Convertimini ad correp ionem meam : en proferam vobis spiritum meum,* XIV, 508, I, 2. Eliam amorem, zelum, fervorem, V, 554, I, Sæpe fastum et superbiam significat, 482, 2. Spiritus in naribus furorem signiflcat, XI, 131, 2 : *Quiescite ergo ab homine, cujus spiritus in naribus ejus est.*

Spiritus veleris *legis* erat vindictæ; novæ, mansuetudinis et charitatis, XVI, 141, 2 : *Cum vidissent autem discipuli ejus, Jacobus el Joannes, dixerunt: Domine, vis dicimus ut ignis descendat de cœlo, et consumat illos ? Et conversus increpavit illos, dicens : Nescitis cujus spiritus estis. Filius hominis non venit animas perdere,sed salvare.* Quis sit spiritus timoris, hic impellit Judæos ad legem implendam, XVIII 133, 2 ; *Non enim accepistis spiritum servitutis iterum in timore, sed accepistis spiritum adoptionis filiorum, in quo clamamus : Abba (Pater).* Spiritus spei præslat spiritui timoris, XX, 42, 1.

Spirilus tristitiae quam sit noxius, X, 104, 1. Spiritus multiplex in *Jobi* libro quid significet, *Job,* 202, i : *Despondens aulem Baldad Suhites dixit : Uquequo loqueris talia, et spirilus multiplex sermones oris Iui* ? Spiritus soporis quis sit, XII, 407, i : *Miscuit vobis Dominus spiritum soporis, claudet oculos vestros, prophetas el principes vestros, qui vident visiones, operiet.* Quis sit spirilus compunclionis, XVIII, 189, 1,2: *Dedit illis spiritum compunctionis, oculos non ul videant, cl aures ut non audiant.* Spiritus potestatem habentis, quisnarn sit, VII, 337, 2 : Si *spirilus potestatem habentis ascenderit super te, locum tuum ne dimiseris : quia curalio faciei cessare peccata maxima.* Spiritus nobis triplex cohibendus, VI, 292, i, 2 : *Sicut urbs patens, et absque murorum ajnbilu, xta* vir *qui non potest in loquendo cohibere animum suum.*

Spiritus principalis quis, *Psalm,* 1, 341, 2 : *Redde mihi Ixhliam salutarvi tui, et spiritu principali confirma me.* Spiritus principalis quadruplex, X, 182, 2. Spiritus contribulatus quis, *Psalm.* I, 342, 2 : *Sacrificium Deo spirilus contribulatus, cor contritum el humiliatum, Deus, non despicies.* Spiritus precum quis sit, ejusque effectus, XIV, 508, 1, 2 : *Et effundam super domum David et'super habitatores Jerusalem spiritum gratix el precum ; et aspicient ad me, quem confixerunt.* Spirilus est anima orationis, XVIII, 634, 2 : *Per omnem orationem orantes omni tempore in spiritu.* Spiritu pauperes qui sint, XV, 138, 2 el seq. : *Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum calorum.*

Spiritus affectus vultu se prodit, V, 457, 1 : *Cor gaudens exhilarat faciem : in marore animi dejicitur spirilus.* Spiritus vitalis hominis facit vultum el corpus vividum, lælum, 548, 1 : *Animus gaudens xtatem floridam facit : spirilus tristis exsiccat ossa.*

IV. Spiritus pro intentione et interno motu ET IMPULSU, ITEM PRO AUCTORE HUJUS IMPULSUS, — Spirilus vocalur suggestio et inspiratio, XX, 586, 1. Sic vocari possunt alieni doctores, *ibid.* Spiritus cujuslibet actionis quanti faciendus, V, 484,2. Quid sit spirituum discretio et quibus ea sit necessaria, XVIII, 373, 2. *Alii operatio virtutum* (datur),alii *discretio spirituum, alii interpretatio sermonum.* Spirituum discretio difficilis, *Job,* 774,2: *Quis revelabit faciem indumenti ejus?et in medium oris ejus quis intrabit? Portas vultus ejus quis aperiet? per gyrum dentium ejus formido.* Spiritus omnes examinandi sunt, XX, 584, 2 : *Charissimi. nolite omni spiritui credere, sed probate spirilus si ex Deo sint, quoniam mulli pseudoprophelx exierunt in mundum.* Spirilus bonus et malus quibus signis dignoscatur, I, 318, 2; XV, 343. 1.

Spiritu ambulandum est et ei obsequendum, XVIII, 565, 2 : *Dico autem: Spiritu ambulate, el desideria carnis non perficietis.* Spiritus Dei, diaboli et mundi sunt sibi contrarii, 132, 1 : Voj *autem in carne non estis, sed in spiritu : si tamen Spirilus Dei habitat in vobis. Si quis aulem Spiritum Chrisli non habet, hic non est ejus.* Spiritus et concupiscenliæ lucta, 125, 2 : *Invenio igitur legem, volenti mihi facere bonum, quoniam mihi malum adjacet.* Quomodo concupiscat spiritus adversus carnem, 29, 1 ; 565, 2 el seq. : *Caro enim concupiscit adversus spiritum, spiritus autem adversus carnem : hxc enim sibi adversantur : ul non quxeumque vultis, illa facialis.* Spirilus qui obsequilur, concupiscentia) dominatur, 688, 1 : *Quod si spiritu ducimini, non estis sub lege.*

V. Spiritus pro fide, gratia et aliis rebus spirituali bus. — Spirilus aliquando fidem gratiam, sapientiam, eie., significat, IX, 480, 1, 2. Aliquando doctrinam Christi designat, XVIII, 538, 1 : *Sic stulti estis, ul cum spiritu caperitis, nunc came consummemini?* Spirilus in viro apostolico

requiritur, et is retineri debet, XVI, 202, 1.

Spirilus propheticus quintuplex, II, 246, 1. Non erat habitus permanens, sed aliquando ab eis recedebat ut secum illum a Deo habere crederent, XIII, 250, 2 ; 615, 2 ; XVIII, 396, 1. Is in apostolis permanens non fuit, XIX, 84, 1 *(Vide* Prophet a). Spiritus capitur etiam pro spiritali intellectus, XIV, 412, i. Spiritus capitur pro arto architectonica, 331,1. Duplex spiritus Eliæ quis fuerit, X, 514, 1, 2; 515, 1. Quis is sit tropologice, *ibid.* Spirilus lenis Eliæ oblatus divinam longanimitatem denotat, 508, 2. Spirilus virtutis Eliæ quid significet, *ibid.*

VI. Spir it us pro judicio et quidem pr ivat o. — Spirilus privatus cujusque non est judex fidei controversiarum, XVIII, 265, 2; XIX, 428, 2. Spirilus privatus haereticorum doctor non est Dei, sed diaboli, XII, 233, 1. Spiritu privato non sunt probandi spirilus et doctrinæ, XX, 586, 2. Spiritus internus enthusiastarum jugulatur, 554, 2.

VII. Spir it us pro vent o. — Spirilus Domini sunt venti, quomodo ii Deum laudent, XIII, 48, 2 : *Spiritus qui pergit*, quisnam hic spiritus sit, VII, 44, 2 *(Vide* Ventus).

SPITHAMA. *Spithama* quid, *Job,* 321,1.

SPLENDOR. 1® Splendor est omnium qualitatum sensibilium nobilissima, XV. 385, 2. Splendor aciei est signum favoris ot opis, XX, 65,1. Splendor vultus Mosis quid denotaret, XVIII, 435, 1. Splendor vultus Christi in transfiguratione fuit plus quam cœlestis, sed divinus, XV, 383, 1. Erat aureus, et transfusus in vestes erat albus, 385, 1. Quis splendor Chrisli ad judicium venientis, XIX, 156, 1.

2® Splendor Dei apud Ezechielcm, terribilem ejus præsentit majestatem, XII, 478, 2. Splendores sanctorum Chrisli qui sint, tam quoad ejus generationem spiritualem, quam personalem, V, 117, 2. Splendor beatorum in cœlo quantus sit fulurus, XII, 455, 2.

Splendor omnis terræ flos et fœnum est, XII, 299, 2. Tunc periturus, cum in summo est, 300, i. Splendor verus a virtute, *Job,* 13, 2.

SPOLIA. 1® Spoliis devicti hostis inhiare mullis damnosum fuit, IV, 431, 2. Spolia victores Deo dicant, M\. , 2.

2® Spolia fortium quæ dividet Christus, XI , 638,2. Spolia terrona Christiani relinquere debent, IV, 431, 2. Spolia mulieris fortis quæ vocentur, VI, 491. 2.

SPONDERE, SPONSOR, SPONSIO, *Vide* Fide-juber e, Fidejussio.

SPONGIA. Spongia aceto plena, quia porosa, est admota Chrislo dicenti : *Silio :* ea Romæ servatur, XV, 629, 2.

SPONSA. 1® *Usus veterum in sponsis ducendis.* Sponsa olim coronabatur, V, 111, 1 ; XI, 457, 2; XII, 611, 2. Sponsis Romanis olim tædæ accensæ præferebanlur, VL 83, *i,* 2. Tangebant ignem et aquam, IX, 452, 2. Sponsa noviter nupta, olim duci solita in cubiculum socrus suæ, I, 260, L Quid hoc significarli, *ibid.* Sponsæ novæ quare olim limen domus non tangebant, XII, 785, 2. Sponsæ Romanæ jactabant se lanificas et linificas, VI, 495, 2. Sponsa in Scriplura sæpe vocatur soror, V, 186, 1.

2® *Sponsarum dotes.* Sponsæ quales adolescentibus quærendæ, XIII, 285,1. Sponsæ cur annulum in digito annulari gestent, XIV, 348, I, 2. Sponsarum erga sponsos amor *(Vide* Conjux, Matr imonium, Uxor).

3® *Sponsu symbolice sumpta.* Sponsus et sponsa *Cantici* quinam, Vili, 460, 2 el seq. Sponsa dum statico inilio *Cantici* postulat osculum, num sit inverecunda, VII, 465, 2. Num fuerit filia Salomonis, VIII, 163, 1, 2. Illa vocatur amor, quii summe amabilis, 188, 2 et seq. Sponsæ soror cur dicatur murus, 228, 2; 230 2. Ejus sponsus vocatur frater, cur, 206, 1.

Sponsa Chrisli est Ecclesia, beata Virgo, et aliæ virgines, *Psalm.* I, 297, 1. Sponsæ vestis deaurata, et amicius varius, quid. *ibid,* el 2. Sponsæ Christi per praerogativam dicuntur qui virginitatem in Ecclesia voverunt, non extra, 299 2. Sponsa Chrisli arcae testamenti comparatur, XVIII. 49!. 2. Ejus electio, dignitas el gloria, 490, 1. Ejus obligatio ad amorem et gratiarum actionem, *ibid (Vide* Virgo, Virginit as). Sponsa Agni an dicatin Jerusalem, an ejus cives, XXI, 372, 1.

SPONSALIA. Sponsalia animæ fidelis sunl in hac vita, thalamus in futura, XVIII, 489, 2. Sponsalia Christi et S. Catbarinæ Senensis mediante annulo peracta sunt, XIII, 322» 2.

SPONSUS. 1® Sponsi sponsas olim muneribus emebant, I, 470,2 ; XIII, 327,2. Sponsi cur sponsæ cingulum byssinum dare soleant. XVIII, 677, 1. Sponsi olim coronabantur sicut sponsæ, el quaro, Vili, 28, 2; XVI, 349, 2. Sponsi apud antiquos corona redimiti, et unguentis delibuti nuptias inibant, VII, 478, 1. Sponsus apud Hebræos ad sponsam non accedebat, nisi ubi traducta fuerat in domum sponsi, 603, 1. Sponso honoris causa olim comites juvenes, et sponsæ virgines addebantur, XV, 524, 2.

Sponsus in Cana quis fuerit, XVI, 327,1.

2® Ecclesiæ sponsus Christus est, XV, 525, 1. Sponsus coelestium nuptiarum Christus est, V, 252, 2. Sponsus animæ Deus est, XIV, 577, I. Sponsus sanguinum nobis est Christus, cur, L

SPORTA. Sporta aliud mensure genus a cophinis, XV, 359, 2; 363, 2.

SPURCITIES Spurcitiei apologus, V, !82, i

SPURIOTROP1I1A. ‘Spuriolropbia Romæ mulla sum, XIII, 285, 2.

SPURIUS. Spurii etymon, Vili, 359, 1. Spurii salaces, cur, 362, I, 2. Spurii vel sum illiberes, el matri similes, IX, 612, 2. Spurii quomodo uum no-

Urentur, XIII. 101, 2. Spuriis adbærent parentinn vilia, VI, 439, 1. Spurii parentibus sunt dedecori et ad beneficia ecclesiastica inhabiles, V, 143, 1.

Spuri® plantæ quæ, VIH, 359, L

SPUTUM. Sputa in laciem Christi congesta asceleratis ministris : quæ atrox fuit injuria ct contumelia, XV, 587, 1.

STABILITAS. Stabilitas hominum in Deo esso debet, VII, 145, 1,2; *Didici quod omnia opera, qux fecit Deus, perseverent in perpetuum; non possumus eis quidquam addere, vel auferre, quæ fecit Deus ul Umeatur,* Stabilitatem ut quis habeat, quid ei sit agendum, 37, i. Stabilitas montis quomodo paretur, XX, 69, 2 (Ìi*de* Constantia, Persevr rantia),

STABULUM. Stabulum olim dicebatur hospitium, XVIII, 314, 2. Stabulum capitur etiam pro hospitio, XVI, 152,1.

Stabulum in quo Christus natus, factum est quasi cœlum, XVI, 61, I. In stabulo Christus a .Magis adoratur, XV, 80, 1.

STACTE. Stacte quid sit, est myrrha stillatitia, seu myrrh® lacryma, alia sponte fluit, alia ex incisone. I, 341, 1; 371, 2¡ 716, 2; VII, 526, 2; IX, 645, 1 ; XII, 700, 1.

STADIODROMOS. Stadiodromi cursu certabant, XVII, 333, 2. Iis comparantur Christiani in via virtutis currentes, 332, 2. Coronam inter currendum manibus apprehendebant, 333, 1. Anteriora tantum spectant, XIX, 47, 2.

STADIUM. *Stadium pro mensura viarum.* Stadium undo dictum, XVI, 391, 1 , 488, 2. Stadium quanta sit mensura, XXI, 286 1,2; 377, 2. Stadium est octava pars milliaris, et stadia octo faciunt unum milliare, IX, 54, 1; XII, 855,2 ; XV, 344, 2, 453, 2; XVI, 274. 2. Stadia mille sexcenta ad qu® effundendus sanguis impiorum, proprie do spalio inferni intelligunlur, XXI, 286, 2.

2« *Stadium pro loco ubi cursu certabant.* Stadium spirituale quod sil, quis antagonista, quæ pugna, XVIII, 333. 2 et seqq.

STAGNUM. I0 Stagni cujusdam mirabilis natura. XII, 493, 1. Stagna in fine mundi non habebunt aquam sanguinolentam^ sed tantum maria et flumina, 298, 2.

I0 Stagnum inferni qualo sit, XXI, 287, 2. Ejus murus spisslmus, *ibid.* Ipsum horrendo ardebit, 361. 2 (Videlxn usus).

STANISLAUS (S.) episcopus Cracoviæ et martvr. S. Stanislaus vivens mortuum triennalem Petrum ad vitam resuscitavi!, ut pro se testimonium diceret. II, Í68, I; X, 516. 2; XH, 762, 1 ; XVI, 228, I ; XVII, 226, 2. S. Stanislai martyris corpus aquilæ a canibus et ab avibus defenderimt, 1, 59$. t , X, 279. 1 ; XI. 268, i ; XII, 761. 2. QtlOnedo ejus corporis paries septuaginta duo rursus ad suasquæque compages unit®, XII, 761, 2.

STANISLAUS KOSTKA(S.).S.Stanislaus Kostki quam ardenti in Deum esset amoro, XXI, 282,2. Ex angelorum manibus sacram Eucharistiam percepit, II, 138, 2; XXI, 189, 1. Ei quod datum elogium a proceribus Polonis, XXI, 277, 1.

STANISLAUS IIOSIUS* Stanislai Ilosii cardinalis in Scriptura legenda assiduitas, XI, 53, i. Etiam per viam in curru lectitabat, XVII, 204, 2. Ejus de haereticorum digladialionibus sententia, 396, 2. Quomodo putavit viros perfectos posse jejunia ecclesiastica omittere, XIX, 327, I.Slanislai Hosii cardinalis mors et elogium, XVI, 278, 2.

STANNUM 1° Stannum plerumque argento in fodinis admixtum est, VI, 320, If 2. Stannum el plumbum sæpe pro ejusdem naturai ct conditionis metallo capitur, est tamen inter utrumquo discrimen, XIV, 406, 2. Stanni 1res proprietates, 406, 2; 407, 1. Stanno cur vasa lutea liniantur, X, 294,1.

2° Stanno scribæ Judæorum designantur, XI, lis, i.

STARE. *Stare* verbum militare est ct militum proprium, IX, 489, 2. *Stare* Ilebræis est esso præsentem, aut adesso, XV, 589, 2; 648, 2; XVI, 122, 2. *Stare* capitur subindo pro *absolvi,* XVIII, 229, 1. *Stare coram rege,* est regi esse familiarem, VI, 172, 2. *Stare coram Domino* est agere sacerdotem, XIX, 456, 1. *Stare in testamento* quid sit, IX, 350, 2.

Cur Jesus stet cæcum illuminaturus, XV, 455,1.

2* Stans Christus in cœlo cur a Stephano visus, XVII, 181, 4, 2, Stare potius in cœlo videtur Christus quam sedere, XIX, 100, 2. Stare el sedere æque proprium animæ beat®, XV, 433, 1. Statio, non sessio decet beatos in cœlo, XXI, 170, 2 et seq.

STATER. Stater cujus sit pretii, græce est siclus Ilcbræus, XII. 533, 2; XIII, 627, I; XV, 396, 2; XXI, 144, 1. Ejus pondus et valor, XIII, 627, 1. Erat ct siclus ærous et aureus ejusdem ponderis, sed pro materia diversi pretii, *ibid.* Stator constabat quatuor regalibus Hispanicis, par erat floreno Brabanlico, XII, 843, 2.

STATERA. 1° Statera justa vendenti ot ementi servanda, X, 365,1.

2° Statera pro Dei justitia, *Job,* 155, 1 ; 610, 1. Est Christus et crux ejus, 155, 2; 611, 1. Statera est symbolum hieroglyphicum æquitatis, XII, 73,1.

STATIONARII. Stationarii milites qui vocentur, V, 569, 2.

STATIO. 1” Stationes castrenses a militares quæ, IX, 379, 2 et seq. Stationes Ecclesiæ unde nomen sumpserint, V, 570, 2

2® Statio symbolum constanti®, XXI, 144,1.

STATUA. 1° Statua aurea quo anno a Nabuchodonosore ef-ecta, XIII, 38, 1. Erat hæc statua sui ipsius, non Beli, *ibid.* Eam erexit suggestu Chaldæoruitt; Dànleli invidcniniui,iWd. Nuni fuerit au-

rea, 1. Wit cava, *ibid.* Statum mult® Rom® ad terrain, nascente Christo, concidere, XIV, 333, 2. Statu® Simonis Magi Rom® quid Nero inscripserit, XVII, 203, 1. Cur statuam Caius Caligula imperator in templo Hierosolymitano poni voluerit, 3, I. Statua cur ab Ephesiis donatus sit Apollonius Thyanæus, ¿56, I. Statu® imperatorum ad se confugientibus jus asyli dabant, VI, 168, 4.

2° Statua Nabuchodonosori ostensa fuit statura sublimis, eaquo quadriformi;* qualuor monarchias reptasentabal, XIII, 20, 2. Cur una apparuerit, non qualuor, 21, i. Ejus pedes crani semiferrei, et semiterrei, 24, 2.

STATUARIUS. Statuarii nomen ad figulum et ad conflatorem referri potest, XIV, 493,1, 2

STATUERE. Statuere, *pro stabilire,* XII,432,1,2. Statuero aliquem penes so est eum honoraro, IX, 378, 2.

STATURA. Statura S. Pauli, XVIII, 484<2. Staturam suam nemo adaugere potest, sed solus Deus, XV, 200, 2. Statura et mensura in qua resurrecturi simus, 633, 1.

STATUS. !• *Status varii generis humani.* Status quatuor humani generis ante legem, sub lege, sub gratia, in pace, XVIII, 104,2. Status 1res generis humani per tres filias Jobi figurali, XIII, 237,1,2.

2® *Status pro conditione cujusque hominis accepti sunt varii cl justo judicio a beo ordinantur,* V,496, 1 : *Pondus ct statera judicia Domini sunl, et opera ejus omnes lapides sacculi.* Status 1res fidelium, conjugatorum, continentium virginum mystice designat cochlea et tres cellarum ordines in templo, XII, 808, 2. Cur status perfectionis sit arx Ecclesiæ, el civitas Christi. V, 256, 1 : *Misit* (sapientia) *ancillas suas, ul vocarent ad arcem, ct ad moenia civitatis.* Est cœlum quoddam terrestre, *ibid.* Cur dicatur specula vel Sion, *ibid* Status Religionis est opus Dei, XIII, 553,2 el seq. : *Et suscitavi de filiis vestris in prophetas, el de juvenibus vestris nasarxos : numquid non ita est, filii Israel? dicit Dominus.* Status religiosus ost vena aurea, *Job,* 545, 2 : *Habet argentum venarum suarum principia : et auro locus esi, in quo conflatur* (Vide Religiosus status).

Status suus cuiquo a Deo datur, VI, 413, 2 : *Mulli requirunt faciem principis , cl judicium a Pomino egreditur singulorum.* Status Deus juxta vires naluræ contemperat, XV, 530, 1 : *Et uni dedit quinque talenta, alii autem duo, alii vero unum : unicuique secundum propriam virtutem.* Status cujusquo velut via et stadium ost, XVII, 71, 2 otseq. : *El statuerunt duos. Joseph qui vocabatur Hartabas..... et Matthiam. El orantes dixerunt : Tut Domine, qui corda nosti omnium, ostende quem elegeris ex his duobus unum, accipere locum ministerii hujus, el aposlolatus^ de quo prxvaricalus esi Judas, ut abiret in locum suum;* XVIII, 333, 2 et seq. : *NeteÏHs quod ii qui in stadio currunt, omnes quidem currunt» sed unus accipit braviumt Sic currite ul comprehendatis. Omnis autem, qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet.* Quilibet status suam ha» bel crucem et martyrium, VI, 178. 2. Cuilibet statui Deus propriam dat gratiam, XVIII. 303, 1 *Unusquisque proprium donum habet ex Deo : alius quidem sic, alius vero sic.* Status naluræ commodus peculiare Dei donum est, X, 3, 1 : *Pars bona, mulier bona, in parte timentium Deum dabilui viro pro factis bonis.*

3® *Status cuilibet proprius quanam ratione eligendus et assumendus.* Status matura deliberatione assumendus; hoc faciunt sapientes, négligent stulti, V, 411, 1 : *Sapientia callìdi est intelligere viam suam : et imprudentia stultorum errans.* Do statu vitæ deliberanti, secessus ot solitudo quærenda sunt, XIII, 314, 2 : *Ducam eam* in *so> liludinem,elloquar ad cor ejus* Antequam status vitæ capessatur, affectum quisque suum explorare debet, X, 2G5, 1 : *Fili,* in vita lua *tenta animati luam : el si fuerit nequam, non des illi potestà» lem.* Status naluræ congruus assumendus, Vi 217, 1 : *Sapientia xàificabilur domus, el prudera lia roborabitur.* Status periculosus, vel vires exsuperans non csl suscipiendus, X, 161, 2 ; *In* vii ruina* *non eas, et non offendas in lapides : net credas te vix laboriosæ,* ne *ponas animx tux scandolum.*

4° *Quomodo in statu suo quisque se gerere debeat.* Statu suo quisque sit contentus, VI, 186,2,1. *Ne erigas oculos tuos ad opes quas non poles habere, quia facient sibi pennas quasi aquila, el volabunt in cœlum:* XVIII, 301, 1 ; 310, I : *Unusquisque in qua vocatione vocatus est,* in *ea permaneat.* Status semel assumptus non est temere mutandus. VI. 337, 2 : *Sicut avis transmigrans di nido suo, sic vir qui derelinquit locum suum;* IX, 350, 2 : *Sta in testamento tuo, el in illo collo* quere. et* in *opere mandatorum veterasce.* In statu semel assumpto fortiter persistendum, 490, 2 : *Cognosce justitias et judicia Dei, el stain sorte propositionis et orationis altissimi Dei.* Stabilis status ad quietem mentis facit, VI, 337, 2 (lido Vocatio).

5® *Status animx quoad gratiam el virtutes.* Statuum duodecim vitia totidem, VI, 438, 2. Status graliæ signum est quod quis peccatum in se et aliis delestelur, XVIH, 135, 2 *(Fide* Gbatia, Peccatum).

STATUTUM. Statuta rerum publicarum, Eccle* siarum, Religionum. Ordinum, Monasteriorum,quie fundatores constituerunt, non sunt transgredienda, VI, 171, 2 et seq«

STELLA. *Stellarum natura, magnitudo,* m/x *tus, ordo, varietas, numerus.* X, 385. i ; 397, 2, Stella dicitur a *stando,* X, 397, 2. Steli® ex qua materia smt crealæ, I, 59, 1. Non sunt animat®^

ut vult Orígenes, I, 58, ! ; XI, 361, 2. Distinguuntur a suis orbibus et planetis, I, 58, 2. An sint naturæ igneæ, X, 393, 1. Aliorum de iis opiniones, 392, 2. Stellæ non sunt elementares nec alimento indigent, ut putabat Orígenes, XXI, 155, 2. An alantur vaporibus, XX, 484, 1. Non deficiunt, nec inflammantur, X, 399, i. De stellarum molibus et magnitudine, 1,60, 2 et seq. ; *Job,* 286, 1,2. Earum nagnitudo diversa, X, 397. 1. Stella quævis con-
ine! terram decies et octies, XII, 443, 1. Stella quævis una hora conficit quadraginta duo milliones militarium, si sit sub æquinocliali, 443,2. Quoïiodo stellæ sint innumerabiles, I, 202, 1.

2® *Ad quem finem slellx crealx, el quarum rerum sint signa.* Stellæ sunt ocelli cœli, XII, 491 2. Sunt velut faces et gemmateceli, X,385,1 ; 397, 2. Eos æmulantur gemmæ, XXI, 382, 1. Stellæ sunt voluti castrorum cœleslium acies ordinata, *Psalm.* 1,195,1. Sunt acies, exercitus, milities Dei, et militia cœli, IX, 470, 2 et seq. ; X, 397, 1,2; XI, 361, 2; XVIII, 86, 2. Stellas vocat Deus ex nomine tripliciter, XI, 502,2. Dei jussui ct imperio exactissime obediunt, X, 398, 2. Reguntur et moventur ab angelis, *ibid.,* I, 2. Earum intuitu ad Deum laudandum invitari debemus, *ibid.* Stellæ Deum laudant, *Job,* 710, 1. Laudem Deo quomodo canant, IX, 473, 1. Stellæ praecedere Deum quomodo dicantur, XIV, 408,1,2.

An stellæ cuique sua fata distribuant, XV, 74,1. Ex earum concursu judicant astrologi, sed falso, de moribus nascituri, 74, 2. In stellis non demonstrantur omnes futuræ in terra rerum mutationes et eventus, X,377,2 ; 378, 1. Sunt eæ tamen quorumdam eventuum signa, 378, 1. Regna et res hutnanæ a stellis non reguntur, XIV, 408, 1,2.

3« *Slellx a Genlibus pro diis habitx, cur,* VIII, 545, 1 ; XIX, 511, 2. Hinc eas animatas putarunt primi philosophi, XII, 74, 1. Stellas adorabant Gentiles quatuor de causis, 11, 456, 2 et seq. ; XII, 88, 1, 2, XIV, 275, 1. Stella Lucifer habita a Syris ut regina cœli, et ut deus culta, XIII, 590, 2 et seq.

4® *Stellas quibus rebus Deus inservire fecit.* Primo. Stellæ pugnarunt contra Sisaram per ventos, et fulgetra, etc., HI, 143, 1.

Secundo. Stella Magis fuit dux ad Christum, XIII. 621, 2. Stella Magis apparens, quam lucida foret, XIV, 332, 2; XVII, 420, 1. Stella Magos ducens, radios clariores versus Judæam extendit, XV, 73, 2 et seq. Ea non fuit fatum Christi, 74, 1. Nec ejus ortum, facta et miracula singula ostendere potuit, *ibid.,* et seq. Non fuit insignita imagine pueri crucem gestantis, 75, 1. An fuerit Spiritus sanctus, tôïd., 2. An angelus, an cometa, *tbtd* Fuit nova stella cæteras superans productione, materia, loco, motu, tempore, duratione, magnitudine, varietate, fulgore, *ibid.* et seqq, Quædam de ea stella figmenta, 75, 1 ; 76, 2. An supra Judæaui pruno Magis apparuerit, 77, 1. An in Oriente hæserit, *ibid.* Magos comitata est, *ibid.* Etiam alii præter Magos eam viderunt, *ibid.,* 2. Aliæ ejus proprietates, 78, I. Magos euntes in Bethleem antecessit, 79, 2. Stella Magis in Bethleem apparuit, ibiquo stetit, XIV, 114, 2.

Tertio. Stella S. Thomæ Aquinatis obitum ostendit, dum eo expirante, illa in cœlos ascendit, XIII, 173, 1.

Quarto. Stellæ peccatores in die judicii coarguent et exprobrabunt, XIV, 283, 1, 2. Stella» quomodo prophelæ do cœlo cadere dicantur, XI, 74, 2. Quomodo sint casuræ in die judicii, XI, 447, 2 et seq.; XV, 513, 2; XXI, 155, 2. Stelli in fine mundi ardebunt et liquabuntur, XX, 485, 2 Sed erunt deinde speciosiores, 486, 1.

5® *Slellx quarum rerum sint symbola.* Stella est hieroglyphicum Dei, X, 397, 2. Stella symbolum est regis et regni, XV, 73, 2. Stellæ sanctos représentant ob decem analogias, 1, 62, 1. Stelli cur apostoli comparentur, XVII, 78, 2. Stelli doctores ct pastores esse Ecclesiæ oculos significant, XIII, 173, 2. Stellis comparantur electi ct reprobi, illi fixis, hi cadentibus, XIV, 8, 2. Stellæ cur vocentur Judæi, 106, 1.

Stella matutina, do qua Joannes in *Apocalypsi,* quæ sit, quid per cam dandam vincentibus Joannes intelligat, XXI, 61, 1, 2. Stellæ septem in manu Christi quid significent, 33, 1.

Stella Veneris symbolum ulriusque fortunae, *Job,* 274, 1.

STELLIO, r Stellio qualo sit animal, H, 71, 1. Describitur, VI, 459, 2 ; 462, 1 ; 463, 1. Ejus astutia ct invidia, 463, I, 2. Stellio membranam exutam devorat ex invidia, IX, 413,1.

2* Quid nos doceat, |VI, 463, 2. Christum repræsenlat, 465, 2. Fraudem etiam significat, II, 71, 1.

STELLIONATUS. Stellionatus crimen quid sit, VI, 463, 1.

STEMMA. Stemmata quatuor Dei quæ sint, XII, 504, 2. Quæ stemmata Christi, 506, 1. Stemma nobile Christi per varios reges ct patriarchas, XVI, 99, 2. Quæ stemmata Ecclesiæ, XII, 507, 2. Quæ stemmata Ecclesiæ triumphantis, 508, 2.

STEPHANA (S.). S. Stephana vidit sibi et coi> jugi Victori duas in cœlo coronas parari, XI 725, 2.

STEPHANAS. Stephanas erat nobilis Corinthiuq XVIII, 252, 2.

STEPHANOS (S.) protomartyr. S. Stephanus diaconus et protomartyr an fuerit o sepluaginU duobus discipulis, XVII, 164, i. Nomen Græcum et patriam habuit, at Uebræus fuit origine, *ibid.* Ejus dignitas et dotes, *ibid,* et seqq. Quando inservierit! S. Jacobo Minori sacrificanti, XX, 9, 1. Ejus fides commendatur, XVII, 164, 2. Fuit plenus Spiritu sancio, 164, 2; 166, 1; 167, 1; 179, 2. Quod crimen ei objicerent falsi testes. 167, 1, 2. Facies ejus erat angelica ob fulgorem, cur, 463, 1.

Dp Mose et Abraham honorifico loquitur, 172, 1. An in historica sua narratione lapsus sit memoria, 174. 1. Libero Judæos coarguit, XII, 735, 2. Cur luerit tam acer et in Judæos subito tonel, XVII, 178, 1. Legem veterem quanti faceret, 179, 2. Quam Dei gloriam viderit, 180, 1 et seqq. Non vidit eam oculis corporeis, 180, 2. Quomodo viderit cœlos apertos, el quare, 181, 2 et seq. Solus vidit Jesum stantem, et in cœlo empyreo, cur, 182,2. Cur id Judæis dixerit, *ibid.* Extra civitatem cur a Judæis raptus, 183, 1. Ubi sil lapidatus. 183. 2. Ejus capitis vestigia et signa adhuc hodie in lapide, in quo expiravil, apparent, *ibid,* Slephanus pro modico suo labore cœlestem coronam accepit. X, 568, 1. Bealæ Virgini martyrii coronam debet XVII, 183, 2. Ejus ælas, *ibid.* Quando sit lapidatus, 184, 1. Ejus encomia, *ibid.* Cur mortuus sit genuflectens. 186, 1. Cur monens clamant, *ibid.* Quomodo oret pro lapidantibus, *ibid.* Charitale Judæos oppugnavit, 186, 2. Precum ejus vis, 187, 1. S. Paulus ejus precibus suam conversionem debet, XIX, 196, 2. S. Stephanus marlyrio S. Pauli interfuit, XVIII. 12, 1. S. Pauli morienlis animam excepit, XVII, 187, 1. Est patronus orantium pro hostibus et obstinatis, *ibid.* Est primicerius fidelium testium Dei, XIII, 441, 1. Ejus sepultura, XVII, 191, 1. Ejus reliquia? quando et quomodo invent®, 192, 2 et seqq. Quomodo in Europam et Africam delatae, 193, 1. Reliquiarum ejus miracula, <87. 2; 192, 2; 193. 2. Apparet virgini Pulcheriæ, 193, 1. Ei S. Laurentius Romæ in sepulchre locum cessit, *ibid.,* 2. Christianos juvit Ilierosolymam oppugnantes, *ibid.* S, Stephanus apparens Geizæ, vult ejus filium suo nomine nominari, qui fit Hungarorum apostolus et primus rex, 111, 462, 2. Ad S. Stephanum pejerantes puniti. 598, i.

STEPHANUS (S.) 1 Pontifex et martyr. S. Stephanus 1 Pontifex et martyr, quod Christianos ad bonorum jacturam faciendam animaret, gladio cæsus est X V, 273, 1.

STEPHANUS (S.) Hungariæ rex. S. Stephanus primus Hungariæ rex cœlitus nasciturus promonetur, XII, 13, 2. Antequam nasceretur, ei promissa fuit corona regni, et gloriæ cœlestis, XI, 722, 1, 2, A S. Slephano prolomariyro regnum obtinuit, XVII, 187, 2. Boatæ Virgini mire fuit addictus, V, 213, 2. Iturus ad prolium, beatam Virginem invocare solebai, II, 363, I. Per angelos ab hostibus est liberatus, XVII, 269, 2. Decimas templo S. Martini dedit, II, 291, 1. Martyr fuit, XIV, 499, 1. Ejus manus post mortem mansit incorrupta, VI, 507, 2.

STEPHANUS Papa III. Stephanus Papa ob persecutiones Longobardorum in Eranciam ad Pippinum profectus est.

STEPHANUS Poloni® rex. Stephani Ballorei, Poloni® regis, elogium, X, 487, i.

STEPHANUS abbas. Stephanus abbas quid in morte viderit, el ejus agonia, XII, 121. 1,2; XIV. 129. 1. XVI, 215, 2.

STEPHANUS alter, abbas. Stephani abbatis patientia, pro contumeliis illatis gratias egit. IX, 92,1; XI, 632. 2; XVI, 258, 2.

STERCORATIO. Stercoratio agri quomodo peragenda, XV, 324, 2.

STERCUS. Stercus humanum erat Judæis lege abominabile, XII, 534, 2. In stercore huinano adusto coxit panes suos Ezechiel, *ibid.,*

Stercus hirundinis an habeat vim excæcandi, IV, 273, 2. Stercus frigidum valet ad caliginem oculorum dispellendum, secus calidum, 274, I.

2* Stercorum nomine vocantur idola a S. Scriptura, XIII. 358, 1.

STERILIS, STERILITAS. 1® *Sterilitas, seu* (n-*facunditas uteri.* Sterilitas apud Gentes et Judæos erat probrosa. XI, 146. I; 641. 2. XVI, 14, 1. Sterilitate puniuntur scoria sectantes, XIII.340, 2. Sterilitas sæpe oritur ex nimio concubitu. X, 369, 1. Steriles sunl plerumque insatiabiles, VI, 441, 2.

Sterilitas multarum matrum in Velen Testamento a Deo amota fuit per partum filii, VI. 481,1. Sterilium quæ ex volo conceperunt exempla, 111, 261, 2; 262 1. Ex sterilibus mulli viri magni sun nati, III, 192. 2; VIII, 348, 2. Sterilis incoinquinata, quæ, Vili, 343, 1. *

2® *Sterilitas lerrje.* Sterilitas el fames naturale et ordinarium Dei flagellum est, XIII, 481, 1.

3® *Sterilitas spiritualis.* Sterilitas animæ duobus modis accipitur, *Psalm.* I, 216, 2. Sterilitas quædam incredibilis post hanc vitam, 234. 1.

STERNUTATIO. Sternutatio undo procedat, 375, i

STERQUILINIUM. Sterquilinii porta urbis Jirusalem cur sic nominata, IV, 234, 2; 236, 1.

STIBIUM. Stibium est fossile subnigrum insts marmoris, XI. 643, 2.

STIGMA. I°Quid sil stigma, XVIII, 581,1. Stigmata inusta m honorem idolorum inventa in cadavere Joakim, IV, 197, 1.

2® Stigmata crucifixionis in Christi corpore post resurrectionem manserunt, XIV, 510, 1. Stigmata vulnerum in corpore Christi et beatorum mansura in æternum, XI, 655. 2. Quæ stigmata Christi vocet Paulus, XVIII, 581, 1. Stigmata Christi qui portent moraliler, 581, 1, 2 et seq

ST1LICO. Slilico ambitionem capite luit, dum filium suum Euchcrium ad imperium evehere sa-tagit, XXI, 200. 2.

STILLARE. Stillare metaphorice significat sensim eiTundere, sive res, sive verba; eaque vel mala, vel bona, XIII, 617, 2. Stillaro pro *loqui* in Scriptura. *Job,* 369,1; 581, 1.

STILPO. Stilponis philosophi in adversis constantia, XH, 165, I.

STIMULUS. 1® *Stimulus ad virtutem.* Stimulus acer ad virtutis studium capessendum, XV, 378, i,

XXI, 75, 2. Stimuli ad sollicitam cum Doo ambulationem sunt vani, XIV, 83, 2 Stimulus ad omnem virtutem exercendam addit, exempla praedecessorum intueri, 134, i, 2 et seq.Stimulus ingens ad eleemosynam quis. VII, 373, I.

2® *Stimulus carnis.* Stimulus carnis quaro Paulo datus, XVIII, 503, I. Quis fuerit, *ibid.* Cur eum vocet angelum Satana), 503, 2. Fuit tantalio carnis, *ibid.* Non ortus est ei e familiaritate Thcclæ, 504, 1. Non fuit illo indignus, *ibid,* et 2.

STIPENDIUM.Stipendium unde dictum, IV,426,2. Pro stipendio olim dabantur pediti duo oboli, equiti drachma, ordinum ductori quatuor oboli, *ibid.*

STIRPS. Stirps Antiochi Epiphanis funditus excisa, IV, 4SI, I *(Vide* Antiochus). Stirps Rechab quomodo non defectura credatur, XII, 252, 2 *(Vide* Rechab). Stirpem Davidis suo ortu Christus restituit, XIV, 388, 2 et seq. *(Vide* David).

STOICI. Stoici unde dicti, XVII, 319, 2 et seq. Eorum dogmata et paradoxa, V, 19, 2 et seq.; 389, 2; XII, 252, 1 ; XVII, 319, 2 et seqq. Stoica philosophia Christianis moribus simillima est, IX, 5, I. Posuere bealiludinem in virtute morali, XVIII, 133, 1; 558, 2. Virum bonum existimabant esso divitem, XIX, 515, 2. Stoicorum stulta indolentia, *Job,* 96, I. Per patientiam ad apathiam ct animi tranquillitatem tetenderunt, XII, 165, 1. Stoicorum errores, IX, 10, 1,2. Docebant sidera esso ignea, ot pasci vaporibus, X, 392, 2. Somnia aliquid portendere docebant, X, 194, 2. Omni affectu carebant, 2?8, I, 2. Sapientiam esse passionum expertem volebant, 327, 2. Misericordiam non esse virtutem docebant, XX, 579, 2.

STOLA. 1° Stola pro qualibel veste et ornatu sumitur, X. 457, 1 ; 458, 2. Stola erat vestis promissa et decora, IX. 215, 2. Stola erat vestis polita et talaris : ea Scribæ ad pompam utebantur, XV, 708. 1. Stola vestis muliebris el exultationis. XII, 450, 2. Stola est vestis honoris, glori©, immortalitatis, ct triumphi. XXI, 151, 2; 171, I.Itcm sacerdotalis, *ibid.* Erat priscis vestis mulieris honesta? et gloriæ, <51, 2.

2® Stola byssina Josepho a Pharaono data quid mystico designet, IX, 214, 1. Stola prima data prodigo reduci, quæ sit, XVI. 211, 1. Stola gloria? symbolum est nobilitatis, libertatis, excellenti© et principatus, IX, 440,1. Stolis albis denotatur animae gloria, XXI, 151, 1 ; 171,1.

STOMACHUS. Ie Stomachi cruditas undo nascatur, IX, 363, 1. Stomachi ardens appetentia, 605, 1, 2. Stomacho laborant addicti meditationibus et studio, cur, XIX, 249, 2. Stomachi bona digestio ad sanitatem confert, VI, 34, 2.

2® Stomacho comparantur sacerdotes, cur, XIV, 557, 1. Stomachorum tria sunt genera, et illa peccatores convertentibus assimilanlur, XVII, 235,2. Stomachum implere ardore, quid, *Job,* 335. 2.

STORAX. Storax quid sit; est succus arboris dictæ styrax, IX, 646, i.

STRABUS. Strabos, Rabam' discipulus, monachus Fuldensis Gloss© ordinari© est auctor, IX, 23, 1. 2; XV. 234, 1 ; XVI, 292, 1.

STRAGES. Strages Pharaonis in mari, et Chaldæorum in Babylone typ r f iere peccati prostrati a Christo, XIV, 262, I. Strages Judæorum impiorum vocatur sacrificium solemne, 273, I.

STRAGULUM. Stragulum dicitur quidquid insternitur, VI, 511, f. Ea erantolim pretiosa, *ibid.* Stragula vocari possunt plagæ et pingui©, id esi anguli, quia angulata sunl, XIII, 563, 2.

STRATAGBMA. Slratagcma natura sua indiffocens et ox fine ad quem refertur, malitiam accipit aut bonitatem, IV, 338, 2. Slratagemata in bollo multum valent, VI, 67, 2; 68, 1. Plus possunt quum robur militum, 118, 2; 220, 2. In re bellica requiruntur, V, 24, 1. Stralagemala militaria Hannibalis el aliorum, III, 160, 2.

STRATEGI. Strategi in Græcia jus imperandi alternis diebus habebant, IV, 451, 2.

STRATODES. Slralodes adulator Athenis quid promulgarit, IV, 515, 1.

STRATOR. Stratores qui sint, XII, 301, 2.

STRENUUS. Strenuus similis est leoni, VI, 155, 2. Est magnanimus, et apud reges gratiosus, 172 ».

STREPITUS. Strepitus pœna est silentium, XIII, 624, 2. Strepitus solebant Judæi precibus miscere, et eliamnum Christiani in triduo passionis Christi, IV. 388, 2.

STRLE. Stri© sunt canaliculi aut sulci, qui per lignum autæs ad elegantiam ducuntur, III, 589, 2.

STRIDOR. Stridor, mussitatio, spumatio pythonum, XI, 222, 2. Stridor dentium an sit in inferno. XV, 226, 2.

STROPHA. Stropha? quid sint : sunt species parabolarum, V, 16, 2. Stropha? cur vocenlur parabolæ et obscura dicta, X, 300, 2. In illis discipulos suos exercebant Hebræi, V, 21,1.

STRUCTURA. Struetur© omnes ad libellam et perpendiculum dirigendo? sunt, V, 125, 2.

STRUTHIO. 1° Struthio quale animal sit, *Job,* 739, 1, 2; 741, 1. Struthiones ova spectando fovent, XXI, 338, I. Deserunt ova. *Job,* 600, 2; 739, 2. Struthionum quis gemitus dicatur, XIV 70, 2. Feminæ magis clamosa? sunl quam mare^ cum pullos perdunt : sunt pullorum valde amantes : quomodo capiantur, *ibid.* Cur crudeles il pullos dicantur, *ibid.* Struthionis erga pullos inhumanitas, XII, 409, 2 Reperiuntur struthiones tantum in calidis terris, cur struthio cameli dicantur, XIV, 70, ».

2® Struthiones sunt hypocritæ, XI, 452, 2; 536, 1. Struthio est symbolum hypocrisis, IX, 85, 2; *Job,* 740, 2. Est etiam symbolum stoliditatìs, XII. 400; *Job.* 740. 2.

STRVGES. Slryges cœlus suos in desertis agere solcut, XI, 452, 2.

STUDERE, STUDIOSUS, STUDIUM. I. Stu-muM pro labore discbndi. — 1* *Studii necessitas et fructus.* Studium doclori est necessarium, X 166, 2; 167, 1 ; *Qui interrogationem manifestai, parabit verbum, cl sic dtprccalus exaudietur, et conservabit disciplinam, et tunc respondebit.* Studonduin est semper et discendum, XIX, 314 2: *Penulam quam reliqui Troadi apud Carpum veniens a/fer tecum, et libros, maxime autem membranas.* Studere assiduo summus est labor, X, 288, 4 : *Sapientia scriba* m *tempore vacuitatis, cl qui minoratur actu sapientiam percipiet.* Studium omnia rimatur el penetrat, V, 59, 1 : *Si quatieris cam* (sapientiam) *quasi pecuniam, ct sicul thesauros effoderis illam; tunc inlelliges timorem Domini, cl scientiam Dei* invenies. Studii monasterium Constantinopoli unde dictum, I. H, 4.

2° *Qux studenda sunt, cl quomodo.* Studiosi quadruplices sunt, IX, 569, 2 : *Cor fatui quasi vas confractum, et omnem sapientiam non tenebit.* Studia vana et inania quæ sint, XI, 308, 1 : *Quia oblita es Dei salvatoris lui, el foriis adjutoris lui non es recordata : propterea plantabis plantationem fidelem, el germen alienum seminabis. In die plantationis tuæ labrusca, et mane semen tuum florebit : ablata est messis in die hærtditatis, et dolebil graviter.* Studium vagum dissuadetur, 83, 1 : *Vita nequam hospitandi de domo in domum; el ubi hospitabitur, non fiducialiter aget, nec aperiet os.* Studendum citra satietatem, X, 266, i : *Noli avidus esse in omni epulatione, et non te effundas super omnem escam.* Studium nimium rerum divinarum vertitur in bilem, fastum, errores, fastidium, indignationem, invidiam, VI, 291, 1, 2 : *Sicut qui mei mullum comedii, non esi ei bonum, sic qui scrutator est majestatis, opprimetur a gloria.* Studia intemperata non sunt perpetua, XIII, 395, 1 : *Ventum seminabunt, et turbinem metent : culmus stans non est in eo, germen non faciet farinam, quod el si fee rii, alieni comedent eam.* Studia faciunt servos superaos, X, 485, 4.

3* *Studii nimii mali effectus.* Primo. *Pro anima.* Studium nimium quid producat, 77, 1,2; 78, 1,2: *Dedique cor meum ul scirem prudentiam, atque doctrinam, erroresque cl stultitiam : cl agnovi quod in his quoque esset labor el afflictio spiritus.*

Secundo. *Pro corpore.* Studiosi minus sani; cur, Vili, 426, 2 : *Super salutem cl speciem ditexi illam* (sapientiam), *el proposui pro luce habere illam : quoniam inextinguibile est lumen illius.* Studia nimia ac parcimonia victus pallorem et maciem homini conciliant, XVII, 348, i (lìde Doctrina. Scientia, Sapientia. Scriptura sacra).

II. Studium pro zulo et vehementi propensione. — Studium indefessum proficiendi, profectus est, XIX, 49, 2 : *Praires, ego me non arbitror comprehendisse. Unum autem, qux qui dem retro sunt oblivisccns, ad ea vçro qux sunt priora, extendens meipsum; ad destinatum persequor, ad bravium supemx vocationis (fri in Christo Jesu.* Studium proficiendi quantum S. Paulus habuerit, XVII, 30, 2. Studium præcipuum justi, *Psalm.* I, 29,1 *(Vide* Profectus).

Studia diversorum Ordinum et sctalaram non carpuntur ab Apostolo, sed novantium, XVIII, 252, 4.

STULTITIA. STULTUS. 4' *Vocis* stulti *et stultitias varix acceptiones, et quo potissimum sensu* m *Scriptura sumantur.* Tres vocis *stylti* acceptiones, *Job,* 67, 2: *Qui Job} ait ad illam* (uxorem suam) : *Quasi una de stultis mulieribus locuta es.* Slulii ethico quinam sint, VII, 73, 4 : *Perverti difficile corriguntur, et stultorum infinitus est nume ut.* Stulti practice sunl pecca lores et pravi» 441, 1,2: *Homines slulii non apprehendent eam* (sapientiam). *et homines sensati obviabunt illi; homines stulti non videbunt eam, longe enim abest a superbia et, dolo.* Stultus in libro *Proverbiorum* est impius suas concupiscentias sequens, VI. 10, 2. Slullus in *Ecclesiastico* vocatur pravusel perversus, 40.1. Stultitia est facinus insigniter inhonestum el dedecens, XII, 214, I ; XIV, 496. 2. Stultus pro superbo capilur, *Job,* 125. 4 : *Ego vidi stultum firma radice, el maledixi pulchritudini ejus statim.* Slullus pastor quis dicatur. XIV, 496. 2: *Et dixit Dominus ad me : Adhuc sume tibi vasa posions stulti.*

2® *Varix slutlHix species.* Stultitia hominum quanta sil, VII. 73, 1. Similis est caratati, Iii, 1 ; *Sapientis oculi* in *capite tjus : stultus* in *tenebris ambulat.* Stultitia summa est peccare, 74. t.Stjhi sunt, qui Deo relicto, congregant opes lent «s, el non ccelesles. *Job,* 88, 2; I» 2. Stulti sunl qui ad congregandas hæredi dniii.^ i^smLql, VU»< 119.1,2: *Rursus detestatus sum omnem indusínam meam, qua sub sole studiosissime laboravi, habdu» rus hxredem post me. Quem ignoro, sapiens an stultus futurus sit; el dominabitur* tn *labonbusmeis, quibus desudavi et sollicitus fui. Et esi quidquom tam vanum?* Stulti vocantur qui in divitiis suis confidunt. *Psalm.* 1, 322, 2 : *Et relinquent aJienis* divitias suai, *el sepulcra eorum domus illorum in xltrnum.* Stulti sunl qui tantum terrena sapiunt, *Job,* 452, 4, 2 : *Verumlamen quia non sunl m manu eorum bona sua, consilium impiorum tonge sit a me.* Stultitia in multiloquio repentur» VII, 197, I. 2: *Mullas curas sequuntur somnia, et in multis sermonibus invenidur stultitia.* Stulli sunl qui ob calamitatem aliquem despiciunt, *Job,* 407. 1 : *Slulii quoque despiciebant me, el cum ab eis recessissem, detrahebant mthi.* Stultitia regis in quo sila sit, VII, 184, 1 : *Melior est puer, pauper ct sapiens rege sene el stulto, qui nescii precidere in poslexum.* Quæ stultitia colligata sil ia cordo pueri, VI, 158,4 : *Stultitia colligata esi*

tn *corde pueri, et virga disciplina fugabit eam.* Stultitia Israelis quam sugillant Prophetae qua in re sita fuerit, XIII, 310, 1 : *Et nunc revelabo slultiliam ejus in oculis amatorum ejus : el vir non eruet eam de manu mea.*

3a *Stultorum ndoles.* Primo. *Sunt superbi et impudentes.* Sunt superbi putantque so solos sapere, V, 360, 2 : Iïn *stulti recta in oculis ejus : qui autem sapiens est, audit consilia.* Stultitia corona stultorum est, 419, 1.2: *Corona sapienhum, divitia eorum : fatuitas stultorum imprudentia.* Illis hæc gaudium est, 466, i : *Stultitia gaudium stulto : el vir prudens dirigit gressus suos.* Stultis est excelsa sapienlia, quod multi sint superbi, et nolint se demittere ad audiendam sapientiam, VI, 221, 1,2: *Excelsa est stulto sapientia. in porla non aperiet os ejus.* Nihil ci placet, nisi quod ipse sentit: vult ut cum se stulto doctor stultescat, V, 559, 2 : *Non recipit stultus verba prudentix, nisi dixeris quæ versantur in corde ejus.* Vix potest ad sapientiam assurgere, *ibid. Eum* docens debet se ejus ineptis conceptibus, quoad licet, conformaro, *ibid.* A nemine doceri vult, IX, 585, 2 : *Arenam, el salem, et massam ferri facilius est ferre, quam hominem imprudentem, et fatuum, et impium.* Est incapax disciplinae, ejus caput est velut testa confracta, IX, 585, 1 : *Qui docet fatuum, quasi qui conglutinat testam.* Est velut dormiens, 581, 2 : *Qui narrat verbum non audienti, quasi qui excitat dormientem de gravi somno. Cum dormiente loquitur, qui enarrat stulto sapientiam : et in fine narrationis dicit: Quis est hic ?* Stultus curiosus est et impudens, IX, 572, 2; 573, 1 : *Pes fatui facilis in domum proximi : el homo peritus confundetur a persona polentis. Stultus a fenestra respiciet in domum : vir autem eruditus foris stabit. Stultitia hominis auscultare per ostium : et prudens gravabitur contumelia.* Pauca facit, multa jactat, in quo similis est cicadis, VI, 271,1,2 : *Nubes, et ventus, et pluvia non sequentes, vir gloriosus, et promissa non complens.*

Secundo. *Stulti levitas ct temeritas.* Stultus levis est ct pavidus, IX, 587, 2; 588. 1,2: *Stcul pali in excelsis, et cxmenla sine impensa posila contra faciem venti non permanebunt : sic et cor timidum in cogitatione stulti contra impetum timoris non resistet.* Inconstans et varius est. hinc symbolum ejus est luna, X, 29, 1,2; 30, 1 : *Homo sanctus insapientia manet sicut sol: stultus ut luna mutatur.* Omni sermoni credit, 239, 2 : *Omnem escam manducabit venter, et csl cibus cibo melior. Fauces contingunt cibum fera, el cor sensatum verba mendacii.* Stultus somniis confidit, 491, 2 : *Vana spes, et mendacium viro insensato : et somnia extollunt imprudentes.* Laudibus evanescit et delectatur , VI , 352, 1. Facile in risum solvitur, IX, 571, 2 : *aluus in ruu exaltat vocem suam. : vir au-(em sapiens vix tacite ridebit.* Prosperis tetatur, et rebus secundis gaudet, V, 446, I : *Stultitia gaudium stulto : et vir prudens dirigit gressus suos;* VII, 244, 2 : *Cor sapientum ubi tristitia est, cor el sultorum ubi latititi.* Stulti amant res nugaces, V, 46, 2 ; *Usquequo, parvuli, diligitis infantiam, et stulti ea quæ sibi sunl noxia, cupient, el imprudentes odibunt scientiam ?* Prudentia carent, VI, 309, 2 ; *Quomodo si spina nascatur in manu temulenti, sic parabola in ore stultorum.* Sine consilio et temere stultus sua aggreditur, ideo sæpe impingit, V, 391, 1 : *Astutus omnia agit cum consilio: qui autem fatuus esi, aperit stultitiam* Non reflectit ad opera sua, hinc sæpo in iis impingit, 410, 1 : *Sapientia callidi est intelligerc viam suam : et imprudentia stultorum errans.* Non recipit verba sensata, sed vana, levia, stulta. 559,2. Temero in pericula se inducit, VI, I37, 1 : *Callidus videt malum, ct abscondit se : innocens pertransiil, cl afflictus est damno*

Tertio. *Stultorum in loquendo inconsiderado.* Stulti verba qualia sunt, \ II, 348, I : *Stultus verba multiplicat.* Stulti loquaces sunt, *Job,* 50, 1 elseq.: *In omnibus his non peccavit Job labiis suis, neque stultum quid contra Deum locutus est._* Plerumque loquuntur importune, IX, 548, 1 : *Homo sapiens tacebit usque ad tempus : lascivus autem el imprudens non servabunt tempus;* 551, 1 et seq. : *Sapiens in verbis seipsum amabilem facit : gratiæ autem fatuorum effundentur ;* 570, 1 : *Narratio fatui quasi sarcina in via, non in labiis sensali invenietur gratia.* Stulti narratio gravat audientes, *ibid.* Sua temere effutit, 573, 2 : *Labia imprudentium stulta narrabunt; verba autem prudentium statera ponderabuntur;* 574, 1,2: *In ore fatuorum cor illorum : el in corde sapientium os illorum.* Temere omnia effutit, V, 288, 2 : *Sapientes abscondunt scientiam : os autem stulli confusioni proximum est.* Hinc semper irridetur, *ibid.* Stulti inconsiderate stultitiam effutiunt, 448, 2 : *Lingua sapientium ornat scientiam : os fatuorum ebullit stultitiam.* Stultus labiis vocatur is qui effutit quidquid in buccam venit, 282, 2 : *Sapiens corde præccpta suscipit : stultus caditur labiis.* Ejus cogitationes ct verba instabilia et. impertinencia sunt, X, 167, 1 : *Prxcordia fatui quasi rota carri : et quasi axis versatilis cogitatus illius.* Stultus quam primum scientiam suam profert, cur: itaque stultitiam prodit. V, 368, 1 : *Homo versutus celat scientiam, el cor insipientium provocat stultitiam.* Quidquid audit, credit et effutit, *ibid.,* 2. Quomodo stultus totum spiritum proferat, VI, 399, 2 : *Totum spiritum suum profert stultus : sapiens differt et reservat in posterum.* Omnem animi vim et impulsum slatini exprimit, 400. 2. Stulti non habent prudentes sermones, 302, 1 : *Quomodo pulchras frustra habet claudus tibias : sic indecens est in ore stultorum parabola.* Statini secreta effutiunt, IX, 533, 2 : *Audisti verbum adversus*

proximum tuum T commoriatur in te, fidens quoniam non (e disrumpel. Sunl in loquendo effrenes, 566, I : *Notus a longe potens lingua audaci : et sensatus scit labi se ab ipso.* In omnes scommata jaciunt, VI, J09, I : *Quomodo si spina nascatur in manu temulenti, sic parabola in ore stultorum.*

Quarto. *Stulti ex malitia peccant et obstinatione,* V, 533, 2. Pudere nescierunt, 444,2: *Acceptus est regi minister inteltigens : iracundiam ejus inutilis sustinebit.* Stulti fluctibus passionum jactantur, VI, 5, 4 : *Stultitia hominis supplantat gressus ejus; et contra Dominum fervet animo suo.* Amant suas cupiditates, V, 560, 2 : *Viaslulli recta in oculis ejus; qui autem sapiens est, audit consilia.* Stultus quasi ludens peccatum perpetrat, et cum de eo arguitur, arguentem ridendo eludit. 442, 4 : *Stultus illudet peccatum, et inter justos morabitur gratia.* Aliena peccata per risum commemorat, *ibid.* Non vult Deum pro peccatis suis per hostiae oblationem sibi reddere propitium, *ibid.,* 2. De suis stultis cogitationibus, sermonibus, operibus gaudet, 465, 2. Stultus cum a suis concupiscentiis abducitur aut corripitur, sævior el damnosior est ursa, 534. 2 : *Expedit magis ursx occurrere raptis factibus, quam fatuo confidenti in Multitia sua.* Urso comparatur, 535, 4, 2. Est quasi animal brutum, 533, I. Stulti sunt duri cerebri el pervicaces, 360, 2. Plerumque habent conscientiam turbidam, VI, 40, 2.

Quinto. *Stultus omnibus gravis est et intolerabilis,* IX, 585, 4, 2 : *Super plumbum quid gravabitur? et quod illi aliud nomen quam fatuus? Arenam, el salem, el massam ferri facilius est ferre, quam hominem imprudentem, et fatuum, et impium.* Si saturetur, fit intolerabilis, VI, 457, 4 : *Per tria movetur terra, et quartum non potest sustinere : per servum cum regnaverit, per stultum cum saturatus fuerit cibo.....* Quam ejus ira intolerabilis sil sapientibus, VI, 327, 2 et seq. : *Grave est saxum, et onerosa arena : et tra stulti utroque gravior.* Rixis se temero immiscet, ut eas adaugeat, V, 565, 4 : *Labia stulti miscent se rixis, el os ejus jurgia provocat;* VI, 310, 2 : *Judicium determinai causas : et qui imponit stulto silentium, iras mitigat.* Eoque ipso vapulat, 562,2 : *Os stulti, contritio ejus ; et labia ipsius, ruina animx ejus.* Stulti iram in corde coquunt, ot in furorem prorumpunt, V, 364, 2 ; *Fatuus statim indicat iram suam; qui autem dissimulat injuriam, callidus est.*

4« *Stultorum pana.* Stultitia parva quid perdat, VII, 334, 4, 2 : *Pretiosior est sapienlia et glona, parva et ad tempus stultitia.* Stullus quomodo complicet manus et odat carnes suas, 469, 2 : *Stultus complicat manus suas, et comedit carnes xuai.* Stultis non prosunt opes in bonum, IX, 550, 4 : *Est processio in malis viro indisciplinato, et est inventio* tn *detrimentum.* Dum alios lacessit ct voxat, etiam seipsum vexat, V, 403, 2 : *In ore stulti virga superbi* : labia autem sopíentim custodiunt eos.* Stultus vere est servus, et sapicr.* servire debet, V, 522, 2 : *Servus sapiens domina bilur filiis stultis, et inter fratres hereditatem dividet.* Est servus suæ stultæ cupiditatis, VI 40. 2.

5* *Stulti quomodo se gerere debeant.* Stultitia sapienter celatur, IX, 560, 2 ; *Melior esi qui celat insipientiam suam. quam homo qui abscondit sapientiam suam.* Stultus duobus modis sibi susque fama* consulit, V, 556, 4r *Ì:* *Stultus quoque, si tacuerit, serpens reputabitur ; et si compresserii labia sua, inteltigens.* Stultus tacens habetur sapiens, IX, 548, 4, Si sileat, cur sapiens videbitur. V, 555, 2 et seq. Silentio stultitia tegitur, *Job,* 299, 2 : *Atque utinam taceretis,* ut *putaremini esse sapientes.* Stultum non decent verba ficta et jactabunda, V, 528. 2 : Aon *decent stultum verba composita, nec principem labium mentiens.* Nec sermones graves et magnifici, V, 528, 2; VI, 302, 4 : *Quomodo pulchras frustra habet claudus tibias : sic indecens est* in *ore stultorum parabola.* Non decent eum deliciæ, VI, 40, 2 : *Non decent stultum delicus, nec servum dominari principibus.*

6* *Quomodo erga stultos agendum sil.* Primo. *Stultorum societas vitanda,* IX, 275, 1 : *Cum fatuis consilium non habeas : non enim poterunt diligere nisi qux cis placent.* Eorum conversatio fugienda, V, 409, 1 : *Vade contra virum stultum, et nescit labia prudentix.* Stultus unus sua stultitia dedecorat cœtuin tam sapientium, quam insipientium, V, 430, i. Allectus in costum sapientium, cælens nolam slultitiæ inurit, VI, 303, 2 : *Sicut qui mittit lapidem in acervum Mercurii, ita qui tribuit insipienti honorem.*

Secundo. ET *non est honor dandus atque contemnendus,* XI, 303, 4; 304. 4, 2; 305, 4, 2; 306, 4, 2. Stultus apte vocatur lapis, 304, 4, 2. Similis est Mercurio, 307, 4, 2. Stultus suis civibus est derisui et contemptui, 398, 2. Stulti dicteria nemo curat, 111, 446, 4 : *Dixit* (Abigail ad Davidem) : *In me sil, domine mi, hxc iniquitas..... Ne ponat, oro, dominus meus rex cor suum super virum istum iniquum Nabal : quoniam secundum nomen suum stultus est, el stultitia est cum eo.* Stulti debent regi a sapientibus, sæpe tamen contra fit, nihilominus illi his serviunt, V, 342. 4 : *Qui conturbat domum suam, possidebit ventum: el qui stultus est, serviet sapienti.*

Tertio. *Slullus corrigendus el castigandus, quomodo.* Castigandus est, X, 367, 4. Ejus stultitia et errores corrigendi, VI, 299, I. Ei respondendum et non respondendum juxta stultitiam suam, quo sensu, 298, t, 2: 299, 4. 2 : *Ne respondeas stulto juxta stultitiam suam, ne efficiaris ei similis. Responde stulto juxta stultitiam suam, ne sibi sapiens esse videatur.* Cum eo non est slullesceodum, 299, 4. Stultus ad sapientiam discendam virga el monitione adigendus est, V, 288, 4 : *In labiis sa-*

♦.arm troeni/ur *sapientia: et virga in dorso ejus qui indiget corde.* Ob insipientiam semper castigatur, *ibid.* Non nisi, imo vix verberibus sapit, V, 533, I : *Plus proficit correptio apud prudentem, quam centum plaga apud stultum.* VI, 37, 1, 2 : *Pestilente flagellato stultus sapientur erit : si autem corripueris sapientem, intelligit disciplinam;* 354, 2 : *Si contuderis stultum in pila quasi ptisanas ferrienle desuper pilo, non auferetur ab eo stultitia ejus.* Est incorrigibilis, VI, 398, 2 : Ftr *sapiens si cum stulto contenderit, sive irascatur, sive rideat, non inveniet requiem.* Sæpo tamen ictus verberibus, callum obducit, V, 533, 2. Videns pœnam et infortunia impiorum, et sapientium prosperitatem, fit sapiens, VI, 106, 2 : *Mulctato pestilente sapienlior erit parvulus : et* h *sedetur sapientem, sumet scientiam.* A stulto etiam discendum, X, 367, 1.

Stultissimi nepe perfectissimos filios generant, X. 95, 1.

7* *Stultitia Sona qua sit, XVI,* 247, 2. Stultitia Dei orbem ctSatanam subegit, XVIII, 255, 2 : *Quod stultum est Dei, sapientius esl hominibus; et quod infirmum esl Dei, fortius esl hominibus.* Stulta mundi elegit Deus, ut confundat sapientes, XIII, 616, i; XVIII, 257, I, 2 : *Qux stulta sunt mundi elegii Deus, ul confundat sapientes.*

STUPESCERE, STUPOR. !• Stupor est alienatio quædam vel montis, vel sensuum, XIII, 570, 1, 2. Stupor eripit vocem et mentem, XVII, 214, 2. Stupescunt pavidi, VIII, 614, 1 *(Vide* Pavor, Timor). Acredo parit horrorem et stuporem, VI, 275, 2.

2» Stupor pro *insensibilitate* est signum obstinata? montis, XVIII, 190, 1.

STUPIDUS. Stupidus apte vocatur saxous Mercurius, VI, 307, 2 cl seq.

STUPRUM. Stuprum graviter semper fuit vindicatum, I, 325, 2. Stuprum Lucreti» Tarquinium regno privavit, 111, 492, 1. Stuprum puellaa omnimodis celaro student, VI, 452, 2.

STURNINUS. Sturninus quis sit color, XIV, 366, I ; 428, 2.

STYLITA. Stylita Edessenus quam longa pœnitenlia temerarium de fratre judicium oxpiarit, II, 255, i, 2.

STYLUS. !• *Stylus pro calamo seu graphio.* Stylis olim in cera scribebatur, XI, 414, I. Stylus erat instrumentum scriptorium, XIV, 224, 2 Stylo ferreo scribebant Judæi veteres. Romani osseo, Nil, 136, 1, 2. *Stylus hominis* apud Isaiam quid sit, XI, 210, 1. Stylis a discipulis suis compunctus fuit S. Cassianus, XIV, 224, 2.

2' *Stylus pro dictione seu modo scribendi.* Styli varietas in uno eodemquo aucloro undo proveniat, XX, 404. 1. Stylus Jeremía? simplex et facilis, XII, 3, 2, Stylus Prophetarum Minorum qualis sil, XIII, 223. 1. 2. Stylus *Ecclesiastici* qualis ait, IX, 37, 2. Stylus S. Joannis Evangelista?, XVI, 289, 1, 2 (Fide Jeremías, Prophet a Minores, etc., etc.).

STYRACINUM. Styracinum unguentum quod sit. IX. 646, 1.

STYX. Styx inferni palus, undo dictus, XVIII, 55, 1. Stygis aqua quam sit acris, XVII, 234, 2.

SUADERE. *Suadere cor,* quid sit, XX, 580, 2 el seqq.

SUATOCOPIUS. Suatocopius Bohemi» rex victus ab Arnulpho imperatore factus est eremita, I, 450, 2.

SUAVILOQUENTIA. Suaviloquentia animos ad se trahit et evincit. IX, 191, 1, 2.

SUAVIS. SUAVITAS. Suave et dulce quomodo differant. IX, 287,1. Suavitate Deus Ecclesiam gubernat, XIV, 400, 2. Suavitas interna animi lingua amabilitatem efficit, IX, 543, i.

SUB. *Sub sole* quid sit, VII, 25, 2.

SUBALTERNATIO. Subalternado et humilitas in clericis quam sit necessaria, XX, 387, 1.

SUBCINERICIUS. Subcinericius panis cur vocetur Israel, XIII, 382, 2.

SUBDITUS. I0 *Subditorum officia erga superiores et præposilos.* Subditus sine proposito quibus malis sit expositus, XIX, 522, 2. Inobediencia sua onera propositorum auget, 522. 4 : *Obedite præpositis vestris et subjacete eis, ipsi enim pervigilant quasi rationem pro animabus vestris reddituri, ul cum gaudio hoc faciant, el non gementes, hoc enim non expedit vobis.* Subditi etiam malis prolatis obediro debent, XI, 555. I, 2 : *Vere tu es Deus absconditus, Deus Israel salvator.* Subditi boni malos prolatos non contemnunt, sed reverentur, III, 408, 2 ; 409, 1. Asperitatem et improbitatem superiorum patiuntur. 411, 2; 419, 1, 2. Subditi regum suorum decretis pareant, cur, V, 494,1 ; VI, 92, 1. Eos revereri debent, VI, 15, 1. Eorum manum osculantur, 241, 2. Si a superioribus correpti, non sunt defendendi, XIV, 232,2.Subditi obstrepentes superiori humaniter cos corripienti, incident in sevorum,V, 534,1 : *Semper jurgia quxrit malus: angelus autem Domini crudelis mittetur contra eum.* Si suos superiores affligant, sibi probrum et infelicitatem accersunt, VI, 39. 1. Subditi vitiosi prolatos fallaces et mendaces merentur. XII, 593, 2.

2° *Officia prepositorum erga subditos.*Superiores subditorum suorum curam gerant, V, 355, 2. Eos benigno habeant, VI, 85, 2. Modesto et reverenter cum iis agant, 358, 2. Nimiis tribulis gravandi non sunt, 475, 2. Nec nimiis legibus et ?scip)ina, 476, 2. Non sunt apud eos accusandi temere, 437, 1. Subditorum peccata e superioribus et pastoribus ascribuntur,XIV, 383, 1 *(Vide* Prælatüs, Prepositus, Princeps, Rkx, Superior).

SUBJICERE. Subjici Deo quid sit, XVIII, 405. I

SUBLEVARE. Sublevare animam est eam ad spem erigere, XIII. 339, 1.

SUBLINERE. Sublinere or est adulando decipero, V, 132, 2.

SUBLIMIS. Sublimili ruin» patent, MU, GO, i. *In sublime tolli* quid sit, XVI, 171,2 *{Vide* Altos, XCELSUS).

SUBLIMITAS. Sublimitas mystica Dei quæ sit, XVIII. 617, 2 et seqq. *(Vide* Deus).

SUBMITTERE. Submitti invicem debent Christíani. XVHI. 210. i.

SUBRISOS. Subrisus subinde signum iræ despicientis adversarium, XIII, 583, I, 2.

SUBSANNARE. Subsannare esl probra elsannas ceu stililo irrogaro, V, 50, 1.

SUBSCUDES. Subscudes in ædificiis quid sint, 1\

SUBSTANTIA. 1° *Substantia pro fundamento, substantia et vita,X,* 281,2; 282, I ; XIX, 470,1; *Psalm.* I, 443, 1. Eam Hebræi vocant os, XIX, 470, 1. Substantia nulla mala est, nec a diabolo producitur, XX, 54, 2. Substantiam omnem creatam Deus in aliam totaliter transmutare potest, XV, 102, 2.

2° Substantia rerum sperandarum quomodo sit fides, XIX, 469, *(Vide* Fides, Spes).

3* *Substantia pro divitiis, vel re familiari sumpta.* Substantia festinata quæ dicalur, V, 384,1,2 (Fide Divitle). Substantia a prodigo dilapidata quid denotet, XVI, 206, 1.

SUBSTRUCTIO. Substructiones altaris non erant eædem cum gradibus, I, G08, 1.

SUBTER. *Subter vitem in ficum sedere* quid Hebræis sonet, XIV, 94, 2.

SUBTERRANEUS. Subterranea mulla sub templo, HI, 581, 2.

SUBTILIS. I0 Subtilia qu® vocet Propheta : erant ea pepla extima a capito ad talos demissa, Nil. 610.2.

2° Quam sit subtilis oratio humilis, X, 225, 2.

SUBTILITAS. I0 Subtilitatis dos non esl qualitas, sed assistentia omnipotenti® Dei ad penetrandum alia corpora, XVIII, 410, 1.

^•Subtilitas nimia in Scripluriscavenda,XV,27,2.

SUBTRACTIO Subtractionis filii, sunl filii Belial sino jugo, XIX, 467, 2.

SUBULA. Subulfc oculi quales, *Job,* 358, 2.

SUBURBANA. Suburbana proprio quæ vocentur, NII, 841 i. Suburbana quæ sacerdotibus habere liceret, *ibid.*

SUBURBIA. Suburbia Rom® olim quam patuerint, 48, 1.

SUBVERSOR. Subversores qui dicantur, XII, 516, 2.

SUCCESSOR. Successores Alexandri fuero præcipui quatuor (Fide Alexander).

SUCCESSUS. Successus bonus rei cujuslibet ita a Deo sperandus, ut tamen cum humana prudentia peragatur, XVHI, 504, 2 et seq.

SUCCINGERE. Succingit soborno ob quam causam, XX, 257, 2.

SÜCCINUM. Succinum an sit electrum, XII, 478, 2et seq. (Fide Electuum).

SUCCUS. Succus cedri qua vi polleat, XII, 629, 2 (Fida Cedrus).

SUCULÆ. Sucul® steli® dicuntur ab Hebræis *Kesil,* per metalhesin,V, 96, 1.

SUDARIUM. 1® Sudario cadaveris mortui facies ligabatur, XVI, 496, 1 Sudarium Veronicæ cum impressa Christi effigie Rom® asservatur, XV, 614,2. Sudaria Pauli ægros curabant, XVHI, 13,1.

2° Sudarium cur adhibeatur in sacrificio Miss®, XIII, 500, 2. Ipsum vocatur mappula vel amapha, *ibid.*

SUDES. Sudes est paxillus igne torridus il terra defixus, X. 252, 1.

SUDOR, i® Sudor sanguineus Christi in borio qualis fuerit, XVI, 265, 2. Vere sanguineus sudor fuit, unde is ortus, *ibid.* Causæ ejus finales et morales, *ibid,* et seqq.

2° Sudores mortui quomodo sint delici® viventis, VII, 121, 1.

SUFFICIENS, SUFFICIENTIA. !• Sufficientia a Deo petenda sunt, non superflua, VI, 433, 1, 1. Sufficiens sibi et sua sorte contentus, divinus esl, XIX, 66, 2. Sufficientia eleeinosynariorum, XVIII» 477, i.

2* Sufficientia plena est in Deo, XVI, 543,1.

3® Sufficiens gratia, etsi inefficax, magnum Dei donum est, X, 173, 2. Sufficiens auxilium ad conversionem quilibet peccator, quantumlibet magnus, a Deo accepit, XIII, 539, 2 el seq.

SUFFITUS. Suffitus ab exorcista energumeno adhibendi, IV, 292, 2. Suffitu jecoris callionymi Raphael fugavit dæmonem, 293,1.

SUFFOCATUS. Suffocata cur Christianis velentur, XVII, 302, 2. Ea esse cibos deorum ethnici censebant, *ibid.* Ab eis Judæi legis proscripto abstinere tenebantur, *ibid.*

SUFFRAGANEUS. Suffragane! quomodo archia piscopum benedicant. XIX, 413, 2. Suffraganeus Trovirensis esl episcopus Azotius, XIV, 455, 2.

SUFFRAGIUM. 1® *Suffragium pro suffragandi actione.* In suffragiis ferendis quis esset calculorum usus» XXI, 56, 1. Suffragii jus in conciliis soli episcopi habent, XVII, 299, 2.

2® *Suffragium pro prece.* Suffragia pro defunctis commendantur,IX, 254, 2 (Fide Dkfunctus, Purgatorium).

SUFFUSORIA. Suffusoria candelabri qu® dicerentur, XIV, 410, 1 (Fide Candelabrum).

SUGGESTIO. Suggestio dæmonis est velut caput serpentis, IX, 683, 1 : *JVon esl caput nequiui super caput colubri, et non est ira super iram mulieris.*Suggestiones sunt tela diaboli, XVIII, 682, 1 : *In omnibus sumentes scutum fidei,* in *quo possitis omnia tela nequissimi ignea estinguere.* Suggestio ad honoros, opes el delicias, ex ore dæmonis prodii, XXI, 302, i, 2 : *Et vidi de ore draconis, el de ore bestia, et de ore pseudopropheta spiritus 1res immundos* tn *modum ranarum.* Suggestiones concupisccnliæ cor distrahnn4

X, 105,2 : *Miserere anirnæ tu* placens Deo, et contile; congrega cor tuum* tn *sanctitate ejus, et tristitiam longe expelle a te.* Suggestio prima ad peccatum non est peccatum, XX.56,1,2 : *Unusquisque vero tentalur a concupiscentia sua abstractus et illectus. Deinde concupiscentia cum conceperit, parit peccatum; peccatum vero cum consummaíim fuerit, generat mortem.* Suggestiones repentina» examinanda» an a diabolo, an a Christo proveniant, XVIII, 428, 1 : *Cui autem aliquid donastis, H ego; nam et ego, quod donavi, propter vos in persona Christi, ul non circumveniamur a Satana : non enim ignoramus cogitationes ejus.* Suggestiones mal» sunt oratione olidendæ, XVIII, 672, 2 : *Induite vos armaturam Dei, ut possitis stare adversus insidias diaboli* (Vide Concupiscentia, Dæmon, Tbntatio).

SUGILLARE. Sugillare quid sit, XVI, 239, i. Unde vox dicatur, *ibid.* Quid metaphorice significet, *ibid.* Sugillare antagonistam in certamine quid sit, XVIII, 335, 1.

SUILLA. Suilla vesci apud Judæos nefas erat, XIII, 400, 2. Suillæ non comedendæ praeceptum exacte servatum, IV, 270, 2 (Fide Porcina caro, Porcus).

SUISTÆ. Suistæ hæretici unde et qui dicantur, XX, 469, *i.*

SULAMITIS, SUNAMITIS. Sulamitis id est Salomonis uxor, VIII, 161, 1. Sulamitis eadem quæ Sunamitis, *ibid.* Sunamitis, id est oriunda ex Sunam oppido, 160, 2 et seq. Sulamitis quæ sit moraliter, 161, 2.

SULLA, vide Stlla.

SULPHUR, SULPHUREUS. !• Sulphuris vis infinita sub terra latet, IX, 238, 1. Sulphuris natura, XXI, 361, 1. Sulphur ardore suo omnia purificat, XIV, 591, 1. Sulphur verum in inferno erit, XXI, 341, 2; 361, 1. Sulphureus est ignis gebennæ, IX, 237, 2. Sulphur aptissimum est punitioni impiorum, 238, 1.

2« Sulphur quomodo de ore militum procedere videatur. XXI, 210, 2.

SULP1T1US. Sulpitii error de judice Simmichar postSamsonem, 111, 218, 1, 2.

SULTANUS. Sullani unde dicti, VIII, 48, 2. Sullanus captivus o rotæ volutione spem meliorem concepii. XII, 510, 1.

SUNAMITIS mulier. Sunamitis mulier in Elitæum misericors, filium impetravit, XI, 302,1. 2.

SUMMUS. Summa lentanda sunt, V, 183,2, 184, 1 : *In omnibus operibus luis procellens esto, *c dederis maculam in gloria tua.*

SUMMUS PONTIFEX (hde Pontifex).

SUMPTIO. Sumptio eucharistica nullum horrorem includit, XVI, 410, 2; 412, 1. Sumptio eucharisli» quæ bene fit, quam animam perficiat et inflammet. XI. 367, 1 *(Vide* Eucharistia).

SUMPTUS. Sumptus in Nazaræatus volo quare fierent, XVII. 382, 1.

SUPER. *Super* ample accipi potest. XV, 372, 1.

SUPERBIA, SUPERBUS. I. Superbiæ natura, SPECIES ET GRADUS, EJUS VARIÆ IN SCRIPTURA ACCEPTIONES et FIGURAS. — Io *Superbia quid.* Superbia esl immoderatus appetitus propriæ excellenti», *Job,* 342, 1 : *Cunctis diebus suis impius superbit : el numerus annorum incertus est tyrannidis ejus.* Vox *superbus* undo derivetur, XVI, 41,1 : *Dispersit superbos mente cordis sui, et exaltavit humiles.* Superbia vitæ est ambitio et fastus ; ejus concupiscibile est omnis mundana pompa, XX, 546,1 : *Omne quod est in mundo, concupiscentia carnis est, et concupiscentia oculorum, el superbia vit*.* Superbia est in homino primum vivens, et ultimum moriens, XI, 626, 1. Superbiæ obnoxii sunt magni viri, *Psalm.* I, 224, 2, Superbus metaphorice dicitur inflatus, XVIII, 280, 1 : *Hæc aulem transfiguravi in me et Apollo, propter vos, ut in nobis discatis ne supra quam scriptum est, unus adversus alterum infletur pro alio.* Superbiæ pes quid, *Psalm.* I, 224, 2 : *Non veniat mihi pes superbiæ, et manus peccatoris non moveat me.*

2° *Superbiæ species.* Superbiæ quatuor sunl species : *pruna,* cum quis bonum, v. g., virtutem a se habere putat ; *secunda,* cum suis meritis illud tribuit; *tertia,* cum putat se habere quod non habet; *quarta,* cum quis vult esse singularis, ideoquo alios despicit et vituperat, XVI, 242, 1 : *Pharis*us stans, hæc apud se orabat : Deus, gratias ago libi, quia non sum sicut exteri hominum, raptores, injusti, adulteri • velut etiam hic publicanus.* Superbiæ gradus, XVIII, 213, 1.

3e *Superbio varix acceptiones.* Superbia aliquando capilur pro *magnificentia,* XI, 709, 1 : *Pro eo quod fuisti derelicta, et odio habita, et non erat qui per te transiret, ponam te in superbiam sxculorum, gaudium in generationem el generationem.* Item pro gloria et splendore, *Job,* 421, 2 : *Si ascenderit usque ad cœlum superbia ejus, et caput ejus nubes tetigerit, quasi sterquilinium in fine perdetur : el qui eum viderunt, dicent: Ubi est ?* Superbia Jordanis quæ dicatur, XII, 311, 2 : *Ecce quasi leo ascendet de superbia Jordanis ad pulchritudinem robustam.* Superbia Jordanis quid proverbialiter significet, 106, 1,2: 5i *cum peditibus currens laborasti , quomodo contendere poteris cum equis ? cum aulem in terra pacis securus fueris, quid facies in superbia Jordanis?* Superbia Judæorum orat templum , 556, 2 : *El adducam pessimos de gentibus, el possidebunt domos eorum : et quiescere faciam superbiam potentium, et possidebunt sanctuaria eorum.*

4* *Superbiæ symbola.* Superbi potentes montes terræ vocantur, *Psalm.* 303, 1, 2. Superbia per lepram capitis significatur, II, 85, 2. Et per camelum, 63, 1. Est sanguisuga, VI, 445, 1. Superbi per aves denotantur, V, 43, 2; IX, 442, 1. Cur vermi comparentur, IX, 234, 2. Superbia in glacie

denotatur, VI, <40, 1. Ferro duro et acuto assimilantur, X, 134, 2. Superbia fulguro designatur, XVI, 148, 1,2. Superbi et obstinati cedro similes, *Psalm.* I, 165. 1.

II. Superbiæ origo et causa. — Superbia non est homini naturalis, IX, 317, 2 : *Non al creala hominibus superbia, ncque iracundia nationi mulierum.* Superbiæ origo est a Deo apostatare, quod exemplo Adami probatur, 312, 1 : *Inilium superbiæ hominis, apostatare a Deo, quoniam ab eo, qui fecit eum, recessit cor ejus.* Superbia ex nimia potentia nascitur, IV, 179. 1 : *Egressumque est nomen ejus* (Oziæ) *procul, eo quod auxiliaretur ei Dominus, et corroborassi illum. Sed cum roboratus esset, elevatum esl cor ejus in interitum suum, el neglexit Dominum suum.* Ex magna sui opinione oritur, VI, 312,1 : *Vidisti hominem sapientem sibi videri? magis illo spem habebit insipiens.* Superbum facit ventosa scientia, XVIII, 324, 1: *De iis autem quæ idolis sacrificantur, scimus quia omnes scientiam habemus; scientia inflat, charitas vero ædifical.* Superbia in regibus maximo dominatur, IX, 302, 1. Superbiæ regnum unde nascatur, VII, 185, 1.

III. Superbiæ et superborum ingenium et mores. — 1® *Superbi sunt elati, tumentes, arrogantes.* Superbi pascuntur honore et opinione sui, V, 277, 1 : *Qui nititur mendaciis, hic pascit ventos; idem autem ipse sequitur aves volantes.* Omnem gloriam sibi servant, VI, 401, 1. Semper hic jactant, cum sæpo parum aut nihil habeant, V, 380, 1 : *Esl quasi dives, cum nihil habeat; et esl quasi pauper, cum in multis diviliis sil.* Superbi considerant ca quibus ipsi alios superent, XIX, 21, 1 : *Nihil per contentionem, neque per inanem gloriam : sed in humilitate superiores sibi invicem arbitrantes, non quæ sua sunl singuli considerantes, sed ea quæ aliorum.* Suum fastum ubique ostentant, VI, 97, 2: *Exaltatio oculorum est dilatatio cordis : lucerna impiorum peccatum.* Superbus cur complicari manus, el edere carnes dicatur, VII, 170, 1. Superbi sunt anima lati, VI, 385, 2 el seq,: *Qui se jaciat et dilatat, jurgia concitat.* Sunt inverecundi, audaces, impudentes, IX, 598, 2. Superbia so prodit per oculos elatos el fastuosos, 596, 2 : *Extollentiam oculorum meorum ne dederis mihi, et omne desiderium averle a me,* Job, 339, 1,2 : *Quid le elevat cor tuum, el quasi magna cogitans allonilos habes oculos?* 482, 2 : *Qui enim humiliatus fuerit, erit in gloria : el qui inclinaverit oculos, ipse salvabitur.* Superbia est oxallalio oculorum, VI, 97,1. Superborum descriptio et arrogantia, IX, 301, i. 2. In cordo tumont arrogantia,137, 1 : *Synagogæ superborum non erit sanitas, frutex enim peccati eradicabitur in illis, el non intelligelur.* Nihil timent, X, 159,1, 2: Vir *consilii non disperdet inlelligenliam, alienus el superbus non pertimescet timorem : etiam postquam fecit cum co sine consilio, el suis insecla-lionibus arguetur.* Superbus alta petit, igni tumfertur, nec satiatur, VI, 442, 1. Quare altam et vagam habeat imaginationem, 97,1. Superbi usquo ad cœlum exaltari dicuntur, XXI, 240,1,2. Superbi so astris æquanl, XIV, 8, 2: *Superbia cordis lui extulit te, habitantem in scissuris petrarum, exaltantem solium tuum: qui dicis in cords tuo : Quis detrahet me in terram? Si exaltatus fueris ut aquila, et si inter sidera posueris nidun tuum, inde detraham te, dicit Dominus.* Superb, omnes vento inflati sunt, *Psalm.* II, 348, 2 : *Mullum repleta est anima nostra, opprobrium abun dantibus, et despectio superbis.*

2® *Superbi despiciunt alios, sunl invidi, dolosi, violenti.* Superbi despiciunt el contemnunt alios, V, 167, 1 ; 314, 2: *Ubi fuerit superbia, ibi erit contumelia; ubi autem esl humilitas, ibi sapientia;* 403, 2 : *Ambulans recto itinere, el Umens Deum, despicitur ab eo qui infami graditur via.* Se despicientes despiciunt, 314, 2. Alios illudunt, X, 42, 2 : *Illusio, el improperium superborum, et vindicta sicul leo tnsidiabilur illi.* Invident aliis, IX, 374, 1,2 : *Non agnoscetur in bonis amicus, et non abscondetur in malis inimicus. In bonis viri, inimici illius in tristitia ; el in malitia illius, amicus agnitus est.* Superbi maxime sunt dolosi, 362, 1 ; 363. 1, 2 : *Non omnem hominem inducas in domum tuam : mullæ enim sunl insidiæ dolosi. Sicut enim eructant præcordia foetentium, et sicut perdix inducitur* in *caveam, et ut caprea* in *laqueum, sic el cor superborum, et sicul prospector videns casum proximi sui.* Socios suos perfido traducunt, 364, 2 : *Bona enim in mala convertens insidiatur, et in electis imponet maculam.* Superbiam suam obtegunt, specio externase humiliantes, XVI, 195, 2. Omnibus injurii sunt, VI, 119, 2: *Superbus el arrogans vocatur indoctus, qui in ira operatur superbiam.* Statini in verba et facta contumeliosa prorumpunt, *ibid.* et seq. Sunl in alios injuriosi et contumeliosi, XVI, 41, 1. Destruunt judicium, VI, 393, 2. Tyrannidcm exercent, *Job,* 342, 2 : *Cunctis diebus suis impius superbit : et numerus annorum incertus esl tyrannidis ejus.* Superbi ad sanctorum depressionem conspirant, 510, 2.

3* *Superbi aliis fastum suum afflant,* IX, 383, 1,2 : *Qui tetigerit picem, inquinabitur ab ea, et qui communicaverit superbo, induet super* biam.* Superbia velut pix esl, 383, 1. Cur ipsa so affricat cum superbia communicanti, *ibid.*

4® *Superborum stultitia el insania.* Superboruic quanta sil stultitia exemplis docetur, 1, 503, 2 el seq. Est moro insania quæ hominem facit quasi tilanoum, IV, 322, 2 : *Præceperat..... illi* (Holoferni) *Nabuchodonosor rex ut omnes deos terræ exterminaret, videlicet, ul ipse solus diceretur deus ab his nationibus, quæ potuissent Holofemis potentia subjugari,* XX, 180, 1. Esl insipientia cl stultitia, V, 314, 2 ; VI, 313, 1 ; IX, 190, 1 ; Aon

te extollas in cogitatione anima tua velut taurus ; ne forte elidatur virtus tua per stultitiam, el folia tua comedat, et fructus tuos perdat, et relinquaris velut lignum aridum in eremo. Superbi sunt stolidi, cur. VI, 120, 1. Superbia est idolum fallax, XII, 311, 1 : *Arrogantia tua decepit te, et superbia cordis fui, gui habitas in cavernis petra, cl apprehendere niteris altitudinem collis, cum exaltaveris quasi aquila nidum tuum, inde detraham te, dicit Dominus.* Superbi non sunt sapientes, IX, 442, 1, 2 : *Homines stulli non apprehendent illam* (sapientiam), *et homines sensati non videbunt* rum ; *longe enim abest a sapientia et dolo.* Superbus quaro sapientiam non assequatur, V. 408, 2 : *Quxrit derisor sapientiam, el non invenit ; doctrina prudentium facilis.*

5' Superbi imbecillitas,* IX, 189, 1. Est mera paupertas superbientis, 672,1 : *Tres species odivit anima mea, el aggravor valde animæ illorum, pauperem superbum, divitem mendacem, senem fatuum et insensatum.* Superbi non tenent superbiam, sed tenentur a superbia, *Psalm.* I, 476,1 : *In labore hominum non sunt, el cum hominibus non flagellabuntur, ideo tenuit cos superbia, operti sunl iniquitate et impietate sua.*

IV. Superbus quantum crimen. 1» *Superbiti gravitas, et quam exosa Deo et hominibus.* Superbias gravitas, V, 503, 1 : *Contritionem prxcedit superbia, et ante ruinam exaltatur spiritus.* Superbia est omnis injustitia, XV, 108, 2 elseq. Cur sil summa injustitia, XVII, 366, 2. Cur vocetur injuria Dei, V, 502 et seq. Superbos Deus exosos habet, IX, 301, 2 : *Odibilis coram Deo esi cl hominibus superbia; el execrabais omnis iniquitas gentium.* Deo et hominibus sunt exosi, V, 314, 1 ; 545, t; IX, 122, 2; 123, 1. Cur Deo et hominibus exosi, IX, 301, 1. Deum oppugnant, Job, 345, 2 : *Tetendit enim adversus Deum manum suam, el contra Omnipotentem roboratus est. Cucurrit adversus eum erecto collo, elpingui cervice armatus est.* Superbia in Ecclesia et Religione maxime Deo displicet, XIV, 306, 2 : *In die illa non confunderis super cunctis adinventionibus tuli, quibus prevaricata es* in me : *quia tunc auferam dc medio tui magniloquos superbii tuæ,el non adjicit' exaltari amplius in monte sancto meo.*

2' *Superbia esi peccatum Luciferi,* IX, 313, 1 ; XI, 292, 1. Fecit ex angelis dæmones, XVIII, 213, 2. Superbi sunt filii diaboli, IX, 312, 1. Diabolum imitantur, XII, 629, 2. Superbi sunt Luciferi socii, XI, 292, 1. Superbi luciferum stellam eolunt, cur, XIII, 591, 2. Superbus antonomaslico est diabolus, Job, 526, 1 : *In fortitudine illius repente maria congregata sunt : et prudentia ejus percussit superbum.* Superbia in homine damnabilior est quam in angelo, IX, 315,1.

3' Superbia initium, *radix el causa est omnis peccali,* IV, 285, 2 : *Superbiam nunquam in luo* srnsu *aut in tuo verbo dominari permittas, in ipsa enim initium sumpsit omnis perditio,* IX, 312, 2 : *Initium omnis peccati est superbia; qui tenuerit illam, adimplebitur maledictis, ct subvertet eum in finem;* XIX, 259, 1. Ea in omni peccato reperitur, IX, 313, 1. Ex ea quomodo omnia peccata oriantur, 313, 2 et seq. Superbia est virtutum scopulus, Jbo, 709, 1. Omnium virtutum ruina est, XIII, 407, 2 et seq. Est caput viliorum, X, 234, 2 : *Contere caput principum inimicorum dicentium : Non csl alius prxlcr nos.* Ejus proles et filiæ, V, 503, 1 ; VI, 147, 1 : *Qui seminat iniquitatem, inetel mala, cl virga ira suæ consumetur,* IX, 190, 1,2; 597,1 ; XII, 619, 1 : *Eccc hxc fuit iniquitas Sodomæ sororis tua), superbia, saturitas panis, el abundantia, el otium ipsius et filiarum ejus : ct manum egeno et pauperi non porrigebant.* Superbia mater csl omnis sceleris ct confusionis, XIV, 306,1. Est initium omnis perditionis, *Psalm.* I, 224, 2. Est primogenita mors, XVIII, 99, 1. Superbia est mater hæreseos, XIX, 92, 2 : *Nemo vos seducat, volens in humilitate el religione angelorum, quæ non vidil ambulans, frustra inflatus sensu carnis suti;* 181, 1 : *Finis autem præcepti est charitas dc corde puro, et conscientia bona, el fido non ficta. A quibus quidam aberrantes conversi sunl in vaniloquium, volentes esse legis doctores, non intelligentes neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant.* Superbia hæreseos fons est, ct signum hæreticorum, XVII, 195, 2 ; XX, 453, 1 : *Novit Dominus..... iniquos..... in diem judicii reservare cruciandos ; magis autem eos qui post carnem in concupiscentia immundiliæ ambulant, dominationemque contemnunt, audaces, sibi placentes, sectas non metuunt introducere blasphemantes.* Est initium aposlasiæ, XVIII, 511, 1 : *Vosmelipsos lentate si estis in fide, ipsi vos probate. An non cognoscitis vosmelipsos, quia Christus Jesus in vobis est? nisi forte reprobi estis.* Superbia mater libidinis, humilitas castitatis, VIII, 482, 2; X, 8, 1 : *Fornicatio mulieris in extollentia oculorum cl in palpebris illius agnoscitur.* Radix est detractionis, X, 61, i. Est radix omnis injustitias et contumelie, XIX, 301, 1 : *Odibilis coram Deo est et hominibus superbia; ct excerabilis omnis iniquitas gentium.* Filia ejus est iracundia, 318, 1. Valde amicitiam destruit, 590,2: *Ad amicum si apeRueris os triste, non timeas : est enim concordatio; excepto convicio, el improperio, cl superbia, ct mysterii revelatione, cl plaga dolosa, in his omnibus effugiet amicus.* Superbi sempor jurgia concitant, VI, 385, 2 et seq. : *Qui se jaciat et dilatat, jurgia concitat.* Superbia est mater dissidii et belli, 47, 1 : *Honor est homini qui separat se a contentionibus; omnes aulem stulti miscentur contumeliis,* XV, 108, 2 et seq.; XX, 171, 1: *Unde bella el lites in vobis ? Nonne hinc? ex concupiscentiis vestns, quæ militant* tn *membris*

vestris ? Progignit liles ct jurgia, et cur, VI, 383, 2 : *Inter superbos semper jurgia sunt; qui autem agunt omnia cum consilio, reguntur sapientia;* 504,1,2; *Melius est humiliari cum mitibus, quam dividere spolia cum superbis.* Mullis fuit causa belli, IV, 317, 1. Ea in causa est cur regna evertantur, IX, 302, 2 ; 303, 1 : *Degnum a gente in gentem transfertur propter injustitias el injurias, el contumelias, el diversos dolos.*

V. Supekdiæ poena. 1® *Superbi a fleo humiliantur et deprimuntur,* IV, 346, 1. Superbos deprimerò proprium est Dei, V, 482, 2; IX, 319, 2 : *Semen hominum honorabitur hoc, quod timet Deum:semenaulem hoc exhonorabitur quod preterii mandata Domini;* 389, 2:*Humiliare Deo, et expccta manus ejus, attende ne seductus in stultitiam humilieris. Noli esse humilis in sapientia tua, ne humiliatus in stultitiam seducaris;* XI, 292, 2 : *Qui dicebas in corde luo : In cadum conscendam, super astra Dei exaltabo solium meum, sedebo in monte testamenti, in lateribus Aquilonis. Ascendam super altitudinem nubium, similis ero Altissimo. Verumtamcn in infernum detraheris, in profundum lad;* XII, 629, 2: *El scient omnia ligna regionis, quia ego Dominus humiliavi lignum sublimo, el exaltavi lignum humile : ct siccavi lignum viride, et frondere feci lignum aridum. Ego Dominus locutus sum, et feci:* XX, 180, 2; *Job,* 754, 1 : *Disperge superbos in furore tuo, et respiciens omnem arrogantem humilia. Despice cunctos superbos, et confunde eos, cl contere impios in loco suo. Absconde eos in pulvere simul, et facies eorum demerge in foveam: et ego confitebor, quod salvare te possit dextera tua.* Superbi a Deo spernuntur, G79, 2 : *Non auferet a justo oculos suos, cl reges in solio collocat in perpetuum, el illi eriguntur. Et si fuerint in catenis, cl vinciantur funibus paupertatis, indicabit eis opera eorum cl scelera eorum, quia violenti fuerunt;* Psalm. II, 326, 1 *: Sprevisti omnes discedentes a judiciis tuis, quia injusta cogitatio eorum.* Subito pereunt ct corruunt, *Job,* 125, 1 *: Ego vidi stultum firma radice, et maledixi pulchritudini ejus stalim;* 303, 2: *Memoria vestra comparabitur cineri, el redigentur in lutum cervices vestra;* 510, 1 : *Elevati sunl ad modicum, et non subsistent, et humiliabuntur sicut omnia, cl auferentur, et sicul summitas spicarum conterentur.* Superbis Deus resistit, 346, 1 ; 421,2. Sternuntur ct fulminantur, IV, 379, 2. Superbi sua ipsius soperbia disperguntur, XVI, 40, 2 et seq. Eorum fastus et lapsus, XIV, 8, 2.

Superbum sequitur ignominia, V, 314, 1, 2: *Ubi fuerit superbia, ibi erit et contumelia; ubi autem est humilitas, ibi sapientia.* Superbus contumeliam sibi arcessit, *ibid.,* 2. Sectantur honorem, sed infamiam incurrunt, VI, 120, 2. Superbia hominem reddit indecorum et ignobilem, IV, 285, 2. Probro hominem afficit, VI, 410, 2 : *Superbum sequitur humilitas, tt humilem spiritu suscipiet gloria.* Ea gradus ad ruinam est, V, 479, 2: *Timor Domini, disciplina sapientia; el gloriam prxeedil humilitas.* Superbos sequitur illusio et improperium, X, 43, 1 : *Illusio, et improperium superborum, el vindicta sicut leo insidiabitur illi.* Superbia homines facit viles el abjectos, XIX, 22, 1. Superbi quomodo a Deo puniti el ignominia affecti declaratur exemplo Adami. IX, 313.1. Sodomilarum, 461, 1, 2. Arphaxad, IV, 318, 1,2; Amani, 379, 2; Antiochi Epiphanis, 542, 1, 2. Chosroæ regis Versarum, 400, 2. Superborum opes cl familias Deus cverlil, V, 469, i *ornum superborum demolietur Dominu , cl firmos faciet terminos vidua.* Superbia luit causa dispersionis Judæorum, *Psalm.*11,381.1,2 : *Disperge ülosinvirtute tua : cl depone cos, prolector meus. Domine. Delictum oris eorum, sermonem labiorum ipsorum; ct comprehendantur in superbia sua.* In superbos semper Deus animadvertit, IX, 315, 2: *Sedes ducum superborum dexlruxil Deus, el sedere fecit mites pro eo.* Per humiles conteruntur, V, 503,2 ; IX, 315, 2. Turpiter sæpo in calamitatem ruunt, X, 485, 2 : *Numquid non occidit gigantem, ct abstulit opprobrium de gente? In tollendo manum, saxo fundx dejecit exullalionem Golia.* Superbi quibus hostium et malorum in cursibus pateant, VI, 292, 2,

2® *Superbiapana qua magis ad animam superbientem spectent.* Superbiens ob Dei dona ct gratias deseritur a Deo, donisque privatur, XIII, 407, 2 : *Da eis, Domine. Quid dabis eis I Da cis vulvam sine liberis, et ubera arentia.* Superbiam punit Deus per peccata subsequentia, V, 502, 2 : *Contritionem prxcedil superbia, ct ante ruinam exaltatur spiritus.* Superbientes ob continentiam quomodo Deo permittente sæpe excidant, XII, 414,2: *Candidiores Nazarxi ejus nive, nitidiores lacte, rubicundiores cbore antiquo, sapphiro pulchriores. Denigrata est super carbones facies torum, ct non sunt cogniti in plateis.* Superbiam solet Deus per carnis luxuriam punire, 1,608, 2: *Non ascendes per gradus ad altare meum, no reveletur turpitudo tua ;* VI, 157,2 : *Fovea profunda os aliena : cui iratus est Dominus, incidel in cam;* XIII, 354, 1, 2: *Non dabunt cogitationes suas ut revertantur ad Deum suum, quia spiritus fornicationum in medio torum, et Dominum non cognoverunt. Et respondebit arrogantia Israel in facie ejus : el Israel et Ephraim ruent in iniquitate sua, ruet etiam Judas cum eis ;* XVIII, 54,2 : *Propter quod tradidit illos Deus in desideria cordis eorum, in immunditiam: ul contumeliis afficiant corpora sua in semclipsis, qui commutaverunt veritatem Dei in mendacium; et coluerunt, ct servierunt creatura potius quam Creatori, qui est benedicius in sacula, Arnen. Proplerea tradidit illos in passiones ignominia.*

Superbia superbum quiescere non sinit, IV,

679, 1. Est onus gravo superbienti, XV, 297, 2. Superbus maximo dolet cum despicitur, V, 314, 2. Superbiens do culpa quam superat, quasi sub hoste quem prosternit moritur, IV, 444, 1 : *El ivit* (Eleazarus) *sub pedes elephantis, et supposuit se ei, et occidit eum. ; et cecidit in terram super ipsum, et mortuus est illic.*

3* *Superbia pœna in altera vita.* Superbia est evidens signum reprobationis, V, 503, 2; IX, 315,1; XIX, 22, 2. Superbi potissimum in die judicii exagitabuntur, XIII, 519, 2 : *Verum quid mihi et vobis, Tyrus et Sidon, et omnis terminus Palzstinorum ? numquid ultionem vos reddetis mihi ? et si ulciscimini vos contra me, cito velo» citer reddam vicissitudinem vobis super caput vestrum.* Superbi in dio judicii futuri ut stipula, XIV, 606,1 : *Ecce enim dies veniet succensa quasi caminus: et erunt omnes superbi, el omnes facientes impietatem, stipula; el inflammabit eos dies veniens, dicit Dominus exercituum, qua non derelinquet eis radicem et germen.* Superbia damnatorum et dæmonum apte in gehenna igne punitur, IX, 237, 2 : *Humilia valde spiritum tuum, quoniam vindicta camis impii, ignis el vermis.*

VI. Super dis remedia. — Superbia) cavendae rationes novem, IX, 29, 2 in *litui.* Superbia hominis quomodo retundatur, XVIII, 74, 1 : *Omnes enim peccaverunt, et egent gloria Dei.* Quomodo quis non superbiat, X, 144, 1. Homines tumescere desinent, si ortum et interitum suum considerare velint,! X, 306, 1 : *Quid superbit terra elcinis?* Ea retunditur vilitatis propri® consideratione, XVI, 459, 2. Superbi® remedium est morlis meditatio, XVII, 292, 1,2: *Quod ubi audierunt apostoli Barnabas et Paulus* (populum sibi quasi diis sacrificare velle), *conscissis tunicis suis, exilierunt in turbas, clamantes ct dicentes: Viri, quid hac facilis ? et nos mortales sumus, similes vobis homines, annuntiantes vobis ab his vanis converti ad Deum vivum, qui fecit cœlum, el terram, el mare, el omnia qux in eis sunt.* Superbiam suam homo metiatur ex adversitate qua ei medetur Deus, XII, 435, 2. Superbi® remedium afflictiones, *Job,* 647,1 : *Per somnium, in visione nocturna, quando irruit sopor super homines, el dormiunt in lectulo, lune aperit aures virorum, el erudiens cos instruit disciplina, ul avertat hominem ab his qux facit, el liberet eum de superbia : eruens animam ejus a corruptione, el vitam illius, ul non transeat in gladium.* Superbos Deus timore et amore sui concutit, X, 40^, 2 : *In conspectu ejus commovebuntur montes, et in voluntate ejus aspirabit Notus* (Vide Arrogantia, Humilitas, Præsumptio).

SUPERCESTARE. Supercestare quid sit, XX, 655, 1.

SUPERCILIUM. Supercilia sunt oculorum propugnaculum. V. 184, 2.

SUPERFLUUM. Superflua divitum sunt paupo- rum, debito eharitatis, IX, 142, 1. Superflua eroganda in egenos, XVIII, 472, 1 *(Vide* Eleemosyna, Pauper tas).

SUPERIOR. !• *Quales esse debeant superiores.* Primo. *Quales in vita sua.* Superiores quantum onus in regimine sustineant, XIV, 383, 2. Ab iis exiget animas Christus judex, *ibid.* Superiores sæpo puniuntur propter peccata subditorum, III, 283, 2. Superiores mali dantur in vindiciam peccatorum populi, 307, 1, 2. Superior qualis, tales ot subditi, IX, 295, 1, 2 : *Secundum judicem populi, sicci ministri ejus ; el qualis rector est civitatis, tales et inhabitantes in ea.* Superiores Deo sint obedientes, ut subditi illis obediant, 111, 353, 2 : *El dixit Samuel ad Saül : Me misit Dominus, ut ungerem te in regem super populum ejus Israel; nunc ergo audi vocem Domini.* Suis subditis præoant virtutum exemplis non minus quam verbo, V, 154, 2 : *Fac ergo quod dico, fili mi, et temelipsum libera, quia incidisti in manum proximi lui. Discurre, festina, suscita amicum tuum, ne dederis somnum oculis tuis, nec dormitent palpebra lux ;* X, 14, 2 : *Lucerna splendens super candelabrum sanctum, et species faciei super xtatem stabilem;* XVI, 383,1 *: Exemplum enim dedi vobis, ui quemadmodum ego feci vobis, ita et vos facialis.* Sibi servent abjectiora, speciosiora subditis relinquant 546, 1 : *Amen, amen dico vobis, qui credit in me, opera qux ego facio, el ipse faciet, et majora horum faciei.* Superior sit potius prudens quam sanctus, XVII, 70, 2.

Secundo. *Quales erga subditos..* Superiores sunt patres et matres fidelium spirituales, V, 32, 1 : *Audi, fili mi, disciplinam patris tui, et ne dimittas legem matris tux.* Per pastores ovium repræsentantur, VI, 357, 1 : *Diligenter agnosce vultum pecoris tui, tuosque greges considera : non enim habebis jugiter potestatem, sed corona tribuetur in generationem el generationem.* Vigilare debent, 503, 1 ; 521, 2 : *Consideravit semitas domus sux, et panem oliosa non comedit.* Quatenus subditos nolaro debeant, V, 187, 1 : *De fenestra enim domus mex per cancellos prospexi, el video parvulos, considero vecordem juvenem.* Superiores Religionis suis de rebus necessariis prospicianl, 508, 1,2: *Non timebit domui sux a frigoribus nivis: omnes enim domestici ejus vestiti sunt duplicibus.*

Superior subditis non sit terrori, sed amori,IX, 477, 2. Subdilis soæquet, X, 143, 1 : *Rectorem te posuerunt, noli extolli, esto in illis quasi unus ex ipsis.* Superiores cum se submittunt, insignem humilitatis actum exercent, XVIII. 210,1 : *Charilate fraternitatis invicem diligentes, honore invicem prevenientes.* Superiores multi, die Jovis sancto, suorum pedes lavant, XVI, 525, 2 ; 527, 2. Superior gerat se modeste, non præfracle, XV, 452, 1,2: *Jesus autem vocavit cos ad se et au : Scitis quia principes gentium dominantur eorum, ct qui majores sunl potestatem exercent in eos.*

Non ita erit inter vos, sed quicumque voluerit inter vos major fieri, sit vester minister : et qui voluerit primus esse, erit vester servus. Superior sit pius, benignus, et velut minister, 490, 2. Superiores aliquando mittuntur, XVII, 197, 1. Si sint nimis severi et morosi, sunt multorum peccatorum causa in subditis, VI, 286, 2. Superiores durius cum subditis aliquo vitio lentatis agentes ab eodem postea vexati fuero, XVIII, 572, 1 : *Fratres, cl si prxoccupalus fuerit homo in aliquo delicto, vos qui spirituales estis, hujusmodi instruite in spiritu lenitatis, considerans teipsum, ne et tu lenteris.* Subditis non superbe sed humiliter imperent, 238, 2 : *Audacius scripsi vobis, fratres, ex parte, tanquam in memoriam vos reducens,propter gratiam quæ data est mihi a Deo.* Superiores qui fuero inferiores, modeste imperare sciunt, X, <45, 1. Ab injuriis abstineant, XX, 669, I. Caveant no de se diffideant subditi, XVIII, 464, 2 : *Multa enim fiducia est apud vos, mulla mihi gloriatio pro vobis.*

Superiores non sint nimis suaves, V. 293, < : Via *vitæ custodienti disciplinam : qui autem increpationes relinquit, errat.* Superior non nimis so demittat cum auctoritatis jactura, IX, 293, i : *Noli esse humilis in sapientia tua, ne humiliatus in stultitiam seducaris.* Superiores imitari debent Proteum, V, 534, 2. Et quædam animalia, VI, 468, 1.

Subditos debent sæpo monere et corrigere,quare, V, 259, 1 : *Noli arguere derisorem, ne oderit (e. Argue sapientiam, cl diliget le,* VI; 446, 2. Eorum est semper commonere, XX, 425, 1 : *Propter quod incipiam vos semper commonere de his, el quidem scientes ct confirmatos vos in præsenli charitate.* Superior in corrigendis subditis quomodo se gerat, XVIII, 571, 2, Superioris ira a Deo est quando subditos corrigunt, III, 322, 2. Superiori reum indicare ut corrigatur, actus est sanctitatis, 350, 1. Superioris in Religione est suos mortificare el probaro, XX, 24, 2. Idquo sensim ctper minora ad majora ascendendo, 129, i. Superiores suis dent occasiones proficiendi, V, 260,1 : *Da sapienti occasionem, et addetur ei sapientia. Doce justum, el festinabit accipere.* Subditorum indoli convenientia injungant, VI, 501, 2 : *Consideravit agrum, et emit eum; de fructu manuum suarum plantavit vineam.*

2° *Qualia subditorum officia erga superiores.* Superior est vicarius Dei, ei ergo obediens, Deo obedit, XVI, 85, 1 : *El descendit cum eis* (Jesus), *et venit Nazareth, et erat subditus illis.* Is in superiore considerandus, 147, 1 : *Qui vos audit, me audit, et qui vos spernit, me spernit.* Superioribus debetur obedionlia ab inferioribus, ipsi illi charitalem debent, 111, 646, 1. Iis pareant subditi ox amore Christi, non timore pœnæ, XVIII, 661, 2 : *Subjecti invicem in timore Christi.* Eorum praecepta etiam rigida a subditis servari debent, III, 351, 1. Superiores etiam impios revereri oportet, III, 408, 2; 419, 1. Superiori contraria legi divinæ jubenti non est parendum, XV, 488,1. Superiores a subditis non sunt reprehendendi, III. 455. 1,2. Ab inferioribus tamen aliquando corrigi possunt, quod reprehensione S. Petri a S. Paulo facta probatur, XVIII, 530,2. Superiores sunt consu/endi ab inferioribus, X, 257, 2 : Jnima *viri sancti enuntiat aliquando vera quam septem circumspectores sedentes in excelso ad speculandum* (Vide Obedientia, Pr.elatus, Princeps, Subditus).

SUPERIORA. Superiora inferioribus subjici debent, IX. 155, 1.

SUPERLATIVUS. Superlativus gradus, reliquos in se formaliter continet, IX, 681, 1.

SUPERLIMINARE. !• Superliminaria templi quomodo vi clamoris commota, XI, 175, 2. Superliminare templi fractum atque divisum est in excidio urbis et templi per Titum, XV, 634, 1.

2* Superliminare crapulæ vel tremoris quod dicatur respectu Jerusalem. XIV, 501, 2 et seq. Quid hoc tropologice significet, 503,1.

SUPERNATURAL1S. Supernaturalia Dei attributa naturali discursu cognosci nequeunt, XIX, 278, < (Vide Mysterium). Supernaluralis Dei imago in homine peccando amittitur, XVIII, 642, 1 *(Vide* Peccatum). Hæc in baptismo accipitur, *ibid. (Vide* Baptismus, Regeneratio, etc.). Supernalurales rationes nobis sectandæ sunt in vita agenda, XIII, 233, 1 *(Vide* Fides).

SUPERSUBSTANTIALIS. Quid per supersubstantialem panem intelligalur, et quis is panis sit, XV, 191, <, 2 el seqq.

SUPERSTITIOSUS. *Superstitiosi* et *superstitio* unde dicatur, XVII, 323, 2. Superstitiosum est ex Scriplura nomen divinum do aliqua ro futura capere, XIII, 252, 1, 2 *(Vide* Omen, Scriptura sacra, Sors). Superstitiosa nonnulla habet Plinius. IX. 264, 1.

SUPERVACUUS. Supervacua non sunl scrutanda, IX. 130,1.

SUPINUS. Supinus collis quid proprie sit, XI, 514, I.

SUPPLANTARE. Supplantare proprio quid sit, XVI, 528, 2. Supplantaro adversarium quid sit, XVIII. 335, 1.

SUPPLEX. Supplices olim tenebant genua ejus cui supplicabant, IV, 381, 2. Supplicibus injusto vexatis facile aderant Romani, 549, 2.

SUPPLICARE. *Supplicare* quid proprio significet, XIX. 482, 1.

SUPPLICIUM. *!• Supplicia a Deo irrogata.* Supplicia Deus infligit ad mensuram scelerum, V, 495, 2. *Pondus et statera judicia Domini sunt: el opera ejus omnes lapides sacculi.* Ea peccantibus omnibus æqualiler irrogat, VI, 309 2 : *Judicium determinat causas.* Supplicii tarditatem gravitate Deus compensat, XVIII, 57, 2: *An divitias bonitatis ejus, el patientix. el longanimitatis conlem-*

•¡isf ignorai quoniam benignitas Dei adpœniltn-tiam te adducit t Secundum autem duritiam tuam, tl impoenitens cor, thésaurisas tibi tram in die ir et revelationis justi judicii Dei.* Supplicium peccali cur dicalur vinculum plaustralo, XI, 161, 1, 2: *Væ qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis, el quasi vinculum plaustri peccalumi* Supplicium gravius dobclur peccanti contra legem scriptam quam naturalem, XVIII, 60, I ; *Quicumque enim sine lege peccaverunt, sine lege peribunt: et quicumque in lege peccaverunt, per legem judicabuntur.* Supplicia quæ Deus in domos facinorosorum immittit, eas molunt, donec ad fundamenta eos comminuant, XIV, 415,2; 416,1; *Hxc esi maledictio quæ egreditur super faciem omnis lerræ : quia omnis fur, sicut ibi scriptum est, judicabitur : el omnis jurans, ex hoc similiter judicabitur. Educam illud, dicit Dominus exercituum, el veniet ad domum furis, et ad domum jurantis in nemine meo mendaciter: et commorabitur in medio domus ejus, ut consumet eam, el ligna ejus, ct lapides ejus.* Supplicia a Deo immissa humiliter et libenter sunt accipienda, XXI, 87, 1,2: *Ego quos amo, arguo el castigo* (Vide Dei justitia, Peccator, Peccatum).

Supplicia damnatorum qualo, *Job,* 504, 2 (Fide Damnati, Infernus, Peccato b).

2° *Supplicia ab hominibus in/licta.* Judæi quæ et quot haberent supplicia, II, 132, 2; XV, 615, 2, Supplicium ordinarium Judæis erat gladius, non crux, II, 132, 2. Supplicia reis infliguntur ad aliorum terrorem, VI, 41,1.

SUPPUTATIO. Supputatio divitiarum Salomonis impossibilis, VII, 100, 1 (Vide Salomon).

SUPRA. Supra doctrinam, vires ot ingenium quæ sunl et fiunt, non perveniunt ad maturitatem, nec felicem exitum sortiuntur, XIII, 395,1.

SUR. Sur fuit unus o quinquo principibus Madian, qui filiam suam Cozbi Hebræis prostituit, II, 343, 1.

SURCULUS. Surculus cur vocetur Christus, XIV, 388, 2.

SURDITAS, SURDUS. !• *Surditas corporalis seu physica.* Surditas duplex: una inchoata, altera perfecta, XI, 528,1. Ejus causa triplex, *ibid.* Ejus curandæ ratio, *ibid.* Surdus seinper est mutus, XV, 251,1.

2» Surditas spiritualis item duplex, XI, 528, 1. Surditas voluntaria obstinatas montis est signum, XVHI, 190, 2. Surdi vocantur Gentiles, XI, 409,1. Surdo maledicere, quid sil tropologice, II, 121, 1.

SURGERE. Surgendum *e* somno peccatorum, XVIII, 654, 2.

SURSUM. *Sursum flumina* parcemia ubi et quando habeat locum, XI, 151, 2.

SUS. !• Sues quia parvam frontem habent, indociles sunt et slupidæ, XII, 522, 2. Suis stupor et hebetudo, XX, 470, 1.

2* Sus immunda impudicæ mulieris symbolum, V, 332, 1. Item stulti, *ibid.,* 2. Item gulosi ct immundi, fbid. Hem indocilitatis ot impudentia?, *ibid.*

SUSA. *Susa* est vox hebræa, chaldma el persica : unde dicta, XII, 99. 1. Susa urbs regia Persarum regum et metropolis Persia? ita dicto a liliorum copia, cur vocetur castrum, IV, 231,1, 361, 1; XIII, 99, 2; 100, 1. Ubi sita, quis eam condiderit et auxerit, IV, 361, 1. Susa an sit in Ælamilide, XI, 269, 2.

SUSANNA (S.). Historia Susannæ est Scriptura canonica, XHI, 179, 1. Est hæc prima Danielis prophetia, *ibid.,* 2. Non est a Daniele scripta, sed videtur transcripta a quopiam Ilebræo qui in captivitate Babylonica scripsit diaria et chronica regum Medorum, 180, 1. Hæc historia sub quo Persidis rego contigerit, 188, 1, 2. Susanna a Daniele quando liberata sil, XI, 87, 1. Susanna so lavans, quantum periculum adierit, XIII, 182, 1. Hebraico significat *lilium, ibid.* Maluit mori quam Deum offendero, I 352. 2. Susannæ pudor fuit bonus et sanctus, IX, 162, 1. Ejus castitas expenditur, XIII, 184, 1. Ejus castitas major ost quam sitLucreliæ Romanæ, 183, 1. Susannæ innocentia manifesta, *Psalm.* I, 231, 2. S. Susanna invocatur in infamia et ignominia, ct in periculis virginitatis, XIX, 378, 2.

SUSANNA matrona Christum alens, fuit ejus discipula : quid hebraico *Susanna* significet, XVI, 133, 2.

SUSANNA (S.) martyr. S. Susanna martyr, neptis Diocletiani imperatoris ot Caii Pontificis, mori maluit quam violari, XIII, 182, 2.

SUSANNA virgo in Japonia. Susanna virgo pro fido intrepido Nangasaci in Japonia occubuit, Vili, 68, 1.

SUSCEPTOR. Susceptores in Baptismo vel Confirmatione, eos pro quibus spoponderunt, instruant et ad bonum dirigant, V, 154, 2.

SUSCEPTIO. Susceptio matutina quid, *Psalm.* 1, 120, in *litui.*

SUSCIPERE. 1° *Suscipere* in Scriptura varia significat, XVI, 41, 2; XVIII, 237, 1. *Suscipio* capitur pro *adjuvo, opitulor, protego, dirigo,* V, 342, 2; IX, 119, 2. *Suscipere* in Scriptura *omne obsequium exhibere* significat, XX, 643, 1.

2° Suscipiens parvulos in nomino Christi, Christum recipit, XV, 400, 2.

SUSCITATIO. 1» Suscitatio seminis fratri defuncto fuit in usu anto logom Moysis, ct post eum observata e Gentilibus, 111. 236, 2; 237, 1.

2° Suscitatio tabernaculi Davidis quod cecidit, ab Amos prædicta, do tempore Christi intelligenda est, XIII, 642, 1, 2.

SUSIM. *Susim* sunt equi communes etcurruics, XII, 698, 2.

SUSPECTUS. A suspectis non ost capiendum consilium, X, 250, 2 et seq,

SUSPENDIUM, i» Suspendii mors infamis, *Join*

HS, î. Suspendium Judai fuit clarum testimonium innocontiæ Jesu, XV, 598, 1.

2* Suspendium animæ quid sit, XIV, 255, 4. Suspendium mysticum honoratum, Job, 19$, 2.

SUSPENSUS. Suspensorum corpora etiam olim in cruce solita relinqui, 1,357, 1. Suspensi in cruce exccrabiles erant, XVHI, 544, 2. Eadem die do cruco vulgo deponebantur, *ibid.* At jam in ea computrescunt, 5U, 4.

SUSPICARI, SUSPICAX, SUSPICIO, SUSPICIOSUS. Suspicaces sunt plerumque obnoxii ei vitio, quod in allero imaginantur, VI, 188,2. Suspiciosi in multis errant et delirant, IX, 132, 4, 2. Suspicandum non est sinistro de viris probis, XV, 66, 1. Suspicio mala do proximo mala est, 206, 4. Suspiciones malæ sequuntur ex logomachia haereticorum, XIX, 255,4 (VtdeJuDiciUM temerarium).

SUSPICERE. Suspicero quid proprie sit, V, 49, 2.

SUSTENTARE, SUSTENTATIO. 4® Sustentatio debetur prædicatoribus : undo vocetur merces et stipendium, XV, 273, 2. Sustentatio debetur verbi ministro et Ecclesiæ, non quasi pretium rei, sed quasi stipendium, XVIII, 330, 4. Ea vocatur merces, cur, XIX, 247, 4. *(Vide* Concionator).

Sustentare justum quid sit, VII, 268, 4.

2◊ *Sustentare* pro *expectore* aliquando sumitur, IX, 95, 1.

SUSTINENTIA. Sustinentia spei est patientia ex spe præmii, XIX, 116,4. Sustinenti® fructus qualis, *Job,* 490, 2 (Eido Patientia, Spes).

SUSTINERE. !• *Sustinere Dominum,* quid, *Psalm.* I, 439, 4 ; 155, 2. Sustinentes Dominum in via veritatis et justiti® eum ut Dominum sentient, IX, 184, 2.

2° Sustinere dura patiendo, majus cst quam eadem aggrediendo aliis inferro, V, 545, 4 ; 546, 4.

3° *Sustinere* idem est quod *favere, fovere, tueri,* XV. 188, 1.

SUSURRATIO, SUSURRO. 4* *Quid sit susurra-(io, susurro.* Susurrationes sunt occultæ detractiones, XVIII, 508, 2 : *Timeo enim ne forte cum venero, non quales volo, inveniam vos : et ego inveniar a vobis qualem non vultis : ne forte contentiones, xmulalioncs, animositates, dissensiones, detractiones, susurrationes, inflationes, seditiones sint inter vos.* Susurro est qui occulte detrahendo in aliquem, odium aut dissensionem molitur, IX, 18$. 1 : *Non appelleris susurro, et lingua tua ne capiaris, el confundaris.* Undo dictus, et undo vox formetur, *ibid.* Comparatur furi, ct idem est cum bilingui, 185, 1 : *Super furem enim est confusio el pœnitentia, ct denotatio pessima super bilinguem ; susurratori autem odium, cl inimicitia, et contumelia.* Susurro duplex habet cor et linguam, V, 567, I ; *Verba bilinguis quasi simplicia; el ipsa perveniunt usque ad interiora ventris.* Quomodo susurronum verba videantur simplicia, Vi, 319, 2 • *torba susurronis quasi simplicia, et ipsa perveniunt ad interiora ventris.*

2* *Susurratio gravissimum scelus,* V, 465, 2; 166, 4, 2 : *Sex sunt qux odii Dominus, et septimum detestatur anima ejus : oculos zubltmes, linguam mendacem, manus effundentes innoxium sanguinem, cor machinons cogitationes pessimas, pedes veloces ad currendum in malum, proferentem mendacia, testem fallacem, et eum qui seminat inter fratres discordias.* An sit homicidio gravius, 466, 4, 2. Tollit fraternum amorem, *ibid.* el 2. Civitates, respublicas, collegia evertit, *ibid.,* 2. Est gravior detractione et contumelia. *ibid.* Susurro laborat ut amicitiam dissolvat, V, 511, 2 : *Homo perversus suscitat lites, et verbosus separat principes.* Etut jurgia inter amicos suscitet el foveat, VI, 4511 2 *: Ejice derisorem, el exibit cum eo jurgium, cessabuntque causa el contumelia ;* 318, 2 *: Cum defecerint ligna, extinguclur ignis; et susurrone subtracto jurgia conquiescent.* Susurrones sunl velut carbones, VI, 319.4 : *Sicut carbones ad prunas, et ligna ad ignem, sic homo iracundus suscitat rixas.* Susurronis molimina, V, 511, 4 : Fir tmptiu *fodit malum, et in labiis illius ignis ardescit.* Principes sæpe ad bella concitat, *ibid.,* 2. Ejus verba sunt quasi verbera et vulnera, 566, 2. Ejus odium el noxa, IX, 485, 4. Odii et nox® malignitatem in intima cordis derivat. V, 566, 2. Susurro est latro, XII, 662, 4 : Viri *detractores fuerunt in te ad effundendum sanguinem, et super montes comederunt in te, scelus operati sunl in medio tui.* Susurrones sunt alien® fam® eversores, *Job,* 476, 4 : *Super pupillum irruitis, cl subvertere nitimini amicum vestrum.* Susurrones in communitale sunt vipere ot proditores, XII, 82. 2 : 0UÍS *dabit me insoli/udins diversorium viatorum, el derelinquam populum meum, el recedam ab eis T quia omnes adulteri sunl, catus prxvancatorum.* Susurratio in magnam communitatem pessima csl, IX, 484, 2.

3« Susurronum *pana.* Susurro sæpe perversitatis suæ dat pœnas, VI, 40, 2 : *Falsus testis non erit impunitus; ct qui loquitur mendacia, peribit.* Susurrones sunt e república ejiciendi, 151, - : *Ejice derisorem, et exibit cum eo jurgium, ccs~saluntque causa et contumelia (Vide* Detractio, Detractor, Lingua).

SUSURRUS. Susurrus quid, *Job,* 109, 2.

SUTOR. Sutor Gallus Caligula' imperatori deitatem ambienti quam libero respondent, XII, 595, 2.

SW1BERTUS (S.). S. Swiberti episcopi Verden* sis sanctitas por fulgorem declorata, II, 333. 2. Ejus ortus prodigiosus, XII, 43, 2; 44, 1. S. Swibertus primus I* ft soletnni ritu canonizalus, X, 429, 4.

SYCAM1NUS. Sycaminus arbor : ipsa vox unde formetur, ejus descriptio, XIII, 647, 4.

SYCOMORUS. <• Sycomorus qualis sit arbor, an eadem cum sycamino, XI, 238, 2. Est alia a caprifico, XIII, 617,1,2; XVI, 247,1. Ejus forma, fructus, XI, 238, 2. Ejus fructus duri et amari sunt : hinc ut maturescant et dulcescant, incidi solent. XIII, 617,1. Sycomorus vel sycomorea arbor ficui similis est fructu, moro vero foliis ; dicitur ct ficus fatua, vel ficus Ægyplia, non in solo Ægypto repentur, in Judæa etiam frequens erat : ejus descriptio, *ibid.* Ejus vilitas, 617, 1, 2. Alia vocis hujus derivatio inconcinna, *ibid.,* 2. Uno anno septies fert fructus, *ibid.*

2® Sycomorus symbolico est crux et doctrina Christi, XIII, 617, 2; XVI, 247, 1. Respondet ipsa arbori scientiae boni et mali, XIII, 617, 2. Tropologice docet nos amplecti illa quæ stulta sunt mundo, ut sapiamus Deo, XVI, 247, 2.

SYCOPHANTA. Sycophanta quis proprie sit, undo ea vox primum promanará, VI, 379, 1 ; XX, 299, 2, Quis ejus usus, VI, 159, 1 ; 579, 1.

SYENE. Syeno initium orat Ægypti inter maro Rubrum et Nilum, XII, 726, 2.

SYLLA. Sylla fortunae filius dictus, cur, XI, 749, 2 et seq. Syllæ crudelitas, XIII, 540, 2; 549,2. Sylla dissolutioris animi reprehensus fuit, XX, 258, 1, 2.

SYLLOGISMUS. Syllogismi cornuti quinam dicantur, X, 261, 2.

SYLVESTER (S.) Papa. S. Sylvester cur voluerit dies appellari ferias. X, 170, 1.

SYLVESTER AUX1MANUS (S.). S. Sylvesiri Auximani conversio, vitæ institutum, mors, IX, 345, 2.

SYMBOLA. Symbola, græce est convivium o collatis symbolis conflatum, IX, 285,2; 519, 2; X, 147, 2. Etiam conflictus bellicus, **620, 2.**

SYMBOLUM. 1® *Symbolum pro convivio.* Symbolum quid sit, ct unde dicatur, IX, 285, 2. Symbola epulorum el peccatorum olim erant in usu, ct modo sunt, VI, 196, 2 *(Vide* Symbola).

2® *Symbolum pro figura, allegoria, parabola.* etc. Per symbola veteres sua dogmata tradebant, IX, 209, 1, 2. Symbola Pythagoræ unde sint enala, V, 17, 1. Symbola Pythagoræ theologica, XI, 12, 1. Ethica, *ibid.,* 2. Politica, 83, I, 2. Symbolic! præsertim sunt Zacharias, Daniel, Ezecliicl, XIV, 356, 1. Symbolis cur utantur Prophelæ minores, XIII, 223, 1, 2. Sub symbolis latent mysteria, *Job,* 740, 2. In symbolis quæ adduntur, non omnia rei significata» conveniunt, XIV, 494, 2. Symbolica Scripturam interpretandi ratio quatenus admittenda, XXI, 9, 2.

Symbola quæ ostendant clementia vindictam temperandam, XIV, 21, 1. Symbolum vanitatis ventu*, VII, 45, 2. Amicitis ignis est, 180, 1. Symbola temporis, 129, 1. Symbola deliciarum, quibus nutriuntur pueri et puellæ, sunt unguenta, 239, 1. Symbola mubcæ,338,2 et seq. Symbola libertatis. liboralitatis, servitutis et avaritiae, VII, 335, 2. Symbola resurrectionis mortuorum, XII, 761,1.2.

3® *Symbolum pro fidei professione.* Symbolum ab Apostolis compositum est ante eorum discessum a Jerusalem, ct dispersionem per orbem, XVII, 2,1. Symboli articuli duodecim in duodecim gemmis civitatis cœlestis repræsentantur, XXI, 375, 1,2; 383, 1. Ejus primus articulus in jaspide repræsentatur, 384,2 Secundus in sapphiro, 386,1. Tertius in carbunculo, 388, 1. Quartus in smaragdo, 389, 1. Quintus in sardonycho, 390, 2. Sextus in sardio, 391, 2. Septimus in chrysolitho, 392, 1. Octavus in beryllo, 392, 2. Nonus in topazio, 393, 2. Decimus in chrysopraso, 394, 2. Undecimus in hyacintho, 395, 2 Duodecimus in amothysto, XXI, 396, 2. Symbolum fidei S. Gregorio Thaumaturge a S. Joanne datum magnæ apud Orientales fuit auctoritatis, XVI, 288, 2; 298, 2.

4* *Symbolum pro tessera christianismi.* Symbola tria erant olim catholicæ communicationis, scilicet communicatio pacis, appellatio fraternitatis, et contesseratio hospitalitatis, XIX, 513,1.

SYMMACHUS senator Romanus ct martyr. Symmachus falso apud Theodoricum regem accusatus, martyr occubuit, X, 552, 1.

SYMMACHUS Urbis præfectus. Symmachus Urbis præfeclus a nervosa styli brevitate laudatur, XIII, 218, 1. Symmachi cthnicismum reducere conati castigatio, XI, 708, 2.

SYMMACHUS Bibliorum interpres. Symmachus fuit Ebionila, Christi divinitatem negans, XIV, 260, 2. Bis fuit circumcisus, XVIII, 309,2.

SYMPATHIA. Sympathia quid sit, XX. 322, 1. Sympathia corporis et animæ, XVIII, 28, 2. Sympathia inter consulentem et consultum maxime in consiliis valet, X, 256, 1.

SYMPHONIA. Symphonia quod genus sit intrumenti, XIII, 40,1. Symphonia Ecclesiæ quæ sit, XVI, 212, 2.

SYMPHORIANUS (S.). S. Symphorianus adolescens audiens matrem clamantem martyr efficitur, IV, 532, 1. A matre jussus est cœlum considerare, et cœli intuitu ad martyrium est animatus, I, 61, 2; X, 387, 1.

SYMPHOROSA (S.). S.Symphorosa septem filio) ad martyrium educavit, V, 169,1 ; 508, 2. Eos d maritum Getulium ad martyrium obtulit, XIV 567, 2. S. Symphorosa e capillis suspensa filios ad sui imitationem et martyrii æmulationem incitat, IV, 531, 2. Machabæorum matri similis fuit, *ibid.*

SYMPOSIA. Symposia collatitiis symbolis instrui solita cur damnentur, IX, 523, 1,2. Eorum damna, *ibid.* In iis detractione sæpo peccatur 537, 1. Symposia quare devitanda, VI, 196, 1, 2. Ea ad paupertatem deducunt, 204, 1. In symposiis interlocutores varii sunt, VI, 417, 2 (Eide Convivium, Symbola, Symbolum).

SYMPOS1ARCHES. Symposiarcbes quomodo

ctôârolur ut conviviis, et nd quid4 X, 141, 4.Symposiareba apud voteras cuiquo convivæ suum calicem admetiebatur ot miscebat, XIII, 86, 4 (Ktde MODIMPERATOR).

SYNAGOGA. 4°*Synagoga pro catu fidelium Judxorum.* Primo. *Synagogx* vox significat cœlum, VI, 39, 2. Synagoga vocatur cœtus populi collectus, XV, 335, 2. Synagoga erat cœtus fidelium Judæorum, XVI, 573, 2.

l *Secundo.* Synagogæ initium sub Moso, *Psalm.* I, 85,1. Synagogæ orlus et initia, XIII, 306, 1. Earn b utero et ortu Deus curavit, XI, 564,4. Synagoga tenella quomodo a Deo protecta ct assumpta sit, XII, 605, 1, 2 et seqq. Synagoga Judæorum quomodo initio so Deo sponso suo ornarit el ejus oculis grata fuerit, XII, 25, 1. Quomodo Dei et conjux serva esset, 30,4. Synagoga optima fuit olim Deo vitis, XI, 452, 2. Ejus septem ætates, 564, 4.

Tertio. Synagogæ viri, scripta Mosis por capita et libros digesserunt, XIV, 107, 2 et seq.

Quarto. Synagoga cur vocetur claudicans, XIV, 98, 4. Ipsa sterilis est, XVIII, 558, 2. Per Agarcm denotatur, 559, 4. Apto ficui infrugífera comparatur, XVI, 487, 4. Tamdiu afflicta est, donec Deipara Christum salvatorem Israelis poperit, XIV, 419, 2. Synagoga Christi fuit noverca, Vili, 28, 1. Synagoga Christi halitum exhorruit, *Job,* 406, 2. Quando oa desierit osso Ecclesia Dei, XVI, 500, 4. Ejus mors et ruina tempore Chrisli, XI, 445, 4, 2. Synagogæ in apostolos odium, XXI, 57, 2. Ea an Jezabel appellari possit, *ibid.* In fino mundi conversa Christo credet, VIII, 232, 4.

Quinto. Synagoga est parabolice domus sapienti®, V, 245, 1. Ea Ecclesiam repræsentat *ibid.* Synagogæ bona erant typus bonorum Ecclesiæ, XII, 519, 1. Synagoga mater Ecclesiæ christianæ dicitur eo quod primi Christiani, hoc est apostoli, a Judæis fuere oriundi, VII, 505, 4. Synagoga Judæorum est soror junior Ecclesiæ gentium, Vili, 227, 1 (Vide Israël, Hebræi, Judæi).

2° *Synagoga pro loco ubi Judxi conveniebant eralionis el legis audiendx causa.* Synagoga vocabatur locus orationis el legis audiendæ, XVI, 573, 2. Synagogam habebant Judæi loco templi in urbibus majoribus, IV, 328, 2. Tales erant in singulis urbibus Judææ, ot Hierosolymi plurimæ, XVI,573, 2; XVII, 105, 2. Hœ Synagogæ habitantibus extra Jerosolymam erant instar templi, IV, 355, 2. Synagogæ Judaic® qui» ordo in consessu, XVIII. 396, 4.

SYNAXIS. In synaxibus quem ritum el ordinem servarint primi Christiani, XVII, 105, 2; XX, 99, 2. Synaxis post cœnam vulgarem sumebatur olim in mullis Ecclesiis, XVIII, 358,1. Post sanctam Synaxim aliquid Deo offerendum, et aliquid a Chrislo vicissim petendum, X, 217, 2. Post sacram Synaxim statim balnea adeuntes carpuntur, XIII, 482, < (Vida Communio, Euchar istia).

SYNDERESIS. Synderesisest stimulus coniclcnti® jugiter admonens, IX, 159,2 et seq. *(Vide* Conscienti*).

SYNESIUS. Synesius fuit judex causarum saecularium. licet episcopus, XVIII, 292, 2.

SYNODUS. Synodus magna, cui præfuit Daniel, quando a Judæis celebrata fuit, II, 245, 1.

SYNOPSIS. Synopsis Dorolhei do Vitis prophetarum est plena fabulis, XIII, 232, 1.

SYNT1CHE. Syntiche mulier rem Christianam Philippis promovebat, XIX, 58, 2.

SYRACUSA. Syracusæ urbs describitur, XVII, 438, 2.

SYRI. 4® *Syrorum usus.* Primo. *Usus religiosi.* Deum vocant gigantem sæculorum, XIII, 590. 2. Syrorum Deus erat Hercules Tyrius, IV, 515, 1. Syrorum dea Astarte sive Venus, 513, 2.

Secundo. *Usus profani.* Syri piscibus abstinent, cur, IV, 553, 4. Columbis pro veredariis utuntur, cur, XIII, 384, 1. Habent in domibus solaria ct pavimenta in quibus ambulant, et in æslate dormiunt, XII, 156, 2. Quomodo solerent proditores sacrilegos et scelestos plectere, IV, 556, 1. Syri gaudent parabolis, proverbiis et similitudinibus, X, 494, 2; XV, 28, 4; XVI, 469, 2; XVIII, 269,2. Hebræum *Schin* sæpo in *Thau* commutant, XV, 434, 4.

2° *Syrorum mores.* Syri olim ob morum mollitiem malo audiebant, XIII, 642, 4. Eorum virgines ante idola so prostituebant, XVIII, 54,1.

3° *Syrorum ad historiam qux pertinent.* Syro inter et Israelitas cur perpetua fuere bella, XIII, 540, 4. Syri quam graviter Israelem sub Joachai attriverint, 572, 4, 2.

SYRIA. Syria unde Aram hebraico, id est Armenia vocata, 1, 265, 2. Est multiplex et longo laleque patebat, *ibid.* Prius ab Aram filio Sem vocata est Aram, deinde a Cyrenensibus ex Kir, urbe et regione Assyriae, eo translatis et venientibus Kyria, indequo euphoniæ causa Syria, XIII, 641,4. Syriæ pars vel appendix est Judæa, IV, 232, 4. Syriæ stricto sumptæ caput est Damascus : quas provincias complectebatur, 322, i. Olim horiis abundabat, XIII, 646, 4. Columbas habebat quæ etiam per centum milliaria a nido suo abductæ, eodem redeunt, XIII, 384, 4.

Syriæ reges aliquando templum Hierosolymitanum donis venerati sunt, ot sumptus ad sacrificia suppeditarunt, XIII, 159, 4. Syriæ reges ab Alexandro Magno mortuo recensentur, et anni regni uniuscujusque, 449, 4. Syriæ reges singulis uxoribus suis quomodo civitates attribueront, IV, 516,4.

SYRIACUS, SYRIUS. I. Striaca lingua. — Syriaca lingua est semi liebræa el Chaldæa,IX, 21, 2 et seq. Etiam dicta est Hierosolymitana, X, 572, 2. Syriaca lingua successu temporum non nihil variata est, XV, 628, I. Plerique libri Syrorum versi sunt in Arabicum, IX, 47,2.

n. STRIACA VERSIO, VEL SîRUS TEXTUS BIDLIObum.—Syriaca versio Veteris Testamenti et Novi a quibus facta sit, IX, 22, 2. Hæc magno in honoro apud Orientales habetur, *ibid.* Sed videtur ea recontior, *ibid,* et 2. Syria versioBibiiorum quae modo exlat ex Græco Septuaginta non ex Hebræo translata videtur, HI, 108, 2; V, 7, 2.

Syrus interpres *Ecclesiasticum* ex hebræo transtulisse videtur, X, 527, 2. Syriacus textus *Ecclesiastici* an sit autographus, 21, 2 et seq. *(Vide* Ecclesiasticus).

Syriaca versione totius Novi Testamenti utuntur Christiani Thoinæi, Babylonii, Abyssini, XVIII. 20. Quis ejus auctor, qua aitate formata, cujus auctoritatis sit, XVIII, 20; 349, i.

Syrus textus Malthæi ut et totius reliqui Teslamenti, ex Græco tsl traductus, XV, 13, 2; 49, i, Ejus interpres non est S. Marcus : favet catholicis contra hæreticos, 50, 1. Hic sæpogræcizal, 327J. Versio S. Malthæi est autographa, 50, 1.

Syriaca S. Marci versio non est authentica, XY 667, 1.

Syriacus textus *Epistolæ ad Ilebrxos* non est autographum Pauli.

Syriace etiam existât *Epistola secunda S. Petri.*

Syriaca versio in *Apocalypsi* desideratur, ea exstat tamen in bibliotheca Vaticana, XXI, 13, 2.

SYROPH.-ENISSA. Syrophænissa mulier und< dicta sit, XV, 355, 1.

SYRTES. Syrtes el syrlis quid sip*, in man, XVII, 429, i.

TAAM. *Taam* idem est quod *sapor gustus,* IV, 214, 2.

TABEEL. Tabeel fuit de stirpe regum, XI, 188, 1.

TABELLA. Tabella pacis osculo in Ecclesia successit, XVIII, 512, 2. Tabello) olim communicaturis apponebantur, 370, 1.

TABELLARII. Tabellarii vicem præbent columbi1 : quod exemplis probatur, XIII, 439,1, 2.

TABENNES1OTÆ. Tabennesiotæ virgines crinem tondebant, XVIII, 353, 2 ct seq.

TABERNA. Taberna meritoria Romæ quis locus sit, X, 16, 1.

TABERNARII. Tabernarii non sunt immunes a peccatis labiorum, X, 17, 1.

TABERNACULUM. I. Tabernaculum pro tentorio vel domo : ;1» Tabernaculi a domo differentia, *Job.* 597, 1. Tabernacula sunt domus mobiles, eæquo proprie justorum, V, 416, 2. Tabernaculum in Scriptura capitur pro quavis domo, XIV, 506, 1. Tabernacula tria in monte Tabor cur S. Petrus fleri peteret, XV, 387, 1, 2.

2’ Tabernaculum in urbe aliqua ponere est eam bello capere, XIII, 162,1. Tabernaculo comparatur ætas ot vita hominum, XI, 188, 1. Tabernaculum est symbolum corporis, XX, 425, 2 et seq. Tabernaculum impiorum peril, *Job,* 217, 2.

!• Tabernaculorum festum (Fide Festa Judaica).

II. Tabernaculum Mosvicum. 1« Tabernaculi nomina quæ sint hebraico, et eorum ratio, I, 706, 2. Tabernaculum Mosaicuni in Scripturis tripliciter, alias quadruplicilcr accipitur, I, 672, 2 ; II, 7, 1; 107, 1. Ejus introitus describitur, I, 672, 1. Eo perfecto, quæ ot quam ingentia dona oblata a principibus populi, et per Moysen immolata, II, 225, 1. Partium ejus longitudo, latitudo, et altitudo, I, 655, 1. Ejus divisio, *ibid.* Facium erat utrumque ex viginti tabulis setim inauratis, *ibid.* Quid hoc allegorico significet, 635, 2. Quatuor velis undiquo tegebatur, et erat obscurum, 655, 1. Ante so atrium habebat, *ibid,,* 2. Erat atrium hoc duplex, primum laicorum, alterum sacerdotum, I, 655, 2 ; 668, 2 ; II, 7, 1. Tabernaculi primi descriptio, XIX, 431, 2 ; 433, 2. Ejus materia, ornatus, eorumquo significatio, 431, 2 elseqq. Tabernaculi partes et vasa, Vili, 490, 1. Quænam in priori parto tabernaculi fuerint, I, 655, 2 ; 668, 2. Quænam fuerit potissima ot sanctissima pars tabernaculi, 655, 2. In priorem ejus partem intrabant quotidie sacerdotes, in interiorem solus pontifex semel in anno, *ibid.* Do sagis cilicinis, ol quatuor operimentis tabernaculi, 659, 1, 2. Hæc operimenta quomodo tabernaculum operuerint, *ibid.* Quid hæc mystico significent, *ibid.* Tabernaculum lectum erat pellibus ianthinis, eratquo quadrangulum, XII, 608, 2. Tabernaculum eral templum mobile, I, 657, 2. Erat Dei templum mobile, ot domus Dei habitantis cum Ilebræis per desertum, XI, 641, i' XVUI, 461,2; XIX, 431,2. Tabernaculum arca cur domus Dei, el locus habitationis gloriæ ejus. *Psalm.* I, 147, 2.

Velis suis Deum esso Hobræorum umbraculum denotabat, XIX, 431, 2. Cortinis tabernaculi Cherubim erant intoxti, I, 657, 2. De veli quod orat m tabernaculo conditione, latitudine, expansione, etc., 658, 1 et seq. Do dispositione sagorum cilicinorum in eo, 658, 2. Quid tropologico cortina.1 ol velum significent, 659, 1. Tabulæ ejus qualos el quanlæ fuerint, 660, 1. Quid allegorico significent, *ibid.* Quot fuerint numero, 661, 1. Quid anagogica significent, *ibid.,* 2. Tabernaculi Voclos, 661, I.

Quid h® myslico significent, *ibid.* Do velo dividente Sanctum a Sánelo sanctorum, *ibid., i.* Mystico fidem significabat, *ibid.* Et Christi humanitatem, *ibid.* Secundi veli sancti oppansi descriptio, 663, 2. Ad tabernacula construclionem quam ingens summa fuerit expensa, 758, i, Quanto tempore in ejus constructione laboratum, 761, 1. Do ejus architectis, 719, 1 et seq. Quid significent, *ibid.,* 1. Quomodo id Deus fieri sibi per Moyscn jusserit. 760, 1, 2. Quatuor ejus colores et materi® quid symbolice significarent, 634, 1. 2. Atrii tabernaculi descriptio, 668, 1, 2. Ambiebat tabernaculum, *ibid.* Erat sub dio, *ibid,* et 2. Atrium undo dicatur, *ibid.,* 2. Sua etiam vela habebat, *ibid.* Atrii longitudo, latitudo cl altitudo, *ibid.* Erat quasi templum populi, *ibid.* Immundi illud ingredi non poterant, *ibid.* Ejus column® erant soxaginta, 670, 1. Quid h® column® tropologico significent, *ibid.,* 2. Tabernaculum sanguinis aspersione sacratum est, XIX, 446, 2.

2° Tabernaculi Moysis symbolica adaptatio, XIV, 399, 1. Tabernaculum Mosis in deserlo erat typus Ecclesiæ militantis et fidelium Christi, I, 656, < ; XIII, 643, 1 ; XVIII, 461,1 ; XIX, 425, 2; 432, 4; 440, 1 ; *Psalm.* I, 162, in *Iitui.* Allegorico corpus Christi significat, XIX, 432, 1. Item mundum, 431,1. Item animam sanciam, XVUI, 461,2. Sæculi præsentis figura erat, XX, 434, 2. Tabernaculi atrium incipientes significat, I, 655, 2 ; 669, 1. Sanctum perfectiores designat, 656, 1. Alii per hoc statum Religionis intelligunt, *ibid.* Sanctum sanctorum cœlum significat, *ibid,* et seq. Qu® do tabernaculo dicuntur, proportionalitcr oniro® sanet® accommodantur, 656, 2.

3° Tabernaculi depositio in monte Nebo per Jeremiam facta, IV, 504,1, 2. An sub Nehemia cum igne sacro fuerit repertum, 504, 2; 505, 1, 2.

III. Tabebnaculum Davidis allegoiuce sumptum. — Tabernaculum Davidis quod suscitandum promittit Amos, proprio non significat Ecclesiam, sed regnum Davidis, id est, domum ejus regiam ct thronum regium, XIII, 642, 2. Cur yocelur tabernaculum, 643, i. Tabernaculum Davidis quando reædilicatum sit, XVH, 301, 2.

TABES. P Tabos corporis deficiente medulla ossium oritur, X, <0, 2.

2« Tabes tyrannorum et bæresiarcharum, XIV, 538, 2.

TABITHA. *Tabitha* vox quid sonet, ot undo dorivetur, XVII, 225, 1. Tabitha mulierosi aS. Potro ad vitam revocata, dein do sua salute certa fuit, 226, 2. In statu grati® decesserat, *ibid.*

TABOR. Tabor mons quis sit, est mons in modio Galdææ campo omni ex parlo mira æquaiilate rotundus; o¡us descriptio, XIII, 352, 1 ; XX, 431,2 el seqq. In monte Tabor transfiguratus est Dominus, XV, 381, 1. Fuit peregrinatione fidelium celebris, *ibid.,* 2. Cur hunc montem potissimum Christus elegerit, *ibid.* Ejus altitudo, amoenitas, elymon, *ibid,* el seqq. Mons Tabor cur dicalur tus, XX, 431, 2 el seqq.

TABULA. !• In tabulis ligneis, maxime buxtf» ante usum chart® olim scribebatur, V, 75, i . XIV, 224, 1. lisque vel nudis vel ceri obdtrtU *ibid.*

2* Tabui® legis Mosaic® erant script® ex atraque parte, I, 726, 1. Duæ labui® legis duo praeceplа charitalis, prima Dei, secunda proximi continn bat, I, 720. 2. Tabui® legis quas Moses a D o acceperat, lucis radios longo ejaculabantur. XIV, 250, 2. Ob tabulas legis fractas jejunium indictum fuit, I, 726, 1. Tabui® legis an sol® in arca essent, XIX, 434,1, 2 (Wcto Lex).

3* Tabula genealogi® Christi e Matthæo et Luca, XVI, 96. 1, 2 *[Vide* Genealogia, Je-us Çhbistus).

TABULATA. Tabulatis templi mystice significantur 1res vivendi distincliones, conjugatorum, prælatorum, contemplantium, eæque singulæ adaptantur, XII, 808, 2 el seq.

TACERE. Tacere sapienter et opportuno quid sil, IX, 547, 2 : *Est tacens qui invenitur sapiens : et est odibilis, qui procax est ad loquendum. Est tacens non habens sensum loquclx : et est tacens, sciens tempus aptum;* 548, 1 : *Homo sapiens tacebit usque ad tempus : lascivus autem el imprudens non servabunt tempus.* Tacendum non est, cum loqui satius est, 164, 2 : *Ne retineas verbum* tn *tempore salutis. Non abscondas sapientiam tuam in decore suo.* Tacet imprudenter qui loqui aliis debet, XX, 140, 2 et seq. Alioqui lacere satius quam loqui citra fructum, IX, 544, I : £i(*correptio mendax in ira contumeliosi : et est judicium, quod non probatur esse bonum : el tacens, el ipse est prudens.* Tacens esi prudens, 547, 1. Tacere et audire docet sapientiam, XX, 73, I et seqq. ; 74, I ; Stf *autem omnis homo veloJ ad audiendum, tardus autem ad loquendum.* Tacendo audienda musica et sermones eruditi, X, 152, 1 : *Sicut in fabricatione auri signum est smaragdi, sic numerus musicorum injucundo el moderato [Vide* Lìngua, Silentium).

Tacere capitur interdum pro quiescere, XI, 726, 2. Item pro *pavere,* 176, i,

TACITURNITAS, TACITURNUS, !• *Taciturnitas bona et laudabilis.* Taciturni doctrina rara esi, V, 554, I : *moderatur sermones suos, doctus el prudens esi; el pretiosi spirilus vir eruditus.* Cur ejus spirilus dicatur pretiosus, 554, 2. Ipse videtur mulus, VI, 487, I : *Aperi os tuum muto, el causis omnium filiorum qui pertranseunl.* Taci tunritas est homini stulto pro sapientia, V, 556, 2 *Stultus quoque, si tacuerit, sapiens reputabitur etsi compresserit labia sua, intelligent.* Taciturnitas pudoris est comes, X, 13, 1. Taciturnitas est patienti® sepulcrum, XII, 395, 2 ; *Sedebit solitarius, et tac*rtU, quia levavit super se, Ponet in pulvere o: suum, si forte sil spes.* Taciturnità» consiliarios decet, XXJ, 101, 1.

2« Taciturnitas vitiosa quæ sil, IX, 407, 1,2: *Beatus vir qui non est lapsus verbo ex ore suo, el non esi stimulatus in tristitia delicii.* Taciturnitas Isaiæ in increpando Ozia rege, XI, 176, 2 : *Et dixi: Vx mihi, quia lacui, quia vir pollutus labiis ego sum, et in medio populi polluta labia habentis ego habito (Fide Lingua,* Tacere, Silentium).

TACITUS. Taciti historici mendacium do Judæorum nomine, et abstinentia a suilla, I, 537, 2.

TACTUS. P Tactus est visu solidior, XVI, 280, 2 ; 281. 2 : *Videte manus meas el pedes, quia ego ipse sum; Palpate et videte quia spiritus carnem et ossa non habet, sicut me videtis habere.* Tactus in capite maxime viget, XV, 610, 1,2.

2° Tactus Christi quam salutifer et efficax, XV, 220, 1 : *Et extendens Jesus manum, tetigit cum* (Jesum), *dicens: Volo, inundare;* XVI, 189, 1, 2 : *Quam* (mulierem) *cum videret Jesus, vocavit eam ad se, el ait illi : Mulier, dimissa es ab infirmitate tua. Et imposuit illi manus, et confcstim erecta est, el glorificabat Deum.* Omnes morbidos sanabat, XV, 348, 1, 2: *Cum cognovissent eum viri loci illius, miserunt in universam regionem illam, el obtulerunt ei omnes male habentes, ct rogabant eum ut vel fimbriam vestimenti ejus tangerent. El quicumque tetigerunt, salvi facti sunt (Vide Jrsus* Christus).

3° Tactus multarum rerum Judæis olim prohibitus erat, XV, 349, 2. Tactus mulieris quam sit noxius, V, 1Î7, 1; 193,1. Est illecebrosus et venenatus, IX, 285, 1 : *Cum aliena muliere non sedeas omnino, nee accumbascum ea super cubitum;* XVIII, 299, 2 : *De quibus autem scripsistis mihi : Donum est homini mulierem non tangere.* Tactus mulieris maximo periculosus, *Job,* 615,2: *Ignis est enim usque ad perditionem devorans, et omnia eradicans genimina.* Est lepræ similis, 616, 1. Tactus inhonestos philosophi veteres permisere, XVIII, 550, 2 et seq.

TÆDA. Tædæ accensæ sponsis præferebantur, VI, 82, 1. 2; X, 14, 1 ; XXI, 335, 2. Hinc læda capitur interdum pro nuptiis, *ibid.* Tædas accensas tradebant cursores in stadio proximo sequenti ' VI, 70, I.

TÆDIUM. Tædium quo afficiuntur sapientes, VU, 118, 1,2; *Idcirco txduil me vitx mes, videntem mala universa esse sub sole, el cuncta va* nilalcm et afflictionem spiritus.* Tædium vitæ fuit in aliquibus sanctis, XVIII, 422, 1 : *Non enim volumus ignorare vos, fratres, de tribulatione nostra, qux facta est in Asia, quoniam supra mo* dum gravati sumus supra virtutem, ita ul txdcret nos etiam vivere.* Tædium in rebus spiritualibus quo pacto curandum, VI, 336, 1 : *Anima saturata calcabit favum, el anima esuriens etiam amarum pro dulci sumet.*

TAICOSAMA. Taicosama, Japoni® '•pgulus, multos martyres in crucem egit, XVIH, 535 1.

TALENTUM. *{• Talentum pro valore nummaria.* Talenti hebræi valor, I 756, 2; IIT, 637, 2. Talentum atticum et hebræum quanti sint pretii, IX, 46, 1; XV, 413,2; 529, 1, 2; XVI, 251, 2; XXI, 303, 2. Talenti attici ct hebræi differentia, XXI, 303, 2. Talenta centum auri, si attica, faciunt sexcenta millia aureorum; si hebræa, duplo amplius, IV, 480,1. Talentum hebræum tria millia siclorum continebat, I, 756, 2. Talentum duplex an habuerint Hebræi, *ibid.* Talentum auri et argenti quot aureos contineat, XIV, 342, 2 et seq. Talentum auri valebat duodecim millibus coronatorum Francicorum, I, 757, 1. Talentum argenti tribus millibus florenorum, *ibid.* Talentum auri quot libros auri continebat, *ibid.* Talentorum decoro millium valor, IV, 374, 1.

Talentis duobus emit Giezi agros et vineas, I, 757, 1.

2° *Talentum symbolice sumptum.* Talentum plumbi apud Zachariam amphoram occludens symbolice gravitatem culpæ et pœnæ notat, XIV, 418, 2. Item gravem rigidamque Dei sententiam, quæ Judæis pœnam culpæ adaequatam commonsurabat, item diuturnitatem supplicii et exilii, ct exsecrationis Judæorum, *ibid.* Quid tropologice ot anagogice significet, 421, 1.

3° *Talentum pro donis a Deo acceptis.* Talentis a Deo acceptis quisque uti debel, IX, 559, 2: *Sa* pienlia absconsa, el thesaurus invisus: qux utilitas in utrisque?* In aliorum usum depromenda sunl, X, 100, 1 : *Bona abscondita in ore clauso, quasi appositiones epularum circumpositas sepulcro.*

TALIO. Talionis lex quæ sit, VI, 80,1. Talionis lex est justa, I, 613, 1 ; XV, 171, 1. Est æquissima. et quidem in omni juro, XII, 557, 1 2 ; 83, 1 ; 194, 2. Ea gaudent homines, VI, 236, 1, 2. Ei Christus opponit iujuriæ tolerantiam, XV, 17!, 2.

Talionis pœnæ exempla, III, 114, 2; 115, 1. Talionis pœna punitus Jason Oniæ frater, IV, 516,1. Et Menelaus pseudopontifex, 556, 2. Item Tryphon rex Syriæ, 491, 1.

TALMUD, TALMUDICI. Talmud post tempora Christi conscriptum fuit, VI, 244, 2. Talmud Judæorum videtur cento fabularum, XIV, 309,2. Talmudicorum fabulæ de piscibus, mare et femina» et bove mactandis in adventu Messi©, IV, 262, 2.

TALPA. 1° Talpæ an oculis suis videant, XX, 419,1. Acuto audiunt, *ibid.* Eorum sub terra vita, XX, 419, 2.

2° Talpæ dicuntur idola et homines terreni, XI, 130, 1.

TALPIIJOTH. *Talpiijolh quid,* VII, 48,1.

TAMBERLANES seu TAMERLANES. Tamerlanes fuit Dei flagellum, IV, 421, 2. Damasci tres turres o mortuorum craniis construxit, XII, 12,2. Tambcrlanes tricolor tentorium habebat, cur, XXI, 141.1; 172, 2. Tamberlanes Bajazetcm, Turcarum imperatorem, quam viliter habuerit, eo pro scabello

utebatur, dum equum conscenderet, XII, 369, 1 ; XIII, 420, 1; XV, 486, 1; XVII, 101, 2. Cur Bajazelum ferre® cave® incluserit, III, 115. 2.

TAMEN. *Tamen* pro *imo* interdum sumit Aposlolus, XVIII, 27, I.

TAMMUS. Tammus Hebræis erat quartus mensis, respondens partim junio, partim julio nostro, XIV, 446, 1.

TAMMUZ cur dicatur Adonis, 561,2. Tammuz, id est Adonis, idolum Alexandri® erat, XIV, 491,1.

TANAQUIL. Tanaquil regina eadem cum Caia Cæcilia, VI, 495, 2.

TANGERE. Cur se tangi a Magdalene Dominus non permiserit, XVI, 628,1 et seqq. *(Vide* Maria Magdalena).

TANIS. Tanis Ægypti urbs, ct unde dicta, II, 259, 1 ; XII, 721, 2. Erat metropolis Ægypti et regia Pharaonis, ubi Moses cum eo disceptavit, XI, 317, 2 ; 318, 1 ; 412, 2. A Tani dicti sunt gigantes Titanes, XII, 721, 2.

TANNIN. *Tannin* quid significet, *Job,* 190, 2.

TANNIUM. *Tannium* dracones vel inania ot terrifica monstra significat, IV, 354, 2.

TANQUAM. *Tanquam* in Scriptura sæpe veritatem rei significat, non similitudinem, XVII, 82, 4.

TANTALUS. Tantalus dictus quasi TaXávrafov, XX, 196, 2 et seq. Tantalus apud inferos medios inter aquas sitiens symbolum est avarorum, IX, 350, 2. Imago est divitis avari, X. 101, 2. Tantali fons apud Judas quis esset, V, 251, 1,2.

TAPES. Tapetum usus quis esset apud veteres, XII, 700, 1. Tapetes varias continent figuras, V, 191, 1. Tapetes Belgici commendantur. 608, 2.

TAPHNIS. Taphnis erat metropolis Ægypti, et regia Pharaonis, XII, 281, 1.

TAPROBANICA. Taprobanica herba qualis, *Job,* 86, 1.

TARACA. Taraca, Ælhiopiæ rex, misit Judæis suppetias, XI, 310, 1 ; 311, 2.

TARANTULA. Tarantulae morsus sola musica curabilis, III, 369, 1. Taranlularum venenum salando, sudandoque excutitur, XXI, 129, 2.

TARD1LOQUENTIA. Tardiloquentia commendatur, IX, 170, 1 *(Vide* Lingua, Silentium, Tacere).

TARDITAS, TARDUS. Tardus quis dicatur, IX, 577, 1. Tarditas tarditate punilur, Vili, 109,2: *Manus mex stillaverunt myrrham, et digiti mei inyrrha probatissima. Pessulum ostii mei aperui dilecto meo, at ille declinaverat, atque transierat.* Tarde respondentis Christo pœna, Vili, 100, 2.

Tarditatem supplicii Deus gravitate compensat, XVIII. 57, 2.

Tarditas loquendi (Eide Silentium, Tacere).

TARGUM. Targuin in Prophetas auctor fuit Rabbi Jonathan), al Targum *Penla cuchi* auctor fertur Rabbi Aquila, cæterorum Rabbi Joseph cascus. XIII, 222, 2.

TARQUINIUS PRISCUS. Tarquinio Prisco, quinta Romanorum regio regnum portendit aquila, XII, 624, 2. Ejus in ¡edificando insania, <72, 2.

TARQUINIUS SUPERBUS. Tarquinius Superbus, septimus et ultimus Romanorum rex, quo astu Gabinos sibi subegerit. IV, 3 1. Capita Gabinorum do medio tollenda, quo facto ostenderit, XIII, 600, 1. Tarquinius Superbus quo anno Urbe a Romanis pulsus, XIV, 367, 1.

TARSENSIS. Tarsenses et Cilices a quo originem traxerint, I, 166, 1. Tarsenses jus civitatis Roman® adepti sunt a Julio Cæsare et Augusto, XVIII, 1, 1. Et quare : erant litteris dediti, *ibid.* et 2.

TARS1LLA (S.). S. Tarsili® felix ex hac vita decessus, II, 321, 2 et seq. A S. Felice ad cœlum est invitata, XXI, 414, I. Moriens Christum sibi apparentem vidit, et ab illo in cœlum recepta est, VI, 518, 1; XVII, 185, 2.

TARSUS. Tarsus urbs Cilici® unde dicta, II, 259, 1 ; XVII. 215, 2 ; 385, 1, 2. Abundabat navibus; ejus celebritas, XVII, 215, 2; 385, 1. Unde jus civitatis Roman® acceperit, 391, 1. Est patria S. Pauli, 215, 2. Tarsus et Mallus Cilici® civitates Antiocho rebellant, IV, 516, 1.

TARTARI. TARTARIA. Tartaria nanorum est ftrax, XII, 695. 1. Tartari suos principes Gog vocant, 765, 2. In siti sanguinem equinum potant, XVII, 302, 2. Tartari nonnulli cur infantes suos lacte earum alant, V, 36, 1. Tartari an futuri sint Gog et Magog, XXI, 146, 1 ; 357, 1.

TARTARUS. Tartarus vox unde deducatur, XX, 445, 1. Tartarus oil® assimilalur, XII, 675.2.

TARTESSUS. Tartessus est colonia Tyriorum dicta Erylhria, XI, 350, 1 ; XII, 694, 2. Tartessum in Hispania an Jonas fugere voluerit, dum in Tharsis fugere velle dicitur, XIV, 29, 2.

TATIANUS. Tatianus Encratitarum auctor fuit, X, 136, 2; XIX, 224, 2.

TAU. *Tau* signum quale sit. XII. 566, 2. Est figura crucis, 567, 1. *Tau* pectori Serapidis apud Ægyptios inscribebatur, *ibid. Tau* Græcis et Lanis symbolum vit® erat, *ibid.* Eo cur signentur salvandi, *ibid, et* 2. Quomodo Christum repraesentet. *ibid.* Quid hebraico significet, *ibid.*

TAURUS. <• Taurus quam sit furibundus et animosus, IX, <89, 1. Taurorum pastio separata et pugna, *ibid.,* 2. Eorum effusa libido, *ibid.,* 1. Sunt effrenes et impetuosi, *ibid.,* 2. Taurus quo pacto a lanionibus decipiatur, V, 196, 1.

2* Taurus est symbolum regia. IX. 189. 1. Tauri tyrannorum symbolum, XVIII, 407, 2. Tauri et agni Jerusalem qui sint, XI, 420, 1. Tauri in parabola cœnæ nuptialis quid representen!, XV, 474, 2.

TAX1LES. Taxiles qua arte Alexandrum sibi conciliant, 1, J20, 1.

TAXÜS. Taxus arbor venenata est, XII, 4Of» 2. An a taxo formetur et dicatur toxicum, <02, 1. Undo ea sil venenata, ïMrf.

TECTUM. Tecta synccdochico domum significant. VI, f03, 2 Tecta in Palaestina sunt plana, non *culminala,* leviter tamen declivia, cur,II,478,1; VI. *103.* 2; 156, 2; XV, 272, 2; 505,2; XVII, 233,1,2. Tecta domorum in Judæa et Syria etiamnum planasunl, VI, 103, 2; XIV, 274, 2.

TECUA. Tecua fuit academia Chananææ, XII, 442, 1. Fuit in tribu Juda et Benjamin, sita in monte, 58, 2. Cur in ea clangi buccina jubeat Jeremías, *ibid.* Ejus situs ct munitio, *ibid.*

TEGERE. Tegi quomodo peccata dicantur, XVIII, 82, 1, 2. Tegere peccata quomodo dicatur chantas, XX, 357, 2 et seq. (Fide Coaritas, Peccata).

TEGLATPHALASAR. Teglalphalasar igni omnia invadenti comparatur, XIII, 611, 2. Quas tribus in Assyriam captivas abduxerit, *ibid.* Quando Syriam vaslarit, et Syros exciderit XI, 305, 2; 512, 2.

TELA. 1° Telae pretiosissimae in Ægypto confici solii b, XI. 317, 1.

2® Tela vitæ, XI. 479, 1. Telas aranearum sibi texit quilibet per fraudes ditescere cupiens, XIII, 394. I

TELMUS (S.). S. Telmus est nautarum patronus. \ \ II. 438, 2.

TELONARIUS. Telonarii nimia vectigalia non exigant, \ i. *;6, 2.

TELONIüM. 1® Telonium est locus in quo vectigal solvitur, XV, 242, 2.

2® Telonia animæ o corpore migrantis quot sint, VII, 377 1,2.

TELUM, !• Tela etiam rhpmphææ vocantur, X, 468, i.

2* Tela ignea diaboli quæ sint, XVIII, 682, L

TEMERITAS, TEMERARIUS. Temeritas in calore consistit, X, 159, 2. Temeritas latet sub titulo fortitudinis. Vili, 245, 2. Temerarii sæpe in operibus suis impingunt, X, 160, t. Temerarius in mulla corruet pericula, VI, 387, 2 ct seq.

Temeraria suspicio quam perniciosa sit, XH, 260. 2 (Tide Jcdilium temkradium, Suspicio).

TEMPERANTIA. Temperantiae definitio, XVIII, 205, 1. Temperantia in mensa servanda est, X, |20, 1 Temperantia ad quid prosit, XIII, 12,2. Temperans semper est hilaris, X, 109, 2. Temperantia optima est mater venustatis, XII, 411, 1. Temperantia acuit ingenium, V, 89, 1; VI, 45, 1. Mater est sanitatis, sanctitatis, sapienliæ , VI, 372, I. Temperantia convivis, atque conjugibus præserlim, dum generationi vacant, commendatur, IV, 300, 2. Eòi virtus feminarum, 343, 1. Do ebrietate triumphavit in Judith, 352. 2. Tornpecanliæ ODôervatæ exempla, 523, i. 2. Temperantia priscorum Persarum, item Cyri et Augusti, 362, 1. Uodie apud nonnullos in plus quam porcinam ingluviem abiit, 363, 1, 2. Temperantia por animai succinctum lumbos denotatur,VI, 468, 2 (Eide Gibus, Convivium. Ebrietas, Sobrietas, Vinum).

TEMPERAMENTUM. Temperamentum virtulum per citharas denotatur, mons est cilharædus XXI, 127, 2.

TEMPERARE. Temperaro tria significat; sic triplicer Deus sortes temperat, V, 518, 1, 2 (1'tde Sors).

TEMPESTAS. <• Tempestatis descriptio, V, 314, 2. Tempestatis marin» hypotyposis, XVII, 429, 2. Tempestas ingens maris facta in Britannia tempore Christi, XIV, 334, 1. Tempestatem excitavit Christus cum transfretaret, et cur, XV, 234. i.

2« Tempestas passionis Christi varia significat, *Psalm.* I, 443, 1.

3® Tempestas in visione prima Ezechielis cur Deo tribuatur, XII. 497, 2. Tempestas est symbolum horrendi prælii, conflictus, stragis, supplicii, vindicta XIV, 285. 1.

TEMPESTIVUS. Tempestivus imber quis in Palæslina sit, XIII, 367, i; 504, 1 *(Vide* Imber, Pluvia).

TEMPLUM. Templi vocabulum undo derivetur, I, 636, 1 ; XII, 825, 1 ; XVIII, 462, 1.

I. Templum Judæorum. — Ia *Templum Salomonicum.* Primo. *Ob quam rationem a Salomone potius quam ab aliis ædificalum. Templum* ædificaro vovit David, III, 461, 1. Id votum placuit quoad rem, non quoad personam, 462, 1. Quaro David illud ædificaro prohibitus fuit, *ibid.* Templi idea a Deo Davidi data et explicata, IV, 138, 2. Cur Salomon tcmplus jussus ædificaro, III, 462, 1. Illud a Salomone erectum csl Deo victori ob eximias victorias quas ejus pater David Dei ope de hostibus reportaverat, XII, 813, 1.2. Quo fine fuerit ædificatum, III, 558, 1 ; 596, 1. Numerus operariorum templi, 570, i.

Secundo. *Idea templi ejusque descriplioì* III, 572. 1, 2: XVII, 118, 1; XXI, 189, 2. Templum Salomonis duplex, imo triplex erat, XI, 168, 2-XII, 66, 1. Templi Salomonis 1res partes descriptæ, I, 655, 2; III, 580,2, XXI, 222, 1. Templum proprie tantum duas continuas paries habebat, ante se habebat porticum, et cur hæc porticus ei addita, XIII, 500, 1. Ejus paries explanantur, *ibid.* Templi nomino aliquando vocatur atrium laicorum, XVII, 384, 2. Porlicus atrii templi Salomonis septem præciso columnas habebant, V, 245, 2. Atria templi, III, 572, 1, 2. Erant tria atria templi, III, 581, 1. Exedræ, gazophylacia, pastophoria sunt idem, *ibid.,* 2. Templi mensura^ 572, 2. An habuerit formam leonis, XI, 404, i.

Tcriio. *Qua ratione ædificatum fuerit.* Templi ædificatio septem annis et septem mensibus duravit, 111, 574, 1 ; 581, 2. In monto Moria in tribu B»»npmin ◁ 3pcalum est, 574, 1. Altitudo templi ad priiDu j contignationem triginta cubitorum,

ad summum centum viginti, *ibid.,* 2. Erectum erat versus occidentem, XII, 407, i. Templum ad orientem conversum eral, ul sol oriens œquinoctialis arcam posset perfundere, ¡II, 575, 1. Cellæ circa templum, 576, i Malleus In lemplo non audilus, quia lapides dolali in monte, tHd., 1. Cochlea templi, 577. i. Parietes templi cedro vestiti, *ibid.t* 2. , Fornix cedrina Sancii sanctorum. 578, ¡.Pavimentum templi lectum auro,580,1. Ostia Sancti sanctorum pentagona, <Md. Sub templo subterranea loca plurima ad varios usus, ct magnitudo, 592, 1. Aquaeductus subterraneos cur templum haberet, XII, 849. 1, 2; XIV, 534, 2. Nullæ sedes in eo erant ad sedendum, nisi soli regi et pontifici, XVI, 241, 2. Templum perfectum menso octavo, et dedicatum mensa septimo, HI, 596, 1.

Quarto. *Templi Salomonis magnificentia el dignitas ex variis capitibus,* III, 573,1 ; XVIII, 461,2. Templi exterior facies omnium oculos in admirationem rapiebat, XV, 501, 1. Erat quasi centrum orbis, XIII, 79, 2. Erat locus orationis æquo ac oraculi I, 636, 2; XIV, 439, t. Templi Salomonis elogia sex, XII, 682, 1. Mulla millia vasorum recenset Josephus prælorca quorum meminit Scriptura, III, 593, 1. Præter arcam Salomon omnia nova fecit pro templo, ibid., 2. In templo sola pretiosa videri poterant, *ibid.* Templum Salomonis qua In re secundo præslaret, XIX, 330, 1; 339, 1, 2.

Quinio. *Templum Salomonis diversis nominibus in Scriptura vocatur.* Cur templum vocelur arx, V, 253, 1. Est quasi parva civilas, X,536, 2. Cur vocetur Libanus, IX, 633,1. E lignis cedrinis constructum erat, *ibid.* Eminens videbatur esse mons niveus, XIV, 233, 2. Templum Salomonis vocatur mons Testamenti el latera Aquilonis, cur, XI, 290, 1, 2. Dicitur aurum, cur, XII, 371, 1. Vocalur auxilium, cur, *ibid.* Cur dicatur Ophel, XIV, 99, I. Cur dicatur ala, XIII, 130, 2. C ir vocetur potentium superbia, 627, 2. Vocalur sanctuarium, I, 63G, 1.

Sexlo. *Templi Salomonici adeundi obligatio, ratio el modus.* Ad templum omnes ter in anno ascendero tenebantur,cl qui ab ca obligatione exciperentur, 1, 621, 2, XVI, 81, 2. In eo solo Hierosolymis immolari poterai, XIV, 541,2. Ipsum soli Judæi ingrediebantur, nulli Gentiles.XVII, 124,1,2, 384,1, 2. illud gradibus ascendebatur,! 11,2. Templum adeuntes cur per aliam egredi portam debebant quam erant ingrossi, XII, 847, i. Templum cum cæde aut alio scelero esset pollutum, in dio expiationis expiabatur, XVII, 384, 1, 2. Templum juro asyli non gaudebat, *ibid., 2.* Decem miracula in templo secundum Ilebræos.III, 573,2. Templum Salomonicum quando a Chaldæis combustum, XII, 276, 1, 2.

Septimo. *Quasnam res templum Salomonicum symbolice significabat.* Templum triplex triplices hommes, seu triplicem hominum statum adumbravit, XH, 805, 1. Partium ejus significatio allego* rica. XXI, 190, 1. Ecclesiam militantem repr esenlabal 111,573,1. Templum Salomonicum Ecclesiam triumphantem significat. III. 462. 2; 573. t. Cœlum significat. 573, 1. Allegorico Ecclesiam militantem, anagog.ee triumphantem significat» XXI, 116. 2; 222, 2.Templum Salomonicum erat domus sancta, voluptas Dei, imago cœli, XII, 825, 1.

2* *Templum secundum a Zorobabele reza\pra* tum.* Templum ter aedificatum est ct a quibo* XVI, 334, 2. Alii id ipsum ornarunt et expolierunt, 335, L Templi secundi fundamenta jacta et parietes erecti sub Cyro, sub Dano peracta contignatio, XIV, 325, i. Quo anno Darii Hystaspis inchoatu n et perfectum fuerit, 316, 1. 2. In ejus fabrica cnr populus tergiversaretur. XIV, 320, i, 2 A templi rcædificatione Judæi Samantas arcent, cur, IV, 213. i, 2. Ab ea supersedetur, 214, i. Ejus fabrica rebus sacris in computi! mensium annumeratur, XIV, 317, 1, 2. Cœpta hæc est in mense augusto, tòrci., 2. Templum quod describit Ezecbiel, idem esse videtur cum co quod restauravit Zorobabel, idque apposite ad consolationem eorum qui in captivitate Babylonica agebant. XH, 778, i, 2. Hoc non potest intelligi de templo corporali et Judaico, cur, 778, 1. Cur id templum Ezechieli ostensum describendum, 778 2.El solvuntur quæ contra hoc objici possunt, *ibid.* Templum secundum quam fuerit id altum, *ibid.* Prius templum erat hoc secundo duplo altius, IV, 218, i. Templum secundum habuit tantum sexaginta cubitus altitudinis, HI, 120, 2. Cur id Judæi altius non exlruxerint, XII, 778, 2. Cur non tam perferte id structum ac Dei idea præ se fert, 779, I. Generalis idea trium templi partium, 7S0, 2 ; 781, {. Erat id stratum pretioso marmore, 782,1. Erat in monte sublimi, cur, *ibid.,* 2 el seq. Cur vocelur civilas. 783, I. Erat Iribus muris circumdatum, 784, I. Ejus 1res muri et 1res porlæ, eæquo in singulis muris sibi obversae, quid significent mystice, *ibid.* Ejus latiludo et longitudo. 791, i, 2; 806, i; 811. 1. Ejus porta quadrata erat 814. 1. Erat ea similis porlæ templi Pantheon Romæ, ibid. An fuerit tam augustum quam Salomonis. XII, 778. 2. Templum secundum fuit longo impar primo in structura, pretio el gloria, XIV, 382, I, 2. Ulrumque templum mulli viderunt, 330, 1. Huic quinque defuerunt, quæ in primo erant, arca, Unm el Tummim, ignis sacer, præsonlia Dei in Sancio sanctorum et prophetia, 325, 2 ; 339, 1, 2. Tamen priori glonosiui mil, ex eo quod Christus in eo Deo Patri oblatus sit, docuerit, versatus sit miracula palrarit, etc., X, 528, 2; XIV, 339, i, 2. In eo Christus el Apostoli legem novam docuere, V, 203, 1. In eo jacta sunl Ecclesiæ Christian® fundamenta. XIV,343, i. Diutius duravit quam primum, XIV, 341,1. Templum utrumque quandiu duraverit, *ibid,* femplunj Zorobabelis duravit, usque ad excidium urbis, X, 528, 2. Templum secundum a diversis pollutum.

XIV, 341, f.Non commendatur ab Aggæo, quod diutius steterit primo, sed quod Christus illud sit ingnsxus, *ibid.*

An ipsum templum restauratum ab Herode, XIV. 341. Î Templum Herodis an fuerat augustius Salomonico, 34!. 2 et seq. Non iterum extructum diruto Zorobabclico. sed id tantum ampliatum, B42, I. Ejus praetor quis esset, XVH, 124. 1, Î. Juxta templum erant habitacula feminarum religiosarum XVJ, 80, I, Cur in templum argenteos Jadas retulerit, XV, 597, 2. Templum luxit mortem Christi dum ejus velum scissum est, XV, 633, 1, 2. Posthac profanandum fore, hæc veli scissio denotabat, *ibid.,* 2. Templi hujus profanatio, ac simul exercitus Romanorum eodem tempore urbem obsidens, fuit vere abominatio desolabonis. XIII, 132. 1. Templum Jerosolymitanum Jovi Olympio, Garizitanum Jovi Hospitali dicatum, IV, 521, 2 ; 522, L Templum Salomonis non reparabitur nisi in fine mundi ab Antichristo, XIII, 134. I, 2. In eo sedebit Anlichrislus, quia illud instaurabit, XIX, 151, 2 el seqq.

Templa tria sibi promissa esso dicunt Judæi pertinaces, XIV, 339, 2. Templum quoddam augustissimum et urbem a Messia suo expectant Judæi moderni : quod templum et urbs, quia nondum apparuit, hinc inferunt Messiam nondum venisse, sed refelluntur: XII, 776, I, 2.

Templi secundi fabricæ totius expositio mystica ex S. Gregorio, XII, 792 et seqq. Et alia ex Lyrano, 819, 1, 2 et seq. Id ab Ezechiele describitur quasi situm extra Jerusalem, quare, 855, 2. Quod templum hoc a civitate el civibus removeatur, per hoc accipiendus esi status sacerdotalis, ejusque templa, 779, 2. Hæc templi restauratio allegoric© est resurrectio Christi, *ibid.* Templum istud symbolice esi Ecclesia Christiana, XII, 779, 1, 2. Anagogice vero in eo describitur templum coeleste, 780, 1. Et tropologice anima sancta, *ibid,* el 2. Templi port® sponte aperi® quid designent, XIV, 485. 1

II. Templa idolis vel falsis mis addicta. Templa veterum montibus erigebantur, XI, 122 1, Templa rotunda veteres diis suis erigebant. II, 125, 2. Templum ignis a rego Persi® ædificatuni, IV, 502, 1, Templum Fortunae quaro dicatur urbs Fanum, VII, 324, 1. Templum pacis quando Romæ extructum, XVII, 9, 2. Templum pacis a Vespasiano imperatore instauratum, XI, 124, i. Templum Diana» Ephesi quam celebre, XVII, 357, 2; XXI, 42, 1. Ejus magnificentia, XVII, 358, 2. Id quando el a quo incensum, et dein eversum, 359, i. Templum Jani clausum tertio, tempore Christi, ab Augusto, XIV. 333, I. Templum Heliopolitanum dictum Onion in .Egypto constructum, IV, 496, 1 ; XII, 151, I. Id a Vespasiano demoliri jussum, XII, 151, I; XVII, 9. I. TemplaÆgyplicollapsa, Vili, 62 , 2

Templum Garizitanum fuit æmulum Hierosolyroitani, X, 517, 2. Quando et a quo id erectum et excisum, IX, 105, 1 ; X. 547, 2; XVI, 360, 2.

HI. Templa Christiana. Ia *Templorum Christianorum sanctitas, dignitas, gloria.* Primo. *Templa sunt domus Dei inter homines habitantis,* I, 636, 1 ; XIV, 386, 2 ot seq. Cur dicatur domus Dei, XV, 465, 2 : *Scriptum est: Domus mea, domus orationis vocabitur.* In templo Deus potissimum cum hominibus habitat. V, 238, 2 el seq. : *Delicia inexesse cum filiis hominum* Deus in solis templis manufactis non habitat, XVH, 178, 1 : *Salomon autem .edificaviĺ illi domum. Sed non Excelsus in manufactis habitat, sicut Propheta dicit : Caelum mihi sedes est, terra aulam scabellum pedum meorum. Quam domum xdificabilis mihi, dicit Dominus, aut quis locus requietionis mea? Nonne manus mea fecit hxc omnia?*

Templa Christiana sunl locus et sedes Dei incarnati, XVI, 82, 2 : *Et non invenientes* (Jesum) *regressi sunt* (Maria et Joseph) in *Jerusalem, requirentes eum. El factum est, post triduum, invenerunt illum in templo sedentem in medio doctorum, audientem illos, et interrogantem illos.* Templa in quo Christus Dominus in Missa offertur représentant Belhleem, cur, XIV, 115, 2 el seq. Templa sunt velut cœlum, XI, 662, 1. Ipsa habent angelos custodes, XXI, 188, 2 : *Et alius angelus venit, el stetit ante altare, habens thuribulum aureum.*

Secundo. *Templa Christiana sunt sicut templum Salomonicum, sunt domus sapienlia parabolice, in iis sapientia docet suos,* V. 245, 1 : *Sapientia xdificavit sibi domum, excidit columnas septem. Immolavit victimas suas, miscuit vinum, cl proposuit mensam suam. Misit ancillas ut vocarent ad arcem, et ad moenia civitatis: Si quis est parvulus, veniat ad me. Et insipientibus locuta est : Venite, comedite panem meum, et bibile vinum quod miscui vobis. Delinquite infantiam et vivite, el ambulate per vias prudentix.* Omnes templorum partes sapientias accommodantur, *ibid.* et 2. Sunl domus sapienti® et disciplinai in quibus concionatores veram fidem, virtutem el pietatem predicant, X, 566, 2 : *Appropiate ad me, indocti, et congregate vos in domum disciplina.*

Tertio. *Templa sunt domus orationis, cur.* I, 636, 1 ; XI, 662, I : *Adducam eos in montem meum, et Ixtificabo eos in domo orationis mex : holocausta eorum, et victima eorum placebunt mihi super altari meo, quia domus mea, domus orationis vocabitur ; vos autem fecistis illam speluncam latronum.* In templo oratio melius fit quam domi, cur, XIX, 201, 1.

Quarto. *Templa sunt reorum asyli,* I, 636, 1. Ohm juro asyli gaudebant, XVII, 384. 1. Eorum immunitas quantopere et quam religioso sit servanda, mullis exemplis docetur, H, 385, 1.

2® *Templa frequentanda, el qua ratione.* Primo. *Templum quo fine nobis sd adeundum,* \11, 192, 2:

Custodi pedem tuum ingredient domum Dei, et appropinqua ut audias. Multo enim melior est obedientia, quam stultorum victima, qui nesciunt quid faciant mali Templum quanto cum commodo frequentetur, XVII, 108, 1 : *Quotidie quoque perdurantes unanimiter in templo, et frangentes circa domos panem, sumebant cibum cum exultatione el simplicitate cordis.*

Secundo. *Cum puritate animi et conscientia sunt adeunda.* Templa decet sanctitudo, cur, XIV, 353, 1 ; *Psalm.* II, 134,2: *Domum luam decet sanctitudo, Domine, in longitudinem dierum.* Dici possunt sanctitas, XIV, 14, 1, 2 : *Et in monte Sion erit salvatio, et erit sanctus.* Templum Dei severam castitatem postulat, III, 629, 2. Ea ingressuri olim chrisliani lavabant manus, 1, 715, 1 : *Facies et labrum xneum cum basi sua ad lavandum, ponesque illud inter tabernaculum testimonii el altare. El missa aqua, lavabunt in ea Aaron et filii ejus manus suas ac pedes, quando ingressuri sunl tabernaculum testimonii, et quando accessuri sunl ad altare, ul offerant in eo thymiama Domino, ne forte moriantur.* In eo sancte et reverenter se gerant fideles, XIX, 218, 1 : *Hæc tibi scribo, ul scias quomodo oporteat te in domo Dei conversari, qua est columna et firmamentum veritatis.* Templum arroganter non est adeundum, XIV, 277, 2 : *Et visitabo super omnem, qui arroganter ingreditur super limen in die illa : qui complent domum Domini Dei sui iniquitate el dolo.*

Tertio. *In templis quanta cum reverentia, silentio, religione versandum.* Id mullis docetur ex eo quod Deus jusserit sibi fieri templum et tabernaculum in lego veteri, I, 636, 1 ; 11, 12, 1,2. Quæ iis reverentia exhibenda, XI, 662, 1. In templo est tacendum, X, 152, 1 : *Audi tacens, el pro reverentia accedei libi gratia bona.* In templis Abyssini nunquam sedent, XVII, 112, 2.

Sancti tam Veleris quam Novi Testamenti templa venerali sunl, I, 636, 2 ot seq. Etiam genliles ea reveriti sunt, *ibid.* Aule ejus valvas olim chrisliani orabant, X, 558, 1 : Xnfe *templum postulabam pro illa* (sapienlia), *el usque in novissimis inquiram eam.* Templorum januas olim chrisliani osculabantur, XVIII, 512, 2 :

Quarto. *Templorum structura, ornatus, usus astruuntur el commendantur,* XVH. it 2, 1; XXI, 401, 2. Tempore S. Pauli templa fuere in usu. XVIII, 357, 2 : *Convenientibus vobis in ecclesiam, audio scissuras esse inter vos.* Templorum fabrica quam Deo placeat, XIV, 347, 2. Templum primum erigendum in urbis fabrica, 321, 2: *Numquid tempus vobis est ut habitetis in domibus laqueatis, el domus vestra deserta ?* Cur in templi dedicatione legalur Evangelium de Zacbœo, XVI, 250, 2. Vacuis manibus id ingredi non debemus, X, 216, 1, 2 : *Non apparebis ante conspectum Domini vacuus. Hæc enim propter mandatum Dei fiunt.* Ut temolo detur nihil parentibus sublrabendnm, VI, 384,2: *Qui subtrahit aliquid a paire et* a *matre, et dicit hoc non esse peccatum, particeps est homicida.* Templi va*a in pauperes erogare interdum licet exemplo sanctorum, I, 656, 2.

Quinto. *Varia templa Christiana qux erecta fuerunt.* Christiana templa templum Salomonis numero et gloria superant, XIV, 343, 2. Christiana templa ad orientem respiciunt, cur, 528. 1 ; XV, 621, 1. Templa Christianorum olirn erant tabernaculo Moysis similia. 1, 657, 1. Templum in navi* quid sil, XII, 693, 1. Templum etiam dicitur martyrium vel confessio, XXI, 147, 2. Templa marmorea Romæ, XII, 638, 2; 643, 2. Templa varia a Christo et sanctis dedicata, IV, 434,1.

Templo sepulcrum Christi exornavit Helena, in quo reges Hierosolymorum chrisliani sepulti in eo creantur Equites, X, 265, 2. Ad id chnstiani peregrinantur, nec Turcæ id demoliri audent, licet sæpe id sint comminati, *ibid.* Templum sepulcri Dominici celebre ob peregrinationes fidelium toto orbo ad illud ; sepulti in eo Godefridus Bullomus, ejusquo frater Balduinus. primi reges Hierosolymorum a chnstianis, XII, 235, 1 Templum magnificum Helena imperatrix in monto Oliveti erexit; el ipsum superne apertum, XVHI, 63, 1.

Templa beatæ Virgini sacra, quot Romae, VHI, 22, 2. Templum S. Mariæ Majoris Romæ a beata Virgine nive in augusto submissa designatum ædifican, VI, 268, 2. Quam sit celebre, ejus reliquia?, miracula, honor, V, 204, 1.

Templum S. Petri Romanum vere est orbis miraculum in quo ipsissimæ templi Salomonici columnæ visuntur, XH, 787. 4. Templum duodecim thronorum in Tiberiade a S. Helena constructum, XV, 340, 2. Templum Lateranense Ron.;* unde dicalur, XVII. 7. 2.

3* *Templorum profanationis vel eversionis qux sit pana.* Templum turpo lucrum non admittit, XIV, 69. 2. Per templum el altare jurans quatenus obligetur, XV, 492, i, 2 : *Qui ergo jurat in altari jural m co, el* tn *omnibus qux super illud sunt; el quicumque juraverit* tn *templo, jurat in illo, cl* in *eo qui habitat in ipso.* Deus templi violatores punit, 1, 636, 1. Templorum expilatores puniti, IV, 511, 1. Eorum profanatio et eversio gravitera Deo puniuntur, *ibid.* Templorum el sacrorum over' sio fideli homini cavenda est, XII, 682, I *El tu, fili hominis, ecce in die qua tollam ab eis fortitudinem eorum, el gaudium dignitatis, el desiderium oculorum eorum, super quo requiescunt anima eorum.* Templorum lapides et ligna contra hæreticos qui ea demoliti sunt clamabunt io die judicii, item contra sacerdotes qui in ipsis scandalum fidelibus dederunt, XIV, 231. 1,2: *Vx qui' congregat avaritiam malam domui sux, ut sil in excelso nidus ejus, el liberari se putat de manu mati ! Cogitasti confusionem doma lux. conci-*

âutt popuios mullos, et peccavit arrima tua. Quia lapu de pariete clamabit, et lignum, quod inter juncturas ædificiorum est. respondebit. Templa et urbes ab bareticis et infidelibus cur Deus spoliari binai XII, 360, 1 : *Manum suam misit hostis ad omnia desiderabilia ejus; quia vidit gentes ingressas sanctuarium suum, de quibus prxccperas ne intrarent in ecclesiam tuam.*

| IV. *Ti.MPLUM* spir it ual e. Templum spirituale quod dicatur, XX, 282, 2 : *Ad quem* (Christum) *accedentes lapidem vivum, ab hominibus quidem reprobatum, a Deo autem electum et honorificatum; el ipsi tanquam lapides* vivi *superxdificamini. domus spiritualis, sacerdotium sanctum, offerre spirituales hostias, acceptabilei Deo per Jesum Christum* Templum Dei esi fidelis sanclæ fidei superædiûcalum, 682, 2 el seq. : Vos *autem, diarissimi, superædificantes vosmetipsos sane- Ultima ves Ir* fidei, in Spiritu sancio orantes, vosmetipsos in dilectione Dei servate.* Inter templum el animam sanciam octo analogia), XIV, 352, 2. Templum Dei mysticum quibus peccatis violetur potissimum, XVIII, 274, 2 : *Nescitis quia templum Dei estis, et Spiritus Dei habitat* in voòir ' 5i *qu>s aulem templum Dei violaverit, disperdet illum Deus.*

V Templum coeleste.— Templum cœli Deus osi et in eo non sunl alia templa, XXI, 401, i, 2 : *Et templum non vidi in ea : Dominus enim Deus omnipotens templum illius est et Agnus* (Vide Coklw. etc.).

TEMPLARII Templarii erant milites sacri, IV, 163, 2. Templariorum institutio, munus el exlinctio, i34. 2. Templarii cassi ad Dei tribunal Clementem V Pontificem, el Philippum Pulchrum, regem Francorum, citarunt, I, <55, 2.

TEMPORALIS. !• Temporalia Judæis tantum in lege veteri promissa, Ii, 114, 2 : *Custodite leges meus atque judicia, qua faciens homo, vivet in eis. Ego Dominus.* Temporalia bona sunt etiam Dei benedictio, *Job,* 206, 2 : 5i *mundus et rectus incesseris, statim evigilabit ad te, et pacatum reddet habitaculum juslilia tua :* in *tantum ut si priora lua fuerint parva, et novissima lua multiplicentur nimis;* 564, I : *Addidii quoque Job assumens parabolam suam, el* dixit; *Quis mihi tribuat ut sim juxta menses pristinos, secundum dies quibus Deus custodiebat me?* Temporalia quæ Deus promittit, si non del, dal ælerna, XVIII, 669, 2 : *Honora patrem tuum, et matrem luam, quod est mandatum pnmum in promissione, ut bene sil tibi, el sis longavus super terram.* Temporalia bona sunl verorum bonorum imagines el umbnr, *Psalm.* I, 251, i.

t! Licet emere aliquod temporale cui sit spirituale annexum, XiX, 504, 2 I *Ne quis fornicator, aut profanus, ut Esau, qui propter unam escam* t'ndidíl pnmitica *sua.*

3* Temporalium bonorum vanitas, III, 329, 1 : *Nolite declinare post vana, quse non proderunt vobis, neque eruent vos, quia vana sunl.* Temporalia sunl pro saluto animæ deserenda. *Job,56,* 1: *Pellem pro pelle, et cuncta qua habet homo dabit pro anima sua.* Eorum concupiscentia el sollicitudo signum est inculta» mentis, II, 242, 2 : *Vulgus quippe promiscuum, quod ascenderat cum eis, flagravit desiderio, sedens el flens junctis sibi pariter filiis Israel, el atl : Quis dabit nobis ad vescendum carnes? Ilecordamur piscium quos comedebamus in Ægyplo gratis : in mentem nobis veniunt cucumeres, et pepones, porrique el cape, el allia. Anima nostra arida esi, nihil aliud respiciunt oculi nostri nisi Man.* Temporalibus anxio quærendis el conservandis frustra insudant homines, *Psalm.* I, 251, i : *Verumtamen in imagine perlransit homo, sed el frustra conturbatur. Thesaursiat, et ignorat cui congregabit ea.* Temporalia qui quærunt, muscas captant, II, 70, 2. Temporalia modica ad vitam transigendam sufficiunt, X, 126. i. Temporalia contemnens prodigium fit multis, *Psalm* I, 458, 2 : *In te cantatio mea semper : tanquam prodigium factus sum mullis, et tu adjutor foriis.* Temporalia contemnentis praemium, 25, I *(Vide* Bona).

TEMPORANEA. Temporanea pluvia in Palæstina quæ sit, XIV, 476, I *(Vide,* Imbbr , Pluvia).

TEMPUS. <• *Quid sil lempus, quando caperil, el quomodo existât.* Tempus est intrinseco mensura vitæ hominis, XIV, 118, 2. Tempus et ævmn inter so distinguuntur, IX, 53, 1 : *Omnis sapientia a Domino Deo est, el cum illo fuit semper, et est ante avum.* An tempus imaginarium fuerit anlo mundi constitutionem,XIX, 320, 2 elseq. : *Paulus servus Dei, apostolus aulem Jesu Christi secundum fidem electorum Dei cl agnitionem veritatis, qux secundum pietatem est, in spem vita alema, quam promisit qui non mentitur, Deus, ante tempora sxcularia.* Quæ dicantur tempora sæcularia, *ibid.* Quæ dicantur tempora ælerna, XVIII, 244, Ii *Ei autem qui potens est vos confirmare juxta Evangelium meum, et prædicationem Jesu Christi, secundum revelationem mysterii temporibus sternis tacili..... soli sapienti Deo, per Jesum Christum, cui honoret gloria* in *sæcula sæculorum.* Tempus non fuit ab ælerno, *ibid.* Tempus qualo fuerit ante motum primi mobilis, I, 40, 2. Tempus quomodo existai, VII, 128, i : *Omnia tempus habent, el suis spatiis transeunt universa sub sole<* Quomodo id stet cum æternilate, XIX, 321, 1. Tempora et sæcula omnia circa Dei æternilalem volvuntur, XI, 511, 2. *Quis hæc operatus est, et fecil, vocans generationes ab exordio ? Ego Dominus, primus el novissimus ego sum,* 515, 2. Tempus habet finem suum et principium, XIV, i 18. 2. Temporum princeps est Deus quasi sol, XIII, 576, 2 : *Ecce formans montes, el creans ventum. el annuntians homini eloquium suum, faciens matutinam nebulam, el gradiens super*

excelso terra, Dominus Deus exercituum nomen ejus. Tempus est vestigium a-lcrmIntis, I, 60. 1. Tempus longissimum cum ælernitale comparatum modicum osi, et instar gull® ad mare, IX, 503,2; 504, I : *Numerus dierum hominum ut mullum centum anni, quasi guita aqua maris deputali sunt : el sicul calculus arena, sic exigui anni* in *die avi,* XV, 612, 2. Tempus simile est umbra, VII, 237. 1. Tempos vilæ nostra est quasi umbra «elerniialis Dei,i¿id. el 2 : *Quid necesse est homini majora se quscrere, cum ignorel quid conducat sibi in vita sua, numero dierum peregrinationis sua. et tempore, quod velut umbra pertransil?* Tempus tantum exislit per inslans præsens, 128,1. Quidam philosophi existimarunt non esso tempus præsens, sod out pralerilum, aut futurum, XIX, 321. 1, 2. Temporis symbola, VII, 131, 1. Ejus symbolum est basiliscus, IX, 504, 1» Ejus signa et schema, XXI, 217, 1. Ejus œnigma, VII, 129, 1. Ejus hieroglyphics vana, *ibid.* Ejus apologus quis, 130,2 elseq. Tempus omnia consumit, *Job,* 331,1 : *Mons cadens defluit, el saxum transfertur de loco suo. Lapides excavant aqua, cl alluvione paulatim terra consumitur.* Tempus omnes dolores lenit, el passiones mitigat, IX, 95, i : *Deprime cor tuum et sustine, inclina aurem luam, el suscipe verba intellectus : el ne festines in tempore obductionis.*

2® Vocis temporis *varia* in *Scriptura acceptiones.* Primo. Tempus capilur pro anno, XIII, 97, 2 : *Tradentur in manu ejus usque ad tempus, el tempora, el dimidium temporis.* Danieli tempus esi annus, XIX, 160, 2. Tempora septem quibus mutatus Tuit in bestiam Nabuchodonosor, sunl septem anni, XIII, 60, 1,2: *Cor ejus ab humano commutetur, el cor fera dehtr ri ; el septem tempora mutentur super eum.* Tempus cur vocetur hora, XX, 549, 2 : *Filioli, novissima hora est.*

Secundo. Quid sil tempus Usitationis Jerusalem, XVI, 254, 2 : Irnien/ *dies in te, el circumdabunt te inimici tui vallo,* etc..... *eo quod non cognoveris tempus visitationis (u.t.* Tempus quo* modo adversus Jerusalem vocatum, XII, 363, 2 : *Vocavit* (Dominus) *adversum me tempus, ul contereret electos mens; torcular calcavit Dominus virgini filix Sux Juda.*

Tertio. Tempus Christi et Ecclesiæ a Prophetis dicitur novissimum, cur, X, 519, 2 : *Spiritu magno* (halas) *vidit ultima, ct consolatus est* Ittgenlrsin Sion; XI, 121, i, 2 : *El erit in novissimis diebus priparatus mons domus Domini in vertice montium, ct elevabitur super colles, el fluent ad eUm omnes gentes;* XV, 512, 2; Will, 343, 1 • *Ih* autem omnia tn figura contingebant illis ; scripta sunt aulem ad correptionem nostram,* in *quos fines ¿acutorum devenerunt;* XIX, 2Î2, 1 : *Spiritus aulem manifeste dicit, quia* (n *novissimis temporibus discedent qUidam a fide;* 2?8, 2 : *Hoc aulem scito, quod in novissimis diebus, instabunt tempora periculosa;* XXI, 353. Î : Tempus in quo parturiens pariet quod a Propheta dicatur, XIV, 119. 1, 2: *Propter hoc dabit eos usque ad tempus,* tn *quo parturiens pariet.* Tempus placiti divini erga Christum el Ecclesiam quod sil. XI, 585, 1 : *Hac dicit Dominus: In tempore placito exaudivi te, el* in *die salutis auxiliatus sum. lui, et servavi te, et dedi le in fadus populi, ul suscitares terram, el possideres hxreditales dissipatas.* Tempus legis gratiae et Novi Testamenti cur Oseo vocet diem tertium, XIII, 363, 1, 2 : *Vivificabit nos post duos dies :* tn *die tertia suscitabit nos, et vivemus in conspectu ejus.* Tempus Evangeli! est medium inter tempus legis el tempus glori®. XIV, 243, 1 ; *Domine, opus tuum tn medio annorum vivifica illud.* Tempus ante Christum nox est, XVIII, 224, 1 : *Et hoc scientes tempus, quia hora est jam nos de somno surgere..... Nox prxeessit, dies autem appropinquavit.* Tempore Christi revelatus est virtutis splendor. XI, 431, 1. Tempus lotum prædicalionis Christi el legis nov® est annus jubilæi et jubilæum perenno, 717, 1 : *Spiritus Domini super me, eo quod unxerit Dominus me..... ul prxdicarem annum placabilem Domino, el diem ultionis Deo nostro;* XVI. 103, 2; XVIII, 457, 1 : *Adjuvantes autem exhortamur ne in vacuum gratiam Dei recipiatis. Ait enim : Tempore accepto exaudivi (e, et in die salutis adjuvi te.* Item tempus grati®, XVIII, 457, 1. Item dies ultionis hostibus, *ibid.* Tempus totum christianismi vocatur magnus dies Jezrahel in Scriptura, XIII, 301, 2 : *Et congregabuntur filli Juda, et filii Israel pariter : et ponent sibimet caput unum, et ascendent de terra, quia magnus dies Jesrahet.*

Quarto. Tempus mortis vocatur tenebrosum, VII, 375, 2 : /n *tempore* non *suo mori, quid sil.* 267,2.

Quinto. Diversa tempora tribus modis in Scriptura conciliantur, III, 632, 1. Temporum differentias dentes in se exprimunt, VI, 278. 2.

3* *Tempus cuique rei prxstilulum a Deo,* Job, 546, 2 : *Tempus posuit tenebris, el universorum finem ipse considerat : lapidem quoque caliginis et umbram mortis.* Tempus mortis Christi erat a Patre constitutum, XVI, 486, I. Tempus fructuum vino® Ecclesiæ quodnam esset, el quis is fructus. XV, 470, 2; 471, 1. Quod esset tempus aqu® in piscina movendæ, XVI, 373, I : *Angelus autem descendebat secundum tempus in piscinam, et movebatur aqua.* Tempus quomodo futura parere dicatur, Deo el ejus ordinatie J servit, VI, 325, 1 : *Ne glorieris in crastinum, ignorans quid superventura parlai dtei.*

4° *Tempore bene utendum, târia* Primula. *Temporis pretium.* Temporis prclium quantum Sit, VII, 129, 2 ; IX, 189, 2 : *Fili, conserva tempus, el devita a malo;* XIV, 320, 2 Ejus quanta habenda ratio. IX, 159, 2; XV, 310, t! XX, 634» 2 ; XXI, 117, 1. Tempore exiguo multa

coüip possunt merces ol merita. XV If, !94, I. Ab *illo* pendet nostra ætcrnitas, XXI, 217, 2.

Secundum. *Tempus vite est nobis (talum ad bene operandum, ad salutem el gloriam procurandam, esigue velul dies,* XVI, 459, I : *Mc oportet operari opera ejus qui misit me, donec dies esl venit nox, quando nemo polesl operari ;* XXI, 217, 2. *Kl Angelus quem vidi stantem super mare, et super terram, levavit manum suam ad calum ; et juravit per viventem* ïn *sæcula sæculorum,..... Quia tempus non ent amplius.* Tempus præsens vitæ est tempus merendi vel demerendi, XIV, 205. 2. Tempus est mensura operationis, et pii negotii, non olii, II, 418, 2; XIV, 320, 2 : *Hæc ait Dominus exercituum, dicens : Populus isle dicit : Nondum venit tempus domus Domini ædificandæ. El factum esl verbum Domini tn manu Aggxi prophète, dicens : Numquid tempus vobis est ut habitetis in domibus laqueatis, el domus ista deserta* F Tempus hujus vitæ est tempus bene operandi futura mercedem recipiendi, X, 569, 2 : *Operamini opus vestrum ante tempus, et dabit vobis mercedem vestram in tempore suo.* Tempora multa vocantur quæ bonis operibus plena sunt, VIII, 372 : *Consummatus in brevi explevit tempora multa.* Tempus pœnitenliæ summum Dei beneficium, *Job,* 508, 2: *Dedit ei Deus locum pasnilentte, el ille abutitur eo in superbiam ; oculi autem ejus sunt in viis illius.* Tempus pœnitenliæ est tempus fiduciae salutis, etc., *ibid.* Tempus poenitentia dies utiles et legitimi, *ibid.* Tempore graliæ et salutis utendum est, dum dalur, XIII, 422, 2 : *Tempus aulem requirendi Dominum, cum venerit qui docebit vos justitiam.* Tempus quo Christus propo fuit, el inveniri potuit, XI. 652, 2 : *Quærite Dominum dum inveniri potest : invocate eum, dum prope est.* Tempus omne accommodum et opportunum est ad bene agendum et poenitendum, XIV, 320, 2. Tempus omne opportunum borne actioni. 727, 1. Tempus semper est se convertendi, XIX. 382, 2 : *Adhortamini vosmelipsos p'r singulos dies, donec hodie cognominatur.*

Tertium. *Temporis brevitas.* Temporis quanta sil fugadlas et exilitas, I, 484, 2; VI, 326, 2; XX. 480, I : *Lnum vero hoc non lateat vos, chansnmi, quia unus dies apud Dominum sicut mille anni, el mille anni sicut dies unus,* XXI, 2(7. 2. Ejus mira velocitas, I, 61, 1. Tempus est velocissimum, ratio a priori, Vili, 385, 2 : *Quid nobis profuit superbia? aut divitiarum Jactantia quid contulit nobis ? Transierunt omnia illa lanquam umbra, el tanquam nuntius percurrens, et lanquam navis, quæ perlransil fluctuantem aquam:* cujus, cum *prælerieril, non est vestigium invehirá, neque semitam carinx illius in fluctibus : evi tanquam avis, quæ transvolat in aere, cujus nullum invenitur argumentum itineris, sed tan-* Wm ion<fus *alarum verberans levem ventum, eL* inn bru prr *v*m* ihruris *aerem : commotis alis transvolavit, et post hoc nullum signum invenitur itineris illius : aut tanquam sagitta emissa in locum destinatum, divisus aer continuo in se reclusus est, ut ignoretur transitus illius. Sic et nos nati continuo desivimus esse, el virtutis quidem nullum signum valuimus ostendere.* Temporis instabilitas, VII, 290, 2. Tempus omne in fluxu est, XIX, 321, 1. Tempus ambulat licet homine dormiente, XII, 122, 1. Tempus hujus sæculi modicum, *Job,* 782, 2. Tempus breve sedulo impendendum, XVIII, 577, 2 : *Ergo dum tempus habemus, operemur bonum, maxime aulem ad domesticos fidei,* XVIII, 656, 1; 657, 1; XIX, 50, 2. Brevi nobis Deus tempus auferet, et in aeternitatem transferet, XXI, 218, 1. Tempus certaminis est breve, victoriae ot gloriæ ælernum, XVIII, 112, 1; 444, 1,2 : *Id enim, quod in præsenli est momentaneum cl leve tribulationis noslrx, supra modum in sublimitale ælernum gloriæ pondus operatur in nobis.*

Quartum. Temporis jactura [irreparabilis. Illius jactura qualis sit, VII, 290, 1. Cito labitur, nec redit, IX, 349, 1 : *Est qui locupletatur parce agendo, et hæc est pars mercedis illius. In eo quod dicit : Inveni requiem mihi, el nunc manducabo de bonis meis solus : et nescii quod tempus prxleriel, et mors appropinquat, et relinquat omnia aliis, el morietur,* XXI, 217, 1. Ipsum fugax et irrevocabile, XII, 364,1. Post illud elapsum non sequitur aliud, XXI, 218, I. Ipsum nos accusabit in die judicii, XII, 364, 1 : *Abstulit omnes magnificos meos Dominus de medio mei: vocavit adversum me tempus, ut contereret electos meos.* Tempus redimere quid sil, XVIII, 656, 1 ; 657, 1 . *Videte itaque, fratres, quomodo caule ambuletis: non quasi insipientes, sed ut sapientes, redimentes lempus, quoniam dies mali sunt;* XIX, 110, 2: *In sapientia ambulate ad eos qui foris sunl ; tempus redimentes.*

5° *Quomodo tempore bene utendum.* Primo. *Omnia suo tempore sunt facienda;* XII, 74, 2 : *Milvus in calo cognovit lempus suum : turtur, et hirundo, et ciconia custodierunt lempus adventus sui : populus autem meus non cognovit judicium Domini.* Temporis, id est occasionis descriptio, 75, 1. Tempus præsens est occasio præsens quæ apprehendenda est, XVIII, 658, 1. Quid sil tempori servire. 210, 2. Temporum eversores apud priscos exosi erant, VII, (29, 2. Tempus quomodo sit observandum, 289, 1 : *Tempus el responsionem cor sapientis inlelligit.* Tempora considerandа sunl, nam lempus docet prudentiam, XIV, 346, 1 : *Ponite corda vestra ex die ista, et in futurum, a die vigesima el quarta noni mensis : a die qua fundamenta jacta sunl templi Domini, ponite super cor vestrum.*

Tempus est plantandi et lempus evellendi, VII, 132, 1. Tempus plantandi virtutes est, *ibid.,* 2. Eradicandi zizania viliorum, *ibid.* Plantandi choros beatorum in iulo, iMd. Occulendi et sanandi

133, 1. Flendi ot ridendi, quo constet, <Mtf. Tempus nunc Hendí, ct in futuro ridondi, 133. 2. Spargendi lapides, *ibid.* Acquirendi, et perdendi, 135, 1. Custodiendi et abjiciendi, *ibid..* 2. Tempus scindendi vestes Hebræis erat in clade et luctu, 136,1. "cindondi corda, *ibid.,* 2. Tacendi el loquendi, III, 136, 1; IX, 548, 1, 2; X. 35, 1. Tempus loquendi et tacendi a quibusnam observetur, 137,2. Tempus dilectionis et ternpus odii. *ibid.* In quibus sil, 138, i. Tempus pacis, *ibid,* el 2. Tempus judicandi el praemiandi, non merendi vel demerendi erit in dio judicii, 150, 2.

Tempus matutinum velut aptissimum dandum esl rebus divinis, VIII, 406, 1 : *Qui de luce vigilaverit ad illam* (sapientiam) *non laborabit, assidentem enim illam foribus suis inveniet.* Tempora statuta orationi servanda sunt, XVII, 113, 2 : *Petrus autem el Joannes ascendebant in templum ad horam orationis nonam.* Tempus ab occupationibus vacuum orationi dandum, XVIII, 684, 2 : *Per omnem orationem et obsecrationem orantes omni tempore in spiritu, et in ipso vigilantes in omni instantia, el obsecratione pro omnibus sanctis* (Vide Oratio). Tempus sacrum Deus respicit sollicito, XIII, 115, 2: *Cumque adhuc loquerer, et orarem, el confiterer peccata mea, et peccata populi mei Israel, el prosternerem preces meas in conspectu Dei mei, pro monte sancto Dei mei, adhuc me loquenle in oratione, ecce vir Gabriel quem videram in visione a principio, cito volans tetigit me in tempore sacrificii vespertini.*

Secundo. *Temporis distributionem facere debet qui id recle vult impendere,* IX, 353, I : *Sta in testamento luo, el in illo colloquere, el in opere mandatorum tuorum veterasce.* Cum lempus recto impendimus, id nobis proprium facimus, XVHI, 658. i.

TEMULENTUS. Temulenti el luxuriosi dormiunt verius quam vivant. XIII, 343, 1.

TENACITAS, TENACES. !• *Tenacitas pro avarilia.* Tenaces non sunl forles, sed invalidi, X, 67, 1. Tenacitas depauperai. V, 336, 1. Tenacitate opes deficiunt, X, 119, 2.

2° *Tenacitas pro nimio judicii proprii amore.* Tenacia proprii judicii causa lapsus in Saule, 357, 2. Ob tenacitatem castigatorum exempla, XX 662,2.

TENDICULA. Tendicula tenditur avibus el feris, V, 37, 2.

TENEBRÆ. I Tenebre corporales. — !• *Tenebra* vox unde derivclur, X, 405, 1. Tenebre quadruplices, oculorum, mentis, mortis, gohennæ, \ 111. 618, Î.

2® Tenebræ initio creationis faciem lerræ obtegebant» IX, 621, 2 etseq. Tenebre super faciem abyssi an fuerinl umbra cœlorum, 1, 47, 1 (Fide Creatio).

3® Tenebræ Ægyptiæ quam spissæ(Pïde Ægtprii, Æüïptiw). Tenebræ quæ Ægyptos velabant, triplicc̃s, Vili, 607, 1. Tenebræ Ægyptîæ undo ortum habuerint, XIV, 259, 1.

4* Tenebrae per universam terram in morte Christi factæ sunt; unde illæ ortæ el quamd»u durarmi, XV. 626, 2 el seqq. Quid symbolice denotent, 628, 1.

5* Quæ tenebrie exteriores dicanlur et unde, XV 225, 2 el seqq. Tenebræ inferni quam metuendffi, 1,518, 1 (Vide Infernus).

II. Tenebræ spirituales vel allegorico senso sumptæ. — 1* Tenebrae spirituales quæ sint, *Psalm.* I, 439, 2. Tenebre mentis sunt in omni peccato, IX, 607, 1. Tenebre peccati quanlæ, *Job,* 79, 2 ; 83. 1 ; 502, 2.

2® Tenebræ errorum, viliorum et tristitiae sun» symbolum, XVI, 50, 2; 302 1. Item impiorum, *ibid.* Tenebræ sunt typus peccatorum, XV.II, 653, 2; XIX, 137, 1. Peccata amant tenebras, XVHI, 224, 2. Tenebrai paganismum, idololatriam et vitia gentium significant, XI, 701, 2. Tenebrarum nomine vocatur ignorantia, infidelitas, etc.; diabolus, infernus, XIX, 75. 1 ; XX, 524, 2el seq.

3* Tenebræ sunt etiam tristitiae symbolum, IV, 224, 2. Symbolum sunl trisütiæ et avanuæ, X, 109, 1. Tenebræ *pro infelici statu, Job.* 294, i; 469, 1. Tenebræ sunl symbolum adversitatis, calamitatis, persecutionis, careens, captivitatis, XII, 383, 2; XIII, 492, 1, 2; 586, 2; 629, 1; XIV, 533, 1.

4e Tenebræ gloriam Dei representant. XII, 575, 1. Tenebræ sunt insignia el velamina divinæ potenti®, majestatis el glonæ, XIV, 351, 1,2 .

TENEBROSUS. Tenebrosi per catachresin vocantur luridi, viles, pauperes, VI, 172. 1.

TENER. A teneris assuescere magni interest, XII, 117, 2 (Vid* Infantia, Puer, Puerit ia).

TENTARE, TENTAT1O. I. Quid sit tentatio IN GENERE ET QUOTUPLICI SENSU SUMATUR. — Tontalio triplicem patitur significationem : *primo,* lenlaüo idem est quod afflictio et tribulatio ; *secundo,* persecutionem significat; *tertio,* magis proprio el directo veram dæmonis externam, el internam carnis, si\e concupiscenti® el mundi lenlalionem denotat, XX, 15, 2 el seq. : *Omne gaudium existimate, fratres mei, cum in lentaliones vanas incidentis.* Tentatio capilur subinde pro multis tribulationibus el casibus jactato, X, 497, 2 *(Vide* Adversitas, Afflictio).

H. Qomodo Deus dicatur tentasi ab hominibus. — Deus tenlalur tripliciter, Vili, 276. 1 : *Quoniam invenitur ab his qui non tentant illum: apparet aulem eis qui fidem habenl in illum;* XVII, 300, 2 : *Nunc ergo quid leniatis Deum, imponere jugum super cervices discipulorum, quod neque patres nostri, neque nos portare potuimus?*

III. Quomodo Deus tentare homines dicatur. — Tenlot ailler nos Deus, aliter homo, I, 577, 2 : *Dixit autem Dominus ad Moysen : Ecce ego pluam vubis panes de calo : egrediatur populus, et coi-*

ligat qu# sufficiunt p ¡ singulos dies, ut lentem eum utrum ambulet in lege mea, an non. Tentare etiam aliter dicitur Deus, aliter diabolus, 243, 1 : *Qux postquam gala sunt, lentavit Deus Abraham, il dixit ad tum ;..... Tolle filium tuum unigenitum, quem diligis, ¡saac, el vade in lenam visionis, atque ibi offeres eum in holocaustum super unum montium quem monstravero tibi.* Quomodo Abraham a Deo fuerit lentatus, XIX, 479, 2: *Tide obtulit Abraham Isaac, cum lentaretur, cl unigenitum offerebat, qui susceperat repromissiones.* Tentanl nos diversimode Deus et dæmones, XX, 53, 2 : *Nemo, cum lentatur, dicat, quoniam a Deo lentatur : Deus enim intentator malorum est: ipse aulem neminem lentat.* Neminem tentai Deus ad imito agendum, *ibid.*

IV. Quæ sint causæ testationis proprie dictæ SEU AD MALUM IMPELLENTIS. — 1® *Diabolus.* TOQtationes sunl dæmonum jacula, XIV, 180, 1. 2 : *Clypeus fortium ejus ignitus, viri exercitus in coccineis: ignex habe/u currus in dic praparationis ejus, et agitatores consopiti sunt.* Tenlaliones diaboli sunlgladw et tela ignea, *PsahnA,* 53, 1 : *Inimici defecerunt frame# in finem : et civitates eorum destruxisti.* Tentaliones horrendas sæpo sanctis dæmon ingerit, XV, 124, 2 (Pitfe Dæmon).

2® *Homines el creatur#.* Tentatio omnis a diabolo non orilur, XV, 120, I. Tentatio mundi est velut pluvia vehemens, 217, I . *Omnis qui audit verba mea, et non facit eat similis erit viro stulto, qui ædificavil domum suam super arenam. El descendit pluvia, el venerunt flumina, el flaverunt venti, el irruerunt tn domum illam, ct cecidit, et fuil ruina illius magna.* Tentare proprium esl hypocritarum, *Psalm.* 1, 217. 2 : *Dissipati sunl, nec compuncti, lentaverunt me subsannatione, frenduerunt Super me dentibus suis.* Tentatio uxoris gravissima, *Job,* 67, 1.

3® *Tehtamur per afflictiones,X\X,* 377, 2 : *In eo enim, in quo passus esl ipse* (Christus) *el lentatus, potens est cl eis qm lentantur auxdiari.*

4® *Tentatio magna judorum esl felicitas impiorum, et quomodo superetur,* Psalm. I, 232, i : *Noli amulan in eo qui properatur in* via iuu, in *homine faciente injuslilias.*

5* *Tentatio carnis pejor esl fornace Babylonis,* V, 178, 1 : *Numquid potest homo abscondere ignem in sinu suo, ut vestimenta illius non ardcanl ? Aul ambulare super prunos, ul non comburantur plant# ejus? Sic qui ingreditur ad mulierem prosimi sui, non enl mundus cum teligerii eam.* Ejus vis, *ibid.*

6® *'entalur quii maxime in ea re* in *qua alijuandi peccami,* IX, 92, 2.

7 *Tenlaliones oriuntur ex Dei diffidentia.* XV, Hü ì . *Descendens Petrus de navicula, ambulabat super aquam,* ul *vemrel ad Jesum: videns vere* ventum voltdui/i, *timnìl, et eum cœpissrt mergi,* íiamavü *dicens: Domine, salvum me fac. El confinuo Jesus extendens manum, apprehendit eum el ait illi : Madie# fidei, quare dubitasti ?*

V. Tentationum varii modi.— 1® *laniationum species el modi.* Juxta S. Bernardino, alia est importuna; *secunda* esl dubia; *tertia* est subita; *quarta* esl occulta; *quinta,* violenta; *sexta,* fraudulenta; *septima,* perplexa, I, 98, 1; *Job,* 144, 1,2. Varia sunt tentationum quibus sancti lentantur genera, XIX, 488, 2. Tentationum genus duplex, *Job,* 331, 2. Tantalio humana quid sil, XVHI, 343, 1 . *Tenlalio vos non apprehendat,* nùt *humana.* Tentatio insipientium est se perfectos putaro, XIX, 46, 1 ; *Non quod jam acceperim, aut perfectus sim : sequor autem, si quomodo comprehendam in quo el comprehensus sum a Christo Jesu.* Tentatio occulta est tropologice nocturnum somnium, II, 481, 2.

Tentatio violenta qualis, *Job,* 591, 2 : *Dissipaverunt itinera mea, insidiati sunl mihi, elprxvaluerunl, el non fuil gui ferrei anxilium. Quasi rupto muro et aperta janua irruerunt super me, et ad meas miserias devoluti sunl.* Tenlalio grandini comparatur, 721, 1 : *Numquid ingressus es thesauros nivis, aut thesauros grandinis aspexisti? quæ preparavi in tempus hostis, in diem pugna el belli?* Graves sunt velut profunda maris, 717, *2 : Numquid ingressuses profunda maris, el in novissimis abyssi deambulasti? Numquid aperter sunl tibi port# maris, cl ostia tenebrosa vidisti ?* Tentatus duo mala patitur, *Psalm.* I, 67, 2 : *Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morie, nequando dicat inimicus meus : Prxvalui adversus eum.* Tentalionis sunt tres gradus, suggestio, delectatio et consensus, XX, 56, 1, 2 : *Unusquisque vero lentatur a concupiscentia sua abstractus el illectus. Deinde concupiscentia cum conceperit, parit peccatum: peccatum vero cum consummatum fuerit, generat mortem.*

2® *Quomodo Christus lentatus sit, vide* Jesus Christus, cap. V, art. i.

VI. Tentationum fines, commoda kt fructus.

1® *Qua ratione homo lenietur.* Quatuor tonlalionum lines et causæ, scilicet omnes homines quadruplici ratione leniantur plerumque ob probatio* nem, nonnunquam ob emendationem, interdum ob merita delictorum; tandem ob manifestandam solummodo gloriam et opera Dei, IX, 99, 1 : *in igne probatur aurum el argentum, hommesvera receptibiles in camino humdialionts:* XV, 234, 1 : *st ascendente eo* (Jesu) *in naviculam, seculi sunt cum discipuli ejus. El ecce molus magnus factus est in mari, ita ul navicula openrelur fluctibus: ipse vero dormiebat.*

2® *Tenlalionum utilitates el commoda.\jQMl,* 2; 98, 2; XV, 4'13, 2; Tentationum septem sunt coin* noda, XX, 20, 2 et seqq. Tentatio est perse mala, sed justis per accidens fil bona, 51, 1.

Primo. *Tenlalio virlulem explorat et corrobo-*

r/il, XX, 20, 2. Tentano probat et explorât fldeni, XX, 13, i, 2 : *Omne gaudium existimate, fratres jnei. cum in tentationes vanas incideritis : scienta quod probatio fidei veslrx palitnluim operatur.* Valiontiain probat el virtutem, IV, 305, 2 : (>Ula *acceptus cras Deo, necesse fuit ut tentatio probaret te,* XX, 24, i, 2. Tentatio probat justos, IX, 591, 1. Homines tcntationibus probantur sicut aurum igne. 98, 2. Igni compaiantur, XX, 250, I : *In quo csullabtlis, modicum nunc si oportet contristari in variis tcntationibus : ut probatio vestrx fidei multo pretiosior auro (quod per ignem probatur) inveniatur in laudem, et gloriam, et honorem in revelatione Jesu Christi.* Sunl experimenta virtutis, *ibid.* Sic exploratur robur justorum, V, 496, 1 ; 524, 1 : *Sicul igne probatur argentum, et aurum camino, ita corda probat Dominus,* Eas superans vere vir fortior esl, 514, 2.

Secundo. *Tentatio est cos virtutis,* XX, 20 2 et seq.; *Job,* 39, 2. Tentatio est justus stimulus virtutum, XVIII. 504. 2. Tentationes virtutem exacuunt, XX, 20, 2. Sunt stimulus spei et orationis, 21, 2. Tentatio cedet vincenti in virtutis progressum, XVIII, 344, I : *Fidelis autem Deus est, qui non patietur vos lentari supra id quod potestis, sed faciei etiam cum tentations proventum, ut possitis sustinere.*

Tertio. *Tentatio hominem virtutibus illustrem deprimit, cl in humilitate, Deique timore continet,* XX, 21, 1. Tentalionem pondus humiliat, *Job,* 558, 2 : *Qui fecit veniis pondus, el aquas appendit in mensura.* Tentationes carnis ad humilitatis exercitium conducunt, XVHI, 504, I : *Et ne magnitudo revelationum extollat me, datus esl mihi stimulus carnis mex angelus Salanx, qui me colaphizet.* Tentationes hujus vitæ sunt causa et materia compunctionis, V, 415, 1 : *Cor quod novit amaritudinem anirnæ suæy in gaudio ejus non miscebitur extraneus.*

Quarto. *Deus suis in tcnlalionc prxsenlissimus esl, adesi et astat, ut proteget, juvet el confirmet,* XX, 21, 2. In tcntationibus nobis adest Deus, XI, 202,1. Tentationes immittuntur juxta vires natura* et gratiæ, V, 496, 1 : *Pondus cl statera judicia Domini sunl : el opera ejus omnes lapides sacculi.* Tentandi facultas a Deo modificatur, *Job,* 57, ! > 58, I, 2. Quos tcntationibus sæculi terminos posuit Deus, V, 236, I : *Quando circumdabat mari terminum suum, el legem ponebat aquis, ne transirent fines suos.* Earum nulla tam gravis quin superari possit, XV, 116, 2. Tentatio omnis per Dei gratiam vinci potest, XVHI. 343, 1,2 : *Fidelis Cutem Deus est, qui non patietur vos lentari supra id quod potestis, sed faciei etiam cum lentalione proventum, ut possitis sustinere.* Tentar» tam graviter possumus ut succumbamus, nisi nos Dei gratia juvaret, *ibid.,* 2. Non possunt a nobis vinci tentationes, nisi ope Dei, XV, 193, 2. Tentationes carnis sanctos colaphizant. non kgdunl, XVIII, 504. L Tentationes Deus aufert cum lubet, X, 412, 1 : /n *sermone ejus siluit ventus, et cogitaitone sua rdacatti! abyssum, et plantavit* fn *illa Dominili insulas.* Tentationes quomodo Deus dissolvat, *Psalm.* II, 331, 2: *Anima nostra situi passer erepta est de laqueo Vehdntium : laqueus contritús est. et nos liberati sumus Adjutorium nostrum in nomine Dòmini, qui fecit catum et terram.* Tentalus a tentatione dupliciter liberatur, *Psalm.* 1.67, 1 : *Illumina oculos theos, ne unquam obdormiam in morte, nequando dicat inimicus meus: Prxvalui adversus eum.* Tentationes sunt modica* ct breves, XI, 642, 2 : *Ad punctum in modico dereliqui le, din miserationibus magnis congregabo te. In momento indignationis abscondi faciem nvom parumper a te. et in misericordia seinpilerna miserius sum lui ;* X X, 218,2 et seqq. : /n *quo exullabitis, modicum nunc* si *oportet contristari in variis tcntationibus.* Consolatio post tentationes superatas» HI, 200, 1 : *De comedente exivit cibus, el de forti egressa esl dulcedo.*

Quinto. *Deus amplissima præmia tentalionem vincentibus promittit,* XX, 21, 2. Tcntationibus paratur gloria cœlestis, IX, 93, 1. Prosunt ad salutem, *Job,* 57, 2. Semper durant, ut sint occasio præihii, IH, 335, 1.

Sexto. *Tentatio mire mentem illuminat in* via *virtutis,* XX, 22, 1. Tentatio non solum meritum in terra, et praemium in cœlo parat, sed et mentem illuminat, X, 197, Î. *Qui non esl lentatus quid sit?* Fir *inultis expertus, cogitabit inulta; el qui multa didicit, enarrabit intellectum.* Per eam anima sensim purgatur, ul ad perfectionem summam perveniat, XX, 22, 2.

Septimo. *Tcntationibus assueti alios quoad eas edocere possunt,* X, 197, 2. Qui eas in se vincunt apti sunt ut auxilientur lentatis similiter» et dæmonem lentantem pellant, XIX, 378, i : *In eo* enim tn *quo passus est ipse et lentatus, potens est el eis qui leniantur auxiliari.* Tentationes vincentes aliis eamdem vincendi dant exempla, XX» 21, 2 et seq.

VII. Quomodo erga tentationes nosgfrehe debevmus.— 1° *Quatenus se* in *tentationes conjicere vel* ras *desiderare liceat.* Nemo potest in tentationes ultro se conjicere, VI, 387, 2 : (lui *confidit in corde suo, stultus esl :qui aulem graditur sapienter, ipse salvabitur.* Tentatio quo* modo appetibilis sit, XX, 20, 2. Tentationes ut nobis obveniant, quatenus rogare licet, XVt 193, 2. Sunl eœ declinandae, el iis resistendum cum veniunt, 117, 2. Eas non sentire angelicum, vincere humanum est. XVIII. 343. 1. Tentaciones semper habent Christiani. XIX, 302, S: *Omnes qui pie volunt vivere in Christo Jesu, persecutionem patientur* Tentationes nos circumdant, *Job.* 361, k In tentalionem non induci quomode rogemus, XV, 193, 2: *El ne nos inducas m lenia tioncin,* XX, 20, 1.

S' *Ad tentaliones hu> preparare oportet.* Ton-Utio cur parala ad Dei cultum accedentibus, IX. 90, I : Ft/ï, *accedens ad servitutem Dei, sta in justitia et timore, et prxpara animam luam ad tenlalionem.* Tentationos horrenda) sæpe ad Deum conversis occurrunt, XV, 116. 2. Tentaliones carnis sæpe manent post peccatoris conversionem fcrendæ, XVI, 375, 1. Tentaciones sunt signum fructus pii laboris, XXI, 239, 2 : *Et signum magnum apparuit in cælo : Mulier amicta sole, el luna sub pedibus ejus, et in capile ejus corona stellarum duodecim. Et in utero habens, clamabat parturiens, et cruciabatur ut pariat.* Ad tenlationcs animus præparandus quintupli» h-t . IX, 90, i.

3° *Ad tentaliones vincendas remedia.* Primo. *Demedia novem : primum,* animi præparatio; *secundum,* animi depressio et humilitas; *tertium,* patientia ct sustinentia ; *quartum,* audiro consilia el consolationes; *quintum,* in tentationo non trepidare, nec esso praecipitem, sed fortem et constantem; *sextum,* conjunctio mentis cum Deo; *septimum,* resignare so in voluntatem Dei; *octavum,* fiducia in Deum; *nonum,* filialis timor et amor Dei, IX, 93, 2; 94, i ; 95, 2; 96, 2 ; 98, 2 ; 99, 2; 100, i : *Deprime cor tuum, ct sustine; inclina aurem tuam, et suscipe verba intellectus : el ne festines in tempore obductionis. Sustine sustentationes Dei : conjungere Deo et susline, ut crescat in novissimo vita tua. Omne quod libi applicitum fuerit, accipe; el in dolore sustine, el in humilitate tua patientiam habe..... Crede Deo, el recuperabit te: cl dirige viam luam, el spera in illum. Serva Umorem illius, el veterasce.*

Secundo, *Tentatus Dei opem eipeclet et imploret,* IX, 95, 1. Tenlationis tempore quid faciendum, *Psalm.* I, 140, 1. Ad Doum confugiat per orationem, 96, 2. In iis per orationem Dei gralia imploranda, XV, 235, 2 : *Accesserunt ad eum* (Jesum) *discipuli ejus, el suscitaverunt eum, dicentes : Domine, salva nos, perimus;* 564, 2; 571, 2, 572, 2: *El progressus pusillum, procidii in faciem suam, orans el dicens: Paler mi, si possibile est, transeat a me calix iste. Verumlamen non sicut ego volo, sed sicul lu.* Tentatus faciat quod nautæ in tempestate, 234. 2. Teii taliones vincuntur spo et fido, 235, 1 : *Tunc accesserunt discipuli ad Jesum secreto, el dixerunt : Quare nos non potuimus ejicere illum* (dæmonem)? *Disit illis Jesus : Propter incredulitatem vestram. Amen quippe dico vobis, si habueritis fidem sicul granum sinapis, dicetis monti huic : Transi hinc illuc, et transibit, el nihil impossibile eril vobis.* Facile superantur, si Deus et cœlestia præ oculis habeantur, 127, 2 et seq.: *Tunc dicit ei* (dæmom) *Jesus ; Vade,Satana, scriptum est enim: Dominum Deum tuum adorabis, el illi soli servies.* Tentation® crescente, intendenda osi oratio, XVI, 265 1 j *Et factus in agonia, prnbxius orabat : et factui est sudor ejus sicul guttx sanguinis decurrentis in terram.* Contra horrendas quasdam tentaliones efficacissimum remedium est fiducia in Deum, XV, 124, 2; I 1.

Tortio. *Tenlaho carnis dum sentitur, invocanda beata Virgo,* IV, 356, 1, 2. Contra tentaliones carnales remedium efficax est si tenlalus bealæ Virginis opem imploret per immaculatam ejus conceptionem, XII, 831, 1.

Quarto. *In lentationibus quid cogitandum.Ten:** lationum omnium remedium est nomen Michaelis. *Quis sicut Deus?* In iis agnoscenda propria infirmitas, XV, 565, 1. Tentationum vincendi praxis est, una tenlaliono superata, expeclare aliam; non tantum diabolum vincendum, sed faciendum cum tenlaliono proventum ; pugnare, quasi perpetuam pacem habiturus; et cum viceris, to geras quasi mox pugnaturus; tandem cogitaro dulcius osso vincerò tenlationom, quam irò ad peccala, XX, 15, 2. Tentaliones carnis et gulæ superandæ sunt spo in Deum; superbiæ, timore Dei; avariliæ ct ambitionis, contemptu mundi et magnanimitate, XV, 127, 2. In tentatione ad peccatum, cogitandum de judicio, XX, 207, 2 : *Nolite ingemiscere, fratres, in alterutrum, ul non judicemini. Eccc judex ante januam assistit.*

Quinio *Quxlibel tentaliones ab obediente vincuntur,* VI, 126, 2 el seq. : *Vir obediens loquelur victoriam.*

Sexto. *In lenlalionibus intendenda sunl pietatis exercitia,* VI, 225, 1 : ó'í *desperaveris lassus in die angustix, imminuetur fortitudo tua.* Tenlatio virtute Eucharistiae superatur, XVIII, 340, 1.

Septimo. *Tentaliones sunt viriliter suslinendx, Job,* 69, 2. Sunt fortiter tolerandae, VI, 226, 1. Tentationum optimum remedium est animi constantia.VII.337, 2 : *Si spiritus potestatem habentis ascenderti super te, locum tuum ne dimiseris , quia curatio faciei cessare peccata maxima.* In iis imitari oportet constantiam fidei Abraham, XVIII, 87, 1. Tentationo ingruente, quid agendum christiano, IV, 534, 2. In tentalionibus constans est velut lapis quadratus, XI, 800, 2 : *Qualuor autem mensx ad holocaustum, de lapidibus quadris exlructx.* Tentaliones non curant generosi, XX, 22, 1. Nulla ro magis vincuntur tentaliones carnis ot diaboli quam perseveranter eis resistendo, XVII, 249, L Tenlatio una cuneus est ad vincendum aliam graviorem, XX, 21, I.

Octavo. *Tentaliones camis fuga vincuntur,* I, 323, 2 etseq.; XVHI, 504, I. Tentationos vincunt milites Christi fugiendo el tolerando, *Psalm.* 1, 363, I : *Deus noster, refugium et virlus, adjutor noster in tribulationibus qux invenerunt nos nimis.*

Nono. *Tentatus nil sine consilio faciat.* Tentationes consilio, non vi superandæ, VI,221,1 : *Quia cum dispositione inilur bellum, el eril talus ubi multa*

consilia sunt. Tentatus admittat consilia et consolationes tum piorum librorum, tum virorum spiritualium, IX, 9$, 1. Non sit praeceps et festinus, sed sinat passiones defervescere, 94,2; 95.1.

Decimo. *Tentationum initiis resistendum,* Job, 52, 2, Tentationum initia sunt parvuli Babylonis, *Psalm.* II, 406, 2 : *Filia Babylonis misera..... Beatus qui tenebit, et allidet parvulos tuos ad petram.*

VIII. Quomodo tentati tractandi sint.—Tentati leviter tractandi sunt, VI, 216, 2: *Erue eos qui ducuntur ad mortem; et qui trahuntur ad interitum, liberare ne cesses.* Tentatis graviter injicienda aliqua mora, ut conceptum facinus differant, XVI 533,4.

TENTORIUM. Tentoria fuero primæ veterum Patriarcharum domus, XII, 94, 2.

TENUITAS. Tenuitas victus ad jucunde vivendum confert plurimum ex Epicuri sententia, XIII, 14, 1 (Vide Cibus, Comestio, Convivium, Sobrietas, Temperantia).

TEPIDUS. TEPOR. I0 *Tepidus et tepor qui sint.* Tepidi, calidi, frigidi quinam spiritualiter sint,XXI, 80, 1, 2. Tepidi hominis descriptio, XVHI, 210, 2. Tepidi de sua innocentia semper gloriantur, XXI, 84, 2 : *Quia dicis : Quod dives sum, et locupletatus, et nullius egeo : et nescis quia lu es miser, et miserabilis, et pauper, et cæcus, et nudus.* Tepor mentis aquæ lepidæ a muscis coinquinatæ comparatur, XVHI, 210 2.

2° *Unde tepor nasci soleat,* XXI, 81, 2. Tepor sequilur nimium fervorem, V. 385. 2 Tepor S. Timothei et sanctorum causas variæ, XXI, 43, 2 ot seq. : *Habeo adversum te quod charitatem luam primam reliquisti. Memor esto itaque unde excideris ; el age pœnitenliam, et prima opera fac : sin autem, venio tibi, et movebo candelabrum tuum de loco suo, nisi panitenliam egeris.*

3° *Teporis mala,* XXI, 82, 1 Quomodo pojor sit frigore, 81,2: *Scio opera tua, quia neque frigidus es, neque calidus: ulinam frigidus esses, aut calidus ! Se dquia tepidus es, ft nec frigidus, ncc calidus, incipiam te evomere ex ore meo.* Tepida cur vomitum provocent, 83, 1,2. Tepor in divinis animæ valde noxius est, V, 162, 2 : *Usquequo, piger, dormies? quando consurges e somno luo? Paululum dormies, paululum dormitabis, paululum conseres manus, ut dormias. Et veniet tibi quasi viator, egestas, et pauperies quasi vir armatus.* Tepidi labore suo magno parum proficiunt in sanctitate, X, 112, 2 el seq. : *Laboravit dives in congregatione substanti*, et in requie sua replebitur bonis. Laboravit pauper* in *diminuitone victus, el in fine inops fit.* Tepidus in bonis operibus in die Judicii mendicabit. VI. 48, 2 : *Propter frigus piger arare noluit mendicabit ergo xslale, et non dabitur illi (Vide* Pigritia).

4* *Tepiddaiis remedia.* Tepor mentis excutiendus est, XVHI, 210, i : *Sollicitudine non pigri, spiritu ferventes, Domino servientes.* Tepiditatis remedium quale, *Job,* 171. 2. Teporis vana remodia, XXI. 86, 1, 2 : *Suadeo libi emere a me aurum ignitum, probatum, ut locup'es fias, et vestimentis albis induaris, el non appareat confusio nuditatis lux; et collyrio inunge oculos tuos, ut videas.*

TEREBINTHUS. Terebinthus arbor describitur, IX, 647, 2.

TERESIA (S.). S Teresiam vocat Christus sponsam suam, VIII, 199, 1. Teresia censebat omnia mundi damna indo manare quod homines veritates S. Scripturae non penetrarent, XV, 1, 2. Voto so obstrinxit facturam se in re qualibel, quod erat optimum et sanctius, X, 108, 1; 183,2; XIV, 567,2; XV, 109, 2; 177,1; XVH, 142, 2. Quid de tribulationibus a Deo didicerit, XII, 288, 2. Pati pro Deo gaudebat, XX. 18, 1. Ejus de humiliatione sui sententia, XIV, 405, 1. Erga S. Josephum mire affecta, ejus cultum omnibus commendabat, XV, 58, 2. Ex vehementi Christi desiderio moritur, amoris languore assumpta, VII, 565, 1.

TERESIA soror Aldefonsi regis Legionis. Teresia regi Saraceno Abdallæ nubere noluit, nisi Christiano, XVIII, 308, 2.

TERIBAZUS. Teribazus veste insolescens Alexandro Magno ludibrio fuit, XIV, 277, 1

TERMINUS pro limite. !• Terminum temporis et loci cuique genti præscripsit Deus, XVII, 329, 1.

2° Terminos agrorum transferre est contra jus gentium et naturæ, VI, 170, 2. Terminorum summa religio, olim eos violare scelus erat maximum, *Job,* 496, 1.

3° Termini maris sunt eminentiora terræ, et moles arenariæ, V, 236, 1. Iidem dicuntur ostia et vectes, *ibid.*

4° In terminis urbium et provinciarum Christianarum eriguntur cruces et imagines.

5® Terminus sive margo in templo quisqualisvo esset. XII, 786, 2.

TERMINUS Gentilium deus. Terminus quis deus Romanis esset. X, 171, 1. Terminus erat limes agrorum, et Romæ deus hoc nomine, cujus festa dicebantur Terminalia, 356, 2. Termini dii an dici queant *signum,* XII, 317, 1.

TERNARIUS. 1» Ternarius numerus familiaris est S. Scripturae, cI primus numerus multitudinis, XIII, 537, 2. Quando vero tornado unitas additur, ul fiat quaternarius, tunc maxima multitudo significatur, 538, 2. Rei cuique Deus ternarium inseruit, 538, 2. Ternario Gentiles in arcanis utebantur, velut sacrato, 538, 1.

2* Ternarii numeri mysteria varia, XI, 172,1, 2; XIII, 538. 1. Ternarius symbolum est SS. Trinitatis, XVI, 643, 2. Hebræis magnam copiam denotat, II, 414, 2. Ipse est symbolum multitudinis, universitatis et perfectionis, VI, 165, 2; XI, 166, 2;

167, <; XII, 68* 2. Ternarius numerus signifient omnia, et est rei summum, XVIII, 500, 1. Est eliam symbolum summæ aequitatis, XIV, 433, 1. Ternarii numeri mysteria ox Rabbinis, VI. 164, 2.

TERRA. I. Terra pro terrestri globo sumpta. !• *Terræ nomina, creatio, natura, magnitudo,* etc. Terra varia nomina habet, I, 354, 2. Terræ epitheta, I, 46, 2. Terra cur dicatur Ceres et Pandora. XX, 226, 1. Merito Pandora vocari potest. V. 85, 2.

Terra ex aqua et per aquam consistit quomodo, XX, 475, 2 et seqq. Aquæ immixta est, *ibid.* Terra et aqua unum totum efficiunt, I, 53, 1, 2. Ipsa aquis supereminet, VI, 426, 1. Per sapientiam Dili formata est, V, 92, 2 (Fide Creatio). Quomodo in ea Iudat Deus, V, 239, 2. Appensa osi super nihilum. *Job,* 522, 1. Dei nutu hærel in mundi medio suspensa et in vacuo firmatur, V, 237, 1. In Imo lundata est in soipsn, *ibid.* Quæ sint column® terræ, *Job,* 222. I. Terra est centrum universi totius, VI, 426, i, 2. Cur terra locala in medio universi, 1. 45, 2 et seq.

Terra an motu librationis moveatur, V, 237, 2. Naturaliter non movetur, *Job,* 322, I Est immobilis quo sensu, VI, 426, 1, 2 Quibus censeatur rotari, VII, 31, 1. Eorum argumenta qui terram moveri consuerunt, *ibid.* Ex quo immota consistat. VII, 23, 1.

Terræ magnitudo. IX, 54, I. Quis ejus sit ambitus, IX, 54, I ; XII, 443, I. Qui ejus sint termini. VI, 426. 2. Terræ portæ quæ dicantur, XII, 126, I. Terræ latitudo qualis, *Job,* 717, 2. Ejus usque ad centrum profunditas, X, 544, I. Concavitates sub terra ad quid serviant, I. 54, 1. Terræ centrum triplex est. VII, 33, 1. Quot anni insumendi ul ex ea perveniat ad convexum firmamenti, XII. 4H 1.

Terra punctum est respectu cœli, 443, 2. Terra quomodo punctum puncti. XI, 498, 3; 499, 1 ; XII, 442, 2. Terra instar nihili et vacua est, XII, 48. 2.

2* *Terrain quantum hominibus inserviat considerata.* Terra et solum an differant, X, 170. 2. Terra tota habitabilis csl ct habitata est, XVII, 329, ! Terra mater communis est omnium viventium, X, 324, i ; 330. 2; *Job,* 43, 2. Terra quam benigna sit mater, I, 55, 2. Terra est thesaurus ct horreum omnium creaturarum, et in ipsam oinnia redeunt, IX, 474, 2. Non omnia ex terra nata in eamdem convertuntur, X, 330, I. Terra aluntur cl \i\unl plani®, reptilia el serpentes, cur, XIV, 217, I. Quomodo terra a Deo in hieme et æslalo foveatur el refrigeretur, IX, 622, 1. Terra soli non exposita nihil profert, aut sero profert, XII, 178, 2. Terra aurifera cur frumenti minus ferax sit, *Job,* BIS. 2 Terra arida cur plura monstra generet, XIII, 306, 2. Terra interdum igne subvertitur el 8tenlr<cit *Jnh.* 548. 1. Terræ variæ a mari haustæ, XI. 261. I î Terne mobiles, el trementes variæ, item fluctuantes, XXI, 157, 1. Terra quæ impio suis deliciis fertilis fuit in luxum, ei abolenti vertitur in tormentum, XI, 451, i. Terra est impiis permissa, *Job,* 237, 2. Per terram non est jurandum, XV, 169, 2. Terræ corpora defunctorum mandanda sunt. X, 279, 1.

3® *Teræ motus et commotiones.* Tcirn tremit et concutitur tonitru. X, 401 I ; 404, 2 et seq. Ejus motus fit Dei motu. 40*, 2. Terræ motus primo vocatus est terripavium, inde Ierripudium, deinde tripudium. XII, 768, 1, 2. Terræ motus Dei magnificentiam ot potentiam ostendit, IX, 466, 2. Terræ motus quosnam effectus producant, VI. 156, 2; XII, 768, 1, 2.

Triplex torno motus in Scripturis \ogitur, XIX, 509, 2. Terrai motus Amos quis, quando cl qua do causa fuerit, XIII, 534, 1, 2. Contigit is anno vigesimo septimo Ozi®, *ibid.* Contigit ob fastum Oziæ quo is victoriis inflatus sibi munus sacerdotale arrogavit, *ibid.* Terne motus sunt pœna schismatis, hoc enim punit terræ scissio, 535, 2.

In Ierra quæ commotio facta sil nascente Christo, XIV, 334, 1. Hem illo patiente, *ibid.* Quando terram et mare DeusobChrislum commoverit, XIX, 509, 1,2. Terra in passiono Domini universali Ierræ motu concussa, el a cardinibus convulsa fuit, XIII, 633, I ; XV. 634, I. Quæ loca per eum diruta sint, XV, 634, 1. Quæ hujus motus fuerit causa litteralis, mystica el tropologica, *ibid.* Cur Ierræ motus factus sit Christo resurgente, 647, 1. Is ab angelo fuit excitatus, *ibid.,* 2.

Terræ motus factus oranto Paulo el Sila, XVIÍ, 312, 1, 2. Terræ motus Constantinopolilanus publica supplicatione et litania indicta cessavit, I, 694, 1, XIII, 499, 1, Terne motus cessavit hymni trisagii cantatione, XI, 173, 1. Terræ motus magnus futurus paulo ante necem Antichristi, XXI, 303, 1. In fine s.eculi sese aperiens persecutores fidelium ab Anlichristo immissos absorbebit, XXI, 250, 2.

4’ *Terræ duratio et post diem judicii transformatio.* Terra quaindiu stabit, VII, 30, i, Quomodo in dio judicii commovenda erit, XIII. 523, 1. In dio judicii impius accusabit, VII, 30, 1. Post judicium non videtur exornanda plantis, ut in ea parvuli sine baptismo defuncti jucundo vivant, XI, 451, 2. Ejus externa superficies post judicium plano deserta erit el vacua, 453, 1. Terra post diem judicii decoranda, ct cur, XX, 491, 1. Item ab omni maledictione liberanda, <WdM 2. Terra an post finem mundi æquanda sil, sublatis montibus el vallibus, XXI. 157, 2.

5° *Terræ quædam de quibus specialiter agitur* m *Scriptura.* Terra Assur est Ninive et Assyria, XIV, 123, 2. Terra Neinrod est Babylon, *ibid.* Terra cymbali alarum quæ, XI, 309, 1,2. An India, quasi ad eam Hispani navibuâ’pVofectun invitentur. *ibid.,* 2. An Judæa et Ægyptus, *ibid.* Esse /Elblopiatn vanis rationibus probatur,'3!0. i. Cur sic dicta, 310, 1; 310,2. Cur eam hoc nomino

Scriptum (reclami, 311, 2. Terra Melitensis quoslibet morsus venenosos sonat, item contra alios morsus valet, XVII. 435, 2 et seq.

6° *Terra quomodo a Christiano intuenda.* Terra stadium nobis est, cœlum prærnium. XI, 558, 1,2. Terra sanctis ost velut career et exilium, XVII, 172,2. Terra conversatione cœlesti Geri potestcœlum. XXI, 367, 2. Terra lota cur dicatur terra sanctorum, XI, 377, 1.

7° *Terra symbolice accepta, el qux de illa metaphorice dicantur.* Terræ et anirnæ analogia quoad sterilitatem el fertilitatem, XIX, 402, 2. Terra bona fructum dans seminis dispar est, el denotat fidelem conscientiam, XV. 320. 2. Qui sint mystico terra bona semen recipiens, 325, 2 et seq. Quam terram potissimum possessuri sint mites, XV, 144,2 elseq. Terra ruinæ sunl Judæi et Ecclesiæ apostantes, XI, 591. 1. In terra scribi quid sit, XII, 144, I.

Quomodo terra dicatur gemere, irasci, clamare, sceleribus pollui, II, 112,2; XVIII, 541,2. Terra recipiens sanguinem injuste offusum censelur pollui ct fieri immunda; a qua pollutione mundatur, dum a judice homicidae puniuntur. XIII, 529, 1, 2. Syinbolice terra instar nihili ot vacua est, quando caret hominibus virtute præditis, XII, 48, 2. Terræ amatores terra nuncupantur, *Psalm.* 1.303, 2. Super terram cur repere dicitur diabolus, XXI. 246, 2.

Terram non tangere symbolum est velocitatis, XIII, 102, 2. Terram et aquam præbere est serviò, IV, 320. 2. Terræ filios quos vocarent veteres Gentiles, XII, <44, 9. In terra prosterni ritus est priscus ot multorum Orientalium, dum quem honorant, XI, 591,2.

II. Terra pro terre habitatoribus. — Terra aliquando capitur pro terræ habitatoribus, XII, 178, 2. Terra quomodo sit plena gloria Dei. XI, 174, 2. Repleta quomodo dicatur scientia Domini, 264, 1. Terra quomodo in incarnatione Verbi fructum suum dederit, *Psalm.* I, 422, 2. Eam Christus sua incarnatione in cœlum commutavit, XX, J35, I.

TERRA PROMISSA, vel SANCTA. <• Terræ pro-.sissæ termini secundum omnes mundi plagas, 511, 6. 1, 2. Terra promissionis munitissimas habuit urbes, II, 260, i. Quomodo dicatur suos incolas devorare, 261, 1. Ejus fertilitas unde, 172.1. Tola Hebræis non fuit data propior eorum peccata, III, 97,1. Comprehendit Phoeniciam, quæ nunquam hit subacta, 124. 1, 2. Terra sancta quali sorte iivksa sii, 81, 1. Terræ sanclæ longitudo quanta, XXI, 286, 1. Terra sancta tota eral quasi una domus el familia Doi, XIII, 408, 2. Typus est cœli, 527, I.

2® Terra Israel cur dicatur oxcollenlia et superbia, XII, 647, 1. Terra viventium vocatur Jerusalem ob tres causas, 690, 1. Terra sepulcri Dominici quam prodigiosa. XI, 266, 1.

In Terram sanciam proficiscentes olim cruco signabantur, IV, 565, 2. Torra saucia ante Anchristum a Christianis recuperanda videtur, XH, 767, 2.

TERRENOS. <• *Terrena bona qux sint.* Psalm. I, 24, 1. Terrena omnia caduca sunl, XI, 358, 2 : *Attrita est civitas vanitatis, clausa est omnis domus nullo inlroeunte.* Terrena illico pertranseunt, XX. 272, 2 : *Quia omnis caro ut (œnum, et omnis gloria ejus tanquam flos (oeni : exaruit (oenum, et flos ejus decidil. Verbum autem Domini manet in xternum.*

2° *Terrena homines mulli cogitant,* XIV, 218, 1 : *El facies homines quasi puces maris, el quasi reptile non habens principem.*

3* *Terrena despicienda lunl,* I, 61, 2 * XXI, 390, 1, 2. Ab iis nostrum cor evellere debemus, XX, 488, 1. Ea qui contemnunt per lapidem ligurium significantur, I, 682, 2 *(Vide* Boxa, Mundana. Temporalia).

Terrena omnia relinquere debent sacerdotes et prædicatores, XII, 734. 1, 2. Terrena omnia a se abdicant religiosi. X, 245, 1. 2 (hde Rsligiosls, Sacerdos),

TERRIBILIS. Terribilis olim apparebat Deu% ita ut eum violentes putarent se morituros, II, 421, 1. 2. Terribilis solus est Deus qui in animas et spiritus habet potestatem, *Job.* 512. 1.

Terribilis in alios caveat multes, XIII, 540, 2.

TERROR. <• Terrores homicidarum quales sidk XII, 748. 1. Terrores Domini quales, *Job,* 158, 1.

2* Terrores Scripturae optime animam docent. XX, 86, 1. Terrores magis feriunt dura peccatorum corda quam blanditiæ, XVII, 338, 1 *(Vide* Timor).

TERSA. Tersa urbs admodum speciosa in Iribu Manasses, alto in monte sita, ubi Jeroboam primus rex Israel, sive decem tribuum, thronum suum collocavit, eamquo regni caput effecit, Vili, 91, i.

TERTIUS. I® Tertia angelorum pars an cecideril, XXI, 242, 2 (Pide Angeli). Tertia pars relinquenda, duabus dispersis, quænam intelligatur, XIV, 522. 2. Tertia hominum pars non salvatur, 523, i *{Vide* Electi. Salus, Salvare). Tertia pars terræ quomodo combusta intelligatur, XXI, 193, 1.

2* Tertium cœlum ad quod raptus est Paulus, quid sit, XVIII. 500, 1 (Pide S. Paulus).

3® Tertius annusili pecoribus robustissimus est, XII, 304, 2. Tertio anno vituli validissimi sunt, XI, 298,2.

4° Tertia bora cur orarent Judæi et Ecclesia Christiana. XIII, 80, 1.

TERTIUS scriba. Tertius scriba epistolam ad Romanos exaravit, XVIII, 35, 1, 2; 244, I. Quæ ipso huic epistola) do suo addidit, verba sunt Scripturae sacræ ; factus est episcopus Iconii, 244, L Ejus imperitia in excipiendis Apostoli sententiis, *ibid.*

TERTULLIANUS. 1° Tertullianus ex oratore forensi factus Christianus, XV11, 402, 2. Quu anuo

Christi vixerit, 133, 1. Quare librum do *Pallio* scripserit. 402, 2. In luxum vestium acriter est invectus, XIX, 204, 4. Tertullianus parœmiis et apologis abundat, IX, 26, 4. Tertullianus locus quidam ab haereticorum depravatione vindicatus, XII. 102. 1, 2. Ejus alius locus explicatus, 111,23,2.

2® Tertullianus cur factus Montañista, XIX, 492, 4. Nimio castitatis amoro pro hærosi Montana adversus catholicos scripsit, V, 484, 1. Factus Montañista, orthodoxos cur per scomma vocat psychicos, XX. 163, 4. Improprie Spiritum sanctum vocat semen, XIII, 286, 4. Tertullianus putavit animam cujusquo esso cx traduce, XIX, 445,4. Item peccatum, XVIII, 400, 4. Consuit animam esse corpoream, XVII, 397, 2. Putavit animas sanctorum non videre Deum ante diem judicii, XIX, 491, 4. Lapsos semel ad poenitentiam admittere noluit, 401, 1. Errat dum censet fornicatores licet pœnitcnlcs ab Ecclesia non esso recipiendos, XI, 658, 2. Tertullianus errat, dum nefas esse in persecutione fugere, docet, VI, 389, 1 ; XV, 270, 4, 2.

TESSERA. !• Tessere belli variorum ducum, IV, 538, 4.

2® Tessera hospitalitatis quæ et qualis esset apud Christianos, XIX, 543, 4 ; XX, 641, 2 et seq.

TESSSRADECADES. Tesseradecades tres in generatione Christi triplicem Israelis statum denotant. XV, 61, 4.

TESTA. 4® Testa liquoris quo semel est imbuta, odorem semper retinet, VI, 143, 1.

2® Testa symbolum fragilitatis, *Job,* 63, 2. Testa confracta fatui symbolum est, IX, 581, 1.

TESTAMENTUM. *Varix vocis* Testamenti *in Scriptura sacra acceptiones et significationes.* Testamentum sæpe significat legem Dei, IX. 350,2; 469, 4 ; 481, 2; X, 364, 1, 455, 2; 462, 4. Testamentum item dicitur quodvis pactum, decretum, dispositio, IX, 350, 4, 2; XIII, 587, 2; XVIII, 458, 1. Testamentum inferorum quod dicatur, IX, MS, 2 ; 417, 2.

I Testamentum pro promissione seu dispositione testamentaria. — Testamentum quid sil, IX, 444,4. Testatoris voluntas cur dicalur testamentum, XVIII, 366, 1, 2. In testamento semper est mutua obligatio, thid., 2. Testamentum Petri, Domini Soræ et Arpini, ejusque conjugis Dedæ, XIII, 62. i, 2. Testamentum Grunnii Porcelli, XI\

II. Testamentum vetus pro lege Mosaica. — 1® Testamentum duplex est initum a Deo: unum cum Moyse, alterum cum Christo, XVIII, 555, 2 ; XIX. 417, 4. Cur testamenti nomine vetus el novum instrumentum dicalur, XIX, 444, 4. Utrumque verum Testamentum est, 445, 2. Cur hebraico dicatur pactum, 420, i. Id, ut et græcum ôtaWixn et *iritamentum* latine, dupliciter accipiuntur, 444, L

2® Testamentum vetus tripartito distribuunt Hobræi. XI, 42, I. Ejus cur sint tot libri quot hebraici alphabeti lilteræ, XII, 346, 4.

3® Testamenti Veleris variai utilitates, 1,19, 4,2; 20, 2 et seq. Testamenti Veleris novem illustria, XXI, 146,2. Testamentum Vetus fuit figura Novi, et utriusquo consonantia, XV, 29, 2. Ex illo Novum illuslrandum ot confirmandum, *ibid.* Omnia quæ in illo continentur, ad Christum tendunt, XIX, 455,2. Cur S. Paulus toties ad Testamentum Vetus alludat, XVHI, 23, 2. Quomodo id Judæis velatum esse dicatur, XVIII, 435, 1. Cur nonnulli veteres hæretici illud repudiarent, I, 16, 2.

4® Testamentum Vetus in servitutem generabat, XVIII, 566, 4. Testamenti Veleris spiritus vindictam non veniam occisoribus precatur, IV, -175, 4.'

5« Testamentum legis Mosaic® quomodo dicatur ælornum, cum non fuerit ælernum, IX, 482,4; XIX, 357, 2. Tempore Jeremía; cœpit antiquari, XIX, 429, 2 *(Vide* Lex Mosaica).

III. Testamentum novum seu lex nova. — 4® *Testamenti novi excellentia, ejus el veleris differentis.* Quomodo uirumquo Testamentum fuerit promulgatum, et utriusquo antithesis, XIX, 427.4,2. Testamenti veteris et novi differenti®, XII,232,4. Testamenti et pacti veleris modus et ratio, item Novi. 232, 2. Vetus scriptum in tabulis, novum in cordibus, 233, 1. Testamentum vetus est velut imber matutinus, novum serotinus, XIII, 504, 2. Vetus docebat Judæos non tam amaro quam limero, et novum docet amare, XV, 287, 2. Testamenti novi fæcialis fuit Christus, maxime in cruce et Eucharistia, XII, 232, 2. Testamentum novum quomodo sancivent Christus, ejusque sit angelus, XIV, 587, 2; 588, 4, 2. Testamentum Christi et fœdus cum Ecclesia in institutione Eucharistiæ sacitum est, XV, 558, 4.

Quatuor ejus bona recensentur, XII, 233, 2. Novem illustria Testamenti novi, XXI, 4 46,2. Testamentum novum est testamentum pacis, XII, 760,2. Est totum charitatis et pacis, 744, 2. Res Testamento novo promissa est Spiritus sanctus, 233, 4.

2® *Testamenti utriusquo consonantia, et quomodo novum adumbratum et inclusum sil in veteri.* Testamenti utriusquo consonantia,V, 484,4,2. Sunt velut duo labia, hinc erraro nequeunt, 495,1. Testamentum vetus novo, et novum veteri per omnia concordat, XIII, 238, 4. Utriusquo magna concordia ct similitudo, XIX. 445, 1. Utrumquo sanguino fuit sanctum, confirmatum, consecratum, 442, 2. Testamentum novum adumbratum et inclusum est in veteri, XII, 509, 4, 2. Veteris Teslamenti prophetiæ pleræquo omnes nnpletæ ve/ ante Christum, vel per Christum, paucæ cxcipiun* tur, XIII, 252, 1, Testamentum vetus implicito promittens bona coelestia per Cbráti mortem confirmatum est, XIX, 445, 2 Duo Testamenta, vetus et novum, sunt velut duo montes. XIV, 427, 2. An *base* inUlligantur per duo illa ammalia, in quo-

rum medio cognoscendum Christum ait propheta, 3M, 2. An per duplicem Zachariæ virgam ad litteram rcpræsenlcntur, 487, 2. Non omnia Testamenti Veleris sunt figura Novi, XVIII, 342, 2. Testamentum Novum vix sensum allegoricum habet, 22, 4.

TESTARI. Testari reipsa cst judicaro, XVI, 437, 2. *Testor* subindo significat *protestor,* XX, 619, 2.

TESTIFICARI. Testificari idem est aliquando quod denuntiaro, X, 53, 2.

TESTIMONUM. i® *Varix vocis* testimonium *acceptiones in Scriptura.* Sæpo et ordinario pro attestatione bona aut mala sumitur, I, 619, 1,2; VI, 245, 1, 2; 154, 2, etc. Testimonium est idem quod lex Dei, X, 462, 1 : *Et dedit illi* (Aaron) in *prxeeptis suis potestatem, in testamentis judiciorum, docere Jacob testimonia, el* in *lege sua lucem dare Israel.* Sæpo pro doctrina ponitur, XXI, 149, 2 : *Vidi subtus altare animas interfectorum propter verbum Dei, el propter testimonium quod habebant.* Sæpe etiam pro laudo sumitur, XIX, 472, 1 : *Esi aulem fides sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium. In hac enim testimonium consecuti sunt senes.* Testimonii tabernaculum cur dicatur, XVII, 177, 2 : *Tabernaculum testimonii fuit cum patribus nostris in deserto, sicut disposuit illis Deus, loquens ad Moysen, ul faceret illud secundum formam quam viderat.*

2° *Testimonium de Christo a seipso vel ab aliis datum.* Testimonium Christi de se verum est, XVI, 438, 1 : *El si ego testimonium perhibeo de meipso, verum est testimonium meum; quia scio unde veni, et quo vado.* Testimonia do Christo quam varia fuerint et authentica, XX, 614, 2 etseq. : *Tres sunt qui testimonium dant in terra : Spiritus, et aqua, et sanguis, el hi tres unum sunt.* Quomodo testimonia a Voleri Testamento petila citent Evangelista, XVIII, 27, 2.

Testimonia falsa contra Jesum quærebant Judæi, XV, 683, 2 et seqq. El quæ, 584, 1 : *Principes autem sacerdotum, et omne concilium, quxrebant falsum testimonium contra Jesum, ul tum morti traderent* (Vide Jasus Christus).

3® *Testimonium a Spiritu sancto cuique fideli redditum.* Testimonia quatuor efficacia quod quis sil filius Dei, XVIII, 135, 1 : *Ipse enim Spiritus testimonium reddit Spiritui nostro, quod sumus filii Dei.* Testimonium Spiritus sancti quod simus filii Dei, non affert cerliludinem fidei, sed conjunctam habet incerliludincm ot timorem, 134, 2 el seqq. Id quintuplex est, 135, 1. Testimonium habere Jesu Christi quid sit, XXI, 251, 1 : *Et iratus est draco in mulierem, el abiit facere prxhum cum reliquis de semine ejus, qui custodiunt mandata Dei, et habent testimonium Jesu Christi.*

4® *Testimonium bonum hominum ordinandis et przconibus verbi Evangelici necessarium,* XVII, 161. 1 : *Considerate ergo, fratres, viros ex vobis boni testimonii septem, plenos Spiritu sancto et sapientia, quos constituamus super hoc opus.* Ordinandi episcopi, el sacerdotes, el praecones verbi hominum testimonio opus habent, XVIII. 526. 2: *Deinde post annos qualuordecim, iterum ascendi Hierosolymam cum Barnaba, assumpto el Tito. Ascendi autem secundum revelationem, et contuli cum illis Evangelium quod prxdico in Gentibus, seorsum autem iis, qui videbantur aliquid esse, ne forte in vacuum currerem, aut cucurrissem;* XIX, 216, 1 : *Oportet autem illum* (episcopum) *et testimonium bonum habere ab iis qui foris sunl, ut non in opprobrium incidat, el laqueum diaboli.* Testimonium hominis sapientis magnum pondus habet, *Job,* 341, 2.

5* *Testimonium falsum juridicum.* Testimonium falsum quam sii res fœda ct abominabilis, I, 619, 1, 2 : *Non suscipies vocem mendacii, nec junges manum tuam ut pro impio dicas falsum testimonium.* Ejus varia damna, VI, 277, 1 : *Jaculum, et gladius, et sagitta acuta, homo qui loquitur contra proximum suum falsum testimonium.* Testimonia iniquorum perversa eruunlurex quinque capitibus, *Psalm.* I, 215, 1 : *Surgentes testes iniqui, qux ignorabam interrogabant me. Retribuebant mihi mala pro bonis, sterilitatem animx mex.* Testimonium falsum contra proximum cavendum, VI, 245, 1, 2 : *Ne sis testis frustra contra proximum tuum, nec lactes quemquam labiis tuis.* Testimonium falsum Dei providentia subvertit, at verum luetur el propugnat, 154, 2 : *Oculi Domini custodiunt scientiam, et supplantantur verba iniqui* (Vide Testis).

TESTIS. 1® *Quotuplici sensu vox* testis rumatur. Testis Hebræis subinde vocatur judex, XI, 652. t : *Ecce testem populis dedi eum, ducem ac prxeeptorem Gentibus.* Testis per catachresin vocatur judex el princeps, XXI, 23, 1 : *Gratia vobis el pax ab eo, qui est, el qui erat, et qui venturus est. et a Jesu Christo, qui est testis fidelis, primogenitus mortuorum, et princeps regum terrx.*

2® *Testis qualis Christus.* Testis fidelis quid proprio sit, et quomodo Christus sil talis, XXI, 23, 1.

3® *Testes Dei et Christi.* Testes fideles Dei sunt aposloli, doclores el martyres, XHI, 440, 2 : *Circumdedit me in negatione Ephraim, et in dolo domus Israel : Judas aulem testis descendit cum Deo, et cum sanctis fidelis.* Testium Dei acies, 440, 1. Testes Christi quales, *Job,* 257, 1, 2 : *Instauras testes tuos contra me, et multiplicas iram tuam adversum me, et panx militant in mo** Antiqui patres dupliciter dicuntur lestes, XIX, 493, 2 : *Ideoque et nos tantam habentes imposilam nubem testium, deponentes omne pondus, el circumstans nos peccatum, per patientiam curramus ad propositum nobis certamen.* Testes Chri-

ds tres in cœlo sunt, item 1res in terra, XX, 61 *i,* I, 2 ; *Tres sunt qui testimonium dant in calo: Pater, Verbum. el Spirilus sanctus, cl hi (res unum sunt. Et 1res sunl qui testimonium dant in terra, Spiritus, aqua el sanguis, ct hi 1res unum sunt* Qui fuerint telles divinitatis Christi, XVI, 382, ielseqq. : *Si ego testimonium perhibeo de mcipso, testimonium meum non est verum. Alius est qui testimonium perhibet de me; et scio quia verum est testimonium quod perhibet do mo;* 385, 1 : *Et qui misit me Pater, ipse testimonium perhibuit de me : neque vocem ejus unquam audistis, neque speciem ejus vidistis;* 386, 2 : *Scrutamini Scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam srternam habere; el iltxsunt qux testimonium perhibent de me.* lis tamen ipso non indiguit, 383, 2: *Vos misistis ad Joannem, et testimonium perhibuit veritati. Ego autem non ab homine testimonium accipio; sed hxc dico, ut vos salvi silis.* Testes prophetiæ suae do Christo cur adhibuerit Isaías, XI, 210, 1, 2. Testos duo in fino sæculi apparituri, quinam sint, XXI, 23, 2.

«*• *Testis juridicus.* Primo. *Qux conditiones in testibus requirantur.* In testo tria requiruntur, XVI, 571, 1. Tostos duo in judicio absolvunt vel damnant reum, V, 585, 1. Testibus duobus est reus condemnandus, XVIII, 509, 1, 2 : *Ecce tertia hoc venio ad vos. In ore duorum aut trium testium stabit omne verbum.* Quot testes requirantur in accusatione presbyteri et episcopi, XIX, 247, 2 ; *Adversus presbyterum accusationem noli recipere, nisi sub duobus aut tribus testibus.* Testes olim reo manus imponebant, XIII, 184, 2 : *Consurgentes aulem duo presbyteri in medio populi, posuerunl manus suas super caput ejus.*

Téslis audita et visa deponat, VI, 260, 2. Deum spectatorem habet, 155, 1. Qui vult haberi testis fidelis, abstinet se a mendacio, V, 406, 1,2:1 *Testis fidelis non mentitur; profert autem mendacium testis dolosus.* Hic nunquam ex proposito mentitur, et dolosus facile mentitur, rtí¿, 2. Testis fidelis nullis precibus vel minis ad mentiendum adduci potest; at mendax mentitur sponte, *ibid.* Testis vorax audacter testimonium profert; at qui inter testandum hæsilant, hi se produnt mentiri, 363, 1 : *Qui quod novit loquitur, index juslilia est : qui autem mentitur, testis est fraudulentus,* Testis fidelis liberat animas a variis malis, at falsus eas opprimit, 430, 2: *Liberat animos testis fidelis, et profert mendacia versipellis.* Testis verax quomodo a falso dignoscatur, *ibid.* Falsus unde potissimum agnoscatur, *ibid.* Testis consideratus verum testatur, inconsideratus de ventate non laborat, sed facile mentitur, 364, 2; *Labium veritatis firmum erit in perpetuum ; qui autem tatù est repentinus, concinnat linguam mendacii.*

Secundo. *Tesih dolosi el falsi crimen.* Testes falsi Deo displicent, V, 367, 2 : *Abommilio esi Domino labia mendacia : qui autem fideliter agunt, placent ei.* Testis falsus suo perjurio sano IiLì lem lædit, VI, 7, 1 : *Divilix addunt amicos plurimos : a paupere aulem el hi, quos habuit, separantur.* Judicium deridet, 39, 2 : *Testis iniquus deridet judicium, cl os impiorum devorat iniquitatem.* El ipsum risui et ludibrio exponit , *ibid.* Testis falsus pudero dedidicit, IV, 128, 1 : *Vir impius procaciter obfirmal vultum suum ; qui autem rectus est. corrigit viam suam* Proximum lædit instar jaculi vel gladii, VI, 277, i : *Jaculum, ct gladius, et sagitta acuta, homo qui loquitur contra proximum suum falsum testimonium.* Et instar mallei caput contundentis, *ibid.* Testes falsi sæpe innoxios perdunt, V, 168. t. Sex sunt quæ odit Dominus, et septimum detestatur anima ejus : *Oculos sublimes, linguam mendacem, manus effundentes innoxium sanguinem, cor machinan* cogitationes pessimas, pedes veloces ad currendum in malum, proferentem mendacia, testem fallacem, el cum qui seminat inter fratres discordiam.* Sunt quasi fornax accensa, *ibid.* Fallere assuetus etiam in judicio mentietur, secus qui mendacium aversatur, V, 363,1 ; 406,1,2;

Tertio. *Testis falsi cl dolosi pana.* Testes falsi ægro et cum anxietate falsum testantur, V, 168, 1 ; 363, 1. Testis falsum testatus pœnam talionis falsariis juro statutam non evadet, VI, 6, 2 : *Testis falsus non erit impunitus : el qui mendacia loquitur, non effugiet.* Manus saltem Dei non effugiet, 7, 1. Testis falsus mendaciis suis se perdet, quia sibi non constabit, at verax semper idem dicet el testabitur, 123, 1 : *Testis mendax peribit : vir obediens loquelur victoriam.* Ille vel a judice vel a Deo perdotur, bic vere vita longa donabitur, *ibid.* Testes falsi quomodo a Deo puniti, mullis exemplis docetur, I!, 467, 2 et seq. : *Si steterit testis mendax contra hominem, accusans cum prxvaricalionis, stabunt ambo, quorum causa esi, ante Dominum in conspectu sacerdotum el judicum qui fuerint in diebus illis. Cumque diligentissime perscrutantes invenerint falsum testem dixisse contra fratrem suum mendacium, reddent ei sicut fratri suo facere cogitavit, ct auferes malum de medio tui.* Testis falsus suam falsitalom in gehenna luet, VI, 39, 2 *(Vide* Testimoniu m).

TESTUDO animal. Io Testudo animal vocatnr n testa qua se contegit, XIV, 180, 2. Testudines intra testam sea periculo abscondunt, VI. 137,2. Ova spectando fovent. XXI, 338, 1. Testudinis ænigma, XI, 8f, 1. Testudines edunt Hispani, XV, 97, i. At sunt Syris nauseæ, 160, 2.

2* Testudines symbolum sunl matris familias, V, 189, 2; XIX, 330, 1. Testudinis cum aquila certamen, ei quid mystico significet. VIII, 322, 2.

TESTUDO militaris. Testudinis bellica' descriptio, XIV, 180, 2. Erat testudo duplex, una ane-

tana, altera militaris, *ibid.* Testudo militaris quomodo formaretur, XII, 688, 2.

TETRAGONI. Tetragoni vocantur a philosophis viri fortes, IX, 208, 1,

TETRAGRAMMATON. Tctragraminalon nomen Dei non est idem cum *Jeun,* XIX, 28, 2.

TETRARCHA, TETRARCHIA. Tetrarcha est qui quarUc parti alicujus regni præest, XVI, 90, 1 Tetrarchie quatuor ab Augusto Palæstinæ preferii sunt, 90, 2. Erant potentes ceu roges, *ibid,* ot seqq.

Tetrarchia qua occasiono post Herodis mortem in Judæam inducta, XV, 90, 1.

TETRICUS. Tetricus vultus detractorem quasi monet ne detrahere pergat, X, 50, 2. Tetricos gratiis sacra facoro jubebat Plato. I, 538, 1,

TEXERE. Texere ost opus decens feminas, VI, 505. 1.

TEXTUS, *vide* Scr ipt ur a sacr a.

THABOR, *vide* Tabor .

TIIADÆUS. *Thadxus,* id est uberatis, *thad* enim chaldaico significat *uber,* VII, 475, 2 (ITde S. Judas Thadæus).

THAIS. *Thais* est *hircus* vel *excisor,* IV, 418, 2.

THAIS (S.). S. Thaidis pœnilcntis gloria in cœlis, II, 30, 2.

THALAMUS. 1» Thalami in atrio primo templi sex erant : sic vocantur parva cubicula, in quibus templi custodes habitabant, XII, 785, 1,2.

2* Thalamorum templi allegoria ex S. Hieronymo, XII, 787, 2. Thalami in Ecclesia quinam mystice dicantur, 794, 2 et seq. Tres thalami sunt 1res fidelium status, 795,1.

THALASSIUM. *Thalassium* et *Ihalassio* voces ad lanificium muliebre spectant, VI, 495, 2.

THALASSIUS anachoreta. Thalassii silentium, XI, 416, 1. Thalassius signo crucis suos colicos dolores cI viperæ morsus sanavit, IX, 77, 2; X, 278, 1.

THALES. Thales Milesius qua ælato vixerit, XI, 57,2. Thales preceptor Anaximandri sub Cyro rego Persarum floruit, IV, 206, 1. Thales Milesius sapientoni pono antiquissimus fuit, IX, 4, 2. Ejus dogmata moralia, 30, 2 Astra contemplans in foveam lapsus est, IV, 129, 1, 2 ; XIX, 129, 2.

THALILÆUS. Thnlilæus eremita cur semper fleret. XXI, 217, 2. Ejus poenitentia, quod infernalia supplicia vereretur, XI, 442, 1. Per decem annos se rol® inclusit, cur, Vili, 404, 1.

THALLUS. Thallus ost ramus ex olea arbore, IV. 560, 1.

THALMUS, *vide* Tal mus.

TRAMAR Jud® patriarch® nurus. Thamarquaro tam studiose prolem o Juda habere voluerit, 1. 349,1,2 Quo astu prolem e Juda suscoperi . XV, 54. 2. Quomodo peccaverit astu Judnni ad coitum inducendo 1.347, i. Quomodo eam Judas punirò voluerit, ibid., 2. Cur fuerit justior Juda, 348, 1, ».

TRAMAR urbs. Thamar urbs a palmetis dicta Palmyra, ab Hadriano dicta Hadrianopolis, non est Jericho, etsi hæc vocetur quoque civitas Palmarum, XH 855, 1 (Vide Pal mt r a).

THARE. Thare in Iiaran lapsus est in raololatriam, I, 180, 1; 311, 2. An mortuus antequam Abraham exiret do Iiaran, 186, 1.

THARSIS nepos Japhel Tharsis fuit nepos Japhet ; undo quodvis mare vocatum est Tharsis, IV, 321,2.

THARSENSIS, THARSIS. Tharsis quid significet, *Psalm.* I, 315, 1. Tharsis et Tharsenses quid el quales fuerint, horumque potentia. XI. 129, 1 *Tharsis* dicta sunl omnia loca vicina Cilici® inaro .Mediterraneum, quodvis mare, cl Oceanus ipse, HI, 609. í ; XIV, 29, 1. *Tharns* quoque signi ficai Carthaginem vel Tuncluin. 29, 2. TAanuln* diam el Africam sonai, XII, 90, 2. *Tharsis* significat proprie Tarsum, Cilici® urbem, XIV, 29 2.

THARSUS, *vide* Tar sus,

THEANDR1CUS. Theandric® actiones Christi qu® dicerentur, XVI, 83, 2 et seqq. ; 653, 2 (1'ula Jesus Chr ist is, cap. IH).

THEATRUM. 1» In theatris olim hominum et ferarum pugn® spectabantur, XVII, 361, 2 el seq. In theatro Romæ quisque pro dignitate sua sedebai, XX, 102, 2.

2" Sunt duo theatra in mundo, Dei et hominum, XVIII, 282, 2 el seq. Theatrum vit® et martyrii, 282, 2. Theatrum vil® humanae narrat judicium Ariopharnis sine auctore. III, 564, 1.

THEBÆ. Thebæ urbs Ægypti centum portas aut aulas habuit, XIV, 49, 1.

THEB.EA LEGIO. Thebæa logio cur, duce S. Maurilio , Maximiano imperatori non restiterit. IV, 420, 1; XV, 171, 2. Cum resistere non possel, martyrium subire maluit, XX, 205, 1 ; 297, 2. Decimata fuit, XII, 676, 1. Thebæi martyres capita sua post morlem portantes manibus, locum sepulcri sibimel delegerunt, V, 34, 2; XII, 762, 1, 2.

THEBAIS. Thebais regio superioris Ægypti quæ, IV. 298, 2.

THEBANUS. Thebanorum pro patria occumbentium sepulcro insculptus ost leo, XXL 123, 1. Thebani cujusdam de Romanis sensus, XVIII, 254. 2.

TUERET. *Thebel* mensis decimus Hebreorum, parlim decembri, partili) januano respondet, cur dio hujus decima Judæi jejunarent, XIV, 446, I, 2.

THECA. Theca, argente®, per quarum foramina aurai® figur® visebantur, olim erant in usu, VI. 263, 2 el seq.

THECLA (S.).S. Tbecl® conversio quomodo facta sil a S Paulo, XVII, 287,1. Per S. Paulum a conjugio avocala el Chrislo desponsata est, XVIII, 319, 1 ; XIX, 49», 1. An hic eam circumduxerit, et hæc illi occasio laniationis fuerit, XVIII, 504,1.

Superavit igues, serpentes, loom®, XVU1, 491, i.

Leonibus, tauris, sorpeniibos objecta, virgineo pudore, et reverentia eisdem reverenda, illæsa permansit, Vili, 321, 2; XIII, 82, I. In tormentis oravit Deum pro patientia, XX, 19, 1, 2. Cur S. Thecla vocetur protomartyr, XVII, 287, 2. Quando defuncta sit et ubi sepulta, *ibid,* ct seq. Ejus vitam qui scripserint, 288, 1. Varia ejus gesta, *ibid.* An sit vere mortua, *ibid.* Varia ejus encomia, XVII, 287, 1 ; 288,1, 2.

THECLA Japonensis. Thecla nuper in Japone heroína, quomodo filios ad martyrium excilarit, IV, 532, 1.

THECUE. Thecue oppidum an irriguum ct compascuum fuerit, XIII, 530, 1. An terra Thecue ob olearum copiam viros sapientes gignat, *ibid.* Eo loco postea mulli sancti monachi egerunt, *ibid.,*2. Ejus silus et descriptio, 533, 1. Aliquando sycomoris abundavit, poslea iisdem caruit, 617, 1. Thecue quid mystice sonet, 533, 1.

TI1EGLATPIIALASAIL Theglatphalasar igni omnia invadenti comparatur, XIII, 611, 2. Quas tribus in Assyriam captivitas abduxerit, *ibid.* Quando Syriam vastarit el Syros exciderit, XI, 305,2; XIII, 542, 2.

THEMAGORAS. Thcmagoras ab Atheniensibus capite mulclalus, cur. IV, 373, 1.

THEMAN. Thcman urbs erat australis Idumææ, et Idumææ metropolis, unde dicta, XII, 442, 1. A quo dicta sit, XII, 309, 2, 310, 1 ; 442, 1 ; XIV, 247, 2. *Thcman* significat quoquo plagam australem, *ibid.* Vox *Thcman* an ab *iamin,* id est dextera, derivetur, iftd. Thcman, urbs Idumææ, ejus silus, in ea viguit sludium sapientiæ, ejus rex fuit Eliphaz amicus, *Job.* XIII, 546, 2. Thcman sapientibus abundabat, XII, 309, 2: 310, 1. In ea fuit Academia, 442, 1. Themanitæ sapientes celebres, *Job,* 338. 2.

T11EMEL Themel presbyter sacris indutus vestibus, Saracenos invasit et multos vulneravit : sed cum propterea ab episcopo sacris ei esset interdictum, ad Saracenos profugit, ct ejurata fide, mulla mala Christianis intulit, XII, •ne, i. 2.

THEMISTOCLES. Themistocles juvenis sibi non invideri dolebat, XX. 160, 1. Quid do suo feroci adolescentis ingenio dicerei, V, 399, 2. Quid mirantibus se ita mutatum esso responderit, X, 92, 2; 93, 1. Cur se platano compararet, XII, 725, 1, 2. In scuto Cupidinem fulmen tenentem gestavit, cur, XX, 60, i. Iniqua petenti amico morem non gessit, 11, 245, 2. Ejus responsum ad uxorem ardentius quid pro filio potentem, XIX, 215, 1. Themistocles in injuriis suorum fuit constans, II, 242, 2. Erga Athenienses ingratos et malefactores suos fuit gratus, II. 264, 2; XVH, 389, 1. Themistocles etsi grandævus, doluit se o vita discedere, quando sapero inciperet, XXI, 82, 2.

THEOBALDUS. Theobaldus comes a sinceritate laudatur, XV, 170, JB

THEOCRATIA. Theocralia Israelis respublica regebatur, IX, 483, 2 (Vide IIkbr æi, Judæi).

THEODAS. Thcodas seditiosus quis fuerit, an fuerint duo hujus nominis, XVII. 154,1, 2. Thcodas stultus Judæorum fuit pastor, XIV, 497, 2.

THEODATUS. Theodatus Gothorum rex fœdus violans quas pœnas dederit, I, 326, 2.

THEODEBERTUS. Theodeberlus atquo Theodoricus reges, angeli ductu victoriam de Clolhario Clio Chilpcrici retulerunt, XIII, 145, 2.

THEODECTES. Theodectes, poeta tragicus, S. Scripturam profanans cæcitate percussus est, I, 17, 1.

THEODELINDA. Thcodelinda regina, Agilulphum Longobardorum regem maritum suum fidem catholicam docuit, et ad eam pellexit, X, 13, 2; XIX, 205,1.

THEODIDACTÜS. Thcodidacti fuero mulli Chriliani, XI, 645, 2.

THEODORA AUGUSTA. Theodora Augusta, cur dicta dæmonodora, ejusquo mors, XX, 163. 1.

THEODORA virgo. Theodora virgo Antiochena a milite periculo violationis erepta, XX, 577, 2.

THEODORA Sisinnii uxor. Theodora Sisinnium Christo lucrifecit, XVIII, 306, 2.

THEODORETUS. Theodoretus sic vocatus, quia a Deo datus, III, 261, 2. Theodoretus pene exanimis sanatus est per baculum S. Macedonii, IV, 21, 1. Theodoretus in omnes Prophetas Minores scripsit, XHI, 222, 1. Item in omnes S. Pauli Epistolas, XVIII, 31, 1. Quid do visione beatorum sentiat, XVIII, 384, 1. Angelorum cultum qui est idololalricus, tantum taxat, XIX, 93, 2. Ejus locus de Azoti incolarum morbo restitutus, HI, 293, 1.

THEODORICUS rex. Theodoricus, Gothorum rex, arianus factus, Boetium antea amicissimum capite plecti jussit, X, 297, 2; 552, 1, 2. Clericum aposlatantem, morte cur affecerit, II, 324, 2. Ejus erga afflictos misericordia, IX, 149, 2. Theodoricus a spectro sibi apparento morbum el mortem incurrit, VI, 89, 2. Theodoricus visus est eremitæ cuidam discinctus et discalceatus, ct inanibus vinctus, ad ollam Vulcaniam abripi inter Symmachum patricium el Joannem papam, quos injuste occiderat, XI, 424, 2; XII, 732,1 ; 773, 2; XXI, 208, 2; 288, 2; 342, i.

THEODORICUS abbas (S.). S. Theodorici abbatis corpus a rego Gothorum Theodorico ad sepulturam elatum, XI, 266, 2.

THEODORUS philosophus. Theodorus philosophus quid Lysimacho mortem minitanti ot crucem responderit, XVIII, 151, 1.

THEODORUS (S.) martyr. S. Theodori martyris sub Maximiano in tormentis jubilus, XI, 273, 2. In tormentis gratias agebat Deo, et gaudebat, XXI, 54, 2elseq.; 178, L Eum Deus in tormentis consolatus est, XHI, 44, 2. Ei adslitit angelus, couiorlans eum, 50, 2.

THEODORUS (S.) STUDITA martyr. S. Theodorus Studila quam ad flagella pro Christi nomine paratus esset, XX, 366, 2. Gloriabatur in flagellis pro Christo susceptis, XVIII, 584, 2. Ejus elucubrationes in sanctam Scripturam,!, H, i, 2.

THEODORUS (S.) abbas. S. Theodorus Archimandrita qua occasione mundum deseruerit, XX, 476, 2. In omni timore erat intrepidus, V, 97, 1; 284, 2.

THEODORUS MOPSUESTENUS. Theodorus Mopsueslenus episcopus factus est haereticus, V, I, 1. Docebat Christum esse merum hominem, XVII, 102, 1. Theodorus judaizans, el Chrislum nonnisi purum esse hominem contendens, omnia augusta do Christo oracula ad litteram referri volebat ad priscos duces, ab Apostolis vero el Evangelistis accommodari ea Christo sensu tantum allegorico vel accommodatitio, X1H, 224, i, 2. Theodorus pbionizans aperta de Christo oracula, alio delorquebal, XIV, 457, 1. Damnatur ut bærelicus, XHI, 224, 2. 642, 2.

THEODORUS iconoclasta. Theodori iconoclasmo stropha et assentatio, qua Leoni Armeno imperatori est adulatus, XI, 500,1, 2.

THEODOSIUS SENIOR, imperator. !• *Ejus religio.* Edicto idololatriam sustulit, XI, 130. 1. Ægypti omnia simulacra evertit, 316, 2. Magos morte mulclavil, XHI, 18, 2. Cur ritum Judæorum crucem ligneam in contumeliam Amani circumferentium sustulerit, IV, 389, 1, 2. Propria manu descriptum Evangelium quotidie legebat,XV, 2, 2. Quas mulieres vetuerit tonderi, XVIII, 353, 2.

2° *Ejus victoria miraculose reportata ob ejus pietatem.* Quam prosper et quare fuerit, XI,709,2. Do S. Joanne Baptista beno meritus, ejus intercessione el angelorum concursu victoriam de Eugenio tyranno reportavit, IV, 548, 1 ; XI, 746, 2: XIV, 161, 1 ; XV, 691, 2. Ejus exercitus ab angelo Raphaële Ravennam ductus, IV, 288, 2. Cum illo palam contra hostos pugnarunt SS. Joannes el Philippus apostoli,426,2.Recepto nuntio do victoria quam primum templum adiit Deo gratias acturus,1.590,2.

3° *Ejus* i/i *injuriis magnanimitas.* In Isdentes se injuriam nullam irrogavit, sed injurias sibi illatas despexit et ignovit, V!, 14, 2.

4° *Ejus cura pro bona filiorum educatione,* I, 382.1. Jussit filios suos stare coram Arsenio præceptore suo, II, 128, 2.

5- *Theodosii culpa et panitenlia.* Antiochenis cur incendium sit minitalus, XII, 174, 2. Judicium do Thossalonicensibus praecipitavit, IX, 339, 1. Benigne S. Ambrosium corripientem audivit, XIV, 552.2. Absolutionem et poenitentiam a S. Ambrosio petiit, et poenitentiam sibi impositam explevit, III, 483, 1, 2. Ad Ambrosii pedes advolvitur, XI, 592, 2. Ab Ambrosio monitus est mortis sententiam in alios latam ad dios aliquot differre, VI, 271, 2. Reipsa sententias murtis ad triginta dies vehiit differri, XVIII, 647t 2.

6* *Theodosti mori'nlis ad filios ultima verbas* II, 511, 2. Munem» ühú suis pie.aUm commendavit, XIX, 230, 1. In templo S. Petri Romæ voluit sepeliri, XVI, 119, 1.

THEODOSIUS JUNIOR imperator. Tneodosius Junior imperator aulam habuit velul scholam pie* talis, I, 593, 2. Pro illo pugnarunt angeli contra Saracenos, IV, 426, 2; XI, 709, 2. Theodosius Junior qualuor sorores habuit virgines. XVIII, 320,1. Ejus benignitas et clementia, VI, 86,1; XVIII. 217, 2 (hæc clementiae verba a mullis Theodosia Seniori seu Magno adscribunlur). Paulmum no* bilem temere suspicatus cum uxore sua Eudoxia adulteratum interfici jussit, XII, 260, 2. Theodosii Junioris lucubrationes el lampas artificiosa, XIV. 398, 2.

THEODOSIUS abbas. Thodosius abbas qua specio diabolum conspexerit, XI, 384, 2; 385, 1 Ejus sententia do pugna contra dæmones, XVIII. 675,2. Ejus silentium. 416, 2.

TI1EODOT1ON. Thodotion Bibliorum interpres ebionila Christi divinitati adversatus est, XIV, 260, I, 2. Ejus versio in Daniele ab Ecclesia recipitur et admittitur, cur, I, 17, 2; XIII, 4, 1.

TH EODULUS. Theoduli martyrii ad tyrannum intrepidum responsum, XIX, 406, 1.

THEOGNIA. Theognia in signum illibate virginis illæsa carbones ardenles sinu gestavit. XHI, 45, 2.

THEOLOGIA. Theologia est velus. IX, 5, 2. Theologia magna ex parte est moralis, H, I. Theologia est speculum Dei, VIII, 455, 1. Theologia nobilitat, 469. I. Theologia etsi certa, est tamen obscura, XVUI. 383, 2. Ejus enI alia species in cœlo, nostri habitus ibi cessabunt, *ibid.*

Theologia symbolics el mystica quæ sit. I, 2, 2. Utriusque utilitas, *ibid.* Theologia apud veteres celebris fuit, XIII, 244, 1. Theologia fabulosa quæ sit, XII, 442. t, 2.

Theologia scholastica prim® partis S. Thomæ ubi in Scriptura contineatur, I, 6, i. Theologia terliæ partis ubi reponatur, tHd., 2.

THEONAS. Theonas abbas oratione latrones immobiles reddidit, 1, 711, 1. Ejus silentium, XI, 416. 2.

THEOPHANES (S.). S. Theophanes martyr go* neroso Leoni imperatori respondit, XVUI, 506. Í.

THEOPHILA (S.). S. Theophilain angelus a lascivo adolescente defendit, XVIII, 320, 2.

THEOPHILUS ad quem S. Lucas scribit Theophilus ad quem S. Lucas Evangelium et Acta seribit, quis fuerit, XVII, 45 2. Euii civis Antiochenus nobilis et Christianus, XVI, 6, 2 (1'tde Asnot.) XVII, 5, 2 et seq.

THEOPHILUS (S.). Antiochenus episcopus. S. Theophilus scholæ Alexandrin® præfuil, XIY. 492,4.

THEOPHILUS imperator. Theophilus imperator filius Michaelis H vultus martyrum Theophanis

Theodori stigmate inussit, XII, 568, 2. Precibus Anguste uxoris ejus ab interitu servatus est, XVIH 307, 1, t.

THEOPHRASTUS. Theophrastus ab eloquentia ita dictus, XIH, 294, 2. Theophrasti do natura expostulatio, XI, 479,1.

THEOPHYLACTUS. Thoophylaetus Bulgari® episcopus in omnes Prophetas Minores scripsit, XIH, 222, 1. Scripsit etiam in S. Paulum, habet quosdam graves errores, XVIII, 311 1.

THEOPOLIS. Theopolis metropolis Syri® eadem est quæ Antiochia,IV,444,2 (*Vide* Antiochia).

THEOPOMPUS. Theopompus vir illustris sacras historias oratione græca ornare volens, mentis turbatione punitus est, I, <7, <.

THEOTIMUS. Theolimus copula carnali oculos amisil, XV, 228, t, 2.

TIIERAPEUTÆ. Thorapout® dicebantur primi Christiani et monachi, X, 224, 2 ; XX, 640, 2. Nomen eorum venit a departo, id ost *cultus observantia, obsequium,* X, 224, 2.

THERAPHIM. *Theraphim* vox unde derivetur, XIII, 330, 2. Theraphim significant imagines sive simulacra, *ibid.* Sumuntur pro idolis, 330, 2 ; 331, 1. Videntur vocati a Gentilibus a Cherubim et Seraphim quos videbant Judæos in magna veneratione habere, 330, 2. Erant idola domestica, HI, 219. I.

THERIACA. Theriaca quando cl a quo inventa, et unde dicta, X, 176, 1, 2 ; XVII, 436, 1, Fit ex vipera; carnibus, IX, 397, 2; XV, 99, 2 el soqq. Componitur o plurimis simplicibus, ejus vires, X, 176, 1 ; 272, I. Est præsenlissimum contra venena remedium, XV, 99, 2 el soqq.

THERISTRUM. Theristrum quid sit, I, 346, 2 ; Xi, r»i. I \h, gio, 2.

TIIERM/E. Thermal olent sulphur, XXI, 361, 2. Therm® Diocletiani a martyribus sunt ædificalæ, eæquc in templum S. Mariæ angelorum conversai Hit, \ I, 2.

THERSITES. Thersites loquax, *Job,* 298, 2.

THESAURUS. I0 Thesaurus quid proprio sil, et undo vox deducatur, IX, 209, I ; XX, 201, 1 ; *Job,* 719, 2. Thesaurus capitur tam pro repositorio quam pro ro reposila, V, 220, 1 ; *Psalm.* I, 195, 1. Thesaurus vocalur quidquid amatur el magni fit, XV, <96, 2; XVI, 173, 1. Thesauri quare insatiabiles vocentur, V, 460, 2 ot seq.

2* Thesauros suos roges Asiæ in templo bianæ ut in loco tutissimo reponebant, XVII, 358, 2. Thesauri ohm per carbones el cineres roperiebantur, V, 60, 1 ; 288, 1. Thesaurus defossus ad Dominum agri spectat, XV, 333, 1. Thesaurus ingens ab imperatore Tiberio eleemosynario repertus, XVIII, 478, 1. Thesauri inventi sæpe inventoribus in detrimentum cesserunt, IX. 550, 1. Qui sint qui per Unguam mendacem thesauros corrogent, VI, <09, i, 2. Thesauros vanos dæmon Anuchnsto dabit, et occultos revelabit, XIX, I61t 2<

3* Thesaurus Dei sunl aer el aqua, II, 501, <t Thesauri grandinis quales, *Job,* 720, f.

4* Thesauri et sapientiæ analogue, V, 58,2 el seq. Thesaurus desiderabilis a sapiente comparatur el asservatur, VI, <17, 2. Omnes thesauri sapientiæ erani absconditi in Christo. XIX, 83, 2. Thesaurus absconditus quem in parabola attulit Christus, quos repræsenlet, XV. 333, 2. Thesaurus absconditus vocatur sapienlia evangelica, IX, 209, 1.

Quis thesaurus Ecclesiæ ox quo indulgentias dispensat, XIX, 80, 2.

THESBE. Thesbo sivo Nephtali patria Tobiæ el Eli®. IV. 269, 1,

THESEUS. Theseus ex pueris excedens Apollini Delphico comam consecravit, XIV, 79, <. Quaro nunquam barbam tondero voluerit, II, 126, 2. Theseus primus palmeas coronas victoribus in agone Apollineo dedil, XXI, <73, 1.

TIIESPESIUS. Thesposii scelerati viri mira visio, I, 537, i. Thespesius deplorat® vitæ homo quomodo exindo in virum alium sil mutatus, XII, 362, 1.

THESSALONICA. Thessalonica civitas quæ sit, et unde vocata, XVII, 315, L Thessalonicæ urbis Macodoniæ elogium, XIX, 114, 1.

THESSALONICENSES. Thessalonicensos erant Macedones, XVII, 424, 2.

THETA. *Theta* littera notabantur mortui, XI, 147, 2. *Theta* symbolum mortis est, XII, 567, I.

THIASUS. Thiasus quid, Vili, 529, 2.

THOES. Thoes ex lupo et hyæna generantur, XIV, 209, i.

TI1OGORMA. Thogorma sunl Phryges, XII, 698, I ; 765, 2; 767, I ; XIX, <64, I. An Germani et Armeni aut Cnppadoces, XII, 767, I.

TIIOMÆI. Thomæi cbrisliani versione Syriaca Novi Testamenti utuntur, XVIII, 20. Et lingua Chaldaica in sacris suis, 255, I.

THOMAIS (S.). S. Thomais a socero ejus nuptias ambiente dissecta est, quod martyr osse mallet quam adultera ot incesta, XIII, 183, 2.

THOMAS (S.) Apostolus. Thomæ quod sit etymon, XVI, 487, 1. Thomas idem est quod geminus, XV, 257, L S. Thomas non fuit binomius; undo ergo dictus ost Didymus, VI, 318, 2; XVI, 487, 1. Paralum so exhibet ad moriendum cum Christo, XVI, 487, 2. Ei absenti a cæteris apostolis non fuit data potestas remittendi peccata, sed postea, 633, 2. Quia incredulus, recto dicitur Didymus, 635, 2. Quaro a cæteris apostolis abesset, cl esset incredulus, *ibid,* el seqq. Ejus incredulitas gravis erat, *ibid.* Undo ea orta esset, 634, I. A Domino jubetur digitum in vulnerum loca mittere, 636, 2. Vero vulnera tetigit, *¡bid.* Ejus verba post hunc lactum amorem spirant, 637, 2 ot seqq. An solus Christum resuscitatola tetigerit, XX, 508, 2. S. Thoinam in utraque India predicasse probabile est, XVIII, 182, 1; 486, I. Post Christi resurrectionem 1res Magos convertit, XV, 72, 2.

Per totum pene orbem predicavi!, XVI, 635.2. Quando Mt occisus^ XVI!, 9, 1. H. Thomæ in India templum o decimis mercium Invectarum cxlruclum est, II, 290, 2. 8. Thomas apto per bcrylhim repræsentotur, XXI, 392, 2. Ejus typus full Benjamin, 397, 2.

THOMAS (S.) AQUINAS. PS. Thomas Aquinas adhuc puer chartam comedens ostendit quam futurus ossei studiosus, I, 266, 2 ; VI, 59, 2. Quoto adalis anno monasterio se addixerit, XIX, 303,2. Ejus tria vola, I, 13, 1, 2. Ejus silentium, XI, 116, 1. Ob silentium dictus *boi mutus,* XVII, 169, 2 ; XX, 73, 1. S. Thomas calvus erat, IV, 11,2.

2° Orationis mire studiosus erat, XVII, 232, 2. Magis oratione quam studio profecit, XX, 34, 2. Assiduo do Deo loquebatur, IX, 291, 1. In suminis etiam occupationibus Missam celebrabat, I, 706, 2. Intercessione beatae Virginis omnia impetrabat, XX, 40, 1. Pietatis causa quotidie Cassiani Collationes lectitabat, XXI, 88, 1 ; 100, 2.

3* Ejus sapientia et castitas, XX, 165, 1. Mulierem lascivam titione a se fugavit, II, 343, 2. feminas studiose cavebat, XV, 165, 2. Ob castitatem ab angelis cingulo castitatis succinctus, XIII, 46. 2. Omni libidinis sensu caruit, VI, 57, 1.

4® S. Thomas studio sacræ Scripturæ summopere deditus fuit, I, 18, 2. Prece ot jejunio ejusdem intclligentiam est adeptus, 14, 2. Aliquem Isaiæ locum difficilem par jejunium intellexit, XI, 71, 1. A S. Paulo doctus fuit, XVIII, 10, 1. Ab eodem o schola educi visus est, *ibid,* ot 2. Per Dei timorem et pietatem omnem sapientiam acquisivi!, IX, 71,1.

5° S. Thomas an in *Genesim* sit commentatus, 1, 37, 2. An in *Isaiam* scripserit, XI, 100, 1. In omnes *S. Pauli Epistolas* scripsit, XVIII, 32, 1. An in *Epistolas canonicas* commentatus sil, XX, 2, 2; 3, 1, 2; 5, 2. Ejus gnomæ othicæ, IX, 36, 2.

6e Qualiter mortuus sit, XXI, 282, I. Docendo mortuus est, XX, 375, 1. Post mortem gemmatus ot torquatus apparuit, VII, 521, 2. Post mortem socio apparens, et do gloria coelesti rogatus quid respondent, IX, 131, 1,2. Ejus elogium, 441, 2. Cur dictus sit doctor Angelicus, XVII, 169, 2.

THOMAS (S.) Cantuariensis archiepiscopus. S. Thomas Cantuariensis a ministris regiis regi placero volentibus interfectus, V, 497, 2elseq.

THOMAS A KEMPIS. Thomas a Kempis quantus solitudinis cullor ossei, XIII, 316, 1. Thomæ a Kempis libellus *do Imitatione Christi* commendatur, XVI, 436, 2.

THOMAS MORUS. 1® Thomas Morus cancellarius Anglia* quotidie multum temporis orationi el meditationi impendebat. 1,226, I, 2. Quam esset divini cultus studiosus, in templo sacerdotibus ministrabat suporpolliceo indutus, 11,275, totsoq. Cantabat et cruccili in parodino suæ processionibus praeferebat, HI, 460, 2.

2® Thomas Morns fuit legatus fidelis regi suo Henrico Vili, ot minister, VI, 269, 2. Ejus in munero judiciario et in causis judicandis Integritas, XI, 116, I.Quam a muneribus accipiendis alienus fuit, I, 620, 2 elseq. Cum per plures annos cancellarium Angli® egisset, rem tamen suam et annuum censum non auxit ad aureos ducentos, IV, 242, 1, VI. 171. 2.

3® Ejus familia quam morata et docta fuerit, I, 471, 2. A patre seno benedictionem petiit, XV, 425, 1. Lepidum ejus de parva ejus uxore responsum, XV, 422, 2; XVIII, 320, I.Ne detrahentes incœpto sermone progrederentur, sedo impediebat. X, 61, 1. Quid laboriose se ornanti prædixerit, XIX,105, 1.

4® Thomas Morus cur ab Henrico ad morlem damnatus, el hoc ipse sibi praesagiit, IX. 393, I. Generose omnia contempsit, XIX, 484, 2. Ejus de mundo sententia, XI, 359, 1. Amorem Dei amori uxoris praeposuit, I, 248, 2. -Eterna temporalibus prælulil, XX, 4s0, 2; XXI, 250, 1.

THOMAS DE VIO. Thomæ de Vio cardinalis Cajolant humile sepulcrum, el ubi sepultos, XI. 268, 2.

THOMAS WOLSÆUS. Thomas Wolsæus, regis Hcnrici VIH adulator, misere tandem hujus gratia excidit. IX. 135,1.

THOMAS Anglicus. Thomas Anglicus et non Angelicus *Epistolam S. Jacobi* est interpretatus, et quis fuerit, XX, 5,2. Thomas Anglicus auctor Commentarii in *Apocalypsin.* XXL 12, 1.

THOMAS Ilascclbachius. Thomas Hascelbachius. theologus Viennensis, in solum primum caput *hai** viginti quinque libros reliquit, nec perrexit, XI, 58. 2.

THOMYRIS. Thomyris, regina Scylharum, quo stratagemato Cyrum recident, IV, 431, 2. Cyro insultat, XIII. 87, 9. Cyri caput recisum culeo sanguine plano immersit, XI. 549, 2.

THORAX. 1° Thorax corporis in duas partes distinguitur, XVIII. 679. 2.

2® Thorax lineus in Rhodo insula miro subtilis ostendebatur, XII, 834, 1.

THRASIUS. Thrusius hospitum cruore docens deos placandos, primus a Busiride immolatur, IV, 382, 2; XII. 66), 2.

THRASONES. Thrasones gloriosi multa mentiuntur, 394, 2.

THRASYBULUS. Thrasybulus Periandro Corinthio quid ad rognum stabiliendum suaserit, XIIL 600. I.

THREXI Jeremiæ. Threni Jeromi» sunt velut carmen funebre, quibus Jerusalem interitum plangat, XH, 728, 1, 2. Threni Joromiæ pattatici sunt, 340, 1. In iis Jeremías planctui omnes habenas laxat, ct quid in iis plangat, tMd. Vocari possunt Threni Threnoruiii, *ibid.t* 2. Animæ pœniteoti ot Christo patienti conveniunt, 342, 1. Sunt pœnitcntium alphabetum, i/nd. Suut concio ad plano»

tuinuW. Quomodo liber Threnorum hebraico dicatur, 343, 1. Eorum auctor Jeremías, *ibid.* Eorum argumentum non est mors Josiæ, nec Jechoniæ captivitas, sed excidium Jerusalem per Chaldaeos. 345, i, *1.* Affectuum pleni sunt, undo sententi® *eorum* sæpe non cohaerent, 346, i. Cur carmine alpbabeUrio scripti sint, *ibid.* Qui ordines *litterarum el versuum in* singulis versibus observati sint, *ibid,* el 2. Quis eorum finis, *ibid.,* 2 el 347, 1. An sint liber quem Joakim combussit el Jeremías restauravit, 348,2. Possunt et aliis aptari, 349, 1, 2. Cur eos legant Judæi iu suis synagogis dio nona mensis Ab, *ibid.,* 2. In Tbrenos qui commentati sunl, 349, 2 ; 350, 1, 2.

Threni Jercmiæ do morto Josiæ injuria temporum perierunt, IV, 195, 2.

THRIPS. Thrips ost vermiculus lignis innascens, XIII. 482, 2.

THRONUS. !• Throni olim erant versatiles, ot rotas habebant, XH, 92, 2. Throni prisci Pontificum plurimi Romæ conspiciuntur, XXI, 98, 1.

2® Thronus Dei majestatem, regnum, potestatem judiciariam, immutabilitatem significat. XIII, 91,2. Thronus significat trium personarum SS. Trinitatis hypostasin, ejusque dignitatem et excellentiam, IX, 623, i etseq. Thronus flammeus Dei Pains quid denotet, 92, 2. Rotæ igneæ throni Dei, *ibid.* Throni multi cur ponantur sedento Deo Patro, 91, 2. Throni viginti quatuor seniorum an ossent in orbem, an in quadrum dispositi, XXI, 98, 1. Thronus Dei in cœlo, quem vidit Joannes, an fuerit instar propilialoni et Cherubini, 93, 2. Quid hic representare!, 94, 1. Quomodo nubes sit thronus Dei, IX, 622, 2. Et vehit cathedra docentis, et tribunal judicantis, 623, 1.

Thronus Salomonis duobus leonibus stipatus, mystice explicatus, IV, 347, 2.

3* Throni nomon angelorum undo dicatur, XII, 92, 2. Throni qualos sint angeli, et cujus chori, XXI, 99, 1, 2.

THURIBULUM. !• Thuribula cui usui servirent in tabernaculo Moysis, I, 649, 2. Thuribulum nullum fuit in Sancto sanctorum, XIX, 433, 2.

2* Thuribula mystico corda Christi et sanctorum cbaritato el desiderio coelestium fumigantia significant, II, 106, 1. Thuribulum corporis Christi est ymbolum, XXI, 191, 2.

THURIFICATIO. Thurificatio ubi, et quando cœpta, II, 16, 1. Eam veteres Romani ignorarunt, *ibid.* Ejus auctor est Moyses, I, 649, 2. Thurificationes ecclesiasticae inepte ab hæreticis sugillantur, \I. 112, i, 2.

Thurificatio cur vocetur recordatio et benedictio, XI, 759, Thurificaro est quoddam sacrificare. XIV, 274, 2.

THUS. !• Thus undo dicatur, IX, 647, 1 ; XII, 62, t; XV, 81, i. Thus etiam Libanus vocalur, IX, 646, 2. Thus undo generetur, II, 16. 1. Id gignitur m Arabia Sabæa, II, 16, i. Id Arabia habet laudatissimum, IX, 646, 1. Est id duplei, unum non incisum, ot hoc dicitur masculum ; alterum sectum, *ibid.* Quod dicatur thus incisum, quod non incisum, *ibid.* Thus bis in anno colligitur, *ibid.* Id describitur, *ibid.,* 1. Ejus virtutes, 647,1. Thuris arbor in æstato suavissimum odorem spirat, X, 538, 1. Thus aromatum est odoratissima») et lucidissimum, XVIII, 71, 2. Thus vino immixtum sensus hebetat, IV, 442, 2.

2® Thus communi juro ot ritus gentium Deo dicatum. fuit, elei aduletur. IX, 647, 1; XII, 62, 1; XIV, 562, 1 ; XVI, 9, 2; XIX, 68, 1. Omnes gentes Ibus soli Deo dederunt, IX, 647. 1. Cur id victimas imponeretur, X, 219, 1. Thus Christo quasi Deo Magi obtulerunt, XV, 81, 1.

Thus sacrificio minchæ apud Judæos imponebatur, II, 16, 1, Id Judæi omni sacrificio carneo imponebant, XIV, 562, 2; XIX, 68, I. El panibus propositionis. XIX, 432, 2. Victim® pro peccato oblatæ non adhibebatur, II, 16, 1.

Thura sanctis et eorum imaginibus offerri possunt, XIII, 33, 2 et seq. Thure accenso honorandi defuncti, XVII, 192, 2.

3* Thus est symbolum charitalis, orationis et bonæ famae, II, 16, 2; Vili, 2, 2; IX, 645, i, 2; 647, 1 ; XV. 81» 2.

THYATIRA. Thyalir® urbis situs, origo, etymon, significatio, XXI, 56, 2; 59, 1. Thyatira Lydiae civilas erat, XVII, 310,2.

THYINUM. Thyina ligna quæ, HI, 605, 2; XXI, 328, 2.

THYMIAMA, I0 Thymiama e quibus aromatibus componebatur, I, 716, 1, 2; IX, 632, 2; 646, 1; X, 521, 1 ; XXI, 130, 1. E quatuor odoramentis componebatur, XVI, 9, 1. Thymiamatis quod in templo offerebatur, qualitates, *Psalm.* II, 429, i. Thymiama bis in dio, mane et vesper, offerebatur, X, 461, 2 ; XIV, 562, 1 ; XVI, 9, 1 ; XIX, 436, 2. In altari thymiamatis adolebatur, XI, 745, 2. Non tamen in ipso altari, sed in foculo scu tburibulo adolebatur, XXI, 188, 1; 191, 1, 2.

2° Thymiama quid tropologice et symbolice significet, I, 716, 2 et seq. ; IX, 632, 2 ; 646, 1 ; X, 521, 1. Ei assimilatur oratio, XXI, 130, 1. Oratio thymiamatis qualitates habero debet, *Psalm.* 11, 429, 1. Thymiamatis nomino vocalur oratio, XIV, 562, ».

THYMUS. Thymus optimum mei suppeditat, VI. 231, 1.

THYRSUS. Thyrsus est ramus palmarum, vel hasta ex frondibus, præserlim ex vito vestita, quam Gentiles in sacris Bacchi quatiebant, IV, 352, 2. Thyrsis milites arma sua, paria victoria vest ni, 544, 1.

TIARA, !• Tiara est genus pilei, XIII, 41, 2. Tiaras candidas soli reges habebant, XII, 668, 2. Tiara byssina sapientis erat insigne, IX, 214, 2.

2® Tiara pontificis Veleris Testamenti describitur, 695, 2. Coronulas habebat, *ibid.* A liaris alio-

rum sacerdotum differebat, *ibid.,* 2, Quid mystico designaret, XIX, 195, 2. Tropologice quid significaret, I, 696, 1.

TIBERIS. Tiberis inundationes olim Romani avertere cogitarunt, XII, 330, L

TIBERIUS CÆSAR I, imperator. {• Tiberius annos natus novem pro rostris patrem defunctum laudavit, XII, 729, 1. Quaro Augusto in imperio successerit. XVI, 56, 1; 89. I. 2. Ab exilio Rhodensi ad imperium est vocatus, XVII, 255, 1. Quando imperaro cœpcrit, XVI, 89, 1, 2. Quam lucidos haberet oculos, XVII, 329, 2.

2° Tiberius rogatus cur sua consilia cum amicis non communicaret, quid respondent, IV, 305, 1. Cur non facile provinciarum præfeclores mutaret, VI, 445, 2. Osculum occurrentium invicem frustra impedire voluit, XVIII, 512. 2. Ejus de Caligula futuro imperatore judicium, IX, 363, 1.

3e Tiberius vinolentissimus erat, VI, 211, 2; XI, 394, 2. Ejus crudelitas, XVII, 255, 1. Fuit fabularum studiosus usquo ad ineptias, XIX. 178, i. Tonante cœlo lauream coronam gestabat, XII, 564, 2.

4* Tiberius Christum inter deos voluit referre, XVI, 19, 2; XVII, 2, 2; 223, 1 ; 311, 2. Fuit benignus in Christianos, XIX, 316. 1.

5* Quomodo monitus ul vim multitudinis caveret, XXI, 207, I. Quando mortuus sit, cl ejus epitaphium, XVII, 2, 2.

TIBERIUS 11, imperator. Tiberius II imperator pietate sua ad imperium evehi meruit, I, 593, 2 Fuit in egenos effusus, XVIII, 478, 1 ; XX, 201, 1

TIBIA pro cruris anteriori parle, vel pro ipso crure. Tibi® pulchræ claudos dedocent, VI, 302, 1, 2. Tibiis ferreis cur Romanorum monarchia comparetur, XIII, 28, 1.

TIBIA instrumentum musicum. Tibiæ olim funeribus adhibitæ, XI, 303, 2. Tibiæ olim adbibit® in luctu ob sonum lugubrem. XII, 305, 1, 2.

TIBIALIA. Tibialibus veteres Hebraei, Græci el Latini utebantur, XVII, 263, 2.

TIBICEN. Tibicines olim ad luctum adhibebantur, ct quare, XII, 305, 1» 2 ; XV, 245, 1, 2.

TIBUR. Tibur in ascensu collis situm fuit, XI, 514, L

TIBURTINUM. Tiburtinum oleum est tota Italia præstantissimum. II, 517, 2; XIII, 446, i.

TIBURTIUS (S.). S. Tiburlius fuit a S. Cæcilia factus Christianus cl martyr, XVIII, 318, 2. S. Tiburtius Torquatum, quia cincinnatus, negavit esso christianuin, II, 126, 1. Ejus in tormentis constantia etjubilus, XI, 687, 2 ; XVIII, 152, 2 ; XXI, 54, 2. Quam parvi terrain fecerit, XI,358,2 cl seq.

T1CONIUS. Ticonius Donatista an m *Apocalypsin* scripserit, XXI, 11, 1.

TIGNA. Tigna ct laquearia Ecclesiæ quænam, VII, 543, 1, 2. Tigna animæ sunt virtutes cardinales, 544, 2.

TIGRIS animal. Tigris raptis catulis in speculo seipsam intuenti* fatuitas, XX, 83, 2 Tigris feroci® et diaboli symbolum, *Job,* 108, t ; 109, 1.

TIGRIS fluvius. Tigris idem est quod sagitta, ita dicitur fluvius ille a celeritate, XIII, 137. 1. Tigris et Euphrates cur vocentur flumina .Ethiopia, XIV, 304. 2. Tigris in urbem inundatione capta est Ninive, 164, 2. Tigris fluvius e quo prodiit piscis Tobiam invadens IV, 291, 1, 2.

TIGURINUS. Tigurina versio Bibliorum quant® sit Odei, quis ejus auctor, quid in ea observandum. IX, 24, 1. Nomino Vatabli citatur, *ibid.* Tigurinam versionem Leonis Ilebr.ei Franciscos Valables secutus est. XVIII, 33, 2 Ea versio non est interpretatio, sed potius commentatio, IX, 24, t ; X, 330, 1 , 332, 2 et >cq. Tigurina versio Leonis Hebraei et Zwinglianortim, lima et censura m multis locis indiget, XIII, 222, 2.

TILMANNUS. Tilmannus Hessusius seditionum fax erat, XX, 451, 1.

TI&LEUS. Timæus Pythagoricus in rebus natura* erat versatissimi!*, XV, 708, 2.

TIM ANTES. Timante* quomodo Agamemnonem in immolatione Iphigeniae pinxerit. XI, 171. i.

TIMERE, TIMOR. 1. TIMOR DEI. L Quo potissimum sensu timor Dei sxpius ix scriptura accipiatur. — Timere Deum est eum colere, revereri, adorare, et limor Dei in Scriptura significat omnem Dei reverentiam, cognitionem cultum, pietatem, observantiam, III, 25, I : Per *arentem alveum transivit Israel Jordanem istum, siccante Domino Deo vestro aquas ejus in conspectu vestro, donec transiretis ; sicut fecerat primo mari Rubro, quod siccavit donec transiremus : ut discant omnes terrarum populi fortissimam Domini manum, ut et vos Umeatis Dominum Deum vestrum omni tempore* ; IX, 71, 1 ; 247, 2 : *In tota anima tua lime* (Græce id est reverere, venerare, cole) *Dominum, ct sacerdotes illius sanctifica ;* 464, 2 : *Phinees filius Eleazari tertius in gloria est, imitando eum* tn *timore Domini : et stare* tn *reverentia geniis; in bonitate et alacritate animg sujt placuit Deo pro Israel;* XIII, 415, 1, XIV, 35, 3 : *El dixit* (Jonas) *ad eos : Hebrxus ego sum, el Dominum Deum cali ego timeo, qui fedi mare et addam;* 275, 2; XVII, 191, t : *Curaverunt autem Stephanum viri timorati el fecerunt planctum magnum super eum,* XVIII, 221, 1 ; XIX, 229, 2; *Psalm.* I, 106,2 : *Timor Domini sanctus permanens in sxculum siculi; judicia Domini vera, justificata* in *semdipsa.* Timor species est reverenti®, XVII, 106, 1 : *Fiebat autem omni animjs limor, multa quoque prodigia el signa per apostolos in Jerusalem fiebant, el metus erat magnus in universis.* Idem est quod religio, *Job,* 8, 1,2: Fir *erat in terra Hus, nomine Job, el erat* vir *Hie simplex, el reclus, ac limeru* (0coac6^ç) *Deum, el recedens ab omni malo.* Timor Dui ost scientia religiosa et parens religionis, IX, 74, 1 : *Timor Domini, scienlix religiositas.*

■fimor Domini vocatur snpientra. IX, 67. 2. Timor Dei..sapienlia, ot mandatorum custodia vahío inter se connexa sunt, 84. 1 : Fííít *concupiscens sapientiam, conserva justitiam, el Dèuì prxbebit illam libi. Sapienlia enim et disciplina timor Domini : et quod beneplacitum est illi.* Quem inter so ordinem habeant, *ibid.* Ilæo sæpo pro eodem sumantur, *ibid.,* 2.

IL Quotüplex Timor Dei, et quæ sint ejus conditiones et signa. CAUSA. — 1° *QuolupleX sit timor Dei.* Timor Dei duplex est, servilis el filialis, V, 59, 2 : *Si quxsieris eam* (sapientiam) *quasi pecuniam, et sicut thesauros effoderis illam, tunc infelliges timorem Domini, et scientiam Dei invenies.* Oierque per sapienti® studium inlelligilur, *ibid* Timor servilis quis sit, VI, 406, L Iterum limor capi potest duobus modis : *primo,* active, quo Dominum limemus ; *secundo,* passivo, quo Dominus est timentibus quasi judex et lerribilis, XVIII, 451, t : *Omnes enim nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ul referat unusquisque propria corporis prout gessit, sive bonum, sive malum. Scientes igitur, timorem Domini hominibus suademus.* Timor an sil in cœlo, erit ibi limor filiolis et securus, V, 55, 1,2: *Qui autem me audierit, absque terrore requiescet, et abundantia perfruetur, timore malorum sublato.* Timor reverendali* in cœlo manet, *Job,* 525, t *! Golumnx cali contremiscunt, ct pavent ad nutum ejus.*

f Qux sint timoris Dei filialis conditiones, XIX, 396, 1. Timor noster, ul sit virtus, debet esse non anxius, nec audax, sed moderatus, VI, 376, 1 : *Beatus homo qui semper est pavidus : qui vero mentis est durx, corruet* in *malum.* Timor admixtam spem babero debol, III, 328, 2: *Psalm.* 1, 198. 1 : *Ecce oculi Domini super metuentes eum, cl in* ei< *qui sperant super misericordia ejus.* Timor sanctorum cum spe conjunctus est, XX, 41, 2. Timor cum spe. vene charitatis indicium est, *Psalm.* I, 198, 1. Timor filialis amorem Dei includit, IX, 680, I • *Timor Dei initium dilectionis ejus ; fidei autem initium agglutinane dum est ei;* X, 3»0, 2 : *Facultates el virtutes exaltant cor; cl super hxc limor Domini.*

Timor in sanctis esi amore mixtus. XVII, 223, 1 : *Ecclesia quidem per totam Judxam el Galilxam, ct Samariam, habebat pacem el xdificabalur ambulans in Umore Domini.* Eo crescente crescit unior IX, 680, i. Quin et causal amorem et hic illum, *it id.* Timor filialis ot castus esso debet, *Job,* XIX, 396, 1 ; 493, I, 2 : *Cum expleverit in me voluntatem suam, et alia multa similia prxsto sunl ei. Et idcirco a facie ejus turbatus sum, cl considerans tum Umore sollicitor ;* Psalm. I, 106, 2 : Timor *Uomini sanctus, permanent* in *s.rculum exculi.* Timor debet ikso filialis ot reverenlinlis, IX. 65, 2. Timore filiali Deum perlecti Ument, *Psalm.* I. 204, 2 : *Timete Dominum, omnes sancti* mnoncH *mopvaUmentibuseum.Timor,* id est amor replet cor, nec solum in eo roqulesclt.

0. ¿y *requiescet super eum spiritus Domini ; spiritus sapienlix et intellectus, spiritus consilii el fortitudinis, spiritus scicnlix et pietatis. El replebit eum spiritus timoris Domini.*

3d *Timoris Domini signa, et unde agnoscatur;* Psalm. II, 365, I : *Beati omnes qui timent Dominum, qui ambulant in viis ejus.* Agnoscitur per opera externa viciutum, IX, 73, 2 : *Initium sa* pienti# limor Domini ; el cum fidelibus in vulva concreatus est, cum elechs feminis gradilur, el cum justis et fidelibus agnoscitur.* Videtur fidelibus quodammodo concreatus, 72, 1,2 : Qui limet Deum, nihil negligit, VII, 269, 2 : *Bonum esi te sustentare justum, sed ct ab illo ne subtrahas manum tuam : quia qui limet Deum, nihil negligi!.* Timens Deum quomodo conscientiam suam examinet, IX, 109, I, 2: *Qui liment Dominum, praparabunt corda sua, el in conspectu illius sanctificabunt animas suas. Qui timent Dominum, custodiunt mandata illius, el patientiam habebunt usque ad inspectionem illius.*

V *Timoris Doonini causx et unde oriaitir.* Timor est complementum omnium donorum Spiritus sancii, XI, 259, 1. Timor et amor sunl duo effectus Scripluræ et sapienti®, XXI, 2l8, 2. Timor est fructus sapienliæ, IX, 649, 1,2 : *Ego mater pulchrx dilectionis, el timoris, et agnitionis, et sanctx spei.* Timor oritur a potentia operantis, XVI, 44, 2 : *El factus est timor super omnes vicinos eorum ; et super omnia montana Judxx divulgabantur omnia verba hxc.* Timor causatur a scientia infusa, V, 60, 1 : *Tunc inlclliges timorem Domini, et scientiam Dei invenies.*

III. TiMor is Domini necessitas. — Timor Domini quanlopero sil necessarius, IX, 71, 1. Timor summus cur Deo debeatur, VII, 270, I. Timor filialis Deo debetur, XX, 300, 2: *Omnes honorate : fraternitatem diligite, Deum timete : regem honorificate.* Timor filialis el servilis a servo domino debetur, XIV, 555, 2 : *Filius honorat patrem, el servus dominum suum : si ergo pater ego sum, ubi est honor meus ? ct si Dominus ego sum, ubi est timor meus ? dicit Dominus exercituum.* Timor Dei esi fundamentum salutis, *Job,* 9. 2; 240, 1. Timor solus hominem salvaro potest. X, 341, 1 : *Non est in limóte Dei minoratio, et non est in eo inquirere adjutorium.* Timor Dei ubique præ oculis habendus, el cum qui habet a Deo benedicitur, VI, 375, 2 et seq. Timorem do gratia Dei perdenda semper habere debemus, XVHI, 193, 2 : *Tu autem fide stas : noli altum sapere, sed time. Si enim Deus naturalibus ramis non pepercit: ne forte nec libi parcat.* Timorem Domini objicero quam malum, *Psalm.* I, 70, 2; *Contritio el infelicitas* tn *viis eorum, d viam paia non cognoverunt : non csl limor Dei ante oculos eorum.* Timor Dei osi prima dos sacerdotis. XIY, 571, 2. *Padum meum fuit cum eo* (Levi) *vilx elpacis : el dedi ei*

limarem, *ct timuit me, et a facie nomini* mei* pavehat.* Timor Del decot senos, el hi co possunt gloriari, IX, 673, 2 : *Corona senum multa peritia, el gloria illorum timor Dei.*

IV. Timoris Oki efekctus ct fructus. *!• Ejus fructus generaliter sumpti.* Ejus fructus quatuor : *primo,* a peccato, desperatione et gehenna praservat; *secundo,* morcodem honorum operum conservat et adauget, quin el accelerat; *tertio,* oblectationem ct fruitionem rei sperato dat; *guarió,* miram animæ consolationem et lætitiam parit, IXf 101, 1, 2; 102, 1 : *Metuentes Dominum, sustinete misericordiam ejus : et non deflectatis ab illo, ne cadatis. Qui limetis Dominum, credite illi, et non evacuabitur merces vestra. Qui limetis Dominum, sperate in illum, et in oblectationem veniet vobis misericordia. Qui limetis Dominum, diligile illum, et illuminabuntur corda vestra.* Timor Dei sex insignes fructus habet: *primo,* animam a concupiscentiis relrænat, et ad omne bonum incitat ; *secundo,* est initium sapientiæ cl pietatis ; *tertio,* ad amorem Dei deducit, et non est aliud quam amor Dei; *quarto,* in lentationibus et adversis constantiam dat ; *quinto,* Dei favorem et omnia bona parit; *sexto,* cordis lætiliæ mater, est, II, 638, 2 et seq. : *El nunc, Israel, quid Dominus Drus tuus petit a te , nisi ut timeas Dominum Deum tuum, el ambules m viis ejus, el diligas eum, ac servias Domino Deo tuo in loto corde tuo, el in tota anima tua, custodiasque mandata Domini, et exremonias ejus, quas ego hodieprxcipio libi, ul bene sit tibi?* Timentis Dominum novem felicitates: *prima* est sobolis benedictio; *secunda,* honorum ct opum abundantia ; *Icrlia,* lumen prudenti® ct consilii ; *quarta ,* lætitia spiritualis ; *quinta,* prudentia in loquendo, *sesta,* bona fama qua in hominum memoria vivet; *septima,* firma atque stabilis divina protectio, qua frelus nihil unquam malorum timebit; *octava,* gratia bene utendi divitiis; *nona,* quod timens Deum omnem invidiam superabit, *Psalm.* II, 264, 1, 2; 265, I, 2: *Dealus vir qui limei Dominum, in mandatis ejus volet nimis. Potens in Ierra erit semen ejus, generatio rectorum benedicetur,* etc., ote.

2* *Timor Dei vere practice novit Deum, sapientiam et virtutem,* V, 59, 2 : *Tunc intelliges limorem Domini ; et scientiam Dei invenies* ; IX, 19, I, 2: *Initium sapientix limor Domini.* Timens Deum excipii disciplinam ejus, X, 157, 2 *: Qui limet Dominum, excipiet doctrinam ejus ; et qui vigilaverint ad illum, invenient benedictionem. Dei* legem diligit, 165, I : *Sapiens non odit mandala ct justitias, et non illidetur quasi in procella navis.* Eucilo cognoscit quod justum est, el a lego præscriptum, X, 158, 2 : *Qui liment Dominum, invenient judicium justum, cl justitias quasi turnen accendent.* Timor Domini tam servilis quam filialis est principium sapienti®, V, 30, 1 : *Timor Domini principium sapientix;* 260, 2 ; *Principium sapientix, timor Domini ; el scientia sancto rum, prudentia;* Job, 240, 1 ; 560, î ; *El dixit hcf* mini* (Deus) : *Ecce limor Domini ipsa est tapien* (ia, el recedere a malo iniettigentia.* Ip**® est principium, radix cl finis sapientiæ, ÍX, G9. 1 ; 70, i ; 75, 2 : *Plenitudo sapientix est timere Deum ,* 79, t : *Iladix sapientix, est Umere Deum, el rami ejus tongxvi.* Est initium el modus parandi sapientiam, IX, 65, 1; 60, i. Timor sive amor Dei via est sapientiæ, quatuordocim ejus elogia, IX 49, i, 2; 679, 2 : *Quam magnus qui invenit, sapientiam ct scientiam ; sed non est super timentem Dominum; timor Dei super omnia se superposuit.* Timens Deum solus sapientiam apprehendit, IX, 433, i : (/ui *timet Deum, faciet bona; cl qui continens est juslitix, apprehendet illam.* Timot Dei veram sapientiam ot virtutem docet. V. 477. 2 ct seq. : *Timor Domini, disciplina sapientix; et gloriam prxcedil humilitas.* Eo crescente crescit sapienlia, IX, 75, 2: *Plenitudo sapientix est timere Deum, et plenitudo a frudibus illius.* Est corona sapientiæ, 77, i ; *Corona sapientix limor Domini, replens pacem el salutis fructum.* Est initium omnis virtutis, IX, 3t8, t, 2.

3° *Timor Dei optimum contra peccatum tum commissum, tum committendum remedium.* Timor Dei omne peccatum expellit, IX, 81, 1 : *In thesauris sapientix intellectus et scienhx rehgiositas ; exsecratio autem peccatoribus sapienlia, nam qui nnr timore csl, non poterit justificari.* Timor Dei, judicii cl gehennæ peccatori excordi restituit cor, XIII, 341, i. Timor mortis ct Dei judicis causa vitæ emendationis, IX, 260, t ; *In omnibus operibus luis memento novisauna lua, et in Xbrnum non peccabis.* Timor Dei a peccato committendo præscrval, V, 473, i : *Prr misericordiam et finem purgantur peccata , per timorem autem Domini decimat omnis a malo.* Hominem a peccando rolrahil, X, 21, 2 : Sì *non in timore Domini tenueris le instanter, cito subvertetur domus tua.* Ejus animam purgat. Had., I, 2. Timens Deum peccatum omni studio fugil. V, 422, i ; *Sapiens timet, cl decimat a malo ; stultus transibit et confidit.* Odit inhonéslalem cl malitiam, 209, 2 : *Timor Domini odit malum; arrogantiam, et superbiam, el viam pravam, et os bilingue detestor* Hic si quando intermittitur, homo laniationibus succumbit, sed cum illo etiam umbram peccati vitat, >32, 1 : *Timor Domini fons vilx, ut declinent a ruina mortis.* Timor Domini frænum est peccali, *Job,* 9, 2 : *Erat vir ille* (Job) *simplex, ct rectus, ac timens Deum, et recedens a malo;* 240, I ; *Verebar omnia opera mea, sciens quod non parceres delinquenti ;* 641, 2 : *Loquar, el respirabo paululum ; aperiam labia mea. el respondebo. Non accipiam personam viri, el Deum homini non xquabo. \escio enim quamdiu subsistam, etsi post modicum tollat me Factor meus.* Timor Dei ejusquo vindici® hominem a sæculo

conservat immaculatum, XX, 94, 2. Timor Dei ut judicis ad quid valeat, VII, 206, 1 : *Ibi multa sunl somnia, plurimæ sunl vanitates, et sermones* innumeri ; *tu vero Deum time.* Timor gehennæ etiam donum Dei est, et peccata propellit, IX, Bi, <,2.

4® *Timor Dei animæ passiones domat,* IX , 73, 2. Esl crux vitiorum, 79, 2. Mentis fastum edomat, VI, 139, 2 : *Finis modestias, limor Domini, diviti* ; gloria et vita.* Præsumptiouem deprimit, V, 79, 1 : *Ne sis sapiens apud temelipsum, time Deum, et recede a malo.* Arrogantium hominis valde premit, IX, 679, i; 81, 2, Avarum ab avaritia cohibet, X, 21, 1 : *Sicut in medio compaginis lapidum palus figitur, sic inter medium venditionis et emptionis angustiabitur peccatum. Conteretur cum delinquente delictum. Si non in Umore Domini tenueris te instanter, cito subvertetur domus tua.* Iram refrænat, X, 50, 1 : *Memorare timorem Dei, el non irascaris proximo.* Eo aures occludendæ sunt adversus detractores, 60, 2. Timor Dei optimum remedium in tenlationibus, IX, 100, 1,2: *Crede Deo, et recuperabit te; el dirige viam luam, et spera in illum. Serva timorem illius, et in illo veterasce.* Timor servilis et filialis est pondus cordis, XIV, 569, 1, 2.

5° *Timor Dei esl virtutum causa el cusios.* Timor Dei est causa virtutum, VII, 411, 2 : *Finem loquendi pariter omnes audiamus, Deum lime, ct mandata ejus observa : hoc esl enim omnis homo.* Timor est causa ct comes consilii et prudenliæ, X, 159, 2 : *Vir consilii non disperdei inlelligentiam, alienus el superbus non pertimescet timorem : etiam postquam fecit cum eo sine consitio, el suis insectationibus arguetur.* Fidei et justiliæ comes est, IX, 71, 2: *Initium sapientiæ limor Domini, et cum fidelibus in vulva concreatus esl.* Virtutes et bona reliqua in se habet vel a Deo impetrat, X, 341, 1 : *Non esl in timore Dei minoraraho, el non est in eo inquirere adjutorium.* Tilior paulatina amorem Dei inducit velut seta filum, XVH, 212, 2. Timor diversus a charitate quomodo pellatur, XX, 602, 2 ct seq. : *Timor non est in charitate , sed perfecta charilas foras mittit Umorem.* Quantum crescit limor, tantum crescit sanctitas, XVIII, 464, 1 : *Has ergo habentes promissiones , diarissimi, mundemus nos ab omni inquinamento carnis el spiritus, perficientes sanctificationem in Umore Dei.* Adducit humilitatem et paupertatem spiritus, IX, 100, 2. Timor ad profectum virtutis urget, 433, 1, 2 : *Qui limet Dominum, faciei bona, et qui continens est justiliæ, apprehendet illam.* Hominem summopere stimulat, ut in via Dei ambulet, V, 402, 2 : *Ambulans recto itinere, ct Umens Deum, despicitur ab eo qui infami graditur via.* Timens Deum quomodo se sanctificet, cum sit sanctus, IX, 109, 1 : *Qui timent Dominum, præparabunt corda sua, et in conspectu illius sanctificabunt animas suas.* Timor optimum remedium ad perseverandum, XIX 32, 2 : *Itaque, diarissimi,.... cum metu el tremore vestram salutem operamini.* Timor est optimus graliæ custos, IX, 89, 2 : *Fili, accedens ad servitutem Dei, sta injustitia el timore.* Timor filialis est custos virtutis et charilalis, V, 60, 1. Cæleras virtutes custodit et conservat, IX, 79, 2: *Dadix sapientiæ est Umere Dominum, el rami ejus longævi.*

6® *Timor Dei actus hominis sapienter dirigit,* IX, 78, 1, 2 : *Corona sapientiæ, limor Domini, replens pacem et salutis fructum. El vidit, el di* numeravit eam : uinaque autem sunt dona Dei.* Est auriga animæ, IX, 679, 1 : *Timor Dei supes omnia se superposuit.* Item velut nauclerus K speculator, *ibid.* Est animæ pædagogus, et per Chironem repræsentalur, *ibid.,* 2. Timor Dei gobernaculum justi, *Job,* 240, i.

7° Timor Dei animi fortitudinem et fiduciam parit, 431, 1, 2 : *In Umore Domini fiducia fortitudinis, et filiis ejus erit spes.* Causa est fortitudinis animi, X, 201, 1 : *Qui timet Dominum, nihil trepidabit, ct non pavebit : quoniam ipse est spes ejus.* Cor dilatat, extollit, ct vires adauget, 340, 2: *Facultates el virtutes exaltant cor, cl super hæc timor Domini.* Timor Domini intrepidus est, et omnem alium timorem excludit, VI, 35, 2 : *Timor Domini ad vitam ; et in plenitudine commorabitur absque visitatione pessima.* Nil timendum Deum sequenti et timenti, cur, X, 473, 2. Timor Domini securitas maxima, *Psalm.* I, 391, 1 : *Inhabitabo in tabernaculo luo in sæcula, protegar in velamento alarum tuarum. Quoniam tu, Deus meus, exaudisti orationem meam : dedisti hæreditalem Umentibus nomen tuum.* Timor Dei omnibus superiorem reddit, *Job,* 239, 2. Quæ sil ejus spes, VI, 195, 1, 2 : *Non xmulelur cor luum peccatores : sed in timore Domini esto lota die. Quia habebis spem in novissimo, et præstolalio lua nunquam auferetur.* Timens Deum, dæmonem non limet, quia a Deo protegitur, V, 97, 1 : *Ne paveas repentino terrore, et irruentes libi polenlias impiorum, Dominus enim crii in latere tuo, el custodiet pedem luum ne capiaris.* Pro Deo omnia dura patienter excipiet ct sustinebit, IX* 68, 1 ; 109, 2; 110, 1 : *Qui timent Dominum* custodiunt mandata illius, el patientiam habebunt usque ad inspectionem illius;* X, 165, 17 *Timenti Dominum non occurrent mala, sed in lenlalionc Deus illum conservabit, cl liberabit a malis.* Timor Dei et gehennæ vincit equuleos, XV, 273, 2 : *Nolite timere eos qui occidunt corpus; animam autem non possunt occidere : sed potius timete eum qui potest et animam el corpus perdere in gehennam.*

8® *Timentis Deum dignitas,* IX, 319, 1 : *Semen hominum honorabitur hoc, quod timet Deum : semen autem hoc exhonorabitur quod præterü mandata Domini.* Timens Deum esi quasi sacer-

dos consecwtus, item rex ct triumphator, IX, 65, 1,2: *Timor Domini, gloria, cl gloriatio, ct l.r-litio, d corona exultationis.* Timor Dei ipso vera est pulchnludo et vera nobilitas, VI, 530, 2 : *Fallax gratia, cl vana at pulchritudo ; mulier Umens Dominum ipsa laudabitur ;* IX, 319, 1, 2. Est major honor quam sit recloralus, 319, 2 ; 321, 1 : *In medio fratrum rector illorum in honore :* et *qui liment Dominum, erunt in oculis ejus. Gloria dililum, honoratorum, et pauperum, timor Dei est.* Timor Dei maximus thesaurus et donum , XI, 439, 1 ; *El erit fides in temporibus tuis : diviti* salutis sapientia el scientia : timor Domini ipse est thesaurus ejus.* Timens Deum, si ditescat, duplici honore honoratur, IX, 385, 2 : *Pauper gloriatur per disciplinam el timorem suum, et esl homo qui honorificatur propter substantiam suam. Qui aulem gloriatur in paupertate, quanto magis in substantia ? el qui glorialur in substantia, paupertatem vereatur.* Timentem Deum sequuntur honor et gloria, 613, 2 : *Et agnoscent qui derelicti sunt, quoniam nihil melius est quam timor Dei :* I *ct nihil dulcius quam respicere in mandatis Domini. Gloria magna est sequi Dominum: longitudo enim dierum assumetur ab eo.* Timor Dei paril gloriam, gloriationem, lælitiam tum in cœlo, tum in terra, 65, 1, 2. Timor Dei est velul regia vestis qua timentes Deum vestiuntur, X, 341, 2 : *Timor Uomini sicul paradisus benedictionis, et super omnem gloriam aperuerunt illum.* Paradiso et cœlo confertur, *ibid.*

9* *Timor Dei suos asseclas beatos reddit tum in hac vita, tum in altera.* Timens Deum est in hac vita beatus, V, 432, 1 ; X, 201,2 : *Timentis Dominum beata esl anima ejus. Ad quem respicit, et quis est fortitudo ejus t* Psalm. II, 264, 1, 2 cl seqq. Timens Deum est mortalium beatissimus, IX, 678, 2: *Quam magnus, qui invenit sapientiam et scientiam I sed non est super timentem Dominum; timor Dei super omnia se superposuit.* Esl angelus cœlestis, 680, 1 : *Dealus homo cui donatum esl habere timorem Dei, qui tenet illum, cui assimilabilur?* Hominem mire beatificat, 678, 2; V80, 1. Timor Domini quomodo faciat beatum, *psalm.* II, 264, 1, 2 et seqq. Mentem quietam fatil, eam satiat ct explet, V, 461, 1 : *Melius est forum cum timore Domini, quam thesauri magni it insatiabiles.* Affert veram animi delectationem, IX, 67, 1 : *Timor Domini delectabit cor, el dabit Izlitiam, et gaudium, et longitudinem dierum.* Timor amanti Deum esl omnia, 100, i. In timore Dei bonum hominis consistit, 613, 1. Conciliai homini oinne bonum, *ibid.* Timens Deum sua piotato sanitatem meretur et impetrat, IX, 77, 2 : *Corona sapientia, limor Domini, replens pacem, el salutis frudum.* Timoris Dei quatuor eximii fructus : *primus,* vita, id esl vigor el sanitas; *secundus,* saturitas; *tertius,* suavis somnus el quies; *quartus,* pberalio ab omni malo, VI, 34, 2 ol seq. : *Timor Domini ad vitam : et in plenitudine commorabitur absque visitatione pessima.* Ab omni malo liberat, III, 327, 1. Suos clientes bonis spiritualibus el temporalibus implet, IX, 76, 2: *Plenitudo sapientia est timere Deum, et plenitudo a frudibus illius. Omnem domum illius implebit a generationibus el receptacula a thesauris illius.* Timentem Deum sequitur Dei benedictio, 153, 2. Timenti Dominum dantur veri amici, 203, 1 : *Qui limei Deum, zque habebit amicitiam bonam, quoniam secundum illum erit amicus illius.* El ipso esl fidus ct verus amicus, *ibid.,* 2. Timor Dei asseclas suos reddit longævos, IX, 79, 2; 613, 2. Affert longitudinem dierum, opes et gloriam, VI, 34, 2. Timens Deum gaudebit in extremis, et ic die mortis benedictionem accipiet, IX. 66, 1, 2; 67, 1 : *Timenti Dominum bene erit in extremis, et in die defunctionis suz benedicetur.*

V. Timoris Dei adipiscendi media. — Quomodo timor Dei sil comparandus. XIX, 33, 1. Comparabitur si cogitaverimus Deum ubique presentera esse, *ibid.* Timorem Domini ante oculos quomodo semper habere possimus, *Psalm.* I, 401, 1 : 5i *memor fui lui super stratum meum, in matutinis meditabor in te, quia fuisti adjutor meus.*

VI. Timores impiorum quales. Timores panici impiorum quales, VI, 361, 2 : *Fugit impius, nemine perseguente ; justus autem quasi leo confidens absque terrore erit.* Timor impiorum esl nuntius ir® et vindici®, V, 304, I : *Quod limet impius, veniet super cum : desiderium suum justis dabitur.* Timor impiorum post scelus patratum ingens est. 303, 2. Timor quorum sil el quorum non sit, XV, 650, 2.

11. TIMOR NATURALIS ET MUNDANUS. Quantum malum sil timor, Vili. 614, 1. Timores mire animum excruciant, X, 326, 1,2. Timor sanguinem reducit ad cor, unde extremæ parles velul exanimes pallescunt, et metu ingravescente nigrescunt , XIII, 493, 2. Timor timidis et anxiis eripit quasi lumen, mentem, oculos, XIV, 285, 2* Timor facit stupidos, Vili. 608, 2. Timor proprio stultorum est, IX, 687, 2. Timor inanis quis, *Job,* 168, 2. Timor mundanus noxius, *ibid.* Timor supervacaneus quis injure, 169, 1. Remedium timoris, V, 536, 1. Timendus ila non est homo, utpropterea Deus offendatur, VI, 412, 2.

TIMIDITAS, TIMIDUS. Timiditas aliquando per malitiam intelligitur, XX, 78. 2. Timidi quæ sint signa el indicia, V, 567, 2. Timidi et frigidi natura a periculis sibi cavent, 422, 1. Timidi sunl ul plurimum suspicaces, IX, 132, L El cauti, X, 159, 2. Et in perpetuis angoribus, 288, 2. Non sunt do bello consulendi, X, 254, 2. Timidos a se rejicit Christus, XIII, 158, 1.

TIMON Atheniensis. Timon Atheniensis osor hominum unde dictus, XIII, 58, 2. Fuit hominum osor, IX, 411, 2; X, 281, 2. Timon Atheniensis mania el melaucholia laborabat, XV, 289, 1. Ejus

epitaphium, XIII, 53, 2. Ejus sepulcrum a man expulsum longius, *ibid.*

TIMON diaconus. Timon diaconus luit vir sanctus, XVII, 165, 1.

TIMOTHEUS Atheniensis. Timotheus Atheniensis dictus capero reti urbes, XII, 729, 2.

TIMOTHEUS Antiochi dux'. Timothei ct suorum /iginli millium cædes, IV, oí3, 2. In potestatem Judæ venit, 553, 1.

TIMOTHEUS (S.) S. Pauli discipulus. S. Timotheus fuit probo a matre Christiana enutritus, XIX, 174, 1. Quando Paulo adhærero cœpcrit, 301, 2. Fuit a S. Paulo circumcisus, XVHI. 332, I. El cur ipse, non Titus, 527, 1. Quam sincere Paulo servierit et aïïueril, XIX, 38, 2; 177, 1. Qua culato factus sil episcopus, 231, 2. Per quadruplicem prophetiam ordinatus est, 189, 2. Fuit primus Ephesi archiepiscopus, XVII, 5, 2; XIX, 174, I. Eum Paulus vinctus videre desideravit, XIX, 313, 2. Abstemius fuit, sed jussus modico vino uti propter stomachum, 249, 1, 2. Rx longa abstinentia morbos contraxit, iMd., 2. Cúreos Paulus non sanarli, *ibid.* Ejus m morbis zelus et mortificatio, *ibid.* S. Timotheus quam probus esset, XVII. 306, 2, Cur vocetur homo Dei, XIX, 261, 1. Erat natura acrior, 334, I. Erat in vitiis castigandis severior, 177, 2. Fuit angelus Ephesi cui S. Joannes scribit, XIX, 174, I; XXI, 42, 2. An intorpuorit,et cur, XXI, 43, 3. Fervorem primum reliquit, quod videret se corripiendo parum proficere, hinc a Christo corripitur ot a Paulo monetar, 171,2; 177, 2. Remissionem suam postea correxit ot fervorem resumpsit, XIX, 174, 2; XXI, 43, 2. Laudatur a Christo in *Apocalypsi,* XIX, 174, I. Videtur aliquando in vinculis fuisse, 524, I. Fuit martyr ct virgo, 174, I. Quamdiu fuit episcopus, XIX, 174, 1 ; XXI, 43. 2. Ei Onesimus successit, XIX, 174, 1. Ei S. Dionysius librum do *Divinis nominibus* dedicat, 282, 2 ot seq.

TIA1US. *Timus* an sit tantum productio nominis in verbis in *limus* desinentibus, XIV, 274, 2.

TINEA. 1° Tinea quomodo in vestibus nascatur, X, 370, 1 ; XX, 198, 1. Tine» ex pulvero, situ el putredine enascuntur, XIII, 358, 2. Nascitur in vested cx seipsa (juxta opinionem luno vigentem), VI 283, I. Scipsam una cum ipsa consumit, *ibid.* I mj>cilur rei molli, *ibid.* etseq. Quare arceatur, VI. 284, i; XX, 198, 1.

2® Tinea tristitiæ symbolum est, VI, 283, 1. Est etiam libidinis symbolum, X, 370, 1. Tineæ voluptas asslmilatur ob quatuor analogias, XIII, 358, 2. Instar tineæ familias, urbes et provincias sceleratas Deus sensim consumit et depauperai, ifct '

TINTINNABULUM. 1" Tintinnabula erant in veste pontificis legis veleris, I, 691, 2. Tintinnabula aurea malis punicis intermixta quare e veste pontificis deponderent, X, 458, 1, 2. Praedicationem Eveogclu significabant, 1, 692, 1. Quod ex auro fuerint quid mystico denotet, 692, 2. Talia mystica tintinnabula recensentur, *ibid.*

2® Tintinnabula gestabant olim meretrices calceis, V, 196» 2 el soq. Modo gestant ea stulti, 197, 1. Hem rei capito mulclandi, *ibid.* Tintinnabula cur mulis appendantur, XIV, 5$2, 1, 2.

TIRO. 1® Tironum militaris institutio in quo consistat, XIV, 463, L Tirones in armis omniquo labored austeritate castrensi exercendi, 20, 1.

2® Tirones initio vocationis mollitor a Deo habentur, XVI 575, 2.

TIROCINIUM. Tirocinio militi® instructio puorilis similis est, VI, 142,2. *(Vide* Educatio, Institutio).

TISIAS. Tisias rhetoris sophisticum dilemma, XII, 635, 2.

TISRI. Tisri mensis Hebraeorum septimus eral, respondens nostro partira septembri, partira octobre, IV, 212, 1 , 548, 1, 2; XIV, 317,1; 446, I; XVI, 13, 2. Hujus dio tertia Judæi jejunabant, XIV, 317, 1; 446, 1. Erat is solomnilalibus plenus, 317, 1.

TISSAPHERNES. Tissaphernes Persarum dux foedus cura Græcis motu initum temero violavit, I, 326, 1.

TITAN. Titanis et filiorum ejus fabulæ, IV, 354, 1, 2. Titanos unde dicti, *ibid.* Titan est solis cpithdum, cur, *ibid.* Mulli *Til,* id est *luium,* vel a Hratvtt derivant, *ibid.* Titanos erant gigantes robustissimi, *ibid.*

TITIA. Tilia est terra ox qua prodiisse solem d lunam fabulantur poetæ, IV, 354, 2.

TITIO. *Titio ad ignem* proverbium quid significat, XIV, 384, 1.

TITILLATIO. Titillatio causât risum, VII, 87, 2.

TITULUS. 1® Tituli vocis quatuor significationes: *primo,* titulus est inscriptio rei, ut titulus libri, titulus crucis; *secundo,* titulus est columna aut pyramis in trophæum erecta ; *Urlio,* est statua, imago, vel idolum erectum; *quarto,* est lapis, lignum, vel ros alia posita vel erecta in memoriam rei alicujus, IV, 289, 2.

2® *Titulus pro librorum sacrorum inscriptione.* Ex titulo prophetiæ sæpo colligere est, qualis ipsa sit futura, on tristis, an læla, an mixta» XHI, 245, I. Titulus *Thrcnis* præüxus an sit Scriptura canonica, XII, 343, 1, 2 d seqq. Titulus libri *Proverbiorum* est ab ipso Salomone eipræfixus, d non ab alio additus, V, 15, 1. Titulos singulis Evangelio Ecclesia præfixit, XV, 48, 1. Sic titulus Evangelio S. Luc® d titulus Evangeli! S. Joannis ab Ecclesia additi sunl, XVI, I, 1 ; «93, 1, 2.

2® *Titulus crucis.* An titulus cnicis Christi habeat nomen *notzeri* scriptum per *Zain,* potius quam per *Tsade,* XI, 255, 1 » XV, 92, 1. Scriptus fuit a Romanis ministris parum peritis ot parum curantibus an Christus diceretur Nazarenus per Tsadeanper *Zain,* XV, 92, 2. Qualis esset isto titulus, 623, 2. Fuit Christi elogium, Deo sic Pilati

manum dirigente, *ibid.* Rum nomo Evangelislarum paricela et pione exprimit, 624, 1. Titulus crucis Christi fuit o buxo, littoræ ei nudæ incisæ sunt, XIX, 224, 1. Triplici lingua scriptus csl, *ibid.* Extal Roma) in basilica Crucis in Jerusalem , *ibid.*

3° Tituli hodio dicunlur ecclesiæ, templa, crux Christi, vel statum in ejus honorem ereclæ, 1, 289,2; XI, 321, 1, 2. Titulus Ecclesiæ est titulus crucis, \I\ 63, 1.

TITUS (S.). S. Titus fuit oriundus e Corintho, ct utroque parente gentili : vitæ ejus sanctimonia et conversio a Paulo : creatus est ab eo archio* piscopus Crclæ et vicinarum insularum, XIX, 818, i. S. Titus natura erat mitis, 334, 1. Cur cum Paulus non circumciderit, XVIII, 527, 1. Eum semper penes se habuit ulpote interpretem græco doctum, 428, 2 ; 493, i. Statum Corinthiorum ad Paulum in Macedonia agentem retulit, 428, 2. Scribit adoum Paulus, et quid, XIX, 318, I. Quoto ælalis anno el quo loco mortuus : quando dies ejus natalis celebretur, *ibid.*

TITUS imperator. I0 Titus imperator aliquando fuit inter exoletos, XI, 135, 2. Ob suavitatem morum dictus est *delicix orbis,* 1, 683, 1; XVII, 19, 2. Ejus facilitas el comitas, XV, 424, 2. Ejus erga fratrem Domitianum benignitas, XVIII, 217, 2. Fratrem Domitianum insidias sibi molientem non est ullus, sed tantum amice admonuit, I, 739, 1. Ejus clementia et beneficentia, XI, 521, 2 ; XVII, 9, 2 : XVIII, 521,1. Contumelias non curabat, VI, 297,1. Ejus in conjuratos benignitas, XIII, 393, L Susurrones in exilium deportari jubebat, VI, 318, 2. Diem sese perdidisse dicebat non præstilo beneficio, IX, 421, 1.

2° Titus quid do Jerusalem expugnatione censeret, II, 3G5, 1. Agnovit so Dei ope Jerusalem expugnasse, quod is Judæis iratus ossei, XL 337, 2 ; XV, 507, 2. Qua parte urbem Jerusalem obsederit, XIV, 529, 1. Totam urbem muro cinxit, XVI, 254, 1. In expugnatione urbis Judæis candelabrum ademit, XIV, 398, 2. Ejus mors, XVII, 9, 2. An ejus imperium per equum nigrum *Apocalypsis* significetur, XXL 137, 2; 142, 2.

TITYUS. Tityus Latonam do stupro interpellans ab Apolline sagittis confixus est, II» 340, 2.

TOB. *Tob*id osi *bonus,* IV, 552, 1, 2.

TOBAAL. Tobaal Tyrii regis arrogantia el fastus, XII, 703, 2 el seq. Dei excellentiam sibi arrogat, *ibid.* Quomodo sibi sapientiam arrogaret, 704, 2. Ejus eminentia ct pulchritudo, 705, 2; 706, 1. Ejus opes, 707, 1. Quomodo ot cur vocetur Cherub, *ibid.,* 2. Gemmis radiabat, 709, 1. Ejus punitio, 704, 2. Ipso est typus peccatorum, maxime superborum el apostatarum qui a Religione vel ab Ecclesia ad haereticos aliosvo transfugiunt, XII, 711, 1.

TOBIAS senior. Tobias quid significet mystice, IV, 199, 1. Hebraico bonitatem Doi significat, 266, 2. Vel *bonum nuum brut,* ibid Tobías senior anno quinquagesimo primo Ozhe natus est, 267. 1, 2. Ejus genealogis. 268, I, 2; 269 I. Ejus patria, 269, 1. Quando captus, *ibid* Quand*» Mt in Assyriam abductus, XI, 85, L Ejus constantia el virtus inter idololatrae IV. 269. 2. Virtutes septem anle conjugium, ac totidem posi illud. 269, 2 ; 270, 1. Fuit quasi sol Israelis, 270, I. Gratiam coram Salmanasar invenit, V, 491, i. Tria ejus privilegia a Salmanasar rege accepta, IV, 270, 2. Ejus opulentia el liberalilas, 271, i Fini confessor et voto martyr, *ibid.,* 2. Quinque cj s honores, 272, I, 2. Quando fuerit excaxdus 266, 2. An fuerit voro exculcatus el plane ca cas, 273. 1; 294, 1. Tobias cæcus quid mystico signi* ficet, 303, 1. Est patientiæ exemplum 274 1 J. In adversis non murmurat, s<d Deo gratias r;it. tôtd.j 2. Metus ejus de hædo furtivo justus, 276, 1. In quibus fuerit Jobo similis, *ibid.,* 2 Irridono turbatur, non cu citalo, 277, 2 el seq. Ejus duodecim monita ad filium, 283, 1, 2. Ejus ¡equanimità*. 284, 1. Illius ævo credidere fideles singulis hominibus esso angelos custodes deputatos, 290, 2. De excidio Jerusalem per Nabuchodonosor faciendo, et de Ecclesia Christiana per Christum prophetat, 308, 1. Item do Gentium conversion* ad Christum, *ibid,* et 2.An naturaliter futura prodixerit, 310, L De qua Ninives perditione loquatur, incertum, fôid., 2. Tobias est auctor libri *Tobiœ ,* cumque bis scripsit, 269, 1. Tobiæ liber scriptus chaldaice in captivitate Assyriaca, XIX, 343, 1, 2. Quot annis vixerit Tobias, IV, 266, 2. An in Alemanmam curandus a calcitate iverit, XIX, 343, i, 2. Anno quadragesimo Manassis mortuus, IV, 267, t. 2.

TOBIAS junior. Tobias juniur quo anno natus. IV, 267,1.Quomodo uxorem suum vocet sororem,199 2. Quantum temporis eundo in Rages ct redeundo insumpserit, 302, 2. A Raphaële didicit septem esse m cœlo primarios angelus, XXI, 19, 2, Fugit cx Ninive in Mediam, IV. 311. I An excidium Ninives vident, 311, 2; 312, 1; XIV, 173, L Quando mortuus fuerit et ubisepullus, IV, 267,1,2; 311,1,2, XII, 12, î; IV 173, i.

TOBIAS servus Ammonites. Tobias servus Ammonites quis, IV, 234, 2. Erat gener Sechemæ hostis Nehemiæ, 244, 2. Fuit gaiophylacio profectus, sod præfeclura expulsus, cur. 260, 2.

TOGA. Toga vestis Romanorum propria, et signum civis Romani. XVII, 390, 2

TOLERANTIA, TOLIÎHARE. Tolerantia injuriæ melior quam vindicta : bæc subindo pmccpti, subinde consilii, XV, 171, I, 2. In tolerantia injuriarum consistit vera perfectio, XX, 326. L Tolerans peccantem supplet ejus defectum, XVIII. b74, 2. Tolorantiæ novem fructus resensentur, XII, 391, 2. Tolerantia nostra inire delectatur Deus XIV, 308. I (Fide LxjrniA, Pat Iuxt ia).

TOMUS. Turni vocantur a Græcis tractatus ot libri, XIX 288, 1.

TOMYRIS. Tomyris» *vide* Tr o mt r is.

TONITRU. 1® Tonitru undo dicatur. X, 5, 2 Tonitru unde oriatur, I» 5Íl. 1; X, 405, 1 ; XXI, 102.1. Quatuor ejus causæ, X. 405,1. Tonitru prius est fulmine, imo ejus causa, 154,1; 405, 1; 478, 2. Tonitru qualo *Jobt* 696 , 2. Tonitru semper miscetur cum fulguro, et ejus est causa, etsi post fulgur audiatur, XV, 111, 2. Tonitrua et fulgura acrem et terram totam commovent et quatiunt, XIII, 495, 1. Tonitru mentes hominum el terram concutit, X, 404, 2. Scelestos ct peccatores percellit, V, 305, 1.

2® Tonitru est vox Dei, X, 405, 1 ; *Job,* 722, 1; 752, 2. Tonitrua cur voces Dei, *Psalm.* I, 95, 2. Sunt magnificentias et potenliæ Dei indicium, IX, 466, 2. Ipsa el fulgura idei majestatem el potentiam repraesentant, XXI, tot, i. Tonitrua quomodo locuta dicantur, 215, 2 cl seq. 9. Tonitruo vox virginum in cœlo comparatur, 271,2 elseq. 99.

3* Tonitru est visum audiri Christo baptizato a Joanne, XV, III, 2. Tonitru e cœlo Christi divinitatem testatur, XVI, 511, 1.

TONSIO, TONDERB. Tonsio capitis quid designet, *Job,* 41, I. Tonsio capillorum Judæis erat signum lucius ct servitutis, XII, 70, 1 Tonsio signum fuit servitutis, XI, 208, 1. Tondentur religiosae, XVIII, 353, 2. Solemne fuit in Ecclesia Religionem ingredientes tonderi, *ibid.* Quas mulieres concilium Gangrense tonderi vetet, *ibid.*

TONSOR Tonsores quando primum in Italiam Romani inducti XII, 540, 2; XVIII, 357, 1.

TONSURA. Tonsura clericorum figura et antiquitas, II. 210, t. Tonsura religiosorum a Nazareis, IV, 11, 2. In monachis quam sit antiqua, *ibid..* 2. Quid doceat ecclesiasticos, *ibid.* Tonsura sacerdotum coronam Christi refert, XV, 611, 2.

TONUS. Tonis musica affectus quilibet concitanti! X \ I, 129, 2.

TOPAZIUS. Topazius gemma describitur : ejus color, species, nomina,unde nomen derivetur, XXI, 393, 1. Ejus dotes et vires, *ibid.* Topazius gemma in rationali pontificis Simeonem significat, et S. Jacoburn Minorem apostolum ob cœlcstem charitatem. 1. 681» 1 ; XXI, 393. 2.

TOP11ETH. *Tophelh* quis locus juxta Jerusalem, erat lucus sivo silva, in qua erat delubrum Moloch, ubi situs esset, XI, 422, 2; XII, 70, 2; XV, 162, I, 2. Undo derivetur, XI, 422, 2; XII, 70, 2. Dictus est a *toph,* id est a tympano quod pulsabatur dum feralia sacrificia peragerentur, XI, 422, 2; XII, 70, 2. An in eo cæsæ copiæ Sennacherib, XI, 423, I. In eo Judæi sepeliebantur, *ibid.* Hunc locum evertit Josias rex, XII, 71» 1,2.

2® *Tophelh* dicitur quoque gehenna et infernus, XI, 422.2 ; XII, 71, 1,2.

TORCULAR Torcular quid, *Psalm.* I, 43, in *Idui.* Torcularia regis quis locus in Jerusalem. XIV, 537. 2. Torcular vineæ quid denotet, XV, 470, i. Torcularia mastico sunt gymnasia, monasteria, collegia el asceteria, persecutiones, tribulationes, XIII, 504. 2 et seq. Item corda inter spem et timorem posita, 505, 1. Torcular m Scriptura capitur pro acri pressura, XI, 732, 1. Torcular *calcare* m Scriptura significat ulcisci, et acres do reo pœnas sumero, XII, 364, 2; XIII, 522, 1. Torcular dicitur Christi passio, cur, XI, 732, 1. Torcular Ecclesia est altare, 153, 1.

TORMENTUM, i* Tormentorum inventores iisdem plerumque pereunt, XII, 660, 2 *(Vide* Supplicia).

2° Tormenta Christi animam beatæ Virginis velut gladius transfixerunt, XVI, 77, I, 2 *(Vide* Maria).

3° Tormenta a septem fratribus Machabais tolerata summalim enumerantur, IV, 529, 2; 530, 1 (Virfe Machabæi fratres). Tormentorum martyrii brevitas, XVHI, 444 2 *(Vide* martyr, Martyrium). Tormentorum metu mulli a fide defecero, XV, 504, 1.

4* Tormenta gehenna quam gravia, XI, 424, 1, 2. Semper nova sunt el perpetua, *ibid,* Tormentorum varia sunt genera in inferno, loca et instrumenta, XXI, 288, i. Tormenta sua accidentalia adaugent dæmones, non poenam essentialem X, 319, 1 *(Vide* d.emon, Infernus).

TORNIELLUS. Torniellus scribens Josué transisso Jordanem nona dio mensis primi impugnatur, III, 24,2.

TORPEDO. Torpedo pisciculus torpidi est symbolum. V, 567, 2 ; VII, 22, 2.

TORPOR. 1° Torpor et paralysis qui differant, XV, 242, 1.

2® Torpor animi undo oriatur, I, 365, 1, 2. Torpor spiritualis similis pisci torpedini ct echeneidi, V, 567, 2. Torporis spiritualis schema, VI, 37, 1. Is discrebilur, 248, 1. Hebetat animam, 22, 1, 2. Torpor animi quomodo pellatur, XIX, 275, 1. Torpor per vigiliam excutiendus est, XX, 390 2 *(Vide* Somnus spiritualis, Tepor).

TORQUATUS. Torquati quinam, VII, 517, 1.

TORQUES. Torques quid sit el quid symbolice designet, XII, 611, 1. Torques capitur quoquo pro boia et collari vinculo, IX, 211, 1. Tonpies fuit præmium sapientium, V, 3$, 2 et scq. Torques aureus est insigne sapientiæ, IX, 214, 1. Torques sex dotes sapientiæ notat, V, 174, 2. Ejussox pro* prielates, *ibid,* cl seq.

TORRENS 1« In torrentium origine veteres ponebant aram ad sacrificandum, XI, 667, 2.

2® Torrens Ægypti est unus ex limitibus Chananææ, XII, 855, I ; 606, 2. Torrens salicum quis sit. XI. 299, 1. Torrens spinarum quis sil, XIII, 526, 1. Torrens Cedrón quis esset, el unde diclus; quid mystice denotet, XVI, 605, 2. Diclus est ab obscuritate, 606,1. Cur hujiw torrentis S. Joannes meminerit *ibid.*

2» *Torrens inundans* est proverbium, XI, 421,1 Torrentes aquarum dicuntur doctrina apostolorum

«aeramenta et obstacula, XII, 224, 1. Torrentes mollis et la*3lis pro rorum abundantia ponuntur, *Job,* 431,1. Torrens voluptatis, quid, *Psalm.* I, 223, 2. Torrens voluptatis cœlestis beatos inebriat, XII, 526, 2.

TORRIS. Torris erutus do igne symbolice significat Jesum pontificem, populumquo in Babylone ita tostum, ut pene consumptus sil, XIV. 38 4, I, 2.

TORTA. Torta est panis orbicularis , XII, 261, 2. Torta azyma erat panis in esu agni paschalis, XVIII, 365, 2.

TORTOR. Tortores martyribus coronas in cœlo fabricant, XVIII, 92, 1. Tortores multi visa Christianorum sanctitate ad Christum conversi fuere, XX, 296, 1.

TORTUOSUS. Tortuosa cochlea templi tortuosam viam in cœlum designat, XII, 809, 2.

TORTURA. Tortura per vinum est facilis et expedita, VI, 483, 2 et seq. (lide Ebr iet as, Vinum).

TORUS PTori dicti sunt a tortis herbis,quia accumbentium humeris supponebantur, XIII, 597, 2. Tori mensales quales essent, XV, 551, 2; XVI, 22, 2.

2° Tori nuptialis injuria maxima est, V, 182,1,2. Torus immaculatus in omnibus quid sit, XIX, 514, 2.

TORVUS. Torvus aspectus laurorum est, IX, 189, 2.

TOTILA. Totilæ in orthodoxos grassantis infelix ct feralis interitus, XII, 773, 2.

TOTUS. Totum cupiens, sæpe totum perdii, V, 537, 2; XIV, 218, 2.

TOXICUM. Toxicum an a laxo dicalur, XI, 101, 2; 102, 1.

TRABES. Trabem auream e templo suslulil Marcus Crassus, IV, 510, 1.

TRACHENSIS. Trachenscs cives linguis abllunerico excisis loquuntur, XXI, 200, 2.

TRACHONITIS. Trachonitis quæ sil regio, el unde dicta, XVI, 90, 2.

TRACTARE. Tractaro recte verbum veritatis quid sit, XIX, 287, 1, 2 *(Vide* Concionator).

TRACTATUS. Latini suos libros tractatus vocant, XIX, 288, 1.

TRACTUS, TRAHERE. Trabit Deus amore el timore, VII, 485, 2 : *Trahe me : post le curremus in odorem unguentorum tuorum.* Verbum *trahere* appetitus resistentiam denotat, *ibid.,* 1. Qui Deum ad se trahit, ipso trahitur ad Deum, *ibid.* Tractus Dei quomodo sil accipiendus. XVI, 398, 1 el seq.: *Nemo potest venire ad me,nisi Pater meus, qui misit me, traxerit eum.* Obstinatio cordis hunc tracium impedit, 399, 1. Tractus ot funiculi significant copiam el suavilalom amoris, qua Dous homines ad se trahit, XIII 429, 2 : *Et ego quasi nutritius Ephraim , portabam eos in brachiis meis, in funiculis Adam traham eos, in vinculis charilatis.* Trahit omnia Christus ad so blande, non violento, XVI, 513, 1 : *Et ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum.* Maxime in cruce pendens, *ibid* , 2. Trahuntur alii inchoate, alii complete, 399, 1 *(Vide* Gr at ia).

TRADERE. Tradi el vendi quomodo dicalur quis ut faciat malum, XIV, 188, 2 *(Vide* Iniquitas, Peccatum).

TRADITIO !• Traditio quid sil. XIX, 169, 2 : *Denuntiamus autem vobis, fratres, in nomine Domini nostri Jesu Christi, ut subtrahatis vos ab omni fratre ambulante inordinate, et non secundum traditionem, quam acceperunt a nobis.* Traditionum auctoritas necessaria esi, XV. 48, L Traditionum tria sunt genera, divinae, ecclesiastic®, el civiles : ultima sunt vel bonæ, vel malæ et pharisaicæ, 351, 2: *Irritum fecistis mandatum Dei propter traditionem vestram.* Hæ a Domino suggillanlur, 350, 2. Traditio Judæorum quomodo inutilis el mortifera esset, XX, 264. 2.

2° Traditiones Ecclesiæ sunl mandata Christi, XI, 407, 2. Traditiones a Christo acceptas apostoli Ecclesiæ el poslens tradiderunt, XVII. 50, 1.0ut postolis)ef *przbuit seipsum vivum post passi nem suam in mullis argumentis per dies quadraginta apparens eis, et loquens de regno Dei.* Traditiones apostolorum propugnantur, XVHI, 352, 1 : *Laudo vos, fratres, quod per omnia mei memores estis : el sicut tradidi vobis, przcepta mea tenetis ;* 358, 2 : *Ego enim accepi a Domino, quod el tradidi vobis;* 369, 2 : *Itaque, fratres, cum convenitis ad manducandum , invicem expeclale. Si quis esurit, domi manducet, ul non* in *judicium conveniatis. Cxlera autem, cum venero, disponam;* XIX, 166, 1. *Itaque, fratres, state, et tenete traditiones quas didicistis,* «ve *per sermonem* sive per epistolam nostram;* 279, 2: *Formam habe sanorum verborum , qux a me audisti in fide el dilectione in Christo Jesu;* 282, 2 : *Qux audisti a me per multos testes, hxc commenda fidelibus hominibus, qui idonei erunt et alios docere.* Traditione accepimus cruco frontem signandum 53, 1, 2. Traditiones sunl servanda, XVIII, 416, 2: *De collectis aulem qux fiunt in sanctos, sicul ordinavi Ecclesiis Galalix,ila el vos facite. Per unam sabbati unusquisque vestrum apud se seponat, recondens quod ei bene placuerit , ul non cum venero, tunc collect* fiant.* Tradiliones magni faciendæ, *Job,* 207: 1 *Interroga enim generationem pristinam, el diligenter investiga patrum memoriam.* Traditiones ecclesiastica) nen sunl abdicando), nec divins, XV, 350, 2. Traditio Patrum symbolice est gazophylacium templi, XII, 788, 1.

3° Tradiliones incolarum terræ sanctæ parum fidei habent, XVI, 612, 1. Traditio de Anlicbrislo ex Dan nascituro probabilis est, XXI, 168, i.

TRADUCERE. Traducere quid sit, XV, 67,2 et seq.

TRADUX. Traducem animam SS. Patres ior-MClanlur, XIX, 415 *(Vide* anima).

TRAGELAPHUS, Tragelaphus ox hirca ot cerva nascitur, II, 448, 4, 2.

TRAGICUS. Tragicus dies Saccorum apud Persas, VII, 185, 5.

TRAGOEDIA. Tragœdia undo dicta et ubi inventa, *Will.* 225, 4. Tragœdiæ triplex est argumentum. V, 419, 2. Tragœdia vitæ humanæ argumenta totidem habet, *ibid.* Tragœdiæ tristes exitus habent, IX, 505, 4.

TRAHA Trahis ferratis nonnullis in locis grana ex aristis excutiuntur, XIII, 522, 2 (Eide Tr it u- r ar e).

TRAJANUS imperator. Trajanus a Plutarcho præceptore virtute fuit imbutus, XIII, 10, 2. Juris divini cl humani sciens fuit, IX, 2, 2. A Nerva adoptatus, Ot imperator, XVII, 12, 4. Quamjustiliæ cultor eximius tenax esset, V, 312,2; XI, 719, 2. Viduæ cito jus dixit, an ob hanc pietatem salvatus sil, XVI, 239. 2. Trajanus laudatus quod delatoribus operam non daret, *Psalm.* II, 173, 2. Ejus clementia, V, 498, 2 ; XVIII, 217, 2. Ejus comitas et facilitas, XV, 424, 2. Erga Christianos primum clemens fuit, XVII, 12, 1. Sed postea acriter in eos sæviit, XIX, 488, 2. Tertiam in Christianos persecutionem movit, XXI, 141, 2. Ipsa vehemens quidem fuit, sed postea desiit. 73, 2. Trajani vitia, XVII, 12, 2. Ejus pæderaslia infamis, XI, 127, I. Historia de Trajani anima ex inferno precibus S Gregorii liberata, apocrypha est, XIII, 464, 2. Ejus columna Romæ erecta describitur, XXI, 76, 2.

TRAJANUS dux. Trajanus Valentis imperatoris contra Gothos dux ab hoste cæsus quam libero imperatorem ei cladem exprobrantem sil allocutus, 1, 509. 2; XI, 707, 2.

TRAMA. Trama quid sit, et unde dicta, VI, 497, 2.

TRAMES. Trames aquæ est fossa o fluvio deducta, IX. 662. 4.

TRANQUILLITAS, TRANQUILLUS. 4° Tranquille aspicere in Deo est quiescere, IV, 506, 2 ; *Domino cum omni tranquillitate propitio facto diis.*

2* Tranquillitas animi est summum bonum, VII, 471, 1: *Melior est pugillus cum requie, quam plenti ulraque manus cum labore ct afflictione animi.* Tranquillitas Adami ante peccatum quæ, 280, 1. Tranquillitas animi quibus in rebus sita sit, XX, 110, 2. Tranquillitas animi in discipulo requiritur ul doctrinam admittat, X, 355, 2 ; *Disciplinam in pace conservate, filii ; sapientia enim abscondita et thesaurus invisus, qux utilitas in utrisque?* Tranquillitatem animi dat christianismus, XVIII, 581, 4 ; *Quicumque hanc regulam secuti fuerint, pax super illos. et super Israel Dei* Tranquillitas sextus contemplationis gradus, VII, 491. 1. Tranquillitas conscientia* (l'idi Con- SCIENTIA .

TRANSAMMALIO. 1 ransammationes varia Pylhagoræ, IX, 2; XV, 364, 4, 2. Transanlmatlo Pythagorica n Pharisæis non erodebatur, XV, 364. 4. 2.

TRANSFIGURATIO CHRISTI, *vide* Jesu» Chm- STÜS. cap. V. art. III, § vit.

TRANSFORMATIO. !• Transformationes variæ Gentilium, IV, 427, 2.

2® Transformamur per Evangelium et gratiam Christi. XVIH, 436, 2 (Fide Gr at ia, Just if ica- t io).

TRANSFUGA. Transfugarum suspecta est fides, adeoquo non sunt consiliis adhibendi, IV, 328, 2.

TRANSIRE. Transire calicem passionis a se, quomodo Christus potat in horto, XV, 570, 2 (Fida Jksus Chr ist us). Transituri sint cœli quomodo, XX, 484, 2 (Ftdé Coelum).

Transire in Scriptura significat punire, XIII, 420, 4.

TRANSITORIA. Transitoria sunl mundana omnia, XVIII, 316,1 *(Vide* Mundus, Tempor al ia, Tempor anea).

TRANSITUS. 4® Transitus maris Rubri duco Mose celebratur. XI, 735, I ; XIV, 256, 2 ot seq. Transitus maris Rubri fuit typus baptismi, XVIII, 338. 2 (Fide Mar e Rudr um).

2® Transitus ex hac vita fidelium et infidelium dispar est, X \ L 522, 1.

TRANSMIGRATIO. 1° Transmigratio Joachim quæ dicatur, XII, 477, 2.

2® Transmigrationem animarum docebant Pharisæi, XIX, 43, 1 *(Vide* Phar isæi).

TRANSMONTANUS. Transmontanos Itali vocant qui trans Alpes habitant. IV, 412. 4.

TRANSPUNCTU). Transpunclio Judæorum quænam sit, XVIII, 489, 2 el seqq.

TRANSTRA. Transtra quæ dicuntur, XII, 693. I.

TRANSSUBSTANTIATIO. Transsubstantiatio in Eucharistiae sacramento reperitur, VI. 178, 2. Transsubstantiatio est velut quædam crealio, XIV. 468, 2. Transsubstantiatio eucharistica astruitur et probalur, XVI, 331, 1 ; XVIH, 364, 1. Trnnssubslanliationem futuram sub Messia agnoscunt Rabbini, XIII, 472, 1 (Fide Euchar ist ia).

TRANSYLVANIA, TRANSYLVANI. Transylvania novos Arianos produxit, XIX, 333, 2. Transylvani cum prius Turcas cecidissent, spoliis onusti ab iisdem cœsi, IV, 431, 2.

TRECENTI. Trecenti milites Godeonis symbolice explicantur. XI. 229, 1, 2 et seqq.

TREMOR. Tremor maximo invadit labia, genua, cor, XIV, 264, 1 *(Vide* Met us, Timor).

TREPIDARE. Trepidantes festini hic illueque discurrunt. X\ 111, 174. 2.

TRES, TRIA. Tria sunt omnia ex mento Aristotelis, XIII, 537, 2. *Tria sunt omnia* quomodo intelligantur, XV III, 500. 1, 2. Tria parva, sed efficacia, XU1, 537, 1, 2. 1res in Torniate quomodo

unum sint, XX, 614, 1 *(Vide* Trinitas). Tribus digitis palmo et pugillo Deus orbem continet, id est facillimo, XI, 4W, t. Tria Deus non potest facere meliora quam factu sunt, IX, 61,2. Tria angelorum nomina tantum agnoscit Ecclesia, XXI, 21, 1. Trium millium numerus symbolice quid denotet, 379, 1. Tres dies, varii sensu mystico, XIII, 364, 2. Tria et quatuor scelera Damasci quæ et quot sint, XIII, 537, i, 2. Tres pastores, quos Deus succidit, quinam sint, XIV, 489, 2 el seq. Tres patres anonymi, qui sæpo apud Theodorolum Citantur, quinam, VII, 473, 1. Tres partes in quas dividetur Jerusalem sub Antichrislo , quomodo mystice inlelligenda, XXI, 303, 1.

TRES PUERI in fornace. Tres pueri erant de stirpe regum Juda, XIII, 9, 2. Non fuere Ezechiæ filii, sed nepotes, 39, i. Quomodo omni sapientia eruditi, 10, 4. Erant facile viginti annorum dum in aulam adsciscerenlur, i6td.,2. Eorum doctrina, *ibid.,* 1. Cur eorum nomina mutata sint, 11, 1,2. Cur cibos regios recusent, el legumina petant, 12. Eorum sanitas, pinguedo, decor fuit supernaturalis, 14, 2. Fuerunt primiliæ ac typus martyrum, quos tyranni occiderunt, 38, 2. In eorum odium erecta statua aurea a Chaldaeis, *ibid.,* 1, 2. Cur vocentur pueri cum nollent statuam adorare, cum tunc temporis quinquaginta ct septem annorum essent, 39, 1. Cur dicant non debere se regi respondere, quod statuam non adorent, 40, 2. Eorum prudentia et resignatio, 41, 1, 2. Manserunt in igne illesi, *ibid.* Quomodo iis astiterit in igne angelus, *ibid.* Missi sunl in ignem ligati, sed angelus eorum vincula dissolvit, 44, 1. Modis iribus igne servati sunl illæsi, *ibid.* Salamandra et amianto comparantur, 45, I. Illæsi fuere, quia erant virgines, *ibid.* 1 et 2. Octo in his miracula contigerunt, 46, 1. In fornace hymnum cx afflatu Spiritus saaicti composuerunt, 47, 1. Etsi illæsi, Y^ro fuero martyres. 52,1. Eorum corpora Romæ coluntur, *ibid.,* 2. Tres juvenes in fornace Babylonica an sint viri portenti, XIV, 489, 2 et seq.

TREYIRENS1S. Trovirensis lingua an fuerit Galatis in usu, XVIH, 514, 1.

TRIANGULARIS. Triangulari figura veritas corporis in Eucharistia ostenditur XV, 556, 1.

TRIARIUS. Triarii in bello fortissimi erant miliii-. \1, 164, 2.

TRIAS. Trias a Pythagoreis dicitur justitia ot virtus. XIII, 538, 1.

TRIBADES. Tribadum mulierum libido prepostera. X \ III, 53, 2 ct seq.

TRIBONIANUS. Tribonianus jurisconsultus quomodo Justiniano imperatori sit adulatus, XII, 595, 1.

TRIBULATIO, *Vide* Adversitas, Afflictio.

TRIBULUS. Tribulus est spin® genus : undo dictum sit, X, 408, 1 ; XV, 212, i.

TRIBUNAL. !• Tribunal triplex Hebræorum crai, XV, 161, L Tribunal Areopagiticum quii instituerit, XVIÍ. 322, 1.

2* Tribunalia duo Dei, unum severitatis in Aquilone, alterum clementias in Austro, XII 20, * Tribunal Dei ut reos innocentes vel dubios exaudit, ita tuetur judices recte judicantes. 144,1 .Ad tribunal Dei confugere satius est. quam ad tribunal hominum,XIV, 61, 1 (Fide Deus, cap. III, art. III, § X).

3a Tribunal conscience, quod, quæ ejus person», VI. 350, 2 (l'ide Conscientia),

TRIBUNUS. Tribuni qui propria dicantur, I, 595. 2

TRIBUS. I0 *Tribus duodecim Israel.* Tribus Israel an essent duodecim, an Iredecim, XV, 454, 2. Omnes sunt inter se consanguine», III, 448. 1. De duodecim tribuum dispositione circa tabernaculum, II, 198, 1. Tribus quatuor primariæ qualia vexilla vel insignia in deserto habuerint, tòfd., 2. Tribuum duodecim ordo cum proficiscebantur, 201, 1. Tribus per virgam et sceptrum designatur, nam quæque tribus suam habebat virgam, XII, 760, t. Singulæ suam portionem terra promissæ accepere, X, ¡49, 2. Tnbus Israel singulæ populum ingentem constituerunt, XXI, 170, 2. Tribus lotæ Judæorum inter Gentes dispersæ non fuere, XX, 13, 1, 2. Tribus Israel a quibus dispersæ, et a quibus congregatae, X, 235, I.Sunt typus omnium gentium fidelium, *ibid.* Tribuum duodecim principes duodecim apostolos significant, II, <94.2, Ipsae omnes fideles Ecclesiæ reprasentanl.194, 2. Tribus 1res manentes trans Jordanem quid in rigida tropologia significent, 307. 1. Ex iis in fine mundi convertentur aliqui, XXL 167, 1. An precise ex singulis duodecim millia, et non plures et pauciores, *ibid,* el 2. Earum mystica? interpretationes quoad earum ordinem a S. Joanne servatum in signatione, 168, 2. Eædem ad Ecclesiam referuntur, *ibid.*

2° *Tribus Juda et Benjamin.* Tribus Juda fuit omnium nobilissima, imo regia, IV, 209, 2. Quo jure sibi vindicaret multas urbes aliarum tribuum, 328, 1. Tribus Juda post captivitatem Babylonicam pro omnibus tribubus capiebatur, XIII, 243, L Tribus Benjamin dignitas, XIX, 42, 1, 2. Tribus du® post reditum e captivitate Israelis nomen sibi cur vindicarint, XIV, 552. 1. Ex decem tribubus quomodo mulli in Judæam commigrarint, et so Judæis junxerint, XIII. 243, 1 ; XIV, 481, 1.

3" *Decem tribus.* Decem tribus cur a duabus secessionem fecerint sub Roboamo, X, 498. 2; 499, 2. Licite elegerunt regem alium, III, 620, 4« An licite schisma fecere a domo David, XIII, 391,2. Idque ex decreto Dei, *ibid.,* 2. Tribus decem tripliciter a Painbus vocanlur, XI, 73, 2. Decem tribus cur vocentur Ephraim et Joseph, cur Samaria, Jczrahel, Israel. Jacob. Bethel, XIII, 220, 2. Decem tribus abducta» sunt a Salmanasar trans Damascum m Babylonem, eliam trans Babylunem iq Mediam, Persiam, el alias regiones traduci®,

592, 1, 2. Ex Assyriaca captivitate non rediere, XIII, 194, 4; XX, 13, 2. In Assyria evanuero dispersa* per orbem, XIV, 501» I. Quando tamen apud Propbetas ex ea rediisse dicuntur, intcliigendum est de libertate spirituali, XIII, 294, 1 el seq. Litleraliter tamen non pauci cum Judæis Jerusalem verum Deum coluere, illuc excisa Ninive confugientes, 294, L Alii etiam antea illuc confugerunt, alii etiam in Israel relicti sunt, *ibid.*

Tribus Joseph in duas a patre fuit divisa, XII, 85$, 1,2. Tribus Ephraim major erat reliquis, XIX, 479. 2 *[Vide* Israel, Juda, Judæi).

TRIBUTUM. 1® *Tributum quid sit, et unde dicatur; cur td regibus præsletur,* XVIII, 221, 1 : *Reddite omnibus debita: cui tributum, tribulum; cui vectigal^ vectigal.* Tributum cur dicatur liquefacelo, XII, 353, 1. Princeps provinciarum facta est sub tribulo (hebraice *mas, liquefactione).* Tributi frenum quid, III, 466, 1 : *Factum est post hæc, percussit David Philislhiim, et humiliavit eos, et tulit David (renum tributi de manu Philislhiim.*

2® Tributis subditi non sunt onerandi, VI, 358, 1 : *Agni ad vestimentum tuum, et hædi ad agri pretium ;* 393, 2 : *Rex justus erigit terram, vir avarus destruit eam;* 475, 2 : *Qui autem fortiter premit ubera ad eliciendum lac, exprimit butyrum : et qui vehementer emungit, elicit sanguinem : el qui provocat iras, producit discordias.* Id proprio tyrannorum est, 378, 1 : *Leo rugiens et ursus esuriens, princeps impius super populum pauperem.* Tribula nimia noxia populo et regi, quod exemplo Roboami probatur, III, 618, 2. Occasio sunt seditionis, 620, 2. Tributorum gravitas causa defectionis Israeli. 601, 2. Tribulis nimiis populum gravantes principes, a Deo puniti, XII, 173, 2; 174, 1 : *Væ qui aedificat domum suam in injustitia, etcœnacula sua non in judicio.*

Tribulum quod Romani Judæis indixerint, XV, 395, 2. Juslumne id an injustum fuerit, 477, 2 el seq. Tribulum cur Christus solverit, cum ad illud non teneretur, XVII, 155, 1, 2. Cur id Christus solvit pro se solo el Petro, 396, 2 et seqq.

TRICLINIARCHA. Tricliniarcha erat idem qui modimperator, X, 141, 1.

TRICLINIUM. Triclinium quid significet, IV,

TRIDUUM. 1« Tridui iter quomodo Ninive complecteretur, XIV, 47, 2.

2® Triduum amissionis pueri Jesu quomodo computandum sit. XVI, 82, 2. Triduum Christi in sepulcro quomodo computandum, XIII, 364, 1; XV, 312, 1 el seq. Tnduurn resurrectionis Christi in Scriplura expressum esi, XLI, 364, 1. Cur Christus die tertia resurrexerit, sex causæ assignantur, *ibid.* et 2.

TRIENNIUM. Triennio loto evangehzaverunt apostoli in Judæa, XV IL 259, 2.

TRIGAMIA. Trigamia non est peccalum, XVI, 3o0 1

TRIGESIMUS. Ante trigesimum annum apud Ilcbræos ordinarie nomini docere aut prophetare licebat. XIV, 199, 2. Nec munia doctoris aut sacerdotis obire, XV, 94, 1 ; XVI, 94. 2.

Trigesimus annus a quo eœpît prophetaro Ezochiel quomodo el unde numerandus, XII, 475, 1,2.

Triglyphi quid sint, XII, 814, 2.

TRINITARII. Trinilarii hærelici, magistratum, judices, judicia, quibus civilis justiliæ debita repetantur, abrogant, XVIII, 222, 1.

TRINITAS. 1® Mysterium SS. Trinitatis in eo CONSISTIT QUOD IN TRINITATE SINT TRES PERSONÆ, una deitas. — *SS. Trinitatis mysterii veritas astruitur el probatur,* XV, 24, 2; XVI, 157, 1, 2. SS. Trinitas in veteri lego tenuiter adumbrata, in Evangelio aperto designata, XV, 4, 2; 24, 1. Revelata fuit in baptismo Christi, 113, 1 : *Daplizalus aulem Jesus, confeslim ascendit de aqua, ct ecce aperti sunt ei cœli, et vidit Spiritum Dei descendentem sicut columbam, ct venientem super se. El ecce vox de cœlis dicens : Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui.* Ea fuit in baptismo et transfiguratione Christi repræsenlata, 389, 1 : *Adhuc eo* (Petro) *loquenle, ecce nubes lucida obumbravit eos, et ecce vox de nube, dicens : Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui ; ipsum audite.* Ejus mysterium rudibus apostolis sensim patefaciendum erat, 294, 1 : *Omnia mihi tradita sunl a Patre meo. El nemo novit Filium, nisi Paler ; neque Patrem quis novit, nisi Filius, el cui voluerit Filius revelare.* SS. Trinitatis mysterium Christus in baptismi forma clare expressit, 657, 2 : *El accedens Jesus loculus est eis dicens . Data est mihi omnis potestas in cœlo el in terra. Euntes ergo, docete omnes gentes, baptizantes cos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti.* SS. Trinitatis consubstantialitas el una deitas probatur, XVIII, 198, 2: *Ex ipso et per ipsum, et in ipso sunt omnia : ipsi gloria in sæcula. Amen,* XVIII. 513, 1. *Gratia Domini nostri Jesu Christi, el charitas Dei, el communicatio sancti Spiritus sil cum omnibus vobis;* XX, 611,2 : *Tres sunl qui testimonium dant in cœlo, Paler, Verbum, et Spiritus sanctus, cl hi 1res unum sunt.* Eam sæpo S. Paulus innuil, XIX, 337, 2 *: Cum autem benignitas ct humanitas apparuit Salvatoris nostri Dei, non ex operibus justiliæ, quæ fecimus nos, sed secundum suam misericordiam salvos nos fecit, per lavacrum regenerationis et renovationis Spiritus sancti, quem effudit in nos abunde per Jesum Christum Salvatorem nostrum.* SS. Trinitatis mysterium miraculo comprobatur, XI, 173, 1. SS. Trinitas non habet quartum, insulse confertur impotenter dominantibus , VI , 458, 1.

2- *Eliam in Veteri lege mysterium SS. Trinitatis innuebatur.* In creatione mundi plurale *Elohim (Dereschilh bara Elohim,* gallico *les Dieu cr¿a).* SS. Trinitatis mysterium innuit, sicut unitas ossentiæ in Deo innuitur per verbum singulare

bara creavit, I, 44, 1. Item ex ipsa creatione hominis intelligilur, 68. 2 : *Et ait* (Deus) : *Faciamus nominem ad imaginem et similitudinem nostram. Et creavit Deus hominem ad imaginem suam, ad imaginem Dei creavit illum.* Item ex verbis Dei ad Adarn post ejus peccatum, <10. 2 : *Et ail* (Deus); *Ecce Adam quasi unus ex nobis factus esi.* Item ex Dei verbis ante Sodomorum punitionem, 174, 2 ; (El dixit Deus) : *Venite igitur, descendamus el confundamus ibi linguam eorum.* Tres angeli Abrahamo apparentes SS. Trinitatem præsignificabanl, 221, 1 : *Apparuit aulem ei Dominus in convalle Mambre, sedenti in oslio tabernaculi sui in fervore dici. Cumque devastai oculos, apparuerunt ei 1res viri stantes prope eum : quos cum vidisset, cucurrit in occursum eorum de oslio tabernaculi, et adoravit in terram. Et dixit : Domine, si inveni gratiam in oculis luis, ne transeas servum tuum.* In pluribus locis veteris legis SS. Trinitatis mysterium innuitur, II, 422, 2 et seq. : *Audi, Israel : Dominus Deus noster, Dominus unus csl* (In hebreo : /ludi, *Israel, Deus, Deus noster, Deus unus esi).* Id JudæisSalomon tacite significat, VI, 421,2: *Visio quam locutus est vir, cum quo est Deus, et qui Deo secum morante confortatus est.* Item auctor *Ecclesiastis,* VII, 113, 1 : *Transivi ad contemplandam sapientiam, erroresque el stultitiam: Quid est, inquam, homo, ut sequi possit regem factorem* suum PSiracidi cognita fuit SS. Trinitas, IX, 488, 2 : *Convertere ad Dominum, el relinque peccata tua; precare ante faciem Domini, el minue offendicula:* X,556, 2: *Invocavi Dominum Patrem Domini mei, ut non derelinquat me in die tribulationis mex et in tempore superborum sine adjutorio.* Item Isaiæ prophetæ, XI, 172, 1, 2 : *Et clamabant* (Seraphim) *alter ad alterum, et dicebant : Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus exercituum:* 180, 1, 2, tn *annoi.: Et audivi vocem Domini dicentis : Quem mittam, el quis ibit nobis? Et dixi : Ecce ego, mitte me;* 577, 2 : *Et nunc Dominus Deus misit me, et Spiritus ejus.* SS. Trinitas Isaiæ apparuit, 166, 1, 2. Mysterium SS. Trinitatis non invenitur in triplici A, a. a, quod dixit Jeremías, XII, 16, 1. In verbis allegoricis Jeremiad significatum juxta S. Ambrosium, <51, 2 : *Ideo hæc dicil Dominus..... Numquid deficiet de petra agri nix Libani; aut evelli possunt aqux erumpentes frigidi, et depuentes?* A Zacharia indicatur, XIV, 377, 1 : *Hxc dicil Dominus exercituum: Post gloriam misit me ad gentes, qux spoliaverunt vos,* 383, 2 : *Et ostendit mihi Dominus Jesum sacerdotem magnum stantem coram angelo Domini : et Salan stabat a dextris ejus ut adversaretur ei. Et dixit Dominus ad Salan : Increpel Dominus in te, Salan: el xncrepet Dominus in te.* Item in Psalmis insinuatur, *Psalm.* 11, 253, *Dixit Dominus Domino meo: Sede a dextris meis;* 260, 1.

3* *Trinitatis figurx et symbola.* SS. Trinitatis mysterium an in lapidibus super quos Jacob Patriarcha dormivit adumbratum.1.285,1.In constructione tabernaculi significabatur, I, 719, 1. Trinitatis symbolum, funiculus triplex, VII, 182. 2. Ejus symbolum est sol, XII. 607, i. Ea luci comparatur, XX, 523, 2. Probatur a simili per lumen, 65, 2. Ejus mysterium an per nomen Jehova repraesentetur. XXI, 18, 1. Ejus symbolum est Iriophlalmus cum onyche nascens, XXI, 112. 1. item pia familia S. Josephi cum beata Virgine significabatur, XV, 64, 1.

4* *Quatenus Judæis, philosophis et rtobismetipsis cognitum SS. Trinitatis mysterium.* Priscis Judæis incognita fuit, VI, 428, 1. Ab aliquibus tantum cognita, X, 556, 2. Ejus professio quotidiana apud Judæos, XI, 167, 1, 2. Fuit philosophis incognita; sola fide et lumine supernalurali cognosci nequit, XVIII, 50, 1. Plene el perfecte nos ipsi earn cognoscere non possumus, VI, 427,1. Eam non inlelligimus, XX. 517. 2. Eam inlelligere el comprehendere non possumus, 523, 2.

5* SS. *Trinitatis mysterium qui negent.* Turcæ eam negant et moderni Judæi, VI, 428 l ; X. 572, 2. Eam negant judaizantes hærelici, XX, 557, 1. Quomodo eam Manicbæi falso definiebant, X, 375, 1.

II. SS. Trinitatis opera et operationes. — *!• Operationes SS. Trinitatis ad intra* SS Trinitatis circuminsessio quæ el qualis, XI, 556. 1,2 ; XX, 557, 1. SS. Trinitas seipsam infinite laudat cl glorificat ab omni æiernilale in omnem æternilatem, IX, 445, 1; X, 422, 1. SS. Trinitas est prima virgo in generatione el processione divinarum personarum, XVIII, 320, 1 ; XXI, 269. 1. S. Trinitas quomodo describatur, XX. 515, 2. Est ens immobile, immensum, constans. 68. 2 et seq. Tres quasi throni et adorationes SS. Trinitatis, IX, 623, 2.

2* *Operationes SS. Trinitatis ad extra* Ejus opera ad exira sunt indivisa, et toti Trinitati communia, XVI. 653, 1 : *El ecce vobiscum sum omnibus diebus, usque ad consummationem sxculi;* XVIII, 372, 2 : *Divisiones vero gratiarum sunt, idem autem spiritus : el divisiones ministrationum sunt, idem autem Dominus : el divisiones operationum sunt, idem vero Deus, qui operatur omnia* tn *omnibus;* Psalm. I, 195, t : *Verbo Domini coeli firmati sunt, el spiritu oris ejus omnis virtus eorum.* Ipsa Iota fuit incarnationis causa, XVI, 22, 1 : *Et respondens Angelus dixit ei : Spi* ritus sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi; xdeoque et quod nascetur ex* U, *sanctum, vocabitur Filius Dei;* 308, 1 : *Et Verburl caro facium est, et habitavit in nobis.* Quænam sint singularum personarum propria, XVIII, 513,4; *Gratia Domini nostri Jesu Christi, et charitas Dei, et communicatio sancti Spiritus sil cum omnibus vobis.* SS. Trinitas dat de Christo tesiimonium, XX, 611, 2.

SS. Trinitas quemdam rebus omnibus ternarium velut sui imaginem inseruit, X, 339, 2. Est origo omnis rerum contrapositionis, 178, 2.

SS. Trinitas velut fons est, V, 141, 2. Ipsa est fons concordi® quia ipsa concors, IX, 669, 2. Ignis consumens est, XI, 681. 2. Tota SS. Trinitas personaliter et substantialiter venit in animam quæ justificatur ct adoptatur, in eaque quasi in templo et throno suo inhabitat, XIII, 297, 1, 2; 507, 1; XIV, 154, 1; XVI, 550, 2. *Respondit Jesus, cl dixit ci: Si quis diligit me, sermonem meum scrtabil, el Pater meus diliget cum, el ad eum* vcniemus, *el mansionem apud eum faciemus:* XVII, 86,1 : *El repleti sunl omnes Spirila sancio, et cxperunt loqui variis linguis.* Venit ad tres animæ potentias, XVI, 550, 2. Ipsa tota est in nobis, XVIII, 148,2 : *Quis accusabit adversus electos Dei? Deus qui justificat. Quis est qui condemnet? Christus Jesus, qui mortuus est, imo qui cl resurrexit, qui est ad dexteram Dei, qui etiam interpellat pro nobis.* Quantum inde boni nobis accedat, XIII, 297, I, 2. Est pater Christi el Christianorum, XX, 241, 2. Quot modis dicatur Paler luminum, XX, 65,2: *Omne datum optimum, et omne donum perfectum, desursum est, descendens a Patre luminum, apud quem non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio.* Ipsa virgo quasi consanguinea SS. Trinitatis, V, 230, 1.

111. Quisnam honor et quænam laudes SS. Trinitati debeantur.—Ei per Christum omnis honor defertur, XVUI, 245, 1 : *Soli sapienti Deo, per Jesum Christum, cui honos et gloria in sxcula sxculorum.* Nunquam salis laudari potest, et quæ ejus doxologia, et quod rosarium. XI, 174, 1 : *Et clamabant* (Seraphim) *alter ad alterum, et dicebant : Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus exercituum; plena est omnis terra gloria ejus, XXI,* 111,2 *(Vide* Deus, Jesus Christus, Spiritus Sanctus, Trisagium).

TRINSARE. *Trinsare* vox propria hirundinum, IX 184, 1, 2.

TR1PIIONIA (S.). S.Triphonia, uxor Decii imperatoris. fuit martyr, XVI, 274, 1.

TRIPLICITER. *Tripliciter* capitur subindo pro *multipliciter, plene, perfecte,* VI. 165, 2.

TRIPOLIS. Tripolis quæ sit civitas, XVII, 307, 2.

TRIPUDIUM. Tripudii et choreæ definitio, IV, 281, 1.

TRISAGIUM. Trisagium SS. Trinitatis undo in Ecclesia ortum habuerit, XI, 173, 1, 2; XXI, 111, 2. Id hausit Ecclesia ex revelatione angeli, XI, 173, 1, 2. Revelatum fuit a puero rapto in aera, XV, 466. i. Trisagio hymno cantato cessavit Ierræ motus Constanlinopolij XIII, 499, I. Quid eo reprasenlelur, XXI, 112, 1, 2; 113, 2.

TRISMEGISTUS. Trismegisti ætas, Vili, 531, 2.

TRISTARI. !• In quibus sit tristandum,X, 107,1, *Vide* Irish», Tristitia).

2° Tristari et lætan super populo suo quomodo dicatur Deus, XI, 24G, 2.

TRISTATA. I°Tristatæ quales sint, I, 557, 1. Tristatarum quæ esset dignitas apud Medos, Babylonios et Ægyptios, XII, 670, 1 ; XIII, 78,1

TRISTIS TRISTITIA. *I.* Tristitia mala. — 1° *Quid sil trislilia ct quotuplici sensu in Scriptura sumatur.* Tristitia vicina luctui est, et gaudio carens sino dubio tristis est, XIII, 244, 2. Tristis pro irato, sævo ct minace sumitur subinde, VI, 320, 2; IX. 589, 2 : *Ad amicum si aperueris os triste, non timeas, est enim concordatio.* Ipsa cum ira cognationem habet, VI, 281, 2. Trislilia et ira ac sævitia so invicem comitantur, IX, 689, 2 ct seq. Tristitia mala quæ sit, ejus schema, IX, 407, 1,2 : *Beatus vir, qui non est lapsus verbo ex ore suo, et non est stimulatus in trislilia delicti.*

2° *Tristilix quæ sil causa.* Trislilia multis ex causis oritur, VI, 284, 2. Ejus causa est mala conscientia, V, 457,1. Nusquam est nisi ubi est adversilasct jurgium hominis, 520,1,2; X, 105,2: *Miserere animæ tuæ placens Deo, el contine: congrega cor tuum in sanctitate ejus, ct tristitiam longe expelle a te.* Innascitur cordi infirmo et debili, VI, 283, 2. Tristitia sequitur indigentiam, IX, 415, 1.

3* *Tristitiæ effectus el damna.* Primo. *In corpore.* Tria tristitiæ damna : *primum* est quod ex ea manat, imo festinat mors; *secundum,* quod virtutem, id est vires hominis cooperit; *tertium,* quod homo mœstus, dejectus ct curvus incedat, X, 281,1 : *A tristitia enim festinat mors, cl cooperit virtutem, ot trislilia cordis flectit verticem.* Trislilia facit homines mœslos, pusillanimes ct tardos, IV, 249, 1. Tristitia facit faciem luridam et tristem, V, 457, 1. Tristes et mœsli sunt vultu tetrico et atro, undo ab Ilebræis *obscuri* vocantur, XI, 702,2. Trislilia corpus reddit luridum, languidum, debile, 548,1. Est quædam ægritudo, morbos adauget, et medicinæ vim elidit, 547, 2. Hobetat oculos mentis ct corporis, *ibid.* Ossium medullas exedit, 548, 2. Tristitia vires hominis dissolvit, XX, 302, 1. Attenuat spiritus vitales, arctat et gravat, IV, 249, 1 : *Nolite contristari: gaudium etenim Domini est fortitudo nostra.* Tristitia senectam adducit, X, 107, 1,2: *Multos enim occidit tristitia, el nen est utilitas in illa.* Facit hominem brevis ævi, 104, 1,2: *Jucunditas cordis hæc est vita hominis, el thesaurus sine defectione sanctitatis: cl exultalio viri est longxvilas.* Occidit tristantem, 105, 2; 106, 2. Tristis moritur sensim per ærumnas, 1, 2 et seq.

Secundo. *In anima.* Tristitia Spiritum sanctum contristat, X, 108, 2. Trislilia cordis Spiritum sanctum fugat, V, 457, 1 : *Cor gaudens exhilarat faciem: in marore animi dejicitur spirilus.* Fugat spiritum lælitiæ, ct spiritum acediæ ct tristiUæ, X, 104. 1, 2. Tristes el anxii habent spiritum

obtutum et obnubilatum, ‹ I quasi egrcdicniem suo statu cl loco, XI, 671, S. Trislilia tristes cogitationes generat, X, Iì, I : *Sicut in peremtura cribri remanebit pulvis, sic aporia hominis in cogitatu illius.* Tristitia animum viri magnanimi sternit, V, 3G9, 2. *Maror in corde viri humiliabit illum, cl sermone bono lætificabilur.* Animam reddit inutilem, VI, 283, 1 ; *Sicut tinea vestimento, et vermis ligno; ita trislilia viri nocet cordi.* Per tineam et vermem recte designatur, *ibid.* Scipsam depascitur, *ibid,* ct 2. Per erucam late adumbratur, XIII, 684. 1. Tristitia cor contrabit et somnum inducit, XVI, 266, 2. Tristitia omnium spirituum pessimus est, XIII, 401,2.Trislilia animorum tormentum crudele, XV, 242, 1, 2. Est gravior omni corporis cruciatu, IX, 682, 2. Item morte, X, 1, 2. Est miseria uniyersalis, IX, 681,1 : *Omnis plaga, tristitia cordis est.* Est hamus dæmonis, XX, 213, 4. Alia tristitiæ effectus et damna, V, 648, 2; VI, 283, 1,2; 285, 4.

4° *In trislilia quomodo nos gerere oporteat, quæ sint ejus remedia.* A tristitia non debemus absorberi, IX, 407, 1. Non sinenda animo dominari, X, 102, i : *Tristitiam non des animæ tuæ, cl non affligas temelipsum in consilio tuo.* Est moderanda, X, 282, 2 : *Ne dederis in trislilia cor tuum, sed repelle eam a te, et memento novissimorum, noli oblivisci; neque enim est conversio, cl huic nihil proderis, et teipsum pessimabis.* Quam tristitiam in morte amicorum Apostolus velet.XIX.130,1: *Nolumus vosignorare, fratres dc dormientibus, ul non contristemini sicut et exteri qui spem non habent.* In cladibus publicis el privatis moderanda est, XII, 679,1, 2: *Et factum est verbum Domini ad mc, dicens : Fili hominis, ecce ego tollo a te desiderabile oculorum tuorum in plaga : el non planges, neque plorabis, neque fluent lacrymæ tuæ. Ingemisce (acens, mortuorum lucium non facies : corona tua circumligata sil libi, et calceamenta tua erunt in pedibus tuis, nec amictu ora velabis, nec cibos lugentium comedes. Loculus sum ergo ad populum meum, et mortua est uxor mea vespere : fecique mane sicut præceperal mihi.* Quomodo quis sino ea vivat. X, 107, 1, 2. Eam superans, vir foriis est, V, 51.V I.

Tristitiæ remedium est, spes ct cogitatio ætcrnæ gloriæ, V, 457, 1. Cogitatione cœloslium pellitur, VI, 284, 2. Ejus remedium est, malum quod affligit extenuaro, X, 102. 1. liem bona conscientia, *ibid.,* 2. Trislilia justum non dejicit, *Job, 15,* L Aliud ejus remedium est occupatio magna, X, 407, 4. Item oratio et spes in Deum, X, 107,2; XX, 213, 1 : *Tristatur aliquis vestrum? oret. Æquo animo est? psallat.* Horn prudentia, X, 240, 1,2: *Cor pravum dabit tristitiam, et homo peritus resistet illi,* Alia ejus remedia qualuor, X, 107, 2. liem alia duo remedia, IX, 357. t ; *In die bonorum ne immemor sis malorum : et in die malorum ne immemor sis bonorum.* Tristia et læla invicem sibi succedunt, IX, 355, 1 ; 357. 2. Trislilia praeterita gaudium causât, X, 554, 2.

5* *Quomodo cum tristibus sil agendum.* Tristi non sunt carmina læla occinenda, VI, 281, 1 : *Acetum in nitro, qui cantat carmina cordi pessimo.* Quomodo per carmina levari debeat, *ibid.* el2. Tristitiæ onus consolator sublevat, XII, 354. 4: *Plorans ploravit in nocte, et lacrymæ ejus in maxillis ejus: non est qui consoletur eam ex omnibus charis ejus* (Vide Moeror).

II. Tristitia boxa quæ sit. — I® *Tristitia do peccato pia el sancta est,* IX, 406, 1.2; 403, 2. Tristitia sola de peccalo utilis est, XII, 360, 2; 679, 1,2; XX, 207, 1 : Tristitiæ secundum Deunx septem effectus, XVUI, 466, 1 : *Quæ enim secundum Deum trislilia est. poenitentiam in salutem stabilem operatur : siculi autem tristitia mortem operatur. Ecce enim hoc ipsum, secundum Deum contristari vos, quantam in vobis operatur sollicitudinem; sed defensionem, sed indignationem, sed timorem, sed desiderium, sedæmulationem, sed vindictam, in omnibus exhibuistis vos, incontaminatos esse negotio.* Quomodo bæc differat a trislilia sæculi, 465, 1. Unde ambæ nascantur, *ibid,* ct seqq. Earum descriptio, *ibid.,* 2. Usus et fructus utnusque, *ibid.* Trislilia quare el quomodo sit melior gaudio, VII, 999, 4 : *Melius est ire ad domum luctus quam ad domum convivii; in illa enim finis cunctorum admonetur hominum, cl vivens cogitat quid futurum est.*

2® *Tristitia sanctorum et impiorum quare differant,* 459, 2. Pauli trislilia ob Judæorum reprobationem,156,2 : *Veritatem dico in Christo, nonmentestimonium mihi perhibente conscienti* mea in Spiritu sancio : quoniam tristitia mihi magna est, et continuus dolor cordi meo Optabam enim ego anathema esse a Christo pro fratribus meis, qui sunt cognati mn secundum carnem.* Tristitia apostolorum ct fidelium in hac vita, XVI, 583, 1.2 : *Amen, amen dico vobis, quia plorabilis, et flebilis vos.mundus autem gaudebit, vos autem contristabimini, sed tristitia vestra vertetur in gaudium... Et vos igitur nunc quidem tristitiam habetis, iterum autem videbo vos, et gaudebit cor vestrum ; et gaudium vestrum nemo tollet a vobis.*

3® *Trislilia Christi in horto.* Trislilia Christi in horto vora fuit, XV, 567, 1 : *Et assumpto Petro, et duobus fliiis Zebedei, carpii contristari el mistus esse.* Fuit non solum in appetitu sensitivo, sed etiam in voluntate, et quæ ejus causæ, 2 ct seqq. Quæ causæ finales et morales, 568, 1. Fuit voluntaria, non naturalis aut involuntaria, *tbid. ;* 570, 1, 2: Usque ad morlem Chrislus trislalus est, 569, i : *Tunc ait illis : Tristis est anima mea usque ad morlem. sustinete hic, et vigilate mecum (Vide* Jesus Christus).

TRITICUM. 1® Triticum >n cerevisia bibitur,

XIII, 471, 2. Trilicum quomodo degeneret, XI, 667. 2 (Fide Frumentum).

2* Trilici acervus fertilitatis est symbolum, VIII, 173, 1,2.

TRITURARE, TRITURATIO. P Triturandi modus apud varios varius, XIII, 418, 2; 622, 1; 540, 1, 2; XIV, 103, 1. Trituratio apud mullas gentes fit rosis et equis, VI, 999, 1.

2» Tritura urbis vocatur ejus attritio et afflictio, XIÍ. 330, 2.

TRIUMPHARE, TRIUMPHUS. P Triumphante» olim albis equis vehebantur. XXI, 140, 2. Cur quadriga veherentur, XIV, 426, 2. Eorum ministri oleaginis coronis coronabantur, XXI, 226, 2. Ipsi coronas suas Jovi Capitolino dicabant, 114, 2, Triumphantes Romæ gloriæ brevitatis identidem admonebantur, IX, 336, 2. Triumphus ante victoriam non canendus, III, 663, 1.

2* Quomodo Christus do dæmone triumphant, XIX, 90,1. Triumphus Christi ascendentis in cœlum, XI, 730, 1, 2. Triumphus Chrisli et Ecclesiæ, XVIII, 626, 1. Triumphus Dei passio Martyrum est, 428, 2. Triumphus S. Crucis qualo festum in Hispania, ct qua occasione institutum, XIV, 470, 2 *hde* Christus, Crux, Ecclesia Martyr).

TRIUM VIRUS. Triumviri Apostolorum sunt tres, AV, 258, i.

TROADIUS. Troadius adoloscens martyrio daemonem vicit, XIX, 315, 2.

TROAS. Troas regio Asiæ et urbs nbi sita sit, XVIII, 307, 2 *(Vide* Troja).

TROCHLEA. Trochlea et rpgaha supplicii genus describitur : id in martyriis erat frequens, VI, 81, 2. Tpo(ó: et rpòxCwOai quid priscis esset in tortura, 81, 1.

TROEZENIÆ. Trœzeniæ virgines ante nuptias Palladi zonam dedicabant, XVIII, 677, 2.

TROGLODYTÆ. Troglodylæ sunt Ælhiopcs vicini Ægyplo, IV, 155, 1, 2. De illis scribens Aristoteles fallitur, *ibid.*

TROILUS. Troilus episcopus visione coelesti factus est ex avaro eleemosynarius, IX, 412,1.

TROJA. Troja quando condita fuit, I, 541, 2. Sub Aod condita fuit, 111. 130, 2.

TROPHÆUM. Trophæis magnorum ducum multi excitati duces praeclari evasere, XIV, 481, 2.

TROPHIMUS (S.). Trophimus discipulusS. Pauli aeger Mileti ab Apostolo relictus est, XIX, 316, 2. S. Trophimus Arelatensibus in Gallia prædicavit, XVII, 364, 1, 2.

TROPOLOGIA. Tropologia mia in Scriptura, XI. 78, 1, 2. Tropologia qua per canem intelligatur peccator,et per leonem juslus, VII,310, 2 et seq.

TRUDO (S.). S. Trudo cœlitus sacras litteras didicit, XX, 35, 1.

TRULLA. Trulla instrumentum caementariorum, XIII. 612, 1. Trulla in manu Dei stantis super murum litum mystico quid sit, *ibid.* Quid trullam deponere, ibid., 2.

TRULLANA. Trullana svnodus non est legitima, XIX, 212, 1.

TRYPHÆNA et TRYPHOSA. Tryphænæ et Tryphosæ elogium, XVII, 288, 2.

TRYPHON. Tryphon sub pallio amicitiæ hostilitatem tegens, se regem Syriæ constituit, VI, 318, 1. Hic existons tutor Antiochi filii Alexandri Velis, factus est ejus tortor, IV, 473, 1. Ejus perfidia, dolus et insidia. 477, 2; 480, 1. Cur ct quo anno occiderit Jonathan cum filiis suis. 480, 2. Solus hic exlitil qui se inlrusit in seriem Seleucidarum Asiæ regum, 481, 1. Victus ab Antiocho fugiens, aurum et argentum dispersit, 431. 1. Ab Alexandro Sideto occiditur, 481, 1. In urbe Orthosiado, IV, 490, 2. Tryphonis imago cornuta, XIII. 103, 1.

TSADE. *Tsade* et *scin* litterae vicinae sunt et commutabiles, XIII, 424, 1. *Tsade,* littera bebræa semper transfertur per S, XV, 91, 2.

TSARA. *Tsara* est tribulata et misera, IV, 280, 1, 2.

TSEBI. *Tsebi* hebraico quid significet, XIII, 105, 2. Est epitheton Judææ et Jerusalem, *ibid.*

TUBA. I0 *Tubarum institutio el usus apudJudzos.* Tubas duas argenteas Deus fieri praecepit, II, 234, 1. Qualis earum forma. *ibidt,* 2. Allegorico significant duos Christi adventus, *ibid.* Hem concionatores, 235,1. Tropologico duplex genus prædicationis in Ecclesia usitatum, *ibid.,* 2. Tubæ *signorum* quaro sic diclæ, IV, 432, 2. Tubarum argenteorum usus olim tempore sacrificii, X, 543,2. Tubis Judæi utebantur ad populum convocandum, XIII, 498, 2. Juxta tubarum ululatum diversum Hcbræi castra vel movebant, vel convocabantur, II, 235, 2. Tuba ducendos ad supplicium præibat, XV, 613, 1. Tubæ ct armorum sonitus o cœlo auditus. IV, 618, 2.

2® *Tubarum sonitus in Sina auditus.* Quis fuerit clangor tuba in monto Sina dum lex ferretur, XIX, 505, 2.

3° *Tubx angelorum in Apocalypsi.* Tubæ quas angeli in manibus habent, an veræ tubæ, an vero ænigmatico per prædicalores inflandae, XXI, 187, 1, 2. Tubarum plagæ aliæ sunt a plagis phialarum, 297, 1. Tuba septima regnum boatum quod cum Christo inibunt omnes sancti in die judicii denuntiat, 230, 2. Quis proprius ejus tubæ locus in *Apocalypsi,* 230, 2 el seqq.; 233, 1, 2.

4® *Tuba in extremo judicio.* Tuba in extremo judicio sonitura cur vocetur Dei, XIX, 131, 2. Erit sensibilis clangor formatus ab angelo, ex qua materia futura sit incertum : ad quid canet, *ibid.* Erit novissima : cur vocelur vox Filii Dei, *ibid.* Quam ejus clangor futurus terribilis, *ibid.* Hanc in omni opero repræsentari jubet S. Hieronymus, 132, 1, 2. Cur vocetur novissima, 413, 2.

TUBAL. Tubal significat tam Italiam quam Hispaniam, XI, 764, 2 et seq. Tubal an sint Ilis-

pani, XII, 698, I. Melius sunt Iberi Aquilonares, 7GG. 2.

TUBALCAIN Tubalcain fabrilis artis fuit inventor, X, 291, 1. Primus militarem artem exercuit, XX, 171, 1.

TUBIANÆI. Tubianæi populi, qui ot unde dicti, IV. 652. 2.

TUISCO.Tuisco non fuit GliusNoë, 1,158,2 etseq.

TUISCONES. Tuisconos, id est Germani, ortum habent ab Askencz, I, 1G5, 2.

TULLIANUS. Tullianum career Romæ fuit, XVIII, 496, 2.

TULLIUS CIMBER. Tullius Cimber ab ebrietate actus est in necem Julii Cæsaris, VI, 484, 2.

TUMM1M. *Tummim* hebraico perfectiones significat ; quid mystico, IV, 210, 2.

TUMOR. Tumores qui ad suppurationem venire nequeunt Gcubus curandi sunt, XI. 483, 1.

TUMULTUS. Tumultus ex ebrietate oritur, IV, 44, 1 *(Vide* Ebr iet as).

TUNICA. !• *Tunica pontificis el sacerdotum apud Judæos.* Tunica est vestis interior, XV, 173, 1. Tunicæ duæ pontificis Judaici, XXI, 29, 2. Tunica hyacinthina pontificis vocatur poderis, X, 458. 1. Item tunica linea, *ibid.* Tunica linea erat communium sacerdotum vestis, XII, 833, 2. Tunicæ veterum vix media brachia legebant, XII, 533, 1. Tunicam suam cur sacerdotes Judaici cingulo stringerent, XVIII, 677, 1.

Tunica hyacinthina pontiGcis cujus rei eum commonuerit, XXI, 395, 2 etseq. Tunica hyacinthina pontificis aerem denotabat. XIX, 195, 2.

2° *Tunica Chrisli.* Tunica Chrisli inconsutilis qualis esset; ea Treviris servatur, XV, 622, 2; XVI, GI4, 2. Quid allegorico et tropologico indicet, *ibid.*

3° Tunicas duas gestare Apostolos vetat Christus : quomodo hoc intelligendum, XV, 2G2, 4. Tunicas duas habens, quomodo alteram non habenti darò jubeatur, XVI, 92, 2.

* 4* Tunica Ecclesiæ quænam, Vili, 104, 2.

5° Tunica oculorum quadruplex est, V, 184, 2.

TUNSIO. Tunsio pectoris pœnitentiæ est signum, XXI, 243, 2. Et aliarum quoque rerum est symbolum, *ibid.*

TURBA. !• Turba vitanda et fugienda sapienti, cur, VII, 75, 1 : *Perversi difficile corriguntur, et stultorum infinitus esi numerus,* IX, 520, 2 : *Ne eblecleris in turbis nec in modicis; assidua enim est commissio illorum.* Turba sæpo causa ruinæ est, XIV, 192, 4, 2. Turba quantopere honeslæ vilæ noceat, XIII, 315, 2. Turba nocet Ecclesiæ et religiosis ordinibus, .XI, 228, 1, 2 : *Multiplicasti Gentem, non magnificasti læliltam.* Turba causa est dissensionis, XVII, 159, 2 : *In diebus illis, crescente numero discipulorum facium est murmur Grxcorum adversus Ilebrxos eo quod despicerentur in ministerio quotidiano vidux eorum* Iïde Mundus).

Turba noxia principibus est, V, 433, 2 (Pide Pr inceps, Rex).

2* Turbam cur ejecerit Christus puellam vitæ restituturus, XV, 249. 1. Qua intentione Christum turbæ sequerentur, XV, <34, 2. Quomodo eæ pedestres Christum navigantem sequi potuerint, XV, 341, 4. Cur eas in vesperam usque detinuit, *ibid.,* 2. Earum ardor Christum per triduum sequentium, 358, 4.

3° Turba magna, quæ dinumerari non potest, an eadem sit cum centum quadraginta quatuor millibus signatis ex omni tribu, XXI, 169, 2. Ii sunt Christiani gentiles, futuri in Gne mundi sancti, *ibid.*

TURBATIO. Turbatio facit hominem in cordo et opere tumultuari, X, 327, 2.

Turbatio Deiparæ ad angeli aspectum et salutationem, XVI, 18. 2 et seqq. Ea fuit non passio, sed propassio, 19, 1.

Unde et qualis fuerit turbatio Christi Laxarum resuscitaturi, XVI, 492, 1, 2; 493, 4.

TURBO. 4* Turbo ventorum quam sit vehemens, X, 406, 2.

2® Turbo divinæ iræ est symbolum, *Job,* 80, 2, 233, 2. Dei judicis celeritatem significat, XI, 763,1.Turbo pulverem dissipans, est tribulatio hominem exagitans, qui nonnisi pulvis est,XIII,394.1.

TURBULENTUS. Turbulentus unus totam urbem turbaro potest, XVI, 151, 4. Tales sunt e cœtu. Ecclesia, república, domo ejiciendi, *ibid..* 2.

TURCA. *Turex unde orti sint, et eorum imperii origo,* I, 166, 4 ; VIII, 460, 1. Suos imperatores Solymas vel Solymanos vocant. XIX, 409. 4 Turcæ cur Conslantinopolim in festo Pentecostes, Græcis subactis, invasere, XVII, 77, 2. Conslantinopoli capta, ibi sedem regni sui Gxere, IV, 317, 2. Turcæ victoria contra Christianos politi suum Mahoinetem Christo potentiorem dicunt, XI, 576, 2. Turcæ per dissidia Christianorum crevere, V, 581, 1 ; XX, 270, 1. Turea desolationem et vastitatem terris infert. V, 433, 4. Quocumque pedem immittit, sterilitatem infert, XIII, 617, 4. Turearum adventum in Italiam agmina locustarum præsigniûcarunt. XIII, 433, 2. A Turceis subjugati sunt multi principes Christiani qui ejus opem contra Christianos advocaran!, X, 46, 2. Turca capta aliqua provincia quiescit, ut vicinæ gentes otio inierim torpescant, ot postea eas invadat, XII, 116, 2. Turcæ sunl lustratores orbis et milites Dei el sacerdotes, XII, 496, 2. Turearn juste possidere regna Christianorum, est impia sententia Alberici Gentilis, III, 484, 1. Tureis quatenus resistere debeamus, contra Lulheri sententiam, XV, 189, 4. Turcarum amici et socii sunt hæretici, XIII, 397, 4. Tureis cur bellum inferri vellet a Christianis S. Catharina Senensis, XIV, 192, I, 2. Eorum imperium quamdiu durabit, XXI, 347, 2 el seq. *(Vide* Mahomet an!, Mahomet ismos, Samack- nismus).

!• Turearum *fidet et utut rttigioti.* Turcæ adorant Deum quem nesciunt, XVI, 361, I. Toti n Dei voluntate quasi a fato pendent, XX, 19i, 1. Censent amentes el fatuos a Deo enthusiasmo agi, idque in honorem sui Mahomclis, X, <94, i. Fatuos venerantur, cur, IX, 175, *i.* Cur lunam venerentur, XII, 285, 1 ; XXI. 258, I. Turcæ quomodo etiamnum jejunent, IV, 333, I, Ante cibum precantur et mens.e benedicunt, X, <57, 3; XIX, 128, <. Turcæ bibituri vinum superstitiosa religio, XV, 352, I, 2. Eorum chorea in honorem Mahometis qualis, V, 65, i, Bacchanalia Christianorum rident, XII, 357, 2. Sepulcrum Domini evertero cur nolint, nec audeant, XI, 265, 2. Turcæ, obtenta insigni do hostibus victoria, in pauperes sunl liberales, IV, 538, I. Iis licet foenerari ebri–stiano, IJ, 483, 2, Nolunt uti medicis, quare, X, 269, 2.

3» *Turearum infidelitas in paetis, polygamia, et impudicitas.* Turcæ cum Christianis facile pacem ineunti et facile rumpunt, IV, 549. <. Turcæ magnam habent uxorum turbam, 370, Î. Indigno mancipiis Christianis utuntur, XII, 619, 2.

4° *Turearum in Scriptura prxstgnificationes.* Turea an sil Leviathan el serpens oblongus, XI, 384, 2. Est Assur virga furoris Dei, 244, t. Ture® et Saraceni an sint Gog et Magog, XII, 765, i ; XIX, 164, I. Turea an dicatur cornu parvulum apud Daniele®, XIII. 90, 2. Turcæ quintum imperium non constituunt, ut volunt Rabbini, 28, 2. Turca draco est unius capitis, sed mullarum caudarum, XXI, 253.1.

TURPILOQUIUM. Turpiloquium cavendum, Job, 750, 1. Turpia verba fcelor, *Psalm.* I, 70, 2 (Vide Loquela, Verba).

TURI'INUS. Turpinusarchiepiscopus Rhemensis fabulosus est auctor, X, 470, 2 ; XIII, 73, 2.

TURPIS. *Turpe* a voce chaldæa derivari videtur, XIII, 331. 1.

TURPITUDO. Turpitudo latebras amat, XVIII, 524, 2; 438, I,

TURRIS. 1» Turres habebant veteres in urbibus el pagis ad quas, ingruente hoste, confugiebant, V, 569, 1. Turris Babel fuil volui arx, *ibid.* Turres castrenses el munitiones quales essent, XII, 531,2. Turres in vinea ad quid erigantur, XI, 153, 1.

2' Turris Eder, id est gregis, est juxta Bethleem: est locus pascuis uberrimus, 1,331, 2; XVI, 62,2. Turris Gregis est turris Edor, et locus in quo Jacob pavit greges, XIV, 98, 2. Ejus descriptio, *ibid.* Fuil juxta Belhleem, ot ibi angeli pastoribus Christi ortum annuntiarunt : dicta est turris Gregis etiam ante Jacob tempora, *ibid.* Turris David quæ, VIH, 47, 2. Turris quædam peculiaris in arce Sion a Davide extrucla, V, 58!, 1. Turns Hananeol erat ultima civitatis veteris Jerusalem, et indo cœpit augeri civitas, adjecta nova urbe, XIV, 537, 2. Turn» centum cubitorum sivo Meah quæ, IV, 230, 2. Turris Libam quæ, Vili, 179, 1, Turns Siloo tempore Christi collapsa decem et octo homines ruina oppressit, XVI, 186, 1, 2.

3a 1'urris tria etyma, XV, 200. 2. Turris et nasi comparatio, VIII, 179, 1,2. Turris eburnea quid symbolice, 175, 1, 2. Turris David symbolice est sacra Scriptura, 50, I. Turris Ecclesiæ sunt doctores, XI, 153, 1, 2. Turris vine» quid et quos denotet mystice, XV, 470, 1. Turris symbolice principem designai, XIV, 479, 1.

TURTUR. Turturi quæ a natura indita prudentia ad pullos a lupo protegendos, XII, 75, 1. Qua herba pullis suis a lupo prospiciat, VI, 138, 1. Iridis fructum sibi in amuletum seligunt, XII, 512, 1. Turtures plumis torquati, VII, 515, 2 Turtur veris indicium, 580, 2. Ille solitudinem amat, 514, 2. Turtur gemebundus, *ibid.*

2* Turtur sapienti» symbolum, et quare, VII, 514,2, Christi symbolum, 514,1. Turturisetanim® pi» collatio, *ibid.* Turtur symbolum fidei conjugalis, monogami», viduitatis et fidelitatis, VII, 514,1 ; IX, 611, I. Docet viduas continentiam post maritorum mortem, 1.65, 1. Est perseverantis amoris simulacrum, VII, 582, 2. Est pœnilenti» symbolum, VIII, 582, 1. Item silentii et solitudinis, *ibid.* Turtur S. Joannem Baptistam et Apostolos symbolice repræsenlat, 581, <, 2.

TUTELARIS. Tutelares deos Gentes secum per vias duxerunt, XIII, 589, 2.

TUTILIMENUS. Tutilimenus ob exactum perjurium vapulat graviter, XV, 169,1.

TUTOR. Tutorum potestas quamdiu duret, XVIII. 549, 1.

TUZIA. Tuzia est spuma subnigra argenti, XXI, 85, 2.

TYCIHCUS. Tychicus fuit S. Pauli administer in litteris ferendis, XVII, 364, 1.

TYDEUS. Tydei statura pusilla, sed animus magnus, XIII, 218,1.

TYMPANUM instrumentum. Tympanum o pelle lupina aliud o pello ovina obmutescero facit, IX, 398, 1.

TYMPANUM tormenti genus. Tympanum quod et quale tormenti genus : quomodo eo homines torquerentur, IV, 522, 2; XIX, 487, 2.

TYPANENSES. Typanensos catholici ctiam lingua excisa locuti sunt, XI, 560, 1, 2.

TYPHON. Typhon qualis sit ventus, ct ejus natura, XVII, 427,1,2. Quam sit vehemens, X. 406,2. Ejus præsagium, vires, remedium : undo dicatur, \ n. ite, 2.

TYPHUS. Typhus est bœresis signum, XIX, 253, 2.

TYPICUS. Typicus Scriptura sensus non potest esse litteralis, sed tantum eo adumbratus, XVIII, 329, 2 *(Vide* Scriptura sacha).

TYPUS. Typus est figura rerum, parabola verborum, XIX, 437, 1. Typus per omnia antitypo non respondet, XIV, 494, 2 *(Vide* Scriptura sacra et vanos Veteris Testamenti viros illustres qui

Novi Testamenti personas aut res adumbrarunt).

TYRANNIS. Tyrannis per laurum exprimitur.IX, 490, 2. Tyrannis esl omnibus odiosa, VI, 457. 2. Tyrannis quam sit brevis et parvi regni, XII, 6ÍÍ, 1. Tyrannis quo tandem evadat, 730, 2 *(Vide* Tvhannus).

TYRANNUS. <• *Qui sint tyranni et quare ad regnum evehuntur.* Tyranni elymon, VIII, 40!, 2. Tyranni et veri domini differentia, XV, 452, i ; *Jesus aulem vocavit eos ad* Ie, *cl ait : Scitis quia principes Gentium dominantur eorum, et qui majores sunt, potestatem exercent in eos. Non ita erit inter vos : sed quicumque voluerit inter vos major fleri, sit vester minister; el qui voluerit inter vos primus esse, erit vester servus.* Tyranni mulli præler spem ad regnum evehuntur, cl alii regno dejiciuntur, IX, 338, 1 : *Mulli potentes oppressi sunl valide, et gloriosi traditi sunl in manus alterorum.* Tyranni non regnant ex Deo, XIII, 392, 2 : *Ipsi regnaverunt, et non ex me : principes exliterunl, et non cognovi.* Sunl sæpe lictores Dei qui eos confortat, III, 126, 1, 2 ; *Addiderunt autem filii Israel facere malum in conspectu Domini, qui confortavit adversum eos Eglon regem Moab : quia fecerunt malum in conspectu ejus.* » Quomodo sint servi cl milites Dei, XI, 761, 2. Tyrannis ob peccata tradimur, XII, 193, 1 : *Propterea hæc dicit Dominus exercituum : Pro eo quod non audistis verba mea, ecce ego mittam el assumam universas cognationes Aquilonis, ait Domi' nus, el Nabuchodonosor regem Babylonis servum meum; cl adducam eos super terram istam, et super habitatores ejus, el super omnes nationes qux in circuitu illius sunt; ct interficiam eos.* Idque duobus exemplis probatur, *ibid.* A Deo dantur quasi carnifices ad sumendum do impio populo pœnas, XIII, 459, 1,2. *Dabo libi regem in furore meo, et auferam in indignatione mea.* Tyranni regnant propter populi peccata, *Job,* 665, 1 : *Qui* (Deus) *regnare facit hominem hypocritam propter peccata populi.* Sunl Dei Instrumenta, flagella et lictores, ut vel pios defendant, vel impios castigent, XIV, 204, 1 ; 430, 1 : *Dixi ad angelum, qui loquebatur in me : Quid sunt hxc, domine mil Et respondit angelus, et ait ad me : Isti sunt quatuor venti cali, qui egrediuntur, ut stent coram Dominatore omnis terræ.* Tyrannis ctiam parere tenentur chrisliani, XVHI, 22!, I : *Ideo necessitale subditi estote, non solum propter iram, sed yropter conscientiam.* Tyrtnni aliquando libero UTgUffildii XXI, 228, 1.

2» *Tyrannorum mores.* Tyranni volentes coli ot dii omnes alios deos abolebant, volebanlquo in cœlum conscendero, el Deo superiores aul pares osso, XI, 289, 1, 2. Tyranni suos tribulia onerantes, exteros a regno fugant, suum non populi commodum quærunl, V, 432, 2 ; IX, 300, 2. Omnia appetunt, nunquam sunl saturi, VI, 352, I : *infernus el perditio nunquam implentur, similiter et oculi hominum insatiabiles.* Ditant s ruina aliorum, 373, 1 : *In exullalionc justarum mulla gloria esl : regnantibus impiis, ruin** hominum. Terrorem plebi incutiunt, leoni el urso comparantur, 377, 1 : *Leo rugiens el ursus esuriens, princeps impius super populum pauperem.* Sunl velut lupus, leo, byæna, IX, 397, t ; 398, i ; 400, 1,2: *Venatio leonis, onager* in *eremo ; sic el pascua divitum sunt pauperes.* Hem \ocanlur venalores, XII, 731, 2. Eorum imago est locusta, XXI, 204, 2. Ceti sunt similes, *Job,* 190, 2; 230, 2. Eorum avaritia, crudelitas, rapacitas, injustitia. \ I. 377, i. Eorum opulentia esl paupertas subditorum, *Job,* 498, 2 *: Vim fecerunt deprxdantes pupillos, et vulgum pauperem spoliaverunt. Nudis et incedentibus absque vestitu et esurientibus tulerunt spicas.* Populum exactionibus gravant, 378, 1. Gaudent subditorum dissensionibus el eas fovent, 377, 2 ct seq. Potentes non audent lacessere, 378, 1. In infirmos crudeles, in fortes aliquando violenti, *Job,* 607, 1 ; *Detraxit fortes xn fortitudine sua : el cum sletent, non credet vitæ lux.* Tyranni jus necis sibi in quoslibet arrogant, IX, 288, i; 289, 1 ; *Longe abesto ab homine potestatem habente occidendi, el non suspicaberis timorem mortis.* Tyranni multi filias suas et uxores in odium chrislian.u fidei occidi jussere, XVI, 274, 1. Tyranni cujusdam in hominibus excæcandis immanitas, XI. 694, 1.

Tyrannorum collectio qui septem statibus fideles persecuti sunt, sunt septem illi reges, quorum ail Joannes quinque venisse, unum esse, alium nondum extare, XXI. 317, 1. Tyranni sunt figura Antichristi, XIX, 153, 2; XXI, 233, 2 el seq.

3* *Tyrannidis effectus cl tyrannorum pana.* Tyranni sua impietate se el regnum evertunt, V, 496, 2 : *Abominabiles regi qui agunt impie : quoniam justitia firmatur solium.* Populum excentricum faciunt. VI, 394, 2 ; *Hex justus erigit terram, vir avarus destruit eam.* Tyrannus quidam superbus quomodo ad modestiam sil traductus, 503, 2 : *Contritionem prxcedd superbio, el ante ruinam exaltatur spiritus.* Tyranni cujusdam superbia retusa, quomodo, XVI, 40. 2 el seq. (Vide Superbia). Tyrannorum celer ortus et interitus, XIV, 185. 1. Ipsi dum invadunt aliena, justo Dei judicio perdunt sua, et cum sua stirpe et nomine intereunt, 169. 1, 2 : *El prxeipiet super te Dominus, non seminabitur cx nomine tuo amplius : de domo Dei lui interficiam sculptile el conflatile, ponam sepulcrum tuum, quia inhonoratus es.* Sunt similes suibus, ct semper in mortis suspicione versantur, 111, 637, 2. Plerumque a populo de medio tolluntur, hinc semper pavent, VI, 378, 2 et seq. Eorum morti omnes inhiant. IX, 309, 1. Raro senescunt, UI. 637, 1, 2. Omnes cito moriuntur, IX, 308, 2 : *Omnis potentatus brevis vita.* Eorum quis fuerit exitus, VI, 17, 1. Ul plurimum male pereunt, *Job,* 660, 2 : *Subito morien-*

tur, et in media morte turbabuntur populi, el periransibunt et auferent violentum absque manu; 717, 1 : *Auferetur ab impiis lux sua, et brachium excelsum confringetur.* Tyrannorum mors sæpe violenta ct cruenta, I, 562, 2; XIII, 541, t. Tyranni Ecclesiæ graviter a Deo percussi, XIV, 538, 2 ; *Et hxc erit plaga, qua percutid Dominus omnes gentes quæ pugnaverunt adversus Jerusalem : tabescet caro uniuscujusque stantis super pedes suos, el oculi ejus contabescent in foraminibus suis, el lingua eorum contabescet in ore suo.* Tyrannorum vis in morte cessat, *Job,* 89, 2 : *Ibi impii cessaverunt a tumultu, el ibi requieverunt fessi robore.*

TYRANNUS Ephesius. Tyrannus in cujus schola S. Paulus Ephesi disputavit, quis fuerit, XVII. 351. 2.

TYRII. Tyrii a Baal multa nomina eflbrmarunt, XIII, 55, 2. Tyrii se primos navigationis auctores jactant, XII, 701, 2. Erant mercaturæ deditissimi, VI, 515, 1. Tyriorum opes in conficienda ct vendenda purpura sitæ crant, XVII, 310, 2. Idola sua vinculis in obsidiono constringebant, ne ab hosto carmino aliquo evocarentur, XII, 689, 1. Providentes excidium suum per Chaldæos, merces suas ct pretiosa quœquo furtim ex urbo evexerunt, ct tandem ipsi urbo relicta Carthaginem ct alio abiero, 717, 2 el seq. Tyriis quamdiu Chaldæi dominati sint, 196, 1. Tyrii post templi restaurationem sæpo ei dona miserunt, XI, 353, 2. Sæpo apud eos Christus egit, 354, 1. Eorum affectus in S. Paulum abeuntem, XVII, 378, 2 et seq. Apud eos postea mire floruit christianismus, XI, 354. 1.

TYROPÆON. Tyropæon vocabatur vorago Mello. XIV, 280, 2.

TYRTAMUS. Tyrtamus primo Euphrasies, ac postea Theophrastus a divinitate loquendi dictus t» XIII, 29 i, 2.

TYRUS. !• Tyrus undo dicta et a quo condita, XII, 692, 1, 2. Unde vox Tyrus derivetur, XI, 345, 1. 2. Tyrus hebraico dicitur *Sor,* IV, 432, 1. Fuit colonia Sidoniorum, XII, 692, 1, 2. A Chananæis condita et habitata, attributa fuit tribui Aser. sed nunquam ab ea possessa, XI, 351, 1 ; XII, 708, 2. Ad Judææ regnum pertinuit, permisit aulom Salomon Hiram regem Tyro dominari, II, 377, 1.

2° Tyri situs, opes, navigatio, luxus, XI. 345, 1 2, Cur dicatur sita in cordo maris, 346. 1. Cur vocetur insula, 347. 2. Cur coronata. 349, 2. Cur vocetur rupes, XIV, 453, I. Ejus colonia}. XI, 346. 1. Ejus negotiatio ct splendor, XI. 346, 1; XII, 692, 1. Ejus antiquitas, XI, 349, 1, 2. Ejus pulchritudo, XII, 692, 1, 2. Ejus superbia ex situ ct munitione, nam undique cingebatur mari, medio milliari a mari distans, *tbid.* Ejus gloria erat in navibus, unde do ea loquitur Prophetes quasi do navi, 693, i. Ejus luxus, 694, 1. Ejus potentia, 700, 2. Comparatur aliti, cur, 708, 1. In Tyro fiebat purpura ox succo conchyliorum ma* rinorum, IV, 432, 1. In Tyro celebrabatur Hercules, undo dictus Tyrius, 515, 1. Tyri sapientia in qua re sita fuerit, XIV, 453, 1. Tyrus superbite et superborum typus, XIII, 548, 1. Dicitur meretrix, XI. 352. 2.

3® Obsessa est Tyrus a Salmanasar ct Nabuchodonosor, XI, 346, 1, 2. Ejus obsidio longa fuit, *ibid.,* 2. Tyrus insula obsessa a Nabuchodonosor per tredecim annos, fit peninsula, III, 570, 1 ; XII, 688, 1, 2; XIV, 505, 2. Tyrus usque ad fundamentum fuit eversa, *ibid.* Quando a Nabuchodonosoro vastata, XIII, 544, 1. Ejus ruina deploratur, XII, 700, 2; 701, I, 2. Regis Tyri lapsus sub typo lapsus diaboli describitur, 706, 1. Quomodo deleta ct postea reædificata, 689, 2. A quo restaurata sit, incertum, XI, 352, 2. Tria portenta Tyri vastandae per Alexandrum, XIV, 453, 2. Ab Aloxandro est vastata, XI, 346, 2. Est item a Macbabæis subacta, XIV, 453, 2. Tempore Christi Judæis associata erat, *ibid.* Erat tunc urbs munitissima Phœniciæ, XV, 291, 1. A Saracenis primo, deinde a Christianis fuit occupata, tandem in Turearum potestatem venit, XI, 354, 1. Duplex est, nova ct vetus, XIV, 505, 2.

4* Tyri tria robora per Evangelium Christi disjecta, XIV, 454, 1. In ea fides Christiana diu floruit, XI, 349, 2. Quos martyres sub Diocletiani habuerit, XIV, 454, 1.

Ü

UBALDUS. S. Ubaldini Eugubini episcopi corpus adhuc hodie integrum et vividum conspicitur, XII. 761 1.

UBERA. !• Ubera erecta et solida signa sunt virginitatis, laxa corruptionis, XII. 667, 1. Ubera pressa dant sanguinem, VI, 474, 2 Ubera respondent utero, ac proinde in illis voluptatis sedes est. XII, 669, i. Ubera sunt sedes et illicia amoris, V, 146, 1 ; VIII, 69, 1. Ubera sunt illicia amoris, ea solent meretrices ornare ut amasios illiciant, XIH, 306, 1.

2* Uberum varia symbola, VIII, 53, 1, 2 et seq. Ubera Christi quænam, VH, 473, 2 cl seq. Ubera charilalis, 476, 1. Cœlestis sponsi duplicia ubera Christus in Eucharistia probet, 475, 1 ; XII, 151, 2. Ubera sponsi consolationes spirituales,

VII, 477, 2. In quo hinnulis similia, Vili, 52, 2. Uberum nomino cœlestis sponsi suavem halitum sponsa expetit, 474, 2. Ubera quomodo dantur Christo, 473, 1. Ubera sponsi dilectio Dei et proximi, 476,1 ; 529, 1. Christi ubera interna et externa quæ, VII, 475, 1, 2. Duo ubera Novum ct Vetus Testamentum, amorem Dei et proximi congratulationem et compassionem indicant, 529, I. Duo ubera Christi, duo Joannes, Baptista et Evangelista, 474, 1. Duo praelatorum ubera quænam, 477, L Illa significant doctrinam Christi qua fideles lactat, *ibid.*

Ubera sunt symbolis amoris ct libidinis, XII, 669, 1.

UBERTAS. Ubertas impulsuum Spiritus sancti, VII,2'»2, 1 (*Vide* Gr at ia, Spir it us sanct us).

UBERTINUS. Ubertinus de Cassatis in Apocalypsin commentatus est, XXI, 12,1. Fuit a Joanne XXII Pontifice alienior, cur, 345, 2.

UBII. In Ubios quando ducta colonia ab Agrippina, XVII, 4, 2.

UBIQUITARI!. Ubiquitariorum hæresis do corporis Christi ubiquitate refutatur, XI, 498, 1 ; XVI, 443, i ; XVII, 120, 2; XVIII, 629, 1. Unde is error ortus sit, XVIII, 374, 1, 2.

ÜBIQU1TAS. Ubiquitas Dei quæ, XII, 442, 2 (*Vide* Dei Immensit as).

UDALRICUS (S.). S. Udalricus episcopus Augustanus ideo pœnis Purgatorii est adjudicatus, quod nepotem suum Adalberonem sibi in episcopatu successorem designassel, XII, 837, 1. S. Udalricus secundus est solemniter ab Ecclesia canonizalus, X, 429,1.

UDO. Udo archiopiscopus Magdeburgonsis impure vivens quas Deo pœnas dederit, II, 141, 1. Qua voce monitus a mala vita resipiscere. XXI, 289, 1, 2. Increpitus non pœnituit, VI, 391, 2. Vivus a Deo punitus, est, XX, 347,2. Ejus mors, judicium ct descensus ad inferos, IX, 381, 2; XIII, 510, 2.

UGOLINUS.Ugolinus factionis Guolphorum principis insolescentis secunda fortuna interitus, I, 724, 1.

ULAD1SLAUS. Uladislaus, Hungarorum rex, foedifragus quas pœnas dederit, XII, 271, 2.

ULA1. Ulai porta Susarum undo dicta, XIII, 100,

ULCUS. Ulcera qualia inducturus sit angelus primus phialarum, XXI, 297, 2.

ULPHILAS. Ulphilas, apostolus Gothorum arianus, suos arianismo imbuit, XVIII, 485, 2.

ULTIMA. Ultima dicta et scripta sapienlum dulcissima sunt, XVI, 73, 1.2.

ULTIO. Ulcisci, vida Vindict a.

ULTRA. *Ultra* sæpo capitur pro sæculo praesenti, XI, 615, 2 ; XII, 543, 1.

ULULARE. Ululare canum el leporum famelicorum osi, XX. 196, 2.

ULYSSES. Ulysses aures obturans ad cantus hironum est vir sapiens infractos ad illicia mere* tncum, V, 132, 1. Est symbolum viri prudentis, IX, 518, 1. Ulysses fuit multiformis et multivirius, VI, 310, 1 ; cur, V, 444, 1. Ulysses vehemens, *Job.* 299, 1.

UMBILICUS. 1® Umbilicus unde sit dictus et quid sil, Vili, 170, 1; V. 80, 1. Umbilici usus, natura, finis, V, 79, 2 ; Vili, 170, 1 ; IX, 605, 1, 2. Per umbilicum vivit et alitur embryo in utero matris, XII, 605, 1,2. Is recens natis praescinditur et ligatur, *ibid.* Umbilicus est quasi anchora, *ibid.*

2* Umbilicus terræ est Judæa, XII, 767. 2. Umbilicus Veneris quæ sit gemma, ejus vires, V, 530, 2.

3° Umbilici significatio, Vili, <70, 1. Umbilicu> est mens sancta, 171, 2. Umbilici praecisio quid symbolice denotet, XII, 605, 1, 2.

UMBRA. 1® Umbra quid sit, VII, 237, 1. Umbra est corporis imago, V, 571. 2. Est major re, *ibid* Umbra qualitatem a corporibus accipit, id observandum in arborum plantatione, XVII. 150, 2. Umbras dupliciter sol causal, XX, 67. 1, Umbræ proprietates, X, 92, 2. Umbræ nonnullis regionibus dextre, aliæ sinistre, XI, 473. 1. Ea mano maxima et vesperi, al in meridie minima, 475, 1, 2 Umbra pomi jucundissima, VII, 553, 2. Umbra platani est gratissima. IX, 642, 1. De umbra asioi fabulam cur Demosthenes narrant, XIV, 60, 1. Umbra argenti nihil est, VU, 257, 2 Umbre pielori® ad quid adhibeantur, V, 571, 1.

2* Umbra Christi crucifixi an bonum latronem obumbrant, itaque eum converterit, XVI. 269. I. Umbra Petri quam esset salutans, el quomodo fieret, XVII, 150, 1. Umbra Pauli an mortui revixerint, XVII, 352, 2 ; XVIII, 13, 1.

3® Umbræ symbola, VII, 598, 2. Umbra deitatis Christi est humanitas, XII, 419, 1. Sub umbra Christi quiescit Ecclesia et anima sancta : quænam sil hæc umbra, VH, 554, 1. Umbra futurum tempus significat, *Job*9 207, 2. Umbra symbolum est somnii, X, 192, 2. Umbra symbolum est remedii et refrigerii in calamitale, XI, 302, 1. Et protectionis, 582, 1.

Umbra morlis quid proprie significet, XII, 115, 1; XVI, 50, 2; *Psalm.* I. 130, 1. Ipsa etiam symbolum brevis vitæ, XI, 476, 1 ; *Jobi* 79 2 ; 80. 1.

UMBRACULUM. Umbraculum est typus mutabilitatis, *Job,* 539, 2.

UNANIMITAS. Unanimitatis prclium, quam ea Deo sit grata, XVII, 133, 1, 2. Unanimitas est invicta, gemmæ de ea, XX. 320, 2 et seq. Unanimitas propria est amiciliæ, IX. 197, 1. Ejus habendæ modia, IX, 133, 2; XVII, 133, 1, 2 (Etd* Amicit ia, Amor pr oximi, Concor dia, Unio).

UNCIA. Uncia drachmis octo constat, XII, 533, 2.

UNCINUS. Uncinus pomorum quid propne sit,

ITTI, 619, 1 ; 650, i, 2. Quid hic prophetæ Arnos visus symbolice designet, 620, 1. Ad uncum reorum alludit, *ibid.,* 2. Quid uncinus pomorum tropologice significet, *ibid.*

UNCTIO, UNGERE. !• *Unctio corporalis.* Primo. *Unctio pontificum et regum.* Ungebantur olim sacerdotes, prophetæ, reges, ot cur, XX, 532, 2. Unctio pontificis, sacerdotum ct regis erat diversa, II, 135, 2. Unctionis regum antiquitas et causæ, III, 31$, 1, Uncti sunt bis Ilazael, Jehu. Saul. David, X, 510, 1.

Secundo. *Unctio privata apud Orientales usitela.* Ungendi et unguenti usus Persis ascribitur, IV, 369, 1. Unctio cur Palaestinis usitata; est symbolum lætitiæ et hilaritatis, XV, 195. 2; 545, I. Ungi solebant novænuplæ et convivæ, XII, 608,1. Unctionis mollities perstringitur, I. 717, 2. Hac de re varia exempla praeferuntur, *ibid.* Ungunt sua arma milites, cur, XI, 329, 2.

Tertio. *Unctio qua apostoli agros sanabant.* Unctio qua apostoli ægros sanabant, non erat sacramentato, sed ejus præludium et typus, XV, 545. 2.

Quarto. *Unctio sacramentali*.* Unguntur fideles in Baptismo et Confirmatione, XX, 214, 2; 286, 1.

2° *Unclio spiritualis el mystica.* Unctio mystica et spiritualis quæ sit, XV, 545, 1; XX, 555, 1. Unctio Spiritus sancti quæ sit, XI, 250, 2. Unctio Christi a Spiritu sancto quando et qua ralione sit facta, XVI, 102, 2. Unclio Christi duplex, VI, 481. I.

Unctio fidelis et religiosi quæ sit, XIV, 353, i. Unctio dationem alicujus virtutis significat, XIX, 361, 1 ct seqq. itera gratiam Christi, *ibid.,* 2. Unclio docens unumquemque quæ sit, XX , 553, 1, 2. Unctio capitur pro *illuminatione,* 554, 1 ; 558, 1.

UNCUS. Unco olim vincti trahebantur, vel etiam feriebantur rei, et hostes prælio capti, XIII, 620, 1, 2. Id exemplis martyrum probatur, *ibid.*

UNDECIM. Undecim dicuntur apostoli, etsi unus abesset Thomas, XV, 718, 1 ; XVI, 279, 2.

UNGUENTARIUS. Unguentarius capilur pro pharmacopola, X, 272, 2; 273, 1.

UNGUENTUM. I0 Unguenti compositio quo sacerdotes consecrabantur, descriptio, I, 715, 2.

2* Unguentum in usu erat apud Judæos et Orientales, XV, 545, 1. Unguentis Orientales utebantur, jejunantes vero et pcenitenles, eis abstinebant, XIII, 137,1. Unguentorum usus quoluplex, VII, 315, 2. Unguenta m conviviis et potu veteres adhibebant, ad voluptatem et sanitatem, X. 273, 1 ; XIII. 598, 2; XVI, 124, 1. Quibus perfundebantur manus ct caput convivarum, elquo chariores, eo pretiosioribus, XVI, 127, 2 Cur unguenta exhilarant, VI, 338, 1. Ebrietati resistunt, itnd., 2.

3* Unguenta pretiosa crani, VII, 238, 2. Quid sit u°guenlum nardi pisticum, XVI, 503, 2. Quid unguentum spicatum el foliatum nardinum, 50K 1. ' Unguenti Magdalenæ præstanlin, XV, 545, 1.

4° Unguenta fugere cur debeant chrisliani, V, <92, 2. Creant unguenta etiam canitiem, *ibid.*

5« Unguenta animæ mystica tria, VII, 479, i. Unguentum mysticum quadruplex, XVI, 12$, 1, Unguentis charisma! i Spiritus sancti significantur, 478, 2. Unguem ‧ ^Iiristi gratia), charismata, miracula figurantur, 487, 1. Unguentum gratiæ, 480, 2. Unguentum misericordia;, *ibid.* Quid sit unguentum pudiciliæ, V, 192, 2.

UNGUIS. Ungues avium rapacium habuit Nabuchodonosordum esset bestia, XIII, 64,1.

Unguibus avium quasi calamis veleros uti solo bant «ad scribendum. XII, <37, 2.

UNGULA. Ungula est aroma coloro unguis humani. IX, 646, 1. Ungulis boum grana excutiuntur in tritura, XVIII, 329, 1. Ungulm prioresequis sunt loco manuum armatarum, IV, 510. 2.

UNICORNIS. Unicornis filius dilectus cur dicitur, *Psalm,* I, 165, 1. Unicornes Scribæ et Pharisæi, XI. 450,2. Unicornis est symbolum Christi Domini, XI, 430, 1.

UNIGENITUS. Unigeniti mors quam sil acerba, XVI, 119, 1. Unigenitus quomodo dicatur Salomon. V, 106. 1. 2)

UNIO. 1® *Unio hypostatica deitatis el humanitatis in Christo facta,* XX, 588, 1 : *In hoc cognoscitur spiritus Dei ; omnis spiritus qui confitetur Jesum Christum in carne venisse, ex Deo est ; el omnis spiritus qui solvit Jesum, ex Deo non csl.* Unio hypostatica ad solum Filium terminata est, XVI, 3/7, 2 : *Amen, amen dico vobis : non potest Filius a se facere quidquam, nisi quod viderit Patrem facientem: quacumque enim ille fecerit, hac et Filius similiter facit.* Unio ct communicatio idiomatum est in Christo, idquo ex unione hypostasis, XII, 445, 2. Unionis hypostaticae humanitatis in Deo quanta sit dignitas, V, 526, 1. Eam appetivit Lucifer, XX, 443, 2. In unione hypostatica declaratur Patris cl Spiritus sancti potentia, el per hanc ipse Deus el Spiritus sanctus resurrectionem mortuorum induxit, fecitque ut Christus ad vitam resurgeret, XVIII, 41,2 : *Qui* (Filius Dei) *(actus est ei ex semine David secundum carnem, qui prædeslinalus est Filius Dei in virtute secundum spiritum sanctificalionis ex resurrectione mortuorum Jesu Christi Domini nostri.* Uniones similes unioni Verbi cum carne, XX, 508, 1 (KidcJESV CnniSTi incarnatio).

2' *Unio hominis cum Deo.* Unio Dei cum animi sancta quanta sit, XIII, 507, 1. Unio amoris Dei quam arcta sil, XVI, 6Û0, 1 : *Omnes unum sint, sicut tu, Pater, in me,cl ego in te, ul el ipsi* in *nobis unum sint : ut credal mundus, quia (u me misisti.* Unio contemplantis animæ quomodo fiat, VII, 470, 2 : *Osculetur me osculo oris tui : quia meliora sunl ubera tua vino.* Unio malis sponsæ seu animæ fidelis cum Christo m Eucharistia, quæ, 557, 2 ; *Introduxit me in cellam vinariam, ardi-*

navfl in *me charitalem.* Quomodo flat, 558, 1. Unionis cum Deo excellentia et utilitas, XVIII, 295, 2 : 0u< *autem adhxrel Domino, unus spiritui est.* Unionis animæ contemplaüvæ effectus, VII, 471, 2. Unio cum Deo est origo prophetandi, X, 258, 4 : *Anima viri sancti enuntiat aliquando vera, quam septem circumspectores sedentes in excelso ad speculandum* Unio cum Deo est via ad sanctitatem. XVI. 155, 2. Est etiam perfectio sapienti'® et virtutis, X, 418. 2 : *Consummatio aulem sermonum ipse est tn omnibus.* Unionis cum Deo tria sunt signa elsex effectus. XVI, 602,4,2 : *Ego in eis, et tu in me, ut sint consummati in unum, el cognoscat mundus quia tume misisti, el dilexisli eos, sicut et me dilexisli.* Unienda sunt opera et orationes noslræ meritis Christi, X, 220,2 et seq.

3® *Unio hominum inter se.* Unio Gentilium et Judæorum futura in Ecclesia Christi prsdicilur, XII, 759.2.Unio Christianorum ínter se unde coalescat, XVI, 535, 2 : *Mandatum novum do vobis : Ut diligatis invicem, sicut dilexi vos, ul el vos diligatis invicem;* 536, 2 : *In hoc cognoscent omnes quia discipuli mei eslis, si dilectionem habueritis ad invicem.* Quanta esse debeat, 600, 4, 2 et seq. Tanta essn debet, quanta est unio membrorum in corpore, XVIII, 376, 2 : *Vos autem eslis corpus Christi cl membra de membro.* Unio animorum in amore requiritur. 533, 2. Ejus potentia, XVI, 603, L Unionis animorum quanta sil vis, 565, 4 : *Majorem hac dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis,* XVII, 32, 2. Unio fidelium Ecclesiam reddit invincibilem, VIII, 88. 1, 2. Unio fidelium multum religioni confert, XVIII, ¿37, 2. Homines etiam debilissimos conservat, 622, 2 : *Supportantes invicem in chantóte, solliciti servare unitatem spiritus in vinculopacis.* Unio animorum quam sit ad adversa toleranda potens, XIV, 303, I : *Tunc reddam populis labium electum, ut invocent omnes in nomine Domini, el serviant ei humero uno.* Stimulus ad illam unionem est una spes vocationis. XVIII, 623, 2. *Solliciti servare unitatem spiritus* in *vinculo pacis, sicut vocati eslis in una spe vocationis visir*.* Unio primorum fidelium, XVII, 432. 2 : *Multitudinis autem credentium erat cor unum cl anima una.* Ipsa est causa cur instituta sil deinde vita cœnobilicn, 133, 4. Ejus duo media, *ibid.* Eam symbolice significant quatuor animalia Ezechielis, *ibid. (Vide* Amok proximi, Concordia, Unitas).

Unio inter conjuges res gratissima esi, X,338, 2 *(Vide* Conjugium, Conjux, etc).

UNIO margarita. Unionis nomino cur dicantur marganlæ, XXI, 398, 4, 2 et seq. Uniones cur intima dicuntur, VI, 63, 2, Unio Cleopatra quanti pretii fuerit, XXI, 398, 1, 2 et seq.

UNITAS. <• Unitas Dei (fide Dei unitas).

2® Unitas expressa imago Dei est, XI, 763, 2. Unitos est vestigium Dei, XVI, <55, 2. Est rerum principium et finis, 156, 2. Unitas Pythagoræto vocatur Apollo, cur. XIII, 538, I.

3* Unitas persona» m Christo facta est in incarnatione. non confusio duarum naturarum, XVI, 306, 2 *{Vide* Jf.su Christi incarnatio).

4° Unitos Ecclesiæ ex mullis gentibus malo punico comparatur, XII, 643, 2. i nitas linguae multum facit ad unionem et consociationem Ecclesia», XIV, 303, 2 Unitas in primitiva Ecclesia vigebat, XX, 680. 2 *(Vide* Ecclesia).

5* Unitas spiritus cum Deo, est similitudo Dei XVIII, 296, 1 *(Vide* Unio).

UNIVERSITAS Universitas iniquitatis quænanr inlelligalur. \ \ I U, 2.

UNIVERSUS. Universi status et decus in ele^ mentorum concordia subsistit, IX, 669. 2.

UNUS. 4® *Unus* nomen Dei apud Assyrios, XI, 763, 2. Unum appropriatur Deo Patri, X, 386. 4. Unus Deus Judæorum et Christianorum, XVIII, 516, I *(Vide* Dei unitas).

2° Unus homo totum populum ex se generandum, vel sibi subditum representare potest, XIII, 417. 2. Unius ob peccatum tota communitas punitur, III, 349, 1. Unus vir sanctus quam Mt poten% X, 445,4. Unus sanctus reliquias gentis suæ preservai. IX, 459, 1, 2 Uni non sunl omnia credenda, 341, 2. Unius viri uxor quædicatur, XIX. 210. 4. Quomodo unus accipere bravium a Paulo dicatur. XV III, 332, 2.

3° Unum contra unum quid sit, X, 177, 2. Unum uni non est contrarium, *ibid.*

4- Unum necessarium quid sil, XVI, 155, 1 cl seq; 156, 2. Ad unum tendunt omnia. 155, 2. Uni rei salutem cum tribuit Paulus, non excludit alias. XVIII. 178, 1. Unum sequatur qui illud assequi vult, IX, 341, 1; 343, 1.

5® Unus sjppo capitur pro *primo,* XII. 8$4. 2. *Una sabbati* est prima dies hebdomad®, XVIII 416, 4.

UPUPA. Upupa ante tempus vilium canens, magnam vini bonitatem et copiam prænunliat, XIII. 472, 4.

UR. Ur sive Ura potest capi ut nomen proprium urbis, vel ut appellativum. IV, 251. 4, 2. Ur fuit urbs Chaldææ, dicta sic a cultu ignis, 1,180, 2.

URBANITAS. Urbanitas praelatos el principes maxime decet, XIV, 489, 2. Urbanitas qualis Christiano usurpanda, XVIII, 651. 1. Immoderata non est virtus, rtid. Urbanitas cum gravitato servanda, *Job,* 582, 4. Eliti urbanitas qualis, 632. 2.

URBANUS (S). S. Urbanus Pontifex inter sepulcra martyrum repertus est. dum a Valeriano quaereretur, XIX, 490, 2. Ejus in tribulatione gaudium. XV II. 295, 4.

URBANUS IV Pontifex. Urbani IV Pontificis symbolum erat cor palpitans in spelino, XIII, 96 2.

URBS. I® Urbis etymon. XIV, 94, 1. Urbis Sta-

jiendæ quis sitos spectandus, XXI, 196, 1. Urbes fundandæ ubi aer bonus ot aquæ salubres, IV, 9, 2. Urbes in modio montium commodius ædificantur quam in summo vel imo, XVI, 106, I. Urbes rupibus imposita vocantur nidi, XIV, 8, I. Urbes quadrata», firmissima, ornatissima, XIX, 423, 2. Urbis perfecta idea quæ sit, XII, 842, I.

2* Urbes ab Hebræis vocabantur filiæ vel virgines, cur, XII, 730, 1 ; XIV, 110, 1. Urbes Israelis quomodo distribute crant per chillados, XIV, 111, (.Urbes muris olim apud Judaeos cincta» fuere, 11,173, 1. Urbium porlæ et muria priscis benedici solite, IV, 236, 1, 2. Unde mos profluent eas dedicandi, IV, 258, 2. Urbes minores scient ex majoribusquibusportas, adeas itur, appellare,XII,688,1. Urbes olim dividebantur in partes vel vicos majores, quæ regiones dicebantur, 284, 2. Urbes maritimae considerantur quasi dominæ illius maris quod despectant, XXI, 310, 2. Urbes aliquot magnæ et populosæ recensentur, XIV, 48, 1; 49.1.2.

3* Urbium magnarum quanta sit vanitas, XIV, 49.2. Urbium magnificentia caduca est et brevi peritura,XV,501,2. Urbs nulla a sceleribus immunis, XXI, 308, 1. Urbes maritima undenam male morate, XIX, 325, 2. Urbes in opibus, gloria, religione quomodo creverint et decreverint, XXI, 309, 1.

4« Urbibus propter peccata infcriur excidium, IV, 326, 1, 2. Urbes impiae etiam potentissima*, Deo permittente, sunt eversæ, IX, 316, 2. Urbes quomodo decalventur, XIV, 78, 1, 2. Urbes quomodo conticescanl, XII, 296, 1,2. Urbis captæ ab hoste miserabilis facies, 689, 1. In urbibus funditus eversis aratrum olim ducebatur, 201, 2; XIV, 94, 2.

5° Cur urbes primarias primo adierint apostoli, XVIII, 593, 1. Urbes metropoles cur ante alias conver tenda», XVII, 33, i.

6* Urbes variæ Ægypli mystice exponuntur, ad significationem vocis, XII, 722,1.

Urbs quam describit Ezechiel non est Jerusalem terrestris, nec de ea intelligi possunt quæ ipso praedicit, cur, XII, 776, 2. Entque ea civitas Novi Testamenti. 777,1. Quam magna ea urbs futura esse dicatur, 777, 2; 863, i. An sil Roma, 778, 1. Ejus mystica expositio ex Lyrano, 863, 1. Sub ea S. Hieronymus Ecclesiam inlelligit, *ibid.* Eliam Rabbini fatentur eam non esse corporalem, sed mysticam, 864,1. Sub ea Ecclesia Christiana inlcligilur singulæ ejus partes huic adaptantur, 863, 2; 864, 1. Anagogice urbs bæc est Jerusalem coelestis,864,1.Illius dimensiones descnbunlur,860,l,2 el seqq.

Urbs in monto posita do qua Christus loquitur, symbolum est Ecclesiæ el sacerdotum, XV, 155,1.2

CKCEUS. Urceus quod genus vasis sit, XV, 693, i.

UREDO. Uredo ventus est urens, siccans frumenta, V, 279, 1, 2. Uredo morbus segetum interdum vocatur aurugo, ærugo, rubigo, XIII, 571. 1.

URERE. Urere quomodo dicatur ventus, X, 410, 2.

URI. Uri populi in Peru fugiunt homines, XVIII, 53. i.

URIAS Belhsabæ maritus. Unas Helhæus non erat Chananæus, sed ox Helh, in regione Hebron, JH, 476, 1, 2. Ejus laus, *ibid.*

URIAS propheta. Uriarn prophetam Joakim rex Juda occidit, XI!, 202, 1. Urias testis Isaiæ quis fuenl. XI, 210, 2.

URIEL. Uriel nomen angeli, XI, 404, 1. Uriel idem sonat quod ignis, aut lux Dei, IX, 263,1; XXI, 21, 2. Uriel angeli nomen an sil authenticum, XXI, 21, 1. Ejus emblema, 22, 1. Uriel quis sil, el an sit angelus ex primis, XII. 503, 2. Ab Uriel derivari posset Ariel, 826, 2.

URBI. Urim el Tummim. id est doctrina et verilas, in rationali quid fuerint, unde dicta, I, 688, 2. et seq. Erant ei inscripta, I, 688, 2; XIX, 200, 1. Urim et Tummim quid sibi velint, X, 458,2. Urim hebraico significat illuminationes, aliaquo mystice, IV, 210, 2 An dici possint Theraphim, XIII, 330, 2. Cur Urim el Tummim in rationali inscripta, ejus rei litteralis causa, I, 689, 2. Item allegorica. 690, 1. Et symbolics, *ibid.* Item moralis causa, *ibid.,* 2. Urim et Tummim pluribus annis in secundo templo defuit, XIV. 325, 2.

URINA. Urinam quomodo honeste vocent Hobrai. XI, 461, 2.

URNA. Urna manna non fuit in arca, sed ad illius latus, XIX, 434, 2.

URSA. Ursæ natura describitur, V, 535, 4. Ursa ferocior urso, praesertim raplis catulis, V, 534, 2. Ejus amor in catulos quos informes lambendo format, V, 535, 1 ; X, 90, 1 ; 95, 2 Mira est sævitia raptis catulis, quia mirus illius in eos amor, et cur, XIII, 456, 2. Ursa est memor injuriae, nulla misericordia flectitur, V, 535, 2. Specie virginis el infantis mansuescit, *ibid.* Multum habet phlegmatis quo sæviliam diluat, *ibid.* Frendens porcos et hinnulos lerrefacit, sævit raptis catulis et in fame, maxime post hiemem in vere, VI, 377, 1. Ursæ quadragenarium jejunium, XV, 118, 1.

URS1CINÜS (S.). S. Ursicinus est a S. Vitali in martyrio obeundo confortatus, V, 508, 2. Caput præcisum suis manibus ad locum sepultura) detulit, V, 34, 1 (Vide Ursus).

URSINUS (S.). Ursini presbyteri pulchrum jam moribundi pulchrum facinus, etiam ab uxore olim sua se tangi noluit, sed eam a se abesse jussit, II, 321, 2; V, 193, 1, 2; XVIII, 300, 1 ; *Job,* 616, 2.

URSULA (S.). S. Ursula) martyris elogium, XXI. 46, I.

URSUS. !• Ursi natura describitur, XIII, 87, 1,2.

Ejus astutia, V, 377, 1. Innoxia animalia invadit, <MdM 2. Ungulas habet validissimas, 378, 1. Caput habet debilissimum, *ibid.t* 2. Ursi hieme non comedunt, XV, 119, i. Ursi rugitus ingens, XI, 694, 1, 2. Ursi facile occæcantur, IX, 685, 2. Ursi Russi® quomodo capiantur, XXI, 327, I. Melli inhiantes mortem sibi accersunt, V, 418, 1.

2° Ursus nec non ursa doli ac feroci® est symbolum, V, 535, 1. Est etiam symbolum terroris et sollicitudinis, 536, 1. Item rapacitatis et injustitia», VI, 377, 2. Item luxuriæ, XXI, 254, i, 2. Hem diaboli, VI, 378, 2. Urso regnum Persarum comparatur ob quatuor causas, XIII, 87, 1, 2.

3* Ursus pileatus Rom® fuit macellum martyrum XVI, 192, 2.

URUS. Urus vel bisons factus videtur Nabuchodonosor. XIII, 57, 2 *(Vide* Nahuchodonosor)

USTIO. Ustio amarum saporem producit, X, 409, 1.

USUCAPIO. Usucapio calceo denotatur, XVIII, 680, 1.

USURA, USURARIUS. 1° *Usurx definitio, etymon, natura et variæ species,* Usuræ definitio et etymon, X, 66, 1. Vocatur morsus, I, 617, 2 : Si *pecuniam mutuam dederis populo meo pauperi qui habitat tecum. non urgebis eum quasi exactor, nec usuris opprimes* (hebraico, *non pones super eum morsum)* ; II, 482, 2 : *Non fœntrabis fratri luo ad usuram* (hebraico, *ad morsus) ;* IX, 552. 2 : *Hodie faneralur quis, et cras expetit ; odibilis est homo hujusmodi;* XIII, 633, 2. Usura echidna est, XII, 634, 2. Partus etiam vocetur, IX, 552, 2; XII, 634, 2. Usurarius per leporem significatur, II, 71, 1. Usuræ peccatorum quæ, *Psalm.* I, 469, I. Usurarius vigesimam partem ultra sortem jure lucri et usuræ accipit, VI, 24, 2. Solum ad usuram se obslringil, 26, 1. Usura centesima quæ, IV, 241, 1. Usuræ semisses, trientariæ ct unciales, *ibid.* Usura fuit apud Judæos frequens, 241, 1. Usuras sibi permissas putabant Judæi, XV, 532, 1, 2.

2° *Usuræ injustitia.* Usura est conira justitiam commutativam, ideoquo restituenda eamdem pro mutuo danti, IV, 241, 1 : *Reddite eis hodie agros suos, et vineas suas, el oliveta sua, ct domos suas ; quin potius et centesimam pecunia, frumenti, vini et olei, quam exigere soletis ab eis, date pro illis.* Usura fuit volita lege Moysis, II, 483, i : *Non funerabis fratri tuo ad usuram pecuniam, nec fruges, nec quamlibet aliam rem, sed alieno. Fratri autem tuo absque usura, in quo indiget, commodabis.* Poterant Judæi eam erga Chananæos exercere, el quare, *ibid.* Hodie idem possunt chrisliani erga Tureas, *ibid.* Usura tam Judæis quam Gentibus fuit prohibita, IX, 271, 1. Idquo jure naluræ. divino et humano, X, 66, 1. Usuram etiam Gentiles damnarunt. II, 483, 1.

3® *Usuræ mala, damna et pœna,* XIII, 451, 1. Usurarius omnibus esl exosus, IX, 308, !• Usurarius tam sortem quam usuram sæpe periculo perdendi exponit, VI, 25, 2. Usurarii plerique nullum conscienti® remorsum sentiunt, XIII, $51, 1 : *Et dixit Ephraim : Verumtamen dives effectus tum, inveni idolum mihi. Omnes labores mei non \nve~ nient mihi iniquitatem quam peccavi.* Usuram odiens vitam quietem ducit, V, 472, 1. Usuriorum bona, si intestati moriantur, ad Ecclesiæ prælatos devolvuntur, M, 369, 1 *(Vide* Avaritia, FœNUS).

USUS. 1® Usus rei est ejus viva possessio, V, 221, 1. Usus immodicus rerum a Paulo vetatur, XVIII, 202, 1 ; 314, 2. Usus bonus opum est donum grati«o Dei, VII, 220, 2.

2® Usus æris antiquior quam ferri, XIII, 24, 1.

3® Usus parens sapienti®, XI. 62, 2.

UT. *Ul* sæpe non causam, sed consequentiam significat, XVIII, 10$, 1; 193, 1. *Ul* pro ulinam aliquando capitur, XII, 16$, 1.

UTER. *Uter in pruina* quid sit, *Psalm.* II, 321,2.

UTERUS. Uterus Virginis matris mystice fuit templum Christi, XIV, 587, 1. Uterus Deiparæ fail velul domus sapientiæ, V, 248, 1, 2 et seq. Quomodo sapientia hunc uterum sibi in habitaculum præpararil, V,2W.2etseq.

UTILITAS. Utilitas solis quæ. VII. 38, 2. Utílitai sapientiæ Salomonis, 406, 1. Sapienti® cum divitiis quanta sit, 255, 2. Utilitas societatis et arniciliæ quanta sit, 178. 2. Utilitas parcitatis quanta sil, VII. 178, 2. Agnculluræ quæ sit, 208, 2. Animalium noxiorum ei venenatorum, 146, 1 *(Vide* Agricultura, Sapientia, Sol, etc.).

UTOP1Æ. In Utopia Thom® Mori quam aurum sorderet, XIV, 183, 1.

UTOR. *Utor* subinde pro *abutor* accipitur, X, 2.

UVA. Uvarum quarumdam enormis magnitudo in Asia nascentium, et maximo Eucorpiæ, II, 259, 1, 2. Uva bumasti quæ, VII. 93. 2. Uvæ commendatio, IX, 648, 1, 2. Uvæ nutriunt, confortant el exhilarant, X, 317, 1.

UXOR. 1° *Quid sil uxor.* Uxoris rt concubin® quæ fueril olim differentia, 1,263,2. Uxor cum viro suo esl una caro, I, 93, 2 et seq. : *Dixitque Adam : Hoc nunc os ex ossibus meis, et caro de carne mea : hæc vocabitur virago, quoniam de viro sumpta est ;* IV, 285, I, 2 ; XV, 419, i, 2 : *Non legistis quia qui fecit hominem, ab initio masculum et feminam fecit eos. El dixit; Propter hoc dimittet homo patrem et matrem, et adhærcbil uxori sux. El erunt duo in carne una.* Uxor quomodo viri sui dicatur soror, 299, 2. Cur uxor vocetur *mulier sinus,* IX, 278, I : *Non seles mulierem sinus lui, ne ostendat iuper te malitiam doc~ trinæ nequam.* Uxor malum esl necessarium, quantorum dolorum viro suo sil causa, 11, 213, 2 ; XVHI, 320, 1.

Qualis uxor ducenda. Priino. *Quibus uxorem Paulus permittat,* XVIII. 300, I : *De quibus autem scripsistis mihi : Bonum est homini mulierem non tangere : propter fornicationem aulem unusquisque suam uxorem habeat, et unaquxque suum virum habeat.* Uxorem non ducere quomodo Paccuvius Ario amico suo sussent, XIII. 253, 2.

Secundo, *Uxor bona esi insigne ct singulare Dei donum,* 1, 256, 2 : *Dixit* (Eliezer) : *Domine Deus domini met Abraham, occurre, obsecro, mihi hodie, et fac misericordiam cum domino meo Abraham, Ecce ego sto prope fontem aquæ, el filix habitatorum hujus civitatis egredientur ad hauriendam aquam. Igitur puella cui ego dixero: Inclina hydriam tuam ut bibam, et Hia responderit: Bibe, quin el camelis tuis dabo potum, ipsa esi quam preparasti servo tuo Isaac: et per hoc intelligam quod feceris misericordiam cum domino meo;* VI, 19, 1,2: *Domus el divitix dantur a parentibus : a Domino autem proprie uxor prudens;* X, 3, 1 : *Pars bona, mulier bona in parte timentium Deum dabitur viro pro factis bonis.* Uxor prudens datur a Deo, IV, 278,2 ; IX, 676, 2 : *Beatus qui habitat cum muliere sensata.* Uxorein bonam dat Deus pro libilo cui vult,\1.BR5.2Talis viro prudenti et probo a Deo præparalur, VI, 19. 1, 2. Uxor bona quæ dicatur, quæ fortis, talis a Deo procuratur et petenda est, VI, 19, 1 ; X, 2, 2; 3, 1 : *Pars bona, mulier bona, in parte timentium Deum dabitur viro pro faciis bonis.* Juvenes uxorem ducturi Dei gratiatn pelant VI,21,1.

Tertio. *Uxor est cum delectu el caule ducenda,* VI, 104, 2; X, 3, 1; 240, 2 : *Omnem masculum excipit mulier, el est filia melior filia.* Uxor est par opibus, genere, conditione ducenda, VI, 20, 2; 347, 1; XX, 318, 1. Uxor quærenda manto similis, IX, 246, 1 : *Mulier si est tibi secundum animam tuam, non projicias illam, et odibili non credas te.* Ducenda bene morata, non opulenta, V, 333, 1. Uxor bene morata satis dotata est, etsi careat dote, VI, 491, 2 : *Mulierem fortem quis inveniet ? procul et de ultimis finibus pretium ejus. Confidit in ea cor viri sui, et spoliis non indigebit.* In uxore licet etiam pulchritudinem spectaro, I. 293, 1. Pulchra nimis non est quærenda, IX, 687, 2 : *Ne respicias in mulieris speciem, et non concupiscas mulierem in specie.*

Quarto. *Qualiter olim uxores eligebantur et ducebantur, et earum status.* Apud priscos, etiam Ilebræos, uxores a sponsis per munera emebantur, et ipsæ vicissim dando dotem maritos ea coemebant, I. 293.1 : III, 384, 2; VI, 490, 1 ; XIII, 327, 2. Uxores priscæ erant viroruin famula», IX, 280, {. Uxores Ilebrææ maritos suos vocabant *Baali,* id est. *Domine mi.* Uxorum Romanorum impotens dominatus, *ibid.* Uxores a viris olim nomina accipiebant, VII, 460. 2.

3° *Uxoris dotes et officia.* Primo. *Uxoris dantur varia monita tl prxcepla,* IV, 301, 2: *Et apprehendentes parentes filiam suam, osculati ¿uni tam, el dimiserunt ire : monentes eam honorare soceros, diligere maritum, regere familiam, ibernare domum, et seipsum irreprehensibilem exhibere,* XVIII, 662, I. Uxoris bonæ quæ Sint dotes, IX, 240, 2 : *Noli discedere a muliere sensata el bona, quam sortitus es in timore Domini : gratia enim verecundi* illius super auram.* Quomodo uxor in conjugio se gerero debeat, IV, 301, 1. Exempla bonarum uxorum, I, 256, 2.

Secundo. *Uxor marito suo subsit et pareat,* VI, 20, 2; IX, 691, 2. Non debet viro suo dominari, IX, 279, *i : Non des mulieri potestalcin animæ tuæ, ne ingrediatur in virtutem tuam,el confundaris.* Quomodo coiero et timere debeat virum suum, XVIII. 661, 2: *Mulieres viris suis subditx sint sicut Domino;* 667, 1 : *Vcrumlamen cl vos singuli, unusquisque uxorem suam sicut seipsum diligat : uxor autem timeat virum suum.* Ut viro imperet, pareat, XIX, 108, 2: *Mulieres, subdilx estote viris, sicut oportet in Domino.* In quibus conjugi subesse debeat,XX,311,1: *Similiter ct mulieres subdilæsint viris suis : ulel si qui non credunt verbo, per mulierum conversationem sine verbo lucrifiant.* Sit timida et discreta. V, 147, 1. Uxorum caput et dominus vir est, earumquo judex, cum ili® capitis aut famæ roæ aguntur, XI, 642,1. Vîrdiù suum interroget si quid discero velit, XVIII, 396, 2 : *Mulieres in ecclesiis taceant, non enim permittitur eis loqui, sed subditas esse, sicut ct lex dicit. Si quid aulem volunt discere, domi viros suos interrogent. Turpe csl enim mulierem loqui in ecclesia.*

Tertio. *Uxor sit casta et fida viro,* X, 12, 2; 13, 1 : *Gratia super gratiam, mulier sancta cl pudorata.* Speculo similis est, et in quo, *ibid.* Uxor puteo et cistornæ assimilatur, V, 140, 1, 2. Virum suum cæteris anteferat, IX. 690, 1 : *Manus debiles, et genua dissoluta mulier, qux non beatificat virum suum.* Uxor morigera semper cum viro foras prodit, 691, 1 : *Non des aquæ lux exitum, nec modicum, nec mulieri nequam veniam prodeundi.* Domi manere debet, XIX, 330,1. U.xor sui corporis potestatem non habet, et quomodo, XVHI, 300, 2 : *Mulier sui corporis potestatem non habet, sed vir. Similiter et vir sui corporis potestatem non habet, sed mulier.* Est vas viri,XIX, 128, 1 : *Hxc est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra, ut abstineatis vos a fornicatione, ul sciat unusquisque vestrum vas suum possidere in sanctificatione et honore, non in passione desiderii, sicut et Gentes, qux ignorant Deum.* Voto astricta, debitum reddere potest, non exigere, 304, 2. Marito mortuo, a vinculo maritali soluta est, XVIII* 118, 1 : *Qux sub viro est mulier, vivente viro, alligata est legi; si aultm mortuus fuerit vir ejus, soluta est a lege viri.* Uxor ducis Venetorum in summis nutrita deliciis, vivens computruit, XV, 354, 2.

Quarto. *Uxores* otros *suos diligant.* Uxor nullum antri præler virum suum, VI, 21, L Nimios ejus affectus temperet, *ibid.* Viro suo so in omnibus accommodet, IX, 668, 2 : *In tribus placdum ht spiritui* meo, *quæ sunl probala coram Deo el hominibus: concordia fratrum, el amor proxunorum, el vir et mulier sibi bene consentientes.* Moribus ejus so conformet, VI. 20, 2. Pietati et religioni viri se accommodet, 19, 2 el seq. Ejus dolores et labores consolando allevici, 494, 1 : *lleddet ei* (viro suo) *bonum, et non malum, omnibus diebus tilæ suæ.* Ipsa vin mores asperiores feral, nec malum molo regerat, 493, 2. Ejus cum viro suu unio quam grata sil. X, 338, 2 ; *Amicus ct sodalis in tempore convenientes, risaper utrosque mulier cum viro.* Uxorum maritos amantium exempla, I, 94, 2.

Quinto. *Uxor qualem familiæ suæ curam gerere debeal.* Uxor lilios suos diligat, V, 147, 1. Sil misericors in virum el suos domesticos, X, 242, 1 : 5i *est lingua curationis* (repeto si) *esi et mitigationis el misericordi*, non est vir illius secundum filios hominum.* Item mansueta el sermono blanda, *ibid.* Familiam in paco conservet, VI, 2!, 1. Exempla talium conjugiim, *ibid.,* 2. In domo vigilet, el omnia circumlustret, VI, 521, 1 : *Consideravit semitas domus suæ, el panem oliosa non comedit.* Sit domus custos ol facultatum viri sepes, X, 243,1 : *Ubi non csl sepes, diripietur possessio; ri ubi non est mulier, ingemiscit egens.*

4° *Uxoris bona quanta commoda.* Uxor sapiens sua diligentia familiam suam egregie instruit ct auget, insipiens vero destruit, V, 402, 1 : *Sapiens mulier edificai domum suam ; insipiens extructam quoque destruet.* Uxor prudens polior ct viro suo utilior esi quam nummata, IX, 579, 1 : *Filia prudens hxreddas viro suo : nam quæ confundit, in contumeliam fit genitoris.* Viri opes adauget. VI, 493, 2. Uxorem bonam qui habet, acquirit possessionem, X, 242, 2 t *Qui possidet mulierem bonam inchoat possessionem; adjutorium secundum illum est, cl columna ul requies.* Habet adjutricem sibi per omnia officiosam, *ibid.* In ea vir secure requiescit ul in columna, 243, I. Uxor bona sæpo bonum el probum virum cilicii, V, 586, 1 : *Qui invenit mulierem bonam, invenit bonum, et hauriet Jucunditatem a Domino.* Uxorem bonam qui naclus est rem raram el bonam fortunam naclus ost, 585, 2. Talis est causa omnis boni, felicitatis et jucunditatis a Deo danda) manto, 586, 2. Illa bona in familiam quaque derivat, *ibid.* Uxor bona filios probos parit, X. 335, 1 : *Filii, et ¿edificai™ civitatis confirmabit nomen, et super hæc mulier immaculata computabitur.* Uxor bona est bignum prædeslinalionis viri ot filiorum, 1, 1 (fide Mulier boxa, Sponsa).

5® *Uxor mata quæ damna inferat.* Uxor molesta est poma peccati, III, 481. 2 : *Quare ergo contempsisti verbum Domini, ul faceres malum* m *conspectu meo?..... itaque hæc dicil mminus : Ecce ego suscitabo super te malum de domo tua.* Uxores manto) in scelere imitantur, idque ju^la Hei vindicta. XIII, 345, 1. Uxor mala robur manti exedit et consumit, V, 349, 2 : *Mulier diligens corona est viro suo ; el putredo in ossibus ejus, quæ confusione res dignas gerit,* VI. 18. 1, \ Uxor malefica est omnis iristiiiæ causa, II. 283, L Uxor malo murata est pessimum viro malum. IX» 686, 1 : *Drevis omnis malitia super malitiam mur lieris, sors peccaturum cadat super illam.* Viruit ad divortia cogit, VI, 18. 1, *I.* Uxor rixosa dome* ticos domo ejicit, ibid. *: Dolor patris, filius stullus et tecta jugiter perstillantia, litigiosa mulier* Pejor est deserto, 116, 2 : *Melius est habitare t terra deserta quam cum muliere rixosa cl ira* eunda.*

Uxor hæretica periculosa, «f, 612, 1 : *Rex lem Salomon adamavit mulieres alienigenas multas,..... de gentibus super quibus dixit Dominus filiis Israel: Non ingrediemini ad eas, neque de illis ingredientur ad vestras ; certissime enim avertent corda vestra ul sequamini deos carum.* Uxores Salomonem fecerunt idololalram, 612, 2 : *Fueruntque* ef *uxores quasi regin* scptmgentæ, d concubina: trecenti, cl averterunt mulieres etn ejus. Cumque jam esset senex, depravatum est cor ejus per mulieres, ut sequeretur deos alíenos.* Uxor infidelis perniciosa, quantum malum sit, HI, 630. 1 ; IV. 40. 2.

6* *Quomodo maritus erga uxorem agere debeat.* Prmo. *Uxor amanda est a viro et quomodo.* V, 146, ‹ : *Cerva charissima, el gratissimus hinnulus. Uoc^a ejus inebrient te in omni tempore, in amore ejus delectare jugiter.* Cervæ comparatur, 146, 2. Uxor pubertatis diligenda, XIV, 575, 2 et seq.; 579, i, 2. Uxores suas quibus nominibus Judæi amaro tenebantur, XIV, 575, 2 el seqq. Uxores sociæ sunt virorum, non ancillæ, IX, 477, 2 : *Creavit* (Deus) *ex ipso* (homine) *adjutorium simile sibi.* Uxor diligenda ct cum ea lælandum, V, 140, i : *Bibe aquam de cisterna hm. ct fluenta putei tui;* 143,4 : *Deriventur fontes tui foras, el in plateis aquas luas divide* Gaudium ox uxore Deo placitum est, 144, 2 : *Sil vena lua benedicta, et lætare cum muliere adolescenti* tuæ.* Uxoro casto et non immodice utendum, IX, 687, ! ; XIX, 128, L Ipsa est fecunda si maritus mœchas non secielur, V, 145, 1. Uxorum ornatui nimis studentes sugillantur, XI, 142, 1, 2. Uxori sua» nemo se credat, IX, 245, 2 : *Mulùr si est libi se^ eundum animam luam, non projicias illam,* d *odibili non credas tc.*

Secundo. *Quomodo cum mala el rixosa uxore agendum sil,* XVHI, 668, 1, 2. Uxor rixosa si umetur, forte lenietur. VI, 346, 1. Si leniri non potest, asperitas esi asperitate retundenda, 347, i : *Ferrum ferro exacuitur, et homo exacuit faciem amici sui.* Uxor male morata Iribus modis casti-

ganda, IX, 682, 1 : *Omnis plaga, tristitia cordis* ì ; d *omnis malitia, nequitia mulieris.* Uxor eorrigibilis et tolerabilis dimittenda, 692, 1,2: Sí *non ambulaverit ad manum tuam, confundet* V tn *conspectu inimicorum. A carnibus tuis sbscinde illam, ne semper te abutatur.* Uxoris vitium aut lolerandui, ¿ut tollendum, XVili, 668, 1,2 (Pide Momea).

Tertio. *Quando et quatenus uxorem liceat dimittere,* XVIII, 305, 1 : *Iis, qui matrimonio juncti sunl, prsecipio non ego, sed Dominus, uxorem a viro non discedere : quod si discesserit, manere innuptam, aut viro suo reconciliari.* Uxori et viro par jus in matrimonio et in divortio, 305, 2. Uxorum repudium mullis argumentis dissuadetur, XIV, 575, 2 et seqq. Uxorem non licet dimittere, nisi ob fornicationem, quid significet, XV, 420, 2 : *Ait illis* (Jesus) : *Quoniam Moyses ad duritiem cordis vestri permisit vobis dimittere uxores vestras; ab initio autem non fuit sic. Dico aulem cobis, quia quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, cl aliam duxerit, mœchalur: et qui dimissam duxerit, mœchalur.* At insontem dimittere nefas, 421, 1, 2. Ipsa, adulteranto marito, alteri nubere non potest, eo vivo, 422, 1. Uxorem adulteram resipiscentem maritus in gratiam admittere non tenetur, sed in aliis criminibus tenetur, 167, 2: *Dictum est aulem: Quicumque dimiserit uxorem suam, det ei libellum repudii. Ego aulem dico vobis : Quia omnis qui dimiserit uxorem suam, excepta fornicationis causa, facit eam machari ; el qui dimissam duxerit, adulterat.* Uxorem aliam dimissa priore ob adulterium ducens, mœchalur, secus ac sentiunt Græci ac moderni hæretici, 420, 2. Uxores nonnullæ cur in primitiva Ecclesia divortium a conjugibus facerent, XX, 310, 1, 2. Cur a viris infidelibus divertere ipsæ christianæ non debeant, 311, 2; *Similiter et mulieres subdita sint viris suis: ut et si qui non credunt verbo, per mulie- '\m conversatione* sine verbo lucrifiant, consi- derantes in timore casiam conversationem* vé. *slram.*

Quis uxorem propter Christum relinquere dicatur, XV,435,1 : *Omnis, qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem..... propter nomen meum, centuplum accipiet, et vitam sternam possidebit.* Uxoroset proles abdicandæ ut Deo ejusque legi obsequaris, IV, 227, 1,2 : *Nos prevaricali sumus in Deum nostrum, et duximus uxores alienigenas de populis terra: ct nunc, si est poenitentia in Israel super hoc, percutiamus foedus cum Domino Deo nostro, ul projiciamus universas uxores, el eos qui de his nati sunt, juxta voluntatem Domini, el eorum qui liment præceptum Domini Dei nostri.*

7° *Ab uxore aliena cavendum.* Uxoris alienæ concupiscentia nono Decalogi praecepto vetatur, II, 419, 2 : *Non concupisces uxorem proximi tui.* Uxor aliena est puteus angustus, VI, 202, 1 : *Fovea enim profunda est meretrix, ct puleus angustus aliena.* Cum uxore aliena non est familiariter conversandum, IX, 284, 2; 285, 1 : *Speciem mulieris aliena mulli admirati, reprobi facti sunt, colloquium enim illius quasi ignis ardescit.* Uxores nonnullæ maritos adulterantes occiderunt, V, 182, 2 *(Vide* Meretrix).

8° Uxores quorumdamdequibus inScriptura specialis quæslip agitur. Uxor Loth respectans quid denotet, XVI, 236, 2. Uxor Jobi qualis, *Job,* 65, 2; 66, 1. Uxor Osee fuit famosa meretrix, XIII, 280,2. Fuit figura idololatrantis Synagogae, 280,2; 282,2. Uxor Pilati ad maritum mittit pro liberando Jesu, XV, 603, 1. Somnium ejus a quo ei immissum, *ibid.* An salvata sit, *ibid.,* 2. Dicta est Claudia Procula, *ibid.* An virum converterit, 604, I.Uxor S. Petri quomodo dicta sit : facta est martyr, 228, 1.

9° *Uxor mystico sensu accepta.* Uxor Agni est Ecclesia in cœlo, XXI, 334, 1. Uxor mystica justi est sapientia et virtus, peccatoris stultitia, VII, 319, 1 ; XV, 414, 1, 2 *(Vide* Sponsa).

V

VACARE, VACATIO. Vacare pietati est animæ lita et pabulum, VII, 124,2 *(Vide* Pietas) Vacatio nulla debet esso ab opere bono, 373, 1,2: *Mane semina semen tuum, ct vespere ne cesset manus tua, quia nescis quid magis oriatur, hoc aut Uud; et si uirumque simul, melius eril.*

VACCA. !• *Vacca rufa.* Vaccæ rufæ mactatio id lustrationem peragendam, II, 292, 1, 2 et seq. Symbolice peccatorem significabat, *ibid.,* 1. In deserto combusta fuit etiam extra castra, 292, 2 et seq. Et quare extra castra, 293, 1. Ea erat immolanda Hierosolymis, *ibid.* Ea allegorico et tropologico quid significet, *ibid.* Erat hæc immunda, sed cineres mundi, ct mundantes immundos, 293,2 et seq. Ejus cineres ad omnes urbes mittebantur, 294, 1. Ritus expiandi hoc cinere, *ibid.* Allegorico hæc aqua cineralis sanguinem Christi et aquam lustralem significat, *ibid.* Cur die lerlio et septimo immundus hac aqua lustrabatur, *ibid.,* 2. Judañ hodie hoc cinere non utuntur, 296, 1. Hæc aqua

immunditias legales lustrabat, 294, i; 296, 1, 2. Quoties hæc caeremonia facta sit, an quotannis una tantum vacea fuerit immolata, 296, 2 et seq.

2* *Vaccæ Bethavcn.* Vaccæ Bethaven sunt vituli quos Jeroboam in Bothel et Dan erexit. XIII, 414,1, Fuerintno hi vituli mares, an vaccæ? Verisimile est fuisse vaccas, quia Ægyptiis vacca sacra erat, *ibid.,* 2. Contraria sententia non est improbabilis, *ibid.*

3® *Vaccæ in genere symbolicasigniflcatio.Nacca,* petulantiae et muliebris ingenii symbolum est, vacca magnam cum Venere affinitatem habet, quin ea Veneri in Ægyplo immolabatur, ejus libido,XIII, 566, 1. Vaccæ cur potius Israelem Prophets comparent, quam cani velasino, 348, 1.

4® *Vaccæ Basan.* Vaccæ Basan, id est pingues. XI, 129, 1, 2. Vaccæ Basan mulieres Samaris lascivas et imperiosas significant, XIII, 566, 1, 2. Etiam viros opulentos, *ibid.* Etiam sacerdotes vitulorum, *ibid.*

VACUUS. Vacuus nemo coram Deo appareat, X, 216, 1, 2 etseq.; 217,1 (Fide Oblatio, Sacrificium).

VADIANI. Vadiani hærelici, cur dicti sint Antbropomorphitæ, XVII, 398, 1.

VADIMONIUM. Vadimonium et vadari quid sint, VI, 170, 1.

VÆ. *Væ* quid proprio significet, XVI, 518,1. *Væ* gemitum insignem denotat cum tunsione pectoris et complosione manuum, VI, 203, 2. *Væ* quibus Christus intentat, sunt rei culpæ mortalis, et gehennæ addicendi, XV, 491, 1. *Væ* iram et damnationem ælernam notat, XVI, 113, 2. *Væ* exitium præsens et æternum significat. XI, 107, 2.

VAFRES *vide* Pharao.

VAGABUNDUS, VAGUS. *Vagus* vox unde derivetur, V, 189,1. Vagus est velut hirundo, X, 244, 2 : *Quis credit ei qui non habet nidum, et deflectens ubicumque obscuraverit, quasi succinctus latro exsiliens de civitate in civitatem.* Vagabundus quiete ot statu caret,VI, 337, 1 : *Sicul avis transmigrans de nido suo, sic vir qui derelinquit locum suum.* Est similis struthioni : perdit notos et amicos, ot ignotis fidere non potest, *ibid.* Sæpo carceris, famæ el vitæ discrimen incurrit, VI, 337, 1; 1; X, 244, 2. Rorum omnium premitur inopia, in varia incommoda incidit, VI, 337, t, 2. Postliminio ad sua revorsus omnia turbata el confusa reperii, *ibid.,* 2.

VAGABI Vagari oculis signum est impudicitiae, X,8, 1, 2 : *Fornicatio mulieris in extollentia oculorum, cl in palpebris illius agnoscitur* (Vide Oculi). Vagari in via cordis est concupiscentias sequi, XI, 672, 1 : *Abiit vagus in via cordis sui. Vias ejus vidi, et sanavi eum, et reduxi eum, el reddidi consolationes ipsi, et lugentibus ejus* (Vide Goncupischntia).

VAGINA 1® Vagina apposita dicitur umbra gladii, XI, 582, C

2® Vagina est Dei longanimitas : gladius, ejus vindicta et supplicium, XII, 652, 2.

VAH. Vah est interjectio irridentis, insultantis, exprobrantis, XV, 624, 2.

VALE. *Vale* dicitur in digressu et vespere, XX, 637, 1.

VALENS imperator.Valens imperator ab Arianis depravatus est, IX, 362, 2. Ipse Gothis ad fiderr. transire volentibus Arianos doctores misit, XVIII, 485, 2. Filii sui parricida fuit per hæresim, III, 629, 1. Omnes quorum nomina inciperent a litteris THEOD, cur occidi jussit, XIII, 69, 2. In causa fuit, ut sui in bellum succumberent, Deum bærea sua ad iracundiam provocans, I, 590, 2. Quam acri ter ab Isaacio eremita correptus sil, ejusque mors, II, 462, 1. A Gothis subditis quos Ana nos fecerat vivus in tugurio concrematus est, III, 629, 1 ; XII, 176, 1 ; 773, 2; XIV, 322, 1 ; XXI, 341, 2.

VALENS anachoreta. Valens anachoreta turpiter et misere a dæmone illusus et deceptus fuit, VI, 312, 2 etseq.; XVIII, 494, 2.

VALENTINIANI. Valentiniani Christum carnem e cœlo attulisse, non e beata Virgine sumpsisse docebant. XVI, 20, 2; 68, 1 ; 343, 1, Valentmianorurn dæmones triginta potius nominum portenta sunt, quam numina, XIV, 309, 2 *(Vide* VALENTINUS).

VALENTINIANUS I imperator Senior diclus. Valentinianus cum adhuc sub Juliano Apostata militaret, a sacrificulo gentili aqua, respersus se pollutum pula vil,XX,687.1.Factus imperator negotiis ecclesiasticis se ingerere noluit, XV, 480, 1.

VALENTINIANUS II imperator Junior dictus. Valentinianus Junior quomodo gentilismum reducere conantibus responderit, XI, 708. 2. S. Pauli basilicam Romæ adauxit, XVIII, 17, 1. A matro ad Arianismum pertractus est, X, 87, 1. Arianis favens, eo in genere ab Ambrosio suggillatus est, XV, 480, 1. Valentinianus punitus quia S. Martino non assurrexit,III, 130, 1. Dein sancti episcopi pedibus advolvitur, XI, 592, 2.

VALENTINIANUS III imperator. Valentinianus HI uxorem Maximi patricis attentans, ab eo vita el regno privatus, 11, 341, 1.

VALENTINUS (S.). S. Valentinus martyr pene Claudium 11 imperatorem convertit, XX,416,1,2. S. Valentinus in morbo comitiali invocatur, XIX, 378, 2,

VALENTINUS hæresiarcha. Valentinus e supen bia factus est hæreticus, XX, 453, 1. Valentinus quid maximo doceret, XII, 109, 1. Docuit Chri* sium humanam naturam e cœlo detulisse, XVHI. 39, 2 et seq. ; 411, 2 ; 550, 2 ; XIX, 377, 1. Christum per beatam Virginem quasi per canalem transisso consuit, XV, 67, 2. Quæ dogmata a quibus philosophis mutuatus, XIX, 85, 2. Ejus triginta æones, XVIII. 597, 1 ; 616, 2 el seq.; XIX, 178, 2. Ejus error de duplici baptismal. XVHI, 624, 1.

VALERIA. Valeria Luperca immolanda ab aquila oeci erepta est, XXI, <97, 2.

VALERIANOS (S.). S. Valerianus a S, Caecilia ad fidem Christi cI castitatem conjugalem adductus est. XVIII, 301, 2; 306, 2; 318, 2. Vidit sibi et Cæciliæ conjugi paratas ab angelo coronas, XI, 726,2.

VALERIANUS imperator. Valerianus imperator mago credens ponit, XVII, 356, L Octavam jn Christianos persecutionem suscitavit, per Saporem Persarum regem humiliatur,XXI, 142, 4. Ejus immanitas et misera sors, XIII, 541, 1, 2. Quod Christianos afflixisset a Persie captus ignominia affectus fuit, XVIII, 489, 4.

VALERIUS. Valerii eloquentia in plebe rebelli permovenda, XX, 143. 2.

VALETUDINARIUM. Valetudinarium est proprium Dei domicilium, *Job,* 410, 2 (Vide Ægeb, Infirmus. Morbus).

VALETUDO. Valetudinis curam habeat æger, X, 273, 2 (Fide Sanctus). Valetudo quæ sit athletica, XVIII, 333, 2. Valetudo summe bona sæpe fallax est, 336, 1.

VALIDUS. Validus manu est liberalis, X, 67,4. *(Vide* Furtis.)

VALLIS. I0 Valles quasi montium et terræ sunt fundamentum, XIV, 128, 1. Valles minus terræ motu quatiuntur quam montes, 531, 1, 2.

2® Vallis visionis cur dicta sil Jerusalem, XI, 336, L Vallis Jerusalem quousque pertingat, cur hæc dicatur Pila a Sophonia, XIV, 280, 2. Vallem monti Sion vicinam Salomon terra aggesta implevit, X, 534, 1. Vallis Mello et Tyropæon erat inter montes Sion et Moria, XIV, 528, i, 2; 531, 2. Vallis cadaverum juxta Jerusalem quæ sit, unde dicta, XII, 234, 2. Quæ sit vallis cinerum, *ibid.* Vallis in qua Judæi sepeliebantur, dicta est cadaverum, cineris, calvaria et regio mortis, XII, 155, 2 et seq. Vallis filii Ennom describitur, V, 69, 1; 422, 2; 423, 4; XII, 70, 2 et seq.; XV, 162, 1, 2.

Vallis Josaphat, *vide* Josaphat.

Vallis Achor quæ sit. XI, 748, 1, XIII, 318, 4. Ejus situs, unde dicta, XIII, 318, 2.

Vallis Jezrabel quænam diceretur, XIII, 287, 2; 290, 1. 2.

Vallis viatorum ad orientem maris quæ sit in Ju \II, 771. 2.

Vallis absinthii dictus locus in quo S. Bernardus primum Ordinis sui monasterium fundavit, XXI, 195, 2.

3® Vallis Selim anagogice locum beatorum in cœlo significat, XIII, 527, i, 2. Vallis Gethsemani facta est credentibus spes et janua vitæ æternæ, XIII «0,4.

VALLUM. Vallum est munimentum castrorum ex vallis el palis constans, XVI, 254, 1.

VANDREGISILUS. Vandregisilus nomen proprium, e Iribus conflatum, idem est quod e tribus eocuM umu, XIV, 442, 1

VANITAS, VANUS. 1® *Vanitatis definitio sni etymon et natura,* VII, 42, 4. *Vanitas vanitatum, dixit Ecclesiastes : vanitas vanitatum, et omnia vanitas.* Vanus eliam mendacem et fallacem significat, X, 493,2 : *Divinatio erroris et auguriti mendacia, et somnia malefacientium vanitas est.* Vanitatis significata, VII, 21, 2. Vanitas varia significat, *Psalm.* I, 177, 2 : *Odisti observantes vanitates supervacue.* Vanitatis et veritatis opposita, XI, 357, 2 et seq.: *Attrita est civitas vanitatis.* Vanitatis speculum sol est, VII, 37,1. Vanitatis exempla plurima, 21, 4. Vanitas est a crealuræ inclinatione aliena, XVIII, 139» 1 : *Vanitati enim creatura subjecta est non volens, sed propter eum qui subjecit eam in spe.* Vanitas roruni humanarum hieres est, VJI, 235, 2. *Vanitas vanitatum* quid sit, VII, 16, 2 : Vanitatis capita decem, 6, 2. Vanitates muntji duodecim, VII, 18, 2.

& Vanitas omnium terrenorum. III, 617, 1, 2; XI, 606, 2 : *Nolite limere opprobrium hominum et blasphemias eorum ne metuatis. Sicut enim vestimentum, sic comedet eos vermis : et sicut lanam, sic devorabit cos linea;* XVIII, 315, 2 et soqq. : *Preterii enim figura hujus mundi,* XX, 95, 2 et seq. Vanitas urbium ct omnium rerum mundanarum, XIV, 49, 2. Vanitas regnorum et omnis pompæ, et omnium honorum mundi, VII, 186, 2, 188, 1, 2. *Vidi cunctos viventes, qui ambulant sub sole cum adolescente secundo, qui consurget pro eo. Infinitus numerus est populi omnium qui fuerunt ante cum; el qui postea futuri sunt, non letabuntur in eo; sed et hoc vanitas ct afflictio spiritus;* XV, 612, I; XXI, 61, t ; 331, 2. Vanitas regalis prosapiæ et nobilitatis quanta sit, VII, 189, 2 Vanitas omnis splendoris humani, XIV, 19û, 1 : *Ponam te in exemplum. Et erit : omnis, qui viderit te, resiliet a te, et dicet : Vastata esi Ninive, quis commovebit super te caput? unde quxram consolatorem libi ?* Vanitatis speculum Alexander Magnus, IV, 413, 1. Vanitas bonorum hujus vitæ ex gloria Salomonis, III, 610, 2. Vana gloria per locustam designatur, XIII, 486,1. Bona opera decorticat ot vastat, *ibid.*

Vanitas generationum, XVI, 100, 1, 2. Vanitas hominis maxima, VII, 152, 1, 2; 155, 2. Vanitas hominum mundanorum, XVI, 108, 1, 2. Vanæ sunt omnes cogitationes humanæ, XI, 479, 1. Vanus qui non novit Deum, Vili, 541, 1, 2 ot seq. : Vani *autem sunl omnes homines in quibus non subesi scientia Dei.* Vanitas Gentium orta est ex errore intellectus, XVIII, 637, 2 : *Hoc igitur dico et testificor in Domino, ul jam non ambuletis, sicut et Gentes ambulant in vanitale sensus sui.* Vanitas quoad perversarum reruin judicium oritur non a natura aut a Deo, sod ab hominis electione, VII,7|,

Vanitas hortorum, VII, 95, 4, 2 : *Magnificavi opera mea, edificavi mihi domos, ct plantavi vineas. Feci hortos, et pomaria, et consevi ea cuncti*

generis arboribus. Vanitas servorum, 93, 1 : *Possedi servos cl ancillas, mullamque familiam habui, armenia quoque el magnos ovium greges, ultra omnes qui fuerant ante me in Jerusalem.* Vanitas divitiarum otopurn, 100, 2: 212, 2 et seq.: *Ubi mulla sunl opes, multi et qui comedunt eas. El quid prodest possessori,* mit *quod cernit dioitias oculis suis.* Vanitas avarorum, 122, 1 : *Quid enim proderit homini de universo labore suo, el afflictione spiritus, qua sub sole cruciatus est ? Cuncti dies eius doloribus et arumnis pleni sunt, nec per noctem mente requiescit : el hoc nonne vanitas esi** 211, 1. Vanitas studii ditandi filios et haeredes, 119, 2 : *Rursus detestatus sum omnem industriam meam, qua sub sole studiosissime laboravi, habiturus heredem post me. Quem ignoro, utrum sapiens an stultus futurus sil; et dominabitur in laboribus meis quibus desudavi et sollicitus fui, El est quidquam tam vanum ?* Vanitas eorum qui componunt libros ut memoriam sui posteris derelinquant, 120, 1. Vanitas sapienti® el facundias, 120, 2 : *Nam cum alius laboret in sapientia et doctrina et sollicitudine, homini otioso quxsila dimittit : el hoc ergo vanitas ct magnum malum* , 137, 1, 2. Vanitas et afflictio magna invidorum, 168,1 : *Rursum contemplatus sum omnes labores hominum, cl industrias animadverti patere invidia proximi : et in hoc ergo vanitas, et cura superflua esi.* Vanitas quæ cernitur in victimis rebusque sacris, 190. 1. Vanitas et levitas vovendi oritur e somnio, 205, 2 : *Ubi mulla sunt somnia, plurima sunt vanitates, el sermones innumeri.* Vanitas adulationis emblematibus depicta, 246, 1. Vanitas impiorum, 294, 2 : Vidi *impios sepultos : qui etiam dum adhuc vivermi. in loco sancio erant, et laudabantur in civitate quasi justorum operum; sed el hoc vanitas est.* Vanitas hypocritæ. 295, 1, 2. Vanum pios affligi, impios prosperare, 300, *I . Esi el alia vanitas, quæ fit super terram; sunl justi quibus mala proveniant, quasi opera egerint impiorum : el sunl impii qui ita securi sunt, quasi justorum facta habeant; sed ct hoc vanissimum judico.*

VA POIL Vapor quid sit, VII, 13, 2. Quomodo el quando fiat, XX. 190, 2. Vapor a fumo quomodo distinguatur, XIII. 509, 1, 2.

VARIEGATUS. Variegato vestis species et inventorea, \Ii 2.

VARIETAS. Variolas in scribendo delectat, IV, 567, 2 *(Vide* Scr ipt a, Scr ipt or).

VARIUS. Varius color quis dicatur, XIV, 365,1. Varii equi Zachanæ visi denotant genios varias Judæis vicinas, eis parlim amicas, parlim inimicas, *ibid.* An Romanos repræsentent, *ibid,,* 2 *{Vide* Color , Equus).

VAS, Anis. Vas idem ost quod sponsor, undo dicla vox, Vi, 170, 1. Vas est qui in judicio pro reo fidejubet, X, 76, 1 (Pide Fidejussor).

VAS, asís. Was Ilebræis est omne instrumentum, organum, ornamentum, VI. 63, i; X,388. 2, XVII, 216. 1 ; XIX, 118,1. Vasa transmigrationis quænam facere jubeatur Jeremías, XII, 293. I.Vasa transmigrationis quæ sint, XV, 587, 1. Vas vocatur urbs, XII, 330, 2. Vas uxor typice vocatur. XIX, 128, 1. Item corpus, *ibid.,* 1, 2.

2» Vasa lulea cur plumbo, rubrica, aliave materia liniantur. X, 293, 2. 294, 1. Vas per templi atrium extimum portari vetuit Christus, XV, 706 1

3° Vasorum millia multa in templo secundum Josephum, 111, 593, 1. Vasa templi varia erant. XII. 790, i. Vasa quæ Nabuchodonosor abstulerat e templo, quæque restituit Cyrus, fuero quinque mil lia quadringenta, IV, 107, 2. Vasis sacris abundat Ecclesia catholica, XIV, 545. 2. Vasa sacra semel consecrata Deo manent in æternum sacra. XIV, 545, 2. Vasa sacra solum a sacratis hominibus tractanda sunt, XIII. 75, 2.

4* Vas lineum S. Petro visum quid denotaret, XVII. 234, I. Quæ sint va*a in honorem et contumeliam, allegorico, XVIH, 171, 1; XIX, 293, 2 et seqq.; 294, 2. Vasa quædam aurea sunl in contumeliam, et testacea in honorem. 29 L 2. Vasa misericordi® el vasa iræ, sunleadem quæ vasa in honorem et in contumeliam, X\III, 172, 1. Vasa iræ propria culpa aptantur in interitum, *ibid.* Vasa immunda Deus perdi jubet. *Job,* 505, 2.

VASCO. Vasco Gama? qua ratione aperta sit India orientalis, IV, 288, 1.

VASTHI. Vasthi regina, quæ; ejus etymon, IV, 364. 1, 2. An jussioni regis Assueri obediro teneretur, *ibid.* Honeste el pudice detrectavit mirili temulenti inhonestam sui coram principibus ostentationem, 364, 2; 3C5, 1.

VASTATIO. Vastationes decem Judæorum. XI, 184, I. Vastatio Jud rorum duabus rebus assumlalur, 415, i. De vastatione Tyri propbelia cur præponatur a propheta ante .Egypt! vastationem, cum tamen posterius facta sii illa prophetia, XH, 713. 1 *(Vide* Jud.bi, Tyr us).

VASTITAS Vastitas maris,X.413,t (Fide Mar e).

VATES. Vales pyrophon qui Græcis essent. XIV, 16. <.

VATICANUS. Vaticanus unde dictus, VIII, 422, 2. Vaticanus mons Romæ cur dicatur aureus, XIII, 522, 2 Vaticanum S. Petri templum orbis miraculum, XXI, 314, 1, 2.

VATICINIUM. Vaticinium Tobiæ de Jerusalem terrestri et cœlesli, IV, 308, 1. Vaticinium Jeremi.c de arca fœderis et aliis non revelandis quando impletum, IV, 504, 1. 2.

VATINIUS. Vatinius assiduo convicio depudere didicerat, XII, 39, 1.

VAU. Fou Ilebræis pene sola ast conjunctio æquivalens omnibus, XX, 559. 2.

VB. *Ve* priscis fuit particula privativa,IX,284,1. *Ve* Ilebræis plus significat quam *el,* XX, 43 <. *Ve* particula in compositis vel intensiouem, vel minutionem designat. XIII, 500, 1.

VECTIGAL. Vectigal quid sit, unde dicatur, cur solvatur, et unde, XVIII, 221, i. Vectigal qualo 'udæis vetitum esset. XVII, 154, 2 cl seq. Vectigalia moderetur rex, VI, 379, 2 et seq. *(Vide* Princeps, Rex, Tributum). Vectigalia iniqua imponentes aedificant in sanguinibus, XIV, 92, 2. Vectigali conchis imposito, eæ Deo permittente evanuero, eo revocato rediere, XII, 174, 1.

VECTIS. !• Vecto onera ingentia facili negotio portantur, V, 574, I. Maximo si is habeat fulcrum, *ibid.* Vectis longus majus pondus attollit, cur, XII, 577, 2. Vectis capitur pro porta et roboro, XIII, 542, 1.

2® Vectis cur vocetur diabolus, XI, 384,2.

VELAMEN. I®Velamen sponsarum ob modestiam, VIL 505, 2. Velamen mulieris est signum eam viro esse subjectam, quia velamen gestant qui potestatem in alio venerantur, XVIII, 355, 1. Mulieres tenui velamine so velantes carpuntur, 356,1. Velamen decet virgines, *ibid.* Olim velabantur sponsa* el virgines Deo sacrandæ, 491,2. Velamen virginum olim benedicebatur, 356, 2 (Fide Velum).

2°Quid denotet velamen vultus Mosis, XVIII, 435,1. Mysticum velamen cordis Judæorum est eorum ad legem veterem pertinax adhæsio, *ibid.*

VELLE. Velle idem quod Deus vult, summa perfectio est, XV, 179, 1.

VELLICARE. Vellicaro arbores tripliciter accipitur, XIII, 616, 1,2.

VELLUS. 1° Velleribus ovium primi hominum induebantur, VI, 358, 1.

2® Vellus Gedeonis occasio fabulae Argonautarum, III, 156, 2. Item institutionis ordinis velleris aurei a Philippo Burgundo factæ, *ibid.*

VELOCITAS. 1® Velocitas sit in rerum oxecutiono, VI, 172, 1 : *Vidisti virum velocem in opere suo : coram regibus stabit, nec erit ante ignobiles.* Item in consiliis subilis inveniendis, 173, 1. Est efficax ad res magnas rite conficiendas, si maturo consilio dirigatur; illius alia commoda, *ibid.,* 2.Velocitatis commendatio. XVII. 263, 1 : *Et ecce angelus Domini astitit, el lumen refulsit in habitaculo ; percussoquc latere Petri, excitavit eum, dicens : Surge velociter.* Velociter surgere cur Petrus in carcero jubeatur, *ibid.* Velocitas salutaris quæ, X, 130,1 : *In omnibus operibus luis esto velox, et omnis infirmitas non occurret tibi.* Velocitas in studio virtutum necessaria est, 131, 2; 132, 1.

2' Velocitas in locutione fugienda, VII, 194, 2 et seq. : *Ne temere quid loquaris neque cor tuum sit velox ad proferendum sermonem coram Deo.*

VELUM, i® *Velum templi.* Velum templi erat duplex, XV, 633, 1. Velum habebat Sanctum, et Sanctum sanctorum porticus non habebat, III, 580.1,2. Velum templi in passione Christi scissum est, 111,578, L Quodnam istud velum, XV, 633.1. Quæ scissionis hujus sit causa litteralis, mystica, et allegorica, *ibid,* et seqq.

Vela ante Sanctum et Sanctum sanctorum quid mystico designent, XII, 815. Velum Sancti sane-, torum allegorico carnem Christi denotabat, XIX, 459, 1,

2o *Velum sacerdotum.* Volo sacerdotes prisci Gentilium caput obnubebant, XII, 781, 2.

3® *Velum muliebre.* Velum nuptarum flammeum dicebatur, I, 237, 1. Velum muliebre quid denotet, VI, 515, 2. Velum muliebre signum est subjectionis et protectionis, XII, 610, 2 et seq. Velum est virginitatis vallum, VIII, 45, 1 *(Vide* Velamen).

4® *Velum nauticum.* Velorum nauticorum utilitas, XII. s;;. i.

5® *Velum in genere.* Volo immisso leones capiuntur, VI. 16, 2 etseq.

VENA. 1° Vena dicitur a *veniendo,* V, 563, 2, Venæ sunt auri et lapidum, XX, 28!, 2. Vcnæ auri indicia, VI, 58, 2, Ex eadem vena sæpe prodit primo stannum, deinde argentum, postea plumbum, XIV, 407, 1.

2® Vena Babylonis (id est thesauri ejus) quomodo dicitur siccanda, XII, 331, 1.

VENATIO. Venatio catulorum tigridis qualis, *Job,* 108, 2.

VENATOR. 1® Venator olim prædonem significavit, I. 167, 1.

2® Venatores dicuntur Chaldæi, XII, 134, 1. Item viri apostolici, *ibid.* Venatores cur dicantur tyranni. 731, 2.

VENATORIUM, Venatorium sponsi pastoris juramentum, VII, 568, 2 et seq,

VENDERE, VENDITIO. 1® In vendendo sæpo intercurrit peccatum, X, 19, 2 : *Sicut in medio compaginis lapidum palus figitur, sic inter medium venditionis ct emptionis angustiabitur peccatum. Conteretur cum delinquente delictum.* Vendentes merces suas extollunt, ementes extenuant, VI, 62, 1 : *Malum est, malum cst, dicit omnis emptor : el cum recesserit, tunc gloriabitur.* Vendentes sæpe in vendendo contra justitiam peccant, *ibid.,* 2. Ad vendendae rei commendationem facit bona vicinia, 341, 1, 2 *(Vide* Emptor).

2® Vendere sua ex amore Dei ot dare pauperibus non est praeceptum, sed consilium, XV, 427, 2 : Ai/ *illi* (adolescenti) *Jesus : Si vis perfectus esse, vade, vende qux habes, ct da pauperibus, el habebis thesaurum in calo, et veni, et sequere me;* XVI, 172. 2 ; *Vendite qux possidetis, et date eleemosynam* (Vide Paupertas Evangelica seu voluntaria).

3» Vendentes o templo Christus ejecit postridie diei Palmarum, XV, 464, 2. Idquo duas ob causas, *ibid.* El quidem eos secundo ejecit, XV. 464, 2 ; XVI, 333, 2. Cur nemo ei restiterit, XV, 465, 1.

4*' Vendebantur ohm a creditore, debitoris uxor et filii, XIV, 4! 4, 1, 2.

Venditionis Christi pretium, XV, 547, 2 et seqq. Quindecim florenis Brabanlicis venditus fuit, XIV, 492, 2. Quæ sit mystica Christi venditio, XV, 547. 2. Venditio Josephi fuit typus venditio-

VENEFICIUM. Veneficium el adulterium cognala sunl, V, 350, 1.

VENEFICUS. Veneficio plurimæ sunl, pauci venefici, V. 350, 1.

VENENATUS. !• Animalia venenata venenum habent sub lingua in vesica, XX, 154. 2. Venenata animalia cum aliis coeunt, V, 180, 1. Venenata post fulminis ictum, plagam deponunt, X, 402, 1.

2° Venenata omnia ab anima effuganda, XUI, 647, 1.

VENENUM. 2° An initio mundi nulla fuerint venena a Deo creata, VIII, 293, 2. Venena non fuere homini ante peccatum noxia, saltem in actu secundo, 294, 1. Venenum lacti immissum plane lelhale cst, cur, V, 36, 2. Oleo inditum cito in intima corporis pervadit, 566, 2. Id in dolci vino propinatur, VI, 395, 2. Venenum aspidum dulce, sed lethale, Joò, 429, 2. Veneno vitam finivit Cleopatra, Demetrii Soteris uxor, IV, 488, 2. Et Ptolemaeus Macer, 544, 2. Venenum veneno pellitur, X, 176, 2. Venenis singulis singula antidota propria sunt, 177, 2.

2® Venenum haustum ejicere volens symbolum est ejus qni malum do proximo clam auditum aliis mox enarrat, IX, 533, 1.

VENERATIO. Veneratio in templis, víd¿ Templum.

VENETI, VENETIÆ. Veneliarum respublica quomodo et qua occasione coaluerit, XUI, 637, 1; XV, 666, 2. Venetiae dici possunt filia maris, XI, 350, 1. Venetorum annona in mari sita, 348, i. Veneti summa religione S. Marcum colunt. XV, 665. 1. Autographum Evangelium S. Marci asservant, XVHI, 35,2.

Venetus color est caeruleus, sive marinus, XIV, 429, 1. Maro et aquam repraesentat, *ibid.* Veneti crat factio aurigarum circensium, XXI, 138, 2. Horum quis esset color *ibid.*

VENIA. Do venia criminum impetranda nemo desperet, XVI, 122, 1, 2 *[Vide* Dei Misericordia, PECCATUM).

VENIALIS. 1® *Veniali peccalo nemo diu carere potest*, VI, 56, 2 : *Quis potest dicere: Mundum est cor meum, purus sum a peccato?* XX, 527, 1,2; Si *dixerimus quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus;* 687, 2 ; *Ei autem qui potens est vos conservare sine peccato, et constituere ante conspectum gloriæ suæ immaculatos..... soli Deo Salvatori nostro per Jesum Christum Dominum nostrum, gloria el magnificentia, imperium el potestas ante omne sæculum, el nunc, et in omnia sxcula sæculorum.* Venialibus peccatis etiam justi obnoxii sunt, 371, 2 : *Et si justus vix salvabitur, impius el peccator ubi parebunt ?* Cum justitia justorum consistunt, VI, 234, 2 : *Ne insidiaris, ct quieras impietatem* in *domo jusli, neque vastes requiem ejus. Septies enim cadit justus, et resurget, impii autem corruent* in *malum.* At ipsa eos valde humiliant, *ibid.* Sine peccato veniali deliberato possunt valde perfecti vivere, *ibid.,* 2 *[Vida* Justus. Sanctus).

2° *Venialia peccata deliberata vitanda.* Venialia peccata cavenda ei qui majora cavere vult, IX, 523, 1 : *Operarius ebriosus non locupletabitur ; et qui spernit modica, paulatim decidet,* V, 116, 1, Ea gratiam Dei avertunt, IX, 525, 2. Ad magna disponunt, *ibid.,* 1. Cur sint magis vitanda quam magna, *ibid., i* etseq. Ea sæpe iterata illapsum gratiæ impediunt, X, 211, 2 ; 212, 1. Peccata venialia sæpe morte punita, IH, 625, 2. Venialia peccata sicut stipulæ sunt, XVHI, 270,1 : *Si quis superædifleat super fundamentum hoc* (quod est Christus), *aurum, argentum, lapides pretiosos, ligna, fanum, stipulam, uniuscujusque opus manifestum erit : dies enim Domini declarabit quia in igne revelabitur.*

VENIRE. *Venire* Dei quid sit, XVI, 118, 1. Venire in *carnem* et in *came* idem est, XX, 588, 1.

VENTER. !• Venter Hebræis est quidquid acollo ad inguina est, XIV,264.1.Venter est nutrix totius corporis, XVIII, 375,1. Est vilissima pars hominis, 294, 2. Est in morte destruendus, *ibid.,* 2. Ventris mediocritas et pectoris structura altitudinem intellectus et boni consilii significat, VIII, 131, i. Venter gulosi cl luxuriosi aliud non est quam matula, latrina, cloaca, XHI, 395, 1. Ventrem gulones ut deum habent, XIX. 53, 2. Ethic iis est vitæ charybdis, 54. 1. Quin et ipsi dicuntur venires, XVHI. 375, 1. Venter mero aestuans despumat in libidines, XIII, 597,1. 2; XVHI, 658, 2. Venter Job a planctu combustus fuit, *Job,* 364, L

2° Venter quid significet symbolice, Vili, 174, t. Venter metaphorice capilur pro monte et conscientia, V, 583, 1, VI, 162, 2. Ventris ct mentis comparatio, X, 239, 1. Ventor pro corde accipitur subinde, 564. 2. Sumitur pro passionibus et affectibus, Vili, 131, 2. Pro visceribus misericordiae, 132, I. Venter Christi sunt conjugati, iiid.* 2. Divitum horrea sunt ventres pauperum , X , 73. 2.

VENTI LABRUM. Ventilabrum tntici est vannus, eo denotatur judicium Christi, XV, 105, 2.

VENTILARE. Ventilaro quid proprio sil, IX, 181, i, 2.

VENTOSUS. Ventosa lingua et verba quæ, *Job,* 335, 1,2; 355, 2. *Respondens autem Elipha: Thenanités dixit : Numquid sapiens respondebit quasi in ventum loquens, el implebit ardore stomachum suum ?* 355, 2 : *Numquid habebunt finem verba ventosa?aut aliquid tibi molestum est si loquaris?* Ventosus dicitur do jactabundo el mendace, XIV, 86, I.

VENTRICULUS. Ventriculus in victima pacifica sacerdoti cedebat. XIV, 571, i.

VENTUS. 1® *Ventorum generatio, natura.* Ventus quod habeat etymon, X, 406, 2. Von-

tus «piritas vocatur, spirat ubi vult, XVI, 310, 2, Ventus quid sit, X, 406, 2; 409, 1. Quæ sit ventorum generatio , 409 , 2. Ventorum generatio, circulatio, motus torsit omnium philosophorum ingenia, XH, 93, 1. Ventorum cognitio difficilis, eorum pondus quale, *Job,* 558,1. Eorum materia est exhalatio calida et sicca, X. 409, 2. Sont arcanum Dei, 409, 2 el seq.

2® *Ventorum* cari.* *species,* X, 410, 1. Venti quatuor primarii sunt priscis cogniti, postea a nautis alii inventi, XXI, 161, 1. Ventus urens vel uredo est Vulturnus et Euro aquilo, XII, 152, 1,2: XIII, 571, 1; *Job.* 543, 1.

3° *Ventorum motus, velocitas et vis.* Ventus levis ac fluidus osi, et celerrimo pcrlransil, V, 577,2. Venti qua ratione omnia lustrent, VII, 45.2. Ventorum quisque suis vicibus spirat. XII, 464,1. Venti in man tempore hiemali sæpe mutantur. XVII, 427, I. Ventus non revertitur, *Job.* 187, I. Quam<æpo sit validus,V, 278, L Ventorum quanta vis. X. 406, 2. Ventorum impetus cohiberi nequit vel retineri, VI. Ventus orientalis in Judæa vehemenlissimus, XIV, 211, 1. Venti et maro obediunt D'o, *Job,* 713,1. Ventos moderatur et regit Deus, sunt m ejus arcanis. VI, 425, 2 et seq. Venti Theodosio imperatori in prælio, Doo disponente propitii fuere, V, 277, 2. Eorurn motus ac gyri ab angelis concitantur, XXI, 162, t. Ventorum compressio minus damnum facit quam laxatio, 161, 1. Ventorum career et constrictio, XIV, 427, 1, 2.

3® *Ventorum necessitas et commoda.* Ventorum necessitas quadrupler, XXI, 161, 2. Ventorum utilitas sextupler, XIII, 48, 2. Ventorum commoda qua-,\ II, 45, 2; XVII, 80, 1. Ventus ut ros distendit ct aves canoras facit, V, 278, 1. Venti Dei potentiam < magnificentiam ostendunt, XIII, 574, 1. Eorum mirabilia, *xbid.* et 2.

4° 1'enii *symbolice sumpti.* Venti cujusnam rei sint symbolum, VII, 45, 2. Vento Deus et angeli comparantur, cur, XIII, 574, 2; 576, 2. Ventorum cum angelis similitudo, *Psalm.* II, 198, 1. Ventus dispergens impios dicitur angelus, *Psalm.* I, 213, 2. Venti, equi currus Dei, 95, 1. Ipsis apostoli et prædicatores assimilanlur, XIV, 477, 1.

Venti sunt tumultus, commotiones el perturbationes regnorum. XIII, 86. 1. Ventus calamitatem grandem significat, XII, 497, 2. Ventus Ezecliielem afflans, indignationem Dei, et vindictam validam, calerem et impetuosom significat, 478,1.Venti tentationum diabolicarum symbolum sunt. XV.217,2. Ventus est velocitatis symbolum, *Job.* 187, 1. Ventus est vita nostra, 186,2. Ventus sommi symbolum est, X, 192, 1.

5® *Ventum observans non seminat,* quid sit, VII, 369, 2. Qmd per ventos hic mystico significatur, 371 I. *Venti campus* adagium dicitur de inconstante, IX, 182, 1. *Ventum seminare* est inanem >peram sumere.XIH,394.2 Venti nomine in Scriptura opus inane el sterile denotatur, 394, 1.

VENUS. 1® *Venus pro dea libidinis.* Veneris quod sit etymon et *Venus* vox undo dicatur, V, 66, 1,2; 133,1, 2: IX, 284, 2; XX, 166,1. Venus græco est a spuma, cur, 66, 1. Venus cur Vulcano nupta dicatur, XIII, 381, 2. Fuit incesta, quia incestuosissimi Jovis fuit filia, 285, 2. Venus cur dicta Libitina et Nephto, IX. 347, 2. Ejus schema et emblema, V, 66, 2. Venus in Syria tam deus quam dea, IV, 28, I.Ejus sacerdotes apud Babylonios Cyprios, Pbœnices erant fomlhæ, XIV, 182, 1. Quomodo a Babyloniis virginibus coleretur, XVIII, 677, 2. In Veneris delubris dormiebant vacantes libidini, XI, 746, I. Venus Libitina colebatur Romæ in ædo Libitinæ, V, 198, 2. Venus Armeniorum quomodo coleretur. XVIII, 677, 2. Ejus cultus etiam Corinthi viguit, 341, 2: 357, 2. Veneri deæ quæ sint deæ contrari®, X, 97, 2. Venus erat jactus auspicalissimus in talis, 141, 2.

2® *Venus pro ipsa libidine.* Veneris usus immodicus corpus enervat, X, 97, 2. Ejus usus epilepsia comparatur, V, 69, 2. Multos occidit, 198,1. Utres el sanguinem exhaurit, 136, 1; 137, i. Sibi blanda, aliis crudelis, III, 478, 1,2. Veneris stimuli qui, 475, 1 *(Vide* Fornicatio, Lidiüo, Meretrix)»

VENUSTAS. Venustas artificialis non satiat visum, sed naturalis, X, 336, 2 (Fide Pulchritudo).

VER. 1® Veris varia indicia, VII, 580, 2. Cur in vero flumina intumescant,IX, 659, t; 660, 1. Aer vernus saluberrimus est, ac jucundissimus, VIII, 309, 1.

2® Ver tempus vit® Christi, VII, 583,1. Ver csl symbolum adventus Christi et apostolorum, XVIII, 181. 1.

VERAGITAS, VERAX. Veracitatis descriptio, XVIIi, 67, 2 : *Est autem Deus verax, omnis autem homo mendax.* Vorax qui meditato veritatem eloquitur, semper in veritate consistit, V, 364, 2: *Labium veritatis firmum erit in perpetuum : qui autem testis csl repentinus, concinnat linguam mendacii.* Nihil dicil quin verum esse conspexerit, 365, 1. Mendacem cl mendacium abominatur» 524, 2. Verax Deo placet, 367, 2; *Abominatio est Domino labia mendacia : qui aulem fideliter agunt, placent ei.* Verax solet in testem assumi, 363, 1 • *Qui quod novit loquitur, index justitia est ; qui autem mentitur, testis csl fraudulentus.* Vorax omnium fit amicus, VI, 242, 1: *Labia deosculabitur, qui recta verba respondet.* Etiam mentienA verum dicere putatur, 432, 1.

VERBALIS. Verbalia desinentia in *bilis* subindo pro participiis vel nominibus accipiuntur, IX 138, 1 ; XI. 645, 2.

VERBERA, VERBERARE. Verbera quomodo ebrietatem discutiant, VI, 213, 1. Verberare servum quatenus liceat, X, 183, I.

Verbera arrt Christo in flagellatione fuerint In* I dicta, XV, 607, 1.

VERBOSITAS, VERBOSUS, *vide* Garrulo», Lìngua.

L VERPUM pro Filio Dei, *vide* Jesus Christus, cap. I.

II. VERBUM pro loquela, vocabulo, elocutione.

<• Foci, verbum nona» in *Scriptura sacra* if- *qnificationes.* Verbum dicitur quasi *verum,* non a *verberanda,* VII, 9, 1; XX, 515, 1. Verbum Hebræis sæpo significat rem verbo significatam, V, $88, 1; IX, 602, 2: *Indisciplinata loquela non ossuescal os tuum ; est enim in illa verbum peculi,* X, 155, t ; XVII, 371, 2 ; *Et nunc commendo *os Deo et gratiæ ipsius.* Verbum capitur pro praerepto et promissione, XXI, 73, 2 : *Quoniam servasti verbum pqlientiz meæ, et ego servabo te ab hora tenlalionis quæ ventura est in orbem universum tentare habitantes in terra.* Et pro consilio, X, 259, 2 : *Ante omnia opera verbum verax procédai te, et ante omnem actum consilium stabile.* Verba pro operibus aliquando inielliguntur , *Psalm.* I, $11, 1 : *Verba iniquorum prævaluerunt super nos, ct impietatibus nostris lu propitiaberis.* Verburn idem est quod oraculum ct missio, XIII, 278. 2 : *Verbum Domini quod factum est ad Osce filium liceri. Verbum bonum* pro prospero et fausto, XII, 2$4, I: *Ecce dies veniunt, dicil Dominus : et suscitabo verbum bonum, quod locutus sumad domum Israel et ad domum Juda,* XIX, $00, 2. Quæ dicantur verba composita. V. 528, 2 : *Non decent stultum verba composita, nec princi- pem labium mentíais. Verbum absconditum* quid significet. *Job,* 109, I : *Porro ad me dictum est verbum absconditum, et quasi furtive suscepit auris men venas susurri fjus.* Verbum consummans in justitia, quid, XVIII, 172, 2: *Verbum enim consummans cl abbrevians in ¿quilate, quia verbum breviatum faciet Dominus super terram.*

2' *Verborum mutationes et vicissitudines.* Verba singulis propo sæculis antiquantur et renascuntur, IX, 38, 1. Verba hebraica in lalina et gçæca translatione posita corrupta sunt, XI, 83, 2.

3® *Verba sunt indicia mentis c(cogitationis,* XVIII, 645, 2 : *Omnis sermo malus er ore vatio non procedat, sed si quis bonus ad ædificationem fidei ul det gratiam audientibus.* Verba sunl vehi- Jilum mentis, IX, <65. 1 : *In lingua enim sapientia dignoscitur, ft sensu et scientia, el doctrina in verbo sensati.* Verba sunt fructus oris, V, 583, 2 : *Mors et vita in vita linguæ : qui diligunt eam, comedent fructus ejus.* Verbum ostendit qualo sit cor, et qualiter excultum, X, 24, 1, 2 : *Sicut rusticatio de Dono ostendit fructum illius, sic verbum ex cogitatu cordis hominis.* Verba inunda indicant cor *'sso mundum, VI. 152, 2 et seq, : fluì *diligit cordis mundiliam. propter gratiam labiorum suorum amicum habebit regem.* Verbum oris est speculum conlis, X. 25, L Vorba sunt prout nnt effectus, XV, 308, 2: *Progenies viperarum, quomodo potestis Qona loqui, cum silis mali ? ex abundantia enim cnrdit os loquitur* Verbum impræmedilatum statuin cordis non indicat, X, 24, 2. Verborum factorumque cognatio, *Job,* 262, 2 : *Disisti enim : Purus est sermo meus, et mundus sum in conspectu luo.*

$• Verba prout sunl bona vel mala, bonum vel malum causant, V, 583, I : *Mors et vita m manu linguæ.* Verba quomodo fiant statera dolosa vel recta, V, 313, 1 ; *Statera dolosa, abominatio apud Dominum : ct pondus æquum, voluntas ejus.* \erba sapientis et insipientis qualia sint, VII. 346, 2 et seq. : *Verba oris sapientis gratia : d labia insipientis praecipitabunt eum.* Unde procedant, 347,1 et seq. Verbum bilingue et simplex quod dicatur, IX. 182, 2.

5® *Verba bona quales fructus producant* Verba justorum quanti sint pretii, V. 310. 1 : *Oi justi parturiet sapientiam, lingua pravorum penbil.* Sunt ea pauca et bene expensa, *ibid.* Verba sapientis candida et nitida sunt, et pura ab omni mixtione falsila tis, item pretiosa et solida, 298, 1.2; .Iryen/um *dedum, lingua justi : cor autem impiorum pro nihilo.* Sunt velul aqua profunda fluminis vel torrentis. 563, 2: *Aqua profunda verba ex ore viri : d torrens redundans fons sapienti*.* Non nisi beno limata ad os veniunt. 56$. 1. 2. Spirant virtutes varias, *ibid.* Verba salutifera monitorum et confessoriorum sunl velul venæ effundentes aquas salutares, 286, 2 : *Vena vilæ os justi : d os impiorum operit iniquitatem.* Verba sapientium quomodo audiantur, VII, 328, 1 : *El dicebam r o meliorem esse sapientiam fortitudine ; quamoc* ergo sapientia pauperis contempla est, <(ikt t ejus non sunl audita* F Verba sapientium sicut stimuli, $05. 2 et seq. : *Verba sapientium, sicut stimuli, et quasi clavi in altum defixi, quæ per magistrorum consilium data sunt a pastore uno* Verbum opportune dictum multum aflicit audientes, ot proferentem mire exornat. VI, 263, 2 : *Mala argentea m lectu argenteis, verbum dictum* in *(nnpore suo.* Est similis pomo aureo in theca argentea, 264, I. Quas habeat rosas, 265, I. Qui? sil verbum opportunum, *ibid.* Verbum opportunum valde pretiosum, *Job.* 49, I.

Verba blanda iram leniunt, V, 583, 1 ; VL 397, 2 : *How nes pestilentes dissipant civitatem sapientes vero avertunt furori m.* Gratiam conciliant. VI, $76. 1. Verba blanda dolorem magis b muni quam dona. IX, 508, I : *.\onne ardorem ro frigerabit ros? sic et verbum mdius quam dalum Nonne ecce verbum super dotum bonum * utraque cum homine justificato.* Nerba aspera lembus leniuntur, V, 370, 1 : *Maeror in corde viri humiliab t illum, d sermone bono irtidcabilur.* Aspera exasperant, IX, 508. 2 : *Stultus acriler improperabit, d datus indisciplinati tabescere facit oculos.* Verbum dulce parit amicos, 191, I, 2; 192, 1 : *Verbum dulco multiplicabit amicos, et q\itigat inimicos.*

6® *Verba inepta, otiosa et nugosa vetantur,* V, 295, 1 : *In multiloquio non deerit peccatum, qui autem moderatur labia sua, prudentissimus est.* Verbo offendere facile ac periculosum, et quando, *Psalm.* 1, 249, 1,2 : *Dixi : Custodiam vias meas, ul non delinquam in lingua mea. Posui ori meo custodiam, cum consisteret peccator adversum me.* Verba prava bestiis comparantur, X, 60, 2 : *Sepi aures tuas spinis, et linguam nequam noli audire, et ori tuo facito ostia el seras.* Verba detractoris sunt vulnera, quomodo simplicia, sunt etiam verbera ct mallei, V, 566, 2 : *Verba bilinguis quasi simplicia ; ct ipsa perveniunt usque ad interiora ventris* (Vide Detractor). Verba praecipitationis quæ, *Psalm.* I, 346, 2 : *Dilixisti omnia verba prxcipitationis, lingua dolosa.* Yerba mala laborem pariunl, *Job,* 175, 1. Verba blanda meretricis recte oleo comparantur, V, 132, 2: *Favus enim distillons, labia meretricis, et nitidius oleo guttur ejus.* Verbis turpibus contristatur Spiritus sanctus, XVIII, 646, 2 : *Omnis sermo malus ex ore vestro non procedat..... Nolite contristare Spiritum sanctum Dei, in quo signati estis in die redemptionis.* Quid sit verbis contendere, XIX, 286, 2 : *Noli contendere verbis : ad nihil enim Utile est, nisi ad subversionem audientium.* Verba levia sunt signum animi levis, XIV, 311, 1. Verba ventosa quæ dicantur, *Job,* 174, 1 : *Ad increpandum tantum eloquia concinnatis, el in ventum verba profertis ; 355,* 2 : *Numquid finem habebunt verba ventosa? aut aliquid tibi molestum est si loquaris?* Verba otiosa qualia, *Job,* 174. 1. Do omni verbo otioso reddenda est in die judicii ratio, XV, 308, 2 : *Dico autem vobis, quoniam omne verbum otiosum, quod loculi fuerint homines, reddent ra'ionem de eu in die judicii.* Otiosa verba qualiter cayere possimus, 310, i. 2. Verba prout erunt, ita justificabimur aut condemnabimur, 310, 2 el seq. : *Ex verbis enim luis justifilaberis, et ex verbis luis condemnaberis.*

7® *In verbis regulæ sequendæ.* Verba nostra ad Dei honorem tendere debent, XV, 310, 1, 2. Verba tarditate pensanda, et ad rationis obrussam sunt examinanda, V, 555, 1 : *Qui moderatur sermones suos, doctus et prudens est; et pretiosi spirilus tir eruditus.* Verba mature proferenda et in statera libranda et ponderanda antequam proferantur, IX, 573, 2; 574, 1 : *Labia imprudentium stulta narrabunt : verba aulem prudentium statera ponderabuntur;* 593, 1 : 0UU *dabit ori meo custodiam, et super labia mea signaculum certum, ut non cadam ab ipsis, el lingua mea perdat me? Job* 156, I.

Verborum moderatio decet Christianum, XX, 89, 2 : Si *quis autem putat se religiosum esse, non refrxnans linguam suam, sed seducens cor suum, hujus vana est religio.* Verborum multitudo in oration* fugienda VII, 196, 1 (l'íi/e Oration). Verborum reserentia el honestati assuescendum, IX, 602, 2; 603, 2 : *Indisciplinatx loquetæ non assuescat os tuum ; est enim in illa verbum peccati. Homo assuetus in verbis improperii, in omnibus diebus suis non erudietur.* Verba obsignanda sunt effigio Dei. X, 63, 1 etseq. : *Aurum tuum et argenium tuum confla, et verbis tuis facito stateram, et frenos ori tuo rectos.* Verba temero prolata mullis mortem duplicem afferunt, 65. 1 : *Attende ne forte labaris in lingua, et cadas* tn *conspectu inimicorum insidiantium tibi, et sit casus tuus insanabilis ad mortem.* Verba quælibot temere credenda non sunt, X, 239, 2; 240, 1. Qui verba nudis pascitur, vento pascitur, VI, 9, i, 2 : *Qim tantum verba sectatur, nihil habebit.* Verbui malum auditum in audiente commoriatur, IX 533, 1, 2 : *Audisti verbum adversus proximun tuum? commoriatur in te, fidens quoniam non (i dirumpet.* Verba sapienti® ubi deprimenda, \ 35, 2 : *In medio insensatorum serva verbum tempori : in medio autem cogitantium assiduus esto* (Vide Lingua).

III. VERBUM pro sermonis parte, *vide* Hi:nn.Ei, cap. III. Verba multa secundæ apud Latinos conjugationis conjugantur et in tertia, XIV, 168, 2. Verba Joannes nunc sumit in actu inchoato, nunc continuato, nunc perfecto, XVI, 290, 1, 2.

IV. VERBUM DEI pro Scriptura sacra, Evangelio, doctrina rovolata, prædicaliono. 1° *Verbum Dei vocatur Scriptura sacra,* XXI, 16, 1 : *Qui testimonium perhibuit verbo Dei, et testimonium Jesu Chrisli quxeumque vidit.* Verbum sæpo capitur pro Evangelio, XVII, 236, 2 : *Qui dixerunt: Cornelius centurio, vir juslus xstimans Deum, el testimonium habens ab universa gente Judæorum, responsum accepit ab angelo sancto, accersere te in domum suam, el audire verba abs te.* Quid sit verbum auditus, XIX, 122, 1 : *Ideo cl nos gratias agimus Deo sine intermissione. quoniam cum accepissetis a nobis verbum auditus Dei, accepistis illud non ul verbum hominum, sed (sicut est vere) Verbum Dei.* Verbum Domini inlelligitur mandatum, prohibitio, promissio, comminatio, *Psalm.* I, 194, 1 : *Quia rectum est verbum Domini, cl omnia opera ejus in fide.*

2® *Verbo Dei quo sensu prxctpiatur nihil addendum,* II, 404, 2 et seqq. : *Non addetis ad verbum quod vobis loquor, nec auferetis ex eo ; cusio dite mandata Domini Dei vestri quæ ego prxeipii vobis.* An hoc praecepto volentur traditiones, ul volunt hæretici, *ibid* Hæc lex cæremonialis est, undo Judæos spectat, non Christianos, 405, *I.* Is verbo Dei addit aliquid qui ei contrarium quid inducit, *ibid.* Item qui sua dicta pro Dei verbo venditat, 405. 2. Judæi multa Dei verbo addiderunt, *ibid.* Verbis dubiis scriptoris sacri non sunt alia vicina ad libitum substituenda, X, 332, 2 et seq. Verbo Dei scripto omnia non sunl statuta, XVIII, 397, 1, 2 : *Si quis videtur propheta esse aul spiritualis, cognoscat qux scribo vobis, quia Domini*

sunt mandata Verbum Dei non est plena credendorum forma, XIX, 166, I : *Itaque, fratres, state, et tenete traditiones quas didicistis, sive per sermonem, sive per epistolam nostram* (Vide Scr iptura sacra, Tr aditio).

3* *Verba Scripturæ sacræ quando sint proprie, quando figurate sint accipienda,* IX, 370, 2 et seq. *Vide* Scr iptur a sacr a).

4° Veròi *Dei qualitates et effectus.* Primo. *Verbi /ci dotes.* Verbum Dei est quasi lucerna, XIV, 183, 1 : *Scrutabor Jerusalem* in *lucernis.* Verbum increatum est lumen, creatum lucerna, V, 171, 1: *Quia mandatum lucerna est, el lex lux, et via vitæ increpatio discipline.* Verbum Dei incorruptibile, XX, 271, 1,2: *Renali non ex semine corruptibili, sed incorruptibili per verbum Dei, et permanentis in æternum.* Verba Scripturæ sacræ lapides quadri sunt, qui ubique stant, XII, 800, 2. Verbi Dei elseminis analogia, XV, 323, 1 etseq. Verbum Dei est triticum, hominis palea, deinde ignis et malleus conterens petras, XII, 186,1, 2 : *Qui habet sermonem meum, loquatur sermonem meum vere ; quid paleis ad trilicum ? dicit Dominus. Numquid non verba mea sunt quasi ignis, dicit Dominus, et quasi malleus conterens petram ?* Verba Jeremiæ efficacia erant ul ignis, 55,1 : *Hæc dicit Dominus Deus exercituum :..... Ecce ego do verba mea in ore tuo in ignem, et populum istum in ligna, et vorabit eos.*

Secundo. *Verbi Dei effectus.* Verbi Dei effectus, XVII, 106, 1. Verbo veritatis quomodo geniti dicamur a Deo, XX, 70, 1, 2 : *Voluntarie enim genuit nos verbo veritatis, ut simus initium aliquod creatura ejus.Nerbo* quo et quomodo vivant fideles. XV, 121, 2 et seq : *Non in solo pane vivil homo, sed in omni verbo quod procedit de ore Dei.* Verbum Dei auditum non vitam confert, ut volunt novantes,XVIII, 662, 1.2 : *Christus dilexit Ecclesiam, ct seipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret, mundans lavacro aquæ in verbo vitæ.* Verbum Dei alimentum spirituale, *Job,* 203, 1. Ejus prædicalio optime insitioni surculi in arborem assimilatur, XX, 81, 1 : *Propter quod abji-/entes omnem immunditiam, et abundantiam malitia, in mansuetudine suscipite insitum verbum quod potest salvare animas vestras.* Verbo Dei satiatur anima pii, V, 400, 2 : *Juslus comedit, el replet animam suam ; venter autem impiorum insaturabilis.* Verbum Dei triplex animam fœcundans comparatur nubi et nivi, XI, 654, 1. *Quonodo descendit imberci nix de calo, et illue ultra ion revertitur, sed inebriat terram, ct infundit* •xim, *et germinare eam facit, cl dat semen serenti, 'I panem comedenti : Sic erit verbum meum quod ¡gredietur de ore meo, non revertetur ad me vacuum, sed faciet quacumque volui, el prosperabitur in his ad quæ misi illud.* Verbum Dei non minus efficax quam reliquiæ sanctorum. XVIII, 46, 1 : *Non enim erubesco Evangelium, virtue enim Dei est in salutem omni credenti.* Quibus verbis Jsaiæ Judæi multi Christo accesserint relicto judaismo, XI, 630. 1. Verba Dei sagittæ dicuntur, *Psalm.* I, 292, 2 : *Sagitta tuæ acula, populi sub te cadent,* in *corda inimicorum regis.* Verbum Domini acre est in peccatores, molle ct clemens in justos, XIV, 451, 2 : *Onus verbi Domini in terra Hadrach, el Damasci requiei ejus.* Verbum Dei dulce est rationi, sed amarum sensualitati,XXI 219,1 : *Dixit mihi* (angelus) : *Accipe librum, et devora illum; et faciet amaricari ventrem tuum, sed* tn *ore luo erit dulce tanquam mei.* Verbuin Dei simile est speculo, XX, 82, 2: *Estote aulem factores verbi, et non auditores tantum. Quia si quis auditor est verbi, et non factor, hic comparabitur viro consideranti vullum nativitatis suæ. Consideravit enim se,et abiit, et slatim oblitus est qualis fuerit.* Ejus et speculi analogiæ varice, 85, 1 et seqq. Verbum Dei scutum contra tentaciones, *Job,* 144. 2. Est gladius in tentationibus, XVIII, 683, 1 : *Et galeam salutis assumile, et gladium spiritus, quod est verbum Dei.*

5* *Verba Christi.* Verba gratiae proferebat Christus, et quæ hæc dicantur, X-VI, 104, 1 : *Et omnes testimonium illi dabant, ct mirabantur in verbis gratiæ quæ procedebant de ore ejus,* Ea erant ignita, 279, 2 : *El dixerunt ad invicem : Nonne cor nostrum ardens erat in nobis, dum loqueretur in via, et aperiret nobis Scripturas ?* Sunt effectiva, XVI, 368, 1 : *Dicit ei Jesus: Vade: Filius tuus vivit; 374.* 2 : *Dicit ei Jesus : Surge, tolle grabatum tuum et ambula.* Verborum Christi vis, *Psalm.* 1,293, 1. Quomodo haberet verba vilæ ætcrnæ, XVI. 413, 2: *Respondit ergo ei Simon Petrus : Domine, ad quem ibimus ? Verba vitæ ætcrnæ habes.* Verba Chrisli vita sunt, XVIII, 362, 2. Septem verba Chrisli in cruce, XV, 631,1,2; XVI, 619, 2.

6* *Verbum Dei quanti faciendum sil,* XIV. 321,1. Verbum Dei non obiter sed assidue et studiose audiendum, XVII, 105, 1; XX, 84, 2. Verba Dei attente audienda el rememoranda sunl.IX, 470, 2 : *A udi me, fili, ct disce disciplinam sensus, et in verbis meis allende in cordo luo : cl dicam in aquitale disciplinam, ct scrutabor enarrare sapientiam : el in verbis meis attende in corde tuo.* Verbum Dei audire et legere utile est, XX, 81, 2. Quomodo id salvet animam, *ibid.* Verbum Dei cum fructu audiens, legem meditaos, suæ prædeslioationis tesseram habet, XV, 8, 2. Verbum Dei austeritate servandum, XV, 323, 1.

7° *Verbum Dei quo spiritu annuntiandum.* Job, 519, 2 el seq. Verbum Dei el ejus præcones opus habent testimonio hominum, XVIII, 526, 2 : *Ascendi autem* (Ilierosolymam) *secundum revelationem : et contuli cum illis Evangelium, quod prædico in Gentibus, seorsum aulem iis qui videbantur aliquid esse, ne forte in vacuum currerem, aut cucurrissem.* Verbum Dei est liberum.

non así alligatum, XIX, 285. 2 : *In quo* (Evangelio) *laboro usque ad vincula, quasi male operans : sed verbum bei non est alligatimi* (Vide Aposte- LOnUM PRÆOICATIO, CONCIONATO^, PBXDICATK) , Sehmo).

VERBA CONSECRATIONIS, Verba oinnia quæ in calicis consecratione proferuntur, legitimam habónt auctoritatem, XV, 558, 2. Verba consecrationis figunun non significant, XVUI, 341, L Sunt inlelhgenda, vere ut Sonant, non tropico, 359, I et seqq. *(Vide* Consecratio, EÚCiiamstia).

VERECUNDIA. I0 *Quid sil verecundia.* Verecundia non est virtus, sed naturalis passio. IX, 161, 1. Quando bona, quando mala. *ibid.* Verecundia metus est dedecoris et probri, XIX, 510, 1,2: *Ilaque regnum immobile suscipientes, habemus gratiam, per quam serviamus placenles Deo cum metu ct reverentia.* Verecundia mala qua* sil. IX, 555, 2 : *Est qui perdet animam suam pra confusione, et ab imprudenti persona perdet eam: persona autem acceptione perdet se.* Verecundia quæ prohibetur a Domino. *Psahn.I,* 286, I : *Tota die verecundia mea contra me est, ct confusio faciei cooperuit me. A voce exprobrantis el obloquentis, a facie inimici et persequentis.* Verecundia» elogium, IX. 161,2; X, 154, 1,2: *Ante grandinem prxibit coruscatio ; el ante verecundiam prxibit gratia, d pro reverentia accedes tibi bona gratia,* XVI, 122, 2. Comparatur tonitruo et grandini, *ibid,,* 1.

2° *Quibus præsèrlim competat verecundia el ejus effectus.* Decet maxime pueros et virgines, IX. 161, 2. Est prima dos juvenum, X, 152, 1: Audi *tacens, et pro reverentia accedet libi gratia bona.* Verecundia est purpura juniorum, XX 386, 2 : *Similiter, adolescentes, subditi estote Senioribus.* Ilæc eos valde commendai, et gratiam iis conciliat, X, 154, 1, 2. Verecundia avocat a vitiis, V, 392. 2. Verecundia proprium virginum el mulierum monile est, X, 12, 2: *Gratia super gratiam.mulier sancta el pudorata.* Est optima dos mulieris, IX, 240, 2 : *Noli discedere a muliere sensata el bona, quam sortitus es in Umore Domini; gratia enim verecundix illius super aurum.* Est verus mulieris ornatus, XX, 313. 2: *Quarum* (mulierum) *non sil extrinsecus capillatura, aul circumdatio auri, aut indumenti vestimentorum cultus . sed qui absconditus est cordis homo,* tn *incorruptibilitate quieti el modesti spiritus.*

3» *Quomodo monendi verecundi.* Verecundi aliter monendi quam impudentes, V, 533, 1, 2 : *Plus proficit correptio apud prudentem, quam centum plaga: apud stultum.* Verecundi verecundo sunt monendi. XII, 516, i *(Vide* Pudor).

VEREMCNDOS. Veremutidus XI, Legionis et Astunarum rex, qualem pœnilenliam egerit ob mal« habitum episcopum Ovetensem Gudesteum, ¡1.385,1.

VERITAS, VERUM. !• *Veritas quoluplici sensu in Scriptura accipiatur.* Veritas diversimode capi potest, XX, 633, 2 : *Senior Elette domina el natis ejus, quos ego diligo in ventale, el non ego solus, sed ct omnes qui cognoverunt venialem, propter veritatem qux permanet ¡n nobis et nobiscum erit in xternum.* Veritas, doctrina, sapienda, inlelligenlia, sensus, disciplina, in libris Salomonis, idem sunl, VI, 101, 2 : *Ingrediatur ad doctrinam cor tuum, et auris tua ad nerba scientia ;* 198, 2: *Veritatem eme, el noli vendere sapientiam, et doctrinam, et intelligerr liam.* Veritas passini fidelitatem in servandis pro missis significat, *Psalm.* II, 261, 1 : *Opera manuum ejus veritas et judicium. Fidelia omina maridan ejus, confirmata in sxculum sxculi, facia in certtate el aquilate.* Veritas quodlibet bonum sive officium virtutis, item justitiam significat, IX, 442,2 Ftrt *mendaces non erunt illius* (sapientiæ) *memores : et viri veraces invenientur in ca, ct successum habebunt usque ad inspectionem Dei,* 487, 2: *Panilenlibus autem dedit viam jústitte, et confirmavit deficientes sustinere, ct destinavit illis sortem veritatis:* XII. 74, 1 ; 634, 2; (Qui) *in prxceplis meis ambulaverit, el judicia mea custodient, ut faciat veritatem,* XIV, 133, 2. *Indicabo tibi, o homo, quid sit bonum et quid Dominus requirat a te : Utique facere judicium, et diligere misericordiam ct sollicitum ambulare cum Deo luo.* Veritas in Scriptura opus debitum significat, V, 427» i : *Errant qui operantur malum; misericordia et Veritas préparant bona;* 473, 1 * *Per misericordiam ct fidem* (hebraico *veritatem) purgantur peccala, per timorem autem Domini declinat omnis a malo.* Veritas sumitur pro pietate, XII. 242, 1 : *Ecce ego obducam eis cicatricem ct sanclitatein, cl curabo eos : el revelabo illis deprecationem pacis cl veritatis.* Veritas Ilebræis pro *solidilate* capitur, V, 328, 2 : *Impius facit opus instabile, seminanti autem justitiam merces fidelis* (hebraico *veritatis).* Verum pro *perfecto* capitur. IX, 103, 1 : *Protector esi* (Deus) *omnibus exquirentibus se in veniale;* XII, 31, I : *Plantati te vincam electam, omne semen verum ;* 825, 1 : *Islx auleminensurx altaris in cubito verissimo:* XX, 540, 2 : *Tenebrx transierunt ; et verum lumen jam lucet;* XXI, 70, 2 : *Hxc dicit Sanctus cl Verus.*

2* *Veritas summa et prima Deuscst,XX,V)S^,* 2 *Filioli mei, non diligamus verbo, neque lingua sed opere et veritale. In hoc cognoscimus quoniait ex veritate sumus, et in conspectu ejus suadebr mus corda nostra.* Ipso Deus veritas est, XV\ 610. I . *Despondit Jesus..... Ego in hoc nalui sum, et ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati : omnis qui est ex veritàte, audit vocem meam. Dicit ei Pilatus : Quid est veritas?* Verus est epithetum Dei, XX, 624, 2 : *Dedit nobis sensum, ul cognoscamus verum Deum, et simus* m *vero Fitto ejus. Sic est verus Deus et*

vita alerna.NenUw prima et increata Dei est ratio formalis credendi in fide» XIV, 226, 2. Veritas rerum est Deus et Christus, X, 27, 1. Verità* Dei quanta sil, *Psalm.* 1, <22, 2. Venias prima Christus est, Vi, 415, 1.

Quomodo Chrislus i ;» coritas, XVI, 540, 2 et seqq. : *Dicit ei Jesus : Ego sum via, ventas, et vita.* Veritatis filius quomodo sit Christus, XIV, 27, 2. Ventas quadruplex iuil in Christo, X\I, 303, 1, 2 : *Erat* (Chrislus) *lux vera quæ ilium inai omnem hominem venientem in hunc mundum.* Veritas ct gratia simul in Christo fuere, 310, I : *Vidimus gloriam ejus, gloriam quest Unigeniti a Paire, plenum graliæ el venialis;* 312, 1 ; *Lex per Moysen data «/, gratia cl veritas perJesum Christum facta est.*

Cur Spirilus «anctus dicatur Spirilus verilati% XVI, 548, i : *El ego rogabo Patrem, el alium Paracletum dabit vobis, ul maneat vobiscum \nzlernum, Spiritum ventatis, quem mundus non potest accipere, quia non videt eum, nec scit eum.*

3° *Ventatis definitio, natura, species, gradus.* Primo. *Veritatis etymon,* XVI, 303, i, 2 : Aliae ejus definitiones, 610, 2 el seq.

Secundo. *Veritatis descriptio el natura*, I, 595, 1 . *Provide autem de omni plebe* viros *potentes, in quibus sil veritas.* Veritas in indivisibili consistit, XVII, 387, 4 : *El dicit* (Paulus) ; *Ego sum vir Judæus, natus in Tarso Cilicix, nutritus autem in ista civitate, secus pedes Gamaliel eruditus juxta veritatem paterna legis;* XIX. 52. I : *Verumtamen ad quod pervenimus, ut idem sapiamus y et in eadem permaneamus regula.* A prima veritale Dei manat omnis veritas, IX, 51, 1 ; *Omnis sapientia a Domino Deo est, el cum illo fuit semper, et est ante ;cvum.* Veritas est sanctitas, 111,350, 1 : *Et dixit Saul ad Dominum Deum Israel: Domine Deus Israel, da indicium; quid est quod non responderis servo luo hodie ? Si in me, aut in Jonatha filio meo esi iniquitas hxc, da ostensionem ; aut si hæc iniquitas est in populo luo, da sanctitatem.* Veritas el fidelitas Ilebræis sunt sorores, XVIII, 678. 1 : *State succincti lumbos vestros in veritate.* Veritatis soror est chantas, XX, 161,2: *Nolite gloriari el mendaces esse adversus veritatem.* Veritas el misericordia quæ sint virtutes, V, 7i, 2: *Misericordia et veritas te non deserant.* Ventas est tempons filia, cur in putei fundo latere fingatur, I, 595. 1, 2. Veritas publica est et cuna, XI, 62, 2. Ventas quomodo opponatur vanitati, VII, 12, 1. Ventatisel vanitatis antitheses, XI, 357. 2 el seq. Veritas amara est, adulatio blanda, XI\ ,364, 2. Veritas sita est in cognitione veri Dei incarnationis Verbi et veræ beatitudini», X\ I, 609, 2.

Tertio. Feritas *quoluplex.* Veritas alia justitiæ, alia loquelae, IIÍ, 15, 1 : (Iut *responderunt ei* (Rahab) : /InOna *nostra sit pro vobis in mortem, si lamen non i vodideris nos. Cumque tradiderit no* bis Dominus Terram, faciemus in te misericordiam et veritatem.* Veritas est triplex, vitae, doctrinae, justitiæ; item cordis, oris el opens, V, 72, 2; XIII, 377, 4; XVI, 303, 2; 449, 2; XVIII, 381,2 el seq. : *Charitas..... non gaudet super iniquitate, congaudet autem veritati; 511,* 2 .Von *enim posumus aliquid adversus veritatem, sed pro ventate;* 634, 2: *Veritatem autem facientes in chantase, crescamus* in *dio per omnia, qui eit caput Christus;* XX, 226. 1 : *Fratres mei. si quis ex vobis erraverit a veritate, et converterit qu*s eum, scire debet quoniam qui converti fecerit peccatorem ab errore mæ suæ. salvabit animam ejus a morte, et operiet multitudinem peccatorum.* Veritas evangelica triplex est, XVI, 518, 4.Verius speculativa el practica qu© sil, X, 26, 2: *Volat dia ad sibi similia conveniunt : et ventas ad eos qui operantur illam, revertetur.*

Quarto. Feniani *gradus.* Veritatis tres suat gradus; *primus,* est intelligent el rejicere fal*as religiones ; secundus,* perspicere animo quod unus sit Deus summus; *lenius,* cognoscere ministrum ejus et nuntium, quem legavit in terram, XVI, blO. 2. Iterum ejusdem tres alii gradus ex S. Bernardo ; *primus,* quo Deum et Christum el nos ipsos agnoscimus ; *secundus,* quo proximorum culpas et miserias providemus, cisque compatimur; *tertius,* quo Deum contemplamur partim hic in ænigmate, partim in cœlo facie ad faciem. XX. 162, 1, 2.

4' *Veritatis dignitas et præstanlia,* IX, 230, 2. Quam præstans et pulchra sit, 1, 690, 4. Ventas omnem ascililiuin ornatum rejicit. V, 365, 1 *: Labium veritatis firmum erit in perpetuum : qui autem testis est repentinus, concinnat linguam mendacii.* Veritas non fugil lucem. XIX, 282. 2 : *audisti a me per mullos testes, hæc commenda fidelibus hominibus, qui idonei erunt et alios docere.* Veniatis lypus est sol. propter quinque rationes, V^, 37, 2. Verius aquila denotatur, XV, 512. I, 2. Veritas divina est. IX, 165, 2 : *Non con* (radicas verbo veritatis ullo modo, el de mendacio ineruditionis confundere.* Ventas divina seipsa nititur, XII, 637, 2 : *Et dixùlis : Non est æqua via Domini. Audite ergo, domus Israel : numquid via mea non est æqua, et non magis viæ veslræ pravæ sunl?* Veritas est invicta et adamantina, et instar silicis, cur, V. 364, 2 : *Labium ventatis firmum ent m perpetuum.* Ventas nec eloquentiam, nec potentiam timet. XVII, 404. 2. Ejus potentia, XX> 161, 2 el seqq. Veritas opprimi non potest, XVI, 303, 2. Illa, etsi ad tempus lateat, tandem caput effert, VI, 155, 1 : *Oculi Domini custodiunt scientiam; et supplantantur verba iniqui.* Oppressa magis erumpit. 462, 2 : *Dicunt ergo cæco iterum : Tu, quid dicis de illo qui aperuit oculos tuos? Ille autem dixit : Quia Propheta est.* Veritas est firma, stabilis, et stabiles habet pedes, V, 364, 2 ; X, 263, 1 : Ft> *sapiens plebem suam erudii, el fructus sensus illius fideles sunl ;* XIX,

301. I : *Quemadmodum Jannrs ct Mam res rcsliterunt Mosi, ita et hi resistunt veritati, homines corrupti mente, reprobi circa fidem.* Veritas una el eadem semper perseverai, V. 365, 1. Veritas etiam suis osoribus in honoro est, V, 10, 2.

5° *Veritatis fructus.* Venias est basis reipublicæ, VI, 403, t : *¡ltd qui judicat in veritate pauperes, thronus ejus in xternum firmabitur.* Conciliat principi subditorum amorem, 403, 2. Veritas suavissimus cibus anime, VI, 231, 2 : *Comede, fili mi, mei, quia bonum est, et favum dulcissimum gutturi luo : sic et doctrina sapicnlix animx lux, quam cum invent ris, habebis in novissimis spem, el spes tua non peribit.* Veritas et sapientia cibus anirnæ, *Psalm.* II, 466, L Est cingulum mentis, XX, 258, 2. Veritas ad sui studiosos revertitur, X, 26, 2; 27, 1 : *Volatilia ad sibi similia conveniunt : ct veritas ad eos qui operantur illam, revertetur.* Veritas nos liberavit, charitas nos servos fecit, *Psalm.* II, 169, 1 : *Jubilate Deo, omnis terra : servile Domino in Ixlitia.*

6° *Qux sint officia erga veritatem adimplenda.* Trimo. *Veritati nec addendum quid, nec detrahendum esl,* VI, 57, 2. Falso vel minimo corrumpitur, desinitquo esse veritas, X, 193, 1 : *Ab immundo quis mundabitur? el a mendace quid verum dicetur ? Nimium* altercando amittitur, XIX, 255, 1 : *Ex quibus* (verborum pugnis) *oriuntur contentiones, blasphemix, suspiciones malti, conflictationes hominum mente corruptorum , qui veritate privati sunt.* Veritali non contradicendum, IX, 165, 1, 2 : *Non contradicas verbo veritatis ullo modo.*

Secundo. *Veritas quanti facienda sit,* VI, 198, 2: *Veritatem eme el noli vendere sapientiam, el doctrinam, et intelligentiam.* Cur non possit et non debeat vendi, cl qui eam vendant, *ibid.*

Tertio. *Veritas omnibus nostris actionibus insit,* IV, 278, 1,2: *Justus es, Domine, el omnia judicia tua justa sunl, et omnes vix lux, misericordia, et veritas, et judicium.* Quadrupliciter veritale miles Christianus cingi debel, XVHI. 678, 1 : *Siale succincti lumbos vestros in verilate.* Quomodo coli possit, X, 143, 2 ; 144, 1. Quid sit *facere veritatem,* XVI, 346, 2 : *Qui autem facit verdatem, venii ad lucem, ul manifestentur opera ejus, quia in Deo sunt facta.* Ventas interpreti sectanda, non verborum elegantia, IX, 37, 2 ; 38, 1 (Vide Int er pr es).

Quarlo. *In verilate Domino servire quid sil,* IV, 310, 2 : *Servite Domino in veritate, el inquirite ut facialis qux placita sunl illi.* Quomodo Deus in verilate adorandus, XVI, 361, 2 et seqq. : Venii *hora, et nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu el veritate. Nam el Pater tales quxnt, qui adorent eum.* Quomodo in ventate apostoli sanctificat» sint, 598, 1,2: *Sanctifica eos in ventate, sermo tuus veritas esl.*

Quinto. *Veritas libere confitenda est el defendrnda,* IX, 160, 2 : *Pro anima tua ne confundaris dicere verum;* 163, 1, 2 . *Nu accipias faciem adversus faciem luam, nec adversus animam luam mendacium;* Job, 177, 2 ; 532, 2. Pro ea usquo ad mortem certandum, IX, 167, 2; 168, 2: *Pro justitia agonizare pro anima tua. el usque ad mortem certa pro justitia, el Deus expugnabit pro te inimicos tuos.* Veritatem tueri, decus est, XX, 161,2 et seq. : *Nolite gloriari cl mendaces esse adversus veritatem.* Veritas vita dignior cl potior, IX, 160, 2; *Job,* 309, 1 : *Quis est qui judicetur mecum? Veniat, quare tacens consumor?* 641, 1 : *Loquar, el respirabo paululum ; aperiam labia mea, et respondebo. Non accipiam personam viri, cl Deum homini non xquabo. Nescio enim quamdiu subsistam, etsi post modicum tollat me Factor meus.* Pro veritate ut mendacium evitet morions, martyr est. XX, 368, 2.

7° *Quosnam maxime deceat veritas in verbis ct agendi ratione.* Ea decet reges, V, 529, i : *Non decent stultum verba composita, nec principem labium mentions.* Hi debent eam tueri, V, 529, 1 ; VI, 403, 1. Hæc cos contra subditorum querelas custodit, VI, 84, 2 et seq. : *Misericordia el veritas custodiunt regem, et roboratur clementia thronus ejus.* Ipsis etiam placet, 152, 1 *(Vide* Princeps, Rex).

Veritas est una do præcipuis sacerdotum dolibus, XIV, 571, 2 : *Lex veritatis fuit in ore ejus* (Levi), *et iniquitas non est inventa in labiis ejus* *Vide* Sacerdos).

8* *Qua via el quibus mediis ad veritatem perveniatur,* XVI, 578; 2 : *Cum autem venerit ille Spiritus veritatis, docebit vos omnem veritatem, non enim loquelur a semclipso, sed qux audiet loquatur, et quæ ventura sunt, annuntiabit vobis.* Veritatis nolilia magis per auditum, quam per visum acquiritur, I, 280, 1. Veritas quomodo investiganda, *Job,* 177, 1 ; 532, 2. Veritatem oblatam repudiantes, pœna infidelitatis ct errorum puniuntur, XIX, 159,1 : *Eoquod charilatem veritatis non receperunt, ut salvi fierent, ideo mittet illis Deus operationem erroris, ut credant mendacio, ul judicentur omnes qui non crediderunt veritati, sed consenserunt iniquitati.*

9° *Quæ fuerit sors veritatis in terra.* Veritatem Gentiles incarcerarunt, XVIII, 49. 2 : *Jlevelalui enim ira Dei de cœlo super omnem impietatem ri injustitiam hominum eorum, qui veritatem Dei in injustitia detinent.* Est omnibus exosa, VI,384,1,2. Veritas tempore Anticbnsti non audietur, VII, 389, 2.

VERMIS. !• Vermes ex putredine cl humano cadavere progignuntur (juxta opinionem Cornelii tempore vigeniem), V,282.1 ; IX ,311,1. Vermis nasci* lur in et ex ligno,\ 1,283,1.Maxime in tenerioribus lignis, *ibid.,* 2. Vermes qui loliis vescuntur, nendo fila conficiunt, V, 420, i. Vermes oculis carent, IX, 234, 2.

V Vermes Jobi cognatio, *Job,* 381, t ; 593, 2. Vermis qui hederam Jonæ erosit fuil extraordinarius aliquis nostris mordacior, XIV, 59, 2.Vermes minatur Deus Balsasari, 230, 1. Vermibus consumptorum exempla, XVI!, 271, 2. Vermibus omnes aequo comeduntur, *Job,* 456, 2. Vermes hominem depascuntur in sepulcro, qui consumpto humore emoriuntur. XI, 767» 1.

3* Vermis conscienliæ damnatorum, III, 176, 2. An veri sint futuri in inferno vermes, ostenditur foro, IV, 355, 2 ; IX, 238, 2 el seqq. ; 211, 2. Vermes infernales terribiles sunl. XV, 700, 2. Vermis conscienliæ in damnatis non moritur, V, 438,1. Vermis in inferno eril perpetuus. XI, 767, 1.

4* Vermis symbolum esl tristitiae, VI, 283, 1. Vermis Jacob cur dicantur Judæi afflicti ab Assyriis el Christiani. XI, 513, 1, 2.

VERONICA (S.). S. Veronica quæ el qualis fuerit. XVII, 414,2 elseq. Non fuil mulier hæmorrhoissa. XV, 684, 3. S. Veronica sudarium Christo exhibet ul faciem sudore el sanguine madenlem abstergeret, quod ab eo recepit cum impressa ejusdem effigie, XV. 614. 2. Mortua esl in Gallia, *ibid.*

VERRICULUM. Verriculum relis genus unde vocetur: idem esl cum sagena, XIV. 219.1.

VERSIO BIBLIORUM. !• Versio Bibliorum Septuaginta interpretum in græcum sermonem quando adornata sil, XIV, 446. 2. Versione Septuaginla in Bibliis usa esl Ecclesia usque ad tempora S. Ilie* ronymi, XIII, 3, 2 *(Vide* Septuaginta).

3* Vcrsionis Vulgate auclor S. Hieronymus» XVIII. 23. i. Volgala admodum antiqua esl, X, 308, 2 (Vide Vulgata). Versio *Ecclsiaslici* Latina immediate videlur ex hebræo traducta, IX,256. i, *(Vide* Ecclesiasticus).

3f Versio synaca cujus sil auctoritatis, XVIII, 20, 1. Vorsio Arabicorum Bibliorum duplex est, XIII, 222, 2.

4° Versionum antiquarum varietas servit ad S. Scripluræ claritatem el copiain, XIII, 222, 2.

5° Versiones cl explicationes plures ejusdem loci Scripluræ esse possunt, XI, 520, 1. 2. Versio duplex ahcujus loci est in nonnullis ab Ecclesia probata. XIX, 499. 1. Versiones variae loci cujusdam obscuri ex *Nehemix* cap. V. vers. 18, IV. 242, 2. Versiones originales orientalis linguæ clare Petrum el petram idem esse innuunt, XV, 367. 2.

VERSIPELLIS. Versipellis quis appelletur, V, 423, 1. Versipelles quando el quatenus colendi, IX, 171, 1.

VERSUS. Versus *Proverbiorum* carentes noxa numeri, in hebræo non exislunt, V.7.1» 2. Versus unus græcus in *Ecclesiastico* sæpe duobus lalinis redditur, IX, 41, 2. Versus lotus anagrammalicus, XII, <97, 2.

VERSUTIA, VERSUTUS. Versutus quis proprie dicatur, unde vox formetur, V. 423, i. Subinde dem esl quod cautus, prudens, V, 368, i. Ver-•:rJa etiam denotatur per malitiam, XX, 78, 1;

U.

274, 2. Versutae etiam vocantur parabolae et aenigmata, X, 300, 2.

VERTEX. Verticis nomine appellari possuo reges et regum palatia, item imperium et potentia XIII, 536, i, 2.

VERTIGINOSUS. Vertiginosis omnia gyrari videntur, VI, 187, 1.

VESICA. Vesica in metu solvitur, XII, 554, i; 653, 2.

VESPASIANUS. Vespasianus per fauces Libara exercitum m Judæam deduxit, XI, 466, 2. A Deo protectus, tela Judæorum evasit, IX. 299, 2 Redeunti e Judæa aquilæ pugnantes symbolum victoriae fuere, XII, 627, 2.

Vespasianus unde omen imperii acceperit, IX, 635. I. Quomodo ad imperium pervenerit, XV, 505, 2 ; XVII, 8. 2, Vespasiani imperatoris votum. Vili, 411, 2. Recens auctus imperio, Ægyplum lustrans quid Ægypliis dixerit, XII, 716. t. Ejus vigilantia et sedulitas, XXL 65, 1. Calumniatores quomodo represserit, II, 121, 1. Fuil m inimicum beneficus, IX, 368, 2. Labore assiduo valeludinem tutatus esl. XII. 579, 1. Suos officiales habuisse ul spongias dicitur, quoniam rapacissimum quemque promovere solebat, ut eos expilatores provinciarum condemnaret. II, 65» 1 ; VI, 161, 1, 2; 365. 2. Ejus mors, XVII. 9, 2. A quibusdam ut Messias habitus est, XV, 509, 1 ; XVII, 8, 2. An fecerit miracula. 999, 2.

VESPER, VESPERA <• Vespera sabbati quæ lucescit in prima sabbati, quomodo intelligatur, XV, 643. 1 et seqq. Vesperam Hebræi vocant noctem, 644, 4.

2* Vespere cur agnus paschalis ederetur, I, 578, 2. Vespera decima quarta Paschae proprie fes* turn non fuit, XVHI, 289. 1.

3e Vesperi quomodo futura sil lux, allegorica» symbolice et anagogice, XIV, 533. 1. 2.

VESPERTILIO. Vespertilio videtur talpa alatus» XX. 419, 2 el seq. Vespertiliones dicuntur idola, XI, 130, 1. El lucifugi et amphibii, *ibid.* Illorum natura his adaptatur, *ibid.* el 2.

VESPERTINUS. ^Vespertini lupi quidicanturab Habacuc. XIV, 208, 2. Num vespertinus eorum epilhelum esl, 209, 2. Vespertinum el matutinum tempus optime ordinanda, HI. 357. i.

VESTALIS. Vestalis ignis custodiam ab igne templi Judaici mutuata est delusa antiquitas, XIL 790, 2. Vestalium virginum quod esset officium, XIV, 274, 1. Vestalis ignis vitam divinam præ se ferebat, VI, 70, 2. Vestales fornicantes viv® terræ infodiebantur, II, 135, 2; XIX» 119, 2.

VESTIBULUM. !• Unde dicatur el formetur vox *vestibulum,* XIII. 500, 1. Vestibulum vocatur pars illa ante domum quæ pervia relinquitur. XII, 785, 2. Idem est quod propylæum,, iôid. In vestibulo olim, imo in porta, faciebant veteres cubicula pro janitoribus et famulis, *ibid.*

!• Vestibulum cur templo Salomonis aduHum.

M

XHI, S00, I, E¡aj altitudo, *ibid.* Quomodo id fuerit octo cubilis longum, XII, 786, 1. Vestibulum eral templo connexum, XIII, 600, i. Frontes vestibuli quænam sint. XII, 786, i. Ipsum describitur, 791, i.

3* Templi wtlbnlum erat cœli symbolum, XII, 785, 2. Vestibulum interius mystico est ælernæ Vitæ latitudo. 794, 2.

VESTIGIUM. <• Vestigium tria significat, IX, 664, 2 Vestigia genuum Christi sunl impressa petrae in qua oravit in horto, XV, 570. I. Item juxta torrentem Cedron in imo vallis Josaphal, *ibid.* Vestigia Christi in monto Oliveti adhuc extant, XVII. 63, L

2® Vestigia Dei sequenda, *Job,* 489, 4. Job Dei vestigia secutus est, *ibid.* Vestigiis Dei firmiter inhærendum, *ibid.* Vestigia Dei nos beabunt, si ea sequamur, *ibid.,* 2. Ad Christi vestigia facile sequenda debet inferior pars superiori esse subdita, 490, i.

VESTIMENTUM, VESTIS, VESTITUS. <«VeiMf *ad quid inserviat, el vari» vestium species de quibus in Scriptura agitur.* Vestis cui usui inserviat, el quare *sI invenía, X, 80, 1 ; 317, 4, Quæ vestes duplices dicantur et quid allegorico denotent, VI, 508, 1,2 et seq. Vestis stragulata quæ dicatur, 611, t. Vestes mutaloriæ sunl festivæ, I, 378, 2. Vestes discolores aunt acu pictæ el variegato) opero phrygio, XII, 608, 2. Vestem peregrinam quam vocoi Propheta, XIV, 276, 2.

!• *Priscorum et Judxorum quinam erant circa vestimenta usus.* Primo. Vestis priscorum cur alba, VII, 315, 2. Veslis regum olim erat candida, 316, i. Vestem albam olim gestabant nobiles et magistratum ambientes, XVII, 61, 2. Veslis candida erat honoratorum el principum, XX, <00, 2 et seqq.

Secundo. Vestes Judæorum quales essent, XV, 685, 2. Hebræorum restes erant longiores, ideo aliquid facturi sa præcingebanl, XVI, 173, 2. Vestes undique consulas an habueriut Judæi, II, 86, 4. Veslis ex lana et lino fuit Judæis velila, el quare, H, 123. 2. Hujus prohibitionis tropologica causa, ibid. Veste virili uti feminam, cI feminea virum, olim Judæis inhibitum, II, 477, 2. Hujus rei tropologica causa, *ibid.,* 2. Cur id etiam Christianos dedeceat, *ibid.* Vestes scindebant Judæi in blasphemia, aut simili atroci scelero, aul in gravi luctu, imo omnes Orientales in luctu, II, 56, 2 ; XIII. 496, 1 ; XV, 585, 2 ; XVII, 292, 1 ; *Job,* 41,2. VesUh humano sanguine cruentat® non lavantur, sed comburuntur, XI, 231, 4. Veslis rei sacræ contactu sanctifioala au omne quod tangebat sanctificaret XIV, 344. 2.

Tertio. Venus pontifici® quo ritu et ordine induerentur a sacerdote, X, 459, i. Earum dignitas, 460, i, 2. Vestes pontificia» cur dicantur virtutis el roboris, el potestatis et opulenliæ, 457, 4 (Kíd¿ Ponimi, HtaajiusX

Quarto. Christus tres tantum vestes habuit, scilicei subuculam, tunicam el pallium extimum, XV, 262, 1 ; 623, i. Ejus vestes in transfiguratione fuere albæ et fulgidae, 384, 2 et seq. Quas vestes posuerit Christus pedes suorum abluturus, XVI, 523,1. Cur veste alba Herodes Christum induerit. XV, 602, 4. Vestes gestavit Christus in resurrectione, XVII, 61, 1. In quali ascenderit, *ibid.*

Quinio. Vestis candida olim dabatur recens baptizatis, XVIII, <07 2 el seq. Cur, XXI, 69, 2. Quid per eam denotetur, XVIII. 288, 4. Cur talis detur in mullis monasteriis monachis dum primum vestiuntur, XXI, 69, 2.

3® *Vestium luxus vitandus et in eis modestia et parcitas seclandx.* Vestium luxus reprehenditur, II, 88, 2. Ex SS. Patribus taxatur, XI. 142. 1, 2. Vestes subtiliores æquo a Patribus carpuntur. VI, 514, 2. Quatenus vestes subtiles et preliosæ peccatum includant, XVI, 220, I : *Homo quidam erat dives, qui induebatur purpura et bysso, el epulabatur quotidie splendide.* Vestium luxum el novitatem Deus odit el punit, XIV, 277, 4 : *In die hostia Domini visitabo super principes, el super filios regis, et super omnes qui induti sunl veste peregrina.* Vosles superfluae in mulieribus suggillanlur, XX, 313, 1 : *Quarum* (mulierum) *non sit extrinsecus capillatura, aut circumdatio auri, aul indumenti vestimentorum cultus.* Ob vestitum non superbiendum, IX, 236, 1 ; 337, 1 : *In vestitu ne glorieris unquam, nec in die honoris lui ectollaris.* Vestium vanitas el inanitas. XV, 201, 1 : *El de vestimento quid solliciti estis I Considerate lilia agri, quomodo crescunt : non laborant, neque nenl. Dico autem vobis : Quoniam neo Salomon in omni gloria sua coopertus esi sicut unum ex istis;* XX, 101. 4; 2: Si *introierit in conventum vestrum vir aureum annutum habens in veste candida; introierit autem el pauper in sordido habitu, el intendatis in eum qui indutus esi veste preclara, et dixeritis ei : Tu, sede hio bene ; pauperi autem dicatis : Tu, sta illic, aul : Sede sub scabello pedum meorum ; nonne judicatis apud vosmelipsos, el facti estis judices cogitationum iniquarum* ? Kx veste splendida nemo æslimandus, <02, i. Vestium asperitas commendatur, XV, 284, < : *Sed quid existis videre ? Hominem mollibus vestitum? Ecce qui mollibus vestiuntur, in domibus regum sunt.* Vestitus est index animi, IX, 512, 1 : *Amictus corporis, et risus dentium, el ingressus hominis enuntiant de illo.* Vestem unam auferenti quomodo danda sit allora, XV, <73, < : *Ei qui vult tecum in judicio contendere, el tunicam luam tollere, dimille ei el pallium.*

4' *Vestes symbolice aeccplx, el earum mystica seu tropologica significatio.* Primo. *Vestimenta Dei qualia.* Job, 753, <. Veslis Dei Patris cur dicatur candida, XIII, 92, 4. Veslis Dei est ultio, XI, 696, <.

Secundo. *Vestes albx sunl angelorum,* XVuf

6!, 2. Quid vestis candida angoli in sepulcro Domini apparentis significet, XV, 602, I.

Tertio. *Vestimenta Ecclesia quanam*, Vili, <71, 4. Vestís symbolum est Ecclesiæ, XVII!, 518, 1;

Quarto. *Vestes animx qux sint,* VI, <97, 1. Vestes nostre spirituales quæ, II, 88, 2. Vestis exterior animæ est modestia, interior justitia, discolor variegatura omnium virtutum, XII, 608, 2, Vestium mutatio est siguum renovationis animi, 5,8183.

Quinto. *Vestes candida quid notent,* VIF, 316,1,2. Vestis candida tropologico quid sil, VII, 3i6, 2. Quid allegorico, 317, 1. Veslis alba quid signiücet mystice, *ibid.* Vestes albæ sunt aliquando symbolum balneorum et compotationum, XIII, 598. 2. Vestis candida est index læliliæ, XX, <01, 2. Veslis nuptialis charitatem et vitæ sanctitatem denotat, XV, 473. 2.

Sexto. *Quorumdam vestium symbolica significatio.* Veslis polymita Josephi quid symbolice significet, I, 338, 2. Vestium lolio in ritu mundationis lepre quid significet, II, 93, 1. Vestes sordida» Jesu pontificis quid ad litteram, ct symbolice et allegorico denotent, XIV, 38i, 2. Vestes mutatori©, quas is induit, sacræ fuero, 385, 2. Veslis martyrum quomodo aspersa sanguine, XXI, 339, 2. Vestes ovinæ quas induunt lupi Ecclesiam vastantes. XV, 211, 2.

VESUVIUS. Vesuvius est oris meretricii symbolum, VI, <56, 2 *(Vide* Meretrix).

VETATIO. Velatio acuit rei vetitæ desiderium, V, 263. 1.2

VETERANUS. Veterani in religione magis sint humiles, IX, <27, <, 2.

VETERNUS. Veternus peccati undo sequatur, quamque sit gravis, VI, 214, <, 2. Veternus gravissimus Judæorum, XVIII, <89, 2,

VETULA. Vetulæ pacem colant, castitatem foveant, XIX, 329, 2(Eide Anus, Mulier).

VETUS. <• Veteres olim existimabant numina adversus hostes arma tulisse, IV, 426, <.2.

2' Votus homo quid sit, XVIII, 109, 2 ; 639, 2; 640, I ; XIX, <04, 2. Is dupliciter est cum Christo crucifixus, 109.2. El dupliciter corrumpitur, 639,2. A veteri homine exeat homo, et novum induat, VII, 509, 1 *(Vide* Hominis regeneratio).

VEXARE, VEXATIO. Vexantes justos male pereunt, X, 43, 2. Vexatio utilis, *Job,* 487, 2 (hdc Adversitas, Afflictio).

VEXILLARE. Vexillaro charitatem quid significet, VH. 559. 1.

VEXILLIFER. Vexilliferi in bello olim vocabantur Draconarii, IV, 392, 1.

VEXILLUM. 1® Vexilla ot arma ducum benedici solita», cur, IV, 565,1, 2.

2A Duo vexilla militaria, Christi et Luciferi, VII, 660. I, 2.

VIA. I. Via pro itinbrb in sensu litterali.— <• Via agri fullonis Hierosolymis quæ, XI. <87, 2. *Via maris* cur dicatur Zabulon et Nephthali, 226.2. Proprie quæ sit. 227, L Via Samarilarum in /Egyptum publica et communis olim erat, XIII 571.2. Via Bersabee mullis aris et sacellis idolorum repleta erat, 630, 2. Via Samariæ Romæ unde dicta, XV, <53, 1, 2.

2* Viarum præses est S. Raphael arcbangelus, IV, 288, I.Viam ingressuri se S. Rapbacli archangelo et S. Josepho commendent, IX, 273, <- Viam incœpturi olim Herculi sacrificabant, 346, 2. Viarum presides qui essent priscis, VI, 77, 2.

3* Via lactea in cœlo undo formetur, XII, 575, t.

4* Viæ quomodo dicantur *videre, florere, lugere, mortua.* XIH, 630, 2. Viæ Sion quomodo lugeant, XII. 355. I.

5* Viæ in quas apostoli ingressi sunt, quid designent. XV, 475, 1, 2. Via aquilæ in cœlo, colubri in petra, navis in mari, Christo adaptantur, VI, 45-', 2; 453, !. Via in quam cadit projectum semen, quid sil, et quorum corda represente!, XV, 319, 2; 324, 1,2.

IL Via in sensu metaphorico pro vitæ instituto, agendi modo, etc. 1® *Varia vocis* via *in sensu metaphonco acceptiones.* Via vocatur vitæ institutum, actiones, mores,XI,693,2 : *Pedes eorum ad malum currunt..... vastitas el contritio in viis eorum. Viam pacis nescierunt, et non est judicium in gressibus eorum: semita eorum incurvata sunt eis; omnis qui calcat in eis, ignorat pacem;* XX, 670, 1 : Far *illis, quia tn via Cain abierunt!* Item actum, modum vivendi, vitæ tenorem significat, XIII, 340, 1 : *Visitabo super eum vias ejus, et cogitationes ejus reddam ei.* Viæ vocantur opera, eorumquo successus el fructus, XIV, 322, 2 : *Ponite corda vestra super vias vestras.* Via in Scriptura, rem, negotium, jus et causam sæpe significat* 531, 1 : *Qui conterunt super pulverem terra capita pauperum, el viam humilium declinant.* Via resurrectionem, via bealitudinem quandoque significat. *Psalm.* 1,79,2 : *Nolas mihi fecisti vxas vitx. adimplebis me lalitia cum vultu tuo : deleclalwnes m dextera tua usque in finem.* Via viri in adulescentula quid sit, el quomodo inlelligenda, VI 452, 1, 2 ; XI, 193, 2. Quæ sil via spinlus de qua loquitur *Ecclesiastes,* VII, 376, 2 : *Quomodo ignoras qux sit via spiritus, el qua ratione compingantur ossa* in *ventre pragnantis: sic nescis opera Dei, qui fabricator est omnium.*

2* *Qux sint ui« Dei.* Viæ Dei sunt Dei ordinationes, consilia, decreta, etc., IV, 278, < : *Justus es, Domine, el omnia judicia tua justa sunl, el omnes via lux, misericordia, el ventas, el judicium.* Viæ Dei vari® significationes , *Psalm.* I, 141,1: *Diriget mansuetos in judicio, docebit mites vias suas, universa via Domini misericordia et veritas.* Via duplex qua Deus ad nos descendit) *Psalm.* 11, 410, 1 : *El carileid in* vim *Domini quo*

niam magna est gloria Domini. Vîæ Dei justis 4denlur æquæ. impiis iniquæ, X, 314. 2 et seq. : *Quomodo convertii aguas in siccitatem, et siccata est terra : et viz illius illorum direct* sunt: sic peccatoribus offensiones in ira ejus.* Item illis di-Tectæ. his tortæ sunt tripliciter, X, 315, i.

3e *Via virtutis, salutis, sapienti*, doctrinx, istorum, vit*,* etc. Primo. Fta *virtutis et vitii vuomodo differant;* V, 417, 1 : *Est via qux videtur homini justa: novissima autem ejus deducunt ad mortem.* Via virtutis et vitii per *Ypsilon* representatur, IX, 567, 2 : *Via peccantium complanala lapidibus, ct in fine illorum inferi, el tenebri, et pœn*.* Via ad perditionem et ad salutem est in bac vita, XV, 210, 1 : *Intrate per angustam portam: quia lata porla et spatiosa via est qu* dueit ad perditionem, et multi sunl qui intrant per earn.* Via vitæ est custodia legis, el subdere se cruci a Deo immissæ, via mortis est peccatum, ot cruci Deo immissæ obluctari, XII, 167 2 : *Hic dicit Dominus : Ecce ego do coram vobis viam viti, el viam mortis.* Via triplex, terrena, media, coelestis, V. 117, 2: *Justorum autem semita quasi lux splendens, procedit, el crescit usque ad perfectam diem.* Viae tres ad cœlum, et 1res ad mortem ducunt, 111, 2.

Secundo. Fin *ad vitam sunl virtutes,* XII, 355,2. Via virtutis omnes sancti in cœlum iverunt, VI, 454, 2 et seq Via doctnnæ est via justitiae, hac itur ad virtutem, 112, 2: *Vir qui erraverit a via doctrine,* in *calugiganlum commorabitur.* Via excellentior ad Deum estcharitas, XVIII, 377, 2 : *Æmulamini autem charismata meliora. Et adhuc excellentiorem viam vobis demonstro* (scilicet charitatis). Vi® sapienti® viæ pulchrae, V, 90, i, 2 : Fi.r (sapienti®) *vix pulchrx, el omnes semiti illius pacifiez.* Viæ bonorum quæ dicantur, IX, 346, 2 : *Sapientia, el disciplina , el scientia legis apud Deum. Dilectio et vix bonorum apud ipsum.* Viæ justorum jucundæ, *Job,* 504,1.

Terlio. Via vitæ est supernatural^, V, 469, i : Via *vitx super eruditum, ut declinet de inferno novissimo.* Via recta et vera est Christus, XVI, 540, 2 et seq. : *Et quo vado, scitis, et viam scitis. I) iil ei Thomas : Domine, nescimus quo vadis, el quomodo possumus viam scire? Dicit ei Jesus: Ego sum via, et veritas, et vita.* Viam in cœlum iohis Christus stravit, XIX, 458, 2 : *Habentes itaque. fratres, fiduciam in introitu sanctorum in sanguine Christi, quam initiavit nobis viam noqam, et viventem per velamen, id est, carnem suam..... : acr'damus cum vero corde in plenitudine fidei.*

Quarto. *Via virtutis et salutis recta et arda.* Via justorum est recta, occulta et arcta, cur dicatur semita, el hebraica *scala, N.* 502, 1 : *Semita justorum declinai mala : custos animi sux servat viam suam.* Via justi recta, *Job,* 504, 1. Via virtuti» et salulu est alla, elevala, ardua, difficilis^ V, 468, 1; X, 559, 2 otscq. Via salutis initio arcta est, postea fit lata el plana, V, 112, 1 : Viam *sapienti* monstrabo libi, ducam te per semitas iquitalis.* Via in cœlum obstructa ol perfringenda, XIV, 88, 1 : *Ascendet enim pandens iter ante eos, transibunt portam, et ingredientur per eam.* Via sæculi cur suavis, virtutis difficilis nobis videatur, X, 561, 2 : *Consiliatus sum enim ut facerem illam : zelatus sum bonum, et non confundar. Colluctata est anima mea in illa, et in faciendo eam confirmatus sum (Vide* Justi, Sancti).

4« Via *impiorum, viliorum, siculi qualis.* Via impiorum plena est spinis avarili®, gladiis detractionis laqueis adulationis, el lapidibus contentio nis, V, 465, 1 : *Iter pigrorum quasi sepes spina* rum, via justorum absque offendiculo.* Via viliorum osi frigida, id est laboriosa, ardua, periculosa, plena curis el doloribus, VI, 140, 1 : *Arma el gladii in via perversi; custos autem animi su* longe recedit ab eis.* Via impiorum est perversa el aliena, VI, 102, 2 : *Perversa via viri aliena est : qui autem mundus est, rectum opus ejus.* Est aliena a recto, *ibid.* Eia dignitate hominis, *ibid.* Et a Deo, *ibid.* Non est recta, sed peccatum, 98, 1. Recte tendit ad inforos, V, 463, i; VI, 103, 2. Ea declinanda est, V, 113, 1 : *Ne delecteris in semitis impiorum, nec tibi placeat malorum via.* Viæ sæculi quales, *Job,* 472, 2 : *Numquid semitam Siculorum custodire cupis, quam calcaverunt viri iniqui* (Vide Impii) ?

5e *Vi* hominis a Deo diriguntur, el rogandus est ul veram viam nobis pandat.* Viæ hominis a Deo diriguntur, stabiliuntur ol perficiuntur, VI, 75, 2 el seq.: *A Domino diriguntur gressus viri : quis autem hominum inlelligerepotest viam suam?* Via qua nos vocat Deus, eundum, 307, 1, 2. Vi® particulares quibus quis in cœlum pertingat, sunt ci sæpe incognitæ, XVIII, 142, 2. Viis duabus nemo pergere potest, IX, 104, 1, 2: *V* duplici corde, el labiis scelestis, et manibus malefacientibus, et peccatori terram ingredienti duabus viis.* Via trita el communi semper incedendum Religioso, V, 156. 2. Item recta, 158, 2.

Y1AGUS. Viacus erat nomen Mercurii , VI, 306, 1.

VIATOR. I0 *Viator in sensu litterali sumptus.* Viatores statuæ Mercurii in triviis stanti lapiden addebant, VI, 306, 1, 2. Viatorum præses et dux estS. Raphael, IV, 288, 1. Viatoribus insidiantur meretrices, V, 264, 2. Viatorum joci benigne sunc accipiendi, X, 365.1. Viatores iter agentes lumbos præcingebanl, XVI, 174, 1. Viator Christianus fame pressus an idolothyta odore possit nomino conscio, XVIII, 348, 1.

!•. *Viator in sensu symbolico sumptus.* Viatori et colono Christus et Christiani comparantur, XII, 121, 2; 122, 1. Viator in quo imitandus ad perfectionem lendenli, IX, 327, 1, 2.

3* *Viator per oppositionem ad comprehcnsorem*

acceptus. Viator fuit Chrìslus in hac vita usque ad resurrectionem, XVII, 99, 2. Viatores soli spem beaiiiudinis habere possunt, VI 238, I. Viatons, id est hominis mortalis perfectio in quo consistat, **1,135,2.**

VICARIUS. Anlichristus non significat vicarium Christi, sed oppositum Christo, XIX, 150, 2.

VICESIMUS QUINTUS. Vicesimus quintus annus ætatis est finis tutelae, XVIII, 549, 1.

VICINIA Vicinia quæ placeat Deo, XII, 824, 2.

VICINITAS. Vicinitas pro quadam affinitate censetur, VI, 341, t. Vicinitas impii cavenda, 140, 2.

VICINUS. A vicino benevolo plus opis sæpe venit quam a fratre longe dissilo, VI, 340, 2 : *Metior est vicinus juxta, quam frater procul.* Cum vicino potius amicitia et benevolentia ineunda quam cum remoto, is non est offendendus, *ibid.* Vicini sunt subinde ad mensam invitandi, *ibid,* et seq. Cum iis arctior nobis familiaritas est quam cum consanguineis, 341, 1. Vicinos malos muli® gentes ferre non valentes, alio commigrarunt, *ibid.* Vicinos bonos habere satagat villicus, 341, 2.

VICISSITUDO. Vicissitudo rerum humanarum, XII, 322, 2 *(Vide* Mundana, temporalia). Vicissitudo gaudii ct doloris in rebus mundanis, V, 418, 1; 419, 1. Vicissitudo rerum humanarum el regnorum, XXI, 309, 2. Vicissitudines nullæ fiunt in Ecclesia sine Dei et angelorum providentia, XII, 579, **2.**

VICTIMA. 1" *Qux conditiones in victimis requirebantur juxta legem mosaicam, et quomodo offerebantur.* Victima unde dicta, XVIII. 201, 1. Quas habere deberet conditiones, 202, 1. Victima Gentilium priscorum erat far, non caro, XIV, 563, 2. Victima debebat esse sino macula, II, 6, 2. Victima mascula debebat esse holocaustum, non vero sacrificium pacificum, 11, 8, 1. Victima ex rapina pauperum quinque crimina habet, X, 207,2 et seq. Victimæ olim coronabantur, cur, XII, 673, 4; XVII, 291, 2. Et ex qua herba, XVII, 291, 2. Victima cordo carens mortem portendero videbatur, V, 123, 2.

In omnibus victimis animalium addenda erant, simila, oleum, sal ot thus quasi libamina et condimenta sacrificii, XII, 846. 2. Suum libamen habebant, ex oleo et vino, XIX, 37, 2. Victimis sacerdotes manus imponebant, et quibus do causis, II, 7, 1 ; XIX. 233, 2. Cur victimis pro peccalo thus non imponorelur, X, 219, 1. Viclimæ utpolo sanclæ a solis Lovilis coquebantur, etiam in alno laicorum, XII, 848, 1. Ips® jugulabantur expansæ Der modum crucis, el quare, II, 8, 1. Victim® orius olim elevabantur, deinde cremabantur, id adaptatur Christo in crucem elevato, XV, 618,1,2. In victimis cæsis miraculo exhalabat omnis sanguis el nidor viclimarum, 11, 8, 2. Victimarum partes quibus cederent, XIX, 518, 2. Viclimæ pacific® pars potissima offerenti codebat, V, 250, 2. Ex victima immolata apud Judæos etiam laid manducabant, XVII. 235, I.

2* *A d quid victim* offerrentur el earum efficacia.* Victimarum sanguine fcedera sanciebantur, XVIII, 366, 1. Elis sanguis in foedere dividebatur, *ibid* An victimis peccata dimitterentur, XIX, 446, 2. In se non placebant Deo, nec eum placabant. XII, 69, 2; 453, 1. Cur in Scripturis vocentur panis , cibusDci, XIII, 400.2.Victimæ piaculares mentem* culpa expiare non possunt, XIV, 346, 2. Vietimi in Scriptura misericordiae postponitur. VI, 96, . (hde Hostia, Sacrificium).

3* Kicltmz *symbolice accept*.* Viclimæ opiparal dapes significant et carnes, V, 521, 1. Victima strages etiam significat, et victima vocalur magna hostium strages, quam Deus juslitiæ suæ immolat, XII, 772. 1.

4* Viclimæ spirituales quæ, XIV, 546, 1. Quæ sint Paulo mysticæ victimæ, XIX, 309, 1. Victim® pingues Deo præ macilentis placent, X, 218, 1. Tristi ammo oblalæ ei displicent, XIII, 401, 1.

VICTOR. Victores frequentes ad nova certamina promptiores sunt, XIX, 498, 1 Victoribus olim dabatur annulus, XIV, 348, 1. Victores victos proculcant, XII, 364, 2. Olim victorum verenda detegebant ad ludibrium, vel ad libidinem, XI, 325, 2. Victorem decet justitia, III, 469, i. Victor el corona martyres simul fuerunt, XXI, 46, 1.

VICTOR (S.) martyr. S. Victor martyr quomodo in tormentis Deum rogant el manserit illæsus, XIII, 44, 2. S. Victoris elogium, XXI, 46. 1; 78, 1.

VICTOR (S.) confessor. S. Victoris confessoris elogium, XXI, 46, 1.

VICTOR Antiochenus. Victor Antiochenus peculiariter in Marcum scripsit, XV, 667, 2.

VICTOR proconsul. Victoris proconsulis Carthaginiensis in arianismo repudiando constantia, X, **34,2;** XIX, 406, 1.

VICTORIA. !• *Victori* in bello a ueo provenire debent et proveniunt.* III, 348, 1, 2: 361, 1 ; VI, 130, 1 : *Equus paratur ad diem belli : Dominus autem salutem tribuit.* Victoria est donum Dei, IV, 432, 1 :£t *conversi hymnum canebant, et benedicebant Deum in catum, quoniam bonus est, quoniam* tn *cœlum misericordia ejus.* Victoria omnis de hostibus tam corporalibus quam spiritualibus ascribenda csl Doo, XIV, 103, t : *Surge, el tritura^ filia Sion : quia cornu tuum ponam ferreum, & ungulas tuas ponam xreas: et comminues populc multos.* Victoria non a numero militum, sed a fr vore Dei pendet, IV, 545, 1 : *Primo autem sol ortu utrique commiserunt;* uti *quidem victori* el prosperitatis sponsorem cum virtute Dominum habentes ; illi autem ducem belli animum habebant.* Victoria a Deo postulanda, 324, 1,2 : *El clamavit omnis populus ad Dominum instantia magna, el humiliaverunt animas suas in jejuniis et orationibus, ipsi el mulieres eorum.* Viclonæ et

triumphi a Deo accepti referendi, XIV, 268, 1,2: *Deus Dominus fortitudo mea; el ponet pedes meos quasi cervorum. El super excelsa mea deducei* vw *victor in psalmis canentem.* Victoria parta, Christiani canant; *Te Deum laudamus,* IV, 432, i.

Vicloriæ varie a Deo et sanctis concessæ fideli* ais contra infideles, HI, 142, 2: *Venerunt reges, et pugnaverunt..... De calo dimicatum esl contra eos : steli* manentes in ordine et cursu suo, edversus Sisaram pugnaverunt.* Victoria de Amorjhæis quam retulit Josué, quam miraculosa fuerit, XIV, 259, 1 ; *Sol el luna steterunt in habitaculo suo, in luce sagittarum tuarum, ibunt in splendore fulgurantis hast* lu*.* Vicloriæ Judæ Macbabæi admirandæ etcœlestes, IV, 554, 4. Victoria Christianorum navalis do Tureis ad Naupactum venit a Deo ventum propitium Christianis dante, XIV, 160, 2. Deipari* intercessioni ascribenda, V, 218, i. Victoria P^qensis cœiilus parta est, VI, 79, 4.

2* *Qux sint victori* conditiones.* Victoria non est nisi præcesserit pugna, IV, 422, 4. Victoriam sæpe pauci do mullis oblinent, 426, 1. Victoria sæpe in bellis ab uno duco dependet, XIV, 211, 4. Ad victoriam mullum valet militum fiducia cl hostium diffidentia, IV, 438, 1. Victoriam subinde aufert unius vel paucorum scelus, 554, 4. Victoria utendum, III, 65, 2.

3* *Victoriarum effectus.* Victoria) sunt causæ vicissitudinis regnorum, VI, 130, 1 (Vide Bellum).

4* Victoria) ot triumphi symbolum candor esl, XXI, 140, 1, 2; 472, 4. Hem palma, 172, 2; 474, 4, Item calculus candidus, 56,4. Hem oquus, 439, 1.

5* *Victori* figuratio* in Veteri Testamento.* Victoria Judith do Uoloferno allegorica victoriam bealæ Alanæ de diabolo significat, IV, 313. 4. Victoria ct bella Machabæorum erant typus et figura victoriarum ct bellorum quæ gesturi erant cum infidelibus, XIII. 137. 1. 2.

6* *Victoria spiritualis Christi et Christianorum,* Victoria Christi do gentilismo, XIV, 527, 1. Victoriam Christusdo hoste suo quomodo referat,XXI, 440, 1 (Vide J» sus Christus, cap. Vili).

Victoria nobilissima quæ sit, *Psalm.* I, 249, *in tifai.* Quæ sit victoria Christiani, XIX, 310,1 : *Donum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi. In reliquo reposita esl mihi corona justiti*, quam reddet mihi Dominus in illa die justus ¡ude*.* Victoria jusli in hac ct altera vita, *Psalm.* I, 424, 1. Victoria proborum qualis, *Job,* 634, 1. Victoria hominis patientis multiplex.VI, 74. 1,2 *(Vide* Patitos, Patientia). Victoria major seipsum vinxero quam hostem, 111, 408, 1. Victoria sui diffidi-6ms, sed gloriosissima, XXI, 89, 1 : *Qui viceni, dabo ei sedere mecum in throno meo; sicut el ego* vici, *el sedi cum Paire meo in throno ejus.* Victoria contra lentaliones fit per gratiam Dei, VI, 130, 2. Victoria de mundo chrislianis promittitur, XVI, 588, 2 : *In mundo pressuram habebitis, sed confidite, ego vici mundum.* Victoria martyris in quo sila sit, XVIII, 151, 2 : *Sicut scriptum est : Quia propter te mortificamur tota die, xsliniati sumus sicut oves occisionis. Sed in his omnibus superamus, propter eum qui ditexit nos.* Triplex ratio vicloriæ Christianorum, *ibid.*

VICTORIA (S.). S. Victoria carnalem fratrem, quia gentilem, agnoscere renuens, solos Christianos fratres suos esse dixit, XV, 317, 1, 2. Victoria) martyris illustris agon cl triumphus, XXI, 52,2. Quam generoso in tormentis pro fido irrogatis manens constans tonlationes oxlcrioros superarli, XI, 560. 2.

VICTORIA matrona Africana. Vicloriæ matrona) Africana) magnanimitas in tormentis, XV, 276, 2.

VICTORIANOS. Viclorianus proconsul Carthaginis quam in tormentis pro christianismo impositis fuerit alacer. XI, 560, 2. Quibus verbis so in tormentis animarii, XV, 273, 2.

VICTORINOS martyr, Victorious martyr *Isaiam* commentatus esl, XI, 99, 1.

VICTORINOS rhetor. Viclorinus rhetor ad fidem adultus conversus, ejus professionem edidit, \I\, 262, i.

VICTORINOS monachus. Victorini monachi post lapsum in peccatum carnis mira pœnitenlia, XVI, 205, 1.

VICTOS. Victi spargunt aurum ut effugiant, et hostem inscquenlem morentur, IV, 431, 2. Victi a victoribus calcari solent, XI, 613, 4, 2. Supplices manus victoribus tendunt, 270, 2 el seq. Victus victori manum dans, dat simul omnia sua, XII, 319, 4.

VICTOS *subst.* pro cibo. I0 Victussæpo ponitur pro *vita,* X, 343. 1. De victu suo sollicitos esso Christus vetat, XVI, 146,2 *(Vide* Cidus, Panis, Dki Providentia. Sollicitudo). Vicius athleticus quis sil, XVIII, 333, 2. Vicius Prophetarum fuit sobrius el vilis, XIII, 229, 1, 2 (Vide Propheta). Vicius pauperi dandus multipliciter accipitur, IX, 143, 1 *(Vide* Eleemosyna).

2® Victus spiritualis quis sil, VI, 61, 4.

VIDERE. !• *Videre* Hebræis pro quolibet sensu accipitur, X, 477, 2; XVIII, <40, 1; XX, 327, 4- Pro *cavero* accipitur, XIX, 41,4. Item pro *cogno* score,* XX, 210, 2. *Videre* est corio cognoscere. XI, 66, 4. *Videndo videre* significat dilucide videre. *Videre* el *audire* sæpe idem sunt in divinis, XI, 103, 2; XVI, 350, 2. *Videre* otiain pro *frui* et *possidere* accipitur, XVI, 339,1 ; 455, 1. Videre *melius est quod cupias.* elcM quid genuino significet, VII, 231, 1, 2. Quid mystice, *ibid.,* 2. Videntes per foramina, sunl oculi, 386, 2. Videre homini desiderabile, XV, 455,2.

2e Quæ videntur, etiam credi possunt, oslqui illa etiam bona fides, XVI, 638, 1, 2.

3® Videntes etiam dicuntur Prophelæ, XI, 104, L

V Videro Deum quomodo quis possit, XIV, 573,2.

Nemo videre Deum natur» suæ viribus potest, XIX, 265, L Quid sit videro hic per speculum, XVIII, 38$, 1. Videntes Deum similes sunt Deo, nunquam videntes semper dissimiles, *Psalm.* I, 196, 2. Videro in lumine lumen quid sit, 213, 2 (Vide Deus).

VIDUA. I0 *Viduæ sunt Deo curæ,* V, 469, 1 : *Domum superborum demolietur Dominus, el firmos faciet terminos vidux.* Viduæ Deum tutorem habent, XIX, 237, 1 ; XX, 93, i. Earum est protector, X, 555, 1. Viduarum gemitus et clamorem exaudit Deus, 22$, 2: *Nonne lacrymx vidux ad maxillam descendunt? et exclamatio ejus super deducentem eas?* Viduarum oppressio est summæ crudelitatis,Job,$68,2 : *Viduas dimisisti vacuas, et lacertos pupillorum comminuisti ;* $96, 2: *Asinum pupillorum abegerunt, et abstulerunt pro pignore bovem vidux.* Cur pro viduis oret Ecclesia, XIX, 136, 1. Earum cura habenda est, *Job,* 619, 2. Viduæ Græcorum qua in re dospectæ essent In ministerio quotidiano, XVII, <60, 1. Quæ viduæ ab omni præsidio et subsidio destituì» sint, XIX, 235, 2 : *Viduas honora quæ vere vidua sunt.*

2° *Viduarum officia.* Viduæ silentii et solitudinis sint amantes, IV, 332, 2 : *In superioribus domus sua* (Judith) *fecit sibi secretum cubiculum, in quo cum puellis suis clausa morabatur.* Cur vocentur mulæ, VI, 486, 2 et seq. : *Aperi os luum mulo, et causis omnium filiorum qui perlranseunl.* Vidua quomodo dicatur silens ac ligaia. XII, 352, 2. Viduæ carnem cilicio obarment, IV, 332, 2. Sint a vino temperantes,XIX, 237,1. Pudicitiam suam quomodo servaro debeant, IV, 332.2 el seq.Vidua nocte maximo dolet et plangit. XII, 353, 2 : *Quomodo sedet sola civitas plena populo : facta esl quasi vidua domina gentium..... Plorans ploravii in node, et lacryma ejus in maxillis ejus.* Viduæ sint univiræ, V, 469, 2. Viduæ univiræ honorabilos erant etiam ethnicis, XIX. 240, 2. Vidua quomodo parentibus vicem reddat, 236, 2 el seqq. : 5i *qua vidua filios aut nepotes habet, discat primum domum suam regere, el mutuam vicem reddere parentibus.*

Viduæ ecclesiastic» quæ et quales esse debeant, 236, 1 et seqq. Quædam domi seorsim, quædam in collegiis vivebant, *ibid.,* 1. Septem earum dotes requirit Apostolus; *prima* osi, filios el domum pio regere; *secunda,* párenlos colere; *t'rlìa,* mortuo marito, sperare in Deum: *quarta,* instare orationi; *quinta,* fugero delicias; *sesta,* osso irreprehensibiles; *stplima,* piis operibus so dedero, 237, 2. Cur uniores a templi ministerio arceat Apostolus, 241, I : *Adolescenliores autem viduas devita, cum enim luxuriata fuerint in Christo, nubere volunt.* Has nubere suadet, non jubet. 245, i : *Volo ergo juniores nubere, filios procreare, matres familias esse, nullam occasionem dare adversario maledicti gratia.* Cur viduæ Roman» intra annum lucius nubere non possunt, IX, 58$, i Cur viduæ ægre in notiMUri» Rdmítbntur, 246, 1., Viduæ cur sint a i dandum proniores, XV, 491,1: *Vx vobis, scribx el pharisri hypocrita, quia comeditis domos viduarum, orationes longas orantes.* Sunt stimulus virginibus ad virginitatem servandam, V, 469, 2. Viduam ducere non esl illicitum, cur tamen id dissuadeatur, IX, 21, I.

3« *Vidux quid représentent.* Viduæ Ecclesiam représentant, V, 469. 2. Viduæ Sarepbtanæ prospexit Elias tempore famis, el quos hæc vidua denotet, XVI, 105, 2. Vidua Sarephtana Eliaon pascens, vicit naturam, famem, mortem et Abrahamum, XI, 150, 1. Vidua lugens mortem unigeniti est Ecclesia, XVI, <19, 2. Quid denotet vidua judicem importune rogans, 139, I.Quid allegorica et tropologice, *ibid.,*1.

VIDUITAS. Viduitas melior et beatior matrimonio, XVHI, 311, 1 : *Mulier alligata est ligi quanto tempore vir ejus vivit, quod ri dormierit vir ejus, liberata est: cui vult nubat: tantum in Domino. Beatior aulem erit si rie permanserit secundum meum consilium, puto aulem quod el ego Spiritum Dei habeam.*

VIDUUS. Viduus Deus quis esset Romanis, II, 195, JL

VIENNENSIS. Viennensis Ecclesia Crescent fundatorem agnoscit. XIX, 313, 2.

VIGESIMUS QUARTUS. Vigesimi quarti numeri perfectio, XXI. 100, 1.

VIGESIMUS QUINTUS. Vigesimi quinti numeri mysteria, XII, 840, 2.

VIGIL. Vigiles m *Cantico* pontifices et principes Hierosolymitanos, angelos, apostolos, pratsules, pastores, etc., significant, VU, 610, 1, 2. Item pro phetas, philosophos. 611, 1.

VIGILARE, VIGILANTIA. *{• Vigilandum sem^ per est cuique,* XV, 522, 1 : *Illud autem scitote, quoniam si sciret paler familias qua hora fur venturus esset, vigilaret utique, el non sineret perfodi domum suam. Ideo et vos estote parati, quia qua nescitis hora Filius hominis veniet,* etc. ■Vigilandum est quia dies mortis est incerta, 523, 2. 'V^îhi/e *itaque, quia nescitis diem, neque horam* Vigilaro nos oportet, expectantes Dei adventum, exemplo famulorum oxpectantium de nocte dominum facibus accensis, XVI, 175, 1, 1: *Sint lumbi vestri prxcincti, et lucernes ardentes in manibus vestris, el vos similes hominibus expeclanhbus dominum suum, quando revertatur a nuptiis ;* 178, 1 : *Beati sunl servi illi, quos cum venerit dominus, invenerit vigilantes,* etc. Vigilantia id servitio Dei adsit, *Job,* 197. 2. Vigilandum ad resistendum diabolo, XX, 390, 2 et seqq. : *Sobrii estote et vigilate, quia adversarius vester diabolus lanquam leo rugiens circuit, quxrens quem devoret; cui resistite fortes infide.* Vigilandum et orandum ut in lonlauonom non intremus, XV, 572, 2 : *Vigilale et oraU ut non iniretis in tenta*

tionem. Wgilandum etiam ir. oratione, XX, *54, 2; *Estote itaque prudentes, et vigilate in orationibus,* Vigilantia cohæret sobrietati, XIX, 337, 2 : *Igitur non dormiamus sicut et exteri, sed vigilemus et* ioftríí *simus;* 259, 2 : *Propter quod succincti lumbos mentis veslrx, perfecte sperate in eam, qu* vobis offertur, gratiam.*

2* *Quibus prxsertim vigilantia necessaria sit.* Vigilantia ad pastores spectat, XX, 379, 2 : *Pascite qui in vobis est, gregem Dei.* Vigilantia et cura gregis prima dos pastoris, XIV, 490, 1. Vigilare est proprium episcoporum, XXI, 65, I ; 67, 1 : *Esto ngilans, et confirma extera, qux moritura erant. Non enim invento opera tua plena coram Deo meo.* Vigilandum ductori fidelium, XI, 331,2. Vigilant superiores pro subditis, XIX, 522, i : *Obedite prxposilis vestris, et subjacete eis, ipsi enim pervigilant, quasi rationem reddituri pro animabus vestris.*

Vigilantia est principi necessaria *(Vide* Princeps).

Vigilantia in belli duce requisita, IV. 239, 1, 2; 391. 2 *(Vide* Bkllum, Dux). Vigilantia apud Persas et alios in pretio habita, 379, 1, 2.

3* *Vigilanti* emblema el symbola,* VI, 500, 1 ; XIV. 408, 2 : XXI. 65, 1.

VIGILANTIUS haereticus. Vigilantius censuit animas sanctorum non videre Deum ante diem judicii, XIX, 491, 1. Ante reliquias sanctorum lampades accendi noluit, XV, 408, 1. Eleemosynas in primitiva Ecclesia Geri consuetas non probabat. XVIII 469, 2. Docebat melius esse divitias retinere ad faciendas eleemosynas, quam eas simul relinquere, XV. 429. I, 2.

VIGILANTIUS alter. Vigilantius ab Astione ad parentes ipsius missus est. ut eos do ipsius morte mœrentes solaretur, V, 291, 3.

VIGILIA. <• *Vigilia pro labore nocturno vel nocte insomni.* Vigilia Demosthenis et Acœmeta* rum, VII, 302 2. Vigilia conciliatur a frigore, 479. 2. Vigilia nocturna hominem tabescere facit, X, HO 2.

2* *Vigilia pro vigilantia.* Vigilia spiritualis suadetur, Will, 224, 2 Vigiliam Christus inducit, diabolus somnum, XIV, 195, 2. Ejus remorae, XIX, 138, 1 *(Vide* Vigilantia).

VIGILIÆ. <• *Vigili* pro divisione diei et nodis.* Vigiliæ Romanis diurnæ et nocturnæ erant quatuor. V, 120, 2; XII, 379, 1 ; XVII. 399. 2 et seq. Vigiliae Hebræis et Græcis tres erant, V, 120, 2.

2* Fiptft* *pro precibus nocturnis in pervigiliis sanctorum.* Vigili» in sanctorum pervigiliis unde ortum habuerint, XX, 390, 2 et seqq. Vigiliarum nocturnarum antiquitas, IV, 328, 2. Vigili» in festis martyrum ulim usitatæ, VI, 503. i. Vigiliæ in basilicis et sepulcris martyrum commendantur, XI, *146. 1. Vigili» fidelium nocturnæ in precibus, XVH, 267, 2j Eas coarguit Vigilantius hæreticus, *xbui* Vigili» prunorum Christianorum. XIX.136,4.

VIGILIUS Papn. Vigilii Papae libertas in carpondo Justiniano imperatore, et ei iniqua potenti quam intrepide restiterit, Ii, 277, 2; XI, 411, 2; XX. 287, 4.

VIGINTI. Viginti tria millia quæ sintilla Hebræorum cæsa quorum Paulus meminit, XVIII, 342, 4.

Viginti quatuor seniores in circuitu throni Dei sedentes quinam sint, XXI, 98, I et seqq. Hi représentant qualos esse debeant senatores, 97, 2 ; <00, 2. Quid per eorum numerum designetur, 110, 1, 2. Quomodo prociderent ante sedentem in throno, et cum adorarent : quid per hoc denotarent, 114, 1. Deo laudem deferunt, 116, 1. In manu citharas el phialas habebant, 127, 2.

VILALPANDUS. Vilalpandi conjectura de gladio idoli ab Achan sublato, levis est ot incerta, 111, 45, 2.

VILIS. Viles, duri, barbari dicuntur e petra, saxo aut caverna prognati, XI, 604, 4. Vilis etiam non est Ludendus aut spernendus, VI, 437, 1. Viles non sunt negligendi in operibus charitatis, XVI, 28, 1,

VILITAS. Vilitas carnis et hominis, XI, 494, 2 *(Vide* Humilitas, Superbia). Vilitas voluptatum mundi. VII 19, 1. *vide* MunijUS. Voluptas.

VILLA. Fitta dicta quasi *vella.* XVI, 214, 2, Vili» emptores, quos designent, 197, 2.

VILLEG1SUS. Villegisus archicpiscopus Moguntinus quam in sua dignitate modestus fuerit, J, 372. 4.

VILLICUS. Villicus aliquando capitur pro *dispensatore* et *administratore.*

VIMINALIS. Viminalis collis quis esset Romæ, XXL 316. 2.

VINACEA. Vinacea sunt uvarum folliculi, XIII, 326, 2. Sunt symbolum rerum vanarum et futilium, 327, I.

VINCENS, VINCERE. !• Vincere semper in bello ut nunquam vincaris est impossibile, IV, 457, 4, t.

2° Vincens quis dicalur in epistolis Christi ad episcopos Asiæ, XXI, 52, 2. Vincentibus cœleste premium promittitur, XXI, 370, 2.

VINCENT1US (S.) martyr. S. Vincenlius ad tormenta anhelavit, XVI, 183, 2; XIX, 497, I.Ejus mira coram Daciano preside fortitudo, XXL 77.1. Ejus in tormentis fortis animus, XII, 21. 2; XX, 399, 2. Inter tormenta altius assurgens Dacianum tyrannum ad stuporem adegit, XI, 599, 2; 687, 2. In igne illæsus mansit, XIX, 421, 4.

V1NCENTIÜS (S.) FERRERIUS. S. Vincentius quoto anno sit monasticam vitam professus, XIX, 303, 2. Daemonis fraudes agnovit, cum juvenis donum perseveranti» peteret, XVIII, 676, 1. Sola Biblia ad efformandas suas conciones legebat, I, 48,1. Quam fervens fuerit concionator, XII, 342,2. Una lingua loquens, a vanis gentibus intelligebatur, XVH, 87, 2. Dono discretionis spirituum do-

nutus fuit, XVili, 373, 2. Mundi finem instare semper prædicabat, XXI, 355, 1, 2, Ejus victoriæ per prædicalionem evangelicam, 141, 2. Eliam pueros docebat privalim, XVII, 32, 1, 2. Quare varios presbyteros secum duceret, 33, 2 ; 308, 2 et seqq. Votabat suos pecuniam oblatam in via accipere, XV, 260, 1. Suos tamen procu-/atores habebat, 261, 2. Semper peno pedes provincias oberravit, XVII, 27, 1, 2. Suis precibus deustas fugavit, XIII, 481, 2 Duos reos ad supplicium ducendos ita permo X, ut facies eorum accensæ apparerent, XI, 178, Fuit atlas orbis, XIV, 618, 2. An sit angelus Eungelium æternum habens. XXI, 278. 2.

V1NCENTIUS (S.) S. Dominici discipulus. S.Vincennus beati Dominici discipulus, laude Dei infrenatus fuit, ct ejus pia mors, XI, 576, 1.

VINCTUS. <• Vinclis compati debemus, XIX, 514, 1.

2° Vincli spei sunt duplices; erantque Judæi fideles expectantes redemptionem Israel per Christum, XIV, 461,2. Quinam tales prælerea fuerint, 462, 1.

VINCULUM. !• *Vincula litterali sensu sumpta.* Primo. Vincula S. Petri Hierosolymis, XVH,260, 1. Ea Deus et Ecclesia honoraverunt, 261, 2 et seqq. Eorum elogium. 262, 2.

Secundo. S. Pauli prima vincula quando contigerint, XIX, 1, 2. Quas epistolas e vinculis scripserit, et qui ei tunc ministraverint, XVH, 444, 2. Per ea vincula non est impeditum, sed promotum Evangelium, XIX, 8, 2. Vincula Pauli sunt insignia gloriæ. XVIII, 610, 1. Ea purpuræ Neronis præferuntur, XIX, 285. 2. Animare debent Christianos ad cruces tolerandas. 112, 2.

2* *Vincula symbolice sensu accepta.* Primo. Vinculum matrimonii quam sit arctum, XVHI, 295, 1 ; 665.1 *(Vide* Mat r imo n ium).

Secundo. Vinculo triplici anima Deo colligatur, XIII, 305, 2. Vincula charitatis sunt leges tum Judæorum, tum Christianorum, 430, 1.

Tertio. Vincula peccatorum quæ sint. XII, 552,1. Vincula possessorum iniquarum opum, VI, 101, 1 *(Vide* Avar us. Peccat or).

Quarto. Vinculis quibus æternis ligati sint dæmones, XX. 661, 2 *(Vide* D.emo n).

VINDEMIA, VINDEMIATIO. !• Vindemia et vinum cur jungantur messi tam apud Joelein. quam apud S. Joannem in *Apocalypsi,* XIII, 522, 1.

2* Vindemia in Scripturis sæpe excidium significat, XI, 432, 2. Vindemiatio in Scriptura passim pro *punitione* capitur, XXI, 285. 2.

VINDEMIATOR. Vindemiatores collecta vindemia solent tripudiare, ot suam canticis laetitiam testan XII. 198, 1.

VINDEX. Vindices sunl spiritus tam boni quam mali, X, 318, 2. liem elementa el vari® creaturae, 320, 2.

VINDICARE. <• *Vindicare* apud **veteres** signi-Beabat *defendere,* XIII, 359, I ; XVI. 238, 2. Capitur aliquando pro *liberare.* XXI, 150,1. 2. Qua lem vindictam petant martyres, *ibid.,* 2.

Quomodo Deus se de impiis vindicet, XIV, 302. 1 *(Vide* Dei j ust it ia).

3* Vindicare signum est pusillanimis animi, X, 47, 2. Vindicare se non est actus fortitudinis, sed abjectionis, XVIII, 216, 2 et seq. (Fide Vindict a).

VINDICIA Vindicia virga quæ sit, XIX, 248. 2.

VINDICTA, ULTIO. I. Vindict a divina.-P *Ulcisci Deo proprium,* XVIII, 215, 2: *Non vosmelipsos defendentes, diarissimi, sed date locum irse. Scriptum esi enim : Mihi vindicia :ego retribuam, dicit Dominus.* Non est a Deo postulanda, sed ipsi committenda, X, 45, 1 : *Qui vindicari vult, a Domino inveniet vindictam, et peccata illius servans servabit,* XIX. 194, 2.

2* *Qualis sit Dei vindicta.* Ultio Dei est res pretiosa, XXI. 294, 2. Vindicta Dei celer in peccatores descendit, XIV, 413, 1. Vindicia Dei vigilat ad peccata, XII, 18, 1, 2 : *Et facium est verbum Domini secundo ad me dicens : Quid tu vides ? El dixi. Virgam vigilantem ego video. Et dixit Dominus: Dene vidisti, quia vigilabo ego super verbo meo ut /aciam illud.* Semper peccatoribus imminet, XIV, 413, 1. Est inevitabilis, 414, 1 Vindicta Numinis celer in perfidos exemplo Ptolem.vi Philometoris. IV, 471, 1, 2 Et impiissimæ stirpis Antiochi Epiphanis. 481, 1. Et in incestos, 488. 1, 2. Item in Tryphonem homicidam, 491,1. El Jasonem pseudoponlificem, 516, 1. Ultio Dei facinorosos persequi solet, XVII, 436, 1 : *Ut vero viderunt barbari pendentem bestiam de manu ejus* (Pauli), *ad invicem dicebant: Ulique homicida est homo hic. qui cum evaserit de mari, ultio non sinit eum vivere.* Vindicta Dei efficax, et omnia penetrat, X.509,1. Vindicia Dei horrenda est, XV11I, 215,2. Ultio Dei et principum peccata sistit, 501,2. Vindicia divina contra Absalonem, III, 509, 1. 2. Vindicia Dei in Judæos rebellantes.XIX, 381. 1 2. Vindicta Christi legislatoris timenda, 508, 2 • Ridete *ne recusetis loquenlem. Si enim illi non e[/ugerunt, recusantes cum qui «uper terram loquebatur, mullo magis nvs qui de calxs loquenlem nobis avertimus.*

3 Vindicta Dei qualiter in Scripturis vocetur et figuretur.* Vindicta Dei quomodo vocetur solemnitas Domini, XIII. 402, 1. Vindicta Dei dicitur aliquando ebrietas, XIV. 502, 1. Vindicta divina tenebris denotatur, VI. 71, 2. Vindicta Dei in reprobos per procellas et domina apte exprimitur, XV, 216, 1 (Ftde Dei j ust it ia).

II. Vindict a humana. *!• Quid sit vindicta et an sil licita.* Vindictæ genus est reddere malum pro malo. VI, 73, 2el seq. : *Ne dicas : Reddam malum ; expecla Dominum, et liberabit le.* Vindictæ appetitus homini innatus est, eslque ei gaudium, IX, 675. 2 el seq. Vindicta est solamen accept® injuri®, XII, 543, 2 : *Et complebo furorem meum*

et requiescere faciam imi g mtioHtm meam in rís, *et consolabor.* Eam Gentiles laudabant, X, 48, 2. Ultionem injuriarum suadent ethnici et MahometeS, XI. 639, i. Vindicta Gentilium erat dea, XVII, 436, I, 2.

Ultio qua restrictione Judæis permissa fuerit, *II,* <21, 2 : *Non quxras ultionem, nec memor eris injurian civium tuorum.* Moyses privatam vindictam non sancit, sed publicam, quæ a judico fit, 246, 1 : *Ne dicas : Quomodo fecit mihi, sic faciam* ei, *reddam unicuique secundum opus suum* Fieri ea debet animo dilectionis, non ultionis. *ibtd.*

Vindictam vetat lex Christiana, IX, 676, I. Vindicta non est logis novæ, sed anliquæ, XVI, 141.2: *Cum vidissent autem discipuli ejus, Jacobus et Joannes* (Samaritanorum inhumanitatem erga Jesum), *dixerunt : Domine, vis dicimus ut ignis descendat de cœlo, et consumai illos ? El conversus increpavit illos, dicens : Nescitis cujus spiritus estis.* Vindicta grave malum est, IX, 683, i. Contra vindictam documenta, XY111, 215, 1. Quantopere sit fugienda, II, 121, 2.

2* *Vindicta cst homine indigna.* Vindicta est opus animi feminei, VI, 13, 1. Se ulcisci est imbelle, XVIII, 216, 2 et seq. : *Noli vinci a malo, sed vince in bono malum.* Non ulcisci facit hominem beo similem, VI, 14,2 *: Doctrina viri per patientiam noscitur ; el gloria ejus est iniqua prxlergrcdi.* Vindicia sancta est injuriam condonare, *ibtd.,* 1 ; 262, 2 et seq. Vindicta reges decet, III, 416, 2.

3* Vindici® *mali effectus.* Vindicia in suum auctorem retorta, IV, 379. 2. Vindiciam cupientis peccata Deus vindicabit. X, 45, 2 : *Qui vindicari vult, a Domino inveniet vindictam, cl peccata illius servans servabit* (Vide Injuria, Ira).

4f *Qualis vindicia licita sit, el qualiler exercenda.* Do vindicta privata inimici gaudere illicitum est, non do publica, VI, 235, 1,2 : *Cum ceciderit inimicus tuus, ne gaudeas, et fn ruina e/us ne exultet cor tuum, he forte videat Dominus, el displiceat ei, et auferat ab eo iram suam* Ultio injurlæ privata vetatur, publica licet, IX, 300, 1 : *Omnis injurtx proximi ne memineris, el nihil agas* fn *operibus ínjuríx.* Vindicta sumenda non do propria, sed do Dei injuria III, 624,1, 2. Vindicta de peccatis sedatur Dei furor, X, 220. 1 : *In tempore consummationis effundent virtutem : el furorem ejus qui fecit illos placabunt.* Vindicta scelerum quam Deo grata sit, XII. 713, 1 ; XIV, 431. 1. Vindicta expiatur terra el sanguis innocens effusus, XIII, 529.1,2: *Ægyplus in desolationem emi, et Idumxa in desertum perditionis : pro eo quod inique egerint in filios Juda, el effuderint sanguinem innocentem in (erra sua..... Et mundabo sanguinem eorum, quem non mundaveram : et Dominus commorabitur in Sion.* Vindicta justa est ut qui abena rapuit perdat sua, XUI, 584, 2.

Vindicta per clementiam temperanda, XIV, 21, 1. Non ex ira, sed amore jusliti® capienda, III 658. 1.

VfNBA. {• Vinea jucundissima est, XIII, 411,1. Potissimum erat prædium antiquis, praesertim patriarchis, *ibid.* Eam solebant in atrio demus plantare ad umbram et amoenitatem : est quid medium inter hortum et agrum; est quæsluosa et deliciosa, maximo fructifera est, *ibid.* Vinea Engaddi fertilissima est, 317, 2. Vinea semper oxcoli vult, XI, 154, 1. Hinc voce tar linea, *ibid.* Vineam ablaqueari quid sit, *i'id* Vineam non serendam diverso semino quo nodo Deus præclpiat, II, 478,1. Vineis multum nucent vulpes, VII, 591, 1. Vine® Naboth silus, XHI, 288, 1.

2a Vine® comparatur Ecclesia tam Gentium quam Judæorum, Vili, 234, 2. Vinea Domini olim erat Synagoga, jam est Ecclesia, XHI, 411, 1. Vinea est Ecclesia, ot vino® proprietates ei adaptantur, XI, 152, 2. Vinea in *Cantico* quid significet, et cur ejus crebra Cat mentio, VII, 459, 1. Vine® florentes sunt angeli, 586, i. Item patriarch® et prophet®, *ibid.* Vinea animæ a nobis plantanda, putanda ot colenda est. VII, 94, 1 ; XV, 470, 2. Vinea mentis justo excolenda est, 592, 1.

3° Vineæ in castris quid essent, XII, 688, 2.

VINOSUS. Vinosi non sunt ad potandum provocandi, X, 140, 1 *(Vide* Ebrius).

VINUM. I0 *Vinum unde dicalur, quando inventum, ejus proprietates naturales et varix species.* Vini etymon, X, 138, 1, 2. Vinum dicitur a vi, VI, 43, 1. Unde dicatur Lyæum, X, 138. 2. Vinum Hebræis omnem potum denotat, XVHI, 361, 2. Id Hebræis dicitur mixtio, VI, 205, 2 cl seq. Vini non erat usus ante diluvium, I, 73. 2 , XV, 343, 2. Ejus usus coepit a Noe, X, 136, 2. Ipsum mox ut a Noe inventum ob omnibus avido arreptum cst, XIII, 342, 1, 2. Ejus nomen in omnes propo linguas transiit, *ibid.* Vinum spirituosum est, et spiritus suos per bullas ejaculatur, VI, 206, 2. Vinum cst quasi calor el anima coaguli laciis, XI, 650, 1, 2. Vini oculus qui dicatur, VI, 206, 1, 2. Vinum fugiens quod dicalur, XIII, 349, 1. Vinum optimum cst quod in suis fæcibus resídel, XI, 363, 2. Et quidem in dolii medio, VI, 276, 1; XI, 368, 1. Vinum vetus optimum cst, XV, 335, 1, 2. Vinum vetus novo præslat. IX, 286,2 ; 287, 1. Vina in centum annos servantur, XVI, 556, 2. Vinum amarum dulci piæslat, VI, 266, 2 el seq. Vinum omne etiam album flavescit, VI, 206, 1, 2. Vina Palæstinæ rubent, *ibid.* Vinum album lac dictum, VIH, 92, t. Vinum atrum fert Judæa, XI, 388, 1. Vinum aromaticum quod dicatur, XHI, 472, 2. Vinum nardinum, myrrhatum, foliatum quid, 473, 1. Vinum croceum olim Horn® in theatris spargebatur, *ibid.* Vinum cur condiatur, *ibid.* Vinum Engaddilanum, VII, 530, 1. Vinum Libani erat pnestantissimum, XIII, 472, 2. Vinum Libani vario sensu accipitur, *ibid.* Vinum

Cretense etiam præslanlissimum, XIV, 290, 1.

Aquam in vinum Christus m nuptiis convertit, XVI, 331, 1, El quidem in rubrum ct optimum, *Lid.* el 2 (Pide Jesus Christus).

2« Fini *usus legitimus.* Primo. *Vinum ad quid y calum. Est creatura Dei,* X, 137, 2: *Exultatio jnimx el cordis, vinum moderate potatum. Sa-* \ *das est animx et corpori sobrius potus.* Creatum est ut homines afilíelos oihilarel, non ut illo se inebrient, *ibid.* Ejus commoda, *ibid.* Vinum est conviviorum decus, 133, 1. Vinum polus nobilissimus, XV!, 333, 2. Vini et canius sympathia, X, 151, i : *Gemmula carbunculi in ornamento auri, /I comparatio musicorum in convivio vini.* Vinum est lac senum, VIII, 92, I. Est lac sonum, est lignum vitæ , imo vita hominis dici potest, XIII, 411, 2. Vini usus est in vulneribus, XVI, I.,.- !

Secundo. *Vini legitime el moderate sumpti boni effeclus.* Vinum sobrio sumptum sanitatem homini affert, el commodam vitam, et acuit ingenium, et vitam conservat, X, 135, 1 ct seq. : *£qua vita hominibus, vinum in sobrietate; si bibas illud moderale, eris sobrius.* Est datum a Deo ad tristitiae remedium, VI, 485, 1 ; 486, 1 : *Date siceram maerentibus, el vinum his qui amaro sunt animo: bibant ct obliviscantur egestatis sux, et doloris sui non recordentur amplius.* Mœrenlem exhilarat, cl curas solvit, 114, 1. Vini vires el effeclus, 136, 2 cl seq. : *Vinum in jucunditatem creatum est, cl non ab ebrietate, ab initio.* Addit cornua cl animum pauperi et timido, XIII, 605, 1, 2. Animas accendit in prælia, cl hominem interritum reddit, XIV, 179, 1. Vino generoso oppleli intrepido in hostes irruunt, 4SI, 2 : *Et erunt quasi fortes Ephraim, et Ixtabitur cor eorum quasi a vino.* Vinum forte cur damnatis ad mortem propinaretur, XIII, 553, 1; XV, 616, 2; 629, 2.

Vinum datur elephantibus ad potandum, cur, IV, 442. 2, Epotum a tauris aliisquo animalibus facit eos furiosos ot feroces, *ibid,*

Tertio. *Quomodo vinum sumi debeat, ut homini eo utenti bene sit.* Vinum bibendum suo tempore, X, 138, 1 el seq. Item quantum sufficit, *ibid.* Id si {orte aqua diluendum, tbid. Quando id bibendum, t quando aqua, ad sanitatem, *ibid.* Vinum merawrn semper bibere molestum est et male sanum, ♦V, 567, 3. Miscendum est aqua. *ibid.* Vinum aqua lisccbant veteres, cur, V, 250, I ; XXI. 326, 1 Ilius mixture commoda, XXI, 279, I. Divites ei per æslalem nivem admiscent, VI, 268, 2. Vinum dulco cum lacte mixtum gratum est ot utile, Vili, 92, 1. Vinum post lac est optimum, lac post vinum est venenum, 92, 1.

Quarto. Fini *usus* in *sacrificiis et in divinis.* Vinum in sacrificio in Dei honorem vel in terram effundebatur, vel a sacerdotibus bibebatur, XIII, 400, 2. Vini effusio erat sacrificii consummatio, X, 542, 2. Vinum quolidio in jugi sacrificio agni libabatur, XIV. 562, 2 et seq. Vinum dabatur olim recens baptizatis. XVIII, 268, 1.

3® *Quinam ohm vino abstinuerint, et quibtsi prohibitum,* VI, 210, 1. Id non bibebant Nazarei, XIII, 553. 2. Illud mulieribus rornanis olim prohibebatur, VII, 467, 1. Vinum erat prohibitum sacrificaturis, el quaro, II, 57, 1. Eidem deditum esse clericum quam sil absurdum, t*Md.,2. De abstinentia a vino morale, ifcid. De vini abstinent a documenta ex Gentilibus, *ibid.* Vinum usque ad decimum octavum annum Plato interdixit, XIX, 330,2. Vino abstinuit S. Paulus. XVII 346, 2; XVIII, 7, 2. Id ipse modicum permittit, XIX, 250, t. Vino et carnibus communiter apostoli abstinuere, XVII, 28, 2. A vino abstinent sancii et pii, V, 158, 1.

4° Fini *immoderale potati incommoda d damna.* Primo. Fini *perniciosx vires,* XIV, 228, 1: *Et quomodo vinum potantem decipit, sic enl tir superbus et non decorabitur.* Vis ejus maior quam veneni, X. 139, 1. Ingreditur blande, VI, 207, 2 et seq. : *Ne intuearis vinum quando flavescit, cum splenduerit* in *vitro color ejus : ingreditur blande, sed in novissimo mordebit ul coluber, et sicut re» gulus venena diffundet.* Serpente damnosius et pestilentius, VI, 208. 1. E>1 velut basiliscus. 208, 2. Suo intuitu nos rapit, *ibid.* Ejus mixtura statini inebriai, 207, i. Igni comparatur, X, 134, 1,2: *Ignis probat ferrum durum ; sic vinum corda superborum arguet, in ebrietate potatum.* Ei comparantur cupiditates, XIV, 228, 1.

Secundo. Fini *inultum potati in corpus mali effectus.* Vinum sitim exacuit et accendit. VI, 213, 2: *Et dices* (quando nimium vinum potaveris): *Verberaverunt me, sed non dolui; traxerunt me, et ego non sensi . quando evigilabo, et rursus vina reperiam?* Vinum dulce laedit hepar et splenem, 276, 1. Vini potus mullas fluxiones ciet. X, 128, S. Vinum nimium sumptum caput et cerebrum crassis, crudis el biliosis vaporibus gravat, 138, i : Finum *multum potatum irritationem, et iram, ei ruinas mullas /acil. Amaritudo animx, vinuil mullum potatum.* Qui vini potu mortem incurret rint. VI, 212, 1.

Tertio. Fini *nimium sumpti in animam perni dosi effeclus.* !• Fini *mala collective sumpta,* Vf, 43, 2 : *Luxuriosa res vinum, el tumultuosa ebrie» las : quicumque his delectatur, non erit sapiens,* 205, i; 206, 2 ; 208, 1 ; 209, 1 , 211, 1 ; 212, i; 213, 1 ; 484, 1, 2 el seq. ; X, 138, 2 el seq.

2» Finum *mentem homini eripit,* VI, 43, 2. Rationis et sapienti® lumen extinguit, 45, 1. Vinum est mei ori, fel capili, 45, 2. Quomodo mentem homini eripiat, el in omnia vitia precipitai, XIII, 342, 1 . Finum *el ebrietas auferunt cor.* \inum fulmino concretum potantes exanimat at dementat, X, 402, 1- Cur vinum dicatur prodigium. VI, 43, 2. Est quid tumultuosum, item indomitum, *ibid.*

3° Finum *passiones appetitus concupiscibilis ei*

irascibili! terital, VI, ¡5 4 ; 483, 2. Iracundiam affert, X, 128. 2. Superbiam mentis probat, <34, 2: *¿Diligentes* tn vino *noli provocare : mullos enim xterminavit vinum.*

4° Vinum *parit libidinem et concupiscentiam,* VI, 43, 2 : *Luxuriosa res vinum, et tumultuosa ebrietas : quicumque his delectatur, non erit sa-riens ;* 209. 2 : *Oculi tui* (cum vino captus fueris) *.idebunt extraneas, et cor tuum loquelur per-tersa.* Est libidinis incendium, X, <39, < : *Ebrie-tatis animositas, imprudentis offensio, minorans virtutem, el faciens vulnera.* Vinum adauget luxu-riam, XX, 259, 1. Vini potio nimia cur ad vene-rem ineptos reddat, XIII, <01,4.

fi Vinum secreta pandit,* VI, 483, 2 : *Noli regi-bus, o Lamuel, noli regibus dare vinum, quia nul-lum secretum est ubi regnat ebrietas* ; <75, 4. Jlinc reis torquendis dabatur, *ibid.*

6® Vinum *apostatare facit multos,* IX, 526, 2 : *Vinum et mulieres apostatare faciunt sapientes, et arguent sensatos (Vide* Ebr iet as, Ebr ius).

5* Vinum *symbolice* acceptum. Sapientia vinum convivis suis miscet et propinat, V, 250, 4 : *Immo-lavit* (Sapientia) *victimas suas, miscuit vinum et proposuit mensam suam.* Quid hoc significet, *ibid.* Quid vinum sapienti», X, 558. 2. Vinum est sym-bolum grati», devotionis, fervoris, XVI, 332, 2. Vinum charitatis el amoris symbolum, VII, 557, **2:** *Introduxit me in cellam vinariam, ordinavit in me charilatem.* Vinum etiam austeritatem legis Mosaic» significat, 476,4. Vinum spirituale quod dicatur, X, 558, 2. Vinum germinans virgines quid sil, XIV, 471, 2 : Çuid *enim bonum ejus est, et quid pulchrum ejus, nisi frumentum electorum, et vinum germinans virgines ?*

Vinum iræ vocatur calix vindictae in Scripturis, XXI, 324, 4 : *De vino irx fornicationis ejus bibe-runt omnes gentes.*

Vinum delicias corporeas significat, VII, 475, 4, 2.

VIOLANTA. Violanta Aragoniæ regina punita aorasia, no S. Vincentium Ferrerium in cella vide-ret, quem in cella videro ox curiositate petierat, XI 685, i.

VIOLARE. !• *Violare* pro *transgredi.* Violans legem unam, quomodo fiat omnium cous, XX, 441, et seqq., 114, 2 *(Vide* Lex, Tr ansgr essio).

2® *Violare* pro vim *mulieri inferre.* Violatur nulla invita et obluctans, XIII, 182, 2.

3* *Violare* pro *profanare.* Violatio sepulcrorum apud omnes gentes fuit gravis injuria et infamia, 1V.2J2. 2.

VIOLENTER. Non violenter, sed leniter et sua-viter Spirilus sanctus operatur, XIV, 400, 4 (Vide Spir it us sanct us).

VIPERA. <• Viperæ etymon, et undo dicatur, X. 691. 1; XV, 99, 4, 2; XVil, 436. 4. Vipera an ait matricida, XV, 99, 1, 2. Quomodo pariat, XI, 694, 4. Fœtus ejus secundinas rumpit, *ibid.,* 2. Viperæ amant vinum, et s« nt effusa» in libidinem *ibid.* Vipera quam cum mare suo sit concors, X, 338, 2. Viperæ pestis, XVII, 436, 1. Vipera» mor-sus quam sit noxius. XV. 99, 1. Vipera viperæ veneno medetur, X, 176, 2. Multis medentur dem* pio veneno. XV, <00. <. Viperæ pastu balsami venenum amittunt, IX. 645, 1. Vipera posito veneno cum murena congreditur, V, 180, <, 2. Viperæ scorpios vorant, XV, 99, 2. Viperæ orant parricidarum pœna. X. 321,2 .

Vipera manum Pauli non læsit, XVIII, 44, 4.

2® Vipera symbolum ost uxoris viro dominan* tis, IX. 280, 4. Item adulterorum, 614, 4.

VIR, *vide* Ho mo .

VIRAGO. Virago quæ dicatur, X, 2, 2. Esi animo virili : tales non minus quam viri imitanda 426. 4. Virago generosa describitur, VI, 489, 4.1

VIRATA. Viratæ mulieres qu® dicanlur, Y, 56. 4.

VIRGA. <• *Virga litterali sensu accepta.* Virga Moysis quæ mirabilia operata sit, I, 468, 1. Virga Moysis in colubrum conversa quid significant ad litteram, 463, 4. Quid symbolico, *ibid.* Quid allego-rico, *ibid..* 2. Quid anagogico, *ibid.* Quid tropo-logico, *ibid.* Virgam Aaron in area fuisse quomodo S. Paulus dicat, XIX, 434. 4, 2. Virgæ variegat® ad quarum aspectum oves Jacob conceperunt, quid tropologice significent. I, 305, 4. Virgam qua-lem Christus suis velet, XV, 263, 4, 2. Virgam vialoriam permittit, *ibid.* 2. Virga S. Benedicti daemoni formidabilis, IV, 298. 2.

Virgis olim pœnilenles cædebantur, XV, 43i, <• Virgæ cenlurionales quibus centuriones cædebant delinquentes milites, e sarmentis vitium fiebant, **XIII, 440. 2.**

2® *Virga symbolico sensu sumpta.* Virga tria significat : *primo,* insigno honoris et potestatis, qualo est sceptrum regum, fasces consulum, etc. ; *secundo,* virgam seu baculum quo alios ferias et percutias sicut praeceptores virgis flagellant disci-pulos ; *tertio,* fulcimen, virgam et baculum cui in-cumbas, XV, 263, 4, 2.

Primo. Virga sceptrum significat, XIX, 360, 2. Pro sceptro regio usurpalur, *Psalm.* I, 485, 4. Virga insigne regni et regis est, XII, 92, 2; 64$, 4, 2. Virga aurea Assueri beatam Virginem repræsentat, IV, 377, 4. Virga potestatem aposte lorum notat, 263, 2.

Secundo. Virga pro correcliono et vindicta. Virga indigent pueri ut stoliditatem et impruden* tiam exuant, VI, <58, 4, 2. Virga disciplinas debe tur piis, virga iræ impiis, <59, 4. Virga frænuœ puerorum est, <92. 4. Est symbolum disciplinae, *ibid.* Cur eis quadret, *ibid.* Ejus verber non est letbalo, *ibid.,* 2. Virga parentum est causa ©lectio-nis ad gloriam, <93, 1.

Quæ vocetur virga iræ impium consumens, Vi, 447, 4, 2. Virga el baculus Dei quomodo dicantur tyranni, XI, 244, 4. Et impii quibus pios Deus pu-

nil, *ibid.* Virga impietatis quæ floruisse ab Ezechiele dicalur, XII 551, 1. Virga vigilans quam vidit Jeremías fuit amygdalina , et cur, 17, 2. Quid designaret, XIII, 608, I, Providam Dei vigilantiam significat, XII, 18, 1 ; 501, 2. Celerem quoquo Dei ultionem, 18, 1. Fuit similis cornetæ •aiigatæ, *ibid.,* 2. Virga ferrea quid significet, JXI, 60, 2 et seqq ; *Psalm.* I, 17, i.

Virga oris est acris objurgatio, ea necessaria pncionatoribus zelosis, XI, 260. 1.

Tertio. Virga significat etiam portionem hæredi(ariam, XII, 92, 2.

Quarto. Virga Jesse est beata Virgo Maria, XI, 255, 1. Vel radix, *ibid.,* 2.

Quinto. Virgæ duæ Zachanæ prophète, quarum uni nomen Decor, alteri Funiculus, quid significent, XIV, 487, 2 el seqq.

Sexto. Virga symbolum est recti judicii, IX, 272, 2. Virga amicitiæ tessera esi, XV, 263, 2.

VIRGILIOS. Virgilii versus quam elaborati sint. XII, 223, 2. Is quomodo Ennium legerit. 225, i. Virgilios de Chrislo a Sibylla dicta, Asinii Pollionis filio adaptat, XV, 53, 1.

VIRGINITAS. !• *Virginitatis excellentia el dignitas.* Virginitas est bona, XVIII, 312. 2 : *Existimo ergo hoc bonum esse propter instantem* necessilatem, *quoniam bonum est homini sic esse.* Virginitas in se est virtus, 317, 4 : *Mulier innupta cl virgo cogitat quæ Domini sunl, ut sil sancta corpore el spiritu.* Ea in parvulis non est virtus, sed conditio ætatis, XXI. 271, 1. Ejus dignitas præstat conjugio, quantum animus carni, cœlum lerræ, Deus homini præstat cl antecellit, 269, 1, 2 : *El vidi, el ecce Agnus stabat supra montem Sion, el cum eo centum quadraginta quatuor millia, habentes nomen ejus, el nomen Patris ejus scriptum in frontibus suis.* Longe excellentior est conjugio, *Psalm.* II, 365, 2 el seq. Conjugio præstat dupliciter, scilicet tam in tempore quam in ælernitale, XVIII, 313, 2 ; 317, 1, 2. Id probatur quatuor rationibus, 317, 1, 2. Virginitas inter 1res in Ecclesia status præcellit, *ibid.,* 2. Ejus elogia, XI, 658, 1,2; 559. i, 2 : *El non dival eunuchus : Ecce ego lignum aridum. Quia* tre *dicit Dominus eunuchis : Qui custodierint labbala mea, el elegerint quæ ego volui, el tenuerint foedus meum, dabo eis in domo mea , d in muris meis locum, el nomen melius a filiis d a filiabus,* XVIII, 317, 2. Octo ejus excellence; »rimo, est imitatio vilæ angelicæ ; *secundo,* est olocaustum; *tertio,* virginitate connubium cum Christo inilur; *quarto,* virgines plus cæterisa Christo amantur ; *quinio,* virgines sunl pars nobilissima Ecclesiæ; *sexto,* nuptiæ replent lerram, continentia cœlum; *septimo,* virgines in cœlis eximium habent præmium el coronam; *oclavo ,* virginitas hominem similem Deo fácil, 318, 1, 2 el seq. Virginitas excelsa est ot admiranda, XI. 657, 1. Omiiw virlutis communis alliludinem superat. XXI, 269, i. Dici potest donum optimum et perfectum, XX, 64, 1. Pr»r eam anirna perfectissime Deo desponsatur, XVIII. 491, 1 : *Detpondi enim vos uni tiro virginem costam exhibere Christo.* Virginitatis decem nobilissima encomia : *primo,* quod virgines vum Agno stent supra montem Sion , *secundo,* quod virgines habeant nomen Agni et nomen Patris ejus cœlestis scriptum in frontibus suis ; *tertio,* quod sint citharoedi Dei, sed sonori et tonitrui ; *quarto,* quod soli cantent canticum novum quo gratias agant ob tam rarum virginitatis donum ; *quarto,* quod empti sint de terra el ex hominibus, id est pretio sanguinis Christi adepti sint hanc perfectam corporH et animæ puritatem ; *sexto,* quod cum mulieribui non sint coinquinati, virgines enim sunl; *septimo* quod sequantur Agnum, id est Christum, quocunv que ierit; *octavo,* quod sint pnnntiæ Deo el Agno; *nono,* quod in ore eorum non sit inventum mendacium ; *decimo,* quod sint sine macula ante thronum Dei, XXI, 268, 1,2 etseqq., usque ad 277, i. *El vidi, el ccce Agnus stabat supra montem Sion, el cum eo centum quadraginta quatuor millia. habentes nomen ejus, el numen Patris ejus scriptum in frontibus suis. El audivi vocem de coelo, lanquam vocem aquarum mullarum, el lanquam vocem tonitrui magni; el vocem, quam audivi, sicut cilharadorum Citharizantium* in *citharis suis. El cantabant quasi canticum novum ante sedem, et ante quatuor animalia, et seniores; el nemo poterat dicere canticum, nisi illa centum quadraginta quatuor mülia, qui empti sunl de terra, //i sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati : virgines enim sunl. Hi sequuntur Agnum quocumque ierit. Hi empti sunt ex hominibus primilix Deo et Agno. Et* in *ore eorum non. est inventum mendacium* : sine *macula enim sunl ante thronum Dei.* Virginitatis commendatio, I, 659, 2 et seq.. Virginitas esi nola veræ Ecclesiæ, quæ non invenitur apud hæreticos, XVIII, 54, 2; 318, 2, 458, i; XIX, 119, 2 : *Exhortatio enim nostra non de errore, neque de immunditia neque in dolo, sed sicut probati sumus a Deo, ul crederetur nobis Evangelium; ita loquimur, non quasi hominibus placentes, sed Deo, qui probat corda nostra.* Eam matrimonio æquant haeretici, XI, 658, i. 2. Virginitas olim dedecori, nunc decori. III, 187, 2 : *Cui* (Josué) *illa* (filia ejus) *respondit: Pater mi, si aperuisti os luum ad Dominum, fac mihi quodeumque pollicitus es; concessa libi ultione atque victoria de hostibus tuis. Dixilque ad patrem : Hoc solum mihi præsta quod deprecor : Dimille me ul duobus mensibus circumeam montes. el plangam virginitatem nuam cum sodalibus meis.*

2® Fírpínífafü *emblemata el figurx.* Virginitas recte comparatur rubo el quare, I, 453, 1. Per smaragdum significatur 681, 2. Per rhamnum figuratur, UI, 655, ii Virginitas est pomum pulcher»

rimam, VIII, 89, 1. Virginitas est flos ct fructus, 354, I, 2 Ipsa murenulis aureis figurata, VII, 5(9. 2. Rosa denotatur, IX, 637, 2; XVII,268,1. Cingulo designatur, XII, 112, 2; XVIII, 677, 2. Est margarita incomparabilis, XX, 314, 2. Ejus emblema ex S. Clemente, XXI, 275, I.

3° *Virginitatis commoda el fructus.* Virginitas st miro fœcunda, XI, 197, 1 : *Ecce virgo concipici, et pariet filium.* Semper viret, el suo virore splendescit, XXI, 97, 2. Virginitatis immortalitas, XVI, 652, i : *Conversus Petrus vidit illum discipulum quem diligebat Jesus, sequentem, qui et recubuit in cana super pectus ejus, et dixit : Domine, quis est qui tradet te ? Hunc ergo cum vidisset Petrus, dixit Jesu : Domine, hic autem quid? Dicit ei Jesus : Sic eum volo manere donec veniam, quid ad te?* Virginitatis premium, sapientia et prophetia, XVII, 379, 1 : *Huic aulem* (Philippo Evangelistas) *erant quatuor filix virgines prophetantes.*

4* *Virginitatis exempla.* Virgo fuit Jeremías, XII, 2, 1. Virginitas Danielis el sociorum, XIII, 183, 2 Virgines fuere 1res pueri in fornacem Babylonicam conjecli, 52, 2. Virginitatem illibatam] S. Paulus servavit, XVII, 216, 2, Pulchra virginitatis exempla, Vili, 354, 2. Virginitas exacte servata et præ morte obita, IV, 523, 2. Ebba abbatissa se cum omnibus suis momalibus naso et labro superiori truncavit, ut castitatem luerelur, VI, 528, 2.

5® *Virginitas non est prxceplum, sed consilium,* XVIII, 306, 1; 312, 1 : *De virginibus aulem prxcepium Domini non habeo, consilium aulem do, tanquam misericordiam consecuius a Domino, ul sim fidelis,* XXI, 269, 2. Ejus votum non est laqueus, XVUI, 319, 2 : *Porro hoc ad utilitatem vestram dico, non ul laqueum vobis injiciam, sed ad id, quod honestum est, el quod facultatem prxbeal sine impedimento Dominum obsecrandi.*

6' *Virginitatis paranda el servanda praxis.* Virginitas tam est ardua quam excelsa, XXI, 269, 2. Quibus virtutibus pariatur et alatur, XXI, 272, 1. Virginitatis quæ optima custodia sit, VI, 452, 2 (Vide infra Vinco, ubi eædem malori® fusius explicantur).

7* *Virginitatis indicia qux,* II. 479. 1 : *Si duxeit vir uxorem, el postea odio habuerit eam, quxsieritque occasiones quibus dimittat eam, obiicicns ei nomen pessimum, el dixerit : Uxorem hanc accepi, el ingressus ad eam non inveni virginem; tollent cam paler el mater ejus, et ferenl stcum signa virginitatis ejus ad seniores urbis qu\ in porla sunl; el dicet paler.... : Ecce hxc sunl ligna virginitatis filix mex.* An virginitatis incorpore aliquid extet signum, VI, 452. 2: *Tria sunl difficilia mihi, el quartum penilus ignoro: viam aqutlx* tn *coelo, viam colubri super petram:* Ciam navis m *medio mari, el viam viri in adolescentia* (juxta hebræum, *viam viri in adolcscenlula}.*

VIRGINIUS. Virginius laudatur a Gentilibus eo quod filiam occiderit no violaretur, III, /*92, 1.

VIRGO (Beata Maria) *Vide* Mar ia.

VIRGO. 1° *Qux & virgo, el unde ejus nomen derivetur.* Virgo est quæ est corruptionis capax, bine infantes proprio non sunt virgines, XVI, 80, 1. *Virgo* nomen a virtute derivatur, XVIII 216, 2. Eam non facit abstinentia a conjugio, st* amor integritatis. XIX, 235, 2. An virgo debcal manere innupta, XVUI, 311, 1,2.

Virgines mystice designantur per equos albos Zachariæ visos, XIV, 366, 1 ; 427, 1.

2* *Virginum honor, dignitas, praerogativa* Primo. *Virginum slatus similis angelico,* XIV, 585, 2; XV, 481, 2 et seq. : */n resurrectione enim, neque nubent neque nubentur, sed erunt sicut angeli Dei in calo,* XVUI, 318, 1. Superiores sunt angelis, XXI, 269, 2. Virgo angelo for lior, XVUI, 347, 1.

Secundo. *Virgines quam Deo proximx,* XX, 499, 2. Virgo Dei fit sponsa, XI, 658, 1. Virgines sunt primitiæ Deo, cur, XXI, 263, 2 ct seq., 277, I. Virginum chori sunt exercitus et milites Dei, I, 755, 2. Præ aliis sanctis Deum sequuntur, IX. 613, 2. Virgo quædam gentilis, eleemosynis addicta, in baptismo sponsorem pro se habuit angelum, IX, 140, 1.

Tertio. *Virgines spirituale connubium cum Christo ineunt,* XVIII, 318, 1. Earum proles, *ibid,* ct 2 Plus cæteris a Christo amantur, *ibid.*,2. Sunt principes in aula Christi, XXI, 271, 2. Virgo est holocaustum et sacerdos Christi, II, 11, 1.

Quarto. *Virgines sunt nobilissima pars Ecclesia,* XVIII, 318. 2. Ubi mulla virgines, ibi conjugatae sunt fœcundiores, XI, 661, 1. Virgines ulnusquo sexus volam Deo castitatem servantes nonnisi in orthodoxa fide roperies, IV, 411, 1. In templis primo loco erant virgines, VIII, 347, 1. Donum electum virginum quid, 345, 2 : *Dabitur enim illi fidei donum electum, el sors in templo Dei acceptissima.* Stant in culmino virtutis, XXI, 269, 1.

Quinto. *Virginurn virilis animus.* Virgines Christian® fortibus ethnicis præferendæ sunt, V, 523, 1. Suam pudicitiam servaro solent seso deturpando, IV, 337, 2. Virgo quædam ad aram con» fugiens, cum ad nuptias cogeretur, quam intro pido resisteret, XIX, 141, 1. Virgo quædam siti oculos eruit ct ad amasium misit quo illius improbitatem secluderet, XV, 167 1. Virginum malendum mori quam violari exempla, XIII, 171, 2. Multæ initio Ecclosiæ, eo quod connubia respuerent, sunt martyrio affeclæ, XX, 311, 1; 633, 1.

Sexto. *In periculis a Deo proteguntur.* Vjrgine.^ a Deo proteguntur, XI, 658, 1. Virgines quasy clientes suos beata Virgo protegit, IV, 356. £, 21 Sanctarum virginum paredrus est Deus et Angoli, hinc cum virgines chruüanæ initio Eccle^ua ad

lupanar dnmnalæ essent, plerumque illæs® indo exiere, Duo eas lutanto, X, 551, i ; XVIII, 320,2, XXL 325. 2. Virgines rnultæ in igne sub tyrannis illæsæ fuere, XI, 532, 2 ; Cum *transieris ptr aquas, tecum ero, el flumina* non *operient It; cum ambulaveris in igne, non combureris, el flamma non ardebil in te.* Virgines Christian® olim leones el lonones superarunt, XIII, 82, I. Has cur in direptione Romana a barbaris violari permiserit Deus, XXI, 81, 1.

Septirno. *Virginum honore* el gloria in hac el* Vi *altera vita* XI,658, 2 ; 659, 1. Earum multiplex est decor, IX, 281, 1, 2. Sunl quasi quidam soles jnilhrali, IV, 337, 2. Sunt ros® mysticae, IX. 640.1. Virgo semper virens el vivido roseoque colore florescens, juvent® nunquam senescentis, cl vilæ immortalis est symbolum, XII, 604. I ; XIII, 411, 2; XIV, 472, 1. Virginum funera floribus ornari solent, XII, 300, 1, 2. Virginum triumphi, VIII, 357, 1 : *0 quam pulchra esi casta generatio cum claritate! immortalis esi enim memoria illius : quoniam el apud Deum nola esi el apud homines. Cum præsens est, imitantur illam, et desiderant eam cum se eduxerit, el in perpetuum coronata triumphat incoinquinatorum certaminum praemium vincens.* Triplex earum corona, 358, 2. Virginum aureolæ quæ et quales, XIII, 171, 2. Earum quod canticum novum ait, XXI, 273, 2 : *El cantabant quasi canticum novum ante sedem.,,, el nemo poterai dicere canticum, nisi illa centum quadraginta quatuor millia, qui empti sunl de terra.* Virginum elogia, VIII.44, 2; 346, 1. 2; 353, 2 elseq.

3° *Virginum officia.* Primo. *Virgo corpore el spiritu sancta sil,* XVIII, 317, 1 : *Mulier innupta el virgo cogitai qu* Domini sunt, ut sit sancta corpore et spiritu.* Virgines dignitatem suam et nuptias suas religiose servare debent, 491,2. Non debent se Christo dicare nisi velini perseveraro, 304, 2. Virgo sil simulacrum Dei, Deum semper intueatur, XI, 659, 2. Vir^o sabbatum qua ratione custodiat, XI, 657, 2.

Secundo. *Contra pericufa qu* illis imminent se caule custodire debent.* Virgines in adolescentia maximas tenlaliones patiuntur æquo ac insidias castitatis. V, 67, 4, 2; 266, I. Virgo quæ virginitotem amisit, illam nullo modo recuperaro polost, XIII, 578, 2 : *Israel virgo projecta est in terram suam, non est qui suscitet eam.* Virgo vilium passn, ubi exoleverit, fere evadit meretrix, X, 368, 2.

Tertio. *Virgines multimoda modestia polleant'.* Virgo qualem se intus et foris prebere debeat, X, 309, 2 : *Florete flores, quasi lilium, et date odorem, el frondete in gratiam, el collaudate canticum, ct benedicite Dominum in operibus suis.* Virgines pro speculo beatam Virginem habero dòbeni, I, 755, 2. Virgines ut angeli in publicum prodeant, 572, 2. Debent ornamenta sua ponere in mente, non in veste, 755, 1. Virgines olim erant cinclæ, XVIII, 677, 2. Et dabatur eia velum et annulus cum Deo sacrarentur, 491,1, 2. Id velum dicebatur flammeum, *ibid.* Olim pulla veste induebantur, *ibid.* Virgo sit tecto capito in pub'ico, 356, 1 : */deo debet mulier polestaUm habere* iu*pra caput, propter angelos.* Virgines Solymitanæ et Arabie® ita faciem velabant ul unum solum oculum liberarent, Vili, 64, *! : Vulnerasti cor meum, soror mea sponsa, vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum et in uno crine colli lui.* Oculos suos custodiant, V, 125, 1 ; *Oculi lui recta videant, et palpebras tu* procédant gressus luos,* IX. 281, 2 ; 282, 1.

Quarto. Virgines *virorum conspectum et alloquium fugiant,* VI, 452, 1,2; XX. 61,2; XXI, 270. 1. Virgo nunquam sine arbitro cum viro loquatur XIX, 243, 2.

Quinto. *Virgo hebraice dicitur alma, et ideo debet esse abscondita, domi latens,* XI, 196. 2. Virgines sunt a parentibus custodiendae, V. 452, 2 ; X, 368, 2 : *Filia paths abscondita est vigilia. el sollicitudo ejus aufert somnum, ne forte in adolescentia sua adulta efficiatur, el cum viro commorata odibilis fiai.* Virgines sæpius dum balnea adirent, a dæmone correplæ sunt, XIII, 482, 4. Virginis cujusdam admirabilis clausura, XI, 684. 2: *El vocabaris aedificator sepium, avertens semitas in quietem.* Virgines conclus® ad Oniain sanctum concurrentes, quales, IV, 510, 2 *Sed el virgines qu* conclus* erani procurrebant ad Ontani; ali* aulem ad muros, quædam vero per fenestras aspiciebant.*

Sexto. Ftrytnej *non superb*, sed humiles sini,* IX, 124, 2 : *Quanto magnus es, humilia te in omnibus, el coram Deo invenies gratiam.* Virgo superba est proxima lapsui, XVUI, 54, 2.

Septimo. Ftrpinex *sint prudentes et laborios*,* V, 157, 2. Manuali operi incumbant, 497. 2 : *Qu*sivil lanam et linum, cl operata est consilio manuum suarum.* Apes imitentur, IX, 333, 2. Eos Plato voluit exerceri in palaestra et circo, VI, 502, 2 : *Accinxit fortitudine lumbos suos, et roboravit brachium suum.* Virgines quinque fatuæ et quinque prudentes quos denotant, XV, 525, 2 *(Vide* C.EL1 BATUS, Vir g in it as).

4e *Varia de virginibus apud veteres.* Virgines Lacænæ sine dole elocabantur, IX, 246. 4. Virgines Cypri» stupro ejusque pretio Venerem colebant. XII. 462, 4. Sacerdotum veterum fili® virgines fornicantes puniebantur exustione ob simplicem fornicationem, II. 135, 2. Ali.e tamen virgines morte non puniebantur, *ibid.* Apud Romanos eliam vestales virgines fornicantes vivæ defodiebantur, *ibid.*

5* *Virginum quanta futura copia sub Antichristo,* XXI, 270, 2 et seq. An precise futurae centum quadraginta quatuor millia, *ibid,* el seqq. Erunt hi tam viri quam feminae, 274, i. E virgine Anlichristus non est nascilurus, XIX, 157t 1.

6* *Virginum nomine Hebrxi vocant urbes el regna, ob speciem, opes et gloriam,* XHI, 578, 2.

VIRGULA. Virgula fumi quid, Vili, 6, 1 ;7. 1. Virgula fumi ascendens er aromatibus myrrhæ et thuris, symbolum est beatæ Virginis, IV, 645, i, 2.

VIRGULTUM. Virgulto Christus, at cedris superbi comparantur, XI, 624,1, 2.

VIRIATUS. Viriati Lusitani a Romanis obsessi prandentia, XIII. 68. 1.

VIRIDIS, VIRIDITAS. Viridis color mire oculos recreat, 361, 2. Viridis color visui maxime contemperatus est, X, 337, I. Viridia sala cur summe oculos oblectent, 336, 2 ; 337, 1. Viriditas agrorum animum non Ili queat, 337, 1. Ejus variæ sunt in herbis species, *ibid.,* 2. Unde illa orialur, *ibid.*

VIRILIS. Virili ælali congruit conjugium, cur, IV. 270, 1.

VIROR. Viror a *vigor* derivatur, X, 337, 2, Tiror spiritualis et mysticus quis sit, 338, 1 et seq.

VIRTUALE Virtuale propositum emendationis ad veram contritionem quomodo sufficiat, XII, 636, 2 (Fide Contritio, Poenitentia).

VIRTUS. I. Virtutis definitio et natura. <• *Virtutis etymon, ct unde dicta ; est dicta a vi el a viro quasi virilitas,* I, 434, 2; VI, 95, i ; 218, 2; 616. 1; IX, 7, 2; 249, 1, 438, 2 et seq.; XX, 416, I. Debet esse mascula, XX, 416. 1. Virtutis variæ definitiones juxta philosophos et theologos, IX, 7, 1, 2 el seq.; 248, 2 ; 430, 2. Virlus omnis per charilatem definienda est, XVIII, 223. 2 : *Plenitudo ergo legis est dilectio;* 380. 2 : Si *linguis hominum loquar, el angelorum, charilatem autem non habeam, factus sum velut xs sonans, aut cymbalum tinniens. Etsi habuero prophetiam, el noverim mysteria omnia et omnem scientiam; etsi habuero omnem fidem, ita ut montes transferam, charilatem aulem non habuero, nihil sum. Etsi distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas, etsi tradidero corpus meum ila ul ardeam, charilatem autem non habuero, nihil mihi prodest.* Omno ejus officium Scriptura exprimit per justitiam el misericordiam, VI, 96, 2 : *Facere misericordiam el judicium magis placet Deo quam victim*.* Virlus a Salomone scienliæ et doctrinæ nomine vocatur. V, 554, i. Sapientiæ nomine sæpo locatur, X, 335, 1 : *Vinum, el musica Ixhficanl cor, et super ulraque dilectio sapientix.*

11. Virtutis natura et gradus. — !• *Virtutis natura.* Virlus est rectitudo elæquilas, V, 22, 1,2. Virtus est veritas, 259, i. Virtutes sunt veritatis lumina, V, 259, 1 , XVHI, 678, 3. Omnes in prudentia conncxæ sunl, XIX, 212. 1, 2. Virtus est perfectio rationis, V, 186, 1. Virlus vera in quo aita sil, nihil aliud est quam ordo amoris, VII, 560, 2 : *Introduxit me in cellam vinariam, ordinavit in me charilatem.* Vilium vero deordinalio •mons *ibid.,* 2 el seq. Virlus consistitili medio •icul centrum in circulo, V, 128, 1; XII. 753, 2, XIV, 243, 2; XIX, 180, 2, XX, 79. *1,* Virtus m moderatione consistit, VII, 171,1 Virtutis perfectio in quo consistat, *Job,* 70, 2. Virtutum opera intendunt habitum timoris et virtutis. IX, 84, 2. Earum omnes actus sunl cultus magni Dei. X, 214, 2. Virtus est quædam purilas el incorruptibilitas, XVIII, 685, 2 : *Gratia cum omnibus qui diligunt Dominum nostrum Jesum Christum in corruptione;* XIX, 180, 1 : *Finis aulem prxcepli est charitas de corde puro, el conscientia bona, el fide non ficta.* Virtutis alicujus perfectio in prompliludine voluntatis consistit, V, 334, 2; XVIII, 471, 1 ; Si *enim voluntas prompta est, secundum id quod habet, accepta esi, non secundum id quod non habet.* Nisi sit voluntaria, non est virtus, XV 352, 1. E cordis intimo procedat oportet, V, 75, 1 : *Misericordia el veritas te non deserant, circumda eas gutturi tuo, el describe in labulis cordis tui.* Homo in eam ingreditur, et in hominem ipsa, VI, 191, 2 : *Ingrediatur ad doctrinam cor tuum el auris tua ad verba sdentiti.* Ejus capacitas et amplitudo, *ibid.* Virtutis et vitii antitheses, X, 27, 2. Virlus el voluptas sunt velut duo zelotypas in nobis habitantes, VI, 187, 1. Virtus alia in via, alia in patria, *Psalm.* II, 58, 2 et seq. : *Etenim benedictionem dabil legislator : ibunt de virtute in virtutem, videbitur Deus deorum in Sion.*

2° *Virlulis gradus.* Virtutis sunl 1res gradus et intensiones respectu eam habentium : *primus* est vulgaris, qualis est virtus communis fidelium ; *secundus,* excelsior transeuntium ct in divinam similitudinem transeuntium; *tertius* est divinam similitudinem jam assequentium, XIV, 590, 1, 2. Virlus quæque 1res habet gradus : *primus* propositum, *secundus* fortitudo, *tertius* alacritas, XV, 490, 2. Virtutum perfectio vocari potest donum perfectum, XX, 64, 2. Virtutis cujuslibet dimensiones. XVIII, 619, 4.

11. Virtutis habitus. — Virtutis schema ct habitus, V, 263, 1. Elucet in facio et oculis viri prudentis, 550, 2 : *In facie prudentis lucet sapienlia: oculi stultorum in finibus lerræ.* Ejus decor et majestas, 552, i.Est summe pulchra, 64, 1 ; 90, 1 : *Vix ejus pulchrx, el omnes semita illius pacific*.* Ejus pulchritudo tam animam quam corpus condecorat, VI, 528, 1 : *Fallax gratia et vana est pulchritudo : mulier timens Dominum ipsa laudabitur.* Homines et praesertim mulieres speciosas reddit, X, 14, 1 : *Lucerna splendens super cande* labrum sanctum, cl species faciei super ¿lutem stabilem.* Comitem habet pudorem, V, 392, 2. Virtus externa est indumentum chrisliani, XVIII, 226 , 1 : *Induimini Dominum nostrum Jesum Christum, el carnis curam ne feceritis in desideriis.* Virtus lucem et oculos ambit, V, 267, 1. Justorum virtus lux est, at impiorum nonnisi lucerna, 383, t : *Lux justorum Lxlificat, lucerna aulem impiorum exlinguelur.* Virtutes etiam •uuiu odorem habent, 1, 280, 2. Sunl velut thy-

miama, X, 524, 4. Virtutis habituate signum est gaudium in ejus exercitio, XX, 23, 2. Virtus est fuci expers, VI, 230, 2. Virtus jactabundos fugit, VI, 230, 2. Ejus scoria est superbia. 352, 2 : *Quomodo probatur* in *conflatorio argentum, et in fornace aurum, sic probatur homo ore laudantis.* Virtutes non sunt passim jactandae, V 289, I : *Sapientes abscondunt scientiam; os autem stulti confusioni proximum est.* Virtus publicata cito exterminatur, XV, Î9G, I : *Tu autem, cum jejunas, unge caput tuum, et faciem tuam lava, ne* vt-*dearis hominibus jejunans, sed Patri luo, qui est in abscondito : et Pater tuus qui videt in abscondito*t *reddet tibi.* Atquo ideo maximo celanda est. 22!, 4 : *Et ait illi* (leproso rnundato) *Jesus : Vide nemini dixeris.*

III. Virtutis schema et stmdola. — Virtutis symbola, VIII, 333, 2 et seqq. Arbori vitæ assimilatur, V, 91, 1. Est ad instar cervæ, 147, 2. Mystice est terra deserta, VI, 116, 2. Ejus exempla velut mei sunt, VI, 232, 1. Virtutes sunl quasi fontes, 119, 1. Per dextram denotantur, V, 127, 2. Equo designantur, VI, 131, 1. Virtutis schema et exemplum est sol, VII, 37, 2. Virtutis cl lucis analogia*. 113,2; 647, 2. Virtutes sunt quasi aves, X, 26, 2. Virtutes variæ floribus accommodantur, XIII, 647, 2. Virtutes per ossa repræsentantur, X, 56, 2 et seq. Virtutes sanctorum velut alæ sunt, XII, 526, 4, 2. Eæ fructus sunt, 853. 2. Virtutes habituales dici possunt arbores e quibus nascuntur dotes habituales et actuales bealitudinis, 851, 1, 2. Virtute praeditus per arborem Nabuchodonosoris repræseotatur, XIII, 56, 1, 2 Virtutes et bona sunt velut uvæ in animæ vinea crescentes, 647, i.

IV. Virtutes singulariter sumpte et earum inter se relatio. — Virtutes omnes cl vilia non sunt paria, XVII, 320, 1. Virtus nulla per se consistit, sed ope aliorum indiget, 106, I : *Charilatem habete, quod est vinculum perfectionis.* Omnes virtutes inter se connexa' esse debent. XXI, 337, 1. Una alteri adhæret XX. 415, 2 : Vos *nutem curam omnem subinferentes, ministrate in fido vestra virtutem, in virtute autem scientiam, in scientia autem abstinentiam, in abstinentia autem pietatem, in pietate autem amorem fraternitatis, in amore autem fraternitatis charilatem.* Una alteram adescai, XIX, 34, I.Una perfecta cœteras adducit, XX. 113, 2 et seq. Quæ virtus sil optima VI, 231. 1. Quæ virtutes animum purificent, XVI, 330, 1. Virlus illa qua quis peccatorum commissorum pœnilet, non est una, sed duæ sunt, IX, 180, 2. Virtutum thcologalium aequalitas inter so, XXI, 379, 2. Virtutum cardinalium quadrum qualo sil, XII, 803, I. Virtutes quatuor cardinales complectitur S. Lucas in quatuor beali-ludinibus, XVI, 113, 1. Virtutes quatuor cardinales per vias aquilæ, serpentis, navis, et viri in adolescentia denotantur, VI, 454, 2. Item per quatuor bene incedentia, 46$, 2. Item per quatuor Cherubim currus F>ei, *ibid.* Eæ in quatuor animalibus Ezechielis denotantur, XII, 508, 1. An per quatuor animalia S. Joannis designentur, XXI, 107, 1. Virtutes cardinales in cœlo manebunt, VIII, 296, 1. Earum mystica significatio, *Psalm.* II, 161, 2. Virtutes quatuor apostolica? per quadricolores Zachariæ equos significantur, XIV, 428, 2. Virtutes episcopales et vilia contraria, XIX, 323, 2. Cur nas heroicas et raras in episcopo Apostolus non requirat, 215, 1. Virtutes quasnam m Eucharistia homo exerceat, XIV, 468. 2; XV, 560, 2. Virtutes novem perfecti Christiani, XX, 320, 2. Virtutes decem orationi sunt necessariae, XV, 357, 1 (Fidd unamquamque virtutem de qua hic agitur, el insuper Eucharistia, Oratio, Poenitentia).

V. Virtutis excellentia, dignitas et pretium. — Virtus omnibus naluræ bonis praeponderat, X, 97, 1 : *Salus animx in sanctitate justdix, metior est omni auro et argento; et corpus validum quam census immensus.* Auro est potior V, 207, 1 : *Melior est enim sapientia cunctis pretiosissimis, cl omne desiderabile ei non potest comparari.* Ipsa est velut adamas, 86, 2 : *Melior est acquisitio ejus negotiatione argenti, el auri primi el purissimi fructus ejus.* Virtutes maxima sunl bona, IX, 7, 2 ; 8, 1. Sunt verae et spirituales divitiæ, V. 381, 2; XVI. 171, 1. Virtutis merca-tura est prestantissima,V, 85, 2. Illius comparatio cum unguentis pretiosis, VII, 238, 1. Virlus pluris æstimanda quam divitiæ, IV, 287, 2 r *Noli timere, filimi : pauperem quidem vitam gerimus, sed mulla bona habebimus, si timuerimus Deum, el recesserimus ab omni peccato et fecerimus bene.* Virtus in Dei statera sola pondus habet, XIII, 73, 1.

VI. Virtutis effectus et fructus. — !• Fir-*tutis robur et potentia, quod ex Josephi historia demonstratur,* I, 343, 2. Ejus potentia et constantia, X,431, 1 : *Dominantes in potestatibus suis, homines magni virtute, et prudentia suaprxdili, nuntiantes in prophetis dignitatem prophetarum.* Ea uti male non possumus, *ibid* . 2 Virlus invicta omnia vincit. XV, 216, 1 : *Omnis ergo qux audit verba mea hxc, el facit ea, assimilabilur viro sapienti, qui xdificavit domum suam supra petram. El descendit pluvia, ct venerunt flumina, el faverunt venti, ct irruerunt in domum illam, et non cecidit : fundata enim eral supra petram.* Omnia exsuperat, XX, 416, 1. Virtutes regunt vilia, V. 532, 1. Virtutis studio voluptas refræ nanda, XII, 32, 2; 33, 1. Virtutes septem quibus lanquam funibus ligetur daemon, IV, 299, 4.

2® *Virlus mire hominem nobilitat et ei gloriam conciliat,* V, Hi, 4: *Dabit capiti tuo augmenta gratiarum, el corona inclyta proteget te.* Reddit hominem honorabilem, *Job.* 569, I : *Quando procedebam ad portam civitatis, el in platea para-*

tantealhedram mihi. Videban! mejovenes, et abstondebantur : et senes assurgentes stabant. Ipsa vora est nobilitas, VI, 439,2. Virtus propria nobilitat, non avorum ct majorum, V, 324, 2. Ipsa hominem ornat, non vestis, VI, 516, 1 : *Fortitudo et decor indumentum ejus : et ridebit in die novissimo.* Virtutes sunt anirnæ vestes, ct quidem nobilissima?, *Job,* 572, 1 : *Justitia indutus sum ; et vestivi me sicut vestimento, eldiademate judicio meo.* Indumentum virtutis actio est, 57!, 2. Justitia cl judicium erant Jobi vestimentum, *ibid.* Virlus pueris auctoritatem senilem conciliat, 636,2 : *Sperabam enim quod ælas prolixior loqueretur, el annorum multitudo doceret sapientiam, sed ul video, spiritus est in hominibus, et inspiratio Omnipotentis dat intelligenliam. Non sunl longaevi sapientes, nec senes inlelligunt judicium.* Virtus facit sapientes, IX, 441, 2 : *Homines stulti non apprehendent illam, et homines sensati obviabunt illi* Virtus nos facit angelos, imo deos, et Dei filios, XIV, 585. 2. Deo nos reddit similes, X, 431, 2. Virtus extulit priscos Judæos, alias Gentilibus invisos, IV, 367, i.

Virtutis propria dos laus est, VI, 326, 1. Non eget laudibus humanis, 326, 2 el seq. Laudari meretur, X, 427, 1 : *Laudemus viros gloriosos et parentes nostros in generatione sua, mullam glofiam fecit Dominus a sxcuto.* Virtus omnis est gloria digna, XVHI, 281, 1. Sui admirationem parit, *Job,* 26, 2 : *Dixilgne Dominus ad eum* (Satan) : *Numquid considerasti servum meum Job, quod non sil ei similis* in *terra, homo simplex el rectus ac timens Deum, et recedens a malo ?* Omnes etiam hostes in admirationem sui rapit, Y,490, 2: *Cum placuerint Domino vix hominis, inimicos quoque ejus converlel ad pacem;* XX, 296, 1 : *Conversationem vestram inter gentes habentes bonam, ul in eo quod detrectant de vobis lanquam de malefactoribus, ex bonis operibus vos considerantes glorificent Deum.*

3* *Virtus esl summum bonum hujus vitæ,* quod octo rationibus probatur, X, 431, 1,2. Ea beantur cives et homines, IX, 7, 2; 8, 1. Ubi virtus, ibi unitas. XVI* 156, 2. Virtus scipsa contenta est, XIX, 255 2 : *Est autem quaestus magnus, pietas cum sufficientia.* Virtus est fundamentum pacis et concordi®, *Job,* 14, L Aufert timorem, V, 97, 1 : *Ne paveas repentino terrore, et irruentes tibi potentias impiorum. Dominus enim erit in lalcre tuo, et custodiet pedem tuum ne capiaris.* Justos prosperai et stabilit. V, 317, 2: *Non roborabitur homo ex impietate, el radix justorum non commovebitur.* Virtutes sunt homini instar validi munimenti, V, 291, 1 : *Substantia divitis urbs fortitudinis ejus.*

4® *Virlus est sanitas,* trita, *gaudium anirnæ.* Est salubris anirnæ, VI, 239, 2 : *Comede, filimi, met, quia bonum est, et favum dulcissimum gutturi tuo : sic et doctrina sapienlix anirnæ lux, quam cum inveneris, nabebis <n novissimis spem, cl spes tua non peribit.* Est sanitas auim®, X, 97, ! : *Salus anirnæ in sanctitate justitiæ, melior esl enim omni auro et argento.* Item pulchritudo ejus, 14, 1, Virtus est anima* sobrietas et sapientia, XIII, 485, 1. Virlus animam dilatat *Job,* 718,1, Earn erigit et confidentiam tribuit, 481, 1 : *Tunc super Omnipotentem deliciis afflues, et elevabis ad Deum faciem luam.* Est vita anima' tam causalis quam formalis, V. 112. 2 : *Tene disciplinam, ne dimittas cam : custodi illam, quia ipsa est vita tua.* Hominem non delassat, sed et vires auget, 1!2, 1 : *Viam sapienti^ monstrabo libi, ducam te per semitas æquitalis. Quas cum ingressus fueri<, non arctabuntur gressus lui, el currens non habebis offendiculum.* Roborat justos et impios consternat, 309, 1 : *Fortitudo simplicis via Domini, et pavor his qui operantur malum.* Pios delectat, impios contristat, 393, 1 : *Desiderium, si compleatur, delectat animam; detestantur stulti eos qui fugiunt mala.* Causa est ver® lælitiæ, 382, I : *Lux justorum letificai : lucerna autem impiorum exlinguetur;* IX. 136, 2 : *Cor nequam gravabitur in doloribus;* Job, 216, 1 : *Deus non projiciet simplicem, nec porriget manum malignis, donec impleatur risu os tuum, el labia tua jubilo*,* 718, 2. Sola parit gaudium, VI, 11!, 2; 294, 2 : *Fili mi, si sapiens fuerit animus tuus, gaudebit tecum cor meum. El exullabunt renes mei, cum locuta fuerint rectum labia tua.* Omnia adversa dulcorat, 230, L Omnia amara reddit dulcia. V. 63, 2.

5® *Virtus etiam hujus vitx bona præbel.* Corpus sanat et roborat. V, 119, 9 : *Fili mi.... nc recedant* (sermones mei) *ab oculis luis, custodi ca in medio cordis tui. Vita enim sunt invenientibus ea, el universas carni sanitas.* Facit somnum jucundum, 95, 1 : *Fili mi, ne effluant hæc ab oculis luis : custodi legem atque consilium. El erit vita anirnæ lux, et gratia faucibus luis. Tunc ambulabis fiducialiter in via. el pes tuus non impinget. Si dormieris, non timebis : quiesces, cl suavis erit somnus tuus.* Egestatem el ignominiam dissolvit. 392, 2 ; *Egestas el ignominia ei qui deserit disciplinam ; qui autem acquiescit arguenti, glorificabitur.* Familias adauget el roborat, VI, 216, 2: *Sapientia ædificabilur domus, et prudentia roborabitur.* Vitam prolongat, quomodo, V, 89, 1 : *Longitudo dierum in dextera ejus, et in sinistra illius divitiæ et gloria.*

6° *Virlus in aeternum manet,* X, 331, 1 : *Omne munus, et iniquitas delebitur, et fides in sxculum stabit.* Virtus perennat, XI, 658,2, 659, 1, 2: *Qui custodierint sabbata mea, dabo eis in domo mea, ct in muris meis locum, et nomen melius a filiis et filiabus ; nomen sempiternum dabo eis, quod non peribitt* Nomen ct famam æternam parit, X, 439, 2 : *Corpora ipsorum in pace sepulta sunt, et nomen eorum vivit in generatione et generationem ; 524,* 1 : */n omni ore quasi mei indulcabilur*

ejus memoria, ft ut musica in convivio vini. Virtutes sunt viæ nd cœlestem gloriam, XVI, 541, 1 : *Dicit ci* (Tbomæ) *Jesus : Ego sum via, et veritas, rt vita.* Virtus gloriam hic et in futuro meretur, V, 103, I : *Gloriam sapientes possidebunt ; stultorum exaltatio, ignominia.* In dio novissima suos protegit, IX, 214, I : *Investiga illam, ct manifestabitur libi, et continens factus nc derelinquas eam. In novissimis enim invenies requiem inca, et convertetur tibi in oblectationem. Erunt tibi compedes ejus in protectionem fortitudinis, et bases virtutis, et torques illius in stolam glarix.*

VII. Virtutis comparando et ad praxim deducendo necessitas. — I0 *Virlus est omni studio, labore cl pretio comparanda,* VI. !98. 2. instanter a nobis est consectanda, V, 454, 1,2' *Abominatio est Domino via impii : qui sequitur justitiam, diligitur ab eo.* Ei incumbendum in hac vita, postmortem non licebit, IX, 416, 2 : *Memor esto quoniam mors non tardat, el testamentum inferorum demonstratum esl tibi, testamentum enim hujus mundi morte morietur.* Ei studendum a pueris, V, 105, 2. Ei ante tempus studere quid sit, X, 569, Í, 2 et seq. : *Operamini opus vestrum ante tempus, ct dabit vobis mercedi m vestram in tempore suo.* Virtutes intendendo; sub vitæ finem, XV, 521, 2: *Ante diem festum Pascine, sciens Jesus quia venit hora ejus ut transeat ex hoc mundo ad Patrem; cum dilexissct suos, qui erant in mundo, in finem dilcxil cos.* Virtutes in senibus solidæ sunt, X, 337, 2, Ejus exercitio incumbere negligentes fiunt in bonis spiritualibus pauperes, VI, 23, 1 : *Pigredo immittit soporem et anima dissoluta esuriet.* Virtuti qui detrahit, obligat se Iræ divina;, et condemnationi. V, 388, 2 : *Qui detrahit alicui rei, ipse se in futurum obligat; qui autem limei prxccplum, versabitur.* Ipsa se contemnentem contemnit, *ibid.*

2* *Virtus non in nuda speculatione el cognitione, sed in exercitio ct praxi consistit,* V. 109, 1 : *Principium sapientix, posside sapientiam*, et* in *omni possessione tua, acquire prudentiam;* 490, 1: *Initium viæ bonæ, facere justitiam, accepta est autem apud Deum magis quam immolare victimas.* Deoa non sufficit loqui, sed insuper operandum esl, 428, 2 el seq. : *In omni opere erit abundantia; ubi autem verba sunt plurima, ibi frequenter egestas.* Est sita non in verbo, sed in opero, VII, 79, i ; XX, 579, 2 ct seq. : *Filioli mei, non diligamus verbo, neque lingua, sed opere cl veritate.* Virlus parva ex amore Dei exercita, potior est ca quæ est sino exercitio, V, 462, 2.'

Mil. Quomodo virtus compahaNda sit. — 1® *Virtus omnis est a Deo petenda; nam sine ejus gratia nulla vera virtus dicitur.* Virtutis auctor esl Deus, VI, 95 2 : *Omnis via viri recta sibi videtur: appendit autem corda Dominus.* Virtutes omnes in Deo sunl, excepta humilitato, IX, 337, 1. Virtutes an a donis Spiritus sancti distinguantur, I XI 257, 1. Sunt rivuli afonie Spiritu sancto privati, XVI, 427, 2: *Qui credit in me, sicul dicit Scriptura. flumina de ventre ejus fiue.nl aquæ vhxì. Une autem dixit de Spiritu, quem acceplurt erant credentes* in *eum.* Omnes sunt fn/ctus Spiritus sancti, XVIII, 568 2 : *Fructus autem Spiritus est : charitas, gaudium, pax, patientia, benignitas bonitas, longanimitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia castitas.* Virtutum causa est limor Dei. VII, 4H. 2 : *Finem loquendi pari* ter omnes audiamus; Deum time, et mandata ejus observa: hoc est enim omnis homo.* Virtutis pro sapia, ejus mater, pater, semen, etc., XX, 62, 2-

Virtus an in cujusque manibus el arbitrio sil. <T stoici putabant, XVII. 320, I. Quatenus sit in nostra potestate. XVHI, 24, 2 Esl secundum naturam, 62, t : *Cum mim gentes quæ legem nor habent, naturaliter ea qux legis sunt, faciunt ejusdem modi legem non habentes , ipsi sibi sunt lex.* Virtutes vene apud solos Christianos sunt ; apud ethnicos fictæ, IX, 7, 2: 8 2; 9 2; 10. 2. Virlus infidelium vana et falsa. XVIII. 235, 2 : *Omne autem quod non est ex fide, peccatum est.* Virtutes sunl velut creatane just nun, IX, 157,1: Sí *crediderit ci. hæreditabîl ¡l'an, et erunt in confirmatione creature illius.* Fugiunt improbos et ad probo* deflectunt, X. 26, 2: *Volatilia ad sibi similia conveniunt ; el refilas ad eos qui operantur illam, revertetur.*

Virtus omnis a Deo est petenda. IV, 336. 2, Virtutes varia» a beata Virgine petende. XXI. 238, 2 et seq. : *Signum magnum apparuit* m *calo: Mulier amicta sole, et luna sub pedibus ejus, el* tn *capile ejus corona stellarum duodecim.*

2® *Virlus labore el industria paranda esl,* VI, 231, 1 Virtutes a laboro gignuntur. IX, 232. 2. Labore paratur, XX. 371, 2. Ejus habitus exercitio acquiri debet, ut exemplo Noe constat, I, 145. I. Melius exercitio, quam speculando discitur. XIX, 396, 2: *El quidem cum esset* (Jesus Christus) *Filius Dei, didicit ex iis qux passus est obedienliam.* Ad virtutem parandam socordia noxia est, X. 342, 2 ; *Fili, in tempore vitæ lux ne indigeas : melius est enim mori. quam indigere.* Ad ejus consecutionem quatuor sunl requisita, primo, generosa animi resolutio; *secundo,* ardor ol zelus; *tertio,* colluctatio et mortificatio cupiditatum; *quarto,* animi tobur, constantia et perseverantia, 562, 2 : *Consiliatus sum enim ut facerem illam zelatus sum bonum, el non confundar. Colludali est anima mea in illa, el in faciendo eam confirmatus sum.* Animos viriles poscit, non ¿nomínalos. 205, 2 : *0 viri, ad vos clamilo, el vox mea ad filios hominum.* Ad eam opus esl magno robore, IX, 210 I : *Sapientia enim doclrinæ secundum nomen ejus est, et non esl multis manifesta.* Ejus vis in vigore spiritus consistit, VI, 217, 2; X. 430, 2 : *Dominantes in potestatibus suis, homines magni virtute, et prudentia sua*

prediti. Virtus sensim addiscitur. V, 260, I *: Da sapienti occasionem el addetur* ei *sapientia. Doce justum, et festinabit accipere.* Paulatim comparanda est, V, 385, 2 : *Substantia festinata minuetur : qux autem paulatim colligitur manu, multiplicabitur.* Virtutis studium inchoandum est a vita activa, inde ad contemplationem pergendum, XVI, 159. 2 Virtus quo plus gustatur, plus appetitur, IX, 655, 1,2: *Qui edunt* me, *adhuc esurient : el qui bibunt* me, *adhuc sitient.* Initium virtutis est ejus desiderium, Vili, 408, 2; *Initium enim illius verissima est disciplina concupiscentia.* Ad virtutum studia natura repugnans violenter est adigenda, VI, 191, 2 : *Ingrediatur ad doctrinam cor tuum, et auris tua ad verba scientist.* Earum conatus est necessarius ad perlectionem tendenti, XIX, 48, 1 : *Ego me non arbitror comprehendisse. Unum autem, qux quidem retro sunt obliviscens, ad ea vero quæ sunl priora, extendens meipsum; ad destinatum persequor, ad bravium superna vocationis Dei in Christo Jesu.* Tanto iis conatu est studendum, quanto quis vilia sectatus est, XVIII, 113, 2 : *Humanum dico, propter infirmitatem carnis vestrae: sicut enim exhibuistis membra vestra servire immunditia et iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra vestra servire justiliæ in sanctificationem.*

3° *Virtus quomodo et quatenus simul difficilis et facilis dicatur.* Virtutis iter laboriosum. III, 577, 1. Ejus via est semita, ob quatuor analogias, V, 62, 2. Ejus via est ardua, *Job,* 551, 2. Implexa est laboribus, *ibid.* Difficultatibus obsidetur. XIII, 470, 1. Virtutum iter simul spatiosum el arctum est, item arduum et præceps, V, 63, 1. Fingitur a poetis in arduis rupibus habitaro, IX, 210, 1. Labor ejus difficilis, fructus suavis, VI, 62, 1 el seq.: *Malum est, malum est, dicil omnis emptor: el cum recesserit, tunc gloriabitur.*

Virtus cur sil stulto ardua, VI, 221, 2: *Excelsa est stulto sapientia, in porta non aperiet os suum.* Est tamen in se facilis, 222, 1. Virtutis semita est levis tribus de causis, V, 70, 1. Cur ejus via ardua videatur, X, 562, 1, 2. Virtutis via initio est arcta, sed sensim dilatatur, XV, 210, 1. Virtus exercitio facilis redditur, V, 489, 2 : *Initium via bona, facere justitiam.* Virtutes exercitio facilio- res evadunt, 63, 1 : *Servans semitas justiliæ, el viam sanctorum custodiens. Tunc inlelliges justitiam, cl judicium, et æquilalem, el omnem semitam bonam.* Virtutes in omnibus se sinunt Qecti, gyrari et regyrari, *ibid.* Virtus consuetudine fit xicunda ct facilis, IX, 213, 1, 2 : *In omni animo occede ad illam, el manifestabitur tibi, el continens faclus ne derelinquas eam. In novissimis enim invenies requiem in ea, et convertetur libi* in *oblectationem;* 613, 2 : *Et agnoscent qui derelicti sunl, quoniam nihil melius esi quam timor* Dei; el nihil *dulcius quam respicere in mandatis Domini.* Justo semper fil f.irilior et jucundior, X, 33, 1. Quando el quaro sit facilis, 560, 2 et seq. Virtutes heroic® olim videbantur impossibiles nunc eæ per Christum faciles evasero, XI, 586, 2. *Non esurient, neque sitient, et non percutiet cos astus et sol, quia miserator eorum reget eos. Et ponam omnes montes meos in viam, et semita meæ exaltabuntur.* Difficultates quæ in virtuto occurrunt superaro docet nos Christus agonizans in horto. XV, 569, 1.

4® *Virtus in adversis crescit el perficitur,* I, 434, 2; XVIII, 505, 1 : *Ne magnitudo revelationum extollat me, datus esi mihi stimulus carnis meæ angelus Satana, qui me colaphisel. Propter quod ter Dominum rogavi, ut discederei a me : et dixit mihi : Sufficit tibi gratia mea ; nam virtus in infirmitate perficitur,* Job, 161, 2. Virtus compressa fit furlior, XIII, 218, 1. Cribrata evadit purior, V, 293,1. In adversis resplendet, IV, 421,2; 422, 1 : *Abraham nonne in tenlalionc inventus est fidelis, el reputatum est ei adjustitiam ? Joseph in tempore angustia sua custodivit mandatum, el faclus est dominus Ægypti.* Virtus sine patientia non est perfecta, XVIII, 380, 2. Sine adversitate marcet, IV, 305. 2 : *El quia acceptus eras Deo, necesse fuit ul tentalio probaret te.* Per tentaliones exploratur et corroboratur, XX, 20, 2. Item per eas acuitur, *ibid.* Virtutes causatur tribulatio. 17, 1 *(Vide* Adversitas, Afflictio).

5® *Virtutis sectator directore, duce ct monitore opus habet,* V, 234 2: *Ubi non est gubernator, populus corruet; salus autem, ubi multa consilia.* Ejus studiosi ament correptionem, 346, 2 : *Qui bonus est, hauriet gratiam a Domino : qui autem confidit in cogitationibus suis, impie agit.* Virtutes opportuno laudatæ crescunt, 475, 2 : *Lux oculorum laetificat animam ; fama bona impinguat ossa.* Virtuti modum præscribere prudenti® officium est, XX, 352, 2 ct seq. Virtutis studium inchoandum a vita activa, inde pergendum ad contemplationem, XVI, 159, 2.

6® *Virtutes inferuntur per vitiorum contrario rum expulsionem,* XX, 608, 2.

7® (?uis *ordo sequendus in virtutibus consectandis.* Virtutem aliquam quilibet accepit a Deo in qua alios præcellat, XIX, 20. 2 : *Nil per contentionem neque per inanem gloriam, sed in humilitate superiores sibi invicem arbitrantes.* Virtutes sunt cuique ætati propriæ, VII, 366, 1. Ea virtus sequenda est ad quam quisque natura est aptior, VI, 217, 2. Virtutes inter se rectum ordinem et mensuram tenere debent, V, 125, 2 ct seq. *Dirige semitam pedibus tuis, el omnes via tua stabilientur.* Apta proportione inter se componenda sunt. X, 521, 1 : *Memoria Josiæ in compositionem odoris facta opus pigmentarii.* Semper meliores virtutes sunt eligendæ, V, 156, 1. Virtutes nobis celsiores non sunlconseclandæ, VI 186 2: *Ne erigas oculos tuos ad opes quas non potes ha-*

bere; quia pactene sil i primas quasi aquila, et volabunt in catum. Earum actus et doctrina in pace exponenda, in tentatione et persecutione abscondenda, V, 156, 1. In pace colligendæ sunt, in persecutione iis utendum, 158, 1. Virtus eadem diversimode a singulis practicatur, VI, 350, I. Virtutum actus diversi sunt pro disparitale praeparationis tum gratiæ, tum voluntatis, V, 243, 1.

IX. In virtute proficiendi obligatio et praxis. — *!• Omnes in virtute progredi tenentur,* II, 373, 2 : ¿fin *autem nolueritis interficere habilatores terra, qui remanserint, erunt vobis quasi clavi in oculis, el lancex in lateribus, el adversabuntur vobis in terra habitationis vestra, et quidquid illis cogitaveram facere, vobis faciam ;* 508, 2. In virtute oportet nos proficere, el non deficere, XVI, 88, 1 : *Et Jesus proficiebat sapientia, et xtale, et gratia apud Deum et homines;* 521, 2; 542, 1 ; 654, 1. Vera virtus finem nescit, II, 373, 2. Virtus usque in finem perseverat, III, 357, 2. Semper perfecta et constans manet. VI, 219, 2 : *Vir sapiens, fortis est ; el vir doctus, robustus et validus;* IX, 587, 2. Virtutes caplæ non suntdeserendæ, VI, 337, 2 : *Sicut avis transmigrans de nido suo, sic vir qui derelinquit locum suum.* Virtus virtuti est addenda, V, 275. 2 et seq. : *Egestatem operata est manus remissa ; manus autem fortium divitias parat.* Profectus in virtute a quibus signis intelligatur, XIV, 311, 1. Virtutum progressus tentationibus comparatur , XVIII , 344, 1 : *Fidelis autem Deus est, qui non patietur vos lentari supra id quod potestis, sed faciei etiam cum tentatione proventum, ut possitis sustinere.*

2° *Praxis in virtute proficiendi.* Primo. *Praxis in virtute Dei proficiendi est per gratiam et per nostram cooperationem,* II, 374. 2. Tria ad proficiendum in virtute media, XIII, 233, 2 et seq.

Secundo. *Magnam habendo voluntatem, eamque ad immensum extendendo,* I, 117, 2. Praxis crescendi in omni virtute per ejus desideria, V, 334, 2 : *Desiderium omne justorum bonum est.*

Tertio. *Nobis proponendo exempla Christi et sanctorum,* II, 374, 2.

Quarto. *Per examen conscientia serium el ereirrum,* II, 374, 2.

X. Virtutum quedam exempla. — Virtutes septem Tobiæ senioris ante conjugium, IV, 269, 2. folidemque post illud, 270, 1. Virtutes antislrophæ Job et Tobiæ, 276, 2. Virtutum omnium praerogativam habuit Christus, V, 224, 2. Virtutes horoicæ Pauli in prædicaliono Evangelii, XVIII, 7, 1.

XI. Vocis *Virlus,* ALIÆ acceptiones. !• — *Virtus* pro *fortitudine.* Virlus in quo differat a fortitudine, IX, 249, 1. Deus dominator virtutis dupliciter, VII, 535, 2 et seq. Virtutem accipere quomodo Deus dicatur, XXI, 116, 1. Virlus Dei et potentia in eo qua rerum omnium est causa, maximo in creatione elucet, XVIII, 50, 2. Virtutis suse verbo Deus omnia fert, XIX, 353, 2. Virtutes Domini quæ dicantur, XIII, $8, 2. Virtutes Christi quæ vocentur, XX, 289, 2. Virtutes septem providentiæ Dei sunt cur illae vocentur spiritus, XXI, 22. 2 *(Vide* Dei Omnipotentia). Virtus Altissimi beatam Virginem obumbrans quæ sit, XVI, 23, 1. Virtus quanta data Apostolis per Spiritum sanctum, XVI, 56, 1 *(Vide* Spir it us sanctus). Quid si ex tota virtute Deum diligere, IX, 249, 1 *(Vide* Fortitudo).

2* *Virtus pro exercitu.* Per virtutem in libri *Machabxorum* intelligitur validus exercitus, IV 444. L

3* *Virtutes calorum.* Virtutes cœlorum quæ dicantur, IX, 471, I. Quæ virtutes cœlorum movendas sunt, XV, 513, 2 et seq. Virtutes cœlorum movebuntur quintupliciter, XXI, 156, 2 *(Vide* Judicium extremum, Stellje).

VIS. 1* Vires portant pondus, V, 574, 1, Vires sunt juvenum, IX, 672, 2. Viribus paria aggredienda sunt, 189, 2. Vim vi repellere licet, XV, 171. 1.

2« Vis consuetudinis quanta sit, VII, 73, 2. Vis obedienliæ quæ, 288, 2. Vis amicitiae et charitalis, 181,1 *(Vide* Amicitia, Charitas, Consuetudo, Obedientia),

3« Vim facimus regno Dei, quo sensu, XV, 286, 2. Vis nulla cuiquam inferre damnationem potest, XVI, 478, 2 et seq.

4* Viribus suis nemini fidendum, *Psalm,* II, 97,1.

VISCERA. !• Viscerum rugitus similis est libiæ funereæ, XII, 305, 1, 2. Viscera Jobi effusa, *Job,* 361, 1. An viscerum dolor fuerit Paulo stimulus carnis, XVIII, 503. 1. 2.

2* Viscera sunt sedes et symbolum miserationum et misericordia?, XI, 735, 2; XVIII, 200, 1 ; XIX, 7, 2; 19, 1 ; 343, 2 ; XX, 578, 1, 2. Viscera significant intimam Dei misericordiam. XVI, 48, 2. Viscera misericordia? Dei quæ sint, XIII, 322, 1 ; 434, 2. Quæ sint viscera charitalis, XVIII, 648, 2. Viscera sanctorum quomodo requiescere et refocillari dicantur, XIX, 343, 2.

VISIO. 1° Visio CORPORALIS SEU VISUS. VISUS omnium sensuum nobilissimus, XVII. 99, L Visus, forma reliquorum sensuum cur dicatur, XIII, 245, 1. Pro quolibet sensu in Scriptura ponitur, ot cur, IX, 682, 2 ; 99, 1; XVI. 637, 1 ; XXI, 28, 1. Visio an fiat emissione vel recepitone specierum ab objecto, VI, 58, 2; IX, 282, 2. Visus sæpe rem visam aut visibilem significat, X, 386, 1. Visio oculorum melior quæ sit, el quot modis sumatur, VII, 230, 2. Visio in speculo superficialis est e/ levis, XX, 84, 2. Visus hominis potesl a Deo confortari, ut videat etiam remotissima objecta, XV 125, 1, 2. Visum hominis quatenus Deus exlender* possit, XVIII, 443, 2« Sanctorum aliquorum visum mire confortavit, 501, 1. Visus pro intellectu sumitur aliquando, XII, 586, 2.

11. Visio prophetica kt spiritualis.—!• Vfcionum tria sunl genera. XI. 50 2. Visio propheta -

trnri crat Intelligentia mentalis, qua intelligebant ea quæ Deus ipsis revolabat, XIV, 158, 1, 2. Ad visionem propheticam requiritur ros futura quæ prævidctur. lumen propheticum mentem propheto elevans, el visio el cognitio rei futur®, XIII, ±46, 2. Visio prophetica quam esset certa, XX, 453, I, 2 Visio vel *verbum Domini cùiù* præponitur prophetiis, ipsæ lælæ sunt ordinario, xm,

2» Visio Dei sedentis in solio Isaiæ, an fuerit spiritualis, an Ianium corporalis, XI, <66, 1. Visio prima Isaiæ quæ fuerit, <79, I. Visionis totius, quam Ezechiel capite primo recenset, idea et syPTpsis, XII, 495, I, ï Visio maris quid sit in rotis, 489, I. Visio quomodo non dicatur regredi, 553, 2, Visiones Danielis singulæ qua ætate contigerint, XIII, 1, 2. Visio Danielis et Joannis in *Apocalypsi* qua viderunt Christum, in multis fuit similis, <37, <, 2. Visio qua Joannes videt thronum Dei el seniores, fuit tantum intellectualis, XXI, 93, L Visiones septem *Apocalypseos* quæ sint, 10, i. Res eadem sæpo in Scripturis per diversas visiones figuratur, II, *i.* Ad visiones Ezechiclis el Danielis alludit S. Joannes, *ibid.,* 2. In visionibus ænigmaticis eadem res per diversa ænigmata representa tur, 405. 2. Varias visiones habuit S. Paulus, XVIII, 503. I. Visiones in somnis sæpo accidebant, *Job,* 111, 1. Visio, quæ fit vigilanti, in se perfectior esi somnio quod fit dormienti, quando vero somnium visione perfectius sit, XIII, 508, I. Visio Hiphazi qualis, 112, 2. Visio S. Grcgorii Xazianzeni do sapientia el castitate, XVIII, 320, 2. Visio S. Mechlildis, XII, 390, I. Visio Fursci de igne futuro intelligendo, XVIII, 270, 2. Visio S Carpì, *Job,* 164, 1. Visio rerum supcrnaturaliuin animum el oculos intuentium concutit, XV, 653, 2 ei seq. Quomodo visio mundana dici possit tertium cœlum, XVIII, 500. L

111 \isio Dei beat if ica. — Visio beatifica promittitur omnibus qui a peccato sunt puri, XIX, 503, 1 ; Pacem leçutmtni, H *sanctimoniam, sine qua nemo videbit Deum.* Visio beatifica cur dicatur stella matutina, XVIII, 409, I : *Alia claritas toits, alia claritas* luna!, el *aha claritas stellarum. Stella enim a stella differt in claritate : rie et resurrectio mortuorum;* XXI, 62, I : *Qui vicerit, ct custodierit usque* in *finem opera mea..... dabo illi stellam matutinam.* Ea vocatur dies et lucifer, XX, 435, 1 : *Et habemus firmiorem propheticum sermonem, cut benefactis attendentes quasi lucernæ lucenti in caliginoso loco, donec dies elucescat, et lucifer onalur* in *cordibus oestris.* Ejus duratio explicatur, 246, I, 2 : *Denedic-lus Deus el Paler Domini nostri Jesu Christi, qui secundum misericordiam suam magnam regeneravit nos* in *spem vivam, per resurrectionem Jesu Christi ex mortuis, in hæreditahm incorruptibilem, et incontaminatam, cl immarcescibilem, conservatam in calis in vobis.* Visio Dei beatifici quum reficiat et satiet, *ibid.* Ih ea sila est Lentitudo, et quidem summa, XV, 118, 2 : *Ileali mundi corde, quoniam ipsi Deum videbunt;* 564, 2 : *Cha< rissimi, nunc filii Dei sumus, et nondum oppa ruit quid erimus; scimus autem quoniam cum apparuerit, similes ei erimus;* 688, 1 : *Ei autem qui potens est vos conservare sine peccato el constituere ante conspectum gloriæ suæ immaculatos in exultations in adventu Domini nostri Jesu Christi, soli Deo Salvatori nostro per Jcsum Christum Dominum nostrum, gloria el magnificentia,* etc. Ex visione beatifica sequilur amor Dei plenus in beatos, 565. I. Et doles animæ et corporis gloriosi, *ibid.* Ejus privatio ingens damnatis cruciatus, XV, 537, 2 : *Tunc dicet el his qui a sinistris erunt : Discedite a me, maledicti, in ignem æternum qui paratus est diabolo el angelis ejus.* Visio deitatis el humanitatis Christi erit objectum bealitudinis essentialis et accidentalis, XVII, 120, 2. Visio Dei beatifica ligno vitæ adumbratur, ea virtutum merito comparatur, V, 91, 1,2: *Lignum vitæ est* (sapientia) *his qui apprehenderint eam; et qui tenuent eam, beatus;* XXI, 407, 2 • *Jn medio plalcæ ejus* (cœlestis Jerusalem), *et ex utraque parte /luminis lignum i;ilæ afferens /ructus duodecim, per menses singulos reddetis frudum suum, el folia ligni ad sanitatem gentium.* Est fluvius aquæ vitæ, 405. 1 : *El ostendit mihi fluvium aquæ vitæ. splendidum tanquam crystallum, procedentem de sede Dei el Agni.* El velut fons vitæ, 183, 2: /i(/nur *qui in medio throni est, regel illos, el deducet eos ad vitæ fontes aquarum.*

VISITARE. VISITATIO. <«Visitare quid proprie, *Job,* 409, 2. Visitare infirmos opus misericordia; est, IX, 255, 2. Quam id sil utile, 256, 2. Visitatio ægrorum maxime charilalis est, *Job,* 409, 2. *(Vido* Æghotus). \isilatio pupillorum el viduarum quomodo ad religionis virtutem referatur, XX, 93,1« Multa ini ludii. 91, 1.

1° Visitatio Dei qualis, *Job,* <76, 1, 2; 198, 1 ; 153, I, 2. Visitatio tam Dei opem quam castigationem significat. X, 195, 2. *Visitare* sæpo propilene usurpant pro *punire,* XI, 37, 2, XII, 61,2; XIV, 478, I Visitationis dios idem qui judicii, IX, <07. 2; 109, 2.

VISUS, *Vide* Visio.

VITA. I. Vaiuæ vocis Fifa in Sciuptuba Ac/CEPTIONES ET DIVISIONES. — Io Vitili IIOmillO 0IIIIK bonum designatur, XV, 540, 2: *Et ibunt hi* 4 *supplicium alet num; justi auttm in vitam .rternam.* Vita sæpe idem est quod felicitas et boatiludo, XXI, 406, t ; *Et ostendit mihi fluvium aquæ vilæ splendidum tanquam crystallum, procedentem de sede Dei cl Agni* Vita accipitur subinde pro lætilia et felicitato, IX, 97, t : *Sustine tustentaliones Dei, conjungere Deo ul crescat in novissimo vita tua.* Vita capitur pio gloria, fuititudine,

sanitate. XIII, 366, 1 : *Vivificabit nos poti duos dies, el vivemus in conspectu ejus.* Vita vivero, Uebræià est jucundo, feliciter ot ad voluptatem vivero, XII, 631, 1 » *El vir si fúeril Justus, ct fecerit judicium cl justitiam.... hic justus est, vita vivet, ait Dominus Deus. Vila* sino addito in Scriptura passim vitam æternam significat, *Psalm.* II, 320, 2 . Veniant mt/ii *miserationes tua, el vivam, quia lex tua meditado est.*

2® Vita triplex est : divina, angelica, humana, XX, 518, 1. Humana partim spiritualis» partim corporea, *ibid.* Divina partim causalis, partim formalis ; ot quomodo singulæ rursus dividantur, et quid sint, *ibtd.* Iterum vita triplex, naluræ el culpæ, graliæ et gloriæ statuitur, XIII, 364, 2. Vita quid in plantis, in brutis, in hominibus, *Job,* 253, 2. Pro omnibus quæ ad Dei vitam et Angelorum spectant *(vide* Deus, Angeli).

II. Vita naturalis It temporalis. — !• *Pitæ omnis auctor est Deus,* XX, 66, 1. Vita est quasi lumen derivatum a luco vitali quæ est in Deo, VI, 83, 2 *: Lucerna Domini spiraculum hominis, quæ investigat omnia secreta venins.* Vila omnium creaturarum csl in Deo quasi in fonte, 500, 2 : Vitam quomodo Deus omnibus det, XVII, 328, i : *Deus qui fecit mundum, et omnia qux* in *eo sunt, hic cœli et terræ cum sit Dominus, non in manufactis templis habitat, nec manibus humanis colitur indigens aliquo, cum ipse dei omnibus vitam, el inspirationem, el omnia.*

2° Vifu *filii ex vita parendi traducitur,* VI, 70, 1. Ejus tamen jus non habet pater, 27, 2. *Erudi fidum tuum, ne desperes; ad interfectionem autem ejus ne ponas animam tuam.*

3® /n 71/0 *vita consistat.* Vila multiplex a corde initium habet, V, 123, 2 : *Omni custodia serva cor tuum, quia ex ipso vita procedit.* Vita nostra ex corde procedit. X\III, $7,1. Vila est principium operationum vitalium, *Job,* 254, 2. Vita humana spiritus dicitur, *Psalm.* II, 190, 2 : *Quoniam spiritus prrlransibit m illo, et non subsistet ; el non cognoscet amphus locum suum.* Vila hominis in calore consistit, V, 548, 2. In nclione sila osi, VI, 505, 2. In motu consistit, VI, 373, 1,2 : 1'iLr *decem res sunt necessaria,* X, 316, I : *Initium necessarie rei vitx hominum, aqua, ignis, et ferrum, sol, lac ct panis similagineus, et mei, el botrus uvæ, ct oleum, ct vestimentum.*

4° Ft/a *omnium bonorum summum est,* V, 88, 2 : VI, 132, 2. Vita fundamentum est omnium bonorum, *Psalm.* I, 198, 1. Ipsa per se jucunda est, cainquo promovero omnes satagunt, X. 3$7. I,

5® Fi/a? *hujus xrumne et miseriæ.* Quam ea reddita sit misera per Ad® peccalum, X, 323, 2 : *Occupatio magna creata est omnibus, el jugum grave super filios Adam, a dit exitus de ventre matris eorum, usque in diem scpulturæ, in matrem omnium.* Vita hæc multa adversa includit, VI, 13, 1. Quot laboribus plena sit, XX B, 2 • seq. : Vitæ ærumnæ, VIH, 299. 2 : *Exiguum e cum Ixdio est tempus vitæ noslræ;* XIX, 14, 2 e seq. Miseriis referta est, *Job,* 316, 2; *Homo natus de muliere, brevi vivens tempore, repletur multis miseriis;* 421, I. Vita longa in ærumnis potius ost potius est mors quam vita, IV, 278,2; 418,2. Vita amara quoad naturam deterior quam mors est, sed non quoad statum grati®, X, 99, 2; 103, 2. Vita quo sensu sit rota, VII. 401, 1 ; *Job,* 186, L Vita hominum est rota laborum el dolorum, VII, 43, 3. Vite inconstantia, amaritudo, IX, 504, 1 : *Numerus dierum hominum ul multum centum anni, quasi gutta aquæ maris deputati sunt : ct sicut calculus arenæ,* sic *exigui anni in dic* avi. Vita mortalium tenebris obfuscata, XIV, 533, 2. Vita nostra est militia el stadium, II, 237, I ; XVIII, 225, 1 ; XIX, 310, 1 : *Bonum certamen certavi, cursum consummavi,* Job. <79, 1,2 et seq. : *Militia est vita hominis super terram, el sicut dies mercenarii dies ejus.* Vita est vanitas, XIX, 267. 1. Ejus initium, progressus, finis quam sil vilis, X, 348, 2. Vita humana est continua tragoedia, desinilque in luctum, maxime in morte V, 419, 1 : *Bisus dolore miscebitur, et extrema gaudii lucius occupat.* Vita nostra lætis el tristibus permiscetur, XV, 84. 1. Vita humana est velut conicadia, Vili. 423, 2; XX, 192, 2. Est ludus, Vili, 583. 2. Est nundinatio. 584, 2. Similis est nundinis, XX, 147, 2. Vitæ hujus pompa fragilis est, XXI, 291, 1. Vita mendicorum èst vita sine vita, X, ài3, 1 II *ide* Palpi n).

Vita hæc tempus est peccatorum. IX. 515, 2 et seq. : *Homo sapiens in omnibus mètuet, el in diebus delictorum allende! ab inertia.* Vita hæc laqueis plena, *Job,* 179, 1; 180, 1. 2. Periculo salutis exposita est, 164, 2. Tenlationum laqueis est circumdata, 469, 1. Vil® presentís pericula soli spirituales viri norunt. *Psalm.* I, 276, i : Jbyuuj *abyssum invocat, in voce cataractarum tuarum. Omnia excelsa tua el fluctus lui super me transierunt.*

6® Ftüa *brevitas, fragilitas eh. ^rticudo.* Primo. *Vitæ brevitas,* IX, 414, 2 *: Omnis caro sicut fœnum veterascet, ct sicut folium fructificans in arbore* viridi, 504, 1,2 ; XI, 478, 2 : *Generatio mea ablate est, el convoluta est a me, quasi tabernaculum pastorum. Præcùa est velut a texente vita mea ; dum adhuc ordirer succidit mef* XII, $37, 1, 2: Tu *sedes in sempiternum, el nos peribimus m xvuin f* XVIH, 313, I ; 316. 2 : *PrætOril enim figura hujus mundi;* XIX, 256, 2; XX, 190, 2 et soqq. : *Quæ est enim vestra vita I vapores! ad modicum parens, el deinceps exterminabitur ;* 479, 1 : *Unum vero hoc non lateat vos, charissimi, quia unus dies apud Dominum sicut mille anni, et mille anni sicut dies unus;* 550, I ; *Job,* 258, 2 : *Numquid non paucitas dierum meorum finietur btevi f* Psalm. 1, XoU, 2 : *Loculus* >un>

in *lingua mea, notum fac mihi. Domine, finem meum; el numerum dierum meorum quis est, ut sciam quid desit mihi. Ecce mensurabiles posuisti dies meos, et substantia mea tanquam nihilum ante te. Verumtamen universa ranilos, omnis homo vivens.* Vita ost vapor, VII, 14, {; XX, 190. 2; *Job,* 196, 1. Vita hominum fluxa instar aqu®, HI, 493, 4, 2 : *Omnes morimur, et quasi aqux ditabimur in terram.* Est continuus fluxus ad mortem, VII, 313, 1 ; X, 355, 2 ; XVI, 101, 2; XVII, 292, 1. Diffluit citius torrente, XVIII, 316, 2. Vita navium cursu celerior, Vili, 383, 2 : *Transierunt omnia illa tanquam umbra, et tanquam nuntius percurrens, et tanquam navis, quæ pertransil fluctuantem aquam : cujus, cum præterieril, non est vestigium invenire, neque semitam cannæ illius in fluctibus ;* Job, 238,2: *Dies mei velociores fuerunt cursore : fugerunt, el ct non viderunt bonum. Pertransierunt quasi naves poma portantes, sicut aquila volans ad escam.* Vita neniis fuso comparata, 185, 2; 186, 1 : *Dies mei velocius transierunt quam a texente tela succiditur, et consumpti sunl absque ulla spe.* Nihili est, 195, 2 : *Desperavi, nequaquam ultra jam vivam : parce mihi : nihil enim sunt dies mei.* Pendet a respiratione, 186, 2 : *Memento quia ventus est vita mea ; et non revertetur oculus meus ul videat bona.* Vento comparatur, et quare, *ibid.* et seq. Somnium et fluxus est, 195, 2. Telæ similis, 185, 2. Vita umbra ct umbra fugacior, 207, 2: *Hesterni quippe sumus, et ignoramus quoniam sicut umbra dies nostri sunl super terram.* Volatui aquilæ comparatur, 239, 2. Avi velociter volanti assimilatur, Vili, 384, 2 : *Aut tanquam avis quæ transvolat in aere, cujus nullum invenitur argumentum itineris, sed tantum sonitus alarum verberans levem ventum, et scindens per vim itineris aerem : commolis alis transvolavit, et post hoc nullum signum invenitur itineris illius.* Item sagittæ emissæ, *ibid. : Aut tanquam sagitta emissa in locum destinatum divisus aer continuo in se reclusus est, ut ignoretur transitus illius.* Flori brevi moritur® comparatur, XX, 47, i : *Sicut flos fieni transibit. Exortus est enim sol cum ardore, et arefecit fœnum. el flos ejus decidit, et decor vultus ejus deperiit;* Job, 317, I : *Qui quasi flos egreditur el conteritur, el fugit velut umbra, el nunquam* in *eodem statu permanet.* Vita est velut dies momentanea, XVI, 459,1,2: *Me oportet operari opera ejus qui misit me, donec dies est. Venit vox quando nemo potest operari;* XVIII, 224, 2; XIX, 6, 2. Momentum tantum est, XX, 481, 1 et seq. Brevitatis vit® decem emblemata Vii, 38G, I : *Quoniam spes impii tanquam lanugo est, qux a vento tollitur, et tanquam spuma gracilis qux a procella dispergitur : et tanquam fumus, qui a vento diffusus est. el tanquam memoria hoipilis unius diei prxlercuntis.* Ea dacroscil. dur crescit. XIX, 257, 1. Vite periodus duplex, una a natura, altera a Deo constituta, XI, 471, !..

Vitæ brevitas in principibus, III, 130, 2 et seq. Vita impiorum brovls est, V, 342, 2. Eam solet Deus ob peccata abbreviare. XVII, 656, 2. Vita hominis ob peccatum contractior facta, *Psalm.* II, ili, 2.

Secundo. *Vitæ incertiludo summa, Job,* 186, !.. 187, 1. Vit® terminus cuique a Deo definitus est, sed nobis est incognitus, IX, 477, 1 : *Numerum dierum et tempus dedit illi.* Ad eam non est reditus, nec ob eam ad judices infernales appellatio,

Tertio. *Vita sanctis longa, impiis brevis est,* XI, 477, 2. Vitæ bonæ præmium ost longævilas, V, 527, 2. Sapientia vitam longam Christianis etjustis promittit, item gloriam et opes spirituales, 87, 1 et seq. : *Longitudo dierum* m *dextera ejus, cl in sinistra illius divitia el gloria.* Vita longa promittitur filiis parentes honorantibus, XVIII, 669, 1,2: *Honora patrem tuum, quod est mandatum primum in promissione, ul bene sil tibi, et sis longaevus super terram.*

7° Vï/æ *symbola.* Vita præsens æstato denotatur, vita futura hiemo, V, 279, 2. E contra vita præsens æstati comparatur, futura in cœlo æstati, VI, 48, 1. Vita nostra lucerna repræsentalur, 70, 2; 83, 1. Vita per lumen, lucernam, et lucem repræsentatur, XI, 701, 1. Vita et lumen siepe in Scriptura conjunguntur, XVIII. 406, 1. Vitæ symbolum Auster, cur, XII. 20, 1. Vita est velut pomum ob varias analogias, XIII, 621, I, 2.

III. Vita moralis et spiritualis agenda, et quomodo vita utendum.—1° *Vitx prxsenlis tempore utendum est et quomodo,* IX, 160, 1 : *Fili, conserva tempus, el devita a mala.* Vita quomodo nobis sit utendum, IX, 160, 1. Vita mngnifacienda, cur, VII, 310, 1, 2. Vita hæc optabilis piis ob duas causas : *primo,* ut laudent Deum ; *secundo,* ut lugeant peccata sua, XI, 482, 2. In ea operandum est, quia post eam non licebit, IX, 416, 1 ; 417, 1 : *Memor esto quoniam mors non tardat, cl testamentum inferorum demonstratum est libi : testamentum enim hujus mundi morte morietur.* Vita nostra debet esse continuum negotium, XVI, 251, 2: *Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, et reverti. Vocalis autem servis suis, dedit illis decem mnas, et ait ad illos : Negotiamini dum venio.* Ipsa mercatus est. et tempus merendi, IX, 423, 2 : *Da el accipe, et justifica animam tuam. Ante obitum tuum operare justitiam, quoniam non est apud inferos invenire cibum ; XV,* 527, 2 : *Dum autem irent emere* (fatu® virgines), *venit sponsus : et qux paratx erant, intraverunt cum eo ad nuptias, el clausa est janua;* XXI, 217 2. Mercatus est in qua omnes opes, puta virtutes compararo possumus, XVIII, 578, 1 : *Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ;* 658, 1 : Fi-

dele itaque, fratres, quomodo caute ambuletis, non quasi insipientes, sed ut sapientes, redimentes tempus, quoniam dies mali sunl. Vita hæc est laboris ot meriti, futura mercedis, X, 568, 4 : *Assumile disciplinam in multo numero argenti, el copiosum aurum possidete in ea.* Vita debel esso assidua perfectio virtutum, 1, 574. 2. Vita mortalis cur dicatur vita, *Psalm.* II, 308, t, 2: *Beali immaculati in via, qui ambulant in lege Domini.*

Vita brevis nos monet ut illam bene impendamus, I, 332, 2. Vitæ brevitas suadet ut æternis inhiemus, XHI; 622, 1, 2. Eam quisque habet velut stadium in quo usque ad morlem decurrat, 436, 2. Vita bona non est differenda in crastinum, XIX, 382, 1, 2 : *Adhortamini vosmelipsos per singulos dies, donec hodie cognominatur.* Vitæ emendatio uon est in senium procrastinanda, IX, 512, 2 : *Non impediaris orare semper et ne verearis usque ad mortem justificari : quoniam merces Dei manet in æternum,* Job, 782, 2. Vita nostra debel esso continua mediatio mortis, I, 278, i : *Senuit autem Isaac, el caligaverunt oculi ejus, el videre non poterat..... Vides, inquit* (ad Isaac) , *quod senuerim, ct ignorem diem mortis mex.* Vita sapientis est meditatio mortis, VII, 376, 1 : *Si annis multis vixerit homo, ct in his omnibus Ixtalus fuerit, meminisse debet tenebrosi temporis, et dierum mullorum, qui cum venerint, vanitatis arguentur preterita.* Vitæ prudentis axiomata, VII, 6, i. Vita proba, ex probitate manans, est bona, uti quidem videlur, non ex ipsa, sed ex Deo, VI, 95, 2 : *Omnis via viri recta sibi videtur : appendit autem corda Dominus.*

2« *Vita chrisliani et fidelis qualis esse debeat,* XVI, 48, 1 : *Ul sine Umore de manu inimicorum nostrorum liberati, serviamus illi, in sanctitate et justitia coram ipso omnibus diebus nostris.* Ea tota sit laus continua Christi ct oratio, 238, 1 : *Dicebat autem* (Jésus) *cl parabolam ad illos, quoniam oporlel semper orare el non deficere.* Vita Christianorum debet esso coelestis, XIII, 299, 2. Vita coelestis cl sancta agenda ost, XVUI, 654, 2 ; XIX, 54, 2: *Nostra autem conversatio in calis est, unde etiam Salvatorem cxpectamus Dominum nostrum Jesum Christum.* Vitæ sanclæ ol austere assuescendum a pueris, quod probaiur exemplis vanis, XII, 393, 1, 2 *(Vide* Infantia, Puer, etc.). Vita respondeat vorbis, VI, 302, 2. Vita Iota Christiani sil beneficentia, XX, 374, 1 : *Ht gui poliuntur secundum voluntatem Dei, fideli Creatori commendent animas suas* tn *benefactis.* Vita Christiani ost continua persecutio ot crux, XV, 89, 2. Vita fidelis tota martyrium osso debet, XHI, 443, 1, 2 (Vide Christianus, Fidelis).

3’ Fife *spiritualis ct supernaturalis qux sil el qux ad eam requirantur,* XVII, 99, 2 : *Ñolas mihi fecisti vias vitx; et replebis me jucunditate cum facie tua,* Job, 253, 2; 254, 1 : *Vitam el misericordiam tribuisti mihi, el visitatio tua custodivit spiritum meum.* Vita spiritualis ex analogia vitæ naturalis cognoscitur, 253, 2.Vitæ spiritualis el naturalis similitudo in quo consistat, 254, I, ï Ad corn tria requiruntur: spiritualis sol. puta verbum Dei; spiritualis panis, puta Eucharistia; el spiritualis halitus, puta oratio, XVII, 105, 2 et seq. Vita spiritualis constat voluntate, prudentia, justitia, continentia, XII, 753,1. Vita spiritualis et supernaturalis credentibus promittitur, XVIII. 47, 2 et seq. Vita spiritualis decem virtutibus inchoatur, conservatur, promovetur, perficitur, X, 317, 2; 318. <. Vita spiritualis a lacrymis et picniientia inchoanda. XV, 107, 2. Vitæ spiritualis causa formalis est justitia, XVIII, 132. 2 : Si *autem Chrislus in vobis est, corpus quidem mortuum est propter peccatum, spiritus vero vivit propter justificationem.* Deus est vita animæ, XIX, 237,

Vila sapientis mystica est Chrislus, VII, 229, 2 ; *Quid habet amplius sapiens a stulto : et quid pauper, nisi ut pergal illuc, ubi est vita ?* Quam vitam ovibus suis, id est fidelibus, ipse det, XVI, 472, 1 : *Ego veni ut vitam hebeant, et abundantius habeant.* Chrislusesl nobis triplex vita, XIX, 11, i : *Mihi enim vivere Christus est. et mori lucrum;* 103, 1 : *Cum Chrislus apparuerit, vita vestra, tunc et vos apparebitis cum ipso in gloria.* Chrislusesl vita viventium, XVI, 490, 1. *Dicit ei Jesus: Ego sum resurrectio et vita; qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet.* Vita originalis quæ in Deo Patre est, per Filium el Eucharistiam nobis communicatur, 409, 1 : *Sicut misit me vivens Paler, et ego vivo propter Patrem, et qui manducat me, el ipse vivet propter me.* Vitæ spiritualis perfectio in quo consistat, XVII, 81, 2. Vitæ spiritualis perfectioris qualis status, VII, 461, 2.

4* I’íía *activa et contemplativa.* Vita adiva et contemplativa sunt duæ parles adæqualæ virtutis, V, 20, 1. El ab eodem Deo procreata?, sunt sorores, 186, 2 : *Dic sapienhx : Soror mea es, et prudentiam voca amicam luam.* Vila activa et contemplativa simul est mulier fortis uxor Christi, VI, 491, 1. Lana et lino indicantur, 497, 2 : *lanam et linum, el operata est consilio manuum suarum.* Vita activa el contemplativa per duas uxores Jacob significatur. I, 294, 1. Vitæ aclivæ contemplativa prestai, VI, 116, 2 et seq. Vita contemplativa in quo aclivæ præstet, I. 294, 2. Vita adiva est tropologice mulier litigiosa. V, 105, 1 : *Melius est sedere in angulo domatis, quam cum muliere litigiosa in domo communi.* Vita adiva est contemplative præmillenda, V, 116, 2 et seq. ; XVI, 137, 1, 2 : *El rogabat illum vir, a quo dxmonia exierant, ul cum eo esset. Dimisit autem eum Jesus, dicens : fiedi in domum tuam, el narra quanta libi fecit Deus. El abiit per universam civitatem, prxdicans quanta illi fecisset Jesus.* Vita activa ad contemplativam ducit, V, 109, 2. Vitæ aclivæ typus est Petrus, con-

tMDplâtivæ S Joannes, XVI, 651. I, Í. Vita ex actione el contemplatione mixta tertius ost status animæ Deum amantis, VII. 4G1, 2. Vita mixta perfectissima est, eam egit Christus cl aposto!, XVI, 4M, L

t? I it» *divers* varii statut.* Primo. Vitæ statum singularem quærcns, modum vivendi secun» dum desiderium suum undique investigat, V, 558, t Do vitæ statu deliberanti secessus necessarius csl, MU, 311. 2 (Fide St at us).

Secundo. Vita privata honoribus præslat, VI, 159. 2 : *Ne gloriosus appareas coram rtge. el in loco magnorum ne steteris.* Quomodo vita viri bonam uxorem sortiti sil duplex, X, 2, 1 : J/tdte*ris bon* beatus vir : numerus enim annorum illius duplex.*

Tertio. Vita per societatem cum iracundo illaqueatur, VI, 1(19, L Vita litigiosa vita Canina est, 18, 2. Vita cum impiis peccato non caret, XIX, S83, 1 (lute Consortium, Impíos, IdacONdus, Societas).

Quarto. Vitæ cœnobilicæ el socialis commoda, I VI. 318, I : *Ferrum ferro exacuitur, el homo exacuit faciem amici sui.* Vita communis in coatti sectanda est, X, US, 2. Vitæ communis varia commoda. XVII. 107, t ct se<p|. : *Omnes diam qui cnddmnt, erant pariter, el habebant omnia communia.* Vita in comimini primorum Christianorum, 137, 2: *Multitudinis autem cndentiuin erat cor unum el anima una, nec quisquam eorum (]ujb pmsidebdl. aliquid suum esse dicebat, Sed erant ilhs omnia communia (Vide* Punti Cuntstkni). Vita religiosa parit religiosos, XIV, 448, 2 (Fide III-LIGlOMJS STATUs).

Quinto. Vitæ solitaria; bona el elogia, XIII, 313, I. let seq. : *Propter hoc. ecce ego lactabo eam. ct ducam eam* m *solitudinem : et loquar ad cor ejus.*

Scxio. Vita sacerdotis polita et sculpta esso dobcl, XI, 648, I ; *Et ponam jaspidem propugnacula tua el omnes terminos tuus ih lapides desiderabiles* Vita» probitas ante omnia tn pastore requiritur, XII. 746. 2. Vita docentis majus pondus habet gravitate dictionis, MX 232, 1 : *Exemplum esto fidelium* in *verbo, in conversatione,* in *chántate, in fide, in castitate.* Vit.i sacerdotis debet esse angelica, XIV. 388, I, 2. Ejus idea el speculum, 675, I (I itte Coxcionatoii, Episcopi^ Pastor, Sàcbhüus, Supmuor). \iiam ccnleslein agere debent Propheta) et viri apostolici. XXI, 93, i : *Posi lute* indi, *el ecce ostium apertum* tn *cirio; et vox prima, quam audivi, lanquam lub.c loqurnlis mecum, dicens : Ascende huc. cl ostendam libi qux oportet fieri posi I*c.* Vitæ apostolico) tria sunl munera, XVI, 176 I. Vibe apostolica) descriptio, XVIII, 283, i, 2 (Fide Apostolici TIHI).

6* *Vita Christi et sanctorum.* Primo, Fila *Christi.* Vita CliribU quadiuplex, V, 500, 1. Vitam humanam ol divinam in so complexus est Christus XIV, 247,2. Vita Christi descriptio prophetica, *Psalm* 11, 338, t, 2. Vita Christi succincta per annos digesta, XV. 16, 1. Vitæ Christi tempus dictus est dies. XVI, 458, 2. Vita Christi «pialis *Psalm.* I, 25. t. Vita tota Christi mensa designatur, VI, 17G, I Vita (’liristi merum fuit prodigium XVI, 76, 2. Tota vita Christi fuit beneficentia, XV, 694. 2. Vita Christi est morum speculum, XVIII, 437, t. Illa est velut sanctitatis exemplar, XX, 566, 2. Vita Christi esi volui liber vitæ, XXI, 359, 2. Ea omnibus est sequenda, XVI, 436, 2; XX, 261, I ; 536, 2 et seq. (Fide Jesus ClHUSTUs).

Secundo, I'ila *apostolorum,* vide Apostoli.

Tertio. Fifa *sanctorum.* Vita sanctorum qualis, III, 639. 1. Vila sanctorum quam alta cl separata sil. XIV, 466. i. Vita sanctorum cum Evangelio quadrat, XVII, 99. I. Est quasi lox viva, XX, 208. I. Vila sanctorum est velut lucerna, in dio judicii hæc peccatoris nequitiam arguet, XIV, 283. 2. Vila sanctorum est progredi, non regredi, XII. 580. 2. Vita sanctorum mundo est insania, cur, Vili, 380, 2. Vilas sanctorum legero est efficax ad omnem virtutem, X, 290, 2; 291, i ; XX. 83. 2. 6G9, 2. Vitas sanctorum sibi propinat ad perfectionem aspirans, XIV, 128, I (Fide Jusn, Sancti).

7’ FiLr *bonx commoda.* Vita el conversatio justorum Deum, angelos el homines lætifical, V, 383. 1 : *Lux justorum Letificai : lucerna autem impiorum exslinguelur.* bonæ vita; premium, XIX, 333, 1 : *Apparuit enim gratia Dei Salvatoris nostri omnibus hominibus, erudiens nos, ul abiit gantes impietatem cl specularla desideria, sobrie, el juste, cl pie vivamus tn hoc sxculo. expectantes beatam spem, d adventum glori* ma^ pni bti ct Salvatoris nostri Jesu Christi.* Bona conscientia est vita bona, 180, i : *Emis autem prxceph est chantas de corde puro, ei conscientia bona, d fidt n n /leta.* Vitæ integritate Dous laudatur. XXI, 313, I Vita misera vel beta a cordo mœtentl \el tranquillo pendet. X, 281, i : d *tristitia fium festival mors, cl cooperit virtutem, ei tristitia coi dis /le.ctil cervicem.* Vita bona ol mala causa csl lætitiæ vel tristitia*, *ibid.* Vita bona est tristitia* remedium. 102, 2 elsoq. Vita piorum jucunda in Deo, XI, 149. 2. Quomodo \ ita justorum in Deo abscondita sil in Deo, XIX, 102, 2 : *Mortui tnim eslis, d vilu vestra abscondita est cum Christo in Deo.* Vitæ sanctitate prophetæ donum prophetia» accipere meruero, XIV, 318, I Vita bona magis prodest ad peccatores convertendo» quam verba, XIII. 227, 2. Vitæ punias quieteii pant, *Job.* 87. 2. \ ilam bonam bona se<¡mlur mors ot vicissim, XXI. 281, 2 : *El audivi vocem <Xi coelo dicentem mihi ; Scribe : Beati mortui qui iu Domino moriuntur.*

8* Filai *malx damna.* Vita in peccata pojor ea

«orto damnatorum, XIX, 583, i : .tfocMeum *plora super* mor/uum, *quoniam requievit. Nequissimi enim nequissima cita super mortem fatui.* Vila in deliciis osi mors, XIX, 137, I : *Nam* qua (vidua) tn *delicus csl, vivens mortua est.* Vita ebnl potius tnors osi quam Vilo, X, 136, 2 *.Qu< csl vilo et qiií minuitur vino? Quid defraudat vitam? Mors.* (Vido Ennius). Vilo carnalis per ollam denotatur, XII, 675, 2. Vita mala desinit m hæresim quatuor ob causas, XIX, 191, it ot aoq. Hanc castigat heus per subtractionem sui lumims veritatis cl fidei, 191, 1. Vita mala ost causa hæreseos, 301. 1 : *Quemadmodum Jannes et Hambres restiterunt Mosi, ila et hi resistunt veritati, homines corrupti mente, reprobi circa fidem.* Vila impia destruit reliqua piolatis extern® opera. X. 109,1; 210,1,1: *Unus xdificans, ct unus destruens, quid prodest illis nili labor T*

10* /in *ct quando vite corporis discrimini esponendo sit.* Vita corporis exponenda discrimini, ol perdendo, ut vita animæ habeatur. XV, 177, 1 : *Qui invenit animam suam, perdet illam; el qui perdiderit animam suam propter* me. invernai *eam.* Qui ita perdet eam, illam inveniet m cœlo, ibid., 1 et seqq. Vita temporalis perdenda ut æterna inveniatur, XVI, 509. i : *Qui amat animam suam, perdet eam; et qui odit animam suam in hoc inundo, in vitam ¿ternam custodit eam.* Vita ponenda pro saluto proximi, XX, 577. t : *In hoc cognovimus charitalem Dei, quoniam ille animosa suam pro nobis posuit, cl nos debemus pro fratribus animas ponere.* Quandoque etiam pro vita corporali, *ibid* Vitam pro amico ponere maxima) dilectionis est signum, XVI. 565,1; 566, I : *Majorem hoc dilectionem nemo habet, ul animam suam ponat quis pro amicis suis.* Eam bonus pastor dat pro ovibus suis, 473, 2 : *Bonus pastor animam suum dat pro ovibus suis.*

IV. Vit a I t iuna. — !• *Quomodo voodur* tn *Scriptura.* Cur dicatur vita æterna, XVIII, It 5. 1: *Stipendia enim peccali mors. Gratia nule m hei.* Vila *.vlerna* in *Christo Jcsu Domino nostro,* XX, 49. I, 1. Quomodo dicatur gratia vita æterna, XVUI, 80. I, 115, 1. Cur dicatur vita cœlostia corona vitæ, XX. 49, I, 2 ; *Beatus vir qui suffert tentationem, quoniam cum probatus fuerit, iccipiel coronam vite;* XXI, 50. I : *Esto fidetis etique ad mortem, et dabo libi coronam vite.* Vita ælorna an dici possil ipsa lides, XVII, 183, t : *Et creduti runt quotquot preordinali fuerant ad vitam Jolcrnam.*

1* lila *eterna quibus conditionibus apprehendatur.* \ ita æterna est inercos bonorum operum, *Job,* 656, 2. Vita æterna promissa osi ct daltir certantibus, XIX, 161, I *Certa bonum certamen fidei, apprehende vitam ¿ternam in qua vocatus es. tt confessus bonam confessionem coram mullis testibus.* Quibus eam promiserit Deus, 310, 1,1: *Pauius servus hei, apostatai autem Jesu (Jhrisli* t *secundum fidem electorum hei, et agnitionem ve rildtis, qu.6 secundum pietatem est, in spem vite xlern*, quam promitti qui non mentitur, Brus ante témpora srcutaria.* Datur Det amicis, Will, 131, R Vita (Cierna corona juntitiæ ct merces bonorum operum, *Psalm.* II 180. I. Vili pretio vita a terna comparatur. I, 661, 1. Vitam præsentem cl ælornam affert timor Dei, VI, 35, 1 : *Timar Domini ad vitam; et* in *ptenitudiiu commorabitur absque visitatione pesnma.* Mandatum Dei Pains vita æterna,et quo sensd, XVI, 519, I, 1: *Et scio quia mandatum ejus vita ¿terna rd.* El cognosetto Deum, 591, 2: *lite est aulun vita ¿terna, ut cognoscant U, soìum Deum verum, cl quem mislsU Ictum Chrhlnm.* Christus a vita temporali ad ælernem nos traducit, XIV, 117.2. Vitæ infernalis el beala- arbiter 64, *ibid* Vitæ cœtr>lis spes sanctos ad ardua subeunda animavit, VI. 195. 2 : *Ilibtbis spem* m *novissimum, elprxsloliil.o tua nunquam auferdur.* Ipsa est omnium dolorum levamen, cl stimulus ad aspera agenda, XVII. Ht i *i.*

3' *Vite ¿tenus pulchra descriptio.* I. C62, t ; XX, 684, 1. Vit® cœlnsus exuluüo, IX, loi i; *Qui limetis Dominum, sperate in illum; et in oblectationem venid vobis tniiencordur.* Vil v futur® bona qua» sint. XI 739. 2. 710. I : .1 *siculo non audierunt, neque auribus pererpen nt : oculus non vidit, D*úl, absque le. gu¿ prsp* resti cxspccianlibus te.* \ itæ hujus et cœtv4fe discrimen, 479. 1. 2. VlUi» hujux et iuluræ pulcher apologus, XXI. 86. 1. Vita carnabs non erit m cœlo, XVIII, 412, 2 : *Hoc autem dico, ¡ralres : quia caro tl sanguis regnum Dsi possidere non* j os*sunl.* Vita æterna cibum et potum babel, IX. 421. 1. Vita ælorna viriis rebu* corpus eis in Evangelio rvpræscntalur, XV, 16, I. Vitu ætcrnæ latitudo per vestibulum atrii mystico denotatur, XII. 791, 2. \ ita cœleslls est laudare Deum assiduo, XI. b0 », i . *Gaudium fi idillio ii Hietur* Ul *ea. gratiarum acho et vot laudis.* Vita gloriosa justorum velut lux est. cl lux dicitur, V, 331, 2; XIX, 177 I *:Q ii* (Christus) *tb trusit quidem* <ur*lei.i, illuminavit autem vitam ct uirorruphon«m per Evangelium.* Sita in cœlo parvi facit annos gaudii sui. XX. 480, L In ea post resurrectionem amplius non moriemur. XV1I1. 110. 2 : *Scientis quod Christus rcSurge.ns ex mortuis. Jam mm morUur. mors dii ultra non dominabitur (Vide* Hi at i. CikI uvi seu CobLKSTIS g l o kia).

\ ITALIS. Vitalium partium hominis functiones, XVIII, 263, I.

VITALIS (S.). S. Vitalis martyrio corotiilus, quod Ursicinum in morte nulantcm conforLissel, XV. 179, 3 in Christo confitendo luit Constan?, et propior tormenta Christum negare noluit, L 999, I ; XXL 50, 1.

VITALIUS (S.). S. Vitalius laboro manuum *luride* itionem meietncuui redimebat, V. 343, 1.

S. Vitalium alapa quidam percutiens, et sinistro judicans, a dæmono correptus est, ncc liberari ab eo patuit, nisi in cella Vilalii, XV, 205, 2.

VITELLIUS. Vitellio Cæsari regni auspicium ab aquila allatum, XII, 625. L Ejus crudelitas et immanitas sanguinaria, XII, 685, 2; XIII, 541, 4. Astrologos morte mulctabat, XVII, 356, 2. Ejus mors, XIII, 54i, 1. Vitellius imperator unco tractus in Tiberim a populo, XIII, 620, 2.

VITIOSUS. Vitiosi sunt suspiciosi, VI, 188, 2. Eorum inter so æmulalio, 447, 2 {*Vide* Impii).

VITIS. 4® Vites el palmites seruntur et plantantur, XII, 30, 2. Vites pastinantur et repastinantur, XV, 708, I. Vitis magno laboro et cultura assidua indiget, VI, 348,1 ; XVI, 557, 2. Exigit solum tenuo el gracile. VI, 501, 1. Vites in veris initio pulandæ sunt, VII, 580, I. Vilis el ficus cur jungantur simul, VII, 584, 4. Viles et uva adsciscunt sibi saorem fruticum juxta radices suas crescentium, 531, 2. Vilis florens suaviter redolet, IX, 648, I. Ejus elogium, *ibid.* Ejus feracitas, XII, 601, 4. Quibus rebus I.edatur et emoriatur, XII, 601, 1,2. Vitis insana quae dicatur. XI. 153, 2. Vilis centurionalis quæ dicatur, XIII, 410, 2.

!• Vitis el Christi analogiæ variæ, idquo ostenditur per omnes illius proprietates, XVI. 556, 1 el seq. Cur Christus dicatur vitis vera, 557, 2 ; 561, 2. Vitis omnium fidelium est Christus, ejusque passio, Evangelium, sacramenta graliæ, consolationes, XIV, 394, 2.

Vites suavitatem cœlestis patriæ innuunt, VII, 586, 1 Vitis zelosos indicat, ficus vero mansuetos. 585, 2. Vitis esl regis avari typus, *Job,* 467, 2.

VITIUM. 4® *Quid sil vitium, ejus natura cl fct~ d\tas.* Vitium est declinatio a medio, V, 128, 2: Iíos *qux a dextris sunt novit Dominus; perversi vero sunt qux a sinistris sunt.* Vilium est mendacium practicuin, 259, 1. Vocatur mendax et mendacium. X, 26. 2; XIX, 64. 1. Esl obliquum et tortuosum. XIX, 37, 1. *Silis sine querela cl simplices filii Dei, sim reprehensione, in medio nationis pravi et perversi.* Virtutis et vitii antiheses, X, 27, 2 et seq. Vitia palliant se virluto V, 540, 1 ; XI, 162, 2; *Vx qui dicitis malum bonum, el bonum malum ?*

Vitii toditas, IX, 6, 2. Vitium est contra naturam, XVIII, 62, 1, 2. Vitia monslrosa sunl, XI, 453, 2. Sunt monstra, *Job,* 708, i. Vitium quodlibet est animæ ebrietas ct insania, quam causât vinum malitia* expressum ex uva cupiditatis, ei a dæmono propinatum, XIII, 484, 2. Vitium est obscurum, triste el temulentos facit, *Job,* 216, 1. Vitiis se lotos et sua dedentes, filios suos Moloch immolant. XI, 71, 2. Vilium pix est ob quinque analogias, IX, 383, 2 : Oui *tetigerit picem, inquinabitur ab ea : et qui communicaverit superbo, induet superbiam.* Vilia superiorum et principum ad subditos manant, XIII, 634, i, 2. Vilium per se leye, inconstans, pavidum est, 587, 2 : *Sicut pali in excelsis, et cimenta sine impensa posita contra faciem venti non permanebunt : sic el cor timidum in cogitatione stulti contra impetum timoris non resistet.* Vilia etiam inter sese pugnant, VI, 447, 2. Quæ vilia ex hæresi nascantur, XVHI, 55, 1 : *Sicut non probaverunt Deum habere m notitia, tradidit illos Deus in reprobum sensum, ul faciant ea qux non conveniunt, repletos omni iniquitate, malitia, fornicatione, avaritia, nequitia; plenos invidia, homicidio, contentione, dolo, malignitate, susurrones, detractores, Deo odibiles, contumeliosos, superbos, elatos, inventores malorum, parentibus non obedientes, insipientes, incompositos, sine affectione, absque fadere, sine misericordia.* Vitia quatuor maxime Ecclesiam o fideles impetentia, accipi possunt per quatuor con nua Zachariæ visa, XIV, 370, 2, Vilia per dextran denotantur, V, 127, i, 2.

3® *Vilium quam facile addiscalur et difficulter eruatur.* Vilium facilius addiscitur quam virtus, V, 394, 1 : *Qui cum sapientibus graditur, sapiens erit : amicus stultorum similis efficietur.* In vilia iter pronum et præccps, XI, 413, 1, 2. Vitium virtute potentius, XIV, 345, 1, 2. Viliorum imperium quam sit illustre, V, 515, 2. Vitio uno abeunte, alterum nos oppugnat, ut residuum quod prius reliquit, posterius depascatur, XIII, 484, 2: *Residuum eruca comedit locusta, et residuum locust* comedit bruchus, el residuum bruchi comedit rubigo.* Vilia juventutis senectute solidantur, *Job,* 423, 2 : *Ossa ejus implebuntur vitiis adolescenti* sux, el cum eo in pulvere dormient.* Vilia senectutis incurabilia, 569, 1.

4® *Vitiorum damna.* Primo. *Vilia et habitus mali sunt hostes hominis,* Psalm. I, 39, 4. Vilia hominem enervant, III, 612, i, 2. Vitiis indulgere, servile est, XX, 87, 2. Vitia sunt dæmonis retia, *Job,* 387, 2 : *Arctabuntur gressus virtutis ejus, et praecipitabit cum consilium suum. Immisit enim in rete pedes suos, el in maculis ejus ambulat.* Vitia in sectatoribus suis famem causantur, Vt 274, 1. Quæ vilia fugienda laudem sectanti, V/ 114. I.

Secundo. *Vilium unum aliud attrahit,* V, 378,1^ Vilia invicem concatenata sunt, XIII, 358, 2. Sun) invicem .subordinala, XIX, <92, 4,

Terlio. *Vilium gignit impudentiam,* V, 392, 2. Vitium est velut mulier procax el loquax, VI, 146, 2 (Vide Peccatum).

5* Vi/ia *quatenus el quomodo oppugnanda cl expugnanda sint.* Primo. Vilia cognoscenda ut emendantur, *Job,* 310, 2: *Quantas habeo iniquitates et peccata : scelera mea el delicta ostende mihi.* Vitia omnia quomodo justus expugnet, XIV. 364, 2. Vilia assidua constantia exsuperantur, X, 292. 1,2. Cum vitiis esl assiduo luctandum, 561. 1 . *Consiliatus sum enim ul facerem illam : zelatus sum bonum, el non confundar. Colluctata est anima*

mea in Ufa, cl in *faciendo cam confirmatus sum»* Expelluntor abetínea naturali, IX, 8, 2.

Secundo. Illis obsistendum dum oriri incipiunt, (IX, 510, 2 : *Ante languorem adhibe medicinam, cl ante judicium interroga teipsum, cl* in con-*speclu Dei invenies propitiationem.* Multi vitii remedium ab aemulo conscio inveniunt, X, 47, 1. Vilia omnia in puero continua eruditione et castigatione tolluntur, Vi, 27, i.

Tertio. Vitium quisque suum norit et persequatur, XX, 59, 1. Non simul omnia extirpanda sunt, sed quod infensissimum est, IX, 342, 1 : *Fili, ne in mullis sint actus lui : el, si dives fueris, non eris immunis a delicto.* Habet homo aliquod vitium capitale, atque hoc ei eradicandum, XIX, 50, 4, Vilium radicale et principale assidue nobis impugnandum, XV, <78. 2.

Quarto. Vitia communia sunt leniter tollenda, X, 524, 2. Vitia sensim et constanter eradicanda, XIX, 106, 2. Vitia septem capitalia fidelis per septem virtutes contrarias, septem dona Spiritus sancti, septem petitiones orationis Dominion, septemquo primas bealitudmes expugnare debet, XIV, 19, 2. Vitia sunt Deo immolanda, et per quæ animalia singula denotantur, XVIII, 201, 1. Vitia qui sanat, noctem in diem convertit, XIII, 682, 2.

Sexto. Vilia in nobis supprimi possunt, non tamen moriuntur, III, 116,1 : Do vitiis superatis superbientessub hoste prostrato succumbunt. IV. 444, 1.

6® *Erga vitia proximi quomodo agendum.* Vitia proximi sunt dissimulanda, quod qui facit sapiens est, V, 321, 1 : *Qui despicit amicum suum, indigens corde est, vir autem prudens tacebit.* Vitiis sæpe iisdem implicamur quæ in aliis inclementius damnemus, 356,2. Vilium quod in proximo reprehenditur, prius in se quis corrigat ul reprehendat, 577, 2 : *Justus prior esl accusator sui : venit amicus ejus cl investigabit eum.* Vilia qui in se vincit, facile ea in aliis vincit, XXI, 60, 2 : *Qui vicerit el custodierit usque in finem opera mea, dabo illi potestatem super Gentes, et reget eas in virga ferrea.* Vitia proximi el nostra æqualiler sunt ponderanda, VI, 57, 2 el seq. : *Pondus ct pondus, mensura et mensura, utrumque abominabile esl apud Deum.* Quomodo ea in aliis arguenda sint, XIX. 306, 2 : *Argue, obsecra, increpa in omni patientia et doctrina.* Vitiis aliquibus obnoxii ea in aliis rigide carpere non debent, V, 577, 2. Vitia publica non principibus a concionatore imputanda, sed populo. XIV, 320, 1. Vilia principum foventes, populo displicent, ea reprehendemos vero placent huic, V, 443, 2.

VIT1ZA. Vitiza rex Hispani® mala consiliariorum consilia sequens deceptus est, XII, 284, 2.

VITREA. Vitrea dicitur aqua, XXI, 102, 2.

VITRUM. Vitri quæ sil materia et origo, XXI, 103, 1. Vitrum cur auro præferalur, *Job,* 553, 1. Vitra fracta glulientes præ petulantia quantopere sibi noceant, XII, 671, 2.

2* Vitro virginitas assimilalur. XXI, 381,1.

VITTA. I0 Vitta aurea qu® sil, VII, 398, 1.

2® Quid symbolice et anagogice significet, VII, 398, 2 et seq. Vitta coccinea lingua» custodia el diligentia indicatur, XI, 415, 2.

VITULA. 1» Vitula, capra, aries ab Abrahamo in fœdere immolata quid litteraliter, mystico el moraliter significent, I. 203, 1, 2. De vilui® mactatione pro homicidio occulto, II, 474, 1 et seq. Quid allegorico hæc vitula significant, *ibid.,* 2. Vitula conternansquæ, XI, 298, 2.

2° Vitula cur dicatur Ægyplus, XII, 293, 1.

VITULAMEN. Vitulamen unde dictum, VIII 359, 1.

VITULUS. 1® Vitulus de armento quis dicatur, XII. 293, 1 ; XIV, 612, i Vituli quam el quare petulci sint, XIV, 611, 2. Vitulus marinus coagulum habet quod epilepticis medetur. IX, 413, 1.

2® Vituli aurei lætitiam quomodo clauserint Ile bræi, XVHI, 341,2.

3® Vituli aurei quos efformavit Jeroboam, fuerunt Apis Ægypti, XIII, 393, 2. Eos cur in Israelcm invexerit, *ibid.* Cur in Dan et Bethel a Jeroboamo collocati, X, 500, 1. Erecti erant in Dan el Bersabe, quasi in duobus regni limitibus, ceu tutelares Israelis dii, XIII, 630, 2. Duo erecti erant, non unus,414,1 Cur vocentur hi modo vituli, modo vitulæ velvaccæ, *ibid. (Vide* Vacca). Unum ex vitulis aureis mugiisse in nativitale Elisei affirman* S. Epiphanius el Isidorus, HI. 659, 2.

4® Vitulus in curru cherubico Ezechielis mystice exponitur, V, 405, 2. Vituli facies in rolis quid litteraliler el symbolice significet. XII» 509, 2. Vitulus in animalibus Joannis significat Dei patientiam, justiliam, religionem et cultum. XXI, 108,1» Hem Christi sacerdotium. 108. 1. Vitulus el bos sacerdotii el beneficentiae esl symbolum, XII, 484, 1. Vitulus S. Lucæ symbolum est, XV, 12. 2. Vitulus saginatus mystice Christum denotat, XVI, 211, 2. Per vitulos labiorum quid inlelligalur, XIII. 468. 2.

VITUPERARE. Nihil temero vituperandum, IXt 338, 2 ; 339, 1.

VITUS. (S.). S. Vitus puer martyr tormenta carnificum parum est moratus, IX, 68, 1. Ejus in lor mentis animositas el constantia, XII!, 43, 2.

VIVERE. 1® Vivimus in Dei idea et providentia XVH 332. 2.

2® Diu vivere omnes contendimus, X, 347, 1 Omne vivens morti damnatum est, IX. 417, 2.

3® Bene vivendi modus triplex, VI, 262. 2 el seq. Vivere nos oportet quasi hodio morituros, XV. 520, 1. Vivero in fide esl pergere in fido inchoata XVIII, 58, 1, Quid sit vivere justiliæ vel peccato^ 106, 1; <11. 2. Quid vivere in lege, 176, 1, 2» Vivero debemus Christo, qui suam pro nobis vitam dedit, et ob quem vivimus, XIV, 266, 1, Vivendum nobis in Christo est, XVH, 103, i (Hde Justitia, Vita, etc.).

VIVIFICARE. Vivificare sæpe in Scripturis significat in *vita conservare,* li. 316, 5. Quomodo Deus mortuos vivificet, XXIII. 86, 1. Vivificatus spiritu quomodo Christus dicatur, XX. 334, 2.

VIVUS. Ftvuj est Dpi epilbotum, XXI, 163, ?. Vivus an aliquis ad infernum descendat. 3il, 2. Vivus quomodo Anlichristus in infernum mil tendus. XIX, 156, 2. Quosnam vivos Christus judicaturus sit. 133, 2. Vivi quomodo dicantur judicandi, XVII, 242, 2 *(Fide* Jesus Christus, Judex. Judicium).

VOCABULUM. Vocabula in Evangelio latino–'-æca. XV, 164, 2.

Vocabula turpia fugienda, *Job,* 31, 1 (Fide Locutio, Loqui, Sermo, Vox).

VOCALIS grammatice et substantivo sumptus. Vocales olim el puncta in textu hebræo non erant, XIV, 206, 1.

VOCALIS adjectivus. Vocalia debent esse omnia quæ sunt Pontificis, I, 692, I, 2.

VOCARE, VOCATUS, VOCATIO. 1* *Varix vocis* vocare *in Scriptura acceptiones.* Vocare pro *vere esse* in Scriptura res eliqua ponitur, XV, 68, 2; XVIII, 172, 2; XIX, 455. 2. Vocare proprium est vocis, hinc appropriatur Verbo, id est Filio Dei.V, 4S. 1. Vocaro Dei est efficax, XVHI, 86, 2. Quid sil vocari semen alicujus super aliquem, 159, 2.

Vocatus est nomen Israelis, V, 58 2. *Vocatus* dicitur servus, XI, 577, 1. *Vocatus* est nomen dignitatis, XVHI, 38, 2. Focali proprium nomen Christianorum, XX, 653, 2 et seq.

2° *Vocatio Dei qualis.* Primo. *Vocatio Dei csl mere gratuita et velut ex sorte,* XVII, 67, L Vocatio non pendet ab hominis dispositione, nec ex pra* viis prædestinalorum meritis, sed ex Deo vocante, XIII. 457, 2 ; XVHI, 145, I : *Nam quos pr.rscivit cl prxdeslinavil conformes fieri imaginis Filii sui, ul sit ipse primogenitus in mu lis fratribus.* Vocatio prima excludit opera existentia et futura, XVIII, 162, 1 : *Cum enim nondum nati fuissent* (ex Rebecca Jacob et Esau), *aut aliquid boni egissent, aut mali (ul secundum electionem propositum Dei manerei), non ex operibus, sed ex tocante dictum est ei : Quia major serviet minori, licui scriptum est : Jacob dilexi, Esau aulem odio habui.* Vocatio prima ad fidem est a solo Deo, non a nostris meritis, 145, 1 ; 249, i. Vocatio est opus gralia* Dei, 24, I ; 257. 2. *Videte enim vocationem vestram, fratres, quia non mulli sapientes secundum carnem, non mulli potentes, non mulli nobiles : sed qux stulta sunt mundi elegit Deus, ut confundat sapientes ; et infirma mundi elegii Deus, ut confundat fortia; el ignobilia mundi, ct contemptibilia elegii Deus, cl ea qux non sunt, ut ca qux sunl destrueret : ut non glorielur omnis earo in conspectu ejus.* Vocatio est ex meritis Christi, 614, 2. Liberum arbitrium includit, 162, 1 : Vocali secundum propositum qtfi sint, 144, 1 : *Scimus aulem quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, iis qui secundum propositum vocali sunt sancti.* Elii tam sub Veturi Testamento quam sub Novo, XIX 442, 1. Cur vocali ultimo, in gloria futuri æquales, etiam majores primo vocatis, XV. 441, 1 ; 444. 1, 2 el seqq. Pro necessitalo vocationis ad munus pastorale. *vide* Conciohator. Episcopus, Sacerdos.

Secundo. Focafio i *multiplex quoad fm^m tí modum, etc.* Vocatio alia efficax, alia inMlicax est XVIII, 195, 2. Alia adgratìam, alia ad gloriam, 24,1, XX, 420. 2. Rursus alia absoluta, alia conditional*. XX, 420, 2. Vocal suos Dous diversis modis, V 43. t : *Quia vocavi, et renuistis; extendi manum ineam, et non fuit qui aspiceret.* Diversimode vocat nos Deus, mundus, ct diabolus, *ibid.* Vocationum Dei typus et ordo, I, 474, 1, 2. Vocatio Dd ad bonum est velut stella apparens, XV, 76, 2. Vocationi congruam gratiam dat Deus, IX. 4*0, i* *Et adimplebit illum spiritu sapientiæ el intellectus, et stola gloriæ vestiet illum.* Circa vocationem Dei tria notanda. XVIII. 250 2. Vocatio Christi quam sit potens, XVI, 321, 2 : *In crastinum voluit* (Jesus) *exire in Galilæam, el invenit Philippum. Et dicit ei Jeu : Sequere me.* Vocationis Christi efficacia, XV. 243, I : *El cum transiret inde Jesus, vidit hominem sedentem in telonio, Malthxum nomine, el ait illi : Sequere me, cl surgens secutus est eum.* Vocationis apostolorum ordo, XV, 131, 2 ct seq. Vocatio S. Pauli duplex fuit, XV 111, 15, 2 et seq. Valdo potens fuit, 2, 1.

Tertio. *Vocatio Gentium ad fidem qualis.* Vocatio Gentium profundissimum secretum est, XI, 3G0, 1,2: *Propter hoc in doctrinis glorificate Dominum; in insulis maris nomen, ¡¡omini Dei Israel. /1 finibus terræ laudes audivimus, gloriam justi. Et dixi : Secretum meum mihi, secretum meum mihi.* Vocatio Gentium a Prophetis prædicta est, XIV, 437, I. Vocationis Gentium mysterium primus plene cognovit Paulus, XVHI, 4, 1. Quomodo id prophetis ignotum fuerit, 611,1: *Secundum revelationem notum mihi facium est sacramentum,.... quod aliis generationibus non est agnitum filiis hominum, siculi nunc revelatum est sanctis apostolis ejus el prophetis in Spiritu. Gentes esse cohærcdes el concorporales, et campar' ticipes promissioni? ejus in Christo Jesu per Evangetium.* Vocatio Gentium a*quo ac Judæorum fuit sacramentum voluntatis divinæ, 590, 2 : *(Jux* (gralia) *superabundant in nobis* in *omni sapientia et prudentia, ul notum faceret nobis sacramentum voluntatis sux, secundum beneplacitum ejus quod proposuit in eo, in dispensatione plenitudinis temporum, instaurare omnia in Christo, qux in cer* lis, cl qux in in terra sunt in ipso.* Vocatio Gentium ad fidem cœpit in tribus Magis, XV, 80, *(Vide* Prædestinatio).

3* *Vocationi Dei quomodo respondendum* Primo. Vocatio Dei est cum admiratione recolenda XVHI, 249, 1. Ejus beneficium cum humilitate recensendum.

Secundo. Vocatio Doi expectanda ot sequenda. fV, 439, 1 : /pii *aulem non crani de semine viro->um illorum, per quot salus facia est in Israel ;* XIV. 30, 2. Vocationi divinae diligenter respondendum, *Job.* 327. 1 ; Vocabü *me. el ego respondebo libi : operi manuum tuarum porriges dexteram.* Vocationi Dei homo respondera debet, XV1Í, 214, 4. *El tremens ac stupens dixit* 'Saulus) : Domine, *quid me vis facere ? El Dominus ad eum: Surge, ct ingredere civitatem, et ibi dicetur (ibi quid (e oporteat (acere.* Vocationi ad statum perfectum non est resistendum, XIX, 388, I. Vocatio Dei ad perfectionem non csl spernenda, V, 49, 1. Eam qui negligit, Dei sapientiam, bonitatem, majestatem spernit, 49, 2 : J'ocauí, *et renuistis; extendi manum meam, ct non fuit qui aspirerei. Despexistis omne consilium meum, et increpationes meas neglexistis.* Eam respuero grave est scelus, XV, 265, 2 : *Et quicumque non receperit vos, neque receperit sermones vestros, exeuntes foras de domo, vel civitate, excutite pulverem de pedibus vestris. Arnen dico vobis, tolerabilius erit terrx Sodomorum cl Gomorrhxorum in die judicii, quam illi civitati.* Vocationis Dei neglect® ultio, V, 49, 2. Vocantem Deum spernere periculosum est, XI, 395. 2 : 0uia *manda, remanda, manda, remanda, exspecta, reexspecta, exspecta, reejspecta, modicum ibi, modicum ibi. ¡n loquela enim labii, et lingua altera loquelur ad populum istum.*

Tertio. Vocali a Christo omnia illico relinquant. XV, 133, i : *El procedens inde* (Jesus), t *' alios duos fratres, Jacobum Zebedxi, et Joannrm fratrem ejus, in navi cum Zebedxo patre eorum reficientis retia sua, et vocavit eos. Illi autem statini relidis retibus cl patre, secuti sunl eum.* Vocati a Christo ad sui sequelam no sini do facultatum divisione solliciti, XVI, 142, 2: *El ait aller* (ad Jesum) : *Sequar te, Domino, sed permitte mihi primum renuntiare his qux domi sunt. Ait ad illum Jesus : Nemo mittens manum suam ad aratrum, ct respiccns retro, aptus est regno Dei.* Vocali ad religionem no so impliconl suorum testamentis, XV, 233, 1 : *Alius aulem de discipulis ejus ait illi : Domine, permitte me primum ire, ct sepelire patrem meum. Jesus aulem ait illi : Sequere me, et dimille mortuos sepelire mortuos suas.* Vocali a Deo ad religionem parentes suos ot saeculares non consulant, ot Deo slatini obediant, X, 253, 2.

Quarto. Invocatione sua cuique constanter perseverandum, VI, 837. 2: *Sicut avis transmigrans de nido suo, sic vir qui derelinquit locum suum;* IX, 490, 1 : *Cognosce justitias et judicia Dei, el sta in sorte propositionis el orationis altissimi Dei.* Vocatione sua quisque sit contentus, II, 276, 2 ; IX, 690. 1.

Quinto. Vocationis divinae effectus est et alios vocari curaro, XVI, 320, 1,2: *Erat autem Andreas, frater Simonis Petri, unus ex duobus qui audierant a Joanne, e' secuti fuerant eum. Invenit hic primum fratrem suum Simonem, et dicit ei : Invenimus Messiam (quod est interpretatum Christus}. Et adduxit eum ad Jesum (Vidé* Dei Providentia supernatural!»).

VOLSÆÜS, *vide* Wolsxvs.

^VOLSO M. Volso missus a Romanis Galatas vicit, IV. 450, L

VOLUBILITAS <• Volubilitas verborum in concionatore reprehenditur, XX. 72. 2.

2° Volubiliias regnorum, et rerum omnium humanarum, XII. 509, 2.

VOLUCRIS. Volucres symbolum sunl hominum timidorum et ambitiosorum, nec non superborum, IX, 442. 1 ; XIII, 321, 4 *(Vide* Avis).

VOLUMEN. Volumen proprie quid sit, XII 517, 1; XIX, 412. 2; 413. 1 Cur videat Zacharias volumen volans, et in eo quæ scripta sunt, XIV. 413, 1. Cor vocetur compendium, *ibid,* ei 2. Cur volet, vari® dantur causæ. *ibid.* Cur longum viginti cubitis, latum decem. 414, t, 2.

VOLUNTARIE. Voluntarie a Deo geniti quomodo simus. XX, 69, 2.

VOLVN PAS. I. Voluntas Dei. — 4® *Voluntas Dei quoin dtr.* Voluntas Dei duplex est, beneplaciti et signi, XV. 187. 2. Rane signi in orarono Dominica fiori postulamus, *ibid.* Voluntas signi d iplex est, præcipiens et consulens, <88. I. Voluntas Dei alia antecedens, alia consequens, XIX, 196. 2 ; *Omnes homines vult salvos fieri, et ad agnitionem veritatis venire.* Iterum voluntas Dei duplex, beneplacens cl irascens. *Job,* 665. t. Voluntas Dei est triplex, bona, beneplacens el perfecta ; et quænam singulæ. XVHI, 203. t : *Et notile conformari huic sxculo, sed reformamini in novitate sensus vestri , ut probetis qux sit voluntas Dei bona, el beneplacens, el perfecta.* Quomodo ab Apostolo describatur, *ibid.* Ipsa æterna est. XIV. 596, 2 : *Ego enim Dominus et non mutor.*

2* *Voluntas Dei est efficax et potens,* IX, 467, 1.2: *Ecce rœlum, et cadi calorum abyssus, el universa terra, et qux* tn *eis sunt, in conspectu illius commovebuntur. Montes simul, et colles, el fundamenta lerrx : cum conspexerit illa Deus, tremore concutientur.* Voluntas Dei omnia nostra consilia dissipat instar lumi, VI, 31, 2 : *lullx cogitationes in corde viri : voluntas autem Domini permanebit.* Hanc nemo evertere vel impedire potest, 32, 1. Ei nemo obstrepere debet. XVHI. 170, 1 : *Dicisitaque mihi : Quid adhuc queritur? Voluntati enim ejus quis resistit? O homo, tu quis es, qui respondeas Deo ?* Voluntates omnium Deus in sua manu habet, 52, 2. Voluntates omnes malæ serviunt Deo. XII, 193, 1 : *Ecce ego mittam et assumam universas cognationes Aquilonis, ait Dominus, cl Nabuchodonosor regem Ilabytonis servum meum: et adducam eos super terram istam, cl super habitatores ejus.* Ex pura Doi voluntate

Judæi a fide sunt rejecti, Gentiles electi ad earn, XVIII. 155, 1,2.

3® *Voluntas Dei ul norma juslitix, mensura et regula omnis sanctitatis,* Vili, 493, 1 : *Quis enim hominum poterit scire consilium Dei? aut quis poterit cogitare quid velit Deus ?* XIV, 214, 1. Illa significat quid Deus nos velit facere, XIX, 127, 2 : *Scitis enim qux prxcepta dederim vobis per Dominum Jesum. Hæc est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra.* Voluntas Dei in ejus verbo cernitur, XX, 85, 1. Voluntatis Dei interpretes sunt concionalores, XVIII, 570,1, 2.

II. Voluntas Cubisti *(Vide* Jksus Christus, cap. **III.**

III. Voluntas humana. — I0 *Voluntas quid in Scriptura signified.* Voluntas corde denotatur, XVIII, 178, 1 . *Corde enim creditur adjustitiam, ore aulem confessio fit ad salutem.* Accipitur interdum pro appetitu, 601, 1 : *In quibus* (peccatis) *et nos omnes aliquando conversali sumus, in desideriis carnis noslrx, facientes voluntatem carnis el cogitationum.* Voluntas carnis quæ dicatur, XVI, 306, 1 : *Qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate camis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunl.* In voluntate etiam residet concupiscentia, XX, 55, 2 el seq. Voluntas ultima testatoris vocatur testamentum, XVIII, 366, 1.

2° *Quid sil voluntas cl quænam in homine operetur.* Voluntatis quam magnum sit dominium , I, 117, 1 : *Nonne si bene egeris, recipies ; sin autem male, slatim in foribus peccatum aderit? Sed sub te erit appetitus ejus, et tu dominaberis illius.* Est tanquam rex in homine, V, 123, 2. Ipsa quasi regina, omnibus sensibus, potentiis, et membris imperat. IX, 681, 2. Voluntas est causa vitæ moralis, id est virtutis, V, 123, 2: Omni *custodia custodi cor tuum, quia ex ipso vita procedit* (Vide Cor). Voluntas fons est affectuum rationalium, XII, 102, 2. Voluntas est principium vitæ piæ vel impiæ, 763, 1. Est officina virtutis et vitii, *ibid.* Qualis est voluntas, talis est homo, *ibid.* Voluntas hominis nihil nisi bonum desiderare potest, VI, 106, 1. Voluntas moveri nequit nisi ratio aliqua boni eam moveat; ejus pondus est objectum animatum, XII, 267, 1. Voluntas nostra natura sua omnium rerum speciem quasi induit, quibus se per amorem applicat, XIII, 405, I : *Et facti sunl abominabiles, sicut ea quæ dilexerunt.* Voluntas bona vel mala operum aliquarum ad quæ magis inclinat, bonitate vel malitia se prodit, XV, 212, 2 et seqq.: Sic *omnis arbor bona fructus bonos facit, mala aulem arbor malos fructus facit. Non potest arbor bona malos fructus facere; neque arbor mala bonos fructus facere.*

3® *Quanti facial Deus hominis voluntatem.* Deus sæpe voluntate loco operis est contentus, quod Abraham exemplo probatur, 1, 248, 1 : *Dixitque ei Deus: Non extendas manum tuam super puerum, neque facias illi quidquam: nunc cognovi quod limes Deum, et non pepercisti unigenito Filio luo premier me.* Voluntas vacandi virtutibus a solo Deo æquo grata est atque opus ipsum, V, 334, 1, 2: *Desiderium justorum omne bonum est : prxstolatio impiorum furor;* VI, 228, i : Si *dixeris: Vires non suppetunt: qui inspector est cordis ipse intclligil, ct servatorem animx lux nihil fallii, rcdddque homini juxta opera sua.* Voluntas a Deo solo perspicitur et ponderatur, V, 483, 1 : *Omnes vix hominis patent oculis ejus; spirituum ponderator est Dominus.* Voluntas bona quam opulenta, el substituitur pro operibus quæ prestare non potest, XVII, 227, 2.

4° *Voluntatem hominis flectit et regit Deus, ct quomodo,* V, 491, 1. A Deo immediato ex parte ipsius potenti® necessitari potest, nihilominus es suæ libertati relinquitur, VI, 93, 1 : *Sicut divi* siones aquarum, Ha cor regis in manu Domini. quocumque voluerit, inclinabit illud.*

5® *Voluntatis human# defectus.* Voluntas hominis inconstans, *Job,* 404, 1. Voluntas nostra semper inquieta est, XII, 753, 2. A voluntate mala ortum habet peccatum, XX, 51, 2. Voluntas sola peccati sui causa est. IX, 446, 2 ; 448, 2. Voluntas interna peccandi est peccatum, etsi in actum externum non prodeat, 555, 1 : *Est qui vetatur peccare prx inopia, et in requie sua stimulabitur* Voluntas malum appetens est mala et vitupera* bilis, XV, 165, 1 : *Audistis quia dictum est antiquis : Non mœchaberis. Ego autem dico vobis, quia omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam,jamm(xchalus csl eam in corde suo.* Ab ea fit actus malus peccatum, *ibid.* Voluntas interior mala precepto *Non concupisces* prohibetur,XVIII, 119, 2 : *Peccatum non cognovi, nisi per legem : nam concupiscentiam nesciebam nisi lex diceret. Non concupisces.* Etiam voluntas mentiendi nula est, IX, 230, 2 : *Noli velle mentiri omne mendacium : assiduilas enim illius non est bona.*

6® *Voluntas propria qux damna inferat.* Voluntas propria est Deus inobedienlis, III, 359, 2: *Quoniam quasi peccatum ariolandi est repugnare, et quasi scelus idololatrix nolle acquiescere.* Voluntas propria cst causa omnis peccali, IX, 682, 1. Est velut uxor nequam, 682, 2 : *Omnis plaga, tristitia cordis est : et omnis malitia, nequitis mulieris.* Quam ea sit molesta spiritui, X. 6, 2: *Sicut boum jugum quod movetur, ita et mutici nequam ; qui tenet illam, quasi qui apprehendit scorpionem.* Hæc est velut sanguisuga, VI, 446, 2. Voluntatibus costris malis quomodo utatur diabolus, II, 112, 2

7® *Qux sint voluntatis officia.* Primo. *In quibus actus voluntatis requiratur.* Voluntatis actus est ad fidem necessarius, XVIII, 178, 1 : *Corae enim creditur ad justitiam : ore aulem confessio fit ad salutem.* Voluntatis pia inclinatio magis quam intellectus propensio ad fidem requiritur, XVII, 166, 1 : *Et verbum Domini crescebat, et multipli-*

cabalar rumerus discipulorum in Jerusalem valde; inulta etiam turba sacerdotum obediebal fidei. Voluntas gratiæ obsequens ad salutem requiritur, IX, 679, 2, 680 1. Voluntatis displicentia ad contritionem requiritur et suffii • XII, 547, 2 : *El recordabuntur mei liberati vestri ingentibus, ad quas captivi ducti sunt : quia contrivi coreorum fornicans et recedens a me, cl oculos eorum fornicantes post idola sua ; et displicebunt sibimet super malis qux fecerunt in universis abominationibus suis.* Voluntas humana nihil habet proprii in prophetia divina, XX, 437, 2 et seqq. : *Non enim voluntate humana allata csl aliquandoprophelia, sed Spiritu sancto inspirati loculi sunt sancti Dei homines.*

8° *Voluntas nostra voluntati divina conformis èsse debel.* Voluntati divinai conformaro se debet effective, clin objecto formali, non materiali, XV, 188, 1, Et quæ ejus rei ratio, *ibid.* Nec item in permissione malorum, *ibid.* Sanctitas nostra in conformatione voluntatis cum divina voluntate consistit, 189, L Voluntas nostra attemperanda divinæ. et ei conformanda, id exemplo pulchro probatur, XVHI, 204, 1. Voluntas Dei identidem nobis animo volvenda et revolvenda, X, 292, 2. Voluntas Dei per preces, considerationes, eleemosynas, jejunia, sedulo exquirenda, et ea cognita, illico exsequenda, XIV. 31, 2. Qui Dei voluntati obedit, ei quoquo ab aliis obeditur, XV, 189, 2. Huic angeli promptissime obediunt, *ibid.* Cum eam fieri petimus, perfectissime oramus, *ibid.* Eam facere, signum est boni Christiani, 213, 2 : *Non omnis qui dicit mihi : Domine, Domine, intrabit m regnum calorum; sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in calis esi, ipse intrabit in regnum calorum.* Voluntas intellectui se subjiciat, V, 582, 2. Voluntas gratiam sequitur, ut ancilla dominam, X, 173 2. Voluntas solido amore ferri debet in carestia, terrena vero vix attingere, XII. 753, 2. Voluntas sancta est velut uxor proba, X, 14, 2. Homines bonæ voluntatis donantur pace cadesti ; qui sunt isti, XVI, 66, 1 : *Claria in ollissimis Deo, el in terra pax hominibus bona voluntatis.*

VOLUPIA. Volupia Romanis erat dea voluptatis, XXI. 327, I.

VOLUPTAS. I0 *Voluptatis idea el descriptio.* Voluptas triplex, VII, 325, 2 : *Nescit homo finem suum : sed sicut pisces capiuntur hamo, et sicut aves laqueo comprehenduntur, sic capiuntur ho» mines in tempore malo, cum eis extemplo supervenerit.* Illius idea et habitus, V 263, 1 : *Mulier stulta el clamosa, plcnaque illecebris, et nihil omnino sciens.* Ejus descriptio, XXI, 327, 2. Ipsa et virtus jugiter intra nos digladiantur, V, <87,1.

2® *Quibus rebus assimiletur voluptas.* Ejus symbola, VI. 274, I. Ipsa uvæ acerba? comparatur, V, 307 2. Item fumo, *tbid.* Tine® assmulatur, XIII, 358, 2. Voluptates aquis comparantur, XIV, 263, 1. Hypano fluvio assimilatur, 14, 1. Voluptas hydra multorum capitum est, XIV, 419 £

3e *Voluptatis suadela et illecebra.* Ejus suadela, V, 264, 2 : *Sedet in foribus domus sua, super sellam in excelso urbis loco, ut vocaret transeuntes per viam, el pergentes itinere suo. Qui est parvulus, declinet ad me. El vecordi loculo est.* Quibus verbis sectatores suos alliciat.V. 194. 1,2. *Irretivit eum mullis sermonibus, et blanditiis laborum protraxit illum.* Quomodo plateas prospicere dicatur, V. 187, 2 : *De fenestra enim domus mea per cancellos prospexi. Et video parvulos* considero vecordem juvenem.* Voluptas fallax, VI, 181. 2 : *Ne desideres de cibis ejus,* in *quo est panis mendacii.* Voluptatis illecebra periculosa. *Job,* 388, 1 . *Immisit enim in rete pedes suos,* d tn *maculis ejus ambulat.* E>t pruritui similis, VI, 66, 1. Juvenes in voluptates proni sunt, X1X, 330, 2. Voluptate trahuntur omnes, *Job,* 425, 1.

4° *Voluptatis culpa.* Voluptas mala est. quia Christus eam sprevit, XI, 205. I Est sigillum diaboli, XIV, 351, 2. Voluptas est character Anlichristi, XXI, 261, 2. Ea quæ nec ex Deo est, nec in Deo est, voluptatis excrementum est, 233, 1 : *Depletus es ignominia pro gloria : bibe tu quoque, el consopire.* Voluptas est mortis indicium, *Job,* 69, 1. Voluptas malorum esca. *Job,* 425, 2 : *Cum enim dulce fuerit in ore ejus malum, abscondet illud sub lingua sua. Parcet illi, ei non derelinquet illud : et celabit in gutture suo.* Voluptas esca peccati, VI, 396, 2. Ipsa quam noxia, XXI, 327, 2. Voluptas est mater omnis peccati, VI, 131, 2 ; 132, 2; XIV, 419, 2. Nullum peccatum, nullum scelus ad quod voluptas non impellat. V, 67, i. Voluptatis filia sævilia, cur. Vili, 312,2: *Nemo nostrum exsors sit luxurix nostra ; ubique relinquamus signa Ixtilix..... Opprimamus pauperem justum el non parcamus vidua.* Voluptas cupidos efficit mancipia diaboli, IV, 330, 2 Ipsa est hæreseos causa, V, 191. 2 Voluptuarii cur Deum negent, VI, 435, 1 : *Mendicitatem el divitias ne dederis mihi, tribue tantum victui meo necessa» ma, ne forte saliatus illiciar ad negandum. Vo»* lupluarii omnia in morte finiri æstimant, VIII, 296, 2 el seq. Ideoque voluptati, dum vita suppetit, indulgendolo, 297, 1 : *Impii aulem manibus el verbis accersierunt illam* (mortem) : *et asti» mantes tllam amicam, defluxerunt, el sponsiones posuerunt ad illam : quoniam digni sunl qui sint ex parte illius;* 299, 1 : *Dixerunt enim cogitantes apud se non recte : Exiguum, el cum txdio est tempus vita nostra, et non est re/rigenum in fine hominis, et non est qui agnitus sil reversus ab inferis ;* 307, 1 : *Umbra enim transitus est tempus nostrum, et non est reversio finis nostri, quoniam consígnala est, el nemo revertitur;* 312, 2: *Nemo nostrum exsors sit luxuria nostra; ubique retín-*

qwmus signa latiti, quoniam hæc est pars nostra et hæc est sors.* Summa voluptuariorum obstinatio in malo suo, XL 377, 1. Eorum sordes, XXI, 327, 1. Voluptas est limus profundi, *Jab,* 682, 2.

5° *Voluptatis damna.* Primo, *Quam brevis, fugax et instabilis,* V, 133, I ; 176,1 ; XVII, 321, 1. Voluptatis incertitudo , falsilas , insensibilitas , infidelitas, fallacia, vilitas, brevitas, VII, 18-20. Voluptas omnis creata fluxa est et evanida, XII, 358, 2. Cito pertransit instar somnii , XX , 664, 1, 2. Voluptas venerea quam brevis ct infirma, 616, 1, 2. Voluptas peccati insipida et inanis est, XIII, 327, 1. Voluptates cito transeunt ut fœnum, 555, 1 ; 606, 2. Voluptates omnes hujus Vitæ sunt modicae et exiles, IV, 275,2. Voluptates corporea sunt dotium pertusum, *Job,* 503, 2. Voluptuarii effunduntur ut aqua, *Job,* 503, 2: *Levis est super faciem aqux : maledicta sit pars ejus in lerra, nec ambukl per viam vinearum.* Voluptas omnis, etiam conjugii, quam sit anceps et instabilis, ct fellea, IV, 296, 2 ; XVIII, 314, L

Secundo. *Voluptatis tædia, amaritudo, dolor.* Ejus dulcedo quam sit noxia el acerba, VI, 275, 2 : *Md invenisti, comede quod sufficit tibi, ne forte saliatus evomas illud.* Est mei fello mixtum, 273, 2. Voluptas mundi amara est in fine, 111, 367, 2 : *Et ait* (Jonathas) : *Gustans gustavi in summitate virgæ, quæ erat in manu mea, paululum meli* i, *el ecce ego morior,* VI, 65, 2 : *Suavis est homini panis mendacii, et postea implebitur os ejus calculo.* Est velut vinum in stomacho amarescens, VI, 208, 1 : *Ingreditur blande, sed in novissimo mordebit ut coluber, et sicut regulus venena diffundet.* Ejus amaritudo, VII, 47, 1. Sensim voluptates gravant, tam sua dulcedine quam acore quem annexum habent, VI, 275, 1 Tamdiu delectant, quoad naturale animæ desiderium sit expletum, 275, 2. Voluptatibus inest fastidium, XII, 593, 2 et seq. Voluptatis tædia, dolores, fastidia ot furiae ultricis conscientia*, XIV, 14, 1. Ei innatus est dolor, V, 418, 1 : *Ilisus dolore miscebitur, el extrema gaudii lucius occupat.* Voluptatum comes est dolor, IX, 491, i. Voluptas desinit in dolores, VI, 181, 2 : *Ne desideres de cibis ejus, in quo est panis mendacii.* \ Nuptas est implicata spinis, X, 465, 1. Voluptatis ña initio lata, paulatim magis magisque arctatur , XV, 210, 1. Voluptas corporea plus doloris habet quam deliciarum, *Job,* 612, 2. Voluptas lamia, *ibid.* Circaeo poculo et Sirenarum cantui similis est, 613, 1. Similis etiam Ægyptii philetis, *ibid.* Dolorem timui el pudorem gignit, 612, 2. Voluptates desinunt in sordes et pœnas, XI, 673, 1,2: *Impii autem quasi mare fervens, quod quiescere non potest, et redundant fluctus ejus in conculcationem* el *lutum.* Voluptas jaculis dolorum suos asseclas configli, V. 418, 1. Voluptas est velut meretrix ot latro, VI, 203, 1 ; *Insidiatur in via quasi latro* <4 guos *incautos Aderit, interficiet.*

Tertio. *Voluptatum tyrannis m suos asseclas,* ¡X. 598, 2 : *Aufer a me veniris concupiscentias, el concubitus concupiscentia ne apprehendant me, et anima irreverenti et infrunita ne tradas mc* lis indulgens, non liber, sed servus est, XX 87, 2.

Quarto. *Voluptas hominem dementat,* VI 214, 1, 2. Voluptates mentem inebriant ac dementant, XIII, 484, 2 : *Expergiscimini ebrii, el flete, qui bibilis vinum tn dulcedine, quoniam perii ab ore vestro.* Sensus, potenliasque animæ dissol vunt, VI, 275, 2. Homini eripiunt mentem, XX, 670, 1 : *Hi aulem quxeumque quidem ignorant, blasphemant : quxeumque aulem naturaliter tanquam mula animalia norunt, in his corrumpuntur.* Hominem cæcum, brutum et vesanum faciunt, XII, 32, 2 : *Onager assuetus in solitudine, in desiderio anima suæ attraxit ventum amoris sui: nullus avertet eam : omnes, qui quxrunt eam, non deficient, in menstruis ejus invenient eam.*

Quinto. *Voluptas est insatiabilis,* XIII, 340, 1 *El visitabo super eum vias ejus, el cogitationes ejus reddam ei. Et comedent, el non saturabuntur ; fornicati sunl, el non cessaverunt : quoniam Dominum dereliquerunt in non custodiendo.* Ejus natura est non satiare animam, VII, 83, I : *Dixi ego in corde meo : Vadam, el affluam deliciis, et fruar bonis. Et vidi quod hoc quoque esset vanitas.* Est sita non in satie sed in fame, VI, 335,1 ; *Anima saturata calcabit favum, el anima esuriens etiam amarum pro dulci sumet.* Voluptates hominem non satiant, sed inflant et distendunt, per siliquas denotantur, XVI, 207, 4, 2 : *El cupiebat im* plere ventrem suum de siliquis quas porci mandu* cubani ; el nemo illi dabat.*

Voluptatis pana. Voluptas carnalis tripliciter luitur a libidinoso, V, 69, 2 : *Omnes qui ingrediuntur ad eam, non revertentur, nec apprehendent semitas vitæ.* Voluptates hominem siepe enecant, XIV, 59, 1. Voluptatis servuli miserum interitum sibi accorsimi, VI, 276, 1. Voluptuariorum in dio judicii angustiae. *Psalm.* II, 369, 2 el seq. Voluptate modica ad tempus se privaro nolentes, ea in æternum carere debent, XII, 138, 2 : *El relinqueris sola ab hxredilale tua, quam dedi libi : et servire (e faciam inimicis tuis in terra quam ignoras : quoniam ignem succendisti in furore meo, usque in æternum ardebil.* Voluptatibus servientes inferno se mancipant, XVI, 114, 1, 2: *Vx vobis divitibus, quia habetis consolationem vestram. Vx vobis, qui saturati estis, quia esurietis. Vx vobis qui ridetis nunc, quia lugebitis el flebilis.* Eas in hoc sæculo el in futui habere difficile ost, *ibid.* Voluptuariorum pœna quanta, 326, 2 ; 327, 1 : *Quantum glorificava se tt in deliciis fuit, tantum date illi tormentum el lucium (Nida* Libido, Luxumx, etc.).

70 *Voluptati resistendum, el quibus mediis.* [Primo. Voluptates speruendæ sunl, XII, 32, 2;

38 , 1. Voluptates hujus mundi contemnenda* «templo Eslheris, IV, 398, i, 2. Voluptas fugienda, cur, *Job,* 425, 2. Ei non est immorandum, XVIII, 314, 2. Ejus initio obstandum, V, 417, 1. Voluptati repugnaro difficile est, *Job,* 17, 1, 2.

Secundo. Voluptates superandi modi superantur, XII, 33, 1. Voluptates per quid refrænandæ, VII, 376, 2 : *Letare ergo, juvenis, in adolescentia tua, et in bono sil cor tuum in diebus juventutis lux, et ambula in viis cordis lui, et in intuitu oculorum tuorum ; el scito quod pro omnibus his additeci le Deus in judicium.* Voluptuarii quo pacto ad cor a Deo reducantur, XVI, 208, 2 : *In se aulem reversus* (Clius prodigus), *dixit : Quanti mercenarii in domo patris mei abundant panibus, ego autem hic fame pereo.* Voluptas carnis est spiritualis paralysis, ejus curatio curationi paralytici evangelici adaptatur, XV, 241, 2. Do voluptate fugienda gnomæ, XVI, 208, 2. Voluptates non sunt condignæ ad pœnas ælernas, XVIII, 137, 1, 2. Voluptas maxima vicisse voluptatem, XVIII, 568, 2 : *Fructus aulem Spirilus est: gaudium, pax, patientia,* etc., XIX, 299, 2. Voluptas spiritus post viciam tenlationem sequitur, XXI, 54,1 : *Vincentidabo manna absconditum, Udabo illi calculum candidum; el in calculo nomen novum scriptum, quod nemo scit, nisi qui accipit.* Voluptas spiritualis carnali contraria est, XIX, 299, 2 et seq. Verte voluptates in quo sint sitæ, VII, 103, 2. Voluptatum spiritualium torrens et ebrietas, XI, 251, 1, 2. Voluptatis in hoc saeculo lanturn est delibatio, in futuro satietas, XVII, 233, 2. Voluptascœlestis pellucida; terrena, turbida, XXI, 406, 1 : *Et ostendit mihi fluvium aqux vilæ, splendidum lanquam crystallum, procedentem de sede Dei el Agni.* Voluptas beaturum quanta, XI,251,1,2 (Fide Beati,Cckl bst is ul o ria).

VOLUTABRUM. Volutabrum quid pro suibus, XX, 469, 1.

VOLV1LIS. Volviles orant veterum libri *(Vide* Liber).

VOMER. Vomeris symbola, III, 131, 1.

VOMERE. VOMITUS. I0 Vomitus ad quid conducat, X, 129, 1, 2. Is suadetur slatini a cibo nimium sumpto, *ibid.,* 2. Quando el quibus obesi vel prodest, *ibid.* Vomitus nocet oculis, prodest stomacho, VI, 420, 2 et seq. Quæ animalia vomant, 419, 2.

2* Vomere flammas ot ignes, est illas copioso emitiere, VI, 418, I.Quid sil vomere sententias, 419, 2. Vomere dicuntur qui ex tempore proloquuntur, 420, 2. Vomitum cient lepida, sic lepidi Deo, XXI, 83,1.

VORACITAS. Voracitas canum, XI, 663, 2 *(Vide* Canis).

VORAGO. I0 Vorago ingens e fissione montis Oliveti in die judicii improbos mis* ara in tartara, ent profundissima, XIV, 531, 2 (Fide Mons Oli veti). Vorago Mello cur vocetur pila, 280,1.

2* Vorago peccatorum quæ sit, V, 390, 1.

VOTIVUS. Votivæ hosüæ perfect® esse debebant. XIV, 566, 2.

VOTUM. !• *Quid sil votum.* Votum est pars quædam virtutis religionis, XIX, 244. 2 : *Adolescenliores autem viduas devita, cum en\m luxuriate fuerint* tn *Chrislo, nubere volunt: habentes damnationem, quia primam fidem irritam fecerunt.* Votum est spontanea obligatio respectu actus voventis, sed non respectu rei volæ, II 187, I Vola distinguere quid sit, *Psalm.* 1,418, 2 : *Introii** in *domum tuam m holocaustis : reddam (ibi vota mea, quæ distinxerunt labia mea.* Votum paupertatis in quo silum, XVII, 148, 1. Votum *Cherem* quid esset, XVIII. 157, 1. Res vola voto *Cherem* debebat mori naturaliter aut civiliter, II, 187, 1.

2* *Votorum liceilas el conditiones.* Vovere Deo licet aliquod bonum opus, I, 291, 1, 2 Votum est sanctificatio Deo, IX, 253, 1. Vola justorum placent Deo, V, 453, 1,2: F:cZim> *impiorum abominabiles Deo; vota justorum placabilia.*

Vola monastica elidere frustra conatur Calvinus, XI. 321, i. Vita religiosorum non sunl laqueus, XVIII, 319, 2 : *Porro hoc ad utilitatem vestram dico, non ut laqueum vobis injiciam, sed ad id quod honestum est, et quod facultatem præbeal sine impedimento Dominum obsecrandi.* His anima perfectissime Deo desponsatur. 491, 1 : *Æmulor enim vos Dei æmulatione. Despondi enim vos uni viro virginem casiam exhibere Chrislo.* Votum facit constantes in vocatione, IX, 353, 1. Vota religionis tria sunt prestantissima holocausta, XVII, 142, 2. Vovens dat Deo arborem cum fructibus, XIX. 244, 2. Vola perfectioni vitæ sunt quasi compedes voluntaria;, IX. 214, 2 : *Erunt tibi compedes ejus* (sapienliæ) tn *protectionem fortitudinis, et bases virtutis, et torques illius in stolam gloriæ.* Ea allegorico per mensam, candelabrum, et altare significantur, XIX, 436, 1. Vota tria Religionis per tria doua Magorum repræsenlantur, XV, 82, I.

Volum quomodo debeat fien, VII, 195,2: *Na temere quid loquaris, neque cor tuum sit velox ad proferendum sermonem coram Deo.* Ut sit valido. quinque requirit : *primo,* ut sit deliberatum; *secundo,* ut sit liberum ; *tertio,* ul vovens intendat se obligare; *quarto,* ul sit do ro grata Deo ; *quinto,* ul vovens possit se obligaro, 199, 1. Vota religiosorum perfecta esso debent, XIV, 567, 1 : *Maledicius dolosus qui habet in grege suo masculum, el volum faciens immolat debile Domino.* Vota totalia non passim ot leviter a confessarne admittenda, XVII. 148, 2otseq. Vola adolescentulis menstrua potius quam perpetua permittenda, XIX, 246, 1.

Volum quando illicitum sit, VII, 200, 1. Illius quandonam promissio stulta, *ibid. : Displicet enim ei* (Deo) *infidelis el stulta promissio.* Vota crebra non sunt facienda, VI, 76,1. Vola sacrilegorum Deo

displicent ct irrita aunt, 78, 2. Votum causa i\ turpis habendæ Deo displicet, eslque tacita blaspheming, 205, 2 : *Immolantis ex iniquo oblatio est maculata, et non tunt beneplaciti subsannationes justorum.*

3° *Vota promissa Deo adimpleri debent*, V, 153, 2 : *Fili mi, si spoponderis pro amico tuo, defixisti apud extraneum manuum tuam, illaqueatus es verbis oris tui, et captus propriis sermonibus;* IX, 271, 2 : *Non spondeas super virtutem tuam : quod si spoponderis, quasi restituens cogita;* Job, 481, 2 : *Tunc super Omnipo-'xntem deliciis afflues, el elevabis ad Deum faciem iiam. Rogabis eum, el exaudiet te; et vota tua reddes.* Et quidem cito, IX, 512, 2. Cur cito solvenda, VII, 199, 2 et seq. : *Si quid vovisti Deo, ne moreris reddere; displicet enim ei infidelis, cl slulla promissio : sed quodeumque voveris, redde.* Vota exacte impleri debent, XVÍI, 146, 2. Votum paupertatis fecit Ananias qui deindo agri pretium fraudavit, 141,1,2. Id arcte servandum est, 1 ¡6. 2. Vola eludere impium est et laqueus, VI, 80, I . *Ruina est homini devorare sánelos, el post vola retractare.* Et qui tale facit, bis devorat sanctos et sancta, *ibid.* Votum Deo factum dolo eludens contra justitiam et religionem peccat, XIV, 566, 2. Votum violantes Spiritui sancto mentiuntur, XVII, 146, 2 : *Dixit autem Petrus : Ananias, cur lentavit Satanas cor tuum, mentiri te Spiritui sancio, el fraudare de pretio agri? Nonne manens libi manebat, cl venumdalurn in tua erat potestate? Quare posuisti in corde tuo hanc rem?* Ad votorum suorum violationem clerici et religiosi non sunl pelliciendi, XIII, 554, 2 : *El suscitavi de filiis vestris in prophetas, el de juvenibus vestris nazarxos? numquid non ita esi, filii israci? dicit Dominus. El propinabitis nazarxis vinum; cl prophetis mandabitis dicentes: Ne prophetetis.* Voto castitatis astrictis satius est. ut ita dicamus, uri et fornicari quam nubere, XVIII, 304, 1. Votum continenti® olim matrimonium irritabat, quando id coeperit irritari, 305, i. Id votum fuit in usu tempore S. Pauli, XIX, 244, 2.

4° Votum *beatæ Virginis et S. Pauli.* Votum virginitatis prima fecit beata Virgo, XI, 194, 2; XVI. 22. 1. Id fecit ante connubium, XVI, 21, 2 *(Vide* Mar ia). Votum S. Pauli fuit nazaræatus, XVH, 345, 2 *(Vide* S. Paulus).

5° *Votorum leges apud Ilebræos.* Leges de votis ron tam erant juris nature quam positivi veleris, I, 360, 2. Votum Cliæ vel uxoris quomodo poterat pater vel manius confirmare, aut irritaro, II, 359. 1. De volis apud Judæos Deus duodecim Juges sancivit, quæ ex ordine referuntur, II, 482, 1 el seq. Prima lex eral in qua homo se vovebat servitio Dei, el tabernaculo : quomodo hic erat redimendus, 183. 2 et seq. Quid hoc votum allegorico significet, 184, 1. Viret mulier se voventes quo pretio redimi poturadt, *ibid,,* 2. Servus

quomodo redimi poterat, *ibuJ.* Secunda lox de animali Deo voto, si animal immolabilo eral, redimi non poterat, *ibid,* ot seq. Tertia lex do animali immundo, id redimendum erat prolio, 185, 1. Quarta, de vovente domum suam, *ibid.* Quinta do vovento «agrum, cl quomodo is redimi poterat, *ibid.,* 2. Sexta, rursus do vovento agrum, 186, 1. Emptor hujus agri, non hærcs cum redimebat pretio solvendo pro rata annorum usque ad jubileum, *ibid.* Octava, do primogenitis Deo volis, *ibid.,* 2. Nona, do primogenito immundo volo, *ibid.* Decima, do eo quod vovetur, ita ul redimi non possit, sive do anathemate voto, 187, I. Undecima, de frugibus volis, 188, 1. Duodecima, de volis decimarum,animalium, 188, 2. An res præcepla possit esso materia voti, 186, 2.

6° *Votum pro prece, desiderio.* Vola suorum etiam tacila Deus exaudit, V, 303,2: *Quod limet impius, venid super eum; desiderium suum justis dabitur.* Et etiam per miracula, XII, 212, 1, 2. Id per exempla ostenditur, *ibid,* el seq. Vola suorum Deus prævenit, *Job,* 482, 2 : *Decernes rem, el venid libi, cl in viis luis splendebit lumen.*

Vota parentum et avorum sunt ut videant post se mullas generationes, XI, 755, 2. Vota inimicorum qualia, *Job,* 83, 1,

VOX. 1° Vox pro loquela.— *Vox naturaliter sumpla.* Vox est nota interioris affectus animi, XVIII, 389, 1. Vox per aures ad animum progreditur, V, 479. 1. Vox sua singulis est ab aliis diversa, VI, 349, 2. Vox fortis est signum animi fortis, remissa timidi, XIV, 9, 2. Vox magna ingentem animi affectum denotat, XXI, 133, 1. Vox demissa pudoris ct humililalis est index,VI, 321,2. Vocem suam facile immutare potest, XV, 275, 2 et seq.

2° *Vox accepta spirilualiler vel symbolice.* Primo. Vox Dei. Vox Dei est tonitru, XIII, 495, I. Vox Dei in quiete innotescit, *Job,* 646, 1 *(Vide* Deus).

Vox de cœlo delapsa simul dum super Christum columba descendit, XV, 113, 1 et seq. Vox in monte Tabor audita, an fuerit Dei, an angelorum, XX, 422, 1, 2. Vox Dei Patris in transfiguratione Christi insonuit post discessum Eli® et Mosis, XV, 389, 1. Vox de cœlo missa a Deo Patre ad clarificationem Chrisli, tanta fuit, ut putaretur esse tonitru, vel angelica, XVI, 511, 2.

Secundo. Vox Christi erat efficacissima, XVI. 189, 1. Vox Filii hominis in die judicii audienda quæ sit, XVI, 381, 2. Vox Christi judicis erit velut tonitru, X\, 518, 1, 2.

Tertio. Vox multitudinis quam audiit cx angelo Daniel, significat exercitum et phalanges lam angelorum quam Machabæorum, XIII, 140, 1, 2.

Quarto. Vox dicitur audienda in Hama el non in Bethlehem et in vicinia, quia Hama erat in loco alto in confinio Judæ Benjamin, XII, 22C., 1.

Quinio. Vox clamantis in deserto quæ sil, el

quo referenda, XI, 490, 2. Huit ea Joannis Baptiste ob novem causas, iMrf., et 491, 1 (I'ûte Joannes Baptista).

Sexto. Vox apostolorum quam esset sonora. V, 299, 1. Vox sonora nt lubalis apostolorum, XVII, 90, I. 2 Vox dulcis praedicatio verbi divini. VII, 590, I. Vocis S. Pauli quanta fuerit efficacia, XVII. 342, 2.

Septimo. Vox virginum est tonitru, XVII, 409, 1.

Octavo. Vox audita in templo Judaico ante excidium urbis, XI, 175, 2,

Nono. Voces in *Apocalypsi* reales Joannes non audiebat, sed illæ monti ejus objiciebantur, XXI, 273, 1. Vox cur Joanni a tergo audita, 27, 1. Vox aquarum multarum quid sit, ct quid significet, S3, 1. Voces erumpenles a throno Dei quid signi–Scent, 101, 1, 2. Quid significet vox magna de hrono Dei veniens, 368, 2. Vox virginum in monte Sion qualis fuerit, 271, 2. Voces in aere futura ad /nem mundi an futura sint articulate, 302, 2 et seq.

3° Iox *grammatice sumpta pro locutione.* Vox *patria* quæ, IV, 527, 2. Voces causales subindo non causam, sed effectum significant. XII, 67. 1. Voces exclusivas additæ nominibus essentialibus Dei, et attribute uni personæ non excludunt alias, XIX, 189, 1. Quænam vocum novitas a Paulo damnetur, 28R, 1.

VULCANUS. *Vulcani* vox undo formetur. X, 291, 1 et seq. Est idem qui ignis, *ibid.* Idem dictus est Mulciber, *ibid.* Sumitur pro igne, *ibid.* Dictus est ignipotens, *ibid.* Cur claudus fingatur, X, 291, 2; XIV, 250. 2. Vulcanus cur Veneri marius datus sil, VI, 347, 1. Vulcanus an sil fabrilis artis inventor, X, 291, 1 cl seq. In Vulcani rupe enasccntcs palmæ etiam florent, etsi inter ignes, X \1. 173, 2 ct seq.

VULGATA. Ie Vulgate versionis auctor est S. Hieronymus, non tamen universalis, IX, 22. I.

3° Vulgata versio Latina quam sil probate fidei, VI, 311, 2. Vulgata defenditur et propugnatur, 111, 262, 2; 610, 1, 2. Pro authentica Scriptura habenda est, X, 16, 1. Est Græcis et Ilebræis codicibus præferenda, 440, I ; 443, 1.

2* Vulgata Bibliorum versio non potest facile cum Septuaginta versione conciliari, V, 7, 2. El hi Septuaginta interpretes si quando consentiunt, reliquis omnibus præferendi. 191, 1. Vulgata Pro-*verbiorum* versio sæpo ab hebræo deviat, 7, 1. 2. Ea non est omnino pura puta, 126, 2. Vulgate interpres solet subinde pro nomine proprio ejus significatum reddere, præseillm quando in eo est aliqua vis, XIV, 293, 2. In Vulgata mendum esso nonnulli suspicantur, III, 231, 2. Vulgata editio Corrigitur, XII, 818, 2 *(Vide* Versio).

VULGUS. Vulgi quam sit mirabile ingenium ot mores insignibus sententiis docetur, II, 241, 2. Vulgus quia mullivarium, difficile regitur, V, 323,1. Vulgi rumores consectantes pascunt ventos. 278. 2. Vulgus mobile, ad regum libitum, fidem et religionem mutat, XIII. 378, 2, Vulgi ingratitudo, II, 299. I et seq. Vulgus censet astra per diem in suis latibulis ab-condi, o quibus per noctem prodeant, IV. 239, 1.

VULNUS. !• Vulnus serra inflictum difficile coalescit, VI, 101, 2. Vulnerum dolor cur tertio die gravissimus, I, 324. 2. Vulnera causatur ebrietas, X, 139. 2. Vulnera quo pacto sanentur, VI, 90, 1.2.

2' Vulnera sua cur Christus resurgens resumen voluit et in cœlo servare, XIV, 521, 1, 2. Vulnera Christi quinque post resurrectionem aperta manent, neque carne obducta sunt, XX, 508. 2. Vulnera sua Christus semper gestabit, XI, 590, 1. Vulnera in Christi corpore ad judicium venientis relucebunt, XXI, 24, 1.

Christus in vulneribus suis suos descripsit, inde fluxerunt dona spiritualia, XI, 590, 1. Vulnera Christi nuinque fuere quasi fontes gratiæ et sanguinis, XIV, 516. 2. In illis tuta quies est, 517, 2. Omnibus animi morbis medentur, *ibid.* Sunt certum in omni tribulatione et persecutione perfugium fidelibus, XI. 590, 1.

Vulnera Christi quodam modo fenestra dici possunt. XII, 812, 2. Vulnus latens Christi mystice per ostium lateris medii in templo denotatur, 809, 1, 2. Vulnera quinque Christi foramina petra,

VII. '• <. 2 (Fid I URISTUS).

3* Vulnera amoris sunl snavia, VI, 332, 1. Item fidelia, *ibid.* Quæ sint vulnera infidelia medicis, quæ fidelia, tfltd., 2. Fidelia sunt amici vulnera, 333, 1. Vulnus charitatis quam amabile, VII, 564. 1. Vulnus sagitte Christi quam salutare, XI, 582, 2.

VULPIS. Ie Vulpis natura exprimitur, XII, 590, 1, 2. Vulpis cauda decepit incauta animalcula, V, 566, 1. Ejus astus in captandis animalculis. VI, 319, 2- Vulpes in Judæa sunl multe, VII, 591, 1. Illæ quantum vineis noceant, *ibid.* Quomodo capiendæ, 591, 2. Vulpes amygdalis necantur , 592, 2.

2° Vulpes sunl hæretici, VII, 591, 2; XVI. i 191, 1. Vulpes parvæ quosnam indicent, VII, 592, 1. Parvulæ quæ demoliuntur vineas sunt detractores, susurrones, adulatores, 593. 1. Parvul® sunt relaxationes regula» et disciplina», 592, 2. Vulpes fuero duo Herodes, 593. I. Vulpes parvule dicuntur dæmones, et quare, 592, 1. Vulpis symbolum versuti ct dolosi, IX, {71, 1; 442, 1 Vulpis el pardi do variegatura certamen et lis, XIII, 88, 1.

VULTUR. 1° Vultures omnes an feminæ, III, 65, 1 Vultur avis an eadem avis cum pellicano, IX, 150, 2 Vultures e vento ova subvenlanea concipiunt, V, 278, 1.

2* Vultures aulæ qui dicantur, XVI, 234, I. 2.

VULTURNUS. Vulturnus qurs sn ventus. XVII, 426, 2; 4’7, I.

VULTUS. !• Vultus est index et proditor spiritus el animi, V, 457, I ; 548, 1, 2; 550, 2; VI, J56, I ; VII, 283, 2, IX, 541, 2; 689, 2; 260, I. Fæpe a corde dissentit, IX, 404, 2; 405, 1, 2. In vultu apparel hominis majestas, ira. indignatio, XII, 17. I. Vultus lineamenta cordis affectiones et 'complexionem hominis denotant,VI,350,1; 356.1. Vultus jucundus interni gaudii est indicium, V, 547, 2. Vultus morositas detractorem quasi monet ut detrahere cesset, X, 60, 2 [Hde FAcretj. 2» Vultus Christi judicis in dio judicii quam futurus terribilis, IX, 465, 2; XIV, 379,2; XX, 328, 1 *(Vide* Jesus CiinisTus judex).

3* Vultus Dei ira Dei, *Psalm.* I, 115, 1. Vultus Dei adjutorium omnium maximum et potenlisoimum, 283, 2 (Fide Deus).

Vultus flores quis dicatur, XX, 47, 2.

VULVA. Vulvam adaperire quid sit, XVI, 70, 2. E vulva Deus viros sanctos peculiariter educit, *Job,* 258, i.

W

WALDFNSES. Waldenses hæretici docebant sacerdotes et episcopos debere esse pauperes, XV, 230, 2.

WALPURGIS (S.). S. Walpurgis mortua oleum stillat. X, 540, 2.

WAMBA. Wamba, rex Hispani®, in morte monasticam vitam professus est, XV, 131, 1.

WANDALI. Wandali a Gothis facti sunt Ariani, XXI, 200, 2. Hi etsi Romam vastarint, mansit tamen pontificatus sub Leone I, 317, 2. Per plusqnam trecentos annos Ecclesiam vexarunt, 143,1. Eorum feritas in orthodoxos, 200, 2 et seqq.; 265, 1. Eorum regnum quando finem acceperit, 200, 2 et seq. An fuerint locust® e puteo abyssi prodeuntes, *ibid.,* 2. Wandalicæ cladis per Africam imminentis portenta, XII, 544, 2.

WF.NCESLAUS (S.) Bohemi® dux. S. Wenceslaos ab avia ad sanctitatem efformatus est, X, 86, 1. Pro S. Wenceslao cum Ladislao duellante pugnavit angelus, IV, 545, 1, 2; X, 486, 2. S. Wenceslaos rex hosti in duello parcit, IU, 374, 1. S. Wenceslaos cruce aurea divinitus signatus ab angelis in imperatorum conspectum perductus est, XXI, 165, 1. A matre et fratre proditorio peremptus est, XV, 269, 2. S. Wcnceslai martyris auricula rescissa post mortem inventa est capiti rursus ndhærero,XII,76!, 2. S. Wenceslaos Abeli assimilalur, ejus necis auctores quas pœnas Sederint, III, 118, 2.

WENCESLAUS imperator. Wenceslai imperatoris immanitas, et ob eam ab electoribus imperio deturbatus est, XII, 685, 2.

WERNHBRUS (S.). S. Wernberus puer a Judæis in parascevo cruci affixus fuit. XVIII, 534, 2 el seq.

W1GLEF W1CLEFISTÆ. Wiclef justos esse proprie rerum omnium dominos, XVIII, 275, 2. Sacerdotes esse pares episcopis docuit, XIX, 322. 2. Wicleflst® nefas esse juraro docebant, XV, 168, 1. Et episcopos pauperes esso debore, 230, 2.

W1LFRIDUS (S.). S. Wilfrido S. Michael sanitatem restituit, XIII, 143, 1. A siccitate Anglo-Saxones liberavit. XX, 225, 2. Suorum precibus» morte est ereptus, XIII, 114, 1.

WILGEFORTIS (S.). S. Wilgefortis cur vocata sit Liberata, X, 557, 1.

W1LLEBRORDUS (S.).S.Willebrordi mater gravida vidit in somnis novam lunam nascentem in signum sui filii sanctitatis, I, 777, 1. Aqua benedicta daemones a domo quadam fugavit, 11,294, 2. Vidit Radbodum, Frisiae regem, in tartaro catena ignea religatum, IX, 460, 2. S. Willebrordus divitem pabulum et potum negantem ardenti sili petiit a Deo perenti, a qua eum ipse tandem post annum rediens liberavit, XII, 633, 1.

WILL1DALDUS (S.). S. Willibaldus, Eystetlentium episcopus *Proverbia Salomonis* identidem versabat, VI, 163, 1. Ejus doles et virtutes, *ibid.,* 2. Ejus elogium, XXI, 39, 2.

WILL1GISUS. Willigisus ex carpentario factus est archiepiscopus Moguntinus, XX, 147,1.

W1TTAKERUS. Wiltakcri dicentis angelum Raphaelem fuisse mentitum blasphemia , IV, 289,1, 2.

WOLFREDUS (S). S. Wolfrodi martyris zelus, 1,728, 1.

WOLGANGUS. Wolgangi Musculi sycophantia, XI, 112, 1 ; 114, 1 ; 123, I ; 751, 1.

WOLSSANUS (S.). S. Wolssanus ad libidinem appetitus n nobili quadam femina, eam fugavit a se inflicta alapa, V, 66, 1 ; 194, 2.

X

XANTICUS. Xanticus mensis Hebræorum nostro aprili respondet, IV, 549, 1.

NANTIPPE Socratis uxor. Xantippæ Socratica; trocadlas, XVIII, 667, 2 el seq.

XANTIPPK Probi uxor. Xantippe Probi in Hispania uxor Pauli modestia est ad fidem conversa, XVII. 445, 2 ; XVIII, 667, 2 et seq.

XAVERIUS *(Vide* S. Franciscos Xavkihus).

XENOCRATES. Xenocrates philosophus natura erat tetricus, XIX, HI. 1. Certam diei partem silentio assignavit. XI, 417, 1.

XENOPHON. Xenophon unde dictus Musa Attica, I, 465, 2; 538, 1. In *Cyri Pœdia* ideam regis insignis descripsit, XIV, 368, 1. Xenophon Socraticus filii sui Grylli ad Mantineam interfecti mortem aequanimiter tulit, XII. 680, 2. Ejus error de Cyro inventore falcatorum curruum, III, 89, 2.

XEROPHAGIA. Xerophagia veterum Christianorum, XIII. 136,2. Ad quid eam adhiberent, *ibid.*

XERXES. Xerxes et Artaxerxes nomina interdum a scriptoribus confunduntur, XIII, 125, 1. Vox quid sonet, IV, 361, 2; XIII, 76. 2. Quam numerosos exercitus contra Græcos eduxerit, XXI, 210, 2. Xerxes contra Græcos duxit in aciem undecies centena millia militum, a quibus \ictus pene solus fugere coxrtus est, IV, 219, 1. Qnantnm copiis suis intumuerit. IV, 317, 2 ; *Job,* 8r>, 2. Admonetur superbiae ab Artabono rege, IV 318, 2, Tantas copias in Graeciam induxit, ut vix ad potum flumina satis fuisse dicantur, IV, 354, 1. Ipse contemplans suas copias, cur lacrvmatus sit, IV, 399, 2; IX, 259, 1; 418, 2. Ejus arrogantia in Hellesponte virgis caedendo, XI. 289, 2. Eius crudelitas, IV, 399, 2. Quomodo in Pythium Lydiae regem, filios quatuor ei offerentem, et quintum sibi retinentem animadvertent. IX. 614, 1. Xerxes rex platanum opacam in Lydia stolide coluit et veneratus est, XII, 725, 1. Optimo fuit affectus in Judæos, IV, 219, 1. üt vitæ suæ consulat, aquam putridam bibit, 233, I. Sub eo probabilius videtur contigisse Judith historia, 313, 2. Cur tantopere Judæis fuerit benevolus, 314, 1. Etiam suis fuit contemptui, *ibid.* Ejus clades in Græcia equa leporem parturiente præsignificata, XIII. 72, 2. Illius s prælio fuga, 24. 1. Ob innumeras et inconditos suas copias periit, V, 433, 2 ; XII. 24, 4

XILON. Xilon frutax est laniger, o quo tete conficiuntur, VI, 514. 2.

XYSTUS (S.). S. Xystus Pontifex in oœmeUrio S. Callisti gladio est percussus, XIX,

Z

ZABDIEL. Zabdiel Arabs Alaxandnim Veles obtruncat, IV. 471, 1.

ZABULON patriarcha. Zabulon unde dictus, et quid significet, I, 299, 2 ; XX, 666, 2. Zabulon æolico idem est quod diabolus, varia ejus etyma, XX, 666, I (Fide Zaduius). Symbolice odium peccatorum significat, 1, 300, 1. De benedictione Zaiulon, 403 , 2. Zabulon patriarcha est typus S. Matthias apostoli, XXI, 397, 2,

ZABULON tribus. In terra Zabulon prædicavit Christus, I, 403, 2. Ex ca orli pleriquo apostoli, et e Zabulon Christus pene omnes apostolos collegit, I, 403, 2; XI. 225, 2. Zabulonitœ juxta mare Mediterraneum habitabant, II. 530, 2. Zabulon tribus piscatoribus abundabat, XI, 226, 2.

ZABULUS. Zabulus dicitur diabolus, unde, IX, 103, 2; 272, 1; XVII, 146, 1.

ZACII/EUS. Zachæi etymon : ipso erat princeps publicanorum, XVI, 246, 1. Non fuit Gentilis, sed Judæus. XVI, 248, 2; 250, 1; XVII, 71, 1. Non idem est cum S. Matthia, XVTI, T!, i. Erat dives, XVI, 246, 2. Cur Jesum videre cuperei» 246. 2 et seq. Qui ei se videndum el frueodura obtulit, 248, L Quomodo eum Dominus viderit, *ibid.* Prompta ejus obedientia, 248, 1, 2. Videtur plane ad fidem, poenitentiam atque opum mundique contemptum verbis Christi conversus, 248, 2. Injuste parta restituit, et pauperibus dimidium bonorum distribuit, 249, 1. Octavam tantum bonorum suorum partem fraude acquisierat, *ibid.* Omnibus relictis paupertatem evangelicam amplexus est, *ibid.* Non ex jactantia sua opera refert, *ibid.,* 2. Zachæo quam bene repensa hospitalitas a Christo, XI. 302, 2, Ejus domui tunc salus facta est, *ibid.* Omnes ejus domestici una cum ipso conversi sunt, *ibid.* Quomodo sit filius Abrabai, *ibid,* et seq. Zachæus postea fuit Cæsareæ Palæstinæ episcopus, *ibid.* Tota ejus historia tropologico el allegorico exponitur , XVi , 250, 1.

ZACHÆUS eremita. Zachæus cromita pestem a Osarea precibus avertit, I, 71 i, 4.

ZACHARIAS filius Jeroboam. Zacharias filius Jeroboam rex Israel occisus est a Solium, qui regnum ab ejus familia ad suam transtulit, XIII, 64 i I

ZACHARIAS pontifex. Zacharias Joiadis filius, fuit lapidatus et occisus inter templum ot altare, id est inter vestibulum ct alloro, XIII, 500,2; XIX 488, L Zacharias pontifex a roge Joas lapidatus, vindiciam poscens auditus est a Deo, I, 155, 2* Zacharias ille, filius Barachiœ, occisus inter templum piallare, quis, XV, 497, I. Zacbariæ l/c> illustres fuere, et quis illorum inter templum H altare occisus sil, XI, 210, 1,2; XIV, 357, 2.

ZACHARIAS testis scriptionis Isaiæ. Zacharias tostis scriptionis Isaiæ, quis is fuerit, XI, 110, 1 2.

ZACHARIAS propheta. Zacharias propheta qua ætiile floruerit. XI, 60, 2; XIII. 256, 4. AggæO coævus fuit, XIV, 356, I; 3b0, I. Ejus etymon. 356, 1 Cur vocetur memoria Domini, 357, 2. An ortus o tribu Levi, *ibid.,* 2. Quid scribal, ot ejus prophotiæ argumentum, XI. 60, 2; XIII, 256, 1 ; XIV, 356, 2. Ejus hieroglyphics, XIII, 261, I Ejus ænigmala, 267, 2. Ejus adagia, 273, 2 Zacharias propheta sub person.! Zorobabelis et Jean filli Josedech, loquitur allegoria* do Elia ol Henoch,XXI, 226, I, 2. Quomodo in visiono pretium pastorales >iii a Judæis poposcerit, ac triginta argenteos ab pis datos ad statuarium projecerit, XIV, 492, 1 ; 494, 1. An tantum per visionem repraesentata ci sil venditio Christi, *ibid.* Pretium parvum pro pastorello cur oi populo sit assignatum, *ibid.* Illius pretii acceptio ol projectio, curn Christi pretio a Juda accepto el projecto comparatur, 494, 2. Euii Judæis in honore ct veneratione, *ibid.,* L Ejus mors, XIII, 256, t. Martyrem eum fuisse censent nonnulli, XIV, 357, 2. Ejus miracula. 358, {.Ejus sanctitas, *ibid* , 2. Ejus corpus quando inventum, 358, 2. Zacbariæ prophetæ sanguis quando ebulliit, XII, 380, (.Zacharias el Malachias fuere ultimi Prophetarum, XIII, 224, 2.

ZACHARIAS pater S. Joannis Baptistæ. Zachariæ nominis etymon, XVI, 7, 2, 8, 4; 10. 2. Duxit uxorem tribus sacerdotalis, 7, 2. Non fuit summus sacerdos, 9, L Incensum adolero debebat sortitione inter vicis suæ sacerdotes facta, *ibid.* Cur turbetur viso angelo, *ibid.* In quo ejus oratio exaudita sil, ibid., 2. Oravit prius pro prole habenda, sed non modo, 40. 1. Filius ei promittitur, *ibid.* De angeli promissis dubitat, 12, 2., Hæc diffidentia venialis lanium fuit, tbid. Cur faclus sil mulus el surdus, 13, 4, 2. Quo dio obtulerit incensum ibtd.,2. Ejus domus in Emmaus describitur, 28, 2 el seq. Cur a Deipara salutatus non sit 29, I. Filn sui Joannis nomen m pugillari scribit. 44, i. Os ei apertum cœhtus,el empii laudare Deum, ibid. Aperlæ videntur ei el aures, *ibid.t 2.* Repletus Spiritu sancto prophetare rœpil, 45, I. Fuit propheta æquo ac films, XIV, 360, I, 2. Quid suo cantico spectet, XVI, 45, 2. Prophetias veteres do regno cl saluto Christi spirituali interpretatur, 46, 2. In suo cantico a Spiritu absorptus» ad verba non spectat, 47, I, 2, Zacharias ultimus fuit veterum prophetarum, qua do causa ab Herode infanticida occisus est, XV, 497, 4,2; XVI.7,2; 54,1. Sacerdos, propheta et martyr fuit, ejus capul Romæ asservatur, XVI, 7, 2.

ZA IN, *Zain* Hilera valet *di,* undo sæpo etiam cum *d* commutatur, XI, 54 4, 2. *Zain* littera fero semper per r transfertur, XV, 94, 2.

ZALEUCUS. Zaleucus justus fuit legislator, II, 396 2. Zaln ic i memorabile factum, *Job,* 614, 2.

ZAMBRI regio, Zambri regio est Persidis, XII, 106, I.

ZAMBRI princeps tribus Simeon. Zambri princeps tribus Simeon ad Madianitidem intrans occisus est a Phineos, II, 340, 4.

ZAMBRI invasor regni Israel. Zambri invasor regni Israel se occidit ne in hostium potestatem t, 111 » 16, 1, 2.

ZAMOLXIS. Zamolxis Pythagora* erat famulus, elin honoro, X, <90, 2.

ZARA. Zara quid significet, I, 349, 2.

ZBBElhEUS. Zebed.fi etymon, XV. 433, 2, Zebedæus an fralerS Barnabæ, XVII, 439,2, XX, 497, I An idem vocelur Arislobulus, XVII. 439.2. Filii Zebcdæi quare nescierint quid peterent, XV, 448, 2 et seqq. An recto dicant so calicem bibere posso, 450. I *(Vide* Jacobus. Joannis).

ZEILANUS. Zeilanus insula optimum cinnamomum feti. IX. 103, 2.

ZELARE. Zelare super miquos quid sit, *Psalm.* L

ZELATOR. Zelatores honoris divini bonum odorem post so relinquunt X. 522, 2: *Memoria Joiiz in compositionem odoris facta opus pigmentarii.* El dulcem memoriam 524, 4 : *In omni ore quasi mei indulcabitur ejus memoria, et ul musica in convivio vini* (Vide Zelus).

ZELOSUS. Zolosi per Eliam repræsentantur, X, 504, 4. Cum talibus versari utile est, 543, 2. Zelosus quid facoro debeat, III, 647, 4 ; 654, 2. Zolosi sunt allantes orbis, XIV, 648, 4. Sunl mystice custodes templi, XII, 802, 4.

ZELOTÆ. Zelotæ dicti Judæi factionibus suis in urbe rempublicam Judæorum everterunt, XI, 435, 2. Quam in sua opinione pervicaces fuerint, XIX, 335, 2. Quomodo in templum, urbem et cives in obsidione Ilierosolymæ per Titum, sint grassati, XIII. 133, 4,2; XVII, 8, 2. Eorum impietas, XIII, 433, 4, 2, Suis contentionibus urbem exhausero, XIV, 486, 2. Urbem el templum cardibus el sanguine civium oppiovero, XV, 505, 4.

ZELOTES Zelotes dicitur Deus ab amoro el exstasi, X 1,526,4. Zelotes gloriæ suæ dicitur Deua, XIII. 5o5, 2 *(Vult* Dkus J.

ZELOTYPIA ZELOTYPUS. Zelotypia otl unum amulis conjugii, II. 213, *1.* Zclolypiæ malum csl feminæ proprium, X 5, t. Ejus origo, *ibid.* Gravo rsl conjugii malum et morbus» IX, 178, 1. Quanta offerat mala, 279, 1. Zelotypi mariti docent uxorem adulterari, 178. 2 Zelotypa uxor viro sæpe dat philtrum, X, 369. 1. Zelotypi subinde fiunt maniaci, VI, 319, 1. Zelotypia esi suspicax mali el rivalium, IV, 381, 2 et seq Ejus remodia, IX, 279, 1 ot seq. Zelotypia laborans olim maritus uxorem ad sacerdotem deferebat, sacerdos mulieri aquas bibero dabat, II, 214, 2.

ZHLPIIA. Zclpba Lia* ancilla data ab ipsa Jacobo marito in conjugem secundariam, eique duas proh peperit 1.297,2.

ZELUS. !• l'aria? vocis zelus *acceptiones in Scriptura.* Zelus pro zelotypia capitur aliquando, VI 329, 1. Zelus tam invidia et ira quam zelotypia est. X, 107, 2 : *Zelus et iracundia minuunt dies, et ante tempus senectam adducet cogitatui.* Capitur interdum pro indignatione et contentione, XI, 237, 2 : *Zelus Damini exercituum faciet hoc.* Item pro summo affectu odii. *Job,* 124, 2, Zelus mulla significat, IX, 287, I. Zelus ignis quis sii XIX. 461, 2.

2« *Quid sit zelus proprie diclus, el unde ohatur.* Zelus quid cl qualis, *Job,* 441, 1, 2« Zeli definitio cl ortus, XI, 237, 2. Zelus est ingens amor rei amatæ, XIV, 443, 1 : *Hjtc dicit Dominus exercituum : Zelatus sum Sion zelo magno, et indignatione magna zelatus sum eam.* Duos actus contrarios complectitur, 159, 1 : *Deus emulator et ulciscens Dominus.* Zelus honoris Dei ex ejus amore nascitur, X, 525, 1 ; *Ipse est directus divinitus* in *pirnitcnliam gentis, et tulit abominationes impietatis, Et gubernavit ad Dominum cor ipsius, e! in diebus peccatorum corroboravit pietatem.* Zelus gloria* Dei unde in viris sanctis oriatur, XIV, 237.1. Zelus lanium crescit quantum crescit amor, \II, 543, 2.

3* *Zelus Dei et Christi.* Primo. Zelus dicitur Deus in abstracto oh fervidum zelum animarum quo pollet, VIII, 288, 1. Mens Dei est auris zeli, 287, 1 : *Quoniam auris zeli audit omnia, el tumultus murmurationum non abscondetur.* Zelus Dei quid, XI, 237, 2. Zelus est quasi pallium Dei, XVIII, 682, 2. Zelus Dei erga nos quantum sil, XX, 277. 2 et seqq. : *Ad invidiam concupiscit spiritus qui habitat in vobis.* Zelus in Deo, angelis ot sanctis, quam potens, XI, 525, 2; 526, 1 : *Dominus sicut fortis egredietur, sicut vir pralia-tor suscitabit zelum.* Zelus sponsi Dei erga sponsam Synagogam, XIII, 321,2 *El sponsabo te mihi* in *sempiternum, el sponsabo te mihi in justitia et judicio.* Zelus Dei pro Jerusalem quis sil. XIV, 368, 2 : *Zelatus sum Jerusalem el Sion zelo magno.*

Secundo. Zelus Christi erga peccatores et Impios, XIV, 302, 1 *Effundam super eos indignadonem meam, omnem ii j,a furoris mei; in igne enim zeli mei devorabitur* omn«i *terra* Zelus Christi fuit justa ejus indignatio, XVI, 333, 2: *Recordati sunl vero discipuli ejus, quia scriptum est : Zetus domus lux comedii me,*

4* *Zeli lum pro Konare Dei, tum pro salute animarum necessitates et conditiones.* Primo. *Zetum Dei erga nos imitari oportet,* XX, 177, 2. Zelus Deo quantopere placeat, 228, 2 : *Scire debet quoniam qui converti fecerit peccatorem ab erra* vix sux, salvabit animam ejus a morte, el operie multitudinem peccatorum.* Zelus animarum, et studium homines convertendi esi opus angelicum, XIX, 364, 2 : *Nonne omnes sunl adminisicatoni spiritus, in ministerium missi propter eos qui hereditatem capioni salutis e* Quanta sit virlus el quanti a Deo Cal, XIV, 616, L De zelo insignia documenta moralia, II, 528, 2. Zeli commendatio, XVII, 35, 1. Zelo opus esi ad bonum consequendum, X, 561, I : *Consiliatus sum enim ul facerem illam* (sapientiam) ; *zelatus sum bonum el non confundar. Colluctata est anima mea in illa, et in faciendo cam confirmatus sum.* Zelo opus est ad opera ardua peragenda, II, 340. 2 Zelus animarum quantus habendus, XX, 685. 1 , *El hos quidem arguite judicatos : dios vero salvate, de igne rapientes. Aliis aulem miseremini tn timore.* Requiritur in prelato cl principe, 11, 528, 2 : *Ponent thymiama* m *furore luo, et holocaustum super altare tuum.* Zelus ingens lum salulis animarum. tum gloria? divinæ in concionalonbus ut peccatores convertant, requiritur. XIII, 227, 2. Zelus animarum sacerdotibus necesssnus, XIV, 572. 1 : *In pace et tn xquitate ambulai.il mecum* 'Levi), *et mullos avertit ab iniquitate.* Zelus charitalis erga proximos unicuique sedandus, VI, 330, 1.

Secundo. Zelus animarum debet esse celer et efficct. \\, 228, 2 El junctus cum visceribus misericordiae, 686, 1 Zelus piorum adversus impios, VI, 366, 2: *Qui derelinquunt legem, laudant impium; qui custodiunt, succendentur contra cum.* Zelus adversus scelestos non est peccatum, XV, 259, 2. Zelus annuorum divitiarum sitim superat, *Job,* 547, 2. Zelus nimius cavendus et torpor, V, 126, 2.

5' *Zcb effectus et polendo* Zeli effectus, XVII, 35, I. Zeli vis tam in malo quam in bono quanta sit, VI, 329, I. Zelus quam sit efficax, ut instor ignis omnia superet cl consumat, IV, 419, 1 : *Et ut cessavit loqui verba hxc, accessit quidam Judxus in omnium oculis sacrificare idolis super aram* in *civitate \lodin, secundum jussum regis; cl vidit Mathathios, cl doluit, et contremuerunt renes ejus, cl accensus est furor ejus secundum judicium legis, et insiliens trucidavit eum super aram.* Est velut ignis devorans omnia, VI, 330, 1. Zelus facit angelos, *ibid.* Zelus facinus purgat atque sanctificat, II, 528, 1 ; IV, 419, I, XX, 358, 2 : *Ante omnia mutuam in vobismelipsis charitalem con**

tinuam habentes, quia charitas operit multitudinem peccatorum. Zeli Levitarum merces, II, 528.1.

6a *Zeli erempla.* Zelum habentium varia exempla. 11.528,1. Jobi zelus in causa Dei, *Job,* 441,1. Zelus unius religionis avite servandæ inter Judæos, III, 99,2. Zelus Phineos, X, 464, I. David præ zelo animo deficiebat, *Job,* 441, 1. Zelus Josaphat, III, 674, i, 2; IV, 163, 1. Zelus Eli© quantus, 111. 640, 2; XIV, 615, 1; *Job,* 441, 1. Zelus quorumdam sanctorum, VI, 366, 2. Zelus regum Christianorum, IV, 163, 1. Zelus animarum qualis fuerit in apostolis, XVI. 647,1. Zelus Apos-Zli, XVIII, 157, 2; 564, 1 ; XIX, 7, 2. Zelus Pauli ardentissimus fuit, XVII, 34, 2. Zelus pro Judaismo, deindo pro Evangelio, XVIII, 1, 2 (Vide S. Paulus).

7° *Zelus reprehensibilis quis.* Zelus Sauli stultus, III. 520, 1, 2. ^elus indiscretus Deo displicet, X.V, 57, 2. Talis fuil zelus Jon© optantis Niniven subverti, *ibid.* Item SS. Jacobi et Joannis ignem in Samantas mitti optantium, et S. Carpi, *ibid.* Zelus Eliæ et SS. Jacobi et Joannis fuit justitiae, non clementi®, X, 502, 2. Zelus indiscretus in Ecdisia reprehensus, IV, 397, 2. Zelus amarus est invidia, XX, 159, 2 *(Vide* Invidia).

ZEMORA. *Zamora* quid sit Hebræis, XII, 563, 2.

ZENAS. Zenas Pauli socius erat peritus legis Mosaicæ, et proinde ad Judæos revincendus aptus, XIX. 340, I.

ZENO philosophus. Zeno Citieus philosophus erat oriundus o Cypro, XII, 26, 2. Zeno uxores communes in republica statuebat, XVIII 53. 2. Etsi natura severus, in convivio oxhilarescebat, XVIII, 659, 2. Quid adolescenti curioso dixerit, XIX, 129, 2. Ad convicia non movebatur, XIX, 466, t. Ejus in adversis animi hilaritas, XII, 165, I, 2 Ab Atheniensibus aurea corona donatus est, IX, 215, 2.

ZENO imperator. Zenonis imperatoris vicissitudines in imperio, XIII, 7, 2. Dum viveret, ob eleemosynas Dei iram a se avertit, X, 68, 1 ; XIII, 62, I. Impius infelicem exitum habuit, XII, 176, 2. Zeno Eutychianus vivus dum in vino mergeretur, ab uxore sepultas est, XI 340, 1 ; XXI, 342, 1.

ZENO episcopus. Zeno episcopus Veronensis et martyr quando floruerit, XI, 105, 4.

ZEUGMAT1US. Zeugmatius monachus, esto accus, omnes docere satagebat, I, 652, 1.

ZEUXIS. Zeuxis moroso pingens, ©tornitati pingere se dicebat, IX, 194, 1, 2 ; X, 131, 2; 183, 1 ; 2t9. 2; XV, 81, 2. Ejus de sua uvarum pictura jadi •!, XV. 471, 1.

ZISCAS. Ziscas Hussitarum dux cur e corio sui corporis mortui tympanum fieri voluerit, IX,

ZIZANIA. Zizania qu® vox et quid sonet. XV, 327, i. Ejus etymon, *ibid.* Mystico denotat hæreticos et peccatores, 327, 2 ; 332, 4.

ZODIACUM. Zodiaci circulus unde dicatur, XII, 814, 2. Zodiacum virtutum Deus in mente fideli pingit i\. 610,1.

ZOMZOMMIM. *Zomsommim* qui dicantur triplici significatione, II, 399, 2.

ZONA hebraicum. *Zona* hebraico quid significet, XI, 353. 1. Cauponam et hospitam significat, XX, 130, 2.

ZONA pro cingulo. I® Zona priscis Palæstinis erat usitata, hinc eam acu pingebant, VI. 514, 2. In zonis olim pecunia gestabatur, XV, 260, 1. Zonam pelliceam S. Joannes ad lumbos gestabat, 96, 2.

2® Zona quinque significat, XVIII, 677, 1. Olim erat virginitatis signum, VI, 502, 1 ; XII, 462, 2. Zonæ unius milites dicuntur excellentes in bello, XIII. 378, 1.

3® Zona pontificis Judaici a communium sacerdotum zona distinguebatur, XXI, 30 2. Zona pontificis Veleris Testamenti quid symbolice significet, XIX, 495, 2. Christi in nos amorem significat, I, 696, 2. Quid eadem jona tropologico significet, *ibid.* Perfectionem indicabat, X, 457, 4. Hæc erat duplex, *ibid.*

Zona aurea angeli apparentis Danieli significat charilatem, bella et regnum Machabæorum et fidelium animorum, XII), 438, 4. Zona aurea do qua Joannes in *Apocalypsi,* octo Christi dotes significat, XXI, 30, 2. Ea an Ecclesiam repraesentet, *ibid.*

ZONA TORRIDA. Zona torrida est habitabilis, 1,171,2.

ZOPHORI. Zophori quid sint, et unde dicantur, XII, 814, 2. Zophoris cur exornarentur frontes sacrarum ©dium, 827, 4.

ZOPYRUS. Zopyrus quam fidus amicus regi Dario fuerit, VI. 153, 1. Zopyrus se deformavit, ut Dario regi suo Babylonem expugnaret, XIV, 375,2. Darii de eo elogium, *ibid.*

ZOROASTRES. Zoroastres diu in solitudine vixit ut divinis intenderet, XIII, 227. 4. Quomodo Deum definiat, XIX, 511, 2. Fuit magi© inventor, I, 492, 2.

ZOROBABEL. Zorobabel cur ita vocatus, ac postea appellatus Sassabasar; horum etyma. IV, 207, 2 et seq. Nominis Zorobabelis quatuor derivationes, XIV, 319, 1. Fuit filius Salathiel, 318,2; 349, 1. Alius est Zorobabel filius Pbadaiæ, 318, 2. Zorobabel Luc© diversus est a Zorobabele Matthæi, XVI, 98, 1. Fuit nepos Joachin, XII, 628,2. Fuit dux populi in Jerusalem reducis o Babylone in politicis, IV, 209, 4. Extitit Dario causa reædificationis templi, 215, 2. Quomodo in solutione problematis coram Dario propositi palmam tulerit, et quam propterea mercedem sit consecuius, XI Vt 320, 1. Ad quæstionem : *Quid esl omnium fortissimum?* respondet esso *veritatem,* IV, 363, 2. Quomodo populum ad fabricam templi sil cohor latus, XIV, 320, 1,2; 349, 2. An Deus ei pro-

mittat per Aggæum, eum cum suis ab invasione Gog et Magog indemnem fore, aut eum a Persis nullurn damnum passurum, 347, 1, 2. Zorobabel ædiflcavit templum n Chaldæis destructum, XVI, 334, 2, Zorobabelis templum describitur ab Esecbielo in sua idea templi, et quare, XII 778,1,2. An fuerit tam augustum ac Ralomonicurn, ot quam fuerit altum, *ibid.,* 2. Cur tam perfecte id non axlructum ac Bzecbieli deliueatum, *ibid,* et 779. t *Vide* Templum). Ejus ex semino promittitur Christus nasciturus, XIV, 347, 1, 2. Quod avo ejus Jechoniæ irnpio Deus abstulit, hoc ei ob pietatem restituit, 349, i. Quomodo el quare sil annulus Dei, 349, 2. Zorobabel fuil signaculum in manu dextera Dei, X, 528, 1, Quomodo Deo fuit honori et ornamento, XIV, 349, 2. An is inlclligatur per pastorem unum, quem suscitaturum super oves suas se promittit Deus, XII, 744, i. Fuit Dei legatus ad regem Darium, et ad populum fuit quoque co charus, XIV, 349, 2. Quomodo sit quasi ge-
Dei, *ibid.* Ejus sapientia, *ibid.* In Babylonem
ibi defunctus est, 350, 2. Qua in re fuerit
Cbrisli Jesu, 349, i ; 350, 2; 399, I.M
princeps rerum civilium et reiptfblicæ, uti leso* Ecclesiæ et rerum sacrarum, 397. 2. Olivæ comparatur, 399,2; 409, 2; 410, 2. Per lapidem primarium significatur, 401 2. An a Zacharia recte vocetur Oriens, *34, 1. Ejus stirps quomodo a Deo conservata, n49, 2. Ex eo natus est Christus XII, 628, 2.

ZOZIMAS. Zozimas eremita corpus b. Mari® Ægyptiæ terræ mandavit, 1,109, 2. Vitam S. Mariae Ægypti® ore ejus exceptam litteris prodidit, IX, 560*4.2.

ZOZIMÜS. Zozimus non fuit nomen episcopi Sardensis cui Joannes scribit, XXI, 66, 2.

ZÜ1NGLIÜS. Zuinglius censet Gentiles justos sine Christi fide salvatos, XVIII, 61,2. Et non peccatum, sed tantum pœnam peccati transisse in omn<'s homines, 97, i. Fuit edoctus a dæmone, XVIII. 518, 1 ; XIX, 123, 1. Cum dæmone disputavit, XX, 446, 1. Ipse etiam perpetuae virginitatis Deiparæ est assertor. XII. 830. 2 et seq. Fuit magnus turbarum concitator XX, 451, 1. Ejus ardens libido, 460, 4, 2. Ejus feralis mors. 441,2.

SYNOPSIS ANALÌTICA

MATERIARUM TUM DOGMATICARUM, TUM MORALIUM QUÆ IN COMMENTARIIS CORNELII CONTINENTUR

ET QUÆ AD EVANGKLIORUM DOMINICARUM, AC FESTORUM PRINCIPALIUM ET FERIARUM NONNULLARUM PER ANNUM OCCURRENTIUM VERBA, IN USUM ET GRATIAM CONCIONATORUM ADAPTANTUR 1

DOMINICA I ADVENTUS

XXIV; *Luc,,* XXI, 25-36).

SURGENT PSEUDOCHRISTI ET PSEUDOPROP1IET.E. De persecutione Anlichrisli, quæ extremum judicii oiein praecedet, itemque dc defectione a Romano imperio, XVIII, 149, 1, 2. Antichristus ox qua tribu nascetur *(Vide* Ant íchr ist us).

Er unt signa in sole, et luna, et stellis.— Signa Deus solet præmiltero et feriendos præmonere, antequam feriat, XIII, 560, 2. Quæ signa diem judicii præcessura sint, 509, I, 2; 523, 1. Unum o signis judicii instantis erit ignis conflagrationis, qui totum orbem succendet, atque duplex, XIV, 605, 2. Hoc igne peccatores excoquentur, 590, 2. Ignis futurus Christi velut lictor in die judicii, XIII, Gl I, 2. Aliud signum est Elias cl Henoch in mundum venientes : illorum adventus describitur, XHI. 613, 2 et seq.; XXI, 223, 2 et seqq. Hi sunt duæ olivæ, cur, XXI, 226, 1. Quæ miracula sint patraturi, 227, 2 et seqq. Eliam cur Christus tunc missurus sit, G15, 1, 2. Hic mullos Judæos ad (idem Christianam convertet, 616, 2, Eliæ et Henochi mors, XXI, 229, 2.

Sol est speculum vanitatis, VII, 37, 1. Est item typus veritatis et virtutis, tbid., 2. Gyrat per meridiem ad Aquilonem, 39, 1. An sit animatus, 41 2. Solis elogium et decus, X, 387, 2 et seq. Solis et lunæ pulchritudo fecit ut homines creaturas adorarint, Vili, 546, L Ex ea tamen perspici potest, esse aliquem Deum a quo ilice condita», et quidem unum, 547, t; 548, 1, 2 et seqq. Sol denuntiat tempestates ec tempora caque causât et producit, 621, 2. Chrislus est sol, Adam nonnisi luna, IV, 608, 2. Solis et justi analogue, X, 31, 1. Signa tempore Josué, III, 63, i. Sol stetit sub Josué, et quomodo id factum, X, 468, 2 et seq. Signa tempore Judæ Machabæi et Antiochi Epiphanis, IV, 518, I, 2. Eclipsis solis, quæ moriente Christo facta est, mulla in se continet miracula, XV, 627, i. Rubens vesper signum est serenitatis; mane, tempestatis, XV, 361, 1, 2. Prognostica pluviæ el serenitatis quæ sint, VII, 366, 2. Lunæ etymon, et nomina el elogia, X, 394, 1, 2. Huic beata Virgo diversis rationibus comparatur, 395, 2. Impii et lunæ analogia, 29, 2 ct seq. Stellarum elogia, 397, 1 et seq. Slellæ Deum laudant, *Job,* 710, 1. Hæ olim a Gentibus pro diis habit®, Vili, 545, 1. Quomodo stellæ cadere dicantur, XX, 155, 2. Cœlum obsignatur quasi libor, *Job,* 223, 2. Quomodo cœlum recedere dicatur sicut liber involutus, XXI, 156,1. Illius ordo mirabilis, *Job.* 724,1. Creatura sunl arma Dei, 288, 2 ; 438, 2 ; 719, 2. Omnes creatura in dio judicii contra impios pro Christo judice pugnabunt, XIX, 461, 2 cl seq.

Sub finem mundi erunt in cœlo signa, V, 96, I. Sol ct luna quomodo ol quando erubescent, XI, 363, 1. Sol obscurabitur, et luna non dabit lumen ante mundi consummationem, XV, 513, 1 ol seq. Hæc una cum stellis, sub diem judicii commovebuntur, XI, 447, 2.

Et in terris pressura gentium pr.e confusione sonitus maris et fluctuum. — Sub tempus extremi judicii horrendas mare tempestates ciebit, fluctus quoque ad invicem terrifico concutientur, aqua denique effervescet *t exundabit, VIII, 393, L In die judicii horrenda quoquo ct numerosa grando ingruet, *ibid,* Grandinis descriptio, X, 403, 1, 2.

‹ Ut ritiene et vil In bac posteriori *Uemorialis praedicatorum* parte, sicut in priori nos procedere studiosus lector perspecte vid*at, hrc pernotare libeat: !• Omnia qus non nbi remote, et quasi per vim Evangelio cujusque diei convenire, Judicavl-oQi, haud cunctanter ablegavimus ; 2* t contri omnia quæ ad uberiorem Evangelii expositionem, tum litteralem, lum illcgor im conducere comperti sumus, diligentissime investigavimus et apposite, suo loco in medium produximus; 3« Quotiescumque occas ubiau per quamdam Evangelii partem, de aliqua seritate 'ti dogmatica, vel morali, qurstlo datur, ad caput cuique venta i vel virtuti in t/emortoli proprium, notam reducem indigltamus, ubi quam obundantlsanne condonatorum placito satúacere cooiu tomut.

Quid mystico denotet, *ibid.,* Î. Terra item insolitis molibus turn concutietur, VIH. 393, 2. Venti denique et procella; passim omnia destruent ct subvertent, *ibid.* Fulmina solo Deo producuntur, 392, I. Torquebuntur hæc in impios tempore judicii c cœlis per angelos administros, *ibid,* cI 2. Eorum pernicitas et violer lia sunt sagittæ Dei, *ibid* , 2. Eorum dtfectus, *ibid.*

11 **OMINIfaUS PK2E TIMORE ET EXPECTATIONS, QUÆ SUPERVENIENT UNIVERSO ORBI, NAM VIRTUTES COELORUM MOVEBUNTUR.** — Angeli regunt stellas et orbes cœlorum, IX, 471, 1. Virtutes cœlorum et terra quomodo tunc commovondæ sim. XIII, BÎ;. 2.

ET TUNC VIDEBUNT F1L1UM HOMINIS VENIENTEM IN NUBE CUM POTESTATE MAGNA ET MAJESTATE. — Christi adventus probis desiderabilis, improbis terribilis, *Job,* 416, 2; 454, 2. Christus ad judicium veniet media nocte, I, 520, 1. Ejus ad judicium venientis majestas, XIV, 379, 1, 2. Nubes est thronus Dei, *Job,* 523, 2; G91, 2. Cum omnibus angelis el sanctis ad judicandum veniet, 532, 2. Christus judex erit omnibus admirabilis, XIX, 146, 1. Facies Christi judicis erit electis lumen, reprobis pœna, 145, 2. Judicis irati vultus gravissimus, *Job,* 325, 2. Christus judex hoc die erit proprie sol justitiæ ob rationes varias, XIV, 606, 2 ct seq. Christi judicis quanta tunc fulura perspicacitas, 58», 2. Tunc scrutabitur conscientias velut ad lucernam, 282, I, 2.

Chrislus est lux in tenebris, *Job,* 4, ! , 213, 2. Occulta revelat. 294, i; 650, 1. Judicum est judex. 618, 1. Judicium Dei formidabile, 188, 2; 228, 1 ; 231, I ; 232, 1 ; 240, 2 ; 277. 2 ; 302, 1 ; 531, 1 , 537, 1. Irrefragabile, 617, 2; 661, 2. Ab humano diversum, 369. 2. Deus videt omnia, 246, 2 ; 314, 1 ; 328, 1 ; 521, 1 ; 609, i. Notat omnia delicia, 312, 1 ; 328, 2. Est scientiarum dominus, 285. 2 ; 463, 1; 784, 2. Impostores Deum non latent, 289, 2. Dei codices (piales, 329, 1. Deus non est personaruin acceptor. *Job,* 300, 2 ; 659, 2. Ejus justitia incorrupta, 147, 2; 203. 2; 204, I ; 610, 2; 654, 2. Decreta immutabilia, 645, 1. Appellalio non est apud Deum, 229, 2. Ira ejus terribilis, 229, 2 ; 325, 2 ; 329, 2 ; 330, 1. Deo resistere nomo valet, 287, I. Chrislus in secundo adventu sortes impiorum in hac vita exullantium commutabit, IV, 388, 2. Judicii extremi dies crii dies Phurim, id est sortium, *ibid.* Dies judicii au- 'crot impiis spem salutis unquam consequenda». XIV, 606, 1.

IIIS AUTEM FIEB> INCIPIENTIBUS, RESP1C1TB I.T «EVATB CAPITA VESTRA, QUONIAM APPROPINQUAT redemptio vestra. — Sapiens cI pius signa rerum futurarum prognostica novit, ct cavet, Vili, 472, 2. Diem judicii ebrislianus semper præ oculis habere debet, XIII. .'»11. 2.

Et dixit illis similitudinem : Videte ficul- neam **ET OMNES ARBORES, CUM PRODUCUNT EX SE FRUCTUM, SCITIS QUONIAM PROPE EST .ESTAS.** — Ficus est symbolum crucis, et ipsiusmet Christi ob varias analogias, VII, 585, I. Suavitate fructus quæ plane saccharea est, patria» cœleslis suavitas insinuatur, VII, 585, 2. Arboris ct hominis analogia, XV, 696, 2. Homo est arbor invarsa, 697, i.

Coelum et terra transibunt, verbs autem mei non transibunt* — Terram lamen in æternum stare dicit *'Ecclesiastes,* VII, 26. 2 et seqq., 29, 1 ; 30, 2. Cœlum el terra quomodo sint condita e materia invisa, VIII, 517, 2. Facta sunl in numero, pondere et mensura, et tamen transitura sunt. 520, 2. Qui cœli transibunt, XX, 483. 2 cl seqq. El quomodo id fiet, 484, 2. An liquefient. 485, I. An tunc aqua etiam et terra evanescent, 487, 1, 2. Terra post judicium novum decorem habebit, 491, 1. Crucis lignum ab igne conflagrationis erit intactum, 488, i. Mundana quam sint instabilia, vana el fallacia, IV, 382, 2. 413, 1; 457, I, 2. Itaque in nulla re mundi lætandum, 398. 1, 2. Quaindiu mundus hic duralurus, et quando consummandus sit, XV, 517, 2 et seqq. Quatenus Chrislus et angeli horam et diem consummationis sæculi norint el ignorent, 518. 1 et seqq. (Fid* *notata Dominica* XXIV *post Pentecosten}* Lex diritti est ælerna, suique sedatores cœlo transcribit, IX. 59,2 el seq. Testamentum Vetus undo dicalur æternum, 481,2 ct seq. (Fide pro ampliori rerum expositione art *Memorialis* quibus titulus Coelum, Dei justitia, Jesus Christus judex, Judicium extremum).

DOMINICA II ADVENTUS
(Luc. XXI. 25-33).

Joannes autim cum audissbt in vinculis opera Christi. — Joannes, humilis licet, veritatem dixit, et libere Herodem de incontinentia arguit. Docentur hoc loco Predali, licet humiles esse debeant, debere tamen dignitatem suam tueri, ac veritatem intrepide etiam viris principibus dicere, de qua re insignia afferuntur exempla, 11, 277, 1. Libertas Christiana in quo sila sit, XX, 87, 2. Joannes in vincula conjectus esi. quia Herodem coarguii ; nihilominus reges cl tyranni peccantes libero arguendi, IV, 381, 2 ; 488, I, 2, XXI, 228. 1. Afflictio temporalis non est signum vitiositatis, *Job,* 638, 1. Justus circumvenitur dum arguit peccatorem, 458, 2. Probatur ut aurum, 488, 2. Sancti judicantur ut impii, 683, 1. Sunt in hoc mundo peregrini, 332, 2. Sancti cur inulta molesta paliantur, 237, 1. Principes ægre audiunt veritatem, 440, 2. Mundani sapientiam respuunt, 556, 1. Peccatores sunl luci rebelles, 499. 2 ; 500, I ; 502, 1, 2. Cæci in spiritualibus, 452, 1 ; 792. L Deum a se repellunt, 450, 2. Sunt voluptuarii 503, 2. Tyranni propter peccata populi regnant, 665, 1. In infirmos sunt violenti, 507. Zelus quid, 124, 2; 441,2. Correptio etiam adhibenda ubi scitur non profutura, 637, 2. Veritas vita charior, 309, 1; ,641, 1. Innocenter pati gloriosum, 360, 1. Pro

Christi storia vinciri quam gloriosum, ubi multis agitur de laudibus vinculorum S. Pauli ex S. Chry-•oslomo, etc., XVIH, 610, 1; XIX, 275, 2; 285, 2. Vincula Pauli omnes Christianos ad crucem animant, XIX, 112, 2. Tropologica consuetudinum malarum et passionum vincula rumpenda sunt o carcere peccati et diaboli in libertatem filiorum Dei egredi volentibus, XIV, 88, 1, 2.

Mittens duos de discipulis suis, ait illi : Tu es Od VENTURUS ES, AN ALIUM EXPECTAMUS?— QuarO Joannes hos discipulos suos ad Christum miserit, XV, 281, i, 2. Dene petunt Judæi an alium expectant quia eum qui venit Christum repudiant, et alium expectant Messiam, scilicet Antichristum, qui ipsorum erit idolum et numen, XIV, 497, 2; 498, i. Judæi post Christum suum Messiam frustra expectant, XIII, 643, 2; XIV, 265, i. Messiam promissum venisse, contra Judæos ostenditur, XII, 772, 1 ; 776, 1 ; XIV, 336, 1 ; 339, I, 2. Christus cur dicatur Messias, XI, 715, I, 2. Quæ sint ejus munia, *ibid.,* 2 *(Vide* Jésus Christus, Messias).

Et RESPONDENS JESUS AIT ILLIS : EUNTES, HBKUNTIATE JOANNI QUÆ AUDISTIS ET VIDISTIS.—Opera scilicet mea. hæc enim, uti et exempla, optime alios docent, Vili, 435, 4.

Cjjci vident, claudi ambulant ,etc.—Nova fides miraculis confirmari debet, XVIII, 507, i, 2. Quot modis vera miracula a falsis discerni possint, *vide* Miracula Sapientia suos agiles reddit, et ad omne bonum opus expeditos, VIII, 443, 1. Claudicatio mystica quæ sit et qualis, XVII, 116, 2.

Pauperes evangelizantur. — Quibus pauperibus Christus evangeliza!it, XI, 716, 2. Pauperibus primo Evangelium annuntiatum esse, videre fuit in pastoribus Bolbleheuiilicis, XVI, 63, 2 ot seq. Christus pauperculis et rusticis maximo predicavi!, Vili, 199. 2 et seqq. Quin et ipse paupertatem est professus. XVI, 505, 2. Hinc etiam in ruro, in suburbio Bethlehemilico nasci voluit, Vili, 200, i. Christus factus est pauper, quo pauperes quasi sui similes tueretur, VI. 91, 1.

Quia pauperes Deo ila cure sunt, ut eis antequam divitibus Evangelium annuntiari vcht, graviter peccant qui eos vel contemnunt, vel opprimunt, XIII, 551, 1, 2. Pauperes, abjectos et infirmos Deus eligit et evehit, cur, 532. 2 ct seq. Pauperes præ divitibus cur a Christo electi sint, XX, 106, 2. Non sunl deterioris conditionis quam divites, 97, 2 et seq. Veræ divitiæ sunl virtutes, 105, 2. Divitibus cur væ intentetur, 196, 1. Cur flore debeant, *ibid.,* 2. Paupertas prestai divitiis, IV, 287, 2; VI, 334. 2. Paupertas quam sil opulenta præ divitiis, XVII, 115, i. Pauper spiritu est dives el similis Deo, V, 439, 1, 2. Evangelica paupertas in quo sila sil, XVI, 566, 1,2. Paupertatem cur primi fideles sint amplexi, XVII, 134, 1. Ejus amor postea crescente Ecclesia increvit, 435, 1, 2. Paupertatis votum exacte servandum ost, et nullatenus violandum, 148, 4. Paupertas S. Pauli, 27, i. Pauperes sunt capaciores doctrinæ et sapientiæ quam divites, VII, 184, 4. Paupertaf quoquo est via ad vitam æternam, 230, I. 2. Sapientes paupertatem, quietem, silentium amant 327, 1, 2. Cur sapientes sint pauperes, *ibid.*

Pauperes quomodo juvandi, et in quo so solan queant, IV, 284, 2 el seq. Pauperes sunl præoccu* pai.di ut aliquid iis detur, VI, 136, 1, 1 *(Vide* Pauper , Paupertas).

Et beatus est qui non fuiíru jcandalizatuí in me.—Quos ibi nolet Christus, XV, 28?, 2 Scandali peccatum quomodo superiores incurrant 328, 1 (Kidu Scandalum).

Illis autem abeuntibus, coepit Jesus dicere AD TURBAS DE JOANNE Î QUID EXISTIS IN DESERTUM videre ? — Cur Christus permisit discipulos Joannis prius abire, deindo coram populo Joannem laudavit. XV, 282, 2. Opportuno hic Christus Joannem laudavit, quia intempestivo laudare, vituperare est, VI, 344, 1, 2. Christus Joannem absentem laudavit; porro laus audita ostendit qualis quisque in cordo sit, 352, 1, 2. Viri probi cruciantur dum laudantur, 353, 1. Christus in Joannis laudes cœpil prorumpere, quia ob vitam sanctam vere laudabilis erat; virtus quippo hominem reddit illustrem, Vili, 355, 2. El immortalem, 356, 1, 2.

Arundinem vento agitatam?— Id est hominem inconstantem, quales imprimis sunt volifragi, qui Deo et hominibus sunt exosi, VII, 204, 1. Talis non est justus sed si habeat virtutes solidas, bæ animæ ejus sunt velus ligna cl laquearia cypressina, 54$, 2. His verbis demonstratur S. Joannis in sanctitate soliditas el constantia quæ el cuivis homini in suo statu et vocatione est necessarla, IX, 351, 1. Arundo, quin cl arena sunl hominis inconstantis symbolum, XV, 216, 2; 283, I. Quis sil arundo, *ibid.* Impii vocanlur arundo el arena, cur, XXI, 231, 2. Arundo csl symbolum assentatorum,*Job,* 763, 2. Inconstantes ol leves sunt velut labruscas et uva immatura, XI. 153, 2. Do fidei el morum inconstantia in baneticis, XVIII, 63$, *i.*

Do constantia insignia documenta, ot dicta moralia sapientoni, I, 670, 2. Constantia in Dei culti quam gloriosa sit, XIII, 83, 1, 2. Constantia omnia ardua pervincit, X, 292, 1. Conira studium vagum imprimis noxium est, 83, i. Constantia optimo passiones animi refrenat, VII, 337, 1. Hem spintus ire, libidinis superbite, *ibid,,* 2. Mutati* omnis est quædam mors, XIV, 897. 4. Contra mens in Deo fixa fil immutabilis, *ibid.,* 2. Vir constans est quasi Deus terrestris, 596, 2. Stimuli ad perseverantiam, X, 33, 4. Hæc autem oraliono impetratur, IX, 351, 2. Alia ejus obtinendæ dio, *ibid.,* ol 657, 1 (Eide Constantia, Inconstantia, Persevorantia).

Ul arundo recta, enodis ol fiubtilis est, ita ol anima sancta, recta, simplex ol subtilis esse do-

bel, ul in cœlum so extendat, Vili. G, 2. Ut arundo roclo, enodis et rigida est, sed mobilis, sic nemo viribiv* wperbiat, sud cleiucnlia eas emolliat, 035,

Seo ¿vid ixistis videre T Hominem mollibus VESTITUM ? ECCE QUI MOLLIBUS VESTIUNTUR IN DOMIBUS regum sunt.—Patel in aula Assueri Persarum regis, in cujus conspectum antequam mulieres admitterentur, integro anno ornan, excoli, oleo myrrhiuo ungi, variisquo pigmentis el aromatibus uli debebant, IV. 369, i, 2. Molles vestes denotant luxum, et peccali sunl illicium, XV. 184. 1. testes aspersa commeddantur, mollities earum sugillatur, 9G, 1. Vestium luxus, novitas ct molli lies earum reprehenditur, XIV, 277, 1. Vesti© peregrina vocari potest hæresis et hypocrisis, *ibid* , 2. Vestium mollium ot splendidarum quanta sit vanitas, XX, 101, 1 el seqq. In vestitu non est sanctis et sapientibus gloriandum, IX, 336, 1, 2. Mulieres ne sint in vestibus superflu®, XX. 312, 2 ot seqq.; 313, 2. Do vano mulierum ornatu in vestibus, XIX. 203, 1; XXI, 151, 2. Ut Joannes a pueritia in desertum concessit, sic el nobis a puero ausleræ vitæ assuescendum est, XII, 393, I, 2. Nutritio delicata puero nocet, VI, 408, 2 cl seq. Mollis educatio et remissa facit contumaces, IV, 552, 1. Cilicium veslis fuit Joannis, et omnium Prophetarum, XI, 323, i, 2. Isaías nudus plano por urbem incessit, captivitatem Ægypti portendens, iòid., 2.

In aulis regum adulatores frequentes sunt, IX, 402, 1,2. Quomodo agendum cum regibus. 391.1, 2. Aulici quid a stellione discere debeant, VI, 463, 1,2. Vera aulicorum nobilitas in sola virtute consistit, Vili, 189, 1, 2. Aulici tempestivo auto casum scab aula abducunt, 1\ , 3S2, 2.

Sed quid existis videre? Prophetam? Etiam DICO VOBFS, ET PLUS QUAM PROPHETAM.— Joannes est plus quam propheta, cur et in quo , XV , 284, 1, 2. Ut hoc Chrislus do Joanno dixit, ita el ipso plus quam propheta fuit,XV, 239, 2. Prophetæ vox vario in Scripturis accipitur, XVIII. 386, i et seqq. Prophetæ fuero boni nuntii maximo qui Mossi® adventum nuntiarunt, VI, 288, 2. Prophetæ qualis gralia, XVIII. 207, 2. Jusli sunl salus totius urbis, VIII, 414, 2.

Hic EST ENIM DE QUO SCRIPTUM EST : ECCK EG?ntarum pœnitonliilBÜM ANTK FA0,BM TIAM- — œniienliam suam sil01110il° missus ante faciem ('\orLetn usquo perso'11 bicr^ angelus incirtiatus, f58®»liæ rilus apud ob ocl° «nalogias, 328, 1 ; 585> >, 2. A yj- .autia, abstinentia, castimonia, socoasus in oromum, vitæ innocentia, 585, 1, 2 et seq Ejusdem varia elogia, i6íd. A Spiritu sancto doctus est 58G, I. Esi aller Elias, *ibid* , 2. MissUB est ul Christum jam missum indicaret, iMd., 2. Euii horizon ot fibula legis volens ot novie, *ibid.* Ei similis fuit et futurus esi Elias zelo, officio, prædicatione et sanctitate, 614, 1« Quomodo corda patrum ad filios convertent, et incredulos ad prudentiam, 616, 2.

Qui PAÆPARABIT VIAM TUAM ANTE TE. — Dirigit gressus nostros Deus, VI, 75, 2 et seqq. Quia homo nescii qua via sibi eundum sit, 76, 2 el aeqq.

DOMINICA III ADVENTUS
(Joan, i, 15-18).

Miserunt Judæi ab Jerosolymi* sacerdotes et LEVITAS AD IUM LT INTERROGARENT LUM. — Qu Orsum Judæi aliquos suorum ad Joannem miserint sciscitantes num ipso Messias esset» XVI, 314, 1 et seqq Amici ficti qui. *Job,* 405, 2. Cogitationes hominum timid®, 138, 1. Malignitatis ingenium quale, 28, 2. Tontationes salutares, 39.2; 57, 1; 69, 2. Virtus sui admirationem paril, 26, 2; 569,1; 572, 1. Duplicitas execnbiiis, 5, 2; 6, i; 170, 1¡ 263, 1 ; 417, 2. Adulal o noxia, 175 1.

Tu quis es? — lia seipsum quilibet interrogaro potest ct debet, nam ita ad Dei cognitionem perveniet; nam cognitio sui est via ad cognitionem Dei, XIII, 422, 1. Cognitio sui quam sit res ulitis et necessaria, II, 451, 2; *Job,* 150. i; 193,1, 310, 2; 382, 1 , 623, 1. Sapientia vera sila in sui cognitione, VI, 423, 1. Si sic ipsum homo interroget, se nonnisi veram vanitale® esse deprehendet, \ II, 17, 2. Sic se unusquisque examinet oportet : cæterum ipsum conscienti® examen, est \clut enucleabo nucis,\ HI, 157, 2. Examen conscienti® prodest animæ, VI, 521, 1. Ila so homo interroget. quia ratione corporis est velut bestia, radono animæ velut angelus, X,56I, 1, 2. Hominis miseria cl vanitas, I, 109, 1. Quid sit homo, per omnia predicaments Aristotelica demonstratur, XVI, 314, 2 et seqq. Homo ex se nihil, el potest nihil, *Job.* 165, 2; 189, I; 195, 2; 208, 1; 270. 2. Omnia nostra quæ habemus, a Deo sunt, X\ 11 280, i. Scientia humana quomodo sit utendum, 324, 2. Curiositas in quaerendo semper vitanda est, IX, 128, 1, 2 el seqq. In quibus nobis glorian* dum. 486, 2 et seq. Sic so quisque interroget: hinc officia status incongrua non sunt assumenda, sed suo quisque statu centenius sit, VI 86, 1. 2. Hæc verba sæpo dicenda ab iis quos Deus ex vilibus ad magna assumpsit. III. 464, 1, 2.

Et confessus est. et non negavit, et confusus est : Quia non sum ego Christus.—Confessi ' sil prima apud Deum et homines. V, 576, 1. ' el soqq. Confessio humilis Deo placet, Jo&, 650,1 Jaclanlia sui odiosa, 279,1 ; 271, 1 ; 338. 1 ; 637, L Lingua lubricum instrumentum, 48, 2: 100, 2; 175 2. Verba statera ponderanda. 49, I; 156, 1 ; 523, 2. Silentium est animæ custodia, 261. 2. Prudentes paucIloqul, 50, I ; 298 2. Sapiendum ad sobrietatem. 519, 2. Animi demissione placatili Deus, 311, 2. Superbia Deum oppugnat. 26, í , 125, I; 303. 2. Justus nomo compositus Deo, 115, I ; 218, 2. Jusli virtutis lenaces, 141, 2.

Et interrogaverunt eum : Quid ergo ? Elias

es Tirf Et dixit Non sum.— Similis fuit Joannes Eli® quoad spiritum et vitam monasticam, Elias quippe fuit institutor religiosorum cœluum, Vili, 35, 1; 36, I. Uti Joannes in virtute Eli® venit, cique persimilis esse videbatur, ita etiam Christus se Eli® comparavit. XVI, 105, 2. *Vide notata de Elia Dominica* II *in Quadragesima.*

PROPHETA ES TU ? EI RESPONDIT : NON. — QUO sensu Joannes Baptista dicit se non esse prophetam, XVI, 316, 1. Joannes vere erat propheta, recte tamen hoc de se negat : possumus enim sine mendacio, etsi sancti et probi esse videamur, nos aliis omnibus inferiores æstimare, XIX, 20, 2. Joannes in deserto locustis victitans fuit imago veterum prophetarum, quorum victus sobrius fuit, asper et vilis, uti et omnis illorum gestus gravis, XIII, 229, 1. Prophet® veteres fuero velut angeli terrestres, 229, 2. Sunt amici Dei, Vili, 94, 2. Prophetarum 1res sunt dotes, robur, judicium et efficacia, XIV, 92, 1. Prophetandi origo unio cum Deo, X, 258, 1. Deus prophetis tripliciter loquitur, XXI, 15, 2. Prophet® omnes in Christo desinunt, ct ad eum avolant, ut qui eorum scopus est, XIII, 240, 1,2. De singulari Propheta per Mosem promisso, II, 465, I (Pide Propheta).

Dixerunt ergo ei : Quis es ut responsum demus HIS QUI MIS. RUNT NOS? QUID DICIS DK TEIPSO ? Ait : Ego vox clamantis in deserto. — Joannes hæc vox fuit novem ob causas, XI, 490, 2; 491, 1. Cur se dicat vocem clamantis, 490, 2. Ejus elogia, 491, 1. Quomodo fuerit vero totus vox, et vox omnium virtutum, 491, 2. Cur puer in desertum iverit, 492, 2. Joannes fuit præco et precursor Christi, ejusque quodammodo vox, VIII, 138, 1, 2. Fovit quoque velut uber doctrinae lac emulgens, VII, 474, 1. Joannes fuit vere turtur qui sub initium veris auditur, tota hieme in antris latens, 581, 1. Ejus vox non aliud fuit quam gemitus et prædicatio pœnitenliæ, «Md., I, 2. In solitudine et silentio vixit, ulriusquc autem symbolum est turtur, 582, 1. Mira S. Joannis humilitas laudes ct judicia hominum contemnentis; ejus exemplo laudes hominum contemnendæ. XVIII, 278, 1. Item parvi facienda hominum judicia, *ibid.* De humilitate, ejus actibus, judiciis, gradibus, ejusque definitione et proprietate, et fructibus, 212, 2 et seqq. Quam potens sit vox piorum, IV, 132. 1, 2. Eloquentia ventosa parum prodest, sed sapiens eloquentia, Vili, 432, 2 et seq. Doctoris munus quale, *Job,* 543, 1 ; 547, 2; 647, 2. Doclorcsexcmplo doceant, 413, 2. Sunt mystic® nubes, 692, 1 ; 698, 1. Lumbos mentis accingant, 707, 2. Vocationi divinæ respondendum, 327, I.Cum Deo ambulandum, 653, 1. Conversatio cum Deo triplex, 649. 2. Humilitas secura, 709, 1.

Dirigite viam Domini, sicut dixit Isaías propheta. — Idque per fructus dignos pœnitenliæ: porro pœnitenlia non tantum est vitæ in melius emendatio, sed el prioris detestatio, XV, 95, I. Quæ dicatur digna poenitentia. 101, 1 ol seq. Viam Domino parandi ratio esl humilitas, XI, 493, 1, 4 Concionatores auditores suos novissimorum narratione terreant, XXI, 101, 1.2. Via jusli recta, *Job,* 377, 2. Rectitudo quoluplex. 7, 1, 2. Simplicitas vera virtus, 5, 2; 6, 1; 215. I, 2, Virtutis perfectio in quo sita sil, 70, 2. Sancti sunt termini lerræ, 692, I,

Et interrogaverunt eum, et dixerunt ei Quid ergo baptizas, si tu non es Christus, neque Elias, neque Propheta? — Quomodo Pharisæi hic ex arrogantia Joanni insultent, XVI, 316, 2.

Respondit eis Joannes, dicens: Ego baptizo IN AQUA : MEDIUS AUTEM VESTRUM STETIT, QUEM vos nescitis. Ipse est qui post me venturus EST, QUI ANTE ME FACTUS EST , CUJUS EGO NON SUM DIGNUS UT SOLVKM EJUS CORRIGIAM CALCEAMENTI. — Joannis Baptist® baptismus qualis, XVII, 350, 1, 2. Aqua et sapienti® analogia, IX 661, 2. Aqua abundanti® symbolum, *Job,* 288, 2 341, 1 ; 466, I. Aqua pœnitenliæ frugifera, 206, 2-209, 2; 245, 1 ; 260 1. Pœnilenli peccati smegmq 273, 2; 787, I .Spiritualisfœcunditassumma, 443,1

Joannes inter postremos etiam Christi servos annumerari se dignum non putat, XVI, 316, I.Sic nos omnes servos inutiles dicere possumus, 231, i et seqq.

Hæc in Bethania facta sunt, trans Jordanem, ubi erat Joannes baptizans. — Cur hunc locum cum ad baptismum elegerit Joannes, XVI, 317, 1. Jordanis quare sit sacer fluvius, IX, 659, 2.

FERIA IV, QUATUOR TEMPORUM ADVENTUS

(Luc i, 39- 47).

Vide notata in festo Annuntiationis, est enim idem Evangelium, el Memoriale, verbo Jesu Christi INCARNATIO.

DOMINICA IV ADVENTUS

(Luc m, 1–46).

Anno autem quintodecimo imperii Tiberii Cæsaris, PROCURANTE PONTIO PiLATO JUD.EAM, TETRARCHA autem Galilææ Herode.—Cur tam studiosus Lucas in enumerandis his principibus, XVI, 91, 1. Cur duo sacerdotum principes nominali, cum unus solus præesset, *ibid,* el 2. Ut Judaicum regnum in varias lelr°-'* ' ' ^wcUiiv fuit, sic ct Alexandri Mace -**> !• buuslanlmni quatuor primarii duces ir C VII, 337, 1. Hem 267, 1. Tetrarchiæ ratio c › *ibid.,* 2. Mutali! nec non singulorum tetri , &97. 1. Contrail limites, XVI, 90, I ct seqq. *d* , 2. V'

Factum est verbum Domini biA- Joannem, Zachariæ filium, in deserto. Et venit in omnem regionem Jordanis, PRADicANs baptismum pcenitentiæ in remissionem peccatorum, — Joannes nihil aliud Judæis predica vil, quam dolorem do peccatis, et pœnitenliæ susceptionem, VII, 581,1,2.Pœnilcnti® ohm Noe præco fuit, I, 133,2. Joannes fuit

In nova lege primus pœnitenliæ præco, Nil, 343, I Saccus el cilicium vestis fuit veterum prophetarum, sicut ct Joannis, velul qui præcOnes erant pœnitenliæ,XIII,228 2 et seq. Concionator opportunitate plagarum a Deo immissarum utatur ad peccatores convertendos, XIV, 317, 2. Prædicatores quales esse debeant, XX, 364, 2; 378, I. Eorum quæ sit corona, 385, 2. Prædicator se Deo irato velut murum opponat, XII, 591, 1. Praedicet ore et manu, id est dicat et faciat, uti fecit Joannes Baptista, XIV, 318, 1. Praedicatoris humilis schema, XVII, 27, t. Constans sit in vitiis arguendis, ncc deficiat, 329, 2. Est annulus Dei, 352, 2. Praedicatio igni ot tonitruo comparata, Jo6, 722, 2, Prædicator sit ardens ut Seraphinus, XI 169, 1,2. Prædicaloros quam difficulter animas Christo paviani, XVIII, 35, 2.

Pœnitenlia homini lapso est necessaria ne pereat, Vili, 293, 1. De compunctione insignia documenta moralia, II, 30, 1; 109, 1. Pœnitenlia tropologice esl sagum cilicinum quo operiebatur tabernaculum, I. 659,1. Significatur eadem mystice per labrum quod erat in tabernaculo, 714, 2. Mortificationi corporis quantopere debeat Christianus vacare, 666, 1, 2. Adam vestitus foliis ficuum in signum pœnitenliæ, 110, 1. Pœnitenlia non esl procrastinanda, 148, 2 et seq. Pœnilentiam procrastinantes pereunt, *Job.* 169, 1. Pœnitenlia non consistit in sola vitæ mutatione, sed etiam in satisfactione per opera pœnalia, XIV, 167, 1 ; XVIII, 466 2. Quas partes habeat, *Job,* 245, 1. Quod r schema et forma, XII, 376. 2. Fletus pœniwiiliæ esl Condimentum, 466, 2. Pœnitenlia voluntaria interdum suscipienda esl, XIV,167, 2; *Job,* 96,2.Pœnitenliæ vis el effectus.XIII,505,1,2; XIV, 55, L Pœnitenliæ elogia, XIII, 501, 1. Pœnitenlia delet peccala, *Job,* 273, 2 ; 306, 2 ; 307, 1,2; 339, 2. Pœnitenlia animæ pristinum decorem restituit, XIII!, 486. 2; 505, i, 2. Pœnitenlia homines plano in alios commutat, XII, 42, 2. Pernitentes accepti Deo, 206. 1 ; 209, 2. Tempus pœnitenliæ est lempus salutis, 508, 2. Pœnitenlium et pœnitenliæ schema est aquila pennas voleres abjiciens, el novas assumens, XIV, 79. 2. Pœnitenlia mare viIroum vocatur, XXI, 102, 2. Ejus symbolum est linum uti et puritatis, XII, 113, 1. Exempla et mores pœnitenlium, XVIII, 467, 1. Pœnilenlia publica sæpe publicas clades avertit, XIV, 51, 1, Ninivitarum pœnilenlia, 53, 1, 2. Eorum plurimi per pœnilentiam suam sunt justificati, atqui in ea ad mortem usque perseverarunt salvati, 54, i. Pœnitentiæ ritus apud veteres, *ibid.* Ad pœnilentiam exhortatio, XII, 637, 2.

Parate viam Domini, rectas facitk semitas ejus. — Omnia quippe per peccatum Ad© depravata fuere, et proplerea difficile corriguntur, VII, 71, 2. Joannes omne hominum genus, et singillalim ipsos milites stipendiarios, in deserto docebat, et suo quemque statui congruo monebat, el

unia jque ad captum accommodata, dispernn oportet, 263, 2 et seqq.; VII, 72, 1. Doctrina raptui auditorum accommodanda *Job,* 581. 2; 623. 2. Vera redolet humilitatem, 643, L Aures audiendi qrales, 109, 1. Vi® justorum jucundæ, 504, 1. Vestigia Dei sequenda, 489, 1. Affectus sunt animi pedes, 313, 2; 490, 1.

Omnis vallis implebitur, et omnis mons et cqllis humiliabitur .— Convalles denotant humiles, qui replentur et exaltantur, VII, 600, L Sancti sunt valles per humilitatem, 599, 2 Humilitas est via ad cœlesteiu gloriam, VII, 229. 2. Superbi reprimentur, *Job,* 411, 2; 754. t. Gloriæ fuga est via ad gloriam, XV, 79, 1. Qui se humiliat, exaltabitur, 109, 1 (Wtfc Humilitas e/ *notata Dominica* X *post Pentecosten.* Via ad sapientiam et virtutem est ardua, X, 562. 1, 2.

Et erunt prava in directa, et aspera in vias planas. — Omnes se recta via ambulare putant. VI, 94. 2 et seq. Rectitudo animæ duabus in rebus sila est, XIV, 226, 1. Duo ad rectitudinem requiruntur, VII, 492, i. Amor erga Deum omnia rectificat, *ibid.* Mores pravi difficile abolentur, *Job,* 424, 1.

NATIVITAS DOMINI. I. Sacrum noctis (*Luc..* it. 1-14).

In diebus illis, exiit edictum a Cjesare Augusto, ut describeretur universus orbis. — Providentia Dei in omnibus miranda *Job.* 195, 1 ; 492, 1, 2 ; 522, 2; 523, i. 2; 693. 1. Prudentia sæculi prepostera. 451, 1. Sapientiam solus Deus docet. 554, 1; 556, 2. Via» sæcuh quales. >72, 2. Homines Dei consilia ignorant, 495, I ; 498. 2. Qua occasione Judæi in descriptione censum Romanis solverint. XV, 395, 2. Quo anno Augusti Christus in mundum natus sit, XVI, 54. 2 el seq. Quomodo et quare hanc descriptionem Deus ad fines suos direxit, 56, 1.

Ascendit autem et Joseph a Galil.ea de civitate Nazareth, in Judæam, in civitatem David, QU.E vocatur Bethlehem, eo quod esset de domo et familia David. — Deipara Josepho suo obediondo docuit conjugatas maniis suis obsequi et se subdere, VI, 515, 2. Bethlehem locus nativitatis Christi undo nomen acceperit, 1. 331, I. Cur in Bethlehem Christus nasci voluerit, causa litteralis et moralis, XIV, H2, 2 et seqq. ; XV. 78, 2 el seq. Habuit ea in suburbiis cavernam in quam Deipara ingressa esl, filium paritura. VII, 589. 2. Bethlehem descriplio, situs, elogia, XIV. 107, 2 el seq. Curdicaluret ait domus panis, *ibid.,* 2. Quomodo nequaquam sil minima in principibus Juda, 109, 1, 2 et seqq.

Factum est autem cum esset ibi, implrci sunt dies ut pareret. Et peperit filium suum primogenitum. — Nativitas Salvatoris per omnes circumstantias enucleatur, XVI, 57. I et seqq ; 58, 2. Partus Deipara) matris qualis fuerit, XI, 760. 2.

Beata Virgo nonnisi unicum filium, Christum videlicci, peperii, XV, 64, 2 (Vide Maria). Cur Otristidicalur filius hominis, 231, i, 2. Ipso item margarila est conceptus e coelesti rore in purissimo Virginis utero, velut in conchyli. 334, i. lienta Virgo ergo mater exlitil, uberaque nato in mundum Deo exhibuit, ejus aulem ubera sunl vera Dei maternilas, VII, 477, 1. Hæc ubera Deipara mullis sanctorum communicavit, *ibid.,* 2. Quia Christus de virgine sine viri opera provenit, idcirco dicitur flos campi, qui sponte sine semine el aratione nascitur. 547, 2. Lactavit Deipara filium suum quasi hinnulum gemellum, ob duplicem ejus naturam, Vili, 65, 1. Mystica ejus ubera sunl virginitas et fœcundilas, *ibid.* Habet et ubera compassionis, qua justis impetrat gratiam, peccatoribus veniam, *ibid.* Christus Deìpara* ubera sugens bibit vinum cum lacte ot meile, 94, i. Pcpenl filium suum primogenitum speciosum forma præ filiis hominum, VII, 539, 2; VIH, 36, 2. Forma Christi corporalis describitur, VIH, 118, 1; 122, 1, 2; 126, 2; 129, 2; 131, 1 ; 133, 2 ; 136, 1 et seq. | 639, 1; 540, 1. Sinus el brachia Deipara fuero tunc Christi ferculum, ejusque reclinatorium, VIH, 17, 2. Ipsa leæqæ assiiiplalur, ^pia leonem do tribu Juda peperii, Vili, 63, 2.

Christus ortus el generatus est quasi aurora ante diem exoriens, idque ob quinque analogias, XUI, 366, 1, 2. Ortus Christi elogia, XIV, 111,1,2. Ejus egressus triplex, æternus, temporalis, et partira temporalis et ælernus, 116, 1, 2.

Et pannis eum involvit. — Quin et recens natun osculata cum csl ceu mater filium ; et simul adoravit, ceu creatura Deum, VII, 472, 2. Tunc is de collo illius pependit, sicut monile ceu muranula de collo regin®, 522, 1. An Christus natus sit humi, an in brachiis matris, XVI, 58, 1. Christi prima vox fuit vagire, *ibid.,* 2. Cur Deus sic homo factus sit, 59, 1. Cur pannis involutus, 59, 2 ; 60,1. Cur infans natus fasciis involvatur, VIII, 422, 2.

Et reclinavit eum in præsepio. — Locus natalis Christi fuit stabulum, natus est rure, XIV, 108, 1. Christus in stabulo natus, et præsepio positus propter duas causas, XVI, 60, 2. In quorum animalium medio Christus cognitus sil, XIV, 244, 2. Bos et asinus Christum recens natum venerati sunt, XI, 106, 2 etseq. In præsepio quare sit reclinatus, XIV. 245, 1. Ejus concio e præsepio ad homines, XIV, 113, 1; 245, 2; 246, 1 ; XVI, 61, 1. Stabulo natali Christi similia sunt templa catholicorum, XIV, 115, 2. Causa tropologica cur Christus in præsepio jacuerit, XIV t 246,2. Septem symbola hujus presepii, 247, 1. Lectulus Chrisli floridus el virens multiplex esi, VII, 540, 2 etseq. In præsepio est Christus hieroglyphicum amorie, Vili, 22, 2. Deliciæ Dei esse cum filiis hominum, et non cum angelis, V, 240, 1, 2. Fuit amore ebrius, *ibid.* Hominis nativitas est criminosa. Vili, 420, 2. Ipse elementorum trahit vilia, *ibid.* Cur rocens nati in terra pone* renlur, 421, 1. Hominis nativitas el situs in utero, *ibid.,* 2. Puerorum vagitus el ploratus ortum habet a peccato originali, 422, 1. Curvila vocetur introitus, el quotuplici sensu, 422, 2 el seq.

Locum natalem Christi profanavit Adrianus imperalor erecto illic Adonidis simulacro, sed eum cohonestavit imperatrix Helena ojusquo filius Constantinus, XIV, 114, 2.

Quia non erat ei locus in diversorio. — Ergo secessil in stabulum, cum tamen lepusculus nos doceat de habitatione commoda nobis prospicere, VI, 459, i. Unum tantum in Bethlehem diversorium fuit, XVI, 61. 2. Christo desunt omnia, quomodo, XX, 578, 2. Sicut hic Deipara pragnans adversarios experla Judæos est, ila ct posi filii ascensionem ab iisdem maximo fuit exagitata, VII, 501, 1, 2. Peccatores Deum a so repellunt, *Job,* 450. 2. Sunt luci rebelles, 490, 2 ; 500, I ; 502. 1,2. Nuditatis triumphus, 41, i ; 45, I, 2; 40, 1. Inhumani a societate hominum excludendi, 465, 1. Desiderium cœleste in carnalibus non reperilur, 549, 2.

Uterus beatæ Virginis domus est Dei, V, 248, 2 et seq. Paravit illa nobis mensam filium pariendo. 253, 2. Humanitas Christi corona ejus carnea fuit, 349, 1. Item domus ejus, 247, 1, 2. Christus corona matris suæ, *Job,* 402, 1. Desiderium sanctorum, 592, 2. In signum charitatis expositus, 360, 1. Lapis angularis, 710, 1. Lux in tenebris et sol mundi, 4, 1; 213, 2. Protectio nostra, 372, 2.

Et pastores erant in regione eadem vigilantes, et custodientes vigilias noctis super gregem suum. — Cur pastores præ aliis et primo ad Christum vocati sint, XVI, 63, 2 et seqq. Priscorum patrum opes consistebant in gregibus et armentis, el jumentorum multitudine, VII, 97, 2. Turris gregis quis sit locus juxta quem pastores hi oves suas custodiebant, XIV, 98, 2.

Et ecce angelus Domini stetit juxta illos, et claritas Dei circumfulsit illos, it timuerunt timore magno. — Angelorum mira dignatio erga genus humanum, IV. 281, 2. Sunl creatura et quasi filii Dei, 288. 2. Sunl nobis concives et contribules, 296, 1. Adslant Deo septiiplicilcr, el distinguuntur in assistentes cl ministrantes , 306, 1, 2. Angeli erga homines munifici, *Job,* 648, 1. Mysterium incarnationis laudant, 710, 2 Ad Deum nos convertunt, 649, 1. Angelorum circa homines ministeria, 22, 1, 2. Eorum custodia nocturna, 672, 1. Apparitio qualis, 111, 2.

Natus est Christus nocte media, et qua causa, VIH, 627, 1. Chrisli nativitas etsi nocla media contigerit, nox ea tamen ita luce cœlesli fuit illustrata, ul non tam nox quam meridies osso videatur, VII, 503, 1. Nox quieti deputala, *Job,* 280, i. Rcvelalionibus apta, H0. 2. Visitatio Dei qualis, 197. 1. 2; 198, 1; 253, 1, 2. Vox Dei in Quiete innotescit, 646, 4. Aures audiendi quales,

109, 1. Lux est velili fonria rerum, 716, 2. Symbolum virtutis, 83. 2; 721, 2. Privis inimica, 502, i ; 715, I, Sanctitatis el lucis consensio, 15, 2. Puritas accessum ad Deum babel, 17, 1; 87,2; 607, 2. Simplicitas qualis virtus, 5, 2; 6, 2.

Nascente Christo, et ante nativitatem ejus commotio facta csl in cœlo et in terra, XIV, 332, 2; 333, 1, 2 Quæ commotio m mari facta 331, L Cur 1res b® commotiones factae sint, ttid,, 2. Gentium qu® tunc commotio lacta sit, *ibid.* Quomodo ejus adventum gentes omnes desideraverint, 336, 1, 2 et seqq. Gloria Dei quomodo in hac nalivitiUo cœlum el terram compleverit, 250, t, 2.

Et dixit illis angelus : Nolite timere ; ecce ENIM EVANGELIZO VOBIS GAUDIUM MAGNUM QUOD erit omni populo. — Angoli boni apparenlis signum est si primo horror incutiatur, deinde consolatio ot la'tilia ingeratur; mali, si contrarium eveniat. 306, 2 et seq. Cur primo Evangelium ante omnes nuntiatum pastoribus, XYÍ, 64, 2.

Quia natus est voris hodie Salvator, qui est Christus Dominus, in civitate David. — Christus est proprium nomen Salvatoris nostri, quia unctus est a Patre in summum Pontificem, Regem, Prophetam, Redemptorem orbis, VII, 480, 2 et seq. Dupliciter porro uncius fuit, primo gratia unionis hypostatic® ; secundo, gratia habituali ejus animæ infusa, 481, 1. Elias Christum so homini commensurantem in incarnatione et eum vivificantem adumbravit, III, 646,2.

Et hoc vobis signum : Invenietis infantem PANNIS INVOLUTUM, KT POSITUM IN PRESEPIO.— A pastoribus et hominibus simplicibus invenitur Deus, Vili, 276, I. Cur hoc signum Angelus det pastoribus, 64, 2 ct seq.

Et SUBITO FACTA EST CUM ANGULO MULTITUDO MILITIÆ COELESTIS, LAUDANTIUM DRUM I T DICENTIUM : Gloria in altissimis Dko, et in terra pax HOMINIBUS BQNJB VOLUNTATIS. — ChribtUIll nnlUIII omnes angeli adorarunt, XVL 58, 2 Doumquo ob ejus nativitatem laudarunt, 65, 1. Diversimode hæc verba Angelorum oxponuntur. *ibid,* ot seqq. Deum abundo el suflicienter laudaro non possumus, X, 421, 1. Quo plus cognoscitur, eo plura cognoscenda exhibet, *ibid.* Virtus csl fundamentum pacis. *Job.* 14, 1 ; 480, 2. Pax bonorum omnium complementum, 148, 2. Pax Dei inconcussa, 664, 2. Pax bello paranda est, VII, 138, 2. Christus in mundum veniens quomodo omnia bella sustulerit, XI, 123, 2; 124, 1. Quomodo parvulus agnus leonem prostraverit, 203, 2 ot seq. Ipse celerrimus predator fuit, 226, 1. Ejus prædæ quinque, 213, 1, 2. Mundi fortitudinem, sapientiam et gloriam domuit patiendo, non feriendo. 214, 2. Nobis natus el datus, 231, 2. Quomodo sub eo habitant lupus cum agno, 261, 1, 2. Quomodo regnum suum tum in orbem induxerit, 621, 2 etseq. Est germen Judææ, 146, 1,2. Ejus generatio rori comparatur, 551, 2 et seqq.

II. Sacrum aurore.
(*Luc* , u, 15-20).

Pastores loquebantur ad invicem : Transea-MCh usQUK Bethlehem, et videamus noe verbum, QUOD FACTUM est, QCOD DOMINUS OSTENDIT nobis.— Angeli verbis excitati sunt pastores ut Christum adirent, colerent, amarent, adorarent, XVI, 66, 2 Alacriter nobis, ad imitationem horum pastorum, ad Deum currendum est, VII, 486, I, 2. Divinae consolationes exstimulant, ul in via Dei currat festinanter, 486, 2 ct seq.

Et VENERUNT FESTINANTES ; ET INVENERUNT Mariam k,t Joseph, et infantim positum in presepio — Cum desidia Christus non est quaerendus, XXI, 67, 1. Vigilantia in servitio Dei necessaria, *Job.* 197, 2; 687, 1. Vestigia Dei sequenda, 489, 1. Affectus sunt animi pedes, 313,2; 490, 1. Vocationi divin® respondendum, 327, 1. Lumbi montis accingendi, 707, 2. Mane ad Deum currendum, 207, 1, 2.

Videntes autem cognoverunt db verbo quod DICTUM erat ILLIS DE PUERO HOC. Et OMNES QUI AUDIERANT, MIRATI SUNT, RT DE EIS QUJK DICTA ERANT A PASTORIBUS AD IPSOS. — Aspectus Dd animam illuminat, *Job.* 679 1. Opera Dei consideranda, 296, 2. Meditatio illuminat et accendii, 274. 2. Virtus admirationem parit, 26, 2. Animum erigit, 481, 1. Conversatio interior cum Deo sit 566, 1. Oratio mentem irrigat, 678, 2. Eruditio Dei qualis, 673, 2; 680, 1. Testes Dei quales, 257, 1, 2. Gratitudini*; nota qua*, 47, 1, 2. Quau causa omnium admirationis, XVI, 67, 1.

Maria autem conservabat omnia verba hic conferens in corde suo — Vide hic in Virgine rarum exemplum virgine® taciturnitatis ac modesti® item cœleslis prudenti®, ao firmissima fidei et spei, ndmiranlis presentía et futura preslolantis. XVI, 67, 1, 2.

Bt REVERSI SUNT PASTORES, GLORIFICANTES RT laudantes Deum, etc. — Hinc palet pastores in fido et Evangelio Chrisli fuisse constantes , XVI, 67,1.

ITL Sacrum dieu
(Jonnn., i, 1-14).

In principio erat Verbum.— Cur a Verbi divinilato Joannes incipiat, XVI, 294. 2; 295, 1. In quo principio Verbum divinum esset, 295, 1, 2. Principium triplex, *ibid.* Cur ælurnilati hic detur principium. iMd., 2. *Erat* quater repetitum, cur, *ibid.* A6yo<, latino *Verbum* quid, fi96, 2. Verbum Dei duplex, 297, 1.

Deus occultus et ineffabilis, *Job.* 704, 1 Auctor temporis, ante tempus, 496, 1. Incomprehensus, 268, 1 ; 688. 2; 689, 1; 691, 1.

Et Verbum erat apud Deum,—Sapientia increata est, abælernoapud Deum fuit, V, 220, i, 2 et seqq.; **IX, 49, i, 2 el seq. Deus Filios osi quasi vapor**

Patris, Vili, 450, 2. Ejus nobilitas ex co quod a Deo Patre sit genitus, 467, 1, Quomodo Christus creatus dicatui, V, 222- 1, 2. *Apud* tria hic significat, XVI. 207, 2.

Et Dbus eiiat Vir bum. — Christi divinitas asseritur, XII, 183, 2; 184, 1 ; XVI, 298, 1. 2. Quæ sit in Christo idiomatum communicatio, 445, 2. Filii Dei divinitas multis probatur, XIX, 352, 1 et seq. Filius Dei qua Verbum, est imago Patris, XVIII, 439, 1. Est ipsi proprium esse imaginem, *ibid.* De eterna Filii generatione, XIX, 356, 1. Filius Dei quare vocetur a S. Paulo sermo, XIX, 388, i. Divinitas in Christo fuit ante ejus cxistentiam, XXL 133, 1. Deitas ejus est sol, et humanitas lunæ comparatur, 236, 2.

Hoc er at in pr incipio apud Dr um. — Tres hujus repetitionis causæ, XVI, 299, 2. Filius Dei semper gignitur et genitus est, V, 231, 2.

Omnia per ipsum facta sunt. — Quid *per* hic significet, XVI, 299, 1, 2. Cur S. Joannes potius dicit per *Verbum* omnia esse facta, quam *a Verbo?* Christus est princeps operum Dei. item omnium supernaluralium, omnisque virtutis, V, 224, 1,2 el seqq. Omnia Deus creavit simul, IX, 499, 1, 2 ct seqq. Antitheta rerum ipsum universum ornant, X, 177, 1. Deus omnia verbo creavit et conservat, 374. 1, 2. Ejus opera quam præstantia sint, *ibid.,* 2 et seqq.

Et sink ipso factum est nihil quod factum est .—Nihil quid, XVI, 299,2. Triplex lectio, 300,1.

In ipso vita er at, et vita er at lux hominum. In Verbo est vita ot quotuplex, 302, 2 ctseq. Vita hæc lucernas comparala, *Job,* 453, 2. Vila spiritualis qualis, 253, 2 ; 254, 1. Lux ot lumen qui differant, 499, 2 ; 715, 1. A Deo dispensatur amica bonis, 173, 2; 694, 1 ; 715, 1. Symbolum virtutis, 63, 2; 721, 2. Lumen animæ qualo, 499, 2. Naluræ discernit bona et mala, 672, 2, Vorbum Dei est animæ alimentum, 203, 1.

Et lux in tenebr is lucet, et tenebr a eam non compr ehender unt .—Christus simul lux formalis qua Deus, el lux causalis qua homo, XVI, 301, 2. Cur Christus homo vocetur lux, *ibid.* Cur præserlim venit Christus illuminator, *ibid.* Fides et gratia comparantur luci, peccata vero tenebris, 302,1. Quomodo tenebrae lucem non comprehenderint, *ibid.*

Fuit homo missus a Deo cui nomen er at Joannes. Hic venit in testimonium, ut testimonium PERHIBERET DE LUMINE. — Quomodo de lumine quod per se patet, testimonium perhibuerit Joannes, XVI, 302, 2.

Non er at ille lux, etc. Er at lux ver a quæ ILLUMINAT OMNEM HOMINEM VENIENTES IN HUNC mundum. — Christus lux vera propio' quatuor rationes, XVI, 303, 1, 2. Veritatis etymon el Verbi, ibid., 2. Christus illuminat omnes, 303, 2 et seq. Christus est oriens et sol. VIII, 381, I.Esl lux, qui a Patre procedit sicut splendor et radius a sole, Vili, 452, I. Est speculum sino macula majestatis Dei, 454, 1. Christus Dominus primo suo in mundum adventu fuit Sol juslitiæ ob quinque analogias, XIV, 606, 2. Ejus in quantum est sol, elogia. *ibid.* ; 607, 1. Ipse rutilanlissimus sol est, Adam nonnisi luna, 608, 2. Oriens ex Virgine est velut germen oriens, 388, 2. Item ul sol post tenebras exoriens, et stolte in tenebris lucentes, 389, 1. Hinc et per candelabrum et lucernas repræsentatur, 399, 2. Ipso centrum, principium, finis, nodus, vinculum, vita, salus, felicitas orbis universi, 334, 2. Christus per quem lux el veritas facta est, adumbratus per Pontificem pontificalibus, in quibus erat Urim et Tummim indutum, IV, 210, 2. Quibus modis Christus animam illuminet, IX, 60.2.

In mundo er at, et mundus per ipsum fact is est, et mundus eum non cognovit. — Quomodo Verbum in mundo sil, XVI, 304, 1, 2. Orbis terrarum est currus Dei, XII, 500. 1. Hem ejus domus et fanum sanctissimum, 442, 2. S. Joannes duplici sensu vocem mundum intolligit: *primo,* pro tolo universo et omnibus quæ in eo sunt; *secundo,* pro mundi incolis, puta hominibus mundo deditis, XVI, 304, 2. An ex mundi opificio naturaliter possit cognosci non salum Deus unus in essentia, sed etiam Irinus in personis, et Verbum, quam Verbum, *ibid.* Peccatores cæci, *Job,* 139, 2; 295, 4; 387, 1 ; 556, 2 ; 719, 1. Sibimetipsi graves, 199, 2; 200, 1; 201, 1; 203, 1. Ignorantia affectata pessima, 664, 1. Voluntas hominis inconstans, 404, 1. Ingratitudo fontem gratiæ siccat, 210, 2; 474, 2. Reprobatio culpam sequitur, 287, 2.

In propria venit, et sui eum non receper unt. — Quid per *propria* et *sui* hicinlelligendum, XVI, 304, 2.

Quotquot autem receper unt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus. — Vox *potestatem* hic significat tum dignitatem filiationis divin®, tum libertatem arbitrii nostri, ad eam libere per fidein capessendam, XVI, 305, 1, 2. Filiatio Dei in quo consistat, et quanta sccum bona trahat, XHI, 296, 2 ; 297, 1, 2. Generatio nostra e Deo voluntaria ost, XX, 69, 2. Christiani sunt Deo filius masculus, XXI, 243, 2.

Qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate car nis, neque ex voluntate vir i, sed ex Deo nati sunt. — Generationis divin», et generationis humanæ antithesis, XVI, 305, 2 et seq. Voluntas carnis quid, 306, 1. Cor purum Dei tabernaculum, *Job,* 566, 1. Castitas hominem sanctum reddit, 607, 2, Sancti a cœlo suspensi vivunt, 161, 1; 195, 1 ; 231, 1. Sunt in hac vita peregrini, 332, 2. Cum Deo ambulant, 653, 1.

Et Ver bum car o factum est, et habit avit in nobis. — Qua ratione Verbum caro factum, XVI, 308, i, 2. Christus omnia humanæ naluræ assumpsit, excepto peccato, et natur® defectibus, XIX, 376. 2. Christi erga homines amor, 336, 1 el seq. Secundum originem temporalem ortus est Christus

ex tribu Juda, 417, 1. Secundum hunc ortum quomodo vocetur radix ot ramus David, XVIII, 238, 1; XXI, 123, 2. Apollinaris. Marcionis, Ebionis et Valentini hæreses de Christi incarnatione et ortu rejiciuntur, XVI, 306, 1,2; XVIII, 39, 2, Rejicitur Arianorumobjectio, XVIII, 198, 2; XIX, 23, 1; 75, 2. Attributa divinitatis et humanitatis quomodo Christo conveniant, XVIII, 40, 2. Do mysterii incarnationis dimensionibus, 617. 1. Contra Simonem Magum docetur Christum esso creatorem omnium, et hominum redemptorem, non vero angelos, XIX, 75. 2 et seqq. Christus a Patre fuit missus in carnem, ut lugentes in Sion consolaretur, IV, 230, 1. Incarnatio Verbi fuit divinæ potential et fortitudinis opus maximum, 347, 2. Christus incarnatus est sigillum Dei Patris quadrupliciler, XIV, 351, 1. *Iris* Verbum incarnatum septem de causis significat. I, 158, 1. Incarnatio Verbi allegorica per scalam Jacob significatur, 286, 2. Quomodo Christus incarnatus sit desiderium collium ætemorum, 411, 1. Quintupliciter vocalur Deus, 486, 2. Christus instar monocerotis captus est solo sinu Virginis, II, 325, 2. Humanitas Christi quam sit splendida, XXI, 32, 2. Leo vocalur Christus ob octo analogias, 122, 2. Est idem natus, Agnus Dei, 124, 1. Ejus cornua septem quæ sint, 125, 2. Ut Deus el homo sapphiro coinparatur, 386, 1.

Et **VIDIMUS GLORIAM EJUS, GLORIAM QUASI UNIGENITI A PATRE, PLENUM GRATIE ET VERITATIS.**— Quæ gloria Christi incarnati fuerit, XVI, 308, 1,2. Quomodo gratiæ ct spiritus plenitudo in Christo fuerit, 309, 2 et seq.; 351, 1. Gratiam tamen infinitam non habuit, 351, 1. Nos ab illa plenitudine gratiæ mullum distare per arcam significatum, III, 18, 2. Christus est Sanctus sanctorum ot Justus, XI, 118, 2. Gratia quia ipse plenus est, hinc sua nos gratia et virtute obsignat, ut sigillum coram, XIV, 351, 2 (Fide Gr at ia, Jesu Çhr isti incar nat io).

IN FESTO S. STBPHANI

(Matlh., XXII, 34-39).

Ecce ego mitto ad vos prophetas, et sapientes **ET SCRIBAS, ET EX ILLIS OCCIDETIS ET CRUCIFIGETIS, ET EX EIS FLAGELLABITIS IN SYNA**GOGIS vestr is, ole.— Qui sint isti prophétie et sapientes quos Christus missurum se dicit, XV, 496, 1. Justi probantur ut aurum, *Job,* 488, 2. Ab impiis ridentur, 589, 1, 2. Zelo Dei tabescunt, 601,1. Afflictiones viro forti gloriosæ,54,1; 185,2, 718,2 (Fide Af f l ict io).

Ut veniat super vos omnis sanguis justus **QUI EFFUSUS EST SUPER TERRAM A SANGUINE ABEL** just i. — Caïn symbolicus Judæorum paler, XV, 496, 2. Abel a fratre interfectus, fuil typus Christi a Judæis inique necati, tòid. Fuil typus Judæorum, Abel Christianorum, *ibid.* Sanguis innocens effusus terram polluit, qui simul et terra expiantur, dum vindicta de homicidis sumitur, XIII, 529, 1, 2.

Usque ad sanguinem Zachar iæ f il ii Bar a**CHI.E, QUEM OCCIDISTIS INTER TEMPLUM ET ALTARE.** — Quis hic Zacharias sit, XV, 497,1 et seq. *(Vide* Zachar ias).

Jer usal em, quæ occidis Pr ophet as, et lapidas **EOS QUI AD TE MISSI SUNT, QUOTIES VOLUI CONGREGARE FILIOS TUOS, QUEMADMODUM GALLINA CONGREGAT PULLOS SUOS SUB ALAS, ET NOLUISTI I** — Quam vehemens Christi compassionis, doloris et deplorationis affectus, XV, 497, 2 Gallinae proprietates Christo adaptantur, 498, 1 et seqq. Gal* linæ in pullos amor sollicitus, *ibid.* Infirmatur pro pullis gallina, *ibid.* Sub alis pullos suos protegit, *ibid.* Per omnia se parvulis suis accommodat 498, 2. Gallina cum ramo rutae securitatis symbolum, *ibid.* Gallina fœcunditatis hirroglyphicum, *ibid.* Et vigilantiæ, *ibid.* Emblema gallinae. *ibid.* Gallinae ova salubria et medica, *ibid,* et seq. Gallina cum de se agitur, sibique soli metuit, fugit; si vero pullis metuat, eos vindicare ab injuria omni ope nititur, 499, 1. Deus sub umbra alarum suarum protegit, sicut gallina pullos, VIII, 368, 2. Christus hujus ammalculi exemplo Ecclesiam et animam sanctam semper protegit, VII, 554, 1, 2. Ad alas divinæ protectionis confugiendum, III, 241, 1; 656, i, 2; *Psalm.* I, 116, 1, 2 et seqq. Deus peccatores diu Axpectal, XX, 339, 2.

Ecce r elinquetur domus vestr a deser t a. — Hujus prophetiae quod sit objectum, XV, 499, 1 Jerusalem excidium quæ signa praecesserint, 503, 1, 2 (Fide *notata Dominica* XXIV *post Pentecosten).* Obduratio quid, *Job,* f VJ, 2; 778, 2. Peccatores belluis comparati, 3, 1 ; 159, 1 ; 228, 2. ExcæcanInr, 79, 2; 381, 1 ; 500, 2; 501, 2. Non ferunt monita justorum, 188, 2; 202, 2. Impii subito succidentur, 118,1 ; 119, 1; 541. 2. Judæorum messem comedunt chrisliani, 128, 2.

Quod elogium S. Stephani (Fide S. St ephanur)

IN FESTO S. JOANNIS BVANGELISTÆ

(Joan., XXI, 19-24).

Dic it ki (Petro Jesus) : Sequer e me.— Hic facto Christus significat Petro idipsum quod verbo dixerat, XVI, 649, 1. Quotupliciter Christus a Petro sequendus, *ibid.* Vestigia Dei sequen *Job,* 489, 1. Cum Deo ambulandum, 653, 1. ictus sunl animi pedes, 313, 2; 490, 1.

Conversus Petrus vidit illum discipulum **QUEM DILIGEBAT JESUS, SEQUENTEM.**— S. Joannis elogium et dignius : est aquila, XVI, 287. 1,2. Cur aquilæ comparetur, XXI, 3, 2. Varia ejus elogia, 4, 1. Smaragdo adumbratur, 388, 2. An fuerit sponsus in Cana Galilææ, XVI, 327, 1. Ejus dotes et prærogalivæ, XX, 496, 2 et seqq. Astitit Christo sub cruce, 500, 2, Ei Deipara Virgo sub cruce a filio fuit commendata ut mater, et Joannea

Ticissim ei datus in filium, XVI, 616, 2. Fuit voluti beat® Virginis filius, XX. 50!, 2. Fuit ejus custos. IV, 347, 2. Amicitia vera unde noscatur, *Job,* 71, 1, Amicus alter ego. 150, 2; 151, I. Simplices Deo grati, 5, 2; 6, t ; 215, i. Castitas virtus regia, 291, I, 607, 2. Facit hæredes Del, 606, 4. Quietem animae affert, 87, 2. Cor est hominis principale, 566, I. Symbolum vitæ deiformis, 279, 2; 367, 1. Cordis puritas Deum videt, 272, 2; 340, 1.

Qui ET RECUBUIT IN CORNA SUPER PECTUS EJUS, et dixit: Domíne, quis est qui tridet tr?— S. Joannes Evangelista in sinu Christi recubuit, cur, XVI. 5á0, 2 el seq. Quomodo S. Joannes in ultima cccna Christi in ejus pectore quasi in sinu recubuerit, patet et accubitus forma, qua olim convivæ tnensæ accumbebant, IV, 362. 1. Cur in sinu Christi recubuerit, XX, 500, 2. In sinu Christi recubuit, quod signum summi erat amoris el dilectionis. VII, 565, 2.

Hunc ergo cum vidisset Petrus, dixit Jesu: Domine, hic autem quid?— Curiositas in quærendo cl interrogando semper vitanda est, IX, 128, I, 2 et seqq. Curiosa S. Petri petitio occasionem dat agendi dc curiositate; ejus quæ sint damna, XVH, 323. 1: XX, 368, I. Linguam conlinero difficile est, *Job,* 48, i, 2; 49, I; 100, 2. Loquax similis parturienti, 639, t. Silentium necessarium proficere volenti, 651, 2. Est animæ custodia, 261, 2. Opportunitas ubique servanda, 114, 2. Cogitationes hominum timid®, 138, 1; 495, 1. Consilia Del arcana, 495, 1 ; 498, 2.

Dicit ei Jesus: Sic eum volo manere donec VENIAM, QUID AD TE? TU ME SP.QUI RE.—*SÍC CUill volo* munere quid significet, XVI, 651, 2,

Exiit iruo sermo isti: inter fratris, quia discipulus ille non moritur. Ft non dixit ei Jesus: Non Moritur ; sed: Sic eum volo manere donec veniam, quid ad Tu?— Rumor inter discipulos de Joanne non morituro, XVI, 652. 2. Est revera morluus, quando, el quomodo,650. 2 ; XX, 501, i: XXI, 6, 2. S. Joannes fuil proprio martyr, XXI, 3, 1. An ipse m tine mundi prædicalurus Gentibus, 219,1. S. Joannes vitam contemplativam, S. Petrus activam referi. XVI, 652, 1. Virginitatis immortalitas, *ibid,* et 2. Vita longa virtutis præmium, *Job,* 152, 1. Joannis apostoli invocatio ad virginitatis conservationem conducit, VIH, 142, 2 (I'idi S. Joannes).

IN FESTO SS. INNOCENTIUM

{Matth., il, 13-18).

Ecci: ANGELUS DOMINI APPARUIT IN SoMNIS JOSEPH Quomodo vera somnia a falsis dignoscantur, XX, 777, I Somnia In somno oblata sunl deliria el vatdlas, VII, 197, 2 et seq ; X, 777, 2. Somnia quia inania et vana, ideo non sunt timenda, VII, 105. I ; 206, ‘ Hoc quidem Josephi somnium fuit • Deo, sed immunda a dxuione proficiscuntur, 198, 1, 2. Signum perfect® virtutis est de oa somniare, VIII, 98, 2 et seq. Et nullis foedis imaginibus aut somniis ludificari, sed sancta somniare, *ibid.* Somnia divitia qualia. *Jcb,* 646, I. Visiones in somnis accidere solent. HI, 1. Deus novit omnia, 285, 1; 301, 2; 463, 1. Occulta revelat, 294,1, Dei vox in quieto innotescit, 646, 1.

Angeli sunt milites Dei, *Job,* 514, 2. Tutores hominum, 21, 2; 2!, 1 ; 121, 2; 648, 2 Angelorum apparitiones quales, 111, 2.

Fuit Joseph patriarcha speculum castitatis, VIH, 509, 1. Ejus elogium et protectio Deo, *ibid.,* 2 et seq. Quam fuerit sanctus, X, 242, 2.

Dicens: Subgb et accipe puerum, et fuge in Ægtptum. — Quam ob causam Christum recens natum in Ægyptum fugero oportuerit, XV, 83, 1 Deum curatorem filio relinquat pater, uti hic Doo patri parvulus Jesus curæ fuit, VI, 53, 2. Fuga mali primus ad virtutem gradus, *Job,* 9,1. Exemplo Josephi discamus oportet quantum parentes m pueris educandis laborein subeant, Vili, 423. 1,2.

Et esto iri usque dum dicam tibi. — Mulatur tribus do causis locus utiliter, id alioquin facere noxium est, VI, 336, 2 ct seqq.

Futurum est enim ut Herodes qu.erat puerum ad perdendum EUM: — Id Angelus ex revelatione Dei sciebat, XV, 83, I. Herodes quem Jesus fugil, cur velici haberi Messias, ot qua ratione populo id ostendero vellet. XIV, 341, 2. Christus puer et Herodem el Obodam regem Damasci regno et vita dejecit, XI, 206, I, 2. Herodes metuens ne Christus regnum sibi eriperet, mortem ei parat, sed ipse regnum amisit, *ibid.* Deus consilia impiorum dissipat, *Job,* 138, 1. Malignos aversatur, 215, 2. Dei protectio qualis, 29, 2; 146, 1. Providentia reguntur omnia, 129, 1; 138, 2; 492,2. Homines consilia Dei ignorant 495, I ; 498, 2.

Qui CONSURGENS, ACCI.PIT PUERUM ET MATREM EJUS NOCTE, ET SECESSIT IN ÆGTPTUM. — HÍC notanda et admiranda prompta Josephi obedientia, XV, 83, 2. Ecce ut prompto Joseph angelo monenti obediat, quia hoc proprie justorum est parere tum Deo vocanti, tum rogi et superioribus mandantibus, VII, 289. I. Perfecto obedienlis idea, *ibid.* Peregrinationis incommoda, maximo S. Josephi apud Ægyplios, X, 82, 1, 2. Peregrinatio sapere docet, 199, 2; 302, 1. Oinnis regio forti viro pro patria est, et natale solum non est magnopere curandum, XVI, 105, 1.

Jesus secuin balsamum in Ægyptum traxit, XV, 83, 2. Fons Jesu in -Egypto quis sit ot ubi fuerit, XIV, 541, 2. Christo aulem Ægyptum primum intrante omnia simulacra Ægyptioruin, quæ varia habebant (maximo bestias et serpentes), ad terram collapsa sunl. Vili, 517, 1; XI, 316, 1; XII, 286, 1. Beala Maria puerum Jesum in Ægyptum deferens fuit Velut nubes levis, 316, 1. Quomodo Ægyptus postea monasteriis abundnrlt, fuerilquo proplerea imago cœll, XI, 816, 1, 2; 455, 1, 2.

TUNC HERODES, VIDENS QUOD ILLUSÜS ESSBT A MAGIS, IRATUS EST VALDE, ET MITTENS OCCIDIT OMNES PUEROS QUI RUANT 1N BETHLEHEM BT IN OMNIBUS FINIBUS EJUS, A BIMATU ET INFRA.—Horum Cædes cl matrum planctus excutiuntur, XII, 225,1,2. Plurimi alii infantes fuere martyres, 226, 2; 393, 2. Cur hos Herodes necari jussoril, XV, 85, 1. Quot caesi fuerint pueri, 87,2. Atque in his proprium filium, sic patres barbari fllioh suos necant VI, 27, 2. Hi pueri fuerunt velut agni paschales el flores martyrum, 88, t. Sic pueros mente Christus martyrio donat, 89, 1. Pueri Deum confiteri possunt ore, morte, et oro et morte simul, 466, 2. Merces morlis Innocentium est palma martyrii, XH, 216, i. Martyrium justificat quasi ex opere operato, 217, 1. Infantes plures martyres, t6id.,2. Quare tempus bimatus el infra præclSesit designatum, 83, 1 el seqq. Quorsum Herodes hoc infanticidium ad biennium distulerit, 86, 4 *(Vide* Infantes Innocentes). Ut hi teneri agnelli sunt, Ita et Christus agnus est, XVI, 317, 2. Innocentes pueri opprimuntur a nocento Herode. VII, 206,2. Qui tamen m posteris punitus fuit: quia Deo disponente plerumque fit ut impii citó moriantur, 267, 4. El valdo scelerati tollantur o vita, tempore non suo, íóíd.j 2. Tyrannorum vis in morto cessat, *Job,* 89, 2. Hypocrita impius et iniquus, 532. 2; 587, 1. Sterilis, 351, 1; 413.1. Malefici tenebras amant, 502, 2. NoqUilia timida, 343, 2; 370, 1. Malignitatis ingenium quale, 28, 2; 358, 2. Impostores Deum non latent, 289, 2; 327,2. Insidiatores suis retibus capiuntur, 139, 1. Mira Dei hic providentia, XV, 88, i. Dei in Herodem vindicta, *ibid.*

Tunc adimpletum est quod dictum est per Jeremiam prophetam, dicentem ; Vox in Rama AUDITA EST, PLORATUS ET ULULATUS MULTUS : Rachel plorans filios suos, et noluit consolari, quia non sunt. — Rama, urbs quæ, XII, 225, 2. Ploratus Rachel in Rama, quis, *ibid.,* 1, 2. Cur hæ matres vocentur Rachel, *ibid.,* 2 el seq. Cur propheta ail *in Rama,* non *in Bethlehem?* Lamentationes quales, *Job,* 81,2. Doloris signa cum virtulo consistunt, 41, 1 ; 96, 1. Lacrymarum genera varia, 364 2; 365, 1. Ecclesiæ lucius qualis, 357, 2. Lugentium gestus varii, 72, 1.

Quin magna Herodis infanticida; hoc in facto fuit crudelitas, agi poterit do crudelitate, quamque ea Deo cl hominibus exosa sit, Kill, 529, 1, 2 (Fida Herodes).

DOMINICA INFRA OCTAVAM NATIVITATIS
(Luc, n. 33-39).

Erat pater ejus et mater mirantes super HIS QU.B DICEBANTUR DE ILLO. — Cur Joseph IlÌC pater dicalur Christi, XVI, 75, 1. Joseph el Mana quare in ndmirationem versi cum scirent Jesum furo Salvatorem mundi, *ibid,* cl 2. Beata Virgo •œpo filii sui, Dei el hominis, pulchriludinbui mirabatur, VII, 540, !. Anima sancta per omnia Christi mysteria quæ per annum recoluntur, se meditando circumagit, VHI, 293, 2. Virtus admirationem parit, *Job,* 26. 2 Opera Dei magna, 135, 2; 225, 2. Sermones Dei m cordo ponendi, 478, i.

Et BENEDIXIT ILLIS SIMEON, ET DIXIT AD MARIAM MATREM EJUS : ECCE POSITUS EST HIC IN RUINAM, ET IN RESURRECTIONEM MULTORUM IN ISRAEL; et in signum cui CONTRADICETUR. — Cur ad Mariam potius quam ad Joseph loquatur Simeon, XVI, 75, 2. Quibus Isal® verbis alludat, *ibid.* Cur Deus permiserit Filium suum in ruinam multorum esso, 76, 1. Hæc verba tropològico et anagogice explicantur, *ibid.* Quodnam sit hoc *tignum cui contradicetur,* ibid, el 2. Christus in signum expositus, *Job,* 360. 1.

Judæorum rejectio a justitia et salute docetor, XVHI, 455, 1 et seqq. Neque tamen Deus injustus fuit hunc casum Judæorum permittendo, 164, 1. Directa et propria causa hujus rejectionis fuit, quod Judæi noluerint in Christum crederò, 173, S 175, 2 el mullis Seqq.

Et TUAM IPSIUS ANIMIM PERTRANSIBIT GLADIO», UT REVELENTUR EX fitîLTIS CORDIBUS COGITATIONES. — Gladius bealæ Virginis quis, varia sententiae, XVI, 77, 1, 2. Mensura doloris in Virgine, *ibid.,* 2 et seq. Reata Virgo martyr, cur, 78, i. Quisnam hic gladius mordiller, 79, 2. Verus vates senex hic Simeon fuit : anima namque Virginis acutissimo doloris glàdio fuit transfixa, et ipsa muk toties martyr,quosensü, VII, 529, 2 ; VIH, 187, 1; 226, 1, 2. Tot ipsa dolores et lot ictus gladii sensit per compassionem, quot in filio vulnera et pia* gas prævidebat et videbat. VII, 551, 2. Eliam 60 mortuo, semper ejus passionis tragœdiam animo recolebat, Vili, 187, 1 *(Vide* S. Maria).

ÜT REVELENTUR KX MULTIS CORDIBUS COGITA* tunes. — Varii© hujus senteutiæ obscure interpretaliones, 78. 2 ; 79. 1.

Et krat Anna prophetissa, filia Phanuel, db tribu Asir ..... Et hæc vidua üsqub ad ANNOS OCTOGINTA QUATUOR. QüÆ NON DISCEDEBAT DE TEMPLO, JEJUNUS ET OBSECRATIONIBUS SERVIENS DiB ac nocte. — Quo sensu Anna fuerit prophetissa, XVI, 79, 2. Quid significent hæc verba : *Vixerat cum viro suo annis septem a virginitate sua,* 80, 1. An in templo habitaret, *ibid.* Erant similes huic Annæ multæ mulieres excubantes circa tabernaculum, idquo a tempore Moysis, I. 755, 2. Viduæ cur Deo sini cur©, V, 468, 1, 2. Viduarum preces audii Deus, X. 224. I. Multa de viduis habentur, XIX, 235, 2 el seqq. Quales olim viduæ ecclesiastica?, 236, 1. Probarum viduarum exemplar S. Monica, 237, 1. Septem dotes probarum viduarum, *ibid.,* 2. Viduarum monita preclara el dotes, IV, 332, 4, 2.

Pietatis cura precipua, *Job,* <8, 1. Sanctitatis el lucis consensio, 15, 2. Spiritus cura maxima, 55, 1 ; 253, Î. NoX tevelüliombiis apia, 1ÍO,1.

Affectus pius est medulla orationis, 271, 2. Desideria pia sunt signum gratiæ, 592, 2. Contemplatio actioni jungenda, 18$, 2. Matutinum orationi aptissimum, 17, 2; 205, 1, 2. Orationis fructus est conjunctio cum Deo, 619, 2. Cor Deo sacrandum, 279, 2. Pii sunt terra desiderabilis, 593, 1 Expec- (alio est substantia justorum, 103, 1 ; $10, i. Fiducia sanctorum propria, $34, 2. Innocentia sibi et aliis prodest, 483, 1. Fama bona ingens bonum, 395, 2.

Et HÆC IPSA HORA SUPERVENIENS, CONFITEBATUR Domino, et loquebatur de illo omnibus QUI EXPECTABANT REDEMPTIONEM ISRAEL. — Chrítus natus tribus tripliciter apparet, XVI, 80, 2.

IN FESTO CIRCUMCISIONIS
(Luc.t ii, 21).

Postquam consummati sunt dies octo ut circumciderctur puer. — Christus circumcisus est novem de causis, XVI, 68, 1 et seqq. De institutione, causis et significatione circumcisionis, 1, 21$, 2; XVIH, 83, 1. Circumcisio quadruplex erat signum, XVIII, 64, 2. Cur eam Deus in alia parte corporis non instituent, 1. 2. Circumcisio etiam apud Gentiles in usu et in honore fuit, XII, 86,2; X\III, 60

De circumcisione spirituali, XVIII, 65, 2. Circumcisio cordis quomodo fiat, XII, 45, 2. Mens a vitiis circumcidenda, III, 27, 2. In Religione est scientia circumcisionis, 652, 2.

Vocatum est nomen ejus Jesus, quod vocatum EST AD ANGELO PRIUSQUAM IN UTERO CONCIPERITTUL. — Nomina olim ab eventu vel praesenti vel futuro accipiebantur, XIII, 294, 2. Deus dans alicui nomen, dat simul rem nomino significatam, III, I $9. 2. Etymologia nominis Jesu, XIX, 28, 2. Quantopere sit venerandum, *ibid,* Varia Hebræi nomina dabant Deo, at nullum tam dignum atque est Jesus, XV, 68. 1, 2. Jesu nomen magnum, III, 329. 1. Jesus idem sonat quod Emmanuel, id est nobiscum Deus, XV, 68, 1, 2. Jesu nomina sunt Admirabilis et Consiliarius, XI, 233, 1, 2 et seq. Î36, 1. Item Princeps pacis, *ibid.,* 2. Nomen Christi est velu oleum effusum, VII, 480, 1 ; XIX 29, 1. Quodnam sit hoc nomen; VII, 480, 1 Nomen Jesus est propnum Christi nomen, 481, I. Hujus nominis efficacia, *ibid.,* 2. Hoc cætera Dei nomina includit : id frequenter in oro habuere et S. Paulus apostolus cI alii, 481, 2. Huc nomen quoties Paulus in suis Epistolis repetat, XVIH, 592. I. Hujus nominis significatio ot offectus, VII, 482, 2; XIV, 265. I. Nomen Christi habuit unguentum gratiæ et misericordiae» VII, 480, 2. Id oleum effudit in circumcisione ct passione, 481, I. Jesu nomen quæ bona includat, XI, 37$, 1, 2. Quam reverendum , amabile ct suave fidelibus esse dûbeat, XIV, 265, 1 ; XVII. 128, 2. Quam sit dulce, ¡X, 653, 2 et seqq. Jesus est nobis murum et antemurale, XI, 374. 1. Nomen Jesu dænlonibus formidabile, III, 125, I. Illud invocatum dæmones ex energumenis pellit, XVII, 352, 2 et seq. Eo nomino abutentes quomodo peccent, XIX. 29, 2. Ad Jesum piæ aspirationes, XIV, 337, 1, 2 (Vid* Jesu nomen).

Priusquam in utero conciperetur —Nomen Jesu prædictum a Prophetis et Sibyllis, XIX» 30,2. Nomen Salvatoris notum erat, priusquam in mero nasceretur, VII, 233, 1, 2. Sex insignibus viris Deus ante ortum nomina indidit, I, 209, 1. Vani præferentes nomen Jesu, fuerunt typus Jesu Christi, XIV, 319. 1. Jesus tres illustres fuere, IX, 20, 2. Josué qui typus fuit Jesu elogium, X, 466, 1, 2 ot seqq.

Nomina Christiana pueris danda, non Gentilium. XIH, 593, 2 et seq. Nomina sceleratorum non sunt filiis imponenda, quia et Gentiles ea olim vitarunt, X, 354, 1. Nomen in Confirmatione vel in ingressu religionis cur mutari aliquando soleat, XIII. 295, 1.

IN VIGILIA EPIPHANLE
(AfoJ/fc., n, 19-23).

Ecce angelus Domini apparuit in somnis Joseph in Ægïpto , dicens : Surge , et accipe PUERUM ET MATREM EJUS, ET VADE IN TERRAM Israel ; defuncti sunt enim qui qu/Erebant animam pueri. — Christum ex Ægypto revocandum esse, prædixit jam ante Oscas propheta, XIII. 427, 1, 2. Quanto tempore Christus in ;Egyplo, XV, 89, 2.

Audiens autem quod Archelaus regnaret in Judæa pro Herode patre suo, timuit illo ire, ET ADMONITUS IN SOMNIS, SECESSIT IN PARTES Galilææ. — Archelai ad regnum accessio, regimen, gesta, relegatio, XV, 90, 1. Regnantibus impiis, justi se subducunt, VI, 389, 1, 2.

IN FESTO EPIPHANLE
(Mattii., ii, 1-13).

Ecce Magi ad Oriente venirunt Hierosolymam, DICENTES: Ubi EST QUI NATUS EST REX JuD.EQRUM ? — Ex cujus prosapia hi Magi fuerint, (Vido *prophetiam Ilalaam,* ubi mulla et insignia de stella, Christo ac Magis referuntur,) II. 332, 1. *Magi* vox quid sonct, el quales hi fuerint, XV, 70, 1 et seqq. (Fide Jesus Christus, cap. IV, art. IV, §2). Eorum nomina, numerus, conversio, mors, 72, 2 et seq. Dicuntur hi fuisse fusci, uti el omnes Orientales et Meridionales, VII, 493, 1. Fuere enim Arabes, et proinde Arabum primitiæ : vice versa in fine mundi Judææ præsules Arabiam ad fidem convertent, Vili, 177, 2. Electi etiam inter Gentes, *Job,* 4. 2; 359, 2. Christo servierunt omnes reges et gentes terræ, IV. 310, 2. Christiani sunl Oilentales, 13, 2. Ut hi suis ad proficiscendum in Judæam auclores fuero, sic sæpo nlii reges subditos suos ad virtutis studium cohortali sunt, VII, 9, 2.

VIDIMUS ENIM STELLAM EJUS IN ORIENTE, LT venimus adorare eum. — Quomodo Magi, visa stella, ox ea cognoverunt natum esse Christum, XV, 74, 1. An in astris signata sit divina providentia, 74, i, 2. Ex oraculo Balaam, Magi in stella Christum cognoverunt, 75, 1. Melius ex instinctu et revelatione Dei, 75, 2. An stella fuerit Spiritus sanctus, *ibid.* An angelus, *ibid.* An cometa, *ibid.* Stella hæc cæleras superabat productione, materia, loco, motu, tempore, duratione, magnitudine, varietate, fulgoro, *ibid,* el seq. Allegorico Christus est stella, 76, 2. Anagogice stelle doctores 77, 1. Aliqui putant stellam hæsisse in Oriente, *ibid.* Verius alii censent stellam Magos comitatam, *ibid,* et 2.

Do creatione stellarum, earumque natura, magnitudine, etc., *vide* Stella. Slellæ cur dicantur militia cœli, XI, 361, 2. Slellæ Deum laudant, *Job,* 710, 1. Quomodo eas Deus in numero educat, XI, 502, 1, 2. Eas ex nomine vocat tripliciter, *ibid ,* 2. Stellas cur veteres adorarent, XIV, 275, 1. Stellas colebant Gentiles quasi animatas, XII. 88, 1, 2. Non sunl signa futurarum actionum liberarum, 89, 1. Astrologia judiciaria exploditur, XII, 89 1 ; XVII, 356, 1. Genios idolorum cultui addictas prævenil Deus luminis et gratiæ suæ immissione, Vili, 276, 2. Quibus viis electos Deus in hac vita deducat, 511, 2. Item quomodo mullorum sanctitas lumine cadesti presagita fuerit, et quomodo sancti similes stellis, I, 202, 1. Stella quæ Magos deduxit describitur, el alia prodigia nascente Christo facta, XIV, 332, 2 et seqq.

Cœli contemplatio ad Deum adducit, *Job,* 669. 2. Cognitio Dei ex creaturis qualis, 685, I ; 650, 2 ; 560, 1 ; 673, 2. Eruditio Dei qualis, 673, 2; 680, 2. Stalim ul Magi slellæ conspectu exciti venerunt cum muneribus recens natum Deum adorare, sic el omnibus regibus religio Deique cultus cordi esse debet, ipsa namquo poliliæ est columen, Vili, 272, 1, 2. Proindo justitiæ eam jungat oportet, *ibid.,* 2. Magna hæc Magorum fides, cui consimilis est (ides Abrahæ contra spem in spem credentis, XVIII, 79, 1. Magna eliam Magorum obedientia, magna etiam Abrahæ filium immolantis, 542, 2. Horum Magorum exemplo Dei vocationem sequamur, quam Abraham secutus, septem a Deo benedictiones accepit, 538, 2. In vocatione Dei caro el sanguis non sunt consulendi, 522, 2.

Audiens autem Herodes rex, turati^ eût, it omnis Jerosolyma cum illo. — Hujus turbationis causa, XV, 70, I. Herodis Ascalonilæ ambitio effera, *ibid.,* 2. Ejus typus est vulpes el ursa, cur, V, 534, 2 ot seq. Tyranni semper pavent ut el peccalores, VI, 17, 1, 2 ; 360, 1, 2. Regnantes impii suam improbitatem propagare contendunt, 389, 1, 2. Regum status quam mullis periculis obnoxius, 11, 243, 2. Regnorum quanta sit vanitas, I, 562, 2. Semper sibi metuunt roges ot principes, Vili, 397, 2. Reges qui sibi suoquo apici formidant, mullosque habent æmulos, omnia tuta timent, IV, 233, 1. Ac præsertirn peccalores urgente mala furtorum, libidinum, aliorumque scelerum conscientia, 441,2; 455, I. Multitudinis quanta sit vis, eliam rerum minimarum, XXI, 207, L

Et convocans omnes principes sacerdotum et scribas populi, sciscitabatur ad eis udi Christus nascerelur. At illi dixerunt ei: In Bethlehem Jud.e. — Viri docti fuere amici consultores el magistri principimi, Vili, 43!, 2. Sapiens aliorum secreta explorat, VI, 49, 1. Mysteria Dei impervestigabilia non sunt temere scrutanda, 183, 2. Consultamus de iis quæ liberi sunt, IX, 448, 2. Pontifices et Scribæ Judæorum agnoscere et scire Messiam debuerunt, cl tamen eum sciro noluerunt, VII, 609, 2. Synagoga Judaica mater est Ecclesiæ, 612, 2.

Tunc Herodes, clvm vocatis Magis, diligenter didicit ab eis tempus stella qux apparuit eis. — A secreto pendet felix rei exeeulio IV, 305, 1 ; 33 4, 2. Gentiles magis cœlitus illustrati sunt, Herodes inter pios habitans minime ; sapientia fugit malevolam animam, et eos qui sincere non procedunt, VIH, 279, t. Sapientiam practicara scelesti non habent, etsi sæpe speculativam, *ibid.*

Ut et ego vemens adorem eum. — Blande lo* quendo mentitur Herodes cl vulpinal, vulpes quippe sunl adulatores. VII, 593, 1. Uterque Herodes fuit vulpes, *ibid.,* 2. Mentitur : nihil enim minus cogitabat, cæterum reges dedecet fictio,VIII, 281, 1. Fraudulenter mentitur Herodes, amico ficto non credendum, exemplo Holofcrnis et Judith,et aliorum, IV, 340, 1,2 et seqq ; \ 1, 321, 2. Porro dolosi sæpe cadunt in laqueos quos aliis pararunt malumque recidit in auctorem, uti contigit Amano et aliis, IV, 382, 1, 2; VI, 322. 2. Quæ sil ficta humilitas el ejus schema, IX, 539,2.

Qui cum audissent regem, adierunt, et ecce stella quam viderant in Oriente, antecedebat eos, usque dim vemens staret supra udi erat puer. — Hæc stella Magos comitata est per lotam viam, XV, 77. 1 et seqq. UÜ stella hæc prius \ isa, illis Jerusalem ingressis, se subduxit, el egressis rursum apparuit, sic Deus animae amanti suam presentiam el gratiam illumina* tem subtrahit, ul ejus desiderium magis accendat, VII. 607,1. Columna ignis Hebreos in deserto conducens fuit figura Spiritus sancti, 486, 1. Describitur, VIH, 511, I ; 621. 1. Sine duce viam inire, periculosum est, VII, 610, 2. Deus suorum dux est, Vili, 433, 2. Christus est el dicitur stella, X, 537 1, 2.

Et intrantes domum, invenerunt puerum cum Maria matre mus.— Quamnam domum intrasse dicuntur hic Magi, XV. 80, 1, 2. Quid cum ipsa matre Magi fuerit loculi, 80, 2. Cur Josephi hic nulla fit mentio, *ibid.,* 2.

Et procidentes adoraverunt eum —Latria Cliri-slum adorarunt Magi, XV, 80, 2. Puritas accessum

ad Denm habet» *Job,* 17, 1. Laudis primlli© Deo afferendæ, 711, i.

Et apertis tiieskuris suis, obtulfrünt ei munera, aurum, mus et mtariiam. — Dona horum Magorum symbolice et litteraliler exponuntur: cur baie el non alia dona obtulerint, XV, 81, 1 et seqq. Exponuntur ea allegorico et tropologice, *Hid.,* 2 el seqq.

Aurum reges Persarum voluerunt sibi esse proprium, IV, 473,1. Aurum pretiosissimum et splendidissimum represenlat nobis Deum, ejusque dona augustissima, 365, i. Chantas est aurum, XXI, 85, 1. Quia aurum mystice significat charitalem *(Vide* Amor Dei). Aurum cur omnipotens dicatur, *Job,* 480,1. Diviliæ non sunt malto, sed earum cupiditas inordinata, 29, 2; 30, 2; 485, 2.

Quid sil thus ejusque vires JX,647,1. Thus, usu omnium gentium, Deo adoletur, XII, 62, 1. Deo proprie thus adoletur, VIII, 56, 2; IX, 647* 1.

In oblatione thuris dovolio mystice postesi intelligi, item et oratio; quomodo devotio et recta intentio ad Deum in omni tempore dirigenda est, II, 24, L Do thure Deo offerri solito, 10, L Est symbolum charilalis, orationis et bonæ famæ, 16, 2. Cur absit a sacrificio pro peccato, 29, 2. Oratio ob varias analogias est thymiama, X, 521, 1, 2; XXI, 130, 1. Esi symbolum ferventis orationis, VII, 524, 2; Vili, 2, 2; 5, 1,2; 56, i.

Virtutes sunt thymiama, X, 521, 1, 2. Thus est sapienti» symbolum, IX. 647, 1. Thus est aromatum omnium odoralissimum cl mundissimum, hinc denotat virtutum externarum redolendam, Vili, 71, 2. Occasione thuris *vide* de virtutum odore, I, 280, 2. Virlules etiam habent odorem, XVIII, 429, 1. Quarum virtutum odoro Deus delectetur, 650, 2.

Per myrrham denotatur passionum pravaruin et concupiscentiarum mortificatio , quæ assumenda est ab iis qui ad Christum pervenire volunt, II, 30, 1; 109, 1; VII, 528, 2; VIH, 2, 2; 6,2; 56, 1 ; IX, 645, 1 ; XII, 387, 1 ; XXI, 129. 1; 272, i. Myrrha typus mortificationis, et hæc est species martyrii, XIII, 443, 1, 2. Myrrha describitur, ejus vis, VII, 526, 2; 528, i. Ipsa symbolum est Christi, propter ejus dolores, odoris suavitatem, incorruptionem, virtutes, 527, 1 Quomodo myrrham collegerit et messuerit Christus, VIII, 90, 2 et seq. Mortificationis offectus, VII, 527, i. Desiderium mortificationis est purpurea coma animæ, Vili, 186, 2. Per eam anima fit sponsa Christi, 17, 1. Mortificationi corporis Christianus quantopero vacaro debeat, 11, 109, 1. Altare holocausti cor per pœmtentiam mortificatum significat. I, 665, 2 et seq. Mortificatio cl crux quædain est cithara,XXI, 129.1; 272 i. De mortificatione hujus vitæ, XIX, 103, 2. Do inorlificaliono concupiscentis, XVIII, 565, 2, 569, 2. Quomodo mortificatio fiat qumquo modis, 570, I. Do mortificatione corporis per opera poenalia, 335, 1. Sancti quomodo carnem suam mortificarlo!, XIV 545. 2.

Tria hæc munera et nos Deo offerre oportet quomodo, VII, 527, d. Quornodo corpora nostri instar hostile Deo offerro debeamus, XVIII, 201, et seqq. Do victima spirituali, 202, 1. Quatuo* conditiones victimarum corporalium, quæ spiritualibus victimis convenire debent. 201, 2.

Et responso accepto in somnis, ne REDIRENT ad Herodem, per aliam viam reversi sunt ir regionem suam. — Sapientia, maximo a Deo proveniens, plus potest quam omnis rogum potentia, VII. 328, 1. Homo, ut hic Herodes, ad Dei sapientiam nullnteniis pertingit, et sua consilia sequendo, in multis sæpe impingit et gravitei errat, I12> 1. Dirigit Deus gh?ssus nostros, VI, 75,2 et seqq. Viæ Dei sunt Dei ordinationes, consilia, decreta, actiones et opera,IV,278, 1. Dolosi, quasi et Herodes cavendi, IX, 363, 1, 2. Jussio Dei quod esset aliunde inhonostdm, honestat, XI, 824, L Tropologico, Herodes ost diabolus, mundus et caro, via ad eum est voluptas ct cupiditas ; qui ergo abeo ad Christum transeunt, per aliam viam crucis et mortificationis gradiantur, clin patriam suam, puta in paradisum coelestem, revertantur oportet, XV, 82, 2.

Quin hi magi fuerunt primitias Gentium, agi poterit do Gentium vocatione ad fidem , do qua est prophetia, I, 162,2; XVIII, 155, 1 et multis seqq., et 004-607. Magi fuero primitiæ Gentium convertendarum : Ecclesia a Gentibus collecta quomodo sit nigra simul el formosd, VII. 493, 2. Nigra fuit ob priorem idololatriam, sed jam ad Christum conversa, omni nigredine abluta, facta est formosissima, 497, 2. Hæc initio magnam sanctitatem spirabat, ita ul Judaica Ecclesia eam miraretur, Vili, 2. 1, 2 et seq. Hæc Gentium Ecclesia quatuor do causis mira est, 3, 1. Cur fumo aromatum similis esso perhibeatur, 4, 1. Est velut palmes Christo viti insertus, *ibid.,* 2. Judaica ct Gentium Ecclesiæ coadunandæ prædicüntur. 60, et seq. Cornelius centurio an primus ex Gentibui sit conversus, et auto eum nemo alius, XVII, 244, 1.

IN OCTAVA EP1PHANIÆ

(Joann,, I, 29-34).

Cum hodie præcipuo recolatur memoria ba' plismi Christi, *vide* quæ ad ejus baptismum referuntur, Jésus Christus, cap. V, art. t.

DOMINICA 1 POST EPIPHANIAM, VEL INFRA OCTAVAM EPIPHANIzB

(Luc., ii, 42-52).

Et ibant parentes ejus per omnes annos in Jerusalem, in dih solemnis Paschæ. — Do festis Judæorum, vide Festum. Ter in anno Judæi Jerusalem aditant, el quare, Vii, 349, 2. Festa Ju-

dæorum jam abolita sunl, quæ rejicit Apostolus, non autem Christianorum, Will, 553» i. In bac vita est pars fosti, in cœlo festum, XIX» VI. *2.*

Et cum factus essbt (puer Jesus) annorum **DUODECIM, ASCENDENTIBUS ILEIS HIEROSOLVMAM SECUNDUM CONSUETUDINEM DIE! FESTI, CONSUMMA* TISQUE DIEBUS, CUM REDIRENT, REMANSIT PUER** Jesus in Jerusalem, et non cognoverunt parentes ejus. — A puero virtuti el pietati studendum est, V, 105, 2; Vili, 4Gi, 1. Qualiter pueri a parentibus educandi, ct ab infantia instituendi, *vide* Fil ii, Educatio, Institutio, Parentes, Puer. Sancti illustres a pueris a Spiritu sancio directi fuero, IX, 73, i, 2.

Existimantes autem eum esse in comitatu,- venerunt iter diei ; et requirebant eum inter cognatos et notos. — Ul hinc colligere est, viri a feminis in oratione, ct actibus publicis separabantur, XIV, 513, 2. Viri ergo seorsum a mulieribusi ncedant, nec alter alterius negotiis scse impisceat, VI, 500, 1.

Et non invenientes regressi sunt in Jerusalem, **REQUIRENTES EUM. Quid SUO pUOrO JCSU** amisso metueret Deipara, XVI, 82, 1. Et aha huc spectantia, *ibid,* el seqq.

Et factum est, post triduum invenerunt illum in templo sedentem. — Deus incarnatus in templó quærendus, XVI, 82, 2. Quis cibum Chri-31Ô amisso ministrant, *ibid.* Templa sunt velut cella vinaria Dei, VII, 556, 2. In templo Christus invenitur, non in foro, 608, 2 cl seq. Dous amissus quomodo quærondus, XVI, 83, 1, 2. Beata Virgo quæsilum anxie Christum cum gaudio invenit, VII, 615, 1.

Sedentem in medio Doctorum. — Ordo consessus olim in Ecclesia, XX, 102, 2. Senes habent doctrinam, el ab iis ea petenda est, IX, 205. i. 2. tonsilium item ab eisdem el sapientibus petendum, 174, 2 et seq. Senes valent experienda, IX, 673, 2. Juvenes senibus patienter auscultando deferant, X, 356, 1. Doctrina ost vera nobilitas XIII, 10, 2. Doctrina moralis voluti fons est, V, 141,2 et seqq. Hoddit hominem Deo et hominibus acceptum, 890, i, 2. Facit lardum ad iram, VI, 11, 2 el seq. Lectio spiritualium librorum quam sil utilis, quia in illa docemur a Deo: post lectionem vero orandum, XVII, 205, 1. Christus solus est doctor sapienti®, XII, 447, 1, 2 *(Vido* Doctrina, Sapientia). Beala Virgo eruditis congregationibus cl doctrinis interest, V, 208, 1, 2 cl seq. Ad omnigenas virtutes ol doctrinas promovet, *ibid.* Schola Dei qualis, *Job,* 647, 2. Deus scientiarum dominus, 285, i; 405, I. Multipliciter nos docet, 673, 2; 680, 1. Lex Dei ex oro sacerdotis susci* pienda, 479, 1. In cordo scribenda, 413, 1. Siculi Christus hic a teneris ìncipit in templo etiam inter doctores versari, ita maximi sancti n puero coeperunt, XIX, 303, 2. Puerorum instructif por calochismum quam antiqua, Will, 575, 2 et seqq. Quinque catechismi capila proponenda, XIX, 399, 1.

Audientem illos, et ixtcrrogantkm bos. — Quaro Christus doctores interrogaret, XVI. 82, 2. Sapienter interrogare tam docti est quam sapienter respondero, *ibid,* et seq. Non est respondendum ante interrogationem plene auditum, IX, 339, 1, 2 cl seq. Auribus sapientia percipitur, V, 23, 2 et seq. Aures audiendi quales *Job.* 109, 1. Audire et silere faciunt sapientem, XX, 73, 1; 89, 2. Hi quidem ductores cum auctoritate docentes, a puero Jesu attente audiebantur, sed plerumque verba sapientum et doctorum sunl contemptui» ot oblivione sepeliuntur, VII, 328. 1, 2. Exemplo Christi, qui notionalis Dei erat sapientia, omnes, etiam doctissimi, discere el audire alios debent, Vili, 395 2. Philosophi multi fuere sapienti® comparand® studiosissimi, 415. 2. Conscios sui nihili et insciti®, libenter aliis auscultat. V, 383, 2 el seq. Veritas quomodo investiganda, *Job,* 177, 1 ; 532, 2. Silentium necessarium est discere volenti, 651,2. Lingua* continentia difficilis. 100,2. Verba statera ponderanda, 49, U Doctrina non lemero effutienda, 523, t ; 581, 2; 623, 2. Sapientes sunl taciturni, 50, i. Sapiendum ad sobrietatem, 519. 2. Sapientia in corde domicilium habet, 555, l ; 726, 2. Cor pertinet ad intellectum, 279, 2. Doctoris munus qualo, 543, 1 ; 617, L Doctores exemplo doceant, 413, 2. Doceri ab imperito periculosum, 399, 1. Disputationes quomodo instituenda 178, i. Contentiones vitami®, 177, i; 178, i; 242, 2.

Stupebant autem omnes qui lum audiebant, super prudentia et responsis ejus. — Silentium et auditus signum est prudenti®, IX. 543, 2 et seq. ; 547, i, 2. Sapientia suos cultores admirabiles reddit, ct eos loquenles nemo non miratur, Vili, 472,2.Varii effectus doctrinæ, 471, 2 ; 472, 2.

Et **VIDENTES ADMIRATI SUNT.** Et **DIXIT MATER EJUS AD ILLUM I FILI, QUID FECISTI NOBIS SIC Î** — An hæc verba sint objurgantis Christum, XVI, 83, 1. Suavis fuit h®c interrogatio, mira enim fuit beat® Virginis in loqueudo suavitas, decor fuit et gratia, Vili, 43, 1.

Ec CK **PATER TUUS ET ECO DOLENTES QU.ERB-**DVMUs te. — Etsi Joseph paler verus Christi non esset, ul talis tamen nominatur, quia solet Scriptura rem vocare lalein, qualis exterius apparet, VII, 460, 2. Christus boatæ Virgini solus fuit et unicus filius, et ipsa ei mater simul el paler, illo proinde pascebatur inter lilia virginitatis hujus, et Joseplii mariti ejus, 595, 2. Christus fuit unigenitus patris et matris, cisque dilectus. V, 107,1, 2. Aliunde Joseph fuit vero sensu pater Christi, ot in eum paternum jus habuit, XV, 571 el seqq. Quo* modo Christus vere fueritfilius Josephi, XI, 214,1. Josephi dignitas multiplici ratione probatur, 57, 2 el seqq. Cur ci beata Virgo desponsata el codjugata fuerit, 62, 1 et soqq. (Fida Joseph).

Beatæ Virginis in filium amor vere maternus erat, XII, 595, 2. Dolorem includit amor, et inducit languorem, et talis erat amor Deipara erga filium, VIII, 382, I. Amor prolis quantus, *Job,* 740, t. Parentes filios plus quam seipsos amant, X, 89, I, 2. Parentes sunt filiis instar Dei creatoris, VI, 448, I. Doloris signa cum virtute subsistunt, *Job,* 4!, 2; 96, 1. Fragilitas humana merito timet, 163, 2. Insensibilitas non est virtus, 165, i. Vexatio dat intellectum, 487, 2.

Parentes solliciti sint pro salute filiorum, IV, 270,2 ; 300,1.

Quomodo Jesus quærendus, XVI, 83, 1, 2. Septem de causis anima quaerit Deum, et quomodo is quærendus sit, VII, 607, i. Quomodo quaeratur et inveniatur, *ibid.,* 2; 612,1. Rerum temporalium oblivio Deum inveniri facit,608,1. In creaturis minime invenitur,609, 2.Ubi quærendussit,Vili.140,2.

Et ait ad illos: Quid est quod me quærebatis TNescier ms *quia in* iiisqu.e Patris mei sunt, oportet me esse?—An Christus hic parentes reprehenderit, XVI,83, 2. Theandricæ actiones quæ, 84,1. Correptio Dei utilis, *Job,* 142,2; 299,2; 637,2 ; 786, 2. Opportunitas in monitione servanda, 114.2. Dei vocatio expectanda, el deinde sequenda. IV, 438, 2 el *seq. In vocatione el* gradu primo persistendum est, VI, 337, 2. Piæ occupationes et exercitia non sunl facile mutanda, *ibid.* Gloria Dei omnibus præferenda, *Job,* 92, 2. Spiritus aura potissima, 35, I. Vigilantia in Dei servitio necessaria, 197, 2. Opera Dei consideranda, 296, 2.

Et ipsi non intellexerunt verbum quod locutus est ad eos.— An hæc verba tam ad Joseph quam ad beatam Virginem sint referenda, el quo sensu eos non inlellexisso hoc verbum dici possit, XVI, 84, 1»

Et descendit cum eis, et venit Nazareth, et erat subditus illis.—Quatenus Christus parentibus subditus esset et non esset, XVI, 84, 2. Alioquin ab omni obedientia exemptus erat, *ibid.* Obedientiæ hinc præstantiam colligere est, 85, 1 et seqq. (Vtde totum caput cui titulus Obedientia, et item *ïïliorum officia erija parentes).* Subditus quoque patri Josepho fuit in juventute in arto fabrili, 85, 2. De Chrisli singulari obedientia, XIX, 455, 2. Post hunc annum duodecimum Christi niliil in Evangelio legitur usquedum prædicaro cœpit, quare interea videtur una cum Josepho fabrilem artem exercuisse, qualis autem faber fuerit, ducetur, XV, 335, 2.

Er MATER EJUS CONSERVABAT OMNIA VERBA Hic in corde suo. — Hinc elucet beatæ Virginis generositas, quod habuerit filium qui Dei esset sapientia, quique eam hic in templo patefacit, VIII, 468, 1. Beata Virgo sæpo secui» tanta ruminabat, quæ in filio videbat et audiebat, Vili, 41,2 ; XVI, 86, i. Christi Verba, etiam minima, studiose audienda et ruminanda sunt, VII, 285, 2. Dei jugiter recordandum, IX, 291, i, 2.

Et Jesus proficiebat sapientia, et ætatb, et gratia apud Deum et homines.— Anet quo. modo Christus gratia el sapientia profecerit, quomodo utraquo in eo caperet incrementa, XVI, 86, 2 et seqq. Triplex Chrisli scientia, 86, 2. Christi gratia dispar nostra quadrupliciter, 87, 2. Christus erat ingeniosus, et sortitus animam bonam, VII, 477, 2. Chrisli quanta sil amabilius, XX, 252, 1.

Exemplo Christi proficere sompor in melius In sanctitate debet Christianus, IX, 109, 1; XX, 279, 2; XXI, 411, 2. Sancti semper proficiendo incipiunt, XX, 425, 1. Sancti sunt velut aurora et a Deo magis magisque illustrantur, V, 116, 1, 2 Doctrina sensim est paranda, 385, 1, 2. Proficientes in virtute diei crescenti assimilantur, XX, 436, 2. Profectus hic in quo situs sit, 536, 2. Gratiam acceptam augendi quæ sit praxis, 583, 1. Quod sit signum profectus in virtute, IX, 656,1 (Fide Doctrina, Gratia, Profectus, Sapientia).

DOMINICA II POST EPIPHANIAM

(Joan., **ii, 1-2).**

Nuptiæ factæ sunt in Cana Galilææ; et erat mater Jesu ibi. Vocatus est autem et Jesus, et discipuli ejus, ad nuptias.—Quando et quo mense hæ nuptiæ factæ sint ot quis in ca fuerit sponsus, XVI, 327, 1. An S. Joannes, an Simon Chananæus, *ibid.* Cur ad illas nuptias ierit Christus, 328, 1. Quinque causæ referuntur, *ibid.* Quinam hi discipuli, qui vocati sint cum eo, XVI, 328, 1, 2. Ut Redemptor inter homines agens, a reliquis hominibus se ritu ct habitu non segregavit, ita et cuilibet in cœtu mullorum communis vita est sectanda, IX, 396, 2; X, 143, 1,2.

Nuptiarum conciliator et vindex est Deus, XIV, 578, 2. Nuptiæ Eslheris ulpote fidelis cum Assuero infideli, an fuerint licitæ, IV, 369, 2. Nuptias catholici cum hæretica periculosæ, III, 198, 1. Nuptiæ sic peragantur, ul Deus non oíTendálur, IV, 300, 2. Pro omnibus quæ ad matrinioniuir spectant, *vide* Conjux, Matrimonium, Mulier, Nuptiæ, Uxor. Convivia bona quæ sint, *Job,* 14,2; 15, 1. Peccato sunl obnoxia, 15, 2. Voluptati repugnare difficile est, 17, 1,2. Conjuges imitentur conjugium beatæ Virginis el Josephi, inter quos summus viguit amor ct concordia ; erat quippe eorum familia imago SS. Trinitatis et cœlum terrenum, XV, 64, 4 et seqq.

Matrimonium Christi cum Ecclesia quod sil, XI, 642, 1. Nuptiæ Dei cum anima sancta, XIV, 577,1. Anima Christi fit spiritualiter sponsa Chrisli, XVI, 327, 2 Spirituales nuptiæ Religiosi cum Deo, V, 148, 1. In quo illa aliis sponsis præstet, 477, 1. Sapientia cuilibet in sponsam assumenda est, idque ob pulchritudinem, Vili, 464, 1, 2.

Et deficiente vino, dicii mater Jesu ad

tun : Vinum non habent.—Quam modeste vini defectum beata Virgo Christo indicari!, XVI, 328, 2. UI hic Deipara e benignitate est sponsorum miserta, sic et ipsa erga nos est mire clemens et misericors, protegitque el recipit peccatores ac justos efflictos ad se confugientes, IV, 368, 2 et seq. Est virga aurea per quam Deus loti generi humano offensus reconciliatus est, 377, 4. Illi quasi mairi suæ Christus nil negaro potest, *ibid.* et 2. Beata Virgo velut in cellam vinariam domus hujus introducta, sponsis pauperculis \inum procuravit, VII, 558,4. Uti fuit ipsa causa primi maraculi a filio facti, sic erit etiam post Deum causa cur Judæi in fine mundi ab Elia ad fidem Christi sint convertendi, 615, 4. Ipsa est mediatrix Dei et hominum, V, 219, ì ; VIII, 22. 4, 2. Ejus preces sunt vinum optimum, 497, 2. Ipsa est mater misericordiae, 233. 2. UI hic Deipara benignitate mota sponsorum est miserta, sicel nos ipsa amat, et quare, V, 215,4. Est nostrum omnium mater, 230, I. Adest ipsam invocantibus, 241,2. Ejus misericordia erga fideles, VI, 507, 2.

Quinquies tantum Deipara in toto Evangeli! contextu legitur locuta, hinc apparet quam silentii fuerit amans, VII, 518, 1. Fuit in loquendo rara, sed efficax, 47, 4. Humiliter agendum cum Deo, *Job,* 231, 4. Deus invocandus b necessitate, 133, 2; 372, 4, 2; 675, 4. Deus patronus egenorum, <40, 2; <42. 4 ; 624, 2. Oralio non petat cupiditali grata, 34, 4. Patrocinia sanctorum valida, 789, 4. Amicitia vera unde noscatur, 71, 1.

Uti beata Virgo nonnisi rarissime el quam paucissimis verbis locuta est. sic et nobis pauciloquium suadetur, V, 288, 2. Quod multiloquium velitum sit, 295, 1.

Et dicit ei Jesus : Quin mihi et tibi est, mulier ? Nondum venit hora mea. — An Christus matrem hoc responso in specio acerbiore reprehenderit, XVI, 329,1. Quem sensum praebeant hæc verba : *Nondum venit hora mea,* 329. 2. Correptio Dei utilis, *Job,* <42, 1 ; 680, 1 ; 786, 4. Cito impetrare non esi certum propitiationis signum, 33, 4.

Dicit mater ejus ministris : Quodcunque dixerit vobis, facite. — Quæ in his beatæ Virginis verbis eluceat mansuetudo, piolas, charitas, prudentia, fiducia, constantia aniinique magnitudo, XVI, 329, 2 , 330, i. Fiducia in Deum necessaria, *Job,* 434, 2 ; 142, ‹ ; 466, 2 ; 172, 2. In arduis elucet, 305, 2; 359, 2.

Erant autem ibi lapidile iiydriæ sex positæ, secundum purificationem Judæorum. — Crebro se Judæi lavabant el purificabant, XV, 349, 2 ; 352, 2 ; XVI, 330, I. Tropologico sex hydria) sunl sex viriutos, 330, i, 2.

Dicit eis Jesus : Implete hydrias aqua, et IMPLEVERUNT EAS USQUE AD SUMMUM. — Cur ipSO Christus hydrias non implevit, ot eas ad summum impleri jussit, XVI, 331, 1. Opportunitas ubique captanda, *Job,* <44, 2; 727, 4. Aqua symbolum abundantiae, 288,2; 341,1; 466, 4. Providentia Dei miranda, 196, ‹ ; 522, 2. Potentia Dei in aquis, 525, 2.

Et dicit eis Jesus : Haurite nunc, et ferte architriclino. — Quo momento aqua in vinum conversa sit, XVI 334, 1. Architriclinus quis, *ibid.,* 2. Is erat princeps triclinii, vel modimperator, triclinii et mensarum priscarum descriptio, VII, 522, 4. Idem architriclinus dicebatur symposiarcha, quæ hujus partes, X. <41, 4, 2 et seqq.

Ut autem gustavit architriclinus aquam VINUM FACTAM , ET NON SCIEBVF UNDE ESSET, MINISTRI AUTEM SCIEBANT, QUI HAUSERANT AQUAM. VOCAT SPONSUM ARCHITRICLINUS, ET DICIT EI : Omnis homo primum bonum vinum ponit ; et cum INEBRIATI FUERINT, TUNC ID QUOD DETERIUS E>T : TU AUTEM SERVASTI BONUM VINUM USQUE ADHUC — Ut vinum hoc fuit optimum, sic ea quæ Deus dat. esse solent sapidissima, VIH, 589, 2 ; 590, 2. Vini boni praestantia salit in os, 195, 2. Creaturae, ut hic vinum, omnes in se bonæ sunt; sed si cum Deo comparentur, sunt inanes, VII, 15, 1 *(Vide* Vinum, Ebrietas, si hæc attingere libuerit).

Hoc FECIT INITIUM SIGNORUM JESUS IN CANA Galilææ, et manifestavit gloriam suam, et CREDIDERUNT IN EUM DISCIPULI EJUS. — An ÙæC aquæ in vinum conversio primum Christi miraculum fuerit, XVI, 332. 4. 2. Cur Christus yoluit hoc primum suum esse miraculum, 331» 2; 332, 2. Causæ turn litteralis, tum symbolics, tum allegorica, tum tropologica, tum anagogica. 332, 2 et seq.

DOMINICA III POST EPIPHANIAM

(Matth., vili, 1-13).

Cum autem descendisset (Jesus) de monte, SECUTÆ SUNT EUM TURBÆ MULTA. — FaCÌliorCWI doctrinam tradendo captui auditorum accommodatam, interdum doctor debel descendere, XVIII, 267, 1,2; XIX. 398, i. Infirmi m fide quomodo suscipiendi. XVIII, 227, 2 et seqq ; 236, 4 ; XIX, 439, 4. infirmorum conscientiis quomodo consulendum, XVIII, 325, 2. Onera aliorum quomodo portanda, 572, 2 et seqq.

Et ecce leprosus veniens, adoradkt eum dicens : Domine, si vis, potes Me mundare. — Ubi cuTiXus fuerit hic leprosus, XV, 219, 4. Lepra quam gravis sil morbus et contagiosus, 2<9, 2. De lepra ejusque speciebus, et quid significet, II, 81. 1. Leprosi oxecrabilos, *Job.,* 61, 1. Pœna propter culpam instituta, 100, 1. Miseria hic nunquam deesl, 333, 2 ; 421, 1. Deus medicus usi, dum tribulat, 143, 1. Mœrentium consolator, 437, 2; 438, 1 ; 280, 1. Ad utilitatem exaudit, 232, 2 ; 482, 2.

Leprosus credidit Christum esse Deum, XV, 220, 4. VolunLitem suam divina conformare summa est perfectio, 189, 2 el seq. Voluntatis

nostre «nd divinam conformationis insigne exemplum. XVHI, 204, t.

Et extendens Jesus manum, tetigit eum, dicens : Volo, mundare. — Christus tangendo leprosum sanat, cur, XV, 220, I. Voluntas Dei duplex est, beneplaciti ot signi, 187, 2. Voluntas item Christi fuit duplex, naturalis ct rationalis, 571, I, 2. Quomodo Deus velit omnes homines salvos fleri, XIX, 196, L 2. Dous humiles exaltat, *Job,* 137, 1. Auxilium Del promptum, 482, L

Et ait illi : Vide nemini dixeris ; sed vade, OSTENDE TE SACERDOTI, ET OFFER MUNUS QUOD piudxpit Moyses in testimonium illis. — Quid nos doceat Christus prohibendo leprosum a curationis promulgatione. XV, 221, 1. Dona Dei quæ pertinent ad excellentiam person® occultanda sunt, IV, 5, 1. De sacrificio a leprosis in mundatione lego Moysis offerri precepto ejusque significatione, II, 92,1. Benedictio sacerdotalis quam sit efficax, XV, 221, 1, 2. Leprosi ad sacerdotem venientes ostendunt vim et efficaciam sacramenti Pœnitentiæ, *ibid.,* 2. Lepra est hæresis et peccatum contagiosum, *ibid.* Cur Christus in forma leprosi apparuerit, *ibid.*

Cum autem introisset Capharnaum, accessit AD EUM CENTURIO, ROGANS EUM, ET DICENS : DOMINE, PUER MEUS JACET IN DOMO PARALYTICUS, ET male torquetur. — Quis fuerit hic centurio, XV, 222, 1. An fuerit Hispanos, XX, 640, I. Ejus legatio et postulatio ad Christum, XV 222, 2. Enodatur difficultas occurrens in petitione centurionis el seniorum ab ipso missorum, *ibid.* Centurio hic oral pro servo : sic pro aliis orare utilius est quam pro se, XX, 221, 2. Miseriarum humanarum ut mortis el morborum, etc., 1res sunt fines VII, 151, 1, 2. Paralysis spiritualis, XV, 241, 2. Acedie et paralysis variæ analogiæ, *ibid.,* 2 et seq.

Occasiono hujus centurionis tantam curam gerentis pro servo, agi poterit do officio dominorum erga servos, XV, 227, 1, *vido* Domini, Heri, Servi.

Et ait illi Jesus : Ego veniam, bt curado eum. — Cur Christus hic centurioni plus offert quam petierat, XV, 223, 1. Ad exemplum Salvatoris confestim cum centurione abeuntis debet omnis beneficentia esso celer, VII, 41, 2. /Egros visitaro pium osi, IX, 255, 1. Sanitatem anirnæ et corporis dat sapientia et timor Domini. 77. 2. Fragilitas humana miseratione digna, *Job,* 319, 1. Medici gloria esl salus ægri, 200, 1. Consolatio afflictionem sequitur, 648, 2 ; 672, i.

Et RESPONDENS CENTURIO AIT ‡. DOMINE, NON SUM DIGNUS UT INTRES SUR TECTUM MEUM, SED TANTUM DIC VrRDO, ET SANABITUR PUER MEUS.— Christum esso Deum centurionem credidisse ex his verbis constat, XV, 223, L Dicere Dei est efficax, V, 320, t, 2. Quid possit vox Christi, 111, 39, I. Notitia sui necessaria, *Job,* 150, 1 ; 165, 2; 193,1; 328,2; 382, 1. Humilitas Deo chara, 595,2. Fiducia in Deum sanctorum proprio.134,2: lit, 1; 166, 2; 172, 2; 305. 1; 359, 2. Confessio humilis Deum placat, 650, 1.

Nam ET EGO HOMO HUM SUB POTESTATE CONSTITUTUS, HADENS SUII ME MILITES, ET DICO HUIC: Vade, et vadit; et alii : Veni et vi.nit; et servo meo : Fac hoc, et facit. — Virtutes heroica* centurionis, XV, 223, 2. Sæpe per honores fiunt deteriores quam erani ante eosdem, VII, 3 »3, 2. Princeps unus subest alteri, et potens a potenlioro subigitur, 207, 1. Cui rei deserviat servorum copia, 97, 2. Ejus vanitas, 98, 1. Superiores suorum virtutem variis exercitiis excitare debent, 343, 2. In bellis qualis disciplina militaris sit servanda, docotur exemplis, IV, 470, I et seqq. Reges no se sinant ab alio regi, X, 181, 1.

Providentia* divine suavitas ct fortitudo, VIII 462, 1. Deus se causis secundis attemperat, 463,1. Idque suaviter, sic etiam res supernniurales dispensat, *ibid.*

Audiens autem Jésus mir at us est .—An in Christo proprio fuerit admiratio, XV, 224, 1. Triplex scientia Christi, *ibid.*

Et seouentidus se dixit : Amen dico vodis, NON INVENI TANTAM FIDEM IN ISRAEL.— PaUCI Judæi sunt ad Christi fidem conversi, et qui conversi fuere, ctiam mox ab ea ad jiidaisinuin defecero, VII, 584, 1,2; 604, 2. Puritatem fidei et operum ab Ecclesia sua poscit Deus, 590, 1. Primi fructus fidei sunt velut grossi, 585, 2. Qui sint viri fideles, ot tales invenire difficile est, VI, 50. 1, 2 et seqq. Laus Dei solida, *Job,* 26. 2; 27, 1. Favor humanus verus, 441, 2. Virtus honorabilem reddit, 569, 1; 572, 1. Splendor verus ex virtute, 13, 2. Adverse res justis subserviunt, 184,2; 769,1.

Centurionis hujus fidos docet orationem fidentem vim Deo facere, XX, 617, 1. Fiducia in oratione necessaria, 39, 2; 40, 2 ot seqq. (ITdr Oratio).

Dico AUTEM VODIS, QUOD MULTI AD ORIENTO et Occidente venient, et recumbent cum Abraham, Isaac et Jacod in regno cœlorum. — Ex quatuor orbis partibus plurimi fidem Christi amplectenlur, VI, 61, 2. In cœlo beati convivantur, XV, 224, 2.

Filii autem regni ejicientur in tenebras EXTERIORES, IDI ERIT FLETUS ET STRIDOR DENTIUM.— Exteriores tenebre que, XV, 220, 1, 2. He tenebre quia inferni typus sunl, hinc do eo agi poterit *(Vide* Damnati, Infernus).

DOMINICA IV POST EPIPHANIAM

(Matth., vili, 1-13).

Ascendente eo (Jesu) in naviculam, secuti sunt eum discipuli ejus. — Navicula hec significat Ecclesiam, quæ mullis persecutionum fluctu-

bus concutitur, hinc do Ecclesia agi poterit, *vide* Ecclesia.

Et ecce motos magnos factos est in mari, ITA OT NAVICULA OPERIRETUR FLUCTIBUS. — HUOC motum et tempestatem excitavit Christus, et quare, XV, 234, 1 et seqq. Cur discipulos ab eo jactari permiserit, XV, 344, 2. Quia nonnullorum interpretum opinio est, hanc maris tempestatem occasiono Judæ proditoris excitatam fuisse, vigere est quam sil malorum Deoquo exosorum societas noxia, XIV, 32, 2; 143, 1.

Mare describitur, VII, 46, 2. Cur ipsum non redundet allinentibus tot aquis, 47, 2 et seq. Qua ratione Ilumina ad suas origines redeant, 49,1,2. Mare quanta pericula includat, XII, 375, 2 etseq.; XVII» 431, 2. Maro tempestuosum qualo, Jo&, 781, 2. Ventorum pondus quale, 558, 1. Ventorum vis ol indoles, VIII, 437, 1 (Fide Ventus). Navigantium quanta sint pericula, VIII, 383, 2; 557, 1; 559, 2, Ventorum vis in mari, X, 406, 2. Ventus quis sit, ct ejus generatio, 409, 1, 2.

Ecclesia in modiis afflictionibus el pressuris osi velut navis in mediis fluctibus, XV, 234, 1. Persecutiones varias passa esl Ecclesia, ul navis hæc tempestates, XXI, 141, 2; 264, 2. Ea adversis crescit el propagatur, XV. 347. 2. Deus cur suos affligi ct castigari sinat, XXI. 87, 2. Ærumnis cinguntur electi, *Job,* 359, 2. Tentationes nos circumdant, 361, 1. Quies non esl hujus vilæ, 86, 2. Vita est rota motuum, laborum ct dolorum, VII, 43, 2.

Mare mysticum triplex est, V. 27,1. Per motum hunc symbolice iptelligi possunt bella tum externa, tum intorna ; virtutum ol vitiorum quanta inter se sit pugna, XIV, 555, 1. Passiones anirnæ quatuor sunl velut impetuosi turbines, 161, 1,2. Earum compescendarum ratio, í6íd., 2. Sunt iidein velut quatuor equi indomiti hominem in diversa raptantes, 189, 1. Mundus quam sit turbulentus, ideo cymba nostra quamprimum ex eo subducenda, 375 , 2. Cupiditas est cbarybdis insatiabilis, 228, 2. Item mentis ebriolas, 228, 1. Qui creaturas sectatur est in perpetuo motu et metu, 597, I. Passiones in homino velut bolluæ sæviunl, XI, 536, 1. Passiones animi molus sunl, sed illas vir pius non consulat, X, 251, 1. Sunl anirnæ carnifices, 327, 1 el seq. Animi molus sunl ad Dei voluntatem ordinandi, V, 230, 2. Concupiscentia lotam terram cl hominem turbat, VI, <56, iclseqq. Cupiditates sum nobis compescenda?, 292, 2 ct seqq. Tentatus faciat quod naula in tempestate, XV, 234, 1, 2.

Navis etiam vitæ el voluptatis symbolum osi, Vili, 383, 2 ol seq. Hominis ol navis analogia), 384, 1.

Ipse veho dormiebat. — Christus dormit, cur, XV, 234, 2. Quia Redemptor fortasse defatigatila erat, dormiebat, quia labor djurnus conciliat do ñoclo somnum, VII, 2<3, 1, 2. Quis somnus Christi, VIH 98, Item Ecclesiæ, 97, 1. Somnus et evigila lio quid in Deo, *Job,* 205, 2. Christus etsi dormiens, eorum tamen quæ gerebantur conscius per suam providentiam erat : providenti® Dei vir* lutes septem qua*, XXI, 22. 2. Cur permissio Dei vocetur aclio et deceptio, XH, 598, 1, Christus hic ita se gerit quasi do tempestate inscius; ad cumdem modum ludit diversimode in orbe vrra rum cum hominibus, V, 240, 1, 2 etseq.

Christus dormiebat quasi de tempestate niht sciret, sic justus in tribulationibus el adversis manet immobilis el constans; imo gratias agitet laudat. IV, 274, 1, 2 ; V, 284 2. Nihil ei accidit mali, nisi disponente Domino, IV, 27i, 1.2; V, 519. 2. Porro adversa virum fortem non movent, IV, 305, 2 et seq. Sed ostendunt in collo talione virtutem, 421, 2 ct seq. Justi in adverris constantia. V, 309,2. Justus tribulationes a Deo immissas forti animo tolerat, 367, 1, 2.

Somnus hic crai animi tranquilli signum, quia conscientia serena magna quiete pcrfruilur, VII, 213, 1. Dives vero ægre dormii, tum obopes, tum ob deliciarum el ciborum copiam, 213, 2ct seq Somni utilitas et suavitas, 214, i, 2. Et natur® evamentum, *Job,* 435, 2. Ut Christus tempestatum nihil moratus dormiebat, sic celsitudo animi Iran quilios et beatos facit, XI, 687, 1. Regnum fortunæ despicit, etiam in doloribus, *ibid,* cl 2.

Et accesserunt ad eum discipuli ejus et suscitaverunt eum. dicentes : Domine, salva nos, per imus. — Dominus etsi dormirt i, do suis tamen sollicitus erat, quia justorum opera et protectio Deo cur® sunt, et in manu ejus, VII,304, 2 ot seqq. Licet Christus hic dormiat, esl tamen dormientium excitator, XVIII, 653, 1. Deus cur hominibus ctiam juslis çt sanctis tribulationes el afflictiones immitlat.lv, 274, i, 2; 365, 1. Deus hominibus tribulationes immittit ut ad se redeant. III, 127, 2. Tribulatio hominem sapere decet, V, 292, 1, 2 ci seqq Castigationes Dei sunt ut vulnera amici, VI. 333 2 et seq. In rebus arduis semper ad Deum capiendum est refugium, XVIII, 87, i. In rebus etiam desperatissimis e*l Deo fidendum, XIX, 479, I. Anima lenlalionibus oppressa ct in periculis constituta opem Dei implorat, utquo sibi cilo succurrat, precalur. VII. 600, 1, 2. Tum so Dous ab anima seducit cum peccat, ad cam redit dum pœoitet, 468. 2. Deos m necessitalo invocandus, *Job,* 133, 2; 675, I Totus oculus, 301, 2; 471, 2; 521, 2. Suosserval, 119, 1; 184, 2; 240, 1; 255» 1 ; 482, 1. Deus refugium nostrum, 142, 1; 280, 1 ; 491, 2. Diversimode Dous suos et res quaslibet conservat, VIII, 525, 2«

Et dixit bis : Quo timidi estis, modicæ fidi i?— Tenlalionis remedium spos. XV, 233, 1. Virtus omnem timorem aufert, 5,97, 1. At conscientia mala est in continuo pavore, 395, I. Cogitaüunes hominum limidæ, *Job,* 138,1. Fragilitas

humana merito timet, 163, 2. Diffidentia in rebus perplexis cavenda, VI, 225, S. Impius semper pavet, justus est impavidus nixus Deo, 360, 2 et seq. Sæpius pavor homini pavido est velut laqueus, 413, 1. Deum timens nihil timere debet, X, 473, 2. Justi in omnibus casibus et periculis Deo fidunt, *Vili. 340,* 1. Peccati formido undo proveniat, VIII, 610, 1. Conscientia mala scelestos timidos facit, castigat et pulsat, IV, 441, 2; 455. L In metu vita est misera, beata vero quæ metum et voluptatem vicit, XXI, 159, 1. Diffidentiae do Deo 1res effectus, XII, 139, 2. De Deo in adversis nunquam desperandum. XIV, 298, I. In tribulatione magis Deo confidere oportet, XX, 449, 2. Spes el fides de Dei ope omnia superat, XIV, 226, 2. Fiduciam habeat is qui aliquid a Deo petit, XX, 39. 2; 40, 1. Fiducia in arduis elucet, 305, 1; 359, 2. Solo Deo nitendum, 481. i. Custodia Dei firma, 199,1 ; 373, 2. Quomodo afflictam animam Deus consoletur, VII, 600, 2 el seq.

Tunc surgens, imperavit ventis et mari, et FACTA EST TRANQUILLITAS MAGNA. — Ilis VOrbis significatur tum magna vis maris fluctibus agitali, lum magnum dominium et imperium Dei cum magna potestate et auclorilalo mari imperantis, XV, 235, 2. Venti et maro illico subsidunt, quia dicero Dei est efficax, V, 320, 1. Similia Deus facit in gratiam sanctorum, III. 23,1, 2. Sancti homines n*aria cl flumina furentia compescuerunt, Vili, 6J6. 2. Quomodo Deus mare cl ventos incropot, XIV, 162, L Quomodo Deus mox adsit so invocantibus, ct sperantibus in eo, XI, 202, l ; XIV, 146, I. Deus ad portas morlis deducit ac reducit, Vili, 594, 1, 2 el seqq. Tranquillitas post tempestatem, post nubila phœbus, IV, 281, L Creatur» omnes turn cœleslcs, lum terrestres in conspectu Dei silent, 235, 2 et seq. Potentiam omnem adversam slatini Deus infringit, el subridendo velut despicit, XIII, 683, 1, 2.

Quomudo Christus invocatus persecutionibus Ecclesiæ et animæ tentalionibus imperci, XV, 235, 2. Tentalionutn maria pacat Deus, X, 412, 1. Rector prudens nauclerum imitetur, V, 27.1. Tran« quillitas animi summum est hujus vitæ bonum, 367.1, 2 Quies et tranquillitas quanta in cultu et famulatu Dei lateat, XIV, 436, 2. Justi suos affectus regunt, VI, 94, 1. In eorum corde regnat Deus quiete, *ibid.,* 2. Deus omnes mimicos justis amicat, V, 490, 2

Porro homines mirati sunt, dicentes : Qualis est hic, quia venti et mare obediunt ei? — Venti et reliquæ res creat» sunt Dei exercitus, et ad ejus nutum militant, XIII, 576, 1. Solus Deus imperat ventis, V, 277, 2. Eorum gyralio et motus ejus potentiam innuunt, 426, i. Venti et mare Deo obediunt, *Job.* 712, 2; 713, 1. Per angelos Deus ventorum uti ct fulminum vim moderatur, ut hos, non illos, impios, non pios affligant, XXI, 162, 2. Creatura* quaelibet exactissimo Deo obtemperant, el quidem conlra naturam propriam, Vili, 641,2. Creatura omnis homini servit, ul ipse Creatori serviat, X, 383. 1, 2.

Obcdienti Deo obediunt etiam omnes anima* potentia», V, 491, 2. Iracundi» motus compescens velul rex est, VI, 272, 2 el seq. Obedioiis nullunt malum sentit, VII, 288, 2 (Fida Obedientía).

DOMINICA V POST EPIPHANIAM

(Maith., XH, 24-30).

Simile est regnum coelorum homini qui seminavit bonum semen in agro suo. — Agricultura esi a Deo instituta, et honesta osi ars, IX 232, 2. Vir justus est agricola Dei, XI, 402, 1, 2.

Cum autem dormirent homines, venit inimicus ejus, et superseminavit zizania in medio tritici, et abiit. — Somnus prælalorum, XV, 327,1 Superiores quando dormire possint, quando non 111, 446, I,S. Ad spiritualem vigilantiam cohortatio, XVIII, 224, 1. Vigilanti» exempla, *ibid.* Somnus animæ excutiendus, *ibid.*

Diabolus nunquam dormit, *Job,* 593, 2. Ubique insidiatur, 181, 1; 191, 1; 375, 1. Est impostor, 758, 2; 760, 1; 766, 1. Amat otiosos, 764, 1 ; 777. 2. Ubique lentat, 23, 2; 24. 2 ; 25, 1 ; 35, 2. Nocendi promptus, 34, 2; 114, 2; 781, 1. Omnia in malum trahit, 57, 2:777, 1. Nil sine permissu Dei potest, 31, 1; 2; 33, 2; 38, 2. Ejus proprium est intricaro corpus el animam variis scrupulis, concupiscentiis ct peccatis, ul fiat ejus cl gehennae præda, 293, 2.

Cum autem crevisset herba et fructum fecisset, tunc apparuerunt et zizania.— Zizania quid sit, XV, 327, 1. Vilia virtuti affinia, *Job,* 71, *i.* Parva non parvi facienda, 206, 2. Sunl dæmonis semina, 387, 2; 388, 1. Defectus quotidiani non mfelligunlur. 219, 2.

Accedentes autim servi patris familias, dixerunt 1.1 : Domine, nonne bonum semen seminasti in agro tuo ? Unde ergo habet zizania? Et a/t illis : Inimicus homo hoc fecit — Mystico zizaniæ sunt hærelici et peccatores, XV. 327, 2. Mali catholici sunl in Ecclesia, at nulli hærelici, VIH, 75, 1. Pravi doctores, consullores et socii, sunt velut zizania, animam piam dispoliantes et vulnerantes, 114, 1. In Ecclesia sunl boni et mali, electi et reprobi, XIX, 294, 2. In omni congregatione, quantumvis bona, suus est Judas, XVII, 67. 2. Improborum consortia vitanda, IX, 484, I. Vilium se communicantibus affricat, IX, 383, 1, 2. Inter impios recle posso vivero laudabile est, VII, 551, 1.

Servi autem dixerunt ei : Vis, imus, et colligimus ea ? Et ait : Non, ne forte colligentes ZIZANIA, ERADICETIS SIMUL CUM EIS ET triticum. Sinite utraque crescere usque ad messbm. — Potest Deus omnes impios perdere, sed id qor sinunt regulæ æternæ providentiæ, HI,

•57» 1 ; 658, 1, 2. Deus neminem ad peccatum impellit» etsi peccare sinat. VII, 258, 2. Quo sensu tamen impium pervertat. 259, L At peccator vere seipsum pervertit el perdurat, *ibid.* Quomodo eum Deus deserat, *ibid.* Judex permittit nonnunquam ¡n república mala, nec punit, ad certum tempus, perinde ac agricola in agro suo zizania, 208, 1. Cur Deus impios sinat vivere el florere, 295, 2 ; 296, 1. Iniquum est Dei patientia abuti ad peccandum, 296, 2. Spes impunitatis est peccandi illecebra, *ibid.* Pii vero hac ejus longanimitate ad magis cum amandum invitantur, 297, 1, 2, Pii atque impii in hac vita affliguntur, 296, 2. Scelera Deus tandem vindicat, licet dissimulare videatur, I, 393, I. Impii aliquamdiu tolerantur a Deo, at tandem ci pœnas dabunt, V» 102, 1.

Principes et praelati qui his verbis Christi nituntur ul hæreticos suis in ditionibus tolerent el foveant. suggillantur, et merito a Deo castigantur, Vili, 112, 2. Clericis malis boni sunl surrogandi, XI. 3 ¡4, f.

Vilia communia leniter tollenda sunt, X, 324, 2. Fragilitas humana commiseratione digna, *Job,* 319, 1. Sancti quoque nævis non carent, 83, 2. Festinatio in calamitate periculosa, 103, 1. Opportunitas ubique servanda, 114, 2. Malajuste permittit Deus. 246, 1.

Et in tempore messis dicam messoribus : Colligite primum zizania, et alligate ka in fasciculos ad comburendum, triticum autem congregate in horreum meum. — Impii tandem a Deo deprimentur et confundentur, V, 103, I, 2. Elementorum conglobatio, et globus dementaris, quomodo sit fasciculus in manibus Dei, XIII, 638, 2. Justi et sancti tritico comparantur, VIII, 173, 2 et seq. Idque ob fœcunditalem. 172 2. Mossem impii comedent alieni, *Job,* 128, 1, Justitia Dei statera aequitatis, 155, 1 ; 610, 2. Retributio cuique est post hanc vitam. 456, 1. Judicium Dei irrefragabile» 617,2; 661, 2 Reprobatio culpam sequitur, 287, 2. Impiorum portio maledicta, 50' 2. Pœnarum inferni gravitas, XIX, 145, 1. (Fide Infernus).

DOMINICA VI POST EPIPHANIAM

(Mallh., xIII, 31-35).

SIMÎLB BST REGNUM COELORUM GRANO SINAPIS, QUOD ACCIPIKNS HOMO SEMINAVIT IN AGRO SUO.— Regnum cœlorum felicissimum est, VIII, 387, 2. Ai regnum terrenum misera servitus» 388, 1. Regnum divinum quomodo per Christum Deus in terra stabiliat, IV, 351, 2.

Quod minimum quidem est omnibus seminibus, CUM autem creverit, majus est omnibus oleribus, et fit arbor, ita ut volucres ccbli veniant, kt habitent in ramis ejus — Sinapi quos mystice denotet, XV, 328, I et seqq. Gram sinapis et Evangelii analogia, *ibid.t* 2 et seqq. | Martyr est velul granum sinapis, 329, 2. Quia oer granum sinapis a quibusdam inlelligitur fides, po terit hic de *Fide* agi *(Vide* Fides) ; quia vero per granum hoc alii intelligunt Evangelium, ejusque prædicationem, hic agi potent de *Evangelio* (Fide CONCIONATOR, CONCIO, EvaNCELIUM PrÆDICATIO, Sermo, Verbum). De Evangelii vi et efficacia, XVIII, 45, 2 et seqq. Evangelium est compendium legis, 173, 1. Est quasi gemma, 239, 2. Salutem animæ et corporis operatur, 46, 1. Est speculum gloriæ Dei, 436, 2. Quare Deus voluerit prædicari suum Evangelium primo per homines saeculo rades, 256, 2 el seqq. Quomodo in preparation© •Evangelii calceati esse debeamus, 679. 2. Doctrina Dei qualis, *Job.* 647. 2 ; 680, 1. Verbum Dei quo spiritu praedicandum, 519, 2; 523, 1, et 2 Est cibus animæ, 203, 1. Virlus animum erigit 481 4. Sancti portant orbem. 231, 1.

Parva vitia tandem fiunt maxima, IX 365. 4. Parvus defectus initio, ad vitia grandia et enormia viam sternit. VII, 354, 1, 2 et seq.

Simil i, est regnum coelorum fermento QUOD ACCEPTUM MULIER ABSCONDIT IN FARINÆ SATIS TRIBUS, donec fermentatum est totum. — Fermenti et Evangelii analogiæ. XV. 330. 1 el seqq. Sicut fermentum totam pastam sapidam reddit, quamvis ipsum insipidum sil, sic voluntas omnium rerum speciem et faciem quasi induit, quibus se per aino rem jungit, XIII, 405. 1.

Fermenti qualitates stulto competunt. V, 283, 4 Vitium statini malignitatem suam affricat, non ÌU virtus, etsi magna, XIV, 345, 1, 2.

Hæc omnia locutus est Jesus in parabola ad turbas, et sine parabolis non loquibatur eis. — Parabolarum dignitas et utilitas, V, 15, 1. 2 et seqq. Quinque earum species. 16. 2. Parabola tres partes habet, XI. 402. 1. Omnia Christi Do* mini dicta sunt parabolae et sententiæ. V. 18, 2. Sacra Scriptura apologis et parabolis utitur, nam sic olim ethica tradebatur, 25, 1, 2. Et proludi toties eis usus est Christus» 26, 1.

MINICA SEPTUAGESIMA

(Malth., XX, 4-16).

Simile est regnum coelorum patrifamiliab. Palrisfamilias officium quale. *Job,* 150. 1. Famuli ad quid habendi, 41, 2; 11 f.2, 619. I Quænam familia sil felicissima, II. <77. 2. Qua' familia sil optima. VI. 216 1, 2. Parabola operariorum scopus, XV. 439, 1 el seq.

Qui exiit primo mane. — Mane vacandum orationi. et opera bona per diem exercenda, sunt destinanda, V, 339, 2. Mane surgendum ad Deum laudandum, IX, 152. 2. Oratio matutina quam sit utilis, mane cor ad Deum offerendum, X. 303, 2 et seq. Mane surgendum ad Deum, *Job,* 2G5, I, 2. Primo mane agitanda sunt matura consilia, et cur, VU, 350, 2. Gratia primo mane ipsam quæreaU-

bu* «e sponte offert, Vili, 406, I. Qui vero cani sic quæsieril, securus esse potest de illa invenienda, 406, 2. Mane et sub aurora oranti Dei gratia excipienda est, 603, 2 et seq. Diei initium Deo dicandum, 604, I. Laborandum in juventute etæstate V, 279, I. Virtuti incumbendum etiam • prima ætate, VII, 373, 2.

Conducere operarios in tineam suam. — Officiales qualos a regibus sunt seligendi, VI. 172, 2. Homini quinque do causis laborandum est, IX, 232, I, 2. Labor omnis quam sit utilis et salubris, XH, 678, I, 2. Mercenarii dies nostri, *Jobì* 183, 2; 322, 2. Homo natus ad laborem, 130, 2; 132, 2. Vitæ incertiludo summa, 186, 1 ; 187, 1 ; 316, I ; 832, 4. Vita brevis, ars longa, 207, 1; 320, 2. Tempus cuiquo præstitutum, 546,2. Præsens lempus bene collocandum, 184, 1. Opera bona et mala hominem ubi vis soquuntur, 283, 1.

Gralia primo nos prævonit et præoccupat, VIH, 404, 2. A qua qui præventus est, sibi majorem intendi rogat, 405, 1. Veri sancti quibus sapientiam suam communicent quærunt, 407, 2 et seq.

In studio virtutis strenuitate opus est, X, 131, 2 et seq. In via virtutis operandum, et fervor in ea necessarius, XI, 506, 1,2. Si is initio operis non adfuerit, postea assumendus est, *ibid.,* 2. Quomodo in virtute semper proficiendum, II, 373, 1 et seqq. Ad hoc faciendum pia praxis, 374, 2.

Opera præter fidem bona esse necessaria ad justificationem probatur, XVIII, 60, 2 et seqq. ; 76, 1 et seqq ; XX, 122, 1 ; 123, 1 ; 124. 1 ; 128, 2; 423, 2. Opera bona non minuunt, sed illustrant gratiam Christi, tòid., 2. Operum bonorum studium commendatur, XVIII, 603, 2 ; XIX. 338, 2. Opera bona sunt lux et quibus de causis, XVIH, 653, 2. Virtutum et bonorum operum tres sunt gradus, XIV, 590, 1, 2. Operibus bonis Christum coronamus, 433, 2. Opera optime docent et exempla, VIII, 435, I. Tempus vitæ est tempus operandi, XVIII, 576,2. Quomodo circa operum necessitatem et depressionem conciliandi sint S. Paulus etS. Jacobus. XX, 133, 2. Rejicitur Calvini error omnia opera justorum osso peccata asserentis, I, 134, 2. Omnia opera infidelium et impiorum non sunt peccata, XIV, 345, I. Bona opera quinam amittant, 324, 1. Operariorum labor sæpe in irritum cadit quidquid demum agunt, quia Dei cultum negligunt, *ibid.* Omne quod operamur, in conspectu Dei agimus. XIII, 94, 1 *{Vide* Opera).

Conventione autem facta cum operariis rx DENARIO DIURNO, MISIT EOS IN VINEAM SUAM. — Labor cursu solis diurni moderandus est, VII, >5, 2.

Ecclesiæ adaptatur vinoæ natura et proprietas, XII, 601, 1,2. Ecclesia vinea est, uti et anima, ob varias analogias, XIII, 411, 1, 2. Anima nobis colenda ut vinea et ager, V, 357, 2; VII, 94, 1 ; XV, 442, 1. Cultor animæ est cultor vineæ, VI, 247(2. Anima sancta est vinea, hujusque proprietates illi adaptantur, XI, 411, 1, 2. Est quoque hortus et paradisus Dei, 647, 2. Botri vine e sum reprobi, cur. seges vero electi. XXI, 285, 2.

Et egressus circa horam tertiam, vidit amos STANTES IN FORO OTIOSOS, ET DIXIT ILLIS ¡ ITE ET VOS IN VINEAM MEAM, KT QUOD JUSTUM FUERIT, dabo voms. — Justos suo tempore quemque ad orbis salutem Deus admittit, VII, 305, 1. Deus non imperioso mandat, sed amico invitat ad labores, 579, 2. Ad laborem invitat, quia hic unica via est ad gloriam, VIII, 509, 2. Meritum bonorum operum hic aperte significatur, XV, 443, 1. Justi mercedem gloriæ do condigno merentur, Vili, 334, 1. Operi bono debetur merces, 386, 2 ot seq. Deus de bono opero remunerando sollicitus est, 387, 1. Operum merita astruuntur, IX, 432, 2. Non eadem merces beatis in cœlo datur, XV, 441, 1, 2.

Circa undecimam vero bxiit, bt invenit alios STANTES, ET DICIT ILLIS Î Quii) HIC STATIS TOTA die otiosi ? — Otium fugiendum, *vide* Desidia, Otium, Pigritia. Magna habenda ost ratio temporis, VII, 289, 2; IX, 159, 1, 2 et seq Ejus pretium, *ibid,* ot seq. (l'íde Tempus). Operandum bonum dum hic vivimus, quia post mortem non erit operandi facultas, 319, 1, 2. Tarditas tarditate graliæ punitur, sic hi otiosi nonnisi circa vesperam sunt conducti, VIII, 109, 2; 110, 1, 2. Non otiandum est, cum sapientia ipsa laboriosa sit, 429, 1. Acedi a Christo quomodo sugillentur, XIV, 495, 2. Cur servos inutiles nos coram Doo dicere possimus, XVI, 230, 2 ol seqq. Christianorum non est stare, sed ambularo in via virtutis, XIX, 127, 4. Do stadio et studio virtutis. I, 669,1. Do via ad virtutem, *ibid.* Virtutum habitus exercitio parandus. II, 144, 1. Labor est lux mentis, *Job,* 694, 2. Lætitiam parit. 526, 2. Laborum finis gloriosus, 131, 1, 2. Pondorator Deus, 237, 1. Præmium est cœlum, 274. 1. Patientia Dei non est abutendum, 499, 1. Præmiorum spe animus ost erigendus, 182, 2.

Dicunt ei ; Quia nbmo nos conduxit. Dicit illis : Ite et vos in vineam meam. — Quam futilis hæc pigrorum excusatio, XV, 443, 1. Aliunde tamen mitti debent a Deo qui res magnas aggrediuntur, XI, 180. 2. i

Cum sero autem factum esset, dicit Dominus VINEÆ PROCURATORI SUO : VOCA OPERARIOS, ET REDDE ILLIS MERCEDEM, INC1P1RN3 A NOVISSIMIS usque ad primos. — Merces ut mipra diclum est mcrilum supponit, XV, 152,1,2; 443, 2. Quomodo Deus sit operum nostrorum inerces, 1, 201, 1. Labor et operatio omne bonum parant, VI, 23, 1. Operari intuitu mercedis rotorme bonum est el meritorium, XVIII, 330, 4, 48 4, 2. D(mento operum nostrorum, eorumque condignitate ad gloriam, XVIII, 58, 2; 445, 1 ; XIX, 3H, 1. An Deus ex justitia nobis mercedem operum ntx sirorum debeat XIX, 311, 2 et seqq. (Vide Opera MüRGLb, Mi.UITUM).

Merces operariis non osi deneganda, sed eis statini danda, IV, 286, i ; XX, 201, 2,

Cum **VENISSENT HUGO oui CIRCA UNDECIMAM HORAM VENERANT, ACCEPERUNT SINGULOS DENARIOS.** Venientes autem it primi, arbitrati sunt **QUOD PLUS ESSENT ACCBPTURI '. ACCEPERUNT AUTEM ET IPSI SINGULOS DENARIOS.** Et **ACCIPIENTES MURMURABANT ADVERSUS PATREMEAMILIAB.—Quid** per islud murmur significetur, XV, 444, 2. Murmura Deo displicent, caque semper acriter castigavit, VIII, 297, 2. Murmurandum minime est contra Deum, quod nos pauperes fecerit, alios divites, VII, 231, 1, 2. Murmur contra superiores Deus acerrimo vindicat, XX, 673, 1. Imperfectorum semine involuta*. 171, 1.

Dicentes : m novissimi una hora fecerunt, **ET PARES ILLOS NUBIS FECISTI, QUI PORTAVIMUS** pondus diei et astus. — Quia fortasse hi novissimi continuo operati erant ; continuitas namquo et assiduitas vincit naturalem celeritatem, ut testudo tardigrada sed assidue gradiens, celerem aquilæ volatum, VII, 322,2. Vita nostra gravis et laboriosa est, VIII, 297, 2. Laboriosa cur sint pretiosa. VII, 168, 1. Labor et pœna nocenlum tuentur innocentes, VI, 41, 2. Nimius fervor et redundantia initio non probatur, 401. 2 et seq. Æslus laboris symbolum, Jo6,, 721, 2. Accincti iidem qui strenui. 707, 4.

Invidia pusillorum est, *Job,* iti. 1.Vilium diabolicum, 56, 2; 91, 1. Excæcat, 140. 1. Susurrones quales, 81,2; 141, 1; 145, 2; 176, 1. Disputaro cum Deo temerarium, 287, 1 , 297, 2.

At ille respondens uni eorum, dixit : Amice, non facio tibi injuriam : nonne ex denario convenisti Mecum ? — Deus omnibus de necessariis providet, quia ejus providentia res omnes æqualiter gubernat, VIII. 399, 2. Varii errores circa æquaiem Dei gubernationem, ¡00, 1,2.

Tolle quod tuum est, et vade : volo autem **ET HUIC NOVISSIMO DARE SICUT ET TIBI AUT NON LICET MIHI QUOD VOLO FACERE ? AN OCULUS TUUS NEQUAM EST, QUIA EGO BONUS SUM?— Voluntas** Dei duplex est, beneplaciti ol signi, XV, 187,2. Quomodo eam lien petere possimus, etiam in permissione malorum, 188, I et seqq. Quam justum sit hoc patris familias responsum, 445, {. An his vorbis tollatur omne mentum, ul lotum præmium Dei graliæ assignetur, *tbid.* Dei voluntas a nullo potost impediri, VI, 31, 2. Dei voluntati nomo resistere potest, Vili, 532, 2. Deus expers iniquitatis, *Job,* 654, 2. Mundum regit, 657, 4. Judex incorruptus ost, 158, 1; 660,2; 664, 1. Extrema hominis excutit, 716, L Cuiquo pro meritis reddit, 655, I. Dominium habet perfectissimum, 268, 2. Non habet judicem supra se, 229, 2; 232, 1. Non tenetur forma juris terreni, 662, 2.

An oculus tuus nequam, quia bonus sum ? — Ut malevoli hi el invidi operarii conqueruntur de facto pains familias, ita impii do Dei providentia conqueruntur, XIV, 581, 2. Deus dat sui dona grati» sine ullo prævio mento XVII 423, 2.

Oculi sunt indices affectuum animi, VIL 407 4. Oculus nequam symbolum est mvidiæ: insidia autem diaboli mors in mundum intravit, VII, 3:5 2. De invidiæ naiura, proprietatibus, damnis, remodii», *vide* Invidia.

Per oculos etiam recta intentio significatur, *vidt* Intentio, Occuli.

Solus Deus bonus esi per essentiam. XV, 426 2 et seqq. Bonitas Deo propria est, VIII, 454, 2, 466, 4. Ejus bonitas el benignitas erga homines, 273, 1 ; 274, 1 (Fide Dei bonitas).

Sic erunt novissimi primi, et primi novissimi: **MULTI ENIM SUNT VOCATI, PAUCI VERO ELECTI.— Qui** sint hi novissimi futuri in cœlo primi, cl primi futuri m cœlo novissimi, XV. 445, 1. De pr idestinaiione et salvandorum numero vide, Dei Providentia supernatural is, Electio, Salvandi.

DOMINICA SEXAGES1MÆ

(Lue., viu, 4, 45).

CUM AUTEM TURBA PLURIMA CONVENIRENT. ET DE CIVITATIBUS PROPERARENT AD EUM, DIXIT PER SIMILITUDINEM : EXIIT QUI SEMINAT , SEMINARE semen suum. — Visitatio et egressuh Dei qualis, Jo6»l97, 1, 2. Evangelica prædicatio semini comparalur, XV. 319. 1; 323. 1 et seqq. Doctor ia quo seminantem debeat imitan, V, 452, 2. Concionatores debent esse satores aeternitatis, II, 235, 1. Talium concionatorum exempla. \b\d. Seminans mala, metet et mala. V, 147, 1. De concionalonbus egregia documenta et exempla, II, 156. 2. Doctrina quomodo seminanda. Jo >. 523, i; 581, 2. Docloris munus quale, 543, I; 692. 2; 697.1. Docendi modus Dei optimus, 647, 2; 680,1. Opera bona ælernæ vita) semina sunt, XIII, 421, 2 *(Vide* Concionator).

Et **DUM SEMINAT. ALIUD CECIDIT SECUS VIAM, ET CONCULCATUM EST, ET VOLUCRIS CCELI COMEDERUNT** illud.— Qui per viain denotentur, XV, 319, 2 ot seqq.

Et **ALIUD CECIDIT SUPRA PETRAM, ET NATUM ARUIT, QUIA NON HABEBAT HUMOREM. — QuOS pe**tra repræseolei. XV, 324, 2 et seqq. Peccatum esi lapidosus panis, VI. 66, 4. Dun el incorrigibiles frustra docentur, V, 258, I, 2. Tentaliones el diabolus bonam Dei sementem arefaciunt, VII, 3? 2 Peccatores obduratos coarguunt creatura: inani malæ, XL 194. 2. Terra dura cordis nostri vomere pœnitentiœ scindenda, III, 134, 2.

Et aliud cecidit inter spinas, et simul **EXORTÆ SPIN.E SUFFOCAVERUNT ILLUD. — Quid** spina significent, eis opes comparantur, XV, 325, 1. Divilue sunl velut spinæ, Vil, 219, I. Adulationes sunl item spinæ, 246, 2, Concupis* cenüæ via spinosa est, Vili, 382, 1. Quin el

ipsa» spina est, 311, 1. Anima pigri scatet sentibus, ot caret bonorum operum fructibus, VI, 248, 1.

Interrogabant autem bum discipuli ejus, QUÆ ESSET HÆC PARABOLA. QUIBUS IPSE DIXIT : Vobis datum est nosse mysterium regni Dei, CÆTERIS AUTEM IN PARABOLIS, UT VIDENTES NON VIDEANT, ET AUDIENTES NON 1NTELL1GANT. — Scriptura non est facilis, an ab omnibus legenda, XIX, 304, 2. Arcana Dei consilia sunl velut liber involutus, XII, 518, 1. Mysteria Dei incompre hensibilia non sunl scrutanda, ¥1,183, 2. Ejus judicia ab homine penetran nequeunt, I.

Videns et audiens, et videre et audire nolens, 1st omnis peccator in malo obstinatus, qui proindo Æthiopi colorem non exuenti comparatur, XIV, |!92» 2. Osblinalio in peccatis per talentum plumbi Henotatur, 421, 1 Peccandi consuetudo est velut ¿nassa plumbea, *ibid.* Consuetudinis quanta sit pis, XII, 117, 1, 2. Consuetudo peccandi difficultatem resurgendi, non tamen impossibilitatem inducit, *idid. (Vide* Consuetudo, Con dur um, Obduratio, Obstinatio).

Est autem hæc parabola : Semen est verbum Dei *(Vide* Concio, Concionatosi, Verbum Dei).— Verbum Dei est trilicum, ignis, malleus conterens petras, XII, 186, 1. Praedicatores difficulter suos pariunl, XVII, 35, 2. Prædicalio verbi Dei insitioni arborum confertur, XX, 81, 1. Desideria pia sunt semen graliæ, *Job,* 485, 2 ; 549, 1, 2. Anima casta est terra desiderabilis, 593, 1 ; 607, 2, Cogitationes sunt operum radices, 214, 1, 394, t, Pietas terrain sterilem fœcundam reddit, 148, 1. Spiritualis fœcundilas maxima, 443, 1.

Qui AUTEM SECUS VIAM, 111 SUNT QUI AUDIUNT ; DEINDE VENIT DIABOLUS, ET TOLLIT VERBUM DE CORDE EORUM, NE CREDENTES SALVI FIANT.— Hujus rei figura est Madian devastans segetes Israelis. III, 148, 1. Diabolus seminator immundili.p, *Job,* 759, 1, 2,760, 1. Otiosos amat et occupat, 764, 2. Astutus tenialor, 34, 2; 35,2; 782, 1. Terram perambulat, 24, 2; 25. 1, 2. Electis insidiatur, 23, 1; 781. 1. Avi comparatur, 132, 1. Nil potest sine permissu Dei, 31, 1, 2; 33, 2; 38, 2 Propositum serium se emendandi multis deest, et ideo damnantur, XX, 117, 1 et seqq.

Nam qui supr\ petram, qui cum audierint. CUM GAUDIO SUSCIPIUNT VERBUM, ET III RADICES NON HABENT, QUI AD TEMPUS CREDUNT. ET IN TEMPORE TENTAT10NIS RECEDUNT. — PeCCatOT 0111üis edit fructum mendacii, id est inanem et evanidum, XIII, 423, 1. Quæ supra vires et ingenium lentantur, non sunt durabilia, 395, I. Impii ut cancri retrogrediuntur, V. 73, 1. Perseverantia in virtute necessaria est *(Vide* Per sever ant ia). Tentatio patientiam el virtutem probat, IV, 305, 2 Aposlalantium qualitates vanæ, V, 162, 2 el seqq. Apostatæ quomodo non essent ex nobis, XX 551, 2.

Quod autem in spinas cecidit, 111 SUNT QUI AUDIERUNT, ET A SOLLICITUDINIBUS, ET DIVITIIS, ET VOLUPTATIBUS VITÆ EUNTES SUFFOCANTUR, ET non referunt fructum.— Vita hominum est quasi pistrinum ob assiduas occupationes, VII, 67, 2 el seq. Cur homini illa occupatio data, 68, 1, 2. Rerum temporalium nimia cura Deum ab anima excludit, 688, 1 ; 609, 1.

Divitiae sunt sæpe causa necis et mortis suis possessoribus, VII, 215, 1 ; 216, 1. Divilum afflictio, curæt sollicitudines, 215, 2; 217, 1; 218, 2 et seq. (Fide Avaritia, Cupiditas, Divitiæ).

Voluptatis et concupiscentiae damna, illicia et remedia, *vide* Concupiscentia, Libido, Voluptas. Crimina sunt sentes, *Job,* 588, 1. Anima pia est lilium inter spinas voluptatum, quia in Dei providentia conquiescens ab ea alitur, decoratur, illustratur, VII, 550, 2. Res mundana sunt fascinatio nugacitatis, VIII, 312, 2. Corpus grave mentem obnubilat, 493, 2 el seq. Consuetudinis mal®, et præsertim fornicari®, quanta sit vis el arci® compedes, XIII, 419, 2.

Quod autem in terram bonam, hi sunt qui in CORDE BONO et OPTIMO AUDIENTES VERBUM RETINENT, ET FRUCTUM AFFERUNT IN PATIENTIA.—Quid sit cor bonum eloptimum,XVI, 133,1.Audiendi aviditas est via sapientiæ, semperque discendum est, V, 25, 2 et seqq. Auditor verbi sit factor, XX, 82,1. Patientia hic significat laborum, afflictionum et dolorum in arando, seminando, occando sarnendo, etc., sustinentiam; *vide* Patientia.

MINICA QUINQUAGBSIMÆ

(Luc., xvin, 31-43).

Assumpsit autem Jesus duodecim, et ait illis : Ecce ascendimus Jerosolymam, et consummabuntur OMNIA QUÆ SCRIPTA SUNT PER PROPHETAS de Filio hominis.— His verbis suos Dominus instantis passionis suæ præmonet: passionis enim recogitatæ mirabiles sunt effectus. VII, 527. 1, 2. Ipsa est fasciculus myrrhæ, 528,1. Cur dicatur fasciculus, non fascis, *ibid.* Ejus memoria passiones mortificat, *ibid.,* 2. Hæc passic animæ amanti assiduo est consideranda, Vili, 56, 1, 2. Eam qui ruminat, invitatur quodammodo a Christo in hortum passionis, 91. 1. In ea beata Virgo myrrham dolorum ot amaritudinum messuit, *ibid.,* 2. Meditatio passionis Dominine est velut funiculus purpureus, 187, 1. Incipit Dominus suos de instante passiono sua commonefacere, ut hinc discant Christiani non esse sibi his diebus voluptates consectandas, sed passionis Dominica» memoriam assumendam. Hinc fiebat ul prisci Christiani coronas rosaceas gestare nollent, sed spineas deligerent, Vili,311, 1«

Jesus occulta révélai, *Job.* 294 1 ; 328, 1, 2; 680, 1. Praevidet omnia, 246 2; 263, 2; 463, 1 ; 471, 2; 521, 1. Consilia Dei nobis occulta, 495,1 ; 498, 2; 785,1,2. Judicia Dei sunt reverenda, 531,1. Adversa in prosperis meditanda, 97, 2, Vestigia Dei sequenda, 489, 1.

Tradetur enim Gentibus, et illudetur, p.t conspuetur; et postquam flagellaverint, occident EUM, ET TERTIA DIE RESURGET. — Job patiens in quo fuerit typus Christi patientis, XX, 209, 1. Christus tamen eo fuit patienlior, 210, 2. Illudi se passus est Christus, ut sua tolerantia et passione Deum honoraret, ut patientiæ et virtutum omnium daret exemplum, ut martyres ad opprobria et morlem tolerandam animaret, XV, 588, 2 et seq. Domini Jesu flagellatio per omnes circumstantias expenditur, 606, 1, 2. Venditio et traditio Christi triginta argenteis a Prophetis prædicta fuit, XIII, 550, 2. Christus est occisus ab origine mundi, quomodo, XXI, 256, 2. Sanguis Christi effusus mansit divinitati unitum, XX, 265, 1. Servilem Christus in cruce formam assumpsit, 302, 2 et seq. Christus crucifixus exemplar nostrum est, nobis sæpe intuendum, XIX, 497, 1. Christus crucem et passionem elegit, 496, 2. Quaro extra portam passus sit, 520, 1. Crucis Christi vis et efficacia in quatuor potissimum elucet, XVIII, 255. 2. Crucis encomia, ex S. Chrysostomo, 256. 2. Christus crucifixus est nobis liber scriptus, 537,2 (Pide Jesus Christus, cap. VI, art, II. Quxstiones dogmatics et morales AD PASSIONEM CIIRISTI PERTINENTES, Víd¿ etiam Crux).

Et ipsi nihil horum intellexerunt, et erat VERBUM ABSCONDITUM AD E1S, ET NON 1NTELL1CEBANT quæ DICEBANTUR. — Amici in adversis cognoscuntur, IX, 374, 2. Apostoli timidi abhorrebant ab Hierosolyma, eo quod timebant ne ipsi cum Christo paterentur ct occiderentur, XV, 704, 1, 2.

Factum est autem, cum appropinquaret Jericho, CÆCUS QUIDAM SEDEBAT SECUS VIAM, MENDICANS.— Cæcilatem corporalem quam parvi quidam æslimarint, I, 277, 1, 2 Cæcorum cæcitatem amantium ct expetentium, Deumque laudantium exempla, IV, 274, 2 et seq. Sancti mulli cæcitatem dilexcrunt, XII, 403, 1.

Cæcitas spiritualis quæ sil, ad excæcationem duo requiruntur, pravus affectus, el luminis carentia, XI, 182, 2. Homo directo se oxcæcat, Deus indirecto, 483, 4. Animæ cæcitas cl surditas quæ sil, XI, 528, 1 ; XH, 558. 1. Cæcitas peccatorum, et undenam ea ortum habeat, VIH, 323, 4. Peccatam cæcitatem adducit, IX, 347, 1,2. Peccata sunt opera lenobrarum, XVIII, 654, 2. Sunt tenebris amica, 224, 2. De impiorum recitato, I, 229,1. Quanta peccantium el impiorum sit caligo, V, 418, t. Peccalores cæci, *Job.* 439, 2; 387, 1 ; 558, 2. Tenebre peccati quantæ, 79, 2; 83, 2 ; 502, 2. Peccatum inducit confusionem, 60S. L Cæcitas spiritualis grave damnum est, XV, 454, 2.

Samson excæcalus typus excæcationis Judæorum, item de mentis excæcatione, HI. 213.4, Cæcitatem montis sustinent Judæi sub spe stultissima nascituri Christi, quorum typus est Tobias excæcatus. 303, 2,

De cæcitate Gentilium, XVIII, 627, 2. Diabolus infideles excæcat, 439, 4. Philosophi Gentilium quam cæci fuerint in diversis rebus bealitudinem constituendo, 433, 4.

Et cum audisset turbam prætereuntem, interrogabat quid hoc esset. Dixerunt autem ei quod Jesus Nazarenus transiret.—Et clamavit, dicens, Jesu fili David miserere mei. His verbis cæcus Christum esse Messiam quem ex David nascilurum praedixerunt Prophetæ, profitetur, XV, 454. 2. Cur Christus dicatur Nazarenus, XI, 255, I, 2.

Et QUI PRÆIBANT INCREPABANT EUM UT TACERET. — Quid per turbam increpantem intelligendum sit, XV, 454, 2. Est tempus tacendi, est et tempus loquendi, quod cæcus hic bene observavit, VII, 136. 2. Silentium præcedens recte docet loqui, 136, 2 et seq. Impedire opera pietatis, et tendentes ad salutem remorari, quantum sit scelus, XIH. 373, 2.

Ipse vero multo magis clamabat : Fili David, miserere mei. — Cur magis clamabat. XV, 454, 2. Volenti servire Deo vincendus est pudor humanus, 455, 2 Sancti viri quam ardenter ad Jesum clamant el anhelent, XIV,337,4. Sanctorum os in benedictionibus Dei est ceu altare thymiamatis. XX, 241, 2.

Stans autim Jesus jussit illum adduci ad sb. Et cum appropinquasset, interrogavit eum, dicens : Quid tibi vis faciam? — Cur steterit Jesus. causa tum litteralis, tum syrobolica. tum tropologica, tum anagogica. XV, 455, 1.Cur Christus hanc quæstionem facit, cum ipse perfecte norit quid vellet cæcus, 455, 2.

At ille dixit : Domine, ut videam.—Lux, quam cæcus minime videt, quam preclara sit qualitas, VII, 374, 1. Nihil ita naturaliter est homini desiderabile, ita ul videre, XV, 455. 2 Tota vita ost sanare oculum cordis, unde videtur Deus, íбíd. Gratia Dei similis est pupillæ oculi. IX, 486, 1.

Et Jesus dixit illi : Respice, fides tua te salvum fecit. — Christi et sanctorum aspectus quam salutaris sit, XVII, 115, 4.

Et confestim vidit, et sequebatur illum magnificans Deum.— Lingua data homini ad Deum laudandum, XX, 154. 2. Isto cæcus sicut ante dationem fuit perseverans, ita el post donationem non fuit ingratus, XV. 456, 1. 2. Quomodo Christum sequi debeamus, *ibicL.* 2.

Et omnis plebs, ut vidit, dedit laudem Deo.—

Gratiarum actio quam sil utilis, sancta, necessaria ot Doo grata, XXI, 175, 2. Est victima Novi Testamenti ob vanas causas, 176, i et seqq. Etiam in adversis graliæ agenda uti agebant Martyres, <77, 2. Deum semper laudaro ost vitam inchoaro angelicam, <78, 2. Laus Dei quadruplex est, 333, 1. Deus semper laudandus, **ili,** 1. Quomodo id flori rassit, 112, 1. Septem actus amoris et laudis Dei, 134, *i* ot seqq. (Ftdo Gratiarum actio, Laus).

Quia hodie et diebus sequentibus, multi, proh dolor I Bacchum et Bacchanalia colunt, se Christianos esse obliü, agi poterit do ebrietate, do gula, et praemoneri debebit auditor no cor gravot crapula, cavoatque omno dissolutionis genus, *Vide* Convivia, Chapola, Ebrietas, Epulæ, Gula, Peccatum, Voluptas.

FERIA IV CINERUM.

(Matth., **vi, 16^21).**

Cum hodie incipit tempus quadragesimale, pœnitentiæ subeundae destinatum, agi poterit de pœnitenüii, *vide* Poenitentia.

Cum jejunatis. — Quadragesimalis jejunii nostri causæ et antiquitas, XV, 118, 1 et seq. Cur Ecclesia carnes in eo prohibeat, 352, 2. Primorum Christianorum stricta jejunia, XV, 118,2. Apostoli stricte quoquo jejunarunt post mortem Christi, 245, 2 et seqq. Quoad jojunii commoda fructus et conditiones, vida Jejunium.

Nolite fibri sicut hypocritæ tristes; exterminant enim facies suas, ut appareant hominibus jejunantes. — Nimiæ austeritates non sunt assumendæ, VI, 183, 2. Corpus nimiis rigoribus et laboribus non est exhauriendum aut opprimendum, VII, 265, 2. Omnem vultus mœsliliam Christiani discutiant, faciemque ostendant amœnam et lætam, quæ hilaritatis et hilaris jejunii sit indicium, aut potius dissimulatio, XV, 195, 2.

Tu autem cum jejunas, unge caput tuum, It faciem tuam lava, ne videaris hominibus \EJUNAN9, SED PATBI TUO QUI EST IN ABSCONDITO, 2T Pater tuus qui videt in abscondito, reddet tibi. — Ungebantur Palæslini, cur, XV, 195,2. Xon veram unctionem hic præcipit Christus, sed tantum hilaritatem et dissimulationem jejunii, 496, i. Per unctionem capitis accipienda est lætitia mentis, quæ in omni bono opere adhibenda est, *ibid.* Cur in secreto orandum el jejunandum sit, 184, 1. Merces supponit meritum prævium, 152, 1, 2. Eliam calix aquæ frigid® in nomino Christi datus, suam mercedem meretur. 279, 1.

Nolite thesaurizare vobis thesauros in TERRA, UBI ÆRUGO ET TINEA DEMOLITUR, ET UBI fures effodiunt et furantur.— A terrenis CUpidilalibus cor evacuandum ul gratia impleatur, IV,19,1,2. Opes avolant utaquilæ, et sunl aquilis similes, idquo per plurimas aquilarum proprietates declaratur, V/, 184, 1, 2 elseqq. De divitiarum instabilitale, etc. *Vide* Divinai.

Thbsaur iiatk autem vobis thesauros in coelo. — Quæ diviliæ nobis sint consectando», IV, 284, 2; 287, 2; VI, 218, 1, 2. Quæ sint opes spirituales, V, 216, 2. Sapientia pretiosissimus est thesaurus, V, 58, 2 et seq. Cur thesauro regnum coelorum similo esse dicatur, XV, 333, 1, 2 *(Vide* Divitiæ, cap. IV, art. 3, § 5).

Ubi enim est thesaurus tuus, ibi est et cor tuum. — Hoc non solum do pecunia, sed do cunctis passionibus sentiendum est. XV, 196, 2. Qui terram amat, terra est; qui Deum, Deus, Vili, 581, 2 et seq. Cor Deus sibi imprimis deposcit, id est voluntatem, VI, 199, 2 ct seqq. Virtus ox corde procedat oportet, V, 75, 1, 2. Quomodo sciendum ubi est thesaurus noster, XV, 196, 2. Cor usurarii mortui in suo thesauro invenilur, *ibid.* Avari do nocte ob nimios angores non dormiunt, quia sunt auri mancipia et servi, VII, 123, 1.

Cinis hodie assumitur in signum luctus et pœnitentiæ, III, 42, 2. Cinero caput aspergere, symbolum pœnitcnlis, IV, 251, 1. Est signum mortis, 336, 2.

Cinerem cuique fideli imponendo, dicitur : *Memento, homo, quia pulvis es, et in pulverem reverteris,* quia omnes nos pulvis sumus, et post mortem in terram et pulverem convertimur, Vili, 155, 2; 402, 2 etseq. Terra in æternum stans arguit hominis vanitatem, quia terrenus est, 27, 2 et seq. Mundana omnia merum sunl somnium, 69,1, 2. Créature omnes et homo nihil sunt, Deus omne, X, 416, 2 et seqq. Homines sunt velul folia, V, 425, 1, 2. Homo similis luto, Deus figulo, XII, 150, 1, 2. Homo est tantum stilla situi© respectu Dei, XI, 498, 2. Est locusta ob duodecim analogias, 501, 1, 2. Vita humana vapor est variis do causi». XV, 190, 2. Ejus brevitas, *ibid* el seqq. Levi causa amittitur, 193, 1. Temporis nostri brevitas, 480 2. Vita hominis instar herba marcescit, 479, 1. Instar rotæ cito porlransil el volvitur, 146, 2. Item instar fluvii rapidi, 481, 1 (Hete Homo, Vita). S

PERIA V POST CINERES.

(Matth., **vin, 5,13).**

Vide notata Domin.,111 post Epiphaniam;^, enim idem Evangelium.

FERIA VI POST CINERES.

(Maith., v, 38-48; vi, 1-4).

Audistis quia dictum est : Diliges proximum tuum, et odio habebis inimicum tuum. — An dictum sil a lege, vel a Scribis legem interpretantibus, hostes odio habendos esse, XV, 175, 2. De publica vindicia, utpote actu justiliæ, licet gaudere, VI, 235, 1,2

Inimico non est credendum, nisi vere factu» sil amicus, IX, 375, I, 2. Animæ inimico et concupiscentia» non est credendum, 377, 1,2.

Ego autem dico vobis. — Doctrina Christi ve-*jerum philosophiam castigat, IX, 9, 2 et seqq. (Iiristi dogmata axiomatibus ot doclrinæ philoso-lphiæ adversantur, XX, 290, 2. Multa legis præce-lpta Christus reformavit ct correxit, XV, 6, 2. Testamenti utriusque differentia, XII, 232, I, 2. Lex Christi nova sancta est, et quomodo, XX, 467, 1. Christus fuit portentum uti vita ita ct doctrina, XI, 120, i, 2. Christi ot mundanorum antitheses quoad res agendas, VIII, 319, 2. Pbarisæorum doctrina et Christi toto cœlo discrepabat, *ibid.*

Dil igit e inimicos vestros, benefacite his qui ODERUNT VOS, ET ORATE PRO PERSEQUENTIBUS ET CALUMNiANTiBUs vos. — Quæ hic erga inimicos præcipiat Christus, XV, 175, 2. Novem gradus amoris inimicorum, 176, 4. Diligendi inimici exemplo Samuelis prophelæ, III, 329, 2. Diligere inimicos lex Christi jubet, IX, 614, 1 ; XV, 175, 2 et seq. Ulciscendas injurias dogma Gentilium est, non Christi, XI, 639, 1. Diligere inimicos est novum chantatis mandatum, et cur dicatur novum, XX, 537, 2 et seqq. Inimici beneficiis sunt demulcendi, V, 288, 1, 2. Bonum pro malo iis reddere, sancta vindicta est, *ibid.* Inimicos beneficiis vincere, divinum est, XI, 192, 1. Beneficentia est virtus divina, XX, 645, 2. Erga ingratos maximo ostendenda est chantas, XVH, <86, 2. Benefacere oportet inimicis, XX, 373, 2. Sancti benefaciendo moriuntur, 374, 2. Inimicorum dilectione perficitur chantas, 595, 2. Oratio pro inimicis efficacissima est, qualis fuit S. Stephani, XVII, 186, 2 et seqq. Erga inimicos quantopere S. Paulus afficeretur, 37, 1 et seqq. Pro inimico vitam ponero, exemplo Christi, maxim© chantatis est indicium, XVI, 5G5, 1 ot seqq. (Pide Inimicus).

Ut sit is f il ii Patr is vestri, qui in coelis EST, QUI SOLEM SUUM ORIRI FACIT SUPER BONOS ET MALOS , ET PLUIT SUPER JUSTOS ET INJUSTOS. — Christianus in quo Christo coæquetur, X, 236, 1. Deus est cbaritas formalis in se, causalis in nobis, XX, 597, 1. Cur ipso sit charitas, *ibid.,* 2. Charitatis divinæ vis. *ibid.* Deus injuria affectus semper in afficientem est benevolus, 593, 1. Misericordia Dei magna est soxtuplicitor, XX, 242, L ÇVide Dei bonit as, Miser icor dia).

Si F.NIM DILIGITIS EOS QUI VOS DILIGUNT, QUAM MERCEDEM HABEBITIS ? NONNE ET PUBLICANI HOC f aciunt ? Gentiles aliqui inimicos dilexere, XV, 176, 2.

Estote ergo vos perfecti, sicut et Pater VESTER COELESTIS P1RFKCTUS EST.— Quam porfectionem a suis requirat Christus, XV, 176, 2. Perfectio quænam præcepti, quænam consilii, 177, 1, 2. Perfectio sita in amore inimicorum, 477, 2. Sanctitas periocta in tribus consistit, XI, 627, 2; XX, 326, <; 566, 1. De perfociiuni natura, quæ sit via ad perfectionem ejug fructus et commoda, *vide* Per f ect io, Sanct i-t as. Deus est noster Pater, XV, 185, t, 2. Dena est sanctus in summo gradu, XVI, 39, 4, 2. Sanctitas quippe Deo propria est, a quo omnis in alios derivatur, 440, 1. Hanc Dei uti et Christi sanctitatem imitari oportet fideles, 48, 1. Cbnstiatd Christum moribus suis imitentur, XX, 413, 1. Perfectio Dei mutanda, XV. 178, 2. Modus perveniendi cito ad perfectionem, 178, 2; 179, 4,2# Omnis hujus vitæ perfectio inchoata est duntaxat, ol imperfecta, 179, 2.

At t endit e ne just it iam vestr am f aciat is coram HOMINIBUS, UT VIDEAMINI AB EIS : AL10QUIM MERCEDEM NON HABEBITIS APUD PATREM VESTBUM, QUI IN COELIS EST.—Justitia hic quid, XV, 481,1. Vana gloria vim virtutis erodit, *ibid,* et 2. Van® gloriæ damna, ibid., 2. Opera bona quomodo sint «abscondenda, et simul alii ea videre debeant, 156, 1, Eleemosyna non est danda ob vanam hominum laudem, 181, 1. Sic omne opus bonum mala intentione factum perdit fructum et mercedem suam, ibid., 2.

CUM ERGO FACIS ELEEMOSYNAM , NOLI TUBA CANERE ANTE TE, SICUT HYPOCRITÆ FACIUNT IN SYNAGOGIS ET IN VICIS, UT HONORIFICENTUR AB hominibus. Amen dico vobis, r eceper unt mer-cedem suam. — Pro omnibus quæ ad eleemosyn® præceptum, conditiones, fructus, *vide* El eemosyna. Hypocrita quasi histrio, XV, 182, 1. Est bicors ct bilinguis, ibid. Quam mala sit hypocrisis, ïbîd., et 2. Quam stulti mercatores hypocritæ, qui cum eleemosyna emere possint coelestes et aeternas opes, iis neglectis, malunt mercari inan hominum laudem, 182, 2.

Te AUTEM FACIENTE el eemosynam, NESCIAT SINISTRA TUA QUID FACIAT DEXTERA TUA. ÜT SIT ELEEMOSYNA TUA IN ABSCONDITO, ET PATER TUUS QUI VIDET IN ABSCONDITO REDDET TIBI.—Elaem OSy* nam, non tantum proximum, sed et nos ipsos, quoad fieri potest,celemus,XV, 182,2.Secretum opus Deus publicat, *ibid.*Exempla S. Martini, *ibid.* S. Gregorii etS. Catbarin© Senensis, 183,4 Præsentia Dei omnituentis est stimulus ad virtutem, V, 187. 1, 2. Deus omnia intuetur ot audit, VI, 60, 1. Et proinde est rex montium, 93, 1. El penetrat cordium intima, 94, 2 et seqq. Quam scientiam oculi Dei observent, 154, 1, 2. Deus est totus oculus, X, 202, !. Est ubique præsens, IX, 607, 1. Oculua Dei intuetur omnia, IX, 291, 1; 607, 1. Est sole lucidior, 607, 1. Præsentia Dei ubique habenda, XX, 328, 1 ; 492, I, 2. Hæc præsentia Deique intuitus, esl regula actionum humanarum, 581, 4. Ipse major est judex cordo ot conscientia, 581, 2« Opera ila facienda sunt, ut sint Deo digna. 642,2 (Vide Dei Omnipr msent ia, Pr æsent ia).

SABBATO PQST CINERES.

(Alare., vi, 47-56).

CUM SERO ESSET, ERAT NAVIS IN MEDIO MARI; ET IPSE SOLUS IN TERRA. Et **VIDENS EOS LABORANTt.S IN REMIGANDO (ERAT ENIM CONTRARIUS** ventus).— Cur discipulos in mari tempestate jactari tot horis Dominus permiserit, XV, 344, 2. Tempestas cuique est non tantum adversitas, sed nimia prosperitas, yy, 344, I. Christus eminus e cœlo Ecclesiam suam videt laborantem, eiquosuccurrit, et de omnibus prospicit. VII. 475. 2 et seq. Item hominem tentalione laborantem videt et juvat 576, 1. Per adversa hominem Deus lentat, et sic eorum virtutem facit inclarescere, Vili, 333, 2. Perque eadem illum expugnat, 334, 2. Christus vidit, ct tacuit, tacendo tamen illis succurrere paratissimus fuit, quia silentia sunt Dei opera, Vili, 627. i.

Et **CIRCA QUARTAM VIGILIAM NOCTIS VENIT AD EOS AMBULANS SUPRA MARE, ET VOLEBAT PR.E-**Ti rire eos. — Christus assumpsit dotes corporis gloriosi ad tempus, XV, 345, 1. Quomodo ad discipulos venerit, 344, 2. Cur volebat eos preterire. ♭ •. 1

AT ILLI UT VIDERUNT EUM AMBULANTEM SUPRA MARE, PUTAVERUNT PHANTASMA ESSE, ET EXCLAMAVERUNT. — Cur hoc permiserit Christus, XV, 345, 1.

Et **STATIM LOCUTUS EST CUM EIS ET DIXIT EIS;** Confidite, ego sum, nolite timere — Hoc loco discendum est discrimen boni et mali spiritus, XV 345, 1. Anima a Deo corroborata et impulsa omnia p< t» >i, \ HI, 107, 1.

Quocumque introibat (Jesus)..... in plateis **PONEBANT INFIRMOS, ET DEPRECABANTUR EUM, UT VEL FIMBRIAM VESTIMENTI EJUS TANGERENT, ET QUOTQUOT TANGEBANT EUM, SALVI FIEBANT.** — Deus, et maxime Spiritus sanctus, beneficus est, et nulli non gestit benefacere, Vili, 445, 2. *Vide notata Dominica* XXIII *post Pentecosten.*

Christus summus est medicus ; medico porro omni triplex debetur honor, X, 268, 4.

DOMINICA 1 IN QUADRAGESIMA.

(Maith., IV, 1-14).

Tunc Jesus ductus est in desertum a spirito **UT TENTARETUR A DIABOLO. — QuO tCmpOFO** Çhristus in desertum actus, XV, 115. 2 et seq. In quem desertum, 116, 1. A quo spiritu ductus, *ibid.,* 2. An Spiritus sanctus directe intenderit tentationem diaboli Christo intentandam, cur Christus lentatus fuerit sex dantur rationes, 116,2 et seq. Lucifer Christum el Adamum tentavit, 117. 1 2

Solitudinis bona et encomia, I, 450, 2; IV, 332, 1, 2 ; V, 521, 4, 2. Silentii ouûatu. at dinis fructus, V, 555. 2 et seqq.; XI, 415, 2; 434, 1, XII, 302, 1, 2. Silentii vis el exempla, IV, 305, 4. Viri sancti desertum semper ambierunt, XI, 492, 1 ; XII, 82, 4. Cur Joannes puer in desertum concesserit, XVI, 51, 2 et seqq. Desti® etiam suum silentium servant, XI, 416, 2. Latero præslat quam agere in turba, VI, 105, 1, 2. Eremita» multi angelos curatores habuerunt, 190, 2. Contemplationi vacare cupientibus solitudo esf captanda, VII, 475, 2 et seq. Turba hominum e negotia declinanda quietem sectantibus, IX, 519,i et seqq. Solitaria vita quanta bona afferat, quam multiplicibus eam colentes a Deo donis compleantur, XIII, 313,4. Secessus et quies sapientiam pa* riunì, XIV, 592, 4. In secessu et secreto loqui animæ solet Deus, 223, 4. Solitudo est nidus anima», *Job,* 577, 4. A peccato servat, 736, 4. Ad silentium servandum media, XL 417, 4. Mentis abstractio a rebus terrenis est velut solitudo, XXI, 244, 2. Collectio sui intra solitudinem do vitæ statu deliberanti exercenda est, XIII,314, 2 *(Vide* Desertum, Silentium, Solitudo).

Spiritus omnes examinandi, qui hominem rapiunt, XX, 58G, 2.

Diabolus mirabilem Christi in jejunando patientiam videbat, hinc eam miratus, eum tentare aggressus est, singularis quippe illius in adversis fuit patientia, VIII, 321,4. üt Satan hic cum Redemptore duellum suscepit, sic vitia pugnant cum virtutibus, 570, 2 et seq. Animæ sanctæ continuo cum dæmono, mundo, carne confligendum est, VII, 560, 1. Christus non fuit tontalus siculi nos interiori suggestione, sed externa tantum propositione, XIX, 391, 4. Daemon hic Dominum triplici concupiscentia lentavit, XX, 546, 2. Jusli sensirn a Deo per varias tentationes exercentur, 129, 4. Omnia quæ spectant ad causas tcntalionis proprie dictæ, ad tentationum varios modos, ad tontationum fines, commoda, fructus, nec non ad modum quos erga tentationes nos gerere debeamus, *vide* Tentatio.

Et cum jejunasset quadraginta diebus et **QUADRAGINTA NOCTIBUS, POSTEA BSURII T. — SOX** causæ jejunii Christi, XV, 417, 2 ot seq. Quadraginta continuis diebus sino omni prorsus c;bo Christus in deserto egit, Vili, 603, 2. Christi jejunium fuit supernaturale, 418, 2 ct seq. Cur Christus esuriit. 119, 2 et seq. Si do jejunio tractare velis, *vide* Jejunium, Quadragesima.

Et **ACCEDENS TENTATOR, DIXIT EI . SI FILIUS** Dei es, dic ut lapides isti panes fiant. — Origo tentationis diaboli. XV, 120, 2. Modus quo diabolus Christum tentavit, 121, 1. Triplex Christi et et Adæ tenlatio, *ibid.* Aliter Deus dicitur tentare, aliter diabolus, I, 243, 1. Hæc lucta Christi cum diabolo, imago est luctæ, qua cum virtute et sapientia identidem nobis luctandum est, X, 561, 1. Error est omnem tentationem oriri a diabolo, XV, 120, 4. Diabolus quasi anceps cuiqu®

guani escarii objicit, *ibid,* el 2. Dæmon cur sit perdix doloso, XII, 142, 2. Quibus insidiis animam illaqueet, 594, 2. Ejus astutia in tentando, VII, 592, i. Cur vulpes parva dicalur, *ibid.* Diabolus quomodo stel a dextris impiorum, XIV, 381, 2 et seq. Diabolus ost aquilo omnia virtutum germina adurens, Christus autem auster, ea crescere faciens, XIII, 502, 1, 2. Diabolus sua importunitate musca est, Vili, 333, 1, 2. Sed optime per animi constantiam repellitur, 337, 1. Uti et omnes ejus tentationes nd vaha peccata, *ibid.,* 2. Ejus imbecillitas si ei resistamus, I, 503, 2. De diabolo, de tentationibus quibus ad peccatum impellit, el de vanis modis ei resistendi, *vide* art. Dæmon, Diabolus.

Hac prima tentalione voluit scire an Christus verus Filius Dei esset simulque Christum allicere ad vanam suæ potenliæ ostentationem, et ad diffidentiam opis Dei Patris, XV, 121. 1. Peccatum est panis lapidosus, VI, 66, i. Mendacii panis lapidescit, *Job.* 427, 2.

Qui RESPONDENS, DIXIT : SCRIPTUM EST ℓ NON IN SOLO PANE VIVIT HOMO, SED IN OMNI VERBO quod procedit de ore Dei. — Quid hic accipiendum per verbum Dei, XV, 121, 2 el seq. Sancti quos Deus aluit sine cibo, *ibid.,* 2. Jusli non pereunt fame, Job, 144, 2. Cum quanta patientia el mansuetudine Christus diaboli tentationem pertulerit, XV, 122, 1. Christus patientia sua diabolum vicit ut el omnis patiens, V, 517, 1.

Tunc assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem, et statuit eum super pinnaculum templi. — Quomodo hæc assumptio facta sit, XV, 122, 1, 2. Christum diabolus assumpsit non phantastice, *ibid.,* 1. Non etiam pedibus ducendo, *ibid.,* 2. Sed per aera rapiendo, *ibid.* Christus dissimulans an Filius Dei esset et assumi a diabolo permittens, ejus opinionem frustratus est, *ibid.* Pinnaculum templi quid, XIII, 500, 1 ; XV. 122, 2 ; 123, 1, 2. Si Christum diabolus assumpsit, quanto majus erit ejus in animam peccatricem imperium, XI, 613, 2.

Et dixit ei : Si Filius Dei es, mitte te deorsum, scriptum est enim : Quia angelis suis **MANDAVIT DK TE, ET IN MANIBUS TOLLENT TE, NE FORTE OFFENDAS AD LAPIDEM PEDEM TUUM. A1T** illi Jesus: Rursum scriptum est : Non tentams Dominum Deum tuum. — Christus angelo custode canni, XV, 124, 1. Quomodo iterum Christus artes el technas diaboli eluserit, 123, 2. Diabolus deorsum trahit, *ibid.* Praxis fallendi diabolum, *ibid.* Peccati periculum cavendum, X, 133, 2 êt seqq. De tentalione Dei, *vide* Tentatio, An in necessitate liceat, majoris praecipitii vitandi causa, in minus se conjicere, si alia via evadendi non suppetat, XV, 124, 2. Diabolus uti hic Christo tentationem præcipitii sic similes horrendas Christianis et sanctis ingessit, *ibid.* Remedium contra varias tentationes, 125, 1. Daemon in nolentem nihil Aiotest, *ibid.* Ut Dominus Satanam suo telo jugulat, sic malum plerumque in auctorem recidit, X, 40,1,42,1,2.

Iterum assumpsit eum diabolus in montem excelsum valde, et ostendit ei omnia regna mundi, et gloriam eorum. — Omnia regna mundi quomodo Christo ostensa, Dei et diaboli varii modi, XV, 125, 1, 2 et seq. Fraus dæmonis pingentis in phantasia, <26, 1.

Omnia regna atque adeo orbis totus coram Deo quasi gutta roris ante lucem, Vili, 522, 2. Eorumdem parvitas et tenuitas, *ibid.* Omnis mundi gloria brevis est, IX, 308, 2 et seqq. Rerum humanarum el regnorum circulus, ibid. Quasi rotæ a Deo rotantur, XII, 509, 2. Quam ea inania sint et parvo tempore durent, XII, 642, 2; XIII, 30, i; 104, 2. Mundus vanitas vanitatum est, XI, 357, 2. Terræ parvius respectu cœli, 499, I. Quia dæmon hæc tantum Christo ostendit, hinc doceri poterit quam pauca et vilia animæ peccanti det, 616, 1. Honores, opes, dignitates mera sunt vanitas, ita ut homini dumtaxat ceu in speculo ostendantur, XHI, 327, 1 *(Vide* Mundana, Mundus, Regna, Temporalia). Omnis pompa regnorum el hujus vitæ est vitrea, XXI, 291, 1.

Et dixit ei : Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me. — Diabolus se asse Filium Dei simulavit, XV, 126, 2. Diaboli fastus, *tbid.* Divinitatem namque ambit diabolus, et ab olim ambivit, 126, 1 et seqq. Diabolus in omnibus rebus et ritibus Dei est simia, XHI, 347, 1. Lucifer voluit esse Deus, quomodo, XXI, 242. 2. Ul Satan hic adorari vult, sic et omnis haeresiarcha superbus est, XVH, 195, 2.

Speciosa quidem hoc in mundo dæmon spondet, sed in hora mortis iis insultabit, IX, 381, 1, 2. Ut diabolus hic mentitur, sic omnis mendax ei similis est, 556, 2. Talis promissio si homini fieret, illico auscultaret, quia creaturæ sunt ei in laqueum et muscipulam, VIII 562, 1, 2. Sancti sunt domini totius mundi, V, 404, 2 et seqq.

Tunc dicit ei Jesus : Vade. Satana, scriptum est enim: Dominum Deum tuum adorabis, et illi soli servies. — Hinc discant chrisliani fortiter repellere suggestiones diaboli, iliumque increpare, el fugiet ab eis, XV, 127, 2. Docet hic Christus hoc respondendum diabolo, io tentalione avariliæ, et quavis alia quæ ad hoc tendit ul creaturam praeponamus Creatori, *ibid,* et seq. Laetitia spiritualis optimum contra tentationes remedium, 128.1.

Satanas est summus apostata, V, 163, 1. Sic omnes chrisliani ot martyres tentati a carne, dæmone et mundo, ejusque ministris, constanter obnilenles victoriam referunt, XVI, 588, 2. Diabolus timido est leo, generoso formica, XX, 181, 2 el seq. ; 392, 2. Ejus igitur tentationibus fortiter et generose reluctandum, Vili, 570, 1 *(Vide* Dæmon, Tentatio).

Tunc reliquit eum diabolus, kt ecce angeli

ACCIiSSKHÜïrr, ET MINISTRABANT ILI — Quomodo Çhrislus ex monte in quem eum diabolus transtulerat, in suum locum redierit, XV, 128, 1, 2. Christus homo toti mundo et angelis præest, V, 212, 2. Eliam alias post ad Christum angeli descenderunt et ascenderunt, XVI, 324, 2 et seqq. EI quorsum, 325, 2.

UI Christo post conflictum peractum adfuero angeli, sic et hominibus rite certantibus dantur consolationes, XXI, 54. 1. Post tentationem sequitur consolatio, III, 200 i; IV, 281, 1. Suosin afllictio-Jbus et tentalionibus prælianlos Deus intuelur, XIV, 307, 2. Qui forliler vincit diabolum ejusque suggestiones, consortio, consolatione et ministerio angelorum praemiatur, XV, 128, 2. Vincentibus tentationem quam stellam matutinam promittat Deus, XXI, 61, 1. Quam item coronam vincentibus passiones, 45, 2. Et hæc victoria quam sit gloriosa, 89, 1; 90, 1. Omnia quæ ad Angelorum ministerium pertinent videre est in articulo Angeli.

FERIA II.

(¡faith., XXV, 31 ad fin.).

Com autem venbhit Filius hominis in majestate sua, İt omnes angeli cum eo, tunc sedi bit super sedem majestatis suæ. — In quo majestas Christi judicis situ sit, XV, 533, 2 (Fide Jesus CiinisTus judex, Judicium extremum). Angeli in corporibus splendidis judicio extremo interfaturi sunt, XV, 533, 2. Dæmones e contra in tetris corporibus, 534, *i.*

Et congregabuntur ante eum omnes gentes, ET SEPARABIT BAS AB INVICEM, SICUT PASTOR SEGREOAT OVES AB HÆD13. Et STATUET OVES QUIREM A DEXTRIS SUIS, IIÆDOS AUTEM A SINISTRIS. — Parvuli etiam in judicio aderunt, XV, 534, 1 Cur electi ovibus, reprobi hædis comparentur, *ibid.,* 2. Dextera et lævo quid in Scripturis denotent, VII, 566 2 et seqq.; XV, 534, 2. Cor •.tuitiest in sinistra ejus, cor sapientis in dextera, « II, 334, 2 et seq ; 335, 2 el seq.

Tunc dicet Rex his qui a dextris ejus erunt Venite, benedicti Patris mei, possidete PARATUM VOBIS RI.GNUM A CONSTITUTIONI MUNDI. — Cur Christus prius judicat pnemiatque electos, quam puniat reprobos, XV, 535, 1. Hæc sententia pro electis expenditur, item damnationis quæ in reprobos fertur, 535, 1 et seqq Quomodo in dio judicii quis benedici potest, et non erubescere, XX, 558, 1. Hac voce Christus animas justorum ad gloriam invitat, VII, 578, 2.

Esurivi enim, et dedistis mihi manducari:; Sitivi, et dedistis unii biber e. — Cur misericordes præ ahis coelo adjudicentur, XV, 535, 2. Sex opera misencoidia' corporalia tunc eliciuntur, 536, i. 2. Pauperes pascere Deo gratissimum est, XII 632, 2. Christus spiritualiter bonis operibus pa'Citur el reficitur, Vili, 17, 4, 2. Misericordiam Dius vult inesso omnibus actionibus nostris, IV, 278, 1, 2. Quain sit homini necessaria, 305, 1, 2. In operibus misericordiæ tam corporalibus quam spiritualibus vires el opes suas exhausit Tobias senior aliique, 278, 1, 2 *(Vide* Miser icor dia).

Hospes eram et collegistis me. — Hospitalitas commendatur, V, 362, 1, 2. Stimuli varii ad hospitalitatem, XX, 643, 2. Ea est Christiano exercenda, 359, I. Ejusdem merita, *ibid.,* 2 (Fide Hospes, Hospitalitas).

Nudus, et cooperuistis me. — Vestire nudos Deo valde placet, XII, 633, 2.

Infirmus, et visitastis me.—Infirmorum visitatio suadetur, ot exemplis confirmatur, XI, 483,2. Visitatio pauperum el pupillorum est advocata visitantium apud Deum, XX, 92, 2 *(Vide* /Egi.r, Infirmus).

In carcere eram, et venistis ad me.—Captivos liberare quam sit Deo gratum, XII. 265, 1.

Tunc respondebunt ei justi, dicentes: Domine, QUANDO TE VIDIMUS ESURIENTEM ET PAVIMUS TE. ETC.... Et RESPONDENS REX DICET ILLIS t Amen dico vobis, quamdiu fecistis uni ex his FRATRIBUS MEIS MINIMIS, MIHI FECISTIS.—Non pOtuit Christus magis justitiæ ac misericordiæ nostra! operam provocare, quam quod praestari id dixit sibi, quidquid egenti præstatur et pauperi, XV, 537, 1. In pauperes quæ conferuntur non pereunt danti, 284, 2 et seq. Christus in membris suis patitur el honoratur, XVII, 211, 2. Eleemosynas pauperis factas ipso quoquo ratas habet, 225, 2. Quod pauperi datur Christo datur, IX, 369, 1, 2. (Fide Eleemosynæ fructus).

Tunc dicet et his qui a sinistris erunt. Discedite a me. maledicti, in ignem æternum, QUI PARATUS EST DIABOLO ET ANGELIS EJUS. ESUrivi enim, etc. — Ignis gehennæ qualis, XV, 537, 2. Modus quo ignis dæmones cruciat, 528,1. Quod ignis ille sit æternus et nunquam finiendus, ideo damnati præ rabio desperant, XVI, 226,1,2. Æterna damnatorum a Deo, cœlo et angelis sequestratio gravissimum ipsis erit supplicium,XVI, 226, 2. Hujus ignis aeternitas describitur, XI, 362, 2; 441, 1,2 Æternitatis conditiones el descriptio, 458, 1. Peccata damnatorum scripta sunt stylo ferreo in ungue adamantino, XII, 363. t. Æternilas bona vel mala est semper pr® oculis habenda, VII, 395, 1, 2. Illius consideratio stimulus est ad bone faciendum, 369, 2 (Fide Æternitas, Infernus).

Et ibunt ni in supplicium .eternum, justi altem in vitam ÆTERNAM.— Lactantii sontentie de igne gehennæ, XV, 539, 2 (Fide *identidem* .Etehnitas).

FERIA III.

(Matth., XXI, 10-17).

Et intravit Jesus in templum Dei, et ejiciebat OMNES VENDENTES ET EMENTBS IN TEMPLO.

— Ejectio vendentium e templo, XV, 4 4, i. Christus non intrabat in sanctum, nec in atrium sacerdotum, co quod non esset sacerdos Leviticus, *ibid.* Christus vendentes e templo ejecit, ob duas causas, 464, 2. Bis o templo Christus vendentes ejecit, *ibid.* Chrisli Judæos ejicientis typus fuit Jonathas cœdons Philistæos, 111, 345, 2. Templum dicitur domus Dei, cur, XV, 465, L Hinc discendum quanta reverentia debeatur templo, setàcei quæ domui Dei debetur, *ibid.* (Fide Templum et *notala Dominica* IX *post Pentecosten).*

Nunquam legistis, quia ex ork infantium et lactentium Pi.RFECisTi laudem. — Acclament Christo pueri, XV, 466, 1. Infantes sæpo innocentiae judices fuero, XIII, 185, 2. Pueri quomodo in primitiva Ecclesia docuerint alios, XI. 262, 1,2. Etiam nunc docent suos in India, *ibid.* Pueri mulli tyrannos confuderunt, *ibid..* 2 etseq. Humiles ut pueri sunt vero sapientes, IX, 441, 2.

FERIA IV.

[Matth.. xII. 38 ad fin.).

Tunc responderunt ki quidam dr Scribis kt Pharisjbis, dicentes: Magister, volumus a tk signum videre,— Qua intentione hi accedunt ad Christum illum lentaturi, XV, 311, 1.

Qui respondens, ait illis: Generatio mala et adultera signum quer it.—Infidelitas el idololatria dicuntur adulterium in Scriptura, XV, 311. 1, 2.

Et signum non dabitur ei, nisi signum Jonæ prophet.e. Sicut enim, ole.— Signum Jonæ est resurrectio, cur, XV, 311, 2. Christus in sepulcro fuit tribus diebus el tribus noctibus, quo sensu, 312, 1, 2.

Viri Ninivit.e surgent in judicio cum generatione ista. — Quo tempore Jonas Ninivitis prædicaveril, XV, 313, 1. Christi et Jonæ antitheses, *ibid,* et 2.

Regina Austri surget in judicio cum generatione ista, kt condemnabit eam. — Regina Austri quænam, et undo venerit, XV, 313, 2. Do Regina Austri, III, 606, 1, 2; 607. 1.

Quia venit audire sapientiam Salomonis, kt ucce plus quam Salomon hic. — Quam severo regina ista suo facto in dio judicii duritiem el incredulitatem Judæorum condemnabit, XX, 3!4, 1, 2. Quoad sapientiam Salomonis, vide Salomon. Salomon fuit typus Christi, el in quo, VII, 4, 2. Salomonis sapientia ot scripta, 404. 2; 405, 2. Salomon ardentissimus fuit sapionlitu amator, eamquo a Deo postulavit ad regendum populum, ct templum construendum, VIII, 486, i ; 488, 2. Vora nobilitas est doctrina, XIII, 10, 2.

Cum autem immundus spiritus exikrit dr homine, etc., *vide noteta Dominica* III tn *Quadragesima.*

Adhuc eo loquentb ad turbas, kccb mater EJUS ET FRATRES STABANT FORIS, 0UJERP.NTES loqui ei. — Fratres Christi qui, XV, 313, 2 et seq. Quo fine quærebant ei loqui, an ex ambitione el fastu ul viderentur esse consanguinei tanti docloris, 316, 1.

At ipse respondens dicenti sibi, ait : Quæ est MATER MEA, ET QUI SUNT FRATRES MEI? Et EXTENDENS MANUM IN DISCIPULOS SUOS DIXIT : ECCE MATER MEA, ET FRATRES MEI. QUICUMQLE ENIM FECERIT VOLUNTATEM PATRIS MEI QUI IN COELIS EST. IPSE MEUS FRATER, ET SOROR ET MATER est. — Frater Christi est fidelis, mater Chrisli cst prædicalor, XV, 316, 2. Viri apostolici sunt proprie fratre* Christi quia in idem cum ipso opus conspirant. Vili, 207, 2. Virtus nostra est soror, quo sensu, item soror castitatis, V, 186, i, 2. In obediente manet Deus diversimode, XX, 584,1.

FERIA V.

(Matth.. XV, 22-28).

Et ecce mulier Chananæa a finibus illib EGRESSA CLAMAVIT, DICENS RI : MISERERE MEI, DOMINE, fili David; filia mea male a demonio vexatur. — Parentum amor erga filios major quam filiorum erga parentes, cur, XV, 355 2.

Qui non respondit ei verbum. — Cur Christus banc mulierem suppliciter deprecantcm aversari videtur. XV, 355, 2.

IpSB ALTI M RESPONDENS AIT*. NON SUM MISSUS NISI AD OVES QU.E PERIERUNT DOMUS ISRAEL. — Sapienti® radices misit Deus in Israel, IX, 628, 1. Quo sensu ad solos Israelitas missus Cbnslus, XV. 356, 1.

At illa venit kt adoravit kum, dicens : Domine, adjuva me. — Deus cur sæpe in initio preces non exaudit. XV, 356, i. Sancti a Deo dirigi orant et impetrant, V. 78, 1, 2.

Qui respondens, ait illi : Non est bonum SUMERE PANEM FILIORUM ET MITTERE CANIBUS, — Peccator poenitere valens est canis, qui melior est justo remisso et torpido, VII, 310, 2 el seq. Canis mores ci adaptantur, 311, 2. Cur canis vivus sit molior Icono mortuo, *ibid.* Pari modo Christus sæpo animas sanctas dum aliquid desiderarli, pungit, humiliat et mortificat, XV, 356, 2.

At illa dixit : Etiam, Domine ; nam et catelli edunt de micis que cadunt de mensa dominorum suorum, — Chananæa so cani comparat, XV, 356, 2. Chananæa hic ideam perfect e orationis dat. ot ex ejus orationo decem virtutes orationi necessarias colligere possumus, 357, 1. Votum S. Laurentii Justiniani morituri Chananœam imitantis, *ibid.*

Tunc respondens Jbsus, ait illi: O mulier. MAGNA EST FIDES TUA : FIAT TIBI SICUT VIS. — Oratio nos facit Israoles, id est dominantes Deo, XV, 357. 2. Quæ sit allegorico et tropologice bæo filia c dæmone vexata, *ibid.*

FERIA VI.

(Joann,, v, 1-15).

Post h.ec erat dies festus Judæorum, et ascendit Jesus Jkrosolymam.— Quisnam hie aiei festus, XVI. 371, I, 2.

Est autem Hierosolymis probatica piscila, etc —Probatica quæoam vox, XVI,371,2. Piscina quid. 372, I. Probaücæ piscinæ origo fabulosa, *ibid.* Piscinæ describuntur, earum quis fuerit usus, VII, 96. 2. Piscinæ hujus probaücæ descriptio 97, I. Siloo fons, a quo piscina hæc dependet, describitur, quantæquo sit Saracenis venerationis, XIV, 515, 2 et seq. Hæc piscina pluribus describitur : ejus forma et origo XVI, 372, 1 et seqq. Piscina est meditationis symbolum, Vili, 178, 1.2.

In iiis jacebat multitudo magna languentium, etc. — Morbi, miseria, ærumnæ, casus, infortunia hominibus ab Adami peccato accidunt ; atque hoc jugum illis impositum jam indo ab initio per Adarnum, X, 324, 2 et seqq. Quanta mala id jugum complectatur, 325, 2. Peccati originalis decem pœnæ, 226, 1. Tropologice qui sint omnes isti ægroli, XVI, 372, 2. Tro sanatione hujus paralytici videre est Jesus Christus, cap. IV, art. II, § i, et Piscina.

SABBATO.

(Maith,, XVH, 1-9).

Cum in isto evangelio do transfiguratione agatur, *vide Dominicam* H tn *Quadragesima,*

DOMINICA II IN QUADRAGESIMA.

(Maith,, XVH, 1-9).

Totam transfigurationis Christi seriem supra exposuimus art. Jesus Christus. cap.V, art, HI, § 7 ; hic tantum quæ ex aliis libris tum Veleris tum Novi Testamenti ad pleniorem hujus mysterii explanationem inservire possunt subjicimus. Vide insuper, XV, 380-390; XX, 428-432.

Post dies sex assumit Jesus Petrum et Jacobum, et Joannem fratrem ejus.— Sancti SUnt Deo familiares el secretarii, V, 100, i, 2. Ut Dominus paucos transfigurationis suæ testes adhibuit, ita consiliarii pauci, el cum delectu seligendi aunt, IX, 192, 1, 2 et seqq.

Et ducit illos in montem excelsum seorBCM — Montes videtur Dominus adamasse ad præcrçua fidei mysteria peragenda, VII, 574, 1. Cur facta sit transfiguratio in monte, et in quo moria, XV, 381, 1,2; XX, 323, 1.

El transfiguratus est ante eos.— Quomodo et cor hæc transfiguratio peracta sit, XV, 382, 2 ; 383, 2 el seq; XX, 429, I ; 431,2.

Christus cum sanctis hominibus deliciatur, V> 240, 1, 2 el seqq. Christus humanitate suam deitatem celabat, eam tamen subinde emicare faciebat, VII, 575, I. An beata Virgo subinde divinam Christi essentiam viderit, Vili, 32, 2.

Et resplenduit facies ejus sicut sol. — Quomodo Christi facies ut sol resplendeat, XXI. 35, 2 Quinimo ipso Christus ot Deus sol sunt ob varias analogias, 36, 1. Deus est oculus et sol mundi, XIV, 418, f. Christus est sol justitiæ, X 31, 1. Solis elogium, 387, 2 et seqq. Sol est typo,, Christi, *ibid,* Christus splendore suo omnium ocr los offuscat, XIV, 589, 2. Capilli candidi Christi quid donotent, XXI, 31, 2.

In oratione Christus transfiguratus fuit; quomodo oratio faciat homines lucidos, I, 747, 2. Oratio est animæ transfiguratio, XV, 384, 1, 2. Christus lux in tenebris, *Job,* 4, 1; 213, 2. Lux est quasi forma rerum, 716, 2. Splendor verus a virtute, 13, 2. Sanctitatis et lucis consensio, 15, 2; 83, 2. Aspectus Dei animam venustat, 679, 1. Puritas accessum ad Deum habet, 17, 1. Puritas cordis Doum videt, 340, 1.

Vestimenta autem ejus facta sunt alba sicut nix —Fulgor vestimenti Christi in transfiguratione, XV, 384, 2 et seq. Candor est color perfectissimus, 385, 1. Nivis commoda miranda et causæ, IX, 401, 1, 2; 407, 1, 2. Virtutes sunt animæ vestes, *Job,* 572, 1.

Et ecce apparuerunt eis Moyses et Elias cum eo loquentes. — Cur Moyses et Elias apparuerint, variæ causæ, XV, 385, 2. Omnia quæ ad Moyson seu ad Eliam spectant, *vide* art. Elias, Moyses. S. Lucas addit : *El dicebant excessum ejus, quem completurus erat in Jerusalem,* Quisnam hic excessus, XV, 386, 2. Transfigurationis suæ gloriam et splendorem moderatur Dominus sermone de excessu suo et morto, ita quippe fieri amat, ut adversitas prosperitatem moderetur, el hæc illam quia mundus contrariis constat, VII, 261, 2.

Respondens autem Petrus, dixit ad Jesum: Domine, bonum est nos hic esse. — Petrus præ summo animi gaudio nescii quid petal, XV, 387,2. Quies non est hujus vitæ, *Job,* 86, 2.Deus amicos suos exstaticos et quasi amentes facit,V, 241,1,2. Contemplatio Dei est quasi finis rerum, 487, 2. In Dei cellariis manero gestit anima, VII, 490, 1 ; 491, i. Exstasis quomodo contingat, VIII, 143, 2. Septem gradus ad divinæ contemplationis cellaria perveniendi, VII, 491, 1 (Vide Contemplatio).

Si vis, faciamus hic tria tabernacula : tib unum, Moysi unum, et Elib unum.—Cur Petrus petat fien tria hæc tabernacula, cum beati non egeant tabernaculis, XV, 387, 1, 2.

Adhuc eo loquente, ecce nubes lucida obumbravit eos. — Nubes obumbrans quos et cur, XV, 388, 1, 2. Nubis officium quale hic, *ibid,,* 2. Nubis origo : est ea symbolum principum et gubernatorum VIII, 306, 2. Cur in nube apparere soleat Deus, XII, 574, 1. Nubes est thronusDei', IX, 621, 2; *Job,* 523, 2; 691, 2. Nubes et fumus

isunt gloriæ Doi symbolum, XI, 175, 2. Nubes est quasi vestimentum Dei, quod in nube se absconderet ot loqueretur, responsa dans ex propitiatorio, IV, 290, t *(Vide* Nubes). Nubes est vélum Dei, XV. 388, 2. Nubes fuit lucida, cur. 359, L

Et ecce vox de nube dicens : Hic est Filius **MEUS DILECTUS, IN QUO MIHI DENE COMPLACUI,** ipsum audite. — In transfiguratione SS Trinitas rcpræsentatur, XV, 389, I. Hæc verba: *Ipsum cudite,* exponuntur, XX, 431, i. In Christo Deus sibi inire complacet, 430, 2.

Et **AUDIENTES DISCIPULI, CECIDERUNT IN FACIEM SUAM, ET TIMUERUNT VALDE.** — ApOSIOIOrum timoris causæ, XV, 389, 2 et seq. Serapbinis auditis, timet et tacet Isaías, XI, 176, t. Dei locutio qualis, *Job.* 24, 2; 2G3, 2. Vox Dei in quiete innotescit, 646, 1; 651, 2.

Et **DESCENDENTIBUS ILLIS DE MONTE, PRÆCEPIT** eis Jesus dicens: nemini dixeritis visionem, donec Filius hominis a mortuis resurgat.— Cur Christus silentium de sua transfiguratione indicat, XV, 390, 2.

Quia transfiguratio Christi erat quasi præambulum gloriæ cœlestis, poterit hic agi de gloria regni cœlestis, *vide* Beatitudo, Beatus, Coelum.

FERIA II.

(Joan., vin, 21-29).

Ego vado, et quæretis me. et in peccato vestro moriemini.— Mensura peccatorum cuilibet statuta est, qua impleta castigatur, XV, 495,1,2. Pœnæ eorum qui in Christo non manent, sed ab eo se peccando sequestrant, XVI, 561, 2 elseqq. Quo sensu perversus sit incorrigibilis, VII, 259, 2. An reprobus et reprobati salvari queant, 260, 1.

Et dicebat eis : Vos de deorsum estis, ego de **SUPERNIS SUM. Vos DE MUNDO HOC ESTIS, EGO** non sum de hoc mundo.— Dat causam Christus cur quo ipse vadit, Pharisæi venire non possint, XVI, 4»1, 1,2. Vos *dc deorsum estis* quid moraliter, physico, melaphysice significent, 441, 2 et seq. Animæ origo cœlestis, XVH, 336, 2 et seqq.

Dicebant ergo ei : Tu quis es? Dixit eis Jesus : Principium, qui et loquor vobis. — Christus principium, quo sensu, XVI, 442, 2. Deus principium ot finis actionum nostrarum, 413, 1, 2.

Multa habeo de vobis loqui et judicare; **«£D QUI ME MISIT, VERAX EST : ET EGO QUÆ AUDIVI AB EO, Il.«C LOQUOR IN MUNDO — QllOtuplici** sensu Dous Pater verax sil, XVI, 443, 2; 444, I *(Vide* Dei veritas). Veritas triplex, oris, mentis, operis, XX, 226, i. Veritas est mentis cingulum, 258, 2. Anima sancta quomodo vera enuntiet, X, 57, 1.

FERIA III.

(Maith.. **XXIII, 1-<2).**

Tunc Jesus locutus est ad tobas et ab **DISCIPULOS SUOS, DICENS : SUPER CATHEDRAM** Morsi sederunt Scribæ et Pharisæi, — Cathedra est auctoritas docendi et jubendi, XV, 448, 1. Pharisæorum nequitia et idololatria, XI, 747, 1.

Omnia ergo quæcumque dixerunt vobis, servate et facite. Obediendum malis Prælatis jus> præcipientibus, XV, 488,1,2. Traditiones in Ecclesia commendantur, 407, 1.

Secundum opera vero eorum nolite facers, **DICUNT ENIM, ET NON FACIUNT. — Quando hOC** præceptum Christianis servandum. XV, 488. 2.

Alligant enim onera gravia et importabilia, **ET IMPONUNT SUPER HUMEROS HOMINUM- — Jüdæi** vanis legis oneribus onerati erant ut camelus. XI, 330, 2; 331, 1. Hæc onera erant rigidæ legis interpretationes, ac insuper plurima alia, quae piaster legem praecipiebant ipsi populo, XV, 488, 2.

Omnia vero opera sua faciunt ut videantur ab hominibus. — Erat hæc Pharisæorum superbia gloriam hominum ambientium, XV, 489, 1.

Dilatant enim phylacteria et magnificant fimbrias — Phylacteria quid et unde, XV, 489, 1. Quomodo Judæi ad litteram servatores so legis ostenderent, V, 185, 1.

Amant autem primos recubitus in ccenis, et primas cathedras in synagogis. — Modestia in accubitus loco diligendo commendatur, XVI, 195, 2. — Contentionem de principe loco cavere oportet, VI, 260, L

Et salutationes in foro, et vocari ab hominibus Rabbi. — Salutationes raalulinæ ad ædes divitum olim erant in usu. VI, 343. 2. Pharisæi nomen appetebant, et officium negligebant, XV, 489, 2.

Vos autem nolite vocari Rabbi; unus est enim magister vester, omnes autem vos fratres estis. — Sapientiæ nomen non est aucupandum, nec nimis sapiendum, VI. 274, 2. Adulatione et laudibus auditis plerique capiuntur, 395, 1. Gradum doctoratus non vetat Christus, sed superbum nominis ambitum, XV, 489, 2 el seq.

Et patrem nolite vocare vobis super terram; unus est enim Pater vester, qui est in coelis. — Deus solus vere et plene est paler omnium, XV, 490, 1. Paternitas omnis a Deo deseen* dit, XVIII, 615, 1, 2.

Nec vocemini magistri, quia magister unus est Christus. — Non homo intellectum homini praestat docendo, sed a Deo præslilum per admonitionem exercet, XV. 490, 1.

Qui major est vestrum erit minister vester. — Modestia) in rectore præslanlia, XX, 315, i ; 323, 1 ; 382, 2 Ejus doles, 323, 2 et seq, Qualuor ejus species, 323, 2 Media ad eam, 324, t.

Qui autem se exaltaverit, humiliabitur, it

QUI SE HUMILIAVERIT, EXALTABITUR. — Exempla sunt Mardoch.vus vilis út abjectus exaltatus, et Aman superbus humiliatus, IV, 379-382. Humilitas exaltat, superbia infamat, VI, 410, 1. Exemplum arrogantis humiliati, XV, 491, 1 (h'de Hu.mil it as, Super bia).

FERIA IV.

(Mallh., XX, 20-28).

Tunc accessit ad eum mater filiorum Zebedei CUM PILUS SUIS, ADORANS ET PETENS ALIQUID ab eo. — Ejus petitio expenditur, XV, 447, 2.

Ait illi : Dic ur sedeant hi duo filii mei, UNUS AD DEXTERAM TUAM, ET UNUS AD SINISTRAM, IN' regno tuo. — Quæ hujus ambitiosæ petitionis occasio fuerit, XV, 448, 1. Excusanda matar filiorum Zebedæi, iWd. Ambitiosorum moros describuntur, IX, 597, I. Ambitio regni nihil non molitur. IV, 370. 2 Honores non sunt ambiendi, IX, 222, 1. Prelature non sunt ambiendae, XX, 434, 1. Honores hujus mundi appetentes pueris papiliones insequentibus comparantur, IV, 370, 2. Ambitio est ambientium crux, 377, 2 et seq.(Vids Ambit io). Virtus propria nobilitat, non avorum virtus, secus ac prætendebat hæc mater, nixa cognatione cum Christo, V, 354, 2. Ineptum ad officia sacra vel profana promovens vel commendans, peccat injustitiam, VI, 40, 2. Contentio do primo loco vitanda est, 260, 1.

Respondens autem Jesus dixit : Nescitis quid petatis. — Quia non simul, sed gradatim ad honores est ascendendum, VI, 260, 1. Honores insipientibus non sunl dandi, 303, 1, 2 el seqq. In quo hi Mercurio similes sint, 365,1 Beneficia non cognatis, sed dignis danda, XV, 448, 2. Agrippina) matris Neronis ambitio, *ibid.* Hujus responsi, *nescitis quid petatis,* septem explicationes, 448, 2 ; 449, 1. Male petens cur petita non impetret, XX, 173, 2. Caduca el peritura non sunt petenda a Deo, 174, 1.

Potistis bibere calicem quem ego bibiturus sum T — Passio est calix, cur, 449, 1, 2. Cur S. Joannes Evangelista cum calice pingatur, *ibid.,* 2.

Dicunt ei : Possumus. — An Joannes et Jacobus calicis significationem intellexerint. 450, 1.

Ait illis : Calicem quidem meum bibetis, SEDERE AUTEM AD DEXTERAM MEAM, VEL SINISTRAM. NON EST MEUM DARE VOBIS, SED QUIBUS paratum est a Patre meo. — Est hoc oraculum de Jacobi et Joannis passione, XV, 450 t. Quo sensu Christus dicat ad se non perlinere cœli gloriam dare, 450, 2.

Et audientes decem, indignati sunt de duobus fratribus. — Undo duorum fratrum petitionem audierint castori apostoli, XV, 451, 2. Invidi® damna et remedia, 451, 2; 452, 1. Bella oriuntur e nimia cupiditate, XX, 171, 1. Reges eos qui plus exteris sapero videri volunt, oderunt, IX, 223, 2.

Jesus autem vocavit eos ad se, et ait : Scitis quia principes Gentium dominantur EORUM, F.T QUI MAJORI S SUNT. POTESTATEM EXERCENT in eos. — Quanta sit dominantium el nobilitatis vanitas, XV, 54, 2. Regu imperiosorum exempla, VII, 288, t. Stulti aliquando sapientibus præsunt, sed indigne, 339, I. Idquo Dei permissu, ut sic impios castiget, *ibid.* Reges puen et leves damnosi sunl reipublicæ, VII, 350, i, 2. Servi facti reges regunt Impotenter et superbiunt 340. 1. Sors tales reges facit, 339, 2. Principes sint potius erga suos affabiles el modesti, XVII, 399, 2 ; XX, 383, 1 *(Vide* Rector, Rex, Pbln-ceps, Tyrannus).

Non ita erit inter vos; sed quicumque voluerit INTER VOS MAJOR FIERI, SIT VESTER MINISTER, ET QUI VOLUERIT INTER VOS PRIMUS ESSE, ERIT VESTER servus. — Quid bis verbis doceat Christus, XV, 452. 1, 2. Ex hac Christi sanctione, summus Pontifex hunc titulum preferì : *Servus servorum Chrisli, ibid.,* 2. Hinc S. Franciscus prælatos ordinis sui appellari ministros voluit, *ibid.*

Sicut Filius hominis non venit ministrari, SED MINISTRAR: ET DARE ANIMAM SUAM REDEMPTIONEM pro multis — Humilitas est propria virtus Christi, XV, 453,1. Ad exemplum Christi S. Francisci Xaverii humilitas, *idid.* An Christus pro omnibus mortuus sil, *ibid,* el 2. Sanctorum hoc humilitatis et charitalis Christi exemplum imitantium exempla, 453, 2 *(Vide* Humil it as).

FERIA V.

(Luc., XVI, 19-31).

Homo quidam erat dives. — Divitis epulonis et Lazari vera historia, XVI, 220, 1. Dives opulo fuit Judæus, *ibid.* Hic etsi improbus, divitiis abundabat, cum vice versa justi sæpe inopia affligantur, VII, 126, 2. Dei consdio hic est dives, ille pauper, VI, 135, 1, 2. Divilim superbiam el audaciam pariunt, V, 290, 1. Uti divitis hunc ab inferno non liberarunt, Ha nec ullum, VII, 123, 2. Divilum prosperitati non est invidendum, VI, 195, 1, 2 (l'íde Dives, Divit iæ). Dives apud Deum quis sit, XX, 315, 2.

Induebatur pubpura et bysso. — Purpura divitis in vestitu luxum, byssus mollitiem notat, XVI, 220,1. In vestitu non est gloriandum, IX, 336, i, 2.

Et epulabatur quotidie splendide. — Pena semper epulas lautas sequitur voluptas, XVI, 220, 2. Mors in olla gulæ, IV, 24. 1. Quam gula sit exilialis, VI, 197, 1. Pœna veniri deditorum, III, 291, 2. Sumptuosarum epularum damna. XX, 202, 2 et seqq. *(Vide* Convivia, Epuljb, Gula).

Et erat quidam mendicus, nomine Lazarus, QUI JACEBAT AD JANUAM EJUS, ULCERIBUS PLENUS. — Illius misera sors el morbi desc.ibuulur, X\ I,

220, 2 et seqq. Mendicorum vita mors est potius quam vita, X, 343, 2 (ride Mendicus, Pauper).

Cupiens saturari de micis qu.e cadebant de MENSA DIVITIS, ET NEMO ILLI DABAT. — CruCOS Lazar! novem, XVI, 221, 2 et seq. A paupere qui faciem suam avertit,ab eo etiam faciem suam averlet Deus, IV, 284, 2. Durus in pauperes peccat graviter, V, 425, 1. Hic excitat Dei et hominum iram, VI, 109, 1. Diviles debent amare pauperes, imo eos preoccupare, 133, 1, 2 el seqq. Pauperes vexans Christum vexat, 167, 2 (Fida Dives, Pauper).

Pactum est autem ut moreretur mendicus, ET PORTARETUR AR ANGELIS IN SINUM ABRAHÆ. — Ministerium angelorum animas in cœlum ducere, XVI, 222, I. Sinus Abrahæ, quid, et cur sic dictus, *ibid,* et 2. Limbus ubinam esset, olim nescieba* tur, VII, 157, I. Limbus Patrum, el sinus Abrahæ vocatur pax, Vili, 331, 1. Mors et vita quid sit, X,345,2. Ipsa suavis est indigentibus, ægris, senibus, anxiis, desperantibus, 346, 2 el seq. Cur vila justorum brevis el misera, impiorum longa el felix, VII, 262, 2 et seq. Mors sanctorum est vitæ janua, VIII, 330, 1. Justorum mors, etiam præoccupalorum, eos ponit in quiete el refrigerio, ipsi eam meditando præverlunt, 362, 2. Ante diem ad cœlum sanctorum rapiuntur, 366, 2. Sancti in cœlo stant quasi victores, 378, 2 *(Vide* Mors, §7).

Mortuus est autem et dives, et sepultus est in inferno. — Quam sors illius, quam in hac vita habuit, sit mutata, XVI, 222, 2 et seq, Quis hic infernus, 223, I. Quodnam peccatum divitis epulonis, *ibid.* Impiorum dies ut umbra transeunt, VII, 299, 1. In morte dives universa relinquere debet, 217, 1,2. Eorum funesta mors post lælam vilain, Vili, 375, 2. Multipliciter tunc illos Deus disrumpit, 376, 1. Peccator dæmones secutus, tandem ad eorum sedes deducetur. VI, 112, i, 2. Mortuus slatini csl judicatus, et inferno addictus, VII, 156, 2. Avari siepo carent sepultura, 224, 2. In tenebris sepeliuntur, 225, 2 et seq. Impii etiam superbo in gehenna sepolti sunt, 294, 2.

Elevans autem oculos suos, cum esset in tormentis, vidit Abraham a longe, et Laxarum in sinu ejus. — Impii et peccatores in dio mortis rerum quas amarunt vanitatem el fugacitatem agnoscent, Vili, 1. An a damnatis justi in requie conspiciantur, XV, 223, 2.

Et IPSE CLAMANS DIXIT i PATER ABRAHAM, MISERERE mei, et mitte Laxarum ut intingat kxthkMUM DIGITI BUI IN AQUAM, UT REFRIGERET LINGUAM MEAM, QUIA CRUCIOR IN HAC FLAMMA. — Frustra Lazarum vocat, quia in inferno nullum solatium, VIH, 301, 1. impii post mortem nullum habentes advocatum desperabunt, 351, I. Quomodo divitis anima linguam habuisse dicatur, XVI, 224,2 et seq. Divites in gehenna pauperie torquebuntur, ul ne guttam quidem aquæ habeant, VII, 215, 2. Ul epulo in lingua tortus fuit, sic in eadem dc tractores et maledici torquebuntur, Vili, 289, L Ut epulo gula et lingua peccavit, ita in eadem se cruciari clamavit : nain per quæ quis peccavit, per hæc et punitur, 517, 2 (Vide Infernus).

Et dixit illi Abraham ; Fili, recordarr QUIA RECEPISTI BONA IN VITA TUA, RT LaZARUS similiter mala; nunc autem hic consolatur, tu vero cruciaris. — Pauperum el divitum sortes differunt, IX, 400, 2. Pios affligi, impios prosperari, vanitas est, VII, 300, I. Dujs autem ob causas illi affliguntur, el hi prosperantur, *ibid.,* 2. Sed horum prosperitas maxime noxia est, 301,1,2. Impii labores operum suorum in inferno comedunt, V, 53, 1. Talionis lege Deus durum in pauperes punit, VI, 108, 2 el seq. Voluptas in fine vitæ sectatorem suum deserit, 72. 2 et seq. In altera vita felicium et infelicium sorto mutabuntur, IX, 356, 2; XVI, 1, 2. Ideo S. Catharina Senensis e duobus coronis ei a Chnslo oblatis una aurea et gemmata, altera spinea, spineam coronam elegit, XVI, 225, 2. Nemo ante mortem beatus dicendus est, IX 356, 2; 359. 2. In die bonorum habenda memoria malorum, 354, 2 et seqq.

Et in his omnibus inter nos et vos chaos magnum firmatum est, etc.— Chaos quid» XVI. 226, I. Quid per chaos hie intelligendum, ¿26, 2. Quo sensu mortui nil sciant.VH, 312, 1» 2. Anima a corpore separata scit res omnes naturales, damnata scit tantum sua tormenta, VII, 312, 2 el seq.

Et ait : Rogo ergo te, pater, ut mittas EUM IN DOMUM PATRIS MEI*, HABEO ENIM QUINQUE FRATRES, UT TESTETUR ILLIS, NE IPSI VENIANT IN HUNC LOCUM TORMENTORUM.— Quomodo potest hic dives damnatus salutem fralrum optare, XV 1, 227, 2. An hic vere de fratrum suorum salute fuerit sollicitus, ibid.

Et ait illi Abraham : Habent Vlotsbn kt prophetas, audiant illos, etc. — Ex Dei instituto homo per hominem docendus, III, 282, 1; XVI, 227, 2. Quid ex hac parabola, vel potius historia discere possumus, 228. 2.

FERIA VI.

(Vü/í/k, XXI, 33-46).

Homo erat paterfamilias, et plantavit vineam, etc. — Parabola vioeæ per partes explicatur XV, 470, 1, 2 ol seq. Homo plantans vineam est Deus fundans Ecclesiam, 470, i. Vinea est Ecclesia tam gentium quam Judæorum, VIH, 234, 2 et seq.

Malos male perdet. — Deus nulla peccata non punit, IX, 176, 1, 2 el seqq.

Et vineam suam locabit aliis agricolis qui REDDANT El FRUCTUM TEMPORIBUS SUIS. — ImpÜ terram iniquo occupant V, 71, 1. Judæi dum apostolos exagitant, in causa fuere, ul hi au gein

tes se Judaea pulsi, transtulerint, VII, 499, 2. Vinea Ecclesiæ ab hærelicis el pravis Ecclesiæ pastoribus laceratur, VII, 500, 1. Fructus hic vineæ, id est Ecclesiæ Dei, patet in conversione totius orbis ad Chrisli fidem et sanctitatem, XV, 471, I.

Tropologico vinea cuique excolenda est anima, XV, 470, 2 et seq. (Fide Vinea).

Nunquam legistis in Scripturis : Lapidem QUEM REPROBAVERUNT .EDIFICANTES. DIC FACTUS est in caput anguli.— Christus qualis sit lapis, XVII, 127, 2. Quomodo sit lapis in caput anguli, XV, 471, 2; XVII, 128, 1. Petra est Christus ob varias analogias XX, 281, 1. Fidelem inter et lapidem variæ relationes, 282, 2 et seq.

Ideo dico vobis, quia auferetur a vobis regnum Dei, et dabitur genti facienti fructus ejus. — Cur synagoga Judaica a Christo repudiata sit, XI, 5g4, 1 ; XV, 471, 2.

Et qui ceciderit super lapidem istum, confringetur ; SUPER QUEM VERO CECIDERIT, CONFINGET eum — Minatur hic Christus Judæis æternum el irreparabile excidium, puta gehennÆ incendium.

Et QUÆRENTES EUM TENERE, TIMUERUNT TURDAS QUONIAM SICUT PROPHETAM EUM HABEBANT. — Sic Lycaonii S. Paulum ob eloquentiam putarunt esse Mercurium, XVII, 291, 4*

SABBATO.

(Luc., XV, **il,** *ad fin.).*

Romo quidam habuit duos filios.— Hæc parabola exponitur et applicatur, XVI. 205, 2 et seq. Qui sint iste pater et duo **filii**, XVI, 205, 2; 206,1.

Et dixit adolescentior patri. — Cur adolescentia sit periculosa, V, 23, 2. Juventutis emblema et schema, 187, 2. Juventus quam sit petulans el lasciva, VI, 159, 1, 2. Adolescens viam quam iniit, semper retinebit, verum per Dei gratiam sæpe ab ea deflectit, 141, 1, 2. Huic dæmon maxiine insidiatur : quatuor ei sunt commendanda, 144, 1. Concupiscentia ei est colligata, 458, 2. Est mobilis et instabilis, 450, 1, 2. Juventutis flos el lascivia, VII, 378, 1, 2. Est ea superanda per mentis robur et fortitudinem. 379, 1,2 *(Vide* Adolescentia). Adolescentior notat peccatores et meretrices, XVI, 206, 1.

Da mihi portionem substantiæ quæ me contingit. Et divisit illis substantiam.—Libertas h adolescente quam sit noxia, V, 112, 2 et seq. Fur paternorum bonorum quomodo sil socius homicida?, VI, 385, 1. Vide quam vanum sit parcere et coacervare opes pro filiis decoctoribus, et aliis hæredibus incertis, VII, 119, 1; 120, 2 etseq. In statu vitæ deligendo mature deliberandum, V, 411 1.

Et non post MULTOS DIES, CONGREGATIS OMNIBUS, adolescentior filius perlgre profectus EST IN REGIONEM LONGINQUAM, ET IBI DISSIPAVIT SUBSTANTIAM SUAM VIVENDO LUXURIOSE. — Adolescens incontinens opes paternas disperdit, VI, 159, 1,2. Meretricis mores describuntur, V, 263, 1, 2. Libido mentem excæcat et obnubilat, ut spiritum sapienliæ percipere non possit, Vili, 279, 1, 2. Luxuria quid proprie sit, 312, 1. Fornicatio hominem mire dementat, 564, 1. Principum el heroum filii sæpe degeneres sunt, 492. 2. Fornicatio, speciosa puella velut speciosum idolum est, 564, 1. Senectus ærumnosa et morbida sequitur post juventutem libidinosam et lascivam, VII, 401, 2. Hæc omnia peccatori applicantur, XVI, 206, 2 et seq. *(Vide* Libido, Luxuria, Voluptas). 1

Et postquam omnia consummasset, facta est FAMES VALIDA IN REGIONE ILLA, ET IPSE COEPIT egere. — Mystice peccator laborat inopia omnium rerum naturalium et supernaturaliuin, XVI, 207, 1.

In se autem reversus, dixit : Quanti mercenarii IN DOMO PATRIS MEI ABUNDANT PANIBUS, ego autem me fame pereo. — Ærumnæ impios magis cruciant quam pios, X, 328, 1, 2. Cur Deus voluptuariis voluptates adimere, famem, morbos et aerumnas immittere soleat, XVI, 208, 1, 2.

SURGAM ET IBO AD PATREM MEUM. — Conversio de die in diem non est differenda, IX, 178, If 2 et seqq.

Et dicam bi : Pater, peccavi in coelum et coram te. — Anima do peccatis pœnilens, optet Deo per gratiam conjungi, VII 468, 1, 2. Pœnitentiæ origo, ratio et essentia, IX, 179, 1, 2. Confessio necessaria, cur, XVI, 209, 2.

Cum autem adhuc longe esset, vidit illum PATER IPSIUS, ET MISERICORDIA MOTUS EST, ET ACCURRENS CECIDIT SUPER COLLUM EJUS, ET OSCULATUS est eum. — Mira Dei in peccatores pœnitenles clementia et condonandi celeritas, XVI, 210, 2. Collum est symbolum obedienliæ, VII, 516, 2. Item circumspectionis, fidei, puri intellectus, 517, 2. Osculi symbola quatuor 467, 1.

Dixit autem pater ad servos suos : Cito PROFERTE STOLAM PRIMAM, KT INDUITE ILLUM. — Monile et torques quarum rerum sint symbolum, VII, 517, 1. Stola et torques erant signa honoris : torques varias sapienti» doles denotat, V, 74,1,2. Stola prima quæ, XVI, 211, 1. Exemplum duarum mulierum pœnilentium, *ibid.*

Et date annulum in manu ejus, et calceamenta in pedibus ejus. — Annulus aureus index hominis liberi ut et calceus, XVI, 211, 1. Annuli quare gestentur, eorum quis sit usus, XX, 100, 1, 2. Calceamenta quid significent, XVI, 211, 2.

Adducite vitulum saginatum, et occidite, rt MANDUCEMUS, ET EPULEMUR. — Vitulus SaginalUS est Christus. XVI, 211, 2,

Erat autem filius ejus senior in agro ; ***m***

CUM VENIRET, ET APPROPINQUIRET DOMUI, AUDIVIT SYMPHONIAM I.T CHORUM..... INDIGNA IUS EST AUTEM, ET NOLEBAT INTROIRE. — Uti hIC COnlUS ¡0-vidum fralrern male habuit, sic musica anirnum pessimum et mœslum exasperat, VI, 282, 2. Musica recto in conviviis adhibetur, X, 149, 1 ; 151,2. Hic significatur Judæorum invidia et murmur contra apostolos, qui Evangelium a Judæis incredulis ad Gentes transtulere, XVI, 212. 1.

Epulari et gaudere oportebat, quia frater TUUS HIC MORTUUS ERAT, ET REVIXIT ; PERIERAT, et inventus est. — Convivium ex amore instrui debet, V, 462, 1. Quid his verbis Christus Pharisæos doceat, XVI, 213. 2.

DOMINICA III IN QUADRAGESIMA.

(Luc., xi, 14-28).

Erat (Jesus) ejiciens dæmonium.— Omnia quæ ad dæmonioruin naturam, insidias perlinet, videro est in art. Dæmon, Diabolus. Judæi olim exorcistas habebant, XVII, 352, 2 ot seq. Quod tunc carnaliter factum ost, quotidie completur in conversione credentium, XV, 303, 2. Dæmon virtutibus septem ligatur, 299, 1.

Et illud erat mutum. — Quomodo diabolus homines efficiat mutos, XV, 303, 2.

Quidam autem ex eis dixerunt : In Beelxe-BUB PRINCIPE DÆMONIORUM I JICIT DÆMONIA. — Impii miracula Dei magiæ ascribunt. IV, 513. 1. Quia hæc calumnia ex mera invidia procedebat, de ea agi poterit, *vide* Invidia.

Ipse autem, ut vidit cogitationes eorum, DIXIT EIS : Omnb regnum in seipsum divisum desolabitur. — Concordia est calx urbis ot regni, XV, 304, 1. Concordi® quanta sil vis, V, 580, 1. Sediliosi suis rixis et motibus regna discindunt, VI, 397, 2. Concordi® quant® polonliæ sil causa, XIV, 303, 1. Monarchia optimum regimen est, nec regnum fert duos, XIII, 29, 2. Discordia tum civium, tum fratrum, hies et bella, quantopere Deo displiceant, et acriter ab eo puniantur, XIII, 544, 2 (ITde Concordia). Ad seditionem populos concitat legum patriarum el religionis avitæ eversio, IV, 427, 1. In regno expedit unam esse religionem, 415, 1.

Si autem et Satanas in skipsum divisus est, quomodo stabit regnum ejus T quia dicitis in Beelzebub me ejicere dæmonia. — Quasi id fieri queat; quia daemones inter so conveniunt; est quippe inter eos ordo, ut ahi sint majores, alii minores; alii principes, alii inferiores, XV, 251. 2. Apollonius dæmones per magiam ejiciebat, 304. 1. Daemon superior aliquando inferiorem ejicit, sed raro, *ibid* , 2. Ostendit Dominus se dæmonia non ejicere ope dæmonis, 304, 2 et seq.

Cum fortis armatus custodit atrium suum. — Cur diabolus hic vocetur fortis, XV, 305, 1. Dæmonis furliludo in quo sita sil, *Job,* 754, 1; 768, 2 Vitta sunl dæmonis arma, 387, 2. Carnales sunt vasa lutea, 117, l ; 594, 2. Iniquitates virum venantur, 204, 2.

In pace sunt ea quæ possidet. — Vides hic ut nimia securitas summum periculum creet, VII 185, 1, 2.

Qui non est mecum, contra me est : et qui* NON COLLIGIT MECUM, DISPERGIT. —• QaiS Sit hOFUrQ verborum obvius sensus, et quomodo hæc sententia non sit contraria ejusdem Christi sententi®: *Qui non est adversum vos, pro vobis est,* XV, 305, 2; 306, 1, 2.

Cum IMMUNDUS SPIRITUS EXIERIT DE HOMINE, ambulat per loca inaquosa.—Dæmones amanx sepulcra ob 1res causas, XI, 745, 2. Inaquosa sunl plerumque sepulcra ossibus aridis plena, in quit s dæmones et demoniaci habitare gaudent, XVI, 133, 2. Dæmon agit in desertis, cur, XV, 315, L Mystice quid sint loca arida, *ibid.*

Quærens requiem. — Improbus non quiescit, donec improbitatem expleverit, VI. 105, 2.

Et non inveniens, dicit : Revertar in domum meam undr exivi — Relapsus in peccatu . quantum sit malum, V, 31L 2 ct seqq ; 333, 2. Consuetudo peccandi quam sil noxia, V, 561, 2.

Et cum venerit, invenit eam scopis mundatam et ornatam. — Studendum decoro el munditiei, X, 434, 2 el seq.

Tunc vadit, f.t assumit septem alios spiritus nequiores se. — Dæmonum multitudo et malignitas, XVI, 134, 2. Vitio uno abeunle, succedit aliud, ul hominem oppugnet, XIII. 484. 1.

Et ingressi habitant ibi. et fiunt novissima HOMINIS ILLIUS PEJORA PRIORIBUS. — Peccati quanta sit vis in peccatorem, XI, 613. 2 Peccandi consuetudo imprimis noxia est, VII, 268. t Relapsus in peccatum ost lapsu gravior, X, 211, I 2; XV, 315, i . XX, 466, 1. Quam is noxius sit. IX, 231. 2. Relapsi similes sunl canibus ad vomitum redeuntibus, XX, 467. 2 et seqq. Peccalum unum via est ad alterum, 113, 2 *(Vide* Consuetudo, Relapsus).

Factum kst autem cum hæc dickrkt, extollens VOCEM QUÆDAM MULIER DE TURBK , DIXIi illi : Beatus venter qui te portavit, et ubera quæ suxisti. — Deiparam Virginem glorificant omnes tum angeli, tum homines. VIII. 152, 2» Ubera beatæ Virginis sunl maternités Dei, VU, 477, 1, 2. Hæc ipsa ubera multis sanctorum com municavit, *ibid.,* 2. Quænam mulier hæc laudani uterum Deiparæ, XVI, 162, 1. Encomia berci Virginis, *ibid.* et 2.

At ille dixit : Quinimo beati qui audiunt verbum Dei et custodiunt illud. — Quo sensu hæc verba accipienda sint, XVI, 162. 2; 163 1. Auditor verbi sit factor, XX, 82. 2. Verbum Dei et Scriptura est velut speculum, 82, 2 el seqq. » 85, i. *Vide notata Dom.* tn *Sexagesima.*

FERIA *II.*

(Luc., IV, 23-30).

Et ait (Jesus) illis ; Utioub dicetis midi damo SIMILITUDINEM : MEDICE, CURA TEIPSUM. — QUOmodo tropologice hæc verba accipienda, XVI, 104, 2.

Ait altem : Amen dico vobis, quia neiio propheta ACCEPTUS EST IN PATRIA SUA. — Quæ hujus rei sii ratio, XV, 338, I. Apologus psittaci, XVI, 105, 1. Fideli orbis est pairia, gnomo), *ibid.* Homines optimi quærendi extra patriam velul equi, *ibid.*

In veritate dico vobis, multa viduæ erant in diebus Elle in Israel..... Et ad nullam illarum missus est Elias nisi in Sarepta Sidonie, ad mulierem viduam. — Historia mulieris Saroptanæ, III, 643, 2. Viduarum preces exaudit Deus, X, 224, 1, 2 *(Vide Euàs).*

Et multi leprosi erant in Israel sub Eli&bo PROPHETA ; ET NEMO EORUM MUNDATUS EST NISI Naaman Strus. — Elisasi elogium, X. 513, 1, 2 *(Vide* Eliseus). Christus Judæos exemplo Naaman Syri pungit, XV, 105, 2 et seq.

Et repleti sunt omnes in synagoga ira, hæc audientes. — Judæi hi, ut et iracundi omnes, injurias animo volventes, meditantur ultionem, VI. 410, 1.

ET DUXERUNT ILLUM USQUE AD SUPERCILIUM MONTIS, SUPER QUEM CIVITAS ILLORUM ERAT ÆDIficata, ut PRECiPiTARKNT eum. — Christum quasi blasphemum Nazareni praecipitare voluerunt, XVI, 106, 2.

Ipse autem transiens per medium, ibat. — Quomodo Christus e inanibus Nazarenorum evaserit, XVI, 106, 2.

FERIA UI.

(Matih., XVIH, 15-22).

Si autem peccaverit in te frater tuus, vade, et corripe eum inter tb et ipsum solum. — Correptionis fraternae figura. III, 340, 1. Fraterna correptio quare præcepla sit, et an omnia omnino peccata corripienda sint, XV, 406, 1. Haec an sit consilii, an præcepti, *ibid.,* 2. Ad quos illa speciet, *ibid.,* 2 et seqq. Quis in ea servandus sit ordo, 408, 2. Certis tamen in casibus ille non servalur, *ibid.* Correptio quas habere debeat conditiones, *vide* Correctio. Correptio. Consilia sint secreta, IX, 275, 2. Secretum est custodiendum, 276, 1. Vitia proximi propalat insipiens, sapiens celat, V, 320, 1, 2 et seqq.

SI TE AUDIERIT, LUCRATUS BRIS FRATREM TUUM. — Amicus amicum peccantem corripiens, vere se illi fratrem exhibet, VI, 331, 1 ; XV, 408, 2. Amor dat suavia vulnera, VI, 331,1 et seqq.

Si AUTEM TE NON AUDIERIT, ADHIBE TBCUM ADIIUC UNUM, VEL DUOS, UT IN ORK DUORUM VEL TRIUM testium stet omne verbum ; QUOD SI NON audierit Kos, dic Ecclesle. — Boum superiori indicare ut corrigatur, est actus sanctitatis, III, 350, 1. Tres canones correptionis, XV, 409, 2. Cur dicendum Ecclesiæ, *ibid.* Au Pontifex corripiendus, 410, 1.

Amen dico vobis : Qüæcumqub alligaveritis super terram, erunt ligata kt in coblo; bt quæcumque solveritis super terram, erunt soluta et in coblo. — Polestas ligandi ct solvendi prœlatis concessa, XV, 410, 2. Tres ligandi ct solvendi potestates, 411, 1.

Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint super terram DE OMNI REQUAMCUMQUB PETIERINT, FIET ILLIS A PATRE MBO, QUI IN COELIS est. — Consensio duorum hic quænam, XV, 411, 2. Pacis et concordi» quinque bona, XX, 169 2. Unanimitatis robur, 320, 2 et seq. Ex his verbis nonnulli auctoritatem conciliorum probant, XV, 412, 1.

Tunc accedens Petrus ad eum. dixit : Domine, QUOTIES PECCABIT IN ME FRATER MEUS, ET DIMITTAM Ei ? USQUE SEPTIES ?— Quoties pCCcatum peccanti dimittendum, XV, 412, 2.

FERIA IV.

(Maith., XV, 1-21).

Tunc accesserunt ad eum (Jesum) ab Hierosolymis Scribæ et Pharisæi, dicentes : Quark DISCIPULI TUI TRANSGREDIUNTUR TRADITIONEM SENIORUM ? NON ENIM LAVANT MANUS SUAS CUM MANDUCANT. — Multarum rerum contactus Judæis olim prohibitus, XV, 349, 2. Crebræ Pharisæorum lotiones, *ibid.* Lotionum ritus, 350, 1.

Jesus autem respondens, ait illi : Quare et vos transgredimini mandata Dei propter traditionem vestram T — Traditiones apostolic® bon® sunt, XV, 350, 1 , 351, 2. Eæ servanti® sunt, cl eas Ecclesia servari jubet, VII,, 407, 1. Christus contra pharisæos taxavit, quod legem divinam traditionibus humanis adulterarent. Vili, 319, 2.

Nam Deus dixit : Honora patrem et matrem. Et : Qui maledixerit patri vel matri, morte moriatur .— Honor parentibus debitus, *vide* Filii, Parentes.

Vos autem dicitis : Quicumquk dixerit patri vel matri : Munus quodcumque ex me tibi proderit. — Victima o rapina pauperum offerenda non est, X, 207, 2; 209, 1, 2. Qui talem offert nihil lucratur, *ibid.* Filius Religionem ingredi non poles* in gravi parentum necessitate, XV, 351, 1.

Populus hic labiis me honorat, cor autrm eorum longk est a me. — Interiora hominis e quatuor externis signis dignoscuntur, IX, 541, 2 el seqq.

Non quod intrat in os coinquinat hominem,

SED QUOD PROQEDIT EX OHE, HOC COINQUINAT HO* minem. — Error scribarum, XV, 352, 4. Undo iste error oriebatur, *ibid.*

AdBUC ET VOS SINE INTELLECTU ESTIS? NON INTKLLIGITIS QUIA OMNE QUOD IN OS INTRAT, IN VENTREM VADIT, KT IN SECESSUM EMITTITUR. — Triplox cibi digestio et egestio, XV, 353. 2. Signum sanitatis, {Md. Discendum hic qu¿Ai contemnenda sint oris ct gustus nitores, lautitiæ et deliciæ, 354, 1, 2.

Quæ autem procedunt db ore, de corde EXEUNT, ET EA COINQUINANT HOMINEM, UÙf<5 Omnia quæ ad peccata linguæ perlinent, in art. Calumnia, Detractio, Lingua, Multiloquium.

Db corde emm exeunt cogitationes malæ, homicidia, adulteria, fornicationes, furta, FALSA TESTIMONIA, BLASPHEMIÆ, Il.fiC SUNT QUÆ COINQUINANT HOMINEM. — IdcÍFCO COT maXIIIW OSt custodiendum, quia est principium multiplicis vilæ, V, 123, 2. Ipsum est symbolum mentis, sapienliæ, amoris, 507, 4.Cor hominis vagum ct inquietum est, VII, 45, 2. *Vide* pro ampliori cujusquo rei expositione, art. Adultkrium, Blischemia, Cogitatio, Cor, Fornicatio, Homicidium, Furtum, Testimonium, Testis.

FERIA IV.

(Luc.t IV, 38-44).

Surgens autem Jesus de sinagoga, introivit in domum Simonis. Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus. — Hanc socrus Simonis curationem lillcraliter el symbolice expositam, /r XV, 227, 1 ; 229, i.

Cum autkm sol occidisset, omnbs qui haberint INFIRMOS VARIIS LANGUORIBUS, DUCEBANT ILLOS AD EUM. At ILLE SINGULIS MANUS imponens, curabat los. — Christus ipse nullos habuit morbos, XI, 628, i, 2 ; 629, 1. Nostras ipso infirmitates portavit, 629, 1. Nostros morbos curaro potuit, quia eos in so luendos suscepit, tMd. Morbi nostri peculiarem panam ei addiderunt, *ibid.* Christus osi medicus ot chirurgus, 716, i. Christus curavit inorbos, quia eos luit in cruce, XV. 229, 2.

Exibant autem dæmonia a multis, clamantia et dicentia : Quia tu es Filius Dei. — Peccatores tamen vero non laudant Doum, IX, 442, 2 el seq.

Et detinebant bum nr discederet ab eis. — Sapions ila loquitur, ut omnes apud oum esse gestiant, IX, 554, 4, 2. Sermo suavis mire mentem delectat, 336. 4.

Quibus ille ait : Quia et aliis civitatibus oportet me evangelizare regnum Dei, quia ideo missus sum. — Christus per pagos, vicos el oppida discurrit docendo, V, 999, 9; VII, 42, 2. Sapientia libenter sua communicat, Vili, 430, i. Eius rei relio est. auia quo plus ellundit, eo plus recipit, VIII, 430, 2. Christus nullum laborem pro animarum saluto detrectavit, uu ohm Neheimas el Esdras pro Israelis bono, IV, 230, 4, 2. Item Eliachim sacerdos circuivit omnem Israel ; quod imitentur episcopi, prelati, principes, el alii fideles zelosi, 230, i, 2 ; 324, 1, 2.

FERIA VL

(Joan.) IV, 5-43).

Venit ergo (Jesus) in civitatem Samariæ, QUÆ DICITUR SICHAR Î JUXTA PRÆD1UM, QUOD DEDIT Jacob Joseph, filio suo. Erat autem ibi fons Jacob — Historia Samanlame a Christo juxta puteum conversa*, XVI, 354, 2 et seqq. Quis isle fons Jacob, 355, I.

Jlsus ergo fatigatus ex itinere sedebat sic supra fontem. — Unde Jesus fatigatus. XVI, 355 1. Apostoli et ipse Christus Jesus pedites pagos el urbes obibant, XVII, 27, L Ut Christus occasione captata ex aqua puleoli mulierem Samaritanam convertit, el ejus cives, sic Dei providentia rerum occasiones componit, XVII, 55, 4, 2. *Sedtbal sic* quadrupliciter capitar, XVI, 355, 4,2. Expeclabal data opera mulierem quæ ventura erat ut aquam e puleo hauriret, quia opportunitas commoda in agendo el respondendo captanda est, VII, 130, 1, 2.

Hora erat quasi sexta. — Id esi meridies, quarum rerum meridies sil symbolum, VIL 502, 2 et seq. Causam dat cur Jesus sederet ad fontem, X\I, 355, 2.

Venit mulier de Samaria haurire aquam. Dicit ei Jesus : Da mihi biberе. — Quam mira comitas ot chantas Christi, qua cum vili meretrice captat colloquium, ul eam. el per eam lotam urbem convertat, XVI, 355, 2.

Dixit ergo ei mulier illa Samaritana : Quomodo TU JUD.EUS CUM SIS, BIBERE A ME POSCIS, QU.E SUM MULIER SAMARITANA ? NON ENIM COUTUNTUR Judæi Samaritanis. — Schisma Samaritanorum a Judæis unde et qua occasione ortum sil. X, 547, 2. Quid ex hoc exemplo discendum, XVI, 356, 4.

Respondit Jesus, et dixit ei ; Si scires donum Dei, et quis est qui dicit tibi : Da mihi biberе; tu forsitan pbtisses ab eo, It dedisset tibi aquam vivam. — Quæ sil illa aqua. XVI, 356, 2. Analogia aquæ et gratiæ, XVI, 356. 1 el seq.

Dicit ei mulier : Domine, neqüu. in quo haurias HABES ET PUTEUS ALTUS EST î UNDE ERGO HABES AQUAM VIVAM ? — PulOÌ etymOD, XVI, 357, 2. Puteus aquarum viventium et fons hortorum quid sint, VIII, 81. 2.

(¡UMQUID TU MAJOR ES PATRB NOSTRO JACOB?Samaritaci quinam erant. XVI, 357, 2. Jacobi patriarchìi elogium, VIH, 506, 2 ; X. 449, 1,2 el seqq.

Respondit Jesus et dixit bi * Omn's uui db

RIT LX AQUA HAC SITIET ITERUM. — ¿Iqua in putro est voluptas sæculi in profunditate tenebrosa, XVI, 358, 1. Egyptiorum silis ob aquas Nili cruentus, cum Hebræi ix eo tunc puras biberent, VIH. i.

Qui autem biberit ex aqua quam kgo darò EI, NON SITIET IN .ETERNUM ; SKI) AQUA QUAM EGO DABO KI FIET IN EO FONS AQÜ.E SALIENTIS IN VITAM æternam. — Gratia est fons saliens in cœlum, XVI. 358, 2. et seq. Sancti saliunt in cœlum, 339. I. Fontes mystici vanì, V, 141, 2. Deus nostra est vita, IX, 150, 1, 2 et seqq. ; 394, I, 2. Mens justi esl velut crater abundans vino sapienti®, doctrina». gratiæ, consolationis, adeo ut fontem hujus aq jæ cœleslis venire malris cominero videatur, Vili, 17!. 2.

Dicit ad eum mulier . Domine, da mihi hanc AQUAM, UT NON SITIAM, NEQUE VENIAM HUC HAURIRE — Sancti siliunt Deum, V, 335, I.

Vos ADORATIS QUOD NESCITIS : NOS ADORAMUS QUOD SCIMUS, QUIA SALUS EX JUDÆIS EST. — Salus ex Judæis est. quo sensu. XVI, 360, I. Judæa fuil verus hortus Christi, Vili, 142, 1 Hortus nucum cur Synagogam Judæorum represente!, 156, 1.

Sed VENIT HORA, ET NUNC EST, QUANDO VERI ADORATORES ADORABUNT PATREM IN SPIRITU ET VERITATE..... Spiritus est Deus, et eos qui ADORANT EUM. IN SPIRITU ET VERITATE OPORTET adorare. — Deus est spiritus purissimus, IV, 33!, 2. Deus est incorporeus, XVI, 363, 2 et seq. Adoratio in spiritu et veritate quæ, 361, 2. Deo serviendum est in veritate, IV, 310, 2. Hanc Deus cupit messo omnibus nostris actionibus, 278, I.

Et continuo venerunt discipuli ejus ; et mirabantur QUIA CUM MULIERE LOQUEBATUR. NEMO TAMEN DIXIT : QUID QUÆRIS, AUT QUID LOQUERIS cum ea ? — Mirantur discipuli quod Christus cum muñere loquatur, cur, XV, 363, 2. Ut apostoli hic de Christi facto non inquisiero, ita nec Dei majólas indaganda, VIII, 275, i (Fida Historiam Samaritanae, Jesús Christus, cap. V. ari. i, § III, n® 7).

SABBAIO.

(Joann., vin, 1-11),

Jesus autem perrexit in montem Oliveti et DILUCULO ITERUM VENIT IN TEMPLUM. — Hortum in monte Olivarum quasi nocturnum hospitium et oratorium elegii sibi Christus sex mensibus ante mortem, XVI, 432, 1. Hic nobis ostendit Christus noctem orationi esse commodam, 113, 1.

Adducunt autem Scribæ et Pharisæi mulierem in adulterio drpri.hkNsa'm. — Do gravitate peccati adulterii, *vide* Adulterium, et insuper, si libuerit, Libido, Meretrix, Mulier

Jesus autem inclinans se deorsum, digito ACRID. BAT IN TERRA — Cur ChnSIUS digito SCfibai iu iena, XVI, 432, 2 et seq. Quid scribat, 433, I. Videtur hic Redemptor accusantium peccata in terra scripsisse ; Dei enim oculus omnes cordis latebras intuetur, IX, 465, I, 2.

Cum autem perseverarent interrogantes KUM, EREXIT SE, ET DIXIT EIS : Qui SINE PECCATO EST VI STRUM, PRIMUS IN ILLAM LAPIDEM MITTAT,— Quem sensum præ so ferant hæc verba : *Qui sine peccalo est vestrum,* XVI. 433, 2. An hic Christus usum et rigorem judicii et tribunalium evertero videatur, *ibid,* etseq. Peccala omnia sino Dei gratia evitare non possumus, et non vivero sine poccato, XX, 687, 2 {*Vide* Peccatum). Moralilcr hic docet Christus eum qui vult aliena crimina judicare el carpere prius, debere sua judicare, XVI, 434, I.

Erigens autem se Jesus dixit ei : Mulier, uri sunt qui te accusabant ? Nemo te concemnavit? Que dixit ei : Nemo, Domine. Dixit autem Jesus : Nec ego te condemnabo. — Hisce verbis Christus adulteram absolvit lum in foro fori coram populo, tum in foro poli, id est in foro conscientia?, XVI, 435, 1. Deus nequit condemnaro innocentem, imo nec, ut hæc mulier erat, nocentes semper condemnat, VIII, 524, 1. Neminem aule peccati prævîsionem ad damnationem destinat, *ibid.,* 2. Ad exemplum Christi judex justitiam bonignitale temperet, 538, 539, 1.

Et jam amplius noli peccare. — Ergo et Dominus damnavit, sed peccatum, non hominem, XVI, . I.

DOMINICA IV IN QUADRAGESIMA.

(Joan., vi, 1-15).

Post hæc abiit Jesus trans mare Galilææ, QUOD EST TIBERIADIS, ET SEQUEBATUR EUM MULTITUDO magna. — Quomodo lurbæ pedestres Chrisium navigantem sequi potuerint, XV, 341. I. Temporalia saluti anirnæ postponenda, *Job,* 55, 1. Vestigia Dei sequenda, 489, I. Ambulandum cum Deo, 653, 1. Affectus sunt animi pedes, 313, 2; 490, I. Abnegado sui necessaria, 377, 2. Verbum Dei est pabulum anirnæ, 203, 1. Corde excipiendum, 478, 1.

Cum sublevasset ergo oculos Jesus, et vidisset QUÌA MUITITUDO MAXIMA VENIT AD EUM, dixit ad Philippum : Unde ememus panes it manducent ut ? — Hinc discendum a Christo alio* rum cura ot commoda quieti propri® et orationi esse præfcrenda, XV, 341, 1. Affliguntur pii cum alios affligi et opprimi vident, VII, 163, 2. Hoc panum multiplicatorum miraculum per omnes partes expenditur, XV, 342, 1 el seqq. Panis est vil® baculus, XI, 133, 2. Panem spiritualem qualem et quomodo auferat Deus, *ibid.*

Dicit ei unus ex discipulis ejus, Andreas frater Simonis Petri : Est puer unus hic, qui BIBET QUINQUE PANES HORDEACEOS, ET DUOS PISCES, SID HÆC QUID SUNT INTER TANTOS? — D? pane hordeaceo Gedcouis. III, 159, 2 ol seq. Qui-

narii mysteria plurima. XII, 860, 2; 861, 1. D: frugalitate primævorum hominum, iII. 241, 1. It'*© primorum Persarum, ac Cyri et Augusti, IV, 362, 2. Item primorum Christianorum, HI, 3H, 2; 312,1, IV, 328» 2. Divites obligantur ad opera misericordiae, *Job,* 466, 2. Cogitationes hominum timidæ, 138, 1. Misericordia in Deo eminet, 167, i, 2; 200, 1, 2. Necessitates Deo revelandæ, 675, 1. Spes in solo Deo collocanda, 172, 2. Hæc panum multiplicatio fuit præambulum venerabilis Eucharistiae, XV, 342, 2.

Dixit ergo Jesus : Facite homines discumbere. Erat autem foenum multum in loco. — Quomodo discubuerunt, XV, 342, 1. Nullo laboro paratur herba ct gramen gregibus, VI, 357, I, 2.

Accepit ehgo Jesus panes, et cum ghatias **EGISSET, DISTRIBUIT DISCUMBENTIBUS, SIMILITER ET EX PISCIBUS QUANTUM VOLEBANT. — An DâUS** ad hanc panum multiplicationem aliquid crearit, XV, 342, I, 2. Panes Christi sapidissimi, *ibid.,* 2. Providet Deus cibos multis S. Francisci fratribus congregatis per viginli angelos, XVI, 390, 2. Et fratribus S. Dominici, *ibid.* Liberalilalem Domini quomodo imitari possimus, XX, 37, 1, 2. Panes dati pauperibus non minuuntur, sed augentur, exempla, XV, 342, 2 etseq. Ut panes in manibus apostolorum multiplicati fuere, ita eleomosynariorum opes, per benedictionem divinam, quo plus in pauperes effunduntur, eo magis adaugentur, XIII, 626, 1, 2. Hic si libet, poterit agi de eleemosyna, *vide* Eleemosyna.

Ut **AUTEM IMPLETI SUNT, DIXIT DISCIPULIS SUIS :** Colligite quæ superaverunt fragmenta, ne pereant. — Cur nulla hic vini mentio, XV, 343, i. Polus aquæ naturalis et sanus, *ibid.* Cur justus salurolur eo quod comedit, V, 399, 2 et seqq. Hæredilalo Dei quomodo pascamur, XI, 688. 1, 2. Mens in mensa spirituali cogitatione alenda, VII, 214, 2 et seq.

Collegerunt ergo, et implerunt duodecim **COPHINOS FRAGMENTORUM EX QUINQUE PANIBUS HORDEACEIS,** quje superfuerunt his qui manducaverant. — De his panibus plus superfluit quam initio allatum fuerit, XV, 343, 2. Ut hic reliqui© plures fuero panibus, ila beneficus in pauperes semper abundat, V, 327, 1, 2.

Illi ergo homines cum vidissent quod Jesus **FECERAT SIGNUM, DICEBANT : QUIA HIC EST VERE** Propheta qui venturus est in mundum. — Libéralités et munera omnium animos evincunt, VI, 109, 2 ot seq. Prophet© fuero boni nuntii, VI, 288, 2.

Jesus ergo cum cognovisset, quia venturi **ESSENT, UT RAPERENT KUM, ET| facerent eum REGEM, FUGIT ITERUM IN MONTEM IPSE SOLUS.** — Christus regnum fugiens docet privatam vitam esse beatam, VI, 259, 2. Gedeon etiam recusat regnum Israelis sibi oblatum, 111, 166, 2. Contra hbimelech ejus filius regnum non oblatum bivisit, 171, I. Regnum Christi quale, 44*. 2. Quis vere dicendus rex. 138, 1. Ut Judæi Cbri« slum regem facere voluero, sic Lycaonii Paulo ut Mercurio victimas offerre voluerunt, XVII, 291, 1. Dignitates ecclesiasticas multi ingerunt» nonnulli etiam sacerdotium, VIII, 398, 1. Exempla eorum qui regnum cum monasterio commutarunt, *ibid.* De solitudine, IV, 332, 1, 2 (KúM Solitudo). Sapientes celant suam sapientiam ct doles, V, 288, 2. Christus cur montes conscenderet. IV, 397, 1. Gloriam fugiens, eam acquiret, XV, 79, 1.

FERIA IL

(Joan., n, 13-25).

Et invenit (Jesus) in templo vendentes, etc ..... Et cum fecisset quasi flagellum de fumiculis, omnes ejecit de templo..... Recordati **SUNT VERO DISCIPULI EJUS. QUIA SCRIPTUM EST:** Zelus domus tu.e comedit me. — Quis hic zelus Christi fuerit, XVI, 333, 2. Zelus per ignem denotatur, VI, 330. 1. Zelus quam sit efficax, ut instar ignis omnia consumat, IV, 419, 1, 2. Quis comeditur zelo Dei, XVI, 333, 2.

Respondit Jesus, et dixit eis: Solvite templum **HOC, ET IN TRIBUS DIEBUS EXCITABO ILLUD.** Corpus suum Christus vocat templum, cur, XVI, 334, 1.

FERIA HI.

(Joan., vu, 14-31).

Jam autem, die festo mediante, ascendit Jesus in templum, et docebat.—Cur Christus ascendens Jerusalem non ascendit slatini in templum, XVI, 420, i.

Et mirabantur Judei, dicentes ; Quomodo hic litteras scit, cum non didicerit ? — Qua de causa Deus voluit Jesum non e scholis, sed ab arlo fabrili prosilire in cathedram, XVI 420, 2. Scientia animae quæ dicalur, Vi, 312 et seq. Ea est quæ potissimum quæ fulura el praeterita circumlustrat, *ibid:*

Si circumcisionem accipit homo in sabbato, ut non sola **vtUR** lex Moysi, mihi indignamini **QUIA TOTUM HOMINEM SANUM FECI IN SABBATO?**— Judæi sabbatum superstitiose observabant, XV, 301. 1, 2.

Nolite judicare secundum faciem. — Justus non condemnandus præ injusto, V. 529, 2. Improbi non curant rei ¿equilatero, student tantum cupiditati. VI, 361, 1 (Fate Judex, Judicium). Temerarium do proximo Judicium vitandum, XV, 205, 1. Peccata aliena præ oculis habemus, propria minimo videmus, el post tergum rejicimus» 206, 1 et seqq.

Sed justum judicium judicate. — Judicium cupit Deus inesse omnibus actionibus nostris, IV» 278. 1. Iniquitas judiciorum in quo consistat. VII» 149, I. Quam ea hommes affligat, *ibid.* (1 *ide* Judex, Judicium).

Hunc scimus unde sit , Christus autem cum venerit, NRvo scit UNDE sit. — Falsæ quidem opiniones plebis imperitas de Messia, XVI, 423, 1.

FERIA IV.

(Joan., IX, 1-39).

Et **PRÆTBRIENS JESUS, VIDIT CÆCUM A NATIVITATE.** Et **INTERROGAVERUNT EUM DISCIPULI EJUS :** Rabbi, quis peccavit, hic, aut parentes ejusT — Historiam curationis hujus caeci a nativitate, *vide* Jesus Christus, cap. V, art. III, n° 14. Ex qua opinione hæc interrogatio procedat, XVI, 458, 1. Propriæ cæcitalis, ut poto pœnæ, videtur causa esse culpa propria, non aliena, *ibid.* Solet Deus parentes ob sua peccata punire in filiis, *ibid.,* 2. Culpa vertitur in pœnam, ct peccata per similes pamas castigantur, Vili, 617, 2. Castigatio peccata emundat, V, 89, 2.

Neque hic peccavit, neque parentes ejus, **SED UT MANIFESTENTUR OPERA DEI IN ILLO.** — Causa cur Deus huic cæco cæcitatem immiserit fuit ut miraculosa Dei virlus el operatio in eo per Christum curando eluceret, 458, 2.

Me **OPORTET OPERAR! OPERA EJUS QUI MISIT ME, DONEC DIES EST** *t* **VENIT NOX, QUANDO NBMO PO-**TEST operari. — Cuique homini tempus vitæ est dies ad operandum et merendum gloriam sempiternam ; nox vero est mors ejusdem, XVI, 459,1. Qui spiritualia opera facere detrectant, mille difficultates in eis fingunt, VI, 155, 1, 2.

Quamdiu sum in mundo lux sum mundi. — Anima duplicem babet lucem : naturalem ot supernaluralem, VI, 83, 2. Animæ lux est gratia, *ibid.*

Hæc cum dixisset, expuit in terram, et fecit **LUTUM EX SPUTO, ET LINIVIT LUTUM SUPER** oculos ejus. — Christus saliva sua el luto liniens oculos cæci nati, figuratus per Tobiam filium illuminantem per fel Tobiæ patris oculos, IV, 294, 1. Salivæ quæ sunt symbola, XVI, 459, 2. Cur luto adhibito, istum cæcum curaverit, *ibid.*

Et dixit ei : Vade, et lava in natatoria Siloe, quod interpretatur Missus.— Siloe qualis fons, ejus ortus, fluxus el incrementa, XI, 215, 1,2., XVI, 460, 1. An Isaías precibus fontem ct aquas Siloe impetrarit, XI, 96, 1. Christus per fontem Siloe adumbratur, XI, 215, 2. Christus est Siloe propter septem rationes, XVI, 460, 2; 461,1. Aqua fontis Siloe quænam, 461, 2.

Scimus autem quia peccatores Deus non audit ; sed si quis cultor Dei est, et voluntatum ejus facit, hunc exaudit. — Cur impii a Deo non exaudiantur, V, 52, 2. Legem non audiens, ut est peccalor, non audietur a Deo, VI, 369, 1, 2 et seq. Peccatores vere non laudant Deum, IX, 443, 2. Sapientes et pii jugiter Deum laudant, 444, 2. An peccatores vel prose, vel pro aliis orantes Deus exaudiat, XVI, 464, 1 el seqq.

Responderunt et dixerunt ei : In peccatis natus es totus, et tu DocBs nos T — Fomes peccati et concupiscenliæ curvis inbxrot, VI, 57,1. Impii in maledictione nascuntur, X, 351, 2 et seqq. Parentes impii quare filios improbos gignant, 352, 2 ct seq.

FERIA V.

(Luc., vu, H-16).

Filii viduæ Naim resuscitatio, *vide notata Dominica* XV *post Pentecosten.*

FERIA VI.

(Joan., xi, 1-45.)

Lazan a mortuis resuscitati historia, *vide* art. Lazarus, et XVI, 483, usque ad 497.

Miserunt ergo sorores ejus ad eum, dicentes : Domine, ecce quem amas, infirmatur. — Quanta in his verbis fides, fiducia, charitas, resignalio, XVI, 484, 2. Pauca verba adhibent sorores hæ ut suum desiderium exprimant; sic et nobis in oratione faciendum, VII, 196, 2.

Audiens autem Jesus, dixit eis : Infirmitas **HÆC NON EST AD MORTEM, SED PRO GLORIA Dfl.** — Sic mors filii matrisfamilias tempore Elias, 111, 645, 1. Quidnam per hæc verba Christi intelligendum, XVI, 485, 1. Prospera magis nocent quam adversa, morbi minus quam bona valetudo, V, 54, 1.

Post hæc dicit eis : Lazarus amicus noster **DORMIT : SED VADO UT A SOMNO EXCITEM EUM.** — Justus vero est amicus Dei, XX, 521, 2. Amicus Dei quare fuerit Abraham, 129, 2 et seq. Amicitia Dei quæ bona includat, 130, 2. Mors in Scriptura vocatur somnus ob spem resurrectionis, IV, 554.2. Cur Christus mortem Lazari somnum vocet, XVI, 487, 2. Mors sanctorum est vitæ initium, Vili, 330, 1.

Venit itaque Jesus, et invenit eum quatuor dies jam 1N monumento habentem. — Quatriduani mortui tropologia, XVI, 488, 2. Quatuor dies peccatoris quinam ex Alcuino et S. Augustino, 488, 2 el seq.

Dixit ergo Martha ad Jesum : Domine, si fuisses hic, frater meus non fuisset mortuus, etc. — Cur Martha corpus Lazari non sorvavit insepultum, XVI, 489, 1, 2. Dei mos est desperatis opem ferre, *ibid.,* 2.

Dixit ei Jesus : Ego sum resurrectio et vita, — Quo sensu Dominus sit resurrectio et vita, XVI, 490, 1.

Jesus ergo, ut vidit eam plorantem, et Judæos **QUI VENERANT CUM EA PLORANTES, INTREMUIT SPIRITU. ET TURBAVIT SEIPSUM. — Qllis fue-**rit hic Christi fremitus in Lazari resuscitatione, XVI, 492, 1. An m eo fuerint passiones, ct quomodo, 493, 1. Quomodo turbavit semolipsum, *ibid. (Vide* Jesus Christus, cap. III), Uti Redemptor mullis præviis gcsltbus ct affectibus Lazarum (qui

peccatoris typurn gerit) ad vitam revocavit, aie quam difficulter peccatores convertuntur, XXI, 239, 2.

Et lacrtmatus est Jesus.—Quid nos lacrymis suis doceat Christus, XVI, 493, 2. Christus ter lacrymatUB, 494, 1. Orabo lacrymis condienda, *ibid.*

Hæc cum dixisset, voce magna clamavit : Lazare, veni foras — Cur Christus Lazarum resuscitaturus, voco magua clamant, XVI, 495, 2 et seq. Horum verborum tropologica significatio, 496, 4.

Et statim prodiit, qüi fuerat mortuus, ligatus **PEDES ET MANUS INSTITIS. — Cur ChristUS** vincula Lazari resuscitato non solverit, XVI, 496, 2 et seq.

Dixit eis Jesus : Solvite eum, et sinite abire. — Qui funes peccatorum peccatorem ligent, V, <50, 4, 2. Peccatores peccatorum funibus constrictos Christus ad apostolos et sacerdotes mittit, ut ab iis solvantur, XVI, 497, 4.

SABBATO.

(Joan., vin, **12-20.**)

Iterum ergo locutus est eis Jesus : Ego sum lux mundi.—Virtus el lux similia sunt, V, 382, 2 ! VII, 113, 2. Dies ac sol cum virtute analogiam habent, VII, 113, 2. Deus verum lumen est, 375, 1. Lucis el Dei variæ analogia), XX, 523, 1. Deus sol est et lumen, 65, 1. Item pater luminum, ibid., 2. Deus lux est omnia illuminans, quin ot omno lumen ab eo derivatur, Vili, 452, 2. Christus est sol lucidissimus, 381, 1. Sapientia lux est, 427, 2. Ejus lumen est inexlinguibile, 128. 1.

Qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitæ. — Sapiens in luce ambulat, quia cautus el circumspectus est, VII, 114. 1. Stultus in tenebris agii, quia habet oculos in pedibus, ibid., 2. Lumen vitæ dat Christus modo per fidem, postea per speciem, XVI, 436, I. Moraliter hic discendum doctrinam el vitam Christi esso imitandam omni homini qui vult veraciter illuminari, ot ab omni calcitale cordis liberari, 436, 2. Thomae a Kempis libellus de *Imitatione Christi* commendatur.

Ego non judico qukmquam. — Quo sensu Christus non judicet quemquam, XVI, 437, 2.

Hæc verba locutus est Jesus in gazophylacio, **DOCENS IN TEMPLO, KT NEMO APPRBHi NDIT EUM, QUIA NECDUM VENERAT HORA I JUS. — GIIZOphylacium eral locus publicus ct amplus,** XVI, 439, 2. Describitur, ibid. Erat officina avarili» aliorumque vitiorum el errorum quos recenset Christus, *ibid,* ot seq.

DOMINICA DB PASSIONE.

(Joan., vin, 46 59.)

Quis kx vobis arcuet me de peccato?—Christus Dominus ita loquitur etiam sibi Infensissimis, quia nullius peccali sibi erat conscius; ita nos neminem curemus, si bon» conscientia) simus ; poterit, si libuerit, agi de conscienlta, *vide* Conscientia.

Christus prorsus a peccato immunis, XV\ 451, 1,2. In eo non non fuerunt passiones, XIX, 391, 1. *Vide* Jesus Christus, cap. HI. Nemo mundus est a peccato, quo sensu, VI, 56, 1, 2. Justus aliquando non potest non peccare, unde ? quia nemo sine peccato est, XX, 136, 1; 527 2, 521, 1; 687, 2. Justas quo sensu possit not peccare; 570, 2. Impeccabilis quomodo quis fieri possit, 571, 2. Innocentia tutissimum azylum est, 167, 2. Sic loqui potest quilibet fidelis bon® conscienti», qui proinde sigillum Det est in quo ejus imago relucet, XIV, 352. i. Fuga peccati est nobile sacrificium, X, 214, 1, 2.

Calumnia turbat sapientem, VIL 248, 1. Qu® ejus rei sit ratio, ibid., 2. Modus eam refellendi, **248, 2.**

Si veritatem dico vobls, quare non creditis mihi? — Occurrit sane Christus hinc tacitæ Judæorum exceptioni : Nos non credimus tibi, non ob peccatum aliquod a te commissum, sed quia illa quæ dicis et doces, non sunl vera. XVI, 451,2. Christus scientiam sanctorum docuit , Vili, 468 2.

Qui ex Deo est, verba Dei audit. Propterea vos non auditis, quia ex Dê0 **NON ES**TIS — Prædestinalioms enim signum est, verbum Dei hbenli animo audire, XVI, 452, 1.

Ri SPONDERUNT ERGO JUD EI, ET DIXERUNT EI : Nonne bene dicimus nos quia Samaritanus es tu, et D.EMONiUM habes? — Christum cur vocant Judæi Samaritanum. XVI, 452, 1. Injuriæ aequanimiter ferendæ, HI, 319, 2. Exemplo Jobi cl Tobiæ, IX, 275, 1, 2. Exemplo identidem beati Juniperi Franciscan!, HI. 654, 1, 2; 6)5, I. Opprobria superare gloriosissimum, *Job,* 400, 2, Justus a peccatoribus circumvenitur. 458, 2. Iniquitas probationi justorum subservit, 488, 2. Peccatores luci rebellos, 499, 2 ; 500, 1 ; 502. 1, 2. Impii in malo concordes, 775, 2.

Respondit Jesus : Ego dæmonium non babbo, **SED HONORIFICO PATREM MEUM, ET VOS IN**honorastis mb. — Mira populi ingratiludo, el tamen non regerendo injuriam Christus respondet : hinc doceri poterit praelatorum et sanctorum esse alios interdum portare, II, 244, I 2. Item quomodo prælali suorum ingratitudinem ferant, el ea de re exempla, 264, 2.

Christus hic calumniantibus valde mansuete respondit, ejus mansuetudo et patientia imitaudæ, XVI, 452, 2 (Firfr Mansuetudo. Patientia). Christus mansuete respondens ostendit mansuetudinem esse florem sapienti», 159, 2.

Ego **NON QUÆRO GLORIAM MEAM, EST QUI QUE**RAT LT judicet. — Quomodo hæc verba cohæ-

reant cam istis : *Paler non judical quamquam, sed ovine judicium dedit Filio,* XVI, 453. 1.

XUMQUII) TU MAJOR KS PATRE NOSTRO ABRAHAM, QUI MORTUUS EST ? ET PROPHETÆ MORTUI SUNT. — Abraham elogium, *vide* Abraham.

Si EGO GLORIFICO MEIPSUM , GLORIA MEA NIHIL est. — Giona *Dei* duplex est, interna el extorna, X, 382, 2.

Abraham pater vester exultavit, ut videBET DIEM MEUM / VIDIT, ET GAVISUS EST.— QQO sensu et modo Abraham optant videre adventum Cbrísü in carne. XVI, 45», 2. Quomodo vidit diem Christi, *ibid.* Prophetæ omnes ad Christi tempus ardenter anhelarunt, XX, 254, I, 2.

Tulerunt ergo lapides ut jacerent in eum. — Jàdæi quem intelligere non poterant obruere nuærebanl, XVI, 456, 1, 2.

Jesus autem abscondit se, et exivit de templo.—Quid hic moraliter discendum, XVI, 450, 2. Ut liks evitentur cedendum, V, 537, 1, 2. Sapiens pericula declinat, quod animalia faciunt, VI, 137, 1, 2. Sic Christianus tontatus abscondat son Christi vulneribus, III, 335, 2.

FERIA II.

(Joan., vu, 37-39.)

ÏN NOVISSIMO AUTEM DIE MAGNO FESTIVITATIS, STABAT JESUS, ET CLAMABAT, DICENS : SI QUIS SITIT. VENIAT AD ME, ET BIBAT. — Festum ScenOpegiæ, lypus est resurrectionis el gaudii beatorum, XVI, 426, 1. Deus sitit sitiri, XI, 649, 1.

Qui CREDIT IN ME, SICUT DICIT SCRIPTURA , FLUMINA DE VENTRE EJUS FLUENT AQUÆ VIV.E.— Flumina aquæ vivæ quænam, XVI, 426, 1. Chrislus fons aquæ vivæ, *ibid,* et seq. Aqua viva quintuplex.

Hoc AUTEM DIXIT DE SPIRITU, QUEM ACCEPTURI ERANT CREDENTES IN EUM : NONDUM ERAT SPIRITUS datus, quia Jesus nondum erat glorificatus. Cur Spiritus sanctus datus post mortem Christi, XVI, 427, 2.

FERIA IH.

(Joan., vu, 1-13.)

Post hæc autem ambulabat Jesus in GaliLEAM, NON ENIM VOLEBAT IN JUDÆAM AMBULARE; QUIA QUÆREBANT EUM JUD.EI INTERFICERE. — Sic >git Chrntus, non quod ipse Judæos timeret, vel mortem horreret, sed ut daret nobis exemplum pericula decimandi et fugiendi persecutores, XVI, Ù1 I

Dixit eis Jesus : Tempus meum nondum adveNIT . TEMPUS ALTEM VESTRUM SEMPER EST PARATUM. — Quis horum verborum sensus genuinus, XVI, 418, 1. 2.

Non potest mundus odisse vos, me autem ODIT. QUIA EGO TESTIMONIUM PERHIBEO DE ILLO QUOD OPERA EJUS MALA SUNT. — AnilUUS Voluptati dedilus graviter fert si a voluptate revocetur, XVI, 418, 2. Odiens disciplinam stultus est, V, 345, 1.

Et murmub multum erat in turba de eo. Quidam enim dicebant : Quia bonus est. Alii autem dicebant : Non, sed seducit turbas. — Christi patientia in adversis inultos ct in admiraLionom rapuit ot convertit, Vili, 321, i.

FERIA IV.

(Joan., X, 22-98.)

Facta sunt autem Encænia in Hierosolymis, et hiems erat. — Encænia quid, XV!, 477, 1. Festum Encæniorum quando el quomodo celebrarent Judæi : illud mystice agunt sancti in cœlo, IV. 433, 2; 497, 1.

Et ambulabat Jesus in templo, in porticu Salomonis. — Porticus Salomonis quæ, XVI, 477, 2. Porticus Salomonis in templo Hierosolymitano quæ esset, an eam Gentiles ingrederentur, XVII. 118, 1, 2.

Loquor vobis, et non creditis : opera quæ EGO FACIO IN NOMINE PATRIS MEI, HÆC TESTIMOnium perhibent db me.— Opera quæ Redemptor facit fuerunt admiranda, Vili, 469, 1, Miracula et opera evincebantJesum esse Messiam, XVI, 384, 2. Ob duplicem ejus neturam erant in eo triplices actiones, 653, 1, 2 et seqq. Omnis meditatio debet ad praxin et actionem redigi, IX, 218, 1. Operi suo serio attendens, nec id temero suscipiens, ipsum sapienter conficiet, V, 504, 1.

Sed vos non creditis, quia non estis de ovibus meis. — Parabola ostii ovilis et ovium exponitur, XVI, 478, 2. Odium generare plerumque solet in moribus et agendi ratione discrepantia. VII, 317. 2

Oves meje vocem meam audiunt.—Oves Christus duplices habet, predestínalos solos, et fideles omnes, XVI, 478, 2.

Ego et Pater unum sumus.—Chrislus dicit so patrem habere Deum, Judæus diabolum , VIII, 320, 1. Christus et Paler unum sunt, non tantum voluntatis concordia et consensu uti volunt Ariani, sed unum essentia et deitate, eadem numero, non specie, XVI, 479, 2.

De bono opere non lapidamus te, sed de BLASPHEMIA : ET QUIA TU HOMO CUM SIS, FACIS teipsum Deum. — Filii divinitas probatur, XVI, 593, 4, 2.

Respondit eis Jesus : Nonne scriptum est in LEGE VESTRA, QUIA EGO DIXI : Dii ESTIS ?—QuaPO judices vocentur dii, XVI, 480, 1.

FERIA V.

(Luc., vu, 37-50.)

Mulieris peccatricis conversionem. *Vide* Maria Magdalena.

, FERIA VI.

(Joan., xi, 47-54.)

Collegerunt ergo pontifices et Pharisæi **CONCILIUM, ET DICEBANT** : Quid **FACIMUS, QUIA HIC** homo multa signa facit î — Quanta pontificum et Pharisieorum cæcilas, XVI, 498, 1. Consilia pharisieorum do Christo opprimendo, Vili, 314, i. Quia eorum moribus contrarius erat, 315, 2. Opera justorum et impiorum contraria sunt, *ibid.,* 2 et seq. Odii radix est morum dissonantia, 317, 2. Laudatio ab hoste vera est, non fucata, VI,326,1,2.

Si dimittimus eum sic, omnes credent in **EUM ; ET VENIENT ROMANI, ET TOLLENT LOCUM** nostrum et gentem.— Cur a Romanis propter Christum sibi timebant Judæi, XVI, 498, 2. Quam livor el odium eos excæcarel, *ibid.* Hem omnium politicorum et Macbiavelislarum qui politiam religioni praeferunt, 499, 1.

Unus autem ex ipsis, Caiphas nomine, cum **ESSET PONTIFEX ANNI ILLIUS, DIXIT ILLIS I VOS NESCITIS QUIDQUAM, NEC COGITATIS QUIA EXPEDIT VOBIS UT UNUS HOMO MORIATUR PRO POPULO, ET** non tota gens pereat. — Calph® pontificis do Christo necando consilium, an el qualenus fuerit prophetia, XVI, 499, 2.

IN COMPASSIONE BEATÆ MARIE.

(Joan., XXI, 25-27.)

Vide Maria, cap. V, § 1. Afflictio Marix in passione Filii sui. Fide etiam, Vili, 191, 2 ; 197, 2; 199, 2; 214, 2 el seq.

SABBATO.

(Joan., xII, 10-38.)

Qui amat animam suam, perdet eam. — Quomodo animam perdens eam amet et simul inveniat, XVI, 509, 1, 2.

Nunc anima mea turbata est. — Causæ turbationis Christi, XVI, 510, 1.

Pater, clarifica nomen tuum.— Quam clarificationem ol glorificationem Christus a Patre suo petal, XVI, 510, 2; 590, 2 et seq.

DOMINICA PALMARUM.

AD PROCESSIONEM.

(Malth. XII, 1-9.)

Cum appropinquassent Hierosoi.tmis, rt venissent Bethphagk, **AD MONTEM OLIVETI.** — Belhphago quid, XV, 457, 2 ol seq. Qua do causa Chrislus ex Bothphage cum triumpho deduci voluit per portam Auream in Jerusalem ct in templum, 458, 1. Visitatio Dei qualis, *Job,* 197, 1, 2, 198,1 ; 253, 1, 2. Adventus Christi desideratus, 46, 2; **592, 2.**

Ite in castellum quod contra vos est, et **STATIM INVI**met is asinam, et pullum **CUM ! v; SOLVITE ET ADDUCITE MIHI. — Hic Chrislus SU.C** divinitatis dat argumentum, XV, 45«, 2. Hæc singula tropologico conversioni peccatoris adaptantur, *ibid.*

Nobis quidem asinus vile animal est, sed in Palæslina asini sunt equis pares, VI, 297, 2. Asini quam in Judæa frequentes et usitati sint. XIV, 458, 2. Quid duo hxc animalia symbolice denotent, 459, 1. Onager symbolum insani, *Job,* 271,1. Item hominis solitarii, 735, 1,2; 737,1.

Hoc AUTEM TOTUM FACTUM EST, UT ADIMPLERETUR QUOD DICTUM EST PER PROPHETAM, DICENTEM : Ecce rex tuus venit tibi mansuetus. — Mansuetudo Deo propria et Christo, 111, 658, 1, 2.

Et adduxerunt asinam et pullum ; et imposuerunt super eos vestimenta sua, et eum desuper sedere fecerunt.—Chrislus sedit super asinam et pullum ejus, non simul, sed successive, XIV, 459, 1 , XV, 459, 2. Christus cur cum solemni pompa Jerusalem sit ingressus,XIV,457,1,2; XV, 460, 1; 461, 1. Pompa Christi qualis, XV, 458, 1 ; 459, 1. Triumphus simplicitatis, *Job,* 5,2; 6, 1 ; 41, 1; 45, 1; 215, 1; 280, 1.

Alii autem csdebant ramos de arboribus, et sternebant in via. — Ramis de arbore palma præcisis suum de morte el peccato triumphum ac victoriam voluit præsignari, XV, 461, 1. Palma est symbolum justi, *Job,* 576, 2. Palma cur detur sanctis futuris m fine mundi, XXI. 173, 2. Palma victoriæ et constanti® est symbolum, XII, 813, 2.

ÏLRBÆ AUTEM QUÆ PRÆCEDEBANT, ET SEQUEBANTUR, CLAMABANT, DICENTES I HOSANNA FILIO David. — Hæc verba pluribus exponuntur; quid sit hosanna.et cur a turba id Christo acclamatum, XV, 461, 1, 2. el seq. Cur Chrislus dicatur Clius David, 53, 2 ; 461, 2.

Benedictus qui venit in nomine Domini, Hosanna in Altissimi ! — Idem hic populus qui Christum suscipit cum tantis acclamationibus post quinque lanium dies eum ad crucem petit clamando : *Crucifigatur, Crucifigatur,* unde videre licet quam vulgi sensus el mores sint instabiles, de quo, II, 242, 1 elseq.

Christi hodiernus triumphus mox transit in crucem, V, 418, 2.

Item agi poterit de fallacia et instabilitate glori® hujus mundi, XVIII, 68, 1 ; 315, 2; 655, I. Favor humanus quam sit vanus, XII, 146, 2. Favor popularis parvi faciendus, *Job,* 441, 2 ; 461,2. Amici infidi non permanent in tribulatione, 168, I. Exempla eorum qui laudes el verba hominum contempsere, *ibid.*

Judæorum Christum hodie festive excipientium et post quinque dies cruci affigentium exemplo, ostendi poterit quam vita hominum mutationibus o* vicissitudinibus obnoxia ut pila, XI, 342, 2.

AD MISSAM.

Cum hodie el Feriis III, IV et VI logi soleat et pro concione exponi Passio Domini Jesu Christi secundum SS. *Mathzum, Marcum, Lucani, Joannem,* concionalores qui de ea tractare voluerint, videant in *Memorialis* prima parte, Jesus Christus, cap. VI, Jesu Christi Passio, Crucifixio, Mors, Sepultura, ubi invenient : art. I, *Christi Passionis seritm historicam]* art. II, *Quxsliones dogmaticas et morales ad passionem Christi perlinentes,* scilicet passionis *mandatum, causas, auctores, madum, effectus et fructus typos el figuras.* Videndum etiam, cap. Vili, Di; variis Christi titulis ac muneribus, art. I, *Jesus Christus bei hominumque mediator, el humani generis Salvator el Hedemplor.* Identidem, *S. Euangelii secundum Malthsnim,* cap. xxvi, xxvn, ubi tota ex ordine Passio Christi juxta concordiam exponitur.

FERIA II MAJORIS HEBD0MADÆ.

(Joan., XH, 1-9.)

Jesus ergo ante sex dies Paschje venit Bethaniam. — Ante sex dies Pascine quid, XVI, 603,1.

Maria ergo accepit libram unguenti nardi pistici, pretiosi. — Pistica nardus quæ, XVI, 603, 2 et seq. Christus est nardus, quia ejus virtutum odore totus mundus repletus est, VII, 525, 2. Fides, spes, charilas, cypro, nardo, croco repraesentantur, Vili, 78, I; 80, 1. Nardo quoque spes, dilectio, passio Christi, humilitas, prudentia,80, 2. Optima Deo offerenda, XVI, 504, 2.

Dixit ergo unus ex discipulis eius, Judas Iscariotes,etc: Quark hoc unguentum non veniit trecentis denariis, et datum est egenis? Dixit autem hoc, non quia de egenis pertinebat **AD EUM, SED QUIA FUR ERAT, ET LOCULOS HABENS, EA QU.E MITTEBANTUR PORTABAT. — Cur** Christus Judam furem elegit, XVI, 505, 1. Christus paupertatem professus est. cur, *ibid.,* 2. Perfecti habent bona in communi, 506, 1. An luculos habere perfectionem minuat, ibid., 2.

FERIA III ET IV.

(Marc., XIV, xv; Luc., xxn, xxii.)

Vide notata Dominica Palmarum, *ad Missam,*

FERIA V IN CŒNA DOMINI.

(Joan., vin, 1-15.)

Ante diem festum Pascile.— Quo die Christus ultimum Pascha celebrant, et Eucharistiam instituerit ; quomodo in eo dissentiunt Græcl a Latinis XVI, 521, 1. An decimo quarto die, *(bid.* Eam instituit velut argumentum extremi amoris, 622,1, 2 (Fide Eucharistia).

Sciens Jesus quia venit **nona** ejus, ut transeat **EX HOC MUNDO AD PATREM, CUM DILEXI-SET SUOR QUI ERANT IN MURDO, IN FINEM DILEXIT** eos.— Christus pedes discipulorum Invii cur, XVI, 521, 2. *In finem* quid significet, 522, 1. Christus est finis, *ibid.*

Et coena facta.— Triplex cœna Christi, XVI, 522, 2.

SOIENS QUIA OMNIA DEDIT Ei PATER IN MANUS, et quia a Deo exivit, et ad Deum vadit, surgit **A COENA, ET CUM ACCEPISSET LINTEUM, Plt.EciNXiT** sb. Deinde mittit aquam in pelvim, et **COEPIT LAVARE PEDES DISCIPULORUM.— QlIOIIIOdo** hæc pedum apostolorum Iolio fuerit peracta; 1res ejus causæ : in ea summa Christi humilitas elucet, XVI, 523, I et seqq. Omnes ejus actus sigillatili! excutiuntur, *ibid.,* 2. Hæc ante Bucharistiæ institutionem præmissa est, 523, 1. Lolio pedum an Sacramentum, 523, 2. Mos lavandi pedes baplizatorum in Mediolanensi Ecclesia, 525 1.

Dicit ei Petrus: Non lavabis mihi pedes in æternum. Respondit ei Jesus : Si non laverò **TE, NON HABEBIS PARTEM MECUM. — PctTUS lo-**tioni pedum suorum resistit, 526, 1. Duæ insignes regulæ morales ex responso Christi colligendæ, *ibid.,* 2.

Dicit ei Simon Petrus : Domine, non tantum **PEDES MEOS, SED ET MANUS, ET CAPUT.— Obedienlia cæteris virtutibus præferenda, XVI,** 526, 2.

Dicit ei Jésus : Qui lotus est, non indiget **NISI UT PEDES LAVET; SED EST MUNDUS TOTUS.—** Quænam peccala in apostolis per lotionem pedum expurgata, XVI, 527, 1.

Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita et vos faciatis,—In exemplum subditis præeant praelati, XVI, 527, 2 (Filíe Exemplum, Prælatus, etc.).

FERIA VI IN PARASCEVE.

(Joan., xviii, XIX.)

Vide *notata* Dominica Palmarum, *ad Missam.*

SABBATO SANCTO.

(Mallh., xviit, 1-7.)

Vide notata in Festo Paschatis.

IN FESTO PASCHATIS.

(Marc., XVI, 1-7.)

Cum Evangelium legatur de Resurrectione Christi. videre est Jesus Christus, cap. VII. Resurrectio Christi, ubi, *primo,* Resurrectionis Christi circumstanliæ historicae exponuntur; *secundo,* expenduntur quæstiones variai ad resurrectionem spectantes. *Vide etiam* Agnus paschalis; Pascha, Resurrectio.

FERIA II POST PASCUA.

(Luc , XXIV, 13-35.)

EcCK **DUO EX ILLIS (discipulis) IBANT IPSA DIE IN CASTELLUM QUOD ERAT IN SPATIO STADIORUM SRXA-**oiNTA ad Jer usal em, nomine Emmaus.—Historia duorum discipulorum euntium in Emmaus, XVI, 275, 1, 2 et seqq. Societatis duo commoda, I, 467, i. Societas et fraternitas et amicitia quantum sit bonum, VII, 174, 2 et seq. ; 176, 1 ; 178, 2; 181, 1. Amicitia quæ inter duos contracta est, est optima, 175, 1 ; 177, !. Unionis quanta sit vis, XVII,32. 2. Religiosi semper bini incedant,111, 1.

Emmaus quid, XVI, 275. 1. Hoc postea a victoria Titi ob captain Jerusalem dictum est Nicopolis, IV, 427, 2 ; 275, 2. *Vide annoiai.*

Et ipsi loquebantur ad invicem de his omnibus qux accider ant.—Colloquia spiritualia commendantur, HI, 284, 1 ; 285, 1 Conversatio qualis esse debeat, *Job,* 582, 1 *{Vide* Loqui, Loquela, Ser mo, Ver bum).

Et factum est, dum fabular entur, et secum **OUTRERENT, ET IPSE JtSUS APPROPINQUANS IBAT** cum illis.—Jesus adest iis qui de ipso loquuntur, XVI, 275, 2. Quemadmodum Redemptor hic se discipulorum horum colloquio ultro et de repente inseruit, quod de ipsius gestis hi loquerentur, ita de Deo et gratia sollicitis, ipso et hæc ultro se offerunt, Vili, 407, 2. Deus quomodo ptopo sil, XI, 652, 2. Deus ubique præsens est, XII, 492, I. Sollicitudo ambulandi cum Deo quid requirat, XIV, 134, 1. Varii ad eam stimuli, *ibid.,* 1, 2. Modus el praxis cum Deo ambulandi per sex alas, *ibid,* et 135, 1. Deus nunquam suos deserit, *Job,* 255, 1. Invisibilis est, 488, t. Multipliciter nos erudit, 673, 2. Maerentium consolator, 137, 2. Medicus animarum, 133, I, 2.

Oculi autem illorum tenebantur, ne eum agnoscer ent. — Cur Christum non agnoscebant duo discipuli, XVI. 375, 2. Cur Christus in alia effigio duobus discipulis apparet 276.1.

Tu **SOLUS PEREGRINUS ES IN JERUSALEM ET NON** cognovisti quæ facta sunt his dii bus. — Peregrini sumus omnes super terram, *vide* Per egr inat io, Per egr inus.

Quibus ille dixit : Qux ? Et dixer unt : Db Jesu Nazar eno qui fuit vir Pr opheta, potens **IN OPERE ET SERMONE CORAM DEO ET OMNI** popul o.—Talis sit Christianus, præsertim sacerdos, religiosus. prædicalor, XVI, 277, 1..Praedicator ea quæ docet, etiam opere deboi exequi, VII, 590, 2. Plus doceat vita quam vorbo, XX, 158, 2. Sermo et actiones extern® inter se convenire debent, et aller alterum cohonestaro, VH1, 71. 2 Utrumque hoc in se Christianus quilibet exprimere conetur , 72 » 2. Christianus et docero debet cI facere, XIV,318,1. Vilia populi magis exemplo quain castigatione tollenda sunt, 403, i. Docendi sunt alii facto potius quam verbis, XVIb 46, 2.

NOS AUTEM SPERABAMUS QUIA IPSE REDEMPTU-RUS esset Isr ael. — Christus Jesus quomodo sit spes nostra et Israel, XVII, 443, 1. Spes dilata animum sperantis cruciat, V. 386, 2 Spes infida est pes lassus, et dens putridus, VI. 278. 1, X Tres gradus in Deum sperantium, XI, 567. 1,2. Ex desperatione oritur spes, XIH, 319, 1, 2. diri* stianus semper sperare debet, nunquam desperare. *ibid* Sperandum est Deum in adversis auxiliaturum. et ea ablaturum XIV, 226, i. S. Pauli apostoli spes invicta fuit. *Vide* Paul us. Pro omnibus quæ ad spei virtutem spectant. *Vide* Spes.

Et ipse dixit ad eos: O stulti, et tardi **CORDE AD CR OENDÜM IN OMNIBUS QUX LOCUTI** sunt Pr ophr tjs! — Cur acribus hisce verbis et cognominibus Christus, quasi magister, discipulos pungat el castiget, XVI, 277. 2. Correptio Dei utilis, *Job,* 142, 2; 299, 2; 637, 2; 786, 1. Occulta revelat, 294. 1 Vitia quomodo corrigenda et increpanda. XIX, 306, 2. Superiores interdum duris verbis possunt subditos corrigere, XVIII, 536, 2. Quomodo se gerere debeant in reprehendendis vitiis, 464, 2.

Nonne hxc oportuit pati Christum, et ita **INTRARE IN GLORIAM SUAM ? — QuinqUO CRUS®** cur Christus pali debuit, XVI. 278, t. Christus tribus de causis pati debuit, XIX, 372, 1. Deus passionem, non actionem necis Christi decrevit, XVIII, 1:9, 2. Per tribulationem oportet nos ad cœlum tendere, 294, 2. Cruces et passiones quantam patientibus gloriam pariant 416, 1. 2. Christi patientis exemplum docet fideles pali, XX, 333. 2. Patiendo cruci Christi inserimur, 364, 2. In patientibus patitur Christus, *ibid.* In patiente requiescit Dei majestas. 365, 2 et seq. In passionibus nobis est gloriandum, XVII, 156, 2. Pii omnes hic persecutionem patiuntur, XIX, 302, 1. Mala quomodo sustinenda sint, *Job,* 68, I. Tribulatio ad patientiam inungit, 68, 2; 647, L Perturbatio nos percellere non debet, 492, 2 Fortitudo christiani in fide fundatur, 103, 2; 743. 1 (Fida Adver sitas, Af f lict io, Pat ient ia, Per secut io).

Et incipiens a Moyse et omnibus prophetis, **INTERPRETABATUR IN OMNIBUS SCRIPTURIS** quæ de illo er ant. — Tcslamcnli Veteris ot Novi consensus magnam docti inæ Christian® auctoritatem conciliat, XIV, 540, 2. Interpretatio Scripturæ cur vocetur prophetia, XX, 437, L Ejus intelhgenlia per orationem impetratur, 438, 2 (Kicb Scr iptur a sacr a).

Et appr opinquaver unt castello quo ibant, **ET IPSE SE FINXIT LONGIUS IRE. — HffiC Christi** fictio non fuit mendacium, XVI, 278, 1. An licitum sit aliquando simulare, XVIII, 527, 1. Simulare et mentiri longe ditferunt, *ibid.* Omnis fraus et deceptio a Christiano exularo debet, 642, 2. Mentiri nunquam licet, 529, 1; 643, 1.

Er COEGERUNT ILLUM, DlüiîNTES : MANE NOBISCUM, QUONIAM ADVhSP RASCIT, ET INCLINATA est jam dies. — Hæc verba jugiter per omnem vitam in cordo el ore Chrisliani habere debenl, XVI, 278, 2.

Et FACTUM EST DUM RECUMBERET CUM BIS, ACCIPIT PANEM, ET BENEDIXIT, AC FREGIT, ET porrigebat illis. — An hic Christus panem consecraverit, XVI, 278, 2. Usus unius speciei in Eucharistia hic probatur, 279, 1.

Et APERTI SUNT OCULI EORUM, ET COGNOVERUNT EUM, ET IPSE EVANUIT EX OCULIS EORUM,— Mirabilis Eucharistia» effectus, XVI, 270, I. Hospitalitatis officio ad Christi cognilionem pervenilur, *ibid.* Cur Christus hic evanuit, *ibid,* et 2.

Et DIXERUNT AD INVICEM : NONNE COR NOSTRUM ARDENS ERAT IN NOBIS, DUM LOQUERETUR IN VIA, ET APERIRET NOBIS SCRIPTURAS? — ChrisIUS ita loquitur exterius, ul interius corda amore divino succendat, XVI, 279, 2. Verbum Dei illuminat et accendit, *Job,* 274, 2.

FERIA III.

(Luc., XXIV, 36-47.)

Stetit Jesus in medio eorum, et dixit eis : Pax vobis. — Christus est medium universi, ac semper, dum vixit, medium locum elegit, el quare, XIV, 243, 1,2; 244, 1. Quomodo ipse sil medium duarum vitarum. 247, 1, 2. Virtus inter duo extrema in vitium declinantia, sita est, VII, 263, 2 ; 265, 1. 2.

Ego sum, nolite timere.— Merito, quia impii semper timent, VHI, 611, 2; 612, 1, 2. Conscienliæ vis in utramque partem, lòid. Tres sunl causæ metus impiorum, 615, 1. Sancti e contra nihil timent, XX, 330, 1. Timere non debent, ardua et heroica aggredientes, 398, 2.

Et dixit eis t Quid turbati estis, et cogitationes ASCENDUNT IN CORDA VESTRA? VIDETE MANUS MEAS ET PEDES, QUIA EGO IPSE SUM; PALPATE ET VIDETE, QUIA SPIRITUS CARNEM ET OSSA NON HABET, SICUT ME VIDETIS HABERE. — QuOmodo corpus gloriosum potest esse simul subtile el palpabile, XVI, 280, 2. An palpatio Christi, comestio, etc., argumentum sufficiens resurrectionis fuerit. 281, 1.

Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus et pedes.—An apostoli revera manus et pedas Christi perforatos tetigerint, XVI, 281,1, 2. Vulnera quinque Christi sunt velut foramina petræ, VII, 587, 2. Ea vulnera ex amore suscepit, VIII, 66, 2.

At ILLI OBTULERUNT EI PARTEM PISCIS ASSI et favum mellis. — Piscis assus quid symbolice significet,XVI, 282, 1. Favus mellis Samsonis, III, 199, 1, 2; 200, i. Favus mellis est sapienlia mellita, VI, 231, 2. Quid mei symbolice denotet, 273. 2 et seq. Mei est symbolum virtutis et sanctitatis, 229, 1,2. Spiritus consolationes sunt instar mellis, 231 2. Favus quid proprie sit, VIII, 69, 2. Sermo suavis et placidus favo mellis assimilatur, *ibid.* Uti hunc favum ab apostolis porrectum Chrislus gustavit, ita et Eucharistiam quæ per favum denotatur, ipse primus manducavit, 92, 1,2; 93, I. Alite favi applicationes, 94, 1.

Varias Christi post resurrectionem apparitiones quæ in Evangeliis Feriarum sequentium leguntur, *Vide* Jasus Christus, cap. VII, art. i.

DOMINICA-: IN ALBIS.

(Joan., XX, 19-31.)

Cum ergo sero esset die illo, una sabbatorum, ET FORES ESSENT CLAÜSÆ, UBI ERANT DISCIPULI CONGREGATI PROPTER METUM JUDÆORUM — Concordia facit cor unum, el quare, XVII. 132, 1,2. Ejus in congregatione relinenda quæ sint inedia, 133, I. Communis vita quos fructus afferat, 106. 2 et seqq. Unionis et concordia» quanta sit vis, 32, 2. Unanimitas invicta est, XX, 320.2. Concordias vis unde nascatur, 321, 1 *(Vide* Concordia, Unanimitas),

Venit Jesus, et stetit in medio, et dixit eis : Pax vobis. — Cur Evangelista ait fores fuisse clausas, XVI. 630, 1. Quomodo ad apostolos sic ingredi potuerit, *ibid,* et seq. Ratio est quia corpus gloriosum potest simul esse subtile et palpabile, XVI, 279, 1. Doles animæ et corporis gloriosi, XX, 565, 1. Tropologice Chrislus apparet eis qui fores mentis inundo et carni occluserunt, *ibid,* 2. Diversimode Deus apparet suis. Vili, J76, 2.

Hac formula : *Pax vobis,* salutant suos Hebræi, sic eis omne bonum apprecanlcs, XVI, 631, 1. Salutatio sanctorum semper efficax el salutaris est, XVII, 30, 1 ; 115, 1. Pax Dei est quadruplex, XIX, 63, 2. Pax est scutum Christianorum impenetrabile. *ibid.* Pacis fortitudo et effectus, 64. 1. De pace *vide mulla,* 106, 1,2. Pax animæ et serena conscientia Deum ad habitandum in ea invitat, XIV, 344. 1. Pacis semen quintuplex est, 4S5, 1. Pacis quod sit emblema, 411, 1. Sapiens el justus in perenni sunt pace, X, 567, 2. Pax bonorum complementum, *Job,* 148, 2. Pacis actiones quales, 477, 2.

Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus et latus. — Vulnus lateri Christi inflictum quoad omnes circumstantias expenditur, XVI, 620, 1 et seqq. Latus Christi dextrum lancea fuit perfossum, et omnia sacramenta ex eo fluxerunt, XII, 852, 2. Chrislus vulnerum manuum, lateris el pedum foramina a resurrectione resumere voluit, et adhuc in cœlo serval, XIV, 521, 1, 2; XVI, 631, 1, 2. Sancti viri jugiter in vulneribus hisco commorantur, XIV, 511, 2. In his tutissima quies et statio ost, 517, 1. Vulnera Christi sunl velut fenestræ, XII, 812, 2. Christus in vulneribus suis Ecclesiam et singulos fideles descripsit, XI,

589 2. Stigmata vulnerum in corpore ejus et beatorum semper manebunt, XI, 655. 2.

Dixit ergo eis Jesus iterum : Pax vobis.— Cur iterum eis Jesus pacem approcciar, XVI, 631, ».

Sicut misit me Pater, et ego mitto vos.— Apostoli quomodo a Christo sint missi eadem potestate qua ipso missus est, XVI, 682, i el seqq.

Hæc cum dixisset, insufflavit.— Quare in apostolos Dominus insufflarli et quid hæc insufflatio innuat, XVI, 2 et seqq.

Et dixit eis : Accipite Spiritum sanctum, **QUORUM REMISERITIS PECCATA, REMITTUNTUR EIS, ET QUORUM RETINUERITIS, RETENTA SUNT.—SpihIUS** sanctus quomodo hic detur apostolis. XVI, 633, t. Absolvendi potestas penes quos sil, XVili. 427, 1. Potestas a peccatis absolvendi fideles data est apostolis,XVI, 633,I. Hæc non est prædicatioEvangelii, ut vult Calvinus, *ibid* 2. Hanc potestatem eis dando Chrislus confessionem sacramenlalem instituit,634,1,2. Duplex sacerdotum potestas ordinis, XV 1,635,1. 2. Typus cl figura confessionis et absolutionis fuit in Veteri Testamento, II, 37. i. Confessionis sacramentalis fructus et necessitas documentis et exemplis docetur, *ibid.* et seq. Remissio peccati csl actus juslitiæ, XX, 529, 2. Confessio sacramenlalis et a pœna cl a culpa liberat, estque a Deo predestínala ante omnes hommes, V, 578. 1. Confessio criminum a confessione et laude Dei pendet, IX, 492, 1, 2. Confessionis encomia, 166, 2 (1'tde Confessio, Peccatum, Poenitentia).

Thomas autem unus ex duodecim. qui dicitur Didymus, non erat cum eis quando venit Jésus, etc. Thomæ quod sit etymon, cur dicatur Didymus, VI, 318, 2; XVI, 487, 1. Ejus absentia cl incredulitas unde ortum habuerit, VIII. 276, 2; XVI, 635, 2et seqq.

Deinde dicit Thomæ : Infer digitum tuum **HUC, ET VIDE MANUS MEAS, ET AFFER MANUM** tuam, et mitte in latus meum. — Thomas vulnera Christi tetigit, XVI, 636, 2. An corpus gloriosum sil palpabile, 637,1. Ex hoc latore Christi perforato omnia sacramenta et gratiæ effluxere, XIV, 516, 2. Vulnus hoc quam ingens fuerit ulrumque latus lancea militis apertum est, 517, 2. Ut hic Christus Thomæ ob absentiam priorem dedit occasionem in fido proficiendi, sic superiores dent subditis interdum occasionem actus virtutum exercendi, V, 259, 2 et seq. Hominis obliviosi Deus memor est. *Job,* 196, 2. Christus vulnus explicat ut curel, 143, 1. Calamus quassatus non frangendus, 312, 1. Medici spiritualis munus quale, 102, 2; 200, 1.Opportunitas in monitionibus servanda, 114- S. Gloria medici est salus «gri, 200,1.

Respondit Thomas, kt dixit f.i : Dominus meus et Deus meus. — Quos amoris affectus hæc verba ejus spirent, XVI, 637, 2 ot seqq. Peccatum cognoscendum ut curetur, *Job,* 786,1, 2 Confessio humilis Deum placat, 629, 2; 650,1. Lapsus aliorum nos erudit, 662, 1.

Dixit ei Jésus : Quia vidisti mb, Thoma, credidisti : beati qui non viderunt et credideruni.— Thomas aliud vidit, aliud credidit, XVI, 638, 1. Fides est credere quod non videtur. XVI. 638, 2; XIX. 471, 2. Fidei evidentia non est in ipsis rebus, sed in Deo altestante, XIX, 471, 1. Fidei certitudo, 518, 2. Undo hæc oriatur, 122, 1 (Vide Fides).

DOMINICA II POST PASCHA.

(Joan., X, 11-17.)

Ego sum pastor bonus. — Christus pastor bonus, XVI, 472, 1, 2. Christus unicus pastor, *ibid.,* 2. Christus verus pastor est, XII, 743, 2. Chrislus pastor hominum, *Job,* <99, 1. Nunquam nos deserit, 146, 1 ; 256, 1 ; 373, 2. Christus pastor oves suas semper pascit et protegit, XIV. 120, 2 Nomen Dei quo suas oves Christus pascit el protegit, 121. 1. Chrislus pascit suos, et vicissim pascitur ipse inter animas casias et puras, VII, 596, 2 et seq. Pascit nos sua gratia et virtutibus, et iisdem pascitur, 597, 2. Unumquemque porro pascit pro suo statu, *ibid.* Deus unus est Ecclesiæ pastor, item Pontifex Romanus, 407, 2.

Episcopi cl reges sunt subdilorura suorum valuti pastores, id denotatur per pedum pastorale et sceptrum regale, VIH. 411, 1. Omnia quæ ad pastorum animarum officia spectant, Vide cap. Pastor. § ii. Pastores animarum.

Quia apud sacros et profanos auctores principes et magistratus sacculares vocantur etiam pastores, etiam do iis agi poterit, Vide Princeps, Rector, Rex.

Bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis. — Chrislus pro Ecclesiæ et animarum saluto nullum laborem aut periculum, nec ipsam mortem detrectavit, et ita suos el Ecclesiam amavit, ut pro iis sil mortuus, quia se ab illis videt amari, VHI. 65, et seq. An et quando vita pro proximo sit exponenda. XX, 577, 1, 2. Pro amico vilam exponere, heroicum est opus, VII, 181, 1. Id probatur exemplis, tòid.

Mercenarius autem bt qui non est pastor, **CUJUS NON SUNT OVES PRQPRIÆ, VIDET LUPUM VENIENTEM, ET DIMITTIT OVES, ET FUGIT, BT LUPUS** rapit, kt dispergit oves.— Quis dicatur pastor mercenarius, el quinam sini lupi gregem discerpentes, XVI,474,1.Hypocrita tempore periculi fugit, at verus pastor manet, V, 136, 2 el seq. Princeps avarus lupo similis, *Job,* 468, 1. Pastorum vilia quam populo sint noxia, XI, 663, 1, 2. Pastores et prælati quomodo Saut subditis rete el laqueus, XHI, 352 2. Vitia sunt dæmonis retia, *Job,* ¿77,2; 295, 2 ; 387, 2. Praedonum studium quale, 427, »;

497, 1. Prelati negligentes officio sunt privandi, 617, 2 {*Vide* Pastor, Prælatus).

Ego sum pastor bonus, et cognosco oves meas, et cognoscunt me meæ. — Prima boni pastoris conditio est quod oves suas cognoscat et ab ovibus cognoscatur, XVI, 475. 2. Christus cognitas oves ad teta pascua deducit, quin el suo pascit corpore ac sanguino, VII, 473, 1, 2.

Et alias oves habeo, quæ non sunt ex **HOC** ovili : et illas oportet me adducere, et **VOCEM MEAM AUDIENT, ET FIET UNUM OVILE** unus pastor .—Quæ sint islæ aliæ oves, XVI, 475, 1. Quomodo et quando fiet unum ovile el unus pastor, *ibid.t* 2.

DOMINICA III POST PASCHA.

(Joan., XVI, 16-23.)

Modicum, et jam non videbitis me; et iterum modicum, et videbitis me : quia vado ad Patrem. — Quidnam hic *modicum el non videItti$ inc,* XVI, 580. 2. Apud Deum omnia tempora sunt quiddam modicum, XVIII, 466, 1. Vila ¿revisJob,207. 1. 2, 316,1 ; 320,2; 321, I.Tempus edax rerum, 331, 1. Cuiquo roi præslilulum, ^646, 2. Creata omnia veterascunt, 580, I. Christus animæ aflltclæ et Ecclesiæ nunc se ostendit, nunc se abscondit, VII, 575, 2; 576, 1. Deus subinde animæ amanti suam præsenliam et gratiam illuminantem subtrahit, quo ejus desiderium magis accendat, 606, 2 el seq.

Amen, amen dico vobis, quia plorabitis et flebitis vos, mundus autem gaudebit. — Impii prosperantur, pii affliguntur. V, 99, 1, 2; 101, 2; IX, 345, 1, 2. Sancti hujus vitæ tædium habent, ideo semper in luctu sunl, VII, 118, 1, 2. Est aliud tempus fiondi, aliud ridendi. 133, 1. Lugendi causas varias habet homo, XX, 184, 1. Lugentium varia exempla, *ibid.* Cruces fidelium non moriuntur, nisi cum vita, 375. 1. Sancti mori exoptant, ne tol Dei videant offensas, totque suas ærumnas cl tentaliones, VII, 165, 2. Vita justorum n.era est afflictio, Vili, 330, (. Virtus suum habet agonem, omnesquo justi martyres sunt, 333, 1 Apostolici concionatorcs solent exagitari, et persecutionem et martyrium pah,XI 95, 1. Pascuntur opprobriis, XII, 395, 2. Tribulationes et afflictiones sunl dapes Christi, Vili, 91, 1. Pii quoque iis gaudent, 26, 2 (Fide Afflictio).

* Deus pios opprimi, impios dominari permittit, cur, XIV, 203. 2 et seq. Pressura! et persecutiones Ecclesiam reddunt nigram, sed formosa est per insidam animi patientiam VII, 494, 1 ; 495, 1. ¿Persecutio ardens meridie denotatur, 5Q2, 1, Per-Jseculiones hominem in virtute insigniter promovent, 519, 2 et seq. In persecutione invenitur Christus. non in prosperitele, 606. 2. Deus animam tenlaiiombus el tribulationibus conterit atque humiliat, ul suavius flagret, Vili, 5, 1. Patientia explorat opera justorum, 322, i. Deus tentai suos per adversa, ut sic eorum virtutem faciat elucescere, *ibid* 2. Per hæc eosdem purgat, 334, 2. Hi iis purgantur ut aurum igne, *ibid.* Cur aurum igne non cremetur, 335, 2. Dolere ot pati pro Christo magna laus est, XVII, 157, 1, 2. *Vide* Adversitas, Afflictio, § HI, Utilitas afflictionum, **ET MOTIVA AD EAS FORTITER FERENDAS.**

Mundi gaudia quam sint instabilia et vana, IV, 382, 1, 2. Gaudium impiorum breve, 460, 2. Extrema gaudi! luctus occupat, 3¡4, 1, 2; 365,1. Risus frequens esl causa dissolutionis. V, 302, 1. Risus peccantium in luctum transit, 4(7. (.Mundi gaudium et voluptas mendax est, peccanti risus et impunitas luctuosa est, 201,2. Mundi gaudia pariunt deinde in animo tristitiam, VII, 144, 1.

Sed **TRISTITIA VESTRA VERTETUR IN GAUDIUM.** —Apostolis vitæ chrislianæ asperitas in dulcedinem ct consolationes transiit, XI, 514, 1. Lenit consuetudo acerba el tristia omnia, XI. 251, !. Religiosorum amara, mera sunt gaudia, *ibid,* et 2. In tribulatione et tentatione exuberat Christi gratia et consolatio, VII, 534, 1. Consolationes divinæ quam suaves sint, XVII, 223. 2. Christianismi voluptas et gaudia quæ sint, 108, 2. Quam dulco sit pro Deo pati, XX, 17, 2. In passione cur sit gaudendum, 19, l otseqq. Major est qui in nobis quam qui in inundo, 589, 1, 2 ct seqq. Consolationes divinæ semper sunt majores passionibus, XVIII, 421, 2. Gaudium Domini duplex, IV, 248, 2 cl seq. Pro gloria æterna pati facile est, XX, 48, 2. Tristitia sæculi, et tristitia secundum Deum quomodo differant, XVIII, 465, 2. Usus et fructus tristitia» *ibid.* Septem effectus tristiliæ, 466, 1. Differentia gaudii sanctorum ct mundi, 459,1. Quomodo semper in Domino debeamus gaudere, XIX, 60, 2. Pœnilentes seso macerantes el lugentes qua se spe solentur, XIV, GII, I.

Piî hic assidue lugent, sed eorum luctus in cœlo in gaudium convertetur, XVI, 581, 2. Consolatio in hoc sæculo el simul in futuro haberi nequit, XVI, 114, 1. Anima posi hanc vitam invitatura labore el tribulatione ad quiotpm ol gaudium, VII, 582, 2 Hinc ipsa îprumnis pressa subindo ad Deum suspirat, *ibid.* Amaritudines et pressura) gaudium in hac vita et futura pariunt, Vili, 27, 1. Quos Dous in hac vita punit el tristari facit, in altera ridere faciei et præmiabit, XIV, 166, 2. Lætitia vera Christianorum in spe felicitatis ælern.o sita est, II, 175,1 el seq. Justus morions, bene spe* ral, oljubilat in morte, V, 441, I.

Mulier cum parit, tristiam habet, quia venit : **CUM AUTEM PEPERERIT PUERUM, JAM NON MEMINIT PRESSUU.E PROPTER GAUDIUM, QUIA NATUS,*** est homo in mundum. — Puerpera» et parturientis doloris recto comparatur dolor discipulorum Chrisii, XVI, 582, 2 el seq. Virtutis difficultates sunt perfringenda» , ut ejus dulcedo percipiatur V, 464, 1, 2. Anima rationalis quomodo in homine creelur, el corpori uuialur, XIX, 4(5, 2.

Iterum autem videro vos, kt gaudebit cor VESTRUM : ET GAUDIUM VESTRUM NEMO TOLLET A vor is.— De vero el solido gaudio justorum, II, 176, 1. De gaudio spirituali, et ejus fructu, et de mediis ad illud perveniendi, 444, 2 et seq. Gaudium in solo Christo, III, 266, 2. In solo Deo laetandum, IV, 248, *i* etseq. Solidum gaudium tantum in Deo reperilur, X, 558, 2. Virtus ¿ola verum gaudium affert, VI, 196,1,2; X.98, 2. Gaudet justus ob opera virtutis quæ agit, HI, 1, 2. Causa vori gaudii est placero Deo, VII, 315,1. Delectatio spiritualis rnajor est carnali, X, 155, 2. Conscientiae bon® quantum sit gaudium, V, 459, 2 et seq. Animi gaudium etiam in corpus et vultum se transfundit, 457, 1 ; 547, 2. Virtus el bona conscientia animi quietem praestat. VII. 144, i. Consolationes divinæ post amaritudines, quam sint suaves, VII, 467, 2; XX, 280, 1. Undenam Rutilia sanctorum in hac vita-oditur, VIII, 476, 1. Tres fructus læliliæ,X,103,2 Lætitia spiritualis esl quidam præguslus cœli, XX, 253, 4, 2.

DOMINICA IV POST PASCHA.

(Joan., XVI, 5-14.)

Vado ad eum qui misit me, et nemo ex vor is INTERROGAT MBZ QUO VADIS? SED QUIA IIÆG LOCUTUS SUM VOBIS, TRISTITIA IMPLEVIT COB VESTRUM. — Tacite Christus objurgat discipulos quod præ nimia ob suum abitum tristitia, animum interrogandi non habuerint, XY1, 576,1.

Sed ego vkr it athm dico vobis, expedit vobis ut ego vadam; si enim non abier o, Par acl etus non veniet ad vos. — Cur Cbrisio non abeunte discipuli sancti Spiritus incapaces erant, XVI, 576,1, 2. Bona minora pro majoribus relinquenda. *Job,* 54, 2. Gloria Dei nostris commodis præbabenda, 92, 2. Spiritus cura precipua sit, 55, 1, 2.

Spiritus sanctus est consolatorius el suavis, Vili, 444, 1. Est osculum et suavium Dei, í4íd., 2, Est paracletus, 473, I (Vide Spir it us sanctus).

Et CUM VI NERIT ILLE, ARGUET MUNDUM DE PECCATO, ET DE JUSTITIA, ET DB JUDICIO.— *Arguere* quid significet. XVI. 576, 2; *Jab.* 173, 2; 459, 1, Arguet mundum do peccato» de justitia, de judicio, quid, XVI. 576, 2. Mundus lotus est sub diabolo et in malignitale XX. 622, 1, 2. *Ite peccalo;* peccatum hoc orat infidelitatis : quia Judæi Cbrisionoluerunt credere, rejecti sunl ; do rejectione Judæorum, *vide* XVIII, 155, I et *loto cap.* Infidelitas quam magna sit peccatum, XIX, 383, 2. Veritatem oblatam recusantes poena inO^litalis et errorum puniri solent. XVHI, 158, 2.

De juiltlia; do vera Dei ot falsa hominum justitia, vide Just if icat io, Just it ia.

De judicio; falsum hominis judicium, XVI, 577, 2. Diabolus est princeps hujus mundi, VÌI, 186, 1, 2. Quomodo jam judicatus sil, XVI, 578, 1.

Qui plura de peccato, justitia, judicio in genere agere velit, adeat capita Judicium. Just it ia, Peccatum.

Adhuc multa iiabbo vobis dicer e, sed non pot est is por tar e modo — Deus omnia sua secreta non pandit, quædam sibi reservat VI. 252 1 et seq. Multa fidei mysteria captum hominis superant, 253, 2 et seq Dei magnalia homo ad fundum penetrare nequit. IX, 502. I. Mysteria Dei impcrvesligabilia non sunl scrutanda, VI, 183. 2. Nihil in omnibus rebus perfecte percipi potest, VII, 56. 2; 57, 2. Quæ sil causa quod homini scientia sil difficilis, 58,1. Magister se discipulorum capacitati accommodet, V, 559, 2.

Cum aut em vener it il l e spir it us ver it at is, docebit vos omnem VERITATEM, — Sapientia a paucis invenitur IX. 210, 2. Est laboriosa et ponderosa, 209. 2 etseq. Veritatis descriptio el proprietas, VII, 5. 2. Deus est ventas, *ibid.* (Pide Ver it as). Scientia vera quæ sit, XX, 416. 2. Spiritus sancti unctio m rebus dubiis invocanda est, XVI, 579, 2; XX, 554, 2 el seq.

Non enim loquetur a semet ipso, sed qc.eCUMQUB AUDIKT, LOQUETUR*. ET QU.E VENTURI SUNT, ANNUNTIABIT VOBIS — QuOfflOdO b®0 SpiritUS sancti locutio sil inlelligenda, XVI, 578, 2 el seqq.

DOMINICA Y POST PASCHA.

(Joan., XVI, 23-30.)

Sr QUID PETIERITIS PATREM IN NOMINE MEO, dabit vobis. — Promissio Christi de impetratione orationis expenditur, XVI, 584. 2. Quid est in nomine Christi petere, 585, 1, 2. Orantis conditiones. 585, 2. An etiam pro aliis orantes et petentes non semper exaudiamur. XV.208. ‹ el seq. Omnia quæ do orationis conditionibus, fructibus, etc., etc., dici possunt, *vide* cap, Or anto.

Usque modo non petistis quidquam in nomine meo; petite kt accipietis ut gaudium vestrum sit plenum.— Horum verborum genuina interpretatio, XVI. 586, 1,2.

In illo die in nomink meo petetis, «t non dico vobis quia ego rogabo Patrem de vobis; ipsk enim Pater amat vos. — An Christus in cado pro nobis orcl oratione proprie dicta. X VI, 587, 1. Zelus Dei et Spiritus sancti in nos, XX, 177, 2 el seqq. Hem Christi el angelorum, 178. 2 (ride Dki Bonitas, Misericordia). Si Deus amat nos, cur ultro non det ea quibus scit nos indigere, sed rogari el obsecrari vehi, XVI, 587, I, 2.

Nunc scimus quia scis omnia — Deus intima quæqueet cordis penitus latebras pervidet, XVH, 406, 1.

IN LITANIIS MAJORIBUS.

(Luc., xi, 1-14.)

Quis vestrum habebit amicum, et ibit ad il< LUM MEDIA NOCTE, ET DICET ILLI : AMICE, COM*

moda Mint tres panes..... Er si ille **PERSEVERAVERIT PULSANS, DICO VOBIS, KT SI NON RABIT H LI SURGENS EO QUOD AMICUS I JUS SIT, PROPTER IÜPROBITATEM TAMEN EJUS SURGI T. — PcrseVO**innlia in bono proprie donum Dei est, XVII, 548, 2. Quanta ea sit virtus ox parlo hominis, 249, 1. Perseverantia in oratione et omni opero bono commendatur, VII, 250, 2 cl seq. Deus non semper prima vice dal quod petitur, sed vull sæpiis rogari, IV, 9, I *(Vide* Oratio, Perseverantia).

Si ergo vos, cum sitis mali, nostis bona data **DIRE FILIIS VESTRIS, QUANTO MAGIS PATER VESTER DE COELO DABIT SPIRITUM BONUM PETENTIBUS** SE ? — Dêus dicitur a *dando.* XX, 35, 1. Propendet infinite ad se communicandum, ifrid., 2. Ejus munificentia, 36, 2. Bona omnia naturalia, fruges, escal, ct supernaturalia, dona Dei sunt, et cum accipiuntur, Deo ascribenda, XIII. 505, 2.

Vide notata Dominica V post Pascha et Oratio.

Quia lilaniæ h® institut® sunt ad sterilitatem "* plagas agrorum avertendas, hinc agi poterit do locustis, bruchis, ærugino cl eruca quæ segetes et germina depascuntur, XIII, 483, I, 2 et seq. Hisco plagis passiones hominis designantur, quæ eum depascunt, 484, I. Hæ ipsæ mentem hominis inebriant et dementant, *ibid..* 2. Sterilitas agrorum Dei invocatione evertenda est, 481, I ; 571. I. Litamæ publica quam antiquæ fuerint et solemnes, earum recitatio quæ commoda attulerit, 499, 1 (fide Litanie).

IN FESTO ASCENSIONIS.

(Marc.. XVI, 14-29.)

Novissime recumbentibus illis undecim apparuit. — Christus ad cœlum ascensurus cur cum apostolis suis comederit, XVII, 51, 2. El hæc comestio an fuerit vera, *ibid,* et seqq.

Exprobravit incredulitatem eorum et duritiam cordis..... Et dixit eis : Euntes in mundum **UNIVERSUM, PREDICATE EVANGELIUM OMNI** creature. — Per omnem creaturam S. Gregorius hominem vult significari, utpote qui omnes rerum creatarum reliquarum gradus et species in se conlineal, VIII, 286 I. Omni creatura, id csl homini, quia homo omnis creatura essentiam el vanitatem participat. VII, 17 2. Ad antipodes etiam Evangelium deferendum hinc colligero cst, quos esso demonstratur, 42, i.

Qui CREDIDERIT KT BXPTIZATUS FUERIT, SALVUS ERIT; QUI VERO NON CREDIDERIT, CONDEMNABITUR — An ex his verbis solam fidem ad salutem requiri colligi possit, XV, 718, 2. In unica fide tantum salvari possumus, XVHI, 623, 2. Sola tamen justificare non potest, 562, 1.

Signa autem eos qui crediderint, hæc skqlIntvr, etc — Hæc signa symbolice exponuntur ex S. Gregorio, XV, 719, 1, 2.

Et Dominus quidem Jesus, postquam locutus **KST EIS, ASSUMPTUS EST IN COELUM.** — Ascensionis Chrisli modus et forma, XVII, 57. 2, *vide* Jesus Christus, cap VII; Ascensio Christi. Cur slatim a resurrecliono ascenderit, 58, 2. Cur coram apostolis suis, 59, 1, 2. An ascenderit nudus, 61, t. Quo die ascenderit, 63, 2. Triumphus Chrisli in cœlum ascendentis describilur, XI, 730, 1,2. Do Christi ascensione, XVIII. 625, 2. Ascendens Christus in altum, ad ortum ferebatur, VIII, 604, 2. Hodie Christus super omnes montes aliius ascendit, VII, 601, 1. Christus in cœlum ascendens cedro procera assimilatur, VIII, 136. 2. Mons Oliveti, e quo Christus in cœlum ascendit, qualis sit, quæquo in eo gesserit, XIV, 527, 2. Ascendit illuc Christus in cœlum facie ab Jerusalem aversa, et Romam versus conversa, 528, 1.

Ante Chrisli ascensionem nullus cœlum intravit, VIII, 478, 1. Ascendit in cœlum ut nobis viam et locum præpararet, 407, 2. Qua nos via potissimum ad Deum ascendero valeamus, XIV, 237,2. Christiano cuilibet via in cœlos vi perfringenda est, 188, 1. De ascensione spirituali in cœluin, XIX, 100, 2. Quomodo cœleslia sapere debeamus 54, 2; 100, 1 ; 471, 1. Quomodo terrena contemnenda et nos ad cœleslia elevari debeamus, I, 61, 2. Scala Jacob tropologice significat virtutes quibus ad cœlum scandimus, 287, 2. Anagogice varios sanctorum choros significat, 288, 2. Quadraginta duæ vi® ad cœlum significai® per quadraginta duos mansiones in deserto ad terram promissam, II, 371, 2. Quomodo debeamus suspirare ad cœlum, I, 638, 2. Nostrum est animo eum in cœlos abeuntem sequi, et quo ipso pervenit, eo desideriis alis ovolare, VII, 488, 1. Animæ ad cœlum ferventer suspirantis desiderium, Vili, 206, 1, 2; 207. I, 2; 208, 2; 210, 1 ; 212, 1; 237, 2 et seq. ; 242, I. Cœlos identidem nos aspicero, et illuc oculos defigere oportet, XVII, 61, 2; 180, 1. Animæ in cœlos ab angelis subveci® gloria et triumphus. VIH, 211, 1.

Et sedet a dextris Dei. — Quomodo Christus ad dexteram Patris sedeat, XIX, 100, 2 ct seqq.; 355, 1. Ibi sedens Patrem pro nobis interpellat, XX, 533, 2.

Illi autem profecti praedicaverunt ubique, Domino cooperante, et sermonem confirmante, sequentibus signis. — Quomodo mandatum a Christo datum apostoli impleverint, XIX. 78, 2. Judæis fidem repudiantibus, apostoli ad Gente* convertendas transierunt, VII, 604, 2 ct seq. Synagoga ergo fuit mater Ecclesiæ Christian® a Gentibus collect®, 605, 1. Ex quatuor orbis partibus ad Ecclesiam convertendi sunl, VIH, 61, 2. Quam Christus habuerit curandi omnia virtutem, XX, 290. 2. Nova fides miraculis confirmari debet, XVIII, 507, 2 (Fide Apostoli, Apostolici viri, Concio, Miracula).

DOMINICA INFRA OCTAVAM ASCENSIONIS.

(Joan., XV, 26-27 ; xvi, i-4.)

Cum venerit Paracletus, quem ego mittam vobis a Patre. — Hæc vox *Paracletus* tria significat, et triplex significatio Spiritui sancio appropriatur, XVI, 547, t, 2. Deus consolator, *Job,* <37, 2. Spes nostra, 142, 2; 193, 2. Christus, in cœlo existons apostolis orantibus Spiritum sanctum quem promiserat, dedit, uti et Ecclesiæ universa^ Vil, 523, 2. Hinc Spiritus sanctus est umbra Chrisli, ulpole ab eo, quatenus Deo, procelens, 554, 1, 2.

Spiritum veritatis qui a Patre procedit. — Quam ob causam Spiritus sanctus dicatur Spiritus veritatis, XVI, 548, 1. Quid sit veritas, ejus gradus ot definitiones, 610, 1, 2 et seqq. Græcoruin schisma do processione Spiritus sancti a solo Patro, 570, 1. 2. Quandonam una persona divina milii dicalur ab alia, 570, 2. Cur Christus hic do Pairo loqucns seipsum subliceal, 571, 1. Doctrina orthodoxa do Spiritus sancti persona, iMd., 2.

Ille testimonium perhibebit de me. — Testes 1res Chrisli sunl in cœlo, XX, 611, 1. Et tres in terra, *ibid.,* 2.

Et VOS TESTIMONIUM PERHIBEBITIS, QUIA AD initio Mecum estis. — Testes fideles Dei sunl apostoli, doctores, martyres, XIII, 441, 1. Eorum acies ordinalim instruitur, *ibid.* Apostoli tostos Christi, *Job,* 257, 1, 2.

Hæc locutus sum vobis, ut non scandalizemini. — Quodnam scandalum ab apostolis hic arceat Christus, XVI, 573, 1.

Absque synagogis facient vos, sed venit HORA UT OMNIS QUI INTERFICIT VOS ARBITRETUR obsequium se præstark Deo. — Causæ quinque persecutionis in apostolos, XVI, 574, 1. Odium mundanorum erga pios, 569, 1. Mundus cur viros sanctos oderii, XX, 574, 1 el seqq. Quam hoc Chrisli dictum verum sit et quantas tribulationes S, Paulus passus sil, ipso multis docol, ac spedalini, XVIII, 282, 2; 496, 2 et seq. Qui Evangelium prædicant, quam multis tribulationibus sint obnoxii, 283, 2. Genoraliler etiam omnes qui pio vivero volunt, persecutionem patientur, XIX, 302, 1. Christiani dira patiantur, ul Christum suum ducem sequantur, XX, 303, 2. Crux via est in cœlum, 304, 1. Nihil novum in tribulationibus Christiano qui so hac in terra peregrinum putat, XIV, 541, 1 *(Vide* Adversitas, Afflictio).

Et HÆC FACIENT VOBIS, QUIA NON NOVERUNT Patrem neque mi:. — Infideles privati cognitione veri Dei, in quam enormia peccata inciderint, XVHI, 51, 2 el seqq. Fons erroris Gentilium est error intellectus, 637, 2. Scientia philosophorum destitutorum cognitione Dei vana fuit, XIX, 85, 2. Cognitio Dei est vera sapientia, XX, 30, 2 , 63, 1. Cognitio supernaluralis ad justificationem requiritur, XIX, >74. 2.

IN FESTO PENTECOSTES,

(Joan., XIV, 23-31.)

Si quis diligit me, sermonem meum servarit, et Pater meus diliget f.um. — Est mutuus amor inter Christum el Ecclesiam : ille hanc, et hæc eum diligit, VII, 593, 2. Est quoque reciprocus amor inter Christum et animam sanctam, 594, 2. Hinc ipse tam uni quam nnicuijue intendit, *ibid.* Amor amorem provocat, Vili. Tu, 2. Amor Dei in hominibus quanta operetur, XVHI, 283, 2. Charilas Chrisli omnibus malis est major, 160, 2. Amoris divini vis, XX. 597 2. Amor exstasm facit, 599, 1. Hominem in Deum transformat, *ibid.,* 2et seq. Ejus effeclus, 600, 1. Pellit timorem, 492. 2* 603, 1, 2. Zelus animæ amantis Deum, 178, 1. Deum semper præ oculis habebat, el diligebat apostolus Paulus, VII, 19, 2 el seqq. Amicitia Del quæ bona includat, XX, 130, 2; 521, 1. Mandata Dei fidelia, *Job,* 686, 2. Diligenter servanda, 687, i.

Ad eum venihmus. — Quomodo Deus qui ubique est, ideoque immobilis, dicatur venire el manere, XVI, 550, 2. SS. Trinitas ad 1res animæ potentias venit, quomodo, *ibid.* et seq. Justo et justificato Deus et SS. Trinitas novo quodam modo substantialiter incsl, XHI, 298, 1 ; 597, t. Justi* realiler in justificatione Spiritus sanctus datur, XVII, 86, 1 ; 333, 2. Quomodo SS. Trinitas in anima habitet, XVI, 550, 2 el seqq.

Et mansionem apud eum faciemus. — In justificatione Spiritus sanctus totaque deitas substantialiter in hominem verni et in eo habitat, XIV, 364, 1, 2; XX, 411, 2 el seqq. Tuncque is fit quasi Deus, XX. 563. 1. Item Dei filius, *ibid.,* 2. Item Deo similis, 564, 2 ; 565, 2. Hæc filiatio est stimulus ad opera heroica, 564, 1. Diversimode Deus et Christus in anima manet, XV, 658, 2 et seqq. Do unione animæ cum Deo, XVHI, 296, 1. Deo an in hac vita realiler uniri possimus, XX, 410, 2. Una cum Spiritu sancto in animam venit Filius el Paler, VII, 468, 2. Signa adventus Dei in animam, 595, i. Spiritualis connubii descriptio, *ibid.,* 2. Tunc anima fit domus Dei et sapienliæ ælernæ, 614, 2. Anima sancta Deo lerra desiderabilis esi, XIV, 600, 2 et seq. Talis quoque est fons el puteus gratiarum divinarum, VIII, 83, I. Ilem hortus divina aromata spirans, 88, 1, 2. Anima sancta per gratiam, auream Chrisli divinitatem participat, <20, 2. Efficit animam Dei amicam, filiam, sponsam, hæredem, sive divinæ consortem natura*, 59, 1. Amina Deum amans, ei indivulso adhaeret, *ibid.* Spiritus sanctus animam justam per gratiam suam osculatur, VII, 468, 2. Quia ipse est osculum el amor Patris el Filii, 469, 1. Oratio unionis fit per illapsum Dei in animam, et quomodo : quinque ejus offectus, 470, 2. Tria signa unionis animæ cum Deo, XVI, 602, 1. Hujus sex sunt effeci >, *ibid.,* 2.

Consolationes et revelationes divin® sunl velut cellaria el secreta Dei, VII, 489, 2. Mons sancta est lectus Dei. 541. 2 et seq. Virtutes tam ad salutorn requisii®, quam ad ornatum facientes, sunt laquearia animæ, 544. 2. Sancti ex assidua cum Deo conversatione nonnisi divina et ccelestia spirant et loquuntur, VIII, 242, 2. Anima cum in Deo manet et Deus in illa, serenata est, et quanta huic mansio illa pariat bona, XIII, 226, 2.

Hæc locutus sum vobis, apud vos manens. **PARACLETUS AUTEM SPIHITUS SANCTUS, QUEM MITTET** Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia. — Quomodo Spiritus sanctus missus in nomine Filii, XVI, 552, 1. Docebit omnia qu® scilicet ad mysteria adventus et incarnationis Christi pertinent, omnia quæ cd Ecclesiæ instructionem, fundationem, stabilitatem, sunt necessaria, 551, 2. Spiritus sancti unctio invocanda in rebus dubiis, XX, 554, 2.

Et suggeret vobis omnia qu.ecumqub dixero vobis. —'Spiritus sanctus quo sensu suis suggerat omnia, XVI, 552, I.

Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis, **NON QUO MODO MUNDUS DAT, EGO DO VOBIS** — Christus ex hoc mundo discessurus apostolis suis pacem relinquit, XVI, 552, I. Triplex datur pax ; cum Deo, cum hominibus, secum, V, 521, 2 ; *Job,* 477,1, 2. Pax est comes juslitiœ, IX, 182, 2. Sanctus in perenni pace et gaudio vivit. X, 567. 2. Pax est Christi hæreditas, *Job,* 477, 2. Pax Dei inconcussa, 664, 2. Pacis actiones quæ, 477, 2. Pacis fundamentum est virtus, 14, 1 ; 480, 2.

Non **TURBETUR COR VESTRUM, NEQUE FORMIDET.** — Perturbatio rerum non debet dos percellere, *Job,* 492, 2.

SI DILIGERETIS ME, GAUDERETIS UTIQUE, QUIA vado ad Patrem : quia Pater major me est.— Quo sensu Paler major sit Filio, secus ac Ariani censebant; et cur Pater non sit Filio major in Doo, XVI, 553, 1, 2. *Vide* Jesu Christi divinitas.

Jam non multa loquar vobiscum, venit enim **PRINCEPS MUNDI HUJUS, BT IN ME NON HABET** quidquam. — Quomodo cacodæmon in Christo non habeat quidquam, XVI, 554, 1.

Sed ut cognoscat mundus quia diligo Patrem, et sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio.— Potentino Christus mandatum moriendi a Patre acceptum non implere,XVI, 554, 2.

N. B. 1» Qui de Spiritus sancii existentla, divinitate, missionibus, proprietatibus, operationibus, donis, etc., tractare voluerit, adeat cap. Spiritus sanctu».

2» Quia apud Judæos in festo Pentecostes celebrabatur memoria dat® legis Mosis, el hodie nova lex promulgari coeperit, poterii agi de veteri lege per oppositionem ad legem novam, item dc utroquo Tesiamanto. *V\do* Lex, Pentecostes, Testamentum.

FEHIA II.

(Joan., m, 16-21.)

Sic enim dil exit Deus mundun, ut Filium suum unigenitum dar et. — Deus est vorus amicus qui nos ab æterno amavit, IX. 286, 2. In Deo vere est actus amoris, quo diligit creaturas, VIII, 524, 2. Dei bonitas el benignitas erga genus humanum et munduin, VIII, 274, 1 ; XVI, 324, 2. Iogon» erga nos Dei dilectio, XVIII. 93, 2 el seqq.; 650, 1 ; XIX, 337, 1. Charitas Dei est incomprehensibilis, XVIII, 620, 1. Vehementia et deliciæ divini amoris, 533,1, 2 et seq. Dei in nos amor immensus fuit, VII, 475, 2. Ipse beneficiis animam ad so trahit, et velut obruit, 559, 2. Deus nos sibi quasi cingulum ex amore astringit, XII, 113, 1, 2. Deus cx amore cum hominibus deliciatur, V, 240, 1. Quia fuit quasi amore ebrius, 241, 1. Amor Dei omnis boni causa esi, V, 535,1. Cur ipso Deus Paler carnem humanam non assumpserit ad suum amorem magis declarandum, XVI, 345, 1.

Osculum ethicum Christi est ejus amor erga homines, VII, 467, 1. Amor et dilectio Christi erga genus humanum in morto crucis rnaximo enituit, Vili, 194, 2. Hic amor fortis est ul mors el infernus, 218, 2. Idem amor fuit quasi ignis, 322, 1. Amoris hujus robiir, 323, 2. Christus hominum amore captus, sernelipsum exinanivit, 67, 1. Christus portentum amoris, XVI, 232,1. Amor Christi erga nos etiam post mortem ipsius duravit, et eliamnum durat, Vili, 224, 1. *Vide* Dei bonitas, Misericordia, item Jesús Christus, cap. Vili, art. 1, Jesus Christus Dei hominumque mediator, **ET HUMANI GENERIS SALVATOR ET IIEDEMPTOR.**

Hoc est autem judicium : quia lux venit in **MUNDUM, ET DILEXERUNT HOMINES MAGIS TENKRRAS QUAM LUCEM : ERANT ENIM EORUM MALA** opera. — Christus sol est oriens in cordibus conversorum, occidens in peccatoribus, VII, 36. 2. Christus est lux tam creata quam increata, XX, 523, 1. Christus sol est, Joannes lucerna ardens el lucens, XVI, 383, 1, 2. Cur fidei lumen admirabile dicalur, XX, 290, i, 2. Lex lux est, *Job,* 687. 1 et 2.

Peccati et tenebrarum similia, XX, 525, 1,2. Tencbr® peccati quant®, *Job,* 79, 2; 83,1 ; 387,1 ; 502, 2 ;

Omnis enim qui male agit, odit lucem, kt **NON VENIT AD LUCEM, UT NON ARGUANTUR OPERA** Ejis, — Non quia malorum eum pigeat pudeatque, sed quia ignorare meliora mavult, XVI, 347, 2. Odii Judæorum in Christum duodecim sunt causæ, Vili, 317, 1. Mali oderunt lucem, *Job,* 173, 1. Viæ sæculi pravæ, 472, 2, Imperfectorum involuta), 171, 1. Peccator cæcus, 139,2; 204, 2; 295, 1.

QUI AUTEM FACIT VERITATEM, VBNIT AD LUCEM,

UT MINIFBSTBNTUR Opini EJUS, QUIA IN Iho sunt facta. — *Facere veritatem* quid, XVI, 346, 2. hui/ *ad lucem,* id est moarn doctrinam et fidem Christianam amplectitur, *ibid.*

FERIA III.

(Joan., X, i–10.)

Amen, amen dico vobis : Qui \on intrat per OSTIUM IN OVILE OVIUM , Sl.I) ASCENDIT ALIUNDE, •ille fur est et latro. — Parabola ostii ovilis ct ovium pluribus exponitur, XVI, 468, 1 et seqq. Hujus parabola^ synopsis, *ibid,* et 2. Ejusdem tropologica interpretatio, 469, 1. Ad beneficia ecclesiastica vari® porta), *ibid.*

Qui autem intrat per ostium, pastor est ovium. — Quid per ostium intelligendum, XVI, 469, 4, 2.

Huic ostiarius aperit, et oves vocem ejus AUDIUNT, ET PROPRIAS OVES VOCAT NOMINATISI. — Quis hic ostiarius, XVI, 469, 2. Ovis ct hominis similitudo, XX, 308, 1. An per oves soli prædeslinati inlolligendi sint, XVI. 469, 2 et seq. Octo munia pastoris, 470, 1 *(Vide* Pastor).

Ego sum ostium. Per me si quis introierit, SALVAB1TUB : ET INGREDIETUR, ET EGREDIETUR, ET pascua inveniet. — *Ingredietur* ct *egredietur* ingressum in Ecclesiam et egressum ex ea non significat, quid hæc locutio litterahter symbolice et tropologice significet, XVI, 471, I. Christus est via per quam itur, veritas in qua itur; et vita ad quam itur, 540, 2 et seq. Qualia pascua in Ecclesia inveniantur, 471, 2 (Vide *notata Dominica* 11 *post Pascha).*

Ego veni ut vitam habeant, et abundantius habeant .—Christus nobis est vita et omnia, XX. 408, i. In ipso est vita, 518, 1. Vita triplex est, divina, angelica cl humana, *ibid.* Non qualem qualem fidelibus Christus vitam præstal, XVI, 472, 1.

IN FESTO SS. TRINITATIS.

(Maltha xxvm, 48-20.)

N. B. Omnia quæ de Deo, SS. Trinitate, vel de unaquaque SS. Trinitatis persona, de prædicationo, de baptismo dici possunt, capp. Trinitas, Apostoli, Evangelium, Prxdicatio, Baptismus, exponuntur.

Data est mihi omnis potestas in coelo et in terra. — Deus tam cœlo quam terra dominatur, IV, 326, 2. Quomodo et quo sensu illa potestas Christo a Deo data sit, XV, 657, 1.

Euntes ergo, docete omnes gentes. — Doctrina Evangelica velut aqua per totum orbem derivata est, XIV, 535, 1, 2. Evangelium per omnes gentes ante urbis excidium non fuit disseminatum, XV, 504, 2. Evangeli! prædicatio quam sonora ac potens luerit, XXI, 33. i. Apostoli, Judæis relictis, ad gentes abiere. XI 2U I. 2. Christus per legem Evangehcam omnes gentium rixas composuit, XI, 124, I, 2. Fides Christiana effecit nt regiones ohm deserta coli coeperint, XIV. 536. 2. Evangelii dilatatio facta per apostolos allegorica significatur per tabulas tabernaculi, I, 660, 1. Barbari el deserti præ aliis docendi sunt fidem Christi, Vili, 200. 2.

Docentes eos servare omnia quecumque mandavi vobis. — Omnia fidei mysteria in Evangelio traduntur, XV, 4. 2. Per hæc verba intelliguntur omnia præcepta quæ in Evangelio mandantur, 657, 2.

Et eccr vobiscum sum omnibus diebus, usque ad consummationem sæculi. — Quotuplici modo Christus jugiter nobiscum maneat, XV, 653, 1, 2. Quomodo in anima maneat semper quasi rex, quasi paterfamilias, quasi auriga, quasi ratio, quasi anima, quasi ignis cl sol, 658, 2; 659, 1, 2. Nihil homini deest. cum quo est Deus. HI 285 2. Deo duce nihil timendum, 8. 1. Deo duce omnia superamus, idque quamvis numero impares, 449, 2. Adjutore Deo. inermis vincit armatum, 411, 4. Deus justificatos non derelinquit, nisi se prius derelinquentes. 7, 1.

DOMINICA I POST PENTECOSTEN.

I(Luc , vi, 36-42.)

Estote ergo misericordes, sicut et Pater vester misericors est. — Misericordia quam sit homini necessaria, IV, 305, 1. Misericordiae tam spiritualis quam corporalis opera, 271, 1. Quomodo sit Deus misericors et præsiabihs super peccatores, XIII. 496, 1, 2. Quomodo Deum tum in misericordia, tum in abis qualuordecim attributis imitari possimus, el sancti viri imitentur, 497, 1, 2. Fide Misericordia.

Nolite judicare, et non judicabimini. ***Vide*** Judicium tkmfrabilm.

Date, et dabitur vobis; mensuram bonam, et confertam, et coagitatam, et superefluentem dabunt in sinum VESTRUM. — Omnia in mensura, numero et pondero disposuit Deus, VIII, 519, 2. Misericordia in alium est remedium propri» miseri®, XI, 302, 1.

Eadem quippe mensura qua mensi fueritis, remetietur vobis. — Mensuram inlellige similem, non squalem, XV, 206, L Probatur exempli Zambri, HI. 636, 1, 2 Item exemplo Acbab possidentis vineam Naboth, 667. 2; 668. 1 Avaritia egestate et penuria punitur, XIV, 569, 2.

Non est discipulus super magistrum; perfectus AUTEM OMNIS ERIT, SI SIT SICUT MAGISTER ejus. — Perfectio Dei optimi, maximi, nobis imitanda est, XV, 178, i, 2. Vita perfectio el sanctitas in quo consistit, VII. 41 », 1 ; XIV, 214. I. Cor Iotum Deo dandum et ad perfectionem tondendum, 445, 2. Perfectus esso qui cupit, omuia sua

relinquit ut Deum spqualur. XV, 429, 2. Vitæ perfectio in religione servata alios ad eam sectandam allicit, XIV, 44% 2. Christianus in omnibus suis actionibus esse debet velut sol, VII, 38, 2. Quisque prius propria; perfectioni intendere debet, deinde proximum perficere conari, 138, 2. Anima perfecta est hortus conclusus et fons signatus, Vili, 74, 2 ct seq Isque hortus duplici pessulo obseratur, *ibid,* Item aliis, 75, 1, 2. Perfectus est candidus per fidem, rubicundus per charitalem ; aut candidus per innocentiam, rubicundus per patientiam, 119, I. Tres sunt gradus piorum el virtutis, 154, L Anima sancta per viam mandatorum Dei currens pulchro incedit, reclaque in cœlum tendit, 166, 2 (Fide Perfectio, Perfectus).

IN FESTO CORPORIS CHRISTI.

(Joan., vi, 56-59.)

N. B. Omnia quæ de Eucharistia quatenus sacramentum el quatenus sacrificium desideramur, cap, EUCHARISTIA invenire est; hic ea lanium quæ ad pleniorem Evangeli! hojusce diei exposi•ionom inservire possunt, indigilanlur/;

Caro enim mea vere est cibus; et sanguis meus vere est potus.— Venerabilis Eucharistia est mensa Ecclesiæ, V, 252, 1. Est dignior quam omnia vetera sacrificia et epulæ mundi, 522, 1. Altare est velul mensa sapientiæ, 250, 2. Est ferculum Christi, Vili, 15, 1. In Eucharistia Christus vere est fructus et cibus, quo vescimur el pascimur, VII, 552, 2 et seq. Christus ipse Eucharistiam primus comedit, VIII, 93, 1. Eucharistia est fructus delicatissimus, VII, 555, 1, 2; Vili, 88, 2. Item favus sapidissimus, Vili, 92, 2. Ejus sacrificium in pane ct vino est a Christo institutum, cur, XIII, 400, 2 el seq. Ipsa Eucharistia ost convivium pinguium, XI, 367, 1. 2. In Ecclesia juge convivium nobis a Christo apponitur, XV, 474, 2. Jubemur in oratione Dominica petere panem quotidianum et supersubstantialem, et quis ille sit, 191, 2 et seqq. Eucharistia est dignior manna Mosaica, XVI,394, 2. Est panis verus et vivificus, 408, 2 el seqq. Cur ipsa dicatur commixtum, XI, *20. I. In ea verum Christi corpus manducamus, non mystice aut spiritualiter, XVI, 401, 1 et seqq. Præstai omni cibo, 408, 1, 2. In ea manducatur Christus non crudo modo, ul aliæ carnes, 410, 2; 411, 1, 2. Caro Christi csl cibus animæ, *Job,* 628, 1. Eucharistia cur vocetur lac rationabile, XX, 278, 1. In venerabili Eucharistia dat Christus dilectis suis ubera sua, VII. 475, i. Christi ubera in Eucharistia laxantur, XII, 151. 2. Alt ire in quo Eucharistia sumitur est velut cella vinaria, VII, 556. 2. Quam venerabilis Eucharistia animæ devoir sit sapida, Vili, 600, 2. Ipsa sanctis velut ambrosia est, 643, 1. Ipsa fideles spiritualiter inebriat, XIII, 471, 2. Ab ipsa provenit ebrietas spiritualis, VIII 95, 1. Est enim vinum purissimum cl spirituale, 197, i.

Qui manducat meam carnem, et bibit meum SANGUINEM, IN ME MANET, BT EGO IN ILLO.— *Manel* quid hic importet, XVI, 407, 2. Quomodo illa mansio fiat in nobis, *ibid,* ol seq. Ordo rerum in communione Eucharistiæ, 407, 2 el seq. In Eucharistia fit realis unio animæ cum Christo, VII. 557, 2. Caque fit per illapsum Christi, 558, 1.

Sicut misit me vivens Pater, et ego viva propter Patrem; et qui manducat me, et ipsr vivet propter me.—Hic Christus dat causaincur ipse in Eucharistia sit panis vivus et vivificus, XVI, 408, 2. Caro Christi est nobis via vivens, XIX, 458, 2. Scala seu gradatio qua vita ab æterno Patre ad nos usquo descendit, XVI, 409, 2. Ipsa mortuos ad vitam revocat, XI, 381, 2. Christus quasi pelicanus suo nos sanguine vivificat, IX, 150, 3. Eucharistia est vita animæ, 394, 1. Est panis vitæ, 437, 2. Dat robur animæ, 438, 2. Prodest ad spiritus vigorem reparandum, XXI, 46, 2.

Qui manducat hunc panem, vivet in ætkrnum.— Eucharistiæ facit longævos, ut el limor Dei, IX, 79, 2. Qui manducat Christi carnem vivet in ælernum, quia scilicet Deum et deitatem manducat quæ manducanti semper præsens et assistens, jugiter suam vitam illi aspirai, XVI, **409,2; 410, 1.**

DOMINICA II POST PENTECOSTEN.

(Luc., XIV, **16-24.**)

Homo quidam fecit coenam magnam.— Confer *notata Dominiez XIX post Pentecosten.* Quæ sit hæc cœna magna quam homo quidam paravit, XXI, 197, 1 ct seqq. Cum quidam Patres per cœnam hanc intelligunt gloriam coelestem, do ea poterit agi. *Vide* Beati, Beatituoo, Coelum, etc.

Et misit servum suum hora coenæ dicere INVITATIS UT VENIRENT, QUIA PARATA SUNT OMNIA. Et coeperunt simul omnes excusare.—Invitatorum horum excusatio excutitur, num admitti merealur, XV, 197, 2; 198, 2. Vocanti Deo parendum, *Job,* 327, 1. Ingratitudo infamo vitium, 32, 1 ; 210, 2.

Quia vero per illum qui villam emit, quidam intelligunt superbos et ambitiosos; per ementes boves, colligendis opibus deditos; per eum qui uxorem duxit, cos qui libidini addicti sunt, aut nimio affectu erga rem uxoriam feruntur : hisce præmonitis adeunda sunl si libuerit, capita sequentia : Superbia, Avaritia, Divitib, Libido, Mulier, Uxor.— Hic tantum quæ ad explicationem textus evangelici conducere possunt subjicimus.

Primus dixit ei : Villam emi, et necesss HABEO EXIRE ET VIDERE ILLAM,— Quinam hiC litteraliler inteUigantur, XVI, 107, 2 et seq. Vanitas mundanorum, 198,1. Honores non debent mutare mores, et ea de re exempla, I, 372,1. Ambilio

quam sit res detestabilis cl periculosa, II, 275,1,2 (Fide Ambitio, Superbia).

Bogote, HABE me excusatum. — Uti illi invitali ob res frivolas excusari se petiere, quominus ad cœnam paratam venirent, sic peccator delinetur rebus nihili et frivolis, quominus ad Deum redeat, XIII, 605, 2. Creatura quæ illum detinent, sunt tantum umbra rerum : solus Deus est ipsa essentia in se, 606, 1.

Et alter dixit : Juga boum emi quinque, et eo probare illa. — Veterum divito in armeniis el gregibus consistebant, VII, 97, 2. Per hunc ut plurimum avari repræsentanlur,iride Aurum^vakitia, Cupiditas, Divitis. Terreni homines sunt velut lalpæ ot vespertiliones, XI, 130, 1. Divitiarum amor a regno Dei avertit, XII, 588, 2. Cupiditas opum est ruina reipublicæ et Ecclesiæ, 662, 1.2. Lucri nimia aviditas sæpe hominem exlra juris et juslitiæ metas rapit, XIII, 449, 2. Divites difficillime cœlum intrant, XV, 430, 1. Sed per Dei gratiam intrare possunt, 132, 2. Eliseus secutus Eliam duodecim juga relinquit : quinque ergo non sint Christianis impedimento, III, 660, 1, 2.

Et alius dixit : Uxorem duxi, et ideo non possum venire. — An conjugium hic reprehendatur, XVI, 198, 2. Res uxoria sapientiæ maximo adversatur, V, 65, 2. In concupiscentia carnali maximo elucet fomes peccati et natura corruptio, VI, 57, 1 (Fide Libido, Mulier, Uxor). Rex uxoria ita mentem excæcat et obnubilat, ul spirilum sapientiæ nequeat percipere, VIII, 279, 1, 2. Est tempus uxoris ducendae, et tempus ab ea abstinendi, VII, 134, 2. Qui Deum propler uxorem deserit servus ejus est, inslar Achab, IIL 668, 1, 2. Uxores et filii sunt abdicandi, ut Deo obsequamur, IV, 227, Î, 2.

Tunc iratus paterfamilias, dixit servo suo: Exi cito in plateas, et vicos civitatis, et pauperes, **AC DEBILES,** et **CÆCOS, ET CLAUDOS I\TRO**duc huc. — Quinam hic litteraliler cl tropologico inlelliganlur, XVI, 199, 1. In aposlalanlium locum alii a Deo sufficiuntur, XXI, 75, 1. Pauperos cur mensæ præ divitibus sint adhibendi, XVI. 196, 2.

Exi in vias et sepes, et compelle intrari:, ut impleatur domus mea. — Quid per sepes hic intolligalur, XVI, 199. 1, 2. Quomodo compellendi sini homines ad fidem, tbid., 2. An hærelici ad fidem violenter cogi possint, V, 333, 2.

DOMINICA III POST PENTECOSTEN.

(iuc., XV, 4-10.)

Erant autem appropinquantes ei publicani **ET PECCATORES, UT AUDIRENT ILLUM. — Sancti** suscipiunt animas omnes, etiam peccatores, V, 343, 1. Peccatores non sunl rejiciendi, nec exacerbandi, IX, 265, 1, 2. Do summa Dei clementia erga peccatores, XIX, 186, 1 (Ftde Dei Bonitas, Miseiucordia). Nos etiam, sicut hi peccatores, Christorn accedere, imo ad ipsum currere debemus, XIX, 48, 2. Pœnitentes tantum Christum persequantur, quantum ab eo peccando fugerunt, 46.2. Modi Dei appropinquandi, XX, 182, 1 et seqq. ; 183. 1.

Qui cum peccatoribus agit ad eos convertendos, iis se aliquatenus accommodet oportet, Vili, 105, 2. Et si quis hac c conversatione ei adhæreat pulvisculus, facile decutitur, et obruitor a tot ferventis charitalis actibus el laboribus, 106, t Hunc vero melum piis veris Christus adimit, robur iis, el gratiam ad hoc bene faciendum suggerendo, *ibid,*9 2 el seq.

Et murmurabant Pharis.ei et Scrib.e. — Quantus fastus pharisaicus erga peccatores, XVI, 203. 1. Pharisaicum est in malum omnia accipere, *Job,* 203, L Susurrones noxii, 176, 1. Malignos Deus aversatur, 215, 2. Murmurantes quam gravi* ter olim a Deo puniti fuerint, iride Murmur, Murmurare. i

Et ait ad illos parabolam istam, dicens : Quis **EX VOBIS HOMO. QUI HABET CENTUM OVES. ETC** — Parabola ovis perditæ. XVI, 203. 1, 2. Carlomanni Austrasiæ et Sueviæ regis, monachi Cassinatis humilitas, 203, 2. Parabola drachmae perdite, 205, 1,2.

Dico vobis, quod ita gaudium erit in coelo **SUPER UNO PECCVTORE POENITENTIAM AGENTE, QUAM SUPER NONAGINTA NOVEM JUSTIS QUI NON INDIGENT POENITENTIA — Quia justificatio pccCa**loris majus Dei est opus, quam mundi creatio, XII, 130, 2. Justificare peccatorem difficilius est quam creare, el peccata remittere majus esi quam miraculum facere. XV. 240. Quomodo animæ conversio el vivificatio a Deo peragatur, 249, 2 (Fide Peccator, Poenitentia). Deus diu peccatores ad poenitentiam expeclat, XX. 339, 2. Vult omnes salvos fieri. 481, 2 et seqq. Angelo peccanti Deus non pepercit, sed homini, cur, 443, 2.

Conversio peccatoris est omnium bonum. XVI, 204. i. Est ingens, Deo el angelis gaudium, *ibid.* Visio S. Pauli Simplicis de peccatore converso, ibid. Lacrymæ peonilentium sunl vinum angelorum, et ipsi t risto sapidissimae, 111. 119 2; Vili, 90, 2. Angeli el sancti in cœlo festum agunt Encæniorum do peccatore pœnitente. IV. 433, 2. Deum ct angelos quomodo lælificemus. XI. 240, 1.2. Animam a peccali statu ad gratiæ statum redeuntem, jamque sancto viventem, angeli mirantur eiquo applaudunt. Vili, 5, i. Tunc illa ascendit ad cœlestia, velut virgula fumi aromatici, 6, 2. Anima enim fit formosa per pœnilentiam, uli fuit per cub pain nigra, VU, 494, 2. Compunctio cœleste gaudium, V. 413, 2 et seqq, Pœnitens ea pascitur, el quæ compunctionis sil materia, ‘bid.

An verum sit Deum plus do uno peccatore converso gaudere, quam de nonaginta novem justis, qui non indigeni poenitentia, XVI, 204, 2 cl seq.

DOMINICA IV POST PENTECOSTEN.

(íuc., V, 1-ü.)

Factum est autrm cum turd.b irrubrent in **BUM, UT AUDIRENT VERBUM Dtíf, ET IPSK STABAT SECUS STAGNUM** GeNESARETH..... **ASCENDENS AUTEM IN UNAM NAVIM QUÆ ERAT SiMONIS, ROGAVIT EUM A TERRA REDUCERE PUSILLUM.**— **Ut** hic in navi Petri Redemptor turbas docuit, sio in Ecclesia! quæ domus est sapienliæ , omnes omnino homines docet, V, 245, I, 2. Navis hæc, quia Petri, typus est Romanæ Ecclesiæ. quæ S. Petri velut navis est quæ omnes ad se vementes benigne admittit, et secundum corpus el animam bene habet, XV, 132, 2; XVI, 109, 13; XVII. i'37, 1.

D. Ambrosius serm. n tn *Lucam,* quod Christus In navi Petri concionetur, refert ad ejus primatum. dicens : *Hanc solam Ecclesia navem ascendit Dominus, in qua Petrus magister est constitutus.* Et postea-hic soli Petro dicitur: *Duc* **tn** *altum,* etc. Poterit hic ergo agi de Ecclesia, ac de fidei christianæ certitudine, et de S. Peln primatu, do quibus luida Ecclesia, FiDEst S. Petrus.

Ut cessavit autem loqui, dixit ad Simonem : **Duc IN ALTUM, ET LAXATE RETIA VBSTRA** in capturam. — Negotiantibus et agentibus succurrit Deus. X, 560, *t.* Diabolus el Christus quam diversimode piscentur, XII, 7(5, 2.

Et respondens Simon, dixit illi : Preceptor, **PER TOTAM NOCTEM LABORANTES NIL CEPIMUS,**— Noctu vigilandum el laborandum, VI, 503, 1,2. Quamdiuin hac vita homines vivunt, semper laborent oportet, VII,25,1. Imo quidquid inmundo est, nonnisi labor el anxietas est, 23, 2. Mundanorum inania, vana, laboriosa studia el contentiones, XIV, 59, 1 ; 376, 1. Avari et gulosi quoque noctes ducunt insomnes, et anxiis curis laborant, VII, 213, 2 et seq. Bona opera quinam amittant, XIV, 324, 1, 2. Homo nihil ex se potest, *Job,* (65, 2*

1N VERBO AUTEM TUO LAXABO RETE.—Quomodo Deo fidendum, el nobis diffidendum, II, 434, 1. Dei direcliom in omnibus acquiescere debemus, 1, 736, 2. Quod exemplis probatur, *ibid.* Quænam hujus rei ratio, *ibid.* In arduis Deo parendum, III, 346, i. A Deo omnia sunt incipienda X, 259. 1. Omnia nostra ad obsequium Dei esso referenda, XVIII. 231, 1. Deo fidendum, etiam in rebus desperatissimis, XIX, 479, 1. Homo ex se nihil potest, sed debet omnia Deo ascribere, XVIII, 280, 1, 2. Nox symbolum calamitatis, *Job,* 063, 2. Quieti deputata, 386, i. Homo ex se nihil potest, 165,2

Et cum hoc fecissent, concluserunt piscium **MULTITUDINEM COPIOSAM, RUMPEBATUR ALTEM** rete eorum.— Hic est fructus et merces obedientiæ, XVI, (08, 2. Fructus spes omnem laborem solatur, XX, 205, 1.

Quod cum vidisset Simon Petrus, procidit ad genua Jesu, dioens : Exi a me, quia humo peccator sum. — Quomodo sancti maximi se vocent maximos peccatores, VI, 422, 2 ot soq. Humiliter agendum cum Deo, 231, (.

Et ait ad Simonem Jesus: Noli timere; ix hoc jam homines erit capiens. — Homines sunt in hoc inundo pisces, ob varias analogias, XIV, 2(4, 2. In quo piscatio piscium et piscatio hominum differant, XV. 133, 2; XVI, (08, 2. Siculi piscatores ut piscentur, mulla debent pati ab aura, veniis, frigoro, etc. ; Ita qui capere volunt animas, multa debent pati, XVIII, 534, 2 (Fida Conciona-to!!, Pastor, etc.). Animas lucrandi ratio, XX, 226, 2. Eas qui convertunt sunt earum post Christum salvatores, 227, 1. Eas convertens operit peccata, 228, (, 2.

Et subductis ad terram navibus, relictis omnibus, secuti **SUNT** eum. — Typus ct ordo vocationum Dei, I, 474, 2. Velocitas in via Dei quam sit salutaris, X, (30, 1,2. Quanta vis fuit miraculi capture piscium, ot vocis Chrisli vocantis apostolos tum exterius, tum interius, XV, 133, 1. Hoc exemplum apostolorum Imitentur, qui a Christo ad aposlolatum, ad actus heroicos, ole., vocantur, *ibid.* Omnia contemnenda ut Christum lucremur, XIX, **44, 2.**

DOMINICA V POST PENTECOSTEN.

***(Matth.,* V, 20-24.)**

Nisi abundaverit justitia vestra plusouam Scribarum et Pharisæorum, non intrabitis in regnum coelorum. — Exigit Christus plus a Christianis quam olim Dous a Judæis, hinc doctrina ejus vocari posset onus gravo, quo sensu, XIV, 451, I, 2. Scribarum et Pbarisæorum ortus et auctores, XIV, 513, 2. Errores Scribarum 1res, XV, 158,2 etseq. (Fide Pharisæi). Juslilia humana incerta, *Job,* 231, 2; 340, 2. Pharisaicum vilium quale, 203. i ; 213, 2; 219,2.

Audistis quia dictum est antiqus : Non occides; qui autem occiderit, reus erit judicio. Ego autem dico vobis, quia omnis qui irascitur **FRATRI SUO, REUS ERIT JUDICIO. — ChriStUS** non tantum Scribas, sed et legem perficit, XV, 159, 1. Ira quando peccatum, quando non, *ibid.,%.* Ira aliqua laudabilis, *ibid. (Vide* Ira pro omnibus quæ ad hoc ine vitium spectant, item Ultio). Judicium quid hic significet, XV, (59, 2; 160, L

Qui AUTEM DIXERIT FRATRI SUO RaCA, **REUS** erit concilio. — Raca dicere fratri suo quid sil, et unde vox derivetur, XV, '.60, 2 et seqq. Raca veniale vel mortale, 161, (. Triplex tribunal Hebræorum, *ibid.* Sensus loci genuinus, *ibid.,* 2. Peccatum aliud veniale, aliud mortale, *ibid.* Quomodo malis mala imprecari licoat, VII, 298, 2. Convicia nostrorum viliorum nos monent, VI, 235, 1, 2 *{Vide* Convicium, Detractio).

Ouï autem dixerit : fatue, heus ihit ge-›ii:nn.£ ignis. — Convitiuni est gravis injuria, eaquo pensanda ex affectu convitiantis, et dignitate person© cui dicitur, XX, 162, 1.

Si ergo offers munus tuum ad altare, et 1Ü1 **RECORDATUS FUERIS QUIA FRATER TUUS HABET ALIQUID ADVERSUM TE, RELINQUE IBI .MUNUS TUUM ANTE ALTARE, ET VADE PRIUS RECONCILIARI FRATRI TUO, F.T TUNC VENIENS OFFERES MUNUS TUUM.** — Reconciliatio cum fralro ante sacrificium et oblationem est præcepta, XV, 162, 2 ot seq. Moderatio praecepti, *ibid.* Lis cum amico amice transigenda est, VI, 261, 2. Quærens in offensa reconciliationem edit opus heroic© virtutis, 51, 2 ot seq. Injuriam acceptam non ulcisci, sancta ultio ost, 14, 1, 3. Offensum prevenire quam ducorum ot meritorium sit, XIII, 434, i. Quomodo in oo Dii et hominum dispar sil sensus, *ibid.* Sacrificium expiationem prærequirit, *Job,* 16, *i* ; 481, 2. Conscientia examinanda, 192,2; 216, 2; 219,2; 297, 1 ; 486, 1,

DOMINICA VI POST PENTECOSTEN.

(Mare., vili, 1-9.)

Vide notata Dominica IV in Quadragesima, idem enim est Evangelium.

MINIGA VII POST PENTECOSTEN.

(MaUh., vu, 15-21.)

Attendite a falsis Prophetis. — Societas malorum cavenda, quia eorum exempla destruunt alios, VII. 331, 2 el seq. Scandalosi et hærelici cavendi sunl, IV, 213, 1, 2. IX, 273, 1. Item pec« calores. 584, I, 2. Cum impiis agens fil plerumque culpæ et pœnæ eorum particeps, 379, 1, 2. Hærelici sunl falsi prophelæ, item pravi doclores, XV, 211, I. *Vide* Consortium, Societas.

Qui veniunt ad vos in vestimentis ovium,— Vestes ovium quæ, XV, 211, 2. Hærelici suas hæresos verbis blandis colorant, XX, 442, i. Novillos el nutantes in fido ad se pelliciunt, 464, 2. Simplicitas physica el moralis quæ sil, XVH, 109, i. Hærelici vestem peregrinam induunt, XIV, 277, 2. Cur perdicibus assimilonlur, XII, 142, 2, Hærelici fidem Christi mentiuntur, VII. 506, t, 2. Hærelici, ul hærcsi suæ aucloritalcm conciliarem, prophetia) donum ambierunt XI, 43, 2. Vilia virtutis specio fallunt, *Job,* 71, 2.

Intrinsecus autem sunt lupi rapices.—Lupi sunl saniti© ot gulæ symbolum. IX, 397. 2 ILvretici vero lupi sunl, XII, 53. 2. Lupi vespertini qui dicantur. XIV, 208, 2. Hærelici lupis vespertinis assimilantur, XIV, 210. 1. Lupia comparantur ob octo analogias, XVII. 371, 1. Hærelici vulpes vocari possunt, ideoque nocent vine© Eoclesiæ, VII, 591, 1;XH, 590, 1, 2. Optimo per vulpes denotantur, *ibid.,* 2, Quomodo h© vulpes capiende, *ibid.* Hærelici sunt hirundines, IV, 274,1.HærelicisunIspin©, Ecclesiam pungentes et lancinantes, VH, 550. I. Hæreücorum iraudei, XIII, 450, 1. Hærelici Chananæis fraudulentis sb miles sunl, 450, 1, 2 (KiJe Hxhesis, ILerktici),

Peccata homines in bestias transformant, II, 71, 1. Impii similes sunt fens, 112,2. Bestiahter viventes sunl bestiæ, XIII, 60, 1.

A FRUCTIBUS EORUM COGNOSCETIS EOS. Ab h©resi et ab haereticis nullus fructus bonus et suavis, sed malus, asper et spinosus colligitur, XV, 211,2. De hæreücorum fructibus, XVIII, 357, 2; XIX, 288, 2 *(Vide* ILereticobum mobes et vita).—Hæreticorum mores, XIV, 90, 2. Eorum [ructus sunt sacrilegia et templorum profanatio, contra quos clamabunt lapides et ruin© in die judicii, XIV, 231, 1. Voluntas bona vel mala ex operum aliquorum bonitate aut malitia se prodit, XV, 213, 1. Sanctum opus fieri debet sancte el perfecte, VIII* 402.1. Hæreücorufi carnales spurciliæ, libido, et fœda sacra, XX, 91,1,2; 164,2 ; 457,1» 2 et seq.; *458, 2; 460,1. Christianismo ad luxuriam et vit© licentiam, 656, 2.

Sic **OMNIS ARBOR BONA FRUCTUS BONOS FACIT*, MALA AUTEM ARBOR MALOS FRUCTUS FACIT.** — Quid per bonam arborem hic significetur, XV, 212, 1.

Non potest arbor bona malos fructus facere; **NEQUE ARBOR MALA BONOS FRUCTUS** FACERE. — Hæc verba in sensu composito el formali, non in sensu materiali el diviso inteihgenda XV, 212, 2. Hærelici qui hoc loco abusi sunl, *ibid.,1,* Ilæo tamen generalius accipi el applicari possunt voluntati bon© vel make, quia plerumque bona vel mala voluntas operum, non omnium, sed aliquorum, ad quæ magis inclinat, bonitate vel malitia se prodit, 213. L Anima e*I vilæ et vitalis operationis fons, Vili, 582, i. An omnia infidelium opera sint peccata, XVIII 235, 1.

Non omnis qui dicit mihi : Domine, Domine» **INTRABIT IN REGNUM COELORUM, SED QUI FACIT VOLUNTATEM** Patris mei. qui in luelis est. ipsi-J **INTRABIT IN REGNUM COELORUM.—.Vüll OllinÙ ÇUI** dicti, etc., nequidem si in nomino Domini prophetaverit, III, 389, I. Sciro Doum non juvat» msi scientia sil practica, 275, 2. Obedientia Doo grata, 64, i ; 358, 1. Quinam siul qui volunlatam Dai im* pleant. XV, 213, 2.

DOMINICA VIII POST PENTECOSTEN.

(luo., avi. 1-19.)

Homo quidam erat dives, qui habebat villicum; **ET HIC DIFFAMATUS EST APUD ILLUM QUASI** DissiPASSLT bona ipsius. — Ex hac parabola primum discendum nos non esso dominos, sed potius alienarum facultatum villicus, XV, 214, 2 etseq. Dona Dei sunl creatur©, quarum usum hominibus concedit, quæ nupus invii© serviunt, pus liben-

1er, XIH. 309, 2. Lucra ct pacta injusta sunt resándenda. XI, 677, 2 et seq. Praxis ditescendi optima sita est in parcimonia, VIH. 211, 2. Modcratus pastorum et divitiarum usus laudabilis est. 220, L Bonus earum usus est donum gratiæ Dei, 424, 2; 220. 2 et seq (Fida Divitiæ).

Et vocavit illum, kt ait illi: Quid noe AUDIO DE TE ? REDDB RATIONEM VILLICATIONIS tua—Fama sæpe major est veritate, acrem plus *justo* adauget vel detorquet, IV, 450, 1. Idem dicit Christus cuique in morte. XV, 215, 2. VisioJoannis abbatis, *ibid.* Stepbano abbati moribundo peccata objecta, *ibid.*

Ait autem villicus intra se: Quid faciam, QUIA DOMINUS MEUS AUFERT A ME VILLICATIONEM ? Fodere non valeo, mendicare erubesco. Scio quid faciam. — Consilium quantopere Christiano necessarium, XI, 258, I. üti villicus hic, factus inops, iniquis artibus rem suam augere voluit ita pauperes sæpo ex inopia peccant, XIV, 600, I. Villicus hic e re nata sibi prospiciendi occasionem captans, ostendit melius esso frui præsenlibus quam quærere et desideraro absentia, VII, 231 L Casus sæpo plus valet quam consilium, ars, industria, 321, *i* Vice versa industria artem el scientiam superat, 344. 1. Etiam in rebus spiritualibus, *ibid.t* et seq.

Et laudavit dominus villicum iniquitatis, quia prudenter fecisset.— Prudentia in rebus agendis est melior quam cordis desideria sequi, VII, 230, 2. Divitiæ bonæ sunl, si prudentiam et sapientiam comites habeant, 255, 2. Prudentia, tam naturalis quam supernaluralis, ingens Dei donum est, XI. 257, I, 2. Quid Dominus bic in villico laudaverit, XVI, 216, 2.

Quia filii hujus sæculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt. — Prudentia quid sit, et quis vere prudens, XX, 353, I *{Vide* Prudentia). Mundani in terrenis sunl lyncei, in divinis lalpæ, XI, 130, I; 389, 1; XII, 48, 1. In hoc sæculo quidem laudantur, sed non m allero î uam potentes ct aliorum vafri oppressores ibi potenter tormenta patientur, VIII, 398, 1. Subtilitatis origo ct commendatio, 441, 1. Subtilitas in praeficis laudabilis csl : sancta: actionis subtilitas est intentio, 442, i. Columbæ, cui filn lucis simplices assimilantur simplicitas pluribus deducitur, XIII, 383, 2; 384, 1. Applicatio parabolæ villici, XV, 216, 2; 217. 1. Excæcatio filiorum hujus sæculi, III, 616, 2. Consilium politici prudens, rovera imprudens. 619, 1, 2.

Et ideo vobis dico: Facite vobis amicos de MAMMONA INIQUITATIS, UT CUM DEFECERITIS, RECIPIANT VOS IN ETERNA TABERNACULA —Opes ÌOÌquæ sunt. cur. XVI 217, 2. Quatuor ob causas divitiæ dicuntur iniqua*, IX, 173, 1. Mammon® etymon, *ibid.* Cur opes vocentur item alien®, 218. 1 et seqq. Divitiarum utilitas in qua re sita tit, \ 11, 256, 1, 257, 1. Pecuniae obediunt omnia, 356, I. 2. Illius vis et numen, 357, 1. Homo cogilet so hic non foro perpetuum, maximo avarus, dum semper opes coacervat, 238, I. Eleemosynarii ab iis quibus beno fecerunt, inter cœli palatia admittuntur, XVI, 218, 1. Pauperes sunt cœh janitores, *ibid. (Vide* Divitiæ, Eleemosyna, Pauper).

DOMINICA IX POST PENTECOSTEN.

(£uc., XIX, 14-46.)

UT APPROPINQUAVIT (JOSUS), VIDENS CIVITATEM, flevit super illam.— Cur Christus videns civitatem super illam flevit, XVI, 253, 1. Chrislus sæpe flevit, *Job, 364,* 2. Fletus est pœnitentiæ condimentum, 96, 2. Deus punit nolens et invitus, XI. 117, 2; 388, 1, 2. Anima cujusquo est velut urbs, ejus fabrica et ruina, XIII, 579, 1. Dei gemitus el stridor ex fastidio, et ex offensione suspirium quo so excilat ad anhelatam plagam in impios, 554, 2.

Dicens: Quia si cognovisses et tu, et quidem IN HAC DIE TUA, QUÆ AD PACEM TIBI.— Occasio dum offertur, captanda est, maximo ad bene agendum, VII, 130. 1. 2; XVIII, 55, 2. Temporis el opportunitatis quanta ratio habenda, XIV, 320, 2; XX, 634, 2; XXI. 217, 1. Cognitio sui est via ad cognitionem Dei, VII, 508, 2. Per hanc cognitionem anima sibi Dei præsentiam conciliat, 509, t. Novissimorum recordatio hominem a malo trahit, el ad bonum incitat, IX, 257, 1, 2. Providentia* est futura mala prospicere, *Job,* 97, 2. Vehemens Christi, doloris acque ac indignationis sensus, XVI, 253, 2. Suam bic diem habet anima perversa, quæ transitorio gaudet in tempore, *ibid,* et seq.

Quia venient dies in te, et circumdabunt TE INIMICI TUI VALLO, ET COANGUSTABUNT TE.— Quia Judæi hanc urbis obsessionem sua culpa promeruere, agi poterit quomodo Deus mala infligat et pœnam culpæ commensurai, XIII, 608. 2 Sicut Deus suo tempore civitatem hanc punivit, ita peccatorum mensura impleta solet punire, XIX, 122, 2. Judæa Christianis urbe evertenda egressis, soli perfidi Judæi obsessi sunt ct afflicti, sic impius sæpo luit pœnas, pio manento indemni,VI,115,1,2. Dies Domini est dies vindictæ, XI, 129, 1. Ruentis reipubiic® octo pœnæ, 133, 1. Do excidio urbis Jerusalem, *vide* Jerusalem.

Et non relinquent in te lapidem super lapidem. — Quomodo hæc prædictio adimpleta fuerit, XVI, 25$, 1. Gentibus Jerusalem capientibus et templum profanantibus, ipsa fuit lapis oneris, XIV, 485, 1. Deus irridet sui irrisores, et gravi clade cl ruina eos opprimet, V, 51, 2. Anima peccato infecta est velut urbs eversa et pessumdata, XIV, 494, 2. Hæc omnia a Christo prædicta in morte contingunt animæ quæ voluptatibus carnis servit, XVI. 254, 2.

Eo quod non cognoveris tempus visitationis TUÆ. — Quod sit tempus visitationis, XVI, 254, 2,

Jerusalem quanta fuerit impietas tempore Christi, XI, HO, 1, 2. Judæorum tempore Christi cæcilas et surditas, <82, 1, 2 *(Vide* Jerusvlim, Judæi). Oblivio Dei ot sui quantum si malum, XII, 613, 2.

Et **INGRESSUS IN TEMPLUM** coepit ejicere vendentes in illo et ementes. — Quare hoc a Domino factum sit, XV, 464, 2. Templum decet sanctitudo, Joô, 34, 1. Gloria Dei omnibus præponenda, 92, 2. Lucrum turpo a templo suo arcot Dominus, XIV, 69, 2. Chrislus id fecit n zelo pro Dei Patris honoro, XVI,333, 2. Judæi quippe sordido avari eliam in templo, suum collybum exercebant, quin et per usuras et per fas el nefas ditescere contendebant, VIII, 222, 2. Zelus in Deo an proprio sit ira, XII. 553, 2. Zelus in Deo proprie quod sit,XV,525. 2; 526, I. Christus hic egit zelo quodam honoris divini : qui zelus et fervor vino forti ct generoso denotatur, VII, 533, 2. Non egit Redemptor inordinata cl infreni aliqua passione, ulpote qui omnes passiones el affectus habuerit compositos.purosetcœlestes,Vin,131 2; XI,522,1. Sic ergo egit non iratus, sed honoris divini zelo motus, iræ namque passio non cadit in Deum, sed ejus effectus, Vili, 390, 2. Hinc castigat moderate, 536, 1. Potest tamen, cum vult, pro meritis castigaro, *ibid.,* 2. Alius evangelista addii Dominum flagello e funiculis facto hic usum esse : flagellatio aulem divina hominem sapere docet, 403, 2. Emicabat haud dubio o Redemptoris vultu veneranda quædam majestas el terribilis quædam vis, quæ omnem hanc turbam ita percellebat, ut quantocius se subduceret. In quo el cur anima sancta sil terribilis, 146, 2. Ideo aulem ea fortis el terribilis est, quia decora et cincta virtutibus, 147, 2 el seq.

Dicens illis : Scriptum est : Quia domus mea **DOMUS ORATIONIS EST, VOS AUTEM FECISTIS ILLAM** speluncam latronum.—Templum est domus orationis el cœluin, XI, 662, 1. Templum hoc fino ædificaluin csl, et ejus sanctitas, 111, 596, 1, 2 et seq. Templa Christianorum domus sunt Dei el locus orationis, XV, 465, 2 *(Vide* Templum). Causam aperit Christus cur negotiatores exegerit, el mensas subverterit ; solet quippe Deus causam el culpam ob quam castigat et flagella intentat, revelaro, Vili, 628, 2.

DOMINICA X POST PENTECOSTEN.

(Luc., XVIH, 9-14.)

Dixit autem et ad quosdam, qui in se confidebant **TANQUAM JUSTI, ET ASPERNABANTUR CÆ**teros, parabolum istam.—Ilac parabola Chrislus ostendit a Deo non fidei verba, sed opera examinanda, inter quæ maximo regnat humilitas, XVI, 241, 2. Cur slulii sibi præfîdanl. V, 360, 2. Superbi erigunt præ arrogantia oculos suos, VI, 97, 1, 2. Sunt stolidi, 120, 1. Qui sibi sapiens videtur, pejor est stulto, cl facile a dæmone decipitur. 312, 1, 2. Qui sibi ipsi magnus, candidus et justus apparet, albuginem in oculis suis habet, IV, 303, 1. Altiera se nemo sectetur aut quærat, IX, 128, 1, 2 et seq.

Duo **HOMINES ASCENDERUNT IN TEMPLUM UT** orarent; unus Pbarisæus, et alter Publicanus — Templum enim est locus orationis, XVt 465, 2. Oratio in templo quanti sit momenti, 184, 1, 2. Oratio in templo melior est quam quæ alibi funditur, XVII, 111,2 et seq. Mundus est templum Dei, in quem omnes ascendere cogitatione quotidie oportet. VIII. 632, 2.

Phariseus stans, hæc apud se orabat. — Quid hic significent vox *slam* el *apud te orabat,* XVI, 241, 2 el seq.

Deus, gratias ago tibi. — Pbarisæus non reprehenditur quod Deo gratias agebat, sed quia nihil sibi addi cupiebat, XVI, 242, 1. Homo quam sil Deo ob beneficia accepta astrictus, XVII, 89, 2 el seq. Mulla quippe sunt ob quæ Deo obstricti sumus, mullaque ei debemus, XVI, 231, 1, 2 el seq.

Quia non sum sicut cæteri hominum : raptores, injusti, adulteri; velut etiam hic publicanus. — Peccat hic Pbarisæus contemnendo alium ; semper nos ipsos considerare debemus, non aliorum defectus, XVIII, 575, 1, XIX, 186, 2. Hic pharisæus se a turba impiorum eximii, cum tamen improbi plerumque alios sibi similes censeant, VII, 336, 1. Dives superbe Deum rogat, V, 587, 1, 2. Improbus peccatum suum non vult agnoscere, VI, 5, 1, 2. Ostentationis vesania, 271, 1. Laus sui ipsius sordet, 326, 1. Arrogans omnibus exosus est, V, 489, 1, 2. Nemo potest aliis detrahere et se laudare, IX, 105, 2. In fortitudine sua el virtute nemo gloriari debet, 189, i. Gloriandum non est in sapientia, opibus, viribus, XII, 85, 2. Multiloquium qualo hujus Pharisæi in oratione cavendum, XV, 84, 2. Peccata Pharisæi, XV, 242, 2. Multa mala facit qui aliis conviciatur, *ibid.* Bona opera nostra sunl occultanda, II, 453, 1. Quomodo quis dona Dei agnoscere in se debeat et possit, XIII, 20, 1 (Fide Arrogantia, Gloriatio, Laus, etc.).

Occasione arrogantis Pharisæi ostendi potest quam termini et fines impiorum angustiores sint quam piorum, eorumqno stultitia, XIII, 596, 1, 2.

Jejuno bis in sabbato, decimas omnium do quæ possideo. — Bonum operantes ob inanem gloriam vel quæstum, ventum seminant, et turbinem vanitatis metunt, XIII, 394, 2. Anima Dei donis superbiens a Deo deseritur, 407, 2.

Et Publicanus a longe stans, nolibat neg oculos ad coelum levare. — Longe ab altari ot sancto stabat, quia so eo ob peccata indignum censebat, XVI, 243, 2. Humilis tamen est Deo vicinus, V, 314, 2 et seq. Peccator humilis superbiente justo melior est, IX, 327, 1, 2. Homo coram Deo quomodo se dejicere debeat, XIV, 237, <•

Humiliter agendum cum Duo, *Job,* 231, I. Corpus in oraliono proslrandmn, 42, 1.

Seo plrcutiebat pectus dicens : Domini:, propitius usto Mint peccatori, — Tunslo pocloris signum est pœnitentiæ, XVI, 243, 2. Cordo fervido orandum, III, 269, 2. Brevis publicani oratio, sed succulenta el eftlcax, XVI, 243, 2 etseq. Compunctionis quanta vis, XVII, 102, t, Justus prior so accusat, antequam alios, V, 576, t, 2 et seq. Quomodo nos semper debeamus maximos peccatores existimaro, et quo sensu line sit verum, XIX, 187, 2. Omnes nobis superiores esso existimaro debemus, 21, 1, 2. Confessio sil prima apud Deum et hommes, V, 577, 2. Contritio quomodo dolcal peccrala. XII, 636, 2 (Vid* Compunctio, Contritio, Poenitentia).

Dico vobis: Descendit iiic justificatus in Domi suam au illo. — Superbia facile justitiam leprimil, at humilitas peccati pondus superat, a\I, 2Ü, I, 2.

Quia omnis qui se exaltat, humiliabitur; IT OMNIS QUI SE HUMILIAT, EXALTABITUR, *Vidô* Humilitas, Superbia.

DOMINICA XI POST PENTECOSTEN,

(Marc., vu, 31-37.)

Et adducunt ei surdum et mutum, kt dbprecUIANTUR KUM UT IMPONAT ILLI MANUS. — Designat hic peccatorem, ejusquo miserum statum, *vide* Peccator, Peccatum. Invocatio Dei lutum in morbis ct adversis asylum osi, V, 569, 1.

Et apprehendins eum de turra seorsum, misit DIGITOS SUOS IN AURICULAS IJUSJ ET EXPUKNS, TETIGIT LINGUAM EJUS. — ChristUS RUTOS Ct lilliguani corporis aperiendo, aures et linguam mentis pariter aperuit, XV, G93, 2. Saliva quid mystice, *Job,* 198, 2. Sacramenta ,quie sunt externa signa, nobis melila Christi applicant, sicul Christus hic suo tactu corporali sanai, XIX, 456, 2.

Et SUSPICIENS IN COELUM, INGEMUIT, KT AIT ILLI*. Epiipiihtha, quod est adaplrire. — Tum condolens miseria; muti ac surdi, lum cum genitu orans cl impetrans illi sanitatem a Deo, XV, 694, I. Os diversa habet claustra tum a natura, tum mystica. VI, 293, 2.

Er STATIM APERTJK SUNT AURIS EJUS, ET SOLUTUM EST VINCULUM LINGUA EJUS, I T LOQUI IIATUR RECTE. — Sermones eloquentis Deus disponit, V, ¡81. 1,2. Regilquo ejus linguam, qua? esl velut auriga, 482, I, 2. Lingua erudita ingens Dei donum esl, cl oratione impetrandum, XI, 596, 2. Loquela quomodo moderanda, VII, 227, 2. Verba sapientis sunt gratiosa, stulti insipida et imprudentia, 347, I. Sermo sanctorum est velut favus mellis, \ III, 70, I, 2. Quale cor hominis est, talia sunt ejus verba, *ibid.,* 2. Sapientes tam in Verbis quam operibus suis sunt valde candidi el sinceri, 453, 2 *(\idi* Lingua, Loquela, Loqui).

Et PRÆCEPIT ILLIS NE CUÍ DICERENT. — An hoc pr.pceptum fuit proprio dictum, quod nd cuipam obligarol, XV, 694, 2.

Quanto autem bis precipii hat, tanto magis plus predicadant. — Sancti accepto beneficio, in hymnos ct graliaruin actiones prorumpunt, I, 566, 2 (Któe Gratiarum actio). Christum conIIIcri erubescere non debemus, IX, 60, 1, 2.

Kt eo amplius admirabantur, dicentes : Bene OMNIA PEGIT : Iir SURDOS FECIT AUDIRE, ET MUTOS LOQUI. — Opera Christi ernnl perlecta, VIII, 129, 2 ol seq. Sic ol nos omnia ligero oportet perfecte, polito ol exacto, 132, 2 ol seq. Bonitatem hanc Dei ot Christi sancti imitantur, 465, I. Beneficus ab omnibus amatur ol benedicitur, X, 131, 2 el soq. Opera Del sunt admiranda, 379, 2 el seq In operibus Dei celebranda maximo sunl bonitas potentia, 310, 2 soq. Laus bonorum operum Deo est ascribenda, 487, 2.

DOMINICA XII POST PENTECOSTEN.

(Luo., X, 23 37.)

Et ECCE QUIDAM LEGIS PERITUS SURRKXIT, TENTANS ILLUM, KT DICENS : MAGISTER, OUID FACIENDO VITAM ÆTERNAM POSSIDEBO? — QuO HDÌI1Ì0 ad Christum accesserit legis peritus, XVI, 151, 2,

At ille dixit ad eum : In lkgk quid scriptum est? quomodo legis? — Do logo Dei custodia ol observatione, *vide* Lux.

Ille respondens dixit : Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ANIMA TUA, ETC. ; ET PROXIMUM TUUM SICUT TKIPSUM. *Vide* Amor Dei kt proximi.

Ille autem volens justificare seipsum, dixit ad Jesum : Et quis est meus proximus? — Quis proximus, XVI, 150. 2; 151, L

Suscipiens autkm Jksus, dixit; Homo quidam dkscendkiiat ah Jerusalem in Jericho, kt incidit in latrones, qui ktiam dispoliaverunt KUM, SEMIVIVO RELICTO. — Por IIUQO hoilliIWIU mystico (|uidam intelligunt naturam humamun sauciatam ol per Chrisliini reformaiam, XVHI, 70, 2 et sei), Adam est ille lionio qui in latrones incidit, XVi, 155, 2. Eodem modo anima per peccatum sauciatur et morilur, XX, 575, 2 (h'de Peccatum).

Accidit autem ut sacerdos quidam descenderET KADKM VIA; KT VISO ILLO PR ETEIIIVIT. — Vido hie pr.vposler.im religionem ac inhumnnilatoiu sacerdolum illius .evi, XVI, 151, t. Sacerdotis hujus immitis occasiono, agi potei il quomodo sacerdotum sil eleemosynas largiri, non avunli.i» studere, XIII, 634, 1, 2 (I'u/d Saci luios). Immisericordia quanta sit divilum in pauporvs, XIII, 599, i, 2. Immisericordes peribunt, *Job,* 169, I ; 497, 2 ; 506. 1. Immisericordia) mala, XIL 619, 2; 688, 2.

H

Samaritanus autem quidam her facii ns, ve-

NIT SRCU8 ; ET VIDRNS IUM, MISI RICORDI V MOTUM est. — Hujus porlranseunlis benignitas erga saucium vialormn expenditure! applicatur, XVI, 151,2 ct seqq. *(Vide* Samar it anus), Commiseratioquæ sit opportuna, *Job,* 791, 2.

Kt appr opians, all igavit vulner a dus, in* FUNDENS OI KUM KT VINUM, — Vini U$US CI olei in vulnere, XVI, 152, I. Oleum unguentis servit, ct aliis rebus, VII, 479, 2, Olei usus quadruplex, ejusque varia symbola, V, 117,1, 2. Variarum rorum id symbolum osi secundum v arios ejus offoclus, VII, 482, I. Oleum oliarilutiserogando non minuitur, IV, 19, 2. Oleum tria mysteria significat, I, 700, 2. list typus misericordia) Christi, II. 15, t. Tropologico significat gratiam ol virtutes, idquo octo do causis, I, 290, 1. Vinum amaricat, oleum lenit, sic superiores subindo rigorem dulcedini misceant, V, 293, I. Oleum et vinum modum corripiendi proximum significant, III, 277, 2.

Et alti ha DIK, protulit duos dinaiuos, kt DEDIT ITAMI.ARIO, LT AIT CURXM ILLIUS HVHK, I T QUODCUMQQK SUPERI ROGAVI.HIS, EGO, CUM REiiiiiiio, r iddasi Tim. — Tota hæc historia homini per peccatum lapso applicatur, XVI, 152, 2.

Ouïs horum trium videtur tibi proximus PIÎSS15 ILLI QUI INCIDIT IN LATRONES? Aï ILLK dixit : Ol i iicir miser icor diam in il l um. —Illo esl noster proximus cui vel exhibendum est officium misericordia», si indiget, vel exhibendum esset, si indigeret, XVI, 163, X *(Vide* Miser icor dia.

Et ait il l i Jesus : Vade» i r ru fac simili- ter. — Exempla sancta sunl velut mensa Ecclesiæ, V, 252, 2 etseq. Christianismus esl imitatio divino? natura', III, 72, I. Anima Christum ejusquo sitam in se imitando debet exprimere, velut signaculum in cohi, 215, 2. Exemplorum quanto sil vis in bonum, XIV, 148, 2 ; \\, b45, I. Exempla virorum magnorum sibi ob oculos ponere, acer osi ad omnem virtutem stimulus, XIV, 127, 2. Virlus non in verbis, sed in opere silo est, XX, b79, 2 ul seq. om ro succurreto nequit, allectu id faciat, Î.S0, I.

DOMINICA XIII POST PBNTKCOSTBN.

(¿ue., XVII, <2-19)

/ Cum inghkdi rutur (Josus) quoddam CASTELLAVI, OCCURRI RUM EI DECI M VIRI LEPROSI QUI 'st eterunt a long». — Lepra quid, XM, 232, 2. Lnprtu signa huxdocim equivoca, *ibid..* el soq. Lupræ sex alia sigua univoca el propria, 233, 1. Lepra inveloi Ala ul perfecta incurabilia Ol exitialis, *ibid,* et seq, ILuc omma lepra* mystfeæ faciliter accommodanda, 233, 2. Lepræ spirituales varia) sunl 2 li, ¿ cl seq. Lepra o4 morbus contagiosus, hic etiam peccatum, do vi* indu mulo consolilo, XVIII, 469, I. Vila cum inquis culpa non carel, XIX, 483, 2. Peccati tœdiias, bü8, i. Peccatoria lœlur ingens, *Job, 185,* 2; 188, I, 2 *(Vide* Pecca- tum *et natola Dominica* Ili *post Epiphaniam*

OUOS UT VIDIT, DIXIT : It k, OSTMNDITB VOS j a- cbr dot ibus. — Cur leprosos ad lacirdolta misil Christus, XVI, 233, 2. Ratio Ium litteralis, tum allegorica, *ibid,* et seq. Sacerdotum magna dignitas ; qui honos ns debeatur, IX, 2i8, 1; 251, Î. Sacerdotes reipublic.r sunt cor, XÎ, 108, 2. Hinc à sacerdotali ordino corpus politicum velut a capito vigorem el vires accipit, coquo languento languet, *ibid,* Do dignitate ministrorum Novi Testamenti, XVIII. » »3 I. Svckr dos),

Accommodari hoc potosí sacramento Pernitenti.e ot Confessionis, Confessio sacramenUhs astrui* tur. XVII. 354, 2 (Otiti SSlOflH Ms, XX -il. 1. Ea quam bit ulilis, 529. t Ea viros diaboli frangit, X\ II. 355, I. Sacramenti Pœnitentiæ symbolum esl carbo ignitus, XI, 178, t. Ex carbone effidl carbunculum, *ibid.* Confessio esl carbo ignitus, *ibid.* Confessio Christianorum qua? sacerdoti fit, quomodo a confessione Judæorum differret, XV, 98, 1. Confessio aperta pOCCafidi consuetudinem vincit, \ 11, 345, L In confessione deponendus est pudor: confessionis encomia, IX. 166, I, 2 Conscientia penitus confessorio a laids detegenda, el a religioso superiori suo : quæ commoda cl quies con* scientia* hinc sequantur, XIH, 160, i. Sacerdoti confitendum, non laicis, XX, 220, 1. Confe-sio sacrainenlalis quam sit secreti, X, 37, 1 Examen conscientia) ante confessionem prænuttendum, et id quotidianum sil oportet XII, 399. 2. Confessarli m confessionibus audiendis quomodo se gerere debeant \1\. >Ml, 2 (lute CoNFftSSlO, SaCRÁMBNriM P(Knit kntl u).

Et dum itu.NT, mundati sunt. — Slatitn ut irent, mundati fuere, ul scirent se a Jesu cútalos fuisse, XVI, 234 I. Quomodo nos Christus a peccatis nostris emundet, XX, 526, 1,2.

Unus autbu ex il l is, ut vidit quia mundaIUS IM , IU GRESSUS I sT , CUM MAGNI VOCE MAGNIFICANS DI im. — De gì alui uni actione, ejus fructibus, cl ad eam hicitoincnto, II, 191, 2 el soq, litte Gr at iar um act io. Deo semper debemus essa grati, XVHI, 66U. 2. Gratiarum aelio semper usuis panda, 249, 2. Infinitas Deu gratias agere oportet pro ejus m nos beneficiis, idquo infinitis titulis, XIV, 268, 2 Vox laudis et coiife>sioms est veluli vinum optimum, Mil, 197, 1, 2.

ID SPONDENS AUTIM JIfSUS, LIXIT : NONNE DECEM MUNDATI SUNT? KT NOVEM UHI SUNT?— SIC hodio multi officia et beneficia capiant, at ubi obtinuerunt, non amplius comparent, XVI, 234, 2. Unus saucius apud Deum polior esl universis impiis, IX, 458, 1, 2 el seq.

XON EST INVENTIS QUI HKDIRLr, ET DARRI OLO IUAM 1)10, NISI HIC ALIKNIGI NA. — Ingratitudinis vitium, XVI, 13», 1. Deus rigide exigit suorum beuofioioruni niemoriam, 111, 22, 2, 23, L Posi accepta cœlilus beneficia, gratos nos osso oportet, Vil, 55, 2. beneficia Doi assiduo cogitanda,318, 2«

DOMENICA XIV POST PENTECOSTEN.

(.Valili.. n, 24-33.)

Nemo potest duobus dominis servire.—Est adagium significans rarum et difficile esse duobus dominis, qui fere adversis sunt moribus et humoribus, satisfacere, XV, 197, 2. Deus corrivalem non patitur, XI, 399, 2. Mundo el Deo simul placere nemo potest, IX, 104, f, 2. Aula? cadesti et terrestri servire perdifficile est, XIII, 80, 2. Deliciæ carnis el spiritus inter se non compatiuntur, 111, 30, 2 Virtutes et vilia se non compatiuntur, 290,2. De duplici et contrario regno, peccali scilicet ct justiliæ, XVIII, 112, I. Item duplex regnum, Dei el peccali, 115. I. Spiritus Dei cl mundi sunt sibi contrarii, ¿63, 2 et seq. Servitus Christi quanta) sil digiiililis, XX, 13, L Quam teneamur servire Christo, 265, I. Peccator est servus concupiscentia?, 465, 1.

Non potestis Deo servire et Mammona.—Mammona? etymon, XV, 198,1,2. Avarus est semis auri, *ibid.,*% (*Vide* Avaritia). Mainmonæ stulti serviunt, *Job,* 451, 2. Modeialus bonorum usus salutaris est, VII, Iti, I ; 125, 1. Mediocritas opum a Deo petenda est, non abundantia, VI, 432, 1, 2. Quis dives sit Deo. 145, 1. Qui terrena diligit, fit terreus el terra; qui divina, Deus, VIII, 531, 2 et seq.

Ideo dico vobis, ne solliciti sitis animevestile quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini.— Christus sollicitudinem vicius septem argumentis velat, XV, 199, 1, 2 el seqq. Solliciti non debent esso Christiani, XX, 388, 2; 390, 2. Sed sua Deo commendent, 193, 1 elseqq.; 389, 1, 2. Nimium ditescendi studium reprehenditur, VI, 182, 2. De crastino non est laborandum, quia tempus parit futura, 325, 1, 2. Modicum cum quiete melius est mullo, sed maximis curis, VII, 51, 2 cl seqq. Sed hoc locum non habet in clivi-Jis spiritus, 172, 1. Sollicitudo avari eum de node /mmmi) capere non sinit, 213, 2 et seqq. De crastino solliciti esse velamur, 230, 2. Futura Deo sunt jo.mmUenda, nec homo do iis sollicito laboret, IJ5, t. Egregia res est scire se moderato in paujeriate el in divitiis se gerere, XIX,66, 1, 2. Natura paucis esi contenta, 65, 2. Angelis similes sunt qui paucis sunl contenti, 66. 2. Deus pro suis bullicilus per corvos oluit, 111, 642, 2. In Deo quomodo fidendum, 11, 434, I, 2. Deo ila est fiendum, ul humana præsidia non negligamus, I, 313, 2. Deo fidens lotum possidet mundum, V, 525 2 el seq. Sancti securo in Dei providentia conquiescunt, Vili, 446, 1 (Vide Fiducia, Providentia).

Nonne anima plus est quam esca, et corpus plus quam vestimentum.—Animæ quanta sil dignitas, IV, 382, 2. Quid de ea censuerit Pialo, 310, 1. Amina omnibus rebus esi polior, *Job.*31, 2. Tabernaculum animæ est corpus, ìli, 425, 2. Anima pluris facienda quam corpus, idque pei figuram pulchre explicc'ur, III, 162,2 *(Vidi* Anima).

Respicite volatilia coeli, quoniam non serunt, NEQUE METUNT, NEQUE CONGREGANT IN HORREA, ET PaTKR VESTIR COELESTIS PASCIT ILLA, Nonne vos magis pluris estis illis?—Cur Christus hominum qui de victu non fuerunt solliciti exempla non proferat, sed de irrationabilium securitate audientes commoneat, XV, 199.2elseq. Cur homines avibus cœlostibus comparet, *ibid.* Religiosus sit alauda, 200, 1. Aves docuero homines poenitentiam el medicinam, XII, 76, 2. Si Palor cœlestis illa animalia pascit, ergo sancti se Dei providonliie comminant, ut pole quæ fortissima testudo est. XIV, 181, L Avaritia causa inopia? est, XV, 200, I, 2. Providentia Dei omnia intuetur et curai, IX, 465, 1, 2. Providentiam particularem piscium an habeat Deus, XIV, 220, 2.

Quis autem vestrum cogitans potest adjicere AD STATURAM suam cuditum unum? — Id est, si quod minimum esi non potestis, quid do cætero solliciti estis, XV, 200, 2. Homo nihil habet unde superbiat, IX. 305, 2. Hominis proportio quam sil geometrica el symmetrica, XII, 510 1 ; XV, 200, 2.

Et DE VESTIMENTO QUID SOLLICITI ESTIS ? CONSIDERATE LILIA AGRI, QUOMODO CRESCUNT : NON laborant, neque nent.— Dei providentia in minimis elucet, VI, 460, 1 ; VHI, 558, 2. Liliorum commendatio el venustas, XV, 201, 1. Sunl ea pulchriora quam Salomon et universi reges in omni gloria sua, 201, 1, 2.Quidquid creatum pulchrum est, atque hinc mundi pulchritudo in causa fuit, ul homines creaturas adorarmi, VHI, 546, 1 ; 547, 1. Mundus el quidquid in eo creatum est, esi Dei liber et carmen, XVII, 328. 1. Ex creaturis agnoscilur Deus *ibid.* Per creaturarum considerationem nobis ad creatorem ascendendum est, VII, 508, 2. Ecclesia dicitur flos campi el lilium convallium ob diversos respectus, 547, 1. Christus quoquo lilium est, 548, 1, 2. Omnes lilii proprietates huic accommodantur, *ibid.* Hic item animabus casiis cl humilibus lilium csl, 549, 1, 2. Anima etiam lilium csl, 550, 2, Quæ sini lilia agri, 596, 2 el seq. Fideles ob septem analogias lilio comparantur, XIII, 406, 2. Vestes pulchras tedi mora coinquinanl, XI, 113, I, 2. Earum luxus laxatur, 142, I, 2 et seqq. *(Vide* Vestis).

Lilia pulchriora veste Salomonis, cur, XV, f 201, i, 2. Ars simia naluræ, *ibid.,* 2. Gloria mundi fluxa. III, 25, 2 cl seq. Vanitas gloriæ mundi demonstrata in gloria Salomonis, 610,2. Admonitiones pro cis qui in mundo gloriosi sunl, 613^ 2. Salomonis opes el gloria, VII, 98, 2.

Si AUTEM EGENUM AGRI QUOD HODIE EST, ET CRAS IN CLIBANUM MITTITUR, DEUS SIC VESTIT ; QUANTO MAGIS VOS, MODICA FIDEI ?— LililS puL

chris vilem herbam et fœnum addit, ad majorem energiam, XV, 201, *t.* Mundi el creaturarum pulchritudinem nomo hominum investigare aut comprehendero potest, VII, 141,4,1. Viridia oculos oblectant, X, 336, 2. Stupenda facit Deus in gratiam suorum, UL 23, 1. 2.

Nolitis ergo solliciti esse..... Scit enim Pater vester quia his omnibus indigetis. — Corporis necessitatibus servire onus*est,X 1,286.1.2. Deus in necessariis non deest. IU, 30. 1. Scit el vult necessitali nostra succurrere, XV, 202, 1. Viaticum S. Francisci, *ibid.* Mira Dei providentia, *ibid.,* 2. Divinæ providentiæ corto confidendum,

Quærite eruo primum regnum Dei, et justitiam EJUS, ET IIEC OMNIA ADJICIENTUR VOBIS. — Virtus primo quærenda; quæ si habeatur, mox re-.iqua omnia adjicientur, VIII, 543, 1. Serio virtutem quaerentes, invenient eam, 408, L Pietas opes conciliat, 469, 2. Virtutibus ante omnia incumbendum, nam per eas anima et per cruces cælatur Deo, XIV, 393, 1. Hominum quorumdam inania studia et contentiones neglectis rebus seriis, XIV, 310, 2 et seqq. Oui ita temporalibus incumbunt, ut negligane æterna, similes sunt chamaeleonti. II, 70, 2 et seq. Regnum cœlesle est desiderandum, III, 666, 2. Bona temporalia pro spiritualibus exponenda, *Job,* 551. L Bona terrena per lævam, cœlestia per dexteram designantur, VII, 566, 1. Divitiae sunt donum Dei, IX, 344, 2 et seq. Cultus Dei est basis rcipublicæ et regnorum, X, 525, 2. Christus nobis est omnia, XI, 148, 2.

DOMINICA XV POST PENTECOSTEN.

(Luc , vu, 11-16.)

Ibat Jesus in civitatem qu.e vocatur Naim. Cum AUTEM APPROPINQUARET PORTÆ CIVITATIS, ECCE Dl functus efferebatur filius unicus matris su.e.— Nairn ubi sita, el undo sic dicta, XVI, 118,1.2. Sepulcra Judæorum extra urbem, *ibid.,* 2. Ul cl Romanorum, *ibid.* Sepulcra cur postea in urbe constituta, 119, 2 (lide Sepultura). Quia adolescens hic in floro ætalis exstinctus est, agi potent de vitæ bravilate, ot quomodo vita hominis instar pomi sil ob vanas analogias, XIII, 621, 1, 2 et seq. Vita ipsa quam sæpo parva re Ludatur ct violetur, 622, 1. Vita quam brevis el caduca sil, XI, 478, 2 (Fide Vitæ brevitas et fragilitas). Mors omnibus æque imminet, cl nulli parcit, VII, 116, i, 2; *Job,* 392, 2; 469, 2. Justorum mors, etiam ab ea praeoccupatorum, ponit eos in quieto el refrigerio, VHI,362,2. El ipsi illam meditando pneverlunl, *ibid.* Subilæ sed sanctæ mortis exempla, *ibid.* Cita mors loco purgaioni est, *ibid.,* 2 ot seq. Mors tempestiva est siguim amoris Dei, 369, 2. Mortis memoria salubris, 111, 551, 1. Mortis memoriam semper in nobis diabolus eliderò satagit, persuadens nos adhuc diu fore superstites, VII, 241, 2; XV, 519, 2 et seq. Peccator (ul hic adolescens) semper sibi longam vitam promittit. V, 151, 1, 2 (Fide Mors). Hic adolescens in adolescentia moritur, quomodo sempet sit vigilandum, XVIII, 223, 2; XIX, 137, 2. Vigilantiae exempla, 224, 1 ; XIV, 137, 2 et seqq.

Et hæc vidua erat. — Viduarum preces Deus exaudit, VI, 224, 1. Viduæ Deo sunt cura. V, 469, 1. 2 Quas adolescens hic et mater tropologice et allegorica designent, XVI, 118, 2 et seqq.

Quam cum vidisset Dominus, misericordia motus super eam, dixit: Noli fler .—Sic Elias misericordia motus erga viduam, ejus filium resuscitavi!, III, 645, 1; 646, 1, 2. Misericordia aliter est in Deo. aliter in nobis, tres ejus gradus in Deo, VI. M9, 1.2.

Mortui moderate sunt lugendi.XIX.12.1; 130,1.2. Mors filiorum et aliorum æquanimiter ferenda, XII, 680, 1, 2 et seqq. (Fide Luctus, Mors, Mortui). Christus inœrentium consolator, *Job,* 137.2; 356, 2. Consolandi munus quale, 355, 1 ; 356, 2.

Et accessit, et tetigit loculum (hi autem qui portabant , steterunt), et ait: Adolescens, tibi dico, surge.— Deus hominem ad mortis portas ducit, et mox inde reducit. VHI 594.1,2. Christus imperando mortuos suscitat, XVI, 119.2. Humiliantes se Deus surgere debet. III, 43, I. Octo modis nobis inclamai et pulsat Deus, XXI, 88, 1.

MINICA XVI POST PENTECOSTEN,

(Llc., XIV, !•!!.)

Cum intraret Jesus in domum cujusdam principis Phxriseorum sabbato manducare panem, et ipsi observabant eum. — Maligni quales. *Job,* 29, 2 ; 358, 2 Insidiatores suis technis capiuntur, 139. 1. Hypocrita detestabilis, 210. 2; 213,2; 351, 1 ; 533, 2 (Fide Pharisæi).

Et ecce homo quidam hydropicus erat ante illum.— Hydrops qualis morbus. XVI, 193,2. Apto avaritiam denotat, IX, 414. 1, 2; XVI, 194, 1. Avarus est hydropicus propter sex rationes, 191. t, 2. Remedia hydropis, ibid., 2.

Et respondens Jesus dixit ad legisperitos et Pharisæos, dicens: Si licet svboato curare} —De observatione Sabbati, tide Sabbatum Exponitur mullis tertium praeceptum de sabbato sanctificando, II. 415. 2 et seq. Pii similes sunt diebus festis, X, 169, 2 el seq.

At illi tacuerunt..... Et respondens ad illos dixit : Cujus vestrum asinus aut bos in puteum cadet, et non continuo extrahet illum die sabbati T — Justus novit jumentorum suorum animas, iis sedulo prospicit, et in ea misericors est, V. 356, 1 Quare pecora et jumenta curanda sint, ,X, 242. 2. Justus semper cogitat de aliis a perditione avocandis, VI, 107, 2. Quinam per bovem el asinum sigmficenlur, XVI,

DICEBAT AUTEM ET AD INVITATOS PARABOLAM, INTENDENS QUOMODO PRIMOS ACCUBITUS ELIGERENT.— Accubitus veterum formaJV, 362, Mlæc verba sunt quasi proparabola, sivo prologus, qui indicat qua occasiono et contra quos dicta sit parabola. XVI, i95, i. Mensalia præcepta varia traduntur, X, 120, 2.

Cum vocatus fueris, vade, recumbe in novissimo loco : UT CUM venerit qui tic invitavit, dicat tibi : Amice, ascende superius.—Locus imus est centrum humilis, et locus Christi itaque nobilissimus, XI, 626, 1. Modestia in loco deliindo in conviviis commendatur, XVI, 195, 1. 2.

Tunc erit tibi gloria coram simil discumbentibus.—Docet Christus viam ad gloriam ol sublimitatem esse ejus fugam suique humiliationem, XVI, 195, 2. Modestiæ præcepta a philosophis data, *ibid.*

Quia omnis qui se exaltat, etc. — Vido notala Dominica X post Pentecosten, et humil it as.

DOMENICA XVII POST PENTECOSTEN.

(Àtatò.t XXII, 34-46.)

Interrogavit eum unus ex iis legis doctor, thntans eum.— Logis doctor Christum de mandato magno interrogat, XV, >83, I, 2.

Ait illi Jesus : Diliges Dominum Deum tuum, etc.—Vido XV, 483, 2; 484,1, 2, et notata Dominica XII post Pentecosten et (Amor Dei, Charitas, Dilectio).

Congregatis autem Pharisais, interrogavit eos Jesus dicens: Quid vobis videtur de Christo, cujus filius est? Dicunt ei: David.—Vide Jesus Christus, cap. I et cap. IV, art. i. Jesu Christi genealogia.

Et nemo poterat ei respondere verbum, neQUE AUSUS FUIT QUISQUAM EX ILLA DIE EUM INTERROGARE — Malum recidit in parantem malum, quemadmodum hic scriba et legis doctor Dominum Interrogare ct confundere volens, alia interrogatione pressus obmutuit, VII, 341, 1.

DOMINICA XVIII POST PENTECOSTEN.

(Matlh,, IX, 1-8).

Et ecce offerebant ei paralyticum jacentem in lecto — Hinc disce non tantum tuam, sed cl proximorum habere salutem. XV, 238, 1. Necessitates Deo revelandæ, *Job,* 675, 1. Corpus est animæ career, 117, 1 ; 191, 1. Caro libidinosi dolet, 333, 2. Peccati onus gravissimum, 201, 1. Consuetudo peccandi pessima, 160. 2; 288, 1. Fiducia in arduis elucet, 305, 1; 359, 2.

Et videns Jesus fidem illorum, dixit paralitico : Confide, fili, remittuntur tibi peccata tua. —Fides miraculorum quæ, XV, 238, 2. Mensura orationis est spes, 239. 2. Vero filius Dei esi cui remittuntur peccata, 239, 1, Sicut blando filii nomino Christus paralyticum hunc compellat, sic et novitii in fido et religione leniter tractandi sunt, XV, 245, 2 et seqq. In Deo semper spi randum, XIX, 516, J. Spei et fortitudinis exemplo, 406, 1 *(Vide* Fiducia). Fragilitas misericordiam meretur, *Job,* 319, 1. Peccatum solum est malum, 23, 1. Peccatorum remissio quantum sil Dei donum, XVIII, 122, 2. Solus Deus peccata remittit, *Job,* 23, 1. Conscientiæ potissima cura sil, 641, i. Cur Christus prius paralytico peccata remisit, deinde eum sanavit, XV, 239, I. Modici prius animæ salutem curent, dein corporis, *ibid,* Medici spiritualis munus, *Job,* 102, 1, 200, 1. Sancti Christo etiam justificati fuere, cur, 239, 1, 2.

Et cum vidisset Jesus cogitationes eorum, dixit : ÜT QUID cogitatis mala in cordibus vestris ? — Quodammodo tacens, loquitur : Eadem potentia et majestate qua cogitationes vestras intueor, possum et hominibus peccata dimittere, XV, 239, 2. Quoad omnia quæ ad omniscicnliam Dei pertinent, *vide* Deus, cap. III, art. in, § ii, Objectum scikntik divina. Chrislus videt omnes motus natura' et gnltf.æ, ac cogitationes omnes, XIX. 389, 2. Cogitationibus ergo adhibenda cura, el illis invigilandum est,VIII, 284, 1. In omnes cogitationes el sermones inquirit Dous, 287, I. Etenim omnia cordis penetralia acutissimo videt, *ibid.,* 2. Scribarum cogitationes in lucem proferebat Chrislus, 316, 2 *(Vide* Cogitatio). Non solum opus externum, sed interna etiam volilio est mortiferum peccatum, Vili, 277, 2 el seq. Cogitationes perversai Deo sunt abominabiles, V, 469, 2 el seq. Impius semper cogitat malum, idquo in ruinam alterius, 510, I; 512, 1, 2. Cogitantes malum, id facilius exsequuntur quam bonum, VI, 222, 2. Cor semper bona cogitet, 224, 1.

Quid est facilius digkjib : Dimittuntur tibi PECCATA TUA, AN DICERE : SURGE BT AMBULA ? — Utrum horum duorum absoluto sit difficilius ? XV, 240,1. Difficilius est justificare quam crearo, cur, ***ibid.***

Ut AUTEM SCIATIS QUIA FILIUS HOMINIS HABET POTESTATEM IN TERRA DIMITTENDI PECCATA (TUNC ait paralìtico) ; Surge, tolle lectum tuum, ET VADE IN DOMUM TUAM. — PotOStaS OXCOllontliD Christi quadruplex, XV, 240, 2. Remissio peccatorum quo sensu a solo Christo, XIX, 457, 1. Peccator per se non potest resurgere, ol quomoda Deus in homine operetur velle, ac libero arbitrio cooperelur, 34, 2 et seq. Peccatorum remissio est donum coeleste. 400, 1. In conversione peccatoris mira Dei potentia elucot. XVUI, 596, 1.

Per grabatum sivo lectum, in quo carnis est requies, ipsa caro signatur. XV, 241, 1. Lecti mollities est pulvinar diaboli, V, 191, 2. Lectus superbi, avari, gulosi, et libidinosi quis sit, XIII, 565, 1. Paralysis est voluptas carnis, XV, 241, 1. Analogia paralysis etacediæ, *ibid.,* 2.

Videntes autem turba. timuerunt bt globi-

PICAVERUNT DeüM, QUI OBDIT POTESTATEM TALEM hominibus. — Admirationis effectus ost timor sivo reverentia, XV, 24t, 2. Deum glorificansob accepta beneficia ci velut vinum delicatissimum propinat, VIII, 197, 1, 2.

DOMINICA XIX POST PENTECOSTEN.

(Matlh., xxtr, 1-14).

Simil e factum est regnum coelorum noMiM regi. — (Confer cum eadem fere parabola in Evangelio Dominica*. I! posi Pentecosten; Christus, qua homo, regnum habuit spirituale, id est Ecclesiam, ct physicum et mundanum, XV, 602, 2. Ejus regnum reliqua omnia superat, 601, 1, Regnum Judææ ei debitum est, *ibid,* Sed regium ejus diadema fuit corona spinea, 610, 1 el seqq. Quomodo homo regnum Dei fiat, et quanla regni hujus sil excellentia, XIV, 21, 1, 2; 101, 1.

Qui fecit nuptias filio suo. — Christi incarnatio, el ejus in carne conversatio, fuit quasi convivium nuptiale, VII. 522, 2 et seq. Mensa mystica Ecclesiæ, Eucharistia», incarnationis, VI, 176, 1,2 et seq. Quæ sil sapientiæ domus el convivium, V, 245, 1, 2 el seq. Convivium jugo el opiparum nobis Chrislus in Ecclesia instruxit, XV, 474, 2. Tota hæc parabola invitatorum explicatur, 474,1,2. Quomodo Ecclesia et quævis anima sit sponsa ac Christo desponsata. XVIII, 489, 2 ct seqq. Perfectissimo anima desponsatur per votum virginitatis, 491, 1. Chrislus similis est Isaaco in ejus desponsatione, idquo octo do causis, I, 260, 2,

Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias, etc. — Praedicatores sunt velut anali© miss© ad invitandos homines, V, 254, 2.

Rkx autem, cum audisset, iratus est; et missis exercitibus suis perdidit homicidas illos.— Quomodo dicatur Deus mittoro malos ut puniat malos, illiquo dicantur servi, milites, sacerdotes consecrati, ac missi ab eo ad vindictam scelerum, XI, 75, 2 ot seqq. Illos ad punitionem malorum ordinat, 76, 1, 2. Omnis Dei ordinatio vocatur præceptum, suscitatio, evocatio, *ibid.,* et seq.

Ite ergo ad exitus viarum, kt quoscumque invenerit is, vocate ad nuptias. — Hic Chrislus jubet apostolis, ut ab invitatis, id est Judæis, Evangelium ad omnes Gentes transferant, XV, 475,1. Judæis ad fidem venire renuentibus. Gentes in magna copia vonerunt; hinc in illis adimplentur propholiæel promissiones veteribus Patriarchis facte, XIII, 295, 2 507, 2; 603, 2 ; 643, 1.

Intravit autem rkx ut videret discumbentes, ET VIDIT IBI HOMINEM NON VESTITUM VESTE Muptiali. Et ait illi : Amice, quomodo nuc intrasti NON IIABENS VESTEM NUPTIALEM?— Vestis nuptialis, id ost munda, pretiosa ct splendida, non ost fides, ol volunt hærelici, sed chantas, morumquo probitas et sanctitas, VIII, 104, 2; XV, 475, 2. Animæ vestis el ornamentum virtus est, XIV, 559, I. Externa virtus, est indumentum hominis christiam, XVIII, 226, 1. Quid sit Christum induero, *ibid.* Vestis hæc virtulum lypus est, qu» sunl animæ port©, XII, 355, 2. Virtutem qualem habet homo, talem se ei exhibet Deus, 598, 1, 2. Hic admissus ad nuptias regia, ab iis tamen exclusus est; hinc quisque colligere potest quam de sua justitia possit esse securus cl certus, VII, 307, 2. Peccans m uno multa perdit, maxime Dei gratiam, quæ est vestis nuptialis, 319.x Cur istum convivam rex amicum vocet, XV, 476, 1. Uti hic ad nuptias admissus, ab iisdem dein defectu vestía nuptialis expulsus est, ita et justi a gratia excidere possunt, nisi a Deo præservenlur, VU, 3'9 i.

Tunc dixit rex ministris : Ligatis maNIBUS ET PEDIBUS EIUS, MITTITE EUM IN TENEBRAS EXTERIORES. — Isti ministn sunl angeli, XV, 476, i. Damnati an per d.cmones crucientur, X, 319, 2» Pœna quasi echo respondet culpæ, XI. 694, 2. Tenebræ interiores el exteriores quæ, XV, 476, 1 ct seq. Mystic© tenebræ quæ sint, I, 518, L Æternæ tenebræ sunl metuendae, *ibid.,* 2. Per basco tenebras inleUigiiur infernus, vide Infernus.

DOMINICA XX POST PENTECOSTEN.

(Joan., IV, 46-53.)

Erat quidam regulus, cujus filius infirmabatur Capuarnaum, (Pade *notala Dominica* /// *post Epiphaniam,* licet de facio diverso agalur). Item sicut hic pater curam habet de corporali salute filii : ita parentes de salute animæ liberorum curam habere debent, vide Parentum officia ERGA LIBEROS. Quis isle FOguluS, XV, 368, i. AU hic regulus idem cum centurione, *ibid.*

Rogabat (Jesurn) ut descenderet st sanaret filium eius; incipiebat enim mori.— Mors semper adesse et instare cogitanda esi, IX, 257, 1,2. Mors quaro vocelur defluens, 555, 2.

Dixit ergo Jesus ad eum : Nisi signa et prodigia viderit is, non creditis. — Cur Christus reguli bujus fidem arguerit, XV, 368 2

Dixit ad eum regulus : Domine, descende PRIUSQUAM MORIATUR FILIUS MEUS. — RegulusiStO nimio dolore affectus, non multum tunc Jesu verba alternili, XV. 368, 2.

Dicit ei Jesus: Vade, filius tuus vivit .— Cur Chrislus ad puerum centurionis iverit, ad reguli vero filium ire noluerit, XV, 368, 2 el seq.

Credidit ipse et domus kjus tota. — Quia tribulatio el morbus reguli ipsum ad fidem et Christum adduxit, poterit hic agi de tribulatione (Fidr Afflictio, Adversitas). Hujus hisloriæ tropologica interpretatio, XV, 369, 1, 2.

DOMINICA XXI POST PENTECOSTBN.

(Matth., xviii. 23-35.)

Assimilatum est regnum ccklorum homini BEGt, QUI VOLUIT RATIONHM PONERE CUM SERVII

suis. — Quis hujus parabola* scopus, XV, 413, 2.

Et cum coepisset rationem ponere, oblatus EST El UNUS, QUI DEBEBAT El DECEM MILLIA Talenta Talentum quid, talentum allicum, talentum hebraicum, XV, 413, 2. Peccalum mortale est debitum infinitum, 414, i.

Misertus autem dominus servi illius dimisit EUM, ET DEBITUM DIMISIT El. — IlitC diCUIIlUP parabolice, ut significetur quam grata sit Peo humilitas. humilisque peccati confessio et veniæ petitio, XV. 414, 2. Peccatori confitenti Deus culpam quidem remittit, ac pœnam reservat, quam luat oportet, aul hoc in saeculo, aut in Purgatorio, XIX, <46, 2; 147, L

Egressus autem servus illb invenit unum DE conservis suis, qui dedebat ei centum denarios, ET TENENS SUFFOCABAT EUM, DICENS: Redde quod debes.— Ira est quasi fera, et hominem ferinum reddit, IV, 273. 2 cl seq Non ita Deus agit, sed semper vindictam clementia temperat, XIV, 21, i. (forno homini hodie quam inimicus el durus sil, quamque in eo parva sil fides, <44, 1.

Serve nequam, omne deditum dimisi tibi quoniam ROGASTI ME. NONNE ERGO OPORTUIT ET TE MISERERI CONSERVI TUI, SICUT KT EGO TUI MISERTUS sum?— Peccata semel dimissa quomodo non amplius revocentur, XV, 415, 2. Immisericordia nolentis proximo in so peccanti remittero, facit ut is propterea damnetur, 416, 1. Ingratiludo quatenus peccatum augeat; caque in quatuor peccatis maximo cernitur, ilm/., 2. Commiseratio homini a natura esi insila, XI 33, 2. Commiseratio misero miseriam levat, IV, 284, 2. Quam perfidiai vindex sil Deus, XII, 271, 1. Ex sorlo humili in altum evecti status prioris meminerint, 612, 2.

Et iratus dominus ejus, tradidit eum tortoribus QUOADUSQUE REDDERET UNIVERSUM DEBITUM, — Scelera Deus celeriter ulciscitur, XII, 18, 1, 2. Ejus vindicia vigilat ad peccata, *ibid.,* 2. Ob peccata tyrannis tradimur, 193, 1. Tormenta qui aliis parant, iisdem pereunt, 660, 2. An culpa <d> ingratitudinem revocetur, XV, 415, 2. Deus irrevocabiliter peccata dimittit, *ibid.* Modi quibus revocatur culpa, 416,1.

Sic et Pater meus coelestis faciet vobis, SI NON REMISERITIS UNUSQUISQUE FRATRI SUO DE cordibus vestris. — Deus ignoscenti proximis ignoscit, X. 45, 1, 2. Do remittendis injuriis, XVIII, 216, 2 ot seqq.; 648, 1. De ultione non quærenda, 214, I, 2. Deum in condonandis offensis imitari oportet, 649, 1 (Kids Injuriarum condonatio).

DOMINICA XXII POST PENTECOSTEN.

(Ma(lh., xIII, 15-21.)

Tunc abeuntes Pharisei, consilium inierunt, OT CÀFIBBNT EUM (JesUIII) IN SERMONE. — Quales essent Pharisæi cl Sadducæi, ot undo orli, XV. 98, i. Eorum hypocrisis el adulatio. 477, 2. Non esi consilium contra Dei voluntatem, VI, 129,1, 2. Tripliciter Deus lentatur, Vili, 276, I. Impii justos subvertero satagunt, 367, 1. Laquei fraudulentorum varii, VI, 101, 1.

Magister, scimus quia verax es, et viam Dbi in VERiTATii doces.—Adulatio quam sit res perniciosa, II, 318, 2, VI, 394, 2. VIII, 281, I ; XI, 137, 2; XIX, 120, 1. Adulatio quippe carmen deceptorium, ol sirenum canius est, Vili, 245, 1 2. Adulatores mordent ul spina;, 246, 2 (Pide Adulatio). Christus est prima veritas, ejusque dicta sunl velut oracula, V. 494, 2.

Et non est tidi cura dk aliquo; non enim respicis personam hominum. — Adulatione putant Christum ita inflaro et audacem reddero. ul contra institutas leges et præsentem rerum statum quidpiam dicat, XV, 477, 2. Acceptio personarum quid sit.cl an in Deo reperiatur, XVIII, 528, 1. Acceptio personarum quam sil gravo scelus, V, 564, 2. Acceptio personarum in judicio ot corruptio judicii per munera, Deo odibilis osi, VI. 382, 2. Acceptio personarum quale sit vilium, XX, 97, 1 ; 99, 2 (1'ide Acceptio). Nihil dandum carni ct sanguini, sed justitiae, 111, 89, 1. Major cura habenda dorobus sacris quam de propriis filiis, 288, 1. Liberlas sanctorum, 649, 1.

Dic ERGO QUID TIRI VIDETUR ? LICET CENSUM DARE Cesari, AN NON ?—Quæ occasio hujus quæslioms proponendae Christo fuerit,XV,477,2. Liceatne Cæsan dare tribulum, et an id Judæi nati liberi solvero tenerentur,XVII, 154,2 et seqq.AnCæsari tribulum sit solvendum. XV,477,2. An Judæi justo ei fuerint subjecti, 478,2. Jusli rogis edicla suscipienda sunl ut Dei oracula, VI, 493, 2.

Cognita autem Jesus nequitia eorum, ait : Quid me tkntatis, iitpocritæ. T — Cor hominis csl velut abyssus, quod nemo penetral, sed solus Deus, X, 377, 1. Deus corda ot renes scrutatur, Vili, 283, 2 *(Vide* Objectum scienti* divin.e); Duplicitas animi displicet Deo, XX, 43, 2. Hypocrita est Deo exosus, csl bicors el bilinguis, XV, <82 1 *(Vide* IhpoCRITA).

Ostendite mihi numisma census. At illi obtulerunt ei denarium. — An donarius pro censu solvendus erat, XV, 478, 1. Cujus pretii fuerit donarius, *ibid.* Qua occasione censum Romanis Judæi solvere coeperint, 395, 2. Numisma el nummus undo dicta sint, V, 272, 2.

Et ait illis Jesus : Cujus est imago hæc et superscriptio ? — Quomodo homo ad imaginem Dei sil creatus, ct in quo hæc imago consistat, I, 70, 1 Hominis oxcellontiæ ot doles insignes, 69, 1. Quaro homo imaginem Dei gestet, 72, I. Homo ost imago Dei, ot quasi terrestris Deus, XIX, 369, 1 ; *Job,* 642, 1. In quo sita sit imago Dei in homine, 641, t. Homo magis est Dei imago quam sit angelus, XX <56, 1.

Dicunt r i: Cmsar ib. Tuse ait il l is ; Reudhh Enfio qua sunt Casar is Casar i; st qua sunt Dki Deo. — Principibus cur chrisliani obediro debeant, XX, 297, 1. Idque propter Deum, 298. 1. Chrisliani non sunl liberi n legibus, XVIII, 564, 1. Principibus quomodo obediendum, et quomodo eos revereri debeamus,XIX,335,2. Justo quomodo lox non est posita, 481, 2. Principibus obodientia debita octo argumentis docelur, XVIH, 219, 2.

DOMINICA XXIII POST PENTECOSTEN.

(Matth., IX, 18-25).

Ecce pr inceps unus accessit, et ador abat eum dicens: Domine, iccb f il ia mea modo defuncta est. — An tunc vere morlua orat puella, XV, 247, 2 et seq. De brevitate vita et instanti morte, *vide* Mor s, Vit a.

Et sur gens Jesus, sequebatur eum, et discipuli ejus. — Christi quanta facilitas, XV, 218, I.

Et ecce mulier, quæ sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis, accessit retro, kt TETIGIT FIMBRIAM VESTIMENTI EJUS. DICEBAT KNIM INTRA SE : SI TETIGERO TANTUM VESTIMENTUM EJUS, salva er o. —De Judæoruin fimbriis. II. 272, 1, 2. Sic ol semicinctia Pauli ægrotos sanabant, XVII, 352, L Sic umbra Petri inumbrati œgri sanitati reddebantur, 150, I. Suorum vota etiam per miracula Deus exaudit, XII, 212, 1,2, Christus sanat ut sol variis modis, XIV, 610, 1.

At Jesus conversus, kt videns eam, dixit: Confide, f il ia, fides tua te salvam fecit — Animæ sanitas et robur est Deus, XI, 108, 2, Fidem solam non justificare, sed requiri bona opera, passim docet Apostolus, XVIII, 60, 1; 562, 1. Fiducia in oratione necessaria, XX, 39, 2. Eam in orante requirit Deus. 40, 1,2 *(Vide* Fides, Fiducia, Or at io).

Bt cum venisset Jr svs in domum pr incipis, et vidisset tibicines et tur dam tumultuantem, DIcr bat : Recedite. — Melius est ire ad domum luctus quam convivii, VII, 240, 2. Quia inca finis cunctorum hominum admonetur, 241, 2 Tibicines in funero cur adhiberentur, XV, 248, I. 2. Musica animum tristem et mœsium exasperat, > I. 281, 1, 2. Tibiarum et instrumentorum usus orat olim in mensa ad delicias, quin etiam in funeribus, VII, 102, 1. Eoruin vanitas, 102, 2. Ritus funeris quis priscus esset, 395, 2 et seq. *(Vide* Funus, Sepultur a). Turba nimia obesi potius quam prosit, V, 433, 2. Tumultus mentis et distractiones ex animo ejiciendæ, XV, 249, 1.

Non 1ST ENIM MORTUA PUELLA, SED DORMIT.— Dormientium diu vana exempla. XII, 538, t. Mors quare vocetur .somnus, XV, 248,2; XIX, 130, 1. Alors sanctis non est molesta, sed suavis instar somni noctis unius est, respectu nvsurrcclionis, XI, 382, i. Christianorum mors velut somnus quidam est, XVII, 187» 1.

Et der idebant bum. — Animales divinum Christi spintum. vim ot consilium non capiebant, XV, 248, 2 el soq. David irrisus typus Christi irrisi et derisorum pœna, III, 459, 1, 2 et seq. usque ad finem capitis.

Et cum ejecta esset tur ba, intr avit, et tenuit MANUM EJUS, ET BURREXIT PUELLA. — VOX *tenuit* nolet efficacitatem, virn et imperium Christi, qua tonuit manum mortui cadaveris, tanquam illi dominans, imperans et potenter efficiens ut a morte ad vitam resurgeret, XV, 249, 1.

DOMINICA ULTIMA POST PENTECOSTEN.

(Malth., XXIV, 15-35).

piuma par s dp, excidii Jer usalem pr æyus MWra.

Cum er go vider it is abominat ionum desolat ionis. — Quænam sit abominatio desolationis XIII, 130, 2. Per hanc nonnulli statuam Casaris in templo adorandam propositam intelligunt, *tbid.* el seq. Judæorum desolatio orta est, quia Messiam suum non agnoverunt sed occiderunt 329, 2 (Fida Jer usalem, Judæi).

Tunc qui in Jud.ea sunt, fugiant ad mont es. Cur quam citissime fugere Dominus jubeat XV, 505, 2; 506, 2 et seq. Jusli regnantibus impiis se subducunt, VI, 389, L In tontatione qualibet et afflictione ad montes fugiendum, id est ad sanctorum exempla. Vili, 242. 1. Et ad beatam Virginem, ibid,t 2 Fugere ad montes aromatum est festinanter rapi ad cœlum, 240. 2: 241» 1

Et qui in tecto, non descendat toller e aliquid de domo sua — Judæorum lecta erant plana XV, 505, 2. Mystice in tecto est, qui excedens carnalia, tanquam m aura libera spiritualiter vivila XV 506, L

V.f* AUTEM PRJSGNANTIBUS ET NUTRIENTIBUS IN il l is dii bus — Va» prægnantibus et nutrientibus, cur, XV, 506, I. 2.

Or ate autkm üt non fiat fuga vestra in hyime vel sabbato. — Difficultates circa sabbatum fuga' quomodo cnodandæ sint, XV 506 2.

Er it enim tunc tr ibulat io magna qualis non FUIT All INITIO MUNDI USQUE MODO. NEQUE FIET. Quam Judææot urbis excidium fuerit atrox et horn-bile. XV, 507, 3. Ejus unica causa fuitChnsli nox et interfectio, *ibid.* Jerusalem data Gentibus, ibid., 2.

Et nisi br eviat i fuissent dies il l i, non FI' r i i SALVA OMNIS CARO, SKD PROPTER ELECTOS BREVIABUNTUR dies il l i — Propter electos breviati dies quid, XV, 508, *i* Afflictionis dies solet Deus ob electos et sanctos abbreviare, 508, 1, 2. Quantus sit amor et cura Dei erga suos fideles ot electos, ibid.» 2.

Tunc si quis vor is dixer it Ecck hic est Chr istus» AUT ILLIC. NOLITE CREDERE. — ImpOSlOCCS el seductores varii, XV, 509, I.

Sur GBNT ENIM PSKUDOCURISTI RT PSEUDQPBOSS

PHETJE, DABUNT SIGNA MAGNA ET PRODIGIA. — Tales seductores varii se Juda'is exhibuere, XV, i 509, 1, 2. Miracula subinde faciunt etiam seductores, sed non ad stabiliendam suam hæresim, 214, i. Fieri non potest ut electi damnentur in sensu composito, *ibid.,* 2.

SICLT EXIM FULGUR BX1T AB ORIENTE, ET PARET usque ad Occidentem, ita erit adventus Filii hominis. — Sex analogue fulguris el Christi, XV. 510, 2.

Ubicumque fuerit corpus, illic congregabuntur kt aquile. —Quid hæc significent, XV, 51 i, 1. Sancti sunt aquile quinque de causis, XV, 511, 2; 512, t. Hæc verba identidem allegorico, anagogice et symbolice exponuntur, 512, 1.

Secunda pars oh excidii orbis et judicii EXTREMI PR.EVHS SIGNIS. *Vide* Del JUSTITIA, JESUS Christus judex, cap. Vili, art. Vili. Judicium extremum; item notata *Dominica* I /Iduentus.

PROPRIUM SANCTORUM.

IN FESTO S. ANDREE APOSTOLI.

(ifallh., IV J8-22).

Ambulans autem Jesus juxta mare Galil.t.e, vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, BT AnDREAM, FRATREM EJUS, MITT! NTES rete in mare (erant enim piscatores). — Ordo vocationis apostolorum, XV, 131 2. Vocatio apostolorum multiplex, 132, 1. Jesus ambulabat, non casu, sed ut ad sui sequelam vocaret Petrum et Andream, Jacobum et Joannem, *ibid.*

Et ait illis : Venite post me, et faciam vos fieri piscatores hominum. Deus hominem diversimode vocat, V, 48, 1. Cur Christus piscatores elegit ul apostolos faceret, 132, 2 ; 133. 1.

At illi continuo relictis retibus secuti sunt eum. Quid sub retibus litteraliter el tropologice intelligendum, XV, 133, 1. Vocanti Deo parendum, *Job,* 327, 1. Affectus sunt animæ pedes, 313, 2, 490, 1. Vestigia Christi Dei sequenda, 489, 1. Alis alacritatis ad Deum currendum est, Vil, 48G, 2. Divinæ consolationes animum exstimulant, ut in via Dei currat, *ibid,, 487, 2. Vide* Andreas, Apostoli,

IN FESTO IMMACULATAS CONCEPTIONIS BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

(Uatth., i, 1-16).

Vide Beata Maris conceptio, cap. II. — Fuit Ikata Virgo a laba culp® originalis preservata, Vil, 278. 1 , Vili, 214, 2. Beala Virgo sine peccalo originali concepta, el nata est rosa, quia e spinis Bine spinis nascitur : nata quoque ex infecta el maligna prosapia, nihil ab ea asperum aut horridum contraxit, 551, 2. Est secundum so totam desiderabilis , quia concupiscenliæ et peccali omnino expers fuit, et o contra omni gratia et virtute plena, Vili, 138, 2. Tota pulchra csl carens omni macula culpae vel pœnæ, sive originalis, sive mortalis sive venialis. VIII, 59, 2. Beata Virgo omni veniali peccato caruit, 279, 2 et seq.

Liber generationis Jesu Christi. — Beatæ Mariæ genealogia texitur eo ipso quo texitur Josephi genealogia, cur, XV, 56, 2.

IN FESTO S. THOMAS APOSTOLI.

(Joan., XX, 24-29.)

Vide notata Dominica in Albis et Thomas necnon Apostoli.

IN FESTO CATIIEDRÆ S. PETRI, R0MANÆ.

(Maith., XVI, 13-19).

Venit Jesus in partes Cæsarij.b Philippi; et interrogabat discipulos suos, dicen? : Quem dicunt HOMINES ESSE FILIUM HOMINIS t — CJirislUS non rogat, sed asserit, yocatquo se Filium hominis; sed ulterius quaerit quid do so sentiant homines, XV, 36|, 1.

At illi dixerunt : Alii Joannem Baptistam, alii autem Eliam, alii vero Jeremiam, aut unum ex Prophetis, — Cur Jesum censebant Judipi esse Eliam, aut Jeremjam, au unum ex Prophetis, XV, 364, 1, 2.

Dicjt illis Jesus : Vos autem, quem mb esse dicitis? — Hac secunda interrogatione monuit Dominus discipulos ut majora do ipso pogitarent, XV, 564, 2.

Respondens Simon Petrus, dixit : Tu es Christus Filius Dei vivi.—Petrus præ cmtepis utpotesapientiorctfervenlior respondei, XV, 365, 1. Confessio Petri, *ibid.* An Petrus primus confessus sit Christum esse Deum, *ibid,,* 2. *Vide* Jésus Christus, cap. I.

Respondens autem Jesus dixit ei : Beatus es, Simon Bar-Jona, quia caro et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui in coelis est. — Beatitudo in quo sita, XV, 366, Lindo Papæ dicitur : Beatissime Paler, *ibid-* Laus Dei solida et vera, *Job,* 26, 2; 27, 1.

Et ego dico tibi quia tu es Petrus, et super HANC petram «EDIFICADO ECCLESIAM MEAM. — Propter confessionem Petri de Christo, Chrislus eum Ecclesiæ caput et potram constituit, XV, 366, 2 et seqq. Deus dans alicui nomen, simul dat rem eodem nomine significatam, ut patelin nominibus angelorum, IV, 289, 2. S. Petri primatus in quo consistat, XV, 255, 2. Petrus est petra el basis Ecclesiæ, 367, 2; 368, 1, 2. Ipso est fundamentum totius Ecclesiæ, 269, 1 (Ftcfe Ecclesia, Petbus). S. Petri apostoli fides el constantia in fide invicta fuit ut adamas, XII, 613, 2 el seq.

Et POHTÆ INFERNI NON pn.f.yAl.l.pUNT ADVERSUS bam.— Ecclesia Christi semper est invicla, XV,

370. 2. Port® inferi, quid, *ibid.,* 2. Ecclesia est velut arx inexpugnabilis, V, 255, 1 (Fida Ecclesia).

Et TIBI DADO CLAVES REGNI COELORUM.— PetrO dat® claves, non Ecclesiæ, XVI, 370, {, 2. Summam ejus potestatem notant, *ibid.,* 2. Potestas ligandi quintuplex, 371, 2 et seqq. (Pûto Petrus).

IN CONVERSIONE S. PAOLI.

(Joan., XIX, 27-61-)

Vide S. Paulus, pro omnibus quæ ad ejus conversionem spectant.

Ecce reliquimus omna, et secuti sumus tr: quid ergo erit nodis?— Non solum quidquid habebant, dimiserunt, sed etiam quidquid habere cupiebant, XV, 432, 2. Hujus virtutis exemplum habemus in Eliseo sequente Eliam, 111, 660, 1,2.

Jesus autem dixit illis : Amen dico vpnis, quod vos qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis..... sederitis ET VOS SUPER SEDES DUODECIM, JUDICANTES duodecim tribus Israel.— Rogcneratio quid, XV, 433, 1. Non solum apostoli judices erunt cum Christo, sed et religiosi apostolici, *ibid,* et 2. Et id ob quatuor causas, *ibid.,* 2. Gloriosa sessio judiciaria promittitur omnibus qui relictis omnibus Christum pauperem pauperes sequuntur, 434, i. Quomodo judicabunt sancti cum Christo, *ibid.,* 2. An cum eo sententiam ferent, *ibid.* An in Israel duodecim tribus, *ibid.* Israel sunt omnes fideles,II, 196,1,2: XV, 434,2. An infideles sub nomine duodecim tribuum intelligantur, 435, 1.

Et omnis, qui reliquerit domum, vel fratres, AUT SORORES, AUT PATREM, AUT MATREM. AUT UXOREM CtC..... PROPT/ R NOMEN MEUM, CENTUPLUM ACCIPIET, IT VITAM ÆTERNAM POSSIDEBIT.— Centuplum quid, XV, 435, 2. Centuplum est Deus, 436, 2. Quid sit centuplum tropologice el anagogice, 437, 1. Sic Valentinianus imperium accepit propter confessionem Christi, IV, 27, 2 et seq. Ilæroditas vitæ æternæ, XV, 437, 1, 2.

IN FESTO PURIFICATIONIS BEATÆ MAREE VIRGINIS.

(Luc., ii, 22-32.)

Postquam impleti sunt dies purgationis ejus (Mariæ) secundum legem Motsi. — Purificationis puerperio ritus et ordo, XVI, 68. 2 et soqq. Tres leges purificationis, II, 73, 1,2; XVI. 68, 2 et seqq. An Deipara lege purificationis tenebatur, II, 73,1,2; XVI, 69, 1 *(Vide* Maria).

Tulerunt illum (puerum Jesum) in Jerusalem, ut sisterent kum Domino.— An Christus Deo sisti debuerit, et an ipse, lege docente, vulvam aperuerit, XVI, 70, 2 et seqq. Sic ipsi nostras actiones Deo offerro debemus, maximo earum initium et finem, ut hic Chrislus puer Deo sistitur, 443, 1, 2. Christus templum ingredient suo introitu illud illustravit, XIV, 339, 1. Uti Deipara, exactis quadraginta diebus lege statutis, filium sialim Deo in templo stitit et obtulit, sic et nobis vota cito sunt reddenda. VII, 198, etseq.; 199, 2. Deipara hic se gessit ut ratera puerpera, hinc nigra el peccato offuscata hominibus visa, sed formosa nihilominus fuit, et purissima, VII, 495, 2.

Et ut darent hostiam secundum quod dictum EST IN LEGE DOMINI, PAR TURTURUM, AUT duos pullos columbarum.— Victima el ntus purificationis, XVI, 71, 1,2. Quid significarent turtures el columbae quas puerpera pro peccato offerebat, 71, 2. Turtur porro symbolum estCbnsti, VII 514, 1. Ejus et animæ sanet® comparatio, *ibid.* Turtur est symbolum monogamia», viduitatis et fidelitatis, *ibid.* Turtures aulem virgo obtulit, utpoto castissima, 515, 1. Optima sunt Deo offerenda, XVI. 504, 2. Victimas masculas cur requirat Deus, XIV, 566, 2. Meliora el optima semper Deo danda et vovenda, 559, 4, 2; 567, L Nemo coram Doo vacuus apparere debel, X, 216, 1,2. Oblationes nostræ uniendæ sunl mentis Christi, 220. 2.

Et ecce novo erat in Jerusalem, cui nomen Simeon, et homo iste justus et timoRATUS, EXPECTANS CONSOLITIONEM ISRAEL, ET Spiritus sanctus er\t in eo.— Quis pius hic senex fuerit, XVI, 72, I. Quomodo oxpectaret redemptionem Israel, *ibid.* Vita Christiani est continua expectalio Christi venturi. XVI, 176, 2.

Et vemt in spiritu in templum. Et cum INDUCERENT PUERUM JESUM PARENTIS EJUS. UT FACERENT SECUNDUM CONSUETUDINEM LEGIS PRO eo.— Deus sanctorum mentem el grossus dirigit, XVÍ, 73. 1.

Et IPSE ACCEPIT EUM IN ULNAS SUAS, ET BENEDIXIT Deum et dixit : Nunc dimittis sebvum tuum, Domine, etc.—Simeon cygnus, XVI. 73, i. Desiderium (ruendi Deo languorem animæ inducit, VU. 498, 1. Christus est desiderium justorum, *Job,* 416,2; 592, 2. Mors optata justo, 93, 4 ; 94,1 ; 161, 1.2; 234, 1 , 236,2; 276, 2; 332, I, 2. Pax quintuplex Simeonis, XVI, 73, 2. Simeon propheta fuit, 74, 1. Chrislus gloria fuit Israel ob sex causas, 75, 1. Simeon hic an virginità^ni beatæ Mariæ sciverit, XI, 196, 1.

Et dixit ad Mariam matrem ejus : Ecce positus est hic in ruinam, kt in resurrectionem MULTORUM IN ISRAEL; ET IN SIGNUM CUI CONTRADICETUR. — Quomodo Christus sil positus in ruinam ot resurrectionem multorum, XVI, 75, 2 et seq. Quomodo in signum cui contradicetur, 76,1, 2 et seqq. Contradictio signum est Cbrisli et Cbritianismi, XVII, 443, 2. Christus est sagitta Patris, corda amore transfigens, XI, 582, 2. Chrislus in signum chanlalis expositus, *Job,* 360, i.

Er TÜAM IPSIÜS AMUAM PEBTRAXSIBIT GLADIUS, UT REVELENTUR EX MULTIS CORDIBUS COGITATIONES. — Quis gladius aoimam beatæ Virginis perirausieril, XVI, 77, 1 et seqq — Beata Virgo vere Suit martyr, cur, 78, 1 et seqq. Summus fuit ejus dolor in filii sui passione, 78, 2 *(Vide* Mar ia, tap. y).

IN FESTO S. MATTHLE APOSTOLI.

(Mallh., **xi, 25-30.**)

Vide S. Matthias pro omnibus quæ ad ejus personam, electionem et labores pertinent.

Confiteor tibi, Pater, Domine coeli et terræ, QUIA ABSCONDISTI HÆC A SAPIENTIBUS, ET REVELASTI ea parvulis. — Dat hic Christus causam cur Capharnaitæ, Scribæ, sacerdotes et Pharisæi spreverint Christum ejusque prædicationem, XV, 292, I, 2. — Nomine *cali cl terra* omnes creatura) significantur, *ibid.,* 2.

Nemo novit Filium, nisi Pater; neque Patrem quis novit, nisi Filius, et cui voluerit filius revelare. — Christus apostolis duarum Trinitatis personarum cognitionem revelat, tertiam sub discessum revelaturus, XV, 294, f.

Venite ad me, omnes qui laboratis, et onerati estis, et eco REPiciAM vos. — Omnes ad so invitat Christus. XV. 294, 2. David recipiens afflictos typus est Christi recipientis laborantes, III, 400, <.

Tollite jugum meum super vos, et discite A ME, QUIA MITIS SUM ET HUMILIS CORDE, ET INVENIETIS REQUIEM ANIMABUS VESTRIS. — Hlimilitatis dignitas, XV, 295, 1. Quam Christo chara humilitas, ibtd., 2. Humilitas est virtus Christi, 295, 2. Mansuetudinis natura, 296, 1 *(Vide* Humilitas, Mansuetudo).

Jugum enim meum suave est, et onus meum leve. — Jugum Chrisli suave, XV, 296, I, 2. Visio sanctæ Mechtildis, *ibid.,* 2. Pennis avium similo Christi onus, 297, 1. Per jugum et onus accipi possunt cum S. Bernardo onus donorum et beneficiorum Dei, *ibid.* Cur superbis et carnalibus Christi jugum elles humilitatis, abstinentiae, continentiæ, mortificationis videntur gravissima et intolerabilia, 297, 2.

IN FESTO S. JOSEPHL

(Matth. **i, <8, 21.**)

Fide S. Joseph.

IX FESTO ANNUNTIATIONIS BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

{Luc. i, 26, 38«)

Vide Maria, cap. IV. Matrimonium beatæ Marie, Annuntiatio, etc.

Missus est Gabriel angelus a Deo in civitatem Galilææ, cui nomen Nazareth. — Gabriel fuit nuntius incarnationis Verbi el custodia? beatæ Virginis deputatus, liabelquo nomen a fortitudine, IV, 347, 2. Quo ex ordino angelorum sii Gabriel, XVI, 13, 1, Fuit hic fidelis Dei nuntius, V, 392,1. Gabrielis angeli dignitas el elogium, XIII, 114,1, 2. Quoto dio mensis Martii sil missus, ol Christus incarnalus, XVI, 14, 2. Nuntium hunc Deipara accepit de nodo, VI, 269, 1.

Ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen virginis Maria. — Mariæ nominis etymon et derivatio, IV, 348, 1, 2; V, 236, 1, 2; XVI, 15, 1, 2. Cur beata Virgo Josepho fuerit desponsata, XV, 62, 1. Item conjugata, 2 et seqq. Fuit id verum, licitum cl sanctum matrimonium, 63, 2 *(Vide* Maris nomen).

Et ingressus ad eam angelus, dixit: Ave, GRATIA PLENA, DOMINUS TECUM. — *Ave,* quid Cl unde, XVI, 16, 1. *Gratia plena,* quid, *ibid,* et seqq. Beata Virgo quo sensu gratia plena fuerit, 16, 2. Gratia beatæ Virginis in primo conceptionis instanti gratiam supremi angeli superavit, 17, 1. Progressio geometrica meritorum Deiparæ quanta, *ibid.* Deus plus Mariam quam Iotam Ecclesiam amat, *ibid.,* et 2. Quanta fuerit gratia beatæ Mariæ, plus habuit gratiæ quam omnes angeli ot homines simul, VI, 511, 1; 525, 2; VII, 479, 2; Vili, 184, 2. Est microcosmus gratiarum, V, 226, 1, 2. Maria Deipara mare et fons est gratiarum, VII, 55, 1. Habuit quippo gratiæ plenitudinem, 538, 2. Gratiæ plenitudo variis aromatibus designatur, VIII, 81,2. Quia gratia et virtute plena fuit, ideo secundum so Iotam fuit desiderabilis, 138, 2. Quomodo Deus et Iota SS. Trinitas fuerit cum Maria, XVI, 17, 2. Et quomodo benedicta in mulieribus, 18, 1 2.

Quæ cum audisset, turbata est in sermone ejus. Quomodo sanctissima Virgo ad aspectum et salutationem angeli turbata sit, XVI, 18, 2. Turbata cst haud dubie o pudore, qui comes est virtutis, V, 392, 2. Hinc doceri poterit quomodo virgines oculos virorum formidare debeant, i 323, 2 et seqq.

Et cogitabat qualis esset ista salutatio.— Quales ossent beatæ Virginis cogitationes, VIII, 3, 62. Utpote humillima, longe diversa, imo contraria de se opinabatur, XVI, 19, 1, 2.

Et ait angelus ki: Ne timeas, Maria, invenusti enim gratiam apud deum. — Quia Deipara unice præ cæteris creaturis placet SS. Trinitati, angelis et sanctis, VIII, 147, 1; 152, 1. Ipsa sola præ reliquis angelis et sanctis Deo rara est et placet, 152, 1. Beata Virgo meruit inater Dei fieri ex congruo, ob humilitatem, virginitatem, et ardentem charilatem, XVI, 19, 2.

Ecce concipies in utero, et paries filium, et vocaris nomex ejus Jesum etc. Vide Maria, cap. HI, § III, Incarnatio, IV, Maternitas divina. et etiam Jesu Christi incarnatio.

Dixit autem Maria ad angelum : Quomodo FIET ISTUD, QUONIAM VIRUM NON COGNOSCO? — Virginitas beatæ Mariæ ante partum, in partu, et post partum pluribus demonstratur et probatur, XI, 193, 1, 2; 194, 1; XII, 230, 1, 2. Sua virginitate meruit fieri mater Dei, XI, 194, 2. Est genitrix, sponsa, filia Dei, 195, 2. Quomodo ejus virginitas perpetua in hebræa scriptione aliquando exprimatur, 236, 2. Beata Maria est porta principis Christi, XII, 830,1,2. Nullum ad se ulli viro aditum dando, optime fons signatus ot hortus conclusus appellabitur, Vili, 76, 1. Ejus virginitas monili comparatur, 169, 2. Quomodo sterilis beata sit? maxime beata virgo, quæ propterea canit ; *Ex hoc beatam me dicent omnes generationes.* Disce hic quantum virginitatis studium et amor fuerit in beata Virgine, XVI, 21, 1. Beata Virgo ante connubium virginitatis votum emiserat, *ibid.,* 2 et seq. Prima virginitatis votum emisit, 22, 1. Triplex hæresis circa ejus virginitatem fuit, XII, 830, 2. Vide Maria, cap. V, § 9.

Et respondens angelus dixit ei : Spiritus SANCTUS SUPERVENIET IN TE, ET VIRTUS ALTISSIMI obumbrabit tibi.—Cur opus incarnationis Spiritui sancio tribuatur, XVI, 22, 1; 23, 1. Virgo virtute divina parere potest, 22, 2. Cur ex Spiritu sancto conceptus Christus, *ibid.* Incarnationis Filii Dei opus fuit quasi opus creationis Spiritus sancti, quia factum sincoperà viri, XII, 228, 2.Maria quomodo virum circumdederit, 230, 2. Spiritus sanctus in incarnatione Filii Dei beatissimam Virginem accepit in sponsam, ut in ea, et e purissimo ejus sanguine, corpus Chrisli formaret, VII, 462, 1. Uti sponsa sub sponsi protectione el umbra semper est, sic Spiritus Deiparam sua protectione semper obumbravit, 553, 2 el seq. Ipse illam in Filii Dei conceptione obumbravit, 555, 1. Quoluplici modo obumbratio Spiritus sancti intelligenda sit, XVI, 23, 2 et seq. Beatæ Mariæ yirginilas fœcunda fuit, Vili, 47, 1. Quia Deipara in omnibus motibus animæ el corporis fuit composita, hinc tam solide calceata incedens, Spiritui sancto placuit, 167, 2.

Ideoque et quod nascetur ex te sanctum, vocabitur Filius Dei — *Sanctum* in neutro cur dicatur Christus, XVI, 24, 2. Christus in sua incarnatione animam optimam assumpsit, VIII, 479, 1, 2 et seq. Anima quippe una melior est altera per se, 480, 2.

Dixit autem Maria : Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.— Hæc vocula *ecce,* incomparabilem beatæ Mariæ obedientiam innuit, Vili, 10, 2. Beata Virgo incarnationis nuntio assentiendo, per actum illum fidei et obodientiæ plus meruit quam omnes angeli et sancti simul, VI, 525, 1, 2. Hoc dato consensu a Virgine, illico, cooperante Spiritu sancto, Verbi divini in ejus utero incarnatio facta est, el unio hypostatica, quæ physicum illius osculum fuit, VII. 466, ?. Quando Verbum incarnatum, XVI, 26, I, 2. Quotj et quanta meruit Virgo suo consensu, 27, <. Uterus Deipare fuit templum Dei mysticum, XIV, 587, L Ejus uterus fuit velut lectus Chnsti in quo requievit, VIII, 11, 1. Ipsa Christum induit humanitate velut stola aurea, quia suo in utero corpus ei efformavit, obumbrante Spiritu sancio, 23, 2 et seq. Eum fascia candidissima humanitatis induit, 27, 2. Eum quoque coronavit corona justitiae, quæ consistit in ordinatione recta quatuor animi passionum, quas Christus ordinalissimas habuit, *ibid.*

Incomparabilis Deiparae humilitas Christum allexit, ut carnem ex ea sumeret, atque hinc per novem menses in ea velut in thalamo accubuit, VIII, 525, 2. Ejus humilis et Evæ superbientis antitheses, 580, 1. Humilitate mater Dei fieri meruit, 52, 1. Invitavit Christum suum velut io hortum deliciarum, ut ex ea carnem sumat, tum ut virtutibus suis angelicis se pascat, 89, 2. Humilitas reddit ipsam instar turris eburneae fortissimam æque ac robussimam, 52, 1.

Christus quia tempore verno conceptus, recta dicitur flos, et quidem rosa, decus florum, VIII, 548, 1. Quia incarnatio sub initium veris fuit peracta, ideo vere hiems legis veteris tunc transisse, imber peccati abiisse, et ver vernum floribus gratiæ et reconciliationis apparuisse dicitur, 583, 1.

IN FESTO S. MARCI EVANGELISTA.

(Luc., X. 1-9.)

Vit® S.Marci elogium vide cap. S. Marcus.

Designavit Dominus bt alios septuaginta duos.— Septuaginta duorum discipulorum nomina non nola, XVI, 144, 1. Figura septuaginta duorum discipulorum, tòid., 2. Episcopi duodecim apostolis successere, sacerdotes vero septuaginta duobus discipulis, tòid, et seq. Cur septuaginla duo electi, 145, 1.

Et misit illos binos ante faciem suam. — Cur binos misit Christus, XVI, 145, 1. Apostoli eant bini, cur, *ibid,* et seq. Cœtus electorum chántele constringitur, III, 417, 1. Concordia.* quanta sit vis, V. 580, 2. Religiosa) communitatis bona. 58!, 2. Cum panbus semper agendum, IX, 384, 2. Quia pares semper paribus gaudent 395, 1. 2. Morum similitudo placet in alio, *ibid.* 2. Concordia* et pacis bona, X, 677. 2.

Nolite portare sacculum, neque per \M, et NEMINEM PER VIAM SALUTAVERITIS. — HOC interdicto jubet ut de necessariis corporis spem in illum habeant qui ipsos emittit, XVI, 146, 2. Ehsæus solis necessariis contentus. IV, 20, L Mundani e contra nulla re satiabiles, HI, 70, 1, 2. An civilem salutationem apostolis Christus vetuerit, XVI, 146, 2. Sic Giezi jussus nullum salutare, IV, 21, i.

IN FESTO SS. PHILIPPI ET JACOBI APOSTOLORUM.

(Joan., XIV, 1-13.)

Vide pro omnibus quæ ad vitam SS. Philippi el Jacobi spectant, S. Philippi's el S. Jacobus.

Non turbeiur convestrum, chkditis in Deum, et in mb crédité. — Turbatione discipulorum mederetur Christus dicens : *Creditis in Deum, el in me credile,* XVI, 538, 2 el seq.

In domo Patris mei mansiones multæ sunt. — In domo Patris mansiones multæ sunt, quo sensu accipiendæ, XVI, 539, t.

Si quominus dixissem vobis : Quia vado vobis pabarb locum. — Quomodo Christus Vadil parare locum apostolis, cum sint in coelo mansiones multæ, 540,1.

Ego sum via, et veritas, et vita. — Christus est via, veritas ot vita, quomodo, XYI, 541, 1, 2 et seq.

Dicit ei Philippus : Domine, ostende nobis Patrum, et sufficit nodis. — Petit Philippus a Christo ul sibi Patrem ostendat, XVI, 543, I. Dous sufficit nobis, *ibid.,* 2.

Dicit ei Jesus : Tanto tempore vobiscum sum, et non cognovistis me? Philippe, qui vioet me, videt et Patbem. — Qui videt Christum, videt ot Patrem, quo sensu, XVI, 642, 3 elseq.

Qui credit in me, opera quæ ego facio, et IPSE FACIET, ET MAJORA HORUM FACIET. — Qui credit in Christum opera Christi operibus majora aciet, quo sensu, XVI, 545, 1, 2. Cur Christus voluit majora per apostolos quam per so operari, 545, 2 et seq.

IN FESTO INVENTIONIS SANCTzE CRUCIS.

(Joan., m, 1-15.)

Sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto, ITA EXALTARI OPORTET FILIUM HOMINIS. — Serpens æneus figura Christi, et ejus analogis cum Chnslo, XVI, 343, 2; 344, 1. *Vide* Crux, ubi ex ordino exponuntur Crucis præûguralio cl prædiclio, quæ in cruce Christus passus et operatus ost, crucis gloria, sapientia, et virtus, et quæ sint Christianorum officia erga crucem. Vide etiam omnia quæ ad passionem Christi spectant.

IN FESTO S. BARNABÆ APOSTOLI.

(Matlh., X, 16-21).

Vide XV, 266, 1,2; 267, 1, 2 ; 268, 1, 2 ; 269, i, 2. Vido etiam S. Carnadas.

IN NATIVITATE S. JOANNIS BAPT1STÆ.

(Luc., i, 57-68.)

Elisabeth autem impllum est tempus parii ndi, et pbpehit filium. — Viri magni ex sterilibus noli, 111, 192. 2. Proles sterilibus datte, sunt donum Dei, 261, 1, 2.

Et factum est in dir octavo, venerunt cibCUMCinRHK PUERUM, ET VOCABANT EUM NOMINE fatuis sui Zachariam, etc. — Nomen imponebatur infanti in circumcisione, XVI, 43, 2. Nomina •b eventibus data, 44, 1.

Et posuerunt omnes qui audirrant in corde SUO DICENTES I QUIS PUTAS PÜER ISTB KBIT ? Etenim manub Domini brAt cum illo. — Sunt sæpe pueri admodum sapientes et prudentes, ct contra senes stulti, VII, 184, 1. Magni sancti • puero ad magna sunt praedestinali, XII, 13, 1, 2. Ministros suos ante omnia sua gratia Imbuit Deus, 15, 2. Ministros suos iib utero ad canos curat, XI 563, 1. 2. Qui aliqua in ro excellere cupiunt, se ei a puero applicent, X, 559, 1. Manus Dei cum Joanne, quomodo, XVI, 44, 2 et seq.

Benedictus Dominus Deus Israel , quia visitavit. etc. — Expositionem hujus cantici vide XYI, 45-50.

Puer autem crbscedat, et confortabatur SPIRITU, ET EBAT IN DESERTIS USQUE IN DIEM OSTENSIONIS sue ad Israel. — Joannes in desertum ivit metu Herodis, XVI, 5!, 1, 2. Alias causæ hujus secessionis, *ibid.*

Omnia quæ do *conceptione, nativitate,* vita Joannis Baptista! desiderari possunt, videro est cap. S. Joannes Baptista.

Fide *diam notata Dominicis* II *et* III *Adventus.*

IN FESTO SS. APOSTOLORUM PETRI ET PAULI.

(Maith., xVi, 13, 19.)

Hujus Evangeli! explanationem in Festo cathedra? S. Petri indigilavimus.

Quæ vero ad vitam SS. apostolorum spectant, ex ordine exponuntur capp. S. Paulus, S. Petrus.

IN COMMEMORATIONE S. PAULI APOSTOLI

(Matlh. X, 16-22.)

Vide XV, 266-269; videS. Paulus.

IN VISITATIONE BEAT/E MARI/E VIRGINIS,

(Luc., i, 39-47.)

Pide S. Maria, cap. iv, Visitatio bkatæ Marie.

IN FESTO S. MAREE MAGDALENAS.

(Luc., vu, 36-50.)

Pro omnibus quæ tritam, conucrnonem el pa>-*nitentiam S.* Magdalanæ complectuntur, *vide Maria* Magdalena.

Et EGOR MULIER QUÆ ERAT IN CIVITATE PECCATRIX.— An una Magdalena, an plures, XVI. 420. 2 el seq. In qua civitate eral Magdalena peccatrix, 121, I, 2. Peccatrix, id est meretrix, *ibid.,* 2.

Ut COGNOVIT QUOD ACCURUKSKT IN DOMO PfUris.ei. — Magdalena) pia impudentia, XVI, 122, 1. Magdalena infamiam hominum nihil morata in convivium palam irruit, quia amor pudorem nescit, VII, 465, 2. Mirabiles in anima effectus operatur, 470, 1, 2. Etsi meretricum sii se velare, Maria tamen se revolat, 505, 2. Exemplo Magdalena) peccator surgal o lectulo peccati, cl Christum per vicos ot plateas curat, 606, 1.

Et stans retro secus pedes ejus, lacrimis coepit rigare PEDES ejus.— Magdalen® verecundia, XVI, 122, 2. Telo amoris fuit saucia, 423, 4. Ipsius lacrymæ, quibus pedes Salvatoris rigavit exponuntur. 122, I, 2. Cœnalun olim pedes lavabant, hoc officium Christo hic præstal Maria aqua oculorum, VIII, 104, 4, 2. Hinc oculi ejus piscinis el fontibus recte comparantur, 176, ¿ et seqq. Lacrymæ pœnilentis Christo sunt vinum sapidissimum, 90, 2. Cor est lacryiuarum fons, XII, 81. 1. Earum efficacia apud Deum, *ibid.* Earum fructus, 402, 4. Compunctio est mato» devotionis el virtutum, 347, i, I. Compunctio caeleste gaudium con* linet, caque pascitur pœnitons, ot quæ ejus materia, V, 443, 2 ot seq. Conscientia quam calcat pes Jesu ejus possessio efficitur, III, 5, 2.

Et capillis capitis sui tergebat» — Capilli quid symbolice donotent, Vili, 34, I. Crino* ornamentum sunt mulierum, quos crispant, unguento perfundunt, pectunt, discriminant, ot aureo torque implectunt, (M, d, 2. Extersio pedum Christi capillis Magdalena* exponitur, XVI, 123, 2. Arma peccati sint arma virtutis, *ibid.*

Et osculabatur pidks ejus. — Mystice duo pedes Christi sunt misericordia ot judicium. XVI, 123, 2. Osculi symbola qualuor, VII, 467, i. Osculum triplex est. pedum, manuum, oris, 469, 2.

Et unguento ungebat. — Unguenta olim in conviviis adbibebantur, XYI, 421, 1. Convis® olim in conviviis unguento odorato pertundebantur, VIII, 309,4. Unguentorum triplex usus, VII, 315,1. Charismata Spiritus sancti sunt unguenta, 478, 2. Tria anim® unguenta, contritionis, devotionis pietatis, ct hoc triplici Magdalena unxit pedes et caput Christi, 479, i. Quæ sit mystica unctio pedum, et capitis Christi, XV, 545, 2. Unguenta Christi quæ sint, VII, 487, 2. Pœnitentiæ unguentum Christo gratissimum est, VII, 624, 2. Maria) unguenta in quo unguentis cælerorum præstent, VIH, 69, 1. Magdalena) heroica virtules, XVI, 124, 4, 2. Tres sancti pr® cætoris Christo placuere, boatu Virgo, Joannes Baptista, et Maria Magdalena, *ibid.t* 2.

Videns autem Pharisaus qui vocaverat bum, AIT INTRA 8K, DICENS : IIIC SI BBSET PItOPUETA, SCIRET UTIQUE QU® ET QUILIS EST MULIER QU® TANGIT EUM, QUIA PECCATRIX EST. — Malo IIIUfmurat Pharisæus, XVI, 125, i. Pharisaicum est omnia in malam partem accipere, *Job,* 203, 1.

Et respondens Jesus dixit ad illlm :..... Duo debitores erant cuidam foeneratobi, etq. — Expositio et aptatio hujus parabole Chnsti, XVI, 425, 2; 126, 1, *Ì,*

Propter quod dico tibi ; Remittuntur si PECCATA MULTA, QUONIAM DILEXIT MULTUM. — Quando Magdalena? remissa fuere peccata, XVI, 427, 2. Num ante actus illos pœnilenliæ, an post illos, 427, 2 et seqq. Quis sensus forni® absolutionis, cum absolvitur pcemlens jam justificatus per contritionem, 428, 1. Contritio perfecta quomodo justificationem adducat, i6id., 2. Poenitentia post lapsum Deo gratior, quam segnis innocentia ante lapsum, XIV, 343, 2.

Cui autbm minis dimittitur, minus diligit. — Christus nostri amans amorem vehementem a nobis exigit, et est zelotj pus, nihil in amato offenstvum ferens, VIH, 219, 4 ; 224, 1, 2 et seq.

Dixit autem ad hulibrbm : Fides tua te salvam fecit : vade in pace. — An fides sola XVI, <29, 2. Gratia efficit animam Dei amicam, fil am, sponsam, haeredem, imo divina) consortem naluræ» Vili, 59, i. Quæ fuit nigra per culpam, jam nitida el formosa per poenitentiam evadit VII, 494, 2. Anima e triplici genere peccali ad pœnitenüam, virtutes el gratiam vocatur, idquo similitudine trium Palæslinæ montium, Vili, 62, 1. Fructus poemlentiæ, pax. serenitas, gaudium, etc., XV1, 129, 2. QU® graiiiæ a Christo Magdalenæ concessa), *ibid.* et seq»

IN FESTO S. JACODI APOSTOLI.

(Matlh., XX, 20-23).

Vide notala Feria IV, *post Dominicam* II m *Quadragesima,* idem enim est Evangelium.

Vide ctiainS. Jacobus Major.

IN FESTO S PETRI AD VINCULA.

(Matlh., XVi, 13-19).

Idem est Evangelium no M Fusto gathbdb® S. Petri Romana.

Vido etiam S. Putbus.

IN INVENTIONE S. STBPHANI PROTOMABTYR1S.

(Matlh., XXIII, 34-39.)

Idem osi Evangelium ac Lx Festo S. StbPHANI.

IN FE6TO TRANSFIGURATIONIS CHRISTI.

(Maith., XVII, 1-9.)

Vide fiolata Dom. 11 *in Quadragesimtk*

IN FESTO S. LAURENTII MARTYRIS.

(Joan., XH, 24-26.)

Amen, amen dico vobis : Nisi granum frumenti **CADENS IN TERRAM MORTUUM FUERIT, IPSUM SOLUM MANET. SI AUTEM MORTUUM FUERIT, MULTUM** fructum affert. — Ipse Christus primo erat granum istud mortificandum et multiplicandum, XVI, 509, 2. S. Laurentius vere granum sinapis fuit, X\. 329, 2.

Qui amat animam suam, perdet eam : et qui **ODIT ANIMAM SÜAM IN HOC MUNDO, IN VITAM STERNAM CUSTODIT EAM. — ScnSUS multiplex** 110-rum verborum exponitur, XV, 277, 1 et seq.; 377, 1,2: 6G9, 1, 2. Vita pro Christo libenter exponenda ut vitam habeamus, XV, 277, 1. Animæ jactura esl irreparabilis, 377, 2. S. Laurentius ignem tyranni ridebat, diviniore intus igne æsluans, XVI, 182, I. Quinimo ad omnia tormenta anhelobal, 183, 2 *(Videi.* Laurentius, Martyr, Martyrium).

IN FESTO ASSUMPTIONIS BBATÆ MARIÆ VIRGINIS.

(Luc., X, 38-42.)

Intravit (Jesus) in quoddam castellum, et **MULIER QUÆDAM, MARTHA NOMINE, EXCEPIT ILLUM IN DOMUM SUAM.** Et **HUIC ERAT SOROR, NOMINE** Maria, quæ etiam sedens secus pedes Domini, **AUDIEBAT VERBUM** ILLIUS. — DoCCt hic ChristUS suo exemplo, quid discipuli, ac viri apostolici et religiosi facere debeant in hospitiis, scilicet, ut suscipientes sacris el divinis doctrinis repleant, XVI, 154, 2. Contemplationis bonum et necessitas, 455, 1 et seqq. Et præfcrtur illa vitæ activæ, 157, 2. Perficieturaulem in cœlo, 158, i. Contemplativis Deus sua secreta revelat, 566, 2 etseq. Ili unum cum Deo fiunt. 600, I, 2 ot seqq. Oralio animam quam maxime unit Deo, et quietam reddit, 156, 1. Utilia scire et discere vello, utilis est occupatio, VU, 66, 2. Contemplativi oculos habent in capite, quo sensu, 116, 1. Maria sedebat secus pedes Domini; erat quippe Christus desideratissimus el amabilissimus, a quo Maria divelli non poterat. VIII, 137, 1, 2. Orationis studium est cella vinaria, in ea autem cella nihil bibitur, nisi amor el chantas, VII, 557, 4, 2. Oralio quietis quæ sit, 570, 2. Interior mentis acies et contemplatio exteriori conspectui præforenda, Vili, 32,1. Fructus contemplationis, *ibid.* Oralio et contemplatio est quasi favus cum lacte, 92, 1. Meditatio est piscina, 178,1. Et domus matris animæ, 209, 1. Anima se soli sponso servare debet, cæleris exclusis, eique se solam dare et dedicare, 216, 1. Varii contemplationis gradus, VII, 565, 1 ; 567, 2 *(Vide* Contemplatio).

Martha autem satagebat circa frequens ministerium. Quæ stetit et ait : Domine, non **EST TIBI CURÆ QUOD SOROR MEA RELIQUIT ME SOLAM MINISTRARE ? DIC ERGO ILLI UT ME ADJUVET.**— Contemplatio ct meditatio exterioribus occupationibus interturbanda, VII, 569, 2. Contemplativi debent se interdum saluti proximorum impendere, 579, 2. Capillis denotantur, Vili, 35,1. Quæ sit illorum ebrietas, 95, 2. Eorum somnus spiritualis est, dum liberi sunt a curis el concupiscendis saecularibus, vigilia vero, dum uni Deo, ejusque amori el cultui intendunt, 98, i. Anima esl nigra ob labores, distractiones, immunditias vitæ activæ, sed decora per vitæ contemplativas quietem. VIH, 496, 4.

Et **RESPONDENS DIXIT ILLI DOMINUS : MARTHA,** Martha, sollicita es et turbaris erga plurima. — Cor hominis semper turbatur et alleralionem et mutationem amai, VIII, 41, 1. Est unum tempus Marthæ, et aliud Mariæ, 134, 2. Sollicitudines negotiorum importunæ in orationo occurrentes sunt velut musc© importunæ, 333, 1.

Porro unum est necessarium. — Unum necessarium quid, XVI, 155, 1, 2. Unum est unio cum Deo, cur, *ibid.,* 2. Perfecti ad unum aspirant, Vili, 451,2. Tropologice, unum hoc per orationem, meditationem ot contemplationem adipiscitur, XVI, 456. 1. Ubi virtus, ibi esL unitas, *ibid.,* 2.

María optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea. — Sors Mariæ sorti Marthæ præstat, Vili, 240, 2; XVI, 457, 2. Post opus Martha, id est actionem, ad contemplationem recurratur, VII, 55, 2; 364, 4, 2. Occupationes minuere debent qui oralioni vacare volunt, IX, 502, 1, 2. Contemplativi sint mente vacui, X, 287, 4. Contemplationis remora, 288, 1. Mons terrenarum rerum tædio incessanter ad Deum anhelet, VII, 80, 1, 2. Veræ deliciæ sunt in solo Deo, 103, 2; 409, 4. Contemplativi contemplando in cœlostcm gloriam ingrediuntur, ejusque arcana rimantur, 589, 4. Interni affectus animæ sponsum quærentis : quænam ejus liquefacta, Vili, 113,1. Hæc per vehementiam contemplationis et amoris divini contingit, 413, 2. Amor facit languescere, et præ languore crescit amor, 145, 4, 2 ot seq. Deliciæ sex animæ, 188, 2 et seq. Vita contemplativa est velut lectus Dpi, in quo conquiescit, VII, 542, 1. Contemplationi vacans in sapientia moratur, IX, 428, 1. Mixta vita perfectissima, cur, XVI, 158, I. Vit© activæ et contemplativ©, figura in tabernaculo Mosis, II, 107, 1,2.Vita activa el contemplativa per Liam el Rachelem sorores designata, 294.1. Actus vitæ activæ ot contemplativi XVI, 158. 2 Via ad contemplationem, 459, 2. Cur hoc Evangelium in festo Assumptionis Deipara legitur, *ibid.*

Pio omnibus quæ ad Assumptionem beat© Virginis spectant vide S. Mana. cap. VI, Iùus mors, resurrectio et assumptio, et quæ sequuntur.

Assumptio beat© Virginis cum gaudio in eœlum

figurata per exaltationem arcæ Testamenti, 111, 458, 2. Beata Maria fuit doctrix apostolorum, ideo relicta a filio in terra vivere, ut eos edoceret do omnibus XVII, 158, 2. Illius laetitia post Christi in cœlos ascensum, VII, 567, 2. A morte ipsius visitabat interdum loca in quibas passionem suam peregerat, 589, 2; VIII, 91, 2 187, 1, 2. Quoad vixit, fuit apostolorum doctrix, Vili, 41, 2. Vitam contemplativam coluit, et Cherubini ante et retro oculatis similis fuit, 179, 1. Ipsa est Diana chnslianoium, 358, 1. Quando mortua sil et quomodo, 380, let seqq. An morions sit inuncta, XX, 219, 1. An sit mortua, an vero raptu in cœlum translata, XXI, ¿49, 1. Beata virgo hodie in cœlos assumpta de facto, vivens sæpe ad filium suum aspiravit, ut eum facio ad faciem gloriosum videret, VII. 505. 1 ; VIH, 208, 1 ; 210, I. El præ hoc desiderio liquefacta est, Vili, 113, 2; 116. 2. Esl una cum corpore in cœlos assumpta, 545, 2. Mortua est autem præ amoro el desiderii vehementia, sino morbo, VIL 564, 2; Vili, 221, I.

Mariam ad cœlos subvectam mirabantur omnes angeli ct sancti ob virtutum ejus incomparabilem pulchritudinem, Vili, 7, 2; 212, 1, 2. Jam dudum desideranlissime cupierant videro speciem el pulchritudinem ejusin cœlo, oaque coram fruì, 162, 2. Quid ei in cœlos subvectæ angeli accinuerínt. 165, 1, 2. In cœlos subvecta triplici aureola est coronata, virginitatis, docloratus et martyrii, 63,1. *Vide* quoad beatæ Mariæ cultum, elerga eam devotionis motiva, S. Maria, cap. VIL

IN EESTO S. BARTHOLOMÆI APOSTOLI.

(Luc., vi, 12-19.)

Exiit in montem orare, et erat pernoctans in oratione Dei. — Propria orationis hujus nocturna} causa fuit ul Christus per eam Patrem rogaret, ut postero mane o discipulis duodecim apostolos designaret, XVI, 112, 2; 113, 1. Docet hic Christus noctu orare ob 1res causas, 113, 1.

Et cum dies factus esset, vocavit discipulos suos; et elegit duodecim ex ipsis (quos ET APOSTOLOS NOMINAVIT).—Apostolorum eltíClÍO, dignitas tria munia, XV, 254, 1. 2. Apostoli duodecim , cur, 255, L Petri primatus, thid., 2. Episcopi num apostolis successerint, *ibid.* Ordo duodecim apostolorum, 256, I. Duodecim gemmæ sunt duodecim apostoli, *ibid.* Christus apostolos combinat, cur, 2o8, 1 (lïdc Apostoli).

Et omnis turba quæribat eum tangere, quia virtus de illo exibat, et sanabat omnes.— Tola Vila Christi fuit hominum commodis deservire cl docere VII, 523, 1. Atque ideo Christus dicitur flos campi quia omnibus hominibus passim expositus erat ad benefaciendum, 547, 2. Manus Christi ideo finguntur esse tornatiles, quia ad omne bonum, omnemque beneficentiam agiles eraut, Vili, 129, 2. Christus omnibus quibus poterat, benefaciebat, 315, L *Vide* Jisus Christus.

Pro omnibus quæ ad vitam S. Bartholomæi allinent, vide S, Bartiiolomxus.

IN FESTO DECOLLATIONS S. JOANNIS BAPTISTÆ.

(Marc.t vi. 17-29.)

Ipse.... Herodes misit, ac tenuit Joannem, ET VINXIT EUM IN CARCERE, PROPTER HeRODIADEM, UXOREM PfilLIPPI FRATRIS SUI, QUIA DUXERAT eam — Historia S. Joannis Baplislæ ab Herode decollati, XV, 689, 1 el seq. Herodes tripliciter peccavit, 689. 2 *(Vide* Herodes, Herodias).

Dicebat enim Joannes Herodi : Non licet TIBI HABERE UXOREM FRATRIS TUI. — PnOCipUIH vitia libere carpere debent prelati, confessorii et concionalores, XII, 179, 1,2; XIII,61,2.Libertas Eliæ cl sanctorum in arguendis magnatibus, 111, 619, 1. Alii modi corripiendi magnates, quam per manifestam exprobrationem, 492, 2.

Cumque introisset filia ipsius Herodiadis, et saltasset, et placuisset Herodi. — Saltatricum vis molliendi animos, XV, 689, 2. Saltatrices sunt illecebrosæ, IX, 280, 2. Pulchnludo illex est libidinis, IX, 281, 2 *(Vide* Mulier).

Volo ut protinus des mihi in disco capit Joannis Baptiste.—Joannes Baptista vere fuit martyr, XV, 690, 1. Suam necem praescivit, tòid Septem ejus laurex», ihiiL, 2. Quando sil occisus, *ibid.* Herodias linguam ejus acu discriminali perforavit; sed mox meam et omnes baplisticidas secula est Dei ultio, 691, t et seqq. (ITdeS. Joannes Baptista).

IN NATIVITATE BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

(.VoH/u, i, 1-16).

Vide S. Maria, cap. II.

IN FESTO EXALTATIONIS SANCT.E CRUCIS

(Joan., XH, 31-36.)

Nunc judicium est mundi ; nunc princeps hujus mundi ejicietur foras. — Quid his serbis Christus significet, XVI, 511. 2 el seq.

Et ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad MEIPSUM.—Christus omnes amore suo ad se trahit, VII, 484,2. Mens, quæ Deum perorationem ad se trahit, ad Deum vicissim trahitur, 485, L Christus extensus m cruce, figuratus per clypci Josué elevationem. III, 51, 2. Quomodo Christus a terra exaltatus in cruce, omnia ad se traxerit, XVI, 513, 1. 2.

Fide Crux, cl Jesus Christus, cap. VI.

IN FESTO S. MATTILE!.

(J/aH/i., IX, 9-13.)

Et cum transiret inde Jesus, vidit hominem

SEDENTEM 15 TELONIO, MaTTHÆUM NOMINE.— Tc-lonium quid. XV, 242, 2. Ex qua urbe vocatus sit Matthæus, *ibid.*

Et ait illi : Sequere me, et surgens, secutes est rum. — Fulgor fâciei Christi ad so rapiebat, XV, 243, t Deum sequentes fiunt divini, IX, 613,2. Eum sequi facile est, 614, 2 et seq. Velocitas in opere bono salutaris est, X, 131. 2 et seq. S. Mallhæi prompta in Christum sequendo obedientia, XV, 243, 1 Mox ut Deus vocat, obediendum et sequendum, XIV, 30, 2. Emendationem vitæ procrastinantes clamant cum corvo, *erat, cras,* 194, 2. Peccatori dum suam Dous turpitudinem ostendit, magnam illi gratiam præslat, 189, 2.

Et factum est, discumbente eo in domo, MULTI PUBLICANI ET PECCATORES VENIENTES, DISCUMBEBANT 'cum Jesu et discipulis ejus.—Signum veræ conversionis est zelus, XV, 243, 2. An publicanorum officium sine peccato exercere possit, *ibid.* Qui peccatores hic nominentur, *ibid.*

Non est opus valentibus medicus, sed malehabentibus. — His verbis Christus se non peccatorum socium, sed medicum declarat, XV, 244, 1. De medicis animarum, III, 641, 2.

Euntes autem discite (Jtriri est : Misericordiam volo, et non sacrificium. — Placet Deo misericordia prie victimis, VI, 96, I. Obedientia el beneficentia molior est quam sacrificium, VII, 192, 2. Multis do causis misericordia sacrificio præslat, XIII, 369, 1. Quæ sit vis misericordiæ, XX, 120,2.Misericordia docendo proximo impensa præslat proprio dulcedini e contemplatione percepire, Vili, 68, 2 et seq. Mysticum sacrificium sunt externæ virtutes, oculis ideo gralissimæ, 71, 2.

Vide S. Matthæus.

IN FESTO S. MICHAELIS ARCIIANGELI.

(itallh., xvui, 1-10.)

In illa hora accesserunt discipuli ad Jksvm. dicentes : Quis putas, major est in regno coelorum. — Qua de causa sic discipuli Christum interrogant, XV, 398, 4. Regnum coelorum quid hic significet, *ibid.,* 2.

Et vdvocans Jesu8 parvulum, statuit eum IN MEDIO EORUM, ET DIXIT : AMEN DICO VOBIS, NISI CONVERSI FUERITIS, EÍ EFFICIAMINI SICUT PARVULI, NON INTRABITIS IN REGNUM COELORUM.— Parvi in conspectu Del magnificantur, III, 276, 277, 1. Pueros Christus amat ob quinque eorum dotes, XV, 425, i. Cur parvulos imitari nos velit, 399. 1. Pueri communiter sunt Simplices, innocentes, candidi, *ibid.* Via et aditus ad cœlum est humilitas, *ibid.,* 2. Tres stimuli ad Christi humilitatem, *ibid.* Si vis in cœlum elevari, in ima descendo *ibid.* Humilitatis elogiaci gnomæ, 400, I, 2. Simpliciter Instar pueri ambulans, ambulai coafidenter. V, 283, 2 et seq Eritquo in periculis et detractionibus incolumis, VI, 381, 2. Christiani sunt pueri quadrupliciter, XI, 218, 2. Parva ct parvos quomodo Deus assumat et extollat, quomodo in parvis suam magnificentiam et arletu patefaciat, XIII, 218, 1, 2. Quomodo magnitudinem suam ad parva contrahat, *ibid.* Uti parvulis datur lac quod simplicitatis est symbolum, agi poterit de simplicitate. Simplex cor quod sit, XX, 270, 1. Lac rationabile quod dicatur, 277, 1. Sinceritas et candor puerilis Christianos decet, 472, 1 Simplicitas Deo grata, *Job,* 6, 2; 6, i. Sinceritas Deo amica, 263, 1; 280, 1. Puritas accessum habet ad Deum, 17, I ; 607, 2. Puritas cordis Deum Videt, 273, 2; 340, i. Puerilis telas flexilis, 445,2. Inocentia sibi aliisquo Utilis, 483,1.

QUI AUTEM SCANDALIZAVERIT UNUM DE PUSILLIS ISTIS, QUI IN ME CREDUNT, EXPEDIT EI UT SUSPENDATUR MOLA ASINARIA DE COLLO EJUS, ET DEMERGATUR in profundum. — Mola asinaria quæ, XV, 401. Quomodo hic versus præcedenli nectatur, ct quid scandalum hoc pertineat ad apostolos, *ibid.* Scandalum dantes graviter offendunt, XV, 401, I, 2. Scandalum quid sit. *Vide* Scandalum. Pauperes scandalizaro gravissimum, *Job,* 497, 1. Scandalizantes pusillos sunt veri homicidio animarum, XIII, 547, 1. 2. Dous scandalizantes pusillos gravissimo punit, III, 354, 2. Pusillanimes potius sunl laudandi ut animos concipiant, VI, 353, 2. Pauci, pueri, rudes et rustici, non minus docendi quam multi, XVII, 237, 1. Rudium et puerorum catecbizalioquam sit utilis, 32, 1.

Væ mundo a scandalis.—Oinnia quæ do scandalo desiderantur videro est cap. Scandalum.

Videte ne contemnatis unum ex ms pusillis : dico enim vobis, quia angeli eorum in ccens semper vident faciem Patris mei, qui in coelis est. — Dantur angoli ad custodiam omnibus, tatn justis quam injustis, a primo die ortus usquo ad obituin. XV, 402, 2. Eorum munia, 403, 1. Deum semper vident angeli, etiam dum cœlo absunt, 404, 1 (Fide Angeli custodes).

Saocli Michaelis nomen, munia, apparitiones,etc. Vide cap. S. Michael et Angeli, Ahchangeli.

IN FESTO S. LUCÆ EVANGELISTA.

(Luo , x> 1-9.)

Vide S. Lucas. Aliundo idem est Evangelium ac in Festo S. Marci.

IN FESTO SS. SIMONIS ET JUDA APOSTOLORUM.

(Joan., XV, 17-25.)

lise mando vobis, ut diligatis invicrm. — Merito Christus sæpe dilectionem commendat lanquam sola præcipienda sit, XVI, 568, 1. Dilectionis mandatum quomode sil novum, 535, 1, 2.

Si mundus vos onrr, scitotk quia me priorem voris onto habuit. — Persecutio et odium mundanorum facilius toleratur, si consideremus Cbnstum pari medo a inundo exagitatum fuisse, XVI, 568,1.

Quia vero de mundo non estis, sed eoo bleoi VOS DE MUNDO, PROPTEREA ODIT VOS MUNDUS. — Mundum apostolos odio habiturum Christus praedicit, XVI, 569, 1. Quæ fuerit causa persecutionis in apostolos excitat», 574, I el seqq.

Si me persecuti sunt, et vos persequentur. — Christus et Deus in moribus sunl imitandi, IX, 396, 2. Suos Deus ad mala sustinenda animat, I XV. 15!, 1.

Vide S. Simon, S. Judas.

IN FESTO OMNIUM SANCTORUM.

(Mallh., V, 1-12.)

Notandum I0 Omnia quæ nd sanctorum virtutes seu labores explanandos pertinent, item eorum gloriam in cœlo, videra est capp. Beati, Justi, Sancti, Coelum, Coelestis gloria.

Notandum 2' Quæ ad uberiorem cujusquo beatiludinis expositionem inservire possunt, invenies capp. Paupertas, Mansuetudo, Luctus, Tristitia, Misericordia, Mundities, Castitas, Pax, Pacificus, Adversitas, Afflictio, Persecutio; hic tantum quæ magis directo ad earuindcm beatiludinum explanationem veniunt, indignare mens est.

Videns autem Jesus turbas, ascendit in montem, ET CUM SEDISSET, ACCESSERUNT AD EUM discipuli ejus. —I Christus cur montem ascenderit, XV, 136, 1. Mons Christi quis, *ibid.,* 2.

Et aperiens os suuii, docebvy eos, dicens. — Octo bealitudines sunt octo mundi paradoxa, XV, 137, 2. Earum præmium, ordo, connexio, 151, 1 el seqq. Octo hic ducentur bealitudines, quia octonarius est numerus mysticus, ut ot septenarius, VII, 363, 2 ol seq. Dot trina Christi fuit osculum, 468, 1. Item lac ex oro ejus, velut uberibus promanans, 474, 2. Ejus doctrina fuit suavissima et utilissima. Vili, 137, Set seq. Scnnoillius piotalo et majestate plenus fuit, 126, 2 Ejus labia lilia sunt ob sex analogias, 127, 2. Fuero lilia ob puritatem, el stillant myrrham mortificationis, quia ejus doctrina directo mundi deliciis et commodis adversatur, 128, 1. YI hic junction omnes bealitudines a Christo proponuntur, nec una sino altera, sic ot virtutes omnes inter so cohærcro oportet, Vili, 169, 1. Octo hæ bealitudines per murænulas aureas denotantur, VII, 520, 2.

Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum coelorum. — Quinam sint pauperes spiritu, XV, 138, 2. Spiritus hic tria significat, 138,2, 139,1. Pauper est mundi dominus, 142,1. Cur hæc paupertas sit prima inter bealitudines, 140, 2. Hujus commendataci Sosium, 230, 2. Est propria via el instrumentum perfectionis evangelic», 428, 1 (Fide Pacpbrtas Evanoblica).

Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram. — Quæ mansuetudo beata dicatur, ejus effectus el gradus, XV, 143, 2 et seqq. Ejus acquirendæ media, 145, 1. Quam terram mites possessuri dicantur, 144, 1 et seq. Mansuetudo nihil non vincit, XXI, 124, 2 *(Vide Mansuetudo,* Mitis).

Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur .— Quis sit beatus lucius et quæ lugentium consolatio, XV(145, 2 et seqq. Sapiens semper luget, el quare, VII, 244, 1, 2. Justi hic lugent, quia ad cœli gaudia anhelant, *ibid. A* se omnem levitatem cl risum abdicant, 243, 2. Hinc semper in luctu sunl, impii vero in vitæ voluptatibus exultant, 244, 1, 2. Lugentibus et pcenilentibus Christus est botrus Cypri 534, 1. Lugentes Deus ipse consolatur, XII, 420, 1, 2. Afflictorum et mœrentium quæ sil in luctu consolatio, XIV, 611, 1. Afflictis semper angeli præsto sunt, 362, 1, 2. Pii in hac vita assidue lugent, sed ia altera consolabuntur el gaudebunt, XVI, 584, 2 et seqq. (1'ide Luctus, Tristitia et *notata Dominica* IH *post Paicha),*

B..ATI qui esuriunt et sitiunt justitiam, quoniam ipsi saturabuntur. — Esuries juslitiæ quæ. XV, 146, 1. Gradus ejus quatuor, *ibid.* ct2. Justus semper justior fieri desiderat, *ibid..* 2. Saturitas justi in cœlo, 147, 1 Sancti sitiunt Deum. V, 335, 4. Virtus exercita magis dulcescit, IX, 655. 1. El esuriem causal, 655, 2,

B^ATI MISERICORDES, QUONIAM IPSI MISERICORDIAM consequenter. — Misericors est vere beatus. V, 427, 2. Misericordia m alium est miseris propri» remedium, XI. 302, 1. Misericordia Deo et hominibus placet XII, 685. 2. Beatius est dare quam accipere, XV. 147, 2. Sex gradus misericordi» , *ibid.* Misericordia est summa sed pia usura, *ibid,* el seq. (Fide Misericordia).

Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt. — Gradus 1res habet uiundum cor, XV, 148, 1, 2. Scala puniatis cordis, *ibid.,* 2, Qui mundo sunt corde, dn in» contemplationis dulcedinem imprimis percipiunt, Vili, 279, 1 Cordis mundities in Dei obsequio in prinus est necessaria. 275, 1, 2. Qu» cordis mundities regem amK reddat, VI, 152. 1. Mundus cor etiam Deo est ¡«incus. *ibid.* Hem mundus oro, *ibid.* Quid sit cor mundum, el ejus mundandi ratio, 152, 2. Mundus cordo est qui est in Dei gratia : hæc autem animæ lux ost, ejusquo respiratio, 83, 2. Mundo cordo sunl qui bonam conscientiam habent, *vide* Conscientia. Mundities cordis est summum bonum, VI. 132, 2 ct seq.

Blati pacifici, quonbm filii Dei vocabuntur. — Qui sint tales pacifici, et quomodo filii Dei vocentur, XV, 149, I el seqq. Pacificorum tras gradus, congregatio seu religio ad pacificandum dis-

cordes quam esset utilis, *ibid.,* 1. Christus princeps pacis, <49, 2. Princeps pacis est nomen Christi, XI. 236,2. Pacificus cum proximo ambulat cum Dec, XIV, 572,1. Ficti pacifici, qui, XV, 149, 2 et seq.

Beati cui persecutionem patiuntur propter JUSTITIAM, QUONIAM IPSORUM EST REGNUM COELORUM. — Quid sit pali propter justitiam, et quaro id beatum censeatur, XV, 150, 1, 2. Adversa et persecutionem tolerantes, qua spo seso solentur, XIV, 610, 1,2. In omni adversitate ad Jesum recurrendum est, quia ipse est omne quod speraro possumus, 337, 2. Persecutores fidelibus coronas fabricant, XVII, 131, 1, In tribulatione Christiano semper gaudendum, <56, 2. *Vide* Adversitas, Afflictio, Persecutio.

IN COMMEMORATIONE FIDELIUM DEFUNCTORUM.

(Joan., V, 25-29.)

Occasione commemorationis animarum quæ in purgatoriis pœnis detinentur, agi poterit do Purgatorii veritate, et pœnis, de animarum in purgatorio exislentium statu; item de officiis erga mortuos, quæ omnia videas, capp. Purgatorium, Defunctus, Mortuus.

Si vero cum hujus diei Evangelio do judicio et resurrectione tractare libeat, *vide* Judicium, Resurrectio.

IN FESTO DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

(Luc., XIX, 1, 9.)

Vide Dedicatio, et præsertim Templa Christiana, ubi invernas omnia quæ ad templorum Christianorum sanctitatem, dignitatem, gloriam pertinent; item quomodo templa frequentanda, et qua ratione, etc. Tractari eliam potest de templo spirituali, item do templo cœlesli, quæ ibidem reponuntur;

IN FESTO PRÆSENTATIONIS BEATÆ MARLE.

(Luc., xi, 27-28.)

Vide Maria, cap. IL Vita beatæ Marinante incarnationi m.—Fuit Deiparæ conversatio et agendi ratio prope divina, et vitam in templo vixit prorsus angelicam, ob infinilam gratiæ quam acceperat plenitudinem ; quæ gratia per actus plurimos habilibus gratiæ adacquala in dies mirifico crescebat, maxime quoad mortificationem, orationem cæterasque virtutes, Vili, 7, 2. Dormiens corporo, vigilabat mente, Deoquo intendebat. 99, 1, 2. Ejus opera erant perfecta, 130, 2. Cogilaliones el affectus illius omnes erant purissimi, <33, 1, 2. Quales ejus fuerint mores, et exterior compositio, 135, 1. Modestia et gravitas incessus, in sanctissima bac puelli maxime commendatur, 367, 1, 2.

IN COMMUNI APOSTOLORUM ■

(Malth. XIX, 27, 30.)

Vide pro Evangelii explanatione Festum cujusque apostoli, ct pro apostolorum vila, caput cuique proprium.

Pro omnibus quæ ad apostolorum vocationem, electionem, aposlolatum, potestatem et labores pertinent, *vide* Apostoli.

IN COMMUNI EVANGELISTARUM.

(Luc., X, 1, 9.)

Vide Festum S. Marci et caput cuique Evangolistæ proprium, insuper Evangelium, Evangelista.

IN COMMUNI MARTYRUM.

I. *In communi Martyris extra tempus Paschale Luc.,* XIV, 27-23.— *Mallh.,* xvi, 24-27.—*Mallh.,* x, 34, *ad finem.*

II. *In communi plurimorum martyrum extra tempus Paschale Luc.,* xxi, 9-19. — *Lue.,* vi, 17-23.

III. *In communi martyrum tempore Paschali, Joann.,* xv, 1-7. — *Joann.,* xv, 5-11.

Vide pro omnibus quæ ad martyrium perlinent Martyr, Martyrium, Persecutio, etc.

IN COMMUNI CONFESSORIS PONTIFICIS

(Mallh., XXV, 14-27; xxiv, 42, 47.)

Pontificum dignitatem, dotes, virtutes, officia, *vide* cap. Doctor, Episcopus, Prælatus, Sacerdos.

IN COMMUNI DOCTORUM.

(Maith., V, 13, 19.)

IN COMMUNI CONFESSORIS NON PONTIFICIS.

(Luc., XII, 35, 40 ; xii, 32, 43. — *Malth,,* xix, 27, 29.)

Quia Confessores et viri religiosi perfecti in hac vita esse studuerunt, hinc de perfectionis studio et mediis hic agi poterit. *Vide* Perfectiu Perfectus, Religiosus status.

IN COMMUNI VIRGINUM.

(Mallh., XXV, 1, 13; *Matlh.,* xix, 3, 12.

Vide Castitas, Cælibatus, Virginitas, Virgo et side Martyre agatur, Martyr, Martyrium.

IN COMMUNI NON VIRGINUM.

(Mallh., xii!, 44, 52.)

Vide Mulieris bona descriptio et varie species.

‹ Cum uniuscujusque Fvangelli dc communi explanado non nisi cx Commentariis in Evangelium repetenda sit, brexdalli cairn notam reducem ad locum *i* oinncntariorum congruentem iOdifilare satis esse pULivimua.

INDEX

LECTORI STUDIOSO APERIENS

UBI CONSIMILES INTER SE VOCES ET MATERIAS IN MEMORIALI INVENIAT, ET QUOMODO EAS INTER SE COMPARARE ET CONNECTERE POSSIT.

N. B. Licet in *Memorialis przdicatorum* discursu, inter se affines ac prope cognatas materias sub uno vocabulo connecter© et distribuere studuerimus, et insuper ad eas voces quæ consimiles ac prope gemellos sensus offerunt, fere semper lectorem remiserimus ; attamen, ne forte aliqua desiderentur quæ nimirum fugerint investigantem, hic indicem subjicimus ubi hasce germanas vel prope similes materias sub vanis titulis aliquando dispositas, uno intuitu conspicere et uberiorem rerum expositionem invenire liceat.

Abrf.nuntiatio, *vide* insuper Mortificatio, ↓ Renuntiatio, Jesus Christus omnium virtutum EXEMPLAR.

Absolutio, *vide* item Poenitentie Sacramentum, Remissio peccatorum.

Abstinentia, vide Jejunium, Poenitentia, Mortificatio.

Acceptio personarum, vide Personarum acceptio.

Acedia, *vide* Pigritia.

Adoptio divina, *vide* Filiatio Divina, Jksus Christus Salvator et Redemptor, et Regeneratio.

Æger, Ægrotus, *vide* Infirmus, Morbus.

Affectiones, Affectus, *vide* Cor, Passiones.

Amicitia, Amicus, vide Amor proximi.

Amor proprius, *vide* Philautia.

Anima, *vide* Animus. Mens, Spiritus.

Arbitrium liberum, *vide* Libertis.

Aspf.ctus, *vide* Mulier, Oculus.

Astutia, *vide* Dolus, Fraudulentus, Fraus.

Avaritia, *vide* Cupiditas, Divitiæ, Opes.

B

Babtlon, *vide* Captivitas Babylonica.

Beati, *vide* Coelum, Justi, Sancti.

Beatitudine» Evangeliche, *vide* sub proprio titulo unamquamque beatitudine!!).

Bellum, *vide* Dux, Miles, Militia, Victoria.

Beneplacitum Dei, *vide* Dei, Providentia aupernaturali9.

Benignitas, *vide* Benevolentia, Bonito.

Bilinguis, *vide* Duplex, Lingua.

Blandiloquus, *vide* Adulator.

Bona temporalia, *vide* Divitiæ.

C

Cælibatus, *vide* Virginitas.

Calumnia, oíus Dltractqr Lingua, Maledicentia.

Caro pro carnali sensu, *vide* Libido, Luxuria.

Castigatio, *vide* Correctio, Correptio, Disciplina, Increpatio.

Castitas, *vide* Continentia.

Catechismi, *vide* Doctor, Doctrina.

Certamen spirituale, *vide* Militia spiritualis

Christiani, *vide* Credentes, Fideles.

Cibus, Comestio. Comessatio, *vide* Convivium, Mensa.

Clericus, *vide* Ecclesiasticus, Sacerdos.

Coelum, *vide* Firmamentum.

Coelum seu coelestis gloria, *vide* Beati, Beatitud©.

Cogitatio, *vide* Desiderium.

Communio, *vide* Eucharistia ut Sacramentum.

Compassio, *vide* Amor proximi, Commiseratio.

Compunctio, *vide* Contritio. Conversio. Peccatum, Poenitentia.

Concio. Concionator. Prædicatio, Predicato», *vide* Doctor, Doctrina. Episcopus. Magister, Sacerdos.

Concordia, *vide* Amia.proximi, Unitas.

Concupiscentia, *vide* Passio, Peccatum.

Confessio, *vide* Passiv °eccatum.

Confidentia, *vide* Fiducia, Spes.

Conjugium, *vide* Cælibatus, Matrimonium, Nuptiæ, Virginitas.

Conici, *vide* Conjugium, Maritus, Matrimonium, Uxor.
Conscientia, *vide* Anima, Cogitatio.
Consilia Evangelica, *vide* Perfectio, Perfectus.
Consolatio, *vide* Luctus, Moeror, Tristitia.
Consilium, *vide* Familiaritas, Societas,
Con»tantia, *vide* Fortitudo, Patientia.
Contemplatio, *vide* Vita contemplativa.
Contemptus mundi, *vide* Mundus.
Continentia, *vide* Castitas.
Contritio, *vide* Compunctio, Peccatum, Pcenitentia.
Contumelia, *vide* Convicia, Injuria.
Conversio peccatoris, vidi Peccator, Peccatum.
Conversio animarum, *vide* Apostolus, Apostolici viri, Zelus.
Convicia, *vide* Contumelia, Injuria.
Convivia, *vide* Cibus, Comessatio, Epulae, Mensa.
Cor, *vide* Affectio, Affectus, Passiones.
Correctio, *vide* Increpatio.
Crapula, *vide* Ebrietas, Gula, Vinum.
Credere, *vide* Fides.
Crimen, vide Delictum, Malum. Peccatum.
Crux, *vide* Omnia quæ sub Ululo Passio Jesu Christi subjiciuntur,
Cultus, *vide* Deus, cap. VI, Officia erga Dium, Religio.
Cupiditas, *vide* Avaritia, Concupiscentia.

Datum, *vide* Donum, Liberalitas, Munera.
Damnati, *vide* Dei Piledestinatio, Ellcti, Infernus, Peccator.
Decreta Dei, vide Dei prædiistinatio.
Defunctus, *vide* Mortuus, PubgatqbiUM.
Delator, *vide* Lingua, Susurro.
Delicie, vide Divitjæ, Mundana, Temporalia, Voluptas.
Delictum, *vide* Crimen, Delictum, Peccatum.
Desiderium, vide Cogitatio.
Detractor, vide Lingua.
Deus, vide sub suo titulo omnia quæ vel ad attributa Dei, vel ad officia erga Deum referuntur.
Devotio, *vide* Pietas.
Dominica dies, vide Sabbatum.
Diligens, *vide Velox*, Velocitas.
Disciplina, *vide* Castigatio, Correctio, Enucatio, Institutio.
Discipulus, *vide* Auditor Doctor, Magister, Sapientia.
Distractio, *vide* Oraiio.
Dwitiji, Opes, *vide* Avaritia, Bona temporalia.
Doctor, *vide* Concionato», Episcopus, Sacerdos.
Doctrina, *vide* Sapientia.
Dolor, vide Luctus, Moeror, Tristitia.
Dolosus, Dolus, *vide* Astutia, Fraus.
Domus spiritualis, vide Templum spirituale.
Dona Dei, *vide* Bona spiritualia, Djvitie spirituales, Gratia.
Duplex, Duplicitas, *vide* Bilinguis, Lingua.
Dux, vide Bellum, Princeps.

Ebrietas, *vide* Crapula, Vinum.
Ecclesia, vide Jq.sus Christus, s. Pktrus Pontifex.
Ecclesia triumphans, *vide* Cíki.um.
Ecclesiasticus, *vide* Clericus, Sacerdos.
Epucatio, *vide* Institutio, Puer.
Effeminatus, *vide* Mollities.
Egestas, *vide* Pauper, Paupertas.
Elatio, vide Prjesumptio, Superbia.
Electio, Electus, *vide* Dei Providentia «uprrnaturalis.
Eleemosyna, *vide* Divitie, Pauper.
Elocutio, Eloquentia, vide Lingua.
Eloquia Dei, *vide* Sermo, Verbum.
Ephraim, *vide* Junxi, Tridus.
Episcopus, vide Concionato», Doctor, Pastor, Prælatus, Pontifex.
Epul.b, *vide* Comessatio, Convivia.
Error, *vide* Fai.sitas, Mendacium.
Eruditio, *vide* Discipulus, Doctrina, Magister, Scientia.
Ethica, *vide* Philosophia, Sapientia.
Eucharistia ut Sacramentum, vide Communio.
Exequk, *vide* Funus, Mortuus, Sepultura.

Fabrica, *vide* Domus, Templum.
Facies, vide Vultus.
Facta, *vide* Actus.
Fallacia, *vide* Astutia, Dolus, Fraus.
Fama, vide Nomen sumptum pro Fama.
Familiaritas, vide Consortium, Societas.
Famulus, *vide* Servus.
Fastus, *vide* Superbia.
Fatuus, *vide* Stultus.
Felicitas, *vide* Prosperitas.
Fervere, Fervor, *vide* Amor Dei.
Fidelis, *vide* Confidentia, Spe».
Fidere, Fiducia, *vide* Confidenti», Spes.
Fidkb, vide Credere, et Deus, cap. VI, item Opera.
Filiatio divina, *vide* Adoptio divina, Generatio.

Filius, *vide* Parrntbb, Pater.
Firmamentum, *vide* Coelum.
FIERB, *vide* I.ACRTMM, LUCTUS, ÏRISTITIA.
Poenus, *vide* Usura.
Fomes peccati, *vide* Concupiscentia, Peccatum.
Forma, *vide* Mulier, Pulchritudo,
Fornicatio, *vide* Libido. Luxuria, Meretrix.
Fortitudo, *vide* Constantia.
Fraudulentus, Fraus, *vide* Astljia, Dolus.
Frugalitas, *vide* Sobrietas, Temperantia.
Fuga, *vide* Lidido, Mundana, Pelcatum, Persecutio.
Furtum, **vide** Rapina.

G

S. Gabriel, *vide* Angelus, Arcrangelus.
Garrulus, *vide* Lingua, Loquacitas, Multiloquium.
Gaudium, *vide* Lætitia.
Generosus, **vide** Magnanimis.
Gentiles, *vide* Infideles.
Gloria Dei, *vide* Dius, cap. Ill, art. Ill, §XL
Gloria cœlestis, *vide* Cœluu.
Gloriatio, *vide* Superbia.
Gratia, *vide* Justificatio, Peccator,
Gressus, *vide* Incessus.
Gubernator, *vide* Dux, Pastor, Princeps.
Gula, *vide* Comessatio, Convivia, Crapula, Epulx.

H

IICREDITAS SPIRITUALIS, Vide CŒLUM, GLORIA cœlestis.
Herus, *vide* Dominus, Famulus, Servus.
Hilaritas, *vide* Gaudium, Lætitia.
Historia, *vide* Scriptor.
Honor, *vide* Gloria.
Hostia, *vide* Sacrificium, Victima.
Humanitas, *vide* Commisiratio, Compassio.
Humilis, Humilitas, **vide per oppositionem** Superbia.
Hypocrita, *vide* Dissimulatio, Simulatio.

I

Idolum, *vide* Gentks, Judxi,
Ignoscere, *vüfe* Injuria.
Illuminare, *vide* Illustratio, Lumen, Lux.
Immisericordia, *vide* Elremosyna, Misericordia, Pappe».
Immortalitas, *vide* Anima.
Immunditia, *vide* Libido, Luxuria.
Impatiens, *vide* Patientia.
Impeccabilis, **vide** Peccatum.
Impius, *vide* Malus, Ivprobl-s, Peccator.
Imprudens, *vide* Stultus.
Inconstantia, *vide Levitas.*
Incredulitas, *vide* Credere, Fides.
Infernus, *vide* Æternitas, Damnati, Peccatum.
Infirmitas, *vide* Ægrotus, Morbus.
Inimicitia, Inimicus, *vide* Hostis.
Iniquus, *vide* Injustus, Impiis, Improbus, Malus, Peccator.
Insipiens, *vide* Stultus,
Inspiratio, *vide* Spiritus sanctus.
Institctio, *vide* Educatio, Disciplina, Filius, Parentes, Pater.
Lntekior, *vide* Homo.
Judicium, *vide* Dei justitia et Christus judex.
Justificatio, *vide* Gratia.
Justitia, *vide* Justificatio, Gratia.
Justus, **vide** Sanctus.
Labor, *vide* **per oppositionem** Acedia, Otiositas, Pigritia.
Lætitia, *vide* Gaudium.
Laus Dei. *vide* Officia erga Deum.
Lenis, *vide* Mansuetudo, Mitis.
Lex, *vide* Mandatum, I'ræceptcm.
Lini RALiTAS, **tide** Datum, Donum, Muñera.
Libido, Luxuria, **vide** Concupiscintia, Fornicatio, Immunditia, Meretrix, Passio.
Lingua, Loquacitas, Loqui, **vide** Garrulitas. Multiloquium.
Lucrum, *vide* Emptio, Mercatura, Venditio.
Lucta, *vide* Certamen spiritual», Milite SPIRITUALIS.
Luctus. Lugere, *vide* Tristitia.
Lumen, Lux, *vide* Illuminatio, Illustratio.

M

Magister, tn'di Doctor.
Magnanimitas, *vide* Generositas.
Malitia, *vide* Malum, Peccatum.
Malum, *vide* Peccatum.

Malus, *vide* Iniquus. Impius, Improbus, Peccato*,
Mandatum, *vide* Lex, Prackptum.
Mansuetus, *vide* Aims.
Matrimonium, *vide* Conjugium, Conjux, Nuptim.
Mendicus, *vide* Egenus. Pauper.
Mens, *vide* Anima, Animus, Spiritus.
Mensa, *vide* Cibus, Comestio, Convivium, Epula.
Mercator. Mercatori, *vide* Emptio, Lucrum, Venditio.
Meretrix, *vide* Adulterium, Fornicatio, Libido, Luxuria, Mulier.
Meritum, *vide* Gratia, Opera.
Messias, *vide* Jesus Christus.
Metus, *vide* Timor.
Militia, *vide* Bellum.
Militia spiritualis, *vide* Certamen spirituale, Lucta.
Miraculum, *vide* Prodigium, Signum.
Misericordia, *vide* Commiseratio, Compassio, Eleemosyna et alios misericordiæ fructus.
Morbus, *vidi* Æger, Ægrotus, Infirmus.
Mortuus, *vide* Defunctus, Funus, Sepultura.
Multiloquium, *vide* Garrulità», Lingua, Loquacitas.
Mundana, *vide* Mundus, Temporalia, Temporanea.
Mutabilitas, *vide* Inconstantia.
Mutuum, *vide* Fcknus, Usura.

N

Nfgugess, Nf.gligbntia, *vide* Acbdia. Otium, Pigritia.
Nomen pro fama, *vide* Fama.
Nossk, Notitia, *vide* Cognitio, Dkus, cap VII.

O

Obdurktio, *vide* Cor durum, Duities cordis.
Objurgatio, *vide* Correptio, Increpatio.
Oblatio, *vide* Sacrificium, Victims.
Obstinatio, *vide* Obduratio.
Offensa, *vide* Peccatum.
Opus, Opera, *vide* Fides. Gratia.
Orator, *vide* Concionato*
Os, *vide* Lingua.
Ostentatio, *vide* Fastus, Superbia.
Otiositas, Otium, *vide* Acedia, Pigritia.

P

Paradisus, *vide* Coelum.
Parentes, *vide* Filii, Mater, Pater.
Passio Christi, *vide* omnia quæ ejus passionem spectant, Jesus Christus.
Pastor, *vide* Episcopus, Prælatus.
Pater, *vide* Filius.
Pauper, *vide* Egenus.
Persecutio, *vide* Afflictio, Tribulatio.
Perversus, *vide* Peccatores obstinati.
Philautia, *vide* Amor proprius.
Pietas, *vide* Devotio, Religio,
Pigritia, *vide* Acería, Negligente, Otium.
Poenitentia, *vide* Compunctio Contritio.
Pontifex, *vide* Episcopus, Prxlatus, Sacerdos.
Pr.eckptum, *vide* Lex, Mandatum.
Prælatus, *vide* Episcopus, Pastor, Rector, Superior.
Princeps, *vide* Dux, Rkx.
Profectus, *vide* Progressus.
Prosperitas, *vide* Felicitas.
Proximus, *vide* Amor proximi.
Prudens, Prudentia, *vide* Sapiens, Sapientia.
Puer, *vide* Infans, Parvulus.

Q

Quies, *vide* Pax, Requibs*

Rapina, *vide* Furtum.
Rector, *vide* Prxlatus, Superior.
Redemptio, *vide* Jesus Christus Salvator et Redemptor.
Remissio, *vide* Peccatum.
Reprobati, *vide* Damnati.
Rex, *vide* Princeps.

S

Sacerdos, *vide* Pastor. Prælatüs, Rector.
Salus, *vide* Electus.
Salvare, *vide* Damnati, Electi, Dei Providentia supernaturalis.
Sanctus, vide Justus.
Sapiens, Sapientia, *vide* Doctrina, Prudentia.
Satisfactio, *vide* Poenitentia.

Sciantit. *vide* Doctrina.
SrNsüs pro judicio. Ratione, rule' JUDICII M,

Sepulcrum, *vide* Funus, Mortuus, Sepultura,
Sfrmo pro Concione, vide Concionator.
Skews. *vide* Famulus.
Silentium, *vide* Taciturnitas, ot per oppoMtipnein Garrulitas, Loquacitas, Multiloquium.
Simplicitas, *vide* Sinceritas
Sobrietas, *vide* Frugalitas. Iempf.r anti,
Societas, *vide* Consortium, Iamiliarita^, Sodalitas.
Spes, *vide* Confidentia, Fiducia.
Spiritus, *vide* Animi. Animus. Mens.
Status, *vide* Conditio.
Stultus, *vide* Fatuus, Iuprudrns.
Superbia, *vide* ut contrarium, Humilitas.
Superior, *vide* Pr.elatus, Rector,
Supplicium, *vide* Poena.
Susurratio, *vide* Murmuratio.

Taciturnitas, *vide* Silentium.
TIntatio pro afflictione, vide Adversitas, Aiflictio.
Tfpiditas, *vide* Acedia, Socordia, Pigritia

SPIRITUALIS.
Timor, *vide* Metus.
Tristitia, *vide* Luctus, Mceror.

Usto, *vide* Concordia, Unitas.
UxoM, *vide* Conjugium, Nceptix, Mktbimoswm.

MIIi&r.

VI.NIAI.1S!, *vide* Peccatum.
Verbum pro loquela, *Vile* Lingua, Sermo.
Vestimentum, *vide* Vestis.
Victoria, vid« Bellum, Certamen SPIRITUALI,
Militia spiritualis.
Vindicta, *vide* Ultio.
Vinum. *vide* Ebrietas.
Vir. vide Homo.
Virgo, Virginitas, *vide* Castitas, CfLIBUCS.
Vocatio, *vide* I)¿i Providsntia suPdBNvruBILIS.
Voluntas *vide* Cor, Intentio.

FINIS TOMI SECUNDI.